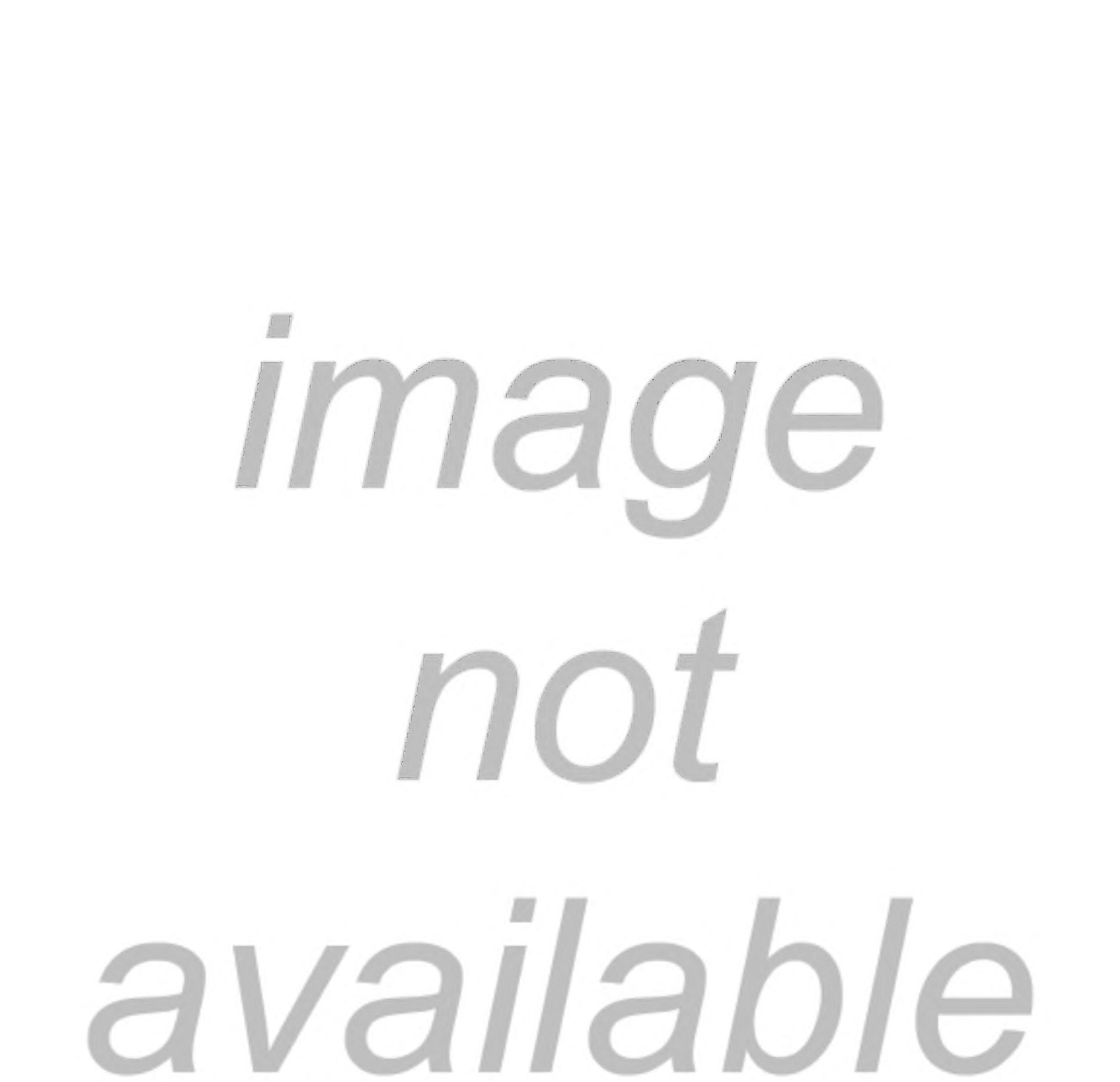
image
not
available

BIBL. NAZ.
Vitt. Emanuele III
165
M
18—22
NAPOLI

Digitized by Google

XIII. A. 1

112
7
18

Digitized by Google

V———V— n.18 S. Carlo ad Formellos de Neapol. 1740

Antonius de Butrio Completus super quinqz libris decretaliū cum repertorio eiusdem Cum priuilegio Prima pars primi.

In fine Venetijs. 1500.

Reuerendissimo Patri et Domino Antistiti Patauino. Salutem.

ARduum ꝛ difficile omnibus placere: ꝛ veterum exemplis: ꝛ nostrorum temporum iniquitate conspicimus: hoc autem non nimia admiratione dignum: sed qđ magis nos moueat est: qđ etiaꝫ his quibus semel nostra placuerunt: ex quadam animi inconstantia: pace illorũ loquutus sim: si noua minus digna superuenerint: explosis melioribus ad deteriora precipites nouitatis studio: rapiuntur: hic in omnibus subripuit disciplinis ꝓfusa quedaꝫ ꝛ perplexa caligo: que in tanta librorꝫ multitudine hoc efficit: vt paucos admodum peritos: nó modo excellẽtes: reperiamus: cũ in illa antiquorum penuria q̃s plurimi ꝛ egregie doctissimi emergerent: cuius rei causam ꝟme ꝺie existimandam puto nó ingeniorum ebetudinem: nó astrorꝫ influxus: non temporis huius: ꝫ penitus peruersi: iniquitatem: sed tm̃ mentis nostre leuitatẽ: si ita dicẽdũ sit: siue magis incóstátiá appellare velimus: seu: qđ multo plus placet: animi egritudinẽ. Mutare.n. loca egri animi est: quo q valet: nó multa: ꝫ multum: nó legere: ꝫ plegere nitiꝫ: neqꝫ vt trãsfuga ꝓ aliena castra: multa discurrẽdo: pertrãsit: ꝫ vt explorator ad pauca ꝛ ea optima se ꝓuertit. Quos aũt arguá ignoro: in superos minime iuebar: ab his.n. id genꝰ in nos miseros euenisse haud cogitãdũ existimo. Sidera inocua huiꝰ crimis sunt: aio.n. dominádi potestatẽ nó hñt Solam igit nr̃i seculi auaritiá hoiumqꝫ huius ifelicissimi eui cupiditatẽ accuso: cũ.n. oium artiũ ꝛ sciarũ volumina nó q̃stuo cã: ꝫ ad studentiũ vtilitatẽ: in lucẽ aperiri oberent: id operanr̃ scelere ꝟ irretiti: vt nihil ad bũane ꝓditionis specimen respiciẽtes: ꝫ solis diuitijs inbiãtes circũueniãr ꝛ doctos pariter ꝛ impitos: noua.n. veteribus inculcãtes ꝛ imfecta optimis cómiscentes: ꝛ pfectis adijcere minus cõpleta audẽtes: alliciũt nó minus eruditos q̃s rudes ꝛ ignaros ad saturandaꝫ sue auaritie sitim: ꝛ q̃ ex modernioribus multi: non ad ignaui ꝛ imperiti vulgi mobiles aios seducẽdos: ꝫ ad doctorꝫ illustranda ingẽia: ꝛ vt paucorꝫ laboribus ꝓsulerẽt suis lucubrationibus: diuino nutu effecere: hi in totiꝰ humani generis pnitiẽ ꝓuerterũt. Hec aũt: ꝛ si in alijs sciis: nó mediocriter eueniãt: in canonica tm̃ ꝛ ciuili q̃s marie ꝛ passim in dies succrescũt: adeo qđ fũdamẽtis sciarũ: ꝛ pncipijs: ꝛ his: sine quibus apprehẽdi nequeũt: ignorantis: multi: ꝛ fere oẽs: ad superficies tm̃ ꝛ edificiorꝫ pendẽtia opera aspiciãt: In hoc aũt eximio ꝛ excellẽtissimo oium: qui vnq̃s sacros canones calluerint: iuris cósulto: hoc genus: ita incõsiderate: bucusqꝫ accidit: vt mirari: neqꝫ desinere possim: neqꝫ velis. Sumus in hac nobilissima ꝓuincia: q̃ orbis totius lux ꝛ splẽdor emicat: in qua caput vrbiũ Roma refulget. Cui impij metas fata ꝓperuo cedere. Stat in ea dei vices gerẽs sũmus põtificũ: sacrorꝫ canonũ ꝛ totius iuris administrator: ꝛ tãto iaꝫ tpe apud nos: o doctorũ doctissime latuit hic Iuris monarcha: ꝛ canonũ illustrator eximius: cũ.n. hãc nouã ꝛ diuinã sciaꝫ nó nisi theologie initijs ꝛ ꝓfundis qõnibus exerciti: simul ꝛ iuris ciuilis: ꝛ sacrorꝫ imperialiũ sanctionũ oubijs respõdere assueti: pfecte adipiscanr̃: hic excellẽtissimus nó minus theologie subtilia ꝛ pfũdissima argumẽta pscrutatus ẽ: cꝫ iuris ciuilis laboriosos ꝛ ꝓperuos amfractus. Quibus ẽt: singulari ꝓstantia dignus: taꝫ moralis q̃s nãlis philosophie inuẽta exactissime indagatus: ornamẽti coronaꝫ pretiosissimã: qđ rarissime inuenies: associauit. Cũ igit pitissimus in his oibus facultatibus: sacros canones post Inno. Hosti. Jo. an. ꝛ alios antiquos: diligẽtissime: nihil omnino pretermittendo: ad cõem vtilitatẽ: interpretatus fuerit. Indignum putaui: tam necessarium opus vlterius in abdito esse: vnde illud: ea: qua potui: diligentia emaculatus: tue Reuerendissime dominationis iudicio accuratius castigandum dicare decreui: que inter omnes huius infecte tempestatis pontifices: in vtraqꝫ Iuris scientia ita emicat: vt phebi radij inter sydereos splendores relucent. Opus egregium tuis auspitijs Pater Reuerendissime passim alijs auxilio futurum est: Cuius antistitio omine ad illud totis viribus puertere lector: suauissime. Si hũc secutus fueris: ꝛ q̃ succinte ꝛ artificiosissime asserit imitando assequeris: oium ꝓsultissimus euades: Ab hoc Panormita: ꝛ reliqui q post eus scripsere: si quid nota dignus reliquere mutuati sunt. Nullius alioꝫ ita cõplete ordinate succinte artificiose docte elegãter: ꝛ vt ita loquar: canonice loquutus est. Habebis totũ Decretaliuꝫ volumen hoc interprete enucleatũ. Exacta diligentia (qđ in alijs raꝫ ẽ) emaculatũ. Ab impressore accuratissimo in lucem proditum. Cui mecum inumeras referes ꝓmunere tanto: laudibus ꝛ meritas grates sociũqꝫ fauorem. Vale.

Digitized by Google

¶ Clarissimi ac Excellentissimi Jur. Utriusq; monarche. D. Antonij de Butrio Lectura sup quinq; libros decretalium: diligētissima castigatiōe nouissime reuisa: A quo egregio docto re Abbas siculus: & reliqui moderniores: tāq; e fonte limpidissimo: quicquid nota dignum reliquere se hausisse ingenue confitentur.

¶ Incipit prima pars primi.

Prohemium.

Regorius. Hoc phemium duobus mōis dividit̄ principaliter. Nam ꝓ aliquos dividit̄ in quatuor ptes principales. Qz in prima pōit̄ Salutatio. In secunda ibi. Rex pacificus. Exordiū In ctia ibi Sane. Narratio. In q̄rta ibi Volētes. Cōclusio. ¶ Alij dividūt in duas tm̄. Qz i prima ponit̄ salutatio. In ij. epistola ibi Rex pacificus. Prio dicit q̄ scribit. Scōo cui ibi Dilectis. Tertio qd optat ibi Salutez. ¶ Nō papam se appellare epm̄. Quare aūt appellat se epm̄. Nō. p Jo. an. in phemio sexti: super verbo epūo. vide de multiplici eius nomine in. c. i. de cōsti. li. vj. per archi. ¶ Nota secundo humile nomē quo se appellat papa: qa seruum suorum dei. ¶ Quare autem appellat se suum. hoc gl. hic tāgit. & meli⁹ tetigit in phemio sexti in verbo seruus: quod nō. qz nō debet ex dignitate ascēdere in superbiam. sed inter suos dei minimum se reputare. Juxta illud qui maior ē vr̄m rē. ¶ Nō q̄ appellatione doctorū non cōprehendunt scolares: ō quo aliquid infra tangetur: nec econuerso. ¶ Nō modus salutandi & bñdicendi. ¶ De multiplici modo salutandi ꝑm diuersitates personarū. vide spe. de rescripti p̄ratōe. §. róe forme in prin. ¶ Et an. & quomodo salutet p̄cisos. vide Jo. mo. in salutatione. vj. ¶ Nō q̄ vbi papa scribit alicui vniuersitati i qua mixtim sunt clerici & laycī: omnes de vniuersitate appellat filios. ét p̄supposito q̄ in vniuersitate sint aliqui q nō eēnt nuncupādi filij. ¶ Et p hoc infero q̄ ét si i vniuersitate eēnt aliqui epi. qui nuncupandi essent fratres: secūdum formas capituli quas graui. de cri. fal. & papa appellaret illos de vniuersitate filios: p hoc nō viciaret̄ littere. vt probat iste tex. & b tz zenzi. in phemio cle. ¶ Nō. q̄ papa subiectos laycos appellat filios: & clericos non in dignitate positos.

§.

¶ Et cum possibile foret in studio fore epos. Nō q̄ non viciat̄ lra q̄n illos appellat filios: vbi scribit vniuersitati in qua plurimi sunt nō in dignitate tali ꝓstituti. ¶ Instat hic Jo. an. super hoc noie Gregorius. qui prius vocabat̄ hugo de arena: qō est idē q̄ vigilās: & bene vigilauit hoc opus faciens: vl̄ fieri p̄curans ꝑm Pe. & Ab. Etimologizando dī quasi gregē regēs: vel quasi gregē ligans doctrina fidei vel morū. ¶ Nūq̄d autez liceat arguere a nomine proprio. dic q̄ ab etimologia proprij nois nō lz arguere: qr ad nutū talia imponunt̄. ff. de lega. primo. si quis in fundi vocabulo. ¶ Item ad libitū mutant̄. C. de muta. nominis. l. i. dūmodo nō fiat in fraudem. Ingerit tamen quedaz dubitatio ex nomine nō bono: vt dicit glo. in. l. aut facta. §. si in banda. ff. ad treb. & ē p̄sumptio boni ex nomine bono: vt ibi & in Rubrica p̄ma. C. ibi. Justinian⁹. i. iusticiā colēs: & in phemio sexti ibi Bonifaci⁹. i. bona faciēs. Unde dixit domina Milancia fz Jo. an. de phen. cū secundū q̄ pulchra nomina etiam si cariori foro emi deberēt filiis ō berent imponi: ideo nō concluditur de perusio eē illum q̄ vocat̄ pulinus epūs: vt dicit Bar. i p̄cipio inforciati: ad hoc gl. in. l. Imperatorez. i ti. ff. ad munic̄ip̄. & l. assumptō. ¶ Ab appellatiuo autē licet arguere. fz Bar. ibi: qz idē ē dicere ō francia q̄ francigena. ō spon. c. i. ad b. ff. ō v. sig. l. tugurij. ¶ Idē est dicere Romanus q̄ subiectus Romanio. i. di. Juo quiritū glo. lxiij. di. quanto. lxxxv. di. florē tinū. ¶ Et vide archi. xxiiij. q. iij. cōperim⁹ i subscriptiōe c. i. q. i. dictum. ¶ An aūt ab allusione vl̄ etimologia vocabuli liceat arguere dic̄ q̄ sic. Bar. i. l. i. ff. de tute. & l. i. ff. de testa. ff. si cer. pe. l. ij. §. appellata. j. ō phen. cū secūduz. & xxj. di. cleros. si tamē allusioni repugnet diffinitio nō licite arguitur: quia allusio vocabulū declarat aliquando fz genus nō i spē: sed diffinitio dat proprium eē rei: vñ codicillus licet sit mētis testatio sicut & testamētū: tamē stricte non ē testamentuz: ponit hoc Bar. in dictis iuribus: & i dicto §. appellata. & l. i. ff. de acqui. pos. Et fuit dictum Buc. ff. de fi. instru. l. instrorū. vbi ét dicit recedi a nomie: & i. l. ij. §. appellata. ff. si cer. pe. pp vsuz loquēdi. ¶ Nūq̄d aūt duret nomē datū ab euētu duráte solo bitu sine actu. dicit Bur. i. l. Rica. C. q̄ sic. qr si min⁹ dī Impator august⁹: qz si augeat: fz sufficit q̄ sit p̄positi vt augeat. & hoc q̄si bit⁹ ad actū de facili est reducibilis. vnde nō minus dicit̄ mercator licz actu nō mercetur. nec scolaris si ñ semper actu itret scolas dum tamen artem nō suscipiat oppositam appellatiōe: ad b nō. glo. in. c. ex pte. b. ō fo. cōpe. i glo. qōdā. q̄ nō. ō elec. lz canon. lib. vj. de pben. de multa. An dī ecclesia p̄rochial

que habitu habet prochiaz: sed nō actu. Mutatio ēt nominis an sit licita vic si fiat ex necessitate assumpte dignitatis licitū ē: vt no. in salutatiōe. vj. in vbo Bonifaci⁹: ⁊ ibi de cāio mutationis noīs ꝓmoti ad papatū. monachi etiā ex cōsuetudine mutant maxime qñ est nomen turpe vel si est nomē sancti. Voluntarie aūt seruus non mutat nomen .l.i.C. de muta. noīs. liber aūt mutare pōt non in fraudem .l. ad recognoscendum de inge. ma. in fraudem non licet: ⁊ est pena falsi. ff. de falſ. l. falsi noīs. hoc in nominibus ꝓprijs. In appellatiuis illa sūt immutabilia. ff. de leg. i. l. siqs in fundi vocabulo. nisi consuetudo aliud dictet: que nomē immutat ēt appellatiuū. ff. de suppel. l. labeo ad trebel. l. sceuola: dicit but. in Rica digestor: ⁊ vide glo. i ꝓhemio. vi. i verbo Bonifacius: ⁊ ponit But. in. l. ij. §. appellata. ff. si cer. pe. in questione an cessionarius dicat creditor: ⁊ ibi dicit ꝙ vsus loquēdi prefert allusioni ⁊ ꝓprietati vocabuli. ¶ Quero an nomen Pape debeat poni in instrumētis: dicit Jo. an. ꝙ sic: sicut nomen Imperatoris: vt in auēt. vt ꝓponat nomē imp. in prin. colla. vi. Aliqui apponūt nomē Pape. Aliq nomē Imperatoris: sed in hoc seruet cōsuetudo: illa cessante equum ēet in terris Imperij circa tpalia ponere nomē Imperatoris. In terris ecclie ⁊ in spiritualibus ⁊ in terris ecclie ⁊ Imperij nomē pape: per no. q si. sunt leg. ꝓ venerabilem: ⁊ hoc tenet Guido de suza. i. l. cū de consuetudine. ff. de legi. vbi dicit: ꝙ multū attendenda ē cōsuetudo: vt in auct. de tabe. §. i. ⁊ c. cū dilectus. J. de fi. instrumen. ⁊ ibi dicit ꝙ valet instrumentum sine die ⁊ cōsule. si hoc habeat ꝓsuetudo dixi de fi. instrumē. e. i. ¶ Sz nunquid vitiatur instrumentum si stante scismate ponitur nomē antipape: ⁊ si apponitur in terris pape etiam subiectis pape nō adhibetur fides. ad hoc quia notarius xpiānus etiam inter iudeos debeat apponere nomē xpi: vt no. in prima Rica. ¶ Sed in terris antipape ⁊ in terris illi obediētibus inter illos faciat fidem ibi: quia illoz stilus ē attēdendus. C. de eman. li. i. i. ⁊ dicto. c. cum dilectus. sicut ⁊ inter Judeos valet instrumentum secūdum ritum eorū ⁊ iuramentum ē ab eis ꝓstandum ſm ritum eoz. l. spadonem. §. Jam autem Judei. ff. de excu. tu. ad hoc quod no. ō iureiuran. ⁊ si xp̄s de diuor. deus qui. ⁊ c. quanto: ⁊ c. gaudemus. Si ꝓducatur in loco nō subiecto antipape ex q̄ ē ibi confectum. dic ꝙ facit fidem per iura allegata: qz attēditur stilus loci: ⁊ qz nomē pape nō dat principaliter fidem instrumento: vnde pſone inhabilitas nō viciat instrumētū vt no. Inno. de transac. ex lītis. in glo. sup verbo in scriptis de sen. excō. decernimus. li. vj. sup gl. fi. ꝓ Inno. de excep. pia. li. vj. in glo. duraturis. in spe. de instr. edi. §. Instrumētum. v. quid si testis. ad hoc qz in illis locis toleratus est p. l. barbarius. de of. ꝓto. ⁊ est in quasi possessiōr ⁊ colorata: qz oēs maledicti antiqui cardinales fuerunt cū eo: ⁊ p hoc cessat ꝙ nō toleret a vero pōtifice: qz penes eos negatur noster. ¶ Verum nec a maiori parte qz ꝓbabile ē dubium q̄o si penes maiorē partē: cum hinc inde vertatur dubiū in facto: in quo sepe fallunt piti cuz sint etiam cōsilia ꝓtraria in iure: ad hoc ꝙ de excōicato notorio no. in spe. ō instru. edi. §. restat. v. quid si instrumētū. ⁊. v. quid si cōfectum. ¶ Et idem puto si ē cōfectum a notario subiecto pape ⁊ in terris antipape q̄ habet suare cōsuetudinem loci vbi fit instrumēt uz: qz in solemnitatibus attēdit locus vbi cōfectum est instrumētum: vt no. glo. in auē. de tabel. §. i. ¶ Ad hoc. l. ait ꝓtor. §. fi. ff. de iureiurā. vbi pagani iurāt ſz deos suos: nō putarē tñ viciari instrumentū: si in terris antipape inter duos subiectos pape ꝓ notariū pape ꝓficiatur instrumentum sub nomine pape: vt no. in ꝓhi. i. C. de cōficiēte. instrumentum inter iudeos: ⁊ idē si notarius subiectus pape ꝓficeret instrumētum inter subiectos antipape. ¶ Vltimo q̄d se papa semp ꝓponit in salutatiōe. videt ꝙ nō. xij. q. i. dilectissimus. vbi papa se postponit i salutatōne. Dicēdum est ꝙ rium. ꝙ ꝛz secundum statum ecclesie ꝓmittit aliquādo se postponere. ſm quē ēt Imperator sepponeret pape: vt. xcvij. di. victor. ⁊. xcvj. di. Cōstantinus. tamē hodie oībus se ꝓponit: ⁊ sic loquit. xij. q. i. dilectissimus: vnde Plinius se Vespasiano ꝓmisit in ꝓncipio nālis hystorie: ⁊ vide ꝙ no. de cri. fal. cū graui. ſm Joan. an. ¶ Quero an indistincte papa vocet filios subiectos. dic ꝙ sic. ⁊ sunt filij spirituales nō carnales: de pbē. graue. vt ec. be. c. i. ⁊ sunt filij in xp̄o nō in carne: tamē hoc verbuz in xp̄o nō exprimit. secūdum egi. nisi cum scribit abbatissis sororibus regibus ⁊ reginis: de quo in spe. de rescript. presentat. §. ratione forme. in prin. quos autē appellat frēs. no. de cri. fal. cū graui. ¶ Queritur quid de doctoribus q̄ desierūt legere: ⁊ scolaribus qui desierunt studere. an taleo gaudent priuilegijs huius salutis. de quibus in prohemio isto: ⁊ in prohemio. vj. in glo. Dicit Guil. de monte lau. in prohemio cle. ꝙ si tales desierunt legere ⁊ studere. ex iusta causa gauderent priuilegio. ¶ Quid de scolaribus intrantibus tñ pauc vacantibus ad lectiones. videt ꝙ gaudeant p istum tex. qui dicit cōmorātibus ad quod tñ facit glo. hic sup vbo. Bonōie cōmorātibus: hoc idē sentit quedā glo. pua. Jo. an. in ꝓhemio sexti ꝓtra glo. Jurio ciuilio in. l. vna. C. de studijs libe. vrbis Rome. li. xi. ⁊ facit tex. in .l. si qs. C. de domesticis. ⁊ ꝓtec. li. xij. ⁊ hāc vt seq. Jo. de lig. in ꝓdicto ꝓhemio cle. ¶ Potest dici ꝙ qdā sūt scolares nō studētes ⁊ ihoneste viuētes. ⁊ tales nō gaudent: ita ꝓcedit glo. Jur. ciuilis: qdā sunt honeste viuētes quā cū pauc studētes. ⁊ tūc tales gaudēt priuilio: ⁊ hoc satis videt fuisse de mente Jo. de lig. in. d. ꝓhemio cle. dum dicit qō scolaris ihoneste viuēs poterit de societate pelli. ar. .l. si qs cōuenit. in. fi. ff. ꝓ socio. insti. e. ti. §. fi. ¶ Quid de nō intrātibus. dic ꝙ gaudēt priuilio dūmō hoc faciāt ex iusta causa: puta ꝓpter infirmitatē: vel qz volūt reuidere materias: vt ibidē no. ¶ Queritur an si in vniuersitate Bononie fuisset tñ vnus doctor vel scolaris an talis gaudeat priuilio. Guil. de mōte lau. ꝙ sic. i ꝓhemio cle. ⁊ hoc ibi sequitur. Jo. de lig. ¶ Querit an vniuersitas gaudeat dicto priuilegio. dic ꝙ nō: qz ē qd ianimatū ⁊ sic nō ē capax indulgentie. ad hoc de sen. excō. c. Romana. §. in vniuersitatē. ō sen. excō. li. vj. ⁊ hoc no. in dicto ꝓhemio: tñ si scribat subnoīe vniuersitatis dicēdū ē: ꝙ ⁊ illi de vniūsitate gaudeāt hoc priuilio. ar. eoz que notant in dicto. c. Romana. §. i vniuersitatē. sequēdo opi. ber. ō qua ibi vide. ¶ Querit qui ꝓsequātur fructū huius salutis: an illiq erāt tpe date: an q̄ tpe pīsentationis: an q tpe publicatiōis post duos mēses: allegatur ꝙ tēpus date. c. eā te. de rescript. ⁊ c. si eo tempore. ti. li. vj. Quod attēdat tpus pīsentationis. in autē. vt noue ꝓstitutiōes: facit qō no. c. pastoralis. ad fi. ō Rpt. ⁊ c. ff. eo. cl. ij. de app. Nō tēpus publicatiōis facit. c. i. de postu. prela. Et no. sup data sexti libri. p hoc facit ꝙ no. hic glo. fi. ¶ Jo. de lig. in dicto ꝓhemio cle. tenet ꝙ inspiciatur tēpus date: mouet: qz absentes absolui possunt: vt. ij. q. v. quāto. ij. q. i. ō manifesta. de cle. excō. mi. aplice: ⁊ no. p Inno. in. c. cū desideres. de sen. excō. ⁊ p archi. e. t. li. vj. .c. eos. Videt tñ ꝙ demū a die pīsentationis ⁊ notificatiōis p. c. i. §. ex pte. de cōcess. ꝓben. li. vj. vbi tex. dicit. ꝙ priuilegiū demū ꝓdest priuilegiato qñ noticiaz illius habuerit: ⁊ sic i ꝓpōsito. hic intellige qñ priuilegiū nō emanat in viz cōstitutionis ꝓcuratore vel nuncio nō iterueniēte: al' si emanaret nuncio vel ꝓcuratore interueniēte sumeret effectū a die date: vt no. p doc. in dicto. c. i. de cōcess. ꝓben. Idez si in vim ꝓstitutiōis: vt no. glo. in ꝓhemio cle. sup vbo de cetero. que glo. tamē facere videt cōtra ꝓdicta allegando. c. si. alias si pp tua: de Rp. li. vj. sic in ꝓposito. ¶ Aduertē dū ē. qō vbi ꝓstaret de intentiōe illi eēt standū: vt no. i dicto. c. aplice: i cāu ār isto. satis dicit cōstare: qz papa hanc cōpilationē publicari fecit in scolio: ergo ad illud tpus dz referri. ¶ Itē qz p hāc salutationez remittunt venialia: vt no. in ꝓhemio: ⁊ ad remissionē venialiū req̄rit volūtas

Digitized by Google

vt ꝓbat ꝑ no.i gl.phemij sexti:t ꝑ iura ibi allegata .c.d. i.q.i.ꝯ sian publicationē nulla potest adesse voluntas: ꝯ añ salutatio sua nō haberet effectū:facit ad id qō dr ō excōmunicato.ꝑ no.i.c.i.de sen.excō.li.vj. ¶ Quero an doctores ꝑ se faciāt vniuersitatē.Jo.an.ꝙ sic:allegat ō ꝓsti. ex ltris:t caueat ne faciāt monopoleum.puta ne vn⁹ recipiat scolarē alterī⁹.C.ō mono.l.i.nō tñ quelibet pluralitas facit vniuersitatē.sup quo dic vt j.ō excess.pla.dilecta t aliqd de offi.or.cū ab ecclesiaꝝ prelatis. ¶ Nunquid ārt doctores faciāt vniuersitatem cū scolaribus.an t scolares ꝑ se.ō iurīs.circūscripta ꝓsuetudine:dic vt no.glo. i.l. si.de iur.om.iudi.t in.c.qz in causis.de ꝓcur]. per doc.

¶ Nunqd autem appellatione scolariū cōprehendunt doctores.dic dicit Egi.ꝙ sic:per decre.fina. de symo. vbi appellatione mōachoꝝ Abbas ꝓbēdit:ad hoc ō ꝓcur. quia in causis.qō dicit vex in materia indifferēti ꝑmiscua doctoribus t scolaribus:t hic doctores exīllit ad maiorē exīssionē: nō ꝙ foret necesse vt cōprehenderent. ad hoc .ff.ō.v.sig.l.familie.Insti.de iure naturali.§.plebs autez. vbi familia dīm.t populus senatorē icludit. Nō ob. ō cōce.preben.post electionē.vbi appellatione capli non comprehendit decanus:qz illud est allegatio.ſz Egi.qz aliqꝫ do soli capło scribit in quo cōprehendit decanus. de concess.preben.qz cuncta.§.i.li.vj.de elec.cū nobis olim.ō postu.c.fi.de elec.massana. Dicit Jo.an.hec vera in materia fauorabili vel non odiosa:vt in Rptis ad litez:t priuilegijs non includerētur doc. de Rpt.sedes.de re.iu.odio. li.vj.de loca.c.i.t qō no.de priūile.huius studij in mercu. de regu. iuris cum quid li.vj. Nec ob.c.fi.de symo. vt ibi no.nam per abbatiā quis nō desinit eē monachus:sed per doctoratū desinit eē scolaris:fatet tamē.ꝙ appellatione scolarium comprehendunt rectores eoꝝ:t hoc probāt.ll. preallegate. ¶ An aūt doct.cōprehendant appellatiōe studentium dicā cū glo.Quid si sit scolaris t doctor in diuersis facultatibus.dñ puto cōprehēdi cum appellatiōe scolaris.saluo qꝫ in materia stricta t odiosa.in qua mixta nō ꝓprehendunt sub simplici.ar.eoꝝ q no.in.l.ij.in pri .ff. de vbo ob.t.l.si ita.ff.de li.t po. ¶ Nunqd autem eo ꝙ Papa scribit vniuersitati sub nomine vniuersitatis vl collegij videat eā approbare.Dic si exigat consensus vt approbatio approbare vl.scribēdo ex certa scientia:vt videtur ꝓbari in cle.attendēteo.de sta.mo.t de elec. indemnitatibus.§.fi.li.vj.hec iura faciunt ꝫ si bene aduertant.s.ꝙ nō videat approbare.ad quod facit cle.si sūmus in secundo Rn.ō sen.excō. Dic ergo ꝙ qñ qꝫ Papa scribit pluribus sub noie vniuersitat]vel collegij.exemplū qz dicit vniuersitati scolariuz.Bononien.t tūc dico ꝙ si ex certa scientia hoc facit videt approbare collegium t vniuersitatē illoꝝ.sic intelligat dictum.Inno.in.c.cuz ab ecclesiaruz.ō of.or.qñ qꝫ scribit pluribus nō sub noie vniuersitatis vel collegij.exemplū:qz dicit scolaribus Bononie t nō videtur tūc approbare illos:vt ꝓstituāt vniuersitatez. Ad qō bñ faciūt dicta.in.c.indēnitatibus.§.fi.li.vj.de elec.t dcā cle.attendentes:t scribit Inno.in.c.cum ab ecclesiarum. de of.or. ¶ Vbi exigit cōsensus vt dispensatio.Dic vt p Inno.de fi.ꝓby.veniens.t in.c.diuersis fallacijs.ō cle.ꝫ in.glo.iij..c.ii.de scisma.Ex ibi notat] ñ decidit ppie qd in Papa vel in ꝑncipe.cū dicta ibi posita loquunt i inferiore.nec Bar.in.l.qdā cōsulebat.ff.de re iudi.hoc determinat.Dic ꝙ si papa ꝓfert aliqua verba.ꝓpter que inhabilitatem demōstrat in eo cui scribit vel ꝑ quo. Exēplum qz dicit tali illegitime nato volumus ꝓuideri: t ex certa scientia hoc faciat.Certe cū tali intelligit dispensare:t sic intelligat.l.qdaz consulebat.Quādoqz simplr scribit nō ꝓferendo aliqua verba pp que inhabilitas demonstret: t tūc si ex certa scia hoc facit.alio nō apparente nō intelligit dispensare.nisi aliud exprimat.ad hoc cle.si sūmus. in .ij.Rn.de sen.excō.Differentia ergo erit iter papā t iferiorez:qz in inferiore requirunt verba dispensatiōis.vl ꝙ precedat cāe cognitio.vt no.in dicto.c.ij. de scismaticis: ſz in papa sufficiāt verba denotātia inhabilitatē:t ꝑ ꝓdictis facit.c.cum olim.ij.iuncta glo.i.de priuile.t quod no. Jo.an.in.c.statutū.in ꝓn.sup verbo lrarum. de Rptis.li. vj.t Bar.i.l.qdā cōsulebat. ¶ Vbi ꝓsensus exigit: vt absolutio.dic vt in cle.si sumus.de sen.ex.de priuilegijs cū olim.de clico ex.ministrāte illud. ¶ Quero an semp papa vtat salutatiōibus.dic ꝙ sic.nisi dirigat hosti scismatico.seu excōicato.vel alteri cui subtracta ē gra sedis apostolice.ad .b.xxxiij.q.ij.admonere:sed tūc eius loco si scribit spūi cōsilij saniorib:vel ea pati que agere meditat secūdū Boati.ſz qué tacent hec verba ex vsu. vel ꝑ nimio mentj affectu.Et loquit papa i tertia ꝑsona qñ sumat vicem vel ꝑsonā nuncij. Vidi lras Gregorij.xij.quas portaui qñ fui cū alijs directus ambasiatoꝝ. in qb⁹ scribebat regi francie:t alijs ducibus scismaticis.t nō obmisit salutationē ad captādā forte beniuolentiā sup oblatione scismatj qō durauerat forte.xxx.an.de quo dixi de re iudi.qō ad ꝓsultationē:t ꝙ nūc etiā finitum non est: sed sunt sup disceptatione loci nouiter eligēdi vt scisma tollat: t dicit ꝙ est cōpromissum in quatuor cardinalibus t qtuor ambasiatoribus antipape in ciuitate lucana existente gregorio:t antipapa qui vocat scōm voo Benedictus.existente in portu veneris in territorio Januen. Ad.cccc.viij.de mēse Februarij. Dñs conducat eos ad bonum locuz:t ꝑ positū sanctū:dāde vnionis ecclie lacerate.sic ēt dr aplicā.i.que data fuit aplis:vel que dat ab aplico. Inducitur decre.ad duo.primo:qz hic ponit copulatiue doctoribus t scolaribus:t nō exigit ꝓcursuz copulatoꝝ in singulis.

Facit ad illā.q.de legato facto mercatoribus t artificib⁹ artis lane an exigat concursus vtriusqz:an sigillatiz dēat intelligi:vt sufficiat ꝙ sit mercatoz.ſz nō sit artifex:t artifex licet nō sit mercator.qꝫ disputauit Buf.de q̄ dixi plene in cle.plerisqz.de electio.de q̄ per Joā.andre.de hereti.accusat].li.vj.per Bar.in.l.i.ff.de iusti.t Jure. p Ly.i. .l.ij.C.de ver.sig. ¶ Itē ꝙ excōmorari in loco aliquid cōcludit.iducūt qdā qō scolares excōmorari i loco sortiant domiciliū.quod dicit hic Jo.cē vex ꝑ lapsum decennij.l. ij C.ō incol.li.x. Quod intelligit Jo.an.ꝓsumi ex cōcursu tēporis.ff.de vsuris.l.cū de in rē vso. ¶ Jo.an.remittit ad glosaz.in dcā.l.ii.de incol.t ad no.in.l.lex cornelia .§.domū.ff.de iniu.t tenet idem qō hic.s.lapsu decennij scolarem domicilium sortiri. ¶ Idem specu.ti.de reo.§.i.v. ponit scolaris. By.tenet ꝫ ꝙ etiā ꝑ mille annos non sortiatur domicilium cū semper habeat cām redeundi per .l. quesituz.in ꝓn.ff.dele.iij.t l.ij.de capti.t postli.re. Bar. distinguit ꝙ qñ qꝫ est certum ꝙ vult sortiri domicilium:t sortit:qñ qꝫ est certuz qō habeat animū redeundi t ñ sortitur:vt in Jur]. alle.p By.qñ qꝫ ē dubiū:t tunc ex cursu decennij ꝓsumit voluisse sortiri domiciliū:t sic ꝓcedit ꝓmū dictum glo.de quo per eum in dicto.§.domū. Hanc materiam expediui de fo.compe.ꝙ clericis:t de foro cōpe.ex pte.B.t.c.fi.eodē ti.dic vt ibi. ¶ Nō.tñ hoc dictuz qō fuit vin.ꝙ licet etiam quis decēnio nō sortiat domiciliuz. Inducēdo tps tanꝫ inductiuū domicilij:tñ allegādo domicilium t inducendo tempus ad probandum: ꝓbaret domiciliū. licet nō induceret.ꝑ illam.l.cuz de in rē verso: sed tene ꝙ in locis ꝓallegatis dixi:qz hoc tēpus ex cōmorari cū possit esse.ꝓpter aliud:necessario nō ꝓbaret domicilium.qō secus est.in.l.cum de in rem verso. ¶ Ad glo. generalē ad totuz librū quero de quinqz:t hoc ē ponēdū t ꝓmittendum.in prin.secunduz cōmunē cursum lecture. ¶ Pro declaratione glo.dicit Jo.an.hic.ꝙ post ꝓpilationē decreti factā a gratiano multe decretales epīe emanārūt:quaꝝ qdā fuerūt approbate:t Bernar.papien. ꝓpositus.postea epūs papien.fecit primā cōpilationē interserendo aliq̄ antiqua Jura.post hanc primaz cōpilatōez

alie emanarunt a curia. de quibus Gilibertus fecit aliá: t p° hûc Alanus fecit aliá: t post alanû Jo. galf. de oibus fecit vnâ cõpilationẽ: post hunc autẽ Ber. archidi. cõpo ste. modâ trabens i curia de registro. Jnno. extrabẽs cer tas decretales. aliam fecit: t in hac erât quedâ incerta nõ approbata p curiâ: demû post hoc Jnno. p quendâ bene ventanum: notariû suû: aliâ fieri fecit: que vocata est ter tia cõpilatio. Et post hanc fecit quasdam pstitutiões ge nerales i cõcilio. s. lxxj. de qbus. j. de accu. sicut olim. Et de his fecit quartâ. Demû Honorius fecit quintâ. Et ô om nibus postmodû Gregorius fecit hanc compilationem.

¶ Primo q̃ sit intentio Gregorij: dicit glo. q intentio eius fuit diuersas cõstitutiones decretales t epistolas: in vnû pgregare: dispas in diuersa volumia: seu cõpilatões t hec pôt appellari câ impulsiua: adiûcta cû finali: de qua subiungit. quáq; alj qui dixerint q decretalis cozâ de ele ctione fuerit câ impulsiua: cû non reperirẽt in volumine qô reprobat Jo. an. dicẽs ipsas fuisse pmâ epl̃as i q̃rta p pillatione: t ió hoc primû mẽbrum respectu finis: ad quez tẽdebat ipse Gregorius: appellari pôt finalis: t sic sub fi nali pôt cõprehẽdi: t erit finalis prima imediata: illa aût de qua subiungit in glo. dû loquit de vtilitate: appellari pôt final mediata: seu magis remota: sed pp appellatões t pp finẽ vtilitatis studentium: ad tollendâ illius difficul tatez. ẽt in videndo t intelligẽdo. ẽ ergo finis t vltimum. Felicitas t beatitudo: quâ p̃sequit quis ex scia: si bñ circa eam operetur: primus illi est vtilitas studentium: que ẽ fi nis sciendi vt sciant. t scientes edificent: t edificent: de q̃ per Hosti. in fi. pbe. summe. fm Jo. an. primus illi ẽ col ligere eas: resecatis superfluis cãib° in vnû. ¶ No. ex glo. q dispersa t varia locutio infert difficultatẽ intelligendi qô est ꝛ testes: qui varie morose t dispse loquunt. de quo .v.q.v. ff. sz t aliud. l. di. pôderet. de testi. cãz in vbo t tpe. p Archi. iiij. q. iij. testes vsu in testibus. ¶ Jtẽ sparsiz po nere matias t incõplete: vt cõit faciût canonistę difficul tatẽ inducẽdo. ideo doctor dz illas in vnû cõiungere.

¶ Jtẽ si doctor superfluus ẽ i allegatiõib°: dz. n. pclusiue loq t pauca t vtilia effudere: vt dic glo. de eta. t q̃li. cû sit aro. in gl. fi. ¶ Et no. glo. q̃ ponit ꝟ vt diuersa studentiû t legẽtiû: q; nô cõprehẽdit doctor appellatiõe studẽtio. quod no. pp priuilegia: t dixi super tex. ô pprietate tamen vocabuli doctor comprehendit appellatione studentiû. q; ãtidie studet. t df studiû pagere: vt in psti. digestorû .ff. illud vero. in glo. in verbo ex hio. Sed de cõmuni vsu loquendi: qui in talibus attẽdit: etiaz in materia stricta p tra pprium significatuz vocabuli aliud ẽ. ff. de suppe. le. l. labeo. de spon. ex l̃io. cuz filibus. nâ vt dicit Buk. in pma psti. ff. t i mâ stricta recedim° a pposito t pprio significa to vocabuli: ppter vsum loq̃ndi. etiam q plus est si statu tum diceret statuta intelligenda ad lfam: vt Jacet. vnde lz in pprietate vocabuli filij appellatõe cõprehendat ne pos. de. v. sig. l. liberoz. non cõprehendet appellatione fi lij nepos. ppter vsum loquendi. quod no. Jdẽ no. in au tẽ. sacramẽta. C. si aduersus vendi. vbi dicit q vsus loquẽ di dat verbis pprium significatum. ¶ Aduerte tñ q i in tellectu legum que a prio proferuntur. nô attẽdim° vsuz loquendi pticularẽ: sed potius pprium significatum. qô i telligo. qñ nô est vsus loci cõdite legis. l. ita vulneratus. ff. ad. l. acquil. t q; lex plura respicit loca. Dicit tñ Buk. q si statutum dicat verba statuti debere intelligi ppriet nullo extrinseco addito: vel intellecto. q nô regulant ab vsu loq̃ndi: q; ille ẽ extrinsecus intellectus. t ꝟ ponit in. l. Jnstroz. ff. de si. instru. quod no. vbi etiaz dicit q ethimo logia vocabuli dat pprius intellectum: vt. l. si pupillus. ff. territorû. ff. de. v. sig. Jdẽ Bar. in. l. i. de iura. ca. qui dicit q statuta intelligant. fm cõmunez vsum loquẽdi. ẽt quo ad ipropriam significationem verborum. Jdẽ dicit Bar to. C. de legi. l. nô dubiû. ad. l. liberoz. ff. q tñ Cassius. ô le. iij. l. alphenus. t. l. âniculos. ff. de. v. sig. t in. l. i. C. de iu ra. calû. ¶ Secûdo quero que sit materia huius libri: di cit glo. q sunt decretales epl̃e t pstitutiones sub singulis titulis collocate: dicit Jo. an. q si glo. intelligit q ipa col locatio decretaliû sit materia libri nihil eẽt dicere: q; idez eẽt materia t liber: cû collocare sit cõpilare: t cõpilare ẽ libz facere: sz credit q glo. intẽdit q ipe decretales extra nagâtes t cõstitutiões supaddite sint materia: t q ô col locatiõe dixit. nô dixit ponẽdo materiâ: sed nouâ situatio nem materie. Recitat alios dicere. q sibi plz q bonuz cõ mune: quod ẽ materia t subiectuz i ethica: sit materia hu ius libri: p quo facit. l. i. ff. de iusti. t iur. ibi iuo ẽ aro boni t equi: si ergo aro ẽ de bono t equo: ergo bonum t equuz ẽ subiectuz t materia artis huius scie positiue. p primo fac. l. ij. §. sane. ff. de origi. iur. t. C. de ve. Jur. enu. l. ij. §. i. t qô no. in pbe. digestorum. Hosti. dicit q materia huius libri erant q̃stiones t solutiones scorum apostolorum. Puto si querit que sit materia scie benedicant isti vltimi: q; bo nuz t equû cõe: t maxime fm deû est materia huius scie. si quo ad illa que in particularibus decretalibus pnẽt: vt patet de pbe. c. ex parte. t. c. fi. De pscrip. c. fi. sed mate ria huius libri t compilationis: inquantum de nouo Gre gorius aliquid statuit: bonum cõe t equû est ipa materia vel determinationes particulares ex rône boni t eq cõis fm deû. Jnctum aût statuta ab alijs cõpilata ad vnum reduxit: ppter faciliorẽ intellectû. vel illas declarauit ma teria fuerunt ipe dec. dubie: aut i varijs voluminib° dispse. ¶ Quero tertio. que sit vtilitas huius ppilatõis. dicit glo. ẽ vt illius lectio t itellectio sciam° discernere iter equû t iniquû: t vnicuiq; reddere qô suû ẽ. t in ꝟ institia consi stit. glo. allegat Jura. aliqui appellant hanc cãm finalez. Jnde opatiõis huius ẽ finis. âtentus ẽ ꝓuidere necitati: aut vtilitati nre: vt i pma pte glo. Sz ista ꝓuisio pôt fieri pp aliud in quo ordinatur necessitas vel vtilitas: t hic est felicitas pacis humane: t beatitudinis eterne: vtilitas ꝟ in hoc ope imediate est facilitas capiendi equû t bonum t ordinandi: quia facilius nûc hec legimus t intelligimus t capimus qñ sunt clare t nô ambigue. t in vnû collecte. ¶ Et ió dicit Jo. an. q glo. nra ponit hic cãz finalẽ pri mâ: remota aût est ipa beatitudo t felicitas: q̃ seq̃t ex ipa cã pria: sz hec vtilitas subordinat in finẽ determinandi bo nû t equû: t ꝟ ppt alios: ppter finẽ boni publici societat] hûane: t pacis t felicitat] atq; beatitudinis etne. ¶ Nõ glo. q̃ accumulat vba hec lectio t intellectio. Pôt ergo eẽ legere absq; itelligẽ. dic q pôt legi corticialit oculo cõ pis absq; itellectu mẽtali. Pôt legi corticialit oculo cor pis t mẽtis: sic legit q intelligit. Pôt legi solo oculo mẽ tis absq; cortice: et sic legit q ex pcedentib° t seq̃ntibus pcipit medis deleta. fz pportionẽ lfaz: vt. l. i. §. fz t si legi. ff. ô bis q̃ in te. ôlent. t. J. de si. istru. int dilectos. ¶ Jtẽ si ex lectis aliq̃ pñt inferât q̃ si sint scripta: illa mẽte legunt. ideo si testis deponat de tenore instri. q̃lit aût pbet tenor instri. dic vt no. i. c. cû olim. p de pui. t bar. i. l. sicut iniquũ. C. ô si. istru. t i autẽ. si qs i aliq̃ docu. C. de edẽ. scio q; le gi pbat: q; pigui° dz itelligi dictû testis: vt no. Bar. ff. de legi. l. de qbus. t q; sufficit addere cãz ppiquâ sensui. ff. de .v. sig. l. coram. de arbi. l. diem pferre. §. corâ: nâ si dicat se pñtem: intelligit t videntẽ t intelligentẽ. sicut si dicat se legentẽ t intelligentẽ: ad hoc q no. Bar. in. l. i. in fi. ff. de auc. tu. t qô no. de testi. co. puenit. t de testi. pñtiû li. vj. t de si. istru. cû Jo. t Jo. an. ibi i glo. in. d. c. pñtiû videt vel le q nô sufficiat dicere se pñtem nisi dicat t videntem.

¶ In scriptis ât id dz legi. quod de corporeo actu legit t intelligit. nô q ex pcedẽtibus intellectum infert: vt patz ex no. i. c. p. t. g. de offi. dele. per Jnno. vñ nô ẽ mia nulla: si itellectualiter sit reducibilis ad errorem Juris: ex quo sibi nô exprimit: nec bñ deponeret testis deponens de er rore. si dicat se legisse. t addiciat cãs itellectualit pcludẽ

Digitized by Google

tes.qz habet deponere p verba facti.ꝛ non p verba iurꝭ. vt nō.ó testi.cū cām. Sic ſi inſtrumentū guarenti.debz hic executionem in ſcriptis in iſtrumento.p notarium non hz executionem in intellectꝰ.vt dicto.§.ſed ſi legi. Jn.l.iij.ff.ó hic ꝙ in teſta.delen.no. Bar.de quo p eūz in.l.ij.dele.iij. ¶ Si bene aduertet ex his dictis.differentia eſt inter doctorem ſtudentē.ꝛ teſtem:qz nō ſufficit ipſuz legere.niſi ꝛ quo ad intellectum declaret id qđ legit.ꝛ ſic demōſtrat ſe intelligere ſi ſolū ad corticem: ſz ēt quo ad mentem ſed nō ſic in teſte.ſufficit enim ꝙ declarat ſe itelligere quo ad ea ꝙ ſint facti.qđ no.p doctoribus legētibus. ¶ Quarto q̄ro cui pti philoſophie ſupponat.dic ꝙ ſupponit ethice ꝛ morali ſcie.ſicut alij libri iurꝭ.vnde dicit Jmperator legibus nr̄is mores corrigere inſtituit. C.de ſecūdis nup.l. i. Jdeo hoc iuſ appellat ius moribus introductū.i.di.mos ꝛ ꝓſuetudo.C.de ſcōis nup.l.i. de vul.ꝛ pup.l.ij. ad boc. ꝓx.di.c.i. ¶ Jo.an.dic ꝓſequit diuiſionem ſcientiarum moralium.non pertinet ad nos.niſi in vno:qz dicit ꝙ ethica diuidit in monaſticā.que docet ſeu docet quem ſe bene regere. Vnde dr̄ monaſtica q̄ſi ſuam curam gerens ſe virtutibus exornat.nihil inuita cōmittens q̄ nō gaudeat nihil facies penitendū. ¶ Scōm yconomicā que docet pr̄es familias bene regere familiam ſuam. Familiaꝛ enim oēm officij curā mediocri diſpoſitiōe cōponens bñ diſtribuit Pollitica ad rectores vrbiū ſpectat docens bñ regi.nas rei publice curā ſuſcipiens cunctoꝝ.ſaluti medet ſue prudētie.ſolertia.iuſtitia. libra fortitudinis.ſtabilitate.ac tē perātia.patiētia. ꝛ fin hās partes dz fieri aſcēſus. Eſſet enī abſurdū.ꝙ carēs monaſtica ꝓmoueret ad yconomicā. de ora.ꝛ q̄li.andecoꝝ.ꝛ ſic de ſingulis. Carentē yconomica aſcēdere ad politicā.xlvij.alias.xvij.di.§.neceſſe.xlviij.di.p totū.ad h̄. de v̄b.ſig.ſecus. Oēs aūt iſtos mores docet hec ſcia.docet ſeipſum regere.de pe.dis.ꝛ.c. cū infirmitas. Et domū ſuā.C.de emē. ꝓpinquoꝝ p totum. de adul.p totuz.docet regere ciuitates ꝛ vniuerſitates.i. ꝛ.ij.di.p totū. ¶ Quod aūt ad moꝝ correctionē tēdat. hec ſcia pz.vi.di.§.ū.xxx.di.c.i.in princi. ¶ Jn principio. vi.§.ij.in fi.ꝛ in ꝓhemio de.i exordio. ¶ Querit glo. qe ſit modus agendi libri.dicit glo.qđ diuidit in.v.libros.

¶ Jn ꝑ tractat de ſūma trinitate ꝛ fide catholica. de cōſtitutionibus.de ☧ptis ꝛ iudicibus.ꝛ eoꝝ officijs. ¶ Jn ſcōo tractat de iudicijs ꝛ cooperātib⁹ ad iudicia. ¶ Jn tertio tractat de vita ꝛ honeſtate clericoꝝ.ꝛ rebus eoꝝ ꝛ ecclesiaꝝ. ¶ Jn q̄rto de ſponſalibus ꝛ mr̄imonijs ꝛ impedimentis ipſoꝝ. ¶ Jn quinto de accuſationibus ꝛ crimini bus ꝛ penis coꝝ.ꝛ ſic terminat tractatū ſuū.diuidēs in.v. pres.ad ſimilitudinē.v.ſenſuū corporis. quos quilibet q̄ iudicat bñe dz.alias non eſt ydoneus.ſic enim copula cōgalis reſtricta eſt ad quartū gradum.ad ſimilitudinē q̄uoz humoꝝ corporis humani.ſ. ó conſan.ꝛ affi.non de.ꝛ hic ē modus agendi ex pte tractatus in genere. ex pte vo tractādi ſtatuimus ꝓſultuus.ꝛ ſic de ſingulis.ſz diuerſas diuiſiones decretalium.ſm Jo.an.de quibus multa hic ꝓſequitur.ꝙ magis ē laboriosum q̄ ſubtile. ¶ Nō ſufficere dare ſimilitudinē a remotis.ad hoc.c.nō debet. hic alle. ad hoc de of.del.querenti.vide glo.in prima ꝓſti.ff.§. incipere. in verbo ꝑmutatiōes.ꝛ tex.de ſūma tri.damnam⁹. Arguere tñ a ſimili nō neceſſario cōcludit.ff.ad mu.l. Jmperatoꝛ.§.pe.C.de fi.inſtru.l.cōparationes. Jn aūt.de fi. inſtru.§.ſi vero nullus.ꝛ vide modos ſoluēdi.i.q.i.§.cū ergo. Et q ſi.ſunt legi.p venerabilē.ꝛ ſi quis dicit ſimile alicui diſſimile dicā.j.de ꝓſti.tranſlato.ꝛ de hoc p Pau. alb p Aug.ij.q.i.multi. ¶ No.ij.qđ carens aliq̄ ex quinque ſenſibus nō videt bonus Judex.de carente ſenſu auditus ꝛ intellectꝰ patet.iij.q.vij.§.tria ff.de iudi.cū prętor. ó carente etiam viſu.de ☧ptis ſcilicet mutis.p Jnno.ó ſenſu guſtus ꝛ odoratus.nō video ꝓhibitum: niſi haberet i odoratu ꝛ guſtu iudicat. Judiciū.n.neceſſario p̄cedit neceſſaria cognitio. ¶ Quis ēt ē huiꝰ libri titulus.pōt dici ꝙ incipit cōpilatio Gregorij pape.ix. Alij tradunt mās gl. p alia verba querendo de cāis:ꝛ dicūt ꝙ quedā eſt cauſa eſſendi:ꝓpter qđ aliquid ē et fiendi.i. ꝓpter quod aliqd fit.vel a quo aliqd fit. Cā prima.ſ.eſſendi diuidit in materialem ꝛ formalē.xxiij.q.v.de occidēdis.ꝛ.c.nō fruſtra. xxxij.q.ij.ꝙ vero.de con.di.ij.qz corpꝰ.ꝛ.c.panis.ꝛ di.xij in ſynodo. ¶ Cauſa fiendi ſubdiuidit in efficientē ꝛ finalem.vt dicto.c.de occidēdis.ꝛ.c.nō fruſtra. ¶ Primo q̄ro q̄ ſit formalis cā.dic forma ē q̄ ad rē cōparat velud intrinſeca rei:ꝛ ſic de forma hominis ē quod ſit rōnale. dic ergo ꝙ formalis cā cōſtitutionis eſt.ꝙ ſit cōis bona ꝛ cq̄: alias nō ē ꝓſtitutio.xlij.di.erit.de ꝓſcrip.c.ſi.de conſue.c. ſi. Formalis aūt cōpilationis huius ē collatio ad ꝓpruos titulos.in ꝓſti.Gregorij. Secundo que ſit cauſa materialis libri.dic quod ſunt decretales ad ꝓpruos titulos collocate.ſumendo p re collocata non pro actu collocādi. Cā enim materialis eſt:ex qua aliquid fit vt ſi ex ere fiat ſiala. alo figura ꝛ ex argēto ſtatua viij.methaphyſice. ¶ Quero que ē cauſa efficiens.dic ꝙ efficiens cauſa ē principiuz mutationis:aut enim de aliquo fit aliud:aut de nichilo aliqd.de cōcef.ꝑben.ꝓpoſuit. Primo modo dicit cā efficiens pater filij. Secundo mō dicit cā efficiēs faber cypry. Et hec cauſe ſunt quatuor.prima diſponēs que ꝓparat materiam ad formam ꝛ huiꝰ libri diſponens ē mediate deus. cū quo equū ꝛ inſtū ē ꝙ materia iuris diſponent] immediate.immediata fuit Gregorius:ſi de media fuerūt ſancti patres Romani pōtifices ante Gregorium exiſtentes. Secūda iuuans ꝛ mediata fuit deus iuuās miſtros ꝛ iſtruēs Cā iuuās hāc cōpilationē immediata fuerūt pīti i iure aſſiſtētes Gregorio in iſta cōpilatiōe.de quibus l.i. ꝓpilatiōe ¶ Quero que ſit cā finalis huius libri.dic ꝙ cā finalis ē. cuius cā aliqd fit vitio methaphyſice. Finis.n.vt dicit Jo. mo.ē cā cāꝝ in intentione:ꝛ effectus in executōe.xxxv.di. ab exordio.ꝛ.c.vj.die.nā ſi domus finis ē vt ꝓtegat a pluuia.ꝛ vento hic finis mouet efficientē efficiēs ꝓparat materiaz.ꝓparata materia deducit ad formā:ex quibus finis ꝓducit: vt finalis effectus cārum:quidam dicunt ꝙ finis ē vtilitas q̄ habet:vt dicit glo.alij qđ beatitudo:vt i ꝓhe. ff.§.diſcipuli. Dic finis canonici iuris.put eſt penitētialis eſt eterna beatitudo:ꝛ eminētia pene eterne. put eſt fori ꝓtentioſi eſt pax ꝛ quies cōgregationis eccleſiaſtice:vt i ꝓhemio:ꝛ hic put ꝓfideram⁹ finē ꝛ vltimū: ſz magis primus finis ē ſcire.intelligere ꝛ ſegregare equū ab iniquo licitum ab illicito.ſi agit de fine huiꝰ ꝓpilatōis:vt mediate eſt idem qđ iur.ſi vt immediate eſt facilitas ꝛ vtilitas ꝓprehendēdi addiſcendi ꝛ docendi. ¶ Subiectū autē ꝛ terminus vniuerſalis i hac ſcientia.ē bonū:ꝛ equū: ꝛ iuſtū.l.i.ff. de iuſti.ꝛ iure.iij.di.p totū. ¶ Querit glo.i verbo.ſuꝰ q̄ re appellat ſe ſeruū dat duas rōnes:ꝛ ē clara. ¶ Nō.gl. qđ p ſtipulationē Pape.q̄rit oibꝰ eccleſijs.rāc̄ p ſtipulationē pſone publice:ꝛ habes tres cās in qbꝰ q̄rit tertio ſine ceſſione. Primus in ſuo.qđ eſt vex etiaz qñ ē in fuga .l.i.§.p.ſeruū.ff.de acquirꝭ.poſ. Jdē dicas de filiofa. q ſtipulari pōt pr̄i:vt.l.ſtipulatio iſta.§.alteri.ff.de v̄bo. obligā. De monacho vide in.c.cum oliz.de priui.per Jnno.ꝛ per glo.ſi.de infan.expoſi.c.i.xviij.q.ij. Abbatē.docto.ó officio oz.quāto. ¶ Secundus in papa. Tertius i Jmperatore.vide gloſam que ponit cāus in quibus alteri pōt quere re in.l.ſtipulatio iſta.§.ſi qs inſulaz.ff.de v̄bo.ob.ꝛ.§.ſi quis alij. Jnſti.de iniuri.ſtip.quoz non pſequor.quia ſpectant ad legiſtas.iter alio ibi tangit ó publica pſona. Sub qua ſz banc gloſaz pōt ꝓprehendi papa. Et imperator idē ſi eſſet rex vl alius baro quo ad ſubiectos.de fi.inſtru.cū oportet. De prelato idē dicit Jnno.de pac.cū pridē. i v̄bo reſignauit.de iudice vl officiali. Ja.de are. qđ pōt in his q̄ ſunt ſui officij:ꝛ ſpectāt ad eius officiū.in.l.i.ff.ó iuſti.ꝛ iure.ad qđ de vſur.c.q̄ q̄.li.vi.ꝛ dicit Jnno.i dicto.c.du-

dum. Bar. idē qō ſ. dicam de notario. ¶ De notario. an poſſit ſtipulari. Inno. dic̄ q̄ ſic. de puer. cōiu. dubū. hic cō currēntibus. Primo q̄ ſit in iudicio. Scdo q̄ ſimus i cāu in quo p̄cedi poſſit ex officio ꝛ quod ſubſit defectus ei⁹ q̄ ſtipulari poſſit: ꝛ q̄ hoc fiat Judicis auctoritate: ꝛ ſubſit aliqua iuſta cā p̄ que pareat: q̄ in extraiudicialib⁹ ꝛ cōuēcionalibus obligatōibus alit nō pōt ſtipulari: vt queratur ſaltem ſine ceſſione glo. de vſurio q̄ q̄ li. vj. per illum tex. ꝛ per. l. ij. ff. rem pu. ſal. fo. ibi apud p̄torem tenet q̄ poſſit de iudicio auctoritate: aliās nō. Bar. in officiali ꝛ in notario in victa. l. ij. ꝛ indiſtincte q̄ poſſit ſtipulari: ꝛ q̄ q̄rat alteri ſine ceſſione. Idē dy. in. l. ij. ℣. exigere. ff. de mag. conuen. ꝛ Guil. de cu. in. l. nō aliter. ff. de adop. alle. gl. Inſti. de inuti. ſtipu. ℣. ſi quis alij. ꝛ. l. Gaius. ff. de vſu. ꝛ. l. his verbis. ꝛ. l. nō aliter. ff. de adop. De officialibus allegat i autē. vt ſine p̄hibi. ma. debi. ℣. q̄ vero. ꝛ in autē. vt liceat matri ꝛ auie. C. q̄ſi. mul. of. tutele. fū. poſ. In auth. de exe cutorib⁹ qui cōueniunt. colſ. vj. ℣. i. vnde ſumit autē. libel lus C. de lit. cōteſ. in autē. de litigioſis. ℣. ad excludēdas: vñ ſumit autē. generaliter. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ in autē. de here. q̄ abinte. ℣. ex his. ad hoc. l. ſi quis vxor. ℣. fugitiuus. ꝛ q̄ ibi no. ff. de iur. De arbitrio. vide q̄ no. ff. de arbi. l. litiga tores. ꝛ in ſpe. de arbi. ℣. ſequit. v̄. qd ſi ſtipulatus. ꝛ. v̄. ſed quero quare. ꝛ vide. l. eum. p̄ quo cū glo. ff. de manu mo.

Duro q̄ officialis non poſſit querere extraneo: niſi i ſpe crantibus ad officiū ſuū per iura allegata. nec facio differentiā inter p̄torias iudiciales: aut quaſi nōnales. In notario ſi ſtipulat circa iudicialia in quibus requirit iudicis p̄ſentia auctoritas iudicio interuenire oz alit nō cēt necta auctoritas niſi vbi iura exp̄mit auctoritatē requiri: vt in. c. q̄ q̄. de vſurio li. vi. ꝛ niſi ſtipulatio ſit declarāda per iudicē vel cauēdi modus quo cāu exigit iudicis auctoritas in determinando modo: vel approbāda cautiōe: vt dicto. c. q̄ q̄: nā extimare cautionē idoneam nō ſpectat ad notariū ſed ad iudicē. ideo oportet q̄ fiat p̄ne iudice: vt dicat ſufficienter cautum: nō ad finē q̄ ei querat ſi ſtipuletur: ꝛ ita p̄ prie loquitur. c. q̄ q̄. Sic pōt intelligi. l. ij. ff. rez pu. ſal. fo. ibi apud p̄torez. vel ſolue: ꝛ vt ibi dicit glo. vel niſi in ſtipulatione ſaltem indirecte tangit iudicio intereſſe: ꝛ ſic pōt loqui. c. q̄ q̄. de vſurio in. vj. vtilius tñ ē ſi pōt vbi paro eſt p̄tio: vt faciat illā ſtipulari per dictam. l. ij. ꝛ ſic debz intelligi. c. q̄ q̄. per hoc tñ q̄ ſit p̄tio ſi impediet ſtipulatio. immo fortior erit: vt. l. ſi p̄cur. p̄ſtio. ff. de. v̄. ob. In extraneo ſtipulāte non queritur actio. ſine ceſſione regulr. niſi in caſibus no. in dicto. ℣. ſi quis inſulā. de equitate canonica videtur q̄ querat: vt in. c. quotiens cordis oculus. i. q. vij. ꝛ q̄ ibi no. q̄ credo vt agi poſſit via denūtiatiōis euāgelice: ſz nō ordinario iur. vt dicto. c. q̄ q̄. ō vſurio. in. vj. vbi exigitur q̄ fiat a publica p̄ſona: q̄ obligatio debet capere initiū i p̄ſona cū q̄ petabit. ff. de ac. ꝛ ob. l. quecūq;. in iuramēto fateor: q̄ ex eo agi poſſet. de hoc tñ dic: vt no. in. c. cum cōtingat. de iureiurā. ꝛ per Bar. in. l. ſi quis p̄ eo. ff. de fideiuſ. q̄ illud p̄cipaliter dirigit deo nec exigit formalitatē recipientis: ꝛ in eo nō habet locum. l. quecūq;: q̄ deus recipit p̄ eo ad q̄ de iureiurā. debitores: hoc dictū nō p̄batur iure tñ p̄ eo facit quod no. in. c. ij. de ſpōſ. per doctores: ꝛ aliquid tangit in. c. primo de iureiuran. In arbitro an pribus poſſit ſtipulari glo. tangit. de arbi. dilecti. ꝛ tenet q̄ nō trāſeat actio ſine ceſſione: ſz ſtipulatus illud cedere tenet: q̄ ℔ queſitū eſt p̄tēplatiōe partium. alle. ff. de edē. p̄tor. ℣. i. Spe. tangit in ſpe. de arbi. ℣. ſi. v̄. quid ſi cōpromiſſo penali. in pe. col. ꝛ. e. ℣. v̄. quid ſi ſtipuleꝰ. ibi ſpe. dicit q̄ nō queritur partibus: q̄ non intereſt arbitri. l. inter ſtip. ℣. i. de. v̄. ob. ꝛ. l. ſtipulatio iſta. ℣. alteri nō ob. l. ſi. ſi q̄ſ cau. que loquit in p̄curatiōe ꝛ loq̄t in ſtipulatione iudiciali non extraiudiciali: vt ibidē no. ad q̄ vide no. in. c. q̄ q̄. de vſu. lib. vi. in glo. ſuper v̄bo poſſunt acq̄rere: vbi gl. inter cetera dicit. q̄ q̄ q̄ vbi p̄curator ſtipuleꝰ ex re domini ſui dño querat vtilio: vt. l. q̄ p̄cur. ff. de p̄cur. tamen nō poteſt ipſe p̄curator ſtipulari dño vſuras debitas quo ad ℔ vt ipſi dño querat vtilis. cū ille non ſint ex re. quod etiam placet bar. in victa. l. q̄ p̄cur. q̄ q̄ glo. ibi teneat contrarium. non ob. l. i. ℣. exigere. ff. de mag. conuen. ꝛ. l. ij. ff. rem pu. ſal. fo. q̄ loquunt in iudicib⁹ ordinarijs. tenet tamen cedere: vt dixit glo. Idē Accurſius in. l. litigatores. ℣. q̄ dit. ff. de arbi. in glo. p̄miſſa. ꝛ in. l. pe. ℣. i. e. ti. vbi per Cy. in. v̄. vltimo querit glo. vbi tractat quid de pignore dato. ꝛ q̄ dictū eſt ſequit Jo. an. in addi. in loco ꝑalle. ¶ De prochiali ſacerdote. an poſſit ſtipulari prochiano. Guili. ō cu. q̄ ſic. in. l. i. ff. de iuſti. ꝛ iur. in hic q̄ ſpectant ad officium prochiani. p q̄ dicit q̄ in vſuris reſtituendis pōt prochianus ſtipulari. ꝛ queritur illic quoꝝ itereſt q̄ credo quod ad hoc vt agere poſſit: q̄ iudex eſt reſpectu prochiani. vt i. c. ſi ſacerdos. de of. ordi. q̄ q̄ ad ſatiſfaciendū. c. q̄ q̄ ſerua illud. c. ad hoc q̄ dicit publica perſona. repetita. C. ō epi. ꝛ cle. ꝛ q̄ conceſſo q̄ abſoluat: conceſſu: videt q̄ ſtipulet. ad hoc. i. diſtinc. iuo publicum. in autentico. qui modis naturales effi. ſui. ℣. queſitum. per hoc illud. c. q̄ q̄. ꝛ ſic poterit ſtipulari. ſimiliter quo ad male ablata. per hoc dictum nec ibi dico ſpeciale aliquid in vſuris. ſed generale ꝛ ſpectantibus ad officiū prochiani. de his Oldr. ſuo p̄ſi. xxx. vbi q̄rit q̄d de cardinale. ¶ Querit glo. vltima. an hec p̄ſtitutio dirigat ſcolaribus exiſtētibus i caſtris. ꝛ ſibi p̄ficiat ſalutatio. Rñdit gl. q̄ nō. de cle. nō reſi. tue ffrnitari. ꝛ ex quo dicit Bononie. nō vt q̄ mittat alijs alibi exiſtēt⁹. ꝛ q̄ ſe ſunt ſtricti iur. ꝛ nō extēdunt ad alias p̄ſonas ꝛ p̄tū determinat glo. q̄ oēs tenent ad obſeruationē huius cōpilationis: q̄ nō debēt ſingulos aurib⁹ ſtimari. vj. di. quod dicitis. ꝛ q̄ cōſtitutio p̄ncipis ligat poſt duos menſes. i autē. vt fac. no. p̄ſti. circa p̄n. col. v. puto q̄ effem ſalutatiōis ſuſcipiāt ſoli cōmorātes nō vagātes. extra vt dixit glo. in p̄n. Effectum vinculi cōſtitutionis ſuſcipiant oēs. ¶ No. glo. q̄ appellatiōe Bononiēſis nō p̄tebē dit dioceſanus vel de caſtris in p̄tū. glo. de R̄p. Rodol. idē q̄ illa Bar. ff. ad muni. i. p̄uinciales. vbi dicit appellatiōe puſinoꝝ p̄tedēt illos de comitatu puſino. hec vera niſi vna q̄ſtio adijciat ad aprobat ſolis ciuitatē ſib⁹. vt hic ſcolaribus: q̄ intelligit de ſtantib⁹ in ciuitate cū in iure nō teneat ſtudiū. ſec⁹ ſi rure teneret ſtudiū. vt aliq̄n fec Ja. ō bel. ¶ No. glo. in ſi. cū q̄ cōcor. glo. de cōſti. c. ij. de poſtu. pla. c. i. Jo. remittit ad dat̄. vt dicā plene. in dcō. c. ij. ¶ Querit glo. an tali abſolutione abſoluant excōicati. dicit glo. q̄ nō abſoluunt excōicati. alle. de ſen. ex. ſi aliq̄ō. vbi ō ℔. ꝛ hodie in cle. ſi ſūmus. de ſen. ex. ꝛ no. q̄ q̄ q̄ ibi ſint aliq pp hoc nō viciant ſe. ita no. in p̄hemio clementinax. ¶ Hunqd aūt p ſalutationē remittat iniuria. vide q̄ no. de iniur. oliz. ꝛ ibi p̄cludit q̄ ſi iniuria ab initio reuocata ſit. ad aiuz ex ſola ſalutatiōe nō remittit. ꝛ eo q̄ q̄ alijs nō ſalutat p̄ſumit eſſe illius inimicus. ꝛ pōt recuſari. vt ſuſpect⁹. Jo. Imo. di. Adrianus. fac̄ q̄ no. de of. dele. cū ſup. in. i. gl. De effectu hui⁹ ſalutatiōis ꝛ aliis declarationibus circa hec plenius vide in ſalutatione ſexti.

Ex pacificus.

Licet doc. aliter diuidant. diuido in tres p̄tes p̄ncipales. In p̄ma ponit exordiū. in q̄ p̄cludit finez intētus iurīs gñalis. In ſecūda ponit narratio. in qua oſtendit finē intentus huius cōpilatiōis ſpecialit. ibi ſane. In tertia p̄cludit. ibi volētes. Prima ſubdiuiditur: q̄ primo oſtendit finē intentus viatoris in hac vita. In ſecūda tāgit cām generalem deuiationis ab hoc fine. In tertia propter hāc deuiationez. vt ad finez a quo deuiat viator reducatur. cōcludit neceſſitatē legis in qua oſtendit tres generales proprietates legis ꝛ virtutes. Secunda ibi. ſed effrenata. Tertia ibi. tōq;. legā p partes. primo vſq; ad. ℣. ſane. ibi cū deſcēdero. illius ponā ſubdiuiſionē. ¶ No. p̄. qualis debz eē rex

ꝛ dominus: quia pacificus: vt in se ostẽdat quod in alios velit obseruari. facit. ff. de elec. cuz in cunctis. ¶ Nõ. scõo qual oz esse viatoz ad viuendum secundum deũ: ꝛ bonos mozes: quia debet esse pudicus. in se. oz esse pacificus quo ad alios: oz esse modestus: ꝛ tpatus: ꝛ talis sic viuendo rõe a ꝓcupiscentijs liber est: ꝛ a seruitute: ꝛ consequenter a lege. qz vocat lege ꝓpria. i. spũs: ꝛ nõ est sub lege. de regula. iz. de renunt. nisi ad fi. ideo dicit Inn. esse sic possibile hominem viuere vt nõ sit legi subiectus. quo ad exercitiũ: vt no. de offi. ozd. pastoralis: ꝛ allegat. xxij. di. de ꝓstãtinopolitana. in fi. ¶ Nõ. a q̃ surgant lites. iurgia. ꝛ discordie: ꝛ exilium pacis: qz a concupiscentia que est radix oĩum malorz. nam surgit a ꝓcupiscentia: ꝛ noxio appetitu: qõ idem est quod caro infecta via originalis peccati. que animã subiugat in seruitutẽ suaz: vt non pareat rõni. sed vt ꝓcupiscat carnis oculoz aut superbe vite ꝓcupiscentia. in primã caro molestat. i. sensum. mũdus. in tertiã diabolus. ¶ Nota consarum legis: qz eius finis est reprimere ꝓcupiscentiã ad metas rõnis: vt exteriora nra saltem regulent ad limites rõnis: ꝛ non ad luxuriam cõcupis: ꝛ appetitus noxij. ꝛ hoc pp finem pacis: ꝛ concordie. in vnitate populi. i. societate ciuilis: ꝛ ecclesiastice. qui ergo scisturam appetit sequitur appetitum: ꝛ non rõnem. ¶ Nõ. dñaz inter iurgiũ: ꝛ litem. de q̃. de vb. sig. forus. ¶ Nota q̃ inter homines ẽ quoddam fedus: ꝛ q̃dam naturalis obligatio ex caritate ꝓcedens. vt velit pacẽ: ꝛ alterius odiat molestationem: ꝛ velit in alioz qõ appetit in se. ¶ Nõ tres effectus legis qz impellit ad honeste viuendũ: ꝛ ad alterz non ledendum ẽ. ¶ No. qd significet appetitus: qz sumit pro voluntate ipulsa. a ꝓcupiscentia absq; imperio rationis. ꝛ sic idez est q̃ ꝓcupiscentia: ꝛ habet in corpore humano. ratõe primi peccati. in quo est annexum originale peccatum. habet tñ etiam ab anima inq̃tuz corpus viuificat. quae illud recipit a corpore infecto. nõ ab anima inq̃tũ est anima: ꝛ regit. vt dicit Ber. in libro õ libero arbitrio. ꝛ ad fratres õ monte dei. ¶ Dña est inter voluntatez ꝛ appetitũ: voluntas semp in bonum. appetitus semp in malum. vt dicit Archi. i. di. humanum genus. ¶ No. q̃ illud dicit quotidie fieri qõ sit aliquo intervallo interpositio. nã non semp homines sunt in irrigioꝛ. valet hoc ad testes sm legi. qui dicũt hoc semp vel quotidie factũ. vt falsum nõ dicant. ẽt si aliquod interponat momentum. nam ꝛ cã stillicidij dr ppetua. iz nõ semper cadat. dummõ aptitudine sit apta cadere. ff. de fui. vt. predi. l. foramẽ. de cler. non resi. ex pte sm Pe. Jo. Im. ꝛ Ab. q allegant. de pben. significatum. facit q̃ teste qui dicit q̃ vidit semp ticum possidere vt verificet. iz aliquo momento nõ viderit. vt no. in. l. i. ff. so. ma. Jo. xxxvi. di. scire. l. di. si qs volũtarie. xxxi. di. tenere. xxij. di. sacrosancta. xvi. di. si qs vult. ff. de flumi. l. i. vbi fluuius dicit cõtinuus licet qñq; arescat: quod dicit verum dr. qz iz absens sit potuit mente retinere possessionez. que nõ non plz Bar. qz testis non dz deponere de mentalib⁹ actibus. quos non pcipit actu corporali. l. stipulo. §. bij quoq; de verbo. ob. ꝛ no. Jnno. de testi. cũ cãm. Ratio dr. procedit qñ deponit de actibus extrinsecis. qz de iure alias animus ꝓsumit. vt. C. de ꝓbat. l. sine possidetis. ꝛ maxime si ꝓbent extrema. C. de agri. ꝛ cen. l. litibus. l. cum q̃. de ap. pu. li. x. no. ff. de vsuca. l. celsus. ꝛ de ꝓba. iz cãm. Jnno. de priuil. parentibus. ꝛ no. in. c. i. de vita. per doc. que no. pp constitutiones que aliqñ requirunt residentiã quotidianam vel ꝓtinuam. vide Jo. xvi. q. iij. nolumus. vbi datur practica qñ debeat formari articulus. in vbo mõstrauerit in fi. talia enim ꝓtinue intelligunt cũ tẽperamento. nisi legat vxori si continue habitauerit cũ filiis. non dz intelligi. vt singulis habiter momentis. ff. de condi. ꝛ demon. si qs ita legauerit. Jn autẽ. vt determi. sit mi. cle. §. cũ vero. Idem si dicat sine intermissiõe possedit. vel recedit. xxij. dist. sacrosancta. in vbo. sine intermissiõe. vbi Archi. xxxi. di. si laicus. xxxvij. di. de q̃busdam. Idem de vbo assidue. vt in dict̃ iuribus. Idem si dicat non pretereat dies ẽ. vt. xxxi. di. tenere. in vbo preterijt. lxxxij. di. ꝓposuisti. itel ligit horis ꝛ diebus debitis. Idẽ si dicat nũq̃ fuit absq; residentia. vt dicit Jo. de const. di. i. nunq̃. Idẽ de vbo i desinent. xxxvi. di. si quis vult. Idem de hoc verbo. omnipe. lxxv. di. in pñ. p glo. Archi. vij. q. i. puenit. de cõse. di. i. ij. omnipe. ¶ Quero cũ glo. de q̃ re ge pacifico loq̃tur. dic vt in ea vel sm Jo. an. i. deus pacẽ faciens. ꝛ nihil hominus iustitiam. qõ est ꝓprium Regũ. xxij. q. v. regũ. ¶ Qp. q̃ nõ destinauerit papa vel disposuerit quez pudicũ ẽ. cũ hec sint liberi arbitrij. vt i. c. nabuchodonosoz. xxij. q. iij. dic q̃ hoc disposuit ex prudentia ꝛ ꝓdestinatione nõ p necessitatẽ. cũ quilibet ꝛ bonus ꝛ malus fiat ex libertate arbitrij. vel sit bonus ex gra. malus ex volũtate. ¶ Glo. op. q̃ hic inculcet hec vba pudicus castus ẽ. gl. sol. dare. ꝛ in vbo. pudicos. declarat qui dicant pudici. ¶ Glo. alie seq̃ntes exponũt. nec suppiectõe egent alie sũt clare vsq; ad vba glo. in vbo ꝓdiga. v. sz vt. que ponit de ẽrietate lre. qz ꝑ dicit q̃ cupiditas est sui prodiga. ista enim sunt incõpassibilia ꝛ opposita vicia q̃ qs idez dicat cupidus ꝛ ꝓdigus. dic q̃ cadũt erga diuersa: qz cupiditas respicit tpalium retentionẽ. ꝓdigalitas euacuationẽ virtutũ. Jtẽ sm Jo. an. nõ dr simplr ꝓdiga. qz se passim offert ad oia. xxij. dist. de his ibi appetitores artissime vie leuissimo iugo dñi subdãtur. sequitur. §.

Sane. Hec subdiuidit. ꝑ tangit intentum circa ꝓstitutiones ecclesiasticas correctiõi submittẽdas. in quo tangit. v. correctõe digna. Et primũ est diuersitas volũtũ. Scõm nimia similitudo. Tertiuz cõ trarietas. Quartum plixitas. ꝛ ex his q̃tuoꝛ ꝓfusio causabat. Quintũ incertitudo. Sextũ fuit obmissum ex honestate sm Jo. qõ fuit inutilitas. tñ in his bñ põt cõprehẽdi. ꝛ in hoc oñdit cãm ipulsiuã ꝛ gñalem cõpilationis huius dicit Jo. an. q̃ in hac pte ponit narratio in qua cõmendatur hoc opus ꝓncipalr. Primo pp dispẽdiũ antiq̃tis institutionũ. Scõo pp vtilitatẽ nouaꝛ ibi addicierẽt. Scõo ex hac ꝓcludit finalem cãm ꝓpilationis ꝛ vtilitatẽ ꝛ effectuz huius cõpilationis ibi ad cõem. Tertio tãgit. efficiẽtez ꝛ condumentiuã. ibi ꝑ dilectũ. Quarto formalẽ. ibi. resecatis. ¶ No. plura ex qbus dr ꝓstitutio inepta. ꝛ ẽ submittẽda correctiõi. Primo pp nimiam similitudinẽ. ꝛ dicit. qz q̃lis similitudo est superflua vel inutilis. vt ꝑ. dicaz: ꝛ dicit. Jo. an. sequẽ daz sili tudinem que talis ẽ. q̃ dissimilitudinẽ nõ bz. de ꝓsti. translato. de ap. vna sola. xxvii. q. i. nupcias. ff. ad. l. acquil. illud. ꝛ ostẽsa quãtacũq; dissimilitudine nõ ꝓcedit argumẽtum: de q̃ dic: vt dicto. c. trãslato. Scõo q̃s in cõstitutione dat plixitas. qõ no. ꝑ prolixitatem. qz doctoꝛ nõ debet esse superfluus. nec multũ vbosa õbet esse cõpositio: qz talis plixitas confusionem inducit. ꝛ gaudẽt breuitate moderni: ꝛ brevis oro penetrat celum. Tertio q̃s ꝓstitutiones extrauagãt extra volumia. ꝛ no. q̃ extrauagãtiũ fides vacillat in tudicijs: qz illis inq̃tum discrepãt a iure. nõ est fides adhibẽda. vt in. c. pastoralis de fide instru. iõ dic Bar. i. l. cũ pactis. ff. de re iudi. q̃ ꝑ extrauagãtem. vz sniã exp̃sso errore illius sniã. qõ intelligeq̃s extrauagãs nõ est notorie nota. secus si sit notorie no. vt ẽ extrauagãs. execrabilis. vel q̃s de extrauagãti iã cẽt facta fides i iudicio: qz tũc est notoria. ad qõ de re iud. cũ iteꝛ: ꝛ qõ ibi no. ꝛ qz tunc nõ sunt icerte extrauagantes. ꝛ no. q̃ eo qõ ad volumia dcre. nõ ẽ reducta. nõ ꝓsumit de cre. nisi aliter ꝓbet. ꝛ de tali iure bñ põt fieri positio. sic dicimus õ iure ꝓsuetudinario. vt no. i. l. ij. §. qõ obseruari. õ iura. calũ. ¶ Quarto q̃s ꝓstitutiones ꝑiant. cui autem tũc stãduz sit i statutis notat. p dr. in. l. rutores. ff. õ testa. tu. ꝛ Cy. i. l. ij. C. de testa. tu. ꝛ Bar. ibi. ꝛ l. oẽs ppli. ff. de iusti. ꝛ iure. ꝛ determinatum est hodie. de ꝓsti. c. i. li. vi. ¶ Quinto pp superfluitatem. q̃s multiplicate sunt idẽ p

idem repetêtes.qđ nondum est ꝓtra nos. qui materias ⁊ diuersis locis repetimus. ¶ Sexto qñ pp ambiguitatez ⁊ an sñia lata. vel mrimonium contractum sm ꝓnoz intellectum valeat.postea aliter facta declaratõe nõ.de ꝓsti.c. fi.⁊ dicit Jo.an. q qñq3 declarare pót. qui iudicare non pót.de ap.sollicitudinem.⁊.c.pastoralis.§.i.de offi.lega. studuisti. ¶ Nõ.vtilitatẽ hui⁹ opis.ſ. facilior scia ⁊ clarior apprehensio iuris.pp studẽtes ⁊ iudicantes. ¶ Nõ vnum reseruatum pape. qz nemo pót facere cõpilationez nouã absq3 auctoritate sedis aplice. ¶ Nõ.q fi debem⁹ vti hac cõpilatione tot. rubrice sunt autentice ⁊ allegari pñt.de quo in ꝓhemio.vi.§.sane.⁊ i Spe.de dispu.in fi. ¶ Primo vr q admittatur similitudo in decre. vt de libel.ob.significantibus.⁊.d.c.significantibus.de ap.So.regula est hic ⁊ fallit isto mõ. ¶ Primo qñ aliqua pót dari dissimilitudo q̃ tũcunq3 modica. ¶ Secundo qñ aliq̃ diuisione ostẽdit dissimilitudo. ¶ Tertio pp separatio nem difficilẽ.vt si clausula aliq̃ separet ab aliis.q3 ẽ annexa.totus intellectus confundit.C.de no.co. compo.l.i. C.de ve.iur enu.l.ij.§.si quis autẽ.sm Bin. ¶ Quarto qñ repetit vt aliquid addatur vel declaret.in.c. sup questionem.de offi.dele. ¶ Quinto qñ ponunt in diuersis titulis.pp diuersum respectũ.vt in illis.c. significantibus. vt notat in.d.c.significantibus.de lib.ob.ad hoc.l. cũ duo.§.Fuum tuum imprudens.si certum petat.coniuncta .l.si Fuus.§.Fuum tuus imprudens.de act̃.emp.ad hoc vi denõ.p Jo.an.in dicto.c.significantibus.⁊ in.c. nobis in pn.de iure patro. ¶ Quero an liceat allegare legẽ abrogatã.vt decisas dic Jo.an.qñ a lege correcta possit argui. plene diri de iudi.nouit.⁊ tangit.ĩ.de ꝓsti.c.i.si pluo ifisto an allegari posset decisa.dicit hic Jo.an.q si ẽcisa ẽ remota qz iuri ꝓria.vel vt corrigat non pót allegari. ⁊ allegãs incurreret penã falsi.sicut in.l. correcta.l.ij.§. hũc igit.C. de no.co. compo.⁊ iudex ẽt audiẽs. C.de ve. iure.enu.l. ij.§.hec igit cia.sm phi.⁊ Bin.sed si est decisa.qz superflua vel plixa. non qz iuri ꝓtraria pót allegari.vij. di.fuerunt ⁊ idem Pe.⁊ ab.⁊ dicit videndum.qđ nõ.de pur. ca.c.i. ⁊ idem Pe.⁊ ab.⁊ dicit videndum.qđ nõ.de pur. ca.c.i. sup vlt.glo. ¶ Quero an liceat arguere a rubrica glo.q fic. C.ne fide.do.den.l.i.⁊ tãgit Jo.an.in nouella. in ꝓhemio sexti.§.sane.⁊ de hoc i Spe.de dispu.⁊ alle.§.i. in fi.⁊ in aut̃.de iceſ.nup.§.i.col.ij. ⁊ in aut̃. ad hoc. C. de vsuris.vbi p Butri. ¶ Hic Rubrice decretoz ñ pñt allegari.vt autentice:tũ qz sm aliquos non fuerunt iserte a Gratiãno:tũ qz false qñz reperunt.iij.q.ix.carte. vbi Jo. ad hoc de pe.di.i.§.hinc autem.⁊ ẽz Spe.vbi.ẽ. quod dicit Jo.an.verũ excepta prima Rica decretoz.q̃ est autentica Si sunt Rice decretalium vel legũ inq̃rum ꝓpoñt nigro pñt allegari. vt ecc.bene.c.i.⁊ in Rica.⁊ in.l.i.C. ne quis in sua cã.⁊ in multis similibus.l.i.ff. si cer. pe.C. de no.co. cõpo.§.qđuis.⁊ dicit Jo.an.verũ qñ Rice bñt aliquaz oꝛonem pfectam.sed si oꝛo non est pfecta: qz non habent aliqđ diffinire ſz declarare.non possunt allegari: qz nõ indu cunt.p q puto q si nigrum induceret nouũ ius agẽdi. cõ dutõe ex nigro esset agẽdũ.⁊ nõ ex rubro.ff.ó ꝓdi. ex.l..l. i.⁊ allegant aliqñ ad declarationẽ nigri:qz nigrũ oꝛ itelligi vt sit adaptabile rubro.sicut arguit.de of.del.c.i.⁊ fi. li.vi.in glo.ij.⁊ de Rp.tibi qui.li.vi. ¶ Jtẽ allegat vt ex lecturis quaꝝ vna ꝓgruit titulo.altera non.teneat q̃ congruit titulo.vt nõ.de elec.cũ monasterium ó pellicia.Jtẽ vt si aliqua vba ꝓferant sup iure agẽdi.intelligant de actione de qua loquit Rica.vt.l. imperator.de in diẽ adiec.ff. Tertio arguit ex eaꝝ ordine.ff.de ꝓfir.ru.l.i. p Bar.⁊ p Jo.an.de mu.pe.c.i.sup.i.glo.Si. aũt rubꝝ ꝺiceret nigro.standũ ẽ nigro.⁊ credit rubꝝ corruptum.⁊ qz nigruz disponit rubrũ declarat.⁊ qz nigrũ fit cũ maturitate.rubꝝ aliter apponit.Si aũt rubrum latius loquit q̃ nigrũ.supplet vnum p aliud.vt nõ.glo. in aut̃.ad hec.C. de vsur.⁊ ibi Butri.⁊ in aut̃.vt nullus mutuãs agricole.§.i.colla. iiij.⁊ ad hoc tex.⁊ glo.in.l.i.C.etiam ob cirogra.pecu.de hoc.ff.re.amo.l.itaq3. ¶ Quero in quo differt variare ⁊ vacillare.dic variare ẽ ꝺicere:vacillare est nõ se firmare in altero contrariorum.vide quod nõ.de testi.co.preterea Pe.Ab.⁊ Jo.an.hic glo. ¶ Glo.in verbo.p delictũ.q rit de duobus pmo an debeat apparere ordo decretalium. dicit q sic.Jo.an.hoc verũ quo ad titulos ſz ñ quo ad cõpilationẽ.in decre.autẽ eiusdem auctoris nõ seruat ordo. de offi.archidiã.ad hoc.⁊.c.vt nostrum q̃ fi.sint legi.cãm.l. c.ij. ¶ Querit scõo glo.quales debent esse isti q̃ ponunt ad reformãdã.dic q debent esse glorioſi doctrina ⁊ expiẽtia rerũ.C.de no.co.cõpo.consti.c.ij. ¶ Quero cum alias glo.an in oibus iudicijs talibus Juribus possimus vti. glo.q sic:qz indefinita equipollet vlx.xviij.di.si romanoz cũ ſy. ¶ Op.q scõm hoc concludẽt.q hic nõ est aliqua cõstitutio.que sit ꝓuilegiana qđ est falsuz qz multe sunt ⁊ nõ debent trahi ad cõsequentiaz.dicit gl.q ĩ vlis ꝓcedit nec inficit p vnam vel duas decre.qz pp vnã vel duas nec plus aut minus ⁊ dat similia.Alia ponũt hic doc.nã dicit tex.q omnes conuenerunt in colloceñ. ⁊ tñ quinque cluenẽ nõ cõuenerat.de postu.bõe.ij.ad idẽ.vij.q.i. denuq3.ibi oi semine israbel.qđ nõ icludit tribũ Juda ⁊ Benyamin ſz Hosti.⁊ Jo.an. ¶ Nota p testibus si testes deponãt qđ valet q oẽs de vicinia fuerunt pñtes nõ viciat ipsoruz dictũ q̃ q̃ ibi aliq defecerint.imo sufficit maiorẽ partem interuenisse:qz qđ fit a maiori pte ab omnibus factum dr̃.l. cum maior.ff.ad munici.ar.contra.q de modicis est curãdum.xij.q.vlt.c.ñ.soluit q de modicis nõ est curandũ.⁊ ẽ curandum sm intentionem disponentis vel loquẽtis. dic de hoc vt in.c.proponẽte.i.de Rp.scõo soluit gl.quia qđ dicimus de omnibus refert ad scolas ⁊ iudicia.Quod ãt dicimus de indulgentijs refertur ad vsum in scolis quod nõ.pro teste.vt saluent dicta contraria.referendo ad diã sa.vel dic q adhuc pót deduci i iudicijs.vt nutriat puiſz dispensationis.⁊ indulgentie:⁊ vt oñdat q casus ẽ egens dispensatione:aut in alijs firmet ius cõmune.vt sciatur q epi dispensare possunt.ex quo pmittit.⁊ est seruata.ó quo de temp.oꝛ.dilectus.vltra intentionem aũt suã nõ pt allegari in iudicijs ⁊ ius indulgentie vel dispensatiõis habet ꝑ iure cõi vel actiõis possit peti vt debitũ.i.q.vij.exigunt ⁊.vij.q.i.nisi.l.di.dño sãcto.⁊ qđ ibi nõ. ¶ Quid si aliq̃ decre.hodie inueniat extrauagans dic q fiet q dicit.j.de fi.instru.pastoralis. ¶ Querit glo.que erit pena legẽtis vel vtẽtis ãtiq cõpilatiõe.dic q pena erit excõmunicationis. ¶ Nõ.glo.q̃ vult q pena ꝓtra venientes legi. ꝑcepti sit excõmunicatiõis.⁊ ipso iure censet lata.sed dic q utei ligit ille tex.q nõ sit lata.ſz ferẽde.vt ibi nõ.notat tñ Jo. an.i glo.⁊ dicit q pena erit extraordinaria ⁊ arbitraria.ex quo aliter nõ exprimit.j.de offi.dele.de causis.

Ē summa trinitate ⁊ fide catholica

De materia. xxiij.di.q epõs. de con.di.iij.c.ñ.⁊ di.ritima.c.vlti.repetit in clemẽ.⁊ in sex. ¶ Quare dicit summa.dic ad oꝛam aliaꝝ que sunt trinitas. sed nõ summe.vt trinitas in candela.⁊ fide.ſz Pe.⁊ Ab.plene p Hostien.in summa huius ti. Quare dicat sũma.⁊ q̃re trinitas.p Hostiẽ. ¶ Glenio ad glo.sup Rica. glo.cõtinuat Ricã.dic vt in ea.ibi peccatuz.dic nã sine fide impossibile ẽ placere deo ad hebr.xi.⁊ prima salus est recte fidei regulã custodire.xxv.q.i.prima salus. Jnq̃rũ dicit ante baptismũ debere istrui i fide.hoc verũ in adultis. vt ibi patet. ¶ Querit glo.de multis.primo qđ est fides ⁊ quotuplex sumit fides.dic q sumit pro sacramẽto baptismi.xlv.di.de iudeis.de bap.debitũ.aliquos ex his modis.ponit glo.xxij.q.i.monet.secũdo modo dicat fides.i. castitas thori.xxvij.q.ij.cõiugeo.xxviij.q.i.caue.⁊ ẽ vnuz de tribus bõis matrimonij. glo.allegat ura ad ꝟ.ó códi

appo..c.i. ¶ Tertio dicit fides securitas siue pactū que
ēt hostibus seruanda est.xxiij.q.i.noli. ¶ Jté dicit fides
aliqñ conscia.de resti.spo.ſras.de ꝓscrip..c.ſi.allegat.cō
cor.dū allegat .H.illō vitra mediū.alo ē.v. Jté dicit fides
de re nō visa glo.allegat cōcor. ¶ Quarto dicit fides p
missio. Jnſti.ō re.diui.H.vēdite.ad hoc J.de spon.du..c.i.
¶ Jté ōr fides collectio articulorū fidei.vnde symbolus
dicit fides.J.de vi.ꝛ bo.cle.vt gſq. ¶ Jterꝫ dicit fides e-
gras in actionibus cōsiderata.hinc ē q ex hoc dicimus
actōes aliquas hōe fidei de gbus J.de excepꝛ. cū venera
bilis. ¶ Jté ſm Jo.an.dicit fides legalitas cōtraria do
lo J. de depoſi.bona fides. ¶ Jterꝫ ꝓbabilis ignorantia
H.de acqui.re.do.l.q bona fide. ¶ Jtem ꝓbabilis cre
dulitas.ff.de vb.sig.l.bone fidei. ¶ Jté bona simplicitas
vt hic ē bone fidei.i.simplex ꝛ non duplex.xxij.q.iij.ino-
cens ſm Hosti. ¶ Quero scdo quid est fides ꝑ hic su
mit.dicit glo.q describit ad hebreos.xi. Dicitur fides ē
substantia sperandaꝝ rez argumentuꝫ nō apparentium
de hoc satis in tertio sniarū.xxiij.di.dicit substantia sperā
darum rerum.qz sperare debemus quod dicit ab apīo ꝛ
sacrīa scripturis.ꝛ a ꝓphetis esse futurum ſm glo.vel di-
cit sperādarū ſm Jo.and.qz facit in nobis subsistere res
sperādas.in pñtī p spem.in futuro p rem.ꝛ dicit argumē
tum nō apparentium:qz si volumus hoc ꝓbare dicemus
sic dicit xp̄us:sic dicit Abraam.ſm glo.dicit argumentū
non apparentiū:qz per ꝓphetias iā completas debemus
habere argumētuꝫ.i. ꝓbationem nō apparentiū de futu-
ris cōplēdis.i.de die iudicij ꝛ ō fine seculi. ¶ Opp.glo.
q diffinitio nō sit bōa:qz vera diffinitio cōuertibilis ē cū
suo diffinito:sꝫ hic nō est conuertibilis:qz spes eadeꝫ.filr
est sperādaꝝ rerū:ꝛ sic videt q fides ꝛ spes sint idez.qō
est falsuꝫ. Jterꝫ qz diffinitio loquitur tm̄ de futuris.ꝛ fides
est de pñtibus ꝛ futuris.eo q habꝫ se ad omnia tempora
pñtia preterita ꝛ futura.ad pñtia qz credendū est q ipse
ē q quottidie conficit in altari.ad preterita:qz credenduꝫ
est xp̄m fuisse natū ꝛ passum.ad futura qz credere debe-
mus ipsum futurū ꝛ iudicaturū viuos ꝛ mortuos.ꝛ licet
diuersa sint hec cōprehēdunt.sub vna fide.vnde cōcludit
glo.q nō est ꝓpria diffinitio.sed notificatio ab apīo data
¶ Quid aūt sit spes dicit magister sniaꝝ q ē virtus qua
spūalia bōa ꝛ eterna bona sperant:ꝛ cū fiducia expectan
tur vel spes ē certa expectatio future beatitudinis veniēs
ex dei gra.ꝛ ex meritis precedētibus.sine meritis.n.spe-
rare nō ē spes sꝫ presumptio.est vel spes est audacia men-
tis de largitate dei cōcepta.habendi vitam eternā p bōa
merita cōuenit eꝝ fide.qz est de inuisibilibus sicut fides.
vnde nō ē spes de his que videt.sicut nec fides dīcit qz fi-
des ē ꝛ bonaꝝ ꝛ malaꝝ rez:qz ꝛ bōa fide credunt.ꝛ ma-
la ꝛ bona ꝛ vita eterna ꝛ dānatio eterna.ꝛ spes nō ē nisi
bonaꝝ rerū:qz nemo sperat mala vel desiderat. Jté fides
vt.ō.ozi.ē de pñtibus ꝓteritis ꝛ futuris.spes aūt solum
de futuris. Jté fides est suarū rez ꝛ alienarū.nā gſq cre-
dit se sempiternū ꝛ angelos sempiternos.spes aūt nō nisi
suarū.ꝛ ad se ꝓtinentiū:vt qz ad sui iocunditatem sperat
vitā eternam.ponit magister.li.iij.di.xxiij.vnde dicit ber.
sup psal.Qui habitat .v.x.Germana fidei spei qz cogni-
tio ē.vt qō fides futuꝝ credit spes sibi incipiat sperare fu
turū.ꝛ spes presupponit fidem.nā non credita quis spaꝛ
nō pōt nō plus q̄s super mare pingeꝛ pōt.dicit ergo fides
pata sunt magna ꝛ mexcogitabilia bona a deo fidelibus
suis.dicit spes mihi illa seruant.ſm Ber.quidā solūt p
dictā diffinitionem.inq̄rum dicit fides est nō apparentiū
qz verbū pōt respicere ad futura ꝛ pñtia ꝛ preterita.ꝛ sic
intellecta diffinitio nō cōuenit spei:que tm̄ ē de futuris.sꝫ
verbū sperandarū rez obuiat:qz tantum futura respicit
sꝫ pōt dici sic q fides ꝓncipaliꝝ in sperandis subsistit. An
de Jaco.dicebat fides est substantia.i.firma mētū. seu fir
ma substantia sperādarū rez:qz facit nobis subsistere res
sperādas in pñti p spem in futuro p rerum argumentum
nō apparentium:qz si volumus ꝓbare dicimus.sic dicit
xp̄o.sic dicit Abraā.ꝛ hoc habuit a magistro sniarū li.iij.
di.xxiij. ¶ Ad vitādas has difficultates glo.ponit suam
diffinitionē.fides ē volūtaria certitudo absentiū.i. sciētia
ꝛ supra opinionē ꝓstituta.scia enim habet cognitionem fi
des nō.vnde Aug.fides est credere que nō vides.de pe.
di.iij.q in domo.ex his apparet dīa inter fidē ꝛ spem.ꝛ
opi.qz fides ē de creditis.spes etiam de increditis:q spe-
rant.opi.de his dubijs que firmiter nō credunt. vñ fides
est media opinionis ꝛ scie neutrum attingēs ſm Jo.an.
¶ Quero quotuplex ē species fidei.dic q vna est forma
ta quā hēnt boni ꝛ sancti.alia ē informata:quā habēt ma
li ꝛ dēmōes:ꝛ infideles:ꝛ existētes i peccato mortali:ꝛ fi
des istoꝝ caret forma.pāma ē materia a qua dicunt fide-
les quicūq baptizant.ō consc.di.iij.q apud tales.dicit
fides informata caritate.ꝛ pōt sic diffiniri.Fides ē qua qs
credit qō diligit:ꝛ ꝓbat hoc aucroritatibus multiplicab⁹
fides aūt dēmonū ꝛ infideliū est non formata absq dilec
tione:qua credūt ꝛ cōtremescunt.Ja.dicit mgr̄m in snijs
tenere.ꝛ alios Theologos.q dēmon nō habet fidem ēt
informē.fides.n. informis in peccatore habilitare pōt illū
in bonū.quod non est in dēmōe. Jterꝫ fides informis in q̄s
tum fides sapit naturam fidei formate.que volūtaria est:
vt in diffinitiōe dictū ē:sꝫ prauus xp̄ianus voluntarie cre-
dit.dēmon dolet ꝛ ipsorū credere est tremescere.vnde nō
est voluntaria.sed extorquet ab eis per flagella ꝛ diuinaꝝ
seueritatem.nec deliberato velle nollent deū ꝛ articulos
fidei esse.intētus esse magistri dist.xxiij.li.iij. ¶ Quero
an fides xp̄ianoꝝ differat a fide antiquorū. dicit hic glo.
q nō.immo est eadem.quod probat euangelium Matthei
.xxi.Turbe enī que precedebant ꝛ sequebant clamabant
Osanna filio dauid.ꝛ hoc verū quo ad substantiā in qua
litate differūt:qz credebant.de futuro.nos aūt credimus
de preteritis.i.xp̄m natū ꝛ passuꝫ.dicit Ja.q glo. habet cō
tradictionem:quia dicit vnā fidē mūdi.ꝛ tm̄ distāt modo.
qō patet etiā ad hebre.di.j.ꝛ in cle.e.ti.c.i.H. ad hec.cū cō
cor.ꝛ hoc dicit q distant ꝛ sic sunt plures fides numero.p
ter pīale.ideo pulchrius ꝛ verius dixissent. dīa pōt no-
tari nō in fide cū in se nō differat.sꝫ in quodam mō credē
di illuminato intellectu credentiū antiquoruꝫ.i.ante icar
nationē:qz ipsi credebāt de futuro ꝛc̄.vnde ipsi saluabān
tur in fide xp̄i venturi ꝛ resurrecturi.nos i fide xp̄i qui ve-
nit ꝛ resurrexit.vt dixit mgr̄ snia li.iij.di.xxiij. ¶ Quid
aūt significꝫ vbū Osanna.dicit b Jo.an.q scōm Aug.est
vox obsecrātis.magis affm̄ significans q̄s rem aliquam
exp̄mēs sicut ſm Remigiū apud latinos bene est vox dolē
tis.ꝛ sꝫ Hiero.va.iteriectio exultātis.ꝛ pape admirātis.
¶ Jtem cū silentiū volumus imparare strictis dētibus co
artam⁹ spūm.hec scribi nō possūt. Jdeo sꝫ Hiero.ꝛ Aug.
Osanna hebraicū i aliā linguā trāsferri nō potuit. Jo.os
aureū super hoc loco euāgelij.dic.q qdā iterpratī Osā
na gloriam:alij redēptionem.alij salutifica.vel saluuꝫ fac.
quē.i.gloria salus ꝛ redēptio bene cōuenit ei qui effusio
ne sanguinis sui gloriosi nos redemit:dicūt quidā sic iter
pretari.vōe salū me fac.obsecro. Osi.n.idē ē q salutifica.
anna iteriectio obsecrātis.debꝫ ergo dici Osanna.sꝫ vo-
cabulū corrupte dicit.Hiero.de b specialē tractatuꝫ scri-
psit.Jsiō.etiā de hoc.Ethimologiarꝫ.li.viij.c.ſi. ¶ Que
ro quot sint articuli fidei.glo.dic q sūt.vij.sicut.vij.dona
spūs sancti.quos glo.enūerat recitans alios dicēs.q sint
.xij.quos etiā glo.enumerat.videt tamē q sunt tm̄.vij.
¶ Antecq̄ descendā ad glose declarationem.circa istos
articulos quero an arctent christiani ad sciēdū explicite
articulos fidei.glosa dicit q quilibet christianus debꝫ b sci
re.clerici explicite ꝛ laici implicite.s.credēs tenent. sicut te
net ecclesia. ¶ Ad declarationeꝫ glo.explicite scire ē ex
plicare.distinguēs ꝛ defendere. Implicite credere ē cre-

dere implicite qcqd credit ecclesia Et in tñ valet fides implicita layco. q si róne nãli motus dicit pfem maiorem filio. vel posterem. vel q tres psone sint admodum distantes vel aliqó fil'e. nó é hereticus: nec peccat: dummodo sic credat qó credit ecclesiã sic credẽ: et suã opinionem supponi fidei ecclesie. nec suũ defendit errorẽ: qz licet sic opinet. illa tñ nó est fides: sz fides ecclesie. l. c. ij. fm Inno. q̃ hoc dicit i. c. i. ¶ Hoc vez dicit hic Hostie. si dicẽ ẽ ore et opere sequit. secus si negat. xi. q. iij. existimant. Dicit tñ Innoc. q̃ quedã é mensura et ofa hominũ. secundum diuersitatẽ eorum: quedam datur mensura credendi. vt credãt layci adulti. maxime simplices credant deum esse remuneratorẽ bonz. et credat articulos implicite. Hanc mensurã credendi debent plati habere. habentes curam animarũ: qz debent scire articulos: et distincte que cõtinent in symbolo. Credo i vnũ deũ. &c. Quicũqz vult saluus ee. xxviij. di. c. i. et se. Epũs debet plus scire. l. omni poscenti reddere rõnẽ. xxxvj. dist. ℌ. ecce. di. xxxviij. c. omnes. et sufficit si hoc faciant deliberatione prehabita. etiam si oporteat cũ aliorũ consilio. Non negat tñ quin. papa. et alij inferiores plati possint ex certis cãis dispẽsative. etiaz minus instructos. et etiam minus industriosos in spũalibus et rẽporalibus sustinere. ó renunti. nisi. ℌ. ne p defectu. ¶ De clericis ãt inferioribus videt ibi Inno. q̃ si essent pauperes nó valẽtes intẽdere studio: qz nó habẽt magistros vel expẽsas. l. qz oportet proprijs manibus victũ querere. qó sufficit eis scire sicut simplicibus et laicis. et aliqñtulũz plus. sicut ó sacrãto altar. circa quod versant plusqz laici. Si vero habent magistros et expẽsas peccãt: nisi plus ꝓficiant idiste cta cognitione fidei qz laici. et debet qui eis priuz imponit de hac negligẽtia scrutari: et diligẽter attẽdere. qre in eis non ꝓficiunt. an pp grossitiam vel ruditatem ingenij. an qz pp opera caritatis oportet alijs intendere. puta in ministrãdis necessarijs cõfribus pauperibus vel hospitib⁹. et idẽ de alijs pauperibus bonis. qui habent explicite cognitionẽ pñt preponi. poterunt etiam ex causa illius scientie alias sciãs ꝓponere. vt si sciaz iuris adducãt. vt pauperes i iudicio defendant: sz non ꝓponant illaz sciam cognitioni fidei. qui in illa ꝓficiant. Immo posqz habent expẽsas ab eccl'ia videt q̃ plus debẽt intẽdere cognitioni fidei qz iuris: nisi iusta causa eos moueat. imo et sz eos laici bñ tes intellectũ subtilis ingenij. deberent illaz impendẽ cognitioni fidei. sz nó peccant hoc nó faciendo: cũ ipsorum pfessio nó sit ad hoc. videt enim eis sufficere q̃ talentum nó abscondant in terrã: sz bonis insistãt operibus. Et idẽ etiam fm Compo. é in laicis l'fatis: sz fatis videat ex debito rõnis. q̃ plus alijs illfatis scire teneant. hec sũt vba Inno. ¶ Aduerte tñ q̃ sz quo ad incurrendũ peccatũ fiat distinctio psonaz: et q̃ plus vnus scire teneat. qz alter tñ si actu def ignorãtia. dũ tñ asserẽs determiet se ad credulitatẽ ecclesie et nó ptinaciter defẽdit: ñ incurrit hr̃sim. licz qó creditur sit error. vt patz i abbate Joachino: q̃ ẽt fuit clericus et l'fatus: q nó iudicat hereticum licet errãdo. aliqua dixerit: ex quo illa submisit ecclesie: et hẽ tenet thomas ic̃a sc̃e. di. xi. ar. iij. cõcludẽs q̃ i articulis: ex qb⁹ñ seqt corruptio fidei: aliud credere nó est heresim. idem in nó determinatis ab ecclesia. In determinatis ãt ab ecclesia dicit q̃ si nó ptinaciter defẽdãt: et ex ptinacia: sz hẽ dicũt: qz si credant ecclesiã credere: et querant cum sollicitudine veritatem: pati corrigi non sũt inter hereticos cõputandi: qz non habent ꝯdicere doctrine ecclesie. et allegat. xxvij. q. iij. si quis sniam. vbi dicit si quis sniaz suaz: qñ qñ falsam: atqz puersã: nulla ptinaci animositate defendit: que rũt ãt tanta sollicitudine veritatem: corrigi pati cũ mouerint neqñ sũt inter hereticos deputãdi: qz si nó habẽt electionem ꝯdicentes eccl'ie doctrine istud. c. nó é. xxvij. q. iij. sed. xxiiij. q. iij. dixit apl's. et. c. qui in ecclesia. qui textus vident velle q̃ si fecerit aliquaz diligentiã i certificando: sz simpl'r intelliguntur. qñ non sunt ptinaces. q̃ nó sũt hereticí. et hoc ꝓbat. c. q̃ in ecclesia. et. c. scisma glo. xxi. di. nũc autẽ. dicit q̃ non est dãnandus vt hereticus si vult reverti. puto q̃ si errans querit se certificari. et certificatus statim reuertat: nó preuentus a iudice nõ sit hr̃ticꝰ nec aliquã penã meretur. Si autez patit se preueniri. si ó licitũ est occultuz: et statim absqz aliqua resistentia paratus est redire: adhuc nó é puniendus vt hereticus. Si sũt notorius et patit se dãnari. et postea vult redire. adhuc recipit: sed patit penam. de hereti. c. pe. qz ad ppetuã penitẽtiam detrudit ad carcerem. ¶ Ad declarationem glo. ó clarat hic Jo. an. qd sit articulus. et dicit fm hugo. de sancto vito. articulus est indiuidualis veritas de eo quod é supra rõnem nos artans ad credẽdum. et vide quod nõ. de hereti. cũ ex iniũcto. ¶ Secũdo que cẽssent dona spiritus sancti. dicit q̃ sunt hec. fortitudo sapientia. intellectꝰ. cõsiliuz scia. timor et pietas. de his Esa. xi. sic. vij. sunt petitiões in oratione dominica. vt p te videas. de hoc ó cele. mis. c. i. in fi. glo. fi. ¶ Inqñtũ glo. enumerat baptismum inter articulos. dicit Jo. an. q̃ nó est articulus. sed sacramẽtũ. fm Ja. siue intelligas de baptismo Jo. quo baptizatus é xp̃o. siue ó nouo baptismo post resurrectionem instituto per xp̃m. Inqñtũ dicit q̃ dicit symbolus et cẽ. dicit Ja. q̃ immo dicit a fin qó est con. et bole quod est inia. vel conuenientia qz de omni apl'orum conscientia stabilitum. Idez tamẽ qó nõ. glo. nõ. Jo. xvj. di. c. i. et est verus. q̃ si recipimus ex parte cãe efficientis sunt. xij. pp. xij. apostoloꝝ. Dicit enim Petrus. Credo in deũ patrem omnipotentem creatorẽ celi et terre. et Andreas. Et in Jesum xp̃m filiũ eius vnicum dominum nr̃m. Jacobus. Qui conceptus est de spũ sancto natus ex maria vgine. Joannes passus sub pontio pilato. crucifixus mortuus et sepultus. Thomas. Descendit ad inferna tertia die resurrexit a mortuis. Jacobus alphei. Ascẽdit ad celũ sedet ad dexterã dei patris oipotẽtis. Philippus. Inde venturus é iudicare vivos et mortuos. Bartholomeus: credo i spũm sanctũ. Matheus sanctã matrẽ ecclesiã catholicã. Simon. Scõrũ cõmunionẽ remissionez peccatorũ. Judas Jacobi alꝰ Thadeus. Judã vocat Lucas. vi. Thadeũ Matthei. x. et Marci. iij. et. x. Carnis resurrectionez. Matheus. Et vitã eternã amẽ. Theologi cõmuniter notãt articulos ex parte cause materialis. et dãt q̃ sũt. xiij. vij. respiciẽtes diuinitatẽ. et septẽ respiciẽtes hũanitatẽ. Unde Jo. xvij. Hec é vita eterna. vt cognoscant te solũ verum deũ: et quem misisti iesum christum. per que patet in articulis et credibilibus hec duo subesse occultuz detractio et ministerũ natiuitatis xp̃i iesu ¶ De. vij. vltimis patet in glo. saluo eo qó corrigitur de baptismo: ex reliquis septem primus respicit diuinã essentiam. dictũ ad hoc in singulari. Credo in deũ. reliqui tres respiciũt tres psonas essentie sz Credo in pfem et i iesum xp̃m. et in spiritũ sanctum. reliqui tres respiciunt operationes diuine essentie. quaz vna est in collatõe nature que é creatio. ibi Credo in creatorẽ celi et terre. Alia i collatõe gratie. q̃ est sanctificatio que habz suũ articulũ. Sanctam ecclam catholicã et sanctoz cõmunionẽ et remissionẽ peccatoz. Altera i collatõe gloie et hẽ é gloriosa resuscitatio hr̃sis articulũ. Carnis resurrectionez et vitã eternã amẽ. Alij dicũt eẽ. xij. vj. ad diuinitatẽ ptinẽs. et. vi. ad hũanitatẽ. De tribus psonis trinitatis dicentes esse vnũ articulũ de ope glorificatõis diuidũt in duos. in carnis resurrectionez et gloriã anime. articulũ vo conceptiõis et natiuitatis cõiungũt. sed melius est q̃ nó cõiungant. cum enim articuli sint veritas supra rõnem existẽs: vbi sũt diuersa sup rõnem diuersi articuli sunt ponẽdi. vnde quia ponere deũ sepultũ nó habet aliam difficultatem qñ ponere deũ mortuũ. ponũtur hec sub vno articulo. sz incarnatio. et cõceptio difficultatẽ habz in hoc: quia deus factus homo. et finis humano natiuitatis. in hoc qz virgo peperit: ergo duo sunt

articuli. Iter alij adhuc aliter de quo i summa bur̄i.per Hosti.§.quotiēs.de ceterio ergo hic dicendū dic:vt i sūma Hostiē.

Iuiter. Cōstitutio hec vsq; ad §. vna.tractat ō summa trinitate:et opib⁹ ipsi⁹ trinitatis:et de fide catholica et de articulis fidei ibi tractat de sacramētis. Primo ō eucharistia.vbi ēt iterserit de ordie.Scōo ō baptismo.ibi sacrāmtū.Tertio de pnīa.ibi.et si p⁹.Quarto ō cōiugio ibi nō solū. Prosequor p ptes.primo vsq; ad.§.b sancta trinitas. ¶ No.primo qualis dēt esse fides vt sit recta:qz debet esse firma.nā firmitas est animi constantia q̄ q̄s rei ap̄bēse ita tenaciter inhereat:vt ab eo aliquo impulso euelli aut separi nō pōt.ſm Ihiō.scōo dēt credi sm pfr̄.i.fine plica. ¶ No.q; ḡo potest ꝓfiteri qō credit.licz nō sit certificat⁹ qsi firmiter credat:et ſō ad obiectōes respōdet p credit:et tales ℟nsiones bñtur pro cōfessiōibus de ꝓfessi.c.ij.li.vj.et qō ibi no.l.ij.C.ō iura.calūp. ¶ No.q; de fide tenendū est vnum esse deum et vez ad differētiam deoz simulatorū.et eternus.eternitas aūt ē interminabilis vite possessio.ſz boe.i.v.li.ō cōsolatiōe.ſz Io.et goff. Iterū q; sit imensus.et Immensitas scōm Anselmum est res que p sui excellētia et magnitudine excogitari mēsurari vl attigi nō pōt. Incōmutabilis vo ſm naturales dicit q; idez cū eodē temp manz nō ob.de re.ec.nō alie.si quis ꝑ byte rozuz.vbi dicit q; deus trascitur:qz loquit humano more vt dicit glo.iij.dic vt ibi. Idē oz credi incōprehēsibilis.i. q; nō pōt localiter nec intellectualiter cōprehēdi a creatura vtpote finita. Iterū credi oz omnipotens.i.qui omnia possit ſm hoc sequit q; pōt currere.dic q; pōt cursum facere:qz ꝑprie currere nō cadit in deum.ſm Hin. Et ieffabilis de quo si pōt aliqua similitudo dari: vt dicit Hosti. in sūma buius ti.§.cum dicat.v.sic patet.q; ſm phi.q; est deus nō est contentus sub genere nec sub diffinitione.nec sub demōstratiōe.expers qualitatis et q̄ritatis. vbi et qñ et motus:nec est aliquid sibi simile.nec cōicās nec ōrium. Ideo ipsa diuina essentia siue trinitas:nec describēda est nec companda alicui creature:et si ḃ fiat aliq̄n ad istructiō nē simpliciū:attingere tñ nō possumus:qz inter creatorē et creaturā nō pōt tanta similitudo notari quin inter eos sit maior dissimilitudo.i.e.dānamus.§.cū ergo.et scōz Aristotelem.prima cā est superiozi narratione.ideo deficiunt lingue in narratione. ¶ No.ij.essentiam diuinam cōprehēdere in se tres psonas. Patrem et filium et spūm sanctū. et omnia superius numerata possunt dici ō tribus psonis. ¶ Et no.q; oēs psone sunt vna essentia substātia seu materia.de hoc dic:vt in cle.i.e.t.c.i.i gl.vi. Et no.qd sit simplex est cōmunio qō qualiter intelligat dicit glo. ¶ No. q; pater est a nullo.filius a patre.spūs sanctus ab vtroq; absq; principio et fine.et hoc ē cōtra grecos. de quo.e.t.c.i. li.vj. ¶ No.q; pater est generans.filius nascens.spūs⁹ sanctus procedens.et sunt cōsubstantiales coequales et coeterni.et vide qō no.e.ti.i cle.i.i vbo arriani. ¶ No.deus esse vnum omniū principium et creatorem visibilium et invisibiliū:spūaliū et corporaliū.et ē ḃ cōtra marchionistas q; credūt ōrium.xxiij.q.iij.c.pe.v.marchionīste:et contra quosdā qui dicebāt creata et corporalia nō esse a deo creata. ¶ No.q; ab initio tpis deus creauit omnia: qz simul creauit omnia cum tpre.ante enim nō erat tēpus. ¶ No. q; creatura angelica et mūdana fuit creata anteq; būana q; cōmunis est inter spūalem et corporalez. ¶ No.q; diaboli a natura fūt creati a deo boni.et q; se ꝑpria volūtate et prava fecerūt malos. ¶ No.differt inter peccatū diaboli et hominis:qz diabolus peccauit ꝑpria volūtate.volūtatis prauitate.bō ex suggestiōe diaboli. ¶ Oppo.q; diaboli nō habebāt nec bēant aliq̄d boni.qz non pōt habere caritatē.vt.xxj.q.ij.c.i.de pe.di.iij.c.pcepa.dic q; caritatem que deseri vel amitti nō pōt.habere non pōt aliā. vñ habēt ſz gof.et Hostiē.dicit Hinc.q; diaboli creati fuerūt i statu innocētie.et ex libero arbitrio facti sūt mali:et ꝓpui dicit gof.hic et Io.xxiij.dist.q epūs.diabolus angelus et homo liberū habent arbitrium.angelus vtiq; ad bonum et semp meretur.diabolus e contra.homo vero ad vtrūq;. ¶ Quero quale sit ꝓncipiū deus cum.dic q; ē ꝓncipium ꝓncipians nō principiatum:et q; sit dare.vnuz ꝓncipiū increatū ꝓz ex eo:qz aliter iret in infinitum. vbi enim ponis vnū creatuz aliqō ponis creatorez:et ascendendo ires in infinitū:nisi dares vnum ꝓncipium increatum. Iterū si deus inceperit ēē oportet q; exiuerit de ptāte essendi ad actuz. ſz vt dixi non pōt esse q; alius eū duxerit:nec q; ipse se ipz ſm qō sequeret q; ipse precessisset suū esse vel seipsum qō non est intelligibile.concludit ergo q; nō incepit esse:qō autem si vnuz ꝓncipium patet ſm egi.super ℟ica quia si pōs plura ꝓncipia:aut sūt ꝓcordāta:aut ōria. Secūdo cāu alterius creatio alterū destrueret.si cōcordantia:aut inequalia aut equalia:aut iperfectū ꝓncipiū faceret imperfecta ꝯ id genes.primo.et erant omnia valde bōa.si eqlia et omnipotētia ergo altez superfluū si non omnipotentia. ergo nō esset ꝓncipiū. ¶ Quero quare homo qui ē p⁹ angelos creatura nobilissima creat⁹ fuit p⁹ bruta et reptilia. dic ſm Aug.hoc factuz ꝓpter humiliationem.ne superbie cā sumeret exordiū ꝑme creature.creatus.n.fuit ad ymaginē dei.q̄tum ad nālia animē:et ad filitudinem quantū ad gratuita.idest vtutes:et i q̄bus fit ad ymaginē dei:dic plene p Hostien.in sūma huius ti. vbi aliqui p memoriaz dicunt esse ymaginē ptis.alij p intellectum:alij p voluntatez.dic vt ibi plene p eū ex quibus augeri poterat superbie cā:hac de causa primus homo in agro damasceno fuit formatus ex limo terre et exiit in paradisuz translatus vt sciret q; esse paradisi nō esset naturale:sed gre. Iterū cū ūl creatur̄ ꝓferri deberet equuz fuit ꝓpe ullas creaturas creari. ¶ Alia cā colligit hic qz añ oz ēē extrema q̄s q; extremū dēt mixtū. et añ singularia q̄s cōe extremoz. ¶ Prima gl.q̄rit q̄re oz credi.℟ndeo qz ꝓbari nō pōt.et ē clara ꝓz ꝑ qz ꝓbatio fit p certius:et nil certius fide ergo ꝓbari nō pōt bñ sūt tñ oñsiones vt dicit.i.v.quaternitas. ¶ Scōa glo. querit quare debeat credi.dicit glo.q; dubius in fide infidelis est:dicit Io.an q; ad hoc genus mēd.xcij.nemo adduci debet.xxij.q.ij.primum.ſm Hin.sed nec ad aliud q; dic vt in summa.de peni.§.que interrogatiōes.sub.§.dixisti vnq̄s mendaciū. ¶ Glo.iij.querit quare simplr credi debet.dicit qz ꝑ vba simplicia ē fides ꝓponenda: idez de teste:idez de scriptura vera.si testis loquit ꝑ vba iuris minime dubia non creditur in iudicio.et no.contra istos sic loquentes:q; nec se nec alios itelligunt:et conant i iure mutare verba de claris ad obscura.vide de boc.i.ō ferijs.capellanus.Si aūt ꝓponant vba dubia in ꝯcubus quid fieri debeat.no.ō spon.ex iſta. ¶ Alie glo.si clare vsq; ad glo.i vbo oiporēs.q̄ querit i quo sit oñiporēs.dicit q; qz oia potest.absq; eo q; peccare nō potest: qz peccare non est aliquid posse:sed est aliqd nō posse. Unde dicit Aug. deus nō pōt facere iniusta:qz ipse est summa iustitia.et nō posse mentiri magna est dei potētia. ¶ Et scias q; oīpotentia eius ꝑcipaliter i duobus apparz: qz nec aliqd ad pacīēdū corruptionez potest inferre.nec ad faciendū impedimentū aliquid auferre.virginē tamē post ruinā restituere nō potest:qz qō ꝑteritū est nequit nō fuisse.ff.de capti. .l.in bello.§.facta:posset tñ omio eā integrum reddere.xxxxij.q.v.si paulus. Hosti.vel alit vt ibi. ¶ Glo.in vbo cō ꝑbēfibulis ē clara.ibi i veteri lege habet boc ad hebreos .xij.et sumi potuit.Exo.xix.vbi videbat lapidari:etiam. Jumentū montē tangens.ibi bestia.i.bō tetigerit.s. peccando montē.i.xpm vel tetigerit.i.tangere voluerit.et talis ē mera bestia.q; vult idagare et scire id ad qō nō sufficit humanus itellectus. ¶ Glo.i verbo simplex querit q̄re dicat simplex:et dicit q; dicit omnino simplex:qz nullo mō

cóponit aliq̃ de cópositionibus: que in creaturis assignan
tur. ⁊ psequit glo. multiplicé cópositioné. ⁊ est clara: assi-
gnat ratio. quare nó est cópositus: qz si esset aliqó cópositum
esset aliquid eé prius deo. i. patrem eius. quod non é
intelligibile. ¶ Jté non est cópositus aliqua cópositione
qualitatis ad subiectũ: vt albedo in pariete. dat simile gl.
in aia. que simplex ds ⁊ tamen tria reperiuntur in aia: intel
lectus qui preconcipit. qui assimilat patri: ró que discernit
⁊ memoria que cóseruat: ⁊ ratio comparatur filio. qui est
sapia patris: memoria cóparat spiritui sancto. qui omnia
bona cófirmat ⁊ corroborat. ¶ Alij dicũt q̃ per memori
am comparat patri: p intelligentiam filio: per rónem spũi
sancto. ¶ Alij q̃ per intellectum patri: p voluntaté filio:
p memoriam spũi sancto: ⁊ de bis alijs cóparationib⁹ vi-
de p hostien. in summa huius ti. ¶ Aduertendum tamen
q̃ simplicitas pót dici multipliciter. ꝓmo, put est ꝯria vo-
lo. xvj. q. i. si cupis. alio que ꝓuenit ex ignorácia: que repro
batur. xxxix. di. petrus. non dicitur aliqua istaꝝ rationum
deus simplex. sed ds simplex. qz in eo nulla diuersitas par-
tium cósistit. nec pluralitas ꝓprietatum. vñ plius dicit ſ3
Hosti. hic in sũma: q̃ ipm ꝓncipium qó est deus non é có-
tentum sub aliquo genere. nec sub diffinitióe. nec subest de
monstrationi. ⁊ é expers qualitatis: q̃titatis: quotitatis.
vbi. ⁊ qñ. ⁊ motus. nec est aliqd sibi sisse. nec cómunicans.
nec contrarñ. dicit Aristo. q̃ ꝓma cá superior é narratióe
nec sufficiũt lingue ad narrationé. nisi ad narrationé cau-
se ipsius: qz é sup oém cám: ⁊ nó narrat nisi p cáe secũdas
que illuminant a lumine ꝓtozis cáe. quod est quando pri-
ma cá nó cessat illuminare suũ cátum: ⁊ ipsa illuminatur a
lumie suo: qñ é lumé supra qó nó é lumé. cuius dictú cor-
roborat Jo. euangelista dicens. Erat lux vera illumináns
omnem hominẽ venientẽ ẽ. ¶ Op. q̃ nó sint tres eter
ni: vt in simbolo arbanasij. ibi nó tñ tres eterni. So. dic gl.
q̃ hec filia verba ponunt adiectiue. sunt coeterni loqndo ó
personis: non loquendo. de substantia: qz nó sunt tres sub
stantie eterne: sed bene tres psone coeterne in vna substá-
tia. ¶ Glo. in vbo simul ꝓfirmat ibi salomon eccle. xviij. i
fi. Idem no. xxxv. di. sexto dic. in ꝓma glo. dicit abbas q̃ si
mul creauit omnia in materia informi. vt hic que cũ dicrum
distinctióe deduxit in formá: vt ibi. ¶ Glo. in vbo huma
na qrit qñ o post creauit humanam. ⁊ declarat. dic vt in fi.
gene. i. ¶ Glo. i vbo quasi cóez. querit qñ humana fuit
media inter corporalé ⁊ angelicá. glo. declarat duob⁹ mo
dis. dic vt in ea: dicit Jo. an. q̃ homo bz esse cũ lapidibus
⁊ plantis: ⁊ sic é homo armonia oiẽ creature. é át armónia
ꝓsonantia pluriũ cantuũ. dat simile in clericis secularibus
ad laicos ⁊ religiosos: qz participát de vtroq. sic se habz
scia canonica ad ciuilem ⁊ theologicam. sic ⁊ emphyteo-
sis ad venditionem ⁊ locationem C. de de iure emphy. l. i.
fm hosthen. ¶ Glo. in vbo diabolus. querit quare dicat
diabolus. glo. exponit vno mó. dicit Jo. an. q̃ hoc nó pla-
cet Ja. ¶ Glo. sequens querit quare appellent demónes
⁊ exponit: ⁊ dicitur deorsuz fiens vel ruens. vt qó bz in vo
luntate ferat in noie. nó. n. quos decipit sursum ascendere
monet: sz deorsum ruere suadet. vnde Mathei. iiij. si filiꝰ
dei es mitte te deorsum. ¶ Glo. subsequẽter colligit q̃ ó
bono ꝓcedit malum: sed q̃ é fm assignat cám: qz p se pec
cauit: sed certe hoc ꝓfirmare videtur dictum: qz si p se pec
cauit. ⁊ erat bonus sequit q̃ ex bono ꝓcedat malũ. ex deo
bonuz. diabolus nó fuit effectꝰ malus imo absq; volũtate
dei. Jté inq̃tum fuit creatus bonus respectu substãtie. ex
hoc nó ꝓcessit q̃ fuit malus. Jté nec inq̃tũ fuit data sibi vo-
lũtas in substãtia illa respectu substãtie nó est mala put é
volũtas. sed put ꝓpter libertatẽ arbitrij. eligere malũ fu
it effectꝰ malus. ⁊ hoc mó ex bono in se bñ ꝓcedit malũ. i. ex
substantia voluntatis in se bona ꝓcessit malũ. i. damnatio
voluntatis ex libero arbitrio. q̃ in se suscepit malus ⁊ elegit.
¶ Glo. in vbo creati. qrit an boies fuerint creati bói. dic
glo. videt q̃ nó. p illó apls ad ephe. ij. q̃ nã creati eramus
filij ire. a qua nó liberamur nisi p fidẽ. dicit glo. q̃ homo fu
it creatus afi peccatũ Ade homo. ⁊ in caritate. sic ⁊ ange
li. de pe. di. ij. §. romanus. ℣. Adá vo ⁊ euá. imortales. ó có
sc. di. iij. placuit igit vñus fmẽ. postea óclarat qñ óbeat i
telligi eramus filij ire: qz illó dét itelligi post pcm ade. vñ
dicit guil. q̃ apls loquit de nã corruptionis. non de ná cre
ationis. de hoc dic: vt de pe. di. ij. alle tex. in glo. siquidez.
ſ3 guil. ¶ Querit glo. an diabolus suggerens hói pecca
tũ peccet. dic glo. q̃ sic ⁊ plus puniendus é q̃ faciẽs. lxxx
vj. di. tãta. ¶ Querit ſo an excuset diabolus suggerens.
si hó alꝰ erat facturus. dicit gl. q̃ ñ. ff. de ser. corr. l. i. §. qui
ígr. ¶ Op. q̃ nó debuerit ꝓ exortatóe teneri diabolꝰ. ff.
de bis q no. infa. l. ob hec vba. glo. nó soluit. dic de ó vt in
regula. nullus ex ꝓsilio. de re. iur. li. vi. ¶ Querit glo. an
hó fuerit excusatus si peccauit ex suggestióe diaboli. glo.
dicit q̃ nó: qz debuit ⁊ potuit explorare. an hoc sibi expe-
dierit. ff. man. l. ij. in fi. ⁊ si dubitat ds consulere peritiores.
⁊ allegat iura. ¶ Venio ad. ℣.

Hec sancta trinitas.

¶ No. deus ẽntialiter eé
indiuiduũ quo ad psonas discretũ. ¶ No. ſo q̃ post le-
gẽ nature. deus p moysen dedit hũano generi legẽ. ⁊ p ꝓ
phetas. ¶ Ex quo no. q̃ pót quis docere p alium ſ3 gof.
lz nó possit addiscere p alium. Et repbendit hic nobiles ⁊
delicatos. q̃ mittunt repetitores ad scolas. ⁊ dormiũt. naz
sunt quedã que reqrunt psonalem operaz. ff. de solu. inter
artifices. de offi. dele. c. fi. p que iura ⁊ leges sibi allegatas.
tenuit bart. ij. q. officiali. quaz vide sup regula. qui facit
de re. iur. li. vi. q̃ magister qui ꝓmisit legere p annũ scola-
ribus inuitis nó possit substituere. etiã eque bonũ. Cy. l. i.
§. ne autẽ de cadu. tol. tenet q̃ possit qs legere p substitu
tũ. lz nó addiscere. bar. dicit i. l. nemo é q̃ nesciat. ff. ó uso.
re. q̃ pót qs legere p substitutuz qñ doctor erat talis qui
ex casu hoc ꝓuenerat agere sepe. qz ex cõditione psone vi
detur hoc actũ. C. loca. l. excepto. Insti. loca. circa ꝓin.
Idem si esset ꝓsumendo studij. l. q̃ si nolit. §. qz assiduꝰ. ff. ó
edi. edic. ⁊ de aqua plu. arcen. l. si ꝓius. §. i. alꝰ non potest
legere p substitutũ. nisi det substitutũ eiusdez pricii. ⁊ hoc
fit actũ in ẽctu. l. nemo est q̃ nesciat. p alle. ſ3 bar. ¶ No.
q̃ doctrina debet dari ⁊ lex fm dispositionem temporum.
¶ No. q̃ doctrina legis erat salutaris. p solã tñ legem si
poterant boies saluari. nisi fuisset ex gra. vt dicit apls ad
Ro. iij. ⁊ iiij. ¶ No. q̃ actus incarnatóis operatione trini
tatis totius fructus é. lz solũ verbũ fit incarnatuz. Quare
illo tpe ⁊ nó prius fuerit icarnatio. ⁊ q̃re ex maria virgine:
nó ex alia. no. in cle. i. eo. ti. in glo. qó tempus ⁊ glo. se. ⁊ q̃
mó natura: vsus: ⁊ ró in hac incarnatióe deficit. vide Hie
ro. ad paulá. ⁊ eustochiũ. ¶ No. xpm compositũ ex duo-
bus naturis diuina ⁊ humana. ⁊ q̃ in eo hũana natura fu
it integra. i. respectu aie rónalis ⁊ corpis: ⁊ aia rónali ip-
sum corpus vere ⁊ effectualiter informante: vt in concilio
vien. j. e. ti. c. i. §. porro. ibi. Judicatur heretica opi. q̃ habet
q̃ aia rónalis vel intellectiua p se ⁊ essentialiter nó sit for
ma corpis hũani: ⁊ ibi no. in glo. iiij. vltra mediũ. quod nó
hoc est contra fidem incarnationis. ⁊ contra fidem nostre
resurrectionis. ó qua seqt. est tñ verũ. q̃ xpo fm qó homo
nó é psona. ná q̃cito aia fuit coniuncta statim fuit ⁊ vnit⁹
ille homo filio dei: ⁊ deus ⁊ homo simul vnit⁹ vnũ fac xpm
fm vin. ¶ No. q̃ xpus fm diuinitatem erat impassibilis
⁊ imortalis. de quo dic: vt in cle. c. ti. vna post ꝓn. in glo. in
tñ. ⁊ ſ3 hũanitatẽ factus é passibilis ⁊ mortalis. ¶ No.
q̃ in aia descendit ad inferos ⁊ i carne surrexit. ⁊ ascendit
in vtroq. ¶ Nó q̃ boies habent resurgere cũ suis corpi
bus que nũc gestant. ⁊ est argumẽtuz q̃ lingue tũc loquẽ
tur. ad hoc. lv. di. diaconus. vbi de hoc. ¶ Quero de effec
tu glorificatóis carnis. dic q̃ ẽtuor dotib⁹ dotabit. i. subti
litate. agilitate. claritate ⁊ impassibilitate. ſ3 pe. ¶ Quero

qbus vnionibus fuit diuinitas vnita hõi. dic Jo.an. q̃ tres sunt vniões. vna diuinitatis ad aiaz. alia diuinitat] ad carnẽ. alia aie ad carnẽ. ꝛ h̃ fecẽ hoiez. Alij dñt duas vniones tm̃. ꝑma aie ad carnẽ. alia diuinitat] ad aiaz ꝛ carnẽ ꝯ vi. ꝛ gof. Et intelligendũ é. q̃ ꝙcito verbũ caro factum fuit. alia corpi fuit vnita: ꝛ statim pfectus fuit vir. Je. xxxi. Nouum faciet dominus sup terrã. mulier circũdabit virũ: ꝛ sic fuit in momento verus deus ꝛ homo. J. de bere. cũ xp̃us. ꝯ hosti. ¶ Querit glo. in verbo dispositionez. que fuit hec doctrina data ꝟm ordinatissimã dispositionẽ. dicit glo. q̃ tria cõsideráda sunt tempora: tempus añ legem: ꝛ tps sub lege. ꝛ tps gracie. In tẽpore ante legem bẽbant homines iure nãli. quo regebantur: qõ cõsistebat in duobus p̃ceptis vt alio faceres quod tibi vellet. ꝛ alteri nõ faceres qõ tibi nõ vellet. In tẽpore sub lege regebãtur decalogo moysi. vbi data fuerunt specifica p̃cepta post tẽpus gre reeri sumuo lege euãgelica. Hosti. dicit q̃ formato hoie ad ymaginẽ dei. xxxiij. q. v. hec ymago. ꝛ in etate virili. de pe. dist. .iij. Romanoꝝ. ꝛ Eua formata de latere ei⁹. xxxij. q. v. mulierẽ. Dixit eis dñs. crescite ꝛ multiplicamini. ꝛ replete terram: ꝛ ex his omnes nati sumus. ꝟm carnalem concupiam excepto Jesu: Adã sine homine ꝛ femia. Eua ex hoie formato sine femina. istu lege nãli vixerũt ꝛ cõmuni omnium: omnia enim eis erant cõia. ꝛ põt hoc dici ius naturale rõnale: q̃ cepit ab exordio rõnalis creature. v. di. c. i. Est et alia nãlis cõis omnibus animantibus. Instituta. de iusti. ꝛ iure. §. i. ꝛ de his. i. di. Jus aũt nãle. Hoc aũt ius naturale rõnale regebatur illis duobus p̃ceptis de qbus dixit glo. quo iure etiã vixerunt homines post deiectionem a paradiso. de pe. di. ij. p̃cepto. ꝛ tunc incepit meuz ꝛ tuũ. ꝛ pmũ suum fuit quodcũq̃ calcauerit pes tuus tuum erit. ꝛ concedebant omnia occupantibus. Insti. de re. diui. §. fere. multiplicato ꝺo genere humano de iure gentiũ regiones diuisi ere sunt. bella orta. seruitutes inducte obligatões inuẽte. Insti. de iur. naturali. §. ius autem gentiũ. ꝛ patet i. l. ex h̃ iure. ff. de iusti. ꝛ iur. i. di. ius aũt gentiuz: ꝛ sic ante legẽ moysen habuimus tres leges. naturalẽ cõem. naturalem rõnalem. ꝛ legem iuris gentium. Multiplicat] postea hominibus ꝛ ꝓsequenter delictis. necessario fuit ppõ legem dari p quã regerent: q̃ dicebãt q̃ nõ ꝺficiebat in eis obedientia: sed deficiebat quis p̃ciperet ex superbia sua credẽtes saluari p legẽ: ꝛ ex industria ꝛ suo conamie absq̃ gratia. ꝛ tunc data fuit eis lex mosayca. ꝛ postea lex prophetica. vt dicit in pan. decretorum. in ꝓhemio. ibi lex ꝛ prophete. Ieronimus ꝺo rex post leges p̃dictas ꝓpias leges cõstituit. ꝛ quis secõdo post eũ ꝛ quis mõ habet. vij. di. moyses. ꝛ .c. sequen. ff. de orig. iuris. l. ij. ꝛ Insti. ꝺ iure naturali. ꝛ. C. de ve. iure enu. ¶ Houe autem leges ꝛ constitutiones a constantino ceperunt ꝛ successoribus. de quibus fuerunt facti duo codices. gregorianus ꝛ ermogianus. ꝛ ideo theodosius fecit suum. de quibus factus fuit. Justinianus post ea emendatus per legum decisiones. ꝛ sic factus est codex quo hodie vtimur. vij. distin. fuerunt. C. de no. co. faci. .l. i. cũ duabus constitutionibus sequẽtibus. ꝛ vt breuiter cõprehendã in quinquaginta libris pãdectaꝝ quatuor ꝓstitutionũ. xij. codicũ. iij. collatiõ. lũbard. cõstitutõibus feudoꝝ. de qbus de feu. c. ij. cõsistit legalis sapia. In aut]. de hereꝺ. ꝛ fal. in fine libri. ¶ Jesu nato aduenit tẽpus gratie. q̃ lex euangelica data est. Sc̃do applica ꝛ sc̃oꝝ patrum dicta. in qbus nouũ testamentũ cõsistit. ꝛ his duobus testamẽtis theologia ꝓfistens nutrit aiaz. ꝛ regit religiosos in cõtẽplatiõe viuẽtes. Ciuili ꝺo regunt aduocati fideles. ꝛ iusti iudices seculares ducẽtes vitã actiuã: seculares ꝺo clerici scia idigebãt. q̃ spũalia ꝛ tpalia regerẽtur. ꝛ sic ꝺ his duab⁹ diuina ꝛ ciuili canonica lex ꝓposita fuit. ꝛ sic in tpe gre hũinus euãgelicã applicam ꝛ canonicã. ꝛ sic habem⁹ nouẽ leges ꝛ tria tpa. ꝟm hosti. ꝛ vide qõ no. J. de trãsla. ꝓ la. c. ij. sup glo. ar. qõ. ¶ Quero q̃re dicit a tota trinitate. dicit glo. q̃ iseparabilia sunt opa trinitatis: de cõse. di. iij. .c. viti. in fi. ꝛ filius nõ põt a se facere nisi qõ viderit pr̃em facientẽ ꝺ ꝓse. di. v. saluator. ¶ Glo. sup ꝟbo. vna colligit ꝛ ꝓfirmat dictũ i tex. ꝛ dicit hoc figuratũ in archa noe. vbi fuit scõz redẽptio p duas naturas. vna quo ad veritatẽ alia quo ad opionem. duas naturas oñdit Jo. sup. ignis. ꝛ aq̃ba fuit ẽt inclusio in archa p quã tũc fuit saluatũ genus hũanũz. significare inclusionem diuinitatis in hũanitate. p q̃m erat saluandus. ¶ Quidã ꝟo intelligẽtes hãc glo. signãtẽz. in. §. vna in p̃n. dicẽtes vnicam ecclesiam significatã p vnicã archã. Guido exp̃sit hic duas naturas. s. masculinã ꝛ femininã. ꝺ q̃libet genere animantium: ꝟm hoc non placet Jo. an. q̃ ibi est duplicitas sexus non nature. bonaguidã dicit aliquos dicere q̃ in archa inclusi habuerũt duas naturas. vnã ante diluuiũ: aliã post. alii dicũt ꝟm cũ. q̃ ẽt ferorum animalium natura fuit hũana ꝛ sic habuerũt duplicez naturam. feritatis ꝛ hũanitatis. Sz ru dic ꝟm Jo. an. vt p̃ vo dictum é: q̃ glo. nõ loquitur de redẽptione hominum. sed sanctorum. dicit Jo. an. q̃ ber. interrogatus quid voluerit hec glo. dixit se ignorare: ꝟm glo. posuit antiquã: vt ei venerat. ¶ Ad declarationem glo. inq̃runt dicit quo ad opinionẽ ꝛ veritatẽ. dic quo ad opi. Pe. ambrosii ꝛ aliorum sanctoꝝ. q̃ vere opinati sunt. aquã coniunctã arche significare p̃dicta ꝛ veritatẽ: q̃ ex veritate que secuta é in xp̃o deo. ꝛ homine per se ipm de salute nostra cõsumanda patet ei cẽ figurã. ¶ Glo. in ꝟbo incõpassibilis. cõfirmat tex. ꝛ ꝓbat p figuraz. dic vt in fine genes. xxij. ꝛ p hystoriã que habetur in dictis canonibus. Intelligeo glo. figurando per Isaac deitatem. per arietem humanitatez. ¶ Venio ad. v̄.

Una vero. ¶ No. q̃ vnica tm̃ ecclesia est extra quã nuil⁹ saluat. ¶ No. q̃ vnus est eius sacerdos ꝛ sacrificiũ. s. xp̃s. plures tm̃ sunt ecclesie particulares. sicut ab arbore plures ramusculi: a fonte plures riuuli. a sole plures radij. ꝟm gof. ¶ No. q̃ corpus ꝛ sanguis transubstantiant̃ in panẽ ꝛ vinũ potestate diuina: q̃ cedit natura ꝛ miraculo. de celeb. miss. cũ marthe. ¶ No. q̃ solus sacerdos potest cõficere corpus xp̃i. ꝛ q̃ cõfectio sit ex potestate clauiũ. ¶ No. q̃ sacerdos nõ rite ordinatus nõ conficit. ꝛ dicit Jo. an. hic q̃ dictio rite denotat solẽnitatem. recte ꝺenotat cãz: vt no. ff. de inoffi. testa. l. ij. ꝺ bono pos. cõtra ta. l. non putauit. §. non q̃uis. et sic si solẽnitas exigitur non sufficit dicere solo verbo sic p̃sbyter. de quo J. de sacra. non ite. in glo. ſ. in verbo de ritu. nam necesse é i ordinatione seruare formam ecclesie. sicut in baptismo: vt hic ꝛ J. de bap. c. i. nõ ob. q̃ dicitur episcopum cõferre duos sacros ordines eidem vna die. licet hoc facere nõ ꝺeberet: vt J. de tem. or. lras. q̃ q̃ plures ordines vna die nõ ꝓferunt vni non est de forma vel substantia. ꝛ q̃uis in iudeis suis ritibus permittantur. xlv. di. qui sincera]. de iudeis. sicut si ramẽ secundum suũ ordinem̃ non recipient caracterẽ: q̃ non possit habitus sacramentorum. Janua. s. baptismus. J. de p̃sby. non bapti. c. i. ꝛ vlt. ꝟm Elin. ꝛ Pe. de san. q̃ hoc no. de constitu. translato. ¶ No. ex littera quod due sunt claues potestatis. scilicet iustitie ꝛ scientie xxi. di. §. i. vbi de hoc. quidam dicunt vnam clauem tantũ. scilicet potestatis. ad cuius scilicet iustum exercitiuz necessaria est scientia p vtraq̃ parte. de excess. prela. tanta. Alij dicunt q̃ vna ẽ clauis fori iudicialis contentiosi. Alia fori penitentialis volũtarij. de quo plene p hosti. in summa. de remiss. §. i. in pn. de hoc ꝛ diffinitione clauis. vide in p̃stitutione. Jo. quia quorundam. v̄. primo quidam. ¶ Nota q̃ omnibus apostolis tradite fuerunt claues. non solum Petro. de quo de peni. noua quedaz. ꝛ hac appellatione sanctorum non ꝓprehendi soloꝝ episcopoꝝ: sed etiaz sacerdotes. de quo. xxj. q. ij. videntes. ¶ Glo. in ꝟbo sacrificiũ est clara ibi moyses. idẽ ibi no. ꝛ ibi duodena scilicet apostolorum quibus in die cene tradidit corpus suũ. ¶ Quero cũ

glo.in vbo spēbus. Quare in bis spēbus se tradidit. Vic q̄ hoc fuit ꝓpter oratiōem. ꝛ allegat dictum aplōz cū dixisset. nisi quis manducauerit ꝛc. Alie rōnes ponunt de ꝓse. di.ij. forte: dic ibi glo. q̄ ideo vt fides habeat meritū Item ne esset horror carnis ꝛ sanguis. ꝛ ne ridiculū fieret a pagānis. vt. ca. di.ij. pānis. Item ne plures dicerēt vtrum ē hic sermo. ꝛ quia in vsu non habemus carnē crudā comedere ca. di. qd sit in fi. Quare aūt sub bis duabus speciēb⁹ plus sumat pānis scilicet ꝛ vini. q̄s sub alijs. dic Ego in dicto. c. forte: quia iste due species magis sunt amice nature humane: ꝛ q̄ sicut corpus istis duabus spēbus nutrit. ita alia sāguine ꝛ corpore christi sustentatur.

Sacramentum. Nō. formā baptismi que fit i noie trinitatis. s. explicite: scilicet patris ꝛ filij ꝛ spūtus sancti. ō ꝓse. di.iij. in synodo ſm Hin. ¶ Nō baptismo capaces pueros ꝛ adultos: ꝛ ꝓficit vtrisq; ad salutē. dūmodo rite cōfert. ꝛ sic nō ob. ō cōse. di.iij. quos a pagānis. ¶ Nō. duos effectus baptismi: q̄ tollit peccata preterita ꝛ habilitat i futuris. Si cadat vt potest pēnia reparī. ꝛ pōdera: q̄ dic sēper: q̄ reparī pōt ēt tempore generalis interdicti. de quo de sen. excōmu. c. fi. li. vj. ꝛ dicitur penitentia secunda post naufragium tabula. de pe. di. i. multiplex. ꝛ c. tres sunt actiones ſm Hin. ¶ Nō. q̄ nō solum ēgunes ꝛ continentes ascendunt ad vitam eternā. sed etiam cōiugati per fidē rectam ꝛ bonas operationes: non sufficit ergo hdes absq; bonis opibus: nec bone operationes absq; fide. Nā fides sine opibus mortua est. ad predicta facit. xxx. di. si qs pp deū ꝛ c. sequen. ꝛ c. si qs. xxij. di. nerui. in fi. xij. q. ij. duo sunt in fi. ¶ Glo. in verbo sacramentum. dicit q̄ hic est secundus articulus q̄ hic ponit. Jo. an. dicit q̄ hoc non est verum. ¶ Glo. se. colligit q̄ sacramentum baptismi a quocunq; collatū sufficiat ad salutē. dūmodo in forma ecclesie. nec obstat si dicat q̄ cum sufficiat contritio melius ē ab heretico non recipere. de cōse. di.iiij. baptismi vicē. glo. pe. dic. xxx. di. ſ. verum. q̄ baptismus ē necessarius: q̄ in eo delentur omnia peccata in tantū q̄ q̄uis purgatorii pēnā nō sentiat. ꝛ nō est ita in corde ꝓtritione ꝛ penitentia: q̄ p illa nō potest purgatorium euitari: q̄ excedit omnem penam. quaz hic possit q̄s sustinere. de pe. di. vlt. c. fi. Quare aūt possit baptismus recipi ab hereticō. ꝛ nō eukaristia. nō. in. ſ. sed istud hic allegato. peccat tamē nō sacerdos baptizans sine necessitate. i. q. i. q̄ q̄dā. de cle. non or. in. c. fi. fm Joan. an. ¶ Queritur glo. quot sunt genera hominum. ꝛ q̄ plus mereātur. dicit glo. q̄ quidā sunt virgines: quidā ꝓtinētes: quidā coniugati. ꝛ ꝓpo plus placent virgines quā alij: q̄ sponte tribuunt. quod non fuit eis imperatū. ꝛ continentes plus placent q̄ cōiugati: q̄ non expedit homini ad regna celorum tendenti accipere vxorem. ꝛ q̄ ei in officijs nris sunt gratiosa. In quātū dicit glo. q̄ nō expedit nubere. verū illo respectu: ſ altero respectu expedit ꝓpter vitā dā fornicationem. xxviij. q. i. sicut. xxij. q. v. ſi paulus. in fi. His respectib⁹ Socrates ab adolescēte cōsultus an expediret nubere dicit eum penitentia acturum quodcunq; fecerit: ꝛ ponit rōnem valerij. li. vij. c. ij.

Damnamus. Licet quis erret in fide non ꝺz vt hereticus condemnari. vel censeri. dū tamen fidem ecclesie suscipere sit paratus. vel se illā tenere fateat. vel aliter Pater ꝛ filius ꝛ spiritus sanctus vera vnione ꝛ nō similitudinaria. vel collectiua sūt vna substātia vna ēntia seu natura: q̄ substātia nō ē genitā. nec genita. nec ꝓcedens: q̄ illi actus nō substātie ſ ꝓsonis debent attribui. nec p hoc in trinitate cōcludit quaternitas. Ꝑsentientes hereticī sunt. nisi se romāe ecclesie submittāt correctioni. b. d ¶ Prima ꝑo reprobat doctrinā abbatis Joachis. Scōa ibi reprobamus. dānat doctrinā almerici Prima facit. v. Primo reprobat opi. ipsius Joachim ꝑ magīm ſniaz. quam ꝓsequitur exprimens motiua ꝛ rōnes ipsius. Secūdo ibi. nos aūt approbat ꝛ ꝓbat illā sententiam mgri. quā dānabat Joachim. Tertio ibi cū ergo. Ꝛndet illi auctoritati. qua ꝑncipaliter mouebat Joachis. Quarto ibi. ſi quis dānat opi. tenentium aliam opi. reprobatā. Quinto ibi. in nullo ꝓstatur ꝓ monasterio ipi⁹ abbatis Joachim. ¶ Nō. q̄ per verbum damnamus. remouetur hic libellus eodē modo ac si recipi ꝓhibuisset. sic remouetur tutor cum pōtiam ꝓhiberi gerere. ff. de suspec. tu. l. hoc enim. ſ. si prētor ꝑz Hin. ¶ Nota circa trinitatē opi. catholicam q̄ trinitas ēntialiter ē vna sūma essentia seu natura ꝛ vnica. nec illi ēntie cōuenit q̄ sit genitā vel genita. neq; ꝓcedens: q̄ ista respectiua nō cadūt respectu ēntie. qua essentialiter deus est vnus: sed cadūt in personis que sunt plures. ¶ Nota q̄ per hoc ēt in diuinitate non astruit quaternitas. q̄ ēntia a ꝓsonis essentialiter nō differt. vnde tres sunt persone ꝛ vna ēntia q̄ nō est aliud a personis. nec persone aliud ab ēntia. licet iter se sint differentes personaliter nō ēntialiter. sicut tria sunt duo ꝛ sunt tria. ꝛ tamē nō concluditur q̄ sint quinq; q̄ illa duo sunt in tribus. vt no. de fide instru. cū Jo. ¶ Nō. duos errores Joachim. Primus mgīm asserebat Petrū lōbardū cōcludere. i diuinitate quaternitatem q̄ ē flm. Scōs mgīm cōcludebat vnitatē i diuinitate nō ēntialem sed similitudinariā vel collectiuā: ꝛ ex hoc concludebat tertiū q̄ nulla ēntia vel natura erat q̄ esset pr filius ꝛ spiritus sanctus: q̄ immo est pr essentia diuina: ꝛ filī⁹ ēntia diuina. ꝛ spūs sanctus ēntia diuina. ꝛ vna ꝛ nō plures essentie. seu nature. ¶ Nō. dupliceꝫ vnitatez: vnā essentialē: aliā similitudinariam seu collectiuam. ¶ Nota auctoritates q̄s inducebat vsq; ad. v. nos autez. ibi iuxta illud actuum. iiij. xij. q. i. c. ij. ibi cum illo. Ibi ad corinth. xij. ꝛ ad hebre. iiij. ibi libro regum. xxij. c. ibi in euāgelio Jo. xvij. ibi. i canonica. Jo apostoli Jo. vltimo. ꝓ decre. in ꝓn. dicit Jo. an. q̄ de cetero libellus Joachis nō debet allegari tanq̄ reprobatus. l. ii. ſ. hec igit omnia. C. de ve. iure enu. ꝛ cōburend⁹ est vbicūq; inuentus. C. de here. l. quicunq;. ꝛ. l. libellus famosus. v. q. i. si quis famosum. idem in oibus que inducunt iniquā ꝛ abhominabilē facti memoriā. xv. q. i. mulier. scōs Hin. ꝛ vt dicit Ja. duplicat verba damnamus ꝛ reprobamus. ad maiorem exaggerationez. ꝛ sunt diuersa. Vlta: dānare est rem ꝓpetuo fine spe subleuandi tormentis ꝛ ignominie ſnialiter deputare. reprobare ē rem euidētibus rōnibus reprobare vel demōstrare. vnde dicunt q̄dam dānatum vel opi. vel reprobat rōnes. ¶ Quero ad declarationē q̄ dicebat Pe. lombar. q̄ erat vera ēntia q̄d sit ꝫ dicit Jo. an. q̄ verius est q̄ existentis rei tanta soliditas vt ceteris defluētibus ipa in suo eē remaneat icōcussa. ibi in cōcussionibus si dici fas sit amplius roborata. fm Aristotelez. ¶ Quero scōo quod est ꝓprius. ꝛ essentiale rei. Dicit Jo. an. q̄ Aristoteles ꝛ Porphiri⁹ dīnt q̄ ꝓprius rei ē q̄ nō conuertitur predicatur de re. ꝛ ei naturaliter inest. vt i artibus. risibile in homine: in diuinis ēntia. de ꝓsona. Collocatio est vnius speciei siue diuersaz ꝓgregatio ad eūdē effectum. similitudo est comparatio rez silium. ¶ Quero quotuplex ē vnio. Dicit Jo. an. q̄ beatus Ber. in lib. de trini. ꝛ vni. dicat q̄ ē vnitas collectiua. vt cū multi. lapides vnū aceruū lapidū faciunt. ¶ Constitutiua. cū multa membra vnū corpus. vel multe pree vnū totū. ¶ Coniugatiua q̄n mulier ꝛ vir vna caro. ¶ Nativa. qua ex anima ꝛ carne vnus hō nascit. ¶ Potestativa qua homo vtrusq; non instabilis non dissimilis. sed vnusmet nutritur sibi inueniri. ¶ Consentanea. cum per caritatē multoz hominuz est cor vnū. ꝛ alia vna. ¶ Votiua. cū hō votis oīb⁹ adheret deo vnus ē spiritus cū eo. ¶ Dignitiua. q̄ limus noster a dei vbo in vnaz assumptus ē personaz. ¶ Quero. quomodo auctoritas euangelij induceretur ad ꝓpositū dicit Jo. an. Joachim intelligebat q̄ persone essent vnum

vnitate similitudinaria. ꝛ nō vera vnióe nature. qō ꝓbat ficut xp̄us rogat ꝓ fidelibus: ꝙ sint vnuꝫ in patre ꝛ xp̄o: ficut ipse est vnū cum patre in substantia ergo ꝛ fideles: ꝓ quibus ipse oravit: sunt vnū in substātia: quod est falsū id eo debemus credere scōm Joachim. ꝙ xp̄us obtinuerit a patre qō petit. s. ꝙ fideles essent in eis vnuꝫ: ficut ipse erat vnū cū patre: sed fideles non possunt esse vnā vnione substantie: ergo xp̄us non est vnū cū patre vnióe vera substātie. huic Rndet. Ţ. cū ergo. ꝛ est si. de cōsecra. di. ij. i xp̄o patri: vbi Arrianus reprehēdit Hilari. qui in hac vnione erraba. ꝛ vide quod ibi nō. in glo. i. ꝛ in gl. gradum. ¶ Dicto ad glo. huius partis. glo. i. declarabit cū glo. in verbo. nec genita in. v. sequenti. ¶ Glo. in vbo nō. n. dicit ꝙ cōcilio in verbo nō. n. Rndet auctoritatibus Joachim. ſz nō placet Jo. an. Unde dixit Pe. ꝛ ab. ꝙ respō det ibi nō aute. Jo. an. dicit ꝙ veritas ē. ꝛ Rndet. i. v. cū ergo: ꝛ hec fuit nova glo. ꝛ forte fuit error scriptorum.

¶ Glo. in verbo pater ꝛ filius. dicit ꝙ pater dedit testimoniū veritatis: qñ dixit: hic ē filius meus dilectus: i quo mihi bene cōplacuit: ipsum audite. filius dedit testimoniū veritatis: qñ in monte fuit transfiguratus. de q̄ transfiguratiōe habet plene in glo. i. q. i. ex his vbis. v. ꝙ vt plane spūs sanctus dedit testimoniū quādo super baptizatū descēdit in specie columbe. vel quādo ad invocationē Jesu christi corda hominū implevit. ꝛ ad ifam ponitur hec glo. de cele. miſ. cum quadam.

Nos autem. Nota cōclusionem fidelem ꝛ catholicā ō essētia divina: qz est vna essentia divina ineffabilis. ꝛ incōprehēsibilis. q vere dicit est pater ꝛ filius ꝛ spūs sanctus. ꝛ tres simul psōe ac singulatim: q̄libet earundē. ex qua cōcludit ꝙ in deo ē trinitas ꝛ nō quaternitas. nā nō sequit ꝙ si pater ꝛ filius ꝛ spūs sanctus sit vna essentia. ꝙ sint q̄tuor psōe. sic si dicat Pe. Mar. ꝛ Capua sit vna cētria vel substātia hūana. non pp hoc innuit quaternitas scōm Ab. tamē vt dicūt Theologi nō ē hec ꝓpria similitudo: vt patet p̄mo sentētiarū. xix. di. c. duo quoq;. ꝛ dicūt ꝙ expressiuſz substātie trinitatis nullū in creatura satis expressum invenit. ob hoc rūi in igne deos apparuisse legit. qz in eo tria: flāma. s. ignis splēdor ꝛ calor: simil cōsistūt: ꝛ vnū lumen sunt. q̄ ſz inseparabiliter operant: igni tamē attribuit vstio: splēdori illuminatio: calori calefactio. ¶ Nō. ꝙ hec substātia ſi est generans. ꝛ ſ̄ scm gof. qz si esset grīans. sequeret ꝙ solus pater esset substātia divina. cū ipse solus sit generans nec ē genita: qz inde sequeret ꝙ solus filius esset substātia divina eadē rōne: ꝛ sic de spiritu sancto. scōz gof. ¶ Nō. ꝙ relativa diversitatis notātia psonas. ꝓportionant psonis ꝛ nō relativa denotātia essentiā. vñ alius pater ē: aliꝰ filius: alius spūs sanctus ſz nō aliud. ¶ Nō. ꝙ pater ab eterno fuit. ꝛ filius ēt ab eo substātiā suscepit a patre. ꝛ pr̄ dedit nec patrē dedit nec totum ꝓpter indivisibilitatē. ꝛ ꝓpterea absurdū quod dicat dixisse Jo. ꝙ cōsiderandi sunt ꝛ distinguēdi tres modi generationis. quorum duo in naturalibus tertius in divinis. In primo pars substantie datur ꝛ pars retinetur vt in generatiōe carnali. In secūdo per modū refusionis totum datur. ꝛ nil retinetur vt in filio quē mater genuit: generavit filia matrem. In tertio tota datur. ꝛ tota retinetur. exemplum in docente. qui docet docendo. aliquando plene transfert. ꝛ totum retinet tamē. nō definit scire. scōm Ab. patet hoc in lumine lumen aliud accendēte. sic ꝛ papa vocando inferiores ꝓlatos in ptē sollicitudinis. nō abdicat a se plenitudinē potestatis. ij. q. vij. qui se scit bonū. ſi. ff. de dam. infec. l. v. ſm gof. sustinentur hec non quo ad psonas. sed quo ad translatōez nā. aliquibus ex his in quo transfert. non est equalis trāsferenti. ſm Hosti. remittit autē ad ea que no. in summa ō scisma. §. fi. v. mirū tamē. ꝛ seq. ¶ Nō. ꝙ dictio sicut. nō omnino ē similitudinaria: simile. de iudi. qz. v. ꝛ c. nouit. ō acc. inquisitiōis. l. Rnso. de excel. prela. sicut. cum similibus. ¶ Nō. duplicē vnionem. s. nature. ꝛ hec nō est inter creatorez ꝛ creaturam: ꝛ vnionem caritatis: ꝛ hec adesse potest in creatura ꝛ creatore. ¶ Nō. ꝙ inter creatorē ꝛ creaturā nō potest tāta similitudo vari. quin ibi sit maior dissimilitudo: ꝛ hoc qz deus creatō oim. unde necessariuꝫ ꝙ aliud sit creator aliud creatura. excepto xp̄o q ſz quo ad humanitatē sit creatura. quo ad divinitatē creator est nō simil ſz vnus omnino cuꝫ deo. ¶ Quero cū glo. qz littera dicit ꝙ pater est generans: ꝛ essentia divina nō ē generans: an hoc sit verū quomodocūq; capiatur verbū generās: dicit glo. ꝙ in deo quedaꝫ sunt nomina essentialia quedā psonalia: quedā nocionalia. essentialia sunt q̄ corr respōdēt soli essentie divine. ꝛ in singulari nūero dicū ſ ō tribus psonis. vt Deus homo. Justus. eternus. oiporēs. ꝛ ſiliꝫ: ꝛ in plurali numero incōgrue dicunt. Juxta illud Athanasii. nō tñ tres dij. ſz vnus est deus. psonalia sunt q̄ supponūt personā tātum: ꝛ in singulari numero tātū: vt pater ꝛ filius ꝛ spūs sanctus. ¶ Nocionalia sunt que notāt distinctiōez i psonis: vt gīans genita ꝛ ꝓcedēs. ꝛ dicit Jo. an. ꝙ appellant nocionalia: qz psōas notificāt: appellant ēt q̄ distincta. qz illa distinguūt: quādoq; relativa: qz psōas ad invicē referūt: q̄q; ꝓprietates: qz ꝓpe psonis insunt: ꝛ ꝓprietates sunt q̄q; nocionalia. vt pr̄nitas filiatio ꝓcessio. innascibilitas. cōmunis spiratio. quoꝫ tria i sunt psone pr̄is. s. innascibilitas. paternitas. ꝛ ꝑmūis spiratio. duo vo filio. filiatio ꝛ cōmunis spiratio. una spūi sancto. s. ꝓcessio. ꝛ sic cōmunis spiratio nō dicitur ꝓpe tas respectu patris ꝛ filij adinvicem. ſz respectu spūs sancti: hoc supposito si quer̄ an nocionalia cōveniant tñ psonis an essentie. dicit glo. ꝙ si teneant adiective. dicunt tñ de psōis: ꝛ nō de essentia: ſz si teneant substātie dicūt tam de psonis q̄ de substātia dicunt. hec est vera. pater ē generās sive generās pōt adiective: sive substātive: adiective dicit teneri q̄n venit ad qualificādū ꝛ restrigēdū. vt si dico petrus albus. excludo ab alio petro. albedinē: substātive tenetur q̄n notat hoc esse in substātia. vt si dico petrus ē q̄d albū. nō nego i alijs albedinem licet supponat in isto. Ideo si dico pater est generās bñ dico: quia in trinitate nō ē aliꝰ generās: ꝛ sic tenēdo adiective recte dico. si dico ēt tenendo substātive. pater est generās. idest ē q̄d generās. idest pater habet in se substātiaꝫ in qua ē q̄d generās. nō excludo ꝙ i eo nō sit aliud. qō nō ē generās. ad gēnū vel ꝓcedēs. quādo autem hec nomina iūguntur nominibus essentialibus nō p̄nt stare adiective. idest q̄lificative ꝛ refective: ſz bñ substātive. vñ si dico substātia divina est generās: si teneat adiective falsa est: qz notaret distinctiōez i divina essentia. si teneat substātive vera ē: qz tunc sic est sensus. substātia divina est generans. idest psona q̄ generat. ꝛ sic est q̄d in qua cōcludit persona generās. nō excludit ꝓ hoc ꝙ nō sit q̄d in qua cōcludit genita ꝛ ꝓcedēs. vñ hec nōia generās gēita ꝛ ꝓcedēs adiūcta nōibꝰ psōaꝝ distinctiōez notāt psōaꝝ. iūcta vo nōibꝰ istis ſba divina sive essentia divina stat substātive. ꝛ nō notāt essentiā tñ. ¶ Quero q̄d i divinitate notēt ista nōia distinctiva sive p̄itiva. unus alius duo ꝛ ſiliꝫ. dic̄ glo. ꝙ nōia p̄itiva iūcta nōibus psonalibus ꝛ nō essentialibus masculio genere ꝛ femino notāt distinctiōez i psonis: vt pater ē unus. filius ē alius. pater ꝛ filius ſt duo. iūcta vo cū nōibus essētialibus. ita ꝙ eis vniant. essentiā notāt. vt pater est unus deus. pater ꝛ filius sūt una essentia. i genere neutro semp notāt essentiam. vt pater ꝛ filius sunt unū. id ē una res. ſō optime dicit alius pater aliꝰ filius. nō bene dicit. aliud ē pater: aliud est filius ꝛc. quia idem sunt in substantia maz vt dicit Jo. an. scōm regulā grāmaticoruꝫ. adiectivum in neutro genere substātivatuꝫ resolvit i suū femininū. unō bñ sequit ſi esset aliō esset alia res. ꝛ sic essent plures substātie vel essentie. qō est falsum. secunduꝫ Ja. plūbū: aliō

est ab auro:sed ex tribus nūmis aureis: licz alter sit alius ab alio non tri aliud. ¶ Cal.dicit hic latius. Si vis scire de noibus que dcum nobis aliqualiter mānifestāt: quedaz sunt nomina eētialia:quedā pionalia:quedā sunt nocionalia.essentialia sunt que essentiam significāt:boꝝ eētialium:quedā sunt adiectiua:quedā substātiua.adiectiuoꝝ quedā cōuertūt effectum positiue:quedā respectiue: positiuorum quedā puertyni in habitū:vt iustus & misericors & ista predicant de deo ab eterno:q: ab eterno fuit iustus & misericors:quedā in actu:vt iustificās & miserator.ista p̄dicant de deo ex tempore:vnde hec est vera propositio.deus incipit esse miserator.qñ incepit misereri. Eorum autē que cōuertunt respectiue:quedā cōuertunt respectu creaturaꝝ ad creaturas:vt deus est refugium:quedam cōvertuntur respectu persone ad personam vt simul & equalis. Filius enī principaliter significat diuinam essentiaz. secūdario autem cōuertit distinctionē personalem: vnde dato q̄ huiusmodi nomina essentiam significent:tamen rōne connectationis de plonis simul iunctis pluraliter & nō singulariter predicantur.vnde non dicitur. pater & filius sunt simul:sed sunt simules. Item scias q̄ adiectiuorū.quedā sunt primitiua:vt aliqs alius & huiusmodi:quedā numeralia.vt vnus duo treꝫ &c.oium istoruz cōmunis ē doctrina.nā omnia in neutro genere substātiua significant diuinam essentiā.& predicant de personis omnibus singulariter & nō pluraliter:vnde dicit pater & filius & spūs scūs sunt vnū:licz i gr̄ie masculino & femenino substātiuata sigñant plonas:vnde hec est vera.pater & filius sunt duo: si istud duo sit masculini generis.sz si neutri tunc est falsa:sed adiective sumpta sequunt nām suoꝝ substantiuoruz:vnde si substantiua sunt essentialia.ipsa adiectiua sīr.si sunt plonalia.sunt & plonalia:vnde hec est falsa.pater & filius & spūs scūs sunt vnus.sz ē vera sunt vnus deus.substātiuoꝝ:quedā sunt abstracta vel concreta: quedam media: abstracta sunt:que diuinā essentiam significāt:vt dic̄ Augu.vt essentia:deitas:& bonitas:& ista nō pōt trahi p aliqd̄ coniunctum ad supponendū p persona:vnde talia nomina coniuncta cū verbis & pticipijs plonalib⁹ vel nocionalibus.reddūt p̄positiones falsas:vnde hec est vera eētia generat vel generat:essentia est de eētia:vel eētia ē apud essentiam:& est tenendū q̄ hec noia de qualibet plona de se:& de omnibus singulariter dicunt:& non pluraliter:vt pater ē deitas.filius ē deitas.spūs sanctus ē deitas & oēs sunt vna deitas.& nō tres deitates. ¶ Cōcreta dicunt que significāt q̄si formatū in obiecto.vt albuz in muro.sic ista.vt deus creator & similia.que generalr significāt essentiam.& sz quandoq; supponūt p essentia: quādo q; pro plona.media sunt que habēt modū & formam abstractoꝝ.sed officium & vsuz cōcretorum.vt lumen.sapiētia.p̄ncipiuz:& huiusmodi.ista.n. sicut abstracta p̄dicant de qualibet plona de se:& de omnibus simul singulariter. & nō pluralr. Item supponūt p personis sicut concreta. vt cū dicit lumen de lumine.sapientia de sapientia.p̄ncipiuz de p̄ncipio. Personalium nominū: quedaz predicant de vna persona tm̄.vt pater & filius & spiritus sanctus:q̄dam de duabus:ita q̄ ō vtraq; dicit.vt pater & filius sunt p̄ncipiū.spiritus sanctus p̄ncipium supponit p duabus personis.signat vnam notionem sm̄ cōmunē spirationem. q̄dam de ambabus personis ita q̄ de neutra:vt pater & filius sunt duo.si istud duo sit masculini generis.& non neutri:quedā de singulis plonis.ita q̄ nō de omnibus:vt ypostasis vel plona.& hoc in singulari.sed in plurali bene dicitur pater & filius & spiritus sanctus.s.sunt tres ypostases: seu plone.notionalia dr̄ir que plonas notificāt.interdum tñ dicunt distincta:q: plonas distinguūt. & relatiua q: personas adinuicē referunt: & ppietates:q: plone ppie in sunt:& tenens q̄ nulla notio ppie ineſt diuine essentie: sz tñ plone:q: eētia nō distinguit neq; distinguit.& sūt q̄ q̄.s.paternitas.innascibilitas.filiatio.p̄cessio.& cōis spiratio.tria ex istis ꝓpetūt patri.s.paternitas.innascibilitas.& cōmunis spiratio.duo filio scilicet filiatio & communis spiratio:vnum spiritui sancto.s.cōmunis spiratio: nec ꝓpter hoc vna plona maior est alia. Istoꝝ autem notionaliū q̄dam sunt extracta & substantiua:vt paternitas: & innascibilitas:& hec p̄dicant de eētia:vñ hec est vera: essentia est paternitas:& eētia est innascibilitas:& ecōtra: & sic ō alia quedam sunt cōcreta:& adiectiua:vt innascibilitas generās:nascēs:spirās:& procedēs:& hec nunq̄ de essentia predicātur:siue sint nomina:siue participia.vnde omnes tales ꝓpositiones sunt false:essentia generat:vel generat eētia est generās.vel generata:q: hic notaret distinctionē i diuina eētia.contra id q̄ dīcitur hic:& ē.ti.p̄r.dicit Cal. q̄ hāc distinctionem collegit ex variis dictis scōrum: per quam datur intellectus ad has glo.precedētes duas i gl. in verbo erat ibi. Jo.xvj.

Si quis. No.q̄ nō licet defendere opi.vt hereticas damnatas ab ecclesia.xxiij.q. iij qui aliorum.immo q̄ plus est.nec publice licet de fide disputare.nisi forte ad cōfusionē hereticoꝝ.vt fecit Silvester sm̄ Jnno.& Hostiē.de pur.ca.iter.ℌ.p̄cipias. ad q̄ ō bene.c.ij.li.vi. ¶ No.delictū prelati cui nō p̄ticipat ecclesia nō nocere ecclesie.xvi.q.vi.si episcopum. de quo de re. iur̄j.delictum.li.vi.& dixi plene.in.c.i.de dolo. ¶ No. de p̄testatione.q̄ si aliquis scribit aliquid errādo: dūmodo ℌ faciat sub p̄testatiōe q̄ i ℌ credit.q̄ ecclesia si potest vt hereticus damnari. ¶ No.ō verbo dogma.q: cuz gl. notat doctrinā sive euangelium.iuxta illud.sedebat dogmate domus.xvj.di.satis euidenter. ¶ Quero de errore burne Almerici scismatici:quidā dicūt quod tenuit heresiz sabellianoꝝ.ō qua.xxiij.q.iij.c.p.ō.sabelliani. dicebāt.n. vnā plonā p̄ris & filij & spiritus sancti.alij q̄ primus error huius fuit q̄ omnia sint deus.dicens ēt nō facile posse negari creatorem & creaturā idez esse. Scōus q̄ primordiales cause que vocāt̄ ydee.idest forma & exemplar creāt & creātur i mēte diuina.cum sz Aug̃j.nihil nisi eternum & i cōmutabile sit in mēte diuina. Tertio q̄ post cōsumationē seculi erit adunatio sexuū.sm̄ Hosti.qui dixit ꝓpter reuerentiā quorundā discipulorum istius Almerici:qui erāt i cōcilio tacitos hos errores. ¶ Quero quare dicat diabolus pater.dicit Jo.an.q̄si patratoꝝ & inventor. vū dixit nequaq̄ moriemini.sed eritis sicut dii.Genes.iij.& sic appellatione patris mendacij cōprehendit diabolus.qui alr vocat antiquus hostis.ij.q.v.hāc ꝓpriū.ne die.vel mona.c.ij.alibi versutus hostis.xvi.q.i.c.i.alibi inimicus homoj.de elec.alibi lupus rapax.e.ti.ne p defectu.alibi simplr diabolus.vt.ē.c.p̄r.iij.q.i.nullis.de hoc per Hie.ad dama. ¶ Glo.in verbo forensi.querit an bona dicta reprobati possint recipi.dic̄ gl.q̄ nō.ex quo dānatus est: q: etiam bona reprobātur rōne auctoris.mala autez reprobant.licet auctor nō reprobet.vnde dicit Jo.q̄ si nō fuisset damnatus:vt hereticus potuissemus sua dicta recipere bona.ad hoc tex.ibi in hac parte.xxxvii.di.si quid vi. xix. di.c.i.in p̄in.dictum tamē hereticī reprobatur.& si bonuz sit quārz ad hoc ne ꝓ iure habeat.quasi in se auctoritatē contineat:aliās quasi verum non auctorizabile approbat & sic intelligas que in hoc contraria videntur. scōm Sot. & Hostien.

De constitutionibus.

Postq̄ deus formauit hoiez ad ymaginē & similitudinē suā.xxxiii.q.v.ō ymago.& i crate viri.ō peni.di.ij.c.nō ē iustū.ℌ.Adā.p̄dixit cū eo ius nāle. q̄ accepit ab exordio rōnāl creatur.v.di.i p̄n. ¶ Demū lex ver⁹ data ē p moysen & ꝓbat. ¶ Demū tāsacto sacerdotio.lex nova successit.j.c.trāslato. ¶ Sz q: boiuz crescēte malicia effrenata cupiditas nova q̄die lūrigia ge-

nerabat:vt in ꝓhemio.ita vt plura ẽnt negocia q̃ vocabula.ff.de ꝓscrip.v̊.l.nãlis:tó sancti patres ⁊ summi pontifices:decreta ⁊ cõstitutiones ediderũt:vt sub iurio regula boies coarctati discant honeste:viuere:alterꝫ non ledere ⁊c.i qbus cõsistit iustitia. Insti.de iusti.⁊ iure.§.iurio ꝑcepta.ideo post tractatum de sũma trini.incipit tractare de ꝓstitutiõibus secũdũ Gof.vel posito fundamẽto de q̃ .ē.§.Rica proxima:bñ est vt iurio edificium superponatur. ⁊ qz omne ius constat ex scripto ⁊ nõ scripto. Insti.de iure nãli gen.§.ꝓstat.i.di.mos:scriptũ aũt.certius.ideo premittendũ:ꝓpter hoc posuit tractatum de cõstitutionib⁹ per quod verbũ omne ius scriptũ includit secundum Io sti. De materia.i.di.vsqz ad.vij.inclusiue.⁊ di.ix.x.xj.xii. ⁊.xxix.xxx.⁊.xxxviij.⁊.i.q.vij.§.nisi. vbi rigor. vsqz ad.§. breuiter.⁊ repetit in.vj. ¶ Quero hic de aliquibus:ꝑ qd est cõstitutio.dic q̃ est ius scriptũ.i.di.§.cuz ita qz. ¶ An de esse constitutionis sit scriptura necessaria.habetur i regula.nemo potest.de re.iur.li.vj.de cõsue.c.fi. An aũt possit ꝓbari per testes.dicũt domini de rota sua conclusiõe. cc.xl.q̃ fic:qz scriptura nõ est de substantia.xxxv.q.ii.institutionis.⁊ de iureur.c.i.in fi.primi.Rnsi.li.vj.⁊ de renũt. c.i.⁊.li. Jo.an.ponit in dicta regula.nemo.iij.q.⁊ recitat opi.pe.q̃ tenuit scripturam esse de esse.p.l.humanũ.C.de legi.⁊ dicit q̃ hoc videtur iustius esse in cõstitutionibus inferiorum.maxime ꝓpter statuta antiqua:q̃ de facili nõ possunt ꝓbari per testes.de hoc p archi.i.dist.lex scripta vbi dic̃ q̃ lex exigere videtur scripturã:qz dicit a legẽ do. de hoc p Bo.de Rota sua cõclusione.cc.xlij. ¶ Secundo vnde dr̃ constitutio.dic q̃ dicit constitutio.quasi simꝫ statutio:ideo ꝓprie loquẽdo cõstitutio est illũ ius quod fit a cõgregatione.de sen.excõmu.inter alia.de bis que fi. a prelatis puenit.vbi de B Gof.in sũma ⁊ Jo.mo.i Rica de consti.li.vi.⁊ archidi.c.i.⁊.ti.i verbo constitutionem:ſz certe constitutio dicatur Imperatoris:vt patet in.c. cõstitutio.ij.di.iuncta glo.⁊ pót dici ꝓstitutio: qz q̃ ad suppositos simul statuit.vel qz plurium fit cõsilio.potest etiã dici ꝓstitutio.que fit a papa.de diuersis nominibus cõstitutionis habet.vj.di.in summa.xxv.q.iiij.si qs officium constitutiõis.iij.di.omnes. In quo differat a sanctione. vide glo.de elec.vt circa li.vj.de multiplici officio ꝓstitutiõis. xix.di.i sũma. ¶ Quero quotuplex ẽ spẽs iuris: quoddã ẽ ius diuinũ:quoddã hũanum:vt dicit Gratianus.i.di. humanũ genus. Ius diuinũ multiplex.quoddã ius diuinum ad hoiem determinatũ.secũdum prem rõnis: quoddã determinatũ ad hoiem ⁊ equũ.scõm consonantiam etiã partis sensitiue. Primũ determinatũ ad hoiem secundũ partem rõnis est multiplicis ſpecici.ſm variationem temporuz in hoie ab exordio creature rõnalis fuit data lex Ade ne comederet de ligno scie boni ⁊ mali.⁊ hoc fuit pmũ ius ⁊ pma traditio:vt se subiectũ deo cognosceret i bono obedientie ⁊ caritatis.⁊ hoc ẽ ius naturale pmeuum in deuz: ſz q̃ si nõ ꝑuaricasset.ei nõ erat necessaria alia lex. quia tũc creatus in caritate ⁊ ſpiritus libertate sibiipi erat lex ⁊ duci poterat lege ꝑuata:vñ sibiipsi erat lex.de quo. xix. q.ij.due sunt aũt.leges.de regu.ly nõdũ enim ratio subiecta erat ꝓcupiscẽtie:sed erat in sua libertate.ita q̃ poterat nõ peccare vt postea fecit. Secũda ſpecies iuris etiaz ab exordio fuit ex instinctu post peccatuz.quo boies solo instinctu cõmuni animantibus.rõnabili tamẽ mouent ad id ad quod etiam animalia absq̃ rõne mouẽt:vt ad procreationem liberorum.educationem ⁊ similum .de quib⁹ j.distin. Ius gentium.⁊ in.l.ij.ff.de iusti.⁊ iure.⁊ hoc etiã appellatur ius naturale quia a naturante.in nature exordio ⁊ ex nature instinctu proditum est. ¶ Tertia ſpecies iuris diuini est q̃ etiam appellatur nature.fuit post peccatum:quia iam ratione captiuata ⁊ concupiscentie subiecta a qua peccatum surrexit.⁊ intellectus boies captiuus factus est.⁊ legi ꝓcupiscẽtie subiectus.⁊ ſm hoc vt cõuenirẽt boies.hoc solum eis remãsit pro iure: vt quis alteri nõ faceret q̃ sibi nõ vellet fieri.⁊ qõ faceret alĩ q̃ sibi vellet fieri.i.di.humanũ genus.ij.q.i.primo semp. Tertio fuit lex mosayca:qz ꝓpter peccatuz rõ i terra fuit in tantuz. subiecta ꝓcupiscẽtie:q̃ aliq̃lr lesa est libertas arbitrij in bono eligendo:absq̃ noua gr̃a.⁊ etiam cõfusa est ratio ⁊ intellectus.⁊ per hoc sublata est libertas ꝓfilij in discernendo bonũ a malo.⁊ malũ a vero bono. ad aliqualẽ reminiscentiam ⁊ directionem i bonum fuit data lex mosayca.⁊ lex decalogi ad certas traditiones redacta.tãtus tñ erat impetus cõcupiscẽtie.q̃ etiam cũ lege non saluabant boies.absq̃ gr̃e infusione:vnde p legem nõ saluabant:ſz magis ⁊ plus vãnabant.cũ nõ possent seruare legẽ repugnante impetu cõcupiscentie:⁊ plus peccabãt ꝑuaricando repugnãte lege:vñ non poterãt saluari:nisi in xp̃o ⁊ fide ⁊ gratia xp̃i venturi:⁊ j fide ꝓmissionis abrahe. vt dic̃ apl̃us ad Romanos.v.lex.n.subintrauit.vt abũdaret peccatũ:⁊ ibi vsqz ad legẽ peccatum nõ erat i mundo peccatũ autẽ nõ imputabat cũ nõ esſz lex:⁊ iuxta illũ peccatum non cognoui nisi p legẽ ⁊c.i.e. nam concupiscentiam. ¶ Quarta ſpecies iuris fuit post euãgelium.q̃ emanauit post gratiaz.in qua tradita ẽ lex precepti.⁊ lex consilij.⁊ lex priuata antiquus scripta in cordibus:secundum ista moralia precepta antique legis sunt renouata:⁊ ꝺclarata.vt diliges deum tuum ⁊c.sunt etiam data aliqua cõsilia perfectionis.vt si vis ꝑfectus esse vade ⁊ vende omnia que habes ⁊ da pauperibus ⁊c.⁊ etiam lex ꝑuata resuscitat i cordibus boium:qz per gr̃am baptismi illuminata rõne.⁊ ex gratia fortificata contra legem concupiscentie: ⁊ anima reformata in virtutibus ad ymaginẽ dei.tantuz potest duci ſpiritu.q̃ alteri positiue legi subiectus non est nec legi:que erãtibus posita est:de qua.xix.q.ij.due sunt ⁊ de regula.licet quod verꝫ ẽ inquantũ viuit ſpiritu: ſz nõ est possibile hoc oĩno:quin aliq̃do declinet in peccatum humana natura. Juxta illud.Si dixeritis peccatum non habere vosmetipsos seducitis:cũ homo p baptismũ non reducat ad statum:vt possit nõ peccare:saltem nõ venialiter:vnde necessario subiectus ẽ legi.ℬ respectu de quo ingemiscebat apl̃us ad Romanos.vij. video legẽ i mẽbris meis repugnãtẽ legi mẽtis mee ⁊c.xxxij.q.v.si paulus. Captiuus.n.⁊ liber hoc respectu est homo per gr̃az baptismi vj.di.testamẽtũ.i §.sic oz intelligi. Jmo.ó.of.or. pastoralis.vbi ꝓcludit boiez dari posse sic iuste viuentẽ.q̃ nõ subest legis exercitio.qõ intellige sane.vt dixi.ē.⁊ put declaratur i cle.ad nr̃az.ó bere.v̊.tertio:ná ⁊ obedientie ⁊ legi ſbsũt. i. sunt subiecti legi:⁊ auctoritates que dicũt q̃ nõ sũt subiecti legi.verꝫ ẽ legi peccati:si in ſpiritu ambulent: nec sunt subiecti legi.i.peccato surgẽti:ex lege:ex quo ambulãt ſz ſpũz si ⁊ legẽ.⁊ dato q̃ nõ sint subiecti q̃ ad aiaz. ſbiecti sunt q̃ ad corpus. Juxta illũ subditi estote. de maio. ⁊ obe.solite.vt no.glo.ā victo vsu.tertio.ℬ de spẽbus legi diuine. ¶ Dicebam secũdo quod erat dare ius humanũ ⁊ hoc multiplex.quoddã ꝓmeuum ⁊ generale boium: vt illud i ꝑticularibus exortum a traditionibus illis gẽtalibus:vt facies alteri quod tibi vis fieri. ⁊ ⁊c.⁊ hoc appellat ius gentiũ ⁊ quod peque ab hominibus custodit:⁊ hoc pót dici naturale.altero respectu:qz determinatur ex aspectu rõnis nãlis:⁊ quia surgit ab equitate tradita cũ rõne naturali:⁊ quia post peccatum illa natura dicit: vnde sunt boies.i.dist.ius gentium.ff.de iusti.⁊ iur.l.ex hoc iur. ⁊.i.di.ius aũt.⁊.l.omnes populi.ff.de iusti.⁊ iure.hoc iure sunt vse gentes post peccatum:quod modicũ distat ab equitate naturali:⁊ ex hoc inducta sunt dominia rerũ. bella.discrete gentes.seruitutes ⁊ pene oẽs.cõtractus: vt dicto.c.ius aũt.ff.de iustitia.⁊ iure.l.ex hoc iure.ideo quandoqz appellatur naturale:vt isti.de rerum diuisione.§.vẽdite:⁊ hoc ideo quia naturali rõne inductum:vt Insti.de iure nãli.§.ꝙ vero.⁊.§.ſz naturalia. ¶ Scõa ſpecies iur.

bũani fuit inducta postea ex moꝛib⁹:qz gẽtes postea cepe
rũt moꝛib⁹ viuere:ꝛ circa ius gẽtiũ cepunt aliq̃ statuẽ ad
dẽdo vl ꝛtrahẽdo:put ꝓfonabat fini boni publici ciuita-
tis ꝛ ciuitatũ:ꝛ societatũ ꝓseruãde:ꝛ tũc cepit ius positi-
uũz:qđ ciuile nũcupant.alias ius moꝛib⁹ introductũ.i.di.
mos.l.ii.ff.de vul.ꝛ pu.ꝛ appellat hoc ius ciuile a ciuitate
vel ciuili seu politica vita:qđ quãdo habuerit originẽ et
vñ.patet ex no.in.l.j.ff.de ori.iurꝫ.vij.di. fuerũt.B iure vsi
sunt gẽtiles vsqz ad aduẽtũ xpi.ꝛ vsqz quo Romanũ im-
perium recognouit xp̃m:ꝛ fidem.hoc tpe ex figura tamẽ
veteris testamẽti añ xpm viuiti sunt boies in suo genera-
rium genus ad instar sacerdotũ veteris testamẽti. dedi-
tum est cõtemplatiõi:aliud dedirum vite actiue:ꝛ tũc ali-
que sunt facte cõstitutiones:per catholicos ꝓncipes: an
tiq̃o corrigẽtes:ꝛ declarãtes q̃tenus obuiabãt fuis dei et
fidei catholice.qđ ꝛ ius ciuile appellat:ꝛ hoc quo ad va-
cãtes vite actiue:vt patet i multis tꝛu.i codice. ¶ Post
modũ multiplicata fide ex p̃dicatione apl̃oꝝ alique re-
gule:secũdum deũ:in modo viuẽdi a sanctis pribus fũt in
troducte:fm finem dei:ꝛ secundum fidem:ꝛ tũc cepit ha-
bere originem ius canonicũ. Jus aũt humanũ pot diuidi.
sumẽdo diuisionem ab alijs accidentibus.quandoq; diuidit
ex modo induẽdi:ꝛ sic dat ius qđ appellat ius moꝛibus
introductũ:seu ius ꝓsuetudinarũ:qz ex solo vsu ꝛ ꝓsuetu-
dine inducit.de quo j.de ꝓsue.p totũ.i.di.mos ꝛ ab isto ce
pit ius positiuũ:qz tales moꝛes quãdoq; redigebant ad
scripturam:ꝛ inducebat lex. Quãdoq; diuidit a materia.
ꝛ tunc dicimus quoddam est ius publicum: quoddã ẽ ius
ꝓuatum.publicũ vero qñ tractat de publicis ꝛ pertinenti
bus ad statum publicum:vt eccl̃ie vel ciuitatis Rome.vl
alterius:ꝓuatum quod tractat de iuribus cuiuscũq; pri-
uati.i.di.ius publicũ.ꝛ.ff.de iusti.ꝛ iur.l.i.§.huius aũt. Ju
ris due sunt positiones. Jus aũt ꝓuatũ qđ tractat de iuri-
bus singulop aut omnino singulare:q nõ ꝓportionat oi
bus ꝛ singulis:sed certis tm̃ personis:vel alicui:ꝛ hoc est
ius qđ appellat singulare:ꝛ ꝓuatum.de quo de priuil. p to
tũ.iij.di.privilegia.ff.de legi.ius singulare. ¶ Si aũt non
restringit ad ꝓrogatiua certe persone.remanet in suo no-
mine iuris ꝓuati.hoc aũt singulare si applicat ad certã p-
sonã appellat ius singulare vl ꝓuilegiatũ. Si ad certam
vniuersitatem qñq; appellat sub nomine vniuersitatis.vt
ius militare.ij.di.ius militare. Modus aũt cognoscendi
qñ ius sit singulare vel ꝓuilegiatũ.dat per glo.de elec. vt
circa ll.vj.in verbo ꝑpetuo.tex.ꝛ doc.i.l.iij.C.de legi. Et
potest etiaz diuidi ius respectu accidẽtis loci.vbi edictuz
est.ꝛ dicimus q; alia est lex rodia.alia lex lõbarda.ij.dist.
rodie leges.quãdoq; distinguunt a nomibus cõdentium
appellatiuis vel ꝓpꝛio.ꝛ sic dicit plebiscitũ:quia a plebe
statutum:senatusconsultuz: qz a senatu editum lex falci-
dia:qz a falcidio edita:vt patet per totũ.ij.di.ff.de orig.iu
ris.l.ij. Anto. de bu.

c **Canonum.** Juris canonici statu
ta oẽs ligãt.ꝛ ex eoꝝ
ritu iudicia in decidendo ꝛ pnũciãdo sunt
regulanda.b.d.non diuidit fm Joã.an.b.d.
cõstitutiones canonũ ab omnibus sunt seruãde. ¶ Ho.
pmo canones ligare omnes.ꝛ ab omnibus obseruandos.
¶ Scdo nota iudicia eccl̃iastica tractãda ꝛ decidenda.
fm canones.ꝛ non fm ꝓuatas auctoꝛitatem. vel sensum.
¶ Tertio q; illud dicat agi suo sensu:quod agit ratiõe a
rectitudine iuris non regulata. ¶ Sp.pmo q; ab oibus
nõ fuerit semp.vt.xxix.di.sciendum.Scdo.hic de generali-
bus.ibi de localibus vel singularib⁹. vel fm Alm. potest
intelligi de localibus exponẽdo de oibus scilicet subdit
statutis:hoc veꝝ fz Jo.an.nisi locales ꝛ singulares forẽt
ad alios personas ꝓgati:qz de illis itelligi possz.j.ò clã.
despon. cũ inhibitio.quatr cognoscat an lex sit singularis
vel ꝓticularis aliquos modos ponit glo.de elec. vt circa.

lib.vj.i glo.ꝑpetuo q extrabunt.C.de legi.l.iij.dicit vt ibi.
¶ Sp.ij.q nõ sint seruãdi ab oibus omnes canones:qz
abrogati.xxvj.di.c.i.§.in pbemio.i. ¶ Sdo.hic de non ab
rogatis ibi de abrogatis ꝛ correctis.de his vide p archi.
de offi.lega.c.fi.lib.vj.ibi per eũ.in vbo facta.dic si sunt ca
nones abrogati.in iure descripti possint allegari.de pbẽ.
auctoritate.de iudi.nouit.dicit Bar.in.l.i.ff.de conjugẽ.
cum eman.li.si nõ sunt i iure descripti.nõ possunt allegari
tanquaz pro iure quasi ligent:put disponunt.imo allegã
tibus ponit pena falsi.l.i.C.de lati.li.tol.no.glo.ò iudi.no
nit.in verbo quicũq;.quod est verꝝ nisi transeat in publiuz
non subditi:vt no.Jnno.de iudi.nouit.ꝛ archi.xi.q.i. qui-
cũq;:qz illo respectu non pot abrogari. Jdem si sit cano-
nizata:vt no.glo.ij.q.i.in pmo:nam per legẽ non pot re-
uocari:vt ibi m glo.in verbo lex cornelia.quod intellige si
est canonizata ab habente prãtem:qz illo respectu nõ po-
test abrogari.Jdẽ si transiret in contractum:vt no.i.c. di-
lectus.de temp.ordõ.p Jnno.ꝛ no.in le. qđ semel. ò decr.
ab oꝛ.fa.l.ij.de iureiuran.ꝛ l.omnes populi.de iusti.ꝛ iur.
p Bar.quod est verꝝ quãdo trãsijt in contractũ vtro ci-
troq; obligatoriũ:ꝛ ex vtraq; pte oneroſuz.vbi tã ẽ im-
pletũ p illũ ad cuius emanat comodũ.secꝰ si aliquid no-
ui cõfert positiue in subiectũ qz potest reuocari:vt dic Jn
no.de instit.in nõa.hoc verꝝ nisi cõsonet iuri nouo:qz tũc ab
rogatum pot allegari nõ quasi ligẽt: sed ad noui iuris cõ
mendationẽ:vt in pzma cõstitutiõe.C.§.falsi.fm archi.
immo.aliqñ robur aliquãdo magis dat iuri nouo.ꝛ hoc
ꝓtextu potest allegari.de cogna.spi.sup eo. ¶ Fallit ter
tio quãdo nõ allegat ius abrogatum ad finẽ:vt ex eo tan
tũ obtineat:sed vt corroboret id quod vincit ꝛ ꝓbat alio
iure vl rõnibus.fz archi.in dicto.c.fi. ¶ Fallit quarto qñ
lex ẽ abrogata.ꝛ allegat circa ꝓterita.que cõfirmet vl sa l
tem nõ annullat:qñ non trahit ad ꝓterita:de quo dicam.
J.c.fi.vt dicit Ja de bel.in solutionibus lõbardorum p.l.
i.§.hanc igit.de nouo.C.ꝓfir.ad hoc vide notata p Baz.
in.l.fi.ff.de falsis. ¶ Fallit qnto quando lex abrogat per
nõ recognescentẽ sup̃iorem abrogantẽ:qz illa potest alle
gari.vt dicit de lombarda.p glo.ꝛ archi.xii.q.ii.cũ deuo-
tissima.in glo.i vbo.componat si quirit an possit allegari
ad aliũ finem.q̃ vt disponant.dic q; sic vt coꝝ notitia ha-
beatur:vt dicta.l.ii.ẽ.ꝛ si que.ꝛ ibi.Ja.de bel.ad hoc.C.ò
caducis tol.l.vna.§.i.ꝛ iii.di.fuerunt:si ad finẽ instructio
nis:vt nihil antiquitatis ignoret.adhuc potest allegari.
ad hoc.xxxvij.di.legimus:vt no.in dicta glo.quecunq;.ꝛ
archi.in loco palle.potest etiam allegari ad ostendendaz
affectiõez cõdentis.xi.q.i.quicũq;.ꝛ ibi no.hoc verꝝ inq̃
tũ allegatur lex:sed si q̃ritur an possit allegari ratio.dic q;
si est improbata lex ꝛ rõ.neutra potest allegari.de consti.
.c.i.li.vi.C.de lati.li.tol.i.i. ¶ Sz an possit allegari rõ qñ
non est improbata.dic q; sic:vt dicit illa glo.in.c.q̃cum q;.
xi.q.i.si ratio ẽ bona ꝛ immutabilis:z mutetur ius.l. eos .ò
capi.di.ꝛ sequitur Ja.de bel.vbi.ō.ex his patet. de decisis
an possit allegari:qz si sunt decise vt superflue possunt al-
legari.maxime ad ꝺclarationẽ.vt quotidie facimus. Jdẽ
si ꝓpter plenitatẽ.si sint decise vt erronee. Jdem quod de
correctis.di.xi. ¶ Sp.ũ).q non omnes ꝓstitutiones ligẽt.
xi.q.i.ꝓcipitur.dic q; leges ꝓuisorie nõ ligãt.vt ibi si pre-
ceptorie vl dispositorie ligãt:vt hic.in cõsultoriis dicit ve
rum ꝛ ẽt nisi sit cõsilium reuerentie:vt in.c. ad aures J. de
ete.ꝛ q̃li.dic verꝝ gl.nisi qs se astrinxerit consilijs: vt sunt
ꝓfitentes paupertatẽ.castitatẽ.ꝛ obedientiam.qz post p
fessionẽ obligant.nõ ex vi canonis cõsulentis. fz ex vi voti
vel obligatiõis.J.de voto.scripture.in eo quod dicrum est
ꝓhibitiõis dicũt aliqui si in script] sunt redacte.vt.l.fi.c.ò
legibus.Jdẽ si nõ sint redacte in scriptis dummodo fuerint
mandentur.vt de consc.di.i.basilicas.ꝛ Justi.ò confirma-
tionibus in fi.istud ẽ incidere in illud dubium an de substã
tia ꝓstitutionis sit q; redigat in scripta de quo hic super

Rica.t notatur in.c.fi.t nō.p Jo.an.in Rica nemo pōt. de re.iur.li.vj.in mercu.t per dōos de rota sua ꝓclusione. ¶ Opp.iiij.q non omnes astringant: qz nō astringunt papam vel imperatorem.ff.de legi.l.principe.ij.qō.iij.cū ecra.dicit glo.q ligant oēs suppositos.nō suppositos aūt nō ligāt.ex hoc glo.excipit imperatorē t papam:qz nō sunt subiecti legibus.sane intellige glo.referendo singula singulis.nā papa nō ligat sua lege.nec imperator sua. ligatur tñ imperator lege canonica.in his que ſpectant statuere ad eccliaz.de ma.t obe.solite.t nō.de iudi.nouit q.fi.sint legi.per venerabilē.t.c.cām fm Jnno.hicq dicit q ꝓditor canonū:t vicario xpi subdita é oīs creatura.ad hoc.C. fi.t extranagā.vnā sanctam.hoc intellige in ſpūalibus t materia peccati.nō in tpalib⁹.vt nō in.d.c.cām exceptis casibus nō.de foro compe.cum sit. Jnq̄stum dixi papam excepta vel imperatorem.verum est a suis positus legibus:sed nō sunt excepti a lege diuia t naturali:q̄ velint nolint illis subijciuntur:t ligāt inq̄stum vinculo dei cōuniunt.t peccant grauius alijs.ix.q.iij.alioꝝ. Jnquātuz enim maiores sunt in tñ plus peccant.ad hoc qō nō.host. de voto.magne.post pn.in verbo vtilitatem. Jdeo imperator contrahendo ligatur:vt in.c.i.de pba.t qō ibi no.ff. de publica.l.Cesar.t no. Cy.C.de legi.l.digna vox.Sic t papa suo astringitur t voto t iuramento ac ꝓmissione nec ab illis stante vinculo ſcip̄m absoluere posset. vt no. xv.q.i.auctoritatem.t de voto.non est.per Jnno.in.c.cuz pe.de renūti.t plene dixi de iureiurā.q̄sto:sup glo.in vbo absoluī.nam t inferiorē se absoluere non posset absq; cā: nec ſcip̄m a peccato absoluit.vt no.de penitētijs t re.i.c. dis versiculo fecus. ¶ Ex quibus pz Gregorium. xij. qui in ꝓclauī ante papatum tanq̄s cardinalis:t post papatuz promisit iurauit t vouit renuntiare p sedando ſcismate.qō durauerat.xxx.annis.de quo dixi in.c.qō ad cōsultatiōez. de re iudi.quod t publicauit per vniuersaz obēdiā:suo astringitur iuramento:t voto t promissione:t cum subsit cā eriaz naturalis:qua etiam obligatione naturalis caritatis quā debet habere ad gregem xpi:vt ſcisma tollatur. q facilē alia via tolli non pōt:si stat per eam peccat tāto plus q̄sto maior est:t tanto permitiosius quāto plus scandalizat populum malis exemplis.vt dicit gl.de re iudi.ad aplice. in verbo deierat. Jdeo nūc de mense May anni sequentis quo veni de ambasiata.de quo anno dixi i.d.c.qō ad ꝓsentatiōem.cardinales pene oēs ab eo de luca recesserūt pisas:t qz ꝓtra votum t iuramētum vt dicebatur creauerat ꝓtra voluntatem cardinalium quatuor cardinales.nepotem episcopum Bon.tunc camerarium quendaz.d. Gabrielē de cōdalmarijs venetum:quēdam fratrē Jo. dñici ordinis predicatoꝝ de florentia.t quēdam alium de foro Julij tunc prbonotariū per que speratur aut magna plaga.aut q per hos amfractus fiat vnio.dño velit q negotia bñ succedant. ¶ Plus sentire videtur Jnno. in vbo iurisdictioni de fo.compe.significasti.q lz nō astringatur legi positiue.astringit mēti legis t naturali equati determinatiōi aliq̄d circa pecūn ex lege diuina. vnde astringat determinationi.de q̄ de peni.dis.excipiantur etiam ex hoc verbo subiecta.et successores qui sūt pares.t nō subiecti Jde elec.innotuit. Hinc est q nō ligatur statuto successoris per predecessorem ꝓmulgato.per qō fert excōicatio. de quo per archi.de sen.excōi.romana.§.caueant. in verbo alijs.li.vj.an ligetur ꝓprio.nō de consti.vt animarum. li.vj. Excipiūtur infideles t pagani.qui saltem nō subsūt respectu spūalium de vitor.gaudemus.licet subsint tpalit scōm no.de voto.q super his.v.rursus.secūdum Jo.an.t hoc puto in his que eccliā pōt disponere in laycum.naz in alijs infideles sunt subiecti.vt layci legi romane.C.de iudeis.l.nēo.t.l.iudei.t no.de testi.iudei.ad hoc ō vitor.q̄sto de imperatore an liget oēs.quidaz q ligat solum subiectos imperio.C.de sum.trī.l.cunctos.vbi hoc tenet Cy.q non obedientes de facto nō sunt digni laqueis legum inodari.C.de adul.l.qui i adulterijs.adeo greci sunt expti romanos anteq̄ leges traderent an forent digni.l.ij.ff.de orig. iuris.t hoc sequitur ibi gul.de ca.p.l.mercatores.C.ō cō mer.t de eunuchis.l.ij.in aut.de here.t fal.§.his obijcit Bar.ibi ꝓtra.q imperator é dño totius mūdi.ff.ad.l.ro. de iac.l.depecatis.alias florētini nō ligarēt. qui nō obediunt de facto.ad hoc.vij.q.i.in apib⁹.t qō no.Jqui fi.sint le.p venerabilem.v.rōnibus.xcvi.di.cum ad verum. Dic leges priuilegiantes nō ligant nō subditos de facto.t rebelles.l.Amissione.§.qui deficiunt.t quod ibi no.ff.ō capi.di.sicut nec ꝓficiēt excōicatio.de sen.excōmu.a nobis. ad hoc de sen.excōica.per tuas. Si est lex nō priuilegiata. tūc si ex cā sint a papa exempti.a potestate imperij:qz tūc recognoscunt eccliam in caput nō ligātur statutis imperij.Si vero sunt exempti a prāte imperij sine causa.tunc si tanto tempore steterunt in libertate q̄ vīsus sit imperator negligere:quāq̄ etiam sint in mala fide.nō ligant statutis imperij:qz putatus é quasi possessionem a qua pendet potestas iurisdictionalis:t ꝓsequēter prāte statuēdi. nec obq̄d no.Jnno.de elec.cumana.vt dixi de restit.spo.in hīs .c.fi.t.c.cum ecclesia:nam non valet actus gestus p ꝓprietarium altero possidēte mala fide.ex quo ꝓprietarius nō possidet.vt ibi dixi.facez tamē q̄ nō possūt ꝓscribere tue exemptionis vt eēnt accepti.quia hoc est impossibile.vt .l.compit.de prescrip.xxx.anno.t no.de postu.prela.bone.ij.per Jnno.de hoc de prescrip.ex transmissa.t.c.cū nobis.ad hoc quod no.qui fi.sint legi.per venerabilem.v.fi super.i glo.in verbo recognoscat.t super ea.vij.q.i.in apibus.vnde dicit host.ibi illam glo.q nō pōt reges Fracie t Hispanie t similes contra imperatorem prescribere.nisi forte noie romane ecclesie de prescrip. cum ex officio. dic. tñ posse dici q nō peccāt nō obediendo:t nō respondendo de subiectiōe:q̄du ab eis nō exigitur.sicut dicimus ō decimis.de decī.cum boies.i fi.pcedūt predicta: qz maxime i dubio nō presumitur statuētem velle statuere quo ad nō cognoscētes statuētes de facto in supiorem. C.de sanctis.l.fi.t sic pōt intelligi.l.ij.C.de eunuchis.l.mercatores de cōmer.t merca.vt no.archi.xij.q.ij.cum deuotissimam.super verbo componat.super glo.si vero nō steterunt tanto tempore i libertate.q̄ vīsus sit negligens in recuperanda possessione subiectiōis superior:tūc ligātur legibus:quia nōdum perdidit possessionem superior. Jdem si fecit aliquos actus:per quos nō prestitit patiētiam:eoipo tamen q̄ lōga é possessio.presumit patiētia:vt no.de restit.i iteg. .c.ij.i verbo per monachos.t quia negligētia tāti tpis vt tradidisse oblitioni possessionē.vt.l.futuz.§.i.ff.de vsur. t no.in.l.licet.de acquirē.poss.per Jnno.t ibi plene dixi. de elec.quercian.ad hoc quod no.de restit.spoli.olim per Jnno. Hic q̄ quidam sunt non recognoscētes imperium t in quibus imperator si vellet nō posset actualiter iurisdictiones exercere:sicut sūt pagani t sarraceni t tales nō ligātur constitutione imperiali.vt.l.ij.C.de eunuchis.t.l. mercatores.C.de cōmer.t merca.t ita pcedat dictū Cy. t sequentium.in.l.cunctos.C.de sum.trini. Quidam sunt in quos imperator si vellet posset iurisdictiōes actualiter exercere:tamen nō facit:t tales ligātur cōstitutiōe imperiali. Sic intelligitur dictum Bart.i.l.cūctos populos.i q̄ dat exēplum de florētinis:quicquid dicat hic dño Antonius. Ex his infertur laycum vt nō suppositus potestati clerici nō ligari ꝓstitutiōe canonica de iudi.nouit.qui fi. sint legi.cām.dici spūalibus ligatur:qz i spīritu subest eccliē. xcvi. di.cū ad verū.t.c.duo sunt.de ord.cog.tuam.idez in materia peccati.de iudi.nouit.de prescrip.ea. fi. in regula possessor.de re.iur.li.vi.vt no.ō op.no.nū.c.i. In tpalib⁹ idem si subesset tēporaliter iurisdictiōi ecclesie.de app.si duobus.si nō subest tēporalr.tūc nō ligat canonica lege. an clericus liget i tēporalibus vel i patrimonialib⁹ lege

ciuili.dicam.Ĵ.c.eccl̃ia.ꝛ dixi de foro compe.cum sit.ꝛ .C. si clericus:ꝛ.c.ꝙ clericis.ꝛ plene per cal.in disputatiõe que incipit statuto cauetur:de re autẽ eccl̃iastica an fuẽtur statuta laycoꝝ.per Bar.in.l.cũctos populos.ubicã.Ĵ.c.eccl̃ia.vnũ nõ obstãto ꝙ dicũt hic doc.ꝙ ꝓstitutio canonica ligat eccl̃iasticas res:vt scõm canones terminẽtur:ẽt i foro seculari:ꝛ fuit dictũ gũl.nasco.remittit hic Joã.an.ad nouel.quod no.de no.op.nũ.c.i.quod puto vꝛ in decisorijs. Jn preparatorijs aũt seruabitur ordo ciuilis fori.ꝛ in procedẽdi modo.vt dicit glo.de foro compe.ꝙ clericis.ꝛ cal.in.d.q.que incipit statuto.ꝛ no.Jo.an.in ri.de cõsti. in prin.in addi.spe.ꝛ hec vera:vt i decisorijs seruet ius canonicũ:inquãtũ agit de re iam facta eccl̃iastica. Jnq̃ntus aũt agit personali ꝓ re nondum eccl̃iastica.dicit bosti. ꝙ seruabitur ius ciuile. Jn summa de consue.versiculo q̃d si clericus:hoc latius expediaꝝ i dicto.c.eccl̃ia. ¶ Ex hoc hẽo ꝙ verbũ generale restringit ad naturã subiecte materie:qꝛ vbi dicatur ab oĩb⁹ seruet̃ intelligo subiectis:ꝛ sic restringit:circa hoc dico duo verba.dic ꝙ verba generalia enũtiant quid gestũ est:vel de ꝓsenti vel de preterito restrigũtur:ꝛ sic recipit restrictiõem ad illos qui interfuerũt.l. inter oẽs.q̃ satisda.co.l.sciam.Ş.qui cum aliter.ad.l.aeql. .l.i.Ş.pe.ff.de vsufru.Ĵ.de elec.ostiuo.de pac.c.i. ¶ Si vniuersalis proferatur dispositiue refertur ad habiles.vt si nomi quid concedat vel disponat in aliquos.l.i. de sacrosanc.eccle.l.vt gradatim.Ş.illo.ff.de mu.ꝛ bonor.l.de pupillo.in pn.ff.de no.operis nũ. Jdem si ad antiqui exercitationem:qꝛ referatur ad capaces materie:vt hic ꝛ Ĵ.c. fi.ꝛ etiam.c.licet.ꝛ.c.graue.Ĵ.ó offi.or. Jdẽ si emanat ad exercitum antique materie:quia intelligitur secũdum capacitatem materie:vt referatur ad supposita capacia.illi⁹ exercitij:vt i ꝓsti.gregorij.in gl.fi.v̈.vl̃ dicas. Si lex vniuersalis verbo loquens concedit antiqui actus extensionem: tũc restringitur ꝛ ampliatur scõm naturam materie: ꝓut minus seq̃tur absurdum:ꝛ ꝓut vicio minus caret:si intelligendo extensiue sequeretur absurdum sumit restrictiue: vt.l.i..C.de sacrosan.ec.nã si sumeretur extẽsiue:ẽt vicio sa.ff.de testamen.milii.l.lucius.si sumeretur tantũ declaratiue:adhuc si esset viciosa intelligit extensiue.l.i.Ş. nuntiatio.ff.de no.ope.nũ.vbi de hoc per bar.de rescrip.c. prio. ¶ Oppo.vi.ꝙ ira super ius vbi in actionibus ꝛ iudicijs qꝛ iudiciũ idẽ ꝙ actio.l.i hoc iud.fa.bercil. ¶ So.actio nẽ sumit ꝓ cã ciuili. Judiciũ ꝓ criminali ſm glo.vel ꝙ dic actionibus respicit actorẽ.ꝙ Jdicit iudicijs respic iudicez ſm pbi.quasi excludat arbitrũ:qui suo sensu regit si iniq̃ ꝓnũtiet:vt dicitur in glo.ff.de arbi.l.diem.Ş.stari . vel ꝙ dicit actionibus intelligitur extra iudicium. ¶ Est ergo intentus ꝙ siue in causa ciuili:siue in criminali:siue in actu iudicio:siue in actu partis:siue in libello:siue in ꝓbationibus:siue in sentẽtijs seruari oꝝ solẽtras:ꝛ qõ canon iubet ꝛ in eis:nec actor:nec reus:nec alie persone quib⁹ iudiciũ substantiual.de q̃bus de ver.sig.fecus. debent aut possũt suo sensu uti:sed scõs canonũ auctoritatẽ:per que dic gl. ꝙ si quis ꝓponat actionem in iudicio:ꝝ ipsam ꝓpõere nõ arcet:si ipaꝝ incepte ꝓpõat succũbit:ꝝ postea aptã ꝓpõere possit:vt.Ĵ.de iudi.cyaiata. ¶ Oppo.ꝙ iudicet quis suo sensu:vt in.l.qualem.ꝛ in.l.diem ꝓferre.Ş.stari.ff.de arbi. ¶ So.suo sensu malo non iudicat quis fallit in arbitros vt in ꝓtrario suo sensu.bono bñ. pnuntiat iudex qui bõus est eo.ꝙ est in iure reformatus.in auc. vt iusiurandum qõ pstat ab hic circa pn.colla.ij.iuncta auct̃.ó defen.ciui. .Ş.iusiurã.coll.iij.iij.q.vij.iudicet. ¶ Oppo.ꝙ imo iudex possit iudicare ſm sensum suum de prealleato.Ş.iusiurãduꝝ vbi rex.dicit ꝙ iurat seruare eqtatẽ ſm ꝙ sibi visuꝝ fuerit Resdet ſm Jnno.duob⁹ modis.vno mõ ꝙ illud irelligat extra iudiciũ.l.in bandis officijs:alio mõ ꝛ hoc magis notabile.l.ꝙ ille rex.ꝓcedat ẽt in iudicio cũ i his q̃ dep̃dent ab eius arbitrio sicut ẽ in iudiciis bandis ꝛ in dispẽsatiõibus in penis ordinariis tempandis vl̃ extraordinarijs.nota hoc dictũ qꝛ ex isto colligit bar.i.l.i. C .de sacrosan.ec. ꝙ in arbitrarijs nõ tenet̃ iudex seq rigore iuris scripti;ꝝ imo põt seq eqtatem ẽt nõ scriptã:ꝛ sic ẽ casus i quo equitas nõ scripta pfert̃ iuris rigori scripto:ỏ quo per eã in dicta.l.i.nec obstat qõ hẽtur.ij.q.iij.notãdũ. Et ibi notatur ꝙ illõ oꝝ intelligi fine cã vel post sniam. De arbitro an suo sensu indistincte iudicet capiendo sensum ꝓut discrepat a iure:vel ꝓut discrepat ab eqtate naturali:ꝛ q̃d de arbitratore . dic vt p gl.in.c.cũm Ĵ.de elec.de arbi.c.ij.ꝛ .c.p tuas. p post.ꝛ plenissime in.l.si societatẽ.Ş.arbitroꝝ .ff. pro socio.dicti.Ĵ..co.qntauallis.de iureran.vbi etiã per docto. ¶ Jn iudice dic ꝙ quedam sunt a iure determinata ꝛ nõ cõmissa ad arbitriũ:ꝛ in determinatis nõ ꝓmittit ad arbitriũ glo.hic ꝓcludit ꝙ suo sensu põt iudicare: ꝛ sniare ad limites iure regulatos:sic alibi dicit glo.ꝙ oꝝ pnunciare. ſm suũ sensum informatũ.tñ hita collatiõe sapientũ. dicit glo.de appel.vt debitus.in verbo rõnabili.gl.iij.q.vij .in dicet.dicit ꝙ oꝝ iudicare ſm opi.suam.ꝛ non ſm sensũ suũ ꝓut opponitur forme mandati.ꝛ si sic iudicat nihil agit ỏ rescrip.cum dilecta.de offi. dele.venerabili.de resti.spol. pisanis. ¶ Jdem si iudicat scõm sensum suum ꝓut opponitur iuri certo expꝛesso iuris errore in sentẽtia.ij.q.vij. diffinitiua.de offi.dele.cum contingat.de senten .excommu.per tuas.si iudicat suo sensu ꝓut opponitur iuri certo non expꝛesso iuris errore in sententia:non sic potest iudicare irretractabiliter:valet enim sententia:sed retractari potest appellatiõe:vel alio remedio competenti. vt hic ad hoc glo.de.Ş.fig.cum olim.in verbo non que iudici. et hoc voluit glo.in dicto.c.vt debitus.in verbo rationabili que dicit eum debere iudicare scõm suum sensum a sapientibus informatũ ꝛ habita collatione sapientum:ad quod de ꝓsue.ad nostrã.ad hoc in auct.de appel.Ş.ad hoc . col. iii.si pnũciat suo sensu ꝓut opponitur iuri dubio:sup quo sũt opi.ꝛ ꝓbabiles hinc ꝛ inde:nõ tamẽ est aliqua opi.cõmunis:ꝛ tũc potest iudicare scõm suũ sensum:vel secũduꝝ suam opi.vt sentit hic bosti.ꝛ hoc est ꝙ voluit dicere Joan. and.i.d.c.iudicet.ꝙ põt iudicare non scõm suum sensum:sed ſm suã opi.nã ſm suũ sensuꝝ iudicat quando discedit a tramite iuris certi:sed ſm suã opi.qñ ius est dubium plurib⁹ intelligibile:vel sũt plures opi.qõ no.nõ nego qn ab hac sententia possit appellari:qꝛ possit iudex appellationis habere aliam opi.si altera opi.est cõis:tunc non debet iudicare scõm suum sensum.ꝓut opponitur opinioni. Unde dicit hic bosti.cõem opinionem sequendam:nisi notorie sit falsa:vel rõnabiliter ꝓuincat quod extimabit bonus iudex ꝛ acutissimi ingenij.de feriis.capellano.nam ve soli tẽ.de sta.mo.c.ij. Est tamen differẽtia an ꝓnũtiet ꝓtra ius certuꝝ expꝛesso errore in snia.an cõtra ius dubiũ vbi sunt opi.ꝓtra cõem opi.illimo errore expꝛesso:qꝛ prio casu snia est nulla.tunc cum reperiatur lata contra ius notorium.scõm Jnno.sed vbi ius est dubium:vt qꝛ sunt opi. vl̃ de casu nõ apparet tex. expꝛesse:sed decidit̃ ꝓ rõnem: aut ꝓ notatiõe similitudinis.snia non ẽ nulla ipso iure. licet posset appellari.vñ nõ ẽ lata snia ꝓtra notoriũ: dicit Jnno.Ĵ.de appell.cũ spãli.in verbo suspectũ.ad hoc ꝙ nota. Cy.in.l.i. C .de erro.cal.ꝛ Ja.de are.de re iudi.cũ platio dixi.de rescrip.ab excõicato;quod bene nota. ¶ Si aũt dubitatur an suo sensu possit ꝓcedere in cõmissis:ad arbitriũ:dic ꝙ quedã cõmittunt iudici ad libez arbitriũ:vt ꝓ vba denotantia oino liberum : vel ſm naturam materie: quedam cõmittũtur in iudicio facultate. ¶ Quedã committũtur ad arbitriũ cũ causa.vel ad arbitriũ iudicio vel ad arbitriũ vt bõi viri. ¶ Quedã cõmittũtur ad ꝓscios. ¶ Jn cõmissio ad facultatem. Jnnoc.hic dicit ponendo exempla.ꝛ primo ponit exemplum hic in officijs dandis. Secundo in iudicio ꝛ in bandis iudicijs ꝛ dispensationibus.i.q.vij.exigitur. Jn penis imponẽdis in extraordina-

rijs criminibus vel etiam ordinarijs certa causa subsisten
te: vt ff. de penis. l. aut facto. §. fi. & l. capitalium: & l. di. vt
p̃stituere. & lxxxvi. di. cuncta. cũ si. ¶ Et intende q̃ hec
non fuit opi Inno. ponere ista exẽpla in isto casu: vt satis
patet ex dictis suis hic positis. q̃quid dixerit hic domin⁹
Anto. & non bene: vt patet in addit. supra positis: exẽpla
non placẽt: q̃ hec requirunt causam subesse: vt no. de di-
la. c. i. & c. preterea. ponit alibi exẽplum in determinandis
feriis mercium & vendemiarum: vt dicit de feriis. c. fi. in glos.
magna ad finẽ. v. Item hoc arbitrio Jo. an. de iudi. qua
licet. ponit exẽplus in iudicijs quando ultra arcetur ex cau
sa: ergo hoc non est in facultate iudicis. l. mere. & sic nõ vi
det bonũ exemplũ cõgruens sequẽtibus: q̃ hoc sibi com
mittat: vt in eis sit potestate arctare. ibi in verbo appella-
tionibus. potest poni exẽplum in oibus que relinquũtur
facultati iudicis. & nõ subijciunt necessitati: vt in eo quod
est arbitrij supplere de facto. vt no. de excep. exceptionẽ
vel in eo q̃ pot differre pemptoriũ ad aliam diem. de of.
dele. cõsulunt. dic Jo. an. i addi. specu. in ti. de cita. §. sequ.
v. sed nũquid credit. ad finẽ. v. sed hoc adeo pot poni exẽ
plum in actu deferendi q̃ ius ponit in potestate iudicis.
quando. de lite ambigit: vt no. Jo. an. de ẽptio. pastora
lis. in verbo deferendum. super glo. potest poni exẽplum
per de. dispendiosas. de iudi. q̃ in facultate iudicis ponĩ
tur an procedat summarie: vt ibi no. in glo. in vbo valeat.
in talibus pot procedere suo sensu: q̃ ex quo suo sensu relin
quit: facit quod vult ius hoc agendo: vñ nõ est opus que-
rele. In cõmissio ad liberum arbitriũ. Jo. an. in ti. de cita.
§. sequitur. v. sed nunquid. dicit q̃ idẽ quando est oino li
berum: sed ponit exemplum de cõmissio ad facultatẽ: sed
potest procedere eius dictum. q̃si sunt leuissimi p̃iudicij
¶ In his autẽ que sunt grauia: vt in sententijs ꝛ Bar.
in extraua. ad reprimendã. in verbo videt. q̃ quando ad
liberum velle cõmittitur sequi debet regulas iuris natu-
ralis & equitatis rõnalis. ꝛ fit liber a regulis positiui iuris.
allegat de. pastoralis. de re iudi. in de. ideo dicit q̃ si po-
testati datur liberum arbitrium non potest facere iniusti-
tia in contra naturalẽ equitatẽ. sed pot committere solẽni
tatẽ iuris ciuilis. de quo per glo. in de. sepe. de. v. sig. i ver
bo defensiones. plus dicit idẽ. si vba iuncta sunt simul no
tantia arbitrium.. & liberam voluntatẽ. vt si arbitrat⁹ fue
rit vt voluerit q̃ vnum ineat alteri. Idẽ si dicat procedat
sũmarie & de facto: q̃ intelligitur manu regia. l. ii. in prin.
de origi. iuris. & sic committi pot posita forma naturalis. &
idẽ p quecũq; vba cõcipiatur: q̃ non potest quis solutus
esse legibus magis q̃ Imperator. qui tamẽ subijcit discre-
tioni naturali: vt no. in. c. que in ecclesiarũ p Iu. Aduer-
te tñ q̃ etiã remedia posita seu quesita a iure ciuili vt pre
scriptiones non possent reijcere: q̃ ex quo sunt quesite sunt
affixe ex equitate naturali: q̃ in illis habet dominiũ. & il-
las tollere esset facere iniustitiam: & contra naturalẽ equi-
tatẽ ius alterius auferre: allegat ad hoc. ff. de ẽpti. l. bo.
fides. ad hec q̃ nõ. Inno. in dicto. c. q̃ in ecclesiarũ. & Cy.
in. l. fi. C. si q̃ ius vel vtil. pub. post Guil. de suse. ¶ Non
obstat q̃ hec verba notantia liberũ arbitriũ tollãt oia. et
p̃cludãt voluntatẽ rõne non regulatã. nõmodo excluda
tur dolus: vt ff. in dicta. l. fi fit: & i dicto. §. q̃q̃. l. fideicom
missa. dele. iii. l. creditor. §. Lucius. ff. man. q̃ illi⁹ vex. vbi
tangit p̃iudicium tertij cõmittentis solius. vel verbo p̃fe-
rentis. sec⁹ si tãgunt p̃iudicium tertij. ar. de offi. dele. sup.
eo. & de p̃uil. pastoral. dicit Lapus sua allegatiõe. cxxxv.
¶ In cõmissa ad arbitriũ cũ cã. vel ad arbitrium iudicis
vel vt boni viri. exẽplum in temperandis penis. si sunt or-
dinarie ex cã. & in his iudicat ꝛ temperiem cause non ẽm
sensum suum. put discrepat a discretione cause. vnde alte
rare potest penã mitigando in sententia. & ex cã non sine
cã añ sniaꝛ vel post sententiã non. l. capitoliũ. de penis. l.
di. vt p̃stitueretur. lxxxvi. di. tanta. xxiii. q. v. circũcelliones

ij. q. iii. notãdus. l. i. in fi. ad turp. sic & in alijs arbitrarijs
potest ad arbitriũ imponere: vt in extraordinarijs crimi-
nibus. Et aduerte tamen q̃ in commissis ad arbitriũ licet
iudex non possit partibus p̃iudicare contra ius: circa re
spicientia decisoria: vt magni p̃iudicij. potest tamẽ p̃iu
dicare quo ad respicientia ordinatoria: ad quod de cõdi.
inde. si parator. de inoffi. testa. si quãdo. dicit glo. de v.
sig. de. fi. in verbo defensiones. sic intelligit Bar. in extra
ua. ad reprimendã. inq̃stũ dicit q̃ non potest recedere ẽt
a regulis ciuilibus. per. l. i. C. de arbi. q̃ pot recedere i mo
do p̃cedendi. in fi. terminandi. non pot recedere in iã de-
terminatis. nisi circa eligenda determinata daret arbitri-
um. ¶ In non determinatis ãt ꝛ sequi rõnes naturales q̃
est per rationẽ. l. i sũma. §. Itẽ varijs. ff. de aqua plu-
ar. & idẽ si circa determinata aliter determinãda daret ar
bitriũ. hoc dictum si intelligit de libero non dicit bene in
eo q̃. subiungit de dicto Bar. q̃ nõ est solutus a regulis
ciuilibus: q̃ Bar. ibi ꝛ ẽrum expresse si intelligit ó arbi
trio nõ libero: sed de arbitrio iudicis ex cã. Bar. dicit ve-
ritatẽ: q̃ talis nõ est solut⁹ a regulis iuris ciuilis: nisi iusta
cã subsistente: qõ p̃batur in arctãdis dilationibus statu-
tis a iure si potest iudex arctare nisi ex cã: alias pot legiti
me ab eo appellari: iuxta notata in. c. i. & i. c. preterea. de
dilationibus: faciunt no. in regula indultũ. de reg. iur. li.
vi. & notat p Bar. in. l. ii. ff. de re iudi. nisi intelligeret hoc
dictũ q̃ respectu cõcernentiũ iustitiam vel iniustitiã par-
tis iudex nõ è suppositus equitati naturali: imo ẽt iuri po
sitiuo disponẽti sup ipsa iustitia vel iniustitia: qõ no. & p̃
cedit ꝛ primũ dictũ: qõ satis denotat dũ allat glo. i cle.
sepe. super verbo defensionis: inq̃stũ ãt egreditur finales
rationẽ. dicitur modũ excedere in penis iponendis. si fũt
arbitrarie. si aliam penam ponit q̃ consuetã sine cã: quia
ilia succedit loco ordinarie. vt no. glo. in. l. qd ergo. §. pe-
na grauior. ff. de his q̃ no. infa. vel si alias ordinariã: quo
ad penã cõmittit ad arbitriũ. si imponit penã parẽ. v. l̃ma
torẽ ordinariã: vt no. glo. i. c. inquisitionis. de accu. i glo.
in verbo alioquin. quod no. ¶ Quomodo autẽ recedat
in cõmissis ad arbitriũ sniantis. glo. dat duas vias infra
de accu. super his. in glo. pe. & vlti. vna que dicit q̃ per vi-
am appellationis. & hoc sequitur Jos. an. in addi. spe-
cu. in ti. de cita. §. sequit. v. sed nunq̃ credit. & Bar. in. l.
eius. de appell. reci. & in dicto. v. sed nunqd. facit ibi Jo.
an. dicẽs ꝛ hãc an cõmittitur. ad arbitriũ liberũ. an nõ. alia
glo. in dicto. c. sup his dicit q̃ per reductionẽ ad arbitriũ
boni viri. que q̃liter debeãt intelligi ibi dixi. predicta pce
dũt ẽt si cõmittatur ad discretionẽ iudicis: vt dic Lapus
Ab. ó iura. calum. c. ii. li. vi. & idẽ si dicat put viderit expe
dire: q̃ censet hoc cõmissus ad virũ discretũ. vt no. tex. &
no. glo. de corpore vicii. c. ii. in glo. fi. & Lapus vbi. & licet
Jo. an. facit cõtra in dicto. c. ij. de iura. calum. li. vi. i vbo
viderit expedire. & allegat ibi cõcor. ſz tene p̃mũ. ¶ In
his ãt que cõmittunt ad cõscientiã iudicis. tũc potest sequi
quod vult. nec pot appellari. vt no. glo. i. c. statutum. §. ad
sessionẽ. i verbo cõscientie. de ẽp. li. vi. glo. in cle. i. de iu-
re patro. i vbo oneramus. & no. Jo. an. de iura. calũ. c. ij. li.
vi. i vbo mãdamus. dic tñ glo. i dicta cle. i. q̃ si appelletur
operabitur quo ad finem deuolutiuũ vt superior possit ó-
liberare. an quod est actum reuocetur. ad qõ. de offi. dele.
pastoralis. §. preterea. ex his apparet quid in dispensatio
nibus. dic hic Inno. q̃ in dispensationibus poterit dispẽ
sans sequi velle suũ. quod è verũ in Papa. i quo cã è libera
litas. ad qõ de concess. pben. cum nostris. ab inferioribus aũt
dispensationes fieri debẽt cum tẽperio cãe. alias sunt dis
pensationes. i. q. vij. exigũt. & no. ó pben. ó mstra. i. q. vij. i fi.
Item hoc verbum scilicet si existimauerit. si iustus putaue
rit. si cõprobauerit. notat arbitrium boni viri. non liberus
Idem de verbo ẽm tuã discretionem. dele. i. l. si sic. in. l. si
de commissa. §. si sic. dele. iiij. verbũ videbitur. idem. l. fi. ó

fideicómiſſ.liber. Idē de verbo placebit.l.Thais.§. ſororē.de fideicómiſſa.liber.l.Lucius.ꝓincta.l. fideicómiſſaria.e.t.ō vbo iudicio tuo.dicit Bar.q vſ q importet libertam voluntatem.l.Thaio.§.Lucius.ō fideicómiſ.li. bar. in extranagan.ad repimendā:ſi verbo videbit.dicit q importat arbitrium boni viri.p illā.l.fideicómiſſaria. ō vbio bio ꝓut puta ueris notat arbitriū boni viri:vt.l. fideicommiſ.§.ſi ſic. dele.iii.de bis verbis ad plenū arbitriū vel liberū arbitrium.dicit ibi Bar.per illū tex.q importāt liberam voluntatem:vt.l.fideicómiſſa.§.q̄q̄ dele.iij. Idē dicit Bar.in extrava.ad repimendā:in qua enumerat ꝟ ba importātia liberā voluntatē:ſcilicet verbū volo. dele. ij.cū qdā.t dicta.l.fideicómiſ. Itē verbum libet ſeu libuerit. Idē de verbo iudico.vt no.glo.in.l.Tabio.§.Lucius t Bar. in dicta extrava. dicit.q textus ꝓbat.q importat arbitriū boni viri.t hoc plus placet. ¶ Quid aūt important hec cómiſſiones ad arbitriū liber.vel boni viri in cō tractibus t arbitramētis.tangit Bar.de dona. filiuſſa. t in extrava.ad repimendā.in verbo videt.t quid de bis vt trahatur inſtrumētū ad ſenſus ſapientia.vide glo.ff. de .ſ.ob.l.ex ea pte.ff.man.ſi mādato Tutj.l.q ſi nolit.§. q̄ aſſidua.ff.de edi.edic.ff.decōdi. Inſti.l. illa inſtitutio. per Bar.t hec ꝓ modo ſufficiāt.

Cognoscentes.

¶ No. cōſtituto futura tm̄ facta ligat nō preterita.hoc dicit. In prima pontif regula ex qua ſumitur ratio ſtatuti In ſcōa ibi quotiens.ponit ſtatutū. In tertia ibi non detrimentū.declarando ad factum applicat rōnem.que ſumitur ex regula:aliter tm̄ diuidit ſm aliquos: q̄ in prima decīſa facti narratio ex quo format queſtio. In ſcōa regula ex qua datur ſolutio. In tertia directa ſoluto. In q̄rta ſolutionis ratio.ſcōa ibi rem:tertia ibi quotiēs:q̄rta ibi ne detrimentū:aliq̄ tm̄ dicunt hic:q decretalis ponit duos caſus:t quilibet de ſe pōt exēplificari. Joā.an.dicit q ponit vnum cāsum tm̄. Alij aūt exēplificabant in pena t culpa.

¶ Caſus ponit quidā p.c.ſi.I.c. alii per decre. cum Joan. I.de homici.pone cāsum.imponitur pena per ſtatutum ingerenti ſe electioni nō in ſacris:quidā ante ſtatutus non in ſacris ſe ingeſſit electioni:dubit aſ an ſtatuto ligeſ. Rndit ponendo regulā:q reo que culpa caret damnus offerre ſi vs. Ideo cum ante ſtatutum nō ſit in culpa:nō ligaſ ex ſtatuto poſtea ſecuto:qui poſtea inſte ligaret:ſi contrauenit edito ſtatuto. ¶ No.ad iuſtitiā damni vel pene exigi culpam:t ceſſante culpa iniuſtum eſt quem puniri.

¶ No.naturā conſtitutionis q: illius eſt reſpicere facta futura:non dare formā preteritis. ¶ No.q ante eſſe legis quis ex facto vel non facto cōtra legē nō dicitur in culpa. vel cōtempnu contra legē. ¶ No.quem non ligari ex vinculo legis:quā ꝓbabilr ignorat.de hoc in.c.ij.e.t. lib. vj.

¶ Op.q ignorātia non excuſat a pena.ff.ō iuſ. t fac. ig. .l.regula.t quod ibi no.l.ij.C.de in ius vo.xvi.q.i.ſi cupiſ xv.q.i.in pn.no.i.q.iij.§.ſed notādum. ¶ Dic in delicto requirentibus dolum:tacite vel expreſſe:vt in legibus imponentibus penā pſone afflictiuam:vt no.in.l.in actionibus.de ſ litem iurā. ¶ Itē exigere videt dolum quādo ex preſſe facit mentionē doli:vſ ſi lex loquiſ per vocabula iuris exigentia dolum.l.i.ff.de fur.C.de fal.exemplū.xxiiij. q.ij.in lectum. Itē quando punit factum quod principaliter inferſ perſone: vt in.l.iij.ff.de iniur.dic i talibus q omnis ignorātia que excludit dolū preſumptū. t que excludit latiſſimā culpā:que idē eſt q dolus preſumptus:vt dicit Bar.in.l.quod nerua.ff.depoſi.talis ignorantia excuſat:ſ non excludat latam culpam:vel leuē:vel leuiſſimā: ad hoc q: temerarius nō eſt in dolo.l.ij.ff.de ac.emp.l.i.ff. ad turp.ad hoc Inſti.vi.bo.rapto.§.ſed q:ſed hoc ideo: q: in talibus lata culpa non equiparaſ dolo: vt dicit glo. ff.de in litem iurā.l.in actionibus.ad hoc.l. ij.§.hac actōe ff.vi.bo.rap.l.i.§.ſi qa.ne vis ſi.ei.no.i.l.magna negligētia.ff.de.ō.ſig.ad hoc.de ſen.excōmun.ſi vero punitur tm̄ p mō culpe mitiꝰ q̄ſ ſi doloſe deliquiſſet.ff. ad.l.cor.ō ſic. lex cornelia.ff.de regu.iuris.l.q caſore.ſm Bar.i.i.ff. ō legi.ſecus ergo ſi ignorantia excluderet dolum.verus ſi ita tātum tm̄ eſſet craſſa t ſupina.q nō excluderet latiſſimaꝫ culpā:que é eſſe in p̄ſumpto dolo: ſicut ille de quo ſcribit ignorāo ignorabit.xv.q.i.in pn.t in illo.c.ſi cupio: t ſ eſt quod iura in delictis ab ignorātia ſemp excipiunt ſupinaꝫ t craſſaꝫ ignorantiam:vt de or.ab epiſ.c.i.in fi.de cle.excōmu.mi.ad apoſtolice:vt in ignorāte iura nature.ad hoc quod no.glo.t ibi Bar.ff.de decre.ab or.fa.l.fi. de cōſti. vt aiarū.li.vj.t no.Bar.in dicta.l.q nerua. In dictis aūt non requirentibus dolum tacite vel expreſſe:vt quādo ſi faciunt mentionem doli.t quādo lex nō loquiſ p verba ō clarata a iure.an in ſe habeant dolū:t quādo puniunt delicta non in perſonā ſed in rē.vel delicta in omittēdo.ff. ad fil.per totū.vel quādo delictū pecunialiter punitur. q: licet lex exprimat dolū.in tali lex ſupplet latā culpam. ff.ſi meſ.fal.mo.di.i.ff.de incen.rui.nau.i.ſecunda.t quādo non venit imponenda pena in perſonā.in omnibꝰ bis. ſi ignorantia non excludit latiſſimaꝫ vel latam culpaꝫ: punitur delinquēs ignoranter:quia lata culpa in talibus eq paratur dolo:ſi ignorantia excludit dolum latiſſimaꝫ culpam t latam: ſed non leuem vel leuiſſimam: tunc in penis ciuilibus applicandis parti punitur pro modo culpe. vt ſi habet leuiſſimam. leuiſſime puniaſ.l.ſcientia.§.q̄ caꝫ aliter.ff.ad.l.acquiſ.ff.de incen.rui.t nau.i.qui edes.ſi leuēꝫ. leuiter punitur.l.q caſore.t qō ibi no.ff.de re. iurſ. ſi pena eſt criminalis. Cy.tenet q delictum criminaliter nō puniatur ex leui vel leuiſſima culpa.in.l.ſi quis non dicaꝫ rapere.C.de epiſ.t cle.in addi.t idē tenet in.l.data. C. q ac.nō poſ.allegat.ff.de incen.rui.t nau.i.qui edes.ff.ō penis.capitaliū.§.qui ob inimicitias. ad hoc quia leuiſſima ſaltem culpa non eſt delictum.l.ſi cuius.§.preterea.ff.ō vſu fruc.ſed male dicit q etiā pro leui t leuiſſimis punitur: licet minus q̄ pro dolo t lata culpa.vt.l.reſpiciendus.§.de linquant.t ibi tex.t glo.t Bar.ff.de penis.l.qui edes. facit potius pro hac p̄te.ex his apparet an delinquēs ignorantia iuris puniatur:q: patet hoc ex culpa que ſurgit ex ignorantia:dic iuris ignorātia naturalis.vel quaſi includit in ſe latiſſimā culpam:t preſumptus dolus.vt no.in dicta regula:t in iuribus ſignatis p contrarijs.t cū hec pēdeat ab animo.difficili poſſet probatione tolli.ſi ſit iuris poſitiui.t cōis limitati t certi:q: de illo é caſus legis.modo.vt latiſſimā vſ hēre tē.vt ſentit quedā glo.in.c.ij.ō cōſti.t talis ignorantia habet in ſe lataꝫ culpaꝫ.l.liberorum .§.notant.ff.de bis qui.no.infa.ad hoc glo.in.l.late.de.ō. ſig.iuncta.l.legeo.C.de legi.quia oēs ſcire debēt legeo. t lata culpa eſt ignorare q oēs ſcire debēt.ſ Bar. in.l.q nerua.hoc verus quando lex cōſonat rōnibus cōibus.ſecus ſi eſſet ſingularis t aliqua occulta rōne diſcrepat a cōmunibus regulis:quia in tali non putaré culpaꝫ latam. ſi ignoraret.ad hoc.ff.ō iurſ.t fac.ig.l.regula.§.pe.vbi ſtultus appellatur qui ignorat iura cōta certa. ¶ Si aūt lex eſt dubia in ſuo intellectu:vt quia habet plures intellectꝰ t opi.doc.vel quia de hoc non hēmus legem expreſſam. ſed argumēta t ſimilia.t hoc non ē lata culpa:ſ dic Bar. q debet iudicari lata culpa.leuis t leuiſſima.ſic de ignorātia facti.de iure t fac.l.ij.vbi glo.videtur ſentire. ad ſ. ff.de legi.l.non poſſunt.q̄ſi velit hoc remanere in extimatione iudicio.puto q ſi tuus ſit ita intricatum opinionibus q nulla ſit communis opi.in tali eſt ꝓbabilis t excluderet t latā t leuem t etiam leuiſſimam.imputandum eſt cōdenti ſi clarum non facit.ī.c.ſi. Si habet aliquam opi.communem.vel ex ſimilibus poteſt decidi. etiam ſi eſt in loco vbi eſt copia peritorum.hoc eſt eē in lata culpa: q: dēbat ſcire qō potuit ab alio ſcire. Si vō nō ē ibi copia peritorū

ß é eē ſ aliq̃li culpa.ſz ſi lata.ad ß põt ṽduci gl.l.q.iiij.§. ſz notādū.vbi dić q ab ignorātia iurīs positiui nemo excuſat.xxviij.di.ſi in laicis.t.c.q ipſis.t hoc dicit intelligē dū. cum iuo tale eſt qđ facile per ſeipſū ſcire poteſt. Sub audi qđ certum eſt t determinatum vel etiā p alios:dum tamē habeat copiam pitorū.vt iſta pare virtuma referatur quādo dubiū eſt iuo. Si autem iuo eſt municipiale:vt ſtatutarū:t in boibus eiuſdem municipij:vel qui ibi longaz moſā traxerūt:t q ſunt eiuſdem conditiōis:qr oēs ſunt p ſentes t capaces:quia non furioſi:vel infantes. Idem q in iure cōmuni. In boibus autem alterius municipij idez dicit. quod de ignorātia facit:qr illa regulariter excludit omnem culpā:cū illa perritiſſimos fallat.vt dicta.l.ij.ad ß de conſti.c.i.li.vi.niſi circūſtantie oſtenderent vel adeſſet ex qbus aliter culpa cōcluderet:vt qr factū eſſet cōmuniē damnatum vt portare bladuz vel arma in Italia:vt dicit Bar.in.l.i.C.de ſum.trī. Jo.an.in addi.ſpecu.in ti.de cōſti.in prin. Et q̃q̃ omnes nō ſunt intuſte:t ſic nō videantur equaliter ad culpam arctari.tamē qr illa ſcientia que ineſt cōmuniter in pitis.videt eſſe i vulgaribus:qr pitos poſſunt cōſulere t debent:t hoc faciunt cōmuniter oēs. ſunt in culpa lata hoc nō faciēdo:hoc é q vult dicere gl. in dicto §.notandū.i.q.iiij.quod poſſunt ſcire per ſe. aut p iurīs peritos in ciuitatibus ſemp preſumūt habere copiam pitorum:t in villis ꝓpinquis:q quotidie in ciuitatibus cōuerſant. In aliis autē ruſticis omnino longinquis a ciuitatibus t a locis t cōuerſationibus ciuitatū:qđ iurīſ dicā. Ex hiis patet q in delictis requirentibus dolū Juris ignorātia excuſat a delicto.vt nō puniat ſub ratiōe dolī.de hoc in poſitiuo cōmuni t naturali vl q̃ſi.glo.dicit q nō excuſat niſi i.l.ij.C.de ſ iuo vo.nō placz ß ibi Bart.qr hoc nō é eſſe i dolo:licet ignoret iuerducit tñ q difficillis erit ꝓbatio talis ignorātie:qr ſcientia in talibus vehemētiſſima preſumit.C.ad.l.ſla.ō plagi.l.plagij. Inſti.vi.bona.§.qr tamē:q̃ſi dicat q hoc é eſſe in latiſſima culpa:q in ſe preſumptū habet dolū:de quo punit:vt de dolo vero: cum hanc preſumptōez nō poſſit tollere ꝓbatione:t ſi vicatur ſtandū eſt iuramēto.de homicidio ſignificaſti.§.ſtatur iuramento q̃ſi vehemens ꝓſumptio non eſt contra atteſtantē de conſcia:vt dicam. Ex hiis patet quid de penis que imponunt p ſtatuta:de quo p Bar.in.l.i.§.nō ät ff.ſi quis te.li.eſſe iuo.q omnia ad iſta reducunt. ¶ An habeat locū i muliere t ruſtico ſi dubitatur an in eos iurīſ ſcia preſumatur:in dubio nō ꝓſumit:niſi ꝓbetur. vt nota. in.l.ſciendū.ff.de ver.ob.ad hec.ff.de adul. ſi adulterium cum inceſtu. Sz an excuſent in delictis propter errorez iuris:vbi dixi ignorātiā excuſare mares.t nō ruſticos excuſat t forsitan vbi nō excuſari dixi t femine ſi excuſant nec ruſtici.niſi vbi exprimit a iure.l.ſi.C.de iu.t fac.igno.t ibi Bar.t hec ſufficiant. ¶ Venio ad glo.i.opp.q quis puniat.ſine culpa de fil.preſby.p totuz.t de natu.libe.p totum.ſcōo q ſine culpa t cā quis non punitur.cum eā tñ ſi ne culpa punit.dic vt in ea.t in regula ſine culpa de regu. iuris li.vi.t per Oſtī.in ſumma de pe.§.i.q t quibus ſub §.eſt aūt pena. Glo.inducit Iſam.q ſi conſtō ligat tātuz ſcientes t nō ignorātes.q nō ligātur aliqui de cōſtitutione edita.ātēq̃ ad eos perueniat ꝯ quod op.xvi. di. quod dicitis. Riſder q ſi ligat ignorātes ſz qui ſciūt.vl ꝓſumūtur.vel ſcire tenent. Preſumunt autem ſcire t illā ſcire tenent oēs.ex quo publice eſt ꝓmulgata.vel publicata.infra duo menſes a tēpore publicationis elapſos.in aūt.vt facte noue cōſti.circa ꝓin.colſ.v.nec eſt neceſſe q ſingulos auribus inculcent.vt ibi dicitur.t de poſtu.prela.ad ß intellige nullo addito.t ſi declaratio fieret p modificatōez legis veteris.nā tūc iudicandum eſſet idem q de nouo vt .l.legez.C.de legibus.t no. Paulus.in ꝓhemio cle.idez glo.in cōſti.grego. Idez Jo.i.c.ꝓpoſuiſti ſup glo.in.c.i. de poſtu.prela. ¶ Dic ſi conſtō.é iurīſ ātiqui declaratoria ſtatim ligat.t eius i genere preſumit ſcia.vt dicit glo.in ꝓhemio cle.in verbo de cetero. ¶ Idē in extrauagātibus reducto ad corpus iur.vt ēt in corpore ligent ſtatuz.hoc intellige q̃ſi ſunt publicate t mānifeſte.alias videret dubiū:vt in dicta glo.ō cetero. Qr t āte ligabāt:vt no.Pau. in cle.in ꝓhemio cle.ad hoc tñ vide glo.in dicto ꝓhemio §.v.de cetero p Jo.an. ¶ Si é cōmunis conſtō.t noui iurīſ editores dic ſi cōſtitutio é gñalis.t diſpōit q̃ſi liget. ſtat diſpoſitōi.t ligat veriſimiliter ſuppoſita ſciētia.et aſi duos mēſes:pz de preben.cū ſingula.li.vi.t no.in vata. vi.i cōſtōe execrabilis.Jo.xxij.no.Jo.in.c.ꝓpoſuiſti:hic allegat glo.de vſuris.c.i.li.vi.in vbo tres mēſes.ad hoc. iv.di.c.ij.glo.in ꝓhemio cle.i vbo de cetero. Si non diſponit q̃ſi ligat Pau.i dicta glo.in vbo de cetero. dicit q ligat ēt aſi duos mēſes:ſi det ſcia:t idē gl.ō re.ecc.nō alle. hoc cōſultiſſimo in.§.pe.hec glo.ß nō dicit formaliť.imo ex allegatione glo.videt iferri quod aliud ideo eſt:qr iurīſ apparet hoc de mēte cōdētis.dum allegat.c.cū ſingula. in vbo hactenus.reſtringit tñ Pau.hoc vez quo ad ꝓſentes in loco cōſtitutiōis. ¶ Puto de mēte iurīſ vbi aliud nō cōſtat q cōſtitutio liget demū poſt duos menſes. ēt ſi aſi det ſcia p aut]. vt facte noue conſti. vñ ſi aliud non apparet de mēte cōdētis ligāt a tēpore duorū mēſiū. ¶ In q̃rū dixi cōſtitutionem ligare a tpre duorum menſiuz nō aſi. ¶ Fallit primo q̃ſi cōſtitutio eſt priuilegiata qr aſſumit in hoc naturā priuilegij qđ imprimis a tempe date:vt i.c. .i.de concel.preben.dicit glo.in ꝓhemio clem. in dicto vbo de cetero.tñ ibi glo.hoc expreſſe ſi firmat.vt hic.quia ſtatim abſenti queriť.ff.dele.ij.l.cum pr.§. ſardo ſecundū Paul.t glo.ibidē.niſi aliud dicat in priuilegio vel ſtatuto idē Bar.i.l.Sive.C.de decur.li.x.t archi.lxxxij.di.ppoſuiſti. ¶ Fallit ſo i ſtatutis ex qbus ſurgit actū nullitas qr quo ad nullitatē ſtatuz ligant.l.ſi.ff.de decre.ab.or.fa. vt no.glo.in data.vi.t Paul.ibi qđ tpat eē verum Lapus in cle.i.de elec.quando ſtatutū habet decretum aliter nō. ad hoc in aut]. facte no.conſti. ¶ Hec vera ingātuz nullitas nō venit in penam.vel negligētiā facientis. per hanc decre.vt ſi ſtatutū imponeret penam nullitatis in odium contrabētis.nō ſoluētis gabellā.vl aliud agētis. ¶ A q aūt tempore currant bij duo mēſes in ꝓſentibus a die publicatiōis.in loco vbi.edite ſunt conſtitutiones.in abſentibus qdā dicūt q a die itimationis t publicationis in puincia.nō placet hoc Paul.qui dicit.idiſtincte illos cōputari a die publicatiōis generalis in curia:qr notitia potuit haberi p famam.niſi eſſet in rā remotiſſimo loco q ſi potuerit ad eū haberi acceſſus.nec tranſire fama:vt ſi cēt apud ſarracenos.licz hoc ſeruet.niſi tex.in aut]. vt fac.no. cōſti.vult tēpus cōputari a die intimationis particularis in puincia. ¶ In ſtatutis aūt particularibus a quo tēpe ligent.t eorū preſumat ſcientia.dic in preſentibus ligant a tpe ſtatuti.in abſentibus erit arbitrariū:vt no.Jo.an.in data.vi.Boſi.i ſūma b^ti..§.qſi cōſtō.v.qđ de cōſtitutiōibus.archi.de cōceſ.ꝓben.c.i.li.vi.i vbo debuiſſet.archi. lxxxij.di.propoſuiſti.ſuper glo. In ſtatutis autez prouincialibus ſcientia ꝓſumit.t ligant poſt.viij.mēſes.xviij.di. decernimus.t no.gl.lxxxij.diſ.propoſuiſti.vel dic vt caſu ꝓcedenti.nec ob.qđ no.in.d.c.ꝓpoſuiſti:quia loquitur ō alio tpe.quo ligātur ſubditi p cōſtitutiones. Ad hoc no. p Paul.in dicto ꝓhe.cle. ¶ Ex hiis decidituꝛ dubiū.an ſtatuto liget foꝛēſis delinq̃ns in alterius territorio. glo. de ſen.exco.a nobis.tenet qđ ſi factum eſt aliquo iure dānatuz.ligatur ſtatuto:qr dant operam rei illicite.ſi nō eſt aliās a iure cōmuni dānatus.tunc non punitur.hanc opi. tenet Cy.t alij.in.l.i.C.de ſumma.trī.t ſi.ca.t hoc rōne legitime ignorātie.idē.ff.de accu.ſi cui.t Bar.i dicta.l.i. Jo.an.de conſti.c.ii.li.vi.p illū tex. cōiungendo ꝓncipiū ſini.t finē principio.pro opi.legiſtarum multum facit:qr vbi circa eādez rem vel perſonam i pluo delinquo quam

putaré punit delictū ad limites delicti: & nō ad lites iren tes. l. vulgar. §. si quo. ff. ō fur. ff. ō iiur]. cū q nocēté. §. i. q̄ pt inducī ī p̄riū. posset dici dictuz Jo. an. pcedē i sēt. & pēa spiritualibus. ar. j. de sen. ex co. si vero. & ar. eius q̄ no. glo. ff. loca. si quo ignorās. & hinc assentit. Bar. ff. ad. l. coz. de ficca. l. diuus. ī alijs pēis pcedit dictū. Bar. & alij rū maxie: q̄ hic eadē psona & iurisdictio cōtinēt: puto ꝯ q̄ idistincte non puniat nisi pro delicto ex pena iuris cō munis ad hoc dictū. Pdau. in pma cōsti. dic. vbi dicit q̄ p pena nouā addita ad ārīm nō punit ignorās additōe no ue: q̄ hoc est nouū illo respectu: ité q̄ hoc delictū cōmit tit circa diuersas iurisdictōes & auctoritates. ſ. ptra aucto ritatē iuris cōmunis: & sic papa: vel iperij: & cōtra aucto ritatē statuentis iurisdictionem. & sic ꝯ auctoritatem sta tuentis pticulariter: & i delictis circa diuersas res & psō nas non extēdit delictum vltra proposituz: circa diuersaz rē aut psonā ignorātē: vt dicta. l. cum q. §. i. l. vulgaris. §. sed & si qs. ff. de fur. ¶ Non ob. si dicatur q̄ eque pnci paliter delinqt cōtra vtrūq̄: & sic teneatur etiaz de eo q̄ pter mentē fecit in alteruz: vt. l. scientiā. §. qui cum aliter ff. ad. l. aquil. q̄ illō punit sub rōne culpe: & sub rōne do li: ad qō. ff. ad. l. coz. de sic. l. si qs in rixa: vbi si in rixa qs p ter voluntatē p cusserit aliquem non tenetur sub rōne do li: item principaliter hic offendit princeps in consequētiā Judex delicti. ergo & cē. vt dicta. l. cū q. §. pe. naz principa lio cēset maior. vt ō offi. dele. pastoralis. §. si vero. & ō pse. ecc. vel alta. q̄ in dubijs: hoc equus est in penis vt restri gātur ad limites contēptus: fateor quod p culpa q̄ etiā respectu statuti fuit in culpa: dando operam rei damnate q̄ punit sub rōne culpe: tene quod vis. Hoc verū nisi tā tum moram traxerit in loco: q̄ verisimiliter potuerit ifor mari de cōditionibus statuti: & in ipso esset supia ignoran tia hoc ignorare: secus si caderet in aliam culpam: q̄ puni retur sub ratione culpe: secundū q̄ exigeret statutū dolū vel culpam: quod declarat ex his que supra dixi. sic intelli ge Bar. in dicta. l. i. quisq; enim presumitur scire mores eorum cū quibus est conuersatus: vt de elec. si postquam & c. annotat de presump. quosdam. & c. q̄to. Jdē si esset in ppinquo loco & si assiduā faceret conuersationem. vt i iuribus prime allegatis. idem dicit Bar. quādo factuz cōmuniter est dānatum p loca ppinqua: sicut est portare blada ad aliud territorium: vel portare arma: q̄ talia in Italia cōmuniter dānāt p statuta. nā supinū esset nō cre dere. ibidem esse exquo in alijs oibus locis sic é: secū duz Bar. & Jdē Jo. an. in addi. spe. in ti. de cōsti. vbi ad hāz idem dicit. & fuit dictū Ja. de are. super. l. i. C. de sum. trī. ad hoc debz reduci glo. ij. viij. di. que cōtra. que dicit pe grinos nō ligari statutis ciuitatis: & glo. xij. di. in verbo venerat. ibi archi. q̄ dicit ibidē stātes ad tempus ligari cō suetudine hec vera in q̄stum agitur de penis delictorum. ¶ Hunqd autē liget quo ad cōtractus. Jnno. de cōsue. super Rica tenet q̄ liget. ff. de euic. si fundum. viij. dist. q̄ cōtra mores. vbi glo. q̄ subijcitur iurisdictioni ibi ptrahē do. ergo subijcit statuto dicit tñ q̄ si enormiter lesa fuit pe tet restōné in integrum. ff. ex qui. ca. ma.. l. i. in fi. Recitat alios dicere q̄ statutū nō ligat forensem. ꝓtū putat vt⁹. inq̄stuz dicit subueniri restitutiōi: puto q̄ subueniatur p restitutionē in integrū: ex clausula generali: q̄n subest le gitima ignorātia. vt q̄ nō facit morā in loco. vel nō est cō uicinus ibi cōuersans. & talis cōsuetudo é peregria i loco. q̄ nō cōsuevit in locis circūstantibus talis cōsuetudo vt statutū obseruari. de testō an si fiat pter consuetudinē vl secundū cōsuetudinē loci an valeat. vide Cy. & Bar. i. l. i. C. de sū. trī. & vide in spe. ō istru. edi. §. cōpēdiose. v. qd si de cōsuetudine. ¶ Querit glo. supposito q̄ presumat scientia statuti: q̄n pbabit ignorantia gl. dicit q̄ pbabit ignorantia p absentiā a prouincia. q ma. ac. pol. cū i tua. ¶ Aduerte hoc est verū. quando pbabitur p absentiaz in statutis particularibus locorum: q̄ in his potest adap tari p̄tia vel absentia. secus in cōstitutiōibus generalib⁹ q̄ ligant oēs: & nō cadit ibi distinctio absētie vl p̄sentie. ō Pdau. in dicta cōstitutōe. i. in cle. in verbo de cetero. di cit hoc nō pcedere in cōstitutiōibus generalibus. nisi fo rte absentia esset remotissima apud infideles: ad quos nō trāseūt tales cōstitutiōes: & aduerte q̄ glo. hic exigit ab sētiā a p̄uincia. rex. in. c. cū i tua. dicit q̄ sufficit absentia a dioces. & glo. lxxxij. distinctio. proposuisti. Dicit de absen tia loci. dic si factum respicit prouintiā glo. dicit bene h: q̄ absens dicitur absens a prouincia. si tangit dioc. sufficit absentia a dioc]. si tangeret castrum sufficeret absentia a castro. ad ℔ de maiorita. & obediētia. humilis. ¶ Scdo dicit glo. q̄ probabitur absentia per impedimentum de clarat per rex. quem allegat. vt si tempore constitutionis erat furiosus vel infans: q̄ dic verū nisi post furores vl superueniente habili etate. tāto tempore steterit: q̄ ifor mari potuerit per iā dicta: alium modum probandi dat glo. in. c. p posuisti. hic allegato. q̄ sequit Hosti. ō sen. ex co. & nobis. vt ignorantia p̄bet per iuramentum: quia q̄ri tur de cōscientia eius. ar. de homici. significasti. & dicit q̄ si vniuersitas habet probare ignorantiam. probabit p iu ramētū maioris p̄tis vniuersitatis hoc nō placet: p ea q̄ dicit hic Jnno. q̄ dicit q̄ pp publicitatez constitutiōis tā ta surgit presumptio de scientia. q̄ aggrauatur clarissimo modo probandi contrarium. & sic plenissimo modo: q̄ non esset per iuramētū: ad hoc de presump. verisimile. & . l. nō est verisimile. ff. q̄ me. ca. ad hoc ō p̄sby. nō bap. venientes q̄ violēta p̄sumptio aggrauat lucidissimā pbationē i p bādo oppositū. pp que pōt dici: q̄ nisi aliter tolleret p bationē: nō stabit pbatōi iuramēti. vt dicit Jo. in dicto. c. p posuisti. ſ. pbata absentia: vel alio legitimo impedimento non esset peccatū ad cautelā vltra illa exigere iramentuz cū & data absentia potuerit scire statutum per lras vel ali ter: & sic pbatio nō omnino é necessaria p̄cludēs. ¶ Ex his dat practica probādi ignorātiā banni. si tēpore banni erat extra ciuitatez. ad quod. ff. de decre. ab. oz. fa. l. fin. & dicit archi. xvi. di. q̄ dictis. vbi etiā dicit q̄ bannum nullū astringit vt eius probetur scientia. nisi merit per totam ci uitatem. quod bene no. per decre. istam. dicit hic pe. q̄ si quis cepisset trahere bladum postea casu desistit. q̄ si po stea fiat statutum ponens penam non extenditur ad istū. ex quo prius incepat. ad hoc. ff. de publi. i. cesar. ad quod no. de offi. dele. gratuz. & de fo. cōpe. proposuisti. secundū pe. nō sunt alia pro modo. de hoc forte dicam aliquid. J. c. si. Antonius de Butrio.

t **Translato.** Legis edēde potestat & imutande hodie é in vicario xp̄i. hoc dicit. & q̄ ō vno cōexorū sta tuitur ad alterū extenditur. b. d. ¶ Casuz po nit glo. suo modo. qui casus est bonus. nihil placet pone re casuz sūando quesitū a Papa. q̄ hic hec decre. posita p Gregoriū ad ostendendū in qué potestas est legis. ō ab eo debet queri. Sanctissime pater ego vellem scire q̄ sumus in titulo de cōstitutionibus & tractamus de legib⁹ & iuribus: vellem scire in quez est potestas legis. & an lex vet⁹ possit quo ad ritus imutari. & p qué. Papa Rndit q̄ potestas legis cōdende & imutandi ritus ātiquos fuit in xp̄o. & de xp̄o in petrū. & sic in ecclesiam. & q̄ sit verum ostēdit ex dicto apli ad Hebre. vij. cū declaratōe Augu stini. nā duz quidā hebrei facti christiani q̄rerent ab apło an forte seruanda lex antiqua. de sabbato seruando. & cir cūcisiōe ad corticē dixit. q̄ si q̄ lex erat imutata per il lum ad quez erat translata legis potestas. scz xp̄m. sed di cebant hebrei q̄ nullibi apparebat q̄ legis potestas esset translata in Papā vel ecclesiam. licz fatercntur q̄ sacer dotiū de Moyse fuit translatū in Papā. Sz tūc apłus arguebat. q̄ si esset translatū sacerdotiū. necesse erat vt

ꝛ lex.ꝛ legis poteſtas forent tranſlate:ſed qꝛ non declara
bat probationē conſequentie. Aug. probat vbi duo ſe in
uicē habent cōnexe.ꝛ quaſi correlatiue ad poſitionez vni
us ſequit reliquū:ꝛ de vno dictum videt: de alio intelle-
ctū:ſed lex ꝛ ſacerdotiū ſunt cōnexa ꝓpter idē principiuz
cauſe efficientis:qꝛ ab eodē ꝓpter ſimultatez originis: qꝛ
ſimul ambo orta ſunt ꝓpter ſimilitudinem formaꝫ diſpoſi
tionis:qꝛ ſub eadē ſpecificatione.ergo cōnexa ſunt: ꝙ qō
ſequitur ꝓclusio ꝙ trāſlato ſacerdotio:ꝛ lex tranſlata eſt.
¶ No.primo ꝙ poteſtas legis canonice cōdende ꝛ olim
ꝛ hodie fuit in ſacerdotibus. ¶ Et aduerte qꝛ loquit in-
definite.de lege ideo poteſtas legis etiam in laicos origi
nē habuit in ſacerdotes:ꝛ ſic laici nunqꝫ habuerūt iuriſdi
ce in clericos poteſtatē legis condende:ꝛ ſic Imperator ꝛ
aū xp̄m receperit poteſtatē a populo:vt.l.ij.ff.de orig.iu
ris.illa poteſtas fuit abuſiua quo ad regendū vniuerſum:
niſi fuiſſet per eccl̄iam:poſtea quo ad exercitiū i laicos cō
firmata.ad hoc qō no.de iudi. nouit.qui.ſi.ſunt legi. cām
xcvi.dī.cū ad verum.ꝙ Inno.de ſo.compe.licet. ¶ No.
ij.ꝙ vt ſequentia ꝓcedat debet neceſſario ꝓcludere.ſic in
ꝓbatione que eſt conſequentis a cronio.j.de ꝓba.in p̄ncip̄.
¶ No.iij.ꝙ ſpecies diuerſe ꝓpter ſimilitudinē originis
in vnā naturā ānectunt.ꝛ hoc quando eadez eſt origo in
cā efficienti.in formali diſpoſitione:in tempoꝛ cōcurſu.
ad hoc.j.de iudi.quāto. ¶ No.quarto vnaz regulam in
materia extenſionis:quando duo extrema ſeparata adin-
uicē ex aliquo accidēti vere cōnectunt: tunc diſpoſituz in
vno ad reliquū extendit.dato ꝙ de illo nō fiat mentio: et
ꝙ hoc habeo limitationez ad illud dictū in vno:in alio ne-
gatū:qꝛ id vez niſi tacitum ſit per vīā rōnis ꝛ nature ꝓne
xuz cū expreſſo:vel ſe habeat cōſecutiue ad expreſſum ſic
limita.de ꝓſump.nōne.C.de ꝓcur.maritus.ff.de iudi.cū ꝑ
toꝛ.ꝛ aduerte qꝛ non ꝓpterea dicit cōprehendi expreſſe.
ſed intellectiue.quod no.ſi ſtatutū velit ꝙ poſitum ℟n-
deat verbis expreſſis. ¶ Si in poſitiōe expreſſe ponit ꝙ
quod aliud ſequit.Et illi ℟ndeatur cōſecutiue non vide
tur expreſſe:ſed intellectualiter ℟nſuz. ¶ Similit ſi i ſen
tentia exprimat aliqd per quod dat in alio neceſſaria con
cluſio cōſecutiua cōtra ipm:dū tñ expreſſum nō ſit ꝓtra ipm
nō eſt ſnia nulla:vt notanter ſcribit Inno.ō of.dele.Pe.
ꝛ.G. ¶ Similiter ſi ſtatutum habeat ꝙ inſtrumētū gua
rentiſic in cōtētis in eo habeat executionē patem:ſi aliqō
contineat per quod aliud neceſſario illud ſequi cōcludat:i
ꝓcutiuo nō habebit executionē patā:ꝛ ſic facit ꝙ ſi com
prehendat factū in inſtrumento.executio nō poſſet peti i
tereſſe. ¶ Si in inſtrō cōprehendat datio decē nō poſſz
exequi in tacita ſtipulatione.de quo in.l.i.§.ſed ſi legi.ff.ō
bio que i te.dele.n.ꝛ in.l.i.in fi.ff.dele.ii. ¶ Poſſunt col-
ligi notabilia gñalia.ꝙ de cōnexis idē iudicium:ꝛ vbi ea-
dē ratio idē ius.vide glo. vltimam que alia colligit. Que
ritur hic qd cōtineat appellatione ſacerdotij:dicunt aliq oēs
ſacramētū vel ſacrū quo cōfert gratia:vñ ordo ꝛ ſimilia
nō ſunt apud iudeos vel non baptizatos.ad hoc.j.de pre-
ſbytero nō baptizato.c.i.ꝛ ſi.Et ꝙ hoc dixerūt aliq ꝙ ſi ita
deus ordinet nō recipit characterē q̄q̄ alij Judei in ſuis
ſolemnitatibus tolerent:vt patet.j.de iudeis ſicut:ꝛ dixe-
rūt aliq ꝙ Aaron nō poſſet cōferre ſacerdotiū in p̄ſna for
ma:qꝛ illa verba nō habent illā vim nūc quā olim: ꝛ apud
eos hodie nō eſt ſacerdotiū:idē dicunt de forma baptiſmi
q̄ erat olim:de qua in.c.i.j.de baptiſmo:ordine conſueto ō
daramus opponēdo ꝛ querendo p̄mo fundamentū tex.
¶ Secūdo deſcendemus ad fructū materie.p̄muz ꝙ fu
it tranſlatū ſacerdotiū.ſz ꝙ lex ꝛ ſacerdotiū data fuerunt
ſimul.tertio ꝙ ſub eadē ſponſione.ex iſtis ſit ꝓclusio fru-
ctuoſa ꝙ legis ptās eſt penes ſūmū ſacerdotē: ꝛ hoc vez ē.
cāus.j.qui ſi.ſunt legi.ꝙ venerabilē. ¶ Ad p̄mum quero
de duobus.p̄mo in quē ſacerdotiū fuit tranſlatuz. Scōo
ꝙ que verba.glo.ad p̄mum dicit.ꝙ in pe.oo. dicunt hoc
verus ex poſt facto:ſed a ꝓncipio de Aaron fuit trāſlatū i
xp̄m.de tribu Juda.ſz pbi.ꝛ bene dicūt no.ꝙ ꝓcordia te
ſtiū ſi vno dicūt ꝙ fuit tradita poſſeſſio tritio.alij dicūt ꝙ
Aarono.vt ſaluent ꝙ tempoꝛ ſucceſſionē ꝛ diuerſita-
tē.ad hoc de teſti.cū ru. ¶ Ad ſz glo.paſce oues meas
Alij ꝙ ꝙ illa verba ite ꝛ docete. Alij dicūt ꝙ per illa ver
ba.tu es Petrus. Alij ꝙ ꝙ illa verba ante paſſionē dabo
tibi claues.poſt paſſionē dedit ſibi tanqꝫ capiti.ꝛ aliis cō
mūnibus dicendo accipite ꝛ quoꝛ remiſeritis:ꝛ ad ſi-
gnādū Petruz ꝓcipuē dixit ei paſce oues meas: poſtea
in aſcenſiōe cū dixit:ite ꝛ ꝓdicate.dedit eis exercitiū veri
tatis clauiū.de cōſe.di.i.ꝓpie in die pentecoſten. ꝙ pus
derat:ꝙ ſpūm ſanctū ꝓfirmauit. Alij aliter dicūt. Ista
ſpectat ad theologos.nō curo multū.noe.n.ꝓſupponūt
ꝙ bz. ¶ Ulemo ad ſz vbi in facto ponit ꝙ ſimul ſacerdo
tium ꝛ lex fuerunt.huic obuiat:qꝛ ſacerdotiū fuit prius in
Melchiſedech.ab ſi ꝙ multos ānos.q̄ fuerit lex.glo.dicit
ꝙ duplex fuit ſacerdotiū.hic loquimur de ſacerdotio leui
tico.ꝑ loqtur de alio ſacerdotio. ¶ No.vt ſaluos teſtes
ꝙ multiplicationē actus eiusdē noīs:vt dicto.c.cū ru.
¶ Ulemo ad tertiū quomō lex ꝛ ſacerdotiū fuerunt ſub
eadē ſponſione.glo.declarat.vide eā in verbo deſponſiōe
clara ē nō eget declaratōe. ¶ No.tñ intellectū hui⁹ ver
bi ſpōdere.qō idē eſt ꝙ p̄mittere.ꝛ ſic nō ſemp ſonat idē
ꝙ polliceri: ſz ꝙ ſpōte p̄mittere: ꝛ vide tex.de v̄.ſig.ſpō-
ſio. ¶ Ultima glo.expedit cū notabilibus. vnū dicit ꝙ
de ſilibus idē ē iudiciū:hoc dicit tex:vt a ſimili liceat iudi
care niſi diſſimile doceat in aliquo:qꝛ euaneſcit.ar.xxvij.
q.i.nuptiaz.facit optime.j.q ſi.ſunt legi.ꝙ venerabilē.vbi
oſtendit modus ſoluēdi. Et dicit hic Abbas ꝙ ſi induco
aliqd ſibe.tu dicis illud diſſimile.ꝛ nego illud ſimile tibi
incumbat ꝓbatio:qꝛ nego ius ꝛ quod nego aſſeris diſſi
mile.de renun.ſuper hoc.de ꝓba.c.iii.de quo in ſpe. de di
ſpu.ꝛ alle.§.poſt hoc.v̄.iuribus aūt. per Joan.ij.q.i. mul
ti.hoc dicit ibi ſpecu.preſertim verum quando ſaltem co-
lorate apparet ſimile.ō tranſla.prela.inter.de ℟ptio inter
ceteras.vide.xxii.q.ii.ſi quis per vetus. vbi per archi.
¶ Ad vltimū qui poſſunt facere hodie legē vniuerſalez:
dici foro canonico ſol⁹ Papa pōt facere legē vniuſalē:
vt hic:ſolus enim habuit in hoc poteſtatē a deo. de tranſla.
pla.c.i.qui ſi.ſunt legi.per venerabilem.ꝛ hanc poteſtatē
legis cōdē de ſuſcepit Papa imediate a deo:vt hic eſt ꝛ i
iuribus palle. ¶ Nunquid aūt cetus cardinalium vacan
te ſede poſſit facere legem vniuerſalem. tenendum ꝙ nō:
vt eſt caſus in cle.ne Romani.§.i. de elec. in cle. reqritur
ergo ꝙ ſolus Papa.quo ad laicos aut p̄ncipes aut ſena
tus condebant legem:vt lege non ambigitur.ff. de legi. ꝛ
fortius totus populus Roma. ¶ Sed nūqd hodie glo.
dicit ꝙ nō.p.l.ſi.C.de legi. vbi dicitur: ꝙ ſolus p̄ncipe fa
cit legē.ad hoc quod no. Jo.an.iiii.di.c.i.ad hoc.qꝛ popu
lus poteſtatem tranſtulit in principē:vt.l.ii.ff.de orī.iuriſ.
pro hac parte facit gl.hic que dicit ꝙ hodie iudei nō poſ-
ſunt facere legē.iſta poteſtas eſt ꝛ fuit tranſlata i eccleſiā
legiſte diſputant ꝛ opi.ponunt tam in dicta.l.ſi. q̄ in.l.ñ
ambigitur:hec diſputatio eſt ſopita:licet originaliter p̄ci-
pes receperit poteſtatem a populo Roma.tamē hodie
poteſtatem iuriſdictionalem recognoſcat a Papa.put ō
ber quia in eo vera erat habita poteſtas vtriuſq iuris: vt
patet hic.de elec.venerabilē.de iureiuran.in cle. ne R.o.
ꝙ tāto Romanus populus non poſſet reuocare poteſta
tē imp̄i:qꝛ nō habuit poteſtatē illā a populo.ſed a Pa-
pa. Solus ꝫ Imperator bēt poteſtatē legis vniuerſalis cō
dende:populus aūt non:vel ſenatus:niſi quatenus p̄mit-
teret p̄ncipe. ¶ Sz dubiū poſſit eſſe an populus roma-
nus inq̄ntum populus vacante imperio poſſet.tene ꝙ nō:
qꝛ in impio nō ſuccedit populus ſed Papa vacāte ſede.
de ſo.cōpe.licet. An autē poſſit populus cōdere legē pti
culārē.adhuc credo ꝙ nō.abſq̄ p̄ncipis cōſenſu:qꝛ po-

pulus romanus habet principem specialē habētez iurisdi ctionem:specialiter in roma.vel saltem papā.de elec.fundamenta.li.vi.vñ nó pót legem facere absq; ꝓsensu ipius vel pape.tenēdo q roma sit in dominio beati petri. Itez nó bz ppm administratiónem rei publice romanorum imo aut imperator aut papa.Cócluditur ergo q cuz potestas legis ꝓdēde fundetur in habērem iurisdictionez cum administratióe.vel saltē administratiónem:qó cum nó populus bz administratiónem:nec iurisdictiónem inq̄tuz ppm q non possit hodie facere legem etiam in particularibus. nisi in his in quibus habet administrationem.de aliis aūt populus:an ipius hodie possint facere legē:t quid ó aliis inferioribus tangā.j..c.cū oēs.

Nam cõcupiscētiā.

Constituró qd ꝓhibēs omne ꝓhibet q prouenit ex illo.b. d. Vel melius.omne quod a lege prohibitū ē. t illō phibituz ē:t que sequūtur ex illo hoc dicē. ¶ Prio dictum.scō declaratio.ibi hoc enim.Antiqui ponūt casum sub modo.ego ponaz adaptādo questum ad intētionem potius condentis hoc ius q̄s intentū ppm. ¶ Casus q̄dam iuuenis quesiunt a papa beatissime pat nos hic tractamus de legibus:t effectu legis quo ad animā.nūquid ꝓueniēs legi corpo q contrauenit peccet. Papa respōdit certe si lex loq̄tur phibitiue t negatiue .oē qó ꝓhibet ē peccatū:t etiā omne qó ex illo seqtur.t q hoc sit verus apparet ex dicto apli ad Ro.vij.vbi dicit aplus. q nó cognouit peccatū ꝓcupiscētie nisi per legez:qz eo q cognouit legē phibētē ꝓcupiscentiam cognouit concupiscētiā esse peccatum:qó declarāo ibi Aug.dicit q aplus t lex loquta est plus de ꝓcupiscētia q̄s ó alio peccatio:qz oia alia peccata habent dependentiā a concupiscētia.t ex hoc sequit vna magna virtus legis:quia ꝓhibendo ꝓcupiscētiā oia mala phibuit.b.d. ¶ Nō.primo q omne qó lex prohibet ē peccatū.t qó ex eo sequitur:t ex hoc habeo vnuz legis effectum.q quilibet agens contra legem prohibiti ue loquētem illa queatur ad peccatum: t hoc cognito q lex ē negās hoc.cognoscit obuiū legi peccatū esse ad hoc de ma.t obe.c.iij. ¶ Nō.ij.legez condens debet eligere vocabula .ex quibus multoz sequatur ōcisio.sic t doctoz legens theoricā tradere dz. ¶ Nō.iij.q omnia peccata originem trahunt a concupiscentia t appetitu nō ordinato. ¶ Nō.iiij.vnam virtutē t conatuz legis:qz finis eius ē reprimere oia peccata t omnia mala in viatore mortali: t maxime appetitum irregulatum bonis a quo oia mala descendunt:t hoc.ā.in consti.greg. ¶ Nō.quinto q id ē bonum qó repugnat malo:malū enim t bonū contraria sunt nec vnū pōt cē cū reliquo.xxxvi.q.ix.cū remuneretur. ¶ Nō.q p cognitiónez eāe transitur in cognitiónez causati t effectus. ¶ Ad declaratiónez decre.primo in facto.ij. i fructu ppónitur primo aplm nescisse cōcupiscētiā.scōo ex ꝓcupiscentia oia mala oriri.tertio ponūtur duo effect legis.primus q p eam quis deducitur in cognitiónem peccati.eo q aliqd vetat.scōo q virtus legis est mala tollere. t vetare t phibere.t ex his hēs vnum actum legis: quia q̄doq; vetat seu ꝓhibet. ¶ Ad primū mirabile ē:qó dicē aplus.t papa recitat q aplus ꝓcupiscētiā nescisset.nā habuit stimulū carnis :t dixit video aliaz legem repugnantem legi mentis mee.t captiuātez me in peccatio.xxxij.q. .v.si paulus. ¶ So.gl. dicē q paulus bñ sciuit cōcupiscētiam carnis t alias ꝓcupiscētias:sed nó cognouit eas a se reiciēdas.nisi per legem.vel nó cognouit ipsam eē peccatum.nisi post q̄ vidit legem prohibētem cōcupiscētiā.vel cognouit cōcupiscētiam:t cognouit ꝓcupiscētiam eē peccatum:sed nó cā grauē.ideo ergo licite negatur cognitio totius subiecti rōne partis icognite.vel false. vel alicuius accidētis ad illud i qualitate t q̄titate.t sic positio falsa ꝑte vel rōne alicuius q̄titatis vel q̄litatis falso adiacēte pōt i totū negari.t sup tota deliberatio peti.de quo in.l. .i.§.i.ff.de vbo.ob.p Bar.vl vt dicūt doc.sciebat eā p experiētiam factis:sed eā nó cognoscebat quo ad eius ꝓprietatem t effectum.t sic ꝓpriam sciētiam eius nó habebat xxij.q.iiij.Innocens ꝑm gof. ¶ Nō.q propie hēre notitiam de aliquo.ē hēre notitiam subiectoz.t cuiuscunq; effectus t ꝓprietatis eius:quod nō.contra testes:qz si ōponunt quidē fama debēt cognoscere ꝓprietates fame t effectus t per hoc sunt expedite oēs glo.istius.c.vsq; ad gl. que est super verbo oriuntur. ¶ Ad scōm nó videt q oīa mala ex ꝓcupiscētia oriūtur:qz nó homicidium non periurium vel furta ex ꝓcupiscētia oriūtur.Sō.duplex ē ille intellectus in verbo oriūtur. primo vt legat cōgrue.secūdo q verius littera saluetur t per figurā.scōm primā opi.prefētio ꝓpio:vt sonat.scōo sumitur pro preterito.oriūtur idest orta sunt.primo recito scōm.qz illam destruit ita dicit verū qz oīa mala oriūtur.i.orta sunt a concupiscētia primi parētis:vt ederet de fructu scie boni t mali.naz pp illud omnibono primati sumus.nam caro lera nos traxit ad culpā vē. hec vera est in se.sed litteram destruit quo ad congruitatē loquēdi.ideo non placet:scōm primum.vera est ita q oīa mala oriūtur ex ipa ꝓcupiscentia.i.sumendo vniuersaliter q generibus singulorum malorum.naz ira t superbia.t. vij. mortalia peccata ex ꝓcupiscentia oriūtur.non autem peccata singularia.t sic nō notat singula generum.sed genera singulorum.aliter dixi t inueni hoc fuisse dictum Pau. q singulariter t distributiue oīa mala oriūtur ex ꝓcupiscētia sumēdo ꝓcupiscētiā p appetitu bestiali.t nō rōne regulata.sic ē virtus.t ēt dixi sup Ricā.t patet in ꝓti. greg. .xiij.di.facit aūt sunt leges. ¶ Declarato fundamēto ponēs in fructu tria.primā qualitatē legis:qz debet cē bona. scōo bēs virtutē vnā legis: qz quādoq; hēt in se retundo tertio habeo vnum effectum legis:quia per eam peccatū cōgnoscitur esse agendo quod vetat. ¶ Examinem° hec tria.primo quero qualis debet esse lex t constitutio. Respōdeo debet esse bona t iusta.xiij.di.erit aūt lex. per hoc dicit bar.in.l.fi.C.si contra ius vel vti.pub.q si imperator faceret legem iniustā:qz illa non valerz. allegat.l.iij.ff.de legi.quia lex debet esse sancta. Aduerte tamen quod dicē Cy.in.l.semper.de diuer.&pti.in dubio. si posset aliq̄ cā iustificari.lex iusta presumeretur ex cā oi cā cessante.seruāda non esset.vt in.l.fi.C.si contra ius vel vti.pub.de rescri. .c.fi.Si aūt aliquo modo iustificari posset seruanda esset q̄q̄ rigorosa esset.ff.qui t a quibus.l.prospexit:tan autez sententia lata pretextu legis vel sententie inique valeat rz Cy.in victa.l.rescripta.de quo de re iudi.cum causaz. aliaz autem qualitates quas debet habere ponit ter. iiij.di. erit autem lex.quia vtra honestatem.ideſt iustitiā debet cē possibilis scōm naturam t consuetudinem loci.dz cē loco t tempore ꝓuenienz.debet cē necessaria t vtilis.debet esse clara.ita q non habeat in se ambiguitatem.vel cōtrarietatem.ē.in ꝓti.i.debet esse statuta ad finē cōis vtilitatis.non pro priuato comodo:t hec qualitas examinabit. J.c.cum oēs. ¶ Ex his decidit an valeat statutum: vel lex in qua aliquid statuitur contra certam personā puerā de qua dictum J.c.cum oēs. ¶ Ad secūdum que sunt virtutes legis.dic q generales ad quas oīa alia reducantur habetur.iij.di.cis lex.lex autem promittit vt premittādo fortē:aut vetat aut punit.l.legis virtus.ff.de legi. ¶ Ad dic quartū.quia aliquādo impat.hec sunt clara i se.vetat concudit impare. ¶ Ad tertium.an oē quod agitur obuiā legi quis moraliter peccet.t aduertēdum q in virtutibus legis.qualiter lex est aut pmissoria aut cōsultoria. dubiū nō ē q eius contrauentio nō illaqueat ad peccatū. vt no.ā.c.i.Sed dubium ē tātum quādo lex vetat aut ꝓhibz t hoc an illaqueat ad peccatum. ¶ Aduerte q si constat legē eē precepit illaqueat ad peccatuz.de ma.t obe.c.ij. xiiij.q.i.qó precipit.dic ergo aut constat de mente legez

cõdẽtio ꝗ̃ vult ꝓcipere t illaqueare ad peccatũ: t tẽ plenũ: aut est dubium de mente. aut materia. aut est ꝓcepti. t p quecũq; verba loquat. vel rogo. vl hortor censet facẽ animo vt preceptũ seruet. credo tamen q; si verba sonant alias preceptũ: vt qr sint imperui modi inducũt laqueũ. alo sufficit ãtiquũ preceptum. lz omnino verba sint hortatiua. t cõsilij sic intelligo verba archi. xvj. q. i. reuertimini .xij. q. i. dilectissimis. t Jo. xi. q. iij. rogo. in clem. exiui. i. v. itẽ preterea. ō. v. fig. in clem. qñz materia ẽ simpliciter cõsultoria. t p quecũq; verba loquat siue precipimus siue etiam verba imperui modi. vel aliter nõ illaqueat ad peccatũ. t cõsulere censet. xxvij. q. ij. si qs ingenuus. vbi Jo. xxxi. q. i. hac ratiõe. nam imperui modi est precepti. vel nõ secundũ nãm materie. dicit Jo. xxviij. q. i. non solum. t ẽ bonus tex. in dicta clem. v. Item preterea. ad hoc. l. cuz pater. ff. quãdo mãdo. cũ glo. ff. de l. ij. quãdoq; lex emanat in mã indifferẽti. qr nõ ẽ cõsilij. nec ꝓcepti. sed pariter se habuit ad vtrãq;. t tũc põdera vba. si sũt ꝓsultoria vel hortatoria vel simplicia. vt statuimus volumus t fiꝝa. si inducunt ꝓceptũ. t cõtrauẽtio nõ illaqueat ad peccatũ. si sonãt ꝓceptuz: vt precipimus mãdamus t iubemus t similia. vel vetamus. in materia negatiua: qr oĩs prohibitio habz i se preceptũ. vt dicit archi. l. vi. di. in summa. xxxij. di. interdixit. t tũc illaqueat ad peccatũ. vt dicit tex. in dicta clem. exiui. hoc verũz nisi mandatum sit fundatum super veritate simpliciter seu principaliter eius cui mandat. vt dicit tex. in dicto. ℌ. mando. de. l. cũ pater. ff. de le. ij. Si autez verba nõ sunt expresse ꝓceptiua. vt vba imperui. t tunc si cõsuetudo habz qõ sit ꝓcepti i aliqua materia. illaqueat ad peccatũ: vt dicta clem. exiui. v. itez preterea. ad fi. Idem si vba dirigant ad personam. vt dicit Bar. ff. de fideiuss. si quis p eo Si cõsuetudo nõ disponit. aut materia in qua ꝓferrur sententia circumstãtijs ẽ grauis t põderosa t verisimiliter notata. t tũc in dubio presumit precepti. qr iperatiuum ẽ ꝓcepti. xij. q. i. si peccatum. sic intelligo archiõ. iiij. di. t si legibus. t est cãus in dicto. ℌ. Itẽ preterea. ¶ Si aũt ẽ leuis t verisimiliter nõ ponderata. tunc nõ est precepti. lz exhortationis. vt dicto. ℌ. Item preterea. maxime quãdo concernit fauorem eius cui impat. vt dicto. ℌ. mando. cuz glo. etiam si verba dirigant ad personam. qui tex. multuz facit contra Bar. in. l. si quis p eo ff. de fideiuss. Item no. q; verbum oportet. sapit preceptũ. vt no. Jo. de li. domio sancto. idẽ dicit archidi. de verbo decernimus. iiij. dis. t si legibus. lxxvi. di. ℌ. i. vbi idẽ notat sic Andr fratri luce patri meo magistro in theologia oditis omnium sanctoruz quem summe diligo. Numquid aũt omnia verba regule illaqueant ex contrauentione ad peccatum. vide Archi. xxvij. q. i. c. i.

¶ Eminentes. Cõstitutõis decẽtoruz sunt singuli opi. ꝓferẽde. b. d. Cãus põt pater beatissime occurrir cãus dicendus in iudicio. de quo apparet cãus expressus decretalis. Judex est capitosus siue q; opi. vult iudex ipse determinare contra decre. dicendo q; decre. nescit quid dicit. t q; iniustuz decernit: quero an hoc licet faciat. papa dicit q; nõ. t hoc ꝓbat ex dicto salomõis in pabolis. cũ declaratiõibus Hieronymi. ¶ No. signãcatum bonum verborum non facias secundũ prudẽtiam tuã: qr intelligit de prudentia a iure non informata. ¶ No. ij. tex. allegabilem cõtra capitosos. t qui plus ꝺ se presumunt q̃ sit in rei veritate. ¶ No. iij. q; ex dictis vel factis cognoscit hominis sapiẽtia vel stultitia. ad l. ff. de cõdi. insti. l. qdã i fine. ¶ No. quarto q; opinio sua nõ est ꝓponẽda dictis decretoruz vel sanctorũ patrũ. Idẽ dicunt doc. de consilijs patrũ. lxxiij. di. ℌ. i. vbi de l. ¶ An dictis sanctorũ standũ sit. dic in retractatio a sanctis nõ sit ut i retractatis ab Augustino. idẽ i correctis ab ecclesia xxv. di. c. i. t. ij. xij. di. c. i. in nõ retractatis vel nõ correctis standũ est. opinio sua nõ est eis preferenda. vt hic si tamẽ inter doc. t sanctos sunt opi. vt de salomõe dãnato. t ꝺ cõ pote virginis assumpto. licz cuiq; dicere qõ vult. allegat dicta sanctoz vsq; ad vnuz Jota seruent. xv. di. c. i. t hoc quãdo opuscula sunt nota sed anteq̃ foret nota poterat q̃s dicere qõ licebat. dicit Hosti. q; bodie ẽ cõmunis opi. t merito approbata. q; corpus domie nostre sit assumptũ t Augustinus dicit aperte de salomone. xxxij. q. iiij. salomõ. de cõse. di. ij. si ẽt circa finem. v. salomon.

¶ Um omnes. Cõstitutio capituli que nõ est cõmunis oibus. t p qua tollitur antiqua consuetudo nõ valet. b. d. ¶ In primo recitat duo statuta successiue facta. ¶ In scõa ibi cũ igf. duplici ratiõe prelata ambo statuta cassari mãdat. t hoc secundũ cõmunẽ intellectuz diuidit. scõm alios scz Hosti. in tres: qr In pma ponit vnũ statutũ. In scõa aliud: secunda ibi statutũ. tertia ibi cum igit ponit. diffinitio. Ista decre. potest dupliciter intelligi. vno modo q; cõsuetudo antiqua disponeret ꝑ nos cõmune. vt canonici absentes fructus beneficij possent ꝓcipe in absentia. Scõz hoc. Statutũ cõtra cõsuetudinẽ vt ãtiqui absentes possent recipere fructꝰ cõsonabat cõsuetudini. lz vt nouitij absentes nõ possent. dissonabat. t ẽm hoc mãdat q; i hoc nouj parificent antiquis vt oẽs i absẽtia recipiãt. Scõs itellectꝰ q; cõsuetudo antiq̃ ꝑ quã est statutũ. habuit idem qõ ius q; oẽs canonici in absentia nihil ꝓcipiebant. t scõm hoc statutum. in ea p te qua disponit q; antiq ꝓcipiebãt in absentia erat cõtra cõsuetudinẽ. t ẽm hoc papa mandat vt in oibus coequẽtur. vt nouj t antiqui nõ possint aliquid in absentia percipere. ¶ Casus scõm primũ stãte cõsuetudine in ecclesia carcerũ. q; canonici oẽs in absentia possent reddditus ꝓpe t cuilibet ꝓbẽde sunt annexe vinee. Quidã carcerũ. canõici ãtiq̃ tũc ibi erãt statuerunt q; antiqui qui tũc erãt ꝓperent. t nouj supuenientes in absentia nihil haberẽt Tertio. q; vinee decedentiũ diuiderentur iter antiquos. t nõ trãsirent ad successores. nouitij recepti sunt cõquesti pape. Papa cõsiderãs irrationabilitatẽ huius statuti: qr ius vult. t equitas naturalis. q; idẽ ius quis velit in aliuz qõ in se. t qõ sapiẽtis dicat uncrozitas patere legez tc̃. q; isti non volebant pp irrõnabilitatem statuti mandat statutuz cassari. t oẽs ad consuetudinem antiquam reduci. b. d. ¶ Secundum aliũ. stante consuetudine q; canonici. carcerũ. i absentia redditus nõ possẽt ꝓcipe canonici antiqui statuerunt q; nouj starent cõsuetudini. t ipsi antiq i absentia possẽt ꝓciperent de vineis annexis ꝓbẽs. statuerunt. q; nouj nihil ꝓciperẽt. papa cõsiderans q; id qõ statuerunt in aliis in se seruare debent. t victuz carbonis patere legem tc̃. mandat q; illud quod statuerunt in aliis seruet i eos. scilicet q; absentes nihil ꝓcipiant: t q; nullus eorũ habeat vineas annexas. scõm primum exponitur in b idest vt ꝓciperent redditus i absentia ꝑm scõm. t ẽm primum scilicet intellectum non mandatur seruari statutum lz opposituz statuti. qõ fit irrationabile scõm. scõm mãdatur seruari statutum. t tũc ratio venit directe t immediate. scõm primũ mediate est. ¶ Colligo notabilia scõm itellectum primũ: quia cõmunis est. ¶ No. primo q; canonici possunt facere statuta ꝑticularia i ecclesia etiã super residentia vel nõ residentia. hoctũ intellige: vt no. ℌ. ¶ No. scõo q; valeat cõsuetudo per quam disponitur vt canonici recipiãt redditus in absentia. t sic videt q; possit cõsuetudo induci per inferiores cõtra ius cõmune. t etiam valeat statutũ ꝓcedẽte consuetudine. t q; statutũ disponẽs ꝓ consuetudine ad qõ cõsuetudo addit vinculũ. ¶ No. tertio q; ad poresstatẽ ꝓcipiendi redditus beneficij sufficit sola residentia. qõ ponderan. non ergo exigitur interessentia i diuinis licet secꝰ i ꝓceptõe distributiuz. vt no. de cle. nõ resi. c. i. li. vi. ¶ No. q̃rto q; statutũ canonicoz ad pin-

dicium futuro ex sup pcipiédis reddítibus vel non pcipié dis & futuros fructus eox diminuendo non vz ad eorum preiudicium. & sic nó potest totuz capm aliquid statuere ad preiudicium successox. quod no. & hoc etiam credo cõ sentiéte illo cuius est prebéda in vita: q; ex quo cessat auctoritas epi scopi. statutuz nó pót esse reale. sz psonale tm̃ Ioe trãsac. de cetero. & no. q; canonici singulares aliq; respectu possunt dici bére successores. vide de testa. relatũ. vide glo. de elec. q; sicut. in verbo psentire. in fi. & vide in Spe. de inie prola. §. vt aũt. vbi tractat an inia lata p canonico sup reprebeñ. prosit successori. q̃si dicat illius successor. ¶ No. quinto q̃litates legis: q; vt valeat exigitur q; sit cõis nutriens. comodum publicum: & cõmune non priuatum statuẽtium. ¶ Secũdo q; nó preiudicet tertio & sicut inia: & pactũ alijs nó preiudicat. ita nec preiudicat statutũ. ¶ No. illud q; quisq; in alium tẽ. Et no. q; illa pstitutio dicit iusta in qua statuens statuit in se quod in aliuz. & dicit iniusta in qua statuit in alium quod nó statuit in se. ¶ Item q; statutum in eodem tpe disparilitatem inducẽs nó valet. ¶ No. vi. licituz arguere ab auctoritatibus sapiẽtum & poetaz: & hoc de iureiurã. quemadmo. de verbo. sig. fozus. Insti. de emp. & ven. §. item precium. ¶ No. vij. q; statutum illicitum valere vf. nisi petatur revocari. vide Cy. in. l. Rpta. C. de diver. Rp. primo i facto proponit hic statutum revocari tanq̃ iniustum. disponẽs vt nouicij reddit⁹ in absentia non pcipiant. videt q; statutũ nó sit iniustum. & q; nó debuerit ex rõne restituiri tã q̃ iniustum revocari nó habita sola psideratione statuti. & q; in se iustum est disponens quod sit cõmune. vt in absentia reddit⁹ nó pcipiant non habita psideratione mixtis statuti & statuẽtis: q; hoc nó est iniquum: q; statutuz ligat receptos. & ligat solos nouicios. imo iuri cõsonans. qõ futuros tm̃ respicit. & nó preteritos receptos. ¶. c. ij. & Ic. fi. declarat Jo. an. i lec. antiqua. naz si disponerent q; scolares intrãtes matriculam solverent. xxx. nó intelligeret de his q; iam intrauerũt. Item q; statutũ nó debuerit revocari. facit nó tex. q; quisq; in aliũ statuerit & illud parere legẽ: nam qõ statuerunt in alios dñt seruare. & sic seruare oz. q; nulli pciperent reddit⁹ in absentia: & tex. mãdat q̃. & maxime hoc equius q; iuri psonum. q; nemo ipsorum reddit⁹ in absentia tẽ. glo. suum prosequit intellectum. q; hic mãdat seruari pscriptio antiqua de pcipiendis reddit⁹ in absentia. & q; hoc statutũ mãdat revocari tanq̃ invalidum. qõ odit multiplici rõne ibi in hoc alterius. Primo pp preiudicium tertij. & absentis. Secũdo pp malum zelum. Tertio q; q̃ antiquam pscriptionem & transgressionem pscriptionis tẽ. Quarto q; iniustũ. Quinto q; non bonestum. Sexto q; non cõe & disparilitatem inducit. Septimo q; nó gñale. Octauo q; impossibile ptinet. vt idẽ corpus diuerso iure censeat. Nono q; detrahit de iure successox: q; veri nó dicunt successores q; in totum nó succedãt. Decimo ex vicio ambitionis statuẽtium. sm Inno. Undecimo ex cuidẽti iniquitate. vt plus releuent a residentia antiqui. q; plus ecclesie sunt obligari q̃z noui: q; in minus sunt obligati. & q; noui puniant nó residẽdo. & ipsi nó q; plus ecclesie sunt obligati. vt dixi. Inuenio opi. i cã nullitatis huius statuti. q̃duz q; ex iniq̃tate statuti qõ declaratur ex premissis. Scõo q; defectu sollẽnitatis non potẽtie statuẽdi sup residentia sine epi auctoritate. Tertio pp id q̃ quod ordinat statutum. s. contra pscriptionem antiquam. nutrientẽ vtilitatem singulox. sine pscriptione successox. potest addi. Quarto. q; statutuz ordinabat ad nocẽdum successoribus & tollenda iura successox: & hoc non possunt canonici soli ex pscriptione pdecessox. vt hec abdicatio iuris sit realis absq; pscriptione epi. de transac. super eo. & ó arbi. puenit. & ó fideiuss. puenit. ¶ Ad obiecta Rndet statutum in dispositio nó ẽ iniquum: sz pside rato mixtim dispositio & disponẽtibus. & illis in quos statutum bz uniq

tatem. quod declara ex premissis: q; non cõe tẽ. & per hoc pz Rnsum ad scõm. p hoc concludit Inno. q; si daretur aliter disponẽs vt epus de pscientia capli. valeret statutuz. excepto qõ dr de vinciis: q; vincere non pót tolli sine cã nec est hoc iniquum scõm eum. tm̃ in eis antiquis remanentibus in suis pscriptionibus. nouo lege futuros ligari. attenta natura pstitutionis. de qua. I. c. fi. & c. ij. q; statutum ex se iustum esset & in pstituentibus nó notaret ambitio. fateꝛ tm̃ equum: q; oẽs sint equales: cõcludens q; si ex statuto tali induceret imparitas scãdalosa. puta q; statueret quo ad antiquos ꝺ diuersitate vestiũ. vel carniũ comestione si valeret statutũ. vel saltem cito revocaret de vita & ho. clerus qui. sm Inno. Infert p hoc Hostiẽ. q; si ex statuto redditus applicarent ad vtilitatem eccle vel fabrice. vel alteri vsui pio. valeret statutum: q; hic nó notaret ambitio. nec rõe pstituti. nec rõne pstituentium: cũ sibi nó applicẽt sz eccle vel pio loco allegat. de his q̃ fi. a pla. c. fi. cũ hoc transit cõis opi. ¶ Ad vltimum autem q; papa mãdauerit hic revocari statutum. cum potius deberet mãdare oppositũ attẽta rõne hic posita cũ illa pcludat obstãdũ q; i alijs statuerit. Ho. & meli⁹ Inn. & Cõpo. papa ꝺ dixit. q; stãdũ erat pstitutõi allegate: sz dic iõ statutũ erat i validũ q; defecerat pscriptus epi. & capm nó bz prãtez statuendi. maxime super residentia. absq; consensu epi: nam disponere sup residentia spectat ad episcopum: sine q̃ clerici pegrinari non debent. de pse. di. iiij. non oz. quod credo tam in epali q̃ etiam in inferiori cathedrali. p hanc rõnem: vel potes dicere q; vicief in totum. Et rationibus. ꝰ. allegatis. nec ob. ratio que pcludit q; non deberet revocari. sz seruari pstitutio: q; illud verum hec est ratio. Inno. que non placuit Hosti. per decre. cum venissent. ad fi. de insti. si hoc esset petitum. sz hoc non fuit petitum: sed solũ petierunt statutum revocari. sed illud verum quando facientes pstitutionem sunt constitutione vsi. l. i ff. q; quisq; iur⁹. hic non fuerunt vsi. vel q̃ ibi statutum valuit. & sic bz effectum. hic statutum non valuit ex rationibus. ꝰ. positis & q; defecit pscriptus epi. sed p hoc non tollitur quoniam mala ratio assignatur in tex. dic q; ratio nó venit ad probandum. q; statutum debeat obseruari. sed venit ad probandum iniustitiam statuti. q̃si male statuerunt: q; si iuste statuere volebant debebant in se statuere qõ in alios: q; quod quisq; iuris tẽ. & hoc non fecerunt. ex hoc igit statutum invalidat tanq̃ nó rationale. & p hoc habemus fundamẽtum tex. declaratum in quo tene menti q; capitulum nó statuit sup residentia sine consensu epi. qõ credo in q̃libet etiam ecclesia inferiori. In alijs dicam̃. Item no. illas limitationes ad regulaz. q; quisq; iuris potest aliter intelligere. vt est. ꝰ. declaratũ in s cõa positiõe. ¶ Sic declarato fundam̃to quo ad fructũ hic. Primo habemus de potẽtia statuẽdi quo ad vniversitatem alicuius ecclesie. Scõo specialiter qd de potentia statuẽdi sup nó residentia. Tertio. qd de potentia statuendi vel consuetudinẽ inducẽdi. ne bñficioz deꝛ disparilitas. ¶ Decimo ad primum hic queritur de pluribus. Primo an in factio vniversitatis in modo statuendi vel aliter requiraf pscõis oim voluntas. Scõo an vtra vniversitatem alicuius capli exigaf alterius pscriptus vel alterius capitis in q̃ residet statuendi ptãs. Tertio q̃ vniversitates possũt statuta facẽ. & de qbus. ¶ Ad primũ dicit gl. q; q̃q; agit de validitate fci a plurib⁹ i re cõi plurib⁹ vt singul. & si alig ipsoz ẽt vnus vtaf re ad vsuz destinatũ vel statutũ circa illam faciat valz. nó obstãte alioz ꝺdictione. ff. cõmuni. di. l. sabinus. nó ob. de iure patro. postulastis. q; ibi vtẽtes nó habebãt iuꝛa. vt hic. q; per ꝺ alterius iuri non detrahũt. ¶ Si agunt aliq̃d circa rem ad vsum non destinatũ nihil potest vnus sine consensu aliorum. & vnus q̃dicentes impedit: & hoc q; iuri alterius detrahit. ¶ Fallit fauore liberatiõis. ff. de pac. l. maiorem ptem. l. fi. qui. bo. ce. pos.

¶ Fallit fauore administratiõis minoris bonoꝝ vel ve
bitorio aufugiẽtio vel absentie .l.iiij.in.fi.ff. de admi.tu.l.
.ij.in prin.de bo.auctc iud.possi.t.l.fi.in pnn. ¶ Fallit fa
uere diriméndarum litiũ.ff.de re iudi.l.duo.ex tribus.t.l.
iré si vnus.§.fi.ff.de arbitris.t de arbi.c.i.li.vi.Bar.ff.ad
mu.l.q maior.dy.in regla q omnes.j.de re.iur.li.vi.t ibi
clarius. ¶ Si actus vel res spectat ad plures vt corpus
vel collegium quedam sunt que agunt ad vtilitatem col-
legij.vel ex necessitate vel vtilitate ḃ suadẽte.Quedã sũt
que agũt ad vtilitatẽ nõ collegij: ꝫ alterius actus pij.qñ
q3 aliqd agũt volũtarie necessitate nulla imminente vel vti
litate. ¶ Primo cãu qñ ex necessitate vel vtilitate colle
gij.vel ecclesie.dicit glo.q valet.qõ fit a maiori parte vo
catis absentibus cõputãtur ergo absẽtes in numero t vo
candi sunt.Aduerte inq̃ntũ dicit gl.valere actum ex neces
sitate vl vtilitate illud verũ quo ad preiudiciũ vniuersita
tis vt vniuersitatis:quo ad piudiciũ aũt singulorũ non.ff.
de mag.conuen.l.i.in pñ.t Bar.in.l.q maior.ff.ad muni
ci.t sic limitat glo.in.l.aliud.§.refert .ff.de regu.iuris. In
quãtũ dicit absentes vocãdos cõtrer doc.dicit regulariẽ
absentes nõ vocãdos.t q soli presentes.ad hoc de bis q
fi.a ma.p.ca.c.i.Casus aliquos inuenio exceptos.vbi ab-
sentes vocãdi. Primus i electiõe. Fallit scõo i cessatiõe
a diuinis inducẽde.vt i.c.q̃uis.de offi.or.li.vi. Fallit tcio
in cõferendis pticularibus prebendis.de preben.cũ i ec-
clesijs.li.vi.t ḃ dicit. G.de testi.pñtũ li.vi. In glo. ibi
dẽ residẽtes.libro.vi.glo.in aũt.hoc ius potrectum.C.de
sacrosãc.eccle.x.q.ij.hoc ius potrectus. Inno.dicit sic de
no.opin.nunti.c.ij. q in omni graui negotio vocãdi sunt
absentes.t hoc plus placet.t in illis casibus sit ratio: qz
graues sunt.t ex bis patz an i actu statuendi vocãdi sunt
absentes.Glo.dicit q sic.in dicto.c.ij.ó no.opin.nũti.
Bar.sentit ꝯ.in.l.omẽs populi.ff.de iusti.t iure.l.in ablẽ
tibus ex volũtaria causa.vt.l.vbi absunt .ff. ó tuto.de.ab.
bis.in absentibus nõ volũtaria causa cum tñ t iusta causa
sit absentia q nõ sunt vocãdi.ar.l.amissione.ff. de capitis
dimi.si sine culpa.t sic ex causa iusta sũt vocãdi.t si aliqd
fiat nõ tenet quo ad piudiciũ ipsoꝝ absentiũ.ar.l.p fũdũ.
Co.predi.sentit cõtra in.vi.l. oẽs populi.ff.de iust.t iur.
¶ Ex pdicto patz cõcordia qz ad grauia vocabunt alio
nõ.nisi aliõ dispẽret cõsuetudo. In gravibus aũt vocant
absentes nisi vbi repit ꝯriũ expressuz in iure: t in leuibus
nõ vocant.nisi vbi repit cõtra:expressuz in iure. absentes
aũt dico scõm naturã actus.vt sit negotium tãgit ecclam
absẽtes voco oẽs qui nõ sunt in ciuitate vel dioceſi si tãge
ret pincia in hoc stat cõsuetudini.iuxta no.in.c.cuz in ec
clesijs.de preben.li.vi.t in.c.in genesi.j.de elect.j.absentes
Itelligo extra puincia ó ma.t obe.c.fi.hec tẽperat Host.
vt valeat factũ p cõmuni vtilitate a maiori parte nisi sub
sit consuetudo ꝯria:que tueat puatam vtilitatem singulo
rũ:quo cãu nõ valet statutũ.vt hic ẽ casus nisi in ḃ iterce-
deret auctoritas supiozis.alt.ff.de fuitu.rusti.predi.Iure
cõmuni.t qõ no.de vi.t ho.cle.quoniã. ¶ Et aduerte q
res dicit nõ spectare ad singulos.quando agit de diminu
tione pbendaꝝ singularium.t p vtilitate ecclesie quia in
bis canonicorũ singulariũ iuri detrahi nõ videtur: quod
ad cõmodũ ecclie applicatur.de bis que fi.a prela.c. fi.t
ideo ibi stat minori parti:qz vtuntur re in naturalez vsuz.
¶ Secũdo casu quãdo statutum vel factum in collegio
nõ fit p cõmuni vtilitate.ſz pp aliam vtilitatem extrisecã
t piã.dicit Host.q si vtilitas est anime valet.quod fit a
maiori parte.per qõ dicit q scolari eunti ad scolas maior
pars cõtradicẽte minore põt aliquid de bonis capli vare
Idẽ si pauperes velit alere.xii.q.ij. auz: in hospitalitate
fuanda.t similibus.de ma.t obe.c.i.qõ fatet Jo.an.i bo
nis cõmunibus capli.ſz nõ i bõis particularibus vnius
prebende.aliter sine illius cõsensu cui preiudicaret fieri ñ
posset. Jo.an.in addi.t lec.antiqua certe.t i bõis pbẽ.
supfluis:qz hoc est cõcedere rez. t extẽdere ad vsum na-
turalẽ tenet cõtra:qz non applicat hoc ad vtilitatẽ eccle
ſz extrinsece. ¶ Tertio cãu quando aliqd agunt ex volũ
tate t sine vtilitate requirit q omnes cõsentiant. t vnus
tñ ꝯdicens actũ impedit. Aduerte tamen q hoc cãu sta
turũ non ẽ nullus.scõm Host.t est verum dũmodo pars
maior cõsentiat.ſz bene est revocandũ.nec est necesse ap-
pellare.ó bis que fi.a parla.cõtinebat.liiij.vi.qui e autez.
t p hoc dicit esse differentiã inter statutum hoc cãu.t sen
tentiã:qz in ſnia requirit q appelletur.t nõ sufficit sola ꝯ
dictio.vt.ij.q.vi.§.diffinitiua.dat t aliã viam: quia ſnia
non debet ferri sub ꝯditiõe q̃q̃ iusta teneat.vt.ij.q.vi.bi-
duũ.qõ non est in statuto.qõ bene potest fieri sub condi-
tione. ar.c.requisisti.ó testa.c.ad hoc.l.penul.C.de arbi.
sic ergo statutũ iniustũ valet donec revocet.sic sentẽtia t
q actus talis iniustus extraiudicialis nõ trãsit in rẽ iudi.
qñ absq; appellatione posset retractari.t valet actus ex
traiudicialis ad piudiciũ nõ vocati.ſz retractari possit si
est iniustus. ¶ Ex bis pz an in potestate statuẽdi vbi ali
qd statuit vniuersitas ꝯ iura.requirat cõsensus omnium.
dico q si aliqd statuerit ad piudiciũ vniuersitatis.nõ va
let statutũ.nisi oẽs cõsentiãt.t vnus tñ contradicens im
pedit vt si statuerẽt de remittẽdo bãno.vel pena per bãc
theoricã.Si aliquid statuerẽt contra iura.t non tãgeret
piudiciũ bonorũ. vel iurium vniuersitatis valent statuta
etiã contra ius.licet quidã contra.vt Cy.in.l.secunda.C.
que sit lon.consue.sic tenet Bar.in.l.oẽs.populi.ff. de iu
sti. t iure. alle.in aũt.de defensoribus ciuitatum circa fi.
¶ An autem valet statutum factũ a populo ad preiudi-
cium alicuius priuilegiati.dic si vniuersitas sibi non vendi
cat iura imperij.vel regalium.non credo q possint :qz tol
lere ius alterius solius principis ẽ.j.e.c.que in ecclesiarus
ff.qui t a qui.l.si priuatus.no.Cy.de cõsti.ff.t no.Jo.an.
de immuni.eccle.c.fi. ¶ Si sit populus vendicans ius im
perij.vel regalia potest:qz extendere põt manum ad illa
q̃ sunt reseruata in priuilegiũ principis.vt no.de fide instru.
cũ. Pe.rabellio.plenius qui si.sunt legi.per venerabilez.
oũ tamẽ ex causa iusta moueatur. Ideo si ex odio priuati
vel pp comodum priuatum moueatur vniuersitas ad sta
tuendus non valet statutũ.ad hoc hic est casus. ad hoc.l.
vendito.§.si cõstat.ff.cõia pdi.ff.ó polli.totiẽs.vbi Bar.
ponit.t in.l.antiocẽsi.ff.de priu.cre.ad hoc optime hic.t
hoc casu dicit Bar.alibi q ab iniqtate statuti posset ap-
pellari.l.i.§.fi.ff.de dolꝫ excep.t p ḃ habes duos modos
retractãdi.Aut iudicis officio:aut p viam appellationis.
sic potest intelligi hec decre. ¶ Ex hoc patet an episco-
pus statuat ad preiudiciũ inferioꝝ ecclesiarꝝ t tenẽt doc.ó
loca vestra.q nõ.nisi inferiores ecclesie tacite vel expresse
consentiãt.que verba tene menti. ¶ In cibus autez cau
sis in quibus dixi cõsensũ sufficere.vbi res ẽ cõmunis plu
ribus vt singul.sufficiunt singulares consensus:vbi exigit
pensus capli.t vniuersitatis.oz q cõit t sub forma vni-
uersitatis.pientiat.ſz Inno.alt.ad ḃ.ó elec.i genesi. Idẽ
no.Jo.de postu.bõe Jo.an.remittit ad notata. de re. eccle.
nõ alie.c.i.li.vi.vbi sẽtit q pensus singularis valeat vbi
pcessit tractatus:qõ nõ placet:qz actus spectãs ad capluz
vt capl'm a quo separari cẽsent singli.xix.q.ij. qui manumit
tuntur.exigitur ergo q omẽs vocentur.t cõmuniter fiãt
t a capło vt capło.vide qõ no.in nouella.de R prie.cam
te.vbi dicit hec vera in actibus iuris.secus i actibus facti
t ḃ tenet Bar.i.l.oẽs populi.ff.de iusti.t iure. ¶ Ex ḃ
decidit dubitatio quam ponit Host. in summa huius ti.
.§.qñ.v.qd si Papa.ná si Papa mandat aliqd p maio
rem partem capituli expediri sufficiet maiorem partẽ ca-
pituli cõsentire. Sigillariz dicit q refert an mãdet si ma
ior pars capituli pensierit.t tũc exigit q capitulariter cõ
sentiãt.an si maior pars canonicoruz consentiat : qz suffic
q tũc consentiãt singulariter.ratio:qz i primo cãu verba

cōmunionē collegiatam notāt: in secūdo singulare: qñ q̄ mādat vt q̄o recipiat a maiori pte: nō obstāte ꝯdictione minoris: & hunc casum sub dubio relingt. Sz dico q̄ si mādat quid spectās ad capl'm vt capl'm videbitur mādās se capō: vt capō alias videret mandasse: vt singularibus. vt potius valeat q̄s pereat: & maxime si actus é facti Ji. .c.cá te.no. Jnno. & hoc de primo. ¶ Ad scōm an in scis & statutis vniuersitatis exigat consensus episcopi vel capitis vniuersitatis. dic in gestis & statutis faciēdis a capitulo an exigat cōsensus epi. habet plena glo. ó ver. sig. c. i. li. vi. duc i cōcernentibus gñale statutū ecclesie si spectet vt pneat in totū vel in pte ad epcopum non statuit capl'm sine epo: in cōcernentibus aut̄ administrationem spectantiū. ad capl'm. vt quādo bona & administratio sunt diuisa ab episcopo. ut p̄bende quotidiane certo mō distribuant inter canonicos. uel de illis ad capl'm certo mō uocandis statuit capl'm sine ꝓsensu episcopi. & ita dicit glo. in. c. secūdo de vbo. sig. li. vi. quę est bona glo. hoc in collegijs cathedralis ecclesie. ¶ Hūcḋ autem collegium inferioris ecclesie cum cōsensu sui prelati possunt facere statuta. Credo quod si velint facere statuta per que contingat alienatio iuris vel bonorum ecclesie. hoc facere non possunt.

Jdem si velint facere statuta per que aliquod ius perpetuo concedatur. sicut nec talia possunt sine episcopo. de transac. statuimus. & c. de cetero. ¶ De alijs aūt in q̄bus habēt administrationē facta credo. q̄ possunt facere statuta. Jnno. i. c. cū eccl̄esiarum. Jo. dicit. q̄ i arduis si statuunt in minimis autē statuere possūt. ¶ In alijs vniversitatibus dic q̄ de spectātibus ad vniuersitatē statuēt p̄t vna cum suo rectore: nam ex quo illum habent nihil sine illo possunt statuere. Alie vniuersitates q̄ nō habent nō possūt statuere. C. de in integ. resti. l. fi curatorez habens ad hoc. C. de iurisd. om. iudi. l. fi. iurisdictionem enim nō habent. & potentia statuendi dependet a iurisdictione. ad ff de cōsti. vt animarum. li. vi. ¶ Jn tantum hoc dicat verum. Jnn. ne vniuersitas statuat sine rectore q̄ ét mōtuo rectore vniuersitas statuē ñ possit: allegat q̄ vniūsitas ñ succedit i iurisdictōe rectoris. nec cōsequēter i potētia statuēdi: & sic p̄ hoc patet limitatio ad ea q̄ habent ó ma. & obesse qui. & c. cū olim. quia intelligantur in alijs vniuersitatibus ecclesiasticis: sz nō in vniuersitatibus q̄ habent rectorē: vt sunt vniuersitates seculares. nō pōt vniuersitas statuere mortuo rectore. nec rectoris potestate succedit. q̄ no. bene. q̄ tāta nō é cōmunio inter vniuersitates illas & capita quanta inter capl̄s & prelatū. ¶ Compos. h videt velle cōtra. q̄ vniuersitas nō habēs rectorem statuē possit. l. i. & l. ité ℔. i. ff. q̄ cuius vni. qó credo quādo ñ hz actu nec habitu vel in spectātibus ad administrationē vniuersitatis absq̄ rectore. per nō. in dicto. c. ij. & per Jn. de cōsue. cū cōsuetudinis. Hosti. indistincte tenet q̄ succedat p illa iura. alo tñ idē dic hoc eē difficile & incōmodosum vt. l. ij. ℔. pinde. ff. de origine iur]. & hoc rarum. ¶ Hūcḋ autē possint vniuersitates statuere penaliter. dic si vniuersitas hz iurisdictionē quā exercet per rectorem. pōt pēaliter statuere. alias sibi nō hz iurisdictionem nō pōt penaliter statuere: q̄ ius multādi & penā imponendi p̄cedit a iurisdictōe. ff. si quis ius di. nō obstē. l. i. potest tamē vniuersaliter statuere penā & obligare ad obseruantiā statuti q̄si cōuentiōaliter. vt no. glo. de ℟ptis. cū aliq̄bus. lib. vi. Bar. in. l. oēs populi in. i. qōe. distinguit in populo. q̄ aut est populus q̄ nullā habet iurisdictionez, sicut ville & castra. que imediate subiacent ciuitati. & quo ad cārū declarationē statutum facere nō pōt sine licentia superioris. vt in hoc. C. de. c. cū accessissent. Jn his autem que spectant ad rerū suarum administrationē bene possunt ét sine licētia superioris. vt. l. i. & l. ambitiosa. ff. ó decre. ab ordine fa. Aut est populus habēs omnem iurisdictionem & statutū facē pōt sine licētia. vt dicta. l. oēs populi. & l. antiocensiū. ff. ó

p̄uat. & c. Aut est populus habēs iurisdictionē limitatā: q̄ in ciuilibus tm̄ vel criminalibus. & in his pōt statuē sine auctoritate superioris. p allegata iura. ¶ Ex his deci dit an possit populus facere legē sine potestate vel capitaneo. dic q̄ nō. ad hoc ó sen. excom. grauc. & c. nouerit. & hoc q̄ populus trāsfert omnē iurisdictionē in potestatē. ergo nō statuit sine eo. vel saltē dz esse populus cōgregatus auctoritate superioris. C. de mino. l. ij. li. i. & l. alió. ℔. referē. ff. de re. iur]. tenet Bar. ó iusti. & iure. oēs populi. Bi iurisdictionalibus bñ facunt. & in spectātibus ad administrationē suam. ff. de decre. ab. ordi. fa. l. i. i. l. abiciosa. Bar. i dicta. l. oēs. ¶ Venio ad scōm an super residētia possit capl'm statuere vl cōsuetudo induci. ita q̄ valeat. dic q̄ statuere nō pōt cōsensu epi. nec ob. de cleri. non residen. cuz olim. vbi capl'm facit statutum super residentia quia allud factuz fuit de auctoritate epi. vel nō erat qui illud impugnaret. alias nō valeret nisi papa ex certa scientia illud cōfirmaret. & sic pōt intelligi. J. c. ij. & in. contra hoc tñ facit qō nō. in. c. relatum. J. de cle. non residen. & i. c. iz canon. de elec. li. vi. glo. penult. intelligendo hoc dictum q̄ p̄cedat ét in ecclesia inferiori. sz pōt dici q̄ hoc procedat quādo p viam statuti contrarium verum quādo non per viam statuti. ramē est bene cogitandum an consuetudo inducī possit. & an cū cōsensu epi. indifferenter valeat ꝓsuetudo vel statutū de non residentia. & q̄ percipiant reddditus in absentia. glo. hic tenet q̄ sic. dicens q̄ etiam in foro conscientie potest facere vt licite tales capiant reddditus. idē glo. de elec. dudum. in glo. pe. hoc. hic. & de concess. prebēn. extirpāde. nuncio que ibi habentur. exigit tuo vt valeat cōsuetudo vl statutū primo q̄ deseruiat ecclesie per vicariuz suū. scōm q̄ hoc faciat cū causa. ita q̄ aliqua sit iusta causa absentie. vt q̄ p̄bende sunt modice fructus ita q̄ habēt necesse alibi residere: & talis sit clericus. q̄ expediat ecclesie i cōsilijs vel alijs actibus. Jn q̄tidianis vero distributionibus in absentia percipiēdis. nec statutū nec cōsuetudo valet. de cle. ñ resi. c. i. li. vi. & no. glo. de ℟ptis. c. i. li. vi. in verbis exceptis. ¶ An autē consuetudo induci possit vt sit disparitas inter canonicos. glo. q̄ nō. p rez. iz retrui. ℟ videtur q̄ alia rōne statutū viciatur. dic si est consuetudo aliqua i ecclesia seruanda est. dummodo ñ sit scādalosa & sit p̄scripta. vt dixi. ℔. Si vero est aliqua cōsuetudo q̄ appareat q̄ in redditibus singulorū beneficiorum quandoq̄ paritas fuit. quādoq̄ disparitas. vel ecclesia de nouo cōstructa alias cōfirmata in his que veniunt de cōmuni celario ad viuendū & sic quo ad victum q̄tidianū paritas est seruanda. quia q̄libet tantum comedit clericus & plus q̄ p̄sbyter. Jn vestibus ó die ponderatur meritū p̄sonarū & ordo. ó maio. & obe. statuimus. nec obstat. xvi. .q. i. ℔. i. vbi dicit vni nō tantū vndā q̄ ex hoc alij moueātur dic moueātur. idest moueri debeant. scōm Hosti. multa possent hic ánecti circa potestatē statuēdi. que Bar. ponit in. l. omnes populi. Anto. de Burrio.

De in ecclesiarum. Cō-

q̄ statutio laici ad p̄iudiciū iuris ecclesiastici super re ecclesie non valet. h. d. Jn prima pōt cōstitutiōis tenorem. Scdo annullat cōstitutionez & qó ex ea secutuz est in ecclesie p̄iudicium nō valere decernit scōa sibi volentes &c. ¶ No. primo q̄ vniuersitas que facit populum potest facere statutum. de quo p Bar. in. l. oēs populi. ff. de iusti. & iure. ¶ No. scdo q̄ nō valet statutuz laicorum super rebus ecclesiarum. nec illas ligat. maxie q̄ statuit super alienatione vel dilapidatione rei ecclesiastice. hoc é ẽm oēs verū quando statutum specialiter disponit sup rebus ecclesiasticis. vt dicit Bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. & iure. q̄b9. & alios i statuto cōiugat. ¶ No. iij. q̄ res feudalis ecclesie nō pōt alienari. ¶ No. iij. qd significēt verba liberaz habens facultatem: q̄ excludunt

solēnitates iuris & intelligūt etiā de facultate iuris si iuris regularis. ¶ No. quinto q̄ supior ex officio pōt revocari & debet statuta scā ꝯ libertatem ecclesie: & contra indemnitatē ecclīarū. & sic nō solū annullantur statuta que sunt contra libertatem ecclesie: sed etiā que inducunt dānum ecclesie. de quo notatur. ē. c. i. & per Bar. in extrauā. ad reprimendam. ¶ No. vi. q̄ etiā in alienatione feudi exigit consensus legitimus: & solēnitas que exigit in alijs rebus ecclesiasticis. ¶ No. q̄ omne statutū ex vi legis inita fte retractat. ¶ Declaro decre. circa duo. postea descendemus ad materiā. dicit q̄ populus nō pōt statuere. ꝯ ff. de iusti. & iure. l. omnes populi. i. di. ius ciuile. dic non potest populus statuere ad preiudiciū ecclesie. vt hic. immo nec ad comodū nisi auctoritas pape interueniat. vt. xcvi. di. bene quidē. x. di. c. i. ¶ No. hāc glo. & no. Inno. de iudi. nouit. & glo. de solu. c. fi. de reli. do. cōstitutus. & no. i. c. leges. x. di. p archi. vbi dicit q̄ lex ad incommodū ecclesie non valet. ad comodū ecclesie si sit cōmunis valet. si particularis nō: nisi approbet specifice a papa: q̄ generalis est approbata gñaliter p canones. x. distinctio. si in aditionū cū sequētibus. in consuetudine dicit idē quod in lege communi q̄ ligat ecclesiam: si est fauorabilis: aliter nō: & est ratio q̄ cōsuetudo fit a pluribus & magis mature. vt no. de fi. instru. cū. Pe. rabellio ala notat archid. & Hosti. de cōsue. c. i. hec vera quādo statutū loquitur specifice de ecclesia. al statutū simpler in fauorabilibus ligat ecclesiā contra hoc dictū facit fortiter. c. ecclesia sancte marie. s. e. considerata róe pp quam ibi mortui sunt ad vecidendum: vnde cogita q̄ nescio videl q̄ illi rectui possit Rnderi. sic intellige Bar. in l. cunctos populos. C. de sū. trī. & fi. cathō. & idē de fo. compe. q̄ clericis. ad hoc ō fo. cōpe. vnde cri. per que dixi in. c. fi clericus. & q̄ clericis. de fo. compe. q̄ statuta que excludunt feminas a successiōe ligant. vt p sint clericis: & sic fuit pluries ꝑsultū i facto Lapi abbatis & statuta que dicūt instrumēta guarētisie habere ꝑ mptā executōez etiā ꝑsunt clericis. an possint alias statuē: dic q̄ sic: & an posset etiā bodie populus Romanus statuē ꝯ legē retenti in. c. translato. nō inuito pio. an populus possit statuere cōtra legem superioris datam. dicam. de maio. & obe. si quis venerit. vbi etiā hoc comode trāgit. ¶ Secūdo oppono q̄ etiā nō valeat cū consensu alienatio feudi. xij. q. ij. sine exceptione. glo. dicit q̄ nō sufficit omnium cōsensus: & hoc voluit lra. nisi solēnitas debita interueniat. vt ꝓbat in dictis iūribus: & hoc ēt voluit lra hic. ibi de legitimo cōsensu. ooc. dānant glo. q̄ valet aliēatio feudi. de cōsensu illius a quo tenent feuda: nec alienant ēt i cāz nō cōcessaz. seu cāz nō concessiz. de feu. c. ij. q̄ dñium remanet penes ecclesiā. & nō agit de dominio transferendo directe. quo cāu ꝓcederet glo. dic q̄ si agit de infeudatōe de nouo: q̄ in illa transfert dominū. exigit consensus: saltem cuius vtile transfert: ideo exigit solēnitas. ¶ Si agit de translatōe feudi iam translati de vno in aliū: procedunt dicta doctorū. Jo. allegat hunc textū. xij. q. ij. alienatōes q̄ nō valeat alienatio rei ecclesiastice. in cāu non cōcessō ipo iure. hoc ē nō imināte necessitate: p hoc mihi vt cāno in. c. vadū. de re. ec. nō alie. li. vi. dicam ꝺeo dāte in. c. ij. de restī. in integ. ¶ Ad materiā hic duo ꝓponunt dubia q̄ feudum nō pōt alienari. scō q̄ statutum nō valet ad ecclesie preiudicium: inter cetera ergo que dz statutū bēre: q̄ alteri nō preiudicet. ¶ Ad pmuz hic examinat vnam materiaz quā nō tangerem. nisi q̄ a glo. hic ponitur i materia feudoz: qd de pena alienantis feudū. dic q̄ cadit a feudo & dominus pōt alteri cōcedere. de feu. c. a. & in li. feu. i cōstitutōe si dicte vine. ¶ Quero an feudatarius possit alij infeudare. dic q̄ sic. in libro feudoz. i cōstitutōe. si cliē tulus. & in cōsti. lotharij. que incipit imperialē. & no. in ſpe. de feu. §. fi. ꝟ. xxxviij. ꝺ tenēt doc. excepta ecclesia que non pōt infeudari alteri. aut quā p donationem in feudum alteri dare nō pmittit: etiam si sit p anima. vt dicta. l. impialē. Cōtrariū sentit Hosti. in sum. de immu. eccle. §. māda tū sub. §. fiz nec illa immunitas. vbi canon distinguit: q̄ quod dā est feudum quod datur ad tempus: non in ꝑpetuum: vel si est ꝑpetuū requirit psonale seruitium: & tale feudum nō potest in ecclesiā trāsferri etiā per viaz relicti. Ita dicit intelligenda omnia que dicunt in eccliā feudū nō posse alienari. ¶ Quod dā est feudum ꝑpetuum & reale. vel cui cō uenit p aliū deseruiri. & tale feudum pōt in ecclīam trāsferri. etiā p viam relicti. de quo plene p eum in dicto loco. ¶ An feudū possit dari in dotem. glo. q̄ nō. de dona. inter. vi. & vxo. nuper. hoc intellige dādo imꝑpetuū q̄ ꝺ cēt aliēatio. vt in. c. nup & l. impialē. §. primo. de ꝓbi. alie. feu. & ad hoc q̄ no. de feu. c. ij. potest tñ dari in dotē ad vitā feudatarij. de quo in ſpe. de feu. §. ij. ꝟ. xix ¶ Quid de emphyteosi habes. ó locarj. potuit. & in ſpe. de loca. §. nūc dt aliqua. ꝟ. ix. dicūt. d. ó Rota sua cōclusiōe. ccxx. ¶ Quero an vsurarius possit vsuz vendere domio irrequisito. dic q̄ nō. Insti. de vsu & habita. in prin. dic vt ibi no. & i. l. habitatio. C. de vsufr. ¶ An emphyteota possit vēdere melioratiōes suas domino irrequisito. dic q̄ nō. & si fecerit illō dominus poterit revocare. C. de iure emphy. l. vlti. ff. loca. potuit. ¶ Sz facta denūtiatōe domino si dixit se velle emere vel a denūtiatōe duoz mēsiū fit lapsum spaciū. potest cui vult vendere dūmodo nō vendat personis ꝓhibitis. ff. ō loca. potuit ¶ An vasallus possit renūtiare feudo gl. q̄ nō pōt iuuo dño cū eius fauore introductū fit. vt vasallū habeat. C. de ac. & ob. sicut i initio. ar. ꝯ ff. de ope. liber. interdum standū est huic ꝯrio. dūmodo non nimis tēpestiue renūtiet. vel nō interfit domini. ff. ꝓ socio. l. etiā socius. §. fi. post renūtiationē aūt lz dño seruire non teneat. in memoriā tñ pristini dominī eū offendere non dz. C. de q̄sti. l. seruus. in fi. feu. de vasal. qui cōtra consti. loca. feu. ali. c. i. vbi videt expressum. By. & Jac. de are. in. l. io cum quo. ff. de aq̄ plu. arcen. tenet contrariū. hoc verum quando seruicium non est certum. vt in vſi. feu. de vasal. q̄ contra cōsciētiam consti. loca. c. i. secus si seruicium sit certum. vt in. l. feu. de capi. qui curiaz ven. hec vera si in manibus dominī refutat. alias domino ignoranti non nocet: sz bene sibi. ff. de seruit. l. fuit ꝛea. §. penſr. ff. de neg. gest. l. soluendo. ó renunt. q̄ in dubio. de quo in sum. de feu. §. in quibus modis. ¶ Venio ad materiā. hic habēus vnā vim legis negatā q̄ nō ꝑt statuentes statuere ad preiudicium alterius hoc in statuto ꝑticulari examinatum est in. c. precedē ti. Inno. ár hic videtur examinare quid in lege vſi an principe statuendo possit statuere cōtra iuo alterius. quaz expedio p tria. An imꝑator vel princeps possit statuere vel rescribere contra iuo diuinum: q̄ hec statuere & rescribere quasi procedunt a pari. illo simꝑ ꝓsequor. Scō an possit statuere vel rescribere contra iuo naturale vel gentiuz ad preiudicium alterius subditi. Tertio an possit statuef vel scribere contra iuo positiuū. vt imꝑator contra legez ciuilē vel iuo ex eo quesitum. An papa contra legez canonicam vel iuo ex eo quesitū. ¶ Ad primum questio trāgitur in. l. fi. C. si contra iuo vel vti. publi. in. l. i. ff. de consti. ꝓn. & per Cy. in. l. iij. C. de preci. imꝑe. offe. Bar. i. l. cōe populi. ff. ō iusti. & iure. Inno. b. & Cy. plnissime. p Hosti. hoc in summa: dicta simul concludēdo: dic aut legē diuinā vult in totū abrogare. & non posset inferior ex potestate defectu. xxi. di. cū inferior. ó ma. & ob. si qs venerit. ¶ Aut aliquo casu ipsaz distinguēdo. vel illi detrahēdo cōtra illā statuere. & tūc aut contra id q̄ statuit a iure diuino est p missum quandoq̄ vt in illo non occideo. in quo repit aliqñ pmissū. p verba xꝑi dū dixit Petro. Cōuerte gladiū tuū in vaginam: qui gladio ferit gladio peribit. Non credo q̄ de iure canōico potestas mortis possit pmitti p no. in. c. sententiā. ne clerī. vel monach. & i. c. i archiepiscopatu. de rapto. p viam iusturie. nisi diceremus hoc posse fieri

per papam.q non est ligatus iure positiuo.quod no.vt oc
cidens occidat:& tūc hoc pōt pmittere lex ciuilis. & valet
lex vt ex cā occidat.l.ij.C.quādo li.se.sīn iudi.vin.ff.ad.l.
cor. de sic.l.iij.in fi. ¶ Aduerte hoc est verum si causa est
iusta ira q̄ mortē mereat alo nō ō iure canōico:ideo dicit
Bar.q̄ valet lex.per quam permittit q̄ bannitus impu
ne occidat:& ratio q̄ bānitus ē transfuga & hostis ciuita
tis.l.amittit.§.i.ff.de capi.dimi.hostis aūt ciuitatis pōt
impune occidi.ff.ad.l.corne.de sic.l.i. aduerte hoc verus in
bānito psonaliter.Si esset in pecūia bānitus.hec nō esset
causa suff cēs occidēdi.ideo non valeret statutus. sic dic
Hosti.in.c.a.de cōsue.& hoc placet.ō hoc per Tho.i scōa
secūde.q.lxiij.articulo.ij.& Jo.an.i addi.specu.in ti.ō cō
stu.late hoc examinauit:& cōcludit.q̄ inq̄stū dicit bānitū
occidet si ordinat ad bonū cōmune ciuitatis & iustitie. va
let statutū. Inq̄stum ad rancores vindicte nō:& sunt vba
Gratiani.xi.q.iij.in.§.si ergo.xxiij.q.v.nō ē crudelis.& c.
minister p quod de facto dixi.q̄ statuta que i ciuitate flo
rentie cōsortibus pmittunt vindictas nō valet: q̄ permit
tunt ex rācore vindictā. ¶ Quādoq; lex dicta simplicit
loquit.& tūc est aduertendū aut cā subest legi: & excludit
peccatū:aut causa nulla subest vel nō subesse potest. vel si
subest nō excludit peccatū:aut est dubiū an cā subsit.vbi
subesse pōt.que excludit peccatū. Si causa subest que ex
cludit peccatū valet lex ciuilis contra ius diuinum: vt pa
tet in illo. Et i ore duorū vel trium &c. de testi.in omni de
iudi.nouit:& tamē quādoq; lex requirit.vij.& valet .C. de
testa.l.iubemus in fi.& l.hac plurima.qui testa.fa.pos.
aut causa subesse non pōt:vt q̄ dō ꝑbat cū matre. vel con
stat q̄ non subest.vl si subest non excludit peccatū.& si va
let.ō pscrip.c.fi.ō iurenturan.cū ꝓtigat:& q̄ ibi nō.de pac.
q̄uis li.vi.aut causa subest seu subesse pōt:& dubiū ē an sub
sit.& doc.dicunt q̄ valet:q̄ in dubio cā subesse pīsumit.sic
dicit Cy.& plus dicit ibi Cy.& Ja.de are.q̄ in tantū p eo
presumitur.q̄ non admittitur pbatio in contrariū:quod
bene nota.ad hoc de pbat.ex lite.& hoc ponit in dicta.l.
fi.C.si contra ius vl vti.publi.& l.fi.& pta.C.de preci.impe.
offe.de rescripto.an tollat hoc ius vbi potest tollere:dic
vt statim dicā in iure ciuili. ¶ Tertio ad q̄s.an valeat fi
tū vel statutū cōtra ius naturale vel gentium. ¶ Si que
rit an possit statuere q̄ ius naturale aut gentū prout non
statuit ad p̄iudiciū p̄uati.dic q̄ potest ex cā:& distinguen
dum ō in totū abrogādo:q̄ naturalia iura imutabilia sūt
.v.di.p totum: aut vult statuere ad p̄iudicium p̄uati.& tunc aut p via statuti.& pōt.sic dicit butri.in.l.fi.C. si con
tra ius vel vti.publi.vnde dicit q̄ imperator possit mihi tol
lere dominū rei mee.Bart.tenet q̄.dicendo q̄ imperator nō
possit facere vnam legem inhonestam.vel iniquā. que va
leret cōtra substantiā legis.l.iij.ff.de legi.iij.di. erit aūt.
Item archi.q̄ tenet contra.di.i.ius ciuile.& ix.q.vlt.p prin
cipalem.Concludo ergo q̄ si statuēdo vult facere cū cau
sa:auferendo mihi que sunt de iure gentium.hoc potest.& iusta subest cā quādo in hoc versatur vtilitas publica.ff.ō
rei ven.l. Item si verberatus.§.fi.ff.ō cuic.lucius.ff.q & a q̄.
.l.si priuatis.vt si vult rex priuato auferre vt det militi pu
gnanti p re publica.ad hoc allegat Jnno.C.ō ho.vāp.p
totum.ff.de religi.l.si q̄s sepulchrum. Item si vellet vende
re rem cōmunem quam habz cum priuato.& p̄uatus nollet
.l.i.ō ven.re.fis.li.x.ad hoc.l.fi.C.de quadri.prescrip. aut
subest nulla cā.& hoc constat & hoc non pōt. secundum
Jnno.hic.nec quo ad forū cōtentiosum. nec penitentiale.
vt no.ō immuni.eccle.q̄ plerique:q̄ nō posset statuē imustū.
vt dicit Bar.& Butrig.ꝑ primum & Cy.in dicta.l. & pta.
allegat insti.de legit.agna.tu.§.fi.hoc vez quādo statuit
nō modice ledēdo modice ēt posset sine cā statuere ad in
cōmodū p̄uatū.hec vera sunt quādo statutum est cum cā
& durat cā.vel subest in cāu occurenti:& si cā cessat vel nō
adest in cāu occurrēti vt salte i foro anime seruāda sit lex
vide qō scribit Jnno.de immuni.eccle.q̄ plerique ibi tenz q̄
non:q̄ si in foro ꝓtentioso nō tenet:ergo nec in penitētia
li:lex ex causa tollit actionez iniuriantī filiofa.q̄ ex hoc in
ducebat ad patrē interficiendum. Quid si occurit casus
q̄ mutuet ex sola caritate.dic vt ibi:aut est dubium an sub
sit causa:& dic q̄ i dubio p̄sumit:& sic tollet posse quo ad
obseruātiā in tantū q̄ ꝑ non admittit probatio: secūdum
eum.ad hoc dic.i.de proba. ¶ Venio ad tertiū an possit
statuere vel rescribere ꝑ ius ciuile vel canonicum si vult
statuere ꝓra ius cōmune reuocādo ius nō ad p̄iudiciū
p̄uatum pōt. An autez vbi Papa vel imperator facit legē
ꝑticularem p̄iori videat primam tollere habentem clausulam
derogatoriā.dic q̄ si ē derogatoria solēnitatis.illā ātiq̄
tollit etiā non facta mentione de clausula. Si ē derogato
ria volūtatis illā nō videt tollere.nisi facta mētione ō clau
sula.iuxta no.i.l.humanū .C. de legi.& l.omnes populi.ff.
de iusti.& iure.nisi cōstaret ex certa scientia principis q̄ il
lam tollere vellet.Juxta.no.p Jo.an in.c.i.de cōsti.li.vj.
de quo dic vt ibi no. ¶ Ad p̄iudicium autem p̄uatū an
possit statuere vel rescribere tollēdo ea que quis quesiue
rit & hz de iure ciuili.vt sunt actiones que sunt de iure ciuili.
& pōt secōm Jnno.alle.l.i.§.deinde exactis.ff. de orig.iur.
¶ Quero an actiones sint de iure ciuili vel naturali opi. si
inter legistas.de quo in.l.ex hoc iure.ff.de iusti.& iure fi in
fisto. In hoc cōmunis opi.habz q̄ sunt de iure ciuili.tūc ē
dubiū an possit statuere tollendo illa.dic si lex transiuit in
contractū vel priuilegium non subiecti.non pōt princeps
tollere illud. no Jnno.de iudi.nouit. Si nō transiuit i pui
legiū:aut constat q̄ illa tollere vult.cū causa legitima po
test:vt q̄si confiscat bona & iura ex delicto:vel ex prescrip
tione.Aut vult tollere sine cā & constat causaz nō subesse.
opi.sunt q̄dā dicunt q̄ tollere pōt quia sunt de iure ciuili
& illa que sunt ō iure ciuili possunt tolli.q̄ imperator & pa
pa sūt supra ius positiuū. Guido de suza.tenuit q̄ actiones
que sunt iuris ciuilis nō pōt tolli sine cā:q̄ hz omne actio
sit de iur ciuili tñ dominū pp quod actio iuris dat:& esse
dicit in bonis:est de iure gentiū:& ius ciuile creat actionē
vt iā dixi.Dominū aūt illius iuris est de iure gentium ex
quo iura & actiones sunt in bonis:vt.l.a diuo pio.ff.de re iu
di.vel dato q̄ consideremus actionem tolli posse:ius na
turale & gentiū.ex quo ante p̄ducam actionez erat:remā
nebit in illo iure p̄meuo.q̄ ō erat anteqūs foret ius ciuile:q̄
stante illa equitate naturali obligatiōis naturalis: que si
potuit.poterit adiri iudex.vt manu regia ministret iustiti
am:sicut & alias ministrabitur: antequam esset ius ciuile.
vt.l.ij.ff.ō ori.iu.& l.cōgruētius.C.de patri.pote. ¶ Bo.
bene ideo dixit hic. Jnno.& Cōpos.post eū. q̄ licet sufficiat
q̄ princeps tollat actionez sine cā.nō tñ substituebit
qui si petat iustitiā audiat:nec iustitia si petat ex illa equi
te naturali denegabitur.quod no.& sic de iure ciuili.hz nō
agat ex naturali sola obligatōe:& nuda conuentōe:de ri
gore tñ per viam iustitie talis sola naturalis habebit exe
cutionē:ex officio lato iudicis.scōz q̄ olim ex puro iure gē
tium ministrabit iustitia:quod bene est notandum.hec te
net etiā Jo.an.q̄ agat officio superioris in.c.nouit.j.de iu
di.ad hoc quod dicimus in fuo. qui quandoq; agit & tñ
non potest habere actionem:q̄ incognitus a iure ciuili.vt
patz ex his que no.in.l.iij.ff.de his qui sunt sui vl ali.in.fi
& imperator qui non pōt obligari de iure ciuili compellit
ad executionem eius q̄ petitur.vt in.c.i. de ꝓba. & scribit
Cynus.C.de legi.l.digna vox.ad hoc quod no.de iudi.no
uit. ¶ Hec vera quo ad illa que sunt grauis p̄iudicij.q̄
ad illa vero que sunt leuis.vt quo ad dilatorias p modum
procedendi:& quo ad appellationes tollendas bene rescri
bit ad p̄uatū incomodū alterius.vt de ap.postoralis.& c.
vt debit⁹.de & pta.c.i. & no.de rescr.statuū. Aut ē dubi
um an cā subsit.& tūc ex quo cōstat de volūtate in dubio in
factis imperatoris maxime statuendo dici pōt cām subesse

præsumptiue. vt scribit Cy. in locis prallegatis. & in. d. l. ℟pta. C. de preci. impa. offe. & in. l. fi. C. si cõtra ius vl vti. publi. Quandoq; est dubium an velit tollere vel nõ: quia nõ constat certitudinaliter de volũtate. hic aduertẽdũ: q; aut rescribit differẽdo vel dilatorias tollẽdo: & valet statutũ: & rescriptũ: vt. l. quotiẽs. C. de pẽi. impa. offe. q; i dubio p̃sumit velle. Aut totalr ius tollẽdo vel perimẽdo. et nõ é verisile: q; velit ius tollere. nisi subsit clausula q̃ dicat nõ obstãte tali lege: vel emanauerit scõa iussio ad hec. C. ó preci. impa. offe. quotiẽs. de testa. auc. & hoc iter liberos: & hoc teneas. Hec ita sũt i p̃ncipe: & papa vbi scribit i bis in q̃bus nõ b; liberã administratiõem: b; aũt papa rescribat in bis in q̃b⁹ b; liberã administratiõem: vt in bñficialib⁹: vt de prebẽ. b; li. vi. vt lite pen. in cle. si duobus: valet rescriptum absq; clausula non obstante. non tamen credo q̃ B q̃ rescribendo velit derogare iuri alicuius. ar. c. super eo. & quod ibi no. Jo. de offi. del. Jdẽ vbi apparet ex natura materie & rescripti: q̃ contra ius rescribit: vt no. Jo. in. c. i. vbi iura habẽt specificã clausulam derogatoriam. de rescript. eam te. ¶ An aũt sufficiat dicere nõ obstãte lege simplr cõgit Jo. an. in. c. i. de excep. prela. li. vi. Tene q̃ si specifice noiat legem. vt nõ obstãte tali lege: planum est. Si eam non noiat specifice: sed dicit generalr nõ obstante aliqua lege. hoc non sufficit. vt. l. fi quis in p̃n. ff. del. iij. Sed si dicat nõ obstãte aliqua lege que in p̃rium loqueret: hoc sufficit ẽt ẽm Bar. in. d. l. fi. C. si contra ius vel vti. publi. nec arctatur q̃ singulariter & indiuidue mentionem faciat. sed solus specialiter loquatur: dic q̃ si ius habeat clausulã simpliciter derogatoriam. s. q̃ quicquid contra sacrum fuerit fit nullum ita p̃cedit dictum bar. Si autem habeat clausulam specificam: non valet nisi fiat mentio specialis de lege vel canone. tunc nõ p̃cedit dictum. imo req̃ritur specialis & specifica mentio. vt. c. nonnulli ad hoc. l. nõ semp del. iij. & in. d. l. fi quis in p̃n. glo. ff. dele. iij. ¶ Inferior autem an possit tollere statuendo contra ius: dic q̃ inferiores laici sic p̃t. l. cõe ppli. ff. de iusti. & iure. dum tamen nõ statuerent in reseruatis. vt dixi qui fi. sint legi. per venerabilẽ nisi esset populus qui haberet regimen & esset liber de quo fbi. ¶ Inferior ecclesiasticus nõ. ó me. & obe. q̃ sup bis. in cle. ne romani. de elec. no. in. c. fi. de offi. archi. & hoc qa habuit potestatẽ a papa: cõtra eius disposita ergo statuere nõ pót. l. formã. C. de offi. prefec. oriẽ. Limitãdo & distinguendo potest. de of. archi. c. j. Contra statutum sũ ad p̃ iudicium alterius. an possit. Inno. de temp. or. cuj dilecti. dicit q̃ nõ. dic q̃ si transit in cõtractum vel p̃uilegiũ nõ subiecti. non potest. Si in p̃uilegium subiecti pót. de iure iuran. in nostra. prout dixi. ẽ. fi non transit in contractũ ad hoc potest. hec vera sunt. put voluit statuere cõtra ius cõmune. vel p̃prium statutũ. ¶ Si volunt statuere ad p̃iudiciũ p̃uatum alicuius. Quid in secularibus dixi. ẽ. c. cum cõe in ecclesiasticis statuere nõ possunt ad p̃iudiciũ inferiorũ: nisi inferiores cõsentiãt. vt no. de loca. vestra. no. de testa. requisiti. de of. lega. c. fi. no. de cõsuetu. cũ dilectus. xvij. di. c. j. de quo. xvij. dist. p totũ. hoc puto verũ in quãtũ statuit sine causa: sed cum cã statuere pót. & de iure vnius ecclesie alteri dare leuiter: vt J. de cõsue. cum olim. & de reli. do. constitutus. no. xxiij. di. c. ij. xvij. q. i. ecclesia. xxxv. q. j. in summa. de rebus ec. non alie. oudum. vnde Bar. in l. j. ff. q̃ quisq; iur. ¶ An autem posset inferior a papa re scribere contra ius tene q̃ non: qa sic tollere ius alteri⁹ solius est p̃incipis: & reseruatum p̃incipi: vt dicta. l. fi prima tus. ff. qui & a qui. in ecclesiasticis. dic vt de bereti. statura in glo. in verbo figura. versi. sed numquid. ad hoc cle. ne romani. de elec. in glo. & l. forma. C. de offi. prefec. vr. Jn ecclesiasticis in legato. dic vt ó confirma. vti. vel inuti. c. pe. in ordinario. dic vt patet de reli. do. c. constitutus.

Antõnius de butrio.

ℭUm accessissent

Dignitas de ecclesia

statuto capituli: q̃ sede postea apticam confirmato: sublata: non censetur vlra vacare: nisi postea statutum per contrarium actum sit sublatum. b. d. ¶ Diuidit in tres. Jn p̃ma allegatio p̃ primicerio. Jn secũda allegatio contra eum. per capitulũ. ¶ Jn tertia diffinitiue commissio. scõa ibi insup. tertia ibi quo circa. ¶ Nota q̃ vacante dignitate possibile est in nõ vacare: q̃ collatio deuoluit ad le. ap. q̃n cõputato semestre p̃ qualibet collatione apparet q̃ deuoluta est: de concel. preben. c. ij. & dicit collatio. i. donatio. de quo de preben. relatum. & tunc ex potestate p̃pria & speciali papa pót ꝓferre: nõ ex generali tñ. qua oia beneficia pót cõferre etiã non vacantia. de pben. lj. li. vj. ¶ No. secundo q̃ primiceriatus quãdoq; dignitas appellat vt infra. q̃n q; p̃sonatus vt. ẽ. & sic videtur q̃ officium & dignitas & p̃sonatus idem sonent. & sint synonima: & sic habes vnum signum cognoscẽdi dignitat̃: q̃n habet nomen officij. vide de cõsue. c. j. li. vi. p Joã. an. & de preben. de multa. ¶ No. tertio. q̃ ad certificandũ p̃sonam sufficit in ℟pto exprimere solũ nomẽ dignitatis. ibi archidi. & hodie dicit Jo. an. de stilo curie apponit nomẽ integr̃. & cognomẽ ad euitandã equocatõis fallaciam: & no. J. li. j. c. vl. nã & in legib⁹ nõ signus sed sequentia sfarum prudentum nomina exprimunt. C. de vete. iure enucle. l. j. ℌ. penul. circa p̃in. vl. col. ¶ Nota q̃rto q̃ non possunt canonici facere statutũ: & q̃ non possunt vnam dignitatẽ statuendo in ecclesia supprimere: in redditibus ad p̃priũ cõmodũ deputat̃: sine pape auctoritate. ¶ No. q̃nto q̃ extincta dignitate est impossibilis illius vacatio. & sic no. q̃ qualitas non pót esse sine suo subiecto. ad hoc. ẽ. c. ij. ¶ Nota hoc dictum. & vide cle. j. ó ℟ptis. & quod ibi dixi in verbo haberẽt. vide cle. frequẽs. v. quedã de excess. p̃la. ¶ Nota. vj. vnum casum in quo p̃ mortẽ canonici non vacat bñficium. idem p; in ecclesia in q̃ nõ sunt p̃bende distincte. vt p; in. c. dilecto. de prebẽ. tertius casus quando bñficium est de mensa: q̃ cõsolidat̃ mẽse: mortuo canonico ad instar vsufructus. & vide Pau. in cle. j. de sepul. ne. p̃la. de pigno. cũ cõstet ẽm Hin. ¶ No. vij. q̃ sola directa cõtrauẽtiõe p̃uilegij p̃ditur p̃iuilegius. ¶ Nota q̃ canonici dignitatẽ suppressam restituere possunt: & creat̃ resurgẽdo: nõ obstante q̃ cõfirmata fuerit suppressio a sede apostolica: & sic ij nõ possent nouiter statuere. possunt tñ statutũ contra ius ẽt auctoritate supioris tollere. vide bar. in. l. cõe populi. ff. de iu. & iur. & facit qõ dixi. ẽ. eo. cum omnes. ¶ Q̃. q̃ canonici isti intimauerunt: & per cõsequẽs nõ p̃ossunt ꝓpriũ asserere. de concel. preben. q; diuersitatẽ. So. in tex. quid á habent q̃ canonici cõe intimauerunt. dicit bar. q; ij cõe intimauerint stabit veritati: q; delictum p̃sone. & sic possunt reuocare p̃fessionem suam. & allegant cõtra in iudicio eius quod extra asseruerũt: & facit q̃ p̃fessio extra iudicialis capti nõ p̃iudicet eccle. dum tñ ꝓstet de veritate opposita. ¶ Nota q̃ sola receptiõe ad dignitatẽ. resurgit dignitas antiquitus extincta: & sic sola simplici voluntate tacita vel expressa creat̃ dignitas & surgit extincta. ¶ Pro declaratõe materie & capti exped̃t gl. Tria hic ponunt quoꝝ duo sunt extrinseca a materia tituli. aliud de materia tituli. Primũ q̃ vacãte longo tpe dignitate deuoluit collatio ad papã. Secũdus an canonici suppr̃imere possint antiquã dignitatem: vel nouam creare. Tertiũ an ꝓuentiõe p̃uilegius tollat̃ actu vnico. ¶ Quo ad primũ oppo. cũ glo. p̃ma q̃ nõ deuoluat in distincte ad supiorem potestas cõferẽdi de cõcess. pben. q; diuersitatem. So. si nõ subest iusta cã impediméti deuolui. vt hic q̃n̄ subest & nõ deuoluit vt in ꝓriore attende q; ẽm glo. dicit subesse iusta cã q̃n̄ papa interdicat ne ij. illud tpus postulauerint licentiã eligendi: vt in. c. fi. ī. de electione. Dicunt doct. q̃ melius dixisset postq̃ fuisset in

mora petendi licentiam. Ad secūdum pro expeditióe gl. tria opponūt q canonici potuerunt hanc dignitatē tollere. ad hoc. c. j. t. c. aūcte de instītu. ꝓpter hoc gl. revocat in dubiū an canonici. sine auctoritate ofi pape potuerunt hanc dignitatē tollere ad partem negatiuam. allegat iura t rónes vt in ea pz: deinde ponit opi. t prima opi. Jo. qui tenuit q ex cā hoc pñt vt in iurib⁹ prealligatis in ꝓtrariū t. j. c. primo: dum tñ intercedat aūctas epi: t iusta cā eē pōt quādo redditus sunt diminuti hec potuisset duobus ergo cōcurrentibus fm istam opinionē valet q cā iusta t auctoritate epi hoc possunt. ¶ Secunda opinio est glo. q hoc non possint sine licentia pape: t intercedente ꝓsensu episcopi: qz possent inuenire causam vbi non subesset. t hoc p istū tex. nā q hic inutile fuit cōfirmatū per dominum papā ex certa sciētia. xv. q. vlt. c. fi. sic in simili dat actio ex pacto nudo. si iuuet legis vel principis auctoritate. vt. l. rescriptū. ff. de pac. ¶ Tertia est opi. glo. q dignitatem nō possit capl'm etiā intercedentibus his duob⁹ de quibus. s. sine licentia pape suppzimere. vel ō nouo creare. Bñficiū aūt simplex. nisi esset numerus iuramento firmatus: t per papam confirmatus. adiecta clausula: q si secus rē. vt. j. c. pri. de prebē. Pro illorum a cōtrario sensu: primā opi. tenent hic ꝯ plures doc. reprobata hac vlt. Et ideo cōcludendo ipsoz dicta dic q si bñficium vel dignitas ē creata auctoritate pape: illud nō pōt suppzimi sine eius licentia: de iudicijs cū venissent. de confir. vtili. vl inutili. c. j. t de re iudi. c. primo. ¶ Si nō est creatū auctoritate pape: t collatio illius spectat ad tertiā: vel presentatio. vt ad pronū sine cōsensu eius suppzimi nō pōt. xvj. q. vij. monasterium. t. c. rónes. nisi papa hoc faceret. q pōt alterius iuri preiudicare. ad hoc no. in. c. cū dilectus. ō iurepatro. ¶ Si ispectaret collatio ad capl'm: tunc si numerus est iuratus. t ab aplica sede cōfirmatus. maxime cū clausula vel cū iuramē to. nō credo q absq; auctoritate pape possit suppzimere. vt dicit glo. de ver. sig. olim. nisi forte diceres q in illo itel ligef clausula nisi redditus sint diminuti. sicut per ꝓrium ineſt ꝓdicto nisi redditus augmentent. vt. c. cū. M. quod forte nō est male dictū: tutius est habere auctoritatem pape: qō credo verius de iure. s. q nō possit. t hoc tenet cal. ¶ Si nō est iuramēto firmatus vel cōfirmat⁹ a sede apostolica cum clausula. tūc si bona capli t epi sunt cōia. adhuc hoc fieri nō pōt: qz capl'm solum hoc nō pōt. t episcopus nō pōt ꝓpzio facto auctorare: qz in facto proprio argumentū. l. j. ff. de auc. tu. t in cle. si vna. de re. ec. nō alie. re curreret ergo tunc ad papam vel archiepiscopū. fm Jo. de cal. t Jo. an. ¶ Si aūt bona nō essent cōia. tunc epus t capl'm cum cā hoc posset: sine causa aūt nō. ¶ Hoc autem vltimū intellige: qz applicatio redditū beneficij vel dignitatis fuisse nō applicat alteri beneficio vl officio seu pio loco: qz si applicaret capitulo hoc nō posset fieri eciaz de cōsensu epi: ad hoc cle. Si vna in. ij. responso. ō reb⁹ ec. non alie. t sic intelligit Jo. an. in addi. spec. in ti. de bis q̄ fiunt a prelato sine cōsensu capli: nisi tunc in casibus in quibus de. Si vna corrigat iura antiqua: nec predicta ob. c. cū olim de cōsuetu. c. fi. de ver. sig. in quib⁹ fit mentio ō cōfirmatióe pape: qz debent intelligi q petita fuit ad cautelam alē ibi factū narratur. An aūt ad preiudiciū expectātiū possit suppzimi bñficiū. dic q nō in de. lrās: an aūt capitulū posset nouas dignitates creare. gl. dic q nō absq; auctoritate pape. Sed dic aut vult creare dignitates maiores. vt epārum vel archiepiscoparum: t hoc nō pōt fieri sine auctoritate pape. sic intelligit. c. i. xxij. di. aut vult creare dignitates nō cōmunes. sicut dignitatē cardinalatus. t nō pōt. l3 in ecclesia rauenatēn. t cōpos. hēant ex privilegio Aut vult creare vnā ex dignitatibus cōmunib⁹ t tūc aut vult creare antiq3 extinctam resurgēdo: t potest capitulū ēt dato q sit suppressa auctoritate pape. vt hic est casus: t hoc ꝓpter reliquias precedētes: t hoc est quod voluit hic glo. ſi. Aut vult nouiter creare t tunc aut est determinat⁹ numerus t cōfirmatus ab aplica sede maxime cuz clausula. vel iuratus. t nō pōt sine auctoritate pape: nisi fructus supercrescerint. vt in. c. cū. M. j. c. ¶ Si nō est determinatus vel non est iuratus vel cōfirmatus a papa cū clausula: tūc epus cū capło pōt creare nouā dignitatē: sed non pōt hoc capl'm tantū vt hic. Simplex aūt bñficiū pōt ar. in. c. cū. M. ad fi. vbi tenet receptio facta a canonicis vltra numerū: nō confirmata a sede aplica: t sic rumpit hoc tñ limitat Fede. q receptio fcā per capl'm tñ rumpit numerū q spectat ad solū capl'm. secus si ad capitulū t epm: qz tunc nō ꝓiudicant epo: consensu ipsi⁹ non intervenientē: nisi hoc fieret sede vacante. secundū formā. c. primi. ne sede vacante lib. vj. t hoc notat suo cōsilio Feder. ccl vij. Querit post modū glo. qd operet cōfirmatio pape: dic vt in. c. ꝓdicto. ¶ Ho. hoc dictū glo. q̄ dicit q de confirmato bñficio inferior nō pōt cognoscere: l3 nō directe potest indirecte. vt si ex aliquo nouo delicto p quod nō revocaretur in dubium. de cōfirmatióe pape. vellet aliquid dicere t deponere posset. de quo per glo. de confir. vtili. vel inutili. c. j. t vide Inno. de offi. dele. sup eo. Idem no. ō re iudi. de cetero. de hoc de preben. nisi. t habet de elec. cū iter R. de preben. cū singula. li. vj. de offi. or. pñti. c. li. Pau. in cle. j. de supplen. negli. prela. ¶ Ad tertiū patsum in quo dī q priuilegiū pditur vnico actu. contra. j. de priuile. accedētib⁹. t. c. fi. de transl. vbi saltem spacium exigit. xxx. vel xl. annoz. ¶ Item secūdo q̄ factum psonarum de ecclesia non dz nocere ecclesie in tollēdo priuilegia ecclesie. super hoc sunt opi. quidā dicunt q aut priuilegiū continet aliq̄d faciendū: aut aliquid nō faciendū: aut dat potestatē excipiendi. Si cōprehendit aliquid faciendū. tūc pditur nō vnico actu. sed sparsio. x. annoz. ff. de nundi. l. j. Si dat ad nō faciendū aut papa sibi reseruauit aliq̄d iuris: t non pōt illi renūtiare cōtrauentē do absq; cōsensu pape. ō arbi. cū tpe. Si nihil sibi reseruauit. tunc pditur spacio. xxx. vel. xl. annoz. Si dat ad excipiendū. tunc ꝓpetuum est: quę tpalia sunt ad agendū. ꝓpetua sunt ad excipiēdū. ff. ō doli excep. l. pure. ſ. fi. qō est verū si nemo agat. sed si aliqs agat t tunc si nō excipit de priuilegio pditur priuilegium. ff. de doli. excep. l. pure. ſ. fi. quod intellige quo ad ius deductum in iudicio. quo ad alia ex toto nō pditur priuilegium. ¶ Hoc non soluit casum: qz hic vno actu tollit. ergo nō decēnio. vel spacio. xxx. vel. xl. annoz. t tñ nō datur ad excipiendū Jo. an. soluit aliter. t vide aut ille ad cuius vtilitatē est cōcessum priuilegiū. directe obuiat priuilegio. t pditur priuilegium. Aut non directe obuiat t non pdit priuilegium vnico actu. vt quādo nō vsus se illo pdit legitimo tpe: vt dicto. c. fi de terra. Et est rō: qz plus delinquit qui directe ptrauenit priuilegio. ꝯ q̄ nō vtit illo. l. xxx. di. si quo. de sen. excom. cōmittit. hec erat bona sed non pfecta. ¶ Tertia opinio vt dicat: aut priuilegiū est onerosum t pdit vnico actu. vt hic. Aut ho est fauorabile: t nō pdit vnico actu. ¶ Quarta opinio tāgit: q aut priuilegiū est ꝓcessum fauore psonaz. t pditur vnico actu. vt hic: aut fauore religionis: t nō perditur vnico actu. Et idem si fauore ecclesie. sed pdit legitimo tpe. ¶ Glo. dat vltimaz: qz quolibet ius loquit suis casib⁹. Et sunt diuersi casus. ideo non obstant. hec est facta puerilis solutio. Hy. dicit q aut priuilegium est cōcessum ad petitionem alicuius. t vnico actu pditur. aliter nō. pro ipso facit. c. si motu ꝓprio de pben. Alii q aut quis nullo ipetrāte venit cōtra priuilegiuz t illud pdit. vt hic. t j. c. pri. Aut nullo impetrante. Item non nisi legitimo tpe. vt. c. accedentib⁹. Alii vt compos. q priuilegiū regulariter vnico actu nō pditur: qz est lex. t lex nisi certis modis tollit. vt. l. de quibus. ff. de lē. Alia autez sunt specialia. que inducunt vel ꝓpter odiū. vt in vsurario vt. l. ij. C. de iure do. t impe. l. fauore hic. t. c. sequen. felicz ꝓpter ampliationem numeri seruitoz t odium illoz qui

legem pape imponere voluerunt Jo.an.cõiungẽdo opi. distinguit. Aut priuilegiũ circa iudiciũ cõpetit.aut circa factũ. Primo casu aut cõpetit ad agendũ:aut ad excipiendũ. Si ad agendũ durabit tanto tpe quanto actio durat:ꝛ nõ vltra.vt.l.si tñ.§.quinimo.ff.si quis cau. Si ad excipiendũ.tunc nullo agente.ppetuo durat:qz que tẽporalia sunt rẽ.vt.l.pure.§.fi.ff.de excep.doli.nisi si quid iputetur excipienti:vt in.c.si autem.Je. Vel limitatuz tpo:vt.l. quotiens.C.de preci.impera offe. Aliquo agẽte tũc quo ad illud preiudicat. Scõo casu pota aut ad faciendum ꝛ durat spacio decem annoz:vt.l.j.ff.de nundi.qõ ꝓcedit i priuatis intellectio.secus si ad faciendũ.tunc si cõcedens aliquid sibi reseruauit.non tollit nisi quãdo res ipsum familiaris tangit.q̃ me.cã.c.penul.ꝛ.c.cũ tpe. Aut nihil reseruauit. Itez si fauore psonaz tollitur vnico actu: vt hic. Si fauore ecclesie vel religiõis.non tollunt vnico actu.p regulam delictum. Tollitur bene p prescriptionẽ legitio tpe:vt.c.accedentibus.de quo per Hosti.in summa butri.§.quando.v̄.cum priuilegiũ. Jo.an.voluit hãc reducere ad distinctionẽ longam:ꝛ ẽt Jo.cal.ꝛ plus imbrauerunt de carta q̃s fuit opportunũ. Et plures hanc opinio.habent.in.l.falso.C.de diuer. Rp.per Cy. ¶ Duo vel tria sunt que possunt tollere priuilegium. Aut finis vite priuilegij:vt q̃ ad tpo fuit cõcessum.vel sub cõditione extincta. Item prescriptio. Item valida renuntiatio p illũ qui hẽt prãtem renũciandi. Aut ergo vna ex cõtrauentiõe priuilegij purificant cõditiones seu purificat cõditio extincta priuilegij:vel est lapsum tẽpus priuilegij. Et planũ q̃ pditur priuilegium. Aut cõtrauentione priuilegij nõ finitur vita priuilegij ex se. Et tunc aut actus ꝯuentiõis ꝓcludit validã renũciationẽ.ꝛ tunc tollit priuilegiũ. Aut actꝰ cõtrauentionis non cõcludit validam renunciationem.ꝛ tunc nõ tollit priuilegiuz:nisi legitime prescribatur.casus est in.c.si de terra.ꝛ.c.accedẽtibꝰ.ò priuilegijs. Et lz vnũ dicat de.xxx.alterũ de.xl.standũ est capitulo.qõ dicit exigi.xl.qz prescriptiões.xxx.annoz sunt corrector.Jõ ꝓscrip. de quarta. In foro autem ciuili pditur spacio.x.annorũ. Si est prescriptibile.vt ius agendi secus in iure excipiẽdi. ¶ Sed si quer̃ qui sũt actus cõcludẽtes renũciationes:ꝛ qui nõ.dico aut res est spectãs ad ecclesiã.ꝛ ex qua aliquod ius dominij est quesitũ ecclesie.ꝛ factũ vniꝰ in pdẽdo priuilegium non põt preiudicare ecclesie sic intelligit Jnno.rex.de priuile.accedẽtibus:qõ ibi monachus soluus soluit ignorãtibus aliis. ¶ Item nec factũ etiã totiꝰ collegij:qz lz repꝛsentent ecclesiam.totum capꝫm nõ põt renunciare iuri ecclesie nisi cũ debita solẽnitate:ꝛ cuz causa de re.ecclẽ.nõ alie.per totũ:ꝛ sic põt intelligi.c.fi.ò terra. ꝛ.c.accedẽtibus:qz illud priuilegiũ erat fauore religiõis ꝛ ecclesie.scilz de nõ soluẽdis decimis:ꝛ ex eo querebatur aliqõ ius dominij. ¶ Idem dicit si priuilegiũ ꝓtinet aliqd vtile vel honorabile ecclesijs. Aut est ꝓuilegiũ:qõ nõ cõcernit fauorẽ ecclie:sed fauorẽ ppriũ:vel est priuilegiuz cõcedens aliã facultatẽ:ex quo nõ queritꝰ specifice dominium alicuius iuris:vt hic fm Jnno.in.c.accedẽtibus.vel tale est qõ vtile renũciare vel indifferens:ꝛ tũc dico.q̃ si factũ est oino ꝓiudicium priuilegio.pdit priuilegiũ:qz ex vel le cõtrarij aut meruit nõ esse priuilegiũ ꝛ sic tollit priuilegium:qz cõcludit renũciandi voluntas:vt hic est casus:ꝛ de preben.p illoz:ꝛ est rõ:qz dominium quesituz nõ sic de facili pdit:sicut perdunt priuilegia facultatẽ cõcedentis. fm Jnno.in.c.accedentibus.ꝛ hoc Jc.cum Ō.ferrariẽ. ¶ Aut nõ venit directe ꝓtra priuilegium.ꝛ tũc nõ posset dari certa doctrina.arbitrabit iudex ex qualitate facti.an ꝓcludat volũtas renũciandi:vel nõ:vt in dubio ruti⁹ ꝓsumat volũtatem renũciãdi in actu sonãte in factũ q̃ i actu sonãte in pati.ꝛ citꝰ in actu odioso.q̃ fauorabili:vt in regula odia.de re.iur.li.vi.ꝛ p hoc babet̃ verus intellectus huius rubij.ꝛ vbi nõ ꝓcludit renũciatio tacita vel expꝛssa expectabit prescriptio cũ comitibus suis.ad tollẽdũ priuilegium p hoc patet q̃ si papa sibi aliqd reseruat in priuilegio.non perdit per ꝯuentionem inferioris:qz non põt sibi dari renũciatio. Aliqz priuilegium mixtum põt ꝓcernere fauorem ecclesie ꝛ priuatũ:vt qz factuz est priuilegium in quo numerus determinat:ꝛ põt esse vtile ecclesie.ne propter tenuitatẽ prebendaz ex diuisione inter plures nõ repirent canonicos residere volẽtes:vel nõ repirẽt bonos. põt ẽt ꝓcernere vtilitatẽ priuatã:vt q̃ receptiõe plurium singulares prebẽde diminunt:ꝛ tũc vnica ꝓtrauentiõe pdant priuilegium.quo ad ꝓiudiciũ suũ.ideo priuilegium nõ possent allegare nisi ꝓprio:sed bene possent allegare nisi eccl̃ie.ex quo ecclesia lederet.quod no.q̃ limitat.c. p illoz.ꝛ.c.cũ. Ō.ponit Jnno.in.c.accedẽtibus:ꝛ idez dicit quod ad casum.c.q̃ suppressio põt esse in fauorem p priuz ꝛ ecclesie.hec vera in priuilegijs simplicibus. Sed si priuilegium põt referri ad diuersas psonas:vt est priuilegium excusationis.a tutela ꝓtrauentione vniꝰ non pdat quo ad aliũ.ff.de excu.tu.l.voluntatẽ.C.de his qui spon. mu.subi.l.ij.ꝛ.l.penul.li.x.hec tempat osa Jnno.in dicto .c.accedẽtibꝰ:vbi dixi vnico actu pdi quãdo actu momentaneo quesitũ est priuilegiũ:vt q̃ statuto vel lege:vel priuilegij concessione.Si aũt eẽt quesitũ cõsuetudine.nõ tollerẽt vnico actu ẽt si nõ eẽt ius quo ad ois̃um.sed effet ꝓcessio cuiusdam facultatis.vt si ꝓsuetudo esset q̃ nulli.n.si in sacris reciperentur.ꝛ aliqui essent recepti ꝓpter hoc non videtur renũciatum ꝓsuetudini.in qua vis ꝓseuerauerit qz nõ lz ꝓsuetudinem infringere.ff.di.in his.ad hoc de ꝓben.cum de beneficio.ibi oino vide.ꝛ ponit Host.hoc dictum de cle.non residen.ad audientiam.in.ij.glo.

Repetitio.

¶ In nomine patris ꝛ filij ꝛ spiritus sancti beate Marie semp virginis gloriose.beati Hieronymi Laurentij.ꝛ Augustini totius curie celestis Amen. Intercede pro me ad dominum beate Hieronyme.

Am.m.Ferrari. In repetitiõe ꝓ c sentie.c.tenebo stilũ ꝛ ordinẽ alias ꝓsuetum: qz supfluis cũ ꝟice cõtinuatõe resecatis descendã ad capl̃m.p me repetenduz cuius sensum ꝛ sniam expediã hoc ordinis numero. ¶ Primo enĩ ad informationem iuuenum aliquid euidentialiter ꝓmittam. ¶ Secũdo ad lecturã descendẽs ponã capl̃i breuẽ sententiam. ¶ Tertio capituli factũ.p partes segregatas diuidam. ¶ Quarto factũ narrabo put ex lr̃a casualr colligitur. ¶ Quinto ponã lr̃as legẽdo pticularia notabilia eliciã. ¶ Sexto lectis notabilibꝰ ꝓcipalibꝰ.lecta lr̃a qõlibz p se cũ suis mã expediã. ¶ Septimo informantes audiam. ¶ Ultimo ad gr̃az descendã actiões:ꝛ duce dño ac beato Hieronymo de hoc actu feliciter expediar. ¶ Ad primũ est sciendũ q̃ ecclesie collegiate in mõ viuẽdi qñq̃s se determinãt in numero tã canonicoz:q̃s pbẽdaz:qñq̃s nõ in vtroq̃:vel in altero:semp q̃s ꝓtingit ecclesias in hoc variari altero de q̃truor modis:qñq̃s enĩ se determinãt in vtroq̃ tam numero prebendaz q̃s numero canonicoz: qz vtrunq̃ tangit numez:ꝛ habent prebẽdas realiter distinctas:vt beneficia sepata:sepate ꝛ institute.ꝛ de his lo q̃.de pba.ex lr̃is. ¶ Qñq̃s se determinãt in vtroq̃:sed prebẽde nõ sunt distincte:imo inconfuse sunt oia bona:ꝛ diuerse ꝓsuetudines in his reperiunt:qñq̃s enĩ bona oino tenentur in cõmuni:ꝛ capl̃m administrat per specialẽ administrationẽ:postea oia simul colligunt:ꝛ diuidunt̃ p rata inter canonicos:ꝛ vocant̃ tales portiões priuilegiate:vt no. Jnno.de prebẽ.dilecto:qñq̃ bona diuidunt̃ ꝛ ad tpo administrant per singulares canonicos ꝛ postea lapso tempore in cõmuni redigunt:ꝛ subdiuidunt postea.

ꝛ sic qñq; datur numerus canonicoꝝ:ꝛ distinctio prebendarum. Qñq; datur numerus canonicorū ꝛ prebendaꝝ: non tamē datur distinctio prebēdaꝝ: vt notāt domini de rota sua vtruma ꝓclusiōe:ꝛ sic qñq; datꝫ taxatus numerus ꝛ distinctio prebēdaꝝ:ꝛ datꝫ determinatio: qñq; datꝫ numerus canonicoꝝ ꝛ prebēdaꝝ:ꝛ datur determinatio sed non distinctio: vt quādo certa mensura vel numerus fructuum assignatur. ꝛ sic ꝑpie erat hic: qñq; datur numer⁹ canonicoꝝ ꝛ prebendaꝝ: nō tamē datur distinctio nec determinatio: vt qz nō est determinata certa mensura. sed oī bus in cōi redactis tot sunt prebēde: vt reddit⁹ suppe/ tunt. ps ex scriptis per do. de Rota sua conclusione. cccc xxxiij. ꝛ plenius in. q. viij. ꝛ sic fuit hic fm vnū intellectū. quādoq; se determinant in altero tantum. vt qz faciūt certum numerum canonicoꝝ: sed non taxāt numeꝝ prebēdarum: nec distinguunt: vt est tex. bodie de cōcel. preben. c. fi. li. vj. vt qz oia bona contribuntur in communi: ꝛ postea diuidunt inter se non tamen faciunt aliquas portiones priuilegiatas vel ꝑbendas distinctas. q̄ possint dici vacare p mortē canonici vel renūciatiōez: sed extinguūtur: qñq; determinār numerū prebēdaꝝ: sed nō canonicoꝝ: vt hic fm alium intellectū: ꝛ tunc canonicatus ibi nō pōt vacare: ꝛ extinguit: prebēda tñ vacat: ꝛ ibi si qui recipiantur vltra numerum prebendarum viuūt de alijs bonis cōmunibus. ꝛ superexcrescentibus redditibus: vt patet hic ꝛ de ꝑbē. dilectus filius. L. ꝛ. c. p ālorum: qñq; neutꝝ determinār: sed ibi nec est numerus prebendarum: nec canonicorum: ꝛ tunc cum quolibet in canonicum recepto creat quoddā ius canonicale temporaliter ꝛ prebēdale. ꝛ quod tpaliter cum persona nascitur: ꝛ cū ea extinguit: p qō contingit in talibus ecclesijs vacationem esse impossibilē. de prebē. dilecto. filio. cū simili. ¶ Scōo premitto q̄ numerus taxatus qñq; est iuratus ꝛ infringi nō pōt per iurantes: qz in actibus spiritualibus factū cōtra iramentum est ipsi⁹ ipso iure: vt dicto. c. dilecto. de prebē. no. Si est numerus iuratus ꝛ ab aplica sede cōfirmat⁹. si sine clausula pōt canonici ꝓpria auctoritate numeꝝ infringere: qz numerus ꝛ cōfirmatio sunt fundata sup eoꝝ fauore. cui q̄libet renūciare pōt: qō est verū ad preiudicium ꝓpriū. nō ecclesie: vt dicit Imo. in. c. accedentibus. ꝛ dixi. ē. c. ꝓxi. Si est cōfirmatus p papā cū decreto sine clausula decernente irritū si quid a quocūq; fē. tunc nō pōt rumpere numerū nisi fructus superexcreuerint: qz statutum ꝛ confirmatio statuti. limitat ad limites cause statuti cā statuti determinatiua ꝛ refrenatiua numeri est sola penuria fructuū: qz aliter nō ꝓcedit. Augmētatio ergo fructuū ꝙz cē cā resolutiua statuti: ex defectu cāe. ꝛ hoc est q̄ dicim⁹ statutū recipe ꝓditionē resolutiuā statuti. nisi fructus superexcreuerint. ¶ Alia venīt oia. Ireperēda. iō plus non in b insisto: sed descēdo ad scōm. ¶ Si capl'm ꝯ suā ꝓstitutionem de certo numero aliquos recipit vltra numerū ex superexcrescentibus redditibus illis puideri tenet. b. d. b de secūdo. ¶ Venio ad tertiū scilz ad ire diuisionē: quā diuido in tres principales: in prima ponit allegatio p Dar tino ꝛ cōsocijs. in scōa allegatio canonicoꝝ. in tertia diffinitio scōa ibi. verū. tertia ibi mādamus. subdiuisionē autē ꝓsequitur Jo. an. longā que patebit ex casu. ideo nō insistamus in supfluis. ¶ Veniamus igit ad quartum scilicz ad terminoꝝ in facto declarationē. ꝛ qz decre. dicit in facto i prin. ꝛ in fine duplicater variat: casum figurando alternatiue prosequar vtrunq; intellectū. ¶ Casus dum in ecclesia ferrarien. ex cōsuetudine erāt largus numerus canonicorum. puta q̄ bēbat numeꝝ. xviij. canonicoꝝ. fm Egi. videntes canonici q̄ pp numeri amplitudinem fructus inter tot diuidebātur: q̄ nō poterant canonici cōgrue viuere restrinxerūt numeꝝ ad. xiij. faciētes statutū. ꝛ iurāntes dictū statutū de illo numero ꝛ fm verū itellectū determinauerūt numeꝝ in. xiij. tam prebēdaꝝ q̄ canonicorū: vel fm alium prebendarum tantū. non est vis. ꝛ huic statuto fm aliquos intercessit consensus episcopi: qz aliter nō statuerunt canonici: vel fm alios. nō est vis ꝑpter cōfirmationem sedis apostolice. que hūc suppler defectū. Cā autēz inductiua statuti fuit impugnatio ꝑbendaꝝ ex diuisione reddituū inter pauciores. ¶ Vltra hoc certos reditus cōi mēse deputarūt: ꝛ fm aliquos superexcrescētes: tādem cōtigit: q̄ vna prebēda vacauit: ꝛ pp preces tuz epi q̄ alioꝝ duo fuerūt recepti in canonicos: ꝛ sic vnus vltra numerū: cum prestatiōe tñ: q̄ nō intrēdebant cōstitutioni preiudicare. vltra hoc ad preces episcopi. secūdo recepe/ runt. D. ꝛ duos alios sub duabus prestatiōibus. prima q̄ ꝑ hoc nō intrēdebant siue preiudicare ꝓstitutioni: sed fine ipsius preiudicio eos recipiebāt. scōa q̄ prestabantur q̄ isti tres nihil ꝑciperēt de canonicatu. donec primi duo essent prebēdam integraliter cōsecuti. fm q̄ debebant de iure: qz taliter receptio valēte receptiōe debent integrari prebende de vacātibus. tandē ꝓtigit q̄ reddit⁹ ecclesie fuerunt non modicū augmentati canonicoꝝ. industria: ꝛ hoc vidētes canonici supnumerarij: putātes hoc reddit⁹ ad se de iure spectare. mouerūt sup predictis redditibus excrescentibus coram ferrarien. epo qōnem petentes dictos reditus sibi debere in prebēdas assignari: ꝛ hāc petitionē posuit D. Martinus agēs p se ꝛ ꝓcōs suis. hīs ad hoc mandatū fm vnū intellectū. vel fm aliū tanq̄ cōsoz eiusdem litis: ꝛ hac lite pendēte vacauit vna prebenda que fuit cuidam ex canonicis collata. de canonicis intranumerarijs. ¶ Item possessiones quedam fuerunt q̄ possidebant ꝑ dictos canōicos supranumerarios in alios alienate. fm aliū. cā hec fuit ꝓncipaliter ad papaz delata: qz coraz papa dicto. D. ꝑ cōsocios egit: ꝛ petijt reddit⁹ superexcrescētes assignari: ꝛ interim vacauit vna prebenda que fuit petita coram ferrarien. episcopo: ꝛ cuidam tertio assignata. similiter quedā possessiones fuerūt in alios trāslate: ꝛ alienate auctoritate episcopi ferra. forte tanq̄ supflue illo stāte numero. pp reddituū augmētationem. cora papa agēte dicto. D. ꝑ cōsocios petebātur dicti fructus superexcrescētes: ꝛ vltra hoc attētata reuocari iudicio offō. factis ꝓbatiōib⁹ ꝛ alijs req̄sitis: ꝛ cōcluso in cā. ceperunt partes de iure allegare ad instructionem detegendā: ꝛ per papam sententialiter ministrandā. ꝛ coram papa D ar. actor vt est mozis aduocatorum cepit allegare petita fieri debere ꝛ presupponendo factum: ex quo ius oritur: vt. l. vt responsum. C. de trās. ac. ponit tria que presupponit ad iuris sui fundamentum. Primo antiquā cōsuetudinē de certo ꝛ maiozi numero. Secūdo restrictionē numeri. nō tam in odium ipsius q̄ ꝯ cōsuetudinē antiquā. que fuit redacta ad. xiij. numerū prebendarū. Tertio voluntariā receptionem contra numerū: per qō a numero recesserāt. Quarto fructuū superexcrescentiā: ex quibus formaliter poterat sic dicere. data determinatione numeri cōtra cōsuetudinem antiquā. receptio vltra numerū canonicoꝝ: qz possunt illi renunciare. superexcrescentia reditū rumpit numerus ꝓbēdarum: vel saltem inducit potentiam rūpēdi. hoc stāte nil obuiat. quin nobis de hoc debeat puideri: sed nos sumus recepti: ꝛ iura volunt q̄ cum se facultas obtulerit recepto puidearur. Offert se facultas igit nobis est puidēdum. in superexcrescentibus. Intentionem hanc coadiuuat: qz nos ꝓsequimur ptem fauorabilem. scilicet qz tendimus in numeri ampliationem: ꝛ qz tendimus in antiquū ꝛ naturalē statum ecclesie: qz consonamus antique cōsuetudini. pars autem aduersa intendit odium: scilicet restrictionem numeri: ꝛ statum nouū cōtra antiquā cōsuetudinem: ꝛ sic quieuit aduocatus. D. ¶ Surrexit aduocat⁹ capli: ꝛ ad fundandā intentionez ꝓsupponit in scō aliq̄ tacita per D ar. que intentionē fundāt prius fuerūt ꝑ tātō latius facta ꝓsupponēdo pōderat primo numeri determinationē: ꝛ statutū iuramēto firmatū: q̄ ad. xiij. vtruz

prebéde fuerit restricte. Scdo cõfirmationé aplice sedis. Tertio vacationé vnius pbéde: t duox ad eã vel ea vacãte ad preces quorũdã receptionem. semp cum prestatióne cõstitutioni preiudicium generet. Quarto réceptórem dicti Dar. t alterius. ó tertio nó fatebat ad preces epi receptionẽ sub duplici prestatione. Prima constitutóis fuit obseruantiã. Scda qz nihil pcipere deberent donec p mi essent integraa pbédaa assecuti. Tertio ponit statuti pfirmati partem intérua: qd redditus pdicti sunt cómuni mése deputari. hic ꝓsuppositio formaliter sic ꝓcludebat prestatio conseruat ius prestantiũ: sz statutũ est cõseruatum p prestationez. statutũ determinat prebendaa: ergo receptio nó debz preiudicare numero prebédarum: ex statuto hoc ius é superexcrescentiũ mense applicatarum. petentes perũt hoc ius contra statutũ ex prestatióe pserua tũ: ergo repellendi sunt. hic etiã coadiuuat: qz statutũ est confirmatũ aplica auctoritate. cui nó possunt canonici ó rogare ex defectu potestatis quã nó habent in factũ supi oris: sic dicit hic. ¶ Auditis allegatióibus papa deuẽit ad calculũ sentẽtie: t qz debz snia cõformari petitioni vt ꝓportionari debz edificiũ fundaméto: t sniando attẽdit duo petita: vnũ principaliter scilz assignationez superexcrescentium. secũdo petitionem accessoriam attentatox: t qz forte impeditus cómisit causam cluniacẽsi. epo qui é ibi ppe ferrariã. t mádat ei: vt si tot. sunt superexcrescentes q sufficiãt ad prebendaa vitranumerariox. mésuratio pbédie scóm antiquaa: primis in sua integritate manẽtibus debeat superexcrescẽtes assignari. residuũ cómuni mése. vel put alias melius videbit assignare in eccl'ie utilitatẽ: t signat Papa duos primę partis mãdati causaa: qz rupt' est numerus canonicox. ruptus é numerus prebendarum vel saltẽ in potentia rũpendi: ergo data receptione bonũ nil repugnat. quin istis debeãt superexcrescentes quos petunt assignari: ex receptóe enim canonicox rumpũt numerũ canonicorũ: ex superexcrescentia redditruũ dat potentiam rũpendi. non obstãte confirmatione: qz ex causa statuti restrictũ statutũ: t per cõsequẽs cõfirmatio recipit cõditionem tacitam: statuti t confirmationis resoluendã. nisi fructus superexcreuerint: causa enim statuti diminuẽtis fuit paupertas redditruũ: opulẽtia ergo cõtraria é causa resolutiua statuti: vt sic ét ex stilo curie solent talia conditiõnari. agit nil obstat: quin istis debeant superexcrescentes assignari. Secũdo circa accessorie petita mádat scóz vnum intellectũ. attẽta p partes lite hac pẽdente coram episcopo ferrariẽsi. circa prebendã vel possessióes in irritum t cẽ. scóm aliũ mandat attentata per epm ferrariẽsi. circa possessióes t cetera hac lite pẽdente reuocari cẽ. t hoc ó qrto. ¶ Venio ad quintũ. s. ad ltam quam legãm notãdo tex. vbi é oportunũ t sic expediã ꝓticularia notabilia: que hic nó examinant: t ita faciã toto ℔ áno. ¶ Et primo habeo supscriptionẽ Cluniacẽsi. episcopo. No. sup subscriptióe sup iure isto. intra duas dietas poterat cã cõmitti extra dioceꝑ. actoris t rei dato qd actor t reus essent eiusdẽ domicilij. imo qó est plus extra ꝓuinciã poterat. vt é casus de iniur]. oliz. hodie fua. c. statutuz. §. cum autem: t. §. fe. de ℞ptis li. vi. t c. nónulli]. t. ti. ¶ In tex. ibi cũ Dñs. cẽ. Nota istũ tex. qd hec eqpollẽt: talio agit ꝓ tali vt agit noie talio. casus de appell. sua nobis. ibi bóus tex. legiste habẽt tex. in l. fideicómissa. §. interdũ. ff. dele. in. t. l. bño stacho. de pec. le. ibi glo. ff. de pac. l. si cũ emptor. §. si. tuncta glo. in prima oppo. ó pac. t é tex. in l. si ꝓ ignorantiaz. C. de cõdi. idebi. Bar. in. l. i. §. Item nũciatio. ff. de ope. no. nũci. t ibi tractat qd si dubium nõ appareat aliquẽ gessisse ꝓ tali: t noie talis. p hoc nõ ꝓbatur. qd vt procurator gesserit: sz vt talio nisi pars aduersa scierit eum procuratorez t ꝓ hoc é casus hic cuz glo. i. ꝓ eo qd apparet quez agere ꝓ tali itelligit. i. ranqz procurator talis: vel ráqz ꝓsoza litz talis. vel alias habẽs potestatẽ actuz gerendi: t hoc quã do actus nõ é ꝓportionalis: nisi vt procuratori tex. habent legiste. in. l. si post. ff. qui ex fac. tu. t canoniste in. c. dilecti filij. ó so. cõpe. ¶ In tex. ibi pauciox. No. qd ad augmentationez concurrentium ad prees: sequit partium augmentatio: ad diminutionem doctorum concurrentium: sequit augmentatio numeri scolarũ: t ad diminutionẽ comestorum: sequit augmentatio epularũ. ad diminutionẽ virtuosorum: sequit augmentatio honoris virtuosi: de ꝓmit. c. i. ¶ In tex. ibi. In vita. No. hic tex. apertũ qd canonici ꝑ bendis habẽt solũ vsum: vnde ꝓprie nó dicunt vsufructuarij. sed vsuarij. glo. é de pignoribus. c. fi. in glo. iij. glo. tenz alibi qd habz vsumfructũ. i. c. ex lris. in glo. i. de pbe. t illi cõcor. de peculio. cle. c. fi. vide gl. iij. q̃ illas cõcordat. ó of fi. or. li. vi. ꝓfiti. vt in vita vsufructuarii sunt: in morte sunt vsuari. Bar. in. l. diuorcio. ff. so. ma. dicit qd nó é ppe vsuarius: recipit pp ornꝰ ecclesie dicit standũ canonistio: t sic dicit t bene incõtrariuz facit tex. ibi suos fructus cẽ. sed salua tex. vt dixi. vel stat impropríe sicut subditi dicunt ecclesiam suã vel eox. de cle. excom. minis. ꝓponunt. ó hoc ꝓbo suũ qd significet. habes glo. de preben. p illorum. t i. c. i. de post. prela. Cõtra ãtiquã cõsuetudinẽ. ¶ No. diligẽter qd statutũ particulare valet cõtra cõsuetudinez particularẽ: qó credo etiã si nó faciat mentionẽ de consuetudine per no. in. c. i. de consue. li. vi. t per tex. ibi in ratione sui.

¶ Aduerte qz hac restrictionẽ ꝓfit facere ad ꝓiudicium futurox: ex quo faciũt ex cã t ad comodum ecclesie: sz restringere numez ꝓbendarum ad preiudiciũ nó existẽtiũ nó possent: qz cõsuetudo t statutũ quo ad receptos trãsiit i ꝓtũ: qz ꝓcernit comodũ singulox: ió nó é reuocabile nisi singuli cõsentiãt. per decre. cum omnes. g. e. t. t per. l. qd semel. ff. de decre. ab or. faci. cum dicto docto. ibi.

¶ Aduerte tu legista q̃ habes hoc pro euangelio: qd constitutio transiens incõtractũ t priuilegium t similia. efficiunt irreuocabilia: qr illud verũ quo ad non subiectos statuenti. sic intellige canonista dictũ Inno. i. c. nouit. de iudi. t. in. c. fina. t ibi ꝑ doc. de rebus ec. nó alie. ó relig. do. constitutus. vnde in hac materia do tibi tres limitationes.

¶ Prima qd statutuz efficit irreuocabile quo ad alios. s. nó subiectos. nisi ipsi cẽs ad quox preiudiciuz est factũ consentiant. ¶ Secunda efficit irreuocabile limitate quo ad nó subiectos: sz quod ad subiectos potest reuocari: ẽt eis cõtradicentibus: t cum causa: sicut possent cum causa iure suo primari. per no. de consti. que in ecclesiarum. in. l. fi. C. si contra ius vel vti. pub. Et hoc maxime verum: quãdo causa obligationis a solo inducta é statuto: quia quo ad ius tãqz iure positiuo inductũ: potest contra ius positiuũ derogare: dictum est singulare Inno. de iniur. nostra sic itelligo dicta Inno. in. c. dilectus. de rem. or. q̃ dicit qd episcopus cõtra proprium statutum non pót dispensare: qz id verum secundũ ea que. ẽ. dixi. que ꝓpetuo tene menti. ¶ In tex. ibi Statuerunt. No. qd canonici ꝓfit facere statuta. ¶ An t de quibus ꝓfit habetur glo. clara de. ẽ. fig. c. pe. li. vi. t dicã. in. c. cum accessissent. eo. ti. t oz qd interueniat cõsensus episcopi: sz de hoc hic non est vis: quia confirmatio pape intercessit: que hũc potest supplere defectum. ¶ Et qó plus é no. qd ꝓfit facere statuta contra consuetudinez antiquã cõtra ius cõmune no. casus ó ma. t obe. qd super bis: quod secus é in populo seculari. vt. l. omnes populi. ff. de iusti. t iure. rationem reddit tibi glo. de trãsla. pla. c. i. si iungas tex. qz populus romanus originaliter habuit ius cõdẽdi leges: t id trãstulit i imperiũ nulla prãte sibi retenta: sz Papa habuit a deo ió in prãte legis cõdendi inferiores epos: habẽt a Papa prãtez contra ipm nó statuũt. l. nomã. C. de offi. ꝓfec. vr. sz sic populus: q̃ non habuit prãtem particularis legis cõdẽde a principe: quod bene notabis. ¶ In tex. ibi. Voluntarie no. qó sola voluntaria contrauentio est illa que rumpit numerus. ad hoc de preben. pro illox. secus ergo in necessa-

ria:qz illa non rumpit:qz ibi petitur necessitati.no.glo. ibi dem ꝛ ibi:ꝛ gd de recepto mádato legati vel pape:dic vt ibi bẽ. ¶ In tex.ibi ad istántiá no.diligẽter ꝟ verbũ: qꝫ sdẽ é dẽ ad istántiã qꝫ ad petitionẽ vel pces ꝛc.qꝫ bñ no. qz qñqz in instrumẽtis ꝛ actis dẽ ad instántiá talis.talis p misit.talis dedit ꝛc.qd significent:qꝫ no.bene:qz facit ad multa. ¶ In tex.ibi assecuti no.qz recepti ad vná vacatõ né possunt agere p integratióe pbẽde:ꝛ iuo bñt agendi. ¶ Quod ꝛ qr hoc pcedat vide tex.de pben.vacante.ꝛ c.cũ cám.ꝛ c.dilecto. ¶ In tex.ibi.deputádũ no.qd fit faciẽdũ de fructibus superexcrescẽtib⁹ in eccl'ia:sunt.n. de putádi cómuni mẽse.si ibi nó sunt vltranumerarii:vel con uertẽdi in aliá vtilitatẽ eccl'ie.bonus tex.ꝟ cui babes simi lẽ in.c.fi.ſ.ó ỽ.fig.qꝫ incipit transmisse. ¶ In tex.ibi.bñ ficũ assignari.hic collige practicã libelli in petitione sup excrescentiũ p vltranumerarios ¶ In tex.ibi.sicut ꝓsueuit expressum.Nota qꝫ clausula fm stilum curie in lr̃is ap poni consueta:lz non apponat̃ habeat̃ p expressa.ad ꝟ op time de offi.dele.qꝫ translationẽ:ꝛ iura que ꝓbant con suetudiné patrissa.attẽdi.l.fi seruus.ff.de pig.ac. dle.l.l. si seruus plurium.ꝛ.l.vel vniuersor.ff.de pig.ac.cum si. ni si excreuerint.ad hoc.c.ii.ſ.de Rp.imo predicta in aliq̃ p te Rp tibi posita intellige vbi apponi cõsueuit.ó Rp tio causam. ¶ In tex.ibi nisi excreuerint.No.qꝫ statutũ re cipit ꝺditionẽ ad limites cãe statuti:vt subintelligat̃ ꝺdi tio resolutiua statuti:ex defectu cãe eiusdẽ. ¶ An deficiẽ te cã statuti deficiat statutũ.dic vt de renũ.post trãslatio nẽ:ꝛ aliqd tangã.l.ad nostrũ ꝓpositũ:ꝛ hec sufficiãt ỽ qn to principali. ¶ Venio ad sextũ.ſ. ad explicationẽ mãe cũ notabilibus:ꝛ hãc materiaꝫ vt mozio é mei expediaꝫ p vij.notabilia.ꝛ.vij.passus cũ eis:ꝛ colligã primo notabi lia:secũdo passus expediam. ¶ Et primũ principale no tabile é:qꝫ concanonicus pót agere p cõcanonico in iudi cio.Contra istud notabile é regula vtriusqꝫ iuris que bꝫ. Ad iudicium alterius qué non agere sine mãdato.ỽ pro cura.c.i.li.vi.C.de proba.exceptionem:ꝛ qr iuo nó bꝫ agẽ di igr ꝛc.l. fi pupilli.ſ.videamus.ff.de nego.gest.l. quotſ. .ſ.itẽ si tpali.ff.de admi.tu.glo.ponit duos intellectus in scó ad tex.vnus é qꝫ hic .D. nõ bẽbat mãdatũ:sed tanqꝫ consors eiusdẽ litꝭ agebat:ꝛ erãt cõsocij in lite:ꝛ ex simili tudine cãe agẽdi cũ omnes ageret:vt in fructus exsuper stãtes reciperẽt:ꝛ intelligit qꝫ caueat de rato:alias con sors eiusdẽ litis nó agit sine mãdato.p.l.i.C.de ꝓcur.eiusꝺ litis:alias dicit glo.qꝫ nõ agit nisi sit coniuncta persona. ¶ Sꝫ huic intellectui ꝛ dicto incidẽter obviat:qꝫ hic de beat admitti sine cautione ỽ rato:nã cautio hec ꝛ exceptõ cautionis nõ prestite vt dilatoria ꝺꝫ opponi asi litꝭ conte. alias ꝓponi nõ pót:vt patet in.l.pompo.ſ.rati.ff. de pcu ra.ꝛ per regulam vtriusqꝫ iuris.in dilatorijs.de proba.ex ceptionẽ.cum materia. ¶ Hic sunt aliqua discutienda q̃ numerat glo. Primũ vñ é qꝫ exceptio tu nó es ꝓcurator ad finẽ vt caueat de rato opponi valet cõtra cõsortẽ post litꝭ cõtest,cõtra regulã dicti.ſ.de rato. Secõꝺꝫ an hoc sit ve rum qꝫ exceptio tu nó es ꝓcurator:nõ possit indistincte op poni post litem contest. Tertiũ an rato qꝫ cõcanonicus fi sit consors nec bẽat mandatũ:possit ad agẽdũꝫ admitti p canonico tanqꝫ cõiuncta ꝑsona. ¶ Ad primum p solutiõe predictoꝝ dicit glo.qꝫ speciale é hoc cãu:vt dilatoria pro poni possit post litꝭ contest. ¶ Videte nõ insistendo i ver bis hec é veritas:quãdo iuo opponendi dilatoriam sup uenit post litẽ cõtest.vt hic facit:qr iste cõsors vt cõsors nõ pót venire nisi post litẽ cõtest.qr consortiũ inducit ex simi tanea lite ꝛ simultanea cã:cũ ergo nouiter veniat vt aliꝰ repellitur noua exceptione:ꝛ dilatoria ꝓponi pót post li tis cõtest.vt dicit dicta.l.ij.C.de cõsor.eiusꝺ litis.idẽ é ẽt in re nr̃o cãu aptus.de of.del.insinuãte:sic ꝛ in quolꝫ ter mino iuris vel hominis de iure causato post terminũ op poni pót in termio hominis.pꝫ in.c.pastoralis.ſ.de excep. patet in.c.vt circa.ỽ elec.li.vi.cum multis similib⁹. Idem dicit Buk.in dicta.l.ij.Si supenerit scientia iuris antea competẽtis:allegat quia paria sunt de nouo quid super uenire vel ignorãti ꝛ ad noticiam deuenire.l.fi.C.de ỽpõ sa.tex.é clarus in dicto.c.pastoralis.ꝛ est casus in.c.i. qui ma.accu.pos.ꝛ dicto.c.vt circa libro sexto. ¶ Aduerte tamen ad vnam limitationem in hac materia:quia illꝰ qꝫ dicitur exceptionem post terminum opponi posse:ea ad noticiam deueniente:quia hoc verum in dilatorijs:sed i p emptorijs statuto termino ad peremptoriam proponẽdam non audiretur pars post terminũ:quia tale peremptorium habet vim interlocutorie.ff.de arbi.l.qualiter:ꝛ post talẽ interlocutoriam quis non auditur.nisi appellet:vel via re stitutionis retractetur:ita dicit Hosti.ꝛ notabiliter in.c. quod ficut.ſ.de elec.que est mirabilis limitatio ad iura ꝓ dicta.fallit in casib⁹ de qb⁹.de elec.vt circa li.vi.in cle. de elec.constitutionum.in clemen.quod bene notabis: pu to tamen iudicem de facili reuocare debere tale perẽptO rium ex hac causa.tex.de offi.dele.g.consuluit:ꝛ quod ibi no.ꝛ est glo.de dila.c.ii.in glo.finali:ꝛ quia vtq qꝫ sentẽ tia transeat in rem iudicatam interlocutoria quo ad par tem:non transit:quo ad iudicem.de appel.cum cessante. de re iudi.qꝫ ad consultationẽ.ibi per Inno.ꝛ Joã.an.ꝛ quãdo possit reuocari dixi in.c.fi.de dila.ꝛ de appel.signi ficante:ꝛ satis equum est hoc dictum:quia qꝫ exceptio op ponatur post terminum hominis é contra ius.a iure ergo non recedamus:nisi vbi est expressum:scilicet in dilatorijs vt dicto.c.pastoralis.ꝛ in dicto.c.vt circa.in aliis casibus. ¶ Tolle scõam limitatoẽꝝ quam ponit Inno.ỽ or. cog. cum dilectus.in sua glo.magna.ỽ.qꝫ est dilatoria hec ex ceptio:qꝫ id quod dicitur exceptionem posse opponi post litẽ contes.quando iuo opponendi superuenit:est verum nisi de iure opponendi sit prmissum p viam agendi:vt é in spoliatione:quia tunc opposito illa tanqꝫ subsidiaria ad mittit̃ post litẽ contes.quando non é aliter prouisum.ỽ re medio eiusdem:aliaꝰ contra naturam suam non admittit̃ quod satis prima facie é coloratum dicere. licet iure alio non probetur:vt dicit Bal.de iure eniꝫ agendi quãdoqꝫ potest excipi: vt.l.papinianus.ſ.fili ius.ff.de inoffi.testa. .l.nec non.ſ.exemplo.e.ti.ꝛ pꝫ in.c.cum dilectus.ꝛ i.c. cũ super.de ordi.cog. ¶ Sꝫ hic est vnum dubium doc. exce ptio superueniens post litem contes.potest opponi vt pꝰ vt dicunt iura predicta: poterit ne opponi qñcunqꝫ post dicat hic Jo.an.or aduerte ỽ hec materia habes per doc. hic qꝫ hec exceptio opponi potest vsqꝫ ad primum actum iudicialem post litꝭ contes.post non:quia primus actus iu dicialis vbi non speratur litꝭ cõtestatione. Inno.alibi in duob⁹ locis.ꝛ alibi primo de dila. ꝓrea:i glo.magna.ỽ.ꝛ idem quod ex primo.tenet qꝫ il lo tpe potest opponi dilatoria per illum q̃ abfuit:cuꝫ quo lis non potuit contestari:quo tpe opponi potuisset:si pre sens fuisset. Idẽ ad lr̃aꝫ dicit.de appell.fi duob⁹.i sua gl. magna.ỽ. Item cũ sit pars.doc.in dicto.ſ.rati.ꝛ in.l.i. .C.de consor.eiusꝺ litꝭ.ꝛ in.l.nulla.C.de procuratꝭ. dicunt qꝫ primus actus contradictorius habet̃ p litis contest,ma gis caute loquitur glo.de elec.c.i.li.vi.in gl. super verbo absentia.que dicit illũ actum haberi p litꝭ cõtest.q̃ fit vt fie ri solet post litꝭ contest,vel in actu litis contest. quod bene nota.quia vbi non fiet litis contest.posset fieri actus cõtra dictorius:vt in dilatorijs.ꝛ equum non esset illum actum haberi pro litis contest.quod bene notabis:ꝛ est casus in .c.ex pte decani.ſ.eo.ti.ſtatuo ergo qꝫ hec exceptio tu nõ cauisti.de rato lz sit dilatoria.potest opponi consorti.qui demum post litis contest.venit vt cõsors:ꝛ sic ei obstat ex ceptio:ꝛ hoc de primo. ¶ Ad secundum an indistincte il la exceptio tu non habes mandatum: non possit opponi post litem cõtest. ¶ Aduertamus tamen ad dictum ꝓnci pale.glo.ꝓ itellectu illius.ſ.rati.de quo iã dubitaui.vñ é

ꝙ exceptio hec nō posset opponi post lit.cōtest.tu nō es procurator:qz imo oz opponi post litē cōtest.qz ēt post sententiā.C.de pcura.lz de pcu.in nostra cū si. Videte legiste. Inno.noster in tribus locis in corpore iuris examinat intellectū illius.§.in.c.qñ ꝛ falsam.de pba.in glo.sua super verbo instrumēto ꝛ ponit alibi in.c.super his. de accu.in glo.sua circa prin.ꝛ de eo qui fur.oz. recc.c.primo. ¶ Videte veritas hec est.si opponit ante litē cōtest.sola dubietas mandati repellit procuratorem:nisi caueat de rato:sed si lis sit cōtest.sola dubietas nō repellit:sed certitudo ꝙ nō hz mandatū. ¶ Dic qñqz lis non contestat.nā causle qñꝫ doc.varie loquunt dic vt in glo.in verbo absentiam qñqz lis nō cōtestat pp absentiam ꝛ cōtumaciaz vel dic vt notat Inno.de dilato.preterea.de appella.si duobus.qñqz non speratur litis cōtest.qz ius superuenit post litem cōtestatam:ꝛ dic vt hic ſm cām glo.in verbo probatur ꝛc.de rescriptis ex parte decani vbi ꝑdictio post litez cōtestatam non cōcludit materiā secunde dilatōne. ¶ Advertat ergo opponēs post litem ꝓtest.si dicat dominus hic nō hz mandatū.repellatis eū nisi caueat de rato.hoc non sufficit:qz cōtestatio supplet defectū dubij mandati:sed si dicat hic nō hz mandatum ꝛ est certū:ꝛ offero me hoc probare paratū:repellet:qz litis cōtest.non supplet quando est certū de non mandato.dicit tñ vnum in.d.c. Inno.qđ forte non seruaretur:quod hic probabitur ex inspectione actoꝝ:qđ°nūquā apparuit procuratorem procuratorium ꝓsentasse.alibi examinatur glo.ꝛ clarius.in quo cōsidera ꝙ qñqz ante litē cōtest.opponit procuratori tu nō hēs mādatum:ꝛ tunc artat ad pbandum mandatū:vel ad cauēdum de rato. ¶ Aut opponit post lit.contest.vel ꝙ pro cōtest. habeat.tu nō habes mandatū:ꝛ opponēs offerat se pbaturum:ꝛ probatur ꝛ repellitur:qñqz non se offert pbaturum:ꝛ tunc si queritur an repellat ipsum ad finem annullandorum iam gestorum.dic ꝙ nō.si ad finem vt impediatur ad ꝓsequēda futura:ꝛ dic ꝙ de eqtate oz repelli:qz in futurū quasi venit vt nouus procurator.vba sūt Inno.in ꝑdicto.c.qñ:ꝛ seneca ipsum magis declarat alibi in.c.j.ō elic. li.vj.de quo dicto Jo.an.facit vna glo.aurea sup vbo absentiam.quā videas oino ꝛ maxime in futuris poterit inde ex ipsum repellere ex officio:ne suum iudicium fiat frustratorium.in quo suppliere potest.lz pars nō posset.vt ibi dicit in fi.glo.quaz no.oino.legiste videntur velle ꝙ si ante lit.cōtes.siue post opponat tu non es procurator:vel tu nō habes mandatum.sciat vel ignoret ꝙ repellitur:ꝛ nō valent gesta ad ꝓiudiciū domini.ita dicit Bar.in.l.lz.c.de pcura.ꝛ ꝙ nō artatur onere pbandi.Et dicit Bu.ꝙ licz sit legitima ꝑsona p cautionē de rato.hec exceptio poterit opponi post litem cōtes.ad merita ꝙ nō hz mandatuz qz iudiciū esset frustratorium:ꝛ illa legitimatio in incidētibus non ꝑderit ad merita:ꝛ sic opabitur legitimatio p cautionē de rato.vt admittat ad discutiendū iudiciū vsqz ad merita:ꝛ vt si sniā cōtra eum feratur sibi ꝓiudicetur. non ad ꝓiudicium domini:nec ēt valebit ad ꝓiudiciū filius qui succubuit dño ratum non habēte.eo ratificante sic.Credo ꝙ si ex sniā cōtra procuratorem plene nō est cautum litiganti:qz poterit eum repellere ad futura:ꝛ hoc iudex facere debebit ex officio:si est plene cautum ei:qz tota le suum interesse potest consequi a procuratore tunc non posset repellere post litem contest. ¶ Tertium sentit hic glo.vt dicebam ꝙ cōcanonicus non agat pro concanonico. ¶ Advertē ad glo.tuas:ꝛ divide vt ſteligas.Si qratur an canonicus dicat cōunct°ecclesie.ita ꝙ possit agere sine mādato ab eccl'ia.de hoc ad ꝓsens nō curo:sed dic vt de prebē.ex parte.de rebus eccle.non alie.si quis presbyter.de testi.ex pte ade.ꝛ c.cum olim.ꝛ de offi.dele.coram. ¶ Si qrat an cōcanonicus p cōcanonico agat sine mādato.dicit hic.B.ꝙ nō.cōtrariū tenet ſa glo.de pcu. c.fi.sup fi.glo.teneas hanc glo.ꝛ hoc teneatis:regula est ꝙ nemo sine mandato admittit ad agendū.hoc fallit in ꝓiūcta ꝑsona:ꝛ iura que hoc dicūt sic loquūt:ꝛ sic intelligunt de sanguine iuncta:vt.l.sed ꝛ hec.ff.de pcura.ꝛ ē casus de ℞p.nōnulli.ergo ꝛc. ¶ Adverte tñ ad vnū:ꝙ lz hec cōiunctio canonica].nō supplear defectū mādati.cū dat prātem clerico postulādi.q postulare nō pōt.nisi pro cōiuncta ꝑsona:qz cōiunctus ei quo ad hoc censet ꝓcanonicus eiusdē ecclesie.h.d.glo.ꝛ sic restringe eam in dicto .c.fi.C.y.tenet in.l.maritus.C.de pcur.ꝙ amicus ēt ꝓ amico pōt agere assignato cām:qz cā ꝓpter quām pōt agere cōiunctus est:qz non est verisimile ꝙ cōiunctus nō habeat ratum.ne preiudicet cōiuncto cōtra qué fieret executio: vt.l.plautius.ff.de procura.hec rō hz locū in amico igitur hoc nō puto:qz hoc exorbitans est:ꝛ nō extēdendū:vt in regula que a iure.de re.iuris.li.vj. ¶ Item suppliet talis cōiunctio inhabilitatē ꝑsone stāte mādato:vt pz ex no.ꝓ Inno.de re iudi.cū J.ꝛ A.ꝛ est rō qz periculosius est offiū procuratōis qz offiū aduocatōis: qz absenti ꝛ ꝑsenti pōt nocere procurator:sed aduocatus nisi ꝓdesset alias.saltem nocere nō pōt nisi ꝑsit:ꝛ tūc iputat sibi si nō repellit:ꝛ iō aduocatus clericus ēt ꝓ amico.sola dilectione caritatiua cōiuncto.sicut supposito mādato ad procurandū:satis credo ꝙ habilitaret ꝑsona sola cōiunctione ad exercēdum offiū procuratōis.vbi alꝫ nō posset qz religiosus:ꝛ ꝓ solo amico ecclesie tūc suppleret habilitas ꝑsone:vt no. Inn. de re iudi.cū J.ꝛ A. ¶ Rndemus ergo hic cōcluhue ꝙ cōfraternitas surgēs ex cōmunitate societatis eiusdē ecclesie.nō supplet defectū mandati.habilitat tñ alias ihabilē ad procurādū ꝛ postulandū supposito mādato:stam° ergo clari de incidēter dictis p gl.sed aduertamus ad ꝓncipalem intellectū.stamus ꝙ hic.D.potuit agere:qz cōsors:ꝛ sic cōsortiū supplet defectū mandati. Dic sūt duo discutiēda.ꝓmū vtrū hic sit vel poterit esse cōsors.secūdū an cōsors indistincte admittat ꝓ cōsorte:ꝛ qd operet litis cōsortiū. ¶ Ad ꝓmū glo.dicit ꝙ hic intellectus non placet:qz iter eos nō poterit eē litis ꝓsortiū:qz qlibz agere poterat p se sine alio. ¶ Adverte ad glo.que vt oritur litis cōsortiū.requirit ꝙ individuum sit ius.ꝛ exercitium agendi:hoc non est verum:vt patet ex no.in dicta.l.ꝓma. ¶ Videte glo.habet hic bonum intellectum.licet impropre loquatur:cōsortium litis causat ex cōmunitate iuris agēdi:non curo an sit dividuum vel individuū:sed bene reqro cōmunitatem:vt qz sunt socij eiusdem rei:vel actionis: vel obligatōis:vel duo coheredes:vel similes ꝛ ex cōmunitate litis:qz iterum cum lio est contestata.simul ipsi ꝓsumunt quasi facti socij huius litis:sicut ꝛ actionis.unde ꝓbabile saltem est inductum dubium:an unus velit alterā litem ꝓsequi:ꝛ ꝓpter istud lex habilitat talem ad ꝓsequēdum cum cautione de rato:per qđ vico si super diuersis libellis ꝛ instantijs.lz eodem tempore ꝛ ex eadem cā ꝛ coram eodem iudice ipsi moueant ius agēdi:ꝙ hoc nō ēet litis cōsortium.ꝓ hoc patet ꝙ isti non poterant esse consortes litis:qz consortes non poterant habere cōitatez iuris.cū alia eēt receptio tua alia alterius:ꝛ sic diuerse erāt actiones.ꝛ ex diuersa causa orte nec in eis aliqua erat cōmunitas:sed satis posset hoc dici forte consortium.habito respectu ad rem.in quā dirigit actio.scilicet ad fructus in quibus debetur aliqua cōmunitas. ¶ Quid autem operet litis cōsortiū.patet hic:qz suppliet defectum dubij mādati:ꝛ admittit qué cum cautione de rato non tamen habilitat quem contra mandatum:sicut nec cōiunctio ꝑsone habilitat.vt.l.ij peritos.ff.de iudi.ꝛ.l.non solum.§.fi.ff.de pcura.supplet ēt qñqz ihabilitatē persone ad agēdū.si cōstat de mandato:vt in religioso.de pcur.in cle.si religioso.Et aduerte:qz si hec vicia concurrant:ꝙ non habeat mandatum:ꝙ sit alꝫ inhabilis ad agendum nō supplent ambo hec vicia:quia vna causa non est potens ad tollendum duas inhabilitates. de vsupal.ex tuaz:ꝛ pz de ꝑben-

non pót.li.vi.ꝛ hoc tenet Pau.in cle.si religiosus. de p-cu.in cle.ꝛ sic illā intelligit.quando religiosus a consorte habuit mandatum:qó bene no. Item nec supplet defūs inhabilitatus p alio agēdi ex cāe defectu.vt in causa crimi nalium qua non interuenit ꝓcurator. vt in materia de accu.veniens.t.pe.§.ad crimē.ó pu.mdi.ꝛ hic casus cū glo. de dolo.cum electi. Ideo glo.ponit alium intellectum. qꝫ hic habebat mandatū:ꝛ hoc tenendum secundum doc. ꝛ patebat ex antiqua:ꝛ hoc ó primo passu.ꝛ pmo notabili. ¶ Deinio ad scōm passum ꝛ secundū notabile:ꝛ nota qꝫ valet receptio plurū ad vnā prebendā tm̄ vacantem. ¶ Cōtra notabile ē concilium Turon.ó preben.cue.ꝛ.c. maiori bus. ibidē ē sectionem pbēdarum.ꝛ.c.dilecto.ꝛ.c. vacāte glo.i vbo duos tāgit. Idē qꝫ vel recipientes ad eādē agūt sandē:ꝛ hoc contra concilium Turon.vel agunt vnus reci pere ad vacātē scōm ad vacaturā:ꝛ hoc ē illicitum:ꝛ ꝓtra concilium generale.ó concess.preben.nulla. So.pro salua dā lra.glo.in vbo duobus:ꝛ doc.hic ꝛ alibi laborāt:ꝛ ex glo.hic colligunt due solutiōes. ꝓma qꝫ receptio ad vnā nó valet. Ad alterā Rndet qꝫ hic nó valebat receptio: ꝫ hoc nō poterāt allegare recipiētes:qꝫ allegant in ꝺ turpi tudinē suā.scilicet se fecisse contra concilium.allegat casus q̄ hāc solutionem ad lram ꝓbat.de concess.pben.cuꝫ sup. ista est vera in se.ꝫ Papa debuisset supplere de constitu. cū venissent:ꝫ put patet receptionē nó valere idistincte si bene dicit.vt pꝫ p sequēta. ¶ So.soluit glo.qꝫ receptio formaliter ꝛ expssim ad vnam pbendam receptionem vi ciat.vt in cōtra.sed receptio simplex vacante prebenda si expresso qué recipiant ad prebendā nó viciat receptōꝫ ꝛ sic intelligit hic.ad verba tex. Rndet glo.ꝛ cōcor. doc. qꝫ vba ulla q̄ recepernt ad vnā:nó sunt verba formalia re ceptionis:ꝫ sunt verba loquētis exprimētia intentum re cipientiū hec solutio destruit tex. ¶ Tertiā dat Inno.ó pben.maioribus receptō duoꝫ ad vacantē valet quo ad canonicatū:ꝫ nō quo ad prebendam scindendā. ratio qꝫ canonicatus ex solo intentu ē multiplicabilis ex intētōe. cū a sola eoꝫ prāte ꝛ intentu dependeat rumpere numeꝝ: sed pbenda solo fcō consistit:ꝛ oportet qꝫ in rumpendo numerum prebendarum deueniat ad factum:cū ergo re ceptiōe vltra numeꝝ nō veniant ad factū assignādo pos sessiōes vl̄ ōterminando portionem:nó rumpit numerus pbēdarum:ꝛ qꝫ agunt cōtra pbendam nil operat.hec so lutio ꝑ.c.vacante.ꝛ cōtra.c.cue.ē.alle. ¶ Cōcludēdove ruratꝫ cōsidera quinq casus. ¶ Primus qñ fit receptio duoꝝ simpliciter:vna tm̄ pbēda vacante:ꝛ planū qꝫ valꝫ receptio.credo tm̄ qꝫ nó habebunt illi prebēdam vacantē Sꝫ debebit pbēda primo recepto.sed si nó appareat de ordine receptiōis: erit locus gratificationi. per.c. pe.de Rptis. li.vi.de supexcrescēnibus tm̄ prouidebit eis si fūt plures.ꝛ sic vno modo pcedit decre. ¶ Secūdus cāus qñ recipiunt duo vna pbenda vacante.etiam formaliter ex primit qꝫ si recipiunt ad eā:recipiunt tamen sub diuersis actibus ꝛ cōceptōe verboꝝ vel oīone:vt qꝫ dicunt recipi mus vos i canonicos ꝛ vobis assignamus talem pbendā ꝛ tunc receptio valet:ꝫ nō assignatio prebende:vt dicunt hic doc.qꝫ vicium tm̄ est in assignatione que est separate cō cepta a receptōe:ꝛ tūc succedit regula.qꝫ in separabilibus vtile ꝓ inutili nō viciat:ꝛ hoc tenꝫ doc.hic.ad hoc quod no.in simili De preben.dilectus filius:ꝛ sm hoc etiaꝫ pōt intelligi decre. ¶ Tertius casus qñ fit receptio plurium ad vnā vacantē sub eadē conceptione verboꝝ:ꝛ sub vni co actu vl̄ vboꝝ congluntō:ꝛ recipiūt animo scindēdi ꝛ hoc cōstat:ꝛ tūc nō valet receptio:ꝛ hoc casu procedit .c.cue.ꝛ.c.maioribus.ꝛ.c.dilecto. ¶ Quartus casus qñ recipiūt plures ad vnā vacantes sub eadem oratōe verbo rum vt recipimus vos ad talē vacātem ꝛ animo cōstituēdi duos:ꝛ redditus sufficiūt ꝓ duobus:ꝛ ꝫ dicēdū qꝫ va let etiā receptio ꝛ assignatio:dūmodo hec fiat interuenie. tibus bis.de qbus habet ꝓ doc.in.c. vacante. de preben. ¶ Quintus casus qñ recipiunt duo vel plures ad vnam sub eadem oratione verboꝝ:ꝛ animo cōstituendi duos.si sufficiētibus redditibus:ꝛ valꝫ receptio ꝛ assignatio: sed agi pōt ad integrationeꝫ: vel de vacātibus vl̄ nō vacātibus si supsint excrescētes:ꝓ hāc decre.ꝛ de preben.vacā te:ꝛ sic ꝓ intelligi decre. ¶ In dubio si recipiūt duos ad vnā si sufficiāt ꝓ duabus:intelligam eos recepisse animo cōstituēdi duos si nō sufficiāt:credaꝫ qꝫ receperint animo faciēdi duos:ꝛ aget ad integrationē ꝓ victū.c.vacāte.vl̄ de alijs integrabūt:qꝫ in dubio interptandū est.vt res po tius valeat q̄ pereat:ꝛ sic intelligo hic tex.nam si alter ex receptio ad eā habuisset integrā prebendaꝫ.nō mādasset hic Papa idefinire.qꝫ ꝓdictis canōicis assignarent sup excrescētes:ꝫ mandasset qꝫ solis tribus vltimis:ꝛ tū man dat idefinire ꝓdictis:vl̄ forte receptio erat nulla.p.c.tue. qó loquit in dubio:ꝛ hoc verum:qꝫ sic sonāt vba.nisi aliō exprimāt:ꝛ hoc videt tenere Inno.in.c. dilecto.de pben. in glo.v.nō ē certus nisi: ꝛ hoc de scōo notabili ꝛ secūdo passu. ¶ Deinio ad tertium notabile ꝛ tertiū passum:ex q̄ colligo qꝫ valeat receptio ad vacaturas. Cōtra hoc ē ad lram concilium Turon.de concess.preben.nulla.vbi si va let ꝓ turpem alterius mortis expectationē.cuius cōtra dicitur hic glo.in verbo prebendas.dupliciter Rndet. ¶ Primo qꝫ ꝺ gratis trupha ē p.no.ó testi.ex pte ade. ¶ Secūdo dicit qꝫ receptio vitra numerum hoc acto. vt nil habeat nisi loco vacature:ē inualida:quia ꝓtra ius est cum debeat habere cum se facultas obtulerit: qꝫ aliter se pōt offerre:q̄ ꝑ vacationē.de preben.dilectus filius. T. ꝫ receptio ad vacaturā vt habeat vacaturaꝫ .vel aliter ꝓ uideat cum se facultas obtulerit:quia non est contra ius hoc bene valꝫ.ita dicit glo.qꝫ nō placet : quia contra tex. dicit.c.ti.ꝛ cōtra ibi no.oliꝫ aūt poterat esse vera per tex. de concess.preben.accedens:sed hodie nō: vt ibi plene no ta.ꝛ est casus in.c. detestanda.de concess.preben. lib.vi. Ideo iungendo dicta doc.hic ꝛ Inno.de preben.in.c.di lectus filius. T.hec ē vera:ꝛ hūc passuꝫ declaro ꝓ casu quinq vel sex. ¶ Primo qñ fit receptio simpliciter nec aliqd dicitur de vacatura : ꝛ indubitanter valet receptio ꝛ isti debent supexcrescentes:vt hic:ꝛ de preben.dilectus filius.T.ꝛ de preben.pro illo anno:ꝛ ei prouideri debet cū se facultas obtulerit.de prebē.relatum. ¶ Secūus casus quando quis recipit in canonicū:ꝛ ex itervallo vl̄ post re ceptionem ei promittitur vacatura:ꝛ tunc valet receptio scōm omnes. ¶ An valeat vacature promissio.sunt opi. glo.dicūt qꝫ nō:ꝛ hec opinio videtur colorata probari ra tione. alias prohibitus ꝓpter concursum iuris efficitur licitus iura videbitis allegata. Īn vno passu:sed de iure re cepto debetur proxima vacatura:ergo contra.tenet doc. in dicto.c.relatū:ꝛ pro hac opinione videtur casus ad lit teras.de preben.dilectus filius. T. vbi recepto promissio vacature nō valet.tanꝫ contra concilium lateran.ꝛ hoc verus puto.licet solebam tenere oppositum.per casum il lius decre.cui bonum nō video Rnsum.nec ob.qꝫ habeat concursum iuris:qꝫ licet qꝫ quis sola potestate iuris expe ceret alterius mortem sit licitū:ꝛ hoc illicitum est deducet in conuentionem ꝛ pactus.sic ꝛ expecto licite hereditatē coniuncti mei ab intestato.ꝛ tamen pacisci de eius here ditate est dānatum.vt.l.fi.C.de pac.ꝛ materia.in.l. stipu latio hoc modo concepta.ff.de vbo.obli.accedat qꝫ nōnū quā expressa tē.ff.de condi.ꝛ demonst.l.nōnunquam tē. ¶ Tertius casus quando non eodem instanti.sed sub di uersa conceptione vboꝝ quis recipitur in canonicū.ꝛ ꝓmittitur sibi vacatura anio vt statiꝫ sit canōicus:ꝛ po stea tempore vacature statim habeat prebendam:ꝛ tunc ꝫ receptio in canonicum:ꝫ nō promissio scōm omnes valet receptio in canonicum:ꝫ nō promissio vacature:qꝫ isti sunt duo actus separati:ideo vnus non in ficitur ab alio. cum receptio sit simplex:ꝛ promissio va-

catur é per se: ꝛ sola promissio vacature habeat vicium si la sola debet infici per regulam: vtilio de regu. iuris. li. vi. ℔ tenet Inno. hic ꝛ tenet glo. de pbé. dilectus filius. T.

¶ Quartus cáus quádo eodem instanti sub diuersa oratione verboꝝ fit receptio ꝛ promissio vacature. effectus tamé vtriusq; ꝓfertur in tempus vacature: quádo intédunt receptú nó esse canonicum statu; sed solú habere pbédaꝫ ꝛ canonicatum tpe vacature: ꝛ túc Inno. tenet ꝙ nó valꝫ receptio. plus attenta vnitate effectus in tpe simultanea q̃ diuersitate verboꝝ ꝓpter vnioné effectus: iudicat vnú actum coniunctum: ꝛ sic dicit receptioné non valere: nec etiam valere ꝓmissionem vacature: quod bene no. hoc dicit Inno. in. c. dilectus filius. T. in pn. suę glo. ¶ Quint⁹ cáus quádo fit receptio ꝛ vacature ꝓmissio: sub eadeꝫ spõsione ꝛ v̂boꝝ oratione: ꝛ vtriusq; effectus confert in tempus vacature: ꝛ idem ꝛ multo fortius. ¶ Sextus cáus q̃ do fit receptio: ꝛ vacature sponsio: sub eadem oratione: ſz effectus conferunt in diuersum tempus: qz recipitur quia in canonicum vt statum sit canonicus: ꝛ habeat prebendá solum in ꝓma vacatura: ꝛ túc dicit Inno. hic ꝙ nó valꝫ receptio ꝓpter vnitatem verborum. Idem in dicto. c. dilectus filius. T. ibi Inno. de directo dicit oppositum ꝙ valet receptio plus attenta separatione effectus q̃ attenta ꝯiunctione verborum: indicat eos diuersos actus: vt vn⁹ ab alio nó inficiat: per dictá regulam: fateť tamé ꝙ non valꝫ vacature ꝓmissio. ¶ Venio ad quartú notabile ꝛ passuꝫ quartú: cũ glo. in verbo integritate: ꝛ colligo ꝙ etiá reddituꝫ supercrescétibus vltranumerarij recepti nó admittunť ad antiq̃ prebendas: ex quo cõcludit ꝙ receptó vltra numeꝝ: ꝛ fructú supercrescentiuꝫ nó rumpat numeruꝫ ꝛ determinationé antiquaꝝ prebendaꝝ. Aduerte ꝙ iste passus est difficilis: ꝛ nó é bene declaratus: ꝛ tangitur in glo. in verbo sine ꝓiudicio: vel pót dici. ꝛ in glo. in verbo integritate: videť ꝙ nó ꝓcedat vel vicim⁹ hoc duobus numerum nó ruptum ꝛ supercrescétes nó debent assignari supernumerarij saltẽ vt prebéde. Vel dicimus ruptum ꝛ petius qz ibi nulla dz esse distinctio sed omnes in cómuni debét esse reddituꝫ. de pbé. dilecto. quid dicenduꝫ. glo. hic in verbo sine preiudicio. in. ꝟ. poteſt dici. dicit ꝙ ruptus est numerus: sed ꝙ isti nó veniant ad antiquas pbédas operata est ꝓmissionis veritas: hoc nó placet: qz primo nil operata est hec ꝓmissio: vt videbitis in alio passu. ℔o si deť ruptura. iá non possumus dicere ꝙ ꝓmissio possit cótra ius. de pben. dilecto: ꝙ nó sint pbende indeterminate. ¶ Secũdo dicit glo. i verbo integritate. ꝛ satis colorate eligo prem ꝙ ruptus é numerus pbendaꝝ: ꝛ ꝙ ét de antiquis istius debeat ꝓuideri: dic ꝙ hic operatur nó defectus iuris: sed defectus petitionis: ꝛ isti tñ supercrescentes petierant vt manifeste patet ex tex. ꝛ solutio é bona ꝛ optima ad tex. sed qz supponit vnú ꝙ non sit hic ruptus numerus prebendaꝝ: de quo é dubiú: vt dicam. ℑ. transeam⁹ ꝙ non sit vera in se quod erit verum: vt patebit ex Ioicendio. ¶ Tertio soluit glo. ꝙ receptione nó est ruptus nũerus prebendaꝝ: sed canonicoꝝ ad quod considerandu; é ꝙ aliud é canonica ꝛ aliud pbenda: vnde dato ꝙ receptio vltra numerum rumpat numeꝝ canonicoꝝ: qz tñ per hoc nihil est attemptatum contra numerum prebédaruꝫ. nó é ruptus numerus pbenda. ff. habebũt ergo isti supercrescentes: vt dicit ibi. idem glo. de pben. dilectus filius. T. ꝛ. c. ꝓ illoꝝ. ¶ Et aduerte si supercrescétes deberét istis assignari vt debiti: vt. ℨ. túc vltra si per hãc receptióeꝫ vltra numerũ nó erat ruptus numerus pbendaꝝ: ergo supercrescétes istis nó debuerũt assignari. maxime vt pben de: quod tñ hic fit: qz assignant istis tanq̃ pbende qó patet ibi. si pares potuerit obtinere pbédas. ad hoc Rndét doc. ꝙ hec opata é supercrescéntia redditũ ꝛ ꝓdirio resolutiua statuti appositi vel subintellecti. nisi fructꝰ superexcreuerint. ¶ Videre dubium depẽdet ex isto: vtꝝ supercrescéntia sola rumpat numeꝝ pbendarũ. an tñ inducat potẽtiam rumpẽdi: vel augmẽtandi. Inno. hic recitat duas opi. prima opinio é: ꝙ sola supercrescéntia nó rũpit numerũ pbẽdaꝝ: ſz vltra hoc requirit creatio ꝛ determiatõ pbéde: vt numerus rumpat: vnde si ex supercrescẽtibus fiant pbẽde, rũpit numerus pbendaꝝ: sed si ex eis nó fiant prebende nó rumpitur numerus pbẽdarum: sola supercrescẽtia. pro hac opinione facit: qz ex sola supercrescẽtia nó datur necessario prebẽda: ꝛ sic nil fit cõtra numerũ: immo requirit factũ ad hoc: vt prebẽda fiat: ꝛ aliq̃d dicatur fañ vltra nũerum: put patet in. c. maioribus: ꝛ qđ ibi no. ꝺ prebẽ. ꝛ. e. ti. c. vacante. cõtra istam opi. ꝙ ẽt creatio ꝛ assignatio nó rũpat numerum é hec decre. vbi patet ꝙ supercrescẽtes i prebẽdis fuerũt assignati: ꝛ tamen non rumpitur numerus: nec determinatio antiquarum prebẽdaꝝ. Scõa fuit opi. ꝛ hanc tenet Inno. ꝛ Compos. ꝛ Hostiẽ. ꝙ sola supercrescentia rumpat numerum prebẽdarum. ꝛ hec opinio. probatur per hunc textum: nam condiciõis natura est extinguere si cessat: ꝛ venit ad resoluẽduꝫ: vt. l. ij. ff. de in diem adiec. sed statutum habet condicionem resolutiuam: nisi fructus superexcreuerit: vt dic tex. existẽtib⁹ ergo supercrescẽtibus resoluit statutũ ꝛ extinguitur nũerus ipso iure. Secũdo cessante causa priuilegij cessare debet statutum: ꝛ priuilegium. lxiiij. di. ℨ. verus: per hoc dicũt ꝙ valet impetratio in ecclia tali supercrescentibus reddit̃bus de numero nulla facta mẽtione: ꝛ ad ℔ alle. Host. de Instit. c. i. ꝛ. c. auctoritate: ꝛ hanc opi. etiam tꝫ Inno. de pbẽ. dilectus filius. huic opi. mirabiliter obuiat hec decre. Si enim sola supercrescẽtia ruptus eẽt ipso iure numer⁹ pbẽdarũ iam deberũt isti cõcare antiquis: teneẽtes istã opi. Rndẽt ꝙ numerus é ruptus: ſz hic nó cõmunicarunt vltranumerarij antiquis nó ex defectu iuris: ſz ex defectu petitionis: qz hic ñ fuit petitũ: ſz nõ placet. Solutio: qz papa nó disposuisset sup antiquis aliquid: nec ꝙ illi deberẽt in itegritate manere. si ruptus eẽt numerus: sed mãdasset solũ supercrescẽtes assignari. iõ mihi vť ꝙ numerus nó sit ruptus ꝓ duos tex. qui clare hoc videtur ꝓbare ꝓ tex. c. dilecto. ó prebẽ. vbi ad rupturã numeri exigit tex. creationẽ nouę prebẽde. ibi in lĩa dum dicat antiquũ numerum velit augmẽtare quoddã ius speciale de nouo creãdo. per hoc casus. de vb. sig. transmisse. ibi dum dicit ꝙ etiam supercrescentibus reddit̃bus remanẽte numero in suo statu supercrescentes de iure debẽt in vtilitates ecclesie assignari. pro hoc. hec decre. pro hac pte induco rationẽ quã ipsi assignant pro se statutum non extinguitur ex sola cessatõe cãe statuti quia illaꝫ assumit. non pro causa subsistendi. ꝓ ut no. de renũ. post trãslationẽ. sicut dicimus ꝛ i ꝓuilegio. ℔ n. priuilegium cessante causa debeat reuocari. nó tamẽ ipso iure é reuocatum. non obstat ꝙ conditio resolutiua resolnat ipso iure. de Rp. si gr̃ose. li. vi. ꝛ no. i. l. Titius. ff. de ex. tu. qua fatẽdo. licet sit per omnia verum. vt dicã. de condi. appo. vez. id procedit in cõditione extrinseca: ſz ꝺ ẽ intrinseca ꝺitio sumpta ex causa statuti: qz causa restrictionis statuti numeri fuit penuria reddituũ. Illa ergo restrictio recipit conditionẽ resolutiuam ex mente cause nisi fructus superexcreuerit. cõditio ergo hec tacita sumpta ad resoluẽdum ex defectu cause: non plus opabitur q̃ tacitá. per regulam expressio eorum q̃ insunt tẽ. vt. l. iii. ff. de le. i. ꝛ in. l. non recte. ff. de fideiuſ cuꝫ si. Sed tunc surgit tenẽdo contra hanc opi. quia si non est ruptus numerus prebẽdarum: non deberẽt isti supercrescentes assignari. tá quam prebende istis supernumerarijs: ꝛ si assignantur: vt dicit hic tex. negari non potest quin hic sit ruptus numerus prebẽdarum: quia vbi erãt. xiij. modo erunt. xviij.

¶ Quid dicam sine dubio pũctus ꝛ dubi⁹. cõsidero ꝛ ꝓcedo ꝓ casus. ℙonamus q̃si stante numero in ecclesia aliq̃ supercrescunt reddit̃us: nó autem aliquis est receptꝰ in canonicum: ꝛ tunc non est ruptus nũerus canonicoꝝ nec

prebē darō: est tamen in potentia rumpendi: imo ex debito rūpi deberet: tamē si nō rūpat nec eis mandat: vt recipiāt. nō est ruptus & redditus assignari debēt in vtilitatibus eccl'ie: sm ea que habentur. in. c. transmisse. de. v. sig.

Si tñ fiat impetratio in tali ecclesia. pro rata redditum q̄ valet impetratio: ꝫ hoc Compo. Hostiē. & Jo. an. nō facta mēcione de nūero: q̄ numerus est in debito rūpendi ꝫ subsistāt lr̄e: ergo nō sunt surrepticie: q̄ verisimiliꝫ Papa sic mādasset: et sciēdo superexcrescētes. a capitulo. de instī. c. i. & c. auctoritate. & sic posset saluari opinio istoꝝ doctoꝝ. nō placet: q̄ imo Papa forte mādassꝫ aliter. scilꝫ superexcrescentes in vtilitatē ecclesie cōuerti sicut mandauit. in. c. transmisse: & hoc puto tutius cū facilit̄ subreptio viciat tales lr̄as. de pben. q̄uis li. vj. & maxime tūc nō cēt ruptus numerus canonicoꝝ. ar. Lti. pri. cōstitutus. ¶ Secūdus cāus quādo aliqui sunt canonici vltra numerū recepti: & supsunt redditus superexcrescētibus ad numerū canonicoꝝ: & nō ē ocuentum ad aliquā determinationē pbendarum: sed ē in potentia & debito rumpendi antequaꝫ assignent: & cōpelli possunt ad assignādos superexcrescētes i pbendis: si tamen in hac ecclesia impetraret etiā nō facta mentione de numero. valeret impetratio. de pben. p illum. vbi casus. Aut enim impetraret sup vacāte: & planuꝫ per ea que no. Joe Rētio p̄stituta: aut simplicit̄ & cum facultas se offerat p̄uidebitur. ¶ Tertius cāus q̄n duo sūt vltra numerū recepti: & sunt superexcrescentes: & mādato pape: ocurrū est tamē ad creationē pbendarum: & hoc ē dubium an assignatis & creatis istis pbēdis sit ruptus numerus. veritas ē q̄ hic non ē ruptus adhuc facta assignatione: vt hic. sed quero q̄ hic sunt quatuor pbende vltra: si sunt quatuor recepti possuꝫ dicere dupl'r. vno mō q̄ iste pbende sunt vltra numerarie: & extinguant̄ & creentur. cū canonicis supranumerariis: & huic dicto valde applaudꝫ glo. de pbē. dilectus filius. L. & doc. super ea que dicit q̄ cum canonico vltranumerario creat̄ quoddā ius q̄ extinguitur cum eo. ꝫ non loquat̄ in p̄prijs terminis. applaudet nō: q̄ cum non voluntate sed iuris necessitate veniat ꝫ numeruꝫ pbendaꝝ non est ruptus numerus pbendarum. ar. eoꝝ que habent̄ in simili. de pben. p illoꝝ. ℔ credo verum quando simpliciter assignāt pbendas: nec consonāt alicui antiquo numero assignato: vel oꝫ te dicere & ℔ magis mihi placet q̄ numerus rumpit̄ facta creatione augmētatiue: sed non rumpit̄ determinatio antiquaꝝ prebēdarū: remanebit ergo determinatio antiquaꝝ: determinabunt̄ quattuor vltra numeꝝ: & rumpit̄ numerus augmētatiue & determinatiue: q̄ de quatuordecim reducetur ad .xviij. Et ad hoc facit causa statuti in restringēdo & āpliando: q̄ ampliādi potentiā oꝫ hāe ad limites cāe & p̄ō tūtare redditus ampliet̄ potestas numeri ampliādi: & sic pōt loqui decretalis. primam opi. puto veram q̄n null⁹ numerus erat determinatus antiquus. ad cuius limites ñ restauret: sed si aliquis nūerus erat antiquus & recepti ascēdant ad illū numeꝝ: aut etiam superexcrescentes. dico q̄ rumpit̄ augmentatiue: vt dicit regula. puto tamē q̄ p̄mo cāu valebit impetratio nō facta mentiōe de numero. de pben. p illoꝝ sed idem scōo: q̄ saltem ruptus est numer⁹ canonicorum: vt ibidem. ¶ Quartus cāus quando plures sunt recepti & redditur augmētati sufficientes pro vna pbenda. an sit ruptus numerus dicendū q̄ nō: sed est in potentia & debito rumpēdi pro vno tantū. Sed quid fiet de bis redditibus sunt due opi. vna q̄ assignabit̄ p̄mo recepto: q̄ illi est debita. si tñ assignet̄ alteri. per hoc non impedit̄ assignatio: q̄ ꝫ fit p̄ debita: hoc debitū si ligat manus ordinarij' collatoris. de concess. pbē. si soli li. vi. ¶ Secūda opi. q̄ hic assignabit̄ secundū opi. c. de iurepatro. cū autem bodie. de Rētio. c. pe. li. vi. ¶ Tertia opi. q̄ diuidēt̄ inter omnes: q̄ si diuidunt̄ inter omnes: q̄ sunt & sufficiunt pro omnibus: fortius q̄n sufficiunt nisi pro vno tm̄. Si tñ omnes assignant̄ vni. valeꝫ assignatio. Jo. an. q̄ concedat opi. prima p̄cedit quando apparet de ordine receptionis: vt debeat assignari primo recepto. Secūda opi. procedit: q̄n̄ do nō apparet de ordine receptionis: q̄ tunc oꝫ communicari inter omnes. ¶ Quintus quādo plures vltra numeꝝ sunt recepti: & volūtate ipsorum create sunt q̄tuor pbende. an hic sit ruptus numerus. cōmunis opi. vt hic & sic. per rex. de prebē. dilecto. credo q̄ numerus nō tūpat: nec determinatio: sed solū augmēret vsq̄ ad numeꝝ create prebēde. pro hoc ē rex. ō prebē. dilecto. ibi dicit q̄ augmentant numeꝝ nouam prebēdam creando. si augmentāt ergo nō rumpūt: p hoc mihi videt casus secūdū intellectū glo. & doc. de prebē. vacāte: vbi dicit lr̄a q̄ augmentāt numeꝝ creādo duas prebēdas ex vna & tñ i illa ecclesia est dare vacationē: vt euidēter p̄bat ille tex. iuncta glo. si ibi ē dare vacationē ergo nō rumpit̄ determinatio: sed numerus solū augmentat̄. per hoc dico q̄ si creata vna prebēda & vno recepto ibi. fieret ipetratio vltra nūeꝝ. bñ valeret ipetratio: q̄ receptio vltra numerum bene rūpit nūerum canonicorum: sed non prebēdarū. & determinato numero prebendaꝝ tm̄ non est necessaria mentio de numero de prebē. p illoꝝ. vbi rex. dare. Si mandat vt poterat. ō vacante. vel cum se facultas obtulit: est planū q̄ non deroget numero. idem si mandat simpliciter: quia intelligit si facultas se offert: sed si principaliter mandaret de pbēda prouideri nō valeret impetratio: & si dicatur quare receptio vltra numerum canonicoꝝ rūpit numeꝝ: sed si creatio prebende vltra numerum. dico q̄ numerus indeterminatus fauoꝝ est ecclesie: vt plures possit hr̄e ecclesie coadiutores: sed quādo plures sunt prebēde q̄n̄ sufficiant facultates: est ecclesie odiū. igitur imo iura volūt q̄ plures nō sit nisi in q̄tū ecclesie facultates sufficiāt. ¶ Venio ad. v. passum. no. q̄ prestō facto contraria nō iuuat prestantē. ad hoc allegatur & probatur hoc modo: quia receptio fcā vltra numeꝝ p̄stando de numero obuiat facto. Aliter noto q̄ p̄testatio detrahēs facto cōsecutiue iuris ad factum & nō dependens a pfate p̄testātis. nō iuuat protestātē. Sed videt̄ q̄ p̄testatio facto contraria iuuat. q̄ō mecā. platō. vbi protestans nō ingredit animo p̄fitendi. iuuat. de elec. cumana. glo. soluit dupl'r. Primo q̄ prestō debet iuuare protestātē. verum nisi obuiet facto: q̄ recepit & protestat̄ ꝓrarium. s. q̄ nō habeat pbendā: qui est effectus receptionis: vnde volunt q̄ sit receptus: & q̄ non sit receptus. ex quo nō volunt q̄ habeat receptionis effectu. s. pbendā. cum se facultas obtulerit. Secōo soluit q̄ protestatio iuuare ꝺꝫ protestantē & hoc iuuat: q̄ optatur ne isti cōcent antiq̄s pbendas. hec solutio nō placet per superiōra. ¶ Concludēdo hunc passum ex quo apparebit veritas passus & intellectus capti istā materiā prosequor per tres articulos p̄ncipales. ¶ Primus articulus q̄n protestō obuiat facto & ē ꝺ̄ria fcō & ābo simultanee ꝓcurrunt in tpe. ¶ Secōo q̄n protestō obuiat fcō ſꝫ protestō precedit & fcm̄ subleq̄t. ¶ Tertius ē ꝺ̄rio. q̄n protestō obuiat facto: sed factum p̄cedit & protestatio sequit. hic trib⁹ modis potest factum contrariari protestationi. ¶ Et aduerte quia ōnio Bar. in. l. non solum. §. ex morte. tangit hunc passuꝫ. ff. de opis no. nū. sed non pfecte explicat. tangit et ipꝫ Jo. mo. de re. iur. in gñali. li. vi. ſꝫ nihil boni dicit Joan. hic aliquid dicit: ſꝫ nō pfecte. videbis veritatē ex his articulis. quos prosequor p casus. Et capio p̄muꝫ qui est quādo protestatio obuiat facto: & ambo simultanee ꝓcurrunt in tpe: hūc articulū prosequor per. v. casus p̄cipales. ¶ Primus q̄n protestatio ordinatur in totalē detractionē sensus facti. prout sonat in facto. ¶ Secūdus quādo ordinatur in totalē detractionē sensus facti: prout sonat in iure. ¶ Tertius quādo ordinat̄ i detractionē p̄ris substātialis facti. ¶ Quartus q̄n ordinatur in detractionēꝫ alicuius ex sensibus facti multiplicit̄ intelligibil. ¶ Quin

tue quádo ordinat in detractionē alicuius cōsecutiue ad factum. ¶ Primus qñ ꝓtestatio ordinat ad detrahendū totale factū. put in facto sonat: qz ꝓtestat ꝙ factuz habeat ꝓ nō facto: ꝛ hec ꝓtestatio nō iuuat ꝓtestantē: quia ab eius facto nō dependet factum haberi ꝓ infecto. l. i bello. §. facte. ff. de capti. ad hoc. l. vl. ferrū. ¶ Secūs cāus qñ do ꝓtestatio ordinat in detrahendo totalē sensum facti. put sonat in iure: ꝛ tūc dicendū: ꝙ si factū ꝛ sensus facti dependet a ptāte ꝛ libera voluntate ꝓtestātis. valet protestatio cōtra factū. Cāus in. l. q in aliena. §. Celsus. ff. de acq. here. adire hr̄ditatē. dependet a libera volūtate adeuntis: vt. l. Paulus. ff. de acq. here. si facio factū sonanté ad cōmodū hereditatis: ꝛ ꝓtestor ꝙ hoc non facio animo adeūde hereditatis. valet ꝓtestatio: ꝛ detrahit sensum adeunde hereditatis. posito ꝙ actus ille solū hoc sonet: ꝛ dicit procedere a pretorio iure: quando ius ꝓcedit fingēdo: disponēdo: vel ꝓsumptioe iuris ꝛ de iure disponēdo. ¶ Si factum nō ꝛ non sensus facti dependet a ptāte ꝓtestantis: vt delinquere: tūc si protestatio ē iusta causa vestita iuuat protestatio: vt. l. si putator. ff. ad. l. acqui. de homici. c. fi. l. dist. qz sepe. ꝛ c. uno fratres: vbi si putator vel rei licite operaz dans adhibita diligentia que exigit ꝓtestatur. cane qz nō habet animū ibi malefaciēdi. iuuat ꝓtestatio: si non ē iusta cā vestita ꝛ verba sunt dubia. iuuat ꝓtestatio: vt notat de spō. Jo. ꝛ desponsat si ꝓtestatur quod per hec verba nō i tēdit obligari. iuuat ꝓtestatio: ad quod no. Jn. ꝙ me. cā. c. primo. Si rbum vel factum est certum nō iuuat ꝓtestatio: vt si interficio hoiem ꝛ protestor ꝙ nō dolo facio. nec animo occidendi. nō iuuat ꝓtestatio: qz nulla iusta cā vestitur. de ꝓsump. c. a. C. ad. l. cor. de fic. l. i. ff. ad. l. acquil. l. nam ludum. l. vl. si qs volūtate. in. c. clerico. ad fi. de homi. c. fi. li. vi. de ꝓsump. c. i. ad hoc qđ no. doc. de spō. veniens §. ꝛ tangit. c. ti. c. io qui. nā precedentibus spōsalib⁹ ꝛ nō diruptis copula sonat mr̄imoniuz inuitis dentibus ptiuz: qz uso sic ꝓsumit presumptione iuris. ꝛ de iure: quo ad metus fori cōtentiosi. cōtra quam nō admittit ꝓbatio iconstantū: ꝛ si dicat imo ꝛ p cōfessionē. ar. vt in autē: sed iam necesse. C. de dona. ante nup. certe nō admittit hoc cāu ꝙ tm̄modo iuuat confessio mr̄imoniū. de eo qui cog. ꝓsang. uxo. sue. sup eo. ꝛ sic limitat illa gl. ad hoc glo. in cle. gfe. ō ℞p. vbi ꝓtestatio facta in ipetratiōe scōi beneficij incōpassibilis: ꝙ nō intēdo renuntiare gfe non iuuat protestanté: qz sic lex fingit. ¶ Si vero factū ꝛ sensus facti dependet a ptāte ꝓtestātis: ꝛ alterius: vt ꝓtrahere: ordinare: ꝓsiteri: ꝛ similia: ꝛ tūc si factū geritur cum parte ꝛ pro ꝓsentiat cōsentiat ꝓtestationi: vel saltem nō ꝛdicit. iuuat ꝓtestatio. ff. ō ac. ꝛ ob. l. obligationū substantia. §. fi. ꝛ no. doc. de spon. ex lr̄is: vbi si pñte pte ꝓmitto. x. ꝛ protestor ꝙ nō animo obligādi valet protestatio ꝛ impedit fiēs: vt dicta. l. ꝓs. Si vo protestatio fiat nō cū pte ꝓncipali ꝛ cōsentiēte: vl ea absente: ꝛ tūc si ꝓtestatio ē iusta cā vestita iuuat protestatio: qđ me. cā. c. i. Si ꝓtestō si ē iusta cā vestita si iuuat protestō: nisi vbi factū est dubiū: vt no. i. c. tua nos. de spon. nam si dicit Jo. ꝛ desponsat vba sunt dubia. si protestatur ꝙ si facit animo ꝛbendi. iuuat protestatio. silr assumptio habitus ē factuz dubiū licet habeat sensum ꝙ faciat aio profitēdi protestatio iuuat: ꝛ si nō sit alia cā vestita: vt dic Jn. ꝙ me. cā. c. i. nā iuuat ꝓtestatio: vt dicā ꝛ. ¶ Tertius cāus ꝓncipalis qñ protestatio ordinat in detrahēdā ptem substātialē facti: ꝛ tūc an protestatio opet. si factū dependet a ptāte protestātis tm̄. tūc iuuat protestatio. ꝛ fiēs succumbit. l. p seruum. §. fi. ff. de vsu. ꝛ ba. lego vsufructū detracto vsu. qz vsus ē pe substātial' fructus. nō valet legatū: ꝛ vz protestatio: qz legare dependet a ptāte seu voluntate protestātis. in autē. de nup. §. disponat. ꝛ pz in. l. in ꝓditionibus. ff. de cōdi. ꝛ de testa. p totū. Si factū ꝛ protestatio dependēt a ptāte protestātis ꝛ alterius. ꝛ tendat protestatio i detractionē ptis substātialis facti: tūc si factum geritur cum ꝓncipali pte a cuius volūtate ꝛ factū ꝛ sensus pendet: ꝛ pe ꝓtestatiōi cōsentiat: iuuat protestatio ꝛ factū cōquassat. de cōdi. ap. c. fi. vbi si cōtraho mr̄imonium sub protestatione: vt prolem cuitem: vel vt filios nō habeam. nō valet contractus mr̄imonij. de cōdi. ap. c. fi. ¶ Si vero factū geritur cū ꝓncipali pte ꝛ pe tacet sed nō cōsentit tūc protestatio nō valet ꝛ factū ꝓualet: vt no. doc. i dcō. c. fi. de ꝓdi. app. alle. c. aliqñ. xxx. q. iij. vñ dicūt ꝙ si cōtrahо mr̄imoniū sub ꝓtestatione: vt prolem cuitem: vel si mihi liceat cū alia ℞here. si mulier tacet tunc valet mr̄imonium: ꝛ non protestatio. vt dicit ibi ℞ostiē. instruē de iure femie: vt qñ tales ℞ctus fiunt protestatiōi nō ꝓsentiant: sed taceāt. ¶ Si vero factū nō geritur cū ꝓncipali pte: sed cū alio noie eius recipiente: ꝛ tūc ēt vtro ꝓsēsu eius cū quo geritur. nō iuuat protestatio. ꝛ valet factū: vt si ingredior monasteriū: ꝛ profitеor religionē sub protestatiōe: vt mihi liceat habere ꝓprīū tunc nō valz ꝓtestatio: qz ibi nō ē pe ꝓsentiens protestatiōi: cū ꝙ vinculū ꝓtrahit ꝓfessionis: principaliter enim ꝓtrahit cum deo. Iz in cōsequētiā obliget Abbati recipienti. vel supiori: hec ē ꝛclusio Jo. an. de cōdi. ap. c. fi. tangit per glo. qui cle. vel mo. infinuante. ꝛ in. c. ij. de statu. mo. ꝛ ibi cōis opi. Iz Paulus de liaz. teneat ℞: vt ipe no. i cle. i. de regu. in quo nō insisto qz nō est materia ptis. c. Iz opi. cōem credo verā. vt vixi de cōdi. ap. c. fi. ꝛ hoc tz totⁿ mundus. forte aliquid tāgā. ꝛ plene scripsi ibi. qui cle. vel vo. rursus. ¶ Quartus principalis casus qñ ordinatur ꝓtestatio in detractiōe alicuius cōsecutiui ad factū. tūc si consecutiuū dependet a ptāte solī⁹ ꝓtestātis. idē qđ. ō. ꝛ fort⁹. qz vz ꝓtestatio ꝛ cōsecutiuū tollit. vt. l. i. §. p seruum. ff. de vsu ꝛ ba. ¶ Si dependet a ptāte alterius: tūc protestatō ñ iuuat ꝓtestantē nisi ille ꝓsentiat tacite vel expresse q̄ ꝓsentire of. eo ꝙ ꝓtestatiōi ñ ꝛdicit: ꝛ hic ē cāus. xxvii. di. vya coni. iuncta ibi glo. ꝛ qđ bētur ō cle. cōm. cū oliz. nā orientales nō arcent ad votū ꝓtinētie in ordinibus: ēt maioribus iuuen: Iz si ipi tacēt obligant: qz tūc nō pñt capi⁹ vxores. de nouo. si in ipa susceptiōe ꝓtestant ꝙ nō volūt cōtinere. tacēte ordināte ꝓtestatio iuuat: ꝛ hoc ē quod voluit dicere Jo. an. de ꝓdi. ap. c. fi. ꝙ ꝓtinētia nō ē pe substātial' ordinis: Iz pe executiōis. q. d. ꝙ ē ꝓsecutiua in orientali. ꝛ hoc teneas. ¶ Si vo ꝓsecutiuū nō dependet a ptāte protestātis. vel alterius ptis Iz iuris tm̄. tūc ꝓtestatio si iuuat ꝓtestantē. qđ ē qñ ius ꝓcedit in ꝓsecutiue disponēdo fingēdo vel iure ꝛ de iure ꝓsumēdo: ꝛ hic ē cāus hoc iuncto ō ꝓben. cū fm. ꝛ c. relatū. nā consecutiuū iuris est ꝙ canonicus bēat ꝓbēdam. si aliquis recipit in canonicum. protestatio ergo ordinata ad tollendū. iur. consecutiuū: vt ꝙ prebendā nō bēat. cū se facultas obtulerit. non iuuat protestātem: quia ab eius non dependet potestate: Iz iuris ℞ cōsecutiuū impeditur. ad hoc. ff. de le. i. l. nemo. ad ℞. l. si seruus vexante. ff. de ē. ob. de pecu. l. si seruū. ad hoc glo. i cle. gfe. de ℞p. ad hoc optime. x. di. c. ij. ē. ꝓtestatio: ꝙ ecclia edificata eo ꝙ edificata non sit in gubernatiōe epi nō iuuat protestantē: qz ꝙ hic nō sit in ptāte epi ē iuris consecutiuum. nō dependēs. de testa. cum nobis. predicta procedunt in actibus extraiudicialibus. in iudicialibus vo protestō tēdens ad detrahēdum iuris consecutiuum ad fiēm nō iuuat protestātē: sed facit ipsum vt contrarium repelli. ō ap. solicitudinē ad finē scōm verum intellectū. nisi ꝓtestōi renūtiet: vt i ꝓn. dicti. c. ¶ Quintus principalis casus qñ protestō ordinat in detrahēdū ptē sensus facti: vt qz fiēs ē talis nature ꝙ pōt multiformiter intelligi: ꝛ tunc si fiēs ꝛ sensus facti dependet a ptāte protestantis iuuat protestō. ff. de reli. ꝛ sūp. fu. l. at. si quis. §. plerique. ꝛ. l. nēsenius. ff. de ne. gei. nā facere sumptus ꝓpter fun⁹ vl in alimentis pōt dupliciter intelligi. ꝙ faciat causa pietatis: ꝛ ꝙ faciat aio repetēdi: ꝛ tūc si est bene⁹ instituus ꝙ faciat aio adeūdi hereditatē. si protestat ꝙ faciat aio repetēdi. ꝛ nō adeundi. iuuat protestō. ad hoc. l. si debitor. §. i. ff. in qui. ca. pi.

ta.ꝓrabi:r.l.libertꝰ.§.i..ff.de all.r ci. Si vero factuꝫ de-
pendet ex ptáte eius r alterius:tunc iuuat ptestó: si fiat ꝓ
sente pte ea tacéte vel ꝓsentiéte:vel ét ꝺicéte:r p hoc ꝺi
cunt hic doc.q est originaliꝫ victuꝫ Inno.in.c.isto: r i.l.
i.C.de iu.pte.q si ptestatio fiat pñte pte: q Rndet anio
liceꝫ non ptestádi:iuuat ptestatio:qz hic rñdere est factuꝫ
duplr intelligibile:vnuꝫ é iudicio informatiuũ : aliud é li-
tis ptestationis inductiuuꝫ:hec ptestatio impellens fcũꝫ
ad alteruꝫ ex intellectibus iuuat ptestanté:vt hic r dicta
.l.ac si quis.§.pleriqꝫ.ff.de pac.iur.gen.§.qui se.ad hoc.ff.
de ꝓcubi.in ꝓcubinatu:iuncta.l.in libere. de ritu nup. ad
hoc victum Inno.q me.cá.c.i.r hoc de ꝓmo articulo.

¶ Si sensus facti nó ꝺependet a ptáte ptestantis: vt qz
in facto ꝺubio multiplicit intelligibili lex ꝓcedit:nó ꝓsu-
mendo sed ꝺisponẽdo vel fingendo:vel ꝓsumptióe iur.
r de iure ꝓsumendo:r tũc ptestatio nó iuuat ptestanté
glo.in cle.gñe.de Rp.doc.de spon.c.si.r hoc est verꝫ qñ
lex indistincte fingit vel ꝓsumit ꝓsumptionez iurio: r de
iure in casibus non apparentis volũtatis ptestatio iuuat
r hec é notabilis glo.de regu.ex pte: r hoc de articulo ꝓ-
mo. ¶ Veniꝺo ad fm articulũ qñ ptestatio precedit r fa
ctũ subsequitur:r similiter huncarticulũ ꝓsequor ꝓ quinq
casus. ¶ Primus casus qñ ptestó ꝓcedit r ordinat ad
tollẽdũ fcũꝫ:put sonat in facto:secuto facto nó iuuat pte
státé: vt victa.l.i bello.§.Ad ꝓpositũ.ad.l. Juliaꝫ de vi.
pu.l.qñ multa facinora.ad hoc de homici.c.i.li.vi. Si p
testor faciẽdo viz q nó itẽdo occidere hoiem.si ex hoc se
quat homicidiũ:nó valet ptestó qui teneat de homicidio
Si mãdo tibi vt vulneres talẽ.si ex vulnere sequat homi
cidiũ.iz sim ptestatus:q nó occidas nó iuuat ptestatio.
quin teneat de homicidio .de homici.c.i.li.vi. ¶ Secun
dus casus qñ ptestatio ordinat in detractionẽ totalis sen
sus facti:vel ptis substátiat facti.tũc si tale factũ:r sensus
facti:ꝺependet a ptáte ptestátis.iuuat ptestatio:vt victa
l.q aliena.§.cel suo.si factuꝫ r sensus facti ꝺepẽꝺet a ptáte
eius r alterius.r gerit factũ cũ ꝓncipali:hic é ꝺubiũ:an p
testatio iuuet.dicũ factũ in se habet intellectum ꝺubium
iuuat ptestatio:doc.de spon.tua nos. hec ẽba. Jo.te de-
sponsat:sunt ꝺubia.si alio nomine vocet. si ꝺesponsando p
testat.q p hec ẽba Jo.te ꝺespósat nó itẽꝺit ꝺhere.iuuat
ptestatio: r nó inducit matrimoniũ.vt no.glo. Jo.r sic i-
telligit eá Jo.an.ꝺespon.tua nocet r est casus.ff. de cócu.l.
in cócubinatu.vbi accipiẽs aliquá honestá feminá: r bo-
neste teneno eá:hic factũ bẽt sensuꝫ mrimonij:r tñ si pte
stet q eá tenet vt cócubiná:iuuat ptestatio:qz factũ é ꝺu
biũ:cũ possit sonare matrimoniuꝫ:r nó melius ad ꝓposi-
tum victi Inno.q metus cá.c.i. vbi ptestatio sola ꝺetra-
ctiua cósensus in ingressu iuuat ptestátẽ:qñ ingressus re
ligionis fit habitus sumptóe:qz illud factũ é ꝺubiuꝫ:si fa-
ctũ é certũ:r bz omnino sensuꝫ certũ: r tũc ptestatio ñ iu
uat.nisi exꝓssus ꝺet cósensus ptestatióí:r si paro cui fit p
testó cósentit ptestatóni iuuat ptestatio si paro nó cósen
tit nó iuuat ptestatio:r reqrit exꝓssus ꝓsensus. nec suffić
tacere hoc cáu:r ad hoc tex.q metus.cá.c.i.ad hoc alle-
gat illá ꝺecre.ꝺ.Bar.i victo.§.ex morte.q tex.fac sic.naz
sibi recipiẽtes illá ad ꝓfessionem ꝓsenserunt ptestóni. qꝺ
parz qa finxerũt se ponere velum : r sic fingendo expresse
nó ꝓsenserunt.sz fm veritatẽ tex.ille ꝓbat aliud:r iste nó
est verus cáus illius capituli.vt patebit statim.p hoc alle
gat tex.fm verũ intellectuꝫ.in.l.cũ plures.§. locator hos
rei.ff.loca. ptestatus é quis se nó velle auz vel argentum
recipere.vl margaritas i horreo:nec se velle teneri. tádẽ
postea recipit margaritas. ista ptestatio non iuuat ꝺaro
quod fuerit facta parti.a qua postea recipit margaritas.
quia videtur recipiendo a protestatione recedere:vt hic
hec vera nisi protestató esset iusta cá vestita:quo cáu p có
trariũ factũ etiá ex intervallo non tolleret protestó . nisi
testaret cá legittima.ꝺato q paro exꝓsse nó ꝓsenserit p-
testatóí:q ét ipsam ignorauerit:nisi factum a ꝺeo essꝫ no
tabile q absorberet omnem ꝓsumptionẽ cáe.ad hoc faci-
unt no.per doc.de spon.tua nos. vbi si in státe metu quis
protestatur:q per quẽcunqꝫ actum vel verba proferat ét
apta ad mrimonium ꝺhendũ q non intendit consentire ex
qz hoc facit metu stante metu.ꝺato q ignorauerit po cuꝫ
qua ꝺbitur postea mrimoniũ:valet ptestatio:r nó matri-
moniũ:si non interuenerit copula:qz hic copula est táte ꝓ
sumptionis q absorbet omnem presumptionẽ metus ꝓce
déntis:nisi ꝓbet instás metus.ad hoc de spon.ia q. Si fcũ
r sensus facti ꝺepẽꝺet ex potestate eius:r alterius. r gerí
tur actus non cum parte principali cum qua vinculum in-
nicit sed cum tertio.tũc cum protestatio é iusta cá vestita
iuuat protestó facta:r hic é verus cáus q me.cá.c.i.ibi nó
gerebat ingressus religionis simpliciter cũ parte:sed prin-
cipaliter cum ꝺeo:protestó illa nó iuuat nisi interueniat nu
tus: r hic cáus in victo.c.i. q me.cá. per qó credo q sola
protestó cum cósensu recipiẽtis nó muaret in terminis.c. q
me.cá.c.i.nisi interuenerit metus:qz vinculú monachatu
nis principalr intr cũ ꝺeo:qó no.in.c.fi. de condi.ap. quod
bene no.quod credo qñ factum omnino é notum seu cer-
tum post protestónem:sed si é ꝺubiũ vt susceptio habitus
bene iuuaret sola protestóe:vt pz ex no.per Jnno.in.ꝺ.c.
.i. ¶ Tertius casus principalis quando protestó ꝓcꝺẽs
tendit ad detractionem alicuius consecutiui ad factũ:tũc
si consecutiuum ꝺependet a ptáte protestantis valet pro-
testatio:vt ꝺcá.l.i..§.per seruum.ff.de vsu.r ba.si consecu-
tiuum non ꝺependet a potestate protestátis : sed iurio nó
iuuat protestó. Iste é verus cáus huius.c.recipere in cano-
nicum ꝺependet a ptáte recipiẽtis.si precedat etiam pro-
stó:q recipiat sed non animo vt habeat prebendam: non
iuuat protestó. vnde ꝺato quod statutum ꝺe quo fiebat pro
testó ꝓcesserit:non iuuabat cũ protestó fieret ꝺe non ꝺe-
pendentibus a potestate protestantis. Si cósecutiuum ꝺe-
pẽꝺet a potestate eius r alterius runc iuuat protestó.si ꝓ
sentiat is cui preiudicat:r nó alr.hic est verus cáus .l. pe.
.§.item si predixit.ff.naute cauponeꝫ.r naute sunt obliga
ti.eo q tenẽt cauponem ad recipiendos passim hospites.
nisi subsit cá:r ex receptione tenetur ꝺe omnibus ibi illatꝫ
facta est protestatio per hospitẽ:q non intendit teneri de
sibi ipositis.hoc protestari nó ꝺependet ex ptáte sua:qz ꝺi-
sspositione iurio est obligatus ꝺe receptis pri.cuius recip
bona:tamẽ qz po pót sibi preiudicare renũciáꝺo iuri suo.
si ptestóí ꝓsentit:sibi ꝓiudicat:alr nó:r oportet q expres
se cósentiat:aliter tacẽꝺo haberur pro ꝺicente protestóí
vt ibi est clarus casus:non ꝺestruendo istam. sz glo.óstru-
at supplendo maxime:r sic ipsam intellexit Bar.in victo
.§.ex morte.cáus in.l.si Stuꝫ.§.fi.r.l.quoꝺ.ff.de pecu. vbi
si seruo ꝺominus ꝺet peculiũ r protestetur ali q nó velit
teneri ex ꝺctibus fui de peculio.protestó nó iuuat: nisi ser
uus prostói. Jó cósului de facto habebat quidam mercs
tor societatẽ cum quoꝺá.protestatus est specialiter qꝺus
dam:q de gestis eius nó volebat teneri.nihilhominꝰ reti
nebat ipz i societate:nec ꝺissoluit societatẽ:nũqꝺ inuene-
ret prostó:vicendũ é q nó:vt pz in illis.ll.nisi illi expresse
ꝓsenserit. ¶ Quartus casus qñ prostó tendit ad ꝺetrahẽ
ꝺum pticularem sensum facti:vt quando factum é multi-
pliciter intelligibile:tũc si regulare sensum facti nó ꝺepẽꝺet
a ptáte protestátis:iꝺẽ qó.ō. Si ꝺepẽꝺet a potestate pro
testátis tñ:tũc iuuat protestatio. per iam ꝺcá.si factuꝫ ꝺe
pendet ab eius potestate r alterius:r protestó ꝓsonat iu
ri cói vel saltẽ non ꝺicit. Jo.an.hic r bene r sic intellige
ꝺicta Bar.in victo.§.ex morte.si in cóminéti posit prote-
statione sequit fcm iuuat protestó:facit ad hoc.l. Mode
stinus.ff.de solu. possumus soluere táq̃ fideiussori ꝺupli-
cẽ sensuꝫ.r alio liberáꝺi r alio emẽꝺi iuo contra ꝺebitorẽ
vt mihi cedátur actiones.si protestor ali r aiuꝫ emẽꝺi iura
iuuat ptestó. ad hoc.l.p rerẽtionẽ.r qó ibi no.C.ꝺ vsurꝫ

t.l.item qr.§.item iuliano.ff.de pac.vbi Bar. Item pro testari possuz q̄ nō animo liz[.cōtest]. Rō.t q̄ alio iudicē informandi.si ꝓtestor q̄ nō animo litem cōtest]. t postea sequat cōtestatio iuuat protestō.etiam uero q̄ po aduersa nō cōsentiat protestōi.ad hoc de elec.cumana. Sed si protestō ouu precessit.postea sequitur factum.non iuuat p testō.nisi reperat.puta si protestatus sum.q̄ si qua uerba ꝓferā non intendo litem contestari: ex intervallo postea hoc faciens ꝑsumitur abolita protestō: t non fieri nisi in sensum in quo potentius sonat:t ab alio est intelligibilis vt pz ē p Jo.an.ō ſpon.ex lſto:t no.qr limitat dicta Inn. ¶ Si vero id qđ ē ꝓtestatum.ē contra ius commune.ou to q̄ dependeat a potestate alterius tunc protestatio nō iuuat.nisi ille expressius uel consentiuo.de elec.cum in veteri.ita intellige illuz tex. ¶ Hemio ad vltimū articulū qñ ꝓtestatio ꝓtuno facto subsequit protestatio factū:t tunc si contrariat facto prout e.t in facto nil operat per iam dicta:si prout in sensum iuris hunc prosequor per casus. ¶ Primus quando tendit ad tollendū totalem sensum facti.tunc dic si factum t sensus facti dependet a ptāte p testātis iuuat protestō.vñ si lego postea in soleni voluntate ꝓtestor q̄ non feci animo legādi iuuat ꝓtestō.vt.ff.de adimēdo legatio p totuz. Si tollere sensum facti nō dependet ab eius ptāte prout est facti:sed iuris nō iuuat ꝓtestatio.vñ si vulnero hominē:t postea ꝓtestor q̄ hoc non feci dolo t animo vulnerādi:vel delinquēdi nō iuuat ꝓtestō.vt pz in.l.i.C.ad.l.cor.de sic.t in.c.i.de ꝑsump.cum si. ¶ Si factū dependz t sensus a potestate eius t alteri⁹. si ꝓsentiat sibi ꝓiudicat alo non:qr quod ab initio t̄c.vt.ff.de ac.t obli.sicut.de como..c.i. ¶ Secūs qñ determinauf ad detrabendā ꝑtem substantialem facti t tunc in dependentibus a ptāte protestant].si pars diuidua est opaf protestō:vt.l.i.§. p suū.ff.de vsu.t ba. Si lego vsufructū t postea detrabo fructum:qr fructus est sepabilis ab vsu. cum vsus possit esse sine fructu.si nō ordinaf in detractionem partz substantialis facti idiuidue t non operaf protestō:t valet factū vt dicta.l.i.§.per suum. Si lego vsum fructū detracto vsu.vsus inſepabilis est a fructu. non iuuat ꝓtestō.vt pz ibi:qr detractio est impossibilis ptāte legato.t ex quo cepit iā validitas legati est potens ad resistendum ꝓtestatōi inualide. Si factū nō dependet a ptāte eius t idē qđ.ē.si dependz a ptāte eius t alterius ¶ Tertius casus qñ ꝓtestō ordinaf in detractionē alicuius cō secutui ad factū:t idem p omnia q̄ .ē. ¶ Quartus casus quando ordinaf ad detractionē alicuius sensus facti si in dependentibus a ꝓpria voluntate operaf protestō. si eius t alterius:t idē quod.ē.qr exigit alterius expressus consensus.si neutrius.idē:qr nō opaf protestō: t fortius per iura.ē.allegata.nō habeo hanc materiā clarā: t si tibi oſtur casus q̄ non decidant per hanc theoricam: veniat ad me t ego tibi damnum refarciam. p hoc pz quid operent protestōes:q̄ fiunt tota die protesto: q̄ litigo coram vobis:t q̄ per aliquē actū quem cozā vobis faciam non facio animo iurisdictionē vſam prorogandi. nec in vos tanq̄ in iudicē consentiēdi.hic actus dependet a facto eius t alterius:q̄ oportet q̄ fiat ꝑtē pte:t si fieret ante:t post ea ex intervallo fieret actus non iuuaret protestō: per iaz dicta:ideo fio cautus q̄ semp in quocūq; actu repetas p testōem.alo p vnum actum bñtem in se cōsensum ex intervallo a protestōe factū esset a protestōe recessum.ad hoc .l.p retentionē.C.de vsu.Iz Bar.ambigue in hac materia loq̄f.in dcō.§.ex morte.ff.de pac.l. Jtez qr.§. Jt iuliana p hoc secundo decidit questio t dubium.quid de protestatione illa que fit in fine articulozū.non astringēs se ad nō necessaria probāda.ſz solum que sufficiant ad victoriā sue cie:qr illa protestō cum fit in actu iuuat protestantem: qr dependet ab eius ptāte:se astringere:vel nō.ideo iuuat p testō.ex quo factū est diuidū: t po tacet. idem si contra. diceret:qr hoc solum a sua dependēt ptate:vt.l.circa.ff.ō p ba.per hoc pz qd de protestōe illa que fit in libello saluo iure addēdi vel diminuēdi:qr hoc addere vel diminuere non dependet a ptate sua:nisi ficta ius pmittit:prout patz ex no.in.l.edita.C.de eden.t in.c.i.de libe.ob.t hoc tenet Bar.in dicta.l.nō solū.§.ex morte.t doc.in.c.licet cāz.de probat]. ¶ Per hoc etiā inferri pōt quid de illa exceptione constituto procuratorē oibus saluis meis exceptiōnibus t̄c.de qua de dicta.expositum.que nō prosequor ad ꝓsens sed remitto ad ibi no.qr iam est hoc.c.sua mā grauatum.t hec sufficiāt de hoc.v.difficili passu t notabili.nondum ꝑfecte per alios declarato.per hoc patet q̄d si canonicus ꝓtestat q̄ extrinseci existētes in quasi possessiōe vocem habeant semū qui habēt iuris proprietatem:qr non iuuat nisi consentiat:vt dicit glo.de elec.cumana. ¶ Hemio ad sextum notabile.t.vi.passum.ex quo no.q̄ receptio cū pacto:vt receptus nil recipiat donec alij fuerint ꝓbendas assecuti valz.q̄ ß notabile est roc⁹ titulus ō symo. ij.q.i.q̄z pio.vbi pactum in ſpiritualib⁹ inducit ſymoniam t viciat actuz.de ꝓben.dilectus filius. Z. ¶ Glo.in vbo p cipient soluit oupſr. Primo pactio iuris ꝓsonans non inducit ſymoniam:qr hec promissio aliās illicita pp iuris cō cursum efficit licita:nā pactum ordinabat vt antique prebende nō diminuerent inter canonicos diuise:t hoc ēt iuri ꝓsonabat.secus si egissent ex pacto: vt nihil p̄ciperent. qr tunc nō valet pactum ranq̄ contra ius. ¶ Ho.hāc gl. q̄ vult exp̄sse q̄ pcō iuri cōi ꝓsonans nō inducit ſymoniā ad idem glo.l.de Rp.ad audientiā.ad hoc de elec.significasti.t ibi ēt glo.de restit.spo.c.i.li.vi.in glo.ij. Idem Jo. vij.q.i.pastoralis. Item no.de ꝓben.c.relatum. Idē Jo. xviij.q.iij.in fūme.ad hoc de ꝓben.relatum.t.c.significatum:t hoc ideo q̄ propter concursuz iuris quandoq; qđ annectit ad naturaz alterius.de iudi.certū cū ſy.Dec. ſo. est bona in se sed nō ad tex.qr ex protestatiōe.t pacto intendebat eos excludere ab excrescentibus. Jdeo dicebat Jnno.q̄ pactuz etiam cōsonabat iuri:qr ex quo nō bñt ꝓbendam nihil de excrescentibus habere debēt:qr secūduz omnes partes omnia intelliguntur diuisa.secundū quas habent prebēdas:quod est contra.c.dilectus filius.de preben. Vel secūdo receptio sub pacto:vt nil percipiāt est ſymoniaca:sed ſimplex receptio ita vt nihil p̄cipiant t̄c.nō est ſymoniaca:qr hic nullum intervenit pactū: sed fuit fca receptio ſimpliciter:ita vt de canonica t̄c.hec so.non placet quia negari nō pōt:quin hec receptio habeat in se modum:t modus ēt in ſpiritualibus inducit ſymoniam:vt pz vt ec.be.c.vnico. ¶ Concludēdo veritatem in hoc passu considera aliquos casus. ¶ Primus quando aliqd ō in re est debitum:t deducitur in pactum tpe receptōis vl cō cessionis ſpūalis:t hoc non est dānatum.vt in prima so.t ideo si isti egissent hos excludere vt nihil haberent de antiquis:qr hoc erat de iure valeret pactum. Si egerunt vt nihil haberēt donec ꝑmi recepti haberēt sua prebēdas qr hoc etiam erat de iure.de preben.vacante.t ita potest secūdo intelligi hec decre. Si egerunt vt nō haberēt sup excrescentes tunc procedit sequēs casus. ¶ Secūs casus qñ tpe receptionis deducitur in debitū de iure cōi debitū tamen ex statuto vel alio iure ſpāli:t tunc si id qđ deducitur in pacto debitū ex statuto vel iure ſpāli est applicabile ad aliquē actum piū.vel cōuertibilem in vtilitatē ſpūalem t publicam:valet pactum.de preben.significatum. ¶ Si debitū ex statuto est applicabile ad vtilitatē pua tam recipientiū:tūc cōmittitur ſymonia: t est hoc verum siue deducatur hoc in pactum.siue tpe actus ſpūalis ꝓcessi fiat cōcessio sub cōditiōe vel modo vel statuti cōmemoratōe.ita dicit hic Jnno. Jdē per omnia de consuetudine qr hec ꝓcedunt a pari.ad hoc Joe ſymo, Jacobus. eo.ti. ficut pro certo, t.c. veniens. vbi idem per omnia dicunt hoc. ¶ Tertius casus quādo aliqd ē debitū virtute sta-

vti etiã applicetur comodo tpali ꝛ priuato ꝛ tpe recep
tiõis nulla fit cõmemoratio statuti.receptus tamẽ postea
cõpellit vi statuti ꝛ hec nõ ẽ symonia cũ vere etiam ꝙ sta
tutũ sit iniquũ: ꝛ illi peccauerũt sic statuendo. ex quo t ñ
mentio non ẽ adhibita de statuto tpe receptionis ad ser
uandũ statutum artat ex vi statuti: ꝙ ls in se sit iniquum.
non tñ symoniã inducit. Idẽ si ipse etiã voluntarie soluit:
qz licet vnicuiqz ius suũ postponere. Idem ad lfam dicit
glo.vfa. Ber.de magi. qz nõnulli.in glo. iij.ad fi. qz q̃d
põt esse debitũ licite ex statuto quod nõ est licitũ deduce
re in pactũ:nec cõmemorare statutũ vt hic habet:ꝛ hoc õ
isto passu.ls hec sunt bene dicta q̃tum ad intellectũ litter
hic sunt facta sub cõmemoratõe statuti:si verba in tex.po
sita notant formã receptionis:quod videt de se verũ esse
ideo si habemus respectum ad ꝓstationẽ de statuto illa
nõ induxit symoniã:qz de se invalida altero respectu:qz ꝓ
testatio erat sup impossibili.ideo hec receptio in se invali
da nõ potuit inducere symoniã.si habemus respectus ad
receptionẽ istorum virimoꝝ cuꝝ quibus pactio fuit inita.
de quo est dictũ.tunc dicendũ ꝙ hec pactio iuuat qz con
sona iuri.nã õ iure ẽ ꝙ ipsi vltra recepti post receptos ad
illam vacantẽ nõ debeant habere aliquid etiam de super
crescentibus aliq̃s pmi sint põbendale beneficium assecuti.
ꝛ hoc videt tenendũ:ꝛ ts Jo.an.in sua antiqua lec. vbi hic
nõ est cõmemoratũ statutum animo obligandi receptum
ad statutus ꝭ animo nõ derogandi statuto: qz verba non
ordinabant ad obligãdũ:sed ad excludendus preiudiciũ
statuti:ꝛ hoc voluit hic Jnno.qz cõmemoratio statuti in
ducat symoniã: qũ ꝓmittunt.secus si reseruãt ꝓ hoc dicit
archi.xlij.di.si quis fideliter:ꝙ si fiat statutus vt qs nõ re
cipiat ad cõfraternitates.nisi soluat.ꝛ.ꝙ nõ valet statutũ
tanq̃s excludens pietatem:ꝭ si fiat ꝙ liberi trans cõfrũ
tate soluat.tñ expendendum ad vtũ pauper.dicit ꝙ,va
let.secus si ad vsus ꝓpatos:qz esset symõia:qz illis ꝓfra
tribus debẽt duci vinculo caritatis. Ad tertio ad.vij.
notabile ꝓncipale ꝛ ad.vij.passus.ex quo no.ꝙ augmẽta
tio reddituũ nõ tendit ad comodũ augmentãtiũ q̃ .C.de
allu.l.iij.de restit.in integ.reqsiuit.cũ sy.glo.nihil bõi dicit:
dicit enim ꝙ hij fructus debebãt rẽdere ad comodũ aug
mentantium nisi aliq̃d fecerint i sui ꝓiudicium. per quod
alij reddituus fũt assignãti.sicut hic fecerũt:qz vltra nume
rũ aliquos receperũt:hec est trupha. Jnno.dicit ꝙ hoc ẽ
pp cultum diuinum augmentandus. Jo.an.dicit ꝛ bene si
res ꝓpatas vel ꝓpria prebenda augmentet reddituibus ꝓ-
pria industria in ipsius tẽdit comodũ ꝛ nõ alterius. Sed
si res cõis augmentet reddituibus tendit in comodũ illo-
quoꝝ est res cõmunis.hec possessiões erãt ecclesie. ergo
ad vtilitatẽ ecclie debẽt rẽdere nõ in ꝓpriam augumẽtã-
tiũ:ideo põt deseruientibus ecclesie assignari.sic loquitur
hic Hosti.ꝛ hoc tenẽdũ:ꝛ hoc õ isto passu. Ad vltimo ad
.viij.ꝛ vltimũ passus,ꝛ hic aduertendum quia difficilis.
no.ex tex.ꝓ expeditõe huius passus. Ad ij.no.ꝙ attempta
ta prio vel iudicio inferioris lite pendẽte corã superiore ve
niũt retractãda pro quo vt li.pen.ꝓ totum. Ad ꝓ.ꝙ ꝭ
attentata nõ debeãt retractari:nec circa possessiones:nec
circa prebẽdã:vel quia loquitur de attentatis per ptẽ vl
de attentatis ꝓ iudicẽ. Vel loquit de attentatis ꝓ ptẽ.hãc
retractationẽ attentati vel inducit viciũ litigiosi.vel iduc
litis pendentiã ꝓ titulum.vt li.pen.vel q̃tum ad prebẽ-
dã affectio manuũ ex receptione in canonicũ.vicium liti-
giosi hic inducere nõ põt:qz lit] pendentia sup actiõe ꝑ-
sonali nõ ĩducit viciũ litigiosi circa rẽ.ls efficiat ipaz actõ
nẽ ꝑsonalẽ.l.ij.C.de litig.vbi casus materia habet.J.vt lit]
pen.e.ij.ꝛ ibi glo.ꝛ doc.ꝛ ad superexcrescẽtes istos compe
rit vel iudicio officiũ vel conditio ex hac decre. que sũt ac
tiones ꝑsonales.i.cõtra ꝑsonã nõ ad rem cõpetentes.iõ
nõ fũt affectæ possessiões vicio litigiosi. litis pẽdẽtiã etiã
hic inducere nõ põt.ꝓ to.ti.vt li.pen.qz ille titul⁹ retractat
attentata cõtra statũ inductus secundum tpo litis pendẽ
tie.nec ipedit quẽ vti possessione ac prãte antiqua tẽpore
litis pẽdẽtie. immo hoc essꝫ attentare si impediret vr sua
prãte nõ vrat:sed ante litis pẽdentiã canonici bẽbãt pos
sessionẽs ꝛ prãtem conferendi ꝛ alienandi.ea ergo libere
vrant lite pendẽte:vt ꝓ per to.ti.vt li.pen.de resti.in ite.
.C.ij.xij.q.i.qz.xvj.q.iij.volumus. de iurepa.cõsultatõib⁹
cũ sy.non impedit etiam attentatũ circa prebendam. eo
qz ligare sunt mãus capti.constat enim ꝙ ꝑsona ꝓpria re
ceptione in canõicũ non ligant manus collatoris.õ pbẽ.
dilectus filius.C.vbi clarus cãus.debꝫ ergo collatio alicui
do alteri facta tenere.si intelligat etiã de attẽtato ꝙ iudi
cẽ ꝓcedere nõ videt:qz hoc attentare ꝓ iudicẽꝫ lite pẽdẽ
te corã alio iudice suppolita iurisdictione in ꝑsonam vtri-
usq; nõ vitiat ꝓcessus.donec deueniat ad conflictũ excep
tionis:vt ꝓ.ff. de rei ven.l.si ita a quo.ff.de q̃ re ad eundẽꝫ
iudi.ea.l.i. Quid igit dicendũ de decre.ista recipit du
os intellectus. Primus intellectus ꝙ ꝭ loquat õ retracta-
tiõe attentatoꝝ ꝓ partẽ ꝛ ponunt hic ca.ꝙ li.pen.corã se
rari.ergo aliqua fuerũt alienata ꝓ partes ꝛ collatio facta
fuit vni ex antiqs post receptionẽ ꝛ litem motã.ꝛ permu
tant.ꝛ legunt lfas plane iubaudiendo ibi in ꝓiudiciũ.s.ꝓ
partẽ ꝛc. Sed tunc surgunt ꝙstiones: qz ista alienatio tã pos-
sessionũ q̃ assignatio prebendarũ nõ debuit retractari. nec ex
vitio litigiosi.nec ꝓ ti.vt li.pen.etiã quia sint affectæ man⁹
Rndet Jnno.fatẽdo ꝙ ratio alienatio nõ impedit nec re
tractat ex aliquo istorũ:ꝛ ꝓmo ponit intellectũ ꝙ hec re
tractatio non fiet via attẽtati ex vitio litig ij. nec ex vitio
pẽdentie litis:ꝭ pendente cause cognitiõe plẽarie ꝛ i viã
iustitie videbit ad quẽ spectãt attentata ꝛ illa assignabũ-
tur:ꝛ hoc ideo qz nõ ds qs priuari sua possessione sine cãe
cognitiõe.xi.qõne.i.qz.xvi.questione.iij.volumus.ꝛ ifra.
de iure pa.consultationibus. Non ob.huic dicto tex.l.edi
cto.Item sciendum.ff.de edi.edic.vbi videt attentata ꝑ.
revocationẽ posse summaria cognitiõe premissa:qz ibi nõ
dt illa retractãda summarie cognito de causa:ꝭ bene di-
cit contingentia post litẽ contel.spectant ad iudicis offi-
ciũ.que post litem contestũ accidunt non sine noua petiti
one.hic intellectus non placet: qz hic agitur de attẽtatio
ne ꝓpter solã pẽdentiam litis.in qua non ẽ necesse discuti
de iure ptis.vt ds ex tex.imo i ea lũmarie procedit qõ am-
pliat hic Jnno.vex sive idẽ iudex corã quo lis pẽdet velit
revocare sive eius successor:qz eodẽ modo procedit succes
sor quo predecessor.ff.de iudi.l.mortuo.C.de iudi.l.ꝓpe-
randum.vnde in hac materia attendit Jnno.duos casus
Primus quãdo lite pen.personalis alienatio fit in peni-
tus extraneos vt si possessiones vel collatio prebende ad
quã agit ꝓ receptum vel possessiones excrescentes aliẽ-
tur in extraneos funditus:ꝛ tũc dicendũ ꝙ valet aliena-
tio qz vitium litigiosi hic cadere non potest. Ad qõ õ
clarandũ est aduertendũ ꝙ quãdoqz circa aliquã rẽ mo
vet litigium personale:quia petitur reo vt debita. non cõ
tendunt de dñio vel proprietate rei:vel quia agitur ad ꝭ
per excrescentes cõditione ex hac decre.ꝓ receptus.vel agi
tur ad vacantẽ per receptum cõditiõe ex decre. relatum.
iudicio officio.ꝛ tunc vicius litigiosi nil potest: quia per ꝭ
non afficit res:sed sola actio ista personalis.vt in aut].liti
giosa.C.de litigios.ꝛ hec vera sive sit res corpalis sive in
corpalis.ideo si quis petit cõfirmationẽ : qz personaliter
agit idẽ erit si pen.lite super cõfirmatione capti
electionẽ fuerit applicatum.secundus Compos.quia licet
applso illa devolvat litẽ.nõ devolvit potestatẽ cõferẽdi
ꝛ si dicat cassãdum est q̃quid fit post electionẽ.vex est õ
bis que spectant ad iudicem vel cãe processum ꝛ ap.pen.
posito nõ debet pti anferri:qz id nõ est de ꝓcessu.ad hoc
de appel.cum teneamur.de preben.licet epõus.li.vi.super
hoc tamen dic bodie vt li.pen.c.i.ꝛ ij.li.vi. per hoc dicit

Compos.q̃ si epc̃s agit cõtra aliquẽ epm̃:vt remoueatur ab ecclesia.ꝛ li.pen.epūs ecclesiam conferat.lis mota nõ impediet collationẽ epi.Añ̃ agitur realiter de re corporali vel incorporali:vt qñ agitur rei ven.cõfessoria vel negatoria:qñ agens contendit de dñio rei vel de ppietate rei ven.ꝛ tunc bñ afficit reũ.quo ad rem ꝛ alienationẽ voluntariam.ls nõ impediat necessaria.ff.de rei ven.l.is a quo:ꝛ .l.fi.ꝛ hoc put sit ab illo.cuꝫ quo lis est mota:secus si sit a tertio:qñ indistincte illa nõ impedit:qñ pbibitio ex vitio litigiosi fit litigantiũ.s.actoris ꝛ rei.C.de litī.l.iij.ꝛ.e.ci. .l.fi.nec ob.q̃ iura non sint in bonis:sed sunt in quasi bõis vide.l.iij.ff.de serui.le. In ppositio cũ agit personali non impedit alienatio in extraneũ ex aliquo vitio. ¶ Secundus casus qñ pẽdet plonalis cõtra capm̃ ad prebendam ꝛ capm̃ cõfert illã nõ extraneis:vl alienet eã in nõ extraneos:sed alienat in illos de capitulo antiquos ꝛ tũc dicit Inno.q̃ ls alienatio in extraneos nõ vicieꝫ.viciat tñ alienatio in eos antiquos qui sunt de corpe:q̃ plonali tenentis ꝛ sunt obligati ad assignandum qõ periꝫ:ꝛ cõtra suam obligationem alienãt:ꝛ recipiunt:ꝛ hanc talem nõ impedit litis pendẽtia:vel vitiũ litigii:nec etiam q̃ manus sunt ligate:sed sola obligatio ꝛ pñdia q̃ notant̃ in obligatio q̃ se alienẽt ꝛ contra obligationẽ suam recipiunt.vnde sola supposita obligatione p̃ receptionẽ:vel ad vacãtẽ:vl ad superexcrescentes.si postea vacans pferat vni ex antiqs:vl assignet alicui ex nouis:vel superexcrescentes:vel possessiones q̃ isti recepto debebant̃:ꝓpter pñdiam eorum qui ad hoc erant obligati.annulat̃ talis collatio vel alienatio:ꝛ hoc est quod dicit hec decre.fm istuꝫ intellectũ. Nec ob. q̃ ponderat̃ vitium litigii:ꝛ pẽdẽtia litis:qñ põderat̃ ad maiorẽ pñdiam capituli:nõdum qñ obligatus recipit collationẽ in se factã:sed idem est ẽt lite non pen. ¶ Tertius casus qñ data obligatiõe:ꝛ forsan litis pendẽtia p̃ canonicos ad vacantem vel superexcrescentes.hoc fit alienatio in nouiter receptos:ꝛ tunc qñ isti non sunt de corpe obligato:qñ nõ receperunt bñ valeret collatio eis facta:vel alienatio superexcrescentiũ:qñ nũ est quod hoc impediat scõm Jo.an.ls Inno.senserit p̃dictum:vt pz.ẽ.nõ lis pendentia nec litigij vitium:nec affectio manuꝫ. Nec ob.de prebẽ. inter cetera:qñ ibi pmutat facta auctoritate pape.afficiebãt manus.sic dicimus in receptiõe facta auctoritate pape. Nec ob.lex edites.§.itẽ sciendũ.ff.ỗ edi.edic.vbi illa que cõtingunt post litẽ rẽ.qñ id verũ in cõtingẽtib⁹ litem.q̃ cõnexa sunt lit.vel attẽptata cõtra litem:hic nil est cõnexuꝫ liti:vel attẽptatũ cõtra litẽ.per iam dicta:ꝛ hoc teneas:ls multum in hoc laboret Inno.ꝛ hoc de primo intellectu ponit Inno.in alia glo.q̃ finis loquat̃ in attẽtato per iudicẽ non p̃ partem:ꝛ fm hunc intellectũ est sensus lre:qñ pen. lite coraꝫ ferrariẽsi.epõ hec questio querela vel aliter:fuit ad papam delata:ꝛ tũc p̃ ferrariẽsi.epm̃ aliqua circa prebendas ꝛ possessiones fuerũt inouata coram ferrariẽ.epo lite pẽ.cora papa:que papa mãdat vt attẽtata retractari. ꝛ fm hanc lec.legẽda est lra:vt vbũ cora ferrari.epo constituant̃:cũ verbo inouata:vt sic legatur lra.mandamus vt reuocet̃ in irritum quecunq̃ per alterutram partium in preiudicium alterius post motam questionem.s.coram papa fuerunt inouata cora ferrariẽ.epo:sed huic intellectui obstat contra:qñ ꝓpter litis pendentiam coram vno iudice non impediꝫ de eadem re iudicium coram alio agitarũ nisi deueniatur ad p̃flictũ exceptionis:vt p̃z de ap.si duobus.ꝛ ff.de rei ven.l.si is a quo. ¶ Inno.pro declaratiõe huius materie aduertit aliquos casus. ¶ Primus quando lite mota coram vno iudice de eadem re litigatur cora alio iudice pari:ꝛ inter easdẽ plonas:ꝛ hoc casu dicit q̃ p cedit iudicũ donec opponat̃:ꝛ si qd attẽptet illud valet. Sed si pt̃ vult opponere potest duplici cã opponẽdo impedire pcessum:ꝛ iustificare suam exceptionem. Primo rõne intricationis pcessuũ. Scõo ꝓpter laborem ꝛ sumptus surgẽtes ex litigio cora diuersis iudicibus.ꝛ esset practica opponẽdi hic dñe iudex hec questio est mota cora alio iudice:ꝛ in eisdẽ terminis:ꝛ sup eadem re.vñ peto q̃ me remittatis ad eundẽ iudicem:qñ possent mihi p̃iudicare p̃cessus diuersi coundẽ. Item mihi nimis laboriosum esset litigare cora duob⁹ de eadẽ re.ꝛ si ob cãz appellaret iusta esset appellatio.ff.de qbus re.ad eundem iudi.ea.l.iij.ff.ỗ libe.cã.l.fi pariter.pte aũt non petẽte legitimus eẽt pcessus coram eodem iudice.ff.de libe.cã.l.fi pariter.ff.de qb⁹ rebus ad eundem iudicẽ.ea.l.iij.ff.de rei ven.l.si is a quo. Sed si cõtingeret diuersas sniãs ab eis ferri ptib⁹ nõ opponẽtibus.dicat hic Cõpos.q̃ scõa nõ valeret q̃ primam: qñ scõa snia contra res p̃ius iudicatas nõ valet.ij.q.vj.§. diffinitiua:ꝛ hoc si non fuit appellatũ a prima:sed si fuerit appellatũ:tunc appellãs cõtra primã poterit se iuuare secunda.si ab ea non fuit appellatum eo qñ scõa exceptio peremptoria que surgit ex snia potest oppõi in cã appellationis.I.de testi.fraternitatis.C.de tẽp.ap.l.p hãc:ꝛ si ambo simul pnũciassent dicit dicendum:vt I.de re iudicata.c.fi. ¶ Nota hoc dictũ Cõpos.qui vult q̃ scõa snia cõtra primã lata ẽt in diuersis instãtijs non valeat:qõ credo quando iudici:vt iudici cõstat de prima:qñ tũc est lata cõtra iurꝫ notoriũ:quo casu snia est nulla:vt de re iudi.inter ceteras ꝛ est casus de ap.solicitudinem.no.de sen.excom.per tuas de hoc per Inno.de Rẽscrip.ceterum super lris.ꝛ.c.pastoralis.de offi.dele.cum cõtingat.per doc.de concess.prebẽ. cum nr̃is.cũ si.de frigi.fraternitatis.de quo vide plene in repetitiõe.c.veniens de accu.ꝛ dixi de re iudi.inter monasterium. Et no.q̃ exceptio ẽt que bz ortũ post sententiam põt opponi in cã appellatiõis. ¶ Scõs casus qñ litigũ de eadem re:ꝛ eodem instanti pendet coraꝫ inferiore ꝛ coram superiore inter easdem plonas:vt coram papa:ꝛ cora episcopo.fm q̃ hic erat. Inn.hic variat primo dicit q̃ processus habitus coram inferiore iudice non valet ipso iure: dato q̃ nihil opponat:ꝛ idem si pendeat coram delegato ab eo:qñ videtur ad se negocium reuocasse:ꝛ ideo non dz se de eo intromittere inferior:allegat de offi.dele.pastoralis.§.preterea. ¶ Puto q̃ si papa ꝓpio motu vel reuocat vel cognoscat:vt qñ pcedit ex officio.litigium cora inferiore est nullũ. Idẽ si ꝓpio motu alteri delegat. Si ad instantiã ptis reuocat cognoscit vel delegat.demuꝫ a tpe scie.archi.de resti.spo.audita.de offi.dele.ex lris.ꝛ de ap. si duob⁹:ꝛ qñ no.de cõcess.pbẽ.c.j.ꝛ qñ dixi de Rẽscrip.ceteꝫ. Sed si ignoranter cognosceret vterq̃ ꝛ inferior ꝛ superior.p hoc nõ credo q̃ iurisdictio inferioꝛ iudicio tolleret.p tex. de ap.si duob⁹.vbi casus.ꝛ B tenendũ puto.si solus papa sciẽter vel inferior scienter.adhuc non valeret processus. ¶ Tertius casus quãdo litigiũ de eadẽ re cora diuersis iudicib⁹ pẽdet quoꝝ vnus est inferior:alter est superior:sed inter diuersas plonas:ꝛ tunc dicit Inno.q̃ valet iudiciũ inter diuersas plonas cora inferiori iudice:qñ papa. causaꝫ ad se videt̃ reuocasse solum quo ad plonas inter quas cognoscit:non quo ad alias personas:ꝛ sic intelligit pcalt. .c.ls:ꝛ.c.quãuis.ỗ offi.dele.allat Jo.an.decreta. Romana.§.in aliũ.de ap.li.vj.hec sufficiãt de materia substantiali capli. ¶ Descendamus ad quedã extrinseca.primo qñ tex.videt̃ supponere q̃ vltra duos primo receptos erant alij tres cum Dar.recepti ꝛ sic erant quinq̃:ꝛ in fi.tex. dicit q̃ duo erant tm̃ Dar.ꝛ alius:ꝛ sic videt̃ habere repugnantiã:dic in facto q̃ nõ fatebant̃ ipsi de tertio recepto:vel iam erat cõsecutus prebẽdam:qõ denotat vbum vacasset:fm Pe.vel fm Gof.ũa vacans poterat vni ex quinq̃ assignari.vnde contẽtio erat solum cum quatuor: vel dic q̃ ille quintus erat mortuus:vel fabandi ad tex.q̃ receperunt quendam alium:ꝛ adhuc quendam alium. ¶ Secũdo que est dfia inter canoniã ꝛ prebendam:dic stricte loquendo canonia est quoddã ius spãle:qõ creat ex electione ꝛ receptione in ff̃em. ¶ Jus prebẽde est qõ

ꝓcedit et institutiõe ꝛ officio: qꝛ datur beneficiũ ꝓpter officium. de ꝓben. cum scõm. ꝓpter qõ dicit Compos. qꝛ ꝓbenda ad officium bꝫ quãdam cõnexitatez: dixit Cõpos. qꝛ si ꝓbenda vacans que instituta est ꝓ concanonico alicui conferat: vel de ipa investiat: per hoc ipsũ canonia sibi intelligitur esse collata. fatetur tamẽ qꝛ securius ꝛ decẽtius faciet collator: si dicat cõferam tibi ꝓbendã cum plenitudine iuris canonici. de concess. ꝓbẽ. ꝓposuit. idez ad ifram. archi. de ꝓben. si clericus. Idem dicunt dñi de Rota sua cõclusione vltima: qꝛ si alicui est collata ꝓbẽda determinata ad certũ canonicatũ: videt collatus ꝛ canonicatus rõne cõnexitatis. de cõsti. trãstato. j. q. iij. si qꝛ obiecerit. ꝛ no. in sũma. ad hoc alr. dictũ gen. ꝛ Guil. i cle. si iusta: de ꝓbẽ. in cle. vbi tenẽt qꝛ si papa mandat recipi aliqué vltra numeꝝ ꝛ cõferri ꝓbẽdã cum vacat: qꝛ vacãte prebenda: si illa cõferat: videt collatus canonicat⁹: qui fuit ꝓ ꝓbẽda institutus: ꝛ cessat ꝛ extinguit primus canonicatus a papa vltra numerũ creatus. vide de ꝓben. dilectus: qõ no. sed sumendo large ꝓbendã nil habet cõmune cũ officio: hinc est qꝛ põt laico cõferri: vt ꝓbatur de instit. in ecclesia. sicut fit in aliquib⁹ ptibus vbi nobilib⁹ depauperatis cõferunt ꝓbendes: ꝛ tolle exemplum in ecclesia sancti Laurentij in francisco ccco. mirabilis itellect⁹. q ẽt vltra operat in organis: ꝛ in cantu. quẽ faciunt canonici ibi in instãti. dicũt tñ doc. qꝛ talis laic⁹ nõ habebit vocem in ſpũalibus. ſm Inno. sed habebit tñ ꝓpalia: ꝛ dicit Cõpos. qꝛ habebit quotidianas distributiões: qõ non placet: qꝛ ille dant ꝓpter interessentiam ꝛ operationem in domus. nõ invenio qꝛ Jo. an. recitat istud dictum in monasterijs vero laici istas ꝓbendas habere non debẽt: nec clerici seculares. ſ. de statu re. ea que. §. pe. ¶ Tertio an ois q est canonicus coꝛpio habeat vocem. dic qꝛ non: vt pꝫ in puerio de etate. ꝛ quali. ex rõne. Idem hodie in eo qui non est in sacris: vt in cle. e. ti. vt bij qui. ¶ Quarto an bij supranumerarij habeãt vocem in electiõib⁹ prelatoꝝ: ꝛ alijs actib⁹ ſpũalibus. dicat hic glo. qꝛ si ꝓsuetudo disponat illa est seruãda. alr dicit qꝛ vocẽ nõ hñt: qꝛ adhuc plenum ius nõ hñt: neqꝫ possessionẽ. ¶ Colligẽdo dicta Inno. ꝛ Cõpos. cõsidera in hac materia aliquos casus. ¶ Primus qñ canonicus vltra numerarius est receptus in canonicũ. ꝛ ibi non est cõsuetudo de installãdo canonicos: ꝛ hic habebit vocem ꝛ oĩa iura canonic. ar. ſ. de ꝓben. dilectus filius. L. ꝛ c. ꝓ illoꝝ: nisi aliud haberet consuetudo. que in hoc esset seruanda. ſ. Hosti. dicat cõtra: qꝛ nõ valet cõsuetudo: ꝛ remittit ad no. in summa de cõsue. §. fi. ver. quid si quis de mandato pape. ad hoc qõ no. ó insti. ecclesia. vbi no. qꝛ vox pendet a canonia. ¶ Secũdus casus qñ aliqs est vltra numeꝝ receptus: ꝛ in ecclesia est cõsuetudo de installando: ꝛ tunc vocem bꝫ ſm naturam loci assignati per installationem. ſ. si assignatus est sibi locus in capitulo: interierit alienationibus ꝛ electionibus: ꝛ bis que ad capitulum spectant: si assignatus est ei locus in choro. habebit in choro legendo ꝛ cantãdo ſm ordinem suum omnia que ad chorum ptinent. ar. eius qõ de clausibus datis ꝛ instrumento reddito: habet de cõsue. c. ij. nisi esset contraria cõsuetudo: vt qꝛ esset consuetudo vt alicubi est: vt in vrbe qꝛ nullus bꝫ vocem: nisi haberet prebendam. Hosti. tñ dicit hanc cõsuetudinem nõ valere: sed nõ ꝓbat nisi diceret qꝛ hec sit ꝓ vtilitatem ecclesie. cũ ecclesie interfit plures hre consiliarios: ꝓ hoc videt velle: qꝛ vbi esset cõsuetudo de installãdo: nõ haberet vocem nõ installatus tñ: vt pꝫ in cãn sequenti non haberet vocem ex quo non est installatus.
¶ Tertius casus quãdo alicui collata est ꝓbẽda abstri ꝛ tñ nondũ eã apprebẽdit: an hic habeat vocẽ: ꝛ si non vocetur valeat electio. Cõpos. dicit qꝛ vocãdus est. alr posset electio cassari ꝓp contemptum. Fundamentum eius ẽ qꝛ hic habet ꝓpietatem ꝓbẽde. nam est ei quesitus dominiũ sine aliqua traditione vel apprehẽsione: quia in istis iuribus spiritualibus dominium trãsfertur sine aliqua traditione: ꝛ in hoc est dña ab alijs iuribus tpalibus: in qb⁹ dñium nõ transfertur: sine dã traditiõe. l. traditionibus. C. de pac. ff. de serui. l. pe. ꝛ ff. de serui. rusti. predi. l. j. in fi. vñ sola collatio bꝫ ius in re. qđ in istis ſpũalib⁹. de cõcess. preben. c. vit. li. vj. ꝛ sic poterit agere ad rem ad instar ꝓfessorie vel rei vẽdicatiõe: nec mirꝫ: qꝛ aliquãdo in iuribus tem poralibus trãsferꝛ dñium sine traditiõe. ff. de furtis. l. a titio. ff. quẽ admo. serui. amittat. l. si qs qꝛ parte. §. j. ad hoc. l. idẽ qꝛ. §. fi. ff. de vi ꝛ vi ar. Recitat Jo. an. qꝛ archi. in c. eũ qui. de ꝓbẽ. li. vj. bꝫ talem nõ installarũ non debuisse vocari: qõ dicit ibi ꝓbari cũ non habeat possessionẽ iuris sibi collati. que possessio nõ valr ꝓ investitura: vt no. de insti. auctoritate: vbi de hoc: ꝛ vt dicit eligere est fructꝰ possessionis ꝛ nõ ꝓpietatis: vt no. de elec. cum una. de restitu. spo. in fine. cũ vt qꝛ opi. Cõpos. sit dã: qꝛ id qõ dicit verum dñium non habere vocem. est verũ quãdo alius est in qsi possessione ꝛ bona fide; sed vbi est possessio vacans. cui⁹ est vox qui bꝫ ius ꝓpietatis: ꝛ sic est intelligendũ qõ dicit ꝺ Cõpos. dictũ est Inno. de elec. cum una: vel tene archi. qꝛ ex quo movit canonicus quasi possessio iuris eligendi extinguit ꝛ ius eligẽdi: ꝛ quasi possessio restringit ad alios canonicos: ꝛ sicut ipsi solidi sunt in possessione. cõtra propietarium: vt est casus de resta. relatũ. ¶ Quinto ꝛ vltimo quero an vltra numerũ recept⁹ debeat habere quotidianas distributiões. Inno. dicit hic qꝛ sic. allegat ad hoc de ꝓben. ꝓ illoꝝ: ꝛ c. dilectus filius. L. Jo. an. dicit: ꝺ colligẽdo que hic dicit Inn. ꝛ in c. dilectus filius. L. Ultra numerũ recept⁹ volũtate ꝓpria capituli bꝫ bẽre quotidianas distributiões ꝛ ipsum ẽt sibi qui volũtarie elegerũt. si est receptus vltra numerũ mãdato superioris tũc si fuerit a capto receptus in prima ꝓbenda quã debeat bẽre tũc sibi adhuc debent quotidiane distributiões: vt de ꝓbẽ. dilect⁹ filius. L. Si est recept⁹ auctre superioris: nec fuit recept⁹ in prima: qꝛ nõdum aliqua vacauit: ꝛ tunc nõ bꝫ bẽre quotidianas distributiões: ꝛ hoc vt magis subueniat necessitati recipientis qñ volũtarie. ar. ſ. de offi. ordi. ab archi. lib. vj. ꝛ ibi no. Item qꝛ ꝓprie hic est vltra numerarius: qꝛ tũc in nullo ruptus est numerus: de ꝓben. ꝓ illoꝝ: ꝛ qõ ibi no. ꝛ ꝺ nõ placꝫ Jo. an. qꝛ iura que loquũtur de voce ꝛ alijs quotidianis distributionibus ꝛ alijs iuribus canonicalibus sola attribuere videntur canonicatui non habita mentione de ꝓbenda. de elec. in genesi. de ꝓbẽ. dilecto. Item cõstat qꝛ plus afficit receptio auctoritate pape qñ auctoritate capli. de ꝓben. bij qui. li. vj. ꝛ satis quẽ esse canonicũ est licꝫ sub expectatione ꝓbende vt debeant sua ꝛ canonicatus: ꝛ in eum cadũt etiam si sint talia que iure speciali competant. pꝫ de ꝓben. io cui. in fi. li. vj. ꝓ quã decre. tenet qꝛ potest dari delegatus a papa. de Rp. statutum. in prin. li. vj. ſm Col. domini de rota sua cõclusione. cccexxxiij. tenẽt qꝛ talis supranumerarij de consuetudine approbata a iure nõ habẽt nec vocẽ nec participãt de quotidianis distributionibus. nec fructus superexcrescẽtes ꝛ vocantur canonici in herbis. nec perpetuo retinẽt illũ canonicatũ ꝓ papam collatũ: sed vacante ꝓbẽda distincta vltra numerũ extinguitur canonicatus creatus ꝓ papam: ꝛ ille cõsequit canonicatũ annexũ prime ꝓbẽ. vt sentit glo. de ꝓbẽ. dilectus. Ego aũt in hoc ponderarẽ qualiter ꝓ papã recipi mandetur. si mãdat vt simpliciter recipiat in canonicũ credo verũ dictũ Jo. an. sed si mandat: vt recipiat in canonicum cum ꝛ ei assignet locus in choro ꝛ stallus in capto cũ plenitudine iuris canonicalis: tunc qꝛ eo installato ipse habꝫ interesse omnio: ꝛ sic applicatur cause ꝓpter quã ipi debent distributiones. ſ. ꝓpter residẽtiã ꝛ omnio interesse tiam de iure. de ꝓbẽ. licet. de cle. non resi. c. vno. li. vj. satꝫ credo qꝛ debeat habere distributiões quotidianas: ꝛ sic intelligo hic Inno. ꝛ rex. de ꝓben. ꝓ illoꝝ. ad fi. iuncta gl. vltima in princi. Et hec sufficiant de hac receptione quam

publicauí scdo anno cõducte nec.í florẽtina ciuitate deo gratias:publicata per Antoniũ minimũ inter doctores in no vtrũq. Anto.de burrio.

Ecclesia. Cause ecclesiarum per cõstitutiones laicoꝝ finiri non debẽt.b.d. ¶ Diuiditur in duas. In prima motiuum diffinitionis. In secunda diffinit ibi: q̃ a senatore duplicem rationem assignando: quarum scdaꝝ exemplo corroborat. Secunda ró ibi ꝛ quibus.exemplus ibi vnde statutum. ¶ Casus dum ecclesia sancte Marie haberet questionem sup qbusdam possessionibus cũ quodam Joanne lite pen. Jo.illas alienauit in monasterium sancti Siluestri.pp quod ecclesia virtute cuiusdã statuti facti a senatore:in quo cauebatur q̃ lite pẽ.reo alienata a possidente p iudicem aduocaret:ꝛ traderet petenti: possessore etiam nullo modo vocato cõuicto vel confesso:obtinuit possessiões a monasterio auferri:ꝛ tradi ecclesie sãcte Marie monasterium sancti Siluestri:de hoc cõquestum est pape petens puideri. Papa volens puidere premittit potestatẽ statuẽdi nõ esse in laicos circa ecclesias vel psonas ecclesiasticas:qꝝ prius subiecti sũt. ¶ Et infert q̃ statuta laicoꝝ etiã ad cõmodum ecclarũ non ligant clericos vel ecclesias.nisi a Papa fuerit approbati qõ pbat a simili:ex statuto basilii:quod disponebat bona ecclesiaꝝ nõ posse alienari:ꝛ tñ reprobatum fuit potissime illa rõne:qꝝ nõ fuit ab aplica sede roboratũ:quapꝑ Papa.reuocauit q̃ fuit factum ad preiudiciuꝫ monasterij sancti Siluestri:ꝛ ad comodũ ecclie sãcte Marie.eo qꝝ fuit factũ nõ conuicto vel confesso monasterio:ꝛ mandat possessiones sibi restitui. ¶ Nota primo q̃ laicoꝝ q dam sunt religiosi quidam nõ:ꝛ religiosi possunt intelligi dupliciter.primo religiosi:idest catholici:ꝛ fideꝫ obseruantes secundo religiosi:idest aliquam religionẽ vouentes. siẽ sunt conuersi:ꝛ neuter istorum põt statuere in ecclesiam: ꝛ sic conuersus vel manachus ꝛ laicus:qui non est in ordine alto cui hoc est interdictum:nõ põt spũalia tractare: ꝛ consequenter nec eligẽ.de quo dic vt de elec.ex eo q̃.li. vi. ¶ Nota secũdo q̃ potestas statuendi dependet a iurisdictõe vel imperio statuentis: exigit ergo q̃ statuens habeat imperiũ in eũ:in quem statuit:ꝛ ille in quẽ statuit subiectus sit nõ superior. ¶ Nota.iñ.q̃ mortuo ꝑpruo non supplet defectũ nec viciũ potestatis: ꝛ sic subreptionis.ó preben.si mortuꝰ ꝑpio.li.vi. ¶ Nota.iñ.q̃ statutum laici nõ ligat ecclam etiã ad comodum ecclie factũ.nisi ab ecclesia approbet:ꝛ sic ab vtiecclesia.s. Papa:nõ possꝫ ergo epus tale statutũ approbare ſꝫ solus Papa:ꝛ sic bẽo casum vnũ solum reseruatũ pape.de quo nõ faciunt mentionem glo.in.c.q̃ per translationem.de offi.de.ꝛ in.c.sicut vnire.de excess. prela.que alios ponũt casus. Et nota.qõ statutis laicoꝝ maxime in questionibus non est iudicandũ super re ecclesiastica:ꝛ quatenus principaliter questio pẽdet in foro seculari:ꝛ cause ecclesie tractande sunt in ecclesiastico.secundum canones etiam in foro seculari qõ no.ad hoc doc.ẽ.c.i. ¶ Nota.q̃ laicus ẽt incidẽter in cõtingentibus lite pen. nõ extendit officium suum ad clericos facit ꝑ opi.q̃ recõuentio de clerico nõ fiat coram iudice seculari ¶ Nota.v.q̃ bona ecclesiaꝝ rustica vel vrbana ministeria vel ornamẽta nõ possunt alienari:ꝛ q̃ bonorum ꝛ predio rum quedam rustica quedaꝫ vrbana. ¶ Nota.vi.q̃ actus nullus ex prãtio defectu nõ recipit validitatẽ ꝓpter concursuꝫ alterius legis. ¶ Nota.vij.q̃ nõ valet sñia lata in ñ cõuictuꝫ vel confessum:ꝛ sic absq; cause cognitõe. ¶ Ultimo no.sniaꝫ i possessorio:ꝛ q̃ datur possessorij priuato possessiõe vi sẽtẽtie nulle. ¶ Glo.scda colligit q̃ ñ solũ persone ecclesiastice gaudent priuilegio ecclesiarum: sed ꝛ bona persone ecclesiastice gaudẽt priuilegio ecclesiaꝝ ſꝫ non probat lra ó bonis: nisi dicas quia persone ergo ꝛ bona.ad ẽ qõ no.de pigno.ex lra.ꝛ ibi glo.pe.reddit ratione:qꝝ bona sunt ecclesie hypothecata. pro seruanda indemnitate fructus:materia attingitur. Jn glo.i.i qua tangunt aliqua:que nõ possunt per laicum expediri:cũ illorũ sit incapax:ꝛ in eo qõ dicit glo.q̃ laicus non potest ꝓ iuribus spũalibus iudicare:procedit etiam per viam incidẽtie:vt in.c.tuam.de ordi.cog.ꝛ per hoc dicũt doc. q̃ cuius etiã tpalem ab illa dependentem non poterit iudex laicꝰ pẽdẽte ipsa spũali coram ecclesiastico determinare: nec de ipsa iudicare:vt in dicto.c.tuã:ꝛ q ñ.sint le.latoꝛ. ꝛ tantas silr nec ꝓ illa spũali per viã recõuent] poterit iudex no.in.c.ar ñ clerici.de iudi.ꝛ vltra expressa per glo.dicunt doc. q̃ nõ poterit renunt].beneficij acceptare:vt ó renunt].q̃ in dubijs. Silr nec investituꝝ dare:ꝛ recipiens illã excõicatus est excõicatiõe minoꝛ:ꝛ venit ligandus maioꝛ. sic intelligit.xvi.q.ij.si qs deincepa. ꝛ j. de iurepa.preterea. Silr nec iudicare potest ẽt clericis.volẽtes. vt j.de fo.cõpe.si obligẽti.nec titulũ canonie recipere.de instit]. í ecclesia.nec anathematizãt.xcvi.di.bñ qõ:nec ó ciuili iudicat contra clericum hoc procurato in fraudem.ar.c.relatum. de iurepa.quod no.qꝝ facit ad materiam reconuentionis qꝝ tenendo opi.q̃ clericus posset recõuenιri coraꝫ iudice seculari hoc procedit qñ conuentio nõ fuerit causata a fraude laici conuenti. An autẽ Papa posset se subijcere iudicio iudicis secularis:vt dicendũ q̃ sic:vt.ij.q.vij.noe si in cõpetẽter:qꝝ ab eius prãte dependet cõdere ꝛ diminuere ꝛ tollere forũ.ad hoc.ff.de iurisdi.om.iu.l.ẽ receptũ: hoc ꝫ determinãt ꝫrũ quo ad subiectos in iurisdic.s. conuentio se.p hoc dicunt q̃ in cõtrario iudicium capitur pro directione:qõ no.reliqua glo. extrauagãt materiã. Aliquã presupponunt hic rudia declarãda.primũ q̃ põdiorũ quedaꝫ sunt rusticia quedã vrbana. ¶ Quero qõ est rusticus qõ vrbanũ glo.dicit q̃ rusticũ qõ sine edificio vbi ẽ edificius vrbanũ.ff.cõia.predi.l.i.ff.de seruit]. rusti. põdi.l.pe. p hoc dicit Jo.an.q̃ vrbanũ põt haberi i rure.ꝛ i ciuitate. Rusticum .s.ad rusticos vsus: vt puta ad custodiendos boues vel oues:qꝝ hec ẽlitates nõ distinguit locus: ſꝫ mã vl vsus:est ẽt suburbanũ quod ab vrbano non loco sed qualitate determinatur.C.de predi.mi.si predium.vt ortus in ciuitate:ſꝫ si plurimũ in redditibus habũdat tũc ẽt forte dicet rusticum.ff.de ver.sig.l.vrbana:ꝛ sic est dare q̃ prediorũ.quedã vrbana quedã rustica:sic seruitutes alie sũt vrbane alie rustice nã iura rusticorum prediorũ sunt que nõ habent sine predio rustico:vt haustus aque.ius pascẽdi:ꝛ pecoris.ad aquã ducendi.calcis conquendẽ:ꝛ arene fodiẽde ꝛ silis.vrbana vero dicunt q̃ edificijs inherẽt: vt liceat tignũ in pariete dimittere:vt cloaca tua vel edes tue recipiãt stillicidium vel aliq̃s domũ ne alterius tollatur.ne luminibus obfuscentur:ꝛ de quibus instr.de seruit. per totũ. ¶ Denio ad fructum materie ꝛ aduerte quia glo.attingit duo primo tangit materiam tituli.secundum extrauagatur. Primum est hoc q̃ sententia lata in nõ cõuictũ vel confessum non tenet. Secũdum q̃ statutũ in ecclesiaꝫ p laicum siue ad comodum siue ad incomodum nõ valet. ¶ Ad p.ad primũ q̃ sententia per hoc q̃ citatus nõ fit ñ dicat nulla maxime in causa appellationis.vbi potest procedi parte absente.C.de ap.l.vlt.§.illud.j.de ap.c.pe.ij.q.vi.ei qui. Sed.si qris an sit licituꝫ in cã appellatõis vt possit procedi pte absente citata ꝛ non contumaci planum q̃ nõ:vt hic.adeo q̃ non valet sñia.nisi veniat peremptorium in notitiã absentis.tamẽ dicunt doc.q̃ contrarium ꝓcedit quando questio est inter appellantem:ꝛ appellatũ ſꝫ hoc monasterium non erat appellans nec appellatũ in eo qõ dicit glo.q̃ pte absente cõtumaciter põt ꝓcedi.bene dicit glo.ſꝫ in vno nõ clare:in eo qõ dic q̃ vt citatio aretet. odoꝛ q̃ vẽiat in notitiã citati.videtur errare:qꝝ illõ est verum ad inducendum veram contumatiaꝫ:ſꝫ quo ad ficta cõtumatiã conuicẽdã sufficit citatio ad validitatem sñie.licꝫ nõ trãsiuerit in notitiã.de quo dic vt plene in de.

si ante.de no.t cón.t hec vera sunt sm glo.viti. vbi pro-
cedit̃ receptio probatiónibus.alo si procederet̃ absq;
pbatione vel confessione contra absentē.snia est nulla.q.
q.i.nos in quē.no.bene qó snia lata absq; cognitóe cáe
est nulla. Quia causę cognitio ē de substantia iudicij.vt
no.glo.ij.q.i.in summa:t quod no.in spe.de prepa.iudi.i
pncipio.t in.l.platá.C.de sen. Jo.an.dicit hoc itelligē
dū sanctideo dicit Jnn.alibi qó si iudex repellit exceptio
nes ex quibus instātia cause potest informari qó snia est
nulla in quo dicit qó aut exceptio est dilatoria:t ipsam re
pellēdo non facit actum nullum:qz ex eis nó dependet in-
stitia t causę cognitio:si repellit pemptorias t motas ve-
hemēti suspitione.adhuc valet snia pp ptātē datam iudi-
ci in repellēdis exceptionibus.Si repellit exceptiões p-
emptorias:nó motas suspitóe aliqua:vl si mouet offerat
incontinēti pbatio:ita qó purgatur suspitio.snia ē nulla:
qz lata sine cāe cognitione.allegat.ij.q.i. primo semp dic
ipse ó cócil.pben.post electionē. Per hoc dic Bar.
in.l.platam.C.ó sen.qó si snia appareat lata.Jtá breue tē
pus qó verifiār non potuerit iudex de cā cognoscēt quod
snia ē nulla.ad hoc de resti.in integ.tum ex lr is. Sed hic
ꝓsumit̃ qó constó laici non liget clericus:t id em videtur
de ꝓsuet.nisi approbet̃ ab ecclesia.cáe mīras allegat gl.
qz spiritualia nó cadunt in laicu;:t multa enumerat:t ēt
docto.que nó cadūt in laicum que sunt exquisita de qbus
dic sup rex.videt qó liget ex generali approbatione quaz
facit ecclesia saltē quo ad comodū ecclesie.x.di.si in adiu
torū. Dic si querit an constó imperij liget ecclesiam.
dic qó sic quo ad comodū:secus si ad incomodū t hoc ex
gñali approbatione:vt dicto.c.Si in adiutorium. Si
querit an constó particularis laicoz liget ecclesiā quo ad
comodū.dic qó non ex defectu ptātis: qz ista non reperit
approbata:nisi approbet̃ a Papa t solus ē pape illā ap
probare vt hic sic dicūt docto.in.c.nouit.de iudi.t in.c.fi.
de solu.ligat tñ cōsuetudo:vt.x.di.c.lege:qz maioris ē ro
boris: vt no.de fi.instru.cū. Jo.tabel.vide quod no.x.di.
lege.xciij.di.bene quidem.§.dignum:tenet tñ Jo. de so.
compe.si clericus.qó constó laici in genere loquēs fauora-
bilis suum fauorem extendit ad clericos.allegat d eso.có
pe.dilecti. Per quod dicit qó statuta de guarētigia-
tis instrumentis habēt locum in clericis t ꝙ exclusa femi
na succedat masculus. Hic ergo si procedit contra absen
tem nó citatum vel cōuictum nec confessum sententia est
nulla:vt hic.Si ꝙ absentem citatum t nó visa actis ēt in
cā factis sine cāe cognitione adhuc nó valz. de re iudi.cū
bertholdus.C.de snijs in.l.platam.Si ē lata snia non da
ta copia pti defendēdi se:vt qz ex toto exclusa t sibi exti
tit clausa audientia t defensio:vt qz nullā indifferēter re
cipit defensionē vel nó prebet auditum:vt veniat ad se dē
fendendū.adhuc est snia nulla.ij.q.i.pmatheo.t c.i pmas
t de testi.cōstitutus:t dicit clare Jnno.etiā in notorijs.
t in.c.tua nos.hoc idē dicemus in glo.magna.de cohabi
ta.cle.t mu.Si ē data copia defendēdi:sz nó sunt admis-
se exceptões legitime:valet snia.nisi fit appellatum: qz est
grauare ptē:quicqd senserit Jnno. Si ē data copia defē
dēdi:sz iudex nó admisit ꝓbationes glo. ij.q.i.in summa
videt velle pbationē esse de substantia:ideo nó valz iudi
cium. Jnno.dicit ꝙ in notorijs valet iudicium. Jn nó no
torijs ponit duas opi.vna ꝙ non valet iudiciū.alia ꝙ va
let.vide ó coba.cle.t mu.tua.in glo. magna.ad fi.v. Jtē
dicimus.Cal.aperte tenet sententiam esse aliquam. licet
iniustam:hanc credo veram:qz talia nó inuenimus inter
substantialia ordinis litis:sed sunt de iustitia:vt ꝓ in spe.
de preparatorijs iudi.in prin.vbi numerantur substantia-
lia:vt.l.prolatam.C.de snijs:t in spe.de offi.iudi.§.postre
mo.v.ij.sciendum in secunda columna. Materia habet̃
per Cy.in.l.ij.C.que sit lon.consue.per Bar. in.l.i.C.de
sum.trini.per doct.in pluribus locis tbi alle. Nunqd
aūt statutum priculare vel cōsuetudo laici liget ecclesiā.
Bar.ponit vnaz opi.in.l.cūctos pplos.C.de sum.tri.ꝙ
aut statutū vel cōsuetudo disponit circa illa in quibus est
ecclesia ꝓtilegiata priuilegia tollēdo:t sic non valz sic i-
telligit aūt.cassa.t c.nouimus.J.de sen.excō. Si dispo
nit circa nō ꝓtilegiata:sz circa cōia ecclie:t tē aut dispo
nit expresse sup ecclesia:t nō valet statutū:vt audistis .x.
in.c.que in ecclia.z. Sz si generaliter loquitur.dic ꝙ ligat
ecclesiā:t bona ecclie:vt debeat illa ecclesia cōsuetudi-
ne ligari:t iudicium etiā in foro ecclesie:si consuetudo est
honesta. alias.c.cū venissent.de eo ꝙ mit.in pos.t de in in
teg.resti.constitutus:t de re iudi.c.cum causaz.alias glo.
ff.de postu.l.ex eo. Per qó infert ꝙ si ex stat uto īstrumē
tū publicum debeat mandari executioni sine libello: ꝙ li
gabit ecclesiā etiam vbi causa agitur coram epo.cōtra te
net Hosti.in summa de consue.§.de veritate.v.sz pone ꝙ
inter laicos.t.v.sz qd si clericus.per hoc dicit secundo ꝙ
si factū est statutum ꝙ nō valz testamentū cum solēnitati
bus:nisi sit insinuatum.in q̃rum relinquit eccliē:t nō va-
let testam̃tū cū solemnitatibus cōibus:nisi sit insinuatū.
Iz Hosti.ꝓ in sum.de testa.§.quaer.v.an igit in facto.B di
cum cōiter damnat̃ per canonistas p hanc decre. qz cā
nullandi statutum surgit ab inhonestate:t ꝙ nō liget sz
Jnno.de consue.sup Rica.t Compos.qz clericus nū bz
cōe cuz laico.ergo vnus nō ligat alium.xxvi. di.duos:t qz
clerici maiores laicis.de ma.t obe.c.cū inferior.hinc ē ꝙ
plebiscita nō ligāt patres nisi sint approbata. Jnsti.ó iur
nāli.§.plebiscitum:quia sic valet statutum ad comodū.ꝙ
falsum:vt hic.nec surgit ex eo ꝙ disponat ꝓ priuilegiis ec-
clesie:sz a defectu ptātis:que cā nullitatem cōcludit statu
ti sine sit generale sine sit spāle:sine disponat erga priuile-
giata sine extra illa:imo magis eccle libertas tollit. Si
disponit circa cōpetētia ó iure cōi:q̃s si disponit circa cō-
petētia de iure spāli.ad hoc.J.de re.ec.non alie .c.fi. casus
est in.c.fi.ó vi.t ho.cleri.tñ vt in hac materia aliqua redu
cant ad concordiā. Si querit an statuto laicali vel cō
suetudine ligent clerici.vel bona eccle.vel etiā cōsuetudi
ne:dic ꝙ si ꝓsuetudo specifice disponit ó clericis vl perso
nis ecclesiasticis.vl rebus:nō valz sm Bar.ad hoc dictū
Jo.an.in addi.spe.i ti.de cōsti.Si generalr loqt.aut con
suetudo ꝓmiscue ē fuata a clericis t laicis:t ligat.non p
ut a laicis sz ꝑut a clericis firmata.sic possunt intelligi iu-
ra que allegat Bar.aut est fuatum statutum sine factū a
laicis:t tunc aut loquimur in bonis ecclesiarum;aut in patri
monialibus clicorū.si in bonis ecclesiarum:si quaeris an li
get prout causa ē tractanda in foro ecclesiastico:planū ꝙ
non:vt est casus cū doc.in.c.i.§.c.facit hec decre. Sz an li
get prout ē tractanda in foro seculari:quo ad preparato
ria seruandū est ius laicorum:quia canon cōsentiens ꝙ
sibi agitet consentit ꝙ agiterur secundum ordinez iudicij
sibi agitandi.vnde etiam:quo ad modū procedendi t exe
quēdi.ad hoc glo.de fo.cōpe.ꝙ clericis.t Hosti.in sūma
in loco prealle. Jn decisorijs aūt seruari debet canon:qz
iudicandū est secūdū cōsuetudinē vel ius quod distinguit
rē:vt habes.x.c.i.t est casus hic t sic debet itelligi. Host.
in sūma.de testa.loco prealle.sic intellige glo.in cle.dispē
diosaz.t Jo.an.in addi.spe.i ti.de consti. Si autez loqui
mur in ptimonialibus clerici:tunc aut cōsuetudo vel statu
tum disponit de preparatorijs t ligat clericos.quatenus
est tractāda i foro seculari:vt no. Jo.an.i addi.spe.i ti.de
consti.hoc saluo.ꝙ si cōsuetudo vl statutū specifice dispo
nunt ó clericis.nó ligaret:vt no.glo.de foro cō.ꝙ clericis.
vbi dixi.si aūt consuetudo vel statutū disponit circa deci-
soria:t tūc aut iniecit vinculū ante clericatum:t ligat cle
ricos:q̃tenus tractāda ē coram ecclesiastico:vt no. Jo.an.
in regula sine culpa.de re.iuris.li.vi.sic potest intelligi.Ó
resti.in inte.cōstitutus.ibi dicit ꝙ si est statutū vel consue
tudo ꝙ primogenitus succedat i hereditate.si ante ꝓsue-

tudinem secũdo genitus iam sit clericus. illa nó ligat eũ. ecia si ꝓuenit fictꝫ debét intelligi dicta Cy. & Jac. in l. ij. .C. que sit lon. cósue. sentit tñ Jo. an. q ad incómoduꝫ clerici nó ligat. Si tractáda est cá i foro ecclesiastico: vt no. de statuto dictáte peremptionẽ debiti per lapsum qnquẽ nij. de excẽ. c. fi. li. vj. Si autem non iniecit vinculum ante clericatum: & tunc aut non habuit originem iuo de facto clerici: & iudicabil ꝼm iuo canonicum: etiam in foro seculari: aut habuit originem a facto clerici: & tunc aut clericus cõuenitur in foro ecclesiastico: & seruabit canon: aut in foro seculari & seruabit forus seculariꝫ: qꝫ videt consensisse conueniri: & vt sentẽtiet ꝼm locũ vbi cã agitatur cõtra ipsum q potuit sibi preiudicare: qó secus est in iuribus ecclesiasticis qó puto verus. si foꝛ sortiri sit regulare: qꝫ surgat & affit in origine cõtractus: qꝫ liganꝫ statuto regulariter: a loco enim cõtractus sunt foꝛ sortiri. ff. de euic. si fundus. .C. de eman. li. i. no. in. l. j. C. de sum. tri. & Innoc. in Rica de cõsue. Si aũt subiciat foro ex accidẽti quod á nó originali cõtractu: tũc puto q nó iudicet ꝼm foꝛ loci in decisoꝛia. ideo credo q cã clerici recõuenti ꝼm vnam opi. coraꝫ iudice seculari nó tractaꝫ. ꝼm iuo laicorum. q̃q̃ agere habuerit originẽ a facto clerici. hec colligunt ex scriptis Jo. an. in dicta regula sine culpa: vide quod scripsi in dicto. c. quod clericis: & quod disputauit Cal. in. q. illa que incipit statuto. & qó plene scripsi in. q. illa quã disputaui. que incipit clericus quidam. vnum tñ aduerte: qꝫ puto q si laicus facit statutum in genere loquẽs: q in dubio illud statutuꝫ ex mente condentis nó ligat eccliam. tum qꝫ nó est verisimile: vt dispositionẽ extendat ad nó subiectũ prãti. de sen. excõ. a nobis. nisi multum priuilegiaret: vt dixi. ſ. tuꝫ qꝫ non est presumptio in genere loquentem se extendere ad ꝓhibita: ꝓ que delinqueret de elec. si compromissarius: & sunt vba Jo. mo. de ꝓsti. vt alias. li. vj. in vbo statuto: & est notabile verbũ. ꝓ quo casu ibi: qó tñ intellige vt distinxi. ſ. & vide Host. in sũma de cõsue. §. fi. vſi. sed pone q inter laicos: & tenet Jo. an. de imu. eccle. c. fi. li. vj. vbi plene disputat: & cõcludit talia statuta nó extendi ad clericos: & qꝫ ex facto qſi qꝫ ex talib⁹ gñalibus statutis ledit eccliã. dicit q ibi pót cogere eccliã laicos ad declarandũ statuta: vt nó comprehendant ecclesias. allat de bere. statutuꝫ. li. vj. de sen. excom. a nobis.

Anto. de Butr.

Alitteris.

Casus. pena ꝓuatiõis a cõione pp ꝓtumaciã ex statuto illata in dubio ꝓsumit tpalis: & nó ppetua. b. d. Primo statutũ & factum ex q̃bus surgebat dubitatio. Secũdo dubitationeꝫ soluit per duas rõnes inductas. secũda ibi qꝫ cãm: & in prima ratio: scõa ibi & cũ iure. tertio ibi quẽ iuri. ¶ Nõ ꝓ q statutum firmatur qſi qꝫ fidei prestatione. ¶ No. ij. q vniuersitas pót facere statutum etiam penale: qó dicit Jnn. verũ in. c. preter. qñ vniuersitas bꝫ iurisdictionẽ: naꝫ bꝫ iurisdictõeꝫ hec vniuersitas: vt pꝫ in. l. fi. C. de iurisd. om. iud. C. ne fi. pro pa. aut j. habita. cũ si. de quo dictũ est. ſ. que in ecclesiarum. ¶ No. iij. q statuta vniuersitatis ligãt solũ illos. de vniuersitate: & nó alios: & disponere tñ possunt de factis vniuersitatis: vt. d. l. fi. §. ij. & quod ibi no. glo. de consti. pena. ¶ No. iiij. q statutum penale ex cõtumacia in dubio cẽsetur esse tpale ad mensuras cõtumacie: & sic statutum regulariter a mẽsuris cãe: & pena a mensura culpe: & sic pẽa priuatiõis ob cõtumaciã in dubio tpalis intelligit nisi addatur expresse q sit ppetua. ¶ No. v. q vniuersi vt vniuersi ligant singulos: & sic vniuersi bñt imperiuꝫ in se vt singulos: qꝫ singuli ab eis vt vniuersis vniuersi censent: sec⁹ eodem respectu: qꝫ idem sibiipsi nó pót imperare rõne alterius interesse. ff. de arbi. l. nam & magistrat⁹. cũ si. & c. inotuit. Jo. de elec. & p hoc notabile solutũ est ꝓxiuꝫ. ¶ No. vj. q consuetudo generalis addit vinculum ad iuo cõmune.

¶ No. q statutum disponẽs in materia furis vel ꝓsuetudinis recipit limitatiões iuris & declaratiões a iure expresse: qó no. pridie dicebam de ꝓsuetudie que trahebat originem ab vno statuto. idem disponẽte: qó in dubio presumitur q illa cõsuetudo debeat intelligi ꝼm iura seu statutum precedẽs. ¶ No. q late dici pót q excõicatus q est cõione aliqua in collegio priuatus: & no. q de excõicatiõe sic stricta: & ad latã sic arguitur. ¶ No. vij. q statuta vniuersitatis ecclesie declaratiõnẽ recipiunt a iure canonico non a iure ciuili: & ét a ꝓsue. ecclesiastica interpretãt: & sic statuta recipiũt interpretationẽ declarationem ꝼm iuo. de quo per Bar. in. l. oẽs populi. ff. de iusti. & iure. & l. ij. C. ỗ noꝛa. ¶ Hic posset tractari de materia interpretationis statutorum: sed qꝫ multum est longa: maxime in interpretatione extensiua. non insistabo modo. vide per Bar. in. d. l. oẽs populi: & de restrictiua. vide qó scribit Bar. in. l. non dubium. C. de legib⁹. ¶ No. q statuta curie seruande ẽ de iure: & pót allegari quomodo de eo cõstet. ¶ No. q datur excõicatio etiam temporalium: nam ois pauat⁹ cõmunione alicuius actus. pót dici late excõmunicatus. excõicatio ex est extra cõtionẽꝫ positio. ¶ Venio ad materiam: hic duo rãgunt. Primo q in reqsitiõe & monitione exigit solẽnitas triũ citationũ seu monitionũ dic q ꝺaꝫ est citatio iudicialis: & hec regulr oꝫ hẽre solẽnitateꝫ triũ citationum: vel saltem vnã pro oibus. ¶ Quedam est requisitio iudicialis: & idem de sen. excõ. facto. quedã est requisitio quasi iudicialis: quã facit vnus iudex alteri: & hec adhuc oꝫ habere solẽnitatem trium: vt sentit glo. j. de offi. dele. cum p causa. & Jo. xviij. dist. si epõs metropolitanus. ¶ Quedaꝫ est monitio extraiudicialis tñ: & hec si fiat in supiorẽ oꝫ esse trina. de sup. ne. prela. c. j. alias sufficit q sit vna: vt singulr sentit Jnno. j. de elec. cũ nobis olim: & ẽ gl. xviij. di. si epõs metropolitanus: & ponit Jnn. in vbo revocare. v. sed dicimus: & ponũt doc. de iureiur. breui. de inno. ec. non minus. in vbo moneri. Scõm tangit in vltima glo. & est ẽntialis mã. c. hic agit de vna virtute vnius. l. quando punit & puuat an pena sit ppetua. ¶ Oppo. q pena tpalis non intelligat: sed ppetua. l. vi. c. j. C. de penis. l. seruus. ad hoc qꝫ vba simplr quo ad tpa plata simpliciter intelligunt: & sic ppetuũ oꝫ intelligi: & qꝫ idem est perpetuo removere. j. q. j. repiuntur. ¶ Glo. dicit q qñ qꝫ pena imponit p cõtumacia: & tpaliter intelligit ad mẽsuras cõtumacie: qñ qꝫ pena nõ iponit ꝓpter ꝓtumaciã: sed imponit p delicto: & tũc intelligit ppetua: & hoc qꝫ cõtumacia bꝫ cãm successiuam. pena ergo ex cã regulat ꝼm delicta. Alia cõiter bñt cãm momentaneaꝫ: & pena non mensurat: tunc ad momentum tpis delicti: qꝫ delictum est in preseruatione tpis: sed in alio qó potius est in ignorantia. Hic in hac materia q ponderanda est cã. si cã exigit penam ppetuã. pena ppetua intelligitur. Si temporalem exigit tpalis intelligit. ff. de susp. cu. l. hec eni. In dubio aut est pena delicti: & tunc si pena momentanea intelligitur ppetua: si pena est successiua: vt est priuatio officij vel artis: & tunc aut profertur cum causę cognitione & intelligitur ppetua: aut sine causę cognitiõe intelligit tpalis: vt no. in. l. fi. ff. de penis. & scribit Jnno. de offi. del. c. si. & dicto. c. cum bon. hoc fallit in sentẽtijs que iniecto vinculo exigunt absolutiões. vt in suspensione & excõicatione: quia intelliguntur donec absoluantur. dicit Jnno. de ets. & quali. cũ bone. ¶ Quãdoqꝫ pena imponitur ex cõtumacia: & tunc aut contumacia trãsit in specificũ aliud delictum: & adhuc pena intelligitur ppetua de cle. nõ refi. ex rue. vel vbi pena est momẽtanea: aut nõ transit in specificuꝫ delictũ: sed stat in suo genere contumacie: & pena intelligit tpalis: vt hic: vel hic pena est successiua. ¶ Si est dubiuꝫ an p cõtumacia vel delicto sit imposita. dicit Jnno. de ets. & quali. cum bone. q in dubio ex crimine presumit iposita pena. Nescio si Jnno. hoc ibi dicat. tñ si hoc diceret dictum eius nõ videtur esse

verum de iure:cū in penis semp stat interpretatio in beni gniorem ptem:vt in regu.in penis:de re.iur.li.vj.r.l.si p scos.ff.de penis.Et ió ☞ do.hic melio dixit:q in dubio semp pena ꝺz psumi tpalis:r sic pp ptumaciaꝫ ipposita:r hoc credo verius de iure. ¶ In glo.fi.in fi.ꝑ tpo date inspicit in ℟ pria:vt.l.e.cum te.So.dic fm doc.q facit p:q si inspicit tpo date ergo non extendit ad futura,put vult glo. Et natura ℟ prozum est vt non extendátur ad futura negocia:vt.l.ri.j.c.fi.r sic in hoc sunt ℟ pte r cōstitutiones. pz in.c.fi.q̄ꝫ.in alio cómeniát.l.in iudicando fm vtrunq est iudicandū:vt pz.ē.c.j.l.i.j.cum dilecta.hec ꝓcedūt qñ in pena nō addicit tpo:sed addicit r fine determinatióe. Si addicitur tempus sed non determinatur:vt q̄ dicit p tuamus te ad tempus:r non declarat intelligitur de decēnio.hoc prealle.qñ cum cause cognitione:vel quádo imponens pená est iudex pperuus.secus si fine cause cognitione.r est iudex tpalis:q̄ tunc solum quo ad tpo ipsius iudicis intelligit pena appposita:vt.l.fi.ff.de penis:r.l. fine pfinito.ff.de penis.hec ꝓcedunt qñ in pena non addit tpo:vel si addit r non determinatur:vt q̄ dicit privamus te ad tempus:r nō declarat intelligit de decēnio:vt.d.l.fine prefinito.ff.de penis:no.bene ista.vide Inno.in dicto .c.fi.r in dicto.c.cum bone.

X parte. Non valet statutū p qđ cult⁹ diuinus fine cā minuatur:etiam si in forma cōmuni fuit p papaꝫ cōfirmatum.b.d. Primo recitat factū corrigendū. Scōo corrigit.secunda ibi volentes. ¶ Nota q̄ non valet statutum in quo statuentes nutriunt ꝓpriuꝫ cō modum cōtra publicam vtilitatem.ē.c.cum occa. ¶ No. q̄ non valet statutū numeri restrictiuū fine cā.r p sedem aplicam surreptitie cōfirmatum:q̄ in dubio presumit ex quo cā non subest. ¶ No.q licꝫ aliquo tpe non seruetur statutum:per hoc non receditur ab eo maxime fine cā.ió dicit Hin.q si apparet statutum seruatuꝫ non est necesse q̄ ꝓbetur statutū in cā statuti.ff.de serui.l.noo diuturno. Nec aliq̄ momētanea vel tpalis interpellatio. In obseruantia statuti requiritur:q̄ sufficit aptitudo. ¶ No.q restricto numeri inualida vocatióe non impedit in vltra numerum remanentibus. ¶ Nota q̄ confirmatio pape surreptitia non valida beneficit suppressionem nullam:notabilia in alio quaterno allegata. ¶ Venio ad oppo.op.q̄ numero restricto papa nō debebat illū repare dato q̄ fine cā sicut hic erat restrigere eo fine cā augmētato.ē.c.cū .D.q̄ qđ opatur oppositū in oppposito cē.Sol.dic si restringitur numerus fine cā papa annullat.vt hic ne cuiui preiudicet:r sic agit de tertij preiudicio.Si numerus ampliatur aut fructib⁹ superexcrescētib⁹:r non est augmentatus fine cā:r cessat ꝓximum:vt.ē.c.cum .D.aut non superexcreuerunt reddituꝫ:r tunc si est certum q̄ non superexcreuerint reddituꝫ sibi imputēr augmētantes:q̄ tunc non tangitur nisi incōmodum augmētantium:tñ si volūt repare numerū pñt:q̄ cā subest:r si opponatur de ruptura replicabit de restauratióe.dum tñ hoc non fiat ad prēiudicium receptor:nō forte sentit q̄ hec restauratio preiudicabit expectātib⁹:de quo dic vt in cle.i.fas.de ℟ p. Si autem est dubiū an fructus superexcreuerint vel nō.eo q̄ numerū restrinxerūt est ꝓsumptio q̄ fructus superexcreuerit. quod no. ¶ Dicit hic Jo.an.q̄ duo sunt videda erga statuta. Primo an non obseruantia statuti aliquo mōmēto rumpat statutū seu tollat statutū dic vt in quinterno prēdēti. Hin.hic q̄ nō.si momentanea est.vt hic:q̄ dato q̄ aqua nō semp fluat.dūmō habitudo sit stillicidij.sufficiat vt cōtinuari dicat seruit⁹.ió si vacat aliquo tpe bñficiuꝫ r numerus canonicoꝝ nō impleat per hoc nō tollit statutū de numero txato.imo non dicit tolli vacatio vsq̄ ad sex mēses:vt in.c.ij.j.de concess.prebēde. ¶ Quid si hoc cōferat idigno.an valeat collatio.dicit hic Hin.q̄ sic dato q̄ possit revocari:q̄ ista verba non dant formam mādati sed exprimūt.q̄ mest.i.cōditióe que extrinsecus.ff.de cōdi.r de.qđ est verū:qñ dignitas certa non specificatur. alꝰ secus:vt cōferas tali theologo vl doctori rē.vide Jn no.de ꝓsump.dubium:vide glo.in cle.j.de offi.ordi.dele. ¶ Secūdo an mādato facto:vt cū cōsilio epi conferant primo an de necessitate exigat cōsiliū dic q̄ sic.alꝰ nullū est qđ fit hic:q̄ hoc est de forma.l.e.cum dilecta.de elec.cū in veteri.contra videtur facere cle.j.r qđ ibi no.de iurepat. Sed dic ibi expectabat officium eius cui scribebatur:hic autem nō expectabat imo principaliter cōmittebatur alꝰ non habenti ptātem:vt patet ex superscriptis.Dicit tamē Jo.de lig.q̄ etiam vbi fit cōmissio.alꝰ habenti ptātem cū certa forma.illa nō seruata.non valꝫ quod sit per.c.nouit. de his que fi.a pcia.Fran.zaba.tenet contra. ¶ Quid si epūs est mortuus dic si fuerit requisitum sub nōe ꝓprio cōsilium.expirat mandatum:q̄ forma non pōt impleri effectualiter.alꝰ expectabitur secūda iussio. ☞ ℟ p.si quādo. Si sub nomine appellatiuo expectabitur successor:vt i.c. qñ abbas.de offi.dele. ¶ Quid si est absens dic q̄ expectabitur. ¶ Quid si requisitus noluit consulere:poterit cōferre alteri:secus si non possit cōsilium habere:quia nō posset collatio fieri.de ℟ p.scisciratus.r de offi.dele.prudentiam.nec ob.ne se.va.c.j.li.vj.q̄ illud loquitur.vbi de iure cōsilium est requirendū.secus si de consuetudine vel statuto.hic in cōsilio q̄ exigit ꝓ forma boie ex mandato quo casu si nō pōt prestari.perit mandatum:q̄ forma non pōt seruari.de præben.cui de non.li.vj.nisi hoc cōtingeret culpa consiliarij:dicit tamē Jo.an.q̄ super hoc vellet doceri.vide glo.de rescriptis si ꝓ te.li.vj.que videtur facere vbi etiam an exigatur consensus an cōsilium.primo casu expirat.scōo nō:dic quādoq̄ expectatur arbitriū tertij:r sine nolit sine non possit.actus viciat illo cessante.ff.de ver.ob. si quis arbitratu.qđ dic vt ibi.qñq̄ cōsensus:r idem regulariter.vt dicto.c.si pro te.quādoq̄ expectatur consilium scilꝫ aut q̄ requisitus non vult consentire:r tūc non vitiatur mandatum.Aut nō pōt:r tunc sic. Qñq̄ expectatur consilium ab homine.distingue vt hic.si a iure vel statuto dic:vt in.c.j.ne se.va.r sic non ob.decre.cum in veteri.

Quoniam. Cōstitutio futura respicit nō ꝓterita.nisi de ꝓterito in ea caueat exprīsse.b.d. Primo ponit declarationē cōstitutiōis.Scōo ponit declarationē.Tertio declaratiōis rōnem ptes patent.notabilia sunt clara. ¶ No.pmo q̄ lex vel cōstitutio ꝺz esse clara:r nil obscuritatis ꝓtinere:q̄ dicit tex.nil tam ꝓpriū legū q̄ claritas:vt in aut.ō test.ipfect.§.nos aūt. ¶ No. q̄ illi dicunt maiores in ecclesia.q̄ prius fuerunt ordinati in ea.xix.di.§.fi.ꝺz hic illi q̄ sunt in maiorib⁹ ordinib⁹ appellent maiores. ¶ No.tres virtutes legis r effectus:q̄ ligat cē quo ad futura.nō quo ad ꝓterita:r q̄ ꝺz cē clara venio ad casuꝫ. ¶ Casus fcā est ꝙstō q̄ maior in ordie sit pōr in loco:r in pcipiēda pōtióe añ.in certo loco.erāt canonici in q̄bus nō attēdebat maioritas ordinis:sed tpe receptionis.an hec ꝙstō habit formā illius iam primo recepti auctoritate pape. ☞ p.cōtra tex.q̄ nil ꝺz ambiguū:r sic vt q̄ ꝙstō sedis aplice nunq̄ possit bēre aliqđ dubiū.seu obscurū.ḃ tñ est falsum.vt.l.ita fidei.ff.ō iure fisci:r i.c.venerabil.j.de ꝓbr.vti.vel inuti.r maxime vbi est generalitas. So.aliud est q̄rere.nūqd aliqñ ꝙstō de se fit. vel appareat ondia:r dicendū est q̄ sic:vt in contrario. ¶ Aliud est querere nunquid talis dubietas per recursum ad condentem tollatur r videtur q̄ sic:per constitutiones in ꝙstōne declaratas facta per condētes:nulla dubietas teneat.dicendū est q̄ nulla remanet:r ꝺ ē qđ voluit dicere iste tex. ad hoc.l.fi..C.de leg.Sic in fili ꝓ declaratióe testamenti habetur recursus ad testantē:si vivit. vt.l.iij.ff.de admi.lega.r p comparationē instrumenti ad tabellionē si vivit:vt

in aut. de instruc. cau. de his declarationibus vide i regu
la ꝯ cum. de reg. iur. li. vi. ¶ Quid si declarata constitutio
ne appareat retro sniam lata matrimoniū cōtractū: sacra
mentum collatum. Secundū priorem intellectū: tūc falsū
declaratum. Dicit hic Inno. q̄ sententia nō retractabitur
ar. l. barbarus. ff. ō offi. pto. quia iurat iudex iudicare secū
dum constitōnes scriptas: non scriptas: vt in auté. ō defé.
cui. et in auté. de iudi. §. omnes nisi appellatum eēt a snia.
et declaratio fieret in causa appellationis. de re iudi. cū cá.
¶ No. hoc primum q̄ constitutio declaratoria extendi
tur ad pendētia p appellationē. Quid de nouis. dicā stari
vide quo ad pmū. Si sensus falsus declaratus trāsiuit i
cōsuetudinē: credo q̄ remaneat snia: si nō trāsiuit in con
suetudinē ex quo deuentū ē ad sniam: snia valet: ex quo si
est appellatū q̄tumcunq; iniusta: vt no. de re iudi. cū cau
sa. tāgit Cy. in. l. p̄scriptionē. C. si ꝯ ius vel vti. publi. facit
qō no. ō. e. cum oēs. vbi valet statutū iniquū donec reuoce
tur quo ad mīmonia iam ꝯtra. dicit q̄ valēt si diu ē q̄ ius
ꝯtra fuerūt. xxxii. q. iii. obijciunt: maxime qz dolus mī mi
cit thorum. xxxiii. q. ij. in lectū. et nō censet fornicatio i illa
que nupsit dato libello repudij. de diuor. gaudemus. in fi.
de frigi. et male. ffnitatis: et maxime si p̄cedat cōsuetudo
ve ē casus de spon. duo. c. fi. In sacramētis dicit q̄ pp pe
riculū oia iterādo de p̄by. nō bap. veniens. de bap. c. ij. se
cūdū Hosti. ¶ Querit rex. dicat maiorib⁹ et minoribus.
quaſr hoc intelligat: dicēs Inno. maioribus. ideſt ꝑus or
dinarius. vl dicēm Hosti. et Pe. maioribus. s. in ordine. ad
hoc. c. statuimus. ¶ de ma. et obe. Et p hoc dicunt alij doc.
dic. q̄ decre. nſa pōt intelligi: q̄ bi q̄ habuerāt ꝑus maio
ra bñficia nō amouebunt: nisi cū volēt p̄moueri ſm formā
c. querit. ¶ de ēta. et quali. Et si plures fuerūt recepti: non
dū ēt ꝑuati. si post vacauerint p̄bende vel creuerint facul
tates: p̄ferēdi sunt primi: et hoc ſm Inno. Vel si aliqs sit
babēs sedē in choro eminentē: ꝯ nō sit in ordine sacro: nō
tñ cedet illi p̄sbytero vel diacono: dicēm Hosti. q̄ si p̄te
rita receptis iam sint assignata loca: vt illis tā sint assigna
ta p̄bende vel portiones maiores: q̄ erāt minores in ordi
ne nō amouebunt: sed si nōdū eis eēnt assignata loca vel
collate p̄bende vel portiones quo ad illos constō daret for
mā: qz ppriū p̄sumptio ē respicere futura. ¶ Hic ponū
tur duo effectus et virtutes legis. Primus in vt ampliari
tur quo ad tēpus: qz ligat tm̄ futura et nō preterita: ſm habe
tur de q̄litate: qz dz eē clara et nō obscura: sed ō hoc dic vt
dixi. ō. e. nā cōcupiscentiā. ¶ Ad pmum op. q̄ lex canoni
ca nō ligat laicos. x. di. q̄n de ap. si duobus. So. restringe
vt liget oēs de sua iurisdictiōe nō q̄ vniuersaliter restringit.
vide. ō. c. i. vbi remiſ. fallit rōne peccati vbi ligant oēs lai
ci. ō iudi. nouit. in glo. ſ. ¶ Scōo videt q̄ constō trahat
ad p̄terita: vt hic in fi. de vsuris. cū tu. dicit glo. ō. ſ. si lex no
ua ē antique declaratoria: qz disponit q̄ ius nouum trahit
ad p̄terita. Secus si sit nouum iuris edictoria: vt hic ē casus.
fallit nisi expresse dicat q̄ trahat ad p̄terita. ¶ No. bene
vt hec materia sit tibi clara quo sunt videnda. Primū an
lex simpliciter loquēs cōcernat p̄terita. Scōo an lex de p̄teri
tis loquēs cōcernat futura. Ad pmum dico: si queritur an cō
stitutio nouus trahat ad p̄terita. dic aut ē confirmatoria: aut
ē totaliter declaratoria: aut ē partis noui iuris ōclaratoria et p
tis noui iuris edictoria. Si confirmatoria p̄cessit p̄terita: vt
c. i. de trāsact. et hoc tenuit Jac. de bel. p. i. bñ a xenone.
C. de quadri. p̄scrip. et §. in oibus. i auté. Nō dicit Bar.
p̄cedere q̄n sunt apposita vba p̄teriti tp̄is: aliās secus. ita
no. in. l. oēs populi. ff. ō iusti. et iure. Si ē annexa iuris de
claratoria: retrotrahat cōiter. allegat de vsu. cū tu. ſz nō facit
vt ibi dixi. ad hoc glo. de p̄scrip. c. fi. de elec. cū in cūctis: et
ꝯ dicit Hin. q̄ statuta libertatis eccl̄ie extendūt se ad pre
terita: qz nunq̄ licuit laico: vt. xcvi. di. bñ q̄dē. hec fallit q̄n
do cōstō antiq̄ iuris declaratoria būit oppositā cōez obſ
uātiā: qz tūc quo ad illā videt noua iuris edictoria: et nō
trahitur ad p̄terita: vt no. glo. in. c. i. de postu. p̄la. lib.
vi. in verbo de cetero. Dicit Bar. in dicta. l. omnes popu
li q̄ aut constō est anullatoria: et tūc aut causa nullitat̄ fuit
erit de p̄terito: et porrigitur ad p̄terita: vt in auté. de fi
lic. in capbi. §. cio igit. colſ. viij. ō incest. nup. i. pe. Aut cā
nullitatis. per legem anullātem introducta est: et non por
rigitur ad p̄terita. C. de testa. l. iubemus. in fi. et. l. fi. in fi.
C. de cura. furi. hec dicta Bar. debent intelligi: prout dic
no. videlicet q̄ primo casu porrigitur quādo non būerit
communem obseruātiā in contrarium: vel quādo non pro
feruntur verba: per que videatur velle solum futura anul
lare: sicut esset si apponeret verbum de cetero; vt no. in. c.
vno de postu. p̄la. li. vi. et in cle. i. de elec. et hec limitatio ē
vera et si constō iuris declaratoria declarat secū irrōnabi
litatē cōsuetudinis: qz tunc etiam non trahitur ad p̄teri
ta: vt est dictū Jo. an. in cle. i. de elec. et in cle. fi vna de re
bus ec. non alit. in glo. pe. et ē casus de conse. eccle. vel alre.
aqua. quod p̄cedit nisi ex irrōnabilitate peccatū nutriret
vt no. Jo. an. in glo. in dicto. c. fi. quā ibi reprobat. Et facit
quod no. Jo. mo. in. c. vnico. de big. li. vi. vel si subsit eadē
rō quo ad p̄terita. iuxta no. p Jo. de lig. de cleri. non re
si. c. i. li. vi. Jo. an. de p̄uil. Abbates. li. vi. i vbo p̄uilegia i
nouella: et ē casus de cōse. eccle. vel al. aqua. glo. de p̄scrip.
c. fi. dicit hoc verum: nisi statutū nouiter factum declarā
aliq̄ exprimat: ex quibus pateat intentio firmādi p̄teri
ta: vt est casus de spō. duo. c. fi. tñ ille rex. videt dicere cōtra
q̄ dicit de cetero: in mīmonijs contrahēdis: et sic debet i
telligi quod no. ō. de verbo de cetero. de conse. eccle. vl al.
aqua. ¶ Quādoq; constō est in parte noui iuris edicto
rie et prim noui iuris declaratoria: et in hoc dic prout ē de
claratoria: vt dixi. ō. prout ē noui iuris edictoria: qz nō tra
hit ad p̄terita q̄ illa p̄te: nisi put dicam. ¶ q̄ñ est noui iu
ris edictoria. vñ si ad factum antiqua lege dānatus. addi
ctur penas: non trahitur ad p̄terita: qz in hoc est edictoria
glo. in cle. i. de vsuris. in verbo de cetero. et glo. de cleri. nō
resi. c. i. li. vi. in vbo respiciebāt. ¶. p̄terea. non ob. de vsu. cū
tu. qz ibi imponitur pena. vsurse nō restituenti. quod erat
de futuro: ideo dat formā etiaz in vsurarijs p̄teritis: qui
nondum restituerunt: et quo ad penam nouam: quia hoc ñ
est dare formam p̄terito sed futuris. ad hoc quod no.
Jo. an. de consti. c. ij. lib. vi. ¶ Tertio cān quādo est no
ui iuris edictoria: aut ſcīm et executio facti procedunt de p̄
terito: aut factū est prim de p̄terito: prim de futuro: aut
factum est de p̄terito: et executio de futuro. Primo cān
non dat formā p̄teritis: vt hic nisi extendatur ad p̄teri
ta: et si extendatur non debet comprehendere p̄terita ia
decisa transactione: vel aliter. vt. l. causas. C. de trāsac. et l.
regula factum. de re. iur. lib. vi. ad hoc. c. audita. de resti.
spo. et. l. contractus. C. de fi. instrumen. cum ſq. C. de con
trac. iudi. l. i. §. fi. C. de ve. iure enuclean. in auté. vt cum. de
ap. co. §. fi. de iudi. dispendiosam. et in cle. i. de probat. de
offi. leg. c. pe. Si factum est de p̄terito executio de futu
ro et tunc aut dat aut disponit in factum: et ex quo est de p̄
terito illi non dat formam: aut lex dat formam executioni.
et sufficit q̄ executio fit de futuro. de vsuris. cū tu. ad fi gl.
de ēta. et qualita. vt hi qui. in verbo imposterum. ad hoc qō
no. Jo. an. de elec. c. fi. in verbo cōfirmatus. vbi dicit q̄ si
nouo statuto imponitur q̄ bānitus eximatur de bāno sol
uendo centum q̄ eximitur bānitus ante statutum solven
do centum. ad hoc vide Bar. in. l. omnes populi. ff. de iu
sti. et iure. glo. xst. de vi. et bo. de. cle. fi. in verbo vtetur. glo.
in cle. i. de testa. in glo. ij. et. c. i. de inur. li. vi. in glo. nisi exe
cutio. de futuro oino veniat accessorie ad factum de prete
rito: quia tunc illi non dat formam: quasi executionis effe
ctus in iure fit impressus a tempore facti de p̄terito: et ꝯ
est casus in cle. c. statuimus. de ma. et obe. ¶ Iré hoc ve
rum nisi in executione de futuro disponat lex ob finem al
teriꝰ: q̄ illud est de p̄terito illi non dat formā. si de fu

turo fit:t bec é glo.in cle.i.de testa.ná ibi vt retrabát exe curores a male administrando:vult q̃ sint sub ordinario i reddéda rónem executóis:t dicit q̃ p administratione de préterito sunt obligati ad reddendá rónem non ligátur:qz cessat in illis cá statuti:vt retrabant a delinquédo:ex quo tam deliquerat añ statutum. Bar.alr dicit: q̃ quandoq̃ statutũ concernit ordiné pcessus:t tunc extédit etiá ad préterita negocia:cũ disponat sup litibus futuris.l.ij.C.ó iura.calum. Añq̃ cócernat decisoria:t tunc aut loquit in ó licitis:aut in ẽptibus vel alijs dispositionibus. Fallit quá do statutũ nouũ respicit executioné de futuro:etiá put in beret subiectis de préterito:vt é cáus in glo.de eta.t quali. in cle.vt bi qui.ná ibi dat formá facultati eligédi in mácipat].t in futuz mácipandis.in glo.fi. Si fcm̃ est prim de futuro:prim de préterito:dic si factũ pout pédet de futu ro é indiuisibile a gestis de préterito.nó dat ei formá:ét q̃ te nus pédet de futuro. Si é diuisibile:nó dat formá préteri to:sed pendéti de futuro.sic glo.in cle.i.de testa.in glo.ij. t Jo.an.de pben.auaritie.li.vj. bec sunt vera qñ id qó pé det de futuro é applicabile tm̃ ad fcm̃ de préterito. Si vero lex é gñalis loquéo p verba préteriti:t queritur an liget futu ra:vbi id qó pendet de futuro pót applicari ad subiecta de préterito:t ad subiecta de futuro:t tunc aut lex noua est indulgentie cócessiua:t restringit tm̃ ad subiecta de préte rit].vt si dicat bániti soluẽdo tm̃ liberent:qz indulgétia ſi bz vim legis:ſz puilegij.ad b.l.an lex.ff. de legi. t hoc ibi no.t de elec.ex.eo q̃ li.vi. ¶ No.bene statutũ quod trá fit in puilegiũ nó bz vim legis:sed puilegij.vide glo.in p hemio cle.in vbo de cetero.solũ bániti tpe indulti liberát nó bániti post indultũ. ¶ Aut disponit in futuz:aliter di sponẽdo vel mãdo:t tũc aut agit de tollẽdo iure puato iaz quesito:t restringit ad futura tm̃ subiecta: vt hic. aut nó agit de tollẽdo iure puato iá quesito:t tũc ét respicit subiecta de préterito t futuro.de eta.t qualita.in cle. vt bi p Bar.t doc.in.l.cũ lex.ff.de leg. Cy.C. de legi.l. leges. t est glo.in dicta cle.i.de testa. Si aũt constó bẽat verba que possunt in futuz t préteritũ intelligi.in dubio in futuz intelliguntsicóm naturá constónis.glo.de consti. m.c. vt alias.§. statuto.li.vi.in verbo cómiserint.no.ó sen.exco. t nobis.rer.t.G.de cleri.nó reũ.c.i.li.vi.qñq̃ statutũ re spicit préterita:t futura:t pñtia:vt si statutũ casset obliga tiones factas t faciẽdas:t tũc ad préterita refert:in q̃rum nó sunt executa:t sic pendet executio:secus si ofa sint finita.tex.cũ glo.t doc.in.c.detestanda.de cócu.pben.li.vi.i verbo de cetero.t ibi Jo.an.t Jo.mo.in magna addi.

¶ Ex his decidit dubiũ an constó eximit que pbibet ac ceptationé executionis testamenti nunquibus ligarent te stamẽta iam facta t mortuo testatore nondum purificat legatis exequédis.determinat Fred.suo cósilio. cclxxij. q̃ nó ligat p suas rónes generales quas nó curo:qz ñ bñ eligit cũ de.det formá t executionis acceptationé.t actui. qui erat de futuro.p iam dicta.ad hoc.l.pe.C.ó vsu. Hnũ dicit ibi notabile:q̃ iz nó debeát acceptare:si ñ acceptét t exequant valet executio:quod é notandũ:sicut in cleri co pbibito facere instrumentũ:t ñ si faciat valz:vt no.ne cle.vel mo.sic. ¶ An t qñ constitutio respiciat pendétia. vide p glo.in decre.iz canon.de elec.li.vi.ideo hic nó insi sto.dic q̃ questio dupl̃r pót intelligi:vno modo an cónstó respiciat pendétia respectu facti:sup quo disponit. secũdo mó an respiciat pendétia respectu litis.de secũdo nó agi hic. Sz dic vt in dicta gl.ibi cónclude q̃ aut statutũ emanat sup cócernétibus ichoata cá:t tunc se nó extendit ad pendétia:aut sup cócernentibus ordiné pcessus:t tunc si ad futura accidétia. Sed intelligendo primo modo. dic si statutũ respiciat pncipiũ facti tm̃:t nó dat formam. Si actum repiat pédere:ió si statuto caueret q̃ cáe ichoáde debeát tractari súmarie t de plano:t sine strepitu et̃ non extendit ad pncipiandé i préteritum:si respicit finé act⁹ tm̃: vt si q̃s traxit bladũ extra territoriũ puniat̃ in tm̃:tũc q̃ re perit extrahere punit:si poterit certificari ó lege:añq̃ tra heret nisi forte iá traxisset:t casu reductũ inter territoriũ: qz tũc trahet impune.hec vera nisi forte ex ẽptu legẽ pdẽ tio trahere iá cepisset:t postea lex emanaret: qz cũ tract⁹ de futuro traheret cõsequétia a prima obligatione lex nó horet formã:t sic pót secũdo intelligi.l.celar.ff. de publi. ad hoc q̃ no.in dicto.c.ij.ẽ.eo.t facit.glo.in dicto.c. iiz canon.si actũ respicit simplr dat illi formã inq̃stum pédet de futuro.vt dicta glo.de elec.iz canon.

¶ De Rescriptis. Rica.

¶ Viso.ẽ. de cónstitutionib⁹. Sz quia Rpta quo ad filios q̃bus t inter quos cócedunt̃ bñt vim constónum:ió subij cit Rica de Rptis. Vel viso de cónstitutionibus qz paruz erit iura códerent:nisi éent q̃ illa executiõ mádarent:vt.l.ij. §. deinde.ff.de ori.iur]. sic t qz ministri t plurimũ delega ti dant p Rpta:ió ponit hic Rica ó Rpt].mã.xxv.q.ij.p torũ.repetit in.vj.t cle.

§ Sicut romana. Priuilio ge neralis fm ino cóe obtéto obstat Rptũ spale etiá de illo mẽ tioné fi facta.h.d. Cónsultatio t Rnsio ibi in quisitioni. Prima continet quattuor.formã cómissionis. formã indulgentie.applonez:t cónsultationé. Scda subdi uidit.in pma Rnsio.in secũda Rnsionis nó. ¶ Casus.có cesso puilegio pmo alicui córedẽte liberã facultatẽ appl landi:q̃dam contra eum bñs cám impetrauit iudices i cã lia:quos delegatos obtinuit:appellatiõe remota: vt pos sent appellatione remota pcedere delegati precedentib⁹ aliqua lata est interlocutoria ẽ illum.q habuit puilegium libere appellãdi:queritur an tali appellationi sit deferẽdũ. t videt q̃ debeat admitti:qz ex quo bz puilegiũ vt liber possit appellare:t appelli possit de iure:vt punctum aliqd operet:bz cócedere facultatẽ appellãdi:vbi alr de iure si concederet:t sic vbi é cta. ¶ Scdo:qz puilegio nó dero bat Rptum.nisi de illo faciat mentionẽ:cũ ergo fm Rp tum in clausula appellatiõe remota:repugnaret puilegio nó bz valere.ex quo de illo mentionẽ nó facit. Papa de terminat applonẽ in deferẽdũ:qz puilm q̃tumcũq̃ cópe bendat facultatẽ appellãdi vltra suo cóe:nũ generale é:t puilegiũ gñaliter cócurrẽs cũ Rpto spali.l. vnius cáe spe cifice:bz illi cedere in illa specie:qz generi p specie dero gat.h.d. ¶ No.p causas iudicibus delegati q̃q̃ cómit ri applone remota:t que sit vltra huius cle. vide ó ap. vt debitus.t c.pastoralis.t sic cũ applo sit deferẽdũ bz pncipẽ referibẽdo tollere deferẽdi nãlez:respectu formule a iure positiue inducte:t ex hoc apparet q̃ Rptũ cũ cla p ulgata ẽ suo cóe vz:iz precepe nó dicat.nó obstãte tali le ge de q̃libet dicã.l. ¶ No.in.q aliqñ cóceditur a iure cól cedit puilio t qd tũc operet puilegiũ dicet.l.nó igit supflua qd cóiure cócedit id puilegio impetrare. ¶ No.iij.q in derogatione spẽt ad genus t pprietas determinationem nó é necessaria mẽtio generis:t qd tũc operet puilegiũ di cet.l.nó reputat igit supfluum:q̃ cóiure conceditur id p uilegio repugnare. ¶ No.iiij.vnũ effectũ clausule appl latiõe remota:qz tollit facultatẽ appellãdi t necessitatẽ ap pellatiõi deferendi p iudicẽ.l.a quo.intellige t ẽt p iudi cẽ ad quẽ:licet si velit possit illam admittere. de appel. pastoralis.de officio delega.c.pastoralis.§. preterea. ¶ Vltimo no.regulã.q̃ spale derogat gñali t no. regu laz generi per spẽm.de reg.iur].li.vi. Examẽ decre. consi stit in glo.t tota decre.stat in fructu materie:quia collec tio notabilibus fundamẽtum de se est clarũ. duo hic tñ sunt videnda t exaianda. Primo qñ sit possibilis validi tas secũdi Rpti contra primũ puilegiũ. Secũdũ de va liditate puilegij lfaz aut puilegioz mutuo repugnãtiũ.

¶ Ad primũ glo. ſatis obſcure voluit opponere. ad quã aduerte. prima glo. ſtatim dicit primũ: ſcõa tangit ſm. prima format vnũ ꝯrium a diuiſione vſq; ibi poteſt ergo dici. vbi ponit tres ſolutiones. ſecunda ibi poteſt ergo dici. tertia ibi ſed hodie. ¶ Op. declarãdo glo. hic erãt duo priuilegia primum q̃ reo cõcedebat liberã facultatem appellandi: & hoc priuo in tpe fuerat cõceſſum. ſm in quanda ſpecifica cã agitata ꝯ eum. fuit cã commiſſa appellone remota. dicit q̃ delegatus procedet appellone remota: & ſtabitur ℟pto cõtra priuilegiũ. Submittit cãm: q; ſpãle &c. aut p̃ priuilegiũ p̃cedẽs facultatẽ appellãdi cõparebẽdebat aliquos cãus. vltra ius cõmune: q̃ eſſe dz: q; primũ eſt lex prima ff. iuſ. di. priuilegia. Aut nihil cõcedebat vltra ius cõmune. nõ põt ſtare pmus: q; priuilegium illud erat priuilegiũ ſolũ in illis cãbus: in q̃bus non lz appellare ꝺ iure cõmuni: q; in cãbus iuris priuilegiũ eſſe nõ põt. cum ſit primum ne legez & ſic erit ſpãle: & nõ generale. mala ergo erit prima rõ tex. que dicit q̃ ideo ℟prum derogat q; ſpãle &c. ¶ Item ſecundo q; vel vt q̃ ſcõm ℟prum ſit ius cõmune: q̃ q; vult ad executionem iuris & non valet nec faciens mentionem de priuilegio. i. e. cum ordinem: vel dicemus q̃ ſit priuilegium: quod videt pp clam priuilegiatam reiectiuã facultatis appellãdi: & petit q; priuilegium ꝯ priuilegiũ: ex quo ꝓponunt ſpãlia non valet niſi faciat mẽtionem de illo. ꝺ preſcrip. veniẽs. vt dicet q̃ priuilegium continent ſolũ caſus i q̃bus lz appellare ꝺ iure cõi: & ſupfluũ fuit: vt. l. i. C. de tbeſau. li. p. ff. ad mun. l. i. in fi. & p̃z hec cõcluſio ſine ratione ius antiquũ ſm q̃ poterat appellari ex omni cã. dummodo nõ eſſz manifeſte fruſtratoria. ij. q. vi. ad roma nã. ſine ſm ius nouum. ſm quod põt appellari ſolum q̃ſi ſubeſt cã. ꝺ ap. vt debitus. ¶ Quartus põit gl. intellectꝰ & ſolutiões. Primus eſt ibi qdam dicunt. intelligũt bĩ q̃ priuilegiũ concedens liberã facultatem appellandi cõparẽdat cãus cõceſſus. ibi vltra ius cõe non lz appellare. etiam ſi ex delicto: vel cõtumacia. de quibus. ij. q. vi. ſunt quorũ. quos cãus cõparẽdit i dubio in q̃bus nõ poſſit appellaſſe ex delicto: vel pp contumaciam. ¶ Non placet hic dicto. q; nõ cẽt hoc ℙapa i ſpecie cõceſſurus veriſimile vt a correctiõe poſſit appellari ergo nõ trãſit in generali cõ ceſſiõe. no. ff. de pig. l. obligatiõe. Saluãtes iſtũ intellectũ dicũt cõparẽdi alios cãus in q̃bus non lez appellare p̃terq̃ p delictum: ſic cõcederet facultatem appellandi. ẽt ſine cã & grauamine: dummodo nõ ſit manifeſte fruſtratoria: & ſic reducet ius nouũ ad antiquum: & hoc voluit glo. ſi. in fi. ſz hodie. ¶ Item dicũt doc. ſaluantes q̃ cõceder facultas appellãdi ſcõo & tertio. ſz non quarto. lz aliqui dicãt q̃ nec tertio vi. huius priuilegii. ¶ Item ſz concedet q̃ poterit appellare ſine ſcriptura: & ſic verbũ libere excludat illã ſolemnitatẽ. de ap. cordi. li. vi. ¶ Item cõceder q̃ poterit appellare ex interuallo. ¶ Nec ob. q̃ nõ eſſet veriſile ℙapã tollere iura: q; illa nõ tollit ex illa in aliis caſibus poſſint obſeruari. ¶ Sz hũc intellectũ vãnat glo. q; ſi intelligimus q̃ ſi puſm & concedat aliquod vltra. in illo videt ſpãle & ſic rõ mala videt. ¶ Item ſcõm non debuit valere: q; vel cõparẽdit ius & planũ vel eſt priuilegium. & idẽ de ꝓſcrip. veniens. igit glo. recedit ab iſto intellectu. ¶ Sz ſalua ipſius q̃ hoc priuilegiũ concedẽs liberã facultatẽ appellandi ꝓmo comprehẽdit ius: & vltra hoc cõprehendit cãus vltra ius: & ſic eſt gñale priuilegium: priuilegio nũt gñali derogaſ p ꝛz ſpeciale: vt dicit lra. Secũdus principalis intellectus q̃ hoc priuilegium comprehẽdebat ſolũ ius cõmune: & cãus in q̃bus lz appellare de iure cõmuni: & ſi dicaſ qd ergo priuilegium operabit. dicit glo. q̃ debet in facto intelligi q̃ priuilegiũ fuit cõceſſum. ale habili ad appellandũ: forte q; inhabilitatus pp delictum. Vel operabit q̃ plus ſolet tuneri &c. xxxiij. di. q̃ꝫ. hec vltima non põt eſſe vera: q; ſic priuilegiũ ſi eſſet puanoleges: ꝛz ℟nde q̃ eſt indultum: vt dicit lra & ſic ſaluatur. ¶ Sed quicqd teneas vel quod ſit priuilm: aut indultum ſm non facien mentionem de illo non dz valere quo ad prudicium iuris illius: vt p̃z de ꝓſcrip. veniẽs. ¶ So. dicit Inno. & Hoſtien. q̃ indultum cõprehendit aliquid vltra ius: tũc propriae ẽ priuilm & ſm contra illud nõ valet: niſi faciat mentionẽ de eo ꝛz vbi priuilm continet ius nõ vt aliud a iure cõi. vnde ſicut in tollẽdo iure cõi non eſt neceſſaria mẽtio iuris cõis: ita nec in tollendo priuilegio: q̃ cõprehendit ius cõe: & ſm hoc exponit lra: q; ſpãle. i. priuilegium contra ius cõe obtentum derogat gñali. i. priuilegio ſeu indulto: q̃ cõprehẽdit ius cõe tantũ. ¶ Hoc; hec lra duo. primum q̃ valet ℟prum & priuilegiũ ꝯ ius cõe etiam non facta mentione de iure. ſm q̃ ſicut non ẽ neceſſe facere mẽtionem ꝺ iure. ita nec de priuilegio cõprehẽdente ius cõe. ¶ Videamus ad primũ. hoc ſm vt. C. de pet. ipera. offe. l. quot. ibi doc. iuris ciuilis ſcribunt ꝯ id quod ſcribit Inno. in. c. que in eccl'a. de conſti. vbi concludit q̃ non valet ℟prum ꝯ ius. niſi dicaſ nõ obſtãte tali lege: & hoc dicunt legiſte: q; ius dz eſſe declaratoriũ ad ℟pta. vt nõ valeãt niſi fiat mentio de iure. p dictã. l. quot. p hoc de capel. mo. c. ij. quod no. ꝺ ℟pta ꝓnulli. & in. c. i. de cõſti. libro. vi. ¶ Circa hoc mihi videt dicẽdũ: q̃ſq; ℙapa reſcribit in cõ dubio ĩ quo poteſt: & nõ poteſt reſcribere contra ius: & in dubio non ꝓſumit velle reſcribere contra ius: niſi dicat nõ obſtante lege: q; in dubio debet intelligi q̃ velit ſecundus ius reſcribere. vt. l. c. p̃z. ſic intelligo glo. de ℟p. c. i. li. vi. que dicit q̃ in ℟pt. neceſſaria eſt mentio legi ad tollendum legez: in facto nõ eſt certum: & poteſt falli. ¶ Quando q; reſcribit contra ius & apparet ex tenore ℟pti q̃ manifeſte reſcribat contra ius: q; mandat rem que ẽ talis tali rari alio. non cognito: vel ſibi: & tũc aut talis eſt materia & tale ius. q̃ habet clam derogatoriam ſpecifice ad ℟pta. vt. l. de ℟p. nõnulli. de ets. & qualit. cum &c. & tunc exigitur mentõ legis: & oportet q̃ habeat clam nõ obſtãte. ¶ Aut nõ dz ius in cuius materia ſcribit clam derogatoriam ſpecificã & tunc aut aliqd cõceditur ꝯ ius nõ in totum abrogando ſed in aliquo detrahẽdo vel deferẽdo & nõ eſt neceſſaria cla: vt hic. nam concedendo clam applone remota nõ eſt neceſſe q̃ faciat mẽtionem de iure. ad hoc. l. quot. preal.

¶ Aut p ℟prum emanat tale ius tollendo & tunc aut cõ ſtat q̃ iſtud ℟prum de curia emanauit ita q̃ ceſſat ꝓſumptio fallitatis & non exigit aliqua cla: q; in ℟pto ceſſat voluntas & in hoc non ſto cũ legiſtis: q; nõ eſt verũ q̃ cla aliqua ſit derogatoria voluntatis ad ℟pta. vbi reſcribit contra legẽ ideo de illa non eſt neceſſaria mẽtio. Ad hoc qd nota. Hoſtien. de paual. cũ olim eſſemus. ſuper glo. iiij. in fi. ad ꝺ glo. de ap. vt debitus: vbi dicit q̃ in delegatiõe prãtio delegate nõ eſt neceſſaria mentio ordinarie. ¶ Saluari põt dictu legiſtarũ: q̃ princeps reſcribit in bio i q̃b nõ bz omnino liberã adminiſtrationem: vt dixi. ſ. t. i. q̃ in eccliarũ. Aut nõ conſtat q̃ emanauerit de curia: & tũc in dubio noe nõ ꝓſumimus ℙapam velle reſcribere ꝯ iura. & ſm eo q̃ eſt ꝯ ius ℟ptum ꝓſumitur. niſi ibi ſit cla non obſtante. ale expectabit ſecũda inſtio. in aũt. vt nulli iudi. ℔. & hoc nõ inuenimus. vñ cla nõ exigitur ad firmãdũ ℟ptũ: vel defectum voluntatis. vbi conſtat q̃ emanauerit ꝺ curia: ſz ad firmãdũ illõ ꝯ ꝓſumptionẽ falſificat. ale expectat ſa inſtio. ſic intellige gl. ꝺ ꝓſti. c. i. li. vi. imo plus dicũt qdã: vt Cy. recitat i. l. fi. C. ſi ꝯ ius vel veri. publi. dato. q̃ ſi at mẽtio ꝺ lege. vbi totaliter reſcribit ꝯ ius. nihil bonin reſcriptũ preſumitur ſm: & expectat ſecunda inſtio: q; ſal factor ſicut alia poſuit: ita potuit illud ponere nõ obſtante tali lege: ſz primum cõiter tenet. ¶ Qualis aũt dẽat eſſe cla. an debeat eſſe nõ obſtãte tali lege: noiando eã ſpecifice an ſufficiat gñalis nõ obſtãte lege: diſputat plene Jo. an. i. c. i. ꝺ excel. pla. li. vj. vbi dicit aut lex bz clauz derogatoriã ſpãlem: & tũc ponderanda ẽ lex q̃ exigit clauſulã quo requirat an requirit q̃ fiat mentio de lege illa ſpecifice.

ꝛ exigitur ꝙ de illa in ſpē faciat mentiōē. ¶ Sufficit tñ ꝙ dicat nō obſtāre aliqua lege. etiā ſi de ea deberet ſpecificā facere mētionē: vt ſcribit Bar. ff. dele. iij. l. ſi qō. i pn. ꝛ Jo. an. in dicto. c. i. de excel. prela. ſi aliam exigit mentionem illam ſeruā: ſi aūt non dz eſſam ſpālem: ſed generalem. Bar. dicit ꝙ ſufficit ꝙ dicat nō ob. l. ſi qua eſt in cōtrarium vel in ōnium loquēte: q; nō ſpecifica nec ſpālis exigit mentio: ſed exigit mentio expreſſa tm̄. vnde non exigitur ſpecifica ꝛ induidua: ꝛ hoc poſuit in. l. fi. C. ſi ō ius vl' vti. pub. ¶ Hec vera ſunt qñ reſcribit ō legem ꝛo qui facit legem. ſi aūt ſucceſſor reſcribat. Bar. dicit i dicta. l. pſcriptione: ꝛ eſt dictū Jo. mo. de conſti. c. i. li. vi. ꝙ nulla eſt neceſſaria cla: q; nō potuit illā legem imponere. de elec. inotuit. de ℞ptis. c. fi. li. vi. glo. eſt ibi cōtra. ſup verbo perpetua: ꝛ ideo in ſucceſſore ſerua diſtinctionē p̄dictam: q; eo ꝙ ſucceſſor ſuccedit approbat legē. niſi expreſſe appareat ſpm̄ improbaſſe: ió ſi reſcribat contra legem que derogat voluntati. preſumit in eo voluntas ceſſare ſicut in p̄deceſſore alꝫ ſequereſ: ꝙ reſcribens in terminis decre. nōnulli J. c. ꝛ de ꝛa. ꝛ qualit. cā. te. nō artareſ ad faciēdū mentiōē de lege qō eſt ſ'lm. ¶ Secundo vt dicebā concludit ex hoc dicto ꝙ ſicut nō ē neceſſe mentionē fieri de iure communi: ita nec de priuilegio: idē ꝙ cōe ius cōtinet. p que dicit hic Inno. ꝙ ſi ſtāte priuilegio vt rector prochialis p̄cipiat decimas prochie. ſicut nō ē neceſſe ꝙ fiat mentio p impetrantē exemptionem ō iure: ita nec eſt neceſſe ꝙ fiat mentio de illo priuilegio. Item ſi epūs in dioceſi impetret priuilegiū ſup quarta decimaꝝ: que ſibi debeē ō iure cōi. ō offi. or. cōqueréte: ꝙ priuilegium ō illud ſuper exemptione ipetrarū nō facta mentiōe de priuilegio valebit. ¶ Aduerte hoc dictū eſt verum: qñ priuilegium ex toto cōprehēdit ius cōe. vbi aūt in parte cōphēdit ius cōmune: in parte nō etiā ſi fm̄ contra illud impetret in ſola parte in qua cōphēdit ius cōe. nō valet ſecundum. niſi fiat mentio ō p̄mo ꝛ eſt rō qr ē preſumptio: ꝙ ſi preſciuiſſet ita limitaſſet fm̄ ſicut patuit. Ideo ſi dat abbati facultatē recipiendi i cānz negligente ſacramēta a quo malit epō: ꝛ in hoc ꝓra ius ꝛ vbi nō eſt negligens ꝙ poſſit demuz ab epō ſi impetret fm̄ indiſtincte illud nō valebit nō facta mētione ō p̄mo. dictū eſt Inno. de pſcrip. veniēs. Item hoc verū in priuilegijs. in iſtis aūt bñficialibus que ſtrictiſſime ſunt. vt ō p̄ ben. quāuis. li. vi. nō valet priuilegium contra ſtatutum vl priuilegiū compbēdens ꝙ ius niſi ſpecifica fiat mentio de ſtatuto: ideo dicit Jo. mo. ꝙ ſi ſtante ſtatuto i eccleſia ꝙ nō legitim⁹ nō admittaſ ad beneficia. ſi cum eo diſpenſet ſup illegitimate: ꝛ mandet recipi in eccleſia. vbi ē ſtatutuz non recipiet niſi ſit facta mētio de ſtatuto. hoc ponit Jo. an. i nouella. de fili. pſby. c. i. li. vi. ¶ Ex iſto dicto dic Jo. an. de conſti. c. i. li. vi. infert ꝙ ſtatutū diſponēt id qō ius cōe tollat ōria conſtōne vniuerſali etiam nō facta mentiōne de ſtatuto: q; ſicut nō eſt neceſſe ꝙ fiat mentio de iure. ita nec de ſtatuto id quod ius cōe diſponēt: vbi p̄ir pluree rōnes. Jo. de lig. diſputauit contra: ꝛ omnes ſue rōes fundaī ſup multiplicitate vinculi: ꝛ multiplicatio auct. nō inſiſto in hoc: p̄ſumendo ēt multiplicitatē vinculi: ꝛ auct. nihil homines pūgit rō: quare dic ꝙ ſicut nō ē neceſſe ꝙ fiat mentio ō iure: ita nec de hoc ſtatuto. ¶ Hic videnda ſūt duo vel tria. ¶ Primo an ſtatutū diſponēs ꝙ ius ſit ſtatutū ius ꝙ addat vinculū. ¶ Scdo an in dubio ſic debeat itelligi: vt aliqd addat ad ius. ¶ Tertio an poſito ꝙ ſit ſtatutū ius cōe ōrīū tollat ſoluz ius: an ſtatutū diſponēs qō ius. ¶ Nō inſiſtā i allegatiōibus: q; ipſe bñ ex tractatis. ¶ Sz cōcludo ad p̄mū: dic ꝙ aut ſtatutū vl conſuetudo emanat ſup lege p̄mū itelligibili: ꝛ valz statutū: q; certificat legē i ſuo itellectu. glo notabilis. ff. ō legi. l. minime. iūcto tex. ꝛ gl. i cle. i. ō elec. in gl. ii. ¶ Si emanat ſup lege vniformiter itelligibili: ꝛ tūc aut ius cōe hēt diuerſaz rōnem ſtatuendi a ſtatuto: ꝛ econuerſo quod eſt poſſibile: q; diuerſe pōt dari rō ſtatuēdi partic'liter ad diuerſitatē loci. cū diuerſum ſit bonum cōe ex diuerſitate loco⁹: ꝛ rō ſtatuendi ſumatur a bono cōi: ꝛ planum ꝙ ſtatutū addit vinculum. Aut ſtatutum priculare vel ꝙ conſuetudo regulaſ ab eadē rōe cuz iure cōi. ¶ Si diſponit ſtatutū in materiā aptā ꝓducere actionē valet ſtatutū ꝛ addit vinculū qz dat effectum ſaltē noue actionis. ſ. cōditionis ex ſtatuto. i. ff. de condi. ex. l. ꝛ hec ſunt verba Bar. i duo bus locis in. l. ſiliꝛ. §. i. ff. de l'. iij. ꝛ. l. i. ff. ad. l. fal. ¶ Aut ſtatutū vel cōſuetudo nō diſponit in materiam aptā producere actionē: ꝛ dicit ꝙ valet ſtatutū: ſaltem vt roboris ꝛ cōfirmās legē. ff. de legi. i. de qbus: non tñ facit legē nouā ſed erit eadem confirmata: vt. l. ius ciuile. ff. de iuſti. ꝛ iur. ¶ Numquid aūt ſtatutum diſponens id quod ius debet intelligi vt aliqd addat. dic aut eſt ſtatutum priuilegiāle: ꝛ ſic dz in dubio itelligi: qz priuilegium eſt qd̄ p̄ter legē. ad def ergo dz: vt in. l. i. C. ō thēſau. li. x. ꝛ dicta. l. i. in fi. ff. ad muni. Aut nō ſonat in priuilegiuz ꝛ tūc aut aliqd addēdo ſi ſic itelligat tollit ius ſpeciale: ꝛ itelligi dz vt addat ſic dicit Jo. an. de fi. preſby. c. i. li. vi. ſup glo. q incipit: qz vero vbi ſtatutū dicit ꝙ illegitimus nō admittaſ addit vt non admittaſ etiā ſi ſit diſpenſatuz. Aut ſi aliquid addit derogat iuri cōmuni: ꝛ tunc generalior ſpecifice preiudicat in ſua iuſtitia: ꝛ potius dz itelligi ꝛ reſtringi ad metas iuriſ q̄ itelligi ꝙ addat. l. ii. cum gl. C. ō noxa: ꝛ patet ex no. p Bar. in. l. omnes populi. ff. ō iuſti. ꝛ iure. ꝛ. l. fina. §. i cō putatione. C. de iure delā. Si autem nulli preiudicat alij q̄ ſtatuenti vel iure: tunc debet itelligi vt aliquid addat. l. diſtin. conſuetudo. ꝛ. c. cum dilectus: ꝛ hoc de p̄mo. ¶ Ad ſecundum an ſuppoſito ꝙ vinculum addat tollat ſtatutū: non facta mentione de eo p cōſtitutionē iuris cō munis contrariā: dic aut ſtatutū diſponēs qō ius debz alicui cām ſubſiſtendi q̄ a iure: ꝛ tunc dico ꝙ nunq̄ tollitur ſublato iure: qz durat cauſa ſtatuti: ꝛ etiā durat auctoritaſ aut ſtatutū regulaſ ab eadē cauſa: qō in dubio preſumo. niſi aliud appareat: ꝛ tunc aut ſtatutū per ius cōtrariū diſponit in ſtatutum ꝛ rōnem: vt qz diſpoſitum tollit: ꝛ ratio oſtendit falſa: ꝛ tunc tollit ſtatutū quia hoc declarato remanet irratiōabile: ꝛ ſuo eſt proprie in dicto. c. i. de cōſti. li. vi. ibi dū tamen rationabilis ſit actus. ¶ Aut cōſtitutio cōtraria tollit ſolum diſpoſitū ꝛ nihil diſponit in ratiōnem: ꝛ dic qō ſublato iure remanet ſtatutū id qō ius diſponēs. niſi ō eo fiat mētio: omnia argumēta i oppoſitū facta in dicto. c. i. faciliter tolleréſ: hoc excepto: qz etiā ſicut vbi priuilegiū qō comprehēdit ius tollitur abſq; mentione ſua ꝛ ſtatutum deberet tolli. ¶ Reſpondeo priuilegium cōprehēdēs ius nullā hz aliam cām ſubſiſtēdi in iure. ꝛ ſi haberet dicerez ꝙ neceſſaria eſſet aliqua illius priuilegij mentio: ꝛ ſic idem qō in ſtatuto. ¶ Seruato ergo redeundo ad intellectū decre. ꝙ ſi priuilegiū comprehēdat tātū caſus de iure cōmuni comprehenſos. ℞ prus illi derogāt valet etiā non facta mentione de priuilegio: hic intellect⁹ optimus ē in ſe ꝛ ſaluat aliam tamē rationē reddit tex. qz dato ꝙ cōprehēdat ius cōmune eſt generale: ꝛ ſic illi per ſpeciale derogat: ꝛ ꝓbus iūcta ēt alia ratione quā ponit Inn. ſuppoſito hoc itellectu: ꝙ cōprehenderet priuilegium ſolum ius commune reddit triplex ratio: quare ſcōm ℞ prum ibi derogat. ¶ Prima ratio eſt ꝙ ſpecies derogat generi: ꝛ hāc ponit tex. ¶ Secūda qz ſecūdū ℞ prus ēt cū cla obtinat priuilegio: ꝙ cōprendit ius: vnde illud tollit abſq; mētione. ſic ꝛ tollit ius. ¶ Tertia quia primus priuilegiū ſi cōprēdit tm̄ caſus a iure cōprehēſos. refertur tm̄ ſum ad cauſas: que tractant de iure cōmuni: ꝛ ad illas reſtringitur ℞ prū. ergo ꝙ vult tractare cām ſecus a iur cōmuni. velut ſup diuerſo emanans: ꝛ illud non tangens ſa bet licet non faciat mentionem de priuilegio. ¶ Concluditur ergo ꝙ vl intelligitur priuilegiū cōcedēs facultatē appellādi aliquos caſus vltra ius cōmune: quia ꝛ ius cō-

mune illoꝝ casuꝫ cõprehẽdit:ꝛ generale ideo speciale illi derogat ℞ptus cũ clausula illi derogãte. siue intelligam⁹ q̃ priuilegiũ compẽdat tãtus iuꝝ cõmune ℞ptus cũ clausula appellatione remota illi derogat:q̃ speciale:ꝛ q̃ nõ ẽ necessaria mẽtio compẽdẽs iuꝝ tantum: q̃ emanare cẽsetur sup diuersis:ꝛ hoc ó primo passu. ¶ Venio ad ꝫ passum qui tangit cum glo.ĥ.magna:ꝛ p eius introitu opinatur hic q̃ scõm ℞ptum contra priuilegium valꝫ si facta mẽtione de priuilegio hoc ẽ falsuꝫ.l.e.cum ordiné.ꝛ.c.ceterum.vbi primo concessum valꝫ ꝛ non scõm.glo. hic intrat mãm plium lrarum ꝛ priuilegiorꝝ insimul.diuersoꝝ tpe cõcurrẽtium:ꝛ ipsam glo.q̃ longa ẽ diuido in quatuor partes. ¶ In pma tangit ó validitate plurium lrarum contẽtiosarum ad diuersos ꝛ p diuersos impetratarꝝ:ꝛ hoc durat vsq; ad.v.in lris que impetrantur ¶ Ibi scõa in qua tractat specifice ó pualiditate lrarꝫ contẽtiosarꝝ ad diuõsos impetratarꝝ ꝛ sub data diuersa in cũ appellationis: et illa durat vsq; ad.v.sup priuilegio. ¶ Tertia ibi in q̃ tractatur ó pualiditate plurium priuilegiorum circa idẽ ipetratorum: ꝛ illa durat vsq; ad.v.si vero ℞ptum ipetret. ¶ Ibi quarta in qua tractat ó validitate plurium lrarꝫ concurrẽtiũ cũ priuilegio ad diuersos impetratarꝝ vsq; ad vsi.in beneficialibus. ¶ Ibi vltima in qua tractat de validitate plurium lrarꝫ ad beneficia impetratarũ vsq; ad finẽ. ¶ Ad pmum quãdoq; concurrãt plures lre scripte ab eodẽ ad diuersos iudices ipetratæ:ꝛ de hoc nó agit.hic:ꝫ materia habetur.l.e.ex tenore.quandoq; impetrant plures lre a diuersis:ꝛ sub eadẽ data:ꝛ ad eosdẽ:ꝛ de hoc dicit de offi.dele.fane:ꝛ in dicto.c.ex tenore. ¶ Quãdoq; impetrant plures lre ad diuersos iudices ꝛ a diuersis plonis impetrantibus:ꝛ hec ẽ materia huius capitulisiu q̃ ĥ attingit. ¶ Hic quãdoq; primum ẽ generale scõm ẽ speciale:ꝛ valꝫ sm etiã non facta mẽtione de primo.nisi tpe ipetrationis secundi ita fuerit facta specificatio p primuꝫ vt patꝫ clare.l.e.c. pastoralis.§.i. ¶ Quãdoq; emanant duo ℞pta ꝛ primum ẽ speciale.sm generale:ꝛ valꝫ primũ ꝛ scõm:ꝫ vnum non faciat mẽtionem de alio:vt hic:ꝛ aduerte q̃ vt dicatur gñale oportet q̃ gñaliter aut indefinite vel sub aliquo signo collectiuo vel vniuersali plura cõprehẽdat. Si autẽ cõprehẽderet plura specifice distributa p hoc non diceretur generale: quia q̃ essẽt ibi distributa tot censerentur ℞pta:ꝛ consequẽter non diceret gñale:vt est casus.l.e.cum dilecta.vbi dicã. ¶ Quãq; verunq; ẽ generale vel vtrũq; speciale:ꝛ tunc si primum ẽ impetratum de cõsensu partium:scõm sine consensu:non valꝫ secũdum:etiam si faciat mẽtionem de primo:nisi faciat etiã mẽtionẽ de consensu:si primum sine cõsensu est impetratum secundũ est impetratuꝫ de cõsensu valet secũdũ:q̃ ex quo pars consentit:non esset ibi surreptio:vt dicam.l.c.ceterum.Si vero neutrum ẽ impetratum ó consensu ptiuꝫ cõi ꝛ tunc olim valebat primum:ꝛ non sm. Excipiebant duo casus. ¶ Primus quãdo scõm faciebat expressam mentionem de primo.l.eo.ceterum. ¶ Secundus quando secundũ fuerat impetratũ post primũ:ꝛ primus dolo vel negligentia non fuerat vsus illo ãno:vt in.c.finauté.ꝛ.c.plerunq;.l.i.Hodie autẽ hanc materiã turbat cap̃m:vt debitus.l.de appella.quod cap̃m etiã turbat alias materias curiosas ó corpe iuris:ꝛ materiã clausule appl̃one remota:ꝛ materiã itineris arreptionis ad papam:videam⁹ de isto:dicit.n.ibi rex.q̃ cõuentus p scõas lras: nó potest opponere:q̃ antea alias lras impetrauerit:que non sunt adhuc iudici p̃sentate: glo.hic concludit q̃ aut prime fũt iudici presentate:ꝛ ex eis citatio secuta: ita q̃ non est res integra:ꝛ tunc si dubium validitatis lrarum oriatur:valẽt primeriñ si secũde faciant mẽtionẽ de primo:ꝛ i hoc seruãtur iura antiqua. Si prime adhuc nõ sunt presentate: nec aliquid est secutũ:ꝛ sic res ẽ integra:quia nondum est citatio secuta:tunc dic q̃ valent ille que primo p̃sentãtur:ꝛ per quas prius citatio sequit:nõ q̃ circa scõas in preuentione hodie attẽditur citationis tempus.de fo.compe.p posuisti:sic ergo reducit ad hoc:q̃ quo ad validitatẽ lrarum si attẽdatur prioritas date:ꝫ prioritas in p̃sentatione:ꝛ citatione:ꝛ ille p̃ualeant siue prime siue scõe p quas prius iudicium inchoatum:vel citatio facta ẽ. ¶ Sed huic obuiat.c.finaũt.ꝛ.c.plerũq; ꝫ.l.e.t. vbi validitas primarum durat etiam post citationẽ factam per scõas:dũmodo non sit la prius ãnus dolo vel negligẽtia:ꝛ de mẽte illoꝝ est ergo q̃ prime valeant vsq; ad ãnum.quicunq; def cuẽtus scõarum. ¶ Hic sunt duo videnda. Primum an q̃ dicebat olim p totum hũc titulũ in validitate lrarum attẽdi prioritatem date an sit hodie correctum p.c.vt debitus.Secõ quid ó.c.finauté.ꝛ.c.plerũq; que volebant validitatẽ primarum i data p̃ualere secũdio vsq; ad annũ:ꝛ nó post datam.non vsu dolo vel negligẽtia. ¶ Ad primum sup ĥ inuenio opinari aliqui q̃ hodie non attẽdat tẽpus date ad validitatẽ ponderandã:sed p̃sentationis:vt ille p̃ualeant que prius sunt p̃sentate:siue prime siue secũde:ꝛ hanc p̃bat glo. secundus suam opi.per simile lrarum bñficialiũ.l.c.capꝫ. Hec opi. est falsa:vt videbis in ũlo.c.cap̃m.ꝛ ideo non tenet glo. i.o.cto.c.vt debitus:q̃ si non attẽditur tempus date ambe lre valẽt:ꝛ ergo vt detur p̃ualentia illa habeat ex occupatione sed iurisdictio non preoccupatur p solum actus p̃sentationis:imo exigitur actus citationis.de fo.compe.p posuisti.de offi.dele.gratum.ꝛ.c.relatum: ideo ẽ secunda opi.quam tenet glo.q̃ attẽdatur tẽpus p̃sentationis.ꝛ citationis:vt ille p̃ualeant que prius sunt p̃sentate: ꝛ p quas p̃ua ẽ citatio secuta:nó aũt que prius tñ p̃sentate sunt:ꝛ secũdum q̃libꝫ istaꝝ opi.iura antiqua ponderantia validitatẽ penes p̃oritatẽ date omnia illa fũt correcta. ¶ Alie sunt multe opi.de quibus nó curo:tollamus que sunt vtilitatis. ¶ Secunda ẽ opi.p̃cipalis: q̃ non sint hec iura correcta.ꝛ ad.c.vt debitus:repio duas rõnes:vna q̃ loq̃t ínordinario:ꝛ non corrigit:q̃ conuẽtus coram ordinario hodie non poterit obijcere de lris quas quis ante impetrauit:ex quo citationẽ ordinarij expectauit.ꝛ hãc opi. ꝫ Hostien. Alia ratio ꝛ hec mihi placet.dicit.c.vt debitus. q̃ si conuẽtus p fas opponit de primis:que nõ sunt iudici presentate:nó auditur.aduerte ergo ad practicam. Aut citatur qui primas lras impetrauit per secũdas cõparet. ꝛ opponit tñ de primis nec ipsas p̃sentat iudicibus primis. vt procedãt ꝛ reiciuntur vt ibi:aut presentat primas ꝛ p⁹ ea citatus per secũdas opponit .ecce ergo primas litteras impetrauit:ꝛ illas p̃sentauit.sum paratus per primas procedere:ꝛ tunc auditur ꝛ remanẽt iura antiqua incorrecta:ꝫ bene sunt declarata. Sit ergo cautus:q̃ quãdo citatur p secũdas vadat incõtinẽti ꝛ presentet primas:ꝛ postea coram secũdo cõpareat ꝛ dicat de primis:ꝛ offerat se paratus procedere p secundas. ¶ Ex his apitur via ad secundus an hodie.c.finaũt.ꝛ.c.plerũq; sint correcta.glo.dicit primo q̃ sic. Secundo dicit q̃ pot sustineri q̃ nõ sint correcta.sed determinata:vt dicat hoc modo:quãdoq; primus in data negligens ẽ.in p̃sentando lras:ꝛ citatiõe facienda: ꝛ sic citatione preuentus per secũdas valent secũde cõsino ꝛ prime reiciunt:ꝛ in hoc correcta sunt illa capta:q̃ volebat q̃ suppositis negligẽtia vel dolo in non vsu prime valebãt vsq; ad annũ. ¶ Quãdoq; est primus in data impeditus:ita q̃ nõ potest habere copiã iudicio in presentando:ꝛ tunc dicit glo.dum tamen q̃ de hoc protestet: q̃ nõ habeat copiã:ad conseruãdum sibi tempus ãni:valebũt p me vsq; ad ãnum:post ãnum non:ne illa pa perpetuo impediatur.poterit ad alios iudices ipetrare:etiã nõ facta mẽtione de illis:secũde valebunt. In hoc determinabimus illa iura:vt quia ibi antiquitus seruabatur dolo vl negligẽtia suppositis:seruabit hodie impedimẽto suppositio:vt vsq; ad ãnum prime recipiãt secũdas:post ãnum nõ. ¶ Notandũ glo.in vno.q̃ vbi alicui currit tempus: ꝛ impeditur

per iudicē ad impediēdum transcursum tpis ex igitur pro testatio.idē glo.j.c.finaūt:non mīsto plus in hoc vocam ibi forte aliqd. ¶ Si teneamus intellectū quē tenui ad.c.vt debitus.adhuc.c.finaūt & plerūq; remanēt incorrecta in hoc:q; si sit impeditus in pfitatione pmax valebunt semp prīme ēt post ānum:& erat de mente illius.c.finanté.& c. plerūq;. Si vero sit impeditus adhuc durabit illud .c. qa si citatus quādocunq; infra ānum offerat se parum per p̄ mo quae plentat a tempore citationis ꝓcedere coraz p̄mo excludet scōaz.sicut olim :in hoc ergo erit imutatū. si velis tenere in aliquo imutatum:q; fm iura hodierna necessitabitur ad pfitandum.j.annum & ꝓsequēduz. Si vult ꝓseruare validitatē primarum:vbi secūdū iura ille nō fuisset arctatus:& p hoc tibi redditur clara hec mā: in practica seruaret opi.glo.& hec sufficāt de p̄mo passu:& per hoc est expedita glo.a principio.vsq; ad.v̄.in lītis:& postea in .v̄.finaūt.vsq; ad.v̄.in beneficijs.quam pa? tem vide.

¶ Venio ad fm passum in.v̄.in lītis.quid in lītis pluribus impetratis a diuersis nō in p̄ncipali sed in cā appellatiōis Glo.ptrāsit remittēdo de appll.oblate. ¶ Aduerte tria capitula hoc declarāt.c.ex parte B.j.c.oblate.de appel.& decre.bone.de confir.vti.vel inuti. ¶ Aut lītē ambe sunt liate impetrate ad litem appellationis ꝓsequēdam.& tūc si nullus ē statutus terminus appellationi ab homie.tunc valent p̄me.siue ab appellato siue ab appellante sint impetrate:saluo nisi appellatus malicioſe nimiū festinauerit vt supplātet appellantē cuius ē eligere iudicē: vt dicto.c. oblate. Si terminus ē statut? post terminū lapsuz.adhuc valēt p̄me.siue sit appellantis siue appellati ante terminū si sunt ab appellāte impetrate valent.si sunt ab appellato tm̄ impetrate non valēt:& hec sunt vera:qñ ambo faciunt mētionē de appellatione:alias ille non valēt:que ō appl latione mentionē nō faciunt.j.c.ex parte. Si aūt p̄me lītē sunt confirmatorie siue impetrate ab appellato secūde ad iurē appellationis ab appellante:si in scōis nulla ē clausula valēt scōe & p̄me sunt nulle. Sz si in secūdis vel p̄mis est hec clausula nullis lītis veritati & iusticie preiudicantibus:tunc p̄me sunt in suspenso:vt si in causa appellatōis pronunciabitur pro appellato:ille valebunt. Si cōtra appellatum infirmabunt.de quo in.c.bone.de confir.vti.vel inuti. ¶ Venio ad tertium passum cum glo.in verbo sup priuilegijs.glo.dicit q; indistincte non valet secundum.ō ꝓscrip.vanitēs.nisi faciat mentionē de p̄mo.dic aut alterū comprehendit ius cōmune:alterz ius speciale:& prevalet comprehendens ius speciale:etiam si non faciat mentionez de alio:sit p̄mum vel fm vt hic.aut alterum comprehēdit partim ius cōmune:partim ius speciale:& in istis dic idem vt in sequenti membro.imo dic q; indistincte secūdū nō valet:nisi faciat mētionem de primo:vt in.c.veniēs. de prescrip.ibi no.Jmo.quandoq; vtrūq; cōprehendit ius spāle.dic si p̄mum ē generale fm speciale.illud prevaler: vt b ideo si quis ē ꝑuilegiatus super omnibus decimis vnius p rochie.valet ꝑuilegium fm exemptionis vnius:iz nō faciat mentionē ō ꝑuilegio.ar.de decī.a nobis. Si vnus ē ꝑuilegiatus sup interdicto ecclesie seruando.ō v̄.sig.ex parte valet exemptio vni?:vt ei apperiat ecclesia semel in anno. ō ꝑuil.cū & plātare.& c.vt ꝑuilegia.de decī.suggestū.l.i.§ si quis a principe.ne qd in lo.pu.& per hoc damnat victuz Compoſ.qui facit dām an sit p̄mum generale: ita vt oia sub generalitate sit cōprehēdat:vt si donat ꝑuilegiū alicui sup decimis vel indicē q̄ de lītibus cognoscat. nō valebat fz spāle.fm eum.nō facta mentione de primo.sec? dicit si omnia simul vnico actu nō cōprehēdat:vt cū papa. de ꝑbenda vel dignitate in regno vel quintia mādat prouideri vel cū cla quidā alii vel rebus alijs:tunc fm spāle derogat generali:vt in.c.pastoralis.in fi.Hosti.dicit verum cē.vū tñ nō nimium detrabat.quo cāu ex defectu intētōis nō valet:non qz non sit fcā mentio de ꝑuilegijs in bis. de cenſi.quāto.ad hoc iura que dicūt in dubio intētionis pape nō ēē velle in multū preiudicare tertio.de decī.suggestum.l.i.§.si quis a principe.ne quid in loco pu.& idē Hosti.in fīma de appell.§.q; cuiergo principiū dicto q; nō viciat:q; non faciat mentionē:sed ex defectu intētionis:si vtrūq; ghale vel vtrūq; spāle:& tūc si vtrūq; ē in corpe iuris clausum.valet vtrumū.de consti.c.i.li.vi. Si alterum solum sit i corpe iur] clauſuz:semp illi p̄iudicabit:& valz ꝑuilegiū i corpe iuris nō clauſuz:vnde de ꝑuilegio Cistercien si non ē necesse q; fiat mētio:sed de ordine.j.c. cuz ordinē. Hec vera nisi p̄mum ꝑuilegium bēret clausulam derogatoriā.de ets.& quali.cā te.vel nisi secundū contineat māifestā iniquitatē. Si nō ē in corpore iuris clausum : p̄cedit glo.& hoc de quarto passu. ¶ Venio ad quintum passuz q̄ tangit in glo.in.v̄. Si vero ℟ptum scōm tuo cōe tē. gl. dicit q; nō valet ℟ptum:nisi faciat mentionē de ꝑuilegio.j.c.cū ordinē. ¶ Dic quādoq; ꝑuilegium p̄cedit et ℟ptum sequit:& tūc si ꝑuilegiū ē in corpore iuris clauſuz. & regulr valet ℟ptum non fcā mētione de ꝑuilegio:q; si cat non sit mētio de iure ita nec ē necesse q; fiat mentio de ꝑuilegio in corpore iuris clauſo quod intellige prout dixi .ō.circa iuo. ¶ Fallit in duobus cāsibus. Primus quādo ꝑuilegiū hz specificā clausulā derogatoriaz ad ℟pta . q cāu nō valet ℟ptum. nisi fiat mentio sufficiens de cla . de ℟p.nonulli. Fallit secundo quādo ꝑuilegium in corpore iuris clausum dat certā formā singularibus ℟ptis : q; nō valet ℟ptum.nisi sit seruata forma data a ꝑuilegio.j.c.cuz ordinē:quādoq; ꝑuilegiū non est in corpore iuris clausum. Hosti.dicit q; ℟ptum ꝯ ꝑuilegiuz ēt generale non valet.nō fcā mētione de illa.j.c.cōstitutus.multominus si est generale contra generale vel speciale contra speciale. ¶ Ad hunc tex.℟ndēt q; habebat clausulam sapientez naturā ꝑuilegij:propter hoc dicitur de hoc ℟pto:vt de ꝑuilegio. ¶ In hoc dico aliter:si rescriptum ē ad beneficia:non valet contra ꝑuilegium:ex quo de eo non ē facta mētio:siue sit speciale siue generale:vt dicto capitulo q̄ statutus.tu dic q; valet secūdum speciale contra primum ghale: vt ē casus.de prebē.cūuis li.vi.nec ob.c.constitut?: quia ibi ꝑuilegium iuris non proprie est generale. Sed distributum ad singulas prebendas:cum quelibet sit i numero singulariter ponderata. Si vtrunq; est speciale vel generale:non valz secundū . ¶ Si ℟ptum concedit ad lītes contra ꝑuilegiū. Aut nō bēt clausulam ꝑuilegiatā & de eo dicēdum vt de ꝑuilegio cōcurrēte cu m ꝑuilegio de quo dixi.ō.& hic. Si vero habet clausulaz ꝑuilegiatam.si queritur de validitate ℟pti quo ad detrabēdū ꝑuilegio. dic indistincte q; ℟ptum nihil potest:quo ad detrabendum iurisdictionē & processuz ex quo nō ē facta mentio. Si queritur de validitate ℟pti ad vādam iurisdictionē & processum & tunc si ꝑuilegiuz dat ius dilatorie taciturnitas ꝑuilegij vitiaret ℟ptum quo ad processuz. si opponeretur de ꝑuilegio vel susceptōe ꝑuilegij. Si ꝑuilegium dat ius peremptorie tunc non vitiat ℟ptum quo ad processum:quiaz si opponatur de ꝑuilegio nisi peremptoria sit lit] finite. de lit] pref.c.i.li.vi.sic intelligē Jnn. de ꝑuile.ex pte.& hoc de quarto passu. ¶ Si primum sequitur ℟ptum si lis ē cepta:& non valet ꝑuilegium nisi faciat mētionem de lit].vt lit].pen.per totum . Si vero nō ē lis cepta.valet ꝑuilegium.secūdū doc.& sufficit illō in prima citatione allegare.& j.competentē terminū ostēdi.argumēto.c.cum olim.de ꝑuil. Et hoc verum nisi ꝑuilegiat? cōmisisset fraudē postq; sciuisset impetratū ℟ptū.de appll.suggestū.& c.meminimus:imo vitiat executio:alias ex vitio surrepti:vt est tex.de restī.causaz.ij.li.vi. ¶ Venio ad quintam partē in.v̄.in beneficijs.vbi tangitur quid de validitate plurium lītarum ad bñficia.dic quādoq; plures lītē impetrantur ab eodē in diuersis ecclesijs & tūc dicit glo.q; si per primas est receptus.vel aliquan-

habuit portiónem.nó valent secúde nó facientes mẽtionẽ de primis:z de receptione dicit etiã si non fit receptum p pmas non valent scõe non facientes mentionem de pmis vt in cle.gratie.de Rptis:qñ qz plures lre impetrantur a diuersis:z super diuersis bñficijs in eadem ecclesia: z ad eandẽ collationem:z tũc scõe nó valent:nisi habeãt clausulas:ex qbus tollat grauamẽ.j.c.mãdatum. Supposita validitate lrarũ. ¶ Si agit de iure patronatus:seu quis alteri pferat vt alius alium excludat opi.sunt quidam qz sterur date.alij vt steꝫ pntationi:vt ille preferat z alium excludat q̃ prius psentauit.hec opi. qz steꝫ date. approbat de Rptis vbi qui li.vj.dicit de hoc.j.c.z.c. capitulum. qñ qz plures lre emanant ex diuersis:z super eodem beneficio:z tunc aut prime sunt generales:secunde speciales re z verbis:z valent secunde:nisi fit deuentum ad specificationẽ p primas.de ſ. presby.c.ex tua.z hoc.j.c. pastoralis .ſ.i. Aut prime sunt generales:secũde speciales verbis:ſz non re:qz sunt tantus verificabiles in vno beneficio: vt qz mãdat p pmo p archidiaconatu p scõo p archidiaconatu vacãte morte talis:z i ecclesia ſi ẽ nisi vnus archidiaconus: z tunc licet quo ad verba pme sunt generales:tamẽ quo ad mentẽ sunt speciales:non valent secũde:z hic ẽ casus ó offi.dele.ex parte. Si ambe sunt speciales tũc nó valent scõe nisi faciãt mentionẽ expressam de primis: z ſi in data concurrunt seruã.c.pe.e.ti.li.vi.hec ó materia huius difficilis.c.

E parte conuentren.

In Rpto clausula intelligit ſi ita ẽ: z ſi cãe cognitionem vetat est de falsitate suspectũ.b.d. In prima iudicis primi querela: In secunda petitio. vbi verum: Prima cõtinet cãm z formam Rpti.iudicis pro cessum:z sniaz partis appellationẽ.appellantis impetrationẽ:secundi Rpti.suspitionem:diffinitionis cõditõ alis cõditionalem cõmissionem:z impetrantis cõmissionem. ¶ Casus cum inter .G.z.F.esset questio sup prebenda noualis:hec questio p Papã fuit delegata cõuentrensi. archiepo.cui mandatũ fuit qz ſi ei cõstaret dictum.F.ó p furto cõuictũ:z illi perpetuo prebẽde renũtiasse: ipsum a dicta prebẽda ammoueret forte ipsam cõferret dicto.G. tãdẽ iudicio hoc agitato.cõstitit dicto cõuentrẽ.epo.q̃ liter dictus.F.piurus erat:z qz dicte pbẽde renũtiauerat pp quod iuxta mãdati tenorem eũ a dicta pbenda ãmouit a qua ãmotiõe appellauit.F.z obtinuit lras ad archiepũm Cantuarien.in quaz tenore mandabat qz absqz aliqua cognitione restitueret pcise dicta preben.dicto.F. q̃ bus lris transeuntibus ad notitiã epi cõuentrẽ.ipe ad ó fensionẽ eius quod fecerat irimauit aplice sedi factũ.put se habuerat z tenorẽ istarum lrarum secundaz:z forte mirabat quare lras talco transmisisset. Papa scribit archiepo cantuarien.p̃dicta narrãs:z attestãs qz nó credit talco lras a se emanasse:i q̃bus a iudice excludat cãe cognitio:ſi tenor talis fuit in lris tunc intelligi oz.illa cla ſi pces veritate rẽ.vñ mãdat qz se informet de litteris trãsmissis cõuentrẽ.episcopo z ſi inueniat eas pcessisse ſz quod narrauit cõuentrẽſis:qz in secundis nó fuit facta mẽtio porum:z sic surrepticie sunt mãdat qz illis nó obstãtibus cõfirmet sniam latã p conuentrẽſ. z qz predictus.F. est suspectus de falso:mãdat qz ipse cũ litteris ad aplicã sedẽz transmittat. ¶ No.primo qz de gestis coꝝ delegato nó creditur soli delegato referenti. qñ ẽ vnus tñ.ideo Papa mãdat Inquiri.ſi sunt plures secus.no.de elec.cũ dilecti. de pba.quoniã ꝯ.de testi.a nobis.de pur.ca. cũ dilectus. de accu.cũ dilectus. ¶ No.secũdo qz super notorio iuris non pceditur ad sniam nisi iudex sit informatus ó notorio. ¶ Nota.iij.qz piurii est legitima cã deponẽdi a beneficio.concor. de iureiur.querelã. ¶ No.quarto qz vbi plures cãe accumulant i rescripto vel libello etiã copulatiue sufficit alterũ pbare.pz ibi quo pbato rẽ.z sic vbi copulatiua cadit inter diuersa.que piter solide eundem respiciũt finẽ copulatiua resoluit in disiunctiua. ¶ Nota quito qz viua voce pót appellari:qđ intellige quando incontinenti appellat a diffinitiua:vt pz de ap.cordi. ¶ Nota.vj.qz id pcise dicit fieri qz fit absqz cãe cognitõe. ¶ Nota.vij.qz Rptum p qđ in cã excludit cãe cognitio retractabitur:z generaliter vbi Rptum emanat ptra iuꝛa in dubio suspectum est de falso ideo expectat secunda iussio:vt hic:z facit hic:vt de capel.mo.c.ij.z viri.ꝯ.e.c.i.z hoc cãu ipetrator debeat ad curiã trãsmitti. ¶ Nota.viij.qz iudex licet nó sit vocatus ad defendendum pcessum vbi ad instãtiã partis processit:vt no. Inno.de trãsac.de cetero.de pcur.i nostra:z p glo.de ap.solicitudinẽ.z.c.cuz spãli.potest tñ si vltra se offerant ad informãdũ iudicẽ superiorem z debet admitti. ¶ No.ix.qz in mandato quocunqz z Rpto z ad litem z bñficia semp intelligit illa clausula.ſi preces veritate nitant:z sic cla ex stilo i litteris apponi psueta.p apposita intelligit in dubio:etiã si nó apponatur.ó constit.cuz.OD. de offi.dele.qz ad cõsultationẽ. ¶ Nota decimo.qz ex inspectione litterarũ cõprebendit veritas eaz:z sunt q̃dã in quibus iudex se informat per subiectionem rei sub oculis p pauc.ſ.hnũ regundoꝝ.i. Si in ruptione:z hec de pui.portio:z dicunt hic doc.qz ſi littere nó pñt apparere iudex nó pcederet: qz eius forma nó pót verificari.iij.q.ij.sancim. j.c.ex insinuatõe: vel consulet Papa.ó offi.dele. sane de quo:de ſi.istru.c.i. ¶ No.xi.qz secũde litterę nó facientes mentionẽ ó primis sunt nulle:idem ſi nó faciant mẽtionẽ de processu.de re iudi.c.inter.ó ap.ex parte. Si impetrãtur ab appellãte.secus ſi ab appellato:qz nó arctatur ad faciendum mentionem de appellatione:vt no. de appella. obiate.secundũ Inno.sed dic vt j.c.ex pte.S. ¶ Videamus aliqua ad declarationẽ littere.pmo obtiat qua non videt qz littere scõe iꝛ non faciant mentionẽz de pmis nó valeãt:qz ex quo erat appellatus etiaz ſi pmas litteras sciuisset Papa dedisset secũdas:z sic nó vitiatur: ex hoc j. c.sup litteris.So.hic dolose tacuit ó appellone ó quas habuerat necesse facere mẽtionẽ.cũ alr non valeãt lre ab appellãte ipetrate. iuxta nota. in.c.ex pte:z de appell.obla te.vl dic ſi veritatẽ narrassiz qualiter iuste erat pduatus.litteras nó habuissiz.igit ex quo tacita est veritas inie:q̃ forte trãsiuit in rez iudicatam cum iste nó fuerat prosecutus appellonem:z lapsa erant tẽpora appellationis prosequẽde.vnde p hoc etiam Papa potuit iuste mandare sniam confirmari:qz tacita est exceptio que obuiat Rpto. ó lit. contest.capitulo primo libro.vi.de quo dic vt ibi:z in.c.sup litteris. ¶ Secundo videtur qz non potuit hic cantuarien.cõfirmare sniam cõuentrẽ.quia ex quo erat surrepticie impetratus.nó habeat iurisdictionẽ.j.c.super litteris. ¶ So.dicit Jo.an.qz cõfirmat nó vi scõarum lrarũ:qz ille fuerũt surreptitie: ſz vi tertiarũ que nó sunt surrepticie ¶ Hic descendo ad factũ:z duo ad materiam Rptoꝝ dant in tex.primũ qz vbi plures cãe simul copulant.ſufficit alteram probare.hoc falsuz videtur:qz ad veritatẽ copulatiue exigit cõcursus oiuz copulatorũ.ff.de condi.z de. l.ſi quis ita:z forma mãdati exacta diligentia seruanda ẽ glo.allegat.pro z ꝯ.z primo qđ alterus sufficiebat probare.decre.ibi eo cognito.nó dicit eis cognitio. Secũdo qz illa ratio debet mouere delegatum rẽ.j.c.super litteris. Sz ſi probata est renũtiatio:licet non sit probatum piurium:mirabile esset qđ delegatus ipsuz dimisisset in ecclesia ad hoc qz iꝛ duo copulatiue iunganꝫ.ſi alterũ sufficit alteruz probare ſa].ẽ:z hic alterum sufficit ergo. Tertio qz vbi copulatiua ponitur ĩtra pĩa respiciẽtia diuersuz effectum vel eundẽ effectuz solide. Copulatiua distribuit singularitates copulatas:z cum geminatõe intelliguñt in q̃libz singularitate.ff.ó condi.z demon.l.falsa i.ſi.i.oi. oẽ legeo:z copulatiua resoluit in alternatiuaz.ó.v.sig.sepe.

ff.glo.dicit quoſdã dicere q̃ vtrumq; copulatum eſt pro bãdum per allegata primo. ¶ Hec glo.nõ placet ſ̃ cõcludo glo.cũ alijs adunctis doc.qñq; plura copulantur ad vnũ effectum alternatiue.vel diſiũctiue:& ſufficit alterum p̃bare.l.c.cuz inter ceteras. ¶ Quandoq; plura copulanſ cõunctiue:& tunc aut ad diuerſos effectus & tũc ops illa p̃bare.l.c.cũ olim. ¶ Aut plura copulanſ ad vnũ & eundem:& tunc aut omnia diſtributiue & ſingulariter ſi concludunt ad effectum:ſed omnia ſimul:& exigit q̃ oia probentur. Inſtu.de here.inſti.§.i.ff. de verbo.ob.ſi quis ita.ẽ.t.i.cũ acceſſiſſent. Si autem alterũ & quodlibet p ſe ſingulariter & diſtributiue cõcludat interitum:& tunc aut aſtrinxit ſe ad vtrũq; p̃bandum & hoc conſtat.aut cõſtat q̃ ſe nõ aſtrinxit:vt q; eſt p̃teſtatus:vt cõmuniter fit in fine poſtea aſtringẽs ſe ad nõ neceſſaria. ¶ Aut ẽ dubiũ ſi eſt certũ q̃ ſe aſtrinxit ad vtrunq; p̃bandum:& mos eſt ei gerendus.l.de p̃bat.licet.& ff.de p̃bat.circa. ¶ Aduerte tñ q̃ ſi vno p̃bato illud ſufficiat ad iuſtitiam. licz q̃ ſe aſtrinxit nõ poſſit de hoc petere iuſtitiam.põt tñ iudex ex officio referre & ſupplere ſi illud tãgat vtilitatẽ publicam:nõ ſi priuatam:ió ſi eſſent copulata q̃ iuranit & renũciauit:& q̃ ẽ priuata:iudex altero p̃bato & ex officio ſuo põnabit.licet nõ ad inſtantiam partis:quod bene no. & hoc ſentit glo.& idẽ dicit glo.ad l̃am.de probat.licz cauſam in verbo aſtrinxerint. ¶ Si autẽ ẽ certum q̃ ſe nõ aſtrinxit:vt q; ſolum appoſuit p̃teſtationẽ communẽ & tunc ſufficit alterum. ¶ Si ẽ dubium an ſe aſtrinxit vel non: dic aut plura copulanſ in eadẽ oratione:quorum vnũ ad alterũ venit qualificatiue:& nõ ſufficit alterũ probare:quia in dubio videt ſe aſtrinxiſſe: caſus ẽ de proba.licet cãm. ibi doc.& Bar.ff.de re iudi.l.primus. vbi doc. ¶ Aut plura copulantur ſz non in eadem oratione:ſz in diuerſa.ita q̃ vnũ nõ venit ad alterius qualificatiue:& tũc aut oia copulantur in eodẽ capõ.vl̃ in eadẽ poſitione:& dicit archid. q̃ adhuc videtur ſe aſtrinxiſſe.de teſti.priuiz.li.vj.cõtra hoc dictum tenet.Bar.in dicta.l.primus.ſuperius allegata:ideo conſuluit q̃ capitulano non fit nimis verboſus.

¶ Aut in diuerſis capitulis vl̃ ſi non ſunt diuerſa capita in eadẽ cartã:& non videt ſe aſtringere in dubio:ideo ſufficit alterum p̃bare:niſi aliud conſtaret ô mẽte pape:que fuanda eẽt.xix.di.i memoriã.vid.ô iudi. exhibita. ô pbẽ. cum iam dudum.ô appll.ſignificante.i.diſt.omnes.vbi archidi. Hec omnia vera ſunt niſi in penã calũnie ſue vno non p̃bato ſpecifice ab alijs repellat: vt ẽ caſus ô elec.ſi forte.li.vj. Inſtruit tamẽ glo.q̃ vbi plura proponunt quorum quodlibz ſufficit ad intẽtum:q̃ p̃betur id quod leuius ẽ in p̃batione.vt no.glo.& per hoc tex. in.c.ſi forte. de elec. libro.vi. in verbo ãte omnia. Hec omia vera niſi iuret formam in p̃ponẽdo.omnia & p̃bando.ut no.glo. ô elec.in g.li.vi.in glo.ſi. ¶ Ad ſcõm videt q̃ non ſubintelligat illa clauſula.ſi p̃ces vtilitate nitant.xxv.q.ij.vniuerſa. que ẽ lex vniuerſa.C.de diuer. Rp.in quibus p̃z q̃ de forma Rpti ẽ q̃ apponat:alias non valet Rptum:& ſic non ſubintelligit. ¶ So. ẽtiã perdit ſcõm legem:quo caſu ſi clauſula nõ ẽ expreſſa nõ valet Rptum.aliud ẽm canones:quo caſu ſubintelligit & valz Rptuz ut dicitur ob. q̃ illa cãa ſeu lex ſit canonizata dic ſi lex canonizata ẽtiatur canoni.non ſtat illi.ubi canonizatio tantum eſt facta per Gratianũ: q; ille non habuit poteſtatẽ legis condẽde.& ſi dicatur liber decretorum ẽ approbatus hoc non cõſtat. Et ſi conſtaret dicta ſolum ſanctorum ſunt approbata.& nõ gratiani.que quotidie reprobamus ſicut & in dictis librorum ſententiarum.Si lex eẽt p̃ Papam canonizata bñ illi ſtaret:q; ille habet poteſtatem legis condende.ij.q.i.l primus.ſecundum Jo.an.

Antonius de butrio.

Ceterum. Si in ſecũdo Rpto ô primo aduerſarij in eadẽ cã impetrato non fit mentio. valet p̃mũ & ſo valet ſecundũ: & ſi p̃mũ cõmuni conſenſu fuit obtentum nõ valet ſecũdũ hoc tacito impetratũ.b.d.partes patẽt.Et vuidit i tres. fiẽt tria dicta ponit.ſcõa ibi ſit vo.tertia ibi vez. ¶ No. primo duas regulas in hoc.c.q̃ ad videndũ validitatẽ reſcriptoz ad diuerſos iudices ipetratoz:a diuerſis i eadẽ cã.attendit p̃ioritas date:vt ille alijs p̃ualeãt:que i data p̃iores ſunt:& hoc qñ ſecũde non faciunt mentionẽ de p̃imis.Scõa q̃ vbi ſecũde faciũt mentionem de p̃imis. ſemp valent ſecũde:q̃ſi fuerit intentionis pape p̃mas revocare.eo q̃ de eis mentionẽ facit:dicẽdo nõ obſtãtibus p̃mis l̃is tẽ. ¶ No.ij.q̃ opi.q̃ ſurreptio in contẽtioſis viciat l̃as ipſo iure:vt p̃z ibi nullã obtineat roboris firmitatẽ:intellige ope exceptiõis. ¶ Ex.ô.ſi vero no.archi.q̃ vbi ſcõde l̃e faciũt expreſſaz mẽtionẽ de p̃imis.ſcõe valẽt & p̃me videntur extingui ipſo iure:& hoc dicam infra. ¶ Secũdo no.caſuz quare ſcõe littere que nõ faciũt mẽtionẽ de p̃mis ſunt inualide:q; propter ſurreptionis vitium:q; nõ eſt expreſſum pape id quod exp̃mi debebat. ¶ Venio ad.ô.vero. ¶ No.q̃ vbi delegatur cã ô p̃tũ conſenſu:ſcõe l̃e non valent:niſi de p̃mis faciant mẽtionẽ:& de cõſenſu in p̃mis habito:& hoc verum a quocunq; impetrentur:ſiue ab impetrante ſiue ab aduerſario. ¶ Et no.q̃ quãdoq; l̃e impetranſ de p̃tium cõſenſu: & ſic videt q̃ regulr partiũ conſenſus non exigit in l̃arum impetratõe. ¶ No.ô hoc aduerbio cõtinuo:q; id dicit fieri cõtinuo:qõ fit nullo interuallo interpoſito:vl̃ modico & q̃ dicit id fieri in tpo p̃ceſſu.qõ fit ex ĩteruallo: qõ no. pp teſtes. ¶ Nota a q̃rto argumento:q̃ ſcientia p̃tis in l̃arum impetratõe excuſat impetrantem a vicio ſurrepti dicti. ¶ Nota penam impetrantis Rptum ad alios iudices tacito de p̃imis:q; dãnatur in expenſis:& non ex ſola impetratione ſed ex viu l̃aruz.ad hoc cle.i.l.e.t. ¶ Ultimo allegatur hic in fi.decre.q̃ Rptum ſurrepticium ad litẽ.ex ſurreptione non fit ipſo iure nullum:ſed tantuz ex ceptione elidibile.nã al.caſſaretur condemnatio expenſarum:ex quo eſſet quia nõ arcearetur reus ad opponẽdũ & ſic nõ fatigaret expẽſis:ſi ergo facit expenſas ſequitur q̃ arcatur ad opponẽdum:& ideo Rptum non eſt nullum: ſed ita demum ſi opponit. ¶ Venio ad declarationem l̃e:circa aliquã materiaz non tangẽtia. ¶ Primo in eo q̃ l̃a dicit q̃ ſi primo fiant ipetrate l̃e p̃me. poſtea ſcõe q̃ p̃me valent.immo neutre.l.c.ex tenore. ¶ Loquitur ibi in alio caſu.quãdo l̃e ſunt impetrate ab eodez:qui ambabus eſt vſus.hic quãdo ſunt ipetrate a diuerſis quo caſu ſerua hic. ¶ Secũdo videtur q̃ adhuc neutre valeant ſz conſulatur Papa.de offi.dele.ſane.So.ibi loquit quãdo l̃e fuerũt impetrate ad eoſdẽ iudices ſub forma contraria:hic qñ ad diuerſos:ita q̃ ſe non tangunt. ¶ Tertio videt q̃ fruſtra fiat condemnatio expenſarũ: q; nulle imminẽt expẽſe. Si conueniatur per ſecundas cum ſtatim ſecũdas poſſit repellere. ¶ So.dicit hic glo.q̃ imo:& intellige de expẽſis quas facit eundo ad iudicẽ: vt alleget ſuuz p̃uilegium.ff. de iudi.l. ſi quis ex aliena.ff.ſi quis in ius vo.non ie.l.ij. ¶ Hoſti.intelligebat de expenſ.ſcio ſ ipetratione p̃maz l̃arum:qõ non placet Jo.an.quia ille vere ſunt inutiles:ex quo p̃me l̃e valent:& placet hoc. ¶ Dic multa fũt in fructu.primum qõ l̃e ſecũde non valent poſt primas:nõ facta mentione de p̃mis.ſcõm qõ ſi faciant mentionẽ:valent ſcõe:& nõ p̃me:tertiũ qõ l̃e p̃me poſſunt impetrari de cõmuni cõſenſu: & tunc ſecunde non valent:niſi faciant mentionẽ de p̃mis:& de cõſenſu. ¶ Elideamus hic tria. Primo ad primã regulã obuiat. c.vt debitus:q; nõ ſtatur dare:ſed p̃tiõi.glo. Rndet qõ correcta eſt:& ſtatur hodie p̃tatõi & citatõi:vt ille parus leant per quas p̃uo eſt ad citationem deuentũ:ſequit opi. ſuam.de quo dic vt diri.ẽ.c.i. ¶ Aduerte tamen qõ vbi p̃me litere ſunt de cõi cõſenſu impetrate.non valent ſecũde

niſi faciant mentionē de primo ⁊ de conſenſu: ⁊ hoc tenet glo.I. Nec.c. vt debitus corrigit hoc:q̄ nō loquitur de literis cōi conſenſu impetratis: ⁊t intelligendo ponit intelligit glo. ¶ Sꝫ circa hanc primam regulam occurrit vnus dubius.an lr̄e ſecūde in cauſa ad lites tacentes primas ex ſurreptiōe ſint nulle. An exceptiōis ope ānulland̄e.videt q̄ nulle.vt hic.facit de ℟ptis.c.i.li.vi.Goſ.⁊ Oſtien. tenent B.cōis opi.⁊ in contrariū.p hāc decre.in fi. q̄ ſi eſſēt nulle non ſubeſſet aliqua exp̄ſa in qua poſſet fieri condēnatio in exp̄ſis.cum nō neceſſitaretur ad opponēduꝫ:certe nō cōcludit:q̄ dato q̄ eſſent nulle:poterat de nullitate dubitare: vnde in dubio comparere debeat allegaturus puilegiū.ff.ō iudi.ſi quis ex aliena.⁊ no.I.c.ſup lr̄is.c. ti.ad hoc decre.finaliter.⁊.c.pterū q̄ I.e.vbi patet. q̄ cōmuniter ex negligētia vſus p̄marū.ſcōe non ſunt ergo nulle vt in regula.non firmat.de re.iur.li.vi.⁊ hoc tenēdū . recta diſtinctione.an doloſe ſecunde ſint ſurreptiōe impetrate.an negligētia:q̄ indiſtincte nō ſunt nulle:ſed exceptiōis ope ānulland̄e.per illa iura. ¶ An aūt ſi opponit. ⁊ iudex nō obſtante oppoſitione p̄cedat valeat p̄ceſſus. dicā I.c.paſtoralis.vbi glo.ſatis:Inno.hic ponit Joā.an. ibi ⁊ melius cadit ibi fin:hoc ergo no.q̄ iſta verba nullaꝫ furis firmitatē ⁊c.non inducunt nullitatē ipō iure. hec vā ſunt niſi ſurreptio habuerit originē ex cā fundituo annullante.de p ſe.⁊ hic ē caſus cum glo.de ℟ptis.c.i.li.vi.i gl. iuncto tex.de offi.vica.tua nobis. ¶ Venio ad ſcōam regulam.que vult q̄ ſi ſcōe faciant mentionē de p̄mis.eximitur iuriſdictio a primis.ē dubium an ipſo iure:⁊ a quo tpe eximat hec iuriſdictio:q̄ ſint nulle.cāus optimus.I.ō offi. def.ex lr̄is:vbi dicit nullā penitus tē.⁊ de reſti.ſpo.audit:⁊ cāuſ hic Inno.tangit egregie i duobus locis hic. ⁊ in .c.cum contingat.I.e.⁊ de conceſ.p̄ben.c.i.li.vi. ¶ Cōcludo q̄ mihi videt ex dictis eoꝝ iunctis textib⁹:dic ſi reuocatio p̄maꝝ fiat motu ꝓp̄rio pape: non ē dubium q̄ iuriſdictio p primas expiret ipſo iure.ff.de iudi.l.iudiciuꝫ: ſolutur ⁊ dicit Inno.in dicto.c.cū contingat.Sꝫ ſi reuocatio lr̄aꝝ nō ē facta motu ꝓp̄rio.aut eſt directa:vt q̄ papa dicit reuocamus tales lr̄as. Inno.variat in dicto.c. cū cōtingat. primo tꝫ q̄ reuocatio illa nō tollat : niſi opponat: quia talis reuocatio eſt facta ad inſtantiā ptis:oꝫ ergo reuocari ſi ps opponat:ſimiliter tenet q̄ reuocat ipſo iure:⁊ hoc opat directa reuocatio. ¶ Si reuocatio ē indirecta ⁊ ad ptis petitionē:vt q̄ dicat nō obſtātibus p̄mis lr̄is:⁊ tūc Inno.in locis p̄dictis tꝫ q̄ ſecūde nō reuocēt p̄mas: niſi opponat de ſecūdis cōtra p̄mas. ¶ Dico q̄ ſi q̄ritur de vi p̄maruꝫ lr̄aꝝ quo ad extraneos rebelles ſtatuꝫ facta reuocatiōe quomodocūq; abdicata ē plas:quo ad illos caſus.de offi.dele.ex lr̄is.tūcta gl. Inno.quo ad ptes aūt dic.q̄ verbum vtroq; cāu reuocatur iuriſdictio ipō iure ſi facta differētia an ad impetrationē:an motu ꝓp̄rio ſint ꝑ ceſſe. ¶ Sꝫ in hoc tñ ē differētia an ꝓp̄rio motu ſint reuocate.vel nō:q̄ vbi ꝓp̄rio motu p̄ceſſus nō valꝫ habita q̄licunq; notitia liuꝫ ſecūdaꝝ:⁊ reuocationis: vt dicto. c.audita. ¶ Sed vbi ad inſtantiā partis:opꝫ q̄ notificatio fiat per partē:⁊ oſtēdat ſe velle ſcōis lr̄is vti.alias . n. nō apparet an eſſꝫ reuocata iuriſdictio:q̄ papa cenſet:ex quo ad impetrationē reuocat:p̄dicionaliter reuocare:ſi impetrās vellet lr̄is vti:ſic loquit hec materia:⁊ hoc de iſto. Circa vltimū videamus duo. Primū an cōſenſus exigat in impetratiōe lr̄arū. Secōo an ſi lr̄e impetrātur ꝛ aliquē ex eius ſcientia vicii ſurreptionis excuſet. ¶ Ad p̄mum dic q̄ nō exigit conſenſus illius cōtra quē:ſi tamē ē in curia ſoleat vocari:⁊ ſi nō vocet ⁊ lr̄e ſint p̄iudiciales:vt quia aliq̄d ōtrahunt de iure illo cōtra quē impetrant non valent:⁊ hoc tenet Jo.an.de re iudi.cum olim. ¶ Ad fꝫ an cōſenſus alterius ptis vel ſcientia excuſet ſurreptionē.dic ſi id a quo ſurgit ſurreptio dependet a pēte ptim:vt illi poſſint renūtiare.cōſenſus tollit ſurreptionē. Ideo cū pēdeat a ptibus renūtiare p̄mis lr̄is. Si cōſenſerint ſcōis valent ſecūde:ſꝫ nō faciāt mētionē ō p̄mis.Fin hoc.bic.⁊ Inno.de re iuꝺ.cū olim. Sꝫ id a quo ſurgit ſurreptio nō pendet a ptāte partium:cōſenſus ptium nō tollit vicium ſurreptitium dicat Inno.in dicto.c. cū oliꝫ:nā ſi papa dat ſecūdas:nec faciat mētionē de reſeruatōe quā fecit ꝓp̄rio motu nō vꝫ ſcōe etiā ō ptiū cōſenſu: q̄ illud tollere ſolū nō ō pēdet a ptāte ptium:⁊ hoc placet. ¶ Hunquid autꝫ cōſenſus ptis vel ꝓcuratoris firmet lr̄as ꝛ vicium excōis ſpetratas: ⁊ diſputat Jo.an.in addi.ſpe.in.r.ō ℟ptis.p̄ter. ſ.rōne aūt impetrātis.v. Item exp̄ſit q̄ impetrauit . ad fi.ſ.⁊ cōcludit q̄ nō firmantur:q̄ a pſate pape non ptuꝫ pēdebat illum habilitare:nec poſſunt iura publicū tollere:⁊ q̄ ex quo lr̄e fundituo ſunt nulle. nō opponere nō validat eas. ¶ Per cōſenſuꝫ aūt ex poſt fcō i iudicio impetrati aut ſicut tollit facultas recuſādi tollat ſurreptio.dic q̄ nō ideo ō illa adhuc poteſt opponi:vt no.in ſpe.ō ℟p. p̄ter. ſ.rōne quoq; defect°.i fi.⁊ no.ō cā poſ.cū olim . ſup gl. ij.⁊ I.c.ſup lr̄is.in fi. ¶ Tertio ꝑ hic ē videndū:quādo dicant de cōmuni cōſenſu impetrare.dic q̄n ptes conuenūt in iudicē vnum.planū ē:ſed q̄n nō cōueniūt dantur duo. vnus p vna.alter p altera.tertio electo officio curie ſaltē ex pte rei:qui fuit coactus ſtatuꝫ curie ſuare.non dicit eius conſenſu dato.ff.de iudi.i trib° ff.cōi diui.l.ij.no. Joā.an. in addi.ſpe.in ti.de ac.⁊ pe.ſ.rōne quoq;.v.item q̄ nō fit mētio.in.ij.col. ¶ Qualis aūt exigat mētio in ſecūdis ō p̄mis:vt tollant.dic q̄ de cōſenſu mētio i eis exigit: vt hec glo. Idē ſi aliqua clauſula notabilis eſt in eis:vt appellatione remota.debꝫ fieri mentio de ea:vt no.de reſti.ſpo. ex conqueſtione. ¶ Item debet fieri mētio de tenore p̄marum:⁊ principalibus partibus eius:vt de cā de iudice ⁊ ō perſonis ⁊ de qualitate cauſe:non enim ad literā exigit mentio totius tenoris:hec habētur de dolo ⁊ contu.ex literis.exigitur q̄ etiam fiat mentio de proceſſu:⁊ eius qualitate:⁊ ad quid per p̄mas.ō.capitulo.ij.de re iudi. inter monaſterium. ¶ Ultima glo.enumerat aliquos caſus.in quibus ex poſt facto extinguitur ℟ptuꝫ. vide illam pro ut dicit in vltimo caſu:q̄ p̄ditur ad tpō per excōmunicatōnē ē verꝫ ſi excōmunicatio ſupuenit poſt datā:alias ſi p̄ceſſiſſet ipō iure ⁊ perpetuo nullū ē.de ℟ptis.c.i.li. vi. doc. addunt alios caſus per relationē.de offi.lega.lꝫ per recuſationē.de offi.ord.iudex li.vj.morte impetrāti:vel eius cōtra quē I.c.ſignificauit:quod dic vt ibi per doc.de iudi.q̄. Ba.morte delegati ſi p̄ſonalis eſt cōmiſſio.de offi.dele . ſi vno li.vi.⁊ an hoc caſu ſit neceſſaria exceptio tangitur de teſti.cū ventſſent in ſecūda gl.⁊ hec de hac decre. ſufficiāt Anto.de bu.

Alter ceteras Ex diſiunctiue narratio i ℟pto ſufficit alterꝫ probare per impetrantem. hoc .d. In prima conſultatio. In ſecūda ℟nſio. ſecūda ibi hinc igitur. Prima ponit queſtionē . Secūda declarationē.ibi pura. ¶ No.primo q̄ ad veritatē alternatiue ſufficit alterā p̄tem eſſe verā.ad hoc regula. In alternatiuis.de re.in.li.vi. Et per hoc dicit Egidius hic q̄ ſurreptio in altero ex alternatiue narrat nō viciat ℟ptū. ¶ No.ſecundo q̄ non ſequit:quis eſt filius ſacerdotis: ergo ē in ſacerdotio genitus:ſicut fuit Jo.an.vt ipſe recitat in addit.ſpe.in ℟ica de fi.preſby. ¶ No.q̄ nō ſufficit alicui vt repellat aliquem vt filium ſacerdotis a beneficio p̄bare illū fuiſſe filiuꝫ ſacerdot. niſi p̄bet illum in ſacerdotio genitum. ¶ No.q̄ filius nō poteſt p̄poni in eccl̄ia in qua pater immediate p̄poſitus fuit:quod p̄cedit etiā in filio legitimo:vt.c.ex tranſmiſſa.I.de ſi.preſby. ¶ No. q̄ indebite occupās eccleſiam eſt ab illa remouendus:ad quod vide in.c.cū qui I.de p̄ben.li.vi. ¶ Querunt hic doc.q̄ ſi aliq̄s ē debitor ad duo alternatiue:⁊ vtrūq; ſolvat:cuius erit electio in petendo.dic q̄ debitoris: vt.l. ij.

.C.de condi.inde.q̃ q̃ ꝓtrariꝫ fuerit olim notatũ. in.l.si non fortem.§.pe.ff.co.ti.de acq̃.r ob.l.plane:q ibi erant duo rei debendi:vnde quia possent per partiũ ꝓcursuꝫ se impedire creditori datur electio. ¶ In glo.pe.in fine dũ quarit an in alternatiue requiratur vtrũq; vel altez sufficiat.dic q ipsi loquunt in alternatiua impropria:que est subdistinctiua:vt est dictio vel siue r requirit vtrũq; :vt.l. quesitu.ff.de au.r ar.lega.Exemplũ:lego tibi vnuꝫ quod habeo Rome vel Bononie.Si vo loqmur de ppria alternatiua:vt est dictio.vel tũc aut est legis r stat copulatiue:r sic vtrũq; requirit:r hoc de lez sit incerta:vt.l.cum quidam.C.de v.sig.Et no.ducenta.Bar.in.l.si is qui.§. vtrũ.ff.de re.du.Si vero est dominio:tũc si ponitur in dispositione accessoria:regulariter se quit naturã principal: vt dicto.§.vtrum.Et regula.accessoriũ.de re.iur.li.vi. Si in pncipali dispositõe:tũc aliquãdo ponit affirmatiue et regulariter sufficit altez vt hic.Si negatiue: tunc requrat vtrũq;:vt.ff.de v.ob.l.si quis ita in fine.De hoc vide vt latius habet p Bar.in.l.si is qui ducenta.§.vtrum.ff.o re.dubi.Et vide no.in regula.In alternatiua.de re.iur.lib.vi. ¶ Nota q falsitas dissuncriue narrata.non viciat ℟p̃tum.concor.de rescripto surreptuꝫ. ¶ Nota quod vtile per inutile non viciat ¶ Nota secundo quasi causas habiles:vt quis ab ecclesia deponatur:scilicet q fuerit filius sacerdotis:maxime in ea ministrãte:r q fuit in sacerdotio genit⁹.Sedo q illicite eã occupauit. ¶ No. vltimo argumentum a simili:r validũ in iure:qd dicit glo.in alternatiua sufficere alterã partẽ esse verã.In affirmatiua: r in negatiua opꝫ q vtrũq; praestet:vt si illud aut illud nõ dedero:pmitto penam.ff.de re.du.l.si is q̃ ducenta.Sufficit quẽ esse filiũ illiciter:qui in ecclesia ꝓmo ministrauit: iꝫ nõ sit filius sacerdotis:q in bñficijs ꝓhibita ẽ successio J.de fi.ꝓbꝫ.Hostiẽsi teneor ad alterũ duoꝝ r vtrunq; saltem Jo.an.q sit electio debitoris.C.de ꝓdi. inde.l. penul. ¶ Ultimo mducat ab.decre.supfluam illã protestatiõez quã facũt aduocati in fine articuloꝝ:nõ astringeno se ad omnia ꝓbanda sed soluꝫ rẽ.q semp fine protestatiõe sufficit altez ꝓbare.q sufficiat:r quicqd dicat põt operari. vbi plura copularet in vna oratiõe:quo casu fine ꝓtestõe necessitaret ad omnia ꝓbanda:vt no.in.l.duuus.r in.c.is. r dixi.ã.c.i. Anto.de bu.

f Jquando. Si ad quem ℟p̃tum pape dirigit̃ diꝫ illi pareret:aut iustam cãꝫ allegare cur illi nõ paret fm Hosti.Tria cõtinet. ¶ Primo iam ex asperãtem.Secõ benigna ℟nsionẽ.Tertio tollerãtiam patientẽ.Vel fꝫ Jo.an.ponit dictũ quod alternatiue declarat r secunde alternatiue cãꝫ reddit.ibi q:. ¶ No.primo ꝓ intellectu ℟pti.cõsiderãdã qualitatẽ negocij r materie sup qua scribit. ¶ No.secũdo.q subditus mãdato supiozis obedire dꝫ.nisi subsit cã quam allegare debet. ¶ No.tertio.q ḋo nõ dicit cõtrauenire mãdato supioris.si motus iusta cã.illi nõ obedit. ¶ Querit an ex platiõe verboꝝ aspoꝝ irrogẽt infamia.Dic fm doc.q aut fit cũ cãe cognitione:r irrogat infamia:aut sine cãe cognitõe r tunc nõ:ꝺ quo in.l.Si preceo.ff.ꝺ penis.r J.de appll.cuꝫ cessante.Secõ querit an ex platione doctoꝝ verboꝝ.iudex possit recusari vt suspectus.dic q nõ.ad hoc no.i.c. cũ cessante.in glo.Pro solutione ꝛ̃ionum.dic q aut loquit in his que sunt in scriptis ouium iudicii:vel q̃ dependẽt a mera voluntate pncipis:r in talib⁹ nõ ẽ reddẽda rõ:vt i cõtrarijs.Aut in his que pcedũt ab ingenio vel nãli rõne:r in talibus ẽ reddenda ratio:vt hic cũ similibus:vnde si queritur quare res aliena vsucapiat.Rndeat ne dominia sint incerta. Si queratur quare plus de triennio vel decennio q̃ alio tpe:nõ põt reddi alia rõ:nisi q sic placuit pncipi:vt .l.nõ omnium.ff.de legi.

Anto.de bu.

Cum ordinem Cisterciẽsi.p ℟ptuꝫ i quo nõ fit mentio ꝺ ordine suo cõueniri si possunt b.d. ¶ No.ꝓ fm vnum intellectum.arguẽtum q nõ valet ℟ptuꝫ impetratũ cõtra cisterciẽsi. vt per ℟ptũ valeant cõueniri:nisi faciat ℟ptum specificã mentionẽ de ordine. ¶ No.q qdã hoc restringũt qñ Cisterciẽsi.q̃uenunt super illis sup q̃bus a sede apostica sunt priuilegiati:r ex hoc ꝓcludit:q super q̃bus non sunt priuilegiati:ꝓ possunt cõueniri nõ fcã mentõe de ordine:sed cõmunis opi.est q nõ possunt nec sup quibus sunt priuilegiati. nec sup q̃b⁹ñ sũt priuilegiati:ex hoc apparet q nõ ẽ necessaria mentio ordinis regulr:vbi ℟ptum impetrat ꝓtra monachos:dum tñ alias certificẽt:puto tñ q si in impetratione fieret mẽtio de ordine:r in illo errareꝫ:q esset alterius ordinis:nõ valeret impetratio:vt no.Leo.ar.c.Rodulphus.r archi.de iudi.examinata. ¶ No.q vbi priuilegiũ q̃tumcũq; generale dat formã distributiue singularibus rescriptis:nõ valẽt ℟pta:nisi forma a priuilegio data seruetur. ¶ Ultimo no.q per ista verba nõ teneamur respondere.cãtur ius dilatorie opponẽde.decre.ista ẽ clara i lra q; breuia.tota difficultas cõsistit i intellectu cuiusdã priuilegij:de quo sit mẽtio in lra. ¶ Op.q℟ptũ si facta mẽtõe de priuilegio debuit valere: nam ℟ptuꝫ est spãle in vna cã. super decimis r aliis. ¶ Priuilegiũ generale ẽ ℟ptum ergo spãle illi generali dꝫ prevalere.ã.c.i.nã priuilegium cõcernit oẽs Cisterciẽsi.r super omnibus decimis r aliis in q̃b⁹ sunt priuilegiati:r hoc gñale est:hoc aũt ℟ptũ cõprehendit vnã cãm rũ.preterea tacere priuilegiũ super decimis in impetratõe.ẽ tacere pemptoriũ cõperens eis:sed hoc lra nõ viciat:vt patet de lit̃ contes.c.ii.li.vi.igit rẽ.li decre.sparsim locuta rẽ.tangit duos intellect⁹. Unus q hic vitiũ lrarũ surgit a tacitur nitate priuilegij imediate r q loquat̃ de priuilegijs concernentibus merita cause: vt sensus sit.sunt Cisterciẽsi.priuilegiati super decimis:si aliquis contra eos impetrat vt teneantur soluere decimas si valet impetratio ex quo nõ est facta mentio ꝺ priuilegio:ſz huic obuiat ꝓtrariũ glo.dicit q si ℟ptuꝫ q̃tumcũq; speciale sibi cõprehẽdit ius cõe.non derogat priuilegio comprehẽdenti cõtra ius:q per ius cõe non tollitur priuilegiũ.r sic loquitur hic:nisi specifica fuerit mẽtio de primitio contrarijs.procedit qñ lra pape r ℟ptũ in se comprehendit aliquid cõtra ius cõmune:vt ibi in clausula.appellatione remota. Nam hic q decime soluãtur est de iure cõi r sic impetrabatur vt solueret contra ipsos Cisterciẽs.q nõ soluantur habebãt in priuilegijs:r hoc ẽ contra ius cõmune. intellectus nõ applaudet tex.quia secũdum eũ facienda ẽ mentio de priuilegio ex textu.si recte ponderatur:non arctat ad faciẽdam mentionẽ de priuilegio:sed de ordine. Itẽ intellectus non est verus in se:q taciturnitas priuilegij ex quo causatur peremptoria ad merita pncipalis negocij nõ viciat ℟ptũ.imo valet ℟ptuꝫ.cũ per hoc nõ tollat̃ ꝓcursuꝫ:cũ papa semper mandat.si ẽ ita.ã.c.ij.vnde cũ mandatũ non sit expressum tacere priuilegium:non excludit voluntatẽ pape in rescribẽdo:vt hoc indagatur saltez enim mandasset si hoc sciuisset:vt ipsi absoluerentur r sic in dubio mandare videtur. ¶ Ad quod declarandũ aduerte duo verba.Quandoq; ℟ptum ad litem emanat cõtra priuilegiũ.a quo sumit ad merita exceptio peremptoria: vt si quẽro an valeat ℟ptum:vt procedatur absq; lesione priuilegij tamẽ imo:vt secũdũ priuilegiũ iudicaret vbi iudicare debebat:r hoc casu valet ℟ptum.ideo hic glo.diceret male.Si quẽrit an valeat ℟ptum.vt procedat secũdũ ꝓclusionẽ nõ factã per impetrantẽ precise ad derogationẽ priuilegij:vt sic Cisterciẽs.cora illius iudicibus non possint allegare priuilegiũ:r hic videt fatendũ q ñ valeret ℟ptum nisi faceret mentionẽ de priuilegio:r hoc nõ posset saluari hec lec.in se.Quãq; emanat ℟ptum in se ad bñ

ficium in quo priuilegium aduerſe prio tacet:r dicendum q̄ nō valet ℞ ptū:nec inquātum creat ius r dat gratiam: nec inquātuz dat executionē:r ſic quo ad ꝓceſſum.I.e.cō ſtituimus:r.c.lras.ō.ti.j.cū acceſſiſſent:vñ ſub aliꝗ vbio ſo lēt dicere doc.q̄ q̄dā ſūt ℞ pta cū quibus ſimul creat ius agendi:r iuriſdictio:r in ratib⁹ tacere veritatē circa meri ta cauſe viciat lras quo ad merita creādi ius r quo ad ꝓ ceſſum. Quedaz ſunt ℞ pta cū quibus nō creat ius ſimul cū iuriſdictione:ſed ſola iuriſdictio ꝓſupponeno ius ante creatū:r in iſtis ſurreptio circa merita cāe non viciat quo ad ꝓceſſum:lz quo ad ꝓciſam cōclusionez:q̄ nō procedit ſm ꝓclusionem:ſed ſm formam iuris.I.e.ſup lris:ratio qa vbi creat ius:vt in bñficialibus:r iuriſdictio ſimul ſi tacet aliq̄d:q̄ i banda gra viciat gra ipo iure:r ſic nullū ius hz agendi.papa ſi hoc ſciuiſſet non dediſſet lras ad petitio nem ſundi ius non habentis:vt.I.e.c.ſi.r vt in iudicio hoc ius diſcuteret:ſed vbi in reſcripto tacet ius partis ad uerſe:qñ ſola creatur iuriſdictio:non excludit pape inten tio ad reſcribēdum:vt ſaltem hoc indageſ:r ꝑ eo qui ius hz ſententia ferat:ideo eſt generalis dña iter beneficiales r cōtentioſas:q̄ in beneficialibus cōtra executionē: oēs exceptiones contra merita cauſe competētes:r ſurreptio nes etiā cōcurrētes merita poſſunt opponi ad ꝓceſſuz:ſz hoc totum eſt cōtrarū in cōtentioſis:vt dcō.c.j.r hec eſt theorica Inno.hic:r.I.c.conſtitutus:r.c.ſup lris.I.de pre ſum.c.ſi.de excep.paſtoralis:r hoc ſeq̄tur Jo.an.in nouel la de lit.cōte.c.j.li.vj.r ſic de facto rñdet:ſed quicquid ſit ad tex. Rñdēdo ad tex.intellectus nō eſt bonus:q̄ ꝓmo nō ꝓportionāt lras.cū nō ex mentōe priuilegij lras ſm hūc intellectū nō annulet reſcriptū:ex nō mētione ordinis:vt pr ex tex. Item q̄ reſcriptum lz nō valeret quo ad ve tractionem priuilegii.valeret tñ quo ad ꝓceſſum: ex quo ē ad litteras tex.dicit ꝯ.qui dicit q̄ rñdere nō teneat.verus eſt ergo intellectus quē glo.i.retigit in fi.r fuerit additio a tpe Inno.lz faciat ꝑ modum q̄ſtionis.querēdo de eo ō quo eſt caſus in decre.quā legit:r hic intellectus eſt q̄ ſi nullitas ℞ pti nō ſurgeret ex taciturnitate priuilegii:ſz ex taciturnitate ordio r omiſſōe forme date a priuilegio. Hā hūt priuilegiū Ciſtercienſi.q̄ nō pñt p reſcriptū poneri nō facta mentiōe de eoz ordie.r ſic cū de forma ſingularib⁹ reſcripti nō valet reſcriptus abſq̄ forma. Hec lec.diſ dicunt in duos. Unus intellectus q̄ hic Ciſtercienſi.hūt pri legiū ne poſſent cōueniri nō facta mentiōe de eoz ordine per reſcripta ſolū in his in q̄bus ad merita cauſe ſūt priuilegiati:r in decimis:r alibi:q̄dam q̄ fierē hoc ſentit glo.j.ſ ꝑn.cū dicit:ſecus in aliis in q̄bus nō ſūt priuilegiati:r mul tum bene ꝓbat tex.Jo.an.dicit cuiā tenere q̄ ad oēs ca ſus eriā in ꝯcribus:in q̄bus non ſunt priuilegiati hoc extē datur:r ſuppler ad tex.maxime r hoc tenendū Cal.autez ſz oppoſitū:q̄ priuilegiū de quo loq̄t tex.ſic fuit limitate cōceſſum:r tenor priuilegii tē. vt de priuil.pozzo:r q̄ ſtri cte intelligendū de tranſla.prela.c.ſi.Sed tunc ad ꝯ.quo modo rñdetur:nam hoc priuilegiū vt fiat mentio de ordi ne eſt generale.ergo ſpāle reſcriptū oz ꝯ illud valere.non facta mētione de illo:vt in.c.j.ō.e.dicūt doc.q̄ hoc priuile gium lz gñale dat formā ſingularibus reſcriptis:vñ vt di ſtributum ad quelibet pticularia reſcripta.ſapit vim pri legii ſpālis reſpectu cuiuſcū q̄ reſcripti.in hoc hñ eſt ēt ge nerale nō ꝓcemēs in aliquo ℞ pta particularia:vel dic ali ter declarādo.ſi agitur de ꝓferendo reſcripto ꝯ vicīū ſur reptionis eſt verū vt cōcernētia ſpālia cum genere valdi tatem illius op⁹:q̄ in derogatiōe ſpeciei a gñe nō eſt ne ceſſaria mētio generis:ſed ſi agitur d ꝓferendo reſcripto ꝯ vicium forme:nō eſt vis ad priuilegiū loquēdo de forma ſit gñale vel ſpāle:ex quo ſ ſicut alia cōprehēdit:q̄ vtro biq̄ ex quo iſti dat formā non valet reſcriptū nec ideo q̄ ſit ſpāl:ſed q̄ a forma exigit.p hoc determinat q̄d d alio religioſis:an habeat locum in eis diſpoſitio capli.glo.di

cit q̄ ſic.dic ꝑt.I.dixi de priuilegio merita iudicij ꝓcernē te fieri vel nō fieri mētionē de priuilegio:ꝓcedit decre.quo ad illū intellectū:r in oībus aliis religioſis ſimplr priui legiatis.quo ad hoc aūt nō valent reſcripta nō facta mē tione de ordine nō reperit in iure q̄ alij religioſi hoc pri legiū habeāt.vñ dicit ſpe.ſufficere mentionē fieri de loco dato q̄ nihil dr de ordie:q̄ non exigit de ſubſtantia q̄ dr do nominet:vt ipe no.in ſpe.d reſcrip.pñta.§.rōne quoq̄ forme.v. Item bene dicit:ſed ſi haberēt hoc priuilegiū ꝓce derent decre.ēt in eis in glo.ſcda in fine. Ultimo:q̄ di cit q̄ nō tenent ex tenore bullarū priuilegiorū.rñde an ipſo iure defendantur.an eſt neceſſe q̄ vadāt allegaturi priui legium.glo.dicit q̄ oportet q̄ vadant allegaturi priuile gium:q̄ nō eſt ipſo iure nullū ℞ ptū.dicit Hoſti.ꝯ q̄ non valet ipſo iure:vñ ſi eos citat r nō veniāt:cōtra eos ꝓcedi non poteſt.allas de preben.c.ſi.r hoc puto verum:q̄ hoc ℞ ptum deficit in ſui forma a iure data.ideo nullū:ſed ſi ꝓ cedāt:dic aut ꝑ priuo ſe pronunciant competentes:r va lent ꝓceſſus:vt de vita.c.preterea:aut nō pronūciant r nō valet ꝓceſſus principalis:nec acceſſorius:q̄ certum ē de iure eos nullam habere iuriſdictionem:r hoc ſi iudex cer tificatus eſt eos Ciſtercienſi eſſe.r eos habere tale priuile gium:q̄ hoc eſt in iure notorium.alo ꝓpter dubiū valeret proceſſus:vt niſi comparuiſſent allegaturi factum.ex quo conſtet de priuilegio notorio.

Eam te. Caſus.Si vacante ſede papa ſcribit capitulo:vt pre
e bendam cōferat:epiſcopus ibi poſtea creat⁹ mandatuz implere tenet.h.d. Continet: v.l.mandatus:excūlationem: cauillationē:reprehenſionē r antipoſoram. Premitto q̄ capitulum vacante ſede non ſuccedit in poteſtate cōferendi prebēdā collatōe ad eām tñ ſpectāte ne ſe.va.c.j.li.vj. Scdo ꝓmitto q̄ qñ q̄ dirigit mandatū capło tanq̄ ad eum ſpectāte collatio ne cuz ſpectat ad eām:r nō obligat mandatū.de preben. mandatū li.vi.qñq̄ mandatū dirigitur epō tanq̄ collatione ſpectāte ad capłm:r ſpectat ad eām:adhuc manda tum non obligat eām. Idem ſi capło de epo dirigat tan q̄ collatiōe ad eos ſpectāte r ſpectet ad tertiuz:qñq̄ mā datum dirigit alicui:nō tanq̄ collatori:nec vt executori: ſed vt animo priuilegiandi in facultate cōferendi:r ꝓce dit de ℞ ptis cū aliq̄b⁹ li.vj. Qñq̄ mandatū dirigit ſim pliciter alicui:r tūc ſi in aliquo gerat vices eius ad quem ſpectat collatio:vt mandatum factum ei tanq̄ vices geré ti:r obligat cū ad quē ſpectat collatio. Qñq̄ ad iām non potest gerere vices:r ei tanq̄ executori vt factū manda tum:r tunc puto q̄ ēt obliget illū ad quē ſpectat collatio: q̄ iſti vt mandatū ſubſidiū:ſi ille ad quē ſpectat nō confe rat. Caſus.q̄dā. Ep.iudeus ad fidem cōuerſus gratia Jeſu xp̄i impetrauit ſibi ō canonicatū r p̄benda ꝓuideri in eccla romacenſi.r q̄ tūc vacabat ſedes:papa direxit li teras decano r capło monitorias r ꝓceptorias in q̄b⁹ ma dabat q̄ dictū. Ep.reciperēt in fratrē:r p̄bendā ſibi ꝓfer rent:p̄rando mandato capłm ſe excuſauit q̄ nō poterāt aplice ſedis mandatū executioni mandare:q̄ ad capłm nō ſpectabat collatio p̄bendaz:ſed ad eām. Tandez vn⁹ de capło fuit in epiſcopū romacenſi.electus:q̄ fuerat in ca pitulo tpe preſentatiōis litterarū.predictarū. Ep.prefatū eām primo lras p̄tauit regreſſo ex pte aplice ſedis:vt in canonicū r fratrē dicte eccle recipet:ſibiq̄ iuxta man datū de prebēda ꝓuideret:epo rñdit ſe nullum mādatuz recepiſſe ſic cuz negocio infecto diſcuſſit. Ep.accedit ad aplicam ſedem predicta narrāns:r petēs de oportuno re medio ꝓuideri:papa cōſiderās q̄ tpe date r p̄rationis lrarum hic erat de capło:r ſic nō poterat ignorare mādā tum factū illis de capło:cum reprehēdit:q̄ ſ. ſibi non eſſe uenerat:q̄ illud q̄ erat mandatū capło erat factū tanq̄ ꝑ tūc vices gerenti epi.vñ non poterat dici q̄ ſibi non el

e

set factū:nec eum excusat forte qz dedigneť:eo q̄ fuerit in
deus:qz ex hoc potuit debereť eum caritue habere.b.d.
¶ Nota p̄ ex hac lra in p̄n.ubi p̄motionē nūcio fi.ibi cuz
rpe:q̄ episcopus nō pōt dici p̄motus anteqū sit cōsecra-
tus:et per hoc dicūt aliqui q̄ electus et cōfirmatus ante con
secrationē nō pdit p̄bōa bñficia:nec locū et ius capituli i
p̄ma cōgregatōe:unqua alr erat.ad hoc.xl.vi.sicut.j.ō ele.
trāsmissaz.vide bona glo.ō relig.vo.c.i.vide quando ar-
chiepc̄us assumit nomen epi.j.de v̄supal.in fi. ¶ No.secun
do q̄ appellatōe eccle comp̄rehendit capl̄m:de verbo ec
clesia.habes gl.ne p̄la.vi.su.c.fi.de v̄.sig.cū clerici.Et no.
q̄ decanus quādoq3 ē p̄cipalis in capl̄o:et p hoc potest
notari p̄cipale caput capli.nō videť cōprebendi sub no-
mine gñali capli.de quo dic vt de cōces.p̄ben.post electio
nē. ¶ No.iij.hic ar.euidens:q̄ actus p̄ferēdi nō ē iuris
dictōis:iz videť eē ordinis et a prāte ordinis pēdere.paz
qz hic in.c.nubil expectabar nisi ad confirmationē:et tñ nō
potuit cōferre.de iure:de ꝟ dicā.j.de consue.cū dilectus.
¶ No.iuj.ofam inter mandatum et p̄ceptum:et videť q̄
ꝟz hec iura dabāt tria paria lrarum monitoꝛie: p̄ceptoꝛie:
et executoꝛie:et facit mentionē de quab⁹ monitoꝛijs et pre
ceptoꝛijs.de quo.j.c.constitutus.et.c.lris. ¶ No.v.q̄ ad
p̄derādaz habilitatē in p̄monēdo nō attēdit q̄litas ori-
ginis:iz qualitas in qua ē ꝟz tp̄e p̄motionis. ¶ No.vi.
q̄ fides et omne aliud salutifer p̄cipiat a gra Jesu xp̄i.
¶ No.vij.q̄ ex receptione in canonicū cōtrahit q̄dā cō-
fraternitas inter se et alios:de qua ē dubium an suppleat
defectū mandati.de q̄ dicā.j.c.nonnulli.de p̄cura.c.fin.
¶ No.vltimo q̄ sola receptiōe in canonicuz nō videtur
collata p̄benda.alibi dicit Compos.de p̄sti.cū.OO.q̄ si p̄
benda ē ōstinata p canonicatu sola collone canonicatus.
vī collata p̄benda.idem archid.de p̄ben.si clericus.li.vi.
¶ Dic si cōstat de mente illā fua. ¶ In dubio.Si colla
tio ē necessaria:qz nō fit larga interp̄tatio:nō puto q̄ bē-
at in se collationē p̄bēde:vt hic:alo si volūtarie sit:tutius
tñ q̄ vtrunq3 conferat:et sic practicat: hec sunt notabilia
vsq3 ad.v.ipsi vero. ¶ No.p̄ ex illo.v.collatio:q̄ collatō
ē donatio.de quo vide de p̄ben.relatum. ¶ Nota secun-
do q̄ collatōe spectāt ad epz.Si mādatū de cōferēdo
dirigat ad capl̄z vacāte sede.capl̄z non pōt exequi man-
datū:sic sonat lra:sed dic q̄ nō potest:tāq̄ iure p̄prio vel
devoluto:iz tanq̄ vices gerēs sic. ¶ Et no.q̄ vacante se
de capl̄z ex iure p̄prio vel devoluto nō succedit in p̄bate p
ferēdi p̄bendā spectantē ad epz.ad hoc ne se.va.c.i.li.vi.
c.t.illa.j.e. ¶ No.q̄ mandatū factū vicario:vt vices ge-
renti obligat illū cuius vices gerit:ac si sibi foret manda-
tū:et vbi fit mādatū vicario p̄p defectū eius cui⁹ vices ge-
runt:eo surrogato vel vbi ē ceptū surrogari:iz nondū sit
p̄fecte p̄motus:p̄pter spem incontinenti p̄movendi non
pōt expediri p vicariū:sed differī donec dominus subro-
get. ¶ Et no.q̄ mandatū factū vices gerēti universaliť
p̄p defectum domini obligat dñm etiā in specie in mate-
ria in qua vices nō gerit. ¶ No.iij.q̄ cōsiderandū ē tp̄s
date ad p̄sumendā notitiā lrarum:vide q̄ dicā de p̄bē.
dilectus. ¶ No.iuj.q̄ qui ē ō capl̄o:p̄sumit scire gesta
in capl̄o. ¶ No.v.argumētū p pluralitate et q̄ in cades
ecclesia qe pōt eē archidiaconus et canonicus.vide de cō
sue.c.i.li.vi.vbi de hoc.et hoc vez maxime qū de consuetu-
dine ecclesie archiēp̄i esset de capl̄o:qz tūc nō posset eē nisi
eēt canonic⁹. ¶ No. Inno.et hoc.de his que fi.a p̄la.tua
nuper. ¶ No.q̄ mutatio status nō eximit q̄ē ab obliga
tione p̄meua.de quo de oblig.ad rō.c.i. ¶ Expedit vnū
textuale qz hic rep.repugnantiaz bz.primo dicit q̄ ante p
motionē fuit mandatū sibi factū.scōo q̄ fuerat mandatus
factū ecclesie sibi cōmisse.Si ecclesia erat cōmissa.erat p
motus.igit male stat q̄ ex̄ p̄motionē:dic put dicit eccle
sibi cōmisse:notat tēpus scōi mandati.j.nunc put dicit ex̄
p̄motionē:notat tempus p̄mi mandati.no. p concordia
testium. ¶ Venio ad fructū materie.q̄ colligatus ē cuz i
tellectu capituli.primo dicitur hic q̄ mādatū directū ca-
pitulo:spectāte collatōe ad epm tantū:nō obligat capi-
tulū:et obligat epm.scōo dicit hic attendi tempus date.
¶ Veniamus ad p̄mum videť q̄ male reprehendat epi-
scopus si nō p̄tulit quasi sibi mādatū nō esset:aut.n.si mā
dabat capitulo velut babēti p̄tātz p̄ferēdi:et habebat:et
ita cōtradicit. Aut nō habebat:et mandatū non valz: nec
ligat episcopū nec capitulū.de p̄bē.mandatū li.vi.de p̄
ben.p illoz.et qō ibi no.in.i.glo.vel scriptū fuit capitulo
velut executoꝛi:et tunc male dicit littera:q̄ capitulum re-
cusasset conferre:et q̄ conferre nō potuisset:quasi ad ipm
nō spectaret collatio:et potestas:cū si datū fuerit vt exe-
cutoꝛi:p̄tas a papa sibi fuerit impressa.de ℟p̄s.cū aliqui
bus li.vi.cū si.ad hoc.c.sane.j.de offi.dele. vt tanq̄ ille q̄
in collatione successerāt:et tūc contra.j.c.ij.ne se.va.pote-
rat ergo capitulū p̄ferre cōtra lras:et si quis debebat com
prebendi capitulū nō episcopus. ¶ Reperio tres vel q̄t
tuoz intellectus. Primus q̄ hoc mandatū nec episcopū
nec capitulū obligat de rigore:vñ nec epūs nec capitulaz
tenebať recipere de necessitate:iz sic ō honestate ep̄s: nec
hic dicit q̄ fuerit compulsus ad recipiēdū:et ꝟ sentit glo.
iij.in p̄n.huic obviat:qz si nō necessitasset mādatum epūs
nō debuisset reprehēdi.℟ndet glo.et male q̄ nō reprehen
dit ex eo q̄ nō receperit:sed qz dicebat falsum: scilz se nō
recepisse mandatū:hec rō nō est bona:qz si mandatū erat
directū capitulo:nō obligat capitulū:nec epm:verum di-
cebat episcupus q̄ nullū mandatū vt episcopus recepat
sed posset dicere q̄ reprehenditur:qz parere debebat ō ho
nestate:iz certe non video hāc honestatē:qz si mandatuz
erat factū capl̄o:tanq̄ ad ipsuz spectaret collatio: et si ob
ligabat epm nec capl̄m:et nullam poterat dici committe-
re inhonestatē si vtebať iure suo.j.ō elec. cū ecclesia.Inn.
dicit sequēdo istū intellectū q̄ papa habebat volūtatem
gratiaz faciendi huic olim indeo:vt colorāret factū pp da-
tā adnuerit occasionē factū colorandi:assignando cau-
sas quas posset:vt colorata eēt cōpulsio:sed certe cuz pa-
pa debebat laborare in bonū odoꝛē fame subiectoꝛ: ma-
le fecisset si hēbat volūtatē gratiaz faciēdi reprehēdendo nō
reprehēdibile:cū possiz alo leuiter gratiaz facere:pp que et qz
traheret ius ad gratiaz ē dānabile hic p̄mus intellect⁹ nō pla
cet.Secūus intellectus qui tangit in p̄n.glo.q̄ hoc man-
datū obligauerat capl̄z:et nō ep̄s:vt epūs a p̄ncipio:
iz qz ipse tanq̄ unus de capitulo fuit negligēs vna cū aliis
ista obligatio pp negligētiam obligauit ipm vt epm: Et
qz cū alio facere debebat et nō fecit ipe in hoc solus cum
pōt facere debeat.j.de iureiuran.sicut.Sz huic obviat lra
que dicit q̄ capl̄z hoc facere nō potuit:nō ergo negligen-
tia potuit ascribi:sed doc.dicunt q̄ista erat coꝛ allegatio
sed nō excusat eos:qz imo hoc facere poterant:et sic nō fa-
cere:vel dicūt nō potuerūt sic eo videbať : ō destruit lram.
Tertius ē intellect⁹ q̄ tangit in terna glo.in.v. Jtē arguī
tū q̄ ꝟ mandatū iz foret directū capitulo:nō obligat capi
tulū:vt capl̄z:iz singuloe de capl̄o:q̄ poterāt:et sic obliga
ret epm:nō quasi ipsuz tunc obligaret:iz cū facere posset.
cū esset episcopus:hūc intellectum reprobat glo.qz manda
tum directum capl̄o nō obligat singulares de capl̄o:vt p̄z
xxiij.q.ij.q manumittunt.ad hoc dictum.c.mandatū. hūc
etiam damnat Inno.p quandā theoricam quam potuit et
sentit hic glo.i.p quā dic q̄ q̄lib⁹ mandat aliq̄d curie expe
diendū et capl̄o:et tūc obligat totū capl̄z et nō singulares ō
capl̄o:qz ma transferre pendet a capl̄o.Q̄lib⁹ mandatus
aliq̄d a capl̄o sonans in facto totū:et tūc si capl̄z nō potest
vel non vult vt capl̄z parere:quilibet singularis de capitu
lo potest.de his que fi.a ma.pat.ca.capl̄o.i.per quod ifert
q̄ si papa sublato totali iuri mandasset vt reciperetur de
facto glo.potuisset dicere vez:qz unus tunc potuisset pare
re et debuisset:sed hic mādauit vt reciperet receptione que

sonet in iure ad quod nō poterat nisi totū capl̄m parere. Si ergo nō obligat capl̄m vt capl̄z nec singulares de capitulo. ¶ No.hāc theoricā & vide Inn.q idē dicit ō post.pla.bone.n.ō sen.ex cō. Romana.§.in vniuersitatē: p hoc rep̄bē dit hic Compos.executores qui cōpellūt canonicos quos in curia inuenīt ad recipiendū illū cui papa nō cōtulit canonicā: sed mādat cōferri: si capl̄m nollet.ad hoc cōuenire.vide no.de cōcess.prebē.si capīo lib.vi. & vide glo. Inno.de cōsti.cum oēs. ¶ Attende hic intellectus posset saluari intelligēdo q nō fuit mandatū capitulo tanq̄ ad ip̄z spectaret potestas cōferēdi: sed fuit mandatū capitulo simpliciter qō conferret: quod mādatū potest dupl̄r intelligi: vno modo vt intelligat factum capitulo vt capīo: & tunc nō obligaret cū capl̄m vt capitulū conferre nō posset. Secūdo vt intelligat factum capitulo: vt singularibus de capitulo: & sic hoc vltimo modo dz interpretari: vt potius valeat q̄ pereat: & sic obligat p̄firmatū qui tūc erat ō capitulo: sed tūc obuiat: q hoc mandatū lz debuisset obligare cū vt singularē de capīo: nō cuz vt episcopū: req̄sit⁹ ergo vt epūs nō debebat rep̄bē di nisi saltem q cū mandatū foret simplex int̄ debat obligare quē cunq̄ de capīo: vt cōferret nō solū sub rōne: quia de capitulo: lz sub quacūq̄ alia rōne: & sic cū tunc in capīo episcopus p̄firmatus existens posset cōferre: q potestas p̄feredi trāsferrur a tempore p̄firmationis: obligatus erat epūs. & nō capitulū: & fm hoc stat bene quod dicit littera: q capitulū non potuit: & hoc maxime q mādatum non dirigebat capīo sed ecclesie: cuius appellatōe comp̄henditur epūs. ¶ Quartus intellectus Inno.q hic mādatū obligauerat & capl̄m vt vices gereno epi vacāte sede: q nullⁱ⁹ est cui sic p̄grue scribat: sicut capīo: vacāte sede: q capl̄z vacante sede succedat vniuersaliter in administratiōe negociōz epi: hoc ergo obligat capitulū vt vices gereno vacāte sede: lz subrogata & repleta obligabat episcopū q succedit in obligatione ex mādato surgēte directo vices gerenti. Sz huic obuiat ifa que dicit q capl̄m ē non potuit p̄ferre: q̄si collatio spectaret ad epm. Sz respondēt doc. q hec fuit allegatio illoz de capitulo ad se exonerādum. lz nō vera: q capitulum erat obligatū: lz.n. verum eēt q hoc non posset de iure proprio: lz de iure deuoluto speciali ex potērāt hoc tanq̄ vices gerentes ex vi potestatis create nouiter in eum per papā vi mādati: & hoc non poterat: q tam epō erat cōfirmatus: & sic poterat cōferre: vel erat in primo tractatus p̄tātz p̄firmādi: & sic expectāduz ex q̄ tūc poterat haberi: cuius loco fuit mādatum: vel dato q vicem gereno nō posset & nō obligaret: obligat is in cuius loco scriptū erat capitulo: nō obstāte q capl̄m non posset dici vices gereno respectu eius quod mādat: q vacāte se. nō succedit capl̄m in potestate p̄ferendi ad epm spectāte: vt p̄z ne se. va. illud co. ti. c. i. li. vi. q vacāte sede si est aliq̄s cui cōmodius scribat q̄ capitulo: cū hēat cōitatem cū epō: q ipse caput: & illi mēbra. Item capitulū succedit in iurisdictiōi ali p̄tātis episcopi: tū ppter cōmunitatem quā habent in iure ipso: q lz episcopus p̄ferat: capitulum de fcō dz reqīrum pp cōitatem quam hz capitulū in vniuersali administratione bonoz: q ad ipsum deuoluit vacante sede: nō existēte ergo ibi epo: & non existēte ibi aliq̄ non est alius cui cōmodius scribat q̄s vices gerēti capitulo: & hoc mādatum obligat capitulum vt vices gerēte. subrogato ergo epo succedit in hoc mādato & obligatōe mādati: meritō ergo rep̄bēdit: si dixerit ignorare sibi mādatum q sciebat mādatum vices gerēti: & per p̄sequēs sibi: dicit tū Inno.q lz epūs succedat in hō mādato & eius obligatione: si tū delegatus fuisset executor ꝛ capl̄m non transiuisset potestas ꝛ epm: & est diuersitas nō: q mandatuz & eius obligatio est fauorabile: etiā respectu subiecti pp bonum obedientie: que restringi nō dz. viij. q. ij. sciendum. ij. q. iij. q resistit. cum sy. sed ratio executiōis & iurisdictio nis delegate est odiosa: & nō extēdit ad alios p̄sonas q̄s p̄tentas in ℞pto. de ℞p. sedet. ō offi. del. Ho. & G. ad hō allegat cāz. de elec. inde. mutā. cū fac. c. i. vbi iurisdictio ꝛ p̄ decessorē singulārē in re nō extenditur ad successorē: nisi sit vitiosus successor cuius mōi nō est epūs. ad hoc ō indi. quia ¶ non obstat q ℞ptū ꝛ predecessorē trāseat ad successorem vniuersalē sicut ē hō epūs. l. c. significauit. de indi. quia ¶ quia non est tāta vnitas inter vicem gerentē & dominum q̄lis est inter predecessorē & successorem: quia vnica cum eo p̄sona censet. in antē. de iureiurā. a mo. pset. §. i. C. de bere. ō. instit. l. ij. hec applaudet rō. alium. a. daret executorē ꝛ epm q̄s dederit ꝛ capitulū: vel lz dederit ꝛ capitulū forte non daret ꝛ episcopū qui est bona p̄sona. Item episcopus hēt iura vt a se nō a capitulo: & sic p̄prie non est ei⁹ successor: ex hīs dicit q si scriberet capitulo subsistente episcopo: ad cuius collationē spectat būficiuz q nō possz episcopus compelli in plus q̄s sibi scripsū foret extraneo: & ē causa: q tunc capitulo non videt scriptum vt vices gerenti. ex hīs dic q si rescriberet extraneo: vt cōferret loco episcopi: & hoc p̄stat q cū i hoc assumpsisset loco eius: vt in ℔ verbo gerente vices poterit extraneus conferre anteq̄s superueniat collator: superueniente vero collatore deuoluit potestas ad euz fm Inno. vnde dispositio huius decre. p cederet fm eum ēt si scriberet extraneo & nō capitulo: & ℔ q mandatum tale factū intelligit̄: si res ē q in eodē statu p̄manserit. ff. si ex noxa. cā aga. l. i. ¶ Cōcludo q̄n̄ q̄z scribit collatori vt collatori & collator est: & cāus nō habet dubiū q̄ mādatum obligat nisi aliud obstet. de preben. p illos. & c. dilectus. & c. capitulum cū sy. ¶ Quādoq̄z mandatū dirigit non collatori tanquā collatori: vt quia mandat tali: vt p̄ueniat tali de beneficio spectante ad eius collatōnem: & tunc non valet mandatum ex quo non habet potestatem conferendi. de preben. cum in illis. & c. mandatum: & tunc nec ipse nec verus collator obligatur: vel vt quasi ō ficiat in potestate. Quādoq̄z scribitur non collatori vt executori & potest p̄ferre vi potestatis oīno collate. de ℞pt. cuz aliquibus. li. vi. Quādoq̄z scribit nō collatori velut vices gerenti: & p̄stat q loco collatoris scribit: & valet mandatū: & deficiente potestate collatoris vel cessante tēpore p̄iudiciali surrogato collatore p̄uidet collator si nō confert potest. Hūqd aūt obligat collator satis credo q nō. ¶ Quādoq̄z scribitur non collatori simpl̄r: q nō appāret an tāq̄ executori an tāq̄ collatori: & tūc aut ille cui scribit in aliquo gerit vices illius cui scribit: & ei scriptū videt vt vices gerēti: & si in specie conferēdi nō gerat vices: dūmō deficiat collator: & sic obligat q̄dtu dominus sit ei subrogatus in cuius defectu alteri scribit: obligat: & excludit p̄tātis a vice gerente: idē si sit p̄pinquus subrogationi: q si sit subrogatio cepta. Quādoq̄z scribit alteri nō vices gerēti in aliquo vt extraneo: & tunc si vba sonant in omnem potestatis defectū: ad quē sufficit ād uz ordinanē: vt sunt lre fa cultatis cōcedimus tibi facultatē: & valet mādatum: & illi potestas impartit. de ℞ptis. cū aliquibus. Si scribit per vba illius ptātis p̄supponētia: vt q mādat vt recipiat i canonicū p q̄ supponere videt ptātis: tunc si papa ex certa scientia hoc facit: sciens ipsum nō hābe ptātem: adhuc illam sibi attribuit & valet mandatū. Si ignorat p̄sumit q crediderit hābe ptātem. & nō valet mandatū quasi sit scriptuz collatori. qui collator nō est. de pben. mandatū. fm Compos. Si vba sunt simplicia mādati de conferendo canonicatum & preben. que possunt adaptari habēti. & nō habēti ptātis. in dubio vt res potius valeat q̄s pereat: p̄sumēduz est ei scriptū vt executori: & sic valz quod agit. ¶ Glenio ad scōz in quo dicit datum attendi imo debet attendi p̄fatio. l. co. c. capl̄m. glo. remittit ad capl̄m vnicū⁹. de pbē. vbi dicā quo ad capl̄m dic q cōcordat. vt ibi dicit. & sic p̄z hodie. de ℞p. c. vbi qui. li. vi. ¶ Scōo per hoc q attendi tur tempus date videtur q sit facienda edictio cum dic. &

pſule ꝓtra.ff.de eden.l.i.t.ij.cũ ſimilibus.dic ſi inſtrumenta ſunt cómunia:vt lic pape dicꝰ edendus é:qꝛ oia integraliter ſunt edenda:ꝓtrarium loquitur in alijs inſtrumẽtis. de quo de ꝓba.c.ij.de fi.inſtru. ℭ.perpetuus.p pdicta arguit Inno.ꝙ delegatos non ponentes datam in citatiõe. ℭ Ultimo glo.i medio incidẽter inducit qꝫ mandatũ facti alicui delegato ſequit pſoná vná:t nó trãſit ad ſucceſſorẽ.ꝙ.eſt de offi.dele.qm̃ Abbas diſtinguendũ eſt vt ibi ℭ Per predicta decidit ſi ſcribat epiſcopo: t moriatur epiſcopus ante expeditionẽ mandati an capitulum poſſit t debeat illud expedire.Compoſ.dicit qꝫ ſi epiſcopus moriꝰ ante pſitationem lꝛarum.caplm illud non cogitur executioni mandare.Si poſt pſitationẽ lꝛarum moriatur forte poterit capitulum illud exequi:qꝛ cum nó capitulus ſit ſucceſſor epi: proſequeret factum inchoatum.j.c.lꝛas.vel forte non ſuccedit in hac pſate:qꝛ non eſt ordinaria t cómunio:in qua habeat cómunitatẽ:vt no.de ſo.compe.verum ne ſe.va.c.ij.quod eſt verum ſi mandatum dirigatur ei vt executori:ſi vt collatori:ſatis puto qꝫ caplm idiſtincte nó ſuccedit:qꝛ nó iure devoluto.Idẽ ſi aliquid eſt capitulo ſcriptum:ex quo fit data illi pſas. Anto.de bu.

a **Dautes.** Nó valet Rꝓtus ad bñficius impetratũ: in quo tacetur dignitas ipetrantis.b.d. ℭ Cómunis diuiſio.ſecunda ibi cõſuluerunt. ℭ No. primo hic aliqua bñficia que ſonant in nomen dignitatis: archidiacõatus:ꝑcentoria.Qualiter aũt dignitas cognoſcatur.dic vt no.j.de ꝓben.de multa. ℭ No.qꝫ nõ valet impetratio ad bñficia in qua dignitas tacetur: quinmo nec hodie valet ẽt ſi tacetur quantumcunqꝫ modicũ beneficium: vt habetur in caplo ſi motu ꝓprio.de ꝓbẽ.li.vi. ℭ No. ſecũdo qꝫ appellatiõe minoꝝ bñficioꝝ comprehendit bñficium ſimplex nõ ſonans in nomen dignitatis ꝑcor.c.ſi. ó ꝓben. ℭ No.tertio ſũmariũ t no.qꝫ pſonatus t dignitas ſinonima ſunt: vide.ꝛ.de cõſti.cũ acceſſiſſent. ℭ No. quarto vná cáꝫ ꝓhibende pluralitatis etiã in minoꝛibꝰ beneficijs:qꝛ ex hoc opprimunt pauperes clerici: t inquietantur:q̃ talia beneficia cõſequerent. ℭ No.vlt.ar.qꝫ lꝛe ad beneficia ſunt ipſo iure inualide ex ſurreptiõe:t no.qꝫ hec verba nullius iuris tẽ.inducunt nullitatem ipſo iure.ad ꝛ de ꝓben.ſi motu ꝓprio.de ſi.pbẽ.c.i.li.vi.de hoc dicit j.c. ad audientiam.ſup glo. ℭ Videamus aliqua: primo an lꝛe poſſunt ad beneficia impetrari per ꝓcuratorem abſq; ſpeciali mandato.glo.dicit qꝫ ſic.in bñficialibus:ly ſecus i Rꝓtis ad lites.j.c.nonnulli.quod no. ℭ Quid ſi tacet nobilitas vel diuitie an viciet Rꝓtũ. Hoſti.qꝫ ſic.allegat de of.dele.ſignificantibus:ſed hoc ẽ ſm in cáu nro:t cõtrarium loquit in impetratiõe ad lites:vbi diuitiaꝝ taciturnitas ꝓcludit ad ſurreptionẽ:forte dictũ Hoſti.poſſet ſaluari in cáu in.c.ſi pauper clericus.de ꝓben.li.vi. quando impetraret in forma pauꝑ. ℭ Quid in lꝛis ad lites:an taciturnitas decanatus viciet lꝛas.dic qꝫ nõ.j.c.ſuper lꝛis.ſaluo caſu.c.ſignificãtibus:quãdo impetrat ab eccleſia vt miſerabilis pſona.Et ió dicit glo.ſua queſtione.xxix.qꝫ ſi decanus impetraret lꝛas ſuper vſuris tacito decanatu.p hoc nõ viciarent lꝛe. ℭ Itẽ dicit Hoſti.in ſũma ó Rꝓtis ſub Rica.que obijcit pñt.v.xcviii.qꝫ tacere veritatẽ viciat lꝛas quãdo qꝫ impetrat in cã dignitatis:qꝛ Rꝓtus non poteſt extendi ad dignitatem:de qua non eſt facta mentio.allegat.c.ſedes ſignificãte.cũ duobus.c.ſeqn. ℭ Quid ſi habet dignitatẽ tpe date nõ tpe pſentationis:an ly impetrato dic qꝫ nõ valꝫ impetratio:t attendit tempus date non tpus impetrationis.ꝛ.c.c.cum te.de Rꝓtis ſi eo tempore. li. vi. hoc verꝫ ſi ſciebat:ſecus ſi ignorabat.de Rꝓ.gratia libro ſexto. ℭ Quid ſi tempore date non habuit dignitatem:an excludant lꝛe.dic qꝫ ſic.ſi lꝛe ſunt in forma iuſtitie.ſecũdum cium.de ꝓben.ſi pauper.li.vi.qꝛ tales habẽt cõdictionem ſi ci aliter nõ ꝓuideatur in lꝛis gꝛa valet impetratio. ſi tñ beneficia ſunt incõpatibilia:cogat eligere t acceptãdo ſecundum excluderet primũ.dic de hoc:vt in cle.gratie. ó reſcriptis. Anto.de.bu.

f **Inautem.** Reſcriptum primus impetrata ſecundũ excludit niſi dolo vel negligentia lapſu anni cõtinuata nõ ſit vſus Rꝓ prioꝛe in data.hoc dicit.

ℭ Non comode diuidit.notabilia ſunt clara. ℭ No.ꝙ qꝫ in põderanda validitate plurium lꝛarum ad diuerſos t a diuerſis in eadẽ cã attendebat tempus date. ℭ No.ij. qꝫ ſm iſta tẽpora vſqꝫ ad annus ſufficiebat opponere ex pmio lꝛe:t de eſſentia eaꝝ ad excludendũ iudicium ecpturꝫ per ſcõas.hodie exigit vltra hoc vt preſentet:vt in.c.vt de bitus:t hoc corrigit.de hoc dic plene:vt no.ꝛ.c.i. ℭ No. tertio qꝫ validitas primarum in data durabat in ſecũdo impetratio perpetuo.dato impedimento t non dato dolo:vel negligẽtia:vſqꝫ ad annũ: nec requirit proteſtatio. ſecundum Egi.quãꝫ glo.contra.ꝛ.capitulo primo. ℭ No.cuius in quo dolus t negligentia eqparantur: hic agit de vita in perpetuitate reſcripti ad leges impetrati. ℭ Qꝛ.qꝫ ãno non excludat qꝛ ꝓpetuum eſt Rꝓtum.C.ó diuer.Rꝓ.l.falſo. ℭ So.qñ Rꝓtum nõ habet concurſũ alterius Rꝓti ꝓpetuũ eſt vt ibi:ſi hꝫ cõcurſum alterius Rꝓti anno finit eius virtus:vt hic ꝓpetua ergo ſunt niſi appareant tempore limitata:t hoc apparet limitatũ ãno: ſtãre ſecũdo impetrato. ℭ Scõo videt qꝫ ãno nõ debet excludi t ſcõo impetrato:nã ſi ſcõe nõ faciunt mẽtionẽ ó pmias valent pmie:t ſcõe nõ valent:ergo contra ſcõas põt perpetuo opponi:qꝛ ex quo nõ põt agi p lꝛas pmas t excipit qꝫ annale eſt ad agendũ ẽ ꝓpetuũ ad excipiendum.ff.ó do li excep.l.pretia ſi. ℭ So.ꝓtium loquit in ꝓpetuis hic loquit in rpalibus:in ꝓpetuis exceptio ſemp competit quãdo agit:t nõ cõperit ſi nõ agit:qꝛ non põt ad exceptionis pfectus ꝓduci:cũ exceptio ſit actionis exclusio. Tpalia ſunt que tempore rolluntur:vel die exceptio eſt perpetua niſi appareat tẽpore limitata:dicũt tñ aliqui p hanc ſolutionẽ:qꝫ non eſt ſolutũ ꝓtium:t ideo dant aliaꝝ ſolutionẽ:qꝫ ſi exceptio imuabat actionẽ:vñ ſublata actione tollitur t ipſa exceptio:ſicut in ſimili tollit replicatio que admittat actum:qñ actio eſt rpalis:vt.l.queſitum in fi.ff quando actj. de peculio ẽ annalis. Hec nõ eſt bona:qꝛ hic iſta exceptiõ nõ cõcernit actionẽ nec illam coadiuuat:nõ dat alia ſolutio ꝛ Hoſti.qꝫ hic lꝛe fuerunt impetrate ad agendũ: t exceptio eſt acceſſoria ãliaꝝ pp cõnexionẽ:vt.ꝛ.ñ.pri. tranſlato:vñ imputãdum eſt illi qui potuit lꝛam ꝓ citatione ꝓpetuare.dat liẽ ó dilatoꝛias que tpe claudũt:vt.l. excep. ff.de excep.t c.inter.j.de re iudi. Item dic qꝫ hic non agitur de effectu actj.excludendo:ſed defectu lꝛarũ:vnde per ꝛ dixit Jo.an.qꝫ Rꝓtum nõ dat actionem imo pſtima actio eſt intentanda:t ſic nõ eſt materia contrarij proportionabilis ad nrm caſum:qꝛ per hoc nõ tollitur quin impetrans actionẽ ſibi cõpetẽtẽ nõ poſſit attẽtare coꝛã ordinario:vl hic nõ agit de Rꝓ.imo datur index coꝛã quo litigatur t ſic regula ff.negligentia non ꝓponat. ℭ Hic duo ſunt videnda. Primũ an annale ad agendũ ſit ꝓpetuũ ad excipiendũ:vel replicandum. Scõo an poſſibile ſit excipi antequam actio detur.dic ad primum an annale ad agẽdũ ſit ꝓpetuũ ad replicãdũ.dic qꝫ ẽ ꝓpetuũ t rpale.ſm naturam actiõis quam coadiuuat:qꝛ replicatio menſurat vitã actionis:vt patet in.l.queſitũ.in fi.ff.qñ actio. de pecu.eſt annalis. ℭ Si q̃rit an ãnale ad agendũ ſit perpetuus ad excipiendũ:aut ius excipiẽdi eſt idem cum iure agendi: vt qꝛ ex tempore agi poteſt:t excluſa tpis actiõe excluditur exceptio.ff.de petit.hereꝺ.l.ſi quis libertatẽ.l.papi.ꝛ.ſi ſi liue.ff.de inoffi.teſta.l.nec non.ꝛ.exemplo.ff.quib° ex cauſis ma.t no.j.de ac.cog.c.finali.per Jmo.t c.cũ dilectus. ℭ Quandoqꝫ ius excipiendi non omnino competit ex iure agendi:ſed eadem materia ſequitur t ꝓducit actionẽ.

rio officio iudicis in illo opz q̄ lis cōtestet. de offi. dele. c. & sulationibus. Itē ꝓsequēdo appellationē nouā nō requi rit pemptorū. de ap. sepe. secus si agat possessorio secundū Inn. & hic vide alios effectus. de ma. & obe. cū dilecti. & ꝯ de ap. bone. ¶ Scdo intellectus q̄. S. ꝓsequeret applōnem: & hic narrat quidā q̄ fuit appellatū a diffinitiua lata p Stephano ꝯ Oldra. sup iure dicte prochie: aliud q̄ fuit appellatum ab interlocutoria: aliud q̄ fuit appellatū extraiudicialiter: sicut olim fiebat: & hoc intellectus ꝓsequi tur glo. prima: & Innocētius huic obuiat contrarie. Innocētius soluit vno modo: scilicet q̄ vtriq; currit tempus. nec appellatus pōt ꝓsequi appellationē: id pcedit q̄diu appellans pōt ꝓsequi appellationē. Sed in cāu nō non potuit propter lapsum tpis ergo cē. Dū q̄diu appellans pōt applōnem ꝓsequi: non admittit appellatus ad ꝓsequēdum appell. vel ad impetrādum sup illa: vbi terminus nō ē ꝓfixus: vt ff. c. oblate. & hanc So. ponit glo. ¶ Secūdo loco ista satis facit inq̄rum opponit. de renunt. ꝑ lapsum fatalis: q; licet sit relatum vtriq; currit tempus. Secundo modo q̄ interdicat appellāti: ideo in eius ꝓiudicium nō poterit renūciare: cū iam cēt attēptatum aliquid ꝯ appellationē: & ad hoc litteras impetrauerat: & p hoc tollitur ꝯriū de lapsu fatalium: q; tēpus ad ꝓsequendū videt ee; appellāti q̄ appellato statutum. glo. dicit q̄ tpa sunt data ipsi appellāti: nō in eius ꝓiudicium currunt: q; in eius ptāte ē semp ꝓsequi: sed nō currunt appellato: q; nō pōt impetrare donec sunt lapsa vel ꝓpe finez. de ap. obla. & dicto. c. ex ratione: sed si impetraret super attēta tio post desertam appellationē p appellātē: quam ipse appellatus ꝑ terminum non fuisset prosecutus: non video q̄ posset: dic q̄ aliud intellectus capituli pōt esse q̄ hic ipetratio fuit facta sup appellatiōe ꝓncipali: vt directe & clare paret ex tex. & nō sup attēptatio put scribit Inn. que tamen venit in quādā cōsequētiā: vt patet in tex. nostro: & ꝓbat ff. c. nō solū. de ap. li. vi. Nec ob. cle. si appellatꝫ. quia Rndeo q̄ vez ē q̄ appellato non ē licitum ꝓsequi applōnem ꝑ lat. quo ad hunc effectum: vt sniam a qua appellatū ē confirmet: vel vireo illius in dubiū deducatꝫ bene licitum est illā ꝓsequi quo ad effectū: vt illā ꝓfirmet vel vt attēptata contra illam reuocētur. ad hoc vide no. p. d. de Rota sua cōclusione. c. vi. vbi habetur vna opi. que facit pro hac parte. Alia tamē ibi posita facit in ꝯrium que vult q̄ nō solus ipse appellationē principaliter nō poterit ꝓsequi: q̄nimmo nec quoq; occasione illius fiet dū fuerit. per cle. si appellatione tamē posset dici q̄ illō dan̄ pcedit q̄n ipetratio fit p̄ desertionē: secus si aliter: vt dictū est. ō. sm dōm Jo. an. vt patebit hic: vnde dic ꝓmo videt gl. in dicta cle. si appellatꝫ. q̄ appellatus pōt ꝓsequi appellationē quo ad hunc effectū: vt appellatio pnuncietur deserta: & etiā vt pnuncietur male appellatus. ad hoc no. p. d. de Rota sua conclusiōe. xcij. aliās. v. ¶ An aūt vbi in cā bene officiali extra iudicium appellatur appellatione deserta: licitum sit appellato huiusmodi cāz facere cōmitti in negocio principali: & ꝓz hoc procedi p audientiā. dic vt no. dōm de Rota sua cōclusione. c. vi. aliās. x. vbi ponunt opiniones: hunc intellectum ō struit glo. in dicta cle. si appellatꝫ. que reprobādo dictum Inno. Rndēdo ad rōnez ꝓmam Inno. dicit q̄ dictū Inno. pcedit quādo sniа ferē a iudice suo: secus quādo a iudice nō suo: sicut ē q̄n est appellatio deserta: vt no. ff. c. ex rōne. de ap. dicit ergo q̄ decre. nostra pcedit: dato iusto impedimento ex pte appellati: put sentit glo. & Inn. hic nec curādum: q; vt dicit glo. appellans & appellatus iudicantur a pari quo ad prosecutionē applōnis: & cōstat q̄ vbi appellās ē iusto impedimēto impeditus: dat sibi nō solus anus: quinimo & biennium: iuxta no. in. c. ex rōne. ff. de ap. & sic respectu ipsius appellātis non censet appellatio deserta: nec extuncra iurisdictō: quo ad iudicē applōnis: si ergo hoc ē in appellāte quare non & idē debemus iudicare in appellato: vt ꝓz ꝑ dicta: non ob. cle. si appellatꝫ. quia Rndet q̄ perdit vbi appellās & appellatus potuerunt ff. tempus debitum ꝓsequi applōnez: secus vbi appellatus non potuit ꝓsequi quo ad cōcernētia ꝓiudicium appellā tis: vt hic nō fauorē: vt dicta allegatiōe. lviij. Dicūt tñ. d. de Rota sua conclusione. lxij. q̄ si appellatus intra terminum hominis vel iuris impetrauit supplet & ꝓsequatur secundum eos: dic q̄ sm eos cē. si oppōnes generales faciant cūmō non ꝓsequat: vt ibidē no. Si nō opponat contra ipsas q̄n impetrauit intra terminū hois q̄ appellāt potest se defendere etiam post desertam appellationem cōtra appellatum prosequentem: quia Rptum ē cōmune. de nu. pecu. c. i. & ij. & p no. de resti. spo. ex ꝙquestione. ad hoc de exce. cum inter. & l. omnem bonorē. C. de tempo. ap. nec ob. in cle. si appellat. q; procedit quando neutra pō vltra terminum appellauit melius appellatꝫ. ꝓsecuta fuit: vt ꝓz in originali: quo cāu post terminum ꝓsequi non possunt. ad hoc vide qō no. in cōciu. cexcix. nō quia p hoc sciuerūt qō dixi. vel solue. Secdo q̄ licz lapsa forēt fatalia hoc non poterat allegare appellāo: q; sic allegaret turpitudinē suam. Sz nō placet Inno. q; iā erat detecta p partem turpitudo: vnde poterat allegare q̄ aduersarius huic secundo obuiat: q; potius debebat appellatus ꝓsequi cām totā q̄ attēptatum. dicit glo. q̄ vtilius sibi fuit ꝓsequi attēptata. q; sufficit sibi si reducat in pristinū statū ita q̄ sustineat pōs reintra q̄ nō grauetur onere pbādi. ¶ Itē quo ad principalē forte nō interesset sua prosequi: q; p eo iata erat sententia: quod ꝓz: q; aduersa pō appellauit. Sed per hoc nō tollitur vtilitū ꝯrium quia attemptata ꝓfirmātur ex desitione appellationis: igf hic non pōt prosequi ad finē attēptati reuocādi: dic attemptata consecutiua ad ꝓfirmatōez ex lapsu fatalium confirmantur & non retractātur: vt ibi. ¶ Quedā sunt attemptata opposita confirmato ex lapsu fatalium: & hoc nō confirmātur: q; sic lapsus fatalium operet cōtra se: & sic loquit hic: nā snia erat lata pro. S. & O. spoliauerat. S. & sic spoliatio cōtradicebat snie. ¶ Quedā sūt attēptata nec opposita nec ꝓsecutiua ad ꝓfirmationē ꝓz separata: & hec nō ꝓfirmant. de sen. excō. ꝓz li. vi. & no. ō ap. sepe. ō eo q̄ mitti i pos. cū venissent. ¶ Venio ad ꝓz dicit q̄ appellās tenet facere mētionē de applōne: qd ō appellato hic videt tex. q̄ vtriq; & ō dicit glo. & Inno. de confir. vti. vel inuti. bone. de ap. oblate. Inn. ꝓz appellātē si ō bere facere mētionē ō applōne. in. d. c. oblate: & i. c. ij. ō. e. ti. ptra. ꝓz. de ma. & obe. cū dilecti. de hiis que fi. a ma. par. ca. c. i. & hoc cōiter tenet: & hoc ꝓz Hosti. dicit tamē q̄ nō ē ita subtilis mētio facienda in istis sicut i aliis: q; magis fauorabilis ea q̄ impetrant ad defendēdū hec iura: q̄n appellat in cā applōnis: ꝓz si impetrat appellatus sup executiōe snie nō arctat ad faciendū mētionē de appell. manifeste frivola. ꝓz Algonē in sua disputatiōe. Si non esset euidenter frivola bñ arctaret. Jo. mo. de Rpt. in Rica li. vi. ꝓz q̄ dicit hic necesse fieri. de applōne nō pcedere quādo appellatio ē deserta: & impetrat sup cōfirmatiōe snie: p hoc determinat dōs Ro. sua pclusiōe. ccev. q̄ si applōne pendente extraiudiciali a possessore in bñficio sue nō habēte interposita cōtra illū qui gram nō bēbat in illā valz nova impetratio possessorio nō fcā mētiōe de applōne: q; tūc ipetrādo nō ꝓsequit applonez. Itē nec viciat a via attemptati lite pendente: q; nō pōt dici attemptatū aliquid ad ꝓiudicium iuris aduersarij: cū iuo nō habeat vt lite pen. c. i. & ij. ō testi. cām. ad hoc qō no. in. c. i. vt lite pen. ¶ Venio ad vltimū de pdēnatiōe expēsaz videt q̄. O. in expensis nō ōbuerit

ꝑdemnarinq; nó intereſt. S. cũ rata maneat ſnia. gl. dicit q̃ hic nó erat poſt appllone ꝓceſſus ad ſniaz vnde intererat ſua. ℣. ꝓſecutũ eſt vt habuiſſet ſniaz: & qz retardat⁹ é p̃ b̃ ꝓceſſus pót petere expẽſas nec ob. q̃ potuit applo-ni renũciare: dic q̃ apte erat ẽlatũ q̃ cãu nó pót renũciaſſ vl pót applone renũciare dũmó nó iterfit hic interat & ſi ſoluerat itereſſe: vt de ap. interpoſita vl iz nó itereſſet ſua q̃ nó appellaſſz: qz forte pp b̃ q̃ appellauit facit expẽſas in ꝓſulẽdo aduocatos ſup applone vl in mittẽdo ꝓcuratores ad curiã: ꝙdicẽdo ipetratiõi in cã applone. Scõo videſ q̃ hec ſnia fuerit lata ſup expẽſis ex interuallo qñ é ꝛ rex. C. de frue. & li. expẽ. l. terminato. So. dic aut expẽſe petunt iudicio officio: & nó pót fieri cõdemnatio: vt in ꝛrio: aut iure actiõis: aut ꝙditione ex lege: vt in ꝓpoſito in ꝙdẽnatõe expẽſaz: cõditõe ex decre. reprehenſibilis. ℣. ap. & pót fieri cõdemnatio etiã poſt ꝓncipalẽ determinationem: ſic loquit hic. ¶ No. q̃ in cã applone de iure canonico petunt expenſe iure actiõis: quod bene no. quãdoq; petunt officio iudicis: & tunc aut fit cõdemnatio in expenſis eadẽ ſnia & eodẽ tpe ſucceſſiue: iz ſeparate & poteſt: vt hic aut in diuerſa & eadẽ die ſic & poteſt. ff. de re iudi. l. Paulus: alſo non. de appl. cuz applonibus li. vi. vel hic principalis cã nó erat deciſa: ſed ſolũ attemptaruz.

Diſcitatus.

¶ Rptum quo pluribus cauſa delegatur cũ clauſula: q̃ ſi nó oẽs. de impotẽtia iuris & facti intelligit. b. d. ¶ Conſultatio & Rnſio. ibi ſecunda noo vero. vbi diſtinguit duplicẽ impotentiam.

¶ No. primo ibi exequendũ: & ibi exequatis q̃ large quilibet delegatus dicat executor. ad hoc de ſo. compe. ſi quis contra clericũ. ff. de offi. dele. paſtoral. §. ꝓtrea. ſtricte tñ alius eſt iudex alius executor: vt pz ibi cõdices vl executores. ¶ No. ſecũdo q̃ conſulto hec ſi intereſſe oẽs ſi poterint que apponit in ſtio: verificat & purificat ad ſolidandam poteſtatẽ delegatorum ſiue iuris ſiue facti vel impotentiam: & ſic altero de duobus mõis dat defectus poteſtatis aut enim deficit poſſe de iure aut de facto: & ſic ẽba q̃ ꝓfit intelligi de iure & de facto in Rꝛio: de vtroq; intelligunt vide qñ no. in clc. quod circa. ¶ No. tertio hic aliqs cãs cauſantes inhabilitates de iure reſpectu potẽtie iudicãdi. infamia & furtus iuris impedit quodcunq; impedimentũ dat a lege inducũt: an infamia repellat arbitrum. no. in. q. vi. rria. ff. de arbi. l. pedius. an repellat ꝓcuratorẽ de iure canonico ſic no. de iudi. cũ deputati. de iura. calum. Imperatorẽ. ¶ No. de iur ciuli. inſti. de excep. §. ſi. ¶ No. qr to exẽpla quo qs impedit impedimento facti. & no. docti nam generalẽ ad cognoſcendũ quomodo excuſat delegatus ex impotẽtia: quomõ ſcz ſi inuincibilis é neceſſitas: excuſat ergo nõ ꝓ cunctabili. ¶ No. v. q̃ ad purificandã poteſtatem cõiudicuz nó ſufficit impotentia facti in veritate habẽſ: niſi de ea ſint iudices certificati: circa videt ad ꝓ trariũ vt in impotẽtia iuris. de quo dicã. ẽ offi. del. pudẽtiam: & no. q̃ debẽt certificari ab ipſo impedito. ¶ No. vi. q̃ triplex é clauſula: quedã é clauſula ſimplex & indefinita implicite cõpẽdens oẽm nó voluntatis & impotẽtie: & é hoc ſi non oẽs interfuerint: hec implicite compẽdit ſi nó interfuerint: vel q̃ nó velint: vel quia nõ poſſunt & qz in hac ſufficit in cõiudice nó velle & non poſſe: & q̃ ad ſolidandũ prãtem cõiudicũ: & quo ad excuſandũ parentẽ volentẽ: quedã eſt clauſula explicite i ſe cõprehendens cõditionem nó voluntatis & impotentie: vt hec ſi noluerint aut non potuerint intereſſe alij rõ. & idem & fortius.

¶ Quedã é clauſula ſolum in verbis cõprehendens conditionẽ nó volũtatis & impotentie: vt hic ſi voluerint aut nó potuerint intereſſe alij rõ. & idem & fortius. Quedaz é cla ſolũ in verbis comprehendẽs conditionẽ impotentie vt é hec: ſi nó potuerint: & in hac concludit quo ad purificandũ prãtem cõiudicũ: cuã condicio nó voluntatis: vñ altero nõ volente admittunt alij: & ſic hec cõdictio ſi ſi potuerint: ſubintelligit illã ſi nó voluerunt. Sic ergo dicimus in vulgari: qz cõprehẽdit illaz ſi nó potuerit. C. de heredi. inſti. l. cum ꝓponas: & no. in. l. i. ff. de vulgar]. & pu. Quantũ tñ ad excuſandũ facere nolentẽ nó ſubintelligit: quin ẽ inobedientia puniat: vt hic é caſus. ¶ Venio ad declarãdũ decre. hic aliqne gio. accedũt ad declarationẽ fundamentũ: ſcz oẽs. excepta gio. in verbo infamẽ: que habet aliquid de materia: hic tangitur de multiplici impotentia. ¶ Alij dant hoc verſus. Poſſidebit nus facrum & nature poteſtas. Officium meritum comodũ datas: & honeſtas: addit impotentiã facti de qua ſatis hic: vnde per hoc dicitur q̃ impotentia excuſat a periurio. de iureiur. an. breui. & de pigno. ſignificante. ẽ potẽtia poteſtatis bẽtur. de offi. le. ſtudioſi. l. de leg. ad legatũ. de ptãte pfie ptãte bẽtur in. l. cum opz. §. nó aũt. C. de bo. q̃ li. de potẽtia comoditatis bẽtur. de elec. qz pp. de potẽtia deitatis impetrãdo bẽtur de pe. di. ij. §. charitas ad fi. de potẽtia honeſtatis. ff. ẽ vſus & habita. l. nó aliter. ¶ Quero quot mõis dicat poſſe vel nó poſſe. gl. i. dat vſus. vide eã p te. Scõo dic̃ q̃ bz ſe canonice excuſare ipeditus ad purificãdã cõiudicũ ptãtem. ¶ Quero q̃lr fiet hec excuſatio: & de practica & forma dicit gio. q̃ p ſtes vel certũ nũciũ ſtatorie eſtimatuz. ſtatis. di. c. a. cũ ſy. de ẽ de of. del. pudẽtia: dic̃ Jo. an. q̃ in antiq̃ ſta vbi é canonice erat ſtatorie ſz caſſatũ fuit ne nũcius excluderet ſufficit ẽt nunctus ſine ſtis dũmó cõſtet illũ nunctum eſſe & ſic habes q̃ creditur nũcio. de quo de appl. cuz parati. de probat]. qñ ꝓtra falſaz. de dolo dilecti. ¶ Secũda gio. de qõne illa remittit an ſi aliquis condelegatorum ẽ impeditus an poſſit ſubdelegare. de quo dicet in. c. cozã. de of. del. ¶ Venio ad vltimã pricipiã que dic̃ duo. Primo q̃ alter ex delegat] pót procedere altero impedito vel nolente intereſſe. Scõo q̃ ſi bz clauſulã impotentie ex ſimplici nó voluntate nó excuſat. ¶ Op. ad ꝓmum quod nullus ſine altero coniudicuz poſſet procedere ex quo plures ſunt delegati vt pz de offi. del. cãm. So. contrariũ procedit in datio ſine clauſula: hic in datio cum cla. ¶ Scõo obuiat q̃ videtur q̃ ẽt apposita clauſula impotẽtie ex ſimplici nó voluntate purificet ptãs cõiudicũ: vt pz in. c. prudentiã. de of. del. gio. dicit q̃ illa decre. cozigit iſtam: dic q̃ nó cozigit: hec enim agit de effectu clauſule impotẽtie quo ad excuſandũ delegatũ nolentẽ vt impotentẽ intereſſe & dicit q̃ ex ſimplici nó volũtate nó excuſat in ꝓtrario agitur. de defectu purificãde ptatis cõdelegatoz: & hoc reſpectu cle impotẽtie cõprehẽdit clauſulã ſimplicio non volũtatis: vñ ſiue ex nó voluntate ſiue ex impotẽtie deficiat intẽtio alicuius ꝙiudicũ: alioq; ſolidat & purificat ptãs habeo fundamẽtũ. ¶ Venio ad mãe ſupficie que attingit cũ gio. infamẽ. & gio. ſe. ad quarum declarationẽ vidẽ a fũt plura. Primo q̃ fũt impedimẽta inhabilitãtia iudicem de iure ad iudicãdũ: & q̃ de facto ideſt que fũt q̃ſtates iuriſdictionis iudicio inficiẽtes de iure & q̃ de fcõ. Scõo an talia iuris impedimẽta inhabilitẽt fundicus ipo iure iuriſdictionis habitũ: an ita demũ ſi opponãt. Tertio an indifferẽter talia impedimenta in iudicibus cuiuſq; ſpeciei excludãt exercitium iudicãdi. Quarto an inhabilitates iuri poſt datã iuriſdictionẽ ſupueniẽtes tollãt bitũ iuriſdictõnis: an ſolũ excludãt exercitiũ. Quinto an detectio ipedimenti & ihabilitatis poſt ſniaz viciet ſniaz: hec fũt que tãguntur gio. & doc. ¶ Ad ꝓmum multa ſunt impedimẽta que numerant in ſpe. de legato. §. excipit. p ꝓmã colf. aliq̃ hic expmunt: infamia: furtus: vt hic pz excõmunicatio. de re iudi. ad ꝓbãdũ. furioſitas. ff. de iudi. cũ furioſus. l. cũ ꝓtor cum legibus ſeqn. in qbus enumerant mulieres impubes: & mori alii. ¶ Sz eſt dubium de criminoſo an crimen repellat a iudicando. videt q̃ ſic: qz repellit a teſtificãdo. de teſti. teſtimoniũ: hec materia diſputat. i. q. vi. p totum. Inno. dicit hic de Rꝛio ſup ſtis: ad finẽ. ẽ offi. dele. cuz ſup cõ-

cludit q̄ nullus crimē repellit a iudicādo: nō obstat. iij. q. vij. q̄ fine: ꝛ sc. q̄ nō iudicat criminosus alios ō eis male loquēdo: ex quo ē infectus eodē morbo: vel nō iudicat. i. iudicare dz: si sequat rectū ordinē: q̄ dz incipere a se. vñ ō iure a iudicādo nō repelluntur etiam si sint criminosi. iij. q. vij. §. fi. Idē Inn. de cleri. excō. minis. si celebrat: assignat dñam inter testem ꝛ iudicē: q̄ testis plus ꝑiudicat: a cuius dicto nō appellat: ſz sic a dicto iudicis dictus Jo. ꝓcedere pōt q̄si ex crimine ipso iure infamia irrogat: dictū aūt Inno. q̄si non ipso iure: ſz per ſniam: ſm q̄ cōmuniter euenit ō iure ciuili: vt. l. a. ff. qui no. infa. ꝛ ratio: q̄ ꝑmo cāu infamia est ula: que ipm repellat mediante crimine: ꝛ sic vt infamia repellit: vt hic. Sit ergo cautus opponēs isto cāu q̄ repellat ipm vt infamem nō vt criminosum tm̄: opponat ergo crimen cū infamia: qđ no. quod ꝓcedit in delegato nō ordinario: vt ꝑz. Sic ergo infamia iuris repellit delegatum a iudicando: non aūt infamia facti: qđ secus est in teste: vt. c. testimoniū: de test. tñ loquit ipsum dictū in criminoso nō tollerato. Jo. iij. q. vij. in summa: ꝛ q̄ crimen repellat iudicem sicut testem: q̄ facilius repellit iudex q̄s testis: cū difficilius inueniat testis q̄s iudex. ad hoc qđ no. de offi. dele. insinuāte. Spe. i titulo delegato. §. excipi. ō. Itē q̄ cōsulit mihi. in. x. colla. ꝛ q̄ si crimē ē signū mortē repellat a iudicādo: ꝛso nō. alkar. lxi. distin. carmen fin. lxiij. di. nouit. tene primus ꝛ hoc sequit Jo. an. de offi. dele. cum super: ꝛ in addi. specu. loco prealleg. in verficu. Itez qđ est criminosus: ꝛ hic. nec obstat qđ facilius repellitur iudex quam testis: q̄ id verus quo ad causas suspitionem inducentes non quo ad causas alias inhabilitantes: q̄ maior exigit habilitas in iudice q̄s teste: ponit etiam in ter alia exempla glo. hanc glo. concor. spe. in spe. dele. §. excipi. ō. Item q̄ est illiteratus: q̄ dic hoc ꝓcedet si alias ineſt naturalis discretio: que mater est oium virtutum: vt. l. c. i. ō offi. custo. ꝛ. i. q. vij. ꝓsentiū: quasi aūt isto casu debeat ꝓferre ſniam. dic vt habet in spe. ō ſnie. plat. §. sequit i pn. exēplū de illiterato nec habēte cōsuetudinē cāx. C. ō iudi. l. certi iuris. ¶ Ho. bene glo. canonista: q̄ nō bēt ter. q̄ lacus impetus lītx possit eē iudex si bz ꝓsuetudinē cārum: alia impedimenta habeo. in. q. vij. §. tria. ſ. marescentia ꝛ surditas de ipedimēto facti multa parēt exempla de p se vnā regulā habeo p glo. in salutatione supra q̄ dixit puatū altero ex quibus iudicē nō eē posse. ¶ Venio ad ſm an talia iuris impedimēta inhabilitēt ipso iure iudicē an ita demū si opponant. Inno. dicit aut ipedimētū ē accidētale inductū. l. positiua: vt ifamia: furtus: vel q̄ mulier: ꝛ nō mācit iurisdictio ipso iure: ſz ita demū si opponatur: ꝛ q̄ dilatoria est ops q̄ ante litis cōtest. opponat de quo p archi. in. q. vj. §. exceptio: aut impedimētū est naturale: vt q̄ mutus: surdus: furiosus: ꝛ similia: pupillus discretione carens: ꝛ talia: q̄ naturalia plus inficiunt ꝛ ipso iure impediunt iurisdictionis habitū: ꝛ ideo dixit Compo. q̄ ēt ibo cāu poterit hec exceptio quādocūq̄ opponi: cū p eum delegat iudiciū fuisse retro nullū. Compos. quo ad mulierē dicit vidisse iudicari q̄ ꝓcessus ꝑ feminam habitus esset nullus: ſz credit q̄ male. credo q̄ illa inhabilitēt ipso iure: que inficiūt ꝓsonā a fine iudicādi: vel iustitiā cognoscendi: q̄ nemo bene iudicat que nō cognoscit: cigit in iudicando exigit discretio: ꝛ cognitio: que cessat in muto ꝛ surdo: q̄ nō bz organa ꝑ que possit discernere fcā alioꝝ furiositas ꝛ infantia: alia aūt accidentia vicia que non ꝓsunt quē organis ordinatis in finē cognoscendi ꝛ discernēdi: nō inhabilitat ipso iure: hoc verum nisi expresse aliō disponat a lege: vt ꝑz in excōicato publice: de re iudi. ad pbandum. ¶ Venio ad tertium an indifferenter quēlibz iudicē repellat inhabilitates matie positiue ꝛ accidētales a iudicādo: dic q̄si q̄ sunt hec inhabilitates ꝛ manifeste sunt nō tollerate ꝛ indifferenter repellāt: q̄nq̄ dantur in aliquem tales inhabilitates iuris ꝛ tolerant: q̄ sūt occulte: ꝛ tūc ꝑ delegatū admittunt exceptiones: ſz nō admittunt ꝑ ordinarium: ex quo tolleratus est: de offi. ꝓcō. l. barbarius. viij. q. iiij. nōne. ſcōm Inno. de offi. ordi. cum sup: ió si opponat infamia vel furtus ꝑ ep̄m p hoc nō repellit a iudicando vt ordinarius: ſm Inn. ex quo pp hoc nō est a suo supiore remotus. Rō multiplex ē. Prima q̄ si oppositū diceret ordinarius i officio duplici iure censeret: nā i alio remaneret ordinarius: ꝛ si a iudicando repelleret nō eēt iudex absurdum esset q̄ ess̄ in officio: ꝛ non posset ad officium cōsecutive: ideo ops q̄ prius agatur vt a dignitate removeat: q̄s a consecutivo: delegatus est in vna causa tm̄ si ab illa repellit nihil absurdum. Secunda assignat p eum de elec. nihil. ſ. e. cum dilecta: q̄ ordinarius bz officium de publico in quo tollerate operat: ſz delegatus nō bz offm̄: ſz certum ministerium. Tertia q̄ iste exceptiones iuris impedunt ne iudex fiat non iudicem factum vt iudicare nō possit: vt ꝑz. in. q. vij. §. tria: ꝛ dicta. l. si furiosus. ff. de iudi. ꝛ. l. cum ꝓtor: cum legu. ſe: ſz delegatus nō est iudex. formante lit. contest. cū eius iurisdictio dici possit: vnde efficitur dcm̄ firmū p iuris contest. ió exceptio q̄libz ante opposita opat vt nō sit iudex: hoc cessat i ordinario: q̄ a creatōe prīus percipit oia: ex his videt q̄ tollerare delegatum nihil opat ꝛ sic limitabit lex barbarius Philippus: vt loquat in ordinario: ad hoc q̄ in delegato nō subest vtilitas multox: qđ ponderat. l. barbarius ꝛ fikia: idem no. in hoc. Jo. c. cum dilecta: ꝛ Jo. de offi. dele. cum sup: idem Jo. sup Ifrio. in sua glo. magna. ¶ Hec vident ꝑ decre. ad ꝓbandum: de re iudi. ꝛ est cāus. in. q. vij. §. tria. C. de ſnijs: si arbiter. Guilel. de Cunio. in. l. barbarius: ꝛ q̄ in delegato ad vniuersitatem cārum procedat. l. barbarius: non in delegato ad vnā cām: ꝛ hoc q̄ in ꝑma subest vtilitas publica: ꝛ q̄ obtinet vltraordinarii iuris articulū latius expedio: i. c. cō sultatiōis de iure patro. ¶ Cōcludo ad ꝑm̄: dic si querit an in delegato operet aliqd tollerare quo ad potentiaz a ꝓncipio impetrādi iurisdictionē: ꝛ dico q̄ sic: q̄ si ē inhabilis ꝛ inhabilis reputet ꝓp tollerare: ꝛ sic deleget valz ō legatio: vt dicto. §. tria: ꝛ est casus in dicto. c. ad ꝓbandū. ¶ Si querit an tollerare in delegato aliqd operet eo iudice dato: quo ad validitatē gestoꝝ vbi nihil oppōi ſ: vbi alias nō valeret: ꝛ dato q̄ adhuc tollerare aliqd opet. ēt si inhabilitas sit inficiens ipso iure: vt dictio iur]. ¶ Si q̄ritur an tollerare aliquid operet vbi actuaſr ꝑ ipm opponatur ꝛ dico q̄ nō: ſz operet in ordinario: vt ibi impedimenta fūt iuris: nō repelli possit exceptōe iuris ponit: ꝛ hec ita sunt in ordinario: ꝓterq̄s in exceptōe excōicationis: q̄si ſla tollerare non operatur: quin si opponat ꝑ ordinarium repellatur: ꝛ hoc pp piculum cōmunionis. dicit Inn. in duobus locis: in. c. cum sup. de offi. delega: ꝛ in. c. nihil ō elec. ꝛ hoc credo si est publica excōicatio idem credo si est occulta: q̄ eo qđ vult parere facere opponendo debet a dmitti q̄ licet ulla tunc nō infecerit ipso iure pp tollerare si opponat inficit vt puto. ¶ Venio ad quartū an inhabilitates ex post facto supuenientes inhabilitēt ipso iure: effectus est q̄ vbi nō inhabilitēt cessante impedimēto reuiuiscūt ꝛ si hoc dic q̄ nō tollūt ipso iure habitū iurisdictōis: ió cessantibus impedimēt]: pñt iurisdictōez reassumē: nō excōicatus medio tpe si fame restituatur reassumit postea iurisdictionem. ij. q. iij. §. notandus in fi. Utrumq̄ autem interim ipso iure tollāt exercitiū q̄diu durant: dic si sunt impedimēta nature ipso iure tollunt: si sūt impedimenta positiua regulr nō tollūt: fallit in excōicario publica ō re iudi. ad ꝓbādū. ¶ Venio ad vltimū an ōtecta inhabilitate p̄ sniaz sniа fit nulla: dic q̄ aut impedimēta sūt nāe ꝛ detectio inhabilitatis vicias qcqd est actus: q̄ ꝑ vicia nature tollerare nihil operatur: vt scribit Inno. de cōsue. cum dilectus: de cle. excō. minis. si celebrat: ꝛ dixi plene in dicto. c. cōsultatiōibus de iure patro. Si impedimēta sunt positiua vel iurisgentium: vt seruitus: tale enim vicium nō est nature: ſz est iurisgentium

ꝛ tale viciū eſt a iure poſitiuo nō ad infectiōez iuriſdictō nis.iii.q.vii.§.tria.ibi moribus é femine ꝛ ſerui ꝛc̄. Si ſūt talia que exercitiū iuriſdictōis nō tollunt ipſo iure qō eſt cōtēr:eſt planum ꝙ detectio impedimenti poſt ſniam nō vicīat ſniam:quinimo ſi nō opponaſ impedimentū ante li tis conteſt.repelliſ volens opponere.Si impedimēta ſunt talia:que ipſo iure tollant exercitiū vt excōicatio. Nūqd ſi poſtea detegaſ excōicatio:viciet qō actū é:opz examina ri an occulta excōicatio ānullet ipſo iure exercitiū. Jo.ꝙ ſic.iij.q.vij.§.tria.puto ꝯriū ꝛ hec eſt cōmunis opinio ꝙ valz ſnia occulte excōicati:ex quo ꝯ ipſuz nō opponit:dc̄ Jnno.de excep.exceptionē:ꝛ in ſpe.de inſtru.edi.§.reſtat .v.qd ſi inſtrumentum:no.de preben.dilectus:ó re udi.§. penul.plus dicit Pau. Jo.an. Rndiſſe:ꝙ ſi qs ſit publi ce excōicatus in aliquo loco ſi vadat i alio loco vbi bētur ꝙ nō excōicato:ꝛ fiat index:ꝙ valz ꝙ facit:ex quo non op poniſ ſic intellige. ¶ Contra hoc tamē facit qō no. Jo.an. de ſen.excō.in qbuſdā aliis ingſitionī vbi ad vitandū ali quem ſufficit ſemel in vno loco fuiſſe notuz. Dicit ergo ꝙ ſi ſunt impedimēta que tollāt ipſo iure exercitiū vt excōi catio aut tpe iudicij nō ſoluz q̄ ad ptes:ſz ēt quo ad alios ignorabaſ excōicatus. Aut quo ad ptes ignorabaſ: ſz nō quo ad alios:aut quo ad alios ptes ſciebant ipſum excōi catum. Primo caſu ſi ignorantia non erat ꝛegnima:vt qz publice erat excōicatus:nō valent geſta qz hic ꝛegitime ſi eſt tolleratus:cum ea que publice fiunt tollerabiliter non ignorant:vt.l.de poſtu.ꝑla.c.i.vicinuz é Jo.ca.i.c.ad pbā dū:de re iudi. Si tollerabiliꝛ ignoret:vt qz fuit occulte ex cōmunicatus:vel qz fuit i aliquo alio loco excōmunicatus ſm Pau.vel forte:vt puto ſnia erat de longinquo tēpore lata:ita ꝙ tranſierat a memoria:ꝛ tūc dicit ꝙ detecta in habilitate poſt ſniaz nō vicīat ſnia:ſaluo niſi eēt ſnia excōi cationis:quā etiam excōicatus tollerans ꝓferre non pōt vt in.c.ij.ꝛ qō ibi no.dz ordi.ab epō.q rerum.epa.ꝛ.xxiij. .q.i.in ſumma. ¶ Secūdo caſu qſiz quo ad partes tātū ignorabaſ:qz erat publice lata:ꝛ tūc ignorantia ſola ꝑsū nō facit exercitium validum:qz exigiſ cōmūis error:vt di cta.l.Barbarius:ꝛ ideo detecta excōmunicatione nō va leret ſnia:ſic poſſet intelligi hic. ¶ Tertio caſu quo role rabiliter excōicatus ignorabaſ ab aliis:ſz a paucis ſcie baſ excōicatus dicit Calō.ꝙ aut nō valz ſnia hoc detecto vel ſi valeret revocareſ in odiuz illius ad cuius comodū é lata:q ſcienter cōmunicauit:ꝛ hoc potuit in dicto.c.ad p bandū:ꝛ hec ſufficiant ad materiā huius capli:vide hanc materiam plene in.c.conſtitutionibus:de ſureꝑtro.i repe titione.

Anto.

Pastoralis. In queſtiōe revocatio nis Ꝓtorū recurrit ad arbitros ſi ſibi inuicem nō deferūt:vel concor dant.b.d. ¶ Legam p ptes. In prima partī cula bz duas ptes. In pma conſultatio. In ſecūda reſpon ſio ibi ad qō ¶ Premitto ꝙ vbi vertet in dubiō de iuriſ dictione alicuius poteſt qs cognoſcere an ſua ſit iuriſdi ctio.l.c.ſup hſio.ff.de iudi.ſi quis ex alienat.l.ſcōa.ff.ſi qs in ius voca.non ie. ¶ Pono caſum. Pater beatiſſime contingit aliqñ per partes diuerſos iudices impetrari am bo volunt cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio:qz dicit datus p pmas ꝙ ſcōe nō facūt ſufficienꝛ mētionē de primis: di cit datus per ſcōas ꝙ ſecunde faciūt quilibet vult cogno ſcere in puncto iuris:ex quo revocaſ in dubium de iuribus iuriſdictionis cuiuſq:qlibz deberet cognoſcere:ſz hic eſt vnus punctus:qz forte cōtingeret ꝙ ipſi ꝓferrent ſnias ꝯ rias:ꝛ ſic res reduceret in intricationez:vellez ſcire a vob qd tūc habeāt facere iudices:ꝛ quid ptes:ꝛ quomodo ꝛ q̄ practica tali caſu ſit ꝓcedendū. Papa Rndet ꝙ pmo ꝛ aſſi ſta iudices debent ſibi vicissim deferre:ꝛ cōcordaſ ꝙ vnus ipſoꝝ cognoſcat:ſi nō poſſunt in hoc cōuenire:de bēt ſimul cōuenire ꝛ cōcordare in vnam ſniam ꝙ poſſunt ſi nō ꝑſit concordare in vnam ſniam ambo cognoſcendo dato ꝙ plures ſint dati p vnam litteram:quid aliud quam p aliam:hoc caſu debent eligi arbitri ꝛ a partibus cōiter: q arbitri hanc queſtionem determinent.b.d. ¶ No.pri mo regulam ꝙ iudices de quoꝝ iuriſdictiōe dubitare con tingit cognoſcī ꝑſit:an ſint iudices:ꝛ ō validitate vl nul litate ſtarū p quas dant iudices. Et no.ꝙ qñ tangit iuriſ dictio duorum iudicum q ſeparatim nō debent cognoſcere: immo debent inſimul conuenire. ſm practicam decre. ꝛ ſi ne contingant ſnie ꝯrie. Et aduerte ꝙ decreta loquiſ de duobus delegatis:in duobus ordinarijs:dicit Jnno.in.c. ſuper iſto.i.c.ꝙ equuz foret hanc decre.ſuare:ſz vt of hoc eos de iure nō aſtringit. ¶ Et no.ꝙ hec practica demum ꝓcedit qñ revocatum eſt indubiuz de iuribus ſtarū:ꝛ ſup hoc an revocent primas vel prime derogent ſecundis.

¶ No.tertio practicam ꝓcedendi in talibus iſtis:qz aſſi cia debent iudices ſibi deferre ꝛ ſic no.caſum in quo pēdz ptās habente iuriſdictionem:etiam ſine conſenſu priuz alterius iuriſdictiōez cōſolidare. Scōo debent inſimul cō uenire ad cognoſcendū:ꝛ ſi cōcordant bñ q̄dē:ꝛ ſi diſcor dant oñt arbitros eligere ꝛ pondera ꝙ ꝓ ptes eligunt ar bitri q determinent queſtiōez:ꝛ ſic habes cāſum in quo de iure opz ad arbitros recurrī:ꝛ appellaſ bij arbitri iuris. ¶ Alius caſus in cā ſuſpitionis iudicio delegati:vt hic é caſus de offi.deleg.ſuſpitionis. Tertius caſus eſt qñ inter epz ꝛ ſubditū clericū é contentio.xi.q.i.ſi clericus aduer ſus clericū:ꝛ ab iſtis arbitris iuris appellaſ:ꝛ appellatur ad Papā:vt é caſus hodie de offi. dele.ab arbitris.li.vj. ꝛ oiz notabāt ꝫ antiq̄. ¶ No.tertio ꝙ vbi duo corpora ſimſ vniunt vt corpora ad actū exercendū nō ſtatur maio ri parti ꝑ numero pſonarū. Sz maiori parti vtriuſq; cor poris:ꝛ duo corpora non habent voces ꝑ numero pſona ruz:ſz ꝑ numero corporuz:ꝛ ſic ſi ſunt duo corpora ſūt duę voces:ꝛ tantam habet poteſtatem vnum corpus ſicut al i ud:licet vnum corpus aliud excedat in numero perſona ꝑ hoc dicam aliquid.Hoc elec.ſcriptum:vide ter.valde in contrar.de parochi.c.i.ſz facilis eſt ſolutio. ¶ Predicta procedūt niſi ius aliter diſponat. ¶ Hec habemus plura videre. Primo a quibus exigatur revocatio in dubium ō iuribus litterarum:ꝛ inter quos. Secundo facta revoca tione in dubium de iuribus litterarum eſt videndum quo iure vel qua poteſtate iſti delegati cognoſcant de hoc inci denter.ſ.de iuribus litterarum an delegata vel ordinaria. Tertio eſt videndum qualis erit proceſſus eorum ſuper huiuſmodi queſtione. Quarto eſt videndum numq̄d iudi cibus diſcordātibus ꝑſit arbitri eligi ad ꝓbandaz ſniam. Quinto eſt videndū a quo tpe eligant arbitri:ꝛ an tales arbitri poſſint eſſe laici. ¶ Ultimo qd ſi arbitri non ꝑſit cōcordare in vnaz ſniam. His viſis materia decre. cum di ctis hoc erit clara ꝛ expedita. ¶ Venio ad pmuz ꝛ dico ꝙ exigiſ vt dubium ſit ſuſcitatū inter ptes quarū intereſt nō inter iudices quoꝝ nō intereſt cū ad eos iuriſdictio nō ſpectat rōne dignitatis:ꝛ ne videanſ opa ingerere ꝛ ſic ſuſpecti ſint.ff.de ꝓcur.l.que omnia. ¶ Secundo exigiſ ꝙ dubium qō eſt inter ptes ſit de iuribus ſtarum: ita ꝙ ſit oppoſitū ꝙ altere ſaltem nō valeāt:ꝛ coram vtriuſq; iudi cibus ſit exceptū:vltra hoc exigiſ ꝙ ſit exceptū ꝙ iudices non poſſint ꝓcedere ſup principali. Item ꝙ ſeparatim non ꝑſit procedere ꝛ cognoſcere an ſint iudices:ſz ꝙ debent cō uenire ſm formam huius decre.ratio:qz quilibet ipſorum bz iuriſdictionem:ꝛ in ꝓncipali ꝛ incidenti: oportet ergo vt tollaſ ꝑ hanc decre.ꝙ opponat ꝙ debeāt ꝓcedere ſm formam huius decre.ꝙ quilibet nō poteſt cognoſcere: ſz debent conuenire:ꝛ hoc puto verum quo ad ſtas ſcōas:ꝛ poſſum ea:quo ad pmas qñ forent per ſecundas revo cate:ſufficeret ſola notificatio ſcōarū ꝑ quā oſtenderēt ꝙ nō vellet ꝑs impetrans ſcōas ꝑ pmas ꝓcedere.Hoc reſti. ſpo.audita:ꝛ de offi.dele.ex ſtis:ꝛ dixi.ō.e.ceteruz:ꝛ tunc

.v.l.dici potest q; ibi glo.tollit aliud dubiū:dicit ergo gl. q; q̄q; inter partes vertitur solum in dubium ō ponitur ate posterioritate lrarū nec aliud allegatur vitiū extrinsecus ꝑ ꝓcedunt ꝛ̄ria q; semp erit certū que alijs ꝓualeāt. Sz si ꝓponat aliud dubiū vel vitium q; alie lre dicant surrep titie: tūc est secus q; cadere pōt dubitatio tūc que alijs ꝓ ualeāt:nam tūc nō statur soli date.ō.c.ex pte:ꝛ dicit gl.q bic est verus intellectus: ꝛ Jo.ꝛ Gof.dūt q; aliter intelligē tes carent sensu:bec vera de iure antiquo:de iure novo dic glo.si res nō est integra nō:q; nō pōt revocari in dubium an prime tollant scōas q; stat bodie pūtationi ꝛ citatōi.ō ap.vt debitus. Sz certe nō credo q; decre.vt debitus cor rigat q̄ scōe facerent mentionem de pmio:q; dato q; pl me essent pus ꝓsentate ꝛ ꝓ eas citatio facta:illa decre.nō negat quin de scōis revocātibus possit opponi:ita q; ad huc posset bodie bec decre.ꝓcedere:nō doc.concludūt q; decre.pōt ꝓcedē in oibus casibus ꝛ qualecūq; sit dubiū de viribus lraruz: ꝛ si dicat nō pōt esse dubiū q; res semp est certum si consideras ius in abstracto verū est si ꝓut ap plicat ad mentem iudicis habētis ministrare penes eum potest esse dubium:q; certum est de iure vt quotidie vide mus ꝛ index potest dubitare an ꝓp dubitationem facit q; non plene certificatus de facto: ꝛ sup hoc cognoscere debent vel ꝓp dubium iuris ex traditionibus dari. Et si esset ꝓbabile dubiū adhuc ꝓcedit decre. Item si esset du biū non ꝓbabile:in quo sapientes nō dubitassent: tñ aliq de hoc dubio cognoscere possent:ne iudex ꝓcedāt in in certo:ꝛ sic ꝓcedit decre.Et sic no.q; lz improbabile dubi um de iurisdictōe nō artaret ꝑtes ad cōparendū:vt no.ff. .c.sup lria.ff.de accusat].veniens. Si tñ ꝑtes compareant dubitantibus iudicibus q̄q; improbabilr: ꝛ sup hoc du bio ne ꝓcedant in icerto si cognoscāt:valet ꝓcessus ex vi cuiusdā salte tacite progatōis. ¶ No.limitationem ad id q; dicit q; vbi est certum:de iurisdictōe nō bz index co gnitionem sup dubio:est verum q̄ est oio certuz: secus si sibi cadat opi.simile no.de ap.cum ꝑali. ¶ Venio ad fm ꝛ op.q; iudices non pūt sibi invicez deferre: q; videt q; ꝺ sit impossibile:nā aut in veritate primi aut in veritate scōi habent iurisdictionem:q; si scōi habent iurisdictionem: lz elidibilem pmi non haberent:si secunde facerent mentio nem de pmio.ō.c.certū:non pūt ergo aliquo modo sibi vi .nicem deferre:non enim potest non habenti dare iurisdi ctionem:q; non est sibi superior.imo ambo pares sunt. vi de glo.ibi. Item quaer pūt pmi iudices deferre:que non solvit ꝛ̄riaz: dic q; pūt deferre aūct.huius decre.que in ꝺ quemlibet facit suprioritem prout vult deferre:ꝛ facit iudi cem cui defert:ꝛ eius iurisdictionem confirmat:lz non ha beat:ꝛ hoc ꝓp ꝓbabile dubium. Item adhuc non egeret dilatione: quo ad vandam iurisdictionem q; quilibet ipo rum eam bz.sup hoc dubio an sit index: si exigit dilatio vt alter desistat:vt ꝓmittat aliud ꝓcedere:nec ob.q; alter ipsoz necessario nō é index: q; fateor in principali: solus ergo exigit delatio quo ad hoc.ne ambo ꝓcedendo sepa .in se iuicē inculcēt. Al intricent ꝓp sniaz ꝛ̄rias nō ad tri buēdā iurisdictionē:q; quibz bz. ¶ Venio nūc ad tertiū dubium qō facit glo.ibi. Item quaer pūt primi vel secūdi citare ꝑtes ꝛ op.cum glo.q; in practica isti delegati: non pūt citare ꝑtes:ꝑz q; neuter citare debet:cum quilibet sit dubius de sua iurisdictione:sicut in tutoribus.ff.de testa. tu.l.duo sunt tici]. So.si querit quomodo pūt iudices ꝓ cedere:ꝛ citare cuz dubitēt an sint iudices:dic q; valde be ne: ex quo enim dubium est de principali iurisdictione:ꝓp dubium certi sunt:q; sunt iudices in cognitione huius ici dētis ꝓambuli an sint iudices.ff.de iudi.si ꝺo ex aliena: ꝛ de ℞ptis.sup lria:ō tanq̄ certi citare pōt. vnde sicut in .l.duo sunt tici].admitterentur probare de quo senserit te statoz:ita bic admittuntur isti ad discutiendum de quo sē serit ꝑapa. ¶ Ꝺ p.q; nō ꝓcedit q; si scōe nō revocāt ꝓ mos.ꝓmi ꝛ scōi sunt iudices:nisi opponat:ergo pōt defer re:q; lz oppōat:nisi appellet:habz iurisdictionem:cuz sur reptō nō viciat ipso iure:vt dixi.ō.c.ceterū:ꝛ no.].c.ad audientiam. Item dilatio hoc non requirit ad vandam ō la tionem:q; lz alteri eorum nō sint iudices in principali:tñ in hoc incidenti sic.ff.de iudi.si ꝺo ex aliēa.ō ℞ptis.sup lria Ex hoc ꝛ ex ꝓmo dubio recitato sup tex. ꝓmo infert Inn. q; si citatus coraz alijs iudicibus nihil opponat:lz vadat coram scōis:ꝛ faciat ꝓmam ꝑtem citare coram eis.l.scōis si ꝓmus q; fecit citari vadat coram scōis citantibus:ꝛ op ponat q; ad eos si spectat cognoscere: lz ad ꝓmos q; ꝛ̄ ꝓ mos nihil oppositum est:recte opponit:ꝛ valebit proces sus coram ꝓmis citantibus. Si opponit ꝛ̄ scōos citantes de ꝓmio lria:ꝛ nihil aliud dicat poterit cognoscere an sua sit iurisdictio:ꝛ nō ꝓcedit practica decre. Si opponat q; lra sue derogāt istis quaꝛ auctoritate scōus citat lz dicat q; ad eū solu nō spectat hoc cognoscere:lz q; conveniant: tunc procedit practica decre. Infert secundo q; si ambo citati ꝓmus in data coraz scōis:ꝛ scōs coraz ꝓmis quibz op ponat de lria sua:ꝛ nihil aliud dicat:poterunt ambo co gnoscere an sua sit iurisdictio:ꝛ si deuēiāt ad sniaz ꝛ̄rias scōs sua nō valebit ꝓma sic.ij.q.vij.§.diffinitiva fm Inn. credo q; ultima valeret:si index nō est certificatus aliter ꝓ illa que scripsi de re iudi.iter mōasteriū. No.tñ Inno.q; ap te bic lz sniam ꝛ̄ sniam non valere etiam in diversis instā tijs:dic vt dixi in dicto.c.inter monasterium:debent ergo oppōere modo de quo dixi.ō.rex.i ꝓmo dubio. ¶ Per hoc tertio infert:q; cepto dubio coraz primis:citat ꝓmus in data coram scōis:an habeat locum practica decre. Re citat Jo.an.Inno.dicere q; nō:lz poterit opponere:iudi cium est ceptum coram ꝓmis: vos nō potestis vos ō hoc intromittere:q; spectat ad primos:ipse hoc improbat di cēs:q; vsq; ad cōclusionē in cā sup dubio lrarū debebūt admitti scōi in cognitione cāe: ꝛ sic ꝓcedit decre.[at] hoc credo si nō in principali sit ꝓcessus:lz sup hoc an sit index q; ea q; sit dubium de viribus lraruz:nascit ius opponen di ꝑ hāc decre.igit̄ post lit]. contest]. nō poterit opponi:q; ꝑputari potuit parti que potuit excutere ius opponēdi: ꝛ nō fecit: vt in.c.ē.].ō elec. Intelligat Jo.an.q; inceptum est negociū sup bocan sit index sup ñ principali. ¶ Hoc puto verum q; primum iudicium est ceptum coraz scōis. Sz si esset ceptum coram primis:ꝛ opponeret q; scōs recu sant ꝓmis:adhuc admitteretur post lit] contes. vsq; ad cō clusiōez in cā:q; nunc detegit funditus iurisdictio nulla ꝛ potestas.lz ex bono ꝛ equo ante gesta maneāt valida: vt est casus ō resti.spolia.audita: vl verius nō audiet hic op ponens post:ex quo a principio habuit lra s: ꝛ potuit im putari quare ante lit]. contesta.nō opposuit:q; valuit lit] contesta.vt dicto capitulo audita:q; ibi pendente iudicio ꝑtransiit littera s:ꝛ ante imputari non potuit quare non pūtransiit ideo ius opponendi sup venit de novo:vel tene ꝓ mum:q; hec non erat necessaria oppositio lz sola detectio litterarum:ꝛ sic erit mirabile q; licet dilatoria non oppo natur post lit] contest]. tamen hic de tertio admittitur.

¶ Venio ad quartum ꝛ oppono.q; ambo simul cogno scere nō debēt q; hoc videre esse falsum: imo quibz singu lariter dz cognosceꝛ an sua sit iurisdictio ꝛ pōt:vt patet.J .c.sup lria.hoc ꝛ̄rū solvit eadē glo.magna in.v. dici pōt ꝛ aduerte ad eā:q; hec fuit causa dubitādi in hac decre.vi debat enim q; quibz deberet cognoscē an sua sit iurisdictio ꝛ sepatim ꝛ sic debuisset fuisse de pūcto iurie nisi fuisset hec decre.lz q; ipsi citādo ꝛ procedēdo ad cognitōez huius ar ticuli sepatim potuissent venisse ad sniaz ꝛ̄rias ex quibus surrexit quedā intricatio ꝓcessus. Ꝺapa voluit ꝓuidē vt hac forma ꝓcederet. Item hoc factū fuit ne ꝓ eodē negō cio ad diversos traherēt iudices. vide gl.vsq; ibi. Sz huic solutioni non ob.dicit Inno.ꝛ̄rius ꝓcedit quādo vnus ē tñ index hic quando plures quo casu licet de iurie rigore

quilibet possit cognoscere an sua sit iurisdictio. de eqtate ne sequant ōrn processus. seruat q̄ hic & decre. procedit qñ opponit ō vtribus lrārū coꝝ vtriusq; sz si coꝝ alterius tā tu ibi soli possent cognoscere vt in cōtrario. ¶ Cū eadē gl. ubi sz huic solutiōi oppōit & vt q̄ nō debeat hec practica seruari: vt simꝫ debeāt cognoscere. imo nō iudices sz executores: qñ ōria sunt mādata: vident lras & alteras exigū tur. l. c. cum cōtingat. glo. hoc nō soluit dic q̄ qñq; a principio anteq̄ cognoscant in principali reuocat in dubiū de viribus lrārū: & procedendū sm formā huius decre. quandoq; ambo cognoscūt & post cognitionē in executōe iūt māda ōria: & seruanda ē illa. s. decre. cum cōtingat: q̄ tūc executor nō vt iudex sz extraiudiciaſr ō plano se informet de viribus lrarum: & si videat quę alię ꝓualent. illas pre ferat: nec cognoscat iudiciaſr vel pronuntiat: & si est dubiuz ꝓbabile circa lras. remittit vt cognoscant sm practicaz il lius decre. ¶ Venio ad glo. sup verbo deferendū & op. q̄ iudices deferre nō ꝓsit nec solidare iurisdictionem alte rius cōiudicū: q̄ & solidare & prorogare iurisdictionez de pendet a pribus nō a iudice: vt pz ō offi. dele. P. & G. & c. de cāis. Glo. hoc reuocat in dubiū: an in differēdo exi gat cōsensus partiū. glo. dicit q̄ sic. de honestate. idē Inno. q̄ hec potestas eis data a iure. vel sic sm q̄ quidam no lunt dicere: si agit de delatiōe irreuocabili: exigit ꝓsensus partis: sz in delatiōe reuocabili nō: q̄ si iudices deferunt sibi inuicem ꝓsit: sz ptes que non consenserunt ꝓsit recusa re. hoc dictum non placet Inno. vnde dicit siue partes cō sentiant siue non tamen habeant potestatem iudices per hanc decre. deferre deferendo factū q̄ vult ius ideo si pōt appellari. Item q̄ non interest partis quis sit iudex q̄ verisimile est q̄ quilibet iustitiam ministrabit. Hosti. re probat hanc rōnem: q̄ interest multum iudicem ꝓpicium habere: saltem in arbitrario. tenet Inno. p primam rōnem q̄ nō poterit appellari: nec requirit consensus partiū. ex quo iudices faciunt iure premittente. fateor q̄ rō ſcōa pos sit cauillari p ꝓdicta. dicit Inno. q̄ cum vterq; istorum pē deat. dubio bz iurisdictionem vtriusq; iudicis. iurisdictio pōt prorogari. Et attende ipse dicit verum vbi lre non sunt pētate: sz cis pētatis si fūt facte ꝓpter motu: q̄ deficit fūdamentum iurisdictio prorogari nō posset: q̄ esset quasi nō p pactum primatorum. l. c. significantibus. de offi. dele. & l. pua torum. ff. de iurisd. om. iudi. ¶ Venio ad tertiam glo. & q̄ ro cum ea q̄d si discordant forte q̄ ex vna parte consistāt plures q̄ ex alia: nunqd debent arbitri eligi. gl. dicit q̄ si discordant sz plures ex vna pte consistant nō stabitur ma ioris partis: sz arbitrij debent eligi. p q̄ glo. concludit q̄ si semp in agē dia p plures stat maiori pti: & dat pces casus in quibus nō standum maiori parti. Primus in causa cōi de b. Joe de iudi. non pōt. Alij casus sunt clari. ¶ Op. cuz ea dem glo. ubi sz q̄: q̄ standum maiori parti plurium: vt pz. Irv. di. c. i. j. & ij. ff. ō re iudi. duo ex tribus. ff. ad muni. l. q̄ ma ior. de elec. q̄ pp. ¶ So. dicit gl. regulr standum est ma ioris pti. fallit in aliquibus casibus: & in isto est ei ſpalitas: q̄ absurdū esset q̄ si plures iudices sunt ex vna pte: & pau ciores ex altera q̄ standum maioris pti iudicum ex vna pte cō sistentium. Item q̄ illi plures ex vna pte habēt eādem iu risdictiōem cum illis q̄ sunt ex alia: sz pauciores sint: & illi quales illis pluribus nō: ergo sz plures standō dicto iudi cum alterius ptis alias q̄ habent parilem ptātez repugnā tibus. Item q̄ si plures iudicarent p se: suspecti essent: q̄ viderent̄ pro se ingerere opus fuit. Si ō se videret̄ a se abdicare iurisdictionez: qđ facere non ꝓsit. Joe de offi. dele. pastoralis: ideo arbitrii eligunt̄. vnde dicit glo. q̄ si iudi ces forent bincide pares. staret̄ maioris pti eorum. Hoc vl timū nō placz. Hosti. q̄ hec decre. dicere vt q̄ recurrēdū sit ad arbitros. dic sm Alin. Compos. & Ab. q̄ sunt. vj. ca sus. Primus q̄ si iudices dati p primas iudicāt p suis cli entulis. secundi dati p secundas p suis: tunc itur ad arbi tros. Secundus q̄ si ꝓmi pronuntiant p lras secundorum & scōi p lras ꝓmorū. Tertius casus q̄ vnus de duobus da tis p primū & ptum concordat cum tribus datis p aliud. Quartus q̄ duo ex tribus datis p secundum concordāt cum duobus datis p primum non tur ad arbitros: q̄ stat iudicio illorum duorum q̄ sunt dati p lras: cum quibus cō cordāt duo ex tribus: vel iudicio illoꝝ trium cū qbus vnus ex duobus concordat. Quintus q̄ duo ex datis p vnum & ptum ꝓcordant cum vno ex tribus datis p aliud. dubi tabilis est casus. Sz dicit Alin. q̄ tur ad arbitros: q̄ ex q̄ remanet maior pars datorum p vnum & ptum. s. duo ex tri bus: pinde est ac si oēs cōcordarēt. Sextus q̄ cōcordat vnus ex duobus & vnus ex tribus ab alia pte. vnus ex duo bus & duo de tribus. casus ē dubitabilis: sz putat Alin. q̄ ꝓualeant duo ex tribus. Compos. dicit q̄ omni casu quo ē discordia tur ad arbitros & concor. Hosti. nisi maior pa vnius & pti. cum maiore pte alterius & pti cōcordent: q̄ vbi hec discordia & vbi maior pars est oēs esse censent. ff. de re iudi. l. duo. si ex duobus vnus nō est maior pars: vñ si ta li numero discordarent in diffinitiva essent in pendenti: de re iudi. c. ñ. sz hoc nō pareret q̄ q̄dam dicunt q̄ si vnus ē in & pto & ꝓcordet ex altera pte vnius de tribus. dñ vt q̄ nō cetur ad arbitros. Alij cōtra exigūt plenam cōcordi am. Jo. an. nihil approbat. mihi placet opi. Compos. Et ad ōrum & deo qñq; actus exercitum spectat ad vnum corpus vel plura in vnū confusa: tra q̄ corpora nō mane rēt integra: & tūc staret maiori pti respectu eius. ¶ Qñq; plura corpora simul vniunt̄ ad actum vnū integra manen tia & non confusa: & tūc vt dicit glo. quodlibet corpus bz vnam vocē integrā: q̄ attendit corpus & non numerus p sonaz: & potestas siue vocis est in quolibet corpore: ita q̄ separata ab alia op3 ergo q̄ volens maiorē ptē hāt maio rem ptem cuiusq; corporis: & hec est ipsa veritas. Ad hoc q̄ no. Joe de elec. scriptū: & alibi non est hic casus sic clarus cui fortiter obuiat. c. i. de probis: sz & ndi in. d. c. scriptū. ¶ Venio ad glo. vltimā huius §. & q̄ro q̄d si arbitri dēt iurisdictōez nō habentibus: dicit glo. q̄ tenebit sententia illoꝝ iudicum q̄ facti sunt iudices nisi fit appellatū. ij. q. vj. §. diffinitiua: & est rō q̄ p vtraq; lras data ē iurisdictō hoc verum dicit Jo. an. nisi error iuris sit expressus in sentē tia: vt q̄ dicit p alias lras nullis lris veritati & iustitie pre iudicantibus primas revocari: vt. l. de confir. vtil. vel inutil. bone: vel q̄ nō teneat facere mentōem de processu. ō re iudi. inter monasterium & dato q̄ alias nō valeant lre. validabū tur p hanc pronuntiationem: & si appellat ab arbitris ap pellabit ad Papā. ō offi. dele. ab arbitris. li. vj.

Quoniam.

¶ Casus p gñalem clausulam posita in & pro. delegatus ante expressiōez psonaz vel rei in eas iurisdictiōez non exercet valet & spāle & ptum q̄ ante expressionem ꝓdictam con ueniendi p clausulam ea tacita lras impetravit hoc dicit. ¶ Consultatio & & nsio. scōa ibi nos igitur. ¶ Premit te q̄ quedā sunt & pta spālia que impetrant ō aliquā psonam specifice & sup aliq̄ re specifica. Quedam sunt & pta habēta clausulas gñales circa psonas: nō q̄ sic impetrat Titius iudicē delegatū sup tali re ō Gayus & quosdā alios. Quedaz sunt gñalia circa res: vt q̄ impetrat aliqs ō alı quem sup tali fundo & quibusdam aliis rebus. Qñq; bz clausulam generalez quo ad psonas & res: vt q̄ impetrat talis ō talez & quosdā alios sup tali re & quibusdā aliis. Ité premitte q̄ si psona specifica ō q̄ impetrat impetrat ad alios iu dices in causa specifica. an valeat lre scōe. dic vt in. c. cum q̄. Quid āt si psona ō quam gñaliter impetrat hic decidit pono igit casum. Quidam impetravit & ptum ad lites in quo obtinuit iudicez delegatum ō quēdam sup aliqua re cū clausulis gñalibus quo ad psonas q̄ impetrauit iudi cem ō Ticiū & adiecit & quosdaz alios quo ad res vt sup tali re & quibusdaz aliis &c. Ratio dubij: quia ex quo per

ſone ꝛ reo erant icerte nō videbaſ aliquā bſe iuriſdictionem quo ad exercitū ſz habet habitū ꝛ cōditionalē cum certificabunt: ſcō videbaſ ꝙ cū impetret ſuper comprehenſio rebus in clauſula vel pſonis: ꝙ ſcōz nō valeat tāqz detrahēo pmo. rō decidēdi: qz hec detractio nō ē multū ꝓ iudicialis: ꝛ ē ſpeciei ad genus: vnde cū nō tollaſ eiusz actualis iuriſdictio valz ſcōm. ¶ No. pmo ꝙ in ℞ptis quādoqz apponiſ clauſula idefinita pſonarū: qñqz rerum: ꝛ forma hic habetur: ꝛ de hac diſputaſ hic. ꝛ j. c. ſedes co. ti. ꝛ. c. cuz in multis. li. vj. ¶ No. ſecūdo ꝙ generi derogat ſpecies: ꝛ ad hoc regula generi p ſpeciē ꝛc. de regu. iuris. li. vi. ¶ No. tertio ꝙ in detractiōe generis ad ſpeciez: ꝛ ſpeciei ad genus: nō ē neceſſaria mentio generis: ꝛ valz i ℞ptis ipetratio ſpecialis. nō facta mentione de genere. ¶ No. ergo ꝙ ad deciſionē vnius queſtionis qñqz ꝓſequēter ſequit deciſio alterius. ¶ No. ꝙ ſcōe ſpāles ꝛ pmas generales ipſo iure eneruant ꝛ eximūt in illa ſpecie iuriſdictionē a pmis: ꝛ no. ꝙ puatio ꝓſupponit habitum. ¶ No. quarto ꝙ appoſita clauſula generali in lris habz iuriſdictiōez iudex ante pſonarum vel rerum expreſſionē: ſup pſonis cōtentis in clauſula intelligenda: ꝙ illa verba rebus vel pſonis exprimēdis nō notēt expreſſiōis actum ſz pſonas exprimēdas: vel bz iuriſdictionem ſuper rebus ꝛ pſonis exprimendis: ideſt ſup hoc vt exprimantur pſonē: ꝛ ſic notēt verba expreſſionis actū: ꝛ no. ꝙ iuriſdictōis exercitū nō habēt in perſonas exprimēdas antequam actualiter exprimant. ¶ No. hic Jo. an. caſuz in quo qs bz iuriſdictionē ſine exercitio: ꝛ inducebat dominus ſuus hūc finē: ꝙ patronus antequā vacet eccleſia nō pōt cōmittere vices ſuas in pñtādo: ſz glo. facit hic ꝫ de quo dicetur j. ō conceſ. preben. c. fi. quo ſunt hic principaliter dicta. Primo ꝙ ℞ptum ſm ſpeciale valet ſuper vna vel cōtra vnā pſonam de contentis ſub clauſula generali nō facta mentiōe de pmo. Scōo ꝙ bz delegatus iuriſdictionem habitu ſup rebus ꝛ pſonis exprimendis: ſz nō habeat actu quo ad exercitū. ¶ Venio ad pmū ꝛ op. cum glo. ꝙ non valeat ℞ptū ſpāle contra generale. ō. c. cum cordinem. glo. dicit ibi ℞ptū ſpeciale erat ſcōm ius: ꝛ ꝫ pūlegiū: ideo nō valet: qz ius nō derogat pūlegio. niſi de illo fiat mentio hic erat ſcōm ꝛ primū ſm ius: ꝛ hec eſt truſa. dic ꝙ in. c. cū ordinem. agit de vicio formē hic ō vicio ſurreptiōis vt ibi dicit. ¶ Sed p. ꝙ nō enerueſ iuriſdictio p ſecundas: ſz ſteſ pñtationi ꝛ citatiōi. de ap. vt debitus. So. intellige ꝙ eneruaſ ſi fiat citatio pius p ſcōas ſpeciales qz p primas generales hoc nō placet qz ſtante ipetratione ſpāli ſpecies exiuiſ a genere: vnde genus ad illā reſtringit ꝛ ſic per generales non poteſt dari poſſeſſio: ꝛ hoc tenet Jo. mo. de ℞p. ſup ℞ica. li. vj. allegat qz paria ſunt nō habere iuriſdictionem vel habere ꝛ nō comprehendere cām ſpecialē. exemplū de offi. dele. cū olim. de legi. cute. l. inueſtato cum ſq. ¶ Sed p. ꝙ imo tales lre generales vez debeant habē effectū niſi ſint ſpāles impetrate. Nam vt dicit Jo. an. bz ꝙ Hoſti. dicit p deret ipetrās ſpeciales vires huius ℞ptiq; durāte eodē iudicio nō poteſt reus reconuenire actorem coram alio iudice extraneum ſup alia cauſa. p. c. diſpendia. Idē dicit econuerſo. ſi habet ℞ptum ſpāle conueniat actorem q̄ hz clauſulam generalem ꝙ nō poterit etiam ſuper alia re interim reconuenire ſpāliter impetrantez. So. qdā dixerunt pp hoc ꝙ in effectu hic ℣. erit revocatus: qz ſz valeat impetratio non poterit vti. niſi dicaſ ꝙ habeat locū re integra. vel ꝓcedit qñ habēs lras generales cōuēit habentē ſpeciales ſuper re expreſſa in generalibus: ꝛ lata ſē tentia vult ipſuz cōuenire ſup illa re ſuper qua cōceſſe fūt ſpeciales. Tu dic ꝙ bodie ꝓcedit. ℣. quando impetrans ſpāles nō erat expreſſus in generalibus. nec aliam cauſaz habz cā ipſe qui impetrauit gñales: niſi illam ſuper qua ſunt impetrate ſpeciales. ¶ Quero facta ē impetratio ꝫ plures vel ſuper pluribus rebus p clauſulā generalem an poſſit ſeparatim agi p̄tius ꝫ vnuz. poſtea contra alium: ꝛ an p̄tius pro vna re: ſecūdo p alia. dicit Jnno. ꝙ ſic. nō ob. de offi. dele. in lris: qz per pnuntiationem ꝫ vnum vel ſup vna re. nō pōt dici ꝙ ſit fūctus officio. exquo ſup toto nō pnunciauit. allegat in ꝫrtū. ō. c. ad hec. ibi ſolutū eſt. de b tamē dic vt no. j. c. ij. e. ti. li. vi. in glo. ſup verbo quorum. ¶ Quero ſcōo qd ſi ſup vna re ſpecifice impetret ꝫ quēdaz ꝛ quoſdā alios: ꝛ ſic ſubſit clauſula generalis quo ad perſonas tm̄: vnus aūt de cōtēto ſub clauſula ipetret ſup eadē re an valeat impetratio. Concludē ſecūdū Jnno. ꝙ qñqz ſit impetratio p contentū ſub clauſula ſup re ſpecifica tā illo qui ſub clauſula continet ſpecificato: ꝛ expreſſo ꝛ citato: ꝛ nō valet impetratio eius: nō ex viribus huius decre. ſz aūct. ꝛ conſequēter. C. de ſnīja ꝛ interlo. om. u. ꝛ. c. fi. de ℞ptis. diſpēdia. li. vj. ¶ Quid ſi dato ꝙ ḡo pēdeñ. pma cauſa ſup qua fuit citatus. nō poſſit conuēire ꝛ agere contra primo impetrantē: an ſaltem finita cā cōuentionis ſuper illa re. p ſcōas lras poſſit illum reconuenire. alias qō no. j. ō offi. dele. prudentiā. §. ſexta. inſtitu. q. mo. teſta. infr. §. nō tm̄. ff. de iniuſto irritoqz teſtō. l. poſthum⁹ vbi ab initio inutile validaſ ceſſante impedimento. Jnn. hoc tenet j. c. ſuper lris: ꝛ qz tempus date inſpicit. ō. e. eam te. ℞ndeſ ꝙ hec ꝫria ꝓcedunt quando tpre impetrati ꝓceſſus teſtaméti ꝛ mortis ꝓceſſus erat legitimus: in caſu autē noſtro erat illegitimus tpe impetratiōis. Compoſ. ſz ꝙ ſz potuit impetrare ℞ptum. vt vteref impetrans cōuentiōe finita ꝛ nō ꝓbus nec aliquo iure ꝓhiberur ipetratio: ſz cōuentio vl tractatio. hec queſtio ponit in ſpec. ō re conuentiōe. §. i. v. qd ſi ipſe: ſz modo eſt expedita p de cre. diſpendia. de ℞ptis. li. vi. ꝛ per illum tex. videſ dicendus ꝙ nō valet impetratio: ꝛ ſic vera opi. Jnno. Qñqz ſcōa ipetratio ē facta p eius pſone expreſſionē ꝛ nominatiōez coram iudicibus: ꝛ idem vt nō valeat impetratio. Quādoqz ante expreſſionē pſone fuit facta impetratio: ꝛ tunc aut pſona ſcōa impetrans aliquam habz cōitatem in re ſup qua fit impetratio: cum eo q fuit expreſſus: rōne cuius poterat ius ſuū deducere coram pmis iudicibus: ꝛ ſic rō ne rei iudicē poterāt dici cōmūes: ita ꝙ ius ſup quo nūc agit erat cōnexū iuri deducto vel deducēdo per primum impetrantē ſup illa re: qđ poteſt eſſe vel rōe cōitatis rei. ꝛ actionis: vt ē actio p ſocio fam̄. ber. cōi diui. vl actōe tutele vel reſti. in integ. §. fi. vt ſe ab bere. abſti. aūt. ſi omēs. Vel rōne idiuiduitatis rei vel iuris. de quo agit. vbi eſt idē negocium: idem ius: ꝛ eadem cauſa defenſionis: ꝛ iuuat cōi iure. de ap. ſi vna: ꝛ in omnibus cāibus in quibus ratiōe cōmūiōis iuris deduci i iudicio nō noiatus absq; ipetratiōe agē potuiſſet: coram pmis iudicibus: ꝛ ſi ipetret ſup cōfirmatōe electionis: cui poſſunt ſe plures opponere ꝛ tūc nō valebit impetratio coram aliis iudicibus: quia pp cōitatē iuris pmus ℞ptum ſe extendebat ad eum: ꝛ ſic ē aliud ſurreptitiū: ideo nō valet: ꝛ ſic nō ꝓcedit caſus decre. Sed ät impetrat ſup illa re: ꝛ iure ſeparato ab illo: ſuper quo ipetrauit pmus cita ꝙ pmoz iuriſdictio nullo modo ad hoc ſe extēdebat: ꝛ tūc dicit ꝙ valet impetratio alias ſe queref ꝙ fruſtraref agendi ptās: qz nō poſſet impetrare nec etiā agere poſſet de illa re coram ordinario eadem. rōne: ergo ꝛ poterit ipetrare: ꝛ coram iudice ordinario agere: ꝛ ſi pmo incepit q̄ citetur per lras generales valebūt lre ꝓceſſus coram eis date ꝙ vti nō poſtpoſuerit pmus dolo vel negligentia. ſcōm Jnno. ¶ Venio ad ſcōaz ptē dicit hic ꝙ ex ſolutōe pme queſtiōis ſcōa ē ſoluta. ¶ Quero qūo declarat glo. ꝛ doc. ꝙ ſoluit p verbū eneruatur: nā ſi eneruatur ergo iuriſdictionem habebat: aliās qō non eſt eneruari nō poteſt: qz puatio preſuppone habitū. ā. e. cū acceſſiſſent. ¶ Sed p. ſecundo cū glo. ꝙ nō videaſ eneruata iuriſdictio a pmis p cōmiſſionē factā ſcōis: qz non videtur itērio paſſe revocādi pmas. So. qō imo. q̄ſtū ad illā ſpeciē. ¶ Quero an iudices delegati poſſint quo ad reos vl ꝓſo-

nas non expressas cũ alteri delegare dicit glo. q̃ videt q̃ nõ: qz nemo põt cãm delegare anteq̃s exercitiuz iurisdictionis nãciscatur. ff. de offi. pconsu. l. obseruare. §. vlt. Cõtrarium determinat glo. qz põt cõmittere lz non bz exercitium: qz cõmittit qõ bz & pro hoc facit illa lex obseruare. §. fi. & l. sequen. nam ibi pconsul ante ingressum puintie cõmittit vices suas & tamẽ bz exercitium demuz quando est ingressus sicut & hodie determinat per auc. de collat. §. ad hec: & no. de offi. lega. nouit. super prima glo. circa finẽ glo. tenet Hosti. nõ ob. de ap. romana li. vj. qz ibi sub q̃dictione debebat iurisdictio si appellaret: vñ ibi non bẽbat habitũ iurisdictiõis quo ad determinatas psonas: iõ non põt cõmittere: nec ob. ẽ ocre. q̃ nullũ bz exercitiũ iurisdictionis ante res expressas sup psonis: sed bz exercitiũ sup istis exprimẽdis: & eo q̃ ẽlegauit exercẽt si delegant quo ad certas psonas. Sed si delegant in genere adhuc idez: qz cõmittit exercitiũ sup exprimẽdis. ¶ Quero an ante factã expressionem possit citare psonas sub clausula p̃centes: vel ad res glo. dicit q̃ nõ. v. q. j. c. fi. iõ eni citat & dantur inducie: vt deliberẽt. iij. q. iij. offerat: sed ali expõssionẽ nõ possent deliberare. ergo Hosti. dicit q̃ facta expõssiõe psonaz non rerũ citare põt: sed citatus nõ tenet rñdere p rõnem predictã qui Hosti. dicit q̃ illud. c. vlt. locũ in criminalibus: nõ in ciuilibus: in q̃bus specificari oz in citatorio ea que subijciunt. ¶ Quero an morte delegãtis quo ad psonas nõ expressas expiret iurisdictio delegati. intelligez: vt q̃stio habeat dubitũ: q̃ñ fuit facta citatio sup expõssio. Arguit gl. q̃ nõ expiret p. l. vltimã. C. de quo. re. vbi ppetuata iurisdictione quo ad vnũ cozreuz: ppetuata est quo ad alitũ: glo. finalr pfitit q̃ reuocata censet quo ad personas nõ expressas. hoc tenet Host. & multi alij. Inno. vo videt hoc placere q̃ uaret sup nõ expressis vũmodo primo vti ceperit iurisdictione. p. decre. gratum. de offi. dele. remittit rñ ad decre. lz de offi. dele. vbi tenuit cõtrarium dicit q̃ si cã cum psonis & rebus p̃centis sub clausula bz aliquã cõnexitatem cũ expressis psonis vel rebus p̃cedit opi. Inno. hic & ꝓbatur p. l. vlt. C. de quo. re. Si ex toto est separata: tunc tot vident iurisdictiones quot sunt cause & psone & res. ff. de ẽbo. obli. l. scire debemus: & tunc si teneat opi. q̃ exigat citatio ad ppetuandam iurisdictionẽ. vera est opi. q̃ nõ est ppetuata. Si teneat opi. q̃ deterior actus ẽ vt pñtatio ℟pti & acceptatio eius: vel ẽt electio notarij: hoc inducat: vt ppetuet iurisdictio: qõ tenet in. c. preall. lz tunc non video quin ralis actus non sint cõmunes etiam ad cõtentos sub clausula: ideo ꝓpetuata ẽ iurisdictio: nec ob. q̃ in psonis & reb' non detur exercitium aliquod iurisdictionis ante expressionem: vt hic: qz hoc est verum super principali: sed sup ꝓambulis sic. vnde bz actu iurisdictiõez ad faciendas exprimere: res vel psonas: imo plus puto q̃ ẽt non pendeti. aliqua citatõe in specificatis si res vel personas facit exprimi: q̃ sola expressione ꝓpetuata sit iurisdictio. tenẽdo opi. q̃ nõ exigat citatio: sed sufficit exercitiuz iurisdictionis: secus tenendo q̃ exigat citatio: qz iste actus non bz vim citationis: vt tenet hic Inno. & no. archi. de rescriptis. cũ in multis. li. vj. faciunt predicta ad. q. de executore: qui bz potestatẽ quidẽ di ad bñficia in puintia fecit inhibitionem in omnibus ecclesijs. postea mort delegans an possit quidere in alijs vbi ante mortem inhibitio nõ fit fcã: die q̃ si inhibitio erat generalis q̃ qõlibet bñficium puintie poterat includere. lz publicatio fuerit facta i certis locis durabit quo ad bñficia ois eius potestas. cũ vnum sit negocium puisiõis. s. in puintia faciendi: & in parte cepti ut cepti vt. de offi. del. gratum. ff. de neg. gest. l. ad eum actũ. Sed si executor ad vnam vel plures certas ecclesias inhibuisset dicens se velle in altera earz pidere. tunc nec mortuo nec viuẽte mãdatore possz in alio exequi. & remittit infra. c. capitulum. vide de cõcess. prebẽ. executor. libro sexto. vide ad materiam in specu. ꝏ lega. §. finali. versi. idem etiam: & §. videndum. versiculo q̃ si vt.

¶ Vltimo dicit Cõpos. per hanc decre. q̃ tñ valz expõssio facta coram iudice etiã absente aduersario q̃tum si in libello essent expresse res & psone sola tñ expressio sine citatione nõ equparatur citationi p quã iurisdictio ꝓpetuatur de offi. dele. gratum: & c. lz hoc est verum tenẽdo q̃ exigatur citatio vel ille actus expressionis habz inclusum iurisdictionis exercitium: & sic ꝓpetuat ad hoc autem valet expõssio: qz sup expressis impetrari non põt nisi de priuilegijs & clausula generali fiat mẽtio. saluo quod dicit Jo. an. vnum non obmitto quod doc. tenent in. c. statutum. §. cum autem. de rescriptis. lib. vj. Jo. no. & archi.

Edes.

¶ Cetus ꝓ clausulas generales q̃ dã alij & res alie positas in ℟pto nõ cõuenit multitudo nec cõueniunt psone vel res maiores expõssio pceꝝ minores sic nisi maliciose fiat expressio. b. d. ¶ Primo ꝓ merito ꝓstitutionis casuz. Secõ submittit ꝓstitutionẽ ibi nos igit in qua facit q̃stuor: qz primo puidet circa psonas. Secõ circa multitudinẽ. Tertio circa res. Quarto circa fraudulentẽ expressionem: ꝓteꝝ patẽt. ¶ No. primo q̃ decet ꝓncipẽ liberalẽ esse & q̃ gra non sit aburendũ & malitie hoium obuiandũ. ¶ Secõ no. q̃ ꝓ clausulã rez vel psonaz generalẽ nõ possunt ꝙueniri psone maiores expõssio. Nec agit sup maioribus rebus expressis: & sic subiectum genus vnã actionẽ speciez ex modo alo ex mẽte restrigit gen' ad species in quãtitate & qualitate pares expressio. ¶ No. differentiam inter clausulam rez & clausulam psonarum: qz in clausula psonaz non inducunt maiores expõssio: & ẽ ipso iure quo ad illas nõ tribuit iurisdictio: sz in clausula rerũ maiores res expressio vident includi: sz agẽs sup eis nõ audit: & sic tribuit iurisdictionem. nec obstat exceptio ẽm Joã. an. rõ qz de iure genus cõprehendit maiora expressio. ponderandũ est ergo iuꝝ pbibens. hoc quomõ loquatur ad cognoscendũ: an iurisdictio tribuat vel non. & no. q̃ p hec ẽba non audiat talis inducit iuꝝ dilatorie. ¶ No. quarto q̃ p clausulam psonaz nõ põt inestrenata multitudo contineri. ¶ No. quinto q̃ expressio maioribus psonis in fraudẽ quas alias conuenire nõ intẽdit. non possunt conueniri minores vel pares. ¶ Et no. q̃ mẽdaz precatoz caret impetratio: & sic videt q̃ subreptio viciet ipso iure: vt patet ex illo ẽbo penitus. ¶ Sed vide vt dixi. õ. c. ceterum. Alique glo. hic attingunt ife ẽclaratione aliq̃ attingũt materiã. ¶ In gl. i. in fi. Hosti. dicit q̃ gra ẽt in hoc cõfiditur: qz excõmunicat' cui ecclesie gra subtracta ẽ. nõ põt impetrare. vt. c. i. e. ti. li. vj. vel scõm alios põt dici q̃ gra ipsius sedis eo qz prelata est cũctis ecclesijs & fidelibus & hac prelationis gra aburunt impetrantes: vel est gratia in eo q̃ possit impetrare volentez remittere ad ordinarium sicut facit pincepo in. l. imperatores. ff. de ap. Hic agit de vi comprehensiua rescriptoruz quo ad clausulas generales & personaruz & rerũ: & primo quo ad qualitatem: secõ quo ad numerum. ¶ Videamus aliqua primo circa clausulã personaruz. Secũdo circa clausulaz rerũ. Tertio tangiz circa vtraq̃: & iste tria virtualiter tanguntur cum tertia gl. ¶ Omissis ergo glosis exaggerantibus quas videbitis ꝓte. Circa clausulã psonarũ tãguntur duo: primo q̃ maiores expõssio nõ includunt i clausula: sed pres vel minores ntñ frano notel: secõ q̃ iestrenata nõ põt multitudo in iudicio euocari. ¶ Circa primũ opp. ꝓ clausulã q̃dã alij possunt ꝙueniri maiores expõssio. Dicio q̃ hec indefinita q̃dã oz intelligi indefinite. & sic includit ẽt maiores. Secõ qz hic alij non semp implicant: vñ si dico duo alij latrones fuerũt crucifixi cum xpo. non ẽplicat xpõs latro. ad hoc. lui. di. zenomanẽses. ¶ So. dicit q̃

dictio alij: nō facit implicationē: & de vi verboꝝ. clausula generalis cōprehēderet psonas maiores expressio: nam & plebis applsone cōprehēdunt senatores & patricij. Insti. de iure naturali. §. plebiscitū igit̄ tē. ¶ Sz attendit mēs loquēntis maxime in materia stricta: genus subsequēs enumerationē alicuius spēi restringit ad mensuram qualitatis & q̄ntitatis spēi enumerate: & hoc é cōis: & ad res & ad psonas: & é causa huius q: omnia q̄ sunt sub genere nō sunt paria rōnis: aliter enim pceditur sup re magna: aliꝫ sup re minima: & aliꝫ ꝫ maiorē & aliꝫ ꝫ minorē: vñ dicē Inn. q nō vtiꝫ hic vbis: imo ꝫz vba sua idē iudicat in materia stricta quod in larga. ¶ Jō vide vba sua q̄ hāc limitationē non parunt: q̄q̄ scribēs hic noluerit sic limitare hic Inno. q in materia larga hoc cōprehendunt in clausula maiora expssio: & in clausula rez & in clausula psonarum: vt si do procuratorē ritum cōtra gayum: & quoslā alios: poterit in clausula agere procurator cōtra maiores expssio similr si detur procurator sup talibus: & q̄buslaz alijs poterit agere sup maioribus expssio: & idē dicit in cōtractibus: & rō q: hoc é de ppria significatione vocabuloꝝ quā nō est recedēdum nisi reperiatur contrariū in iure dispositum: q̄ dicit fuisse ℞ statutū in odiū abutentiū quod é cōtra id qō in iudicio non ꝫz cē acceptio psonaꝝ: sit ergo hoc spāle in rescriptis huic victo obstat. c. nō pōr. de procu. in cle. & l. ff. ō vino & oleo lega. vbi si lego vinū & omnia dulcia. intelligit de dulcibus quo ad vinū tantum. ad hoc cle. fi. potest. de procu. in cle. vbi si datur procurator enumeratis cāsibus exigentibus spāle mandatum non comprehendunt casus ponderosiores expressio in dicta clementi. Glo. voluit solvere contrarium: quam multi non intelligunt: vt puto & in saluando hoc dictum facit differentiam an precedat enumeratio cārum nō requirentium speciale mandatuꝫ & genus subsequēs cōprehēdit maiora expssio: & sic precedit dictū Inn. an precedat enumeratio casuū requirentiū spāle mandatū & subnitat clausula generalis & nō cōprehēdūtur maiora expressio sic loquit cle. que cōiter nō ppēditur. ratio scolasticoꝝ multorū inuoluunt sup intellectu glo.

¶ Sz ratio pōt cē duplex: q: quādo in clausula agūtur cōprehēdi cāsus exigentes speciale mandatuꝫ satis fatigat cla in cōprehēdēdo casus exigentes speciale mandatū absq; qō cōprehēdat alios maiores. Jtē mā casuū requirentium spāle mandatū é stricti iuris: q: cōiter nō venūt n. si exprimant: maxime q̄n casus sunt odiosi: & qui facit cadere in penā opponēte vt opponere crimina ideo tunc in materia stricta pceditur hec decre. & modo intelligo illā glo. ad ℞. l. fi. procurator. ff. de cōdi. indebi. l. ii. §. fi. procurator. ff. qō cuiusq; iuris. & ō elec. fi. cōprōmissarius. li. vi. vnde dic q̄q; genus pferē vel indefinita absq; aliq̄ enumeratiōe spēi uꝫ & generaliꝫ intelligit: nisi subsit rō restringēdi: plures cāsus habeo. ē. de consti. c. i. & c. fi. & dicit glo. in dcā cle. nō pōt in vbo grauiora. allegat. ff. de procu. l. i. ¶ Quādoq; genus pferē cum aliqua enumeratione specierum: & quando q; ampliat genus ad ea que nō comprehēderent in genere vt no. in. c. qui ad agendū. de procu. li. vi. ¶ Quādoq; restringit: vt hic. ¶ Hunquid aūt quādo restringit semp restringat: dic q̄q; inter spēa enumerata: & quod agit in clausula gēali cōprehēdēdi dat excessus in quātitate & qlitate & q; agunt comphendit: sed excedūt in qualitate et q̄ntitate: que specificant. ¶ Quādoq; dat excessus i qualitate tm̄. Quandoq; datur excessus seu diuersitas in qualitate. Quandoq; dat diuersitas in quantitate. Quādoq; dat diuersitas qualitatis in pte tm̄: & in parte conuenientia. Postmo cāu si agitur comphendi spēa extendēdo q̄litate & q̄ntitate diuersas: siue in materia larga: siue stricta: si comphendunt: vt dicto §. cui dulcia: & dicta de. nō potest nā ibi erant cāus diuersi in quātitate & graviores expssio in qualitate: q: faciēbāt incidere in penam: q nō alij. Hec vā sunt nisi forte ad clausulam generalē adiungat aliq̄ cō-

dictio seu additio collectiua seu ampliatiua ex sui natura maiora expssio: vt si impetro sup pcuratiōe & alijs iurib⁹ archidiaconalibus: p istaz archidiaconalibus: includit in futurio & destructio: que maior é q̄s sit procuratio: vt no. Inno. de offi. archidi. dilecto: & addiciat additio restringēdo restringit: vnde si impetro cōtra epm & cōtra alios clicos. comphendit clericos & nō epos propter naturam adiunctiꝫ doc. hoc ideo dicūt doc. hic: q si ex̄pso predio volo comphendere decimas: nō possum: q: diuersuz est q̄ntitate & qualitate. Jdē dicunt q impetratione facta expressione de mercenario: nō poterit cōueniri dñs: & q alijs præest: q: hic differt qualitate & q̄ntitate. de mili. c. ij. per hoc dicunt doc. ō offi. dele. cum olim q expressa realis: nō poterit agi psonali q: reali agere psonalē dignus: & sunt diuerse q̄litates. Jtē ex quo dicit Inno. de offi. dele. cū olim. q expressio ciuilibus actionibus etiā ex crimine non poterit agi sup criminalibus ex clausula. ¶ Hunqd aūt in dubio ic̄ludant criminales: ibidē per Inno. & no. de Rpti⁹ dispendia. li. vi. de q̄bus dic vt ibi: & cōcludere videntur q includūtur: & ℞ procedunt in materia larga & stricta: quia quo ad hoc nō est differentia. ¶ Quandoq; datur excessus in sola quantitate: & tunc in materia larga comprehenditur in genere vnum si lego tale vinum & omnia dulcia cōprehēdunt vina dulcia: licet non alia separate nature dulcia sic intelligo. Inno. hic de of. archi. dilecto. in materia libelli que iuncta é de causa posse. cū ecclesia: in materia aūt non stricta non cōprehēdunt: si ad expressa in tacite comprehēsa dant excessus in sola quātitate: & sic intelligi potest cle. non pōr. vbi expressio aliquibus exigentibus speciale non comprehenduntur maiora exigentia speciale mandatum: quia requirentia speciale mandatum sunt stricti iuris: per hoc dicunt doc. hic: q expressa certa q̄ntitate hic in maiori valde non possz p eam cōueniri: ꝫz si modico maior esset secus: quod aūt sit modicū maior relinquit arbitrio iudicantis: p hoc pz fm doc. q si impetrat expressio clericie primi ordinis: si poterāt p clausulam cōueniri clerici scōi ordinis: hec vera quādo inter expssaz & cōprehēsaz dat excessus in q̄ntitate vt q: agit comphendere minora expressio: ꝫz si agit comphendere maiora bñ comphendunt: vnde expresso epo sub cla quidam alius comprehendi potest clericus. Leo. Rodolphus: nisi forte minora differant etiā qualitate. no. glo. in cle. nō potest: que dicit q si expressi cām fidei vel episcopalē nō comphēderent in procuratorio opponere crimina vel defectus. ¶ Q̄nq; inter expssa & ea que sub clausula agitur comphendi: dat diuersitas in q̄litate: & adhuc nō comprehēdunt: vt dicto §. cui dulcia: etiā in materia larga: q̄ est vez quādo qualitas est multū diuersa: quādo aūt sic̄ nō pōt dari certa doctrina: ideo arbitrio iudicantis relinquo in materia larga: facit q̄ no. Inno. de offi. archi. dilecto: vbi si petat obedientiā & alia epalia iura: nō cōprehēdunt epalia nō iure debita: vel non possidebilia. de iure cōi. ꝫz cōsuetudinaria: q: enumerata sunt possidebilia. ō iure cōi. Jtē in donatiōe latissime iuris: dic de iure pa. ex līra in glo. i. vbi si donat epus villam cum omnibus iuribus nō censet donare epalia spiritualia vt decimas & similia. Et p ℞ dicūt hic doc. q expresso potente diuino in clausula: nō comphendit potēs dignitate ꝫz quidā contra: per hoc dicit Ab. q nominato clerico: nō pōt conueniri laicus: q: diuersus qualitate: per hoc dicit spe. in ti. de Rpt. pñtatione. §. rōne quoq;. v. si exprimat. x. colr. q expressa re corporali non venit in clausula incorporalis & q expresso clico nō comprehendit in cla monachus. Jtem expresso epo vl archiepo nō conuenit dux vel baro Imperatoris: vt dicit spe. in loco palle. in. v. Jtē no. vbi ēt dicit q expresso clerico nō cōuenitur monachus nec econuerso: vbi i. v. Jtē no. i. §. rōne quoq; fortius. v. Jtē cū dicit q priorissa. vbi dicit

Jo.an.q̄ stilus curie bꝫ q̄ enumeratis clericis per clausulam generalem: comprehendit religiosus: q̄ licet sint qualitates diuerse: tñ non multum differunt: q̄ sub eōdē genere. xij. q. i. duo sunt. vbi no. q̄ duo sunt genera personarum scilicet clericoꝝ & laicoꝝ: & super verbo clericoꝝ monachi comprehēdunt. ¶ Q̄ñq̄ inter expressa & que agit cōprehēdi nō in totali q̄litate dat diuersitas: ſꝫ in parte participāt de eiusdem qualitate: in pte nō: & comprehendunt in materia larga: vnde si doneꝰ prebenda: & omnia iura ī B loco comprehendunt spiritualia eo q̄ prebēda saltem ī parte habet q̄d spiritualitatis: ſꝫ habeat & rpalia. i. q. iij. si quis obiecerit: hoc no. Jnno. in dicto. c. ex lris. in prima glo. secūdo. hic in eadē glo. tertia vtualiter. ibi nec semper hoc nomen alius: habemus de hac dictione alius. an implicet vñ si tene menti glo. & cōclusionem glo. q̄ quādoq̄ dictio alius ponit inter ea que sunt species oīno oppositę rationi: & tunc nō implicat: vt p̄batur. l. vi. quis nesciat: & hic in exēplo glo. ¶ Quādoq̄ nō sunt oppositę rōnes sed diuersę rōnes: & adhuc nō implicat: puta si dico titi⁹ ē alius a martino: sed diuersitatē notat nō oppositionē. de penit. c. ois. in verbo sacerdote. ad fi. glo. de sen. excō. cum voluntate. ¶ Quādoq̄ ponit inter species partis rōnis & tunc facit positionem & implicationē: vñ si dico testamentū & aliam voluntatem: implicat de voluntate vi p̄me. facit quod no. in antē. de testa. C. de testa. ¶ Quādoq̄ ponit inter genus & speciē: & tunc q̄ñq̄ ampliat: vt in. c. qui ad agendū. de p̄cura. li. vi. ¶ Quādoq̄ restringit genꝰ ad species partis equalitatis expressio: ſm distinctionē. ō. positam: vt hic. ¶ Venio ad examinandas clausulas istas sepatim: & p̄mo clausulam personaꝝ: hic dr q̄ clausula nō cōpbēdat maiores expſſio: qualiter intelligit: nec maioritas nec dignitas: eadē glo. tertia hic declarat & exponit de multiplici dignitate: quā lege & cōclude veritatē: q̄ hoc relin quit arbitrio iudicātis: vt dicit met glo. q̄ nō pōt dari certa doctrina. ¶ Secundo venio ad clausulam rerum & oppo. q̄ hec generalitas reꝫ sup q̄busdā alius viciet Rptum. ō. eo. ad hec. So. dicit glo. sup verbo multitudine: q̄ ibi generalitas non viciat Rptum: ſꝫ iudicis incertitudo: ſꝫ vnum intellectum: vel ſꝫ alium ibi oīa negocia committebant: hic non omnia: & sic futura hic nō comprehendebant: vt ibi dixi. ¶ Tertio erga clausulam psonarum: quero que ē hec multitudo ieffrenata: dicē glo. sup vbo ieffrenatā. & dicunt q̄dā q̄. xl. vt. j. de testi. c. cām: que bodie fuanda de Rptis. cū in multis. li. vi. Sꝫ an hec p̄cedant in clausula reꝫ: vt si possint impetrari nisi super quattuor rebus: dic q̄ non: q̄ hic nō repit cautū: vt no. Jo.an. de Rpt. cum in multis li. vi. ¶ Quarto dicit iuxta finem rer. q̄ si exprimas vnū maiorem in dignitate: vt p hoc descendat ad minorē in dignitate volo & fraude: q̄ non valet impetratio. ¶ Quero igit quō cōstabit de hac fraude. dicit glo. vltima: q̄ eo ipso q̄ discēdit ad equales vel minores antequam commemorat nominatum: ideo repellitur agens: nisi q̄citius pōt conueniat nominatum vel nisi doceat se impeditum quominus possit illum cōuenire: & ꝺꝫ hoc p̄testari: alias repellitur: ſꝫ alii contra. dicit Bin. q̄ cōstabit si probet q̄ impetrator B dixit Jo.an. remitta Leo. cū in multis li. vi. in verbo si ſꝫ illarum: & ibi Jo.an. tenet ſꝫ Bar. bic. contra hanc glo. posset dici q̄ glo. ista p̄cedit: q̄si vult conuenire nulla expressione facta de psonis. glo. aūt illa p̄cedit expressione facta. Anto. de bu.

Extenore.

Nō valēt Rpte ad diuersos impetrate sup eodē negocio ab eodem si vtroq̄ fuerit vsus impetrator. b. d. ¶ Cōmunis diuisio: & ibi nos igitur. ¶ No. primo q̄ post impetrationē & p̄rationē lārum: & etiam post curationem pōt libere desistere actor ab agendo: post libellum aūt porrectū nō pōt. J. de dolo. causam. in aūt. qui semel. C. quomodo & quando iudex: & sic no. q̄ actor pōt Rpto a se impetrato renunciare: etiā sibi p̄itato. Nunq̄d autem possit inuito reo: vide quod nota. Jnno. & Jo.an. de resti. spo. ex cōquestione. ¶ No. secundo q̄ p hec verba volo litigare quis videt liti renūciare: & no. q̄ p renunciationē litigij. lite nondū cepta & nondum libello porrecto: quia nō pōt substantiā actionis nec pōt ius deductū in iudicio: sic limita. l. postq̄ liti. C. de pac. & vide Jnno. j. de renū. veniēs. ¶ No. tertio practicā opponēdi dilatoriā ꝓ iudicem: q̄ pōt dicere vbi nō teneor coram vobis Rndere: q̄ nō estis iudex. ¶ Quarto no. ex vsu litteraꝝ plurīū ad diuersos ab eodē negocio impetratarum: perdit ipse comodū lārum. Et no. q̄ nō sunt nulle ipso iure: ſꝫ solum p̄iudicat comodo & vtilitate eaꝝ: quod intelligo si opponat. ¶ Circa rer. vnū tñ oppono q̄ male p̄nunciauerit papa vt careret comodo lārum vtrarūq̄: q̄ sola exceptio erat opposita contra scōs: & iuxta modum opponendi dicta da est sīa. de ordi. cogni. cū dilectus. de sym. ſꝫ cū ſy. sed hic solum Ab. excepit ꝓ secūdas: & nil cōtra p̄mas igit. ¶ So. dicit doc. q̄ hoc facit iudex ex officio: q̄ potest: ex quo sibi cōstat aliquos in iudicio male versari: & vltra q̄ opponāt partes. de his de quibus sibi cōstat potest ex officio punire. C. de testi. l. nullū. Item q̄ hoc est iuris notorij: si sine ordine iuris p̄cedit: ſꝫ Jnno. ō. c. ceterū in fi. ad hoc de cōsue. cum venerabilis. ¶ No. hoc dictum q̄ sup his que ꝓstant ex actis iudicij: ſꝫ pars formaliter nō opponat: iudex potest ex officio etiā ad comodū p̄tis supplere: vide de ap. ex infinuatiōe: & vide de testi. p tuas. J. de cōsue. ad nr̄am. & de ꝓbe. cum dilectus. Hosti. si dixit q̄ hoc facit rōne cōtractus: vt ō. c. ceterū in fi. opponi etiam q̄ in expensis debeat ꝓdemnari. j. c. fi. So. dic q̄ in expensis debeat ꝓdemnari: licet guil. Azo. velit cōtrarium: quasi satis sit q̄ perdat rescripta: nec iudicabit actus bis in idipm. ad hoc. J. de iudi. at si clericus: sed teneas primum. ¶ Op. tertio q̄ littere altere valeant: & nō ambe sint nulle sup̄a ex. ceteruꝫ. glo. magna p̄sequitur duos casus. primus quādo lre impetrantur ab eodem. secundus quando a diuersis. ¶ Circa p̄mum p̄sequitur duos: p̄mum quādo lre impetrant ad diuersos: scōm quādo ad eosdē. ſꝫ si ad diuersos dic q̄ñq̄ impetrat malicioſe nō ad cautelā sed vt fatiget: & hoc cōstat & neutre valent. Quādoq̄ quis impetrat diuersa Rpta ad diuersos & super eodē negocio: & impetrat ad cautelam & nō malicioſe & hoc cōstat: & alterius tantū vtitur et valent lre quibus vtitur & potest p̄cedere: p q̄s vult: cōiter glo. tenent antiqui: & Jnn. & ipe. de Rpt. p̄sentatiōe. §. i. v. Jtē excipit. Hosti. dicit cōtrarium: q̄ littera p̄derat actum impetratiōis: ergo siue vtatur siue nō vtatur vtriſq̄: vicium est in impetratiōe: & sic si valēt eo q̄ impetrat: nō obstat q̄ possit facere ad cautelā: ne altere p̄dētur: vel moriat q̄ impetrat: q̄ poterat sibi p̄uidere impetrādo sub noie dignitatis: vel faciēdo de primo mētōez in scōo: vel impetrādo plures cū clausula: q̄ si nō omnes. allegabat mētez delegantis a quo surrepticie sūt obtente: nec potest negari Rpta fore diuersa: ex quo sunt vtiles iudices. ff. iudi. sol. l. cum apud. Jo.an. ꝓpi. prima: q̄ non videt aliquod interesse rei: ex quo actor altero solo vtit: et hoc p̄cipue cū vtit primo in cuius impetratiōe certū ē non fore vicium. Si veruꝫ scōo p̄cederet opi. Hosti. & rōnes dicerent q̄ vbi vtit altera tñ: & cōstat q̄ volo impetrauit: neutre valent: & hoc fatetur glo. prima. Si cōstat q̄ dolose nō impetrauit dico q̄ cessat rō. c. quia non est in dolo: ideo valent. Si est dubium dico q̄ si vtit primo nō p̄sumitur dolus ex quo q̄ est securus: & q̄ nō ē vere interesse si vtitur secūdo cū dō p̄sumitur dolus: q̄ est vere interesse: cum p̄me nō extenderentur ad lītes nouiter ortas: secunde autem sic. ¶ Nō ob. q̄ dicit impetrantis: q̄ hoc verū quādo cōstat vel ex vsu patet q̄ dolose impetrauit aliter nō. ¶ Quādo q̄s q̄ impetrat plures lras: & est dubiū an dolose: & tūc si vtit vtriſq̄ dolus p̄sumit: si aūt alterius tantū dolus nō p̄-

ſumitur. ¶ Venio ad ſcõm eãm ꝓmo quãdo lre impetrant ab eodẽ:ſi ad eoſdem:dic qñ q̃ impetrat plures lras ad eoſdẽ:& tunc ſi ſunt diuerſe in data preualent primo:niſi ſcõe faciant mentionẽ de ꝓmiſſo.dicit glo.q̃ nihil intereſt:que valent:hec ẽ mala rõ:q̃ per hoc concluderet cõtra glo.q̃ ꝓme etiam nõ deberent valere:& eſt falſa rõ in ſe q̃ animo intereſt:vt dicit Hoſti.ꝓpter queſtionem ſeu queſtiones nouiter ortas.Quandoq̃ impetrat plures lras ad eoſdẽ in forma & data cõſonãtes:& tũc credẽ ſũt littere. & valent:q̃ non nocet habere plures lras ad cautellã: ſi aut põt q̃ habere plura teſtamẽta eiuſdẽ tenoris.ff.de teſta.vnum teſtñ.cum ſy.ſi ſunt diuerſe lre & aduerſe ad eoſdem:neutre valent:ſed papa conſulitur.de offi.dele. ſane. ¶ Venio ad ſcõm q̃ñ lre impetrant a diuerſis:dic q̃ aut ad eoſdẽ & conſonãtes a diuerſis in data & forma:& valẽt quia eedem lre ſunt:aut forma eſt contraria:& ſupersedendum:donec ꝓfulat ſuperior.de offi.dele.ſane. Hoc verum niſi ꝓmus ſuus tacuerit anno: q̃ tunc valent lre ſcõe .ſ. c. finaũt.Jo.co.plerumq̃.de hoc aũt formãdo tutius aut ſeyñ. remittit.Jo.an.de offi.del.cuz in plures.li.vi. ¶ Quãdo q̃ lre impetrant a diuerſis:& ad diuerſos:& tunc aut ambe ſunt pares in data:& nõ apparet que ꝓme vel ſecũde ambe ſe impediunt. ¶ Hoſti.reputat hoc caſu papaz conſulendum:& hoc dicit etiã ſi forma ſit eadem:cum cauſe proceſſus impediri poſſent:quia diuerſi diuerſa ſentiũt:& poſſet vnus condemnare:& alter abſoluere. ¶ Quandoque ſunt diſpares in data:& tunc ſi per primas non eſt proceſſum:q̃ ſonte ꝓme ſunt inualide:vel tales ꝓra quas poſſet excipi:valent ſcõe:licet nõ faciãt mentionem de primis vt ẽ cãus.ã.co.ex pte.S.ad hoc glo.de cõceſ.ꝓbẽ.cũ noſtris.in.iij.glo. Idẽ Vin.& in hoc differt ℟ptum ab electione.de elec.cõſideraumus. Boſ.cõtra.de ſpon. ex lris: cuius dictũ ponit in regula non patitur.de regulis iuris li. vi. In prima glo.hoc fatet hic quãdo ꝓme non valent vicio impetrantis:q̃ aliq̃d tacuit:ſecus ſi ſine vicio:vt q̃ primi iudices ſunt mortui:non enim ſtat per eoz quominꝰ vtatur. ¶ Quãdoq̃ ꝓme lre ſunt valide & ſcõe impetrant faciẽtes mentionẽ de primis:& ſcõe valent & non ꝓme.ã.c. ceteꝛ:ſi nõ faciunt mentionẽ de ꝓmis:& tũc ſecũde ℟ſiſta ipa valent poſt annum negligentie primo in pñtando per annũ:vt in.c.ſinautem:ante annum autem valent ꝓme & non ſecũde.ã.c.ceteꝛus. ¶ Hodie dicit glo.hoc correctũ: quia attendunt ille que ꝓxime ſunt pñtate:& per eas citatio ſecuta eſt.de appll.vt debitus.de hoc dic vt ibi Inno.f.c. ſ.predicta procedunt quando per neutras eſt proceſſus:ſi autem per alteras eſt proceſſus ſemper valent ꝓme:niſi faciant mentionẽ de primis:& de proceſſu:& lrã.ꝓteſt.ó recuſi.inter monaſterium.de offi.dele.coram. ¶ Quãdoq̃ ñ fit glo.valent ꝓme:& ſunt in pendenti etiã ſecũde pñt vt in eãu.c.cum bone.de ꝓba.vti.vel nun.in fi.finaꝰ gl. dic vt dicit glo.ſi.in.c.cum dilectus.J.de pur.ca.vbi etiam habetur q̃ ſi impetrato delegato impetrans adeat ordinarium perdit ℟ptũ delegationis & extinguit iuriſdictio delegati:adeo q̃ ampliꝰ ad eum reuerti nõ põt:dicit etiã q̃ pdit eãm:ſed ille glo.vz intelligi ſm iſtã:& vide in ſpe. de delega.ℌ.reſtat.v. Idẽ fundo.ad finẽ.v. Anto.de bu.

c **Uim adeo.** Cãus. Nõ valz ℟ptũ impetratũ ad beneficium optinendus.de beneficio impetrantis non facieno mentionẽ.h.d. ¶ Cõmunis diuiſio.ſe tunda ibi cum ſy. ¶ Nõ põderandã ſeriez lrarum:& non ℟ndendũ:niſi bene lege ꝓſpecta & maturata. ¶ Ho.ſecũdo q̃ nõ valent lre ad beneficia in q̃bus quis nõ appellat ſe clericũ vel canonicũ:vel nõ faciat mentionẽ.de pbẽ. & no.q̃ nõ ſufficit facere mentionẽ de pbenda: niſi faciat mẽtionẽ de canonicatu:nec ſufficit facere mẽtionẽ ó canonicatu:niſi fiat mẽtio de pbenda. ¶ Ho.iij.q̃ non clericus ẽ inhabilis ad impetrandũ. ¶ Ho.q̃ i impetratõe ad beneficia ſit neceſſaria mentio clericat⁹:adeo q̃ nõ valet ipetratio:ſz ſit clericus nõ fcã mẽtiõe ó clericatu. ¶ Ho. q̃ ꝑſona inhabilis & indigna vt ad aliõ bñficiũ:ita q̃ eſt ſufficienter bñficiata:vide tex.de offi.ordinarii.in fi. lib. vi. Idẽ hec decre.allegaſ q̃ in lris ſemp ſubintelligaſ clauſula:ſi dignus eſt impetrans. ¶ Quero an valeat impetratio ſcã a nõ clerico ad bñficia.glo.dicit q̃ ſi dixit ſe clericuz nõ valz ipetratio ex quo nõ ẽ.de trãſac.ex lris.vbi de hõc ſi nõ dixit ſe clericũ.cũ ſit.vſt tex.q̃ nõ valet impetratio:qõ credo qñ aliaꝰ ẽ bñficiatus:ſi vero dixit ſe clericuz & nõ eſt:adhuc nõ valz impetratio:q̃ non reputaſ habilis ad eccleſiaſticũ bñficiuz.nec põt in clericoz nũero computari:vt Jo.de inſti.c.ij. Compoſ.hoc vſ placere:q̃ ſi aliqs in cedat cõſuratus vt clericus:valẽt lre ad bñficiuz impetrate:q̃bus ſe dixit clericũ:cũ iam animi deſtinatione ſit clericus. Idẽ quia large clericus dr.i.in ſortez aſſumptus.de ꝓben.cuz ſecundũ. Idẽ cũ quis ſine bñficio ordinari non dz ſequeretur abſurdum cum aliter bñficiũ & ordo cõcurrere nõ poſſunt in vna ꝑſona:ex quo ergo eſt habilis ad ordines:& capax bñficij:ex quo tonſuratus incedit: hoc cõiter nõ tenet:nec ẽt videt tenere. Compoſ.q̃ dixit q̃ ſi aliqs in cedẽs ẽt in habitu tonſure ſi impetrat ſub noie ſcolaris nõ valz niſi ſit clericus.ó quo de trãſac.ex lris.& c.ſi.de ꝓſump. ó quo i ſpe.ó ℟ p.pñtatj.vſu.ſz vbi ſcribit.& de acti. & pe. ℌ.ſup actiõibus.v.ſed nunqd ſcolaris:niſi dicat in lris:facies recipi talem: q̃ cupit mũtie aſſcribi clericali: quo cãu ſz hic Compoſ.q̃ nõ teneret ipz recipere:niſi ſaltem quãdo receperit primã tonſurã:per dictã decre.ij.de inſti. iſto enim cãu valẽt lre:ex quo papa ſic ex certa ſciẽtia ſcribit ꝙ nõ clerico:aliaꝰ nõ.aa hoc vide Inno.in.c.ex lris.ó tranſac. ¶ Ho.finẽ vltime glo.q̃ ꝑſona inhabilis cẽſet ad bñficia.ad hoc ó ꝓben.io cui.li.vi.& vide qõ ibi no.in ꝓma & qrta concluſione.& no.cãm.q̃ non poteſt digne ſeruire cuilibz bñficio.vide quod ſcripſi in de.gr̃e.de ℟pt. ¶ Quid ſi papa ſcienter ſcribit ꝙ indigno.dic q̃ ℟ptũ ꝓſumit ſurrepticiũ.de ẽta.& qualẽ.am re.& ibi vide in prima gloſa.

¶ Si ꝓſtat de certa ſciẽtia vel opponitur.ff.de cõſtr.tu.l. vtilitatẽ.ℌ.i.xij.q.i.ℌ.qui aũt.in fi.niſi tanta eſſz idignitas q̃ ſalus cõſcientie puideri nõ poſſet:quo caſu nõ ẽẽt parendũ.J.de tempo.or.ad aures.cũ ibi no.& de ſen.ex comunica.inquiſitioni. Iſto caſu obediendũ eſſet iuxta no.i dicto.c.inquiſitioni. Anto.de bu.

c **Dulamque.** ¶ Odo ℟pti impetratione recipit a iure cõe:& clauſula in ℟pto poſita ad debitum ſtatum iuris reducetur vbicunq̃ ſituata reperiatur.b.d. ¶ In prima conſultatio ſeu prio conqueſtio. In ſecũda ibi. q̃q̃.hanc diſtinctionẽ ponit Jo.an. tamẽ melius videtur ſcõa para ibi nos: q̃ reſponſio & iudicum inſtructio parendi:id eſt intelligatur precedere. ¶ Ho. primo duplicem modũ cõtumatie:vnam nõ veniẽdo:& aliam in nõ parendo:tamẽ maior dicitur cõtumatia que committit in nõ veniẽdo:q̃ in nõ parendo:quia in prima non admittit appellatio.in ſecũda ſic.de quo in de.ſi cui.ó dolo & cõtuma.in glo.magna.quaſi ad ꝓncipium. ¶ Ho.ſecundo q̃ clauſule prepoſterario ſi alterat intẽtuz cl̃az apponẽtis. ¶ Ho.q̃ ſicut cl̃a que cõſuevit in lris appõi apposita intelligitur.ſz nõ ſit apposita.ã.c.ti. de conſti. cum .OO.de of.lega.q̃ trãſlationẽ.ita clauſula que in certo loco conſuevit in lris apponi.in alio loco apposita.in illo loco appoſita intelligitur.licet alibi ſit poſita. ¶ Ho.q̃ ℟pti intellectus etiã per reuolutionẽ clauſularz ad ius cõmune reducẽdus eſt vt intelligatur ita q̃ ius cõmune vel alteri nõ ledat. ¶ Nõ tertio q̃ clauſula in medio poſita vbi inſ & ratio dicitur ad oia referre & ad omnia referẽda ẽ. Et ſic nota.q̃ qualitas in vna oratiõe poſita cũ alia copulata q̃lificat orationẽ pcedẽtẽ copulatã:quomodo ſi ad orationẽ in qua poſita ẽ reſtringit lcio iuris cõmunis inferẽtia.

¶ No.triplicem ptem iudicij:probatio:cognitio:ꝺcliꝰ.
¶ Et no.q̃ vna nó cõprehendit ſtricte appellatiõe alterius:facit q̃ delegatus ad cognitionẽ cãe nõ intelligat̃ delegatus ad deciſionẽ:de quo.j.de offi.del. ſup queſtionuꝫ & plene ſcripſi in cle.auditor.de Rp. ¶ No. q̃ proceſſus legitime habitus ex lr̃is q̃ſtumcũq; male intellectis vꝫ:vide de cõceſ.pben.ex parte.t.c.dilectus. ¶ No. q̃ proceſſus habitus ꝫ ius vigore Rpti male intellecti viciat̃ ipſo iure qó intellige:quãdo ſubeſt cã viciãdi ipſo iure:qꝛ cõtra ius vel contra formã datã a iure. ¶ No.q̃ clauſula appellatione remota tollit facultatẽ appellãdi:& in principali & in ciꝺentibus. ¶ No.hic Abbas & ɔ tene menti: q̃ proceſſus nullus poteſt abſente parte nullus decerni:& ſic facit q̃ ſẽtentia q̃ é lata & nulla poſſit declarari nulla etiã pte abſente:quod no.perpetuo: allegat.ij.q.vj.diffinitiua.v. prolatum:notabile tamẽ non eſt per omnia verum. ¶ Idem dicit ad glo.ad quas omnia doc.dicã reducunt̃ per glo.ij.dic cõpoſ.q̃ clauſula iſta é cõminatio de procedẽdo ad viteriora q̃ſtum de iure poteſt nõ habet vim peremptoꝛij:& ɔ no. p Jo.an.ne cle.vel mo.c.ij.de cle.nõ reſi.ex tue. Itẽ ſpe.in titu.de citatiõe.§.i.v. Sed queritꝫ.Bar.in.l.ſi finita.§.iulianus.ff.de dam.infec.facit differentiã an dicat in cõminatione alioquin procedimus cõtra te:ad cognitionẽ & pnunciationẽ iuſtitia mediante:& nõ habet vim peremptorie cõminatiõis. ¶ Quãdoq; dicit citamus te vna citatiõe pro oibus:poſſumꝰ ẽt vſq; ad finiam:& hoc eſt clarũ : q̃ hoc habz vim peremptoꝛij:ſm Bar.in.l.ſi finita.§.julianus.ff.de dã.infec.idẽ ſentit glo.Oſtien.j.de offi.del.conſuluit. ¶ Quid ſi dicat q̃ procedat ad ſententiã priuatiõis & idẽ :vt no. Jo. an.in locis allegatis:& vide Inno.j.de accu.ad peritõez ¶ Op.cum glo.iij.q̃ clauſula nõ reſpiciat procedentia ſed ſequentia.j.de app.inquiſitioni:dic q̃ hoc ſi rõ dicat q̃ ad ea referat:idẽ ſi nõ pót dari rõ:quare ad omnia nõ referatur:alo ſi poteſt dari rõ:quare vnum magis q̃ aliud reſpiciat:illud reſpicit:vel dic ſi reſpiceret procẽdentia detrahit iuri nõ reſpicit procedentia.Si reſpiciẽdo procẽdentia ꝓſonat iuri:illa reſpicit:vt hic.Item enim reſcribẽtis in duo vꝫ ad iuſtrahu:& q̃ſtum pót etiam offenſo rigore verboꝝ ad intentionem iuris reducit.j.ò of.del.ſup eo.q̃ in hoc é bonus tex. & cũ ɔ intellectu intelligas glo.ſequentẽ:que idẽ in parte dicit q̃ alia ẽba. ¶ Op.cum glo.quarta q̃ priuilegia nõ interpretant̃ ſm ius:ſed cõtra.de decimis.ad audientiã.glo. dic: q̃ Rpta interpretant̃.ſm ius:priuilegia contra:vt ibi dic ſecundũ Compoſ.ſi agit̃ de interpretatione Rptorum ad ius reducenda ſunt:vt hic.de of.dele.ſup eo.& c.ij. ¶ Si agit̃ de interpretatione ſtatutoꝝ ad ius etiam reducenda ſunt.ad hoc de ꝓſue.cũ dilectus.ã.de cõſti.ex lr̃is.C.de nouo.l.ij.de quo dic vt p Bar. in repetitõe.l.omnes populi.ff.de iuſti.& iure. Nunqd autem ſtatutum diſponens q̃ ius debeat intelligi q̃ aliqd addat ad ius:vide quod no.i. c.i.ã.de Rptis.& ibi plene dixi. ¶ Si agit̃ de interpretatione priuilegioꝝ:debẽt intelligi ꝫ ius:vt dicit glo. ¶ Aduerte debent tñ inq̃ſtum poſſunt reſtringi ad limites iuris: vt quãtominus poſſint ius cõe ledant dũ tamen ſic intelligãtur q̃ aliquid operent q̃ſtumcũq; minimũ.de ẽbo.ſig.cuꝫ olim:& no.in.c.in dis.de priuil.& dixi.ã.de Rpt.c.i. ¶ Cõtra procedentẽ aũt debẽt latiſſime interpretari:& quo ad ſtatuta & quo ad priuilegia.j.de conſu.cũ dilect⁹:qꝛ quo ad cõcedẽtẽ bñficiũ:bñficia aũt latiſſime ſunt interpretanda:quãdo agit̃ de iudicio ſolito cõcedẽtis.no.de tranſla.prela.c.ſi.de ẽbo.ſig.olim. ¶ Si tangunt alioꝝ preiudiciũ nõ ſtrictiſſime:vt de pben.q̃ſtis.li.vi.de priuil.paſtoralis.Decreta reſtitui ẽt ſunt interpretanda:ꝫ q̃ multũ vl minus fiãt ea prioſa.ó reſtitui.cũ tu.Oſtien.dicit q̃ cõtra procurantẽ interpretant̃.de pba.in pñtia.de condi.ap.p tuas.vide glo.de reſti.ſpo.cũ ad ſedez.de re.iur.contra cũ.li.vi.& regula cum ſint priuꝰ:& qó ſcripſi.de ſpon.ex lr̃is.diſpẽſationes aũt ſunt ſtricte interpretande.oũ tñ aliqd operat̃.de conſangui. & affi.q̃ dilectio.ꝫ Inno.qó intelligit Oſtien.de odioſ.& pcipue de pluralitate beneficioꝝ:p hoc bñ facit.c.non poteſt de pben.li.vi.per predicta dicit Cõpoſ.q̃ ſi cõferat̃ alicui bñficiuꝫ.non ob.collatione alteri facta:intelligit̃ de inualida ne alteri pjudicet.itẽ p hoc dicit q̃ ſi deꝰ alicui cãa vt ꝓferat̃ alijs:intelligit̃ niſi eis ſit ius queſituꝫ.dicit tñ q̃ pluresꝰ ſuant in curia:q̃ tales ꝓferant̃ prioribus:quibus ius é queſituꝫ ad rem:non tñ illis quibus fcã eſt collatio.ad hoc de pben. c.pe.& vlt.li.vi.& de cõceſ.pben.c.ſi.vide de interp. ſniaꝝ teſtorum & contractuum in regula contra eum.de re.iur.j. li.vi.de quibus p Compoſ.hic.

Conſtitutus. Cãul.Nõ valz Rp tũ executoriũ ſuper canonicatu & pben.eccleſie vltra numerum imperratum non fcã mentiõe de numero prius impetrato.b.d. ¶ Tria facit ponit interpretatiõez exceptionez ꝫ ipſam:& diffinitionis cõmiſſionẽ.ſa ibi verũ.tertia ibi diſcretioni. ¶ No.q̃ papa poſſe dare ius ad vacaturas.ad ɔ de pben.c.ij.li.vi.ſecus ſi in inferiori. de conceſ.pben.c.ij. ¶ No.ij.q̃ ſm antiquũ ius p bñficiando a curia emanabãt tria paria lr̃arum:monitorie:ꝓceptorie:& executorie. de effectu ipſarꝫ no.j.c.lr̃is. ¶ Et no.q̃ diꝛa é inter monere & ꝓcipere. ¶ No.iij.q̃ nõ valet impetratio lr̃arum in eccl'a numerata : nõ facta mẽtione de numero:ẽt ab ignorãte:& ſic ſurreptio nõ pẽdens a facto alieno. ꝺpendẽti qó tollerabiliter ignorat̃:viciat lr̃as ad bñficia de quo.j.c.ſuper lr̃is. ¶ No.iiij.q̃ vbi eſt dubiũ.an ſtatutũ factũ cui deꝰ nomen ꝓfeſſoris vel nõ:incumbit probatio dicenti ſtatutuꝫ ꝓfeſſiſſe:& ſic ad excludẽdas nullas lr̃as ex vacaturnitate numeri oꝫ q̃ pbet numeꝝ habeat & determinationẽ & impetrationẽ ꝓfeſſiſſe. ¶ Et no.q̃ qñ allegat̃ ſurreptio ex vacaturnitate alicuius ꝺ quo mentio fieri debebat: incũbit probatio facti a quo ſurreptio ſurgit fuiſſe:ꝫ ſurreptionẽ allegãti:ɔ p Jo.an.ꝺ iij.j.cõceſ.c.i.li.vi. ¶ No.v.q̃ ad concludẽdam nullitatẽ gre.videt ſufficere concludere ſurreptionẽ ſm tempus date executorie:ꝫ non affuerit ſm tẽpus date lr̃arum:a quibus gra impetrauit: quod quidꝰ intelligat̃ dicam.j. Et ſic no.q̃ determinatio numeri ſubſequens lr̃as monitorias excludit eas:qꝛ futuro nõ é adhuc ius q̃ſitum:& hoc ſm vnũ intellectũ . ¶ Et no.q̃ determinatio numeri poſt executorias nõ tollit vim earuꝫ: etiã qñ nõ ꝓceſſit aliqꝺ actus bñficij effectuus.differt tñ quia oportet q̃ ſpecificet vacaturã. ¶ No.ſexto bonũ tex.ſeu caſum q̃ proceſſus habitus in bñficialibus per litteras ſurrepticias ẽ ipſo iure nullus:& ſic in bñficialibus ſurreptio viciat ipſo iure:& gratiam & executorio proceſſum. ¶ No. hic tex. apertum:q̃ in mandato ſuper vacãte vel vacatura prouiꝺetur in eccleſia nõ numerata:ſecũdum tempus date duꝫ tamẽ poſtea numeretur:vide glo.de ꝓceſ.prebẽ.c.ſi.li. vi. ¶ Idem ad declarãdam materiam glo. & aduertas q̃ difficilis é hic. Primo ponitur q̃ i mãdato vel Rpto ſuper vacãte nõ valet impetratio facta:ſi aliter facta mẽtiõe de numero:& hoc examinabit̃ cum glo.q̃ eſt ſup verbo iuris.& cũ glo.que incipit hic duo mandãtur.Secõ dicitur q̃ ad ꝓcludẽdã nullitatẽ lr̃arum:& proceſſus ſufficit q̃ ꝺterminatio numeri ꝓfeſſerit datã lr̃aruꝫ:i quibus datur executor & hoc examinabit̃ cũ glo.que eſt ſup verbo impetraſſet.
¶ Tertio q̃ in mãdato de vacãte puideꝰ etiã i eccleſia non numerata:& hoc examinabit̃ cum ſexta oppoſitõe:extra glo. ¶ Quarto dicit q̃ lr̃e & proceſſus ſurrepticie propter vacaturnitatẽ priuilegii viciãt lr̃as hoc expeditꝰ eſt cuꝫ ſe cũdis & .v. oppoſitionibus. ¶ Examinemus iſta prodinẽ ad primum pro obſtat q̃ nõ obſtãte ſtatuto numeri & iuramẽto debet valere Rptum nõ facta mentiõe de numero nec in quolibet ſtatuto & iuramẽto ſup re eccleſiaſtica itelligit̃ pape auctoritas exceptata niſi papa aliꝺ mãdauerit.ff. ad municip.l.i.per totum.et ꝺ furtiuis.veniẽtes:pat: ſecõ qꝛ tale iuramentũ ſup re eccleſiaſtica nõ é ſup re propria:ſed

ſuper re eccleſiaſtica:ſpectáte ad papá:r eo dominiũ eſſe cẽſetur:licet ſola ſpectet adminiſtratio ad prelatũ:gſi i ea cenſef auctoritas pape:qz ſup re aliena preciũ nõ poteſt fieri ſtatutũ:aut iuramẽtũ pſtari:per q tollaf auctoritas eiꝰ cuius res ẽ:ad hoc de iureiuran.quemadmodũ cũ ſimilibus. ¶ So.gl.ſup vbo monitione ſoluit ibi. Jo.dicebat: quã vide vſq ibi:ſz qd ſi iuraſſet:vñ dicit glo.qõ Jo.dixit q nõ:ſed dicit in hoc excepto:qz non preiudicaf ei:aliꝫ vt glo.dicũt q intelligif exceptio:r poſito q ſit excepta:cõtrariũ ſoluif iſto modo:qz nõ ſequif auctoritas pape eſt excepta:ergo papa ſemp vult:vel q velit vti illa auctoritate excepta:vt ſtatiz dicã. ¶ Aduerte p intellectu gl. ſunt vi dẽda duo. Primo ẽ videndũ an in quolibz ſtatuto vel iuramẽto intelligaf excepta auctoritas pape.Secundo an factum a papa õ diſpoſitione inferioris in qua cenſef eius auctoritas excepta:tenear nõ facta mentione de diſpoſitione inferioris.Circa primum dic:aut iuramẽtũ vel ſtatutũ ẽ factũ ſuper re ſpectáte ad papã:r ſemper eius auctoritas cenſef excepta:vt in õrio.Aut eſt pſtitum ſuper re propria r nõ cẽſef excepta vt hic:niſi ſit materia in q diſpẽſare poſſit:quo cãu excepta cenſef:vt Jo.de concef.pben.,ppoſuit. ¶ Circa ſm dic ſi certũ ẽ r cõſtat:q papa nõ vult vti illa auctoritate excepta cõtra iuramẽtũ vel ſtatutũ inferioris r ſtatutũ nõ tollitur.Aut cõſtat q vult vti illa auctoritate excepta:r tũc õ voluntatem pape non poteſt aliqd ſtatutũ vel iuramentum. Aut eſt dubium:r in dubio nõ videtur velle vti auctoritate excepta:niſi aliud exprimat:r ſic loquif hec decre.vñ excepta videf ſi papa illa velit vti:exp mere aũt cẽſef qñ de iuramẽto vel ſtatuto ẽ fcã mentio:vñ dicunt doc.q vbi non eſſet facta mentio de iuramento:recipiẽtes eẽnt periuri:r eſt iurandum q quis tenef excipere:nec iurãdum:quia r ꝓpter iuramẽtum quis non poteſt excipe:qui tñ pót agere:vt c.i.r c.debitores.I. de iureiurã. p hoc dicit Compoſ.r Hin.q ſi papa mandaſſet capitulo fcã mẽtione de iuramẽto nũerato:vt reciperẽt vnũ in canonicũ r pbẽdaz cõferant:nõ obſtãte iuramẽto vel oret cẽtum:q ſi reciperẽt non eẽnt periuri:õõ liberã poteſtatẽ hãnt dando centũ:iuramentũ ſuare:qz dando hãc optionem fcã mentione de numero iurato ipſi auctoritate pape faciũt aliqz iſtoz:quodcũqz fit illud:ꝓpter datã electionẽ. Inſti.de act.§.plus aũt.ff.de condi.inſti.que ſub ꝓdictione.§.vt iureiurã.r ſic vti voluit plate excepta:ideo ſecꝰ dicit ſi nõ fcã mentione de iuramẽto mãdaſſet:vt reciperent:aut ſolueret centum:quia ſi ſciuiſſet numerum:neutrum mãdatum feciſſet:ideo ſurrepticium in altero: r ex alternatiua totũ ſurreptitium redditur:r ſic non tenebunt ad ſolutionẽ cẽtum:per hoc determinat Fre.ſuo cõſilio.c. lxxvj.q ſi clericus:vel ſcolaris.filiusfami.iuraverit de non diſcedẽdo a ſtudio abſqz licẽtia creditoris: qõ ſi revocaf per pẽm vel epiſcopũ:ſine ꝓcuratione eius: q nõ eſt piurus petita licẽtia:r nõ obtẽta:ſi recedat: qz nedum pape: ſed alterius ſupioris cenſef tus exceptũ.de iureiuran.veniens.ea. ¶ Nõ obſtat.quod no.õ cenſi.ſignificauit:vbi ſi iurans reo ſoluere ꝓhibeaf a iudice tenef ſoluere:r ſi nõ ſolueret eſt piurus:qz ibi inuſtũ eſt preceptum:r imputãdũ eſt non appellanti hic:ꝓponit iuſtum eſſe ꝓceptum:per hoc dicit lapſus ſua nona allegatione:q valz reſeruatio beneficii:r collatio eius:vt ꝓpetui ſi ẽ ánale:r diſpoſitione ſtatuti:nõ facta mẽtione de ſtatuto:quaſi illud nõ ligauerit papã:q nõ puto:hoc idẽ no.i addi.ſpec.quam facit ad dictã allegationẽ:de quo dic vt ibi:p ea que dixi:qz prãte exceptã papa nõ cẽſef vti:niſi exprimat:niſi forte hoc faceret ꝓprio motu.de pben.ſi motu ꝓprio:r ſic ẽt cũ intelligo ſua. xx.al.xv.alſa. ¶ Querit.e.glo.ibi.ſz qd ſi iuraſſet r ſoluit:dic vt in ea patet. Eadẽ glo.ibi ꝓterea aliud videf:hic caute voluit opponere.Sedo qz ſi prebenda vacat dz ſibi aſſignari:ſi nõ vacat nõ dz ꝓferri ſm formã litterarum:ergo non debz attendi numerario ad vacationem ſtallorũ:qa ꝓ hoc nõ derogef numero cũ mãdaretur.de vacãte vel vacatura:r antecẽꝫ vacaret nõ poſſideref niſi poſt vacationẽ. ¶ So.dicit glo.q derogabaf numero canonicorum:vñ dicit glo.q canonia ſola:ſine pben.auget numerꝫ canonicoꝝ:r ſic fateri videf gl.qz róne pben.non rũpebaf numerus:ſz róne canonicatus:ó quo ſtatui poſſideri mãdabatur: ideo non valent littere ex quo colligit glo.q canonia poteſt eẽ ſine pben.cõtra qõ gl.opponit.ó.c.ſi dõ obiecerit. I.q.iij.r nõ ſoluit vt in ea pz:ſed tu dic q canonia non pót eẽ pben.re.r ſpe.vt in õrio:ſed bñ ſine re.cũ ſpe.tñ baben di prebendã in futuꝝ:r ita loquif hic r nõ pót eẽ ſine corporalibus.i.ſine iur].ex quo ꝓcipi poſſit pben.vel corporalia:vt pz in oſtibus expectãtibus.dicit Hoſti.q hec opaf ꝓ nexio:qz qõ de vno dicitur eẽ.r c.erãſlato.õ.de conſti.qñ velit dicere:vbi pben.eſt ánexa canonicatui:quod iudicaf ó canonicatu:idẽ quod ó pbenda.ad hoc no.õ.de conſti. cũ. ¶.r inde clara ẽ glo. ¶ Op.tertio cuz glo.que incipit hic:duo mandãtur r videf:q poſita determinatióe numeri pbendaꝝ:potuerit ſaltẽ recipe in canonicũ:nã in illo nõ obſtabit nũerus:qz hec duo mãdata ſunt vnũ de recipiendo in canonicum:aliud ó cõferendo pbendã:r ſeparatim:ſz ergo vitiũ ſit ſurrepticiũ:p hoc nõ inficitur ꝓmum non ſurrepticiũ:quare videf q ſi nõ poſſunt ei aſſignare pbendã:adminus tenenf eum recipe in canonicũ:quia vbi duo cõprebendunf i mãdato:ſi vnũ non pót alterũ poſſit. Jo.de pben.dilectus.ij.r Jo.de bolo.r contra.cũ dilecti. allat glo.in õrium.ó of.del.cũ ſup abbatia.cuz ſi. ¶ Aduerte p ſolutione õrij.decre.pót dupfr intelligi. Vno nõ q hic determinatus erat numerus canonicoꝝ r pbendaꝝ:r iſte eſt verus intellectus decre.r ſm hoc nõ obſtat qz ẽt tenẽdo q ſint duo mãdata:viciũ cõcernit vtrũq mãdatũ:ió vtrũq ãnullat:r ſic nõ eſt neceſſe multũ diſcuti.de eo quod dicitur glo.qz hic alteꝝ nõ pót impleri obſtãte numero.

¶ Alius eſt intellectus q hic nõ erat determinatus numerus canonicoꝝ:ſz pbendaꝝ tñ:r tũc dubiũ pendet ex iſto an eẽnt duo mãdata:an tñ vnuz mãdatũ:r ſz hoc vt finiſ dicere.dicere:q recipi non debeat. Secundo elicit glo. q duo erãt mãdata:r tũc ob.õrium:qõ facit gl.qz ſi duo mãdãtur debet impleri quod pót impleri. Sz olue ß verum ẽ in bis q ſunt ſeparata:ſz ſi ſunt cõnexa ſi ß ſenſit Hoſti. hic ſup gl.i).tũc ſi nõ pót impleri i vno.nec i alio:cum vnuz nõ poſſit eẽ cõmode ſine alio:ita hic qz pbenda eſt annexa canonie.ar.i.q.ij.ſi qs obiecerit.ibi pz q canonia nõ poteſt eẽ ſine pbenda:ideo viciato mãdato reſpectu prebẽde.viciaf etiã ifa reſpectu mãdati.de recipiendo in canonicuz: r ſic ſoluit gl. Jrẽ qz certus numerus canonicoꝝ dz ſtatui in eccliã ſz facultates eccliẽ:vt in autẽ. vt determinat fit clicoꝝ nũerus.colf.ix.de ss.r bo.cle.c.qñ:ſz certe iſte intellectus ſtare ſi pót:ideo non placet:qz ſi hic nũerus canonicoꝝ nõ fuiſſet ꝺterminatus i nullo mãdatũ fuiſſz õ numerꝫ non reſpectu canonicatus:qz non foret eccliã nũerata:non reſpectu prebẽde:qz mandaf de vacãte vel vacatura q non repugnat ſz ꝓſonat nũero:r ꝓ ß eſt cãus.de pben.pro illoꝝ. ¶ No. tamen glo.q ſi mãdata eẽnt ſeparata.r vicium ſurreptionis reſpiceret vnuz prez non viciaret alterũ. vide glo.vſq ad .v.r idem eſt.tu ꝓclude ſic:dum quirit an ſi duo in ℟ pro mãdantur alteꝝ ſit implẽdũ:ſi poteſt:dic q quãdoqz duo ſunt mãdata r vicium ſurrepti compẽdit r viciat vtrũq:qñqz concernit alterũ tantũ:r tũc aut illud ẽ connexũ alteri:r viciat iterũ vtrũq:qz ℟ptum in parte ſurrepticium:ẽ ſurrepticiũ in toto:vt hic in glo.ſi vo ſunt ſeparata r ſi connexa:r tũc ℟ptũ ſurrepticiũ i pte ſi ẽ ſurrepticiũ in toto.ſ.eo.inter ceteras.r j.eo.ſi eo tẽpore in.vj.cum ſi.

¶ No.bene.pridie dubitabã mandaf qo ranꝫ frater admitti in boſpitali de penitẽtia hic florẽtie vt recipef ad ꝓ

fessionē. ¶ Scdo mandabat de bonis hospitalis sibi tāq̄ vni ex alijs p̄uideri. Jn bonis nihil hēbat hospitale: dicebā ex hac p̄te ℟ p̄tū surrepticiū: an q̄ ad alia ānullat et totum ℟ p̄tus: credo q̄ nō: vnde possint recipi ad p̄fessionē et vt admitteretur ad congregatiōē fratrū: ſz ō ſuo viuēt deberet ſicut et alij mīstri de illo ordine tertio beati frācisci. ¶ Jn eadē glo. ibi et idē ēxānuitur hic q̄ in ecclesia numerata valeat impetratio nō fcā mentiōe ō numero: q̄ exigit ad repellēdus impetrantē quo q̄ numerus adsit iurandi ad minus tacite et q̄ sit iuramēto firmat⁹: vt p̄z ibi iuramētū vſi. discretōi vſe: ſz hoc est fīm: q̄ eo q̄ tacet numer⁹ tacz tale quo expresso lras nō haberēſz. ar. ſ. e. ſup lris: ergo nō fcā mētiōe ō nūero nō valz ipetratio fcā in eccīa numerata. ¶ So. dic glo. q̄ vbi ē determinat⁹ tm̄ numerus: non fcā mētione ō nūero: ēt dato q̄ iuratus nō sit: nō valz impetratio. Ad hāc decre. rndet q̄ hic exigit numerus iuratus ad excludēdus impetrātē: et ls impetrās fecerit mētionē ō numero: nō tamē facit mētionē ō iuramēto. vide glo. vsq̄ ad fi. ¶ Quidā impugnāt solutionē gl. dicētes q̄ hoc ē diuinare q̄ hic fecisſz mētionē ō numero. Sz dicit Joā. an. q̄ nō ē diuinare: q̄ ipetrauerat sup vacāte: et ex hoc satisfecerat mētionē saltē tacite ō nūero: q̄ in eccīa nō numerata nō pōt dari vacatio. Ló p̄bē. dilecto. Sz p hoc nō fecerat mētionē de iuramēto: et p tāto nō valet impetratio et ad hoc vt nō valeat exigit q̄ numerus sit iuratus: q̄ alias valeret impetratio: cū satis fcā esset mētio de numero p̄bē dap̄ eo q̄ impetrassz sup vacāte: sed hoc obuiat: q̄ dato q̄ ēēt fcā p hoc mētio de numero p̄bendap̄: nō p hoc necessario fit mētio de nūero canonicop̄: tō non excludebat surreptio nisi respectu p̄bendap̄: ipetrādo sup vacāte: pōt enim vacare in ecclesia vbi canonicop̄ numerus non est ō terminatus: et p̄bendarus determinatus est. Nisi dicas q̄ hic tm̄ erat determinatus numerus p̄bendarū: et sic potest saluari: ſz non placet: q̄ sic valuisset impetratio etiā si fuisset iuratus: vt. ō. dixi: q̄ nō venit contra numerum impetrādo sup vacāte: vñ dicit quādo quis impetrat vtroq̄ mō numerata iurata et p̄firmata: opz q̄ faciat mentionem de numero ac de iuramēto: et etiā de confirmatione. ¶ Et si sufficit q̄ faciat mentionē de numero: nisi et de iuramēto et de p̄firmatione faciat mentionē: sed impetrādo sup vacante satis est si fiat mentio de numero p̄bendap̄ et canonicorum: ſz nō de iuramēto: ſz si nō est iuratus nec p̄firmat⁹ sufficit q̄ fiat mentio de numero: nō tm̄ impetrando sup vacāte: dēt fieri mentio de numero canonicop̄: ſz sic de numero p̄bendap̄: vt no. Jo. an. in. c. fi. de p̄cēſ. p̄ben. li. vi. et tex. ē hic et hoc intelligas q̄n non vacat tpe date p̄benda: nec ibi canonicatus: secus si vacaret: q̄ tunc valeret impetratio nō fcā mentione ō numero: vt no. hic Jo. an. q̄ꝯ. Cōpoſ. cōtra. ¶ Quādo q̄ est determinatus tm̄: quo ad numerum canonicop̄ tunc: et dz fieri mentio de nūero: et si ēēt iuratus de iuramēto: et si ēēt p̄firmatus p papā ēt de p̄firmatione. ¶ Si numerus p̄bendap̄ tm̄ est iuratus et determinatus sufficit impetratio sup vacāte: ēt si aliter nō fiat mentio de iuramēto. ¶ Si tm̄ ē determinatus numerus p̄bendarus et nō iuratus sufficit impetratio sup vacāte: vel vacaturo: vt dicat fcā mētio de numero. ¶ Glo. sup v̄bo impetrassz q̄rit q̄d si tpe date executoriap̄ numerus nō ēēt: et ad̄ p̄tatione creatus essz. glo. dicit q̄ lre nō excluderent: q̄ attendit tp̄o date monitoriap̄. ¶ Ō p. papa hic in tex. ad multa tāt lras et gīe ponderat sufficere q̄ determinatio numeri p̄cesserit lras executoriales tm̄: p quod cōcludit q̄ determinatio nūeri: post monitorias et p̄ceptorias: tollit vis literap̄: ſz hoc est fīm: q̄ ex quo solas p̄cessit executorias: illas tm̄ surrepticias reddit: nā monitorie et p̄ceptorie non arctabant ad faciendā mentionē de numero: qui nondum erat: nec sunt surrepticie: et p̄ sequens nō debēt ex hoc ānullari: nisi q̄ eo q̄ lre monitorie et preceptorie p̄cedūt statutionēs nūeri factā ad executorias: nō debēt vitiari mōitorie et p̄ceptorie: q̄ in illis nō est surreptio. ¶ Glo. soluit et dicit q̄ hoc ió ē: q̄ p lras monitorias et p̄ceptorias nullus Jus querit: de quo. J. de renū. venīēs. Etsi cum supervenī at statutum nullo iure quesito tollit vim lratum: quas receperit in fieri ex quo aliqua nō p̄fecerit effectio: nō erāt ligate manus collatoris: ad determinandū numer⁹: ad gīe p̄iudiciū: sed certe nec p̄ variōnē executorie nisi intelligeretur q̄ in executorijs erat decretū: vel sequendo istā glo. habēt doctrina q̄ eo q̄ datus est executor: ligate censent manus ordinarij ad aliq̄d agendū: p q̄ gratia ex toto primas: licet nō quo ad hec: vt differat. de rescrip. tibi qui. lib. vi. secus si non sit datus ad hoc executor. Non obstat fm Jnn. si dicat negocium quasi ceptū p monitorias: q̄ verū ē de honestate nō quo ad ius. Hec solutio nō est bona: q̄ saltz aliquod ius querit saltz officio iudicis: vt ibi no. de p̄cēſ. p̄ben. c. i. li. vi. et de p̄sti. cū. ℣. ergo nō videt q̄ illud ius debeat tolli. Dicit pe. q̄ papa hūc in hoc gratiauit vt numerus taxatus post monitorias habeat excludere impetrantē: q̄ in alio relaxauit: q̄ voluit q̄ valerēt lre et nō facta mētione de numero: et vbi numerus nō est iuratus. Hostien. dicit q̄ clericus se obligauit ad p̄bandū q̄ post executorias: hoc factum fuerat: alias nō sufficeret factū ali executorias post monitorias i exclusione mādati pape. de ap. meminimus. c. suggestū. Hec ē falsa: q̄ si se obligassz papa nō mādassz q̄ caplm̄ p̄baret q̄ p̄cesserit executorias: et sic nō grauassz caplm̄ in onere p̄bādi vel subandendū ē ad textū vel si post mōitorias vſi ſz Jo. an. quo ad annullādas executorias sufficit ad excludēdas eas: q̄ eas p̄cesserit nō quo ad ānullādas monitorias et p̄ceptorias: q̄ de illis nō q̄rebat hic nec de illis rndet ſz Jo. an. hic enim solū dicebat dubitat de p̄cessu executor. Sed hoc nō placet: q̄ hic mādat bñficiū recipi nemum q̄n lras executorias nō p̄ssit taxatio numeri: ergo a q̄rio nō vult recipi: nec p̄bēdam indefinite cōferri q̄n p̄cessit: et sic etiam excludit vis monitoriap̄. Sed dic q̄ statibus terminis capti ex clus executorijs excludunt et monitorie et p̄ceptorie: nō ex vi surreptionis p̄pter taciturnitatē numeri: ſz ex vi tacite revocatiōis p̄pter mortē pape: q̄ morte pape expirat gratia: que est in fieri: vt erat ista: si nō ē p̄ cessum executorie p̄petua. de ℟ p. sup gīa. li. vi. all. de of. del. si sup gīa. li. vi. de p̄bē. ie cui. c. li. ℣. Nō si determinatio nūeri p̄cessit executorias p̄cessus ē nullus: q̄ in eis non fuit fcā mētio de numero: et sic ipse executorie surrepticie: q̄ nulle: vt in. c. ad audiē tiaz el. ī. ſ. e. de quo ēā ibi no. et sic vbi numer⁹ nō p̄cessērūt executorie ipse executorie fuerūt valide: ergo et p̄cessus factus p illas: et sic res desinit ēē integra: et p p̄sequens non expirat: vt in p̄allegat. c. si sup gīa. et c. ie cui. ℣. Nō si determinatio nūeri p̄cessit executorias p̄cessus ē null⁹: et si p̄petuat lras. de of. del. cū plures. li. vi. et qd ibi no. de of. dele. venerabili: remanet g⁹ res integra: et sic p̄ceptorie et monitorie expirāt: et p hoc cessat p̄riuz. ¶ Cōtra solutionē op. nonne hodie dāt revocatorie ex qb⁹ papa revocauit oēs gīas ex qb⁹ ius si est q̄stiō: vt p̄z in. c. fi. de p̄cēſ. p̄bē. li. vi. g⁹ et hic dato ēt q̄ si fuisſz eccīa numerata ali p̄cessus debuisset revocari p mortē celestini. ¶ So. dic q̄ hoc tpe nō emanabāt tales revocatorie: vel dic p alia v̄ba: dic decre. q̄ si determinatio p̄cessit lras executorias: tota gīa ifringeret: adeo q̄ nec amplius vi illius mādati dz puideri: hoc fīm videt: q̄ si statutū p̄cessit solas executorias p̄cessus debz solum executor infringere: et non gīaz: et sic p̄ceptorias cuius p̄riū lra dicit: dic et hec ē veritas. Celestinus fecit mādatum et p̄ceptus et dedit executorias: nō imagior q̄ fuit mortuus celestinus: post q̄ isti executores p̄cessērūt ēē. sic stabat i antiq̄. ¶ Ō p. hic in v̄su aliq̄n papa mādat puideri de vacāte si numeri determinatio nō p̄cessit executorias: et sic videt velle q̄ per mādatū de vacāte possit puideri in eccīa non bñte numer⁹ fm tp̄o date: dummodo ex post facto numeret. Obstat: q̄ vel nos tenemus q̄ in eccīa nō nu-

merata nō valz impetratio de vacāte: r videf p tex. ō pbē. dilecto cū ibi impossibilis sit vacatio: r sic lfe nō proponō nant: r cum fz tempus date ecclesia nō foret numerata lfe nulle ex postfcō nō debēt validari: vt in regula nō firmaf. ō re. iurj. li. vi. vel tenemus q̄ ℞ptum super vacāte extendaf ad eccliaz nō numeratā: vt in illa possit ꝓuideri: quod ōterminat Jo. an. post latissimā disputationē. ō ꝑcel. pbē. c. fi. li. vi. r tūc lfe nō debēt expectare vacāte: imo oz ꝓuideri incōtinēti q̄q̄ eccliа nō esset numerata cuius cōtrariū ō of. ¶ So. tene op. Jo. an. q̄ mādatū de vacāte extendit ad nō numeratā: vt ipse tz: lz hec decre. tēperat dictum eius: q̄ aut cōtingit q̄ eccliа pēdēte gfa nō numeraf r ꝓuidef sibi statim nec alia expectaf vacatio: vt ibi nota. aut ꝓtingit q̄ afi expeditiōez mādati ecclesia numeraf: et tūc inq̄ꝫtum pōt satisfacere forma mādati r ꝓuidef sibi de vacāte: Lapus sua alleg. xiij. approbat opi. Jo. an. i dcō c. fi. p quo fac hic tex. dicēs q̄ mādatū de vacāte i eccliа nō numerata valet in pte in qua mandaf recipi in canonicū ex quo ille parere potest parēdū est: ad portionē aūt recipief nō ex vi mādati: lz ex vi dispositionis iuris quo ꝓuideri oz de superexcrescēntibus vel aliter fm q̄ dispōit Jus alle. qō. ā. no. in glo. Et p hoc pōt dici q̄ hic dato q̄ a principio non esset determinatus numerus valebat mādatum quo ad receptionem in canonicū: r expectat cum se facultas obtulerit q̄ tūc dicit se offerre nisi ꝑ vacatione si post ea gfa pendēte ē determinatus. ¶ Op. primo cōtra tex. r videf q̄ taciturnitas numeri nō viciat ℞ptuz: quia hic caplm tm̄ facit statutum sup numero q̄ nō oz potestatem statuēdi sup numero sine cōsensu epi: vt pz. de vb. sig. c. ij. q̄ hoc cōcernit statū eccliе: sed nō pōt caplm sine epo aliq̄d determinare: seu statuere sup statu eccliе: vt no. ō. titu. primo cum oēa. ō vi. r bo. cle. quoniaz. Dicūt doc. primo q̄ absq̄ dubio i capitulo cathedralis eccliе ꝑcedit ꝫriuz sed in capitulo inferioris eccliе dicunt sufficere caplm cuz cōsensu plati sui. ar. dicti. c. q̄m: lz si excedāt in determinando epūs possit reformare. de vi. r bo. cle. q̄m: hoc dicūt doctores. de instī. c. ij. ad ꝓpositum: ergo si statutū ē nullus quo modo ē necesse fieri mentionē contra regulam non ꝓfiat i. vi. ¶ Dicunt scōo q̄ hic cōsensit epūs: hoc est dissimularet ō dicūt hoc ꝓpter confirmationē sedis apl̄ice: hic bñdicit lia. ¶ Sl tertio hic nedum fecerūt statutū: sed ēt iurauerunt: vnde iuramētum obligat Jurātes: lz statutum esset nullū: ideo opz fieri mentionē ō tali numero sic iurato: qa non ē verisimile q̄ papa vellet ipsos contra iuramētuz venire. ar. de iureiurā. cum cōtingat. ¶ Secūdo oppono r videf q̄ valeat impetratio in ecclesia numerata salte vt sibi ꝓuideaf de vacāte: nā non fit ꝓiudicium numero cum vacat q̄ sic ꝓbaf: q̄ si ꝓtingat pōbendā vacare vacat r canonicatus: r sic si iste recipiē nō derogaf numero: q̄ subrogaf loco mortui: ergo debuit in hoc tenere ipetratio cuius ꝫrium lfa innit: cum simplr mandat ꝓcessum nullū decerni. Item non fit ꝓiudicium numero cū vacat: q̄ sibi vacat vnus canonicatus r vna pōbenda: ergo tale nō est tacitū q̄ expressio lfas nō habuisset: r sic valere oz ipetratō. ar. c. sup lfis. ¶ So. dicit Compo. q̄ ꝑ suppositio multos q̄ vna pōbēda vacaret: q̄ isti non oz ꝓuideri: q̄ intētio ipsius nō fuit aliquo mō istam gr̄am extēdere ad ecclesiam numeratā: ex quo nō ē fca mētio de numero r iuramēto: nec est verisimile q̄ tūc in tali eccliа voluerit ꝓuideri: ideo si cōprehendit taf eccliа. Jo. an. dicit q̄ aut tpe date vacabat pōbenda: r putat q̄ de ea ꝓuidendū sit: lz non fit fca mentio ō nūero: p rōnem ꝓmissam: aut tpe date nō vacauit: lz postea r tunc: q̄ attēto tpe date lfa fuit surrepticia: ideo gfa a ꝓncipio nulla: ex postfacto non validaf: p. c. non cō firmaf. de re. iurj li. vi. ¶ Nō obstat q̄ satio fuisset fca mētio ō numero eo q̄ erat impetratū sup vacāte: quia verum de numero pōbendarū: sed non canonicorū: ideo cū ꝓtunc non vacaret r ꝓtunc mādabaf recipi gfa fuit surrepticia vt derogans numero ō quo non est facta mentio. Hanc opinio. lz Cal. per quā dicit q̄ si in ecclesia numerata confirmata r iurata fuit impetratio ad vacātem canonicatuz r prebeā. nō fcā mentione de numero valet impetratio: et idem si non fiat mentio de iuramento: quia nō ꝓiudicat numero in aliquo: allegat notata p Jo. an. de consti. c. cuz .M. r satis mihi placet r procedit sine dubio ꝓut eccliа est numerata tm̄: r nō ē iuratus numerus: lz ꝓut ē iuratus sequit hoc tenēdo Jo. an. tūc mihi si placz: q̄ surreptio lz defit: defectus adest intētionis scribēdi in eccliа tali: que bz iuramētuz vel que bz numez. Quo ad casuz Jo. an. dubium pendet in isto: a quo surgit defectus intētionis scribēdi in eccliа numerata: nō fcā mentiōe de numero: nā si surgit a derogatōe numeri ꝓcedit opi. Jo. an. q̄ eo demū casu infringef gfa in qua nō fit mētio de numero: de q̄ numero detrahit. Si aūt surgat defectus intentionis q̄si numerate ecclie: sicut huiusmōi ꝓtulerit: vt nō includant in generalibus lfis: nisi signāter mētio fiat de nūero vel derogef vel nō ē nūerus: r indistincte ꝓcedit op. Lōpo. ꝓmuz plus placet: r ß tacz lapus sua all. xv. ¶ Op. tertio hic dicit ō cre. q̄ si mādaf de vacāte vel vacatura aliter nō fcā mētione de numero: tūc si solum executoribus ꝓfessorit numerus: ipso iure decernit irritus ꝓcessus executorū: r sic hic mandaf ꝓcessuz ꝓnūciari nullū: si executorie sūt secute numez ¶ Sz ꝫ ß fac: q̄ sntie r ꝓcessus tenēt nisi appellef: vt i. c. l. r. c. cū inter nos. ō re iudi. ita q̄ videf q̄ valeat executoria ꝓcessus nō obstāte taciturnitate numeri: q̄ ꝓcessus q̄q̄ iniustus r contra ius partis: valet: ex quo non est appellatū: vt in prealleguf turbus. Innocē. hic: r in. c. ad aures. dicit spāle in cā spirituali r bñficiali: vt sntia iniusta nō trālcat in rem iudicatā: ideo potest qficunq̄z retractari: sicut dicimus in mātimonio carnali. ō. de re iudi. tenor. latos. r. c. cōsanguinei: ergo idē in spūali. ar. c. ij. de trāsla. cā buius ē: q̄ in bñficijs ois puritas oz adesse r malitia abesse. i. q. i. si quis: ideo semp pōt retractari. Idem tz Jnno. i. c. cum berroldus. ō re iudi. r. I. de cā pos. cū olim. cāus ē ꝓtra eum in. c. cum dilecti. I. de elec. vbi in cā beneficiali sntia trā sit in rem iudicatam. Dic hoc verū quantum ad partem si quo ad iudicem: vt no. in dictis iuribus: r in. c. i. de concess. prebē. sic dictum Jnno. oz intelligi: r ille cāus clarus ē: ió tene q̄ in bñficialibus non tz processus ipso iure: q̄ fundituz surreptio viciat: r lfas: r gr̄am: r dationem executorie q̄do ꝓcedūt vt executores: r de hoc dicef Jo. ad audiētiā ió nō insisto q̄ꝫtum ad ꝓpositū. Dic q̄ hic ꝓcessus ē nullus ipso iure ex defectu pl̄atis: q̄ si lze sunt surrepticie i bñficialibus non daf aliqua iurisdictio: ideo ꝓcessus est nullus: vt I. de cōcess. prebē. cum nostris: facit quod no. de lit. ꝓtest. c. i. in. vi. ¶ Quarto oppo. q̄ male dicit decre. viciari rescriptū ex taciturnitate numeri: quia ℞ptum speciale non viciatur per generale. ō. e. c. i. ¶ Solue vt ibi dictum fuit: q̄ ibi ℞ptum concurrit cū ℞pto: hic ℞ptum cōcurrit cum priulegio: r est ℞ptum ad beneficia: ideo non valet non facta mentiōe de priulegio: vt ibi dictum est.

¶ Oppo. quto q̄ hec exceptio. s. taciturnitaf numeri videf eē pemptoria: r sic nō oz opponi posse ad ꝓcessum: vt in. c. i. de lit. ꝓte. in. vi. r sic videf q̄ valz ipetratio: lz sit tacitus numerus r priulegiū: q̄ tacere pemptoriā vl iuo i iudicio discutiendū nō viciat lfas: nec ꝓcessus: vt i. d. c. i. ō lit. cōt. in. vi. hic ꝫrium vīē igit. ¶ So. aut loquimur i bñficialib⁹ r taciturnitas iuris ptis adūse viciāt lfas ēt si sit pemptoriū: r viciat inq̄ꝫtuz cōferē gr̄a: r inq̄ꝫtum ēt daf iurisdictio: q̄ si viciaf gfe collatio viciaf lfe: q̄ si papa sciuisset totalē defectū iurj lfas nō dedisset. I. e. c. fi. Sub aliis vbis dicē Jnno. q̄ surreptō circa merita in lfis in q̄b⁹ creatur iusr iurisdictō viciat vtrūq̄: r pōt ō pemptorio opponi i viz dilatorie: r ad ꝓcessuz: r sic intelligit ḃ. Idē Jnno. ō rescrip. cū ordinē. de excep. pastoral. Si aūt ius agendi sepatum ē a lfis quibus creaf iurisdictio: r ipsa nō viciaf:

ex taciturnitate emptozij:t ſic loquit ꝙrium:vel rñde ſic p alia ꝟba q̃ dña ē inter lras bñficiales:q̃ in illis taciturnitas emptozie viciat lras:vt hic. Secus in ꝓtestatiosis:vt in ꝙrio. Ratio ē:q̃ in bñficialibus semp gra ē precisa t intentio pape nō ē derogare priuilegio t iuri ptis alterius: si stet ꝓclusioni reſcripti:ideo necessario sequit q̃ ꝟ̄ps est surrepticiū si ꝓclusioni nō stet. Sed finis reſcripti contentiosi ē dare iudicem:nec ē cōclusio precisa:immo semp ē tacita t expressa:si preces veritate nitant:ió cum papa cēt processurus:etiā si fuisset facta mētio peremptozij:ió tz ꝟ̄p t]. Et sub alijs verbis loquunt doc. in ista materia: q̃ quādoq̃ creatur ius in eodem instāti quo iudices dant: vt in bñficialibus est:t tūc taciturnitas emptozie viciat ꝟ̄p tum:etiā quo ad rationem iudicū:ideo pōt opponi ad processum:quādoq̃ nō creat ius:sed tūc dant iudices: vt i litteris contentiosis:t tunc procedit. c. i. de lit]. contes. q̃ ꝟ̄p tum non viciat ex taciturnitate emptozij. ¶ Ratō huius quia vbi ex litteris creat ius:tunc gra directe opponitur iuri emptozie aduerse partis:t perimit illud si gra stet firma:ideo surgit surreptio:t p consequens viciat ipso iure: cum sumus in bñficialibus:t ideo consequent viciata gra viciat accessozium. s. executozie ratio:q̃ nō ē verisimile q̃ papa dedisset lram p eo:qui funditus ius non hz. ar. j. c. c. ſi. ¶ Hec est theozica Inno. quam posuit. ō. e. c. ordinem. t. c. ad aures. t hic. t j. c. ad audientiā. t per Jo. an. t Inno. ō presump. c. ſi. t de excep. pastoralis. t per Inn. t Jo. an. in dicto. c. i. de lit]. contes. ¶ Concludo ergo sic: vt satisfiat Inno. q̃ quādoq̃ tacet emptozium ius: t tunc procedunt ꝓdicta:q̃ aut loquitur in lris beneficialibus:aut i litteris ad lites. Si vero tacet ius dilatozium:exemplum si p misisti non impetrare lras:t tunc hec exceptio debet añ lit]. cont]. opponi. t nō post. l. ſi. C. de excep. t ideo potest t hz opponi ad processum. ¶ Quādoq̃ est ius dilatozium nō respiciens processum:sed substantiā actionis:vt differat:puta q̃ misisti me nō cōuēire vsq̃ ad pascha:facit j. ōplus pet. c. i. ¶ Quādoq̃ respicere pōt exceptio processum t meritū cāe exemplum in exceptiōe que orit ex cōuentione me conuenias:vel ne agas ꝓ me:t tunc taciturnitas huius exceptiōis viciat processum:non solū imo t perimit actionem:t sic non solū poterit opponi ad processum immo ad meritū cāe:ita dicit Inno. hic. Jo. an. in. c. i. de lit]. contes. videt sentire ꝙrium. Sed opinio Inno. pōt procedere i pacto ō nō conueniendo:q̃ respicit processum. j. de fo. compe. si diligenti. ¶ Sed opi. Jo. an. videt procedere in pacto de nō agēdo:q̃ nō dicit quis agere añ lit]. cont]. ideo nō possit respicere substantiā t processum merito ad vtrūq̃ potest opponi:secus in exceptione ex pacto:de nō petendo:q̃ ista solum ad processum potest opponi:sic loquit opi. Jo. an. ¶ Oppo. sexto:q̃ lra sentit:q̃ si mādetur puideri de vacāte:possit prouideri i ecclesia nō numerata: ꝓba videt:q̃ ex quo mādat puideri de vacāte:itētio pape ē q̃ demū in ecclesia numerata puideat. ar. c. dilecto. de ꝓben. ¶ Posseo euadere q̃ hic papa in nulla ptē dēre. vult q̃ puideat sibi:vbi nō ē q̃ pz in ſi. vbi solum mādat prouideri si vacat:t non aliter t ſm hoc dicere. improbaret scripta per Jo. an. in glo. de concess. prebē. c. ſi. li. vi. quod satj sem per mihi visum est rōnabile:sed tenendo quod tenet ibi hz dicere. probat ꝙrium: ideo solutio precedens non ē bona: q̃ si nō possz in ecclia non numerata prouideri per talem lras. Jta impetratio nō valuisset:si tpe date vel executoriarum vel aliarum nō fuisset facta numeri determinatio:q̃ lre fuissent nulle ex intētione t surreptione:t sic nō valuisset a principio ergo nō validate essent ex postfacto:hz postea facta essz determinatio:t sic intelligēdo hic ē cāus p Jo. an. nisi saluet ꝓmaz solutionē:q̃ vbi lre a principio nō valent ex defectu surreptiōis:ex postfacto non validant. ¶ Vbi aūt lre nō valent vel nō hñt effectum ex defectu intentiōis:cum nō adsit qualitas: verisimiliter contēpla-

ta p rescribentē ex verbis ꝟ̄pti:vbi tñ nō est inductiua mētis ad procedendū ꝟ̄ptum nō est nullius:sed recipit pēdētiam:donec in ecclia adsit qualitas verisimiliter cōtēplata: vt vbi gra:hoc mādatum de vacāte in ecclesia nō numerata nō deficit ex surreptiōe:q̃ alo papa essz processurus. Si tñ in ecclia nō numerata mādaret puideri nō existentibus cōpetētibus reddītibus hoc mādatū deficit ex sola intētiōe: q̃ papa nō comprehēdit hic nō numeratā:ex quo dicit cū vacat talis ergo intērio recipit intellectuz:q̃ de ꝓfti puideat si vacat:alo prouideat cum vacabit:t si casus vederit q̃ ecclia habeat numerū:ita q̃ ibi possit cadere vacatō: t hoc mihi verius videt. ¶ Septimo oppo. q̃ indistincte hec lra t gra debuerit pīmi ex reuocationibus:quas faciunt successores mortuis ꝓdecessoribus. de ꝓben. c. pastoralis. ti. li. vi.. ¶ Sō. ꝙria habent veritatē hodie olim tales reuocatorie:nō emanabant. Anto. de bu.

Repetitio.

¶ In xpi nomine. Amen. Beate virginis gloriose. Beati Hieronymi patroni mei tot⁹ curie triūphātis. Amē.

Uper litteris.

Hec decretum emanauit ad declarationē opi. legistarum. Insurgēcium ex intellectu duarum legum: quarum vna fuit serenissimi principis Maximiani Diocletiani:vt ꝓz in superscriptis. C. tz ſm Gratianuz etiam fuit Cōstantini. xxv. q. ij. §. ꝓscriptiōe. t ad Antonium. Secunda theodosij: t valentiniani videtz. l. ꝓscriptione. t. l. t si legibus ꝓsentaneū. C. si ꝙ ius vel vtilitatem publicā:q̃ sunt canonizate. xxv. q. ij. c. ꝓscriptione. t. c. t si legibus:cuius decreti. dispositō in materia ꝟ̄ptorū obtinet ꝓcipatū:in cuius examinatione ptranseaz subcincte examinādo t cōclusiones tradēdo. Et hec decreti summa dicit. Dolosa surreptio reſcriptuz viciat indistincte:temeraria vero surreptio vel ex simplicitate:vel ex ignorantia procedens si est substantie ꝟ̄pti inductiua totaliter reſcriptū viciat:aliās vero si solū forme specifice illam tollit sed non ꝟ̄pti substantiam quo ad formam cōem. b. d. hec decreta. ¶ Jo. an. sūmat:q̃ ꝓpter malitiaz tacet vez vel falsuz exprimit in ꝟ̄pto caret impetratj. ¶ Idē in eo q̃ hoc fecit ignorātia vel simplicitate:si eo q̃ tacuit expresso vel falso q̃ expressit tacito lras nō habuisset. Si vero nihilominus saltez in forma cōmuni lras habuisset: ꝟ̄ iuris formam:procedit iudex hoc dicit. ¶ Diuidit. Primo recitat casum:super quo antiquitus erant opiniones:quas recitat. ¶ Scōo illas per distinctionē bimembrem ad cōcordiā reducit. ¶ Tertio dat regulam doctrinalē. Scōa ibi noe. igitur. Tertia ibi nisi forsan. ¶ Casus. Canonic⁹ quidam pictauiensis:noscens q̃ discordijs existētibus:aliās ē ter iuristas adiri debet summus sacerdos: vt iudicet inter lepram t lepram:cām t cām:ad ipsum accedens ꝓposuit. ¶ Pater beatissime iuriste disputāt vtruz surreptio surgēs ex taciturnitate veri sine expssione falsi lras viciet. Super hoc sunt varie opiniones. ¶ Quidā enz asserūt lras nō valere moti. l. dicēte mendacē. Impetrātē omnino carere debere impetratis. ¶ Alij vero dicūt litteras valere moti. l. altera dicēte exceptione mendaciꝝ oppositā iudicē posse procedere ſm iuris rectitudinē forma spreta ꝟ̄pti. ¶ Cūq̃ ad vos ptineat huius dubij decisio quereba. quid iuris. ¶ Papa rñdit distinguēdo:t subdistinguēdo ex q̃bus cōcludunt tres regule. ¶ Prima q̃ dolosa surreptio siue in vbo tacēdo siue in falso exprimēdo ꝓfitens idistincte viciat lras. ¶ Scōa q̃ temeraria seu simplex surreptio siue in falso exprimēdo siue in vero tacendo consistēs:si lraz substātie ē fundital inductiua:viciat ꝟ̄pti substantiā:vt ex eo iudex procedere nō valeat; ad negocij de

cissionē ſz ſolū ad cognitionē de qualitate precū. ¶ Tertia regula q̄ ſurreptio temeraria ſiue ſimplex vel ex ignorātia pcedēs in falſo expressēdo ſiue in vo tacēdo ꝓfitēs ſolius ſpecifice forme inductiua nō ſubſtātie reſcripti: in fō ma cōmuni viciat ℟ptum in forma: ſed non in ſubſtantia vt iure cōmuni pcedat. ¶ Ratio prime: q̄ dolus doloſo pdeſſe nō debet: ergo nō pdeſt dolus vt valeat ℟ptum. ¶ Ratio ſecunde q̄ eatenus vicium actum viciare debz q̄tenus ingredit actus ſubſtātia: vt ſic q̄titas infirmitat actus mēſuret quātati vicij: & hoc rationabile ſi ergo ſurreptio cauſat ſubſtāntiam illā viciat. Si cauſat formā ſoluz illam tantum viciat relicta ſubſtantia: ecce decretalis ōcla ratio. ¶ Ad notabilia hic noto q̄ttuor regulas. ¶ Prima regula q̄ ſurreptio doloſa ſurgēs ſiue taciturnitate vi: ſiue expſſiōe falſi: viciat ℟ptum indiſtincte. ¶ Scōa regula q̄ ſurreptio temeraria: ſiue ſimplex vel ex ignorantia pcedēs ℟pti ſubſtantie inductiua illud viciat: eriaz quo ad cōem pcedendi formā. ¶ Tertia regula q̄ ſurreptio temeraria ſiue ſimplex ex ignorātia pcedēs ſolius forme inductiua ℟ptum nō viciat quo ad cōmunem formā pcedēdi: ſz pceſſus viciet i forma ſpecifica ℟pti. ¶ Quarta regula q̄ ſuppoſito defectu exercitij iuriſdictiōis: vbi eſt dubiū. Judex cognoſcere pōt an ſit iudex & de pcum q̄litate: & ſic in dubio iuriſdictionem bz a iure ſup illo icidēti. ¶ Hec ſunt principalit examināda. ¶ Circa primā no. primo q̄ ſurreptio cauſat ex duplici cā: vel veri taciturnitate vel falſi expſſiōe: & ſic mēdacium cōmitti pōt falſum ex pmēdo: & verū tacēdo: p q̄ dicit Bartolus in. l. pſcriptione: q̄ teſtis tacens veritatē pōt puniri de falſo ac ſi falſum expſmeret. Canoniſta habeo cāum in. c. cum dilecti ſi lij. j. de accu. vbi dicit: q̄ ſi iurat plenam dicere veritatem: tacēdo incurrit penam falſi. Si iurat reſpondere ad interrogata: teſtis nō dz vltra reſpondere: & illud verum q̄ſi interrauit dicere vitatez de qua iterrogabat: ſecus ſe iurat plenā dicere veritatē no. bñ. ¶ Forma aūt iuramenti teſtis habet de teſti. firmitat]: iurat plenam dicere veritatē de interrogat]. ¶ Secūdo no. tres qualitates circa ſurreptionē: q̄ alia temeraria alia ex ignorātia pbabili cauſata alia doloſa. ¶ Tertio no. duas q̄litates ſurreptōis: quedā eſt inductiua tōlis ſubſtātie ℟pti: & hec totale ℟ptum viciat quedā inductiua ſolius forme & hec formā ſolā viciat: & ſic eatēus erat infirmatus i actu ex vicio: q̄tēus viciū actū ingredit: & ſic vires infirmitat]: in actu cōmenſurant quantitati vicij: & eatenus vicium infirmat q̄tenus intrinſecat in actu. ¶ Quarto no. q̄ in dubijs iuriſtarum ſup q̄bus ſunt opiniones: deciſio ſpectat ad ſedē apoſtolicā: & ſic habes vnū cāum in quo ſe intromittit eccliā ō iuriſdictōe laicoruz: cō cor. q̄ ſi. ſint le. p venerabilē. §. rōnibus. Alias de foro cōpe. cū ſit: & c. nouit de iudi. cum ſi. ¶ No. q̄ verba i futurū ſonantia ēt cum adiuncto ꝓſus nō inducūt canonem late ſnie nec inducunt pūationem ipſo iure: ſz ita demum ſi ſnia ferat: vel opponat: & hoc q̄ſi nō reſpiciūt habitū act⁹ ſed exercitium: & p hoc limitat q̄ ſcribūt doc. de iniurijs in nōa. ¶ Anito no. q̄ ſurreptio nō ānullat fūditus ℟ptum: ſed ita demum ſi opponat: & ſic annullat ℟pti cōmodum & exercitium: & hec eſt cōis opi. de quo .ā. c. ceterū. j. .e. ad audientiam: p quod reꝓbat opin. damaſi. ā. c. ceterum dicent] ℟ptum ſurrepticium nullum ſaltem: vbi ſurreptio eſt doloſa. ¶ Sexto no. q̄ vbi vicium eſt in cā: ſi ſi valet actus vt agoneq̄ vt pōt. ¶ Septimo no. q̄ ex prohibitōe pceſſus iudicij in futurū nō annullet pceſſus ipo iur: ſz ita demum ſi opponat: vbi cū non eſt fundit⁹ ānullata. ¶ No. octauo q̄ obmiſſio forme ℟pti non mētalis nō viciat pceſſuz: ſic limita. j. e. cū dilecta. ¶ Item q̄ p hec verba nulla tenus iuriſdictōez interponas fundit⁹ nō tollit iuriſdictio: q̄ eſt notanduz pp ſtatuta: & facit id quod diſputat. Jo. an. poſt Ja. de are. in ſpe. de ſnie. pla. §. iuxta .v. Jtē ſz ex nulla rōe litigatoz: vbi diſputat ſi prohibeat iudici ne iuriſdictōez interponat: an p hoc pceſſus ſit nullus: attēdere. n. ſi ab initio prohibent: & ſic ptātem limitarent: & eſſz nulla: vt no. gl. in cle. i. de iurepa. an vo ex poſtfcō: attendere cāum ſi eēt fundit⁹ annullāo: vel ſi eſſz dubiū tolleret ſi opponeretur in ſpiritualibus: non autem tollit quin valeat: vt in. c. romana. §. officiat. ō of. oz. li. vj. & vide doc. in. c. ſicte. ne cle. vl'mo. Per que dixi poſt Fede. ō ſeno. ā. c. ſi. q̄ cle. q̄ prohibz frēm minorē aſſumē officiū execūtorie: ſi exequitur p prohibitionez valet executio: ita q̄ nō devoluit ad epm & ponit ſuo ꝓſilio. xlij. ¶ Ex pdictis notabilibus ad materiā. c. deſcendēs: in hac decre. examinare habeo duos pceſſus pncipales. ¶ Primus ꝓfitet examinatōe: & declaratione triū regularū hic poſitarum: q̄ attingūt ſubſtātialē mentē capti. ¶ Secūdus i examinatione ſcōe regule q extrinſice incidēter ad. c. materiam applicat. Primum examino p treo articulos. ¶ Primus erit examinare vim: & rōnabilitatē regularū qualiter q̄z. Juridice pcedāt earū limitationes ponēdo. ¶ Scōs erit in q̄bus lr̄is decre. diſpoſitio pcedat vicio ſurreptionis: altero de modis hic poſitis ſuppoſito. ¶ Tertius erat regulas hic poſitas exēplificare: & ad ſpecificatos terminos reducēdo. ¶ Ultimus erit ingrere: an & cuius ſurreptio iuris lr̄as viciat ſurreptione: ſiue in taciturnitate veri: ſiue expſſiōe falſi ꝓfitente. ¶ Ad primū regule iſte oēs videtur falſe. Prima ex. l. pſcriptione vicēte exceptionē mendacij ſiue in falſi expreſſione: ſiue taciti fraude nō viciat⁹ pceſſuz iuriſdictōis materie cōis obmiſſa ſpecificare ſcripti formula. Hic duo pōdero. ¶ Primo mēdacium q̄ nō cōmittit ſine dolo: vt patet ex dicto Aug. ē falſa ſignificatio voc]: cū intentione fallendi. xxij. q. ij. §. ille: ergo dolus pſcriptione mēdaciōz oppoſita: ſiue in iuris narratōe mēdaciū repat: ſiue in facti: ſiue in tacenda fraude p tenore veritat] nō deprecātis affirmatiōe earū iudicē cognoſcet debē: & ſm ea q̄ de cauſa inceenrit ſniaz ferre ſm vbū fraudis: Frauduloſa igit ſurreptio: & doloſa nō viciat reſcripti ſubſtāniā: ſz formā q̄ eſt ꝓ pmā regulam. ¶ Secunda attēdo. l. & ſi legibus que indiſtincte dicit mēdacē Impetratorē carere ipetrat]: q̄ eſt ꝓ vltimā regulā: & c. ſubdiſtinctione. ¶ Oz vide hoc. c. emanat: ad declarationē illarū .l. & deciſionē dubioz legiſtaz: vt habeas fūdamētū videas opi. antiquoz: & ſi legibus cōſentaneū ſacrū oraclm mendax pcator attulerit careat penitus ipetratis: & ſi nimia mentient] iuenit improbitas ſeueritati ſubiacet iudicū. ¶ Tertio vltima caſualiter ēt nō pcedit: pone ſurreptionē nō ꝓcludere ad ſubam ℟pti: ſz ad ſolam formam. Pōe formā iuris cōis oino improportionabilez ℟pto: certe impoſſibile eſt q̄ pcedat ſm formam iuris: & quia forma ℟pti eſt ſeruanda de reſcripto cū dilecta. Prima fuit opi. pla. ꝓcludentis ſurreptionem indiſtincte ℟ptum viciare: & eius viribus pcedi nō valeat: p fundamētū huius leg. ¶ Et primo: q̄ nō dz dō ex ſuo dolo lucrū ꝓſeq̄. i. ſedes cū ſi. hic ꝓſequeret ſi ille valeret ēt ſaltē in cōi forma igr. ¶ Scōo q̄ lex dicit expreſſe reſcriptū obrepticiū nullius eſſe. ff. de falſis ſi quis obrepſerit. ¶ Tertio q̄ decretum obrepticium eſt nullum. l. cum vo. §. ſubuentum. ff. de fidei cō. liber. appareat igit ℟ptus nullus. ¶ Quarto q̄ ℟ptum recipit condītionē de pūti ſi pceres veritate niterent: & natura ꝓditionis de pūti eſt q̄ ſi eſt falſa ſtatim viciat: ſi ē dā vīficat. ff. de iniuſto teſta. l. cū in ſuo: ſi certum pe. cū ad pūa. ¶ No. ō cōdi. appo. c. ſi. pcib⁹ igit vīrate ſi niterēt⁹ & ſic data ſurreptōe ceſſat cōditio: ergo ℟ptum falſus eſt nullus: de cri. fal. q̄ grauī: ergo ↄ. ¶ Quinto ℟ptus mēdatioſus eſt nullū: q̄ mēdaciū ſuppōit dolū: & oīs dolus falſitatē: & hec fuit rō butri. ¶ Huic ob. l. pſcriptōe: que dicit q̄ valet ſaltē in cōi forma: ꝓfendit pla. Primo dā pōt iudex pcedē vt ō cā ſz vīratē cognoſcat. i. an ſit iudex cōpetēs vl nō: p hunc tex. qō ē falſus: q̄ ibi dic ō cā: & ſup logſt ō pncipali. Primo q̄ dic ibi pcedi poſſe vbi ſi aſſe-

eſt in ptáte ordinaria que nó eſt infecta:nó ptáte delegata que eſt infecta ex médacio. ¶ Cócludit ergo vnū notádū q; ſi vellet iudex ordinarius ꝓcedē ptáte delegata infecta: q; nó valet ꝓceſſus. Inno.tágit iſtud dubiū de ꝓſcrip. cū ex officio:& ibi recitat opi.cótrariá cócludentē valere ꝓceſſus. Licet eligat ꝓcedē ptáte delegata. ¶ Adducit rónēz q; ſuppoſita volūtate in genere ꝓcedéndi in vna ſpē.ly reſtringat volūtatē ꝓcedéndi ad viá ſpēz erroneá & defectiuá valere dz ꝓceſſus ſicut ſuppoſita volūtate iniuriándi in genere ly in ſpē erret ꝑſone cui iniuriari attēdit:nó viciat iniuriārū actio. Hic eſt caſus in.l.eū q nocētē.§.i.ff.de iniurijs. ¶ Cómunis opi.eſt in ꝟriū:& iſtud ibi tz Inno. Hoſti. Jo.an.p.c.cum ſup.de offi.dele.q; ex quo volūtate ꝓcedēdi reſtringit ad viá nó cópatibilē:q; potuit nó voluit &c. vñ repugnáte volūtate:& poteſtate nó valet ꝓceſſus. Ad .l.eū qui nocētem.§.i.eſt clara reſpoſio:q; ibi ptās iniuriándi non deficiebat in genē nec in ſpē:ly volūtas deficiebat i ſpē hic ptās ꝓcedēdi deficiebat i ſpē:& ēt volūtas. ¶ Secūda ſolutio q; nó valet ℟ptum ſurrepticiū:vt ex eo ꝓcedi poſſet:ly vt alias ordinarius ꝓcedē poſſit:ptáte ordinaria ſurreptio ℟pti nó impedit. ¶ Tertia ſolutio q; delegatus non ꝓcedit:vt ex vi ℟pti:q; infecti: ſed bene ꝓcedere pót ex vi prorogationis iuriſdictionis in ſpecie ptiū cōſenſu prorogate:& ſic ſentit iuriſdictóez delegati ſurrepticie impetrati:poſſe prorogari. Dicit Cy.in dcā.l.ꝓſcriptóe:q; iſtud dictum eſt piculoſum:& cadit in opi.an ℟ptum ſit nullum ipſo iure:& hoc dictū ē falſum.l.puatorum .C.de iuriſdic.om.iu.an ita demū ſi oppponat:& tūc ꝓcederet eius dictū. ¶ Quid dicēt legiſte vltra q; vt petrus terminauit:q; ſit annullandus. Pozmo q; ſicut dñum rei ex falſa cā tradite tranſfert:ita & iuriſdictio:ꝑz ar. de rerū diui.l.i ꝑmū ꝑz.ff.de cōdi.inde. p totū. Scōo q; defectus cāe extrinſece nó detrahēs actui nó viciat:ly actu veniat reſcidēdū:alī.C.de reſcin.ven.l.dolo:q; ſit nullū ꝑz:defect⁹ ꝓditionis tacite vel exꝓſſe actū facit ipſo iure deficere.l. cedere diē.de.v̄.ſig.ff.de.v̄.ob. quotiēs:& qō ibi no.ergo ℟ptum ꝓditionatum:ſi ꝓcesſ veritate nitant:q; ſubitel ligit ſm cano.&.e.c.ex ꝓte.i.& dz exprimi ſm leges.l.ſi.C.ō diuer.℟ptis:igit legiſte hoc nó declarant. ¶ Canoniſte vbilibet tenēt:q; viciēt ſola obſtante exceptóe:& ſic tollat exercitū in cōtentioſis: allegat.&.e.c.ceterum:& hec ē cōcluſio in.c.ad audientiā.j.e.ti. In foro nr̄o ſequamur iſtas opi.& forte nó eſſet peccatuz dicere aliud de iure ciuili ꝓp ꝓdictóez:que ibi apponit exꝓſſe:& ad rōem reſpondeo ꝓdictio ſi ꝓcesſ veritate nitant non cōditionat ℟pti ſubſtantiam:ly exercitium:vt ſic ſit ſenſus:iuita parte vł oppone tē ꝓcedi valeat:ſi ꝓcesſ vītate nitant:ſic ōterminat doc. .&.c.ceterū:& eſt cōmunis opi.p qō conſtat pla.dicere vez Iſta opi. calumniare videtur tex.dicte.l.preſcriptione.

¶ Scōa opi. Jo.& Azo.que vult ℟ptum valere vt in forma cōi ex eius iuribus ꝓcedat:non vt forma ſpecifica ℟pti:in primo ꝓcedit decre.ꝓſcriptione:in ſecunda.l.& ſi legibus ꝓſentaneū:ꝑbat illaz ℣ dof.q; ſicut narratio falſa libelli nó viciat libellū.ff.fami.ber.l.cū putarē:nec ita narratio falſa ℟ptis:hec rō nó videt bōa:ly defectiua: q; nec ētiā ſm iuris formā vbi ℟pti ſubſtantiā cauſati ne iducit ſurreptio. ¶ Tertia fuit opi.vt recitat ℣ do.cuiuſdā antiq; doc.dñi Alberti de porta. Rauenatis q; dixit ℟ptū ipetratū p mendaciū eē nullum:ſi po cōtra quam volebat ſpm eſſe nullū:et inſtet:alo ſecus:ſi po ꝫ quam non opponebat:et ꝓſentiebat vt ℟ptū valeret:q; in caſu ſi volus det cauſā ꝫtractui:ꝫctus eſt nullus:ſi paret ꝫ quam velit q; ſit nullus:vt no.in.l.elegant.ff.de dolo.& ſi filius ꝓteritus ſit teſtamentū eſt nullū;ita demū ſi dicat nullū.l.filio.ff.de iniuſto teſta:& l.poſtūe.ff.de ꝫta. ¶ Oz aduerte iſte antiquus doc.dicit verum:ſi impetrans vtat ℟pta:q; ex quo nó opponit valz ℟ptus.&.e.ceterū:& ita tz. R.& Cy.ſed ſi nó velit vti.videt hic ſentire q; ipſe poſſz cum compellere ad pſtandum:q; ℟ptum valet. Inno.tz idez in.c.ex conquestione.de reſti.ſpo.poſt multas opi.q; tales like fūr cōmūes:& ſic compelli pót ad eas exhibēdas.l.in.§.i.& .ij.ff. ad exhiben.recitat aliquos tenere contrariū:q; ex quo eas non pſentauit: pót deſiſtere ex quo aduerſarij nó intereſt. Idem tenet Hoſti.ſi vellet deſiſtere ante citatóez vł vſuz ℟pti:q; nemo iuitus tē.& q; aduerſarij ñ intereſt. ¶ Itez q; citatio ē fundamētū:& pncipiū iudicij:& añ illā nó dz de legatus radicē irrevocabilē. Itē q; ipetratio ad fauorē ipetrāt]:nó dz ad eius leſionē retorqueri. Joan. de lig. ibi tz opi. Innoc.q; iudex a tpe date lre ℟ recipit iuriſdic.& a ptáte ptis nó dz pēdere an ſit iudex:ly a ptáte dāno: vt.l. puatorum.ff.de iuriſdic.om.iudi. Puto cū Hoſti.& ita ꝑcti carel:q; iuriſdictio dat delegata ad ꝑces ipetrātis:& ſm hoc ſit gratia ei:ab eius igit ptáte pēdet an velit vti:q; bñficium non cōferē in inuriū. ¶ Quarta opi.diſtinguēs inter ꝓuilegium & ℟ptum:vt ꝓuilegium viciet totaliter per ſurreptōez:nó ℟ptum. Ratio huius eſt:q; ꝓuilegiū emanauit ꝫ ius:& q; ꝓuilegium eſt lex ꝑuata ois igit ſurreptio ꝓcludit ad ſubitantiam ℟pti:q; de voluntate nó eſt pncipis ꝫ ius reſcribere.l.ij.§.ſi quis a pncipe.ff.ne quis in loco pub. Sed reſcriptum emanat ſm ius & ad iuris executionem qō eſt ſm ius:vnde non cōcludit ſurreptio niſi in forma:q; in voluntate pncipis eſt reſcribē ly nó ſic reſcribere. Surreptio ergo ad formaz cōcludēs illam viciat:ℏ tenet Innoc.l.e.cum dilecta:& Ja.bu. in dicta.l. preſcriptione. ¶ Quinta opi.ē diſtinguēs:vt ℟ptū ipetratū doloſe ñ valeat ignorantia vel ſimplicitate ſic. Hec opi.non eſt bōa:q; ſurreptio ex ſimplicitate ē funditus iductiua:& ſubitantie & forme eius:& vtrāq; viciabit falſitas:nec cat̄eus poſſit viciū q̄tenus intrinſecā in actu. ¶ Sexta opi.q; ſi ſurreptio ē iductiua ſolius forme viciat formā:q; eſt qñ erat Papa ꝓceſſurus ceſſante ſurreptōe ℟ptū:ly nó eēt ꝓceſſurus i forma ſi ē iductiua totalis ſubſtātie ℟pti ipſa totaliter viciet:& ſubſtātiā & ēt formā hec rónabilis:ly ꝓbat ō fectiua. ¶ Ultima opi.huius decre.q; ꝓiungit ꝑmā:& q; tā opinionē:vt doloſus careat idiſtincte temerarius ex ſimplicitate vel ignorātia:vbi ē funditus ſubſtātie ℟pti iductiua illam viciat alias ſolā formā: & hec ſequunt canoniſte. ¶ Legiſte tenēt oēs opi.in foro ciuili:vt diſtinguatur an fūditus ſit iductiua an ſi.ſi diſtinguēres an dolo vł ignorātia. ¶ Ricar.ō fal.voluit ꝓcordare legiſtas cū canoniſtis vt ſi doloſitas ꝓſiſtit circa narratōez totaſ calūnie:q; nō cōperat ius vel ptās agēdi:vt ſi ipetrat laicus ſup re ſacra:& ꝓcedat opi.cano.q; nó valet ℟ptū:alo ſi ſubeſt ꝓticularis:q; ſubſit agēdi potētia in genere:q; ly ius agēdi ſi cōperat:& eius motiuū ē lex i ſūma.ff.ō cōdi.i.de.& l.ſub ꝫ textu.de tranſac.& ℔ ē vna truffa. ¶ Quantū ad materiā .c.puto bene dictū:vez q; nó valeat ipetratio facta ſuper illo:q; poſſideri nō pōt:niſi ſuo nomine:ō indi.c.ij.& .c.quā to:ad hoc q; no.ō excep.aplice:q; & no.gl.in.c.ij.de ꝓcur. li.vj. Sz ſi dolus ſit particularis:& vniuerſalis calumnia narrās actum & potētiam:vbi nō adeſt actus:ly potentia: adhuc habz locum decre. Sed que eſt opi. magis rationē cōſonā:an legiſtaz an canoniſtaz. Jo.de lig.dicit opi.legiſtaz magis rōnabilē. ¶ Pozmo q; ex dolo ñ dz qs cōmodū reportare:ō ℟ptis ſedes:qō eſſet ſi ℟ptus valz in forma cōmuni. ¶ Secūdo q; dolus regulr prepōderat culpe indiſtincte ergo dolus inficiat:ly vbi culpa adſit diſtinguaſ an alias eſſet exceſſurus. Itē q; pena eſt delictis commenſuranda:vt.l.ſancimus.C. de penis:de bis que ſi.a maiori parte.&.quecunq;:ſed maior eſt quantitas delicti dolo cū in culpa:ergo maior pena:vt ſicut dolus indiſtincte ita culpa cū diſtinctōe:diſputando in cathedra dicerē determinationē legiſtaz rōnabiliorē:cū ſit hec determinatō ſemp cū ꝓteſtatione nō ꝫdicendo determinationi eccliē. ad quā ſpectat:q; cat̄eus dolus iſtic ꝓtenus dolus ingredit actū:vnde ānullat in toto:ſi totius ē cā:ſi incidēs nō vici-

at:ſz purgat quatenus ē vicīū actione de dolo ff. de dolo elegant. C. de rescin. ven. l. ſi dolo. ff. de act. emp. & ven. l. iuſ. §. ex vēdito. & §. iulianus. ¶ Per hoc cōcludit q̄ cū dolus dat cām totalis rescripti: q; surreptio dolosa est fūdirus inductiua: dolus in totū viciat: secus si sit inductiua ſolius forme: q; illā tm̄ viciat: vt ſic ꝯtra eū īſurgat actꝰ cōmenſuret ꝯtrarii vicij. Non obſt. q̄ ſi vicium cōcludit ad formam concludit ad ſubſtantiā: q; omne quod est de forma ē de eſſe. ff. ad exhibē. l. iuſ. q; dico q̄ ꝝrū p̄cedit i forma eſſentiali: & nāli: ſz hoc in accidētali & voluntar] hominis inductiua que nō corrumpit eſſe ℞pti. ſicut ſi daret forma albedinis & nigredinis: ſi corrūperet albedo: p B nō corrūperet ſubſtātia. Nec ob. q̄ dolus p̄pōderet culpe: q; fatetur reſpectū eiuſdem ſz nō reſpectū diuerſorum i ℞pto: plus potest q̄ culpa reſpectū vō forme: dolus nō dz poſſe in ſubſtātia a forma iſta accidentali ſepata: & in actu in quo concurrunt dolus & culpa: dolus nō pōt ſi culpa dat finem inualid tur]: q; vltra finē dolus non pōt excedere: p hoc ergo: vt p̄ponderet nō dat opam nullitat] in ſepato a vicio ñ corrector: tm̄ ꝯbēdo & determinādo adhereat opi. canoniſtarum: nec ob. rōne pla. Primo mēdacīū dz in ſe dolum: & tm̄ ℞prum valet nego illud: q; aliud est mēdacium mētale: aliud est mēdacium re ipſa: ſicut est dare dolū mētalē: & dolū re ipſa. ff. de. ſ. ob. l. ſi qs cū aliter. Ad hoc ocīm Auguſtinū. in. c. ii. xxvj. di. in pn. Item q; dolus alius bonus alius malus. ff. de dolo. l. i. in fi. ſic reſpondeo ad verbum fraudē. ¶ Ad ſm dolosus non dz cōmodum repor tare hoc p̄ nobis. ¶ Ad tertium qō nō valet decretū ſurrepticium ibi in decreto qō est maioris p̄iudicij i decidēdo: hoc i ℞pto minoris p̄iudicij in delegādo. Item ibi falſitas cāe fuit inductiua a ſubſtantie decreti: & idē in rescripto cū ibi falſitas cāe nō fuit inductiua ſ̄be rescripti: ſecus ſi ſolius forme. Item ex finis rescripti est vt virtus indagef falſitas ergo decidēdi nō viciat finem indagandi: q; hoc vere ſz bene viciat finem decidēdi: q̄ est falſus: ſecus in decreto cuius finis est decidere: falſitas ergo narrati decidendi viciat rescriptū: q; falſitas excludit ſubſtātia: vt dic. ff. dof. Ad l. ſi qs obrepſerit: dic ibi in ℞pto falſo qō caret omni p̄mordio veritat]: dic in rescripto ſurrepticio q̄ omnino nō carz veritate: vel dic q̄ ſz legiſte nō faciāt dām iter rescriptū obrepticiuz & ſurrepticiū: ſi differunt: q; obrepticiuz est qō cōcedit a p̄ncipe & articulate p̄ medium in curia effugitur certa ſcientia p̄ncipis: ita q̄ ceſſat voluntas in cōcedendo: & hoc fundirus: vt Inno. dicit in. c. cum dilecta: de reſcrip. Aliud i rescripto ſurrepticio i quo adest eadē volūtas p̄ncipis in cōcedendo qō est intelligendum cū reſtrictione huius. c. non obſtat etiam quod defectus cōditionis viciat ſtatiz ſicut de p̄ſti: q; defectus p̄ditionis viciat q̄ſ. deficiat & nō plus. Si ergo deficit in rotali ℞prum Papa nō erat cōceſſurus rotaſr deficit. Si deficat in priculari reſpectu forme illā viciat: q; quarſ. Papa erat cōceſſurꝰ ſz nō ſub forma: & ſicut condicio deficit reſpectu forme illam viciat: q; quaſr Papa erat cōceſſurus: nō ineſt p̄dicio ſi p̄ces veritate nitant: ſz quaſr nō erat cōceſſurus: vt ſz Butri. ponderant in ℞pto suo actu. Primo in cognoſcēdo hoc reſpectu nō ineſt cōdicio ſi p̄ces veritate nitant: ſz ſi verē ē q̄ de hoc ſit dubiū: iter p̄tes nō deciſus: & de q̄ſtio nō pendat: vt in]. pē. p totum: de lit]. cont]. c. i. vbi alius erat cōceſſurus. Scōō i decidēdo: & in iſto ineſt p̄dicio: ſi p̄ces veritate nitant: nō afficit p̄dicio: ergo ℞prū q̄ emanat ad cognoſcendū: & indagandū: ſz afficit ad ſic decidendū: & formaz & reſcribit: ō eius effectus viciat: ſz Ja. bu. & Jo. an. p̄ma magis placz. Tertio ergo & i exequēdo i iſto intelligit ſi p̄ces veritate nitant. ¶ Ex his oībus cōcludo hās ſſas in mā eſſe ſurreptionis veras. Attende tm̄ ad regulas: q̄ſ surreptio ē fundirus inductiua ſ̄lā: ſic declara q; surrepтое ē: vel non eſſe ē fundirus inductiua. In talibus attēdit ſtilus curie: dic lapus ſua cōcluſiōe. lxi. ad ſi. nō obſt. ſm ꝑrū ꝯ vltimam clauſulam quo in rem q̄ vicio ad formā cōcludētē nō p̄cedit ſm formam iur]: q; nō est diſcrepandū a forma ℞pti: qō pondera: q; qñqs forma iuris est p̄portionabilis forme ℞pti: & cāe nō bz ſubiū ſi nō est p̄portionabilis nō tm̄ oīno repugnās vt ꝑrua ℞pto vel concluſioni rescripti: tunc p̄cedit decre. nec ob. forma boie obmittit & ſic nō valeat actus: q; bic loquit ō forma nō mētalis: & nō ſtudioſa: que non viciat: ſic dicit alibi Inno. de ℞pto cum dilecta: de of. dele. pudentiam. ¶ Si vero forma iuris in p̄cedēdo omnino repugnat: vt est icōgrua p̄cluſioi. i. ſubſtātie ℞pti: qō pōt cē: vel q; oio nō cōgrua narrationi tm̄: vel p̄cluſioi tm̄ vel vtriqs: vel q; non cōgruit ſubſtantialibus iudicij: vel p̄ſone impetrant] vel p̄ſone ꝯ quam fit imperatio: vel imo alē quinimo certificatus q̄ ſurgit equiuocatio: & tunc nō pōt procedi i fōma iuris: ſic limita iſtaz regulam. Ponit exēplū Inno. & ponit hoc Cy. & butri. in. d. i. p̄ſcriptiones: exemplū ſi in reſcripto narro Ticiū debitorē: ex cā mutui: concludit ℞ptum: vt cōpellat debitū reſtituere vult poſt iudex p̄cedef ꝯ Ticiū: tanqꝫ ꝯ debitorem ex cā donationis: nō pōt: q; ſ̄ba non cōgruunt narrationi: vel concluſioni: vel pone narret ſe iniuriatū a Ticio ſup poſſeſſione talis rei: cōcludit reſcriptū ſibi poſſeſſionē reſtitui. Si poſtea vult agere ex cā vēditōis vt poſſeſſio tradat: non pōt: q; non cōgruit p ceſſus iuris p̄cluſioni ℞pti: & ſic finis mandati refuari nō pōt: in tali p̄ceſſu ꝯ id. ī. e. dilecta. vt pone exēplū i eo q̄ dicit ſe electum: petit ſibi dari iudicē a poſſeſſionē petendā. Papa dedit ſibi ℞prum ꝙuocat] cē. q̄ canonicum eſſet decernere nō potest cōtra iſto peti electriōis p̄ſirmatio: q; non p̄cludit petitionē vel dixime p̄ vim ſpoliarū: volo dicere rem p̄ fraudē mihi ablatā: vel vēdicare nō poſſuz: q; p̄cluſio nō patit: ſi non p̄gnat iudici ſi ipetro Petrum & volo agere cōtra Martino iudice: ſi p̄ſonas ipetro ꝯ ciuitatenſez: & volo ꝙuenire de dioc]. vel circa: vt i. c. Rodulfus. ī. e. ſi ſurgit equiuocatio: pōit exēplū ī. e. ſignante: due ergo p̄me regule remanent ſine limitatiōe vere. Tertia ergo ponat limitatiue: & ſic ſurreptio temeraria ſeu ſimplex ſeu ex facto ignorato dependens ſolius forme rescripti inductiua illa tantūmodo viciat nō rescripti ſubſtantiā: vt i forma cōi p̄cedat: ouum tm̄ narratio vel concluſio rescripti oīno non ſit incongrua: & tunc alius regula ſtabit clariſſime. ¶ Ex p̄dictis cōcludit q̄ qñqs occurrit vicium falſitat] in rescripto: & illud viciat rescriptū de cri. fal. quam grauī: & facit ipſo iure nullum: & dicit falſum quod caret omni p̄mordio veritat]. Qñqs occurrit vicius obrepticium & idem: vt no. Inno. in. c. cum dilecta ī. e. Qñqs occurrit vicium ſurrepтionis: & p̄cedunt regule. ō. poſite: & hoc est tenēdū. Per p̄dicta infero: & ingredior paſſum in quibus lſtis p̄cedat diſpoſitio decre. q̄ in p̄ulegio: q; in ipſo nō p̄cedit diſtictio. c. q; ſurreptio viciat. Nō: q; p̄ulegiū est lex priuata. liij. di. p̄ulegiū: vnde nō p̄ſumit emanare ō p̄ncipis volūtate: niſi appareat: & ideo oīo ſurreptio p̄cludit ad ſubſtātiā p̄ulegii ñ ad formaz: hec clare concludit Butri. in. d. i. p̄ſcriptōes. Cy. & Jo. an. i. c. cū dilecta ī. e. & hec: q; in p̄ulegio concluſio est p̄ciſa: q; finis p̄ulegij est gr̄a in p̄ulegio contenta: ſz forma rescripti est ora re iudicis qui militiam miniſtrent: ita p̄ vno ſicut p̄ reliquo. ¶ Secundo quid in beneficialibus lſtis: & hoc dubium nō est bene declaratū. glo. in. c. ſi motu p̄prio: de p̄bē. li. vj. tener: q̄ in beneficialibus non p̄cedat diſpoſitio iſtius. c. q̄ p̄z: q; ſz Papa eſſet veriſir conceſſurus beneficium non habenti: ſufficiens tm̄ taciturnitas p̄mi viciat rescriptū: ad hoc de reſcript] ſuſceptū. li. vj. vbi taciturnitas modi vacādi: ſeu falſitas viciat reſcript]: & tm̄ Papa veriſir fuiſſet conceſſurus vacatione ſuppoſita. Jo. an. dic q̄ regula prima p̄cedit in bñficialibus. ¶ Item quatenus ſcōa dic ibi de ſimplicitate: ſz de ignorant i petrāte dicit q̄ nō p̄cedit p̄ decre. glā: ō rescript. li. vj. vbi ſurreptio p̄ba-

bñiter ignorata:cria vbi vtrisiz Papa nó erat cócessur⁹ nó viciat rescriptú:ibi aút dicit q̃ est spāle in ipso cáu:alo dicit semp ꝓcedere dispositóez buius decre.q̃ hoc sit verum:t q̃ cria ignorāte ꝓcedit.Scóa regula est casus.ō.e. cóstitutus vbi taciturnitas numeri viciat. ¶ In tertia regula:qz nó exemplificat ipse videtur sentire q̃ nó ꝓcedat iste passus tamen est dubius:t dico q̃ prima regula indubitanter ꝓcedit quia si surreptio in contentioso viciat:fortius in beneficialibus in quibus strictissime agit:de pben. q̃uis.li.vj.ad hoc.d.c.suspectú:t.c.si proponente.j.c. Ité secunda regula róe eadem: nam si surreptio est funditus inductiua cócessionis indubitanter apponit viciú substantie rescripti:t sic viciat totaliter:t de hoc est casus in.d.c. cóstitutus. ¶ Ad.c.gra dico q̃ ibi surreptio si erat penitus inductiua substātie:sz forme solius:t sic ibi viciú se opponebat forme:nó substātie:t sic sanus in tertia regula: p q̃ cócludit q̃ octo regule ꝓcedere videntur:ná si quatenus ipetrabat sup incópassibilibus dixisset se patrz dimittere ꝑmum:t ipetrasset fm:Papa similr ifra dedisset: t hoc est iuri cósonú:surreptio igitur erat inductiua forme precise.l.de isto scribédo:nó aút erat inductiua substātie rescripti.put ꝓcedi vz fm ius cómune:valebit ergo rescriptum nó vt ópile vtrú q̃ teneat:fm rescripti formaz:sz vt altero dimisso alterz eligat:fm formá iuris ꝓcedat:quatenus vero ipetrabit sup incópassibilibus:adhuc surreptio non repugnabat substantie:qz verisimile est Papá velle rescribere fm ura:t si dixisset ipetro fm bñficiú:t facta mentione de ꝑmo:qó intendo tenere si possum:sz Papa adhuc verisimr gram esset cócessurus:igit nimiz si valeat:ꝓdicta puto vera in ignoranter ipetrante. In impetrāte vo secr ter tacēte vez vel exprimēte falsuz:nó credo vltimá regulá ꝓcedere t dato q̃ surreptio nó repugnet substātie vicia bit rescriptú:de Rpto suspectuz.li.vj.qó nó obstat ꝓdictio q̃ si cria ignorāter dixissz:q̃ vacat p morté nó admitteret si vacz cessiõe:qz i forma vba rescripti nó ꝓportionātur ꝓcedūt ergo ꝑma t scóa regule. Item vltima q̃tenus ignorāter ipetrat nó quatenus simplicitate: t hec de isto passu:vel dic q̃ si rescriptú in quo aliqd tacet ignorātia ē ad viaz iuris.reducibile videtz t reducit ad viaz iuris: vt .d.c.gra:si nó ē ad viaz iuris reducibil:viciat.Sic dicim⁹ in cótentioso:si ad ius cóe ē reducibile: ita q̃ ꝓportionet: nó viciat.alo sic in hoc tñ ē dra:qz in cótentioso illó sit q̃si nó est funditus inductiua substantie Rpti in bñficialibus. Fit etiam q̃si ē funditus inductiua substātie:stat ergo conclusio si surreptio est funditus inductiua substātie: si est ex ignorātia ꝓpria t ꝓbabili nó ꝓcedit hec regula idistincte sz distinguit:an sit ad viaz iur.reducibile Rptum: t valet an nó sit reducibile:t nó valz:vt.ō.e.ꝑstitut⁹: si ignorātia est ꝓpria t iprobabilis:ꝓcedit regula:vt nó valeat Rptū sic pót itelligi.ō.e.cóstitutus:imputari.n. pót si nó faciat mentioné de numero:t se informaret de q̃litatibus loci:i quo ipetrat:si ignorātia ē ꝓbabilis:sz nó ꝓpria: sz procuratoris ipetrantis hoc nó excusat:t adhuc ꝓcedit regula vt no.Jo.an.de Rpto gra li.vj.in nouella.Si nó ē funditus inductiua t ꝓbabilis:t ignorātia illa nó viciat:vbi est ad viaz iuris reducibilis:vt i dicto.c.gra. Inquantú loqtur de cópassibilibus:si nó est ad viaz reducibilis: surreptio viciat in bñficialibus:de Rpto susceptú:si ignorātia viciat idistincte.ó pben.si motu ꝓprio.li.vj.i ꝓbabili ignoráte idistincte nó ꝓcedit regula secūda. In simplr ignorante sic. ¶ Tertia regula nó ꝓcedit in bñficialibus i fim plr siue ꝓbabiliter ignorante:cū distinctione:an sit Rptū ad viaz iuris reducibile:an nó sicut in contentiosis distinguit:an forma Rpti sit reducibilis ad viaz iuris vel non: hoc de scóo passu. ¶ Ad tertium.l.explicare regulas:ꝑma qñ dolose falsuz exprimēdo i cótentioso. Secúdo in vo tacito.Scóo in falso expresso:in tacito tacui.ꝑmum Rptum p dolū vl lit] pendentiā.ō.e.ceterū. In beneficialibus tacui ꝓpetuū bñficiū.ō.e.ad aures Ju falso q̃ presso p dolū in litigio⁹ j.e.sedes:i bñficialibus qz dixi ē fore beneficiatum.j.e.si proponente:de transac.ex litteris. ¶ Ad scóam regulam:in tacito ꝓcedunt t falso. exépla sunt.ō.posita falso q̃ ibi.ō.dixi de dolo:modo dicā de ignorātia:t dicit Jo.an.q̃ in bñficialibus scóa regula ꝓcedit:qñ simpliciter:secus si ignorātia:allegat.c. gra de Rpto.li.vj.dic:vt dixi.ō.explicat p.e.q̃sturus .ō.e.xi.i tacēte bñficiū.j.c.si proponente:vel q̃ colorata possessionē tz:vt in.c.in nrīs:t.c.lras:de cóces.ꝑben.de ex presso falso ponit exéplū in narrāte se falsuz appellasse.j. exéplū: allegat de ap.romana.§.i.li.vj.glo.t Cy.videtur velle sic exēplificādo scóam regulā:q̃ valet Rptus quasi talis surreptio opponat soli forme:sz veritas é:q̃ oppónat substātie:qz si Papa scuisset litē sopitā verisimr nó dedisset rescriptuz:vt nó indagaret.ar.de lit].cont].c.pauo lib. vj.t.c.si. ¶ Tenio ad tertiá regulá ponit exemplū qñ in expresso falso. dixi me violérer ó possessióe eterū cū nó esset exclusus possessionē mihi restituendaz ago postea reivé. valebit vt ꝓcedat fm me:hoc exemplum placz Hostié. si conclusio Rpti possit peruenīre comprehendere:vl sic de se quest.pos.t fruc.c.i.vel.ii.existens in camera videō armatos veniētes inter quos erat qdā q̃ cōminatus fuerat spoliare affugit postea narrauit in ipetratóe se spoliatū cū si esset agere vult p turbatione poterit:qz iam ꝓcedere potest fm me cóe. ¶ Tel tertio fm Hosti.existens in bona ista iturus in anglia narrauit falsa ꝑsuetudiné in anglia vt ꝓcedat sūmarie:sic obtinuit ꝓcedi debere ꝓcedet fm formá iuris:nó Rpti:t hoc mihi placz:qz exéplificat modū ꝓcedēdi:de quo queritur nó formá agēdi in qua ꝓcedunt exépla sunt.ō.posita ¶ Tel quarto fm Jnno.narraui me spoliatum t optinui me ad ois restitui cū spoliatore nó fuerā:sz auctoritate iudicis a quo ante appellauerā priuatus:procedit fm ius cómune vt patuit cóster:de iustitia appellationis q̃ restituatur:sed huic obstat:qz nó fit mentio de appellatione nó valet rescriptum.ō.e.c.ex pte.So.q̃ si principalr impetret sup appellatóe ꝓcedit contrariuz; sed si sup attēptatis nulle quo casu agi pót possessorio t deducit appellatio incidenter valet impetratio de offi.dele.causam:nec ob.q̃ no.in.c.ex pte.ō.si impetratur sup attemptatis:qz verum ibi ab appellatore:sed nó de appellāte:t ibi viciatur per respectum:quo ad appellantez qz ille debz facere mentioné vel hic ꝓcura.non cisterciēs. abbatis dixit in impetratione ipsius Cisterciēs.t ipetrauit sup decis noualis vel labor nó soluendis:valz rescriptum:vt sup illa ꝓcedat nó tanq̃ cum Cisterciēs.sz ꝓcedatur cum eo tanquam altero simplici abbate:exemplum in tacito vero ponit glosa:exemplum in tacente se decanum t impetrante sup restitutione vsurarum:exemplum nó cógruit:qz tūc etiá ꝓcedit fm formam libelli:vel scóo ipetrauit sup debito tacente:tamen q̃ ius erat ad arbitros: sz cā nó erat terminata:hoc eodē modo laborat. ¶ Tertio ipetraui ecclesiam iturus hered in anglia ꝑ possessorem heredita.j.tacēt.cōsuetudiné que ibi erat:vt ꝓcederet ordine iuris nō seruato:t ipetrauit vt ꝓcederet ordine iuris seruato valz impetratio vt procedatur scōm cōsuetudinem:istud cadit in opinioné an delegatus teneat seruare cōsuetudinē loci i ꝓcēdendo:an ius ó quo ó cōsue.sup Rtica. ¶ Quarto ipetraui ꝑ cruce signato:vt post annū cogeret reddere debitū tacens ꝓuilegiū de dnquēnio qó habebāt ne compellerent̄ soluere debitū valet ipetratio:vt expectato quinquēnio ꝓcedat:t hec sufficiāt de tertio passu. ¶ Tenio ad quartū articulū i quo restat videre quoz iuriū tacitur niras viciat Rptū ex vicio surreptōis. ¶ Ultramō.dāt theologi q̃ taciturnitas iur] pr]adūse ꝓcernēs.ꝓcessū viciat ꝓcernēs vo merita cāe no.nīi obstit q̃ taciturnitas exēptōis pēptorie si viciat rescrip.allegāt ó fo.cōpe.q̃ p re .B.de cons].lit].c.i.t hec reputāt p absurdo:q̃ ó vno in-

dicio sunt plura: et sic cuitet circuitus. ff. de cõdi. i. de. domi
nus testamẽto: vt dct finio litiũ de dolo finez: exceptio re-
seruabit ad merita cause. Butri. dicit q̃ hoc nõ habet p
absurdo: q̃ bis idẽ examinet. Primo sũmarie. Scõo ple
narie ad otuersos fines: vt p3 in actõe ad exhiben. et p3 in
rei vin. l. iij. §. ibidẽ. ff. ad exhiben. Itẽ exceptõe restitutio
nis ante quã dct sũmarie lesio pbabit: et tñ postea in pces
su plene. l. nam et postea. §. si minor. ff. de instur. in hoc re p
bat Bar. in. l. pscriptiõe pallegata dicit: q̃ si exceptio ad
pcessum et numerata venit pbanda ab eadẽ parte. Pri-
mo examinabit sũmarie. Scõo plenarie si ab aduersa pte
examinabit: et pbabit plene. ¶ Videtur pcedo hoc ordi
ne: qñq̃ tacetur ius qõ põt concernere psonaz iudicio: qñ
q̃ psonam ptis: qñq̃ merita negocij tantuz: qñq̃ R̃ptũ
tñ: quandoq̃ merita et R̃ptum simul: qñq̃ solam actõez
seu litis exercitium. ¶ Ad primam Inno. dicit q̃ tacitur-
nitas inhabilitatis iudicio: vt q̃ sit infamis homicida: nu
tus furdus non viciat R̃ptum: iz de eo põt opponi in vim
dilatorie: vt. ff. e. Scisciratus. Rõ q̃ talis tacturnitas nõ
pcludit ad substantiam: iz ad formam: forma R̃pti est q̃
talis iudex cognoscat: si dixisset eũ infamẽ: nihil hominus pa
pa cõcessisset: vt hic disputat: an esset infamis vl nõ: ꝯ istõ
dictum est cãno: vt litis. nõ contẽ. accedens: et õ excep. cuz
inter priorem: et hoc tenuit Inno. in sua gl. magna. in. v. in
cõi forma. Item bz hoc locum vbi dicit q̃ tacturnitas: de
latorie fori viciat R̃ptũ. ¶ No. cum Inno. vnum qõ dic
Inno. q̃ homicida põt esse iudex: p quo è. c. scisciratus: et
no. in. c. cum sup. de of. dele. ij. qd si concernat psonam p-
tis: dic q̃ si exceptio inhabilitat ipetrantem ad actũ agẽ-
di: et ipetrandi tũc viciat. de rescrip. c. i. li. vj. si ad solũ actũ
agẽdi: q̃ pupillus inhabilis ad agendus ipetrat valz R̃p
tum q̃ surreptio non cõcludit ad substantiã R̃pti: vt ida
gef: iz ad solam formam: aliam rõnem assignat Inn. q̃ vi-
ciũ surreptionis semus inficit: qñ surreptio cadit circa p
cessum negocij pncipalis vel circa cãm pncipalez. Tertio
q̃ si pcernat merita negocij tñ: vt est exceptio pemptoria
que nõ sit litis finite: hic Inn. dicit et õ so. cõpe. ex pte. B.
et butri. et vltramontani pcordant q̃ lesa non viciat: saltẽ
q̃ in forma cõi pcedat: de hoc è cãno. de litis contẽ. c. i. vñ
si tacui pactum de nõ petendo ipetrando sup debito valz
ipetratio: ad ꝯ õ so. cõpe. ex pte. b. et q̃ exceptio pempto-
ria ordinat ad actõis cõclusionem: nec nõ lesarum. ff. de ex
cep. l. ij. Rõ q̃ surreptio tũc oppõit forme R̃pti et sic tũc
pcedat. l. vt condemnet aduersarius: iz nõ substantie: vt si
pcedat q̃: Papa respectu indagandi: an hoc sit verum et
quo ad finem saltẽ: vt absolueret conuentus: lesa eẽt con
cessurus: et sic surreptio nõ inductiua substãtie est: iz forme
iz tunc obuiare videt singulare dictum Archi. i. c. vt circa
de elec. li. vj. et fuit originaliter dictũ Guil. de suza. vt p3 in
lec. sua sup dicto. §. ibidez: et in. d. l. elegant. §. si qs põ cõ
di. ide. et dictũ recitat Guil. õ cu. in. l. cleãter. §. si qs õ cõ
di. ide. ¶ Et vltramon. l. i. §. si. ff. ad tertul. qõ dictũ re-
citat i spe. i ti. de litis. contẽ. §. i. v. iz qd si reus: vbi singulr
dicit q̃ sua exceptio pemptoria põt oppõi ad pcessuz dũ
modo opponẽs se statiz offerat pbaturum: allegat p cãu
tez. optime facietẽ in. l. iij. §. ibidẽ. ff. ad exhiben. et. l. ille a
quo. §. si de testamẽto. ff. ad trebel. dic q̃ eius dictuz cõiter
nõ tenet: p. c. i. de litis. contẽ. in. vj. Itẽ p nos in. l. conquer
bat. ff. iudi. sol. nec ob. §. ibidẽ. vbi exceptio pacti põt oppo
ni de dolo: qz ibi opponebat nõ ad pcessuz: iz opponebat
iurisdictio ꝓparatoria actõis ad exhibendũ: vñ facto quo
ad illum: opponebat in viz pemptorie: dicit tñ notabile v-
bum spe. in ti. de excep. §. dcõ. v. sed an reus: q̃ si de excep
ti. pemptorie: constat p instrumentum: illa põt opponi in
vim dilatorie: ficut litis finite: et eadem rõe ꝯ R̃ptum: idez
dicit de qualibet notoria. e. §. v. vt antẽ. Idem Inno. de li
bel. ob. c. ii. qõ no. de quo dixi õ excep. exceptõez: et. c. pasto
ralis: de exceptionibus antẽ litis finitẽ speciale est: vt pos-

sit opponi in vim dilatorie ꝯ R̃ptum: assignat Inn. rõez
dicẽs et fuit dictum butri. qz vtilius fuit excipienti de perem
ptoria litis finite opponenti ad pcessuz q̃s ad merita: nã
si ꝓponat ad lesa exceptionem litis finite: et sic aliam p
emptoriam solũ obstabit cassationi lesarũ: si alẽ cõueniret
ops ad merita opponere et nouiter pbare plene: qz prima
pbatio nõ sufficeret iz p exceptionem litis finite tñ cõsequ
retur opponendo ad pcessum q̃rum ad merita opponẽdo
qz nõ põt habere maius auxilium: quam rem iudicatam et
filiaz semp bz: imo melius è q̃ opponat ad pcessuz et incõ
modũ et periculum: qz si opponat ad merita: possibile est q̃
p errorẽ ꝯ istam sniam habebit ꝯriam sniam: que tenebit:
et obstabit prime: et sic tolleret ei omne remediũ q̃ nõ essz
lata ꝯria snia ea opposita in vim dilatorie: qz in illa nõ ob
staret ꝑme: que fuit lata in plenario pcessu. ¶ Dicit Inno. q̃ hec ratio non est bona: qz idem esset in pemptorijs
que non sunt litis finite: qz si ad defendendum admitterẽ
tur: et opponeret sniam ꝯ se: ꝑseruaret sibi ius excipiendi
puta si pactum vel alia perẽptoria opponeret: vñ ex hoc
consequeretur duplex bonum: qz repellit litteras vbi op-
poneret: et se non subiuiscit periculo ex toto pdende excep-
tionis: sed certe remanet aliqua differẽtia. Primo in viz
dilatorie bz cõiunctionem: qz snia illa in exceptõe litis fi-
nite claudit os: quasi sapiens vim diffinitiue iz practicã q̃
dat p glo. in. c. i. de litis contẽ. q̃ nõ esset in alijs. Itẽ mat
esset periudiciũ succumbere exceptõe litis finite: opponen-
do ad merita: q̃s in alijs pemptorijs: qz in primo cãu pdz
cãm et inutilis fiet pcessus ꝑmus: et sniam quã optinuit. Se
cũdo cãm solũ pdit cãm. No. tñ q̃ hic tz q̃ snia ꝯ sniam in
diuersis instãtijs valet. Idẽ no. ff. e. ceterũ. credo cum di-
stinctione quam posui de sen. exco. p tuas: et posui in. c. iter
monasterium. de re iudi. ꝯq̃s: in hoc dicat Bar. in. l. si duo
bus. de excep. rei iudi. sic ergo rõ quã põt Ja. butri: et hic
Inno. q̃ snia et transactio et iuramentũ sunt de pcessa: sic
ergo tacturnitas pcessus viciat R̃ptũ: vt p3 in. c. ex pte: et
de re iudi. c. inter monasterium. Ita q̃ tacturnitas snie: et
est bmõi rõ: qz surreptio est inductiua substãtie R̃pti: et iõ
eius falsitas narrati ipam tollit. Si. n. Papa illam scisset
questionem sopitam: altero de bis modis nouã idaga
tionem verisset nõ falsitasset etiam: vt procederet ordine
iurio: igit surrepti vicium: vt concludens ad substantiã re
scripti totaliter illud viciat. Igit si quẽrit an tacturnitas
pemptorie ptis aduerse viciet lesa dic quedaz sunt lese in
quibus creat sibi iurisdictio iurio et ius agẽdi: et i talibus sur
reptio viciat: et opponi põt in vim dilatorie ad pcessuz: qz
tunc surreptio opponit substãtie iurio: et substãtie rescrip-
ti: si. n. Papa scisset ius nõ vedisset: et sic fũditus creat
agẽdi: et si Papa scisset totalẽ defectũ iurio et lesa nõ ve
disset. Je. c. fi. de litis. contẽ. c. i. li. vj. hoc tenet Inno. ff. e. cũ
ordinez. et. c. constitutus: et. c. auditis: et de prescripti. c. fi. de
excep. pastoralis. Jo. an. in nouella in dicto. c. primo õ litis
contẽ. li. vj. Ideo dicit hic Inno. q̃ tacturnitas iurio ptis
adhibe cãt exceptõez in bñficialibus et in priuilegijs q̃ in hoc
sapiant naturam beneficialium qõ opponi potest: et ad pro-
cessum et ad merita cãe: ideo impetranti ad beneficia po
terit opponi exceptio pluralitatis: et ꝯ litteras: et ad merita.
post litis. contẽ. qñq̃ sola iurisdictio creat p lesa ad ex
ecutionem iurio preteriti tũc si talis est exceptio: que finit
instantiam aliam. Idem vt opponi possit ad merita et pro
cessu ꝯ lesa litis. non contẽ. c. i. li. vj. qz opponit substãtie
rescripti: qz Papa verisset non falsitasset litem iam dec-
sam: vt p3 in exceptõe transactõis snie: et infra. quãdoq̃
exceptio tacita est que nõ finit instantiam: iz actõem fundi
tus: et dic idẽ qz nõ valet rescriptũ: et opponi põt ꝯ rescrip
tum: qz hec est exceptio litis finite: vt dicit Bar. ff. iudi. sol.
. l. cum quereba: et. l. elegant. v. si qs post. de cõdi. ide. ad
hoc. c. i. de litis. contẽ. li. vj. ibi litis finite: et est cã qz fundi
tus nõ habẽte actõez Papa nõ potest rescriptũ: et sic sur-

reptio opponit substãtie vt ẽ casus in.c.fi.Ie.tl.ibi cũ quo nil habuit qõnis ꝛc̃.si talis est exceptio que nõ sit in substãtia nec iudiciãria actõis fundituꝫ:tũc si ẽ notoria viciat rescriptum alẽ nõ.ꝫ possit ꝓbari:p instrm cum forte no sit no. impetranti:põt tñ vi dilatoriã:vt dixi.ē.si cõcernat vsꝫ tertium lr̃as cõcernẽs tñ viciat:vt si tacuit impetrator pactum: de lr̃is nõ ipetrãdis nisi adsit cõis cõsensus:hic vitiat: vt ꝑz hic p Inno.ꝛ.ē.e.constituimus:vt si taceatur renũciatio lr̃arum que sunt impetrate vel impetrande:vel si taceat pactum de non impetrãdis lr̃is: nisi adsit cõis cõsensus:vt ꝛz.ē.e.cetex.qñq; tacet iuo cõcernens actõꝫ ꝛ dilationẽ;vt dilatoria solutõis:vt hic dicit Inn.q; exceptio nõ põt opponi ꝙ lr̃as.allegat.C.de proba. ad ꝓbationes quidam sunt iura tacita:que concernunt actiones ꝛ processus vt si iurauit nõ conuenire:iurauit nõ agere. Iurauit nõ prosequi:ꝛ talia etiam põt opponi: vt.c. constitutus: ꝛ no.in .c.i.ó litis ꝓtest.li.vi.in nouella:ꝛ hoc dicit.ē.dixi.in.c.cõstitutus.ꝛ hoc ꝛz hic in duobus locis Innoc.in glo.fi.v.ꝫ quid dicit:ꝛ in glo.in.v.cõi forma.v.item locum.allegat .C.de pba.ad ꝓbationem. ¶ Ad fm passum principalem decẽdens videt pluribus rõnibus q; nõ habens effectualem Iurisdictiõꝫ nõ possit se pnunciare iudicem cõpetẽtẽ. ¶ Primo qz in cã ꝓpria qõ iudex ẽt nõ põt: vt ꝑz.C. de qõ in propria cã in rubro ꝛ nigro. ¶ Secundo exquo qz dat inhabilitas in iudicãte:ita dat in hoc iudicẽti: an sit iudex sicut in principali:igr vniformiter eius sñia est nulla. ¶ No.insistendo est ꝓsiderãdũ:q; qñq; iudex nullã hẽt iurisdictionem:ꝛ est certum iudici ꝛ partibus q; nullam hz iurisdictionem.Qñq; iudex nullã hz iurisdictionez:ꝛ est certum iudici:ꝫ dubiũ pti an habeat vsꝫ seu iurisdictiõꝫ. ¶ Qñq; iudex nullam hz iurisdictionem:ꝛ est certum p partibus q; nullam hz iurisdictionẽ:ꝫ ẽ dubiũ iudici. ¶ Qñq; hz iurisdictionem:ꝫ exceptionis ope. elidibilem: ꝛ sic ipsam hz habitu:ꝫ nõ exercitio si opponat. ¶ Si iudex nullam hz iurisdictionem:ꝛ est certus iudex ꝛ partibus: dic q; nõ valet eius processus:ẽt si pnunciet se iudicẽ cõpetentem nec ẽ iudex i principali inuestãdo. Nõ qz ptẽs cognoscendi:an sit competẽs iudex in principali vel mulctando: solũ dat a iure dubio pẽdẽte:an habeat vel nõ habeat iurisdictiõꝫ:cessante dubio:ex quo supponit iudicem certum doceius sñia nõ valet nec in principali nec in incidenti:hec ẽ cõclusio Inn.de of.dele.cum sup:de re iudi.pastoralis:in clc.ꝛ ibi gl.de offi.del.prudẽtiã.in pn.ad hoc:ó ap.ex pte ꝛ p eundem de dilat.ꝓterea gl.in.c.romana.de ap.li.vi. primi.q.i.qd ad pat.er.ij.q.ij.si epõs.cum fi.de accu.veniẽs ꝛ hoc scõs cãu qñ iudex hz fundituꝫ nullam iurisdictionẽ ꝛ est certum iudici:ꝫ dubium pti.hoc non vidi tactum:p ꝑsenti dico idem q; non valet processus nec in principali nec in incidenti:ita soleo tenere in lectura.c.cãm.de of.dele. Nõ qz pp dubium iudicis dat iurisdictio iudici:eo cessat iurisdictio. Item qz non tenet quis comparere citatus:vbi dubium est de iurisdictõe:vt iudicẽ certificet.ff.de iudi.si qs ex caliena:ego certe nõ video:ad qd sit necessaria citatio:ad hꝫ de ap.fi duobus. Tertio cãu qñ iudex hz nullam iurisdictionẽ:ꝛ dubiũ est iudici ꝫ certum pti:adde si est certum pti citãti nõ scio tertiũ melius ꝓbãtẽ:q; valeat citatio:sicut ẽ textus.Ioe de ap.fi duobus:ꝛ ibi dicitur q; valet citatio. Nõ qz exquo pp dubiũ dat fundamentũ iurisdictiõis in psonam citatis sciẽtis pti citationẽ faciẽtis non tollit ptatem iudicis:ꝛ cõtumaciã pte citate:q; terr' mirabiliꝫ facit ꝙ illa q; dixi post Cal.ē.e.sciscitatus an valeant gesta excõicati tollerati ab alio:sciẽtibus prib' vicium. Si ẽ dubiũ pti citãti:ꝛ certũ pti citate:ꝛ dubiũ iudici vide clarꝫ ter.cũ gl.de of.dele.cũ cãm que:qz valet citatio ad.d.c.fi duobus ꝛc̃.qz exquo supponit dubium iudici in iurisdictionẽ hz donec certificet. Idem dico si veriqz pti est certum:ꝫ iudici dubiũ:qz stat nõ ꝛ hoc tenacer:ꝛ sic intelligo. Inn.hic q; videt velle:q; vbi iudex nõ hz fundituꝫ iurisdictiõꝫ nõ possit cognoscere an sit iudex:qz hoc prodit qñ sibi est certum:ꝛ vide ipm de dila.ꝓterea.ꝛ no.Ie.ex p te decani:ꝛ dico dubiuꝫ esse qñ etiam cõino est ꝓbabile:ꝫ põt aliqua cadere opinio:ꝫ non sit vera:qz opz q; certum sit ita q; non cadit aliqua dubitatio:ad hoc qõ no.Ie.pastoralis:ꝛ Inn.de ap.cum ꝑãli:ꝛ qõ no.ff.de re iudi. cum plato:ꝛ sic oz intelligi dictum Hosti.ꝛ temperari in summa de of.dele.ꝟ.qs sit eius effectus.v.Item q; dicit:q; dubium esse censet:eo q; iudex asserit se iudicem:qz non ꝑsumit imemor siue salutis:stat.n. suo dicto: vt dubitationem ingerat:si aliq; cadit opi.allegat no.ad hec.Ie. cũ cõtigat ad fi. Hec vera vbi simplr lex dat iurisdictionem:vbi autẽ iurisdictio dat a lege:solũ in cãu certo manifesto.si illiõ sit dubium an cognoscat:an sua sit iurisdictio.gl. dicit q; nõ: de hereti.accusatus.ꝟ.sane.in.v.manifestũ.glo.est in ꝑtiũ de of.del.c.i.li.vi.al.e.li.puto si factũ sit dubiũ ꝛ hesitatõ sit solũ sup facto:an mãdatũ sit vel nõ sit ꝓcedit glo.iii.in ꝟ.sane:ꝫ si revocet in dubium:an mandatum sit vl nõ:dñs cognoscat:vt in dcõ.c.i.de of.dele.li.vi.qñ iudex hz iurisdictiõꝫ si est dubiũ pribus:ꝛ certum iudici q; hz:ꝛ tunc si aliqua ꝓbabilis cã allegaret:ex q; concludit parti iurisdictio hz ire allegaturus pulegiũ. Preterea si nulla cã allegat:ꝛ certum est:ꝛ sic cõmuniꝫ ꝫ opi.q; nõ est iudex: ꝫ sit aliqua cã latẽs:ꝛ nõ tenet qs ire allegaturus pulegiũ ¶ No.gl.ꝛ Inn.de of.del.prudẽtiã:ꝛ de dila.preterea. Io.an.in regula scienti.de reg.iuris.li.vi.p' Egi.assignat rotem:qz cãe singulares nõ ꝓmunt:nisi allegent:vt vsꝫ no.ad hoc.ff.si qs can.l.quotiens:qõ no.de ap.romana.si ꝓbo citaverũt. Idem dico ꝛ forsan si cuiqs est dubiuꝫ:vt hic ꝛ in dicta.l.ii qs ex aliena:ꝛ aduerte qz vep est q; vadꝫ processus ad mulctã:ꝛ excõicationem faciendam in psonã citati:non comparentis:ꝛ puto siue sit delegatus:siue sit ordinarius:ꝛ sic nõ hz iurisdictiõem;q; sentiut Inno. in.c.ꝓterea.de dila.q; facere videt dam inter delegatuꝫ: ꝛ ordinarium.ꝛ Io.an. post eos i dicta regula scietiã ad fidem qõnis:nullam enim iudico dam inter delegatũ ꝛ ordinarium:nisi in hoc qz ordinaria ẽ magis certa:ꝛ citius dubiũ ingerit:ꝫ delegata ẽ minus certa ideo oz q; aliq; intimet:vt ℞ptum vel copiam:vt dixi in dcõ.c. ꝓterea:ꝫ an valeat ℞ptum q̃tum ad hoc vt processus teneat ꝺ principalẽ:dic q; nõ nisi ꝓpo se pnunciet iudicem cõpetentẽ. ꝛ si appellatũ:ita no. Inno.in.c.ꝓterea.ó dila.in.c. cũ in p.de of.dele.ꝛ in dicto.c.prudentiam:ꝛ c.ē.e.cetex. Nõ qz dato q; pp dubium posset cognoscere: an sit iudex. nõ tñ pp dubium hz cognitionem in principali:ꝫ eventus processus indicabit ex eventu declarationis iurisdictionis:sic dicit Inn.in.d.c.cetex.q; est bene notandus:ꝛ est hoc verum etiam si fundituꝫ nõ hz iurisdictionẽ:ꝫ aliqui hoc restringant:vt cognoscere possit qñ hz iurisdictionem ꝫ elidibilem:ꝛ tũc cognoscat aliter non:qõ est falsum: vt dicit Inn.in.d.c.i.ad hoc de ap.si duobus:ꝛ qõ ibi no. ad hoc dictũ lapi.i dicto.c.i.de rescrip.li.vi.ad hoc tex.fm vnam lecturã in.c.ex pte decãi.de rescrip.ꝛ hoc Ly.C.de epi.ꝛ cle.i.generaliꝫ. ¶ Sz aduerte tu dicere:eo q; possit ad viteriora opposita exceptione iam se pnunciat iudicẽ cõpetentẽ ex eo q; iudex exceptõz oppositã nõ admittit ipsam reprobat vbi hz fundamentũ iurisdictõis:ꝫ vbi nõ hz iurisdictõez processus est nullus:vñ ex invalido processu non põt sequi tacite:valida pnunciatio:qz si nõ valz principale nec.ꝛc̃.de hoc est glo.lapi.in.c.i.de rescrip.i.vi.i.cũ i mulctio.glo.quoꝫ.de rescrip.duplicãdis.in glo.pz cuꝫ si. qõ gl. allegani de facto.Statuto puñi; q; instrm de quo non est gabella soluta executõ nõ mãdef:ꝛ si mãdari cõtingat:processus sit ipso iure nullus. ¶ Opposito fuit gabellã non solutam:iudex ad viteriora possit dixi q; nõ valebat processus quo plene i dicto.c.cetex.ꝛ Inno.i.c.pastoralis. sarl tñ puto si pnũciat nõ obstãtibus obiectis ad viteriora procedẽdũ:qz tacito pnũciet sup exceptõibus:ꝫ si tantũ ꝺ

cedat bz locũ qđ dictũ est. Añ qz rescriptũ nó est nullum
ſz exceptióis op. ánullandũ: dico tũc qz ſuppoſita oi certi
tudine valet ꝓceſſus: niſi opponat: ꝛ dato qz opponatur
valet ꝓceſſus niſi apellet: ꝛ in ꝓncipali: ꝛ incidenti: qz ex
quo dat: fundamẽtum iuriſdictióis exceptio oppoſita fũ
ditus nó ánullat iuriſdictóez: niſi ſup ea ꝓnunciet ꝛ ad vl
teriora ꝓcedendo: exquo dat fundamẽtam: vñ videt ꝙ ex
ceptóez ꝓnunciare: ꝛ validum: ꝛ ſic valz ꝓceſſus cócluſio.
Inno. in. c. cum ſup de offi. dele. ꝛ est conclusio eiusdem in
. c. cetez. de rescriptis: ꝛ. d. c. ꝓterea. de dila. ꝛ in. c. prudẽ
tiã. de offi. dele. ¶ Hec vera niſi notorii ſit exceptóez có
petere: qz tũc citatio nó arctat citatũ: vt dicit Inn. ó dila.
ꝓterea: de reſcri. do. cũ venerabilis: ꝛ est caſus cũ glo. in cle.
paſtoralis. ó re iudi. qz tũc citatio nó arctat: qz ñ credo ex
defectu iuriſdictóis: qz notorii nó excuſat a ꝓpoſitióe: vt
no. vt litj. nó cont. accedẽs. ꝛ i cle. ſicut ó appellatóibus.
¶ Reſtat ad obiecta rñdere dꝫ qz qđ nó pót eẽ iudex in
cã ꝓpria: vez ꝓncipalr: ſz bene pót iudicare dubia iuris i
ter alios vertentia: ꝛ ita ẽ dicẽdum: ſicut pót eẽ teſtis i teſtamẽto:
ſi q̃ ſibi legat. C. ó teſta. dictãtibus: ꝛ actor eſſe pupillo ad
cure bidui tẽ ſibi debitã. ff. ó auct. tu. l. ꝓma. ¶ Aduerte
tñ ad vnũ notabile dicñ: qz vbi iudex ẽ ipſa po eẽ pót: ſm
qđ no. in. c. cũ nuntius. de teſti. ꝛ. c. ex pte de. v. ſign. Si iu
dex ẽ po ꝓncipalis litigans: de iuriſdictióe nó pót cogno
ſcere an ſit iudex pp ꝙ̃ria hoc ẽ dictũ nõbile Inn. i. dicto
. c. ex pte. de. v. ſig. pluo dicit glo. ſup. v. copia in fine. in. c.
ſtatutũ. in pn. de Rpti. lib. vj. qz i litigio iter ptes verten
te ſup dubio iuriſdictóis: ſi iudex locũ ptis aſſumat: ꝛ ꝓ
nunciat ſe iudicẽ cópetẽtẽ: nó pót qz ẽ ſũme notãdũ ꝛ mẽ
ti tenendũ. Alia dat limitatio: qz id qđ dr iudicẽ poſſe ꝓ
nũciare ſe in dicẽ eẽ verũ: qñ est dubiũ de ſolo iudo iuriſdi
ctóis exercitio. Si ãt vltra exercitiũ venit aliud applican
dũ ad cómodũ ꝓpria tis indicantis nó pót eẽ iudex: vt
ſi est dubiũ de totali ptãte: an ſit epus: vel ptãs vt. ff. ó legi.
tu. l. ex ſnia ibi Bar. Itez ſi est dubiũ: qz dubitat an ſit do
minus feudi. vel dubitat ó exceptóe: tũc nó cognoſcit an
ſit iudex. no. glo. de ap. ad nram. no. Inn. in. c. cũ venera
bilẽ. ó cenſi. cu ſi. de iudi. cetez. de ſo. compe. vez hoc ẽ qđ
dicit Archi. v. q. ij. c. ig vbi cognitio iuriſdictóis ẽ ãcẽſa
cãe ꝓncipalis: nó cognoſcit iudex an ſua ſit iuriſdictio in ex
ceptóe tñ Jo. an. dicit ꝙ̃riũ in regula ſciẽs ó regu. iur. lib.
vj. qñ litigiũ ẽ inter alios: qđ nó placet qz ſz poſſet ſe iſor
mare: vt bonus vir de puil. exceptióis. li. vj. cognoſcere ſi
pót. e. tt°. ꝛ li. cum plone. Ex his decidit ſi iudex bz com
modũ ſportulaz: an cognoſcat: an ſit iudex: glo. ſunt ꝙ̃rie
de quo. ff. ad. l. municip. l. de iure pe. ꝛ Cy. ꝛ multi tenẽt qz
pót: qz ad eum pncipalr vltra iuriſdictionis exercitium
nó ſpectat cómodum. allegat. l. dicentibus. C. de teſte. l.
i. §. i. ff. ó auctoritate tu. hoc tenet ſpe. in ti. de cita. §. i. v. ce
terum. Bar. ꝙ̃ qz róne ſolius affectionis: ſz ad eum pnci
palr nó ſpectet cómodũ: qđ repellit a iudicando. l. ꝓtor.
ꝛ. l. qui iuriſdictioni. ff. de iuriſ. om. iu. de of. del. in fine ãte
de ap. poſtremo. Jura allegata p petrũ loquunt in teſti
bus: ꝛ tutoribus: q difficilius repellunt: vt no. de of. dele.
inſinuante cõſiderare q̃litates ſportularũ: ꝛ qualitaẽ iu
dicis an verifiẽr mouerẽt: an nó: ad hoc de Rpti. ſtatutus
ꝛ nó obſtat pdictis qđ no. Inno. hic: qz ſi dubius est inter
reũ ꝛ iudicẽz ꝛ ptes an locus ſit ó territorio iudicis: qz ſũ
marie cognoſcere pót an ſit iudex: qz loquunt q̃ hec con
tentio nó est cum ꝙ̃dictoribus legitimis ſic qz poſſit ꝓ
dicare alijs: cum quibus est vel eſſe poſſit queſtio de ꝓpri
etate territorii: hic aũt poterit ꝓindicare: qz nó ſimplr diſpu
tabit. ¶ Ad ꝙm ꝙ̃rium eadem inhabilitas est in inciden
ti que in ꝓncipali: qz nó iudex igit rẽ. qz in ꝓncipali est in
habilitas ex quo dat queſtio qz nó hz iuriſdictióem a iure
vt dicit hic Jun. p que poſſit arrẽptari: qz vbi iudex ꝓce
dit ex officio: qz ibi q̃ſi po est: qz nó pót cognoſcere an ſit
iudex: quaſi cum eo tantuz de iuriſdictione hat contentio

ꝓ qđ dici pót qz in hoc bz ordinariã. ff. ó iuriſ. om. iu. ꝛ qz
no. in. c. ſuſpitóis ꝛ. c. Po. ꝛ. G. ꝛ glo. ó offi. dele. ſz tene có
trarium: qz est delegata a lege exprẽſa: vt dixi. ã. c. paſtoralis
hoc poſito nó dicat eadẽ inhabilitas in incidenti: ita qz du
biũ nó ſupplereat iudicio defectũ dico ꝛ est dictũ Inno. qz
etiam iudex ſenó poſſet ꝓnũciare iudicẽ cõpetẽtẽ. Pdõc
qz iudex ſit pupillus: pone qz ſi mulier: vl alius totalr ꝛ ip
ſo iure inhabilitatus ad iudicium certe nó dubito qz ſi op
põat qz ſit iudex incõpetens: ſz referat dubiũ vñ ſit iudex
cõpetens nó valebit ꝓnũciatio: qz hic nó ſupplet inhabili
tas conſtito: qz habitualr ſit inhabilis ex defectu pſone ſi
iuriſdictóis iſtó dicẽ Inn. i. c. ſup ó offi. del. ꝛ dictũ Bar.
ó re iudi. l. qdã ꝓſulebat: ꝛ in. l. ij. ff. ſi qs i ius voca. ſi ierit
p hoc pz qz ſi coꝛã iudice laico reuocet in dubiũ an ſit cleri
cus: nó cognoſcit nec arctat ipe cõparere: vt de ſen. excom.
ſi iudex laicus. li. vj. ꝛ no. in regula ſcienti. ó fo. cõpe. ſi dili
gẽti: qz eã inhabilitatis in ꝓncipali inhabilitat ẽt i incidẽ
ti. Idẽ ſi reuocet in dubiũ an reus vel cã ſit ſpiritualis ꝛ ſic
an ſit iudex de or. cog. ruaz. ꝛ p hoc habet rõ de qua diſpu
tat glo. de ap. ſolicitudinẽ: ꝛ. c. cum ſpãli: q̃re iudex nó co
gnoſcit de eã ſuſpitóis ad faciẽdum ſe iudicem: ꝛ cognoſ
cit de cauſ alijs p quas deficit iuriſdictio. doc. in. c. ſuſpi
tóis. ó of. del. dñt p iſtã magis inficit iuriſdictio. Inno. ó
offi. deleg. prudentiã: aſſignat hanc cãm: quia cauſa inha
bilitatis inficit tam in ꝓncipali q̃ſ in incidẽti: idez dicit in. c.
cũ ſpãli. de ap. Idez Cy. in. l. ap tuſſini. C. de iudi. p Jo. de
are. ¶ Per pdicta determinat dubiũ: an ſi iudex ipetra
tus p ſras falſas: pnunciat ſe iudicem cõpetentem valeat
pnunciatio: ita qz poſt valeat eius ꝓceſſus: pdcã faciũt qz
ſic ſi est dubiũ. ¶ Sedo qz exquo pars opponẽs non ap
pellat ex errore litigantiũ ſre ſunt reputate p ſris: ergo va
let ꝓceſſus: vt de of. pto. l. barbarius. ¶ Tertio exquo ſe
pnuciat iudicẽ cõpetentẽ ſnia p vo fuit: ergo valz ꝓceſ
ſus de re iudi. cuz iter. ¶ Quarto a ſimili ſi falſus interꝓs
in iudicio ꝓducit: ꝛ falſus pnunciat verum: hec ſnia facit
ius ꝛ pribus ꝓiudicat. C. de n. iſtru. l. ſi. ¶ Quito: qz ſz ſi
valet ſnia ꝙ̃ ſniam. Si tñ in dubius reuocetur de ſnie iuri
bus valet ſnia contra ſniam: vt pz. ff. que ſen. ſine appel. l.
i. ꝛ vt pz in. c. cum inter mona. de re iudi. cum ibi no. ita in
ꝓpoſito: licet non valeat ꝓceſſus p Rptm falſum. Si tñ
in dubiũ reuocat de vibus Rpti pp dubiũ valz iudicio p
nũciatio: ꝛ ſ fuit rõ Cy. in. l. ꝓſcrip. C. ſi ꝙ̃ ius: vel vti. pub.
q̃ hoc tenet. ¶ Alij ꝙ̃: qz nó est iudex in ſpecta veritate
nec in incidenti nec in principali: exquo littere ſunt falſe
de iudi. et ſi clerici. ¶ Secundo qz falſitas impedit ſen
tentie validitatem: adeo de ipſa poſt ſniam queritur ó ꝓba.
ſz cãm. ¶ Tertio: qz ad iudicem falſo impetratũ nó ſpec
tat cognitio falſitatis. xix. di. in memoriam: ergo ceſſante
ptãte cognoſcẽdi de falſitate ſnia est nulla: ꝛ ꝓceſſus nul
lus. Jo. an. ꝛ Cõpo. tenẽt iſtã ꝓncipalr: qz nó bz cognitio
nem falſitatis: dicit. n. qz faber falſitatis nó potuit cũ facẽ
iudicẽ: nec in ꝓncipali nec in incidenti. ¶ Et ſi dicat ſic in
ptãte est cuiuſq ipedire ꝓceſſus: opponẽdo de falſitate:
rñdere qz nó ipediet: qz habebit ꝓcedere ꝛ euẽtus ſup fal
ſitate declarabit validitatẽ vl nullitatẽ ſnie: dicit tñ Inn.
qz hic aduerte qz ſi poſtq̃ est ſnia lata p iudicẽ ſtis falſis
ipetratis reuocet in dubiũ de vibus ꝓme ſnie: ꝛ ferat ſnia
ſcõa ſup validitate ꝓme: qz valebit ſcõa: qz ſcõa ferẽ ab ba
bẽte iuriſdictóez: ꝛ fac qz ꝓma ſnia vea reaſſumit: qz ei ſta
tur nó obſtãte ſcõa: tã q̃ ꝙ̃ ius ptis lat. ó re iudi. cũ iter: qđ
est vez vbi vicius ꝓme ſnie purgat i ſcõa: vt hic: ſecus ſi eo
dẽ modo laborat ſiẽ ꝓma: vt no. i. l. i. que ſen. ſine ap. reſci.
ꝛ est caſus in. c. cũ cã de re iudi. ¶ Idẽ dicit Inn. de cõſir.
vti. vel inſtru. c. ij. ꝛ vide gl. ꝛ Bar. qñ ꝓpo. nõ ẽ ne. l. ij. ꝛ
de ap. ſi expſſis: ꝛ dixi ó ap. dilecto. i ꝓncipali pũcto. Con
trariũ eius qđ tz hic Inn. de dila. ꝓterea: ſz tz hoc hic ꝛ ſic
pót intelligi qđ no. Jo. an. i regula ſcienti ad fi. de quo di
xi. ã. huic dcõ obſtãt ꝓmiſſa: ꝛ dictũ Lapi. d. c. i. de Rpti.

in vj.vbi reſcrip.ab excõicato ipetratũ ẽ nullũ.Si ñ ſe iudex pnunciat cõpetentẽ valz pceſſus:vnde rñdebam alo aliud eſt reſcriptũ omni pmordio caret veritate:vt qz nũ quã emanauit:t pcdit dictum hic aliud erat reſcriptũ nõ carere pmordio veritas:quo ad factum lz ſit nullus:quo ad iuris effectuz.Bartolus in.l.preſcriptio:dicit q ſi ℟p tum bz euidentem falſitatem tale reſcriptio:nõ dat iuriſdictionẽ:nec in pncipali:nec in incidenti. ¶ Si nõ bz euidẽtem falſitatem:dicit q ℟ptio conſtituit ipm in quaſi poſſeſſione:virtute cuius põt cognoſcẽ õ ſua iuriſdictõe:p dictã.l.barbarius.ff.de officio pto.C.õ teſta.l.i.al.tenui opi.Jo.an.t credo vez oio pbatio:vel pſumptio:t ſic dubiũ quod deducit ex iſto falſo vt improbum põt retractari p sniam:t ex eo retractat ſnia conſtito de falſitate: t de hoc nõ eſt dubium in interlocutoria.ff.de fidecõmiſſarijs lib.l. pe.t.l.cuz vero.§.ſubuentum:t i.l.ie cui.de verbo.ob.cuz materia ſua:hec.n.interlocutoria ẽ lata ptextu dubij illati ex falſa pbatõe:ergo tale dubiũ nõ reputaf dubium: nec talis pbatio:qz ſicut nec in toto:ita nec in ptem: conſtito ergo de falſitate pbatõis dubiũ nõ fuit pbabile:t ſic ſnia fuit nulla:vt interlocutoria: igit pceſſus nullus: nõ ob.qz vbi daf oino defectus iuriſdictõis valz pnunciatio:qz pbatio ex veris pbationibus:lz inualidũ facit valere sniam. lz nõ ex falſis pba.ff.fami.bẽ.cum putarem:nõ ob.ſcõo: q error litigantium faciat iſtum iudicẽ:qz id vez:vbi hec faceret rõe publici:t ordinarij officij:t error cõmunis eſſz delegatio nõ eſt oino publicum officiuz:ad hoc de of.del. cum ſup. Item hoc vez niſi cõis error bẽat originẽ.a falſo inſtrumẽto:p prem pducto:ne contingat dolum ſibi p deſſe:t falſitatem:qz edificiũ ſequit naturam fundamenti de fide inſtru.inter. Jtẽ qz hec cã:a qua ſurgit inhabilitas vel reputaf inhabilitas.l. cõmiſſio nõ eſt actus publicus. Non ob.Tertiũ q pnũciatõi debeat ſtari:qz hec ẽ nulla lata ex pbatõe falſa. Nõ ob.Quartũ q ſi pnũciet inſtz verum tẽ.qz id verum:qñ in pnunciante ptãs daf tẽ. hic non daf in pncipali nec in incidenti. Non ob.Quintuz q valeat ſnia ℣ ſniam:ñ revocaf in dubiuz tẽ.qz dico q nullas ſecũda: ſurgit ex notorietate iure ex pma: que ceſſat ſi eſt dubium de pma:t ceſſet cã:ſz ſi nullitas ſnie ſurgit ẽ ex defectu ptãs:que nõ daf poſito dubio ſurgenti ex falſa pbationenõ ob.dictum Bar.q conſtituatur in quaſi poſſeſſionẽ:qz delegatus nõ agit iure ppio:ſz vt colonus vnde nõ bz illam quaſi poſſeſſionez:ℨria loquunt in ordi. q illam poſſidet iure ppio:p dicta dicit hic Calderinus q ſi plibus delegatis cum clauſula vnus de duobus condelegatis:cõmiſit ſimplr vices ſuas:ſz notarius falſo ſcripſit inſolidũ:t hoc pbato iudex pnunciauit ſe competentẽ q nõ valuit ſnia: qz lz haberet delegatũ t pẽ ſubdelegationis valet:vt ſi ex tribus delegatis ſimplr datis. duo procedãt ſine tertio ipſo iure nõ valz pceſſus.de of.del.cum:t c.vno:t qz pluratoz cõſenſus tẽ.de fo.compe.ſignificaſti: de hac materia in ſpe. de reſcrip.pnta.§.i.igitur i fi.§.t in ſpec.de del.§.excepi.v.ſz t ſi qs cognoſcet.an fi.iiij.col.vbi ſpe.dubitat ſi opponaf exceptio defectus ptãs delegationis ℨ delegatum:an cognoſcat delegãs vel ipſe:t cõcludit Jo.an.q delegatus:lz aliq ℨ p.c.ſi a ſubdelegato. õ offi. dele.li.vj.facit.ĺ.cũ in iure õ offi.dele.t c.cũ cõtigat.e.ti. Per pdicta inferf ad dubiũ lz nõ ad ppoſitũ an ſi iſtrus pbatũ falſuz,pnũciet vez cũ ſi ſit:an hec ſnia pdicz oño dicit q nõ niſi dominus ratũ haberet.ff.rem ra.ha.l.iij.§. falſus. Nec ob.q iudex bz iuriſdictiõis:qz nõ bz quo ad õnz. Non ob.q ſi iudex auctoriſat falſuz tutorẽ tenet datio.ff.q cũ fal.tu.l.i.qz in ptãte iudicio pẽdet dare tutorẽ: ſz nõ in ptãte iudicio pẽdet dare procuratorẽ:ſz prio ſic cõcludũt legiſte.C.õ pcur.ſz. ¶ Per pdicta decidit dubiũ ſi pa finixit ſe appellaſſe:cũ nõ appellauerit: vl ſi valebat appellatio:qz ſine cauſa rõnabili: vel qz ter emiſſa: iudex me vocat: an tenetur re:dicit Cõpo.q ſic:t ſi nõ vadaz:t iudex pnũciet ℨ me ſup pncipali lz ſnia:nec querit poſtea an fuerit appellatũ vl nõ:qz rõe dubij habuit iuriſdictiõez lz potuiſſz p exceptõez elidi.t ſic dicit cõpo. ſe obtinuiſſe p Jnn.ℨ vba Jnn.J.de ap.ſi duobus: ſz dicit Cõpo.q ibi fuit legitime citatus:vl loqf qñ po pño dolose vicebat appellatuz:videz ad ſtam ponit Archi.de ap.romana.§.ſi de li.vj.t ſpe.in ti.õ citat).§.i.ſi.v. Item pone:dico q vbi ſit ſe appellaſſe:iudex funditus nõ bz iuriſdictionẽ: qz ceſſat mediũ deferens:qua pp lz rõe dubij habeat iuriſdictionem in incidenti an ſit iudex:nõ bz in pncipali:vt dicit Jnn. de dila.pterea.t no.in.l.ij.ff.ſi quis in ius vo.non venit:vñ dictum hic non perderet niſi p pnũs ſe pnunciaret iudicẽ. Pterea pcedit dictũ Jnn. i dicõ.c.ſi duobus:qñ nõ pnũciauit ſe competentẽ:vbi aũt appellaſſet:ſz nõ rõnabiliter: vel tertio ſi teneat: q ſentit Cõpo.q deferat iuriſdictionẽ lz exceptione dilatoria:determinatio ſua eſt vera ſi teneretur q ipſo iure nõ bz iuriſdictionem:idem q.ẽ.dixi:t hec puto vera:ſi iudex ſuperior daret delegatũ:qz cũ daret vt iudex appellatõis:t nõ eẽt datio nõ teneret:p no.õ p ſcrip. cũ of.nec ob.q ſubreptio nõ vitiat ltas ipſo iure:qz ẽ vez qñ non pendet a cã funditus annullante:vt glo.de ℟ptj. c.i.li.vj.de of.vica.ſuam. ¶ Elidi dubitari q ſi appellatione deſerta iudex pcedit ſtante dubio:an ſit deſerta: an valeat pceſſus:t dixi q ſic:ſi p pño pnunciat ſe competẽtem:t ita pnunciet q firmet inſtanti:vt qz concludat appellationem deſertam non eſſe: t pcedendum eſſe: qz tũc non ſubeſt defectus ptãtis nec inſtantie alo ſi non ſolliturur vterqz defectus ex pnunciatione:ſnia eſt nulla:vel pp defectũ ptãtis:vel qz lata ſine inſtantia:t ſic intelligo de.ſiẽ appellatõem: t vide qõ ibi plene ſcripſi. ¶ Per pdicta decidit aliud dubium.Judex ordinarij loci conuenit delẽ quentem qđ dicit deliquiſſe ſuo territorio an poterit cognoſcẽ:t ſic cognoſcat:an teneat ſnia:hic.q.vide p Guidonem de fuz.in aur.q̃ in primis.C.vbi de cri.agi opz.vbi dicit de delicto cõmiſſo i cõfinio:videf q nõ: ex quo nullã bz iuriſdictionem. Jtẽ ſequit q adhuc a ſuo iudice ſic cognoſcẽte iterato poſſet dãnari:t ſic duplici ſnia ex eodez delicto dãnaref:ℨ illud.ff.nau.cau.ſta.l.lz. Jnn.dicit q ſi eſt dubium:an ibi deliquerit vel ℨperit:t non eſt certificatus locus:vbi dicaf deliquiſſe iudex põt pnunciare ſe incẽpetem:t valet pceſſus poſt pnunciationem:niſi appellet: non ob.qõ dicitur de iudice dato p falſas ltas: qz falſitas totaliter tollit iuriſdictionem:t in pncipali t in incidenti: ſecus ſi pp dubium bz iuriſdictionem nec ob. quod of de pceſſu:qz coram alio accuſari nõ poterit:nec ipſe ex officio pcedere ex quo pceſſus eſt inchoatus coram alio:qz poterit dicere pceſſus ẽ inchoatus:ego nõ debeo aliquẽ citer puniri:vñ dico p ipso non eſſe pcedendũ.ff.quibus ex ca.ad eundem iudicem.ea.l.Si quis:t quod nota.in.c.cum.m. de cõſti. ¶ Aduerte tñ ad practicã opponẽdũqz nõ opponat nõ habẽs iuriſdictõez:t ſic declinatoriã fori:qz ſic daref ptãs cognoſcẽdi.an ſua eſſet iuriſdictio:t ſcõa ſnia valeret ℨ primã:qõ no.qz ſnia ℨ ſniaz a diuerſis iudicibus i diuerſis inſtãtijs lata valet:t hoc habuiſtis bis in hac decr.t idẽ no.in.c.paſtoralis:t in.c.cum.ℨ.c.ſz bz dicẽ nõ deberis cognoſcẽ:qz ex hoc ſub alio cõuenior.Si vo certificatus ẽ locus t ipſe negat locũ de iuriſdictione iudicis ſunt opi.qdã q ẽt nõ cognoſcet:qz faceret piudiciũ alteri illã iuriſdictõez poſſidẽti t ſic dicaf delictũ remanebit i puniẽdo. Reſponde q tũc remitteret ad ſuperiorem:vel vita tabit negociũ donec ſopita ſit cauſa:qe ſit in quaſi poſſeſſiõe illius iuriſdictõis. Alij dicunt q ſimul cõueniẽt t cognoſcẽt õ hoc dubio.ar.c.paſtoralis.ℨ.e.qõ non placet Jnn.qz c.paſtoralis loquit qñ dubiũ eſt leue:qõ conſtat põt ex inſpectõe ltaz:vult ergo q c.paſtoralis nõ habeat locum: in duobus ordinarijs:ℨriumz Jo.an.in tribus locis in.c.ſane.de fo.compe.de pui.c.i.li.vj.t in regula i obſcurio in ſ.li.vj.ad hoc de ſen.excom.cuz illoz. ad ℨ glo.

ꝛ doc.in.l.nulli.C.de epi.ꝛ cle.que dicit ꝙ surreptio.bēat locum originis ꝛ domicilij ambo cōueniēt ad exequēdum. Credo ꝙ si cora altero reuocat in dubiū ille cognoscit:vt hic:ꝛ dcō.c.pastoralis:si cora vtroq; vt q; vter q; inquirit ex officio:si alter ꝑmo occupauit cognic̄.articuli: an esset iudex ille bz finire.ff.de iudi.si postea:ꝛ.l. cū qdā.ff.ō iurisdom.in.ꝛ.l.vbi:ꝛ.l.i.ff.ō of.ꝓcōs.li ābo eodē tpe ceperūt sentiā puto ꝓcedere vecte.pastoralis:q; eadē est rō ꝛ ius nō ē exorbitans:sed nouiter disponēs. Alij dicunt ꝙ solus cognoscet:nec ob.ꝙ alteri preiudicaret in quasi possessione:q; non ꝓiudicabit:cū possessio nō tollatur ignorāti.ff.de acq. pos.l.i.ꝛ res inter alios acta alijs nō ꝓiudicat: si sit timēs preiudicium:ꝛ posset assistere:ꝛ ꝓbationes inducere propter suum ꝓiudicium:si dubitaret de accusato:ꝙ nō licite defenderet. Itē p talē actum nō queritꝰ possessio nisi quo ad actus quos exerceat:q; illa possessio nō est extēdibilis:vt vitiosa.ff.de vi ꝛ vi.ar.p totum. Itez licet turbet possessio: ꝙ hoc non priuatur possessione:ex quo non ejicit: vñ si esset agendum ageret vti possidetis:non interdicto:vnde vi.ℬ puto verum quādo cognoscens ꝓtenderet territorij subiecti rōne nude iurisdictionis:si aūt rōne ꝓprietatis:nō: q; vtra iurisdictionē ex pnunciatōe fieret cōmodū pronuncianti:per no.p Inno.de ℟ptis.ceterum.de ob.fig.ex parte de cēsi.cum venerabilis:ꝛ glo.de ap.ad audientiā.vel cognoscet idistincte:q; inter alios litigat:ꝛ aliorum agitur ꝓiudicio. Sz aduerte dubium ē de practica ꝓcedendi: an si opponat exceptio ad declinādū fōr concludēdo ad meritā cause:debeat admitti statim in vim declinatorie:an re fuet ad merita cāe. Ultramontani dicūt ꝙ nō: ne de vno iudicio fiant duo:vt circuitus euitet.ff.de ꝓdi.inde.l.omnes testamēto.de ℟ptis auditorum cle.ꝙ hoc videt casus in.c.i.de litꝫ.contꝫ.li.vi.Butri.ꝛ Inno.ꝑtra. puta ꝙuenit me iudex Bono.ex ꝛctu vel delicto i sua ciuitate intro:nego me ibi ꝛxisse:ꝛ sic ꝙ consequens me nō esse de iurisdictione sua:dicit Butri.ꝛ Inno.ꝙ hoc opponi poterit i viz dilatorie:ꝛ de ea cognoscit sūmarie:ꝛ si nō appareat ibi ꝛ xisse:iudex nō ꝓcedet:alo sic:ꝛ postea illud examinabitur plene:an ibi ꝛxerit vl deliquerit:vat simile in actōe ad exhiben.cū rei vē.ꝛ etiam restitutione in integ. que puo ꝓbat summarie:quādo petitur restitutio p viaz exceptiōis: postea plene:vt.l.nā.ꝛ postea.§.si minor.ff.ō iureiurā.Bar. facit viaz: de qua dixi.ē.an idem sit opponens:an diū iuz. ℭ Guil.ō cu.in.l.ij.ff.ō in ius vo.tangit istā questionē dicens:exceptionem hāc non contraxi i territorio tuo:nō ē admittendam:q; improbabilis:nā dato ꝙ ꝓbarem me alibi ꝛxisse:ꝙ hoc nō sequeret ꝙ non ꝑtraxisses in territorio tuo:q; ꝛz alibi contraxerim:potui ꝛ ibi ꝛxisse:vt in ꝓpria ꝑsona:vel p nunciū:vel p lras.l.ꝛxisse.ff.ō act].ꝛ ob. Bar. dicit ꝙ si talis exceptio est oino indefinita:vt nō coarctata loco ꝛ tpe:ꝛ repellit opponens puta:q; consensit eo ꝙ contraxit in ciuitate Bono.ipe excepit se non cōtraxisse: nō admittit:alias dicit exceptionē admittendā:ꝛz facit differentiā q̄dam quam nō recito:q; non bz bonam rōnem: non ob.c.i.de litꝫ.contꝫ.q; quedam sunt exceptiōes peremptorie nō hītes inclusum iurisdictionis defectum:ꝛ tales opponi non possunt i vim peremptorie. Quedā sunt exceptiones peremptorie hītes inclusum iurisdictionis defectum ꝛ tales in vim dilatorie opponi possūt:ꝛ ita necessario oz te limitare.c.i.de litꝫ.contꝫ.quod est notabile. Bar. i.l.ij. ff. si qs in ius vo.nō ic.tz ꝙ absq; alia cognitione possit ꝓcedere:eo q; ad iudicādū iurisdictionē inspicit:ꝙ petitur nō qō debet:vt ipe no.in.l.cum qdaz.§.fi..ff. de iurisdo.iu. fic ꝛ si suus dicat se liberū:hoc p vero habet ad eum habilitandū.de li.ca.l.ordinaria:certe si semp inspiceret libellū ꝓpetitꝫ ad ꝓcludendam iurisdictionez semp actor faceret iudicē illum ꝛ quem agit:hoc sensisse videt spe.in titu. de compe.iudi.additione.§.i.v.sed pone.vbi dixit ꝙ cū actor teneat exprimere locū delicti:vt.l.libellorū:ꝛ ius reddat in iuitus forensis:accusatus rñdebit ibi si apparebit aliud ꝛxisse parebit:de incompetētia ponit Lapus sua conclusione.lxj.teneo ergo Inno.ꝛ ad.§.fi.Rndeo: ꝙ si inspicat quod petitur ad ꝓcludendum iurisdictionez quādo negatur quod petit ad mensuras petiti:non excluditur iurisdictio:alo seqret ꝙ si dicerē talem ōium feudi:ꝛ ꝛ.te agitur quasi illius feudatarij:q; statiz dño esset Judex ibi:inspicitur ergo quod petit:an illud sit verum vel falsum tribuitur iurisdictio. Si iurisdictio tribuit super solo dubio adhuc inspicitur qō petitur:vt si coram ecclesia cōuenio aliquem p sacrilegio:ecclesia est iudex super hoc:etiam quādo dubium est an sit sacrilegiū:vel si coram ea: dicitur res spirituales:q; in solo dubio habz iurisdictionem:sed vbi ℭ litas certitudinaliter crescens: demuz tribuit iurisdictionē: opz ꝙ de illa constet:p suorū iurium processuz:vt ē dictū: hec oia nō expedit: plenissime.in.c.si clericus:ō so.compe. ℭ Istam opi.etiam tz Franciscus ō aretio.eisdē rationibus:sed dicit ꝙ cū ex libello sit fundata intētio super delicto vel ꝛctu ꝙ arctabit ad ꝓbandum reus se ibi non deliqsse:qō nō placet:imo arctat actor ad fundandā intentionē quando super certitudine qualitatis fundat intentuz.no. glo.de offi.dele.c.i.li.vi.q̄ examinaui in.c.si clericus. Hec oia recitat Lapus de cas.sua allegatione.lxj.ad fi. ꝛ licet predicta questio ibi ostendit modū ꝓbādi contractus in loco post guil.quia probabit per interrogationes:q; interrogabit an de ꝛctu fuerit factum instrumētuz:ꝛ si dicat ꝙ sic:faciet illud exhiberi:si dicat ꝙ nō interrogabit quādo ꝛ tunc reus poterit colligere negatiuam:vt.l. optimā. de ꝛben.stip.ꝛ no.de testi.ex tenore. ℭ Quero qō ꝓbet an opponēs rescriptū surrepticiū:an q̄ dicit rescriptū nō surrepticiū:dic:si opponit exceptio mēdacij nō cōcernēs negocium ꝓncipale cōtra ℟ptum:q; hoc nō admittit nisi in vim peremptorie habz ꝓbare actor suam intētionē: q̄ ꝓbata reus ꝓbabit suā exceptionē. Si opponit exceptio mendacij nō cōcernēs negociū ꝓncipale:ꝛ si mēdaciū deprēhenditur patēs ex inspectiōe lrāꝝ:ꝓbat dicēs si surrepticiū:si opponat exceptio mēdacij nō patēs:probat opponēs:quia in exceptionibus est actor.l.i.ff.ō excep.ꝛ.l.i exceptōib⁹: de ꝓba.ꝛ q; dolus vel culpa que nō ꝓsumit.ff.ō ꝓba.l.q̄ tiens.§. qui dolo.ita determinat Ø dof.ꝛ Cy.p ꝓdicta de cidit dubium quis ꝓbabit:an opponēs se nō cōtraxisse in territorio Bono.an dicēs ꝙ cōtraxit:dic Bar. ꝙ dicēs ꝙ nō ꝛxit: q; in hac exceptiōe ē actor:credo ꝛrū:q; dicēs ꝑtraxisse oz ꝑius fundare iurisdictionē si vult istū iudicem ꝓcedere posse. Ex quo ergo p negationē nō cōstat de iurisdictiōe:nec actor faē aliqd cōstare. Judex oz absoluere reum. Quid si tpe impetratiōis ℟ptum erat surrepticius q; nō cōperebat ius agēdi post impetrationē:ꝛ sic cōperit ius agēdi:an poterit ꝓcedi. Ø dof.dic̄ ꝙ nō: q; ℟ptū nō trahit ad futuras lites:ad hec].ē.c.si.de ℟pt..ō.ē.cum te.c.lras.de rescrip.in cle.cū si. Cy. hoc nō placuit:ꝛz dicit cū Petro:ꝙ si ius agēdi supueniat post ℟ptum ex cā de pacto poterit ꝓcedere:secus si supueniat oino de futuro pēdēti:sic dicimus in libello.ff.de iudi.l. quēadmodū.ff.ō pig.act].l.si rem.§.omnes. Pe.dic̄ ꝙ i exēplo suo valz rescriptū:q; talis ē peremptoria:tu nō habes ius agēdi:q; si competit cōtra rescriptum:puto ꝙ in vim surreptōis non potest opponi exceptio:sic intelligo.c.i.de litꝫ cont].ꝛz bñ pōt opponi ꝙ ℟ptum sit vitiosum.vno ex vitijs ō quibus i.c.si.j.ē. vñ hec distinctio adhuc pōt sustentari:dic q̄dōqz mēdaciū est tale qō inficit ℟ptū:ꝛ tūc nō valz ℟ptum:ꝛz postea supueniat:vñ si tpe impetratōis lis pendebat:ꝛz postea dixit pēdere rescriptum non valebit:idem si ius omnino non competebat agēdi rēpore rescripti:q; sal tē inficit vicio de quo ibi:si vero ius agēdi cōperebat:ꝛz obstabat exceptio:tūc ℟ptum non erat mēdaciosuz:ꝛ eo respectu valet:ꝛ ideo postea ꝛz veritatem iudicabit. Quid eō si tpe ipetratōis ℟ptū si erat mēdaciosuz:ꝛz postea di-

ſic:qz cepit eē mē dacioſuz:puta ius agēdi mihi prius competebat:poſtea deſiit cōpetere acceptilatiōe vel ſolutione videt qp nō valz:qz ceſſante veritate ceſſat cauſatuz a veritate.ff.ō ꝑdic.ob cāz.l.i. dicit ℣de.qp valebit:t diſcutietur poſtea a veritate:t ſm ipſaz terminabitur: qz ex cā ſup ueniente inficitur ſola forma ſed non inficiē ſubſtantia reſcripti:ꝑdicta vera quādo mendaciū ſurgit circa ius ꝓemptozum:alō ſi faceretur pēdentia lit]:vt qz ius cepit cō petere:diſtinguē vt hic hodie in.c.vt debitus.de ap.i glo. ſimplicitatu.in fi.ſpeciale i iure quaſi naturali:vt vocat patronū in ius ſine venia:t in falſa moneta:reprobatur etiā ſimplicitas in ꝓmouendo.xxxix.di.ꝓter:t in magiſtro:de trāſla.ꝓla.inter corporalia:de feriis capellanus.in gl.poſtmō in fi.Accur.in.l.ij.§.ſed qz.C.ō inſ.cal.dicit qō ꝟ ea ſu iurabit de calumnia.Hoſti.dicit ꝓbari frandē ꝑ proba tionem ſcientie.ff.de ꝓba.l.veriue.C.de dolo doluz:vel ꝟz cum in animoſo preſumetur dolus:in ſimplice ſimplicitas. hāc tñ diſtinctionē nō approbat niſi p aliquas cōiecturas releuet:qp cōmittit arbitrio iudicantis:ne uiā aperiat t.c. vt cc.de.c.vno.in glo.expſſa.ibi cōmitti hoc vez: ſi verba ℟pti ſint ſic larga:qp cōprehēdant poſſeſſorium in petitorium.ō ſequeſ. po.c.i.aliū ponit Abbas:ſufficiat poſita.ē. eo hoc nō eſt bonū exemplum:qz ſm hoc ꝓcederet ſm formam ℟pti.t in fi.glo.hoc exemplus melius patet in gl.ſe. que ponit de tacito vero:ſed nō valz:qz hic ꝓcederet ſm formam ℟pti.In glo.occulta:exemplum nō eſt bonum:qz ꝓcedit ſm formam ℟pti. In glo.niſi forſan.in fi.melius.de accu.in.c.veniēs.in glo.fi.p glo.ō ſo.compe.Romana.li. vi. In glo.in cle.paſtoralis.de re iudi.p glo.in.c.ex pte.t ibi p doc,de ap.p glo.in.c.prudentiam.de offi.del. t in.c. cum cā.c.ti.p doc.de ap.ſi duobus.p Inno.ō dala.ꝓterea. t.ſe.cum ſup.de of.del.t dic vltra oēs:vt dixi.ē.rex.t Jo. an.in regula ſcienti.de regu.iuſ.li.vi.in aūct.habita.C.ne ſilius pro patre. Anto.de bu.

Doceri. In cā monaſterij conuenit Abbas per ℟ptus:ex quo nulla fit mentio ō ꝙuentu.nec per hoc appellatur.b.d. In ꝓma conſultatio. In ſcōa reſpōſio. In tertia ratio. In quarta exceptio. Secūda ibi ſup quo. Tertia ibi cū ex officio. Quarta ibi niſi. ¶ No.ō qp clauſula appellatiōe remota ſi tollit facultatē appellādi. ex rōnabili cā:ſed tm̄ tollit appellationē:fruſtratoriaz t ꝯ iura:de hoc de ap.paſtoralis. ¶ No.ſecundo qp in cauſa ſpectāte ad Abbatem:t cōuentū valz impetratio ꝓcta abbatez:nulla fcā mentiōe de cōuentu:t ſic videt qp Abbas poſſit agere:ꝟz ſi fit in iudicio cū ꝓſenſu capituli:per quod videt qp in cōibus negociis:vbi nō eſt diuerſa adminiſtratio:ꝓlatus bēat liberam adminiſtrationē: ēt nullo cōuentus accedēte ꝓſenſu:vel auctoritate:t no.argumētū:quod ſufficit in cā monaſterij:ſolū ꝓlatus citare:t cōtra ipſuz ſolum impetrare. ¶ No.tertio:qp ad illum ad quē ſpectat adminiſtratio t ꝓcuratio bonoū eccleſie:ad illuz ſpectat defenſio:t agere i iudicio:t no.qp ꝓlatus eſt tm̄ ꝓcurator t nō dñs:cōcordat.de donat.l.ij. ¶ No.ex vltima parte qp vbi bona ꝙuētus t ꝓlati ſunt omnino diuiſa: ꝟ quo ad rem:t quo ad adminiſtrationē vnus p parte alterius non pōt agere:vel deffēdere:nec ad iudiciū nec ꝯ eum impetrari:niſi ad ꝟ ab altero habeat mādatuz:t ex hoc ꝓz qp i monaſterijs:quādoqz bona ſunt cōmunia prelati:t capli:t q ad rem t quo ad adminiſtrationē:t ſpectat adminiſtratō ad ꝓlatum:qñqz quo ad rem:ſz nō quo ad adminiſtratiōnē ſunt diuiſa:t idē qñqz ſunt oīno diuiſa:t tunc glibz adminiſtret ſua. ¶ Pro declaratiōe materia:huius decre.q practica tota ē. Primū ibi impetratio faciēda ē ꝯ eccliaz vel ꝑ eccliā ꝯ quē debeant dirigi verba ℟pti:t pro quo. Secūdo:an t quādo ꝓlatus eccleſie:vel alij adminiſtratores poſſint p ſuis adminiſtratōibus agere vl ōfendi. Tertio:an in aliquo caſu capitulum vacante ſede poſſit ſuper bonis eccleſie vel iuribus:agere vel defendere. Quarto qñ poſſint adminiſtratores vl ꝓcuratores ꝓſtituere. ¶ Ad ꝓmum:an in ipetratiōe ꝯ eccleſiā vel pro ea ſufficiat ſolus ꝓlatus vel capitulū.glo.i.cōcludit Abbatem:vel prelatū cōueniendus:t in ℟pto nominādus:t cautus contra eum eſt impetrādum. Pōmo qz ipē eſt q bz adminiſtrationē:t ſi impetraret contra capl̄m:nominare poſſet dominū in iudicio:t haberet inducias ad dīm ꝓſtādum:vt lit]. non cōteſ.qm̄.§.qp ſi ſuper.C.vbi in rē actio.l.ij. Scōo qz ſi poteſt capl̄m:vel ꝙuentus i iudicio agere abſq; licētia ꝓlati. ō iudi.cāz.xvi.q.i.monachi.cū ſi.ſic t ſilius q̄diu ē in poteſtate ꝓrie nō agit:pater ergo conueniendus eſt. ¶ Ultima glo.dicit diſtinguēdū an bona ſint omnino diſtincta:t per ℟ptum impetratum ꝯ vnum:non conueniſ alter:qz non extēditur ad alō ꝓſonā:faceret tñ qp t in diſtinctis capitulū nō agit ſine conſenſu epiſcopi:ſi nō ſit diſtincta per lras impetratas:ꝯ eōm ipſe conueniē:hic ſunt videnda q̄tuor:vt.ē.dixi:t quid dicit glo. quo ad primum videtur. ¶ Videt mihi dicendum qp vbi capitulum habet adminiſtrationē:qz ſepata eſt adminiſtratio a bonis epi vel ꝓlati qp valeat ipetratio contra capitulum:nec hoc cāu valz ꝯ ꝓlatuz:ſic t in bonis ſpectātib⁹ ad ꝓlatū:agit ꝓlat⁹ t impetrat:t cōtra eum impetrat:ſi aūt bona ſunt cōia procedit glo.qz valz impetratio ꝓcta prelatū:ſed nō ꝯ conuentū vel capitulū:qz ſolus ꝓlatus tūc habz adminiſtrationē t hic eſt ꝓprius caſus huius capli. ¶ Guil.ō monte lau. in cle.i.de ℟ptis.dicit qp curia dat de difficili lras contra ꝓlatū etiā in cōibus ſine cōſenſu cōuentus vel quin faciat mentionē de cōuentu. Nunqd aūt poſſit impetrare ſub nomine ꝓprio quaſi actum ſint idē dico qō ſupra dixi:quādo cōtra eos impetrat ſaluo q̄ qp vbi alteri ipſorū vellet agere ſup dilapidatione bonoz eccleſie:qz q̄ ad illa ius agendi cōpetit vtriq;:etiā ſepatum imo cuilibet ſingulari:t tūc quilibet poſſet delegatos impetrare.ō re eccleſie nō ali. ſi quis ꝓſbyteroꝝ.no.ō de ꝓcu.c.i. ¶ Si aūt voluit impetrare ſub noie eccleſie t tūc dic:qp quilibet t capitulū t ꝓlat⁹ poſſunt lras dantes iudicere ad cōmodum eccleſie ipetrare:dūmō poſtea ille ꝓſequat quibz prātem agēdi:dicit Jo. an.in addi.ſpe.in titu.de ℟ptis.ꝓſentatiōe.§. rōne:t eius ꝓtra quē.v.ité qp vbi impetrat in ꝓma colū. allegat p cāu de iudi.cām. ¶ Nunqd aūt ſimplex canonicus ꝑ eccliā poſſet lras impetrare ſuper re dilapidata:credo qp ſic i cā defenſiōis eccleſie:qz glibz ipſoz eccleſiā defendere pōt: vt no.de pe.c.i.in agendo autem:an impetret dicef.capitulo nonnulli:t no.de offi.dele.coram:t de procur.c. finali. ¶ Circa ſm qō tangit in.v.dico tamē qp nullius collegiū. An t quādo ꝓlatus vel capl̄m aut alij iferiores ꝓlati agere poſſint. ¶ Primo videamus de ꝓlatis eccliaz t cōuentualiū t collegiataz.Scōo de alijs iferioribus. ¶ Glo. ponit opi.ꝓma qp ꝓlat⁹ ſolus aget t ꝙueniat.ſo.ꝟz lau.dic ꝙcludit. ¶ Ad ꝓmū dic gl.qp aut bona ꝓlati t capli ſunt diſcreta:t vn⁹ ſine alio nihil pōt: ē vez ſi negociuz ſpectat ad ꝓlatū ꝓncipalr:t ipſe ſingulr iudiciū agitabit:ꝟz cū cōſenſu cōuent⁹:ſi ꝓncipalr ſpectat ad ꝙuentū t capl̄m aget capitulū vl cōuētus de ꝓſenſu ꝓlati. Si aūt bona ſūt cōia: dic glo.qp ꝓlatus aget ō ꝓſenſu ꝙuentus indiſtincte:dic Jo. an.qp vt ēēt aliqualiſ dīa:quādo ſunt bona diſcreta:t quādo cōmunia:qp melius dixiſſet qp hoc cāu vterq; aget: dic qp quādoqz inter capitulum t eōm ſunt bona cōia t nulla tenus diuiſa. ¶ Ñqz bona ſunt bona diuiſa quo ad rem ſed nō quo ad adminiſtrationē. ¶ Quandoqz bona ſunt vniuerſalr diuiſa quo ad rē:t quo ad adminiſtratiōez: ſūt tñ alīq̄ ꝑticularia que ſunt cōia. Si bona omnia ſunt communia:t tunc aut vult ꝓlatus vel capl̄m eſſe in iudicio defendēdo t quilibz pōt ſed in hoc ē dīa:qz epiſcopus nullā bēt ꝓſtare cautionē ſeu ꝓlatus capl̄m ſic.ſ.de iudicio ſolvendo ſicut quilibet extraneus:t de ratio:a quibus eximitur ſi cōſentit ꝓlatus ſic intelligo. ¶ No.ō ꝑcu.c.i. t ō iudi.

cās. Aut vult eē i iudicio agēdo: r tē p reb⁹ male alienat] etiam qlibet pōt esse in iudicio. de re. eccle. nō alie. si ḡo pe sbyteroꝝ. no. in. d. c. i. dum tñ debitas cautiones prester.

¶ Aut p aliꝯ rebus: r tūc dic si negocia ardua sunt: vt tā gētia statum ecclesie vel bonorem: puta si agat de subiectio ne ecclesie vel limitatione ecclesie: vel membroꝝ r vbicūq; grauis pōt eē r ardua dici cā: quod iudicātis arbitrio reli quo: non pōt epūs sine capitulo: nec capl'm sine epo agere. dicit Inno. hic ad hoc de ma. r ob. c. fi. Si negociuꝫ non ē arduum: tūc in cōbus solus epūs agere pōt: r defendere: ſz capl'm solum nō sine epo: r est cā qz episcopus siue plā tus in eccl'ia ē ille qui habet generalem administrationem r liberam: vñ forcius solus agere pōt: cui alii administrato res: vt tutores r curatores: r alij inferiores administratio nem hītes. ff. p cuiusq; vniuer. l. fi. de iudi. cū deputati. de fi. instru. c. G. ppetu⁹. ¶ Glo. fi ꝛ hic. r de procurato. c. i. quod nō agat epo sine capitulo: r dicit Lau. de cu. p cu ria de facili admittit plārum sine ꝓsensu ꝙuentus: vt no. in dcā cle. i. r qō epo hēat liberam: patet de elec. cum nobis. olim de elec. in cui li. vj. Capitulū nō hꝫ administrationem subsistente epo: r qz capl'm non est caput eccle: ſz epūs. vij. q. i. scire: r ecclesia nō ē m solo capło sine plā. de testa. req sūti. de concess. preben. post electionem. ¶ Quandoq; bo na sunt diuisa quo ad rem tñ: ſz nō quo ad administratōez r per omnia ita dez est q; qñ nō sunt diuisa. ¶ Tertio casu qñ diuisa sunt bona quo ad rem r administrationē: r tunc ad defensionē p male alienat] qlibet admittit: sed qlibet tunc pōtest cautiones debitas de rato: vel defendēdo: vt no. de ꝓcu. c. i. p aliꝯ rebus si agitur in negocio arduo: vnus sine altero agere nō pōt: si negocium nō ē arduum tūc qui libꝫ pōt p sua parte agere: r defendere: r tūc nō exigit cōsensus alterius aliquo mō: nec cogit defendere: etiam da to q̄ plātus habeat vltra prelaturam prebēdam i ecclesia: allegat de ꝓcess. prebē. postulasti. sic intelligo istaꝫ materi am: r hoc vult hec decre. ¶ Alter ait p altero agere ñ pōt nisi forte agant rancīq; coniuncte pſone cum cautionibus de bitis: r hoc volūt hic doc. quod inter capl'm r prelatuꝫ bñ est dare coniunctionē i aliꝯ autē singularibus pſonis: num qd agant dicaꝫ. i. e. nōnulli. r in. c. fi. de ꝓcu. de of. del. cōrā. ¶ Quarto cāu: qñ bona r administratio sunt pro parte diuisa: r p parte nō: dicit fran. q̄ super diuisio suabitur qō est dcm̄. ō. sup i diuisio: qō est dictum. ō. i indiuisio: super cō munibus seruabit qō eīt dcm̄ in communibus. Boninus dicit q̄ suaſ generalia diuisio ēt quo ad illam cōem: vt nō teneat rndere super molendino indiuiso inter se r capitu lum p pte capituli: q̄ñ in administratione bac: sequat regu lam cōem: ꝓmum credo. ¶ Ūo autē cognoscat q̄liter bona sunt diuisa seu administratio: r qualr nō: dic qñ diuisa sunt bona: r sola diuisio bonoꝝ etiā nō sufficit nisi pateat ex cō suetudine: qz q̄libet partem suam administret: vel nisi ōpu tanus sit p capl'm certus administrator ad bona ꝓpria: vñ p hoc q̄ aliqua bona sint deputata ad vsum monachoꝝ: p vestitura: vel ad pisces p conuentu abbate comedēte in camera: p hoc nō ē diuisa administratio: r potest fieri ō di nisio a pncipio: ꝓsentiēte patrono. de ꝓbe. cū dilectus: de cēſi. quanto. post ꝓsecrationē nō pōt fieri nisi p epūm. ō. vi. r bo. cle. qñ. de reli. do. c. ij. de excess. plā. sicut venire: pōt tñ hec ꝓsuetudo r statutū fieri in fundatiōe: r signū ē quā do hꝫ specialem administrationē: post fundationem ō fie ri nō pōt ēt in inferioribus ecclīs absq; epo: qō no. Inno. tñ sentire videt q̄ quecūq; constitutio aut ꝓsuetudo legi time facta possit diuidere administration em: i dē si in alio legitimo modo sit ordinatum quis regat r go administret predicta nō obstat q̄ vnus sine altero nō pōt alienare. xij. q. ii. alienationes. r c. si qua de rebus: ergo nec in iudicio agere. ff. de iur. del. ait prior: qz non ponit regulā qñ alē: nā tutor nō pōt alienare: nec pī in bonis filij: r tñ pōt agere: ſz ponit cāuꝫ sp̄ales in deliberante de adeunda hēditate: q non pōt agere: nec etiam pōt alienare. r ē cā: qz alienatio ꝓtingens ꝓpter agere est necessaria: ꝓtingēs aūt aliter est volūtaria: r facilius ꝑma admittit q̄ſ secūda: p no. ō. de cō stitu. cum oēs. ff. de rebus eorum p totum. C. cōis de leg. au ēt. res q. C. de admi. tu. lex qꝫ. in aliꝯ aūt ꝓlatis discurren dum ꝑmo: qz in aliꝯ prelatis inferioribus dic ijdem: qz ea dez ē rō: r de abbate plus hic expressit: qz sic occurrit de fa cto: vel q̄ſi in illo maior ē dubitatio: cū non posset hēre p ꝓriuꝫ. liij. di. abbati. Ijdez de priore: ijdē in quolibꝫ prela to cui competat administratio eccl'ie. si sit capella si hēns ni si vnicum sacerdotem: satis ē illum exprimere: r ille poterit agere: qz tali cōmissa ē eccl'ia. xxxij. di. presbyter: r qz ipsi⁹ dicit eccl'ia: de prebē. cum nō ignores: vide glo. de loca. po tuit. ¶ De gubernatore vel cōmēdatario: dic ijdē ō elec. quereld. de quo an ꝓferat superior sibi hēre: de iudicijs cuꝫ deputati. Si sunt duo sacerdotes eque pncipales administratores: vnus nō agat sine alio: nec vꝫ impetratio ꝑ alte rum tñ: nisi alter eēt pncipalior altero: qz tunc sufficeret il luꝫ nominare. Ijdē ō mōacho r obediētiario: vt agat p sua obedientia. de iudi. cum deputati: ad hoc dicāt dñi de ro. sua ꝓclusione. ccxxvj. q̄ monialeꝫ presertim canonice secu lares hītes aliq̄ officia siue administratiōes in mōasterio: si ue extra: distincta possunt agere r defēdere p administratio nibus suis: r ꝓcuratorē ꝓstituere: r p iuribus r rebus eoꝝ allegat ibi dcm̄ Guil. in cle. i. eo. ti. r dcm̄ Inno. in. c. se. qō repetit archi. de iudi. c. i. li. vi. Si aūt deputaretur mona cho aliq̄ administratio: aliq̄rum possessionū: tūc ille p eis age re nō possit nisi deputaret ꝓcurator: vel sindicus: mā si vult aliter agere oꝝ q̄ dicat ago nōie meo: vel ꝓbende mee: qō nō ſz: de sta. mo. cum ad monasteriū ſz tunc ageret superi or nōie officioꝝ suoꝝ vel obedientie. ¶ Canonici aūt se culares agere possunt nōie ꝓbendaꝝ: vbi hīt ciue administrationē: r dicit q̄ in libello posset dicere: ago nōie meoꝝ qō ē verum qñ agit p ti. suo: secus si p possessionibus suis: scribitur de dilatiōibus lte. r de cā pos. cum sup. vide sp̄ali ter de istis. de pba. ex lris. r vide ō resti. spo. cuꝫ oliꝫ. r per pau. in cle. i. de Rescriptis. vbi p Inno. ¶ An singulares cano nici agāt p ecclīa: r vide de bis. lxviij. di. c. fi. r plenissime in spe. de actore. in vltima carta: vbi ponit duas opi. r dixti guit. ¶ Numquid autem: vbi dixi alterius consensum exi gi sufficiat si consensus ex postfcō supueniat: dicit glo. q̄ ſi sicut vi q̄ sufficit subsequns auctoritas tutoris. ff. ō auctori tate ru. l. obligari. §. fi. gl. dicit qō credit: q̄ facit ꝓcessuꝫ ex postfcō supuenire. de bis que fiūt a prela. sine ꝓsensu capli cum vos. de bona. pastoralis: hoc videtur sentire hic Jo. de nec andree: quia consensus prelati non exigitur hic p mo duꝫ auctoritatis sed consēsus: scribitur ō consuetudine: cū consuetudinis: hoc tenetis menti. Jo. an. remittit ad spe. ō bis que fiunt a prelatis: post pncipiū: spe. recitat opi. r ni hil cōfirmat in spe. de bis q̄ fiunt a prela. circa pn. vbi recī tat dcm̄ huius glo. ¶ Quid de pie filio agēte sine eius cō sensu: vide in spe. de actore. §. i. v. ſz pone. ¶ Circa fm pn cipale qō tangit in glo. ꝑma. ibi vnde vacante se. glo. ō di cit q̄ nō: qz nihil innouādum ne se. va. p totū. dicit ō cōpo. q̄ q̄dam sunt q̄ tractantur melius vacāte sede q̄ſ instituta: r necessario in illa vacāre sede tractat: vt ē questio iur] ci gēdi: q̄ commodius ipso tpe agitat r cōiter etiam illo tem pore suscitat: r tūc agitari pōt vacāte sede. not. de consue. cum dilectus. r de resti. in ite. c. ij. In aliꝯ dicē q̄ ſi talia pos sunt absq; piculo differri nō sunt tractāda vacāte se. ſi nō possūt differri: vt qz sunt male alienata: alo utē prata po terit capitulū tanq̄ cōiuncta pſona cū cautionibus debi tis interim agere: vt no.] de ꝓcu. c. i. ſz dosti. r Jo. an. cadē glo. in. v. lex dicē nō pōt alienare inq̄ntū ō lex ob. decisio. ō. vide qō no. gl. ō ꝓcu. c. i. qr illa lex ponit sp̄alē casuꝫ in ōli berante in adeunda hēditate tpe elec. ¶ Predicta pce dunt quādo agit capl'm cōtra tertium si agāt inter se: tūc dicit gl. q̄ ſupior habit curatorē. ¶ Eadē gl. ibi ad litem

tuine offiñ cessabit lite finita.insti.de auctoritate tu.in fi.ff. de tutel.l.iij.§.fi pupillus.Idē no.alo.v.q.iij.c.fi.Idē gl. .c.significante.de ap.Inno.dicit:si quelibet po agit noie ppno:vt qz quelibz pot agat pro se electo:nō ē necessaria datio curatoris;si quilibz agit nomine ecclesie:dic q̄ b predicta ē bona.Tñ ē sine ea quilibz agere possz:qz inter se agēdo quilibz censet bñ se patā administrationē.de cā pos.cū ecclesia.e.c.cū olim.de milti.cuz venissent.Idē gui. in spe.de sindico.v.fz qd si cā.e vide glo.que in crimibus dicit idē.I.de of.or.irrefragabili.§.i.in vbo sup caput:quis autē det hunc curatorē:vide de iudi.c.vltimo li.vj. ¶ Circa q̄rtum p̄cipale:dic in omnibus in quibus dixi capitulum vel plarum solus agere posse:solus poterit p̄stituere p curatorem:saluo nisi velit p̄stituere vniuersalem administratorem:vt pconomum vel sindicū:ita q̄ sonaret in nomine officii:qz tūc exigit consensus capti indifferenter:e sic in capitulo p̄sensus e p̄rall.Inno. de bre q̄ fiunt a p̄ela.quātor:e qz hoc inter arduа pontif:fm Compo.xxix.di. iudicatum.Idez in arduis.de p̄cu.c.i.cum concor.nec ob.c.i.de p̄cu.qz vel loquit in arduis:vel loquit sibi q̄ rectaf consensus illor:vt testium non tanq̄ solemnizantium instrumētū in casibus in q̄bus dixi solum epūz agere non posse:nec capitulū in illis cāis nec poterit p̄curatorē p̄stituere:nec ob.quod dr de tutore:q nō pōt p̄curatorē p̄stituere:sed actorem demum lit.p̄te.C.de p̄cur.l.neq; tutoris.pp qō ibi glo.dicit.idem in plato.qz maiorem e plenioremz bz administrationem p̄latus q̄z habeat tutor vel curator:e b̄ qa facit fructus suos:vt administret in aliquo ad sui utilitatē q̄ nō facit tutor vel curator:vnde platus utif e fruit rebus ecclesie.Idē vi.e bo.cle.cū ab omni.e ideo dat p̄cur.ante lit.p̄test.de procuratori.petitio.plus dicit pan.in cle.i.de rescriptis:q̄ etiam canonicus cui a lege punitif:agere pro male alienatis:vt in.c.fi qs presbyterorum:p̄curatorez cō stituere poterit.ñ lit.p̄test.allegat dcm̄ spe.in ti.de p̄cur. §.rōne quoq;.v.nunqd canonicus.Idē dicit legiste.i patre.in bonis aduēticijs filij.in.d.l.neq; tutores:qz m aliq̄ quo ad fructus administrat:ad utilitatez p̄priā. ¶ Quid in maritis:in bonis parafrenalibus:habef.C.de dot.l.fin. numqd autem inferiores ecclie p̄stituant p̄curatorem sine epi̇scopo:sentit Inno.qō no.in.c.requisisti.de testa. quod satis puto in arduis:e sic loquit sibi vel quando cōstituere vellent sindicum gñale:quo ad p̄fatem alienandi:ar.I.ō iuramento calū.Impatorum:e sic pōt sibi intelligi.Inno. in dcō.c.requisisti.alias si vult p̄stituere sindicum ad vnam cāz vel ad cās tñ:satis puto q̄ possit sine p̄sensu epi:vt hic no. e in.d.c.Imperat.Iz fit secus fm leges:vel dicrum Inno. intelligatur in inferioribus eccliis nō collegiatis qō si plures:nisi vbi constituere velit generalem vt dixi. Antoni. de Butrio.

Undilecta: Processus habit̄ p ipas surrepticias irritat:bitus autem p̄ter vel contra formam ipe dat̄:ē nullus:hoc dicit. ¶ Facit q̄t tuor:tangit q̄stionem:e cassat p̄cessum scōz iudicum:ibi sequendum:irritum p̄nūciat p̄cessum p̄mor̄ iudicum:ibi dicam:cōmittit cām e mandat restitui spoliatum:ibi iō q;. ¶ Cāus vertēte q̄stione inter raynaldū e guillermaz. de electōe:qz q̄libz dicebat se electū.interim ocā raynaldo expulit guillermum de monasterio:cum aliquibus forensibus ea spoliata aliquibus reb̄:filij ipe guillermi forte e cōsocijs aliquos reos absolvit de monasterio:tādē cā electionis:e cā possessorij:ac etiam subtractorū fuit cōmissa per papā scholasticos:e cōiudicibus:e fuit data forma:vt p̄cipaliter iret ad ecclām:e interim ibi custodez facerent:cui cōmitteret administrationē abbatie:e resignatio subtractorum hinc inde p vtrāq; electā fieret:e tādē p̄cederent ad alios articulos. ¶ Scōo ad instātiā alteri⁹ p̄tis sup alijs articul̄ commissa fuit cā abbati de remedio.e inter alia ei fuit p̄mādatū.

vt subtracta faceret resignari:nulla habita mētione ō p̄missis:in q̄bus hic articulus continebat:declara tandem q̄re ad papā:ipse p̄cedēntibus p appellationem:vel aliter papa cassauit p̄mum p̄cessum ex surreptione:fz vero cassauit:seu irritū nūciauit:ex defectu ordis:hic cāus lego ipz. ¶ No.p̄ q̄ mulier e monialis in cā electionis sue pōt pro curatorem constituere:e hodie compellunt moniales in talibus p̄curatorem litigare.de iud.c.ij.li.vj. de elec.indē nitatibus.§.sed cum eas.li.vj. ¶ Scdo no.q̄ ipe scōe q̄ spāleo in quibus vnus articulus cōmittit:de cōprehensio in p̄mio ipis:non vz non facta mentiōe de primis:q̄ in p̄mio specifice plures articuli numerant:e non vniuersalr nec sub signo vniuersali:qō no.qz limitat.c.i.ō.e. ¶ Not. hic argumētum pro e contra:q̄ surreptio nō viciat ipso iure nec p̄cessum:sed venit tm̄modo irritande:fac q̄ nō viciat:qz ipa dicit irritādum e.e.e sic nō erat nullus:fac contra:qz si venit irritādus:sequit q̄ iudices nō habeāt iurisdictionē:also nō debuisset irritari p̄cessus:nisi fuisz exceptum e appellatum. ¶ No.ex scōa p̄te in.v.dicit q̄ plures articuli successive continent in ℟ p̄te vnū per priuo ¶ Cōmittit:e p̄cipaliter ponderat ordo scripture vt studiosus attendat:ordinis puerſio:vel trāspositio vicium p̄cessus ipo iure:e no.q̄ duplex ē ordo:qdā bonus:e qdā inf. e vtriusq;.s.ordis omissio viciat p̄cessus ipo iur. ¶ Nō q̄ vacāte sede:supior bz prātez agēdi p rebus ecclesie subtractis:e vbi cāe electionū tractāde sunt:ad quas subtractorum restitutio facienda est. ¶ No.q̄ supior q̄ de electione cognoscit:p̄ter dilationes p̄cessus electionū:pōt interim dare administratorem ecclesie:seu gubernatorē:q̄ interim bona eccle p̄seruet:ad hoc vide de elec.in ci li.vj. ¶ Nō q̄ monialis agere pōt:vt ad claustrum restituat. ¶ Ultimo no.q̄ puerſio ordinis cāe ad cām viciat p̄cessus quando hic ordo ē trāsfusus in formā boīs bēf nōbilis. ¶ Q̄z veniamus ad declarationē decre.e examinationē hāe decre.e in hac decre.bētis in effectu duos p̄cessus irritatos. Primus p̄cessus bitus p ipas surrepticias:iste irritādus nunciat.Scōus p̄cessus bitus ꝯ formam mandati:e iste irritus nūciat:illum vltimum p̄cessus examinat glo.p̄mū. Inno.e doc.ideo capiēdo ordinē intellectus examino p̄mo p̄mum p̄cessum:e oppono:q̄ talis p̄cessus nō ē irritus nec irritandus p ipas surrepticias:qz iudices bñt iurisdictōez lz exceptiōe elidibilē:adeo si procedūt iudices:e nō excipitur:nec appellat̄ tz p̄cessus.I.de re iudi.cū inter.e.c.i.e q̄ iudices p ipas surrepticias bēant bitum iurisdictiōis:ē casus.ō.co.cere.e.c.si aūt.I.c.primo.e ē cōis opi.I.e.ad audientiā. Preterea saltē añq̄ surreptō fit detecta rōne ordis. Judex bz iurisdictionē.de of.p̄to.l.barbarius.I.ō e lic. nihil:q̄ iste p̄cessus nō dz irritari:ad hoc.ff.de of.p̄si.l.si forte nta q̄ posito q̄ deficerent in iurisdictiōe:ēt si nō oppōatur:p̄cessus dz ee validus:qz ignorabāt isti iudices an essent surrepticie:e credebant vere iudices:ergo deberet valere p̄cessus.ff.de of.p̄to.l.si forte.e.l.barbarius.Inn.ponit plures intellectus:vnus q̄ hic ipe fuerūt surrepticie:et fz istū intellectū obuiat ꝯtium tenendo q̄ surreptio viciaret ipso iure:e tūc esset exponēdum irritādum.i.irritus nūciādum:e b̄ tenuit Host.Sz tenendo q̄ cōter tenet q̄ nō sunt nulle ipo iure:oportet q̄ deneget hic q̄ fuerit oppositū ꝯ iurisdictionem e appellatū:also ex sola appellatiōe nō erit irritādus:qz p̄cessus fuisset ꝯ ius prius:e tunc processus erit nullus:e adhuc opz q̄ dicatur irritum.i. irritum nunciandum. ¶ Scōus intellectus q̄ ipe fuerūt false:e tūc nulla p̄fert iurisdictionē:e sic posito q̄ nō opponat processus ē nullus:adhuc opz q̄ dicat irritādum.i.irritum nūciadus. ¶ Tertius intellectus ē Inno.q̄ ipe fuerunt surrepticie:cuius gra scire debeo q̄ ē dare viciū surreptiōis:qñ aliq̄d vez tacet:vel expīmit falsus:quod nō expīsso vel tacito:papa ipas nō fuisset daturus:vt ō.co.sup ipis:e de isto non logitur hic. ¶ Quoddaz est vicium obreptōis:vt qñ in invo-

luriõe ꝺbozꝫ tñ ſcit facere:q papa aliqd concedit ꝓter eꝰ conſcientiam:hec ẽ ſurreptio late:ꝑprie obreptio:ꝛ hoc ea ſu lꝛe non ꝓferunt iuriſdictionẽ:ꝛ ꝓceſſus ẽ nullus:ꝛ ſic ex pone irritum:vt.ũ. ¶ Cõclude ex ꝓmiſſo q quãdoq; litte re effugiunt ſciẽtiam ꝛ intellectum ꝓncipio:vel cautelaꝫ ex toto:ꝛ tũc lꝛe ſunt falſe:ꝛ nõ valet ꝓceſſus:ꝛ ita põt in telligi hic ſꝫ vnum intellectum:ꝛ expone irritãdum,i, irri tum nũciandũ:qñq; lꝛe effugiũt aduertẽtiã ꝛ deliberataꝫ intelligẽtiam ꝛ ſciam pape:nõ tñ ex toto ſciam eius effugi unt:ꝛ tũc lꝛe ſunt obrepticie:ꝛ ꝓceſſus erit ãnullãd⁹;ꝛ iſte eſt cãus hic.ſm alium intellectum:qñq; lꝛe nõ effugiũt pie nam intelligẽtiã ꝓncipio:ſꝫ aliqlem:ita q eas ꝓcedit ipul ſus ob aliq̃s falſitatem narratã:vel veritatẽ tacitaꝫ:ꝛ tunc lꝛe ſunt ſurrepticie:a q̃bus ſi excipiꝫ vel appellaꝫ: ꝓceſſus ẽ nullus:ita põt intelligi exponẽdo irritãdum.i.irritum:vt eſt dcñ. ¶ Quandoq; lꝛe effugiũt ſolam ſcientiam partꝫ nõ pape:nec cãcellarij:vel alterius bñficio dare lꝛas:ſꝫ ſi ſci ret poſſe eas impedire:ꝛ ꝛ̃dicere impetratiõi.de re.iu.cuꝫ olim.e.l.ꝑſcriptiõe.C.ſi ꝛ̃ ius vel vti.pu.quod eſt verum. Jo.in dicto.c.cum olim, niſi lꝛe circa merita ſint ꝓiudicia les:quo cãu ſi pars ꝓſens eſt:vocãda ẽ: vt ſi ẽ in loco,ꝓpiq̃ ꝺs citari in audiẽtiam pape:vt dixi.ũ.eo.ceterum:nubilbo minus ſi lꝛe ꝓcedunt valent:de quo dic vt dixi in.d.c.cũ oli vt dixi.ũ.eo.cete:per hoc apparet primum contrarium ſo lutum. ¶ Ad ſecundum de lege. barbarius reſpõdet Jn no.q ibi loquit in ordinario in quo tollerare aliquid ope ratur ꝓpter vtilitatem multoꝝ:qui habuerãt neceſſe coꝫ eo agere cum ꝓfectura teneret:hic aũt fuit iudex in vna cã i qua non eſt multoꝝ ſubiectoꝝ vtilitas. ¶ Not. hoc dcñ q.l.barbarius non ꝓcedit in delegato:dixi.ũ.eo.So.q i ordinario alꝫ ꝓcedit dcñ Jnno. ¶ Or vos bẽtis caſum in ꝛ̃ium ẽt in delegato ſpeciali.vj.q.vi.§.tria videte.ſi.n, vicium ſurgit a vicio pſone;non a vicio cõmiſſionis imedia te bñ puto q poſſit bẽre locum materia legis barbarius:l delegato;vt ẽ cãus.j.de re iudi.ad pbandũ:ró qꝛ illud vici um põt eẽ publicum:ſꝫ ſi vicium ſurgit immediate a cõmiſ ſione q̃ nõ ẽ publica:ſed cõmittẽtis.i.quando vicium ſurgit ex actu non publico:ita q in vicio poſſit dari tollerãtia multoꝝ:ꝛ tunc nõ bꝫ locum.l.barbarius.in delegato:quia tunc tollerare nil operaꝫ:alꝫ ſublata eſſꝫ neceſſitas ꝓnũci ando ſe iudicẽ competẽtem:qꝛ ꝓpter rõnem dubij teneret ꝓceſſus:qõ ẽ falſum:vt pꝫ ex notatis.j.de vila.c.ij. ¶ Ex hiis incidẽter dicẽ q dignitates obrepticie optẽte nõ valẽt; ſi autem obrepticie obtente:qñ põter ꝓſciam illius vel illo rum ad quos ſpectat collatio vel electõ. ¶ Per hoc ſecũ do incidenter dicit:q ſꝫ ſubreptio nõ viciat lꝛas contentõ ſas ipſo iure:viciat tamẽ ꝓuilegia ipſo iure:alle.ff.de teſti.l. i.de elec.dudum.ꝛ ſic in hoc ꝓuilegia eq̃parãt lꝛis bñficia libus;ad hoc de ꝓbꝛ.vti.vel inuti.c.poꝛrecta.ꝛ ſe.ijdem ſen tit.ũ.c.ſuper lꝛis.in glo.ſi.p hoc dicit incidẽter:quid õ ſnia obrepticie obtenta:ꝓcludit q ſi dolo contra pñtem obten ta ẽ:obſtat exceptio doli.ff.de dolo cum a te.ff.de iudi.l.ſi p roꝛ.§.i.xxxv.q.ij.veniã.ró qꝛ eſt obrepticia:ſꝫ ſi ꝛ̃ abſenteꝫ eſt data dolo pñtis ꝛ eius obreptione:ꝛ tunc ipſo iure ẽ nꝝ la.l.ſi ꝓroꝛ.§.marcellus.ff.de iudi.ſi ſine dolo alicuius daꝫ ſnia iniuſta:nõ reuocaꝫ:vt.d.l.ſi ꝓroꝛ.de re iudi.inter: nec ob.de pur.can.c.ij.qꝛ ibi lata fuit põ textu ꝓbationis falſe: dic melius improbate a iure. ¶ Jo. hoc dictũ:q ſnia do loſa etiam contra pñtem retractaꝫ:vide glo.ff. mandati.l. ſi fideiuſſoꝝ.§.in omnibus:ꝛ vide qõ ſcripſi in.c.ij. de pur. cano.ſi tñ dicit Jnno.aliqs dicat ſniam iniuſtam ꝛ revocã dam:ꝛ aduerſarius negat:ꝛ ſup iuſticia ſe defendat:ꝛ ꝓbe tur iniuſta:dicit q revocabiꝫ dummõ probeꝫ aliqd rõnabi le p qõ debeat revocari.ff.de iudi.l.de qua re.ff.que ſen. ſi ne ap.reſcin.l.i.ſm Jnno. Hoſtiẽ,remittit,de re iud.cũ ber toldus:ꝛ ponit in.c.inꝫ monaſterium: de re iudica.hoc ẽ dcñ Jnno.qõ ponit in pluribus locis in.d.c.cum bertol dus.in verbo accellimus ſeu conceſſimus,õ ap.ex rõe.õ fri gi.fraf.de immu.ec.qꝛ plerique in omniꝰ iſtis locis tꝫ idem q hic:ſꝫ ꝛ̃ium dicit in.c.qñ ꝛ̃ falſam.de ꝓba.ꝛ ꝛ̃ium po nit Jo.an.in cle.ſicut appellationem.de ap. ¶ Dic quan doq; revocarum ẽ in dubium coꝝ iudice:ſcõ de viribus ꝓme ſnie:an ſit nulla vel valida:ꝛ ipe ſcõus iudex ꝓnũciet ꝛ̃ dtã:ſcõa ſnia valet:vt in.d.l.i.ff.que ſen.ſine ap.reſcin. ꝛ revocabiꝫ ſnia ſine dubio:nam a poteſtate iudicio pendet ſniando ſup ꝓma:de ꝓma nulla ꝓnũciando eam validam ꝛ facere aliquã:vt no.Jnno.ũ.eo.ſup lꝛis.ꝛ dicit in.c.ij. de ꝓbꝛ.vti.vel inuti.vt no.glo,in.l.i.C.quãdo ꝓuo.nõ ẽ ne.ex de ap.l.ſi expreſſum:ſic pendet ab eius pfate facere de aliq̃ nullam:ex quo vacillat ius ſnie ꝛ rõ:qꝛ ſnia ꝛ̃ ſniam non tꝫ qꝛ ꝛ̃ notorium:ſꝫ hoc cãu rõne dubij offuſcatum ẽ notoriũ: ſõ rẽ. ¶ Quandoq; nõ ẽ revocatum in dubium de iurib⁹ ꝓme ſnie;ſed tñ de iuſticia vel iniuſticia eius:ꝛ illud eſt du bium de quo hic:ꝛ tunc ſi hoc eſt diſputarũ coram iudice ap pellationis:ꝛ ipſa iam trãſiuerit in rem iudicatã:alꝫ nõ eſ ſet dubiũ:vt qꝛ deſerta ẽ appellatio:ꝛ ipe cognouerit eam iniuſtã:ꝛ ꝓnũciauerat:planũ q ſnia ſa eſt nulla ex defectu poteſtat]:qꝛ iudex appellationis nõ ẽ ex quo deſerta ẽ appel latio:ſic intelligo Jo.an.ꝛ Hoſt.õ ap.ex rõne:ꝛ qõ ſcribit in dcã cle.ſicut appellonem male:ergo dixit Jnn.in.c.ex rõ ne:hec vera niſi iudex p prius ꝓnũciaret ſe competentem: ꝛ inſtantiam pemptam nõ rẽ:vt dixi poſt Compo,.ũ.eo. ſu p lꝛis.ꝛ in dicta cle.ſicut appellationem. ¶ Quandoq; ſn p iniuſticia ſnie revocatum ẽ in dubium coram iudice ordi nario competẽte:nõ autem appellationis:ꝛ tũc ſi po q̃ ba buit ſniam p ſe facit cãm iuſtã. Jta q conſtet iudici õ iu ſticia ſnie:ex confeſſione partis q̃ habuerat ſniaꝫ pro ſe. Ju dex poterit pronunciare contra illam; retractando illam: vt dicit Jnno.de immu.ec.quia plerique:ꝛ ẽ ratio;quia licet ꝓſumatur preſumptione iuris ꝛ de iure:pro iuſticia ſenten tie q̃ tranſiuit in rem iudicatam:tamen ꝛ̃ illam admittitur probatio facta ex confeſſione partis:nam preſumptio iuris ꝛ de iure ſurgens ex ſnia que tranſiuit in rem iudicatã:olli tur:ꝛ enerual p confeſſionẽ pris.C.de dona.aũ nup.auc̃. ſed iam neceſſe:ꝛ ideo ſnia tꝫ retractata põa: q bñ no.

¶ Idem putat q ſi ꝓductio actꝝ põe cãe euidens appa ret ex actꝝ iniuſticia:vt qꝛ dixi ex actis non ꝓbatuꝫ ꝛ appa ret plus q̃ ꝓbatum:qꝛ omne ꝓſtans ex actis eſt notoriũ. In hõ Jnno,ꝛ̃ in dicto.c.quoniam contra falſam:tamen in aliquibus quiterniõ vñi Antonij nõ habeẽ hoc.ſ.vt no.õ ap.ex inſinuatiõe.de reſti.per tuas.de accu.euidẽtiam.per glo.ũ.eo.ex tenore. ¶ Secus ſi ex alio moueri poterit cui dent nõ ex iniuſticia:ꝛ tũc nõ retractaꝫ:ſic intelligo Jnno. de ꝓba.q̃ ꝛ̃ falſam. Quandoq; nõ ꝓſtat de iniuſticia ſen tẽtie p confeſſionẽ pris:ſꝫ p alias probatiões:ꝛ tunc Jnn. eſt fidelis ꝛ̃ius:qꝛ hic tꝫ q valet ſnia ſecũda ꝛ revocari põt põa:ſed in.c.q̃ contra falſam tenet contrarium:qꝛ nõ vꝫ ſecunda ſnia nec põa revocari poteſt:ꝛ hoc ijdez ego An to.tenui olim:ſcribit glo.C.de tranſac.l.ſi diuerſa.ꝛ Bar. in.l.actoꝝ.ff.de re iudi.ꝛ in.l.acta.ꝛ ex quo iudici erat oſtẽ ſa põa ſnia:ſa ſnia erat nulla ꝛ̃ põam q̃q̃ in diuerſo inſtãtie: qꝛ ſecunda ſententia ꝛ̃ põam etiam in diuerſi inſtãtie ẽ nulla:qꝛ lata ꝛ̃ notoriũ iuris:vt.l.i.ff.q̃ ſen.ſine ap. re.j.de re iudi.inter monaſteriũ:alias iter ceteras. ¶ Nec ob.q ſcribit Bar.ꝛ in multis locis Jnno.qꝛ ſnia ꝛ̃ ſniaꝫ in diuerſo inſtãtie vꝫ:qꝛ intelligo quãdo iudici nõ ꝓſtiterit de põa ſnia:ꝛ ſic nõ tollit ſnia contra notoriũ:õ q̃ eẽt i formatus:ſic intelligo Bar.l.ſi duobus.ff.de excep.rei in dica.ꝛ Butriga.ꝛ alios in.l.naꝫ ꝛ poſtea.§.ſi dãneſ.ff.de iureiur.ã.ꝛ hoc olim tenui. ¶ Sꝫ qꝛ Jnno,in.c.fraternita tis,de frigi,vbi clarius logꝫ oppoſitũ dicit:ſõ bodie credo q ſnia poterit retractari:ꝛ ſic ſalua dcã Jnn.hic.qꝛ dcã p eũ hic ſibi declarat:nã eo q preo volũtarie aſſumpſerũt dꝫ ſpurationẽ ſup iuſticia ſnie:ꝛ iudici pbata eſt iniuſticia ſen tẽtie:ꝛ ſibi notorie ꝓſtat õ iniuſticia ſnie:ꝛ qõ vꝫ ſniaꝫ iuſtã nõ retractari eſt vez:quãdo nõ conſtat notorie de iuſticia

ſnle aut in iudicio ꝓbatū ẽ notoriū.ó coba.cle.vſa.ꝛ tua:ꝛ ibi dixi:retractabit ergo ſnia:ꝛ ſic lꝫ ꝓſumptio iuris ꝛ de iure:ꝓo iuſticia nó admittat ꝓbationé p.ꝟ.ꝓbatióes:ẽ vex ſtante dubio:qꝛ volens probare per probatióes repellit ſi tamẽ admittit p prem:ꝛ probabit:illa ꝓbatio fcā trāſibit i notoziū:ꝛ reuocabit ſnia. ¶ Nec ob. q ſnia habeat in ſe notozium:qꝛ illud ẽ notoziū ꝓſumptióis:hic notozium probationis qđ ẽ potétius. ¶ Non ob.q ſnia ꝯ ſniam nó vꝫ: vt contra notozium:qꝛ hoc notozium ꝓſumptionis offuſcatum ẽ ex notozio probatióis:illa loqtur quádo nó ẽ ꝓbata iniuſticia eius:nec ob.q ꝓco nó poſſūt renūciare trāſitui in rẽ iudicatā:qꝛ illud vex nó ꝓſtito de iniuſticia:ſecus ſi cō ſtat:ꝛ hoc mihi placet:ꝛ forte poſſunt:vt.l.iiij.§.ex quẽtio ne.ff.de re iudi.ꝛ ſi poſſunt nouādo:vt ibi:nó video quare nó poſſunt alit renūciando:nó ob.glo.in.l.ſi diuerſa: qꝛ illa falſa:vel recedere nó poſſunt ꝓco a ſnia ꝓſentiēdo:q in dex retractet ſniam:abſq; alia inſtātia:vt in legibus ꝙo allegat.glo.nó ob.lex poſt rem.ff.de tranſac.qꝛ fateor q trā ſigēdo:vel exponēdo:nó poſſunt recedere a ſnia:qꝛ vt dex tacita renūciatio valida;oꝫ q actus compromiſſi vel trāſactionis dex p pus validus:q nó vat ſup certo:huic tñ determinationi fortiter obſtāt duo tex.l.i.§.ſi qs vitro.ff.de queſtio.ꝛ.l.ſi duo.ff.de penis. ¶ Ina dicit q ex noua ꝓbatione ꝓſco.ſnjaꝫ ſuaꝫ etiam pecuniariam reuocare nó pōt. Alia dicit q ſolus ꝓncepꝰ ex noua probatióe ſniam reuocat: q trāſiuit in rem iudicatam. ¶ ¶ Multipliciter pōt rñderi. Primo vt illa iura loquant quádo vtra q; paro nó conſē ſit:vel qñ reuocare vult:nó inchoata noua inſtātia: vel qñ vult reuocare ipſe ijdē q tulit:qui quo ad ꝫ etiam ordinarius fūctus ẽ offō.ó of.del.in ifio.hic qñ alius nó competēt. Nec ob.q ſi refuet ꝓncipi:qꝛ ibi nó erat forte alius ſupior q aduri poſſꝫ:p ꝫ dixi de facto:hic eſt ꝓſtitutio ſuper bonis eccliarum alienatis:q nihil dici poſſit allegari vel opponi: q nó ſit inſta:ꝛ q alienatióes p cū facte:non teneant i alio quo foro. Quidā tꝫ bona eccleſie vi conſtitutióis:cōfeſſus ẽ iniuſte tenere:an poſſit conueniri vt q ſic:per iam dicta. ¶ Tertio videt q ſcōe lre vt ſpeciales valent ꝯ primas generales.ō.e.c.i.ꝛ.c.paſtoralis.§.i. ¶ So.ꝓdictum qñ plura in ꝓmo vniuerſalr comprehendunt.i.ſi articulus ẽ cum alijs nó ſpecifice:ſꝫ generalr poſitus:ſecus ſi diſtributiue ſint ſpecifice numerata.i.ſingulr. ¶ Veniamus ad materiam cū glo.i.oppo.q ſufficiat:lꝫ effugiat ſciaꝫ pape: ad validitatē lrarum ſi dex ſcia cancellarij:vel alterius: q deberet reqri:nam cancellarius habet dare lras. gl.j. dicē q ad nullitatem exigit q effugiat ſcientiam pape:ꝛ cācellarij:vel alterius:alſo nō ſufficit:dūmodo hoc ſciat cancellarius:dicit ſm doc.q ſcientia cancellarij ſufficit in ſimplicibus:ꝛ quo ad hoc ne impetrāo iudicet falſari°:quo ad validitatē requirit ſcia principis:vt hic ꝛ.j.de re iudi.cuꝫ olim vel dic ſm alſo recollectas dñi Zin. q immo exigit ſcientia pape:ꝛ cancellarij etiam ꝛ officialis:aliaſ ſi alterius effugientis ſciam:nó valeret:vt.j.de cri.fal.lꝫ:ergo eos;ꝛ hoc dicit vex ꝓſidera:qꝛ hec opi.nó erat in iſtis recollectis.

¶ So.hic vt ordo ſcripture attēdi hoc falſum.ō.c.cām.ꝛ .c.inter ceteras. ¶ So.cōcludēdo glo.que eſt ſup verbo tranſponētes. ¶ Si queritur an debeat ſuari ordo aut conſtet de mēte mandātis q vult ordiné talem ſuari:ꝛ ommiſſio viciat:aut ꝓſtat q nó vult attēdi ordinem:ꝛ nó viciat: nec ſuandus ẽ:aut ẽ dubiū:ꝛ tūc ſi attēderetur ordo: repugnātia ſurgeret ꝯ ius:ꝛ ordo nó attēdit:vt in.c.cām. aut ſi repugnat obſuātia ordinis iuri ſed cōſonat: vel ſaltem nó diſſonat:ꝛ tūc ſi plura eque principalr mandant:que ſunt partis rōnis:ꝛ eque principalr vident a ſcribēte pōderata ꝛ nó attēdit ordo:aut plura mandāt que nō ſunt rōnis partis:ſꝫ ꝓmum in ordine ẽ ꝓncipale:ꝛ verifiꝫ vt principalius in expeditione ponderatum:vt eſt quando committitur reſtitutio poſſeſſionis:ꝛ poſtea mandat de ꝓprietate:ꝛ tūc i dubio attendit ordo:ꝛ ſic ſufficit ſic concluſiue.gl. an ꝛ qñ ordo ſcripture attendat:longum eſſꝫ hic tractare:vió bar. ff.de ſol.l.nec.n.ordo.cum eadem gl.ibi ſed nó confirmauit. ¶ Oppo.q plura fuerūt mandata de reſtōne ſtigna toꝝ:ꝛ de tractāda electióe:ꝛ tñ papa caſſat ō vtrūq; ꝛ ſi fuit petitū:niſi in reſtōne reſignatoꝝ: male ergo facit non ꝓfirmare legitime fcām:vt.j.de puū.olim: pōt dici q vtrunq; fuit male factum.primum ꝯ formam iuris: ꝛ ſic vtrunq; caſſat. Si vis dicere q ſm fuit legitime fcām:dic q non cōfirmat:qꝛ ꝓmum ꝛ ſm bēnt ſe cōnexe:qꝛ ordo fuit ꝓmi ad ſecundum:ꝛ ſcōi ad ꝓmum:ideo caſſato vno maxime pncipali:oꝫ caſſari ſm acceſſorium:quod ſecum in vicio connexum eſt.ij.q.vi.§.ſi qs ex pluribus.de hoc.lxxix.dist.ſi quis xx.di.§.i.xxxvi.di.§.ecce.lxxiiij.di.metropolitane.xxx.q.v. alienus. ¶ Glo ſuper verbo ordinez opponit q ſi omiſſio ordinis iuris nó viciat proceſſum:ꝛ ꝓ conſequēs proceſſus non debuit caſſari:ꝛ tñ hic papa caſſat proceſſum tanquā ꝓtra formā fcām:ergo malt:qꝛ ordinis peruerſio cāe ad cāe ꝛ articuli ad articulum nó viciat proceſſuꝫ.C.de ap.l.i.ꝛ.l.ꝓ latam.C.de ſnīte.ij.q.i.in ſūma:ó mutuis petitionibus.c.i. l.ij.C.cōi.diui.lꝫ.q̄ ꝓ pus ius inbeat:vt ꝓ poſſeſſorium: ſo petitorium ſmineſ.C.ó rei vē.l.ordiarij.ꝛ.l.icerti.C.ó iter dictio:nihilhominus vꝫ proceſſus:vt.c.i.de mutuis peti.ff. allegato in contrarium:dicit igit tē. ¶ Huius timore.gl. dat tres intellectus. ¶ Primus quādo hic proceſſus vicia tur ex defectu ordinis iuris tñ.i.ex defectu ordinis einſdē cāe ad ſeipſam:puta qꝛ forte proceſſerūt litē non conte.q tñ requirebat:ſm illa tpa ꝛ huic non obuiat contrarium. ¶ Secundus ẽ intellectus q hic proceſſus viciat:qꝛ fuit ob miſſus ordo iuris.i.cāe ad cauſam:hoc eſt poſſeſſorij ad petitorium:q ordo petitorij ad poſſeſſorū erat trāſpoſitus i ordine boīs:q̄ſi diceret hic proceſſus viciat ex defectu ordinis mādati:ꝛ huic ob.ꝓtrariꝰ. ¶ Tertius intellectus ẽ q ꝫ fuit obmiſſus non ſolum ordo iuris.i.cāe ad cām:ſed etiaꝫ boīs:ꝛ hic ſic viciat proceſſus ex defectu vtriuſq;:ꝛ huic itex obuiat ꝓtrariū. ¶ Ad obiectū rñdet glo.q vbi ordo vat a iure cāe ad cām nó viciat proceſſus:ſic ibi.j.ij.q.i.in ſumma .C.de ſentētijs.i.,plaraꝫ:qꝛ videt plus ordo iuſticie q̄ forme. ¶ Sꝫ vbi vat ab boīe tūc ẽ forme:ꝛ viciat proceſſuꝫ:ſic intelligitur hic:ꝛ ſic dicatur expreſſio eoꝝ que inſunt nihil operant:ex quo hic ordo inerat de iure:non debet aliquid operari:in cadē glo.ibi ꝓcipue ponit ꝓ tāto:qꝛ ſi hoc nó fuiſſet deductū in mandatum:proceſſus nó eſſꝫ nullus:qꝛ obmiſſio ordinis cāe ad cauſam:put a iure vat:nó eſt de forma:ſed de iuſticia.ij.q.i.in ſūma tē.tpe lec.ſic appoſtillauit. ¶ Hic q ꝑ opat:qꝛ eo q exprimit:qꝛ inerat reſpectu iuſticie exprimit reſpectu forme:ꝛ ibi forma datur ab boīe: qđ agit eſt nullum:qđ dicit Inno.hic.ꝛ de of.dele.prudētiā cē vex:qñ forma ẽ ſtudioſa.de of.dele.c.ſi.ad hoc optime.j.de of.dele.venerabilē:vbi quo ad hoc ẽ idem caſus. ¶ Cōcludit aut ordo iuris vel boīs ẽ cōſultorius et eius obmiſſio eiuſdem cāe ad ſeipſam:puta vt lis conteſtetur:et ſimilia:ꝛ eius obmiſſio viciat.ij.q.vi.§.diffinitam.ꝟ.prolatam.ij.q.i.in ſūma.aut ordo iuris eſt ad bene cē:ꝛ ꝓ iuſticia:vt cāe ad cauſam:ꝛ tunc ſi a iure ordo eſt iuſticie: ꝛ nó viciat:ſi ab boīe:ordo eſt forme:ꝛ viciat:ꝛ hec ẽ veritas huius paſſus. ¶ Hunqd aūt iſte qui datus ẽ ut accedat ad locum poſſit extra locum citare ſingulas ꝛ excōicare: dicit Frede.q nō ſuo ꝓ ſi.cxl.in ſcō ſuo queſito:allegat tex.hic ꝛ archi.de offi.dele.ſtatuimus:de cōſti..c.ij.ꝛ dicit q citatio nó aretat citatū:vt indiſcreta.de elec.bone.ij.gl. ſuper verbo inanē:obuiat vtriq; dicto: qꝛ in ꝓmo dicit irritādū: in ſecundo dicit irritum nūciandum:dicit q ꝓmum perdit quando eſt vicium ſurrepti°is:ſecundū quādo ẽ vicius ordinis:certe ꝛ ſi ẽ vicius ſurreptionis qđ intelligatur in cāu qñ eſt nullum vel annullādum:qꝛ fuit appellatum: vt dicā j. ¶ Glo.vltima.oppono.q monialis non bꝫ ꝓprium:ergo reſtitutionē petere nó pōt.de ſta.mo.monachi.gl.iteli gens hanc partē:q monialis petet reſtitui ad res particu-

lare:nó ad monasterium. Respódet q̃ aut mónachus aut monialis spoliata bz abbatissaz:que eius nomie possz agere:t res recuparet:t nó pót agere possessorio:vt in contrario:si nó bz abbatissaz:tũc pót agere pro rebus illis:argu. ff.de iudi.si longius:hoc nó placet:q̃ ex quo ꝓprium habere nó pót:fit vel nó fit abbatissa plena:videt q̃ agere ñ possit:ió glo.soluit sc̃ó in vsu.vel petit:quãdoq̃ monialis vult p re corporali t pticulari agere noie ꝓprio; t non pót:q̃ nó pót habere ꝓprium. Aut vult agere noie ecclesie:t pót agere:aut simile q̃ si collegium nó hẽat vnde solui:singuli nó tangũt singuli:vt Petrus t Mar. sed tãgũt de corpe soluere hñt debita collegii:sic dicit gl.si duo monasteria sunt iuncta:t ꝓtingat dissolutio:q̃libet ipoz secũ portat que ꝓtulerat monasterio. Intelligas hoc tamen:si q̃ sibi appropriauit:sed ad secũdum monasteriuz ꝓferunt q̃ debet edificari vbi illa dissoluunt.xvij.q.ij.in nullo:sic t si recedit a collegio.xxvij.q.i.si qs rapuerat:nó intelligas q̃ ꝑ facit ꝓprium:si é professus:fz vt tradat monasterio secũdo vbi licite recesserit a ꝓmo:vt no.ó cle.cõiug.q̃ a re.aut tercium simile:q̃ si monachus verberat datur actio iniuriaz monacho.de sen.excõ.prochianos.fz hoc non é verum:q̃ tunc nó dat monacho:sed monasterio t intẽtabit cã:sindicus noie monasterij:sicut dño agit ꝓ iniuria fui.insti.de iniurijs.§.fuus.dic q̃ñq̃ monachus vult agere possessorio:vt ad claustrum restituat:t tunc dicit q̃ pót:vñ propter anime periculum pót clamare motio:q̃ sicut pisces sine aqua xvj.q.i.placuit.t iudex ad clamorem eius ex officio inqret t omnino restituer.ff.de of.pfec.vr.l.i.§.q̃ autem.inst. de bis q̃ sunt sui vel alie.iuris.§.fz ꝑ tpe: t sic pót restitutionẽ petere loci:vt hic.t de accu.olim.vbi idem dicũt doc.t bo ti.t Jo.an.Quandoq̃ vult agere in cã electionis sue: vel in cã crimis:t agere pót etiam noie proprio:vt dicit ꝑ Inno.t archi.de iudi.c.ij.li.vi.t no.J.de accu.ex parte.

¶ Q̃ñq̃ vult petere restitutionẽ alterius pticularis rei. t noie ꝓprio:t nó pót:q̃ illa nec naturaliter :nec ciuiliter possidet:t ió non agit interdicto.ff.de vi t vi ar.l.i.§. dicit adeo q̃ etiam si spoliaret cappa pro illa noie proprio non posset agere.xij.q.i.nó dicatj.vbi Jo.q̃ illam non possidz. Item nec agere posset vt ad priorem quã bz restitueret nomine ꝓprio:vt no.hoc.ó accu.oliz. ¶ Quãdoq̃ vult agere pro rebus noie monasterij vel priorat⁹:t tunc si é commissa sibi administratio potest:hoc etiam tenẽt vñi de rot. sua ꝯclusione.ccxvi.vbi concludũt q̃ moniales ꝓsertim canonice seculares possunt agere ꝓ suis administratiõib⁹ t rebus earum:allegat no.p Guil.in cle.i.de rescrip.t per Inn.ẽ.c.edocceri.t de iudi.c.i.li.vi.per archi.ad hoc quod no.de sta.mo.recolentes.sup glo.fi. ¶ Monachus tamẽ ꝫ abbatem non pót agere pro alimẽtis subtractis:q̃ dolo facit q̃ petit q̃ restituturus est: ꝓ alimẽtis autem in futurum ꝓtãdio:sic allegat no.de accu.ex pte:ad hoc q̃ó no.de appel.cordi.li.vi.sup verbo in expẽsis.p Jo.mo. sic dicũt domini de rota sua ꝯclusione.cccj.vbi dixit: q̃ pót agere pro rebus noie monasterij dic q̃ aget tãq̃ administrator vl̃ ꝓ curator.de mãdato abbatj t noie monasterij.ó postu.plato.c.ij.j.ó ap.bone.C.Si p vis vel alio mó.l.i.ff.ópcario.l. fi adoptauero:dicũt tñ doc.ẽ.e.edocceri:q̃ si ꝓcedat administratio aliqua rex:nisi aliter sit cõstitutus ꝓcur. nó pót agere ꝓ eis:q̃ nó noie abbatj:q̃ mãdatum p hoc non bz agendi in iudicio:nec ꝓprio:q̃ ꝓprium nó h⁹:puto tamen q̃ agere posset possessorio saltem in absẽtia abbatj:nomine monasterij:p illam.l.si longius.t p.l.i.C.Si p vis vel alio mó.de hoc in spe.de actione.§.item excipit.t in vltima carta.de illo autẽ q̃ó dicit glo.de singularibus collegii vt teneant solui debita collegij:t q̃d de non ordinario:q̃ prędam bz in loco.t de illo q̃ post debita cõtracta: é ingressus collegium:t q̃d si post egredit:vide in spe.de cen.§.i. vñi. q̃d si aliqua vniuersitas.t se.t.ó.q̃d si aliqs. t quod not.J. de iniuria.in nostra.de sta.mo.recolentes.super fi.glo.ibi

vbi recedit de collegio.non intelligas q̃ faciat ꝓprium:si est ꝓfessus:si recipit id vt tradat monasterio fo: vbi licite recessit a primo:vt no.de cle.coniu.q̃ a re.

Plerunque. Valet ꝑ pũ nó facienę mẽtionẽ de ꝓmo:quo impetrato dolo vel negligẽtia:vti pa posuit.Jannum:seu per lapsum ãni.hoc dicit. ¶ Tangit impetrãtium maliciam. ¶ Scõo adhibz medicinã competẽtem.Scõa ibi cum igit.t no. q̃ multum tẽ pus dicitur annus. ¶ Scõo no. q̃ verbum postponeret necessario nó arguit contumaciam:sed notificat in actu negligentie. ¶ No.q̃ supposita imporẽtia agendi in data ꝓme lre:secunde nunc̃ validantur. ¶ No.tertio:practicã opponendi de ꝓmio lre ꝓra secundas. ¶ No.q̃rto: malicija hoium tẽ.ad hoc.ẽ.eo.fedeo. ¶ No.quinto:q̃ nunquam validant secunde contra ꝓmas:si ꝓmus nó vtitur ꝓmio ex imporentia:q̃ copiam iudicio non habuit:hz glo.dicat q̃ hodie anno validantur:vt quod hic operabat olim annalis negligentie hodie tempus:t maxime q̃ñ hoc defecit ex copia iudicis:quam non bz. ¶ No.sexto: volum et negligentiam q̃ñq̃ equiparari. ¶ No.septimo duo necessaria:vt virtus ꝓmarum perdatur:q̃ secũde sint impetrate:t q̃ in ꝓmio detur negligentia vel dolus annalis:in non vsu:t secundum hoc datur casus:in quo scõe littere valent: hz non faciant mentionem de ꝓmio:t ex hoc arguũt doct. q̃ surreptio non vitiat ipso iure lras ad lites:q̃ sic non validarẽtur ipso curiũ:vt ſ regula nó firmat.de reg.iur.li. vj. ¶ No.q̃ solus lapsus anni etiam secũdis lris impetratis non vitiat lras ꝓmas:sed solum operat q̃ de ꝓmio nó possit opponere ꝫ secũdas:ꝑ quod puto si scõe suis nó vtat non possit repellere ꝓmas. ¶ Oppo.q̃ lapsus anni si tollit vires lrarum.de le.i.ff.de nundinis.t de.l.pur.§.fi.ff. de dolo excep. ¶ Soꝫnium loquit q̃ñ quis impetrat litteras ad aliqd faciendum vel excipiendum. ¶ Iste ter.q̃ñ ad agendum.fin hoc.de quo dic:vt no.fuit.ẽ.de consti.cũ accessissent.t.ẽ.eo.finaũt. ¶ Quero primo qualis erit hic annus:de quo in tex.Tan.t viz.dicũt q̃ erit vtil i ꝓncipio continuus ꝓcessu.Idẽ Inno.t Host.qõ putat Jos.an. verum:vt continuus dicatur quo ad computandum dies feriatos:sed nó quo ad computandum tẽpus imporentie. ¶ Quero an lapsu anni rollatur virtus primi indistincte: dic qõ nó:nisi de impetrario scõi:vt ẽ.t.ẽ.eo.finautem. ¶ Quero so qd si uterq̃ negligẽs fuit vsu ãnali. Inno. qõ valebũt ꝓme.Host.dicit q̃ valebũt secunde:q̃ post illas nulle fuerũt impetrate.p.l.falso.C.de vsuc. t rescrip. ¶ Pro opi. Inno.facit q̃ si nó usu ãnali pditur alia ꝓmarum ꝫ secũdas que scõe surrepticie sunt t inferiores:q̃ secũde fortius convalidare lapsu anni:pdũt uirtutẽ ꝫ ꝓmas que alique etiam valide fuerũt.Tene ꝓmum dictum Hosti.q̃ nõ purgat negligẽtia ꝓmi ex negligẽtia scõi: imo fortius ꝓmus negligens ẽ:ꝑ qõd Inno.facit.l.illud.ff. ó pic. t cõmo.rei uẽ.ubi hẽtur q̃ ultima mora nocet. ¶ Dic q̃ sibi cõmittitur circa iudẽ:hic circa uuersa:ad hoc q̃ó no.J.secũdum Hosti.Itẽ q̃ nõ reputur iure cautũ. Item malicia non pót asscribi:scõo in nó utẽdo que aggrauat maliciam in impetrãdo:t sic cessat nõ capituli. ¶ Quid si ꝓmus negligerit anno post annũ impetrario scõo ꝓmus puto pũtat ꝓmas t opponit ꝫ secũdas:credo q̃ adhuc valerent ꝓme q̃ potuit mora purgare:t hic tex.exigit ad repulsionẽ pl̃ mas q̃ ꝓcessus sit ꝑ scõas. ¶ Quid si scõus dolo impetrauit nõfaciẽs mẽtionẽ de ꝓmio:ꝓmus aũt tñ negligens fuit in utẽdo. Hosti.dic q̃ repellit scõs replicariõe doli:q̃ dolus ꝓponderat culpe.l.Itẽ si obstetrix.ff.ad.l.acquili.ó cri.fal.ad falsarioz.ẽ.eo.inp l.lio. ¶ Quid si uterq̃ fuit i dolo:ille primus in non utendo seruus in impetrando. dic q̃ adhuc optinet ꝓmus:cum q̃ in ꝓmo uicium nõ respicit ꝓncipũtiz t ãgit alius tñ. In scõo uicium respicit ꝓncipium.s. ipetratõez:cũ q̃ scõus peccauit i ꝓncipẽ:g̃ frustra eius au-

ſſiū rē.de uſurio qui frustre:ſm Hosti. ¶ Quid ſi ꝓmus utatur.J. annum litterio nō aio ꝓcedēdi ſed solus ut supplantet aduersarius in impetrādo r postea nō utit lſis dic̄ q nō ꝓderit ei:ad imitar illius qui contestatur litez:ut impediat ꝓscriptionē:r postea non ꝓsequitur cām.C. de prescrip.xxx.annoꝝ.l.fi. ¶ Quid ſi lzio cōmuniter obtēto: r de cōi consensu ipetratio:quelibet po negligēs fuit uti anno.postea altera partiū ipetrauit alias post annuz:non fit mētione de ꝓmio:dicat qō tunc nō valebit scōe:qz compēsatur culpa culpe.ff.de compēſaz.l.fi,si ambo. ¶ Quero an ecclesia contra lapsuz anni restituatur. Hin.dicit q nō : qz contra eam currunt ꝓscriptiones temporales.de ꝓscrip.c. f.xvi.q.iij.placuit.nec restituit:r in hoc variat a minore. ¶ Alii dicūt q forte restituit si ledit.C.si aduersus delic. .l.i.sed cum ius eccl̄e non deficiat coram quocunq; iudice iuriger:forte nō posset dici nō lesa:r hoc tenet:vide in speculo.de ꝛpti pītatione.§.rōne autem impetrātis.v.Itez excipit q impetrans:r subsequentibus:r vide de in inte. re. coram. ¶ Quero an indistincte expectet lapsus anni ad cōualidandū scōm dicit Hosti.q si dolo vti postposuit:ēt ante lapsuz anni:valebit secūde:r stabit.J.p intra:si negligētia expectabit integ.lapsus r.J.stabit p prie.i.post annuz r sic cadē dicto ad diuersa relata stabit p prie:r ip propze. J.de testa. Raynaldus. ¶ No.p concordia tēsuz:si vn⁹ dicit q fuit.J.annum:alius intra:qz dictio intra pōt p vtroq; stare:hec opi.nō placz Jo.an.qz indistincte hec partes cant:r in vtroq; r dolo r negligētia: exigit perseuerantia annalis. ¶ Venio ad glo.r oppo.q añ annum possit primus ꝓuenire.de ap.vt debitus.glo.dicit q olim ꝓcedebat q hic r.ſ.eo.finaūt:hodie aūt si ꝓmus nō habuit copiā in dicio:nunq; pōt ꝓuenire dūmodo preiter:alio impediūtū non impediret ꝓuentionem.glo.super eodez.c.i.dicit: q ꝺ impedimentum expectabit vsq; ad annum:r sic fuabit hodie hec decre.si est negligens r nō impeditus:tunc nō expectabit annus:immo incontinēti poterit ꝓuenire:hoc cōtrarium examinani.ſ.e.c.i.r ibi concluſi q illa decre.ſi corrigat sed temperet in hoc:q vbi olim nunq; poterat ꝓuenire nisi lapso anno:hodie si nō vult ꝓuenire opz q eo q citatus ē p ſcōdas lras q respōdeat:r pītet ꝓmas: r offerat se p primas:parum ꝓcedit:vbi olim poterat differre vsq; ad annum:hodie ergo aut citatus p ſecūdas:solus oppōit de ꝓmio:r ipsas non presentat r succumbit:aut ipsas ꝓsentat r offert se paratū per eas ꝓsequi:r nō preuenit p ſcōas hoc notabile posuit tempore lec.in ſi.glo.in.v.ſi.qz copiaz iudicio habere nō potuit. ¶ No.cum glo.q vbi quis impedit p fcm̄ iudicis ad impediēdum curſuz tpis.Jaz ad excludēdum in actu exercēdo:oportet q ꝓtestet. Idem no. glo.in.c.i.ſ.c.allegat ad hoc de ap.ſi iustus metus. Idem glo.de elec.cupientes.§.ſi p.rx.in vbo ꝓposita. ¶ Aduerte tm̄:q vbi dicit glo.non sufficit q semel reqrat iudicē.J.tē pus:qz lz semel nō habuerit copiam:potuit hēre alio tempore:vnde cautum est infra tpōs pluries ꝓtestari:r si vis te ampliare posses scribere que ponit Bar.ff.de no.ope.nū. l.ō pupillo.§.ſi qs ipſi ꝓtor:vbi tractat an semp debeat fieri ꝓtestatio coꝝ vicinis:r an ꝓtestatio propter impedimē tum finito impediūto fit iteranda:vbi etiam ꝓsequit plura de ꝓtestatione que fit cā timoris:que plus pineret ad capitulum ſi iustus metus.r ad.c.i.q me.cā. ideo nō insisto. ¶ Quero cū ea.gl.ij.qñ incipit currere annus . Recitat opi.qd dicūt q tūc cum ꝓmum habuerit copiā agēdi.ff. de diuer.r tēpo.ꝓscrip.l.i.r.ij. ¶ Scōa opi.a tpe pītatōnis lrarum ſecūdaz fcā iudici. ō ap.ſup eo.qz hec falſa: qz sic eēt in potestate impetrantis:ſecūdo qñ curreret annus: nec ob.c.ſup eo.qz ibi loquit de cōuicenda negligētia iudicis in termino ad finiēdam cām:hic ō termio ꝓ statuto. ¶ Tertia opi.qō a tpe quo composuit sarcinulas suas:et potuit q̄rere aduocatum.ff.ex q.ca.ma.l.ab hostibus.§.ſed q simplr. ¶ Quarta qō incipiat a tpe date lraz. Junge terciam cum ꝓma currit a tpe quo būit copiam agendi:vt hic ē casus:r nō dicit habuisse copiam agendi.J.modicū tē pus:quo sarcinulas suas composuit:r hec est veritas:licet Hosti.r quidem alij posuerint sexta opi.qō tempus currere a die impetrati ꝛpti scōe:sed ſm hoc ēt post.r. annus incipere posset cursus ipis:qō nō ē dicēdū. ¶ Quero qz ꝓbabit negligētiam vel dolum.Rndet gl.vltima qō trāſ cursus anni ꝓbabit hēneq; alia opus erit interpellatione. de loca.potuit. Jnno.dicit q ex varijs coniecturis extimabit diligentiam vel negligentiā:r hic consideratio extimabit cui parti incūbat ꝓbatio. Compo.placet glo. maxime qz forte plus instaret in ꝓbatione huius articuli:quā principalis:puto ꝓsiderādū qualiter opponat.Si opponat negligētiam tm̄:sufficit trāſcursus anni.Si deducet dolū oz q illud ꝓbet:r ꝓbabiliter ex ꝓspicuis indicijs.C.de dolo. l.dolum vel negligentiā.qō pōt:vt.ſ.eo. ex pte.ſ. tūc dico q sufficit trāſcursus ann:qz necārio alter ꝓcludit:r illud qō dr:q ꝓbatio dubia nō relevat:verum qñ nihil concludit:sed quādo necessario alterum duorum concludit:quorum alterum sufficit ad intentuz:tūc relevat.qō ē no.

Anto. de butrio.

Um cōtingat.

¶ Instruit ordinarij qd facere debet cum diuersoz delegatoz mādata recipit contraria:hoc dicit:r ſm Host.ponit dubitationē r ipsius solutionē distinguentem ibi super quo ordinarij duplicē restrictionē ibi cetez. ¶ No. primo q validitas ꝓcessus duoz delegatoz quātum ad actuz excōicationis:a diuersis in eadez cā impetratoz pēdet ex viribus lraz r euentu.i.declaratiōe. ¶ No.ſcōo quālr habeat ꝓcedere executor vbi delegatoz sunt mādata cōtria:qz qñq; est certificatus qūocunq; de discordia lraz inter iudices:r tūc dz supsedere donec hec questio per iudices sopiatur:nec dz ad executionē mādati alicuius ꝓcedere:ex ꝺ videt q lz sit certificatus q sup hoc negocio sint lre diuerse impetrate:r q sup eis fcī sunt diuersi ꝓcessus: ex qñ nō ē certificatus q iudices sup lris cōtēdant:q nō dz locum ꝺ parare:r dz tunc exequi primum mādatum sibi ꝓsentatum. ¶ Qñq; nō est certificatus tpe primi mādati de contētione lraz:vel anteq; fecerit executorē debet facere executionem:r si fcā executione ꝓsentet mandatū:dz sibi facere litteras ꝓsentari:r hoc cān aut euidēter sibi constat qō scōe reuocāt primas:r dz illas retractare:seu executionē quā fec̄ reuocare:ſcōas dz exeq:ſi est certum q nullo modo reuocent dz reijcere ſecūdas:ſi dubitat dz pteo ad iudices fmit tere. ¶ No.tertio q illud dr euidēter ꝓstare:qō ꝓstat in spectione instri:aut lraz super qbus nulla cadit dubitatio nec illud dr euidenter constare quod cōstat instrumento: ſi sup ipso cadit intrinseca vel extrinseca dubitatio qō not. qñ cognoscas iniam hīc euidentē errorē:qñ circa errorem nulla cadit dubitatiō:r oculis ꝓpendit absq; aliq̄ discussione:vide quod scribit Jnn.de of.del. Pō.r.G.r quod dixi de rescrip.ab excōicato:r hoc qñ euident vel indubitāter dicat ꝓstare:dixi de coba.cle.vestra:r vide de ap.cum speciali. ¶ Quarto nota q negatiua manifeste est ꝓbabilis qñ coarctata ē ad locum certū:vñ visione instrumenti pōt ꝓbari negatiua:r dicit ꝓbatio manifesta:r sic pz q facta negatiuā pōt trāſire in notoziū:hoc examinani tibi. ō coba.cle.r nu.vſa.sic de fcō negatiuo pōt esse ꝓsuetudo.de cle.cōiu. Jo. ¶ Quinto no.q ꝓpter ꝗrietatē mādatoruz pōt executor admittere exceptionē defectus potestatis mandantiū:r illud nō exeq:r supsedere assumēdo quādā extraiudicialem cognitionē:sup fundamēto potestatis mandantiū:vbi de ea notorie cōstare pōt absq; aliq̄ dubij discussione:nō tñ pōt iurisdictionē aliquā assumere:nec super ꝓbabili dubitatōe aliqd decidere:sicut ō ꝓuilegio cū pone li.vi.pōt ēt nulla subsistente cōtrarietate petere :vt ifor mel sup potestate mandātis: de qua si sibi nō constat pōt

executiõez recusare de offi.dele.cũ in iur. ¶ Aut ergo opponit coram executore defectus ptãtis: & de ea incõtnẽti constet:nisi aliud ostendat:& hec exceptio admittit ó offi. dele.cũ in iur:aut allegat exceptio defectus potestat}.& ó prãte cõstat. Sed de defectu cõstare pót absq; aliqua discussione:ex sola visione lrarum: & dico q ad hoc admittit. Aut allegat alius defectus prãtis:& de ea non pót euidẽter constare:sed exigit aliqua discussio:& de hoc nõ cognoscit:sed supsedere dz:donec ille sopiat:vt hic pót etiã exequi si vult dũmodo non sint ꝓria mãdata:& no.q sup aliquo facto notorio poterit se informare:& post veritatez reperit exequi.vel nõ exequi.nõ dicetur preiudicio assumere:ad hoc qõ no.glo.de iudicijs cum venissent. ¶ Ex vltima parte no.primo:quales dz esse iudex: & quatr se dz habere in ꝓcedendo:qz dz esse prouidus:& purus nec affere se dubitare:vbi non est dubitandum: nec se certum: vbi merito est dubitãdũ. ¶ No.q executor sup dubio prãtis executõem mandantiũ nullam pót assumere iurisdictõez: sed solam nudam & purã informationem extraiudicialem. ¶ Et no.bene hunc tex.qz declarat:an & qñ executor possit admittere exceptionem contra exequendum:ex capite nullitat}.pp defectũ potestat}.de aliis exceptionibus: de of.del.pastoralis.§.preterea:de re iudi.de cetero. ¶ Habemus hic istructionẽ iudicũ circa quatuor. ¶ Primũ qñ executor nondũ executo mãdato:lras recipit dubitatiõez de discordia lras:quatr procedere dz. ¶ Secundo: quatr procedere dz:qñ facta executione prum mandari recipit sm contrarium vbi ex lris colligit:validitatem & invaliditatem alterius lre. ¶ Tertio qd agere dz qñ superlris pstratis:recipit probabilem dubitationem. ¶ Quarto vniuersatr quo ad omnia instruit:quõ se habeat debeat & quatr assumere possit prãrem. ¶ Ad primum oppo. q tion debeat supersedere:ex quo dubitat de reuocatõe an debeat absoluere:vel condemnare:in dubio dz absoluere' .ff.de acti.& ob.arrianus:& de ꝓbatõibus ex lris. ¶ Dic qñq dubitat iudex an debeat absoluere vel condemnare & dubiũ procedit ex ꝓbatione ptium: & procedit regula. ¶ Aliquãdoq dubium procedit ex dubio iurisdictionis: & tũc non dz absoluere: sz expectare certificationẽ iurisdictiõis ex quo pót vt ꝟ. ¶ Quero primo ó quo debeat recipe qõnem suscitatã cẽ vt possit supsedẽ executioni:nó insistẽdo ꝟbis:vt habeat locum qõ hic decidit:vt supsedeat debeat: ops q habuerit dubium ꝓmo:q duo paria fuerunt lrarũ: & de hoc q sic sit dz cẽ certificatus. ¶ Secundo exigitur q fit certificatus: q suscitata est inter iudices questio sup ipsis turibus lras:p qõ dico:q dz audiuerit duo paria lrarum impetrata:dz etiam audiuerit q ambo iudices procedunt:eodẽ instanti:ex quo non audiuerit contẽtionẽ suscitatã inter eos sup lris:non credo q tũc supsedẽ debeat:sz dz exequi primum mandatum:& postea expectare scõm. ¶ Per hoc dico q si audiret duo paria lrarum:& vnum tñ ꝓcedẽ iudicẽ:ad hoc non habet locus hic:nisi vt deberet retardare executionẽ:si tñ expectaret modicum:malũ non faceret:non tñ dz expectare excõicationem: & p hoc multa cessant: q scribit Inno. que plus intricata qs vtilia: puto p hoc puto q si postq; est factũ mãdatũ executioni: vt denunciet excõicatum p primos iudices:q si comparet alia para vicena se paratam lras infra breuem terminum ostendere:que ex ꝑsse reuocant ꝓmos:q ordinarios: dz forte ex exquirate possz acquiescere:& suspẽdere executionẽ:cõsiderata qualitate ꝑsone:qz nec deuiare debuit aduersari uo:nec dz venire cũ sacco paratus .ff.de solu.q dicimus sz Inn.tñ de iure supsedẽ non dz:qz ista decre. ponderat ad supsedẽdũ:q fit inter iudices contẽtio sup lris:vt hic & etiam sentit compo. ¶ Vel dic q supsedere dz ẽt de iure non ex iuribus huius decre.sz qz ex quo allegat defectus prãtis:& alia non exigit discussio qs inspectionis lrarum: ipsas post admittẽ:ad hoc de of.del.cũ in iure. ¶ Circa secundum qõ dicit:q si post executionẽ lre appareat sz mãdatum ꝓrium:p quod mandat oppositum a primis iudicibus:q executor potest facer lras exhiberi:& poterit sm eorum lrarum reuocare:vel non executioni mandare. ¶ Pone q facta iam p executorẽ executione:p primas lras absq; aliquo mandato ꝓrio comparet:po ostendit lras secũdas:que exhibite reuocẽt primas:nunquid poterit sibi ad reuocandũ ꝓmas ꝓcedẽ vt reuocet processum: & facẽ sibi ostendere:ita q videre possit an secunde reuocent ꝓmas ad finẽ reuocandi primum ꝓcessum:comp.hic sentit qõ non. Jo.an.sz contrarium:qz dicit q etiaz non recepti mandatis contrario:pót sibi facere lras exhibere:vt dixit glo. ¶ Aduerte:dubium pẽdet in hoc an possit purus executor admittẽ dubium potãtis mãdãto:ad impediendã executionẽ demum qñ recipit mãdata ꝓria:an etiam si nõ habuerit mandata ꝓria:& videtur q demum qñ habuit mãdata ꝓria:qz tunc pp prolixitatem vt faciat sibi viaz iuris videtur q tũc pót admittẽ dubium potestat}.cuz aliter facere non possit:vbi ergo non dz mandata cõtraria non dz admittere exceptionẽ ꝑ defectum potestatis mãdãto: qz purus executor nullam dz admittere regulr exceptionem de re iudi.de ceteroo:& qõ ibi no. ¶ Ego credo q aut ante executionẽ factã p ꝓmas oppõit de scõis sibi & patuit esse ostendere etiam nullo facto mandato p scõas: & dico q licz non cõpellat sine nõ vult pót:& iuste facit admittere sm impetrantẽ volẽtẽ scõas litteras ostendere: p quas ꝓme revocant:qz ante executionẽ pót discutere & extraiudicialr querere de prãte mãdãto:qz si de ea sibi nõ cõstat:vel de effectu cõstare pót:nõ tenet exequi:de offi.dele.cum in iure:ex quo nõ opponit defectus dubij:sed constare volẽs ex lris aut ipse iam fecit executionẽ p ꝓmas:& iã functus est officio:nisi nouũ sibi fiat mãdatũ oppositũ p qõ recipiat ptãtes ad revocãdũ qõ fecit:nõ dz illud revocare ẽt si appareat q mandãs nullam habeat ptãtẽ:qz nõ pót se informare sup prãte mãdãto:post executionẽz ad revocandũ:sz añqz exequat:& sic exponit cõpo.sup ipsa tñ recognitõe ptãt}. vbi opponit in executõe:nunqz poterit vt iudex ꝓcedẽ:sz vt informator sic nõ a priibus se informãdo:sz solũ ex quadam lrarũ visione:sic vt hic habes in fine. Ideo dicit doc. q ad ipm nõ spectat inquirẽ vel audire aliquas exceptiones:q iurisdictionẽ tãgant:sz sunt diuitẽde priibus coraz iudicibus ꝓponẽde:& p eos diffiniẽde:prout iuris fuit: & solũ ex sola inspectione lrarum:morum sui animi debebit reformare:vt patebit ex lris: & sic est casus quo cognoscit q nõ iudicat:& q iurisdictionẽ nõ habet:& q valet potius a si iudice:q no.qz p hoc cognoscis:an & qñ exceptionem ꝑ defectuz prãtis sniant}.debeat audire vel admittẽ executor. ¶ Venio ad partez in qua instruit iudex qõo in talibus se debeat hre in procedẽdo:& dicit q non dz se certum reddẽ:vbi est dubius vel se dubitãtẽ:vbi est certus. ¶ Quid si reddat se certũ vel dubiũ:vbi nõ dz:& p hoc excõicetur: an valeat excõicatio dic q si dubitatio est crassa:& supina: qz in veritate aliqua dubitatio non pót ibi cadere:valz excõicatio sm Inno.de of.del.pastoralis. Si dubitatio est excusabilis:nõ tz excõicari:sz dubitet vbi dubitandus nõ est:p peritissimum vel peritiorem: qz nõ cõtumaciter resistit nec ipsius iurisdictionẽ turbat:in quibus casibus tñ dz in eã iurisdictionẽ:de of.or.pastoralis:de of.del.pastoralis.c.ti.c.i.& si dicis sniã inuita ligat verum:nisi del ptãs: vt est hic. Si dicit se certũ vbi dubitandũ sit:& exequit & p hoc ab aliquo excõicet tz sniã si dubium é probabile: & supinum:sic se reputare certum:qz turbat iurisdictionẽ:cum in tali dubio debeat supsedere vt hic pp qõ dicit q dam ligare sniam etiã si postea appeat iurisdictionẽ excõicatoz revocatã:cum cõstet illum in dubio iurisdictiõez habuisse quã ipse turbat. ¶ Vltimo q no an ꝟ decre.habeat locus in duobus ordinarijs eiusdẽ puta habẽtib' eccliã i vtriusq; dioc.vnus ex diocesanis mãdat cuz denũciari excõicatus

alter mandat eum denunciari non excõicatum. Innoc. q̃ non: q̃ ambo ſunt pares: et par in parem nõ. de elec. inno. ſed in delegatio vnus poterit eſſe ſuperior altero: ſi habz alter iuriſdictionem: et alter non: et hoc intelligo q̃ ſi ordinarij vnus non eſt maior alio ſi eſſet ſtaretur mandato ſuperioris: puta: ſi legatus mandaret: et mãdaret oppoſitus ordinarius: hec vera q̃ſi certum eſt eum eſſe iudicem: ſed ſi eſt dubius q̃ ex hoc fit index: vt dixi. ō. e. ſuper lr̃is: habere locum decre. paſtoralis in ordinarijs: ita dico q̃ hz locũ ibi alr. nõ. ¶ Quid ſi non eſt contentio ſuper pluribus lr̃is: ſz ſup vna tñ: vt q̃ dicitur vnicas lr̃as impetratas q̃ dolum vel falſi ſuggeſtionem: dic q̃ non hz locum decre. paſtoralis: vñ hoc caſu non obſtãte q̃ opponat talis defectus poteſtatis: in mandante executor parebit. J. de of. dele. ſi q̃ſi: et .c. ex lr̃is: q̃ intelligit̃ duz tñ de poteſtate appareat: ſaltẽ extrinſece: vt q̃ lr̃e oſtendantur abſq̃ vicio extrinſeco: de of. del. cũ in iure: et hec ſufficiant. ¶ Si enĩz ex litteris eſt certus: de iuriſdictione parere debet: ſi eſt certus q̃ nõ hz parere non neceſſitatur: ſi eſt dubius: quia in dubijs eſt parendum: adhuc parere debet: vt in aliis iuribus notatur.

¶ Venio ad glo. et quero cum ea circa p̃cipius quaſi: et a quo exigit q̃ ſit certificatus: vt dicat certus de queſtiõe inter iudicem ſuſcitata: dicit hic gl. i. q̃ q̃dam dicũt q̃ hic ſufficit iudicem certificatum eſſe p̃ famam ſolam: vel alias quocunq̃ etiam dicto vntuo: q̃ tex. exigit q̃ vt nõ habeat locum hec pa: de retardãdo p̃ceſſu: q̃ nihil omnino ſciuerit. Ipſe autem dicit: aliquid ſcire etiam ſi aliq̃d audiuerit p famam: ad hoc de cle. excõ. illud: de ſen. excom. cum deſideres. §. ſed eſt queſtio: motiuum iſtorum eſt tex. q̃ dicit ad hõ vt p̃cedere poſſit ad executionem exigitur: q̃ omnino nihil ſciuerit: et ſi aliquid quãq̃ modicum ſciuerit poteſt ſuperſedere excõicationem: alr. executionem: allegant multa iura: que p̃bant q̃ vt inducat dubitatio de aliquo ſufficit aliquem quantũcunq̃ modicũ ſciuiſſe: etiam ab vno. ff. de pe. heredi. l. Item veniunt. §. a quo: cũ ſimili. nõ. eſt opinio gloſatoz q̃ exigit q̃ a talibus taliter audiuerit: q̃ merito ſit ei fides adhibenda p̃bat illud: q̃ nõ ſufficit ſcire a q̃cũq̃ leui p̃ſona: vt. J. de ſpon. cũ in tua: et q̃ in dubijs obediendus. xxiij. q. i. qd culpat: et q̃ non hz executio differri niſi incontinenti p̃bet exceptio. J. de teſti. veniens: p̃bat glo. q̃ ſufficerz hoc audiuiſſe a quocũq̃ ſemp eẽt in ptãte pars tis impedire executionem ſententie: allegando ſe priores lr̃as habere: de q̃bus ſecunde non faciunt mentionem et ſic nulla excõicationis ſententia vel abſolutõis mãdare tur executioni: ſi diceret aliqs aſi executiõem: cãm eſſe alteri cõmiſſam: et ſic oriet occaſio figmentis: q̃ eſſe non hz xxxii. q. i. dixit. J. de vnor. q̃to pp quod concludunt: q̃ vt ſuperſedeat excõicationi opz q̃ habeat p̃babilem cãm: et ſcientiam: et de conceptõe litterarum. xxii. q. iiij. quã magna: de cle. excom. mi. c. illud. Gloſ. reſpondet: q̃ ſufficit q̃uocũq̃ audiuerit: p litteram que exigit q̃ vt non ſuſpendeat quod nihil omnino audiuerit. ¶ Credo q̃ aut audiuit executor tñ a parte volente impedire executionẽ: et nõ ſufficit vt dicit glo. aut hoc audiuit p famam: aut ab vno teſte: et tunc hoc ſufficit: quod poſſit ſuperſedere vt non excõmunicet: ſed ſi contra eũ p̃cedit ad excõicationem vt nõ ligẽ debet aut exequi mandatum: aut debet dicere: q̃ eſt paratus p̃ſequi ſm formã huius decre. vt petat p̃ſentari mandata: et lr̃as: et ſi aliter obediat oſtendendo mãdatum obſequẽdo illi: allegat de cõuer. coniuga. ex publico. Si tñ excõicat quãdiu eſt paratus: p̃ſequi ſm formã huius õ ere. nõ valet excõicatio: cum non ſit cõtumax: et in illo caſu tñ habeat delegatus poteſtatem excõicandi. ſm Jo. an.

¶ Credo q̃ bene dicãt excepto eo: q̃ dñt: q̃ debet facere q̃ iudices ſibi lr̃as p̃ſententur: q̃ illud habet tantum locũ q̃ſi inter eos nõ eſt renocatum in dubiũ de viribus lr̃arum: ſed q̃ſi eſt renocatum: et hoc ſcinit nõ hz locum illud q̃ eſt dictum de p̃ſentatione litterax: et ideo tutum eſt forte q̃ ꝯſtitutes notificent: et delegatio mãdãtibus: vel ſuperiori: q̃ hoc iubeat vel appellet: vel ſcã ſibi aliquali fide: põt petẽ ſibi exhiberi copiã ℞ptoz: et ſic ſaltẽ videat an relatio debeat credi. et ſic ſupſedere debeat: quia petita: ſi non exhibeant reſcripta non valebit excõicatio contra ipſum lata iuxta no. in. c. cũ in iure: de offi. dele. et illo mõ poterit intelligi opi. doc. et hoc forte voluit. v. et ad ipſum referẽdo ad omnia precedentia: q̃ non placet tñ glo. ſi. ¶ Unum tñ eſt concludendum: q̃ ſi ſufficiat qualiſcunq̃ notificatio ad hoc vt ſuperſedere poſſit: data ſuper tali notificat. excõicatio lata contra ipſum executorem erit nulla: ar. dictorum iurium: et eius q̃ habeẽ in. d. c. cũ in iure. ¶ Venio ad fm vbi dicitur q̃ ſi non eſt ſibi notum de renocatione in dubium litterarum qualiter debet procedere: et determinatur. ¶ Primus caſus quando p̃ſentatis litteris quas dñt ſibi p̃ſentare: iudices vel partes: et colligit euidẽter quas alias renocẽt: ſi ſcõe renocẽt primas: renocet q̃ executus eſt: ſi ſcõe impediant euidenter primis: non exequitur ſm mandatum. ¶ Circa hoc primo opponit q̃ hoc non procedit: vt poſſit extraiudicialiter de p̃ualiditate litterarũ iformari: licet enim appareat q̃ ſcõe renocent p̃mas: vl q̃ ſcõe non faciunt mentionem de p̃mis: p hoc nõ conſtat p̃mo caſu ſcõas validas: et ſecũdo p̃mas: q̃ poteſt eſſe q̃ p̃me ſint ſurrepticie: et p̃ualebunt ſcõe. ō. e. c. ex parte. ſ. et. c. ex tenore: et ſic poteſt eſſe q̃ ſecunde renocantes p̃mas ſunt ſurrepticie. Aut ergo de hoc. ſ. an ſint ſurrepticie vel non: ſe informet: et nõ eſt euidens de validitate vel p̃ualiditate lr̃arum: et ſic non poterit p̃cedere q̃ dicit q̃ alteq̃ mãdatum exequat: aut ſe informet ſup ſurreptione: et hoc facere nõ põt: qui aliq̃d audiat a pribus: et hz hoc aſſumet iuriſdictionem ſup cognitione ſurreptionis: et ſic pz q̃ p̃tes aſſumet iudicio q̃ non eſt dicendum: glo. ſuper verbo lr̃arũ dicit: q̃ q̃ſi q̃ non renocatur in dubium inter p̃tes: niſi ō p̃oritate: et poſteritate: et renocatione: vel non: nec aliter allegat dubium extrinſecus: vel vicium: et hoc caſu p̃cedit decre. q̃ de hac p̃oritate et poſteritate poterit ſe informare ex ſola viſione lr̃arum: et ſic poterit alterum ex mandatis exequi. q̃ſi q̃ vltra dubiũ p̃untatio et poſteritatis vel non renocatiõis: renocat in dubius de validitate alterax: ex aliquo vicio extrinſecus: et hoc caſu glo. ponit duas opi. vna q̃ adhuc p̃cederet decre. put dicẽ executorẽ alteq̃ ex mãdatis exequi poſſe: q̃ poterit ſe informare ſup ſurreptõe extraiudicialr: hoc a pribus indagãdo: et aſſertiõe eoz: nec p hoc ſequit q̃ aliquã aſſumat iuriſdictiõẽz. ¶ Scõa opi. in qua reſidet gl. q̃ tunc nõ poterit p̃cedẽ q̃ per hoc aſſumeret iuriſdictionem: ſi ſe informaret. J. tex q̃ hec decre. excludit elec. alterius ex mandatis: q̃ſi ſuper litteris cadet p̃babilis dubitatio: que cadit eo q̃ po allegat alteras ſurrepticias: q̃ negatione fit res dubia: vñ tunc locus eſt ei q̃ dicet decre. ¶ Secundo in caſu dubitationis q̃ fiat remiſſio ad iudices vt p̃cedant ſm tenorẽ decre. ō. e. paſtoralis: et hoc apte hz Jo. an. poſt gl. et Inn. q̃ dicũt q̃ aliter decretalẽ exemplificãtes carẽt intellectu. ¶ Poſt. dicitur: vñ ipſe et Jo. an. dñt hic q̃ dato q̃ litẽ allegent p pres ſurrepticie: et ſic aliud vicium extrinſecus opponat: ſe de hoc non hz executor intromittere: ſed ſolus hz litteras inſpicere: et eis oſtenſis hec decre. decidit tres caſus: aut enim euidẽter conſtat ex litteris circũſcripto: q̃ extrinſecus allegat a pribus: et repto q̃ ſcõe litteras p̃mas renocent: et debet exequi ſecũdas renocando q̃ fecit. Aut euidenter ſibi conſtat q̃ ſcõe non renocant primas et mãdatum p̃mum debet exequi: et non ſm. Aut aliq̃d põt eſſe dubitatiõis p̃babilis et debet ſupſedere executõẽ: ex quo mente ſua neſcit eligere: et p̃cedetur ex ſola viſione lr̃arum: et de hoc ſe intromittit: nec executionem p illud ſuſpendit et vbi allegat dubium ſolus ſurgens ex litteris: et per lr̃as deciſibile. Aut p̃ſentatis litteris dubium eſt: et paret quid agere debeat: aut manet in dubitatione: et ſuperſedet: ſi eni

deberet desistere ordinario hoc ipso q̃ puo dicit secũdas litteras impetratas p falsi suggestionẽ dare tur materia figmentis: qđ esse non dz: ad hoc allegat Hosti. tex. ad fi. qui etiam dicit q̃ ordo istius decre. glosat verbum ambiguum: positum in dicta decre. pastoralis: & sic ex hoc dicto tacite videt velle. Hosti. q̃ dispositio illius decre. pastoralis non habeat locum vbi reuocat in dubiũ de iurisdictõe ifarum: pp surreptionẽ: cuius ꝯrium tz hic gl. i. apte ad fi. ¶ Ideo cogito: q̃ tenendo opi. glo. ibi positam nó male diceret gl. nr̃a: hic posita p tex. ibi inotuerit. Sic ergo có cordando opi. dicendum est: q̃ q̃n̄ constat executori litem iam suscitatam inter iudices & debet supersedere: non autem procedere: & hoc siue executus sit iam vnum mandatũ: siue nullũ & hoc velit. v. & idipsum tẽ. nec curãdũ ẽ isto casu: quo & qua de causa cõtẽtio sit inter iudices. ¶ Q̃n̄ q̃ hoc non constat: & tunc nó est seruãda distinctio. c. nr̃i: nec iudex ad instantiam ptis: debet supersedere: allegantĩ litteras impetratas per surreptiõnem: que non cõprehenditur ex inspectione litterarum. Si vis ergo saluare glo. nr̃am: dic q̃ pót procedere: tenendo q̃ nó bene pót cadere in dubium super iurisdictione: nisi opponat de surreptiõe vt ipsa etiam no. in dicto. c. pastoralis: nam tunc allegatio partis forte sufficeret q̃n̄ offerret se paratã probare hoc incõtinenti: sicut sufficit: q̃n̄ dicit q̃ littere sunt reuocate: p primas quas offert incõtinẽti nó tñ fiet talis receptio in modum cognitionis vt est probatio per tex. nr̃m in fi. sed i formatur vt dicit glo. & sic supersedere poterit habita tali informatiõe donec questio sopiat̃ fm formã. c. pastoralis. ¶ Ex istis pót patere: determinatio dubij: dantur quotidie executores a papa in litteris beneficialibus: qui tz possent assumere ptes iudicis: pót etiam si volunt non assumere: & eligere viam executoris: vt p̃z in. c. fi. de presump. per Inno. & in cle. de of. del. eligunt vias executionis: partes aliq̃d opponunt p quod nó potest exequi. si qđ opponũt est ver̃: nunq̃d executores debent audire partes: an vero debeant in audita parte procedere: videtur q̃ si allegat aliq̃d euidens q̃ pareat ex litteris: q̃ impediat executio per hanc decre. si allegat aliq̃d merito befitandũ extrinsecus q̃ hoc non attento debeat exequi. fm q̃ dicunt hic doc. ¶ Credo q̃ debeat ptes audire: & si non audit: & se informet saltem extraiudicialiter: q̃ grauat partes: & aliud est in his executoribus in q̃bus iuo nó dat sibi prãtez: nisi sup cognitione notoria: & euidenti litterarum: q̃ precedit cognitio iudicis. Aliud est q̃n̄ dat executor in litteris: q̃ semper est in clausula si preces veritate nitant̃: vel si est ita: vñ super dubio isto dat prãtem executori: vt super hoc se informet: q̃ licet ab eo excludat̃ iurisdictio quando nó assumit partes iudicis: non tamen excludit̃ ab eo extraiudicialis informatio: debet ergo a partibus se super illo dubio informare: & exceptionem & surreptionem continentes admittere: licet de illis que opponunt̃ in personam sit dubius: vt scribit Inno. de concess. preben. proposuit: & vide de elec. cum inter canonicos: & tunc aut ex informatione redditur certus per litteras: & debet exequi: aut reddit certus ptr litteras: & non debet exequi: aut reddit dubius: & tunc bz duplicem viam: vel q̃ supsedeat & intimet superiori vt cognoscat: vel q̃ iudicis partes in hoc assumat: sed hodie bz practis pessima: q̃ si nulle essent clausule: sicut ita: si est dignus procedunt velo leuato: & non audiunt aliq̃d a partibus nec se informant cuz partibus: sed velo leuato procedunt & partes grauant: & postea ptes appellant: & sic opus est: q̃ cã in curia ventiletur: hec non corrigit curia: q̃ gaudet vt impugnetur puto tamen: q̃ si se informet: q̃ processus valebit: q̃n̄ clausula sonet in monitionem: sed poterit vt obrepticius retractari: vt dicit glo. in dcã cle. i. ¶ Aduertat tñ executor: vt desistat ab aliqua declaratõe: q̃ si sup aliquo qđ dubitabile sit aliq̃d declarat maxime pnunciando: dicere tur assumere partes iudicis: & nó valeret: posset tñ dicere dico q̃ mihi euidenter constat talem esse dignum: & sic esi habeo p digno: sed non dicat pronuncio ipm esse dignum q̃ p hoc assumit partes iudicis & p hoc credo in curia obtinere vnam. q. q̃ processit vt executor: & pronunciauit dignum: pte non citata: q̃ qđ ego dico q̃ assumpsit ptes iudicis: qstio pendet in curia: videbit in fi. qđ iuris. ¶ Et p. cum eadem glo. in. v. Item licet executor dubitet: dicit q̃ facto scõ mandato si dubitet ex inspectiõe litterarũ: q̃ tz supersedere: donec illi procedant fm formã tz decre. pastoralis: imo videt q̃ debeat absoluẽ. ff. de actu. & ob. l. arrianus. ¶ Sed dicit glo. contrarium procedit q̃n̄ dubium cadit circa iurisdictionem: que pót aliter certificari: & si non posset absoluendus esset. ¶ Scõ dicitur hic: q̃ vbi post mãdatum executum p̃marum ifarum: si fiat scõm tz facere exhiberi litteras. ¶ Quid si littere hec non exhibeant̃: dicit glo. super verbo precipimus: q̃ debet statuere terminũ sc̃ũdum ad exhibendũ: infra q̃ si non exhibeant: non exequetur: q̃: littere quo non apparent non p̃sumunt̃. ff. de cõtrahẽ. emp. l. in lege: & l. ruptilia: non tñ potest cogere ad exhibendum: q̃ non habet iurisdictionem inter ptes: vt dic̃ in fi. nec ob. q̃ precipiatur in tex. vt exhibeãt: q̃ in hoc sũt inobedientes: sed per hoc nó p̃t compelli ab ipsis: q̃ nó habent iurisdictionem: nec etiam obedire tenent̃ mãdato: nisi videat rescriptum: de offi. dele. cũ inter. ¶ Sed dices: quo potest statuere terminum si non bz iurisdictionem: cũ termini statutio. fiat cuz cause cognitione. iij. q. iij. spaciũ de dila. c. i. ¶ Sed. quidam sunt termini expectatorij: & in istis non exigit̃ cause cognitio: ideo statui p̃t a nó iudice. ¶ Quidam sunt termini probatorij: & tales exigunt cãm cognitionem: ió non debet fieri nisi a iudice: vt in cõtrario per predicta. ãã. & p. c. cuz in iure infert glo. sequens q̃ etiã dato q̃ non sint mandata contraria presentata: sed etiam vnum tantum q̃ petatur exequi. q̃ poterit ille cui fit mandatum petere copiam litterarum: licet quidam & male voluerunt q̃ tunc demum arctare possz ad presentandas litteras: q̃n̄ mãdata suscepit ꝯria: & hec sequit̃ compo. quasi tunc cum non habeat aliam viam opz q̃ discutiat dubiũ potestatis: qđ falsum est: sed non compellit: vt puto p hãc decre. sed per decre. cum in iure de offi. dele. & tunc presentato mandato: aut est certum de iurisdictione: & exequatur aut est certum q̃ non habeat eam: & non exequat̃: aut dubium est & exequat̃: q̃ in dubio parendum: nisi q̃n̄ duo mãdata cõtraria presentant̃: vt in hoc differãt vt dic. ¶ Tertio dicit̃ q̃ si per primas litteras facta est executio: q̃ si posteriores secunde litteres & euidenter pareat q̃ prime reuocent̃ per secundas: q̃ retractabit̃ primum mandatum: sed cõtra: q̃ factum per primas litteras ante presentationem secundarũ nó debet reuocari de restit. spo. audita: dicit gl. .ã. v. ij. loco q̃ per litteras secundas nihil reuocat̃: sed denuncian̄t absolui: qui prius fuerunt denunciati excõicati: quasi dicat denunciatio prima stat pro tempore preterito & non reuocatur pro tempore futuro: standum est huic secunde: sed certe saltem p̃ futuro: satis reuocat̃ qđ p̃mo est factum. ¶ Hosti. dicit q̃ illud qđ est factum auctoritate veri & p̃ti non retractat̃: vt ibi: sed factum auctoritate reuocati sic: vt hic: hoc cognito hoc nihil valet: q̃ & ibi erat reuocatum p̃mũ. ¶ Dic q̃ est factũ p iudices ex noticia ifarum nó reuocat̃: vt ibi q̃n̄ id factum est perpetuũ: & trãsit in rem iudicatam: vt in alijs sniis: & possessibus: sz si snia est talis q̃ non transit in rem iudicatam: id qđ est factum: pendente dubio reuocationis: ante certificationem: si appareat postea: attento euentu: minime factum: retractetur: vt hic: nam excõicatio non est perpetua & purgata cõtumacia tolli dz. Si queritur an factum p executorem: stante sibi dubio & ignorãtia secũdarũ reuocatiũ: retractet̃ supposito q̃ id qđ est factũ a iudice sit factũ eo sciẽte de reuocatõe an illud retractet̃ postea: hoc sibi cognito: & dic q̃ sic: q̃ validitas gestꝰ sumitur vt a iudice: non vt ab executore

Ideo si iudex scit ptātem revocatā:licet executor ignorat sententia est invalida:et hoc constito revocabitur executō sic loquitur hic:et ex hoc habetur alia solutio:quod attentatum per executorem ignoranter:venit executus ad attemptatum per iudicem scienter:ideo cuj pcessus iudicis scientis fuerit nullus executio executoris quāqj ignoranter retractabitur. Antonius de Butrio.

Liz ex litteris Cum in rescripto plura narrāt op antia diversos effectus:ad vtrū qj pſequendū effectū alterj pbari nō sufficit hoc dicit:et sunt due pres consultatio:et rñsio:scōa ibi nos igit cōmissione factā secūdis iudicibus:tertio sibi verū dubitationem emergentē. ¶ Or aduertatis ad casum:quia aliquādr est intricatus in decretis. ¶ Dum verteret qō inter quēdā. P.clericū sup quadā parrochia ō salice a q dam.ō.declivo quā dicebat sibi collatam per interpositā pſonam:postea causa fuit delegata q̄busdā abbatibus,in littera nominatis. P.dennēs ecclīam pluries citatus pīa max fuit:pp quod delegati fructus sequestraverunt:et tulerunt excōicationis sniam in dictum. P.q volens parēt perijt absolui:et in absolutōis litteris fuit preceptū:vt certa die:et loco compareret pariturus mādatis iudicū: tandē ipse diē:et locum abrasens ibidē scripsit:vt fructus sequestrati redderent ei:et hoc cōstitit duobus ex dictis iudicibus:tertio excusato p ſfam:facta pape intimatiōe mandant iudicibus in suprascriptione cōtentis: q̄ si forent ita deberent remouere dictum. P.et ecclīam assignare dcō.ō. Tandē delegati dubitauerūt:q: in dictis litteris duo narrabant. P.primo q ecclia spectabat ad.ō.Secundo q dictus.ō.falsauerat pcessum:nunqd illa clausula:si est ita:aspiceret pmū et scōm:an scōs tm:papa respondit q̄ ad obtinendū vtrūq; effectum et pbationis illius:et assignatōis beneficij:q: sola falsitas non sufficit:nisi ue bēat agens:q: ex defectu iuris rei:nō sequitur absolutio iuris actoris: respondet illam clausulā vtrunq; respicere:et ad vtrunq; referri:hic est casus lego litteras. ¶ Venio ad notabilia:et no.pmo: q̄ de gestis coram iudicibus delegatis etiam si sunt plures nō credit litteris testimonialibus eor:ad hoc de elec.cū inter. R.nā hic pars erat confessa de rasura coram iudicibus:et ita referebant iudices: et tm papa mādat de hoc inquiri:q: dicit si est ita ꝛc. de quo.I.de proba. qm̄ cōtra. ¶ No.de dictione iterum:que no.bina iteratione, ¶ No.q pōt collatio p procuratores recipi:ad hoc de p̄ben.accedens:et.e.ti.si tibi absenti in.vj. ¶ No.q pp cōtumaciā iudex potest procedere ad sequestrationē fructuū excōicatione precedente: ad hoc.c.pastoralis: de ap.I.ad finem:et sic cessat ꝰrium:qō format in glo,de sequestra, ¶ No,hic aperte in:q̄ iuramentū nō est de subtilitate absolutionis ab excōicatōe:q: sufficit:q̄ promittat se paritūrū de quo de sen.excō.cū desideres. ¶ Itez No.hic apertū; q̄ absolutio ab excōicatione potest fieri parte non vocata:ad cuius petitionem excōicatus est:de quo.I.de ap.qua fronte. ¶ No.ar.q̄ confessio facta cōrā iudicibus non p̄judicat confitenti. ¶ No.hic ar.q̄ nuntius excusatorius debeat esse litteratorie destinatus p excusatōe impedimē ti alterius iudicis:et vide qō no.ō.e.sollicitatus:et I.de of.ō le.prudentiā. ¶ No.q ino supueniēs actori pendente iudicio p̄ficit ad rem repellendū:et ino suū confirmandus. ¶ Venio ad.v.nos igitur. ¶ No. pmo practicam sniē: et libelli in beneficialibus ꝰ reū et pro actore. ¶ No.2° q̄ clausula in fine posita ad omnia est referenda:q̄si si ad p̄ximum tm̄ refert:resultaret intellectus dissonans a iure. ¶ No.tertio q̄ ad victoriā agentis obtinēdā nō sufficit repellere ino rei:nisi fundet intentionē suā:et nō sequit reus ino nō habet:ergo actor ino habet. ¶ Oppo.pmo q̄ excōicato fructus debuissent restitui cum fuerūt sequestrati per contumaciam:vt lit.non cont.qm̄.§.quod si super.

¶ So.debuerunt hoc facere iudices:ſ nō fecerūt:debuit pars absoluta appellare nō litteras radere vl nō debuerūt facere pp̄ precedentem excōicationem iustam:que cum reddit̄ibus p̄ar. ¶ Secundo:male mandat papa in secundo mādato si est ita:q: eis hoc p̄babat p confessionē: de confes.c.i.et p totū. ¶ Plures dant. So.pma q̄ iudicibus nō credit de gestis coram se:de pbat. qm̄ contra. Nec obstat q̄ fuerunt plures:de de testis nobis:de accusātibus dilecti:de electōe cū dilecti:q: bi erant simplices relatores et testimoniatores nō vt testes citati et iurati producebant quo vltimo casu p̄cedunt iura prallegata. ¶ Secūda so.q̄ hic ſ fuerat cōfessus nō perseveravit.ff.de qō nibus.l.i.§.si de vltra:hec nō est bona:q: loqtur de cōfessione facta vi tormentorum:nisi forte intelligeres qñ inquisitus vult illam corrigere:qñ fecisset ex calore:vt no.gl. i.de diuor.ex litteris: in verbo admonita: quo ad hoc est bona glo.et vide quod ibi scripsi:vel nisi non perseveraverit in ipsa revocādo ex errore:de quo de cōfes.capō finali. ¶ Tertia so.q̄ confessio fuit facta extra iudicium. No, hanc so.qñ agit̄ civiliter de crimine:non p̄iudicat confessio extrajudicialiter confitenti:etiam vt cogat in ea p̄severare:dictum ergo Inno.de elec.p inquisitōem procedit: qñ de hoc agitur criminaliter:qō bene nota.et no. q̄ cōfessio facta coram iudice non semper dicitur facta in iudicio:p etiam fieri iudice ad hoc non sedente: et nō dicitur iudicialiter:dicit glo,notabilis que non est alibi in.c.fi.I.de confes. et sic no.q̄ confessio exigit locum iudicij:licet non exigat alias solemnitates ad vim suam:sic intelligo iura que dīt confessionem in iure pro iudicato haberi.ff.de confessis.l. ij.de cōfes.c.i.et fi.ad hoc:de coha.de.et mu.ma. ¶ Quarta so.q̄ mandatum erat ex superabundanti.sicut al.de elec. bone.xxx.q.i.pendenda. ¶ Quinta so.q̄ cōfessio fuit facta absente pte coram duobus iudicibus:sed confessio iudicialis non p̄iudicat nisi fiat in p̄sentia p̄tis: ad hoc.ff.de confes.l.certum.§.i.et qō plus est procedit hoc qñ confessio est crimīnis:vbi civiliter agitur de crimie. ¶ Sexta q̄ confessio fuit facta cōrā duobus iudicibus:et nō valz tertō absente:cū fuerint dati sine clausula:et ideo non valet confessio etiam de crimine:vbi civiliter agit̄ etiaz ad p̄iudicium confitenti.coraz incōperēti iudice. ¶ Septimo videt q̄ non fuit hic scrupulum falsitatis:imo apta falsitas si rasit et subscripsit:dic q̄ sic:q: potuisset hoc fecisse de mandato iudicū:et sic nō fuisset falsitas ſm ab.Bof,aūt dixit:q̄ qñ q̄ rescripti vicium est visibile:vt acuto ingēio: p̄spicaci oculo p̄pendi pōt; ō quod de cri.fal.licet quedā invisibilia:ſ intelligibilia:vt suggestio falsi.priora afficiāt ipso iure:posteriora non nisi excipiat ſm eum. ¶ Venio ad gl.op.q̄ sequestratio non fiat pp cōtumaciam: q: hoc non est ō casibus p̄missis.C.de p̄bibi.sequel.po.l.i.de sequel. pol.ad hoc:et c.fe.So.dicit gl.q̄ qñq; fit pp contumaciaz:de do.c.ex litteris:finaliter resident:q̄ fieri non debet:q: alius est modus p̄cedendi contra contumaces;et hoc teneas:q: nec hic nec ibi:queritur de iuribus sequestrationis:nec aliqd decidit̄:vnde dicit ab.q̄ multipliciter peccaverunt iudices:q: duplicem penam imposuerunt:q: fructus sequestrari fecerunt:q: absoluerunt aduersario non vocato:et quia nō pus fecerūt satisfacere de expens.ego puto q̄ non peccaverint fructus sequestrādo:cuj illis p̄tur excōicatus de ap.pastoralis.§.i.et iura alia loquuntur qñ processit excōicatio. ¶ Glo.oppo.tria:q̄ sufficiat vnum p̄bare:de rescript.inter ceteras.ō.e.c.ij.de preben.cum iam pluribus.gl. remittit̄.ō.c.ij.dic qñq; plura copulantur ad vnuz effectū et vnum sufficit tantuz alteruz p̄bare: vt ibi:quando q; ad plures et vnum non sufficit ad vtrunq;:et sufficit ad vnum si vult vnum effectum cōsequi.sufficit illud p̄bari:si verum q; intendit:oporteret q̄ vtrū q; p̄baret vt hic:hic actor intēdebat duo.reo ipōni scilentiū super eccla:et ad hoc sufficē q̄ ille falsaverit:ſm q̄ sibi assignet:et cūc non sufficit falsa

tio.nisi t habeat suo:oz ergo q pbet de iure suo igit clausula si est ita:omnia respicit. ¶ Hunqd aūt non pbata intentione sua sufficit ad repulsionem possessionis oīdere ō fectum possessionis:videre rex.vī hic q sic: de hoc dic per Inno.de re iudi.cum Bertoldus: in glo. magna fi. t de ℟ prio.c.capīm sancte Crucis:p cōpo. ¶ Unuz tñ volo q aduertas:q in hoc decre.est notabile q de iure supueniente ℨ reum lite pendente:pōt ℨ reuz opponi:t pficit actori ad absolutionē impediēdam:ēt uero q nō habeat restitutionem cām iudicio:t no.q delictū fallitatis:est sufficiens ad puandū beneficio. ¶ Ultimo gl.opp. q clausula nō refert ad oia:vt.I.de dona.dilecti:dic vt.I.de ap.inq̄sitō uit:t scōo regīs. Anto. de Butrio.

D Ilectus Rescriptum ipetratū: sup restitutōe beneficij nō valet non facta mētione de excōicatione:t ipetrantis legitima amonitōe.b.d. ¶ In pma facti narratio. ¶ In scōa iudicū instructō.ibi nos igitur. ¶ No.q aliq̄n in ecclīa ciuitatis t dioc. gñaliter sunt visitatores gñales:t tales habent ptāres procēdi vt ingressores tē.vsq; ad sententiā pīationis a beneficio:de quorum potestate hic p doc.t.I.de sta.mo.in singulis. ¶ Secundo No.q quodlibet delictum graue:t manifestuz est depositione dignum:de quo.lxxiij.di.c.i.t.xv.q.vlij. in sūma:dixi de iudi.cum nō ab hoie. Item no. de duas causas inficientes. ℟ptum ad lit.q̄n excōicatus impetrat tacita excōicatione: t q̄n impetrat super restitutione beneficij: tacita sententia amonitionis precēdente. ¶ No.duas exceptiones que admittuntur ℨ agentem possessorio recuperāde.I.excōicatio:t sententia qua priuatus est possessione. ¶ No.q licet iudex non sit vocandus ad defendendum processum suum:tñ si sponte se offerat:ad instruendum superiorem sup processu admittatur. Ozhēnis notabilia subtilīca.vēio ad doctoz dicta:hic habemus tria. ¶ Primo q ipetrationi ℟pti in possessorio obuiat excōicatio:t sententie taciturnitas precedentis seu cāe sue. ¶ Secundo q ad processum defendendum admittit iudex. ¶ Tertio q visitator:āmouet ab ecclīa. Ad fm vī:q nō debeat admitti iudex ad defendendū processuz:q̄ sua non interest cū sua alios liget:t reo inter alios tē.vt in.c.q̄uis. de re iudic si querit an iudex debeat citari ad defendēdū processuz dic vbi ex officio procedit sic:de sen. excō. venerabilibus: versu vt.tñ. No.glo.de ap.cuz spāli:t.c.qua fronte. Si processit in pīcia ptis tunc non est citandus:scribit Inno.de transac.de cetero:de pcura.accedens: contrarium scribit de re iudi.q̄uis: sed illud intellige: q̄n ex officio processit:si queritur nō citatus:si sponte veniat ad defendendum processum:sit admittendus:dic q sic:q̄ saltē pōt sibi presumptiue p̄iudicare cum sit cōdēnandus in lit.extimationez si malo animo pnunciauit vel p imperitiam: q̄tum iudici equū videbit C.de pena iudic.qui male iudicauit.l.ij.isti. de obli.que ex del.in pn.de sen.excō. venerabilibus: li. vj. ij.q.vj.habetur:de re iudi.c.i.li.vj. ¶ Si querit an tanq̄ impetrator eius:q̄ fecerat admittat dic q sic:vt hic.scōm compo. ¶ Ad tertium:videt q hic nō possit visitator deponere de sta.mo. in singulis. So. non pōt deponere visitatorē nō iudex t non datus a papa.vbi gñaliter:sed visitator iudex delegatus sic:de accu.qualr:t etiam in dubio visitator datus a papa poterit:q̄ hz mandatum ad corrigēdum:t forte non posset corrigere nisi remoueret:de excess. pla.ex lītis:de accu.ad petitionem:de re iu.cum I.t.A.t hoc de of.vi.c.i.li.vj. ¶ Oppo.q p crimine nō possit visitator deponere:etiam si sit iudex:vī oppo.de.c.i.I. de tēpo.or. So.ℨ loquitur in occultis criminibus:iste aūt tex. loquitur in manifestis vt pbat ibi tex. t manifestos: nam super occultis non fit inquisitio nec valet ibi si sup illis testes deponunt. ¶ Oppo.q iste lre nō debuerūt iudicari false:cū fuerūt impetrate in cōi forma:de.c.pe.I. de cri.fal.

So.dic q pma facie non iudicantur false quo ad scripturam:cum sint impetrate in forma cōi.I.q̄ asseruerunt se iniuste spoliatos:bene aūt iudicantur surrepticie quo ad causam:t tenorem vt hic:nunquid aūt visitator qui disposuit possit conferre beneficium illud illi:vl alteri T.ā.hic q nō: ad hoc q̄ nō.de here.cum ex iniuncto p Jo.an.sup gl. fi. t q̄id non transiit in generali mandato: de of. vica.c.fi. li.vj. Si tñ est datus visitator ecclesie vacanti:t hoc a papa:q̄ secus si ab alio:vt no.in victo.c.fi.posset cōferre beneficia spectantia ad collationem epī:de supple.neg. prela. c.fi.li.vj.nisi aliud induceret forma lītarum:de pūt.pozo. ad hoc de cohab.cle.t mu.sup eo.t tenet Inno. contra: q op.de.c.abbate:de.v̄.fi.li.vj. So.fm eum:ideo in ℟pto ē exprimenda cā:q̄ subintelligit clausula si ita est:vt.c.ij.ō.c quasi voluerit dicere vbicunq; dicit se aliquis animo tunc simpliciter in dubio intelligit sine cā.causa ergo subsistēte rescriptum viciatur:cum reperiatur surrept. cum clausula non reperiatur vera. Secūdo videtur q nō sufficiat facta mentionem de causa pīationis:si non faciat mentionē de sniā:de re iudi.inter. So.dic q de vtroq; facienda est mētio. ¶ Tertia glo.dicit q non solum de facto:sed de modo t cā facienda est mentio:intellige q̄n modus vel cā est cā concedendi vel negandi lītas:sic dic fm doc. ¶ Prio obuiat:q̄ appellanti:t reo dat ℟ptuz: nec ob hoc repellitur ab impetrando: t prosequendo q excōicatus sit: vt patet de exceptionibus significauerunt t cū inter. ¶ Gl. super verbo excōicationis prosequitur duos intellectus: vnus q nullitas ℟pti surrexerit ex taciturnitate sniē. Secundus quod surrexerit ex taciturnitate excōmunicatōis Tertius q̄ ab vtroq; fm pmum non ob.contrariuz: quia hic excōicatio ℨ hoc non repellit:immo taciturnitas sniē t pīationis secundo obuiat. Sed dic q in causa:t vbi reus ēt potest excōicatus esse in iudicio:t vbi est in causa appellationis:q̄ se defendit:sed hic non erat vt reus nec appellauerat:imo erat actor in possessorio:t sic in hoc possessoriuz non habet pīuilegiū vt excōicatus admittat ad agēdum tali iudicio. Idem glo.I.de procuratori. ex insinuatione in glo.pīt.an autem admittatur ad tenutaz reuocādum per Bar.ff.de no.ope.nū.non solum vt lit. non cōt. quoniam.§.q̄ si super:vide q̄ scripsi de excep.cum inter: t.c.significauerunt. ¶ Cuius gratia querit an si excōicatus ipetret in cā vbi est actor:si postea absoluat valeat rescriptum glo.vltima pmo remittit. scōo dicit q̄ valet:t male:q̄ ℨ casum bodie:de ℟pto.c.i.li.vj.fallit in tribus casibus positis in.c.i.alium addit spe.in ti.de rescrip.pīratōe §.ratione impetrationis ad finem.vī.sed pone q̄n quis ēt occulte excōicatus ab epō suo non impetret in causa accusationis cōtra eum:an autē aduersarius excōicato inuito possit vti illo rescripto. Inn.de offi.dele.prudentiam.§. ferra. Jo.an.in nouel.in.d.c.i. ¶ Quintus casus in cāre uocationis sniē:q̄n non transit in rem iudi.glo.de of. Archi.significauit. Anto.

P Ostulasti. Non valet rescriptum ad beneficium ipetratū in quo tacuit impetrans perpetuaz vicariam quā habebat:hoc dicit:vel aliter fm formam .c.cum fm aplīm:t sic p litteras iusticie non cogit epūs prouidere habenti vicariam perpetuā:vel sufficiens pīmōtū hoc dicit. ¶ Consultatio t responsio secunda ibi ad hoc. In tertia ponit nō sibi non enim. ¶ Venio ad casum ibi formam cōem que appellat forma cōis vel appellat forma iusticie:vel forma secundum apostolum:vel forma simplicis gratie:q̄ emanat ad executionez obligationis qua tenetur episcopus clerico per ipsum promoto sine beneficio:t iste dantur pauperibus clericis:quia ex quo sunt clerici promoti ad sacros:non debēt mēdicare in obprobriū cleri.vt in.c.fi pro clericis:de prebēn.in.vj. t etiam sūt littere que dicunt gratiose: t dant alijs ex speciali gra qua

papa mouet. ¶ No. q̃ p̃ litteras iuſticie i beneficialib⁹ vel cum fm̃ non p̃uideatur: al. beneficiato. ¶ Secundo. No. finem litterarū iuſticie in beneficialibus: q̃ eius finis eſt puidere neceſſitate: paupũ clericorum nullatenus beneficiatorum. ¶ Item No. ar. q̃ perpetuus vicarius: dicit in eccl̃ia collegiata: vide. j. de fide. inſtru. g. ꝓpetuus. ¶ No. ar. q̃ p̃ litteras iuſticie: al. beneficiato puidet ſi facit mentionē de p̃ti beneficio. ¶ Oppo. contra tex. papa hic nō reſpōdit ei q̃ dicit de p̃timonio. So. fm̃ Poſtiē. papa riſidit in. v. t̃ ꝓbabenti quaſi velit q̃ in. v. ꝓbabēti mittetur cāus. ſ. q̃ ibi loquat reſpectu p̃timonij: qđ non placz cal. q̃z ex hoc ſequeret q̃ ſi facta foret mentio de beneficio valeret ipetratio in forma iuſticie: t̃ hoc eſt falſum: q̃ cāe quare lr̃e dant̃: t̃ cā iuſticie eſt: q̃ caret beneficio: t̃ q̃ ordinarius eſt obſq; titulo beneficij: vnde ob. decre. cum ſecundum: dicit cal. q̃ hec decre. mutat caſum in. v. perpetuus: vbinde. ſ. locutus eſt de lr̃is iuſticie: poſtea loquit̃ de lr̃is gr̃e: al. nō poſſet in litteris iuſticie abſolute p̃cedere qđ vt de p̃timio facta mentione illius valere: nec reperit vnquaz hanc clauſulā apponi. in lr̃is iuſticie nō obſtante: q̃ al. beneficiatus exiſtat: t̃ ideo dicit ſubaudiendū ad tex. ubi poſt verbum ſuccurendus. ſ. q̃ non valet ſibi p̃uideri: vel dic q̃ vacat argumentum: vel ſenſus contrarius intelligat̃ in lr̃is gracie: vel dic q̃ de lr̃is nō reportat cōmodum: niſi fecerit mentionē t̃c. t̃ tūc reportabit cōmodum: nō ex viribus lr̃arum iuſticie vel gr̃e q̃ in ijdez recidit: qđ no. nō obſtante verbum bmōi: q̃z repꝛeſentat relationez in ſpem non in genere. ¶ Oppo. ſecundo ꝓtra tex. q̃ non debeat fieri mentio de vicaria: de. c. puenit: t̃ qđ ibi no. j. de ap. t̃. c. pe. ō cle. non reſi. So. contrarium procedit in vicarijs ꝓpetuis iſte aūt in perpetuis: de quo dic: vt in contrarium: t̃ in. c. benficiaz de regula. li. vj. t̃ maxime bodie: in extrauaganti. Jo. execrabilis. ¶ Querit aliquis poſſeſſiones habz: vel redditus: vel penſionē ab eccl̃ia: an habeat locū diſpoſitio capituli: vt nō valeat ipetratio: niſi de illis faciat mentionem: dic fm̃ doc. q̃ ſi habeat in titulū teneꝛ facē mētionē: ſecus ſi habeat in ſtipendiaz: ad hoc j. c. ad audientiam: t̃ p̃ hoc dicunt doc. q̃ ō beneficijs quātūcūq; ſimplicibus dz fieri mentio ēt ſi ſint p̃timonie que p̃hit iudicari eccl̃aſtice: t̃ non ꝓpter cum nō poſſint conferri p̃ alium: q̃ per ꝓlatum nec alteri q̃ canonico ſeu clerico. Item q̃ prelatus illa vēdendo cōmittit ſymoniam: vt. i. q. iij. ſaluator: t̃ de ſy. cōſulere: quāq; aliqui fuerunt in contraria opi. de quo in ſpe. de legato. ℣. videndū. ℣. nunquid nocet q̃ p̃cedit etiā ſi impetrans ſit paratus diuitere beneficium: cū attendat̃ tēpus date. ō. c. eā te. t̃ dicit cōcluſio: q̃ vbicunq; in litteris beneficialibus tale q̃d tacet̃ qđ habuiſſet mouere animuz cōcedētis: lr̃e ſemp iudicāt̃ ſurrepticie: ēt data qualicūq; idēptitate qđ no. ¶ Quero an ſit facienda mentio ō qualitate p̃mi beneficij in diſpenſatiōe ad hoc vt teneat impetratio: dicunt doc. q̃ ſic: ideo ſi p̃mum beneficium ſit p̃poſitura curata: t̃ impetret: ad p̃ſonatum: dz fieri mentio de qualitate cure: al. viciat ℟ptum: q̃ in perſonatu cum cura ſunt duo impedimēta. ſ. p̃ſonatus t̃ cura: de preben. de multa ſublato vno remanet aliud: t̃ vide. c. clerici: de p̃ben. cuz ibi no. t̃ ſi dicas: ex quo de p̃ſonatu cōceſſit: q̃ maius eſt: de p̃ben. extirpande. ℣. q̃ vero: multo fortius de cura videt cōceſſiſſe: de decimis: ex parte qui ſi. ſint le. p venerabilem: dñt enim q̃ dato quod verum nō eſſet certum eſſe: q̃ cura periculoſior ē: q̃ anima ꝓcioſior. ru. q. i. precipimus: tali. n. daret papa p̃ſonatū ſine cura: cui nō concederet minimū beneficium cum cura: ad hoc de preben. cum filius: t̃ de eta. t̃ qualī. c. i. li. vj. ¶ Item in priuilegio: t̃ diſpenſatōibus hō fallit: q̃ nō extendit̃ a paritate rōnis: aut a maioritate: de priu. ſane in fi. t̃ illud minus ſub maiori cōcludat̃: ſeu includat̃: t̃ ſi cōcedit illegitimo vt p̃moueat̃ epm̃: t̃ de relīgioſa ſacramētis itelligit̃ p̃ceſſus: de eccl̃eſ. plā. ex lr̃is: vel dic q̃ illud argumētū in gracioſis fauorabilibus poſſet habere locuz non in odioſ. qualis eſt hic: de prebē. q̃niō. li. vj. ¶ Et vide qđ no. Jo. an. in ſpe. ti. ij. §. fi. ſuper quarto. ℣. Incipit ſed qđ diſpenſatum: t̃ ibi dicit Jo. an. q̃ ſi diſpenſat̃ vt poſſit promoueri ad diaconatum: nō obſtante illegitimitate: videt diſpenſatum ꝓſequenter ad ſe rioꝛes poſſet ꝓmoueri: q̃z hic cōcludit: t̃ quo ad hoc fit extenſio: vt ibi in. ℣. quid ſi diſpenſatū: vt poſſit ad ordines promoueri: poterit conſequi beneficiuz: lz nō curatum: t̃ ſic vsq; videt quod no. de ſi. preſby. c. i. li. vj. ¶ Glo. ij. querit qđ cōprebendaſ nomine: t̃ appellatiōe beneficij: dicit gl. q̃ prebenda ſiue aliud beneficium: al. i. q. iij. ex multis: vltra mediuz: t̃ de hoc de renun. c. i. in. vj. No. gl. q̃z benedicit. ¶ Quero cuz gl. vltima: an taciturnitas p̃timonij viciet lr̃as: glo. arguit p̃ tex. videt q̃ non: q̃z de duobus. ſ. vicariatu t̃ p̃timonio eſt queſitum. Reſpondet tñ de vno. ſ. vicaria: negat ergo inualiditatem lr̃arum: tacito p̃timōio de preſumpti. nōne: t̃ ꝓbat̃ arguit glo. q̃ habēs p̃timoniū vt idigne ſumere beneficium. xvj. q. i. qñ quidem. xij. q. .Illi autem. i. q. ij. clericos: t̃ c. ſe. gl. dicit: q̃ nō eſt neceſſaria mentio nec obſtat. c. nōne: q̃z illud habet locum quando vter q̃ ſubticit̃: ſecus ſi vnū p̃cipaliter aliud incidenter: q̃z tūc p̃ reſponſionem ad id quod p̃cipaliter in tacito incidenter: non vt eſſe negatum: cum inaduertenter ſit obmiſſum: qđ no. hic duo ſunt videnda. ¶ Primo an habens ſufficiens p̃timoniū licite poſſet recipere beneficiū. ¶ Secundo: an hz neceſſe facere mentionez: quo ad p̃mū determinat̃ q̃ poſſit: no. etiā i. c. epiſcopi: de p̃bē. t̃ hoc tz Inn. cōmodo bene diſpenſet: ad iura in ꝓpriū reſpondent quidā q̃ loquunt̃ de p̃filio qđ nō placz. Poſti. ¶ Alii. q̃ loquunt̃ de his qui rōne diuiciarum ſuperbiunt. Cōclude q̃ aut habens p̃timonium impetrat beneficium: t̃ ſuperbiat: t̃ nō licet: aut ex hoc fraudat pauperes in ſibi debita elemoſynis: t̃ ijdē: aut ſuſcipiūt vt theſaurizent: t̃ parētes ditent: t̃ non licet: aut vt inde honeſte viuant: t̃ tunc cōmodo ſeruiant eccleſijs licite recipiūt beneficia: q̃ non tenent p̃ p̃ijs ſtipendijs militare: de preſcrip. cum ex officij: alſo ſi ſeruicium non faciāt: vel in malos vſus expendunt ſecus Poſti. dicit q̃ dato q̃ iura deficerent ꝓpria cōſcientia illos mordet: t̃ nō naturalis. ¶ Ad fm̃ dic q̃ ſi p̃timoniuz nō eſt ſignatū in titulū: ſed tñ hz illud: tunc in litteris de iuſticia eſt facienda mentio: alſo ob. exceptio: vt hic in litteris gracie: nō dicit tamen. Jo. an. q̃ dato q̃ non fiat mentio de p̃timonio: cōtra litteras non poterit opponi in vim dilatoꝛie: ſed tñ in vim peremptoꝛie. Idem Jo. cal. qui dicit etiam hoc p̃cedere in litteris de iuſticia: in tacendo ꝓpetuam vicariam: vel aliud beneficiū. ſ. q̃ñ impetrat cōtra ordinarium: qui ipſum ordinauit: non ob. hec littera: que dicit q̃ non dz reportare cōmodum de hmōi litteris: q̃z dz intelligi. ſ. exceptio: oppoſita. d. Baſ. tenet contrarium: t̃ q̃ in litteris gracie: t̃ in litteris iuſticie: taciturnitas beneficij viciat litteras: t̃ ſic poſſet opponi exceptio: t̃ in vim dilatoꝛie: t̃ in vim peremptoꝛie: iuxta no. ō. c. ex litteris: t̃. c. conſtitutus: t̃ videtur Jo. an. t̃ Jo. cal. dicunt veritatem t̃ rō: q̃z per illas litteras nullum ius cōcedit de nouo: nec datur ineſſe: nec noua iuriſdictio creat̃: ſeu datur: ſed ſolū antiqua obligatio: ad quā ordinarius tenebat̃: exigit̃ fm̃ formaz. c. cum fm̃: de preben. t̃. c. epō. e. ti. t̃ ſic nō bene dicit. d. Baſ. qui fuit doctoꝛ t̃ magiſter meus. ¶ No. notabile dictū q̃ in beneficialibus lr̃is de iuſticia: tacere tuo p̃emptoꝛiū: non viciat litteras: licet ſecus in partis beneficialibus: vt dixi in. c. ſuper litteris. ō. eo. de reſcript. t̃ in. c. cū ordinem: t̃. c. cōſtitutus. eo. ti. qđ eſt notabile: t̃ cōtra Inn. hoc. in precallegat̃ loco in fi. glo. vltime dicit q̃ expreſſus eſt: de prebē. c. ſi motu proprio li. vj. t̃ dicit. Poſti. q̃ adeo nō valēt littere non facte mentione de beneficio: ſi poſtea vellet renunciare nō conualeſcāt: vt q̃ attēditur tempus date. ō. c. eam te. cōtra no. j. e. in noſtra: t̃ ibi dicetur.

Antonius de Butrio.

Nonnulli. Per hec aplicas bullas cōstitutiōis mentionem non faciēs. vltra duas dietas qs inuitus trahi extra suā dioc̄. nō debet. b.d. ¶ Primo ponit abusum impetrātiū iudices remotos. Scōa prouider. Tertia excipit. Scōa ibi cū aūt. Tertia ibi nisi: et B dicit vsq; ad. §. sunt et alij. ¶ No. finem cauillationis: qr inducit qd ad litē. cessionem aut redemptionem importunitatis actoris. ¶ No. qd ad certum finem instituta: nō pōt vtile oppositū finis operari. ¶ No. qd per iudicem delegatū a papa qs nō pōt trahi vltra duas dietas a fine dioc̄. hodie vnā. de ℞pt. statutū. §. cū aūt. li. vi. ¶ Nota qd diete pōderant. a fine dioc̄. ¶ No. qd sm ista tempora nō ponderabat locus cōmissionis: sed locus tractus. ¶ No. duos casus in quibus cessā pape delegato: quis trahi vltra duas dietas. Primus qñ de consensu ptium lre impetrātur vltra. Secūdus qñ papa ex certa scientia rescribit contra ius: qđ facere censet: si facit mentionē de hac ꝓstitutione: ex qua no. qd vbi cōstitutio habet clausulam derogatoriā ad ℞pta non valet rescriptū: nisi faciat mentionem de cōstitutione: vide quod no. ff. c. i. ad hoc de ets. et quali. eā te. de cap. mo. c. ij. habemus hic regulā negatiuam: et duos casus exceptos a negatiua. ¶ Quero primo: an inquisitor delegatus a papa ad actum inquisitiōis possit trahere: vltra duas dietas. Guil. na. et Egi. vīt qd sic: qr illa nō pōt qs liti cedere: et sic cessat cā constitutiōis: allegat de accus. ad petitionē: de inquisitione certo loco faciēda: dic vt i. c. fi. de of. del. li. vi. et ibi terminat qd extra ciuitatē et dioc̄. in qbus deputati sunt: nō possunt cognoscere: nec trahere quē vltra vnā dietā: an aūt extra locū inquisitores cognoscere possint: ēt de ꝓsensu ptium et potest. Si autem delegatus: vt in. c. statutū. §. in nullo. de rescrip. li. vi. glo. determinat qd nō: in. d. c. fi. dic vt ibi. ¶ Quero a fine dioc̄. cuius rei fiat cōputatio: dic rei originalis: ideo in cā appellōnis qñ reus appellet cōputabunt a loco dioc̄. eius: non appellati: qñ nūc reus videat: idē in cā reconuentiōis: vt a dioc̄. rei conuenientis computēt: qñ nūc actor videatur. de except. cum inter. iij. q. viij. cuius in agēdo sm Inno. Idez ff. Compos. si actor desistere volenti: reus velit qd ꝓsequat: vt de volo cās in aūc̄. qui semel. C. qđo et quādo iudex: et idem si litteris impetratis actor renunciet: et reus eis vti velit tanq̄ cōibus: vt no. de testi. spoliator: ex ꝓquestiōe. Idem archi. de rescript̄. statutū. li. vi. in verbo trahātur: qđ intelligit etiā pupillo vel vidue ꝓuilegiatis: qd extra ꝓuinciā trahi non possit: vt. iij. q. vj. §. reuerentia: cum id ꝓuilegium omnibus cōe sit. e. q. quasi per totum. ¶ Quero an intra duas extra prouinciā trahi possit: dicit Joā. an. qd sic. de except. cum olim. no. de iudi. c. ſ. vide glo. iij. q. vi. et ibi glo. i. sentit cōtrariū eius qđ sentit Jo. an. finaliter dicit qd stādū ē huic decret̄. hodie tñ dic vt dicit in. c. statutū. §. cū vero. e. ti. li. vi. In eo tñ qđ dictum est de ꝓuilegiato: qd nō possit trahi extra ꝓuinciā: dicit Host. qd procedit papa hoc sciente: secus eo ignorāte: vt no. in sūma. ē. e. ti. §. que possunt obijci: cōtra ℞ptum versū centesimo: qr trahit. s. qd extra prouinciā trahi poterit papa sciēte: dummodo. J. duas dietas ipō aūt ignorāte etiā. J. duas dietas si poterit: quinimo nec intra ꝓuinciā vltra duas dietas sm doc. qr hoc est ꝓuilegiū cōe ei. ¶ Queritur an iste diete debēt cōputari a finibus dioc̄. vel ciuitat̄: dic sm doc. qd a finibus dioc̄. vt. c. statutum. §. cū vero. e. ti. li. vi. non tñ fiet cōputatio a finibus loci: vel ciuitatis que terminatur muros ābitu: sm formā. c. si ciuitas. de sen. excōi. li. vi. ad hoc tex. de re. pmu. exhibita. de iurisdict̄. olim: et vide de ap. ex parte. ¶ Quid de delegato: legati vel de delegato delegati pape dic idē: qr nō trahit vltra duas: hodie vnā. de ℞pt̄. statutum. §. cum aūt: de alijs delegat̄. ab ordinarijs habetur. de of. ord. vt lit. pēdēte. li. vi. et in. c. cū episcopus. Host. in sūma. e. ti. §. i. v. centesimo. Item spe. in ti. de delegato. §. super. p. §. hoc etiam no. Quid si cā delegata in curia: dic qd de stilo curie non bz locum hec decre. sed trahit quis vltra duas dietas. ſz Compo. secus in ꝓuilegiato: ne trahat vltra duas dietas: qr hūc etiā in curia non valerent littere nō facta mentione de ꝓuilegio: qr si papa sciuisset nō dedisset ꝓuilegiū: que nō cessat i isto cāu: cū papa sciat ius. ¶ Queritur an cōputatio fiat a loco domicilij: vel rei: seu ꝓtractus dic qd a loco domicilij: qr de illo trahi ꝓprie trahit: de quo vide in. c. statutū. §. cū vero. in glo. olim dicebā. e. ti. li. vi. et in. c. se. ¶ Quid si reus bz plures dioc̄. dic Host. qd computatio fiet a fine dioc̄. vbi habet domicilium ꝓncipale: vbi habet plures eque ꝓncipales: attendet̄: illa in qua magis ꝓuersat: vel vbi caput est dignitat̄: si nō apparet inspiciatur locus ꝓtractus sm Host. ad hoc quod no. de so. compe. bz: et. c. ex parte. b. e. ti. ¶ Quid in executoribus gr̄arum: an hēat locū dispositio. c. statutum. §. cū vero. e. ti. li. vi. archi. tenet qd non: ut dicto. §. cum vero: de hoc sunt opi. in clē. i. de rescrip. nā aliqui tenent qd si assumāt partes iudicis qd hēat locū dispositio. c. statutū: alij tenent cōtrarium. vbi de rota sua ꝓclusione. ccclxiij. ad. x. dicūt: qd si apponatur clausula vocatis vocandis in rescrip. hēat locum dispositio. c. statutum. alē non: de quo dic vt ibi p eos: et sic alē consuluit.

¶ Venio ad cāus exceptos. Primus ē si de ꝓsensu ptium lre sunt impetrate: quādo dicantur ꝓsentire: dic qd si ꝓsentiāt in hoc: vt iudices vltra duas dietas distātes denē: et vt ipsi iudices trahant vltra duas dietas: planum est fcā mentione de hac ꝓstitutione: et si solum ꝓsentiant: vt vltra duas dietas distantes denentur: hoc nō sufficit ſz quidam: ꝓtrarium placet Inno. vt ex quo ꝓsentiant in distantes: vltra sufficiat: vt trahi possint: ſz non fit fcā mentio de hac ꝓstitutione: qr partes debent accedere ad iudices: non iudices ad ptes: quod credit ēt si inhabitarēt: ad diuersa loca: hodie Jo. an. remittit ad. §. cū vero. de rescrip. in. c. statut̄. li. vi. et quod ibi no. in spe. ō cita. §. i. v. quid si ptes. ibi idē dicit: qd hic Host. dicit: qd de stilo curie si ptes conueniunt de iudice: cōueniunt et de loco: vt vitet ꝓplexitas: et fcā ꝓuentiōe de iudicibus et loco vterq; ꝓprio expēsis adducit iudicē a se nominatū: ꝓprijs expēsis: et si medius deberetur: duceretur cōibus expensis: qd etiā iuris est. iiij. questione tertia. §. Item venturus. C. de resti. si quādo. de rescrip. statutum. §. Insuper. li. vi. si vero non fuit fcā conuentio in curia: conueniant iudices in prima ciuitate de loco vicino et insigni. Si ciuitates sunt duo nec de loco conueniant se inuicem ꝓpediunt: ex quo locis discordant. Si vnus ad locum congruum: alter ad locum incongruum citāt si sunt cum clausula valebit ꝓcessus citātis ad ꝓgruum. Si sine clausula se impedīt: idem si sunt tres cum clausula qd si non omnes duo duobus ꝓcordātibus et tertio discordāte: de quo in summa per Host. de officio delegati. §. qd si eius officium: et §. qd si non vult interesse: et versiculo vbi non sunt plures: et. v. sequen. Jo. an. ¶ Quid si delegatus intra duas dietas se in longinquo absentat: in breui non reuersurus: dicit hic Inno. in addi. qd reus poterit a superiore obtinere vt reuocetur: idē de actore si nō ꝓsentit in eum sic elongaruz. ff. de vacā. mu. l. pe. §. i. ff. de ꝓcuratoribus aut lōga: vide de offi. ōle. si is cui. li. vi. in verbo de absente: ad hoc de testi. presentata. ¶ Venio ad scōm cāum q excipitur qd lre valēt vltra duas dietas: si fiat mentō in lrīs de hac cōstitutiōe: an sufficeret qd fieret mentio de hac ꝓstitutione in lrīs legatorum: dicit hic Jo. an. qd non: qr si pōt tollere hanc ꝓstitutōnem ꝓsilij. de fi. pres by. c. pe. et vlti. de pben. dilectus. de. de prebē. per lras. ¶ Quero quid si fiat mentio de hac ꝓstitutione an poterit vltra mille dietas. ¶ Quidā dicūt vt fran. qd poterit trahere vsq; ad ītruos et non vltra: ad bō quod dicit. ē. e. sedeo: vbi ampliatio quidā alij nō ampliāt vltra pares expressio: sic nec ampliatio hec extendatur vltra meras pariles mete extense in quātitate. v. q. ij. c. ij. vbi secūdus terminus nō debet esse maior primo: aliter in infi-

ritum trahere liceret qđ nō est dicē duz: de rescriptis cum in multis: ad hoc de decimis. c. ij. li. vj. vbi cōcessio decimarū noualiū intelligit ad istar portionis antique: et dic Jo. an. pulsum ꝛ querelam. Hosti. de qua: de test. ꝓsentata: sup verbo sola. in fi. credo q valeat ipetratio vbiq; : si est dictū nō obstāte hac ꝓstitutōe: qz reiecta hac ꝓstitutione: nulla remanet determinatio: et sumus in antiquo iure: aſi hāc ꝓstitutōez: sm qđ nulla erat determinatio. ¶ Nō. de ℞pto sedes: qz ideo illud: qz sic determinatū est aliter alij cōpetebēderēt maiores expressiōes: vel ibi illa enumeratio restringit genus: hic determinatio nō potest dare nouā rapture determinatōis. c. ij. dicit q sic debet fieri: ſz si nō fiat nec determinet: nihil dicit. c. de decimis: loquit qñ expresse ad instar portionis antique fuit facta concessio. Quāqz hoc dictū videat vez de iure: tñ terminus est rigorosus: vel dic q qñq; est expressus locus m ℞pto: et ꝓcedit ista opi. qz nō habemus cōsiderare numerū dictarum: postq; locus est expressus: qñq; non est expressus: tūc ꝓcedit alia opi. ¶ Venio ad gl. et quero cuz glo. circa hāc regulam que est sup verbo duas dictas: qualiter dicte intelliganť: an legales: an vulgares: allegat p et ꝛ: et concludit p iura que allegat: q vulgares intelliguntť: vide ibi gl. ad hoc bodie: de ꝓben. ꝓsenti. ff. loca. li. vj. ¶ Ex hoc cōcludit: qualiter erūt vulgares in vno loco: aliter in alio: et erunt sm diuersitatem locorum: aliqñ maiores: aliqñ minores: tñ ex consuetudine opz illas moderari: vt in. l. cum de lamonio. §. si asinam. ff. de fun. instruc. vide Hosti. in sūma. e. ti. §. pe. vbi. centesimo: et se. et quid si sint diuerse p terras: et aquas. in. de excep. olim. p hoc. vide Archi. de ℞pto statutum. §. cum autem. li. vj. et ibi doc. dicunt q debz attēdi via que magis vsitať: vel magis frequētať. l. di. sepe: et ff. ad le. acqui. i. Item si putator: et p hoc dixerunt qdaz alij q potius debet attendi via terrestris: qñ maritima: et maxime in hyeme: in qua est periculosus nauigare. Item: qz melius distinguūt dicte in terra: qñ in mari: et ibi etiaz dñt: q si est certum citatum esse vltra duas dietas: nō tenet cōparere. ¶ Quid aūt si vulgus nō determinat leucas vel dietas: qz in montibus vbi raro vadūt homines: dic q ibi arbitrabiť iudex: et ista dicit Hosti. i summa. e. ti. §. penul. .ſ. adde centesimam secundam: consulit tñ q inqīruz pōt adhereat vulgaribus. Archi. ꝛz q attēdenť tunc dicte ꝛz fuit: quod satis puto: allegat de elec. cupientes. ¶ Glo. sup vbo cōmode. ¶ Quero cum eadem glo. qđ si locus cōmissionis distet vltra duas dietas: ſz iudex in trahendo se ꝓfert intra dietam: an possit ibi ꝓcedere: videtur q nō: qz si Papa sciuisſz illū vltra duas dietas nō dedisset ifal: ergo sunt surrepticie: argu. c. supra. e. sup ifis: ergo sūt surrepticie. ¶ Contrarium determinat glo. q ifa ponderat tractum: et illum tñ ꝓhibet: pmittit ergo ipetrationem: et non attendit distantiam loci cōmissionis: dum tñ vltra si trahat: non ob. q dicit: q Papa ifas nō dedisset immo si sciuisset illum se ad locum cōferre: hoc hodie nō ꝓcedit: qz nō pōt delegatus exire locum commissionis: de ℞pto statutum. §. in nullo. li. vj. Item qz hodie locus attenditur cōmissionis non tractus: de ℞pto statutum. §. cum autez et. §. cum nō. li. vj. ¶ Quero cū gl. que est sup verbo mentionem qualis dz esse mentio. glo. dicit si dicat nō ob. ista ꝓstitutione: dicit Jo. an. q cōmuniter nō exprimit ꝓstitutio: ſz dicit nō ob. ꝓstitutione de duabus dietis edita in cōcilio generali. ¶ Secundo videť cum ea glo. ibi: et sic ꝑz q scripta valeant ls nō faciāt mentionez: de hac ꝓstitutione. Primo qz nō est necesse q fiat mentio de iure: vt no. ē. c. i. Secō qz ius est generale ℞ptuz cām speciale: ergo non est necesse respicere q fiat mentio de iure generali. gl. dicit q immo est necesse q ℞ptum qñcūq; speciale faciat mentionem de ꝓuilegio generali: vt in. c. cum ordiné: et de iure qñcūq; generale: vt hic: nam ℞ptum non tollit ius cōe: nisi de eo fiat mētio: cū ius ad illō habeat clausulam derogatoriā: qz ℞ptum dz concedi sm ius: et nō ꝙ: et qz Papa locorum distantiam ignorat sm glo. dicit qritur: an valeat ℞ptum contra ꝓuilegium non facta mētione de ꝓuilegio: fua q dixi in dicto. c. i. et dicto. c. cuz ordinem. de hoc dic p Jo. Cal. q etiam no. de sequentibus ponendo distinctionem: ſz an valeat nō fcā mentōe de iure. dixi in dicto. c. i. quo ad ꝓpositū: si emanat in facto dubio ita q nō cōstat ex tenore ℞pti Papā rescribere velle ꝙ ius: nō valet ℞ptuz: vt hic dicit glo. et bene: p qđ dicit Bof. q si Papa sciret locorū distantiaz: et constaret ipm scire valeret ℞ptum vltra duas dietas: etiā nō fcā mentōe de hac ꝓstitutōe: qđ putat Jo. an. si Papa loci distātiā exprimeret in rescripto: aliter. de ꝓbē. si motu ꝓprio. li. vj. qz facit faceret mentionē de hac constitutione: qđ non placet de iure: qz exigit q expressam mentōez de hac cōstitutōe faciat: q nō esset in casu predicto: si emanat ꝙ ius: et certuz é Papam velle rescribere ꝙ ius: si ius dat formam particularibus ℞ptis: vel habet specificā clausulā derogatoriaz ad ℞pta: nō valet nō facta mētione de clausula: vt b: aſo valet: no. glo. de consti. c. i. li. vj. Antonius de butrio.

§. Sunt et alij.

Non valēt littere ad lites impetrate p nō cōiunctas ꝓsonas absq; speciali mandato hoc dicit. In primo ponit abusum impetrantiuz sine mādato. In secō prouidet. In tertio excipit: scōa ibi cum aūt: tertia ibi nisi: et sic diuidit: vt ꝓcipium. ¶ No. primo quidē ꝙ suscitantes questiones sopitas vel nouas mducētes. ¶ No. secūdo q fictio est ꝙ veritatem: et quid oppositum veritati. ¶ No. tertio lites potius restringendas qz laxandas. ¶ No. quarto casum in quo exigitur spāle mandatum in pcur. s. ad impetrandū litteras ad lites. ¶ No. quinto: duas penas impetrantis sine mādato. Prima: qz littere nō valēt. Secūda: qz ipse tanqz falsarius punit. Vltimo. ¶ No. q ꝓiunctio ꝓsone supplet defectū mādati: etiā in casu vbi exigit spāle mandatum: et est casus specialis: vt no. glo. de in int. resti. cōstitut. in prima glo. et spe. in ti. ō cōiuncta ꝓsona. §. quid ergo. ¶ Quid si bōa fide facta fuerit impetratio p non habentem mandatum videť q valeat: qz cā cessante: qz non cā mercimonij. Hosti. ꝙ: qz cā est impulsiua. l. i. §. ferum. ff. de postu. et qz aſo prouisio hec foret inanis: qz cū difficultate fraus ꝓbaretur: et qz sm hoc etiam coniuncta ꝓsona posset in frauden impetrare: et sic posset repelli: vt procurator alme. ¶ Quero qua pena punit: dicit Egi. q pena falsi: de quo. l. de fal. ad falsariorum. Jo. an. putat q non puniet illa pena: qz non est vere falsarius: vñ potest exponi tanqz falsarius. i. tanquaz impetrans p falsi suggestionem: et sic surrepticie: hec vera dicit Compo. vt p cura. absq; mādato spāli de iure non pōt impetrare: nō solum vbi est generaliter cōstitutus ad negocia: sed ad cāz illam agendam: vel diffiniendā: qñ ꝓcipaľ vult ipetrare contradictore comparente. Secus si vellet in aliquo incidenti: qz tunc cessaret fraus: et absq; alio mādato pōt ad hoc de quo in spe. de ℞pti. ꝓsentatione. §. rōe ipetratis post ꝓcipiū. ¶ No. q mādatū extēdit ad ꝓsecutiua vt i cidētia: exigētia spāle mādatū: dicit tñ spe. in ti. pāli. et loco: q habēs mādatū ad ꝓsequēdā appellationem: pōt impetrare: qz impetrādo dicit ꝓsequi: ex. est. ō. e. ex pte: et Jo. dilectus filius. Marracenus. ¶ Sed est dubium: an debeat de iure sufficere mandatū enumeratio aliquibus casibus exigentibus speciale mandatū cum clausula generali: vt hic cōprehēderet q videtur: vt in. e. qui ad agendum: de pcur. in. vj. Credo ꝙ: qz ibi notabilis exigitur specificatio: vel ꝓpter excludendam fraudem: vel ꝓpter magnitudinem rei: et pondus talis nō sufficit clausula: dicit ergo glo. de procuratori. q ad agēdū. li. vj. in verbo non expressos: et glo. de elec. pcur. in verbo mandatum: et de procuratoribus capitulo finali: libro. vj. in verbo speciale. Ex his decidit dubiū: qđ tāgit Frede. de senis suo cōsilio. cxii. q

papa dicit reſcriptū Jo. dicens ſignificauit nobis. Joan. & Martinus ſē. Martinus ad excludendū bmōi reſcriptum vult ꝓbare: ꝙ illo tempore nō fuit Jo. an curia: an admittaf ad opponendum hanc falſitatē: dicit ꝙ non tamen qua creditf aſſertioni papę: ꝛc bus que atteſtat: nec admittitur ꝓbatio: vt in cle. i. de proba. vt q; nō narrat tale factum in quo poſſet cadere ignorantia. alf. de teſti. cum a nobis. vbi p gl. & Jo. an. in ā. allegat de reſcript. c. ii. li. vi. per Jo. antum quia ſtilus curie: poſt Rpti tales exceptiones non admittit: vt dictum quia non concludit: q; potuit ſignificaſſe ante: ſupplicare enim pōt ante datam & cōmiſſionem. & abſens eſſe tpe cōmiſſionis: & date ſm eum. Sed eſt dubium an ſufficeret de iure mādatū enumeratis aliquibus caſibꝰ exigentibus ſpāle mādatū cū clauſula generali: vt hec com prehenderef & videf ꝙ ſic: vt in. c. qui ad agendum: de pcu. in. vj. Credo contrariū q; vbi notabilis exigit ſpecificatio vel pp magnitudinē rei & pōdus talis clauſula non ſufficit dicit. glo. de pcur. c. ſi. li. vi. in vbo. ſpāle. ¶ Sed an in curia admittatur exceptio cōtra ꝓcuratorē vel dominū: dic ꝙ ſic: ꝛc non ꝓbanda eſt p teſtes: ſed per inſtrumentū patū ne negocium differat: dicit cum optētum ꝙ cōtra ipetrantē: non admittat termino etiam pro quo eſt lata excōmunicatio ad impediendā ipetrationem: q; ex quo cōtra eā nō agit: ceſſat exceptio ꝙ eſt actionis excluſio. ff. de except. l. i. & ſi congi poſſit nō admittf ad cōueniendū iudicū: ſed vaſ cautio: ꝙ ſtip illam ꝓueniri nō poſſit: ne ibi ꝓiudicef de quo in ſper. de Rpti ꝓſentatione. §. rōne. v. quod ſi contra. v. ſed pone tu es. ¶ Sed an canonicus p eccleſia poſſet impetrare: dicit Goſ. in ſumma: & ſpe. in ti. de Rpti ꝓſentatione. §. rōne impetrantis in principio: ꝙ non: nec pro canonico ꝓpter iſtum §. & rōnem eius. hoſtī. idē allegat. ō. & eo doceri: vide quod no. de pcu. c. ſi. ſuper glo. ſi. vbi declarabo. Jo. an. in addi. ſpe. in loco prealle. dicit ꝙ habuit ab auditore contradictā: ꝙ nō admittit curia canonicum p eccleſia: vel pro cōcanonico ſine mādato ſi appareat cōtradictor cum mādato ad ꝯdictū ēt & cōueniendum de iudice non admittit ſine mandato. ¶ Quero an hec ōre. habeat locū in his beneficialibus glo. in. verſi. ſecus credo ꝙ ſuperius obmiſi: dicit ꝙ non nō generalis ꝓcura. poterit ipetrare: idem glo. §. & ad eam & dicit Jo. an. ꝙ ſic habet conſuetudo generalis gnl. dicit hic ꝙ curia fuit cōtrarū de facto: ꝓmum hodie ſeruatur. ¶ Que aūt ſunt ꝓpone cōmunē q; pro alio ipetrent abſq; mādato. glo. remittit de procur. ſed & hoc: dic ꝙ aſſēdentes & defendentes in infinitum: de verſi. ſig. liberorū de collateralibus non innituf in legenibꝰ in fratribus. ¶ Cōpo. dicit ꝙ de conſue. curia admittit filiuꝫ frīs & ſororis. fratris & matris & conſobrinū & filiū cōſobrini & omnes cōſanguineos vſq; ad tertium gradum nec in ſine aliter non. Hoſti. dicit ꝙ cōſanguinei admittunf vſq; ad quartū gradum & non alter: allegat de ꝓſang. & affi. nō debet. ¶ Secundo dicit ꝙ admittunf omnes qui ſuccederent illi de cuius agit cauſa: de quo dicetur rapiatur: ſup verbo abſq; liberis remanit. Hoſti. diceret hoc arbitrarium: & de affinibus an admittanf. dicit Cōpo. ꝙ ſocer & ꝓcer de ōcē dentibus: & gener & ꝓgener. ſororius aūt & collateralis nō admittif: ſic dicit papam de facto determinaſſe: de illegitimis qd ā q; admittunf cum ipſi multis priuilegiis gaudeant in authēca quibus mo. na. effi. le. §. ij. Idē dicit ō ſpurius & natus & ō iniu. & inceſtis nup. q; & ſi nō ſunt agnati ſunt cognati: inſti. de ſuc. cogna. §. vulgo. alij ꝫ q; ſi. ſunt le. ꝓ venerabilē. in auctj. quibus modis na. effi. le. §. ſi. q; videf in omnibus ꝓter naturales: ar. ff. ō ſta. bo. l. vulgo. C. ō na. li. i. & ſi. ꝫ Imo. hoc nō credit. ¶ Venio ad gl. i. que enumerat cāſas aliquos in quibus exigit ſpeciale mandatū: vide eā: vide alios caſus de procura. qui ad agendum. §. vlt. & c. vlt. lib. vi. ¶ Oppo. ꝙ valet ipetratio domino ratificante: q; illa ſufficit & equipatur mādato. ff. de iudi. l. ꝫ. ff. de pigno. l. ſi fun dus. §. ſi me ſciente. de cō. l. deſpo. q; nobis. & elect. q; ſicut dicit glo. ſup verbo mandato: q; ratificari nō poſſunt pp rationem que eſt in iſta: dic ratihabitio equiparat mandato: qñ ex ratificatione tollit vicium nullitatis: ex defectu mandati & qñ nō habere ꝓceptū inhibitū eſt: & pira meliꝰ vicium purgat ꝓ ratihabitionē: q; per hoc nō tollitur ꝓſumptio fraudis ipetrādi animo venalitatis: vel ſcō ratihitio equiparat mandato: qñ nō exigit certo & determinato tpe mādatū. ff. de bo. q; no. infa. l. quid ergo hic exigitur determinato tempore. Vel certo ratihabitio equiparat mādato qñ lex vel cā annullandi nō reſiſtit ratihabitioni: hic reſiſtit. ¶ Hoc. dicūt ꝙ hoc ſpāle eſt in odium litium: ſicut & alij caſus ſpeciales dātur in regula ratihabitionē: de regu. iur. li. vj. ¶ Quero cum eadaz glo. an ſi ē iſte ſint nulle an annullande: videf ꝙ ſint nulle: q; viciant: vt falſe: & falſitas viciat ipſo iure de falſ ꝓ totū. ¶ Secūdo q; ſunt venales ij. q. vj. §. diffinitiua. v. venales. ¶ Contrarius dicit glo. in vtroq; cān: ꝙ valide ſint: niſi excipiat: dic ꝙ quo ad cāum ꝓmū decre. ſtandū ꝙ habef in. c. ſtatuū. §. cum autē quo ad cāum ſēm doc. reſident cum gl. credo ꝙ ſint nulle: q; viciantur ex defectu poteſtatis ipetrantis q defectꝰ cōtēplatus infert ex toto ipſo iure. l. is. ff. de iudicijs. ¶ Quero cū ea dē gl. ubi ſꝫ q; ꝫ ꝓbare. in practica quis habet ꝓbare: an acto: ꝙ ille ſint impetrate: de ſpeciali mandato: an reſcripta ꝙ non ſint ipetrate: videf ꝙ acto: maꝫ iudex non arctatur ad procedendum p illas antēq; conſtet de fundamento: vt. j. de offi. dele. cum in iure: ꝓbat ergo dicens. Secundo q; reus ſatagit negatiuā improbabilē: & ſic. bene cū ſi. Tertio q; licet quis oſtendat inſtrumēta eccleſie nō admittit niſi probet aliquid de mandato vel caueat de rato. de offi. dele. cum: ſic licet oſtēdat litteras a procuratore impetratas vel ab alio nō creditur niſi cōſtet ō mādato. ¶ Quarto quia aliter ſtante dubio mādati: ꝛc. ens probat de procur. c. i. ¶ Quinto q; iubet lex vt exhibeat libellus principi ponendus. l. xxxi. ff. Marcianus & hoc vt videat a quo fuerit ipetratus arctatur ergo litteras ꝓducens oſtendere q; impetrauerit & tali quod impetrare potuerit & ſi dicatur ꝓ ſimēdum pro inſtrumēto ex quo nō apparet cancellatum tē. C. de edic. diui adri. tol. l. ſi. quia ad rez quo ad ea que inſtrumēta atteſtaf: ꝛpm aūt nō atteſtaf aliquid de mādato ergo ꝛc. Jo. dicit ꝙ ſi littere impetrent in cauſa appellationis preſumit mādatū quia nō eſt verſimile ꝙ appellās negligat proſecutionē appellationis: in cā principali dicit ꝙ aut in litteris narrat ipm fuiſſe ꝓcuratorē vt quia dicit cōqueſtus eſt talis ꝓcurator tunc nō eſt neceſſe ꝓbare mādatum: q; per litteras cōſtat de mādato: aut nō narrat in iſtrumēto de mādato: q; dicit cōqueſtus eſt talis & nominat dominū qui nō ſint in curia: & tūc arctat ad ꝓbādū mandatū q; plerig; ſe fingūt alios & ſub nomine alioꝝ impetrant ꝫ glo. ¶ Jo. an. dicit diſtinguēdū inter verba narratoria & verba affirmatiua. Si verba ſunt narratoria: illa nō probant. Si affirmatiua ſic: allegat de priuile. Si. papa. li. vi. & cle. litteras de ꝓba. & cle. ſi ſūmus de ſen. excō. iſta verba poſſunt cauillari. per illa que ſcribit lapꝰ in cle. i. de ꝓba. q; aſſertꝫ. in facto alieno ſup quibus papa fundat intētū nō creditur ꝫ poteſt dici: q; id procedat quādo verba ſunt narratiua ꝫ ꝓpter ſenſum affirmatiua: vt q; dicit in litteris talis procurator talis de cuius mādato nobis conſtat ꝛc. dic quando eſt dubiū an per ſe vel per alium quas impetrauit q; littere ſint ſimpliciter cōceſſe & non faciūt mētionē de habente q; ſi nomen & ſatis credo ꝙ dicens eas ꝓ alium impetratas debet ꝓbare quādoq; cōſtat eas per alium ipetratas & tunc ſi affirmatiue papa aſſerat eum ꝓcuratorē dicunt doc. cuꝫ glo. ſic intellecta q; ꝓbatur mandatū: aduerte quia hoc eſt notabile dictū ſen verbum q; ſi in aliqua materia exigēte ſpeciale mandatū fiat mentio & aſſertio ſimplex: q; erat ꝓcurator: intelligeſm ſubiectam materiam. i. cum mādato. ¶ Quādoq; nihil aſſertiue dicit & tūc ſi i cauſa appella-

tionis preſumit mandatū: ſi in cauſa principali e opponit
ante impetrationē vel tempore impetrationis anteq̄ littere
ſint date nō p̄ſumit mādatū re vz ꝓbare dicēdo ſi poſtq̄ ille
ſint date ſeruat: q: preſumit mandatum: niſi aliquid proba
tur: et hoc tenendum ſm doc. hic: q: ex quo eſt in quali poſ
ſeſſione ſtaruz: preſumit ꝓ validitate e ſolennitate earum
reſpectu cūe agentis vt no. ff. de ꝓba. l. ab ea parte: de eo q̄
fur. au. recepit in otuit poſt Jnno. quod no. facit. c. ea noſci
tur. ſuper bis que fiunt a ꝓla. Poſt. dicit arbitrariū: vt di
cam. ¶ Querit gl. c. ubi cōſtitutio iſta nō obſeruabat an
de ſtilo curie hodie admittere. ſ. hec exceptio cōtra ſtas q̄
nō valeant quali impetrate a nō habente mandatū ſpeciale
glo. dicit q̄ de iure debeat admitti ad hoc al. ſ. e. ex parte.
¶ Jnnio cōcludit q̄ curia tales nō admitteret exceptio
nem: ſi ſup hoc appellaret. q̄ exceptio nō eſſet admiſſa q̄
ſtas: de defectu mādati impetratis: dicit q̄ curia nō dare
ſtas lege hanc partez glo. vſq; ad. v. ſecus credo e ullo. v.
obmiſſo. vade ad ſi. gl. ubi curia romana re lege vſq; ad fi
nem in cuius fine dic ſm. Sofanneto ꝑbe. de ſan. ¶ Quā
doq; opponit defect⁹ mādati e ratificatōis ulterius admit
tatur exceptio: vt. ſ. e. ex parte. nec an eq̄ q; ſolus defect⁹ mā
dati. dño poſtea ratificare volente: e tūc ſi in audientia cō
tradictarum opponat ante quam littere tranſeant: admitti
tur exceptio e arctatur ad probandum mandatū ipetrantis.
dicit tamen Compo. q̄ ſi opponens oppōeret vt procurator
curia non admittit cum: niſi principaliter oſtendat mandatū.
¶ Quandoq; exceptio opponitur poſtq̄ ille trāſmittūs
e ꝑbe. dicit q̄ admittit exceptio ſi opponēs grauatur one
re ꝓbandi: e q̄ nō habet mādatū: e ſi dicat quō probabit ne
gatiuā dic q̄ illam ꝓbabit per confeſſionez ptis aduerſe. ſ.
e. ex parte: vel ꝓbando q̄ mandatū reuocauit poſtq̄ ōdit
vt ibidem hoc tenet ſpe. in ti. de reſcriptis preſentatione. §.
ratione impetrantis. v. ſed nūquid: ad hoc tex. cum glo. in
bi. ſ. l. vniuerſi. C. de preci. imp. offe. Poſt. autem dicit q̄
ſi papa expunat nomen principale qō vniuerſaliter habeat
notum: ita q̄ eius eſt equiuocatio: vt ſi dicat talis capellanus
noſter eſt conqueſtus: notificanti tali adhuc valebit ꝓhi
bitio nō ꝓbet mandatum: q: ceſſat cauſa de qua hic. Si papa
nō habet notam perſonā: dicit q̄ hoc erit arbitrariū: vt ſim
qualitatem ꝑſone aggraue re vel opponentē vel aliū i onere
ꝓbandi: in modo ꝓbandi cōſiderando qualitatē ꝑſone:
ꝑ quā an ſit perſona ſuſpecta in qua fraus timeatur: e dic q̄
inſpectis circūſtantijs poterit credere iuramento ipſius pri
cipalis cum vno teſte. ſ. de procur. ex inſinuatōe: de iure tu
ran. c. ſi. hec vera dicit Compo. vt procurator abſq; māda
to de iure nō poſſit impetrare: et q̄ſi ſpāliter eſt conſtitutus
ad cauſas illā agendā vel defendēdā: q̄ principaliter vult
impetrare: ſecus dicit ſi vellet in aliquo incidenter: eq tūc ceſ
ſaret fraus: e abſq; alio mādato pōt de quoi. ſpe. de ꝓ. ꝑ
ſentatōe. §. rōne impetrantis poſt prin.

Dilectus filius.

Hec ſere. cō
ſueuit reputa
ri foriare hactenus in ſumma. b. d. Quando
agit̄ reali. dicte cōpetant̄ a ſimbus dioc. vbi
res ſita eſt: e de meritis appellationis non iudex a quo: ſed
iudex ad quem appellatū eſt cognoſcere ꝺbet. b. d. ¶ In
prima ponit appellantis qualitā. Secūdo ꝓcedit: ibi quo
circa. ¶ No. q̄ quia dicit ad iudicium tractus: eo q̄ voca
tus iz non realiter tractus: q̄ facit ad intellectum. c. ſi diligēti
de ſo. compe. ¶ No. ſecundo cautum eſſe in excipiēte. q̄
in exceptiōe formanda tollat ius replicandi: nō tñ eſt neceſ
ſarium: vt no. Jnno. de libel. obla. c. fi. ¶ Jtez no. q̄ excep
tione etiam dilatoria oppoſita eo q̄ iudex ad ulteriora ꝓ
cedit illa nō admiſſa tacite videt ſuper dilatoriam pnūcia
re q̄ nō ob. ¶ No. ſm cōem intellectū q̄ dicte in realib⁹.
ſm hec tempora nō cōputātur a loco domicilij: ſed a loco
rei ſite: ſuper qua cōtentio vertebat. ¶ No. vlterius q̄ ꝓ
actuz impetratōis quis dicitur appellationē ꝓſecutus: ad
hoc. ſ. e. ex parte. viri. §. c. proximo. ¶ No. q̄ iudicis ad
quem eſt mittere inhibitionem iudici a quo non eſt contra.
¶ No. q̄ quo ad negotium e articulum: ſup quo pendet
appellatio. iuriſdictio iudicis a quo ſuſpendit̄ a tēpore ap
pellationis et in appellatōe ab interloquutoria: e iudicis
a quo eſt cognoſcere an de illorum ſup cōtroz: e ſic vi
detur q̄ ét ante inhibitionē a quo ad id ſup quo ſpecifice pē
det appellatio e quo ad illud pnēmū ſuſpēſa eſt iuriſdictio:
ad hoc optime de ap. ſuper eo: vbi declaro itellectū huius
verbi. quo ad hoc. ¶ Si habetis notabilia ſubſtantifica.
ventamus ad declarationē verbi. hic habemus exceptio
nem: replicationē eſt eius cām e appellationez: videamus
iſta. ¶ Ad primum videt̄ q̄ male opponeret ſimpliciter ſe non
poſſe conueniri per litteras impetratas vltra duas dietas:
nec eo. q̄ iudices diſtēt vltra duas dietas q̄: imo aliquo ca
ſu poterat conueniri per illas. a. vbi iudices ſe conferrēt ad
cognoſcendum: vltra duas dietas. ē. c. primo: dic q̄ oppo
nebat q̄ non poterat conueniri. ſ. vltra duas dietas: e ſic in
timabat exceptionem: al exceptio non fuiſſet bona: hodie
ſi opponeret ſimpliciter ſe non poſſe conueniri: formalis fo
ret exceptio: e hoc q̄ littere non valēt. c. ſtatutū: de ꝺ̄ptis.
li. vi. vel dic q̄ tractabat vltra duas dietas et opponendo ſim
pliciter q̄ per eas non poterat conueniri exceptio erat bo
na: q̄ ſic abuſu ſtarum perdiderat indefinite cōmoduz lit
teraruz. ē. e. ex tenore. c. ſ. c. fi. hec queſtio quāq̄ ſit notabi
lis: quo ad quedam in ea expreſſa: tamen videt̄ hodie ſuper
flua. per no. in glo. ordi. c. ſtatutum. §. in nullo. eo. titu. in. vi.
¶ Secundo circa hoc q̄roq̄ hec exceptio ne vltra duas
dietas trahatur poſſit: vel ōbeat oppon. dic q̄ nāduz. cōſ.
quaſi dilatoria ſit differēda ꝓceſſum: dere iudi. inter mona
ſterium: hoc facit. Compo. quo ad illam ſibi tantū. a. quo ad
illū actū quē fecit e nō oppoſuit vocatus vſq; ad datā hui⁹
tā. alē ſi iterato vocaret̄ etiam poſt lit. cōt. iterato poſſet
opponere et appellare q̄ quotiens vocatur totiens originaſ
ius appellandi: de nouo e totiens grauatur: ideo ſem
per poſſet opponere. C. de conſortibus eiuſdez lit. l. ii. af.
grauatus ſemel: ſemp grauari poſſet: q̄ nō eſt dicendū nō
cenſi. puenit: ad hoc ui ſpe. ō ap. §. reſtat. v. No. ſm vin. de
cita. §. i. v. quid ſi reus. No. bene hoc dictum: q̄ vbi excep
tio habet cauſas ſucceſſiuas: vel multiplicatiuā: non mo mē
tane ſecuz cauſa quotidie ꝓducat e originet ius excipiēdi
p lit. cont. nō p̄ſumit ius opponendi: imo poſt lit. cont.
poteſt oppōi quo ad impediendum actus futuros nō pre
ritos ꝓpter hoc. Butri. in. l. adulteraz. C. de adulte. q̄ hec
exceptio bānitus nō audiat ad iudicium nō audiat agēs:
pōt oppoui poſt lit. cont. ¶ Quia quotiēs audit̄ totiēs
ſupponit ius opponēdi: ideo dicit in excōmunicato ꝓpter
piculum excōicatiōis e cauſa iſta concludit ita poſt lit. cō
te. ſicut ante: q̄ ſi ob. etiam poſt: q̄ quotiens communicat: to
tiens orit̄ ius opponēdi: qō bene no. e magis ad ꝓpoſitum
eſt cāus. de app. ex parte: hoc tenet archi. in. q. vu. in ſum
ma: e de of. del. ſtatuimus: ſpe. in ti. ō ap. §. reſtat. v. e no. in
ti. de cessatione. §. i. v. q̄d ſi reus: per hoc dicit archi. iii. q. ix.
Octauum: q̄ exceptio loci non tuti etiā poſt lit. cōt. pote
rit oppōi: quia quotiens agit̄ totiēs originatur de nouo.
¶ Paulus late loquitur ſpe. in loco pretall. quia dicit idē ō
excep. fori. vide Pau. ō leaza. iclc. cāz: de elec. e q̄ ſi act⁹
ſit a iudice qui nō habet vim ſuiendi: nō omnis vox iudicis
eſt ſentētia q̄ ſi grauetur poterit etiā poſt. x. dies appellare
quia alle actus non tranſit in rem iudicatā. ad hoc qō no. Cō
po. de conſti. cum omnia. idem ab. de of. ordi. ad repunē
dam: vbi dicit q̄ ſi talis eſt ſententia que non tranſeat in rē
iudicatam poterit etiā poſt. x. dies appellare non a grauā
mine illato a ſentētia: ſed a grauamine illato qui nō reuocat
grauamina vbi petij. ¶ No. bñ alibi inficio iſta dicā vnuz
ſibi reduco ad memoriam q̄ dilatoria poſt lit. cont. pōt
oppōi quādo nō ſtat per opponentē quominus opponat
ante: ſed per iudicē. gl. e ter. de reſti. ſpo. ex ꝓqueſtiōe pe-

to ponderãdum ſuper quo iure fundet ius excipiẽdi. Nã ſi fundet ſuper ipo habere cauſam ſucceſſiuã: r ſuper ipſius trabi. dicit verũ Cõpo. q; materia exceptiõis non finit mo mento cum iterabilis ſit. Si aũt immediate exoritur ius opponendi a cauſa momẽtanea: vt q; ius diſponat exceptiõez oriri a ſuſpitiõe iudicis: quę ſuſpitio eſt momẽtanea cauſa vt quis dicat quis poſſit recuſare iudicem: dic q; illa finitur lit. cõteſt. r eſt caſus de re iudi. inter monaſterium: vnde iſta opi. falſa reddet: quã tenet archi. ſi precederet dictũ Cõpo. ſed pro eo eſt tex. de ap. ex pte. ¶ Venio ad ſcõm. ſ. ad exceptiõis repulſionez: r videt q; licite repellatur exceptio: r ſic bona fuit replicatio actoris: nã dicebat actor q; habebat domiciliũ ratione beneficij i beneficio quis dicit ſortiri domicilium: caſus de fo. compe. poſtulaſti: ſed in loco domicilij quis poteſt cõueniri coram ordinario etiã p; re alibi ſita: vt de fo. compe. c. ſi. C. vbi in rem act. l. ij. r coram extraordinario: r inde ſunt diete cõputande: de fo. compe. dilectũ. ¶ Hic ſunt videnda quatuor. Primo in quo loco quis dicatur ſortiri forũ domicilij. Secundo an in loco beneficij quis dicat ſortiri domiciliũ. Tertio an i loco domicilij q; immutus poſſit coram ordinario conueniri p; re alibi ſita. Quarto an in loco domicilij p; re alibi ſita poſſit coram delegato cõueniri: r an ide cõputent diete. ¶ Ad primũ dicit glo. i. q; quis ſortitur domiciliũ vbi habet larem r ſe collocat: q; quod dicit q; ſi q; ſe collocet in diuerſis locis: q; vtrobiq; ſortit domicilium. ff. ad mũicipales. l. aſſumptio. §. item ne prudentibus. ó fo. cõpe. ex parte. B. Item vbi habz maiorem ptem bonorum: r aſſidue conuerſatur. In tertio loco dicit glo. q; quis dicit ſortiri domicilium: vbi trahit dies feſtos: r aſſidue conuerſat r p; trahit. ¶ Io. glo. que vult q; quis non ſortit domicilium: vbi aſſidue cõuerſatur: niſi ibi p̃bat p̃ſumptum tenet Inno. hic: r etiam nó. Inno. in. c. ex parte. I. de fo. compe. qó ex ſola aſſidua cõuerſatione: quis dicat ſortiri domicilium: r habuerit diſtinctiuam. l. ij. C. vbi ſenatores vel clariſſimi: vel aſſidue cõuerſat: vtrum in dicto. c. ſi. r in. c. dilecti. de fo. compe. r. c. ex parte. B. vbi habet lares: ppe quos ſortit domicilium: r ppetuam habitationem: ſz ſi aſſidue in vno loco conuerſat: ppter non dicit ibi ſortiri domicilium: vt ſcolares in ſtudio morantes etiã qui morant in certo loco ad tempus: ſz bene dicit Bar. q; cẽſent ſortiri forũ tale: q; etiam de p̃ſumptis alibi: poſſunt ibi cõueniri: quod no. in. l. ij. C. vbi de cri. agi oportet: dicũt etiam doc. hic: q; pót q; eſſe ſine domicilio: vt ſi eo relicto nanget: vel iter faciat: querẽs quo ſe collocet. ff. ad municipal. l. labeo. r. l. cius. §. ei ſtus ala. l. ſi quis. ſm Bof. a domicilio aũt qs eo q; ẽ in de ꝓfectus pegrinari videtur ibiq; reuerſus: deſinit pegrinari. C. de incol. l. cunctos. li. x. in loco aũt vbi cõtraxit ꝓpter quos non dicit ſortiri domicilium: ſz forum: quo ad p̃ſumptum illum: vt ibi poſſit cõueniri: de quo in. c. ſi. de fo. compe. vbi certe hec materia examinat. ¶ Ad ſcõz: an in loco beneficij quis dicat ſortiri domiciliũ: glo. hic tenet q; nó: in principio mota p̃ter hic: ſup hoc cõmuniter doc. hic dicũt q; aut qs in beneficio habet larem: r planum q; ſortit domiciliũ: ibi vt de fo. compe. poſtulaſti: aut nó habet ibi larem: r tũc aut tale eſt beneficium: quod regrit reſidentiã neceſſariã: r ibi ſortit domicilium: aut nó requirit reſidentiam neceſſariã: r non ſortit ex poſſeſſione beneficij domicilium: ſic nec ex alia poſſeſſione: verba ſunt Inno. de p̃ſcr. ex ore. de fo. cõpe. poſtulaſti. glo. r doc. de temp. or. c. nullus. li. vi. p Joã. an. in nouella de p̃ben: ſtatuimus. §. cum autem. lib. vi. hec no. p archi. iij. q. vi. in ſũma. ri. q. i. ſi clericus: glo. de p̃ben. q; in tantum. ¶ Ad tertiũ ibi r rõne vero rei quãdo agit realiter vel in rem ſcripta: ſecus vbi agit iure perſonali. q; tũc de re alibi ſita non pót aliter cõueniri niſi i loco domicilij. r vbi agit realiter vel in rẽ ſcripta electio eſt actoris: an velit conuenire reum etiam coram iudice domicilij: an coram iudice rei ſite: ſz fuerint opi. quas recitat Jo. an. hic de quibus l. i. ſi. C. vbi in rem actio: r. c. fane. I. de fo. compe. In eadem glo. ibi: ſed in p̃ſonali Inno. dicit in p̃ſonalibus idem q̃to agit de contractu alibi geſto: r tunc etiam diete cõputentur a loco q̃ctus. Boſi. in hoc contra: q; coram ordinario non pót trahi in loco q̃ctus niſi ibi inuenial: vt i. c. romana. §. q̃bentes. de fo. compe. in. vj. igit nec ibi trahi pót coram ordinario: r ſic nec diete ſunt computande: ſecus aũt in realibus: q; ſi non ſit in loco rei: tũ coram ordi. rei ſite agi poteſt ó re agit: r alibi trahi pót coram extraordi. r inde computãde erunt diete hodie antez. dic vt i. c. ſtatutum. an. §. cum vero li. vi. in glo. olim dicebam⁹. ¶ Si tamen vis dicere: q; hec dicere. ſeu iura nó ſint correcta: dic ſicut illud ius dictas vult computari in ſua dioc. ita volebat antiquum: vt. ſ. e. §. nullus: r tñ interpretatũ erat: p hec iura in reali: ſuam dioc. eſſe dioceſim rei ſite: ſic ergo intelliget hodie iſta cõſtitutio noua aliter nó loquens: r q; cõſtitutio noua: patitur limitationem r ampliationem conſtitutionis interpretate: qó pót: vt no. gl. ó elec. ſtatutũ. in cle. r ita appoſtillant tertiũ r quartum articulum tpe lecture. an in loco domicilij poſſit quis conueniri: pro contractu alibi facto: vel p̃ re alibi ſita: ó cõtractu alibi facto ſup perſonali. dic q; planum: q; etiã in loco domicilij poteſt conueniri: vt. l. ij. ff. de eo qui cer. loco. r dicto. c. ſi. ſed in reali ſunt opiniones: q; dam q; electio ẽ rei: an cõuentaſ in loco rei ſite: an in loco domicilij. ¶ Quas opi. r earum rationes ponit hic Joã. an. ſz ſup ſtrum eſt: q; eſt examinare iura ciuilia. Communis opi. ẽ q; electio eſt actoris: p. l. fi. C. vbi in rez act. vbi hec tractant. tangit etiã in dicto. c. ſi. r hoc teneas cũ eadem glo. ibi: r ſic p̃s. ¶ Ad quartum: a quo loco computant diete: an a loco rei ſite: an a loco domicilij: glo. dicit q; ſi pro re agit p̃ſonali cõputantur a loco domicilij: ex quo actio dirigit contra p̃ſonaz: ſi agitur reali. Idẽ doc. ſi agit in p̃ſonali in rem ſcripta: tunc computant a loco rei ſite: ſm hec iura: r non a loco domicilij: vt hic ẽ cãus ſicut dicit Inno. q; ſi agit perſonali p̃ contractu alibi geſto q; diete computant a loco contractus: r nó a loco domicilij. Boſi. tenebat p̃riũ: q; coram ordinario contractus nó poteſt trahi. niſi inuenial: vt in. c. romana. §. cõtrahentes. Jgit ibi trahi nó poteſt coram extraordinario: ſed ſecus in reali: vt in dicto. §. contrahentes: ſed nũc vltra ex quo coram iudice ordinario domicilij poteſt trahi ó re alibi ſita: r de contractu alibi inito: quare non eodẽ modo coram delegato: r ſic inde computent diete. So. hoc ẽ i odiũ trahentium quę ad extraordinariũ iudicẽ: ſic r al pót ordinarius ad locum nó inſignẽ trahere r p̃ſonaliter citare: q; nó pót delegatus pape: de reſcriptis ſtatutum libro ſexto de iudi. c. i. li. vi. vide ergo intellectũ. c. an poteſt etiã intelligi q; hoc erat tale beneficiũ per quod qs nó ſortitur domicilium: r tunc replicatio hec tollit: q; falſo allegabat: q; ſortiretur domiciliũ: qz nó ſortiebat ex poſſeſſiõe beneficij ſi erat tale ex quo ſortiebat domicilium: tunc mala erat replicatio: quia non ó hebant computari diete a loco domicilij ſed a loco rei ſite: ex quo reali agebat: hodie aũt ſine loquimur in reali: ſiue in perſonali: ſiue etiã agatur in contractu alibi geſto: dicta cõputat a loco domicilij: vt de reſcript. ſtatutum. §. cum aũt. In glo. olim dicebamus: r ſic hec decre. in hoc eſt correcta: niſi intelligas ſm p̃mum modum q; erat tale beneficiũ ex quo nó ſortiebat domiciliũ: qui ſi regrebat reſidentiã p̃tinuã: vt dictũ eſt. ó. tamẽ quo ad bñficia cõſtituta in dioceſibus Tolonen. ſz bene ſi. Idez debet dici q; non erãt beneficia requirẽtia reſidentiã: alias ſequeretur q; cõmiſſio tenuiſſet cum nó ſoluz attẽdit locus rei. ſed r domicilij: vt p̃batur in. c. fi. I. de fo. compe. qó ſatis probatur. dum dicit q̃ſi domiciliũ: vt ſic intrat. glo. ſi ibi habuiſſet domiciliũ. dic potuiſſet cõueniri auctoritate litterarum. Si autez hoc beneficiũ requiſitum ſet reſidẽtiã ſuper quo litigabatur: tũc iſta decre. nó corrigeret per. c. ſtatutũ: imo potius illi: cõcor. tamen ó iure cõi omne beneficiũ quãtũcũq; minimum requirit reſidentiã: iuxta no. in. c. cõquerente: de cle. non reſi. tamen debet intelligi volendo tenere opi. Jo.

am.q̄ alia beneficia q̄ id sup quo litigabatur nó requirebā
relidētiā sed istud super quo litigabat sic tenēdo alia opi.
est necesse tenere q̄ nullū istorū beneficiorū requirebat resi
dentiaz:qđ no.d.m.c.t cōuer moderni tenent q̄ vt olim te
neāt impetrato a loco rei site:ita t hodie monetur:quia
hoc non apparet expresse correctū. ¶ Secundo q̄ vbi qđ
coram ordinario t coram delegato valet cōuenire:ó fo.có
pe.dilecti. Inde ergo computatio dietaz fieri ōbet:tenēa
cōtrarū dicit q̄ ter.c.statutū:dicit non trahi a dioc]. sua t
dioc]. propria dioc]. est domicilij:sicut t subdit appellatio
ne proprie subditus domicilij cōtinetur:vt dicit g.o. in cle.
i. de fo.compe. Jura ergo antiqua in hoc sunt correcta t in
duobus unquātū negabāt dietas nō cōputari a loco domi
cilij. Item unquātū asserebāt illatum reali fieri a dioc]. rei
site nō obstat regula al.ró c. dilecti:q̄ vbi qđ coā ordina
rio etiā coram delegato verum quādo in ꝓprio loco vbi co
ram ordinario cōuenire potest trahi per delegatū:secus si
extra quia de hoc illa decretalis nihil dicit. Item ista regu
la nó est semper vera:vt hic est casus:naz coram ordinario
de re alibi sita potest cōuenire t tamen nó coram delegato:
nec inde diete tempore isto cōputabant:t hoc seruaretur i
practica. Tamen opi. aliam de iure veram credo quia con
stitutio interpretans patit omnes limitationes t ampliatio
nes interpretate:quas ponit in aut. de filijs ante nup. vo.ff.
uno.gl.de elec.statutum. Jn cle.constitutio autez antiqua
sicut nouā dicebat quem non trahi extra suam dioc]. t ta
men interpretabāt q̄ late intelligeret in reali de dioc]. rei
site:ergo sic t nouā interpretabāt ex quo expresse hanc nó
reicit interpretationē. ¶ Oppo. ad vltimā ptem. c. f. ad ap
pellationem cum glo. pōt. q̄ iudex ad quem non possit inhi
bere statim cum appellatio est interposita:imo debet expe
ctare cognitionē an sit recipiēda appellatio t eo q̄ cogno
uit an esset recipiēda debet ꝓhibere priores iudices a qui
bus est appellatum:de ap. romana. li. vi. t. c. non solum. c.
ti. quidā dicunt cōtrariū loquitur in appellatione interpo
sita ad archiepiscopum hic loquitur de appellatione inter
posita ad papā quo casu delegatus statim possunt inhibere
ó of. dele. pastoralis. §. preterea:facit ó resti. ꝓpo. audita. Alij
dicunt q̄ t hic debet expectari agnitio sup articulo:an sit
admittenda:t sic hec decre. fm illam est intelligēda. t hoc
tenet Compo. Jo. an. remittit ad dictuz. c. romana. Credo
q̄ sup articulo sup quo est appellatū:q̄ statim suspensa est
iurisdictio:t cognitio est devoluta:statuz pōt tamen inhibito
riaz t idem in illi cōnexo:vt hic:t j. de ap. sup eo. li. vi. salius
autem articulus separatus ab illo ꝓcedit. c. romana. t. c. nō
solum. li. vi. puto q̄si vult mittere inhibitoriaz pendēte arti
culo appellationis:ab interlocutoria in ꝓncipali:q̄ tūc nō
potest mittere inhibitoriam:nisi a tpe cognitionis causē:vt
ibi. f. vt in. c. romana. li. vi. ¶ Oppo. cū vltia glo. q̄ ex quo
reuocatur inter iudices in dubio de iurisdictiōe:debēt co
gnoscere iudices ambo simul. ō. e. pastoralis. Solui t cōtē
tio inter iudices datoe:sup principali procedit ibi. Si est
contētio inter iudices:quorum aliqui dati sunt in ꝓncipali
aliqui in causā appellationis:procedit decre. hec:q̄ iudex
appellationis cognoscit tantū nō index a quo est appella
tum nec ambo simul iunguntur:quia processus incompati
biles. vo. appel. sollicitudinem. Antonius de Butrio.

Capituluz sancte crucis.

Hoc capitulū allegabile est:t hz ma
teriaz satis fortē. Compo. hic diffuse
glosauit ponēdo multa q̄ habuit ex stilo curie extranagā
do materiā:quare multa sunt hodie in. vi. t cle. Jo. an. po
sitis his que sufficiūt pro cōi lectura recitat dicta Compo.
decidēdo ea. p iura nouā. Or illa sunt in camera studēda:
sufficit modo transire cū cōi lectura:non extranagādo ma
teriam:t Ber. dicit:si plures ꝓpetrant:in eadem eccīa:stat
date:vt prior in data preferat:t solus recipiat. b. d. ¶ In
prima facti narratio ꝓplexitatē conquerentis continēs. In
sēda diffinitionis cōmunio illam tollens. Prima facit tria:
narrat monitorias t ꝓceptorias impetratas a primo. Secū
do in vbo clericus executorias secūdi cuz fine ꝓcessu post
appellationem facto. Tertio ibi ac dictus executores pri
mi t executores ꝓcessus. Secūda principalis ibi quo circa
tria inand. a. t. f. primū recipi. Secūdo sententiā relaxari. Ter
tio silentium imponi. secunda ibi prefatos:tertia ibi alter:
Jn tex. ibi sancte crucis ex hoc pz q̄ ecclesia nó erat princi
palis t cathedralis:ex q̄ regulariter nó nominantur sub no
mine sancti:vide quod no. in. c. ꝓpius de ꝓben. in. i. glo. li. vi.
Jn textu ibi colegas. i. principes potestatis. ff. de v. sig. l. col
legarū. ¶ Casus leonardus de canonicatu t ꝓbē. ipetrauit
sibi ꝓuideri ó ꝓpria vacatura:t habuit primo ltas monito
rias. Secūdo ꝓceptorias calimacus. Secūdo in eadē ec
clesia ipetrauit sibi ꝓuideri de prima vacatura:t habuit
simul monitorias ꝓceptorias t executorias:t sine ltas ꝓ
sentauit:primus q̄ leonardus habuit:ergo i data primus pre
rogatiuā:scōs in executore:t in pstando promptitudē ter
tie. ¶ Posito fuerūt date ite executorie:executores calimā
chi ꝓcesserunt contra capsim:t quia capsim nolebat recipe
ipm excōicauerunt prius interposita p capitulum appella
tione. ¶ Secūdo ꝓcesserunt illi executores primi t simili
mandauerūt q̄ ite reciperet t excōicauerunt:tandem vi
dentes se implicatos intimauerūt pape:papa mandat vt se
quitur fm diuersos intellectus:hic casus lego ltam:ibi ad
eos prius. Ex isto verbo surgunt difficultates huius. c. pōt
dupl̄r intelligi. Posito aduerbialr prius. i. primo:t tunc erat
sensus q̄ ille ꝓferatur cui prius. i. primo mandatum est pre
sentatū:sit primum vel scōm:t fm hoc in iure preferendi at
tendit tempus pstationis t non date. Secundo intelligit
nominalr t intelligatur prius. i. primum:t tunc erit sensus:vt
ille ꝓferat qui prius. i. primum mandatuz in data pstabit ꝓ
mo vel scōo:t fm hoc in iure ꝓferendi locus erit pontati
date quod no. ¶ Et dentialiter est primtendum. Primo
q̄ qđq̄ suppositā validitate ambaz ltarū vel invaliditate
inter plures in eadem ecclesia expectantes:solus contenda
tur de iure platino id est q̄ alteri preferat:t hec est mate
ria capsi. ¶ Quādoq̄ de iure platuo t exclusiue:t licet
hoc posset hic tractari reseruandus est ad. c. mandatum ꝓ
e. ¶ Secundo q̄ olim in illis ex practica curie dabant tra
pta ltarū super quo dicit t declarāt. ō. c. cōstitutus q̄ hoc
fe. ex insinuatione t. c. litteras hodie omnes vanf simul.
¶ Tertio q̄ in qualibet gra ad canonicatum t prebēdaz
attendi possunt plura tēpora. Primū tpus est date. Secūz
tempus ꝓsentationis ltarum. Tertium tpus receptionis in
canonicum. Quartum tpus vacationis prebende. Quintū
tpus collationis:t sic sunt quatuor tpa ita gradatiz ius ali
quod ex quolibet tpe augmentatur p datam:quare quod
dam ius est gratiosum seu honestum per quod de honesta
te superior gratiam debet exequi. no. gl. ō. e. constitutus:t
no. f. e. ex ltis et de renū. veniens t vide p Jnno. de concess.
pbē. c. i. li. vi. p actū pstationis:cōfertur ius platiōis:vt ille
q̄ prius ltas ꝓsentat ꝓferatur posteriori ꝓsentāti:p recepto
riez in canonicū imprimit ius ad rem:ex illud est conditōe
ter. de preben. si posteā. li. vi. p vacationē illud ius ad rem
purificatur:vt patet ex dicto. c. tibi q̄ p collatiōez:nūc ius
imprimitur ius in re. de preben. c. pōt. t fi. li. vi. ¶ Ultimo
decre. habet duos intellectus:vnum q̄ primus intelligat ad
verbaliter:t fm hūc de iure prelatuo plurū expectantiuz
nō attēdit pontas date:sed ꝓsentationis. Alio modo q̄ in
telligat nominaliter t fm istum in iure platino attenditur
promptus date t nó presentatōis. ¶ Quia Jo. an. hoc. c. so
lemniter legit:suo more antiquo facit vnaz filateriā super
quolibet verbo:sed omissis que sunt determinata tangam
fibi ānalia. ¶ No. primo fm eum q̄ capitulū dicit ecclie
sie secularis cōuentus regularis:sepe tamen inuenit cōtra
rium. Jo. et transe. contingit:de elec. in genesi:t vide Joan.

an.de preben.niſi eſſent:e hic Jo.an.tangit varias ſignifica
tiones huius verbi capitulū:e dat veritas. Diſtinguit nā
aut locat e collato fertur:de quo hic per eum in.c. Joānes
de cle.cōiu. ℭ No.q alternativa cadit iter diuerſa:aliud
eſt p̄bendā aliud beneficium:vide gl.ō.c.paſtoralis. ℭ Et
no.q alternativa nō vitiat litteras ad beneficia licet alter
netur circa diuerſa beneficia. ℭ No.q collectiuo ſingula
ris numeri addungit plurale nam dixit.ō.c. exhibita peti
tione mōſtrauit poſtea dixit ad eos rē. Nam verbum plu
ralis numeri ſtat benevolato ex reſpectu ad nomen collec
tiuū qō eſt ſingularis numeri:e vide hic Joā.an.q ad hoc
adducit plura iura:e per hoc no.vbi papa reſcribēdo pluri
bus ſub nomine collectiuo ſi in reſcripto vtatur verbis ſin
gularis numeri e pluralis per hoc reſcriptū nō annullatur
tamē̄ continēs falſam latinitatē ad.c.ad audientiā.ō.e.qō
no. ℭ Dicit tamē hic cal.q ſi nomina vel verba reſpicīūt
actum in ure p̄ſonam ſeu ſonant reſpicientes ſingulares vt
ſingulares tunc illa nomina e verba debent p̄ferri i plura
li vbi autē factū iuris cōcernēs capitulū tunc debent addi
ci nomina vel verba in numero ſingulari:vnde debet dici
capitulū vocē dederūt e ad ſtallū receperūt:q dicti actus
vt purificati vel etiam ſi ſint iuris reſpicīūt ſingulare:ex vt ſin
gulare:ſecus ſi reſpicerent vt capitulum:vnde debet dici
capitulum elegit ar.de elec.in geneſi.e iſta ſunt verba Jn
no.ſed oſſ.archi.irrefragabili. Jnterlia glo.allegat de ma
re patro.c.ſi.ad hoc de elec.in cāis.e de rerum.c.ſi.e de vb.
ſig.c.ex parte. ℭ Item no.q ture iſto prio beneficiando in
eccleſia collegiata dabant tria paria litarum.ſ.monitionē p̄
ceptionē e executionis:vidiſtis.ō.e.eam te.e.c.conſtitutus:e
hoc no.q ad confirmandam ſecundam gratiam cōtra gra
tiam et p̄ma in eadem eccleſia ſufficere videt ſimpler men
tio p̄marū litarum. ℭ No.quarto q in ponderanda poſi
tione dat:debeat attendi ſe monitionē p̄ceptionē nō au
tem executionē:e ideo ſi monitionē e p̄ceptionē p̄cedant
licet poſtmodum ille p̄mentant in executoria ſub data
dictā monitionē. ℭ No.q ſuſpenſus excōmunicari pōt
e q excōmunicatus excōicatur:e q capitulum excōmuni
cari pōt:de primo.l.de iudē.ita quorundam.l.de ſenten.ex
com.officij.e.c.cum p̄cauſa.de ſecundo:dic hodie:vt i.c.
romana.ℊ.in vniuerſitatem.de ſen.excō.li.vi. ℭ No.vlte
rius q excōmunicati poſſunt aliquem recipere in canonicū:
quia eſt facti.e nō iuris.de hoc.l.de preben.pillonium in fi.
ℭ No.ſm verum intellectū:q in iure p̄ferendi.plures ex
pectātes in eccleſia:attendit̄ prioritas date:e non prioritas
p̄ſentationis:vide prevalet prioritas in data:licet a ſecundo
ſit p̄ētus in p̄ſentatiōe. ℭ No.vltio q ceſſantib⁹ clauſulis
in dubio nō eſt intentionis pape eandē eccleſiā velle gra
uare de duobus:e ideo poni in data obtinenti:ſecundus ex
toto repellit̄. ℭ Habetis no.expediās aliqua cōtraria:
ad ſtatū contrarium. Secundo venio ad duos paſſus principa
les decre.q tanguntur in glo. Ad p̄mum oppo.q capitulū
non poſſit excōmunicari vel ſuſpēdi:vt.l.de ſen.excom.ro
mana.ℊ.in vniuerſitatē.li.vi.dic q excōmunicari nō debet
ſi tñ excōicet tūc ſi excōicans intendit capīm:vt capīm excō
municare:non tenet:q eſt quid intellectuale:nō habens
animā q videri nec tangi pōt:nec recipit ſacramētū. Si vo
eſt intentionis ſingulos de capitulo excōmunicare:tenebit
licet fieri nō debeat in dubio:et actus potius valeat q̄ pere
at ar.de v.ſig.abbate.videt cē intentionis capitulū excom
municare vt ſingulos.ideo tenet in dubio excōmunicatio i
capitulū:ita tenent omnes.i dicto.c.romana. ℭ Oppo.ſe
cundo.actus receptiōis in canonicū eſt actus ſpūalis.ſi iſti
erāt excōmunicati:ergo hunc actū exercere nō potuerūt:
dicit Jo.an.q receptio que ſonat in ius vt querat ius cano
nem:e hanc nō poteſt facere excōmunicatus ſed receptione
facta cōſecuto p̄tio iure canonicali.vide poteſt excōmūica
tus facere:ita intelligit hic:vt.l.de preben.pro illo:ſ:e pro
tanto intelligit:q iſti executores habebant mandatū ad p

uidendum cuius virtute p̄ſiderūt:ita q ſola receptio fa
cti reſtabat:ita ideo fieri potuit. ℭ Quarto pone q iſte ca
nonicus habuiſſet ſoli iſtas monitorias vel p̄ceptorias nō
aūt executorias:an alius debuiſſet ſibi p̄ferri:videtur q ſic
p capitulum cōſtitutus.ō.e.dic contrarium ſm Cōpo.qui
dicit etiā iſtas ſecundas non facientes mentionē de primis
mōitoris fore ſine rep̄catis:ſecundo plus dicit q preſuppoſito
q in ſcēa iſta executoria eſſet clauſula non obſtāti.tamē pa
pa nō intelligit ſcribere ſup primo ſup quo iam monuerat
capīm:quintino dicit q ſi primo loco reciperet habens prio
monitorias in prebenda:tūc vacāte vel poſt vacatura p̄fe
ferretur habēs monitorias ſecus ſi ante receptionē ipſi⁹ pri
mi habētis monitorias:collato prebēde vacante eſſet fa
cta ſecundo impetranti:q tūc tenet collatio:de quo dic:vt i
c.tibi qui.e.ti.li.vi. Difficultas ſola cōſiſtit in declaratione
gloſarum e omnes glo.que tendunt ad expoſitiōes textus
ſut ponitur intellectus q tangitur in glo.duabus magnis
e decredis duos paſſus p̄incipales. Primus diſputat de
intellectu e effectu gratiarū. Secūdus diſputat de intelle
ctu e validitate litarū e cēſure que hic ſūt p̄mulgate. Ad
primum op.cum glo.que eſt ſup verbo prius:quia aut dicit
hic potēs in data p̄ferri e obtinat.c.vt debitus.de ap.vbi
prior p̄ſentans. Secundo p̄fertur qui primo impetrauit:aut
dicit priorem p̄ſentantem p̄ferri:e obtinat.c.ceterum.ō.e.
e.c.ex parte:de of.del.q neutrū debeat audiri:ſed q primo
ad ſententiam venit.facit.ff.ō nota.l.ſi qs a multis. ℭ Ol.
ponit intellectus. Primus q attenditur prioritas p̄ſentatiōis
e verbum prius ſtat adverbialiter prius.i.qui primo litas p̄
ſentauit:e antequam veniat ad intellectū diſputat ſup hoc
generaliter:quē e p quem actum in turbis appropriandis
e excludēdo alio dat̄ occupatio:q i ſine reſcripti. ℭ Se
cundo ponit intellectum de quo dixi. ℭ Ad obiecta autē
reſpondet dupliciter. Primo:q.c.ceterū:e ſimilia iura ſūt
per.c.vt debitus correcta. Secūdo reſpōdet q.c.ex parte
debet itelligi vt concordēt ſcilicet q ibi p̄fertur primus in
data:q primus p̄ſentauit.al.ſi ſecundus prius p̄ſentaſſet prius fuiſ
ſet platus:e hoc tāgit glo.ij.e glo.ad eos primus ſignata.ſ.
ibi:ſed illa decre.ex pte:e glo.in verbo mentionē. Tertio
ſpecialiter reſpondet ad.c.ex parte:e hoc tangit in prima
glo.quā vide:e glo.in verbo conſimili:q.c.ex parte loqui
tur vbi gratie reſſectunt̄ ſuper eodem beneficio in ſpecie
vt patet quia ibi impetrabant̄ ſup archidiaconatu ab vtro
q:e in eccleſia non erat niſi vnus:hic autē gratie referebā
tur ſuper diuerſis q patet:quia impetrabat vnus ſuper ca
nonicatu e prebenda alter ſuper conſimili:e ſimile nō eſt idē
ſimo diuerſum ff.ō poſitū.l q nerua. ℭ Hec opi.nō proce
dit ſaltem hodie niſi vt ſtatum dicam per.c.nbi qui.de re
ſcriptis in.vj.vbi attendit̄ prioritas date tenet nos cogit ad
oppoſitum.c.vt debitus:qō loquit̄ in cōtēnoſis e ſic in ma
teria ſepata. Item:e in ſuo caſu dubius eſt eius examina
tionem vidiſtis.in.c.ceterum:e.c.plerūq.de.e.n.ideo glo.
ibi:ponit ſm intellectum q dicto primo nominaliter intel
ligatur:e eſt ſenſus q ille p̄ferat̄ qui eſt in data prior e
ſic qui primo.i.primum in data mandatus p̄ſentauit:e hoc
tangit glo.ad eos in.ỽ. Alij dicunt e forte bene:concludit
tamen duos caſus glo. Primus quando prior in data eſt
negligens:e in p̄ſentatiōe precenitur:e tunc ſecundus pri
mus p̄ſentās obtinet. Secūdus quādo nō eſt negligens pri
mus in data:e tunc prioritas date prevalet prioritati p̄ſen
tationis:ſed poſtponitur prioritati receptionis in canoni
cum:aut ergo patitur ſe prevenire ceſſante negligentia in ſo
la p̄ſentatiōe e obtinet primus in data aut in p̄ſentatiōe:e ob
tinet ſcōs primus receptus.c.autē vt debitus loquitur in re
ſcriptis:ad litem ne in illis bene datur p occupatio ex ſola p̄ſ
entatione e ſit ratio:quia ibi non agit̄ de grani p̄judicio cū
ius principale non excludat̄ ſed hic ius principale excludi
tur quia ſi primo p̄ſentās p̄ferretur. Primus totaliter ex
cluderet̄ vt hic in fi. ℭ Hic ſunt aliqua examinanda p̄mō

an negligẽtia primi in data aliquid opetur in cõtrahẽdo
litteris secundis. ¶ Secũdo quãdo et quo tẽpore vel actu
cõtrahitur hec negligẽtia. ¶ Tertio an et quando vbi ge-
neraliter agitur de iure p̃occupando per quẽ actum detur
hec preoccupatio et ſpecialiter quãdo agit ꝺ preoccupato
ne litteras nõ ſuppoſita negligẽtia. ¶ Ad primũ reſpõde
tur: q̃ ſuppoſita negligẽtia primi in data nõ preualeãt ſecũ
de: quia ſurreptio in beneficialibus viciat ipſius iuris: vt con-
cluſit ſ.e. ad audientiã: ad hoc .ſ. e. conſtitutus: de preben.
ſi motu ꝓprio. li. vj. et patet in .c. cum noſtris de conceſſ. pre-
ben. ſi eſt nullum: ergo tractu temporis non firmat vt in re-
gula non firmatur de regulis iuris: libro ſexto. cum cõcor.:
ergo ſuppoſita primi negligẽtia nõ conualidantur ſecũde.
In oppoſitum eſt .c. ubi qui de reſcript. in. vj. ſup hoc pun
cto an littere ſecũde annullẽtur et qua cauſa emanãtes poſt
ſecũdas in eadem eccleſia. alij q̃ ꝓpter grauamẽ ſoluz ec-
cleſie: et nõ ex ſurreptiõe: alij q̃ ꝓpter ſurreptionẽ: qui tenẽt
primum dicũt q̃ nõ annullãtur ipſo iure: ſz ſi opponat: et ideo
dicũt q̃ ille nõ ſunt nulle ſed annullãde nõ eſt ergo iurium
ſi cõualidantur ex defectu impedimẽti de cler. q̃ ſicut: nam
ex quo incurſus inualiditas ex grauamine: ſic fundat ſu
per fauore alterius: intelligit ſi opponat: nõ ſunt ergo nulle
ſed annullãde: alij q̃ ex ſurreptiõe: et hoc tenẽtes intelligũt
.c. ubi qui. quãdo in ſecũdis eſt clauſula nõ obſtante q̃ pro
alio ſcriptũ ſit: quo caſu preſupponit validitas ſtarum et nõ
diſputat: niſi de iure prelatuo: et ſic debet intelligi decre. ſi
bi q. e. ti. li. vj. ¶ Tranſeamus ꝓ modo q̃ bij dicant verũ
ſz omnem: q: hoc habeo examinare in .c. mandatum. ſ. e. et
ibi dabo vltrẽ alr remiſſ. ¶ Vel dicas q̃ ille ſcõde ema-
nant poſt primas iã capto p̃ſentatas: viciant ſecũde ex ſur-
reptiõe: ſz tũc nõ credo q̃ ꝓcedat .c. ubi q. in eo q̃ dicit ſi
ne: q̃ ſecũde validant negligẽtia primi. ¶ Si ſecũde ema
nant poſt primas nõdum p̃ſentatas: credo q̃ valeant ſcõde.
q: tunc non viciant ex ſurreptione: ſz ſolo defectu intẽtiõis
pape ſup iure alterius fundato et fauore: vnde intelligo ſi op
ponatur: et tunc ꝓcedit: et ſic loquit .c. ubi: quia ibi ille ambe
ſu: rũt impetrate ante q̃ aliqua foret p̃ſentata: ſecus ſi poſt
p̃ſentationem: et ſit rõq̃ primo caſu eſt quid imputandũ im-
petranti: ſi non faciat mentionem de primis: ſe informando,
an p̃ illo ſit ſcriptum in eccleſia: et ſic eſt ibi in negligẽtia et
tacet in p̃babili ignorantia: quo caſu in beneficialib⁹ ſucce
dit .c. ſuper ille: vt ibi dixi: et ſic ille ipſo iure viciantur: quia
vbi ſurreptio eſt fundatus inductiua tacere viciat ille: et quã
do tacuerit tas non eſt ex p̃babili ignorantia: ſic loquit .c.
conſtitutus. ſ. e. ti. ¶ Vnde tu dic q̃ nõ ꝓcedit diſpoſitio
.c. ubi qui: niſi clauſula eſſet ibi appoſita nõ obſtante q̃ pro
alio ſcriptum ſit: cuz ille ſecunde emanent ante q̃ prime ſint
p̃ſentate: nam nõ eſt quid imputandum impetrãti: ſi nõ fa-
ciat mentionem de illis: de quibus nõ pót ſe informare in ec-
cleſia: in qua impetratũz nondũ emanauerint: et ſic tacet:
id quod ꝺ ino p̃babiliter ignorat: quo caſu ille nõ viciãtur
ex ſurreptiõe ipſo iure ſz reinquit cãus diſpoſitioni iuris:
ſuppoſita validitate ſtarum. de Rẽſcriptis gſta. li. vj. ideo tunc
valent ſcõde: ſed eis obſtat exceptio ꝓpter grauamen: quia
nõ eſt intentionis pape: eccleſiã velle grauare de duobus
erit ergo primus eſt negligens: et ſecunde validant: et prime
ceſſante et ſic ceſſat grauamen: et reducit res ad viam iuris:
aut non eſt negligens: et repellit ſecundus: vt hic et in .c. ubi
qui: ſic debetis intelligere hanc ſubtilez materiaz: remanet
ergo intellectus .c. ubi q: vt debeat intelligi quãdo ſcõde ille
emanant ante p̃ſentationem primarum: et ſic ceſſat vicium ſur-
reptis: et hoc de primo. ¶ Ad ſecundũz qñ dicat negligere p̃
mus in data: ita q̃ valeat impetratio ſcõde: et ſic quo actu et tpe
co uincat negligentia: gl. hic ſentit q̃ eo q̃ dat negligẽtia
in p̃ſentando ſuppoſita p̃ſentatione ſcõi. tex. videt q̃ nõ cõ
uincat negligẽtia: niſi facta collatiõe: vt patet in .c. ſi cleric⁹
et .c. ſi tibi abſenti: de p̃ben. li. vi. ¶ Quidam dicũt q̃ puni
tur negligentia lapſu anni: ſicut dicimus in cõtemptoſis in

et ſin autem: et .c. plerũq. ſ. e. ti. alij dicunt q̃ non commit
negligentia: niſi ſcõo ſit plene puiſuz: et tũc dicit quieta fiue
añ annũ fiue poſt. et ꝓ hoc de ꝓben. ſi tibi abſenti: in. vj. vñ
videt q̃ ſemper audiat: donec ſit facta collatio. Jo. an. dicit
q̃ dicit hoc arbitrariũ qñ dicat negligens: et hoc ponit hic
et de preben. ſi clericus. li. vj. in gl. ¶ Contra hoc eſt caſus
cum glo. de Rẽſcriptis tibi qui. li. vj. ad fi. referendo ſibi in ex-
ceptionem ad omnes caſus. ſ. politos: vt ibi recitat glo. q̃
videtur commicti ex ſola preſentatione. Idem no. Jo. an. in
.c. ſi clericus de ꝓben. li. vj. Lapus ab. de Rẽſcriptis tibi qui. li.
vj. recitat Jo. an. ſibi reſpondiſſe: q̃ ſi aliquis eſt cui ſit col-
latus canonicatus: vl q̃ ſit receptus auctoritate apoſtolica:
negligentia nõ committit niſi collatiõe ita intelligũ ꝓmiſſa.
Si autem nõ fuit collatus canonicatus: ſz ſolus ꝺ expectãs
tunc dicit q̃ notabilis negligentia cõmittit: etiam ante col
lationem: vbi ille non afficiãt: et ſic intelligit .c. ubi qui. li. vj.
Lapus tenet q̃ etiaz cõmittat negligentia ꝓ actum ſolius
p̃ſentationis ad .c. ſi clericus: reſpondet: q̃ vacatur. a ꝓtra
rio ad .c. ſi tibi abſenti: dicit q̃ ibi agit ꝺ ꝓuentãda negligẽ
tia illius cui eſt facta collatio: et ſic intelligit ibi cui erat ius
ius in re conditionaliter queritur: quod difficilius tollitur
vel dic clarius: quando q̃ occurrũt duo expectantes auctoꝛ
itate inferiorum: nunq̃ datur ꝓuentus: niſi in collatiõe: vt in
.c. ſi tibi abſenti: et ſi vnus auctoritate pape: alter auctoritate
capli. Idem vt in .c. ſi clericus. ¶ Dic tu: li agit de preue-
nienda negligentia illius: cui ius eſt facta collatio: q̃ nõdũ
p̃ſensit: tunc expectat negligentia viq̃ ad collationẽ alteri
factam: quia ante collationem nõ dat ius alteri plenius q̃ ha
beat: et ſic ius ſuo abſorbẽdo nõ repugnat niſi collatio: et ꝺ
ꝓcedit etiaz in illo q̃ habet auctoritate capli: de preben. ſi ti
bi abſenti li. vj. ¶ Si ẽ in canonicũ receptus et auctoritate
pape: nõ preuenit: nec ab expectãte a papa: niſi p actuz col
lationis de ꝓben. ſi clericus. li. vj. quia ante non dat preoccu-
patio: ſz diſparitas iuris. ¶ Si eſt receptus auctoritate ca
pituli: ab expectãte auctoritate pape ꝓuenitur ſola recepti
one: de prebẽ. cum qui li. vj. et forte preuenit ſola data: quia
capl'm non dat ius quo ad vacaturas. Si autem ſolũ eſt ex
pectans nondum receptus et tũc dico q̃ aut ſecum concur
rit expectans auctoritate pape: et cõmittit negligentia ſola
p̃ſentatione: de Rẽſcriptis tibi qui: iungendo finem cum prin
cipio: quod credo etiã ſi ſit decretuz: vel alius actus afficiẽs:
q: illo caſu tollunt vires decreti ꝓpter negligentiã. ¶ Cõ
tra predicta facit .c. tibi qui: referendo ad primum cãuz: vbi
loquit in tali receptore: et tñ ibi dr q̃ ſola p̃ſentatiõe datur
ꝓuentus: niſi intelligeret ꝓdictum .c. tibi qui: in eo q̃ fuit ꝓ-
uentus per fm. i recepti. et preſentatione: ſecus ſi non fuiſſet
preuentus in recepti. ſed in ſola preſentatione: quia tunc ꝓ
cedit .c. ſi clericus: vel dic q̃ .c. ſi clericus: loquitur in eo qui
fuit receptus ante preſentationem ſtarũ factaz per fm quo
caſu requiritur collatio: vt ibi: ſecus in recepto poſt preſen
tationem ſecũdarũ ſtarum: quia tunc ſufficit ſola p̃ſentatio
et ſic loquit .c. tibi qui: et ſic intelligendo non violant illi tex
tus. ¶ Cum agitur de cõmittenda negligẽtia ꝓ expectãtez
auctoritate capituli: et tunc dico q̃ nunq̃ cõmittitur niſi ſo-
la collatione: ſic intelligo .c. ſi clericus. et .c. ſi tibi abſenti.
Ratio quia ante non poteſt dari aliquod ius per capitulum
cuz non dat ius ad vacaturas ante collationẽ: ergo ex quo
capitulum nullũ dat ius nil datur repugnãs in eſſe ius ex-
pectanti: vel incompaſſibile q̃ id poſſet repellere et ſic ne-
gligentiã cõmittere: et hic eſt caſus a cõtrario in dicto .c. ſi
clericus: et in dicto .c. ſi tibi abſenti: modo habes veritatem
huius paſſus nõdum ſic declarati. Hec oia agendo de ex-
cluſione ipurgabili: et purgabili aũt credo q̃ ſtatuimo ter-
mini ad accipiendũ poteſt quinq̃ negligẽtia: et hoc ſtatue
re erit arbitrariũ: ſed nihilomin⁹ lapſo termio poterit hãc
negligẽtiam purgare fm terminos. ſ. poſitos per dictã de
cre. ſi tibi abſenti: poſt terminos autem de quibus. ſ. dixi.
¶ Nõ ob. cle. cum ea quẽ: de cõceſſ. prebẽ. in cle. vbi negli-

gentia ad cõmincẽdum cõtinuĩ sola vacatione. ¶ No. q ibi loquĩ quo ad cõmincẽdã negligẽtiam in trãsitu mẽsis ad acceptandum: et sic quando gratia est tempore limitato: hic in continuenda negligentia per quam excluditur per quod nõ est recessum: quia loquitur in diuersis casibus et etiam ibi no. glo. quod bene est notandum. ¶ Ad vltimum vbi agĩ de iure preoccupãdo generaliter per quem actum datur ꝓoccupatio: dico q quãdoq; agĩ de preoccupatione exercitij litis respectu iurisdictionis: et seruandũ est .c. vt debitus q; ante citationẽ nõ datur actus iurisdictionalis firmans iurisdictionẽ: nõ exigĩ citatio: de of. dele. gratũ et relatum: de fo. compe. proposuistis: et quãdoq; agĩ de ꝓoccupatiõe ordinis ꝓcedendi et idem .ff. de iudicijs q prior de mu. pet. c. i. de ordi. cogni. cum dilecti: quãdoq; agitur de ꝓoccupatiõe exercitij litis in agendo: et serua. l. pluribus cum materia .ff. de ꝓcura. si duo. li. vj. quia attendĩ actus litis cõtestatus: ante quã agendo non datur ingressus litis. quia lis. cõtis. quis non dicĩ agere ꝛ agere velle .ff. ré ra. ba. l. amplius. ¶ Quãdoq; agĩ de ꝓoccupatiõe executionis debiti et tunc inducĩ ꝓoccupatio eius solũ per actũ sententie: quia executionis cause et exequẽdi nõ datur ingressus absque actu: et hoc est casus in. l. ex multis: hic all. Si agitur ꝺ ꝓoccupatiõe litteraꝝ et tũc si de ꝓoccupatõe per ordinariũ exigitur collatio: q; ante nulla dat iuris acquisitio: de ꝓbẽ. si clericus et .c. si tibi absenti. li. vj. Si agĩ de preoccupatione ꝓ expectantem ab apostolica sede: tunc qui prius pruenit ad datam: q; in his data: aliqua iuris acquisitio: sic itelligẽdum .c. tibi q; et hanc decre. et hoc nõ suppositis negligẽtijs. Suppositis negligentijs: dic vt dixi. §. Si sint pares in data: dic vt .c. pñi. et. ti. lib. vj. sic soleo trãsire cum cõi lectura: vt dicit Bar. in. l. pluribus .ff. de. l. i. et ꝑ ea ꝑmissa: vt detur ꝓoccupatio: exigĩ q; detur ingressus aliquis in parte iuris occupandi vel in cã ꝓpria illi iuri. ¶ Quando q; ergo lator dicendo agĩ de ꝓoccupatione exercitij: iurisdictionis: et at tẽdĩ citatio: vt dicto .c. vt debitus .ff. de iudicijs si quis postea: et .l. vbi est acceptum. ¶ Quando q; agĩ de ꝓoccupatione ordinis ꝓcedendi: et tunc ille dicĩ ꝓoccupasse qui prius ꝺdit libellum .ff. de iudicijs. l. qui prior: et .l. in tribus et hoc de mu. pe. c. i. de or. cog. cum dilectus. ¶ Quãdoq; agĩ de ꝓoccupatione exercitij agendi seu actionis: et ita dicitur ꝓoccupasse qui prius est litis. contis. quia ante nõ dicitur agere ꝛ agere velle: vt. l. ampliꝰ .ff. ra. ra. ba. sic loquitur .l. pluribus. ¶ Quãdoq; agĩ de ꝓoccupatione rei mobilis in quam dirigitur iudiciũ: et tunc qñ agitur de preoccupatione ordinis exequendi: reuocabilis tamen attendĩ sentẽtia .ff. de rei ven. l. ita a quo: quod no. de testi. vbi. ij. Idem si agĩ de ꝓoccupatiõe executionis irreuocabiliter vt dicũ. l. si qua a multis. ¶ Aliq; agĩ de ꝓoccupatione executionis alterius iurisdictionis nõ extincte: et tũc ꝓoccupatur per solam litis contis. .ff. de. l. i. l. si pluribus. ¶ Quãdoq; agĩ de ꝓoccupatiõe actionis i substãtia: et tũc preoccupat. sola litis. contis. l. si ex duob⁹ .ff. ꝺ duob⁹ reis et .l. si fideicõmissaria. §. iterdũ .ff. de. l. iij. hec vera in actionib⁹ que solo tẽpore nõ preoccupãt et in qb⁹ ius nõ priuilegiat ex tempore: in illis autem in quibus ex solo tpe dat priuilegiũ plationis: vt est hypotheca ria et in his beneficialib⁹: tunc ille dicĩ preoccupasse qui ꝓ: ius habuit ius purũ vel cõditionale necessitate: vt patet in. l. potior. et. l. q balneum .ff. qui po. in pigno. ba. et ideo in beneficialibus in qbus priuilegiũ imprimitur: attendĩ potius date ex tempore: de ꝑ ea nisi ubi qui: vbi autem vnus habet purum: alter conditionale dependens a potestate bñficiali attendit in preferendo: ita q; prius pruenit ad pacificatẽ iuris de ꝑ ea si ꝓ te. li. vj. Si agĩ ergo de prelationẽ ex ꝓoccupatione duarum: et tunc in expectantibus auctoritatẽ inferioris a papa non dat ꝓoccupatio ante collationẽ: sic q; ante illam nullum pót dari ius ab inferiore: de concess. prebend. .c. ij. Si de ꝓoccupatione respectu duoꝝ expectantiũ a pare cessante negligentia nõ dat ꝓoccupatio ali collatio

nis actum: et discurrendo singula ꝑ quando simul concurrunt prioritas date cuꝫ potitate presentationis: et preferetur ꝑ in data de ꝑ ea tibi: quia. ꝑ o. et hic qñq; concurrit simul potitas date: et in secũdis datur potitas presentatiõis et receptionis: et sic prioritas iuris ad rem: et adhuc prevalet potitas date. ¶ Qñq; simul concurrunt potitas date: ꝛ ꝑ sentatio et receptio ꝓcedit in secundis: et in canonicuꝫ receptio: et adhuc ꝓualet prioritas date. ¶ Aliq; concurrit potitas date ex vna parte: ex altera potitas pñtationis receptionis: et collatiõis: et tamẽ si ante collationẽꝫ ꝓcedit aliqua actus manus afficiens: vel decretum vel ꝓcessus primi executoris: adhuc collatiõe si dat ꝓoccupatio circũscripta negligẽtia. ¶ Quãdoq; nõ ꝓcedit affectio: et tũc ꝓoccupatio dat in collatiõe sola. ¶ Aliq; cõcurrũt duo, vnus ex auctoritate pape: alter auctoritate inferioris: et tunc si agĩ de ꝓoccupatione facienda: ꝓ expectantem auctoritate pape: sola data illarum preoccupat. duꝫ tamẽ preueniat collationem: q; non dat aliquod ius ꝓ inferiorem ali collationem. de ꝓben. bij qui. li. vj. et .c. si postq̃. Si agĩ de ꝓoccupatione facienda: ꝓ expectantẽ auctoritate capituli: aut ligate sũt manus aliquo actu: vel decreto: et nunq̃ datur ꝓoccupatio, nisi def negligẽtia: de ꝓben. si soli. et .c. si caplo. ¶ Aut nõ ꝓcedit actus afficiẽs: et tunc ꝓoccupatio dat per solũ actuꝫ collationis: q; ante nullum pót dare ius capitulũ: de prebẽ. si clericus. li. vj. et .c. ti. si tibi absenti: et hec sufficiant de prio passu principali: simul inclusi duobus vltimis articulis.

¶ Venio ad scõm passum cum gl. relaxetis: sinia lata post appellationem nulla est: ex quo ẽ appellatio legitima: hoc ꝑ de sen. excom. p tuas: de of. del. cum cõtingat: cum si. et de sen. excõ. licꝫ. li. vj. hic dicitur q; sinie debent relaxari ꝓ supponit quid esse igĩ rẽ. Aduerte ad ifam anteq̃ vadaꝫ ad glo. ꝓ parte calimachi qui fuit ꝓmus in data: sinie fuerũt late: sed in illis nõ apparet appellatum: ꝓ parte .ff. fuerunt sinie late ꝓmo: et hic fuit secũdus in data: vnde fuit appellatum: modo ad ꝓma respondet glo. dupliciter. Ꝓ prio q; appellatio capituli nõ fuit legitima: aliquo casu: cuꝫ esset apposita in vtriusq; ifra cõditionali pro aliquo sit scriptuꝫ: ad hoc vt de grauamine cõpeteret exceptio capituli: oportebat conditionẽ purificari: q; alio esse grauata: sed nõ duꝫ aliquem recuperat. agĩ cuꝫ nondum competeret exceptio: nõ poterat appellare: hec ratio non placet: nam saltẽ vnũ tãtum recipere debebant: et ita veritatem ꝓmi in data: ergo sinie late per scõs: erunt nulle si erat appellatum: licet enim non esset ꝓmus receptus: poterit dicere secũdo qd ad te. tu saltẽ nõ habes ius agendi: adhuc ergo possuꝫ grauari: et ꝓ uno qui ante te est: te nõ teneor recipere: si ergo habes aliqd ius agẽdi: et sic appellãdo iuste appellabat: q; enim ad ꝛ libertas ecclesie hẽbãt: nõ gl. dicit so. q; ꝓ supponẽdo q; ab vno executore essꝫ appellatũ: et si ab alio: et ille sinie relaxant ꝺ facto ad cautelã: alie ꝓprie relaxant q; sunt late: a iudicib⁹ a q⁹ nõ ẽ appellatũ: ꝛ nõ placet glo. q; absolutio ad cautelã nũ quã fit quin expiret. ¶ Tu dic q; presupponẽdo q; vtro huꝫ ab executore esset appellatuꝫ dicẽdo q; sententie alterius tantũ iudicia relaxantur: ergo solũ illius qui ius habebat. Si dicas fm vnam opi. q; prior presentans secundus in data ius habebat appellatio fuit capituli quo ad eum legitima: sententie inualide: et ille relaxantur: et nõ relaxantur sententie late per executorem illius qui non habebat ius: et sic ꝓmi in data. Si teneas opi. que est vera q; primis in data ius haberet sententie relaxantur solum ꝓmi in data: et non secundi: quia cum ius non haberet appellatio capituli erat legitima: et ita credo q; hic fuerit: quia a sententijs secundi fuit appellatũ: et nõ a sententijs primi in data: et sic duplici causa tenebant: vt patet ex littera: vel dic q; ambe relaxantur: sed ille que sunt late contra interpositã appellationem ab illo q; ius nõ habebat tenebãt: et sic relaxant de iure: et ꝺ facto: hẽs modo veritatẽ quelibet est bona: et no. q; verbum idem ad diuersa relatũ propriꝰ et ipropriꝰ tenet: et vi.

nersim de intelligit: ad hoc. ff. de ſen. excó. iter alia: ſz huic obuiat q: ãbe ſentẽtie tenẽt: nã capitulũ nó pót ſe ó fendere ex eo q impugnat: vt i regu. iur. ſz ex eo ó regu. iur. lib. vj. ſz ex quo impugnabat primos in data: & ſibi non proiudicabat non poterat ex hoc defendere aduersus ſecundos: & ſic indistincte quo ad vtrũq ſe iniuſte defendebat: igitur vtraq ſententia debebat valere: dic q ex eo q quis impugnat immediate ſe quis defendere nó pót: hic nó ex eo ſe defendebat contra ſcõm ſed ex delicto ſurrepti cõtra ſcõm & ſuper illo ſe nó fundabat: vel hec exceptio é odioſa ideo ex facto alieno nó competit: vel quãdoq impugnãs ius certũ: & ex illo quis ſe nó fundat vt in cõtrario. ¶ Quãdoq ius dubiũ & tunc impugnando ex tali: bene poteſt ſe fundare: ene illaqe tur fm Cõpo. allat. ff. de excu. tutoz. l. i. §. i. & cle. vt lite pendẽ. ſi duobus. v. ſin vero alteri. ¶ In tertio dic q ex ſcõ q quis impugnat cõtra eundẽ ſe nó iurat: ſic loquit: alt. in cõtrariũ: ex facto q quis impugnat cõtra tertiũ bene ſe fundat vt hic: ratio quia hec ipugnatio velut confeſſio nullitatis actus preiudicat inter eoſdẽ: ſed non inter diuerſos: & q contraria quis poteſt in diuerſis inſtantijs & contra diuerſos allegare. l. pompo. §. ſz nec impuberis. ff. ó inoffi. teſta. & hec ſufficiant pro cõi lectura huius. c. Compo. hic multa alia tangũt que non proſequor: quia ſtudẽda ſunt in camera.

Antonius de Butrio.

De audientiam.

Iſtud etiã é forte. c. & breue: hoc dicit. Si habẽs papales has ad bñficia eis renũciauit ꝓpter ãnuã pensionẽ nó valẽt ſe quas poſtea ad beneficia hoc tacito impetrauit. hoc dicit. ¶ In prima facti narratio. In ſecũda pulſio: ubi fratrem tuum. ¶ No. ex decre. q ſicut neceſſe eſt facere mẽtionem de beneficio ex vi primi & ſecũdi conſecuto ita eſt neceſſe facere mentiõẽz de pẽſione aut beneficio locoillarũ cõſecuto. ¶ No. ſecũdo q ſi tales ad beneficia tanq̃ ſpiritualia ſint: licita videt cõmutatio. ¶ No. tertio q licita videtur renũciatio ſi tarum cum pacto conſequẽdi aliud bñficium compoſitiõis cã: ſeu vi compoſitiõis. ¶ No. hic q cõſtitutio antiqui iuris declaratoria reſpicit ꝓterita. ¶ No. ex ſi a q ꝓceſſus habuit: per ſi as ſurrepticias eſt ipo iure nullus: & pót detecta ſurreptione qñcũq revocari. ¶ Et verum° ad declarationẽ materie dicte. Querit põe q papa mandat alicui ꝓuideri de beneficio: vſq ad certã ſũmã an ꝓuideri poterit de pẽſiõe: dic q nó: nisi aliud in ſi is exprimatur: vt in. c. ꝙuis. in primo. ff. ¶ No. de preben. lib. vj. ¶ Querit que eſt ró quare papa mãdat ecclie ſi vacãti: dic fm doc. q cum per ſi as conſequi potuerũt quo ad ipſarum ſufficientiam ſufficientes prouiſiones perinde eſt: ac ſi ſuiſſent aſſecuti: ar. l. q actionem. ff. ó reg. iur. ¶ Imputẽt ergo ſibi cum p eos ſteterit. ff. de reg. iur. q quis: & in regula damnũ: de reg. iur. li. vj. vide cum iudicẽ tanq̃ bñficium habentes: ſup alio impetrare nó poſſũt: hic habemus duo Primo renunciationẽ: p pẽſione cõſequenda. Secũdo ipetrationem icõam ex tacturnitate plurũ nullas detectas & vitra hoc ex ea ꝓceſſum annullatũ. Ad primum videtur cum gl. n. q hec renunciatio ſi arũ: non valet quaſi ſymõia ea: p penſione q tam in tollendo: ſicut in creãdo iure ſpirituali: debet ceſſare omnis pactio: & omnis cõuẽtio de aliqd dando: de pactis. c. ſi. q. ij. quãpio. So. Quãdoq deducitur in pactum vel cõuentionem: aliqd contra vel preter ius in creando vel tollendo ſpũale: & tũc inducit ſymonia: vt in ꝓrio. Quandoq deducit in pactum aliquid conſonũ iuri cõmuni: & hoc nó inducit ſymoniam: q: ꝓpter curſum iuris ſz deducere in pactum q alẽ nó liceret. ff. de elec. ſignifica. ſti. riii. q. ij. eleuteri°. hoc aũt de iure q renũciet bñficio ſiarũ: ſi vult habere bñficiũ pót deduci in pactũ: nam etiã ſi ex ſi is. habuiſſet beneficiũ potuiſſet dduci i pactũ: vt illi renũciaret: ſi vellet aliud ꝓſequi: q: ꝓp incõpoſſibilitatẽ nó poſſet aliud habere: niſi illi renũciaret: de ꝓben. de multa. & c. cum

nõ ignorẽs. ¶ No. hanc glo. Idem glo. de cõſti. cũ. M. in verbo peruerent: de reſti. ſpo. olim in glo. ij. ibi de pbẽ. ſignificatum. & c. relatus. de elec. ſignificaſti. c. di. §. i ea gl. ij. viij. q. iij. in ſumma: vbi p archi. plene. ¶ An debitus ex ſtatuto ꝑticulari poſſet deduci in pactum dixi de cõſti. cuz M. Fallit in caſu electiõis ſepulture: vt no. gl. ó ſepul. c. i. li. vi. vbi non pót deducere in pactum: etiaz q eſt de iure: & hoc eſt qñ lex notat vicium in expreſſione. vide in dicto. c. i. in glo. ſup verbo eligere: vel in verbo apud quos: & qñ no. ó pben. relatus: & vide ad predicta. c. i. per Jo. viij. q. iij. in ſumma: hec vera qñ obligatio iuris eſt ꝓcedens efficax ad agendum: ſecus ſi ale nó eſſet efficax: glo. Jo. xx. di. xxiij. q. iij. c. i. doc. ó vſurie cõſulunt: ſup gl. ij. vbi nó eſt licitũ ius tuũ deducere in pactũ: vt teneat rẽtũdẽ mutuare in cãu q egeat. So. nó placet q: non eſt licitus renunciare beneficio vt pecuniam conſequat: & temporale: nec hoc ó iure eſt manifeſtum ius reſiſtit: vel pót dici q ſymonia fuit fm glo. q hic ſi negat. ¶ No. bene ſi eius arctat impetrans ad faciendam mentionem de beneficio quod obtinet iuſte. Ita & de beneficio quod obtinet iniuſte: q: melioris nó debet eẽ ꝓdicti mis ẽẽ. ad hoc de pben. cuz q. li. vj. ¶ Vel dic q nó fuit ſymonia: q: nullum habuit ius ſpãale tñ ſi re q: ſe ſunt qd ſpirituale róne contenti. de pac. cum pridez: dic fm doc. q ſi ex pactióe ꝓcum: ꝓ aliquo temporali fit renũciatio cõmittit ſymoniã. Si vero ex iudicis officio mediantibus bonis viris fiet renũciatio putet: detur aliquod tpale nó eſt ſymoniacũ: vt colligit de renũti. ſane. & c. venerabi: & de pac. cum pridẽ. Si vero bñficium ſpirituale aſſignat: ſic q ex pacto renũciet non committit ſymoniam: q: ad hoc tenet: & tacite i eſt: & permutant ſpiritualia: de rerum permu. ad queſtionem. ¶ Ad fm cum glo. vltima: videtur q per litteras ſurrepticias habitas ꝓceſſus ſit validus: niſi opponatur: ad hoc ſupra ee. no. multi. vbi erat aliud vicium: confirma. quia libertas data per falſos coduciſſos valet. ff. de ma. teſta. l. cuz ex falſ. & legata preſtantur: ſz teſtamentum ſit falſum: vt. l. ſi. ff. de heredi. inſti. melius q ſit aliquid. &. c. fm aũt: & plerũq; & c. ceterum: quia in primis validantur negligentia: ergo ſunt aliqui in tertio oportet q citatus vadat allegaturus priuilegium. ¶ Preterea exceptio obmiſſa ante ſententiam non poteſt opponi poſt ſentẽtiã: q: vt ſcunt & ſibi imputet: vel ignorauit: & nó retractat ſilia ꝓtextu ꝓbationis nouiter repte: de re iudi. cum iter. & c. ſicut. Sed hic aſſumit allegationes ꝓ & contra: an ꝓceſſus habit° per ſi as ſurreptitias ſit nullus ipo iure: an annullãdus: & arguit primo q poſſit retractari abſq; aliqua alia oppoſitione & appellatio ꝓ eãm iur. ca. ſ. & c. cũ dilecta: & c. conſtitutus: de re iudi. cum olim. ¶ Confirma. q: per tales ſi as nó ipſum fit iuris dictio: ergo quicqd ꝓ tales ſi as factũ eſt nullus eſt per qõ ꝓcludi videtur q ꝓceſſus eſt nullus: & poſſit revocari etiam poſt ſniam: nec obſtat q exceptio poſſit opponi poſt ſententiam q: verum eſt qñ nó reddit iudicũ retro nullum: alẽ pót: de ꝓcu. in ſi a. de ꝓba. iz cauſam. Sicut enim replicatio qñq opponi poteſt poſt ſniam: vt. l. i. §. quelitum. C. de annali ex cep. ergo & fortiõs exceptio: ad hoc de re iudi. ad ꝓbãdũ de ſpon. impu. ad diſſolendum glo. circa ſtatu materiaz dicebat. Jo. ponit opi. Prima eſt q ꝓceſſus nó ſit nullus habitus per ſi as ſurrepticias: imo valeat & teneat niſi ſit exceptum appellatum: aut per viã reſtitutionis retractatus: & hec fuit opi. Jo. dicit tamẽ q per viã reſtitutiõis retractabitur: & hanc opi. tenet. Poſti. in ſũma qui dicit q retractatur ex clauſula generali: & hoc tenet in. §. ob gfam. v. ſz nunqd. ¶ Secunda opi. q ſe ſunt nulle & nulla cõferatur iuriſdictio: ideo ꝓceſſus p tales ſi as habit° eſt nullus. ¶ Tertia opi. que cõcludit q aut ptes cõſentiũt q per ſi as ſurreptitias ꝓcedatur & valet ꝓceſſus: aut ptes non cõſentiũt: ſz excipiunt & nó appellãt: & in ea pte ſentit glo. q poſt exceptionem non valebit ꝓceſſus in alia: q valebit: niſi appelletur vel ſupplicet: aut eſt appellatũ: ſz nó exceptũ in principali

e tunc aut sciuerũt exceptionẽ sibi cõpetere:e nõ opposue
runt:e etiã in cã appellationis:e non potuerunt opponere.
¶ Nota.glo.q̃ vbi dicit q̃ nõ oppositũ opponam in cã ap
pellationis est verũ quando exceptio dolose:e scienter non
obmittit:sed ignoranter al.si sciẽter nõ opponit:cõcordat
glo.de re iudi.inter monasteriũ. ¶ Item no. q̃ exceptio
dilatoria potest in cã appellationis opponi.quando igno
ranter est obmissa in pncipali sic limita.c.in nostra:de.pcu.
ita demũ:ad hoc ꝺ excep.pastoral. ¶ Quarta opi.vt dña
sit inter litteras ad beneficia:e alias lras in lris ad lites va
lent nisi opponat:e appellet:e si cõsentiant valẽt e non põt
appellari:e ita,processus in bñficialibus aũt ,processus nõ valet
sine cõsentiãtibus nõ ptes:e hoc q̃ in talibus vicium nõ est
p ptes remissibile:si enim aliqs habz lras non fcã mentiõe de
beneficio a parte nõ pendet dare nec vel dispẽsare:ita a pa
pa:nõ ,processus retractat ex talibus lris:q̃cunq̃ cũ bñficiũ
nõ possit sine canonica institutõe teneri: sin gl. aut ,processus
est habitus p surrepticias in alio casu q̃ in bñficialib⁹ vbi
p eas,pbatur q̃ tollere dependet a pte partium:vt,est:q̃
forte totum est ius ptium:e tunc valet ,processus p tales litte
ras:ex quo partes cõsentiunt:e sic põt intelligi hec materia
residet ergo glo.q̃ in beneficialibus ,processus habitus p lit
teras surrepticias hoc cõpto non teneat e retractet: nec in
talibus sinia iniusta transit in rem iudicatam:assignant cãm
q̃ in talibus beneficium teneri non potest absq̃ canonica
institutione:e vicium tollere non relidet a partium pte:si
enim habeo aliud beneficium:e impetro secũdum non fa
cta mentione de primo:a potestate partis non pendet face
re q̃ iuste tenẽã:sed a potestate superioris dispẽsant.l. vel si
tulum iustificantes:q̃ acq̃escere lris:e sententie p partes
non iustificat,processum:nec facit sinia transire in rem iudi
catam:nõ tñ apparet quõ retractet:an q̃ sit nullus:an q̃ in
talibus sinia non transit in rem iudicatam:an alijs a benefi
cialibus bene tenet q̃ sit p litteras surrepticias si tacite vel
expresse littere approbent ex quo vicius p partes est remis
sibile sinia transit in rem iudicatam:e dicit glo. q̃ ex eo pre
textu:non põt appellari. ¶ Hic videnda sunt duo. Prio:
an,processus p litteras surrepticias habitus sit nullus an ex
ceptõis ope.annullãdus. Scõo an vbi aliquo casu ,processus
est aliquis vel posito q̃ essz aliqs in aliquo remedio posse
retractari. ¶ Ad pnum an,processus habitus p litteras sur
repticias ipso iure sit nullus:dic quando q̃z contra litteras
obiicit vicium falsitatis vere aut presumptue:e hoc vitiat
ipso iure.ẽ.e.cum dilecta:fm vnum intellectum:de cri.fal.
p totum:de confir.vti.vel muti. porrecta:de capel.mo.c.ij.
cum fi.declaratum est. ¶ Aliq̃z obiicit vicium obrepti:e
idem declaratum est.ẽ.e.cum dilecta:fm alium intellectũ:
q̃liq̃z obiicit vicium nimie generalitatis:e hoc vitiat ipso iu
re.ẽ.e.ad hec. ¶ Quandoq̃z obiicit vicium latinitatis:e
idẽ.ẽ.e.ad audientiã. ¶ Aliq̃z obiicit vicii defectus for
me a iure date. Idem.ẽ.cuz odi. ¶ Aliq̃z obiicitur vici
um psone impetrantis:e tunc si excõicatio:idem de Rptis
c.i.li.vj.si defectus mandati:dic vt.ẽ.e.nõnulli.Leo.ex par
te decani. ¶ Quandoq̃z obiicit defectus impetrationis:
ad locum nõ debitum: vt q̃ vitra duas dietas:e sua.ẽ.eo.
nõnulli:in pn.e.e.fi.nuncz ad fi. ¶ Quandoq̃z obiicit de
fectus ptãtis agendi:in medio ipetrante:e non vitiat datis
habilibus enormia.l.vniuersis.C.de pci.impe.of.no.ẽ.e.
nõnulli:nisi cã esset excõicatio:de pba.post cessionez:e no.
de Rpti.c.i.li.vj. ¶ Quandoq̃z obiicit vicium surreptio
nis:e si causat a cã funditus annullante:adhuc vitiat ipso
ipre.ter.e glo.de Rptis.c.i.lib.vi.de offi.vica.sua nobis.
¶ Si non causat a cã funditus annullante:e tũc in primile
gijs surreptio vitiat ipso iure.dictum Inno.de Rptis cum
dilecta:e de Rptis.sup litteris:in glo.fi.ad hoc:de confir.
vti.vel inuti.ad nfraz:e c.fi. In lris dispẽsatiuis ad bñficia
idẽ:de fi.pref.e.ij.li.vj. Idẽ si ad actũ alterius.de fi.instru.q̃
sup hic. ¶ In bñficialibus Rptum quo ad gñam vitiat

ipso iure:de pben.si motu,pprio.li.vj.de Rptis:suscep tum
.e.li.ẽ.e.cõstitutus:de cõcess.pben.cum nostris:quo ad da
tionẽ executoris:e ,processum p ipm habitum:e tũc aduert ẽ
dum q̃ executor recipit mixtam ptãtem fm q̃ elegerit:bz
enim ptãtem executoriam:e ptãtem iurisdictionalem:po
testionalẽ fm quod eligit fingit datus:e in pma est acces
sorius:e in secũda non:põt enim assumere partes iudicij. e
partes executoris:vt no.de presump.c.fi. e hodie p glo. in
cle.i.de officio e ptãte iudicis delegati:e fz quod elegerit
fingit datus:simile q̃ dicimus de arbitratore: q̃ est datus
arbiter:e arbitrator.Ꝺe iureiurã.quintaualle:p Inn.illo
primisso dic si assumit ptes executoris:,processus est nullus:q̃
hec potestas accedit ad gratiã nullam:e sic vitiatur ad vi
cium illius:de reg.iur.accessoriũ. li.vj. ad hec sufficiãt tex.
ẽ.e.constitutus:de cõcess.pben.cũ nr̃is:e hic:e de dolo cuz
olim. Sic ẽtelligo Jo.mo.de fi.pse.ij.li.vj. Si assumit p
tes iudicis:q̃ põt:vt no.I.de psump.vndiũ:e in cle.vnica.ꝺ
of.del.e de eo:vt ꝺ iudice iudicat:vbi ,processus valz nisi
opponat:vt dicã.I.de cõtentiosis:nec surreptio infringit in
cõtentiosis sicut:e ita censet:assumit locũ contentiosorum:
ergo e vires. ¶ Reducta,procedit: vt ,processus habitus sit
nullus:vt in casu.ꝺ.posito nisi a cõsensu ptium tacito vel ex
presso validet:quo casu quãdq̃ tacito cõsensu ptiũ validet
dic q̃ si vicium non est p partes remissibile nõ valet: vt dicit
glo.hic vel saltem non sit q̃ possit retractari. Si vicium est
p partes remissibile:vt q̃z impetrauit:non facta mentiõe de
numero:vel al.sunt surrepticie:dicit Inno.ẽ.e.ad aures:e
Compo. hic: q̃ si suscipientes:e parentes mandato sciunt
ima e factuz e recipiunt:e valet receptio: q̃ intelligit nullũ
Rptum si opponat ex quo surreptio trahit originez:ex cã
fundata sup eor fauore: simile in.l. filio.ff.de iniusto tes.si
ignorant factũ:sed nõ ius non valent:q̃ deficit cõsensus in
ignorante. Si ignorabãt iura:sed nõ factum:e tz Inn. q̃ va
let receptio:q̃ imputent sibi cũ iuris ignorantia eos nõ ex
cusãt:e habent,p scientibus:sed forte excusabit iuris igno
rãtia:sicut dicimus in progatõe:vt no.ff.de iurisdic.om.iu
di.l.si p errorẽ:maxime q̃n tãgit ecclesie p iudicũ. Si lre
sunt cõtentiose:surreptio nõ vitiat ipso iure:sed ita demum
si opponat:e hoc est verũ etiã in dolose impetrat]. vt dixi
ẽ.e.cum:e est nõq̃ strictius agit in bñficialibus q̃s cõtẽ
tiosis:de pben.quãuis.li.vj. agit agilius corrumpit.C. ad
velle.l.antique.ff.de testa.mili.l.cuius milit].§.i. Item con
tentiose sunt stricti iuris adeo stricte in illis agit:e opposita
bona fides nõ sic vitiat:beneficiales aũt bone fidei tantoq̃
in eis ois puritas adesset:e ois malitia abesse vz:mala fides
ergo opposita plus vitiat:ad hoc.ff.de dolo.l.eleganter cuz
sua materia. Itez vt dicit Jo.mo.de fi.pse.ij.li.vj. metus
reuerr inficit ipso iure pnissum.ff.quod metus cã:p totuz
I.quod metus cã abbas.cuz in actum quo exigitur libera
voluntas:e exuberantia bone fidei inficit ipso iure.ff. quod
me.cau.l.si mulier.§. si metus.I.de spon.cum locuz:ita erit
e hic. ¶ Contentiose non sunt nulle:sed sic lre ad bñficia.
Item plus inficit:q̃ in beneficialibus creatur ius agendi.
magni pndicij in contentiosis tñ ius quod est vilinctum
e in vsdo discussore nõ est magnum pndicium. Itez pmo
casu vicium respicit pncipiũ e originem iurio. Scõo non
e plus inficit vicius originis q̃ accident]. Itez in lris de iu
stitia pncipalis est index:e hic nõ est in dolo in lris de gra
tia pncipalis est pars impetrans gram suscipiens:dolus p
tis inficit plus q̃s dolus tertij:vt.l.eleganter.§.nõ solum.ff.
de dolo:fm Jo.mo. Item lras ad bñficia mouet gra:cui
magis opponit surreptio e fictio:in lris ad lites mouet ri
gor iustitie:cui tñ non opponit surreptio. Ex his decidit
q̃s valet exceptio surreptionis opponi.in casu in quo dixi
,processum nullum:potest q̃cunq̃:q̃ hec est de exceptioni
bus reddentibus iudicium retro nullum: de pcur. in nra.
In casibus aũt vbi ,processus est aliquis:tunc si erit finitus:e
non est aliquo remedio rescissionis rescissus sinia nõ potest

retractari:nec pcessus:saluo nisi exceptõ cét obmissa igno rantia facti probabilis:quo casu satis credo q̃ penitra esti tutione ex clausula:si qua mihi iusta cá esse videbitur retra ctaretur qó est actum:t sic potest intelligi gl.hic t hoc vbi apparet grauis p hoc lesio si est finitus: t in aliquo remedio rescissiuo retractuat:t tunc pót seruari glo.hic q̃ si scié ter obmiserit non possit si ignoranter illaz opponere possit t sic tempera.l. per hanc decre. t.c.fraternitat. de testi.

Hoc dicas verũ in litteris aũt ad beneficia pót etiam post lit. cótest. oppon. vt pemptona. Juxta no.hic p doc. vt in c.cóstitutus:t.c.sup litteris.ẽ.c.t no.ſ.e.i. de lit. contest.li. vj. ¶ Si autẽ processus est finitus dic q̃ surrepticio semper pót:t ds opponi ante litis contest. post aũt litis contestatio nem nó posset opponi nisi forte ignoranter obmisiſſz:t iu raret se postea scisse:de except. pastoralis:an aũt de eo qó tacitum est possit opponi:t quádo ad processum:t qñ ad me rita:dic per omnia:vt dixi.ẽ.c. super litteris:q̃ hic supstitue reputãt doc.t ibi habes dñam que est inter beneficialia: t ad lites circa tacitumitaté iur. pemptorij: quá etiam repe tunt doc.hic t habes.ẽ.c.cũ ordiné:t.c.cóstitutus t.c.fi.ẽ p sump.t.c.i. de lit. cót. li. vj. ¶ Dicito ad ſz in casu quo processus est aliqs:vel tenẽdo q̃ sit aliqs si sit inustus vt surrepticius aliquo remedio possit retractari: dic vt in contentioſ vbi est finitus nó pót retractari:nisi p appellationé vel restitutionez: in beneficialibus aũt duo sunt videnda. Pmo an sniа in talibus transeat in rem iudicatam. Secũdo dato q̃ nó trãseat:t vbi non transit quo remedio retractet p qó videt q̃ in aliis sententijs que nó trãseunt in rez iudi catam. glo.hic velle videt qó sniа non transit quin possit re tractari:cum in beneficialibus ius tenendi nó pédeat a par tium ptáte t consensu a quo p sensu surgit tranſitus in rez iu dicatã:vere iudi. qó ad cósultationez simile q̃ dicimus in matrimóiali:de sen. vere iudi. latore t cósanguinei:vbi gl. t q̃ matrimoniũ spũale t carnale equiparant. de trãsla. p la. p totum. Idem Inn. ẽ.c. cóstitutus:t.c. ad aures:de re iudi. cum Bertoldus in verbo cócessimus:de dolo cũ olz in glo.pe. ¶ Idez no.de elec.q̃ pp glo.de cónce. pben.c. .ij. tenet q̃ transeat. Idem Jo. xxiv.q.ix.c.i. t est casus. ó elec.cum dilecti. ¶ Hic si sic ferẽ sniа q̃ vicium sit p ptes remissibile:sententia transit in rez iudi. vt si feratur inuite contra beneficiatum: vt a beneficio amoueat: vt hic sen tit glo.Si vicium sniе nó est p partes remissibile: t tũc aut dubitat an transeat ad ꝓximum ptis aut ad ꝓximum iudicis:aut ad ꝓximum tertij:si ad primum ptis de quo ad hoc:vt ex tradat:q̃ potestas retractãdi ne intrecói transit in rem iudicatam:q̃ in hoc agit de tollẽdo mas par tis:qó est remissibile:t hic est casus ppius:de elec.cũ dile cti:dicit tñ Inno.ẽ.c.ad aures:qó non trãsit in rem iudica tam:quo ad finem retractãdi:p viam denuntiati.euangeli o:de iure utrũ.quem admodũ:t hoc tenet Inno.ẽ.c.ad au res:q̃ ponit Jo.an.hic:t Cópo. ¶ Si quert an trãseat in rem iudicatã q̃tum ad ꝓximum iudicis vel sup̃ioris: dic q̃ sniа in beneficialibus nó trãsit in rẽ iudicatã: quin possit inquirere iudex an iuste teneat:vt no. Inno. de accu. ad pe tionẽ sine in interlocutoria:no.de ap.cũ cessante:q̃ nó pen det a ptium ptáte facere q̃ qs iusto teneat titulo:t q̃ si sniа non transit in rem iudi. vbi agit de periculo animaz rum:vt in cá matrimoniali forum:vbi agit de periculo mul tarũ:vt no.doc. de concess. pben.c.ij. oportet tñ q̃ in tali re uocatione p viam denuntiatõis fiat mẽo de talibus lris t ꝓcessum ipse tñ iudex poterit retractare si visus sit in eũ có sentire:t sumus in casu vbi posset dispensare:ar. de cle. con iu. diuersis:t quod ibi no. Item nec ibi pót dispensare:vbi diu stetit in bñficio vt sniе:ipso sciente:t patiẽte:de bis que si. a ma. p.ca. ex one.t no. Inno. de pcu. ex infamatione. de offi. ordinarij. li. vj. ¶ Ho. archi. t ponit glo. in re. i. de re gu. iuris. li. vj. t Hosti. de symo. ꝛz Ely. qũo autem ad ꝓxi dicium tertij:si venit róne ꝓximi interesse nó ꝓiudicat: p re gulam:res inter alios acta rẽ. quod credo qñ ignorauit ó accu. de his cum ibi no. si venit róne publici: t tunc de hac iudicari ds:vt de actóe popularí: t sic seruãda est distinctio .c. de his cum glo. q̃ repellit nisi doceat de collusione: ad hoc glo. de elec. cum dilectum verbo iudicatum:no. doc. ó elec. q̃ sicut:t.c. cuz vinton. glo. de elec. cupientes. ſ. cæterũ in glo. ẽ. verbo nullũ iudicium:de elec. dudũ. in verbo cósti tutus:t glo. in cle. cóstitutionẽ:de elec. ¶ Ad secũdũ quo iure sniа que nó transit in rem iudi. retractet:qñ p iudicem retractat retractabit officio nobili iudicis: de quo de offi cio ordinarij. li. vj. si a pte denuntiatõis impetrat officiũ iu dicis:de colluſi. dere. c.i. vbi aũt eo solo retractat:q̃ nó trãsit in rẽ iudi. dic qó retractabit ꝑm aliquos p viã q̃rele: vt dicit glo. de of. ordi. ad repamédã:gl. q̃ p viã nullitatis. de resti. ispo. ex pte. Ho. in gl. fi. Jo. dubitant plene. xxiv. .q.ix. i fina. vbi sentit q̃ via restitutõis:ad hoc .c. ex lris. de resti. in inte. dic q̃ si vult reintegrari ad ius:t instãtiam: opus est restitutõe: vt dicto .c. ex lris: si vult tñ redire ad ius:tũc pót p viam querele: t etiã practica est bona de via nullitatis:q̃ ex quo sniа nó trãsit in rem iudicatã:dicens ꝛz eam ostẽdit ipsaz nutrire peccatũ in quo nullũ vinculũ va. .at: t sic pót intelligi .c. Anto. de Butrio.

In nostra. Jo. cal. hanc decre. cómẽtant solẽniter valde t q̃ ibi adn. tacta frequenter tanguntſ: ideo ꝛz non consueuerunt sequi cómenta in legẽdo tñ succincte t substantialr sequor pro modo cócinne tradẽ do:t breuiter dicit. Receptus p lras apostolicas:ꝛz p ben dam expertus si ei p litteras secũdas:hoc suppleantes in alia eccliа puideri mãdet eis potiri non ds. b.d. ¶ In pri ma themate:ex quo surgit qstio. In scõa ponit mandatum: t scõa principalis diuidit in duas. In prima facit quod est di ctum. In scõa mandatũ determinat:ibi mñi. Jo. an. dicit q̃ cómunis est diuisio: secunda principalis ibi mãdamus. Alio Anno sic diuisi. in prima themate:ex quo surgit qstio:ibi mã damus solut:secũda facit duo:prima mãdat:scõa mãdatuz determinat ibi nisi. Multa tangit hic cal. circa verba que sunt potius ad ornatũ:nó mistã. In ter. ibi lras. An gñaliter gras possit ꝓbari sine lris:t an si ante cósumationé lre expiret papa:grata extinguat:vide in ꝓbemio. vj. sup ver bo trãsmittimus:dicitñ hic Jo. cal. q̃ Cópo. ẽ.c. sup lris tenet q̃ lra habeat loco tituli in bñficialibus seu bñficiis: hoc ponit Jo. an. sup̃. e. ad audientiam:t ró:q̃ sine canoni co titulo nó pót bñficium obtineri:de ꝓben. dilecto. Re gula prima:de reg. iur. li. vj. ergo ꝓbata ipsa lra surrepticia tituli mediãte qua daf titulus nó pót dici canonicus: ar. l. sed t si. ſ. patronũ:t de in ius vocan. l. i. ſ. i. ff. de rebus eo ruz q̃ sub tu. vel cu. xviij. q. v. nec qz. xvj. q. iij. sacerdotes:de elec. qualr cũ si. ¶ Recitat archi. tenere de lit. cóest. c. i. li. vj. q̃ lra habeat ꝓ titulo in collatione facienda nó tã scãs qua collatus est titulus:nó cónce. pbẽ. c. fi. li. vj. t titulus sine aliqua traditõe cónert:de ꝓben. accedens:t de ꝓben. tibi li. vj. t facit:p Inno. e. ii. t. c. inter cetera: de ꝓben. t per Cópo. de ꝓth. cuz. Ho. qui dicit q̃ lra habet pro titulo in collatione:non in tam scã in qua titulus est collatus: sed in collatione facienda: de concess. preben. c. fi. lib. vj. fit enim gratia sine lris:t semper lras ꝓcedit:vt no. ꝑ Inno. in c. ſ. e. cóstitutum:t dicit archi. q̃ littera est titulus remotus nó immediatus simile:qó no. in. i. C. per quas pso. de li. ob. c. ij. ¶ Hoc reprobat cal. dicẽs q̃ in gratia etiã faciẽda lit tera nó bẽtur loco tituli:nec mediatum nec immediati:q̃ sicut collatio verbalis est titulus p q̃ acquirit ius in re:vt est ꝓ dictum:sic in faciẽdo mãdatũ verbale de cónferẽdo est ꝓ cipuus titulus:cuius vigore cópetit imploratio officii ipsius mandatarie:seu executoris pro ipsa collatione faciẽda:q̃ collatione facta:pfectus est titulus p quem acquirit ius in re:t sic littera facta sup collatióe ꝓbatus est titulus:ita lra collatóis faciẽde est ꝓbatio ꝓncipij: sed nó est titulus me

diatus vel ĩmediatus sicut alibi dr q̃ in ẽntibus q cõtra
contrabuntur scriptura nõ est contractus: sed ens. pbatio
nt. l. cõtrahit. ff. de pignori. ¶ Hec ergo q si attendit lite
ra materialiter ipsa non est titulus eius remotus propue: ꝫ
est pbatio titulus: attenta eius forma conciliatiue: et extrinse
ce sicut: et carta testamenti non est propie testamentũ cũ sit
q̃dam intellectuale: vt dicit gl. in. l. a. ff. de testa. ¶ Si at
tendit ipsã lfam rõne cõtenti intellectualiter ipsa est titulus:
et nõ est ĩm naturã cõtenti: aut enim lfa in se cõprehendit to
talem uris collationẽ: et tunc si papa gratiã facit in forma
lfarum: et in qua cõ stilo: lfe effici solent: credo q scriptura
sit de esse: et tunc effectiue: lfa est titulus de esse enim gratie
est littera: ex quo sic habet stilus: unde non valet gratia nisi
ad sit scriptura: vt no. glo. de cens. c. a. li. vj. vbi glo. ponit ca
sus: ad quorum esse exigitur scriptura: et hec procedunt te
nendo secundũ curiales q littere sunt de substantia gratie
sicut in ẽntibus in scripturis: de quo p archi. in salutatione. vj.
¶ Conseruatiue aũt nõ est ipse titulus: nam creato titulo
collationẽ semel de lfis cõstito hec collatio conseruat sine
lfis: nõ si pderet lfas nihil boni⁹ valeret gra: vt ps de pui.
quum olim essemus, dum tamen probaret q papa hãc gra
tiam p litteras fecisset vt ibi. ¶ Quando q rõne cõtentus
nõ pficitur nec trãsfertur tale ius: et tunc lfa non est titulus
nec cã effectiua nec ĩmediata: sed est quedam cã mediata
et pambula ad titulum necessaria: q titulus format p col
lat. impulsam a litteris. ¶ Aut ergo deuenit est ad cãm
mediatã ad translationem uris: et titulus nullatenus ex lit
teris dependet: imo dr extrinsecus ex lfis: ex. est clarus ũ
gla. j. de renunc. j. in. c. fine: hinc est q tũc ad pdmones: ꝫ
de renunc. litterarum: non perdit titulus: vt ibi text. et gl.
¶ Ad nondũ est totaliter translatum: et tũc littera põt di
ci loco tituli habitus et potẽtia: q cã est potens ad titulus p
ducendum: sed actu nõ: ex quo nondũ pductus est pro ti
tuli: littera ergo tũc stat vt dña pregnãs: et si lfe eõtinẽt col
lationem canonicatus: dicit magis ꝓpinqua ptui. adeo q
pfecta dicitur gra iam quasi habet in ventre formatum ti
tulum: de pben. sicut. li. vj. Si autem nondũ est collatus ca
nonicatus littera pregnans est: et concipit: sed nihil est for
matũ: sed adhuc est in fieri forma et gra: et p tãto adhuc nõ
dr habere titulũ: imo nec gra dicit pfecta: ꝫ in fieri: de off.
dele. si sup gra. li. vj. et habes an lfa sit loco tituli: vel non et
quõcunque hoc p gen. in cle. litteras. e. ti. ¶ No. q negatiua
anteposita signo uniuersali: equipollet ꝯdicto: unde nõ
obs. i. q̃dam nõ et nõnulli. aliqn fic. xxxvij. di. non omnes:
allegat cal. alias concor. ¶ No. secundo textum in certo
si. q valere videt impetrato plurium lfarum: ab eodẽ ad
plura beneficia eodem instãti: vel in diuersa dat. uos⁹ lit
teris pendẽtibus: et nõdũ ceptis nec exercit. ita tñ q ex al
teris recepto alie expirant: sed de hoc: dic vt j. dicas: et sic vi
detur q littere plures nõ inficiunt ex solo impetrationis actu.
sed solum ex usu. ¶ No. q receptus in canonicũ nõ dr ec
clesiasticum beneficium cõsecutus: ls gra perfecta dicatur:
de pben. sicut li. vi. ¶ No. hic fin eundem: q aliud est ipe
tere: et aliud molestare: ex impetere notat actum iudicialẽ:
pe cã pos. cũ ecclesiam molestare extraiudicialẽ. Ad primus
allegatura: que dicũt quem absolui ab impetitione: de cã
pos. cum ecclia. de pulic. accedentibus cum si. ad secundũ
alla: de spõso. dilectus. ¶ No. q secũde littere nõ facien
tes mẽtionẽ de primis: et receptione nõ valent: arctat ergo ad
faciendã mentionẽ: de litteris et processis ex litteris secuto: si
cut in cõtentiosis. ẽ. e. dilectus. j. de reiudi. cũ iter monaste
riũ: et no. q mentio dr esse spãlis: et expressa nõ sufficit ergo
generalis: de ℟ pt. suscepturn: et. e. cũ aliqn bna. li. vi. et sic
in cõtentiosis. j. de dolo: ex lfis: habetis notabilia. ¶ Ve-
niamus ad declarationẽ materie: et pcedam hoc ordine: q
obmissis captatis oppositionibus: quas olim captabãt anti
qui cõmentatores tollamus uilia: et pced̃ primo opponen-
do scõo querẽdo: et primo expediã contraria glo. deinde

descẽdam ad questionem. ¶ Opp. inuit decre. q data i
peratione plurũ lfarũ in diuersis ecclesijs: q si unũ alteri⁹
ex eas recipit alle valẽt: et sic scõe q̃buscunq; ille vallent: vi-
detur: q indistincte ialtẽ scõe nõ valeãt: q: scõe et post primas
nõ facientes mentionẽ de primis sunt inualide: vt in. c. cete
rum. ẽ. e. ti. de offi. del. ex pte. ¶ Glo. prima assumit duos
casus. ¶ Primus: q̃n prime et scõe littere impetrant ad di
uersa bñficia: supposita ualiditate primarũ: q aliud nõ sub
est vicio: et tũc lfe nõ sunt nulle: sed deducunt in pẽdenti vt
si recipit p primas ille valẽt: et scõe repelluntur: si recipit p se
cũdas: et scõe valent: et primæ repelluntur: et sic visus attendit
in utrisq;. ¶ Probat glo. dante papa primas et scõas lfas
sua fuit intentio totũ q p alteras lfas nõ haberet bñficiũ
habeat ergo vel p primas vel p secũdas: ex quo habet in
tentus pape: p illas psequi beneficiũ: quatẽus aũt ultra in
tentum pape vult vt litteris: eatenus obstat vicio: et eaten⁹
repellit: habeat ergo: vel p secundas vel p primas: dum tñ
nõ queratur nisi vnũ beneficiũ: et quatenus ultra intẽdit ha
bere repellit. ¶ Secõus casus: q̃n prime littere sunt excep
tione elidibiles: et impetrant scõe in alia ecclesia: et tunc va
lent scõe in alia eccl̃ia: ꝫ nõ faciãt mentiõẽ ꝫ de primis dum
tñ prime non sint presentate: et hoc ideo: q̃ videnf potius ad
cautelã q̃ fraudem impetrate vt si nõ possẽ recipi p primas
recipiãf per secundas: allegãt ad hoc textum: et q̃ no. ẽ. e.
ex tenore. Confirmatur: q verba sunt cũ effectu intelligenda
de cle. nõ reli. relatũ: verba ergo que dicunt faciendã men
tionem de litteris intelligunf de litteris validis. ¶ Jtẽ ꝓ
ba pape referẽdo debẽt operari ex quo nõ obtinet p primas
obtineat p scõas: q hec sunt una vice intentio pape: vt reci
peretur p alteras litteras: et unum tñ haberet beneficium
et dicit q hoc p̃z ex textu. hic q̃ vult eos esse cõtentos: et unico
beneficio dum tñ obtineant illud: glo. secunda: et fi. cõclu-
dunt q si etiã nõ fuerit consecutus beneficium: cũmodo sit
receptum: nõ valẽt secũdem si faciãt mentionẽ ꝫ de primis: et
de receptõe vt hic: nõ obstat q nõ sit beneficiũ consecutus:
q: consecutus est spem infallibilem habẽdi. ¶ Concludo
circa dicta Jo. cal. et glo. hoc aduertẽdũ q q̃n ꝫ ab eodem
impetrãtur littere ad idem beneficium: et eadem forma: et
eedem valent: et q̃ plãnif una gratia: et plura exẽpla: vt no.
ẽ. e. et tenore. Saluo q nõ põt accumulaf plures tituli ex
pluribus litteris: de elec. vt q̃ nis duas. ¶ Quando q
impetrant plures littere ad diuersa beneficia: et tunc q̃n ꝫ
impetrant secũde post primas ualidas: et quãdo q̃ impetrant
post primas inualidas. ¶ Quãdo q̃ eodem instãti plures
littere impetrant. ¶ Primo casu. s. si plures littere impe
trant: et est una post primam validã: istũ articulũ prosequor
p casus. ¶ Primus casus est si fuit p primas beneficium ac
secutus: et receptus vel aliqd aliud loco beneficij: et postea
impetrat secũdas: et hic casus non ꝫ dubium q secũde lit-
tere nõ valent vt surrepticie q̃cunq; sit beneficium: vt. ẽ. e.
ad aures: et. e. proposuit ti: et. e. ad audientiã. j. e. si proponen
te: de preben. si motu proprio. li. vj. ¶ Et hoc ver̃ etiam si
post impetrationẽ secũdar̃ fit patua. Impetrans renũcia-
te primis litteris: et bñficio primo. Ratio q tpe date littere
fuerunt nulle pp surreptionẽ: vnde attento tpe eas nullis
existentibus postea nullatenus cõualescunt: de ℟ pt. si eo
tempore. li. vj. de elec. audita: et regula nõ formaf de regu.
iuris. li. vj. et hoc tenet Jnno. ẽ. e. postulasti. ¶ Secundus
casus q̃n secunde littere impetrãtur iam facta receptiõe p
primas: et fin oẽs secunde non valent: vt hic de tali receptio
ne non facta mentione: dicit tamen hic Jnno. q si velint re
nunciare receptõi primo facte q secũde validant: q si dixis
set se velle renũciare papa lfas dedisset. vii. q. i. pastoralis:
de pben. cum fin. ẽ. e. sup litteris: et hoc archi. placet: de pben.
si motu proprio. ¶ Jo. an. et Jo. cal. hoc impugnant
q tales littere ab ipso pncipio sunt nulle surrepti vicio: vñ
ex post facta cõcessione nõ validant: p iura. ẽ. proxime alle
gata: sufficiat regula nõ formatur: et dictũ. e. si eo tempore.

¶ Non obstat q papa esset datarius: q negari ds cum fa
cilius pro non beneficiato q pro beneficiato scriberet pa
pa: q in talibus omnis modica surreptio viciat vel non de
disset nisi renũciasset vel cõdicionaliter dedisset si renũciaret
& nõ pur.is. ¶ Hoc placet nisi forte papa esset datarius: ex
quo aliquid quãtumcũq modicum tacet interest vitiantur
de ꝛ̃ptis. suspectum. li. vj. non tamen p omnia procedit illa
regula: vt plene dictum est. ō. c. sup lris. ¶ Huic nõ obstat
q hic receptus nõ sit beneficium ecclesiasticum consecutus.
& sic est abilis ad impetrandũ: ar. ō. c. cum adeo. & c. si ppo
nente: q nõ sequit beneficium ecclesiasticũ nõ est consecu
tus: ergo pualet ista impetratio dum tñ aliqd quantũcũq
modicum in lris taceat: facilius inductum ad lras con
cedendas in bñficialibus. Item hic satis est cõsecutus: ex
quo cõsecutus est receptionẽ: p quã hz spem infallibilẽ bñ
ficij: de p̃bẽ. li clericus: & q tale est cõsecutus: de quo si mẽ
tionem fecisset: lras nõ habuisset: in qua vacat argumẽtũ
a ꝓtatione: ex quo rõne vel lege ostendit oppositũ. ¶ Ter
tius est casus q̃ quis nõdum receptus p primas sed totum
est expectans: & post data ꝓmarum impetrauit secũdas: an
valeant secũd & vel pmas: & hic est videndũ qd de validitate
lrarum: ante q̃ recipiat per alteras. ¶ Secundo quid de
effectu si p alteras recipiat. ¶ Tertio qd si ꝓmo paratus
est cedere potita etiã inualiditate secũdarũ an cõualescãt.
¶ Ad primũ disputant Jo. an. & ponit in regla iuris igno
rantia: de reg. iur. li. vj. q nõ valet impetratio. motuum: q
ex spe. huc dr prebẽdatus: ergo de illa ipe. dz facere mẽtio
nem: vt hic: sic ex spe. q̃ns dicit vsurarius: de viuris con
fulit: ad hoc q aliqd tacuit quo ꝓcepto difficilius motus fu
isset ad gr̃am: & q̃tũcunq tenuis surreptio in talibus viciat
vt pz in. c. suspectum: de ꝛ̃ptis. li. vj. de p̃ben. si motu pro
prio. li. vj. ¶ Ad hoc dicit. gra. sũ glo. in verbo ignorãtij
li. vj. ¶ Hoc temperat lapus: sua allegatione. xx vj. v. mo
do qñ pendet gr̃a quam acceptauit: vel iple impetrauit: ꝛ
si p alium fuisset ei impetrata: dato q sciret ex quo non ac
ceptauit: valeret impetratio sua eũ: plus dicere q etiã si fo
ret sibi facta collatio: & nõ acceptasset: teneret impetratio
nõ facta mentione de collatõe: allegat dictum archi. de re
scripto: gratia in vñcu. neficiens: vbi dicit maxime ex quo
non acceptauit: & glo. dicto. c. gratia: super. v. ignoranti: &
dicit Joan. an. in dicta decre. gratia: super illa glo. ¶ Ad
secundum dicit q si recipitur p primas obstabit exceptio ꝛ
secundas si recipitur p secundas dicũt q ille valent: & non
pme: & hoc sentit hic glo. ¶ Veritas q non valeret recep
tio p secũdas: q secunde omnino sunt nulle: ex quo nõ faci
unt mentionẽ pmaꝛ: ergo nunq̃ cõualescunt qõ intelligo
vel vt receptio valeret auctoritate lrarũ apostolicarum: an
nõ auctoritate capituli valeret distinguo scientiã vel igno
rantiã: vt dixi in ꝓcedẽti capitulo: & no. Inn. in. c. ad aures
& hoc casu si esset receptus pme cessaret vi tacite renuncia
tionis: de ꝛ̃ptis. gratie in cle. & pp defectum intentionis pa
pe: & hoc tenet hic cal. ¶ Item si recuperetur p secundas
de facto: vt in casu ignorãte adhuc credo q excluderent
pme: & hoc tenet Compo. & Jo. cal. allat: de rescriptis. gra
tie iuncto: de p̃ben. cum qui. li. vj. & tene hoc esse verum vbi
beneficia essent incõpassibilia. Idem videt velle Compo.
etiã si bñficia nõ sint incõpassibilia pp defectũ intentionis
vt ex secũda receptiõe oriat pmis ꝓtis opponẽdi adeo q
pme nõ valeret si renũciaret secũdis cũ iam res nõ sit inte
gra. sed primum est verum: vt in cle. gr̃e: de ꝛ̃ptis: iuncto. c.
cum qui. li. vj. de p̃ben. ¶ Ad tertiũ qñ vult cedere pmis:
adhuc sunt opiniones eisdem rõnibus q ruũ secũde fuit iam
viciate ipso iure nõ validantur cessione primarũ. ¶ Non
obstat q intentio fuit pape: q haberet vnũ beneficiũ: & ex quo
fuit intentio pape: nec ꝛ ipm deberẽt vltime ille valere: di
cerẽ q intẽtio fuit pape: q haberet tñ vnũ: sed fuerit q ha
beret p primas: & cessauit intẽtio in secũdis: ex quo nõ est fa
cta mẽtio ꝛ primis: vñ sicõe nõ valẽt: & valẽt pme tñ. ¶ Hz

dicendo ꝛimo oẽs deberẽt annullari: sic dicã. Item qñ plures in in
stanti impetrauit pp intentionẽ fatigãdi: omnes viciant sic
viciabunt eo q prima ꝓcedente in data accumulat secũda
nõ valet: ar. q facilius vicium principij inficit q̃ vicium ex post
facto supueniẽs actu validato. ¶ Quartus casus ꝓcipa
lis: q̃ñ eodẽ instãti ipetrat quis sub eadẽ data plura para
lrarum: & ad diuersas glo. hic sentit & ꝓ Inno. & abbas
q valent ille ex quibus est receptus: q intẽno pape est q ha
beat vnum bñficium: & p alteram receptionem tñ: non ob
stat hunc primo pape intentionem. Pro hac opi. facit hec de
cre. iungẽdo q̃stiũ responsiõi: nã loquitur qñ fuerunt plures
lre impetrate: & dubitat an valeant. ¶ Hic q si est recep
tus p alteras: altere nõ valẽt: ex hoc videt ꝓcludere q va
lent ille ex quibus est receptus: & sic valerẽt ille p quas pmi
tus est receptus: ar. de p̃sump. nõne. ¶ Hosti. dicit q nec
tre valẽt: q fraudulẽter fuerũt ab initio lre ipetrate: & hoc
tenent oẽs et cal. & multocies iste casus de facto contingit;
maxie in creatiõe pontificũ: q plures rotulant in diuersis ro
tulis: & postea signant. In isto casu dicerez sic. Aut ipetrat
plures lras a ꝓncipio & fraudulenter & cõsilat: & dico q nec
tre valent: q vicium est in principio: & pariter cõcernit viraq;
nec est dare quare plus alteras q̃ alteras respiciat: ergo
inficit vtrãq; ar. ff. de fidei. generali. l. Aliq ipetrat am
bas lras: & plures & cõsilat q nõ malitiose: vt q probabili
ignorauit alteras forte p procuratorez impetrat esse & credo
q valent lre ambe: & ꝓcedat: qõ dixit Inno. & glo. & hic fit
in optione sua quam velit eligere sed alteras tñ dz eligere
p casum. c. gratia: de ꝛ̃ptis. li. vj. Aut est dubium in du
bio ꝓsumo fraudem: & sic stat dictũ Hosti. & nõ admitterez
ꝓbationem de bona fide. nisi subesset ignorãtia ꝓbabiliter
vt est dictum: & hoc no. bene. ¶ Non obstat hinc dcõ hec
decre. q dicit cal. q dz intelligi qñ secunde successiue post
primas sint impetrate facta receptiõe p primas: vt pz ex res
ponsione: & hoc dicit: q ꝓbat finis: de receptione enim quẽ
nõ est facienda mentio non esset: & hoc placet. ¶ Itez hic
erat questio in q̃sito solũz de vsu secũdarũ lrarum: & ille re
spondet: nõ p hoc supponit: q valeant ille p quas est recep
tus: imo quocunq; sit nõ valent ille quibus vnit codez recep
to: p hoc nõ supponit receptionem valere: q de illis nõ in
terrogabat vt pz ex themate: & rõnõe: si subuiat una earũ q̃
stio. ¶ Nõ ob. ō. c. ex tenore: vbi fraus nõ ꝓsumit nisi am
babus vnit: q illa loquit in cõtentiosis: in quibus etẽdit so
lũ interesse prius: & sic ponderat vsus a quo causat interesse
hoc nõ solũ molestiano est cã: sed etiã pura intentio ad effe
ctuz nõ deducta: & q in talibus bñficialibus leuis surrep
tio viciat: vt. ō. dixi. ¶ Venio ad articulũ sm principalem
q̃ em. manu secũde post primas: & prime sunt exceptiõe an
nulláde. gl. dicit q valent secũde ad hoc q̃ no. glo. ō. c. ex
tenore: de p̃cessione p̃ben. cum nr̃is. m. iii. glo. ō. c. ex pte. ō
de ur. quatro. fugetum: tooc. ꝛ & cal. q lre a principio sunt vi
ciose ꝓp surreptionem: q dato q prime fuerũt viciose: p
hoc excusari nõ debent: ex quo secũdas impetrauit: de illis
mentiõe non facta: & hoc q prime sunt viciose: facto ꝓprio
quo casu in cõtentiosis viciarent: vt dixi. ō. ex tenore: cõcor
dando cuz glo. de reg. iur. non ꝓstat. li. vj. idem tñ puto ẽt
si vicium fingeret: ab alio: q facilis surreptio ex q̃stũcũq
modico viciat: vt in decre. fuscepti: de ꝛ̃ptis li. vj. & dicto
. c. si motu ꝓprio: p hoc facit Jar. c. cum nr̃is: de p̃ben. Jo.
cal. hoc nõ sequit. ¶ Sedo principaliter oppono q sufficiat
mentio gñalis. s. non ob. q alis beneficiatus existat: q nõ
facit genus quo ad compatibilia in genere: quantum spe
cies quo ad speciem. de rebus eccle. non alien. c. nulli: de ꝛ
bo. signi. c. pe. cum si. ad hoc expressum: de p̃ben. nõ pót. e.
ti. is cui. ad hoc: de of. lega. c. pe. li. vj. & in. c. pe. e. ti. li. vj. su
per. ō. expresse. ¶ Compo. fatet contrarium per hoc patz
papam voluisse impetrationem valere: & hoc tz Compo. te
ne primum sm omnes alios. ¶ Ad cõtraria vbi lex ꝓ for
mam signanter exigit expressionẽ probatã sub volutiõe ꝛ

box in genere nó sufficit ff. si de cautionibus. l. sed & si quis §. quetitum: de peturationibus q ad agendū. li. vj. in cle. nó pót: de prebé. de pcur. & ff. li. vj. cum casibus ibi signatis. ff. & nónulli: nó ob. decre. non pót. de preben. q illa sunt verba legis non verba dispensationis seu impetratóis nó ob. decre. in cui. & li. q ibi fiebat gratia cóferenti in qua nec dum fuit nec potuit beneficium nominari: sed hodie est verum vt in cle. ff. de of. ordi. ¶ Venio ad questóes pma an impetráns teneat facere métioné de beneficio quo est spoliatus & q sic: & idem Jo. an. de prebé. q in tantum. Ratio q p spoliationem nó pdit ius in re. nec ad ré & facilius est eius recuperatio: & q actionē hz ét. & de reg. iur. qui actū. & l. nó videtur. Item alias pena esset frans ad impetrandum: qa faceret se spoliari ergo ét. de iudi. quáto ad hoc: q si spoliatus curato recipit secūdum tale vacat pmum: vt p3 de p ben. de multa: & ibi Jo. an. sup verbo habebat ad decre. si tibi concessio: de preben. li. vj. Responsio est ad primationē que surgit ex incópatibilitate defectus fructuum. In secūdo facit illam cessare: q oportet q secundi habeant plenā & pinguem possessionē: ideo si e cóuerso vltimi habent possessionem: & non pmi: secundi acceptatio excluderet pmū: hoc aūt vicium surgit ex facere ius pmi. qđ datur etiam data pluatióe possessionis. ¶ An e cóuerso teneatur beneficiū violenter si impetrat scóm teneat de illo facere mentionē? tenet Joan. an. q sic: de preben. cum qui. lib. vj. in glo.

¶ Scóo qd dicat beneficium ecclesiasticum dicit ex signis cócurrentibus cognoscit ex qualitate psone prudentis: vt q de tali nó puidet nisi prelatus ecclesiasticus vel psona ecclesiastica: nam p hoc cognoscit quod est ecclesiasticus: q laicus realiter hoc nó pót iz p̄sentet aliter nisi hoc haberet ex privilegio papali: qui solus hoc cócedere pót: vt no. de elec. q sicut: & c. multa. & sacro sancta. Secundo cognoscitur ex qualitate eius cui assignat: q ecclesiasticum beneficium cómuniter non assignat: nisi clerico. ē. de Rēptis: cuz adeo: de transact. ex lra. Tertio ex qualitate beneficij: q hz aliquid spiritualitati annexum: & q perpetuum: ná tales debét esse perpetua. l. v. di. pcepta. lxx. di. sanctorum: cum si. prosequitur. ¶ Quartum quod p3 ex pmis concludit q nó est via in nole sine officium sine beneficium appellet sine pensio sine pātimonium. xvi. q. i. possessionem: & dictuz fuit. ē. postulastis: cum si. ¶ Tertio quero an de qualitate beneficij pmi sit facienda mentio: de qualitate cure eius ad qđ impetrat? nó est dubium de p ben. cum in illis: & c. vltimo. li. vj. ¶ Dubium faciunt ad affirmatiuā: p dicta ad negatiuā: q hoc nó apparet iure cautū: ideo dicit Compo. tenendū qđ iz curia: in dispensationibus dicit seruari. cle. i. de p ben. idem si iungat dispensatio cuz impetratióe: vt ibi fm pau. & in impetrationibus dicit: q dignitatē habēs vel ius ad illam dz expimere hanc qualitatē dignitatis. nec sufficeret illam nole beneficij expimere: pp odium ét. allegat de preben. q̄uis. li. vj. ad hoc. c. si. de prebē. in talibus enim verbū equiuocum p impetrantem: interpretat: ad hoc optime. ē. & ad aurea eadem dicit de qualitate cure: q nulla exigit nobilior expressio q̄z ista: de p ben. is cui. li. vj. Naz si ibi dz expimi cum gra fit collatori: fortius q̄n fit impetranti: cuz p ma certo respectu: sit favorabilis: hic semp odiosa: & dicit hic lapus de castellio. q vidit cósilium Oldra. vbi cósulunt necessariū facere mentionē de qualitate cure: idem dicit de qualitate cótinue residentie de qua fit iudicat sicut de cura: vt no. hoc. de cle. nó resi. c. si. Socus dicit de q̄litate ordinis annexa: ar. decre. ei cui. de preben. li. vj. Naz hec qualitas nó est necessaria in beneficio: qđ impetrat: vt ibi gl. nec de eo qđ plus hz: de qualitate aūt beneficij: p quam redditus sufficientes videntur q sit necesse facere mentionē: z allegat decre. cū adeo. ē. de p ben. cum teneamur. eo. tit. in cui. li. vj. Sed qđ ibi sequit: in. v. nisi faciat contra. naz ibi dicit q in lris in qbus mádat̄ puideri: de beneficio ét alias beneficiato: poterit puideri: etiam vtrūq beneficiū habēti

& nó dicit p̄rium: & sic nó videt quod fuit necessarius illud expimere: & recitat dñm benedictum suo tpe bene dedisse lras: in qbus iz non faceret mentionē de certo valore beneficij: tamen expimebat q̄ bñficium: quod habebat nó excedebat certam mensurā vel summā: q cómuniter posset q̄p dubium fact: quod accidere posset: posset hoc casu aliter fieri expresso: fm Jo. cal. ¶ Quarto quero an ordinatus ad titulum pfunonij debeat facere mentionem de eo: videtur q sic: q talis videtur beneficiatus de beneficio ecclesiastico: de preben. cum secundū: dic q non: q illud ius sola impetratione extinguit. ¶ Quinto quero: an litigāte super electione vel presentatione: de se. facta: si recipiat aliud beneficium an per hoc cedat lis. Inno. & Compo. dicūt q si illa simul sunt incópatibilia: renunciat alias secus: q si habito iure renunciaret: de prebē. de multa: fortius lis pēdenti: q facilius perdit ius in fieri q̄ in facto esse. C. de prescrip. xxx. annorum. l. si qs emptionis: de concess. preben. c. si. li. vj. non obstat q defectus pacifice possessionis in secūdo nó facit vacare pmū: de prebē. de multa: & c. iz episcopus. li. vj. sic & defectus litis. & pacifice possessionis sup pmo impediet renunciationē: & dicit hic Inn. aliud est hoc casu q̄s illo: q vitiosus esset hic ingressus si diceret q nó renunciasset. ¶ Scóo q hic tpaliter adipisceret fm si obtinet in lite: qđ nó est pmissus. ¶ Hic tu q rano est: q privatio que surgit ex adeptione secūdi: exigit secūdi pacificā possessionē que si nó daf nó repellit pmū: iz data pacifica possessione secundi adest actus validus ad vandā exclusionē pmi: ét si nó det̄ pacifica possessio pmi: q p iura nó exigit. ¶ Sed circa hoc quero quid si tpore receptionis secundi: fuit protestatus q nó intendebat renunciare liti. Inno. dicit q receptio est viciosa: q nó est p̄sensus purus qui requirit: de elec. c. ij. li. vj. ad hoc de preben. cum non ignoret: & nó erit ppetuus: sed tpalis contra id. lxxj. di. sanctorū: & c. li. vii. q. i. quāmuis cū si. p quod videt velle q non valeat protestatio: & renunciatur lis. Hosti. videt velle q iz receptio sit viciosa p hoc non renunciat lis: q hic modus renunciā de nullo iure cauet. Jo. an. dicit q cauet de preben. cum q li. vj. negat tñ. Hosti. receptionem viciosam: q etiam si recipiat ecclesiam non est viciosum desiderare episcopatū: & in mēte gerere q si ad illud eligeret illud acceptaret. viij. q. i. qui episcopatum: de transact. c. si. sed hoc nil est dicere fm cal. cum simul teneri non pōt cum p hoc pateat protestationē facto p̄riam ideo non viciat: de cónstitut. cū D. tenet cū Inno. p cle. & c. ti. gratie: & hoc iz etiam Jo. an. & per ea que no. in. c. si paup. in pma glo. ¶ Per hoc infert q cum paup recipit secundā: & hz possessionem que cum illa sup qua litigat teneri non pōt: tunc renunciari intelligitur pme litis: si hoc nó ob. sed si secundā recipit cum prestatióe p̄dicta: tunc nó iz receptio secūde: & nihil hominis p adeptionem possessionis: pdit ius: quod habebat ad primam. ¶ Quero qd si pendente lite: sup prima gra. moneat sibi ius sup secunda: dic fm Cópo. q pme liti renunciasse videtur: q p cósensum eligendi vnū: de duobus q̄ simul haberi nó pōt: alten renunciare videt. C. de furt. l. i. ¶ Jo. an. dicit p̄rium: & dicit se p̄sensisse: q habēs gratiā ad dignitatē ét quā duceret acceptādā nó pdit graz p̄sentiendo electói: de se facte ad epatū: & etiā cófirmationē petēdo: nó obstā te q prima gratia fundat̄ sup vacante acceptādo: ratione voluntate acceptādi: p qđ vt acceptando electionē: episcopalem electioni p̄rie: viaz precluserit de postu. pecia. c. i. li. vj. & c. ti. vt quiesq acceptatio collationis iaz facte quetribuit ius in re: de p ben. si tibi absenti. li. vj. nó permit gratiā nisi veniat ad possessionē pacificā: vt dicta cle. gratia: que nec etiam perimit formaz pauperū: vt in decre. si paup cficus. Si ex acceptōe: que precedit collationē vel acceptationem electióis nó tribuit ius in re. sed ad ré vt cócess. p ben. c. si. li. vj. de elec. qualiter: de accu. sup his. Si ergo illa nó perimat: multo minus ista. ¶ Nota hoc dictum incidenter q

p electionem:r p acceptationé eius ante cõfirmationé non
ꝺſ ius quelitũ in re.ſicut nec p receptionẽ i canonicũ: dicit
tñ q̃ ſi ex vi gr̃e acceptaret dignitatẽ pmã:r hz poſſeſſionẽ
vel p eum ſtaret quominus haberet p acceptationem pde
ret ius in electióe:quelitum tenẽdo opi. que eſt vera:q̃ añ
cõfirmationem qs põt ſine ſuperiozis auctoritate renuncia
re:vt no.de trãſla.prela.c.ij.de electione. ſi electio.li.vj.fa
cit:de cõceſ.prebẽ.cum noſtris:in.v.oppõ.r econuerſo va
lita cõfirmatione epiſcopalis electiõis r poſſeſſiõe:r con
ſecratióe vel lapſo tempore de ꝓſecrãdis pempta erit gra
tia: r nõ pmus.xxvij.di.ſi quis:de electóe.cum i cũctis. fa
cit qõ no.in regula.beneficium.li.vj. Ad ꝓmiſſa reſpõdet
q̃ in eis erat ꝑfectas incõpaſſibilis circa idem hic varietas
circa diuerſa:r ad cõpaſſibilia. Ad id qõ de receptione di
cebat:reſpondet q̃ cõſenſus vel acceptatio electiõis nõ fit
ex vi gratie p litteras babite:hoc opinio magna nutꝫ ecta
tẽm cal. ¶ Ex ꝓdictis decidit ꝺñs de rota ſua concluſio
ne.cc xv.q̃ ſi babẽs gratiã in forma pauper. Impetrat ad
beneficiũ ſimplex aſſerens ſe dimiſſurũ gratiam pmã pau
peruꝫ:cũ et ſecũda fuerit beneficiũ aſſecutus: qõ ſi anteq̃
ſit cõſecutus ſecũdã gratiã ꝓpetret tertiã:facta mentiõe de
ſecũda:r nõ de pma pauper:q̃ nõ vꝫ ipetratio tãq̃ ſurre
pticia:q̃ nõ fecit mẽtionẽ de pma :q̃ adhuc mãſit i ſuo ro
bore:nec adhuc erat extincta añ aſſecutionẽ ſecũdi bñficij
p ipm impetrati:r poſſibile foret q̃ ex ſecũda nihil ꝓſequę
rer:r pma remanet valida:r q̃ vigore ipſius aliqõ beneficium
poſſet acceptare. igitur cõ.j.e. ſi proponente:r.ſ.c.ad
audientiam:ad hoc vt prebenda ſi motu proprio.lib.vj.

Antonius de Butrio.

Ex parte decani.

Iſtud eſt
forte capi
tulũ:tñ ſimi mãdo ſm intellectum glo. r Jo.
an.r Ber.dicit. ¶ Non valet Rẽtuꝫ extra
iudicialiter impetratum:p procuratorem reuocatum:r de hoc
certificatum. In iudicio autem impetratuꝫ non valet: ſi iu
dex r aduerſarius reuocationẽ ignorãt.b.d. ¶ In pma
parte narratio. In ſcõa iudiciũ inſtructio.ibi q̃. Nota.pma
ſubdiuiditur in q̃tuor. In pma cõmiſſio. In ſcõa ibi:cũ:
notabilis exceptio. In tertia ibi eis ergo capit replicatio:
r interlocutorie,plato. In quarta ibi per ẽte:reiteratio no
ue exceptiõis r replicatõis:r fuerũt reuocate:r ſic volebãt
reuocationẽ valere:quo ad ſcõas lras:nõ quo ad primas.
¶ Iſta eſt vna notabilis decre.quo ad tex.r in materia:ꝟ
decre. ſicuti ꝙ difficilis reputari: in ſuo intellectu clara eſt:
ſed glo.ipam aliquaſi obnubilatam reddiderũt: r difficultas principalis que hic eſt:eſt ſolum qãdo militas iſtarum
lraꝝ ꝓfundẽ ex cãa:r radice eadẽ.ſ.falſitas ꝓcuratõis: qua
re nõ ſicut pmo:ſic r ſcõe annullent. ¶ Alia quedã ẽt:ſed
nõ ſic difficilia tanguñ. ¶ Pro cuidẽtia decẽdoꝝ:pmit
to regulã q̃ iudicio cepto p procur. iudicialis reuocatio nõ
tenet: ad ꝓiudicium aduerſarij: vel iudic. de procur.ex in
ſinuatióe:r.c.mãdato. Ratio q̃ ex quo iam negocium eſt
ceptũ cũ procuratore:r eius eſt firmata ꝑſona:omne negoci
um geſtũ hz valẽt in illo errore excuſato: donec certificẽt.
¶ Secundo pmitto q̃ in extraiudicialibus hz reuocatio
añq̃ deueniat ad aduerſariũ:r ẽ nõ:q̃ añq̃ negociũ ſit ce
ptum reuocatio nil preiudicat:ex quo eius ꝑſona iam ne
nondum eſt firmata. ¶ Caſus. Cum decanus r capitulũ
laud. auctoritate ſedis apoſtolice ꝓuilegij in quẽdã nobi
lem virũ:tuliſſent excõicatõis ſniam:inter eos ſuſcitata fu
it qõ ſup quibuſdã articulꝫ:r conſ̃ pape lite ꝓtert. Papa ad
inſtantiã procuratoris dedit iudices delegatos in ſupaſcri
ptóe cõtentoe:a quibus citatus nobilis:oppoſuit iuriſdictio
nis defectũ:eo q̃ impetrati fuerant a procuratore reuoca
to ex ſuſpitióe contra eum concepta:ꝫ exceptionem repli
catum fuit:q̃ nõ valebat reuocatio:cum nõ fuerit certifica
tus papa: nec ipſi q de mãdato fuerũt certificati. Iudices
qũt pronunciauerunt ſe p lras illas debere proceꝺre:qua
ſi nõ valuiſſet dicta reuocatio: eo q̃ ad aduerſarios vel in
dicez nõ tranſiuerat petente capitulo vt iudices reſpicerẽt
indulgentiaz: oppoſuit nobilis:q̃ ſcõas lras idem procu
rator impetrauit:eque reuocabant pmas:r in qbus mãda
bat:vt ſi de volũtate partium ꝓcederet. Iudices iſti ꝓce
derẽt:alioquin cãm ad ſedem apoſtolicã inſtructã remit
terent cũ indulgentia memorata:ꝫ iſtas lras oppoſitas ca
pitulũ:q̃ lre nõ valebãt:vtpote impetrate a procuratore re
uocato:hiis exceptóibus ſic oppoſitis. Judices ꝓceꝺẽ du
bitabant:decanus r capitulum hoc papę retulerũt:papa ꝓce
rans:q̃ lre abſq̃ ſpeciali mãdato:impetrate nõ valent:ni
ſi impetrans ſit de ꝑſonis a quibus non exigit ſpeciale man
datum:an mãdat q̃ ſi reuocatio trãſmerat ad notitiã procura
toris cũ plus ſit mãdatum reuocatũ fuiſſe:q̃ nullũ habuit
ſe mãdatum:debeãt in negocio ſm pmarum continentiaz
ꝓceꝺere lſarum:hic caſus ego lram. ¶ No.pmo q̃ ap
pellatóe capitulum nõ videt comprehendi principale caput capi
tuli:niſi ſpecifice nominet:ad hoc de conſ.ꝑbẽ.poſt ele
ctionẽ. ¶ No.ſecundo priuilegio cõcedi poſſe:quem ad
iuriuz ſuoꝝ defenſionẽ in propria cã poſſe ſuas cauſas cõ
tra ꝑtem,publicare:de quo de.ꝺ.ſignu.ex parte:de ſen.ex
com.dilecto.li.vj.põt enim habẽs ꝓtem gladii ſpiritus:r
tpalis:vtroq̃ gladio iuriſdictionez:r iura ſua defenderẽ.
Et no.ar. q̃ capitulum non habet ꝓtẽm iure cõi ꝓmulgandi excõicationis ſniam niſi priuilegio concedat:q̃ ſa
ne credo nõ vacãte ſede:alias ſic:de ma.r obe.hoc quę:r.c.
cum olim:r hoc q̃ non hz iuriſdictionem: ſed prelatus:ad
hoc de his que fi.a ma.p.ca.pueniũt:de ſo.compe.cum con
tingat. ¶ No.q̃ in eodẽ libello põt plures articuli accu
mulari.ff.fami.herc.l.heredes.§.de pluribus.ff.ꝓ ſocio.l.
cum duobus.§.ſi plures. ¶ No.q̃ non valent littere ꝓter
conſenſum partiũ impetrate:r hoc q̃ hoc hz forma pmi
Rẽti:vel q̃ primum Rẽtum eſt de conſenſu partium im
petratum.ſ.e.ceteꝝ:r ſic in iſtis duobus caſibus alias ſem ꝓ
valet. ¶ Tertius eſt.j.vere iudi.cũ olim: q̃ ſecundũ Rẽ
tum emanat ad derogationẽ iuris in curia ꝓſentis:q̃ litte
re ſunt ꝓceſſus ꝓiudiciales q̃ ꝓſens erat in curia:vide Jmo.ſ.e.
cum dilecta:r in dicto.c.cuz olim: r vide quod ſcripſi.ſ.e.
ceterum. ¶ Venio ad exceptionem:r no.primo practicã
opponende exceptionis cõtra lras cum lre eſſent a falſo pro
curatore ipetrate. ¶ No.ſcõo q̃ procuratorẽ poſt lit.cõteſt.
nõ poſſe reuocari:niſi ex cã ſuſpitionis:de quo in.c.ij.de ꝓ
cura.li.vj.r aduerte q̃ proponẽs exceptionez: hz allegare
cauſam in exceptione:ita q̃ eam iuſtificant qõ concludat.
¶ No.tertio q̃ reuocatio procura. ad preiudiciuꝫ actus
preiudicialis nõ nocet aduerſario cum procuratore litig.ã
tiniſi ei vel iudici ſit notificata:ad hoc de procura.mãda
to:vbi plene de hoc:r no.q̃ impetrato facta delegan ſup
cauſa:ſuper qua pendet iudiciuꝫ:dicitur iudicialis actus.
¶ No.quarto practicam ſententie interlocutorie:ſup iu
dicio cõpetentia:q̃ iudex poteſt:r debz pronunciare adul
teriora procedi debere:r no.q̃ talis pronunciatio eſt inter
locutoria. ¶ No.quinto q̃ p actum cõtradictoriuꝫ circa
dilatoria:imo nec p actum ſine preclusiũ via ad dilatoriaz
aliam proponendaz:r ſic pz q̃ dilatoria:r declinatoria: iu
dicis etiam poſt actum quẽcunq̃ iudic.etiam poſt materio
cutoriaz proponi debet: ſeu poteſt:dũmodo proponat añ
lit.conteſt.vel q̃ p cõteſtatióe habeat:quelibz ergo ꝓtra
dictio etiã poſt lit.conſ.nõ hz vim conteſtationis:qõ bene
no.ad hoc glo.de elec.c.i.in verbo abſentia: dixi de cõſti.
cum.M. Sed hoc ideo q̃ erat de exceptiõibus q̃ qñcũ
q̃ põt opponi vtpote reddentibus iudicium nullum retro
r no.q̃ etiam vbi iudex ex toto deficit in iuriſdictione pro
pter dubium:poteſt cognoſcere an ſit iudex:r valet ſnia:r
ſic due dilatorie: vna poſt alias poteſt opponi:nõ obſtante
q̃ prima ſit repulſa:r ex hoc pz q̃ dilatoria exceptio: poſt
etiam actum quãtumcũq̃ iudiciarium r ſententiaz ẽt põt
opponi:tamen videt dicendus:q̃ tñmodo opponat ante

litis cont̃est. de quo. ff. de re iudi. inter monasteriũ: e hic habes practicã proponẽde dilatone exceptõis: dico ad vltimã pcedẽdũ nõ esse. ¶ Et mo ad replicationẽ secunde exceptõis. s. p̃ scõas litteras in. v. qã lras. no. hic q̃ ex eo q̃ qs impugnat quo ad iuris effectũ põt quis se fundare si impugnatio quo ad iuris effectum non concludit nullitatem eius sup quo se fundat quo ad iuris effectus negabat valuisse quo ad primas lras: q; ad eos piudicium non valebat reuocatio: sed bene quo ad secundas que erant ad cõmodum reuocãtis: q; quo ad eius piudiciũ valet reuocatio si solum trãsiuerit in noticiã pcuratoris. ¶ Ho. secundo q̃ ls vt reuocatio pcuratoris ad piudiciũ aduersarij in iudicio teneat exigitur qõ trãsiuerit in noticiam aduersarij vel iudicis non tñ exigit vt teneat ad piudicium reuocãtis: ꝙ sufficit q̃ transiuerit in noticiã pcuratoris. ¶ Et no. q̃ ls in actu iudiciali vt valeat reuocatio pcuratoris exigit vt trãseat in noticiam aduersarij vel iudicis non tñ exigit in extraiudiciali: sed sufficit q̃ transiuerit in noticiã pcuratoris in extraiudicialibus actus dicit impetratio lite ic̃hoata nõ pẽdente q̃ p̃ alteri cõmissa. ¶ Et mo ad mandatũ pape: qõ est in. v. q; vero. Ho. q̃ nõ valet impetratio lrarũ etiam in cã appellationis absq; ꝑbãli mãdato: q̃ q; absq; alia ꝓbatione: aperte constat ptis cõfessione pcuratorem nõ hũisse mãdatum: de quo. ff. ne nõ nulli. ¶ Ho. secundo q̃ quo ad nullitatẽz actus gesti quo ad preiudiciũ dñi reuocantis. sufficit reuocationẽ trãsiuisse in noticiã procuratoris: ls nõ trãsierit in noticiã aduersarij. ¶ Et no. q̃ quo ad nullitatẽz actus gesti p̃ procuratorẽ in actu extraiudiciali: sufficit reuocationẽ trãsiuisse in noticiã pcuratoris: ls non transierit in noticiã aduersarij. ¶ Et no. q̃ impetratio lrarũ alteri cõmisso negocio: ante q̃ coram iudicibus aliqd sit gestum dicitur actus extraiudicialis: et forsitan hoc verũ quãdo ab initio littere impetrant in questionẽ nõdũ cõmissa. ¶ Ho. tertio q̃ plus operatur ꝑuatio q̃ nõ habitus: et q̃ plus inficit actus gestus a procuratore reuocato: q̃ gestus a procuratore a ꝑcipio nõ habente mandatum: et hic plus operat ꝑuatio in negocio q̃ non habitus: vt dictum est.

¶ Et hic nos habemus ꝓmo in eadem cã duo puncta lrarũ impetratarum ab eodem procuratore circa primas admissionem exceptionem et replicationem: et replicationis admissionẽz cũ exceptõis repulsione. ¶ Secũdo circa scõas exceptionem: et exceptionis admissionẽ: ꝑ quam lre admittuntur.

¶ Videamus ꝓmo circa ꝓmas. Secõ aliq̃d circa vtras q̃. Tertio aliq̃d circa scõas. ¶ Et mo ad ꝓmum: et op. q̃ hec indulgentia fuerit indiscrete: ꝑ quam cõcessum fuerat vt capitin foret iudex in cã propria: q̃ id. ¶. vt nemo. iudi. in cã propria. in. i. i. So. dicit glo. q̃ p̃ legum forte hoc habebat: vt si aliqs in manifestam offensã capitis inciderit ipsi p̃ht excõicare: vt habes. ff. de. v. sig. ex parte et recitat indulgentiam ibi concessam. ¶ Ho. q̃ hic non reputat absonum: q̃ aliq̃s sit iudex in propria cã: et dicit Inno. in. c. ex pte. j. e. q̃ hoc ideo: q̃ in notorio non est iudex: cui nihil habeat iudicare: sed potius est executor: ex quo hic venit ad cãm notoriam: vide plene quod ibi no. de p̃hi. ex pte et de cẽsu. venerabilem vel loquit de sententijs extraiudicialibꝰ que p̃hnt promulgari ad defensionem iuris: q; gladio spirituali et tporali qs se defendere põt: de sen. excom. dilecto. li. vi. et. c. venerabilia. ¶ Oppo. secũdo q̃ lre secunde impetrate ꝑ nobilẽ: alias cã nõ valuerint: q̃ hic expressa: nã in ꝓmis data erat forma derogatiua secũdis q̃ nõ valerent nõ fcã mentõe de ꝓmis: ergo hoc solum: q; nullã faciebãt mentionẽ: nõ valebãt ad hoc. ff. e. ceterũ: solut glo. in. fatẽdũ q̃ hoc nõ fuerit allegatũ: sic ergo no. q̃ ls nõ sit necesse vbi dat nullitas ipso iure: q̃ opponat sin opi. suam: de quo. ff. e. c. nõ nulli: ls tamen nullitas in iudicio allegari: vel mutuo ipso iure trãsit pro valida: q; nõ ls iudex supplere de facto: et ad hoc. ff. de consti. cum oẽs: et quod ibi no. gl. maxime vbi nullitatẽ ignorat iudex: ad hoc. ff. fam. hẽrc. cũ pu

ture: vel sõ hoc verba et clausula ꝑter assensum impetraf. respicit lras ꝑteritas: et nõ futuras: cassabit enim alias precedentes ꝑter assensum nõ impetratas: ꝑ hoc milla dabat forma lras futuras: hoc est gl. et sm hoc plane pcedit decre. ¶ Et tertio dicũt quidam: vt Cõpo. q̃ in scõis fiebat mẽtio de ꝓmissis de cõsensu dicit Jo. an. q̃ hoc non sufficit: q; dato q̃ hoc sufficiat vbi ꝓmissa sunt impetrata de cõi consensu: vt in. c. ceterũ: vbi aũt p papam est clausula derogatiua apposita q̃ nõ obstent nulli sint de cõi ꝓsensu impetrate: necessarium est q̃ fiat mentionẽ de hac clausula: ex quo nõ sunt de cõi cõsensu impetrate. ¶ Et el quarto: ipetrate fuerunt secũde lre de cõsensu cõmuni: ita q̃ hoc vicium nõ aderat: sed solum defectus reuocationis mandati hoc ꝓmo.

¶ Tertio oppo. ꝺ q̃ hic procurator exuterat falsus: ꝑ ꝺmo nõ: et debuit valere gestũ ab eo: nã ille ꝺ falsus procurator. q̃ nunq̃s mandatũ habuit. C. de furt. l. falsus: ls si habuerit: et extunc reuocatus nõ ꝺ falsus: hinc est q̃ soluens tali liberat: hic ipso iure sit recipiẽs habuit bonã fidem ad. ope exceptõis: vt. l. cũ qs in glo. al. Si habebat mandatũ al. ad suscipiendã solutionẽ. ff. de solu. l. cum qs. §. si creditorem. ff. si cer. pe. l. cum qui. ¶ Sco. dicit gl. q̃ procurator falsus dicit dupliciter. Primo q; omnino falsus est. et q; nullus habuit ꝓcipium veritatis: et gestum cum illo nullius omnino est effectus: nec quatenus est de obligatione inducenda cõtra dñum: nec etiam quatenus agit etiã de liberatione alterius inducẽda. ¶ Aurdã est falsus q̃ habuit mãdatũ et extunc reuocatus: et hic nõ in tñ dicit falsus: q; habuit aliquod ꝓcipium veritatis. q; verum est ipsum fuisse procuratorem: et ideo si ago de dño obligãdo nõ obligat eum: vt dicta. l. cum q. Si de aliquo liberãdo sic: vt dicta. l. cum q: et in dicta. l. cum qs hoc nõ certificato eo q̃ securus cõtrahit. ¶ Aduerte an extraiudicialis gestorũ tali valeãt nec ne. modo nõ intẽdo ingredi illã materiã: q; periculosa est plus legalis q̃ canonica: sufficiat te remittere ad. c. i. de renunc. li. vi. vbi plene p glo. ibi in vlta glo. remittit ad cle. i. de renunc. et ibi plenissime scripsi. vtrũ non obstante q̃ dicta procedãt qñ dño non habuit ratus gestum procuratoris si habuit ratũ et gestum fuit p procuratẽ revocatus: glo. hic sentit q̃ valeat: ad hoc facit: q; non habent ꝓcipium falsum: vt. l. paulus. ff. de sta. ho. q̃ si. sint le. tãta: et qõ ibi no. ad hoc. ff. de sol. l. dispensationes: et hoc volunt glo. in verbo. revocauit in ꝓcipio. ¶ Si autem non habuit a ꝓcipio mandatum regulr põt p dominum gesta ratificari: nisi vicium nullitatis repugnet ratificatiõi: vt hic: et in terminis. c. non nulli. §. de ꝓcuratoribus. vicium nullitatis nõ repugnat ratihabitiõi: et tunc dicit hic Inno. q̃ validant hic gesta p procuratorẽ ratificatiõe siue expressa siue tacita. C. ad mace. l. si. ff. de neg. gest. l. si pupilli. §. si. ¶ Per hoc dicit q̃ si qs videns cãm suam agi. p procuratorem noie proprio: et nõ cõtradicit q̃ sit sibi ꝓiudicium: et credit ex volũtate sua agere: ex quo nõ ꝺducit. ff. de re iudi. l. sepe. et mãdabit sua executionem. ff. de re iudi. l. iiij. et. l. paulus. ff. de procura. cum si. debuit enim protestari cum ꝓmum sciuit. C. de filiis fami. et quẽadmodũ pt pro his teneatur. l. ij. li. x. ff. de institoria. l. si pupillus. §. si prescribere. Idem dicere videt de of. del. cum in iure in glo. magna. Idem doc. in. c. qui ad agendũ li. vi. de procu. in nostra: et hanc cõclusionem tenere videt dominus de rota conclusione. cccc. xuj. et. xx. per qõ dicunt: si me presente et tacente procurator appellet: valet huiusmodi appellatio ac si mãdatũ habuisset: et allegant hoc dictũ in tantum q̃ suspendit executionẽ sibi: dicunt tamẽ tutius q̃ expresse ratificet: plus dicunt in cõclusione precedenti: q̃ si procurator dñi litis est effectus ꝓmittit aliquez agere tanq̃ substitutũ et pluribus agitatis actibus illum procuratorem substituat. q̃ valet gesta: q; effectus est dominus litis vnde idez de patientia eius q̃ de patientia domini. Cõtra dicit Inno. de re iudi. quãuis et hoc tenet. Cy. C. de nego. gest. l. si procuraz. ¶ Hic cõcludendo quãdoq; qs agit in

.iudicio nomine ppio q pót rem deducere in iudicium ad
sui ℓ mapraiudicium:ℓ tunc in his vtiunguf am icam vel
ig:nor:z de casibus de ḡbus ff.de re iudi.sepe.ℓ de re iudi.
q3ua.li.vi. ¶ Quidoq3 aliqd deducif in iudiciũ nomie
ppio ab extraneo oino q̃ non pót ius meum deducere in
iudicio:ℓ tunc qñq3 non solum adest mei scientia:sed ℓ pe
sentia aliquod officium voluntarium vel auctoritatem cu
ea iudicium voluntarie prebendo:ℓ mihi p̃iudicat:vt pat
in l.pe.cum materia de noffi.testa.ℓ tangif p glo.ℓ doc.I
de transac.ex litteris.Secus si officium foret necessarium
vt ibi:ℓ de fi.instru.inter dilectos:ℓ quod ibi no. ¶ Qñq3
agitur iudicium me sciẽte vel p̃ente non tamen aliquod
officium gerente:ℓ nihil mihi p̃iudicat: vt in ti. res inter
alios acta. ¶ Quandoq3 quis rez deducit in iudicio me
sciente:ℓ paciente nomine meo ℓ tanquã procurator:ℓ tũc
dic:q3 non p̃iudicat:q3 quatenus agit meum incõmodu3
non habet:pro cõsentiẽte. ¶ Et p hoc nó ob.l.q patur
ff.in manda.facit qõ no. Inno.de elec.in gnali: vnde in his
que omnino sunt ad commodum:vt dicit Cy.q3 paciendo
mandare videtur:sed in his que possunt esse cõmodum:ℓ
incõmodum:q3 dubia sunt in futuro euentu:pacieno nõ vi
mandare:ℓ sic est hic. ¶ Et hoc tenet Bar.in.l.sepe.ff.de
re iudica.ideo bene dicũt domini de rota in appellationis
actu.q3 ille est ad voluntatem cum transiret ab vna in rem iudi
catam. ¶ Dec limitat.Cy.vera esse:ℓ p hoc potest saluari
ri qõ dicif hic nũi persona agens sit coniuncta persona vel
amicue:q3 tunc propter cõiunctionez p̃sumit cõsensus.ff.
de do.inter vi.ℓ vxo.l.seruus:ℓ qõ no.ff.so.ma.l.que dotis.
.C.de pcuratoribus.l.inutilis. ¶ Hoc satis.puto in cõiun
cta psona que hz pot estatem rem deducendi in iudiciu:ℓ
dato q3 non possit admitti ad p̃iudicium coniuncte tñ hoc
op abitur patientia vt ad p̃iudicium:ℓ inde deducat in ami
coidẽ dicerẽ tenendo qõtz.Cy C.de p̃ curia.exigendi:q3
amicus pro amico agere possit sine mãdato velud coniun
cta psona:qõ est falsum nec iure cautũ:ℓ solũ cõtra regulã
a iure reperif p̃missum cõiunctis sanguine: vt dicũt etiam
doc.de Rp̃tis nonnullis:ℓ tangif de pcura.ẽ.fi.sup glo.fi.vi
dato q3 non daret casus: in quo maior esset rõ in amico q̃
in cõiuncto casum exorbitantẽ non extenderem contra re
gulam:fateor tñ q3 aliqñ amicicia pdest ad habilitandã
psonam ad agendũ:vt no.in.c.cum.I.ℓ A.de re iudi.per
Inn. ¶ Dec vera vbi p̃stiterit q3 nõ habeat mãdatũ vbi
tñ est dubium an bẽat mandatũ vel nõ:eo ipso q3 dñs pati
tur eum agere:p̃sumit habuisse mandatum:qõ no.ℓ est di
ctum Inno.in dicto.c.cũ in iure:nam lata sniã p̃sumit q3 p
sensit ℓ scienti procuratorem agere:mãdatũ dederit:vt ibi di
cit sic etiã posset intelligi hic. ¶ Opp.quarto:ℓ hic aduer
tendum:q3 hec puncta ℓ passus huius.c.videf q3 qua rõne
secũde lfe fuerunt nulle de eadẽ rõne fuisse debuerint pri
me nã ambe lfe fuerũt a procuratore impetrate:ℓ ab eodez ẽt
reuocate:ergo pariter ambe lfe nifici debuerũt: quare er
go plus valuerũt p̃me q̃ secũde:q3 aũt reuocato valuerit
p3 in fine:ℓ q3 valuerit etiã pót pbari p regulam:q3 vel hic
procurator fuit reuocatus ante lit.cõtest.ℓ valuit reuoca
tio absq3 cã:vel fuit post litem voluntate procuratoris. Idem
vel post lit.cõtest.absq3 volũtate procuratoris:ℓ est necessa
ria cã:ℓ hic fuit allegata:in tñ q3 quomodocunq3 sit reuo
catio tenebat:hoc pbant de pcura.l.ante lit.contest. cũ le
gibus sq.ff.de procura.c.ij.li.vi.hodie hoc ḡnum reddit dif
ficile dicere.ℓ sup eius intellectu laborãt due glo.glo.in.ℓ.
suspitiõe:que formãt ḡnum in.ℓ.quare ergo:ℓ gl.ff.in.ℓ.
nõ valẽ. ¶ Pona so.renocatio procur.iudicialis non ad lites
nõ vsq3 nisi trãseat ad noticiã iudicis vel aduersarij:reuoca
tio procuratoris ad extraiudicialia vsq3 ẽt si solũ transierit in
noticiã procuratoris. Primo casu procedit qõ df de p̃mis lit
teris. Secũdo casu procedit qõ df de secũdis lfis:hãc theo
ricam ponit glo.legistarum ff.de procuratoribus.l.si procura
torem:ℓ.C.de lit.l.i. ¶ Sed quare plus p̃me lfe dicunt in

diciales q3 secũde:dic declarando glo.q3 p̃me fuerunt impe
trate lite coram papa pendente.quod p3:q3 ius erat cõtest.
sed post q̃ ea fuit commissa p̃mis iudicibus:secunde post
ea fuerunt impetrate:ℓ ideo extraiudiciales fuerunt:q3 ius
non pendebat nec coram papa nec coram delegatis.q3 nõ
dum erat cepta:ℓ hanc ponit glo. in.ℓ. suspitionem: ibi rõ
est fatiscet in.ℓ.ad hoc enim:vsq3 ad finez:ℓ in glo.sup ver
bo non valere:ad fi.no.tamen glo.q3 impetratio litterarũ
non df actus iudicialis:sed extraiudicialis:dicit tñ Inno.
de offi.del.prudentiam:q3 talis actus dicitur iudicialis:ℓ
verum dicit glo.quo ad cõmittentem q̃ dicitur exercere iu
risdictionem cõmittendo.l.iij.ff.de iurisdi.om.iud.hoc di
ctum non placet:q3 ex quo loco pape erat data delegatio fa
cta ius dicebat pendere:sicut coram papa. ¶ Dic q3 qñq3
cõmittitur exercitium cũ iam inchoatum:ℓ tunc talis cõmis
sio hz vim iudicialis:ℓ sic pót intelligi quo ad p̃mã partez
dicter.qñq3 cõmittit exercitium cũe inchoandum:ℓ tũc nõ
est actus iudicialis:sed extraiudicialis. Ita pót intelligi se
cũda pa. Idẽ dic qñq3 nõ solũ cõmittit iurisdictio:sed etiã
exercitium iurisdictionis:ℓ actus dicit iudicialis vt in p̃ma
parte:qñq3 cõmittit iurisdictio tñ:ℓ nõ exercitium:q3 sub
condic.vt p3 in secunda parte p clausulam appositam:si de
partium voluntate processerit. Idem actus extraiudicialis ℓ
hec vltima colligo ex dictis Inno.positis in dicto.c.pru
dentiam. Inno.in.c.qñ contra falsam ponit opi. quomo
do videtur sequi.q3 delegatio vt cõmissio actus iudicialis
tñ fiat sine cognitione:ℓ pribus absentibus:qõ no. Ita hz
theorica vt fiat dfa inter iudicialem ℓ extraiudicialẽ nun
quam mihi placuit:q3 sicut in iudicialibus ita in extraiudiciali.
vbi tangif p̃iudicium tertii:ℓ vbi actus geritur cum certa p
sona:ℓ est certificatus de mandato:opz q3 quo ad nullitatẽ
actus in p̃iudiciũ eius cessef de reuocatione mandati sic
ut:ℓ fiat in mandato.ff.de insti.l.si pupillus.ℓ. p̃scribere:ℓ
p3.ff.manda.l.si mãdasset:vnde nullam video dfam iter
iudicialia ℓ extraiudicialia: nisi q3 p̃tigit plus in iudiciali
p̃te aduersarium certificari de mãdato cum aliter nõ ad
mittat ad agendum:q̃ i extraiudicialibus:ℓ hoc respectu
habito forte gl.fecerũt dfaz inter iudicialia ℓ extraiudicia
lia. Est ℓ alia dfa q3 i aliis nõ sufficit certificare iudicẽ: q3
secus est in istis:ex quo igif fuit de mãdato certificatus iu
dex ℓ aduersarius non dz valere reuocationem quo ad p̃
maneret quo ad secundam:nisi peruenerit ad noticiã procu
ratoris:al.nõ:vide glo.a principio vsq3 ad illum versi.ℓ ille
nobilis illo versi.omissio:vade ad.ℓ.hoc enim:ℓ lege gl.
vsq3 ad fi. ¶ Secunda so.est vt stet cõclusio q3 falsitas pro
curatoris piter infecerat vtraq3 litteram:ℓ si queritur quare
plus p̃me valuerũt: dicit glo. pp interlocutoriaz a qua nõ
fuit appellatum que quãmcũq3 iniusta transit in rem iu
dicatam ad p̃iudiciũ pris:sed quo ad secũdas nihil fuit pro
nunciatũ:vide eadem glo.sup.ℓ.suspitiones:ℓ ille nobilis
apparet ergo q3 hz rescriptum sit nullũ:tñ si validum p̃mu
meratur ex tali pronunciatione impugnat iurisdictio audi dele
gato. ¶ Dic qñq3 rescriptum est aliquod exceptione tñ
elidibile:ℓ p̃nunciat aliquod ℓ valet pnunciatio.ℓ.c. sup
litteris. ¶ Qñq3 rescriptum est nullũ:q3 ab exordio ab im
petratum:ℓ si validum pronunciat vt pnũciatio. no. Lapus
de Rp̃tis.c.i.li.vi.in glo.fi.dcqd sensit glo.in.c.fi.de ap
pel.li.vi. ¶ Quandoq3 rescriptum est nullũ:q3 falso pro
curatore impetratũ est:ℓ tunc rescriptum nõ hz ipso iure tñ
si pronuncietur validum a iudice:etiam p rescriptuz impe
trato rescripto validat:vt hic ℓ hoc:q3 licz a falso procura
tore:fuerit impetratum habuit tamen rescriptũ aliqd prin
cipium veritatis:q3 in veritate de curia emanauit hoc so.in
se est vera:sed nõ ex ter.q3 concluderet litteras primas nõ
valere etiã nõ certificato aduersario: vel iudice qõ est fal
sum.l.de procur.mandato. ¶ Tertia so.patur p hoc.q3 re
uocatio procuratoris iudicialis non valet quatenus tan
git p̃iudiciũ aduersarij:vt in p̃mis lfis quatenus tangit p̃

iudiciū reuocāte:vz ad annullādum actum ex eo solo q̄ in nouam trāsiuit ꝓcuratore:vt hic e in secūdis litteris. nam capitulum volebat primas litteras valere:ergo a vti le nobil aūt volebat scōas valere:e hoc vtile aduersario: e inutile ad p̄iudiciū q̄ non valeant. ¶ No.primo q̄d di citur esse cōmodum vl incōmodū alicuius q̄atenus pōt vel non pōt implere libitū volūtatis. Item no.fm hunc in tellectum q̄ lr̄is ab aduersario impetratis eis p̄sentatis pōt reus vti eo inuito:dato q̄ illis vti non velit:e sic hic est casus pro dictis doc.de resti.spo.ex q̄uestione. de quo.ō. e.ex tenore.Sed vices imediate:quō pōt hic reuocatiōez improbare:q: quo ad primas lr̄as est approbare quo ad secundas e cōtra regulam.ex eo q̄ de regu.iur. lib.vj.dic duo verba ex quo declarabitur dicere. ¶ Quandoq; qs se fundat in facto dubio qō vt dubium impugnanit:e pōt .ō.e.e.e ibi dixi post.Compo. ¶ Q̄ndoq; quis se fundat in facto certo:e id qō impugnat quo ad vnam p̄sonam vult ex eo se fundare quo ad aliam:e pōt.ō.e.e.fm sol.quā ibi posui. ¶ Quandoq; quis ex eo qō impugnat vult se fun dare cū eadē p̄sona:e in eodem articulo:e tūc aut nō im pugnat factum:sed iuris effectuz vel solēnitatez facti:Aut impugnat vtrumq; si non impugnat factū:sed solēnitatem facti:e tunc si effectus e solēnitas quā impugnat non extē dit se ad nullitatem vel impugnationem eius sup̄ quo se fundat:e potest se fundare:e hic est casus:naz nō impugna bat hic reuocationem:sed dicebat eam nō intimatam sibi vel iudici:e hoc sufficiebat ad concludendum intentum:vt litere valerēt:sed sola reuocatio sup̄ qua se fundat quo ad secundas etiā non intimata:sufficiebat ad nullitatē lite rarum secūdaz ad p̄iudiciū reuocantis:dūmodo fuisset intimata ꝓcuratori. ¶ Si aūt id quod impugnat extendit nullitatem ad id in quo se fundat nō pōt se fundare:ex eo quod impugnat:pone enim q̄ opponeret lr̄as secūdas nō valere:q: notificate fuissent ꝓcuratori:e aduersario:certe hoc cōcludit etiā nullitatem secundaz:e tunc nō se ex illo fundaret:vt hic in fine:ad hoc de cens.cū olim.Si im pugnat factum e solēnitatez facti:tūc ex eo nō se fundat:vt est dictū:hoc vera in vno articulo:in diuersis totaliter sepatz pōt ex eo in quo se fundat impugnare:e ex eo quod impu gnat se fundare:vt hic. ¶ Quarta ſo.est Compo.q̄ reuo catio viciat vtraſq; litteras:si fuisset ꝓbata:sed quo ad p̄- mas nō fuit ꝓbata:quo ad scōas sic:sed q: ꝓ reuocatio nō fuit ꝓbata aliter q̄ p ꝓfessionē nobilis:quo ad primas lr̄as vt nulle ꝓcludant:nō statur cōfessiōi nobilis:quo ad scōas aūt lr̄as:q: illud est ꝑ se statur:vt ꝓbet reuocatio ad ꝓclu dendū nullitatē secūdaz lr̄az:e hoc senuit glo.in v̄bo non valere:nutta p̄n. ¶ Huic obuiant plura. Primo q: cōfes sionem quā quis recipit p se:approbare tenet ꝓtra se:e sic cōfessionem quā capitulum recipit pro se:quo ad secūdas lr̄as:recipere debet quo ad primas cū hec nō stantia non debet admitti:vt cōfessionē eandem approbet e reprobet. ¶ Sed rñdeo q̄ hoc verum:quādo cōfessio respicit eū dem articulū vel cōnexitatē:hic cōcernebat diuersos articu los.l.diuersis lr̄as. ¶ Sed q: hec materia clare non tan gitur alibi:e est necessaria canonistis. An p cōfessionē pol fiz p pte approbare:e p parte reprobare. Dic q̄ aut sepa ti sunt articuli ꝓfessionis:vt q: cōfessio cōtinet plura:quorū vnum nō venit ad alterz qualificatiue:vel determinatiue:e tunc possum vnum p parte approbare:e p parte reproba re:e quo ad vnū factū cōfessionez approbare:quo ad aliō reprobare ff.de posit.l.publia. ¶ Quādoq; cōtinet vnū factū vel plura cōnexa:vt q: vnū se bz vt qualitas vel vt de terminatio ad alterū:e tunc aut ille qui partem reprobat hz ꝓsumptionem iuris pro se:in eo qō reprobat:e potest p parte approbare:e p parte reprobare:vt.C.de iuris:e si non comicij:facit de presump.c.i.C.ad.l.cor.de fic.l.j. vt si p̄terito q̄ occidisti:sed nō dolo ad tui defensionē:pos sum acceptare p pte:e pro pte illud reprobare. ¶ Q̄nq; sue non presumit:nec p̄sumit cōtra:e tunc si pte reprobat vult reprobare adhuc admittit:vt.l.aurelius.ſ.idem q̄ſit.ff.de liberatione legata:e sunt v̄ba Bar.ibi Cy.pōt in.l.ij.C.de dona.ante nup.e in.l.j.C.de cōfess. ¶ Q̄nq; est vnicum ſm factū:e ex eo secunt plura:vel inferf ad plu ra:vt est hic:q: cōstet ꝓcuratorē reuocatū:e tunc possum cōfessionem eādem quo ad vnum approbare:put facit p me:e quo ad aliud reprobare:quatenus facit contra me:e hic est casus ꝓpositus huius decre.e hoc possum:e in eadez cā:e eadem instanna quo ad diuersa deducta:de hoc dicā Jo.de posti.bone.ij. ¶ Non ob.predictis si dicat q̄ etiam ōtum ad scōas lr̄as non dicat cōstare de reuocatione:qa ideo hic ꝓponit p modum exceptiōis:e exceptēdo nō fa- retur:de re.in.excep.fm Bar.in.l.nō vnq;.ff.de exce.rē. dic vt hēs in se.ſ.tpe lec. ¶ Obiicit secundo:q̄ excipiēs nō fatetur vt in regula exceptōe obiciēs.lib.vj.Et de ex cep.cū venerabil.So.dicit Bar.ff.de excep.non vnq;:q̄ excipiēs fatet.Si aduersar⁹ exceptionē accepter:quo ad factū ſm:lz eam reprobet:quo ad solēnitatez facti:e sic fu- it hic.Sed vbi is ꝑ quem opponit exceptio reprobat excē prionem:ōtum ad factū:e ius nō potest se ex ea fundare: secus si reprobat eam ōtum ad ius:e nō ōtum ad factum q̄ solutio:ex toto non placet:vt dicā Jo.de excep.cum vene rabilis. Jdeo dic secūdo:q̄ hoc factum qō fatetur est se- paratum ab exceptione:cum veniat p modum cautē ad il- lam:ad qō Jo.de transac.preterea.Secus si factum est inter clusum in exceptiōe:vt in ꝓxio. ¶ Vel tertio excipiens nō fatet obiectū ad qō ꝓfligendū emanat exceptio:sed bene fatet ipsam exceptionē e factū exceptōis:vt h̄ tpe lec.Si aduersarius eā nō accepter excipiēs nō fatet non ea qō nō fatetur:sed qō aduersarius non pōt se fundare ex eo qō ne gat:ista theorica mihi non placet:q: regule dicunt q̄ excipi- ens non fatetur:non tamē annulat probatiōis fundamē tum ex eo q̄ aduersarius illud negat:imo excipiens nō fa tetur:quia eius non est intentio consitendū sed aduersarij: intentum pertinendū:de quo dicam de excep.cū venerabi- lia. ¶ Hic ergo aliter q̄ q̄nq; exceptio habet ex sono ver borum tacite inclusum intentum p̄tio aduersarie:e p̄cedit regula:q̄ excipiēs nō fatetur:vt si excipio ō pretio:seu pa- cto de non petēdo per hoc q̄ excipiēs:ego non video:e fate ri:sic loquit regula. ¶ Quādoq; factū ponit expresse q̄ cōstet ex trinsecus ab exceptiōe:vt q: dico mutuasti:sed q: factū pactū de nō petēdo e excipiens fatet:vt hic:nam hic extrinsecus ab exceptiōe:vel cū exceptione est expresse factū nō tacite inclusum:nō excipiēs fatet:ad hoc.c.ꝓterea.J de trāsac. ¶ Vel scōo excipiēs nō fatet id ꝑ qō opponit: ideo opponens pactum nō fatetur mutuum:sic hic oppo- nēs reuocatum ꝓcuratorē ex exceptione non fatet mandā tum:sed quod excipit bene fatet:hoc est factum exceptio- nis:vnde cum dicit excipiēdo ꝓcuratorem reuocatum:fa tetur hoc quod est reuocatum:sicut opponens exceptōem pacti:lz non fateat mutuum:fatet tñ pactum:ideo si cōtra qué excipit fundat se ex pacto:cōtra qō opponitur nō po- test:si ex facto solutionis exceptiōis pōt:hic fundat se sup̄ reuo catione. ¶ Obiicit tertio q̄ si ex cōfessione ꝓsumisset de re uocatiōe papa non mandasset de ea inquiri:q̄ tamen facit. ¶ Glo.hic solut bene:q̄ bene cōstabat de reuocatione:e de hoc non mādat inquiri:quia de ea cōstabat ad p̄iudi- cium cōfitentis:sed non constabat q̄ reuocatio transierit in notitiam ꝓcuratoris:q̄ erat necessariū. ¶ Opp.quar to:q: id qō nobilis recipiebat pro se:non debuit semper re cipere contra se:e sic licet pro se confiteretur reuocationem nō tenebatur recipe cōtra se. ¶ So.regulare est:q̄ id qō quis p se accipit:e allegat debet recipere ꝑ se:speciale est in ecclesia quę leges potest recipere ꝑ se:e non semper tenet recipere pro se:per hoc est expedita vt plurimū glo.in ver bo nō valere:excepto verticulo:e ita potest. ¶ Quērit ea dem glo.in principio.ſ.si e ita pōt:numquid litteras impe-

tratas per ꝓcuratorem reuocatum: ante certificationem re
uocationis possit dñs ratificare: gl. dicit q̃ sic: et bene: q̃ nó
pót notari aliq̃ vicium circa impetratorꝫ: de quibus. ē. c.
nónulli: et hoc si impetrasset anteq̃ peruenisset reuocatio ad
eum: sed si postea nó operaret ratificatio: q̃ fe nulle nó pot
sunt ratihabitione confirmari: et hoc no. Imo. hic: et cófir-
mat: vt patet de reg. iur. non firmatur. ¶ Ideo ad glo. q̃
est super verbo mandatorꝫ et quero cum ea: quia ad valid-
itatem lr̃arum oportet q̃ constet q̃ habeat mandatum ad
impetrandum: quomó ꝫ ibi habu. dicit glo. q̃ si probet q̃ má
dauit specialiter vt lr̃as impetraret: sed hoc non sufficit q̃
licet cóster q̃ mandauerit potuerũt ab alio impetrari non
ab ipso: quia non probat hoc esse ꝛc̃. vt. c. inter. I. de transla.
ē. C. vnde cogna. I. non hoc ideo dicit q̃ exigitur secundo
q̃ ꝓbet q̃ litteras ab eo receperit: q̃ probatis extremis pre
sumit q̃ ille litteras impetrauerit: ideo consuluit glo. q̃ ꝫ
de mandato: q̃ de receptione fiat publicum instrumentum: ꝫ
vt probari possit. ¶ No. q̃ probatis extremis media pre-
sumuntur: ad q̃s no. de ꝓba. licet causam: et no. ff. de vsura.
Lect sine: per Bar. ꝓbat ét sc̃ho: q̃ sufficit iuramentum cum
vno teste ad faciendã fidem de impetratione: allegat de ꝓ-
cura. ex insinuatione: et sic no. q̃ practica. c. ii. de iureiuran.
habet locum ét in mei témporibus. Idem glo. in dicto c. ex in-
sinuatione. Cum ea glo. ibi licet. Jo. dicerent. ¶ Quero an
sit necesse q̃ mdtinctc cóster de mándato. Jo. dixit q̃ in cã
principali oportet q̃ probef. In causa appellationis non:
vt dixi. ē. c. nónulli. ¶ Hoc non placet glo. q̃ sic equaliter
pñt lites suscitari in cã appellationis sicut in causa princpa
li: et hic loqtur in causa appellationis: dicit tamen glo. q̃ si
habeat generalem cum libera q̃s potest impetrare. ff. de ꝓ-
curatoribus. l. procurator: cum libera. I. de ꝓcura. petitio.
Secus si haberet generalem ad negocia: q̃ iste non habe-
ret pr̃ãtem impetrãdi: glo. est falsa: q̃ vbi exigit ꝑãle man
datum nó sufficit libera: cum ista diuersa importet: de pcu
ra. q̃ ad agendũ. li. vj. Ená notatũ fuit. ē. c. nónulli: p doc.
nisi incidenter impetraret: vt dicimus in integrũ restu. de re-
stu. in ꝓinteg. cor̃: ad hoc. I. si filiusfami. ff. de dona. et no. fuit
hoc. ē. c. nónulli ꝑ doc. ¶ Quid de ꝓcuratore cũ litteris
de rato: vide de trãsac. cótingit: de reli. do. cóstitutus: al. cũ
dilectus: p gl. q̃d de istis vt possit facere que dñs facere pos-
set: si pñs essit: vide de dila. expositt: et vide archidiaco. de
Rpto. c. i. in. vi. ¶ Amq̃d aũt in terminis huius capitu-
li: et c. nónulli: sufficeret ꝓcuratorem habere mãdatum: fin
formam capituli: q̃ ad agendum de ꝓcura. in. vi. videtur
vt enumeratis aliq̃bus casibus: exprimentibus ꝑãle mandat-
um: sufficit subiicere clausulam gñalem: videtur q̃ sic: per
illud. c. q̃ ad agendum. Credo ꝫium: q̃ notabilis exigit
specificatio ꝓpter excludendã fraudem: vel ꝓpter magni
tudinem rei et pondus actalis nó sufficit clausula nec pcura-
torij forma: vt dicit glo. ij. in. d. c. q̃ ad agendũ: et glo. de
ꝓcu. c. fi. li. vj. sup v̊bo ꝑãle. ¶ Quero cũ glo. q̃ est super
v̊bo pñs: quę sunt iste cõiunctę pñs: glo. exponit eas.
dic vt dixi. ē. c. nónulli: unquãtum ter. dicit eas valere: ꝫ in-
telligas dum tñ non sint impetrate cóstra mandatũ. ff. de p
cura. l. pomponius. §. ultimo ſm glo. et bene fallit in criali:
de app. non tñ: et in liberali: vt. l. ij. ꝫ libera. cã. ¶ Querit
glo. que est sup v̊bo reuocatio: quis ꝓbat reuocationẽ ꝫ ve
nisse ad ꝓcura. dic q̃ ꝓbabit capm intendẽs nullitatẽ lr̃a
rum: q̃ ex quo constat de mándato actor ꝓbat: ꝫ Jmo. di-
xerit q̃ non ꝓbat: ꝓpter ꝓsumptionẽ ꝫ que est: q̃ non tractet
suũ: et sic ꝓpter ꝓsumptionem trãsfertur ꝓbatio in reum te
nentẽ: et dic vt. ē. c. nónulli. ¶ Querit glo. vlti. q̃d si ꝓ-
curator cómisit alteri pr̃ãtem impetrandi: an valeat impe-
tratio videtur q̃ non: q̃ procurator ante litis cótest. nó sub
stituit ꝓcuratorem. C. de ꝓcura. l. neq; et. l. nulla. Dic si ꝓ-
curator habet mandatum ad substituendũ ꝫ: si nó hꝫ man
datum ad substituẽdum: in iudicialibus nó substituit ante
lit. cõte. in extraiudicialibus bene substituit. C. e. l. q̃ al. Si
q̃. ff. man. si ꝓcura. de neg. ge. si q̃ mandato. ¶ Actus ſñ
impetrationis est actus extraiudicialis: quod intelligẽ ſm
glo. lite nódum cepta: vt dixi.

Ignificante.

Per Rptũ impetratum ꝙ̃ bominan certe dioc. bó ét eiusdé nois alterius dioc. cónaniri nó potest. b. d. In prima appellantis narratio. In secũda appellationis cómissio. Secunda ibi ió. ¶ No. Primo practicá opponendi ꝙ̃ litteras: vbi est erratum in nomine dioc. rei. ¶ No. Secũdo q̃ error nominis dioc. eius cóstra quem impetratur: vitiat litteras. ¶ No. Tertio q̃ per ꝓcessum ad viteriora tacite q̃s videtur super dilatorijs ꝓnunciare. ¶ Duas questiones expediam sup littera quarũ prima est: papa mandauit pun-
deri in dioc. Bonoñ. B. scholari Bonoñ. qui. B. erat paduanus: ꝫ esset studens in Bononia: an valeat Rptum Compo. dicit et ei videf q̃ sic: q̃ illud scholari Bononié. potest dupliciter intelligi. I. vt respiciat illud nomen. B. et tunc nó valeret: q̃ intelligeretur. B. Bonoñ. Alio modo potest referri ad illud nomẽ scholaris: vt dicatur scholari Bonoñ. et hoc potest quia dici sic: ꝫ sit de alio loco. Jó so. compe. q̃ clericus et de procu. quia in causis: vnde referendo ad nomen Bonoñ. redditur falsa: sed referendo ad illud scholaris est valida: ergo in casu dubii potius dꝫ fieri interpretatio vt res valeat ꝛc̃. ar. de verb. sig. abbate. Cóstrariuꝫ videf fatiter determinare Compo. q̃ illa adiectio Bonoñ. potest aliquid operari respiciẽdo nomẽ. B. non respiciendo nomẽ scholaris: et rescripta debẽt tanq̃ odiosa strictę interpretari: vt de prebẽ. q̃uis. li. vj. Item pro hoc facit status curie: q̃ multum est attẽdendus: vt. ē. nónulli: et ió fal. pes. q̃. quia grauissimi in bñficijs vádis: et considerant nomen originis nó nomen studij: quod ponderamus cuꝫ ibi cógruentius beneficiet. Jta. do. inciscad hoc. ff. de reg. iur. quotiẽs: et q̃ no. ē. si ꝓponente: in gl. fi. ad hoc allegat hunc tex. sic in rescripto: an quis sit de tali loco: facit quod habet: de offi. dele. cle. I. Joã. an. dicit q̃ hec ratio ꝓcedit si mandasset Bonoñ. ꝓnderi: sed si extra bñficiandus eẽt: tũc ista adiectio Bonoñ. nihil cõcluderet ad utrũm: et ſñ respiceret: et nó Rptum debet valere. ar. prius allega. Alij tenẽt oppositum: alij faciũt ofiam an dicat reuocatio in rerum: an reuocet in irritum: sed Jo. an. reprobat hãc: ideo nó teneo in sermóc. ¶ Quero papa mándat ꝓnderi in dioc̃ esse q̃d cõpeãt sub ista dicta et cetera. dicit hic Hosti. et Guido. aliter in negocio róne ꝓxia ꝓcedat: dic̃ ꝫ Bo
ti. q̃ illa dicta hic cógrunt: q̃n cómissio tenuit: et pót cõueni
ri reus: si iudices nó grauassent: tũc remocato grauamine
ꝓcederẽt iudices appellationis in principali. Sed si iudices
in principali nó poterãt cognoscere: q̃ nó valebat Rptũ vel
q̃ nó extẽdebat ad illũs: ꝓ hoc sunt appellatũ: pnunciato
q̃ bene sunt appellatũ: viterius nó ꝓcederẽt: et sic vtroq; ca
su facit index appellationis: q̃ facere debebat iudex princpa
lis: alias potius expediret reo nó appellare: et tũc illud ꝛc̃. cõ
tinet cõpletionẽ mándati de reuocatione: et forte absolonem:
instãter ꝓdenationẽs expẽsaꝝ. dicit Jo. an. audiuisse quos
dam vicẽtes q̃ cum ponit in Rpto reuocato ꝛc̃. subaudit
quod dicit Hosti. secus si dicat reuocet: q̃ distinctionẽ ap
probat Hosti. de offi. del. significãtibus: et ſ. et q̃ distinctio
nem reprobat hic dicens. cum glo. i. opp. q̃ si impetratur ꝫ.
R. Remen. dioc. possit conueniri in Leodien. Primo
q̃ si diceret de Leodien. ita bñficet lr̃as sicut si diceret de
Remẽsi. q̃ꝫ valere Rptum. ē. c. sup lr̃is. Secũdo q̃ error
facti nó exprimit nó nocet si cóstat: de corpe: de ꝓsan. et al. ma
noa. Tertio q̃ dicit certũ sine ꝓprio nõie sine alio circũ-
stantie declaret: vel dicitur ofi dat ff. si cert. pe. l. si certũ. ff. de
rei vẽ. l. si res: sed hic ꝓsonalis ofi dif. ꝓpriũ nomẽ: ꝙ in nõie
dioc. error nó viciat ad ꝫ q̃ cóstito de errore: error nó vici
at nec falsa cã. C. de iur. et fac. ignor. l. error. ff. de cõdi. et de.
l. falsa. ¶ Glo. cõcludit q̃ error in dioc. viciat: vt hic: ad

.c.ſup lr̃is:dicit q̃ nõ ſemp ꝓcedit: alꝫ ſi ticius appellaret ſe ſeiumniam valerent lr̃e q̃ ſi diciſſet ſe ticiũ:papa lr̃as dat diſſer:aſſignat cãm:q̃ ille q̃ nõ eſt õ Remẽſ.nõ cadit ſub lr̃is:r intẽtionẽ papę nõ ſubmittẽs q̃ papa nõ intẽdit dare iuriſdictionẽ:niſi in boicz Remẽſ.dioc. Itẽ q̃ ſm ß valerẽt lr̃e incerte:r poſſet. B. Remẽſ.r Leodiẽſ.cõuenit: qõ nõ eſt vicendũ:ꝛ id.ſ.c.ad hoc:q̃ tales lr̃e ſũt reſtringẽde ſ.c.nõnulli:dic nõ dicendo clariuſ:vt dicũt doc.ſ.c.ſup lr̃is q̃ regula.c.ſup lr̃is bz locum:qñ verba Rp̃ti pñt proponi:r ꝓceſſus ſm verſimilem intentionem:hic autem non pñt proponi:vel dic q̃.c.ſuper litteris procedit: qñ opponitur vicium ſurrepti:r q̃ p hoc non valent litter: ſed hic qñ opponitur defectus intentionis:dicit q̃ papa alꝫ eſſet cõceſſurus firmat gl̃am ꝙ vicium ſurrepti:vt ibi: ſed non contra vicium incõprehenſibile:vt hic dz ergo opponere:vt dicunt doc.opponere:q̃ non valet per lr̃as conc mri:non ãũt dz opponere:q̃ non valent litter. ¶ Ad alia cõtraria non reſpondet glo.que omnia ꝓcedant:quando conſtat de corpore:q̃ vicium erroris ibidem nõ viciat: ſed hic nõ cõſtat de corpore:q̃ licet nõ appareat boino Remẽſ. dioc.nõ p hoc cõſtat q̃ ꝙ boiem Leodiẽſ.dioc.ſ.dederit: ex quo nõ expreſſit r nomẽ ꝓpriũ tñ non certificat perſonam de qua dicit papã certitudinaliter intelexiſſe. ¶ Sz pone q̃ conſtaret de quo ſenſerit papa.i.q̃ non ꝓſtaret papę certum fuiſſe de corpore tales litteræ nõ viciarent:bz ab. ꝙ tpe lec.q̃ cõſtaret de q̃ ſenſerit papa. Dubitãt hic doct. an valeat Rp̃tum:aliq̃ dicũt q̃ ſic. Inſti.de lega.§.ſi quid in noie:r.C.de teſta.ſi qs in noie:r p iura allegata in glo.r hoc tenẽt Inno.Cõpo.r Hoſti. Dc.ó ſan. Ab.r Hin.ꝙ: q̃ Rp̃ta reſtringẽda:r q̃ nõ cadit ſub iuriſdictõe eius p Hin.bñ facit de heredi. Inſti.l.quotiẽs:de rebus dubijs in ambiguo. Guil.in ſpe.tractat in ti.de Rp̃tis pñti.§.viti. ¶.qd ſi indubitate:dicit Jo.an.q̃ olim indiſtincte videbat tenẽda prima opi.ſed q̃ hodie dioc.reſponderat p decꝛ. ſtatutũ.e.ti.li.vi.vt tenẽda ſcõa opi.q̃ hodie nõ transirent litteræ expreſſa falſa dioc.vt q̃ extra dioc.non poterat impetrari:cum actor r reus eſſent eiuſdem dioc.r dabantur iudices extra veram dioc.vt ſi erant diuerſaꝝ dioceſium in veritate:iudices a vera dioc.dabant vltra dictã. ¶ Addit:q̃ p hoc ſentire vt Jo.an.q̃ ſi eſſet alius error q̃ dioc. hic decre.nõ ꝓcederet:ſi de pſona aliter nõ conſtaret:qõ no.q̃ aliqñ in Rp̃to erratur in cognomine vel appellatõe nomine vel noie ꝓprio:ſi aliter poſſit certificari lr̃e non viciarent:r hoc tenẽt domin. de rota ꝓclu ſione.c.xxix.vnde dicunt q̃ etiã ꝓceſſus habitus non viciantur:maxime ſi fiat execũtio citatõis ſub vero noie vel cognomine allegat. Inſti.de lega.§.ſi qs in noie.C.de teſta.l.ſi qs:de teſtibus:bz er quadam:de cõſtitu.r affi.tua:ad hoc no.de Rp̃tis cum in multis in verbo noie.li.vi.r in nouella. Joã.an.in addi. Spec.loco ꝓallegato bz de iure idem r dicit hoc remiſſe Hoſti.in ſũma:de Rp̃tis.§.pe.ad fi.pmte col.recitat Jo. de deo in qõibus ſuus.q.xli.al.xii.bz q̃ ſi impetrauit in certa eccliã ꝙ pſbyterũ:ſi erraui in noie pſbyteri:bz cõſtet de eccliã nõ valet Rp̃tum quod eſt ſtricti iuris: per hoc.c.r .c.ſe.r dicit Jo.q̃ de facto hec opinio ſeruat:q̃ ne ſtent in litibus:poterit reformatio Rp̃ti:idez dicit ſi erratur in nomine iudicis:vide dubium: ſi eccliã cõferat ſub alio noie factive ſic ſub eccliæ noie fuit erratũ:alietamẽ fuerunt poſite circũſtãtie:q̃ nõ erat ibi alia eccliã:an valeret collatio r facium ꝓdicta q̃ ſic tamẽ tutius eſt q̃ fiat reformatio:r hoc tenẽt doc.de cenſi.venerabil:in verbo intẽtione:r dicunt hic doc.q̃ ſi actor ignorat dioc.rei:exprimat caſtrum vel villam domicilii ſui:ꝓtermiſſa dioc.r valz Rp̃tũ.l.riti. vi.noſce:q̃ nõ videt hodie ſufficiẽs ꝓbatum p illam decꝛ. ſtatutũ ſm Jo.an.certe nõ video q̃ illa decre.hoc impugnet:cũ aliter poſſit cõſtare de dioceſi:certe nec ꝓmũ venit ꝓcedinqñ ambe dioc.eſſent intra duas dietas:vel ſaltem dioc.nõ expreſſa: ꝓcedit aũt qñ expreſſum eſſet intra dioceſim nõ expreſſo aũt vltra dictã:vide de hoc qõ plene ſcribit Hoſti.in ſũma iſtius tituli.§.que pñt.¶.Idez eſt:r ſi ceſſat Jo.an.de cenſi.venerabilem in ꝟbo intentionem.

Rodulphus. Per Rp̃tũ impetratũ ꝙ dioceſanũ nõ pót ꝓuenum ciuitatẽ ſ.h.d. ¶ Et diuidit vt prima decret. Scõa ibi ideoq̃:bẽtis hic Pzio q̃ clauſula gñalis in Rp̃to enumeratõez certarum ſpẽz ſubſequẽs:ita demũ reſtringit r ampliat ad q̃litatez ſpecierũ:in ꝓcedẽtibus enumerataꝝ:ſi nõ ſit apposita alia adiecto clauſulam reſtringẽs:nam epiſ eſt de ciuitate: tñ pp adiectionẽ in cla:r qdã alij Sagiñeñ.dioc.ciuitatẽ ſic non ꝓuenit. ¶ No.ſo practicã opponẽdi p conuentũ: p clam qñ verſimilr in cla nõ cõcludit. ¶ No.q̃ in ſtricta ſignificatione aliud eſt ciuitas aliud dioc.r appellatione dioc.non cõpẽdit ciuitas:ſed cõprehendit loc⁹ extra ambitũ ciuitatis. ¶ Or bẽtis notabilia. ¶ Venio ad mãz capitulũ:r Primo expediã duo dicta:ſup tex. Scd ov. veniam ad glo. ¶ Querũt doc.hic qd iuris de hac clauſula ſup decimis r aliis rebus:an poterit q̃ verſimilr cõuenari ſup iure parochiali:vel poſſit cõueniri ſup eccleſia:vt q̃ ſic:q̃ decima eſt ius ſpũale r filr eccliã eſt ius ſpũale.ad parochiale:r ſic ſunt eiuſdẽ q̃litatis:ergo cõuenari debent poſſe.ar.no.ſ.c.ſed ea.ꝙ num determinãt doc.q̃ ius parochiale eſt ius vniuerſale:r ſic altioris grad⁹ ꝙ ius decimale q̃ eſt ꝓticulare ius iuris parochialꝭ. ¶ Not.ꝙ:vñ de ipſo iure parochiali:puta ꝙ de ipſa decima eſt agẽdũ.ar.l. inſtitutiones.ff.de edilitio edicto.ff.de except.l.fundi cum ſi. ¶ Itez ſup eccliã eſt res maioꝝ q̃ cõ.vt.d.c.ledes:r ſic dicit clc.quartũ iudicaſſe:ſed an hec decꝛ. ꝓcedat eodẽ mõ in actore vt in reo:hic dubitat:dicũt doc.q̃ ſic:q̃ qua rõne non valeret Rp̃tũ ſeu non cõprehendit citatẽ.in reo ſub noie dioc.ſic erit in actore:r multo fortius:q̃ tollerabilior eſt error in facto rei q̃ in facto ꝓprio:ar.ſ.c.ab excõicato:r.C.de here.inſti.l.ſi. ¶ Veniamus ad glo.r capio Primo vnam opi.que formatꝭ in ver. Item alia rõne in glo.r vt q̃ alia rõne hic non valerent lr̃e:q̃ minora negocia exprimebantꝭ r conuenti volebant ſup eccliã.ſ.c.ſedes:gl. fatet ꝙnum:ſed dicit q̃ hoc non ſunt oppoſitũ. ¶ Quero qd ſi diciſſet Sagiñ.epiſ:r qdam alij gl.dicit:q̃ qñq̃ dicit in cla.Sagiñ.epiſ.r qdã alij dioc.r non pót citateñ.vt hic eſt caſtum:r hoc eſt rõ:q̃ illa cla qdam alij reſtringitur r determinatꝭ p adiectionem ſequẽtem.ſ.dioc. ¶ In gl. ibi multo citius poterit ꝓueniri:hec ꝓcedit in Rp̃to ad litteras vt p Rp̃tum ꝙ dioceſanũ:non cõprehendat ciuitatẽ. vbi aũt a iure ſtatuto:vel priuilegio ꝓfertur verbũ dioc. bñficium ligatur ciuitas:vt dicit Jo.an.poſt Inno.de of.ordi.c. ij.r ibi ẽt ponit idem de re.pmu.c.j.li.vi.in gl.ij.vide ter. lxuij.di.ſanctoꝝ. ¶ In bñficialibus aũt tenẽ glo.de eta.r q̃a.accepimus:quã bz hic Jo.an.r idem de cenſi.venerabilem:in ¶.cõmẽtus. Idem glo.de prebẽ.c.ſi. Pau. ſentit ꝙnum in cle.ne romani de elec.q̃ in bñficialib⁹ adeſt donatio:de ꝓben.relatum:r in donationib⁹ r priuilegio verbum dioc.cõprehẽdit ciuitatẽ. Itez bz ſint odioſe reſpectu bñficij conferẽdi:de ꝓben.q̃uis:r.c.cum:r.c.ſi a ſede.c.li. Rõ ſua concludit q̃ ſi mãdaret de bñficio dioc. non ꝛcluderet ciuitatẽm. ſi tali de dioc.comprehenderet ciuitatẽm.glo. in.d.c.accepimus:cõiter tenet r ſentit Jo.an.niſi aliter certificetur de cẽſi.venerabilem in ꝟbo intẽtione qñq̃. ¶ Et ꝓſequor gl. clauſula apponitur explicite vt ꝙ quoſdam alios ciuitat]: r dioc.r tũc ſitne ciuitatẽſis ſitne dioceſanus ſit notorius poteſt ciuitatem.r dioceſanus cõuenire:r hic ẽ caſus planus. ¶ Qñq̃ apponit ſic clauſula cõtra Sagiñ.epm:r quoſdam alios:r tunc dicit gl. q̃ videt per clauſulã poſſe conueniri tñ illi de ciuitate qñ illud verbum Sagiñ.r illa q̃litas intelligat reperta ad illud verbũ:qdam alij:vt ſit ſenſus:qdam alij.ſ.Sagiñ.ſimile.xxxij.q.vij.apoſtolus.ff.de

ob.ob.l.ticia: p hoc facit q q9s nominatus est Ciuitatē. ergo soli ciuitati cōprehendere nō in illa clausula qdam alia glo. determinat q diocesani poterāt cōueniri. allegat. Jc. significauit: et dic q clausula illa magna est et gñalis: ꝛ non extra dioc]. ē. de. pastoralia. §. j. c. glo. ibi Bonoñ. no. gl. q appellatio Sagitten. et appella. Bononien. sub nomie appellationis videt cōprehendi ciuitatem. et ēt cōprehendit ō diocesi, vel comitatus: vide Bar. in l. pronunciatum. ff. de ver. sig. et. l. assumptio ad municip. dixi in cōsti. Grego. vnde concludit glo. q fuit esse inter ista cōtraria et quosdam alios Bonoñ. quo casu ciuitatem. et de dioc. cōprehenditur: et cōtraria et quosdā Bono. dioc. et complectit dioc. et nō de ciuitate: q̄ nō. Nec ob. si dicat q in significatione sua comprehendit dioc. ciuitat]. nam q est de diocesi est de ciuitate. ff. ad mūcip. l. q ex vico. ff. de testi. l. forma. §. si vo. C. ō epi. et cle. l. nulli: circa fi. xvi. q. vij. omnes basilice. xxx. di. q̄n: de cōsē. di. j. si quis etiaꝫ. vnde per hoc iura dixit hic glo. q modicum rōis habet ista decre. dicē q ꝫ ciuitas cōprehendatur in dioc. tamē p̄t̄ species considerantur oppositę: et ciuitas est alia a dioc. et dioc. a ciuitate: Ideo in materia stricta verbum quod in genere potest intelligi: prolatuꝫ et in specie. in dubio potuis in significatione speciei prolatū videt q̄ generiet causa est etiam in materia ista: quia non sic de facili dantur littere contra cives: sicut contra cōmunitatem: et fouet in fraudem dioc. expressit: q procurator curie in curia erat paratus ad cōtradicēdum: eadem gl. ibi subdit ipsius: quādoq̄ cōceditur clausula sub hac forma contra Sagitt. ep̄m: et quosdam alios iurisdictionis ipsius: vel quosdam alios subditos ipsius: et tūc dicit glo. q ciuitatē et dioc. poterit cōueniri: q talis clausula vaga est et gñalis: et ad omnes internus et externus extendit: intelliget tamē de subditis domicilij tūm: et nō rōne delicti: vel p̄ctus: et no. gl. de ꝟ̄pta statutum: in glo. olim dicebamus: in fi. et in clem. Spec. j. de ver. sig. et de sen. excō. nup: in v̄bo absoluto. c. gl. ibi extēditur. Idem fit Compo. si diceret q q̄daꝫ alij: de regno: vel p̄uincia. vj. q. iij. sciotote: de preben. quis. lib. vj. ¶ Querit glo. et in ver. Item et alia cā nō potuerat: q̄d fit p clausulam rex vel p̄sonarum agat coram delegato: sup re matoni expressa: vel persona matoni expressa. ¶ Cōcludit glo. q etiam in p̄sonis et rebus ipso iure nō valet indicium: q illa matoria nō includunt sub iurisdictione. Cōpo. Jc. sed contrarium: q̄ p̄cessus teneret nisi opponeretur. et. c. glo. post illa verba deficiente iurisdictione: dic si determinatur clausule non proportionat a: super quo vel cōtra quē agitur: credo q ipso iure nō includat: et tunc ipso iure nō valet p̄cessus: vt hic. ¶ Si aūt verba possint p̄portionari: tūc in clausula rerū matores res includūtur: sed nō pōt obmātere iure sup matoribus cōuenire: q̄ circa clausulam rex non determinat ius nō includi: sed dicit q nō possunt sup matoribus cōueniri: ꝫ de vi verbi includeret matoria cum vaga sit clausula: et verbaꝫ alie nō semper implicat. In clausulis aūt p̄sonarum ius. S. e. fedeꝫ: dicit nō includi regnores p̄sonas ipso iure nō datur iurisdictio: et sic p̄cessus ē nullus: ad hoc simile q̄ nō. glo. S. e. ti. e. ij. lib. vi. et sit rō q̄ iurisdictio delegata: plus extēdibilis est quo ad res q̄ quo ad p̄sonas: de of. del. ō cansio. tuncto. c. P. et. G. per hoc dicit Cōpo. q̄ si datum esset ℟ penam sup ecclia sancti Nicolai dioc. Sagitt. et datus esset libellus super ecclia sancti Nicolai de ciuitate: q̄ si nō fuisset exceptum: sed his cōtē. q̄ valuisset bene p̄cessus: et hanc opinionē dic gl. Joan. hoc nō placeꝫ. q: tenēdo q dioc. et ciuitas sint species separate: put sumitur verbum dioc. in stricta significatione excludit ciuitatem: ergo appellatione rei dioc. nō includitur: et ciuitatenses rei: et sic stat q ipso iure nō datur iurisdictio: sed in clausulis simplicibus nō determinatis nō: q̄ stricta est significatio vocabuli: et quo clausula est vaga non repugnat inclusioni: per hoc cōcludit gl. et ita tenet q̄ quatenus est ductū iurisdictionem nō includi ipso iure nō dari: q talis iurisdictio nō pōt p̄cessum p̄ius p̄rogari: et in hoc glo. dicit bñ. j. de off. dele. significāti bene et C. de iurisdi. omn. iudi. l. primat. ꝟ cōsensus. ¶ Ex his infer: q̄d si ille habuisset domicilū in ciuitate et dioc. an potuerit conueniri. dic Pe. et Ab. q̄ sic: ō so. cōp. ex p̄te. B. q̄ nō placet Alin. q̄ nō censet esse nulli ō ciuitate respectu rei p̄ qua queritur: sed primū placet Jo. an.

Significauit. Per ℟ptum impetratū p̄ p̄decessorem nō cōuenit successor: si contra predecessorem: iudicium est ejectum. b. d. ¶ Bundit vt p̄ima decre. ¶ No. q̄ femina succedit in comitatu et in feudo: quod dicūt doc. verum de cōsuetudine non de iure: vt in li. feu. ℟ica. i. c. i. §. hinc autē: et de succes. feu. c. filia. ¶ No. q̄ successor in dignitate obligatur ad debita p̄decessoris: contemplatione dignitatis facta. ¶ No. q̄ p clausulam generalem in reſcripto appositam ex merite cōtra p̄decessorem: non extēditur ad successorē: imō vniuersalem. ¶ No. q̄ per clausulam q̄dam alia cōuenit possunt feminę: sic in stricta imō materia vt q̄ aliq̄n masculinum comprehēdat femininum: vide. l. i. et ibi Bar. ff. de ver. signi. et p Cy. in. l. q̄cūq̄. C. de seruis fugi. et p archidi. xvi. q. iij. si quis suadente: et p Pau. in cle. j. de elec. et vide Specu. de reſcrip. presentatione. §. fi. in ver. si q̄rit: et Jo. an. in. c. generali: de elec. li. vi. ¶ No. vlterius q̄ sola citatione reſcriptum impetratum cōtra predecessorem ppetuatur contra successorem. ¶ Nō nō habetis alia q̄ sint vtilitatis et oia que hic tanguntur ad glo. sunt reducibilia imō ad illas venio. ¶ Et glo. illa in p̄cipio cōcindit extortu q̄ ℟pta cōtra predecessorem: nō trāsant ad successorē: et allegat multas cōcor. et similia que sunt clara. ¶ Opp. in ver. arg. ꝟ de iudi. q̄ Al. et decōces. prebē. p̄posuit: vbi trāsit ad alia iura: nō respōdit gl. dic ad illa iura: q̄ ibi successor est reus et vicit: quia casu surrogat ff et in iurisdictione delegata: ad hoc ō alie. audi. mu. ca. fac. e. j. hic loquitur in successore reali nōce si dicatur sic est in hērede: q̄ successor est vicinus. ff. de vsuris. et tempo. p̄script. l. cum hērede. ff. ō mireturan. l. quod si iurauit. ℟ndeo: patebit statim. ¶ Sed o oppo. glo. q̄ trāseat ad successorem: de so. compe. viterti. ¶ So. dicit glo. q̄ qñ q̄s reſcriptum impetratur cōtra p̄decessorem non specificet: sed cum p̄dēdi agitur sub clausula generali: et tūc p tale ℟ptū ostēdit q̄ sit datum ad specificationē vel citationem non potest cōueniri successor: sic loquitur hic. ¶ Quādoq̄ reſcriptum est specifice impetratū cōtra p̄decessorem et potest cōueniri successor: vt ibi: vide dicit glo. q̄ in illo ℟pto esset ductū epūm et comitē: et cōmissa succedens potuisset conueniri vel secō: dicit glo. q̄ ibi p̄decessor fuit citatus: et sic cōcordat cum ista: sed non placet hec glo. q̄ illud non colligitur ex littera cepit q̄ trahi. Pe. et Ab. et Guil. in Spe. de reſcrip. p̄sentatione. §. Nōne etiam cius ꝟ quem in principio dicit q̄ si reſcriptū est impetratum super actione reali trāsit ad successorem. Si p̄sonali re integra nō cōuenitur successor: lite cepta sic per citationē: vt hic: et causa in reali: q̄ delegatio sequit rem de pigno. ex litteris. ¶ Istam materiā doc. ponunt de iudi. q̄. Al. ep̄tamus Jo. an. in regula is q̄ de regu. iur. li. vi. sic plenam habes tu istructionem: an regula is qui in iure de reg. iur. li. vi. quā pono ad litteraꝫ. de iudi. q̄. Al. ideo hic non recito. ¶ Si reſcriptuꝫ est impetratum in reali: transit ad successorem in re etiam singulari. Si in personali: et tūc si est successor singularis: et res est affecta vicio litigiosi transit ad successorem: vt. c. j. ō alie. iudi. mu. ca. fac. si non est affectata: et successor est reus: et vicit: transit. vt ō iudi. quia. Al. si non est successor vicinus: sed rei tūm non trāsit. Si successor est vniuersalis tunc si reſcriptum est perpetuatum per solam citationem transit vt hic: si non est perpetuatum: tūc si successor est p veram hereditatis distinctionē dixit gl. q̄ ℟ptū est specifice ipetratū ꝟ p̄decessorē trāsit ad successorē. Si vo nō est specifice ipetratuꝫ ꝟ p̄decessorē: sed agit solū cōpōbendi subesse gñalis: et tūc si est expressus p

decessor ante mortē transit ad successorē subandi hic ad ter. dum dicit ad iudicū euocatus subaudire ante eōp foret expressus. ar. ad hoc. ō. e. pastoral. §. i. si nō est expressus an mortem nō cōuenit successor: sicut dicit Inno. et est rō inter successorē bēficiatus et dignitatis: qm in successione bēficiatj ℟ptum vingit ad psonā re inspecta veritate alta est psōa bēficiatus alia defuncti: quā eadem fingat. ¶ Sed in dignitate ℟ptum fundat sup dignitate et nōie dignitatis neque nūq̄ mouet nec reuocat: vel mutat ex mutatione psone: sed semper remanet eadem. xij. q. ij. habenti. ℣m Inno. ¶ Aduerte tñ q̄ Hostie. in huius titul. sūma. §. ad gratiam. ℣. qd si impetrotenet quod est plus: q̄ p ℟ptum specifice impetratū ℨ rectorem ecclie non cōuenatur successor: si predecessor moritur ante citationem: sed quod dictum est ꝓcedit: nisi saltuo dictum Hosti. vt loquat qñ ℟ptum fuit impetratū ℨ p̄decessorem: et tunc non vivebat predecessor nec datus erat successor: quo casu cum nō recipiat personā: in qua se fundat valet: et sic non trāsit ad successorem. ar. Jo. an. qui hoc tenet in regula bis qui in iure de reg. iur. li. vj. ff. q̄ sen. sine ap. rescin. l. ij. dic vt ibi glo. vlti. ē clara: vide eam p te ipsum. ¶ Idem si rescriptū impetret contra vices gerentem: q̄ nō transit ad subrogatū in dignitate: vt Inn. ō. e. cum te. Jo. an. in regula is qui in sexto. lib. vj. sic distinguit in mercu. q̄ aut ℟ptum nō pōt respicere successorem: aut pōt. Primo casu questio non ḃz dubium: q̄ nō transit in successorē: siue ex pte rei: siue ex pte actoris. ¶ Ex parte actoris dat exemplū in eo: q̄ vendicat ecclesiam in titulū ad q̄ nō pōt successor admitti: vt. viij. q. j. apostolicā: et de fil. presby. ex trāsmissa: ex pte rei dat exemplū quādo erat impetratum ℟ptum super depositione ordinis vel beneficij: vel in causa criminis ad penā: vt ō hered. act. C. si reus vel accu. l. i. et. ij. no. Jo. de sy. per tuas: in pen. glo. Secundo casu quādo potest respicere successorem vel heredē: aut fit mētio successionis vel heredis: et tunc extēdit. ij. q. j. in primo. vij. q. i. presentium: de concess. preben. proposuit: aut non fit mentio: et tūc aut res non est integra: aut integra. Primo casu si nō est integra p citatj. transit cōtra successorem: cū q̄ illam sit ꝓpetuata: vt hic in tex. ibi euocatus multo fortiꝰ si per lit. cōte. Juxta no. in. c. gratiā: et se. de of. del. Secundo casu qñ est integra et subdistinguē duo: q̄ aut is de cuius successore vel herede agit: erat comprehēsus in rescripto sub clausula generali: aut erat specifice noiatus. Primo casu nō pōt cōueniri successor: qđ est verum nisi sub clausula cōprehenderetur ecclesia: et nomine ipsiꝰ ageretur quo casu conueniretur etiaz successor prelatus creatus post impetrationem. Juxta no. hic p doc. et rō q̄: cōuenitur ipsa ecclesia: non prelatus. Secundo casu quando erat nominatus in ℟pto: aut ℟ptum fuit impetratum: sub nomine dignitatis: vel ℨ dignitatē: aut ℨ certam psonam. Primo casu cōmuniter tenet q̄ transeat ad successorem: per. c. q̄ñ Abbas. Jo. de of. del. Quāq̄ Hostien. hic fuit in ℨia opi. Secūdo casu q̄ do cōtra certam psonaz: aut loquitur in singulari successore: et ad istum regulr nō transit: fallit in duobꝰ casibus. Primus in casu. c. j. de alt. indi. mu. ca. fac. Secūdus casus qñ sciēter succedit in vicium: de quo dic: vt in. c. q̄. ij. de indi. Si loquimur in vniuersali trāsit in eum qđ est verū qñ tempore impetratiōis rescripti vivebat is pōtra quē ℟ptum est impetratum: secus si non viueret: ar. l. ij. ff. que sen. sine app. rescin. de quo dic vt plene per eum in dcā regula: et predicta ꝓcedunt qñ impetratio fit principaliter contemplatione personarum: secus si contemplatione rei vel ℨ ipsaꝝ rez. iuxta no. hic p aliquos per. c. ex litteris. j. de pigno. et. c. pastoralis. j. de decimis.

Antonius de Butrio.

Ex insinuatione.

Non valent executiones in quibus impetrans dixit: falso monitorias processisse. b. d. ¶ In prima decisa parte q̄ rela. In Secūda ibi quo circa pretio. ¶ No. q̄ fm aliq̄ tpa p beneficiādis dubant tria paria literarum. i. monitorie preceptorie: et executorie ad hoc. ō. e. c. cōstitutus: et. c. capitulum. ¶ No. secō: q̄ lre executorie narrantes monitorias processisse sunt inualide: eis non precedētibus a cōtrario q̄ si non fiat mentio de monitorijs: preceptorie: et executorie: valēt dato q̄ nō processerint monitorie: vel si processerint fiat mentio: et hoc fm doc. hic sup ⁊bo aliqn. ¶ Sz facit am vnū ℨ num literas oppono. q̄ nō tñ fit lras supplendum: sed nec lre valent tanq̄ surreptitie: ad hoc. ō. e. ad audientiam. ij. cū si. So. dicit hic Jo. an. q̄ supsedendum est ppe tuo. ō. e. dilectus. ij. hic enī nō expectat alius fine: vel euentus: et sic improprie hic sursedetur: vt verbum supersedere non stat ppie. ¶ Quid si bi iudices q̄bus est mandatum nō processissent rōne precum: an valeat qđ agitur: videtur q̄ nō: q̄ venit ℨ formā mandati: ad hoc. c. cum dilecta. ō. e. l. obligēter. ff. mandati: et p hoc non solum iubet: quod faciat iuste: sed ꝓhibetur ne aliqd faciat contra rationem. Incontra. q̄ finia cōtra iuris lingatorū data tenet: de re iudicum inter eū si. dicit Jo. an. q̄ ḋam sunt clausule committentes iurisdictionē: et modificātes eam seu illi formaz dātes: et in talibus ꝓcedit q̄ factum ℨ formā valeat quod agitur. ¶ Quedā sunt clausule nō cōmittētes iurisdictionem: sed solum demonstrationem facientes et nō arctantes eaz: et tales nō arctāt: vt si obmittant non valeat qđ agit. ¶ Facit q̄ si deleget causa alicui: vt p̄mūciet ꝓ tuo si p̄bauerit: q̄ si ꝓbat et ferat finia ℨ eum: valeat sententia: quia hic solum iurisdictio excitatur: non autem arctatur: et hoc tenet Inno. I. de of. dele. prudentiā. ¶ Et faciunt ad illa q̄ Bar. dixit sic in l. si societatem. §. arbitrorum. ff. pro socio. si compromittat in aliquem: vt ꝓcedat et determinet de iure: an si p̄mūciet contra ius valeat p̄mūciatio: et videt q̄ sic: q̄ hic vt potius excitatio iurisdictōis q̄ nuda cōmissio: ad hoc qđ no. in cle. i. de of. audi. delegati. per glo. ad hoc: de of. ordinarie: et. c. cum fraga bili. i. iuuenis. §. si sub ꝑdi. ff. de iure. ¶ Nec ob. si dicat q̄ id qđ inerat expressiz dat formā: q̄ inerat de iustitia: vt dixi. ō. e. cum dilecta: quia id qđ inerat nō erat ordo necessitatis: id eo expressum dat formam.. ¶ Hic aūt hoc inerat ex necessitate: nō expressiz potius sonat in monitionē ℨ formā. Querit glo. de rōne dicit glo. q̄ sint optēte lre p surreptionē: et falsitate expressa: vt facilius lras obtineret: tali quā si tacuisset literas nō habuisset: vt. ō. e. sup lris: hoc dictū glo. nō placet q̄: imo lras habuisset: verisimr: si mōitorie nō processissent q̄ ps̄ et q̄ eis nō precedēntibus valent executorie qđ bñ ꝓbatur hic in ver. aliqn: sed hoc ideo q̄ sciēter falsum exp̄sit: vel q̄: in talibus lris ℨtūcūq̄ modica surreptio vitiat: idem dixit glo. si tacuissent aliqđ de mandato pape: receptum: in eadem ecclia. Je. mandatum. ¶ No. glo. que sequitur opi. q̄ non fit intentionis pape grauare ecclesiaz de duobꝰ nisi exprimat. ¶ Ql. querit an tales lre sint bodie de substantia ac separate emanant: dicit glo. q̄ nō: vnde qñq̄ executorie nñ ꝓma vice dantur: dicit tñ glo. q̄ ordo bodie et stilus curie est: q̄ primo dētur monitorie. Secundo preceptorie. Tertio executorie. ō. e. cōstitutus: et dicit Joā. an. q̄ bodie stilus habet cōtrarium saltuo quā in receptionibus monalium. ¶ Ultima glo. inducit in argumentuz q̄ si in vno instō fit mētio de alio instō non creditur: nisi exhibeat instrumentum de quo fit mentio: de hoc Jo. an. remittit de offi. dele. cuz in iure: et de ver. sig. abbate: et plenissime hoc ponit Jo. cal. in cōmento sup decre. post cessionem: hic vt ibi habetur: et ibi plene dixi. ¶ Ratio autem quare non creditur instrumento enuncianti tenorem alterius: quia non attestatur de eo quod suo sensu perceperit immediate: sed de eo quod perceperit mediante sensu alterius: vnde non creditur: sicut nec attestanti de audita. Je. de test. veniens: et. c. ex literis: et qđ no. de testi. cum et hoc tenens. Anto. de But.

Mandatum.

Hec decre. est dilu-
cidus in suo intellectu
et eam cómentauit Jo. cal. lego eá fm cóe le-
gere et attingédo substátialia obmissis aliis
et quibusdam que scribit Jo. an. post Cópo. pº gl. quaz aliq
sút hodie decisa: que sunt in camera studéda. ¶ Et habet
hec decre. duos intellectus fin vnũ. b. d. nó intédit papa eũ-
dem collatorẽ grauare de duobus vbi p secũdo scribit cũ
clausula: si p alio non est scriptum qu buiusmodi gratiaz
p̃sequatur ét primo tpe date vel p̃sentationis secundi gratiá
assecuto. b. d. fin vnum intellectum quem sequuntur Calde.;
¶ Vel scõm intellectum glo. cessantibus clausulis in du-
bio papa nó intédit ecclam grauare de duobº: ideo scõa
in data repellit siue primus expectat tunc sit iam gram asse-
cutus ante dataz vel p̃sentationem secundi: hoc dicit. ¶ In
Pruma dictũ. In Secũda rónez ponit: ibi. Cũ. ¶ Pe-
nitre p̃ endẽ tialibus q quẽdam sũt clausule cónalidatue:
hoc est firmátes gram contra grauamen: vt non ob. q pro
alio scripserimus in tali eccla. ¶ Quedam sunt clausule
qualidatue p̃dantur et iste sunt clausule anteferri: et hodie
tempore meo sunt in vsu. puta non ob. si pro alio scripseri-
mus cui volumus te p̃ferri: de quibus clausulis habes i. c.
auctoritate. de concess. preben. lib. vi. et no. hic per docto.
¶ Quedá sunt clausule inualidátes: vt si p alio nó scripse-
rimus inãdamus tibi p̃bendi in tali ecclesia: et tunc ódaz
sunt que ex sola existẽtia p̃me códitionant scõaz vt é ista
si pro alio nó scripserimus. ¶ Quedá que conditionãt ex
pendentia: puta nó obstante si pro alio scripserimus q bu-
iusmodi grauá p̃sequatur: et de ista specie loqtur decre.
nostra. ¶ Item habem scire: q in casu dubu sunt opi. q
qdam dicunt in dubio intẽtionis pape esse nó grauare ec-
clesiam de duobus: et sic in dubio intelligunt clausulam in
validatiuam. ¶ Alij dicunt cõ: vnde in dubio subintelli-
gunt cónalidatiuã. ¶ Alij distinguũt an gratia pma pen-
deat: et tunc nó vt intentónis pape: pendẽte pma gra gra-
uare secundo: secus si pma gra iam executioni mandata:
p secũdo scribit. ¶ Dic: hic suppositis venio ad casum:
et sequor lec. quã segtur Jo. an. fin quẽ hoc intendit execu-
tor cui scribit: vt in certa ecclia faciat aliquẽ recipi cũ clau
sula si ibidez pro alio nó scripserimus: qui buiusmodi gra
tiam p̃sequatur non ds mandatum eius exequi: si alius ibi
receptus est: de mãdato scribẽtis. b. d. et quã credo veram:
et quã reperio: q dñi de rota. mandauerunt suari: nó tene-
rio: videbat̃ pẽa: quia nó erat aliqs qui p̃sequer̃ ex quo
iam erat p̃secutus: et sic nó pendebat gra ad quẽ casum vi
detur se papa retulisse ex ibi non teneri: immo non debere
potest intelligi q vt collatoi: et vt executoi fuit scriptum.
¶ No. fm vtrunq intellectum: q valẽt lre mandátes de
canonicatu: iz nil dicãt de p̃benda: q subintelligit̃ ẽt man
dat̃. p̃ben. de p̃ben. relatum: et. e. ti. si clericus: lib. vi. et. i. q.
iij. si qs obiecerit. ¶ No. fm vnum intellectũ: q nó videt̃
in dubio papaz velle ecclias grauare p duobus: vbi ponit
clausulam si pro alio nó scripserimus: p quod a ẽ̃ colli-
gitur q nulla clausula apposita intẽdit ecclẽá grauare de
duobus: et ex hoc no. q clausula ꝓditionans primá gram
p̃pter pendentiam p̃me extendit̃ etiam ad casum p̃me exe
cute. ¶ Alia possunt colligi: sed q cito tardi in scribẽdo
obmitto. ¶ Venio ad notabilia scõi intellectus: et no. q
in dubio cla inualidás scõas lras subintelligit̃. ¶ Item
no. q in dubio nó intendit papa ecclias grauare de duobº
et sic in casu nó expresse clausule inualiditatis: illa clausula
ex mẽte pape subintelligit̃. ¶ Commutamus alia que pon-
sunt ad ornatũ p̃ repetẽtibus. ¶ Venimus ad intellectũ
decre. et ingredior glo. q nil dr non reducibile ad glo. et in
gredior glo. i. opponẽdo ó. l. q labeo. ff. de carboni ão edi
cto: vbi ps q ler dz esse de dubitabilibus: q hic nó videtur
bnua ti. facta est glo. assignás rónem dubitãdi: vt in ea ps
et rónem decidẽdi assignat. ¶ Sed obuiat glo. q fm in-
tellectũ glo. videt̃ a ẽ̃: q si nó essent clausule appósite
que essẽt. Sed cõtra cit. ó. e. e. capitulum: vbi nó apparet de
clausula: et tñ ibi dicit idem: q hic p̃pter hoc cõtrariũ glo.
secũda ponit duas opiniones: p quas duos infert intellect
ad decre. ¶ Pruma: q oibus clausulis cessantibus: non
intendit papa grauare ecclias de duobus: et sic hic appo
sitio clausule no. factum nó q ex ea ius sũmatur. ¶ Notaz
quod est pallega. e. e. cap̃m. Etiã notatũ eius est hoc capitz
in rõne sumam pape hic dicit q nó est sua intẽtio ecclias
grauare de duobus. ¶ Tertio stilus curie ét fundat hunc
intellectũ: q papa in lris p̃sueuit clausulam apponere vali-
dantem. ¶ Hó obstãte si p aliquo ibidem scripserimus:
p hoc declarat q nulli signũ hoc apponat: p qó oñdat se vi
le gram scõam valere: in dubio declarat ipsam non valere:
ecla nó apposita: et si dicas dicit Jo. an. sic: et apponit clau-
sulam inualidátez si pro alio: vt p3 hic: ergo et p conseqens
arguã: q in dubio velit papa ecclias grauare de duobus:
nisi apponat inualiditatẽ: dicit Jo. an. hoc nó ob. q: q exp.
matur qó ineſt nullũ est absũ dũ: ergo tuẽdo q in dubio
nó intẽdat valere scõam: si exprimat hoc qó inest ad maio-
rem declarationem: apponẽdo clam inualidatuam nullũ
inducit absurdum: sed quod tollatur: vt obstans qó nó ob
stat absurdissimũ esset: tenendo ergo opi. q p̃me lre nó ob
starẽt scõe: eque est apposita opi. p̃me absurdũ ẽt. imo ab
surdissimũ apponere clam nó obstante: vt tolleret q nullo
mó obstat: sicut absurdissimũ foret dicere: nó obstat q ba-
beat vel nó bẽat flauos capillos: vel non ob. q sit vel nó sit
legitimus vel legitime etatis: vel nó ob. q sit doctor in fa-
cra pagina et si. ¶ Cócludũ ergo q curia in exp̃ssióe clau
sule: vt vitet hoc absurdũ: bz p̃cipiant q cla inualidans
subintelligat̃ nisi apponat clausulaz: p qua validet: sed ap
ponẽdo clam si p alio exprimat qó inest: et sic hec opi. ex pra-
ctica curie fouet̃: q non intendit papa ecclias grauare de
duobus: p hoc allt̃ ter. in. c. per. de ẽ̃pris. lib. vi. et ibi fert
glo. p quã impugnat hãc opi. que fuit Gof. hic in p̃cipio
applicãdo modo opi. hanc ad ter. hic est casus p ea: si pa-
pa exprimat cõditionẽ inualidátem scõas: si p alio non est
scriptũ: et inualidátem ex pendẽtia: vult ter. q. e. p̃ma gra
assecuta: scõe lre repellant: notatũ: q papa in tacito dispo
sitionez suã tacitã reliqt regulandã iuri: et mentem tacitã
censẽt mẽsurare: et relinquere tenere mentẽ iuris: sed ius
in dubio vult q nó intendat papa ecclias grauare de duo
bus: ergo iz nó disposuerit in casuz gre p̃mo executie p̃
iudeat: et sic ipse tacite p̃sumere vt: vt nó valeat gra: et sic vbi
bó disponẽdo exp̃mit casum p̃sumpsum a iure an casum tac
tum nó p hoc censẽt recedere a p̃sumptione iuris: vbi p̃sumptio
tãgit cómodũ tertij: quã in dubio bó tollere nó videt̃ velle
et si possit. ¶ Secũda opinio in hac materia est: q in du
bio papa velit ecclias grauare de duobus: et hoc tenendo
dicendũ ad decre. istam q ró determinandi hic p̃cedit ex
appositione clausule: nam in dubio clausula cónalidans in
telligit̃: sed ex quo papa apponit clausulam annalidantem:
p hoc declarat se velle innouare gram ipsam: ergo sic aliq-
liter ledẽdo in casu pẽdẽtie: hic sua p̃sumptio ex mẽte ei⁹ a iu-
risperitis rata extẽdit̃ ad casum vbi ipsa est effectualiter assecu-
ta quo casu magis aut saltẽ pariter ró disponẽdi p̃cludit: et p
hoc satis est factũ glo. ¶ Tertia fuit opi. media. Hosti. in
hac mã distinguẽ: q si gra scõa emanat prima pendẽte in
dubio nó sit intẽtionis pape ecclias grauare ó duobus: si-
cut loqtur p̃ma opi. vt si intelligat̃ q si scõa emanat prima
iam assecuta: tunc dr q secunda vz: vbi nulla cla apposita
vbi aũt est cla apposita dicit q ét si cõstaret scõaz ex pẽdẽ
tia p̃me nó valere scõa et p̃ma assecuta: ex quo papa decla-
rauit se semel velle gram innouare in casu exp̃sso: et sic ex cõ
iectura mentis intelligit̃ q voluerit innouare in casu tacito:
et sic tũc inualida est respectu gre p̃me assecute. ¶ Rõ aũt
est fm Hosti. qñ cessantibus clausulis scõa emanat post
p̃mã ea pendẽte necessario ambe gre referunt̃ ad idem

beneficium:qz ad ꝓmā vacaturā:ergo scōa inualida: vt
ps:in.c.ex pte.j.de offi.dele. Item ꝛ tunc subest odium va-
caturarum:qz vbi plures sunt expectātes ꝛ multiplicātur
in mortem alterius cogitātes ꝙ exosum est iuri:ꝛ conseq̄
ter pape.ā.de concel.preben.c.ij.ꝛ pro hac parte optime fa
cit.c.presenti:de offi.lega.li.vj. vbi ꝓpter odium vacatura
rum:legatus non pōt facere plures reseruationes: sic in ꝓ
bro papa plures facere nō intelligat:vbi quasi videtur ca
sus:hanc opi.tenuit aliq̄ Jo.de lig.respondēo ad hāc de
cre.ꝙ expressio clausule:hoc operabitur vt ꝓma assecuta nō
valeat scōa:vsus tñ de vulgari tacita que expressa in vnō
casum intelligitur ex precturo in alium repetita: vt.l.ſi.C.
de inſti.ꝛ substi. subcōdi.fac. ¶ Jo.an.quid intendat hic
non bene ꝑs tamen videtur velle ꝙ gratia secunda non va
leat:nā ꝓma assecuta:ꝛ allegat pro casu.c.pen.de rescri-
pta.li.vj. vbi tāgit in glo.ꝛ ibi dicit Jo.cald.ꝙ non eligat
clarean hoc intelligat ꝓma assecuta vel pēdente:ꝛ sic ve
rum in gl.antiq̄ssima:certe satis eligit in nouellis prout co
natur respondere ad decre.presenti super quo fundat opi.
pendēte tz in inualiditate secūde ꝓme pendēte:quā inua
liditate secūde ꝓme assecute:ꝛ hoc fecit post cōmentum
cal.quem vidisset eius opi. Jo.cal.videt hic hanc opi.am-
plectimur:nulla alia facit fundamēta:vltra. Hostiē.sed rñdet
ad decre.istam:vt.ā.est rñsum ad decre.pe.de ſ̄p.lib.vj.
dicit:ꝙ ibi erat clausula nō obstāte:sed vt ipsemet dicit:ꝺ
est dānata. Ideo dicit scōo ꝙ qñq̄ plures littere emanāt
dispariles in data:ꝛ tunc non ē intentio ecclesiam grauare
de scōo:qz nō est eius intentio dare duas pēdentes:ꝛ qz pōt
tunc apparere que littere sint vicioſe:ꝛ ꝓter intentum.ſ.se-
cunde que emanant post grauamen que non valēt:vt dixi.
¶ Qñq̄ emanant due littere in data pariter:ꝛ tunc ficta
nō intendit papa eandem ecclesiam grauare de duobus pē-
dentibus successiue:ita nec tñ nisi illud exprimat:vñ ꝓpter
rigorem ambe debent viciari:qz non intēdit papa alteras
valere ꝛ non apparet que sint:sed qz nō potuit alicui parti
imputari:quare nō fecerit mentionē de eo:ꝙ nō erat in re-
rum natura:ꝛ pur sunt intentio pape quod vñ prouideret.
¶ Ad hanc discordiam tollendā: Jmo.eligit mediam
viam:vt hoc casu inſpiciat que pinguior:ꝛ ambabus pari-
libus attēdat:pro ordine petitionis oibus paribus locus
sit gratificatiōi capituli altero excluso:qz respectuat:ꝛ sic il-
la q̄ posterior remanet p̄ sumit in data posteriori:ꝛ ille re-
pellet:ꝛ hec rō placet:ꝙ hoc ꝓcludit ꝙ qñq̄ scōe emanāt
post ꝓmas cū cla nualidatiua:ꝛ tūc solū annullant ex gra
namine:qz tunc papa pōderat grauamē. ¶ Qñq̄ secūde
emanāt post primas eis pendēntibus:ꝛ si ambe respiciant
ēdem bñficium ānullant ex defectu sectiōis impossibil de
iure:de pben.tuetur.c.innatoribus. ¶ Qñq̄ emanāt post
ꝓmas ꝛ referunt ad diuersa bñficia:ꝛ tunc annullant ꝓp
odiū vacaturaꝝ ꝛ multiplicatiōis expectantiū: p dictā de
cre.pñtim ꝓma assecuta cessantib⁹ clausulis nullius est de
fectus:ideo dicit ꝙ si essent due electiones vacāntū ecclesiaꝝ
vel p̄bendaꝝ in eadem ecclesia si faceret vnā papa post aliā
vel eodē instāti:ꝙ ambe valerent:vt Jdicā. ¶ Jo.de lig.
ꝺistinctē tz opi.glo.ꝙ scōa nō valeat:sine emanet ꝓma
pendēte:sine ꝓma assecuta motiuū eius cū grauamīe ē cā
repellēs:sed dic ipse nō cōcipio ꝙ ꝓma nō grauat gra assē
cuta:q̄ gra pendēs:qz ꝓmo casu grauamē nō pōt cessare.
Secūdo casu pōt multis casibus cessare:dic ꝙ nō grana-
bitur in cōferendo:ergo ecē. ¶ Hanc opi.secutus fuit hic
vsq̄ in simili inducēdo.primus casus obmissus remanet
in dispōne cōis iuris:sed hic obmissus fuit casus quo secū
de lre emanant ꝓma assecuta:ergo qō dispōit: hec decre.
est in ff.de libe.ꝛ postu.l.cōmodissime.ff.de ꝓdi.ob can.
l.ſi extraneus. Jno dispōnit ꝙ ꝓma assecuta:scōa repellat
ergo ꝺ est de iure:scōa rō grauamīs est cā ꝓpter repellēs:
sed hic ꝓma assecuta dicat ecclesia grauata:vt hic est tex.er
go repellit secūda:ꝛ ꝓma assecuta. ¶ Preterea si vbi pa
pa ꝓuidet inualidādo scōam:ꝛ ex pendētia prime:secūda

inualidat ꝓma assecuta:vt hic est casus multotiens vbi
papa nihil dispōnit.inualidat scōa ꝓma assecuta: nō ꝓce-
dit:qz deficit in vno tacite negat in tacito:ꝛ hic intelligit ma
vbi tacite censet negatū:si facta expſſione: multotiens:
vbi nihil censet negatū:qñ.ſ.nihil est expressum.ſ.qñ cla in
nalidans nullomō est expressa ꝓpter data⁊ dependet hoc
ex rōne ex qua surgit nullitas:gdam dicūt ꝙ ſ̄ est scissio ꝙ
bibita:p.c.maioribus:ꝛ.c.nuc:de ꝑben.ideo concludit qñ
gra postularet sup eodem nō qñ sup diuersis. ¶ Alij di-
cūt ꝙ rō est surrepti:qz ex quo nō fuit mētio ꝙ alse fit scrip-
tū.papa ifas nō esset ꝓcessurus:si hoc scisset:ꝛ ſ̄ tangit
Jm.ā.e.capſm. Alij dicūt ꝙ est odiū vacaturaꝝ:ꝛ ſ̄ sen-
tit dñs cal.ꝛ Hosti.tenēdo:ꝙ sit odiuꝫ solum vacaturarū⁊
indubitāter ꝓcedit opi. Hosti.ꝛ Cal. ¶ Sed tex.in hac
mā loquēs pōderāt grauamē:ꝛ grauamē dat ꝓma asse
cuta:ergo saluādo istā posses dicere:ꝙ est fatendū ꝙ gra
uamē hoc opat nihil omnino grauata nō dicat eccla: nisi
qñ pendēt gre⁊ nāliter si fero pondus donec pōd⁹ sup
me pendet grauo:quatenus depositū est nō grauo:sic in
ꝓposito eccla grauata dicat:q̄diu pendeant ꝓce:sed cia
depositus non:hoc qō dicit eccla:grauari solum qñ pen-
dent:vt senut.d.e.pñti:hanc opi.fouet eqtas:nā absurdū⁊
est dicere:ꝙ ex quo semel papa scripsit in vna eccla ꝙ nō
sit verisimile:eū velle amplius eo vno:in eccla scribere:ꝛ
sic nunq̄ in eccla alia amplius in vita pape valeat gratia:
nisi hoc exprimat:ꝛ si ad litē pape:determinare vel fina-
rem hoc terminari:de iure tamē que⁊ lib⁊ opi.pōt defen-
di. Nam tenēdo primā rō non obstat:qz onerata pōt dici
ecclesia:et post collationē:vt hic est casus:ergo rñsum nō est rñsum:
ꝛ si dicat pondus est depositū:ergo cessat grauamē id est
verum:si post depositionē mi remanet vinculi grauīs: qz
grauamē attendit respectu liberalitatꝭ cōferēdi: q̄ cā seu
rō tollit facta collatiōe:donec ille vivit vel cedit vel al:aut
bñficio excludit:ꝛ sic ꝓcēs ꝛ volūtas fūt diuersa:vñ ꝺ vno
nō pōt ad reliquū argui:cū ꝺ diuersis nō fiat bona illatio.
vt.l.naturaliter.§.nihil cōe.ff.de acqr. pos.ad.c.pñti:dico ꝙ
ibi disputat de pēte:hic de volūtate:in dubio nō vult: sed
si disputaret an posset papa:dico ꝙ posset:qz nō ligat in-
re:legati aūt ptās est restricta p illā decre.nō ob.rō:qz ibi
ponderat grauamē:ergo ibi ecclesiam ꝓgrauata dānū qñ
gre pōdēt:vt ibi dicit Ifa:qz dico ꝙ ibi papa dicit:ꝙ ad re-
stringenda grauamina restringit ptās:vt duas pendētes
reseruationes nō faciat:no.p hoc includens ꝙ ecclesia non sit
grauata:prima assecuta:sed cōcludens:quod si permittā-
tur plures pendentes ꝓme posset:ꝛ potest grauare quā nō
posset qñ vna est assecuta si potest facere secundam: qz ibi
non poterit accumulare:tot grauamina:ꝛ hec est mēs ist⁹
decre. ¶ Unde adhereo opi.alterius p hāc decre.quā ēt
sequitur Jo.an.in.c.pneal.ꝛ penul.de rescriptis.li.vj.in no
uellis:ꝛ ūlam tenet stilus curie: ꝛ quando pro primo vel ſ
cundo:esset rescriptum in forma pauperum:vt scribunt do
mini de rota decisione.xl.alē.xxxix.pro ꝓcordia tñ aliquo
rum iurīs in hac materia imaginor duos casus. Primus
quādo lre emanant ꝛ disparles in data in eadem ecclesia.
Secundus quādo plures gre emanāt ꝑles in data. Pri
mū ꝓsequor p quattuor casus. Primus qñ plures gratie
emanant in eadem eccla cum clausula non obstante. Se-
cundus quādo emanāt in ecclesia cum clausula anteferri.
Tertius quando emanant cum clausula nualidatiua si p
alio. Quartus: quando emanant sine aliqua cla. ¶ Ad
primum qñ gre emanāt cum clausula non obstante:ꝛ tunc
ſ̄ reflectunt sup eodem beneficio:vt qz mandauit prouide
ri iicio:de archidiaconatu in tali eccla. Secūdo mādauit
alteri ꝓuideri de archidiaconatu eodem:nō obstāte ꝙ ꝓ
alio sit scriptū:ꝛ tunc secunda valet ꝛ prima censetur reuo-
cata:no. Jo.an.de preben.ſ̄ beneficium.lib.vj. Idem puto
si ꝓme sint ad vacaturam:ꝛ cōferat. Secūdo non obstā-
te ꝙ ꝓ alio scripserit:qz tūc credo ꝙ scōe valēt:ꝛ ꝓmus ex

petabit vacaturā: q; p scōas lras apparz q; volūt ambas
gras valere: pp cłam nō obstāte tō moderno stilo curie
obstat ōnū vbi pseruat ius p ad vacaturas. ¶ Ad ūq; re
flectunt sup diuersis bñficijs: et b cła pōt multiplr intelligi:
Et uno mō vt sonat plano; pmi: et hic it dlect⁹ nō est bon⁹ cū
supflua esset cła añferri. Secōo q; velut scōz pūgē p: et ad
huc hic nō est bon⁹: q; sic seqret scōlio qō é ibidē: dicēdū
est ḡ q; illa cła tollat solū ḡuamē et b cāu psonāt oēs q; suf
ficit ras ḡnātis nō obstāte q; p alio scripserūn⁹ nō ob. q; di
xi. ō. c. in nra: et de ℟p. susceptū. ℌ. cū aliqb⁹: q; ibi scribit in
casu magl exoso iurī. s. p bñficiato ad iducēdā pluralitatē
in. c. in nra. q; cāu nōbilior exigit expressio: hoc est cōis opi.
¶ Hec est ẏa qñ est scriptū p vno: sed est dubiū an b cła p.
ficiat ℟p. qñ est scriptū plus p duob⁹: et aduerte q; b cła pōt
pon duob⁹ modis si dicat nō obstāte q; p alio tz b Jo. an.
et doc. q; nō cū papa declarauerit i singulari se velle ecclias
ḡuare vbi p alio scriptū fuit: et sic voluit ḡuare de duob⁹ tm̄
nō de trib⁹. Si aūt dē nō obstāte q; p aliquē: tūc aut eccła
est ḡuata de vno tm̄ vel duob⁹: et cła firmat scōz gram vel
tertiā p plurib⁹ aūt eccłia ḡuata etiā tē cła nō firmat gram
qr illa si p alio in plurali: vērificat de duob⁹ tm̄ et nō plurib⁹
tollit ḡ ḡuamē duoz tm̄ et nō plurū pp odiū vacaturaz et
pp odiū ḡuamis nulli diceret nō obstāte si p aliis scripseri
mus quotcūq; fuerūt: q; tūc ē ẓ vnū sam pluralitatē expe
ctātū gra firmat. ¶ Secōo casus principal qñ ra gra ema-
nat cū cła añferri: et q; dicit nō obstāte q; p alio scripseri-
mus cui te volum⁹ añferri: et b opat duplicē effectū: et scōo
gre validatiūm: et pme gre q; ad pmā platurā: q; facit ma
p anteferri: et de b nō est dubiū. ¶ Nūqd aūt pmus tūc ex
cludat. tāgit Jo. an. et n. c. pe. li. vi. et vī velle q; nō excludi
qr illa cła inducta: ad minuēdā gras pmi m data nō dz opa-
ri augmentū: et p hoc modic est stil⁹ curie: q; dz q; apposita cła
illa submittit nullā tm̄ voluntas expectāti aliud bñficiū in
expectatiōe prudicij inferri. ¶ Tert⁹ casus qñ emanant
scōe lre: cū cła. inalidatiua: et b pōt esse multiplr: qñ q; cum
cła simplr pdicto tāte ee scōe et exitiua pmi: et est b: et hec
qñq; ungulari: si p alio rē. si p alio nō scripserim⁹: et tūc
dicit q; b cła opat: q; firmat gras ō vicij surreptōis: qñ si p
b sanasset mentionē de pmo: sed nō tollit vicij ḡuamis:
p qō cōcludit Jo. an. de ℟p. et pe. li. vi. et b casū ra gra nō
est inualidanda si opponat: b mō dicō placz: imo dico q; gra
est nulla: q; ex q; defecit: pp defectū pdictōis: vbi p alio ē
scriptū: et defecit ex exp̄ssa volūtate: sic pdicō ata defecit ipo
iure gratia defectus pdictōis exp̄sse ipo iur vitiat. nec ob.
q; exp̄mat q; mestr: q; aliter exp̄mit q; insit cuz p casū nō cō
dictōe: sed ista resolutio: si opponat q; capitū de ḡuamis
nō exp̄mit directe et principalr respectu principij gras reddit
pdictōem ilē: b qñ gra emanat si p alio nō est scriptū: scri
ptū est p vno. ¶ Alit⁹ enī est defect⁹ cōdictōis resolue et
alius suspēdens. ff. de in dē adic. l. ii. et de pdi. appo. nullū:
al⁹ vez. ¶ Nūq; cła apponi si p alio nō est scriptū: et scri
ptus est p vno. et dicit b cal. Jo. an. q; excludit scōus ēt si p
vno sit scriptū: q; illa pluralitas resolui in singulares pp
odiū vacaturaz. alle. de pīn. et pulegia. ff. ō. v. sig. quesiui.
ad b de pben. ḡnia. li. vi. et sic tz curia: et b tz Jo. an. ō pbē.
ḡnia. li. vi. ¶ Nūq; apponit cła inualidatiua pdictionis
scōas ex sola pēdētia pme: et si dī nō obstāte si p alio scri-
pserimus q; hmōi gram p̄sequat: et tūc fm oēs non valent
scōe sine pma gra pēdeat: et tūc credo q; nō valēt ipo iure
rōne q; ō. Ité nō valēt scōe nisi emanēt pma gra assecuta: et
b: q; cle apposito fm aliq̄ et dicī. ō. vt gras innuare vo-
luisse in casu tacito: sz tūc puto q; in casu tacito: an exclu-
datur ipso iure: an exceptiōis ope. tāgā stati in sequēti pri-
cipali casu. ¶ Quart⁹ casus qñ plures gre accumulant in
eadē eccłia nulla subsistēte cła: et b adūc ēduxē. ¶ Nūq;
ambe gre reflectunt sup eodē bñficio: et oēs fatent q; scōa
gra nō vz: et b pp surreptōez: ex q; ps q; scōe lre sūt nulle: p
℟pta in. c. ad audiētiā de ℟p. et b vez credo siue reflectāt

exp̄sse: q; ad ẏba et mentē: vt q; p vnob⁹ scribit sup eodem
archidiaconatu tali: siue reflectant sup codez q; ad mentez
tz nō q; ad ẏba: vt q; p p̄: scribat p archidiaconatu vacāte
morte talis. Secōo scribit p archidiaconatu primo: in ta
li eccłia vacaturo vel vacāti: et ibi nō est nulli va⁹ archidiaco
nat⁹: vt hic est casus: et in. c. ex pte: de of. del. et b casu bēo p
indubitato q; inficiunt ex vicio surreptōis. ¶ Nūq; gre
pōt referri ad vnā bñficia: vt q; vter q; mādat p̄uideri de
primo vacaturo: et p so scribit de primo vacaturo alteri
nō debito: et sic gra refert ad diuersa bñficia: et tūc aut gra
scōa emanat: pma pendēte: et b dicit Jo. cal. q; scōa nō ficit
ex pendētia pme: et ex vacatura q; odiosa: et pp ḡuamē: an aūt
tūc vicient scōe: ipso iure: vel denū si opponat. dubitat Jo.
an. an. c. pe. et q; ipso iure arguit: q; surreptīcie: surreptio aūt
vitiat ipso iure: vt pz. ō. et in. c. li motu. ꝓprio: et dixi. ō. c. in. c.
ad audiētiā: q; exceptōis ope: q; vicū lra fundat ex ḡua
mine: q; cū surgat ḡuamia ista demuz si opponat: q; vbi ex
ficit actū ex ea alterius: pcēdēte fauorē: it dlugit si oppo-
nat. ff. de multo tēpe. l. filio pterito: cū si. dicit q; in ign oāte
et sibi eq; opi. q; annullent ope exceptōis in scīēte et p̄o in
re: et dicit instanti ā bē: in. c. cōstitut⁹. ō. c. vbi surgit vicium
ex scō tgranter: et cū annullant lre ipso iure vicio surrepti
tio apte: q; nō sūt nulle: facit. c. ibi q. et. c. si clerici⁹: de pbē.
li. vi. ¶ Ad qō rñdet cal. q; vel ibi cła dz itelligi appositā
vel ibi debes itelligē qñtam p̄supposita validitate lras: q;
ibi disputat solū de iure plurū expectātū in eadē
eccłia: supposita validitate lras: et sic debēt esse optime itel
ligi. ¶ Ité hāc pte3 fouet q; nō annullent nulli ex ḡuamis
et sic ex vno vicio: q; li annullarent ex plurib⁹ nō sufficēt vna
cła nō obstāte ḡnali ad vtrūq; vicū tollēdū: et b vt falsuz:
vt oēs tenēt: b pz de pben. nō pōt. li. vi. sed nō ob. q; vicia p
pendentiā surgūt ab vna radice ḡuamis: vñ cła tollit ḡua-
men et surreptiōez: sec⁹ si cła tm̄ sit potens ad tollēdū vicū
superficiale: q; illo sublato remanet vicū radicis. ¶ Dice-
bam q; qñq; scōa gra emanat pma nōdum pētaturā pen-
dēte: et scōe lre nō sūt surreptīcie: cū nec illo vicio vitiant et
si papa: alō nō esset cōcessur⁹: p. c. gras: ō ℟p. li. vi. q; tūc sur
gat surreptio a scō: pbabilr ignorato: q; casū ra excusat a vi-
cio surreptōis: sed remanet impedimentū iur. s. ḡuamen:
qō papa nō tollit nec tollē intēdit: opus ḡ est tūc oppositōe
et sic pōt intelligi. c. ibi q. et. c. si clerici⁹: et p b est casus in. c.
gra: de ℟p. li. vi. nō ob. c. statut⁹: q; tūc fcīm nō est ꝓbabi
liter ignorātū. ¶ Nūq; scōe emanant p⁹ pma eam pūta-
tas: et dico q; scōe anullant ipso iure pp duplex vicium: p ex
vicio surrepti: q; ḡuamē est tacitū: ex q; potuit se informare:
vt i. c. statut⁹. ō. c. et ēt ex ḡuamie p qō cōcludit: q; lre nulle
sūt ipso iure: et sic pōt b opi. cōcordari: et b qñ scōa gra ema
nat pma pendēte: vbi aūt emanat pma iam effectualr exe-
cuta dependet ab opi. posita teneo opi. q; nō valeat scōa im-
petratio ipso iure pp duplex vicium: vt. ō. dixi. s. pp ḡuamen
et b nō sufficēt ad annullādū ipso iure: sz bñ pp surreptionē
et incertitudinē ḡuamis p hanc decre. q; nō est mentōis pa
pe ecclam ḡuare de duob⁹: et b tenendū est. ¶ Ultim⁹ ca
sus est qñ duo sūt parati in data: pseq̄ Jo. cal. b nō p̄sequō
q; b esset plus glosare decre. pe. de ℟p. li. vi. q; istud repetē
tib⁹ est relinquendū: et ēt legentib⁹ sextū audienti eū hodie
p illos de sexto: s. dōm Alanū de aldinarijs: et do. Stepha
nū. ¶ Ex his pz determinatio dubij stāte pma gra in eccłia
emanat scōa totalitaz collatuare p̄mo motu absq; alia
gra: q; erit de his gratiis. Non possumus dicē q; secunde
obstet surreptio: pp p̄mū motū vt tm̄ q; obstet ḡuamen
ni dicerem⁹ primā gras extinguit: et b duz est dicē: et b pō
nō debēt valē scōe ex defectu intentionis pape rōe pdicti:
aut dicem⁹ q; pme valebūt et expectabūt alia vacatura: et fi
erit eccłia ḡnata de duob⁹ eodē mistāti: ō mentem pape ex q;
nullā cłam apposuit. ¶ Si dicum⁹ q; scōe nō valent: nasz se-
quitur absurdū q; plus poterit vnus simplex ordinari⁹ q; col
lante affectiōe pōt p̄ferre alteri: ḡ papa q; nō pōt alteri p̄fe-

re:q nó est dicendū. Quid ergo remanebit ecclia ó vnob⁹ ḡuata: dicendū q aut pma ꝓbenda est affecta: de ꝓben. si post ꝯ. li. vj. determinat: q non valeat collatio nisi ó vidco q multum opet affectio: q non est intentionis pape sibimet velle manus ligare: aut non est affecta. Jo. an. elegit q si beneficium vacet in curia: valebit illius collatio p papam: q excludit a lite: de ꝓben. c. ij. li. vj. Si nó vacat in curia: re cōferte si q vacat in gñe: dicit q nó ꝓiudicat: q vt in genere conferre velle alteri non debitum. ¶ Si cōfert specifice: et ad impetrationem non vz: q surrepticia. Si ꝓpio motu é verbum tene q vz: q si ordinarius pót fortius papa. Joā. cal. dicit q ls forte curia ß non admitteret: nihilominus putat q non vz collatio ex defectu intentionis pape: q nó est intentio e⁹ grauare eccliam de vnob⁹: ex q̄ alo non expimit: et primus ét nó vz excludi: ex q̄ aliter non expumit: sed hoc mihi placet de iure tenendo quācūq; ex opi. hic posit]: pp defectum intentionis pape: ex ꝓiudicio alteri⁹ ét in deferendo: sed ex grauamine an annullet pendet ex opi. an esset intentionis pape solum: non grauare de plurib⁹ pendentibus an de plurib⁹ ét altera non pendente: nec ob. q isto casu ex q̄ non supponit affectio. Ordinarius posset conferre: q in ordinario non cessat defectus voluntat]: ex q̄ non scit eccliam de alio grauatā: ordinarius conferens pót: et velle vt se ḡuare alteri conferendo: re sibi imputet: sed in papa ex q̄ ḡuamen ꝓ vno conferendo scēo ꝓpio motu: ls cessat vicium surreptionis non cessat vicīū grauaminis: ex defectu intentionis et ß plz: et pma vba vident mihi q ad ifam ponit Joā. an. in d. c. si post ꝯ: de ꝓben. li. vj. si ergo petat se recipi de scō opponet ꝑ collationem exceptio ḡuaminis et repellet. ¶ Quero qd si primus impetrās habuit a capło possessionē: an secundus impetrās absq; cla pót beneficium conseq: vel vbi impetrauit cuj cla: si ꝓ alio: re aut capłm hoc fecit in fraudē modicum dando: vt primus et secundus excludant: et forte pp litem redemit primū in data ꝓ modico: et tunc se poterit optinere: q talis titulus habet ꝓ non titulo: ex quo ad hoc accessit mala fides. ff. de per. here. Lnec vllaj. §. q si quis. Item si primus compulsus et fatigat⁹ sua miseria cessit vel modicum qd accepit: ad Bj. e. c. li. af. dicit q excluderetur scēo sm Compo. qō credo q̄ ifē prime non peccāt in surreptione. af. q qd contingat de ꝓ secūde non validarent q ab inicio forent nulle: de reg. iur. non firmat. lib. vj. Ꝑ ꝓsupposito q ifē secunde sint nulle: et ét no. est. ē. multa hic tacta p Compo. sunt supflua: q dicta possent vindicare sibi locum: vbi esset dare validitatem ipsaꝫ ifaꝫ: ideo illa subiecte recitabo. ¶ Et ꝓ an alīq casu p negligentiā primi admittat scēa. s. quo ad ꝓbationem: dic vt in. c. tibi q. e. n. lib. vj. ¶ Secūdo q̄ro. A. impetrans ꝓpio ꝓbitant ifas suas. Secūdo comparet. B. secūdus impetrās et scō ꝓbitat literas suas: annūqd dicetur. A. ꝑ. B. admittat vt impediat ipsius receptionem ꝓ viaꝫ receptionis: et sm Compo. distinguendo q aut vterq; impetrauit sup diuerso iure: aut sup eodem. primo casu vter q est recipiēdus vix interesse apparet: si nó obstāte ré. sm formā. c. pe. ad fi. e. n. li. vj. et non est admittendus: vt impediat receptionem. B. q ipsius non interest: et hoc q̄n est receptus: si aūt nódum esset recept⁹ forte rōne ꝓrogatiue admitteret: q forte ó minor est q primo receptus primo ꝓcedat: ad hoc. vj. q. vj. solent: respectu aūt ꝓbende nullo mō audiret: q ipsius non interest: siue ille ꝓ ius recipiat sine post: vt. c. tibi qui. e. n. li. vj. et ꝓdicta procedunt: nisi secūdus haberet ꝓrogatiuā iuxta. c. pe. de conce. ꝓben. li. vj. ¶ Secūdo casu q̄n sup eodem iure: quo casu capłm arctat af solum ad vnū recipiendum: dicendū sm eū q̄ poterit opponere: af. sibi forsan parēti ꝓiudicium. ar. l. sepe. ff. de re iudi. et sic poterit assistere capło docendo de iure suo: illo inuito: quo docente de iure suo: capłm absolueretur ab impetitione secundi impetrantis: vt de re iudi. cuj sup. Subiungit tñ q̄ isto casu secundus impetrans poterit ꝯ primum opponere: vt impugnet ius illius: et ꝯ ꝓsonaꝫ primi q̄ erat exꝓicatus tpe ꝓimpetrationis. vel alio modo.

Tamen ipse primus impetrans ꝯ secundum non admittet ad impugnandum ifas: vel ꝓsonam: sed solum ad docendum de iure suo: et nó: q ipse secūdus nó agit contra primū sed solum ꝯ capłm: sed exceptio est act]. exclusio: vt in. l. j. ff. de excep. ergo ré. q non est respectu secūdi impetrātis tñ ipe primus impetrans agat ius illius primi: vñ nunq; si admitt⁹ secūdus ad opponendum et ꝯ ꝓsonam: et ꝯ literas. ¶ Ex his infert q vbi scēo impetrans se opponeret ꝯ primum: ipse primus posset opponere tam ꝯ ꝓsonam: q̄ ꝯ ifas: sicut in casu conuerso. ¶ Querit ponе q capłm recipit secūdum ꝓ ifas ꝓ quas poterat exceptū dere post receptionem primi: an si secūdus in ꝓbenda post vacāte petat se admitti: poterit ipse ꝓmus se opponere: dicit Compo. q sic: imo et quilibet alius q ante receptionē ꝓdictā habuit ius in bñficio: adeo q poterit opponi de surreptione: cū capłm non potuerit ꝓiudicare: vbi aūt volens opponere tpe receptionis ius non bēbat: ls post receptionē ius bēre incipiat: tñ non audiet: nec ꝓ viam exceptionis nec replicationis ꝯ ifas: cuius auctoritate petit vel defendit bñficium: cū exceptio bona fuerit: et sine eius ꝓiudicio tñ dicit q pót q̄n q̄ interesse excipiantis: vt q: excluso eo q impetrauit ifas surreptitias: remanet ꝓbenda vacans: et q: scēo ꝓsentān poterit ꝓuideri: dicit finaliter Compo. q vbi capłm ifas non approbasset locus non esset ꝓdict]. ¶ Querit ponе q scēo ipetrāo molestat tertiū impetrātē ꝯ possessorē ꝓ rē de asserens illā esse sibi debitā. Tertius opponit de iure ꝓpriu. cui debet an sit audiendus: ponit multas opi. Compost.

Mandatum.

Sūma vt in alia lectura. In primo ponit dictū. In secūdo rōnem: secūda pars cum ibi suplego literā exponēdo verā literā mādatus: hic Cal. instituit de vbo mandatū in quo differat a ꝓcepto: et conuerso: et quō q̄n q; necessitat q̄n q; nó hoc nō pertinet ad intellectum. c. et spectat ad repetendas: non insto: ad tenorem rescripto fuit directum forte: vt ad collatorem vel ad ipsum spectabat collatio: vel ad ipm vt ad executore: et spectabat ad capitulū collatio: aliās si ad ip̄s vt ep̄m et collatorem fuisset directus spectāte collatione ad capłm an ligasset capłm hoc tactus fuit. ō. c. eam te. et consecutive stat: et ponit hic Cal. de hac dictione: et dic vt hic per eum factū: hoc ergo recepto spectabit ad alium. Et per hoc apparet q erat executor: vel loqtur de receptione facti que ét collatione spectante ad ep̄m spectat ad capłm: vt no. Jnno. ō. c. cuj te: et in fratrum no. q contrahitur hic q̄dam fraternitas spiritualis de multiplici fraternitate per Jo. an. de regu. Joannes. Et no. q valent littere mandātes ꝓuideri de canonicatu: ls nihil disponant de ꝓbēda: q̄ satis censent dispone re tacite de ꝓbenda cum hoc iuris sit q canonicus nó dz esse sine ꝓbenda: de ꝓben. relatū: de ꝓbē. si clericus. li. vj. et clerici vt cō fraternitas ét sic cuj ecclia: nisi sumat ecclesia ꝓ canonicis re cōtinens ꝓ cōtento: si ꝓ alio hic sumāt q̄dā rōne capituli q̄ ex appositione huius ecclie declaret pape intentio in gratia mutuāda: et ad exclusionē secūdi ibidē. Sed an illa ecclia ꝓsequat non faciebat dubium: q̄ gratiaꝫ secūdi cōcordabat ex pendētia ꝓcessus primi si primus ꝓsequeret: et tñ annullat eam ea nó pendēte: sed effectualiter affectata ꝓsequi nó tenet: nec debeo nec potes si es executor. Sed si fuisset collator posset receptus cum nó esset applicus sed receptus auctoritate capituli: vbi fuisset recept⁹ ex certa scientia: sm ea que dixi: in. c. ad audientiā. ō. e. ti. ad qō: de ℟ ꝓ. cum aliqbus. li. vj. Cum sup receptionem duorū hoc casu restringitur ꝓ hanc rōnem q̄n est apposita cla mutuāndi gratiam. Si ꝓ alio et sm hunc intellectum. Ro. q in dubio non intendit papa ecclam grauare in duobus: vbi ponit cla nullitātem si ꝓ alio q̄ relinquitur q̄ nulla cla in dubio apposita intendit papa grauare collatorem de duob⁹ ex quo sequitur q ex mente tunc⁹ pape cla validans scēa ifas in dubio intelligit ex hoc ét no. q cla ꝓhibitoria nō esse secūde ifē ex pendentia ꝓme non solum repellit scēas

in casu prio pendẽte sed ẽt ipsam nullam reddit pma esse
ctualiter assecuta: e sic ꝙdicio invalidãs expressa in casu pẽ
dente: e sic in vnum casuz. s. pendẽte habef ex mente taci-
se pro repenta in casum tacitum. s. pma inz assecuta: e sic ex
lcione e innovatiõe gre in casum expressum tacita arguit
voluntas pape in innovãdo in trin: ex quo habes ꝙ priuilegiũ
boie ét stricta in casum expressum nó videf negata in taci
tum: qñ ex cõiectura ppendit voluntas pariter disponẽdi
in tacito sicut in exp̃sso: e sic limita. c. nõne: de p̃sump. xxi.
di. qualis: hec oia procedunt fm vnaz lec. Secũda est lectu-
ra fm quã ró gñaliter vt sonat: e fm subaudi aggrauandi
. s. in dubio. q. d. iz pnsio sit ad exclusionez scẽe gre: q. iuã
datum aplicum in casuz pendẽte pme: ꝙ scẽa excludatur
lz sit casus nó sit pinctus: qz cãus obmissus stat in iure cõi:
e sic in tacito mentem suã papa censef relinqre disponẽdaz
e regulãdam a limitib⁹ iuris. Jus aũt disponit ꝙ in dubio
papa nó intendit ecclam de duobus grauare. Jgit primo
assecuto scẽo excludit ex mente iuris e ex mente tacita pa-
pe q limitat iuris inspicit: e ex hoc no. ꝙ non intendit papa
ecclam grauare de duobus: siue scribat pma gra penden
te siue ea jam effectualr assecuta. Et sic no. ꝙ in dubio cla
invalidãs scẽas lras subintelligit seu cõdemnans scẽam
nullitatez scẽe ex esse pme gre: e intelligit omni respectu.
¶ Scõo no. ꝙ in casu obmisso boie dispositio iur]: vt ta-
citum velle: e nó ꝓsum censeat limitare ad velle: ad hoc
. l. cõmodissime. ff. de li. e postu. l. fi extraneus: de cõdi. ob
can. cum fi. e ex hoc limitationem ad. c. nullũ: ꝙ pnsio in
vnum casum nó vt in tacitum negata: qñ in tacita oppositum
ab expressa rñdentium repugnat: vel qñ in casu tacito
subest par vel maior ró rñdendi: vt rñsum est in exp̃ssa:
hoc aũt declarabit clarius in p̃secutione materie. ¶ Jo.
cal. cõmentator hãc decre. e facit quasdam pueriles oppo
sitiones quas solueti: imo aliquas q̃ tangũt medullã ꝙ tas
git vtile recitabo de aliis me nõ intromittã. ¶ Aduerta-
tis ergo vt apiã vobis intellectũ adducẽdo mãm bu⁹ de-
cre. declarãdo debetis scire ꝙ in mã curia vitare p̃sueuit
clas diuersi generis. Et magistraliter loquẽdo dico ꝙ q̃
dam est cla cõtalidarina inter plures expectãtes: vt est h
nó obstãte ꝙ p alio scripserimus vel scribam⁹ qñ scribẽt
sub eadem data: hec aũt cla validat gram: e ꝛ grauamen
e ꝛ surreptionem: si qua surgeret surreptio ex pmis lras.
Quedam est cla quã cõiter vocamus clam anteferri sub
hac forma: nó obstãte ꝙ p alio sit scriptum cui se volum⁹
anteferri. Jsta nó recitabaf antiqui: sed iure sexti fuit co
gnita: vt p̃z in. c. auctoritate martini: de pcẽs. pbẽ. e in multis
aliis locis. Quedã est cla invalidatiua q̃ invalidat se-
cundam gra pp esse pme. Et hec dupler. Aũ qz ex for-
ma invalidat scẽaz pp solã pendentiaz pme ex⁹. in decre.
nó obstãte si p alio nó scripserimus q huius gram p̃seq̃-
tur: qñ qz scẽam invalidat ex solo pme e ea assecuta: vt nó
est hoc si p alio nó scripserimus. ¶ Scõo p̃mitto ꝙ sup
hoc puncto an velit papa eandẽ ecclam grauare de duo-
bus: vel nó ab olim: e hodie sunt opi. e quidam ꝙ nó: alij ꝙ
sic: alij mediã viaz eligũtes an sit apposita cla invalidãs vel
nó: vt infra tanget. Et qz opi. sunt diuerse necessario h de-
cre. q̃ videf quãlibet opi. decidere variaf in suo ĩtellectu.
Per cuius declarationẽ p. m. o opponit lex dz esse de du-
bitabili. l. ꝙ labeo. ff. de carbo. edic. e dubiũ dz fieri vt p̃-
pria cadat: e p̃babilis dubitatio. ã. c. cũ cõtingat: af dubi-
tans de eo ꝙ est cuidẽs: e eius exeqf cãm nó est nisi debi-
litas ĩtellectus: vt dicit Aristo. Sed q̃o dubitat ꝙ si papa
dat gram scẽam sub cõditione si p alio ét illa ecclia non
scripsit: ꝙ hec dubitatio puerilis est dubitaf ꝙ papa non
velit ꝓdere So. imo dubitatio fortissima erat: nam
papa cõditionauerat scẽaz gram eã excludẽdo sola pen-
dentia pme: ꝙ de eius mẽte videbaf tacite ꝙ prio gram
effectualr assecuto tpe date vel pñtationis ipsam voluisse
puram e validã relinqre: qz p locũ a q̃rio: qz in vno dictũ
in alio vt negatũ: qz pnsio in vnã casum: in alũ est nega-
tus: sed dicit glo. nó de cẽtibus est oppositũ: qz ex quo pa
pa intẽdebat gram scẽaz minorare: e locũ ex pendẽtia p̃-
me: ex hoc ostendit ꝙ sue intẽtionis nó erat ecclias grauare
de duobus fontibus agẽdo a mente eius p̃sumpta intẽ-
debat excludere scẽaz gram: prima assecuta: qz iam grauã-
men erat p̃fectum: e effectualr assecutum: vñ sensus q̃rus
cessat q̃ mentẽ in vno dictũ nó est negatũ in tacito: vbi par
aut maior subest ró disponẽdi q̃ in expresso ex p̃sumpta:
ergo mentis dispositio expressa in vnũ casum extendit ad
alium casum tacitum: e hoc fz intellectum: fm alium de-
clarabo in ter. e hoc ó prio subtrahendi q̃sito.

Litteris. Ecclesia in qua Petrus papa litteras dederit mo-
nitorias. Secundus eius successor preceptoi
as: ꝙ primũ nó ꝙ fm cesef fore granata. b. d. ¶ Tertio post
mãdatũ qd exeq iubet. Secõo tollit exceptiõez. Tertio ex
pmit casum. Scõa ibi: nó obstãte. Tertia ibi: actum factum.
¶ No. ꝙ fz tpa ista dabant tria pia lras. s. monitionẽ: p
ceptionẽ e executionẽ: sepi⁹ viditis. ã. c. eã te. c. p̃sentẽ⁹ e. c.
ex insinuatõe e hic. ¶ No. ꝙ gratiam é attribuit lras mo
nitorias nó preceptorias vel executorias: e sic attribuit lras a
qb⁹ creat principiũ iur] agẽdi: nó aũt attribuit lras illó pri-
cipiũ exequẽtib⁹: ité dicun⁹ in executore exequẽte sniaz in-
dicis: qz gratiam vñ illatũ a p̃ iudicãte: vñ tñ exequẽs exe-
quẽdi modũ nó excedat. ar. ff. de of. vel. sup cõmuz: e. ff. de re
iudi. ꝙ ad p̃positionẽ. ¶ No. qñ intelligit ꝙ papa non
intẽdit ecclam gratiare de duob⁹ intelligit vbi ides in subsã
tia gratiant: e qñ idẽ: vt hõ nó qñ respectu dignitatis tantũ.
¶ No. ꝙ istud pnomẽ nos respicit pon⁹ subaz p̃sone: q̃
cõtẽplef dignitatẽ: ó q̃. l. si gratiose. li. vi. ¶ No. ꝙ opa-
tũ attribuit principio mouẽti nó finiẽti qñ principiũ nó neces
sitat finẽ ex iur] necessitat]: sed ex q̃dã voluntate. ¶ Ha-
betis expeditã decre. q̃ ad textũ alia h facio. ¶ Sup. q̃ ec
clesia nó possz dici gratianã ecclia nó dr gratia p receptio
nẽ factã de mãdato legati pape: q̃ ad h vt nó p̃iudicet pa-
trono: vt in. c. dilect⁹. j. ó of. leg. multorum⁹ si p papã a q̃ et
q̃rucũq; duz supportãdaz é: vt. xix. di. in mẽoriã. ¶ So.
dicit q̃dã ꝙ ecclia in h gratiat: qz nó poterat fructare pfono vt
parẽtib⁹: vt pu⁹: nec sic clericos suos bñficiare: vt possz ꝙ id
ixi. di. null⁹ asti vadãt bñ diuinãdo. ¶ Jo. an. dicit ꝙ q̃ti
ad p̃positũ: gratiam dr in eo ꝙ papa gratiat collatorẽ: sine fa
cta⁹ sine capitu: p̃ferẽdo bñficiũ q̃ spectat ad illi⁹ collã-
tionẽ: nó aũt gratiat respectu bñficij futuri: ꝙ nó conferf vel
sue collat. nó refutat: vt in. c. dilect⁹. ¶ Sp. ét gl. ꝛ tex. ꝙ
scõs act⁹ poti⁹ deberet inspici q̃ pnt⁹ ad q̃ allr multa ad-
ra: de q̃ vide ple. no. in mercu. in q̃ne posz sup regula q p̃-
or: de re. iu. li. vi. ¶ Venio ad glo. hic agit de viatic. lras
monitorias e executorias q⁹ gratiam ex gra surgẽs attri
buendũ sit. ¶ Sp. ꝙ nó debuit attribui monitoriis: qz ex
eis nullũ q̃rif ius: vt fuit no. ff. e. p̃sentẽ⁹. So. dicit gl. ꝙ imo
q̃rif aliqd ius: saltẽ offiũ iudicis ad petẽdã gre executiõez: e
appellaf h ius p̃sonale: vide de renũ. veniẽs: e de p̃cẽs. pbẽ.
li. vi. c. i. p receptionẽ aũt in canonicũ q̃rif ius ad rẽdita dic
ter. de pben. si post q̃. li. vi. ¶ Quale aũt sit h ius: an reale
vel p̃sonale. Jo. an. in. c. mãdatũ. ã. c. post Cõpo. dicit ꝙ rea
le est ad rez cõperẽs ep collatiõem aũt q̃rif ius in re vt in. c.
pe. e ff. de pbẽ. li. vi. ꝛ tũc vltra vt ꝙ gratiam dẽat attribui
pape h scribẽti: nã ex q̃ in pmis nó erat dat⁹ executor: gra p
ma nó erat ppetuata: e sic morte pape extincta: si sic ĝ si qd
erat datũ fuit ab isto fo: de R p. cũ aliq⁹. li. vi. potes dicẽ
ꝙ p̃ fuerat dat⁹ executor q mortu⁹ erat: e gra ꝛ ppetuaret
postea papa h ódit scẽz h est dinare. ¶ Ad potes dicẽ ꝙ
p morte gra nó extinguit ipso iure de tel. cũ venissent: sed bñ
repelli pót: ex q̃ nó é ppetuata: nó papa i repellẽda excepti
solũ fatigat: remãet ĝ bitus pme gre attribut⁹ p̃: sed cõtra
dicit: ꝙ gra extinguit ipso iure de pben. si cui: de of. ordi. ĩ
sup gra. li. vi. dic ergo ꝙ ꝛ sit nulla papa ex honestate illaz
reuocatoriaz nó ꝛ quandã necessitatem honestat]: attribuit ĝ
principãti gratiam: e dicit tñ h Jo. an. ꝙ ꝛ hic gratiamen ex

tribunal primo nō dicet receptus auctoritate primi: ſed ad
auctoritate ſcō: de quo in regula qui prior. li. vj. ¶ Quid ſi
papa ſcribat ſub hac forma mādamus: vt talem recipias: ſi
p alio ſcriptū nō eſt: ibi auctoritate pape: dicit gl. ij. q. idē
vt ſi auctoritate p̄deceſſoris ſe ibi monitore fuerat: ſcō a
gra ſucceſſoris valeat: q nō placet Jo. an. q aliud eſt dice
re ſi p papā: eccliā nō ſit grauata: quo caſu dignitas notat
aliud ſi p nos notat p̄ſona: ar. de Rēptis ſi gratioſe. li. vj. e
q ibi no. ¶ Quid ſi aliqs eſt ibi expectans vel beneficiū
p̄ſecutus auctoritate legati. An ſi papa ſcō p alio ſcribat
cum clauſula nulli p alio valeat huius gr̄am repellatur ex
gra legati: vt q repellatur: q legatus habet poteſtatem a
papa: gl. ſ ibi expectans dicit a papa grauatus. e. gl. o. dicit
q aut primus obtinet beneficium vel gr̄am auctoritate le
gati generaliter: e nō repellit ſecūdus: q nō videtur a papa
grauatus cum habet gratiam mādato ſpeciali pape p lega
tum: e tūc videtur grauata eccliā a papa mandāte: ideo re
pellitur ſecūdus: de preben. bi qui. li. vj.

Abbatem.

Dioceſanus cui ſcribi
tur: vt in dioc. ſua: vbi
p alio nō eſt ſcriptū: pudeat vl faciat pude
ri nō pōt id exequi circa bñficiū ad collatio-
nem ſpectās abbatis iam pro alio grauan. b. d. ¶ Et nō
dicit e incipe cōſtructum ibi cogi tur]. nō. ¶ No. primo
quo debeat intelligi regula: q nō eſt intētionis pape eccle-
ſiam velle grauare de diuobus: q ad excludendum ſufficit
idēptitas collatoris: licz nō detur idēptitas eccleſie: immo p
eedit etiā ſi ſint totaliter ſeparate: e ſic non attenditur grauā
mē i reddentibus eccliē: vt aliqui dixerūt hic: ſed attenditur
in libertate cōferendi. ¶ No. q dicto vbi quādoq non
denotat locum ſed p̄ſonam. ¶ No. hic duplicem ſpeciē
executorū: q quādam ſunt ad compellendū: e quādam ad pu
dendū. Ad cōpellendū cenſent p hanc formā facies pu
deri. Ad pudendū p hanc formā pudeas: vide de Rēp.
ibi qui. li. vj. e de cōceſ. prebē. ſi ſoli. e. ti. ¶ No. q p iſtas
facias puderi nō videt quis datus executor ad prouidē-
dum: ſed mā ad compellendū: e ſic executor ad compelle-
dum nō pōt ēt ſuppoſita negligētia vel p̄tumacia aſſume-
re partes executoris ad pudendum. ¶ No. vltimo. q q.
ad validitatem plurū l̄arū attendit tempus p̄ſentationis:
nam hic ponderat receptiōis tempus. ¶ Or expediamus
dicē. e facio duo dubia pua: circa qd ſi ſtātib' termini de cre
talio abbas recipit p̄mo mādatū epi: anteq̄ pape mandā-
tum eſſet. ¶ Scō mandatū pape e illud p̄mo erat in va-
ca. ¶ Hic q ſcō receptū pudeat primo: q mandatum
ſpāle derogat generali. ē. e. ti. c. j. ¶ Nec ob. de of. dele. ex
pte: q ibi vtrū q erat ſpāle quo ad mentez: licz quo ad vbā
vnū gr̄ale e aliud ſpāle: e reſpiciebant idem beneficiū hic
diuerſa: vnde q circa diuerſa pōt vtrū q valere: vt Jō. dōa.
cum plectuere de ver. ſig. olim. ¶ Quid ſi iam pudiſſet
abbas ad mandatū epi: anteq̄ pape mandatum fuiſſet p̄-
ſentatum: dicēdum videt q non mutabit: q quod legitime
eſt factū cē. de reſti. ſpo. audita: de ſi. preſby. ex tua: ſic p̄to
q: ſi papa ſciuiſſet vel memor fuiſſet q p alio ſcripſiſſet: ad
abbatē ipm excepiſſet: de of. dele. ex pte. Hoſti. dicit papaz
cōſulendū q mandabit p̄mo vel ſecūdo puderene videat
fruſtratorie impetraſſe. ¶ Credo q nō valeat pudio: q
ex quo mandatū ſecūdum erat generale: excludebat a litte
ris generalibus primū ſpāle: e ſic apparet preſentatio ſecun
dus: pudsum de non debito: ma tuite ſi nō erat cla ſi p alio
ſcriptū nō eſt: vel q etiam ſubintelligit: igit pudio nō va-
let auctoritate illius mādati. ¶ Quid ſi primo impetrans
volit ſuas l̄as oſtendere: dic q eſt cogēdus p iudicem ad
eas aſſignādas: e ſtatuet terminū j. quē illas aſſignabit: vt ſi
ſi. notabil. ē. e. cū p̄tigat. ¶ Glo. hic examinat duo extrin
ſeca ad materiā. c. Primo inducēdo ad opi. ſuaz: an in iu
re p̄ferendi plures expectātes attēdatur tpo date: an p̄ſen
tatiōis. Scō tractat de poteſtate executoris obtento iſta

vel extrinſece: e examino. c. ¶ Oppo. q p Rēptū ad dioc.
directū: debuit poſſe cōferri eccliā ſpectans ad collationem
abbatis. nam ex quo abbas habet plures eccliās ſub ſe: e
fuit quo ad vnā grauatus tm: e fuerit mandatū ſcm gr̄ale
vt in aliqua eccliaz dioc. q̄ nō cōprehendit vna de eccle-
ſijs ad abbatē ſpectātib': ex quo eni in illa nō fuit grauat'
habet cōprehēdi: grauame eni nō pōt repellere ſm mādatū:
nulli in eccliā in q̄ eſt grauat' primo: vt habet. ō. c. mādatus.
¶ Sol. dic ſm dicta. q hec ſunt cā dubitādi: e ideo aduer-
to q ſi q bñficia plura ſint in eadem eccliā e ſpectāta ad
collationē eiuſdē: e planū q hoc caſu ſcō impetrans in ta
li eccliā excludit: vt in. c. p̄cedēti: ſi habet clām nulli pro alio
vel ſi ſubintelligit: q̄ſq ſcribit p ſecūdo: e comprehendi
poteſt eccleſia expectās ad collationez eiuſdem collatoris
beneficia tū non ſint in eadem eccliā: vt eſt quādo ſpectant
plures capelle extra corpus eccliē ad collationem abbatis:
e tunc aduerte: aut iſte capelle ſpectant ad abbatem: e ſunt
de menſa abbatis: e tunc planum q non pōt per ſecundum
grauari: q̄ſq collato plurū capellaz extra corpus eccle-
ſie ſpectant ad abbatem: non tū ſunt de menſa: ſed ſpectant
ad eius collationē: e ſm veritatem idem eſt: vt non valeant
ſecūdi nec p ſecūdas poſſit grauari: q in materia iſta pon
deramus plus idēptitatem collatoris: q̄ idemptitatem ec-
cleſie: e ſic p̄prie loquitur hec decre. ad hoc de of. le. preſenti.
li. vj. ¶ Aliq bz plures eccliās et in aliquibus bz ius cōfe-
rendi: e in aliquibus ius patronatus: vel in omnibus ius pa-
tronatus: e tunc idem dicit Hoſti. q: et q ſemel eſt grauatus
in vna non poſtea littere extendūtur ſcō: vt ſcō grauet
alī. de of. lega. dilectus. ¶ Compoſ. contra. q: in eccliā in
qua bz nudum ius patronatus: non comprehēdit q: p hoc
non dicit grauatus: q: illud quod dicit grauatus quis cē-
ſetur: vt non poſſit grauari: procedit in collatione non in p
ſentatione: imo collatore grauato. Iterato poteſt grauari
eccliā in qua bz ius p̄ſentandi: e ecōuerſo: dez ſi in vtraq
haberet ius p̄ſentandi: e hoc dicit verum: dūmodo execu-
tor datus habeat ptātem que ponderabit ex l̄is aut eum bz
formam iſtā facias puderi: e nō poſſet compellere niſi il
los q ex ſuo iure poſſunt conferre vel pudere: ſed ſi habet
hanc formam pudeas: ſm eam pudere poſſet in eccleſia
in qua monaſterū bz nudum ius p̄ſentandi: non obſtante
clauſula: nulli p alio cē. ¶ Quero ſcō: an in hoc mādato
facias puderi: in aliq eccliaz tue dioc. includat monaſte-
rium exemptū: vt eccliē monaſterij exempti. Et in. q nō allē
gat de of. ordi. grauceſcente dicē ſi eccliē nō eſſent exempte:
monaſterū eēt exemptū: de priuil. ex ore. ¶ Cōpo. dicit: e
bene q p̄cedit q̄ſ papa ſcribat excitando offm ordinarij:
ideo illud mandatum: vt limitatio ad limites poteſtatis or
dinarie non extendatur vltra limites poteſtatis ordinarie.
¶ Sed ſi ſcribat ei vel alteri executori: ſup p̄nſione facie
da. non videt quare nō cōprehendant eccliē exempte. Idē
Pe. Jo. an. reuocat de excel. plā. frequēs. v. p̄terea: in cle.
e q dicit poſt archi. de Rēptis: ſi ppter tua debita: poſt pri.
li. vj. plla videt q comprehendat: q: mandando pudeat
in aliqua eccliaz in dioc. comprehēdit exempta: q: eſt in
dioc. licz non ſit de dioc. e ſic videt dicere illa iura: e dicit Ab
bas: ſecus ſi mādaret puderi in aliqua eccleſiarum ſibi
ſubiectarum: vt no. glo. in dicto. c. frequens: in. v. preterea.
¶ Sup glo. pe. p cuius qdem p̄cipiū expedit]. q̄ritur an
per hanc formā poſſit puderi in aliqua p̄latura: glo. de-
terminat q nō: p. c. ſi. de prebē. nulli hoc exprimat in l̄is: an
aūt iſto caſu poterat puderi in eccliā cathedrali: dic q nō
vt habet in. c. q̄uia. ij. Rn. de p̄ben. li. vj. ¶ Venio ad po-
teſtatē executoris hic tangit triplex forma: vna faciās pu
deri: e per hoc tm videt datus executor: ſic ea pudeas: e vt
datus p̄nſionem p p̄mā formā poſſet pudere vel excōmica
re. pe. glo. dicit q pōt excōicare: ſed nō pōt pudere con-
ferendo vel inſtituēdo: q: nō eſt datus executor ad pudēn
dum: unde dicit glo. q nō poſſit in poſſeſſionē mittere: nec

ob.vere.p illoꝝ:qꝝ intelligenda est:vt ibi no.sed per fer
mam vltaꝫ ꝓuideas rẽ.poterit excõmunicare:in possessio
nem mittere:et cõferre:et hic bene forme differũt de hac ple
nius dicam.Ꝯ.de preben.p illoꝝ:no.nñ glo.vltã q̃ est bona.
Vltimo glo.prima inducit decre.ad.q.q̃ in pluribus ex
pectãtibus attendit tp̃s pñtationis:q̃ ꝓ:qꝝ papa hic pon
derat q̃ primus mandatũ recepit:per q̃ apparet q̃ scõo in
data ꝓuidere debuiſſ dũmodo mandatũ pmi nõ recepiſ
set. Hoc non placet Hostꝝ.qꝝ dicit q̃ attendit data:et non
pñtatio:q̃ ꝓbat per vltimum curiẽnõ obstãte. Si pro alio
scripserimus cui volumus per hoc ꝓiudicium rẽ.ac si di
cat q̃ attẽditur tp̃s scripture:vt ille sit potior ꝓ quo prima
est scriptum:ꝫ post pñtet. Fatetur tñ q̃ si primo impetrãs
fuerit negligens in ꝓsequendo q̃ vsq; ad annuꝫ valebũt
postea scõe:ex quo nihil opponit:et patiẽ illum ius suũ ꝓ-
sequi:de hoc dic:vt dixi.ſ.e.c. Quid si stãtibus termi
nis decre.abbas recepit primo ad mandatũ epi:scõo ad man
datum pape:et ille prima erat in data:dic q̃ prevalebit pri
mus:q; bẽbat mandatum speciale:et speciale derogat ge
nerali.ſ.e.c.j.nec ob.ꝺ offi.dele.ex parte:q; ibi vtrũq; erat
spãle quo ad mentem:ꝫ quo ad verba:vnum generale:et
aliud spãle:et respiciebat idem bñficiũ:hic diuersa. Quid
si iam ꝓuidisset abbas ad mãdatum epi:ante q̃ pape mã
datum fuisset pñtatum:dic videt q̃ non mutabitur quod
legitime est factum:de resti.spo.audita:de fi.ꝓ by.ex tue.
Sed quid si papa sciuisset vel memor fuisset q̃ p alio scri
pſisset ad abbatem ipsum excepisset beneficium:de offi.de
le.ex parte:dicit papa cõsulere q̃n primo mãdabit vel secũ
do prideriue videatur frustratorie impetrasse.credo q̃
non valeat ꝓuisio:q; ex quo mãdatum scõm erat genera-
le excludebat a litteris generalibus:primũ speciale et sic ap
paret presentatio secũdus ꝓuisum de nõ debito maxime si
erat clausula. Si pro alio scriptum nõ est: vel q; etiã sub-
intelligitur:et sic prouisio nõ valet auctoritate illius man
dati. Quod si primo impetrãs nolit suas litteras osteꝺ
dere:dic q̃ est cogendus p iudicem ad eas assignãdas:vt
in fi.notabitur.ſ.n.e.cum contingat. Anto.

Excõicato.

a Decretalis hec
breuis est et ha-
bet materiã vtilem et ab olim cõmentata fuit
p bo.me.Jo.ꝺ cal.p cuius euidẽtia ꝓmitto
q̃ qñq; subiecti ꝓquerunt de excõicatione via ꝙrele:et de
lata coꝝ supiore. Qñq; via nullitatis de sen.excõ.per
tuas:de of.dele.cum cõtingat:de of.ordi.ad repimendã
de sen.excõ.solet.li.vj. Qñq; p viã appellatiõis:vt de
sen.excõ.solet.li.vi.et in querella: qñq; fũdat ꝙrella ꝙ iu-
dicem:qñq; cõtra partem:vt ꝓz ex decre.venerabilibus:ꝺ
sen.excom.li.vi.sed q; qñq; superior addimus per viã que
relle vel appellationis remittit ex necessitate: quãdoq; ex
voluntate ad excõicatorem vt absoluat an per hanc cogni
tionẽz imꝑtrat aliqua cognitio iurisdictionalis:decidit
hec decre.que breuiter:hoc dicit. Per Rptũ quo ex-
cõicatori excõicatus remittit absolutẽ dus nulla tribuitur
iurisdictio:ꝫ soli in subsidiũ absoluere debẽt.h.d. Ad
lr̃az nõ diuidit:sed mẽaliter duo sũt vnius rõnis interser
tarin tex.ab.de hac dictione hic p cal.in tex.excõicato:no.
q̃ excõicatus põt lr̃as impetrare:et sic in casibus in quibus
potest esse in iudicio in illis potest impetrare rescriptũ: ad
hoc de Rp.e.t.li.vi.inter quos est casus hic q̃ potest esse
in iudicio in eã excõicationis:in tex.statuta.ſ.non premissa
monitione:vel nõ canonica:vel alꝫ iniusta ꝑm oẽs:in tex.
asserit se ligatũ. Ho.q̃ sua cẽsure nõ redditur nulla ipso iu
re ex defectu monitiõis vel solẽnitatis:a iure positiuo req
site:et sic defectus citationis nõ viciat ipso iure sententiam
decre.ergo statuimus:de sen.excõ.li.vi.restringit ad casũ
sum tñ:ꝫ glo.sentiat ꝙ sum:et male:de sen.excõ.sacro:et
e.q̃ in dubijs:et sic est in defectum aliaꝝ solemnitatum:et
hoc q; tales sñie et vinculuꝫ earum plus subijcitur:spiritui
q̃ extrinsece:et actuali solẽnitati:de appe.cum sit romana:
q; talia vincula subijciũtur et inferũtur auctoritate dei que
non est alicui iuri suppposita positiuo. Et ex hoc no.q̃
q̃ñq; sñia ferẽ ꝙ ius solẽnitatem inducẽs:et valet in hoc ab
aliis differt. Quãdoq; contra ius in eã disponẽs:et tunc si
causa erronea est exp:essa:in sñia redditur nulla:de of.del.
cum contingat:de sen.excom.per tuas:ad hoc de ap.qua
fronte:de sen.excõ.solet.li.vj. Quandoq; non est exp̃s
sa in sñia:et tunc si actu et potẽna cã est inabilis:an valeat
sñia:dic de sen.excõ.romana.ꝯ.verũtamen:si cã est actu
a iure reprobata:et notoria:et nõ valet sñia:vt no.de sen.ex-
cõ.p tuas:ad hoc de ap.qua fronte. Si non est notoria va
let:quo ad hominem:sed nõ quo ad deum. Quãdoq;
ꝙ ius de mõ et forma cause disponẽs:et valꝫ vt de sen.excõ.
romana.ꝯ.caueãt:excepto casu decre.statuimus:de sen.ex
cõ.an tex.ibi asserit se ligatũ. No.ar.q̃ potens se absolui
fateri vt se ligatũ:in hoc dicendũ q̃ aut petit se simplr ab
solui:et ꝓcedit notabile. Aut petit se ad cautellaꝫ absolui
et nõ fatet se ligatũ:no.de elec.venerabilem:et patet ꝺ sen.
excõ.a nobis:et qñ ibi no.ꝺ petente vemẽ:an fateri videat
se ligatũ:vide glo. Aut petit ex humilitate et nõ simplr:et
nõ fatet se ligatũ:secus si simpliciter:et vide tex.et gl.de ho
mici.ex libris:simile de resti.spo.olim. Termo no.vñ
spẽm lr̃az ad lites:q; qdam sunt lr̃e tribuẽtes iurisdictio
nem:qdam simplicẽ notionẽ:de pmis p totũ hũc titulũ:ꝺ
scõo habet hic in tex.ibi. Si est ita.no q̃ vba respiciũt lec
tũ sm diuersitatem ꝑsonaꝝ:cum qbus quis logitur:vel
ad quos vba dirigit:aut enim hec clausula scribit ei q; al.de
causa cognouit:et p hoc nulla datur iurisdictio aliis cogni
tio:aut idagatio:aut scribit ei qui alias de cã nõ cognouit
et p hoc datur qdam iurisdictionalis cognitio:et sic eadez
vba ad diuersa relata:aliter et aliter intelliguntr:de sen.ex
cõ.inter alia:ideo vbi papa scribit executori:ꝫ appareret
ea si est ita:nõ ppea necessario vult id iurisdictõaliter expe-
diri. In tex.ibi.sñs difficultate. No.q̃ sñia cẽsure ininsta:si
trãsit in rẽ iudicatã:et ẽ sine difficultate relaxãda:ex. Ibẽ
ꝑlonez libelli in eã renocatiõis sñie:q; ds petit vt sine diffi
cultate relaxet. In tex.ibi.deputat. No.q̃ q̃ñq; dat exe
cutoi ordinario in defectum implendi iurisdictiõ iste:et sic
illud est dare gratie executorẽ ꝺ ordinariũ nta ẽ dare exe
cutorem iustitie aut iurisdictionis. In tex.ibi.exequatur.
No.q̃ ider delegatus appellat executor:ad hoc gl.ꝺ off.
ordi.pastoralis.ꝯ.qꝫ vero:vide tex.de so.compe.si quis ꝺ
clericum. In tex.ibi.nõ excõicari. No.q̃ vbi cã remit
titur primo cognoscenti vt reduceret ex eisdez actis p hoc
non recipit cognitionẽ aliquã de eã cognoscendo:facit q̃
si iudex appellationis remittit partes ad primum iudicem
nõ reuocet grauamẽ si est ita qꝺ grauant q̃ sup cognitio
ne grauauerit nullã recipit cognitionẽz:et sic ꝓz q̃ de his q̃
cõstant iudici vt iudici:potest absq; nona cognitiõe inter
eisdez ꝑsonas iudicare:acta ergo facit fidem inter ꝑsõas
eisdẽm alia instãna:ad hoc qꝺ no.in.c.causam de testi.p
Inno.de iudi.c.pe.l.ij.ff.iudi.sol.ibi Bart.et patet in.l.is
apꝺ quẽ ff.de eden.et no.iudices posse reuocare sententias
q̃ nõ trãsiuerũt in rẽ iudicatã. In tex.ibi.fcõ suo. No.q̃ ꝑ
sumitur facti proprij scia et q̃ non est in facto ꝓprio tolle-
rabilis ignorãtia:ad hoc cõter allegat decre.dico q̃ nũc
etiã in aliquo tollerabilis est incidẽtaliter:alꝫ indicialiter
indagato:vt cãm an sit legitima vel non ex quo ipsam in-
dagant ꝑsumitur veriſimiliter scire. No.q̃ licet ei q̃
semel grauant cã non sit cõmittenda p viam cognitionis
de ap.interpositam põt tamen sibi cõmitti:vt per hanc nulla
sibi cognitio tribuat:sed qꝺ grauamẽ si q̃ intulit reuocet.
sic vt hic allegat glo.q̃ in notoriis nõ sunt ptes iudicis ꝑ-
terq̃ in absoluẽdo:et sic no.ex glo.q̃ quãdq; iudicialr con-
stat iudici:dicit notoriũ:vide glo.de accusa.si constiterit.
Inno.de ap.ex infirmatõe. Jo.an.de.ꝺ.fig.olim.de mate
ria glo.an exigat citatio:vide de ap.cum simad ſ.de verb.

hg.et pte tecoba.cle.e mu.vña:de iureiurand. ad nostraz.
¶ In ter.ibi deferaf no.hoc verbum qó reſidet in ptáte
cuiuſcũq; ſuplonis deferre inſtrumẽ:e grauarũ ad ipm re-
mittere nó vt cognoscat:ſed vt grauame ſi qó intulerit re-
uocet:ſicut poterat ab initio:e hic qñq; fit delegatio appel-
lationis vel ordie p iudicé a quo:qñq; fit delegatio p iudi
cem ad qué. ¶ In ter.ibi cognitio:no.eque principaliter
ſubrogatũ nó aſſumere naturã eius in cuius locũ ſubroga
tur:maxime vbi reſpectu eius de quo agit ſubrogatus nó
eſt pars noia. Litter alibus difficilia. ¶ Venio ad mate-
riã decre.e in hac decre.principalr q̃tuor ſunt videnda. Pri-
mo ſnie cenſure reuocatõis petitioné corã ſuplone facta;.
Scõo remiſſionẽ ad excõicatoré:vt ſi ita eſt abſoluat. Ter
tio offiñ excõicatoris ad eum remiſſione p ſuplonẽ facta.
Quarto dationem adiunctoꝝ in negligẽtia excõicatoris
nó abſoluẽtis:hec quattuor i hac decre.examinã ſũt ſubji-
cienda. ¶ Venio ad primũ:e circa illud examinãda ſũt.
Primo an e quo valeat cenſure ſnie reuocari. Scõo quo
iure fit:e qua via dicte ſnie reuocatio faciẽda. ¶ Ad primũ
eſt aduertẽdum qñq; datur defectus in ſnia ex pſona agẽ
te. ¶ Quandoq; datur defectus in ſnia ordinis e forme.
¶ Quãdoq; datur defectus in ſnia ex cã ſeu in causa e fi-
ne ſniaz mouẽte:hoc defectus:gl.tãgit.xi.q.iij.§.ſi ergo p
Gratianum:et tãgitur p glo.in ſũma:e tãgitur: in.c.ſacror.
de ſen.excõ. ¶ Si detur inhabilitas ex pſona excõicantis:tu
nc hec ſnia eget ſola reuocatõe facta:q; ſemp nulla eſt:vt
lata ẽ ab excõicato.xxviij.q.j.audiuim*:de or.ab epi.c.j.e
quod ibi no.e.xcvj.di.bñ qdem:de ſen.excõ. ſi quem: ſed
non datur incapacitas e defectus totalis pñtis:ted qdam
metus iuſtus ex animo.talis nõ reddit ſniaz nullã: vt patet
in dicto.§.ſi ergo e dicta glo.ſume. ¶ Secũdo caſu q̃do
datur defectus in pſona pacíẽte:hoc põt eſſe dupliciter:vel
ex incapacitate vinculi:vt eſt hereticus:vel extra eccliaz poſi
ſitus:e adhuc ſnia eſt nulla.vj.q.j.nullus dnor.gaudem*.
Item ſi feraf ſnia excõicationis in vniuerſitate aio ligãdi
vniuerſitatem vt vniuerſitas:q; illa eſt deficiens in corpo
e anima:ad quã vires ſnie excõicationis originẽ inualidã
eſt ipſo iure:vt in.c.romana.§.in vniuerſitatem: vbi non
cõſtat de intẽtione videlis:q; cenſetur lata in vniuerſitate:
vt in ſingulos:de ſenten.excom.romana.§.in vniuerſitatẽ
no.&.c.caplm:põt etiã eſſe ſecũdo ex incapacitate cauſe ob
quã vinculum incurrit:q; factus eſt vel furioſus:adhuc tal
ſnia eſt nulla:vt no.Boñ.ó ſen.excõ.romana.§.in vniuer
ſitatem. Tertio caſu qñ datur defectus ordinis e forme:e
tunc ſi ipſe error ordinis exprimat in ſnia excõicatõis mone
tione nõ pmiſſa:q; monitio non exigit ſnia eſt nulla:pono
Jo.an.de ſen.excõ.ſtatuimus.li.vj.ad hec intra cõia:ó ſen-
tenia excõicatõis p iuriscũ iuribus ſup ter.alleg.vbi au
tem error nó exprimit. ¶ Aduerte tñ q; dictatõr ẽ du
bium:e vtr gl.ſentũt q; ſnia ſit nulla:gl.in.c.ſacro:de ſen.
excõ.e q; in dubijs mote p caſum.c.ſtatuimus: ſed cõiter
hoc nõ tenetur:e in caſu.c.ſtatuimus:ſubeat alius defect*
vt dicam.j.e hoc tenet Fre.in ope ſuo.c.xij.vbi etiã tenet q;
valet excõicatio lata die feriata: in hoc deuiat hec ſenten-
tia ab aliis:q; in alijs defectus ſolẽnium viciat.xj.qó.vj.§.
diffinitã.l.plata C.ó ſen.cum ſibi ſibibus.ſi.q.j.in ſumma
eã patrũ:q; tales ſnie ſubticiunt ſpiritum:nó formã extrinſece
ſeruantur ẽt auctoritate dei qui nulli ſuppoſitus eſt ordini.
¶ Item hoc indictũ vt claues eccliẽ in maiori reuerẽtia
hẽãt.xi.q.iij.nanos:e vt hó p meritũ excãt.ij.q.ij.§.ſi er
go fin Cal.hac. ¶ Quarto caſu qñ valẽ ẽfectus ex cãe:e B
põt eſſe multiplicitẽr:vel q; cã eſt patẽs:e in ſnia expreſſa in
iuſta:e ſic in iure falſa:vel q; eſt cã patens e notorie iniuſta
ſeu in facto falſa:non tamen expreſſa in ſnia:vel q; cauſa eſt
falſa in facto:ſed falſitas eſt occultata:tñ iniuſta:vel quia cã
non eſt in forma iuris:e ds aſſumpta. Primo caſu ſnia eſt
nulla:e in hoc cõmunicat ſentẽtijs aliter hoc patet de ſen.ex
com.p tuas. Scõm ij.c.cum contingat:de offi.ord.de ſen

excõ.ſolet:e in.c.venerabilibus.§.pe.aduerteñ limitatio-
nes aliquas ad hãc regulã:q; hec regula vera eſt:q̃n error
iuris eſt patens actu: ita q; ppendibile eſt oculo corpora-
li:naz ls ex intellectu mẽtaliter ſnia reduceret ad intellectũ
erroneũ p reductionem intellectus nõ tñ hec ſnia eſt nulla.
q; talis defectus legi nõ poſſ:ls intelligi.l.j.§.ad ſi legi.ff.
de bis que in teſta.delen.glo.eſt de teſti.cogan.puerit:e eſt
ſingulare dictũ Inno.in.c.pe.e.§.de of.del.ad hoc q; exi-
gitur:patẽs error:e ille dr patẽs q oculo corporali no mẽ
tali eſt ppendibilis.cle.i.de regula. Scõo hoc eſt verũ qñ i
ſnia eſt expreſſus error iuris cõis:e certi ſecus ſi eſſet error
iuris extraordinarii:vt ſingulr dicit Bar.e fuit mens gl.ff
de re iudi.cũ plat.ad hoc quod ſcripſi:de fi.inſtru.paſto-
ralis:dictum fuit Jo.mo.in regula iuris ignorantia:dere-
gur.li.vj.vbi dr q; error iuris non frequẽtati tollerabiliter
ignoraf:allegat.l.gallus.ff.de lib.e poſtu. ¶ Tertio hoc
verum qñ ſnia eſt lata p̃ expreſſum:de quo appareat cauſa
legis:ſecus ſi p̃ ſolam rõnem iuris vel opi.doc.q; iure non
eſt nulla ſnia:ẽt ſi illa ſit cõis:dictum eſt glo.in.d.l.cum p
lures.ff.de re iudi.e dictum Ja.de are.vbi poſt eum Fran.
de arecio:e Inno.de ap.cum ſpeciali. ¶ Quarto notabi
liam limitatõem que ẽt notabilis eſt:q; hoc eſt verum qñ
ſnia eſt lata p̃ ius in ſuo intellectu certum autem vbi ſuper
eius intellectu eſſent opiniones:valet ſnia p̃ tale ius.dictum
eſt coiandan ibi e Cy.in.l.ij.C.de erro.aduo. ¶ Quinta
limitatio:quia illud eſt nullum quando ſnia eſt lata e eſſet
expreſſus error iuris:e pertinens de quo agitur in iudicio.
Si enim diceret excõico teq; conſtat q; ſnia non eſt in ſcri-
pris ferenda:e hoc non faceret ad rem de qua agitur:vale-
ret ſnia ut ſentẽt doc.in pcalf.e.per tuas:de ſen.excõ.qó
eſt notabile. ¶ Glo.dicit contra:de ſen.excom.ſacro:vt ſi
dicat excõmunico teq; padue currit:ſed ibi pmẽo ex mẽ
te;iudicis. ¶ Sexta pz ex ſequẽtibus:quãdo expreſſe ſunt
cauſe due quarũ vna eſt falſa in re:e alia eſt vera nam tũc ta
lis error cauſarum ſeperatarum:nõ vitiat ſniam:qui.ſi.ſint
legi.per tuas.ampliatur dictũ principale:q; expreſſo errore
in cauſa ſententie redditur nulla:etiã ſi alia cauſa poſſet in
duci:vt no.de cõceſſ.prebẽ.ex pte:e per tuas:qui ſi.ſint legi.
dixi de renũci.in preſentia:quo caſu eſt dicendum:q; quan-
doq; ſententia exprimit plures cauſas in quarum vna eſt
error expreſſus in alia non:e valet ſententia:ita eſt caſus ſin
gularis:in.c.per tuas:qui ſi.ſint legi. ¶ Quãdoq; in ſnia
exprimit vna cauſa e alia falſa:e tunc ſententia non poteſt
alijs inniti. Butri.in.l.athletas.ff.de bis qui no.infa.ẽt
notabile verbũ dicens: q; ſi cauſa exprimit cum adiuncto
maxime ſnia eſt aliqua:q; ſententiando cum adiuncto ma
xime nõ videt ſe aſtringere ad illam cãm tñ: ſecus ſi ſine
maxime:vel alia cauſa:vel dictione ampliantia. Cõſulunt
ergo cõſulentes ſniam:vt qñ aſſignãt cauſas in ſnia:vel cõſi
lio ſup eas ſemp exprimunt cum adiuncto:maxime dictum
B.vt contra tex.duos.J.de in int reſti.cum ex litteris: de
pur.ca.cum dilectus:vbi cauſa fuit expreſſa cum adiuncto
preſertim:e tamen ſentẽtia retractaf. Ideo reſtringe dictũ
eius:vt patet ex dictis. Verum quãdo in ſententia patet ali
qua cauſa ex qua poteſt ſententia innari:tunc ſi patet ex
ſolis actis:q; dicendo maxime patet q; aliam cauſam ha-
buit in mente tacitã q̃ aſſumpſit ex actis. ¶ Secus ſi alia
nõ apparet:cã:qi ex quo illa maxime fuit mouẽs:tunc ſ
tacita ſemp preſumit male motus:vt patet ex premiſſis:ta
cita enim eiuſdem preſumit quantũs:cuius eſt expreſſa:de
reſtrict.ſed de re de pcura.non poteſt in clr. ¶ Aut ergo
exprimuntur due cauſe vna vera in iure alia falſa:e valet
quando exprimãtur in ſententia:vt in.c.per tuas:vbi antez
una fuit:e alia non apparet ex qua poſſit ſentẽtia innari.
nec in ſnia nec in actis:e neutra valet:e ſi diceret maxime vt
preſertim:aut apparet alia cauſa in actis:e tunc aut cum di-
ctione preſertim aut maxime e innaf ſnia:aut ſine ita q; ſe re-
ferret ad illam cauſaz e ſententia non valet:ſed eſt du-

biuzita q nõ pateat error ex ſentẽtie tenore: ſed pateat ex actis: an hic vicier ſniam dicẽdum q ſi ſnia non bz relatonem ad acta: ſentẽtia per hoc non vitiat: q: acta ſunt quid ſeparatum a ſentẽtia: & p tanto cum in ea nõ pateat error expſſus: ſentẽtia hec nõ eſt nulla: q ultra expſſionẽ exigunt in ſnia: & ſnia eſt qd ſeparatum ab actis: & ſtricte ſumẽdo aliud acta aliud ſnia: & hoc optime de reſti. ſpo. cuz ad ſedem: & ſcribit Inno. de pbationibus qñ ꝛ falſam: in fi. Q ſic q fertur ſnia habita cõmemoratiõe actorum: vt q ſtiamo dicit: q cõſtat p. A. & B. pbatum: vt pz ex actis: & ideo te condẽno: & viſis actis pz de ꝛmo: vt Panor. q non valeat ſententia: paria ſunt qd exprimi in ſnia: vel ſniam ad aliud referri. ff. de re. iudi. l. ait prẽtor. §. j. de fi. inſtru. inter dilectos. C. de ſnijs que ſine cer. q̃ti. l. iij. Error ergo actor bẽ proexpſſo: g in ꝛmum vbi ius notat expſſionẽ pperã vt inficiẽtem: vel inualidantẽ ibi nõ ſufficit qd fieri ſub alterius cõmemoratione: vt dicat expreſſum: nulli id ſpecifice repetat: ter. ſingularis de iureiurã. c. pe. vnde ſi preſtito iuramẽto dico: p iuramẽtum qõ alꝫ preſtiti. p iuuto tibi dare dece: ꝛ: p hoc nõ obligat ad iuramẽtum & ad pluriũ: q illa obligatio exigit formalem expreſſionem iuramẽti: nõ cõmemoratiuam. Inno. hoc dubium tãgit in duobus locis: de pbationibus qñ ꝛ falſam. in glo. ſi. de re iudi. cum Bertoldus in glo. cõcelſimus ad ꝓncipium: & ipſa glo. tenet vitium nõ inficere ſniam. In ſecũda glo. tenet oppoſitum. ¶ Glo. cõiter que exigunt errorem in ſnia expſſum: videtur hanc ptem ꝓſequi: vt l. ſi expreſſum. ff. de ap. que ſen. ſiñ ap. reſcin. in. l. j. & l. cum plat. ff. de re iudi. C. quãdo ꝓuo. nõ eſt ne. l. j. hoc dubium tãgunt vitra. & recitat Cy. in. l. j. C. de erro. aduo. & ponit Sper. inſtru. gbus nõ eſt pmi. fa. teſta. §. i. & ſi. ibi tz q omnis error actor vitiat ſniam: quia certificat: vt. l. ait prẽtor. §. j. pal. & l. iij. C. ó ſen. que ſine cer. q̃ti. ergo & vitiant allegat pbatum. l. j. C. de erro. aduo. & l. pal. & l. j. ff. que ſen. ſine ap. reſcin. ſed non facunt ꝓpter cõmuniter intelligũt: hic pz error notorius vitiat ſniam: vt ſtatum dicaz: ſed omne de quo ꝓſtat in iudicio, eſt notoriũ: vt hic dicit glo. ad tex. relata. no. Inno. de ap. ex inſinuatione. nec glo. de accu. eudẽtia: & ponit in. c. cũ olim. de vb. ſig: ergo tẽ. hanc opi. ſeqr Cal. in quodã ſuo ope p hãc ſi. rõnem: hec rõ nõ plz p dicta in. c. vlt. de coha. cle. & mu. qua nõ faciunt pbationes notorias: cũ ꝛ ipſas multa eiuz poſt ſniam valeant opponi. ¶ Quid dicã ſatis vt diſtinguendum: an cuz debita cõmemoratione actor: ſeruata ſnia: vt. ſ. dixi: q ſnia ſit nulla: alias nõ ad caſus: ſic in. d. c. cũ Ber. de re iudi. vel ſaltem eſt de facili renocanda: ex clauſula ſi mihi inſta cã videbit: non ob. c. pen. q: loqtur ibi formalis expreſſio verboz exigitur ad errorem obligationẽ mediãte inducendã: ideo ſola mens nõ ſufficit hic: nõ exigit formalis verboz expſſio: p forma ad nullitatẽ ſnie: ſed patẽs error in ſnia: & ex quo certificatiõez ſnie refert ad acta: acta tunc dicũtur para ſnie: imo dicunt ipſa ſnia: ſicut dr in teſtamento q nõ poteſt dari in codicillis poteſtamẽtũ: qñ teſtamentum ſit ſub cõmemoratione codicillor: et. l. illa inſtitutio. ff. de códi. inſti. ad hoc quod no. Cy. inſti. de actio. in §. curare: & ff. de ꝓdi. & demõ. ſi ita ſcripſerit: vbi ſi lego q in epla cõtinet vt cõtineri in teſtamento: ex teſtõ debet. ¶ Quãdoq dicebam ſecũdo q datur vitium in cauſa: q erronea & falſa in facto ſnie error nõ expreſſo: ſed ſtante notorietate falſitatis cauſe inique ex hoc ſnia redditur nulla. ¶ Glo. tangit de ſen. exco. per tuam: ibi ſentit q ſnia ſit aliqua: ꝛmum ſentiunt ibi doc. dico ſic qñq ſnia eſt contra cãm manifeſtam: & nõ notoriam falſam ſnia non eſt nulla: ſic ſaluant glo. doc. ¶ Qñq ſnia bz cãm actus: & potentia notorie falſam: q notorium habet cauſam ſucceſſiuam: q eſt facti manentis: & dicunt q ſnia eſt nulla: ſic intelligũt de ſen. excõ. romana. §. in vniuerſitatem: & ibi doc. Si autẽ defectus eſt actus & potẽtia: ſed cauſa nõ eſt notoria: vel eſt notoria: ſed facti tranſeuntis: tunc ſnia ligat: dicit archi. in duobus locis: de ſen. excõ. romana. §. in vniuerſitatem. lib. vi. & c. ti. venerabilibus: ad fi. idem ponit ad ſtam. xi. q. iij. nemo. Jo. an. tenet: q quod libz notoriuz & habitus & potẽtia falſe cauſe: ſiue ſit facti manẽtis: ſiue tranſeũtis vitiat ſentẽtiam. ¶ Qñq ſnia eſt lata contra cãm: ſolo actu notorie falſam: & tunc dicũt q ſnia adhuc eſt nulla: & hoc mihi placet: q notoriũ & expreſſum in tenore ad viciandum q agit pariſicãter: vt pz de libello ex dicto Jnno. de of. vica. c. j. & in addi. de iudi. examinata: & pz ꝓceſſum. c. inter ceteras ó ſen. & re iudi. caſus de ap. qua frõte. Tenuit Inno. in duobus locis: de cõcel. ꝓben. cũ nr̃is in addi. & c. fraternitatis de frigi. & in d. c. romana. §. in vniuerſitatẽ: de ſen. excom. Caſus ó re iudi. in cle. paſtoralis: tex. ff. de pecu. l. eo tpe: & de inoffi. teſta. l. papinianus iudicatũ: patet quia cauſa quare valet iniuſta ſnia eſt ꝓpter preſumptionez q ſurgit ex iuſticia ſnie hito reſpectu: nõ ad id qõ facit iudex: ſed qõ facere dz: de iuſti. & iure. l. pe. hic aũt ꝓſumptio iuris non ſtat: & nõ põt haberi ꝓ notoriã falſitatem: nez illa ceſſat: ꝓ ꝓſumptionem enim iuris & ó iure que ſurgit ex ſnia admittitur pbatio notorie: vt cõfeſſionis. ex. clarus cum gl. C. de dona. ante nup. aũc. ſed neceſſe: qõ no. Inno. ó inuti. ecc. q plerisq: non ob. ſi dicat vbi expreſſio formalis exigitur: notorietas nõ ſupplet: vt no. in. c. j. vt lit. nõ cõte. & in cle. ſi appellationem: q: ad viciandũ ſniam non exigitur expreſſio: ſed ſolum expreſſio exigit in ſnia: vt q: ſentẽtia cõtra ſe facit vitium notoriuz: ſi ergo aliter detur vitij notorietas ſufficit: & ſi dicatur nihil plus eſt notoriũ qz ius: & tñ ſnia cõtra ius valet: niſi exprimat error. Rndeo ſi ius ſolum cõſideratur: dic certum eſſet ſi ſcñ ſuper quo iudicat: & ad hoc qõ applicabile eſt dicat nõ eſt notorium: & pronunciat ſup facto; non ſup iure: tunc puto q ſi ſolum eſſet dubium ſuper iure an ius eſſet vel nõ q ſnia lata q ius nõ eſſet vbi eſt: & ẽt nulla: hoc eſt qõ dicũt tex. legum: q: ſnia contra ius non valet qñ eſt contra ius legis: q: ſicut eſt contra legem nõ poteſt eſſe non notorium vitiũ falſitatis: & q: notorium eſt vitij ceſſat preſumptio iuſticie in iudicio: ſed quãdo eſt contra ius ptis: q id poteſt eſſe dubium preſumit preſumptiõe iuris & de iure pro ſnia: ideo dicta ſnia valet: vt. d. l. pen. cum ſi: quare ille ſentẽtie ſunt nulle: non eſt expreſſio formalis: q: tunc ſententia partis peccat in forma: ſed cauſa eſt: quia ex quo ſolum ius deducitur in dubium: tunc ius eſt notorium & ſnia vtpote contra iuſticiam ſuper qua nulla poteſt eſſe dubitatio: eſt nulla cum ibi non poſſit eſſe preſumptio errante ſententiãte. ¶ Per hoc dixi & dico: q ſnia lata cõtra ſniam nullo remedio reſciſſino retractanda eſt nulla: q: lata cõtra notorium vel ſniam ex quo nõ eſt aliquo mõ retractãda: dum tamẽ de cauſa iudici cõſtet: & ſit reuocatum in dubium de validitate eius: ſed ſola iniuſticia licet. Inno. variauerit in hac materia: & qñq teneat ſententiam in diuerſis inſtãtijs latam tenere. c. licet: & in. c. ceterum: de Rptis: & in. c. ſuplicijs. ẽ. c. & in duobus locis: in. c. cum vltra: & c. ex tenore & c. cum Bertoldus de re iudi. & Compoſ. de conſti. cum. Ab. plus dicit q ſnia lata ſup diuerſis libellis etiam in eadem inſtãtia teneat: vt dicit de off. dele. cum contingat: hoc ſequitur Butriga. in. l. nam & poſtea §. ſed ſi dñe. ff. de iureiur. & ibi Bar. & ſegtur in. l. duob. ff. de excu. rei iudi. opi. q̃ ſequor tz Lõpo. in. c. cũ. Ab. de cõſti. ẽ. Jo. an. in glo. ordinaria: in cle. ſi appellationem de ap. in cle. motum meum eſt qõ tenui: in. d. §. q: ex quo lis eſt finita ſententia: partes non poſſunt a re iudicata recedere. ff. de re iudi. l. acta. vbi per glo. & Bar. no. glo. C. de tranſac. l. ſi diuerſa: hanc ſniaz ſegtur Bal. vt poſtea repti: in. l. ingenuũ. ff. de ſta. ho. q: ex quo lis eſt finita: & qõ ſnia nõ valet que plus nõ põt determinare queſtionẽ: que vere eſſentialr nõ eſt cũ iam ſit finita: hanc ſniam tenet Jnno. in. c. ex parte quod eſt. c. ij. §. c. ¶ Hec omnia vera dico: qñ ſnia eſt lata indice certificato: de ſnia: & nihil de validitate ſnie in dubio pbabiliter reuocato: quo caſu nõ ꝓcedit ꝓ-

dicta:ſed qđ ſcribit de re iudi.inter monaſteriu;ad hoc.l. ꝛ poſt rem.ff.de trãſac.ꝛ eſt caſus nõ cauſãdo terminũ que ſnie ſine ap.reſcin.l.i.ꝛ.ii. ¶ Et ſunt ét hoc de mẽte Jaco. But.in.l.ij.C.quãdo ꝓuo.nõ eſt ne.ad hoc dicta doct.de pactũp.ſi.ꝛ quod ſcribit archi.iij.q.vij.§. Itez q̃ ꝓtra pactez: vbi expreſſe dicit q̃ nõ valet ſnia iudicis q̃ ſniam q̃ ꝑ ſe tulit vt arbiter:ex antiquo actꝰ.ꝛ ponit pau.ꝛ ibi caſus videtur in cle.paſtoralis:de re iudi.idem diceret ſi ſnia lata foret cõtra cõfeſſionem q̃ quaz nihil obici poſſet:ſecus ſi cõtra ꝓbationem:q; ꝛz illud ſit notorium tamẽ de facili ſit offuſcabile ex arbitrio iudicis:cum ab eius dependeat arbitrio:ꝓbationibus ꝛ ſpeciebus earum mentez applicare: inq̃tum applicet.l.iij.ff.de teſti.j.de rerum.in pñtia: inclinat eſt dicere q̃ ſnie teneant:q; in facultate iudicis in ꝓfeſſione: ꝛ mandato:ꝛ ꝓbationibus quãta fides adhibeatur:vt pa. de teſti.l.iij. ¶ Ex his dico q̃ ſi ſnia fertur cõtra iuramentum q̃ ſnia nõ tenet:q̃ in dubium non reuocatur ꝺ in ribus iuramẽtis:q; talia ꝓducunt notorium:ꝛ ex quo ꝓſtat iudici de notorio nõ valz ſnia: nõ ob.glo.ff.de iureiuran.l. nam ꝛ poſtea.§.ſed ſi dãctur:q; illam intelligẽ q̃ non cõſtabat:de hoc iudici. ¶ Dicebaz q̃ q̃ꝛ in ſnia datur de factus cauſe:ꝛ cauſa aſſumpta eſt occulte falſa:in hoc Gra mattus dicit:q̃ aut alia ſubeſt cã:ꝛz nõ aſſumpta:vt qua vi gnus eſt excõicationeꝛz illam excõmunicãõ nõ aſſumpſe. ret. ¶ Quãdoq; dat defectus cãe realiter ꝛ totaliter:qua nec illa nec alia ſubeſt. Pro hoc caſu valet ſnia:q; ſubeſt cã ꝛz illaz nõ aſſumpſerit:hoc dictũ Gratiani cõmuniter ꝓbo bat:q; ſnia nõ põt iuſtificari ex cã nõ aſſumpta:ſed veritas eſt q̃ valet ſnia:ꝛ ſic dictum eius verum:ſed nõ ratio ex preſumptione cãe:que eſt iuris:ꝛ de iure:que nõ admittit pro bationem in cõtrium:q; ſententia iuſta vel iniuſta timenda eſt ꝛ ligat:vt.xi.q.iij.nemo:de ſen.excõ.a nobis. ¶ Quando q̃z eſt aliqua cã vera:ꝛ aſſumpta ét falſa:ꝛ adhuc ſnia valz q; iniuſta:ꝛz ipſa nõ liget quo ad deuz:de ſen.excõ.a nobis dicebam q̃ q̃ꝛ defectus in cã datur:q; nõ aſſumpto iuꝰ a iure diſpoſito:vt q; aſſumit in excõicatione cauſe de futu ro:ꝛ tunc aut aliqua cã vel culpa ſubeſt de pſenti:ꝛ licite aſ ſumitur de futuro:aut nulla culpa ſubeſt:ꝛ ex cã de futuro ferri non ꝺz:lata tñ nõ tenet:vt in.c.romana.§.caueant: de ſen.excõ.li.vi.ꝛ de ſen.excom.a nobis. ¶ Ad primo ad ſecũ dum membꝝ huius articuli.ſ.quo iure ꝛ via tales ſnie re tractent:ad intellectũ dubij eſt videre an tales ſnie tráſeãt in rem iudicatã:cõiter dicimus q̃ nõ:vñ ſp pñt reuocari:ꝺ of.del.cũ contingat:de of.ordi.ad reprimendã:de ap.p tu excaſus hic ß q̃ erñ ſũ ſnie nõ hñt cãm ppetuã:ſed aſſi munt ex cã ꝓtum acietales cñi cẽſure ſolum ob cõtumaciã ab hoie ꝓmulgant:eaꝛ ergo nãt ꝓpalis eſt ad mẽſuras ꝓtu macie. Impoſſibilis eſt q̃ tranſiꝰ in rem iudicatã:al.ppetue cẽnt ad ß caſus:ex quo rõ hic colligit:de conſti.ex ihesuq̃ no.legunt:q; vbi ſnia hz cãm ꝓpalez tranſit in rem iudicatã: ego puto q̃ ſnie in terminis.l.ſi.ff.de pe.nõ tranſirent in rez iudicatã:ꝛz ab eis nõ appellet:q̃n ceſſante tpe reuocarent tranſitus in rez iudicatã firmat ſniaz:reſpectu vite q̃ a prin cipio infuſenõ aũt in plus vitam ppetuat:q; hic nõ eſt ꝺ mo dio a iure inducꝰ in ppetuãdo. Hoſti. in.c.cõſanguinei:ꝺ re iudi.dicit duo ẽba ſatis dubia q̃ ſnia cẽſure tranſit in rez iudicatã ad ꝓiudiciũ priũ:ſed non ad ꝓiudiciũ publicuz: q̃n poſſint reuocari:q̃ſi velit vt puto q̃ ſi ſnia cẽſure bz in ſe annexũ aliqđ vandã vel faciendũ a pte pti:ſnia quo ad il lud tranſit in rem iudicatã:vt nõ poſſet poſtea ꝓtendere:illõ indebitũ:ad ß qđ no.de ap.ꝓterea:ſed q̃tuz ad vinculũ q̃n poſſit reuocari eo impleto:qđ eſt implendũ nõ tranſit in rem iudicatã:q; bz cãm vt diri ꝓpalez:hoc dañ credo:ſi ánexũ deducaf:p annexa:p modũ diſpõiaꝛ vt q; ꝓcipiꝰ vt ſoluat: ꝛ ſi nõ ſoluit infra mẽſem:excõicat:ꝛ tũc tranſitꝰ nõ eſt ex vi nb° ſnie cẽſure:ſed ꝓcepti:idem credo ſi deducaf p modũ cãe:vt q; dicit:q; nõ ſoluiſti debitũ:ideo te cõdẽnauã tũc ſnia tranſit in rem iud.reſpectu illius ſplendi ánexi p modũ

cãe:vt ſnia nõ poſſit reuocari donec illud ipleaf:ſecꝰ ercdo ſi ſit annexũ p modũ ꝓditõis:vt ſi nõ ſoluerit ꝛ.mentis in te excõicatus:tũc nulla põt ibi eſſe diſpõ annexa:ex q̃ ſurgit tranſitus:nõ ex ſnia:q; illa nihil diſponit:nih vinculũ inciẽ do:nõ ex ꝓditõe appoſita ſi nõ ſoluit:q; que nõ in viz ꝓdi tionis apponunf:diſponem vel actionẽ non inducũt vt illa nõ impleanf.l.ſi.C.de ꝓdi.inſerte:ſaltuo mihi quo ad reten tionẽ:vt.d.l.ſi cui fundus:qđ no.ff.de ꝓdi.ꝛ de.ꝛ tunc non eſſet adhuc ex vi ſnie imediate:ſnia ergo q̃tũs incipit nõ trã ſit in rem iudi.vt ppetuet cãm vltra limites nãe a ꝓncipio infuſe:q; cãm vt dixi bñt ꝓpalem:ꝛ nõ ppetuã:ſed bñ trãſi unt in rez iudicatã:vt nõ poſſit ꝓtendere cãz falſaz. ¶ Bu bium ĝ eſt qua via tales ſnie retractentꝰ que nõ tranſeũt in rez iudicatã:ꝛ qđã tex.dicũt q̃ p viam appellationis: vt ꝑ de ſen.excõ.p tuã:ꝛ.c.cũ ꝓtingat:de of.del.ꝛ de of.ordi.ad re primendã:ꝛ qđ ibi no. ¶ Alij dicũt q̃ p viã q̃rele:p hoc dcã tuã:ad ß de ſen.excõ.facto. ¶ Alij q̃ via reſtõis:ꝺ re reſti.in inte.ex ſtis. Jo.glo.decret.tãgũ in ſũma.xxxv.q. ix.ꝛ ponit duas opi.vnã q̃ p reſti.in integ.aliam q̃ ipſo iu re p reſtõez retractet:ꝛz glo.in.c.ad audientiã:ß ꝛz glo.q̃ p viam nullitatis ꝛz de reſti.ſpo.ex ꝓcarchi.ꝺ hoc tractat ij.q.vj.in ſũma:dico q̃ aut a tpe ſnie lapſi ſunt.x.dies non audiꝰ petẽs retractationẽ appellatiõis viaꝛ:q; ꝛz non tráſe ant tales ſnie in rez iudicatã:quo ad potẽtiaz reuocãdi trã ſunt tñ quo ad potẽtã deuoluẽdi:glo.eſt ſingularꝰ de of. ordi.ad repuẽdã ſit ergo cautus q̃ vult adire archiep̃z in reuocatione:quõ intẽdit infundere ꝺ ptem q̃relam:vt ap pellet.j.x.dies:alꝰ nõ audiet in viam appellationis:q; illa ꝑ cluſa:nec p viaz q̃rele:q; nõ eſſet iudex. ¶ Oportet ergo q̃ agat alia via:qua ĝ aget dicendũ aut q̃rit non ſolũ opti nere retractationẽ ſnie:ſed cum hoc vult reintegrari ad in ſtantiã ſimilẽ p ſniam:ꝛ opꝰ q̃ veniat reſtõis via:q; ꝛz trã ſeat in rem iudicatã quo ad viam ſnie: nõ quo ad inſtãtiã. Exigo tñ tunc aliq̃ cauſaz iuſtam: ꝓpter quã cenſetur hec reſtitutio:que alꝰ competere non poteſt niſi leſio ꝛ leſionis cauſa allegetur.l.j.ff.ex qui.ca.ma.ꝛ patet in toto titulo.ff. de minoꝛ.ꝛ de reſti.in integz.i.ꝛ ſic ſoluntur vel logtur preal. ꝛ.ex litteris:ſic ibi intelligit Hoſti.ꝛ ponit archi.ij.q.vj.in ſũma:q̃ aliꝰ viaꝰ hoc cõſequi nõ poſſet:q̃ſi q̃ non vult in tegrari ad primã inſtantiã ſed ſolum vult opponere reuo cationem ſnie:ꝛ tunc non audiꝰ reſtitutionis via: q; aliud habuit remediũ:hoc caſu dico q̃ q̃dam ſunt ſnie q̃ nõ tran ſeunt in rem iudicatã ob naturam ꝓpalem quã hñt:ꝛ tales vinculum mouent ꝛ infringunt ꝛ irritãdãt:ꝛ in talib° opꝰ eſt querela:aut iudicis officio:q̃ qđ vinculum tollatur: qa tales non ligant quo ad iudicẽ q̃ eas poſſit reuocare ꝛ tũc opus eſt abſolutione:vbi ſũt valide:vbi irritãde vl inuſte: egent ſola retractatione:vt hic facit de ſen.excõ.ſacro:ꝛ ſic põt loqui glo.de of.ordi.ad reprimendã. ¶ Quedã ſũt ſnie que non tráſeũt in rem iudi.ob defectũ ptãtis iudicã tie:ꝛ ꝑſonarũ litigantiũ:ac geſtere non valentiũ:ꝛ tunc licz tales ſnie habeant aliqualem opi.ꝛ ſint valide. Credo q̃ vtraq; practica ſit bona practica q̃ veniat per viam nulli tatis reſtitutionis:ꝛ tunc nõ exigitur q̃ alleget aliquã cau ſam ex qua iuſtificatur reſtitutionis petitio:ꝛ ſupra dixi: q; interim aliqua eſt ſententia:ꝺ ea detecta ſit iniquitas:pu to q̃ etiam ſatis ſit bona practica q̃ veniat per viam nulli tatis:q; cum nullum poſſit vinculuz inicere ab poteſtate iu dicis nõ dependeat ſoluere ligatos vl cõiugere attinẽt eo ſnia ſemp contendiꝰ nulla:ꝛ hoc reſpectu dico q̃ poteſt in tentare iudicium nullitatis:ſic intelligo preall.glo.in.c.ex parte:de reſti.ſpo.ꝛ Jo.an in ſũma.xxxv.q.ix.qđ no.mul° tamẽ puto q̃ peraf hoc vltimũ remediũ:ꝛ ceſſat practica: quia hoc eſt ordinarium:niſi in aliquo plus poſſideret ipſa reſtitutio:vt q; per hoc vellet aliquas expenſas ꝓpter cau ſas allegatas euitare tamẽ debet etiam qđ ꝺ per iudiciũ nullitatis agitur reuocatio ſententie:vt fuerit aliqua cauſa collatoꝛi:vt no.doc.in preall.c.latoꝛ.de ſen.ꝛ re iud.qđ no.

ẽ hec sufficiant de primo passu principali. ¶ Scõo inter. ponderabã remissionem:ad excõicatorem:vt absoluat:in hoc duo sũt videda. ¶ Primo an hec remissio fiat ex necessitate:an ex volũtate:vel fieri possit. ¶ Secundo est videndũ ỏ cautio remissionẽ implẽtibus. ¶ Ad primũ aut loquntur in delegato:aut subdelegato excõicatore. Pro quo casu indistincte iudex superior est:qz quilibet superior pót admi appellationis viã:de ap.pastoralis:ad eum spectat absolutio:ẽ tunc hec remissio fit ex volũtate:nam ex quo iudex ẽ non necessitatur ad remittẽdũ: de sen.excõ.per tuas:ẽ.c. venerabilibus.li.vj.ẽ no.de offi.ordi.ad reprimendas:an aũt fieri pót: videt qz non. Primo qz suspectus est:ex prio grauamine ex quo pẽdet appellatio:ẽ presumit provocatus:de of.del.suspitionis. ¶ Secũdo qz non fit remissio iudici a quo:nisi qtenus ẽ stat de appellatiõis iustitia: de ap.interposita:tene qz pót fieri hec remissio:vt dicit de of. ordi.ad reprimendã. Ad decre.interposita rñdeo: illaz p istam limitandã:qñqz fit remissio ad iudicem a quo vt cognoscat ẽ cũ posset libere petere cognoscẽdo non pót nisi pte cõsentiente fieri hec remissio:vt patet in dicta decre.interposita. ¶ Qñqz fit remissio vt grauamen illatũ reuocet:non per viam cognitiõis ẽ adhuc pót fieri remissio:qz hoc nõ tangit nisi pte remisse cõmodũ:ẽ de hac loquntur ỉ decre.ad hoc.ii.q.i.notum:nã ẽ hanc potuisset a principio facere multis pribus:etiã appellantibus:de app.cũ cessante: nõ iferẽ ergo ỏ iudicũ si hec fiat remissio:vt hec faciant ẽ sic loqr hec decre.quod no.qz limitat illam. ¶ Ad secundum aũt satis credo qz eum nõ posset recusare i qz hic non est cognitor:sed iudex executor:quia in nullo potest grauare:ergo non cadit hec recusatio:per.c.nouit: de ap. ¶ Secũdo casu quãdo aditur via querele vel restitutionis: tũc videdi sunt duo casus. Primus qũo ꝙrella infunditur ꝓ ordinarium. Scõo qd ỏ delegato. ¶ Si snia est lata ab ordinario. Tũc si querella snie principaliꝫ infunditꝫ ꝓ iudicem:idem per ola est tunc immediate iudex:est primus superior. ¶ Qñqz querella circa excõicatorem principaliter infunditꝫ ꝓ partem:ẽ tunc aut aditur papa q immediate inter omnes subditos iudex est: ẽ idem per oia: qua potest a quocunqz adiri per viam querele.ii.q.vi.ad romanam:vnde iudex est idem per omnia dico:si grauamen snie esset latum per inferiorem in dioceſi subiectũ ordinario:qz inter eos locus est in qualibet questione pocupationis:per no.de offi.ordi.quanto:ẽ.c.pastoralis:ẽ.c. cum ab ecclesiarum plati. ¶ Quandoqz aditur superior ab epo:ẽ tunc regulariter nõ est iudex inter subiectos suffraganei per viaz querelle:nisi in casibus diceret:qz si adiret archiepiscopum ob negligentiã epi non absoluentis: idem per omnia:qz hic est vnus ex casibus: ꝫ si adiret principaliꝫ in casibus in qbus iudex est idem per oia vbi autez nõ est iudex:qz regulare est.de quo in pallegato.c.pastoralis:tunc dico qz remissio fit ex necessitate:qz habet ipsuz remittere ex quo non est iudex.b.d.verum. Jo.an.in glo. nisi periculum esset in mora:qz tunc possz absoluere.addit Cal.alium casum:sed victuz nõ fuit sumus:sed Jo.xi.q.iij. in sũma: nisi sit notorũ snias nullam esse:ẽ vide alk.c.solli citudinẽ:de ap.ẽ est rõ:qz data notorietate iniuste snie exuz pateat euidẽter de negligẽtia si absoluentis:hic vñ est ex casibus in qbus iudex est metropolitanus.ix.q.iii.cum sinus:ẽ no.in.d.c.pastoralis. ¶ Aduerte tñ qõ vbi dixi remissionem fieri de necessitate:non puto hanc verè.procedit qui loqtur de adiuncto:qz tunc non haberet potestatẽ dãdi adiunctum:nisi in casu negligẽtie:qz nõ pót ordinarius talis cõmittere cãm anteqz sit devoluta:ẽ sic anteqz detur actualiter negligẽtia:ẽ hic est casus in.c.romana:de ap.lib. vi. ¶ Sed qñ querella infunditꝫ ꝓ delegatum:aut ꝙrella infunditꝫ sup snia delegati:ẽ tunc si snia fuit lata post diffinitiuam:ẽ lapsus annus adhuc remissio fit ex volũtate:qa ipse iudex nõ est. Si aũt lapsus est annus:tunc siue adeat ꝓ viam querele:siue appellationis remissio fit ex volũtate:cũ ex potestate delegantis pendeat ip delegatũ revocare:qui radicem nõ hz iurisdictionis:in ꝓpria pſona:vt patet de iudi.indicium soluitur:qz non ꝓcedit in alio ordinario. ¶ Quid de querella infusa:cõtra subdelegatuz quomõ aditꝫ superior:querella infusa ꝓ subdelegatum:ẽ tunc aut remissio fit ad subdelegatũ:ẽ idem per oia:aut ad subdelegatum medium:ẽ nõ ꝓcedit decre.qz nõ cognouit:aut fit ad tertiũ:ẽ tũc cõmissio:si fiat ex certa sciẽtia valet ẽ nõ ꝓcedit decre.si fiat ex ignorãtia surrepticia est: qz si papa fuisset dictum qz hic delegatus esset medius:illi cõmisisset ex quo ergo nõ est expressum:aut apponiꝫ ẽ appellatꝫ:ẽ nõ vz absoluto:aut apponiꝫ ẽ nõ appellatꝫ:ẽ valet absoluto: qz ille habet iurisdictionem:ỉz exceptione elidibilem:nõ re scripto ceterum:ẽ dato qz postea appellaret: dicit Inno. qz hec absolutio nõ suspenditꝫ:sicut nec excõicatio:de app. ad hoc:qm̃ preterea:ẽ multo magis:qz fauorabiliores ẽ. ¶ Nõ.hec verba que ponit Inno.ii.c.sacro.de sen.ex. ẽ sic eiusdem est nature absoluto cuius nature est excõicatio:sic dicunt doc.qz transactio est eiusdez nature:ẽ ꝓt resolutio cuius est ipse contractus. l.ab emptore.ff.de pac. l.de tutela.ff.de in integ.resti.ẽ in glo.no.ff.de condi.indebi.l.in summa:ẽ.l.sub pretextu.C.de trãsac.que verba menti teneas. ¶ Ad scõm huius membri dicendũ:qz de cuius remissionẽ impellẽtibus.glo.tãgit duas. Prima qz ỏ remissio fit ad cõfusionẽ eius ad quẽ fit remissio.i.vt erubescat emẽdare qz male fecit:hoc nõ placet ꝓpter litteram que dicit hanc remissionem fieri:vt sibi deferat:ideo scõo gl.dicit:qz hec remissio fit:vt sibi deferat:ẽ vt potius suũ errorẽ cõrigat qz̃ ab alio corrigi expectet:dic qz si remissio fit ex necessitate ipsam impellet debita nõ cõfusio iurisdictionis vel vsurpatio:ẽ sic defectus iurisdictionis in remittente:si aũt fiat ex volũtate:ꝓcedit qõ glo.dicit:ẽ hoc ỏ ẽ cũdo principali. ¶ Venio ad tertiũ qỏ hec tangit.i.ad offi cium excõicatoris circa hoc videda sunt tria. Primo que sunt ptes excõicationis:erga excõicationis iuriscã. Scõo q̃ sunt ptes excõicationis erga ipsam absolutionẽ. Tertio que sũt ptes excõicatoris erga negotiũ principale. ¶ Ad Primũ q̃ sunt ptes excõicationis circa ipsam excõicatiõis sniam seu cãm.dico qz vt dicit ifa nõ assumit ptes iudicis in cognoscẽdo de cã excõicationis:sed hz solã ẽ nudã notionẽ q̃z ex ptento hz memorare:nõ ex aliq̃ indagatiõe futuri:cã aũt bonus assignatꝫ:qz ipse hz esse certus de his que coram ipso sunt agitata:vnde sup.hoc nõ exigitꝫ aliq̃ ipsoũ indagatio que ordinatꝫ in finem certificãdi:data ergo certificatiõe:vt frustra esset iudicialis indagatio:ẽ cã cause qz quilibet debet esse certus ỏ facto suo. ¶ Sed videtur qz sit possibile quẽ esse dubiũ ẽt de facto ꝓprio:vt no.de ꝓba.tertio loco cuius gla.glo.ẽ cal.examinat hic. An ẽ qñ in facto ꝓprio vel alieno tollerabiliꝫ sit ignorãtia :cõcludit qz si sumus in casu certi: qz qñqz subest ꝓbabilitas cause ignorãdi:ẽ hoc cõstat:qñqz est dubium de cã ignorantie. ¶ Primo casu quãdo subest ꝓbabilitas cause ignorãtie in facto ꝓprio ẽ alieno tolleraꝫ.xxxiii.q.ij.lectum. In facto alieno pz:vt ecclie.bene.c.vno.ff.pro suo.l.fi.de reg. iur.cum quis.li.vj. ¶ Secũdo casu quãdo nõ subest cae ꝓbabilitas:nec in facto alieno nec in facto ꝓprio ẽ tũc nõ excusaꝫ:nec presumit ignorãtia in facto alieno.xvi.q.i.qỏ dictis.lxxxii.di.ꝓpositi.xij.q.ij.q in humanis.xi.q.iii. cure.ff.de insti.l.si pupillus.§.prescribere:ex.de postu.prela.c.j.cum si. ¶ Tertio casu quãdo in dubio differentia ẽ in facto ꝓprio ẽ alieno:qz in casu dubij presumit scientia facti proprij:vt patet hic.ff.ad vell.l.quãq̃.ff.loca.l.sed ẽ addes.§.j.de act.emp.tenetur in facto alieno in dubio ꝓsumit ignorãtia:nisi ꝓbet.C.qui mili.non pos.l.super scripto.li.xij.ff.de proba.l.veruẽ in talibus non exigitꝫ qz quis sit nimium curiosus:nec nimiuz negligens.ff.ỏ iuris ẽ fac. ignorantia.l.nec supina.satis bene dicunt:sed nõ perfecte.

¶ An in facto alieno vel ꝓprio tolerꝫ ignorãtia. ¶ Bi-co primo videndũ ẽst in facto ꝓprio. ¶ Secõdo quid in fcõ alieno. ¶ In facto ꝓprio q̃ si factũ ẽst ꝓpauꝫ & intricatũ ſm qualitatẽ intricationis pót cadere probabilis error: & excludens culpam latãẽ leuem: ſm qualitatẽ intricatiõis ſic intelligẽ. l. pſi. ff. de confeſ. Bar. in. l. nõ fatetꝫ. ff. cõ cõfeſ. ad hoc qõ no. By. in regula preſumiꝫ: õ regulis iurꝫ. li. vj. ad hoc glo. de ꝓba. tertio loco. ¶ Si factũ ẽst longinquũ nõ tñ intricatum: adhuc eius dãꝫ probabilis ignorãtia: excludens latam culpam: vt i. l. peregre. §. l. ff. de acquir. poſ. & facit glo. in loco prealꝫ. de ꝓba. & hoc verum q̃n factum nõ ẽst notabile: vbi autem factũ fuit notabile valde: ita q̃ õ facili ꝓpter eius fortiam ampliã impreſſam in memoriaꝫ nõ ẽst de facili a memoria delebile: tũc talis factũ nõ ẽst tolerabilis ignorãtia: nec preſumiꝫ cãus in. c. cum illorũ: ad ſ. de ſen. excom. ¶ Si factum nõ ẽst intricatuꝫ nec de longinquo: & tũc reguſr error nõ ꝑſumiꝫ: excuſaꝫ tamẽ vt ſi cadat in latam culpã. ¶ Fallit nihil ad hunc errorẽ ducẽtis ſitꝫ ſuatione vel facto decepturo alterius: vt dicto. c. in lectum: cãus cum glo. in. l. i. ad ſi. aꝫ. l. vj. ff. q̃do actꝫ. de peculꝫ. ẽst ſimilis. l. i. §. cetera. cum glo. ff. de ver. in ſpi. in glo. ſup verbo illuſerit: & ẽst dictũ Bar. in dicta. l. nõ fatetꝫ: ad hoc qõ ipe no. õ vſuca. l. celſus. §. p ſuo homine. ¶ In facto alieno: ſi illud factũ ẽst indagatum preſumiꝫ ſcientia: vt hic ẽst cãus q̃ nõ ẽst tolerabilis. taꝫ facti ignorãtia. ¶ Si i facto alieno ẽst tale quod nõ indagauit: ex diſpoſitiõe iuris ad idagandum tenebaꝫ: vel ex officio: & tunc talis facti preſumiꝫ ſcientia: de elec. Innotuit: cum glo. õ cru. fal. ad fallarionũ: cum glo. ſua no. Imo. de eta. & qualꝫ. accepimus: & in dictꝫ glo. habeꝫ practica ꝓbandi: tunc & inter cetera dicꝫ: q̃ vel ꝑ intellectum iuramentiꝫ ꝓbabiliter ex regula generali: q̃ habet q̃ in his in q̃bus agit de conſcientia: ſtatur iuramẽto de teſtꝫ. ſ̃entiaꝫ: de ſen. excõ. ſi vero de homici. ſignificatis patet etiam ſi ꝓbabitur q̃ illam diligentiaꝫ adhibuit quaꝫ potuit indagando: & inuenire nõ potuit: hoc ꝓbato ꝑſumitur ignorantia: vt in iuribus p̃dictis: quod bñ ẽst notãdum: q̃ his maſſarijs: q̃n ex officio: tenentur denunciare maleficia nam ipſorũ eo q̃ cõmuſſum ẽst delictum preſumiꝫ ſcientia. ¶ Probaꝫ tamen ignorãtia eo q̃ ꝓbatur q̃ indagauerunt qui ſicut maleficium nec mouere potuerũt & etiam per iuramentũ qõ tenementi: & videꝫ. ff. ad ſilꝫ. l. i. §. excuſantur ſic dat cõſilium. Bar. & oſtẽdit ꝓbari ignorãtiã iuris eo qõ quis a pitis queſiuit & non potuit de hoc habere ſcientiam. ff. de adulterijs. l. ſi adulterium cuꝫ inceſtuꝫ: & ponit in. l. non fatetur. ff. de cõfeſ. quãdoq̃ non ẽst factũ indagatũ vel qõ ex officio indagare tenebaꝫ: & tũc ſi factũ ẽst notoriũ preſumitur ſcientia: vt in iuribus. ã. allegatꝫ: & ẽst caſus: cum cõcor. de poſtu. prela. c. i. niſi aliud ꝓbatur: per qõ eius ignorantia ꝑſumatur & qualiter ꝓbatur dixi. ã. de conſti. c. vj. & habeas q̃n nia. accu. poſ. cum in tua: nõ inſiſto plus. ¶ Si factum ẽst mixtum q̃ ꝑtim ꝓprii: ꝑtim alienum: ſi ẽst idagatum ꝑſumiꝫ vt hic ſi non ẽst indagatum tunc ſi ẽst adhuc inductus ſuaſione alteri⁹ adhuc excuſaꝫ: vt dicto. c. in lectuꝫ ſi nõ ẽst inductus alterius ſuaſione: tunc preſumiꝫ ſcientia: & nõ ẽst ꝓbabilis ignorantia: vnde parenteli ſuam qõ ſcire preſumiꝫ: de tutela. ff. de in integ. reſti. ni. l. octauꝫ. ff. vnde cogna. & ꝑz de teſti. licet ex quadam. vbi etiã dixi ignorãtiã eſſe ꝓbabilem: & intelligo ipaz eſſe ꝓbabilez vt excuſat penas & culpas ſurgentes ex leui vel leuiſſima. Si i facto alieno. dic vt ꝑ doc. de reg. iur. preſumiꝫ. li. vj. ¶ Ad ꝓncipale ergo dictũ redeundo circa cãm excõicationis: cum hic nõ deꝫ ꝓbabilis dubitatio: nõ aſſumit ptes iudicis in hac cauſa cognoſcẽda: ſicut enim ꝑſona ſemel exaiata: amplius nõ examinaꝫ: ex quo aliud non opponiꝫ de nouo. ff. de of. legati. Iz tracen. ſic & cã ſemel diſcuſſa & examinata: amplius ab eo deꝫ examinari nõ debet: ex quo aliud nouũ non allegaꝫ: ptes ergo iudicis erũt: quia aut ipſe ẽst certꝰ q̃ iniuſte excõmunicauit: & debet ſtatim abſoluere & reuocare q̃ male ſe tit: aut ẽst certꝰ q̃ iuſte excõicauit: & nõ debet abſoluere: q̃ adiunctus poſtea ad eum faciet remiſſionem: ſi hoc inueniat aut dicit ſe dubitare: aut ꝓtendit dubiũ circa cãe appoſitionem vel nõ appoſitionem: & hoc ꝓtendere nõ debet q̃ certus eſſe debet: q̃ aut pretendit circa exiſtentiaꝫ ſolẽnitatis an interuenerit monitio: vel nõ: & idez: q̃ de hoc debet eſſe certus: aut ꝓtendit dubium ſup ꝓbabilitate cãe vel non: vt q̃ certus ẽst qui cãm apposuit: ſed ꝓbabiliter dubitat. an illa cã ſit vel nõ ſit legitima: & hic pót cadere ꝓbabile dubium. Cãus de ſen. excom. ſacro. ſed tñ nõ cognoſceret hoc caſu ſm Jo. cal. non ex eo q̃ dicaꝫ certus: & ſic nõ ex viribus huius decre. ſz ex eo q̃ ẽst ſuſpectus: ex quo ſemel iptam cãm aſſumpſit ꝑ legitima: recurrẽdũ ergo ẽst ꝑ hoc cãu ad ſuperiorem: vel ad aduncti in ſubſidium ſi datus ẽt: & hec ſufficiant de ꝓmo membro huius articuli. ¶ Demo ad ſcõm q̃ ſunt ptes excõicationis circa ipam abſolutionem: & hic duo ſunt videnda. Primo q̃ ſunt ptes ad abſoluendũ circa medium. Secũdo circa tempus. ¶ Ad ꝓmum tex. dat modũ q̃ abſoluere debet ſine difficultate: hic modus ẽst dubiꝰ q̃ difficultas hic excludaꝫ: q̃dam q̃ difficultas ſatisfactiõis vel alterius ſolutionis: alicuius ꝑtis. ha. no. bene. aꝫ. õ ſymo. ad aureolũ. ſi ſtatuto debeat ſolui de quacũq̃ abſolutiõe centũ non debẽt ſolui q̃n abſoluitꝫ per modum reuocationis gratuitus iniuſte a iudice lati: quod ẽst bñ notandũ. ¶ Dicũt aliqui & fuit glo. q̃ hic excludit difficultas ꝓmiſſi iuramentũ de parendo mãdatis eccle: quidã dicũt hoc non ꝓcedere: vt Pe. & Abbas: & hoc eſt õ ſubſtãtia: & hoc pót abſolutio ſine eo nõ valet: ar. de ſen. excõ. cũ deſideres & quod ibi no. ¶ Hoſti. etiã fuit in opi. q̃ iuramentum cẽt de ſubſtãtia: vt no. in dicto. c. cũ deſideres: dicit hoc cãu nõ ꝓſtabiꝫ: nec ẽt õ ſubſtãtia quãdo fit abſolutio: abſumpta excõicatione: quaꝫ tũc fit de ſubſtãtia: quõ eſt iuſta: q̃ dicit q̃ hic ꝓprie nõ ẽst abſolutio: ſed ẽst q̃dam reuocatio: vt patet in dicto. c. ſacro. õ ſen. excom. hoc cõiter dicũt q̃ iuſtus eſt quod pareat: ſed ſi nõ pareat nihilominus omnicaſu tenet abſolutio: q̃ iuramentũ nõ ẽst de ſubſtãtia ſm cõez opi. de qua ſcribit in dicõ. c. cum deſideres. ¶ Dico ſic q̃ q̃ſq̃ iudex ſniam reuocat ꝑ modũ reuocatiõis: vt q̃ ẽ multa. quã pót reuocare: q̃ nõ tranſeunt in rez iudicatã tales ſnie: ergo ipa ſic interlocutoria pót reuocari: õ ſen. excõ. ſacro. nec tunc eget abſolutõe q̃ ex quo ꝑ ſupponiꝫ iniuſta talis nõ ẽst ligatus apud deũ: & ſic nullũ ſubeſt ꝓprium vinculuꝫ: cuius exigaꝫ abſolutio: ad eſt ergo ſolũ vinculũ iudiciale: nõ impreſſa ſpiritũ: ſed ligans ſolũ quo ad opi. eccleſie: de ſen. excõ. a nobis: & talis ſnia non valet & pót reuocari ſine abſolutione: non eſt ergo tunc de ſubſtantia iuramentum ſecundum cõmunem opi. & q̃ tunc finis iuramenti ceſſat: ergo vt fruſtra: preciſaꝫ enim vt pareat mandatis eccleſie: ſed in hoc nõ habet parere ex quo ceſſat cauſa in ſnia ergo aut ipaz reuocat per viam abſolutionis: q̃ etiã facere poteſt ꝓpter eccleſie preſumptionẽ & tunc adhuc maxime hoc caſu nõ puto neceſſariũ iuramẽtum: q̃ deficit finis iuramẽti: vt dixi ex quo ꝑſupponiꝫ ſnia iniuſta: ad ſeruandũ tamen decorẽ iudicis quẽ ſeruare intendit: vt nõ in publico ſe ꝓdeat: debet caute facere ꝓſtare iuramẽtũ: ar. de accu. q̃ſr. j. & ar. c. vt debitꝰ õ ap. & q̃ no. de appꝫ. cũ ceſſante neceſſarium tñ puto: & ſic habes q̃ vbi in abſolutione ſentẽtie certa exigiꝫ ſolemnitas ex pte illius qui abſoluitꝫ: q̃ illa non exigaꝫ quando fit abſolutio per viã reuocationis gratuminis q̃ tunc omnis difficultas excludiꝫ. Circa tempus aũt abſoluendi. aut excõicator vult abſoluere intra tpa ſibi datuꝫ ad abſoluendũ & nõ dubito q̃ pót: aut vult abſoluere poſt tpa ſibi datum ad abſoluendũ: dato adiuncto qui abſoluat in ſubſidiuꝫ: & hic inuenio doc. variare. Compo. hic concludit: aut ante ꝓnunciationem admitti vult abſoluere: & poteſt moram purgare. de ꝓbẽ. ſi tibi abſenti. li. vj. ex quo nõdũ ẽst alteri ius queſitum: aut vult abſoluere poſt pronũciationẽ & tunc aut ꝓpriaꝫ voluntate: & pótſi nõ fiat abſolutus error in ꝓncipio

vt debeat de sen.excõ.per tuã:aut sine volũtate ptiũ ⁊ tũc distingue euentũ:si ꝓnũciatur sniam iuste:potent absoluere:q; ad eum debet fieri remissio:si ꝓnũciatur ipsam iniuste:ad supiorẽ fit remissio:planus q; nõ potest absoluere.Fundamentũ q; potest absoluere est q; etiã data deuolutióe potestatis in adũctum nõ est quatus excõicator; pr̃ãte absoluendi:vt patet q; adhuc ad eum fit remissio in aduẽtum ꝓnũciatiõis iuste fuerit:gl nondũ est purg⁹ ergo potest absoluere ⁊ maxime vbi adest cõsensus ptium qui iurisdictionẽ cõtra eũ ꝓrogarũt:recitat Jo.an.alios indistincte dicere absolutionẽ per eum fieri nõ posse q; non habet iurisdictionẽ:anteqũ fiat remissio:te of.def.prudentiam:sic refert Jo.an.cal.dicit q; hoc est cõsiderandum ex his que dicta sunt in precedẽtib⁹:vnde dicit distinguendum modũ eundi ad superiorem si modus adeũdi excludit iurisdictionẽ inferioris:non potest absoluere:si modus adeundi nõ excludit posset qõ patet ex iam dictis hoc dictum omnino mihi displicet:vel enim fuit aditus per querelam:vel p appellationem ⁊ in omnibus his casibus etiã instantia pẽdente habet potestatẽ renunciandi ⁊ querele ⁊ appellatiõi excõmunicat⁹ ⁊ adeũdi quẽ vt iudicẽ.de ap.interposita:⁊ qõ ibi no.ergo põt solũ excõicat⁹ integrare semper potestatem sui ordinarii:ex quo alius ordinarius est:⁊ ideo in hoc puncto nihil videtur aliud cõsiderandũ.s.quãdo fuimus in quo remissio fit ex necessitate ⁊ indistincte:etiam si sit datus adũctus potest absoluere:causa patet q; datio adũcti nõ tenuit:ex quo enim adũcti datio non tenet:q; non dependet a potestate superioris tollere iurisdictionem inferioris vt hꝫ ⁊ si dicatur potest dare adũctum suppolita negligẽtia:quia hic est vnus de casibus in quib⁹ superior potest adire:vt no. in.c.pastoralis de of.ordi.dico q; si ante negligentiam:puta aliter supponat non potest committere sub conditione quando erit negligens sicut non potest cõmittere causam appellationis:anteqũ fit appellatum:vt pꝫ de app.romana li.vi.q; hoc patet q; decre.hec non ꝓcedit:nec eius practica ꝓut loquit de datione adiuncti. ¶ Quãdoq; fuimus in casu vbi remissio fit ex voluntate:tunc potuit dare adiunctum ⁊ tũc aut absoluere inuito excõicatore cadit dubium:an hec iurisdictio que est data sit accumulata in adiunctum ad excõicatum:an sit subrogata:⁊ sic an sit datum q; viam subrogationis an q; viam accumulatiõis:si teneamus q; sit accumulata:dicit verius indistincte poterit absoluere:si teneam⁹ q; sit subrogata:nõ põt absoluere:sicut nec ordinarius:potest se intromittere de causis delegato cõmissis:quia videtur a sua potestate exemptus.de of.lega.studuit:hec pars vltima mihi videt vera:cãus est de cõcess.pben.si capso.li.vi.⁊ tunc aut hec ꝓcedit de voluntate ipsius excõicati tãtus vt absoluat:⁊ tũc credo q; possit vũmõ satisfaciat õi omni interesse appellato:etiã eo inuito q; potest sue querelle ⁊ sue appellationi renunciare:de ap.interposita.§.i.tenendo opin. q; delegatio cãe non impediat renũciationẽ appellatiõis: de quo:de ap.interposita.§.i. ¶ Nec ob.q; iurisdictio sit revocata:quia revocata est si ptes velint vti tali revocatione vt dicti.§.e.ceterum:⁊ no.de ꝓcess.pben.c.i.li.vi.⁊ renunciando redit iurisdictio ordinarii:⁊ hoc si est ordinarius:idem si esset delegatus nisi aliter esset ex tẽpore finita iurisdictio:aut hoc ꝓcedit de voluntate vtriusq; partis:⁊ fortius:aut neuter consentit:vel saltez nõ cõsentit excommunicatus:⁊ pendente appellatione vel querela:antequam adiunctus ꝓnunciauerit nõ põt absoluere:q; adiunctus hꝫ iurisdictionem:⁊ ad ipm potestas ẽ deuoluta:⁊ appellatio exempta:eo cãu ꝓnunciante:si ꝓnunciat iustam appellationem ⁊ iniustam sniam nõ potest cognoscere:etiam si ptes ꝓsentiant:q; ex quo iam cepit cãm adiunctus ipso iur ẽ exẽpta causa a ꝓribus:de ꝓtis:ceterum:de of.dele.ex li⁹ de resti.spo.audita:que nõ potest remittere p hẽc.significatibus.de of.dele.si ꝓnunciat iustam sniam ⁊ iniustam appellationem:poterit p iam dictam ⁊ si dicat q; non q; p viam re-

vocationis nõ est ꝓma iurisdictio falsata:q; hec tẽdit in fauorem eius appellatiõis:⁊ sic quo ad hoc nõ cessat posteritas revocandi grauamen:vt pꝫ de ap.qua fronte:⁊ quod dixi in.c.sollicitudinem.de ap.hic aduerte duo ẽba:quãdo agit de potestate revocande excõicationis:p cuius a quo iola obstante appellatiõe:⁊ tũc aut vult revocare sniam ex victo notorio:⁊ potest:q; in hoc nõ habet iurisdictionem:⁊ fa cit vt executor:⁊ sic nõ turbat iurisdictionem iudicis ad quẽ de ap.sollicitudinem:aut vult revocare p viã revocationis grauaminis:⁊ potest õ ap.cuius cessante:⁊ no.ẽ.c.n. ꝓpositũ:eius fm vnum intellectum de ap.qua fronte:aut vult revocare vel absoluere ad fauẽ habilitãde pson̄e:vt possit coram iudice appellatiõis litigare:⁊ si vult facere absolutionẽ ꝓambulam etiam que exigit ante ingressum iudicij ꝓsuta cautione que cõmuniter pactatur fm practicam.c. ꝓ tuas de sen.excom.⁊ c.cuius ꝓtingat:⁊ potest:vt est casus in dicto .c.qua fronte:q; attemptare põt que tendunt in facti horem exitus appellatiõis:⁊ sic facere quod facere hꝫ iudex appellationis de ma.ꝓ interdictum ecclesie.c.fi.sic põt intelligi.c. sollicitudinem:aut vult revocare õ causa cognoscenda:⁊ si vult talem revocationẽ facere:quia nõ potest facere ablq; cognitione articuli appellationis:⁊ hoc non põt:de ap.cuius teneamur:⁊ dicto.c.qua fronte. ¶ Quãdoq; vltra obitus appellatiõis:vel querele dat lapsus termini statuti ad revocationes grauaminis:⁊ tunc nõ potest revocare:q; hic terminus statutus tollit illam ptãtem in specie quia habet revocandi naturam:cum lapsus termini ẽ tollere potestatẽ eo respectu quo statutus est.de accu.ea quidem.non põt ergo sine consensu saltẽ appellantis:aliud est ergo suspẽdia iurisdictionem esse p appellationem:vt in decre.cum cessante. aliud ipam esse extinctam p lapsus termini ad revocãdum grauamen:⁊ si dicas põt mora purgari:hoc nõ est verum: qm̃ est facta iam executio a iure:vt.l.q in futurum.ff.de cõdi.indc.de elec.c.fi.de suplen.neg.c.i.⁊ patet in.c.ij.de cõcess.preben.⁊ ibi glo.hic iam est translata potestas ẽ.adũctum ergo absolucre non põt inferior:puto tamen q; si cõsentiat excõmunicatus:q; absoluere posset:⁊ ordinarius ere delegatus:quia ad cõmodum excõicati:papa videtur vel alius superior videtur iurisdictionẽ a primo revocasse:ergo ita demum si illa velit vti excõicatus:vt dixi.ẽ.c.ceterum:⁊ facit de resti.spo.audita quãdo adiunctus nondũ cepit de causa cognoscere. ¶ Venio ad tertiũ hui⁹ articuli.i.videre que sunt ptes iudicis excõicationis circa negotium principale:dic q; si superior est aditus per viam querele poterit cognoscere inferior de negocio principali:quia per hoc nõ est in principali suspẽsa iurisdictio:puto tamẽ q; excõicat⁹ opponẽdo:de grauamine ⁊ ostẽdẽdo se iniuste fore gratum:posset ipsum recusare:sola tamẽ prudentia querele nõ sufficeret per no.de ap.ad hoc.ex.c.ꝓpositum:⁊ ꝓbata repelleretur via recusatiõis non vt querele pendentis si superior est aditus per viam appellationis tunc si in negocio principali aditur de voluntate appellantis:recedere videt ab appellatione:⁊ cognoscere potest õ negocio principali:de ap.sollicitudinem:nisi protestet q; non vult recedere ab appellatione:⁊ tunc repellit:vt contrarius vt ibi si non adit de voluntate appellantis spectabit appellatiõis euentus si obtineat appellans cognoscet superior:si obtineret appellat⁹ fiat remissio ad excõicatorẽ vt cognoscat õ negocio principali. Et hec sufficiũt de tertio principali. Examinãdo tamẽ potest proponere recusationẽ dicẽdo q; alias grauauit.⁊ pbãdo:nec obstabit inia in causa appellationis:q; modo ad aliud agitur:vt no.de ap.ꝓpositum.⁊ c.ad hec. ¶ Venio ad quartũ examinandũ:q; hic dicitur de adũctorum quarto ponderabaꝫ dationẽ adũcti:hic sunt aliqua videnda. Primo quãdo datur potestas executionis vel adiuncti. Secũdo que sunt ptes adũcti circa excõicatiõis causaꝫ. Tertio que sint ptes adiuncti circa excõicationẽ. Quarto que sũt ptes adũcti circa negociũ principale. ¶ Venio ad primũ

¶ Quádoq; adiunctus absolvit ante terminũ nó habita legatione tacita vel expressa: nec habita volũtate ipsius excõmunicatoris: vt q; requisitus infra terminũ nó absolvit: et dicit q; nó vult absoluere: adhuc tamen durat terminꝰ absoluendi: et hic Inno. ꝛ3 q; nó posset eam absoluere etiaꝫ pendente voluntate: q; nó habet iurisdictionem ꝛ habitu. p rõnes ꝛ. positas. Jo. an. et Jo. cal. sequũt aliaꝫ opi. q; possit: quia ex quo certũ est q; nó vult absoluere nó expectat terminus ab ipso spectare: et frustra: et in certis nó certus locus est cometenda. l. pretium. §. cũ ita. ff. de vb. ob. p hoc dant cãm de loca. potuit. de ap. ab eo. li. vj. vbi dño ad respondendum: an velit meliorationes et iudicia: ad dandos apostolos dat certꝰ terminus, et tamẽ ante terminum si dicat se emere velle: vel apostolos dare: nõ petat aliquis terminꝰ: et hec est sententia doctorũ doc. temi alias adiunctũ non posse absoluere. ad hoc tamen mihi videtur considerandum: et faciendum dãm inter verba.

¶ Quádoq; dicit nolo absoluere et excludit mẽtem de ꝓsenti: vide si postea vult mutare voluntatem pót: et eius voluntas debet esse ambulatoria vsq; ad lapsũ termini: ex quo fit eius favorem est statutus: vt est cãus. ff. ad munici. l. filij mater. et. l. nónunq; ff. de col. bo. ¶ Hoc dico verũ nisi scies et patiens pmittat adiunctum absolueꝫ q; cum illa verba: nolo absoluere sint et possint eẽ ꝓiata animo renũciãdi et aio non renunciandi: in dubio ꝓsumit q; animo renunciandi si patit illum absoluere: vt est cãus in decã. l. filius: aut ꝓfert verba sonantia in futurũ: vt quia dicit nó absoluaꝫ vnquã vt de comẽ nó absoluturum: tunc p talia verba ad instantiã partis ꝓiata videt termino renũciare: et statim terminus incipit currere adiuncto: quia potestas est devoluta ad excommunicato: ex cãus est. ff. de adulte. si maritus. §. si negaverit. ¶ Non obstat. c. potuit. et. c. ab eo. quia illa loquuntur quando terminus est statutus: vbi apparet de volũtate. Itẽ loquuntur in termino iuris qui potest ex causa abbreviari. Dicta melior est. Item vbi erat statutus ad declarãdaꝫ voluntatẽ: qua patefactã aliter terminus nó spectat hic autẽ terminus erat statutus ad cõservandã iurisdictionẽ ꝓlati excõicatoris: nec ob. c. cõmissa: quia ibi ex eventu conditionis non inducebat tacita renũciatio: dixi hic fic. ¶ Venio ad secũdũ. q; videre que sunt pro adiunctis: circa causam excõicationis: pic q; debent cognoscere de causa excõicationis. Si ineuant causam iustaꝫ remittãt ad excõicatorẽ vt pareat cause ꝓpter quã est excõicatus: de of. del. prudentiam in fine: nihilominus cõdemnabunt eum in expensis nisi eum tolerabilis error excusset: de sen. excom. sacro. Si inueniãt eum iniuste excõicatum: debent eum absoluere a iuramẽto prestito de parendo mãdatis ecclesie: vel excõicationis et vltra hoc debent in expensis cõdemnare ordinariũ excõicatorem: nisi eum tolerabilis error excusauerit: vt patet ó sentẽ. excom. sacro. ¶ Venio ad tertium: que sint pterad iuncti: circa excõicationem. dicit hic Cal. et gl. q; si ante ois excõicatus petat absolui: debet ante ingressum iudicij: de sen. excom. per tuas: de of. dele. contingat: per hoc videtur sentire glo. q; si non petat absolui q; non debeat: et q; nó debet audiri: nó placet hic Jo. cal. qa Inno. nullo modo vult audiri ãteq; absoluat: vt dicit. c. per tuas: et si queras ó causa quare hic ante omnia debet absolui: aliqui dicunt q; cũ est ipsum periculum excõicationis: nó placet hic Cal. cuꝫ posset hoc casu esse in iudicio: de rescriptis. c. i. li. vj. nullum subest periculum in excõicatione cum sibi auctoritate iuris cõmunicetur: de sen. excom. inter alia. dicit q; ratio est: quia eo q; absolui nó petit et potest: et sic se legatũ cõtinere videtur excõicationes: et sic modo nihil iniustũ iustificaret: et ꝓpter hoc esset repellendus: absolui ergo debet ante et nó audiri: alf. prealf. c. per tuas. et. c. cũ contingat: qó no. q; dicet. viij. casus in. c. i. de rescriptis. li. vj. et. c. significauerunt. et. c. cum inter. de excep. de appellante excõicatus q; potest appellare et ꝓsequi: repellitur tamẽ si ꝓsequendo nó petat se absolui

et dicẽdũ q; quando q; nullũ tẽpus est statutũ excõicatori vt absoluat: sed simpliciter mãdatũ vt absoluat: et si non absoluat datus est adiunctus in subsidium: et tũc dico q; ad hoc vt ad se devolvat prãtem debet debite requirere excõmũicatorem vt absoluat: et si non absoluat infra terminũ ab eo statuendus: satis puto q; post lapsum termini ab excõicatore statum potestas devolvitur ad ipsum executorẽ: ante autem ipsius requisitionem non credo q; executor possit absoluere: ad hoc de cõcess. prebend. si capitulo. li. vj. de of. del. suspitionis: de ap. ltia. ¶ Si autẽ tempus excõicatori est a superiore statutũ ita q; absoluat in subsidiũ: eo non absolvente: dato adiuncto hic bene aduertẽdũ: quia punctus dubia est si vult absoluere post terminum lapsum excludendo: cãus nó dubitat aut ipse excõmunicator delegat expresse absolutionem adiuncto: et pót vi potestatis delegate ab excõicatore qui pót delegare anteq; sit pturus: aut ipse excõmunicator ẽlegat tacite: vt q; dicit volo absoluere: et volo q; absolvat delegatus vel adiunctus: et idem quia verbũ volo habet in se mandatũ etiam delegationem. ff. iuran. l. i. ¶ Nũq; ipse excõicator nihil cõmittit expresse vel tacite: si cõsentit aliquẽ committere expresse vt cognoscat: et hic iuvento Inno. dicere: q; non pót motum: ante terminũ nullam habet iurisdictionem adiunctus: q; dies et conductio ipedit dilationem iurisdictionis in habitu. l. cedere diẽ. ff. de vb. sig. l. quotiens cũ materia. ff. de v. ob. de of. dele. prudentiam: no. gl. de of. del. cum plures. li. vj. ergo ante diem cõsensus vt pretatis non pót tribuere iurisdictionem nó habenti. ó of. del. significentibus. l. pretatorum consensus. C. ó iurisdom. iudi. ¶ Secundo: q; hic est data ptãs sub certa forma adiuncto vt absoluat post tale tẽpus: ergo absoluẽdo ante tẽpus venit contra formã: et sic nó valet quod agit de ꝑtis. cui. dilecta. de of. del. venerabili. l. diligenter. ff. mã. cum li. hosti. tenet hoc cãm cõtra Inno. q; hic terminus statutus est fundatus sup favore excõicatoris ad quem vt cã deferatur fiat remissio: vt dixi. §. ergo potest favori suo renũciare: et sic iurisdictio defectus in adiunctũ et absoluere potest. Jo. cal. adheret Inno. negans q; statutus terminus fundat sup favore excõmunicatoris: imo in eius oditꝫ: et p hoc nó pót renunciare: et sic cessat fundamentũ Hosti. hoc autem ostẽdit sic: nulli dubiũ q; terminus lapsus pnat excõicatorẽ iurisdictio nec tum igit lapsus termini ordinet in prudicium excõicatoris. sin abdicanda eius iurisdictione: dici non pót concernere favorẽ eius cui mo odium: allegat de puer. contu. ex publico: ubi placet opi. Hosti. quicqd dicat cal. in statutis de termini: possimus terminum ipsum considerare in duplici respectu. Primo ꝓut terminus est in lapsu: et hoc respectu terminus est cõtra excõmunicatorem: q; limitat sibi iurisdictionem: vade si vellet ex actu suo facere q; terminus nó laberetur: q; nõ prudicaret sue iurisdictioni: ꝓut labuntur fatetur q; hoc facere nó posset: pót secũdo cõsiderari ꝓut terminus est pẽdens: vel respectu effectus pendẽtis termini: et nó est dubium q; pendẽtia termini habet effectũ: vt sibi terminũ devoluat iurisdictio: et hoc respectu terminus ordinatur in cõservanda iurisdictione excõmunicatoris: qñ tenꝰ pẽdeat que ex statutis de termini ab excõicatore potuisset devolui p exercitorem: vt dixi. ẽ. non tamen hoc respectu: sicut favor pendẽtie termini pót renũciare cõmodo: ergo terminus pendẽtie est excõmunicatoris cõmodum: lapsus vel ex lapsu resultãs est adiuncti renunciãdo pendente ordinat in tollendo cõmodum: et dirigit in finem cõmodi alterius: et tũc impetrat iurisdictio quasi impleta sit conditio ꝑ intentũ mãdanti. ¶ Hec obstat de forma: eq; forma mãdati: potest recedi volũtate eius sub cuius favore forma fũdatur quõd concernit cõmodum ꝓprium: vt est cãus de of. ordi. c. i. ¶ Invento q; Lapsus ó casu. p. concordat cũ hac opi. ꝑ nó clare respondet ad rõnes Cal. et sic erit cãus in quo ꝓrogabitur iurisdictio funditus nõ habenti: nisi eã habet specialiter cõditionaliter de quo de of. dele. prudentiã. p Innoc.

quasi cõtemnat & tũc puto: q̃ a solo iudice nõ a pte ex quo se defendu cogetur petere absolutionem: & sic patet q̃ causanue qs inuitus ad solutionem compellit. ¶ Vtrunquid autẽ possit inuitus cõpelli: pcise ad absolutionem: dispurat. Tho. in. iij. sniarũ. xviij. di. q. vlt. articulo qnto: & cõcludit q̃ duplex est malus culpe & pene in nobis est voluntarium. xv. q. i. vsq; ad eo. pncipium aũt bene est extra nos: de eius ergo róne est: q̃ sit extra volũtatẽ culpa certa: que nõ communicatur: nisi voluntate: de pe. di. i. quẽ penitet per qõ cõcludit: q̃ sicut excõicatio confert in iniuriã: ita pót ab iniusto tolli. facit de re iudi. c. i. & manente etiã contumacia potest quis districte absoluere ab excõmunicatióne: si videt ẽ sue saluti expedire. in cuius medicinã tata est. xxiij. qõ. iij. ipsa pietas: cũ si. Cal. dicẽ hoc q̃ qñq; quis iniustũ vult absoluere iniusta existente sñia: & habz potestatem absoluendi q̃ pót sinum errorem reuocare: vt in. c. cum cessante: ẽ ap. quãdoq; qz quis vult absoluere iniustum excõmunicatũ iniste: & tũc aut penitentem qui nõ vult absolui: vt magis peniteat: & dicit Cal. q̃ potest & ẽbet absoluu. alk. xxiij. q. iij. qui peccat. ¶ Aut iniuste excõmunicat⁹ nõ vult absolui: quia pdurat in ptumacia: & tũc vnclinare videt Jo. Cal. q̃ nõ possit nec debeat absoluu: allegat glo. de eo q̃ dux. i sua. significatiue vbi hoc gl. xz. alle. ét. xi. q. iij. plerũq; & c. cũ aliqs. Jtẽ q̃ beneficium non confert in iniuriam ff. ẽ reg. iur. j. in fine: vel ãtiqua de iude. sic. xiv. di. de iudeis. Item p contumacia qs ẽbet excõicari. ergo non debet ea durante absolui. xxiij. q. iij. legat: ad hoc q̃ absoluendo daret materiam ad peccãdi. xxiij. di. pueros: de ure. ẽ. Ego vero: ad hoc. xi. qõ. iij. si qs episcopus. & c. q̃ iubente. xxvi. q. vij. c. sacerdos. & of. ordi. significauit: & v. sig. ex pte. ¶ Credo q̃ aut p hoc q̃ excõicatur indignat⁹ persistit in ptumacia: & equũ est ipsũ absolui: aut ppter hoc nõ pristit: sed ppter aliã iniustam pnitentiam & dico q̃ iz non deberet absolui: si tamẽ absoluat nõ video quare nõ valeat absolutio: ligamẽ eius excõicationis in nullo annectit: ideo coberet volũtatem ipsius excõmunicati: & ab illo nullo modo dependet: iz a sola volũtate excõmunicantis: vnde nõ video quare ipam non possit tollere excõicans vt dixit Tho. ãt. & hoc tenent Pan. in decre. si. & postu. pla. & iz Jo. an. de. sen. excom. c. a. li. vj. i verbo medicinalia: per que pz: q̃ non obstãt: que no. de sen. excom. cuius deliderem & hec dicta sufficiãt & hoc puncto. Jdẽ tenet Pan. & Ioazrits: in. c. fi. de postu. pla. in cõmento. ¶ Ultimo ad vltimũ que sunt ptes excõicatoris cura negocium pncipale: dicẽ q̃ si pnunciat excõmunicationẽ minꝰ potest cognoscere de negocio principali: dic sm doc. Compo. Jo. an. & Cal. q̃ si est datus cũ clausula & decidas quicqd remanet cessante absolutione data vel pnciatõe facta: potest de negocio pncipali cognoscere: de quo & offi. dele. cũ cã: de regulis. memẽto. Si autẽ sint dati sine clausula: nõ poterunt adiuncti absoluere. qs autem tũc cognoscit dicit q̃ si questio est inter excõicatorem & excõicatum ipse nõ pót cognoscere qui excõmunicatus cum non possit esse iudex in cã propria: in rubro & nigro: ibi cũ ergo ad iudicẽ cõpetentẽ: si questio erat inter excõicatus & extraneum: aut iuptor fuit admissus p viaz querele: & pm⁹ remãsit iudex: potuerit ergo cognoscere & cã principali: q̃ vbi iudex ceptũ est & ibi dz finiri. ff. de iudi. vbi ceptum est iudicium de fo. compe. c. vlt. Si appellatione adhuc est iuptor: & tunc distingue eventũ appellatiõis si pnunciatum est appellatione iniusta: & sic excõmunicationẽ iniustã foret & tũc iuptor habebit de hac cognoscere. & nõ negocio pncipali: & ap. vt obitus. e. ti. c. i. li. vj. Pan. videtur dicere: q̃ ipi adiuncti poterũt. ¶ Credo ex quo est sibi cõmissa solum cã excõmunicatiõis in defectum excõicatoris: q̃ nõ poterunt cognoscere ipi de principali: nisi essent dati in cã appellationis vt iudices: huiusmodi iniustitie in dubio satis credo eos datos vt iudices: ex quo appellatio ẽ ab excõmunicatiõe interiecta: credo q̃ sicut datus sm terminos decre. cum clausula si ita est: q̃ si cã excõmunicãdi est separata a cã principali: q̃ excõmunicauit ppter cõtumaciã: credit quod est dictũ: sed si est cõnexa credo q̃ poterit cognoscere de principali: p tex. de of. del. prudentiam. §. sexta: quia eo absoluto habz precipere vt p ea mandatuz: ideo debet videre: & maxime qñ absoluit ante ingressum cause: sed cognoscit in subsidium ordinarij negligẽtie: si pnũciauit non bene appellatuz: & sic excõmunicationem iniustam: & tũc remanet iurisdictio iudicis a quo & ad ipm facta ẽ remissio de ap. interposita: & sic cognoscit ẽ negocio principali: vbi tamen dux. ẽ. ipm adiunctũ posse cognoscere: hoc verũ est niti subsit cã recusationis & recusat: nam pót recusari sm decre. cum nõ sit iner⁹ executor. & iurisdictionalis & sic non obstat de ap. noui: sm Compo. & Jo. cal. Jtem vbi dixi ordinarium excõicatorem posse cognoscere verũ est: nisi recusẽt ex grauamine ꝓponendo ipsuz iuspectum: quia grauant eũ iniuste excõicando: q̃ poterit ꝓbare etiã si sit contra eum ꝓnunciatũ in cã appellationis: q̃ excõmunicatio fuerit iusta: q̃ nondum aliunde ẽ ꝓpositum: per no. ẽ ap. & c. ti. proposuit: in glo. ij. abi iuspectus est & dic q̃ ad eum sit remissio nõ vt cognoscat: iz vt grauamẽ reuocet qõ facere posset a principio: de ap. cũ cessante: & sic nõ obstat: de ap. interposita. §. i. Item nec iuspectus esse pót cum nihil habeat cognoscere: iz vt executor grauamẽ reuocare: de ap. noui. ¶ Jn. e. glo. ibi & hoc in ordinario: & dic q̃ supior per viã querele in omnib⁹ cãbus: est iudex competens remissio sit ex voluntate & non ex necessitate: ideo si aditur papa: vel legatus: vel ordinarius in eadem dioc. vel archiepiscopus: in casibus in quib⁹ potest aditi per viaz querele de quibus infra de of. ordi. cuz ab ecclesiarũ. & c. quãto: ideo si aditur archiepiscopus ob negligentiaz episcopi: non absoluẽt ea. Vel in casum notorie iniustitie: remissio fieret ex voluntate. vi. q. iij. an summa: vel si querela iniuste excõicationis infunderet contra iudicem: q̃ tũc archiepiscopus est iudex: de sen. excom. venerabili⁹ in. vi. & pan. si autẽ non esset iudex superior: quia querela infunderet contra prez: extra eas qui ponunt in dicto. c. pastoralis: & tũc hoc casu remissio fieret ex necessitate: quia ipe nõ est competens iudex: si per viam appellationis q̃ competens iudex est fit remissio ex voluntate sic debet intelligi. c. ad reprimẽdas: de of. ordi. & de sen. excom. per tuas. ¶ Jn. e. glo. prima ibi delegatus & est causa q̃ delegans potest quãdocũq; voluntarie reuocare ẽ delegatum. ff. de iudeis iudicũ. Jdeo si remittit semper ex voluntate remittit sed si aditur superior querela infusa contra subdelegatũ si pnus delegãs remittitur ad subdelegatũ: & remittit ex voluntate eadẽ ratione: & idem si remittit ad delegatum. Si aũt cõmittit tertio: ex certa scientia valet commissio si ignoranter nõ valet cõmissio: q̃ si scisset cõmississet aut delegato aut subdelegato veruntamen: & per hoc in casu potest excipi & appellari: vt de of. del. sup questionẽ & erit iusta causa appellãdi: vnde si absoluit contra ptẽ contradicentẽ & appellantẽ non valet absolutio. & appellatiõe non interposita. ¶ Si autẽ absoluit pte non duz appellãte: tenet absolutio ꝓꝓ post appellet sm Inno. nec suspendit appellatione subsequẽta: sicut nec excõicatus. de ap. preterea & multorum miseq; fauoz abusiones sunt absolutiones q̃ condẽnationes: q̃ absolutio est eiusdez nature q̃ condemnatio sm Inno. q̃ idem tenet de sen. excom. sacro. ad fi. vñ de nouo nõ potest excõmunicari: nisi ꝓmissa monitione canonica: vt. ii. q. i. nemo: & sine nona ptumacia. xi. q. iij. certũ. ¶ Jn. e. glo. ibi debuit enim appellare: & tu dic q̃ si excõicatio nõ annectit negocio principali: vt qz lata est ppter contumaciã potest ipe excõicator cognoscere de negocio principali: quando superior est aditus per viam querele: idem si per viam appellationis ante emissionẽ inhibitorie: vel ante quaz incipiat cognoscere de appellatione vt ibi. Si autem annectit negocio principali: vt qz excõicauit q̃ non soluit debitum tamẽ puto q̃ superior adit⁹ per viam querele nõ potest cognoscere de principali cuz ius non cognitũ est tñ: q̃

sup eodem nó debet trahi sup diuersis iudicijs ent l.e.ſ. e idem ſi per viã appellatiõis.ff.de ap.ſuper eo. ¶ In glo. que est sup verbo difficultate in iuramen. Hoc improbat Joc.et Ab.q iuramẽtũ est ó substãtia absolutõis sine quo nó valet absolutio:no.de sen.excom.cũ ꝺsideret:q nó placet Hosti.q licet teneat:q iuramentum sit de substãtia in absolutione ab excõmunicatione hoc casu dicit ipe nó prestabit qñ excõmunicatio est iniust.:q potius est reuocatio q̃ absolutio:vt.j.ó sen.excom.sacro. ¶ Sed veritas est q iuramentũ nó est de substantia:sin quod no.in dicto.c.cuz delideret:qn absolutio fcã est eo nó ꝓtuto. ¶ An ãt possz cogi ad prestandum:pcedit quod dictũ est. ¶ In gl.sup verbo exequat:ibi nó tenet absolutio:nec ad uoluẽdã potestatẽ ad excõicationẽ duplex est practica. ¶ Prio q ad iuncti statuant terminum excõicato ad absoluendum:q possint.j.ó of.dele.iuspatõis:quo lapso purificata est eoũ ptãs. ¶ Secũda practica q iudex remittens statuat certũ terminum excõicatori:ad absoluendum quo lapso deuoluit ptãs ad adiunctos:et circa hoc cõcurrunt duo dubia .primũ si excõmunicator absoluat post terminum:vt teneat absolutio:et si adiuncti absoluant ãſ terminũ:an valeat absoluto. ¶ Ad primum.Compo.tz q ante pronunciationez adiuncti absoluere pót ordinarius:quia potest purgare moꝝ:de pben.ſi ubi absenti.li.vj. Idem post ꝓnunciationez de ptũ voluntate:idem si adiuncti ꝓnunciant excõmunicationẽ in fauoꝛ:q tunc fit remissio ad excõicatorem:secus si prõciat in iniuriam:et tunc recurritur ad superiorem vel ad adiũctos ner ob.si dicat post terminum;ordinarium nó habere iurisdictionem:q imo habet quod p̃z:quia ad eum potest fieri remissio:recitat Jo.an.alios dicere absolutionez p eũ fieri nó posse:quia nó habet iurisdictionez antequaz fiat remissio:de of.del.pudẽtiam:et sic retinet Jo.an. ¶ Calderin⁹ dicit q decisio patet ex his que dicta sunt super glo.et super ea.et glo.ij.ꝺ.et q per simplicẽ querelã quaſi velit dicere q ſi superior adit per viam appellatiõis:quia tũc ordinarius nó remanet iudex:ñ potest absoluere:secus si superior adeat per viam querele q non placet:q saltem adeunte excõicato posset:q potest sine appellatiõni renunciari:et quando est facta delegatio. Tenẽdo opi.quã tenent doc.in.c.inter posita.§.i.de ap. ¶ Puto ergo q volẽte excõicato possit absoluere ordinarius:vbi potest renũciari appellationi vel querele ipso aũt nó volente pendet ad hoc dubium:nũquid ãtea aduocatores ih dent per viam accumulationis:an per viam subrogatõis. Si per viaz accumulationis ꝓcederet qꝺ dicit Cõpo. Si per viam subrogationis:qꝺ puto in duobus ad qꝺ de cõcef.prebẽ.ſi capitulo in.vj.nunc puto q nó posset absoluere:nec obstat q possit moram purgare:quia illud est verũ quãdo nó est facta executio ꝓpositi:et no.ó elec.c.ſi.de sup.neg.prela.c.ij.per qꝺ posset dici q tunc volente excõicatore:et quo lapsuo est terminus nó posset absoluere:niſi alis esset iudex:cuius iurisdictio posset prorogari:ar.l.penultimum.C.de iuſ.om.iudi. ¶ Numquid autẽ ante lapsum terminum adiuncti possint absoluere:videtur hic Jo. an.q ſi excõicator delegat expresse adiũctũ vel tacite dicit nolo absoluere:ſi volo q absoluant adiũcti:tũc poterit absoluere.Sin Compo.q verbum volo habet in se delegationem ff.mandati.l.i. Si nihil cõmittat expresse vel tacite sed consentit vt cognoscant. Inno.sentit primo q nó valet absolutio:q iste adiunctus est data iurisdictio sub cõditiõe:q non cadit ipso iure ante condition⁹ euentũ.ff.de ſ.fig.ce de rebus.no.glo.de of.dele.cum in plures in vi.le quia est potestas sub certa forma.ãe.dilecta. ¶ Hosti.hic ꝙ quo iam terminus est finitus sup fauore excõmunicationez remunciare pót:hoc viginium non placet Cal.quia imo est i eius odium cũ deuoluat potestatem adiunctaz.sed Hosti. melius dicit:quia pendẽtia termini est in fauoꝛe ordinarij. pendet:vnde tollendo pendentiam renunciat fauori p ut aũt est in lapsu fateor hoc esse in eius odiũ:vnde si vellet impedire lapsuz:nó posset:hic nó vult ipedire:ſz decurrat. ¶ Et hãc opi.tenet Hosti.et Zapus tenet licet sic clare nó respondeat ad opi.Cal.Si autẽ nolit absoluere habita voluntate delegantis. Inno.tenet q non possit:per rationez pe. Ja.Ul.et Cal.tenẽt cõtrariũ:q ex quo est certuz q nó vult absoluere:vt quia dicat nolo absoluere frustra expectatur terminus dant casuz de locato potuit:et de ap.ab eo.in.vj. ¶ Puto distinguẽdũ an expiret voluntatẽ de ꝓsenti:vt non volo absoluere:et tunc adiunctus nó possit ante terminum lapsum:fateor tamẽ q ſi absolueret paciente excõicatione:absolutio teneret:quia videret illa ꝙba protulisse animo renũciandi:vt.l.filij mater.ff.ad tertul.al.aũt si cõtradicere nó valeret:quia voluntas est ambulatoria vsq ad terminum:ſi aũt ꝓfert verba sonãtia in futurũ:vt q dicit non absoluam vsq̃:tunc videt terminio renunciare:et adiuncti potuerũt absoluere.ff.ó adulte.l.ſi mortuo.§.ſi negaperit: nec ob.c.potuit.et.c.ab eo.q illa loquunt qñ terminus non est statutus:vbi apparet de voluntate. Item ibi loquit vbi erat statutus ad declarandã voluntatẽ qua patefacta alius terminus non expectat:hic autem erat statutus ad fuandã iurisdictionem ꝓpi vsq ad terminuz. ¶ In glo.sup ꝙbo certus esse:ibi.§.notandum. In facto ꝓp:no tolerabilis est ignorantia:qñ factum est intricatũ:et pót esse talis intricatio:q excludat latam culpam et leuez:et leuissimam:vt in.l. ꝓſt.ff.de confeſ. ¶ Judicabit ergo ſm qualitatez ĩricationis.ad hoc quod no.in regula presumit:de reg.iur.in.vj.et de ꝓbationibus tertio loco. ¶ Item si factũ est de longinquo et antiquatum vt.l.peregre.§.i.de acqui.poſ.ad qõ gl.i dicto.c.tertio:quod est verũ niſi factum sit valde notabile: ita vt nó effugiat memoriã:vt in.c.cuz illoꝝ:ad ſi.de ſen.excom. Si factum est intricatũ et est de recenti:tũc tolerabilis nó est ignorantia niſi ad hoc sim inductus suaſiõe vel facto decepti:no alterius:vt in.c.lectuz.xxxiij.q.vj.allegato in gl. et est ter.cuz glo.in.l.i.ad ſi.ff.qñ act.de peruf.est annalis:et ad hoc.l.i.§.ceterũ:cum glo.ff.de vent.inſpi. ¶ In facto alienoſi illud est indagatum ꝓsumit scientia vt hic. Si nó est indagatum:sed ex diſpositione iuris:vel ex officio tenetur ad indagandũ.adhuc ꝓsumit scientia:et nó est tolerabilis ignorantia.no.gl.i.de elec.innotuit:i verbo ignorãtiã:ꝺ cri.fal.ad falsarioꝝ:et in illis glo.datur tame practica ꝙbãdi ignorantiã.ſ.vel ex iuramento:vel ꝙbando q diligẽtiã adhibuerit:et non inuenerit qõ est notandum ꝙ his qui tenent ad denunciãdũ maleficia:et vide bar.in.l.i.§.excusat. ff.ad sillemanum:simile cõsiliũ dat Bar.ad ꝙbãdũ ignorantiam iuris legitimã eo q quis a patre quesiuit:et de hoc nó potuit habere.ff.de adulte.ſi adulterũ cũ iceſtu:vbi ponit in.l.non fatetur.ff.de confeſ.Si nó tenetur ad indagandum illud ex officio si factum est notoriũ presumit scientia de postu.ꝓcla.c.i.cum cõcor.et qualiter tũc probet ignorãtia:dixi de consti.c.ij.vbi aũt dixi ignorantiã ꝙbabilẽ hoc verum vt excuſet a pena surgente a culpa lata de iure vel levissima,dic vt per Bp.in regula presumit de regul.iur.li. vj. ¶ In glo.super verbo cognitio ſi hoc petierit ante omnia etiam si non petat ſm cal.non debet audiri in discussione cause excõicationis:niſi petat absolui:quia ex quo tendit super iniusticia docet practicam duorũ casuũ:vt.c.i.e.ti.lib.vi.et vbi dicimus excõicatum posse esse in iudicio appellando:et in causa excõicationis vez est:non tamen audit ꝓsequens niſi ante omnia petat absolui.al.contemner:et videtur:vt dicit Cal.et bene:et bonerationẽ assignat ex.in.d.c.per tuas. ¶ In.eo.glo.ibi de causa illa.l.principali:q est verissimũ ſi est datus cum clausula:et decidas quicqd remãserit questionis de regul.veniens.Si autem est datus sine clausula: si questio est inter excõicatorem et excõicatum recurrit ad superiorẽ ne excõmunicator sit iudex in causa ꝓpria.Si questio est inter excõmunicatũ et extraneũ:si adiuit superior ꝓ viam querele:potest ꝓmus cognoscere de causa principali: de ſo.compe.c.ꝑſt.quod credo verũ ſi ꝓbetur ſuſpectus

q; grauamīt grauamine ꝓbato:de ap.ad hec:r.c.ꝓpositt quo casu iupior adit. ¶ Si aute superior est aditus per viam appellationis:tunc si ꝓnunciatū est excōicatione iustam potest primus iudex cognoscere de principali:r hoc planū. Si ꝓnūciatū est iniam iustam fore:dicit hic Jo.an.q superior habet cognoscere:r nō adiuncti. Tamē hic Jo.an. dixit q aut cōquerens non propter iustam excōicationem appellauit:sed ob aliam cām:r isto cāu si est appellatio cui debeat deferri:non ꝓcederet ipse primus iudex in cā principali:alias sic:vt.c.a.de ap.li.vj.tunc ipse primus iudex potest cognoscere:cum sublatum sit impedimentū:ar.c.ꝓsona.j.de ap.quod intellige nisi recusef. Cal.sentit cōtrariuz puta q si causa principalis est annexa excōmūicationi:unde ea poterit cognoscere adūctus saltem in subsidiū:vt est cāno j.de offi.dele.prudentiā.§.sextam ii.r ibi Jo.an. ¶ Si autem excōicatio nō est annexa negocio principali:quia lata fuit ꝓpter contumaciaz:tunc ꝓcedit opi.vt adiuncti nō cognoscant:q; hoc non est mādatū:neq; principalr neque in consequentiam:r tūc cognoscet superior:r hec dicta sufficiāt de repetit] presentl.c.que ego Anthonius ō Butrio publicauī:sub annis. M.ccc.xc.v.quo anno fui reformatus ad ordinariam in studio florentino pro trib⁹ annis:r fuit quartus annus quo ego legi ibi computatis tribus precedentibus prime conducte. deo sit laus cui omnia referenda sunt. Amen.

Jproponente. Nō valet rescriptum:ad bñficia in quo ipetrās falso expressit se beneficiuz nō habere dū bñfet q̄p̄ minus sufficiēa. b.d.r nō vindit. ¶ No.q ℞ptū ex surreptione in beneficialibus vitiat ipso iure:r sic regula illa sup lras hz locuz in bñficialibus. ¶ No.q expriāe se falso nō habere bñficiū cū habeat videt surrepticius impetrator in textu alia nō haberis. No.q fraudulosa falsitas in ℞pto narrata:rescriptum vitiat:etiam q̄n nō est rescripti fundirus inductiua. No.secundo:q ℞ptum ex surreptiōe in bñficialibus ipso iure vitiatur. ¶ Hemamus ad glo.r videt q ꝓpter taciturnitatem modici beneficij:non vitiat rescriptuz:q; si papa scruisset:nihilominus lras dedisset ex quo modicum erat.ar.5.c.super lris huius ti.glo.revocat in dubiū:an ꝓpter taciturnitatem modici beneficij lre vitiētur:r arguit p.r contra:all.q nō vitiet.allegat iura dicentia:ō modica non est curandum:q; modica res nō inducit symoniaz ꝛc. vt in ea patet.all.contra similr:vt in ea ps:finaliter tenet:q; non valet impetratio:nō facta mentione beneficij quātūcūq; modici cōcludit th aliquos cāuset in ea pz recitat tamē aliquos dicere cōtra:r aliquatr se inolvit:hodie est ōrsium q nō tenet:p.c.si motu ꝓprio:de prebē.li.vj. ¶ Gl.fi.ibi. Item si de terra illa ꝛc.hoc non mest de necessitate:vt no.j. de elec.ne ꝓ defectu. ¶ Glo.oppo.q ō modico nō est curandū:r sic taciturnitas modici bñficij:nō vitiat rescript. de symo.r li questiones.i.q.i.iudicet.glo.r doc.hic ibiq; sup hoc an de modico sit curandum:via est generaliter hoc dicendum:de eo non est curādū. ¶ Glo.postea querit quid si non expressum sit:nō habere beneficiū:sed tacuit q̄ habebat.q̄p̄ modicum:r in effectu cōcludit:q; nō valet impetratio:quia in fraudez tacere videtur:vt ei⁹ habeat beneficiuz:r sic hodie determinatum est in.c.si motu proprio de. prebendis vi. Antho.

Via nonnulli. Nōīt.vij. species fraudis q̄ tū tres cōmittunt in impetrādo:r quattuor in abutendo litteris impetratis:r dicit. Hosti. q prima species est in prin.due alie habent in verbis.quem q̄ sentit tamen Jo.an.q etiā respectu pme potest committi vitium in vtendo:pena vero cōmunis est omniū amissio lrarum r cōdemnatio expensarū.h.d.aliter dixit nō pōt. ¶ Legaz ꝓticulariter noe abusia in quolibet vicio r circa illud expediā glo.r no.doc. ¶ No.primo q valet impetratio lrarum in quib⁹ cadit nomiū equocatio:dūmō nō detur abusus in eis vtēdo lras sub nomine illius a quo vere non sunt impetrate r sic fm hoc notabile vitium cōmittitur in vtendo. ¶ No.q puniunt tā dantes q̄p̄ recipētes lras illis:sub quoz̄ nomine vere nō sunt ipetrate. ¶ Quero ꝓio quare possit puniri cōtra vitiū.s.primū.l.equocationis.glo.i.dicit q ꝓprium nomen cum cognomine in litteris exprimat.ff.si certum petat.l.certum.deinde glo.repetit textuz. ¶ Quero an alia pena teneant impetrātes litteras sub nomine suo:r tradētes alijs eiusdē nomine.doc. dicūt:q sic:q; puniūtur pena falsi:sicut r pactum alienum supponētes r.ff.de falsarijs.l.falsi nomine:r.l.qui falsam. ¶ Quid si recipientes lras equiuocas recipiāt ignoranter: vt qua credūt litteras impetratas per ꝓcuratores suos:dic q licet hoc compto nō habeāt cōmodum rescripti:tenentur tamē cōdemnationē expēsaz:ad hoc de cri.fal.dura.r tradens tenet.ff.de dolo eleganter.§.vult:r si secus fraudi ꝓsequitur tenet ex rationibus nōe:de elec.r.c.penul.li.vj.fm Hosti.q litterā.dicūt doc.q lre nō possūt cōmodari:sicut nec pallium de vsu pallij:ad hoc dicūt aūt q̄ō est dare casum in quo ℞ptum valet nō nominatoq̄ causa est cōmunis donatario:r alteri.ff.fami.bñe].l.si quē sim:vbi q̄ duo supplicauerunt:r vni soli responsum est.C.de dnerē. ℞pta.l.prima. ¶ Quero an ℞ptuz cedētis ꝓfit cessionario:dic hic vnc. q nō:etiam si cedens illum ꝓstituat ꝓcuratorem in rē suaz q; ℞ptum nō extendet ad alias ꝓsonas q̄p̄ in rescripto cōtentas:de offi.del. Pe.r.C.q̄ credo q̄tenus cessionarius agens vtiliter:cum si agat directo noie cedentis:vt.l.i.cuz ibi notatis.C.de act].r ob.l.quod vo.r.C.de ꝓcura.qui ītpēdia. ¶ Quero an valeat quod fit per lras tales equocatas saltem ad cōmodum eius cuius noie vere sunt ipetrate.dicit Juno.q non:q; hec ꝓmit tam dans q̄p̄ recipiens:de alie. iu.mu.ca.fac.c.i.r.ij.de iudi.qua.v.ō resti.ſpo.sepe.ō cle. nō resi.fraternitatis fm Juno.r Hosti. ¶ Peria gl.huius ptis ponit cāuz. Secūda de se est clara. ¶ Venio ad secūdum vitiū:r ex textu no.q non valet ℞ptum impetratum ab eo q nihil hz questionis contra illum ꝯ quem impetrat: r sic exceptio totalis defectus iuris agēdi obstat r opponi pōtuit vsq; dilatione ꝯ ℞ptū ipetratū ab eo.glo.nihil boni dicit. ¶ Quero q̄n dicat habere mi questionis ipetrās:dicit hic Jo.an.vt q; nullā cām agēdi ꝓponere scīāt:vel possunt vel nihil q̄stionis habent ꝓbabiliter:r iuste:r eqpollēt nullum r inutilem de trāsla.pcla.c.ij.ō.sed ne q̄s fm Hosti.vm.r ab.ponunt exemplum:in illo qui super iniuria impetrat:r agit pro iniuria paterna:licet enim pater agat pro iniuria filij:non econtra filius agit pro iniuria paterna:cui non habeat illum in potestate:vel cuz exprimit clericus cessionem sibi factam a laycor agit pro illa coram iudice ecclesiastico de ali.iu.mu.ca.fac.capitulo secundo vel quando agit ō re transacta:iudicata vel finita:de lit].cont].c.ij. li.vj:r erit practica qui porrecto libello proclamabit reus ad beneficium huius decre.vt supersedeat rescripto:r tūc iudex inquiret summatim de iure actoris etiam si actor de facili pōt repelli:vt qua appareat instrumētū solutiōis:vel alio modo de facili potest inquiri:habet locuz q̄ō hic dicit alias ꝓcedet licet in fi.victus victori cōdemnabit in expēsis:sed de iure cōmuni:ad hoc.ff.ad exhibē.l.iij.§.ibidem. ¶ Quero an ex sola vocatiōe puniat:dicūt q dā q̄ nō:ar. ff.q quisq; iur].l.i.in fi.C.de in ius vo.l.q̄uis.C.de bis q. vi indigi].l.alia ff.de bo.li.l.qui cum maior. Contrariū est verū fm doc.quia verbū euocari solam notat citationē inducit illa sola pondera.C.de iudi.sanctim⁹.de iurisdi.lib.vi.l.in criminali.§.e.ceterū in fi. ¶ Quero q̄ō si vocat⁹ non veniendo:q nō aget ad expensas fm Hosti.ar.ff.si quis in ius vo.nō ie.l.ij.de of.del.pastoral].sed ad finem glo.huius ptis est clara. ¶ Venio ad tertiū vitiū ex lra no.q rescripta si extēdit ad lites eroratas:post tam rescriptes r sic fin-

pter diſpoſitio referť ad ſubiecta exorta:ſm tempora exigi
mia diſpoſitiõia. ¶ Oppoſitus glo.que eſt ſuper verbo cõ
troueriias t videť q̃ rei que no.dum eſt:pót ſeruitus con
ſtitui.ff.de ſeru.vr.pdi.l.ſi ſeruit°.§.futuro edificio cũ ꝓcõ.
glo.hic arguit pro t contra ad illud an diſpoſitio reſpiciat
futura an tantum preterita:que allegationes ſunt:finaliter
glo.cõcludit talia reſcripta nõ extẽdi ad futura negocia:t
allegat optimã ar.ff.de aur.t arg.le.l.ſi ita:t hoc tenendũ:
ad ꝟnũ reſponde.q̃ rei que nódum eſt bene poteſt applica
ri diſpoſitioq̃ ſi erit:ſed ſimpliciter t pura diſpoſitio applica
tur ad ea que ſunt ſm tempora diſpoſitiõis:ad hoc cle.ſi ſane
de ꝛ̃ptis cum concor.in cle. ¶ Non obſt ſi dicatur q̃ ſup
ueniente actione lite pendente ex eadem inſtantia ſequatur
cõdemnatio:de re iudi.abbate.ſane.li.vi. ¶ Sed in iſtãa
lites que fauorabilis eſt:quo ad finem litꝭ.bene q̃ſq; actio
futura excludiť:ſꝫ nõ in ꝛ̃pto quod odioſus eſt t reſtringẽ
dũ.ã.c.ſignificauit:de of.del. Pe.t. G.ſm Poly. ¶ Quero
qd ſi lata ſnia in vna cã poſtea pe uenit reſcriptum:i alia cãe
nouiter exorta videť q̃ nõ valeat poſtea ſnia exeq.cũ hec ca
rere debeat cõmodo ꝛ̃pti:ad hoc ó reſcriptꝭ:diſpẽdia.li.
vi.de excep.pia.e.li. Hoſti.determinat q̃ ſolũ quo ad illã ĩ
qua trahit ꝛ̃ptus ad cãm nouã pdet ꝛ̃ptus:ad hoc q̃
pene ſunt mollitẽde:ó pe.di.i.pene:vñ ſatis ẽ q̃ quo ad illã
perdat ꝛ̃ptus:t q̃ cõdẽnet in expẽſis ſm hoſti. ¶ Quero
an valeat ſnia p delegatos lata:ſup noua lite poſt datam
ꝛ̃pti exortam:dicit Jnno.q̃ ſic.ã.c.ſignificauit:ex tenore
t.c.cum te.dicit Jo.an.q̃ melius facꝭ.de of.del.cuꝫ olim
abbatis.t.c. Pe.t. G.q̃ credo q̃ſi duo ad alias lites. Judi
ces habebãt iuriſdictionẽ ſi ſcienter ptes litigauerũt:quia
nũc eſt progata eĩ° iuriſdictio:de re ad rẽ. ¶ Sec° ſi igno
ranter q; nouc lites in ꝛ̃pto nõ ĩcludunť:vt hic ad hoc.ff.de
in.t arg.le.l.ſi ita:t in cle.ſi ſane:ó reſcrip.alle ſi ſolũ ibac cã
bati ſunt:pto q̃ nec etiaꝫ ex progatióe:q; fundus nõ ha
bent iuriſdictionẽ:cum nõ includanť futura. ¶ Sed qd ſi
ſoret impetratũ ad futura:vt q; mercatori datur ꝛ̃ptus:vt
ꝓſentia t futuros ꝓcurare poſſit. dicꝭ Jo.an.i addi.ſpe.i ti.
de ꝛ̃pti p ſeruatione.§.róne defectus.v. Item excipiť:qõ
eſt ad futura:t non vicťat ꝛ̃ptus: p hanc decre.q; proce
dit qñ violentanť verba ꝛ̃pti:trahere enim ſolet violẽtia.
Matthei.vi.ó Lazaro:q̃ trahebaťad ſupplicũ.Actuum.
xv. Paulũ traxerunt extra ciuitatẽ:de ſen.excõ.cum pro
cãribi traxerant eum verberando p claſtrum:q̃ ñ.ſint le.
latores.t.c.p venerabilẽ.v. videbaťó ſo.compe.ſi diligẽti
cum ſi.dicit tñ q̃ vicianť quaſi eſſet ꝟ ſtilum:niſi conſtaret
de certa ſciẽtia pape:vt de cõſeruatore dicim°:de of.del.c.
i.t ſi.li.vi. ¶ Hec tenpare videnť vñi de rota excõclusione
ſua.clxxi.niſi in agenti ſuperueniat denouo tali caſu q̃ ex
eadẽ inſtãtia poſſet ſequi cõdemnatio:de quo ó re iudi.ab
bate.li.vi.t in.l.ſi rem.de pigno.ac.t no.in.c.dilect°.vt lit.
pendente:quod puto quãdo ex cauſa ante de preterito ſup
uenit:ſecus ſi de nouo:quia licet ad hoc ſe extendat inſtan
tia non reſcripti:quod eſt magis ſtrictum. ¶ Per pre
dicta dicunt vñi de rota ſua cõclusione.clxvi.al.cxliij.q̃ p
tſas ad queſtiones motas:t mouendas non pót quis con
uenire ꝓ iure nouiter exortoq; reſtringitur ad mouendas
ex iure iam orto:tpe date reſcripti:ſecus dicunt in procura.
largi iurꝭ ad q̃ſtiones motas t mouendas:quia extẽditur
etiam ad poſt exortas.de ꝓcura.non iniuſte.ff.e.l.iij.t.iiij.
¶ Henio ad quartum vicũ t no.q̃ vicianť reſcripta.p q̃
ſuper vno negocio:quia trahiť ad diuerſos iudices:vbi po
terat cõmodius coraꝫ vno tractari. ¶ Quero an iter plu
res ſuper eodẽ negocio poſſint dare plures iudices:an vn°
tandus ſit. So.dicit hic Hoſti.q̃ ſi negocium eſt mixtum
idem index habeť alẽ diuerſi.ff.de li.cauſa.l.cognitio:t.l.
ſi piter:t.l.ſi vſumfructus.§.ſi. ¶ Quid ſi cã eſt criminalis
an habeat locũ dare.dicit hic Hoſti.q̃ ſic:q; t criminalis
cã negocium pót appellari.C.de epiſ.t cle.cum clericis:ad
ſi.de v.ſig.e.ſoluo. ¶ Henio ad quintum vicium:t no.q̃ per

ꝛ̃ptum non pót quis trahere quẽꝫ ad diuerſos iudices eo
dem tempore ſup diuerſis queſtionibus:q̃ſi ille cõmodius
poſſent coram eodẽꝫ iudice tractari:ex hoc ſcõo nota q̃ ſi
nõ poſſint cõmode coram eodẽ iudice tractari tractande
ſint:t tractari poſſunt coꝛã diuerſis:t no.q̃ hoc ꝓcedit qñ
malicioſe fit tractus:t dicť malicioſe fieri tract°:qñ cõmo
de negociũ poſſet coꝛã eodẽ iudice tractari:t no.q̃ ꝓcedit
decre.ſolũ qñ tractus fit ſup pluribus actionibus ꝓſonalib°
factus ſi ſup pluribus realibus:ar.a cõtrario ſe. ¶ Et no.
q̃ iure iſto ponderaťtractus:t nõ impetratio valebunt er
go ſi ead diuerſos ipetrate ſup pluribus: dũmodo eodẽꝫ
inſtãtia eis nõ vteretur. ¶ Quero qñ dicaťmalicioſe coꝛã di
uerſis in pluribus ꝓſonalib° tractus fieri:q̃dam dicunt q̃
eo q̃ trahiť ad diuerſos eodẽ inſtãtio:ſꝫ Poly.niſi appare
at euidenť q̃ negociũ poſſet coꝛã eodẽꝫ iudice cõmodius
q̃ coꝛã diuerſis tractari:vt q; pbationes de facili nõ poſſint
haberi coꝛã eiſdẽ iudicib°:t ibi cã tractãda eſt:vbi ó facili
ꝓbatio haberi pót ſm.d.Poly.Cõpo.dicẽ q̃ id qõ ſꝫa dicť
q̃ cõmodius:notat cauſaꝫ cõpulſiuã:vñ dato q̃ cõmodius
poſſit tractari ſuper hoc:q̃ cõmodius poſſit tractari:nõ ad
mittereť ꝓbanda.ar.l.i.§.ſextũ.ff.de poſtul.hoc nõ placet:
quia contra ſꝫam eſt. Tamen verius videť opi. Compo.q̃
textum.e.diſpendia.e.n.li.vi.t hoc ſequnť hic Hoſti.dicẽs
ſubaudi ſup hoc verbum cõmodius.ſ.maxie. ¶ Quero
an ſi cõmodius poſſet negociũ etiã ibidẽ tractari ẽt coꝛã di
uerſis habeat locuꝫ:vt poſſit trahi:quidam q̃ ſic:vt ſit ver
bum malicioſe reſpiciat etiam qõ ſupra dictũ eſt de vno ne
gocio:t verbum etiaꝫ cõmodius:t hoc tenebat Jo.de ral.
¶ Hoſti.autẽ dicit q̃ illi ſño vno negocio non addiť ver
bũ malicioſe:vt det intelligere q̃ ſup vno negocio impetra
rẽ nõ poteſt niſi malicioſe ad diuerſos de quo.ã.e.ex teno
re recepte ſi conſtaret q̃ negociuꝫ haberet articulos diuerſos
qui cõmodius tractarẽtur coram diuerſis iudicib°:poſſent
diuerſi iudices impetrari:ad hoc de ordi.cogni.maꝫ:de iu
di.c.ſi. ¶ Quero quid ſi actiões ſunt mixte:dic q̃ proce
dit decre.vt eſt petitio hereditatiſ. Idem de ꝓſonalibus qui
bus noſtrũ ius ꝓſequmur:vt cõmodatuꝫ depoſitũ t ſimilia:
ad hoc.C.ó hereẽ.vel actꝭ.vẽ.l.ſi.ij.q.v.ꝓſulniſti. ¶ Quero
q̃ dicanť ꝓſonales t que reales:doc.dicunt q̃ ꝓſonales
q̃ perſonã ꝓſequũtur:vt obligatam.ff.ad trebel.l.i.§.ſi he
res.de cõtra.emp.l.ſi. Reales autẽ que reꝭ ꝓſequũtur
ff.de rei ven.per totũ:vide Jo.mo.t archi.de reſcriptis:diſ
pendia.li.vi. ¶ Quero quibus litteris careat ſuper pluri
bus queſtionib° cõtra eundẽ vtens diuerſis reſcriptꝭ. Com
po.dicit q̃ ſi vtꝛiſq; paretur vtriſq; focus ſi vtatur tan
tum alterꝭ:t finita cauſa poſtea alijs vteretur:quia poſſet qõ
nubi nõ placet:hodie de reſcriptꝭ:diſpẽdia li.vi. ¶ Quid
ſi non trahit poteſt tamen probari q̃ diuerſas litteras im
petrauit ſuper eodẽꝫ negocio ad diuerſos. ¶ Hoſti.dicit
q̃ habeat locũ pena pditionis reſcripto:ſi conſtet de ma
litia:ſed nõ habebit locũ pena cõdẽnatiõis expenſarũ:dicit
verũ ſm iura hodierna:ſꝫ iure iſto ſolus tractus põderaba
tur. ¶ Quero cum glo.qualr conſtabit de malicia:gl.dicẽ
q̃ eo q̃ trahit ad diuerſos iudices:t cõmodius negocium
pót coram eiſdem tractari:ꝓcludens q̃ plures cãe cum eo
dẽꝫ debẽt t poſſunt cõmode coꝛã eodẽ iudice tractari:q̃
imo dicit glo.quam no.q̃ pót plures cauſas in eodẽ libel
lo accumulare:vt.l.ſi.C.de anna.excep. ¶ Quero quid ó
ꝓceſſu per tales ꝛ̃tas habito:glo.dicit q̃ ꝓceſſus ẽ nullus
hodie de ꝛ̃ptis diſpẽdia.li.vi. ¶ Quid in realib° an ha
beat locum decre.dicit glo.q̃ non:q; ad perſonales tantũ
referť.Sup hoc opi.erant iſto iure iter doc.ſꝫ cõiter tenetť
q̃ in ꝓſonalibus t realibus habeãt locuꝫ iſta iura:q; eadẽ
eſt rõ t de realibus:ideo no.dictum:q; minus frequẽtabi
tur:t minus dubitabile:ſed ſi contingeret in realibus:ideꝫ
eſſet vt ſi cõmodius poſſint coram diuerſis:q̃ cõmuniter:
ẽq; oporteret res ſubijci oculi:t cõiter res reperiuntur diſtãtes:
ideo pluribus de ꝓſonalibus exꝓeſſit. ¶ Sed ſi contingẽ

ret q̃ res essent ꝓpinque in eadez ciuitate vel dioc̃. adhuc
hec iura ꝓcederent: vt dicit Jo. an. quo ad dispositiõem: vt
posset oppoñ cõtra ℟ptã. sed nõ quo ad penas nullitatis
℟ptarum: fm Jo. an. quod sanꝯ placet: per hoc pz q̃ nõ est
vera opi. q̃ hodie dicte non computant̃ a dioc̃. rei site: q̃
si computarent̃ tantũ a domicilio: delegatus dãdus esset
solus in domicilio: vt dicu glo. oli dicebamus: de rescripto
statutum: semp essent idem iudices ipetrãdi in realibus: et
non diuersi: cũ semp ex quo in dioc̃. domicilũ haberet im
petrato reperiret̃ q̃ cãe cõmodius tractarent̃ coraz vno
q̃ coram pluribus: cum nõ attẽderet̃ res sita: sed locus do
micilij: idem videt̃ dicendum: et de ℣ltimis casibus oportet
dicere: q̃ iura sint correcta iquãtũ pmittũt trahi ad diuer
sos quasi negociaz cõmodius tractaret̃. Jo. mo. restringit
ista iura ꝓcedere: q̃si ipetrato lr̃arũ sit lr̃arũ cognitionarũ
secus si sint lre executorie vel cõfirmatorie: vel cõseruatorie
que possent dari cõtra eundẽ ad diuersos: et reus etiaz põt
ad aliaz iudicem tales lr̃as impetrare: q̃ illa iura loquunt̃
de iudicibus cãe cognitionez habentib⁹: q̃ nõ est hic: q̃ nõ
habent cognitionez: nisi oriatur exceptiõe aduersarij: vt de
of. del. statuimus. li. vj. fm Jo. mo. in c. dispẽdia de ℟pti
li. vj. in ẽbo personales. ¶ Queruit alia glo. quid si coram
ordinario velit agere sup pluribus negocijs coram diuersis
iudicibus an possit glo. dicit q̃ sic: q̃ hic nõ ꝓhibet̃ idem
dicunt quidã si coram ordinario: trahatur in vna cãa in alia
coram delegato: glo. tenet cõtrariũ q̃ siue coram duobus
ordinarijs: siue coram duobus delegatis siue coram vno de
legato: altero ordinario habet locum hec decre. super hoc
opi. sunt: stat Jnno. et Compo. q̃ ꝓhibitio huius decre. nõ
se extendit ad duos ordinarios: nec ad ordinarium et dele
gatũ: et hoc ne ꝓiudicet̃ ordinarie potestati: et si debitus ho
nor cẽ. vt c. et debitus: de ap. et satis est hoc non esse ꝓhibi
tum: alꝰ sequeret̃ absurditas q̃ non posset agere coram
delegato: super cã non cognita: q̃ non est cõmissa: nec coram
ordinario: et sic frustraretur in agendo q̃d dicendum nõ est.
¶ Nec obstat si dicat̃ reo hoc non concedi vt trahat̃ co
ram alio iudice: vt sequit̃: ergo nec debet concedi actori et
fortius: q̃ fauorabiliores sunt rei q̃ actores: vt in regula: fa
uorabiliores. ff. ó reg. iur. q̃ tu cã fuerenda: fauorabilior est
reus: ꝛ in inchoanda est: fauorabilior actor. ff. de iudi. si qo
itẽtiõem. de resti. spo. cũ ad sedẽ in gl. ij. al. iij. ó spon. ex
lhis. Item contra reum est inuentũ remediũ illius auẽ. et cõ
sequẽter non ergo trahi debet ad ꝓiudicium actoris. C. de
legi. q̃ fauore: de re. iur. q̃ ob gratiam: li. vj. et ideo inẽtũ
quia ꝓsumit̃ q̃ reus ꝓuocatus vellet vicinũ: quia reus fu
giens dicit̃. C. de iudicijs properandum. ℌ. i. que cessant in
actore fm Jnno. ¶ Venio ad sextũ vicinũ: hic no. q̃ actor
p reũ corã delegato non põt trahi ad alium locũ q̃ in quo
actor agit: nec corã alio iudice: et si trahatur pdit cõmodum
lr̃arum: et condemnabit̃ in expensis. ¶ Op. hic glo. et vide
tur q̃ ad eundem locũ possit reus trahere actorem etiaz co
ram diuersis iudicibus: et hoc est ℌ auẽ. et consequenter. C.
de sententijs. vbi oportet q̃ coram eodez. Solu. dicit gl. q̃
bene põt ipsum trahere: sed põt tractus actor etiaz in eodẽ
loco coram diuerso iudice excipere et appellare: si non ex
cipiet vel appellet valeret iudicium: et sic debet hoc intelligi
hodie aũt dicit: vt in decre. dispendia de ℟pti. li. vj. q̃ ipso
iure nõ valeret iudicium: et remittit ibi glo. hoc si trahit re⁹
actorem p ℟ptã ad aliũ iudicez: hodie ipso iure non valet
ꝓcessus: si trahit eum corã ordinario: idẽ si alꝰ nõ est iudex
ultimus corã quo trahit trahens nec hz cõsensum sui iudicis in
clerico idem: si rei. al. sentit vbi alꝰ esset iudex posset pro
cedere opi. q̃ valet processus: nisi opponeret̃. Si autez ipe
nõ traheret: sed ꝓcuraret: p amicũ: vt ad alium locum eo
dem instãti traheret̃: vt sic eum fatigaret: adhuc perderet
cõmodum rescripti: et hic potest esse alius intellectus huius
decre. fm doc. ¶ Unde si te cõuento coram delegato: tu
me reconuenis coram ordinario: vel delegato: coraz eo te
volo ibi recõuenire. ¶ Tu nõ potes excipere q̃ contra te
agere non debeo coram diuersis iudicibus: quia tu me ibi
traxisti non ego te. ¶ Dicit spe. post. Et in. in spe. de reseri
pto: ꝑ sentẽtiam. ℌ. ratione quoq; defectus. v. sed numquid
et in spe. de reconuentione. ℌ. i. ver. plus. hodie non procedit
determinatio: quia rescriptũ rei est ipso iure nullũ. ¶ Un
de nec ibi conuentio nec reconuentio fieri potest. Item et si
secũdus delegatus non esset inder recõuentus: cã de qua
fit recõuẽtio: nõ fieret prorogatio: quia materia recõuẽtio
nis nõ habet locum in recõuentente: et no. de mu. pe. c. i. Ju
ordinario aũt nõ ꝓcederet dubũ: fm opi. q̃ coraz delega
to et ordinario: eodẽ instãti agi possunt. ¶ Venio ad sep
timum vicinũ. No. primo q̃ trahens actorẽ ad locum equi
nocũ in nomine alterius nõ ꝑficatur: sic ipse non certifice
tur caret cõmodo lr̃arum. ¶ Et no. q̃ excõicatio iniusta ẽt
a reo ꝓcurata actorẽ repellit ab agẽdo: et repellit etiã si su
perueniat iudicio inchoato: et sic mo dilationũ superueniẽs
ẽt lite pendẽte ꝓficit reo ad actorem repellendum. ¶ No.
q̃ repulsus a ꝓcessu dicit repulsus ab intẽtiõe. ¶ Quid si
locus est equocus: an valeat citatio: dic q̃ aut certificatur
locus alius circũstãtes: et de illo intelligit: quẽ circũstãte ꝺ
clarãtur nõ certificat loc⁹ alius: et si inder in altero ex loc̃.
habitat ibi citare videbit̃. dicit gl. q̃d est notabile. ff. ó iudi.
si locus. ff. ó arbi. l. si arbiter cũ si. ¶ Quero que remedia
cõpetant citato ad locũ equinocũ: dic q̃ remediũ habet vt
ante terminũ petat declarari: p iudicem locũ: vel cõparet
p diuersos ꝓcuratores: vel ipse i vno: p ꝓcuratorẽ in alio.
¶ Venio ad penaz et ibi nota penas duas: in istis malicio
sis impetrationib⁹: et tractib⁹. ¶ Quero q̃ in ꝓncipio tã ma
dens q̃ recipiẽs lr̃as equinocias damnabit̃ in expensis: an
vno soluẽte alter liberet̃: dicit hic Jnno. q̃ sic. ff. de bis qui
deiecerũt: vel effu. l. in. ¶ Sed nũquid si vnus soluit habe
at actiõez cõtra alium: videt̃ q̃ sic si sit cessa. ff. re fideiuss. l. cũ
alter: alꝰ secus q̃ solutiõe eius q̃d debet tollit̃ obligatio: ff.
ff. qui. mo. tol. obl. ℌ. ꝓterea: ꝛ certe aliter nõ potest petere
vt sibi cedat actiões: ex quo cõuenit̃ ex dolo ꝓpter. ff. ó ad
mu. tu. l. si plures. ¶ Nõ ob. dicto primo. ff. de iurisdi. om. iu
di. l. si id q̃d. ℌ. vlt. q̃ quedã sunt actiões ex toto penales q̃
petit̃ q̃ nõ abeit actor: et q̃d non adest reo et pro bono pu
blico: et ꝓcedit q̃d vno soluẽte alij nõ liberãtur: quedã sunt
actiones omnino persecutorie interesse puniri ex parte rei
et actoris: vt q̃ peto quod mihi abest: et tibi adest: et adhuc
vno soluente in totum liberatur. ¶ Nõ q̃ est penalis ex par
te conuentu persecutoria ex parte agentis: q̃ petit quia q̃d
sibi abest: sed nõ adest reo: et vno soluente ceteri liberantur
ff. de eo per quem factum est. l. si. ℌ. si plures: vide quod no.
de re. eccle. nõ alie. si quis presbyteroꝝ. ¶ Quero an alia
pena tales imperãtes possint puniri: dicũt doc. hic q̃ sic in
criminali: quia potest crimine stellionatus puniri: vt dolo
sus. ff. de crimine stellio. per totum: secundũ Jnno. ¶ Ne
rit glo. que est super verbo damnus: quia punit istos sic im
petrantes: nam nõ delegati quia non habent iurisdictionez
nec ordinarius qui in istis nullam habet iurisdictionez ó cõ
missa vel cõmissio delegato: de of. lega. studuimus: glo. dicit
quosdam dicere q̃ ordinarius glo. determinat et q̃ idẽ de
legari hic potẽrit cum in hoc habeãt saltem iurisdictionez
vt de penis qualitate cognoscant: et dicit in terminis. ff.
de ceteris ad hoc. ℌ. c. super litteris de ap. vt debitus: et hoc
tenẽt doc. et rãnis est ꝓ hoc bodiernũ clem. ó ℟ptas. ¶ Sz
oppo. in. ℣. sed q̃ isti iudices: et videt̃ q̃ non condẽnent isti
iudices de dolo: cuz alij. vbi secũdi iudices condemnant et
nõ primi: dic q̃ illi habent condẽnare corã quib⁹ est error
cuz sint primi vel secundi. ¶ Quero cum glo. in ℣. et si hoc
iudices quẽ obmisera: q̃d si iudices nõ dãnauerint: tenẽ gl.
q̃ si petitum fuerit de suo refarcire compellunt̃. C. de iudi.
sancimus: ad hoc. l. iiij. ℌ. hoc autẽ iudicũ. ff. de dã. infer. q̃
no. ꝓ statum: que imponunt penam iudicib⁹ si non ꝓdẽnat
q̃ semp intelligit̃ si est petitũ. ¶ Quero corã qb⁹ iudi-

bus poterunt conuenirj: dicit glo. q coram ordinarijs vel delegatj. conductione ex ista. l. sancimus: facit hec glo. ad questionem: an delegatus principis q̃ jurisdictione sua abutitur: possit ab ordinario condemnari: vel puniri: videt q̃ nó: q̃ delegatus maior de offi. dele. iunc. de ma. e obe. cũ inferior contra q̃ delictum facit ptium forum sortiri omnipulegio rẽ. vt in aut]. qua in prouincia. C. vbi de cri. agi oportet. Tenet in dicta aut]. q̃ qualitercũq; delinquat ordinarius punitalt. in aut]. vt iudices sine quoquo suf. §. uarius colt. ii. ¶ Per quod dicebát q̃ si in salario assessoris grauat partem ordinarius cohercebitur in aut]. ó in di. §. r. e. §. nullũ: quod dicit de grauamine assessoris. dicit Jo. an. q̃ non procedit hodie de ℞ pne: statutum. §. assessorem. li. vj. certe: e procedit dubitatio: quando grauasset in salario nó qñ in dádo assessorẽ: q̃ hoc beneficium ꝗ̃ sue ꝓfitẽte: e ibi. ¶ Circa pmũ fũt opi. duc q̃ si delinquit negligendo litẽ ꝓsequi: ordinarius nó punit: q̃ in hoc est superior loquit. e. sane. Si delinquit male iudicándo tenet Jo. an. q̃ q̃diu durat iurisdictio: nó poterit puniri ab ordinario: e remittit ad illud: q̃ no. de offi. dele. sup eo. sup. iij. gl. e q̃ no. in c. prudentiam. §. adducimus: e in spe. de inquisitó. §. i. ꝟ. sed pone. Tenet q̃ eos non possit cogere: etiam legatus ad procedendum ibi in spe. nihil expresse dicit: sed mẽ inducit ꝑ Jo. an. Idez tz Jo. cal. in c. i. de ℞ pcj. in q. fi. e Lapus de castro in addi. alkat cle. de bere. nolẽtes: et q̃ ibi no. gl. fi. Idẽ Fre. vbi latissime disputat sno ꝓfilio. q. r. ó officiali epi. delinquẽte l offó: an puniat ab archiepo: vt epo ponit Gul. in spe. de cópe. mdi. adi. §. sequit: e ibi ꝓcludit q̃ puniri cora epo: e nó archiepo: nisi negligat epe: vel appellet ab eo. p. c. venerabilibus: de foro cópe. extra nag ãa est: e hodie non habet. Anto. de Butrio.

De consuetudine.

¶ Viso de iure scripto: q̃ duplex ẽ spẽs iuris. s. ius scriptum: e ius nó scriptũ: q̃ moribus e cõsuetudine retentum cõstat. di. i. cõsuetudo: cũ. e. precedentibus. Idẽ viso de iure scripto tãꝑ nobilioꝛ restat videt de iure nó scripto: q̃ est ignobilius ó rẽ. ¶ Materia habet. i. di. mou ár: e. c. fe. e. r. e. n. di. p totũ. Scire habens hic q̃ Jano. e Cõpo. multas questiões ea glosauerũt: que ꝑ maiori pte fuerũt tracte ꝑ glo. in. di. illud. ¶ Et primo tractãt an cõsuetudo vel statutũ liget extraneos delinquẽtes: vel ꝓbẽtes in loco cõsuetudinem nó instituẽs: q̃ hoc habuit hos. ẽ. de cõsti. c. ij. li. vj. Et tãgit. xij. di. illud: e in spe. de cõsti. §. fũt: e hic in ar. e tribus sequẽtibus: e no. ꝑ Cy. e Bar. in. l. i. C. de sũma trin. e fi. ca. tñ Jano. hic tenet q̃ sic: vt. l. si fundus ff. de euic. vtj. qui ꝓ mercatoribus tñ q̃ti eis omitter lederet ex ꝓcuratore timeret ex clausula generali: si qua iusta cãa: de qua in. l. i. ff. de in integ. resti. ¶ Item tractat secũdo an cõsuetudo vel cõstitutio loco ꝛ liget clericos: e finaliter tz q̃ nó: de hoc di. xi. ẽ. in. i. eccla sancte marie: vbi posiũt q̃ hic dicunt: e ẽt remissiões ea quas hic pónt. ¶ Tractat tertio an i iudicándo in ordine appellatóis teneat seq̃ cõsuetudinez iudicis principalis cúiscunq; pñtiã: an ꝓpriã: e recitat multa finaliter cõcludit: q̃ si ꝓsuetudo respexit dilationes: semp ꝛ intendi cõsuetudo in ganniũ: ff. l. i. C. de em. incipat]. cuz ibi no. e. l. si fundus ff. de euict]. ó si ꝓcessus esset factus in loco iudicis principalis cúius ꝛ cõsuetudo illius loci attẽdit: q̃ ille locus est locus litigãtiũ: ex quo ibi ẽ ꝓcessus: vt tacta. l. si fundus. ¶ Si aũt cõsuetudo disponit circa ꝓparatoria: e ordinatoria iudicioꝝ. s. quasi lis ꝓtestet vel libellus det: vel an petat fieri mandatum: vel quasi: et tũc si iudex appellationis habz iudicare ex actis ꝓcessisse tũc ꝛ cõsiderare cõsuetudinẽ loci iudicis principalis cúius: sed si agit ó actibus futuris alias ad disponendũ cõsuetudo loci iudicis appellatóis: e aliud cõsuetudine loci iudicis principalis cúius: tũc quo ad illos ꝛ cõsiderare ꝓsuetudinẽ loci iudicis appellati. alt. tacta. l. i.

C. de pba. §. quasi. post pn. ¶ Tractat quarto: an iudex principal cuius in diendo debeat sequi ꝓsuetudinem loci litigantium: an ppriam: e finaliter concludunt id q̃ cõiter tenent doc. q̃ in decisione ꝛ seruare consuetudinem loci litigãtiũ: ar. l. iij. ff. de testibus: e. l. i. ff. de vsur]. e. l. si fundus. Si agit de re destinenda. Judex ꝛ seruare cõsuetudinẽ loci rei site: vnde si dubitat inquantũ domus vel edificium possit fieri in aliũ: ꝛ attẽdi ꝓsuetudo loci vbi sita ẽ res: alt. l. in totũ. C. de edifi. ꝓua. e. l. fine herede. §. iuxta. ff. de admi. tu. e. C. de ꝓdigo curialiũ. l. iij. e vlt. li. xj. ¶ Et agit de obli. surgẽte ex delicto attendit locus delicti vt fiu ꝓsuetudinẽ loci delicti puniri debeat: alt. l. si sacculary. §. fũt q̃dã ff. de extraor. cri. e. C. de nor. l. ij. e in aut]. qua in prouincia. C. vbi de cri. agi ops. Statuta ordinaria veri iudicij tempore tenenda sunt: q̃ attendi e seruari ꝛ consuetudo loci vbi iudicium agitat: vt in iuribus pcalt. ¶ Sed si testamentum fit conditum extra locum testamenti an in solemnitate adhibenda debeat attendi locus cõditi testamenti: an locus domicilij testatoris recurrendum ad no. in spe. in ii. de testẽtia ꝓola. §. q̃d ergo. ꝟ. Item fiu: de hac materia recurrendus plenissime ad bar. e alios legistas in. l. i. C. de iuris. iu. e ff. ca. ¶ Unam regulam habemus ex predictis q̃ regulariter ligamen e vinculus statuti cõsideratt ex regula ꝛ loquitur: vt ibi quis tenẽt forum cõtrahẽdo vel delinquendo in vinculẽ statuto illius loci: e hanc regulaz ponit Cal. in q̃stione que incipit statuto. ¶ Recitant etiaz an delegatus seqm debeat cõsuetudinẽ delegãtis: an ppriam: an litigantium: e recitat opinãntj. tangit. i. di. cõsuetudo de. xj. di. illud finaliter remanẽt in cõclusione q̃ inter ordinarium ꝛ delegatum nulla sit differẽtia. ¶ Unde dicit q̃ in decisione seruare ꝛ consuetudinem litigantium: sicut dictũ est in ordinario alt. de eo qui mittit in poss. e. cum venissent: e de re. in integ. cõstitutus: e. de fo. compe. q̃ clericj. cum glo. ¶ Nec obstat q̃ delegatus fungatur iure delegantj. e eadem ratio rẽ. ff. c. a. super litteris: q̃ verum est quo ad potestatem pronunciandi: sed quo ad vincula nó fungitur vice delegantis: ideo quo ad decisoria inspicere debet locum litigantium quo ad preparatoria locũ vbi agitatur iudicium. ¶ Tractat etiam an habeatur recursus ad consuetudinẽ romanã. Primo loco an ad illam an ad similem: e glo. ibi tigut. a. di. consuetudo: e ibi dicunt: e concludit q̃ primo debet attendi consuetudo loci proximi. C. que sit longa consuetudo. l. i. e dicto. e. cõstituj. e dicto. §. iuxta: e. l. vendito. §. constat. ff. cõmuna. predi. cessante consuetudine speciali debet agere: de simili lege: cessante simili lege: debet agredi. consuetudinem metropolitanam: e ulla cessante consuetudine vicinarum pronunciarunt. de cens. super eo. cessantibus consuetudinibus vicinis habet recurrere ad romanam. xj. di. li. e. fi. e. ff. de legibus. l. de quibus. ¶ Ultimo tractat an ratione consuetudinis liceat venire contra preceptum sicut: e ratiõe: e auctoritate iuris: e finaliter post multas allegationes concludit q̃ si tale est preceptũ q̃ nó pót vitari peccatum: aliter seruando tunc cõsuetudo nó valet ꝓ ꝑceptum: ad hoc. l. e. c. fi. e de consang. e affi. nó debz. ¶ Si q̃ est tale ꝑceptum cui obuiãre cõsuetudine: ex cõsuetudine nó nascit peccatũ: e tunc pót consuetudo contra preceptum sicut: e contra ius. ¶ Et per hoc dicebat. Pau. l. e. c. fi. q̃ cõsuetudo nó posset inducere q̃ quis possit accipere sponsam fratris in suaz sponsaz. ¶ De materia. iuris. di. §. leges per glo. e docto. e per glo. e doc. j. de treu. e pa. e. ij. in fi. ii. glo. e de tempo. or. c. penul. e ad idem: de offi. or. inter cetera in verbo ꝑcipimus q̃d tenendũ di. xi. ẽ. de cõstitu. nó cõcupiscẽtias expedito succincte glo. Rubrice: e di. enda circa ea. vemo ad nigrum. Diximus de iure scripto quod consistit in cõstitutiõibus. Restat videre de iure non scripto q̃ cõsistit in consuetudinem. Materia bẽtur. i. dñi. Hoc autem: e. e. fe. e di. x. e. xi. per totum. Tractat hic Cõpo. e Jano. an cõsuetudo in contractibus liget extraneos

cuius effectū posui.ā.de cōsti.c.ij. Et hic ponit Jo.an.re multiōes q̄s ibi posui. ¶ Tractat ꝫ icidēter: an ꝓstituno laici vel cōsue.liget clericos: et finaliter tenet q̄ nō: de quo dic vt i.c. ecclesia sancte marie: vbi posui q̄ hic dicit et etiā remulliōes quas hic ponit. ¶ Tractat tertio an in iudicādo iudex appellationis dēat seq̄ cōsuetudinem loci p̄bentium: an iudicis principalis cāe vel loci, ppij nō clare cōcludit. Sed ex dictis eius pōt hoc reponi an q̄ aut agimus de decisoria: et attendit locus p̄bentiarum. ff. de euic. l. si fundus et si in loco principalis iudicis p̄ctus foret minus attenderetur locus iudicis principalis cause: vt. d. l. si fundus. Si circa nō decisoria: sed circa ꝓparatoria: et ordinatoria iudicij vt de mō vocandi testes: et de alijs modis ordinādi iudicij attendit locus principalis iudicis cāe quo ad iudicādū sup gestis eius: quo aūt ad iudicandū sup gerendis in futurū et sup mō ꝓcedendi in futurum attendit locus iudicis appellationum: vide secundū Inno. sola dīa cōstat inter iudicem principalis cause: et in ordinatoriis preteritis siue consuetudinis propue. sic intelligitur. xij. di. illud: vbi de hoc et in spe. de sen. pla. §. qualiter aūt post pun. ¶ Tractat secūdo principaliter an in iudicando dēat attendi locus litigantium an locus vbi iudicū agitat. Et dic q̄ cōiter doc. dīt q̄ in p̄cernentibus decisoria seruabit cōsuetudo loci contractus. ff. de euic. si fundus et. l. ij. ff. ō testi. et hoc q̄n̄ ius nascitur ex contractu facti. l. i. ff. de extraor. cri. i. facultati. §. sunt quidam. C. de nox. l. ij. facit. C. vbi de cri. agi. opz: nāc. qua in prouincia. et si ius respicit facultatem vel potestatez circa rem inspicitur locus rei site: de teita. Raymundus de bere. inst. in tomz. ff. de admi. tu. l. sine herede. §. luciusq̄ si tractatur de onere inspicitur locus vbi sita est res. C. de p̄di. mi. l. iij. et vltima l. ij. vide si litigatur Rauēne vsq; ad quam altitudinem debeat edificari inspicitur ille locus: et bon̄. considerabitur locus bon̄. secundū Compo. an aūt attendatur altitudo loci domicilij: an loci testi. Elide in spe. de sen. pro. §. quid ergo. v. Itē sanet de his in spe. ō ferijs. §. i. per Inn. et plene per Bar. et alios in. l. i. de sum. tri. et. l. i. C. de eman. li. ¶ Tractat tertio quid de delegato an in ipso ad iudicandum attendatur locus delegantis et quis debeat attendi: glo. tangit. l. di. cōsuetudine. xij. di. illud: vbi plene per Jo. Compo. hic multas recitat opi. dicit nullam fore differentiam inter delegatum et ordinarū: sed debet attendere aut locum litigantium vel contractus aut locum iudicij cum delegatur secundum distinctionem .ā. positā locum autem delegantis non: nec ob. delegatum fungi vice delegantis xp̄ illud verum quo ad auctoritatē non quo ad consuetudinem: nam ipse delegans non fuit sed loci vbi mandat seruari consuetudinem: de eo q̄ mut. in pos. cum venissent: de in inte. resti. constitutus. ¶ Tractat quarto vbi citius habemus recursum: an ad consuetudinē: an ad usum an ad simile iuris: dic primo attendendam consuetudinem loci ca̅stri vel ville. C. cōmunia predi. vel venditor. §. si constat. C. que sit lon. consue. l. i. ff. de admi. tu. l. sine herede. §. luciusq̄ in §. constitutus. Si in loco non inueniatur attenditur consue. dioc. de offi. Archi. c. fi. Tertio consue. prouincie: vt. d. l. destin. Quarto consuetudo regni vel vicinarum prouinciarum. J. c. cum olim: de cens. fi. per eo. ff. de usuris. l. i. Quinto consuetudo romana. ff. de legi. l. de quibus. xi. di. c. fi. ¶ Tractat vltimo an propter consuetudinem liceat venire contra preceptum sicut cōtra ius. Si tale est preceptum q̄ ex consuetudine apposita non nuit peccatum: et potent contra preceptum sicut contra ius ita contra consuetudinem contrariaz illi q̄ contra preceptum p̄tranenire vel alteri: de eius auct. vide dicebat Jo. J. c. fi. q̄ consuetudo non posset facere q̄ cum sponsa fratris posset quis contrahere propter perpetuam prohibitōis causam que inest: et vide q̄ no. J. de treu. et pa. c. i. in fi. de temp. or. c. pe. in glo. tuo iure: de offi. or. inter cetera: i verbo p̄cipimus. Et vide quod dixi de consti. nam concupiscentiaz.

Consuetudines.

Non sumatur nuatis verbis dicit. Cōsuetudo que inducit grauamen ecclesie vt irrōnabilis non valet. b. d.

¶ No. q̄ cōsuetudines p̄ ecclesias nō valēt: et est ratio q̄ non est rōnabilis respectu finis legis: cuius finis est nutrire publicā vtilitatē que cōsistit in sacris sacerdotibus. Itē nō conuenit religioni. i. di. cōsuetudo. Est enim cōsuetudo in tm̄ valida inquātum bono discussu rōnis cōuenit religioni et discipline et beatitudini. f. inquātuz obuiat irrōnabilis est. ¶ No. q̄ non solum annullant cōsuetudines que ōtrahunt circa punctia ecclesijs concessa: sed etiam que aliqō grauamen illis inferant q̄ late concernit et grauamina q̄ respiciunt cōpetentia de iure cōi ꝓtra bar. in. l. oēs ppli. ff. de iusti. et iure. ¶ No. q̄ ad iudicem ecclīasticum p̄tinet tollere cōsuetudinē p̄ libertatē ecclesiaꝝ ad eum ergo fortius declarare cōsuetudinē vel ius que restricte p̄sit intelligi q̄ nō obuiauit. no. de imu. ecc. c. fi. ¶ Quid si grauet cl̄i cos: dic q̄ idē de iudice ecclīastico. J. dē puto q̄ sicut nō pōt tolerari clericus in bonis ecclīasticis: ita nec collectari posset in bonis patrimonialibus: que gaudent eodem p̄uilegio de pigno. ex litteris. ¶ Querit glo. quare nō valet cōsuetudo. Rndit et clara est: q̄ irrōnabilis est obuians bono ꝓpositio: quod constituit in sacris. i. di. ius.

Consuetudines.

Nō sūmatur. Datis verbis. b. d. Consuetudo grauamen ecclesijs inducens vt irrationabilis nō valz hoc dicit: et cōmode dimidi non pōt. ¶ No. q̄ consuetudines ecclesias grauantes: vt irrationabiles non valent: et ponderatio q̄ littera dicat q̄ generaliter grauantes: non solum ergo annullantur quando dispontunt contra p̄uilegia ecclesiastica: vt sentit bar. in. l. i. C. de sum. tri. Sed etiā quādo in aliquo grauat: et sic tollunt aliquid vel minuunt de iure competenti ecclesie. ¶ No. q̄ ad officium iudicis ecclesiastici spectat reuocare consuetudines ecclesiasticas grauantes: et pro tanto dicit Jo. an. in. c. fi. li. vj. de imu. ec. q̄ si statutū aliquod est factum q̄ generaliter inferius posset cōpetēdere clericos vel ecclesias pōt superior agere contra statutentes: vt declarent clericos vel ecclesias non cōprehendi. ¶ Quero quid si consuetudo nō grauat ecclesias sed clericos quo ad patrimonialia clericoꝝ an habeat locum dispositio. C. doc. dicunt q̄ sic: q̄ res clericoꝝ gaudent eodem p̄uilegio quo res ecclesiarum: vt no. J. de pignoribus ex litteris in glo. pro tanto: alias de scō dixi: q̄ sicut p̄ laicos non possunt ecclesie res collectari: sic nec patrimonialia clericorum: quando reperiuntur in corpora ta in clericoꝝ tempore collecti imponēte. glo. i. ibi. debz esse rationabilis: et sortalitate consuetudinis: est quod congruat vtilitati publice et fini eterno. i. di. consuetudo: et ibi ter. notabilis quem omnino vide modo: sed quando est grauosa ecclesie: ⁊c repugnat fini eterno: ergo ecetera.

Anto. de Butrio.

Ex litteris.

Valet cōsuetudo per quā sine solēnitate legali dōia rei: et ipsarum possessio: ad ecclias trāsferunt. h. d. ¶ In p̄ma ꝓsultatio. ¶ In secūda mandatur: ibi discretōi vre. ¶ Pro eudentia p̄mitte quo ad actū rēdā possessionē: requīr requīt animus et corpus: hoc est q̄ iteruenat actualis traditio rei: de cōcess. ꝓben. cū nostris: facit. l. iij. in p̄n. ff. de acq. pos. Sunt tam a iure q̄dam actus terminati q̄ vocantur actus fictus: ex q̄bus trāsfert artificialis possessio: et de his vide dixi in gl. ¶ Itē p̄mitto q̄ regulr dōium non transfert sine traditione: et sine titulo: vt. l. traditiones. C. de pact. fallit in ecclia vbi sufficit titulus: vt. l. fi. C. de sacro. ec. hoc p̄supposito. ¶ Ponam cāz. ¶ No. duas spēs hominum dispositionum q̄ quedā in vltima voluntate: quedā inter vuos. ¶ Et no.

ar.q̄ in dubio q̄ fit inter vivos:et in bona valitudine presumit ꝑtus vel quasi. ¶ Quod autem genl̄ in infirmitate p̄sumit gestus cā virtute voluntat̄ cōdende: vel cā mortis. vide l. de sepulturis c. de bis: et ecclesiast. et l. i. tacita. §. fi. ff. de dona. cā mor. ¶ No. q̄ donationes que fiunt ecclesiis: p̄ficiunt ad redemptōes peccatorum. ¶ No. q̄ in actu perceptibili duplici sensu testis d̄z deponere p virtutē q̄ sensus: hoc patet ex. ubi videntium et audientium. ¶ No. q̄ q̄q̄ res sit incorporalibus: et perceptibilis auditu d̄z testimonium de auditu ꝑprio nō alterius. l. de testi. venerem: et c. cū cām. ¶ No. q̄ in actibus virtute voluntat̄ ad p̄fectā cās: valz dispositio cuz duobus testibus absq̄ alia solemnitate legali: vide l. de testa. cum esset: et c. relatum. ¶ No. q̄ signū cum uno separatum a traditōe possessionis rei: si p̄cedens cōsuetudo determinat vt signum tradite vel tradēde in possessionē inducat trāslationē possessionis: et p̄ficit dñium. ¶ No. q̄ vbi in actu virtute voluntatis quis venit ad actum traditōis: dispositio illa potius applicat̄ ad ꝑtū q̄ ad legatum. ¶ An autem ꝑctus possit celebrari in vltima voluntate: vide no. in. l. heredes palam: ad fi. ff. de testa. declaremus ordine cōsuetudo. ¶ Declaro p̄mo quedam tertialia: et oppono q̄ nō credat̄ testimonio: de auditu. ff. de p̄ba. si arbiter: de testi. quotiens: et c. fi. ¶ Dic q̄ testimonio de auditu auditus nō credit̄: sed testimonio de auditu ꝑprio bene credit̄. q. d. doc. testimōio de ꝑprio auditu credit̄: sed testimonio de auditu ab illo q̄ suo sensu cepit: non credit̄: q̄ p̄ p̄prium et immediatū sensum d̄z deponere testis: nō p̄ sensum mediantē alterius: vnde dicāt doc. hoc: q̄ quedam sunt actus incorporales et invisibiles q̄ sensu visus apprehendi non p̄nt: sed sensu auditus: vt audire cōfessionem: vel audire verba donationis: vel legati: vel ꝑctus: et in talibus valet testimonium de auditu: et dicunt doc. hoc in tantum verū q̄ sufficeret sine visu tunc solus sensus auditus dummodo voces essent note: de quo vide de testi. cuz cām: et c. ꝓterea sup̄ verba glo. ad q̄s vide no. in. l. fi non ꝑsumit. C. de testa. et in. l. in sententia. §. labeo. ff. de aqua. plu. arc. ¶ Quidam sunt actus q̄ solo capiunt̄ visu: et d̄z testificari de sensu visus si tamen alterarent sensum: vt q̄ videret in actu capescibili: sensu auditus: scio q̄ vidi adhuc p̄baret: q̄ vidit large ille qui audiunt visu mentali: vt in illo verba videbant. i. audiebant in exodo. ad hoc. iij. q. ix. c. testes: et c. q̄s duo: ad hoc quod no. in. l. i. ff. de op. no. nunc. et q̄ saltem deponat de p̄sentia: et hoc sufficit si dicat scio: q̄ presens fui. ad hoc de testi. cogēdia: peruenit: et q̄s no. de testi. p̄sentium. li. vj. vber. in. l. i. in fi. ff. de nuncu. ¶ Idem ecōuerso si in re capescibili visu testificaret̄ p auditum: dimodo sensus eius nō essent ꝓportionabiles. ¶ Quedā sunt apprehēdibilia duplici sensu: et tantum est q̄ d̄m testimonium reddat̄ per vtrumque sensum: vt ibi videntium et audientiū. ¶ Nam vt dicit Jo. faciebant actus statuitionis: et iste actus representabat visu testium: et faciebāt verba dicendo ego talis dono talēs ꝑ remedio anime mee: sm Jmo. puto tñ: q̄ sufficit si reddat cām solo sensu altero: vt dicit notabiliter tex. de fi. ab intest. cā. ¶ Vemo ad gl. et oppo. q̄ nō valuerit p hāc actū transferri possessio: nec dominium in ecclesiam: q̄ certi sunt actus in q̄bus possessio trāsferr̄ inter quos nō numerat̄ hic actus: ergo possessio nō transferr̄: actus autē numerat gl. ¶ Tertia regula est: q̄ ad traditionē possessionis exigitur animus et corporalis apprehēsio rei: hic actus nō ꝓportionatur corporali apprehensioni rei: ergo patet in. l. i. ff. de acq. pos. et. l. quēadmodū. e. t. de concess. ꝓben. cuz nostris cās. ¶ So. dicit glo. quē volui solvere: vez est q̄ ad p̄ficiendā donationē: et transferendam possessionē exigit animus et corpus: et certa solēnitas legalis: sed talis solēnitas nō ligat in actibus pijs: q̄ sufficit q̄ pareat de voluntate tradentis: vel donat̄ volenti: vt p̄ficiat: hinc est q̄ in hijs que relinquunt̄: non exigit̄ solemnitas testamenti: hinc est q̄ alia ꝓcessualitas in ecclesia reperitur: q̄ licet dominium nō quaratur sine possessione nunc tñ acquirit dominium absq̄ possessionem ecclesia. l. i. §. C. de sacrosanc. eccle. ¶ No. q̄ sicut in actibus testamenti ad pias causas non exigitur solēnitas legalis ita in actu inter vivos. Sed sm veritatem vt statim patebit puto q̄ nulla sit ꝓcessualitas in ecclesia: et quo ad istum casum q̄ apparebit. Ideo dic q̄ regulariter nō trāsfertur possessio. nisi intercedant duo animus et corpus: et regulariter non transferr̄ dominium absq̄ traditione habili. ad transferendam possessionem. ¶ Sed est sciendum q̄ quidam sunt actus ficti destinati a iure p̄ro signo tradite possessionis: et tales transferunt ipsam vt videbimus in glo. q̄dam autem actus determinantur a consuetudine tanquam signa transferende possessionis: et tales adhuc trāsferūt: et hoc ē q̄d vult notabiliter hic dicere. et q̄ opat̄ ius in determinando actum ficti ad signum trāsferēde possessionis: illud operet̄ consuetudo maxime in rebus tradendis eccle. vnde posset cōsuetudo alios actus assignare: vltra ius tanquā signum trāsferende possessionis: q̄ forte ita clare nō est alibi: vnde hic nulla reperit̄ ꝓcessualitas in ecclesia: nec in trāsferendo dominio nec possessione: q̄ possessio p actum ficti et consuetudine determinatum transfertur: et ipsa translata transfertur dominium: actus autē a iure determinatos numerat glo. ꝓmum investituram: nam annulus et biretū est signum investiture: et hec investitura trāsfertur possessio. l. donat. p tuas: no. glo. q̄ p investituram trāsferr̄ possessio: contra no. glo. in vecto. c. per tuas: de preben. pro illorum: et de ꝓben. accedens. vide glo. de instit. auctoritate Jnn. tangit de restit. spo. in literis. c. cuz sup̄: et Dy. in regula ꝓpter. reg. iur. li. vj. ¶ Dic q̄ q̄q̄ sit investitura ante ius trāslatum: et sine fatigatur in iure transferendo: et non trāsfertur possessio glo. de Jnstit. c. auctoritate: eō est verum nisi consuetudo determinaret investituram pro trāslatiōe possessionis: et iuris: vt aliquando fit: q̄q̄ sit investitura: post ius translatum ius totale: et tunc aut possessio nō est vacans: et nō trāsferr̄ possessio: q̄ op̄z prius tenētem p̄uari possessione: et hic est modus eum p̄uandi ꝓ solam investituram alterius: q̄ p hoc non suspicat̄ se posse repelli: nisi forte hic actus fieret cum cāe cognitione: et animo trāsferende possessionis: vt. l. q̄ vniuersa. §. i. ff. de acq. pos. ¶ An q̄q̄ sit investitura de re vacante: et tunc aut fit in p̄sentia rei: et transferr̄ possessio: vt. l. i. C. de acq. pos. ¶ Quando q̄q̄ fit de re vacāte. reo absente: et tūc nō trāsferr̄ possessio: sed dat̄ licentia ō ingrediēdo ꝓpria auctoritate: verba sunt Jnn. et Compo. de elec. trāsmissam: vide p eum ibi. puto tamē q̄ si ꝓcederet cōsuetudo et bonnus destinatus q̄ investitura transfertur possessio: et q̄ illud est signū translate possessiōis: q̄ ēt in re absēm transfertur possessio: per istam determinationem: et sic per actum omnino remotum tunc transfertur possessio. ¶ Glo. dat similia in q̄bus signum aliq̄n sup̄naturaliter ꝓ iuris artificium opat̄ in gestis hominū: ales operanōcem annulus signat̄ instrumentū: et illud p̄sumit. de p̄sump. illud quod intelligere vt ibi q̄s ānulus ex cōsuetudine nō est signū alterius actus ꝓpositionabile. Item restitutio instrumentorū est signum renunciationis de rem̄. sanc. de pact. cum ꝑdē ff. nō pact. l. labeo. ¶ Secus si restituit̄ pignus. ff. e. l. post ꝑ: que fit rōne vt dicto. c. sane: et glo. reddit. vt lite pen. ecclesia sancte marie. Item p traditōem instrumenti in quo apparet donatio seruū dona. vt. l. i. C. de dona. q̄ intelligere vt dixi in dicto. c. eccles. Secūdū signū est traditio clamū. ff. de ꝓben. emp. l. clauibus: q̄ intelligere q̄n fit in re p̄sentis vt ibi no. et in. l. iij. ff. de acqu. pos. Tradit possessio si rem peneate depositā tibi vendidi. instit. de re. diui. §. iterdū. nā illa detēto sumit̄ p corporali apprehēsiōe. ¶ Alius ē actus q̄s q̄s sibi ꝑstituit nolle alterius possidē. ¶ Aduertendum sta: q̄ nō habes de isto ꝑtu ꝑstituti eo ipso q̄ ꝑstituo me nolle alteri possidē: trāsferro possessionē quā in me habeo: et quā volo transferre in eum cum nolle cōstituo me possidē: et sic dic de alio cui nolle ēt trāsferr̄ cui: et ita dnū

si ille q sic se constituit possidebat nam p istos actus fictos detinens noie alieno possessioné in alium possidentem non transfert: vt no.in.l.interdū:& l.q̃uis.ff.de acqui.pos. Illá ergo quá dz p ꝯctum constitutu transfert: & si hēret naturalem & ciuilé: & cōstitueret se noie illius possidere: ad hoc trāsferendi totam possessioné sola detentatione retenta transfert. Si aūo retinēdi solá ciuilé illá trāsfert: & is cuius noie possideret possidere deceret: vt de restit.spo.olim: a nō possidēte aūt talis actus nil opat̄ in pos. vt in.l.q̃uis.§.1.& in.l. interdū.ff.de acq.pos. qđ est verū etiā si tpe cōstitut actus inter p̄stituēs se possidere noie alieno nō ingrediat̄ possessionem: q̄ p̄mus actus ingressus quo antea reqūm possessionez: p̄mungit huic actui cōstituto & subrogat̄ loco corporalis actus: q regrit ad trāsferēdā possessionem: vt no.I.de restit. spo.cū venissent: dz aliq teneāt ꝯrū: vt ibi tpe lector.ita dixit.

¶ Unū tñ aduerte q aliq voluerūt tenere q̄ p actū cōstitutum nō trāsfert possessionem si saltē tpe cōstituti ingrederet possessionē actualr noie absentis & hoc tenēt qdā: vt no.ff. de acq.pos.l.q̄ meo: & hoc ibi sequit Fran.de arecio Cōter tenet̄ q̄ trāsfert absq; alia apprehensiōe: nona ēt in absentia rei: q̄ p̄mus actus corporeus sufficit p̄ actu in transferenda possessione: vt ille fingit actus domini: vt notanter dicit Inno.q̄ has opiniāgit summarius I.de restit.spo.cum venissent. Ideo est p hoc decisa questio.quā ponit Jo.an.in addi.spe.in tu.de cup.& ven.§.1.& hoc etiā scribit. ¶ Si aliq̄s vēdens p̄mo noie suo cōstituat se possidere: & sc̄o alteri vendat: & actualr tradat: q̄ sit potior: & is q̄ p̄mus acquirit quid ibi sentiant aliqui: & tangitur etiam in.l.quotiens.C. de re.vendi.per Cy. ¶ Teneas q̄ primus prevalet: & habet directum non vtile dominium: q̄ per actum constituti transfert vera possessio non ficta: & verum & directum dominium.l.certe.§.1.ff.de precario: & transfertur p actum fictum. Idem no.in.l.ab emptore.ff.de pactis: p Bar.& tangitur in.l.si is qui.pro emptore.ff.de vsuca.& inde.l.certe.§.1.ff.ō precario: vbi est casus. Alium actum assignant: hic dic. q̄si quis vēdendo sibi retinet vsum fructus: & tunc transfertur possessio.C.de dona.l.q̄ quis. ¶ Aduerte tamen q̄ id q̄ dicitur q̄ transfert in ecclesiam dominus sine traditione nō extendit̄ ad publicianā: ducit hic Jo.an. & allegat dictū spe.in tu.& loca.§.nūc aliqua.v.bon.af.lvij. q̄ ibi assignāt cāsus q̄ id q̄ dt in.l.fi.C.de sacrosāc.ec & ē.extorquēdis: & sic nō dz extendi extra suum casum nō ergo trahi dz ad publicianam. ¶ Tamen postea limitat: & dicit q̄ hoc est verū q̄si quis dz tradi rem a nō possidente: secus si hēret rem a possidente. Tene indistincte p̄mum: q̄ dz solo titulo trāsferat dōm̄ nō trāsfert possessio: vt statum dicā: nec obstat regula.I.claudius.ff.de ꝯdict.emp. q̄ verus est q̄si ex casu quo trāsfertur dōm̄ a domino trāsfert: & vsucapiendi cōdictio a nō domino et consequenter publicianam: q̄ illa sint vera q̄si intercedat subsistētia alia: ad publicianā & vsucapiēdi cōdictionē tpe lectionis dixit: q̄ tūc de ętate soret. haberet publicianā: quod bene no. & nō memini me audivisse illud dictum. ¶ Ad hoc video. p Jo.an.in.c.in p̄sentia I.de p̄bat. vbi tenet expresse q̄ publicianā trāsferī in ecclesiam: sicut & rei vendicatio. Tamen primo ꝯtra regula ista ē puertibilis: vbi vsu p actū sibi trāsfert dōm̄ transfert: & vsucapiēdi cōdictionē.I.claudius.ff.de ꝯdict.emp. & hoc cōuertibiliter vbi est vsucapiēdi conductio est: & publiciana.ff. de publiciana.l.traditionē. In talibus aūt perdit effectio. vt in regula: que ꝯ.de reg.iuris: & no.ff.de furtis: si quis furo. ¶ Contra. est verum q̄ sine possessione non transfert vsucapiēdi cōdictionē ad hoc regula sine possessione de reg.iur. li.vj. & regula.I.claudius: procedit quando iure communi transfertur dominium vigore traditi. quia in re fit traditio claudius: & sic transfertur dominium: sic in proposito nec esse concurrant requisita ad prescriptionem ne hoc tamē dicit no.in.l.ij.in fi.c.I.cum sponsio.§.i.ff.de publiciana: nam bis casibus quibus transfertur dominium: sine traditi. si ta

in quem transfertur dominium: vult vti publiciana ex persona transferentis: certe hoc potest: si ex persona propria: tunc hoc nō potest nisi tradit̄. interuallo: de quo dic vt no. in dictis iuribus: & sic debes intelligere & cōcordare dicta supra. ¶ Quero vtrū dominus in ecclesiam absq; traditione transfert̄ quid de possessione: vide gl. que tāgit.C. de non nume.pec.l. si ex cautione. Inno. hic tenet q̄ possessio non transfert̄ in ecclesiam nisi alius actus veri & certus interueniat. Idem sentit I.de restit.spo. cum venissent: & ibi casus: & idem de priuilegio pastoralis: & ibidem no. Jo.mo. & archidiaco. xvj.q.i. moderamine: dispurat & post multa cōcludit contrariū. i. q̄ in ecclesiam transfert̄ possessio absq; traditione. alle. xix.q.vlt. Si qua mulier. xvj.q.vj. si qs dereliquerit in glo. vltima: dic si actus aliquis a lege vel cōsuetudine p̄script̄ determinatus ad trāsferēdā possessionē trāsfert̄: dz nā si dz nō fit p̄portionabilis: & hic est casus notabilis: de restit.spo. cuz venissent. Si nullus actus interfuit: si in mistro dictū fuit: dedit vendidit & tradidit: ita q̄ ad fit illud verbum p̄batur translata possessio. si in re p̄senti: si in re absenti: sola data licentia ingrediendi p̄pria auctoritate. l.ij.C.de acqui.poss. & l. p̄dia.ff.e. dicit cal. q̄ si est res mobilis: etiam si non p̄batur p̄sentia rei: p̄batur tradita: etiā in ecclesia: vt est casus in dicto.c.pastoralis. ¶ Si non appareret verbum tradidit: nec aliud verbum vel actus significās translatōem possessionis: tunc p̄cipaliter si habet̄ titulus a tertio nō possidente nō transfert̄ possessio: vt dicto.c.pastoralis: de priui. de p̄benz ep̄a.li.vj. Si a possidente adhuc non trāsfert̄ possessio in ecclesia: sed bene solo titulo & suppositōe p̄sone transfert̄ possessio in cōsequentiā rei. Sic dz intelligi dictum Inno. in.c.in p̄sentia I.de p̄bat. & in adoptato cū bonis.ff.de p̄scr. si cū adoptaret or: & mōs ebatōe: vt no.in illa aut. si qua mulier: nā tūc ipse q̄ possidet videt̄ se p̄stituere possidere nomine illius a quo possidet.

Anto. de Butrio.

Ad nostram.

Non valet p̄scriptio: vt in causis ecclesiasticis: de rebus populi pro suis tenet̄. h.d.

¶ Et sunt due partes: secunda ibi nos igitur Abusiua consuetudo: & ipsius reprobatio & incipientibus hic erit vna nota in textu. ¶ Nota primo q̄ sententia nō est dictanda in causis ecclesiasticis: ad consilium sapientiū & insipientium vel vtrum al. rationi deliberatum consonet. ¶ Et sic no. q̄ non valet statutum vel consuetudo quia dicitur q̄ consilium indeliberatum etiam sapientum consōlentium quis sequi teneat. ¶ A contrario. q̄ secus esset si consilium esset sapientum & deliberatum: vide q̄ no. I. de of.def.li pro debilitate. ¶ No. q̄ non valet statutum per q̄ vni tribuit cognitio alteri facultas iudicandi: & per q̄ auferē libertas sententie ei qui de ea cognoscit: sic nec valet cōpromissum vt quis audiret ad nutus alterius.ff. de arbi. l.non distinguemus.§.questum. ¶ No. de tuctione. In que quando q̄ stat p̄natue vt insipientibus. i. non sapientibus de quo dicit vt p bar.in.l.gallus.§.alie casus.ff.de libe. l. & postu. & in spe. de disputat. & alsar.§. post hec.v. vel ibi ponitur. ¶ No. ar. q̄ non valet statutum ad cuius audientiam ecclesiasticam in causis ecclesiasticis omnino sequi cōsuetudinem latam non debeant tractari iudicio secularium: vt de iudi.c.ij.& ij. ¶ Nota q̄ non valet consuetudo repugnans canonicis statutis. quando est irrationabil. ¶ No. regulam q̄ non valet sententia a nō suo iudice lata. ¶ Nunq̄d aūt exemplis peritor & cōsuetudini eor iudicādi sit: vide. xx. di. in fine. ¶ Oppa. q̄ in oppositū in cōsuetudine: q̄ valeat sniā lata a nō suo iudice: q̄ p̄scribendo dat iurisdictionē: de of.ordi. cum ab ecclesiarū: de foro cōpetenti. ꝓtingat. Solue hoc nō tollitur hic: sed solū hic disputatur q̄ non pōt opari vt valeat sniā non iudicis: q̄si aūt cōsuetudo det iurisdictionē nō est vez dicere q̄ sit nō iudex: vel q̄ hoc non pōt opari consuetudo q̄ incapax iuris

dictiõis iurisdictionẽ nanciscat. ¶ Oppo. q nõ sit absonũ querere ab insipiẽtibus: q deus aliqñ reuelat insipiẽtibus q nõ sapiẽtibus. C. de of. rec. prouin. l. potiores. xcv. di. esto. hic q ꝛ a pluribus q̃rit facilius inuenit. xx. di. de q̃bus cũ li. ¶ So. q ab illis querat ad se informãdũ nõ est hoc vanatũ: sed q eoꝝ dictũ necessitet. pnunciari habẽte vt nõ secuta pnũciatõe bẽat. p suia hoc ẽ vanatũ hic. vnde dicit Jo. an. q fatuus pisien. sonuꝝ vnius turoſi. p odore assati. tabernario cõpẽsando altercationẽ ipsius cũ paupe: q ad odorẽ illũ pane vnũ cõmederat diffinuit q forsan Catho ni vel Gratiano. reuelatũ nõ fuisset. ¶ Unde Seneca de trãquilli. animi in fine. nullũ magnũ ingenium sine mixtura demẽtie facit. in ſpe. de arbitro. §. fi. ¶ Oppo. q cõsuetudo vꝝ ſ ista. ff. de admi. tu. sine here. §. pſt. gl. reuocatur ad. c. fi. ¶ Oppo. q suia valza nõ suo iudice. ii. q. vii. cuius in agẽdo. glo. excipit duos casus q incõgrue excipiunt: q ratio q origine nõ sit iudex: efficit iudex progatiõe iuris. vel bois: ſm Host. bene excipit ſm eũ: de fo. compe. c. si diligenti. ꝛ. cũ igit. xi. q. i. inoluta: ꝛ. c. placuit: de renunc. q indubijs: de ap. si duobus. Anto. de Butrio.

q **Uanto.** Forte capitulum est in materia sua: ꝛ breuiter dicit. Consuetudo nõ habilitat pſbyteros: ad ea q̃ sunt ordinis epalis: ꝛ que epo reseruata sunt. b. d. Et sunt due ptes. In prima cõsuetudinis tenor. In secunda re, pbatio: ibi ſcõa: discretiõi tue. ¶ No. pncipale dictũ huius decre. q nõ põt pbyter extendere manũ ad reseruata in pulegio epi: ꝛ si mutat manum nihil opat: vide p hoc duo: q si absoluẽt pbyter in casibus epo reſuatis: ó pen. c. i. li. vi. q non valeret absolutio. ¶ No. q ꝝ ſm theologos nõ sit dare ordinẽ vltra pſbyteralẽ cũ ex ritu aploꝝ caracter ordinis pſbyteralis: iunctus dignitati pontificali é maioris virtutis: ꝛ potẽtie: ꝛ sic vnus ꝛ idẽ caracter ordinis pſbyteralis est maioꝝ auctoritat. in epo: q̃ in simplici sacerdote: de quo dic vt in prohemio sexti. ¶ No. ex hoc q ꝝ ius positiuũ q̃tum ad habitũ caracteris nõ restringit tã virtutẽ caracteris restringit cum ritus aploꝝ restringat virtutem caracteris: vt potẽtior q̃ sit ius positiuum. Nam etiam ſm pmeuã ecclesiam presbyteri ordinabant. xxi. di. in nouo: ad hoc. xciii. di. legimus: ꝛ hac ptãte ex ritu aploꝝ cũ ad pontifices restricta: vt dcõ. c. legimus. simplices sacerdotes cõferẽdo nil impanũt nisi vinbrã quandã: ꝛ sic nec impanunt caracterẽ. ¶ No. hic vnũ de reseruatis pontificalibus. scõferre sacramẽtũ in fronte. ¶ No. q circa potestatẽ attribuendã inferioribus circa sacerdotalia nil põt cõsuetudo: sed bñ opat circa ea q̃ iurisdictionis sunt. ff. de in di. cetep: ꝛ de foro compe. cũ cõtingat. An aũt possit aliqd consuetudo circa ea: que sunt pontificalis auctoritat. nõ dico circa sacramẽtalia: recurrendũ est ad no. in. c. accedenti huius de excess. pla. ¶ An aũt circa ea que sunt reseruata in pulegio pncipis possit aliqd cõsuetudo: recurrẽdũ est: ad no. p Jmo. ff. i. bonat. de of. lega. q trãslationẽ. ¶ No. q quedã sunt sacramẽta necessitat. que obmittere demus est illicitum: si ex cõtemp. obmittant: ꝛ no. q necessitas non ꝝ legem: ita q melius est nõ habere q̃ ianiter habere: ad hoc de cõfir. vti. vel inuti. bone. ¶ Ultimo no. q ex necessitate cõcessa nõ sunt ad cõsequentia trahẽda necessitate cessante. or. habetis notabilia. ¶ Uemo ad materiaꝝ decre. q in hac decre. agit: de vi cõsuetudinis in tribuẽda ptãte nõ habẽti: ꝛ habes hic q cõsuetudo in his que sunt ordinis nihil opat: in his aũt que sunt iurisdictionis: plurimuꝝ operat ꝛ an possit tribuere ptãtem ex cõicẽdi: vide de foro compe. cum cõtingat: de resti. spo. olim. ti. de his que fiunt a prela. sine cõsensu capi: puenit: ꝛ an possit inferiori tribuere iurisdictionem in grauibus ibidẽ: ꝛ in reseruatis epo: an autem possit tribuere ptãtem in reseruat. pncipi. dicit Jnn. q nõ in bone. ii. ff. de postu. pla. de of. lega. q trãsla. de pscrip. addi. ꝛ. c. ad aures: hec non prosequunt: hic glo. nec doc. ꝛ an possit tribuere ptãtem: quo ad ea que sunt meri imperij: p Ly. de eman. li. i. ꝛ. c. cum cõtingat: de foro cõpe. ¶ Secundo in hac decre. agit de ptãte erga sacramẽtalia: ꝛ hic tanguñ aliqua. ¶ Primo an sacerdotes pñt sacramentalia epo reſuata cõferre: vt cõfirmatio in fronte. ¶ Secõdo an possint cõferre alis habẽtes ptãtem: papa phibente vel superiore. ¶ Tertio an inferiores papa ptãtem erga sacramentalia possint alijs delegando tribuere. ¶ Quarto an laici etiã alis extra ecclesiam: aliquã retineant erga sacramẽtalia ptãtem. ¶ Uenio ad pmũ: ꝛ pro eius expeditõe vna cũ gl. i. opp. q pſbyteri sacramẽtalia cõferãt. xcv. al. lxxv. di. pueniunt: dic q̃ꝝ pſbyteri cõferunt ex se ptãtem: q pſbyteri causantes ꝛ nõ pñt: vt hic: q hoc epis ẽ reseruatũ: ꝛ sic potestate carent ergo pro nõ dato hꝫ. vt. i. q. vii. vay bertũ. ¶ Nec ob. de sacra. non ite. pastoralis: q ibi non erat defectus potestatis. ¶ Quandoq conferre intendunt causantes a consuetudine potestatem: ꝛ idem casus est hic qui in hoc non supplet defectum: quandoq causant ptãtem ex delegatione pape: ꝛ cõmissione: ꝛ an hoc possint. Glo. disputat hic: ꝛ de consecra. di. v. manus: videtur q non: vt hic in contrarium videtur vñ in. d. c. peruẽit: alis illi fuissent decepti auctoritate pape. Contrarium glo. determinat vt possit delegare episcopalia simplici sacerdoti: immo plus clerico: vt illa que hꝫ in se alteri conferre possit quasi velut sentire: id quod dicit glosa in dicto capitulo peruẽit: vt si sit pſbyter presbyteratum: si diaconus diaconatum: ꝛ inferiores ordines: ꝛ omnia sacramenta que hꝫ idem: ꝛ in alio clerico: sed q possit conferre illa que non hꝫ non etiam ex delegatiõe pape: vt si sit subdiaconus non possit conferre presbyteratum: potest ergo q hꝫ conferre ꝛ que non hꝫ non: ꝛ hoc ꝛ glo. in dicto. c. peruenit. ¶ Thomas tamen quarto sniarum di. vii. q. iii. ar. prio. Tenet q non hꝫ papa ptãtem concedendi pſbytero vt conferat ordines sacros nec confirmationem: de quo dic vt hic habetur per Jo. cal. dicit tñ Bu. ibi q non possit papa presbytero cõcedere: vt crisma ꝓficeret: ꝛ nõ pſbytero vt ꝓficiat eucharistiã: q fũdat ptãs eoꝝ: ex plenitudine ptãtis pape iuncto admiculo habuti sacramenti: per quod apparet q isto admiculo cessante nullo modo altero ex eis deficiẽte hoc põt alter ipoꝝ. Advertite q gl. dicit de clerico hic sunt opi. Siluestri: ꝛ plus ẽt dixit de laico: vt ꝛ illa posset gl. hic nõ vt fatem de laico: fatef tñ de clerico: ꝛ Cõpo. hoc fatef de pſbytero: p qõ vt negare vel saltẽ non secure dicere in inferioribus. Jnn. ꝛ alij stant cũ gl. ꝛ sic teneamus q clericus hoc possit: q ille tãq̃ capax spũ. alterius hoc poterit: sed laicus nõ: ꝛ sic pꝫ q papa nõ põt habilitare laicũ: vt possit spiritualia q̃ non sũt sibi cõcessa ex lege diuina: saltẽ quo ad sacramẽtalia: q̃ñ q̃ꝫ pſbyter cãt ptãtem ex delegatõe epi: ꝛ oẽs fatenf vt videbimus statim: q non possit talia pſbyter: q non põt epus eũ ad hoc habilitare. ¶ Ad ſm: an sacramẽtalia q̃ ꝓferre altaris põt pſbyter vel epus si papa ipm phibꝫ: impedit effectus sacramẽti seu substãtia eius. gl. tãgit hic ꝛ verba: doc. hoc dicẽt: ó cõ. di. v. manus p Jo. ꝛ hoc in. v. ſꝫ si papa phibet ꝛ concludit q in concessis p delegatuꝫ pſbytero si phibꝫ papa nihil agit. ¶ Concludo epus aut phibꝫ epus quo ad sacerdotes: collationẽ eoꝝ q̃ spectãt ad sacerdotẽ: ꝛ tũc caracterẽ nõ ponit inhibẽ: nec effectũ vt puto in sacramẽt. necessitat. sine vt est baptismus ad hoc gl. de cle. exco. mi. si celebrat: ꝛ di cũt hic doc. q epus non hꝫ ptãtem sup hoc pstituẽdi: sicut papa in aliis sacrãtis ꝛ vt pentẽtia ꝛ ordine: vñ ex cã que in dubio ꝓsumeret posset vt puto effectũ tollere: vt si sit pẽs sus esset sacerdos a collatõe sacramẽtoꝝ: vel si epus aliqꝫ peccatũ sibi reseruaret: hic absolutus a tali: non effꝫ effectualiter absolutus: ꝛ hec ꝛa vbi recipiũt ab illo q̃ suspẽsus ẽ notoꝝ: de coha. cle. ꝛ mu. vsa: ꝛ. c. inotuit. xxxi. di. §. verum. ¶ Itez q̃ñ recipiunf ab illo q̃ suspẽsus ẽ: ꝛ nõ toleratꝫ scienter. vt dicti iurib⁹: ꝛ clare ꝫ scribit Jnn. de here. fratuata. Secus si ignoranter assumerent: q tunc fides suppleret: vt

no.glo.ℓ.de elec.vndum.ad hoc qđ no. Inno.de cle. excō. mu.li celebratum ſi.ad hoc.l.vi.qui ſub gradu. ¶ Aut papa ꝓbibz epm vl pſbytez facere erga ſacrāmtalia que tui ordinis ſunt: ꝛ hoc glo. dicit qꝫ nō cōprehendit qdam ſunt bēntes ab eo ptātem accidentalem delegatōis vt pſbyteri in ſacramentꝫ.epō reſeruatꝫ ꝛ talū ptas tollit ex ſola delegationis reuocatōe:qꝫ ſicut ex accidēti data ita ꝛ tollit: vt in regula ꝑma de re.iur.li.vj.ꝛ in hoc oēs ꝓcordāt:aut hec poteſtas competit ex ptāte naturali ꝛ ordinaria: ꝛ tūc opi. ſunt. Tamen cōcordāt ꝑ Inno.qꝫ ſi papa velit tollere poteſtatem eis:ſtatuēdo ꝑ viaz ſtatuti generalis in aliquo caſu ꝛ poſſet: qꝫ ad eū ſpectat in ſacramētalibus diſponere ꝑſonis:de diebus:ꝛ modis:ꝛ forma ſacramentoꝝ cōferendoꝝ:vt ꝑz de baptiſmo.c.i. vnde epō poſſet auferre ptātez criſmādi:ꝛ poſſet pſbytero auferre ptātez baptizandi:hoc vltimum non placet Hoſtien.qꝫ papa ēt ꝑ cōſtitutionem non poſſet facere quin baptizatus ſin forma eccle nō ſit baptizatus:eſſet enīz hoc ꝓ fidem contra:qua papa nil pōt de cō cef.ꝓbend.propoſui. Item puto qꝫ ſacrālia nō impediret quo ad caracterē:ſed bene quo ad executionē:etiam ſi apponeret decretū:dicit glo.in.v. ſcribētes in clem.ſi in plerisq;:de elec.ad hoc quod no.de elec.prudentiā.li.vj.glo.de pen.prouide.dicit tñ Inno.qꝫ non eſſet hoc tolerandū:niſi ex cā faceret:qꝫ hoc eſſet cōtra generalem ſtatum eccletie. ¶ No.bene qꝫ contra generalem ſtatum eccleſie:non pōt ſtatuere papa:dicam ℓ.aliqd:ſed ſi vellet hoc facere ꝑ viaz ſimplicis prohibitionis:dicit qꝫ hoc non poſſet quin ex ordinaria ptāte cōferret illa que ſūt ſacramentalia:fin Inn. hoc autem vbi dixit poſſe papaz fundaſ ſuper plenitudine ptātis:in qua dicit Inno.qꝫ omnia poteſt:preterq; ſpecialiter prohibita ex:vel que faceret contra fidem:vel contra generalem ſtatum eccleſie:qꝫ dicit ipſe poſſe: ſed nō eſt in hoc ꝙ mittendus:idem dicit Jo.gloſator decretoꝝ.xxv.q.i. que ad perpetuā:ideo exigit cōſilū:tūc cleri.vt ibi no.vide dicunt doc.de ſen.excō.nulli:qꝫ nō poſſet tollere quo ad clericos:cōciliū:ſi ꝙs ſuadente.xvij.q.i.niſi hoc faceret cum cōcilio:ꝛ idem Jo.viij.q.i.in his.i.q.iij.ex multis:de tēpo. ordi.cū dilectus. ¶ Dicit tñ Inno.qꝫ in politicis pōt diſpenſare contra.ea que tangunt ſtatuz eccleſie: quod credo in aliquo:ſz nō ſumpſi. ¶ Hic qꝫ quedā ſunt epīs vel pīb ꝫ teris cōpetentia:ex accidētali ptāte delegata:ꝛ ibi talibus ſimplex ꝓhibitio nō viciat poſt factū:vt dicunt glo.ad hoc ō reſti.ſpo.audita. Idem in excōicatione:qꝫ ꝓhibitus excōi cando ligat.de of.ordi.c.i.li.vj.in ꝟb.attemptet. Idem in dependentia ab officio:vt in clem.i.de regu.in ꝟbo.irritū. ¶ Quedam ſunt cōpetētia ex ptāte ordinaria:ꝛ nō video ꝙm:an ſtatuendo:vel cum cāe cognitione prohibēdo inbibeatur. ¶ Unde dico qꝫ in ſacramētalibus impedimenta caracterem geſtum valet quo ad habitum:ꝛ caracterē etiam ſi eſſet decretum appoſitus. No.glo. de pen.ex co. glo.de elec.,puida.li.vj.ter.cum gl.de elec.in cle. plerisq;: ꝛ ideo ſi ꝓhibeā qꝫ religioſus nō poſſit ꝓmoueri ad dignitatem epālē:que careat clero ꝛ populo vel patrono:etiam ſi fit appoſitum decre.ſi ꝓmouereꝰ nihilhoīs impedimentum caracterem:vt dicta cle.in plerisq;. Si eſt actus ſacramentalis impedimenta grām nō caracterē:vt eſt ſacramentū euchariſtie:penitētia:ꝛ ſimilia grā impediſ in ſcīēte: maxime ſi defectus eſt notorius.xxxij.di.ℌ.verū: idē in ſcīēte inhabilitatem ꝛ ꝓhibitionez:vt no. Inno.de hereti.fraternitatis:ꝛ di. vi de ſciſma.c.i.hec ꝓcedūt ſaluo ſacramēto oīno neceſſitatis:vt baptiſmus:qꝫ ab eccleſia ꝓp neceſſitatē ꝓmittiſ recipi a quocūq;,ꝓhibito:ꝛ ꝛz hoſt.qꝫ etiā ſi ſpecifice aliqs ab iſto ꝓhiberetur:ꝛ quo ad grām ꝛ caracterez reciperet. ¶ Quedā ſunt cōpetētia eſt ptāte ordinaria:in ſpiritualibus:nō ſacramentalibus:ꝛ in iſtis recurrendū ad gl.in clem.i.de iurepa.ſi tpe dute poteſtatꝫ.aliq̄ eſt appoſita limitatio factuz ℌ ꝓhibitionem nō valet.Si ex poſt fcō ptās inhibeat:ꝛ cū decreto.nō valet quod agit:ſi ſine decreto valet:niſi fiat in hibitio ad cōſeruandum ius alicuius ꝓpter: vt in inhibitio nibus ꝓferendis: de cōceſ.ꝓbē.c.i. ꝛ c.ſi ſolū.ꝛ c.ſi capitulo.li.vj. ¶ Ad tertium eum eadē glo.in.v.epī vero ꝛz ipſi. Numquid pōt inferior a papa alteri delegare que ſunt ſue poteſtatꝫ.vt pſbyter q̄ ſunt ordinis pſbyteralis:ꝛ epūs que ſunt ordinis epalis. ¶ Hic aut vult tribuere hanc ptātem alis non bēntibꝰ non pōt:aut vult tribuere alis habentibꝰ non dādo ptātem:ſed ipſaz ampliādo ad locū ſuū:ꝛ pōt:vnde pſbyter pſbyterum:ꝛ epūs epūm:pōt alteruz mutare: ad illa que ſpectāt ad eius officiū:in ſua dioc.ſ.vel parochia:vt ꝑz de conſe.ec.vel alta.aqua.idē dicit Jo. q ponit hec vba de his q̄ nō ſunt ordinis:ſed egent adminiculo ordinis: vt deponere ꝛ verberare clericū:qꝫ talia demandare non pōt ordinē non habenti:hoc ponit in dicto.c.puenit:hic alſato. ¶ Aduerte tñ qꝫ ꝛz poſſit ſic immutare: non tamen pōt eum ad tempus rectores curati curā alteri cōmittere:ar.dicti.c. puenit:ꝛ hoc tenet archi.de elec.ex eo.li.vj.ꝛ Ray.in ſumma:de pen.ℌ.item poſitorum aūt illa que iuriſdictionis ſunt delegat:vide qđ ſcribit ꝑ doc.de of.ordi.qꝫ ſedem. Tene hec menti:qꝫ hic habes ſpāliter de his que ſunt ordinis:vt in dicto.c.aqua.ꝛ c.puenit:an tunc deleget laico:habes gl. de iudicijs:decernimus:in dicto.c.peruenit. ¶ Uemo ad quartū cū vltima glo.an laicus poſſit aliqua ſacramētalia cōferre:vel extra eccleſiā poſitus de extra eccleſiaz poſito. dic qꝫ quedā ſunt ſacramenta omnino ſumme neceſſitatis: vt baptiſmus:ꝛ talia pōt cōferri:etiā a poſit.extra eccleſiā dum tamē in forma eccleſie.xxiij.q.i.ſi quem:ꝛ hec dicit gl. aut ſunt alia ſacramenta:vt penitentie:ꝛ corpus xp̄i:ꝛ talia a ſepatis ab eccleſia non licite recipiūtur.xxiij.q.i.cepit:qđ dicit hic Inno.verū quādo ſunt ſepati:qꝫ hereti.aut excōicati. Secus ſi aliter declaro:vt qꝫ ſunt aliter ſuſpēſi.ad hoc de cohab.cle.vña.vl dicit qꝫ ab alijs in neceſſitate poſſent ſumi.ſecundum eum.allegat.xxxij.diſtinctione.ℌ.verū. no. dic in neceſſitate.alis autē non pōt ſumi. Ratio autem differentie:quare ſacramentum euchariſtie:ꝛ alia ſacramenta non recipiantꝰ a ſepatis ab eccleſia:ſed ſic recipit baptiſmus: aſſignatur per glo.in.c.cepit. melius in.ℌ.ſed illud:ꝛ ibi glo.ad quem remittit in dicto.c.cepit:ꝛ maxime hec diuerſas videtur extraneare:qꝫ eadem videtur fieri remiſſio:in euchariſtia que ſit in baptiſmo xum cōtritio illa que habet in corpore xp̄i aſſumendo ſit loco baptiſmi:de conſe.di.ij. vt quid panis. ¶ Glo.aſſignat cauſas: qꝫ plenior eſt gratia baptiſmi:qđ ſit remiſſio que ſit ex aſſumptione corporis qꝫ per baptiſmum etiam tolluntur pene purgatorij: de pen. diſtinctione ſeptima. nullus:ideo ctz non ſint paris effectus non ſequeretur poteſt conferre baptiſmum: ergo ꝛ poteſt conferre corpus xp̄i non baptizato. ¶ Item ſecundo qꝫ ſufficit ſic ſcriptuz:ꝛ alia conſideratio habetur in baptiſmo:ꝛ alia ſacramēto corporis xp̄i. ¶ Tertia ratio:qꝫ circa ſacramētum corporis xp̄i:ſolent hereticī peruertere formam eccleſie:vt infra de here.cum ex iniuncto: ſed non ſic in ſacramento baptiſmi. ¶ Item quia qui accipit baptiſmum:accipit corpus xp̄i:ſed non conuertitur:de conſe. di. .iij.nullus .dic qꝫ rationem aſſignat hic ter. qꝫ talia ſacramenta:non ſunt ſumme neceſſitatis: ſed neceſſitatis: qꝫ non contemnenda:ideo potius obmittenda quam recipienda ab his qui conferre non poſſunt vt hic:vnde hoc eſt ꝓmiſſum a quocunqꝫ recipere vt maiorus virtutis:ꝛ conſequenter maioris neceſſitatꝫ.an autem a laico poſſint recipi ſacramenta talia in neceſſitate:de ſacramento baptiſmi planum eſt:de ſacramento euchariſtie iam confecto:quidam dicūt qꝫ poteſt ſuſcipi:immo ipſemet in neceſſitate ſumere poſſz ſibi ſecundum Innocē.qui dat pro regula qꝫ de omnibus que ad officium preſbyteri ſpectant id tantuz poſſit laicus qꝫ apparet ab eccleſia permiſſum:ꝛ non plus:ꝛ ſunt verba Jo.in dicto.c.ſepe.al.cepit.alſat.xxxij.di.ℌ.verum:ſed ſecundum veritatem ille.ℌ.loquitur: quando quis ſuſcipit a ſuſpenſo. ¶ De ſacramento penitentie: dic qꝫ in neceſſi-

tat: laico qe cõfiteri põt: de pe. di. i. quem penitet. Item e pnte tea recõciliare pót: de cõse. di. iij. sanctũ: q ꝺdaz em á intelligũt de excõicato. absoluere tñ nó pót: nec reconciliare absoluẽdo ab excõicatione excõicatum: e in veritate: qa illa aut pſoptero aut epo est refutata: e pẽdet a ptáte clauium: de sen. excom. nup: e. c. de cetero. Idem de absolutõe quacũq; vel reconciliatione peccatũ: e alia spãlia: al. spũ alia cũ hoc pmeat ad ptátem clauium: que nõ cadit in laicũ: vt j. de pe. nouit quẽdã. xx. di. §. i. xxvj. di. cũ ad vez: ó hoc p glo. e doc. de of. ordi. paſtoralis: in glo. quo casu dat Jno. p regula: q de oibus que ad offiũ pſoptero spectãt id tñ posset laicus qó apparet ab ecclesia pmissum: e a iure: e sunt verba Jo. xxiij. q. i. cepit: p quod concludere videtur q ratio olei. nó poterit fieri a laico: qa hoc non repit cõcessum. ¶ Fatet tñ q cõcedẽdo baptismũ laicus absolui. xxxij. di. vez: e idem Compo. p necessitatẽ sacramẽti. est tñ differentia quare baptizare nó pót. solemniter laicus bz pſoptero posse: vt pz. i. di. q sub gradu. Item q vnus in necessitate: e alter in nõ necessitate: vt pz de cõse. di. i. q cõstat e. c. sanctum. i. q. i. al. v. quod quidam circa pn. e. v. se. v. de grad. alias. Anto. de Butrio.

c **Cum inter.** Cõsuetudine induci nó pót: vt tpe gñalis interdicti licitũ sit in loco exempto publice celebrare. h. d. ¶ In pnia quercia. in cõa exceptio in tertia sñia: cõa ibi pcurator: tertia ibi nos ergo. No. q epus e capla possunt agere sup cõseruatõe gñalis interdicti quasi acto sit publica sine interdictum sit positũ a capło tantum: sine ab epo tantum. ¶ No. q generale de interdictum quod respicit ciuitatem tñ: de hoc j. de. v. sig. cum in pribus. ¶ No. q epus tñ: vel capla tñ: vel ambo simul: habent ptátem generale interdictũ indicendi: in ecclesia: qó sic intelligẽ q epus tñ: vel capla tñ inducere vel tenere hoc habent cõsuetudo sm doc. de quo de verſi. lig. cũ in partibus. j. de bis que fiũt a ma. pte ca. q uesiunt. ¶ No. q ista exẽptionis pót a principio creari: sm tpus fundatiõis ecclesie: e cuz hic non fit mentio de auctoritate pape: pz hic apertũ: q ex statuto tpe fundationis ecclie: ecclesia pót nasci libera: e sic hic videtur casus q epus ecclesiam sibi subiectam: a suo ptáte a principio tpe ortus ecclesie: eximere posit: de hoc recurre ad. c. pastoralis. j. de donat. e ibi per doc. e. j. de cenſi. cuz venerabilis dabet ergo exẽptio aliter q̃ p papẽ pnilegiũ. ¶ Attende tñ q nõ puto q ex hac exẽptiõe sumpſit submittaſ pape: qa hoc nõ posset epus ad pmum iudicũ archiepi. j. de iureiurá. venẽtes: sz erunt exẽpta ab epo eminẽter: e subinuitef primo supiorẽ: e sic bz epus i fundatõe dictã eccliam liberam e exẽptã facerit. Non p hoc erit tñ subiecta immediate pape: imo archiepo: in cuius preiudiciũ nõ potuit libertatem dare: e sic erit inrabile: e erit dare ecclesiã exẽptam: e tñ non subiectã pape immediate: e sic nó cõcludatur locus est exemptus: ergo immediate subiectus pape. ¶ No. q ꝺ vires interdicti: e sñias censure cõtinendo nil põt: ex hoc credo q cõsuetudine non posſit induci q ex cõicato posſit cõicari extra casus a iure expressos: e sic. Nota q cõcessibile pnilegio nõ est cõcessibile consuetudine: a quo etiã inferri pót q cõsuetudine non potuerit induci vt pulsatis cãpanis: e alta voce potuerit celebrari: sz hoc non credo hodie de iure seruandũ: de sen. ex. c. fi. li. vj. ¶ No. casum in quo exẽptus sñia ordinarij ligat. l. qñ interdictus est generale: sed nõ puto q vinculũ iniciat immediate ab homine: sed ex iure p pñiam hois: e forte potest esse vna causa: q ex oppõito non seruationis interdicti nõ solum factum li extendit ad locum exemptũ: sed etiam ad locũ nõ exemptum: vt publice celebrando: e cãpanas pulsando: vt dixi de pnile. ex tuarum: ex quo dabiſ tibi pro regula q vbi cũq; factum ꝺ inanum constõne epi: si fiat ab exempto protendit effectũ extra locũ exemptũ: tunc non exemptus ligetur: de pnile. c. i. Et per hoc concluditur q si celebaref occulte non haberet locum de cre. sed ter. ponderat illam: q rumpetur neruus ecclesiastice discipline: que habz vt sententia in vinculo sit indiuidua qua ad oia loca vnde ratõe indiuiduitatis ex potestate iuris extenditur ad loca exempta. Secus si sñia esset specialis a contrario: q non valeret e sic habes q sñia: e actus dependens a potestate valeret: e ligat non potestate suppõitos in genere: vbi non ligaret in specie: quod facit p: o opi. bar. vt constit. laicorum liget clericos qñ in genere est prolata: vbi non ligaret si ferret in specie: vt ex. in. c. ecclesia: sed dic q ista non imprimitur ex potestate hominis: sed ex ptáte iuris: ad qñam necessariam promissi: q non esset in casu illo: qa nulla necessitas impellit q statuto laico: cũ ligẽt clerici. No. q papa sup non petito pronunciat: e non super petito: de elec. cum nobis: e. c. cum inter. R. e de accu. ad petitionem: e q ibi no. in iudice aliud est in arbitratore: q pronunciat super non petito: quando q habes de cre. de reli. do. constitutus: pro quibus casus bon' in. c. nisi cũ pridez: de renunc. j. cõ limita: vt ibi: e per bar. ff. de transac. l. cuz aquiliana. Et no. q sufficit pronunciare super cãlicet non pronuncietur super principali petito: vt sententia extendatur ad pentũ: e sufficit q plus est pronunciare super cautis infrugendo cãm: sup qua fiat data ius excipiendi: licet de iure actoris nihil dicatur: qõ bene no. ¶ No. vnum effectum interdicti: q tollit ptátez dicendi missam pulsat. campanis: e publice: non autem occulte e suppressa voce. ¶ No. q papa ex officio suo aliqñ pronunciat sup non petito qñ illud pendet a iure: quod nõ potest non esse pape non notorium. ¶ Venio ad mám. c. e oppo. q non debuerit admittere capłm inquãtum agebat pro epo: q sine mandato nullus admittit. ẽ. ti. i. nõnulli: de procur. e. i. ¶ So. dic q admittit capitulũ pro interdicto seruando ab epo lato: qa actio sup illa est publica. ideo qli bet de populo admittit: vel dic q aduersarij respõdere voluerunt: vnde eis imputandum. ¶ Vel dic q vacabat ecclesia: e admittit capłm ad litigandũ: e tuendũ iurisdictionem epi: sicut succedit in iurisdictionali ptáte: de ma. e ob. bis que: e cum olim: e p hoc habes limitationez: ad. c. i. ne se. va. quod capłm vacante sede potest tractare cãm sup tuendo iurisdictionis exercitio lato: e per eũ exercito.

¶ Oppo. secundo: q capłm nõ interdicat de bis que fiũt a ma. pte ca. e. queritur: de excel. pla. c. i. ¶ So. epus sine capło hoc non pót de iure nec etiam capitulum: sed hoc habebant ex cõsuetudine: nã de iure nõ possent. xv. q. vi. epo nullus: de bis que fiunt a pcia. quanto. ¶ No. q consuetudo capło pót tribuere ptátem interdicendi: de ptáte suspendendi a diuinis: non est tñ dubiũ p. c. irrefragabili: de offi. ordi. e per. c. fi. canonici eo. ti. li. vj. ¶ Oppo. q interdictum latum ab ordinario non ligat exemptos: cum in de ficiat potestas: de pnile. c. tuarũ. So. dic q episcopus specialiter non posset interdicere ecclesiam exemptam lato tamen generali interdicto: ex dispositione iuris seruare tenẽtur: q nus ligat propter interdictum: e hoc ne nemus ecclesiastice disciplinę rumpaf: ad hoc dictum. c. tuarum: vnde hodie excõmunicati sunt etiam exempti: non seruantes interdictum generale: vel q seruat matrix: e cathedralis ecclesia: vt in cle. ex frequentibus: de senten. excom. in mmi.

¶ Hodie autem ista intellige secundum tempora. decre. alma. de sen. excom. lib. vj. ¶ Oppo. q non debuerit papa cassare consuetudinem: q ad hoc non agebatur: de sy. licet bely. de accu. qualiter e quando: agebaf enim solum super obseruantia interdicti: e pronunciat super consuetudine. ¶ So. dicit Jo. an. q papa fecit hoc ex officio suo ad quem spectat vicia extirpare. j. c. ti. de fil. presby. quoniam: de accu. ad petitionem: secundum Innoc. Hostien. dicit: q cum esset hic dubitatio iuris. an valeret consuetudo vel nõ consuetudo: e ipse non potuit non esse notorium pape: quare etiam hoc non petito potest declarare quid sit iuris. non obstante quod super hoc inter partes questio non

veteref:r dicit Compo.q̃ hoc foote ſdi pape licꝫq; papa eſt ſuper iure:de hoc.ō.de reſcript.cauſam:r.c.mandatum poſt glo.r vide.J.de accu.ad petitionem:r.J.de elec.cum in ter.℟.r no.aliquid.J.e.cum dilectus:aliqd etiam.J.de teſti. p tuas:vel de hic pnunciat ſuper cā:al.exemptionis reiō ſarie,pnunciat ſup petito:facit q̃ ſi peto decem:oppo.pactum de nō petendo:ſufficit pnunciare exceptōem pacti nō competere abſq; alia cōdemnatione ſup debito. ¶ Nuero q̃d velit dicere:neruus:dicit Jo.an. q̃ dicit ad ſimilitudinem: q̃ fortitudo cōſiſtit in his ſm̃ ſic fit in neruis:r q̃ neruus flectit:ſed nō de facili frāgit:r dicit Pe.a.rigor: vt inſtitua. ¶ Glo.ij.colligit multa in q̃bus non operat conſuetudo. ¶ p. q̃ p̃ſcribat contra obedientiam:de pnule. cum olim:de cap.mo.cum dilectus. Soluit quod ibi nō p̃ſcribit obedientia extinctiue: ſed tranſlatiue: q̃ de vno ad alium tranſferri pōt vt de inferiori ad papam: r tunc nō videtur p̃ſcribere:ſed potius p̃ſcribi.

Cum olim.

In attribuendis officijs nouę dignitati attendit cōſuetudo vicinaꝝ ſimiliū dignitatuꝫ: quę ſi diuerſe fuerint: ſeruabit rationabiliorē: r alteri minus p̃iudicāns.b.d. Cōis diuitio prima cōſultatio r reſponſio:ſcđa ibi circa. ¶ No.ar.ēpm nō poſſe nouam dignitatem in eccleſia creare ſine ſedis aplice auctoritate: ſed dic de hoc:vt.ō.de cōſti.cū acceſſiſſent:r no.q̃ vbi conſenſus requirit ad actū:p modū licētie oportet q̃ licentia p̃cedat actū:ad hoc de regularibus l3: vt dicam.J.e.cum cōſuetudinis. Et no.q̃ ſi ſit conceſſuꝫ vel etiā habeat ep̃us a iure pt̃atem inſtituendi dignitatem in eccleſia nō pōt p̃ hoc inſtituendo p̃iudicare p̃bēdis in redditibus ,ppīis vel aliis ibi beneficiatis q̃ intelligit niſi illa dignitas multū eſſꝫ neceſſaria q̃ no.q̃ limitat illa que ſunt no.de cōſti. cuꝫ acceſſiſſent:q̃ tñ tempera:vt hoc dicit gl. dūmodo p̃iudiciū ſit enorme:nam pro tem nō impediret. Et no.bene illā gl. Quia q̃ dicit regulariter ēpm ſine cā non p̃iudicare: eſt verꝫ q̃n p̃iudiciū eſt enorme:ſecus ſi leue. No.bene glo.et intelligit ō lem. Et no.q̃ detractio honoris in talibus nō cōſideratur:vt dicit glo. No.ſecūdo hoc tex.aptum docentē te quaſi cognoſcere debes dignitatem:q̃ q̃n hꝫ aliquā p̃cedentiam in ſeſſionibus r p̃ceſſionibus r alijs:eo q̃ dat q̃ſtūcunq; modicum etiā in ſolo honore beneficiū ſonare in nomen dignitatis:vide de cōſue.c.ſi.li.vj.doc. ibi de cle. non reſi.nōnulli:r dixi de p̃ben.de multa. No.caſum in quo cōſuetudo loci extendit vires extra locum cōſuetudinis non vt liget:ſed vt exemplum trahat. Glo.ij.ibi minuit.no.q̃ intereſſe diminutionis dignitatis non attendit in impediendo actus p ēpm:ſed bene intereſſe redditiuum q̃ſtūcunq; modicum. ¶ Glo.p̃iudicium in fi. No. bene iſtam glo.q̃ vtilis eſt.p̃mo tangit poteſtas in banda dignitate.ſecūdo modus r ad iſta reuertit q̃cqd dī. ¶ No.q̃ hꝫ cōceſſum ſit epō:vt hoc habeat ex pt̃ate ſua:vt nouā dignitatē creare poſſit in eccleſia hoc tñ intelligit vt poſſit ſine alterius p̃iudicio in redditibus. ¶ No.hic optimum tex.ad cognoſcendū q̃n beneficiū ſonat in dignitatem:q̃ q̃n beneficiatus rāe beneficij hꝫ aliquā p̃emunerā in ſeſſionibus vel p̃ceſſionibus vl alijs actibus vltra alios eiuſdē ordinis:vide doc. in.c.q̃ nōnulli:de cle.nō reſi.r de cōſue.c.i.li.vj.r dixi.ō p̃ ben.de multa. ¶ No.q̃ relatiuū q̃s vel ō. facit q̃n q̃s relationē ſimilitudinariā:nō p̃priaꝫ. ¶ No.q̃ vbi aliqd eſt faciendū ad inſtar alterius ſi illud inſtar reperit diuerſum rōnabilius eſt eligēdū:r minus alteri p̃iudiciale facit ſi inſtrumentum dꝫ extendi ad inſtar cōſuetudinis notarioꝝ:r reperiantur inſtrumēta diuerſa in ritu in diuerſis notarijs vt inſpiciat ritus rationabiliorē:r minus p̃iudicialis alteri. ¶ Et declaremus decre.r opp.q̃ debeat dignitas attribui eccleſie:r nō ciuitati,put diſponit ēpus r capl'm in fundatōe.xi.di.catholica. ¶ So.ſi ēpus r capl'm p̃ſt concordare in fundatōe:nō expedit recurrere ad cōſuetudinem, aliās ſi non p̃ſt cōcordare:tunc oportet q̃ recurrāt ad cōſuetudinem:vt dicit decre.cuius eſt intentio: q̃ ſi cōſuetudines ſunt diuerſe nō habita diſtinctōe maioris p̃tis eccliaꝝ nec minoris attendit p̃ſuetudo p quā nulli fit p̃iudiciuꝫ ex aſſignatōe:r p quā non derogat conſuetudini eccleſie:ad hoc de cenſi.venerabil'.de cōdi.appo.verſ. ¶ Nuero cuꝫ glo.an poſſit ēpus cum capīo remouere onerosam dignitatē de eccleſia:dic q̃ ſic duobus intercedentibus: conſenſu capīi:r pape cōfirmatōe:ſed de hoc dic vt de cōſti.cū acceſſiſſent. ¶ Op. Innuit q̃ noua dignitas non poſſit cōſtitui abſq; pape licētia:ō de eccle.edifi.ad audientiā:cū ſi.So. dicit ſecūda glo.q̃dā hoc dicūt q̃ ex cōſtitutione noue dignitatis altera minuitur.xxv.di.nullus:r.c.ſe.q̃ declarant doc.ſalte in ſeſſionibus:r iuriſdictionalibus q̃ſq̃ de redditibus nō detrahat gl.dicit q̃ hoc nō eſt verum.ſ.q̃ noua nō poſſit dignitas cōſtitui in eccleſia abſq; licētia pape: alē. de ec.edifi.ad audientiā.xij.q.ij.bone. ¶ Videtis ſi neceſſitas ſubeſt eccliam edificādi in parochia aliena.vel dignitatem in propria pōt ēpus nō attenta diminutōe veri boni oris alterius:q̃ bonoris eſt cuiq; vt cultus diuinus augmētetur: vt dicto.c.ad audientiam.Si nulla cā ſubeſt niſi augmentuꝫ diuini cultus:ſi ponderas ſemp tex.in impediēda edificatōe:ponderāt vt nō fiat cū p̃iudicio alterius:ſi hoc cōcurrat:vnde ſi nō volūt q̃ fiat cū p̃iudicio alterius:ſine p̃iudicio ſic:p q̃ relinquit q̃ eſt poſſibile q̃ fiat ſine p̃iudicio: vt dicit tex.de no.ope.nū.c.i.r ſimiliter iura:p q̃ neceſſario volunt nō ponderari ſimplicem detractionē bonoris:r mihi videt q̃ nō deſtruendo iſtam eccliaꝝ nulla alia cā ſubſiſtēte poſſit ēpus edificare eccliam: vel dignitatem de nouo in eccleſia cōſtituere:dūmodo nō p̃iudicet in redditibus:de ec.edifi.ad audientiā:r clarior eſt tex.xvi.q.i.eccleſie:r ēt doc.hoc hic velle videnſ adherēdo gl. ¶ Et cū de fcō ſcribit cuidā abbati in tuſcia. ipſe reſcripſit vnā iſtam in qua valde ſe moleſtū oſtēdit ſcriptoꝛ:r cōſulentē:ſꝫ ad ſcribēdū me induxit augmētatio diuini cultus. Si tñ velles tenere p̃rium:ad.c.illa dicens q̃ p̃iudiciū eſt eo q̃d edificat:q̃ detrahit honoris:q̃ nō ſic ſua eccleſia frequētabit r ad.c.eccle.℟n. q̃ loquit ſm tpa ſua: ſm que non erant tot eccle:vnde maior ſuberat tunc neceſſitas. ¶ Sed primum credo veritas:r equius:r iuſtius cū p hoc non ſubtrahant parochiā:quin debeant viſitare eccliam ſuam vbicunq; q̃ iura ponderāt p̃iudiciū in redditibus:ſcio q̃ de fcō ſeruaret p̃rium. ¶ Op.q̃ dignitati que nōdū eſt:non debeat dari p̃legium ſicut fuit:uus non dat rei que nondum eſt ff.de ſerui.l.labeo.ff.de ſeruu. vr.prę.l.ſi ſeruitus.§.futuro. ¶ So.dic q̃ dignitati que nondū eſt:non datur p̃legiū ſed hic p̃ſtatur auctoritas cōſtituendi dignitatem:r declarandi que p̃legia debeat habere in conſtitutionis actu. ¶ Cum gl.ſe.oppo.q̃ ad p̃iudicium poſſit ēpus cum capitulo conſtituere nouam dignitatem: in eccleſia. xij.q. .ij.bone rei:de dona.aplice. ¶ So.ſine p̃iudicio enorme: pōt ēpus cum capīo.ſed cum enorme non poteſt:vel dic:ēpus ad p̃iudicium rerum ēpalium bene pōt aliquid edificare vel conficere q̃n eſt leue non quando eſt enorme. ¶ Ad p̃iudicium autem alterius inferioris: non poteſt etiam cum leuiuſti iuſta cā mterueniente:quod no. ¶ Poteſt ergo cum cā ad p̃iudicium leue:ſine cā poteſt:dum tñ abſq; p̃iudicio p quod iſti ſemp p̃ſupponunt poſſibile fore creationem dignitatis abſq; p̃iudicio:nō attendunt ergo p̃iudiciū bonoris:q̃ nō foret poſſibile illaꝝ creari abſq; alterius p̃iudicio. ¶ Oppo.ſeruādā p̃ſuetudinē metropolitanā.xij.di.de bis. ¶ So.ſi p̃ſuetudines ſint in alijs eccliis p̃pinquis:fuāde ſunt illis:ad ſe recurrit ad metropolitica:dic q̃ imo ad illas p quas melius pōt abſq; p̃iudicio:vt dicit tex.r p̃rium loquit in ſacramentis.miniſtrandis. ¶ Opp. q̃ debeat attendi q̃ dignitas ſit mediocris vel minoris.ff.ō edilitio.edi.ſciendū.§.illud.So.talia attendunt q̃n alit nō certificat:ex mēte ſcribētis:igit cū de mēte nō ſit alteri p̃

indicare potius illa attendit per quā minus preiudicatur.
¶ Ho.vinum colligit notanolia inquātū dicit recurrēdū ad cōsuetudinez generalē vicinarū. ¶ Dicit Host.j.c.fi.q̄ pius recurrit ad ius cōmune. Scōo ad p̄suetudinē ḡhalez vel specialem illius loci. Tertio ad consuetudinez vicinorum locorū: si est vna forma j.de cēsi.ecclesie: alē sequēda est consuetudo loci q̄ minus nocet vt hic: et de cēsi.ex parte omnibus deficientibus locum hz.xx.di.de quibus: secūdū Host. Archo. de Butrio.

Cum venerabilis.

Non valet cōsuetudo p quā p̄latus sine sup̄ioris licētia: p̄laturaz dimittere pōt.h.d. ¶ In prima ponit temerariam translationez trāslati. In scōa trāslati excusationez. In tertia excusatiōis reprobationez: scōa ibi post modū: tertia ibi cū igit̄. ¶ Ho.q̄ p hec verba recipim⁹ tale monasterium vt romane ecclesie specialem inducitur ex emptio: de his et similibus verbis j.de priuilegijs: si papa.lib.vj. ¶ Secundo no. exemptū etiam vltramontanū: ad aliā dignitatē p̄pria auctoritate transire nō posse: q̄n in illis p̄tibus est generalis legat⁹ ō latere: a quo pōt licētiā trāseundi petere: nec etiā pōt in dignitate ad quā est electus ab cōfirmationem administrare: vt sit limitatio.c.nihil j.de elec. ¶ Tertio nota legatus de latere posse confirmare et dare licentiam: in aliud monasterium transeundi inferiori prelato episcopo etiam exempto: ad hoc. ō.c. quanto: ad hoc de elec.ſi abbatem.lib.vj. ¶ Nota quarto. q̄n quis dicit̄ proprie delinquere ex temeritate q̄: q̄n aliq̄d agit qō non pōt et sic delinquit vltra limites potestatis licentia nō penta: potestatem et opationē vltra limites potestatis extendendo: imo: et ex p̄sumptione tūc delinquere dicitur. ō.c. quāto: q̄n agit qō nullo modo pōt: et qō ad sup̄ioē spectat. ¶ Item no. q̄ vbi exigitur cōsensus p modū licentie oportet q̄ licēta precedat: et pōdera: q̄ vt transeat electus ad aliā dignitatē nō sufficit petitio licentie nisi optineatur: licet q̄q̄ sufficiat petere de regu. licet. ¶ Ho. ex forma et vbo confirmat̄ q̄ alligat̄ inferio: dignitati epāli pōt eligere: nec electio se bēt ad confirmationē et cōfirmatio ad ecclesiam nō p̄prie ad postulationē: vt no. de postula. gratū: et .c. bone. i. Et q̄ immediate subiectus pape ēt pōt ad aliam ecclesiā eligi: hz Host. tenet ō: in sum. de postula. p̄la. §. sit postulandū ver. si q̄ras. alē. ō postu. p̄la. c. fi. ¶ Ho. q̄o pōt se excusare p̄nūciatus. Et no. q̄ cōsuetudo nō pōt q̄ licentiatus transire possit absq̄ licentia: et sic nō supplet defectum licentie in p̄te transeundi: nec defectū confirmationis in p̄te administrādi: ad hoc q̄ no. de elec. trāsmissaz. ¶ Ho. q̄ p̄suetudo vana p̄tez subiecto in his in quibus expectat̄ sup̄ioris licentia q̄li irrōnabilis velut obediētiā infringēs nō valet nec est seruāda. ¶ Ho. hic aptū q̄ nus declarationū hīus cōsuetudinē oppositā et irrōnabilē nō trahit ad p̄terita dixi de consti. c. fi. Sed hec ē rō: q̄ papa sic expaunit: eo q̄ cū p̄teritus ex gra dispēsauit: ad hoc cle. i. de elec. et vide q̄ō dixi de p̄bē. c. fi. ¶ Ho. gl. ij. q̄ hz cōsuetudo nō excusat i peccatis: inducit tamē facultatē p̄tez dispensandi: ad hoc ō dixi de. gaudem⁹: et de cōsanguini. et affi. c. q̄ sup his. ¶ Ho. quarto: q̄ vbi p̄sensus exigit̄ p modū licentie ad actū: oportet consensum super actu p̄cedere: vide q̄ō no. in. c. cum cōsuetudinis. ¶ Ho. q̄ alligatus inferior dignitati episcopali etiam exemptus potest eligi: et ex necessitate non debet postulari: patet hoc in verbo vel confirmationem: quia cōfirmatio se habet p̄prie ad electum: vt no. j. de elec. cum terrae. c. cum mona. de pellicia: et no. de postu. prela. gratum: quod est contra. Host. in summa de postu. prela. §. si quis sit postulādus. v. sed quere a me ne menti istum tex. et sic modus p̄cedendi ecclesie p postulatiōe solum habet locuz in alligatis dignitati episcopali: vt no. j. ti. i. c. fi. sed modus p̄cedendi per electionē habet locuz in alijs inferiorib⁹ ecclesie alligat̄: etiā si sit pape īmediate subiectus: licet Host. in hoc cōtra in loco p̄allē. et est ratio: q̄ p̄prie inter episcopum et ecclesiam: est vinculū matrimoniale: q̄ nō ē p̄prie in inferioribus: vt no. in dicto. c. fi. j. n. i. ¶ Ho. q̄ rep: obat̄ consuetudo per quā cōcedit̄ q̄ sine licētia quis possit de vna ecclesia ad aliā trāsire: q̄ talis consuetudo vt soluens: obedientia est irrationabilis. Item cōsuetudine induci non pōt: vt electus ante cōfirmationē possit administrare: et sic hic ē casus q̄ō no. j. de elec. trāsmissam. ¶ Ho. q̄ cōsuetudo antiqui iuris declaratoria habēs cōsuetudinē etiā irrationabilez appositam: nō trahit ad p̄terita: quādo in constitutione aliq̄d verbū apponit respiciens futura vt est verbum. de cetero: ad hoc de spō. duoz. c. fi. ¶ Ho. glo. ij. q̄ licet consuetudo nō excuset in peccat⁹: inducit tamē facultatē potestatem dispensandi: ad hoc de diuor. gaudem⁹: nō cōsang. et affi. q̄ super his. ¶ Si habet⁹ declaratā: istam decre. quātū ad hanc. ¶ Hemo ad aliud et oppo. q̄ nō trāseat absq̄ licētia pape: de transla. p̄la. per totū. ¶ So. dic q̄ alligatus dignitati epāli non pōt transire sine licentia pape: vt in contrario: vel dic q̄ legatus habebat ad hoc auctoritatē spāles a papa: sed dic q̄ hoc ē fal̄ sum: q̄ absq̄ pape auctoritate a legato pōt licētiari: et p̄firmari: nō elec. si abbatē. li. vi. ¶ Oppo. q̄ valeat p̄suetudo contra ius. j.c. fi. de cogna. spūali: super eo. ¶ So. nō iura tenētia obediētiā vmonent: ecclesiasticam disciplinā: et publicaz vtilitatē nō valet vt hic: alē sic vt in p̄ncipio est cā q̄ non est rōnabilis: q̄ non congruit disciplinē: saluti. i. di. p̄suetudo. ¶ Ho. i. oppo. q̄ vtraq̄ fortis nandus. vij. q. i. cpa. de transla. p̄la. quāto. So. hic non dicam fuerit toleratus vt repulsus: sed forte p̄pter p̄suetudinē fuit toleratus. ¶ Ho. glo. q̄ p̄stitutio antiq̄ iuris declaratoria: et habēs antiquam cōsuetudinē appositā non trahit ad p̄terita et dato q̄ consuetudinē disponat. Sz hoc intelige verum q̄n papa expimit aliqua verba p que tacite pateat ō dispensatiōe p̄terita: ad hoc de despōsa. duoz. c. fi. et dixi: de cōsti. c. fi. Nam hic p̄fert cū verbo de cetero: ex quo ergo p̄terita tacite dispēsat: ad hoc glo. de postu. p̄ael. c. i. li. vj. vñ dato q̄ irrationabilis cōsuetudo nō p̄ficiat ad vtilitatem: alē validitatē actus: p̄ficit tamē quo ad inducendā facilitatem dispensandi: ad hoc de consang. et affi. q̄ sup his. ¶ Oppo. q̄ p̄latus exemptus remotus possit administrare ante confirmationez j. de elec. nihil: glo. fatet hodie q̄n est remotus valde: dic q̄ p̄suetudo nō pōt tribuere p̄tātē transeundi absq̄ licentia: nec administrādi: absq̄ p̄firmatiōe: hoc tñ potest p̄uilegiū pape: vt Cystercien. et hoc pp fiduciam quā habz de eius hoc ibi archidia. de p̄bē. cū q. lib. vj. Nec p̄cedit qō dicit glo. vt possint administrare p̄pter absentiam: q. c. nihil p̄cedit: q̄n ibi nō est p̄sens q̄ possit cōfirmare: sicut hic erat legatus sm Host. Compo. abba. et Eg⁹. ad hoc quod no. Imo. de elec. bone. iuxta p̄ncipium Jo. an. ité. c. nihil p̄cedit in eo q̄ habet solum defectum cōfirmationis: ubi concurrebat duplex defect⁹. s. cōfirmationis et vinculi p̄me ecclesie cui erat alligatus a qua non licebat transire absq̄ licentia alterius superioris: vt patet de transla. p̄la. et de postula. p̄la. per totum.

Cum dilectus.

De consuetudine potest induci q̄ vna ecclesia ō collegio alterius teneatur per p̄latū eligere. h. d. Quinq̄ sunt ptes. Prima ponit electionis duplicē questionē. Scōa allegationē pro electo: ibi idē. Tertio rōnationez pro electo: ibi dictus. Quarto vnius questionis diffinitionem ibi quia nobis. Quinto cū distinctione et declaratione alterius decisionē ibi. Ceterū: vel due sunt ptes. Prima narrat duplicē questionem cum partium allegationibus. Secūda vnā diffinit alteram diffiniendam cōmittit. ¶ Ho. p̄mo q̄ monachus potest eligi: et quando eligitur ad idem monasterium in quo est professus nō est dubiū. ¶ Ho. secūdo q̄ monachus licet non habeat propriz habet tamen ius prosequēdi electionis propriē quādo est in abbatē electus: et hoc

abſq; alio mãdato pót pncipaliter ſup ꝓprietate iurꝫ eli-
gendi iungare ad pnciudicium eoꝝ ad quos ſpectat electio.
¶ Et no.q; ad cõcludendũ quem tolerabũ non ſufficit cõ
cludere q; ligerat ſe ꝑ electo poſſet.n.ſe gerere:& ab alijs
nõ reputari:& vide de elec.mibi. ¶ No.tertio q; vacãte ec
cleſia pót capitulũ iungare ſup iure eligẽdi:& eſt vnus cãs
in quo qõ eccleſie pót tractari vacante eccleſia:licet regula
riter ſit ſecus:& eſt cauſa:q; cõtra tales queſtiones plus de
curꝛit vacante ſede q; plena:& neceſſitas etiaꝫ dat ſup tali-
bus iungendum:vide qõ no.de ꝓb.edocemur:de reſcri.in ite.
c.ii. Et no.q; qñq; ptes pncipalr:aſſumunt iungũ ſup eo.
ſciam aũt ſup deducto ꝑ modum cãe ſnã obtinet ſi illud in
alio iudicio pncipaliter deducat:ſcribit Inno.in.c.cum ec
cleſia:& ſit q; dr ſup incidenti vel emergenti pnunciandum
eſt verũ qñ illaꝫ ptes ꝓſequunt vt incidenter:ſecus ſi ſuper
eaꝫ pncipalr diſputationẽ aſſumunt. ¶ No.quarto q; de
iure cõi electio actiue:& paſſiue videt ſpectare ad corp⁹ ec-
cleſie collegiate vel cõuentualis. De actiua nõ eſt dubiũ.I.
de elec.c.i. De paſſiua hic videt caſus de quo.I.de elec.cum
eccleſia:veritas eſt q; paſſiua eſt libera vt hic. ¶ No.quin
to q; in eodẽ libello pót ſimul accumulare cõe:& ꝓuilegiuꝫ
de quo:de pacti.rep.veneno. Et no.q; ꝓuilegiũ concedens
liberã facultatẽ eligẽdi intelligit ſine alterius ꝓiudicio vt
reſtringat ad electionẽ actiuã nõ ad paſſiuaꝫ. Si ad alium
paſſiue electionis ſpectat ius eligẽdi. Et no.q; in libello po
teſt qs deducere negatiuã:& eã fatagere maxie qñ ꝓbmat
concurſu iuris cõis:& ſic negatiua vel negatiua poſſitio ſata
gẽs ꝓbabilis eſt ifpectione ꝓuilegii:& ſic articulus ſatagẽs
negatiuã admittit qui bẽt cõcurſuꝫ iuris. ¶ Ulenio ad v.
deus vero. No.pmo q; epõs poteſt tpe fundationis eccleſie
in ipſo iure curãdo ſtatuere:& ſtatuta cõtra ius cõmune diſ
ponere in aliquo ius determinãdo ſup illo iure eligendi:&
ſic valet ſtatutũ epi diſponẽs aliquod ꝯ ius cõe qñ directo
in totũ nõ derogabit:ſm determinat in aliquo iuris cõe de quo
de offi.Archiepiſc.i. Et no.q; pfatus ſupes ipſo iure eligẽdi
etiã ſi eccleſiã conſtituat collegiatã nõ ꝓſit aliquid diſpone
re de iure ꝓpendenti in eccleſia collegiata abſq; epi ꝓſenſu.
¶ No.ſcõo eo q; eccleſia pullulat:& in ſuſtẽtatione pluriuꝫ
pót ſeꝑ erigere in eccleſiã collegiatã:& ſibi ꝓſtituere pla
tũ:& videt q; hoc poſſit facere etiã ſine cõſenſu pfatoruꝫ:ſz
de hoc dic:vt ó iure pa.nobis. Et eccleſia iferior poſſit erige
re collegiatã:vt de exceſ.pla.dilectus:vñ hoc itelligẽ qñ eſt
de ꝓſenſu eccleſie & pfatoruꝫ & epi vt hic a pn.fun. ¶ No.
hic q; vbi electio eſt facienda de gremio alicuꝰ eccleſie lo
cus electionis faciende:vel locus a quo quis aſſumu dr:non
capẽs ad quod fit aſſumptio:ſi forte hoc habebat ꝓuilegi
um. ¶ No.tertio q; appellatione electionis lato ſumpto vo
cabulo cõprehendit electio actiua & paſſiua:& confirmatio
eiꝰ & ſimꝫ electionis:nõ i genere eſt ps electionis:vñ hec ẽba.
Electio ſit penes talẽ eccleſiã pñt tripliciter itelligi. Uno mõ ſtri
ctiſſime aſſumit de actiua. Secõo mõ magis lata & icludit
paſſiue. Tertio mõ latiſſime:& includit etiã cõfirmatio hec
aũt ẽba. Electio ſit penes locũ vbi dr fieri electio:& penes
aliũ locũ pót itelligi vt ſit penes actũ in quo dr fieri electio
& paſſiue penes aliũ locũ:& hic malus intellectus q; in hoc
ſtatutũ obuiaret iuri & tangeret ꝓiudiciũ ſtu. Secõo pót in-
telligi electio ſit penes Andreã.& Caroſeñ.& vt capitulus
ſimul iungat ad actũ electionis:& adhuc hic eſſet malus ite
lectus:q; ſtatutũ obuiaret iuri cõi.c.i. ¶ Tertio mod
ligi q; electio ſit penes Andreã.& Caroſeñ.i.q; huius de-
ctionis po ꝓncipiano ſpectet ad Andreã.vt ſpectent de iure
actiue & paſſiue & penes Caroſeñ.quo ad finale pactũ.ſ.cõ
firmãdi:& hic ẽ melior itellect⁹:q; p hũc minus ꝓiudicat iu
ri & p hũc minus ledit ius tertij & ꝓiudicat ſolus ſtatuenti.
Et hic vt q; ſtatutũ qõ ſonat ꝯ ius cõe dr limitari & iquãtũ
pót reſtringi ad ius vt ꝯto minus pót ledat ius cõe. Secõo
et alſa pte dr limitari & reſtrigi vt ꝯto minus pót ledat ius
tertij in ꝓiudiciũ ſtatuentis ꝯ in ꝓiudiciũ tertij nõ q; ꝓiu-

dat ius eligẽdi actiue vel paſſiue ptes Caroſeñ.ꝓiudicare
tur ius tertij. Sed q; cõcludat ius cõfirmandi cõpeti.vide
ſolũ eſt ꝓiudiciũ:& nõ cõtra eũ ampliat ex quo dat limita-
tio quotidie dicim⁹ ſtatuta cõtra ius cõſtringi:q; hoc verũ
ad ꝓiudiciũ tertij:ſz quatenus tangũt ꝓiudiciũ ſtatutis in
telliguñ late ſic & in ꝓuilegijs ſtricte intelliguñ ad ꝓiudi-
ciũ tertij. Ad ꝓiudiciũ aũt ſtatuentiũ intelliguñ late q; il-
lo reſpectu dicit benefeciũ. ¶ Itẽ no.q; ſto q; ẽba ſtatuti ſic
debẽt itelligi & ẽba ipoꝛtata:& latiſſime intellecti ne al
teri ꝓiudicet:ad hoc optim⁹ tex.in rep.ti.de of.dele.c.ſup
eo. ¶ Et quo no.mirabile q; ẽba ꝓlata a ſtatuto lꝫ regu-
lariter debeãt i ſtricta ſignificatione itelligi hoc ꝓcedit qñ
ex ſtricta reſtrigit ꝓiudiciũ tertij. Sꝫ vbi ex ſtricta ampliã
tur in ꝓiudiciũ tertij poſt⁹ ẽba itelliguñ & in latiſſima ſi-
gnificatione ne tertio ꝓiudicet & ꝓiudicet ſtatuenti:nã nõ eſt
dubiũ q; appellatione iuris eligẽdi nõ cõpehendit in ſtricti-
ſima vel ſtrictiſſima iure confirmãdi:ſz bñ latiſſime:& ipo
pne. Et ẽ bñ notãdũ & ꝯ ius cõe loq quo ad ẽba:ſz mẽte cõ
ſonat cõis locutionis no.bñ.vide ſy.q; ẽba ꝓuilegiorꝫ ꝓpri
latiſſime itelliguñ & oio ẽbis ipoꝛtatis vt tertio nõ ꝓiu-
dicent.I.de offi.dele.ſup eo. ¶ No.qnto vnũ oſtiũ cõſue-
tudinis q; opanꝫ & declarat intellectũ:qñq; iudiciuꝫ dubit
qñq; ſtatutũ:& ſic ꝓſuetudo nõ ẽ ſupuacua diſponẽs id qd
ius vel ſtatutũ qñ ſtatutũ in ſe dubiũ ẽ.ad hoc.ff.ẽ legi.l.ſi
qb⁹ dixit:de ꝓb.c.ff.de legi.l.minime. ¶ No.vi.q; factũ
ꝯ ſtatutũ aut ꝓſuetudini q; nutrit ius pñatũ venit caſſandũ.
p qõ videt q; nõ ſit mirũ:pót tñ qñcũq; caſſari q; nõ trãſit
in rẽ iudicatã ex quo act⁹ extraiudicial ẽ:ó elec.ꝓſiderand⁹
&.c.q; ſicut:& no.de cõſti.cũ oẽs. ¶ Uenio ad v.q; no.pri
mo q; ſuſpẽſio ꝓdat quẽ ꝓãte actiua ꝑ paſſiuam:& ſic ſuſpen
ſus eligere nec eligi pót:& ſcã ſec⁹ electio caſſat. ¶ Exci-
tet:& no.q; ſtatutũ exorbitãs dr itelligi in dubio ne ꝓiudi
cet & iure cõi & ãt iure ꝓuilegiatoꝝ ſic excludit ab eius ha
bitu itellectum:ꝓiudiciuꝫ iurꝫ cõis & ſpãlis q; no. ¶ No.
iij.q; appellatione electionis in latiſſima ſignificatione cõpe-
hendit ꝓfirmatio. Et no.q; papa poſſit ad ſniandũ mouẽ
ri ex quo:de q ꝓſtat ſibi ad cõmodũ ptis:ꝫ po illo iure nõ
vtat. ¶ Uenio ad.v.mãdam⁹ no.q; nõ oio cõſuetudo ꝓ-
iudicat iuri cõi:& q̃lis dr eſſe vt ꝓiudicet:vel ẽt ñ ſumat⁹ pa
ꝓſcriptione bẽtur.I.c.ſi.de cã poſſ.cũ eccleſia & traditꝫ plene in
c.i.& in.de ꝓſcrip.li.vi. Et no.q; hoc eſt verũ ſine cõſuetudo
ſit ſola ſine fundet ſup ſtatuto qõ iterptat:& ſic hic eſt nota-
bilis caſus q; cõſuetudo obuiãs iuri dr cẽ ꝓſcripta qõ itel-
ligũt doc.ſpacio.xl.annoꝝ:& ꝓbat tex.hic q; exigut talez q;
obtinet iuri nõ ſolũ qñ cõſuetudo aſſumit officiuꝫ diſpõẽs
ꝓncipalis ꝯ iuri:ſed ẽt qñ aſſumit officiũ iterptationis ſtatu
ti vt alter⁹ diſpõẽs ꝯ ius cõe.vide.d.de reſcri.in ſua vltima
cõclu.quoꝝ dcã rectabo.I.c.ſi. Et no.hic q; electio actiua
aut paſſiue fuit de alio mona.eſt ꝯ ius cõe:& ſic q; alij õ alis
eccleſijs hẽant vocẽ i electione ẽ ꝯ ius cõe:qõ no.p illis q; dñt
in.c.cũ eccleſia.I.de cã poſſ. Et no.q; ad acq̃ſitionẽ iuris eligẽ
di in alia eccleſia regrit q; ꝓſuetudo hẽat q̃litates ex qb⁹ ta
ri cõi ꝓiudicet. No.ij.q; p hec ẽba hẽas liberã facultatẽ
dat facultatem & libertas quo ad illa q; ſunt ſub regula iuris.
¶ No.ter.q; de iure cõi:& ita tenẽt doc.ius eligendi paſ
ſiue eſt liber in eccleſia qui ex eoꝝ eſt facultate an eligãt de ea
eccleſia:an aliũde ibi vel aliũde vẽ.& de hoc de elec.cũ eccleſia
&.c.cũ iter. ¶ Et no.q; etiã act⁹ pñationis eadit in eccleſiam
cui ꝓdet p viã electionis.ſ.q; poſt electionẽ ſit ꝓfitendo
ſibi q; habet ꝓfirmare:& bene no.

Um dilectus.

c Hoc eſt vnus ſolẽne.c.i ter.
& in materia:& hz vnã materiã in glo.q; vbiq;
vbi tangit ſtricte ponit:vñ nõ ꝓſequor pre-
ſentialr & pendentia ſeu ad ifectum ſz ad itellectũ. In ſum
ma aũt dicẽ hec notabilr decre. ¶ De cõſuetudine pót idem
q; vna eccleſia teneat prelatum de alia eccleſia eligere.h.d.
¶ Et ſint.v.ptes ſm Oſtien.in ꝓma ponit electionis ꝛ-

plicé qstioné. In 6ª p electo allegationé ibi idé. In tia p electú rcspónionć:ibi dict⁹. In qrta vnª qstiónis diffinitionć: ibi qr nobia. In qnta cũ diffictióe r dcr laratióe alteri⁹ decisionć:ibi cetcr. Jo.an.dubitat aliter.sin duas ptes pncipalcs. In pma narrat duplicé qstionć cũ ptú allegatiób⁹:r prio ponit allegj. p electo:scóo p electú. In scóa pte vnam qstionć diffinit:alią diffinćdá cómittit:scóa ibi:qr. ¶ Dz habetis tenitionć r sumariú. ¶ Pro aperiendo itellectũ dcre.pmitto euidćtiafr vnũ tñ.s.q qlibz electio bz tres ptes:r qlibet pt late pót dici electio:bz eni ptć actiuá ex pte eligentiú. Jté passiuá ex pte electoriú qli electiónis sunt:vel ut ex pte actiua electio late:put cóprehćdit ćt ex pte passiua latissime,put etiá pfirmationć cóprehćdit. Item pmitto q cóit de iure cói ius eligćdi pnet ad capłm:cófirmatio ad epm:sz put é electio ex pte passiua semp é libera:q pót fieri ex qlibz ecclie r de illa:r de illa:r de alia:r adhuc sup recursu⁹ ad hanc dcre.de quo tñ dic vt hodie habef i cle. i.de elec. ¶ Dns sic posit] venio ad cãm in termis i dcre. ista. In ter.ibi lingua rćt:r sic sup duob⁹ capłis erat qstio principalr.s.sup ur elegćdi. Jté sup electióe frá. In ter.ibi libertá.s activae r passiue. In ter.ibi pullulaf:nota q erigeret i collegiatá. In ter.ibi penes ffres rć.ex ist] vbis orta é disputatio. In ter.ibi r.j.decidit:q allegabaf ćt electóez factá a suspćso r de suspéso r qsr debeat itelligi.Jpz. In ter.ibi posset: subaudi r debeat. In ter.ibi:pfirmató:r sic pfirmató appellatióe electióis rćmef ibi:á iurcói rć. ¶ No.ibi quatuor dz ee pfuetudo vt valeat r pdie allegari istú ter. In ter.ibi liberá habeat r sic activae r statz seqt de passiua r sic duas ptes electóis liberas. Tertiá nota.s.ó cófirmatióe. In ter. ibi pfentádá:r sic dcá vba.s.posita penes ffres rć.possunt habere triplicé itellectum:duo sunt immus pmdiciales iuri cói:r iuri tertij igit eligit tert⁹ q é pmdicialis tñ statutá. ¶ Dum⁹ est q electio ex toto sit penes mona. Rarofch. activae r passiue. ¶ Scótus est q saltć passiue. ¶ Tert⁹:q duć ptes electóis sint libere penes mona. Iudicf. Tertia .s.pfirmatj penes Rarofch. ¶ No.q mó actibus bz ptáte agćdi p suć electóis fie:bz alis nó bét ppriú. ¶ Jté nedú agere pót p iure electóis:sz ćt disputare p iure eligćdi mquátú deducit ad validitatć electóis fue. ¶ Jtez capłm r quent⁹ vacáte sede pót agitare cóncm sup ppietate iuris eligćdi i ecclia:r sic est cãus spális ꝓ regulá q bz causas ecclie nó possie trátare vacáte sede.Jne se.va.p totú. Item q sup deducto p modu⁹ cáe in iudicio si ptes sup illo simplr disceptationć assumút:sup illo est de necessitate pnúciadú qđ no.qr limitat id qđ habef ó or.cognitor.r pio:r vide ver.r Jmo.J.de cá pos.cũ ecclia. ¶ Jté q pulegiú cócedens libere facultatez eligendi:stelligit sine alteri⁹ pmdicio. Jtez q in libello qs pót deducere ius sibi agenti negatú ixđ est fundata de iure cói:vel fundari pót pulegio:secus si pbare velit tñmó p testes.J.de ca.pos.cũ ecclia. ¶ Jté ex vi. tut⁹. ¶ No.q epus tpe fundatióis ecclie pót tribuere potestatez electióis sue activá sue passiuá corpori alterius ecclie r sic qđ ius est i fieri epus pót facere illius ꝑ mutć de iure cói electio spectat ad canonicos sermonachos eius dez ecclie ut pbat.J.de eler.c.i. ótermínádo iuris originez nó sm pductionez iuris cóis:sed aliter distinguendo pter inadhoc tñ facere nó pót sine pfensu capłi ecclie aut fćdántú ecclesiá. ¶ Jtez no.ter.q vbi ecclia pullulat:r crescit in sustentationć pluriú:pót eligi seu erigi in titulum vel pbendú qđ itellige iterueniente ab⁹ alijs requisitis:vt.J.de excess. prela.cum ecclesia. ¶ Jtez no.arg.q vbi electio est facienda de gremio alteri⁹ ecclesie:locus electióis nó est tũc in ecclesia eligente:sz ex q dz fieri electio hoc pcedit forte quando hoc bz cosuetudo vł pulegiú:alis nó:vide q iste ter.hoc pbat. ¶ Jtez q appellatióe electionis lato sumpto vocabulo cóprehendit electio activae r passiue:r confirmatio:r sic bz tres ptes electóis. ¶ Jtez qđ statutú plurifi intelligibile inquantú pót:dz restringi vt minus quá potest pacifi

dicet iuri cói:r iuri pnato alteri⁹. ¶ Jtez q statutú plurimú itelligibile ad pmdicium iuris cói:r tertij r pót trahi ad pmdiciuz statuentj in dubio dz trahi ad intellectuz pmdicialem statuentj:r ab eo dz excipi intellect⁹ pmdicialis tertio r sic statuta quo ad statuentez sunt late interptanda: q est beneficiuz idez i pulegio.s.ó.v.sig. cuz oliz. ¶ Jtez q iz regulr vba statuti debeát itelligi in strictissima significatióe plana:hoc est vez inđtuz si stricte intelligant minus pmdicat iuri:r minus derogát tertio. ¶ Inquátuz stricte intelligendo plus offenderet ius cói:r pluratuz alterius:r latissime intelligendo minus:tunc statuta debent latissime intelligendo sumi:q etiá in pmo vocabulo statutuz dz itelligi:r ab eo sit sp exceptuz pmdiciuz tertij:sicle in rescriptj: r in pulegio.J.de of.dele.sup eo. ¶ Jtez vnuz effectum ꝑ suetudinis:q aliqñ interptat statutuz:r tunc dubiuz statuti plurifi intelligibile:seu sup intellectu statuti stáduz est interpratiói cósuetudinis.ff.de le.l.unume. ¶ No.q cósuetudo sić inđtuz dispositiue pmdicat iuri dz esse pscripta:vt.J.c.fi.ita r inquátuz interptádo trahit statutuz ꝑ ius hoc ꝑbat ter.ibi dux dić q dz esse talis q obuiat iuri:qđ exponunt doc.i. dz esse qttuor annoꝝ:vt.J.c.fi.r.c.ij.r fi.lib.vj. ¶ No.ex.ó.si qr q suspensio puat quez ptáte eligendi activa r passiua:r sic suspensus nec eligere nec eligi pót. Jtez q a statuto plurifi intelligibili:neduz dz intelligi ius cóe exceptuz sz etiá ius pulegiatuz alteri⁹. ¶ Jtez q cósuetudo statutuz dubiuz interptans inđtuz trahit statutuz ad intellectuz ex ubi áte:z a iuł dz esse pscripta:fać.c.fi.J.e. ¶ Jtez q ius eligenti activae r passiue libez spectat ad colleguz:ó cui⁹ placi agit electione. ¶ Item q vbi extrinseci habent ius eligendi hoc est ꝑ ius cóe:vt.J.ó ca.pos.cuz ecclesia furina. ¶ Jté q ꝑ hoc vba liberá habens facultatez facultas limitat ad regulas iur]. ¶ Jtez q de iure cói ius eligendi passiue est libez in ecclesia vt eligć possit libć vel ó suo vel alieno gremio. ¶ Pro discutienda má dcre.Inn⁹ primo defendát ter.a q busdá obiectj.scóo defendá ad materiaz. ¶ Et primo dcre.obstat qr ñ vł. ¶. electus agć potuisse sup iure eligendi:r ꝺ ex duplici capite primo q non habuit mádatuz r ius alteri⁹ in iudicium deducere ñ pót.de pcu. .c.i.fo qr qó iurj eligendi qđ spectabat ad ecclią nó pót ecclia vacáte tractari ne se.va.illa:r p totuz. ¶ Ad primuz dicit gl.prima q hic habebat mádatuz vel scđo poterat deducere ius eligendi incidant:qr erat connexuz vt cáe ad electionez sua.ió de eo poterat litigare sić sup eá electionis ꝓpćr:r etiá sede vacáte:ꝺ esset vez qđ primuz in iudicio deduceret p modu⁹ cáe:qcasu non esset sup eo pnunciandu⁹:sz sup electione sz hoc deduxit principalr. Concludo ergo q qsq qs vult disceptare sup iure eligendi incidenti:qtenꝰ vt cá concludat ad validitatez electióis:r hoc pót sine mádato:r vacáte sede. Aut vult principalr assumere disputationez sup iure eligendi:vt sup eo pnunciet vel ab inicio principalr deducendo:vel sup eo ex post facto cófessione principalr assumédo:r ñ pót ad pmdiciú ecclie nisi hćat mádatú.vel nisi sciat r patiat:dere indi.ꝗuis. ¶ An át ꝺ vacante sede possit adhuc tenenduz est q sic:vt dicit hec decr.r dictuz.c.cum ecclesia.de ca.pos.r de resti.in unteg.c.ij.r no.de rescriptj: edoceri.r est speciale in iure eligendi:q cópetenti⁹ tractat vacáte sede vt hic:vel sm Jnno.r hec vba nunqꝗ bñ intellexi. Contraria loquunt de sede epali hic de regulari Ratio q vacáte sede capitulu⁹ non bz defendere iura epi:vacáte ꝺo monasterio de statu monasterij pót agi cum conuent⁹ administrationez hćat r sindicuz constituere possit.ff q cuiusq vniuer.l.i.r facit qđ no.de resti.in ite.c.ij. ¶ Nunqꝗ vidi róné ó bz:dre plus i móasterio qꝗ i alia ecclia regulari. Sedo.obstat dcre.q papa pnunciat sup ñ deducto nihil hic apparet opposituz q suspensus esset igitur rć.ꝑ id ó sp mo.bz bene. So.dic q hic erat opposituz inde r etiá fuerat ꝓpositus:vel dato q nó fuerit obiectuz iudex ad quez spectat confirmare pót ex officio supplere. Idem de elec.nubil

r.c.cũ nobis oliq: he tangũt vtilitatẽ publicã ad ẽ de ap. oblate: r hoc dic̃ gl. pe. in. v. ꝓterea: vel vo dicit gof. Et no. bona vba: q; qñ iudici cõstat i iudicio de cã vel rõne p quã ꝓua ẽ clara iustitia pót iudex ẽt ti ps illi nõ imtaf de ea op ponere r vim eã pnũciare: iz ps nõ credat p illaz imari ad ẽ de cõcef. pbẽ. ex pte de elec. cũ cãz. j. de re iudi. cũ bertol duc. in o plus dic̃ alibi Jmo. q; ẽt ti ps nõ possit opponere iudex videns instrũ q; nõ debẽt i iuste iudicare: vt no. de cẽ fi. cũ olim r marie qñ tangit vtilitatẽ publicã: vt dicit glo. no tabulis de pba. iz cãz in vbo astring ũt: r idẽ qõ hic no. ẽ. ti. i. ex tenore r. ẽc. cũ iter. Qõ ẽit vex qñ rõ ẽ in iudicio ẽdu cta. Si ẽ rõ ur} vl facti nota iudici vt iudici. ff. de te. in. si of fidi⁹. C. vt q; desint aduo. la. Jdẽ cy. C. vt q; desint aduo. l. i. r q; bẽtur j. de postu boner: ad ẽ optime qõ scribit Jmo. j. de testi. p tuas q; no. pdic̃ dicebaf pducẽ⁹ erat testis q; erat cõsanguineus ptis: r ẽ ꝓstabat ex actis nihil erat oppositũ an iudex possit ꝓpz repellere dicẽdã q; sic: q; ꝑta fides te sti. adhibenda est in ꝓsideratione iudicis vt. l. in ff. de testi. ex quo sibi ꝓstat pót ipm repellre: r fidẽ nõ adhibere absq; q; opponaf: r ẽ credo qñ testis ẽ simplr inhabilis. Quo casu dicit Jmo. q; ẽt sũmarie ex officio iudex se potest de ea inhabilitate informare qõ bñ no. Si aũt testis sit ĩhabilis r possit p ptẽ approbari vel reprobari: puta qi eũ ꝓpellẽdũ esse et suspitus ex aliq cã illata ei ꝑ quẽ pducit: z Jo. an. i ad di. spe. in. ti. ó teste. §. i. v. Jtẽ q; ẽ domesticus: r in. e. in. §. ex ponaf. v. iz pone q; administratio ecclie in. e. de teste. §. sepe circa pn. q; sit necesse q; opponaf. alf. de teste. ꝗro: ad ẽ fa cit glo. q; scribũt doc. in. e. i. vt lite nõ cõte. qi nõ excusat no tozos ab oppositiõe vbi erigit r glo. in cle. ĩe appellatio né de appel. incle. r vide de testi. pñtuz. vide glo. de excep. pia in gl. qñ ẽ publicũ. li. vi. r q; possit repellere testẽ ex offi cio: vide Jmo. de accu. inquisitiõis sup vbo sensuz. v. Et si ni hil obuciaf. vide gl. de vsur. ex q; frustra. C Venio ad gl. q; incipit sicẽ iterptatiõez habeas: r op. q; hic nõ cadat ten per iterptatio. ff. de. l. iij. l. illeam ille. C Do. glo. cõcludit q; statuta recipiũt iterptationẽ restrictiuã ad limites iuris cõtente ꝓducet tertio ad ẽ. l. ij. C. nõ nova. ẽ. nõ cõsti. ex frus. ẽ. ti. i. cũ cãm: fallit ẽ qñ verba ꝓprie aut ipropie ponunf: alẽ nõ est a verbis recedẽdũ. C Jtẽ fallit qñ vba sunt cer tana sup nõ dubijs nõ cadit interpretatio. ff. de lega. iij. alle aut illes: vide Jmo. de testi. cũ clamor. C Venio ad tertiũ. ad materã duo hic examinãda sunt. Primũ ꝓsistit sup statute statu. vel ꝓsuetudinis in quo fundaf pria exceptio p capln. Rosafen. opposita: r ẽ examinabit cũ gl. q; est sup vbo cõstitutũ. Secõm sup scõa exceptiõe: de suspẽtiõe. r ẽ tã gef cũ glo. q; est sup vbo a suspensis: ergo prima decre. inter dit ẽ: q; statutũ in fundatõe ecclie pqõ tribuit potestas eli gẽdi seu necessitas penes. Rosafen. valeat vel saltẽ ꝓsuetu do. C Cõtra istud obstat: q; aut vicin⁹ capln ẽ posse ha bere vt ẽ ei⁹ mõasterio fiat electio passiue ex dispositiõe sta tuti: vel ex dispositiõe ꝓsuetudinis: vel vtriusq; mutuum er statuto nõ. C Pro: io: q; in statẽdo defecit formalitas: r so lẽnitas debita. s. ꝓsensus capli q; i talib⁹ exigit: de bis q; ff. a pla. ꝗnto. C Secũdo: q; epus nõ statuit ꝑ ius cõe i gene re: de ma. r obe. qõ sup dixim⁹ ẽt ꝑ ius ꝓtinũ iuri alterius detrahẽdo: q; hoc est solius pape tollere ius alter⁹: vt ꝓsti. q; in ecclia. x: de reli. do. ꝓsitum⁹. xvi. q. i. statuimus: r qõ ibi no. C Aut ergo cõsideramus ẽ ius eligẽdi: vt in abstra cto: r ẽ est ꝑ ius cõe: vt fiat electio necessario de alieno mõa sterio: tã in actua: ẽ elec. c. i. ꝗ in passiua: vt ps hic. xvi. q. fi. c. vlt. xviij. q. ti. abbatẽ: cũ li. r sic nõ pót epus. Secõ. q; ẽ ius vt fiat electio de mõasterio ẽ publicũ: nõ pactum nõ pót tolli: ergo nec statuto: de fo. cõpe. li. diligẽti: ó testa. regis ius cũ si. ff. de admi. tu. l. qdã. C Aut cõsideram⁹ ipum vt ap propriatũ alicui pnato: r non pót p tã dcã. C Cõcludit ergo q; vi statuti nõ pót. Nõ pót ẽ ẽt ex vi ꝓsuetudinis aut ꝓscri ptiõis: q; hec ꝓscriptio: vt ꝑ ius: exigit titulũ: r bona fidẽ. ẽ ꝓscript}: si diligenti: r ps in. c. i. §. ti. de ꝓscript. li. vi. hic si pot

ẽt alĩ⁹ titulus ꝗ statuti. Statutũ aũt ẽ de se nõ pót: q; non pót dare titulũ de decimis vndẽ. ff. de vsuca. l. nũq̃: r: q; ꝑ ꝓcludit q; nec mutuũ ex utroq;. C Sl. quã lege a ꝓncipio vsq; ad. v. r ideo papa: illo. v. excluso vade ad. v. tñ fat} re do: quẽ lege vsq; ad finẽ gl. sup vbo ꝓstituti. C Pro so lutiõe ꝓnoz ꝓsequi alijs cãis quos bñ aduerte. C Qñq; ens ꝑ stat de itentiõe epi q; nõ ẽtendit nisi in capto extrinse co trãsferre ius cõfirmandi: r planũ q; tũc alteri nõ ꝓudi cat: r ꝑ ius statuere pót: qñq; statutũ tendit ad ei⁹ incõmo dũ qõ bñ no. q; limitat. c. q; sup hic: r tũc si capln vellet ꝓ scribere vtra nõ posset nisi cõfirmãdo: de ꝓscrip. veniens. C Qñq; fumus i cãu i quo ꝓstat epm statuere qõ ẽtendat saltez ius eligendi possit ne i aliud capl}: extrinsecũ: r hic est aduertendũ an statutum valeat: glosa recitat duas opinio. Una i ꝓncipio gl. q; fuit. Jo. q; nõ pót: r ẽ rõnib⁹. ẽ allega tis: q; ẽ esset statuere ꝑ ius: r q; pacto ꝓuatoriuz tẽ. r q; non pót tollere ius alteri⁹: r ẽ tz glo. in pn. vsq; ad. v. r ió papa i terpretat. Secũda est opinio fũdo gl. v. tñ sane credo: vbi pcludit q; valeat statutũ: r opet trãslationez hui⁹ iuris eius absq; alĩq ꝓscriptiõe: dũmõ statuat epus de volũtate ꝓ no: r: nã pót ab initio. l. ꝑpe quo creat ecclia illã alteri de vo lũtate ꝓnoz subiacere: r q; clerici eligere ẽt sibi ꝓlatũ de ma iori ecclia: vel de alia: r ẽ tz Jmo. alf. ad hoc j. de bis q; fue ꝓla. ꝗro. ri. di. catholicam: r dicit expssius j. de v. sig. abbate. C Ad ꝓria dicit. q; ẽ nõ est statuet ꝑ ius qñ velit ꝑ ius: r qñ nihil ẽ dispositũ a ꝓncipio: vt qs eligat de aliena eccla: tz qñ disponit a ꝓncipio ẽ nõ est ꝑ ius: r q; ius ꝑmittit quã libet dispositionẽ: vel clam⁹ dic ad ꝑ. glo. aut vult statuere ꝑ ius ex toto: r nõ pót: aut in aliquo distinguẽdo: r pót: de of. archidi. c. i. r ẽ ꝗtenus ius cõsideraf i abstracto: ꝗtenus est vt appropriatũ aut nõ dũ ius ẽ appropriatũ: r ꝑ ius pt statue re: put est in creãdo: sic logf hec decre. nec vf ꝑ ius statue re cũ ius ꝓmittat. C Aut postꝙ est creatũ r tunc nõ posset statuere tollendo ius iã ꝙsitũ: hoc ius ẽt erat i fieri fin ꝓua quo ecclia erecta est: r sic logf hec decre. q; no. an r qñ epus ꝑ ius statuat: r no. q; epus nihil pót statuere: vel ecclesiam subiacere ad ꝓiudiciũ eius: absq; cõsensu pfonoz: ꝫ autez istũ intellectũ r opi. hic nõ est casus noster q; tũc cõsuetudo hic nõ fuit necessaria ex quo ẽ statuere potuisset cuius ꝓtã inuit ifa. l. r q; ẽ statutũ nõ erat certũ: nõ fuit necessaria iter ꝓtatio: aut cõsuetudinis: aut boie: vt j. subijcit. C Hec ob. st dicaf pót epus eccliã totaliter alteri subiacere: vt ps ó ex ecl. pla. sicut vnus: ergo forsan pót ipaz ꝓtinaliter subiace re: ẽt iure q̃situ: r creato: q; q; pót q; est ꝑ ius nõ obstans iu ri: vt subiacere: q; ẽ est mul⁹ ꝗꝗ possit subiacẽ quo ad ius eligẽdi: q; ẽ est plus q; ꝑ ius: r est sic: q; iura ecclie vacãt tã ꝗ ẽ habẽtia ꝓfessionẽ nõ possũt alienari: ipa tñ ecclesia vnari vel donari pót. C Primũ ps de re. ec. nõ alie. dudũ. li. vi. scõm ps in clem. si vna eo. n. ad ẽ qõ no. j. de trãsla. pla. sup glo. pñt. Scõa ẽ opi. Jo. q; ponit in pn. glo. vsq; ad. v. ió papa: r in. v. tñ ius istud: vsq; ibi: r epus solũmõ: r tz q; ẽ nõ pót epus statuere rõnibus pat. r sm ẽ hec opata est ꝓ scriptio: r consuetudo: q; dato q; ẽ non potuisset epus: possz tñ ꝓscribere: r ex consuetudine tale ius possit acqrir: sic ꝫ glo. potuit ꝓscribi ẽt ex minus iusto titulo. al. fat. de ẽb. ꝗ. abbatẽ: de empti. r vẽ. puenit: ẽ non credo: q; ẽ ꝓscribere ẽt ꝑ ius: nñ exigeret multum si tñ tẽpus foret cuius initi um ẽt: vt in. c. i. de ꝓscrip. li. vi. ẽ nõ vt ẽt vez: vt ps ẽ r. j. de §. ꝗ. abbatẽ. r no. in cle. i. de elec. r p hec cessant oia vba j. posita: dic̃ ergo q; ꝓscribẽ q; electio possit fieri de alio mo nasterio: vel q; alii nõ de monasterio admittant ad eligen dũ ẽ nõ est ꝑ ius sed ꝓter ius. Jõ prescriptio precederet hic aliq̃ titulo: vt. c. cũ ecclia: r qõ ibi no. de ea. pos. r ꝓpter ea: r no. i. c. ẽ eligẽ. de ꝓscrip. ꝫ ꝓscribere vt statuere q; pria data a iur libera vt clerici possint eligere de ꝓprio mõaste rio: vel alio restringaf ad certũ monasteriũ. bñ ẽ ꝑ ius: vt regrit titulus: r bona fides: vt i preall. iur}: q; id qõ erat vo limat} ꝫ dispositionẽ iuris cõis trahit ad cãm necessitat

hoc ẽ directo ꝯ ius cõe:r sic saluat glo. nostra: ꝙꝙ aliq te
nuerint ꝓtrũ ℔: vel dic ꝙ qñ qz allegat ꝓscriptio:r tũc requi
rit titulus: vbi ꝓscriptio ẽ ꝯ ius cõe ꝓuicta bona fide: qñ qz
allegat ꝓsuetudo:r tũc sufficit bona fides tm:r nõ iterueni
ente alio titulo:r rõ qz visa habef loco tituli: vt no. in. c. cuz
olim ad finẽ:r. c. ii. de dilg. ẽct. lib. vi. de fo. cõpe. vñ si nõ requirit titu
lus: certe titulus mus inst nõ dz ipedire vsucapionẽ cũ r
fine illo ꝓcedere possit dato ꝙ adsit error iur. sic i simili dr
ꝙ inepta act. ꝓposita i libello: in. c. examinata. lo iudicis: nõ
arcti. in. c. a. de ꝓscript. li. vi. vf leq r remittit ad no. in. c.
qz cognouim⁹. x. q. iij. r. xviij. q. ij. qz cognouimus: r est no.
sin doc. qz vbi cõsuetudo est ꝯ ius cõe nõ sufficit spacium. x.
annoz: imo requirit spacium. xl. annoz: r sic no. ꝙ Jo. an. in. c.
fi. re consue. lib. vi. in glo. ordinaria: r. l. c. c. fi. §. iij. in vsu. fi.
¶ Scõo qrit: ꝯ hec vba si bñ aduertata directe: facit tex.
ibi in. v. mãdam⁹: vbi ad ℔ vt ꝓscripto ꝓiudicet ius cõi: r
necesse ꝙ ℔ agat ꝓsuetudo qñ ius cõi ꝓiudicaret: r sic tex.
vt velle ꝙ ℔ ꝓcedat qñ ꝓsuetudo hoc directe agit: vel ℔ re
grit al⁹ reperit iure cautũ ꝙ vbi statutũ est multipliciter intelligi
bile: ꝙ error iur. nõ impediat ꝓscriptionẽ: nec ℔ ꝓbat iste tex.
Imo si bñ ꝓderet directo ꝓbat ꝯtrariũ: nec unquat ℔ casu mi
nus iust⁹ titulus: vt i iurib⁹ ꝓ ꝯtrio allegat: r ꝓstat vt dixi de in
sufficia tituli ex duob⁹: r qz deficit capli ꝓsensus: r sic ex de
fectu solẽnitatis: r qz iã ℔ facere nõ pot ep⁹: r sic dicit Cõpo.
ꝙ primũ tollit: qz ex quo de hoc nõ refert qstio ꝓsumit ꝙ cõ
sensus capli intercesserit: de bis ꝙ fiunt a plã. ea nosci: ꝙ no. qz
dat intellectũ ad. c. ea nosci. ¶ Glo. bñ vt ꝓsumit ꝓsensus
qñ de ℔ nõ refert qstio: alo secus: si nõ pz ꝙ hoc rõ ad primũ:
qz vbi exigit titulus ad ꝓscriptionẽ: ꝙ est qñ est ꝯ ius ẽt in
sufficiens titulus: tribuit cãm vsucapiendi: vt i iuribꝫ allat⁹: r
iura ꝙ allat glo. loquunt qñ inustus est titulus errore fa
cti: vel qñ nõ exigit titulus: nõ ꝓcedit hic intellect⁹: qñ ver
ba statuti sũt certa: vel qz tenet opi. Jo. r ℔ erit in ꝓscripti bi
le: vel tenet opi. gl. r tũc statutũ solũ ℔ operaret: vñ nõ essz
necessaria ꝓscriptio: relinq ergo ꝙ dicit. hec ꝓcedit qñ ẽ
ba sũt dubia statuti: ꝙ casu si teneret opi. adhuc statutũ ẽ
bis dubijs cessante ꝓscriptiõe ꝓcedit iter ꝓtrario quia fac pa
pa. ¶ Szo an ꝓsuetudo posset operari: dic ꝙ non: vt acquirat
passiue: qz esset iuris error: credo ꝙ posset dare passiuã: cũ
ẽba ẽt certa nõ darent. Szo tenendo opi. glo. dic qñ qz ẽ du
bũ an epus ꝙ verba ꝙ ꝓfert voluerit ꝙ electio passiue fiat pe
nes collegiũ alteri⁹ eccl'ie: r nõ apparet ꝓsuetudo iterpreta
ri: r tũc dic ꝙ in dubio si pot statutum restringi ad limites
iuris: vt ꝓiudicet epo tñ statũtis: r nõ capl'o: r sic intelligen
tur hec verba: sic electio penes capl'm Andrea. r capl'm. Ra
uellen. r electio latissime sumpta: r ꝙ ad ptẽ actiuã r passiuã
sit liberꝫ i capl'o Andrea. ¶ Quo ad ptẽ cõfirmationis in
ꝙ ꝓiudicat epo sit penes capl'm Ravellen. r ℔ est verus in
tellectus quẽ seqr gl. in vsu. r nõ vsq ad vñ. cũ inse. r in vñ. r
epus: vsq ad. v. mã sunt⁹ credo: vñ statutũ solũ ℔ nõ operat: qz
erit ẽba dubia nec ꝓscriptio: ꝯ cõsuetudo ꝙ dz esse ꝓscripta:
r ẽt qñ interpretat statutũ ꝯ ius. ¶ Aduerte tñ nũqd ℔ cãm
potũt ꝓscribi ex vi illius statuti: vt possit hre electionẽ passi
ue: casus est ℔ qz sic qñ nõ: ꝯ tũc quo potuit ꝓscribere ex vi il
lius statuti: dico ꝙ cõsuetudine potuerit tũc interpretari sta
tutũ vt ẽt vi statuti qrat ius ꝯ ius cõe: r sic aduerte. ¶ Aut
quo ex vi ꝓscriptionis agit qrere aliqd ꝯ ius cõe: prescriptiõe
℔ directe agere qrẽt: r hoc fieri nõ pot: nisi adsit titulus: r
bona fides: vt in iurib⁹ preall. q hic non adsunt: qz fundata
sup errore iur. r: exigit titulus qz prescribit ꝯ iura: vel for
te poterit prescribere vbi error fundat sup errore multipli
cit intelligibiliter: qz hic est error ꝓbabiliter: r sic habef loco ti
tuli: r ꝯ ꝓcedunt qñ error ẽ iur. clari r apti: qz error nõ pot
haberi ꝓ titulo: ꝯria ergo ꝓcedũt qñ error ẽ in titulo: r ca
dit error circa ius in quo nulla ꝓbabilis cadit hesitatio: r
sin hoc hic erit cãus singularis: ꝙ sicut titulus putatiꝰ er
rore facti probabilis trãsfert vsucapiendi cõditionẽ: ita qñ
titulus ẽ putatiꝰ fãdatus sup errore iuris in q ꝓbabilis

cadit dubitatio: r qz multipliciter intelligibile est: qz bñ note: r
qz sup iure qz agit queri an statutũ posset: sunt opi. de qb⁹
hic adhoc qz no. de ap. cũ spãli: de re iudi. l. cũ ꝓtat. r in. l.
ꝙ nerua. de poenis. per bar. Aut ex consuetudine vel prescri
ptiõe ꝓcipaliter nõ agit ius ãqrere: ꝯ ex statuto de ꝙ fert ℔ nõ
posset epus: vt dixi. ℣. Aut ex prescriptione: r statuto simul:
unctis statuto ℔ ꝓcipaliter operãte: r cõsuetudine statutũ in
terpretante: r tũc dico ꝙ cõsuetudo iterpretari pot statutũ:
vt operet ꝯ ius cõe nec tũc exigit in cõsuetudine titulus: qz
nõ hz effectũ prescriptionis: ꝯ solũ naturalẽ effectũ cõsuetu
dinis iterpretãdo statutũ: q cãm nullus exigit titulus: quod
no. qz limitat ulla iura q dicũt i prescriptiõe ꝯ ius titulũ exi
gi: qz illud ẽ verꝫ qñ directe ex prescriptiõe agit ius ãqrit: se
cus si nõ ex prescriptiõe vl cõsuetudine directe. ¶ Sed ex
statuto vel lege cõsuetudine statutũ iterpretãdo extẽdẽte:
ex q ifert ꝙ ꝯ nõ valeat statutũ ꝯ ius: tñ si ex cõsuetudine ꝯ
ius interpret ex utrãb⁹ cõsuetudine pot statutũ ꝯ ius trahi:
q ẽba no. qz alibi si habes. ¶ Ponatur tñ ꝙ talis sit cõsue
tudo: ꝙ sicut cõsuetudo ꝓscripta q: r sine titulo ꝓscribit vt
cõsuetudo: ꝯ nõ exigit vt sit ꝓscripta: vt prescriptio q nõ ge
rit officiũ prescriptionis ꝯ cõsuetudinis: r sic intelligo tex. dũ
dicit ꝙ dz esse talis: q non cõi preiudicet: r ex ℔ habes unuz
valde notabile: ꝙ sicut exigit ꝙ cõsuetudo ꝯ ius sit prescri
pta ita exigit qñ ius multipliciter intelligibile q ad sanuz trahat
intellectũ i obnũ ut⁹: r absq; prescriptiõe vel cõsuetudine ꝯ
ius foret intelligẽdũ exigit vt sit prescripta. ¶ Si ãqrit ergo
an ex statuto vel cõsuetudine vel prescriptiõe possit ãqri ius
eligẽdi actiue vel passiue in alteri⁹ eccl'ia: aut ꝙ vt singula
na: vult ℔ ius r nolle ꝓpria: r non pot de elec. cõstitui. Aut
vult capꝫ velit ãqrere actiue r passiue in alia eccl'ia: r tũc aut q
ad ptẽ cõfirmationis: r ℔ pot ex solo statuto epi: et ℔ q: soli
epo ꝓcindicat. ¶ Si ad aliũ spectaret ius cõfirmãdi nõ:
r i isto statuto nõ credo: ꝙ tũc exigat cõsensus ꝓfonoz: exi
git tñ cõsensus capli: r epi sc opi: vt hic dicit Cõpo. ꝙ pre
sumitur interesse eo ꝙ nõ ꝯdicit: aut vult ãqrere ℔ ius q ad
ptẽ electiõis actiue: vel passiue: r tũc aut statutũ fcm̃ fuit in
ipsa fũdatiõe an ius electiõis creatũ: r hoc pot fieri de con
sensu epi sc opi: r pfonoz: aliter nõ: ꝙ qñ pz ꝙ pfon soli sine
epi sc opo ℔ nõ possint: qz ℔ determinare spectat ad epi sco
pũ: qñ bñ no. qz ista q ordinat capellas vbi assignatur ẽ mõ
cõferẽdi aliter ꝙ ius disponeret: nõ valet ꝙ disponãt absq;
cõsensu epi sc opi: vt hic etiãm̃ter appet. ¶ Aut statutũ fit
post fundatiõez: r tũc dic ꝙ ex solo statuto hoc ius ãqri non
pot: ꝙ dicit verũ hoc Jmo. ante q cãm no. vt ecclesiastica bñ
fi. ad nostri ad fi. ¶ Posito tñ ꝙ de cõsensu illoꝝ quibus
praeiudicatur fieri posset ius ex prescriptiõe sola: dic adhuc
ꝙ nõ: nisi adesset titulus: qz hoc erat prescribere ꝯ ius nõ quo
de cau. pos. cũ ecclesia. cum ea quẽ ista iura loquuntur qñ prescri
ptio ẽ preter ius: fac⁹ ℔ sit ꝯ ius melius notatur i. c. cũ olim ad
fi. r in. c. fi. de elect. j. de prescriptionib⁹: r nõ dic vt. ℣. dictũ est
in alia apostilla. Sed an ex cõsuetudine dic ꝙ sic absq; titu
lo: vt no. j. de elec. cum ecclesia: r de cau. pos. cũ ecclesia: r tũc nõ
est necessarius titulus: hec ꝓcedit vbi ẽba statuti sunt certa:
ꝯ si sũt dubia: r nõ apparet cõsuetudo vel prescriptio: inter
pretãda sunt sm̃ doctrinã hic tradũ. Si apparet cõsuetu
do vel prescriptio: si ãqritur an prescriptione trahi possit sta
tutũ dubiũ ad ptẽ electionis passiue: vt ex illo statuto que
ratur: dico ꝙ sic: qñ statutũ in suo intellectu est ꝓbabiliter tra
hibile: r sic erit casus in quo titulus iniustus errore iuris
habit cãm vsucapiendi: qđ declara vt. ℣. ¶ Si quaeritur an
consuetudine: vt interpretãte possit ad hoc extendi intellect⁹
statuti: adhuc dic ꝙ sic: ꝯ exigitur ꝙ sit prescripta spacio. c.
xl. annoz: r nõ sufficit. x. si tñ exigitur titulus: ꝙ nõ ẽ de eẽ
cõsuetudinis: r ℔ vult hoc verum. q exigit cõsuetudinẽ tales
q iuri preiudicet: r sic pz ꝙ cõsuetudo nedũ dz esse prescri
pta: qñ ipsum ius ꝯ ius cõe aptũ: sed etiã qñ extendit dis
positionẽ dubiã in ẽbis trahendo eã ad derogationẽ iuris
cõis: qđ no. r nõ est alibi sic clarenec ob. ꝙ ℔ nõ sit trahere

ꝫ ius supposita opi.glo.q̄ eps potuere statuere hic in prin
cipio:q; ꝟ est ꝫ tus iquātū deficit cōsensus capl̄i: vel ꝟ est ꝫ
ius:salte puatū illoꝝ:quibus scōm intellectū iuris statutū non
p̄iudicabat:et ē ct ꝫ tus cōe:q; cōsuetudo secuta est statutū
et est secuta necessario creationē:et sic tā creato iure uptis ca
nonicis. ¶ Scōo oppo.cū magna glo.in.v.ptērea:de hac
suspēsiōe:vsq; ad.v.et ꝟ q̄ dicunt ꝟ:vñ obtinat decre.q; pa
pa p̄nūciat sup nō deducto in iudiciū:ꝫ hoc q̄ habet.j.de
fy.l3 bely.et de ol.cogn.c.q. hic.n. ex lra nō appareat q̄ fue
rit oppositū aliqd de suspēsiōe ad impugnandā electionē ag
tur tē.lege.vti.et hic q̄ dīr hic. ¶ So.dic fm Inno.q̄ hoc
erat appositū idecisse:et fuerat p̄batū:vel dato q̄ nō fue
rit obiectū iudex ad quē spectat confirmare:pt ex officio sup
plere:et ꝺ3 de elec.nubil:et.c.cū nobis oliq; hoc tāgūt publi
cā vtilitatē:ad ꝟ ó ap. oblate:et ꝟ dicut gl.sup vti.suspēsus:
in.v.ptērea.ā.alf. ¶ Vel sēdo dic secūdū Gof.et no.bona
vba:q̄ qñ iudex p̄stat in iudicio de cā vel rōne p quā prius
est clara iusticia:pōt iudex et si pars illi nō mutat:de ea oppo
nere:et fm eā p̄nūciare l3 pars nō credat p illā iniuriā:ad ꝟ ó
pcessū ben.ex pte:de elec.cū cā ꝺ3 de re iudi.cū Bertoldus:
Inno plus dīc Inno.ubi q̄ et si pars bona nō possit opponere
iudex vidēns iusticiā nō ꝺ3 iuste iudicare:vt no.de cēti.cū
olim:et in rubrica qñ tāgūt vtilitatē publicā:vt dicit gl.notabil.
de pbā.l3 cā. ni vbo astringūtur:et idē q̄ hic no.ā.et.c.ex te
nore:et.ā.e.cū iter.q̄ ē verū:qñ rō est in iudicio deducta.iuj.
q.vij.iudicet:idē si nō est in iudicio deducta:ñ ē rō iuris vel
facti non iudicii.ff.de.l.iij.l.ꝟ fidiusa.C.vt q̄ desūt adhuc.l.
i.idē Cy.in.l.i.C.et quod habet.j.de postu.bonet:et ad ꝟ op
time q̄ scribit Inno.j.de testi.p tuas:q̄ no. ¶ Pōdic di
cebat p̄ducta erat testis q̄ erat cōsanguinea pris et ꝟ p̄ta
bat ex actis:nihil erat oppositū:an iudex posset ipsum repel
lere dicebā q̄ sic:q; quāta fides est adhibēda testi.est in cō
sideratiōe iudicis:vt.l.iij.ff.de testi.ex q̄ sibi cōstat pōt ipm
repellere absq; q̄ oppōat:et hoc credo qñ testis est simplr
inhabilis:q̄ casu plus dicit Inno.q̄ et sūmarie iudex ex of
ficio se poterit de ea inhabilitate informare:q̄ ꝟ nō. ¶ Si
aūt testis sit inhabilis:et posset per pte approbari vel repro
bari:puta q̄ta cā repellēdi erat suspecta:et aliqua cā illata ex ꝫ
quē p̄dicit ꝫ. Jo.an.in addi.spe.in.ij.de teste.ꝫ.i.v. Item
q̄ est dōnesticus:et in.c.in.ꝫ.opponit.v.ꝫ ponit:q̄ administ
ratio ecclie in ti.de teste.ꝫ.sepe.circa p̄nci.q̄ sit nec esse q̄
opponat alf.de testi.quod.j. ad hoc facit q̄ scribit hoc.i.c.
i.vt iij.nō cōtj.q̄ nō excusat notorietas ab oppositōe:vbi
exigit gl.in cit.appellāt:de ap̄ncia:et vide de testi.p ten
tū.li.vj. vide gl.ō excep.pia.igl.q̄ est p̄ublicū.li.vi:et q̄ pos
set repellere testē ex offo.vide Inno.de accu.inquisitōis in
p vīu.sensērūt.vi.et si nil nisi bona fama:vide glo.de vīr.q̄ frū
stra. ¶ Ad secūm:in nul ꝟ q̄ suspēsus nō potest eligēre nec eli
gi.ūno vt q̄ possit eligere:de elec.exō.mu.si celebrat. Se
cūdo:apparet q̄ suspēsus pōt aferre q̄ ferre ē iurisdictiōis
et suspēsus nō p̄uat iurisdictiōe:vt statī dicā:ergo nec p̄uat
p̄te p̄ferēdi. ¶ Tertio q̄ si p̄uat p̄te iurisdictōꝫ exer
cēdi:vt ē casus de rescript.:ab excōicato ergo si p̄uat p̄te
eligēdi a pari argnēdo. ¶ Glo.ꝟ plene disputat de p̄te
suspēsi:q̄ possint q̄ nō possint:hāc gl.habet.j ꝟ satis uolūtā:
sic vbicūq; pōt de materia ista uolute loq̄ nā ea habens
l.et tāta.lō erest.pla.et.xxij.q.j. audiuimus:et ꝟ tāgūt multa.
¶ Primū an suspēsus p̄uet p̄te eligēdi actiue. ¶ Se
cūdo an p̄uet p̄te eligēdi passiue. ¶ Tertio an p̄uet po
testate excōicādi vel iurisdictōꝫ spūalē exercēdi. ¶ Quan
to:an p̄uet p̄te p̄ferēdi sacramēta. Dic si q̄rīt an suspen
sus p̄uet p̄te sacramēta p̄ferēdi si ē suspēsus minor ino.ō
cle.exō.mi.si celebrat:si maior dic vt dixi.ō.c.quanto:et ē
casus cū glo.in dicto.c.si celebrat:in fi. ¶ Si q̄rīt an p̄uet
p̄te sacramenta suscipiendi:dic q̄ sic:vt dcō.c.si celebrat.
¶ Ad q̄s q̄rīt an p̄uet p̄te eligēdi actiue:et dic q̄ si ē sus
pensus minor:ex principio nō p̄uat:q; nō p̄uatur exercicio
spiritualiū:ad cōmodū alienū:vt est cā us de cle.exō.mi.si
celebrat. ¶ Si est suspēsus maior:et voco maiorē suspen
sionē:q̄ cōcludit ad officiū:siue sit iuris siue bois:q; in ꝟ nō
est faciēda differētia:vt dixi in dcō.c.si celebrat:et tūc cā us
est ꝟ aptus:q̄ nō pōt eligere:et assignat glo.cām q; eligere
cōpetit rōne officij. Suspēsus ergo ab officio:et suspēsus a
cā pp quā eligere pōtiō nō pōt eligere. ¶ Ho.ulā glo.q̄
p̄tās eligēdi in canonico:et vocē vandi dependet ab officio
et ordine:nō aūt cōpetit rōne bñficij:et ꝟ credit Pe.de sa
xo.ex eo.q; suspensus a bñficio alt ab officio:vt eligēs scie
ter idignū.de elec.cū in cunctj.post triēnū si j.illud tps oc
curat alia electio faciēda pōt eligere:vt p3 ō elec.cū Elin
tonien.ꝟ tene.l3 Jo.notauerūt ꝫ.et male.xvij.di.p̄ ꝟ bytēr.
nisi restringas illud ad notoriū fornicatorē:q̄ fm aliās nō
est suspensus:l3 alij possint a suis officijs abstinere:de q̄ de
vt dixi in.c.si celebrat:de cle.excōmu.mi. Si aūt cēt p̄uat⁹
bñficio:eligere nō posset:q; p̄uatus cēt bñficio respectu il
lius excōicatiōis.ꝟ tangit gl.circa p̄n.in.v.l3 dicūt:et in.v.et
hoc q̄ dicunt:in ꝟ cōsonat doc. ¶ Vltq; q̄rīt an suspensus
possit eligi:i hoc nō est dissentiendum:q̄ sine suspensus sit mi
nor:i sine maior:i:non pōt eligi:de cle.excō.mu.si celebrat:q;
et suspēsus minor:p̄uat p̄te eligēdi passiue nō directe:q;
act⁹ huj⁹ electiōis ē sēparatus a sacrāmēt] q̄b⁹ p̄uat⁹ ē suspē
sus minor:sed p̄uat indirecte q; si nō pōt sacramēta p̄ficere
nō pōt eligi:cū pp hunc finē eligat:vt sacramēta cōficiat:vt
est casus in.c.si celebrat:et ꝟ de ꝟ pūcto quē tenuit glo.ibi.
:et in.v.et hoc q̄ dīr hic ois p̄cedūt in excōicato:vt nō possit
eligere vel eligi:cū distinctiōe an sit maior vl nō:excōicatio
:put dixi.ā.et ex ꝟ p̄cludūt hoc doc.nec excōicatū nec suspen
sus ad electionē vocādū:qi nō pōt eligere:ō elec.q; pp q̄
dicūt doc.vep ē et si sit toleratus. Nō ob.viij.q.iij.nōne
q; tolerare p̄fuit i hīs q̄ sūt publici officij.ff.de offi.p̄ti.l.i.
et de of.p̄to.i.barbarus Philippus. ¶ Ꝫ electio dato
:q̄ spectet ad capl̄m rōne publici officij:ad canonicū tñ spe
ctat ex pacto officio. ¶ Ho.ꝟ dictū ponit Jo.an.de elec.
cū Elintonien.et.c.nihil:et ō dolo.vitalis.idē no.de of.or.
irrefragabili:in gl.sup.v. vel p decanū:idē archidi.xvij.q.
i.c.ſi.et Fre.de se.in ope sno.cv.idem Inno.de pcu.c.fi.re
citat alios dicere cos vocādos pp q̄ſi possessionē canonica
tus i q̄ adhuc p̄durāt q̄ in talib⁹ cōsideraf:de elec.i genesi.
de iurepa.cōsultatiōibus:de elec.querelā:de can.pos.cum
:oliv:et.c.cū ecclesia. Pō innū tenet cōiter:q; quasi possessio
nibj opaf suppōita incapacitate psone.in cle.de eta.et qua.
ar.bij.oportet eni q̄ nō habeat officiū ligatū:q; p̄tās eligen
di surgat ex q̄ſi possessiōe:et admiculo officij. Si tñ se in
gerēt excōicati:ñ sunt occulti:nō sunt recipiēdi:alo fieret ea
inuria.ij.q.j. multi.vi.q.i.c.i.et.n.hec nocet nō excōicatio ſ
talē secū admittāt er q̄ ipm nō possimus repellere nec eis im
putaf. Si nō p̄bāt excōicati q; forte nō ēt tūpiores ibi co:ꝫ
q̄ possint p̄barenec capl̄m est inde ex regulis nō cogit⁹ ge
nere.C.vt nemo inuit⁹.l.ij. Item pp p̄batiōꝫ posset electio
differri:ut cito si est q; p̄testent q; nō intendūt cū eo eligēt:
si p̄bet excōicatus:et q; cox vox nō valeat:si de mre valere
non vs:de elec.cumana:de quo.l.e.de elec.illa quotidiana.
¶ Vltq; querimus an suspēsus possit excōicare vel suspē
dere vel iurisdictionē exercere:hic glo.se mouet. Pe io
rentur opi.quorūdā:q; possit in.v.ꝫ nō:et in.v.dicūt quidā. Secūdo q; nō possit in.v.sed ꝫ istos. Tertio distingut
in.v.et hoc q̄ dicunt:postea reuertit ad primā:et illa ꝫ corro
borat q; possit:q; pōt absoluere.ā.de ꝟ p̄te:ab excōicato
postea in fi.ꝟ restringut ad excōicatū vel suspensum mino
rem:sic reuertit ad tertiā:et hoc pōt in vīu.satis potest dici.
Tertio reuertit ad primū opi.in ver. Jo.et Lan. ¶ Vltimo in fi.glo.concludit ꝫ illā q; sit
satisfa.et q; non posse suspēsus suspēdere. ¶ Dic aut est sus
pēsus minor et potest:vt illa q̄ concludit ad p̄cipiū:et ꝟ est
casus in.c.si celebrat de cle.excom.mi. ¶ Aut est suspen
sus maiori q̄ concludit ad ordinē vel officiū:et hūc est ambū
an possit suspendere excōicare:vel interdicere. Jo.q̄rit si

opi.q̄ suspensus posset suspēdere:et excōicare.fundamētuz hui⁹ opi.ē rō fortissima.suspēsio dirigit̄ tm̄ ad ordinē:ergo tollit tm̄ ad ordinez ꝓsecutiua. Sed excōicare:et iterdicere et similia:nō sūt ordinata:ꝫ sūt iurisdictiōis q̄ ꝓxq̄ illa q̄ sūt iurisdictiōis impriuit ante ordinem:et cōsecrationez per sol.im confirmationē:vt est casus i.c.nostri.et i.c.trāsmissaz de elec.ergo suspensus poterit illa que sunt iurisdictiōis p hac opi.Secūdo adducit cāum de cle.excom.ministrāte:si celebrat:vbi ps q̄ suspensus iurisdictionem exerceat:et hanc opi.recitat. Jo.clarissa.xxx.al.xxiij.q.3.audiuim⁹. Terna fundat hāc opi.p cāum.c.ab excōicato:de ꝓcurat:iuncto.c. sacro.de sen.excōmu.vbi iuniste excōmunicatus est suspensus:et tm̄ absolut:vt in.c.ab excōmunicato:ergo suspensus absolut:si absolut:ergo ligat:q̄ par est ptās ligandi:et absolūdi:de pe.vi.i.verbum.Glo.multipliciter variando in fi.elegit opi.q̄ suspēsus non possit suspēdere nec iurisdictionem exercere.ita dicit ipsa:fundamentum:quia excōmunicatus non pōt excōmunicare.xxx.al.xxiij.quēadmodū.i.audiuimus:de ordi.ab episcopo capitulo.ij.ergo nec poterit suspensus suspendere pari rōne. Secūdo ꝓbatur hec opi. per tex.apertū in.c.tanta.de excess.prela.licet glo. Jo.cōtra multuz ad respondendum:et non bene respōdit. Tertio de hoc est casus ad finem sm̄ unum intellectū:de cle.excom.mi.si celebrat:in fi. Referēdo ad omnia q̄ in fi.dicit:et intelligo illum finem de suspēsione maiori:ibi concludit q̄ suspensus indifferent nō possit in ea q̄ sunt iurisdictiōis:hec ergo aut est suspēsus a nom excludēte a ptcipio:et B si tollit ea que sūt iurisdictiōis:sic intelligo dictuz.c.si celebrat:in ꝓn. Aut est suspensus ab ingressu ecclie:et nō pōt q̄ sunt iurisdictiōis:vt dē gl.de sen.excom.sacro.et hoc est ꝓprium cāsus relatꝰ ab excōicato. Aut est suspēsus a pōtifi cali⁹:et tales non ꝓsunt iurisdictiōis alij⁹:sed a pōtificali⁹ et dependentib⁹ ab eis:et ab aliis non:q̄ pene sunt molende de pe.vi.i.pene:quidoq; qa est suspēsus a bēficio tantū:et hoc.hic q̄ nō ꝓsunt potestate iurisdictiōis alioq̄ talia nō dependent a bēficio:sed ab officio:et sic pōt suspēdere:et excōicare. Aut est suspēsus a iurisdictiōe tātū:et nō pōt excōicare vel suspendere:vt dic̄.c.tanta:et.c.si celebrat:si fine.aut est suspēsus ab officio:et bēficio:vl ab officio tm̄:vl simpliciter. q̄ ab officio suspēsus in dubio intelligit de sentē.excom.si quem:de iudi.at si clericꝰ de cle.excom.mi.latoꝛem:et nō potest suspendere:nec excōmunicare:quasi hoc ab ordine dependeat:et sic actus spirituales cōtrahentes etiā iurisdictionem non poterit exercere:alios autē poterit nō spirituales:ita notant doc.in.c.tāta.de excess.prela. Hec vera in ordinaria iurisdictione:secus in delegata:que non primit suspensionē iurisdictionis nec suspensionē officij:vt ꝫ archidi. in dicto.c.audiuimus:et hoc q̄ illam nō habꝫ ex officio nec est fundata sup ordinaria:sed illam habꝫ ex delegatiōe nec ordini annectit quasi accidentalia q̄ intelligenti suspēsio causaret ab excōmunicato:q̄ hic tunc non procedit hoc dictuz:vt ibidem no.archidi.q̄ pendēte excōmunicatiōe nō potest exercere ea que sunt iurisdictionis:imo ipsius iurisdictio erit in suspensoꝛ q̄diu fuerit absoluta:quod est bene notandum:potest etiam talis suspensus a iurisdictiōe oīa que sunt ordinis:vt dicit Jo.in dicto.c.audiuimus. Ad rationes respondere ad obiecta:ad primum ptās iurisdictionalia non dependet ab ordine:ergo nō tollit per suspensionez ordinis:quod ps:quia imprimit ante ordinez. Respondit gl. q̄ consequentia non pcedit:ꝓfirmatio absq; ordine:et ꝓsecratione imprimit iurisdictionem:ergo suspēsio q̄ excludit ab ordine non tollit iurisdictionē:quia plus operat suspensio in tollendo:q̄ facere ꝓfirmatio in conferēdo:q̄ licet in dando:non operatus fuerit ordo:tñ in tollendo operabit ordinis suspensio:q̄ constituit dici q̄ plus tollit negatio:q̄ ꝓcludit affirmatio:hec ꝓbant doc.et ēplomaz si dico ē largue:noto in eo medium:si dico nō est largue:aut hoc propter superabundantiā:q̄ prodigue:aut ꝓpter defectū:q̄ quarus similr si dico:si est ⁊tuosus hec verificat in vna virtute tm̄. Si dico.Al.nō est virtuosus ab eo excludit oīa virtus:hoc autem ostēdit glo.alio exemplo:nā electus confirmatus multa pōt:de his que spectant ad officium episcopale:q̄ cōsecratio nō multum addit de trāsla.inter corpora:que tm̄ non poterit eo suspenso. Sicut̄ marito post cōsummatuz matrimonium.nō pōt intrare religionē:et ań pōt: ergo aliquid potest ante q̄ nō potest post.Sic cōfirmatus ante confirmationem aliquid potest:vt confirmatus:q̄ postea non potest:vt confirmatus:quando est consecratus ita debet stare glo.et licet Jo.an.conet̄ contrarie glo.ipe non habet intellectū huius glo.patet etiam per simile q̄ sequitur nam episcopus in archiepiscopū electus aliqua primo poterit vt episcopus que non potest vt archiepiscopus sic per ad iunctionem eius q̄ est plus non poterit q̄ ante poterat sic et epūs cōsecratus que ꝑmo poterat vt cōfirmatus modo illa non poterit post cōsecrationē vt cōsecratus est:ergo inter tio glo.quācūq; intelligas eam:et hoc dicunt doc.q̄ ptās iurisdictionalis:put nō habet secū cōcursum ordinis nullam habet connexitatem cum ordine q̄ patet:q̄ confirmatus sine ordine illam exercet:sed ꝓut habꝫ cōcursum ordinis cum iurisdictiōe supueniente.s.cōsecratiōe illud ius ꝓsecratiōis attrahit vt minus iurisdictionē:et tūc iurisdictio annectitur ad naturā cōsecratiōis:et ordinandi ad illā:et ab illa incipit dependere:in tantū q̄ postea sequit̄ naturā ordinis et ab illa dependet:et suspēdit et tollit ad sublationē ordinis et hoc est q̄ vult dicere glo.ibi.s.q̄ epūs ꝓfirmatus potest aliqua que tamē nō potest postea ꝓsecrat⁹:ꝫ in gl.sic stet s.q̄ epūs cōfirmatus non potest aliqua et.sic dixit ꝓpter hoc. q̄ multa pōt cōfirmat⁹ subaudi vt ꝓfirmat⁹ q̄ si pōt postea ꝓsecrat⁹ vt cōsecrat⁹ q̄si tūc posse iurisdictionem:q̄ creat ex ipsa cōfirmatiōe attrahit ad ordinē supueniente adeo q̄ ex cōfirmatiōe illud nō pōt quasi vires cōfirmatiōis ꝓfundā tur in ordinem:q̄ cōfirmatio ad ordinis finez ordinat:et B placet. Ad.c.ab excōicato:et.c.si celebrat est responsiz excōclusiōe ā.ad quartū posita. Quādoq; dubitat:an suspensus possit beneficia cōferre:et hoc est dubiū.glo.q̄ vacillat recitat opi.Jo.q̄ possit:et concludit quod non possit. Cōclude aut est suspēsus minoꝛ:et planū quod cōferat. cāus est in dicto.c.si celebrat:aut est suspensus maioꝛ:et ad hoc. Jo.fuit in opi.q̄ possit cōferre:fundamentuz rationis sue est:q̄ cōferre iurisdictiōis ē:ꝓbat q̄ ptās conferēdi imprimit in cōfirmatiōe quo tpe ipsum imprimit iurisdictio:de elec. transmissam:et.c.nostri:igitur hoc poterit:q̄ non dependet a cōsecratiōe vel ordine. Contra hāc opi.est cāus de cōcess.ꝓben.quia diuersitatem. Jo.rīdet:q̄ ibi erat suspensus ab officio:et iurisdictiōe hoc diuinare ē cōtra istā opi.est cāus de excess.prela.cauta:sed conatur ibi gl.rīdere:q̄ illud erat ꝓpter inhabilitatē ipsoꝝ quibus fuit facta collatio:vl q̄ ibi erat excōicatus cōferens vel q̄ erat suspensus a iurisdictione:contra istaz opi.est cāus in.c.si celebrat:in fi.referendo ad superiora:ad hoc facit q̄ cōferre est ordinis q̄ beneficium cōcedere:et habere est ratione ordinis.i.q.iij.si qs obiecerit. Hic ꝓmo videndū an cōferre sit ordinis an iurisdictiōis. Gl.hic variat in vna pte sentit q̄ est iurisdictiōis:ā alia parte sentit q̄ est ordinis:et q̄ non sit iurisdictionis:facit q̄ iurisdictionalia deuoluūtur in capitulū vacante sede:sed capitulum vacante sede nō pōt cōferre:vt in.c.i.ne se.va.li.vi. ergo nō est iurisdictiōis ꝓmuz patet:de ma.et obe.bis que.et.c.cum olim. Item nec ordinis q̄ abbatissa confert.de maio.et obe.cum dilecta:que incapax est ordinis:vt ꝓ de peni.nota quedam. Jo.an.ō elec.ḡḡ.li.vi.dicit q̄ nō est ordinis nec iurisdictiōis ꝓprie:ꝫ est cuiusdā facultatis:aut potestatis:seu administrationis.nam multi nō epi cōferūt sm̄ eum:dic si cōsideramus ipsam ptātez cōferēdi in abstracto nō est ordinis nec iurisdictionis:vt dicit. Jo.an. Si cōsideramus ipsam put inest in epo ante ꝓsecrationē:et est iurisdictiōis attenta cā efficiēdi:et subsistendi:q̄ supue-

te confirmatione subsistit sub sola cõfirmatióe:et hoc respectu pót dici iurisdictiónis attenta cã pductma q̃ est eadẽ cũ iurisdictióe:de cõsti.trãslato. ¶ Si cõsideramus put iest: in consecratióe pót dici iurisdictónis attenta cã que potestatem creauit. ¶ Attẽta autẽ cã subsistendi subsistit ex ordine ꝓpter ordinis cõcursum:et sic diuersꝫ respectib⁹ pót dici ordinis et iurisdictónis et facultatis eiusdam. ¶ Tollitur ergo data suspensióe ordinis quali dependeat ab illa:vt dcõ .q. diuersitate:et dicto .c. anno. ¶ Ultimo nota q̃ Jo. Lal. tenuit q̃ ꝓferre bñficia potius sit iurisdictónis:et ideo dixit q̃ collatio beneficij facta p excõmunicatum occultũ tz:vbi sit ignorãs:hoc refert Jo. an. in .c. si vere:de sentẽ. ex cõ. ¶ Hic q̃ q̃ꝫ sit iurisdictionis tamẽ qñ actus de se sit spiritualis respectu spũ alitaꝫ:non pót celebrari p suspẽsũz ab officio vt dictũ est. Et ideo ꝓpter illud dictum videt dicendũ q̃ aut loquimur in suspenso publice:et talis indistincte nó potest conferre:aut loquimur in occulto:et tal sic addito q̃ fz Jnno. ibi valet ista excõmunicationis lata p occultũ excõicatum:et rõ quia non dicit ipe facere:fz dignitas illud vt facere. viij. qõ. iij. nõne:et .c. i. et .ij. xxiij. q. i. loquunt:de excõicato non tolerato. Anto. de Butrio.

c

Um consuetudinis.

Capitulũ siue epo ꝓsuetudines siue ꝓstitutiones ecclie mutare nó pót. b. d. ¶ Pro hoc pót rõnem inhibitionis. Secũdo inhibitionez. Scõa ibi auct: ¶ No. primo quid est cõsuetudo:q̃ est qdam vsus lõge tẽpis:materia ergo ex q̃ surgit ꝓsuetudo est ipe vsus. ¶ Secundo no. q̃ vinculũ cõsuetudinis surgit ab auctoritate cõ suetudiné cõcedentis sicut:et legi:de constit. cuz ecclesia. ¶ Nota tertio q̃ capl'm nó pót facere nouã cõstitutioné in ecclesia absq; auctoritate epi nec nouam consuetudinez inducere. ¶ Et ex hoc colligo q̃ ptás statuendi:et cõsuetudinis inducẽde ꝓcedũt a pari. vt q̃ posset ꝓsuetudines idurere possit statuta facere:et cõuerso. ¶ Declaro hoc. hic agit de potestate capli quo ad vim cõsuetudinis vt cõ stitutionis inducẽde:et ꝓponit q̃ non possit absq; consensu epi circa hanc cõsensuz:primo videndum an semp exigatur: secundo qñ exigat. ¶ Ad primuz videt primo q̃ nõ semp exigat:sed debeat tñ requiri consilium:et expectari ó arbitrium ex cũ olim:de elec. cuz in veteri:dic q̃ qñq; ex dispositione iuris aut boia in actu exigitur consensus:et oportet q̃ illud intercedat:nec sufficit illum requirere nisi adhibeat facie tes illium sequant̃ qñq; exigitur consilium:et ꝓcedit ratiõ ista qn tunc sufficit requiri. ¶ Secũdo ad idẽ videt q̃ capitulum possit statuere:de ẏ. fig. c. ij. li. vj. et quod ibi no. de constit. cũ omnes. ¶ Sed si velint statuere sup spectantib⁹ ad epm:vt sup residentia vel alio actu nó possunt absq; epo vt dixit:et forte quare tunc possunt etiã cum cõsensu epi:quia epus debet esse principalis in statuendo:tñ si consentit sufficit:qz approbat statutum:et hoc pót. Aut vult statuere in his que spectãt ad statũ ecclesie:et idẽ aut vult dispõere sup mutuis spectantib⁹ ad epm:et capl'm:et nó pót per no. de rescriptis et docetur:nisi etiã béat consensum epi. Aut vult statuere sup spectantibus ad capitulũ tñ:vt quo cõgregẽt capitulũ administrent bona ad eos spectantia in quibus est diuersa administratio:et planũ q̃ possunt:et in hoc etiam possent inducere consuetudiné nisi ardua sint. Quo cãn exigit consensus episcopi:p no. de ẏptis et docetur. ¶ Et an ẏ vacante sede solum possit. Dic q̃ fic salua q̃ in archiep tex. de maio. et obe. his quez. c. cuz olim. ¶ Et an tunc duret statutum:tenet frede. q̃ duret post successionez epi:hoc dicit in ope suo:p filio. xix. al. cétesimo scõo:dic q̃ dã sũt minima:et hec possit capitulum sic intelligi. Jnnocẽ. hic et hoc ponit. ẽ. de constit. cũ accessissent. ¶ Quedã magna:et nó minima:et hec pót cũ capitulo. ¶ Quedam arduaꝫ sorte ista nó possent epus et capitulũ vt no. gl. de ma. et obe. si gz venerit. Jo. iij. vi. ẏ. i. et xviij. di. in summa. ¶ Hec pace-

dãt in ecclesiis cathedralib⁹ in collegiatis inferioribus adhuc videt velle Jnno. exigi cõsensuz epi:de testa. reqsitum ẏbo tanta cõio. ¶ Quod reputo ꝓcedere quãdo negotiũ est arduũ vel non leue:aliaꝫ in minimis pót poterit sufficere planum et capitulũ. In aliis autẽ ecclesijs inferioribus nó collegiatis satis pót dici exigi cõsensuz epi:sic intelligo Jnno. de cõsti. cum accessissent. ¶ Ad scõm quãdo exigit hic cõ sensus cõcludit hic Jnno. aliq̃ verba ad que totus mũdus tenuit:et dicit q̃ quãdoq; cõsensus exigit in actu per modum cõsensus:et supuenies post actum ꝓficit:dũmó actus reperiat aliqd substinere vel pendẽtiaz habere de elec. q̃ si cut. Senut ergo q̃ si esset nullus cõsensus nó operet:ad hoc de elec. audit.:non obstat de fut. re. pdi. l. p simplicẽ:qz ibi quo ad trãsferẽdam futuram forent cõcessi. inualide:valide tñ erant:quo ad eos q̃ consentiebãt psonaliter obligãdo:et sic actus recipiebat aliquod substinere p ẽ dicit q̃ secus esset i alienatióe rei ecclesiastice:qz vbi habet fieri a capitulo ꝓsensus singulares nihil operent:et sic actus esset nullus vide supuenies cõsensus aliquez nó confirmaret:qz in his que pẽdẽt a capitulo vt capitulo ꝓsensus debet eé in forma capituli:de elec. in genesi. q̃ nota idẽ dicit. ẽ. de constit. cum omnes:et .c. cum te. et idem no. de postul. bone:quod credo verum:qcquid sentiat Jo. an. de rebus ec. nó alienandis. vbi dicit q̃ post cõmunẽ tractatuz consensus singulares in alienando ꝓficerent. ¶ Quãdoq; dicit ꝓ cõsensus exigitur p modũ auctoritatis:et tũc refidet q̃ nó sufficiat auctoritatẽ supuenire ex postfacto:fz ds in ipo actu vt saltẽ post actum intercedere. ff. de auc. iu. l. obligan. ẏ. tutor:ipse enz auctoris:et pncipator actus debet esse:exigit fin tempus origi nis ds adesse:vt hoc verbũ sonat:hec materia tangit:p Jo. ix. q. ij. nullus:vbi ponit verba q̃ ponit Jnno. de offi. dele. prudentiã:et per archidi. xij. q. ij. ij q̃ de rebus:p Jo. xvij. q. i. c. fi. p Jnno. hic dicto q̃ dux. in ma. c. i. de of. dele. prudẽtiam:de rebus ec. nó alienandum, lib. vi. et ibi ponit plene. de elec. q̃ sicut et .c. audit.:et .c. cum in nostra bar. ff. de acq. bf. l. siqs mihi bona. ẏ. iussus:p Cy. in. l. fi. C. ad mace. ¶ Ex dictis ergo colligit mihi vt dicendũ. ¶ Quãdoq; exigit ꝓsensus p modum iussus:et ꝓcedere ds vt sonant verba nec sufficit q̃ supueniat ex postfacto ff. nó acquirere. l. siqs mihi bona. ẏ. iussum. ¶ Quãdoq; exigit p modũ li centie:et idẽ de regula. iz. ẽ. c. cum olim. et. c. cum venerabil. ¶ Quãdoq; exigit p modũ auctoritatis:et ds i actu vt saltem post:immediate intercedere:vt dicit Jnno. et est cãus in. l. obligari. ẏ. tutor. ¶ Quãdoq; exigit p modum mãdati:et tunc quo ad validitatem seu validandũ actum idẽ q̃ in cõsensu statim dicam:quo ad spẽm actóis mãdati ꝓducẽdi oportet q̃ ꝓcedat. ff. de reg. iur. l. sp:p ds. i regula ratihabitionẽ de reg. iur. C. de neg. ges. l. si pecunias. ¶ Quãdoq; exigitur p modũ cõsensus:et tũc aut cõsensus certus:et determinato tẽpore exigit ꝓ substãtia:et nó sufficit ex postfacto post cõsensuz supuenire:vt. l. qd ergo an pn. de his que no. infa. ad hoc de elec. audit.:et de ẏpti nõnulli:et intelligo legem requirere consensum certo et determinato tempore.

¶ Quãdoq; exigit in quo actu pro solemnitate actus:q̃ solẽnitas est de forma:et forma ds adesse fz tempus:et pdictionis adesse:qz sine ea non est. ff. ad exhiben. l. iul. ẏ. sed:et si quis:et hic est casus:de elec. audit. ¶ Quandoq; exigitur consensus non determinato tempore:p substantia:et sic non exigitur vt causa solemnizans:sed vt cã producẽs actũ seu roborans:et tunc quãdoq; ꝓpter defectũ cõsensus deficit actus in solemnitatibus quarum suppletio non pẽdet a pte cuius deficit consensus:et actus non validatur p cõsensum instit. de inuti. testa. ff. sed si quis dicetur. Jnno. de of. del. prudentiam in dicto .c. dudum:et Jo. ix. q. ij. nullus. ¶ Unde dicunt q̃ si in mihi subditum alterius nó ꝓcedo ganté vel ꝓcedere nõ volente ziurisdictionem lata est ista illa non pót me ratificãte validari:et omnia acta sũt nulla et non possunt ex simplici meo consensu valida effici:salues

vt sñr: vt no. Ioe so. cõpe. significa stimisi in eius defectũ ius ipsam validaret. e. n. si diligenter e no. in. d. c. significasti.

¶ Aliqz pp defectum cõsensus nõ defecerunt in trñ solemnia. quin possint ratificari ab eo cuius consensus defecit: est ẽ actus nullus: e tunc validat actus ex cõsensu supueniẽti ut casu de elec. cum in iure. ¶ Quãdoqz actus elicit aliquo alio respectu: e validat: e dicta. l. pfundõ. ff. de fun. ru. pdit. e hoc sufficit siue consensus precedat siue sequat: vt dicit Jn no. in dicto. c. dudum. ¶ Aduerte tñ: qz primo casu non validat: vt certo al. retro pp defectum pncipij: vt. l. paulus. Roesta. bo. sed vt ex tpe consensus. no. Jnno. e glo. de eo qui duc. in ma. c. l. de conmgio seruo. c. l. ¶ Quãdoqz cõsensus exigit in actum: nõ vt eã agens vel validans aut roborans: sed exigitur vt eã non infringens: e planz qz ex post facto põt cõsensus intercedẽs: de elec. qz ficur. ¶ Sed qz in iure non est bene declaratum: qñ consensus exigatur p modum auctoritat. ant per modum consensus. ¶ Et an exigat cõsensus tanqz solemnitas actus vel nõ: á iura nra equiuoce loquuntur capiendo cõsensum pro auctoritate: e auctoritatem pro consensu. ¶ Dico qz qñqz exigit cõsensus in actu ab inferiori eius qui actum exercet: e semp credo qz vt consensus exigatur: e non vt auctoritas: qz non est decẽs vt inferior auctoret sup iorem: de ma. e obe. cum inferior: hoc tenet Jo. an. dicit in addi. spe. in ti. de his que fi. a pla. in vltima addi. ideo vbicunqz exigit consensus capituli per epm exigit p modum consensus: de his que fi. a pre la. p totum: vt exigitur consensus filij in actu exercendo: p pẽm: e consensus pupilli in actu exercendo p tutorem: e sic de singulis exigitur per modum consensus ad hoc specialiter de his que fi. a prela. cum vos. ¶ Quandoqz exigitur consensus parit: e idem: qz ex quo in aliquo non est superior non exigitur p modum auctoritat. ¶ Quandoqz exigitur consensus a superiore: e tunc aut superior nullam habz cõitatem in actu: e ipsius cõsensus ob aliud non exigit nisi rõne cuiusdam supioritatis vniuersalis: e exigit ad integrãdam psonam illius q actũ exercet: e tũc in dubio exigi credo p modum auctoritat. Jdeo in alienationibus inferiorũ ecclie credo consensum exigi p modum auctoritat: qz actus tangit solum piudicium ecclie inferioris: vñ non pót dici ibi cõsensus exigi vt eã agens: sed necessario vt solẽnizanet: sic p modum auctoritat. ¶ Aliqz exigit psensum a superiori soluz rõne piudicij quod sibi infert: saltez in consequentiam: e tũc vt exigi p modum cõsensus: vt qñ exigit in renunciatione clerici cõsensus: qz pudicat sibi cum per dat iurisdictionem clerici: e pterea quaz habet in clerico rõne illius ecclesie: de renunc. c. admonet: e quod ibi no.

¶ Aliqz actus exercitij tangit eum cuius exigit psensus eque pncipaliter: sicut alium: e tunc consensus dr exigi vt eã agens e p modum cõsensus: e de hoc est gl. quã fecit notat de Rpta edoceri: vt qñ administratio spectat ad vtrũqz: e tunc cõsensus epi in faciendis p capitulum exigit vt cõsensus: e ratificat gestat ex post facto: e idem posset dici in pte quo ad filiũ. ¶ Quãdoqz actus tangit eũ cuius exigit cõsensus pncipaliter: e alium in cõsequentiam: e tunc cõsensus ipsius exigit solũ vt eã agens: non autem exigit vt auctoritas. ¶ Et si ius dicat tũc auctoritas exponit auctoritas. i. psensus: de iurepa. cura. vbi tex. nã trãsferre ecclias ỏ vno in aliuz spectat pncipaliter ad epm: qz ppietas ecclie est epi nõ laici edificant. Si laicus donat sufficit psensum supponere: vt ibi. ¶ Aliquando autem exigit p modum solẽnitat. dicit qz si ius hoc disponit planum in dubio si exigit psensuz certo: e determinato tpe ẽm tps actus exigit per modum solẽnitat. de elec. audiũ. ¶ Si vero exigit certo: e determinato tpe: vbi exigit p modũ auctoritat. licentie aut iussus qỏ pz ex dictis. iuribus vt de solẽnitate exigi: si aũt exigit p modũ psensus simplr: e aliter nõ exprimitur: si res non spectat ad eũ aliquo mõ cuius psensus exigit: credo qz exigatur p modũ solẽnitat. ideo vbi exigit cõsensus consanguineoruz in alienatione rei minoris: credo quod exigatur p modũ solẽnitat. ¶ Si ad eũ spectat quo quomõ credo qz exigat non p modum solẽnitat. sed cõsensus in his in quibus epus usufructus querit: sed in signũ repudiationis usufructus. Jdeo dicimus qz cõsensus patris non exigit in iudicio p modum solemnitat. in his quibus queritur sibi usufructus: vt qz hz partem administrationis rõne. l. nõ solum. §. necessitatem. C. de bonis qz li. e hoc tz Oldra. de quo plene: p Jo. an. in addi. spe. in ti. de actore. §. i. ver. sz pone qz his est cõtestata. ¶ Ex his apparet qz in alienationibus que fiunt p capitulũ si bona sint cõia prelati: e capituli exigitur consensus prelati p modum cõsensus. ¶ Si bona spectant ad pratum tantum. Jdem si bona spectant ad capitulũ: e nõ est diuisa administratio. Jdem si spectãt ad capitulũ ñr: e est diuisa administratio: tũc credo qz psensus ibi exigat p modũ auctoritatis: qõ bñ no. ¶ Hoc tñ fit certũ qñ psensus exigit post actũ nõ exigit vt solẽnitas: qz registrũ post originẽ actus nõ psumit: vt solemnitas substantialis: dicit glo. C. de pcu. impa. offe. vniuersa: e est gl. in clem. cũm: de electionibus. in. v. devoluta: e idẽ. Gen. all. ff. de trãsac. l. cũ his. §. ptor de elec. qz ppter. Anto.

Ex parte vestra.

Non valet pretendo p qõd qs inducit ad peccãdũ vel ppria bona dissipãda. h. d. Pozio recitat duas psuetudines irrõnabiles quas. Secundo reprobat ibi tenore pntium. ¶ No. qz statutum ciuitat. pót ligare extraneos: e loqẽdo de extraneis mõstruz extranei venũt ad bitandũ in ciuitate: vide Jnn. de sen. excõ. c. a nobis el piculo: vbi videt Jnn. velle oppositũ huius notabilis: sed iste tex. facit p eũ ar. q bus pót saluari. ¶ No. qz statutum e cõsuetudo p qñ culpabiliter suo cõsimpeu hz regressum ad alena. non valet tanqz irrõnabil. Similr nõ valet statutũ p qõ delinquẽs pmiat. ¶ Nota qz uxor pót habere bona propria. ¶ No. qz appellatiõe bonoz cõprehẽdunt mobilia: e immobilia: ad hoc de testamẽt. relatũ. cõprehẽdunt ẽt iura ff. de re iud. l. a diuo pio. ¶ No. pro significato istoz verboz facias p tuo libito voluntat. qz vident etiam intelligi de voluntate irrõnabili qz no. pp arbitria ¶ No. qz ad papã spectat etiã inter puros laicos tollere cõsuetudines irrõnabiles e peccatũ nutriẽtes: ad hoc in aut. vt cler. apud pio. epi. §. sin vo. ecclasticũ habeñ ter. vestrũ. ¶ No. primo qz irrõnabilis psuet dr abusus qdã. i. põ piũ e honestuz vsum. Jn casu uno vel nõ intende qz irrõnabilis. ¶ Nota scõ qz statutũ cuntane pót ligare extraneos: e nõ solũ vbi simplr loqt: sed ẽt vbi specifice disp̃it de extraneo quatenus extraneus morã trahit in loco statuti. ¶ No. tertio qz statutũ: e psuetudo p qñ culpabiliter aut cũ vicio qõ bona ppria cõsumere possit hñe regressuz ad aliã tanqz irrõnabilis nõ vs: hoc. n. diserepat a rõne nãli q hz vt deliquẽs e negligẽs puniant: e que hz qz qõ aliena possit vsurpare. ¶ No. qrto in quo vicia e negligẽtia eq pant. ¶ No. v. qz mulier nupta pót hñe bona q̃ ppria tritur in istis q̃ paraphrenalia appellant: imo dr hñe administratiõem: vt no. C. de vot. primo. l. i. ¶ No. primo ex 2ª. pte qz psuetudo p quaz delinq̃s puniat: e irrõnabilis e nõ vs. ¶ Scõ no. qz impudens e verecũde: aliqd petẽs repellẽdus est. ¶ Glenio ad gl. q̃ ff. clare. ¶ Quero de rõe qre nõ valuerit hmõi psuetudo: dicẽ gl. qz i cõsumẽte ex pdigalitate irrõnabile ẽ vt ei de alẽo subueniat cũ culpa: e vicio sui inciderit i egestatẽ. l. xxvi. vi. nõ sat. e qz dignũ est vt malefactores egestate laboẽt. ff. depositi. l. bona fides: ratiõ. n. subueniẽdi nõ est rõe promissa: e cũ lesiõe alteri: sz clemosynã dare possimus ne peãt. l. xxxvi. vi. pasce. ¶ Rõ ãt qre nõ est subueniẽdus illi q ex negligẽtia pauptatẽ incurrit: qz vigilãtibus e non negligẽtibus iura subueniũt ut qz stultis. nõ pricurrit: sz errãtibus. ff. ỏ iur. e fac. igno. l. pe. §. si qs: e vt qz illi ex tumẽti pãis tollit: qz si de cibo securus iusticiã negligat. v. q. v. non oẽs. Jõ talis psuetudo merito reprobat. Jtẽ est alia rõ: qz posito etiam qz absqz culpa egeret pp hoc bona mulieris non

sunt alienáda. C ne vxor p mari. l. i. c. ij. ¶ Op. q aliquo casu bona mulieris alienant. C. an q̃bus cãis pg. ta. ẽ ba. l. sat. ¶ So. regulr bóa vxoris nó subiacẽt onerí debitor virí: fallit i debito ex cá pupillari. ¶ Dicũt plus doct. q ẽt hoc casu tenent filij dato q nó sint hẽdes. C. de pupillis. l. fi. li. x. al. xij. & dicit Bar. sy. q cá bonus uirũ fuit: q ad genitũ filiosus ex vxore sepe parẽtes gerũt male officia: nó equus fuit hec rigor. ¶ Quero an si mulier p̃sentet aliẽ. nóí rei dotalis valeat alienatio: dic q nó. C. ad vell. aut. si a me. dicit gl. b vez nisi mlier iurauerit nó q̃uenit: q tũc tz alienatio q̃. de iureiur. cũ contingat: ẽt cõstante mrimonio. ¶ No. gl. q aperte dicit q iuramentus illo mó validat q̃ctum alienatóis nó tñ obligat iurantẽ: ad nõ q̃ueniẽdũ: vide bar. ff. de fideicõ. li qs p eo. gl. i. ibi mẽtiunt. ¶ Ad ví cimus qñ qs ulte est vnus largus bó q ola bona sua dissipat. e. gl. ibi mediũ tz: & dicit pbũs q b mediũ attingere est dif ficile. Glo. q de iure ibi pupillaris erat certa dignitas: & certũ offm qó dabat p p̃ncipẽ: & ob istã cãs ẽt capi pñt bona filiorũ: etiã si nó sint hẽdes. l. fi. C. de pupillis. li. xij. & dicit Jo. an. q dñs suus i legibus q fuit Bart. sy. dicebat q cõiter ad lucrũ vxoris & filiorũ isti deputati ad hoc offm male gerebant: nõ ius volut eos tenerí: & sic facũt florenti ni in tuscia: de istis q dicunt fallet: q fecerũt statuta q alie nent bona filiorũ etiã duo vroel. & p certo est male factus: & male facũt sic fallẽtes: & peccãt mli forte ex casu contingat q op3 eos fallere forte pp mercancias q perierãt in mari. in. e. glo. ibi tz venditio. ¶ No. glo. q p iuramẽtũ p̃stitus sup alienatóe rei cõfirmat q̃ctus. de quo ẽ dubiũ iter doc. ¶ de iureiurã. cũ cõtingat: p Bar. ff. de fideiuss. l. fi qs p eo. & l. cũ lex. modo habetis hoc. c. expeditum.

Cum tanto. Non valz p̃suetudo iuri nãe repugnãs si petñ foueat. Juri aũt positiuo sic: si sit rónabi lis & ltime p̃scripta. b. d. ¶ P̃ót duo dicta: P̃rio decidẽdi stãdi dubitãdi róibus plat. ¶ No. p q ad augmẽtũ cãe dat augmẽtatio causati: & ad ptimatóez peccati in tpe dat augmẽtũ peccati: & sic ex p̃suetudine per cãdi pot3 augmẽtat q̃ tollat petñ: qó no. q b circũstãtia: vt aggrauãs ẽ a pctóre exprimẽda in p̃fessióe: q no. q̃ illos: q ad excusanda pcã sua & alios allegant consuetudinem. ¶ No. scõo q aia p petñ dr̃ ifelicitari: & est róq pdit bo nũ optimũ felicitatis eterne: & sic patz q finis canonicus ẽ ẽt pp finẽ bonũ eternũ: & directuus est aie viatoris in bonũ eternũ. ¶ No. tertio q scia & ignorãtia mẽsurat prout ca dit in boiez bñ organizatũ & sapientẽ: non aũt put cadit in boiez male organizatũ: & sensu male dispositũ: sic & metũ: & dolũ attendimus put in cõstantẽ cadit: nõ put in volubilez q me. cã. cuz dilectus: sic dicimus q p̃simptio ẽ ltima put applicat ad casum cõstant. de crie sal. §. fi. ¶ No. quarto hic tres casus: & regulas: q qñ q̃ consuetudo nõ repugnat nãe: & p hoc nutrit petñ: & nõ valet. Qñ q̃ iuri nature repu gnat: & nõ nutrit petñ: & hec valet: & sic est possibile cõsuetu dinẽ cẽ q̃ ius nale: & tñ nõ nutrit peccatũ: qñ q̃ & tertio con suetudo iuri positiuo repugnat: & est rónabilis & ltime pre scripta: & valz p̃suetudo: qñ q̃ p̃suetudo iuri repugnat: & nõ est rónabilis: vel nõ ltime p̃scripta & nõ valz. Ex his iferẽ q vt p̃suetudo tollat ius positiuũ exigit q sit rónabil & ltime p̃scripta. Jnferẽ 2° q possibile ẽ p̃suetudinẽ iuri positiuo obuiare: & tñ rónabilẽ fore: & sic positiuũ ius q̃riari p̃suetu dini & vtrũq rónabile esse. No. incidẽ. q vinculũ cõsue tudinis surgit ex auctor: & no. q p̃suetudis nõ ẽ vilis auctas. Et no. q appellatóe longeue cõsuetudis cõprehẽdit ẽt cõ suetudo nõ p̃scripta: iz pe firmata. Et no. q cõsue. nõ dr̃ p̃scripta: eo q longeua: iz vltra longeuitatẽ exigit q sit p̃ scripta. ¶ P̃ro declarãdi mã ista q̃tum ad illa q tãgunt p glo. sũt videnda plura. P̃rio q exigant ad cõsuetudinẽ. Scõo quotuplex est p̃suetudo. Tertio q sit dr̃ia iter cõsue dines & p̃scriptões. Quarto & vltio videbit aliqs effectus cõsuetudis: & his expeditis suffic̃ p cõi lec. hui°. c. ¶ P̃ri

mũ tãgit glo. 2°. 3°. 5°. tãgit glo. vltis pma & 5a. ¶ Ad pmũ gl. dicit q exigit q sit rónabilis & appellat rónabilẽ a iure nõ reprobatũ ẽt posito q sit q̃ ius. Et multa põt exẽ pla de cõsue rónabilis & q̃ ius: vt q̃s de alieno collegio ad mittat ad eligẽdũ: de cã pos. cũ eccl̃ia. & c. cã dilectus: q ca pñm eligat canonicos in eccl̃ia: de elec. cũ eccl̃ia vulterana vel epõs solus cum deberet spectare ad vtrosq cũ glo. q tz q de iure ad epm: & ad capl̃m spectet ptás p̃ferendi: vide l. d. c. cũ eccl̃ia vulterana: q abbtes ad electionẽ nõ vocent vt in multis locis p̃tinguit maxie in tuscia. Jrrónabilẽ dicit illã q improbat de iure: de irrónabili ponit exẽpla de ma. ex q̃rumonijs. ō. e. cũ venerabil. ō. c. a. t. e. cũ iter vos: & gñ liẽ vbicũq sit q̃ nomã eccl̃iastice discipline sine libertatis eccl̃ie. j. de elec. cũ tertia: & e. sacrosanc. dic q in p̃suetudine plura requrũt. p̃ exigit cã efficiẽs. Scõo ei° forma seu finis Tertio exigit mã. ¶ Videamus q̃ est cã efficiẽs p̃suetu dinis. Scõo q sit cã formalis. Tertio q sit mã ei°. ¶ Ad p̃ mũ dic q cã efficiẽs imediata est p̃sensus. ff. de legi. l. de q bus: q exigit p̃sensus illius q̃: al. bz pãtem legis cõdẽde: vñ eatenus q̃tenus mẽsure ptãtis se extẽdũt in lege cõden da: eaten° se extẽdũt vires p̃suetudis: aut q̃ bz ptãtez legis vltis cõdẽde: & hoc induxit. Si velit p̃suetudinẽ vlem: vt p3 in p̃suetudine romana vt pape vel imperatoris: & hec appel lat̃ p̃suetudo gñalissima: aut bz ptãtez legis cõdẽde in pui cia: & bui° p̃sensus inducit p̃suetudinẽ cõcernentẽ p̃uincias vt in archiepatu & pturchatu. & hec appellat gñ aliter aut bz ptãtez legis cõdẽde: quo ad citatez: & bui° cõsensus induct quo ad citatez: & hec appellat spãlis aut bz ptãtez legis cõ dẽde quo ad m loco locu: vt in eccl̃ia cõstãtinopolitana vl vnũ strate: & hec põt induce legẽ spãlissimaz: & ex hoc p3 q sit cã efficiẽs cõsuetudis & q̃tuplex ẽt hẽs cõsuetudis: & bz q q nõ bz ptãtez legis cõdẽde: nõ bz ptãtez cõsuetudis in ducẽde de q̃ loquimur q̃ seruat̃ p lege: põt bñ induce in suis actibus cõsuetudinẽ q̃ nõ bz viz legis: & solũ declarat suos actus ex cõsuetu. pmi. sic est q̃ dicimus cõsuetudo p̃ssimilitas attendit̃ de quo dicũ infernum: & in. l. si funus plurus. §. a. ff. de cle. i. & l. vel mulier. ff. de pig. & ff. de vsuris. l. q semisserat hoc de hac pte. Ex his apparet q p3 nõ re sus in quibus disp̃sit cõsuetu° sit supposita ptãte dispositiue. Ex his apparet p̃sue° inducit̃ a ppõ exigit̃ maiori pe ppñ vt no. de no. op. nũ. c. ij. ¶ Ad 3m qd exigit vt sit formalis gl. hic dicit q exigit̃ q nõ sit a iure reprobata: vbi ergo re peris cõsuetudinẽ a iure reprobatã est irrónabilis. Glo. b ponit aliq exẽpla: & doc. multa ponũt exẽpla in q̃bus est re probata: hoc plus est laboriosum q̃ subtile vel vtile: dicit illã rónabilẽ q est a iure approbata: & etiã glo. & doc. dic: & sup glo. ij. ponũt multa exẽpla: dic aut apparet cõsuetudi nẽ a iure reprobatã: & hec inducãs est irrónabilis si ius ip sum tanq̃ irrónabilẽ improbat: vel si alitã cãm exprimit in re pbãdo: aut est a iure approbata: & hec rónabilis: aut nõ ap paret nec approbata nec unprobata: & tunc dicit hic Host. & no. in sum. eo. ti. in pn. & no. de consti. c. i. li. vj. in verbo ró nabilis: q illa censet rónabilis: & irrónabilis 3m q arbitro videtur iudicãs: q̃ declat Jo. an. vel restringit vt p ca sus files bñ tes iuris assistẽtiã vl resistẽ cũ iudicet p̃suetudi nẽ rónabilẽ: & sic illa erit rónabil̃ q vel cui° filius approbat a iure: dico q q̃libz p̃suetudo i tñ bz de rõne inq̃tuz pti pat de fine cuiusq iuris: & in tñ discrepat a rõne inq̃tũ dis crepat a fine cuiusq iuris. Illa q° diceret rónabil̃ 3m ius di uinũ q̃ insegt bonũ eternũ: & inq̃tuz euidẽter discrepat ab isto fine: in tñ diceret irrónabilis: & hoc respectũ dicetur ẽt ir rónabilis 3m ius canonicũ: vt p3 hic: & de p̃scrip. c. fi. debent .n. vt rónabilis dicat̃ rões dirigi in fine disciplinę religi onis: & salutis. i. di. cõsue°. q̃ ad ius cile cõsuetudo 3m illũ ius in tñ erit rónabilis: inq̃tuz ptinet de bono publico & cõi: inq̃tũ ab illo deuiat: in tñ erit irrónabilis 3m ius ci vile. cõsue° q̃ libertatẽ eccl̃ie est irrónabilis: q deuiat a bo no pub° q̃ p̃sistit in sacris: & sacerdotib°: vt. l. i. ff. de iusti. & iure: & i. di. ius pub° & 3m ius ciule cõsue°. de p̃scriptõe cã

mala fiõ valẽtq; ℔ nutrit bonũ publicũ lz deniet a ffi etno
ſz q̃ ad corpatos ſ ecclia nó ẽ lucrũ ſeq; ſ tñ bonũ publicuz
q̃ oriat ab eterno. Jdeo lex ẽ cõſue. cilis de canõica eq-
tate q̃ quo ad p̃tiaz bz ſeq; ẽt purus laicus nó valz vt eũdẽ
ter diſcrepat a bono etno: aut ḡ p̃ſue. nutrit pertñ ẽ oriat
a bono etno ẽ publico: ẽ irrõnabilis: ſm oẽ illum aut oriat
a bono eterno: ſz nó a publico: ẽ ℔ vz de iure cili nó de iure
canõico: ẽ in ℔ ſubiacet ims cili canõico: aut nó oriat a pu
blico tñ: ẽ irrõnabilis eſt ſm ims cili ẽ canonicũ: aut ó via
nó oriat nec ab eterno nec publico: ẽ eſt rõnabilis ſm ims
ẽ de ℔ eſt bon⁹ tex. i. di. p̃ſuetudo. ¶ Ad tertiũ q̃ ſit mã cõ
ſuetudis: dic q̃ q̃dã eſt mã remota. i. q̃ ſurgit cõſuetudo: ẽ
iſta ſ actus bonuz vt ſic facẽ vel nõ ſic facẽ vel ſic fuare. Ex
iſtis actib⁹ ſurgit vſus q̃dã: ẽ ex illo vſu ẽ hiis ſurgit p̃ſus
ppli vel alterius q̃ bz p̃tatez legis cõdẽde: ẽ ex hoc p̃ſensũ
ſurgit vinculũ p̃ſuetudis q̃ ex actibus: ẽ hiis ẽ vſu hiis ato
vinculũ p̃luẽ immediate a ppli p̃ſensu: ẽ denoiat ab illo vſu
q̃ idẽ eſt q̃ p̃ſue. hec patẽt. ff. de legi. l. de q̃bus. ff. c. cũ con
ſuetudinẽ. m. l. ij. C. q̃ ſit lon. cõſue. cũ ſi. i. di. cõſue. ẽ. c. mos
aũt: oz ḡ q̃ actus nõ ſint erronei: q̃ ſi daret error: nõ daret
cõſensus. ff. de iur. om. iu. l. ſi p̃ errorẽ: ẽ ſic nõ induceret cõ
ſue. ad hoc. ff. de legi. l. q̃ nõ rõne. ¶ Rursq; ãt ois error
ſpediat eã diſputãt legiſte ẽ canoniſte longuz eſſz narrare
dic vt in illa. l. de q̃bus: dic q̃ ſi error ẽ talis q̃ excludat cõ
ſensuz ppli vel rõnabilitatẽ p̃ſuetudis viciat cã: al. nõ: ad ℔
p̃ſt induci oia dicta illoz dato p̃ſu q̃ ſit q̃lificatus ẽ deter-
minatus in iure fuari: ſz ppls p̃ſumat vel bñs p̃tatez legis
p̃dẽde. Si tñ illud p̃ſumẽt nõ vt p iure fuari nõ ſufficeret
Regreret ḡ cõſensus ẽ ſic q̃lificat⁹ ẽ determinat⁹. ¶ Scõo
poſt actus ẽ cõſensus exigit̃ tps in hitudo dictũ ims cõſtr
mãdo cõſensuz: videant ſ aliq̃ circa actus: ẽ aliq̃ circa tpus.
¶ Ad pmũ quot ẽ q̃les exigant̃ act⁹ ſufficiãtes ſ opi. ẽ de ſuf
cili: ẽ de iure canõico. de q̃bus. i. di. mos aũt. p. di. cõſuetu
dis. ff. de legi. l. de q̃bus. l. i. C. q̃ ſit lon. p̃ſue. illas obmitto
dico q̃ tot: ẽ tales actus exigunt̃ ex q̃bus dat̃ p̃ſensus ppli
vel bñtes p̃tatez legis cõdẽde vt hic q̃ eſt factũ: ẽ ad actuz
deductũ velut p iure fuare: dic ḡ q̃ q̃dã ſ actus validi noto
rij ẽ põderoſi in populo: ex q̃bus vſus. bñ. vnico actu p̃ſen
ſum populi vel alterius bñtis p̃tatez. l. cõdẽde: ẽ quos vſi-
care nõ pateret ppli vel alius nili ℔ velut p iure fuare: ẽ mi
nus actus: ſufficẽ vnus actus ſm hoc. cõiter q̃ puto ſi bz cõ
ſucceſſiuũ: vt tenẽ pontẽ ſup̃ via: ẽ ſilua. Si bz cum monẽta
mã forte reqrunt̃ plures: q̃ nõ ſufficit cõſensus: ſz exigit̃ bi
narius cõſuus q̃ nõ bret ex vnico actu tñ. Quãdã ſ actus
nõ ſic notorij nec tãti põderis: ẽ iſto reqrunt̃ plures: ſz q̃
nũero nõ poſſz dari certa doctrina: ſz relinq̃t ℔ arbitrio iu
dicãtis: ẽ ℔ tenetur. ¶ Scõo circa actus vt dẽdũ q̃lr: q̃dã
exigũt q̃ ſint inducibiles q̃ſi nõ poſſit bñ cõſensus vt p iure
niſi ſint determinati ad locũ iuris: tene q̃ ſufficiũt extra indu-
cibiles: dũmõ ſint tales q̃ ex eis colligat̃ cõſ ſuus ppli vel al
terius bñtis p̃tatez legis cõdẽde. In ℔ p iure fuer: vt. d. l.
de q̃bus. Et p ℔ apparz decliniz dubiũ an exigat̃ q̃ cõſue⁹.
ſit obtẽta in q̃dicto iudi⁹. Quãdã q̃ ſic: vt gl. ℔ v. ſig. ab-
bate: ẽ Inn. ſic p̃ Rca. hic: ẽ gl. hic tenent̃ tc v. ſig. Abbate.
Quãdã non ſ p. l. cum de cõſue. ff. de legi. dic ſm oẽs q̃
nõ ẽ necẽ. ſufficit. n. q̃ ex ea colligat̃ ppli cõſ ſus vt ẽ dictũ.
Scz eſt dubiũ penes aliquos an li ſit obtẽta in q̃dicto iu
di⁹. tũc inducat̃: ẽ dñt q̃dã q̃ nõ: q̃ declarãs p̃ſuetudinẽ eſſe
ſe bz declaratorie. q̃ nõ itẽdit inducẽ. ff. de rei vẽ. l. ex diũſo
ẽ. l. ſicuti. §. ſi q̃rat. ff. ſi fui. vẽ. li actus ẽ obtẽtus in q̃dicto-
rio iudi⁹. ex quo agit̃ inducẽdã cõſue⁹. plauz q̃ pũt: ex q̃ ſua
eſt notoria ppls q̃ p̃ſumit̃ notoria ſ dubiorũ iudicio ſem
p aſſũt: ẽ adeſſe p̃ſumat̃: ſi ãt ipſz de ℔ eẽ p̃ſuetudinẽ ſ iudi⁹.
obtineãt: dico q̃ inducta declarat̃: q̃ hec ius nõ ẽ p̃ſcriptibi
le ad p̃ſonã agẽtẽ in iudi⁹. ſz tũgit totũ ppl'm: ẽ cẽſet agita-
tacũ ſtruno q̃dicto re. ſ iudice vel ſaltẽ eo pñte: ẽ p tãto. pbat
cõſuetudo ad p̃iudiciũ ppli. ff. de ſta. ho. l. ſi i gen⁹. vel ſi i
ducta vel ſi: vel dic q̃ nõ. pbat̃ inducta niſi cẽt lata q̃ repũtã
tes ppl'm: q̃ ſingularia ad p̃iudiciũ ppli nõ bz p̃tatem ma

ppli deducẽdi ſ iudicio cũ nõ ſit ſtruna ſ̃ dicto. ff. de colla.
bo. nõ iuſte. ¶ Rursq̃d aũt inducat̃: dico q̃ ſic: q̃ ſuia tẽ la
tãs nõ inducit immediate: nec aliquis cõſuetudinẽ inducẽ ime
diate ex ſuia: ſz inducit̃ cõſuetudo ex ppli cõſensu immediate
pp actuz iuridicũ declaratorem: ẽ ſic ſuia nõ inducit: ſz ppli
cõſensus pp ſuiaz: ẽ hoc clarius p̃z vbi ille a quo dependet
p̃tas legis cõdẽde p̃nũciaſſz: q̃ ſuia bt̃ p̃ ſuf: ẽ daret cõſen
ſus p eã ſic ſuiando q̃ illa cõſuetudo ſic fuaret de iure: de
re indu. in cauſ. q̃ nõ. ¶ Scz eſt dubiũ an ex actibus nulli
inducat̃ cõſue⁹. ex p̃dictis p̃z q̃ ſic: ſz. n. ex nullo nihil fiat vt
immediate ex nullo: ex nullo tñ: pp q̃ eſt aliq̃d in ſcõ põt da
ri cõſensus q̃ eſt aliqs q̃ actus ſufficiat ad tẽq̃dã cõſue-
tudinẽ: ẽ ſic tenebat Rico. mar. ẽ Guil. de cu. in. d. l. ó q̃b⁹
Ex hoc appet an ex nõ actibus. i. negatiuis inducat̃ cõſue⁹.
ẽ determinat Jo. an. q̃ ſic: de cle. cõiug. Jo. dãtñ bẽat act⁹
poſitiuos ex ꝓpoſito ita apparẽtes q̃ colligat̃ cõſuetudo
vñ põt eẽ cõſue⁹. de nõ reſidẽdo: vt p̃z in. c. cũ oẽs: de cõſti-
cũ ſi. hoc declarat Jo. an. in. d. c. Jo. ¶ Et eno ad ſnez. ſ.
ad tps q̃ntum tps exigat̃: ẽ multe ſ opi. ſm ims cuiſ tps
exigẽ lõgeuũ: vt. l. ij. C. q̃ ſit lon. cõſue. p q̃ cõcludũt q̃ ſuf
ficit ſpaciũ. x. an. ẽ ℔ dñt in. l. ſi. C. de lon. tẽp. p̃ſcrip. ẽ hoc ẽ
cõis opi. De iure aũt canonico coſi. dicimus q̃ ſi conſue⁹.
iuri nõ repugnat: ſufficit ſpaciũ. x. an. q̃ tũc tps ſi exigit̃ ppe
vt p̃ſcriptio: ſed reqrit̃ vt dcẽd reqſitũ ad ſm̃ãdũ buum
q̃ agit̃ ad inducẽdã cõſuetudinẽ ẽ ims: ẽ opz q̃ ſm cano
nes ſit p̃ſcripta: ẽ appellatõe p̃ſcriptõis ſm metas canoni-
cas nos itelligimus de q̃dragẽaria: exigit̃ ergo q̃ ſit q̃dra
gẽtuaria. l. de p̃ſcrip. q̃drage. hec ſunt ẽba gl. de cõſue. c. ſi.
li. vj. ẽ ponit hic Jo. an. q̃ñ q̃ agit̃ de inducto ẽ ims interpe
tãdo extẽſiu ẽ. ẽ ad hoc exigit̃ q̃ ſit p̃ſcripta ſpacio. xl. an.
vt hic q̃ no. caſus eſt in. c. cũ dilectus. ℔. e. ita ẽt, pur cõſue⁹.
bz effectũ ũ erp̃tantiuũ extẽdẽdo ẽ ims bz eẽ itime p̃ſcripta:
ẽ vide gl. q̃ p̃mũ dicit de cõſue. c. ſi. in. vj. gl. ¶ Adũte tñ
q̃ ſi ius exigat antiquã cõſuetudinẽ ad actũ itelligit̃ ó illa
cui⁹ nõ ẽ memoria: dicit Inn. de elec. gñali li. vj. vbi ãt eſt cõ
ſue⁹. oi uri obuia: ẽ totaliter abſona exigit̃ tãti tpis cursus nõ
erat memoria: vide de elec. gñali li. vj. Archidi. li nõ eſt ẽ
ims: ſz ꝓter vel ſm: ſufficit ſpaciũ. x. an. ẽt de iure canõico: q̃
hoc nõ repit̃ immutatũ q̃ erat de iure cũi. Scz dices q̃ pũt eẽ
nõ q̃ exigit̃ ſm ius canõicũ p̃ſcripta: ẽ nõ ſm ius ciles: dico
nõ eſt ſm ius cile in p̃ſcriptionibus nõ eſt ẽt diuerſum ſm ma
nus ẽ ims: vt p̃z de fruct. l. ſi q̃s diuturno. Scz nos canoniſte ſa
cimus diuerſz q̃ p tãto ſicut in illo tẽpe ẽt in cõſuetudine crimẽ
differẽtes vt diſtinguat̃ an ſit ẽ ius vel ſm ius quo ad reqrẽ
dũ lõgum tps ſicut ſi minus differẽtes i p̃ſcriptione quo ad
nullũ regrẽdũ: vel dic q̃ ℔ iure canõico cõſue⁹. nõ oſtendat̃
in viribus cõſuetudinis: q̃ detrahit aliq̃d de ptate ſuperioris
q̃ inferior nõ bz p̃tatez legis cõdẽde ẽ ius: de ma. ẽ obe. q̃
ſup hiis. Cũ ergo in hac nõ ſtet nõ cõſuetudine q̃ aliquo ẽ
trahi rum ſuperioris: ſz aſſumat̃ nam p hoc p̃ſcriptionis cursus
ppriũ eſt detrahere: nõ exigit̃ q̃ ſit p̃ſcripta: ſz ẽt nõ oio aſſu
mat̃ nam p̃ſcriptionis: q̃ p hoc nõ q̃rit̃ aliq̃d ius p̃patũ: ẽ ap-
propriatũ in ℔ z medũ in tpe vt vbi ẽ ꝓpm de cursu p̃ſcr.
derogatõe agit̃: al. exigẽt̃ centũ ãni. de p̃ſcrip. cũ nõ licet
ar de arbi. cũ tpe nõ exigerent̃. xl. ãni: vt dicat̃ p̃ſcripta: ℔
rez niſi vel exp̃ſſa ſcia ꝓpe: ẽ cõſensus tacitus vel exp̃ſſus
q̃ cũ tũc nõ detrahit̃ acquirit̃ longo tpe ſufficiẽ. Itellige. iij. vi. §.
legeta. ij. di. in ſumma. viij. di. Plebiſcita: q̃ bñ no. ẽ ſecus de
iure cili: q̃ p ℔ nõ detrahit̃ ſuperiori tẽ cũ ℔ p̃ſcriptio poſ-
ſit legẽ cõdere: vt. l. oẽs ppli. ff. de uſu. ẽ iur: ẽt ꝓ legẽ cõez
Jſtã dicaz nõ tenẽt bñ de rota ſua vitia cõcludẽtes q̃
vbi agit̃ de cõſue⁹. inducẽda p quã detrahit̃ iuri vel bõta
eccleſiaſtice vite ſine ſit ẽ ius vel p̃ter: ſine ſm exigit̃ ſpaciuz. xl. a.
an. q̃ enim rõne nõ admittit̃ p̃ſcriptio taliũ rez niſi ex ſtẽpo
riſſime p̃ſcrip. de quarta: de p̃nite. accidẽt huiusmodi eo dicit
rõne admittet̃ conſue⁹. Item q̃ nõ reperit̃ iure cautum q̃
in conſue⁹. inmus tempus exigat̃: imo ff. alit. de cauſa poſſ.
cum eccleſia: de elec. cum ana: alit. hoc. c. vt ſic concludat̃ ſm
ſuos q̃ ſdã diſtinguendã ẽ ius vel ſm ꝑcedat de reb⁹ puniẽ

qr tãto tpe ꝓscribũt iura ꝓuatoꝝ. Jn reb° ãt e iurib° eccliaꝝ exigt tpa.xl.ánoꝝ cũ hac distinc. itelligat ẽt cõsue. e q ibi no.xij.di. ãlłegãt p ꝫ dcã Jnn. ẽ.c. cũ dilcũ: e ibi Jnn. facit dꝫ an ꝓsue. sit ꝯ ius eccliæ certe e exigant. xl. an. ꝯ ꝓ uatũ: e sufficiũt. x. vel. xx. an. ſꝫ ꝯ eccliæ: e alios vſr: e sufficient. xx. retinet q si est ꝯ eccliã exigant. xl. alł. dcm Jnno. ꝫ q indistincte dc̃ q exigunt. xl. vñ retinet in ꝓclusiõe q inq̃rẽdũ cõsue. ꝫtrahit aliqd de iurib° ecclasticis exigt spa ̃. xl. an. alł. p casu. ẽ.c. cũ dilectus: de cã pos. cũ eccliæ: e tũcto. e. abba. de v. sig. tenẽdo q ſꝫ Jo. an. de cã pos. cũ eccliã: vt q aliq admittant in eccliã: vel q sit electio in alieno gremio alł. ad hoc de of. archi. dilecto. cũ suo itellectu: alł. ad hoc exꝑssue in. c. cũ de bñfi. de pbẽ. li. vj. vbi in applicãda q̃sta te ad bñficũ qõ nõ è ꝯ ius spa ̃. xl. an. exigt. Jstã cõclusionẽ puto verã q inq̃rẽdũ ꝫtrahit iuri alterius nõ stat in finibus ꝓsuetudis: ſꝫ ꝓscriptõis vt videbit in fine. ¶ Si q̃ro a quo tpe incipiat cursus: dico q ifinite sit opi. q̃bus obmissis dico q currit a tpe primi actus ex quo bẽtur ppli cõsus: q regrit tpo ad firmandũ: e bituãdũ ppli ꝓsensũ q firmari e bituari nõ põt añq̃ sit in eẽ: e hoc put ꝓsue° nõ est ꝯ ius puto ẽt q de eo q dcẽtio est ꝑuata si nõ appet de ppli ꝓsensu vel nõ cõsensu: alr i dubio ppli ꝓsensus ꝓsumat: eo q nõ tãto tpe est ꝓuata: put añ est ꝯ ius magis est dubiũ: ad hoc idẽ dico: e sic ꝓscriptio ꝓpriæ nõ est ꝓscrip. q̃ phal e i cipit ẽt añq̃ ius sit in eẽ: e finit cũ ipsa ꝓfectõe creatõis cõputat: ĝa ꝑn. actus ex q̃ surgu ꝓtẽsus: e finit i q̃dragetimũ: e hoc q tũc eius opato est creare nõ ius creatũ trãsferre: ió incipiat a ꝑn. origis: e finit i ꝓductõe ꝓsuetudis: e ꝓscribit eod ẽ instãti exigt fin Jo. ſcia ꝑpẽ tacita vel exꝑssa: vt no. iij. di. §. legis. x. di. in fiñ. vij. di. frustra. e aliq exigũt ꝓsensũ exꝑssum: aliq tacitũ. Bar. hic. x. ibi nõ exigit cõsensũ nec scit q credo in. l. simplicium. l. ꝓcepti si ꝑꝑ ꝯdictu non põt ꝓsuetudo: si nõ ꝯdictu dico q ad hoc tollit ꝓceptũ ẽt eo ignorãte cũ ab uno ceno itẽtio nõ fuerit q leges ligarẽt in ꝯtrũ nõ ꝓuenit ẽt iurib° ãiꝝ. di. c. i. cũ sc. ¶ Numq̃d ãt exigat ꝓsue. in se titulũ. gl. vt tenẽ q sic in. c. ij. de cõsue. li. vj. i vbo canõice: e cũ bõa fide: e titulo. Jo. an. ibi ꝫ declarat q̃tenus stat in vſ ꝓsuetudis ꝓpriæ: q eius finis est ius vt publicũ creare nõ exigt titulus ẽt si sit ꝯ ius: q̃tenus assumut. nam ꝓscriptõe: q abstrahit abdicãdo ius puatũ alterius est necessarius titulus. Jõ dicit ibi Jo. an. q si epus vult ꝓscribere ius comitẽdi subditos absq; ꝓsensu capli: q quo ad capm abstrahit ab eo ius puatũ iã exigt titulus quo ad subditos: q ꝫ se solũ p modũ ꝓsuetudis ad eos nõ exigt titulus. Jdẽ credo q̃ ꝓsue° sibi ẽt sic circa ius puatũ q ipsa ex se nõ attraheret ius: ſꝫ veniret ratõe vi offiñ cõsuetudis. iterꝑtãdo statutũ aut ius ex q̃ cãrel abdicatio iuris puatis. de hoc est casus in. c. cũ dilectus. ẽ. c. ij. e ibi dixi mõ intelligatio ista. ¶ Sꝫ hic est vñ dubiũ an actus vel ꝯ ius ꝓscriptionẽ iterrũpat seu ꝓsuetudinem. Jo. an. tãgit hic: ẽ credo q aut act° iterredẽs affuit añ ꝓscriptõis seu ꝓsuetudinẽ ꝑpletãt: tũc si est ita notoꝝ q trãseat in ꝓsensũ ppli iterrũpit. alias si nõ trãsit i ꝓsensũ ppli nõ iterrũpit: q nullũ de nãlibus cõsuetudis iterrũpit: ſꝫ accidẽtia iterrũpant: fac q no. in. l. nãlis. ff. de vsu. e no. in. c. aliud. ĵ. de ꝓscrip. Sꝫ si act° iterueniat p° ex q̃ bẽat ppli cõsus doc. hic dñt q nõ iterrũpit: sicut q dicit de cõsuetudie q nõ iterrũpit ex quo est ꝑfecta. de hoc ẽ casus i. c. audiuimus in fi. de ꝓscrip. ꝑ hoc casus in. c. ꝫ de bñfi. de pbẽ. in. vj. vbi bñfi. dr cõfectũ clicis secularib° data q̃ri ẽ ꝓscriptã p spa ̃. xl. an. ẽt si obstãte q p°. xl. ánoꝝ aliq ibi steterit regulare exego puto q sufficit vnic° act° tũ ad tolẽdã cõsuetudinẽ: q eo q vain° in oppositũ cõsensus ppli vel bñficus ptãt ẽ logus cõdẽde iã dar volũtas q cõsue. nõ sit: e illi pñt nuda volũtate quo ad eã tollẽdã renũciare: e de hoc doc. ãiꝝ aptũ optie facientẽ. ĵ. de ꝓscrip. vẽr ẽ unus q̃ rum° an tollat cõsue. e dico q p unicũ actũ p° cõsciaꝝ ẽt cõpletã ex quo def ppli cõsus ita q appeat h̃ velle p iure fruari: q i dubio nõ ꝓsumo nisi q̃ tũ est oppositũ suatis q̃ tũ fuit ppria cõsuetudo: q cõcludit. volũtas reuocãdi cõ

suetudinẽ: aut agit cũ h̃ vt ꝑma tollat: e nova ꝑinducat: e exigt cõsensus: e ẽt exigeret q scõa essꝫ ꝓscripta nõ obe. cũ de bñfi. q ibi cõsuetu póderat put ad rẽ ipam: e mãlut cõsiderat nõ i iuris effectu: ió ꝑ cõsuetũ è inabdicabile: nisi oppositũ def assuetũ: e h̃ sufficiũt de regulis ad cõsuetudinẽ: e cũ h̃ est expeditũ ꝑmũ: e pn. sic: e illã cõsue. vt scõ oppost° act° nõ tollẽt ꝑ effectũ: vt i scõ cõsideratũ: ſꝫ hãc tollẽt cõsuetudinẽ i iuris effectu: q ꝑ ꝑs posꝫ cõsuetudinẽ renũciare. ¶ Ulcio ad fin. l. quetuplex è cõsuetudo dr q q dã est ꝑuata solo sensu appetitiuo iducta: q̃dã ꝑ uata appetitu rõnabili cãta. quedã publica cõt rõne: e ꝑ p°p° iducta ꝑma spẽs cõgrua in aiantib°: vñ dicimus retinẽ posse onem aialiũ q̃dm bñficũ ãiꝝ redeũdi ex cõsuetudie: vt ꝑz iñ. de re. dñi. §. paxonũ. ff. de acq. re. do. l. nãlis. §. cerum: e. §. paxonũ. Scõa est cõsue. ꝑuata rõne iducta. Et h̃ duplex q̃dã est ꝑuata e p sonal: e hec est illa quã dicimus ꝑ ſſam. est hõ cõsuetu. cuius finis est ꝑsumẽ: e ea vtr ius ad ꝑsumẽdũ de actibus sue: sicut dicamus ꝑ fami. sic cõsuetus facẽ. Jõ sic est ꝑsumptio q faciat: vt. l. vnũ ſoꝝ. ff. de pig. ac. de of. dele. q trãslatõeꝝ: de emp. e vẽ. ad nfraꝝ nã ex eo q cõsuetus fenerator fenerari: nos arguimus illũ cẽ fenerator ẽ in ꝑtib° aliꝰ de emp. e vẽ. ad nfraꝝ: de pig. cũ voa. Scõa spẽs ẽ ꝑuata re alioꝝ ista est duplex: q̃dã q ordiaf in solũ finẽ circa rẽ ꝑsumẽdũ: e hec est illa q̃ bẽtur ex lege cũ in rẽ. vſo. ff. de vsufru. cũ ex eo q cõstituit sibi ãnuatiꝝ ꝑstare aliqd vsq; ad. x. ãnos surgit ꝑsũptio cãe ex quo postea i futuꝝ teneꝝ fiat lego cãm: vt. d. l. i. e. ꝑuent de cẽs. Secunda est q ordinat in finẽ q̃rẽdi: e hec notaf: e sic q̃dã est ꝑuatoꝝ: q̃dã dispositoꝝ: e h̃ vocaf ꝑscrip. q q̃rit rẽ p vſuꝝ iuris. Jõ gl. h̃ vult q fit dꝫ a iter ꝑscriptionẽ e cõsuetudinẽ: dr ꝑ q̃ h̃et dꝫ a: q ꝓsue. si admittit ꝓbõnẽ iñrũ si ñ ꝑscr. ar. C. ó agi. e cen. l. ultimo li. xj. de ꝑscrip. si diligẽter: sic e ꝑscriptio ꝑsũt cãm. ff. de vſu. l. cũ de in rẽ vſo: e tũc nõ admittit ꝓbõnẽ inq̃rũ. Jtẽ est dꝫ a: q cõsuetudo dꝫ eẽ opposita ꝯ dꝫ i iudi. vt. l. cũ de cõsuetudie: hoc ꝓbatũ est. ẽ. sec° in pcscriptõe dicit gl. Jtẽ est alia dꝫ a: q in vſu exigt pe ppli e eius consensus: h̃ sufficit maior cõsensus vni° vel duoꝝ. Jtẽ è alia: q in cõsue. vt exigi titul°: anꝰ scriptõe nõ semp exigt: ſꝫ hãc dimittunt gl. p. e. obligẽt: e q ꝑs nõ est cã tollẽde vel inducẽde de cõsuetudie: vt. l. obligõnuꝝ. §. placet: de h̃ am in cõsuetudine exigat titulus dictũ est. ẽ. q no. de ꝑscrip. hoc vt de prescrip. c. i. li. vi. ¶ Ꝫ bnẽficis multi supstantib° q̃ dñt h̃ dic. subãlia, dꝫ a est h̃: q a tẽdim° cõsuetudinẽ put sonat in suo gñe nõ ẽterminãdo aliꝰ ꝑscrip°. põt dici cõsue°. e i gñe ois ꝑscriptio pót appellari ꝓsue°. e pót dici cõsuetudo: q: principat de vſu: e de actib°: q̃ ẽ ꝓmissa mã cõsuetudis principat ẽt ad ꝑpõ nõ ad ſmandũ sicut cõsuetudo ſtricte: tũ sum ẽdo ꝑscriptõ opponit cõsuetudini: q dñt er pte finis cõsuetudo ordiaf i finẽ q̃rẽdi ius vt publicũ certe ꝑsone si approbatuꝝ ꝑscriptio ãt ordinaf in finẽ q̃rẽdi ius ꝑuatũ rep. corporalũ aut incorpalium: put sunt ꝑsone apprõpriabiles: e p hoc seq̃tur q cũ dñat in fine aliꝰ: e aliꝰ exigãt cõmitte: de comunibus ꝓscriptõis nõ est hic tractãdũ: ſꝫ dic ẽdũ vt in titulis sunt in materia de ꝓscriptõib°: e de cõtib° cõsuetudis dictũ est. ẽ. vba sunt Jo. an. de cõsue. c. non est li. vi. e hoc ſꝫ obscure: e ꝑ multa ẽ ba: e fuerũt Jnn. ĵ. de offi. archi. dilecto: dicit tñ Hostn. ẽ clec. cumana q ẽt cõsuetu°. pót in appropriabilib° rebus ecclesiaꝝ si agitur ó aliquo iure retinendo ẽt in dãnum ꝑuatũ vl ecclie q̃ ꝑ alteri iuri derogatur ex quo nõ ac q̃rit de iure formalr trãsferẽdo de vno i aliuꝝ ĩcreato. Et ad h̃ facit. l. vẽditor. §. si constat. ff. cõia predi. l. h̃ mre. §. duct° aq. ff. ó aq. coti. e cẽti. ¶ Ulcio ad vltimũ .l. videꝫ aliq de effectu cõsuetudis diximus tractan° ó effectu cõsuetudis ꝑuate effect° ex istictu effect° dñ er dcõ. §. paxonũ q p eã i aiantib° ꝑtiel possiorqsiꝫ ẽt, pdẽ ad arguẽdã cl̃pẽ tenẽt, aial vt si bos ẽ corrupeta: vl ẽ aial malã bñficia ꝓsuetudinẽ i fraudẽ trador: vl aliꝰ punit: ex h̃ dñs. ff. si q. pau. fe. di. l. i. l. de iniur. si bos. Si q̃rum° de puata: e ꝑsonali bois h̃z effectũ declaratiũ in sibi° actib° in q b° est ꝓsue°. apparet

apparet ff. de pig. l. vel minor fouz. ff. de vſ. l. q semissel. vñ
aliq̃ ꝓſumus i actibus suis vsurarũ: q; sic ꝓſumunt facẽ: ꝺ
ꝓz in. c. ad nraz de emp. & ven. de pig. cũ nostro cũ si. Si atten
dimus ꝓuatã realẽ q ordinat de iure ad finẽ ꝓſumẽdi vt vi
la q surgit ex multiplici ꝓstatõe. gl. ꝺ ꝺicẽ q iduc ꝓſũptõez ꝓ
tutiorẽ tãta est ꝓſumptio ex ea q ipsa nõ admittit ꝓbõnez
in ẽrũ. nõ bñ hoc tangit de cẽli. puẽit: & hoc qdã volueri
dicere: q cõis opi. doc. est: vt ibi dicã: q hẽat tñ effectũ ꝓſũ
ptionis ata q admittat ꝓbõnem in ẽrũ. & sic sit ꝓſump. iuris
tñ: dicã ibi. Si agimus de effectu ꝓuato ordinato in finẽ q
rẽdi illã quẽ effectũ hẽat: q̃q; q̃rat directã: q̃q; nullã: q̃
q; solũz ius excipiẽdi: vt ꝓz p totũ ti. ó ꝓscrip. & q; tũc ius p
cedit dispositiue pedes fingẽdo: nõ ꝓſumẽdo in talibus nõ
admittit ꝓbõ in ẽrũz. Si agimus de effectu ꝓſuetudis vt
publice q ordinat in finẽ q̃rẽdi ius vt publicũz: iura nra di
cũt q ꝓſuetu. nõ est lenis auctoritas: nõ tamen adeo ẽ valitura
vt vincat legẽ: aut rõnez: vt ꝓz hic: & ꝓz. xj. di. ꝓſuetudinem. l.
i. C. q̃ sit lon. ꝓſue. ¶ Sz op. vt declarẽ hũc effectũ mate-
rne cũ gl. i. q nõ sic. pceditur: nã dicit q lz ꝓſuetudis nõ sit
lenis auctoritas: nõ tñ tollit legẽ. ¶ Sed put ista dicit q si
est lenis auctoritas: itelligit̃ de ꝓſuetudie bõa & rõnabili: & nõ
est vitiosa auctoritas: ꝺz vincẽ legẽ ff. de legi. l. ó quidem aut itel
ligis de mala: hec nõ est alicuius auctoritas: ergo male dicit
ista q̃ dicit q est auctoritas. ꝺicã dicũt q hoc ꝑn. ꝓſuetudo nõ ẽ
locuta auctoritatẽ: itelligit̃ de bõa sine q dicit: sz nõ tñ q vincat
legẽ: hoc ꝺz itelligi de mala: hec est mala soloecismus: sepat ꝑn.
a fine: & ꝓz q ꝓncipiũ: & finis logit̃ in eodẽ casu. Itẽ vltimo dicit
q nõ est in tñ valitura q vincat legẽ iplicat q alicuius est
auctoritas qñ nõ essz si itelligeret ó mala. So. dicũt alii q ꝺicti
quẽdã est de q̃ntate ꝓudicij si ꝓſue. localis est & agit̃ ó ꝓ
iudi. vel quo ad oẽz locũ vt deroget vbilibz iuri: & ꝺ nõ ꝓt
est ergo auctoritas respectu loci particularis: sz nõ adeo vt vincat
legẽ vlez: & sic est auctoritas: sz nõ tãte legi. Si agit̃ de ꝓudi.
particulari tñ loci vbi est: & hoc cõsue. ẽ auctoritas: & hoc vicut le
gẽ quo ad locũ illũ. ¶ Tertia solo q ꝺicã est cõsue. q̃ non
est ꝓscripta vel nõ rõnabil: & hec nõ vincit legẽ quo ad vin
cẽdã legẽ nõ auctoritas: sz bñ in se est auctoritas ꝺicã q est rõnabil
& ꝓscripta: & hec vincit legẽ: & p hoc ꝓcor. opi. sz nõ tollit ẽ.
q; aut ꝑn. itelligeẽ ꝺz rõnabilis: & debebit posse vincẽ legẽ:
aut ó irrõnabilis: & nõ erit auctoritas vbi dabit̃ igit̃ q sit auctoritas
& nõ vincat legẽ q ꝓſuppõit hec decre. ꝺic q cõsue. pót cõ-
sideran multiplr: ꝑ ideterminate nõ descendẽdo ad aliq̃s
eius particulares q̃litates vel effectus: & in ꝺ segit̃ an consue.
sit auctoritas rñdẽdũ q sic: q; auctoritas eius ꝺispõne pt esse auctoritas
& sic loquit̃ hic ꝑn. pót cõsideran. f. descẽde. ad eius q̃lita
tes particulares: & sic ipsaz ispicimus vt bona: & rõnabilẽ: & ꝺ
magne auctoritatẽ: q ꝺz vbi nõ repugnat legi: & ꝺz vbi repu
gnat: si ꝺz alios cõtra: si cõsideraf put ꝓsideraf vt mala: &
hec nullius est auctoritatis. ¶ Pót tertio cõsiderare deꝺ ẽdẽ
ad eius particulares effectus: & ꝑ pót cõsiderari put consue.
ꝺz iuris cãcorius: & tũc nũq̃d aliq̃d operet: aut ius est dubiũ
& pót opari declaratõez. Curia. ff. ó legi. l. minime ad hoc. &
cũ dilectus: & hẽt tũc effectũ ꝺerꝑtinũ: & tũc si p illã inter
ꝑtationez nõ opaf ꝺ ius ẽ auctis eo q̃ lógeua. Si venit ꝺ ius
exigit cõtes quos exigit qñ ẽ ꝺ ius: vt. ff. c. cuz dilectus. Si
ius est certũ: adhuc cõsue. idẽ ꝺisponẽs pót hẽ aliq̃d iuris
cõfirmatiuũ: vt ꝓz. iij. di. ꝺ legem: & d. l. de q̃bus. ff. de legi.
de v. sig. abbate. ¶ Pót f. cõsideran cõsue. put nõ ꝺz in
rio assistẽtiã vel resistẽtiã: & hec est magne auctoritatis: & ꝺz viz le
gia put tñ ẽ lógeua: & hic ẽ casus. ¶ Pót tertio cõsidera
ri put vires suas diriguꝺ ius nãe: & tũc est deuitare saluo ni
si in aliquo assumat nãm ꝓscriptõis: vt q; deroget iuri pti-
culari ecclie: secus si ꝓuato: vt dñt dñi ó rota: aut nutrit pec
catũ cõsue. & est irrõnabilis: & nullius est auctoritatis: imo corrup
tela: & hic est casus hic in ꝑn. Si aũt deniãdo a iure nãe nõ
nutrit petñ: & rõnabilis est: tũc cõsue. valz: & est auctoritas vt ꝺ
in prin. a ẽrio: & aduerte prout repugnat iuri nature: ius ꝺ
nõ exigit q sit ꝓscripta: sz solũ q sit longeua. ¶ Quarto
pót cõsiderare put vibrat potestas suus ẽ ius positiuũ: & ꝺ

si nõ est rõnabilis: si est rõnabilis: & adhuc lz sit auctis nõ tã
te q̃ tollat legẽ in aliquo canonicatũ: sz sic cũez: si est rõnabilis
& ltime ꝓscripta: tũc tãte ẽ q̃ tollat legẽ & canonicatũ: & si q̃rj
lq̃tũ tollat: ꝺic si ꝓſue. gñalissima tollit gñalissime si gñalis
tollit gñalẽ q̃ ad punctũ: si ꝑtis tollit ꝑtez q̃ ad citatez.
Si ꝑtissima tollit q̃ ad locũ vel ecclĩam: & nõ vltra. ¶ Ad
ãte tñ q̃ puto q̃ sic cõsuetudo sit inducta ex certa sciã ꝑpe.
vt est illa q̃ inducit in curia: q̃ tũc nõ derogaf ꝓhĩta alicu-
ius q̃ tũc sufficeret spa. x. ánoz & ꝺ ius: & sic pót saluari di
cũ Ja. xj. di. i sũma: & iii. di. ℣ lege: & viij. di. frustra q̃ vt
exigẽ cõsuez exꝑtus ꝓncipis in cõsue. ꝺ ius q̃ illud sit vez
quo ad hoc vt cõsuetudo tollat ius positiuũ q̃ nõ sit ltime ꝓ
scripta: dũmõ sit firmata de cãno: qñ no. ¶ Sz ꝓdicti duo
obmãt. Primũ quo sit possibile consuetudinẽ ꝺ ius nãle
eẽ q̃ mutrat petñ: & quo illud tollẽ possit cũ ius nãe sit i
mutabile: vt ꝓz. v. d. ℣. nãle. xxv. q. i. ff. q̃dã. Secõ ꝓro vtrũz
hoc sit possibile legẽ eẽ & hẽ ꝺicã cõsuetudinẽ rõnabilẽ: cũ
& lex dẽat eẽ rõnabilẽ. iij. di. erit ãt. i. di. cõsuetudo: ꝑ qñ cõ
cludit̃ q̃ aut rõnabilitas potest suadẽ: ergo & sic in ipa rõ
ne erit ꝺ ius q̃ ẽ impoſ. vel cõcludet̃: q̃ aut lex nõ erit rõ
nabil: aut cõsue. nõ erit: q̃ possibile ius: & cõsuetudinẽ in fit
ꝺ ius & vtrũq; eẽ rõnabile. Sed & potest dici in consue. re
pugnãtium iurium nãe. Ad pmã glo. dicit q ius nãe multiplex ẽ.
Primo put cõsultũ est: & ꝺ ẽ mutabile: q̃ nõ nec̃tan. Secũ
do nõ pót considerare quo ad multa ꝓcepta: q; aliud q̃
ad radẽ sonũ ꝝboz. Quedã sũt in ius nãe ꝺicta ꝓcepta: & ꝺ
ex toto nõ sũt mutabilia ꝑ legẽ aut cõsuetudinẽ. Quedã sũt
contẽta in lege nãe q̃ nõ sũt ꝓcepta moralia: sz q̃ simplr sũt sta
tuta: & hec sũt distinguibilia: nõ ex toto mutabilia: vt illud.
Inter duoz vel trũ stat oẽ ꝝbũ: nã qñq; lex addit maiorẽ
mẽrũ: vt in testo de quo dic plen*: vt no. vi. di. ℣. cuius ꝝbo: &
q̃ scribit̃ de pur. p* par. c. i. Latius loquẽdo si vis scire an
cõsuetudo vl lex possit aliq̃d ꝺ ius nãe put est ꝓcepta mo
ralia. vel simplr loq̃t cõcludẽdo ꝝba doctorum cũis in. l. fi. C.
si ꝺ ius vel vti. pu. & bar. in. l. oẽs ppli. C. de iust. & iur: & q̃
scribũt doc. hic: & in. c. q̃ in ecclĩarũ de cõst. & de ĩmu. ec. q̃
plerique. ꝺic aut cõsuetudo in totũ vult abrogare legẽ ꝺ ius nã
& nõ pót. xxi. di. cũ in fróte: de ma. & obe. cũ ifernos: aut vult
illi detrahẽ vl addẽ distiguẽdo: & tẽ aut statuti a iure ꝺ ius
nõ est simplr statutũ: sz reꝑit ꝓ ipm distinctũ vt ẽ illud oc-
cidẽs occidat: nã lz dicat: nõ occidet: ꝺ aliqñ pmittit: & tẽ si
lex vl cõsue. ex aliq̃ cã pmittit q̃ occidat: vz statutũ: & ꝓſue.
. l. ij. C. q̃ sit licet. sñ. iudi. se. vi. ff. ad. l. cor. ó sic. Lin. Ad
nerte ꝺ puto ꝺz si cã esset iusta q̃ mouẽs mereat: & si cõsue.
permittit mouẽ vt ex iustitia: al. nõ de iure canonico q̃ cõsue.
esset irrõnabilis cã q̃s faciẽs petñ vt vide dicti. ℣. Ñq; lex di
uina simplr. loqt̃: & tũc aut cã subẽ in cõsue. vel lege exclu-
dẽs petñ: aut cã nulla subẽ nec subeẽ pót excludẽs petñ:
aut ẽ dubiũ: an cã aliq̃ subfit. Si cã subẽ excludẽs petñ ꝺz
lex cessat: & cõsue. vt ꝓz in ore duoꝝ vel trũ tẽ. de testi. cãz: &
tñ qñq; lex regrit plures & ꝺz sic & ꝺz ꝓſue. plura regrẽs vt
. l. nubem*. C. de testa. q̃ pót eẽ cã iusta ad tollẽdã falsitatẽ
q̃ cõmittit testis: aut cã ñ subẽ nec subeẽ pt vt qs ꝺ hat cã
me: vel si subẽ nõ excludit petñ: & nõ ꝺz cõsue. ad ꝺ de ꝓ-
scrip. c. fi. de iure ca. cũ cõtigat. de pac. q̃mis li. vj. aut cã sub
eẽ pót: & dubiũ ẽ an subsit: & dicũt illi doc. q̃ cõsue. valz: q; i
dubio cã subeẽ ꝓsumit̃: & sic i dubio ꝓſue. rõnabil ꝓsumit̃
nisi appeat irrõnabil: sic dicit Jo. xii. di. illa in pma glo. &
dicit Cy. vbi supra: & dicit q̃ in tñ rõnabilis ꝓsumit̃ q̃ nõ
admittit ꝓbõnem in ẽrũ. qñ bñ no. vt dicit in. d. l. fi. l. leges ff.
vnli. pblic. & l. Rta. C. de pci. Impa. offe. Sed illud puto
verũ in. l. ꝓncipis. In cõsuetudie ãt vl lege iferonis credo
q̃ illa admittit ꝓbõnẽ in ẽrũ. ad ꝺ cle. i. de proba. ¶ Ex his
decidunt aliq̃. Primo póe q̃ hẽtur cõsue. q̃ mihi licea iter-
ficere interfectorẽ ꝑsonam vz hec cõsue. dicit hic Host. q̃ nõ
Jdẽ dicit de ꝓſue. q̃ mihi liceat interficere petentẽ me in
facie: vel q̃ ꝑ pecunia liceat aliquẽ occidere: nõ valẽt talia
ꝓſuetudines & statuta. Jmo statuta & ꝓſuetudines q̃ sunt i hac
ciuitate florẽtie q̃ liceat interficere & se vindicare nõ valerent

fm Host. in ꝛ̃riũ facit l. q̃ aut lex ff. de adul. de sen. ex. ſi gnificatur: vbi aliq̃s pp iuſtũ dolorẽ ꝛ̃ adulterũ occidẽ: et ꝑberare impũ: et nõ puniri ex vindicta vel rãcore videtur plene vt ſupra Jo. an. in addi. ſpe. in ti. de conſti. Ex his ẽt apparet q̃d dicendũ de ſtatutis: et cõſuetudinibus q̃ permittunt bãnitũ impũ occidẽ. bar. dicit q̃ vꝫ ſtatutũ: in. d. l. oẽs ppli: ſed pbat politie q̃ ꝛ̃ occidẽ rebelles: et inimicos ciuitatis bãnitos aũt eſt rebellis ciuitatis tgĩ rõ. vt. l. muſſi one. §. q̃ deficiũt. ff. ꝺ capi. vi. et. l. ad. l. cor. de ſic. l. iij. i fi. ad hoc. l. ij. C. qñ ꝛ̃ce. ſe. ſine mdu. vndi. Jo. an. hoc tenuit: et in deciſis reliqt in regula q̃ qs de reg. iuris. li. vj. et hoc late diſputat i addi. ſpe. in. iij. pte de cõth. iuxta. pn. et finaliter cõ cludit vna cũ Ja. de are. tuo. ſuia ꝙ ſcõa ſcẽe. q. lxvij. ar. ij. et gl. anus. xj. q. iij. §. ſi ergo: vt ꝓcludit: qñ q̃ ſtatutũ ꝑmittit occiſionẽ vltro reſpectu ad ſalutẽ cõe ꝛ̃: et pp ppm fuãdum ſuppoſita ultima cã mortis: vt q̃ occidit vt aliud faceret p q̃d: dignus eſt morte: et vꝫ ſtatutũ: q̃ põt ſtatuẽs qñlibet deputatus executorẽ: et ille q̃ facit facẽ vt executor ꝺ pietate: et ſta tuto: ad hoc. xxvij. q. v. nõ eſt crudelis: et. §. ſe. qñ q̃ hoc vult ꝑmittẽ alicui ad ſolã vindictã delicti i eo cõmiſſi: vt qñ ſtatu tũ hoc ꝑmittit ꝓ ſanguineo vt ꝑſõ vel iniuriato ad ꝑpriã vl dictã vindicãdã: et hoc ſtatutũ vel cõſue. vel eſt licitum. xxvij. q. v. q̃ miſter. xxvj. di. odio: et. d. c. ſi ergõ. xj. q. iij. aut vult ꝺ ꝑmittẽ ſtatutũ aut lex nõ q̃ſi hoc illi ſit licitũꝫ deliberate facere: ſꝫ vbi inde deliberate pp caloꝛẽ iuſti delicti cõmiſſi in illo inſtãti deducit ad peccãdũ et occidẽdũ: et lex pp caloꝛẽ ex toto vult penã remittere: et ex toto remittẽdũ nõ eſſet iuſta lex. vñ dicemus q̃ de iure canonico lex iuſta nõ eſt: vt ſcribũt doc. in. c. ſin vo: de ſen. ex. q̃ ꝑmittit occiſionẽ adulterij: q̃ſi lex vult pp hũc caloꝛẽ aliqualiter penã alleuiare: et credo q̃ iuſta eſt: et ſcã lex: et etiã ꝓ ſue. nõ videꝫ vltra ꝫ hunc pboc etiã dicẽ Host. q̃ nõ valꝫ ſtatutũ q̃ ꝑ morte remittit penã mortis ꝑ pecuniã ad ꝺ. ẽ. c. prio. in auct. ꝺ mã. pn. §. ops. ꝑ hoc dicit q̃ nõ vꝫ ſtatutũ q̃ ꝑmittit aũctẽ qs poſſit de bitoꝛes ſuũ capere: et executiõem facẽ: q̃ hoc eſt inopinabile inducens cũꝫ venẽdi ad rixas. ff. q̃ me. cã. extat. ff. vſufru. cẽſſimuꝫ ff. de pac. do. l. quenire. ff. de rei. et ſup. fu. l. oſſa. C. de iude. nullus. C. ad. l. iul. q̃ multa. C. vnde vi. liqꝫ in tã tã: et hoc dicit ſi ſit cõſue. q̃ pignora mutuũ: ſecus ſi volentẽ. C. de pigno. l. iij. hoc verũ nulli ꝑmitteret tibi ex cã: vt. l. aut ptor. §. ſi debitoꝛes. ff. de bis q̃ i fraud. cre. vide bar. ff. ꝺ ac q. poſſ. l. iuſte. ¶ Denuo ad ſm. ſ. quo ſit poſſibile ꝓſuetudines ꝛ̃riã eſſe legi. et vtrãq; validã cũ q̃libꝫ ꝑ formã ſint rõnabi les ita ꝙ ſingat in ſe. et hoc impoſſibile videat ſi ſit ꝛ̃ria aliqua rõnabilis eſſe dicit q̃ idẽ diſponẽ nõ põt cẽ ad oppoſita rõ nabile ꝑ ſe in gñe: et ſimplr ꝓſideratũ deſcẽdẽdo ad aliquez ꝑticulare cuẽtũ: et ꝑticulare accidẽs põt eẽ rõnabile: et irrõ nabile q̃ſq; et hoc ſm alterꝫ et alterũ cuẽtũ: ſm alterꝫ et alte rũ ꝑtes. Itẽ et ſm alterꝫ et alterꝫ ſinẽ: declaro hoc ẽ rõnabile in gñe q̃ depoſitũ reſtituat: illud altero extricatus nõ ꝓſi derato: et nõ dato deſcẽſu ad alia ꝑticularia accidẽtia: ſem ꝑ ẽ rõnabile q̃ depoſitũ reſtituat: et q̃ depoſitũ nõ reſtituat ſimplr ratio nõ ꝓſiderato nõ põt eẽ rõnabile: rõnabile ergo q̃ ſimplr ẽ: et vt ſimplr ꝓſideratũ nõ põt irrõnabile eſſe. Iſtã tñ ad aliquẽ ꝑticulare cuẽtũ pt eẽ irrõnabile: dĩt q̃ gla chũ depoſuerunt q̃a deſ q̃ tpe furioſitatis repetat gladiũ: et ſic ita q̃ iterficiat ſe: et alũ inſtrumento nõ eſt dubiũ q̃ de ſenſu bito ad hãc ꝓſideratõẽꝫ ꝑticulare: hoc eſt irrõnabile: et ſi ẽ cã ꝙre fallitur in iudicãdo affi: q̃ iudicam⁹ factũ vt i gñe et q̃ſq; in nonnullis vt plurimũ nõ ſunt note circũſtãtie: ꝓp q̃ illud pt eẽ iuſtũ: nõ ego credo q̃ ſit impoſſibile q̃ alter ignoret: q̃ nõ noſcit circũſtãtias q̃ genus trahũt ad bonũ et malũ: ſic ẽẽt i bono. q̃ nõ tã bonũ q̃ ex circũſtãtijs i boie coerũpi nõ poſſit: q̃ poſſ eẽ bonũ: et nõ bñ: vt dicẽ gl. ꝺ coll. vete. c. i. ſic ſm alterꝫ et alterꝫ tpõs variabit: nã nõ ẽ dubiũ q̃ tpe eunſtie hoc iudicabit equũ vt boies viuãt: q̃ ꝺs cogat ad vẽdẽdũ granũ: ſꝫ q̃ cogat ad vẽdẽdũ cũ ẽ opulẽtia: ſi erit irrõnabile: et iniuſtũ: ſiſtr ſꝫ alterꝫ et alterꝫ ſinẽ poſſit idẽ dici rõnabile: et irrõnabile nã ꝺ bis rõnabilia q̃ ꝺs oi ma la fide ꝓſcribat: ſi circũſcripta iura etha nos tñ ꝓſideran⁹ bonũ cuiuſ ſocietatis factũ ad viuẽdũ: et felicitatẽ bũanã: et ſm finẽ vite eternã: ſic et mẽſurari ad vitã erit inſtũ: et equũ ad finẽ cuius vite ꝓſeruãdẽ: ſic et erit idẽ malũ aut ẽtra fine et no: vt no. i. ꝺ. ꝓſue. ¶ Videat; q̃ boies vt plurimũ ponũt finẽ felicitatis bũane: et hui⁹ vite trãſitorie ꝑ bono optio: q̃ nec pagãi poſuerũt: vt dicit phũs ꝑ totũ li. ꝓmũ ethicoꝝ: et q̃ ꝫ ponũt ſub rõne eligũt ꝫ rõnabile q̃ boies ex vſu et q̃ buſcũq; alijs vãt potẽtib⁹ vl ſapientib⁹ rapturis ſiſtibus ſꝫ q̃ bodie vt. Rõ eſt hic nuſ: q̃ eligunt aliq̃d ꝑ ſine erroneũ. ſ. vitã iſtã miſerã: et ꝺa putãt rõnabilia vt ꝓcipiãt: de ꝫ finẽ et ſi ꝓſiderarẽt deũ et aliã vitã eſſe q̃ rõnabilia ſupremiſſima q̃ iudicãt ꝺo iudicarẽt irrõnabilia: ſol⁹ q̃ error eſt in electõe finis: ſic potes vidẽ in oi ꝓſuetudine: et in oi geſtu bũa no: q̃ apt⁹ eſt recipere multas accidẽtias et ſm alteras et alte ras eſt rõnabile: et ſm alteras nõ: ꝺs q̃ q̃ in his accidẽtibus ler fuerit media: et inder ꝫ ponderãs eq̃ lance. ¶ Ex his nos ꝓcludim⁹ effect⁹ ꝓſuetudis aliquos: ſꝫ non oẽs. Sꝫ q̃ ſter ceteros gl. tetigit vnũ q̃ ꝓſue. nõ admittit ꝓbõnez inꝛ̃ riũ: illud nec nõ eſt exaiandũ dico q̃ q̃daꝫ eſt ꝓſuetu. puta: et q̃ ꝓcedit a ſola aia ſenſitiua: et iſta arguit nãm ꝓſupti ue: vt. d. c. pauonũ: tñ pt ſcõ ꝓbari ꝫ vt patẽs eſt: q̃ hec nõ in tñ bituat ſenſum q̃ buſ trahi poſſit ad oppoſitũ: vt. l. i. §. beſtias. ff. de poſtu. q̃d ã eſt ꝓſue. puta: et ꝓſonale vt boia: et hec adhuc arguit bois iterũ ꝓſumptiõe: et ſic a nul aſſumẽ vt inducẽs ꝓſũptionẽ iuris admittit q̃ ꝓbõnẽ inꝛ̃. nõ ꝛ̃ri uas ꝓſueuerit fenerari: et ꝑ ꝫ q̃ aliquẽ ꝛ̃ctũ fecerit ſilez vſu ras ꝛ̃ctũ⁹ q̃ ꝓſumã ipſꝫ vſurarũ ipe nihil oſtendas ꝓbari ꝓt vſu riũ ꝛ̃ctũ. ſ. licitũ. Quedã eſt ꝓmata et realis ꝓſumpta: vt eſt illa: de q̃ ff. de vſuris. l. cũ de in rẽ vſo. l. de conſti. pecunie: et iſta gl. hoc dicit q̃ ꝫ in ſe tãtã vtilitatẽ q̃ inducit ꝓſumptõꝫ iuris et de iure: vñ ſi oi anno vſq; ad. x. ãnos aliq̃d mihi ꝓ ſcripſi ꝑ pecuniã eſt ꝓſumptio q̃ ſi allego cãꝫ ꝓſtatoris: quo ad ꝺm. cã ꝓſtãdi: et dicit gl. q̃ eſt tãta ꝓſump. q̃ nõ admittit ꝑ bõnez inꝛ̃riũ hoc cõtra nõ teneꝫ: de ꝫ hebio. l. de cẽſi. pecu nie nõ iuſto mõ: q̃d ã eſt ꝓmata diſpoſitis vt ꝓſcrip. q̃ nõ ꝫ ſ ꝓſumptio ſi imo diſpoſitio q̃ tuũ ſi ꝓſcripſi efficiaꝫ meus: et ꝫ ſtes⁹ diſpoſitis nõ admittit ꝑbõnez inꝛ̃riũ. Si. n. nolleo ꝑ bare q̃ res ſit tua ꝛ̃ ꝓſcriptõez meã ꝫ vt nõ relenãs nõ ad mittere ff. ¶ Quedã ẽ ꝓſue. publice a ꝺ q̃ agit hoc q̃ ordiat in finẽ creãdi ius vt publicũ quo ad oẽs et ꝺ admittit ꝑ bõnez inꝛ̃riũ: et nõ admittit fictum nec lex: vl vt admittu lex aut ꝙ lex aut ꝓſue. diſpoſit aliq̃d faciendo determinate: q̃ vlt ſic eẽ aut diſponẽdo aut fingẽdo: q̃ fingit pedes: et nõ ad mittit ꝑbõ inꝛ̃. ſic nec in fictõe legis: q̃ſq; cõſue. aliq̃d vl põt ꝓſumẽdo: et ſi velit illũ hñe ꝑ ỽ o: vt q̃ ꝓſumat ſup ꝺ bio nõ admittit ꝑbõ inꝛ̃riũ: niſi ꝑbõ ſit cõfeſſionis vel alio notoria: vt no. C. de dona. aſſi nup. aũct. et ſi nec ie: et no. Jnn. de inſtr. edite. q̃ plenaq; et ſcribit in. c. ſtatuit: ꝺ frigi. q̃ſq; ſolũ ꝓſumit ꝓſumptõez iuris: q̃ ſic indicat in dubio: q̃ ſic credit: et hec admittit ꝑbõnez inꝛ̃. de quo dixi in §. ex his de ſpon. vbi ꝫ declaraui ban⁹: hoc tenet mẽti: ber ꝑ ꝓtiũ ſuffi ciãt: ꝫ va put volum⁹ aliq̃d ꝑbari ꝛ̃ diſpoſitos a lege: ſꝫ ſi volum⁹ ꝑbari ꝛ̃ ſolẽnitatẽ legi aut formalitatẽ: q̃ nõ ſit rõ nabile ꝛ̃ ꝓſuetudinẽ bñ admittit ꝑbõ inꝛ̃. vt dixi. §. ſꝫ nõ ad mittit ꝛ̃ legẽ: et ꝫ ſufficiãt ad ꝫ. ff. de pac. int. gen. §. ſed.

Cum tanto.

Materia buꝰ ꝺcti eſt ſubtil⁹ ſcrut; et ſua ga. et diffuſe a doctoribꝰ vtriuſq; iuris declarata: legã eã colligẽdo oino; dicta bonꝰ quã potero. ¶ Cõſuetudo nõ derogat iuri vnius cꝰ trãſgreſſio peccatũ iducit: nec poſſit nociuã niſi ſit rõnabilis: et legitie ꝓſcripta. h. d. ¶ Sũt duo dicta. ¶ In ꝑ agit de iurib⁹ cõſuetudinis inchãtũ obtinat iuri nãli. ¶ In ſo q̃ſtũ obtinat iuri po ſitiuo. ¶ Jnſpice ci. l. i. rõ dicẽdi ꝺi. ¶ In ſa rõ dubitãdi ¶ Scõa ibi: ſꝫ etiã vel alr. Rõ valet ꝓſuetudo iuri nali repugnãs ſi per eam fauear: iuri aũt poſitiuo ſic ſit rõ nabilis et legitime preſcripta: h. d. ponit duo dicta: primo dicendi rationem: ſecundo dubitandi explicat. Cuius

contra diuina ꝓcepta ad excusandū peccata: qꝫ allegan
tur ꝓsuetudines cū tales cōsuetudines valeāt: et peccatū ex
cusent. ¶ Secōo an ꝓsuetudo ꝯ ius ꝓtimum valeat ita q
ius corrigat: ad qđ papa rñdet q nō valet ꝓsuetudo cōtra
ius diuinū inquātum peccatū nutrit. Inquātum autem nō
nutrit peccatus sic: assignat cāni quare omne qđ fit ex quo
surgit peccatū est illicitū et nō valet: sed ꝓsuetudo sup illici
to nō excludit: imo nutrit et augmētat illicitū: et peccatū igi
tur: et ꝓsuetudo nō valet: et dicēda est potius corruptela.
¶ Ad fm dubiū facit qđ iura dicūt ꝓsuetudinem fore nō
modicæ auctoritatis: et sic vt q vincat legem. ¶ Rñdet q ꝫ
nō sit modicæ nō tñ tante: vt deroget legi: nisi quo ꝓcurrāt
.5. q rōnabilis et legitime ꝓscripta. ¶ Sco. q ad cōtinua-
tionē operatiōis augmentant vires operantis: ideo ad cōtinua-
tionē vicij augmētat vicium: et ad ꝓtinuatiōem virtutis virtus
iuuat: ad qđ. l. legatis. §. omnibus ff. đ leg. iij. et sic arcta
tur peccator ad expiandū circūstantiā peccati in quo ꝓse
uerant: q ex hoc augmētant vires peccati: et vide qđ no.
de peni. dis. vltimis q̄ferus. ¶ Sco. alias peccato infelicita-
tis q̄ sepat a gratia ꝑsōs sanctas: et a deo q nō ꝺ̄cit in viam
peccatorum. i. q. i. ꝑsōs sanctas. et. ii. paulus. et. benedictus
et. et gl. ꝓcū fi. ¶ Sco. q intelligere attendit: put applicatur
ad intellectum sine mente: et nō ad mentes rōne carentes.
¶ Sed regulam q possibile est ꝓsuetudines ꝺ̄cere ius
naturæ: et nō nutrire peccatū et nutrire: et vbi non nutrit valz
cōsuetudo contra ius nature: vbi nutrit nō valz. ¶ Et no.
cōsuetudini malam ꝑ̄ere nomen cōsuetudinis: et sic q: ca
ret nomine et effectu caret noie: ad hoc facit. de do. in. §. ꝫ
et alias. ii. q. i. in principio. et. statuit. ¶ In secūda parte no.
regulas q cōsuetudo in suo genere nō est modicæ auctori-
tatis: sed inquātū ꝺ̄cit legi: nō est tante q vincat legē: vel
illi deroget nisi sit rōnabilis: et legitime ꝓscripta: et sic ꝛ̄gi
tur vltra formationē habitus ꝓscripti. ¶ Et no ad ma
cōsuetudinis non ꝓsequendo oppositiones captatas quarū
effectus colligā breuissimo stilo. ¶ Et q cōsuetudo est in
strumentum quo iustitia regulat in ipsa iustitere oportet.
¶ Primo inquātum ad actum theoricum: et magistralē.
¶ Secōo quātū ad practicā tractabo ipam p duo in hac.
¶ Primo declarando consuetudinem et eius effectum.
¶ Secundo eam vsurpando vt pertinet ad practicam.
¶ Circa ꝓmū videbunt plura. ¶ Primo quę forma sit cō
suetudinis. ¶ Secōo quę sit eius materia. ¶ Tertio q sit
cā efficiēs: et ex istis duabus inferā ſpēs ꝓsuetudinis: et qđ
sit consuetudo. ¶ Quarto quis sit cōsuetudinis effectus.
¶ Circa fm q iustum est iudiciale ꝓsuetudo: vt dicit gl. i.
di. bonum autē genus iudiciū ꝫ principales tres ptes. Primū
qđ cōsistit in iuris ꝓpositōe al. dispositōe. Secundū qđ
cōsistit in iuris ꝓbatiōe. Finem q cōsistit in pnunciatōe: de
. 4. lig. foru. ¶ Sic quārā de tribus. Primo quo ꝓponat.
Secōo quo ꝓbet. Tertio quo terminet: et sic p ser media
materia tota declarabit. ¶ Ad primū formale cōsuetudi-
nis vt q cōsuetudo sit rōnabilis vt hic: al. perdit substātiā
eius. viij. di. mala veritate: si cōsuetudini q cōtēpta. et. c. fe.
vsq; ad fi. di. x. di. p totū. i. di. consuetudo. ¶. e. ex pte eius si.
¶ In oppositum est ꝓmo: q naturali iuri obuiare quod
semp rōnabile est equū q̄ habetur atq; immutabile. i. di. ius
naturale. v. di. per totum. viij. di. p totuꝫ. ¶ Contra quod
aliqñ valet cōsuetudo: vt hic. v. di. p totum. vi. di. §. hos ita.
¶ Item lex debet esse rōnabilis: vnde ingētum a rōne dis
crepat lex nō est. l. i. ff. de legibus. im. di. erit aūt lex. x. di. p
totū: et in multis aliis iuribus: ergo tenendū q cōsuetudo
irrōnabilis nō valeat alleꝛ rōnes suadens legem naturalem: et
canonicā valere suaderet oppositū: qđ est impossibile. Jo.
an. dicit cōsuetudinē debet esse rōnabilē: alias cōsuetudo
nō valet p ꝓma iura. ¶ Ad obiecta rñdet supfluus omis-
sis fm Jo. an. sequēn anno sic ceꝑit apostillare in glo. po-
nēdo in fine eius vba que sequunt. Hic ꝛ̄ rō in genere sum
pta nō possit suadere ꝯria: vnde hoc equum vt depositum
restituat: et eo nō determinato ad eventū et aliquē particu-
rem semp hoc est equum nec oppositū rō suaderet. ꝺ̄. ꝫ ad
ad aliquē particularē euentum et aliquā specialem cōclusio
nem aliqd pōt esse equum: et rationabile in suo genere qđ
determinatus ad aliqua veritatem erit irrationabile: et ꝯ
positus: suadebit rō et maxime apparebit veritas determi-
nādo se ad alīū mentem: et alīū euentum ad aliquod ꝑticu
lārē: et ad alīū finem: et sīc alium et alterū respectum. Sicut
hoc est equum in genere vt depositum restituatur hoc in
quum in specie: vt gladius deponenti restituat ꝑ furorē
.xxij. q. ij. ne qđ. no. i. di. ius naturale. ¶ Sco. ij. et. iij. decla
rant effectū consuetudinis. ¶ Et quarta glo. tractat formā
consuetudinis. ¶ Sco. v. seu vltimo. tāgit req̄sita ad consue-
tudinē. ¶ Item hoc equū vt nemo cū alterius iactura lo-
cupletet. ff. de cōdi. in. l. ina natura: et tñ ad punienda negli
gentiam: et vt ōnia sint in certo: vt sciat q̄libet qđ suum est et qđ
alterius sit non possetanti vsucapio deberet: et tunc liteꝫ inter
homines tollant: hoc iuuat equum q̄ qñq; quę cum alte
rius iactura ꝺ̄cēt. l. i. ff. de vsuca. cum ii. ¶ Item in genere
hoc equum vt vnus nō punatur: pro alio et tamē aliquo ca
su lex hoc vt equus permutat. i. q. vij. §. item pecore. vi. q. i.
verum et. l. si quis cum militibus propter originem peccati
obseruādā et publicā vtilitatē: in qua maxime bonus nutrit.
¶ Item aliquo ꝺ̄e aliqd est equū qđ in alio est iniquum
de dei. ſingulis: et p̄m legibus et omnibus iuribus coue
nit: q lex aliquo ꝺ̄e statuit vt equa. cuius oppositus alteri
ꝺ̄e statuit vt equū: sufficiat de consanguī. et affi. non dis cui
sim concor. Sic et altero respectu pōt quid esse equum qđ
altero est iniquū: nam lex aliqua equitate respectu boni pu
blici considerata pmisit vsuras: q altero respectu salutis
eterne fuit ab ipsa lege saltē canonica reprobatus: vt iniquū
sic: et lex ciuilis pmisit ꝓscriptiones sine bona fide: vt rona-
bilis solo cōsiderato fine boni publici: cuius oppositū attē
to bono eterno lex canonica improbauit de ꝓscript. vigilanti
et. c. fi. et in regula possessor. de reg. iur. li. vi. ¶ Et ex hoc
sequit rōnem iuris ciuilis: q̄ q; contraria ratio iuris posi-
tiui: vt no. instit. de iure naturali. §. sed naturalia: in. i. glo.
¶ Q̄ q; ratio stricti iuris obuiat rationi naturalis eq̄tatis
vt in exemplis ꝓdictis: et no. i. di. ius naturale: fatendus ergo
hoc consuetudini: et legi naturę posse simul stare: et vtrq;
q; rationabile fore diuerso respectu considerato: ꝫ non eo
dē ꝺ̄e tpe hic Jo. an. ꝓsequit hoc declarādo p exēpla gl. qđ
supfluū reputo et laboriosus: et inutile: ideo non prosequor.
¶ Ex his clare tollunt obiecta: non obstat si dicat lex de
riuat a lege nature: et ꝯ legem nature non potest: vt in pre-
cedenti: ergo nec contra legem positiuam: q consequētia
ꝓcedit in vtraq; q̄ si mutaret peccatum q̄ non nutrit pecca
tum pariter valet in vtraq; et formus in positiuo a illa na-
turali derivato: vt ꝑ̄ in ꝓcedenti parte. ¶ Aduertendum
tñ q inquātum lex ꝫ rationem fm minus bonus: et melio
ri obuiat bono non dicit rationabilis quāq̄ habeat aliqd
rationis fm minus bonū: ideo suadens bonū: puta us con
tra publicū et cōmune non ꝺ̄ceret rationabilis. ꝯ. e. ex pte
et. c. i. iij. di. erit aūt lex. iiij. di. consuetudo et consti. cū oēs
eam si. et sic inquātum suaderet commune vtilitatē ꝯ eternā
vt in. c. fi. de ꝓscript. et. c. sanctor: et. c. vigilanti: et in regula
possessor. de re. iur. li. vi. et ꝺ vsuris. p totū. Junctā. C. et. ff.
de vsuris. ¶ Sed dubium est qñ dicat rationabilis con-
suetudo: et hoc est fm dubium quod tangit glo. in. v. ratio
nabilis: que ponit suā theoricam: q rationabilis dicit iure ap-
probata vel non improbata. Irrationabilis ratione et iure re
probata: et ponit multa exempla: q̄ vide in gl. que est clara.
Multa alia exempla ponit hic Inn. et Host. ꝫ ꝺ̄e appro
bata q̄ ꝺ̄e reprobata ꝺ̄e non improbata dispersa in iur qđ p
seq laboriosus supfluū et inutile reputo. Inn. ide: et gl. Jo.
in sūma huius ti. in prin. et no. de consti. c. i. li. vi. et archidia.
. iiij. di. §. legem: dicit de hoc non posse certā dari determi-
sed hoc arbitrariū est qñ dicat rationabilis: et qñ nō: et di-

cunt q̄ iudex informabit̄ p casus simileꝫ in q̄bus a iure cō
suetudo approbat̄: & pp hoc forte magnam posuerunt ca
suum multitudinem ad quos posset recurrere iudex p in
formatione: vide duos tex. hoc declarantes. i. di. consuetu
do. unj. di. erit aūt lex. Alia possent allegari: puto duo suffi
cere: lex tantum bz de rōne quantum bz de fine cum fundz
iuris cum qualitatibus de q̄bus. nij. di. erit autez lex: dz at
habere honestatem: cōtatem possibilitatez: & cōuenientiā
& cōgruentiam: in his ad siles tibus. Si rō cōsuetudinis p
ticularis determinationi applaudat bonī publici & eterni:
hec rōnabilis erit fm omne ius. Ideo si bonū fundet publi
cum: & religioni cōueniēs sit: q̄ nō repugnet eterno bono:
& sic nō nutriat peccatū: hec erit rōnabilis: si tñ fundet dispo
ni bonū publicū & cōmune bum anū fm ius cuiusle rōnabil
est: sed xp̄icolle illā rōnabilem nō apprehendunt: que fun-
det bonum publicū ꝙ eternum. Nam inq̄tū maiori bo
no repugnat nō est rōnabilis: & hoc volunt dicere tex. in di-
cto. c. cōsuetudo: ibi dū tñ q̄ religioni cōgruat: q̄ disciplī-
ne cōueniat: & saluti ꝓficiat &c. ¶ Hec vera vbi euidenter
apparet bonū publicū & eternū. Si essz dubiū in dubio cō
suetudo eo q̄ est approbata a iure: vel bz similitudinē cuz
approbata: p̄sumit̄ iusta. Idem si non apparet reprobata
nec repugnat iuri: q̄ pro eius rōnabilitate p̄sumit̄: donec
detegat irrōnabilitas: vt no. xij. di. alla u. i. gl. & tz hoc hic
Jo. an. Si át est ꝙ ius i dubio irrōnabilis p̄sumit̄: nisi rō-
nabilis ꝓbet̄: vt est tex. aptua ꝑ. de eo q̄ mut. in pos. cum ve-
nissent. ¶ Ex hoc tene q̄ irrationabilis cōsuetudo nō va
let: bz glo. dicat minus rōnabilem aliquādo tenere. viij. di.
mala, que non dicit benet &c. cum dilectus: q̄ allegat. ē. e.
hoc nō probat: q̄ aliquo respectu pōt esse rōnabilis: ibi p
hoc pz q̄ cōsuetudo contra substantiā actus q̄ impossibili
tatem continet non valet: de cōsuetudine. c. ij. li. vj. de elec.
cum terra. ¶ Aliqui addunt secūdo ad formam cōsuetu
dinis: q̄ sit sine scriptura: & in hoc differat a lege: que ad scrip
turam statim redigitur: & ex hoc dicit ius scriptum: & non
scriptum: instit. de iure na. gen. & ci. §. ex non scripto. i. di.
nos autem: & c. consuetudo: nam in defectum legis est con
suetudo: & ideo pōt cum illa cōcurrere: ad hoc instit. de iu
re na. §. constat. ff. de legi. l. ultimo. ¶ Jo. an. recitat hic opi.
quādam: & fuit opi. Pe. q̄ scriptura non est de esse vel for
ma legi. nec scriptura debet esse de forma consuetudinis:
sed ad bene esse est scriptura: in lege vt non ignoret: & illi-
us memoria habeat. C. de legi. l. humanuz: vnde & lex pos
set esse sine scriptura: si hoc habens potestatem condende
. l. expresso cōsensu disponeret: ad hoc de elec. ottima. ij. di.
lex est: & c. plebiscita: & c. sequenti: & cōsuetudo pōt redigi
ad scripturam: & per hoc non desinit esse consuetudo: vt in
simili dicit̄ in contractu sine scriptis q̄ non est in scriptis:
bz ad scripturam reducat̄. C. de fi. instru. l. cōtractus in. nij.
glo. ad hoc. ff. de pig. l. ꝑbitur. ¶ Et si dicunt fuisse reda-
ctas in scripti cōsuetudines feudoꝝ que p hoc non desinūt
ꝓsuetudines esse: de quo de feu. sup. Rica in cōsuetudi-
bus romanie: fm Cy. & Pe. & Rico. ma. vt recitat Cy. in
. iiij. q. principali. ¶ Differētia aūt inter legem & consuetu
dinem non est scripti. ad non scriptum: sed taciti ad expres
sum: vt. l. de q̄bus. ff. de legibus: sed sic differenter propo-
nuntur a iure: q̄ vt in pluribus in legibus scriptura iteruc-
nit non in cōsuetudine: ad hoc. i. di. §. cum itaq̄. ¶ Alij vt
Guil. de cu. in. l. de q̄bus dicunt q̄ in origine de esse cōsue
tudinis est q̄ absit scriptura: alias ineset expressus: & nomē
tamen ꝓsensus: & sic esset lex: & statutum: de constit. cū oēs
& c. se. ff. de iusti. & iure omnes ppli: quo ad eius contumaci
am postēā est inducta bene redigitur ad scripturaz: nec ex
hoc non dicit consuetudo: ad hoc. ff. de act̄. & obli. l. quoci
ens: vbi nouum non tollit antiquuz nisi expumat: & hoc est
de mente Cy. in dicta. l. ij. & iij. in. ij. q. ista omnia cōcludit.
Cy. vbi plene examinat in. l. i. C. de legi. & hoc tenet Guil.
vbi. §. & ad litteram sequitur Bar. ¶ Puto q̄ scriptura
non sit de esse consuetudinis: non inq̄tum scribitur ea iam
originata: vt ibi fatent doc. Item nec put non est origina-
ta: sed in scrisitū ad sit meno populi in inducenda ꝓsuetu
dine. ¶ Aut enim scribit̄ quod gestum est: & sic reducunt
ad scripturā actus gestus: & planū q̄ scriptura nō inducit le-
gem: q̄ nō animo cōdende legis: sed animo ꝓseruādi me
more actus: ex q̄bus elicit̄ populi cōsensus & consuetudo.
¶ Aut scribit̄ tenor cōsuetudinis: & tūc si scribunt animo
edende legis: lex esset: & ét in mōēto induceret. Si anio
edendi ꝓncipiū ꝓsuetudinis vt in futuꝝ hoc assuescat: vt ḋa
volunt hoc cōsuetudine hactenus seruari: & visum: & non
esset lex sed ꝓsuetudo. ¶ Non opponit ergo scriptū con
suetudini: imo plus sentit Guil. de suza. in. l. de q̄bus: & ét
Pe. de bel ap. ibidem: q̄ vnico momento ppetuus posset in
ducere cōsuetudinez: vide dicit Pe. q̄ si maior pō popu
li vno momento ꝓsentiret tacite: induceret consuetudo q̄
maior natu succederet. ¶ Guido dicit q̄ si totus popul⁹
ꝓsentiret: q̄ tale vel tale q̄d sit ꝓsuetudo: dicit q̄ erit cōsue
tudo intulata. Sed vbi ex vsu iducit essz ꝑ scripta fm eam
& hoc modo expressius cōsensus induceret cōsuetudinem.
¶ Sed hoc nō puto in vera ꝓsuetudine: de qua loq̄mur:
q̄ nō pōt dici assueta: sed posset bene facere vno mōēto
fictam ꝓsuetudinem: posset enim in actibus suis fingere &
de. v. ob. l. bum imodi: & esset potius ex eoꝝ dispositione fi
cta consuetudo: q̄ vera. ¶ Ex q̄bus apparent differentie
inter statutum & legem: & ꝓsuetudinem: q̄ statutū ꝓcedit ex
presso ꝓsensu vel scripto declarato in mōēto. Sz ꝓsuetu
do ex expresso & tacito pōt induci: nō aūt in mōēto: sz ex
ꝓsensu assuefacto: & hoc vez in vera ꝓsuetudine. Ficta aūt
vel intitulata posset mōēto induci. vt est dictū: & hec suf
ficiant de ꝓmo articulo consuetudinis.

§. Secundo.

Dicit. c. glo. viti. q̄ requirit in ꝓsuetudine actus videndum
nūc est de materia ꝓsuetudinis: & obmissis superfluis dicen-
dum q̄ est considerare materiā remotissimam: & bic sunt hominum actus & operationes q̄ si sunt boni & virtu
osi generant consuetudinez bonam: & habitum bonum: vt
pz & patuit sexto ethicorum: ex actu enim multociens ite-
rato fit habitus: & sic si mali sunt actus & operationes a plu-
ribus seruati generant habitum: & consuetudinem malaz:
hij actus appellant̄ mores: vnde dicimus consuetudinem
ex moribus induci. l. ij. ff. de vulga. & pu. & di. mos autem
& c. consuetudo: ex istis actibus generat̄: secundo quidam
vsus pz. §. & c. & consuetudinis: vnde appellatur quādoq̄ cō
suetudo vsus: differens est tamē consuetudo ab vsu: vt ma
teria a materiato: q̄ posit actus magis proxima cā assumat
habitum: q̄ habitus idem est q̄ vsus: q̄ in homine fixerit
habitum: & hoc respectu iuris vsum ponunt separatum a con
suetudine p copulam. Nam dicit̄ ꝓsuetudinis vsusq̄ longi
eui &c. & hoc. §. & c. cuz consuetudinis. xj. di. consuetudinis
. l. ij. que sit lon. consue. cum si. ex actibus ꝓinuatis ex vsu
& habitu impresso surgit vtentium quidam tacitus consen
sus: & hoc sit eius pro lege. Jn tantum enim ex habitibus &
actibus generat̄ homines assuescunt: q̄ hec xp̄i lex vide-
tur: nec ad oppositum inclinare possunt. viij. di. mala. cum
. c. sequēti. i. di. ꝓsuetudine. xij. di. & xj. di. p totum. ff. de le-
gibus. l. de q̄bus. ¶ Hic tacitus ꝓsensus generatus ex ma
li vsu & habitu ex actibus boium est immediata cā consuetu
dinis: & ex ipsa consuetudo ꝓducit: que altera lex nūcupa
tur: vt dicta. l. de q̄bus: & dicto. c. mala. & dicto. c. consuetu
do. Post hanc vel in hac exigit̄ materia ꝓsirmāe: habitꝰ
enim in modico: & momento non gñatur: vt pbūs dicit in
. ij. ethicoꝝ: vna anus ver nō facit: & ꝯ vsi in generādo: & for
mādo tpus exigit̄. ¶ Concludit ergo q̄ é dare materiā
remotissimā: & hic est casus hominū: est dare remotā: & hec
est vsus: est dare materiaz ꝓximam: & hic est habitus q̄ for
mat̄ ex vsu & tpe: est dare ꝓximaz & immediatā: & hic est tacī-
tus cōsensus vel etiā expressus habitualis: surgens ex ha-

bitur: et vsu: et omnia ista sunt facti. ¶ Et ex his pducitur quoddam ius quod seruat̃ p legem: et illud est consuetudo quod est ius. i. ex hoc producuntur iuste consuetudines.

¶ Ante quaz descendam ad ea que sunt hic examinãda. ¶ Ex his infertur ad multa. ¶ Primo an inter vsum et consuetudinem sit differentia: quidam q̃ non differant per .c. cum consuetudinis. ẽ. et. ii. C. que sit lon. consue. xi. alia. ij. di. consuetudo. ¶ Alii q̃ differant ꝓpter copulã: q̃ ipsius officii est diuersa coniungere: de elec. cum in cunctis: de of. lega. c. pe. C. per quas perso. l. fi. de iure et fact. igno. gio. super Rica. Primu dicunt q̃ exponitur: et p. i. vt no. in dicta. l. ij. ¶ Secunder colligunt due differentie: vna q̃ consuetudo est cõis omnibus vsus autez singularis̃ personaz: hec non est bona: et sunt Jaco. de are. q̃ consuetudo et vsus equiparant oĩbus et singulis psonis. ¶ Hic ergo q̃ late sumpto vocabulo vsus et consuetudo sinonima sunt: nam tollendo vsum ꝓ habitu firmatore: ex quo consensus elicitur: idem q̃ consuetudo: sed stricto vocabulo vsus est materia consuetudinis: q̃ ex actibus gñatur vsus. f. et ex vsu habitus: et ex habitu consensus: et ex consensu cõsuetudo: vnde differunt vt cã a causato: et vt materia a materiato: et vt factũ a iure. ¶ Unde q̃ oĩ cõsuetudo vsusq; longeuus sumendo vsum stricte dicitur vsusq; longeuus. i. cõsuetudinis introductiue: p vsum longeuuz: similis exponitur Jo. de accusationibus euidentia: de eo qui fur. or. recepit. c. j. ¶ Male ergo dicit in parte. Pe. qui dicit q̃ nõ differt vt cã ab effectu: q̃ vsus non est cã consuetudinis: immo racionis populi consensiue: vt. l. de quibus. ff. de legi. q̃ verus dicit q̃ non est causa ꝓxima: sed bene remota: et sic in hoc bene dixit Ja. ó ra. Nec mirum est q̃ materia tam aliquãdo assumit nomen materie. ff. de leg. iij. l. quesitum. §. illud per viam differentiam ponam. §. q̃ consuetudo ab vsu differat: vt ius a factoper que pz q̃ consuetudo est ius et nõ sẽm quod ratocant in dubium iuristen vt in. d. l. de quibus: et in dicta. l. ij. ¶ Bart. dicit q̃ consuetudo potest considerari tripliciter. Uno modo pro ipso habitu in homine bono et malo ex actibus et operationibus gñato: et hoc est factum vt dicimus hic pz consuetudinem delinquendi talis est consuetudo patrissa. l. iij. C. de epi. audi. et. l. vnũ sop̃: de pig. act. ¶ Secundo considerari potest consuetudo respectu materie: ex qua producit consuetudo. s. respectu actus: respectu vsus: respectu habitus: respectu consensus ét: et alia sunt facti: de consensu pz in. l. cõsilio. ff. de cur. fur. ¶ Tertio potest considerari: put ex materia: et tunc est ius: q̃ illa altera lex est: et sic debent intelligi iura que consuetudinem appellant mores: et que appellant eam morem: vt pz. i. dist. mos autem. et. c. consuetudo. Sic debet intelligi Bar. qui simpliciter dicit q̃ consuetudo est ius in. l. de quibus. Non ob. q̃ consuetudo ꝓbatur. l. ij. C. que sit lon. con. et iura non ꝓbantur: vt no. in. l. ij. §. q̃ obseruari. C. de iura. calũ. et. l. ob iuramentoz. C. ne vi. p iura. no. de confessio. c. ij. li. vi. ad hoc ó resti. spo. sepe: q̃ non ꝓbatur lex que non redigitur ad scripturam: et sic semp est certa: et ab omnibus obseruari: a quibus pz. C. de legi. i. legem: sed consuetudo non scribit. Jó de facili potest ignorari: cum surgat ex factis que prudentissimos fallunt: et hoc est quare lex nõ tollit consuetudinẽ: vt de consti. c. j. li. vi. hoc ét tenet Cy. Nam consuetudo dicitur triplex. Primo assuefactiõe et a consuo consueuisto modo consuetudo non est ius: vt dicta. l. iij. de epi. audi. ¶ Alio modo pro eo iure quod ab assuefactione surgit: et hec est ius sic possessio: put est pedum positio est facti. ff. de acq. pos. l. pegre. §. q̃bus. ff. cõmuni diui. l. aliqñ: sic et ruditer declarata rudi materia consuetudinis ex qua formatur. ¶ Uidenda sunt aliqua: ergo circa partes materie: et Primo circa actus. Secũdo circa consensum. Tertio aliqua circa tpẽ: ad firmandum habitum ex quo ꝓducit consuetudo. ¶ Ad primũ dubitz: quot et quales actus exigãtur ad inducendam consuetudinem. Jura varie loquũtur: q̃dam exigunt: quod sine ꝯdictione sit obtentũ insti. de iure na. §. ex non scripto. vsu. diuturna. ff. de testa. l. testium. §. fi. C. que sit lon. cõsue. l. j. §. fi. aliqua q̃ libelli: quer. monio. rum sint oblati et repulsi. ff. de legi. l. si de consuetudine: et. l. fe. Cy. tamen: vt q̃ saltem bis ac gratur sic iudicatum. xxv. q. ij. ita nos. C. de qui. audi. l. iij. ad. l. iul. de vi. pub. vel prima. l. sernos. ff. de fuo comp. l. veracius. §. j. in auc. de defun. ci. §. pe. et. §. rursus. colla. iij. xxvj. di. vno tñ. ff. de legi. cũ de cõsuetudine. ¶ Jo. an. hoc post multa cõcludit: q̃ plures actus regruntur: et tales et tot: ex quibus sumat̃ cõsensus habentis potestatem legis condende: q̃ illud velit ꝓ iure seruari. ¶ Quot autem et quales exigãtur non potest dari certa doctrina: relinqtur ergo iudicantis arbitrio. ff. de iure deli. l. j. de offi. dele. de caulis. l. continuus. §. cum ita. ff. de ver. ob. cum si. et debent hec examinare ex q̃litate actuũ et condictione pson̄ et rerum: in quibus et sup quibus inducitur consuetudo. Item eniz ex qualitate loci vbi fit: an in occulto vel patenti: nam facilius trahetur ex actibus publicis et notoriis: et stantibus iuxta plateas q̃ occultis vbi nõ transeunt homines et transitorii. ¶ Sed est dubium: an possit arbitrari: vt vno actu inducatur consuetudo. Accur. q̃ non: q̃ exigunt iura frequẽtem actuz populi. C. de edifi. priua. l. an in totuz: et hoc tenet in. l. de quibus et in. C. que sit lon. consue. sup Rica. Idem Ja. Bal. uno nec bino sufficit: q̃ quod bis accidit cotidiẽ unt legislatores. ff. de legi. l. nam ad ea: in auc. vt sine proli. ma. §. pen. in fi. colũ. vii. ¶ Pe. non exigit frequẽtiam actuum: q̃ immediate ꝓducitur ex consensu populi: vt. l. de quibus: per que concludit vnico actu induci. Si talis est tam notorius et tam ponderosus qué populus non pateretur: nã hoc p̃so iure vellet suari: sed q̃ non facile p vnicum actum colligitur consensus: et ꝓ lege: ideo leges loquunt de frequẽtibus plus notantes facti accidẽtiam: q̃ iuris ministerium: vt dicta. l. iij. C. de epi. audi. xxv. q. ij. ita nos. sed hoc de ꝓbendã de beneficio. li. vj. vel notant consuetudinem: put est facti: q̃ assuefactione. ¶ Bul. de cu. in. l. de quibus: dicit: q̃ regrant plures: allegat iura que exigunt actuũ frequẽtiaz. all'. l. ij. §. sed si semp̃: de veteri iure enucle. Nec ob. q̃ vnico actu habet populi consensus: q̃ hoc est falsum: vt in vno actu habeat consensus. ff. de in integz resti. l. diuus. ¶ Butr. ét in ponderosis exigit duos dicens q̃ si iura non exigerẽt frequentiam et non exigerent plures vel loquerent in pluribus: hoc relinquerent: q̃ sufficeret vnus: dicit tñ an duos vel plures regrant: hoc relinquit ad arbitrium iudicantis ponderatis circunstãtijs: de quibus est dictum: idem dicit in. l. ij. C. que sit lon. con. ¶ Bar. tenet q̃ non sufficiat vnus sed regruntur plures: et hec est cõis opi. ¶ Primo si agit de inducẽda consuetudine facta que monẽto induci pót de qua. ff. dixi. Dico q̃ vnico actu: ex quo expressus vel tacitus consensus populi elicit: vt id velit in futuz ꝓ cõsuetudine seruari: inducit consuetudo: q̃ non exigit nisi consensus populi. Si agatur de vera cõsuetudine inducẽda: si actus est momẽtanee transitorii: nõ sufficit vnicus act⁹: dato enim q̃ populus hic vnica vice consentiat nõ habere tur ex hoc habitus gñatus: non enim sufficit consensus ppli. Sed opz q̃ ad hoc fit habituatus: q̃ habitus ẽ loco legis. Hoc aũt vnicus non operat actus: nisi forte de eo quod sic mel actũ esset in populo: fuisset plures in dubiũ revocatum: et ex populi consensu tacito vel expresso illud fuerit: vt iustum approbatũ: sed tunc non ex illo tñ: sed ex approbationibus sequẽtibus gñatus esset habitus et inducta cõsuetudo. ¶ Si actus esset successiuus: vt tenere pontem: sup certo loco patentissimo: vbi totus ppls quotidie transit: tunc ex illo bene generaret consuetudo: q̃ illo sic remanente daret obiectum in quo firmaret tollendo habitus ppli quotidie consentiendo: q̃ illud velit ꝓ iure seruari. ¶ Ponderat ergo iudex q̃litatem actuz et loci et psonarum: vñ dicunt q̃ si pons fieret sup viam publicam in plu

ribus locis occultis: in quibus nunq̃ transeunt psone: hoc bis ter quater: obtentum nó inducere cõsuetudinem: & si causa esset de modico: & inter duos ribaldos: in quã vel in qua forte aliquid preter ius obtentum: nó induceret ex plu ribus actib⁹ cõsuetudo: q; talia nó ponderatur a populo. ¶ Secus si inter duos magnates & de magna q̃stione: q; talia ponderat populus: talia ergo iudicãs arbitrio relin quitur: vt dixi. ¶ Simile dicitur in paciẽtia vtẽdi p iure suo ad acquirẽdum quasi possessionem incorporalẽ: vt no. de causa pos. cum ecclie. ¶ Exigitur ergo q̃ actus sint tales q̃bus populus cõsentiat: & cõsensus habeat ad sic volendum: vt in futurum p̃ iure seruetur. ¶ Sed est dubium an si duo actus exigãtur talium: vel vbi dixi supra eos exigi: an sufficiat: an debeant esse inter aliquos. Dicit Gul. ó cui q̃ nó sufficit q̃ actus fiant eadem die vel hora: sed oportet eos esse inter aliquos: alias pro vno habẽtur: & ideo cõparamus duobus vel vno actu aliquid fieri. ff. de ver. ob. l. ficta ff. ó statu. li. m. l. iij. §. ficbus. Tamẽ vt dicit: q; in casu isto nó sic cõstat de cõsensu cum simul sunt sicut cum successiue sic deliberate potest vnico & instãti sicut diuersis nam cum simul sunt eodem errore quo nó p̃tradicit in vno nec in alterone: ex intervallo: verisimiliter cõtradiceret deliberat⁹: in casu quo non cõtradiceret in primo. alf. l. si mulier. ij. ad vell. & aliter. siue a me. ff. ad. l. acquil. illud. §. si. ff. ó noua. l. do li. ff. de pba. l. q̃ magnã. de lega. i. l. plane. §. i. de adimẽdis. le. l. cum certum: de rebus nup. l. plerũq; illi cui duo vel plures act⁹ p vno reputãtur. ff. de re iudi. l. paul⁹. ¶ Pro & cõtra facit de pbẽ. q̃ius. Bar. idem tenet: pro quo allegat q̃ no. ff. de pig. ac. l. si cõuenerit: & de iure curiã. bicum: q; non sufficit ad interpellandum: dicere solue solue solue.

¶ Circa actus tertio est dubium: an requirãtur iudiciales. Pe. & Cy. tenẽt q; etiam ex actibus cõsuetudo extraiudicialibus inducat: vide si hereditas paterna idiuisa fuit: vt maior natu totum haberet: & hoc extra iudicium est factũ: ita q; maior pars populi cõsenserit in hoc: bene inducit cõsuetudo: & etiam si in iudicio hoc pluries iudicatum fuit cõsuetudo inducitur per actum iudiciarium: non q; iudiciarius: sed per hoc q; in iudicio per illum actum habet ppli consensus: vt. C. & l. vj. ff. de legi. l. diuturna: & l. fe. & l. nã imperator. ¶ Consensus enim populi est ille ex quo surgit cõsuetudo quomodocũq; ergo habeat inducitur. ff. de legi. l. de quibus. Idem Gul. de cu. alf. l. j. §. sed si que. C. ó vete. iu. enu. de ver. sig. absens: dele. xij. l. nũmis: de reg. iur. l. semper: in stipulationibus: ad hoc q; dicit seruari cõsuetudinem regionis. ff. de fun. instru. l. cum de lamonis. §. alimã: & l. si ita esse: & dele. l. apud iul. §. i. cum si. idem Bar. ex eisdẽ rõnibus. ¶ Butriga. in l. de quibus. ff. de legi. dicit nó sufficere actus extraiudiciales: q; nó ó facili venit in noticiã populi. ¶ Unde tunc requiritur sm tpis cuius inuicij memoria in cõtrarium nó existat. ¶ Sufficit tñ q; allegef cõsuetudo & pbetur p viuentes vsum. ff. de vsuris. l. cum de in rem verso: quod no. j. de cen. quem. xviij. q. ij. seruitutum. Idem tenet in l. ij. C. que sit lon. cõsue. alf. legem de quibus. §. inuecta. ff. de legi. & l. hoc iure. §. ductus. ff. ó aqua quoti. & esti. assignat cãm: q; actus iudicis representat populum: vnde ipse populus videtur iudicasse. C. ó ve. iu. enu. l. ij. §. oia: qó non est in aliis extraiudicialibus actibus. Item actus iudicialis est actus de iure: sed alij actus nó sũt de iure sm Butri. ¶ Hec cõfirmo: q; vt valeat consuetudo oportet q; cõstet de consensu populi quod hoc velit pro iure seruari: sed hoc non cõstat: nisi detur obiectum iuris. in quo hoc vt ius fabricetur: quod vemũ est in iudicio: actus ergo extraiudicialis cum nó assignat q; agitur ius esse non potest dici passus a populo: vt pro iure seruetur: ad hoc quod no. de causa pos. cum ecclesia. ¶ In. e. glo. ver. sed quã differentiam facit ibi consulenit percipi. ¶ Tu dic q; inõrum consuetudo assumitur pro consuetudine hominis hec bene inducit presumptionem: & admittit pbationem incõtrarium: vt in l. de quibus. ¶ Nam si pluries solui p̃sumitur causa possum tamen pbare causam non fuisse: quicqd tenent glo. prima. ¶ Si autem cõsuetudo sumitur proprie: q; altera lex admittit pbationem in cõtrarium. s. presumẽdo p̃ sumptionem iuris: & de iure. l. dist. ferrũ. de solu. as qui: dispone presumendo tantum admittit: de presum. per totum. ¶ In. e. glo. ibi non admittitur probatio in contrarium. No. glo. que vult presumptionem. l. cum de in rem verso. nó admittere pba. in cõtrarium: sed cõtrarium sentit: an. e. peruenit: de cen. ¶ Compo. ẽ. e. c. j. dicit q; si cõsuetudo agitur inducirea factum vel possessum iudicis: vel circa cõmunia facta hominũ alicuius ciuitatis: vel castri: vel ville: debet esse obtenta cõtradictorio iudicio: quod nó placet Jo. an. ¶ Ille vero que inducitur circa priuatum ius aliquor⁹ sine iudicio: & iudicio potest induci: de causa pos. cum ecclesia: de ẽb. fig. abbate: quia nó valuit ibi allegatio: q; nó esset obtenta cõtradictorio iudicio. ¶ Puto q; siue extraiudicialis ex eo inducitur p̃suetudo: vt est cõmunis opi. dum tamẽ talis sit actus qui verisimiliter pluries populus nó pateretur: ni si hoc vellet pro iure seruari: quod difficile erit p̃cludere in extraiudicialibus exercitijs intra tãgentibus priuatorum: quia de priuato preiudicio de facili se nó intromittit: sed si tangeret publica iura facilius inducerentur: vt in exemplo si fierent deambulatorii ẽ. viam: vel si fiat aliquid in loco publico ad publicum preiudicium. ¶ Non obstat predicta q; ex actibus iudicialibus nó inducatur: quia legibus non exemplis iudicandum est. C. de sententijs. l. nemo: quia legibus inducatur. i. cõsuetudine que inducitur cõsensu populi qui cõsensus surrexit ex pacientia: & hoc tene: Is quidam dicant oportere pstare iudicem huius intentionis esse vt hoc in futurum seruaretur: quod nó placet Bart. ne auferatur pbãdi copia. C. de iureiu. quoniã: & ó teste. l. current. Sic ego dicat ita pnũciandum: quia alias sic pnũciatum est male inducit. Sed dicere debet sic pnũciandũ: quia sic est cõsuetum seu assuetum ex pnũciationibus alijs. ¶ Ex hoc videtur an erigatur q; sit p̃tradictorio iudicio obtenta: & videf q; sic est. l. cum de consue. ff. de legi. ó. si de cõsuetudine agitur. ¶ Primo inspiciendum est an in tali iudicio sit obtenta quod quidam sic intelligũt vt erigatur reuocatum esse in dubium: an sit de hoc vel fuerit cõsuetudo: & si fuerit obtentum de ea esse cõsuetudinem: altera pte cõtradicente: & tunc inducetur consuetudo aliter nó. Ad h quia hec sententia declaratoria faciet ius quo ad omnes.

¶ Per que dicunt vnicum tãtum actum tunc sufficere & esse speciale hoc casu vt. p̃sit res inter alios acta: & nocet: vt. l. ingenuus. ff. de ita. bo. dum tamẽ inde non sententia per errorem nec compromissum: ad hoc ff. de iureiu. l. eus qui §. in popularibus. Gul. de cu. tenet actum p̃tradictorio nó induci cõsuetudinem: sed declarari. l. sicut. §. sed si queras ff. si seruit. ven. Simon dicit q; is habeatur p consuetudine quo ad illum si sententia sit inuite lata: nó p̃iudicabit alijs. C. res inter alios acta: per totum. Item q; nó appareãt ab quo iusto ẽdictore pro vniuersitate. ar. ff. de collusio. l. cum nó iuste. ¶ Si aũt intercesserit legitimus contradictor: cõsilles vel alij nocet toto populo. ff. de sta. ho. l. ingenuus: & l. de cõsuetudine. ff. de legi. sic eam intelligu. ¶ Dicit loquitur quãdo vltra vsum ex quo datur populi cõsensus obtẽta est ẽdictorio iudicio: & tunc p̃batur plenior modo: q; potest. Butri. idem in. l. ij. C. que sit long. con. q; nullo mó p obtentionem in cõtradictorio iudicio inducatur: sed bene preiudicet sententia inter illos inter quos est lata: sed nó alios: per iura. ã allegata. Idẽ dicit in. l. de quibus: nisi dicatur q; hoc verbum sit de sententijs q; facũt ius. ¶ Puto q; si lata est sententia cum cõsulibus vel habentibus potestatem legis condendi: tenta q; populo p̃iudicare possint cõsuetudo inducta p̃batur: quãuis iudicatum non ex vi sententie immediate: sed ex hoc q; populus acquieuit talli sententie cõsentire videtur q; sit consuetudo. Et is que declarant nó

inducant: est verum immediate: sed aliqd ex declaratõe potest: et ex patientia declarationis. Ex quo inducit: vel à declarante non inducit: sed a patiente declaratum: ex quo tacite consentit inducit. ¶ Si est obtenta cõtradictorio iudicio alicuius priuati agentis an inducat: puto q inducta declarat ad preiudicũ eius contra quẽ est lata ad preiudicium aliorũ non: et si actus sententie est talis quẽ populꝰ nõ pateret̃ in priuatũ nisi vellet illud pro iure seruari: dico q inducit consuetudo: qua requirit tacitus populi consensus: et non tamen exigit de necessitate: vñ modo aliter habeatur cõsensus: vt est dictum: et hoc etiam cõcludit Jo. an. de vbi. sig. abbas: et est cõmunis opi. ¶ Ex his decidit dubitatio. An actus sine sit iudicialis sine extra. saltem vt inducat consuetudinem debeat habere cõtradictionẽ. ¶ Pone seruatũ est q primogenitus succedat vt antiquior: et unũ fuit cõtradictũ an sit inducta consuetudo: dicit Jo. an. q non: de verbo. sig. abbas. C. que sit long. consue. l. ij. ¶ In cõtrarium: q lex inducit sine cõtradictione. ff. de legi. l. ergo et consuetudo: et. l. de quibus. ¶ Ja. de ra. dicit q si apparet q per illum vsum absq; cõtradictione voluit inducere: inducit si non appareat non inducit. ¶ Pone. dicit q actus gesti sine cõtradictore inducũt cõsuetudines vt sũt gesta: vt qõ gestũ est possit in futurũ geri: vbi nõ appareat cõtradictor: et de hoc nõ est dubium. Item actus gesti inducũt consuetudinem: vt actiue q gesserũt: et similes illis gerere possint contra illos contra quos est gestum. vt simile. Sed contra eos qui gesserũt dicit q nõ inducitur cõsuetudo: nisi sit cõtradictũ: nam si ad molendinum tuũ plures iniuria te patiente: licet nõ contradicẽte incipio prescribere: et possum prescribere si tamen me vel compellere nõ potes: nisi aliquo casu me nolente ire me vnitũ compellere: sequi ex tũc incipis prescribere ad compellendum me re. ¶ Sic in ꝓposito si longo tempore est seruatum q primogenitus succedat licet non fuerit cõtradictũ et plures seruarunt q antiquior optet prebendam vacantem: licet non fuerit cõtradictum inducit consuetudo: quod primogenitus posset esse heres: sed per hoc non posset esse consuetudo: vt antiquior minus optare compelleretur: vel primogenitus etiam minus esse heres sim Pone. ¶ Pro hoc all. Jo. an. de ver. sig. abbas: et quod ibi no. et de causa pos. cũ ecclesia. Pone all. l. u. C. cõ ser. et. l. vltimã. ff. quẽ admodũ serui. amit. ¶ Sed idem ꝓdo actus est quia no in libertate agentis: quia non est intentio populi q hoc fiat: vt pone dat exemplum in ante ad molendinum: sed non põt cõsuetudo induci: q qz compellatur ex hoc solo q queritur: alle. ff. quẽadmodum serui. amit: l. fi. de aqua quotid. et estiu. l. sed et si quis. §. fi. ¶ Item qz venẽdo vadunt per publicã viam que libera est. ff. de via pu. l. viam: nihil ergo ꝓhibet̃ fit. alibi: et nõ inducit ꝓscriptio. alle. l. j. C. de seruit. aqua. et. l. altius. l. j. §. si seruis: de acq. pos. et §. q seruitꝰ nõ vsuca. l. fi. et de prescrip. l. fi. q sq̃. ¶ Puto q nõ tantum vult consensus populi ex actibus eius stringit pro lege: et nec aliter hec vitra stringit consuetudo. Ideo si canonici longo tempore de alterius gremio elegerũt hoc eis fuit liberum: et non necessarium: non est ergo ꝓsensus populi in hoc casu necessitatem: et legi. ad hoc. ff. ꝺ acq. here. l. pro herede. Sic si plures prescribam iurũt ad molendinum alterius hoc ex libertate facere potuerũt et citra me et nouem legia: vel cũdo ad sanctum Jacobum: et similia: si ergo actus in exercitio cõsistunt in libero velle et geri possunt: et verisimiliter gerentur: ppter aliquã necessitatem: nõ vt pro iure non inducũt cõsuetudinẽ: nisi habeant cõtradictionem: si sũt necessarij verisimiliter que non gerũtur circa ius ex quadam libertate: tũc consuetudo inducit: sic nec una tollitur consuetudine pendens ex libero arbitrio. l. viam. ff. de via pu. vt ire per viam publicam: ad q no. Jo. an. in isto. c. fi. et no. gl. de priui. vt pannegia: et hec de istis sufficiant. ¶ Ex his decidit̃ qd de actibus multis. An ex his inducat cõsuetudo: q iudicauit iudex contra. l. vt maior natu succederet in regno. ¶ Videtur q non. Primo qz res inter alios acta nõ. de reg. iur. quia. Secũdo q nulla est sententia: q contra legem ergo nullum effectum ꝓducere debet: q ex nullo nihil fit. Item qz consuetudo vt contra legem non approbat: et sic ex actu contra legem nõ inducit. ¶ Pone. dicit q si talis sententia seruata est quãdõ nulla: et totiẽs sit iudicatum: q ex illis surgat populi cõsensus inducit consuetudo. ¶ Non obstat res inter alios acta nõ. quia ipsa sententia non preiudicat: sed populi cõsensus surgẽs ex actu sententie. ¶ Non ob. q nullum non ꝓducat effectum: quia verum est immediate: sed ex eo aliquid surgere potest in fõ. consensus: ex quo vt valido surgit cõsuetudo. ¶ Non ob. q actus contra legem non possit implorare legis auxilium: ad ꝓbandam cõsuetudinem: q non ipse actus innocat legem: sed populi consensus surgẽs ex actu. ¶ Ad rationem: q dicitur sententia nulla: q contra legem non potest induci valida consuetudo. Similadem teneris et multiplicater solum contraria: sed omnes exceptiones sũt inter alios ponit reum: q prima sententia que est cõtra me est nulla a principio nisi. secũda post ea est aliqua ꝓpter concursum: et populi consensum: et ex hoc prima validat: ac si a principio de hoc fuisset statutum: et sic non fuisset contra me. ff. de seruit. rusti. prędi. l. per fundum: et hanc opi. tenet Joan. in. l. de quibus qui respondit eodem modo. ¶ Ex hoc decidit̃ quid de actu metuloso: an per eum inducatur cõsuetudo videt̃ q sic: q seruans sententiam metullam iniuriat: et tamen inducitur consuetudo: ponit exemplum Pone. maior para populi duobus exceptis seruat: vt primogenitus succedat in hereditate: vnus primogenitus compulit duos ad consentiendum vt succederet in regno: an sit consuetudo deducta: videtur q non: q metus infert actus q metus causa: capitulo primo et capitulo abbas. l. prima ff. q me. causa. Pone. dicit q si coactu sũt per priuatum consensus non proficit. ff. qui. et a qui. l. si priuatus: in prin. de priuile. cum olim: de coniug. cõiuga. accedens. Idem si coacti sũt a inducere priuato per viam iurisdictionis: talis cõsensus ꝓficit: vt. l. cum de consuetudine: et hoc quia coactꝰ consentire: cõsensus est: quia coactio sit illicita. xv. q. j. metus ff. q me. causa. l. ij. mulier. §. metuentes multo fortius vbi coactio est licita: quia fortior ex iniquitate inducis sit illata. ff. de iustit. et iur. l. j. C. de sen. et inter. om. iudi. l. plateam. vnde quesitio potest dupliciter intelligi. Primo an actus coactꝰ inducat cõsuetudinem. Secũdo an cõsensus populi coactꝰ inducat consuetudinem: et de hoc non queram: tñ virum q decidam: dico q si vicino multo etiam per vim et priuatum tenuit posteam supra viam. Si tamen non est a populo cõtradictum: ex isto et similibus potest induci consuetudo: q non inducit ex actu immediate: sed ex populi consensu et coactio illius cum quo actus gerit̃ non concludit ad tollendam libertatem populum ꝓdicendo vel consentiendo: sed no hoc nisi gestum esset per potentem cui populus ꝓdicere non auderet verisimiliter: et hoc in actu extraiudicali. In iudicali autem si consentiret priuatus ex negligẽtia nõ appellandi: non inducereꝰ consuetudo: q sententia nõ exequitur contra ipsum: vt iusta: sed qz iusta facta est ex negligentia non appellandi: ideo populus ꝓsensus non habetur vt hic seruetur ꝓ iure: nisi contra negligẽtem in appellando. ¶ Si queritur an consensus populi coactus inducat cõsuetudinem: tunc standum est distinctioni Pone. q si totus populus in actu cõtradiceret: et per sententiam cõuictꝰ acquiesceret: nõ posset appellare: et nõ appellare: ex hoc induceretur consuetudo: si coactus in actu esset immediate populus: et a priuato vel indice vt priuato cui cõtradici potest: et resistit. vt. l. ꝓhibitum. C. de iure fisci. et. l. decretũ. C. de metal. li. xij. vel in actum cõtra priuatum cõcluderet coactio ad populum: satis puto q non inducereꝰ consuetudo. Nam actus iurisdictionalis habet in se partis volun-

tatem vel iudicis loco partis. l. si ob causam de euic. & hoc
volunt Pe. in dicta l. ij. & hic Jo. an. q̃ nō est in extraudi-
cialib⁹ q̃ autem dixi de iudiciaria compulsione maxime ve-
rum est: q̃ ex tempore sequēti purgatur metus. ar. l. ij. C. q̃
me. causa. & l. penul. de condi. ob causam. ¶ Per predi-
cta tolluntur dubia: que sunt ab aliq̃bus vt a Guil. de cu.
quomodo sententia inducatur cōsuetudo: cum habeat in se
vim cum iudicium reddatur in mutuum. ff. de ver. ob. nec
stipulatem. §. i. & sic non est liber cōsensus dici potest: q̃ ha-
beat in se coactum cōsensum qui profert in extraudicialib⁹
vt. l. si mulier: & fortius in iudicialib⁹: secūdo q̃ adest
cōsensus ex quo nō appellatur: quia acquiescisse videtur: vt
de re iudi. q̃ ad cōsultationem: de cōdi. inde. l. j. C. quomō
& quādo iu. l. labeo: vel liz sit coactus: quo ad illum cū quo
agitur nō est coactus quo ad populum: vel licz sit coactus
tempore sequēti: videtur declarari & approbari id q̃ ante
erat coactum: vt dicta. l. ij. Et ex his cessat etiam quod di-
ci potest fm Guil. q̃ non cōsentit: ex quo cōtradicere non
potest: ac cōtra quē nō est sententiandum. ff. de re iudi. l. sepe. §.
j. p̄. de re iudi. q̃nus: quia hic non agitur de pfensu obliga-
torio: sed de consensu complacentie: vnde tali ex complia-
centia inducitur cōsuetudo: q̃ videmus velle: vt in casib⁹
similibus seruetur. Item hic si cōtradicere non posset ap-
pellando cōtradicere potest populus de facto cōtradicen-
do. ¶ Ex his decidit quid ō sententie non executio: an
inducant consuetudinem: cōcludit Pe. & Cy. & Jo. an. q̃
sic: q̃ pretermissio executionis non est ex defectu iuris: sed
partis: ad cuius petitionem debet mandari. ff. de re iudi. l. a
duo prope. de test. uenēa. & c. querēti: ad hoc quia sufficit mo
inquam impetratum: licz non executum. l. ij. §. j. ff. q̃ q̃q
in. sufficit ergo hoc casu sententia. ff. ō penis. l. quo ad statū
de inoffic. test. si qui exheredato. §. irritus: ad hoc q̃ sen-
tentia facit aliquod notorium: licz executio nō sit facta: de co
habi. cle. & mu. vestra. & c. ū. ad hoc q̃ absolutorie non ex-
pectāt executionem: ad hoc q̃ est no. de ap. pastoralis: &
his qui no. in fa. l. furtum hoc tenuit Guil. de cu. in dicta l.
de q̃bus: puto si agitur de modo in futurum sententiandi in-
ducitur cōsuetudo. Si apparet de consensu populi: p̃ senté
tia cum placuerit facto nō: in rebus enim non presumo con
sensum populi nisi sit executa: si de modo exequēdi oport.
tet q̃ sit executa sententia: negari tamē nō potest: quin ha-
beri populi cōsensum ex sententie executione ḡ non: q̃ actus
executionis vt facti e successum plus se exhibeat oculis homi
num ḡ actus sententie. Item quia executio plus ostendit
effectum iuris ḡ sententia: posset enim quis credere senten-
tiam non affectatam: q̃ nō validam putat qui nō obtinuit
vel non iudicam: & sic datur consensus populi vt pro iure.
¶ Ex his infert quid in sententiis arbitrorum respōdet
q̃ sic: quia ad instar iudicioꝝ. ff. de arbi. l. i. & l. diez. pfer
re. §. fiuri. ¶ In oppositum est q̃ solum metu pene stant
sententie arbitri. ff. de arbi. l. i. de arie. l. si victum. §. si com
promisso. Guil. dicit consuetudinem nō inducisi sit talis
sententia que non posset executioni mādari: sed solum pena
debetur: quia ex quo litigātes nō ligant multorum alios
in tacito. ar. ff. loca. l. qui ad certum: de bo. auc. iudi. posl.
cum vnus. §. ſ. de ſerui. vr. predi. l. iij. §. qui habet: sed si sit
sententia que possit executioni mādari: vt l. de arbi. p tuas
C. & l. cum antecessore ex illa inducitur cōsuetudo: putat ta
men q̃ plures requirātur sententie in arbitro ḡ in iudice: q̃
est persona publica: & quia arbitrium pēdet ex arbitrio iu-
dicantis fm Guil. de cu. & recitat hic Joā. an. in arbitro.
¶ Dic puto vera de iure ciuili: de iure cānōico in arbitro
& in arbitratore: de iure etiam ciuili: cum sententiare nō sub-
mittatur nudo arbitrio: & voluntate: sed arbitrio boni viri:
& talia reducibilia sūt ad arbitrium boni viri: & quo ad pe
nam: & quo ad executionem facto puto: q̃ sine laudum ha-
buit executionem: quia ipso nō impedito: si tamē fuerit re-
clamatum & reclamatio non admissa q̃ inducerēt consue

tudo: sed tunc plus inducitur ex actu iudicis ḡ arbitri: nō
vt cōsuetudo se extenderet ad sinias iudicū: qui habent si
strictā iurā iudicare: sed ad sinias arbitroꝝ: qui habent si
equitatem ꝓ dere si nō est reclamatum: & sinia sit exercita
talia inducunt cōsuetudinem: q̃ non habuit sinia effectua
vt equa in se: sed vt equa ꝓpter culpam nō reclamātis. Nō
ergo populus in hoc cōsentit: vt in iure canonico simplici-
ter: sed in iure equo in negligentiam nō reclamātis: & dez
si emologauerūt tacite vel expresse. ¶ Ex his decidit q̃d
iuris de sententia late inter nō subditos: an ille inducāt cō
suetudinem: dicit Guil. q̃ quo ad ordinatoria iudicij bene
inducunt cōsuetudinem: quam si ꝓ prorogatione cognoscat
de facto nō subditoꝝ. ff. de test. l. iij. §. ſi. quēadmodum te
sta. ape. l. i. §. i. & ij. q̃ in ciuitate in qua inducitur: quo ad
id seruari debet: ideo populus cōsentit tali modo ꝓcedēn
di: vt iuri ꝓprio: & sic agit indirecte cōsuetudinem. Si agit
de inducēda cōsuetudine quo ad merita: & ad locum: an q̃
iudicatur: cum non debeat iudicari fm cōsuetudinem loci
vbi iudicat: sed loci vnde sunt prorogāti. ff. de euic. ſi fūdū
& no. ō. in ſ. & ca. & l. j. C. de sim. tri. & ſi. carbo. non contentus
populus in hoc iure: vt ꝓprio. ¶ Quid autem inducat
consuetudinem in loco reputo q̃ nō ex mribus suis: q̃ nō
extendit effectum: extra territorium. Si tamen l. ex vi equa
& iuridica exequatur in territorio ne ex illa inducerēt con-
suetudo ex mribus plus executionis: approbationis senté
tie: hic non: quādo inter nō subditos fiuntur ex vi proroga
tionis expresse accidentaliter. Si autem sic ꝓnūciatur pro-
pter forum sortiri: q̃ ibi cōtra fisset vel deliquisset: quia ta
lia iudicātur secūdum mos ꝓprium loci contractus: vel de
lictus: vt dicta. l. si fundum. ff. de of. ꝓcōs. l. ij. de foro compe.
c. si romana. §. ꝑterea. c. ij. ij. vi. tunc dico q̃ inducit: quia
ex talibus sententiis habetur cōsensus: vt pro iure ꝓprio lo
ci fm Guil. hoc vera quādo iudicat inter nō subditos: sed
si inter subditos: licz alterius loci: vt q̃ vna ciuitas est alteri
subiecta quo ad iurisdictionem: facto puto q̃ in illa parti-
culari nō inducerēt ꝓsuetudo nisi fit facta executio: & hoc
tenet Guil. q̃ populus absens non consenserit. ¶ Ex his
patet dif an ex sententia rescisa inducit cōsuetudo. Guil. de
cu. q̃ non: si sint rescisse virtute appellationis: quia appella-
tio extinguit ꝓnūciatum. l. ij. ff. ad tur. & si quis populi cō-
sensus est habitus ex prima sententia ille in oppositum indu
citur per secūdam cōsequētiam resident: quod puto: quā
do ex eisdem actus rescindit: locus fiet vnicuique hoc trans-
ferre ad nouam populi: dem si fiat directa rescisio senté
tie ꝓpter aliam migrationem: vt quia fuit lata sinia ex falsis ꝓ-
bationibus. ff. de re iudi. l. nunquā de ꝓba. licz causa: nō ex-
cep. cum venerabilis. ff. q̃ sani. cog. l. quotiēs: de ꝓcu. l. cum
vicio secum si. Si aūt fit rescisa sinia fauore minoris etatis
ex ea inducit cōsuetudo: q̃ ex tali rescissione nō preiudicat
alijs. C. si minus ex pluribus. l. iij. & q̃ ex hoc nō rescindit:
sed cōfirmatur populi cōsensus: q̃ nus ſpeciale suppōnit cō
sequēter ad b⁹ q̃ dicit de clausula ratisque penes aliquos
rescindit: & penes aliquos manet. ff. rem ra. ha. l. cum mior
in pn. ff. de furtis. l. fuco. §. vulgo fm Guil. de cu. in dicta. l.
de q̃bus: de sententijs que non trāsiunt in rem iudicatam: si-
nia potest dici vium tamen cōsuetudo ex hoc nō mutari' per
catum: & sic altero respectu. ſ. q̃ nō formaliter sit validare q̃
potest dici cōsuetudinem inducere cum in talibus consensus
populi dicatur q̃ si rescisse sunt: vt falsidem q̃. ſ. vi non
inducatur. ¶ Sed est dubium an vnico actu. ſ. ꝓcessus
impediat vt tollat. Guil. de cu. dicit q̃ si tot vicibus est ꝓ
nūciatum cōtra videt q̃ cōsuetudo tollat: ad hoc quia ex
gitur in scriptis: & sic in consuetudine tpis continuatio: de
offica. l. iij. C. de lon. tempo. ꝓscrip. l. longi. & in hac op. é
glo. in. l. cum de cōsuetudine: ad quod l. quesitum: de fun.
instruc. §. si quis eodez instrumēto: in aūc. qui. mo. ma. cess.
sui. §. qd ergone in aūc. de tri. & ſ. §. cōsideremus. Hec dic
verum ēt si semel é ꝓnūciatū ḡ scientē populo: vt manci-

bro populum regẽtibus.ff.qõ vi aut clam.l.qui aliter.§.fi. c.uj.ad municipa.l.p maiori.ff.de re. iur.aliud.§.refert:ó rondi.c denó.i.municipibus:si tamẽ õdicant:qi ohdiunt se versari in puncto cõsensu.Hec dicit vera quãdo prãciat õ cõsuetudinem ex nódũz completa:alã si esset completa: ẽz plures prãciarẽt cõtra ipsam nuũ laberetur tamen q esset legitimum ad inducẽdam oppositam cõsuetudinem rem aneret firma cõsuetudo.C.que sit lon.cõsue.l.cõsuetudines:de re iudi.l.nemo.§.temporalis:de offi.p con.l.observare.§.fin Bul.Pe.in.l.uj.dicit q si pbetur diu observatum ex tempore quo firmet cõsuetudo:actus contrarius alicuius singularis non impedit illam:q sicut vnꝰ contradictione non impediret statutum: ita nec vnus actꝰ ab vno impeditum cõsuetudinẽz:ideo si a plurib⁹ est seruatũ: q maior natu succedat in totũ:ẽz ab aliquo sit seruatum:q diudat:per hoc non impedit vsucapio c consuetudo:fm Bart.idem in victa.l.uj.dicit etiã q ẽz quo ad illos actus in qbus est factũ contra cõsuetudinem illi derogef:nó tamen tollitur cõsuetudo.alf.C.de epi.c cle.anẽ.p sbyteros c.l.volũtarie.C.de exca.tu.In quãtuz dixi cõsuetudine cõpleta vnco actu illam tolli.Idem dicit hic Compos.vno vel duobus.ar.ff.de pac.l.ij vnus.§.sed si pactũ:de tu.actu q pma.l.j.§.fi.c.l.uj.c.iij.idem Host.ẽc.pxi.in sũma:idẽ Bul.in Spe.de prescrip.§.quid si post.Idez Accur.in.l. nemo.§.i.de reg.iur.c.l.uj.ad fi.glo.ma.C.que sit lon.consue.In cõtrarium dixi q si secũda sit firmata tollitur pma.ar. de consti.c.i.ii.vbi hec vera quãdo ea dẽ est vniuersitas:alã quilibet quo ad locum sibi seruaret. ¶ Item pcedit quando vtraq est generalis vt specialis.Si vero vna generalis alia specialis:seruaret specialis in loco suo:de Rp.c.j. de reg.iur.generalis:p hac parte videt casus:in.c.cum de beneficio:de preben.li.vj.fin Jo.an.ẽz non alleget hec vltima. ¶ Puto q nó completa consuetudine si supueniat actus oppositus simuliter:c ille in noticiam trãsiens populi:si populus non õdicat:q interrumpat consuetudo:vt dicit Bul.si non transit simuliter in noticiam populi pcedit victũ per si.post consuetudinem completam est magis dubium:si agatur de tollenda c inducenda illi opposita consuetudo non inducitur:nisi in oppositũ sic contingat q babuit firmaret in oppositum. ¶ Si tñ de tollenda pma consuetudine:dico q si constaret de voluntate populi actꝰ naturã.q illa vti cõsuetudo vnico momẽto tolleret:quid enim si consuetudo induxisset certum numez in ecclesia:si aliquis reciperet in canonicum vltra numez nó video ẽre vnica recepnóe non tolleret sicut in statuto:quia sicut possunt renũciare statuto ita c cõsuetudini:si esset consuetudo optandi in ecclia:c vno mortuo omnes canonici õdicerẽt volem optare:non est dubium q vnico actu tolleret consuetudo:ex quo directa fit mentio per no.de cõsti.cũ accessissent:alã oporteret quicqd ibi dicit intelligi in statuti:tamen illud pcedit:c in cõsuetudinibus:vt dicit Inno.de p. uil.accedẽtibus:vbi aũt actus nó essent sic clare volũtatez concludẽtes renũciandi:vt q non exercent ab inducentibus cõsuetudinem:sed ab aliis illis scientibus:tũc nisi pateat aliter de voluntate populi:sicut momento non inducitur consuetudo:ita nec tollit:vt in regula illa:de reg.iur.c in.l.fructũ.§.naturalis:de sol.c sic intelligit.c.cum de beneficio. Item ibi agit de tollẽdo antiquo statu.c diuerso applicando:ita q non solum tollit vel inducit:sed quãdo antiquus tollit per applicationem noui:ex quo ille indirecte infringatur. ¶ Quero an circa actus negatiuos:vel ó non facto posset induci cõsuetudo:videtur q nó:q si producit ex frequẽti actu.l.usi.cõsuetudo.xxv.q.ij.ita nos:de causa pos.c ppri.cum ecclesia:c.cum olim.C.de epi.audi.l.uj.l.ij.C.que sit lon.consue.Et circa negatiuam nó est reperire actum:vt si non legomó compellor:vel similia:illorum ergo non est vsus vel assuefactio. ¶ Incõtrarium videtur de cle.cõiuga.Jo.tenet:q de negatiuis possit esse cõ-

suetudo:q negatio:de prescrip.accedens:c.c.sedentiz ex officij.c.fi.de quarta:de preben.cum in ecclesijs.li.vj.c.ij.de cõsue.c.uj.de elect.cum inter vniuersas:de testi.series. Jo. an.de cleri.cõiuga. Jo.tenet q de negatiuis possit esse cõsuetudo:q negat:vt plurimũ sunt demonstrabiles per aliquem actũ unplicitum saltem in intellectu cõcludentez negatiuam:ẽz non palpabilem quo ad sensum testis:vt no.de elect.bone. Ideo si aliquid adesset ex quo excludat consensus populi:in qd negatiuũ inducit cõsuetudo:vide induci potest cõsuetudo:q clerici non deferant tonsurã.si plures viri sint clerici tonsuraz non deferẽtes:nec ero est õdictum:c sic de singulis. ¶ Ex hijs inferunt an per nõ vsum legis inducat consuetudo:videt q sic per.l.de qbus.ff.de legibus.ff.quẽadmodum ser.amit.l.si locauer.l.si partem §.j.ff.de seruj.l.viti. Ad hoc q dicimus derogari legi.l. rem nó nouam.C.de iudi.q non est vitiata.l.illa mõtium videt:q non solum vsu tollantur lex.vel inducat cõsuetudo.ff.quẽadmodum serui.amit.l.inter:c videtur exp fluj .C.de iure do.impe.l.fi.vbi contigit non vsitatum a tempore cuius non est memoria:igitur erat alias non posset corrigi:ódam dicũt q si homines non vtãtur lege animo idem faciendi consuetudinem q inducit:alias non placz theorica Pe.quia ex hoc nó possumus scire intẽtem populi:ẽz multa verba effundat Pe.c Rico.de mar.c ea que ad litterã ponit Jo.an.in pall.c.Joannes:cõclusio eorum reducitur ad illó q simplici nó vsu legis nó inducit cõsuetudo:ideo si nunq est seruata lex de hermafroditis:que dicit ipsiz iudicari in sexũ:in quo magis incalescit:vel si nunq in loco seruate sunt leges que dicunt caueri de vino infecto:quia nunq fuit ibi practica vel nunq fuit usata lex q aduocãs prestet iuramẽtum si petat nunq illi prestabit:q hic nihil interuenit:ex quo cõsuetudo oriunctur vel detur populi cõsensus ex quo possit surgere cõsuetudo.Si vero aliqs actus occurrit in quo detur aliqs implicitus vsus directo õtrarius legi:vel derogatorius in aliquo:tunc bene inducit cõsuetudo:vt si lex pbibet:aliquo casu occurrente est pmissum si lex precipit:aliqs casus occurrit q oppositũ est seruatum:ẽz ó singulis inducit consuetudo:q aliqs actus occurrit:ex quo potest surgere cõsensus populi:ex quo legi derogatur. Ideo solum opposita cõsuetudine tollitur lex nó de consuetudine:sed quilibet oppositus consuetudo quo ad legem habet unplicitũ:de ẽsue.q si vtor opposito legi:lege non vtor.C.de õben.c cõmit.sup.optimã:ó testi. ex tenore:c hec est veritas:c sic dz intelligi glo.que dicit q non vsu nó tollit:lex:c hec mens Butr.in.l.uj.C.q sit lon. consue.sic debet intelligi.iij.di.§.legem autẽ utribus sequentibus c capitulis:idem Bar.in.l.ó qbus:c hec sufficiant. ¶ Circa renotam materiã actuũ ex qbus gñatur habitꝰ c vsus:sed circa pmã de populi cõsensu:nam plures dictum q̃ritur qõ exigatur consensus:vt p lege habẽte potestatem condere legem. ¶ Sed est dubium hic an errones actus seu consensus impediat consuetudinem:pone tali legem ignorãtes credũt:q lex dicat maiorez natu succedere exclusis aliis cuius oppositum dicit lex:an si plures sit obtentũ inducatur consuetudo:vel credebatur q vendi tor non teneret cauere de vicijs:ere moribus:c sic diu est seruatum:videtur q non:q error excludit consensum.ff.de iurisdi.omn.iudi.l.si per errorem:a quo causatur cõsuetudo:vt .l.de qbus:in contra.ã.c.fi.q non rõnalis ẽtra rationem. ¶ Eadem dicũt consensum erroneum:populi inducere consuetudinem:q populus de non consensu:facit consensum:hoc non intelligo. Rico.ma.dicit q si populus erret in facto vt in iure naturali:vel quatinq excludit õsensus non inducitur consuetudo:secus si in iure positiuo:nó dicit q non nocet:ex quo habet potestatem legis condẽde. ¶ Pe.c Cy.dicunt q si actus est contra legem nó tollit legem ex quo fit ad obseruãtiam legis.ff.de condi.c de cũctis.§.fi.si actus c vsus non est õ legem:sed preterunc re-

sert an populus erret in cā impulsiua: r nō impedit consuetudo; si in cā fi. non valet: vt dicta. l. cum tale. §. falsam. arg. ad legem de vltima voluntate: que augm ētatio procedit in auc. de nup. §. disponat. nō ob. q errans nō consentit: q ve rūz in quo errat populus nō errat in vsu actus: sed in causa non vitiat cōsensum in actu: vnde si trado tibi librum credens me tenere ad illum tradēdum: iz non tenear trālferre dñium: quia tradere cōsentio: iz errem in causa: vt patet. ff. de cōdi. inde. per totum: r similiter si fratres minores inducant quē ad intrādum religionem dicēdo q ibi comedunt carnes. ꝛ introttus valet: iz errent: vt. j. q. me. cā. c. dilect⁹. fm Pe. r Cy. Gul. de cu. mdistincte: iz: q sine sit error in re: sine facti: q excludit cōsensum nō inducit consuetudo. Inde si quis rit an erronea ꝓsuetudo valeat: fm noa. i. non rationabilis: r fm legeo: valet ēt cōtra ius: vt. l. quod vero. ff. e. fm noa: non valet quādo nō habet sufficiētem rōnem: maxime quādo est cōtra legem: iz vt dixi. §. aliqui dicāt: q minus rationabilis valet vt dixit glo. viij. di. in ista. ¶ Si quaritur an cōsuetudo erronea. i. actus particulares inducie: vel alterius priuati inducāt cōsuetudinem: dic q nō impediunt ꝓsuetudinem: dum tamē populus non erret. ¶ Si querit an populi error impedit cōsuetudinē: si error est facti: vt q bona parafrenalia credit in factore in dotez data: r data nō sunt: r illis vtit: r sic populus credit q inducitur cōsuetudo: vt parafrenalia sint dotalia: quia in hoc nō consensit populus: si error est iuris: vt q credit quod seruat sic ius: puto q inducat cōsuetudo: quia populus consentit in hac observātia: vt equa r iusta: nec hic datur error: iuz def error: in hoc an hoc iustum sit a iure traditā expresse: vnde hic nō est error in subiectā ria: sed in accidēti qui error: vt non excludens in gñe mentem id seruari nō vitiat: qđ actū est: r cōsuetudinez inducit: r hoc puto siue directe obuiet legi: siue non: ad hoc. ff. de iniur. l. cum q. §. si iniuria: ad hoc qđ no. Inno. de ꝓscrip. cum ex officij: nō ob. q inductum ad observātiam iuris nō debeat ius tollere: q: finalia intentus populi r principalis est hoc seruare: quia equū r vtile sibi videtur nō qua hoc velit ius: iz q hoc velit ius aliquāli impellit: de cōsensu autem coacto nō prosequūtur hec: q dixi. §. r hoc verum tenēdo opi. q cōsuetudo dispones: q lex: inducat vinculum vel in casibus in quibus inducit qđ est: qñ cōsuetudo a lege habet aliam particularem rōnez: quia hoc impossibile est aliter esse ex quo opponit legi: alo cāz mens esset ex toto fruare legem nō induceret cōsuetudo: quia hec non ageret. ¶ Circa ad tempus: r hic videnda sunt tria. Primo ad qd tempus requitur. Secundo ꝗtum tempus exigatur. Tertio quando incipit tempora curſus: r a quo actu. ¶ Dico q tempus exigit ad firmādum habitum r habendum cōsensiz populi: vt hoc velit pro lege suam: p tanto non exigit in lege: quia in momēto patet cōsensus expressus: sed facta sic nō expressum fit cōsensum: organo ꝓpter: ideo facta momētanea non potuit firmū: sed vacillātez cōsensum: opus est ergo tempore: vt firmet habitus r consensus: vt sit pro lege: vt patet sc̄o ethicorum: vna auis ver nō facit: r̄. pseuerātia enim r diuturnitas arguit ꝓpositum firmū: vt no. ff. de regu. ad nostraz: in prima gl. ad hoc quod dicit de muliere que post rēpus iterato cōsentiens nō fragilitate: sed ex deliberatione accedere videt ad actū fideiubendi. C. ad vell. si mulier. Et ratio data tempore confirmatione concludit populi consensus deliberatus r habitus: vt hoc velit de cetero p lege. ¶ Secūdo ꝗtum tēpus exigat qdam q tantū tempus q non extat memoria. ff. de legibus. l. de quib⁹ ibi: inueterata r̄. de aqua quoti. r est. l. hoc iure. §. ductus aque: r. l. j. in fi. ff. ō aqua. plu. ar. Azo. dixit q. x. exigunt inter presentes: r. xx. inter absentes: vt in Rota: que sit lon. ꝓscrip. ff. qui. r a quibus. l. fideicōmissa. §. Aristo. C. de lon. tem. prescrip. in Rota. Ø dof. in. l. de q buas: r in. l. ij. dicit q nil: vbi hoc dicit Azo. sed dicit q idem citur decēnio: r fortius firmat. xx. vel. xxx. Moderni pz q regnitur longum tempus: r sic sufficiāt. x. anni: nec diuersificet. xx. absentia: vel presentia: qz hic firmat ex ꝓsensu populi: presentis nō curandū: ergo de absentia particularū: r quia in presentibus populus representat. x. q. j. hoc ius: r agitur de creādo iure: vt publico populum distinguente: in ꝓscrip. aūt ꝓcedit illa diuersitas: que ordinat ad tollenda iura particularia: r priuata singulariu: r eoz currit negligentia: que non tanta cōcludit in absentem qntum cōcludi tur in presentem: ideo diuersificatur tempus ex absentia: vel presentia: vt dicto. §. aristo. hoc tenet Pe. r Guil. ō cu. alt. in auc. de nup. §. si aūt decēnium: r. l. j. §. ex actis. ff. ō orig. iur. dicit ppe. x. ante ergo nō requirantur. xx. ad hoc. C. de lon. temp. ꝓscrip. que ꝓ libertā. l. j. r q nō variet. alt. qđ populus semp est presens. ff. de iudi. cuz ꝓponebat q cuiusq⁹ vniuer. l. nōnulli. Non ob. q in cā discōtinua exigat tempus cuius nō est memoria: vt. l. j. in fi. ff. de aqua plu. ar. r in. l. hoc iure. §. ductus aque. ff. de seru. l. seruitutem: q: consuetudo nō inducitur ex actibus: sed ex populi cōsensu q continuus esse ꝓsumit: sufficit ergo decēnium. ¶ Idem tenet Butri. in. l. ō quibus: r in. l. ij. C. r. que sit lon. consue. fatetur q fortius inducitur lōgeuo. r inueterato: que verba notāt tempus cuius initij r̄. ¶ Qđ. x. anni sufficiant: iz Bar. in. l. de quibus: r hec est cōis opi. legistarum: nec distinguūt an sit ꝑ legem: vel ꝓter. Butri. r Nico. ma. faciūt differentiam inter cōsuetudinem que induci agit ex actibus publicis: r ponderosis: vt sentētijs diffinitiuis: r in talibus sufficit tempus. x. annoz: an de ea que agitur inducit ex actib⁹ nō sic pōderosis: r iudicialibus: r exigit tantū tempus cuius initij memoria nō existit. ¶ Videtur dato consensu populi nō video differētiam inter actus ad firmandum habitū: sed bene ante datum cōsensum populi posset cōcludi differentia: vt dixi. §. hoc aūt declarabitur ex decidēdis. Prio a quo tempore curſus incipiat hec ꝓcedūt de iure ciuili: r de iure canonico: inq̄tum ꝓsuetudo nō repugnet legi: ter. hic velle videt q sit ꝓscripta: r ꝓscriptione appellatione quadraginta anni comprehēdunt: de ꝓscrip. ō quarta: vbi tenent canonistę: q inq̄tum cōsuetudo non repugnat legi: vel iuri: illa ꝓscribitur r firmat spacio. x. annoz: inq̄tuz repugnat nō firmat: nisi spacio. xl. annoz: quidam no. de cōsue. r. vit. li. vj. in glo. iij. Guil. in Spe. de ꝓscrip. vb. de consue. Causa potuit assignari: q inferiores in foro ciuili possunt ex pmissione legis facere statuta cōtra superiorem: vnde cuz nō derogēt superioris potestati cōsuetudo stat in vim ꝓsuetudinis: r sufficit q cōi tempore sit assueta. arg. l. omnes populi. ff. de iust. r iur. iuncta. l. de quibus: sed congregatio ecclesiastica non facit statuta cōtra superiorem: cum a papa: q libet inferior habet potestatem: r sic cōtra illum nō statuit a quo habuit ptātem: vt. l. fornā. C. de offi. ꝑfec. vi. r. ff. mādat: si bolem: in cle. ne romani: de elec. de maio. r obe. q si p hoc agitur nō facit legem ꝛ superiorem: vel cōtra legem superioris: r sic nec cōsuetudines inducit cōi tempore: vnde cum tangatur ꝓiudicium pape sapit naturam ꝓscriptionis exigitur q firmetur tempore ꝓscriptionis. Item de iure oz inferior ecclesiastica cōgregatio: vel habens ptātem legis cōdendę habere cōsensum pape: q cum ab ipsa, p tūc non pendeat potestas legis cōdendę: nec etiam pendet ptās cōsuetudinis inducēde: vt dixit glo. viij. di. frustra. iiij. dist. §. legem: sed q hoc esse verum: iz inuenire mediam viam: vt in ꝓscriptione pape consensus fingat: vel q ꝓscriptio supleat defectum cōsensus: sic debēt intelligi glo. que dicunt in cōsuetudine contra ius exigi superioris consensum: vt dicit glo. iiij. di. §. legem: r. viij. di. frustra: quia si adesset consensus expressus: puto q cōi tempore induceretur si tacitus: oportet q sit prescripta: q hic tangit superioris preiudicii. ¶ Ho. q si in curia induceretur cōsuetudo que surgeret ex pape consensu tacito: r non tāgeret alterius preiudicium puto q induceret spacio. x. annoz: sicut in aliis: quia hic non tangitur eius preiudicium. ¶ Cōcludendo aliqua ve

quibus est dubitatio: si querit: quãto tempore inducat cõ
suetudo. dic si ordinat ad querẽdum ius priuatus: aut ap
propriatũ: et transferendo de uno ad aliuz: siue sit ius eccle
siarum siue ecclesiasticaz personaz: vt J. dicam: hoc nõ est
cõsuetudo: sed prescriptio: vt no. de offi. archi. c. fi. et dicam
ideo exigitur p̃scriptio. xl. annoz. ō. c. cum dilectus: qui
ter. male ibi ponit: cum loquat de cõsuetudine que sumit
p prescriptionem et hoc casu exigũtur ad p̃scriptionez: siue
allegetur vt cõsuetudinem: siue vt p̃scriptionem: et hoc verũ
siue in toto absorbeat ius ecclie: siue in aliquo detrahat:
vel ledat: sic et bene cõcludũt dñi de rota sua vltima cõclu
sione. Et dicũt verũ etiam si ius nõ p̃diceret: sed ius cõmu
ne arguenti assentiret. In uiris autẽ priuatoz: sufficient
x. vel. xx. anni: in hoc nõ videt dubium velle: an allegetur vt cõ
suetudinem: an vt prescriptionem. Jo. an. dicat hic: et de
elec. cum ana: et de causa pos. eccliẽ: et de consuetu. cum di
lectus: q vbi allegat: vt cõsuetudinem: nõ requirit titulus
et vbi hoc placet allegare cõsuetudinem: hoc vera vbi ius
agitur appropriari: vt priuatum alicui particulari persone
pñ: vel loco. ¶ Sed vbi hoc ius ageret cum: vt plurib⁹
cõmune q̃q̃ derogaret iuri priuato alterius: vel quando
ageretur appropriare vni: non cõtra certam personam: vel
locum: sed vniuersaliter cõtra plures: tunc q̃ hec est con
suetudo: non prescriptio: vt dicaz J. credo q̃ originari pos
set cõsuetudo contra ius: absq; titulo spacio. xl. an. quãdo
non daret spẽ scientia patientis potestatem sup illius
legis cõdendę: vel statuti: vt quia inferior a papa statuere
non posset: vel non posset is cuius patientia habetur: et taci
tus cõsensus. Sed si habẽt patientia: et cõsensus tacitus: q
posset super legem condere: nõ video quare cum ex lapsu
decẽnij detur tacitus consensus statuendi: vbi potest nõ in
ducitur consuetudo equipollens statuto: exemplum ponõ.
Si in ecclesia cathedrali epõ sciẽte plures essent optate p
bende: hoc posset epus ex causa statuere: hic non agitur de
appropriando iure: vt priuato singulari: sed de cõmuni ob
bus canonicis inducẽdo inducetur ergo cõsuetudo opẽ
dosper spacium. x. an. et sic est vera opi. Jo. an. de consue. c.
fi. li. vi. quã subintrate nõ viderũt dominus de rota. Refert
tamẽ an allegent vt prescriptionem: an vt consuetudinem.
Quia primo casu oportet q̃ p̃bent prescriptõis comitẽa.
Secũdo sufficit q̃ ostendant reqsita ad cõsuetudinẽ. Si
militer si archidi. aliquibus in rebus vsus fuisset ad preiu
dicium cõtra inferioz ecclesiarum: vbi inferiores ecclesie
statuẽdo sibi preiudicare potuissent non ẽt terminãdo: sed
ad certam ecclesiam illud spacio decẽnij quereret etiam cõ
tra eas: quia esset cõsuetudo et nõ prescriptio: vt no. Jmo.
de of. archidi. c. fi. ¶ Quãdoq; agitur de creando iure: vt
publico et cõmuni: et non priuato et appropriabili: et tunc si
consuetudo est cõtra ius et ius reprobat eam: nõ potest in
duci: q̃ inducit auctoritate iuris: q̃ directo resistit: in auẽ.
cassa de sacrosan. ec. et in auẽ. nunqua C. cõ fur. cũ si. Si est
contra ius directe. i. cõtra tenorem iuris: quod alle appel
lant legũte preter ius: non valet nisi prescripta: q̃ per viaz
statuti inferior a principe ecclesiastico expresse statuere nõ
potest: cõ ma. et ob. q̃ super hiis oportet ergo q̃ adsit p̃scri
ptio: si cõsuetudo est cõtra ius: non ex toto sed in aliquo tẽ
perat: vel distinguit quo casu inferior statuere potest. Dico
q̃ dum tamẽ adsit veri similiter ex actibus nõ cõsensus ta
citus statuere valentium quod inducit consuetudo spacio
cõmuni ad presumẽdam volũtatem statuendi: vt no. in di
cta. l. de quibus. ff. de legi. statuere enim possunt inferiores
expresse: vt de offi. archi. c. vj. qõ non ex tacito tpe quo con
cluditur volũtas statuendi: nõ video sicut rõnabiliter: tem
pore huius decre. ¶ Stat ergo cõclusio q̃ si consuetudo
transit in naturam prescriptionis exigit tempus. xl. anno.
Si stat in natura cõsuetudinis: qõ est qñ saltem ex parte que
rentiũ est ius: vt cõe: vel ex pte eius cõ quem ẽt agit: non vt
cõ certũ: sed determinat indifferẽter ad plures: tãc si agit

de inducẽda consuetudie ex tacito cõsensu supiorus q̃ est su
pa legem cõem: tunc ad habendum vltimum consensum exi
gitur tantus tempus. s. q̃ sit prescripta: si agitur de inducẽ
da consuetudine: siue cõ inscitiã circa ea q̃ statuere pñt
expresse: q̃ ex toto nõ derogat iuri: sufficit cõe tempus: q̃
si possunt expresse non video quare non pñt tempore suffi
cienti ad imprimendum consensum. ¶ Jura que exigũt
consuetudinem prescriptaz loquũtur: quando consuetudo
inducitur ab his qui non habent potestatem statuendi: quia
cum non possint expresse non possunt etiam ex tacito con
sensu inducere cõmuniter enim datur prescriptio per quã fir
matur cõ potestatem supiorus: q̃ tunc non inducat non pen
dens a potestate eoz et derogat supiorus pñtem: exigit q̃ sit
prescripta: et hoc casu potest consuetudo qõ non potest statu
tum per hoc apparet cã: quare in foro ciuili nõ exigit q̃ sit
p̃scripta: q̃ statuendo etiam cõ ius possunt statuere ex po
testate sibi reseruata: vt. l. oẽs populi. ff. ō iusti. et iur. qõ nõ
est in foro canonico: ciuili distinguendo. Per que puto q̃
vbi agitur de inducẽda consuetudine: in reseruatis supio
ri potestati: vel in reseruat]. principi. etiã fm leges exigitur
q̃ consuetudo sit prescripta: imo tunc exigit tanti tpis ciu
ius inciti memoria nõ exstat: vt p̃z. ff. ō ver. sig. ui bis: et tũc
potest aliqd induci per consuetudinem: qõ non potest per
statutũ: sic ds intelligi qõ scribit Jnno. et Host. de side in
stru. cum. Pb. tabellio. ¶ Ex hoc infert q̃ in terminis. c.
cumana: et. c. cum ecclesia sutrina: cum agatur ō iure appro
priãdo loco vel certe p̃sone vel p̃sonis: vt nomine loci non
proprio non refert: an allegetur: vel consuetudo vel p̃scri
ptio: q̃ prescriptio est quidam modus cũ q̃ allegatur: q̃ dato q̃
ponerũt statuere: ex quo hoc ius nõ est in cõmune plurũ:
sed singulare certi loci: non est cõsuetudo: sed prescriptio
nisi dicatur q̃ cum illud quereret vt cõe conuentualium ec
clesiarum: q̃ illud dici posset: vt cõe: et sic pdest allegare:
consuetudinem non p̃scriptã: et sine quo: et sic posset salua
ri: qõ ibi dicit Host. Similiter si sit restricta ad certã digni
tatem: vel locum respectu querẽtis: est tamen vniuersalis
quo ad plures vel plura loca: hoc est consuetudo: et nõ pre
scriptio: vt notat Jmno. J. de off. archi. dilecto: licet si sit p
ticularis quo ad querentẽ et quo ad eum cõ quez: vt ipse no
tanter dicit ibi. Hec vera fm Pe. vt. l. ij. C. que sit lon. cõ
sue. non posset induci spacio. xl. annoz: idem puto: et si sta
tutum hoc esset inductuz: q̃ cum tunc derogaret potestati
statuendi: nisi sub forma statuta a consuetudine non vale
ret consuetudo: et sufficeret si consuetudo hoc statuens eẽt
firmata decẽnio: q̃ hoc tempus non videtur reqrere in se:
sed in cõsuetudine postea inducenda. l. ij. §. deinde ex acti.
de oz. iur. et quia modo cõsuetudo loquens excepta. C. de
solut. l. in quintino. et hoc puto: quia potest quo ad futuras
derogare legi. voleti valere consuetudinem per. x. annos: et
q̃ sic statuere possunt supplendo: vt certam formã dando:
de iure ciuili planum: vt. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure:
sed etiam de iure canonico: vt no. in dicto. c. j. de off. archi.
que sunt bene notanda. ¶ Ho. glo. que hoc dicit q̃ in cõ
suetudine exigit titulus et tpis sicut in p̃scriptione: qñ pre
dat p̃z ex dictis. Hec oia vera fm Buri. in. l. ij. C. q̃ sit lõ.
cõsue. qñ principaliter inducit cõsuetudo: vt disponẽs in iu
dicio: sed si cõsuetudo. J. tpis cõe decennij allegat: qõ sic est
obseruatũ que pbat per tpis obseruationẽ decẽnij: tunc
p̃sumet cõsuetudo p̃scripta etiam que maius tpis exigat:
qõ est notabile per legem: cũ de in rem ver so. ff. de vsuris
et no. J. de censi. punit: de cã pos. c. fi. q̃ sicut cã presumit ex
iuribus illis: ita presumeret consuetudo: ex qua parte ius
defendit vel roborat: hec omnia pcedunt in aliis actibus
qñ sententiis. In sententijs autẽ vt a principe vel a papa pro
ferũtur ille sole: habẽt vim legis absq; alia temporis con
tinuatione vel p̃scriptione: eo q̃ constat iudicantem sic in
dicare: vt in futuz obseruet. ff. de iu. l. in causis. C. de legi.
l. j. et. l. vl. fm Cõpo. hic. ¶ Ad tertiũ circa tpis a quo actus

inciplat qdam ꝙ a tpe actus: ex quo concludit populi con
sensus: qr ad tps ordinat ad firmitatem habitū populi: affi-
gꝫ def cosensus in esse nō datur qd cōfirmabile: ar. de fi. in-
stru. inter dilectos. v. cete. ꝛ hoc tenet ☉ dof. in. l. de qb⁹
ff. de legib⁹. ꝛ. l. j. C. que sit lon. cōsue. Cōtrariū determi-
nat Butri. in. l. de qbus: ꝛ glo. ꝛ ipse latius declarat in. l.
ij. ꝙ a tpe primi actus. ar. l. cū q kalendis. ff. de v. ob. nam di
cit Butri. ꝙ ante diē ēnium cōpletum nō adest consensus
ppli: sed decēmo completo adest ꝛ pfimit ꝛ retro adfuisse oi
tpe: dat silē in. l. penales. §. cōmunicad. l. fal. ꝛ. l. in ītitate: vbi
si vltra legatū excedat dodrātem: detrahit falcidia de ob-
bus supiorbus: quasi vt ipsi videant dodrātem excederet
facit qđ no. de dona. in offic⁹ vltra medium. C. de inoffi. do-
na. l. j. ꝛ. ¶. de dona. pastoralis: ad hoc. l. per fundus. ff. de ser
ui. rus. predi. vbi cōfirmātur penne cōcessiones: vltima sup
uenientes: puto ꝙ si sit vnius trīn actus: vel duo ꝙ compute
tur tempus actus exercitij: qui tranſiunt in noticiam popu
li: alias nō posset habituari ꝓsensus: q non adesset: ꝛ dico ꝙ
consensus nō surgit in complemento decēnij: sed ante ꝛ la-
psō decēmo firmat: ꝛ habituat consensus: vt ꝓ lege ꝙ an-
te erat simpler cōmisērūt eum pmori vt iustum: sed non: vt
ꝓ legem illi tpe lapsus decēnij: vbi aūt sunt multi actus: ex q
bus ꝓpter multitudinem ꝓsumat cōsensus: tunc nō potest
patere: quis particularis dederit consensum: qr oēs simul
dent cōsensum vel presumunt. ar. ff. de ferm. ru. predi. l. per
fundum: computatio tamen non possit fieri plus ab vno ꝙ
ab alio particulari sit ab omnibus: ꝛ sic a primo vsq; ad vl
timum: ar. l. generaliter ff. de fideiuſ.

Tertio. Est videndū de cā efficiēti cōsuetudis:
ꝛ sic qs posset cōsuetudinem inducere:
dic ꝙ oēs qui habent potestatem legis condēdē quante
ꝙtitatis potest cōsuetudines inducere: ꝛ si distinguat totus
mundum inducit consuetudinem vniuersalem: vt est cōsue
tudo romana. Si distinguat ꝓuncia inducit ꝓsuetudines
ꝓuncialem. xij. di. illa nouit: ꝛ. c. sequēti: vsq; ad fi. habēs
ptātem statuēdi: quo ad dioc. vt episcopus inducit quo ad
dioc. ꝛ sic de singulis: ꝛ sic in eccl̄ia illi de eccl̄ia: ꝛ sufficit vt
ex dictis ꝑz: ꝙ habeāt ptātem statuendi in generali: z nō ha-
beant aliqđ in illa specie de qua agitur: vt qr statuūt ꝓ mor
ꝛ tunc exigitur ꝙ sit prescripta: vt dictū est. ¶. ideo dicit iu-
rista: ꝙ populus vniuersus sicut statuit: ita ꝛ cōsuetudines
inducit: ꝛ totius populi exigit consensus habilior. Tamē
dicit Guil. de cu. ꝙ sufficiāt maiores de populo populum
regentes: hoc nō discutio: an soli regētes: ꝛ ō quib⁹ statuāt.
Sed dic vt per Bar. in. l. omnes populi de iusti. ꝛ iure. ꝛ
ꝓ Jo. an. de consti. cum omnes: ꝛ in. c. cum accessissent: per
Jnno. ꝛ quicūq; potest statuere: potest cōsuetudinem indu
cere: dixi de habilibus: qr furiosi infantes: ꝛ mulieres non
computātur ff. de legi. l. j. ff. ō vniuer. ꝓscrip. l. diu⁹. ¶ Jtē
minores. xx. an. q in lege cōdenda nō prestāt suffragium. ff.
de mu. ꝛ ho. l. ad rez publicā de decurionibus ꝛ filijs eoꝝ
. l. ſpurii. §. j. ¶ Jtem nec mulieres. ff. e. l. j. ad hoc qđ no. ō
ope. no. nū. c. j. eo mi q sciūt se indicatūre nō ꝓdicunt cō-
sentire videnf: vt. l. ij. §. volētate. ff. so. ma. nec ob. ꝙ nō cō-
sentiant cum nō valeant ꝓdicere: vt. l. speroe reindi. ſ. de re
indi. e. ꝓpria: qr potuit ꝓdicere saltē de facto: z nō de iure:
vt in regula iuris cuilibet velle. ¶ Circa populi cōsensum est
dubium: an exigat ꝙ detur a cōgregat in vnū: de statuto
certū: qr dz fieri a maiori pie duaꝝ ptiuꝫ phte. ff. ꝙ cuiusq;
vni. l. nulli: ꝛ. l. plane. l. ij. de decre. ab or. fa. no. de dec. licet
de quo dicit vt de his ꝙ si. a ma. parte ca. c. j. Jtem debent il
lud facere: vt corpus: non vt singuli: de consti. cum. ¶. an
sic erit in cōsuetudine: ad hoc ō eccl̄. in genesi: qđ no. de po-
stu. prela. bone. ij. de rescrip. eā te. cum si. ff. de reg. iur. aliud
§. i. glo. videf exigere ꝙ exigat consensus cōuocate ppfo
ff. de legib⁹ ꝛ glo. recitādo ibi prāsit Bar. Joā. an. dicit
hic ꝙ hoc esset nimis dur: ꝛ idem ¶ Jo. ꝛ Cy. in. d. l. ij. alias
exigeret cōsensus expressus: qđ est ꝓ naturam cōsuetudi-

vt. l. de qbus: ex quo ergo sufficit tacitus cōsensus: non exi-
gitur cōuocari capitm: ꝛ hoc operatur rei natura: hoc enaz
tenet ¶ Jo. an. l. ij. C. ꝛ iura que exigun cōsensuz cōuocato
cōilio: ꝛ cōmuni ꝓcedūt quādo exigit vel prestat consen-
sus expressus: qđ no. ¶ Sed est dubiū an vna pa ppli pos
sit altera ꝓdicēte inducere cōsuetudinē: si vna cōsentit alte
ra ꝓdicu: questio pōt dupl̄r intelligi. Primo an vna pars
populi possit facere consuetudinem de p se: vt sol̄ligitur.
Secō an possit facere cōsuetudinem vt ligent alij cōsuetu
dini nō cōsentientes. ¶ Primū tāgit Guil. in. l. de qb⁹. ff.
de legib⁹: videf ꝙ nō: qr populi totius cōsensus necessari⁹
est: vt. l. de qbus. Jtem qr vniuersitas est vnum corpus: nō
ergo potest diuidi: de. v. ob. stipulatiōes nō diuidūtur cō-
tra credit Guil. si vna pars: vt burgus: vel ꝓta volūt facere
cōsuetudinem de p se: qđ videf in toto tē. de of. dele. pa-
storalis. l. que de tota. ff. de rei ven. ad hoc qr cōcata certa
pte ppli illa est sibi populus. ff. de le. j. l. plane: ad hoc. l. ij.
. C. de iudi. ff. de aug. iuris. l. ij. §. deinde. ij. di. c. lex. ꝛ. c. ple-
biscita: ꝛ. c. senatus: ad hoc. l. pe. de iusti. ꝛ iure: ad hoc qr
in certa pte fundi potest cōstitui fructus. ff. de fun. ru. predi.
l. prō pte: ad hoc. l. obtinuare. §. fi. ff. de offi. pcōsulis. Jsta
questio recidit in illaz: an vna pa ppli possit facere statuta
de quo in. l. oēs populi. ff. de iusti. ꝛ iure: ꝓ Bar. de quo ꝓ
By. in. l. si quis a filio. §. fi. de le. j. ꝛ an vna pars populi pos
sit facere diuersam vniuersitatem: de quo in. c. cū ab eccl̄ia-
rum. ī. de of. ordi. fin aūt qđ tangit Guil. in dicta. l. de q
bus: in effectu ꝓcludit ꝙ si cōsuetudo est preter legē vel fm
legem statur in ratione pti: vt. l. aliud. §. referf. ff. de reg. iur. l.
ꝙ si maior: ad munici. de his que fi. a ma. ptica. ꝓ totū. Si
facūt aliqđ ꝓ legem dicit ꝙ ꝓdicto aliquoꝫ impeditur cō
suetudinem: quia quod est ꝓ legem restringi debet. ff. de le
gi. l. qđ vero: ꝓ rōnem. Jtem qr ius singulare: ꝛ specialis ꝓ
legem debilius est. C. ad velle. antique: de testa. inuti. ex mu-
ltis. §. multa: ad hoc in auē. de seu. multi. l. multa: ad hoc
in auē. de defensor ciui. circa fi. ubi tota cuitas nullo re-
nūciare tē. hoc credo p tex. in. c. i. de his que fi. a ma parte
ca. nisi euidens appareat vtilitas ꝓsuetudinis: vt ibi. Ex q
infertur an consuetudo liget mulieres furiosos: ꝛ infantes
inhabiles ad cōsentiendum: videf ꝙ non: qr cōsentire face-
re nō potest. l. q ad certū. ff. loca. ¶ Materia est ꝛ de offi. presi-
. l. unus: ꝛ de pari. l. iij. nō ob. ꝙ nō consentiant: qr intelligi
debent iura de cōsensu habilium: ad legis ordinationem. ff.
de mu. ꝛ ho. l. ad rem publicam: ꝛ vir. ō. fa. Cy. de numme-
ro. Sed Guil. dicit ꝙ ligātur in actibus ꝓportionabilib⁹
minoribus: quia non attenduntur ipsi vt minores: sed tota
vniuersitas. ff. ꝙ cuiusq; vniuersi. l. sicut munici. ff. de re. di-
ui. tantum. §. vniuersitatis: ad hoc: dele. termo. l. seruis liga
tis. §. omnib⁹: ꝛ. §. omni: ad hoc qua ex facto maioris ob-
ligantur. ff. de minoribus cuius ex q̄bus ca. in pos. ea. iuſ.
Si est materia imꝓportionabilis: vel a qua verisimiliter
sunt exceptu: vt qr dicit cōsuetudo: ꝙ si aliqs veridat rez nō
possit vendicionē rescindere occasione minoris ꝑcipimino
res intelligunt exceptu: inq̄tum veniāt ad rescissionez enaz
beneficio. ff. de mi. l. j. ar. ff. de minorib⁹ ꝛ bono. l. vt grādi-
tum. §. sed si lege de mulierib⁹: dicit idez: vt ligent omnib⁹
ꝓdictis assentit Bar. ꝙ vbi cōsuetudo respiciat omnes: vt
vniuersos: vt qualiter eligatur potestas si cōcernat vniuer-
sos imediate: sed mediate singulos idem: vt qr fiat statutuz
vel cōsuetudo: de solūdo potestati: vel doctoꝝ⁹ electuꝫ
nō def secūdario pro soluēdo oꝫ singulos collectam: ad
hoc vt ligent tales pſonas. l. j. ff. qđ cuiusq; vniuer. si de respi
cientes singulos imediate: vt nūc exigam debitum meū: ꝛ di
cit ꝙ nō valet. Jncōtrariū allegat. l. venditor. §. si ꝓstat. ff.
cōia ꝓdi. ꝛ alter nō soluit: dic vt in statuto vbi an. l. ambo-
censiū. ff. de pui. cre. ꝓbat: ꝛ in. l. tonēs. ff. de polli. ubi ꝓbi
dit ꝙ nō valet cōsuetudo sine cā: ideo dic ad. §. si cōstatꝫ
vel illa erit generalis cōmunis: vel id assueta pro publica ut-
litate: ꝛ nō totaliter priuata: ut ibi: cum pecuniā hz lapidi-

n.xp. ¶ An mulieres statuant: & consuetudinem inducant hic q̄ sic: quādo habent iurisdictionem: de ma. & obe. cum dilecta: de arbi. cum dilecti. An cōsuetudo de mulieribus masculos iuget: dic q̄ licet ꝓportionabilis est materia: ista non ēt. Unde ideo si consuetudo mulieris habet q̄ possint rescindere ꝓtum: nō extenditur ad masculos: q: eadem nō est rō: cum maior sit fragilitas in mulieribus. Sed si habz ꝓsuetudo quod non rescindat applicabitur ad masculos, ar. eiusdem rationis. C. que sit lon. consue. l. j. & aj. & ff. ferūz arno. l. contra virum. §. j.

Visa materia. Forma: & cā efficiēti ꝓsuetudinis: ex his cōcludenda sunt duo. Primo quot sunt species cōsuetudinis: & qd sit cōsuetudo. Hic si attendat cōsuetudo put est facti: & vt est genus comprehēdit in se omnem vsum: siue a rōne: siue a ꝓsensu: seu assensu apparentuo: aut instinctu nature ipulsus: hoc modo animalia dicūtur habere ꝓsuetudinem hinc est q̄ illa retinentia: q̄diu volūtatem reuertēdi nō dunt assuefactionem inst. de re. diui. §. pauonū: sicut & in vicijs dicit hō habere cōsuetudinem quādo ex frequēti actu vicij trālit in habituz: et hic cop. j. Lnij. C. de epi. audi. comprehendit in se etiam cōsuetudinē & vsum cuiusq̄ hominis priuati in actibus suis particularibus: hinc est quod dicimus: hec est cōsuetudo patrisfami. ff. dele. j. l. si seruus plurium. l. vel vnius personam. ff. de pigno. act. l. qui semissem. ff. de vsuris: de officio lega. q̄ translationem: de iureiuran. ad nostrum: & pigno. illo vos: de emp. & ven. ad nostram: comprehēdit etiā in se cōsuetudinem priuatam que iuris est ordinata ad quecunq̄ iura particularia: quā iam appellamus ꝓscriptionē: & vsucapionem: ex vsu enim res priuate & ipe acquiritur dominium cōprehendēdi etiā in se consuetudinem stricte sumptā q̄ creat ius: vt publicū. Si ergo in genere sumat̄ consuetudo: & queritur quotuplex é. Hic q̄dā est priuata: & iusticia absq̄ rōne: & est facti. Quedā est priuata & cadit in animali & hoiem ꝑtum vtutur anima sensitiua absq̄ rōne: & est facti. Quedā est priuata & facti: & sin vsum rationis: vt est illa qua iuste & rōne vtitur pater fa. & bonus ꝓcurator i gubernādis actibus ꝓprijs: & ita si fiat specialiter in vsu scribendi appellat stilus: de quo dicam j. Quedā est cōsuetudo priuata: & iuris: & ad finem creādi iuris: vt priuatū & appropriabile: & hec est cōsuetudo q̄ in specie appellat ꝓscriptio que quasi etiā appellet: dicaz j. Quedā publica & iuris: & illa que ordinat ad creādum ius: & publicum oībus: & hec ē iuris: & altera lex: & de hac loquimur hic. Ex his habemus cōsuetudinis diuisionem in genere sumptā. Per hoc vat differentia: inter cōsuetudinem & stilū: nam vt q̄ non differat a cōsuetudine: de cri. falsi. ꝑ grauiter: vbi quod pr⁹ vocatur ꝓsuetudinē: postea vocat stilus. Hoc. de bel. pū. dicit q̄ stilus est ius nō scriptū vtilit⁹ introductū: ab vno iudice: & in b differt a cōsuetudine: q̄ est vsus cōis: stilus est vsus vnius. esset ergo sm eum: q̄s ꝓ vsum stilatum a iudice determinata est lex: dic & eam ois causis libellum nō dari ad cāa. xx. solidoum. Joan. dicit q̄ stilus est vsus in scribēdo tantum: de confirma. vtili vel inutili. c. pen. de crimine falsi. ꝑ grauiter.

¶ Unde sumit a stilo quo scribit in cera: vel tabula: vt dicto. c. pen. sm Joan. & de hoc in scribendo dicimus stilum curie: & similia: differt stilus a cōsuetudine: ergo q̄ cōsuetudo lex cōis: stilus ptcularis psone: vel officij certi. Item q̄ cōsuetudo in oībus actib⁹ vniuersalis: hic tm̄ scripture. Item vtputo cōsuetudo exigit tpūs hic stilus nō exigit tpūs sed sufficit bis vel ter: hoc ab illo fuatum: absq̄ tpis cōfirmatione: vt j. in fi. ꝓbabo in effectu: q̄ cōsuetudo p omnia vt lex. hic stilus nō arctat: nisi in declarāda mēte scribētis: q̄ sic alias scripsit sic in stilo scribendi est eius mens. Item in declarādo an hec sit scriptura scribētis: vel non: q̄ si nō hz stilum cōsuetū: littera illius nō ꝓsumit. Item in supplē dis abbreuiaturis: q̄ sm stilum & consuetudinem notarij supplent & exemplant: de fide instru. cum. Hoc. tabellio. & l. j. de testi. significauit. ¶ Ex his dicit Nico. de mat. q̄s est dare cōsuetudinem stricte: de qua loq̄mur: & est dare cōsuetudinem que dr̄ nō cōsuetudo: sed assuetudo. i. obseruātia q̄dam que differt a ꝓsuetudine in plurib⁹: & hec est obseruātia alicuius curie que plus est in facto vsus q̄dam: q̄ in iure: q̄ nō est lex: differt a stilo: q̄ ille in scribēdo: hec in alijs actibus est vaga: & in hoc applicat ad naturam ꝓsuetudinis: sed differt a ꝓsuetudine. Primo q̄ cōsuetudo est ꝓbanda vnius iudicis vel tribunalis: pōt & esse hic totius populi: sed sufficit sic assuetū: vt sonat in facto: hz non tantū q̄ ex hoc surgat ius ꝓsuetudinis. Secō differt: q̄ cōsuetudo exigit tpūs ad habitū firmandū populi: vt q̄ iure hz non exigat tpūs: sed sufficit aliq̄bus actibus: hoc a curia obseruatum: q̄ relinquitur iudicātis arbitrio differunt in effectu: q̄ a cōsuetudo vt iuris: vim omnem legis hz obseruantia: vt sic hz nisi vnicum effectum declarationis: vel iuris quo ad ꝓba dubij: vel obmissa a iure declarandi: vel verboz dubiorum loci: aut vocabuloz: vel omissi ab hominibus supplē di: ideo si lex est dubia: vt plurimū intelligibilis ꝓut debz q̄ pluries ꝓuatū est in curia: hz eni non sit hoc ꝓscriptuz: tamen loci sapientū: hoc est cōis opi. circa legem dubiā obseruandū est ergo. ff. de legi. l. munus: de cōsue. cum diuersum tamē alteri legi non obuiet aperte: q̄ tūc opz q̄ sit cōsuetudo. Habet sēcō effectum obmissi a iure declarandi: sin relinq̄t aliq̄d arbitrio iudicātis: & non declarat si stilus curie hoc obseruauit: tota q̄ pluries sit obseruatum: hz nō cōsuetum: ita q̄ ꝓscriptum hoc obseruatum. Item lex dicit feriās messium: vindemiaz obseruādas non determinat tpūs: stabit huic obseruāne. ff. de feriis. l. presides: de of. p cōsul. l. si ancillā. Lex dicit vsuras moderatas prestādas: loci in moderatiōe: attendet obseruātia ff. de vsuris. l. j. dic cautionem ꝓstandam: non determinat vsq̄ ad quē diē stabitur obseruātie. l. si finita: in principio. ff. de dam. infec. sic & si nō dicit qualis cautio ꝓstanda sit: habit obseruantie. ff. de custo. re. l. si quis rem: de verbis dubijs loci pz. ff. de supellec. le. l. labeo. ff. de lega. j. si quis in fundi vocabulo. l. libroꝝ rum. §. q̄ tamē callistratus de le. ij. de fundo instruc. & instru. lega. l. cum delationis. §. a finium: de sponsalibus ex litteris: & hec sive ꝓferātur a testatore: sive ēt a ꝑsonis. ff. de euic. l. si fundus cum si. sic & supplet verba obmissa a ꝑsonibus: vel a notario. l. q̄ si nolit. §. q̄ assidua. ff. de edi. edic. cū cōcor. In talibus licet dicere hoc quotidie factuz est & obseruatum: licet tpūs non ꝓbetur: & sufficit dicere hoc sepe factū est ff. si cer. pet. l. certi. condi. §. si nūmos: aduertendum q̄ ista obseruātia: aut est plurium vel publice ꝓsone inter plures: & hoc regulat alioz actus: aut est vnius singularis ꝓsone & hoc regulat solum actus illius & declarat ab illius voluntate pendētes: & quo ad illos declarādos vel certificandos plus attendit cōsuetudo ipsius singularis ꝓsone q̄s cōmunis loci: vt. l. si seruus plurium. ff. de le. j. dele. iij. l. legat⁹ seruum & ps: in. l. qui semissem: & vsuris & in. l. vl vnius ꝓpa de pig. act. Sūt hic vt plurimuz verba Nico. de mat. in. l. de quibus opatur etiā aliq̄s effectum ꝓbationis seu ꝓsumptionis & dicit glo. q̄ ꝓbat causam ata q̄ nō admittit probationem in ꝓnum. ff. de vsuris. l. cū de in rem verso: sed de hoc dicā de cētibus puenit. ¶ Ex his cōcludit dr̄ia inter cōsuetudinē & ꝓscriptōes: hic Joan. recitat aliq̄a assignāte dr̄ium. Primo Hosti. in sūma hanuen. §. fi. v. extra sūmā: dicit q̄ ꝓscriptio hz locū in rebus corporalibus & incorporalib⁹: mobilib⁹ & immobilibus: de ꝓscrip. audit: & c. seq. Cōsuetudo vo tm̄ in incorporalib⁹: vt in fuitum⁹ electionibus & similibus. Item ꝓscriptio acqrit singulari: & ꝓ to cōsuetudo aūt magis isti ꝑ illi. Unde si ꝓscriptionem allego ꝑ illum cōtra quem non prescripsi: succumbo: secus si consuetudinem: de quo de offi. ordi. c. fi. & in regula. fine possessione: de re. iuris. li. vi. in solutione quarte. In prescriptione requiritur titulus & bona fides sm cōsuetudine non aut vsus & ꝓs complectum ff. cōi. predi. l. venditoꝝ. §. primo.

¶ Item priuilegium ⁊ ꝓscriptio nō concurrūt: de fide in
stru. dilectos. v. cet ex: ⁊ de ꝓscrip. veniēs: nuli forte ex pui-
legio ꝓscribat: de iure pa. cura. sed priuilegium ⁊ cōsuetu-
do ꝯcurrūt. ō. c. dilectus: de ver. sig. abbate. xvi. q. iij. pla-
cuit. Ideo discrete facit monachus q ꝫ prochialem eccle-
siam in decimis allegat cōsuetudinem: de quo in. d. c. fi. de
offi. archi. de quo de elec. cū ecclesia vulterana: de decimis
cū ꝓtingat: ⁊ c. cū in tua: ⁊ c. vndū. Compo. dicit q cōsue-
tudo est eiusdem actⁿ ⁊ rapetitio. C. ó epi. audi. l. ij. xxv. q. ij.
ita nos: ꝓscriptio est ꝓtinuatio tpis. l. diffiniti. ff. de vsuca. l.
iij. Vnde dicit q ꝓscriptio hz se ad cōsuetudinez: sicut dis-
ponens ad dispositum: actum enz repetitū quem decimus
cōsuetudinez dispōnit cōtinuatio temporis. l. diffiniti. quā
prescriptionē appellamus: ⁊ hoc idem Spec. de ꝓscrip. §. i.
sed que est differentia. Pe. ⁊ abbas dicūt: q est illa diffe-
rentia que est inter cōfirmantem ⁊ cōfirmatum: confirmat
enī ꝓscriptio cōsuetudinem. ¶ Fran. vero dicebat q ꝓsue
tudo fuit inducta ante ius scriptum: sed ꝓscriptio inducta
fuit per ius scriptum: de prescrip. sanctorum: ⁊ c. vigilanti.
¶ Item prescriptio hz oēm effectum legis: vt dicaz circa
effectum hic vnicum tñ. s. derogādi negligenti: ⁊ ex his q
primo dicta sunt: apparet: q c. dilectus. ō. c. est positus sub
incōgruo titulo: certe nō est inꝯtum ibi cōsuetudo adu-
citur ad interpretādum statutū: q: hic est finis cōsuetudis:
vt ibi dicti. Idem dicit decre. in. c. ti. li. vj. hz decre. iij. de fen
di posit: vt in. v. ⁊ hic nō defendam. I. Pe. recitat quosdaz
dicere: ⁊ Cy. in. l. ij. q ꝓscriptio est factum: cōsuetudo est
ius. Scōo ponit differentiā. ō. Compo. Tertio ponit diffe
rentiam q cōsuetudo acqrit ius: vt ꝫ quēliber: prescriptio:
vt ꝫ singularem: ⁊ si ꝫ plures: vt ꝫ singulares: nam si volo
querere ius collectādi ꝫ istum: ⁊ illum hoc est prescriptio.
Si simplr cōtra oēs: hoc est cōsuetudo: prescriptio enī cau-
satur ex negligētia nō potentie: vel nō resistentie. Consue-
tudo aūt non causat ex cōsensu vnius: sed totius populi:
vel maioris partis: ⁊ ideo consuetudo ligat ignorantes: q
ꝓcedit ꝫ singulares: nō tanꝫ ꝫ singulares: sed tanꝫ oēs:
ideo si consuetudo est q maiores natu succedūt in totum:
si aliqui singulares nō velint hoc seruare ex cōpellunt: q cō-
suetudo eos ligat: sed si cōsuetudo se determinat ad certā
pso nam: vt maior natu pon⁹ succedat in hereditate nō erit
cōsuetudo: sed erit ꝓscriptio. Vnde nō preiudicabit alijs
ppⁱus totus in hoc cōsentit: p qō dicit q si nobilis allegat
volēs collectare ius vniuersale: ⁊ hoc sit ver; virtute illi⁹ po
terit collectare ius vniuersale. Sed si allegat ius singulare:
vt q: ille collectanea sit: ⁊ ille: sed in illis certis psonis: dato
q cōsenserit maior pars cōsuetudo nō est: nec alios ligat:
nec eis preiudicat: ideo est prescriptio fm Pe. Item fm
eum est alia dīa: q: semp ꝓscriptio ius est dispositum. i.
formatū vt dominiū qō ex ea querit: ꝓsuetudo est ius dis-
ponens: ideo dicit q canonista q dicūt cōsuetudinē prescri
bi nescīt qd dicāt: q cōsuetudo nō prescribit: quia opor-
tet q id qō prescribit sit ius dispositū: sed ꝓsuetudo nunqꝫ
est dispositum: sed disponens. ¶ Dico substātialem fore
dīam inter cōsuetudinem ⁊ ꝓscriptionem: q: finis cōsue-
tudinis: vt plurimū ordinat in finez cresādi ius: vt publicuz
⁊ nō appropriabile: sed cōꝓscriptio ordinat in finez que-
rendi ius vt priuatū ⁊ appropriabile: qō alij appellant: dis-
positum: ⁊ sic cōsuetudo publica: vt lex: prescriptio priuata:
sed q: ura aliqd applicāt: faltez disponēs: qō respicit agē
tem ⁊ pacientem. ¶ Aduertēdum q qñqz ius in agente ⁊
pacientē est cōmune: ⁊ hoc nō pōt esse nisi cōsuetudo: vt q
ex pte cui fauet nō determinat ad certam psonam: sed ad
plures: sed non ad illos: vt singulos: sed ad oēs: vt indiffe
renter. Item ex parte cui nō fauet: etiam nō determinatur
ad certam psonaz. Ānqz ex parte vtriusqz determinatur
ad certam psonam: ⁊ q illi cui acqritur ex vsu est certa p-
sona: vel locⁿ ⁊ ia ad cuius incōmodū est adhuc certa: vel
si sūt plures determinat ad eos: vt singulos ad creandum
ius ꝫ eos: ⁊ hoc nō pōt eē nisi ꝓscriptio. vt dicit Pe. ⁊ be-
ne cui cōsonat Inno. I. de offi. archi. dilecto. Quādoq ex
parte cui querit determinat ad vnum ex parte cuiz cōtra
quos determinat ad plures non vt singulos: ⁊ hoc est con
suetudo: si adest cōsensus tacitus habēto potestatez legis
condēdē: ad hoc de of. archi. dilecto: ⁊ quod ibi no. Inno.
Aliqz ex parte eius cui qritur: adhuc est indifferens ex p-
te eius cui determinat ad certā psonam: vel locum: adhuc
est hec cōsuetudo. ¶ Exemplū de primo cōsuetudo dis-
ponit q maior natu succedat ex illis alius si se nō determi
nat ad certā psonam est cōsuetudo: ⁊ hz genus alie cōsuetu
do puncte: q in ecclesijs adsint in electiōe collegiate cleri-
ci ecclesiarum cathedralium: hec est cōsuetudo: si cōsue-
tudo est in oibus ecclesijs deaptando hec est consuetudo.
¶ Exemplum de scōo si velit vna ecclia ꝫ aliam acqrere
ius diligendi: aut actiue aut passiue: ó ver. sig. abbate: de cō
sue. cum dilectus: hoc est prescriptio. ¶ Exemplum de ter
tio: vt in nolēte acqrere ius collectādi indifferenter quo ad
omnes. ¶ Exemplum de quarto: vt in nolente collectare
allegādo in puncta cōsuetudinem generalem oium no-
bilium eiusdem generis subditos collectādi: hoc est ꝓsue-
tudo: idem dico de iure optandi in ecclesia: q: quo ad eos
q agūt qrere ius hoc optādi nō est quo ad ꝑsonam certaz
determinatā: ideo est cōsuetudo ⁊ nō ꝓscriptio: ⁊ c. ij. de
ꝓsue. bene situat q cqd dictū sit. ō. ideo inꝯtum epo cōce-
dit cōcanonicis: vt sine cōsensu eoꝝ possit punire delicta: ō
est prescriptio: q: quo ad eos abstrahit ius: ⁊ dat alteri cer-
tos: put aūt contēdit epūs cuiz subditos: q: hoc ius congre
di plus nō determinat quo ad vnū: ꝙ quo ad alium est cō
suetudo: ⁊ hoc voluit ibi glo. in verbo canonice. ⁊ Jo. an.
sup ea qō bene notandū est: ⁊ in terminis c. ij. cuiā inꝯtum
contendēte est cōsuetudo: q: ex parte querentiū nō deter-
minat se ad certā psonam: eaꝝ ergo sint aduocati in bene
hoc ꝓpēdēdo ⁊ discutiēdo: ⁊ articulādo. ¶ Ex his ꝓdu
ditur differentia cōsuetudinis ab alijs in aliquo tñ conue-
niunt oēs: q: in vsu ⁊ actu meruto pōt in genere appellari
consuetudo inter alia est dīa vsus q: cōsuetudo extēdibil
est: quādo est fauorabilis: sed nō prescriptio: quia odiosa:
vt dicit Inno. de offi. archi. dilectus. Et cōclusa cōsuetudi
ne: put est ius eqpollēs legi cōi. Vidende sūt species illi⁹:
⁊ subdūdi pōt multipliciter. Primo ex parte femine: vt
dicimus hoc est cōsuetudo rōnabilis: ⁊ hec est irrationabilis
q hz fm leges inꝯtum deficit in pte rōnis: posset dici ꝓsue
tudo: vt in. l. qō vo: ꝫ rōnem. ff. de legi. ñ fm hoc pdit no-
men consuetudinis: eo q formā perdit: que dat esse rei. ff.
ad exhibē. l. sed ⁊ si qs. §. iul. ⁊ dicitur non consuetudo: sed
compteia: vt hic: ⁊ de consang. ⁊ affi. non debet cū si. Pri
test diuidi ex parte quātitatis: ⁊ hec aut est generalissima
que vniuersum orbē distingunt: vt q oritur aduersus oēs
tem. xi. di. ecclesiarum: ⁊ c. sed hodie autem est consuetudo
q non iurent aduocati ꝫ legem rem non notā. C. de iudi-
cijs: sed Hostiensis dicit quod illa: vt irrationabilis nō va
let: de iura. ea. ceterū. Generalis non distinguit pronūcia
de clec. cū eccha. specialis que ciuitatez distingunt vel ca-
strum. ff. cōi prædi. venditor. §. si constat: de iure curā. venie
tes. Et ō due species in quo derogēt iuri dicēs ꝫ. est ꝓbāda
sua fm quā in dubijs iudicat: ⁊ hec ꝓsumptionem indu-
cit cui statur: donec ꝫ inum ꝓbet: de pig. act. i. vniuersaz
ff. de vsuris. l. qui semisses: hec sunt verba Hosti. ō. c. cum
dilectus: ⁊ de ista nō est hic agendū: q: hic est alia species:
vt. ō. dixi. ¶ Vtis materia consuetudinis forma cō efficiē
ti. ⁊ ꝓbus clarius cōcludam diffinitionem ꝓsuetudinis.
¶ Isidorus dicit q est ius quoddā moribⁿ institutū: qō
p lege suscipit: cui deficit let. i. di. consuetudo: ⁊ dicit ꝓsue
tudo: q: ꝓsuti mores: ex quibus resultant consuetudines in-
ducunt. Vel ꝓsuetudo. i. cōis vsus arguēdo ab etimolo-
gia: q hz de preben. cum fin. xxi. di. cleros: cū si. ¶ Inꝯ-
tū dicit vbi deficit lex: intelligo. i. vbi non est: vel vbi ex cō

suetudine cessat q̃ est ℨ legem: & ex hoc videt q̃ cõsuetudo non inducatur de eo de quo lex est: de quo vicam. Joh. Azo. in summa. c. ti. dicit q̃ ℨsuetudo est ius moribus populi instituum: & non scriptum. ff. de legi. l. de quibus. Innoc. dicit q̃ est ius nõ scriptum moribus diuturnis populi introductũ. Host. dicit q̃ est vsus rõnabilis competẽs pfirmatus: nullo actu ℨrio interruptus: & eius expositionem vide in sũma. c. ti. §. 1. ii. iij. & iiij. Ja. de ra. dicit q̃ est ius morib⁹ vel vsibus populi totius vel maioris partis recte inciatũ & cõtinuatum cõstitutum legis hñs auctoritatẽ: & nõ ponit ius nõ scriptum: q̃ nõ fatet illud esse de substãtia cõsuetudis: de quo dixi. §. Joan. cõiungit cõsuetudinis diffinitiones. Ja. & Pe. dicens: q̃ est ius nõ scriptũ moribus vel vsibus populi: vel maioris pte recte inciatis & continuatis: legis habẽs auctoritatem: & exponit singula que patẽt ex dictis.

¶ Diffinitionem Pe. in effectu ponit Guil. de cu. Idez Dy. & recitat Bar. in. l. de quibus: dicit enim cõsuetudo est ius nõ scriptũ moribus & vsibus populi introductũ. Bar. ad ifam ponit diffinitionẽ Joan. But. dicit q̃ cõsuetudo est ius nõ scriptũ diuturnis moribus vtẽnũ cõprobatũ: q̃ adeo est magne auctoritatis: vt nõ sit necesse ad scripturã reducere: vel in scriptis cõprehendi: diffinitiones iste peccant oẽs & omnes diffinitiões in iure periculose sunt. ff. de reg. iur. oia diffinitio. l. q̃ dicitur. ff. de impen. & l. mora: de vsuris. Dico ergo q̃ cõsuetudo est ius publicum moribus hominuz rõnabilibus habitatũ tacito cõsensu habentis potestatez legis condẽde: surgens imediate quod pro lege suscipitur quasi dicam ius patet ex dictis: publicum etiã dico ad differentiam pscriptionis: & aliarum spẽcierũ: dico habentis cẽ. Re me restringã ad cõsuetudinem populi tantuz: & non dico etiam moribus populi: quia inducitur consuetudo aliquãdo non vente toto populo tacite consentiente.

¶ Diffinitiones omnes sunt periculose non inisto pius.

Quarto. Restat videre de effectibus ℨsuetudinis: & dico q̃ ℨsuetudo hz oẽm effectũ quẽ hz lex & statutum: q̃ p oia habent vim legis. Unde ℔ insequi esset ingrere tractata in statutis & legibus: cuius ergo aliqua cõia & dubitabilia. Jo. an. computat. v. quod Host. colligit in summa huius ti. colligit. v. Host. & Eli. computat. v. Host. Interpẽtandi: corrigẽdi: abrogãdi: legem suppliendi: pẽsumptionem inducendi: adiudicandi: manifestationem dandi: & habilitandi: sed dicit Joan. q̃ si sic specifice voluisset: sunt multo plures: vt colligitur ex glo. hic. ¶ Sed reducendo me ad principalia: q̃ q̃ cõsuetudo cõsonat legi: q̃ q̃ est preter legez: q̃ q̃ repugnat legi. Si cõsuetudo cõsonat legi: q̃ per omnia disponit: vt. l. ipa & hz inuamen legis: & hoc si est dubia: eam interpretat. ff. de legibus. l. minime. §. ℨ. cum dilectus. Si est certa illam roborat: & cõfirmat: vt ps in pluribus iuribus: in quibus allegatur ius & cõsuetudo: ad hoc. iij. di. §. legez: & dicit Butri. in. l. de quibus & in. l. ij. ad hoc vltimũ. l. fi. C. quę sit lon. con. hoc hz etiam effectum q̃ vbi consonat cum. l. antiqua: pot illa que nõ posset: vt circa illa cuius disponere est soli⁹ pape: vt circa sacramẽtalia: vt in. c. sup eo. de cog. spirituali. Si est preter legem: q̃ nõ cõtra tenorem legis: sed dispõit in cãu dispositi: sed nõ declarato: ℨsuetudo declaratiua di. ti. §. Si ex toto nõ a iure dispositi⁹ casus decisus p cõsuetudinem: & tũc cõsuetudo inducit: aut pmittẽdo aut inhibẽdo aut inhibẽdo. ff. de legi. l. i. unica. iiij. di. c. i. & ii. & habitur cõsuetudo ad casus similes legi non repugnãtes & ex similitudine: ex rationis identitate: ex rationis maioritate: & ex omni causa legem extendente: vt. l. de quibus & ibi ter. & glo. & doc. ff. de legibus & in. l. i. C. quę sit lon. consue. Si consuetudo disponit contra legem: aut ℨ legez nature: aut gentiũ: aut positiuã. Si nature: aut inq̃tũ est inficiare & valz dispositio. vi. di. §. ista. Si inq̃tum est moralis ideꝫ q̃ di. ti. de statutis. in. c. q̃ in ecclia: & per Cy. in. l. scripta. C. si ℨ lex: vel vti. publi. & Bar. in. l. fi. & hoc populis nõ iusti. & in

& hic nõ pꝛosequor. Sed concludo: quia oia ista membra sunt ad hoc reducibilia: quia vel agit consuetudinem inducens ex toto tollere ius naturale: & nõ potest: aut diminuere vel temperare: & inq̃tum cõsuetudo ex rectitudine iuris nutrit peccatum: nõ valet contra legem naturalez vel diuinã. Inq̃tum distinguendo nutrit peccatum: tũc valet consuetudo eo quia formalitatem habet rõnis. ¶ Per q̃ dicit Jo. an. q̃ cum lex nature dicat in ore duoꝝ vel trium tẽ. de iudi. nouit: de testi. in omni. & de testa. relatũ: qui lex distinguẽdo ex ca: vt tollat falsitas: exigit plures: vt in testamẽto: & q̃ q̃ etiam casus exigit plures. ii. q. iii. c. i. & ij. de testi. licet: & si hoc facit lex & cõsuetudo: vt. l. de quibus. ff. de legibus. ¶ Ex his infert hoc statuta cõtra ius diuinum & consuetudines non valere: vt liceat interficere interfectorez patris: vide Jo. an. in addi. Spec. in ti. de constit. & qõ dixi. tẽ. de consti. que in ecclesiarum. ¶ Item dicit q̃ nõ valet consuetudo: vt petentem in faciem licite occidã vel ꝓpter deformitatem supuenientem cõtingi licite teneã cõcubinam: vel q̃ liceret tenere cõcubinã si vxor filios non pꝛocrearet. ¶ Item nõ vz cõsuetudo q̃ pp vtilitatem publicã vel pauperũ elemosynã vel captiuoꝝ redẽptiones liceat furari fenerari vel falsum dicere testimoniũ. i. q. i. nõ est putãdum. Idem dicit Host. de statutis pmittẽtib⁹ occidere bãnitos ꝑ pecunia: vl̃ que ꝑ homicidia imponũt pena pecuniaria ad hoc. §. c. pri. de pac. l. Si vnus. §. pacta: & in auc. ꝺ nul. pn. §. opz ergo colli. iii. ad hoc: q̃ no. de offi. archi. dilect⁹: & de delictis pueroꝝ. c. ij. & in sũma. huius ti. §. quãdo ad fi. Ex hoc infert Host. ad cõsuetudinem qua pmittitur: vt liceat debitorẽ suũ capere: vel eius defensorem: vel pignora recipere q̃ est irrationabilis: q̃ induxit rixas: guerras: vulnera: & homicidia: q̃ inde pueniũt. ff. q̃ metus cã. extat. l. qui: & ad. l. aul. ꝺ via pub. ff. de vsufruc. eqsimum. de pac. dota. l. cõuenire. ff. de rei. & sump. fu. l. ossa. §. j. C. ꝺ iudeis nullus: ne quis in sua. ca. l. j. vide vt. li. q̃ in tantam de iura. ca. certuz: de fi. instrumentoꝝ. c. cõstitutus: q̃ dicit vex inquã num inducit vt pignoret inuitum: secus si in voletem: & cum ius esset illud petere ꝑ ptoxem. C. de pig. l. ij. fin Hostiẽ. Si est ℨ legem generum: dic q̃ in statuto dixi: in. c. que in ecclesiarum. §. de constit. valet. fin Cy. inq̃tum nõ tangit pure tam nõ valet sine cãxum causa fic: vt. l. venditor. §. h cõtra ff. cõ. predi. ¶ Inq̃tum aũt ℨ dicit legi potius: iura vident in scripsa ℨ ita: quia. l. ij. C. que sit lon. consue. ri. di. consuetudine: dicit q̃ licet eius non sit vilis auctoritas: nõ tamen vsq̃ adeo valitura: q̃ vincat rõnem aut legem: & hic dicit q̃ non vincit legem: licet eius non sit vilis auctoritas: hec videntur contraria: quia sit auctoritas: non modice & q̃ succumbat legi: & rõni: q̃ vel intelligimus de rõnabile: & hec est magne auctoritatis: vel dicimus de irrationabili: & hec non vincit legem: nec est alicuius auctoritatis: glo. in dicta. l. ij. & l. de qb⁹: & in. ri. di. cõsuetudines hic laborant. ¶ Quidã dicũt q̃ inq̃tum dicit: q̃ nec est vilis auctoritatis: debet intelligi de bona inq̃tum dicit q̃ non vincit legẽ intelligit de mala non placet hic glo. & dicit Joã. an. q̃ inq̃tudo bũ⁹ patet: q̃ sepat caudã a capite: ad hoc ℨ ꝺ bapti. maiores. ¶ Secũdi dicũt q̃ est auctoritatis: vt in principio: & quo ad ꝺ: vt locaſ vincat legẽ: sed nõ quo ad ꝺ. vt vincat vniuersaſ: sed hic nõ habet dubitationẽz: dic sumendo mentẽ Hosti. & Jo. an. si q̃ri simpliciter an consuetudo sit bona: nõ descendẽdo ad aliquos particulares euẽtus vl̃ accidẽtia: dic q̃ in se non est modice auctoritatis. Si queriſ an descendẽdo ad alterꝝ ꝺuctoꝝ: puta accidẽtia si pondere tur ꝓut est irrõnabilis non est auctoritatis: sed ꝓut est rõnabilis & formalis: est auctoritatis. Si ponderetur ꝓut vires dirigit contra legem nature: si nutrit peccatum non est auctoritatis: nec vincit legem nature: si prout repugnat legi nature non nutrit peccatum est rationabilis & vincit legem nature. xxi. q. i. contra eum se. vi. di. §. ista. Si prout repugnat legi positiue: si non sit rationabilis vel non pre-

de bere. ingñtum. ſ. dixi consuetudinem populi valere cõtra ius ciuile: quasi nõ sit ꝓhibitum facere cõtra: ꝙ principẽ et superiorẽ facere legem localem: cõis hec est opi. legistarũ. ꝙ .l. cõe populi. ff. de iusti. et iure. ¶ Pe. ñ et Ja. o. de are. tenent: ꝙ non posset hodie: q; illa lex loquitur qñ nõdum erat trãslata potestas in principem: legis condẽdẽ: p. l. n. ẽ ostr. hodie ea trãslata: nec vniuersaliter: nec localiter populus facit legem ꝙ legem supiorẽ: sic nec cõsuetudinẽ: et sic tempat legem: de quibus: et hec vera: nisi fiat de cõsensu imperatoris: ꝙ esset si imperator sciente et nõ ꝓdicente populus faceret legem ꝙ imperatorem: vel induceret consuetudinem: q; tunc consensus reputatur. Pe. diceret verũ supposito ꝙ populus nõ retinuisset ptãtem legis priuilegiãdi cõdendẽ: vel non esset sibi a principe permissa: q; tunc aut expressus aut tacitus cõsensus exigeret. ut. l. condẽda: et ꝓsequẽter in consuetudine: et idem est de iure canonico: q; hec potestas non est reseruata vel concessa inferiori: unde eo expressus vel tacitus consensus exigitur: qui habetur per patientiam et scientiam: vt dicit Petrus: et sic debet intelligi glosa. quarta distinctione. ℌ. legem: et octaua dist̃in. frustra: vbi aliud non apparet de scientia exigitur ſpacium. xl. an. et sic ꝙ sit prescripta: et ab hoc tempore presumitur consensus pape: vel approbatur a iure consuetudo: vt hic. Sed in populo cõmuniter doc. tenent: ꝙ aut reseruauerit sibi potestatem legis localis condendẽ: vel principes illas concesserit: et ita dicit Cy. se audiuisse a Dy. diuis legeret. ff. de ius in curia romana ingñtum dixi cõsuetudinem valere ꝓ iure verũ est si est publicum: sed si est ius priuatũ ꝙꝙ positum ex causa valet: si sine causa ingñtum detrahit in nõ modico nõ valet: seruo si leue sit preiudicium: vt. l. quotiẽs: de peculio. et. l. venditor. ℌ. si constat. ¶ Sed est dubium: ꝙ ois articulus in. l. comprehendi non possunt: an sicut in. l. modo determinat iusticiam ex casuũ similitudine et rationis identitate: sicut ex lege ꝓceditur: vt. l. nõ possunt. ff. de legib⁹; et illud ad. l. agl. et de consti. translato: de constit. vti. vel inuti. cum dilecta: hoc etiam si ꝓcedat in cõsuetudine: videtur: ꝙ sic: vt. l. de quibus. ff. de legib⁹. contra. l. ꝙ no. contra. c. ñ. et. l. i. C. que sit lon. cõsue. dico ꝙ si legi cõsonat consuetudo ex illa ꝓceditur: vt. l. de quib⁹: et quod ibi no. Si legi nõ consonat: nec disponat: q; casus extẽdibilis nõ est: priuasse nec p legem: nec p consuetudinem: et tunc si illa lex non repũ: vel si reputur: reputur ꝓsonans simili ꝓsuetudini: ad hoc extendit: q; non est cõsuetudo: vel simile legis virtute recurrẽ ad rõnem naturalem: et ex quo ratio naturalis est inducta a consuetudine: illa extenditur: rõ enim pro lege est: vbi deficit lex. l. cum ratio. ff. de do. dani. et. l. in summa. ℌ. item nauis. ff. de aqua plu. ar. et sic debẽt intelligi leges: de quibus. ff. ó legibus: et no. glo. et ibi doc. in. l. i. C. que sit lon. consue. hec vera quãdo consuetudo habet perfectam rationem si erronea esset: licet inter aliquos de facto seruaretur non egrederetur suos limites: vt. l. qõ no. ff. de legi. et in regula. quecunque: de reg. iur. li. vi. Si consuetudinis ratio suaderet aliud ꝙ ratio legis in simili cãu: tũc Cy. post Ricar. de senue. in. l. i. C. de ꝙ quãdoq; simile legis et ꝓsuetudinis preponderat ꝓsuetudo: vel e cõuerso: et tunc diligẽter attendat simile legis aut consuetudinis ingñtũ in casu occurrente: maiori equitati alteri: nititur et suadet ratio casus occurrẽtis: vt si ratio et simile ꝓsuetudinis egritate maiori nitit in situationem rationis casus occurrẽtis: ꝙ ei potestatem fiũ varios mores populoꝝ attendet sibi ꝓsuetudinis: vel attendit sibi legis: nam eqtas et ratio idem sunt. ¶ Sed vbi rigor est ex vna pte: eqtas ex altera preferuntur eqtas: ergo vbi maior eqtas illa ꝓferenda minori: que ꝓ rigore sumit: quãtum ergo ad maiorem: sequi ergo debemus rõnabile⁹. ff. de eo q cer. do. l. ꝙ si epbcs. C. de iudi. plenit: et hoc dictat rõ naturalis: ex quo iudicandum est secundum legem scriptam: vt dicto. ℌ. varus. ff. de exce. tu. l. sene. ℌ. sufficit: maxime aũt hoc verum: in questionibus in quib⁹

scripta: nõ est auctoritas: vt vincat legẽ: si ꝓut est rõnabilis: et nõ prescripta: est auctoritas: sed nõ vincit legem: sed ꝓut est prescripta: et nõ est rõnabilis: nõ est auctoritas: nec vincit legem: dat sibi Host. Si dicit talis rex habet magnas potentias: sic in gñe loquẽdo: hoc erit verum: sed non tantũ vt possit in tribus diebus vincere talem ciuitatem: nisi forsan habeat duos nobiles: hec vera ingñtum retinitur qui tollere non pẽdet a potestate inducẽtis cõsuetudinem: sed si ab eius dependet potestate: illud tollere non exigit: ꝙ sit prescripta: sed habituata. ff. de legi. l. de quibus: et in hoc nõ cogitur lex ingñtum dixi tollere legem tollit ad mensuras potestatis: cõsuetudinem inducẽtis: vt si distinguit vniuersum: tollit vbi libet. Si distinguit ꝓuinciam in illa tollit: si ciuitatem vel locũ: quo ad ciuitatẽ vel locũ: et hec est cõis opi. ingñtum dixi cõsuetudinem valere ꝓ iure positiuo: hoc est verum: quãdo non est preceptiua: si est preceptiua si illam distinguit valet: si distinctio illa potest cẽ absq; peccato. Ingñtum autem illi derogat: vel distinctio stãte precepto hoc non potest sine peccato. Compostellanus. ō. e. super Ricar: ꝙ non valet ꝓsuetudo: puto ꝙ si ab initio ab vniuersitate vniuersitate non recipitur quod possit tollit: et impediri cõsuetudo opposita: de cle. comu. olim: et. unj. di. ℌ. leges: si recipitur: et postea non seruat vniuersitr ex pactẽtia supiorise adhuc tollit: vt in dicto. ℌ. leges. Si superior nõdum scit non patitur tollit: et ꝓueniens peccat. Si aũt ꝓsuetudo est particularium: illa non tollit preceptũ nec peccatum: sic intellige quod no. Compostellanus. ō. e. super Ricar: et qõ no. glo. de tregua et pace. c. i. et dixi in. ℌ. legem. Ingñtum dixi cõsuetudinẽ valere ꝓ legem: hoc est verum: quãdo est ꝓ tenorem legis. Sed si est directo ꝓ legem: vt quia lex expresse reprobat cõsuetudinem: tunc dicit Pe. aduertẽdum ꝙ aut lex expresse reprobat cõsuetudinem introductam: non valet ꝓsuetudo contra legem: qr non habet legis auctoritatẽ. C. de usur. l. eos. ℌ. i. C. de furt. auẽ. nauigia C. de sacrosan. ec. auẽ. cassa. cum sibi similibus. Si cõsuetudo similr reprobat cõsuetudinem: dicit qõ hic no. qõ intelligit de consuetudine introducta: et introducenda in futurum. C. de ꝓben. emp. l. duas. vbi allegare. Item si emptio. Glo. videt sentire ꝓuꝫ: in cle. statutum: de elec. in cle. in ver. consuetudines: que videtur restringere ad cõsuetudines preteritas: talem clausulam. ar. de consti. c. i. li. vi. quasi illas verisimilr nõ cogitauerit. ¶ Istas questionem format Dy. et hoc in. l. si mihi et tibi. ℌ. regula. ff. de leg. i. in. ℌ. in legati. et ibi allegat plene p et ꝫ. Finaliter concludit: ꝙ nedum presentia: sed etiam futura statuta et ꝓsuetudines tollant: nedum in lege sed et ex priuilegio. l. stipulationes. ℌ. cum stipulamur: et. l. si a colono. de ꝓ. ob. et. l. i. vit. coll. de ꝓben. emp. et. l. si iratus de aur. et ar. le. aff. l. fructus. ff. de fui. vi. poc. qõ bene no. bene dicit tamẽ Ja. de are. et recitat Jo. an. in addi. Spec. in ti. de instru. edi. ℌ. cõpendiose. ō. sed nũquid: de consue. ꝙ vbi lex improbat ꝓsuetudinem simplr nõ facit in testamẽto: ꝙ nõ valeat non obstãte cõsuetudine sine solẽnitate a lege reqsita: vt. l. ñ. C. de testa. quod valebit: ꝓsuetudo de expresso cõsensu principis: et sic posset intelligi. viii. dist. ℌ. leges. et. vij. di. frustra. ¶ Item valebit et sine expresso ꝓsensu ꝓncipis qñ eius est vtilitas: vt inducat: qr eundo in loco surgit damnũ: si lex obseruet: et quia credẽdum est principi. ꝙ subiectoꝝ vtilitatem contẽdit: illud fuisse concessum. ff. de vtil. et in. l. ex facto: in pn. ff. de offi. ꝓco. l. barbarius. Ideꝫ dicit si lex disponit circa leuia. ff. ó ver. inspi. l. i. ℌ. i. et sic dicit habere intelligi lõbardã: ꝙ dicit nullam cõsuetudinẽ ꝓponi legi: hec vera sm Butri. Ingñtum cõsuetudo inducit ab alio ꝙ qui legem fecit: vel edidit. Ingñtum ab illo q legem fecit non tollit lex habens derogatoriam clausulã nisi fiat mentio de illa: qõ non est possibile in consuetudine que non habet expressa vbã nisi actus expresse fierent reprobata expressa lege et clausula: vt quia sic iudicãtes expressi sent sm eum: in. l. ij. ad hoc: qr lex semp loquitur. Lariani. C.

ꝓcedit de bono ⁊ equo iuxta ſitum edificate oīs ruleo qō-
nec de bono ⁊ equo in quo gñe plerūq; ſub auctoritate iei
entie iuris pruriose ingrediat. ff. de vb. ob. l. ſi ſeruus §. ſeq
tur. ¶ Idem in effectu dicit Guil. de cu. in l. de quibus ad
dit ñ alias tres regulas. Prima q; ſi argumentū ex lege
ſit fortius ꝙ ex cōſuetudine: vt quia argumentum ex cōſue-
tudine cōcludit a ſimili: argumentum a lege cōcludit a ma
iori vel minori ſtabit: ar. legis. eq: ar. a ſimili eſt debile: cum
de facili poſſit dari diſſimilitudo. xxxvij. di. relatus: ibi ar-
chi. ¶ Secūda ſi ar. ex lege ꝓſonat iuri vniuerſali ⁊ regulꝰ
pluribus: ⁊ ex cōſuetudine diſſonat: attendit ſimile legi: vt
cōſuetudines cōſonātes cōtibus regulis. ¶ Tertia regula
qñ arcta materia caſus occurrentis materia eſt plus ꝓxia
ſimili legis ꝙ cōſuetudis vel ſimili conſuetudis attenditur
ſimile cōſuetudinis. ¶ Ex his decidūtur aliqua: ex q̄bus
declarabūtur dicta. Conſuetudo eſt in feudo: q; mariti nō
ſuccedat in feudo reptur debilitatus: eadē in eo viget rō:
q; in materia feudi nō reptꝰ lex oppoſita: nulla ſpecie fau-
die extendit cōſuetudo ad debilitatum eadem rōne. Item
dicit cōſuetudo feudi: q; femina nō ſuccedat in feudo rep-
tur hermofrodita: q̄ incaleſcit in ſexu femineo plus ꝙ ma-
ſculino: certe cōcludet: qi nō vere femina eſt: habet ꝓ femi
na in qua eſt eadem rō: q; in femina: ⁊ ſic erit idem q̄ in fe
mina: ex ſimilitudine rōnis: ex hoc patet exemplum quā-
do nō apparet caſus legis ꝓpter quē caſum occurrit exem-
plum qñ cōcurrunt ſimile legis ⁊ conſuetudis: lex dicit q;
vſufructꝰ cedit ius alluvionis. ff. de vſufruc. l. item ſi fundi
§. huic. In feudo aūt nō ſuccedit: niſi ſit dictū in inueſti
ra. in l. feudi: de cōtrouer. inueſti. c. ſi q̄s de manſion. l. feri
pturam: ⁊ l. cōſuetudinem: occurrit caſus in emphiteoſi an
quo ad ius accreſcēdi vel nō attēdatur lex vl ꝓpter hoc vl
magis ſimilis: q; ſicut in feudo trāſiert vxor dominū: ita
⁊ in emphiteoſi. ff. ſi ager vect. l. i. anth. loca. §. i. in feu. ō ine-
ſti. rei alie. §. i. vſufructuarius aūt nō eſt dño rei: ſed vſua. l.
qui vſufructum: de ver. ob. l. vn. frui. in principio gbꝰ uno.
nō amit. al. vſufruc. pe. hoc exemplū nō placet Guil. quia
eſt expreſſum in emphiteoſi: vt accreſcat. l. ij. C. de alluvi
bus ⁊ palu. Sed poteſt dici q; loqtur in pdio tributario:
non in emphiteoſi: inter quoꝰ eſt magna dīa. Sed po-
nēdo q; nō ſit expreſſum: putat indicēdum ſm ſimile. l. qō
eſt fortius: ꝙ ſimile cōſuetudis: vt. l. ſed ſi nō ſit. §. puena
mur: de aur. ⁊ ar. le. naz arguit a minori: de vſufruc. ad em-
phiteoſim: ſi accreſcit vſufructuario q̄ḃz minus ius: fortꝰ
emphiteote ar. fac cōſuetudinis eſt a ſimili: ⁊ ar. a pari nō
ſemper concludit. ff. ad municipales. l. in patroca. §. i. ideo
ter. dicit q; quecunq; ꝓbatio eſt melior ꝙ ſimilitudinis: in
auc. de fide inſtru. §. ſi vero nullus. Item ſimile legis hoc cō-
ſonat iuri ſimile cōſuetudinis nō cōſonat iuri: q; regula ma
ria habet qđ idem in acceſſorio q; in principali. ff. de reg. iu.
cum principalia. l. ij. de pecu. lē. Quandoq; ſimile legis ⁊
conſuetudinis omnino ſunt equalia ad ſuationem dubita-
tionis caſus occurrētis: exemplū inter ſuperficiarium vaſallum
⁊ emphiteotam eſt magna ſimilitudo. ¶ Cōſuetudo vult
q; vaſallus nō poſſit alienare vl donare que in feudū tenet
de ſucceſſ. feu. c. i. lex preſcripta: dicit ꝙdam in ſuperficiario:
de lega. i. ſi ibi homo. §. ſi. de ſuperficie. l. j. §. j. ¶ Ꝓbono ter
tium caſum in emphiteoſim poſſit legare hoc nō eſt legis
expreſſum: q̄ḋ videat q; in emphi. ſit idem. C. de fun. rei.
publi. l. i. vel pone aliud exemplum: q; vaſallus non poſſit
alius alienare rē: vt. c. imperialē de ꝓhi. feu. alie. lex ſcripta:
dicit ꝙ. ff. de pig. act. l. tutor. §. ſi. ⁊. ff. de pigno. l. lex vecti. ſ.
in emphiteoſi. ¶ Quid erit in ſuperficiario: q; dubium eſt
forte: videt ꝓmo q; magis debeat attēdi ſimilitudo legis:
q; lex magis extēdibilis eſt ꝙ cōſuetudo: q; venit expreſſo
cōſenſu magis extēdibili: ꝙ tacito. l. ⁊ eſt differentia in q̄
bus ea. p. tacī. contraha. ad hec. l. monachis: ō iure ff. ff. ñ
cta. l. perſecutore. ff. de pig. C. de impu. ⁊ alijs ſib. l. precibꝰ
⁊ de inſti. ⁊ ſubſti. l. ſi. Incōtrarium eſt quia cōſuetudo vin

cit legem: ergo paritate ſuppoſita ſimile legis vincetur: a
ſimili conſuetudine. Item ex quo lex eſt abrogata: nō eſt
arguendum ab eius ſi. de cōduct. ⁊ de. in teſtāmēto: ō lati.
libe. toll. l. vnica: in pn. vbi glo. ō quo glo. de iudic. nouit:
⁊ hoc maxime quādo cōſuetudo nō eſt cōtra legem: ſed ꝓ-
ter: vt in caſu noſtro: q; tunc eſt fauor ꝙ fieret cōtra: ⁊ cōſe
quenter fortius ſimile conſuetudinis eligit: qđ determina-
ri debet ſm ſimile legis: q; primo non ob. q; ſimile cōſuetu-
dinis debet vincere ſimile legis: q; cōſuetudo tollit legem
q; cōſuetudo bene tollit in expreſſo: ſed non ſequitur q; plus
valeat ratio cōſuetudinis in non expreſſo: ꝙ legis: q; ratio
legis fortior que cōtra eſt ꝙ cōſuetudinis que particularis
nō ob. q; de q; prevalere dz ideo cōſuetudinis: quia ſi lex ē
abrogata non arguitur ex rōne legis: q; ſi lex tollit legem
tollit ſimile: ⁊ ex eius ratione non arguitur contrarium: vi-
de glo. in c. nouit. alle. Guil. C. de nouo. C. Conſtr. §. pe. Item
hoc ponit caſus qñ lex nō eſt ō vel dr q; ēt ſi deſtruit lex p
conſuetudinem: tunc ex ratione eius poteſt argui: q; ſolus
tollit id qđ ſingit ex. l. ff. de acq. re. do. l. iij. in pn. ⁊. l. in co.
§. ſ. ⁊ de m. actiq; pri. l. i. §. vltī. ideo cum conſuetudo nō
vſurpet ſimilia legis: poteſt ex ipſa argui per ſimilitudinē:
ſed ſcias quādo lex tollit legem. Hec ꝓcedunt quādo con-
ſuetudo non eſt corrigens ſed diſponens reperiūtur tñ ꝑ
rationes legis ⁊ conſuetudinis. Si autem conſuetudo
eſt corrigēs vel ſtringens ius tūc quādoq; reperitur caſus
a lege decīſus ad quem debet fieri extenſio: vel per legem
pōt decidi ratio tamē cōſuetudinis corrigēs legem: nimi
rū repugnare ⁊ an debeat ꝓ conſuetudo extendi cōtra legē: vide
tur q; nō: q; magis q; obſtet legi: vt erronea remāda a regu-
lis cōmunibus: ideo reſtringēda. ff. de legibus. l. q; vero: ⁊ in re
gula: que a iure: de reg. iur. ſicut: ⁊ in ſtatutis ō ius: vt patet
in. l. conſtitutionibus ad mūn. ⁊ in. l. quicqd aſtringende
de v. ob. in auc. quas artiōes. C. de ſacroſan. ecc. de cle. ſta-
tutum. li. vi. rō ſi. ad hoc de ꝓſtit. cū dilectus. e. n. ex litteris
. l. ij. C. de nova. ¶ Ista materia eſt periculoſa: dico q; q̄do
caſus obmiſſus a conſuetudine cōmi eſt de mentione ſta-
tuentis: q̄ḋ verba nō bene patātur: tñ cōmibus patet talem
mentem fuiſſe: tunc id qđ eſt de mente eſt de verbis: vt. l.
nominiſſet ra. §. verbum. ff. de verbo. ſig. immo plus: ⁊ ſi ō
mente ſtatuentis idem ſtatuere non fuerit: in ſpecie fuit ta-
men in genere: quia idem ſtatuiſſet: ſi dictum fuiſſet hoc nō
extendere: ſed ex quo ſupponitur mens certa ſtatuentis in
genere: aut in ſpecie: hic non dicetur extenſiore hunc caſuꝫ
comprehendere cenſetur conſuetudo vel ſtatutum cūm ex-
orbitantia ex emplꝰ patet per glo. in clemen. a. de reſcriptis
in verſicu. preſidentes ad hoc glo. de cle. ti poſtq̄. lib. vi.
in glo. mentem vere clemen. i. de decī. in. i. glo. ad hoc. ff. de le
gibus. i. non poteſt: non enim extendimus hic: ſed mentez
certam exequimur: nam non ꝓceditur hic ex ratione id ēp
tate in qua ꝓprie eſt extenſio: ideo ſi verba: aut legis
aut conſuetudinis aliud habeant exemplificans: ſant expreſ
ſum eam actu declaratum non tollitur diſpoſitio: q; mens
eſt ampla ad omnes qui cadunt ſub eqtate ſtatuti: ad ſ. ff.
de dam. infec. l. dāni. in auc. de fide. §. j. coll. i. nam licet lo-
quatur de auro: habet locum ēt ſi nō mutet aurū: dicit glo.
de re. pmu. c. j. li. vi. in glo. magna: ⁊ eſt in ſbo collationē: i
dem qđ caſus eſt expreſſus ratione dubitatōis tollēde
vt dicat glo. in cle. audituri de ſ̄. ꝓ. in cle. in verbo debitum
q̄liq; ſi expreſſe non patet de mente: vt qđ caſus eſt ſeparatus a
comprehenſo in ſtatuto vel conſuetudine: eſt tñ ſimilis ra-
tionis vel paris. ⁊ dicit Guil. in. l. de quibus: q; diſpoſitio
iuris eſt in genere conſuetudinis diſpoſitio limitat genus
in aliqua ſpecie: ⁊ in materia ſpecifica: in caſu tamen non
comprehenſo occurrit caſus a conſuetudine decidendus.
¶ Verbi gratia lex in genere dicit: q; oēs filii ēt mona-
chi poſſint ſuccedere parentib⁹ in feudis: ex conſuetudo dici
dit: q; monachus nō ſuccedat in feudo: q; nō poteſt ſeruire
domino: ꝓpter qđ ſeruitū datur feudū: q; monachus ob

ligat⁹ domino. occurrit casus in canonico regulari: in feudo certe dicit Guil. cum cōsuetudo habet fortem rationē: & casus occurrat in materia specifica: p̄suetudinis: & improbata in specie a lege: ꝛ legis generalis dispositio ad hoc extenderet. Judicabit casus occurrēs fm rōnem cōsuetudinis: hoc est qđ volunt dicere Butri. in l. de qb⁹. ¶ Quid si statutū vel cōsuetudo est cōtra cōem regulam: & tamen rōne inducta: & extendit. l. iulianus. §. mutui. ff. ad vell. insti. de legi. pa. tu. in pun. ff. de legi. pa. tu. l. ij. si cōtra cōmunem respectū: & sine ratione nō extēdit: vt. l. qđ vero. gl. in. l. gal. de lib. & posth. ¶ Pone exemplū aliud: lex vult p̄ctum rescindi: ex deceptione: vltra dimidiaz iusti pr. ci: in feudis p̄suetudo dicat oppositū puta in vendicatione feudi: aliqua causa rōnabili si occurrat contractus locationis feudi: extēdet cōsuetudo: & nō attendet simule legi: cum non feudali: attendit ius hoc coadunat: quia dicimus qp si equitas est in specie: rigor in genere attenditur equitas: vt. d. l. placuit. C. de iudicijs: & no. ff. de vsuca. l. j. de transac. c. fi. ad hoc regula generi: de reg. iur. li. vj. qñq; dispositio legis est in specie: & p̄suetudo in specie: vel vtraq; in genere: p̄suetudo tamē corrigit legem: occurrit tamen casus nō decisus a lege: vel cōsuetudine: tūc dicit Guil. si lex est rigorosa: consuetudo equa: attendit ratio consuetudinis: quāq; corrigētis: dicit lex: si mulier accusat seruū eius vt liberē atteritur: debēt manumitti. l. iv. dica. ff. q. ꝛ a q. l. p̄sperit: cōsuetudo dicat oppositū: in adulterio: tūc lex est rigorosa: cōsuetudo equa: in casu occurrēti iudicat fm equitatem p̄suetudinis: vt si mulier accusat de stupro nō manumittit fm qp fortior ē eq̄tas: in specie: qp̄ rigor in specie: vbi ḡtūcūq; consuetudo sit corrigens extenderet p̄ legem ad casus non comprehensos a lege: quādo in lege est rigor: in consuetudine eq̄tas: qđ est notandū: secus si vtraq; esset eq̄tas: & vtrūq; rigor: qr simule legis: vt fortius attenderetur: fm Guil. qr ex hoc ex consuetudine non est correcta rō legis. Punto oppositū: qr ex quo tota est correcta lex: casus eius nō potest trahi ad cōsequētiam: sed trahet casus cōsuetudinis: ex quo ex ḡctu non contingit legē corrigi. Nō ob. quę dixi. & quibi lex non erat in specie cōrecta: iz non comprehenderet casus: ideo fortior tūc est lex: sed quādo lex est correcta: tūc si debent argui arguent: tūc ex nuda ratione legis: ergo habet ratio consuetudo vestita: & ad cōsuetudinem determinata illa peculiare debet ratio: vnde nisi ratio legis adeo esset fortis: quę preponderaret rōnem consuetudinis predictā vera vt dixi. qñ casus occurrens non comprehendit sub rigore verboꝝ legis rigorosa: est ex toto correcta: alias non extenderet consuetudo contra ḡ legem rigorosam: vt dicit gl. de re. perm. c. j. lib. vj. in verbo colorem: quādoq; consuetudo ebuat iuri: & trahēdo ipsam ad casum aliū: contingit legem: vel ius corrigi: in eo qđ determinate disponit vel in totū vel in partem: & ibi est difficultas. Si queritur an ratione maioritatis rōnis possit extendi: quidam dixerūt qp sic: ex ti statutū excludit filiaz a successione: ex tātibus masculis: si casus occurrat qp nō subsit filia: sed nepos excludet neptis. Ex statutū punit homicidium: in pecunia: extenderet ad vulnerātem: si statutū punit homicidium pecūnialiter: extendet ad cōsuetudo ad delictū leuius: vt ad latrinum: vel ad violentiam. ¶ Breuiter concludo sit ista: qp regulariter statutū vel consuetudo exorbitans: non extēdit: nec a maioritate rationis: nec ex idē pritate: p̄z in ar. de preben. cum de nonnul. li. vj. & est conclusio doc. de ḡptis postulasti: ad hoc de preben. cum in illis. li. vj. in verbo ad presentationem: in nouel. iz Jo. mo. senserit p̄ctum: vt in. c. indemnitātibus. li. vj. in verbo administret: de elec. nec in suo casu bene dicit: saltem illa ratione: vel si bene dicit in casu: hoc est: qr casus ibi erat in mente comprehensus: fiet ergo regula qp consuetudo contra ius vt. d. est dictum: nec a maioritate: nec a paritate rationis extenditur: qr talis extensio fit ad casum non expressum in lege: & est ex

transitio hominis non habentis potestatem legis condendę: & vbi lex est scripta: quę rationabilis est: ratio particularis cedit: qp in subsidiū recurrimus ad rationem particularē: deficiente lege: vt. l. cum ratio: de bonis dam. & dicta. l. in summa. §. Iez varius: ad hoc. l. qđ vero: & regula: quę a mente non mutata stat sub imute legis: vt. l. si vero negocium. §. de viro. ff. so. ma. & in regula quę a iure: de reg. iur. li. vj. & per hoc gl. & doc. qui dicūt: qp vbi est eadez ratio: & omnimoda similitudo non sit extensio: male dicūt: vt est gl. de temp. ordi. c. j. li. vj. & de elec. si postq̄ li. vj. ¶ Fallit primo quādo verba possunt trahi ad casum: in quo concludit maioritas & paritas rationis quoquo modo etiam fm latissimā significationem. Ideo si statutum vel consuetudo suppolita validitate statuti permittat occidere hominem: permittit vulnerare: quia vulnerare potest dici occidere: saltem quo ad vulnerantis intentum. ff. ad. l. aquil. l. illud: & si statutū excludit filiam a successione existente masculo: excludit & neptem in q̄ est maior ratio: qr neptis quo modo pōt dici filia: vt patet de ver. sig. i. liberoꝝ. ¶ Item permittit filium distrahi in necessitate famis. l. u. de patri. q. fi. distra. certe potest: & nepotem. Item & potest pignorare: vt dicit gl. in dicta. l. u. & no. j. de usurā. ex ḡptis qr quoquo modo est alienatio & venditio pignoratio. no. gl. ff. de legibus. i. non possunt: & Bar. in. l. u. §. videndū ad tertul. verba sunt Nico. de mat. & habet⁹ per Ly. in. l. j. C. que sit lon. contue. & qp extēdo fiat a paritate: certa distincta ad latam: facit de elec. c. j. li. vj. vbi verbum prebendas extendit ad omnia beneficia que quoquo modo possūt in prebenda. Idez Jo. mo. de elec. scias cūctis: in verbo alios in cle. j. de decimis: in verbo gregibus. vbi verbaz electionem extendit ad presentationem: qr late est electio: ad hoc gl. de sen. excō. qr periculosum. li. vj. in verbo episcopū qđ no. Jo. an. de elec. c. fi. li. vj. sup gl. u. vbi idem dicit in statutum in electionem late presentatio sit electio. ¶ Item vera ingēnium a maioritate vel paritate rationis sit extēsio vbi non sūt penalia: & correctoria simul. Idem est vbi sunt penalia & correctoria si arguimus a maioritate rationis: sicut si a paritate: vbi penalia sūt & fortius vbi penalia & correctoria: & sic debet intelligi. Jo. an. in regula. odia: & in regula ignorantia: de reg. iur. lib. vj. ¶ Predicta confirmat pau. in cle. j. de elec. in verbo dignat: vt in electione statutum extendit ad aliam ꝓuisionem: qr non differūt in lata significatione: maxime cū tendāt ad eūdez effectū: sic intelligo gl. in cle. vt hij q de ēta. & qua. in v. in eisdem: vbi statutum penale in canonicis & capitulis in ecclesijs non extenditur ad principales prelatos iuez de latissima significatione prelatus dicatur in ecclesia: qr correctoriū ius & penale simul non sic extendit: & notāter dicit gl. ad hoc gl. & verbi. de temp. ordi. c. j. li. vj. Extenderet tamē ad casum fm latam significationem & cōmunem verbi: & maxime extendit ad latissimaz quādo est favorabilis animę: licet preiudicialis in rebus: vt no. Bar. in auc. sacramenta. C. si aduersus vendi. vbi vult extendi illam autēticam ex identitate rationis ad iuramenta super contractibus: non vitio citroq; obligatorio: quasi contractibus: & etiam iudicijs: in q⁹ quasi cōtrahitur: iz auc. loquat de contractibus: ad hoc gl. de ferij. omnes: in verbo apostolice: vbi ferie contra ius in apostolis: ex maioritate rōnis extenduntur ad beatissimam virginē Mariā. ad hoc gl. in. c. j. de ex. puni. ¶ Fallit secundo qñ habent se inuicē casus occurrentes cū casu consuetudinis correlatiuare sic eadem rō: vt maritus & vxor. l. ij. C. de nudic. vidu. tollenda: vbi Bar. emptor & vēditor locator & conductor: gl. de locato. c. ij. & in gl. in. l. j. C. ne fide. boden. gl. in. l. j. ff. de calū. in datore loquēs extendit ad acceptorē. Bar. in. l. liberoꝝ. ff. de bis q no. infa. vbi statutum penale in vxore extēdit ad maritū: vbi est eadem rō: ali. l. emptor. C. de rescin. ven. & l. fi. ff. de acceptil. ad B de inu. pu. li. c. ij. ad hoc gl. de elec. si postq̄. li. vj. in verbo omnino.

¶ Fallit tertio qñ reperitur regula antiq̃ que in materia de qua agitur in dispositiõe extendit statutum in vno ad reliquum: puta q̃ dicit qui possit testari possit codicillari: vel q̃ statutum in filio habeat locum in seruo: vel statutum in immobilibus hꝫ locum in predialibus: vel si tũc nouo dispositio: disponẽs in vno tm̃: in illa materia extẽdit ad reliquum: nõ in diuerso: no. glo. & Bar. in l. qõ vero: in diuerso. ff. de legi. & in l. si qs filio. C. de fur. & in l. si constãte. ff. so. ma. vide glo. in auẽ. de trien. & se. §. i. in glo. in verbo oĩbus: que incipit ibidem: ad hoc qõ no. Cy. in auẽ. sed nouo iure. C. de adulte. vbi alterata pena in accusatore: alteratur in accusatore nõ ꝓbãte: idẽ no. Bar. in l. accusatore. ff. de pub. iudi. ad hoc qõ no. de regula. ꝙ stõnes. li. vj. & in regu. que a iure: de reg. iur. li. vj. Et notãter dico in eadem materia: qa si hoc reperiret in diuersa materia: nõ ꝓcederet: vt ibi no. & sic debet intelligi glo. que predicta ꝙdicere videt in regula que a iure: ad hoc qõ no. de prebẽ. statutum. li. vj. in vbo collatione: & qõ no. glo. ne cle. vel mo. c. i. li. vj. in vbo declaramus: vbi personatus & curatum pficiuntur solum in materia: vbi pficiata repugnãt. ¶ Fallit ẽtiã qñ duo sic se habeãt q̃ vnus ad alterum venit cõsecutiue nam imutatus in vno extẽditur ad reliquũ: certa equitas est determinata in dignitatibus inferioribus hãtibus ordinem ameriꝰ: & certa determinata ordinis: si etiã restringat in dignitate restringit & in ordine: vt no. de elec. cũ in cũctis: ad hoc. l. tutelas. ff. de capi. di. si nõ eligit: nisi in sacris ordo subdiaconatus ꝙ iura ãtiqua est effectus sacer. ex hoc omnẽ iura q̃ ducebãt subdiaconũ nõ posse eligi. ¶ Fallit quito qñ duo sic se habẽt q̃ vnus mẽsurat ad instar alterius: publica honestas mensurat ad instar gradus: in consanguinitate: si computãtur gradus in ꝙsanguinitate: computãtur & in affinitate: glo. de cõsan. & affi. nõ debet: sic ad instar successionis intestati datꝫ legitima extẽdi: imutata successiõe intestati: & diminuta diminuit̃ portio legitime. in auẽ. ꝓterea. C. vñ vir. & vxor: nõ sic ad instar intestati defert̃ legitima tutela cognati: ꝙ statutum: vel cõsuetudinem: q̃ nõ succedat femina: vel cognati excludũtur etiã a tutela. l. j. de legi. tu. & qõ ibi no. Bar. ad instar portionis filio & legitima datur parentibus: & augmẽtata: filio augmẽtata censẽt parẽtib⁹. no. in auẽ. nouissima. C. de mor. test. Item ad instar legitime liberor: datur legitima filio arrogato: vt no. in. l. si arrogatur. ff. de adop. Item ad instar ciuilium ꝓcedit̃ in criminalib⁹ mutato modo ꝓcedẽdi: in cunctis & ampliatis dilatoriis. ampliatus est modus ꝓcedẽdi: & dilatiões in crialibus. ff. de accusa. absentem. no. in. l. inter accusatorẽ. ff. de pub. iudi. ad cessionem inducẽdam: vocãdi fũt canonice: ad instar electiõis: de of. or. ꝙuis. li. vj. ¶ Cõsuetudo in ecclia disponit in dictionẽ abũtes nõ vocãdo: nõ vocabũtur & in cessatione glo. in. d. c. ꝙuis: in verbo put sunt: ad instar pene accusati imponit̃ pena accusanti. ij. q. iij. per totã: alteratur pena ꝑ legem: vel cõsuetudinem in accusatore: alterata censetur in accusante. no. in auẽ. sed hodie. C. de adulteris: ad hoc qõ no. Jo. an. in regula. sine culpa. li. vj. inq̃ꝰ dicit & allegat plurima iura: q̃ vbi deficit mẽsura deficit & mẽsuratũ: glo. in cle. dudum de sepul. in vbo cõcessa: vbi ad instar curatorum: data est fratrib⁹ minoribus ꝓãs audiẽdi cõfessiões: nõ poterũt audire cõfessiones: sup casibus a cõsuetudine: vel statuto nouiter reseruatis: qõ no. ¶ Fallit sexto qñ duo reperiũtur cõuenire a iure pificata in disponibus: vt est videre in postulatione & electione: & presentatione: q̃ ꝑ iura sexti: vt in pluribus disponibus pificãtur: nam talis assueta pificatio faciet q̃ statutum in vno a statuto vel consuetudine extẽditur ad reliqua: ad hoc optime tex. de consti. translatorum: maxime qñ bñt eandem originem in ꝓe: in mõte: & ꝓducente: vt ibi gl. notabiliter de elec. si postq̃ li. vj. in verbo ꝓuisionem: ad hoc optime in auẽ. de nõ eligẽ. secũdo nubẽ. §. i. v. qui vero: & §. colligẽtes: vbi dicit ꝙstones extendi ad extrema pluries assimilata: & in pluribus paribus iur⁹ in

decisionibus comparata: qui ad hoc sunt optimi tex. ad ꝟ glo. in clemen. i. de eta. & qualit. in cle. in vbo annuẽdum: ad hoc de offi. ordi. lib. vj. in verbo animarum cura. Hoc vã vbi cõuenit reperiũtur pificata a iure in materia eadem saltez in genere: forma si alio est diuersa: vt dicit glo. in. c. j. ne cle. vel mo. li. vj. in vbo declaramus: vel si solus aliquo casu repit̃ pariter in vtroq; dispositiõe: & nõ cõuenit: vt dicit illa glo. in vbo nõ ob. de elec. dudum: ad hoc glo. de elec. ij canon. li. vj. in vbo prebialis: in principio: ad hoc glo. de elec. q̃ cõuenit: in verbo electio. in glo. i. ¶ Idem dicit glo. & Bart. in auẽ. quas actiões. C. de sacrosan. ec. vbi statutum in minoribus extẽdunt̃ ad ecclesiastes & cõuersos: qñ est in eadem materia. l. restitutionis in integrum: forma in limitãdo ꝑ prescriptionis. ¶ Fallit septimo quãdo duo habent se mutuo gradatim: ita q̃ vnum mẽsuratur gradatim ab alio in aliquo accidẽti: vt qua determinatum est certum tempus ordini subdiaconatus: & certum ordini diaconatus: & certum ordini ꝑ lyteratus: eo q̃ imutatio fiat in vno & in ꝯdibus facta videt̃ imutatio: & in alijs glo. in cle. de eta. & qualit. generalez: ad hoc qõ no. de elec. cum in cũctis. Item licitum est sine intimatiõe donare certam q̃ntitatem laico: duplum licitum est dare clerico: in laico augmentat̃ q̃ntitas hic & ampliat̃ gradatim in ecclia. glo. Bar. Cy. & Bart. in l. illud. C. de sacrosan. ec. xxx. di. §. hinc datur intelligi. vbi si que cõsueuit esse ꝓma sedes est facta secũda que consueuit esse secũda eo ipso est effecta tertia. ¶ Fallit octauo q̃do sic se habẽt q̃ vt preambula ordinant̃ per omnia in eundem finem: vt est postulatio & electio in finez promẽdi ecclie: q̃ supposita rõnis identitate: dispositus in vno extendit̃ ad reliquum: glo. de postu. pla. c. i. in glo. i. idem glo. de elec. q̃ sit: & c. sciant. pau. in cle. i. de elec. in vbo electionem. ¶ Fallit nono qñ constitutio casu loquitur singulari: vt q̃ dicit si quis ꝓduxerit falsum testem: q̃ extenditur ad plurale. s. ad ꝓducentem falsas: & cõuersos. ff. de iurisdictiõe om. iudi. l. si idem. §. fi. glo. ff. de dolo. l. i. §. dolum. l. ij. §. negocia. ff. de neg. ge. ibi Bar. ꝙ Butr. ꝓtra. Jo. an. de re. permu. c. i. li. vi. in vbo aliqui. glo. de of. dele. c. i. li. vi. in. v. quicũq;. ¶ Item dispositio loquẽs: de actu extenditur ad iteratum: de elec. si electio. li. vi. in vbo alias: ad hoc glo. ne cle. vel mo. c. i. li. vi. in glo. i. que est in verbo capellas: ad hoc de elec. si compromissarius: in vbo cõpromissarius. li. vi. de bere. cum scõm. lib. vi. ¶ Fallit decimo qñ fit extensio ad casum sine quo dispositio nullũ sortiretur effectum. ff. de ver. ob. l. si stipulatus fuero ꝑ tex. ff. de iurisdic. om. iudi. l. cui iurisdictio: regula hec est Bar. C. de legibus. l. nõ omnium. ad hoc optime: de elec. si postq̃. li. vi. & idem dicit Bar. in l. omnes populi. ff. de iusti. & iure. ¶ Fallit undecimo qñ id a quo fit extensio cum eo ad qõ se habet: vt loco illius subrogatum. ¶ Unde stricta dispositio in vicario epi̇scopi: habet locum in vicario capituli vacante sede: eo q̃ subrogat̃ loco epi̇: vt no. glo. in cle. & si principalis in vbo principalis: ad fi. gl. de Rẽscri. idem no. Butr. in l. placet. C. de sacrosan. ecc. ¶ Fallit duodecimo qñ in statuto est rõ expressa: q̃ illa inq̃ꝰ adaptat̃ ad casum occurrentem ad illum extẽditur: de Rẽscriptis gratia. lib. vi. & glo. de elec. i cle. ne romani: sed hꝰ cõuenit nõ tenetur: q̃ hoc nõ est extendere: ad id quod est rõnem nisi aliud concurrat. ¶ Fallit tertiodecimo qñ id ad qõ fit extẽsio saltem in parte est idem cum expresso dispositivo: ita q̃ nõ agit̃ fieri extẽsio ad penitus separatum: vbi est eadẽ: vel maior ratio glo. & de elec. sciãt. li. vi. ideo statutũ loquens de clericis eligentibus extendit̃ ad clericos pñtantes & nõ ad laicos pñtãtes: glo. ibi in verbo alios. v. sed nũqd. ¶ Fallit decimoquarto quãdo extrema sunt supposita legi interpretate: quia si postea consuetudo interpretans vel statutum loquit̃ de vno extendit̃ ad aliud: q̃ eodem casu lex interpretans debꝫ intelligi quo interpretata: in auẽ. de filio ante do. instituenda. §. i. & no. de Rẽscriptis: dispẽdia. li. vi. in nouellarum verbo

qónes ad hoc glo.in cle.statutum:de elec.in vbo consuetudine:de elec.is q.li.vi.in vbo de electj.qnimo cóstituto interpretás:vel consuetudo extendit ad alium legem parj róms:glo.de elec.q̃ certá:in glo.pe.li.vj.ad hoc qr constituto mãtum interpretatur: non est corrigens:idem de consuetudine.c.fi.li.vj. ¶ Fallit ẽm aliquos in casib⁹ contrarijs:si sunt paris rónis:vt si lex loquit de vltramontano pp longitudinem viexuria exíte citra montes:béat locuz in citramontano:curia exíte vltra montes:vt no.de elect. nobil:glo.de temp.ordi.c.j.li.vj.dicit q̃ unm:hoc puto nisi talia sint expressa:exempli gra:p ea que dixi in prima exceptione:qr talia non restringunt dispositionem: nunqd aũt liceat extendere p locum a q̃z:dic cõiter q̃ non mãtum inducat correctio legis:vt.l.j.§.huius rei fortissimum.ff.ó of.ei⁹ cui má.est iurisdi.et no.C.de furtis:apó antiquos:et é glo.de elec.in cle.i.in vbo seculares. Hec pcedũt in extensione actus:passiua aũt ois extensio recipit ois dispositio q̃tũcũq; stricta:vt si lex q̃ ius loquat transferens aliqd ad locum ad rem actum:qualitatem vl dispónez sup qua ius multifarie loquit:nunc recipit oés declarationes limitationes:et dispositiones iuris:de quibus ius in illa materia loquitur:subdiaconatus ordo hodie translatus est ad sacrũ. Jura loquétia ois de sacrotaz in voto castitatj q̃ in alijs vt ordinati serui remaneát in ecclia:ad illum se extédunt: et pinde ac si de illo specifice loquerent:de huius non ordinarunt:de eta.et quali.a multis leges loquétes:de.l.falci.oés extenduntf ad testaméta multũ q̃ hodie sunt subiecta legi fal.l.j.§.nul.ff.ad.l.fal.ad hoc.l.vlt.et.l.fi.de legi. here.et.l.oés.C.de prescrip.xxx.an.iudicium hodie de extraordinario est fori ordinarium:disponere illi subijcit ecclia:q̃ non subijcit ordinario:sed extraordinario:q̃si disponens q̃ sit ordinarium disponere videat q̃ oés leges loquentes de ordinario ad hunc extendant. Butri.in.l.pis.C.de sacrosan.ec.ad hoc glo.in cle.j.de offi.vica.in vbo p monendos ad fi.in vbo sacerdotium:et in vbo adimendis: nam extendens vicarios ad rectores habentes curá:consequenter extendit pená dicte.execrabilis:ad vicarios q̃ loquit de rectorib⁹:ad hoc glo.de hereti.q̃ xpianos.lib.vj. vbi nam statutum transferens qué ad gentis hereticoz:extendere censet oés penas de hereticis loquentes: vt dicta glo.fi.hác regulá ponit Bar.in.l.oés populi:de iusti.et iu re:et in.l.si constat:sol.ma.alle.ff.de mu.et bo.l.i. silr statutum vel cósuetudo disponés in mãu iuris oés declarationes et limitationes recipit urj.adeo q̃ si vna sit excepta:vl expressa:alie limitatiões a iure date non videnf reiecte: vt ps in.c.ad audientiá:et.c.dilectus:de cle.non resid. ¶ Si militer si actus fictus subrogat loco veri:recipit oés declarationes et limitationes veri.ff.de sta.bo.l.q in vtero:et.l. quinto nepotes:de his q̃ sunt sui:vel alie.iur. Consuetudo ñ vel statutum exorbitãs non se extendit ex rónis idẽptitate ad actum fictũ:vt.l.iij.§.hec vba.ff.de neg.gest.et not. p Bar.in.l.oés populi.ff.de iusti.et iur.mãtum dixi.ñ.cósuetudinem stricta vel legem non extendi:vez est ab hoie per ius bene potest extendi:et per aliam consuetudinem vl statutum. ¶ Unde tñ aduerte q̃ si lex extendit dispónem per hoc non videf extendere penãmisi expimat:vt no.gl. in.l.fi.de in ius voc.et si fiat extensio priuilegioz de una ec clesia ad aliam intelligitur de preterito:non futurio:q̃ do fit priuilegio hoia. Guil.in.l.oia.C.de epi.et cle.et si statutum impediat extensionem:intelligitur de oino dissimulitmó de oino similiter glo.in.l.illud.C.de sacrosan.ec.vbi qd si ratione:loqtur:et in.l.ob eas alienum tñ.C.de predijs mi.et per Bar.in.l.si constante.ff.sol.ma. ¶ Videamus de extensione circa casus de extensione ad eos loquendo de generalibus extédaf ad particularia loca. Ista est mã de pse de qua de cle.cumanas:et de offi.archi.dilecto.nó psequãr: qr satj guata est decre.de ppria má:dicá in illo.c.dilectos ad psonas alias non subiectas:dic q̃ non extendit:nó q̃ sint

tudo clericoz non ligat laicos:in nó spectãtis. qd iudicium ecclie nec laicoz ligat clericos:et hoc tz Jo.an.hic. Item q̃ clerici maiores laicis:non q̃ ligãt eos statuta laicoz:de sum.tri.l.iij.in fine. de iure na.plebiscitum:vñ statuta plebeoz non ligant maiores natu.et hoc.ij.dis.plebiscita:et temperat Jo.an.hic:nisi cósuetudo p multos sit ab vniq; suata.alle.in.di.ecclia sancta:et.c.catholica:siu Jo.de deo: de quo Jo.an.remittit ad regulas:sine culpa:de reg.iur.li. vj.in vltimo membro dixi:de foro compe.q̃ clericis:et de consti.ecclia sancte Marie:hoc vt ibi plenissime dixi post alios: p Jo.cal.iij.q.q̃ incipit statuto. Sed est dubium an q̃ suetudo ciuitatj se extendat ad castra subiecta ciuitati:vl q̃ sic.ff.ad munici.l.q ex vico:et.l.cuius.q.§.i.C.de episco.et cle.l.nulli.§.i.ó natu.li.l.iij.qui.mo.na.effi.siu.§.si q̃s q̃ unm est:qr talia loca videnf hre sua iura ppria.C.de testa.l.fi.de iure reuerti.l.ij.dicit Guil.si castr̃ hẽat ppriá consuetudinem:et non vtitur consuetudine ciuitatis:qr licet sit subiectum ciuitati pót habere propria iura: ad hoc q̃ dixi.ñ.quia vna pars ciuitatis potest habere propria iura.

¶ Si autem ejecit nouus casus in quo non disponat consuetudo castri:vel non fuerit seruata lex:et tunc si castrum est subditum ciuitati et iurisdictioni:et regitur ẽm consuetudinem ciuitatis:vt dicto iuribus. Si non est subditũ iurisdictioni ciuitatj:et non regit consuetudie ciuitatj: qr hz suos fines:ad hoc.l.in noie vbi.C.de offi.p fec. affri.in pa. .C.de fun.limito.l.q̃cũq;:dele.iij.l.predijs.§.pe.et fi.ó tu. instruc.l.seie.§.tyrãn:ad hoc.l.si finita.§.ex hoc edicto.ff. de dam.infe. ad hoc q̃ scribit Bar.in.l.ff.de dam.mic.

¶ Sed est dubũ qd si castrum nouiter subijciatf ciuitati an ligef statutis ciuitatis:dic in his in quibus castrum nó habet diuersam consuetudinez si subijciatur ciuitati ex toto accepit illam consuetudinem:si non subijcitur ex toto non suscipit iura ciuitatis:sed hz consuetudinem ppriaz:primq; in ciuitate p relationem armoz soluit tñ.x.in castro.xx. an subijceret illi consuetudini. Gui.dicit q̃ submittit legi allegat q̃ ex quo a principe facta est trãslatio ad ciuitatez sed logtur q̃n loca sunt adiuncta ciuitati:vt comitat⁹ ciuitati:et sic vt pa ciuitatis:secus forte si vt castr̃:vt pz ex pcedentibus:allegat ad hoc.ff.de reiudi.qdam de nũciis uialibus:et q̃ incrementũ seqtur naturã principalis.ff.de publi.l.si ego:ad hoc.ff.de exer.mi.l.idẽ vulpianus:et.l.quotiens.§.fi.ff.de admi.re.de bona.pp nup.l.fi.de hereditatis.l.liberto.§.ricius ad trebel.papi.ad hoc q̃ vl quando de duobus principio facit vnã.in auc.vt iudicia sine quoq; suffragio.§.illud:ad hoc de ind.l.insule italie:ad hoc ter. et Cy.in.l.cunctos.C.ó iure do.vbi statutum disponens in ui extendit ad illam que nouiter est illi addita:tangit Bar. post Guil.in.l.si conuenerit.§.nuda.de pig.act.et ibi concludit:et hoc verum q̃n castrum adiungit ciuitati accessorie:ita q̃ sit vnum regimen cum ipsa:vt vnus comitatus: qr est quoddam vniuersale.l.peculiuz:in pn.de le.i.ad ff glo.ne se.va.et.l.secus si nó accessorie:sed ff ciuitati:vt comitat⁹:sed principalis vt nũc vl fuit z est castr̃ erga ciuitatj nouãtule:et baziani vlo marchionis nicolao astensi:sub cuius mercede viuo:ppter occurrentia in ciuitate Bonoñ. et tũc nó subijcitur legib⁹ ciuitatj Ferrarie:sed ẽm leges propias iudicatur.C.ó appel.l.si ge:et qó no.in.d.e.i.extra ne se.vac.secus puto in castro nouãtule:et baziani:qui reintegratur nunc ad comitatum mutatis ẽm:qr res de facili reuertitur ad naturã suaz: ppter hoc dicit Guil.in.d.l.de q̃bus q̃ si in ciuitate creat vniuersitas noua que non erat ẽm tpe cósuetudinis introducte:q̃ cum gñalis sit cósuetudo extenditur ad illam nouiter creatam:alle.de libe.et postu.l. placet. Item quia incorporatur in vnum corpus ciuitatis .ff.de offi.prefec.vrbis.l.i.§.cum vrbe:de fideicómissi.l.ei vero:multa alia tangi possent que alibi tacta sunt que omitto:et hec ad phis sufficiant de consuetudine put materia spectat ad theoricam.

Nunc. Venio ad secundum principale principale passum. Scilicet declarationem materie consuetudinis: que spectat ad practicam: et hanc materiam expediam per tria media. ¶ Primo qualiter ꝓsuetudo in iudicio ꝓponat. ¶ Secundo qualit ꝓbetur. ¶ Tertio qliter sup illa sententietur in hoc vltimo non insistaz quia clarum. ¶ Ad primum bart. in l. omnes populi. ff. de iusti. et iure. dicit quod questio dupliciter pót itelligi. Primo que actio ꝓducatur. Secundo an sit necesse ꝙ in iudicio ꝓducat. ¶ Ad primũ dic ꝙ si cósuetudo disponit in materiá criminalé: et ius agéndi nó augetur cóductióe ex statuto: sed ex illa ꝓducetur accusatio: quia cáe criminales non extenduntr p actióes: sed per accusationes: insti. de pub. iudicij. in pun. vel officiũ iudicis: si disponit in materiaz criminalez loquendo cum iudice: vt ꝓcedat: qñ ꝙ statutum tribuit ius agéndi ciuiliter: et si per statutum est inducta certa actio: ex illa agit si statutũ nó determinat actionẽ: sed interpretat materiaz: vel ampliat vel certificat: ex qua ꝓducitur actio: et dat actio ex iure surgéntia: ex illa materia: quia actio videt in statuto vel cósuetudine repeti ta. l. i. ff. de cóiungen. cum eman. liber. ad hoc in aut. ó filijs ofi mup. dotalia instrumenta. §. i. ad hoc. l. si duo pfoui. §. iuf. ff. de iureiuran. idem si materiaz antiquam informat: vnde si disponit in antiquũ contractum agit super illo contractu: et si induceret nouum ẽctum ageret de illo ẽctu: si induceret ius succedendi: ageret petitione hereditat.: si iduceret dominium: ageret rei vẽdicatióe: vt dicta. l. si duo. §. si quis iurauerit: et §. in arcellius. Si disponit nouiter: ita ꝙ non pót cadere in materiam ꝓducentẽ actionez: et agit cóductione vel statuto: si est statutum: vt. l. i. ff. de códuc. ex. l. quandoq; statutũ disponit super iure excipiendi: qz disponit ꝓ reo: vel consuetudine: et tunc si rescinditur ius actoris ipso iure nulla est necessaria exceptio: vel ꝙ rescindat in rescissum. ff. de códiti. instit. l. quę sub ꝓdictione. §. fi. si tribuit ius excipiendi seu excusandi ꝑ actionem: vel iudicis officiũ: oportet ꝙ ꝓponatur exceptio. Ltera debita: qz si annectit ad naturam dilatorie ante lit. contest. si pemptorie ante sniam: de re iudi. inter monasterium: de except. c. pe. cũ materia. Item potest ꝓponi p officiuz iudicis si disponitur in materiam: que pertinet officiũ iudicis: vt si habet ꝙ si minor. xxv. an. possit restitui. ff. de minorj. l. ꝙ si minor. §. fi. sin Cy. ¶ Ad secunduz an sit necesse ꝙ in iudicio ꝓducat questio dupliciter pót itelligi. Primo an sit necesse ꝙ in libello allegef. Secũdo an sit necesse ꝙ ad meritu ꝓbef. Ad primuz ꝙ allegádo in libello: ꝙ incerte sint: de iurie: et fac. agno. l. vltima. ber vera nisi sit ꝓsuetudo notoria: vt quádo inducta est actu populi: nó singulari habentis ptátem legis condendę. ar. ff. de ac. emp. i. i. in fi. et l. emptorem: in pun. pe. et Cy. tenét ꝙ nó est necesse ꝙ in libello allegef qz non est ius immediatuz: sed mediatũ: ex quo actio ꝓducitur: sufficit enim agenté dicere se dominuz: iz non dicat suũ dominiũ qz emi: vel qz consuetudo dedit: vt no. ó iudi. electi. de libel. ob. c. i. iz sit necesse ꝙ ꝓbetur: vt dicaz J. Sed est dubium an si exprimat in libello qđ agit ex consuetudine: et postea ꝓbat statutum: an obtineat Guil. de cu. dic ꝙ non: qz ꝓbat aliam cám ꝙ ex qua agit: et qz libellus et ꝓtestatio est sup consuetudine: nó pót ergo super alio ꝓnũciari. ff. cói. di. l. fundus et ꝓbat ꝙ non ꝓpositum: iz extranea: de libera. c. i. cum precũ: de excu. tu. i. scire oportet: adducit glo. C. de ure fi. l. j. in magna gl. et sequef sniam: qua cóstat nobis talem inepte ꝓposuisse: ideo illã absoluimus tanquã ab inepta petitióe sm bar. et Guil. in dicta. l. de quibus: et Jo. an. hic nisi eã includat sub expresso: vt no. de sym. iz bety. sup gl. sic cótra reservato sibi de iure agéndi excepta petitione ad hoc de iudi. examinata. Primo ꝙ si ꝓsuetudo est ũmediata cã iurio agendi posset dicere verum: iz si cósuetudo disponeret in materiá et materia ꝓduceret actionem: vel extẽderet antiquá: si ꝓponeret factũ tale: ex quo ꝓducef actio iz mediate cósuetudine ꝙ dato ꝙ actio esset apta. exprimeret: et hoc ex vi cósuetudinis: et postea ꝓbaref statutum qđ obtineret: qz talia sunt superflua: ꝓposita: et separabilia: ideo nó vitiát: sed obijcienda sunt: iz falsa sunt cũ ex illis nó cócludatur intẽtio: ad hoc quod dixi ó iudi. examinata. ¶ Nec ob. ꝙ hec restringát ius agéndi: vt dixi: qz nó restringit ex ꝙ materia et actio sunt apta ad ꝓducendũ ex statuto actionez: vñ oio inutilis est hec additio: de cósuetudine. Item si est statutũ pt dixi etiam ꝓuentũ si statutũ est aliquo tempore obseruatũ. ¶ Ad secũdũ an sit necesse ꝙ ꝓbetur in statuto: dicit bar. l. Loćs in cósuetudine: si extrinseca cósuetudo allegef ꝓbari debet. Si est cósuetudo intrinseca: vt notoria: vt ꝙ inducitur a populo vel cósensu populi: nó exigit ibi ꝓbatio: sed ꝙdam informatio: vt sup notorio: vt de elec. bone me. Si nó est notoria ẽ fec⁹: vt ꝙ edita est cósensu vnius habentj ptátẽ legis condende. Ius enim q: scriptũ nó ꝓbat: sed sic ꝓsuetudo: et per hoc nó ob. lex ab ea parte. ff. de ꝓbatj. et ideo de legibus nó fit polino sic ó cósuetudinib⁹ ad ꝙs ó ꝓsti. c. i. ii. vi. et ó ꝓbatj. c. aplice sedis: de ꝓfes. c. ij. i. vi. et quod ibi no. ¶ Venio ad fm principale. i. quaſt cósuetudo ꝓbef ꝙliter dupliciter pót itelligi. Primo qliter et ꝙta ꝓbatio exigat. Secũdo quaſt testes ꝓbantes habeant deponere. Ad primuz si redacta est cósuetudo ad scripturam: vt eius memoria cóseruef potest probari per illam scripturam: si nó est redacta ad scripturaz dicit ꝙ duo testes exiguntr: et quidam dicunt ipsam oportere plene ꝓbari. ¶ Alij ꝙ non exigit plena ꝓbatio sed quedã extraiudicialis informatio receptis testib⁹ absente parte et etiam eis nó iurantes absente parte: qz sicut si in iure scripto solus informat: de iure per apertura libroz et in cósuetudine. sufficit hoc ꝓbari et informari per auditũ testium absq; ꝓtis presentia citatióe vel testium iuramento ꝓbat: qz que deducũtur in iudicio principali debeant plene ꝓbari: tamen si inducátur incidéter vel ad instruendã probationẽ talia sufficit semiplene probari: nam si dico domũ tuã debẽ seruituté meam non est necesse ꝙ domũ meã plene ꝓbẽ. qđ ꝑ principalẽ si ꝑ eo iudicari ꝙ dom⁹ sit mea: iz ꝙ seruitus debeat. ff. de except. l. si rẽ legatã. ff. de fun. ven. l. iuncti ad hoc qđ no. de ꝓsumpt. dubium: et qđ dixi de resti. spo. cum ad sedem. Si ago cói diuidendo sup re cói. non est necesse ꝙ ꝓbem dñium vel heredẽ plene. ff. fami. herc. l. i. ꝑ. Jo. an. dicit ꝙ plene debet ꝓbari: ꝙ consistit in facto: puto ꝙ si agitur de ꝓbatione cósuetudinis alterius ꝓuincie: vel ciuitatis debet plene ꝓbari. maxime si agendo vel excipiendo vel replicando deducit in iudiciũ: dicet vt causa mediata: alo si dicerez me dominuz qz emi sufficeret semiplene ꝓbare empt. qđ est falsum. Si cósuetudo est in ciuitate pticularis loci vel ptic ularj pśone béntis ptátẽ legis códěde idẽ p oia. Si cósuetudo est inducta cósensu: vel actu rom⁹ populi: qz hec notoria est tunc super ea vt sup notorio. Iudex potest ꝓcedere per modũ informatóis: vt no. in c. bone: de elec. et de coba. cle. et mu. vestra. et tunc satis sufficerẽt testes non iurati: et ꝙ essent recepti absente parte: ad hoc quod no. de postu. ꝓla. c. i. post Inno. hec vera in consuetudine longi tpis: sed si esset longissimi: vel cuius inicij memoria non existeret: satis puto sufficere ꝓbationez fame: vt no. Inno. de. ẽ. sig. venẽs: et in. c. quid per noualem: vbi plene dixit et in c. venerabilem. de testi. ¶ Ad fm qualiter ꝓbantes testes habeant deponere in causa dicti. Et primo quid de consuetudine. Secundo quid de cói vsu loquẽdi. Tertio quid ó cói vsu vtendi. Quarto quid de cói vsu intelligẽdi. ¶ Ad primũ Pe. ponit in dicta. l. ij. plures practicas. Primus modus ꝙ dicát semp hoc est cótra dicere firmatũ. Secundus ꝙ nunq̃ sunt libelli querimoniaz recepti. ¶ Item ꝙ semp fuit in cótradictorio iudicio obtentuz sed de hoc dic vt dixi ff. circa materiã. ¶ Hosti. in summa huius tituli addit qrtum ꝙ princeps vel populus fic statutum non tamẽ in scriptis redegit: et per longum tẽpus duravit: et ꝙ non fuit factum cótrariũ. l. di. ius ciuile: et c. cósuetudo: sed hic modus non est bonus qz scriptũ nó est de esse legis: et sic hoc essz ꝓbare legẽ. ¶ Quinto si ꝓbát bis iudicatũ ſtra longũ tẽpus ser

dicat: r non est contradictū. l. i. C. que sit lon. cōsue. ¶ Sexto: q sic obtentum in loco nec est memoria de contraria: de proven. c. pe. r fin Hostī. nō est tunc necesse probari cōsuetudinem: quod intelligo nō plene sed semiplene: vt p famā: vt. ā. dix. Septimus ut testes deponāt sic habet cōsuetudo: nō placet Jo. an. q deponere qs debet factū nō ius. Octauus q sufficit q dicant q tot actus interuenerūt q tollitur cōsensus maioris ptis populi: tunc valet sicut presumit filius qui ex iustis nuptis cē. l. i. li vicinus. C. de nup. sed hic sufficeret p dictos si nō interrogarēt de causa. Pbe. r Cy. dicūt q debent pbare que in facto ꝓsistunt. s. vsus populi frequētiam: r ipse diuturnitatem: nam ex illis factis surgit tacitus ꝓsensus populi: q non subijcit sensui testis: sed ex actib⁹ presumit ex tempore habitu at⁹ vt p lege: vt si velit quis pbare q consuetudo sit vt maior natu succedat deponet q hoc est obseruatū: q vidit inter talem r talem iudicari tot ptibus: r sic de singulis: nec concludat maiorem partem populi fuisse presentem: r hoc planum qñ determinat numerum presentium. Si vero non determinat quia ignorat quātitatem presentium: sed dicit q multis presentibus: hoc erit indicis extimare: quot potuerunt esse presentes: r considerabit ex frequentia: qui consueuerunt ibi esse frequēter quot fuerunt ptes. ¶ Hec ꝓcedunt quādo omnes testes deponunt de eisdem actibus: r plurius presentia: sed si deponant vnus de vno actu: r certi numeri ꝓsentia: alius de alio actu: r certi numeri presentia: an tūc ꝓbent videt q non: q: sunt singulares: nō ꝓbat. licet causa. ¶ Aliq ꝓtra per. l. obtinet in fi. C. e. quia sufficit testes esse contestes in dicto: licet non in causa dicti: vide si volo agere q vsus sum itinere p triginta dies. Si vnus dicat de mense augusti per triginta dies: alter de mense Junii. probant: vt ibi dicit glo. ad ff. nō. Innocen. de accusat. qualiter. iij. q. ix. testes. ¶ Hoc tamen non placet pe. quia non sufficit testes esse cōtestes in principali: idem numerus utiq; sint contestes: in principali facto ex quo resultat ius quia non inducitur ad ꝓbandū ius sed factum: vt. l. stipulatio. ꝑ. hij quoq; de ver. obli. r vide: licet omnes cōsonent in hoc quid est cōsuetudo: dissonāt in hoc. s. in actibus factis: r in vsu r populi cōsensu. nam si agerez ex mutuo nō sufficeret q testes essent cōtestes sup conclusione obligatiōis mutui: ideo si vnus diceret scio: q: cōfessus est tali die: r tali loco: alter scio sic vel sic diceret. Scio q: cōfessus altera die nō ꝓbarent mutuū: q: non sunt in facto contestes. ¶ Non obstat q si ꝓbari debeat memoriaz extare: sufficiat testes ꝓbare hoc modo: vidi talez qui dicit se hoc audiuisse. Si alius testis dicat vidi talem qui dixit se ꝑ audiuisse illum ꝓbant. l. in summa: in fi. ff. de ꝓbat. dic pe. hic cōsonant tunc in principali: q̄ est facti memoriam extare sed nō sic in ꝓbāda frequētia actuū: q: hij actus: vt variabiles variātur sicut si vnus testis dicit de vno alter de alio: deponūt de diuersis: r neuter cōcludit frequētiā cum principaliter nō bene ꝓbent singulares actus. Non obstat. l. obtinet in fine. ff. de testi. q: ibi nō discordāt in facto. imo conuenūt in iure r in facto. ¶ Forma enī facti est q iuerit per xxx. dies in anno. nō autem q iuerit tali mense ideo cuz in hoc ꝓcordant: q iuerit p. xxx. dies in āno retro satis ꝓbāt: lz nō cōuenant in forma facti: ideo de cā remota non est curandum fic: r si haberent ꝓbare hic vsum sufficeret: ꝛz si haberēt ꝓbare frequentē vsum: qui nō concludit nisi ex duobus actibus iunctis: r isti duo actus sint principale factū qui non concludunt ex diuersitate testiū deponentium de actibus diuersis. Sed si alter ex testib⁹ diceret ad ꝓbandū mutuum q audiuit ipm cōfitentez: r alter diceret q vidit ipm mutuare: ibi testes nō ꝓbarent: q discordāt in forma facti fin Pbe. r Cy. non placet Jo. an. modus supra posit⁹ p pe. q: ꝓbatio adhuc nō concludit: si enī duo dicunt ꝺ. xx. alter ꝺ. xxx. r sic de singulis: i altera die de alia. xxx. possibile est q primi. xx. interfuerunt: r. xxx. secūdi in tertio: r sic nō cōcluderet maior pars populi. ¶ Unde dic Jo. an. q si antiquior optat ptē capitulo: qui potuit sup hoc legē facere r ter alius optauit eis patentib⁹: ꝛz collegialit nō cōuenerint inducet cōsuetudo lapsu. x. annoz: r sic intelligit r ric. viti. de consue. li. vj. hoc facile esset ꝓbare: qñ a paucoꝝ in ꝓsentia surgit cōsuetudo: ꝛz q̄ a populo hoc est maior difficultas. Guil. ꝺ cu. in dcā. l. de quibus: dicit q cōscientia ppi potest ꝓbari: p illos de populo: q: de ꝓscientia aliena alij deponere nō possūt. l. i. §. sed cum factū. ff. de acqm. hered. C. de accusa. l. quoniā: hoc dicit absurdū: q tanta para cōpellatur testificari. Ideo dicit: q p duos testes potest ꝓbari q vsus fuit in tali loco: r tali modo: ar. C. ꝺ testi. l. non cōdicillum: vel per famā que ꝓbatur p duos testes: ideo consuetudo potest ꝓbari p duos testes: sicut p famaz: vt no. in. l. in. §. ij. de testi. super. ꝺ. cōfirmauit: puto q si agit ꝺ ꝓbanda cōsuetudine surgēte ab vno vel paucionib⁹: sufficit: q testis in cā dicti dicat scio q in tali paciente tale qd fuit factū: r si non dicat tempus r alter eodez modo dicat ꝓbant. Si dicat iam sunt decem ānī q tale qd fuit bis factuz: me ptē r audiente r illo ptē: r nō ꝺicente: r sic similr dicat alter r si interrogans de tempore certo dicat se nō bene recordari: ꝓbabunt si non dicant de tpe certo: oportet q habeat fieri cum contestem: vbi autē plurium exigitur consensus r minus populi sufficit q testis concludat talis sententia sic fuit lata: r transiuit in notā totius populi: quomodo scis: scio quia totus populus erat presens tunc sententie: tamē cū hoc probato fit difficilius: nec aliter cōmode haberi possit: puto q sufficit probatio p famā: sicut propter difficultatē in ꝓbatione ita ꝓ difficultatem materie sufficiet probatio fame ar. de testi. preterea. Scio q transiuit in noticiam populi q maior pars populi de hoc loquebat: r sic erit publica vox r fama: r nullus cōtradicebat. Sed cum queritur si cōsuetudo populi sic notoria nō est necessaria hec difficultas: quia iudex se debet de hoc informare: vt super notorio queredo a pluribus: r si habeat famam modo predicto puto hoc sufficere. ¶ Uenio ad secūdū de vsu loquēdi: bar. i. l. i. ad decē sup. lege. a. dicit q formabat sic articulus q. a. x. ānis cura: r per ipm tempus est vsitatus loquendi in hac ciuitate est in qua versabat testator q equus talis ꝺdictōis appellabat palafrede. r dicit testis vera esse in articulo cōtenta. i. interrogat⁹ quomodo scit: q per dictum tempus in ciuitate sic audiuit equū talis cōdictōis ab omnibus de hoc tractantibus r loquentib⁹ palafrede. vocari: cum si diceret q sic cōuenit dici q non deponeret de suo sensu: cum dici potuerit: ꝛp o absentē vel nō audiente: vt no. Inno. de testi. cum causam. Sed si diceret q sic cōuenit audiuit dicit: r non repetit de tempore vel loco: an valeat dictum. dicit ibi bar. q credit locum intelligi: r repentum in causa dicti: r tēpus ex quo dicit in articulo vera esse r postea submittit: q sic audiunt cōuenit dici tamē refert ad articulū r sic tēpus r locus intelligūt repentina sic repetitū in articulo vt si diceremus q senserit in causa de alio loco vel tpe dicamus cum dixisse diuersa: r sic caderet impugnam falsi dicendo diuersa r cōtraria. ff. de fal. l. eos de testi. cum tu. r fin hoc vult bar. q cōis vsus loquēdi debeat esse cōtinuatus. Ego cōtrariū tenui supra: q: hoc vsus sumit: prout sonat in factum: r sic sufficit q generet habitū vt dixi post Rico. ꝺ mat. nec ob. l. labeo: q̄ dixi q oportet q sit cōtinuatus: r visitatum q visitatū dicit etiā firmatum tpe capiendo vsum in facto: vt sonat: secus si vt usus in quo maius exigitur tpe: vt dixi. ā. ¶ Ne cōi vsu vtendi: vt. l. q si nolit. §. q: assidua. ff. de edi. edic. r. l. excepta. C. loca. de agri. r censi. l. omnibus predioz. li. xi. r. l. fi. prius. ff. de aqua plu. ar. Fingebatur articulus q a. x. ānis r citra: r per ipm tpus cōmunis vsus fuit in ciuitate: q ille q emerat pannū de lino haberet ad mensuram brachij maioris: r deponet testis q: dicit cōtenta in ar. esse vera: interrogatus quomodo scit: dicit q: sic vidit emētes r vendētes mensurare r vendere: r dic q oportet cōcludere p̄mum actum a tpre puncti tpis: sed vt dixi. ā.

cum hic vsus sit in facto: nó puto necessariam ꝓbationē tē-
poris: sz sit vtile: et sufficit sm eum si dicat q̄ vidit fieri a mil-
le ꝑsonis de q̄bus non recordat. ¶ Hec cóis vsu intelligēdi
ista verba si filius meus decesserit volo q̄ bona mea deue-
niant ad talē hec verba sm cómunem vsum intelligendi: ha
bent istam significationē: si decesserit sine liberis: formabit
articulus q̄ a. r. ánis citra et ꝑ ipsum tpus cóis vsus intelli-
gendi: fuit q̄ talia verba si filij mei decesserit eē intellecta
sunt si decesserit sine liberis et respódebit testis ptēta in ar-
ticulo eē vera. Interrogat⁹ quomodo scit: dicit q̄ ꝑ totum
dictum tpus in dcā ciuitate audiuit ab omnib⁹ loquentib⁹:
de hoc: et hec verba sic intelligebant q̄ nemo vixit q̄ mēte
non agitauit: et in dcā. l. labeo: qualiter autē ꝓbat fama: vi
de in. l. de munere. §. i. ff. de questionibus. Sequit rubrica.
ō postu. ꝓcla.

De postulatione Rica.

¶ Duplex ē de iure scripto et nō scripto: vel q̄ nō ꝓdessent
iura esse nisi essent q̄ illa redderent. i. executionem mādaret:
vt. l. ij. §. post originē. ff. de orig. iurīs: de elec. vbi periculū. §.
preterea. li. vj. ideo post illa iura intēdit tractare ō ministrī
iuris vt sunt platij: qui quo ad ius canonicum ministri sunt
iur⁹: sed quia alij assumunt: aut ꝑ viam electionis: aut ꝑ viaz
postulationis: ꝑ viam postulationis: assumunt inhabiles: q̄
absq̄ dispensatione transire non possunt: ideo post predicta
tractat de materiam de postulatione prelatorum: et primo tra
ctat de hac: q̄ illa expletur ꝑ viam gratie apostolice sedis
cómuniter: ideo ō illa tanq̄ digniori materia habet. lxxxi.
di. per totū: repent in. vj. ¶ Quero qd est postulatio: dicit
gl⁹. de postu. c. a. li. vj. q̄ postulatio est gratiosa petitio: ista
petitio est minus generalis: q̄ si peto mihi vnaz gratiā fieri
vel mecū ī aliq̄ dispēsari: ista est postulatio: et sī non ꝓcedit hic
simul. ¶ O bruffia illius qui diffinit cósiderandū. in qua-
libet diffinitione circūloquēdo ꝓprietates diffinitē: alteri
vero cōuenit tūc ꝓprie describit in qualibet diffinitione an
teq̄ ponat ad ipsam quid sit os diffiniendū circūscribit et
extrinsecis demóstrationib⁹ demóstrari. Scō os ꝑticularit
diffinitē ꝓprietates ꝓprie et cóes cósiderari: et tūc bētur ꝑ-
fecta diffinitio. Primo hēa hz vnā ꝓprietatē q̄ os fieri ab hīs
nib⁹ ptātē eligendi in ecclesia: et in hoc hz cóe cuz electione:
hz enā q̄ debet fieri hec postulatio soleniter sic electio sm
formā. c. q̄ ꝑ patenēt doc. de postu. c. i. et in hoc cóuenit cū ele
ctione hz quartū q̄ os fieri cū platore hoc est ꝓpriū ipsius
postulationis q̄ dependet a ꝓrio: quia huⁱ⁹ admissio et cófir
matio dependet a gra et inspecta. ordinata ptātis: et in hoc dif
fert ab electione: q̄ electus ex quo ē bñs est confirmādus a
superiore de iure. Requirit etiā q̄ fiat ad aliquā platonez: et
in hoc etiam cōuenit electioni hz aliud q̄ vicīū sit tale q̄ sit
dispensabile et expressus: sic ergo postulatio est superioris iuris
inhabilis ad platurā ꝑ ad eligēdū ptātis hīs soleniter voca-
ri ab hīte ptāte gratiosa scā cócessio inhabilitate dispēsabili
expressa dico superior: vt tollant vocationes ad inferiora lo-
ca q̄ nō fiunt ꝑ viā postulationis: dico inhabilis: q̄ si esset ha
bilis ꝓcederet ꝑ viā electionis ad platurā. Dico q̄ primo di
ci ꝑ eligendi ptātis: dico q̄ hec postulatio actiue fit ꝑ hīs
tis ptātis eligēdi soleniter: dico q̄ ꝓprie nō eligit: sz vocā
tur ab hīte ptātem: dico q̄ nō oia: sz papa pōt dare istā gra
tiā: sz q̄si os legat⁹: gratiosa: dico q̄ nō dependet a iure: sz gra
tia: q̄ ista electio nō valet de iure: sed admittit ꝑ viā gratie.
Inhabilitate dico: q̄ si inhabilitas eēt indispensabilis non
valeret postulatio. Expressa dico si esset dispensabilis et non
expressa valeret postulatio. Scō hēa scire q̄ duplex ē po
stulatio. Quedaz est postulatio solenis: et de hac loquit. ff.
Quedā non solenis et ꝙ fit de habili ad eligendum quo ad
se: sed nō hz liberū volatum: q̄ monachus vel clericus al-
terius dioc. et tunc postulatio ista sic diffinitur. Postulatio
est soleniter electi ad transeundum a superiore gratiosa le

gitime petite datio.

a Ad hec. Impostulabilis est qui violat
interdictū. b. d. Et ponit ꝓmo
iniusta postulatio. Secundo postulātiū peti-
tio. Tertio postulationis al. petitionis impu-
gnatio. Quarto postulan duplex excusatio. Quinto excu
sationū reiectio. Sexto reprehensionis cōclusio. Septimo
postulationis repulsio. Octauo gratiosa cōcessio. Secūda
ibi postulat. Tertia ibi verū. Quarta ibi q̄ nec. Quinta ibi
nec valet. Sexta ibi sed vide. Septima ibi nos igit. Octa
na ibi licet autē. ¶ Nota q̄ actus capitulares sunt facien-
di in cōi: et ꝑ congregatos in vnū: et sic exigit q̄ oēs sint. l. ō
elec. in generali. ꝑ Inno. et. s. de ꝓbis: eam te. de consti. cum
omnea. l. c. bone. v. de cōtractu. cū cōsuetudinis. Jo. an. de re
bus eccle. nō alie. nudum. li. vj. ¶ Nota q̄ per actū ꝙnūz
etiā ꝑ extraiudicialem renunciat appellationi: et extraiudi
ciali idē iudiciali appellatio forte fuerat ne electio fieret:
si postea appellātes simul cōuenant in electione facienda va-
let electio q̄: videnī appellationi renūciare: ad b. l. de offi. ō
le. gratū: ad b de appell. sollicitudinē. ¶ Nota q̄ epūs al-
teri eccle alligat⁹: de iure nō pōt eligi: sed postulari debet.
¶ Nota illud of manifeste fert a capitulo qō est factuz
ab eo nemine discrepāte: de vbo ꝓcedit: habes gl. in. c. cu
pietas. §. q̄ li. c. vbi periculū: ō elec. li. vj. ¶ Nota q̄ extra
collegiū pōt qs cōstitui procurator ad ꝓsequēdā electionē:
et ad petendū confirmationē vel postulationis admissionez.
¶ Et nota q̄ abbas pōt eē procurator ecclesie secularis: fatē
. c. sopite: ō celib⁹: vbi abbas sunt ꝑ clero eccle cathedral.
¶ Nota q̄ archiepūs aut supior dignitatē alligatus quasi
nō hīs liberū volatū absq̄ dispensatione apostolice sedis
nō eligit sed postulat. ¶ No. q̄ nulla ifamia ꝓcedente ꝑ
cedit quis ad inquisitionē vbi agitur de impediendo quez
a promotione. ¶ No. q̄ in loco interdicto generali subie-
cto pōt fieri electio et postulatio a seruantibus interdictum.
¶ No. q̄ postulatio pōt fieri ad papaz per procuratorem.
¶ Nota practicē petende postulationis: q̄ ad instar libel-
li os primo ꝓcedere narratio. Secūdo os cōcludi. vbi petit
alligatus alteri ecclesie: vt habens prestare ꝓsensuz ꝓstet af
sensum faciende trāslationis. Et nota q̄ hec petitio tanq̄ pē
dēs a gra: et nō a iure bonum fert os: ex ꝙ habes q̄ totuz qō
est in postulatione pēdet a gratia: ad hoc. l. c. bone: et hec sūt
notabilia prime ptis. ¶ Nota ex secūda pte ibi verum q̄ id
dicit ꝑ quasi certo cōstare: qō constat pluribus relatu vt qō
publicū est. ¶ No. in his in quib⁹ papa: ꝓcedit ex offō po
test supplere ō facto: maxie qñ sūt publica vt notoria vt ma
nifesta. ad idē. l. c. bone: et. l. de elec. cū nobis olim. ¶ Nota
q̄ pauca sunt aliquē non negare. i. tacere: et qd confiteri qñ
est in iudicio ītrogatus: et astringit ad cōfitendum veritā
tem: secus si ad hoc tantū citaretur: et esset cōtumax oportet
q̄ cōtumax sit in videndo: ad id infra de ordi. cogni. cū di
lectus: et vide gl⁹. l. c. fi. de confes. li. vj. ¶ Et nota q̄ cōfes-
sio ꝓcuratoris tacita vel expressa nocet dño: et q̄ cōtumacia
procuratoris nocet dño: quo ad b vt nō respōdens habeatur
ꝑ confesso: vide vt litis nō ꝓtes. c. ij. ¶ Nota q̄ vbi sint plu
res ꝓstituti ꝓcuratores ꝓfessio vnius vt alteri ꝓiudicare.
¶ No. l. v. ipsius epi: excusationē: q̄ nō ligat ad penā con
tra tentionis sñe: ignorās sñiam: ad hoc. c. ad apostolice. l.
de cle. exco. ministran. et hoc qñ ꝓbabilis est ignorātia: vbi
autē est improbabilis: sic. ¶ Nota secūdo tres modos in-
timandi sñiam: hic expressos: q̄ qñq̄ intimatur a papa: qñ
q̄ a legato qui ꝓtulit loco illius: et qñq̄ a delegato. Et no.
q̄ in omnibus istis cāibus debz credi ifre intimanti: de q̄
in. c. post cessionem: nō ꝓba. et sic actus intimandi sñiaz est in
delegabilis. ¶ In. v. q̄ nec sufficit. ¶ No. prio q̄ aliud
est ꝓficere: et aliud sufficere. Illud dicit ꝓficere: qō tendat
ad finē: illud sufficere qō dat finem: de ꝓbis: statutū. §. i. l
v. canonicus. li. vj. ¶ No. secundo q̄ id of publicum: qō
sit multis sciendum: et illud of manifestuz quod predicat a

pluribus.J.de ꝓsumpt.tertio loco.istū tex.tibi allego.in.c. vſa.de cohab.cleri.ad declarādū qd sit manifestus & qd publicū &c. ¶ Nota tertio q̄ facti alicui scientia presumitur: qñ id est publicū:& manifestū & maxime qñ illud in publicū ab alijs obseruat:vt ab ecclesia metropolitana. ¶ Nota ergo q̄ in intimatiōibus sententiaꝝ:& aliorū actuū:quia extra cāus expressos a iure non exigitur intimatio alicuius actus ꝙ appellationis. In ea enim seruanda est forma.xle. causam:de elec.sed vbi aliꝰ extra casum ibi cōprehēsus exigit intimatio nō est necesse q̄ ꝓpue inculcet auribus eius: sed sufficit q̄ ad aliquem publicū locū intimet. ¶ No.q̄ de statuto ad sniam qñq̄ arguitur. ¶ Nota quarto q̄ statuta ꝓsumit scientia in dubio:eo q̄ est generaliꝫ ꝓmulgatū nec exigit q̄ singulꝰ singulos per lras aut per speciale mādatū intimet vt liget. Ex hoc no.q̄ vbi intimatio est facienda p sone singularū oportet q̄ fiat aut p lras aut p procuratorez habentē spāle mādatū ad intimandū. ¶ Nota quinto quo modo intelligatur illud quod quondā dicimus publice factuz ꝓsumit scire in loco vbi factū est publice. ¶ In.v.nec valet. ¶ Nota primo q̄ cardinalis potest mādatū apostolice sedis impetrare. ¶ Nota secundo q̄ ad principaliꝫ cāe extenditur participiū causatum:& q̄ ad participium cause sequit principiū pene etiā in materia stricta:etiam contra naturam:& vim verborū ꝓpriam & strictam:maꝫ appellatiōe terre regis cōprehēditur terra in qua rex est dñus:aut in cuius est possessione:& tamen ꝓpter cause delinquēdi:participiū extenditur ad terram adherentem regi.qō no. ¶ No.q̄ interdicti sniā lata in terris regis extendit ad terras q̄ nō sunt regis:si tamen adherēt regi:in eo pp qō est lata sniа:vnde. in terris regis in facto dānato dānantur regi adhesibiles. ¶ Nota tertio q̄ inferior ecclesia arctat ad seruandum id quod seruat ecclesia metropolitana:& q̄ eius qō seruat metropolitana intolerabilis est ignorātia inferioris ecclesie:& sic in dubio in agendis quis debet trahere exemplum a superiore:vt q̄ superior facit & ipse faciat. ¶ In.v.nos igit. ¶ Nota primo q̄ superior inquātū potest debet vicia prosequi.& maxime inobedientiaꝫ. ¶ Nota secūdo q̄ verbū vlcisci quandoq̄ refertur ad vindictaꝫ per modū iusticie: & hoc quādo in rē refert ad delictum:vt si statuꝫ vel ius dicit delictuꝫ posse vlcisci. ¶ Nota tertio bonum tex.pro arenga cōtra inobedientes:qui iste tex.ad literā ponit vbi formā qñ regularis vellet dictare sniam cōtra regularē aliquē ꝓpter inobedientiā. ¶ Nota quarto illud allegabile:p incitando superiorē ad iusticiā. ¶ No.id qō vbi ex sniа ide terminata ex cā pōt alteri ꝓiudicare pter sententiātis inter cā est in snia exprimēda:de hoc.J.de re iudi.sicut:ad hoc infra de elec.sup eo.& c.consideranimus. ¶ Nota sexto q̄ appellatione ecclesie cōprehenduntur canonici. ¶ Nota septimo hic in materia postulationis q̄ quādoq̄ qs est habilis ad prelaturā:& hic potest eligi:& non debet postulari: hoc non habetur hic:sed de elec.p totum:de postu.ꝓla.c.i. li.vi.quādoq̄ quis est inhabilis ad tranlitū:& tunc aut inhabilitas est indispēsabilis vel nō ō facili dispēsabilis vt quādo habet ouginē a delicto:& tūc nō est ꝓsona postulabilis: vel de facili dispēsabilis:& sic loquit hic. ¶ Nota vltimo: q̄ postulātes scienter inhabilem ad postulandū sunt puniendi nō ꝓmam potestate postulādi:nisi secū dispenset:& sic pena decretalis cū in cūctis:de elec.habet locū etiā in postulante. que ibi ponit in eligente. ¶ No.q̄ postulāte scienter inhabilē tacendo inhabilitatē sunt priuati prāte eligendi:sicut & eligētes de elec.cū in cūctis:vide doc.in.c.i.c.ti.in.vi.qui limitant hoc modo hoc capitulū. ¶ Ex ꝓdictis notabilibꝰ venio ad apparatū:& dicta doc.& expedit ā per ptes:nos hic habemus plura. ꝓrio postulationis petitionē. Secūda ibi verū illius reprobationē. Tertia ibi in ipsius ꝓmaꝫ excusationē:& eius reprobationē. Quarta ibi nec valet faꝫ excusationē seu ipsius reprobationē. Quinta ibi nos igit: pape determinationē quo ad postulationē. Sexta ibi hꝫ ad

tem habemus postulantiū gratiā circa eligendi potestatē. Videamus ergo hec quinq̄. ¶ Venio ad primam ptem: & in illa signātur aliqua contraria:q̄ hec appellatio debuit impedire electionē de elec.cū nobis olim. ¶ So.dic cum glo.i.q̄ aliquis erat defectus in appellatione:vel q̄ nō suberat causa legitima appellandi vel quia fm doc.nō erat seruata forma:de qua hodie.e.ti.c.i.& c.vt circa.li.vi. ¶ Vel tertio dato q̄ appellatio fuerit legitima:fuit voluntarie cōueniendo in vnū ab ea recessum:vel isti fuerunt ita pauci q̄ appellatio nil proficiebat &c. ¶ Et opponit:q̄ ex illa causa postulatio fuerit nulla.s.q̄ facta post & cōtra ap.so.vt in glo.i.q̄ nō erat legitima appellatio:& per cōsequens si fuit hic appellatū appellatio nō tenuit:vel dic q̄ ab ea fuit ex cōsensu ptium recessum:vel nulla fuit:quia facta cū forma.s.c. i.J.de elec.lib.vi. ¶ Venio ad fam ptem & ꝙro prio quare nō valet postulari violans interdictū:dicit glo.sup vbo seruasset:quā qdā nō habent:quia erat suspensus de excess.prelatorum.c.ti.ꝓrio.c.cuz dilectus:& B sentit glo.ti. Posset oppo.q̄ videt q̄ cōfessio procuratoris nō noceat ff.de minor.actio.l.& li sic.ad.& si tapic.§.si ōfensor. ¶ So.confessio ꝓcuratoris nocet dño:& an & qñ plenā habeat:vt lite nō ꝓpe. c.a.C.de cōfes.l.i.ꝓ Cy.& per doc.in.l.certū.§.sed an ipse de confess.ff.confessio aduocati etiam aliquando nocet:an & qñ:de appell.cum cām.de censibus olim. Confessio defensoris non preiudicat domino:sic loquit ꝓcurator nisi ratificet vt ibi. ¶ Sed dices ex quo tollit confessio:q̄ nō sequit nō negauit ergo ꝓfessus est:q̄ nō negare est medium inter negare & ꝓfiteri. So.dicūt doc.q̄ qñq̄ est arctatus procurator ad respondendū veritatem:& tacet illud habet ꝓ confuter de quo p glo.de confessis.c.ti.li.vi.quod ītelligo verum:vt ibi:vel dic:q̄ hic confessus est proponendo excusationem. Ad.l.ceterū.§.pe.ibi loquit in cōfessione cōtra naturā q̄ nō ꝓiudicat in principali ꝓfitēti. ¶ Secūdū ꝓrū signat circa hanc ptē:q̄ vt q̄ nō debuerit papa ex officio repellere ne ingrere de delicto hūus:ex quo nō ꝓcedebat infamia:vt ꝓ J.de accusa.cū oporteat:& c.qſtr & qñ. ¶ So.qñ agit ō crimine iā ꝓmotū:& de isto ñ regrit nisi fama ꝓcedēte vt ibi. ¶ Si agit de crimine ꝓmouendi tunc q̄ ex officio examinans ꝰ de hoc inquirere & tenet:si nō inquirat potest ex officio ꝙrere de ꝓsona ipsius:& de vicijs inhabilitātibus tā respectu scientie:q̄ respectu morꝫ:q̄ etiam respectu etatis & de alijs criminibus:vt ꝓ de elec.nihil:& c.si postq̄:& c.cuz nobis olim:quod no.q̄ aliquo casu procedit ad inquisitionē nulla ꝓcedente infamia:& erit practica inquirendi:fm Inno.s.q̄ procedet de plano absq̄ iuramento:& inquiretur in genere de crimine ꝓmouēdi:nō in specie.ff.de quest.tort.l. i.§.questionem. ¶ Queri enim ꝰ de habilitate huius & inhabilitatiꝰ:& de fama vel infamia eius:& sufficit q̄ super his portet lras testimoniales dūmō ꝓmouendus nō habeat ꝯdictionem:nec laborat infamia.v.q.vi.ad.vi.& terminatis nes:nec sūt testes:vt testes recipiēdi:vt dic Inno.& declarat Jo.an.q̄ in tali actu non habebunt iurare:qñ sit inquisitio ꝯ non infamatū:ad hoc de cohab.cleri.& mu.tua. ¶ Et dic Inno.hanc formam seruandam:qñ ecclesia vitiat:de offi. ord.c.i.& idem qñ sit inquisitio:in capite:& in membris:de re iudic.cum.J.& A.excepto q̄ tunc iurant testes dicere veritatem:de omnibus reformandis:& de criminibus exceptis.J.de accusa.qualiter & quādo:in speciali vero inquisitione non iurant de omnibus nec de occultis:sed de his quibꝰ facta est copia infamatos:de accusa.qualiter.ij. ¶ Venio ad tertiam excusationem:que est tertia pars in.ver.in ipsum & oppono q̄ excusatio fuerit bona quia presumitur ignorantia:vt.l.veritus.ff.de ꝓba.& est casus in.l.numerius.ff.de min. & fac.ignor.& q̄ decretuz quod ignoratur nō ligat.ff.de decre.ab ordi.fa.l.fi.cum similibus:quia non sufficit procuratoris scientia:vt.ff.de peti.here.l.item veniunt.§.petitum. ¶ So.vt in glo.quia si certum est quem ignorasse sententiam:ea non ligat.J.de cle.excō.nuper. apostolice & ita ꝓce

dunt ẽria: sed data sciẽtia vera vel presumpta: hec nõ excusat. imo tunc certus est q̃ sciuit: ideo ligatur: et surgit p̃sumptio sciẽtie a publicitate: vt hic q: hoc factum fuerit publicum: et allegat ut ratio: ideo conclusio est: q̃ circa publice nota non presumitur ignorantia circa sic non nota. bene presumitur ignorantia: aut ergo constat q̃ sciuit: et planum q̃ preiudicat: aut constat q̃ ignorauit: et non preiudicat: aut est dub. an sciuerit: et tunc aut factum est publicum: et presumitur sciẽtia in dubio: aut nõ est publicũ: et tunc aut est sibi notificatum saltem p famã: et sufficit quo ad reddendũ eũz culpabilem: vt p3 de sen. excõ. inquisitionem: et si dubitaret licet per famã audiuerit non excusatur: vt hic patet: de cle. excõ. ministrã. illud. Per hoc nõ ob. ff. que sen. sine ap. refund. l. i. §. até cũ ex eo edicto: q: ibi edictum nõ fuit publice ꝓpositum: ita valeret etiã si allegaret q̃ nõ trãsiuerit in noticiã vide glo. in. c. ecclesia sancte marie. ¶ Nota bene hãc gl. et tex. ad cõcludendũz quẽ sciuisse excõicationem vel aliã sententiam non est necesse q̃ specifice sibi intimet sin formam cle. cãm: de elect. q: illa tantũ dat formam appellationis: sed sufficit ad cõcludendũz sciẽtiã: p quã culpabilis reddat: q̃ publice fuerit ꝓpositum in ptibus illis: in qb⁹ est pso maxima scientia exquiritur: et hoc vult tex. Sufficit ergo q̃ ad aliquẽ locum publicũ sit destinata. Itẽ sufficit q̃ sit intimata q̃ de eius prolatione sit fama. Aduerte tñ q̃ non sufficit famã fuisse sed oportet q̃ ꝓbet duo: q̃ fama fuerit: et q̃ illa fuerit cognita illi de cuius agit sciẽtia: quod no. q̃ quotidie hoc ꝓtingit. ¶ Itez nõ sufficit q̃ sit ꝓcuratori intimata: vt dicat illius habere noticiã: nec ob. cle. cãm: q: ibi fit intimatio ad concludẽdã validitatẽ appellationis: hic ad efficiendam personam: vt post sniam incurrat aliquã penã vel aliquod delictum: que personalia sunt: tunc dico quod non sufficit intimationẽ fieri ipsi ꝓcuratori: ad ꝟ vt lite. non cõte. c. i. et nõ. ff. si quis ius dicenti nõ obtẽ. l. i. §. si procurator: hec bene nota. Aliꝫ modi certificãdi colligũf ex tex. quãdo per litteras eius qui sententiaz tulit: fit intimatio: et illis litteris quo ad ꝟ redditis est. Itez quãdo fit intimatio ꝓ aliam superiorem: et maxime delegatem. Itez quãdo fit intimatio per ifas executorias ad hoc deputatas vt denuncient.

Item quãdo per procuratorem qui cõstituit ad intimãdum et aduerte: q: videt q̃ iste actus ad intimãdũ exigat specialẽ mandatũ: vt dicit hic textus ibi speciale mandatum: et sic nota q̃ illud quõ operatur speciale mandatũ operantur littere. Nota ultima glo. que sequit de cõstitutionis quãdo ligetur per nõ constitu. c. ii. ¶ Et uno ad quartam partem in qua ponit secunda excusatio: et eius reprobatio: et in illa presupponitur excusationem non profuisse q̃ terra non esset regis: quia sic interpretatus est legatus mandatũ duo obuiant huic parti: et primo q̃ legatus non potuit mandatum pape interpretari. Iõ sen. excom. inter alia. Secundo videtur q̃ posito q̃ potuisset mandatum fuisse impetratus quia hec terra regis non erat: genitiuus. n. aptus natus est notare dominũ aut possessionẽz: vnde nõ potest regere ex natura eius quod est alterius ex natura possessionis: vt patet de religi. l. vi. §. in locuz: et quia nõ erat terra regis sed ei adherẽs: ergo non comprehendebatur in sententia interdicti: et sic mala fuit interpretatio. ¶ Ad primum respondet glo. q̃ speciale est in legato: q̃ possit mãdatum pape interpretari: vel hic habuit in mandatis a papa: vel Hosti. vel papa ratificauit: sic intelligit Inno. vbi hic incidenter interpretatur: sicut et potest legez interpretari: et constitutionem: de. v. sig. ex parte. ¶ Vtrum autez cuilibet interpretatio sit standum: dicit glo. q̃ quedã est interpretatio generalis: et necessaria in scriptis redigenda: vt principia: vt dicunt iura que allegat: in cõtrariũ. C. de legi. cum si. ¶ Alia est generalis et necessaria: sed non in scriptis redigenda: vt consuetudines: et sic videt q̃ de esse cõsuetudinis nõ sit scriptura: doc. ponunt in. c. fi. ã. ti. prori. Tertio nõ est generalis est tñ in scriptis redigenda vt ẽria indicio quam tulit in facto principali sententiando: et ius quo ad illã cãm interpretando. ff. de re iudi. l. paulus. Alia est nõ generalis: nec in scriptis redigenda: vt est sententia magistri: hoc verũ de necessitate fin Hosti. et vt sit publica nisi quatenus eius ratio pungit. ¶ Ad hoc fin dicit glo. que incipit que regi q̃ attenta significatione stricta nõ cõprehẽderet terra ista: q: iz esset adherens regi: nõ erat ꝓ hoc terra regis: sed attẽta lata sic: q: pót dici latissime terra regis que adheret regi. Sed tũc vltra nos sumus in penis in quib⁹ nõ habet locuz extensio: sed strictissima debz fieri significatio: vt p3 in regula in penis: de reg. iur. li. vi. dic q̃ stricte facienda est interpretatio nisi ex principio cause: ꝓpter quam fit sententia: et pena imponitur extendatur ad naturam sententie que extendibilis est: et sic iste sententie interdicti et excõmunicationis: extẽdunt ex principio in facto dãnato: de sen. excõ. si concubina: ad propositum adherebat ista terra regi in facto dãnato per interdictũ: et sic hec terra participabat de causa interdicti ergo ad eam fit extensio. ¶ Ex quo tu habes q: licet pene in materia stricta non extendant ad participiuz ratione et cãe in genere: si tñ dat participium cãe in specie fit extensio ad extremum q̃ participat de specifica cã: et contra ꝓpriam verborũ naturam: et significationẽz: quod no. et sic limitat: aut. quas actiones. C. de sacrosan. ec. et q̃ ibi scribũt doc. de elec. statuz. li. vi. ¶ Nota gl. q̃ genitiuus de suo ꝓprio significato significat dñiuz seu possessionẽ. vide bonam glo. p hoc in. c. p illoruz. i. de preben. facit q̃ si statuto punit̃ ingrediens rẽ alteri⁹: vt intelligatur et de possidẽte. ¶ Vel secundo fin glo. pót dici q̃ ista terra erat sub iurisdictiõe regis iz nõ erat sub dominio: et ꝓpetate regis: et sic habes q̃ genitiuus q̃z significat solã possessionẽ iurisdictionis: vel respectu alicui⁹ iuris: q̃ etiaz est notandum: vel forte ista terra erat dotalis: et sic erat dominꝰ. C. de rei vẽ. l. dote ancillã. Interdicta autẽ terra quã ge tenet: an pignorata fit interdicta: dicũt doc. hic q̃ sic: allegat vere iudi. cuz bertoldus: q: habet possessionem. ff. de vsucapionib⁹. l. fin nomine. dicũt doc. si dicat terra sua interdicat: q: tũc sua notat dñium non includeret impignoratu: vide tex. vbi no. solam subiectionem sine dominio: de. v. sig. e. ij. li. vi. sed ibi ꝓfertur in re in qua nõ cadit dominũ: terrã autem adherẽtẽ regi q̃dam dicunt ꝓpinquam: que sustinet similem penã ratione ꝓpinquitatis: de pe. di. i. §. econuerso. hoc falsum: q: per hoc sequeretur q̃ vna terra interdicta omnes essent interdicte: quia si prima et secunda: et sic in infinitum dic q̃ adherens dicitur illa que adheret in delicto: et in causa: ꝓpter quã est sententia promulgata: nisi saluares cõtrariuz: quod intelligatur de coherenti propinqua: nõ de coherente coherenti: de sen. excõ. si ciuitas. li. vi. hanc est q̃ dicimus q̃ excõmunicatio non transit in tertiam personam: de sen. excõ. cũ desideres. ¶ Venio ad penultimam partem. i. determinationem al. declarationem pape: erga postulationẽ: et videtur q̃ alia ratione papa potuerit et debuerit reprobare hãc postulationem factã de alrido sodorensi epõ: ad archiepatũ: q: vt hic p3 hanc metropolitanaz ecclesiã cõprehẽdebat interdictũ. ergo reperiebat postulationẽ factã esse in loco interdicto: et sic valere nõ debet: de elec. cũ inter. R. Cuius gratia Jo. an. renocabat in dubiũ: nõq̃d electio fcã in loco interdicto valet. hug. de vercellis q̃ sic: q: ꝟ actus est potius gdaz contractus vel quasi. l. ti. i. cũ iter canonicos: ergo nõ inficit ab interdicto: q: sola inficiunt sacramentalia: de sen. excõ. c. si. li. vi. de eo q̃ vsurit in ma. significasti. Contrarium iz archidi. xxiij. di. In nomine domini. ¶ Jo. an. iz primũ q: hoc nõ est expressum: ergo rẽ. ij. q. v. c. ꝓ ſuluistu: et q: penale nõ extendit: de pe. di. i. penet in regula. in penis. Nõ ob. de re. cũ iter. R. q: ibi erat iterdictũ nõ in rez latũ. iz in psonas p quod ꝓcludebat suspensio ergo rẽ. vt. ã. ti. p xi. c. dilectus. ¶ Non ob. de elec. vbi periculũ. li. vi. §. porro: q: ibi speciale in electione pape: et nihilominus ibi facta tenet. ¶ Secundo huic parti obuiat: quia non debuit propter vicium postulati cassari postulatio: cum demũ debuit haberi

accessus ad ipm:quãdo datur vicũ in postulato:alias enĩz
puderet per viam electionis:vt patet de elect.j.per totum
& ad hoc totus hic titulus.l.dist.cenomen.So.hic erat du-
plex vicũ. Prio q hic vt ep̃us alligatus non habebat libe
rum volatum preter dispensationẽ apostolice sedis:& ĩ isto
ppter istud nõ impedit nec reijcitur postulatus:aliud erat
impedimentũ.s.ppter nõ seruare interdictũ:& istud est qõ
repellit. ¶ Concludit ergo quãdoq; nullus dat defect⁹ in
pmouendo & debet eligi:si postularet nõ valeret postula-
tio:qñq; datur defectus in cuz & vicium est indispensabile:
& tunc nõ valet postulatio:de elec.innotuit:& quod ibi no.
Aut in ipso datur defectus & vicium est dispẽsabile:ſz non
faciat:& adhuc nõ valet postulatio:de renũtj.post trãsla-
tionem. Añq; datur defectus:& vicium est dispensabile:&
non exprimit vicium in postulatione:& non valet postulatio
vt hic. Quandoq; exprimitur alterum vicium & alterũ non
& idem aut hic. Quandoq; omne vicium exprimitur:& va
let postulatio. ¶ Quero tertio quo ad istaz partẽ nunqd
eo q; quis est postulatus:& admissa est postulatio iste dicat
pulsus quidã q; nõ:quia non cõsentit postulans in cuz vt in
sponsum:hec.n.postulatio est quoddã pambulũ ad apien
dã vtaz ad electionem:ideo dicit Inno.q; licet ab olim p-
miscue dicentes uterent istis verbis eligo & postulo inter
eas tamẽ hodie est differẽtia & pitura & cõsuetud mter:quia
eligens cõsentit de pñti in electuz vt sponsuz per quod si cõ
sentit in inhabilẽ peccat & punit:vt patet in.c.cuz in cunctis
Jti.i. Sed postulans nõ consentit in eum vt sponsum:ideo
non peccat:dicit tamẽ q; cõsuetudo curie hz q; eo q; postu
latus est & admissus q; sit spõsus & pulsus habeat. Dico q
dam est postulatio nõ solẽnis que qñq; fit ad preparationẽ
electionis:vt est qñ aliquis vult eligere monachum vel al-
ligatũ:qui aliqñ postulant ab eo fine cuius legitima liberuz
nõ habet volatũ:& hoc nõ facit sponsum etiam admissuz p
superiorem:imo solum preparat & habilitat personã vt eli-
gi possit:sic loquitur gof. Quedaz est postulatio solẽnis in
qua debet seruari forma decre.quia ppter:quia omnia fue
rant solẽnia nisi q; non cõsentiunt de pñti in eum nisi qua-
tenus superior concederet:& tũc antequã admittatur per supi
orem hoc nullum ius habet postquã admissus est pronsus
quia censetur tacite in eum consentire si supior secum dispẽ
sabit:sic loquitur hic nec ob.c.ij.de elec.li.vi.quia tacita cõ
ditio potest adesse:vt hic licet non expressa vt ibi. ¶ Re-
nio ad vltimam partem que vltima dicit q; ierãt punandi
potestate eligendi nisi papa ex gratia remisisset. Hũc par-
ti obviant duo. Primo de contradictione inter eos:q; papa
primo videtur velle q; non peccassent:quod patet q; dicitur
q; hoc nõ fecit ppter postulantium psonas. Secundo in fi.
dicit cõtra. So.primum dixi habito respectu ad gradum quaz
facere volebat non habito respectu ad ius:qui in veritate pec
cauerat. ¶ Scõo obviat decre.quia non videt q; postulã
tes indignum debeant puniri pena concilii:q; concilium lo
quitur de eligentibus:& ibi sunt postulantes.& in penis nõ fit
extensio de casu ad casum etiam supposita eadem ratione
statuendi:vt patet in.c.statuimz de elec.li.vi.in auc.qs actio
nea.C.de sacrosan.ec. So.hic nõ extensio bonum sz iuris:
q; papa hic illam penam extendit ad postulãtes.bonum enim
non extendit vt ibi:sed sic ius vt hic hec nõ est bona:q; pa-
pa hic loquitur de ratione:quod patet quia factuz est pre
teritum si papa disponendo hoc fecisset:& hic non debent
isti puniri:de consti.c.ij.& c.fi.vel quedam sunt que habent
se infinitum vt preambula:& cõsecutiua & futurũ & in consecu
tivo extendit penam ad pambulũ:nam postulatio hz se pre
ambule ad electionem:pena in actu eligendi extenditur ad
preambulum postulandi ex illa regula q; prohibito conse
quente:& omne antecedens ad illud videt prohibitũ no.il-
lud:vel sco qs duo extrema bñt se sic cõnere q; quãq; ꝑ
sint separata in modo sint tamen cõnexa in fine:quia cuius-
q; finis est idem:& tunc dispositum in vno extenditur ad re-

liquum:& hoc quia idem dicunt:ppter participium f.nita.
¶ Quedam sunt omnino separata & ex premodi & ex par
te finis. Et tunc dispositum in vno nõ extendit ad reliquũ:
sic loquitur cõtra:nam hic tendit ad reliquum electio & po
stulatio ordinantur vt modi ad eundem finem.s. promotio
nis ecclesie:idẽ no.glo.de elec.q; sic.li.vj.& de elec.sciãt cun
cti.c.li.nam extensio fieri non dicitur:dicit glo.non omni-
moda est similitudo ergo:de tempo.or.c.i.li.vj.in glo.a ia
gna:nec extendi dicit si extendatur ad cãuz inclusum in mẽ
te glo.de elec.si postq̃.li.vj.in glo.in entez. Item q; hec ex
tensio fit quando reperiuntur duo extrema cõmuniter in iu
re parificata glo.est de elec.si postq̃ in glo.si prouisione.li.
vj.secus autẽ si in aliquo casu in duobus extremis reperire
tur idem depositũ:quia tunc non fieret extensio ita dicit gl.
de elec.q̃q̃.li.vj.in glo.fi.secus si reperiantur duo extrema
& in vna ter extensiue in eadem materia apparet dispositiuz
in vno habet locũ in alia q; tunc nouum dispositio sup altero
extremorum extendit glo.in.l.q; ratione.ff.de legi.& l.q;
seruo.C.de fur.& in.l.que contra de regu.iur.li.vj. ¶ Ad-
verte tamen q; licet non sufficiat vna simultanea dispositio
si tamen reperiatur in iure vna simultanea dispositio illa cõ
muniter pluries repetita habet illam vt pro parificatio gl.
est notabilis & nõ est alibi:de elec.si postq̃ in glo.promitio-
nem:& pro ista tollentur hic cõtraria quia postulatio & electio
cõmuniter in iure in eis est idez dispositũ. De ista materia
vide plene.ff.c.proximo.fo. Prio confessio aduocati no
cet domino:quod intellige vt dixi quando pars est pñs.
Scõo q; precio eligẽtiz preiudicat electo. Tertio:q; in p
cessu examinandi ꝓcedatur de plano sine strepitu. Quarto
q; testes in causa examinadi deponunt sine iuramento qõ
no. Quinto q; ppter solam malam famã quis impedit p-
mouẽri. Sexto id dictũ glo.q; si allegetur ignorantia circa
publice notu pmittit scientia vel ignorãtia. Septimo q; iter
partes legatus incidenter mandatũ pape in causa de qua
cognoscit. Octauo illam glo.magistram que mẽti est per
iuuenem addiscenda. Nono.in eadem glo.q; consuetudo
non requirat ad suum esse scripturam:& per hoc dixi a statu
to de quo ó cõsti.c.i.li.vj. Decimo genitur⁹ de stricta signi
ficatione tenetat dominũ qñq; tenetat solã subiectionez
irrationabilem:vide bonã glo.de preben.pro illorum. Un
decimo q; extensio dispositionis in penalibus habet locuz
de principali ad participantẽ in eadẽ causa sub q; pena fun
datur & cõtra propriam & strictã naturã verborum:quod est
verum quãdo participiũ est in causa specifica:secus si gene
rali q; ex idẽptitate rationis non procedit ꝛc. Duodecimo
q; pronomẽ suũ tenetat dominum destricta significatio-
ne:quãdoq; solam subiectionem iurisdictionalem habe
ter.cum glo.de preben.pro illorũ. Xiij.q; electio non est fa
cramẽtum:& potest fieri in loco interdicto non a personis in
terdictis:& etiam fallit in electione pape. Xiij.q; nõ seruãs
interdictum est irregularis & ineligibilis & suspensus nõ eli
gut nõ excõmunicat nec confert de hoc.ff.li.i.cum dilectus.
Xv.q; vbi duo extrema tendũt ad eundem finem etiã in iu
re stricto dispositum in vno extenditur ad reliquum. Xvi.
q; vbi duo extrema reperiunt a iure pficata in eis procedi
tur ex rõnis idẽptitate & dispositum in vno extenditur ad re
liquum. Xvii.q; vbi duo se habẽt insimul vt pambula & cõ
secutiua dispositum in vno extenditur ad reliquum. Xviii.
inhabilis vicũ indispensabile non est postulabilis dispen-
sabile:& ita demum si vicũ sit superius expressum. Xix. q;
solẽniter postulatus admissa postulatione habetur pro cõ
firmato. Antonius.

§ Ratum. Qui postulationem cas-
saram innouat:est eligen
di & postulandi ptãte privatus.b.d. ¶ Pu-
ma recitat relationem legati continentem p-
cessum canonicorum Senonen̄.ac ipius legati approbat
processum ibi nos igitur. ¶ No.primo q; verbum cassa

re quandoq; refertur ad id quod est nullum: vide vt lit. nō
cont. accedens. ¶ Nota secundo q; id dicitur innouari:
quod alias factum fuit quo ad rude factum: licet non foret
validatum. ¶ Nota tertio q; episcopus vt alligatus po-
stulatur: et non eligitur. ¶ Nota quarto q; postulantes in
dignum semel postulatione reiecta: ipso iure priuantur po
testate eligendi: an videtur q; sint priuandi: quando postu-
lant impostulabilem: dic vt. ō. c. proximo: anteq; cassetur.
¶ Et nota q; cassata postulatione non valet postulatio ite
rata: secus si cassata postulatióe fiat electio: vt patet: de elec.
innotuit. ¶ Nota quinto vnam regulaz in materia electio
nis de qua multum audietis clamare in ti. de elec. q; in acti
bus collegii: aliquibus priuatis ipso iure potestate vocis dā
de hec potestas deuoluitur ad alios: licet numero paucio-
res: et vires capituli sint in non priuatis: adeo q; factuz per
illos licet numero pauciores valet: ex quo in ipsos datur de
uolutio potestatis qui ipsi tunc non sunt solum pars capitu
li: sed totum capitulum: quod no. et sic limitatur quod factū
a minore parte capituli non valet: quia illud procedit: quā-
do potestas maioris ad eos non est deuoluta: et no. q; ad va
lidandam electionem vel postulationem etiaz vnico cōtex-
tu factam: sufficit ad minorem in eodem contextu potestatē
fore deuolutam: de quo dicetur. ff. de elec. dudum. ¶ No-
ta sexto q; capitulum peccando in actu postulandi: nō solū
priuatur potestate postulandi. sed etiaz potestate eligendi.
¶ Nota septimo practicā postulationis admittende quia
non confirmatur cum nihil ibi sit quod confirmetur eo q; ius
nullum tribuit sed tantuz admittitur vel repellitur et potest
admittēs dicere q; de tali prouidimus. Et nota q; legatus
de latere non potest admittere alligatuz episcopatum: nec eti
am potest dare licentiam transeundi: nisi a papa confirmetur: et sic admittere postulationem in episcopū de alligato
ad alium episcopatum: solius est pape: ad hoc de transla. ꝓ
la. per totum. ¶ Et nota q; per admissionem postulatiōis
non videtur data licentia transeundi. ¶ Nota octauo pra
ticam absoluendi: et vandi licentiā transeundi. Et nota q;
postulatio potest admitti: et de eo prouideri: anteq; detur li
centia transeundi: et sic preposteratio q; prius pudeatur cō
licentia detur: non videtur viciare postulationem: primum
verbum cuz glo. i. obstat quia postulatio fuit nulla eo q; de
indigno ergo non pōt cassari. So. cassatam. i. cassam nun-
ciatam: vel cassatā. i. non admissam. ¶ Hic habemus duo
Primo postulationem vnaz que confirmatur: altera que re-
pellitur. Secundo habemus factum legati etiam admittē
do postulatum priusq; confirmetur. ¶ Videamus primo
aliqua circa postulationem reiectam. Secundo aliqua cir
ca admissam. Tertio aliqua circa potestatem facientiū ad
missionem. Quarto aliqua circa ipsam admissionem lega-
ti. ¶ Ad primum circa postulationem reiectam: habes ca
sum q; non valet postulatio de inhabili: et q; postulātes pri-
uantur potestate postulandi et eligendi: et causa breuis assi-
gnatur: in secunda glo. que est clara: et assignatur etiam in
. c. precedenti: ꝓpter hoc doc. hic ponunt multos casus in q
bus quis priuatur potestate eligendi quos nō curo: quia p
tinet ad sūmistas ponit tamen vnam regulaz inter ceteros:
q; licet eligens postulandus priuetur potestate eligendi: nō
tamē postulans eligendum: quia hoc nō reperitur iure cau
tum. ¶ Primus est quando quis eligit per laicalem abu
sum. ff. i. i. qui quis. ¶ Secundus quando quis eligit simul
reprobatum vicioz persone: vt hic: et. ff. i. i. super eo. ¶ Ter
tius qui eligit omnino ineligibilem: vel postulandus: vt. c.
inotuit. ff. i. i. et. ō. c. proxi. no. ff. c. fi. non sic econuerso: vbi quis
postulat eligendum: et talis potest resilire a postulatione: et
eligere alium: non obstante tēporis cursu: vt. ff. i. i. in causa.
¶ Quartus qui recipit prelatuz electum: vel postulatū cu
ius electio vel postulatio fuit nulla. ff. i. i. bone. ¶ Quintus
si est excōmunicatus vel suspensus. ō. ti. i. cuz dilectus: et. ff. i.
i. illa. ¶ Sextus qui non eligit. ff. tempus iuris. ff. i. i. nec pro
defectu de concess. preben. c. ij. ¶ Septimus quando quis
postulat post electionem. ff. i. i. bone. i. ℞. et. §. fi. adeo q; fm
doctores hoc procedit etiam si appellatio fit interposita ex
falsa causa: et sic in hoc est differentia inter postulationez et
electionem: quia non impeditur electio: nisi vbi ex iusta cau
sa est interposita appellatio: vt. ff. ti. i. cuz nobis olim: q; secus
in postulatione: vt est dictum et ratio: quia postulatio debet
fieri in concordia: vt. ff. c. i. et. ij. ¶ Octauus quia laicus: ta-
men iste non potest dici proprie priuari: cum nullo tempo-
re possit eligere: vt. ff. ti. i. c. massana: et. c. sacrosancta. ¶ No
nus casus in casu. c. ij. de elec. li. vi. ¶ Et ex predictis elici-
untur quatuor regule. Prima q; postulantes potuerūt re-
silire a postulatione: licet non possent ab electióe resilire: q;
non sentit in eum: vt ponitur. ff. c. bone. ij. quod no. quia am
pliat illud capitulum: ne possit resilire quando fit de habi-
li: et tunc non procedit prouisio: potest tamen superior si vult
admittere: et petere per viam gratie: q; potest haberi per vi
am iuris: non repugnat quin fieri possit per viaz gratie: ad
hoc de elect. ff. quia diligentia. ¶ Secunda regula circa pri
uatos q; electio facta absq; priuatis eis non vocatis tenet:
quia sunt priuati: quia nullum ius habet: ideo non possunt
agere de contemptu. Nec ob. q; sint in quasi possessióe: q;
ex hoc persona inhabilitatur quo ad executionez: ideo pos
sessio nil operatur: vt dixi in. c. dilectus. ō. de consue. et ideo
sufficit q; de hoc fiat fides: etiam post factam electionem:
etiam si dicens se habere potestatem appellauit: de elec. cu
manus: et per hoc non sufficit quasi possessio: vt est dictum: li
cet doc. hic sentiant contrarium: hoc temperant hic aliqui:
nisi reperiantur in quasi possessione. ff. c. in genesi: de elec. tu
dic q; possessio nō proficit: quia cēsetur priuatus quasi pos-
sessione et effectu eius: vt patet ex no. per Inno. ff. de elec. cuz
vnctionesi. ad hoc: quia malefides cēsetur: qui nō eligit ex
quasi possessione: vt in. c. consultationibus: et. c. ex litteris: nō
iurepa. ¶ Tertia q; vbicunq; pronunciatur electio vel po
stulatio nulla vicio electi: est ipso iure nulla: eligētes sūt ipso
iure priuati eligendi potestate: si scienter elegerunt: de elec.
cum in cunctis. §. clerici: et hoc indistincte: et per hoc videtur
extēdi ad alia vicia: q; ibi ptra: de quo in regula iuris igno
rantia: de regl. iur. ff. lib. vi. ¶ Quarta regula quo ad red-
dendam electionem vel postulationem nullā est q; vbi po-
stulatio fit contra appellationem quātuncunq; etiam sine
causa: postulatio est nulla: secus in electióe: allegat de elec.
cum nobis olim: et assignat causaz quia valet electio in dis-
cordia sed non postulatio: quia debet fieri in concordia: vt
in. c. fe. et secundum Inno. quod fatetur Hosti. quando po
stulatio est facta post appellationem: non a duplo maiori p
te: al. propter appellationem non inficeretur. ff. c. scriptum: et
dicto. c. cum nobis olim: et. c. bone: et dicam in. c. audita: q;
non est longa differentia inter electionem et postulationez:
sed solum in causa possessionis. ¶ Venio ad secundum. ſ.
postulationem admissam: et oppo. q; non valeat postulatio
ff. c. bone. ij. quia ex quo postulatio est facta in discordia re-
pellenda est: dic q; quādoq; fit postulatio in discordia: et in
ipsa discordantes priuantur potestate eligēdi: ita q; discor
dia saltem in instanti reperitur: facta a non habentibus po
testatem eligendi: et tunc postulatio non inficitur: vt hic.
¶ Quandoq; postulatio fit in discordia: et discordātes re
manent cum potestate eligendi. ¶ Hic Inno. recitat opi.
quidam q; viciatur. quidam q; non. Hosti. concordat opi.
aut postulatio fit sine causa: et vnus tantum discordās et ap
pellans impedit eam: aut fit cum causa: et tunc aut tanta pa
discordat q; faciat vltra tertiam partem totius collegii: et
hoc impedit postulationem al. appellationem: vt in. c. scri-
ptum. ff. de elec. Si autem non ascendat pars contradicens
ad tantam partem q; ascendat ad tertiam: et tunc cum due
partes sint pro postulatione: valet postulatio: vt dicto. c. scri
ptum est: non obstante appellatione alterius: et sic tempe-
ratur opi. Inno. qui dixit q; appellatio etiam ex falsa causa

impedit. ¶ Decio ad tertium. Sad potestatē facientiū ad missionem nec hic aduerte: nec q aliquibus eligendi potestate priuatis ad non priuatos deuolutur potestas eligendi. ¶ Quid si propter malū eligere vel postulare omnes sūt priuati potestate eligendi: vno excepto: an ille solus iuuene at capitulū: ita q ab eo valeat facta electio. ¶ Primo videtur q non: quia vniuersitas non pōt esse in vno: imo exigūtur saltem tres: de elec. c. i. x. q. iij. vnio ff. de v. sig. nec a tua hinc est q collegiū non potest precipitari: nec subsistere in vno: quia tam collegium esse desinit: eo q deuenit ad vnū probat: quia si vnum tantum animal remanit in grege non est ibi grex. ff. de leg. i. l. si grege. ¶ Secundo hoc patet q ius consecrandi est in tribus archiepiscopis e duobus episcopis. Si deficiat hic numerus archiepiscopus cū vno vel ipse solus consecrare non potest: vt patet. l. x. dist. n. si forte. ¶ Tertio pro hac parte videt casus. j. de elect. j. bone: vbi ab vno non valuit electio: licet alij male elegissent. Incontrarium facit: quia vniuersitas remanet in vno. ff. q cum q vniuer. l. sicut: e ius saltem vniuersitatis. Secūdo quia pluralitas verificatur in vno. ff. vi bo. rap. l. prae: ar. §. homines: vbi hominibus coactis intelligitur: siue vniuersitas siue plures coadunentur. ¶ Glo. dicit q per prima iura Jo. tenuit q potestas non deuolutur in vnū: hoc ponitur in dicto c. si forte. Per secunda dicit q sic: glo. e sic reddit ad obiecta: restat respondere: quia opi. glo. tenetur: e ad illud qđ dicitur de vniuersitate q vniuersitas non est in vno: fatendum est q non est nec originari potest in vno: sed iura vniuersitatis in vno possunt sustineri: vt dicta. l. si cui. ¶ Per hoc respōdetur ad id quod dicitur de grege: quia cū grex non possit in iure considerari: quia pecu non habent quid iuris: e oportet q in rudi facto considerentur: fatendum est q grex non est in vno: sicut nec ruditur vniuersitas in vno: sed bene est ius vniuersitatis: q illum facit vt plures representare. Ad. c. si forte: est responsio ibi plures exiguntur: vt pro forma agendi: quia de forma consecrandi est: vt plures adsint: vt. j. dicam: de tempori. ordi. si archiepiscopus: e propter formam: vnus defectum forme supplere non potest: in actibus vniuersitatis non exiguntur plures pro forma: sed ibi exigitur solus ius e potentia vniuersitatis: que potestas potest esse in vno: e sic loquitur hic. ¶ Ad. c. bone: glo. respondit dupliciter. Prio q electio que fuit facta per vnū non fuit nulla ex defectu potestatis illius: quasi in eo non resideret potestas eligendi: sed fuit nulla: quia male processit eligendo: prima electione non cassata: nulla existente valida: vt patet in. c. consideranmus infra: de elec. Vel secundo si detur priuatio aliquorum: e omnium aliorum de vniuersitate ipso iure tunc potestas deuoluitur in vnum: vt dixi: sed si tunc non sunt priuati: sed priuandi: tunc antequam sint priuati non valet q fit ab vno: quia nondum est aliorum deuoluta potestas. ¶ Ad cognoscendum autem: an sint priuati: an priuandi considera. an peccatum sit in persona electi. vel postulati: e sint priuati: vt dicto capitulo cum in cunctis: an peccauerunt in forma: e sunt priuandi: e non priuati: sic loquitur dictum capitulū bone: e est casus de elec. quia propter. ibi: e in capitulo bone. Si peccauerant peccauerāt in forma: quia non vacauerant illum solum: electio ergo nō erit nulla nec ipsi ipso iure priuati potestate eligendi. Duplici ergo ratione ibi non valuit vnius electio: quia prima valida non cassata. Secundo quia ius collegii ad eum nōdum erat deuolutum. Glo. bene dicit sed vnum presuppo nit q eligentes aliquo canonicorum contempto: vocantur in forma peccare: quod est falsum: quia de forma non est q vocentur canonici ad electionem: sed de iusticia. Si enim esset de forma: electio esset nulla: quod est falsum: de elec. q sicut: vt no. doc. in. d. c. q sicut: e. c. audiuimus: e. c. quia propter: e. d. c. bone. ij. e est casus in. c. ecclesia. j. de elec. ¶ Decio ad vltimum. s. ad factum legati: e videtur q non possit prouidere legatus: quia non potest dare licentiam transeundi quia hoc est de reseruatis principi: de offi. leg. q translationem. ¶ So. dicit glo. q hoc facit de speciali licentia vel dic q papa ratificauit. ¶ Op. secundo q legatus male dicerat prouidemus: qui debeat dicere confirmamus: de elec. nostre. e. c. transmissam. ¶ So. dicit glo. q practica admittende electionis est: q dicant confirmamus: sed in postulatione non debent dicere confirmamus: quia cum totū quicquid ibi est pendeat a gratia: ubi est ibi quod possit confirmari. l. c. fi. sed debet dicere postulationem admittimus: vt. ā. c. proximo. ō hoc dicā. l. c. bone. i. qualiter se habeat ad electionem: qualiter ad presentationem: e qualiter ad postulationem: no. j. de elec. cum monasterium.

Antho. de Butrio.

b **One.** Casus. Postulatio per quā priuata vt minor vtilitas communi vel maiori pferatur: vel que fit a minori q̄ a tertia pte capituli: admitti non debet. b. d. ¶ Et primo ponit duas discordes postulationes. Secundo vtrā q repellit: casus exprimens. Tertio monet nouam promotionē fieri. Secunda ibi nos: igitur. Tertia ibi mandātes. ¶ Primo no. q presbyter Cardinalis potest ad inferiorem ecclesiam promoueri: e promouetur tanquaz ntulo alligatus per viam postulationis: e sic videtur q nō sit impostulabilis superior ad inferiorem dignitatem. ¶ No. secūdo q episcopus vt alligatus dignitati: e non habens libertatem volatum absq; dispensatione non eligitur sed postulatur. ¶ No. tertio q allegationum quedam consistūt in facto: e quedam in iure. Et nota q iudex potest supplere de iure allegādo pro partib⁹ plenius: q̄ allegauerunt. ¶ No. quarto q appellatione romane ecclesie: stricte comprehenditur specialis ecclesia romana: e non vniuersaliter e q appellatōe ecclesie simpliciter comprehenditur vniuersalis. ¶ No. quinto q vtilitas ecclesie particularis in respectu ad vtilitatem ecclesie vniuersalis: potest dici priuata: e no. q priuata vtilitas cedit cōmuni. e publice. ¶ No. sexto practicam non admittende vel admittende postulationis: quia debet dicere concedimus vel non concedimus: vel admittimus vel non admittimus. ¶ Nota septimo: q inhabilis postulatur a solo papa: quod est verum quando postulatur propter episcopalis dignitatis alligationem: e quando postulatur ad episcopatum: vel quando postulatur propter vinculum indispensabile ab alio q̄ a papa. ¶ Si vinculum foret dispensabile ab inferiori a papa: e postularetur ad inferiorem dignitatem: episcopali dispensaret e postulationem admitteret habens potestatem se cum dispensandi: doc. de rē po. ordi. dilectus: de eta. e qualita. multe: e. j. c. fi. e no. q inhabilis postulatur: nunquā tamen videbis q inhabilis electus admittatur: de elec. innotuit: excepto casibus in quib⁹ solus papa: e specialissima gratia quādoq; hoc facit: vnus est de elec. q diligentia: alius de cō. vti. c. ij. ¶ Nota octauo q postulationes facte in discordia nō admittūtur: e eo ipso est legitima causa repellendi postulationem: eo q repellitur in discordia facta: aut ergo fiunt in discordia: e ipsas admittere pendet ex specialissima gratia: aut in concordia: e spectat ad gratiam specialem: sic dicit glo. de electio. cupientes. §. denique: in. ver. gratia. lib. vi. ¶ Nota q totum quicquid est in postulatione est gratia: e non iusticia. Et no. ter. ibi non duximus admittendam pro practica postulationis. ¶ Nota q ad electionem vocandi sunt solum voces habentes: ad hoc de elec. quia propter. ¶ Nota hic tres modos e vias ecclesie prouidendi: aut prouidetur per electionem: aut postulationem: aut nominationem: e de nominatione hic: e de elec. cum inter vniuersas: e hac de postulatione prelato. c. i. lib. vi. de lectione si quis iusto libro. vi. e ibi per Joan. doc. in. c. cum inter: de elec. e glo. in. c. q sicut. e. ti. ¶ No. vltimo q is dr vnanimiter approbatus e postulat⁹ q ab oīb⁹ est postulat⁹. ¶ In hac decre. sunt pōderāda duo vltria. Prio modus procedēdi in quo

papa supplet de fcō:r de iure p ptibus allegādo. Secūdo
bares pcessum:r diffinitionē in quo papa vtrāq; postula-
tionē reiecit:r eis assignat. In prima pūdicū puolice vtili
tatis. In scōa discordia. ¶ Ultimo bēnus mādatū pces
sus ad nouā pulsionē:in qua tres modi pundendi exprimun
tur. ¶ Ad primū oppo. qd nō supplet iudex:de facto. C. vt
que desunt aduo. ptium. l. i. gl. tangit duo. ¶ Primū an
iudex suppleat:de fcō vel de iure. Scōm de nō supplēdi.
¶ Ad primū pcludit:q; quedā est suppletio iuris:r in hac
supplet iudex:allegando p pte vt hic. ¶ Quedā est sup-
pletio facti:r opi. sunt plures. Aso. Accur. q̄ dicunt: q; sup
plet de facto p legē ff. ō peti. hereditā. l. fi. r dicit gl. q; q̄ q;
iudex pceditē absentem:r p eo supplet de facto: q̄ q; p-
cedit contra pārem:r in his que sunt sibi nota. vt iudex sup
plet de facto. In his q̄ non sunt sibi nota. vt iudex aut vult
supplere ad publicam vtilitatem:r pōt de elec. cum nobis
olim:aut ad puatam:r nō pōt. Per hoc dicit q; in iuriis:r
excōicatum pōt repellere:ab agēdo. ff. de postu. l. quos p-
hibet:r ps. j. de excep]. exceptionē:r hec de primo: an aūt r
q̄ iudex suppleat dic vt supra. ¶ Circa fm videtz quare
iudex dēat supplere:r nūq̄d de facto possit supplere. glo.
tāgit duo. Primo nunqd r in q̄bus possit supplere. Scōo
quare dēat supplere:cōcludēdo. gl. r doc. tam iuris ciuilis
q̄ canonici:de materia ista legiste. in. l. i. C. q̄ desunt aduo.
bar. in. l. iuj. §. hoc aūt iudicū. ff. de dam. infec. p Jo. xxx. q.
v. iudicante:p doc. hic aliqd:de elec. cū inter. R. de prue.
cū inter:r. c. cū dilectus:ō accusa. ad petitionē: aliqd p Jn
no. de accusa. inquisitōis:r de testi. p tuas:de elec. cū nobis:ō
appell. pitutus:de Rpis ex tenore:de cōsue. cū dilectus
r Jnn. ō. c. i. vñ:hic sunt plura videnda. ¶ Primum an r
q̄ teneat officū imparti. l. unq̄ rēdo. ¶ Secūdū q̄ possit
officū mercenariū impartiri. ¶ Tertiuz q̄ possit nobile.
¶ Ad primū dic si officium respicit principaliter publicaz
vtilitatez tenet. ff. de offi. pref. i. congruit: r in aut]. vt nulli
iudi. §. i. r §. quo. nā:de accusa. inquisitione:r. c. qualiter:r
quando:illud est verum principaliter ingrēdo. Sed ad in-
stantiam p partem inchoatam nō arctat ad supplendū ad
cōmodum ptatez. cum dicto Jnno. de elec. cum nobis:r
p̄batur de appell. constitutus. Aut respicit vtilitatem p̄-
tuam:r si respicit decorem alterius iudicis:r adhuc sup-
plere debz C. de appell. eos r. i. iudicibus in fi. r de fide in
stru. cum Jo. vpura interrogando partes vel reprēdo te
stes ad ea in iudicio pductos: vel instrumenta: de testi. cum
clamor. e. ti. p tuas:de probat]. lz cām. Aut respicit partis
vtilitatez:r tunc aut respicit miserabiles personas:r tenet
ex officio supplere idem si actuz pium. ff. de offi. p consul.
l. nec quicq̄. §. aduocato:quod intellige q̄n non pōt pre-
tendere probabilem ignorantiā iuris non tenet:vt. l. i. §. ma
gistratibus. ff. de mag. conue. media. Aut respicit omnino
puatum:r tunc aut sumus in materia peccati:r tunc iudex
tenet ex officio supplere:de iureiur. an. ad nostram:r ibi p
doc. r in multis casibus matrimonialibus: vt p̄s an. c. i. qui
ma. accu. pos. r in. c. ad dissoluendum:de despon. impu. de
uot. ponno. de clandesti. despon. cum inhibitio:cum si. de
vsuris:cum in diuersis:r no. de vsuris:q; frustra. Aut tāgit vti
litatem puatam:r etiam tenetur supplere de facto: quia do
equum est fm equitatem valere actionem barre:r de rigo-
re iuris repellitur pars ab agendo:vt. l. plane:r. l. vltima:ō
peti. hereditā. r no. de iudicijs nouit. ¶ Extra istos autem
casus ad puatam vtilitatem non supplet iudex procedēdo
ex officio:imo tūc debet quilibet pro suo iure agere:vt no.
in dicto. c. ad nostram. ¶ Ex his infertur q; si agitur de ti
tulo beneficij:q; illud respicit publicam vtilitatem:r pecu-
lium animaz. Judex aliqñ pceditex officio:de elec. cuz no
bis de of. ord. c. cordi. li. vj. ¶ Sed si agitur de iuribus pri
uatis ecclesiarum planum q; papa supplet ex officio:de in
fa. cum venissent ita apposuerunt illam clausulam tpe lec.
Aut tangit vtilitatem puataz:r nō tenet supplere de facto
r pcedit hec etiā in casibus in q̄bus pōt supplet de facto.
In casibus aūt in q̄bus nō pōt nō est dubiū: de hoc de ex-
cept]. exceptionē. vbi doc. ¶ Ad fm nunqd iudex in his
que agunt de officio mercenario q̄ deseruit actōi. possit
supplere de fcō:dic q; aut est papa vel imperator nō subiect°
legi. et supplet de facto:prout libet: vt no. Bof. in dicto. c.
cū dilectus:de cōsue. r ponit in. c. cuz inter:de elec. ad hoc
de utili. cum venissent:r dicit Cy. in dicta. l. i. Aut est alius
iudex iferior legi subiectus:r in his que sunt iuris. supplet
de officio:vt. l. i. C. vt que desunt aduocato partiū. ¶ In
his que sunt facti:r tunc quedam sunt que radicantur in p
sonam iudicis:quedaz que in personam partis. ¶ In pri-
mis vt dare dilationes facere pronunciationes r similia:r
tunc aut tale officium exercetur contra partem contuma-
cem:r non supplet ad preiudiciū absentis: vt. l. properādū
§. r si quidez. C. de iudicijs. ff. de iudic]. l. ad peremptoriū
q: tunc materia tangente puatam vtilitatem partis pro p̄-
sente contra absentem: nisi supplet. l. properandus. §. si qui
dem:de iudicijs. Aut proceditur partibus presentibus:r
respicit litis ordinationem:r in his que concernunt ius pu
blicum vel iuris publici obseruantiam vel in quibus iudi-
cium redderetur retro nullum vel elusoriū:r supplet de
facto:vt in dilationibus iura. cal. l. i. ff. de officio assē. C. vt
nemo patria. l. ij. r de iudicijs properandus. §. i. gl. de elec.
vt circa. li. vj. in verbo. absentia. de elec. vt circa. li. vj. in ver
bo interdictum:de elec. cupientes. §. ceterus. lib. vj. in ver
bo contumacia. Que ponit multos casus in quibus supp-
let:r ibi. Jo. mo. nex. de li. obla. ca. de iudi. causam:vt lite
pendente ecclia. Idem si respicit iudicis decorem vt in
repellendo militē procuratore nouum. alienor. repellendo
excommunicatum:r repellendo infamem. ff. de postulat.
quos prohibet:r de excep]. exceptionē. §. i. Aut respicit p
tis vtilitatem:vt q; plures dent vnū procuratorem:r nō va
let parte non petente. ff. iudic]. fol. l. iam tamen. §. penulti-
mo. ¶ Quandoq; respicit litis decisionem:r tunc in his
que emergunt ante lit]. contest. non supplet:nisi petatur: in
his que emergunt lit]. conte. supplet: etiam si non petat. ff.
de edil. edic. l. edilea. §. item sciendum:vt est in cōdemna-
tione expensaruz r fructuū rē. ¶ Q̄nq; agimus de his q̄
radicātur in parte:dic q; aut tāgit publica vtilitas:r iudex
supplet de facto:de elec. bone:r dicto. c. constitutus:r dici
tur supplere vtilitatem publicam: q̄n supplet ad vtilitatez
ecclesie siue commodum:vt patet de instr. cum venissent.
¶ Aduerte tñ q; si pōt supplet non ad cōmodum instāte
parte:vt dicit dictū. c. bone:r dictū. c. constitutus: ad hoc
de appell. oblate:dicit tñ Jnno. hoc verum quādo tangit
publica vtilitas annexa animaz periculo:sed si agitur de iu-
ribus ecclesiaz:papa supplet:vt dicto. c. cuz venissent:infe-
riorez non:vt no. de iureiurā. ad nostraz:in. c. i. de excep].
r ibi p Jo. cal. dic hoc vez q; raro supplet nisi sit magna cā
r ponit:vt lit]. non conte. q̄n in pn. Aut vult supplere circa
lugentia vtilitatem puatam: r tunc si vult supplere inter-
rogando partes vel repetendo testes: alias in iudicium pro
ductos r instrumenta in iudicium pducta:r pōt:imo pces
interrogando pōt vsq; ad cōclusionē in cā: de fide instru.
cum Jo. i. vnq;:de iter. act]. in aūc. de testi. §. illud cū si. ad
hoc de testi. p tuas:r. c. cū cām:r glo. de probat]. lz cām: r
glo. de testi. cum clamor. ¶ Si iura partiū pducēdo:aut
vult supplere in materia peccati:r pōt:q; in hoc tāgitur pu
blica vtilitas vel in causa matrimoniali:r in similibus:p iu-
ra. ē allegata. Aut vult supplere in alia materia:r tūc aut
iudex vult supplere parte absente pro ea. vbi contra cā pōt
procedere ad diffinitiuam sniam:r potest:vt p̄s in. l. fi. C. ō
temp. appell. r. i. properandum. §. si qdem C. de iudi. r di
cit hic glo. r Jo. in dicto. c. iudicantem. Jnnoc. de accusa.
veniens:r hoc in cā principali appellationis:vt patz ex di
ctis iuribus. Aut vult supplere parte p̄sente:r bar. dicit in-
distincte:q; nō pōt supplere. nisi in duobus casibus. Pri

mo ad inquirēdā veritatē instrumenti:in auth. de tabellio. ī pn.:et cōdictionē testiū pductoꝝ:alle. ff. de testi. l. iij. in gl. sup. v. minus ne:in auth. de testi. §. i. i gl. q incipit: ideſt arma. ¶ Adde tertium qñ vult ſuppliere in certificanda extimatione rei cuius extimatio relinquit ius arbitrio: vt. l. ſi qd ex pamphila. dele. ij. et. l. ſemper. §. officio. ff. qō vi aut clā: et no. in. l. i. C. de ſen. que pro eo qō intereſt. ¶ Procedūt hec quando factum non eſt notorium iudici. ſed ſi factum ſit notū iudici vt iudici: dicit Cy. qd pōt ſupplē: vt dicta. l. i. et glo. in. l. age. C. de tranſac. Idem doc. de Rpntā: et tenore: de conſue. cum dilectus: et de conſue. cum inter no. de teſti. p tuas. ¶ Si factuꝝ eſt notū iudici: vt iudici: et ex actis ſi alio mō ſit in iudiciō: credo qd ſi de his ſibi vt iudici conſtat: et ex actis: et cōtingerunt poſt litē. cōte. iudex ex officio poſſit ſupplere: vt. l. edil. §. Itez ſciendū. ff. de edili. edicto. Idem ſi cōtingant qꝫ de eis conſtet ex actis. non tñ exigant formalem petitionem vel exceptionez: pōt iudex ſupplere de facto etiā ſi pa nō petat: vt pz ex nōtis. p Inn. de cenſibus cum olim: puta in tangentibus actum ſuum: vt in materia pecuāi. Idem ſi petere non poſſet: vt ibi puta quādo equitas ſurgit pti a iureqꝫ poſſet deducere: ſz aut quo rigore iuris repellit: ad hoc qō no. de pba. ſz cāz. ¶ Si aūt exigāt formalē petitionem vel exceptionem: vt qz aliter non ſunt in iudiciū deducta: nō video qd iudex ſupplere poſſit pp ſolam notorietatē: qz etiam notoria: ſz non exigant formales libellum: exigūt tñ partis inſtigationē: vt dixi in mā notorii: et pz vt litē. non conte. accedens: et qō ibi no. doc. ſup gl. et quod no. glo. in cle. appellantes: de appell. in cle. ¶ Hec vera niſi vbi cōſtat funditus agentē ius agēdi non habere vt in. l. vbi pactū cum glo. C. de tranſac. vel niſi ſint cōnexa omnino deducti. ſufficeret tñ qualitercunqualis petitio vel exceptio exigit in allegationibus: et qd in cōnexis nō poſſit: pz de oꝛ. cogni. cū dilectus: et de excep. ti. ex toto. ¶ Si enim ex toto deficit ius agēdi vel ex parte qñ ꝫ naturalem equitatem claudit os agere volēti: et excipere ex rigore iuris. vt. l. plane: et. l. ſi ff. de pecu. heredi. et no. in. c. nouit. de iudi. Aut de eis nō conſtat: vt iudici. ſz vt deo: et nihil pōt ſupplere. Aut ei conſtat de eis vt bonus vir: et tūc ſi queritꝫ an poſſit ſupplere iudex ādo: dic qd nō: aut ſupplere querēdo: et pōt. ff. de ie. iij. l. officium. xxi. q. v. iudicantem. Aut vult ſupplere: factum probatis ad memoriā reducēdo: et adhuc pōt de facto ſupplere: vnde dicit Cy. qd poſſet dicere pribus mentōtē: qō factū eſt ibi pactum de nonpetēdo. Ex his apparet qd iudex ſm glo. pōt repellere militem: et etiam repellere infamem: qz in vno caſuſu publica vtilitas. In alio tangit doctoꝝ iudicis. Per hoc pz an poſſit repellere teſtem: dico qd aut teſtis eſt inhabilis ex toto: et pōt ipm repellere: imo vz iudex inquirere inquantum poteſt eius inhabilitatē: vt dicit Inno. de accuſa. inquiſitiōis: in verbo repellant: et no. in. l. iij. §. i. ff. de teſti. et in auth. de teſtibus. §. primo. Aut vult ſupplere repellendo teſtem inhabilem q̄ tamen poteſt habilitari conſenſu partis tacito vel expreſſo vt in domeſtico: vel in teſte proſeneta: vel alio mediatore facti. Et ſic dicit Joan. in addi. ſpe. in ti. de teſti. §. i. v. item qd domeſticus: qd nō poteſt ſupplere niſi pars opponat: et no. in ti. de teſti. §. i. v. ſepe. qz ex quo pars non oppōit inhabilis eſt teſtis. ¶ Pōt dici conſultatus fui. qd ſi conſtaret ex actis ipſum pſonetaꝫ eſſe: et p pdicta viri qd ſi poſſunt pbare: et ſciunt teſtem ꝫ ſe. pductū: et nihil opponunt: qd iudex nō pōt ſupplere ſeu repellere quāmcūqꝫ ſit ſibi notum de ſe: ſcit qd pōt velut illuꝫ repellere: et qd pōt tacite vel expreſſe illū approbare p ſe: et ꝫ ſe. Ideo non ſupplet iudex etiam in facto notorio: vt. ā. vi-

ri: ſic intelligo glo. de procuratore: et pſoneta: de teſti. romana. li. vi. in glo. fi. ¶ Si queritꝫ de modo ſupplendi glo. dicit qd ſtando et ſedendo ſupplere vz nō officiū aduocati vel formam aſſumēdo. C. de poſtula. l. q ſiquis: qō no. Ex his apparet qd pōt iudex damnare in expenſis victum victor: etiam ſi nō petat: qz tales emergūt poſt litē. cōte. vt. d. l. edilles. §. Itē ſciēdū. ff. de edil. edic. et ꝫ Dy. et bar. in. d. §. hoc aūt non tñ ad hoc tenet: qz non tangit aliqs actus pius vel vtilitas publica. ¶ Venio ad vltimū an poſſit ſupplere in his q ad ipm ſpectāt ex nobili officio. i. ſuo noie: et hoc dicit bar. in loco p allegato: aut reſpicit publicā vtilitatez: et pōt in oibus his in qbus pōt proceedi ex inquiſitione cum tñ foret mala ſeruenſ: vel accuſa. cū oporteat: et. c. qualiter et qñ: et ideo vbi agit de titulo beneficij: qz hec reſpicit vtilitatem publicam: et immet periculū animaꝝ: ſupplet. ō. c. i. de cler. cū nobis olim: de cōſue. cuꝫ dilectus: de appell. oblate. Si agit de iuribus paruaſ. eccleſiarū: hoc nō habemus expreſſum niſi in papa: de cōſti. cū veniſſent vt ſuppleat. ¶ Unde dicit Inn. qd alij inferiores nō proceduꝫ ex officio ad vtilitatez eccleſiaꝝ: qz illa tenent iura ſeruare: hoc ponit de iureiur. ad noſtram. el. iij. et idē no. de teſti. cū olim: in. c. qñ vt litē. non conte. dicit qd in talibus non proceditur ex officio niſi ex magna cā. Sane puto cām ſubeſſe: vt ſi pīatus diu fuiſſet negligens: vel impeditus: vel forte iuramento excluderet: vel alia cā agere non poſſet vel vz vel eſſet ipſemet alienās q nollet reuocare: aut non reſpicit vtilitatem publicam: et tunc aut dirigit contra certam pſonam: ita qd inde ſperat ſequi ſnia: et tūc nō pōt ſupplere de fcō ſicut nec de iure vt ſupra. ō. in officio mercenario: vt dicto. c. hoc autem iudicium. Aut non dirigitur contra certaꝫ pſonam: nec ſperat ſequi diffinitiua ſnia: et tūc ſi officiū pīitat in vagandis administrationibus miſerabilibus pſonis: vt furioſo et pdigo et pōt ſupplere de facto. ff. q. ex ca. in m poſ. ca. l. fulcimus. §. adeo. C. de admi. in. l. ſancimus. §. i. Si vult ſupplere vando curatorem adulto. nō pōt: qz nō vat niſi petēti: de quo in. l. ij. §. ſi pupillus. ff. de tutel. de tu. et cu. da. ab his. l. illud: et. l. ſi. ſecꝰ in tutoribus: vt ibi. Aut reſpicit aliud cōmodum: et pōt iudex interponere illud offiū nemine petēte. ff. de bo. poſ. l. finis in principio: qō intelligo qñ factū eſt notuꝫ iudici. vt iudici: vt ibi dō: nec tunc prodeſt niſi ratum habeat. l. iij. §. in uno. ff. de bo. poſ. ¶ Ex his apparet quāqd in criminali iudex ſupplebat de fcō aduerte ſi vult ſupplere iā inſtantia nō inchoata: et planum qd pōt: vt dixi. ō. qz tangit publica vtilitas. Si vult ſupplere inſtātia inchoata: et tunc ſi vterqꝫ eſt pſens: et pōt. ff. de penis: ſi nō defendant. ff. de queſtionibus. l. i. in fi. C. ad vel. l. ij. de iura. cal. c. i. et. ij. ad hoc. l. iij. §. i. et qō ibi no. ff. de cōdi. ob cāz. Si actor eſt pſens et reus eſt abſens in caſibus in qbus ꝫ abſentez pōt proceditur et vz iudex de fcō ſupplere: vt pz in. l. fi. C. de temp. appell. et dicto. §. ſin aūt reus: et ſcribit Inn. de accu. veniēs: ſi actor eſt abſens: et reus eſt pſens: dicit bar. qd de iure ſupplere nō pōt: qz vz ille abſolui: vt. l. libellos. ff. de accuſa. Credo qd ſi iā eſt cōclūſum in cā poſſit ſupplere ferēdo ſniaꝫ: ſz nō petat: vt pz in. l. quā via. C. de adulteriis. Si actor eſt abſens aſſi. ſatis eſt equuꝫ dicere qd iudex ex eadē cā nō ſuppleat ad vltimatē ſnia. Si tñ velit nouā ex officio telam inchoare: credo qd poſſit et ipm punire: p no. de cler. p inquiſitionē: de fide inſt. puenit: de ordi. cog. cum dilectus: et hec ſufficiant. ¶ Quāqd aūt poſſit arbitrio ſupplere: vbi iudex ſpectaꝫ qd ſic. in ti. ō diſputa. et alle. §. fi. iuxta fi. vbi plene ſpe. examinat hanc materiam. ¶ Venio ad ſecūdū principale. ſ. ad poſtulationē: et cāe reprobationis reprobat ſnia ex cā publice vtilitatis. et ſic publica vtilitas pōt ferē priuate. op. xix. q. ij. duo ſunt: vbi priuata vz pōt ferri cōmuni. ¶ Sō. dic qd quedā eſt pīata vtilitas temporalis: et hanc pōt ferēda eſt cōmunis: vt hec et ab alio et a ſe. de cuius agitur vtilitate: quedam eſt vtilitas ſpāles: et hec aut includit in cōmuni: et communis preferenda eſt priuate. Aut non includitur et preferenda eſt priuata. ad hoc

de regula.lz. ¶ Secūdo repellit secunda:qz fuit fcā in dā ra diuisiōe:et ex hoc concludit glo.i.qz si concurrat postula tio cum electione:ad hoc vt valeat postulatio. repugnante electioni.opz qz sit facta ā duplo maiori parte:vt est casus in.c.scriptum:de elec. ¶ Contra hoc oppo.qz minima pe eligētium debent ꝓferri maiori postulantium:qz postulan tes nituntur gr̄e:vt hic eligētes autē iuri. ¶ Glo.dat duas solutiōes. Prima qz non preferant postulātes:qz dato qz po stulatio non nitat iuri:nituntur tamen honestati et equitati:et cuidam gr̄e debite:quam si non admittit superior videt fa cere iniuriam postulatoribus:et postulantibus:vt.l.i.§.pen.ff. de aqua quot.et estiu.ff.q fundus.co.l.si vero:i fi. Simile quod dicimus in patrono:qz nititur gr̄e:et tamen si presentatus per eum nō admittit:fit iniuria:et pētanti:et pētato de iure pa tro.pastoralis:hoc non placet glo.et merito:qz hec gr̄a nō est in rē debita:quod dicat fieri iniuria:vt pz in.c.penul. ¶ Ideo soluit secūdo qz lz electio nitatur iuri:et postulatio gratie:nititur iuri qñ est fcā a capitulo:vel ab aliqua scientia capituli. Sed potentie capitulares et capitulū sunt in duabus prīs:ergo nulla est scientia capitulari tertia minori: ideo non valet pp defectum prātis vltimus et potius vz gr̄a que petit a capitulo:et ab illis in quibus sunt potētes capit:et bene dicit: ad hoc.l.de elec.cū ecclia:et quo prā nō est de uoluta ad minorem. ¶ Tertio circa hoc gl.reuocat in du bium:an superior a quo petit postulatio compellat sibi p nudere:et postulationem et alias licite factā admittere: varie at tripliciter:primo narrat qz non:qz totum qđ est in postulatiōe est gr̄a facere autem gr̄az est in prāte alicuius:et quia nemo cogit de suo gr̄am impartiri nisi cogeret:nō essz gr̄a.ff. de admendis ic.l.ad rem legatā.x.q.ij.precante. ¶ Glo. recitat in oppinium aliorum qz compellat saltem causative:qz si ei non pudeat tenet in equivalentia pudere:vt in.c.pastoralis:hoc non placet doc.qz.c.pastoralis:loquit in prīate prono. ¶ Tertia est opi.distinguentes aut postulatio sit ex cāe:et compellit ipsam admittere:alias habet recursus ad superiorem:de iure pa.nullus:et tūc qs sit superior.nōt glo. ō renunc.l.admonet:si sine cāe tunc non compellatur. ¶ Credo qz aut fit postulatio a papa:et tūc totū pendet a gr̄a nec compellitur dare si non velit nec dicitur facere iniuriam:si non admittit casus.l.capitulo pen. Aut fit ab inferiore:et si non subest aliqua cā postulādi:totum pendet a gratia. Si subest cā dico qz queritur quoddam ius debitum ex equi tate:qz gratia:et dispensatio tunc est debita.i.q.vij.exigunt et sic oportet eam:al.concedere:et si non faciat habetur re cursus ad superiorem:et si denegat dicit postulato fieri in iuria. ¶ Quandoqz nulla subest cā vel voluntas:et tūc dico qz est pura gr̄a:et superior ad hoc no posset compelli:aduer te tñ qz causam dico subesse quando est voluntas ecclie:nō pp meritum psonarum:et si repellat fit iniuria ecclesie:et in cō sequēcia postulato. Item acquirit ius quo ad postulātem:vt nō possint reuocare:vt pz.l.c.primo. Ex his infert quo iure petat iste suā electionē cōfirmari:seu postulationē admitti qđā dōt qz offō iudicis:hoc nō placet glo.qz sic cōpeteret ius agēdi de iure:et hoc est gr̄a:officiū enim iudicis obtinet ad mīrar actiōis qđ nō dat nisi ius dōtis: de offi.iudicis.c. i. Sed dicit glo.qz nullū cōpetit ius nisi quedā petitio gr̄e credo qz cotā superiore papa rz per meram gr̄am petere co ram inferiore sine cā. Idem causa subsistente: implorabit quoddam officiū gratiosum debitū tñ ex honestate:vt pz exp̄mitur. ¶ Electio ad vltimā ptē:et quere qs sit hic mo dus puidendi:p nominationē.dicit glo. qz oēs in vnum cō cordant:et vadunt ad superiorem illius:qui illi nominat:et pe tūt vt cū eo dispenset:et differt a postulatione:qz postulatō fit cum solemnitate:vel dicit glo.pōt dici qz nominatio nō dif fert a postulatione:qz idem sunt:et hoc pz ex dictione seu. ¶ Nō.primo ex glo.in quo differat nominatio a postula tiōe:et qz postulatio exigit solēnitatē:de qua in.c.qz pp: de hoc tñ vt.Inno.in casibus et p doc.de postu.c.i.li.vj.et no. de

dictiōe seu:qz ponit inter diuersa voce eadē sēsu.de nominatiōe aut in quo differat a postulatiōe.dicit Inn.hic qz gl. dit ve ra:qz differt:qz postulatio cuz solemnitate nominatio sine. ¶ Nota.lz ꝓmū.i.qz nominatio dz fieri cū solēnitate:sed in hoc differt:qz postulatio:et electio fit de vno nominatio fit de duobus vel pluribus:et papa vel superior postea eligit.lx xv.al.lxxv.di.archidiaconū:et dicit qz ea fcā superior nō lz retilire sicut nec a postulatiōe:et ex tali nominatiōe ius acquirit: vt.xvj.q.i.c.sanctorū:et.n.q.vj.diffinitiua.et nominatiōe:dicit tñ qz si superior et postulātes consentiūt:p̄t a postulatiōe re cedere:et a nominatione:non obstante aliqua ꝓdictōe po stulan.et in hoc vltimo concordat. Inno.et Compos.vnus autem non potest nominari sm eum:finaliter concludit qz etiam de vno fieri potest:et nō est electio vel postulatio:de nominatione autē que fit in scriptis:dic qz nullum ius ac quirit.Jo.xij.qz sicut.

b **Bone me.** Archiepus in archiepm postulat:et ex quo postu latio p̄tata est pape:sine ipsius licētia retilit nō lz.b.d. ¶ Burdi.in.vi.qz. In p̄ma p̄ot admittēde postulatōis petitio.exceptiō:et replicatō. In fa apostolica trimēbus.pulsio.ubi:qz vsqz ibi cetez. In tertio temeraria et inuita postulationem repulsio:facie de pulsi onis modio:et eius dē cōminatoria retētio:vsqz ibi verū. In qrta suffraganeoz:ad cōcordiā reuocatio canonico:ū defectionat.duplicio duplicis postulatōis inusta īnouatio vsqz ibi nec nocebat. In qnta in qđ ponit tacite obiectionis rilio sm vnū intellectū:vel sm alū vnus ptis:tunc p̄mu tio:vsqz ibi pelleramus. In sexta vbi ponit diffinitiua pul sio archiep̄i trāslatio:et patet mutādi p̄missio:hec.n. ē illa decre.pp qđ quasi obmisi studere in iure canonico:lz vi ci voluntatē pp rōnez. ¶ Casus erat in ea. vacāte ecclia stri goñ.que est sedes archiepalis:canonici strigoñ.unanimit ꝑsenserūt:et postulauerūt archiepm collacen.in archiepm strigoñ.qđ cū peteret admitti a sede apostolica suffragā nea strigoñ.archie:nec nō quīgecclesiensis epūs:et qđā alii plan. pretendētes de consuetudine se habere vocem in electione tanq̄ contempti se postulationi opposuerunt. ¶ Opponebat etiam cōtra p̄cessum:nuncij autez cōtra replicabāt:negādo dictos de iure aliq̄ habere p̄tātem eli gendi:q̄q̄ forent aliqui ex gratia vocati: sed in p̄senti no luerant interesse. ¶ Unde ex duplici cā cōcludebant eos nō cōtemptos p̄mo:qz nullus habebant ius eligendi. Se cundo dato qz haberēt:fuerūt vocati:sed noluerūt interesse. ¶ Super his cōtentione suscitata papa non plene informa tus:nec de iure suffraganeoz:nec de p̄cessu nolens non ple ne instructus p̄cedere ad viteriora vt debebat:remisit ne gocium:et mandatum fecit canonicis tripartitum. Primuz erat qz si suffraganei p̄sisterent in ꝓdictione:et canonici nō diffiderēt:de iure suo: sz vellent p̄sistere in ꝓdictiōe sua debeerent ꝓcuratores ydoneos ad sedez apostolicam trās mittere:q papam sup agendis melius informarēt. Secun dum qz si suffraganei.sc.omnes desisterent a sua ꝓdictione et canonici suo insisterent ꝓposito:deberent mittere p̄sonas ydoneas:que sup p̄cessu sedē apostolicā informarēt:et cer tificarēt. Tertium qz si ꝓdictis ꝓpositis episcopis ipsi ca nonici diffiderent de iure suo:alias p̄sonas ꝓponerent sibi in pastorē:facto mādato qđā ex canonicis recesserūt a po stulatione:aliis persistentibus in eadem:et postularūt vnū de suffraganeis.sc.unq̄q̄ ecclesiensem epm:postularunt in archiepiscopum:et hec fuit pape p̄tata:papa ipsas non ad misit:et hoc ex duplici cā. Primo qz i magna discordia fcā erat:et a minori parte illoz canonicoz et suffraganeoz. Se cundo qz temerarie immutata p eorum posticip̄ fuit apostoli ce sedi p̄tata nō poterant ab illa recedere:nisi prout pa pa p̄mittebat. Tertio qz dato qz papa p̄miserit ipsi non ser uauerūt formam in ꝓsequendo:papa enim in vltima parte mādati:qđ poterat facto eoz ꝓpositō:dederat illis po-

testat eum vt possent discedere a pma postulatiõe: si diffide-
rent de iure suo: e loquebat omnibus: ergo hec demũ per
nullũ fi esset maior pe q diffideret: e sic nõ sufficiebat mior
ad fuandã forma mãdati alla postulatióe cassata ipse fecit
fim mãdatũ canonic. vt ipsi procederẽt ad electionẽ canoni
cã: vel: vt nulli postulato ꝓcorduter oẽs postularẽt: req̃sito
suffraganeorum cõsensu: si esset de approbata cõsuetudine
alia cõminabat q ipse puideret. Interim anteq̃ hoc man
dat fuisset pfatũ: ulli q stabãt p colloceñ. q fecerãt pmã
postulationẽ oẽs suffraganeos reuocauerũt ad cõcordiã
pter quinq ecclesienses: anteq̃ habuissent hoc fim mãda-
tum. ¶ Aduerte isti peccauerunt: q nutebant ex scõa pte
mãdati: vbi papa dixit q si possent suffraganeos ad ꝓcor-
diã reuocare: e nõ habuerũt qõ volebat papa: q quinq ec
clesiẽses q fuit potrat pseq̃ cõceptũ ad ꝓcordiã nõ reuo-
carũt. Jtẽ dato q hec reuocatio pfuisset p sequẽtẽ reuoca
tionẽ ab ista fuit recessus. Tandẽ fuit mãdatũ pfatus: e q
pserat in colloceñ inouarũt eandẽ postulationẽ: p hoc
recesserunt a pma reuocat. qbusdã canonicis a se: hoc ha
buit tollere pmam etiam dato q esset valida: e secũda nõ
valuit: q ꝙ forma secũdi mãdati in quo cõprehẽdebat q
vbi eligerẽt facere postulationẽ deberẽt ꝓcordẽ facere: e
in ista discordabat q̃nq ecclesiẽs. e vltra hoc aliq canonici
d̃cũ eo erãt. Tandẽ illi q postulauerãt q̃nq ecclesiẽses cõ
nenerũt in vnũ: e vocauerũt alios ad postulationẽ ꝓcordẽ
vel electionẽ canonicã faciẽdã alios nõ venientibus q postu
lauerũt collaceñ. ipsi ex hoc pp negligentiam reputantes
ptãtem deuolutam, pcesserunt ad postulationẽ ipius qui
q ecclesiẽs. e male: q papa ex mãdato voluit q, put debe
bat eligere postulat. q oẽs essent ꝓcordes in cõgregãdo
ad postulationẽ faciẽdã: et ps ex secũdo mãdato hoc fcõ
ponẽdo vnũ casus q vsus nec nocebat essꝫ pte allegante: di
cebat pe collaceñ. q electio sua valebat: q facta ab oĩbus
e oĩbus reuocatis pter quinq ecclesiensem: nec obuiabat
q aliq recessissent canonici: q ipsi nõ potuerãt recedere pũ-
mo: q ex quo erat apostolice sedi psentata nõ poterãt po-
stulantes ab illa recedere: alꝫ si vellet erat cubata: e papa de-
bebat ipsum indicare: vel erat approbãda in casu quo alij
cõsentirẽt: e erat approbanda: ergo nõ poterãt postulãtes
ab ea libere recedere: alꝫ si vellet oppositũ illudere. pe-
per: e pẽderet a ptãte eoꝝ pape iudicũ. Illi aũt asserebant
confirmandã suam: q facta fim formam secũdi mãdati: e
ad eos deuolutã ptãte: papa examinato huiusmodi postu-
lationibus perpendit de iure nullam approbandaꝫ: nõ
pmaꝫ de collaceñ. q illa erat facta cõceptis suffraganeis:
de q̃bus dubitat an vocẽ habeãt: secundã de collaceñ. nõ
cõfirmauit: nec de iure erat admittẽda: put illi fuit datus
accessus: q omnes nõ cõsenserũt eo: q nõ quinq ecclesiẽs.
e fim formam mãdati papa vt rejcere ptãs opponẽdi ex
forma mãdati exigit cõsensus omniꝫ. Item ab ea fuit re
cessum p secundaꝫ innouationem: e secũda innouatio fuit
viciosa: ex alio. s. q nõ fuerunt ꝓcordes: vt habebat forma
secundi mandati: prima de quinq ecclesiẽs. non valuit: q
fcã in discordia: e cõtra formã pmi mãdati: vbi debebant
a pma discedere cũ cõsensu e concordia omnium. ¶ Jtẽ
q recesserũt postq̃ iam presentassent pape: e nõ poterant
de iure discedere: nec poterãt ex mãdato pape: ex quo nõ
erat omniũ diffidẽtia. ¶ Secunda nõ valuit: q nõ fuit cõ
cors: e cõtra formam: secũdi mãdati: vt ad postulationem
cõcordẽ, pcedere deberent: nec vocati fuerũt suffraganei.
Jdeo papa p p cõminationeꝫ quã fecerat de iure absq̃ in-
iuria poterat puidere: cũ ad ipꝫ foret re. oluta ptãs: ex cõ
minatione de, puidẽdo: vbi p canonicã electionẽ vel postu
latiõeꝫ ꝓcordem nõ, puderent: sed q nõ habebãt plenam
noticiã illoꝝ de regno. e nõ volebat, puidere regno: de p-
sona extranea: nõ volẽs salua cõscientia, puidere: ꝙ vide
ret honestius q quinq ecclesiẽses: et suffraganeus ascẽde
ret ad metropolitanã quã archiepus ad parẽ de metropo
li ad metropoli. volẽs tñ ptem tuciorẽ eligere: q oẽs: ꝙ vi
derẽt ptibus ꝓsentarẽt in collaceñ. q̃q̃ diuersis ptibus ab
soluit pdictum collaceñ. a vinculo quo tenebat ecclie col-
laceñ. e trãstulit eũ ad metropolim. Strigonen. dãdo sibi
licẽtiã trãseũdi: e paleũ, pteitat se ad vsum: e nomine eius
trãsmisit. ¶ Lege amodo. p pres notabilia colligẽdo
e materiã explicãdo. ¶ No. pmo q archiepus: vt alteri
ecclesie alligatus non valens absq̃ dispensatióe trãsire: po
stulat: e non eligit. ¶ Nota secundo q procedit hec pa
rtica consentio in talem postulandum a papa vt de postu. pla. c. i. h. vi. ¶ No. tertio de verbo vnanimiter
vide in. c. i. ẽ. e. t. c. bone. ¶ No. quarto q cõtemptus ali-
quoꝝ nõ annullat ipso iure postulationẽ sicut nec electiõeꝫ
de elec. q sicut. ¶ Et no. q etiã de cõsuetudine adhiberi
debẽtes in electiõe pñt, pleq̃ cassationẽ electionis pp cõ
temptum: e no. practicã opponendi: q̃ sufficit q cõcludit
q habeant ius eligendi: ꝙ nõ dicant specifice se esse in qua
si possessione iuris eligendi: q̃ si habent ius eligẽdi sunt in
quasi possessione: alꝫ non haberẽt de causa pot. cum eccle-
sia: e ps in. c. cũ olim. de elec. ꝛrelã: e sic est casus de eo qõ
disputat Inn. de cã po. cũ ecclia: an pedat pentio: peto ele
ctionẽ cassari vel ꝓfirmari: q̃ ad me spectat ius eligendi: si
nihil ó possessiõe dicat. ¶ No. quito q ad excludẽdũ cõ-
temptũ: nõ sufficit ius habẽs in re admitti de gra: q nõ admit-
ti tũc absq̃ ꝓiudicio iuris sui. ¶ No. sexto q vbi excipi
endo vel replicãdo tuo q̃lificate ponunt in possessione: ꝙ ex
tuo fundet intẽto pte aduersẽ tñ nõ põt aduersa pe vtũ
approbare: e alteꝝ reprobare: ad hec. Laurẽt°. ff. idẽ q̃sit
ff. de libera. lega. e q ibi scripsit bar. e. l. i. C. de dona. ante
nupt. dixi de ff. pt. ex pte dicam. ¶ Habes notabilia vi
q ad vsi. nũcios vbi papa facit mãdatũ videamus hãc p-
tem. Primo ꝓ hãc ptẽ opponit: q si hoc erat q de gra fa
issent admissi nõ habebãt aliq̃ ius: e sic merito: poterant
repelli: male ergo mãdat papa vt de iure ipsoꝝ ingrat ad
cassandã postulationẽ: ad h. t. ẽ. v. sig. abbate. r. q. ii. agno-
uimus. C. de fruct. l. i. cũ sit. põt. n. q gras facit p pdicta
iura reuocare: nec tali vat restitutio: q nõ dr spoliatus cui
nõ possederit: vt in. c. olim: de resti. spo. Glo. tertia fatet ꝙ
rũ: q si hoc est ver q nõ hẽbat ius eaꝫ hoc erat ptiũ allega
tio: ꝓsulit tñ q q̃ admittit ó gra q fiat ꝓtestatio q in
dubio videret admissus tãq̃ ius hñs cũ ille sit actus q nõ
pmitteret facilitate vel amicitia. Sed tanq̃ ius hñs tñ: vt
no. de cã. pos. cũ eccla: e hoc p Inn. An in dubio admissus
videat admissus: ó gra. Glo. hic e Inn. in vna pte sue gl.
dicit q vt admissus de iure: in scõa glo. magna in pncipio
dicit q in dubio ex quo possessio est ꝙ ius videt ꝓcarta: vñ
opꝫ q ꝓbet q nõ sit ꝓcarta: alꝫ. de cã pos. cũ ecclesia. ff. si ser-
ui. ven. si qa diuturno: ꝙ dicat seruus incorporalibus: q dicẽs
ꝓcartã dꝫ illã ꝓbare. Primũ cõiter tenet: q tale est q nõ
pateret nisi ius habẽs vñ ex quo est in possessione ꝓsumit
de iure admissus tanta ergo é q ptestet admittẽs: vt gl.
dicit. ¶ Nũquid aũt sufficit admittere de gra. Jus hñs ꝙ
ita q nõ possit, pseq̃ ptemptũ. dic Inn. q sic. si admittat vt
vocẽ habeat: e pmanẽs in possessiõe: secus si admittat vt p
dat possessionẽ: vel vt nõ hẽat vocẽ: q̃ sit in ꝓiudicũ sui iu
ris: vñ tũc possꝫ pseq̃: sed ipe ꝙ q nõ põt esse sine ꝓiudicio
ex quo de gra admittit: vt in dictis iuribus. ff. ó pca. si ius q-
de appell. solicitudinẽ: e qõ no. J. de elec. ꝛrelã: ad hoc: q ille
q de gra nõ acquirit ius nisi impẽdat vti iure suo. ff. quẽad-
modũ fui. admit. l. ii. ff. ó aq̃ quoti. e esti. l. i. sic nec retinet.
¶ Dꝫ admittit nõ hꝫ aliquã possessionẽ cum nõ itẽdat vti
iure suoꝝ alias esset vitra fi ista erat ptiuꝫ allegatio q̃tenus
erat ꝓ se: illi standũ: q̃tenus ergo cõfitebant q illi fuerant
admissi. stãdũ erat quatenus cõfitebantur q de gra: q hic
erat ꝓ se nõ erat standum: igit male mãdat: ad hoc de hoc
ingri: q iam pape ꝓstabat q illi debebãt ꝓcedere: dicit ab.
q cõfitentes erãt nunciꝫ sine mãdato: q nomen cõfessio do-
mino nõ ꝓiudicat: vt no. ff. de tru. i, e no. J. vt lite non contest. C.

.i. vel suffraganei intendebãt petitorium: & isti ꝓtendebant de possessione. Sed certe satis hic agebatur de possessióe: ex quo dubitabatur de electione ad cuius validitatẽ ꝓsessio confert: vt de elec. querelam: de iurepa. consultationi bus cum si. ¶ Dicit glo. & melius q̃ hic qualificate constebatur admissus de gr̃a: quo casu para non potest approbari: & para reprobari: ꝑ illa que dixi notando: & maxime q̃si illa que intendit approbare para aduersa: hꝫ iuris resistentiam: vt hic habebat. ¶ Secũdo so. glo. est q̃ dato q̃ ꝓsterent ipsos esse in quasi possessione: ex quo erant extra collegiũ tal possessio eos nó inuabit quasi ꝓ ius: & ex quo nó oſtẽdebãt aliquá cáz iustificádi suá possessionẽz. Papa nó intrat illi possessioni: nisi aliter iustificet: & sic sunt excludendi sm glo. ¶ No. bene q̃ possessio cõtra ius in dubio ꝓsumit iusta: nisi iustificet: nec parat ptátem eligẽdi & non relevat ab onere probãdi titulum: ad hoc quod scribit glo. de procura. ex insinuatione: & de elec. constitutus. ¶ Nota bene q̃ ad hoc vt iustificetur: oportet q̃ probet q̃ ipsis scientibus & patientib⁹ fuerũt admissi: q̃ in dubio non ꝓsumit: q̃ eis paciẽtibus: hꝫ si pacta: praesumatur q̃ de iure: hic Jmo. ponit latam glo. in qua tractat de modo acqrendi quasi possessionem: in incorporalibus: quá gl. ponit in plurib⁹ locis: de cá pos. cuꝫ ecclesia: & de in integ. resti. c. ij. tradá ipsaꝫ ꝓclusiue: & dicit q̃ requirit q̃ ꝓmo vtat iure quod intendit quærere: q̃ factum exigit in acquirẽda possessione: vt hic vsus est pro facto. ff. de acqui. pos. l. i. & l. .iij. & in. c. ij. de consue. corpus ergo exigit in exercendo. factum. ¶ Secundo exigit animus: & ex pte animi exigitur q̃ vtat: vt ꝑ iure suo: nam si volo vti futuris: opꝫ q̃ faciam quasi vtar. & hoc animo vt vtar: vt ꝑ iure meo. ff. quẽádmodum fru. amit. l. fi. ff. de iti. actuq; prima. l. fi. Constabat mãt hic ꝓmo ꝑ verba expressa dicentis se vti iure suo: alio non contradicente: cõstabat etiá facto q̃ talis est actus: & exercitium: q̃ non competeret nisi ius habenti: & non fieret nisi ab habente ius: vt si interfuit in electione scrutinio vel compromisso de elec. in genesi: quot aũt & quales actus hic cõcludant: nó pót dari certa doctrina: nam hoc ꝓsumit ex qualitate actuum: ex modo exercendi & multis alijs: & secũduꝫ hoc hinc: & inde resultat onus ꝓbandi. Idem dicit Jmo. in .c. cum ecclesia: de cá pos. & si qua potest doctrina dari: ponit ibi: vt ibi. ¶ Hꝫ hic est dubiũ: an ad hoc vt acqrat possessionẽ exigat q̃ vere credat vel sciat se vti: vt ꝓ iure suo: vtc quo ad finem solum querẽde quasi possessióis: no. q̃ vt prædo possidet: de restit. spo. in litteris: sed si ꝓ fine ꝓscribẽdi: tũc bene opꝫ vt credat alios nó esse in bona fide. de præscript. si diligenti. latius hoc ꝓsequitur de cá pos. cũ ecclesia: vbi declarat q̃ quo ad finem interdicti. recuperãdi: dest quo ad finesꝫ possessionis retinendæ: dic vt ibi: & hic in secunda glo. ¶ Secunda glo. dicit q̃ quo ad finem recuperande sufficit q̃ ꝓbet possessionem facti: absq; eo q̃ ꝓbet q̃ nó clam vi vel ꝓcario ex. ff. de vi & vi. ar. l. i. §. interdictum: imo plus si vult ꝓbare ipsum p vim possedisse nó auditur. l. i. §. ff. de vi & vi ar. secus si obiceret q̃ ꝓcario possedit: vel q̃ ꝓcario est admissus ad electionẽz: q̃ p hoc cõcludit vel nó possessio vel possessio est revocabilis. ff. de ꝓca. l. ij. secus si agat cõfessoria vel vti pos. q̃ tũc opꝫ q̃ probet se nó clam vel ꝓcario possidere: q̃ in talibus succũbit nisi credat se suo iure vti. vt l. i. in fi. ff. vti pos. ¶ Requirit secũdo patientia eius cõtra quem: & opꝫ q̃ sit ille cui ex possessione ꝓiudicat in specie: q̃si queri agit: & pro illo cui præiudicatur: sumitur ille qui illud ius possidet: siue illius iuris habꝫ ꝓprietatem: & possessionem illius iuris: siue possessionẽ tm: vt si aliqs possidet iurisdictionem quam acqrere sufficit patientia illius: siue habeat ꝓprietatem & possessionemz: vt q̃ est dominus illius iurisdictióis: & illaz quasi possidet. ¶ Ubi autem non possidet: sentit hic Jmo. q̃ ex patientia proprietarij: non queratur cum ipsius patientia non exigatur: q̃ ei non præiudicatur in possessione: q̃ puto quido alius possidet: alias illius exigitur patientia: & puto q̃ creatur quasi possessio: hꝫ non possideat: q̃ interest sua vt possessio sit vacans. Item sufficit sm Jmo. q̃ ei præiudicet in restringendo ius suo: hꝫ illud ius specifice non possideat vt in domino feudi vel ratione dominij possidente vel domino & possidente: hꝫ enim seruitutẽ non possideat: q̃ sibi res sua non seruit: vt. l. vti fruct. ff. quibus mo. vsufruc. amit. q̃ ibi præiudicatur in restringendo iure exigitur illius patiẽtia: & illa sufficit: dicit tamen q̃ non exigitur nec sufficit patientia in non possidente si habeat potestatem: q̃ sibi non præiudicat: ex quo non possidet: sed certe & illius exigo patientiaz ex quo agit creare nouum ius nisi aliter possideꝫ illud ius: q̃ agit. abstrahere & nó creare: q̃ tunc illius exigeret patientia. ¶ Dat secũdo exemplũ in canonico qui nó possidet ius eligẽdi: q̃ cõfunditur hic seruitus in plenitudine iuris canonicalis: q̃ quanq̃ illud ius nó possideat: tamen eius patientia exigitur cuꝫ ei ꝓiudicet. ¶ Sed vt ipse dicit nó sic ius eligendi cõfundit vt in iure canonicali sicut alie seruitutes in iure dominij: q̃ ius eligẽdi est sepabile a iure canonicali: nec pomit poito iure canonicali: q̃ qs pót esse canonicus existente iure eligendi penes alium: sed dominũ fundi cõfundit in se omnem seruitutẽ: q̃ domino nó vt ref: nec in toto: nec in pte: vt dixi: nisi haberet ius eum dividendi cui nó pót imponi seruitus: q̃ nó est insepabilis: & si plurib⁹ ꝓiudicet exigit omniũ patiẽtia: sed si iura essent sepabilia: illius tm̃ exigit patientia cui in specie ꝓiudicat: & ꝓiudicat patienti: & nó patienti: q̃ ignorat. Nam si epi & plebani cõiuncti essent iurisdictiõis in parochia: de offi. ordi. cum ab ecclesia: si ageret q̃ querere plebanalem: & epalem vtrumq; exigitur scientia. Si plebanalem tm̃ sine ꝓiudicio epi: plebani tantuꝫ exigeret patientia: ideo si q̃ ingredit quasi possessionem ecclie animo acquirẽdi quasi possessionẽ illius: sufficit patiẽtia possidẽtis ecclesiã vel ꝓbendam alio possidẽte ius eligẽdi vel cõfirmandi: q̃ nó tãgit illorum ꝓiudicium: & si ecclesia vacaret nullius exigeret q̃ si patiẽtia: hꝫ cõtra inuadentẽ daret cõdictio ex. l. cõquerebat. C. unde vi. vel offm̃ iudicis: & hoc sm quosdam: vel saltem exigeret patientia illius q̃ custodit vacantem ecclesiaz: vt ecc. benfi. c. i. xij. q. ij. illud. Non hꝫ etiam in cõfirmatióe vel institutione cũ sine auctoritate eoꝝ possit iuste possidẽs: nec sufficit eoꝝ scientia: ad ꝓbandaz iustã possessionẽ: sed sufficit ad ꝓbandam q̃ nó cõstat q̃ sit iniusta: ad finem vt sibi competat interdictum vel officium iudicis: quod no. q̃ ad querẽdã quasi possessionẽ in beneficialibus exigitur patiẽtia: nec sufficit patiẽtia possessoris: vt habeat iustam exigit titulus: vt habeat: sed enidẽter iniustaz sufficit patientia possessoris: vt habeat ſ nó iustã: nó enidẽter iniustaz sufficit patientia confirmatoris: vt habẽtis in litteris. Requirit etiã q̃ patiẽs paciat vtentẽ vti pro suo iure: & ꝓstabit hoc sm Jmo. p ꝓbationes eius q̃ vult querere possessionem: & sciebat q̃ vtens intẽdebat vti iure suo: q̃ q̃ nescit non fit ei ꝓiudicium. ff. de acqui. pos. l. clam possidere. §. fi. Cõstabat etiã ꝑ verba si dicat intẽdo vti ꝓ iure meo: & alter paciebat: vel q̃ si ipse in cuius ꝓiudiciuꝫ utebat ꝓhibuit: & ipse hoc nó obstãte vsus est: nisi aliter sibi ꝓsideat ó possessione retinẽda p modũ no. de materia cõtrac. c. i. & sm hoc ꝓt inuit quæri: quasi possessio: ſ dic de hoc ut dixi de cá pos. cũ ecclia: ubi hoc plenius tãgit: in. c. olim. iij. Itez ꝓbabit ex qualitate actus si talis ẽ q̃ nõ pateret ueriſimiliter: nisi ius habẽti: & possidẽti: ut in actu electõis: unde dicit hoc arbitrariũ arbitrio iudicis ex qualitate actuũ: & i numero & i qlitate: & alijs circũstãtijs: & sic de uno in aliũ sm q̃ ꝓsumet refundet onus probandi. ¶ Uber hoc dicit q̃ si papa aliquo iure vtit ex plenitudine ptátis: q̃ nó vtitur vt pro iure quod non acquirit quasi possessionem: nec præscribit: quia usurpat. Secus si alteri traderet: quia ille vtitur vt pro iure suo: & præscribere posset & possidere: vt si concedat decimas vel aliud ad aliuꝫ pertinens: q̃ bene tradit possessio.

nem ex plenitudine ptātis: lz non trāsferat dominū: iuris si tradat ius alteri nec redēs illud esse illius: lz transfertur possessio nō trāsferat dominū: vt ff. de acqui. re. do. l. si. p curatorē: ideo pscribit: q; lz possessionem: et usum fructū. Inquātum dixit: ex patientia acquiri quasi possessionē: est verum in iuribus p eū possidibilibus: et quoz est capax vñ spālem iurisdictionē: et vniuersalē pape ḡs viū illam acquirere non posset nec etiam possidere: q; illa immutabilia. xx. di. in nouo: et. c. sequē. di. v. c. i. Specialia aūt iura: vt castri vel alicui⁹ ciuitatis vel ville posset q̄s querere: et prescribere contra Romanam ecclesiam: de pscript. j. ad audiēnaz. ¶ Ex his cōcludit Inno. in fi. magne gl. ij. q; si occulte pretestatur q; vult vt pro iure suo: hoc nō sufficit: ex quo nō venit ad noticiaz aduersarij: q; p hoc aduersarius ignorans nō parit nec pscribit: q; q̄ occulte ptestat est in mala fide: et nō coraz eo cui pūdicat: de pscrip. q̄ñ. Ex hoc apparet q; nulliz ius contra me pōt pscribi. me ignorāte: q; si ignoro non patior: si non patior ille non possidet: quia hec quasi possessio bētur p pati: vt. l. ij. ff. de vsufruc. et. l. quotiens. ff. de seruit. C. de fun. l. ij. et de fun. ru. predi. l. i. §. a. et patiēta nō datur nisi in sciente. ff. si fun. ven. l. si forte. §. i. alia que p̄sequitur hic Inno. de modo p̄bandi: vbi agit possessorio: et petitorio sil: et petitorio tm: sunt parum vtilia: et versa sunt. per no. in ti. de cā pos. et pprietate in multis locis. ¶ Ulterius ad secundam partem. s. ad. v. q; et habes ibi mandatuz pape. Primo pondera tres partes ipsius: et eas in voce scolaribus exprime. In ista pte non est nobis vnuz notabile: q; diffidens de iure suo dz a ḡductione desistere: etiaz q̄s p̄sequi⁹ ius ad ecclam spectans. ¶ Inducit ad questionem gl. An p̄latus diffidens de iure suo dz diuittere rem quaz tz: et arguit q; sic: ar. ff. de symo. p tuas. lx. di. generaliter ad hoc q; debet cognoscere bonam fidem. ff. mandati. l. ij. queritur. ¶ Concludendo gl. cum doc. dicit q; q̄s q; diffidit de iure, pprio et puato: et pōt et dz desistere: vt hic q̄s diffidit de iure ecclie: et tunc dicit gl. q; non dz cedere: sed cōstituere defensorem qui defendat: ar. ff. de nego. gest. l. at qui nā. §. cum me absente: dicit Jo. an. cum Gof. q; tutus esz q; cōcato cōsilio capituli debet cognoscere bonā fidez: et si cap̄lm rem nō restituerat: vel si capitulum non p̄sentat: dicat mūdus ego et. alias parum interest: an p se vel p aliū: faciat de petit. cle. c. pe. nec etiā nomē ecclie dz calumniari. C. de ad noca. fisci. l. penul. nec contra conscientiam agere de seru. c. vnico: vide gl. xxiij. q. i. c. ij. ō ℞ pti. c. fi. xxiij. q. ij. si virgo. ¶ Secundo oppo. eadem gl. ibi: et no. q; ex diffidentia iuris non pmutat⁹ variatio postq̄z est presentata postulatio: vt in hoc. c. et p̄z: de elect. publicato: et in regula mutare: de reg. iur. li. vj. So. dic gl. q; vbi non est ius alteri acq̄situm: licitum est libere variare: vbi autez ius est queritum: vt in pñtatione gl. dicit q; nō: lz variare post publicationem: hoc est falsum p hanc decre. et decre. publicato loquitur in electione in qua ius queritur. gl. dicit secundo q; non lz variare post pñtationem postulationis: dic aut ius est alteri queritum: et non lz variare: aut ius non est alteri queritum: et lz variare: in postulatōe ante p̄sentatiōez lz variare: q; non est ius queritum postulato: nec illi cui facienda est pñtatio: sed post pñtationez nō lz variare sine cōsensu illius cui fcā est pñtatio: q; lz postulato nō sit ius quesitum: est tñ ius queritur illi cui est pñtata postulatio: in tñ q; nō possunt variare: ne illi videat illusio: de cōsensu tamē illius cui fcā est pñtatio pōt variare: maxime quando hec variatio pmittitur ex cā vt pp diffidentiaz iuris: vt hic idē si libere cōsentit superior etiam inuito postulato: vt di. xl. c. bone. i. vide de materia in regula. mutare: de reg. iur. li. vi. ¶ Ulterius ad. v. cet. Hic bēs postulationem primā quiq; ecclesiā. Ex quo nota q; canonici non pñt a postulatione pñtata superiori recedere: nisi de voluntate superioris recedāt cui fcā est pñtatio: ideo si p̄ter formā mādati superioris recedāt nō valet recessus. ¶ Ho. postulatio facta a minore pte capituli: vt in discordia fcā nō est admittēda. ¶ Ho. q; factum contra formam mandati est nullius: ad hoc. ō. de ℞ pti. ex diuz dilecta. ¶ Ho. id dī fieri concorditer quod fit nemine discrepāte: vide gl. de elec. vbi periculum. li. vj. in verbo singulorum: et capō cupientes. §. ceterum: in. v. cōcordē. ¶ Ho. q; ad hoc vt canonici necessitent ad admittendū aliquē de extra collegium: opz q; admittendi probent consuetudinem antiquam: et sic non videt sufficere sola possessio: de hoc cū gl. ¶ Et aduerte: q; opz q; cōsuetudo sit antiqua: et approbata: de hoc cum gl. ¶ Ho. q; dicentes se habere ius eligēdi videnī deducere pprietatem: et nō quasi possessionem: vide de causa poss. cuz ecclie. et de elec. cum ana. ¶ Ho. aliter intelligendo q; quasi possessio iuris eligēdi nō iustificat sola admissiōe voluntaria: nisi aliq̄diu in possessione steterint: de quo de cā possessionis cuz ecclesia: hic habes postulationē pmā factaz a quinq; ecclesiis. ¶ Quero de ratōe quare illa inualidat hec triplici ratione. Primo q; in discordia est facta ergo. et. c. bone. Secundo q; illi q; postularunt nūn potuerunt recedere de iure a pma postulatiōe iam pñtata: vt hic in. v. nec nocebit. Tertio q; nec etiam ex vi mandati pape q; hoc pmulit papa q̄s omnes diffidebant de iure: et hoc tantum minor ps diffidit in qua non sunt potentie capitulares cum ergo papa hoc pmulisset vt dicerent hoc pmulit quando capitulū hoc faceret: et sic maior ps nō potuit hoc facere vnde recesserūt cōtra formā mādati. ¶ Glo. assignat aliam: q; isti alij appellauerunt ne recederent: hic confirmat. ¶ Assignat tertiā q; ibi erat publicatū scrutinium: et sic nō poterāt variare: hoc nō sufficit in postulatōe: et. c. publicato loquit in electōe. ¶ Hec ob. p̄ducta. iij. ad. xij. di. q̄ro: q; ibi potuerunt variare: q; nulla fuit electio: vel q; oēs ad eligēdū nō interfuerūt: q; non vne ptes. ¶ Ho. glo. q; vt valeat actus capituli: saltez opz q; pītes sint vne ptes: et sic put capitulū est ptās est in duabus pribus in cōgregādo: put est cōgregatū. Reſidet in maiori pte de hoc dicet in dicto. c. publicato: sed hic postulatio erat aliqua: vel dubitabatur vtrū esset aliqua: vñ pter formā sibi datā recedere nō poterat. Rōnem aliā assignat Inn. q; q̄ viuenti secerūt singuli reuocabāt ad hoc de reg. iur. c. i. cum cōcor. ff. de seruitu. ru. predi. i. urna: cum cōcor. nec ob. si dicat aliis si non valebant suas cōsciētias saluare et. c. quare isti q; diffidebant non poterant singulariter resilire: dicit Inn. q; nō saluabant cōsciētias suas: cū ad hoc nō vocauerāt suffraganeos: vnde nō ex cōsciētia: sed ex inconstantia hoc fecerunt. Item certa forma data erat in recedēdo quā necesse fuit seruare: nec semp pōt mādatū factum collegio vnus adiplere cuius gr̄a. Inno. ponit hic notabile theoricū quā ponit de ℞ pti: eam te. de constit. cū oēs: de cōsue. cum consuetudinis: de re. ec. non alie. vndam. li. vj. quā sic trado in his que mandant capō vt vniuersi: vnus solus vel pauci: imo nec oēs nisi capitularit hoc agant: vel agunt nisi p̄ās vniuersitas pp delictū vel negligentiam ad vnū deuolunt: et si dubitat que sūt q; residēt in p̄ate capli vt capō: dico q; si dispō p̄sistat circa ea q; sunt iuris vl facti ex q̄bus ius dedit: cuius q̄stio dependet a capō vel originatio: dico q; si residēt in p̄ate capli vt vniuersi. si actus mere est factus: tūc iam vnus solus pōt implere: p hoc infert: q; ea q; sunt facti puri: et in his si mādatū aliq̄d dimittit capō vt valeat: singulares de capō pōt illud expedire. Si aūt mādat aliq̄d iuris: tūc nō poterit hoc vnus de capō: salvo nisi p negligentiam vel aliter sit deuolutum p̄ās ad vnū: ita q; nō faciat vt singulares: lz vt sustinēs vices capli: dicit hic Inn. et Host. p hoc dicit q; si papa mādat capō vt recipiat aliquē in canonicū nō potest illum recipere vnus de capō: q; hec receptio spectat iure et q; nō scribit ipsi: sed capō. xij. q. ij. g manumittit et q; illud q̄d faciēdū est a capō nō pōt singularis extra capitulū de elec. q; pp. lxx. di. c. i. et. ij. no. de constit. cuz oēs sim Inno. hec vera: dicit Hostien. nisi ius capituli resciss-

set in vno:de ꝓ pſj.eá te.vel q omnes mortui sint ſſ q cu-
iusq; vniuersi.i.ncut:vel q sint inobedié tes:t negligéter
vt q; non ostendunt rónabile quare mandatú adimplere
no ɔ debeant:de bis que n.a pcia.c.i.t vt euidenter appa
reat negligentia assignandus est terminus p executores si
assu.it:vel p ordinariú vbi deest executor:de of.ex.iuxta
can:q bus casibus vltra nó vt singulfr:sed vt capitulu reci
peret:p hoc dicit ideo q si papa conulit iam ius canonicale
vt prebendam:t mandat vt recipiat:quilibet poterit ultrz
recipere:cum iam illi sit ius quesitum:ad hoc de accusa.ac
cedentes:t de ꝓ pj.eam te:p hoc dicit q si capitulum pſen
serit alicui contractui:nó poterunt postea singuli retract
q:nec capitulum posset:de quo j.n.i.nosti.t hoc dicit verú
t si caplm posset retractare:vt q esset cóstractus in quo admit
teret penitentia vt in cóstitutione procuratorie:in casibus
in q bus pót reuocari:de quo de procura.c.i.li.vj.non pos-
sent singuli hoc reuocare:nisi facerent in simulta tanq̃ capi
tulu3 t maior pars consentiret j.n.i.de causis:hec vera q̃s
negotium spectat ad plures:vt vniuersa. Si aut̃ ad plu
res:vt singulos singulariter possent reuocare:vt si in nego
tio cómuni plures cóstituissent procuratores q̃bꝫ posset re
uocare quo ad cómodum:vel p̃iudicium sum:nisi.man
da.q̃.recte:t hec de hac materia: procuratore tñ cóstitutú a
plato etiã cú cóuentu solus platus tanq̃ habés administra
tionẽ:ipsu3 poterit reuocare:sic scribit Inn.in.c.p̃ritu3 de
testa.li.vj. ¶ Sp. secũdo circa hunc vñ. mádat papa q si
est de antiqua t approbata p̃suetudie admittat:alꝫ non.
¶ Oppo.q ẽt sint admittẽdi:dato q nó appareat de an
tiqua t approbata consuetudine:q; sufficit eos esse in qua
si possessione t iuris eligendi:de cá possessa ecclesia j.e. qre
iam:collectio em3 fructus sequit possessionẽ. ¶ So.dicit
gl.q supplendũ est ad ista3 si hoc ɔ ꝓsumendo:vel ẽt si sint
in quasi possessióe iuris eligendi:vel secũdo fm gl. ¶ Et
aduerte ad istá q̃s q; quis est in quasi possessione iuris eli
gendi:nec sibi retinet ius:t tũc hic admittẽdus est:q; eo q
est in quasi possessione:nam constat:q ɔ p̃tátem eligendi:
t est in bona fide:vt bonefidei possessor causat fructu3 va
liditatis electionis. Quádoq; quis est in quasi possessióe
iuris eligendi:t eius possessiói retinet nec tũc opꝫ q ostẽ
dat cãm pp quam ɔ sibi esse:vt hec:t de elec.cum tunc:
nec sufficit quasi possessio: q; eo q possidet contra ius:nisi
aliter iuste ac p̃sumf iuuenis possessor:iniustus aũt pos-
sessor nõ facit fructus suos:iuxta no.in.c.grauia.j. de restit.
spo. Sic nec ipse validam electionem que dicit fructus iu
ris eligendi. Juxta no.in dicto.c.cuꝫ ecclesia. Oportet er
go vt antiqua consuetudinem p̃bet: ex qua iustificet suam
possessionem:alꝫ repellit fm glo. ¶ No.bene hoc dictu3
sed hec volu.tas ante admissio capitulu nó iustificat possessio
nem:nisi aliq̃diu iterum i possessióe: t ex antiq̃tate possess
sionis iustificat̃ possessio cóntra ius:de hoc dic vt de cá pos.
cum eccle.t de restit.in integ.c.ij.in glo. p mõ.ibi. Innoc3
hanc glo.q̃q̃. Hosti.sentiat cõtra:t dicũt alíq̃ q hoc cõ
stare ɔ anteq̃ fiat electio:quod dicit Hosti.nec:si vtraq;
pars p̃sentia:alius curreret tpe non eligentibus.j.n.i.nec p
defectum nec ob.si dicat̃ q nó sunt in mora:ex quo alij agũt
q aut sunt in possessione:t non sunt repellendi. Aut nó sũt
t tunc collegium ɔ de iure eligere nó exspectata sua:t in
fine patebit qd ius ɔ esse:ad hoc de in integ.restit.c.ij. Est
enim mora periculosa in electionibus:t Ideo pro hoc non ɔ
differri electio.j.n.i.cum inter vniuersas:posset etiã hic q̃
si possessio iustificari ex p̃uilegio:aut ex pacto. ¶ Ultimo
ad.v.verum vbi ponit secunda postulatio que fuit facta ꝺ
collacõi. Et aduertendum ad hũc.v.q hec fuit facta post
primum mandatum ante p̃sentationẽ secundi. ¶ No.q fa-
ctum ꝑtem mandati ponit post datam secũdi mádati ad
p̃sentationem eius vt valeret:dum tamen fiat seruata forma pri
mi mandati:secus si nó fit seruata:de hoc de ꝓ pria:cũ vide
ta. cũ gl.declarabo rónem huius. ¶ Oppo.q hec acces
sio debuerit valere: nã oés accesserũt ꝑter ãnq̃ eccleſien.
ergo ꝓcludit̃ qđ debuerit valere ꝺ postulatio ex quo erat
facta ante p̃sentationem secundi mandati:de rest.j.ipo.au-
dita:ꝫ hec contradicit glo tẽ. ¶ So.dicit glo.q hec po-
stulatio nó valuit de iure nec hic accessus:q; ipsa fuit in eꝰ
cordiam papa de iure nõ admittit factũ in discordia:vt.ſ.
c.bone. Hec nó placet glo.q; ex quo primo habuit ꝓsensuꝫ
omnium canonicoꝝ:t postea reuocati fuerũt omnes ꝑter
quinq; eccleſien.postulatio debuit valere:q; habuit cócor-
diã duplo maioris partis.ideo gl.dicẽ q postulatio hec col-
lacẽi.valuit de iure:sed papa ideo dicit se infra admittere
de gra:q; q̃d fit in postulatõe est gratia. ¶ Aduerte gl.
non benedicit:q; papa offẽdit p illa que dicit in fine:q; ad
mittit p istam de gratia ſpecialissima:q; etiam secundum
ritum postulationuꝫ quo ad ius gratie ſpecialis hec positu
latio non valuisset:ideo dicit q hec accessus nó profuit:q;
isti habebãt interesse vt singulares.ſ. quinq; eccleſien.t ha
bebant reuocare:q; contempti:t alii t papa voluit:vt hec
valeret:q; hec accessus deberet fieri ab omnibus simplicit
sed hec non affuit:q; saltem non affuit consensus quinque
eccleſien:t hec est veritas vel dato q consensus quinq;
eccleſien.affuisset:qui non affuit:isti ꝑtato mandato fece
runt alium per quam ab ista recesserunt:vnde hec non va-
luit propter recessum. Secunda non valuit: q; non fuit ser
uata forma secundi mandati:t hec est veritas:ꝺ quid alij
sommient. ¶ Item accessus fuit factus post pub.scruti-
nij:qui non proficiebat post pub. electióis seu postulatio-
nis:vel si constaret pape illos non fuisse contemptos:valu-
isset illa collocẽi. ſcunda sed non cóstabat. ¶ Item alí-
qui ex canonicis recesserũt:t papa locutus é oibus hinsta
rent ꝓpósito. ¶ Ultimo ad.v.post hec. No.q postulatio
q̃ ɔ fieri cõi cócordia aliquibus discordãtibus tanq̃ ꝺ for-
mã mãdati nó ɔ:sed secũda nó valuit:q; ꝺ formam secun
di mandati:in quo cõtinebat q si omnium adesset consen
sus cócors:procederẽt ad postulationẽ.t ipsi nó cócordes p
cesserũt:t ex ista vt in nota. al.inouata recessus erat a prin:
t sic dato q illa valuisset pp accessus:t ex ista fuisset annul-
lata:t ista secũda nó valet:q; cõtra formam secũdi mãdati
fuit ergo gratia singularissima:qđ fuit dictuꝫ de collacẽi.
¶ Ultimo ad.v.ceteri. Nota q minor pars nó potest cõmu
tare negligẽtiam maioris vt ad se devoluant ꝓtẽ ex quo
non instat terminus electióis vel q ꝑ superiorem non est al-
ter terminus statutus:de quo j.de elec.bone.i.t.c.cum no-
bis:t.c.in cõe:t.c.ecclesia. ¶ No.secũdo q vbi mãdatũ
est factum de facienda electione:cócor. nó valet electio fa
cta a minori pte ad eos non devoluta ꝓtẽ:q; non est con-
cors. Ratio nullitatis.huius postulationis unionis est:qa
non fuit concors:t sic ꝯ mandatum apostolice sedis fm.
¶ Oppo.q hec inouatio debuit valere:quá data negligẽ-
tia ptis capituli negligẽtium ꝓtẽ devolunt ad vigilantes:
vt pj.j.de elec.bone.i. hic hec pars que volebat se cõgregare
nitebat mandato pape:t faciebãt quod debebant si ergo
alij erant negligẽtes in adimplẽdo mãdato pape:ꝓtẽ ad
ipsos devoluebat:ergo postulatio ab eis facta valebit: eo
q cócors.ſ.habito omnũ cõsensu:in q bus virtutes capitu
li residebant.t pj.ã.e.c.gratus:vbi casus:t sic secundũ mã
datum pape facta erat. ¶ So.dicit glo.q alij nó erãt ne-
gligentes:q; nitebant̃ postulationi facte de collacẽi.quaꝫ
fecerãt cõcordem iuxta mãdatũ pape. ¶ Hec solutio nó
placet:q; vt dixi postulatio pma t secũda:de collacẽi.non
valuit:ideo insistẽtia in illa que nó valebat nó tollebat ne
gligẽtiam.ió dic q ꝓtẽ nó erat devoluta ad istos:q; erat
minor pars:t minor pars statuẽdo terminũ electióis anteqũ instet
terminus iuris:nó devolunt nec ꝓsumit quo ad devoluẽdũ
in negligẽtiam maioris ptis:nec hic p superiorem aliqđ ter
minus erat statutus ex quo posset devolui ꝓtẽ in minorẽ
t sic dicatur erat mandatum pape:qđ intelligitur vt q̃s cau
tus possunt faciant. No.ad hoc postq̃ cautus posse non po-

test declarare minor: pare dicto maior: pare ē illa que habz hec declarare: et hec veritas p scripta in turibus que notan do allegam. ¶ Item papa voluit q accessus ad postula tionem esset cōcors: et sic non solum ipsa postulato: sed de liberare de accedendo ad ipsam faciendaz debuit cōcors esse q hic cessauit. Item vocati non fuerunt suffraganei. ¶ Ad tertio ad. ℣. nec nocebat: hic bz duos intellectus: unus q hic sit tacita obiectio: et colligo pape. ei q dixerat in fi. q omnes consenserunt in collaceñ. posset dici q non: qz non illi qui etiam recesserunt ab ea. respondit q recessus nō p ficiebat: qz non poterāt recedere: quod declarat. Alius est intellectus q sit allegatio partiū. et ex ordine littere: hoc mi bi plus placet: qz po collaceñ. dicebat suā admittendam: et ad hoc allegabat consensum omniuz. Nec obstabat recessus aliquorum: qz recedere non poterant: nec obstat q papa referat verba ad suam psonam: et sic non est verisimile q fuerunt verba partis: qz papa sic loquit: qz ipse est q loq tur in tota decre. recitans verba partiuz. ¶ No. primo pa etica ā decre. electionis: qz scribunt et transmittunt vota singulorum sic ibi annotata. Et no. hic apertum q in postulatio ne exigit decretum: et sic facit qō format. c. qz pp exigatur in postulatióe: de quo j. in. c. an cāta: et. c. annotat. Et no. q scripture capitulū: et superscriptiói adhibet fides in his que spectant ad eoz officium: et sic videt q decretum pbet elec tionem: dicam in. c. an cāta. ¶ No. secūdo q a postulatóe postq̄ est superiori psentata non pñt recedere postulantes a q̄rio: nota q ante pñtationem pñt. Et no. q primuz est ve rum qñ postulatio est valida: vel saltem dubiū est an sit va lida: vbi ergo patēter esset nulla: possent recedere: ideo pa pa ponderat q ipsa erat dubia vl valida: qz ipsam recepi set iudicandam aut approbandaz. ¶ No. tertio q nō est licita variatio vel suppositio illusio. Et no. q iudicum supi oris non dz pēdere ab arbitrio inferiorum: ad quod. ō. de consue. ad nostram. ¶ No. q petitio confirmationis non est inepta in postulatione qñ petunt confirmari desiderta postulantium: vide Hostiē. ti. cum mōn. de petitio. ¶ Circa hanc partem quero qd si postulatio est presentata superiori: vt tñ det licentiam inhabili ad transeundum: nunqd ad ipsum spectat admittere postulationem: puta pñtat ab bati: vt det licentiam monacho: vel est pñtata postulato: vt consentiat q postulet: dic videt q non possint recedere: vt hic. Inno. tz q possint recedere: vt demum impediat recessus qñ est facta illi superiori ad quem spectat postulationez admittere: sicut papa vel abbas: et vide quod no. j. in. c. fi. Quid si constitutus est procurator ad pñtandam postulationem superiori: et anteqū psentauerit fuerit revocatus: et postea pñtauerit eo añ certificato: an sic potuerint recedere vt q nō. j. de officio legati: et quod ibi no. de appell. cū cessante: de accusa. cum dilecta. Incontrarium facit hic: qz añ q̄ sit presentata pōt revocari: et hoc placet Hostie. tum qz sufficit revocationem peruenisse ad procuratorem: de procur. audit. j. et. c. mandato: et qz nullus ius acquirit postulato. j. c. i. pro hac parte facit: de procur. c. fi. li. vi. Satisfacient tñ postulātes procuratori de expensis: expēsas autem factas p postulatum etiam de consensu capituli nō repetit postulatus: qz illas cum nullū ius sit questū: nō facit absq; nota ambitionis. j. ti. i. quaer. et. c. officii: ad hoc de elec. cupientes. §. ō ni qs. li. vi. ¶ Decimo ad. ℣. intelleximus. ¶ No. q superior maxime papa. pōt anticipare tpus a iure statutum: in de uolueda pāte eligendi: pp negligentiam statuendo terminum cum prestatione de prudendo. ¶ Secūdo no. q de iure eccīe prudendū est de indigena: et nō de extraneo. ¶ Tertio no. q iz debeat qs p sumere quē bonum ut amē salua cōscientia de nō eligit eligendo ignotum: qz dz ipsuz scire bonū: et sic ignotus nō dz eligi: de cle. peregri. c. fin. de cle. nō resi. fraternitatē. ¶ Quarto no. q honestius est q de minori qs ascendat ad maiorem ecclīam: q̄ de pari ad parem. ¶ Quinto no. q iz consensus diuidat p ptes ex tra scrutiniuz p stitutus: et singularis nō p ficiat ad postulatio nem de iure admittendam: proficit tñ ad facilioreꝫ dispē sationem inducendam. ¶ Sexto no. hic practicam transla tionis et ponderaꝫ: qz prius dz absolui a primo vinculo: et p hoc non bz licentiam transeundi. ¶ Sēdo dz dari licētia transeundi. ¶ No. vltimo q archiepūs habet palleum. Et no. q palleum est psonale: hoc est q dat in respectu ad per sonam: et vsum psone: et nomen suum: non autem est reale: vt sequat successoreꝫ in dignitate. ¶ Oppo. q extraneus pficiat: de inst. ad decorem. ¶ Solu. dicit glo. q vbi oēs sunt extranei. Extraneus pōt institui vbi sunt alij de prouincia. vel ciuitate: de illis facienda est promissio. ¶ Oppo. q ex nominatione singulari ius nō queratur. ij. q. vi. §. nominationes: sub illo. §. est quādo: de elect. qz pp: in fi. et de elect. in generali. ¶ Solu. glo. non soluit. dic singulares consensus nō proficiunt vbi ab initio non est facta a maiori parte: sed sic vbi facta est a maiori parte: dummodo omnes ē cōtempti consentiant: de elect. q̄ sicut: hec vera quo ad vtilitatem iuris: quantum autem ad causandam potestatem facilioreꝫ. i. maiorem facilitatem dispensandi: secus est: nec obst. l. p fundum. ff. de seruit. ru. pre. qz ibi actus valebat: et spectabat ad plures: vt singulos: ideo sufficit singulorum consensus: nō. de testi. cum omnes. ¶ Oppo. ij. q palleum non debuit sibi transmitti. nam hic collaceñ. erat archiepūs: et habuerat pmum palleum q ipsum sequitur: et cum eo sepelit: de vsu. pallei. ad hoc cum sup: et. c. ex tuarum. dic q palleum dz dari persone: datur tamen cōtemplatione loci: ideo mutato loco nō potest vti illo. palleum est enim psonale scriptuz in rem: vt pz in archiepō: qui renunciat episcopatui perdit vsum pallei: de renunc. ad supplicationem. ¶ Quero cuz sequenti glo. an successor collaceñ. inueniens ibi palleū potuerit eo vti. eo q erat confirmatus: dicit glo. q nō sine licētia pape. Iniuriam tamen ei faceret si denegaret successori palleum: quod habuit predecessor: de aqua quoti. et esti. l. penul. §. permittitur: quod no. dicit Jo. an. q nulli dz ibi inueniet: vt no. j. de vsupal. ad hoc. c. dilt. c. i. Pone hic Inno. latam in qua tractat de modo acq̄rēdi quasi possessionem in incorporalibus quā glo. ponit vt in pluribus de cā poss. cum ecclesia: et de in int. resti. c. ij. tradā ipsam conclusiue dic q requirit: primo q vtat iure q intendit querere: qz factum exigit in acquirēda possessione: et hic vsus est p facto. ff. de acq̄. pos. l. iij. et. l. i. et hoc in. c. ij. de cōsue. Corpus ergo exigit in exercēdo factum. Solu. exigitur animus: et ex parte animi exigit q vtat vt pro iure suo: nam si volo vti seruitute oz q faciam que si vtar. et hoc animo vt vtar vt pro meo. ff. quē admo. fruct. amit. l. fi. l. de iti. actuq; pri. Cōstabat aūt hoc primo per verba expressa ducēs se vti p iure suo alio non ḡdicente. Constabit etiā facto: qz talis est actus: et exercitium quod nō cōpetit nisi ius hābenti: et non fieret nisi a iure hābente vt si interfuit in electione scrutinio vl cōpromisso de elec. in generali. Quot aūt et quales actus hoc cōcludant nō pōt dari certa doctrina: nam hic p fumit ex qualitate actuū: et nō ex modo exercēdi: et multa alia: et sm hoc hunc et iudi. refundet anima pbādi. Idem dicit Inno. in. c. cum ecclesia: de cā pos. et si qua pōt doctrina dari pōt ibi: dic vt ibi. Sed hic est dubiuz: an ad hoc vt acqrat possessionem exigat q vere credat vel sciat se vti vt p iure suo dicit quo ad finē solū q̄rēdē q̄si possessiōis nō: qz etiā p̄do possidet: ō resti. spo. in litteris. Sed si pp finē prescribendi tūc bene oz q credat al. nō esse in bona fide: de prescrip. si diligēter: latius hoc p̄sequit de cā pos. cuz ecclesia: vbi declarat q̄d quo ad finē interdicti recuperande: et quo ad finē poss. retinēde: dic vt ibi: et hic in secūda gl. dic quo ad finē recuperande sufficit q possessionem pbet facti absq; q pbet q non ex vi vel p̄cario cē. ff. de vi. et vi. ar. l. i. §. interdictū: imo plus si vult pbare ipsum p vim possedisse nō audit. l. i. §. si a me. ff. de vi. et vi. ar. secus si obiceret possidet: vel q p̄cario est admissus ad electionez: qz p hoc cōcludit vel nō possess. o

v:l possessio est revocabilis.ff.de pca.l.ij.servus si agat cõ
sortona vel vti possi.q; tunc oz q̃ probet se non diam vel p̃
cario possidere:q; in talibus succũbit:nisi credat se suo iure
vti in.l.ij.in fi.ff. vti pos. ¶ Sequit scõo paciẽtia eius q̃ quẽ
t oportet q; sit ille cui ex possessione p̃iudicatur in specie q̃
quem agitur:t p illo cui p̃iudicatur sumit ille qui illud ius
possidet:siue illius iuris habet ppietatẽ t possessionẽ illi⁹
turis:siue possessionẽ tantũ:vt si aliqs possidet iurisdictiõez
q; i acquirere intẽdit:sufficit paciẽtia illius siue habeat pos
sessionem t ppietatẽ:q; est dño illius iurisdictionis:vel il-
lam quasi possidet:vbi autẽ nõ possidet: sentat hic Inno.q;
ex pacientia ppietatis nõ exigatur illius:quia ei nõ p̃iudi-
catur in possessione q; puto quãdo alius possidet:vel illius
exigit pacientia:t puto q; erat quasi possessio:iz nõ posside
at:q; interest sua vt possessio sit vacans. Itẽ sufficit fin In-
no.q; ei preiudicetur in p̃scribendo iure suo:iz illud ius spe
cifice non possideat vt in domino fundi vel rõne dñij possi-
dentis vel dño t possidente:iz.n.seruitutẽ non possideat:q;
sibi res sua non seruit.l.vti fruẽ.ff.q.ino.vsufru.amit.q; ei p̃
iudicatur in p̃scribendo iure exigitur illius pacientia:t il
la sufficit tamen q; non exigitur:nec sufficit paciẽtia in non
possidente si habeat proprietatẽ:q; sibi non p̃iudicatur ex
quo nõ possidet:iz certe t illius exigo paciẽtiã ex quo agit
t creare nouum ius nisi alter possideret illud ius q; agit ab-
strahere t nõ creare:q; tunc illius exigeret pacientia. Hãt
scõo exemplum in canonico qui non possidet ius eligendi
q; cõfunditur hic seruitus in plenitudine iuris canonicalis:
quia q̃q̃ illud ius nõ possideat cuius eius pacientia exigitur
cum ei preiudicetur:sed vt ipse dicit non sic ius cõfunditur
in iure canonicali quisquis põt esse canonicus existente in-
re eligendi penes alium:sed dñius fundi confundit in se oẽz
seruitutẽ quia dño non vteretur:nec in totum nec in partez
vt dominus nisi haberet ius eundi:ideo ei non põt imponi
seruitus:q; est inseparabilis:t si pluribus preiudicet exigi-
tur omnũ pacientia:sed si iura essent separabilia illius tan
tum exigitur pacientia cui in specie preiudicatur t preiudi-
cat pacientia:t non pacienti:non qui ignorat:vt si episcopi t
plebani coniuncte essent iurisdictionis in parochia.de offi.
ordi.cum ab ecclesiarũ:si ageret quis querere plebanalem t
epãlem vtriusq; exigeretur sciẽtia:si plebanalem tantum si-
ne preiudicio episcopi plebani tm̃ exigeret paciẽtia. Ideo
si quis ingreditur quasi possessionem ecclesie animo acqui
rendi quasi possessionem illius:sufficit paciẽtia possidẽtis
ecclesiam vel prebendam alio possidente ius eligendi vel
cõfirmandi:quia nõ tangitur illorum p̃iudicium:t si eccle-
sia nullius exigeret quasi pacientia:iez pro fundẽte daret
conditio ex.l.conquerebat.C.vnde vi.vt offm̃ iudicis:t B
scõm quosdam:vel saltem exigeret pacientia illius qui cu-
stodit vacantem: vt ec.bene.e.i.vij.q.i.illud. Nõ iz etiam in
cõfirmatoris vel institutoris cũ sine auctẽ cuius possit iuste
possidere:nec sufficit cuius sciẽtia ad habẽdam iustã posses
sionem:ſ sufficit ad p̃bandum: q; non constat: q; sit iniu-
sta ad finẽ vt sibi cõpetat interdictum vel offm̃ iudicis:qõ
no.quia ad q̃rendã quasi possessionem in bñficialibus exi
gitur pacientia:nec sufficit pacientia possessoris vt habeat
iustũ exigit ti.vt habeat: sed euidenter iniustas: sufficit pa-
cientia possessoris vt habeat:sed nõ iustam nõ euidenter in
iustam:sufficit paciẽtia confirmatoris vel bñficis instituere.
Requirit etiam q; paciens paciatur vtentẽ vti pro iure suo
t constabit hoc scõm Inno.per p̃bationes eius qui vult q̃
rere possessionem q; sciebat q; vtens intẽdebat vti iure suo:
quia quãdo nescit nõ fit ei p̃iudicium.ff.de acqui.pos.l.clã
possidere.ſ.fi. Constabat etiã per verba si dicat intẽdo vti
q; iure meo:t aliter paciebatur:vel si ipse in cuius preiudici
um vtebat̃ p̃hibuit:t ipse hoc non obstãte vsus est:nisi ali-
ter sibi prouiderit de possessione retinenda per modum no.
de: inof.c̃.c.ij.t scõm hoc potest in iniuriã queri q̃li posses
sio. Sed vide vt dixi de hoc:de causa pos.cũ ecclesia:vbi hoc
plenius tangit:t in.c.olim.iij. Item probabile ex qualitate
actus si talis est qui nõ pateret verisimiliter:nisi ius habenti
t possidenti:vt in actu electionis:vnde dicit q; arbitrariũ ar
bitrio iudicis ex q̃litate actuum t numero t q̃litate t alijs
circũstantijs:t sic de vno in aliũz:fin q; presumet refundet
onus p̃bandi:per hoc dicit q; si papa aliquo iure vtitur ex
plenitudine ptãtis q; nõ valet vt p̃ iure q; non acquirit qua-
si poss.nec p̃scribit:quia vsurpat. Secus si alteri tenderet
q; ille vtitur vt pro iure suo:t p̃scribere posset t possidere:
vt si cõcedat decimas vel aliud ad alium ptinens:q; bñ tra
dit possessionem ex plenitudine potestatis:licet nõ transfe-
rat dñium iuris:si tradat ius alterius credens illud esse ill⁹
licet transferat possessio.ff.de acqui.re.do.l.si procu.t p̃-
scribit q; habet possessionem:t iustũz titulũ in quantũ dixi
ex pacto acquirit possessionẽ:est verũ in turibus per eã pos
sidibilibus t quorũ est capax:vnde circa spiritualem iuris-
dictionẽ t vniuersalem pape quis vsu illam acquirere non
posset nec etiam possidere:quia illa imutabilia.xx.di.i no-
uo.t.c.ic.v.di.c.i. Specialia autẽ iura vt castri vel alicuius
ciuitatis vel ville posset quis querere t p̃scribere cõtra ro-
manam ecclesiã:de prescrip.ad audientiam. Ex his concin
dit Inno.in si.magne gl.ij.q; si occulte protestatur q; vult
ut pro iure suo:hoc nõ sufficit ex quo nõ venit ad noticiã ad
uersarij:quia per hoc aduersarius ignorans non patit nec
p̃scribit:quia q; occulte p̃scribit est in mala fide t non cõ-
eo cui p̃iudicat de prescrip.quoniã. Ex hoc apparet q; nullũ
ius contra me potest prescribi nisi ignoranti:q; si ignoro nõ
patior:ille nõ possidet:quia hec quasi possessio habetur p
pati:vt.l.ij.ff.de vsufru.t.l.quot.ff.de seruitu.C.de fui.l.ij.
ff.de fui.rusti.pdi.l.i.ſ.i. Et paciẽtia nõ valet nisi in sciẽte.ff.
si seruꝰ.ven.l.si foste.ſ.i.alia que prosequitur hic Inno.de
modo p̃bandi:vbi agit possessorio t petitorio:t possesso-
rio simul t petitorio tantum: sunt parum vtilia:t decisa sunt
per no.in ti.de cã pos.t ppie.in multis locis.

P Ostulationem.

Postulatio ẽpendet a gratia.b.d. ¶ No.primo q; per postulatio
nem nullum queritur ius nec postulantib⁹ nec
postulato:prout postulatio fit a papa. ¶ Secũdo nota q;
papa non arctatur ad admittendam postulationem:t ipse
repellendo:alicui non dicitur facere preiudicium. ¶ No.
q; postulatio:de cõmuni curiæ pendet a gratia speciali:ad
hoc.s̃.e.e.bone.i.t.ij. ¶ No.ar.q; citatus vt cõspectui pa-
pe se presentet:potest per procuratorem cõparere:de quo ẽ
iura.cal.e.pe. ¶ No.partibus presentibus merita causarũ
pandi:t determinari debere:de maio.t obe.inter quattuo-
or. ¶ No.q; procuratores in causa postulationis sufficiẽ
ter debẽt mitti instructi. ¶ Quero an t quãdo possint po
stulantes a postulatione recedere:glo.dicit vt patet hic:cuz
nullum ius queratur possint recedere ante presentationez:
vt.s̃.e.proximo: vel fin Tan. ¶ Oppo.q; ex publicatio-
ne ius queratur. Nam postulantes nõ possunt a postulatio
ne recedere:postulatione publicata:de elec.publicato:vel
saltem post presentationem:vt.s̃.e.proximo.ergo ius que-
ritur p̃ postulato. Solvit glo.q; licet ipsi postulantes non
possint recedere:hoc non est ideo quia ius queratur postu-
lationi:sed totuz pendet ab arbitrio t gratia superioris:hinc
est q; iure actionis postulatus non potest petere confirma-
tionez. Dicit tamen glo.q; hec gratia in tantum est debita:
quod dicitur fieri iniuria:si eam non admittit:vt.l.pe.ſ.p-
mittitur:de aqua quoti.t est.i.hoc vltimum est contra tex.
hic:de quo dic vt dixi in.c.bone.e.i.s̃.e. Dic ergo ad pmã
in eo q; dicit glo.q; non possunt discedere postulantes po
stulatione publicata:male dicit:per.c.precedentem:quia pos-
sunt vsq; ad presentationem:t.c.pubblicato:loquitur in ele-
ctione ex qua ius queritur:t licet variare nõ possint:post pre
sentationem:hoc nõ est ex vi iuris questi postulato:sed su-
perioris:ne sibi illudat:t ne eius arbitrium pendeat ab ar-

bitrio inferioris.vt.ℭ.c.proximo. ¶ Quero si patronus p̃ sentauit vnum an possit alium p̃sentare:dic q̃ sic:e tunc erit in optione sup̃ioris quē admittat:de iure pa.pastoralis:e si patronus alium nō p̃sentat:in tantū est questium ius primo:q̃ si epūs alium p̃fectō valebit p̃uisio.xvi.q.ſi.decernimus:de rendi.cum bertoldus:e pro hoc dicit Jo.an.q̃ electus:si confidit de persona e forma:e alijs. Superbe vadit coram confirmatore:e nō deponit capucīū:e cōfirmationem petit cōminando q̃ si nō fiat ad superiorem appellabit:p̃sentatus a laico deponit capucium:e se iecurrat q̃rens gratiam e expeditionem qua timet:ne alius p̃fatē postulatus:etiā genua flectit e gratiaz simplr de toto petit:vt hic:e.ℭ.c.bone.i. Antho.de Butrio.

ℭ Et si vnanimiter. Episcopus postulandus est:e nō eligendus.b.d. In prima recitat factū. In secunda cassat electionē:secūda ibi cuz sue. In prima tangit rōnem dubitandi. In secūda in principio:e in fine tangit rōnem decidendi. Jo.an. nō vnidit decre.quia litera pendet:pōt dicere q̃ primo ponit ius:secundo ponit vnā rationem e aliam subiungit ꝓ de cisione:secunda ibi cum sue:tertia ibi cum eligere tex.ibi alligat eccle.s.p vinculū inſumonuale hunc etiā q̃ deferat annulum:vt in.c.clericorum:de vi.e bone.cle.c.i.ibi volumus: nec etiam consensum e cōmentauit hanc decre. Joan.ō ista tangam substantialia:extrauagāta obmittaz. ¶ No. si ius curat de modo e nos licet ideꝫ sit finis. ¶ No.q̃ cōcordia vnaniter facta non supplet defectuz modi ꝓuidendi. Et no.q̃ illud dicit vnaniter factuz qō figuemine discrepante:vide.ℭ.e.ritu.c.i. ¶ Secundo no.q̃ alligatus in episcopum alterius ecclesie:vt nō valens transire absq̃ dispensatione:non eligitur:sed postulat:e sic est ar.q̃ episcopus non alligatus ecclesie:vt qui renunciauit possit eligi:ō quo de renūcl.ad supplicationem:ale post translationem. ¶ Tertio no.q̃ id non dicitur liberum in quo alterius vt superioris exigitur licentia. Et no.q̃ episcopus non potest ecclesiam dimittere absq̃ spāli licentia pape:de quo de renunc.niſi in ſi.de transla.epa.p totuz. ¶ No.q̃ non valet electio:de persona postulanda:e q̃ episcopus nō potest eligi. ¶ No.q̃ vbi ponderatur certa via ad finē:non sufficit peruenire ad finē:nisi per viam venatur permissaz:e sic nota q̃ vbi per finem ponderatur certa via:qi non omnes permisse etiam habito fine:curādū est de modo:materia tonſuli posset ad hanc decre.reduci. Et prio videamus aliq̃ ex parte ipsius modi prouidendi. Secundo ex parte p̃sone de qua sic prouidetur per postulationis viaz. Tertio ex parte persone a qua hec prouisio petitur. ¶ Venio ad primuz e quero circa istuz modū prouidendi qualis est:dico q̃ est quidā modus ꝓuidendi per viam gratie:ex quo nullū impeditur ius:sed quoddam gratiosum ius pendens a potestate superioris:vt.ℭ.e.gratum:e.c.bone. ¶ Secūdo ergo istam materiam quero in quo differat:ab electione seu ab alijs modis ꝓuidendi:dic q̃ ab electione differat in pluribus. Primo quia electio nitit iuri:postulatio vō nititur gratie. Secūdo q̃ postulantes a postulatōe possunt recedere cum hac distinctione:quia aut postulatio nondū est p̃sentata:e potest postulans libere recedere:vt patet a cōtrario.ℭ .c.proxi. Aut est presentata:e tunc si est nulla:possunt postulantes libere recedere. Aut postulatio est aliqua:e tunc cū licentia superioris possunt recedere etiaz immo postulator sine licentia:nō hec patent ex no.ℭ.gratuz:e.c.bone.i.e.ij. per hoc reprobatur glo.hic que dixit q̃ nō poterat resilire post publicationē:e glo.in duobus locis.ℭ.c.bone:e.c.proxi.ad hoc quia in hoc differentiatur ab electione:q̃ ab electione non potest recedi post publicatione scrutinij:e sic loquitur J.de elec.publicato. Tertia est differentia q̃ electio fit ō habili.hoc est de persona in qua nō est defectus postulatio est de inhabili:vt videbitur circa personam:vnde non reperio vnquā postulandum admitti.ſi eligatur:nisi in duobus casibus in quibus reperitur:de specialiſ una gratia papam aliquando admisisse vnus:de elec.quia diligentia:alius de cor.vi.e.ij. ¶ Quarto quia electio confirmatur postulatio vero aut admittitur:aut repellitur:vt patet i.e.gratum:vbi glo.e patet.c.bone.i.ℭ.e. ¶ Quinto quia electus petens suam electionē confirmari securius vadit q̃ vadat postulatus:vt patet.ℭ.c.proximo. ¶ Sexto quia postulatus ante p̃firmationem licite nō facit expensas in ꝓsequendo postulationem sicut electus:quia in postulato notatur inanis ambitio:de hoc dixi.ℭ.c.proxi. ¶ Septimo q̃ postulationis cōfirmatio nō semp petit a proximo superiore:quādoq̃ sic:quandoq̃ non:sed electionis confirmatio cōiuniter petitur a proximo superiore:vt videbitur J.circa personam aqua. ¶ Octauo q̃ in postulatione vt valeat exigitur concordia e discordia ipsam repellit:non sic facilter in electione:de quo dicitur J.facit.c.bone.i.e.ij.quāta exigat autē concordia:habet:de elec.scriptum:e fuit dictū ꝑ glo. .ℭ.e.c.gratum:vnde dicit glo.de elec.cupientes.§.denq̃.li.vi.in.ver.gratia:q̃ postulatio in cōcordia perdet a gra specialiter:in discordia autē a specialissima gra. ¶ Nono quia postulatus non licite consentit ante p̃sentationem electus sic:vt dicam.J.ad hec:de elec.quā fit li.vi.e de modo consentiendi:habetur de postu.prela.c.i.li.vi. ¶ Conuenit autem postulatio:cum electione in multis:q̃ sicut electio est facta in scrutinio:e cum debita forma:ita e postulatio loquēdo de solēni sup quo dicit:vt de postu.p̃la.c.i.li.vi.e dicā J.ō elec.in causis:e archidi.xi.di.§.sed aliud:e ex ō surgit ſa:q̃ in postulatione exigitur decretū:sicut in electione:vt patet.ℭ.c.bone.ij. ¶ Tertio cōuenit:quia sicut in illa cōfirmatus dicitur ꝓuisus:ita q̃ possit administrare:ita in ista admissus dicit prouisus:vt dixi.ℭ.c.i.e.c.gratuz. ¶ Quarto quia sicut eligentes indignum:quo ad electionem priuātur potestate eligendi.J.de elec.cum in cunctis:ita e postulātes indignū quo ad postulationem.ℭ.c.i.e.c.gratum:e hic sufficiat de hoc. ¶ In quo autem differat a nominatione postulatio fuit dictū:in.c.bone.i.ℭ.e.quia hec fit solēniter illa non:sed simpliciter fit nominatio vnius vel duorū superiorum:e superior admittit vel eligit:put libet sunt tamen partes effectus quo ad potestatē recedendi:vt ibi:e hec sufficiant ex parte materie ipsius modi ꝓuidendi. ¶ Venio ad secundū.ſ.videre aliqua erga p̃sonam postulatam:e ꝓmo quero quomodo quis possit e debeat postulari. Quidā in hac materia procedunt per regulā:e dant hāc doctrinā:q̃ omnis est postulandus qui nō habet liberū transitum ad dignitatē absq̃ alterius licentia:vnde concludunt q̃ omnis qui nō potest consentire non potest eligi:sed debet postulari:e ex hoc dicunt q̃ canonicus nō potest ad aliam ecclesiaz eligi:quia primā nō potest dimittere sine cōsensu epi. J.dē dicunt de monacho:quia non potest transire absq̃ licētia sui abbatis.J.idem dicūt de quocūq̃ prelato inferioris:e de quo cūq̃ clerico alterius dioc.e hoc tetigit glo.hic e in.c.admonet:de renūc.vbi glo.clarius dicit:e in.c.cum inter canonicos de elec.veritas est q̃ propter nō liberum cōsensum non impeditur electio:quia monachus potest eligi:vt patet hodie:de elec.ſi religiosus.li.vi.dūmodo aliud non subsit impedimentū:nec alia inhabilitas:e clericus vnius dioc.: vel ecclesie potest eligi:vt patet in.c.cū iter canonicos. Alij dicunt hoc contingere:vt qui non habet liberum voluntatem vel cōsensum nō possit transire:quando hoc cōtingit ꝓpter alligationē alterius ecclesie:e ibi dicūt q̃ omnes prelati tā quaz ecclesie alligati debēt postulari e nō eligi:hec opinio sic simpliciter non est vera:qr prelati inferioris ecclesie alligati:possunt eligi.ℭ.de consue.cum venerabilis:e de elec.ſi abbate.li.vi.ideo e hoc nō tangit hic in gl. ¶ Tertia opi. est q̃ episcopi vt matrimoniales ligati:seu alligati:e alii abbates exempti:vel prelati:debeant postulari:alii eligi.dicit q̃ solus episcopus inter prelatos nō potest eligi.sed debet

postulari. Alij autē īferiores prelati possunt eligi: et hoc vt rū: siue sint imediate subiecti pape siue nō. vltimo. ō. de ꝓhe. venerabilē: et dec. si abbatem. li. vj. ¶ Ex his patet q̄ defectus in libere consentiendo non est causa ꝓpter quā fieri debet postulatio: nec hoc est cā in episcopo: quę ergo est ratio q̄ episcopus nō potest eligi ad aliam dignitatem: gl. dicit q̄ solus episcopus est matrimonialiter alligatus: et non alij: vt patet in. c. requisisti: de testa. ideo antequā apparuit vxor fit soluta: absonum est q̄ alij veniant ad vitam carnalem: que ratio cessat in alijs prelatis: qui non sunt sponsi ecclesie sue: nō est ꝓpriū matrimoniū spirituale: et hoc tenet arcidi. vij. q. i. licet alterum: qui tex. ad hoc bene facit: et sic q̄ dicimus q̄ inter prelatum: et ecclesiā est matrimoniū spirituale: est verum quo ad episcopum tantum: et in signum huius dicunt: q̄ deferunt annulum de iure cōmuni soli episcopi: ad hoc optime tex. de reuū. nisi cum pridem. §. pp laborū. ¶ Aduerte tamē q̄ inter ecclesiarū prelatos alios nō fit ꝓprie matrimoniū spirituale: excepto episcopo est tamē quasi matrimoniū: quod patet: q̄ ꝓpter comunem vtilitatem ecclesie dicit viduata: vt patet. j. de elec. ne ꝓ defectum: et quod ibi no. de elec. quia ꝓpter: in gl. i. et dicit Inno. vt ibi. j. non cōtra. j. qm̄. §. i. v. si vero: in. v. aliquibus ad medium glo. et latius dicit matrimoniū inter rectorem et ecclesiam: vt dicit glo. de elec. vnduz. §. in glo. antepe. et Inno. vbi. ō. et qui fi. sint legitimi: per venerabilem: et in verbo ad literam: ad. adulterium latissime loquendo dicit matrimoniū inter ꝓbendam et ꝓbendatū: de preben. accedens: patet ergo nō quare episcopus non pōt eligi: sed debet postulari: et ꝓs q̄ doctrinā illorū qui eligebant doctrinā penes defectum libertatis cōsentiendi: nō est bona: adeo doctores hic volentes dare certam doctrinam: de his qui possunt eligi vel postulari prosequuntur doctrinā per regulam et cā seu cāuā: et dicunt q̄ ois pōt eligi qui non apparet ꝓhibitus et in quo nō apparet de ꝓhibitū vt postuletur. et per hoc ponunt hic magnam multitudinē casuum in quibus quis postulat: hanc materiam ponit gl. lxi. di. §. aliud. In hac materia tamē videt mihi dicendum concludendo ꝓmissa: et alia. Quędā sunt capaces dignitatis in quibus nullus subest defectus: nec q̄ possit transire absq̄ alterius licētia. Sunt autē alie capaces et habiles: et in istis si queritur. An egeant postulatione quadā nō solēni et preābula ad trāsitum vel saltē consensum: et quo iure sunt ꝓelecti: et dico q̄ sic. Si queritur an egeāt postulatione solēni: de qua loquimur in hoc titulo: quasi nō possint eligi: et dico q̄ nō. Monachus pōt eligi non solēniter tamen potest postulare ab abbate: quę alias habetur ꝓ licentiato: et ꝓ: dē elec. si religiosus. li. vj. et de renuntiatione. c. pen. patet secundo in clerico alterius dioc. qui nō potest ordinari sed eligi licet exigatur quędā nō solēnis postulatio a suo episcopo: vt ꝓ in filio quo ad patrem: sic ꝓ in alligato ad seruitutem dignitatis: quia cum q̄ alia ab episcopali etiam si sit immediate subiectus: de quo antiqui dubitauerunt: et glo. videtur hic insinuare q̄ debeat postulari: quod est falsum: vt patet de cōsuetudine cum venerabilem: de elec. si abbatem lib. vj. et in omnibus multis aliis casibus. huc positis per Innocen. quos enumerare foret laboriosum: sed ex hac doctrina colligere veritatem: quidam sunt incapaces dignitatis ratione vinculi matrimonialis et hoc pōt contingere: quādoq̄ ꝓpter alligationē ad aliud matrimonium: puta q̄ sint alligati matrimonialiter ecclesie sue: et tales postulantur: et non eliguntur et hoc matrimoniū est in solo epō: vt dictum est: et patet per totū hūc titulū: et quasi per totum de transla. ꝓla. in cardinalibus aduertan in tantū vt dicant alligari q̄ possint eligi: vel ō bent postulari: vt distinc. ō. de bone. i. vbi licet de eo sit dubium tamē q̄ in titulis suis dicunt matrimonialiter alligatus: et vt ipsi postulent: etiā si sint ꝓsbyteri cardi. ō quis. j. de elec. bonet et ꝓbatur. ō. eo. bone. i. Quidam sunt incapaces dignitatis ex defectu ꝓsone: vt qualitatū erga ꝓsonā requisitarū: vt puta q̄ nō habent ordines vel sunt illegitimi vel nō sūt in etate tūc hoc est regulariter q̄ tales nō possunt eligi: sine eligantur ad episcopatus: siue ad inferiores dignitates: imo plus dicit hoc Inno. q̄ etiā si assumerent ad canonicatū vel beneficium aliud nō pōt ibi assumi nisi per viā postulationis quod nota et sic patet q̄ tūc debēt postulari: et nō eligi. ¶ Ex his ꝓbatur dicit q̄ laicus dz postulari: q̄ incapax est: dicit gl. hic ad hoc Inno. per totū: et similiter nō habens etatē legitimā: et similiter nō existēs in sacris. debet postulari in epz similiter habens irregularitatē ex delicto vel ꝓpter infamiā iuris: aut facti: et breuiter omnis inhabilis quomodocūq̄ absq̄ dispensatione nō pōt eligi: sed si proficit habet ꝓfici per viā postulationis: et hoc vt dixi verū: siue ad epalē: siue ad inferiorē promouetur: vt patet: de elec. cuz monasterij: de ele. et qua. ꝓpter. glo. de elec. cupientes. §. denicq̄. li. vj. super. v. alligatus: de elec. si abbatē. li. vj. vbi etiā est gl. clara. ¶ Sz est dubium circa hoc: an quilibet inhabilis posset postulari: dic q̄dam sunt inhabiles indispensabiles omnino: vt ꝓseuerātes in peccato: et tales non possunt postulari: vt valeat postulatio. ō. c. i. et hoc dic: quędam sunt dispensabile sed nō de facili: et tales adhuc nō possunt postulari: vt est casus de renūcij. post translationem: q̄dā sunt dispensabiles et de facili: et tūc si vitium est tacitum nō valet dispensatio. ō. c. iuta q̄ si ō vitio nō est facta mentio: nō tenet postulatio. ō. e. gratus. Si vitium est expressum: tūc possunt postulari: ita q̄ valeat postulatio: vt per totum istum ti. ¶ Ex his apparet qd tenendum: sed hic circa ꝓsonam postulandam esset videndum. An possit postulationi consentire: et per que verba debeat consentire postulans: de hoc dic: vt per doc. in. c. i. ō postu. ꝓla. li. vj. ¶ Secundo esset videndū quid: de electo nō in episcopum: an possit eligi: vel debeat postulari ad aliam dignitatē et quid: de electo et confirmato tantū in epō: et quid de electo confirmato: qui cessitan possit eligi: an debeat postulari: de hoc dicet. j. de renūcij. ad supplicationem: et. c. ꝙ translationem: adeo nō insisto. ¶ Ex his apparet q̄ postulandus si eligatur: semp electio est nulla: seu cassatur: sed ō postulando si eligendus erat: tangit hec glo. et videt cōcludere q̄ nō valeat postulatio: sed de hoc dic vt de postu. ꝓla. c. i. li. vj. ¶ Et cōcludit hic glo. q̄ aut est ꝓbabile vbi cunq̄. An possit ō eligi: et potest postulari si sit eligibilis: aut est certum q̄ potest eligi: et non valet postulatio sēm glo. q̄ quod voluit dē. de offi. dele. cum sup: dicit q̄ postulatio nō per hoc ex toto nulla esset: sed nō habet effectum electionis: q̄ non consentitur in eum vt sponsum: et resilire possunt postulantes vsq̄ ad ꝓsentationem: vt dictū est. ō. e. gratus. ¶ Unum tñ inciden̄ dicit glo. q̄ ꝓcedit si eligētes dicūt eligimus. et postulātes postulam⁹: hodie electio dz ꝓferri per verba singularis numeri: vt patet de re iudi. c. i. lib. vj. ¶ Electo ad ptem que respicit ꝓsonam a qua fit postulatio. ¶ Et ꝓmo quero a quo dz fieri postulatio: dic aut loquimur de postulatiōe simplici nō solēni: et tūc debet fieri ab illo q̄ hz potestatē vendi licentiā transeundi: sine cuius licētia: alis ꝓsensu consentire non pōt: vt patet ex dictis: et ex multis cāuis: quas ponit hic Inno. et vide: de elec. si abbatem. li. vj. et de renunc. admonet: aut loquimur de postulatione solēni: et tunc aut postulat ꝓpter impedimentum alligationis alterius matrimonij ꝓpriū: vt in epō: et debet postulari a papa: q̄ solus papa pōt tale matrimoniū dissoluere: adeo q̄ legatus nō posset dare hanc licētiā: de offi. lega. q̄ translatio nē: de transla. ꝓla. per totum: saltem nisi haberet ad hoc speciale mandatum. ō. e. c. gratum: et sic postulatio solēnis fit a papa si postulatur alligatus episcopi dignitatem. j. de transla. ꝓla. inter corporalia. Si sit inferioris ecclesie alligat⁹. Idē si sit immediate subiectus pape: aut abbati immediate subiecto: et licentiā transeundi: dic q̄ papa et legatus ex generali legatione: hoc pōt. extra de consue. cum venerabilis: de elec. si abbatē. li. vj. quandoq̄ postulatur ꝓpter aliud impedimentum: et tunc aut impedimentū est dispensabile per solum papā: et ab illo est postulandus ad quācūq̄ assumatur

debeat fieri de nolente volente glo.ix.distin.ante omnia:in glo.xxxviij.distin.in summa:e.c.i.vbi ista in gl.fi.viij.q.i. in scripturam glo.iij.aut pentur vt transferatur de vna ad aliam:et tunc si est conservatus transitur nunquid:e in hoc equiparatur monachor:qui non habet liberum velle.vij.q.i. nolore.c.non dicatur:ad hoc tex.vij.questione.i.finaliter aut est tamen cõfirmatus q̃ non pót unquam ad aliã ecclesiã transferri:q̃ potest renunciare:de transla.prela.c.ij.ver.sed neq; alio tamẽ sine licentia papę nó credit vt ibidem vnus parrochialis rector vult transferri ad aliã parrochialem:et potest immutare:de quo vereris pnũ.quęritur:de prebendis:de renũcia.nũi.§.propter malitiã:alia que ponit hic. Nullus nó sunt plurima. Antbonius de Butrio.

De electione. Rica.

¶ Quia postulatio pambula est electio:fit enim vt per eã veniat ad electionẽ:sublato inhabilitatis impedimẽto: ideo vi.fin glo.e ex quo ponebat tractatũ electionis:q; debet potest de ptãte electionis:ne specialem de hoc faciat Rica:submittit de electione seu electi potestate. Materia habetur.xxxvj.dist.ix.de cum tribus se.xxxv.di.viij.q.i.e.q. tan.per totũ:repetitur in.vj.e.cle. ¶ Continuano prima nó placet:qua cõtinuat ac si loqueremur in ti.precedẽti de postulatione non solẽnis:ꝫ impia agit de solẽnitate:deo viso de vno modo spãt pendẽti ecclie collegialiter:videlicet per viã gñe:et ipso petita vt depẽdẽte cõtter a ptãte minoris quo ad illum transferendum.f.de elec.

Nullus. Congregatio debet sibi eligere platum:aliter electus repellitur.b.d. Primo plobet.Secundo ꝫ facti irritat ibi.si vero. ¶ Nota primo q̃ collegium nõ potest creari nisi assint duo saltem vel tres.Et no.q̃ oportet q̃ ibi sint duo vel tres in cõgregatione:dicit q̃ iam se erexerunt in collegium:nõ sufficit ergo sola existẽtia duorum vel triũ:nisi ibi sint vt collegium.s.se erexerint in collegium:super quo quando se possint erigere in collegium:habetur de excess.pela.dilectus:et de offi.ordi.cum ab ecclesiarum:et hic per Joan.et sic habes q̃ eo q̃ sint duo vel tres in ecclesia non per hoc dicitur ecclesia collegiata:nisi habeat iura cõgregationis:unde oportet q̃ ibi sint duo vel tres vt cõgregationem duo vel tres vt plures:et hoc vult glo.penul.

¶ Nota.q̃ de iure cõi in collegiata ecclesia quacunq; potestas eligẽdi prelatũ spectat ad collegium:et vt electio sit valida exigit q̃ sit facta a collegio:et q̃ sit facta canonice:exigũtur ergo duo:ptãs et forma. ¶ Tertio no.q̃ prelatus ecclesie cuiuscũq; collegiate debet eé pbyter:et sic pficí nó debet nisi pbyter:de quo.j.c.cum ecclesia.tamen aliqui expositi presbyter.s.platus. ¶ No.q̃ electio aliter facta nó valet nisi sit canonica. ¶ Nota hic duas causas ex quibus quis repellitur tandẽ non canonice electus quãdo per cupiditatẽ vel cõtra regulas canonicas eligit pbyter idest rector:et dicunt doc.q̃ nó canonice electus de beneficio est expellendus. In cuius expulsione si fuerit opportunus potest implorari auxilium brachii secularis:et ó offi.or.c.i.et ó ex cess.pela.c.fi.nec nó dicũt q̃ in isto casu nó sit vicium electus et cessetur defectu forme:et non principaliter ille idem eligẽdo.concor.j.c.sup eo.Textus ibi in cõgregatione:dic q̃ in cõgregatione sunt prelati cum canonicis:nó autẽ alii inferiores in ecclesia immediati:vt capellani:et mãsionarii:q; prelatus cum canonicis facium vnum corpus.no.de hoc que fi.a prela.nouit.et de instit.c.ij. Et per hoc nó erunt vocandi ad electionem quod est verũ:nisi aliud esset de cõsuetudine:sic etiã quã etiã extranei admitterent:vt.j.de causa pos.et propriet.c.cum ecclesia:et probatur per no.j.c.et eo.ad fi.in gl. ordi.e.n.li.vj. ¶ Hic agitur de cã agendi electionis. Agitur quero qs et quomodo procedatur ecclis de platis vel rectoribus:dic q̃ si q̃ ecclesia est collegiata:et providet col-

legium eligendo: et habet tres modos puidédi. Aut p viā nominatóis: aut p viā electóis: aut p viā postulatóis: et isti modi oés expectant aliud post se. Aut cófirmationez supe rioris: aut amissionē: aut collationem seu pitionem: ita q electo vel actus capitulitorum non ptficit: sed semp expectat ad faciendū quē sponsum vel platum actum alterius. ¶ Ubi autē deficit capitulū ecclie collegiate qs puidet de plato. Guil. et Pau. et mei° icle. i pleri sq: de elec. dicit q ad primum supiorem spectat. ix. q. nj. cuz simus: et dē B fuisse dictuz Inno. vi. e. postulasti: de iurepa. Je. cum in cunctis: qñq agit de pitione particularium beneficiorum in ecclia collegiata: et cathedrali: et puidet epūs cum capitulo: in cuz p̄sensu vel cōsilio videbit. Je. cum ana: vbi hoc disputabitur. qñq agit de pitione beneficij pticularis i ecclia collegiata nō cathedraliter tunc spectat pitio ad ecclesiā. Q ad platum: et capitulum: de iure: sm Pau. hēc bal. in dicta decre. cum inter canonicos: et istis cāibus puidet per viaz collationis: nec exigit alia pātatio superioris: eo q puidēs totaliter est pitus: qz ib nō expedit p partes: sed vnico actu: quādoqz agit de pitione alicuius ecclie inferioris q̄ non habet collegiū: et tunc aut hec non est sita in procibus alteri° ecclie: et si habet patronum puidet per p̄sentationem p̄sentet cōfirmationē superioris: et hoc cāi hic actus puidēdi expedit per pte. xvj. q. vij. ōcernimus de iurepa. nobis: et si ibi essent plures vt plures: et non vt collegium sm Inno. Si non est p̄sonus puidet epūs xvj. q. vij. omnes basilicas. nisi de consuetudine ad aliū spectat qui p̄scripserit: vt dicit hoc. qz reclamat quod hic etiaz latissime p̄sequit Pau. qñq ecclesia est sita in procibus alteri° ecclie: et iuste edificata: et tunc de iure: aut superior ecclesia aliquid cōtulit circa do tem: vel circa expēsas faciende ecclie: superior ecclia hēt ius patronatus tantum: et pōt presentare sup̄iori: et ille possit detalle est cāa de eccle. edi. ad audientiā. ¶ Aut ecclesia superior nihil contulit: et hic q ēpi est totalis puisor: aliud .c. de reli. do. ó senodochium: et nullus ius sibi vendicat superior illa ecclesia: cum hī non p̄iudicet. in. xio. no. de offi. archi. ca. i. et de cap. ano. cū ōlectum: si sit edificata in fundo. Videde vdisti gl. et doc. de eta. et qualita. cāe. que dicit q p iudicē hz superior p̄latus. Secūdo q: hic agit ó collegiata ecclesia: est videndū de modo: et de requisitis ad collegium. ¶ Quero igit quot faciant cōgregationez: quot collegiū et quot turbam quot ouez greg ēt hic duo congregationes vt hic tres collegium. ff. de verbo. sig. neratius: et constituz. xv. ff. v. q. vi. c. i. ib dicit gl. quo ad potētiā retinēdi. retinetur in vno. ff. de postu. prelato. grauiū cum ff. Decem homines faciunt populum. x. q. iij. vnio. plures q̄ decem aut. xv. faciunt turbam ff. vi bo. rap. aut pretor. ff. e quarto: vel quinq portat: vel decem oues faciūt gregem. C. de abigeis: per predicta infertur tuncto tex. q in ecclesia vbi est p̄byter et diaconus illic non competit ius eligendi: q: ibi nō est cōgregatio dicūt doc. q duo nō faciunt familiam ff. de. v. sig. de testatio. in fi. pe. glo. ¶ Op. q ad duos vel plures de ecclesia non spectat potestas eligēdi: de iurepa. postulasti. So. ad duos qui sunt collegium spectat: vt hic: secus si vt plures singulares: vt in cōtrario hoc verū sm doc. nisi per ordinationem factam in fundatione ecclesie: vel per antiquā constitutionem aliud obtineat: vt in decre. nobis et. ff. de consue. cuz electus post glo. ¶ Oppo. q alij vocentur p̄ collegium. i. ruj. vbi. obtemperare cum si. So. ad substantiam electionis: solum collegium vocantur religiosi: vt ibi ad cōsentiendum vocatur populus: sed nō ad eligendum. c. di. pleba. vocatur et principes: vt ab impetitis defendat. c. ad. ff. principes. ¶ Quero an forme electionum seruabuntur per pactos eligentes: dic q non: sed more antiquo facient electionem: sine compromisso vel scrutinio: de quo in. c. quia propter. Je. sm glo. et est verum hz Host. in forma scrutinii: per inspirationem tamen: vel compromissum eligere possunt. Anthonius.

o Sius. Populus nō debet ep̄z vl alius platū eligere. h. d. Ponit narratio quam synodus approbat ibi synodus.

¶ No. primo q nō est canonice electus: qui a clamoroso ppło eligit. ¶ No. causaz quare laici nō possunt eligere et sic clerici: q: magis presumunt corruptibiles q̄ clerici: p quod puto q ceteris paribus p̄ualeant in testificando clericis laicis. ¶ Tertio no. formaz legis p̄dēde ab vniuersitate: q: vnus dz facium et intentionem cōstitutionis p̄ponere. Secundo dz p̄ponens scisciare: et interrogare cōsensum alioz: et si respondeant placet: habit constitutionem: et sic habes practicam faciendi statuti: vel reformationis: et sic ps q̄ ma cōis: et positum surgit ex consensu illorum in quibus residet potestas statuendi vbi expresse. ¶ Vltio no. q id qđ fit a singularib° ó vniuersitate p̄gregati. vt vniuersitas videt fieri ab vniuersitate. ¶ No. q dubia in peiorez partem intelliguntur: et q vbi cōcurrunt plures ad actū: omnia non presumunt bona. ¶ No. q per verbuz arbitror: exprimitur sensus iuris: facit q si iudex vel cōsilium respondeat: sic arbitror: q pronunciare videatur de iure: et non inspici quod euenire pōt: qñ id pōt facilius et verisimiliter euenire secus si sit cōtrarium euentum. ¶ Ob. oppo. q nō p̄sumat̄ q̄ malueris: in malam partez debeat fieri interpretatio. I. de reg. iuris. ex toto. So. dic ibi glo. hic propter frequentiā p̄sumitur. Socin hz Host. q de malo: et contra eus factum non potest p̄sumi bonum: si facerent p̄ iuramentum. Sin vobis: et eum essent laici ad quos nō spectat potestas nominandi hec spiritualia: vt. xvj. questio. vij. si. Si quis clericus: et. c. malsana. ¶ Item queritur ad clamorem ppli. agit bonum p̄sumi nō pōt: ne presumpti. ex studijs: de iureiuran. et si ꝓ hoc dicit q fit ab vno p eo presumit: q: non presumit quis malum: sed si fiat a pluribus impossibile est q omnes sint boni. Et sic no. q id quod dicitur quilibet presumit bonum est verum isto vel isto considerato: sed si plures colligūtur necessario ibi aliquis malus igitur cē. ¶ Gl. populi in fi. nec ob. l. pe. de sacrariis: quia actus legitimus non debet fieri ad clamorē populi: sed bene debet accelerari electione bona ecclesie vidēntur. ¶ Glo. contempti ibi arg. contra de clericis non debet esse contra: quia concors: sed sequens. c. bone contradicit. ¶ Eadem glo. in fi. facit. c. inspectus. I. de regu. iuris. in dicto. c. plerūq: vel dicit q in eo q est in se malū nō possumus p̄sumere nisi malū. ¶ Glo. in cantuar: vl dicē q populus nō dicit habere sincerā fidem: q: nescit iusticiam hoc est quid sit iusticia: licet in genere appetant iusticiam. Anthonius. de Butrio.

p Postquam. Breue est et ponit differentiā inter electionez et cōfirmationē. ¶ Nota primo q electus est cōfirmandus examinatione p̄cedente: de quo dic vt. I. c. fi. de elec. li. vj. et similiter obuiat est administrandus. ¶ No. q bonitas q̄litas est inquirēda: vbi est cōuersatio. ¶ Tertio no. q actus hominū scientia dat vbi cōstat de homine dat exercitiū. ¶ Quarto no. q nō p̄ceditur ad confirmationē: nisi inquisitio: de vita et moribus p̄cedente: et sic habes casuz vbi i actu ciuili fit inquisitio. ¶ Quinto no. q licet electio sit voluntaria cōfirmatio est necessitatis: facit qđ no. p Jo. an. ō. ti. i. §. pen. et hoc: q: per electionē est ius quesitū. I. c. cum inter. ¶ No. q eligētes possunt petere cōfirmationē electionis. ¶ Aliud si non velit cōfirmare: dic q cōpellit per sup̄iorē: de iurepa. nullus. ¶ Qualiter inquiretur de fama: dic nō per iuramentum vel testes: sed per famam vel litteras testimoniales. sm Inno. Compo. dicit q inquiretur per testes de fama. dic vt. ō. ti. i. c. i. pro quo facit de coha. cle. et. i.

Significasti. Electio in archiepiscopū: sedes apostolica nō tradit pleū nisi prius p̄stet fidelitatē et obedientie iuramentū. h. d. Pio respōdet

q'uid ꝫ obiectiõ ibi tibi factis: ſecũdo ſacramentũ exigi poſſ: in collatiõe pal: i ꝓbat: ſecunda ibi cum igitur vel ſm Hoſt. dum dix in tres. Quia primo põt admirans motuũ cui reſpõdit ibi aiunt. Secõdo duplex admiratiõ motuus: cui reſpõdit ibi aiunt. Tertio cõcludit ibi cuz igit. ¶ No. primo q̃ paleum poteſt tradi per nũcuz. ¶ Secũdo no. paleum poteſt tradi cõdicionaliter ſi iurauerit. ¶ No. q̃ dictio ſi facit ꝓdictionẽ. ¶ Tertio no. q̃ in traditiõe palei põt exprimi cõdictio que ineſt de iure nec cõmuniſ ſymonia: et maxime quãdo traditio fit a papa. ¶ No. q̃ iuramentuz põt per alũ exigi. ¶ Quarto no. q̃ omnis conſtructio eſt nka inſtructio. ij. q. ij. deus. ¶ Quinto no. q̃ argumentuz ab minori valet in iure. ¶ No. q̃ preſtatio iuramẽti et exactio regulariter eſt ꝓhibita: niſi exigat ꝓpter malum. ſ. fidem nõ ſeruandi. ¶ No. q̃ circa euãgeliuz diſpenſant apoſtolice: et concilium. ¶ No. q̃ concilio non ligat romanus pontifex: ſed eius auctoritas excepta ibi ligitur: et eius auctoritate cõſtituunt: et ſic concilia ſunt inferiora ꝓpãte pape: hoc intellige extra articulos fidei: cui ꝓcor. glo. in. dicit ibi. In articulis aũt fidei ꝓpalet concilium: no. glo. xv. dist. ſicut que in hoc eſt no. ¶ No. regulam q̃ in factis inferior ſemp̃ intelligitur excepta auctoritas ſuperior: facit de Rpto cõſtitutus. ¶ No. q̃ paleũ tradit a ſolo romano põtifice. ¶ No. q̃ omnium ꝓlatoz papa eſt caput: et alii mẽbra de mẽbro. ¶ Ultimo no. q̃ aliud eſt mẽbrũ aliud mẽbri ꝫ mẽbroz q̃ mẽbrum principale ſub capite: et membriz de mẽbro eſt articulus mẽbri: vt in digito. ¶ Glo. prima declarat qd ſit apocrifarius. ¶ Glo. ij. oppo. q̃ palei traditio cõdicionalis ſymoniã iducit. i. q. ij. q̃ prio: dic ꝓdictio extrinſeca ſymoniam iducit: que nõ ineſt rei nature vel iuris diſpoſitiõe: vel ẽ cõtrario. Condictio que ineſt rei nature: vt hic in traditiõe palei ſi iuret vel iuri ſi diſpoſitione nõ vitiat: q̃ exactio condictionis ꝫz iuris cõcurſum ſymonie: q̃ actus legitimi non recipiunt cõdictionez: et tã recipiunt iſtam que ineſt: ſi ſatis dederi. i. minuto. §. ſi ſub condictione. ff. de iureiur. per quod cõcludit glo. q̃ nullius cõdictionis exactio inducit facit actum ꝓdictionalem: quod no. de quib⁹ habeꝫ de iureiurã. quẽ adducuz de quibus etiam habeꝫ c. ij. de Rpto vel ſecũdo cõdictiõis appoſitio p inferiorem a papa vitiat vt in ꝫ prio: et ſymoniã inducit: ſz cõdictionis appoſitio p papã qui eſt ſupra legem cuius voluntas ſit lex: et ſic cõdictio videatur a iure appoſita: ſymoniam non inducit: hoc vltimuz reprobat Inno. dicens q̃ multe condictiones induci nõ debent etiã a ſuperiore: de cõſti. ꝓhibem⁹: de ſymo. ne debet vera q̃ ꝑ viam condictionis vel pacti: per viam ſtatuti bene poſſunt capitulum: et epus ſtatuere ſuper beneficio vacãte q̃ ſucceſſores ſeruare tenebuntur: vt ecc. bene. c. vnic. ſm Inno. et hoc clarum per no. in. c. cum. D. ferr. de ꝓſtitut. ſ. ¶ Quedam ponit Hoſt. hic pertinentia ad ti. vt ecclie. benefi. ibi poteſt. ¶ Glo. iij. opponit q̃ papa paleũ nõ vult vt offerre: q̃ debeat inſtanter poſtulari. c. diſt. piſcatores ſicut in litteris dimiſſoriis et apoſtolis. ii. q. vi. al. vij. poſt appellatiõez. So. dicit glo. q̃ hic fuit paleũ ꝓpter iſtã inter petrũ poſt ea papa illud deſtinauerunt nec vocatur ambitio: quia vult in re ſua: vt no. c. diſt. piſca. vel hic volunt facere gratiaz deſtinando etiam eo inſtãter nõ petito ſicut habeꝫ de poſtu. bõe in ſi. ¶ Oppo. q̃ decre. nõ faciat ad ti. q̃ hic nihil traditur de electione: dicit glo. q̃ per ſua verba paſce oues meas: ſic iudicet⁹ petrus. Ideo facit ad titulũ idẽ doc. et q̃ nõ elegit ꝑ illa verba. Tu es petrus: q̃ illa dixit ante paſſionez: et prelatio fuit data poſt paſſionem. i. di. conſideranduz vbi de b. xxi. di. in nouo. in prima gl. Tan. dic q̃ ꝑ illa vba. Tibi dabo claues fuit electus: et ꝑ illa vba paſce oues meas: fuit cõfirmatus: vide de ꝓſtitut. tranſlato. ¶ Glo. ꝓ veritate: ſi ſic ponunt cãnes in quibus licituz eſt iurare in ſi. glo. dicit: idem no. de iureiuran. nullus. in. q. v. c. i. in vlti glo. ¶ Glo. q̃. petit quare paleũ aſſumat de corpore beati petri: dicit glo. q̃ cũ archiepiſcopi conſecrant paleuz benedicit ſuper altare: et ibi poſitum qui ꝫz paleo vtitur recipit ipſum de altari ſi eſt preſens: vel alius pro ipſo: ſi eſt abſens: et hic aſſumit de corpore beati petri. Et dicunt q̃dam q̃ altare ꝫz eſſe conſecratuz in honorẽ beati petri. Hoſt. dicit q̃ nõ eſt verũ: vel dic de corpore: id eſt ab illius archiepiſcopi q̃ ſunt de corpore beati petri: et eccleſie cuius caput eſt chriſtus: et eius vicarius petrus: et ſucceſſores canonice intrãtes: de iureiur. ego. n. ¶ Hi. colligit notabile: ſi ſi. Oppo. dicit ſpeciale ſi depoſito: vbi nõ fit cõpẽſatio. et in alijs notatur. ff. de cõpẽſa. ad negocia. ¶ In textu ſi diligius ſuperficialiter inducitur ſm vin. q̃ cõdictio fuit de pñti: ſed cõdictio de ꝓterito nõ morat̃ obligationem: inſti. de v. obli. §. conductiones. ff. e. l. cõdictio in ꝓteritum: cõtractionem. i. certo: q̃ dixit tũc petrus: domine tu oĩa ſcis tu ſcis: q̃ amo te: et tertio negauit: nõ tertio cõfitetur. vi. q. i. nunti. arc. ¶ Oppo. primo q̃ paleuz nõ ꝺatur a ſolo papa: q̃ ꝺatur a patriarchis: de priuil. antiqua. So. id facit̃ auctoritate pape: et ſic a papa fieri ꝺebet ꝫz Inno. et dicit Hoſt. q̃ bis recepit a diacõis cardinalib⁹. ¶ Quero qd ſi ſtatuta eccleſie ꝓdicãt ſtatutis cõciliorum: dic ſtandum de terminatis eccleſie. alf. iii. di. in iſta. xv. di. ſicut in ſi. xix. di. c. pe. ix. qõ. iij. neino. xxiij. q. i. quia q̃ et vbiq̃ de b. Ita papa ſine petro vel eius ꝓte poſſit interpretari ſtatuta cõciliorum: dic q̃ ſic: vt bic: ad idem. xvij. di. nec licuit: vbi de hoc: et hoc eſt verum: vt in. c. ſtatutuz: et in. c. conſtitutio: de ſenten. excõ. cõſtitutionez: et. c. ſtatutum ii. vi. cle. et. c. ne romani. §. ſanxerat. c. conſtitutionẽ nec mirũ: q̃ alia immutat: et corrigit: de Rpto ſtatutũ. li. vi. ¶ Quero quomodo ſint mẽbra ꝫ mẽbro. mebi ꝑ: dic q̃ vniuerſalis eccleſia eſt verũ xpi corp⁹ ãli. q. iij. engeltrud ad. xxiiij. caput eccleſia romana. iij. q. iij. ſalonum inferiores eccleſie ſunt huius capitis mẽbra: que ſũt vel mẽbra et capite: vel mẽbra ex mẽbris: ſicut in corpore humano a brachio manus ea manu digitus: a digitis vngue prouenit: ſic a capite eccleſie romane patriarchales abbacie metropolitane: abbes epales: abbes inferiores ꝓueniũt.

Anthonius de Butrio.

Quia tua. Si ſciſmaticus ꝙ ad vnitatem rediit in epm eligitur: de iure electio caſſabitur: ſed diſpẽſatiue poterit confirmari. b. d. In prima q̃ſtio. In ſecunda rõne: ibi ꝓximus: q̃ tria facit. Prio cõfirmare gratioſe poſſunt: ſi tria ꝓcurrũt. Secũdo de conſecratiõe pudent: ibi mandantes. Tertio ꝓteſtatur: ibi ſalua. ¶ Nota prio q̃ enormiter delinquentes etiam poſt pactam penitentiaz eligi non poteſt niſi diſpenſatiue. ¶ Nota ſecundo quod vbi archiepus eſt in ſciſmate: vel ꝓtharcha munus cõſecratiõis ſuffraganei cõmittitur a papa. ¶ No. tertio q̃ patriarcha habet ſuffraganeos. ¶ No. quarto q̃ recipiens ordines a ſciſmatico eſt ineligibilis: etiam diſpẽſatiue. ¶ No. q̃ vt valeat electio debet eſſe facta ſm canonuz formã. ¶ No. q̃ eccleſie in ſciſmate exiſtentium non debetur a ſubiecto reuerentia pure: ſed conditionaliter: ſi venerit ad catholicã vnitatem. ¶ No. caſum in quo delinquens delictum tenetur abſtinere. ¶ No. q̃ ſuffraganei ſupplẽt metropolitani defectũ: de tempo. ordi. c. ſi archiepus. et. c. ſi epus. e. ti. et erunt ad minus tres. ¶ No. caſuz in quo ineligibilis eligitur: et tamen valet electio ſeu admittitur diſpenſatiue. ¶ Oppo. q̃ ſine diſpenſatiõe poſſit ꝓmoueri ſciſmaticus reuerſus q̃ ꝓ reuerſione dicitur eſt peccatũ: vide nouita boino videt. i. di. ferrũ: dic q̃ ſi notorie delinquerit ideo licet reconciliat⁹ deſpici nõ debeat quo ad deum. Eccleſia tamẽ deſpicit: niſi eum eo fuerit diſpenſatum: vt no. de buga. q̃ circa: in ſi. ſic alia eccleſia facit differentiaz: vbi deus non facit: qui cle. vel vo. rurſus. xxvj. q. ij. iuramenti. ¶ Oppo. de. c. nõ cõſuetudinem. xij. di. vbi redeũtes ad eccleſie vnitatẽ non poteſt eligi. So. propter hoc fuit poſitũ i littera: diſpẽſatiue. ¶ Oppo. de. c. ferrum. i. di. vbi penitentia tollit delictum. i. purgat delictum: ſed dic illud in paruis criminibus: vel quo ad deum: ſed in magnis quo ad eccleſiam remanet irregularitas: et b

delictum quod scandalizauit: facit. c. ſi. de tempo. ordi. l. c. nup. de ſen. excó. ¶ Querit glo. quid ſi fuiſſet ordinatus a ſcismatico: dicit glo. q ſi ſcienter caret effectu ordinatióis: & nó poſſet eligi: ſi ignoranter: ex diſpenſatióe poſſet promoueri: & non aliter: p hoc cónciudit gl. ſcismaticos nó promouédos ſine diſpenſatióe cattrij. q. iij. nos cónſuetudiné. ¶ Gl. inducit ad queſtionem an excómicatus abſolutus recuperet ꝑma ſua: glo. arguit q ſic: ꝯ quod oppo. ij. q. vj. §. hunc colligitur. iij. q. vij. conſanguineo: glo. dicit q putat q ſua recuperat ꝑdicta: ꝑ hoc concludit q infamia recuperat abſolutióe: ſi tñ infamia canónica ſit irrogata. Hoc. Inno. & Hoſti. tenét gl. ¶ An vo excómicatus recuperet actus legitimos: habet ó teſti. teſtimoniũ. xiiij. al. xxij. q. i. c. i. Per ꝑdicta dicé Jo. hereticũ reuerſus recupare miſſionat⁹: & idé vinc. all. l. di. domio: hoc verum ſin bar. brix. ante ſiniam: ſ ſi ꝓ eo fuit lata ſnia contra ipſum: non recuperat: vt no. i. qóe. vij. maximũ. ¶ Glo. ſubi. ar. contra: dic infamia ciuilis nó recuperatur poſt abſolutionẽ: ſ infamia canonica bene purgatur: ſed infamia facti non: quia non poteſt per canonem fieri: quid tu credas: vide. l. de teſti. teſtimonium: vbi habes an abſolutus poſſit eſſe teſtis: & vide. c. quáuis: ó & ꝓtis. li. vj. cum ibi notatis.

Licet. In ꝓpam: niſi due ptes cardinalium cóſenſerint: nó eſt qs aſſumendus. a. b. d. ¶ In ꝓma cónſtitutionis cauſa. In ſcóa conſtitutio ibi ſtatuimus. In tertia ꝗdam ꝓteſtatio: ibi et hoc. ¶ No. ꝓio tex. in ꝓncipio contra ambitioſos. ¶ No. ſcóo q papa pót ſtatuere ſup modo eligendi ſucceſſorem: non tñ poteſt eligere: vt. viij. qó. i. §. bis oibus. Et no. q in talibus vt arduis non dz ſtatuere abſq; fratrum ꝓſilio: & tutũ eſt q ardua faciat cũ ꝓcilio. ¶ No. tertio q electio romani pontificis de iure ſpectat ad cardinales. ¶ No. q id dz fieri in plena ꝓcordia qó fit ab oib⁹ nemine diſcrepante: nec dz fieri in plena ꝓcordia: qó fit ex duabus ptib⁹ cócordantib⁹. ¶ No. q diſcordare dicunt eligẽtes: eo q non cócordant electió: vel illi nó cónſentiũt: ſ alii nó eligant. ¶ No. cáus in quo qſq; ius tollit ptátem excipiendi: & defendédi. ¶ No. duo ſpecialia in electióe Romani pontificis. ¶ Prio q in ea exigit concordia duarũ ptium: vbi aſſe ſufficit maior ps. ¶ Secũdo quia eo q electus eſt receptus: habet ꝓ plato eccleſie: reiecta omni exceptione. ¶ No. q papa appellatur epc: vide quod habetur de conſti. c. i. li. vj. p archidiaconũ: vbi de multiplici nomine pape. ¶ No. penas electi a tertia pte vſurpantis nomen pape. Et nota penas eaſdem pati ei: vt pape ex certa ſcientia adherentes qz excómicati ſunt: & ſacris ordinibus priuantur: & in vltimo etiaz priuatur poteſtate ſuſcipiendi corpus xpi. ¶ No. tertium ſpeciale in electióe romani pontificis: q poteſt ad ipm etiã poſt ſcrutiniũ haberi acceſſus: & hoc quãdo eſt facta a maiori pte capituli. Et pondera quia qñ eſt electus a tertia parte nihil queritur de acceſſu. quãdo autem a maiori tertia ſicut ſic patet q acceſſus non poteſt haberi quãdo eſt electus a tertia tantũ. ¶ Iſte ergo nõ eſt ſpeciale q poſſit fieri acceſſus: q etiam in alio vbi eſt facta a maiori pte pót fieri acceſſus: ſ i ibi é ſpãle q acceſſus vbi é electꝰ a maiori pte augmẽtet numez ꝑſonarũ. ¶ No. quãto q per diſpenſationem ſpecialem [illegible] eo caſu non recedit a iure cón: in alijs imo [illegible] firmatur. ff. de regul. iurſ. l. i. ¶ Nota quinto [illegible] in geſtis capitularib⁹: & electionib⁹ ſtatur [illegible] maiori capituli: & ſic vires capituli put cógregatum [illegible] in maiori ptẽ capituli: & ſanioris: pót dici q illa diſtinctiones exiguntur: q ſit maior: & ſanior ps. ¶ Nota q papa non recognoſcit ſuperiorẽ cognoſcẽté de viribus electionis ſuę: ibi aliquod vitium eſt in electióe ſua: & ſic nó cognoſcit cóciliũ vel alium viuens. Ró no. contra illos qui dicũt cóciliũ cógregádũ: & ſic pape nullus eſt ſuperior: imo ſupra omnes eſt. vnde eius peccatum ſolius dei iudicio reſeruatur. ix. qóe. i. c. alioquin.

¶ No. vitandas diſcordias maxime cum de promiſſióe ecclie agitur. ¶ Nota caſus vbi due ptes collegii fũt neceſſarie q é vez niſi maior cócordia interuenerit: q: ſi cardinales ordinarent iter ſe q electus a maiori ptẽ ſit electꝰ: q: tũc videt electꝰ ab omnibus: q eligetur a maiori ptẽ: ſicut electus per cómunitatẽ videt electus a toto capitulo: vt Je. c. q: ꝓpter: hoc decre. ſpecialiter tractat de electione romani pontificis: & in ſtatuto quattuor colliguntur ſpãlia in eius electióe. ¶ Primus q in ea exigũtur due ptes vt habeat ꝓ plato. ¶ Secũdo q abſq; alia cónfirmatióe eo q electꝰ eſt ꝓpriatus eſt: & debet haberi ꝓ prelato. ¶ Tertio q cótra ipm electum a duabus ptibus nulla poteſt admitti exceptio. ¶ Quarto q ad augmẽtandũ numerum eo electo a duab⁹ ptib⁹: pót fieri acceſſio: & nó in alijs. Hec ſpecialitates fũt examinande & añq; ad eas deſcendã. ¶ Quero an alie ſint ſpãlitates dicte. ¶ Addũt doc. ale. ¶ Quita q electio pape nó aſtringit aliquẽ ó formis Je. q: pp. ¶ Sexta quia in electióe pape ſunt tres ſcrutatores collegii: & alij tres q primo ſcrutant illos: & eligit vnus de quolibet ordine. ſ. ſubdiaconus [illegible] ꝓſbiter: nisi q in hac eligunt tres cardinales [illegible] ordinis. ſ. vnus preſbyter cardinalis & alius de [illegible] diacon⁹: & tales dicunt ſcrutatores: qui debent [illegible] ſtare: ne alijs ſcrutatis dent vocẽ cui volũt. ¶ [illegible] quilibet cardinalis pót nominare plures: nec é vitiũ [illegible] Primo vt eligo ad ꝑ ꝑ ibi nominat⁹ & receptꝰ. ¶ Secundo q in ordine notationis nó eſt vitium ſi nominatus in la duab⁹ ꝓribus ſit primus vt ſecũdus obtinebat. ¶ Nona q nó fit collatio ꝓdi: vel meriti niſi ad numerũ. ¶ Decia q abſentes nó expectant: de quo: de elec. vbi periculum. li. vj. ¶ Undecima in penis hic cónétis q in alijs locis nó habẽt. ¶ Veniam⁹ p ordiné ad ſpecialia ꝑ tacta. ¶ Exigit primo q adſint due ptes Cardinalium: & in hoc videt ſpeciale. ¶ Oppo. prio q admittant Imperator: & eius nũcij. xxij. di. §. vez. So. illo ꝓcedebat olim: hodie ſolet cardinales admittunt q in tractatu ſũt parentes ſi ſeſſionib⁹: & alijs fuerit ordinũ ꝓrogatiuus: & ſi de oib⁹ cardinalib⁹ nõ eſſent niſi duo ipi ſoli eligẽt. ff. ex. i. & vnus pót alium eligere ita q ſi vnus illorum eligat alterum valet: & alter electus tacere debet. ¶ Si vnus tantũ ſuper eſt adhuc ille ſolus eligere de iurepa. per noſtra: licet aliqui dicãt q ius eligendi nó cadit in vnum: omnib⁹ deficiẽtib⁹ clerus romanus eligere debet. xxiij. di. c. i. & lxix. diſt. c. ſi quis pecuniaz. Alij q cócilium generale. lxv. di. c. ij. & iij. & conuocabit ꝓ clerũ & populũ romanũ. lxv. di. ſi forte: dicit Hoſti. q licet hoc ſz videatur iuſtius primuz cómodius: & leuius ꝓpter periculũ more Je. ne pro defectu. Secundo oppo. q nulla ſit ſpecialitas: q ſic eſt in alijs: q oportet q adſint due partes: etiam in omnib⁹ alijs electionibus. ff. q cuiuſq; vniuer. l. plane. ff. ó decre. ab ordi. fa. l. iij. ¶ Glo. pe. hoc tangit: quam videtur illa glo. q ſi conſideretur vires vniuerſitatis: put ſunt in congregátione ꝓuincialis capitularis eſt in duabus ptibus. Ideo due ptes debẽt eſſe ꝑtes intelligi de vocándis. Sed poſtq; ſunt cógregate due ptes cóiter exigit cónſenſus ſolius maioris ptis: ſed ſpãle eſt in papa: q in eo exigit cónſenſus duarũ ptiũ: ſic dz intelligi hic. Idez dicit glo. in. c. bone: in glo. vi. veritas eſt q due ptes debent eſſe ꝑtes de vocándis: vt dicit Jo. an. de his que fi. a ma. pte ca. c. i. ideo in cáib⁹ in q⁹ abſente ſunt vocandi: oportet q due ptes ſint ꝑtes de abſentibus: & vbi nó ſunt vocandi: ſufficit q due ptes ſint preſentes de ꝑſentibus. ¶ An autẽ ſint vocandi abſentes: gl. noſtre dicunt: q in tribus cáibus: in ceſſatione a diuinis: de of. ordi. ꝙuis. li. vj. in electionibus: vt Je. cón: & c. cum inter in collationibus: de ꝓben. cũ eccleſie. ¶ Hic q in arduis vocándi ſunt abſentes: & ibi ideo vocant: q cãus ſunt ardui: vt dicit Inno. in. c. ij. de no. op. nun. ¶ Theorica primã vide glo. de teſti. preſentium. li. vj. in glo. ibidem reſidentur: ad quã totus mundus recurrit: ſed dictum Imoc. placet: dixi de cónſti. omnes: de hac materia. lxiij. di. ꝑcto. Je. bone

j.e.c.in cōiset.c.ecclesia. ¶ Sed qd si vnus vel duo volūt cōpromittere:an alij cogant:vide q non:ar.j.fi.buma.C.

mitteret exceptio: q̃ nó esset electus a cardinalibus: non admitteret exceptio: q̃ cardinales nó plenissét. Admitteret etiá exceptio: p̃missa ex capite bonus statum: q̃ essent excõmunicati ex capite bonus statum. Sed exceptiões q̃ cõcernerent inhabilitaté potiunt̃ in psonaz eligẽtiũ nó credo q̃ admitterent: vt dixit Lópo. Item q̃ vbi vigore statuti vel iuris in actu tolluntur omnes exceptiones etiaz exceptio nullitatis actus oppon̄ nó pót etiam ex psona agentium. ¶ Habes glo. que dicit: q̃ iz nulla exceptio admittat cõtra sniam admittit: ñ exceptio p̃ quaz snia redditur nulla: ex defectu psone agentj. & iudicantis: q̃ iudex nó est in cle. i. ó sequest. pos. & fruc. Quod no. hoc dictũ puto vez q̃n nó subest psona cum qua possit iudicium nullitatis agitari: vt est in papa. ¶ Uel dic q̃ ibi q̃z dat inhabilitas cãe agentj. etiaz inspecto iure naturali: & positiuo: & tunc reiectio omnium exceptionum istaz nó tollit: q̃ reiectio exceptionũ fit p̃ actus q̃n actus aliq̃d recipere esse: quod nó est si omni iure deficit. Ideo si opponeret q̃ illi non fuerint cardinales q̃ elegerũt, admitteret hec exceptio. ¶ Uñq̃z dat habilitas cãe agentis: saltem inspecto iure nature: iz deficiat inspecto iure positiuo: & tunc si actus est talis: cuius validitas ponderet de iure naturali: defectus exceptionis p̃cludentis defectũ in cã agente iure positiuo: nó admittit. Si autem eius validitas ponderet sm̃ ius positiuum: vt q̃ est actus q̃ subiacet iuri positiuo: & admittit exceptio: vt hic: dicũt vltra ꝺ doc. q̃ nó posset opponi p̃ papam: q̃ non sit de collegio. lxxix. di. oportebit: & c. fe. vel q̃ si monachus vel q̃ sit vxoratus de quo in dicto c. si quis pecuniaz. xviij. q. ij. q̃ sic. ¶ Ultimo ad quartus de quo agitur hic. s. de accessu: quero an possit hic fieri accessus: dic q̃ publicato scrutinio: & pẽdente adeo q̃ dicit hic: q̃ pendente etiam scrutinio non poterunt discedere a voto sine eligentes nisi p̃ accessum: q̃ cum notorio etiam vnius solius impendẽte scrutinio possit cõualescere p̃ accessum. i. p̃ cõsensum illoz q̃ pus nó pñserunt: & spes est in debitũ rei. Inst. de verb. obli. ℌ. ex ꝺicionali: ad fi. & Je. indẽnitatibus. ℌ. si aũt: & dẽ pendere scrutinũ sm̃ p̃suetudiné eoz q̃n nó est laceratũ seu ab eo receſſus. ¶ Quid si papa aliqs sit p̃motus p̃ hanc formã: dic q̃ si est occultũ: de hoc nó iudicat eccla: de symo. sicut: & tñ peccat p̃motus de symo. p̃ tua: excusat tñ p̃ probabilis ignorãtia: iz nó crassa de cle. excõ. mi. aplice. ¶ Quid de symo. itronizato p̃ seditionẽ p̃ sumptionẽ: vel aliud ingenũ: dic q̃ excõicatus é lxxxix. di. c. i. & xi. xviij. di. in noie dñi: & c. si qs ex epis: usq; ad fi. Et dicit Host. q̃ cardiales ꝺbẽ ét illa capta iter se leger: & exponẽ i tractatu electõis ꝺicẽs seditionẽ fuisse p̃ violentia vel ip̃ressionẽ p̃ sumptionẽ p̃ ambitiõe ingenũ p̃ fraude vel qualitate quorũcũq; querentiũ: que non sunt sua. ¶ Ultimo glo. ponit hoc casum in quo nó cõfirmatus administrat: alios habeas Je. nihil: & c. in ẽntibus. ℌ. cetes & ℌ. si vero: vbi de hoc li. vj.

Cum in cunctis.

c Dicit q̃lis esse debeat q̃ in epm̃ eligit. Ponit scieter alium eligẽtes: dicit q̃n vacãt beneficia illius electi: dicit quales assumi debeãt ad dignitates p̃sonatum: & beneficiũ curatum: & ponit penam p̃ facientes. Et quomodo sic assumptus debeat ad ordines p̃moueri: & sub qua pẽa remouẽs quo ad eam appellationem: & extendẽs eam ad preterita. ¶ Diuidit in duas ꝑncipales ptes. In p̃ma duplex ꝓstitutionis cã seu nó. In scõa cõstitutio: ibi in pñti. Nó p̃ma finit scõa ꝑpulsiua: scõa ibi. ea pp. Scõa hz tres ꝑncipales ptes: scõa ibi inferiora: tertia ibi clerici: p̃ma facit duo. In p̃ma ponit qualis esse ꝺz q̃ assumit ad dignitatem p̃sonatum: vel bñficiũ curatũ. ¶ Secũdo quomodo: & sub qua pena debeat ad ordines p̃moueri remouens appellatiõez a pñti: & extẽdẽs ad preterita: ibi cum aũt. ¶ Tertio ét facit duo. Primo ponit penã peccantiũ in eligẽdo epos. Secunda ibi epos aũt penã peccãtiũ in eligẽdo iferiores. Ex

pediã dere. p̃ ptea. ¶ No. p̃mo q̃litates req̃sitas ad p̃sonã assumẽdã ad ordines: & dignitates ecclias̃ticas. Quaz p̃mo exigit maturitas etatj. Scõo grauitas mozj. Tertio ifarũ scientia: & no. q̃ hec fortius in epo exigant q̃ in alijs inferioribus dignitatibus. ¶ No. secũdo q̃ epus vniuersalr in tota diocj. ꝺicit habere curã: & ꝺ ꝑpositus cure. ¶ Tertio q̃ platus ꝺz esse speculum inferiorum: vt in se ostendat qualr alij debeant in domo ꝺi conuersari: politus est enim vt signum ad sagittam. ¶ No. q̃ argumentũ a minori p̃ cedit in iure. ¶ Quero qualis exigat scientia in epo: & alijs beneficiatis: ꝺic epus ꝺz hñe scientiam veteris & noui testamenti: q̃ iudex est: & pastor. aiarum. xxiij. di. q̃ epi. ii. q. i. de p̃sona: & c. canonicz: de cõsang. & affi. c. i. & p̃byteri canones penitentiales. xxxvij. di. que ipsius: & alia que ibi continentur. Et exigit in epo antiquitaz competens tolleret j. e. cuz nobis: de renunc. nisi. vide no. versus. ¶ Sanctrigintasacer. ordo pura voluntas. Et morũ grauitas scia sponsa. parentj. Concurrens fama ꝺant hec ibi potificalé: & est eminens si subtiles questiones: & extraneas discutere: & ꝺfinire nouit: & in p̃mptu sine deliberatione respondet: & maxime de fide phi. xxxvj. di. ℌ. ecclesie. Ille mediocrem hz q̃ cum deliberatione: & reuolutione librorũ veritatem sicut inuenire. Sufficientem hz q̃ sufficienter p̃ se sufficit ad ea q̃ sibi imminent esse dicenda que omnia sunt reducenda ad arbitrium boni viri: sm̃ Imo. q̃ potissime qualitatez loci ad quẽ assumit cõsiderare ꝺz: vt j. e. in causis. ℌ. fi. & c. scriptum ℌ. pñt. Peccat aũt ille q̃ recipit officium: ad q̃ sua conscientia nó sufficit. i. q. i. non est putanda: in fi. xlvi. di. ℌ. i. in fi. xxxvij. di. oẽa: & p̃ totã. xviij. q. ij. si q̃s abbas. Excãtis ꝺispensari pót: si tñ spes sit q̃ p̃ficere ꝺeant: & hoc ex ꝺispẽsatione: alo indigne p̃mouẽs puniret. xxx. di. q̃n epus. lxxvij. di. si qs. xxxvij. di. p̃ totum. Sed si nó est spes de ipsius p̃fectu: p̃mouere nó ꝺz: nisi vrgente magna necessitate ecclesie ad quã p̃mouet ꝺz: de eta. & qua. queritur: q̃ in p̃fectum & c. de renunc. nisi. ℌ. ne p̃fectum: q̃d de archidiacono: ꝺic ó eius & de alijs q̃ bẽnt cãs audire: illi ꝺebẽt scire iura. q̃ verecũdum est paruicio rẽ. c. de orig. iur. l. ij. in aut. de fãctissimis epis. ℌ. damus. i. q. vij. cõuenerunt bus. Cãto: ꝺz scire cantũ & sic de alijs ordinibus sm̃ q̃ vnicuiq; congruit ex officio exercere. xxiij. di. p̃ totum. ¶ Ordinandus ad quẽcũq; ordinem ꝺz saltem esse latinus: alo illiteratus oino nó ꝺz ordinari: de tẽpo. ordi. c. nullus. li. vj. ¶ Si tamen ordinẽt clericus est: & sm̃ p̃ma clerico: ꝺz originẽ: clericus ꝺicat̃ q̃ in hereditate ꝺni est assumptus. xij. q. one p̃ma clericus. xxi. di. cleros: de p̃ben. cum sm̃. Item ex quo baptizatus est: susceptibilis est omnis hz sacramẽti: de p̃sbyt. nó bap. veniẽs & hec p̃cedũt in plato. In abbate ꝺicẽdũ ét vt de eta. & q̃li. cũ cõtingat. Monachi & heremite plus egẽt cõtemplatione q̃ scia. xxviij. q. ij. c. i. & p̃ totum. xvj. q. i. legi. & q̃ ibi no. ¶ Uenio ad gl. huius ptis. & oppono: & vt q̃ vitra hic req̃sita in epo exigant alia: q̃ sit legitime natus j. e. capsm̃: & c. inouit: q̃ sit cõstitutus in sacris j. e. ꝺudũ. Glo. fatet̃ ꝓriũ hic posita: & illa exigunt: vt ibi no. q̃ ins singulare: & ꝺispẽsatiũ nó est ad cõsequentia trahendũ: ad hoc de p̃ben. q̃ circa. xenia ex maioritate rõnis nó extẽdit: vt no. de ℟ ptis. in ñra: & est casus: de p̃ben. cum ꝺe nó. ¶ No. secũdo etatem in epo req̃sitam: q̃ exigit q̃ etas sit p̃fecta. xxx. annoz: & ét alia requiruntur q̃ comprehenduntur in versibus. ē. positis. ¶ No. tertio q̃ illegitimitas nó é habilis ad epatũ obtinẽdũ de iure: nisi ꝺispẽsaret. ¶ Opp. q̃ nó solũ i epo exigatur qualitas legitimitatj. iz etiá in quocũq; alio beneficiãdo: de fi. p̃ sbyt. c. ij. li. vj. p̃t. & vit. c. So. fatendũ q̃ ista: & illa exigunt in epo: & alijs multa alia q̃ exigunt in epo: & de p̃mo ꝑz hic de sacro ordine: de eta. & qua. a multj. & ó pura volũtate ingẽtiũ excidit fuũ: de ser. nó oz. p̃ totũ: ingẽtiũ epz ē. c. primo: & fi. ingẽtiũ religiosiz: i. c. si religiosus: de cler. li. vj. de grauitate moz hic: & xxiij. di. q̃ epus: de scientia. xxviij. di. oẽa: & hic de eta. & qua. c. pñt. Et sapientia que ét

ad tpalia.xxxviij.di. Petrus.et de spō.parētia.i. q nat⁹ sit ex legitimo mīmōio:hoc ē.j.c.inotuit:de fama.xxx. an. de lacta.et accu.oipotēs:dicit Jo.an.q si dixisset pōtificatū potuisset dicē quo ad decus.q nō essz corpore vicia tus:et sit decorus:et subrūgut q dīt in eo ꝙcurrere illa.xiij. .c.de qbus. Ad Timz.j.et ad Conn.iij. De qbus bētur a .xxv.di.vsq ad.l.exclusiue:et a.lxxxj.vsq ad.xcj. ¶ Item reqrit q sit canonice electus fm sonā.j.c.qz pp. ¶ Secundo oppo.cū glo.exigit hic quo ad etatē q epūs exegerit.xxx.annū:ūno vt q sufficit q annus sit ceptus.ff.de inu. et bo.l.ad rem publicā:dic qsq ma dispōit:et exigit annuz pfectū vel ptentat de cepto.et sua qō dispōit ius:vt bicanaz in epō exigit annū completū:in inferioribus dignitatibus sufficit q ānus sit ceptus:et in bis non pōt dari rōq: sunt de voluntarijs:vñ nō omniū que a maioribus fiunt reddēda est rō.l.nō omniū.ff.de legi.Añq tpūs exigit i cōputādo:et ius cōputat tpūs de momēto ad momentū:et illud adhuc fuādū est.ff.de minorj.l.iij.§.mioré. ¶ Añq ius simplr loquit de ānis:et tūc aut est favor q ānus ceptus bēat p cōpleto:et bētur:aut est odiū q ānus ceptus bēat p cōpleto:et expectat cōplemētum ānī:et cōputatio sit de momēto ad momētū:vt dcā.l.uj.§.munere:ad hoc j.de.v.sig.q̄tiunc de hoc.lxx.di.subdiaconus. ¶ Gl.ij.ar.q nō solū ꝓpter qs pp defectū scie ipediri:q nūno.p notus remoueri:dic vt in ea. ¶ Glo.tertia arguit q argumētū a minori est validū affirmative sumēdo:et argumētū a maiori si sumat negatiue dic vt i ea.ubi:sz nec ipe:q̄si dicat paulus nō fuit sine tumulo carnis:ergo nec custodibus. ¶ Henric ad.v.cum vero. ¶ No.p mo qñ vacēt bñficia pōza electi ad epatū:q tria exigūt. Primū q sit cōfirmat⁹. Scōz q bēat administratiōnē ecclīasticoꝝ bonoꝝ. Tertiū q lapsuz sit tpūs ō cōsecrādis bis ꝙcurrētib⁹ vacāt ipo iure pōza bñficia:et collatoꝝ bz liberā ptātem alteri cōferēdi. ¶ No.doc.hic cōsiderādū ordinē in pmoto ad dignitates vt bñficia. Qz p cōsideraī electio. Scōo cōfirmatio. Tertio administratio. Nā sicut ex cōtr obligatioꝝ ex obligatōe actio:vt.l.iij.§.ea obligatio ff.de pcur. sic ex electōe cōfirmatio:vt in.e.tertio:et ex cōfirmatōe administratio:vt j.e.trāsmissam. Nā alꝫ pmotus ad mistrāo icurreret penas.c.auaricie.e.ti.li.vj. et in.c.quafr. ¶ No.hoc vba liberā habeas facultatē:q: excludūt alterius req̄sitōem. ¶ No.pp plurale:q: vt quē posse bēre plura bñficia:de quo ō Rpūs:gña.li.vj. ¶ No.q p actū cōfirmatōis:sz qs cōsequaī facultatē administrandi:ad hoc j.e.trāsmissam:non tamen eo q confirmatus concluditur cuz ea actualiter habere:vt hic. ¶ Quero an proficiat ad vacationē beneficiorum siue nanciscatur possessionē vel de iure vel de facto:doc.dicūt q sufficit siue de iure siue de facto nanciscatur possessionē:alī j.de accu.accedens:et remittit de pūt.e.pūt.sup.i.glo.p qō dicit hoc intelligi. Jo.an.facit in argu.decre.eū q.de pbē.li.vj. ¶ Secūdo q̄ro q̄d si nō pōt bre possessionē an vacēt pōza beneficia:dic q aut bz possessionem de iure:et de fcō:et pcedit:qō huc dicit: q: sine dubio vacatio inducitur lapso tpe de consecrādis. ¶ Aut bz possessionem de facto:et non de iure:et idez: aut nō pōt bre possessionē de fcō. Et tūc aut pp impedimentū factī:et nō vacāt pōza bñficia:q: nō vt bre getam possessionem:put exigūt iura. Dicunt tñ doc.q sufficit q bēat maiorē ptem bonoꝝ:alī.de reſti.spo.frequēs.li.vj. Jo.an.ō elec.cōmissa.li.vj.dicit q sufficit q bēat maiorē ptez cure spiritualiū:sed nō est vez:quo ad hoc vt vacēt pōza bñficia:vt no.glo.de pben.si tibi cōcesso.li.vj. ¶ Quando qz non bz nec bre pōt possessionem:pp impedimentum iurj. cōcernēs psonam eius:vt q non pōt administrare pp peccatuz occultū:et pinde est ac si administraret vt sibi ꝙrueī ipotentia ex suo delicto proueniēs ff.q me.cā.l. si mulier. ¶ Non ob.de cōcess.pben.q: diuersitatē:q: hoc delictuz est p̄xima:et immediata cā impedīmēti ubi secus:vt ibi no. Nā ibi nō est delictū cā immediata:sed suspēsio. Ideo impedit

in trāscursu tpis:sed hic est ipotētia immediata:et delicto p̄ueniens que nō ipedit quominus vacēt. Glo.in hac pte ignat duo ꝙria. Primū de cōcess.pbē.q diuersitatē remittit ad ibi no. Scōo et hoc tāgit in.v.m alijs dignitatib⁹ vinme gl.huius pt̄is:et vt q nullo expectato tpe statim vacēt pōza bñficia:ex quo nat⁹ ē possessionē:vt de pbē.ō mīscta. ¶ So.aliud in epatibus:vt acceptatōe epatus:et habita possessiōe nō vacēt:nisi lapsuz sit tpūs ō cōsecrādis:vt hic alibi in dignitatibus alijs in q̄bus eo q acceptat secūdaz vacat pīna ipso iure:etiam nullo alio tpe expectato. Si primum bñficiū nō habeat curā aiaꝝ. Scōm sic dicit gl.q acceptatiōe:scī vacat:primū de iure:sed nō de facto:sed semp retinet primū:de quo de ꝓcess.pben.licet:et c.ti.cū nīs: sed hoc nō ꝓbāt illa iura:dic vt ibi. ¶ Quero q̄tū est hoc tpūs de cōsecrādis gl.q vt esset tpūs sex mēsiuz:q: j.tres mēses a die vacatiōis dz elīgi.j.de elec.ne pro defectu:et j.tres alios debent cōsecrari.c.di.qñ:dic q tempus de cōsecrādis est trīm trium mensium post cōfirmationem.j.e.ne pro defectu:et j. tres alios dz consecrari.c.di.qñ q dem nisi necessitas eum impedīret peteī cōsecrationē:q: tūc illud tpūs sibi nō currit vt.d.c.qñ:als ꝓcedit q hic doc. tenēt gl. dic ūt tñ q ꝙ ad penaz ultimi canonis expectamus ex mēsem:hoc ponas. Ad p̄rōne [salut].q: cadit in ead ē glo. ¶ Quero quare expectat cōsecratio vel q lapsuz sit tpūs de cōsecrādis: ad vacatō nē pmoz bñficio ꝛ:dicit gl.q añ cōsecrationē nō dī plene iure bre ecclesiam cū adhuc tpe cōsecratōis possit excipi ꝑ ipm:de accu.sicp hic:vnde añ cōsecrationē nō dī hre eccle siam:q: hre est cum effectu habere.ff.de.v.sig.l.nomē filiorū.§.hre:vñ dicit glo.q añ cōsecrationē nō dī mariti⁹ ec clesie:quo ad hoc vt renūciare nō possit p̄ter licentiā papē: aut ergo est cōsecratus:et lapsuz tpūs de cōsecrādis:et vacāt pōza bñficia:aut nō est cōsecratus:et lapsuz tpūs de cōsecrādis et vacāt si nō sit ipeditus:aut est cōsecratus: sz nō est lapsum tpūs de cōsecrādis:et gl.hic vult q vacēt pmota bñficia:et q̄si oēs hoc videnī tenere. Hosti.sz ꝓrium:p eo.xxij.dist.sig epi:et dicit Hosti.q nō fiunt sola cā:q: possit p acceptatōez repelli.pp quā bñficia nō vacēt:sz grauamē expēsaꝝ:qō tūc subit epūs. Item sufficit sic scriptū esse.preterea sufficit ad habēdum totū tpūs qō ab initio sic potuit impediri⁹. insti.de anē.tuto.§.sz neqz:q: sufficit q hereditas potuerit esse dāno sa:sz sit lucrosa:vt tutor adire non possit. Jo.an.dicit: q aut nondum lapso tpe qo est ita translatus:et cōsecratus et vacant pōza beneficia. ¶ Aut nondum est trāslatus:sz sit cōsecratus:et nō vacant:et sic cōcordāt opi.et sic duore quorūf cōsecratio:et translatioꝝ sepe curia seruet ꝓrium: vt no.vt litj.pen.in cle.si duobus.in gl. secus in fi. ¶ Quero an de voluntate electi possint beneficia alteri cōferri:ad cōsecrationem vel lapsum tpūs:de cōsecrādis. Host. dicit q sic:sed tutius est q pus exprimere renuncietur:dicit tamē q si delegatus illa cōferret de voluntate electi: q nō valeret collatio eo q in manibus eius non potest illa renunciare nisi ad id datus esset:de renunc.j.adnonet. Jo.an.remittit de his que fi.a ma.pte ca.ex one.et de concess.pben.post decretionem. ¶ Quid si dispensatuz est cū electo.q nō teneat Jcerum tpūs cōsecrari:dic q nihilhoīus post tres mēses vacabunt beneficia:fm Jmo.et Host.et alios:qz dispensatio odiosa est:et restringenda:de cōsang.et affi.q dilectio:et sic sufficit q oretur vt eximat a pena cōsecrationis:non autez operabitur vltra:q habeat pro consecrato:et hoc dicit verum quando pro suo cōmodo est facta dispēsatio: secus si pnceps proprio motu ex aliqua causa dispēsauerit pro vtilitate publica:et prohibuisset vel cōcessisset.ff. q qsq iuris .l.inj.C.de peti.bo.subla.l.i.et secūda:libro.x.de preben.si motu proprio.li.vj. ¶ No.hic q vt dispensationez stricti iurj.hoc ē verū:q̄n concessa est ad petitionem impetrātis: et est fundata sup vtilitate pnata:secus si cessa ad vtilitatē publicā:et pprio motu:et sic habes q motus proprius non solū opat quo ad tollēdū vicium surreptōis: sed q̄si q au-

plint vlteri⁹ qđ est ag ędū: qđ facit qđ vba act⁹ cōcessi latiue
it: rpit ad fore pīnū nō est vex. Nas vacant bñficia aut ex
cōsecratōe aut lapsu t pis de cōsecrādis: pp negligētias q
cōcindit pp lapsus: sed ex quo est dispēsatū nulla ꝑcludit
negligēta igit. Non ob. qđ dispēsatio itelligat strictē: nec
extendat: qz id vex: nisi pena cōsecutiue sequat: ex eo sup
quo est dispēsatū ad hoc qđ no. de fi. pſby. c. i. de ẜ pſ. ita
tutū. §. cū aūt. li. vj. vbi si est dispēsatū: vt sit canonicus pote
rit et legatus ad ꝺ de pbē. qz in tñ: vbi est dispēsatū qđ bē
at duos canonicat⁹ vī dispēsatū qđ bēat duas voces: ō hoc
in ma dispēsatuū extendat ad ea q dixit: de iudi. in. c. at si
clerici. ¶ Quero qd si añ lapsum tpis de cōsecrādis: po
tuit cōsecrari: et fuit in negligētia quominus cōsecrat⁹ est
vt ait Jan. qđ ēt pius poterunt cōferri bñficia. Sed vidit qđ si
pp ipotentiā fuit impedita: quominus cōsecret. Jtrea mēses
ex infirmitate vel alia iusta cā: qđ tūc post nō vacabūt bñcia.
hoc vltimū est vex: pīnū nō placet sibi: qz hoc bñficium
iuris vt expectet tpa de cōsecrādis: tibi nō auferēdū est: et
hoc idē Cōpo. qz cōstitutio penal ē restringēda: qđ patet.
Jo. an. qđ plus est ea si tñ de tpe foret lapsum: qđ verisīl
non posset. Jtempus expedit: et certum ētas qđ hoc sit vex
de elec. cōmissa. li. vj. ¶ Glosa ad. v. inferiora. ¶ No. p
mo qđ sicut est dare dignitatem decanalem: ita est dare ar
chidiaconalem: et econuerso. Et no. hic tres dignitates: et
bñficia que habēt ai⁹ curā animārū: sc decanalis dignitas:
et archidiaconalis: et ētas pochialis ecclia. ¶ No. tertio
etatē habilē ad dignitatē curatā: et pochialem ecclam: qz
eius ētas: est. xxv. anni: qđ etā ꝓcedit in religiosis q bus cō
ferunt pōr⁹ tus cōuētuales in nō cōuentualibus nō curat⁹.
in sufficit qđ pegerit. xx. de quo de ẜta. in. ne in agro. §. ce
terū in cle. ¶ No. quarto circa beneficia q de iure bñt an
nexū ordinē ꝓsbyteratus. Et no. qđ omne bñficium cura
tum hz ordinē annexū. ¶ No. qđ promouēdus ad dignita
tem curatā vel beneficiū curatū: vltra etatem hz esse idone
us scientia et moribus. ¶ Per hoc dicūt qđā: qđ hz eccliā
vel beneficium bēat annexum ordinē de iure: nisi aliud dis
ponat⁹ qđ habilis cēset ad beneficiū: hz sm illud tpa nō ha
beat ordinē: dūmodo Jtpa possit ordines assumere: etenim
post susceptū bñficiū: ad hoc ō istū. c. i. li. vj. de pbē. si p cle
ricis pauperibus: de quo in. c. ꝓterea: de eta. et quali. secus
si inhabilitate scie: vt dixi: qz illa exigit vt cōtemporaneus
sim tpa benefic: vide nō sufficit qđ possit habilitari: ita est
in etate in immoribus et sibus: qz nō sufficit dispositio: nisi
adsit actualis qualitas: vel sm antiquam lōc. ¶ No. qđ bñ
cia habēta ordinē annexū regulr non regrunt in pmonē
do ordinem ꝓcedere vel eū promotione cōtemporaneū esse
hz sufficit habilitatē ꝓpōne subesse ad promouēdū: assum; nō
bñficio: ad hoc de iusti. c. i. li. vj. ¶ No. sexto qđ hz in bñ
ciis habētibus ānexū ordinē qđ Jtpa statutū: se nō faciat p
mouri: p hoc nō est sm hoc tpa ꝓuatus ipso iure bñficio
hz est tñmodo ꝓuādus: et sic defectus req⁹ in p⁹ assumptus
bñficiū nō ānullāt ipso iure assumptōez: hz demū p sniaz: et
bñ. Nā hodie ipso iure ꝓuat⁹ ecclia pochialis: nō collegia
ta: nisi aliter aūt remanet dispositio iuris antiq. in extra no. c. ti.
li. vj. hz canon. ¶ No. septio qđ omne bñficiū lato sumpto
vocabulo: pōt appellari officium. ¶ No. octauo qđ nō vz
appellatio ꝓ iuste: et sic notoriū dispositiōis repellit appella
tionē: de qua in mā notoriū dicī. ¶ No. qđ vbi pena venit
ex nō fō cōmutēda: et pena nō ipōnit ipso iure: hz venit ipo
nēda ab hoie: añ ꝓnationē nō sufficit lapsus t pis: sed expec
tat ēt iudicis mōitio: de hoc p doc. de pbē. extirpāde. Et
hic est casus p dict⁹. eorū euentus ergo diei nō facit qđ pena
possit ab hoie ipōni: hz exigit qđ ꝓcedat hois mōitio. Circa
hāc ptē oppo. qđ nō sit necessaria mōitio: quo ad hoc: vt ꝓ
nat iure quesito. c. di. c. i. So. in epō non exigit monitio vt
ibi in iferioribus dignitatib⁹ necessaria est mōitio: vt hic: et
snia monitōis tā sine iure solēnitate: de eta. et qua. queri
de cōcess. pban. cum nris: et hoc ideo: qz nō pōt esse non no:

rō. ia: de trāsla. ꝓla. quāto. Jdeo nō est iuris ordo seādus
. ij. q. i. de mānifesta. Jnno. no. ꝺ duo. Pōnū qđ in notoria
monitio nō exigit solēnitatē sicut nec citatio: dixi vobis in
materia notorij. Scōo qđ sicut trānitus epi ꝓsumit notoriē
ita et trānitus ad aliquā dignitatē ꝓsumit extēdit: ergo illō
c. ḡto: qđ nōbile est: hodie in pochiali ecclia suat: ō elec.
hz canon. li. vj. vbi puat ipso iure c. Jannū: si nō faciat se ꝓmo
ueri: nisi ecclia sit collegiata. c. fi. statutū. li. vj. ¶ Ppo. qđ
qz nō cōpellit nēcessario ad susceptiēdū ordinē. huj. di. con
sulunt. So. aut nullū suscepit bñficiū: cui⁹ virtute cōpellat: et
nō cōpellit: vt ibi: aut suscepit bñficiū: et tūc si hz ānexū or
dinē: tenet suscipere ordinē: si nō hz ānexū ordinē nō com
pellit nisi in subsidiū: vbi deficiūt clerici: vt Jd. de eta. et qua.
ḡrio: et de hac materia vide plene de elec. hz canon. li. vj. in
gl. añ plura ꝙ foleo ꝺ recitat: hz sufficit ibi remissio. ¶ Ppo.
qđ nō bēat archi. curā. xvj. q. vij. nullus. Jō offi. archi. cū
sacris. So. archi. hz curā: hz nō principalē: hz sub epo: vel hz
eā quo ad pochiā suā: sī aliqz distinguit: at. distinguit nō quo
ad totā dioc. p ꝺ infert gl. plura. Pōnū qđ si archi. accep
tat sm bñficiū curatū: pīnū vacat: ar. de pben. de multa: et
bochem extraua. ān execrabilem. in cle. Per ꝺ infert so
qđ archidiaconus pōt excōicare. ¶ No. gl. qz hz curā: nō
pōt excōicare: ois igit hab⁹ curā pōt excōicare. Nec ob.
xvj. q. i. vltio: qđ fatendū qđ non pōt excōicare cū solēnitate
de qua. rj. q. iij. cū aliqe: sed absqz illa solēnitate sic: et hoc
est vex: ad hoc. J. de offi. ordi. si sacerdos: et c. cum ab eccliā
rū: et vide qđ ibi no. ad hoc: de ap. romana. de sen. excō. ve
nerabilibus. li. vj. ¶ Ppo. qđ añ. xxv. ānū possit ꝓmoue
ri: de eta. et qualī. ꝓterea. So. dispēsatiue pōt: vt ibi de quo
dicef. J. e. cū dilecti: no. de iure: vt hic: et no. in. c. vno. de eta.
et qua. li. vj. ¶ Si dubitat de etate, pbabit cuius est ītētio
et no. de pbā. in ꝓtia. Hodie dispēsant epi: cū his q com
pleuerūt. xx. annum in dignitate: et pson. am. absqz cura: de
eta. et qua. Ħ. vj. c. i. ¶ Ppo. qđ nō possz de ꝓmoueri. J. xxv.
annū ad decanatū: qz nō pōt ꝓmoueri ad ꝓsbyteratū: ante
. xxj. annū: vt ps. lxxviij. di. si triginta: et c. ꝓsbyter: dicit gl.
qđ illud capitulū hodie est correctū p hāc decr. ¶ Post.
dicit qđ hic ꝓmoueri pōt: in. xxv. ann. et q̄q̄z nō possit ꝓsby
terari: nisi in. xxx. anno. vī dispensabit vt añ ꝓmoueat: vī alr
nō potent ordinari nisi dispenset. Jnn. videt velle qđ ꝓmo
ueri poterit: in. xxv. et poterit etiā ordinari: qz ista ordinatō
fit ex necessitate. Et c. ḡrium loquit de ordinatione q̄ non
impedit aliqua necessitate: quo casu expectent. xxx. ans ab
surdū esse qđ bñficiū tāto tpe careret administratore. Sz te
nebit: qđ dicit Jo. an. de eta. et quali. in cle. gñaliter: qz vbi
ēt qz duo sic se hab⁹ annexe: qđ vnū venit cōsecutiue ad al
terū: īmutatio facta in vno extēdit ad reliquos: q̄tūcunqz
mā sit stricta. ¶ Nā hic est ꝓnexa qđ bñficiū decanat⁹ exi
git ordinē ꝓsbyterat⁹: statuto hoc qđ possit q̄dm. xxv. ꝓmo
ueri vt statutū qđ talis possit: ad ordines i. xxv. ꝓmoueri: et sic
corrigit ius āntiquum ex rōne tatis. et ꝓsequētie necessarie.
¶ Hodie aūt ferme cle. gñaliter: quo ad tpa ꝓsecratiōis.
¶ Quero ad declaratōez lr̄e: q dicē qđ ꝓfixo a canōib⁹ hz
ordinari: de quo tpe loquat: dic qđ de tpe ō quo. lxxviij. di.
q̄si p totū. J. de tēp. ordi. c. ij. et. iij. Nz post cōsecratiōez dēt
ordinari m, primus q̄tuor tpibus: vel saltē vsq ad sex mē
ses: nec credit gl. qđ loquat de canonib⁹. lxxviij. di. q cunqz
vbi post diaconatū expectat q̄nquēnū ad sacerdotiū recī
piēdū: dic qđ in p rimis hz fieri: vt ē casus hodie: de pbē. si
p pauperib⁹ in ecclia pochiali nō collegiata: ferme ō elec.
hz canon. li. vj. vbi ē plena gl. de hac mā. ¶ Glosa ad. v. ꝺ
fame. ¶ No. qđ ꝓstitutio antiq iurī. declaratoria trahitur
ad ēterita q̄si exīsse trahit vel si po facti cui dat formā pē
det de futuro aliās nō. ¶ No. fō o qđ impeditus ad pmo
uendus nō cōpellit vt promoueat: nec ꝓsit beneficio: si p
impedimentū resistit: quominus promoueat. Et no. qđ pmo
tus dicit electus et cōfirmatus: hz nondū bēat ordinē req
situm nō tamen ē plene promotus: vt dixit glo. Circa pīn.

¶ O pp. qõ ipeditus quominus pmoueat: puet bñficio de cla. ꝛ qualit. vt abbates. So. qñ pter culpam nó pót pmoueri: nó puat: vt hic si pp culpã nó pót pmoueri puat: vt ibi: de hoc vide glo. plenissim az: de elec. lz canon. in glo. pe. li. vj. nó insisto: hec est sata sufficiẽs solutio. ¶ Demo ad. v. clerici. ¶ No. primo penã eligenti. sciẽter indignum moribus crate: ꝛ ordinibus: qr tales eligẽtes puant ptãte eligẽdi: ꝛ no. qõ dicit: tũc quatr itelligat illud: tũc ỗclarat ꝛc. cũ vnt ofi. ¶ Itẽ si suspensi sunt ab ecclasticis benefi cijs: ꝛ sic apparet qp p solã suspẽsionẽ a beneficijs nó excludãt, qs a ptãte eligẽdi: alꝫ supflua foret illa pena nisi dicẽs qp est in longius tpꝰ. ¶ No. qp p hec verba noueris te suspensum: pmulgat snia suspẽsionis: de excõicatione: de appell. ptera. ¶ No. quarto qp illa eadẽ pena q̃ hz locuz in epo pferente beneficiũ indigno: hz locũ i psentẽte pferri: qr pdit ptãtem dicta bñficia pferendi. ¶ No. quto qp ex ptãte cõferẽdi ad epm spectante in casu quo peccat sciẽter indignũ eligẽdo: ptãs deuoluit ad capitulũ: ꝛ capitulo ne gligẽte deuoluit ad archiepm: ꝛ sic capitu in pferẽdo supplet delictũ epi: ꝛ archiepus supplet negligentiã vtriusqꝫ ꝛ sic epus nõ supplet negligentiã capituli in ptãte pp sũ delictum: ad capitulũ deuoluta. Et no. qp deuoluta ptãte ad capitu: dũntodo a puidendo cessent pp discordiam in eli gẽdo deuoluit ptãs ad supiorẽ: ꝛ sic discordia in cõcordã do de eligẽdo: nó excludit negligẽtiaz i deuoluẽda ptãte. ¶ Quero ad ifẽ intellectuz: qñ de epo deuoluat ptãs ad capitu. i. inquãtũ dicit ptãtem deuolui de epo ad capitulũ. hic Inno. dicit: qp qñ qs ptãs eligendi spectat ad epm: seu totaliter puidendi: qñ qz ad capitum spectat: qñ qz spectat ad eos simul electio: sed confirmatio tñ ad epm: qñ qz spectat electio ad inferiorem ecclesiã cõfirmatio ad epm. Si tota lis puisio spectat ad epũz aut iurẽ deuoluto: vt qz inferior ecclia eligit indignũ vl negligit eligẽ: ꝛ deuoluta est ptãs ad epm: ꝛ ipse confert etiã indigno: ꝛ tunc nó deuoluit ad capitu: sed deuoluit ad primũ superiorẽ ꝛ.c, ne p defectu. Qñ qs ad ipm spectat iurẽ pprio: ꝛ tũc deuoluit ad capitu, ꝛ tunc dicit Inno. qp capitu vnco actu puidebit: ꝛ eo puiso, habebit p confirmato: sicut si epus puidisset. Et assignat cãm: qp in spectãtibus de deuoluto iurẽ nulla est pnexitas vel cõiunctio iter epm: ꝛ capitu cũ accidentaliꝫ spectent ad epm: hz magna est pnexitas ꝛ piũctio in spectãtib9 ad epm, ptãte ordinariam alꝫ. de testa. registi. qõ no. sile no. j. de so, cõpe. vez hoc nó credo: p ea q̃ scribit Jo. an. de elec. cõ. li. vj. vbi dicit qp hz ptãs cõferẽdi que spectat ad epum iure pprio nõ deuoluat in capitu vacãte sede: deuoluit tñ illa q̃ spectat ad eũ iure deuoluto: qr illa est iurisdictõ alia ppa ptãs in quo cõtonẽ hz capitu: ꝛ i illa succedit: nó. n. hãc ptãtem supplẽdi hz ex iure accidẽtali: hz ex iurisdictõ ali: vel di cas qp aliud ẽ qñ fit deuolutio ad capitu pp vacationẽ: qr illa fit ex sola iurisdictione: ꝛ capitu succedit in iurisdictio ne. Sed illa que fit pp delictum: fit pp accidens delicti cõ missum: in accidentalẽ ptãtem. ¶ Qñ qs ptãs eligendi sil spectat ad capitu: ꝛ epm: ꝛ tũc aut epus interest in capitu lo: vt platus: ꝛ ibi hz vocẽ: ꝛ delinquũt oẽs: ꝛ forte qp potu rit epus supplere: ꝛ ad eũ deuoluit ptãs: qr vt alius nó supplet: de cõce. s. pben. postulasti. ¶ Qñ qz inter sunt vt cano nicus: ꝛ solus sciat hic. Inn. velle videt qp pdat: ꝛ ptãtem pfirmãdi: ꝛ ptãtem eligendi: ꝛ qp illa cõfundat in capitu: nó video qp p hoc pdat ptãtẽ in qua nó deligit: nisi ꝛ confir mauit sciẽter: sed pdet ptãtem eligẽdi: potuit tñ pfirmat. ¶ Qñ qs in illa iterfuit vt platus: qr ambo conferebãt: ꝛ tũc si vter qz peccat: deuoluit ad archiepm. Si peccat epus consolidat in capitu: ꝛ solum capitu punit. Si peccat ca pitu ptãs deuoluit ad epm: qñ qs ptãs eligendi spectat ad inferiorẽ ecclã cõfirmatio ad epm: ꝛ tunc aut eligũt igno rãter: ꝛ redit ptãs ad primũ: vt in. c. inotuit: aut soli inferio res sciẽter eligũt inhabilẽ: ꝛ epus ignorant pfirmat: ꝛ cassa ta cõfirmatiõe ptãs deuoluit ad epm: qui. j. sex mensez hz. eligere: sicut is ad quẽ deuoluit ptãs pp negligentiã com putandos tñ tpre scientie: ꝛ remittit ad nõta: de excs. pla. inter dilectos: aut inferiores sciẽter eligunt indignũ: ꝛ epus scienter cõfirmauit: ꝛ dicit hic Inno. primo qp ptãs deuolui tur ad epm: postea ab hoc recedit: ꝛ dixit qp deuoluet ad primum superiorem. s. ad archiepm. Et intelligit hanc de cre. qñ epus interest electi. vt canonicus: cõsentiendo elec tionem fieri: vt de indigno: qr tũc ius deuoluit ad capitu lar. j. de cõcs. pben. postulasti. ¶ Both. dicit qp deuolui tur ad capitulum: ꝛ sic intelligit decre. ¶ Punctus est du biusz: qr si attendimus ptãtem eligendi inferiorum: hic de uolui non dzz: qr hoc non apparet iure cautum. Si attendi mus ptãtem conferẽdi: alꝫ. pfirmãdi illa dz deuoluta ad ca pitulũ. Sed vt qp cũ hec cõcurrãt: ꝛ superior ꝛ inferior: qp ma ior ptãs attrahat ad se inferiorẽ: ar. de offi. ordi. iup q̃stionẽ ℔. si vo. ¶ Tene qp suppleat capitu p hãc decre. que hoc expresse dicit: nec aliter pót cõmode explicari: attamẽ ca pitulũ supleat in eo qõ ẽ plus. i. cõfirmatõe: illa attrahit ad se ius electõis qõ repit secũ vnũ. Itẽ qr cũ epus non possit supplere in delicto inferioris ex quo ipse deligit: cũ ca pitulum suppleat in delicto epi: supplebit in delicto inferio ris ex quo supplet delictũ superioris inferiorẽ: habẽtis subie ctũ. ¶ Oppo. qp pp culpã epi: non deuoluat ptãs nec ad capitulũ nec ad archiepm: de cõce. pben. qr diuersitatẽ: de sup. neg. pla. roma. li. vj. So. qñ qs pp culpam epi: vel deli ctũ aut negligẽtiã est puatus ptãte eligẽdi: ꝛ tũc deuoluit ad capitu vel primum superiorẽ: vt hic: ꝛ de cõce. pben. ca. li. ¶ Qñ qz vero nõ est puatus ipso iure ptãte eligẽdi: lz pp aliqd impedimentum: aut culpã nó possit interim eligere: ꝛ sic solũ est suspẽsa ptãs: aut ptãtis exercitiũ: ꝛ tũc non de uolut ad capitulũ: sic loquit̃ hic. ¶ Quero dur ãte trẽ nio quo suspensi sunt illi de quo a beneficijs: qr elegerũt in dignũ. Itẽ rato secõdo elegerũt indignũ: dñt puari triẽnio. ¶ Quero an hec secõda puatio referat ad tpus triẽnij: post finitũ primũ triẽnium: aut pena p rata tpis status computet: ꝛ vna pena in alterã pfundat. Videtr est quettio in cle. u. ó mo gistris: in gl. qr ꝛ sibi legisti: deputãt in termis istis. Statu tũ p quiquẽnijz puat bospicia vicinia quo fuit offensus scolaris: lz nó fuit captus offensor: pedẽte prima puatõe: al. offensiõe iterato est offensus scolaris alius nec capit ma lefactor. Quert an sim quinquẽnij stati ieipiat: an finito p mo quinquẽnio. Jo. an. hĩ latissime disputat: ꝛ allegat p ꝛ ꝛ Dubiũ q̃stionis est: qr ius statuẽs de suspẽsionibus cogita uit penã integrã iponi. p quolibz delicto. Si ergo triẽnium vel quinquẽnũ cõputaret tpe primi: tã p secũdo delicto hi nõ bẽret penã integrã: dic qñ qs pena ista suspẽsionis imponit nõ ex pprio delicto: lz ex quadaz p sumpta negligentia aut ficta: ꝛ tũc pena secũde culpe: ex quo pcurrit cũ prima i illo cõsumit: qr pena hec restigẽda est: nõ pruz pót: qñ qs pẽa re perit imposita merito: ꝛ ex ppria culpa: ꝛ delicto: ꝛ qdã di cebãt qp cũ ista sit merita pena: ne delictũ remaneat impu nitũ sim tpꝰ: nõ computabit tpus primi: sed post finitum p mũ: alꝫ si tpus primũ computaret cũ illud sufficiat solum p prima culpa iaz fim remaneret ipunitũ. Jo. an. eligit qp sem p fiat cõputatio tpe primi p regulã in pemeró reg. iur. li. vj. alꝫ. ff. ad tituꝫ. l. an senatuscõsulti. vbi est cãus. ff. ad. l. aq. ia vulneratus. ff. de pens: aut dãna. ℔. iter eos. ff. de iniu vo. l. pe. ff. ex qui. ca. ma. l. nec nó. ℔. si qs sepius. ¶ Non obst. si dicat hec ꝓa pena nihil operabit: dic qp imo: qr si ponat qp sit absolutus a prima: remanebit qp sit suspẽsa ista sic i excõica tiõe: de iude. ita quoꝺã. iij. q. iij. engeltrudaz: de sen. ex cũ p cã. ¶ Quomõ puant ptãte eligẽdi eligẽtes indignũ quero p quibus indignitatibus in electo pueni. ¶ Di cunt doc. hic qp de indignitatibus: circa sciẽtiã: circa etatẽ: circa illegitimitatẽ: circa idignitatẽ male vite: ꝛ malos mo rũ: p q̃ vl qp hec pena nõ hẽat locuz in aliis idignitatib9 de quibus: no. j. e. bone. c. inotuit: ꝛ plene p Jo. an. in regula. odia. de reg. iur. j. lib. vj. vbi determinat qp hec pena exce-

dat ad alias dignitates. ¶ Quid in cardinalibus eligẽtibus fecerit idignũ an béat locũ hec pena. vidẽt doc. q̃ si .l.rnt.dn. vbi ó b. ¶ Quéro p quẽ actũ puniẽt: vidẽt doc. q̃ p actũ electóis: vt hic ps: ibi eligunt: p qó ps: q̃ si p̃sumerit in scrutinio: nũ ex aliis p̃sentibus sequat electionẽ: ad hũc in penã: ad hũ .l.e. ppetue. li. vi. Habz locũ hec pena et in eo q̃ eligit ex cõpromisso: et no. Hosti. l.e. prin. et ps. l.e. si cõpromissarius. §. porro. lib. vi. ¶ Queritur an dispositio. c. hẽat locũ quo ad inspectionẽ in oibus dignitatibus seu bñficijs de q̃bus sup. dic: q̃ nõ: ifz hz locũ solũ in dignitatibus epis libus vel simplicibus: et tũc nõ hz locũ in bñficijs q̃ de obtinẽt in alia eccl̃ia: nec cõpromissarius e. n. li. vi.

Nusam. Cõpromittẽtes tenẽt recipere electũ a cõpromissario: dũmodo sit idoneus. hoc. nõ dicunt. ¶ No. primo q̃ in cõpromisso de pudendo alicui de bñficio: vel eligẽdo aliquẽ rotlato in p̃te alterj intelligit̃ p̃dicto si est idoneus: et sic in mãdato gñali ꝑ pudẽdomõ intelligit: vt pudeat possit de nõ idoneo p̃mota p̃cedat: de elec. si cõpromissarius. li. vi. ¶ No. scõo q̃ in p̃sonã de extra collegiũ electoribus fieri pót cõpromissus. ¶ No. de significato verbi. puniõe: vt si stet̃ puniõi alicui tunc intelligit̃ si legitime pudeat: facit si cõpromittit in arbitrium: p minus stari siue puniõe: qõ intelligat̃ dum tñ legitime pudeat. ¶ Quarto no. q̃ femine p̃t̃ actu electiuo cõpromittere in masculũ. ¶ No. ꝑ volgũ q̃ distinguat sororẽ a monialibus: ad ꝟ de ꝛ̃ptis. e. cũ dilecta. ¶ Glo. .i. ibi ponit eũ vocat ecclesiales nõ de cõcel. ꝓben. cõfirmat̃. facit. vii. q. i. c. n. in fi. ¶ No. gl. q̃ ponõ vt de collegio ecclesiarum inferiorũ. Itẽ puto q̃ distinguat ep̃us actu electiuo q̃ cõpromissario: nolle eligere possus ut ꝑpetuo ꝓfirmabit: q̃ forma. c. q̃ pp: ꝟ seruanda: et p hoc forma. c. fi. l.e. li. vi. ꝟ seruanda realis fi forma illa. c. q̃ ꝑpetuo esset necessaria: tũc unico actu posset dle q̃ alias duobus esset ꝓfirmare ex iurisdictione ordinaria: pót totũ expedire. sicut l.e. cuz vnoſi. e. c. cũ inter alias. ¶ Glo. xii. in fi. quasi hoc nõ sit arbitrium: sed puratoꝛ q̃ dam compromissarius: q̃ ps: q̃ nolle cõpromittẽtũ eligit: nec possit hoc reddim in solvendo penã q̃ haberet in arbitrio: non enologato: vnde aduerte si ponderas hoc loquit̃ de arbitrio cõpromissario: q̃ potius accedat puratoꝛ: nõ autez iudicio vel auctoritati cõpositoꝛ: de q̃bus i. §. iudicibus. ij. q. vi. c. exposita. l.e arbi. vñ sufficit hoc obseruari formam mãdati: dũmodo sit idoneus factũ: sicut e ꝟ facere principalis cõpromittẽs. ¶ Ad ẑrias i genere dic multa sunt et ãtur que fieri nõ debẽt: vt in. c. cũ iam dudũ: de ꝓben. et in. c. que ꝛ̃ tuoꝛ de reg. iur. et dixi in. c. i. de cõstit. Eadez glo. idoneus ibi tũc nõ valentes q̃ imo regulr̃ sñia arbitratoꝛ est aliq̃s ꝟ pót peti reductio ad arbitriũ boni viri: si sic unquã ff. de opus li. si libertus enim erroꝛ essz ep̃ſius in sñia: q̃ tũc ipso iure esset nulla: vel nisi esset minus in mã in qua esset positum: q̃ ipso iure esset nulla: vt est in materia electj. vt ps. l.e. si compromissarius. li. vi. Quod ãt dicit glo. arbitri cõpromissarij sñie stari etiam si sit iniqua: est verum si cõmeat eandẽ ter utiquatẽ: q̃ tunc saltem de iure canonico pót retractari: vt no. Hosti. et hoc. l.e arbitrio p tuas: et tenẽ in. c. i. de ẑsti. et de iureur. dñe nullius vbi determinat q̃ si cõpromissarius eligit indignũ: impune nõ pót eligi. Idẽ si electus renuat ꝓsentire: de quo in gl. ibi sup verbo: approbat ꝓsentire: que incipit approbant̃ in fi. gl. fi. die hodie: vt in. c. si cõpromissarius: de elec. li. vi. ¶ Non obstãt ẑrie: q̃ ibi ius optãdi seu eligẽdi cõpetit ex iure ꝓprio: et radicato in ꝑsona sua hoc cõpetit ex iure alieno: nã in alieno ẽpm possit cõpromittere: hoc q̃ sic: ꝟ ꝑpetuus tñ debeat ꝓfirmari. ¶ Quid si cõpromittat in ordinariũ ad quẽ: ad quẽ spectet ꝓfirmatio, an poterit unico actu p̃sidere eligẽdo: et ꝓfirmãdo: dicit ibi Jo. an. q̃ olim forte poterat: sed q̃ hodie inter electionẽ et ꝓfirmationẽ ꝟ esse medium: et ratio. c. n. c. fi. li. vi. in dicit q̃ nec olim nec hodie: q̃ ipse eligẽdo et cõfirmãdi cõcurrunt in eadẽ ꝑsona. Si tñ actus fiũt iure diuerso: et diuersa noibus: q̃ alieno nolle eligi: et sit sua ꝓfirmatio: de quo .l.e. cuz inter canonicos: q̃ no. Nõ decet. q̃ non p̃sumatur cognasse de indigno: et verba simili modo sunt intelligẽda .l. de fratribus. i. fi. cui. et in hac idoneitate vẽit: q̃ sit maioꝛ .xxv. annis. l.e. vndecimum annum: in ꝑ.

Osti. Electus ãt ꝓfirmatiõem bñficia cõferre vel administrare non pót. Pro primo ponit unã ex quo. Scdo cõcludit ad factũ. ¶ No. primo q̃ ptãs ꝓferẽdi: vel alia bona ecclesiastica administrãdi cõferri in ꝓfirmatione electi. et sic ps: q̃ ptãs administrandi: et gñaliter bona ep̃atus administrãdi: dependet a ꝓfirmatione: ex quo infert q̃ electus nondũ cõfirmatus alia exercere nõ pót. ¶ No. secundo q̃ ptãs conferẽdi non est ptãs iurisdictiõalis: nec ꝑprie ordinis: sed est quedam facultas seu ptãs dependens a ptãte disponendi seu administrãdi: vt ps ex alia implicatione. alĩ. ¶ No. tertio q̃ ptãs administrandi ecclesie: dependet a confirmatione. ¶ No. quarto q̃ contra illegitime factũ ab eo potest quis venire: quando factum est in damnum ecclesie. ¶ No. quinto q̃ qs pót nullitatez actus a se gesti allegare ad ecclesie cõmodum: et ibi nota. i. nolens debet ibi .l.e. q̃ confirmationem petere potest emanumitus electoribus: vt .l.e. cum inter. ¶ Ratio capitis eiusq; alia de ꝓfirmatione non currerent electi. ¶ Glo. .i. ibi cum iam dudum. Hodie ipso iure nõ valz q̃ agit: et ãnullat electio: vt .l.e. quanto. li. vi. Z ꝙdã distinguat: aut aliqd agit sub boni colore: aut aliqd absq; aliquo colore: ꝟ nõ est verisimile. c. quanto: simplr̃ loquit̃. ¶ Glo. ij. ibi ꝟ iurisdictionẽ vinculum matrimoniale contrahit̃ p̃ solus cõsensum eligentium: et electi: et ꝑhat̃ .l.e. cũ inter canonicos: et vt hic. nõ cõtr. qđ. §. fin vero: est tñ verum q̃ efficit irrevocabile p cõfirmationem: et no. in. d. c. ij. ¶ Glo. fi. ibi sicut locum habent dissimiles fratres si sint tales que transire possint in rẽ iudicatã: ut e fecus sicut sunt sine cẽsure: et mis monialis. l.e. ne in dub. nor latoꝛ et consanguineꝰ: et de sen. excõ. sacro. hoc est vis brocardica: et ad multas materias: possz reduci: de quo p legislatoꝛ in. l. post mortẽ: de adopt. et in regula. q̃ semel: et in regula mutare: de reg. iur. li. vi. p canonistas ꝓclude: q̃ ꝟ in iterlocutoriis: ꝟ mutare: de quo plene in. c. cũ cessante. Idẽ in diffinitiuis si sũt nulle. l. cũ q̃ reliqua. ff. de re iudi. et tenẽ. de accu. c. quãdr̃: et qñ. Eadem glo. ubi cũ cessante: secus in diffinitiuis: q̃ bñ vel male rẽ. l.e. ossi. dele. in ffin. Hoc tenet Jmo. saluo q̃ in papa: q̃ ꝑpria sñia pót remouere. xxv. q. ij. sniam. Hoc intelligo in negotiis extraiudicialibus: in iudicialibus ãt distingue: q̃ aut loquitur in sñie iterlocutoriis: et pót iudex ꝙuenire eã nõ trãcta in rem iudicatã quo ad ipm̃ maxime vbi nõ est quitũ ius ptis: de quo tñ dic vt no. in. c. cũ cessante. l.e. appell. et p̃bat. in. l. qđ iussit. ff. de re iudi. In diffinitiuis ãt loquitur in sñie que sunt nulle ipso iure: et si fuit delegatus nõ pót ipse idẽ ꝙuenire: q̃ fiue bene vel male rẽ. c. in ffin: et ibi no. de offi. dele. ordinarius: ipse idẽ pót cognoscere: et ẽminat: vt ibidẽ no. in. l. si vt ꝓponis. C. quõ: et qñ iudex. ¶ An loquitur in sñie q̃ sunt alique tñ sunt nique: et tunc aut loquitur in his in quibus venit̃ periculũ aũ: sicut in matrimonialibus licitũ est ꝙuenire: vt .l.e. de re iudi. latoꝛ et. c. consanguinei. ¶ Idẽ dicẽdũ est in beneficialibus: ar. cap q̃ no. i. c. l. de ꝛ̃script. ꝓben. tñ hoc vltimũ intelligo ex officio non ad instãtiã ptis: vt ibi no. ¶ Itẽ si pp delictũ sñi ꝓuaret̃ inder vt nõ possit ꝙuenire: sicut in filii dicimus: q̃ si symoniaz cõmisit: vt no. i. q. v. ꝓtitiũ: et de renũc. l.e. post trãslationẽ. Si loquitur in his in q̃b⁹ nõ venit̃ ꝓiudicium: nõ est licitũ ꝙuenire: vt. l. inder. ff. de re iudi. vt no. l.e de cõ. c. ffin. ¶ Quid sit iuris de executoribus die vt nota. in dicto. c. in litteris. ¶ An aliqs possit venire cõ factũ: si factũ est inualidũ oi mi. q̃ factũ est ipso iure nullius oio é iercusabile. i. nullũ hz colorẽ vt possit excusari: et durat ptãs faciẽdi. et tũc pót ve-

re cõtra factũ ppriũ:& durat ptãs in agente:& nullo modo excusabile iure cõi vel ſpãli:& ſic tenẽtur tã colorate ꝛ:ſ̃ venire cõtra factũ ppriũ: vt hic. xii.q.ij.non ſ̃:de pben.cuꝫ nõ ignores. Si factũ eſt omnino nullũ:& non duret ptãs in agẽte:q; epus q alienauit eſt remotus.non ſ̃ venire cõtra factũ ppriũ. xii.q.ij.nouerimus.i.qñ factũ eſt nullũ:& cũ nullitate facti finit ptãs facientis vel ex poſt facto male faciẽs remotus eſt:& tũc ꝙuenire non põt ꝓbari ſi factum eſt omnino nullius eſt tñ excusabile:qr aliquo caſu tenẽs iuſte põt tenere:& ſic tenens ꝫ aliquem colorẽ tenẽdi:qr tenere poſſet de iure ſpãli:& tunc non ſ̃.i.quando durante ptãte faciẽtis factum eſt omnino nullum.tñ ꝫ aliquẽ colorem: qr aliquo caſu põt valere:puta qr poterat faciẽs diſpẽſare dupliciter:& tunc nõ põt ꝙuenire:qr ꝙtum ad ꝑtem faciẽtem vt inducta diſpẽſatio:vt ꝓbat.I.de.ſ.pſby. ventenare in decto.c.diuerſis fallacijs. Si factũ nõ eſt omnino iure nullũ: qr nõ eſt omino improbatũ:ſ̃ poſſet ceſſare:nõ ſ̃ venire contra factuꝫ ppriũ: ſi alteri ius eſt quæſitũ.lxxxiij.dñicũ in pecto rito:& in dcõ.c.diuerſis:ſm vnã ĩtellectũ: vbi aũt alteri ius nõ eſt quæſitũ:tũc bene poſſet ꝙ hoc ꝓcedat in ꝙtibus nõ notatis:ſ̃ regulr recedere.i. penitere re integra.qr talis ꝙ ctus non perficit.& nõ inijcit vinculũ re integra.hoc eſt nõ obligat ſimplici conſenſu:imo oꝫ ꝙ deueniat ad factuꝫ: & ſic nõ dũ eſt orta obligatio: vnde alterius nõ intereſt: nõ po tes recedere pñs: vt.ff.de cõdi.ob cãm.l.iij.& ibi: hoc in ma teria ꝙ hoc ꝓcedat:quare nõ põt qs venire in ꝙctu notorio ca ſualr ꝙ factum ppriũ:qr ibi ius eſt quæſitũ aduerſe ptã regulr: vt ꝓ.l.iij.ff.de cõdi. ob cãm.in ꝙrio ſenſu. ¶ Poſſet hoc patꝫ quare eſt licitũ recedere a ſocietate: depoſito & mãdato.& ꝙ ſocio.l.ſ̃:& ſi ſocius.§.fi.ff.depoſiti.l.i.§.pe.iſti. mã.§.re cte.qr ibi ꝙctus nõ tenetur ad pdurandũ.i.nõ ouſ̃ ius ad pſeuerãdũ in ſocietate mãdato vel depoſito: ideo cũ non ſit ius in hoc aduerſario quæſitũ: vt hec duret licitũ eſt retrahi. ¶ Sed ꝙ.qr nõ liceat hunc epũ reuocare ꝙ ſe alienatũ: qr nõ põt eſſe iudex in cã ſua. Cuꝫ qs in cã ſua ꝙ totũ:hinc qr remu nerare ꝺ̃s tanq̃ actor agẽdo coram cõpetẽti iudice.nõ vt iudex de reſti.ſpo.cõqueritur:& ſic nullus ſit qui ſerui ecclie indẽ nem:dic hic in notorijs in quibus ordo iuris nõ ſeruat:ſ̃ mõi tióe ꝓcedẽte excõicabit.xvi.q.i.in canonibus. Idẽ no.i.e. ex pte:de v.ſig.ꝙ Inn.& ibi ctꝫ Cõpo.& dicit qr ꝙ illud mã datũ nulla dat cognitio:ſed quaſi excusatio:ſecus ſi nõ eſt notorium:vel dic qr vbi cã ſpectat ad ſe iure ꝓprio: iudex eã põt: ſed vbi nõ ad ſe iure ꝓprio:ſ̃ rõne eccliæ vel dignita tis põt eſſe iudex:vñ põt eſſe iudex epus in cã eccliæ ut.ſ̃. .q.vij.ſi qs ab epo:& c.ſi qs ꝙ.xlv.di.& q emẽdat:ſicut & im perator in cã fiſci.ff.de bis que in teſta.dele.l.primeq: tũc põt eſſe iudex:vt dicũ ſuribus. ¶ Nõ enim cã eccliæ eſt cã ꝓpria epi.I.de dona.ceteruꝫ. De iſta materia habea.I.de iudi.cum venerint:in glo.& per Inno.in dicto.c.ex parte. ¶ Igit qñ qs ad ꝓpoſitũ põt hãc reuocationẽ facere:qr factũ erat notorium:& reuocato ſtabat ad cõmodũ eccliæ ſ̃. ꝓpriũ:in quo potius ꝺ̃s dicit executor ꝙ iudex:ex quo factuꝫ eſt notorium:vt dicit Inno.I.de v.ſ̃.ex pte. ¶ Oppo.qr nõ liceat epo venire ꝙ factũ ppriuꝫ ꝙ ic venẽdo:alr.turpitu dinem ſuã.& nullitatẽ ꝙctus. Et concl.ob turpi.a.p totuꝫ. So.plenius ad cõmodũ ppriũ nõ põt allegare ſuã turpitu dinẽ:ſ̃ bñ ad cõmoduꝫ eccliæ:qr de malitia pſone opponi nõ põt cõtra agentẽ nõie eccliæ.xvi.q.vij.ſi epus.

Onſideraumus.

Electio facta poſt appellationẽ:& ꝙ priuilegia eccliæ: vel facta pñia non caſſata: nõ valẽ.b.d. ¶ Et pmittit eã caſſatiõis. Scõa ibi. Quia pp: electiões caſſat: õmũ certaa puiſiões ſubintrabit ita vſq; ad ſi.forte ẽ de cre.& pmitte qr nõ ꝫ ſcõa electio pma nõ caſſata. Si pma ẽ aliq rõe:qr ſic vna vox nõ põt bñe duos ſpõſos:ita nec ec clia:nõ cũ electio ſit aliqua nõ põt dari ſcõa:niſi pma pma caſſet. ¶ Scõo pmitte qr factũ poſt:& cõtra appellatiõẽꝫ iudicialẽ nullũ eſt:hoc nõ eſt verũ:in appellatiõe interpoſita ab interlocutoria: vt alio grauamine iudiciali:pmodo nõ diffiniua: vt ꝓ.in.c.nõ ſoluꝫ:de appell.li.vj.ſecus ſi extra iudicium appellet:qr tũc nõ eſt inualiduꝫ ipſo iure:ſed re uocari põt p viã attẽptati. Ratio eſt qr p appellationẽ in dicialẽ ſuſpendit ſe ptãs iudicare:ſed p appellationẽ extra iu dicialẽ nõ ſuſpẽdit ptãs ptis:ideo ꝫ ꝙ ſit mero iure. Ter tio ibi priuilegia:que forte erãt ꝙ aliq de extra eccleſiaꝫ de berent vocari. Ter.ibi tribuimus.i.tributã eſſe ottẽdim̃ qr nõ erãt ꝓnti eligẽdi ptãte. Ter.ibi nõ mutuũq; caſſata eſt electio vero eligẽtiũ:nõ electi. Ter.ibi ordinationẽ.i.p motionẽ fiendã in ſua vacatione ſm veritatẽ:& hoc pp vitãdã diſcordiã. ¶ No.pmo:ꝙ actus extraiudicialis inu ſtus non eſt nullus pp ſuã inuſtitiã.i.nõ vitiat eo ꝙ eſt fa ctus:ꝫ ius aut priuilegiũ alteri:ex hoc electio fcã ꝫ priui legia eccliæ:nõ eſt nulla:ſ̃ venit ãnullãda:qõ eſt verũ niſi ꝫ priuilegia creãta ptãtem eligentis.I.e.ꝙ ſicut:& qõ ibi no. gl. ¶ Scõo no.ꝙ actus extraiudicialis poſt:& ꝫ appella tionẽ extraiudicialẽ ꝙctũ ꝙ ex iuſta cã interpoſitã: nõ eſt nullus ipſo iure:ſ̃ ãnullãduꝫ:& ſic appellatio extraiudicia lis nõ excludit aut ſuſpẽdit ptãte ptis:& hoc qr nulla appel latio ad hoc nõ ordinat: ſed ſ̃ vt ſecumſidã procatiõẽ ad cauſam:qõ no. ¶ Tertio no.ꝙ electio fcã poſt pmã ꝙtũ ꝙq nõ caſſatã nõ vt pma exiſtẽte valida.ſ̃ veniat ãnullãda:qr nulla:& hoc ió:qr cõcurſus in numõ alio vinculi:aut multiplicatio nepiarum in eadẽ eccliã eſt impoſſibilis.i. ptãte pmo vinculo nũ numõ alio vinculi:ꝙtũcunq; reuocabilis:impoſſ bilis eſt ſcõ cõcurſus:vt ergo qõ ad dei pmi exclusionẽ ꝙ ſe cũdus poſſit applicari. ¶ Quarto no.effectũ appellationis extraiudicialis:qr appellatiõe iuſtificata omia ĩtera attẽptata retractãt:ſ̃ eã iuſtificatã nõ vt ꝓ.ex no.de appell.ſ̃ finꝫ tua. ¶ Quinto no.ꝙ electio poſt pmã nõ caſſatã: nõ vt ipſo iuſ nulla:ſ̃ ãnullãda. ¶ Sexto no.ꝙ eligẽtes peccãtes ꝙ iuſticiã eligẽdi:vt qr eligũt pmã nõ caſſata: vel eligũt p appellationẽ ꝙctũ ãnullãndã:nõ ſunt ꝑuari ptãte eligẽdi. ¶ Et no.qd ipoſtẽ illis vbi habebatis liberã facultatẽ. ¶ Septi mo no.ꝙ caſſata electiõe pp defectũ iuſtitie electiõis nõ ſi gillat fama electi:qn poſſit iuramẽto eligi.excludit tñ:vt ſi ecclia illa nõ poſſit eligi.& hoc pp diſcordiaꝫ qñ duo ſunt in diſcordia electi.i.caſſata electiõe:altero vicio q̃ pſone elec ti nõ ifamat electus:nec inelegibilis efficit de iure:nec in illa:nec in alia eccliam:nec illa nec alia vice põt tñ ſuperior pp ſcandalum eum inhabilitare:nec ea vice ad eandẽ eccliam eligat. ¶ No.viij.ꝙ vbi ex ſinia ꝑ alteri ꝓiudicari ꝫ in é tem ſiniam tutũ eſt iudicẽ ꝓiudicium exequi:& ꝓcedere:& ꝙ nõ tuendi ſuſtinere. ¶ No.ultimo ꝙ illud qõd dñs nõ re ferens.appellationem alterius:eſt appellationem non eſt de ferendum.I.de appell.cõſtitutionem.c.an ſit procedendũ:qñ ſecũ da appellatio eſt inuſta:& tẽdit ad defenſionẽ eius ꝙ eſt illegitime attemptatũ poſt appellationẽ ꝓmã:ad qõ.I.c.cũ nobis:ſecus ſi appellatio ſit legitima:qr tũc illi eſt deferẽ dum:& ad hoc iſte eſt bonus tertius. Inn.hic poſuit vnam glo.q cõmentat.c.I.e.audiens. Ideo de ea hic nihil dicas:ſ̃ in.d.c.audientiã.I.e. Hic habemus de vi electiõis ꝫ appellatio nẽ extraiudicialẽ vel ꝫ priuilegiũ:& habemus duas electio nes caſſatas:vnã pp priuilegiũ:aliã qr ſcã nõ caſſata ꝓma. Et ꝓponit hic ꝙ electio nõ eſt nulla: ſed ãnullãda. Scõo hic habemus de vi caſſatiõis electiõis pp electionis inuſtitiam: qr p hoc nõ ꝓiudicat eligẽtibus nec electo. ¶ Ad ꝓmũ vt ꝙ etiã nec ãnullanda veniat electio ꝫ appellationẽ.I.e. cũ nobis. Nam ibi nõ valet appellatio.ne fiat electio. Sed. ſi appellatio ꝓcedat ne fiat electio. hoc nõ vſq; appellato rio ꝫ iura cũ electo fieri dẽant. Si appellet ne electo aliꝫ canonica fiat:ibi eſt iuſta:ſ̃ nõ eſt ſcõa:qr cã nõ exiſtit ſuf ficiẽs:de appell.cordi.& p hoc vãnari põt:qõ ſcribit. Inn. de no.op.nũ.c.i. Si appellatio fit ne fiat electio:& expirat cã ſufficiens:p quam appareat electionem canonice fieri nõ poſſe:valet appellatio: vt hic. ¶ No. glo. ꝙ in appella-

tione extraiudiciali exigit cā specifice exp̄ssa: vide qō no. de app.cordi.li.vj.in glo.sup v̄bo:vel extra:vbi glo.ponit op̄i.t dicit q̄ rnitius est q̄ dicit gl.nr̄a: t vide glo. de bis q̄ fi.a ma.pte ca.ex ore.i ñ.gl. ¶ Scōo vr q̄ electio post appellationē nō vētat cassanda.l.c.bone:de appell.p̄sentium. So.si electio fiat post appellatōez illegitimā q̄ ordinat ad defendēdā electiōez:nullā valz electio:vt in p̄no. si fiat p̄ appellationē aliquā que ordinat:aut ad defendēdū priuilegia valida:aut electionē aliquā:lz cassandā inualidat:secunda:vt hic. ¶ Tertio vr q̄ electio fcā post appellationē sit nulla.l.c.bone:vbi electio fcā post appellatōez nocet. So. pondera modū:t cām punctēdi. Si fia postulatio post appellationē illa reddit postulatōez nullā: qō q̄dā dicūt ēt si appellatio sit inualida:qō puto si cā alia subē: ēt nō afistēte p̄ quā reddat nulla postulatio:qō examinabit.l.c.bone:q̄ in effectu idē ē qō in electi. ¶ Si electio fiat post appellationē:pōdera cām:si cā de se sola ē sufficiēs ad excludēdā nullitatē electōis:electio remanet nulla:vt p̄bat.l.c.i.c.bone. Si nō est sufficiēs de se.tūc venit ānullādā:hoc est si cō cludit electōez annullādā:nō nullā:t tūc nō est nulla:sz annullāda:vt hic:t sic itelige hic fm:t sūt verba Jo.an.l.c.auditi.t hec p̄cedūt i appellatōe extraiudiciali:t hoc tene:lz hic vacillet. Jo.an. ¶ Quero circa istā ptē q̄d p̄tinebāt p̄uilegia:quidem q̄ nō fieret electio nisi de gremio tali:t isti eligebant de extra gremiū:hoc nō placet aliq̄bus:q̄ i fine nō mādasset papa q̄ idē eligeret.nisi finē itelligas q̄ eligātur in casu possibili.l.q̄si deficiunt babules in ecclia:vt de v. sig.abbate:in fine:vel habebāt q̄ certi ad electionē vocarent:vel p alia v̄ba:vbi sic.hoc vr falsum:q̄ hic in fine papa dicit q̄ in alia vacat.possint eligi.q̄ nō esset tūc nisi saluet q̄ subintellexit papa. Si th̄ esset de cōpone de quo deberet fieri electio:vel dic q̄ p̄tinebāt p̄uilegia:vt aliq̄ō extra collegiū deberēt vocari:q̄ non erant vocati:vt dixi in l'a.

¶ Scōo queritur hic eligētes pp appellationē iterpositā: t electionē nō cassatam impediunt eligere:an ergo eligentes p̄ appellationē vel p̄uilegia eccl'e:vel nō cassatā p̄maz electionē p̄uenit ptāte eligendi. Jnn.vr distinguere iter postulationē:t electionē.ē.n.i.gratū:in glo.de gr̄a:vbi dixit q̄ p̄tendebant postulātes nō eligētes. Jo.an. dicit q̄ neuter p̄uat ex sola iniusticia electōis:q̄ si repit iure cautū: q̄ ꝑ pena imponat. Nam hic nō p̄uenit:q̄ electio est p̄ iusticiā vt dixi sup l'a. Nec est electio hec p̄ cōciliuz: q̄ pp:nec p̄ cōcilium:cū in curia:vnde cū in iure nō sit hec pena:ideo cē.de pen.di.i.peñ.t vide qō no.l.eo.bone:fm eū: vt q̄ i mo p̄uenit.ē.n.i.iz.So.spāle in sūmo pōtifice:vel ibi nō p uenit:q̄ eligāt:sed q̄ aderāt parato inducere scīsma.hic in eo q̄ paratus erat subire iudicium. ¶ Venio ad tertiam: q̄ dicit hic ex iniusticia electōis nō p̄iudicari electo:t ista pars tangit secundā electionez. ¶ Ap.q̄ imo infamet:t eū cōcomitet:infamia perpetuo:t vbiq̄:ita q̄ nō poterit in aliqua eccl'ia eligi.ff.de re.iuri.l.q cuz vno.§. si omnes:t .l.u.§.ignominie:vbi nō pōt i alia eccl'ia eligi. ¶ So.ibi est cā inferēs ignominiā: hic secus: ita q̄ si ex cā infamāte remouet vbiq̄:t q̄si est infamis:si ex cā nō infamāte non: vt hic. ¶ Scōo oppo.q̄ cassata electiōe sigillat p̄sona illius cuius cassat electio adeo q̄ nō pōt iterato eligi.l.c.super eo.glo.respōdet q̄ q̄si q̄ cassat electio ex defectu p̄sone electi.i.vicio p̄sone electi:t infamat saltem de fcō vt ibi adeo q̄ nec in illa nec in alia pōt eligi. Jnn.tñ hic itellexit q̄ ēt vbi delictū opponit ex quo nō ifamat ḡ̄ casset electio sicut est q̄si opponit p viā exceptiōis forte bēbit locuz dispositio.c.q̄ th̄:reprobat.l.c.sup eo:aut cassat pp viciuz electiōis:t tūc siue sit vicū iniusticie electōis:q̄ ꝑ iusticiaz facte:siue vicū forme:q̄ ꝑ formā ōcre.q̄ pp viciat electō vt p̄z hic:ſ nō sigillat p̄sona electi:quo ad aliā ecclīam quo ad cādē videbit statiz. ¶ Quero an in illa ecclīa in eadē vacatōe possit statiz alter:t isto:r quoz electio est cassata pp defectum iusticie eligere: glo.dicit q̄ quidaz dicūt q̄ sic l.c.sup eo.t hoc tz Jmo. hic vic ēa q̄ hec opinio procedit quo ad iuris dispositionez:sed papa interdixit ex causa.

¶ Dr.aūt glo.p̄cedit fm aliquos quo ad factuz:t v̄ba capituli.glo.dicit q̄ nō credit: sed pp scandalum papa nō voluit:hoc si papa vr sup̄ior cassans electionē aliq̄d dispōit illud est quandū:ideo hic in illa vacatōe nō poterāt isti p̄moueri:vr alter istoz:q̄ papa sic ordinauit. Si papa nihil disponeret:tūc si duo sunt electi.in discordia: nō poterit in eadem vacatōe alter istoz eligi:t hoc vt vitet discordia:t ita p̄bat hic intelligēdo:q̄ hic sit iuris declaratio:nisi oēs simul p̄sentirent:q̄ tūc nō esset ibi discordia.Si aūt nō sūt plures electi in discordia: sed vnus tñ: ille poterit iterato assumi.vt dicto.c.sup eo.

Suffraganeis.

¶ Metropolitanus p̄firmatus mādare pōt suū suffraganeū p̄secrari: vr fz Gal.cōfirmatus:t cōsecratus in metropolitanū:mādat suū suffraganeū cōsecrari: ēt si palleū nō receperit:hoc dicit.Et nō dumdit. ¶ No.q̄ in p̄secratōe ep̄i sōmatr plures ēpi teneri debēt ēpi. ¶ No.q̄ sine mādato archiep̄i:nō pōt suffraganeus ep̄us metropolitano subiectū p̄secrare. ¶ No.tertio q̄ mādatū p̄secrādi facere nō pōt archiep̄s ante p̄firmationē. ¶ No.quarto q̄ ea q̄ dependēt a iurisdictōe: lz diriganī in executiōe ordinis: pōt archiep̄us ante pallei receptionē exercere. ¶ No.quinto q̄ mādatū de cōsecrādo:est iurisdictōis. ¶ No.sexto q̄ id qō q̄s p̄ se nō pōt: alteri cōmittere pōt:q̄si facit p alium vt a se habentē ptātem:hoc intelliges cum glo.fm Gal. ¶ No.q̄ mādare est iurisdictiōis: vñ hoc potest capm vacante sede:ar.l.de tempo.or.c.si archiep̄us:t ibi dicā: q̄ qdā ōrium. ¶ No.q̄ p alium pōt qs quod p se non pōt:de quo in capitulo pōt qs:de regu.iur.li.vj. ¶ No. fm quosdam:q̄ dat q̄s qō non hz: sed non bene colligit:q̄ hic iurisdictionez hz quā demādat: gl.oppo. q̄ ante receptionē palleī nō possit archiep̄us mādare p̄secrari: vñ receptionē palleī:ipse non pōt cōsecrare: ergo nō pōt alteri cōmittere illa:cōsequēs p̄z:q̄ qō non possum p me.nec per alium de conse.cc.vel.al.aqua.p̄mū p̄z:de elec.sicut:t de vsupalleī: nisi c.di.quoniam.So.dicit glo.q̄ hec decre.cōtinet gr̄az que potest esse equa.vbi non est in mora petendi palleum. ¶ Ultimo glo.remittit:ad no.l.c.i.de postu.pla.veritas est q̄ cōsecrare nō pōt:q̄ ordinis est:t plenitudinez ordinis recipit in palleo.Sed mādare potest de cōsecrādo:q̄ hic mādare est iurisdictiōis. ¶ Nec ob.q̄ id qō nō pōt p se. nō possit p alium:q̄ id vez p alium nō habēs de se ptātē:t sic egeat creatōe ptātis in dāte:ſ p alium habēs ptātem:lz ligatā hñ pōt:q̄ vinculū impedies dissoluere pōt: lz nō possit ptātem creare hic ep̄i tanq̄z ordinē habēs habebāt ptātē habitu cōsecrādi:sed habebāt ligatā: q̄ nō poterāt exercere in electū nō suppositū:t hoc ligatē dissoluit p mādatū archiep̄i.Et p hoc dicit Jnn.q̄ id qō dr q̄ q̄ p alium facit p se ipm facere videt: hz locum:q̄si id qō facit p alium p se ipm facē possz:alo nō:q̄ hñ no.quo casu p se facere nō vr. ¶ Per hoc dicit q̄ lz archiep̄us non possit ante palleum ordinare:t ep̄alia exercere:ante palleum receptū:pōt ep̄alia tñ exercere t ordinare p aliuz.ar.de renunc.l. ad supplicationem. ¶ Hosti.dicit q̄ q̄ non pōt p se.non pōt p alium: in factis dānatis cōno.xlv.di.sicut. Si vero pp defectuz facti vel iur.l.q̄ qs non pōt p se.potest p alium: vt hic: t.ff.de pecu.l.i.de quo:de reg.iuris:pōt qs.li.vj.tote p̄mum. Eadem glo.ibi.i.c.aqua istud.c.non facit:immo potius facit contrarium:q̄ innuit ea que sunt ordinis posse demandari bis qui sunt de ordine:licet demandans non haberet ordinem:similr.l.filium habeo:nō facit: q̄ ibi pater non hz iurisdictionem. Ideo nō pōt mandare filio suo:sed hic hz iurisdictionem metropolitanam:vnde secure tene q̄ de iure demādari pōt hec cōsecratio:in casu isto sicut videmus in plurib⁹ exēptis in īferioribus ep̄is:q̄ invocant ep̄oe.p cō-

secratiõe sitoꝝ clericoꝝ: vt in.c.cũ nullus: de tẽpo.ordi. vñ dicit Cõpo.q capitulũ vacãte sede pót ꝓsecratiõné demã dare vt dixi. ¶ Quero an in plãte mãdãti cõsecratiõem suffraganeis succedat caplm vacãte sede metropolitana: dic q sic: q hoc mãdatũ est iurisdictiõis ex pte cõmittẽtis ꝫ eius finis: & effectus vrigat in effectu ordinis ex pte patiẽtis: & ꝓ tãto attẽta qualitate ex pte mãd antis: cum sit iurisdictionale succedit caplm vacante sede: de maio. & obe. is q. & c.cũ olim. Inno. dicit q hoc demandare est iurisdictionem: & ita leue q etiã pñt suffraganei etiam sine demandatiõe vacãte sede: sua auctoritate. alle. lxiij. di. q ꝓ ambitiõem: vide qõ no. de tempo. ordi. si archiepc: dic collegiũ cõpronunciare hoc pót de iure: & tribus cõmittere vice sua: vt ꝓsecrent tres: ergo hoc nõ poterũt nisi habeant cõmissionẽ vel pape vel collegij compronunciat. vel clericoꝝ infra cius ecclesie: & cõcurrentibus capitulo: & collegio cõpronunciatium prefert collegium: p.c. si forte. lxv. di. sic intellige Jo. c. di. c. i. & sic habes q demãdare est de minoribus: & nõ maioribus: ꝫ ea que sunt posita. ꝫ. c. c. sicut. §. preterea: sunt de maioribus: ideo illa nõ potest. Non ob. c. quoniã qdẽ alle. cõ. qꝝ loquit de facto: eq sic de facto fuit dilata consecratio: vel fuit illud propter defectum numeri eorum qui consecrare debebant.

Super eo. Cassata electiõe nõ pp vicia psõe: ꝫ forte cassatus it̃ eligi pót si nõ interfecerit symoniã. b. d. cõis diuitio. s. Primo quesito. Secõdo solutio: ibi tuam: in qua interserit exceptio seu interserit cãz exceptã: ibi nisi. ¶ No. verbũ cassari refert ad actũ nullũ & tũc refert ad factum: ita q tunc intelligit cassari de scõ vide. J. vt luj. nõ cõte. accedẽs: i gl. testa. al. textua. ¶ No. scõdo q p cassationẽ electiõis vicio psone: psona inhabilis efficit ad electionẽ. ¶ No. tertio: q sñia sup crimine in iudicio incidẽter deducta: vbi pnunciatur sup crimine p medium cãe ꝓiudicat: & vocat cum contra quem pnunciatur. vbi crimẽ est cõnexũ. ¶ No. quarto q sñia qua dignitas psone sigillat: & notat: ꝓiudicat etiam quo ad alios actus in iudicio nõ deductos: & quo ad alias psonas. ¶ No. quinto q vbi cassat electio vicio forme: psona nõ notat: ideꝫ si ex iniustitia electiõis. ã. c. ꝓsideraumus. ¶ Glo. ꝓmo q̃rit qñ casset vicio electi. dat exẽpla: & bona: dic qñq cassat electio vicio electi surgẽte ex delicto: & planũ: vt hic qñq vicio surgente: ex presumpto delicto: etiam repellit: nisi se purget. J. e. officij: quando q ex vicio defectus: vt infirmitatis: & si est perpetuum eodem modo repellitur: si temporale: aut se purgat: & admittit: aut non: & repellit J. cum inter. ¶ Si propter fornicam tunc nõ repellit: nisi petat vicio symonie etiam ab altero cõmisso: vt hic. Si cassẽt: qꝝ iniusta & contra priuilegia ecclesie nõ efficit ineligibilis. ã. c. cõsideraumus. Si cassẽt: qr fcã lite pendente. Idem: vt no. glo. vt lite pendẽte. c. ij. li. vj. Eadem glo. ibi. Et pót hic tẽ. & sic nõ infamat infamia iuris: sed ifamia facti: que plus a facto q̃ a iure regulat: & sic no. ex glo. q quo ad infamiam facti. inprimẽdam: nõ attẽditur modũ iudicij: sed factũ: & idẽ no. in. c. cum dilectus: hic allegato: & in. c. sup his: de accu. i mo plus etiam si coram iudice incõpetenti obiectũ est de crimine: pót insurgere infamia facti: pp quam purgatio indicẽt vel repellẽt ab ordinãdo: facit qõ no. ij. q. i. in principio in glo. & est rõ: qr nõ regulat a tela iudicij: seu validitate tele iudicij: sed potius a facto. ¶ Secundo habes q effectus infamie facti est vt repellat a promotiõe: facit dictum. c. testimoniũ: vbi qñq etiam a testimonio repellit. ¶ In gl. eadem: ibi cõtingebat: habes tria. Primũ qñ vicio electi dicat cassata electio: & in hoc est clara: qr validitas electiõis pẽdet ex habilitate psone electi. sm videt q hoc crimẽ excepturꝫ nõ debeat nocere: qr sñia lata sup crimine excepto. nõ ꝓiudicat vt ex eo puniat: nisi qõ ab intentiõe repellitur hic puniret: cum in alia electione repellet: & sic ob. c. cũ di-

lecta: de ordi. cog. l. Lucius. ff. de bis q no. ifa. ¶ So. dat glo. duas solutiões. Prima dicit q crimẽ exceptum nõ hꝫ effectũ pene. q̃q̃ repellat a iudicio: ex vi ipsius finis: & quo ad penas tunc: sed quo ad factum pót notari eius opinio. pretextu cuius vt vacillãs eius opinio. poterit a dignitate repelli: qr infamia facti sola repellit quẽ a dignitate. ¶ No. hãc glo. eam habes: de ordi. cog. cũ dilectus: de test. testimoniũ: de iudi. at si clerici. Et no. q infamia facti repellit quẽ a beneficijs animarum: qr etiã suspendit iam bñficiatum. j. q. v. ꝓpter: si a plebe. glo. de pur. ca. cõstitutus. e. t. iter glo. de test. testimoniũ: de accusa. sup his: sup. v. non dicit. ¶ No. q ꝫ sñia sup deductꝫ in iudicio nõ noceat ei ꝓ quẽ deducit ad finem ad quem in iudicio deducta: non ordinat quo ad ea que sunt iuris: nocent tñ quo ad ea q̃ sunt facti: & in facto cõstitũt: & sic ꝫ crimen exceptũ nõ ordinet ad psonã sigillandã: sed a iudicio repellandã tñ crimẽ exceptũ in iudicio de facto notare pót psonam: cuius vigore postea repellit a dignitate: item glo. habes: in dicto. c. cuꝫ dilectus: & in. c. at si clerici: de iudi. & sic defectus ordinationis tele iudicij: bene impedit defectũ pnunciati. quo ad ea q̃ sũt iuris: sed nõ quo ad ea que sunt facti: & q̃ iuris ex facto descendẽtia: qõ est bene notandum. Et no. q sola infamia facti repellit quẽ a dignitate. C. de dig. l. ij. C. de inoffi. testa. l. frẽa. C. de decur. gñ affr. §. spurios. Secõda solutio crimẽ exceptũ ꝓ se nõ iudicio: al. in dicto de quo agit in iudicio bñs opat effectũ sigillationis: & pene nõ solũ repulsionem: sed nõ annexũ nõ: vt hic in ꝓrio. hic erat connexum electiõi q ab eo validitas: & invaliditas electionis dependebat ex validitate vel nullitate delicti commissi: ad hoc de excepti. ꝰ nigs: & hec so. glo. etiam est bona: vt probatur p casum. c. i. de excepti. & p. l. secũdam. §. si publico. ff. de adulteri. vbi exceptio lenocinij: q connexa est adulterio: operat effectum pene. ¶ Tertia solutio ab extra: p doc. hoc crimen fuit ꝰductum p modum accusationis: qr agebat de crimine ad fi. vt deponeret: & sic no. q sñia lata sup crimen etiam in cõciuili diffamat in tñ criminosum q eum cõstituit ineligibilem: vel p alia verba: qõ vez est fin doc. q nõ ifamat crimen deductum p viam exceptiõis: sed deductum p viam accusationis: & ita hic: qr forte p viam accusationis petebatur cassatio: eo qr delictum commisit: vnde tũc: qr principaliter sup crimine agit infamat: & hec so. sine dubio procedit. ¶ Quarta so. Gof. Crimen exceptum nõ notat: ita pson̄: qr ex illa sñia in alio iudicio sibi ꝓiudicet: nisi de nouo id crimen de quo in pmo iudicio fuit oppositum opponat: & ꝓbetur: hoc est cõtra. ex. hic: qr hic vult hoc ꝓiudicium surgere imediate ex ipsa repulsiõe p viã sñie nõ aũt ex ipso crimine antiquo: vel p alia verba sm Gof. ꝫ repellit cassatus: nõ ex iuribus pmetele iudicij: ꝫ opponebat q̃ iterato opponat crimẽ: & ꝓbet: & tũc repellit: alias nõ. Sed hec so. doc. nõ placet: qr textus hic vt velle q repellit immediate ex cassatiõe. ¶ Quinta so. Inno. & aduerte. dicit quedam est exceptio ordinis obtinẽs vim exceptiõis: vt est illa ꝓpter q̃ procedẽte stimulo actiõis inducit: ad repellẽdum: & sup crimine sic excepto fit pnũciatio nõ sigillat repulsum: qr ordinatur ad finẽ repulsiõis: qñq exceptio criminis nõ stat in finẽ exceptiõis: sed assumit viã: & formã actiõis: qr aliquis ꝓ me nõ agẽte me volũtarie oppono. electõi. & in ista cum assumat formã actiõis assumet effectum: vt pnũciatio sup ea sigillem qõ aũt assumat: ꝓz etiam: qr opꝫ electũ vocare lusj. cõtestari: & reliquum ordinẽ iuris obseruari. J. e. dubiũ. q in alia exceptiõe nõ est necesse: de quo vltimo dic q nõ est vez: qr bene procedit de plano tẽ. vt i cle. dispẽdio. ſaꝫ: de iudi. iuncta cle. sepe. de. v. sig. ſike. qõ no. de accusa. sup his: de excep. cũ inter. Idem no. Inno. de pur. ca. c. pñt. qõ no. qr talis exceptio vt volũtaria hꝫ instar actiõis: & p hoc dicit Inno. q talis exceptio tanq̃ agens repellitur: si excõicatus: de excep. cum inter: & c. significauerunt: de quo. c. ti. dilecti: de accusa. sup his: de pur. ca. cum dilectus: in glo. magna. Per hoc

dicit alibi: q̄ illa exceptio tanq̄ bñs instar actiōis competit & contra nō agentem: dum tñ ius agēdi sit in potētia: & no. Inno. de elec. dudum. in glo. ij. J. de poloz. dilecti: in glo. i. Idem no. de elec. cum dilecti. sup verbo referat: de appel. cōstitutus in glo. magna. v. & si dubitet: de accu. sup bis: dic crimen exceptū si est cōnexum: psonaz sigillat: vt. c. deniq;. Si nō est cōnexuz: si exceptio est volūtaria: q; & bz instar accusationis: alias actionis psonam sigillat: vt hic: si exceptio opponitur stimulo precedente vl ad repellendū tunc de iure non sigillat: de facto sic: adeo q; quo ad defectus iuris repellitur: hoc verum: nisi postea in alio iudicio ꝓbetur: quia tunc non repellit ex vi prime sententie: sed ex vi secūde ꝓbationis. Et hoc per alia verba ſm Inno. q; quedaz est exceptio propria & naturalis: que ordinatur ad finem repellendi stimuluz actionis ꝫ se instantez: q; hoc est ꝓprium exceptionis. L. j. ff. de excep. & huius exceptōis natura est repellere: nō impugnare: alias esset trahere eaz ꝓtra naturam suā: & satis fatigatur in repellēdo: & iste est casus in. c. cū dilectus in fine. vbi Io. di. co. ¶ Quod à est exceptio: que nō stat mere in finibus mere repulsionis actionis: immo bz instar actionis: q; nō venit ad tollendum stimulum actionis: sicut est hic: q; ille qui cōparet ad opponendū: venit ad iudicium nō stimulātis: nam electus soluz a superiore petit cōfirmationē: vñ cū tūc ista exceptio assumat arma: & robur actōis: & assumit vim actionis in puncto. Pro hoc q; excōicatus repellit a ptāte agendi nō excipiendi: & tñ repellitur ab ista exceptiōe que bz vim actionis: vñ dicimus: q; reus voluntarius repellit: no. J. de excep. significauerūt: & ibi. Ioan. habitat: & sic est exceptio anomala: vñ bz exceptio volūtaria ꝓponi nō possit: nisi opponatur actio: vt no. ff. de Rpris sin aūt: tñ ista exceptio anomala opponi pōt si sub sit facultas agendi: bz non agatur: vnde licet quis non petat confirmationem: poterit tamen ꝓpta eam excipi: hoc ponit Inno. in. c. dudum: in glo. ij. & de dolo: cum olim: in glo. j. & de elec. cum dilecti in glo. reseruare: & de accusa. sup bis: in glo. magna. Cōcludo ergo sic. ¶ Si quaeritur an crimē vel defectus repellat in alia electione: q; aut est probatum p viam actōis: & res est plana: vt hic ſm vnum intellectuz: aut p viam exceptōis: & tunc si est ꝓbatū iterato in alio iudicio: & clarum est: vt hic: ſm alīū intellectū. Aut nō est probatum in alio iudicio: & tūc si est annexū negocio de q̄ agitur: & idem. Aut nō est cōnexū: & tunc si est exceptū p viam exceptōis ꝓprie dicte: & tūc nō inducit infamiā iuris: bz in famia facti possit insurgere. Si vō est exceptuz p viā exceptionis anomale: q; bz vim & actionis: & tūc infamat: & p hoc repellit: vt hic ſm intellectum Inno. ó ista tñ materia q̄d operetur crimen ꝓbatum p viā exceptionis: latius videbis. Le. p inq̄sitiōez. ¶ Quid si nō apparet qua ex cā fit cassata electio: dic q; in dubio si est deductū crimē ꝫ electum ꝓsumit cassata pp crimē: si cōtra formaz ꝓsumit cassata pp defectuz forme: q; semp ſnia ordinatur ad crimē in dubio in iudicium deductum: q; sic fieri bz ó iure: de ſymo. bz bely. Si nō apparet ex qua causa fuit cassata electio: q; forte sunt predicta acta: & cōstat de ſnia: tūc in dubio ꝓsumit lata potius ex defectu forme: q̄ ex defectu persone. ff. de penis. l. presen. ſm Compo. nec ob. ff. de re mili. l. milites. §. & si fine: q; intelligit q̄n ꝓstabat q; miles exauctoratur: vt infamis efficeret: vel ibi nō poterat exauctorari aliquo modo q; infamis efficeretur: ideo exauctoratio infamiā ꝓducit: hic poterat cassari electio tali modo: q; ifamia nō efficiebat: in dubio nō ꝓsumit. ¶ Cōsiliuz tñ est q; vbi ex ſnia pōt: & nō pōt notari ꝓsona: iudex expaimat cām in ſnia: de quo no. de reg. iuris. in penis: vel per alia ꝑba dicūt docti. q; si apparent acta attenderet q̄ est in actis deductum: vt si deductus sit defectus forme: p id ꝓsumitur lata sententia. Si defectus ꝓsone: pp illud ꝓsumet lata: ꝓbatur in simili: vt. l. boiem. ff. de suspec. tu. Si vō non apparent acta mittet cā ꝓsumit: & sic pp defectum forme potius: & hoc

nē ꝓsona sigillet: & q; nō ꝓsumere debemus delictū: & q; in penis min⁹ est agendū: no. ó re. iur. in penis. li. vj. Quid si electio in vna eccha sit cassata vicio forme: an possit in ea dē eccha eligi: vt q; sic: vt hic. Inq̄rāt. s. c. ꝓsideraumus: dic q; cassata vicio ꝓsonē pōt in eadē eccha: nec in alia eligi: sic intelligē textū: si pp vicū formē: tūc si fuerūt in discordia electi: ad tollendū scandalū nō pōt eligi in eadem eccha: vt ibi: nisi omnes vnanimiter ꝓcordarent in alia sic. ¶ Si vō fuit vnus electus tñ: tūc pōt eligi & in eadez ecclesia: vt hic: & de hoc vidisti. s. c. cōsideraumus: & sic hēa q; vbi duo in discordia eligunt: tūc nouiter est eligēdus: ꝓma vice in eadem eccha. s. c. cōsideraumus in fine: vt vitetur discordia: de ꝓsue. cū cōsuetudo. s. c. lz. J. audita: & c. q; pp hoc dicit vez: nisi secūdo alter cōuter eligat: q; tunc cessat discordia: ſm Host. alia vide in repetitione. Anto.

Um monasteriū.

Do nach⁹ vnius monasterij: in alio monasterio abbas eligi pōt. b. d. Due partes petitio: & exauditio. Scda ibi noe aūt. ¶ Petens aūt narrat tria: statum monasterij: qualitatem electi & suum assensuz: & partes patent: decre. forte est in suo intellectu: & doc. male declarāt. ¶ No. ꝓmo q; lz religio deueniat ad statum in quo oīno dissoluat obseruātia religionis: & ordo: ꝓ hoc monasteriū non desinit esse monasterium: nec perdunt priuilegia monasterij. ¶ Et nota duo que sunt in qualibet religione: ordo & obseruātia. ¶ No. ſm vnum intellectū q; heremita laicus pōt in abbatez postulari. Et no. q; tali vt trāseat: vt q; solus epūs bēat ptātem dandi licētiam: & q; ab eo possit postulari: posset induci ꝫ tenēdo: q; hec cōfirmatio fuit de necessitate. Et no. ſm istum intellectum practicam admittēdi postulationem. Et no. q; postulatio pōt cōfirmari loquēdo de cōfirmatione nō ordinata ad admittēdum modū ꝓcedēdi: sed de cōfirmatiōe ꝑti pape post actum totius pfectionem: ſm alium intellectuz. ¶ No. q; monachus alterius monasterij eligitur: & q; potest minus solēniter postulari. Et no. q; epūs pōt licentiare talem vt transeat: hic agitur de modo ꝓcedēdi ecclie regulariter: vbi de extra assumitur. ¶ Oppo. vt intellectum habeamus decre. aut intelligimus q; de isto ꝓuisum fuit per modum electōis: q; ſpere videntur verba in fine: dum dicit cōfirmam⁹. Nā electio ꝓprie confirmatur: vt no. ff. ti. j. gratuz: & ad hoc facit congruitas ti. & male stat: quia heremita in heremo eligi non debet: sed debet postulari: quia laicus est: & bz ꝓpaum. xix. q. ij. ecclesia: paulus. Si dicimus q; hic fuit ꝓuisum p viam postulationis: in hoc male dicit Ifa. J. confirmamus: ita q; hoc non videt verum: per id q̄ dicit de cōfirmatione in fine: q; postulatio: & etiam hec decre. non est sita sub congruo titulo. ¶ Decre. dupliciter intelligitur: vnus intellectus q; hic fuit prouisum per viam postulationis: & fuit postulatus heremita laicus. Nec ob. q; de laico non possit ꝓmoueri eccle. Le. cum magistrū: q; illud est verum: quādo ꝓceditur per viam electōis: sic ꝓcessum fuit per viam postulatiōis: vt patet ibi postulantes: & patet ibi prebuisti consensum. Nec ob. finis: q; ꝫ iuz nō loquitur de cōfirmatione que se bēt vt finis ad punitionē: sed de q̄daz cōfirmatiōe post finem punitionis: q̄ vel fuit facta ad cautelam: q; dubitabat epūs an posset admittere talem postulationē: vel forte ex necessitate: q; illud monasteriū erat īmediate subiectū papeita q; hec erat q̄dam cōfirmatio extrā seca pp dubiuz: an valeat admissio postulatōis: vt dixi in nōbilib⁹. Et si dicas ad q̄d petit cōfirmari epūs: dic q; dubitabat an teneret: & iuste dubitabat: q; forte erat postulatus ad monasteriū exemptū: vel fecit illud ad cautelā: hic intellectus est bonus: & saluari posset p quē bēmus q; non ꝓfessus: lz nō possit eligi pōt postulari ad ecclīam regularem: q̄ putāt doc. ꝓcedere: q̄n ad ß bona ducit intentiōe: ad ß ó relu. vo. iter q̄tuor. xvi. q. j. ꝓ byteros: ſm hūc bēa

q̃ eſt ab ep̃o poſtul̃ſdus:ſm vnũz intellectũ:dũmõ mona-
ſterũ nõ ſublit pape. Sed forte cum ꝟ q̃ nõ ꝓfeſſus ꝓmo
ueaſ ad religionẽ ſit ꝯ ura:diſpenſabit ſolus papa:ꝟ non
declarãt doct.niſi dicas q̃ hic papa ex ꝓſſe ꝟ cõcedat ep̃is.
Sed huic intellectui vnũz tñ obuiat q: hec decre. erut ſub
tacógruo titulo. Scõo incidẽter hẽs q̃ beremita dz ꝓpũz
nihil omnino eſt tñ eccliaſtica pſona:ꝛ dz cõmentũ ſerua-
re:ꝛ ẽt ꝓmittere.xxvij.q.ij.§.eccliæ que:vbi de hoc ſm Jn-
no. ¶ Item tales an gaudeãt ꝓuilegio:vt penitentes eos
ſint excõicati:hẽs ꝟ ſen.excõ.ſup to.ꝛ q̃ ibi no. ¶ Scõo
intellectus eſt q̃ ꝟ erat poſtulat⁹:ꝛ erat in bereõ ꝙuerſat⁹:
vt monachus:q: forte erat de monachis camaldueñ.q̃b⁹
ſubſunt illi de ſancto damiano:ultra pontẽ ferreũ:ꝛ ꝟ loc⁹
eſt in Bonõ.ꝛ dicit hic Jo.an.q̃ duo ſũt beremi: vnus m.
ep̃atu cluſiõ.vbi ẽt eſt ordo camaldulẽ.alt⁹ eſt in ep̃atu arc.
tino: ſub monaſterio camaldueñ.in quo ſunt celle illorũ q̃
accionẽ ducũt vitã:certe ſm o camaldueñ.ſubſunt ei:ꝛ ip̃z
hoc anno viſitauiꝛ:ꝛ vidi locũ amenũ:ꝛ aerem delectabilẽ.
Alij dicũt q̃ eſt in dioc.ſenomanenſi.ꝛ ibi eſt monaſterium
de pelicia: ſed ſit iſte locus:vbi velit:de ꝟ nõ ẽ vis. ¶ Ha-
benus ꝛ q̃ ex quo erat ibi ꝓfeſſus poterat ꝓmoueri: ſed
tũc vltra:ꝛ debeat eligi:ꝛ nõ poſtulari:ex quo erat habilis
ad ꝓmouendũz. Sol. dicit glo.q̃ põt dupl̃ intelligi: vno
modo q̃ fuerit poſtulatus:ꝛ tũc ꝯtinuo obuiat: ſed dic q̃ fue
rat poſtulatus:q: erat religioſus alterius religiõis:quo ca
ſu nõ dz eligi: ſed poſtulari:vel ſaltem forte patiebat defe-
ctum in ordinib⁹:quo caſu adhuc dz poſtulari:ad ꝟ de po
ſtu.ꝓla.c.ſi. Et aduerte:q: glo.vũ ſentire relata ad textum
q̃ nõ poſſit ab ep̃o poſtulari:ſed poſſet eſſe vex:ꝓut patie
baſ defectũ in ordinib⁹. Sed ꝓut patiebaſ defectũ:q: alte
rius religionis:vel habitus:q: hoc eſt ꝯ cõcilium hodie in
cle.j. ſolus papa poſſit diſpenſare:ideo ab eo poſtulãdus:
ſm illa q̃ dixi:in.c.ſi.de poſtu.ad hoc dicta cle.j.de elect.
¶ Scõo intelligit q̃ hic fuit electus ꝛ ꝓceſſum per viaz
electionis:ꝛ q̃ fuerit:ps ex verbo cõfirmamus:ꝛ q̃ petit
confirmari. Nam ſi fuiſſet electio dixiſſet admittimus vel
repellimus:vt no.ã.ti.j.bone:ꝛ.c.gratum. ¶ Aduerte be
ne:male ſtaret ſtia ibi poſtulãtes. Sed dicunt doc.q̃ loqui
põt de poſtulatiõe nõ ſolẽni:ꝛ poſtulabaſ ad apturam vie
eligẽdi:ꝛ ſic loquiſ de poſtulatione nõ ſolẽni:ꝛ ſic poſtula-
baſ ab ep̃o ꝛ ab abbate:ꝛ hoc ẽ verꝫ quãdo erat ꝓfeſſus:
ꝛ aſſumebaſ ad maiorem religionem: alo enim ad parem
vel minorem aſſumi nõ dz:q: non lz deſcendere. Tu dic q̃
aſſumebaſ ad religionem eiuſdem religionis:ꝛ habitus:
alo nullo mõ potuiſſet eligi:vt in cle.j.de elec.in cle. Et ad
uerte q: illa cle.ampliaſ q̃n aſſumiſ ad eandẽz religionem:
vel habitũ:lz religio ad quã aſſumiſ acceñtaliꝛ alo actualiſ
obſeruantiã diuiſerit regulare:q: nihilominus ad hoc pt
aſſumi potius antẽta ongiali. ¶ Hã marune q̃n aſſumiſ
ꝓp reformationẽ:ita q̃ ex iſto intellectu hẽs vnũ notabile
verbũ:q: declarat ꝛ extẽdit cle.j.B.e.ti.q: ꝓcedit ſine am-
bo monaſteria:ſint paria in obſeruãtia:ſiue nõ:q: vnũ eſt ob
ſeruãs aliud nõ:ꝛ hoc q̃n ad finẽ reformatõis eligit mona-
chus eiuſdẽz religionis ꝛ habitus:licẽz diuerſi monaſterij.
¶ Hunqd aũt poſtulatio ꝓfirmeſ:hic eſt caſus q̃ ſic fir-
mum intellectũ:q̃ dicit Hoſti.raro repi.ã.ti.j.bõc.ij.ſ.
nec vocabat aſ nocebat:q̃n ꝙ ꝓfirmaſ:vt hic:ꝛ ibi q̃n ꝙ caſ
ſaſ.Je.bone.ã.de poſtu.q̃ ratuz:dic q̃n poſtulatio ſit ſine
cã:ꝛ dic pteꝫ nõ cõcordãt:ꝛ de gſa nõ põt admittinet vn:
ꝙ eſt cõfirmãda:ad ꝟ q̃ nõ.doct.ã.ti.j.c.j.ꝛ.ij. ¶ Q̃n ꝙ
hec poſtulatio ſit a duplo maiori pte:ꝛ ex cã:ꝛ tũc põt ꝓfir
mari:ꝛ infirmari:ſed tunc nõ infirmaſ vel cõfirmaſ:ſed ꝓ
prie dr approbari:ad hoc decre.ij.de treu.ꝛ pa. Nec dicit
cõfirmare ꝓprie approbare vel cõfirmare matrimoniuz
quod ceptum non eſt:cum non conſentiat in eum tanq̃ in
virum aut ſpõſum:ſed ꝓpoſitum petentũ appro
batur:vt probaſ Je.cum nobis ad finem. Et ſit hic cõfir-
matio ad notandum quod vbi poſtulatio ſit ex cauſa:ali-
quod queritur ius poſtulato:ſic ꝙ debz admitti:ꝛ etiã cõ-
firmari:ideo dicit cõfirmationez:ꝛ hoc probat ipſe ex tex.
qui habuit hic confirmationez:ſed vera littera habet ordi
nationem:hec vera ꝓut loquimur ꝟ confirmatione que ſe
habet vt finis ad cõmodum prouidẽdi:ſi loquimur de cõ
firmatione que fit ad ſupplendum defectuz:aut fit ad cau-
telam:de quo de confir.vtr. vel inutr.per totum:tunc aliud
eſt:quia hic indiſtincte poteſt fieri:ꝛ de hac proprie loquiſ
tex.ſm glo.ꝛ ſic ſimiliꝫ p:o confirmatione:per quã nihil de
nouo datur:ſed quod eſt declaratur:de fide inſtru.inter di
lectos.§.ceterum:erit tamen maioris auctoritatis.xi.diſtiñ.
quis neſciat cum ſimilibus. Anto.de Butrio.

Cum terra.

Nõ valet cõſuetudo per quaz ad alterius volũtatem collegiũ dz ſibi ꝓlatus eligẽ.b.d. Sũt tres ptes. In prima decliſuz eſt ordiñ. In ſcõa narratio. In tertia ibi:q: agiſ:ꝓnuntio que tria facit. Primo cauſam reddit et damnat cõſuetudinem. Secun do ſtatuit ꝛ ſtatutum declarat. Terno pmittit ꝛ pmiſſionẽ determinat. Secũda ibi ſtatuentes. Tertia ibi quo facto.
¶ Nota.primo quod non valet conſuetudo per quaz ius ꝓ
uidendi eccliæ de prelato reſtringitur ad vnum modum
tñ. Nam de iure eccliæ collegiate:aut cõuentuali põt pro
uideri per modum electionis:poſtulationis ꝛ nominatõis
q̃ ꝓtãs hec reſtringaſ ſolum ad nõiationem:hic modus ꝛ
hec ꝓſuetudo damnabilis eſt:ꝛ maxime quãdo electio no-
minatorum dependet a poteſtate laice:ꝛ quãdo a ſupero-
re dependet poteſtas non eligere alterum nominatorũ:ſed
vtrunq; repellere:quod bene no. Statuta ergo ſi fierent in
eccliæ:quod non poſſet eccliæ p:ouideri:niſi per viam
nominationis aut poſtulationis:non valent. ¶ Nota.ſcõo
quod de iure ꝓtãs eligendi eſt:ꝛ debet eſſe libera in pſonã
cõuentus vel collegii de cuius electione prelati agitur. Et
no.quod non valet cõſuetudo per quã diſponitur q̃ remo
nente electione in collegio:illa electio dependeat:ꝛ eius va-
liditas ꝛ admiſſio ex poteſtate alterius:ꝛ ſic cõſuetudo de
trahens libertatem electionis vt electionis effectus non de
pendeat ab arbitrio eligẽtium tanq̃ ꝯ ſubſtãm electionis
non valet. Actus enim electionis:alo electionis liber deber eſ-
in eligente:dato hoc quod actus electionis ſit in eo.
¶ Si detrahit libertas:vt ab eligente effectus electionis
non pendeat:detrahitur ſubſtãtia electionis:ꝛ ſic non valz
cõſuetudo:vnde ſicut proteſtatio facto cõtraria ſeu ſubſtã
tie facti factum viciat:de conſti.cum. ad.ſic conſuetudo
ſubſtãtie facti:detrahẽs nõ valet. Sic dicit lex ſi lego vſũ
fructum:detracto vſumbul valet legatũ:vt l.per ſeruũz ff.
de vſu:ꝛ habitatiõe:ff.cum ſit:ſic cõſuetudo que actũ ꝓ
ſupponit ꝛ tendit ad detractionem ſubſtãtialis actus:vt ſi
bi cõtraria ꝛ incõſtans nõ valet:vt patet de cõſue.c.ꝛ.li.vi.
ſic ꝛ in ſnia hoc eſt cõtra ſubſtantiã:q: iuriſdictio ꝛ cogni
tio ſit iudicis:ꝛ ſnia oĩno pendeat ex alieno arbitrio:de cõ-
ſtie.ad nr̃am:ſic ꝛ in aliis actibus.ã.de poſtu.ꝓla. bone.ꝟ.
nec nocebat. ¶ Nota.tertio q̃ noiatio ꝛ ꝓceſſus ꝓ vno ad
electionem:vt valeat:dz fieri patenter:alo nõ valz:ſic dz in-
telligi.c.bone.ã.ꝟ poſtu.ꝓla. ¶ Nota.incidẽter qõ is de-
bẽre plenariã ptãtem in actus a quo dependet ſubſiſtere:vel
deſiſtere actus:qõ no.q: q̃n ꝙ per ſtatuta daſ plenaria po-
teſtas aliq̃ buꝛ circa bonũ ſtatum vel habundãtiã:ꝛ circa
clericoz regimina. ¶ Nota.adhuc incidẽter q̃ illa cõſue-
tudo illud ſtatutũ:ille actus ꝛ illud pactũ dr ꝯ libertatem
eccliarum:per que in aliquo circa cõpetentia ẽt de iure cõ li-
bertas natura actus:vel de iure cõpetens in aliquo reſtrin
gitur:vel ex toto tollit:qõ no.q: non dicitur fieri ꝯ liberta
tem eccliarum:ſolum quãdo reſtringuntur illa in quibus ec
cleſia bz priuilegia:imo ꝛ in competentibus: de iure cõ.ꝯ
Bar.in.L.cũs populi.ff.de iuſti.ꝛ iure. ¶ Nota.primo ex ſ.
ſtatuentes:q̃ de iure in cõuentualibus eccliis forma in ele
ctionibus eſt ſeruãda:ſed an illa de qua Je.q: ꝓpter:dicꝫ

ſbi. ¶ No.ſcõ q̃ eligẽtes primo bñt diſponere de loco: & ſic videt q̃ locus electõis faciende ſit de ſubſtantia: & ex hoc no.q̃ debent actus capitulares expediri prõgregatos in vnũ locum: ad hoc.ſ.in geneſi. Sc̃o debẽt gram innocare ſp̃ũ ſanctũ: & ſic vt q̃ hoc ſit vnũ de ſubſtãtialib⁹ dicit ſ.q̃ pp. Tertio debẽt p̃ſonas in q̃bus diriguñ oculos nominare: & ſup ipſis p̃ſit bñ: & debent tractatum & deliberationem. ¶ No.tertio fm q̃ intelligo decre.q̃ vbi pendẽte ſcrutinio eligentes ꝓpendũt ſe peccaſſe: aut in forma: aut in electi p̃ſona: p̃ſit iterare ſcrutinium: & variare. Ex quo notandũ eſt: ad actũ electionis ꝓceſſum: & ſic non ſũt p̃uarice: & cadũt in penã p̃uationis: donec ſit venẽtũ ad finalem & extunſecũ actũ electõis: ad hoc de elec. ꝓpetuo li. vi. & ſic millies ẽt p̃ſit variare: donec eccl̃ie vacanti ſit de paſtore ꝓuiſum. ¶ No.quarto q̃ cõſenſum erigi vel voluntatẽ ẽt laici poſt electõẽ ꝓfectã nõ repugnat oĩno iure: & erigi põt cũ tñ p⁹ electionẽ ꝓfectã: & taliter q̃ nõ pẽdeat validitas electõis a ptãte eius: quia hꝫ cõſentire: & ſic conſenſus vel ſolẽnitas reqſita poſt actum numq̃ videtur eſſe de actus ſubſtãtia: ſed ad bene eſſe: & ſic exigit hic. Hic tãgit vnum repugnãs ſubſtãte huius actus eligẽdi: qui cuꝫ certo mõ ꝓnt repugnãria detrahit p̃mittit. ſ. cõſenſus alterius. Scõ tangũt qdã que ad electõẽ exiguñt: qdaꝫ ẽt circa illam p̃miſſa. ¶ Ad p̃mũ vt q̃ valeat ꝓſuetudo: p quã reſtringit libertas eligendi. Nam vꝫ ꝓſuetudo q̃ quis eligat de certo loco: de ꝓſue.cũ dilectus: de reſti. in integ.c. ij. & de vb.ſig.abbate. Itẽ & q̃libz in totũ tollitur ptãs eligendi: bñtibus eligere: vt dicto.c.ij. ne ſe.va.c.ij. Itẽ q̃libz ipſi eligentes: & mandatũ ſuꝑiorꝫ reſtringit libertatem: vt eligant cũ conſilio: & illud bñt ſequi: de elec.cum in veteri. So.qdam dicũt q̃ cã nullitatis cõſuetudis ſurrexit hic: qz patriarcha regrebat: vt laicus: de iurepa.cũ dilectus. Alij q̃ nõ erat ꝓſcripta cõſuetudo iſta: ideo nõ vꝫ: ar. ã. de ꝓſue. c.ſi. Alij q̃ iſti duo eligebãtur: vnus poſt alĩ: & hec cõſuetudo nõ valebat q̃ de iure vnus iam quęſito: alter eligatur. Hec ob.ſ.ſacroſancta: q̃ ibi erat ſola notãria. ¶ Alij q̃ hic vicinabat cõſuetudo ſolũ quo ad regẽ. Tu dic q̃ q̃libz ptãte ptãte eligẽdi mãdato ſuꝑiorꝫ libertas reſtringit: vt hẽant cõſilĩũ ſimul: ſed in deliberatiõe ſequant oĩno cõſilium alicuius: & hic vꝫ electio: q̃ tũc hoc nõ eſt ꝛ ſubſtantiam: q̃ electio nõ eſt in eos tm̃: ſed ẽt in ꝓſiliariũ q̃ hꝫ ſecũ req̃ri: q̃libz ſtante electõe in aliquos diſponit: qõ ad alios p cõſuetudinem totalr ſpectat ius eligẽdi: & hoc põt fieri: q̃ qõ ius electõis de vno ad alium integre trãſferat. Ita nõ repugnat aliqui actui electionis: nec eſt ꝛ eius ſubſtantiaꝫ: ita repugnet iuri cõi: & cõſuetudo cũ ſuis conſimilibus bene põt ꝛ ius: aut ꝓſcriptio ꝛ ꝓſuetudinẽ: de ꝓſcri. c.ſi. ¶ Q̃libz ſtante iure eligẽdi in aliquos diſponit ꝓſuetudo: q̃ fiat electio de aliqua certa eccl̃ia: & ſic paſſim reſtringit electio: & tunc aut a principio ipſi ſic ſe reſtrinxerũt: & põt fieri: & reſtrictio ſuꝑioris mãdatorũ: vt ꝑz de appel. ꝓſtitutus. Ibi ſtante ſpiritu ſancti mandat: vt eligant vnũ de duobus in quẽ verterũt oculos in tractatu: q̃libz ſolum hoc diſponit cõſuetudo reſtringẽdo paſſim ius electionis ad certaꝫ locũ: & ad hoc bene fieri põt: q̃ non oĩno tollitur libertas eligendi: poterunt enim arbitriũ bñ in eligendo de illis. Et nõ obſtat: ponẽ q̃ ibi nõ ſit niſi vnus necẽſſario cogeret illũ eligere. Rndeo q̃ hoc nõ opatur cõſuetudo: ſed caſus: ió ꝙ hoc cõſuetudo nõ eſt irrationabilis: ſic poſſet cõtingere niſi eſſet oĩno libera: q̃ in mũdo nõ eſſet niſi vnus habilis: q̃libz ius electionis ſtat in aliquos: & cum hoc diſponit cõſuetudo q̃ ipſi eligant: & q̃ facta electione effectus dependeat a ptãte alterius: & hoc repugnat ſubſtantie electionis: q̃ actus electiuus vt ordinat a libero arbitrio eligẽtis: dz eſſe liber reſpectu effectus & finiter hic ait nõ eſt liber: imo oĩno eſt ſeruituti ſubiectus cum ſubſiſtere dependeat a poteſtate alterius. ¶ Q̃libz cõſuetudo diſponit q̃ electio ſit in p̃ſonam eligentium cum ad bene eſſe exigatur conſenſus alterius: & laici: & ſic poſt electionem valet cõſuetudo: q̃na non caderet exactus: vt ſubſtantialis cõſenſus: ſed vñ electionem idem: dũmodo non exigatur: vt neceſſarius: & vt de ſubſtantia: ſed vt ad bene eſſe. An aũt hoc poſſit inducere cõſuetudo: vt ex cõſenſu laici pẽdeat rẽprobare ipſam electionem: dic aut cõſuetudo relinquit in libero arbitrio reprobationem: & ſiue poſt ſiue ante exigat: non vꝫ cõſuetudo. Aut relingt caſſationem electionis: in ꝓſenſu eius diſſimetos: vt poſſit ꝙdicere cum cauſa: valet electio: ſic intelligo hic notata: & de ꝓſue.cum dilectus: fm doc. & de elec.ꝙ ſicut. ¶ Secundo ad ſecũdum hic exiguñt due. Primo q̃ cõgregentur in vnum: & hoc rõnabiliter: quia actus capitularis eſt: ideo cõſenſus nõ debet eſſe ſingularis: de elec. in geneſim.c.cum te. de Rẽſcis. de cõſti.cum oĩs: de conſue. cum cõſuetudinis: & patet de poſtu.bone. Secũdo dicit q̃ exigitur locus: de hoc dic: vt dicit tertia glo.q̃ aut cõſuetudo diſponit de loco: & ſeruanda eſt: ſi tamen fieret alibi de conſenſu capituli: per hoc non viciaretur electio: aut nihil diſponit conſuetudo: & de iure & de cõſuetudine generali: facienda eſt electio in loco eccl̃ie cui preficiendus eſt eligendus: aut in capitulo vbi alia capitularia tractãtur. Sꝫ tamen alibi fiat dũmodo locus ſit honeſtus non vitiat electio: vt patet. ff. de inſti. & iure. l. pe. ff. de arbi. l. celſus: non tamen fieri debet in loco inhoneſto: quia non in lupanari coquina: vel taberna. ff. de arbi. l. celſus: de iſta mã aliquid Jõ elec.q̃ pp. ¶ Tertio ad tertiũ circa p̃miſſa eligẽtib⁹: & dicit hic tex. q̃ ipſis permittit vt adhibeant diligentiaꝫ: vt ſi in modo aut in perſona fuerit peccatum: tanditu adhibeant diligẽtiam: q̃ditu eccl̃ie plẽe ſit ꝓuiſum. ¶ Sꝑ. cum q̃ta glo. quod non poſſint variare eligentes: ſacendo ſecundam electionem: ant enim p̃ma valuit: & non poſſunt ad ſecundam ꝓcedere: p̃ma nõ caſſata. ã. e. conſideraumus. Aut p̃ma non valuit: vel hoc fuit ꝓpter vicium electus: & eligentes priuati ſunt poteſtate eligendi: & ſic non p̃ſit eligere. ã. e. cum in cõctus: vel fuit peccatum in forma: & ſunt p̃uãdi: & ſic eligere non poſſunt: ſ. cle. quia propter. ¶ Glo. ponit duos intellectus: ponam ibi tertium. p̃mus quod hic loquit de variatione: poſt factã electionem: vt ſi male fecerunt iterato debẽt eligere: & iſti intelligũt quando eſt peccatũ in forma: quo caſu electio eſt nulla: valet ergo ſecũda facta illa nõ caſſata: & ſic nõ obſtat primũ ꝓbatum: vel etiam tenẽdo quod valeat: quia forma decre. q̃ ꝓpter: non habeat locum in talibus: vel nondum fuiſſet inuenta. ¶ Dico q̃ ſecũda poteſt fieri: intelligo prima caſſata quando ſubeſt vicium: aut modus forme nõ annullãs ipſo iure: & ſic eligere & deliberare debẽt poſt primã factã: de ſecunda facienda: demum poſt caſſationẽꝫ prime vel ſecunde: ad idem poteo reſpondere q̃ põt fieri ſecũda p̃ma valida non caſſata: & ſic hꝫ facere non poſſunt quãdo p̃ima venebat annullãda: & ſecũda fit nõ pure: ſed cõdictionaliter: ſi prima non habebit effectum: ſicut dicimus in vulgari: q̃ ſubſtituitur quia vulgariter: ſi heres p̃mus nõ erit: & ſi primus heres erit: ſecũdus excluditur. C. de inſtitut. & ali. ſubſti. l. poſt aditam: ſi primus heres non erit: ſecundus admittetur: ſic & in cãu noſtro: quãdoq̃ ſecũda ſit pura: & non valet prima non caſſata: hoc nõ placet glo. & merito: q̃ actus eligendi eſt actus legitimus non reſpicies dies vel cõdictionem: & de hoc bodie caſum in. c.ij. de elec.li. vi. Dic ergo ſitenes ipſaꝫ validam: vt quia peccatum forme non annullet ipſo iure q̃ facere põt ſecdam p̃ma caſſata: vel tene q̃ vicium forme nõ annullet ipſo iure: tunc valet ſecunda poſt illam: q̃ purgare poſſunt: nec ob. quod dicitur de .e. q̃ ꝓpter: quaſi non det formam: quia poteſt intelligi de electione in cõtentuali ad principalem p̃laturaꝫ: quo caſu hꝫ locum hec decre. vel ſi intelligatur de nõ principali: & intelligetur talem fuiſſe defectum: q̃ annullet ipſo iure: vt fingulr: forte cõſenſerunt: & ſic peccauerũt in modo. ¶ Põt etiaꝫ intelligi q̃ peccatum ſint in p̃ſonaꝫ electus fm veritatem: &

ne hoc vicio loqtur ter. vt p3 ibi in pfona ẽ. Nec obstat iuri
nendo. c. cum in ecclia: qz habeas intelligere quando de
gerunt ignorauer: e sic non sunt priuati potestate eligẽdi:
quo casu valet secunda electio nec exigitur cassatio prime
qua a fundituo est nulla: secũdus intellectus qz loquatur de
electione facienda: e deliberatione: in ea vt si in modo vel p
sona circa tractatum est peccatũ possunt variare: e hunc in
tellectum credo magis amplandum: quod si peccauerunt
in forma: aut in modo aut in psona: aut in iustitia: electiõe
pendẽte. l. scrutinio: anteqū publicetur possint variare: e re
formare: quod fecerunt: e p hoc cessant oĩa predicta ꝓ ea
que loquũtur de cassatione ante facienda: e de priuatione
potestatis: qz loquũtur quãdo est iam pcessum ad electio
nem: vt dicto. c. cõsideraumus: e patet de elec. ppetuo. lib.
vi. ¶ Cõcludo ergo si volũt electores reformare: qz elege
runt male in ptractatu: possũt vt hic: sin vnum intellectus.
Si fecerunt male: adhuc pendente scrutinio: possunt: vt hic,
sin alĩ intellectũ. Si volũt variare qz male fecerũt: post
scrutinium: aut eo qz peccauerunt in forma e iustitia e non
possunt: prima non cassata: vt. c. consideraumus: aut quia
peccauerunt in forma: e tunc si est talis forma que non est
substantialis: sed de iustitia. Idẽ vt qz nõ vocauerũt cano
nicos. Si est tal forma q̄ anullet ipso iure postq̄ fũt pmti
ptãe nõ pfit. ¶ Aut est dubium an possint purgare penã
de quo dicet. l. c. qz pp. ¶ Si est peccatum in pfona electi:
e ipsi fuerunt scientes: non possunt illam reformare electio
nem: vt dixit glo. nisi de gra sint ad hoc restituti: vt. s. ō po
situ. c. j. e. c. innouunt: e sic pot intelligi hic sm Inno. e Com
po. Si non sunt priuati: e tunc aut defectus est notorius: vt
qz est excõicatus notorie: vel aliter notorie constat: e possũt
variare: e alterum eligere. Aut non est notorius: sed dubi⁹
e tunc oportet qz hoc declarari expectẽt: vt cassetur: hoc tol
lere potest ꝓpter probabile dubium: igitur nõ possunt ali
ter eligere: quod tamen latius explicabitur. l. e. ad tria: vbi
plenissime hoc vltimũ explicabitur. Sequitur ter.

Transmissaz. Electus confirma
tus nõ consecra
tus potest ea que sunt iurisdictionis: ꝛ non ea
que sunt ordinis: e pertinet decre. ad secundaz
partem Rice: e sunt due ptes. Cõsultatio e respõsio. Secũ
da ibi respõdemus. ¶ No. ex illo verbo tue dioc. de illo
possessiuo nauser gratiosoqz non semper notãt dominũ:
sed quandoqz possessionem respectu alterius iuris dixit: de
postu. c. j. ¶ No. secũdo qz sententia suspensionis interdi
ctiz excõmunicationis: e omnes sñie e censure possunt ad
personam dirigi: e promulgari propter delictuz ab homie
sed ꝓprie promulgatur: ex cã delicti seu contumacie ꝓpter
delictum. ¶ No. tertio qz mercimonia non fũt clericis p
missa. imo prohibita: e ppter cõgruit mercatoribus laicis: e
non clericis: ad hoc de vita e ho. cle. c. fi. facit ne cle. vel mo.
p totuz. ¶ No. quarto qz clericus a laico distinguitur ex
qualitate vestis: quia vestes laicoꝝ nõ congruunt clericis.
¶ No. quinto qz questus mercatonis est turpis: qđ est verũ
in respectu ad clericũ ne cle. vel mo. c. j. ¶ Idẽ est quo ad
alios: qz sine peccato vix exercetur. xxv. di. quales: ex pe. di.
v. qualitates. c. falsa bonestũ aũt lucꝝ laico cõcedunt de
bona inter vir. e vxo. per vltra. ¶ No. sexto qz dr proprie
contẽnere: qz ille deliquit ex contemptu qui pretendit defe
ctum potestatis eius qui precipit: aut legis cui subiect⁹ est.
¶ No. ex secũda pte primo regulã: quia illa que fũt iuris
dictionis imprimunt in electũ p actum confirmationis
exceptꝫ causis maioribꝰ. ¶ Secũdo no. qz ea que sunt or
dinis e ꝓsecrationis nõ imprimũtur in epm: p solũ actum
cõfirmationis: sed expectat cõsecratio. ¶ Tertio no. signi
ficatum huius verbi liberã habeas facultatẽ: qz restringit
ad facultatem iuris regulatã: e iustitia canonica: e sic p cõ
cessionem libere facultatis: qd agendi non venit iniustum
e sic dr qz hic liberã facultatem: ꝛ sit exceptum iniustum.

¶ No. de illo verbo manus: que significat ptãtes: inde dr
manumissus. i. extra potestatem potius: qđ no. p illud qui
ꝓmittunt qz nõ exhibet rex manus suas: quia intelligitur:
idest non exhibet rex potestatem. ¶ In hac decre. agit
de ꝓfirmatione seu cõfirmationis effectu: videamus de eo.
Et op. si cõfirmatio transfert solam ptãtem administrandi.
Ergo sup vacuo fiet inuestitura: e installatio qñ fiet dr: de
offi. archi. vt vltz. ¶ Secũdo apparet: qz dicit tex. xxiii. di.
in noĩe dñi: qz vbi papa nõ põt mitronizari administrare põt
tertio qd plura: vñ qz nõ solum cõfirmat: imo etiã nec con
secratu possunt administrare añ installationẽ. xci. di. si qs
ordinatus ex cũ capitul. l. c. ¶ Hic aduertendũ est dare ꝓfir
mationẽ: e est dare installationẽ: videamus de effectu vtri
usqz. Et primo de effectu cõfirmationis. ¶ Secõ cõcludet
effectus inuestiture. ¶ Ad primũ qdam fũt ꝓmti: aut bñ
ficiati q cõfirmantur: aut aliqd loco confirmationis accipi
unt. ¶ Quidam qz nullã cõfirmationẽ expectãt. ¶ Pri
mo casu aduerte ad tres casus. ¶ Primꝰ qñ cõsuetudo
nihil disponit. ¶ Secõs qñ cõsuetudo disponit qđ confir
matus non possit administrare anteq̄ installet. ¶ Tertius di
sponit qđ nõ ꝓfirmatus administret vbi consuetudo nihil
disponit: e hec est regula qz cõfirmatus põt administrare
in ꝓfessionalibus: e in temporalibus in iudicio e extra: neq
adhuc finem eget alia installatione vel inuestitura. l. de iu
di. cum deputatus: e hic. ẽ. e. nostr. e. c. suffraganeus. l. c. quali
ter: de transla. p iuela. c. j. e hec sunt vera: etiam si de cõsue
tudine in talibus beneficijs installatio aut inuestitura consue
uerit fieri. ¶ Hec tamen ut vera: nisi super cõfirmatione pẽ
deat questio: vel qua opponitur crimen cum infamia: vel
alia nulla precedatur cõfirmatio. al⁹. l. de accu. accedens de
dolo: cum olim: e sic possunt intelligi illa capitula. xci. di.
quod credo anteq̄ sit nactus possessionem administratiõis
dic quod cõfirmatio nõ tribuit actu administrationem: sed
potentiam: hec ita etiam in beneficijs inferioribus: e cano
nicatibus habẽtibus administrationem. nam si sint vt dic
ta canonici suarum prebẽdarꝫ: habentes administratiõez.
¶ Quidam sunt qui nõ ꝓfirmãtur: e in talibus inuestitura
ra vel installatio vel alius actus per qđ trãsfertur possessio
habentur loco cõfirmationis: sicut inuestitura vel institu
tio: quaz recipiunt ab epõ: vel ab alio inferiori prelato: ad
qđ spectat de cõcess. preben. ppositure hic que fi. a ma. p
te ca. ex one. In canonicatibus habẽtibus administratiõez
dum sam sufficiunt installatio vel inuestitura loco cõfirma
tionis. In canonicatibus amen vbi non sunt diuise prebẽ
de loco cõfirmationis est sola receptio in canonicum: e qz
recipiatur ꝓtius iuramentũ ꝓfessio: vel obedientia vel qđ
dentur panni altaris: campane: vel aliud simile. xxiii. di. ac
coluisse e. c. seq. de ma. e obed. legebatur: de regu. iur. c. fi.
¶ Secundus est intellectus qz ex tali cõfirmatiõe vel qđ
loco confirmationis habetur cõsequitur auctoritatẽ nan
ciscendi possessionem. ff. de acqui. pos. l. cum hereticã. p
pria auctoritate: est tamen differẽtia inter cõfirmatos quo
ad potestatem administrandi: e non confirmatos. Sed
si qui ex sola possessione nanciscuntur potestatem adminis
strandi: vt ex inuestitura: vel alio actu. Nam confirmati si
agant nomine ecclesiaꝫ suaꝫ: admittũtur. eo quod de con
firmatione cõstat: nec põt obijci: qz ininste ꝓmoti fũt: qua
oĩa auctoritate ꝓprie confirmantis robur accipiunt. ff. q
cum falso tu. auc. l. j. e no. in. c. nihil. Et ex hoc possunt nan
ciscj possessionez ꝓpria auctoritate: nisi cõductores habẽti
vel etiã eis habentibus contradictores: sufficit qz doceant
se cõfirmatos: vt bona ab eis aduocare possint: e oportet
quod ꝓbent se cõfirmatos ab eo qui habet potestatem cõ
firmãdi: non tamen tenetur docere de iustitia cõfirmatio
num vel electionum: sed cõfirmationem. ideo probatur: qui
possidentes bona ecclesie non liberãtur aliter soluẽdo: nisi
ꝓbatis: vel illis qui tuitione cõfirmationis defendant. Idẽ
est de inuestitura: ex quo de inuestitura apparet: hic agit ꝛ

effectu cõfirmationis: & ponitur q cõfirmatio det liberam facultatem administrandi: p quo declarãdo videtur q hoc fallum sit: q si hoc frustra fieret installatio cõtra ea de offi. archi. vt nostrum. ¶ Et ad idem secundo: q ex dispensatione pape conceditur administrare: qñ non pót introrizari. xxij. dist. in nomine dñi ergo de iure expectat introrizatio. ¶ Tertio q etiam consecratus nedum confirmatus non administrat anteqũ installetur. xcij. di. ij. q̃ ordinatus cũ capitulis sc. ¶ Sol. q̃dam sunt beneficia in q̃b⁹ exigitur cõfirmatio & intercedit: q̃dam in q̃bus nõ intercedit cõfirmatio: sed sola investitura: aut installatio: q̃daz in q̃bus nulla intercedit investitura: aut installatio in dñicijs in q̃bus intercedit cõfirmatio: cõctubo q ex ea surgunt effectus tunq; quo ad prãtem administrandi: aduertẽdi sũt tres casus. ¶ Primus qñ cõsuetudo disponit q etiaz nõ cõfirmatus administret. ¶ Secõs quãdo cõsuetudo disponat q cõfirmatus nõ administret ante installatiõez. ¶ Tertius qñ cõsuetudo nihil disponit vel cõsonat q cõfirmatus administret. ¶ Primo casu qñ cõsuetudo disponit q nõ cõfirmatus administret. ¶ Quidam dicũt q cõsuetudo hoc pótuit cõtra ecclesiã: de re inducz cãt: q: p talez cõsuetudiné vt enervari: bonũ obediente, xcij. di. nulla: & verius ecclesiastice discipline: de cõsue. cũ inter vos: & hoc tenẽt doc. hic: & in c. cũ venerabilis: de cõsue. vbi casus: & vide de app. q. nos. ¶ Secõo casu qñ cõsuetudo disponit cõfirmatũ nõ administrare ante installatiõez: & tunc impedit virtus cõfirmationis: vt nõ possit administrare: sicut & in alijs in possessiõe transferenda operat cõsuetudo de cõsue. c. ij. sic & in cã impediẽda: & in effectu cõfirmationis turbãdo operabitur. ¶ Tertio casu qñ nulla subest cõsuetudo: vt dicit Inno. q regula est q cõfirmatus ex sola cõfirmatione cõsequitur ius administrãdi: vt hic. & c. nostri. & de q̃stio. c. i. & hoc verum tam in temporalibus q̃ in spiritualibus: & taz in iudicio q̃z extra: de iudi. cũ duobus. Hoc vera ẽt in canonicatibus: & alijs beneficijs in q̃bus administratio est annexa: vt ex tali cõfirmatiõe administrationem cõsequatur: vbi aũt sunt prebẽde non annexe tunc qd ipse dicit. Secõo cõsequit per hanc cõfirmatiõez: q. pena auctoritate absq; q aliquid aliud doceat: potest nãciscj possessionem rei: & bonorum: & dignitatis: aut beneficij. ff. de acq. pos. l. cũ heredes. Et hoc vez ẽt nisi habeat z electionem: alz oportet q cõtradictor doceat de cõfirmatione: & q sit facta ab habente potestatẽ cõfirmandi nõ tamẽ bz p̃bare de iusticia suaz electionum: aut cõfirmationuz. Cõfirmationem aũt nõ p̃bat: q possessores rez ecclesiasticarum aliter nõ liberarẽtur soluẽdo nisi solvit prelatus. aut talibus qui titione p̃firmationis defendãtur. Hec sunt vera que de cõfirmatione dixerunt excepto uno casu quãdo contrarium est sup nullitate cõfirmationis: vt q opponit crimẽ cũ infamia: de accu. accedẽs: vel qñ cõtendit obtinere: de doloribus cũ olim: de can. poss. cũ sup: or accu. accedẽs: & c. super his: & sic possunt intelligi illa. c. xcij. dis. Hec vera q̃ ad eundez spectat ius cõfirmãdi & installãdi: vbi autez ad alium spectat ius cõfirmãdi ad alium ius installãdi nõ sub eo tunc dicit archidi. q ante installatiõez nõ cõsequatur ius administrandi: sic no. archidi. in. c. ij. xxj. q. ij. in sũma. q̃ no. ¶ Nõ cõfirmatus aũt regulariter non pót administrare. Fallit in papa: vt. ff. de. c. licet. Fallit in ultramontanis. l. nihil: q̃ notãter dicit: Fallit in Cisterciẽsibus: quibus cõceditur administratio ante cõfirmationez vel benedictionẽ. de sup. ne. pla. c. i. Fallit in abbatissa electa a duplo maiori parte: vt in decre. indẽnitatibus: q̃ elec. li. vj. Fallit qñ nõ cõfirmatus super potestate administrandi bz licentiam & auctoritatẽ superioris: vt no. de simo. sicut: q̃ dicit bodie: vt in decre. autoritate. c. ij. li. vj. ¶ Aduertẽdum q̃ dato q exercitũ bẽat p solã cõfirmationẽ habitum: tñ bz & ius in ipsa electiõe. Dicit Jo. xxij. di. q̃to. q̃ sequit archi. xxiij. dis. in noie dñi: & xx. q. j. c. expedit. vij. q. j. si quo. Nõ obstat q̃ de installatione: quia illa quo ad prãtem administrãdi nõ est necessaria. Sed tunc qd operabit videbit. Item obstat c. in nomine dñi: q̃ ubi colligitur a cõtrario: q̃ sine installatione facta in vbe administrat: & plures dicit se vidisse põtifices romanos administrasse ante ingressum vbis: ad alia c. rũsum est. & vt ibi dicit q nõ habet eis cõfirmari administrationem ecclesiaz quas prius dimiserunt. ¶ Dicebaz secũdo principaliter q quedam sunt beneficia in quib⁹ nõ intercedit cõfirmatio intercedit tñ installatio: aut investitura: & tunc talis actus subrogat loco cõfirmationis: vñ in prebendis dimissis: talis investitura ex quo habent administrationem tribuens ius administrandi: in prebendis non dimissis: sufficit in canonicũ receptio: & loco cõfirmationis est q recipitur ejus iuramentũ p̃fessionis & obedientia: vel q pulsi põ ni altaris campane vel aliud simile. xxiij. di. accolutus: & c. se. de maio. & obe. legebat: & hoc vera sine tali investitura recipiat ab epõ: sive ab alio quocũq; prelato habente ad hoc potestatem. ¶ Dicebam tertio q q̃dam sunt beneficia: q nõ expectãt investituram: vel installatiõez: aut confirmationem: & tunc isti nãciscũtur potestatem administrãdi ex solo habitu possessionis: est tñ differẽtia inter ipsos beneficiatos: vel qui habent investituram loco confirmationis: & alios qui nec cõfirmationem bñt: nec aliquã investituram loco cõfirmationis: quia pauci confirmant: vel habentes investituram admittuntur nomine ecclesiaz suarum: ex quo de confirmatiõe cõstare: nec potest obuci q sint inutiliter promoti: quia cõfirmatione & tuitione pretoris ista roborantur. ff. q̃ cum facto tu. auctore. l. j. & no. Lep. nihil: & oportet q si contradictores habeant q doceant se confirmatos: & ab eo qui habeat potestatem cõfirmandi: alij ẽo qui nec confirmantur nec investiuntur: non habent necesse probare: nisi solam possessionem: quod eis sufficit. ff. si vsus fructus pe. l. fundi. C. de peti. heredi. l. cogi. Idem in confirmatis & investitis: si possident: vt ex possessione recedentur a tali onere p̃hibẽdi: quod no. cuius gratia: tractat hic Cõpos. de effectu bullarum investiture: & finaliter dicit q̃ qñq; fit investitura post electionem ab eo qui habet cõfirmare: & subrogatur loco cõfirmationis: & hic non trãsfert possessionem: quia satis fatigatur in transferendo iure: quandoq; fit nulla precedẽte collatione vel electione: & hoc habet vim collationis: cũmodo investiens habeat potestatẽ cõferendi: & adhuc per hanc nõ transfertur possessio eadez ratione: quãdoq; fit investitura de beneficio tam collato: vt per pannos altaris: funes campanarij: vel alio modo: & tunc si fit in re absenti: non transfertur adhuc possessio si fit in re pñti: & alius est in possessione: & adhuc nõ transfertur possessio: q per tales actus non privatur possidẽs possessione sua: unde ille nancisci non potest: nisi q̃tum investitus possidet & occupat. ff. de acq. pos. l. q̃ meo. in fi. & hoc verum: nisi iusto usu precedẽte sentẽtia privatus sit: quia sicut investitus tunc incipit possidere: sic privatur possidens. ff. de dam. infec. l. dñm. §. nõ solũz. ff. si ex noxa. cã agat. l. ij. in fi. ¶ Si fiat in re presenti: & vacante sic acquiritur possessio. ¶ Si fiat in re absenti: per beneficium: vel annuum: de ecclesia vel dignitate: vel beneficio investitura: modicum aut nihil operatur: quia per ipsam non datur possessio: de hoc que fi. a ma. pte ea. ex ovetur. ppuctus que iã data erat p collationẽ: vide de restitu. spo. in fine. ¶ Tertio ad casum exceptum hic: ubi dicitur q non poterit confirmatus illa que maiorem exigunt discussionez: que sũt ista que non potent ex sola cõfirmatione. Dicit Inno. q videtur cause criminales clericorum: circa que dicit: aut solum vult de causis criminalibus cognoscere: an possit: hic Inno. quod quedam sunt cause que intendunt ad finem degradationis: & cum hoc vult actualiter degradare: & nõ pót solus cõfirmatus. xv. q. vij. felix. quedam sunt cause que ẽ crimine intendũt criminaliter Inno. dicit q potest audire criminaliter: quia talem audire nõ est ordis episcopal.

qó patet:q; eas audit presbyter ex delegatione.l.vi.stude' at:r qualibet ordinarius merum habés imperium.ff.de iu risdic.om.iudi.l.iij.hoc etiam placet Hostié.l3 róndeo non placeant:in q̃bus non milito. ¶ Quedam sunt cause cri minales:que int̃ eduñ ad finem depositóis:r tunc aut vult ea:tractare:r deponere a beneficio:r pót:q; in ea nó est ne cessarius numerus ep̃oz.xx.q.vij.in sũma:aut vult de cau sis cognoscere r ab officio deponere:r doc.dicũt q; nó po test ẽt minimoz clericoz q; non potest eos ordinare:ergo nec deponere. ¶ Aut vult causas criminales audire non ad finem:vt pñciet:sed solũ vt cognoscat:vbi venit depo sitio imponéda:r postea deponat alius: vel ipse q̃n erit' ꝑse erat':r tũc alig tenét:q; nó pót:q; de qua re cognouit rẽ. Hostñ.dicit q; pót audire.nisi.q.vj.q̃uis:r c.dudum. Ró: q; cũ cá criminalis duret p biennium:r ipse ꝑ breue tp̃s sit cósecrãdus:vt.ñ.c.cum in cũctis:poterit ad tẽpus cogno scere:r pñciare cum erit cósecratus aut cognoscit de cau sa ad finem:vt pñciet degradandũ:vel deponendũ:r dñt Hostñ.q; poterit q̃uis ógradare nó possit. alĩ.in ñ.ff.ò dñ. infec.l.iij.§.diuus.ff.de re iudi.l.a diuo pio.ff.ò offi.eius cui mã.est iurisd.l.pe.§.vt possessio:r ſnia lata p cófirmatus ad petitionem cófirmati potent p vicinos ep̃os degrada ri:sicut r ordinari.ñ.c.suffraganeis:sic intelligñ.xxv.q.vij. sacerdotibus:r c.episcopus:ñ in ep̃atu mat̃ó adent ep̃oz presentia:de q̃bus eadem questione:si quis.c.felix:r c.se. ¶ Ultimo glo.querit:que sint ordines:r que sint iurisdi ctionis:vide eam:q; satis est clara:r inter cetera no.q; con ferre dicitur iurisdictionis:viri.ñ.c.cõsuetudine.cum dile ct'. Et aduerte q; id q̃ dñt hic iurisdictó alia pót cófirma ri:q; hoc est verum:sine speciem ordinario iure: sine acci dentaliter:de so.compe.verum. Anto.de But.

Cum inter. R.

Qui renũciãt de electiõe de se facte appellare nó pót:ne alius eligat:r electo sic á suspensis:r de suspenso non tenet.hoc dicit. ¶ Primo narrat factũ. Scõo diffinit articulum:de quo cóstabat ibi nos. Tertia ibi sane illum de quo nó cóstabat diffinitẽdũ cómittit. ¶ Casus vacãte abbatia.fuerãñ. duo in discordia fuerũt electi:q̃dam. R.senior:r q̃dam. R.iu nior:vel fuit solus. R.senex electus. Alij inter quos. R.iu nior:erat caput:se opponebãt electói facte de. R.antiqo. Rõiocunq; quelibet fuit delata ad papaz:r q̃ne diu agita ta. Papa nó vidẽte q; bene posset ſniare:r forte videó sic á dilatum ſi. R.senior admitteret:vel nescens ante malũ oc cultet de quo nó poterat ꝓnũciare:dum p̃dictus. R.senior de iuris rigore cõsideret petit a papa cũ instantia ſniam ꝑ ferri. Papa cũ ad cõponẽdũ cogit iuxtã:sub hac forma: vt recuperet custodiã r prioratũ:donec viueret possidẽdos: r renũciaret abbatie:vel iuri electiõi.r sic fecit recepto pò ratu:r custodia de manu pape:tandem venẽs ad ptes vo lens hẽre possessionem:tam custodie q̃ poratus:ad uersa riũ cũ tractamee vberiuerũt:qui tãdez manus euadẽs eoꝝ ad sedẽ aplicaz appellauit:ne aliqué in p̃iudicũ eius diuge rent:legat°q; in ptib°erat:pp b̃ r alios excessus:suspendit monachos:r monasteriũ interdixit:ipsi eo nó obstãte ele bracerũt vtrumq;:r. R.iuniorẽ in abbatẽ elegerunt:r ep̃us munus bñdictiõis impedit. Ob hoc est ntez q̃ inter. R. iuniorẽ:r. R.seniorẽ cotã papa Inno.r petebat. R.senior electiõez. R.iuniorẽ cassari:facto hinc inde ꝓbatiõib°:r alijs pp tria vel q̃tuor:cõcludebat. R.senior itemũ:vt de tricto cassaret. ¶ Primo q; fuerat ante electi°:r renũciatio p eum facta ei nó p̃iudicabat:eo q; sibi pacta non fuerunt seruata. ¶ Scõo q; appellatione p eũz interposita pendẽ te:dicta fuerat electio facta ex dicta cã ne eligeretur interpo sita. ¶ Tertio quia de suspenso r a suspensis:quia ex dicta causa lata erat ſnia interdicti:r suspensionis in eosdẽ quo cóstabat per litteras capituli cóstantiẽſi. Dicis per partẽ ad uersam respondebatur quod nullum ius habebat:quia re

nũciauerat simpliciter r absq; aliquo respectu. Secũdo nó poterat per hoc cósequẽter appellare:quia sua nó interest. Tertio quia de interdicto cnonó stabat:nisi per ltras illas testimoniales:ꝓ suꝑ sumptionem facientes:r hec ꝓ sum ptio eludebatur:altera:q; epus munus benedictionis im penderat iuniori:qõ verũ nó fecisset:si sibi interdictũ fu isset. Et sic cõcludebat nullũ fuisse interdictũ:r sic illa ꝓ sumptio p alterã cõfundebat papa:q; nó ꝑsumit sibi an eét irritãda:nó irritanda:sed ꝑdictũ. R.a. ꝓcertóe appellatio nis reppulit:eo q; sua nó interesset:r appellãtes nó solẽt au diri:nisi sua interest:r cãm cõmisit mãdatu delegato:q; si constiterit de electione facta a suspensis oino illam cassaret:r post satisfactionẽ cõdigną suspẽtiõe relaxata:p sonã sr mã dat:q; ó p̃sona idonea de electo p̃sulat. ¶ No.p̃mo q; mo nachi:l3 nó ꝓprie possint hñe ꝓprium p̃sit tñ ãgere in iudi cio p iure sibi ex electióe ad dignitates quesito:r sic hoc in re ex certo sunt capaces. ¶ Scõo no.q; sniа est ferenda: uerũ instãte pte:r sic iudex in sniа diffinitiua non suppli et ex offi.quãtũcũq; ex actis sibi cóstet quó debeat iudicare. ¶ Tertio no.q; iuprior cópellit cotã quo intigat:q; si in tum ad cõponẽdũ qõ intelligẽ spãle in papa:alĩs oz oriari cõpositionẽ nó cõstrigere:de trãsac.c.fi. ¶ Quarto no.q; valet renũciatio facta ab muto:qñ ius tollit totalr:r sine cã depẽdet a prãte merũ inferẽs:et alias ergo metus reuerẽ tialis nó viciat renũciatiõez vel actum ẽt a libera volũtate pendente. ¶ No.quinto q; cõpositio sup iure spũali vt dñ spũale ꝓ spũali vz auctoritate sup̃ioris:r maxime pape:ad hoc de p̃ben.nisi. ¶ No.q; ex cõpositióe pót qs esse plu ralis absq; dispensatióe alias quia videtur cum eo dispen satum. ¶ No.q; papa potest ꝓcedere prioratum ad vitã. ¶ No.q; possessio postus cadit in monachum:r p hoc apparet quod pót agere possessorio. ¶ Et no.quod a be neficiato etiam corpus possidetur. ¶ No.certo quod nó seruata trãsactione.i.compositióe super iure spũali:nó valẽt regressus ad ius renũciatum:r sic vbi implẽdum est ex al tera parte non potest respectuari ad ius renũciatum ꝑ al terum:nec ius renũciatum potest respectuari ad implen dum per alteram non pót seruata transactione tangẽtem ciatio sit libera:propter defectum implẽti:non datur re gressus ad ius renũciatum. ¶ No.vij.quod non seruata compositione non integratur ius renũcianti beneficiũ quã do deuentum est ad implementum facti:vel ꝓmissum est renũcianti:ita quod potest cõsequi implementum. ¶ No. ex vsi. intendentes: quod monachus possidet prioratus r custodiã ecclie:r sic capax est possessionis:ꝑ quod appa ret quod ipse pót agere possessorio:r eque de accu.oliz.ñ. de Rptis.cum dilectus r quod beneficiatus corpus eccle sie dicitur possidere. ¶ No.secũdo quod non audiuntur appellantes quoz non interest:ad hoc.ii.q.vj.non solent de bis que fi.a ma.pte cap.ex one. ¶ No.tertio quod sup causa quãdoq; ꝓnunciatur r super iure incidenter dedu ctorum emergente:de quo hic per Inno.dicendum:vt dñt glo.de or.cog.c.j.r no.quod non valet appellatio que ordinatur ad defensiõem iuris nulli autem renũciantis:ad hoc.ff.cũ nobis. ¶ Ex.v. sane. ¶ No.primo q; ifra sapi entiã:vt auctenticus fides adhibeatur:r hoc quo ad ꝓsumptio nem tñ. ¶ No.bonum tex.ꝓ materia:de ꝓba.post cessionem. ¶ No.secũdo quod pro iustitia actus ꝓsumẽ quo ad locũ:r quo ad ius procurandam q̃ actus extraiu diciales est:vt benedictionis:r vide de eo qui fur.or.re.c.i. ¶ No.tertio q; vbi intento opponentis sola fundat sꝑ ꝓsumptione illa tollitur per oppositã ꝓsumptionem:r sic ꝓsumptio tollit ꝓsumptionem:r vtinam occurrit ꝓba re debent. ¶ No.quarto q; non sufficit regulariter ali quid allegare:vel opponere:nisi probetur. ¶ No.quinto quod interdictũ prout ad bonum refertur: idem est q; .suspensio videlicet:quãdoq; iura ꝓmulgare interdictum: quod illis imponet habes hic. ¶ No.sexto quod quãdo-

q3 per partes pronunciat etiam in eodem negocio quãdo plures cause concurrũt ad decisionem vnius negocij: e de vno cõstat e de alio nõ potest statim constare. ¶ Not. q vbi index ex deductis ad curiam nõ bz negocium plene instructum: nõ p hoc q3 pa cui incũbit onus probandi dimat: sed si videat ptem posse probare cito extra curiã cõmittit & si in curia assumpsit probationẽ: e probaut: sed ei⁹ probatio est reprobata: vel si cõstiterit de probatione: e sic regula que dicit actor nõ probãte cõ. bz locũ si actor est pñs: et cã tractatur in loco: vbi bz esse verisimr prompta probatio si qua est: vbi autẽ cã tractat in curia: e in loco vbi verisimr nõ est prompta probatio: p hoc q cui incũbit onus probãdi nõ probet: stari nõ est ẽ eũ ferẽda sua: imo negocij est cõmittẽdum: ex q extra curiã probare cõstitit. ¶ No. q pp electiõez a suspẽsio facta: pendẽte suspensiõe: cupsi nõ petant ptãte eligendi. ¶ Primo habemus renunciationẽ e cõpositionẽ facta: inter. R. senioẽ e iunioẽ. ¶ Secõo appellationez. R. seniorem: q nõ interest renũciã. ¶ Tertio examinationẽ probationis inter dictos. ¶ Quarto cõmissionẽ. ¶ Venimus ad cõpositionẽ. Primo cõpositioi obuiat prima glo. q fuit fcã ab inuitoergo rata esse nõ dz: vt in toto titulo: q inc. cã. So. dicit Inno. q coactio fuit cõdictiõi alicui nõ absolute tacente e pdictiõi parit actionẽ: q me. cã. c. fi. vel ẽ secus papa pp mala q scicbat de illo: q pbari nõ poterãt: q casu hoc alteri nõ lucrifieret: ẽ pape. ¶ No. q papa põt inter ptes in bñficialib⁹ supplere: ne bic q fit vt bõ ad impediendã pmotionẽ quã facere bz: e põt in bñficialib⁹ quoz ptãs in eo libera est: e sin cõscientã inducere. Sic videmus q p Inno. inferiores q3 in impediẽda pmotione inducit ex occultis: vt in. c. ad aures. I. de tẽp. ordi. in vic q hoc erat timõ reuerentialis: nõ audebat. n. hoc ẽ dicere papeq3 tal⁹ timor nõ vicit actũ: vt p3 in. l. j. §. q bonerãde. ff. quaz rez actio nõ dat: e dicit Inno. de offi. dele. cãm: vel dic q metus hic fuit illatus ab eo a cuius libera ptãte pendebat pmotio ut nunc talis metus nõ inducat renunciationẽ inuis: ex quo est ab illo illatus a cuius libera facultate pendebat matũ inferre e ius auferre: q3 renũciat. Et si q3as de cã quare papa bũe habuit cõpellere: dic q forte ius sui: plus vacillabat ẽ ius alteri⁹ nec poterat sine magnis sũptib⁹ finez imponere litiz: e ipse ẽt si de iure suo diffidebat ẽbebat cedere litiz: vt p3 ff. de postu. pla. bone. ¶ Secõo ẽ compositiõez obuiat se cũda glo. q3 ponatus nõ sunt ad vitam cõcedendi: de cõst. vti. vel inuti. c. i. q. c. ponetas: dic q nõ debẽt pmoueri: ex quo sunt canonice pmoti: e auctoritate pape: e cõstat p papã positũ ẽformatũ: de ẽta. mo. monachi. vñ tũc nõ sunt sine cã remouendi: dic q quidam sunt ponatus nõ manuales: q cõcedunt p dictionẽ cõuentuare tales nõ debent removeri sine cã: quidam sunt ponatus manuales: q ad nutum cõcedunt: e reuocant: e tales si non sunt cõfirmati p papaz pñt ab illis remoueri: si sunt p papã ẽformati. dicit hic Inno. q3 si abbas eis ẽciperet: vt talia vemitterẽt: nõ debent nec tenẽtur ei parere: cũ quo ad illa sit ab illo emãcipatus: ad hoc. xvj. q. j. si monachus: de R. pnes docerit: ase tñ si subest abbatis: de renũc. ad supplicationez: hoc idem dicit Inno. de ẽben. nisi: ponit archi. de offi. ordi. pñti. li. vj. de ẽben. cũ singula. e. li. p Jo. an. in nouella. Aduerte tñ: q3 nõ pñt tales ad nutũ remoueri: nec ẽt ex cã p quã disputat de validitate cõcessionis facte a papa. Si tñ ex altera cã nota velit: vt q3 deliquerit: vel aliter iõm poterit remouere: q adhuc remanet ei subiectus: dicit Inno. vere iudi. de cetero rece tũc gl. de pñr. vti. vel inu. ẽtera: e. c. j. Et põt Jo. an. post Inno. de offi. dele. sup eo. e no. gl. ã de R. pnes ad audientiã: e ibi dixi: e no. de tẽpo. or. cũ in distributẽdiace no. de fil. ẽsbr. veni ẽ: q3 bene no. ¶ Tertio circa cõpositionem. op. cũ ẽta glo. e vt q3 ex q nõ est sibi fuata cõpositio q3 cupsi posset. R. senior bẽ regressum ad ius priuat: e sic ad suã electiõez. ¶ Aut. n. simplici pacto venerũt ad hanc cõpositionẽ: vt q3 facit. R. pactũ de nõ agẽdo ad dictionẽ e pactũ facit cupsi ẽ dãdo ponatũ e custodiã: e tũc ẽ ius sibi iducta est sola exceptio pacti: ex quo sibi nõ fuit fides in dãdo: ipse bz regressum ad antiquũ ius: si opponatur ẽ pacto: replicabit de nõ ipleto: nã cessante ipleto pacto q altera pte dat regressus ad antiquũ ius. C. de trãsac. l. fine. ẽ actaj. de iureiur. c. ij. Ad hoc q si filius impugnat testũ in quo mẽ instituit a dcũdo ẽfundit sibi actiões mẽ dat regressus ad antiquas actiões. C. de inoffi. testa. l. ma ritus. Si mulier nouam ẽt actionẽ alteri promittendo alio nouãdi q vitra debebat muliere fuãte pactũ: q3 inuit vel leyano dat regressus in antiquũ debitoz. ff. ad velleyanũ. l. q3 ieste si mulier: e hec cõfirmãt q3 in pactis: fides bz seruari: nec illa fides est fuãda q3 ẽ pacta vsuris nisi cũ actõ est odiosa. C. ẽ trãsa. cũ mota: e nisi in crialib⁹. C. ad turpi. q3 ieste aut dices q ex hac cõpositione ius fuisset extinctum ipsius. R. antiq ad electionẽ: e ipso iure q3 est vez in istis bñficialib⁹ q3 ius aliud vt realẽ tollit ipso iure: e tũc saltez ex ętate ex quo pacta sibi nõ seruant bz restituj. de pactis cũ pudẽte ve remũ. sane. vel ius ãtiquũ cogit resurgere se in pristinũ statũ reducere: vt ff. de cõdi. ob cãm. l. si q3: e si ois actio deficeret: dat ẽ actio de dolo. C. de trãsac. l. pẽlt. ff. ẽ dolo: elegãter. ã. fu⁹. So. dicit gl. ẽ ia precedẽ q3 trãsactio e cõpositio est inuicta simplr: quo casu altero nõ fuãte: alẽ põt resilire a trãsactõe hac logiur: e intelligi bz q3 ẽ actũ vt pena soluat p nõ stante trãsactiõe: e est apposita cla illa: rato manẽte pacto: quo casu bz alter nõ fuet: nibilominus pactũ remanet firmũ. Ideo cõpellit pecu pactũ est ruptuz stare pacto pp cla: nec aliquo casu bz regressum ad antiquũ iuere hoc opat ius cle: hãc ẽt recitat Inno. nõ plz hic: ad tex. q: nõ apparet hic: q pena fuerit adiecta nec est cla aliqua apposita. Item dictũ nõ est vez in se. q aliud qõ dẽ cla rato manẽte pacto tenere firmũ pactũ: est verũ ad commodũ fuãtis pactũ: ad eius cõmodũ illa cla apponit: ad cõmodum aũt rumpẽtis pactũ secus ẽt: q nõ validat illi pactũ: vel impedit resolutionẽ pacti: ne introductũ in ei⁹ odiũ tẽ. de reg. iur. qõ ob gfam. li. vj. de legi. l. qõ fauore: hic dẽ Bar. ff. de transac. l. i. §. qui fidẽ. q3 no: e no. glo. C. de iure empbi. l. j. ¶ No. tñ hanc glo. q hic ex pse dicit ẽ ius. s. q3 cla rato manente pacto: cõfirmat pactũ ẽt ad cõmodũ venientis ẽ pactũ. Ideo gl. soluit scõo: e valde notabiliter q3 renũciatio iuris in compositione respectuat: e respectuari põt ad dãdum vel faciendum ex altera pte: vt q3 põt cõdictionem e modũ recipe: in respectu ad dãdum vel faciendum: e sic cadere põt ille ẽctus: facio vt des: vel facio si des: e hoc casu, perdit q3 cũ nõ seruet pactũ impleto ex pte sua põt bẽ regressum ad ius antiquũ: sic loquũtur iura in ẽctum allegata. que loquũtur in tpalib⁹ in q3 bus ois cõdictio modus e pactũ ẽt tpalis dandi vel faciendi licitus est: q3 renũciatio iuris in compositiõe nõ respectuatur ad dandũ vl faciendũ ex altera parte: nec respectuari põt: vt q3 ius q renũciat nõ respicit modum aut conditiones respectu alterius implendi renũciationem impedientes: sed ops q renũciatio sit libera: e tũc q3 hic nõ cadit ẽctus ius nõ matus aliquare renũciatio fit simplr: nõ pp aliqd impleẽdum: nõ impleat aliqd ex quo pp illud non renũciauit: nec renũciare potuit: nõ dat regressus de iure ad ius antiquũ: q nõ. q3 trãsactiones in spũalibus posito q aliq3 interedãt: nõ sequunt in hoc naturã trãsactionuz in tpalib⁹ q3 renũciatio spũalis iuris: nullo mõ occasionat: vel occasionari põt in respectu ad ipsũ ex altera pte: q nõ bñ no. e hãc recitat Inno. ẽ solo tollit ois ẽtia: sed nõ tollit ẽtũ. l. C. de pactj. cũ pẽdẽ. de renũ. sane: in gl⁹ logr ẽt in renũciatiõe spũalium. Ideo Inno. solut q illud ibi finit gratia. ¶ Vel tertio q3 q3 in cõpositione nõ est deuẽtũ ad supplemẽtũ aliqd ex altera pte: q nõ fuat pactũ: e tũc pcedit iura q dicũt q põt bẽ recurrũz ad ius antiquũ si cui fides nõ fuit. ¶ Aut est deuentũ ad aliqd implementũ ex pte ipsius: q3 non ex toto fuat fidem: tñ facto impleto illud

nó ꝓmittit stabile: & tunc nó vat regressus ad ius antiquū: sed vanit actio ꝓ re cuicta ibi cōtenta: vt est casus. C. de transac. l. si ꝓ fundo: hic detentū est ad ipletionē. Q: porrotus & custodia tradita fuit huic. R. seruo: vnde habuit prātes agēdi: ad hoc nó ergo reuertit ad ius antiquū: oēs ite sunt bone solōnes ad iura. S. allegata: sed ad. c. de pactis cū pudem: adhuc nó est rñ sum: dic Hostī. q; qñq; in cōpositióe aliqd est ōterminatū a papa in quo possit ius cuiq; fides nó seruat agere ad implementū: & actio antiqua sibi extincta nó restituit: sic loquit hic. Dā hic papa determinauerat porrotū & custodiā ꝓ tanto nó vat regressus ad antiquum ius cū haberet: p hoc ius ad illa agēdi: qñq; papa nihil determinauit: implendū: sed in gñe cōmendauit: vt in aliquo puderent: & tūc renūciāti vat regressus: si pacta nó fuerit ex quo nullū hz remediū ꝓ implendo ab illa pte: q; nihil erat determinatū: qđ bñ no. C Vel dicūt doc. ibi possessus ius renūciāti: ibi nó: qd votūt isti aduerte ibi saltez respectu possessionis q nó est qd spūale cadebat res ad vanduz vel faciendū: nó renūciatio: hz nó hēat regressum ad ius ꝓprietarij: q; spūale hz respectū ad ius possessióis qđ nó est spūale: sed non plz hoc: q; hēt possessio ad spūale cense qđ spūale. doc. de iudi. c. fi. glo. in. c. li. de iura. cal. & de elec. cū dilecti. ꝓ glo. archi. de resti. spo. frequēs. li. vj. ideo solutio nó plz: vel dicūt nó restituit ibi ad eccliaz: sed ad iterdictū: vñ vi: in quo poterat & hoc res cadere. C Cōclude si queriť an renūcianti ius suū vat regressus ad antiquū aduersa pte pactū nó seruāte aut ex renūciatóe nó est ex toto & ipso iure pditū ius: & vat regressus ad antiquuz ius. Dē opponat de pacto replicabūt: de nó obseruatióe exqñq; ius est ex toto extinctū: & tūc aut ꝓpte nó pfectē fuāte est detentū ad aliqđ implementū: hz nó pfectū: & tunc nó vat regressus ad ius renūciatū: sed agit de eiectióe vel ꝓ illo ire sibi qñito cōseruādo: aut nó est detentū ad aliqđ implementū: & tunc aut est tale ius qđ integrari & respectiuari pt ad implementū alteri⁹ ptisse tūc potest agi: vt se reponat in pristinū ius: vt. d. l. si qs. ff. de cōdi. ob cām. Aut ē tale ius in quo nó cadit ꝛcula inominatus: q; non pōt respectiuari ad implendū ab illa pte: & tūc aut in cōuentionē ꝓ implendo: vel alia pte est aliqd certū deductuz in pmissum: ita q; est deuentum ad spālem ꝓmissionez: & tunc q; ad illud pōt agi: nó vat ex equitate regressus ad ius antiquum: & est casus hic. Aut aliquid certuz non est in cōuentione deductū & tunc quia restituitur omni remedio: & ceptus est remuneratus ius ex equitate: vat sibi aut officium iudicis: aut vilis ter resurgit ius antiquum ꝓtextu cuius agere pōt ad antiquum ius: & suam indēnitatem seruare: vt dicto. c. cum prudez. Et si dicas ex quo renūciatio ē liberatus: nec in aliquo respectiuatur ad implendum ex altera pte: quę cētat: & ꝓp nó implementū remtegrat ad ius antiquuz: ex quo ꝓp nó implere nó renūciam: nec renūciare potuit: dicit q; hz hoc nō dz cē menus ptūm: menus est rñ supponis cōponēte: in quo cessat symonia. Ratio q: fallit saltez supplens principaliter cōtentionez facientem: vat regressus ad hoc vt patet. nisi. C Remio ad tertiam ptem. s. ad appellationē renūciātē hz obuiat extra glo. q; si nó interest ista. R. iam nó debebat & admitti ad dicēdū de interdicto: & cām admittit: vt Ipz. So. dno opponebat appellationē: & in hac causabat interesse ꝓpriū electionis: ab hoc repellit: q; nullus ius hēbat in electióe: & sic ꝓprie nó interest: sed opponebat de suspōsione: & in hac nó cābat aliqđ ius priuatū: sed publicum: ne abbas qui nullus ius hēbat ꝓficeret sibi: q; monach⁹ erat: ideo admittit róne interesse publici: de quo de accu. super bis: qđ no. q; ge eadem instātia pōt cōseq; nullitatē electionis ꝓsequēdo priuatū & publicū interesse: & sic illa iura potest & in iudicium deducere simul excipiēdo: & hz repellat ab vno iure ꝓ ꝫ nó repellit ab alio iure. C Sedo obuiant q; cū hic essent due defensiones ad idez. s. ad electiōez cassandam debuit papa sup toto ꝓnūciare nó ꝓ ptes. C. si ad uersus rem iudi. l. j. vz. n. sufficiat ꝓgruere petitióni: plene no. de re iudi. cū inter voc. So. dic q; si qz plures deducunt articulos & unus si in iudicio: & nó ꝓnexi: q; tūc tot sūt libelli: quot sūt articuli. ff. de ꝟb. ob. l. scire debem⁹: valz sua ꝓ ptes iata: sic vz & pōt intelligi. ff. de minо. l. vj. an ñ. famu. her. l. j. ꝟ. dubitandū. C Q; qñq; vn⁹ & idez est articulus & tūc nó pōt sententiare ꝓ ptes ferre: q; saltez eadē die suppleat: q; ó ferunt ff. de re iudi. l. paulus. ff. famu. her. l. in ꝟ iudicio. Q; qñq; ó ducunt plures articuli bñtes aliqđ cōnexitatem. salte respectu eiusdem finis: & tūc aut de vtroq; statim cōstat: vel pōt cōstare facilter: & nó est ꝑ ptes ꝓnūciandum: aut de vno statim pōt constare de altero non: & tunc de eo de quo statiz constat: pōt & vz iudex statum pronunciare: altero dilatorō quo hic facilter non pōt constare: p hoc dicit Inno. q; si pe sunt centū iudex nó pōt ꝓnūciare sup quinquaginta: nisi quinquaginta renūciet. Per que dicit hic Hin. & Inn. q; vbi ō via exceptione pōt notorie cōstare sine. ꝓbationib⁹ facte ꝑte ꝓ iura tūc: ex quo factū est notū iudici: nó hic pōt & vz iudex statum iudicare: secus si occurrit dubiū facti: de quo de facili non pōt iudex liquere: tunc ergo: q; certa & no. sūt: pōt supplere: sed nó de facto: non obq; dī in ꝑte iudicis factū: sed nó ius auctoritate. ff. ad munici. l. o: dic: hic q; factum ideagādo est in ꝑte iudicis pte instātie tunc supplēdo & allegādo: & ꝓ ipsum ꝓnūciando: adhuc est in ꝑte iudicis: vt in ꝫ tex. sed ꝙ illud aliquid agendo: vel faciendo non est in eius ꝑte: & sic loquit hic: ideo sibi ꝓnunciat super suspensióe de qua nó cōstat: suspēdit illa. n. in tūc electionē impedit: q; & ē post cōstitutionē de ea agens audiret: de appella. cōstitutus. ij. & ē excipiendo de accu. sup his. sin casum illuz. C Remo ad examinationem ꝓbationis inducti: & hoc ꝓbatio sunt facta p ipsam capit. C Opp. cū gl. q; bus forte cē. q; līre capituli nó sit fides adhibenda: & negociū ad ipsum nó spectat: & nó hēat capitu vim publice ꝓtestata q; possit facere instfa. So. dicit glo. q; forte negocium sibi erat cōmissum: ideo sine līris credit: de ꝓba. post cessionem. xix. q. ij. Statuimus: vel fm hoc. & sūt līre testimoniales: & ad instātiā. R. semonet dic q; qdam sunt līre ꝓmulgationis: aut attestātes de his que sunt officij ꝓprij: & talibus fides adhibenda: & non est ꝓsumptionez: q; intellige in temp⁹ tale aliquid ē ꝓsumptióez: vt hic: q; ñ est alia ꝓsumptio tollit: de quo dicit & de ꝓba. post cessionez. C Quid dā sūt līre testimoniales q; sunt a capō vel epō: & tales nō plene ꝓbāt: sed facit aliquale ꝓsumptióez: q; bñ no. q; alibi nó hēt sic clarum tex. C Opp. cū glo. q; incipit hoc cōcurrit. & q; vbi due ꝓsumptiones cōcurrunt: una vincat aliā: vt p3 de ꝓsumptionibus. Solvit glo. declarādo ꝓmo tex. quasi ꝓsumptiones hic ꝓcurrāt: & no. cū tuncto tex. q; ꝓsumit ꝑ gesta ab ordinariō q; iuste sint gesta: & quo ad istantiā intrinsecā: & quo ad locū & ꝑsonā de quo de eo q; fm ordinē fecit. notant. Ad ꝫ vñ videt: q; si ꝓcurrāt due ꝓsumptiones una alteri nó ꝓponderāt: neutra tollit. Si alteri ꝓponderarent: illa tollit alterā: & ꝓponderans staret. C Remio ad qrtū & ad cōmissionez: & op. q; ex quo interdictum nó fuit ꝓbatū ꝙ electionē: qđ ꝙ R. seniorē actore debuerit ferri sua: & q; actore nó ꝓbante & de ꝓba. ex ifis. So. dicit glo. q; hoc facti dū erat: sed ꝑ secus factū fuit: dicit hic Jo. an. q; nó dū erat in cōpertus: quę vel papa supplent ex offō: ne iste ꝑ subreptionē obtinerent: & hoc pōt esse: vel dic q; vt actore nó ꝓbante: est verum: qñ cōclusum est in & ire cuius actor desperat: & ꝓbatiōe: secus si sperat: negociū agitat in curia: quo casu ex quo asserit se ad ptes ꝓbandi ꝓbi dz eū cōmitti. C Quero ꝑ qs fit electio: dicit glo. q; ex quo ipsonalis loq;: nec declarat ꝑ qs possit ꝓuideri: dz intelligere mādasse illis ꝙbus alias cōpetit de iure: q; no.

Qualiter

Si electus sufficiēt & non hz scientiā vel aī cōfirmatiōez ipsi⁹ admittat: & sic ipsi⁹ electionē fa-

cit ꝫ strangꝫ partes ꝯ Rice.b.d. ¶ In prima ponit casus electionis. In secunda cassat electiones secunda ibi electionem. ¶ No.primo qꝫ ante cōfirmatiōes electionis nō recipit administrationes. ad idem.ff.de trāsmissione.c.suffragāte.c.nostri. ¶ Secōdo no.qꝫ ve administratore rei ecclie: est a clericis exigere iuramēta. ¶ Tertio no.ter.ibi nō attendens. ¶ Quarto no.duas cās ex quibus qꝫ deponitur: defectus scientie: et administrationis assumptio: ante ꝓfirmationes. ¶ No.quinto qꝫ aliquo cassato: et omne ad illud cō secutum irritat. ¶ Quero an de cēt se ꝓfirmatū credat: nō in cathedralibus et regularib⁹ ecclesijs: nisi fuerit ꝓfirmationis vl ꝓmotionis oīdat: vt in extrauag. Bonifacius inuncte nobis. ¶ Quero an sit irrita vel irritanda: dic qꝫ irrita est: quo ad defectū scientie. ꝛ.c. bene: quo ad defectum suspitionis administratiōis est irritāda: et sic stat ꝓpter: ꝛ quo ff.c. bone. ¶ An liberat tali nō ꝓfirmato soluēs: q se ingesit administrationi: dic qꝫ nō: de iure tur. cā tecum: sed si ipse solvit alijs liberabit ecclia: qꝫ ēt multo aliquo possum solvēdo ipm liberare. ff. ꝛ sol. l. solutū: fm Doc. et Abb. ¶ Nero an si ꝓmo electus ante cōfirmatiōes ꝓmittat se installari: et curat hāc penā: dic qꝫ nō: qꝫ p hoc nō administrat. Item qꝫ si hꝫ ꝓsuetudo vt installet: nō excusat pp gēalem cōsuetudinem: quā hꝫ installare tales ꝓtes qui minime sunt immutāda ē. ff. de legi. l. minime. ff. de acq. hēdi. l. ꝓ hēde. Nec obst c. ecclia: vt ibi no. ¶ An tali nō confirmato recte solvat a debitorib⁹: dic qꝫ nō: qꝫ nō hꝫ administrationem: et onus nō remittit: sed auget ē. de iureiurā. cum te. Si tū ipse solvat debitū ecclie liberat: qꝫ multo debitore soluēdo pōt liberari. ff. de solu. l. solonēs. Textus ibi oleamus: nec repentur: vt iudicat que facit alterā q̄ alij fecerunt: et vide qđ no. de no. opā. c. ij. sup. 9. Boatinus dicit qꝫ ꝓmū respicit cōiuncta ea q̄ sunt ꝛ pata. ¶ Gl. facit tria. Primo op. ꝛ. qꝫ sicut: ꝛ. c. nihil: dic qꝫ ibi spāl: et tū nil pōt de pal⁹ alienare et illud fuit statutum: ne nimia subtilitas ē. qđ si electus se ingerat administrationi rei pinarę ecclie nō vt ꝓlatus: sed vt canonicus: ne pena an habeat locū de re. glo. dicit qꝫ nō incurrat hanc penā ar. ff. de acq. here. l. ꝓ hēde. cū si. dicit tū cautius esse qꝫ abstineat: si est alius q hoc faciat: qꝫ ēt minimā rem attingēs hēditatis vt adire hēditatē. ff. de acq. hēd. §. si quis fuus: fm glo. dicit Sof. qꝫ cautius est qđ hoc gerat p alium: vide cōtra qꝫ nō se ingerat: si tū se ingerat: et hāt ꝓtestatio qꝫ nō ad o administrandi nō incurrit penā: fm Host. hodie vo dic: vt in c. auaricie. e. n. li. vj. vbi ipse nō putat. ¶ Oppo. vltima glo. qꝫ gesta ab vno q nō hꝫ ꝓlatus: non sunt nulla: vt ꝑ. in. c. vj. §. verū. ꝛ. §. ma. de iurepa. cōsuetudinib⁹ glo. nō solut. dic vt ibi facta est ꝓfirmatio: et sic tolerat pp cōem tolerantiā: et quasi possessiones valent ab eo secus si ante ꝓfirmationē: qui nullā hꝫ possessionem colorem administrādi: nec auctoritatem: ideo cassata electione: cessat ex ea secutū. Per hoc dicit Cōpos. qꝫ si ante cōfirmatiōes cōtulisset sua bñficia: posset illa petere: qꝫ nō dum hēbat alia qua ꝓtatem: secus si ea cōtulisset post cōfirmationē: qꝫ cassata sua electione illa non posset repetere. ad hoc. ff. ubi bñficia ē. qđ ibi no. nu. dic: vt de ꝓben. si beneficia. li. vj.

Antonius de Butrio.

c **Uniter.** Qui vocant ad electionem nō vocandū illum cui papa tenet se nisi a papa de hoc fuerit absolutus. b. d. fm vnū intellectū: vel fm aliū: et veritatē qui vocāt ad electionē canonicā nō vocandū: si procedant ad electiones canonicas eo non expectato: propter periculum moretur valet electio vocatus tam̄ agit ad interesse. ¶ Ponit primo suppletionem capituli: quam iustificat. Secundo causam reddens eam admittit: ibi quia vero. ¶ No. fin vnum intellectum: qꝫ ex vocatione voluntaria nō vocandi tribuit ius vocato: vt nō valeat electio nisi ad terminū vocatōis expectet. ¶ No. qꝫ etiam vocato non expectato: potest fieri electio de licentia romani pōtificis.

¶ No. tertio qꝫ distās ꝑ. xij. dietas ad actū electiōis non est vocādus. ¶ No. quarto qꝫ in actu electiōis abētes nō minus distātes sunt vocandi. ¶ No. quinto qꝫ terminus dꝫ currere a tpe ꝓrogationis lr̄ax. ¶ No. sexto qꝫ motola vocatio ecclie est periculosa: et suspecta. ¶ No. septimo qꝫ in electiōibus dꝫ ꝓmitti inuocatio ipās sanctis: ad hoc. ff. c. dꝫ terra. ¶ No. octauo qꝫ hꝫ electionis subsistāte nō dependet a ꝓsensu laici: post eam tñ ꝓfectam: ad eius bene esse req̄ri pōt: ex cōsuetudine laici consensus xō. ff. c. cum terra. ¶ No. nono qꝫ in assensu laici regis ꝓrogando electiōi sic cedit papa vacāte regno. ¶ No. qꝫ pp accēsitales vtiones potestatū in diuersis ꝓsonis originē bñtiū nō alterant ꝓtestatē nec altera ad alteri⁹ nām attrahit: vel vnit: sed q̄libꝫ suā vim retinēte: facit ꝓsonā in quā vnitas loco diuersitatis ꝓsonaꝝ existat. ¶ No. qꝫ abētes decano pōt fieri electio. hꝫ sit bono rabētibus ꝓpter: et hoc colligit glo. ¶ No. qꝫ vnio diuersitatis ꝓtātum diuersitatis in eadem ꝓsona: nō vnit nec alterat modū ꝓtātis exercēde: sed facit cādē ꝓsonā in exercitu ꝓtātis loco plurū cēsēri: et sicut facit qꝫ ex diuolutione ꝓtātis cōsentiēdi ad illum q hꝫ ꝓtātes cōfirmāda nouat et modus ꝓuidendi in aduersam spēm. ¶ Quero q̄ iure vice regis papa cōsentiebat: dic qꝫ vacabat regnū apulie: in quo succedebat papa. l. de fo. compe. licet fm Host. et Abb. vel erat vltra mare: vel erat excōmunicatus vel rebellis: fm Bar. vel fm Bal. rex puerus erat: et ex hoc arguit qꝫ si filius feudatarij puerus dicēdo q ei teneāt ad fidelitatē iurare debēt dño feudi: et ab eo recipere manū: qđ non credit: sed hoc facient tutor: donec ille puerat ad etatē. ff. de eta. et qualiter ꝛ. ¶ Quero q̄ iure tenebat ille regni ꝛ. ꝓsensum regis: nec forte pp feudū qđ tenebat eccl̄ia: vel erat talis cōsuetudo. ꝛ.c. cum terra. l. c. qꝫ sicut: vel rex erat patronus. l. sacrosancta: hoc glo. tangit aliq̄ dubia. Postmū de quo loco remoto sunt vocādi abētes: arguit qꝫ vocandi sunt de tam remoto: qꝫ distat Mediolanū a Janua lxiij. di. quātos: sed nō sunt vocādi de tam remoto loco: sic̄ est a Capua ad Paternū. Alii qꝫ vocatio est faciēda de his q sunt in ꝓuincia. C. de lon. tēpo. ꝓscrip. l. fi. vbi dicunt abētes extra ꝓuinciā ad hoc. l. a. Tutore. c. bone. c. in genesi. ¶ Glo concludit standum consuetudini: et remoto loco vocentur: allegat dictum. c. in genesi. doc. hic nihil dicunt: dic si est cōsuetudo stranda est in talib⁹: qui ponere pōt de vocādis vel nō vocādis: de ꝓbē. cū ecclesia. li. vj. Si nō est ꝓsuetudo: glo. hꝫ vult vocari oēs de pluribus: de vocādis abētes qui cōmode vocari ꝓsit ad electionem: et qui dicūtur cōmode vel incōmode vocari possent hinquit arbitrio iudicis videbit̄ qđ de eadem. l. c. coram. Quod in alijs dictis dicit glo. qꝫ nō sunt vocādi abētes: dum tñ due ꝑtes sūt ꝓtes: allegat autēticā hoc iure ponit: cum: requiritur tñ qꝫ due ꝑtes sint ꝓtes: post dicit glo. in alijs dictis abētes nō vocādos bene dicit. Salutis cā lib⁹ no. ff. c. ꝓtium. ff. glo. ibidem residentiū: ō testib⁹ et in. c. ꝓuisos de offi. ordi. li. vj. in glo. post ētre in eo qꝫ dicit duas partes esse ꝓtes: idē no. glo. ff. c. e. hꝫ de iurāda: sed dic qꝫ in alijs dictis due partes de vocādis: debent esse ꝓtes: ibi dicit. Sed due partes cōpatrone abētibus nō qui illi nō sunt de vocandis: qui abētes sunt vocādi si sunt in loco: de quo vocari debent: et sic no. de his q̄ fi. a ꝑte. c. j. ¶ Remo ad glo. que est super vbo cognoverūt: et quero an vocandi sūt: q̄ sciunt vocationē: et nō venīt: vt qꝫ non: qꝫ qui certus est certiorari nō dꝫ ff. de ac. emp. l. i. in fi. qui nō est expectādus: qui in culpa est ne ad ipm perueniat edictū: vt lite nō cōtestata. qñ. §. j. Gl. dicit qꝫ putat vocādos si sunt in loco vbi sunt vocādi: qui hꝫ si sunt ecclia vacare: et electionem fieri deberent: cēsēt qđ fieri debeat: hoc tenēt doc. quia concilium qui ꝓpter: dicit abētes vocādos indistincte: et vtrum: qui hꝫ sciāt ecclesiā vacare forte eam ignorāt electionis fiēde. ar. ff. de aduersus. l. denunciasse: immo etsi eam sciunt vocandi sunt fm Compos. qui assignationi interfuissent vel ad statuendum

vocati fuissent: qđ intelligē. l. ecclia. cl. ij. super. ij. glo. ꝛ si sufficeret citationem in ecclesia loci in quo mouatur publice faciendam: ne causam valeat: se contemptum. l. de dolo ꝛ contu. c. ij. ꝛ ad idē. cle. cām. de elec. cū si. ¶ Gl. rauer. in ij. dic ꝓsumit potuisse reuerti sicut alias: sed ibi fuerat impeditus: de quo ibi in glo. ¶ Eadē glo. op. dele. ij cū dicta. ℔. pe. ff. de arbi. glo. nō solut. So. fm Pe. ibi loq̃tur in arbitro q̃ pōt sedere in loco in quo vna pars cōmodi pōt venire q̃ alia. ¶ Glo. penultima quere quid si nō habuissent mandatum pape: vt non expectatis vocatis eligerent: an possint eligere vocatis non vocādis non expectatis: arguit primo q̃ sic: q̃ ex quo illos vocare nō tenebant nullus ius erat q̃situm nisi interesse: cui potest renocari: ex quo ius nō erat q̃situm. ff. de cōdi. ob cām. l. si pecuniā. Sc̄ōo q̃ grauose vocabant: ꝛ cuilibet licitū est suā gr̄am renocare q̃libet: q̃ ius alteri nō est q̃situm: de ver. sig. abbate: cū si. in cōtrariū: q̃ ex quo illos admisērūt: ius est eis q̃situm ꝛ sic nō possunt renocare. ff. de serui. vr. prędi. l. per fundum. l. cū in veteri. ¶ Item eo q̃ illos vocauerūt q̃si renūciare videbant potēte q̃ in eos solide residebat: vt p̄cedere nō possent: sine illo ad hoc. l. de offi. dele. cui⁹ sup. ¶ Item q̃ ēt ius gratiose cōcessum: ex quo alteri ius est q̃situm: nō dz intēpestiue renocari: ō cōmo. c. i. cui⁹ si. dic̄ glo. Inno. dicit q̃ poterunt eligere sine mādato pape: q̃ ex tali vocatione nullū ius q̃situm esset ex quo renocare nō debent vocari: dicit glo. q̃ si nō subest periculum vacatiōis ecclesie: si mora fūt expectādi: si subest periculū nō sunt expectādi: ꝛ pōt eligere sine mādato pape: ꝛ hoc ideo poterāt recedere: q̃ papa mādauit: vel q̃ periculum erat in mora. Host. Cō. pos. ꝛ Pe. ō san. dicūt q̃ dz electio scā illis nō expectatis q̃ nō erant vocādi tunc cōtra aliquā cōstitutionem nō sit facta cum vocatis nō vocandis: quos non expectauerunt: tenent ad interesse: si fecerūt expēsas nam pōt mādatus esse renocatus: ꝛ durat actio mādati: p̄ hoc q̃ mādatarius expēdit ff. man. l. si pendēte in pn̄. ff. de condi. ob cām. l. si pecuniam. allegata hec fuerunt ad cōnem disputatam p̄ Joā. an. in regula accessorium. de reg. iur. li. vi. ¶ Circa doctos disputās q̃ ex forma statuti tenet disputare: ꝛ disputatiōez tradere an si disputet non necessitat: q̃ semel disputauerit teneat disputationē tradere. ¶ Quere vltima glo. an cō sensus pape habeat ꝓ confirmatione: dicit glo. q̃ non: q̃ non cōsentit vt papa: sed vt rex: ꝛ vt papa cōfirmat: ꝛ sic p̄z q̃ vbi iura būtia ongnē in psonis diuersis ad vnuz reducunt: faciunt ipm cēseri loco diuersor: nec in actu vel exercitio tales ptēs ꝛ separate nature vniuntur.

Cum nobis. Non inspicim⁹ an post appellatiōez: sed an ꝛ ipsaz fuerit electio celebrata. ¶ Secūdo q̃ penes vocātes remanet ius eligendi ⁊ alii vocati ad electiōez venire contemnāt. ¶ Tertio q̃ ad offm confirmatōis spectat inquirere de psona electa: ꝛ nemine se opponēte. Et primo ponit allegatio ꝛ dictum. Secūda ibi sed ꝛ allegato ꝓ electo. Terna ibi hic igit⁹ ipsius examinatio. Quarta ibi nos eccl̄ie pcuratoris commissio: fm Host. ¶ Casus vacāte eccl̄ia capuana: mādatum fuit ꝓ papam in illius ptib⁹ ꝓpe existentem capitulo capuano: vt procederēt ad electionē: capitulum facta vocatione ad electionē put ibi mouit est: dum vellent aliq̃ notare q̃daz subarādi in ep̄m: hoc displicente archidiacono: ꝛ q̃busdam fautorib⁹ eius: ipsi exierunt capl̄m ꝛ interposuerunt appellationē: q̃ ad electionē nisi canonicā procedi non deberet: tandem pdicti processerunt ad electionē: ꝛ quēdaz elegerūt in ep̄m: ꝓfata electiōe papam vt confirmaret: fuit oppositum electionē nō valere: eo q̃ ꝛ appellationem. Item q̃ a minori pte capituli: eo q̃ pa minor fuerat illa q̃ remāserat in capl̄o: ꝛ altera pte fuit allegatū: electionem legitimaz: quia appellatiōne nisi canonica fieret electio: sed non fuit nō canonica: sed canonica: vñ dato q̃ post appellationē nō tñ ꝛ sic valebat. ¶ Item nō obstāte q̃ a maiori pte q̃ aliōz erat negligētia cōiuncta ab eo: q̃ nō voluerūt interesse: ⁊ cēt vocāti: ꝛ ipsi ad eligendū necessitabātur: pape mādato rē. ¶ Nō. q̃ vz hec appellatio ne fiat electio nisi canonica: ꝛ nō vz hec ne fiat electio. primū ꝓ sonat vtrūsecūdum repugnat: ꝛ sic appellatio ꝑ vtra nō vz. hodie aūt hec appellatio nō tz: vt p̄z de appel. c. odi. li. vi. q̃ cā vz ispeciāce exprimi: de quo tñ dic vt ibi ꝛ vide glo. ō. c. considerauimus. ꝛ vide Inno. de no. op. nū. c. j. vbi dicit q̃ vz hec appellatio: q̃ me grauat: sed hoc communiter damnatur. ¶ Nō. secūdo qualiter debeat intelligi regula que dicit: appellatiōe pendēte: ois retractādat: q̃ id est verū: q̃si id est attēptatum post ꝛ ꝑ appellatiōez: ꝛ sic ꝑ dicat appellationis ⁊ cause appellandi: secus si non ꝑ dicat: sed cōsonat appellationi: ꝛ procedit hoc: maxime in appellatiōe extraiudiciali: in iudiciali aūt vide qđ scripsi: de appel. cōsuluit: ꝛ qđ no tabatur. l. e. cū inter canonicos. ¶ Nō. tertio attēptatū p̄t ꝛ ꝓ appellationem q̃q̃ extraiudicialem: nō esse nullū ipso iure: qđ intellige sicā pp quā de se concluderet nullitate ex qua vide in. c. considerauim⁹. ā. e. ꝛ. l. e. auditis. ¶ Nota quarto qđ opponens factus: ex quo sequitur negatiuus ponit negatiuam. ¶ Vnde hec appellatio ne vlla fiat electio mihi canonica est dicere appello: vt fiat canonica: meritō no. q̃ dicto mihi sequēs negatiuam: ponit formaliter id cui⁹ ꝓ est positum in p̄cedenti negatiua. ¶ Elemo ad vltī. Item cum. ¶ Nō. primo ar. q̃ electio est facienda in choro. ¶ Nō. sc̄ōo q̃ semel capto cōgregato: si aliq̃ negligēter recedūt: potēte capitulares residentes in remanentibus: ꝛ remanētes eo q̃ renocant recedentes: eos cōmunitūr de negligētia: ꝛ ad septātem deuolūt eligēdi: ⁊ sic habes q̃ ꝙ q̃z ad aliquos de capitulo deuoluitur ptās capitulariter pp defectū: de postu. prela. gratum. ¶ Aliq̃z ad aliquos deuoluit ꝓpter negligētiam: vt hic. ¶ Nō. tertio q̃ id dicī tur ꝛcorditer fieri. q̃si fit de cōcordia illoz ad quos est deuoluta ptās capitis: ⁊ alii p̄tē pauci: nō consentiant: de hoc ō. c. pn̄. ¶ Elemo ad v. bis. igit⁹. ¶ Nō. primo q̃ in tangētibus publicā vtilitatē iudex ēt inchoata rem pauat: pōt ꝛ vz suppleri ex suo offō. ¶ Et nō. q̃ vbicūq̃ gz vz aliquē pronocare: ꝛ de ure illi manuz imponere: semp vz ipm sic examinare: ꝛ habes vnū casum in quo iudex inquirit nō ꝙ cedēte infamia: ꝛ in hac pte hec decre. ꝛ silēs sūt glosate p̄ Inno. in. §. i. ℣. de postul. ꝓla. q̃ electiones quō in tali inquisitione sit ꝓcedendum. ¶ Nō. tertio q̃ id vī esto fieri q̃ sit exclusa cause cognitiōe. ¶ Nō. quarto quales debeat esse frēte: q̃ sufficiāt q̃ sint enumēres: de quo. ō. e. cum in cūctis. ¶ Nō. quinto q̃ in inquisitione ꝛ examinatiōe q̃ fit de probitate credit̄ testimonium ꝛ asserentibus de qualitate p̄bitatis non simpliciter interrogāte absq̃ alia ptestatione ꝛ iuramēti. ¶ Nō. sexto cōmodū pbādi negatiuā quō scias scio q̃ inquisiui: ꝛ nō inueni oppositū ab aliquibus. de hoc vide. ℣. e. bone. ¶ Elemo ad ē. nos. ¶ Nō. primo q̃ iudex in prouidendo dz occurrere ē pēsare circa duo. Primo, puritatē ecclie. Sc̄ōo puritatē psone: ita q̃ nō in tuī dz attendere puritatē psone: q̃ de ipsa male ecclie consulat: sed virumq̃ simul misceāt. ¶ Nō. sc̄ōo q̃ canones dicūtur seruari q̃si rōnabiliter tpe ꝛ cū ꝑ canones dispensat: a quolibet ergo censetur rationabilis causa excepta: ad hoc. i. q. j. nisi. ¶ Nō. tertio q̃ eadem vtilitas ꝛ necessitas: sunt cāe legitime ad dispensationem inducēdam: aduerte q̃ debēt esse euidētes. ¶ Nō. quarto casum in quo nō repellit electio de eo qđ habilē cē nō ꝓbatur ꝛ sic est dare medīū quo odd̄ā inter ꝓfirmare ꝛ reprobare. l. approbare intēuz volentium eccl̄ie pudere sed nō ꝓfirmare electionē: ꝛ ē q̃si est dubiū de psona electi. ¶ Nō. quinto q̃ pcurator simplr cōstitut⁹ nō dz liberāre nisi hoc exprimat q̃ velit liberā. ¶ Nō. q̃ q̃ libet plātat: eo q̃ plātare cēset lōre liberā ptātem administrandi: tamen is qui ponitur loco plātati non videtur habere liberam: nisi hoc exprimatur: ideo non potest omnia

que pót platus de quo de cle. cóiu. c. j. li. vj. e de cle. egro. c. ñ. ¶ Nota vltimo casum in quo ante cónfirmationé qs có sequñ: liberam administrationem. Primo bés vná allega tionem ꝓ electum. Secdo vná ꝓ eo. Tertio regulá. Quarto effectus e examinationem pape. Vltimo habemus de terminationes eius. Videamus bas ptes de p ie. Et primo prima. ¶ Opp. e videl q hec appellatio: appellatio ne fiat electio: nisi canonica: sit frustratoria: vl qz sunt canonice: e nó est ꝓ appellationé: e in hac nihil opat: vl sit minus ca nonica: e tunc electio nó erit valida: eo q sit minus canoni ca: frustratoria est ergo appellatio. ō. e. cum in cunctis: e. c. có sideraumuus: e. c. qz vilgétia. j. c. qz pp. Dicit hic Inno. q opabitur: qz electio pót esse minus canonica: e tñ est va lida: e appellatio annullabit ipso iure: hoc nó plz in appel latióe extraudiciali: q appellatio illa nó reddit nullū: nisi fm naturam cause: vt dix. ō. e. cósideraumuus: dicá. j. e. au dita. Ideo dic q melius est q electio veniat retractáda: q viam attéptam iudicio officio: q per viam ordinariaz: e est ratio: qz illa via est magis expedita: sed nó est sic ordinaria: vt scribit Inno. j. de iudi. o. e. obe. dilecte: e. j. de appell. bone ō. de Rpria ex pte. ¶ Secdo opp. q attemptatū p appel lationem veniat retractandū: dato q nó sit ꝓ appellationez ō. de Rpria. figuñcáte. Rodulphus: e figuñcant: vbi re tractantur attépta: solum post appellationé: facit qđ scri bit Host. e ibi babes per hoc multa iura: in. c. cósulunt. ℔ appel. fo. qđam est appellatio extraudicialis: e in ista atté pata demū post contra appel. veniunt: e de bis loqtur hic q appellatio nó suspendit pr̃átem partis: nisi fm naturam cause: vt dix. ō. e. cósideraumuendo si appellét aliqui: de capitulo ne fiat electio p cópromissum: e aliqui faciant có promissu: postea electus nó assentiat: e eo ipso ipsi postea de capitulo ꝓcedát p viam scrutinij: vocatis bis q appella uerunt: valet appellatio: e nó obstante electio. q: non est fa cta córa appellationem: licet post. ¶ Idem si appelletur ne canonica admittantur: qui est occulte excóicat⁹ apsi ad mittitur: sed cum hoc nó bét vocem: q non venit contra appellatióem: quia illa vt nulla intelligitur: vbe admitti nó dz excóicatus: qñ. s. est publicus: igitur qñ est occultus: vñ si est occultus valet admissio e electio: secus si esset public⁹ qui nó esset aliquo modo admittendus: vel si esset occul tus: et admitteretur sic: vt haberet vocem. Idem si appelle tur ab executore vel. pulsetur ne prebédam pferat: nó vacá tem: plene cófert: nó vacátem: poterit sic cóferat aliam vacan tem: valebit collatio: q: non est ꝯ appellationes: quo ad fe cúd. im collatam ad hoc de ꝓbend. relatiue. c. dilect⁹: e no. vbi Rpria tóstatur. Idem si appellet ab executore ne có ferat ꝓbendā: nó vacat: et sola illa remittabit collatio. s. pi bendē: nó vacátis. Qñ qz appellatio interponit in iudicio e tunc cé: et ꝓpterea potuit venire retractándum. Aduerte tñ q: aut attéptatum potest diuersi separatas: illud valz: si fuit nouitas: q: fuit pót ꝓbata appellatione: et grauta mine: vel saltem ꝓbato grauamine: sin illa q̃ hitur. de ap pellatióibus. c. cū inhibitionis. c. cósulunt. Qñq aliqd attē patum: et illa vel ut cónexa ad illam: e dico q illud ve nit retractándum: et dato q nñ sit post appellationé: q: et attē patum sit p iudicem: tónem nó tam clare vor. ¶ Aduer te appellatio extraudicialis: q: bz vim: p uocatióis. i. citas tionis ad cám: de cler. e. j. li. vj. nó suspédit ut aliquo pr̃átez ptio: ideo qđ facit valdū effugiendum ergo cé: retractándum est ratione cause: sic cá plus regulat nullitatem: et regulá: q̃ appellatio: si ergo hic attéptatū repugnat cáe: repugna bit fm rationē cáe: sin nó repugnat: nó: si ergo non est ꝯ cám appellátem: nó retractat. Si appellatio suspédit potestatem iudicis: igitur omne qđ facit post appellationem est cóntra. q: appellatio dicit suspensam eius potestatē: et ad superio rem devolutam: sed non sic in extraudiciali. ¶ Et hoc ap paret si appellatur ne quis procedat in loco nó tuto: vt quia non sit metus de diocesi: q: omnia pcessus postea habitus

est nullus: Idem dicit si appellatur ne excómunicatum ali quez in testem recipiat: quo casu dic: q aut appellatur a re ceptione testium: vt hic. Inno. vt velle q li recipiat ipsos: e alios q licet infringatur receptio excómunicatum: nó infrin gatur receptio nó excómunicati: hoc est verum si actus re ceptionis testium possit esse extraudicialis: qđ forte est qñ cócurrit: vt merito articulus. Si autem appellatur a iudice tunc dic: q aut appellans se statim offert probaturuz: ne re cipiat illum: q: paratus est ostendere ipsum excómunicatū: e tunc si recipiat: nó valet receptio: q: statz grauatur in eo q recipit e licet recipiat istos e alios simul: non valet cōñ receptio: quia saltem grauat in expensis: propter scriptura rum dilationes: e ꝓpter deliberationes: nec ob. j. de re iu di. cum. J. e. A. q: ibi fuit appellatum: tantuz a diffinitiua: hec sunt verba Host. hicz Inno. hic recitet opi. Si autē nó offert se paratum incóntinēti ꝓbare: tunc admittendo eum vt hoc postea discutiatur: non grauat: nisi eius dictū sequa tur: vt in. c. cū. J. e. A. ¶ Tu dic in iudiciali q quandoq̃ ꝓceditur post: e cóntra cám appellandi: e tunc non valet q agitur: e retractatur: e hoc est planum. Quandoq̃ proce ditur post: sed non contra: e tunc si ex qualitate ꝓcessus ces set cá grauamuus: ex quo appellatur: e planū est q appel latio rotulif: de appel. cum cessante: appellat ne ꝓcedat in lo co nó tuto: ipse ꝓcedu i loco tuto. e ibi erat valz ꝓcessus. Aliqz ex ꝓcessu p⁹ appellatóez nó cessat cá ḡuamiose: tūc data multa appellatória: q: qđ agit taz in principali q̃ in in cidēti est nullū: e hoc plz: de hoc in dicto. c. cum. J. e. A. cū dicto. c. super eo. e. c. ꝓsulunt. ¶ Eter bis apparet q si ap pello ne me unreqsitum iudex excóicet: si me reqsitus excói cet valet sñia: vt dic fm Gof. Ex bis appet qđ si appello: ne me multe excóicet: excóicat me nó ad meritū: vel ex nó iusta cá: vel ex odio: ex qbus causis sñia est nulla. xi. q. iij. ℌ. ergo. de sen. excó. facto. ¶ Audam dicūt q tz sñia de appel. c. j. Tu dic cóntra: fm Host. de appel. ꝓsulunt: e hoc quādo appellat extra iudicium: alias oportet q procedat grauatus: qñ in iudicio appellatur: de appel. vt debitus e. c. interpolita. ¶ Tertio oppo. q hec electio ex vrb⁹ ap pellationis debuerit irritari: nam fuit electio nó canonice: vt p̃z: q: de eo q nó erat maior: gl. So. dicit Inno. hic nó fuit ꝓbatū q esset minor: dicit Host. q hic ꝓbatū fuit q esset maior: qli velit dicere Inno. hic: nó fuit iustificata ap pellatio: q: li ut eā infringat electōez de aliquo quasi sit minor: dz ꝓbare minorē etatē: q: sup illa fundat intētionē nec hoc ꝓbat: eo q aliqñ fuit minor: nam minor fuit: nó se quitur esse ñ illa varietē ex tpe: vt no. j. de ꝓba. in pr̃ita: vñ non erat hic ꝓbatus minor: e si dicatur quomodo erat ꝓbare q esset maior iudice inquirente: dic q tunc quo ad superiorem pr̃ta se admittit: vt talem: ideo quo ad superio rem pr̃tō nó fuit mationē: sit intētio: vt ꝓbet se maiorez: dz non quo ad unantiā: vel potius sic nó rñdere: vt dicit Inno. q si pars nihil opponat ꝯ pñtōi: sed solum iudex supplens: e si dicas ergo si iudex supplet e supplere pót: vbi agit vti litas publica: dz pr̃curare posse: nec sic inuenit q oppo nens vel agens foueat unitatem. Dic q quando q̃ iudex supplet inchoato nouā telam: nó p̃sit: nūc nó opat illa sup pletio ad cómodū instātie: p pte inchoate: vñ hic nó dz in stituta appellatio: vt p ea pr̃iciet: dz forte saltem ꝓsum ptue cólet illū minorē esse. ¶ Qñq̃ supplet in eadē in stantia: et non posset etiam hic intelligi: tūc aut idem q gra uatur onere ꝓbādi respectu pñe instātie: grauat: eodem modo p respectū ad iudicē supplétem: et tunc istud ꝓdest instantie ꝓxime: quo p hoc nó mutat vel alteratur mod⁹ grauandi in ꝓbando: vt q: is ꝯ quem supplet quo ad pr̃ta non grauabat: e nó grauatur: e tunc dico q nisi aliter ꝓ betur contra eum: q modo grauatur onere ꝓbādi: potest supplere: et quia non proficit hoc supplere quo ad instantias p teritas: e hoc placet. ¶ Quero quid si appellatur ne fiat electio certo tempore: vl certo loco: p eo q timetur ibi in-

pressio:sed postea nó est secuta impressio.tamé ibi timetur an si fiat ibi electio post appellationez illa valeat: dicunt q̃dam q̃ electio valet:nisi sequat impressio:q3 opz q̃ vera sit causa ex qua est appellatũ extraudicialiter: vt valeat appellatio:de quo de bta que ſ.a ma.pte ca.c.j.dicit Inn.q̃ iusta est appellatio:dũmodo de impressione iuste timeret per probabiles cõiecturas:que postea pbari debẽt.de appel.bone.j.de spon.veniens.ff.q̃ me.c.i.l.metuz.j.c.quisq; e.c.bone. Nó q; dubietas e pbabilis timor impressiõis é vera causa appellatio.ideo ex illa dubietate iustificat appellatio:nam iustuz est non ire vbi timetur impressio:e hoc est vera e iusta causa:aut ergo causa appellãdi non impletur ex sola dubitatione:e oportet q̃ pbetur veritas: aut ex sola dubitatione: seu dubiętate:e nó exigitur probatio:nisi dubietatis. ¶ Oppo.cumlgo.j.q̃ hec appellatio etiã ne fiat electio:debeat valere:de op.no.nũ.c.j.So.appellatio sine causa nó valet:sicut nunciatio noui operis:vt ibi:ita q̃ nũciatio ét iusta vs:licet nó appellatio:doc.hic assignant rationes per sua sua:dic q̃ nunciatio noui operis ordinat ad defendendam possessionem:e statũ in quo quis est. Jó quo ad iura,pprietatem nó attendit iustitia vel iniustitia: quia sic est in quolibet possessorio remedio ad possessionẽ recuperandam:vt patet de resti.spo.in litteris:e per totuz. Bz appellatio non semp ordinat ad statum defendendũ: sed ad defendendum iusq; ad pprietatem:ideo opz q̃ in se sit iusta:dic ergo q̃ oportet q̃ nunciatio e appellatio sint iuste:q̃ iustificentur saltem ex possessione e statu.ita q̃ nulla est ofia:vnde si appello ad defendendã possessionez non est vis an quo ad pprietatez foueam vel non iustitiã. Si appello respectu proprietatis:oportet q̃ foueam iustitiam respectu illius:e sic est in nunciatione. ¶ Dicit ad secundã allegationẽz pro electo:contra illam allegationez: qua innititur papa. ¶ Oppo.q̃ non possit quelibet pars aliam cõstituere in negligentiam vocatis aliis:quia habẽt terminum:e deliberationem ad expectãdũ vsq; ad terminum:vt p3.j.e.ne p defectu:ergo non pót hec dilatio sibi ab aliquibus tolli:q3 eoz est priuilegiũ.ii.q.vj.appellatione.j.e, gratum:de offi.dele.consulunt.vj.q.ii.placuit:ad hoc iura similia de deliberatione expectanda. ¶ Sol.glo.reuocat in dubium:an si aliqua pars electoz se cõgregat in capitulo e alios vocet:an q̃ hoc stat; eos in mora cõstituant: ita q̃ ad se deuoluãt eligẽdi potestatem videtur q̃ sic. Primo per ter.istum.Secundo per ter.j.e.q̃ sicut ad hoc.ff.de postu.bone me.illa recte medicta facit cõtra:vt ibi dicit.So, quia mora in talibus est periculosa:ergo volẽtes eligere:p̃sequi videntur ius e voluntatem ecclesie:igitur bie parẽdũ de bta que ſ.a maiori parte ca.c.j. ¶ Tertio ad hoc.ff.de adminis.tuto.l.tutor qui repertorium:vbi rez tempore pereuntes administrat tutor ante decretam administratiõez e factũ repertoriũ:ad hoc iura que dicunt q̃ propter periculum aliqua cõcedantur que alias nó concederentur:sufficiat:vt lite nó cõte.qñ.ff.j. ¶ Incõtrarium facunt iura supernus allegata. Jo.fani in opi.q̃ non possit procedere ad electionem aliqua parentũ circa finem trium mẽsium:ita tamen q̃ non nimium festinent:nec nimium differant in tẽpus q̃ labatur terminus añq̃ cõpleant electionez. ¶ Bl. sup.ô.reuocare determinat q̃ sit maior e sanior pars vult ad electionem p̃cedere:vt p̃sit ecclesie vduate: etiaz non instante termino pñt absentes in negligentia cõstitutã. se volẽtes interesse:dũmodo eis cõstituatur cõpetens terminus.Iquem possint cõmode venire:e si nó venerint: nec assignent iustã causam nó veniendi:alij p̃cedere possunt:e valebit electio:quasi ad eos deuoluta potestate:ex quo nulla iusta causa allegatur:q; vel debẽt venire vel si sunt impediti:cõstituere aliquẽ de collegio p̃curatorem:per quẽ eligant:vt patet de elec.q; p̃ternam semper in talibus mora periculosa est.ẽ.c.pri. Sic ergo vult glo.q̃ aut minor pars vult in negligentia constituere:e non potest ante tur-

minum:aut maior:e tunc aut minor non allegat aliquã causam e potest:aut allegat aliquã cãm:e realem hoc est concernentem electionem:quare tunc fieri non debeat:e talis admitti:e non possunt eos in negligentia cõstituere. Aut allegant cãm absentie p̃sonalem:q̃ personaliter interesse nó pñt:e hec nó excusat:q; debent mittere procuratorem: de elec.q; p̃ter. ¶ Cõcludendo hanc materiam tria sũt videnda. Primo que e quota pars capituli:e quãdo possit altera in negligentiaz cõstituere. Secõdo dato q̃ aliqua e aliquo casu possit:videndus quomodo altera pars alteri possit citare:aut regrere:e qua forma. ¶ Tertio facta vocatione ad terminuz: vel dem:videndum erit e quando e qua parte:dici possit ad actum electionis que imminet faciendus. ¶ Circa ad primũ. Quando q; nulla data cõmuni determinatõe eligẽdi vel termino statuto per capitulũz tertium:altera pars se congregat: tantũ volens alterã in negligentiã cõstituere:q̃q; tam dato termino per capitulũ: vel facta congregatione ad electionis actum: altera pars se reperit in termino:e altera nó: vel si adest recedit. ¶ Videamus primũ q̃n nulla data vnanimi congregatione vel termino deliberato:altera pars vult terminũ nouiter statuendo in negligentiã cõstituere:e tunc q̃q; ibi est aliqua superioz bñs p̃tatem de iure:aut cõsuetudine congregãdi capitulũ:e de iure cessante cõsuetudine maior ordinetur pars:in capto est qui bz cõgregare capitulũ:vt no. Inno. de maio.e obe.c.j.e.c.statuimus:vel si ẽpe est in capto: vt exẽple est q bz cõgregare capitulũ tanq̃ maior:vt no.doc. de offi.ordi.irrefragabili.ſ.ceterũ. Et tũc dicit Inn.hic e doc.q̃ talis alioz poterit negligentiã cõuincere: et solue: q; ex quo pót statuere terminũ:pót determinare de cõgregatiõe capli. Ex quo igit alii nó intersunt:eo vocante potestas deuoluit ad venientes ad capitulũ ex negligẽtia:e hoc dicit lex.si sũt plures:vel ét si vnus.arg.x.q.ii.hoc iure.e.ẽ.c, pri. ¶ Aduerte hic nó declarat an hoc sit verũ ét durãte termino:vel q̃n instat:e q; simplr loqtur:vt velle Inno.q̃ sive instet sive nó terminus:q̃ possit hic alios in negligentia cõstituere:sed in.c.ecclesia.j.e.dicit q̃ hic nó pót pars in negligentiaz cõstituere:nisi instet terminus vel subsit cã accelerãdi legitima:e sic idem erit in istoq̃ in minori pte vocãta.vt in maiori. ¶ Q̃nq; nó est aliqua in capto ad quez de iure vel cõsuetudine spectat pars cõgregãdi capitulum:et q; oẽs sint presentes p̃suetudo nihil disponit tũc aduerte ad duos casus. ¶ Q̃nq; aliq sunt p̃sentes:aliqui absentes:aut loco th:vide vocari debent:quãdoq; omnes sunt p̃sentes. ¶ Si aliqui sunt presentes:aliqui absentes:hic Inno.dicit q̃ pars vocandi residet in presentibus:nam si unus solus est in capto.alĩ.x.q.ii.hoc iura.ẽ.c.pri.e idem poterit operari:q̃ posset bñs p̃tatem cõgregãdi capitulum:de p̃suetudine:q; pót cõgregare de iure:hoc tñ nó placet Host.e dicit q̃ iura q̃ allegat Inno.nó loquũtur de vno:sed ẽ plu ribus. Ponit enim dicit ipse q̃ maior pars determinaret pe electione alibi faciẽda:nõe vocato illo vno pñte:nisi esset q̃ accederet ad absentes q̃ pñtes ad cõcertandũ ipse cõstitueret ab eis in negligẽtiam:et hoc p Inno.de no,operis.ii.c.ij. Puto q̃ dictũ Inno.p̃cedat q̃n hic pñs determinat de eligendo:e absentes nihil determinãt:q; forte sunt disperse:intelligo vt viri.ſ.instante termino. ¶ Q̃nq; omnes sunt p̃sentes:e tunc aut volunt statuere terminũ consiliarijs datis p papaz:aliqua pars:vel ét totũ capitulum:e nó pñt.j.e.cũ in veteri. ¶ Aut volũt statuere terminũ eligẽtibus:e tunc aut due ptes vocãdoq; volunt cõstituere in negligẽtiã alioz. Aut maior pars aut minor. ¶ Si due ptes vocandoq; seorsum congregãte alios volũt in negligẽtiã cõstituere. Dicit Inno.q̃ pñt ét ante q̃ instet terminus cõstituere in negligentiã minoré:e hoc q; potentie capitulares:pot capitulum:est in congregando:sunt in duabus partibus:vt.l. plane.ff.q̃ cuiusq; vniuer.dictũ.ſ.c.licet:e.c.cum inter vniuersos.ẽ dicit Host.q̃, q̃ licebit cã accelerãdi ipsi

exigit duo copulative ꝙ adsit duplo maior pars et subsit cā accelerandi tempus: et abbreuiandi trium mensium: alio alitero cessante anteqū instet terminus trium mensium: etiam duplo maior pars non poterit constituere in negligentiaz minorem ad hoc quia putat sine causa tempus concessum a lege non potest arctare vel tollere. Ide reg. iur. idultum. li. vi. cū concor. ¶ Quando q̄ sola maior pars se cōgregat et vult in negligentiam cōstituere minorez. Cōpo. ꝫ videtur velle ꝙ possit: et glo. hoc non placz. Inno. et Hosti. nisi instet terminus: etiam si subesset causa accelerandi: q̄ non pōt maior pars congregare capitulum: nisi forte ꝫ facerent mandato superiorum: vt. ō. c. pri. et hic. ¶ Sine sola minor pars vult in negligentiā substituere maiorem: et dico ꝙ non potest subsistente causa ante terminum mutā tem trium mensium: quia potentie capitulares non sunt in minori ptem nec pot capitulum est in cōgregando: nec prout est congregatum. Si autem instet terminus etiam vna solus posset in negligentiam cōstituere. lxvj. dz. c. ii. nec exigetur aliqua ab eo citatio: vel requisitio: et quo terminus instat: q̄ dies interpellat p hoie. C. de ꝓben. et cōmut. stipu. l. magnam. ff. de loca. potuit: et est finis vltima vice: et bona consueta ad electionem faciendam: et hoc teneas: quicqd dixerit abbas qui tenuit: ꝙ potestas maioris numq̄ deuolvebatur ad minorem: nisi ex delicto maior puniretur: vt in .c. gratum. ō. n. j. Ad istum tex. dic: vel quod est allegatio quatenus predicta contradicit: vel dic ꝙ hic de mandato pape procedebat: vel instabat terminus vl̄ fuerat causa vl̄ loquitur in secūdo casu. ¶ Secūdo casu minus principali: qñ iam data cōgregatio: vel cōuiter termino statuto ad electionem faciendam: altera pars vult stare in capitulo: et eligere altera recedit: vel se non presentauit in termino: hic Inno. videt velle: ꝙ si etiam vna solus remaneret: vel se ꝓsentet in capitulo illius valet electio etiam non instante termino electionis iniuria. ſ. trium mensium. alī. l. xvj. dist. c. ii. ff. ꝙ causq̄ mutet, sicut. ō. n. j. gratū: et hic est casus. ¶ Deinde tamen esset ē tutius ꝙ cum res sit grauis et egeat deliberatione et consilio: ꝙ etiaz si sint plures qui sunt presentes: dū modo due partes non adsint: adhuc expectēt vsq̄ ad tempus prefixum a iure. Compos. dicit ꝙ si minor pars nō potest in negligentiam constituere: si maior pars est presens: licet non sit duplo maior: pōt in negligentiam constituere: assignat causam: q̄ maior pars absens potest mutare terminum a se vel a parte minori: vt a toto capitulo statutum: de his que ff. a ma. parte ca. c. j. et si maior pars dicit se nolle eligere: puta quia iam elegit: residet ius eligendi in minorem vocantez ff. de adul. si maritus. §. si negauerit. ¶ Credo ꝙ si deliberato termino per capitulum: omnes ibi sint cōgregati: et recedūt maior pars: ꝙ ꝓcedat dictū Cōpost. vt minor ante terminū non possit eligere: q̄ put est congregatum potentie sunt in maiori parte. Si autem sola minor pars congregata est: et tunc si duplo maior vel minor se cōgregat: et reuocat quod fecit: adhuc ꝓcedit dictum Cōpo. si se nō cōgregat: sed oēs singulariter fūt absentes: dico ꝙ ex quo omnes non deliberant capitulariter: non possunt reuocare quod fecerunt: vt singulares: et tunc minor cōstituere in negligentiam maiorem: quia adhuc durauit termin⁹ hominis. Idem et fortius puto de maiori parte: ad hoc qō no. de postu. ꝓla. bone. ij. vbi casus. ¶ Venio ad secūduz quomodo sit possibile alterā partem capituli alterā regre re vel citare: et videtur hoc nō bene possibile: cum oēs sint pares et par in parem non habet imperium. Leo. innotuit.

¶ Hic si est aliquis ibi superior: qui ex statuto vel consuetudine: aut iure capitulum cōgregare possit: in hoc ipse ht superioritatez: et hoc facere potest. Si nō est ibi aliqs superior: qui habeat potestatem cap̄lm cōgregandi: tunc vna pars alteram poterit requirere sine distinctionem ꝓdictaz. Hec ob. ꝙ nō habeāt ptātem: q̄ aliud est citare et hic actⁿ exigu sufficientiaz in citāte: quo ad citatos: et aliud regre-

ter hic actus nō exigit sufficientiam. Nam et par requirit parem: vel monet vel denūciat. ſ. ꝙ tali die fiet electio: ad ꝗ qō no. de of. dele. cum causam: in. j. glo. sic et emptores denūciant venditoribus. ff. de actionibus emp. l. si rem. §. si. et. l. si dictum. §. presentez. de emp. et ven. c. si. sic et intimationes de elec. cum causam: in cle. per quod dicūt ꝙ tales requisitiones nō exigunt solēnitatem peremptoriaz: vel trium requisitionum: quia illa forma tantum est data citationibus: ad ꝗ Ic. sicut. ō. ti. j. bone. de restī. co. c. ij. ad hoc quod no. de so. compe. proposuisti. et de iureiuran. ego enīz. ¶ Venio ad tertium: et quero facta vocatione ad diem vel terminū qua bona debeant comparere: et videtur quod debeant comparere cō mane: alias non poterit fieri electio: quia communiter de mane: et cum missa spiritus sancti: solet electio celebrari: et ꝓpter sobrietatem que aliqñ requiritur. ff. de legā. l. nam ad ea. consultius tamen est ꝙ fiat expectatio vsq̄ in sequētem diem: nisi eadem die expiraret eligendi ptās nec fiat alia vocatio: ad hoc. c. cōsulunt de offi. delega. et ꝗ illam decre. etiā videt ꝙ possit differri vsq̄ ad suprēmam horam. ¶ Hic ponderāda verba citationis. Nā si exprimatur ꝙ dies talis est statuta ad electionē faciendā et ad illam diem citatur canonicus de mane dz venire: ad hoc facit dicta decre. cōsulunt: q̄ sicut vocatus ad iudicium debz venire cōgrua hora iudicij exercēdi: ita sufficit ꝙ veniat de sero: hora qua sedeat iudex: vel ꝓgrue sedere pōt: sic vocatus ad electionē venire dz cōgrua hora electionis fiēde que est de mane. ad hoc. ff. de ver. sig. l. ij. et socrates oriente sole cōsilium occidēte cōmunem: sed si simpliciter citet: vt veniat tractaturus de electione: vel ordinaturus: ō die: loco vel similibus dicit suprēmam horam expectādā. ¶ Venio ad offm pape in v. bis igit. ¶ Q ꝙ papa hic nō debeat supplere de facto: vt. l. j. C. vt que desunt advocatis: et no. in .c. bone. de postu. pla. ¶ So. an et quādo iudex supplet de facto: habetur in vcto. c. bone: quo ad solutiōez pēnj cōtrarij. dic vt in his que tangūt priuatā vtilitatem nō supplet ō facto: in his que tangūt publicam: et vbi arctatur ad ꝓmouendum: et alteri manum dz imponere: dz supplere ō facto: tam circa personam electam: q̄ etiam circa formam: et sic logitur hic. Inno. et si non ꝓmouent dignum puniendo. nihil. alios casus ponit glo. in ꝗbus iudex de facto supplet. Aduerte tamē ꝙ nō supplet ad cōmodum tertie institute: ꝓ priuatū: nisi vt dixi. ō. vide de hoc. xxvij. dis. pauſq̄ vbi de hoc. ¶ Venio ad vltimā partē in qua ponit cōcessio ꝓcuratorie: et videt ꝙ papa in deliberatione quā facit nō obseruet canones immo illos violet: q̄ sin canones electio non est admittenda electi quādo non apparet vel probatur etatis. xxx. annorum. ō. e. cum in cūctis. lxxviij. dist. si quid est. So. dicit Hosti. ab illo rigore recedendum: ex cā: et ad cām dispensationis statim submittit: et sic seruat rationem et canones volentes ꝙ ex causa dispensetur. j. q. vij. §. nisi: et sic seruat canones faciētes ꝫ electum: et rōnes facientes ꝓ electo. Secūdo videtur ꝙ cum nūcij fuerūt trāsmissi ad petendam cōfirmationem: nō dispensationem: qō nō debuerit dispensari. ō. c. pri. So. dicit Hosti. ꝙ forte fauor subdiaconi fuit hic cā: vel in cōtrario nulla necessitas imminet hic secus. ¶ Tertio quero an ꝓ hec vba ꝓfirmetur electio: dicit glo. ꝙ credit: ꝙ sic: suspēdit tñ cōsecratōem vsq̄ ad etatem legitimā. Inno. q̄rtus dicit ꝙ nō: vñ cū erit in legitima etate ad hoc debebit in archiepm dligi: et dicit glo. ꝙ in hoc papa egit dispensatiue: cōcedēdo ipm in ꝓcuratorem ac si esset postulatus. Ité dispēsatiue egit: nō cassando electionē: et nō primādo eligētes: ptāte eligēdi: ꝙ poterat si tales sciēter elegissent. ō. e. cū in cūctis. ¶ Ꝙ primā tz Tā. et Gof. et ꝓ istis facit: q̄ platus dī ꝓcurator: de dona. c. ij. Hosti. et Cōpos. et Inno. tz secūdaz: et dicit Hosti. simpliciter ꝙ hic comparat visitatori: et qñ venerit ad etatem poterit si voluerit dissentire: et sic ad tempus ecclesia caret spōso: vt ipsi⁹ periculis occurratur: ꝓ q̄ dicit Cōpos. ꝙ aduenē-

te etate nó poterit talis ꝓfectarixtū ꝓfectationez debent ꝓcedere ꝓfirmatio:t hec cõfirmatus nó fit:secus si papa má daret ipm cõsecrari:qtũc putat Cõpo.q ꝑ illũ putat papã de illo ꝓuidisse:vel electione de ipso factã ꝓfirmasse:ex certa sciẽtia. ¶ Quero que poterit hic procurator: dic q oia q electus cõfirmat°:excepta alienatõe inmobilium.l.e. cum.li.vj.t quedã hic p Cõpo.vbi videas in glo. pe.

Innotuit. Illegitime natus postulari potuit in epz:sed nõ eligi:t si eligit nulla est electio ipso iure.h.d. Prima narrat factũ.Secũda ibi: ꝙuis allegat.Tertia ibi habito diffinit t punit. ¶ Sub prima cõtinẽt electionẽ cõfirmationis denegatio:t ipsius cã ipsius a papa petitio.Suffraganeoz testimoniũ:t electi cõfessio. ¶ Sub secũda dispensationẽ fieri potuisse:ponẽs dispensationis motiua. ¶ Sub tertia electionez cassam decernit:ea petulo petit:supplicationẽ repellit:qẽdam decretũ subiungit:ad electũ postulandũ inducit. ¶ Legũ hãc decre.p partes. Primo ponit petitionez cõfirmationis coram archiepo. Secõ petitionẽ ꝓfirmationis coram papa:t allegationẽ ptra illam. Tertio ꝓponit quoddã ꝓhemium:ex quo papa cõcludit se hãre ptãtem dispensandi.Quarto ꝓponit multas cãs dispẽsationez impeditiuas.Quinto electionez repellit:grauz faciẽs caplo erga ptãtez dispẽsandi.Sexto supplicationẽ nouiter ponẽte repulsionẽ.Septimo decretũ t vltio ptestationẽ. ¶ Et primum ad primã:ex prima hãs notare ꝑ q appellatione cõuentus:cõprehenditr ecclie regularꝭ cõgregatio:t pondera infra:q: aliqñ appellat caplm:sed ꝓprie caplm est cõgregatio ecclie secularis:cõuentus:cõgregatio ecclie regularis:vide.ff.c.caplm:de ẽptio.c.nulli de pbẽ.t hãs de trãsac.ꝓtingit. ¶ No.secõ q archidiaconus ad epatũ dignitatẽ eligit:t sic alligat° inferiori dignitati pót eligi:duz tñ sit habilis:nec pp alligationez dz postulari:ó hoc.ff.ó postu.pla.c.fi. ¶ No.tertio q abñs pót eligi: sic t abñti pót t ignorãti collato fieri:vt ps de pben.si tibi absenti.li.vj.nó tñ dz fieri ꝓfirmatio abñtis anteq̃ cõsentiat: dz posset peti:vt hic hãs:de institutõe t unctione hãs.l.de pben.accedẽs. ¶ No.q dispensatus ad dignitatẽ q̃ fieri dz cũ illegitimo anctoritate pape:de fil.pb̃r.c.j.li.vj.non vt dispensatus ad dignitatẽ epatũs:hic emi fuit archidiaconus qõ esse non poterat aliter q̃ p dispensationẽ:vide doc. de elec.scriptũ. Per hanc decre.querit glo.quare absens non pót ꝓfirmari:t instituta dicit glo.q ante dz consentire: q̃ cõfirmẽt:sicut t filius non emancipatur ignorãs vel inuitus:in auẽ.q.mo.na.effi.leg.§.t gñaliter.C.de emã.libero ruz.l.nec aliter. Dicit tñ gl.q papa aliqñ ꝓfirmat abñtez: t ipsius nomine cõsentit.l.xxvij.alias.lxiij.di.q: ig:f:t.c.quã to. ¶ Et primo ad.v.qdam. ¶ No.q cõfessio ẽt secreta ꝑ iudicat cõsitentiã:in his in qbus agitur de ꝓmouẽdo:t advertẽ:q: dicitur hec confessio fieri:tunc in foro mixto interpenitentiale t cõtentiosum:que hz finem tñ repellẽdi:sed non puniendi:notatum est de eta.t qualit.queritur:t in summa:de seruit.§.fi.per Hosti. ¶ No.secõ q caplm pót p sequi electionem a se factã:t confirmationez petere electi. ¶ No.tertio q in qualibet electiõe dz fieri.i.interuenire decretum.i.statutũ. Et q dz esse subscriptionibus capituli roborati. ¶ No.quarto q illegitimus:quãtũcũq̃ natus ex ingenua:t nõ cõiugata inhabilis est ad dignitates ecclasticas:quãtũcũq̃ ẽt nascat ex vtroq̃ parẽte vel alio mtimonio solut. ¶ Opp.q si secreto fuit facta b ꝓfessio nõ debuerit patefieri:de penit.oĩs:t de peni.di.i.nó tibi dico.So.intellige q ista cõfessio fuit facta ei nõ vt sacerdoti in penitẽtia.Sed ei vt iudici:hz in secreto:t sic ps q iudicat de his que sũt sibi in secreto:dicta tñ vt iudici:t sic in iudicio mixto:vel dic q ꝓpalauit de voluntate cõfitẽtis:t est simile de adulterijs:significasti. ¶ Quero an ꝓmouendus debeat pãdere sũã irregularitatez:doc.dicũt q sic:p hãc decre.nec p b ꝓbat q dẽat pãdere occultũ peccatum q hic dicit de irregularitate:nõ de peccato. Idẽ si irregularitas cõcurrit cũ peccato:t ꝓmot° est dispensatione indiget:de renũ.nisi:t post dispensationez hz q̃ factũ est:q̃ quidam dicũt q̃ is qui dispensat cuz irregularitate hz ptãtem dandi dignitatẽ sup qua dispensat:q̃nõ intrauit p portã:t sed fm Inno.t Hosti.satis est q habeat ptãtem dispẽsandi:hz nõ habeat ptãtem cõferendi:vt dispẽsatio iuris auctoritate infirmum faciat firmũ:de cor.vi.exposuit:hoc pót esse vez q̃n irregularitas oĩo est occulta:ita q quo ad forũ ecclie hz dispensatio dignitatis:q: ecclia non iudicat ó occultus:quo casu non est nulla:nisi quo ad deuz:t quo ad ipsum sufficit dispensatio sup vicio ad hoc q̃ not.in.d.c. nisi. ¶ No.bene q vbi vicium oĩno est occultũ electi: electio nó est nulla:quo ad mores fori cõtentiosi:imo est aliq̃. Si ergo aliqua.Exigit dispensatio illa exigit quo ad deũ tñ nec t tũc electio remanet valida:t sic q nullũ quo ad deũ aliq̃d quo ad ecclĩam pót validari ex sola cessatiõe vicii:qõ bene ꝓpo. ¶ Quero secõ circa decretũ:que exigant in eius forma:dicit glo.q debet continere totam seriem:t formam electionis t nomina eligentium t eoruz cõsensuz t subscriptiones cuiuslibet in hunc modum. ¶ Ego talis canonicus ecclesie talis hui electioni interfui t consensi:t ꝓpria manu subscripsi:dz etiam continere modũ vocationis:vt no.de renũ.post translationem:dz etiã continere nomen electi:t ad quã dignitatẽ est electus. ¶ Item inquisitionem t voluntatem singulariũ:t publicationez t electionem. ¶ Itẽ q ꝓtale decretũ appareat formã fuisse:scriptura dz esse ꝓ manũ publicã facta:vel ꝑ duos bonos viros:de ꝓba.qñ:t dz esse sigillata sigillo capituli:vel alio autentico sigillo:dicunt tñ doc.q si est facta manu publica:nõ exigitur sigillum:nec tunc exigũtur singulariũ sigilla vel subscriptiones:q: t aliqbus abñtibus canonicis qui electioni interfuerũt:potest fieri decretuz ex mutuallo. ¶ Quero vñ dicat:dic q a decerno decernis: q̃ idez est q dispono:vel ordino. ¶ Quero an decretũ ꝓbet electionem:ita q ei stetur:vbi lis est sup electiõe. Inno.dicit q nõ:sed est testimonialis lra:vt ps ex eius forma:t q̃ preter decretum mittunt instructiones.l.e.mbile.c.cupientes.li. vi. ¶ Item q decretuz sit in facto ꝓprio in quo scribenti nõ creditr.Hosti.dicit q decretũ ꝓpria facie faceret fidem: t ei stare:nisi saltem ps aduersa neget:q̃ ꝓmens in eo ad hoc de ꝓcu.c.i.l.c.scriptum. ¶ Nõ ob.q ó instructionẽs dr q id fit ad cautelã:vel q̃n non apparet decretũ:hoc credo q̃n est scriptũ manu priuata:sed si est scriptũ manu publica:nõ video q nõ habeat fidez:dum tñ alle attestẽ alia in ꝓtia sui facta. ¶ Quero an decretum sit de substãtia electionis:glo.dicit q qdaz dicunt q nõ:t hoc tenuit Jo. lxi.di.epa.Tan.t Hug.Sos.hic in sũma.Inno.Cõpos.t Guil.mandegot.in suo capitulo.xxxviij.Alij dicũt q est de substãtia bodie:q: si nõ fiat publicatio voluntatuz:collatio t in cõtinenti electo nõ valet.l.e.cumana:t c.cũ post petitam. Ista ratio nihil valet:q̃ licet concludant formã electionis de substãtia:nõ sequitur q per hoc ipsa lra testimonialis sit de substãtia:sed Jo.dicebat q erat de substãtia postulationis:nõ electionis:de postu.ꝓla.bone.ij.v.nec nocebat:qõ nõ placet Hosti.t apte reprobat.lxi.di.§.sed t aliq̃d:de hac mã in Spe.e.t.§.j.circa medium:t.§.ij.in.ij. col.t p Guil.mãdagot.pte.ii.q.xvi. ¶ Quero an filius natus ex soluto t soluta:si p subsequẽs matrimonium legitimetur:an talis possit eligi:glo.dicit hic q videtur q nõ: q: ius exigit q sit de legitimo mtimonio natus:sed hoc nõ est:hz sit ex post facto legitimatus:igit gl.dicit q bñ pót eligi:q: mtimonij subsequẽs oĩa precedẽtia purgat qui fiũt legi.tãta. ¶ No.glo.q appellatione legitime nati:ẽt in materia stricta comprehenditur legitimatus per subsequens matrimonium:quod bene no.Si statutũ diceret q legitime natus admittatur ad successionem: extẽditur ad istum:vide qõ dixi qui fi.fiat legit.per venerabilẽ:hoc ve-

ra sunt si post cõtractũ mkimoniũz sit electus. Si aũt ante electio fo:et nulla:e nõ valideretur p mkimonium subsequens:q; inspicitur mcium.i.e. duduz. vide glo. qui fi. sint legi. tanta. ¶ Uenio ad .v. ẽtus aũt. ¶ No. primo q electo illegitim: est nulla ipo iure. ¶ No. secõ q ad pbibẽ tiõez actus:e nullitaté eius nõ sequit pbibitio dispẽsatio nis circa actũ:e sic id qõ sequitur illum:ex eo censẽt pibitũ .s. qñ ex eo sequitur quod est pbibitum:e de iure:aut de facto: secus si ab alio principio spãli aliquid circa prohibituz sequatur. ¶ No. tertio q intentio statuentis in prohibendo:in dubio mensurat ad limites potestatis pbibentis:e allegatur q par in parem non bz imperiũ. ¶ No. quarto q idẽ nõ est file:vel par:sed nec file ad idez qõ nerua. ff. depositi: ná prãs successoris papę nõ est par:vel filius ppe: cũ p̃decessore:imo eadem. ¶ Et no. de dictiõe:iuno q̃ stat copulative. ¶ Oppo. innit hec decre. q canõxum in cũctis ex toto sit late sniẽ:ꝫ:q nõ saltem inq̃rũ est pena eligẽtium: vt ps. i.e. quisqa. Sol. ẽtum ad penã nullitatis electionis in omnes est late sniẽ:et hec est causa:q̃rum ad penã privationis:potestatis eligentium: sunt opi. aliqui q nõ sit canõ. late sniẽ: p.e. quisqa:e.e.q; pp:sed veritas est q est late sniẽ:et e. quisquis loquitur de eligentibus p impressionem quãdo tñ abilem eligunt. e.q; ppter: loqtur de peccãtibus in forma:q; eligunt indignũ:q; nõ sunt privati:sed privãdi:e sic de aliis casibus loquũtur:q̃ decre. cum in cunctis: probat hanc partẽ facit finis decre. hic:q; papa parcit eis in pena:ergo illa erat imposita: facit de elec. si compromissarius. lib. vj. ¶ Scõ oppo. q par in parem bz imperiũ. ff. de iurisdi. om. iu. l. est receptum. ij. q. vij. nos si icõpetẽter. ¶ So. par in parem nõ bz imperiũ: nisi se subijciat:et ibi. ¶ Uenio ad .v. mulcta. ¶ No. q qñq; in dispensatiõib⁹ attenditur merita pson̄a:ad hoc de pben. de multa:e no. plura que augent pson̄am:quo ad impendã dispẽsationem:que hic numerãtur. ¶ No. secõ q de qualitate pson̄e q̃rendũ est ab alijs seu illis qui secum fuit cõuersat:e sic ex cõuersatione presumit scientia qualitatis illoz:cum q bus fit conversatio:e no. q examinatio fit:de plano:e sufficiũt testimonia. ¶ No. tertio q cõcordia populi:e subditoz cõcordia superioꝝ:e principis cõsensus:q̃ntur in aliquo promouendo:e q̃ari debent:e sic precepto secularis pot bñe cõsensuz in electione:qõ dic vt. ẽ. e. cum terra. ¶ No. quarto: q minus agitur cum sponte:e humiliter cõfitẽs:e q quis potius dz cõfiteri reatum:q̃ ascendere ad dignitatem lesa ꝓscientia. ¶ Oppo. q male fiet lsa ibi reatum:q; hoc nõ est reatus: sed defectus:q̃ qs sit natus ex coitu nõ licito: vt. l. legez. C. de na. libe. So. dic reatum. i. defectũ: vel impedimentũ: quia dato q nõ sit nota delicti est nota defectus. l. re purg. ca. accedens: ẽm glo. ¶ Uenio ad .v. habito. ¶ No. ꝑ practicam pro sniẽ:et in principio visis actis:e habito consilio. ¶ Scõ no. q vbi eligit postulãtus:nõ valet modus p uidẽdi:e electio est nulla:e eligẽtes debent pmari ptãte eligendi. ¶ No. q p oi inhabilitate in qua exigat dispensatio in electo ꝓcedendum est p viã postulatiõis:e nõ p viaz electionis. ¶ No. tertio q eligens scienter indignũ: sine ẽt ignoranter: qñ ignorantia supina est ipso iure privat ptãte eligendi. ¶ No. quarto q nõ est tollerabilis ignorantia in facto alieno: quõ qs ex offõ scire tenet:e indagare:e sic in dubio: vbi est electus idignus p̃sumit scia: nisi pbet ignorantia: ad hoc de cri. fal. ad falsariozz. ¶ No. quinto q non pot peti dispẽsatio: nisi ad hoc illã petẽs bẽat spãle mãdatum. ¶ Et no. q bñs mãdatũ spãle ad ꝓsequẽda illa que sunt iuris cõis: nõ pot ꝓsequi illa q̃ sunt dispẽsatiõis e iuris spãlis: e sic ꝓcurator cõstitut⁹ ad illa q̃ sunt iuris nõ pt illa q̃ sunt ꝑ ius. Et no. q ex offõ pot iudex repellere nõ bñtez mãdatũ: vel bñtez: e illud excedentẽ. ¶ No. sexto q aũtẽ ptãtũ p⁹ decretũ ẽt añ nomiã lsa: est nullus: qñ in lsis ẽ decretũ: vide no. de ꝓcess. p bẽ. e. j. li. vj. ¶ No. septimo q cassata electione ex defectu modi ꝓuidendi: e pp vicium ꝑsonẽ electionis inhabilitat ꝑsona qñ impedimentũ est ex defectu: quin p viam specialem possit ꝓmoueri: e sic vicio purgato ad illam electionem assumi posse electum: ad hoc qõ no. ẽ. c. sup eo. ¶ No. q solus papa dispensat cũ illegitimo: saltem qñ ꝓmouet ad epatum: e a papa solum est postulãdus. ¶ Et no. q vbi solus papa pot cum vicio ꝓmoueri dispensare: ab eo nõ est facienda postulatio. ¶ Op. cũ glo. que est sup verbo ignorãtia: q̃ in dubio ignorantia ꝑsumatur: e excusat: ex quo est de facto alieno: de q̃ pnes ab excõicato. l. ij. ff. ꝑ socio. So. ignorantia legitima excusat: crassa aũt e affectata non vel: vbi ꝑsumit scientia: vt bic: nã q̃dam sunt facti alieni: que qs non tenet ex officio scire e indagare: e in talibus bene ꝑsumitur ignorantia: e est tolerabilis: quedaz que quis ex officio suo tenetur scire: e innestigare: e in dubio presumit scientia: nisi ꝓbetur ignorantia: vt hic: e ponit glo. duos modos ꝓbandi ignorantiaz. Unus ꝓbãdo q̃ inuestigauerit q̃d potuerit e nõ inuenit defectũ. Secõ ꝓbabit p iuramentum. Istam glo. bẽs ad illam: de cri. fal. ad falsariozz: e p Inno. de eta. e qua. accepimus: q̃ nõ. p istis salenarijs q timẽtur denũciare maleficia: vt ipsi ꝑsumant scire: e quasi ꝓbãt ignorantiaz: dicũt et doc. q aliter ꝓbabit hic ignorãtia: ꝓbando q cõiter sit legitimus: e sic bẽatur q sic dignitarib⁹ fũgebat: vide qõ no. j. q. j. si q a symoniac. dere. ur. ꝑsumit. li. vj. ¶ Op. cũ alia glo. q̃ destinati ad petẽdã cõfirmationẽ possint petere dispẽsationẽ. i.e. in causis. So. cõstitui ad eligẽdũ bñ pñt postulare: q; idẽ sinta. l. pulsio e lato vocabulo postulatio est electio. Sed cõstituti ad petendã electoz cõfirmari: nõ pñt petere dispensationẽ: q; sũt ordinati ad petendũ ꝓsecutiuũ ad electionẽ q̃ est facta nõ ad petẽdũ ꝓsecutiuũ postulatiõie: q̃ cessa nõ est: ideo nõ pñt illud petere. ¶ Inducit se quẽs glo. decre. ad cõnem: de depositis: si postea canonici eligãt: e depositꝰ restituat ꝑ papã: an valeat electio: arguit pro e ꝫ. Dic aut papa restituit e decernit electiõem iam factam nullam: e sic apponit decretũ: e id qõ fit est nullũ: e vz postulationẽ ita q̃ si papa decernit electiõez añ factã nullaz: planũ q̃ restitutꝰ recupabit dignitatẽ excluso electo: aut papa nõ decernit aliq̃d sup antefacto: e tunc si eligũt pⁿ depositionem: e ante restitutionẽz: planũ q̃ valet electio: nec tollitur per restitutionẽz: nisi aliud sit dictum: de ꝓpte. q̃uia. ls. vj. e de elec. si eo tpe. li. vj. aut est facta electio: post restitutionẽz: licet ab ignorãtibus: tunc electio nõ valet: q; est facta ꝺ dignitate non vacante: de conces. preben. c. ij. ẽm Inno. e Cõ pos. ipsi tamen ignorãtes q̃ papa elegerit: nõ tenentur. i. nõ puniuntur quasi contempserint: ex quo ignorabant ẽm Inno. ¶ Ultima glo. arguit q̃ metropolitanus nõ possit cũ illegitimo dispẽsare: q; si presentatio ex necessitate sit pape: cõcluditur q̃ solus papa dispenset super tali illegitimitate plus dicũt doc. q̃ nec dispensat in etate inferiori a papa: eiz assumendo ad epatum: e sic seruat curia: e ad hoc de eta. e qua. c. vno. li. vj. e dixi de postul. prela. c. ij. e de renũc. j. post trãslationem. ¶ Oppo. q eligentes cassatum nõ pñt eligere: e p hoc priuent ptãte eligẽdi. ẽ. ti. j. gratũ. Sol. aliud est electũ cassatũ postulari: e fieri pot: vt hic: q; nõ est reprobatus respectu vie p quã nõ assumit: aliud est quẽ postulatum cassatum postulari: q; assumit via reprobata: ideꝫ puto q̃ nõ possit electũ reprobatũ reeligere. ẽ. c. sup eo. e ex hoc cõcludit q̃ vno prohibito nõ ꝓbibet id p qõ perueniatur ad illud quod est verum quãdo id non ẽ simpliciter prohibitũ: sed sola via prohibita est. Anto. de Butrio.

Um inter.

Electus a maiori parte capli: si sit idõneus e cõsenserit vel cõsentire velit: confirmari nõ pot b. d. Poria pe ponit ptũ allegatiões. Secunda ibi discretiõi: diffiniendũ cõmittit. ¶ Casus vacãte ecclesia. Sa ofi. septẽ canonici ad quos spectabat ptãs eligendi: se in capso cõgregauerũt: e noiato ẽdã ꝓposito assessi. p quẽdã archidiaconũ e archipbyterꝫ in tractatu quidam

Stephanus se opposuit: duas cās ꝯ eum allegās: ex quibus cōcludebat ipsum nullatenus eligendū. Primo: ga morbo epilēco tam laborauerat ꝑ quo alīs tangꝫ inhabilis fuerat recusat⁹. Scōo q̄ nō erat ō corpe ecclie & q̄diu extra corpus ecclie aliqs habilis repiebat nō debebat alī: ō extra corpore ecclie eligi: & appellauit: ne ad eius electionem ꝓcederetur: hoc non ob. a maiori parte fuit electus: q̄ ab oībus excepto Stephano dicto: & sic alioꝝ cōsensus fuit redactus in scriptis: & finaliꝫ publicatus: & sic scrutinū fuit publicatū. Tandē anteqū bonus pater cōfirmato: pp discordias seminatas: ꝑ victū Stephanū: ptes ambe: vna ꝑ ꝓcuratorē: & altera suo nōie cōpromiserūt in archiepm mediolanē. & tandē ipse quēdā canonicū modicen. elegit & in epm cōfirmauit. Tandē sup iure istaꝝ electionū cōtento fuit ad papā delata: & iudicio plenario hinc & inde agitato deuentū est ad collationes ꝑ pte dicti archidiaconi: allegabaf nōiatio facta ꝓcordi: vno excepto: & sic capli maioritas ꝑ pte alia allegabanf: duo opposita. s. q̄ infirmitas: & q̄ ō extra collegiū: & tertiū allegabaf cōpromissuꝝ fem̄. Papa hinc & inde auditꝭ allegatiōib⁹ cām cōmisit: & mādauit: q̄ se informet: an iste electꝰ electiōi ꝓsenserit: & sic post ꝓsensum fuerit cōpromissum fem̄: & si inuenerit eū ꝓsensisse electiōi: ita q̄ cōi cōsensu eligēdū: & electi sit infirmoru⁹ vinculū ꝛ̄tūmsi ꝑbef eū hodie morbo epilentico laborare: nō ob. appellatiōes ꝛ̄ alias cās fuerit ꝛ̄posita: q̄o fruolas papa reputat dictā electionē ꝓfirmet. Si aūt nō sit cōpromissum: & nō appeat ipm ꝓsensisse electōi & tūi ꝓsentire volentē: dūmō immunis sit a morbo epilēptico: ad ꝫ ipm ꝓfirmet. ¶ No.1° q̄ alligat⁹ alteri dignitati: pōt eligi: & sic alligatus iferiori. Spāle ꝙ est in epo alligato. ff. ō positu. pla. c. fi. ¶ No.2° p̄cticā publicādi electionē & q̄ ꝓsensus singloꝝ redigit in scriptis: & postea in cōi publicat. ¶ No.ar. q̄ decretū electiōis dz hīe publicā scripturā: de q̄. ff. e. c. pri. ¶ Ex. ē. etcꝫ. ¶ No. ꝑ electionē faciēdaz in capīo: alij ter. dicūt i choro. ff. e. cū nobis: dic vt. ff. e. cū terra. I. e. q̄ sic. ¶ No. 3cō q̄ tractat⁹ est vnū de substātialib⁹ electionis. ¶ No. tertio q̄ est dare quādā nōiationē nō solēnez: que se hz vt ꝓambulū ad electionē: vt est nomiatio in tractatu. ¶ No. quarto q̄ pp defectū mor: bi: aliq̄n qs repellit a ꝑ motōe: vt hic pz. ¶ Et no. q̄ reꝓbat⁹ ſ̄ ex ō effectu morbi nō repellit ab alia electione: nisi appareat morbū ꝛ̄atto durare. ¶ No. quto q̄ valet electio de gremio alteri⁹ ecclie: & dato habili i gremio ꝓpe ecclie: & sic ō iure libez est eligere passiuū: & de sua & aliēa ecclia: de q̄. ff. de ꝓsue. cū dilect⁹. ¶ Ad. ē. p⁹ ber. ¶ No. ꝓ q̄ p lras de ratō: vt qs posse exigēria spāle mādatū: de ꝓ dic. I. de trās. ac. ꝓtingit. ¶ No. 6cō q̄ pōt aliq̄ de collegio cōpromittere in psonā de extra collegiū. ¶ No. 7° q̄ qñ ius eligēdi & cōfirmādi fit in eadē psona: vnūq̄ iur ꝓ vnū so: nō mutaf ꝑ ꝓ mod⁹ ꝓuidēdi: nec si talia ꝛcurrerēt in vnā psonā: & sic nō cōfundit ius eligēdi: nec iure cōfirmādi: nec ecōuerso: sed vtrumq̄ ꝑ se est spāliter exequēdū: de q̄. I. e. ne ꝑ defectum ex ꝓ no. q̄ cōuersus duplicis ptās in eiusdē psona iure vnī so facē eā cēseri loco pluriū: & q̄ ad actū formalē expediēdū: ō eo vt ō pfrib⁹ é iudicādū: ad ꝓ. ff. e. c. cū iter vnū ſ̄a. ¶ No. ex. ē. discretiōi: hic meliorē ter. de corpe iur. q̄ ꝑbaf mīi monitū spūale; & cū qb⁹: q̄ in ipso ꝓsensu eligentiū: & electi & sic eccla repūtaf in capīm: & ꝓlat⁹ est sponsus ecclie mediāte ꝓsensu eligētiuz: vide ter. in. c. q̄ñ. §. fin aūt: vt lit. nō rōte. ¶ Et no. q̄ ꝑpe nō é vicul⁹ ꝓtingale: ꝫ q̄. ¶ No. 8cō q̄ q̄litas semel posita ꝑ actū nō ꝓsumit: sed illi incūbit onus ꝓbādi: q̄ vicit accidēs cē: dicēs ꝙ defectū in eligēte illū ꝓbat & maxime q̄n illū dicit appellādo: q̄ q̄libz arctaf ad ꝓbādā cām appellatōis. ¶ No. tertio q̄ si appellatio de plurib⁹ cāis sit ꝛ̄posita: instificaf ex vna sola iusta: & sic sufficit vnicā tūm cāz iustā: & ex alijs iniustis aut frinolis ex ꝓssis non ꝓpea cōmūpit appellatio. ¶ No. 9cō q̄ publicato scrutinio & maxie ꝓsto ꝓsensu nō ꝓfit electores ab electione resilire: ēt in aliū cōpromittendo. ¶ No. 10mo q̄ nō ꝓfirmaf electio: cui ꝓsensum ipsi⁹ electi: & ifirmus nō est ꝓfirmādus. ¶ Hic bēmus q̄tuor. Primo allegationē ꝑ electo. Scōo allegatiōez ꝯ electū. Tertio compromissum q̄dā. Quarto pape mandatū. Eidem⁹ aliq̄ circa ista. ¶ Opp. ad pmū q̄ nō sufficiat: vt nō possint canonici recedere voces singuloꝝ scrutatas cē: aut cōem: assensum ꝓtitū esse: & ēt eū in scriptis reductū: q̄ ad impediē dam noiationē ius vt exigere ipm cōsensuz publicatū. I. e. publicato. So. dicit Inno. hec fatēda: sed fuit hic electus solēniter: alīs nō expectaref ipsius cōsensus. Scōo p hanc decre. dicit glo. in hac pma pte capli patere q̄ act⁹ gestus a maiore pte capli pōt dici gestus a capīo: iz aliq ꝯdicant. Sic ēt ꝓcurato: cōstitutus a maiori pte capli dicit cōstitutus a capīo: iz aliqui ꝯdicāt. Sunt aūt oēs requirēdi: & nomina nō sunt ponēda: nisi cōsentientiū: alīs esset falsum instrumētū: de his que ff. a preda. quāto. Tertio querit a quo talis ꝓcurator dz habere expēsas: glo. dicit q̄ a capitulo. Jo. cōtra ne ꝓpudeat de rebus eoruz quibus aduersatur: ad hoc. I. e. vt ꝓtereā & p glo. de elec. cupientes: li. vi. in gl. ff. Hosti. dicit q̄ religioso ēt lite pendente: pudebit de expensis. I. de accu. ex parte. Secularis nihil percipiet lite pendente & si succumbat nihil hic recuperabit a capitulo: ō ꝓcu. cum pro causa: & sic surreptionem expensaꝝ litis terminus. t. euentus declarabit. C. de iudi. l. sancimus: & l. rez nō nouā: & vnus etiam canonicus admittitur nomine ecclesie cum cautione. Si tūi malicioſe opponat de proprio: cōponet expensas. I. de accu. accedens. ¶ Ulmo ad allegatōez cōtra electum: in ver. ceterum. Oppo. q̄ dato q̄ semel fuit repulsus ex hoc morbo: iterato ꝑ hoc nō ōbeat repelli: q̄ sicut crimen exceptū nō figillat ꝓsonā: ita nec defectus exceptus: vt. l. lucius. ff. de his qui no. infa. & patet de or. cog. cū dilectus. ¶ So. dicit gl. q̄ nō figillat de iure ō ifamia facti repellit eū: sic & tertio semel repulsus a testificādo in cā criminali repellit ꝑ pillam infamiā facti. Vel dic scōo vt vult glo. q̄ hic nō repellit ꝓpter nō morbum: mīi iterato ꝯ eum ꝓbetur: nec sufficit ꝓma repulsio: si tūi cōstaret non deberet plus assumi. ¶ Cōcludendo que hic dicūt doc. dic ꝙ q̄ñq̄z qs repellit & cassatur electio ꝓpter defectuz: & tunc q̄ tale cōcomitat infamia saltē facti: qs in alia electiōe repellit ſm illa q̄ plene dixim. c. sup eo: q̄n q̄z qs repellit ab electione: ꝓpter morbū: aut morbus est ꝓpetuus & incurabilis regulari nā fur: & adhuc semel repulsus: adhuc pōt repelli: aut viciū ꝑ q̄ repellit est variabile tpe & curabile: & hic q̄ semel repulsus: iterato nō repellit: nisi adhuc ꝓbet vicium sublitisse: vt dicit hic ter. vide ifm arctātur ad probandum: q se opponūt: q̄ adhuc morbus durat. Jo. an. dicere vt ꝯ: q̄ eo q̄ semel ꝓpter morbuz est repulsus imprimitur q̄dam pēnnptio sup morbo q̄ grauat ipsum onere ꝓbandi: vt ꝑz in fi. ter. ſm eum: ad hoc allegat: vt ecc. bñficia. c. vno. ¶ Aduerte non puto q̄ ſnia sup morbo faciat plenū ꝓiudicium: nec plene ꝓbet morbū respectu alteri⁹ electiōis nouiter facte: q̄ variata re variaf ⁊ius ſnie: pōt tamē esse q̄lis ꝓsumptio de morbo: sed hic nō fundat intētionez dicēs morbū: aggrauat tūi quē in onere ꝓbādi: q̄ten⁹ petit a iudice se vt sanū admitti: vt ꝑz hic in fi. & hec est ⁊ius maxime vbi morbus est tpe variabilis. ¶ Oppo. secundo q̄ electio hic nō debuerat fieri de aliēa nec admitti debuit: & tūi papa illā admittit. lxi. di. obitū. nullus. lxv. di. florentinum. ¶ Glo. hic reuocat in dubiū duo. Primū an posito q̄ de iure electio fieri dēat de ꝑpa ecclia si ibi sit idonea: & nō aliena: nūquid si cōtrarat electio maioris ptis in aliena eligēdo: & minor: in ꝑpria: que ꝓualeat & finaliꝫ ponit opi. Prima opi. Laurētij q̄ qñq̄z cōcurrūt due electiones: quarum vna est facta a duplo maioi pte & non de gremio: altera que est facta de minoi. tertia de gremio: & tunc dicit

q valet facta a duplo maiori pte allegat quia virtutes capitulares sunt in duplo maiori parte. In tertia autem non est aliqua similia potētie capitulū: et pro tāto sanioritas in illa tertia eligēdo: de ecclia ppria: nō facit illaz ptualere: q virtꝰ capituli sit in dupla pte: allegat. ff. de ōere. ab oī. fa. l. ij. ff. q cumq; vnuer. l. plane: dat simile. I. e. scriptā: q vbi cōcurrit postulatio a maiori: dupla pte sanioritas in miōri: tertia eligēdo via iurꝭ nō sufficit: vt electio illi ptualeat. Q̄ siq; solū ē maior pe eligēs ab extra: et ab itus minorū ñ ñ eligēs ab extra accēdut ad duplū: et tūc ñ valet electio a mior pte: ar. dictor iurīū. ¶ Hō ob. hoc verū. q hoc ē allegatio. ¶ Itē ꝺ nō ꝺixit mior posset eligi i ppa ecclia: et adhuc eligēs extra erat duplo maior posnō ob. I. c. i cāa: quia illud optata ē forma mādati: vt ptualeat postulatio de alia ecclia electiōi de ppria. Tan. dicit: et hāc opi. sequit glo. q siue de ppa siue de aliena ecclia valet electio facta a maiori pte capitulī dūmō aliud nō obsistat: p eo hoc verū. q hic nullū ē vitiū naturā. l. q electo fiat ꝺ alieno: qđ pz: q ꝺ hoc allegatio si fuit p papā admissa: imo ꝯ eā, pnūciat: et hāc cām apte dicit friuolā, p ꝺ optic. I. e. q pp: q ibi solūz exigit maior: et sanior pe capituli: vt valeat electio: nec distinguit an de ppa: vl aliena ecclia. ¶ Unde si teneres opi. q electio nō ōberet fieri de aliēa ecclia: de iure qñ subest psona idonea i ppa nō ē dubiū: q sanior reputaref pe q eligeret i ppa: et sic nō esset ꝺ maior: et sanior pe esset recidere in dubiū illud subtile an vbi sanior pcurrit ex vna pte: et maior numero ex altera: q electio valeat: et cōit dicim⁹ q neutra: sup quo videbit. I. e. ecclia multi forte maiori i mltū excederet sanior: ē. l. ad duplā: et sic ꝺ iure hoc tenēdo: opi. pma esset vera: ꝛ si tenenda q de iure possit fieri electio cōtra: minor pe non haberet p hoc sanioritatē q eligeret in ppria: adeo sp ptualeret electio facta a maiori. ¶ Unde dū ergo qđ ē de iure: et dicit gl. q si habem⁹ respectū ad pctū iurꝭ: electio ē libera in eligēnd⁹: aut i ppio vl alieno gremio: facere possūt: vt ē casus. ē. de ꝛ siue. cū dilectus. ¶ Hō ob. iura. ē. allegata: q illa respiciūt quādā egtatē plus honestatē quādā: et decēnū respicies q̄ ins necessitās. Et p hoc q minor pe eligit in p prio de pcto iuris: nō ḃaf maior sanioritas: exigif tē. sicut e honestuz est: q fiat electio de meliori q possit haberi: et ꝺ salua ꝓsciare ét saluo iure recte fit electio ꝺ bonoꝛ i ecclia sit optim⁹: q sufficit q nō sit malus. xvi. q. iij. monasteriū: ꝺ hac materia vide plene i. c. iunt⁹: et. c. florētinū: ꝺ allegantur: an sufficiat eligēs bonū vbi appet optim⁹: vide i. q. ꝺ alle. in glo. xxxj. di. in noie dñi: et vide. I. ꝺ offi. custo. c. ii. ¶ Tertio ad tertiū. s. ad cōpromissū: et aduerte ibi ad vnū q cōpromissari⁹ puidet p ptes ꝺ eo sit vnū ius eligēdi: et ꝓfirmā dī: et aduerte q p vbū ꝺ: vl tribuo fit qñq; electō. ¶ Oppo. q nō sit necesse appellatiōis cāz verā ꝓbaī: q ꝺ laboret morbo tē: q eo q exceptio legitima opponit: et nō admittit: iustificat appellatio: vt ē casus: de appell. interposita. ¶ Hō ē necesse q aliqd i cā appellatiōis ꝓbef: q eo q si admittat legitimā exceptionē discutiēdā: icōmēn iustificatur: et pcludit aptū granamē. ¶ So. qñq; ꝓponit solū exceptio: et ei⁹ repulsiōe sola nō iustificat appellatio: q ḃa ē iudici ptās i friuolis exceptiōib⁹ repellēdis. ¶ Uñ p ꝺ q illū repellit nō pcludit granamē: q̄ius ꝓsumit, p iudē ce q iuste repellit ex quo pōt. ¶ Qñq; oppōit exceptio: et ei⁹ offert ꝓbatio: et tūc aut appellatio fit a iudice: et stari iustificat appellatio: q si q erat ꝓsumptio ꝯ friuolitatē exceptiōis illa tollit ex oblatiōe ꝓbatiōis: et sic repulsio exceptionis excludit aptū granamē: vt i. c. iterposita. ¶ Qñq; exceptio oppōit cōtra ptes: sic appellatio extraiudicial ē: et si iustificat exceptiōis obiectum: et oblatiōe ꝓbatiōis. Hō: q ꝓbatiōis oblatio est vna cum para illam: quia iudex recipere nō possit. Restat ergo solus exceptiōis obiectus: et cum exceptiōis nō admissio: et illa sola si iustificat appellationē. Ho. bene hoc dictū: idez Inno. dicit: de offi. dele. sup questionū: de except. opposita cōtra executorē: et de appell. iter posita. ¶ Ex hic infert multa pmo in cām nfor: contra electores: aut capitulū opposita exceptiōe ꝺ psona electi: si appellatur: ne talis eligatur appellationē iustificat: si ꝓbationē offerat. Itē p hoc infert q si coram confirmatore cōtra electum opponatur exceptio: et offerat ꝓbatio: et quia non admittitur: appellat: q ex hoc solo iustificat appellatio: et hoc ideo q̄ ab eo: vt a iudice fuit appellatū: alī. dictū. c. interposita: de dicūt si ab executore: vel ꝓnūcio appellet: qđ intelligo qñ assumpsit ptes iudicis in ꝓnūciādo. Ex his infert: ad pcrastinationē dubij epūs ad quē de iure spectat ꝓbenda vel aliud beneficiū illud ꝓferre vult: opponūt qdaz q nō cōferat talī: q est adulter: vel piurus: vl criminosus: et statim se offert opponens probaturum: non admittit exceptionez: appellatur: an teneat collatio postea facta: quidā dicunt q non. Inno. dicit q sic: nisi probetur veritas cause: q epūs cōpus facit hanc collationem extra iudiciū: ideo nō tenetur probationem admittere: nec ordinem iudiciarium ob seruare: ad hoc I. de appell. cōsuluit. ij. de concess. ꝓben. proposuit: vbi etiam habetur: de hoc probat Hostī. q si foret talis probatio: admittenda: iā tolleretur ordinario libera potestas conferendi beneficium illi quem putat dignū: de ꝓben. relatum: sic e posset labi tempus sibum: si ponere tur q distulisset: vsq; ad vltimum tempus conferendi: et sic nō posset expediri receptio testiuz: qñ tpūs labitur: de sup. neg. pcta. c. ij. e. iij. et sic suo iure priuaref absq; culpa cōtra illū. l. di. satis puerilīz. Dicit tñ q cōsulte agit si ꝓbatio recipiat: dummodo hoc commode facere possit: quia tempus pariter: et non labitur: si tamen labitur tempus: vel confidit: de persona cui conferre intēdit: audacter potenti ei cōferre non recepta probatione: et postea ex euentu litis declarabitur an iuste sit ꝓmotus: vl non: et sic cōcludit q si cōsideramus ipsum conferre vel non conferre tpe quo opponitur: dicit q erit in eius arbitrio: vel non cōferre. ¶ Et in isto arbitrio conformando habebit respectum ad personā electi: et ad ꝓsonas se opponētiū: et ad ꝓsonas testiū: et famā eoz: qui ꝓducūtur: et fm qualitatē eoz: pōt informare arbitriū i repellēdo vl admittēdo opponētes: et si eligat admittere electū quē in dubio ꝓsumere debet bonum: potenter: ar. de scrutinio. c. i. ¶ Si cōsideramus effectum quo ad finalem validitatem ipsius collationis illa dependet ex euētu litis: equa ipse finis euentus fuit appellationis declarabit validitatem aut nullitatē: q si appellatio iustificet retractabit collationē: alīs non. Si ꝓsideras actā p respectū ad penā ꝓferentis: quo ad hoc est tutius q nō cōferat si in aliquo dubitat: de ꝓsona: qui allegata inhabilitate eius: et oblata ꝓbatione eius si postea illi cōferat: et cōtigat q ꝓbet appellationē: ipse conferens nō poterit excusari: ma pena ꝓferētū idignor: q ista videret affectata ignorātia: nisi alia aptissima cā ipz excusaret: vt. ē. c. pri. de dolo. fine. Item q ipe tenet ingrate de persona electuante ꝯ ipm ꝓmoueat. I. c. nihilr q forma ꝓmouēdi in nullo vacillare ꝺz. I. de accu. Ꝺpotens: imputabitur ergo epo si nō voluit scire veritatē: ex q ꝓbatio offertur: sic videt ignorantie affectatio: qui tanq̄ sciens punit vt. ē. c. pri. ¶ Oppo. q eo q eligit ꝓfirmare cēseat. I. ij. di. in fmodo. ff. de ac. l. i. So. dicit glo. q si plures ptātes cōcurrunt in ꝓsonā vnius eodē iure quo possunt p ptes expediri: et vnico actu magis expeditur: et expediri potest: vt ibi qñq; cōcurrunt in eadē ꝓsona: iure diuerso: et tūc sicut nec⁹ formaliter expediri ꝺbet in ꝓsonā diuersoꝝ: ita formaliter debet expediri in ꝓsonā eiusdē: q̄ pcurāt sibi talīs qualitatuz faciūt eadē ꝓsonā censeri loco pluriū: exemplū pz: si primo vt si fuerit de priuilegio vl cōfessiōe haberet vtrūq; p iura alī. in prin. glo. ¶ Ꝺ hoc infert q si archiepūs eligit iure ꝺuolutoris: qđ p hoc nō videt ꝓfirmasse: q alio iure eligit. s. ex iure deuolutoris: et alio ꝓfirmat. s. ppio: in qua ꝓfirmatione debet exigere ꝓfitū capituli: sed in ꝓma electiōe nō. I. de his que fi. a prela. quāto. ¶ Itē q tm ꝓfensus nō ꝺz confirmare: et sic electio non pōt habere vim confirmatiōis: ad

boc.&c.pri.Compo.dicit hic cótra:de hoc dicef.De elec. ne p defectu: tangif.c.ti.ſi poſtq̃.li.vi. ¶ Sed póe q̃ ad quē eſt ordinatura poteſtas eligẽdi:poſtea vult cõfirmare: oppoñtur crimẽ electoꝝ:an poterit propriã electionẽ irrita re:arguitur q̃ non:q: ipſi ad defendere tenetur:ergo illã non debet impugnare:ar.de nato ex libero vētre.c.i. Glo.dicit cõtraxq; cũ digit:vt alius poterit tamq̃ alius:q̃ ipe facit ir rritare.i.q.vii.§.tria cũ ſi. ¶ Sed do.inuit hic q̃ ante ſub ſcriptionẽ pñt electores ab electione recedere:hoc ſſin eſt: quia non poſſunt ét poſt ſolam publicationẽ:e ante ſubſcri ptionẽ.ſc.publicato. Do.dicit glo.q̃ aut poſt conſentiũt in ſcrutinio eſt electio publicata:e ſubſcriptaꝛ planũ q̃ nõ poſſunt variare:aut eſt tñ publicata:e idẽ:vt dicto.c.publi cato.e hoc teneꝛ. Nõ obſtant iura incontrariũ allegata: q; in illis ante ſubſcriptionẽ non erat ius quęſitum:hic ſic. ¶ Opaterno q̃ verum matrimoniuꝫ nõ quaſi ḡbitur ſter epim:e eccleſiam:vt patet de tranſl.prela.inter corporalia. Glo.dicit q̃ vēꝝ matrimoniuꝫ contrahitur ex ſolo cõſen ſu eligentium:e electi:ſꝫ dicit quaſiq; non bꝫ omnem ſuam firmitatem ante confirmationẽ:quin poſſit electus renũcia re:et poſtq̃ conſenſerit ante confirmationem. Nota.hãc glo. q̃ vinculum matrimonij inter eccleſiã e epm contrahit ſo lo conſenſu eligẽtium e electi:e tunc pficitur. Idẽ gl.ſuper c.noſti.glo.ſentit q̃ in ſola cõfirmatiõe:e conſecratiõe.ē.d. dec.cũ in cunctis.in glo.ſup verbo ad quem ſpectat:e idem ſentit.in.c.inter corporalia:ſup vbo cõfirmationẽ:cõtra, tenetur opi.bmus glo.de quo de voto:p tuam:e vide doc.vi li.per.c.i.li.vi.e plenã gl.habes:de elec.li.vi.c.ſi electio:vel hic q̃ dꝫ quaſi mrimoniũ:habito reſpectu ad naturale:e carnale:vel veruꝫ mrimonium eſt inter electũ:e eccleſiã:vt in cõtrario:inter eligentes:e electũ:eſt quaſi matrimoniũ:e qualibet ſolutio eſt bona:ſꝫ penultima eſt melior. ¶ Opo.q̃rto q̃ poſſint reſilire vſq; ad pfitationẽ:de poſtu.pla. bene.§.nec nocebat. Do.dicit glo.aliud in poſtulatiõe:vt ibi:aliud eſt in electione. Cauſa quia in poſtulatiõe nõ que ritur ius poſtulatoris:ideo variatur vſq; ad pfitationẽ facta; ſuperiori:p quam ſuperiori queritur ius ex electione ſtatiꝫ ex publicatione ius queritur:vel dicit glo.q̃ hodie idẽ ius in po ſtu.i.e.publicato. Glo.in hoc vltimo male dicit.idem dicit in duobus locis in dicto.c.bone:e i.c.vltimo:e.ſi. ¶ Opo.quinto q̃ ter.nõ procedat ex reſponſione pape:e in hoc venio ad mandatuꝫ pape. Papa facere videtur differẽtiã an fuerit compromiſſum:an non:vt ſi ſit factuꝫ compromiſ ſum non poſſit recedere:ſi alie conſenſerint:ſi non ſit factũ cõ promiſſum:et iam ſi non conſenſerit poſſit cõſentire:ymmiꝫ q̃ ſi eſſet factum compromiſſum ante q̃ electus cõſentiſſet q̃ nõ poſſet poſtea conſentire:e hoc é ſſin:quia tunc añ cõ promiſſum ſit factum ſine nouitate ante q̃ conſenſerit ſi apparet q̃ nõ pñt electores ab electiõe recedere:poſtq̃ eſt facta publicatio:ergo nulla eſt differentia.an cõpromiſſuꝫ preuenerit conſenſuꝫ:vel non.i.e.publicatoꝝ.glo.fatetur cõ trariũ:e ſupplet ad literã maxime:videte iſtum ter.pòt habere multiplicẽ intellectũ:an dicta ſumẽda:ider pnũ reſpõ ſumuꝫ:e reſponſuꝫ ſumendũ.q̃ li. Primus eſt intellectus q̃ fa cias differẽtiã:an ſit cõpromiſſuꝫ vl nõ:vt ſi non pbet com promiſſum:ſine electum cõſenſerit ſine nõ:iterato poſſit cõ ſentire:e ſic loquitur ille.vel q̃ ſi an probet cõpromiſſum:e tunc ita demuꝫ obtinet electus:ſi ratꝫ cõſenſerit:huic obviat ſtatꝫ:e oportet q̃ ſalvandetur mariẽ:vt dicit glo. ¶ Ad dic q̃ loquit̃ in ſta tpa:in qua poterant recedere ab ele ctiõe:aut eq̃ pientret electus:hodie aũt peedit.c.publica tione in veritate hoc ſonat ita:vel poteſt intelligi q̃ papa ve lit facere differentiã:an conſenſerit:vel non cõſenſerit in fa cto:ad maiorꝫ declarationem:ſed non in iure:vt ſi iam cõ ſenſit poſſit confirmari:nõ expectato alio conſenſu:ſi nõ cõ ſenſerit q̃ etiam poſſit conſentire:e debeat poſt conſenſuꝫ confirmari:e quod dicitur de compromiſſo vel nõ cõpro miſſo:protulit incidenter:vel poteſt intelligi:tertio q̃ ſit dif

ferentia an conſenſerit vel non in hoc q̃ vbi iam cõſenſit di cens ipſum morbo quientico laborare debet probare:quia iam ex quo conſenſerit eſt in quaſi poſſeſſione vinculi ma trimonialis:e pro tanto illa quaſi poſſeſſio releuat ipſum ab onere probandi:e contra opponentem.vel q̃ ſi loquitur quan do nondum conſenſit:quo caſu nõdum eſt in quaſi poſſeſſio ne vinculi matrimonialis:ꝓpter quod releuaretur ab onere probandi:ideo quia tunc petit ſe vt habilẽ admitti:oportet q̃ ꝓbet ſe nõ laborare morbo epilẽtico.i.caduco. Ex hoc tu habes quando oppoñt:inhabilitas electi.an habeat ſe probare habilez:vel aduerſarius inhabilem:quia ſi añ diu conſenſerit electioni:ſemper releuatur ab onere ꝓbãdi. Si non eſt defectus naturalis:debet ſe habilez probare.&c.in noui. Si alterius accidentis ſi aliqualis eſt preſumptio cõ tra eum:oportet q̃ ſe probet habilez:alꝫ opponenti incum bit probatio:hic erat aliqualis preſumptio propter primaꝫ ſententiaꝫ:quia alias erat repulſus:hec preſumptio ꝓpter poſſeſſionem quaſi matrimonialẽ ꝓcedentẽ tollit:e aduer ſa pars grauatur onere probandi:vt in prima parte ceſſante quaſi poſſeſſione matrimoniali:non releuat ab onere ꝓbãdi. ¶ Oppo.cũ vltimus glo.q̃ nõ ſufficiat voluntas:vt ꝑfir metur ſed oportet q̃ tranſeat ad conſenſuꝫ:gl.fatetur quia opus eſt facto. Nota.bonam glo.que dicit q̃ inter velle:e cõ ſentire eſt differentia:quia poſſum velle electum eſſe:e tamen ele ctioni non conſentire:quia illa voluntas nõ eſt cõtenta ter minus voluntatis:ſed certo modo exprimẽda eſt:e ex hõ im probatur opi.cuiuſdam petri apuli.q̃ dixit non valere elec tionem:niſi eodem inſtanti daretur mutuus cõſenſus. Nã hic conſenſus deficit:diligentium tempore:quo adeſt cõſen ſus electi:e tamẽ valet electio:ſufficit ergo conſenſus mutu us vertus aut factus:qui adeſt ſaltem ficte:vbi recedere non poſſunt q̃ publicaverũt:vt habes hic qui no. An.de Bu.

d Udum. Electꝰ a maiori pte capitu li.Si tpe electionis erat idoneus ꝑfirmatur.Si vero tunc erat indignus: e fuit ſufficienter electus cõfirmatur ſi ſit dignus electus a pte minori.b.d. ¶ Prima pars dicit ſe póit cõmiſſio nẽ prius facta. Secũda ibi apſi vero ponit iudex ꝓceſſuꝫ e remiſſionẽ. Tertia ibi cũq; vltimo ptis cõpitionẽ:e cõtra ctã alteram. Quarta ibi getiter examinat ꝓceſſuꝫ nõ plene remiſſuꝫ:quẽ nõ ſub certa forma diffinitiua cõmutat. ¶ Ca ſum: vacãte ꝓpoſitura Colonien.eccleſie: ꝓceſſerũt canoni ci ad electionẽ:e ꝙꝙ in vnũ locũ fuerũt ꝙgregati:nõ i vnũ ꝓpoſitũ:q; quatuordecim ex canonicis vota direxerũt in ꝓ poſitũ ſcõꝝ apſoꝝ:e bn alios ꝓcellebãt dignitate:e aucto ritate:ſly quatuordecim elegerũt ꝓpoſitũ ſci Georgij. Tã dẽ delata quomõcũq; q̃ſtiõe ſup illis electionib⁹ ad apoſto licã ſedẽ.papa quibuſdã delegauit cauſã cõmiſit:e mãdauit eis:vt cãm examinarẽt:e ſi eſſet de voluntate pnũ:cauſã decidẽt:alioquin negociũ ad ſedẽ apoſtolicã inſtructũ remit terẽt:coram delegatis vtriq; pte vocata:vocatis tribuens eligentib⁹:e examinatis:coꝝ cõſcientias:e auditis allegatio nibus hinc inde duꝫ eſſent in calculo ferende ſnie:ꝓpoſitus ſci Georgij petiit negociũ ad ſedẽ apoſtolicã trãſmitti in ſtructum:ſic fecerunt delegati:ſtatuto termino vtriq; pti: vt comparerent coram ſede aplica iniꝫ pape audiretur ter mino comparuerũt ſanctoꝝ apſoꝝ nũcij:ꝓpoſitus ſancti Georgij nõ venit nec loco ſui reſpõſale miſit:poſt hec papa examinauit ꝓceſſũ:e inuenit negociũ nõ inſtructũ ad aplicaꝫ ſedẽ trãſmiſſuꝫ ꝑ pte ꝓpoſiti ſci Georgij:e ſic ꝑ pte ꝓpoſi ti ſcõꝝ apſoꝝ:inuenit tñ ex pte ꝓceſſus trãſmiſſi:q̃lr ꝓpoſi tus ſancti Georgij erat electus a maiori pte capituli:e ꝓpo ſitus ſanctoꝝ apſoꝝ a quatuordecim que erat minor pars capituli. Inuenit etiaꝫ q̃ inter cetera erat oppoſitũ ꝓpoſito ſancti Georgij:de quatuor defectib⁹:de defectu etatis:e de fectu ſcientie:e etiã ordinis:ſed reſponſiones aut defenſiões non apparebant ex proceſſu trãſmiſſo:ꝓpter que papa non valens negocium terminare:ex defectu inſtructionis ꝓceſſus

con nisit iterato causaz terminādā ex antiquis actis eisdez iudicibus ac in adiutū eis: q̄ si appareat notoriuz eis vel ex his que pducta sunt cōstat: q̄ victus paruit ordinib⁹ scīe: ac etate defectūi tñ q̄ pz cōstitutiones canonicas a pmotionis debeat impedire: ei ipon at silentiū: nō obstāte ipius abstinā corporalis: p̄ponito sanctoz aplox: ppositurā ad iudicarent eandē: alo si nō appareat aliquis defectus contra eūxū in ipsuz ppositū sci Georgij pene duc ptes consenserunt: ipedimēti cessantibus appareat: q̄ bono zelo elegerunt ppositū sanctoz aplox electōe cassata: electionē ppositi sci Georgij cōfirmēt: aplos tangēt ppositū facianz rūdeni. ¶ No. primo q̄ electio ppositure: sic dignitatis i ecclia vī spectare ad capitulū ecclie: de quo. j. e. cunana. ¶ No. secōo q̄ sup negocio electionis examinatio facienda est cū p̄tib⁹: in examinatiōib⁹ interrogatiōib⁹ examinādē sūt cō scientie eligentiū: sic vī q̄ eligētes possint attestari in facto electionis: de quo. j. e. cū dilecta. ¶ No. tertio q̄ vbi negocia est cōmissum delegatus: pōt transmittere: ad sedē apostolicam trāsferre: qñ est ō voluntate ptiū: sic ex forma eis fuit cōmissum. ¶ No. quarto q̄ delegati ad instruēdū negocia: instructū trāsmittēdū possūt statuere terminū ad audiendā sniam: et cōparēdā coram superiore: et pemptoriū etiam si mos: de hoc sit expressum: vide quātū. ad hoc. c. fi. de accu. et qō ibi no. de appell. sup eo. et. c. irmasti. ¶ Venio ad. v. gestis igitur. ¶ No. primo q̄ pnuncians ex actis ab alio receptis in calculo sniae bz ill̄ placere, acta: et diligēter examinare ex quibus pōt et oz ad sniam procedere: ideo bz hodie practica in sententijs hec vba aut similia sp apponere: ad ff. de of. delc. sup q̄stionum. §. i. ¶ No. in preferēdis electionibus habetur respectus ad duo: ad numeruz: et ad auctoritatem eligentium: sic et in testibus: vt ff. j. de testi. in nostra. ¶ Et no. q̄ potior dignitas in eligentib' quo ad discernēdā auctoritatez colligitur ex tribus: ex etate: ex dignitate: et ordine tempore. ¶ Venio ad. v. cuz autē. ¶ No. q̄ appellatione allegationuz: quandoq̄ comprehēdunt allegationes facti: z non iuris: hoc est exceptiones: peremptiones: replicationes: et instrumentoruz productiones: et similia obiecta: et responliones ad obiecta. ¶ No. secōo q̄ vbi negociuz nō apparet sufficienter trāsmissum instructū: omino iudex abstinere oz a sniz: imo si tūc sententiaret snia esset nulla: et est casus notabilis. ff. de re iudi. cum bertoldus. ¶ Nota tertio q̄ ad electionis causē commissionē vt commissa snia: et no. eo q̄ est causa commissa: et instructa remittentes: videnf cō cluisse. Et no. q̄ eo q̄ iudex cām committit ad cōsiliuz sapientis: quod videf in ea concluisse: qō no. ¶ No. quarto q̄ post conclusionē in cā: et per ea omnis excluditur regula iuris facti. p̄batio: et allegatio: saluo q̄ allegatio solo iure cōsistens: et que est notoria facti: vel que constat ex actis que dicitur notoria iuris. Igitur si velit opponere aliquid qō constet ex actis: vel quod sit notorium: talis allegatio vel oppositio admittitur: etiaz post conclusionem in cā: ideo puto q̄ vbi apponitur inhabilitas testiū. que patet ex actis: q̄ bz pōt dici: et opponi: et post cōclusionē in cā. ¶ Quinto nota hic aptum: q̄ id quod constat ex actis nō est notorium: hec enim ponuntur quasi separata: sed Joā. an. dicit q̄ constat ex actis est notoriū iuris: z nō simpliciter notorium: et sic no. q̄ instricta significatione: et propria appellatione notorij: comprehenditf notorium facti: et nō iuris: quod bene no. ppter futura: hoc tenēt Jo. an. et Jo. Cal. in c. vña: de cohabi. cle. et multi. ¶ No. q̄ de actu ēt negatuo pōt ee notoriū vide: de coha. cle. vña. ¶ No. sexto q̄ ad pōderādā habilitatez vel inhabilitatē psone elect. attēdit psona tp̄z tpō electionis. ¶ No. septimo tres inhabilitates erga psonas habiles ad cōclusiōnēdā nullitatē electionis: et ad iferiorē dignitatē. Prima etas. Secōa defectus scie. Tertia defect⁹ ordinis. Et sic vt hic casus aptus: q̄ defectus ordinū inhabilitat electionē ad dignitatē ēt iferiorē ep̄alē: q̄ vt eligi possit qō ad talez dignitatē exigit q̄ sit in sacris. ¶ No. octauo q̄ vbi est iā

conclusum in cā pōt in cimili ferri snia in absentem: quod ītelligendo quando contumax est vere vel ficte. ¶ Et no. q̄ in beneficialibus valet sententia: contra minorem: et indefensuz: et sic privilegiuz minoris etatis cessat in talib⁹: imo p oia: vt maior reputatur: hinc est q̄ non restituitur: vt no. gl. de rest. spo. ex pte. ¶ No. q̄ vbi inter ptes disputatur de viribus electionis cuiscē dignitatis electionis an valeat vel non: ex inhabilitate electoz: dicēs ihabilē bz p̄bare: nō dicēs se habilē: qō no. et admittit quo ad ptez tangēt habilitē: sed nō p̄betur ihabilitas: qō p̄cedere vt nō solū inhabilitatez nature: sz etiā accidentis: vt ordinis vel scie. ¶ No. q̄ vbi est dubiū inter duos de viribus electionis sup aliq̄ dignitate. Habeo hic duas practicas scie: vna q̄ p iudicē adiudicet dignitas obtinēti: et hec bz viz p̄firmatiua: secūda q̄ p iudicē electio cōfirmet: et mādet ei tāq̄ in dignitate residēti. et sic no. q̄ ad iudicē delegatū nō solū spectat pnūciare: sz etiā exequi. ¶ No. q̄ principaliter intēdit decre. q̄ cōcurrēnib⁹ duab⁹ electionibus: vna facta a minori pte: et auctoritabilior: secūda que sit facta a maiori: p̄valet electio facta a maiori: et sic quo ad hoc numerus prevalet auctoritati: supposita vtraq̄ p̄sona electa habili: et sic auctoritas ex vna pte nō p̄fert ad īfringēdā electionez maioris ptis: q̄n numerus nō i modicū excedit: z nō excedat ad duplo maiorē. ¶ No. q̄ currēntib⁹ duab⁹ electionib⁹ in eodē cōtextu: quarū vna facta est ō habili: a maiori pte: altera de ihabili facta: et a maiori pte capituli: p̄valet electio facta a minori de habili: et sic vbi ex delicto idigni electi maior pōs ē p̄uata p̄te eligēdi. p̄valet electio minoris ad quā afquos devoluta est p̄fectio: et sic etiā in eodē ptem: sufficit ad validitatē electionis minoris pte p̄te capitulare ad eos in lumine electionis vocatis. ¶ No. q̄ currēntib⁹ duabus electionib⁹: si vna excedit in auctoritate altera in nūero etc. ¶ No. de ista dictione pene: vel quasi que modicā notāt diminutionē: et vbi referātur ad nūeruz: modicā detractionē significāt: qō est notandū: p testeq̄ duē possedit pene. xx. annos: vel circa. xx. annos: de quo ō. p̄batio. licet cāmper Guil. de cu. ff. ligā cauti. l. e fi post tres: p eundē: et Ja. butriga. in. l. ab hosti. §. sed quod simpliciter. ff. ex q. cauf. maiores: q̄ no. ¶ No. q̄ maior pōs eo q̄ maiorē pōs p̄sumit bñe bonū zelū. ¶ No. q̄ pactū cōfirmationis si trāsferf q̄n possessio: sz duf licētia ingrediēdi. ¶ Dic examinanda sūt tria. Primo p̄cessus p̄motoz delegatoz. Secōo papē examinatio. Tertio papē cōmissio. ¶ Ad primā oppo. q̄ nō sit in voluntate ptiū iudex p̄nūciet. i. sententiet: vt ff. sententiet. ff. de iudi. de qua re: q: de qua re iudex cognouit: de ea p̄nūciare dz: ō cā posset cū ecclesia. ¶ Secōo hoc habuit forma cōmissionis. vt si esset de voluntate ptiū delegatus cognoscerent: alioquin remitteret: sic in silī: de Rpto: ex pte decani. ¶ Venio ad secōam ptem: et op. q̄ supfluat illa vba: certe et pte q̄ idē dicūt. Secōo dic: q̄ verbū etas respicit tpus ongitudinis: tpa inspicit ordinis: ad hoc. l. xxv. dist. c. fi. vbi de hoc. ¶ Secōo op. q̄ nō fuit necessaria trāsmissio allegationis partis: nec p hoc debuerit desistere p̄nūciādo q̄ allegationes si sint trāsmisse: q̄ papa eas bz i pectore: vt. l. oīuz. C. de testa. et. c. i. de p̄sti. li. vi. Secōo hic loquitur ō allegationib⁹ facti vt sūt exceptiones: et replicationes: et finales: ad dicta testiū. Instrumēta vocz p̄ductiones seu p̄fectates: et similia. ¶ No. ō vitio q̄ allegat instrumētū p̄ri vī allegātō facti. ¶ Tertio oppo. q̄ ex quo pōs fuit contumax in presentando p̄cessuz: et ipetatur q̄ licet negocium non sit plene transmissum: sit ferēda sententia contra eum. C. de iudic. l. properandus. §. fin aūt: dicit Inno. q̄ etiā dato q̄ sit cōtūax: pōs in p̄sitado p̄cessuz. Judex nō dz festinare sententiā sz requirere p̄cessum: vt sic sniam iustam p̄nunciet: sz. Inno. et. Jo. an. vel dic q̄ ō non fuit culpa ptis: sz iudicis nō plene trāsmittentis: q̄ si dz nocere pti: vel hec iura faciebant p vtraq̄ i contrario p absentē tñ cōtumaciter: vel dic q̄ aut est p̄tumax in p̄sitādo p̄cessuz aut est cōtumax in apparēdo. Primo casu bene posset iudex pp̄ō p̄tumaciaz ex quo ad ō fuit requisit⁹: p̄cedet ad sniaz

sup eo q̄ est ꝓdictū: ſz ſi tñ é ꝓtimus inueniédo: tūc nó ds
inder ex ꝓcessu nó trāsmisso iūcto ſtatz ꝓnūciare ꝑ eū:
ſz oz ſit t oci ptia ſupplere: t pquirere: ꝓcessum ꝑ abſte
vt iuriā ferat ſuiaz: vt bic: t de postu. ꝓla. bone. i. ¶ Hemo
ad tertiā ptē. ſ. ad mādatū papę: hoc mādat ponderari ība
bilitatē vel habilitatē ꝓpoſitu: ſz tpe electiōis: t sic ps q̄ i b
ꝓsideraſ pncipū: ꝑ qđ op. ītet ceteros defect⁹ quos póde-
rat papa in ꝓpoſitū sci Georgij: ad repellēdā electionē: est
defectus ordinis: t defect⁹ etatis. ¶ Op. xx. di. qſi p totū:
ꝟ Jo. an. reuocat i dupliū: an i minoꝝ⁹ ꝓſtitut⁹ possit eligi
ad iferiorē dignitatē. Et pmo recitat vnā opi. q̄ ſi: ꝑ hāc ō
cre. fundata: t hoc. lx. di. inouam⁹: ad hoc de etat. t qua. ptē
rea: q̄ saltē pmitti dispēſatiue eligēr. Scōa fuit opi. viii. q̄
i minoꝝ⁹ ꝓſtitut⁹ possit eligi: ꝑ decre. cū in cūctis. §. iferio
ra a ꝑnio: t p decre. ptēa: de etat. t qua. ponit Jnno. de re
iudi. cū olim. §. de elec. cū in cūctis. §. iferiora: t Compo. hic
ad hāc decre. rñdet: q̄ loquit: de ō fectuo i ordine: q̄ nullū
habebat: hoc nó erat veri ſimile: cū esset ꝓpoſit⁹: vel forte ꝓ-
posteratio erat i ordinib⁹. lij. di. ſolicitudo: ſ nó placet Jo.
an. q̄ vt ps ex antiqua opponebat q̄ iste erat i minoribus.
Tertia é opi. Jnno. t ber. Compo. vt ponderet an dignitas
nó ſit curata: t defect⁹ ordinū ſacroꝝ nó viciat electionē vel
ꝓmotionē: ſi est curata sic: t sic in minoꝝ⁹ nó pōt eligi ad
curatā: t renuunt Jo. an. ó eta. t qua. c. vno. li. vi. i glo. t sup
ca. t. e. li. de elec. cuz ex eo. t vide qđ no. ſ. tit. a. c. fi. t ibi. ſed
eta. t qua. c. i. Recitat Hoſtī. tenere q̄ sine ſit curata: sine ſi:
exigitur q̄ ſit in ſacris: alſ est defectuosus: alſ. de bis q̄ fu
ma. pte ca. ex ore. t ibi bern. alſ. Jc. duduz: que partīcat di-
gnitatē: t curatū. Dic cōcludēdo. Jo. an. in dicto. c. ex ore.
Aut dignitas est curata: t oportet q̄ electus ſit i ſacris: alſ
patitur defectū: aut nó est curata: ſz requrit ordinem ſacrum
t oportet q̄ ſit in ſacris. Si nó requrit ordinē ſacrū nó exi
gitur q̄ ſit in ſacris: t idē dicit in nouel. in dicto. c. i. de eta. t
qua. alſ. no. lx. di. c. i. t. Jc. audita: ſup glo. ſ. Exēplū in cā
tore: t pmicerio qui nó requrūt ordinē: in alijs aūt exēplū:
in archidiacono: t archipſbytero ex ſi. ¶ Scōo ꝺ iter cete-
ras inhabilitas póderaſ etas: op. q̄ nó exigit⁹ etas tanta in
dignitate: de eta. t qua. ptēa. Jnno. dicit q̄ ſi dignitas est
curata: nó poterit eligi: nisi attigerit. xxv. annū: t hoc ē etas
. ſ. e. cū in cūctis: q̄ ad dignitates nó curatas: vl̄ habilis ſi cu
rata: aut ꝓsonat⁹ dicē posse eligi in minori etate ꝓſtitutoꝝ: ſz
nó placet doc. quo ad etatē: ó ordine vir. ꝓtic. ¶ Ultio p
hāc decre. dicūt doc. q̄ lz numer⁹ in mſtū excedat: nihilomi
nus facīēda ē triplex collatio: ó q̄. Je. i genesi. Fatet ſi nu-
merū ꝓferri: cū multū excedit: de quo Je. ecclia: t in hoc ex
cessu attēdit arbitriū boni viri: q̄ nó repit ure determina
tū ff. de vsuris: in more. ff. de testi. l. quesitū: ſcio: t ē. ¶ Glo.
sup vbo electiōis: opp. q̄ nó ſp attēdaſ pncipū. de postu.
bone: t. c. q̄ sicut. §. fin āt. solut q̄ ſi electio ē nulla pncipiuz
expectaſ: ſi nó nulla ſz annullādam nó semp pncipū ſpectaſ.
Deinde gl. intrat illud generale pncipū ſpectādū: t alſ: có
cor. t vide ꝑ ꝓcordāntia: dat allegatiōes ꝑ in. v. ar. ꝑ póſt.
So. i vsu. soluto q̄ est hec in ꝙnb⁹ vl̄ q̄ſi: t delicta vl̄ q̄ſi
ſpectaſ inciū in oi negocio: ex q̄ actio ouri pōt: t i ꝓsumo
nibus tura que dicūt finē ſpectādū ꝓcedūt: q̄ſi querit an de
derit vl̄ nō dederit: t in effectu nihil bōi dicēdo: hec via est bo
cardica: t valde generaliſſima. ¶ Si ꝓsideraſ actus īvali-
dus respectu per⁹ validādi: an attēdaſ pncipū īvalidita
tis an finis: dic ſi act⁹ é pſ nullus a pncipio: t ex fine ceſſat
ſolū cā invalidās: t nó ſupuenit ꝓfirmās: attēdun⁹ pncipū:
vt in regula nó firmaſ: de reg. iur. li. vi. ¶ Si act⁹ é nullus
ꝑ pncipū: t ex postfacto ꝑ finē ſupuēt cā ꝓfirmās: habil
ad actū validādū act⁹ indicaſ ꝑ finē: sic loqſ. c. accessit: t. c.
Ifaac. de despon. impu. ¶ Si actus nō est purus: ſed ſuſpen-
ſus ad tempus cause validitatis: non indicatur actus: ꝑ tē-
pus principij: ſed ꝑ tpe finis habilitatis: ſupuenientis: vt
ſi lego incapaci: cum capere poterit: vt. l. non intelligitur §.
fiquis palaz ff. de inre fisci. ¶ Quandoq̄ actus nó est nul

lus sed annullandus: propter aliquam cām t tūc ſi fin finē
ceſſat cā annullandi: actus indicaſ ꝑm finē: vt dicto. c. q̄ ſic:
t. c. bone. ¶ Aliq̄ attendim⁹ actū validū i pncipio resp
ctu potētie īvalidādi: t tūc ſi cā ſuperuenies nó est potens
ad tollēdū: indicaſ actus ꝑm pncipiū: ſi est potens ad tol-
lendū indicaſ ꝑm finē: t sic loquit. c. ꝓterea: hic allegatum.
¶ Aliq̄ ꝓsideram⁹ actū nó in respectu ad potētiā validā
di: vl̄ invalidādi: ꝑ respectu effect⁹ ipsimēdi: ad cōmodū vl̄
preiudicium alterius: t tunc attendit pncipiū vel finis: put
ius dispōit. In dubio attēdit pncipiū t finis: put alteri est
fauorabile: t inde sic loquit. l. ſufficit: q̄ cōceptus ex ſerua
maſcit liber: ſi ꝑm tꝑonā iuriatus ſerua est facta libera. Alia
hic ingredit: an in iudicijs attēdaſ pncipiū: an finis: ó quo
. ff. de iudi. non pōt: ꝑ bar. in. l. an eadē. §. actiōcs: extra de re
iudi. abbate sancti: in multis locis hec sufficiant. Ex his in
ſert Jnno. q̄ ſi facta electione de indigno ſuperueniat dispē
ſatio pape: super indignitate nó validatur electio: nisi papa
fecerit mentionem: de electione ipſius: ſupplendo defectū:
t tunc ſi alteri collecto esset ius quesitum: an valeret electio
nisi fieret mentio collecti: imo de iure non posset dispensa-
re ad preiudicium collectiuum iā est ius quesitū. C. de pe
ti. imperia. offe. l. quotiēs: de pauil. duduum: t marie ſi in
ter ipſos penderet lis: vt lite pen. c. i. t vlt. fatetur q̄ preiudi
cium eligentium ad quos debet reuerti potestas eligendi:
propter electionez: de indigno factam: ab alia parte nó vali
daret: nec impediret dispensationē: aduerte hec sunt vera:
vt dispensatione non valideturelectio: circa vicium quando
ignoraſ electio: ſz si scitur electio: et quo ad illā itēdit dispē
ſans dispēſare vt q̄ valideſ electio: quali sit aliqua: quo ad
potētiā dispēſandi: vt dixi. ſ. i. c. inotuit: qđ ſic ligo q̄ſi vicū
ē occultū: vt ibi dixi: qđ no. alſ ñ video q̄ dispēſatio ñ bñſ
ptātē validādi electiōez: validaret electiōez nullā. de quo p
Jnno. ó remiſ. nisi. §. pſone. ¶ Oppo. scēo q̄ pō q̄ elec-
tio ꝓpoſiti sci Geo: gij sit nulla: q̄ facta de ibabili. p ꝑ nó
debeat valere electio ꝓpoſiti sanctoꝝ aplōꝝ: q̄ illa ē scā a
minori pte capituli. So. dicit glo. que est sup. v. in ordinib⁹
intelligo q̄ſi illa maior po ſcienter eligit indignū: t sic ptās
illa est devoluta ad minorē. ſz tūc vltra dicit: q̄ nó ē dubiū
q̄ eligētes puāſ ptāte eligēdi: ſola pfectōe electiōis ꝺ elec.
ꝓpetua: t ps. ſ. e. cū terra: quomodo ergo pōt valere electio
facta ab illa pte codē cōtentu: cū nó ꝓcedat devolutio po
testatis. ¶ So. ſi intelligaſ q̄ electio facta de ꝓpoſito scō-
rū aplōꝝ: fuit scā post illā de ꝓpoſito sci Georgij. procedit
decre. de planoli posset cōstare q̄ electio ꝓpoſiti sanctoruz
aplōꝝ fuisset facta aſi electiōez ꝓpoſiti sci Georgi: credo
q̄ non valeret illa scōꝝ aplōꝝ: nulli esset facta aſi illā: t aſi q̄
destructa esset tela scā: t ſa de ꝓpoſito sci Georgij: t fortu
ne ſi ambe codē mſtō: q̄ ex quo nódū é ꝺſtructa tela. ꝓtās
ſupuenies dū repit actū in fieri: t sic ſupuenit i limine origi
nis actus: illa opaſ ad validādū actū. ff. de. v. ob. l. ſi tritici:
ó quo ſi. c. ꝙgregato. ¶ Op. tertio q̄ ꝙ hūc abūtē nó ꝺbeat
ꝓmulgari ſnia: ꝓp duoꝝ q̄ ſi citat⁹: q̄ ét ſnia ñ est ferēda in
abūtē: vt lit. ſi cōt. p totū: t tertio: q̄ minor t idefēſus. Ad
primuz dic: q̄ hic debebit iterato citari a delegato: t sic loqſ
ſa: q̄ prima citatio nó ſufficit: quo ad delegatū. ff. de iudi. i.
mostruo: t ps ex no. xxiij. q. iij. de illicitis: t p archidi. xi. q.
iij. certū: qđ no. q̄ etiā i bñficialib⁹ hoc ꝓcedit: t ió dicebā
ꝑdie in cā dñe Catherine: q̄ ꝓcessus in cā matrimoniali est
nullus: eo q̄ in examinatione testiū delegata facta reuoca-
tione non iterata citatione: iudex processerat ad receptionē
cum iudice mutato nó est certus citatus cora quo cōparere
debeat. ¶ Ad secundum dic q̄ vbi est lis cōt. t q̄ plus est
cōclusum in cā pōt: vt hic erat: imo etiā in tali cā posset ꝓ-
cedi lit. nó cōtes. dūmó po esset contumax: vt lite nó cōtes.
qđ. §. finaliter: vbi de iudi. dispendiosam. ¶ Ad tertium
dic q̄ minor non gaudet priuilegio in tali cā: t hec vera: ni
ſi sit appellatū quo casu expectatur per annū: de hoc vbi de:
vt. ſ. e. ti. c. i. li. vi. Antho. de Butrio.

b **One.** Qui sine licētia pape recipiūt ad administrationē ep̄z postulatum ipso iure eligendi ptātez amittūt: r tranſit ad alios licet numero pauciores. b. d. glo. vel fz. Jano. r Cōpo. qui p impressionē laicoꝝ aliquez postulant ipso iure ptātez eligendi amittūt. Duidā in quatuor ptes Jn prima facti sub certa forma facta cōmissio. Jn sa ibiz aūt: pcessus habitus iuxta formā. Jn tertia ibi cōtra: legati oppositio cōtra pcessum: r rōnio. Jn quarta ibi: nos igitur: motus principaliter cōfirmatio processus delegati. ¶ Casus vacāte iperio duo fuerūt in discordia electi. Otto: r Philippus: r pbilippus intrusus erat. Ciuitas Magūtina adherebat Pbilippo pp q erat ppositꝰ: r qdā canōici nō audētes ibi stare: qui in aliquo fuerūt ptrarij Pbilippo: recesserunt de ciuitate Magutina. Interim vacant ecclesie Magūtina: r q Pbilippus itendebat bñficiū quarmacen. Bscientes canonici abētes intimauerūt pñtibꝰ q cū imineret tēpus electionis faciēde assignarēt pñtes locum idoneum: r tutum: in quo deberet fieri electio: r ne secus fieret appellarunt ad sedē apostolicā: hoc nō obr neglecta appellatione pñtes postulauerūt conuarmacen. ep̄m: r euz statim admiserunt ad administrationem. Secundo appellātes ne absentes pcederēt ad aliquā electiōez canōici hoc scientes absentes. I. minoꝝ pe ppositū sancti Petri qui erat de gremio ecclie in ep̄m elegerūt: tandē q̄dno fuit ad papā delata: r cōtra postulationē conuarmacen. opponebant plura. Prio: quia facta in loco vbi timebat impressio: q: pp ipressionez. Scō: q: facta post appellationē legitimā: vt assignaret locus tutus. Tertio: q: dictū postulatū admiserunt statim ad administrationē. Quarto: q: ipe actu administrabat ex quibus pcludebāt dictos eligētes ꝑuatos pātē eligēdi: r illaz deuolutā ad minorē ptē: r p bi⁹ valebat electio: r erat cōfirmāda. ¶ Cōtra ppositū electū oppōebant duo. Prio: q: electio erat facta post appellationem capituli. Scō: q: erat fcā a minori pte capituli: r sic nō valebat: papa cōmisit cāz peremptorio epō: ap. fe. legato: r mādauit duo: vnū cōcernēs factū postulationis conuarmacen. r quantum ad illud mādauit: q: si iuste cessisset ecclesiā āte admissionē postulationis in spiritualibus aut tpalibus vel ēt administrasset quo ad alterū istoꝝ: q: dictā postulationē cassaret: sin mādatū tuleret ut ad electionē ppositi: r si constaret ei de vi quā ipse r sui inferebāt in electione: electionē dicti ppositi cōfirmaret nō ob. q: fuerat facta hec electio post appellationē capituli: q: ex quo nō detulerat appellationi ppositi que ante fuerat interposita: nec ipsoꝝ appellationi erat deferendū: cuz frustra inuocet auxiliū legis q cōmittit in legē: nec obstabat qō opponebāt: de minoritate numeri ipsoꝝ qui eligerūt ppositū: q: ipi ex cōtēptu appellationis. Sō ex eo q postulatum q̄dmiserūt se reddiderūt indignos potestate eligēdi: legatꝰ q̄ q obiciebātur cōtra electū essent notoria: nihilominꝰ ad maiorē cautelā multos testes recepit p parte dicti ppositi cōtra conuarmacen. r finaliter receptis que papa mandabat cassauit postulationē cōuarmacen. ppositi electionē cōfirmauit: primoq; in pbyterū ordinauit: r vltra hoc eū postea cōsecrauit pñtato pcessu apostolice sedi: vt confirmaret. Contra pcessum fuit oppositū pro parte cōuarmacen. r inter cetera duo. Prio: q: nō fuerat fcā citatio ad pcessū de conuarmacen. r sic fuerat factus pte nō citata. Scō: q: fact⁹ fuerat pcessus i loco vbi secure nō patebat accessus hoc nō dbz q: pcessus iste fuerat factus sup notorio: q: nō indiget examinatione nec cōsequēter citatione. Item nō apparebat q: nō fuisset citatus: r citatio in dubio p̄sumebat: q: pro his que agit inde ex: r q: pro pcessus rectitudine p̄sumit: r ipsi cōtra p̄sumptionē istā non possent pbare negatiuū q: nō fuerint citati: ex eo q: prio negatiua est ꝑobabil. r dato q: quisq; de se posset dicere se nō citatuz per hoc nō pbarent nō citationē: r hoc ió: q: oēs in reddendo testimoniuz essent singulares: quasi de seipsis rñdentes. ¶ Ad secū dum rñdebāt q: locus erat tutus: r verisimile est q: ibi poterāt secure venire: sicut r ibi suos nūcios secure transmisserunt: papa vitio attēdens q: ppter auctoritatē iudiciariam p̄sumendā est sup his que gesta sunt a legato rñ plus nitēs rōni q: ex tribus causis p̄dictis. s. q: post appellationē: q: p impressionē: q: postulatū admisserunt ad administrationēz ita reddiderunt se indignos q: cōtra ppositū nō debēt audiri: r sic nō possunt impedire qō ē factū attendētes ēt q: vota q: electores ēt ppositi pariter deliquissent: inuitus erat potestas deuoluta ad papā: r ordinatio ecclesie Magūtinen. habito sup his diligēti tractatu postulationis cassationē de conuarmacen. ratificauit electionē archiepi cōfirmauit. ¶ Hic habemus quatuor. Prio duas pulsiones in discordia factas. Scō cōmissionē: r formā cōmissionis de legati. Tertio pcessuz. Quarto obiecta ꝯ pcessuz. Quinto pape pnunciationē. Examinemus notando per ptes: r dicta doctorum: r glosaruz expediendo. ¶ Venio ad primam partem: r nota quod postulātes possunt prosequi appellationem a se factaz: quid de postulato: dixi vobis q: nō poterat absq; nota ambitionis: vt patet de postu. c. bone. ij. vbi dixit r no. q: si vicial postulatio: iz formaliter nō dicāt postulam⁹ talē: iz petimus talē: r sic vbū postulo nō est de formalitate postulationis. ¶ Ho. secūdo q: cōsecratus in archiepūz noiat archiepiscopatū q̄si pendet q̄stio. i. lite pēdente si per utrūb⁹ electionis: r cōfirmationis. Et aduerte q: papa sentiebat p eo. ppterea appellat in q̄libet pte ip̄m archiepūm: r sic est ius in nominatione. ¶ Ho. tertio q: alligat⁹ inferiori dignitate eligitur: r nō postulat ispāle ergo est in ep̄o ad hoc. c. pcedēs. ¶ Op. ad hāc ptez: q: nō sit vis in noiatione. Je. q: sicut. C. de pba. l. nō ep̄is. So. quedā est noiatio iudicialis: r ex cā aio dānandi: vel iudicandi: r de tali est vita vt hic: de de. per inq̄sitionez: r. Iqui fil. sint legit: per venerabilē. v. nos ita q: ō tēpo. oi. dilect⁹. Quedā ē noiatio extra iudicialis r solēnis: r in hac etiā est via. ij. q. vj. noiationes. ℟ de postu. ꝑla. bone. i. Quedā est extraiudicial noiatio simplex: r nuda: vt tali pri meo: vl frī: r de hac nō ē faciēda via vt i ptrarij ecclesiā quo ad pmā ptē alia nō scribūtur. ¶ Venio ad secūdam in. v. penultimo: epo. ¶ Ho. duplicē actū p quē postulat⁹ aīt cōfirmationē ex iure pdit ius electionis Prim⁹ q̄si recipit administrationē: aut tpaliū: aut spūaliū Scōus q̄si actualiter i altero istoꝝ administrat: r sic alio ē administrare: aliud administratioēz recipere p receptionē solā nō administrat: iz habilitat ad administrādū q: ē notā dū: ppter penas q̄ ponūtur administrantib⁹. Et aduerte quia pena c. nostri: hic extenditur nō solū ad administrātes: iz etiā ad administrationē suscipiētes: r aduerte q: sufficit quelibet administratio siue sit tēporaliū siue spiritualium. ¶ Ho. tertio q: etiam vltramontanus postulatus non administrat ante cōfirmationē: r maxime q̄si est in discordia postulatus: poterunt ergo concurrere due cause: vna q: postulatus: r decre. nihil hoc concedit electo secūda: quia nō in concordia est electus: r decre. hoc concedit in concordia electo. ¶ Ho. quarto q: electio facta in loco in quo timetur impressio: aut postulatio habētibus aliquibus: r ppter hoc appellātib⁹ est nulla. ¶ Ho. quinto q: appellatio ad tēdā electionē inualidā: aut postulationē nō valet: nec impedit secundam post illam factam. ¶ Ho. sexto q: nō deferenti appellationi legitime: quando est illegitima approbatur legitima siue non est deferendum maxie quando est illegitima. ad hoc ō ap. an fit: r. no. illud: q: frustra inuocet auxilium legis: qui cōmittit in legem. ¶ Ho. septimo casum in quo valet electio facta a minori parte. s. quando fcā est ad eam maioris partis potestate propter delictuz deuoluta. ad hoc. c. c. proxi. r no. cās duas propter quas eligentes puniuntur potestate eligendi. Prio quando non deferunt appellationi legitime in causa appellationis. Secūdo quando postulatum admittunt ad administrationē antēq̄ fit admissus et confirmatus. ¶ Examinemus istum ptē

r oppo.q̄ absq; mandato pape potuerit ꝓcedere dele/gatus ex genere legationis:r patet:de elec.si abbate li.vj. So.de hac causa ex quo erat cepta coram papa nō poterat cognoscere hoc ꝓio:sed bene potuisset ꝓsumare:dare licē tia trāseūdi. No.i.d..e.si abbate loquēdo ō ēpo. ¶ Op. sto q̄ ēt obtenerat hoc pdere puniā:ex quo administrauit in fa.viij.q.i.epa g.de transla.prela.quanto. So. fatendum q̄ ver q̄ erat punienda:r ꝟ dicit gl. ¶ Tertio op.q̄ hec elec/tio nō sit nulla ꝓpter administrationē vel impetitiones:ꝟ tractanda. Se.qualiter. So.alla in electiōe hec in postulatio/ne:vbi q̄ plus peccat. ¶ Quarto op.q̄ ꝟ potuerat admi/nistrare ex quo erat vltramontanus.i.e.nihil:dic ꝓio q̄ illa nondū emanauerat vel illa hoc cōcedit electo:r in ꝑcordia hec hoc nō cōcedit postulato:r in discordia. ¶ Quinto op. cū glo.que est sup.v.meruebant:q̄ nō esset nulla appellatio minoris ptis r cōsequēter nec illi deferēdum:q̄ non essent aūi re ad locū capitulī:q̄ ex quo maior ps erat pñs:r vo/cauerat absentes:posito q̄ sic forēt impediti debebāt ꝓstitue re ꝓcuratores q̄ cām electionis facerent:vt ēt casus.i.e. q̄ pp. ¶ So.hec ōcre.dupliciter pōt intelligi. Primo q̄ ꝟ erat minor ꝓsonaliter:r nō realiter:hoc est q̄ in electione nō timeba/tur impetitio:sed bene timebāt absentes ibi ire:r ꝟ istū obui/at contrariū habes rīdere q̄ hoc ꝓcedit sm hec iura. Se/die cū possint constituere ꝓcuratores ꝓcedit ꝓtrariū:alias verū est ex quo maior ps pñs est:r vocat absentes minores ꝟ illa p se ꝟs cōparere:aut p ꝓcuratorē:vbi minor absens est ꝓsonaliter impedita. ¶ Sed dicit glo.si maior ps esset absens minor aretaret ire ad maiorē vel ad locū cōcz eo ōtermina/to accedēt:quōmodo illa maior ps sit in loco de quo ōbeat vocari. ¶ Ad hoc saluādo hāc intellectū:dic q̄ hic erat abbās prepositus qui erat caput capituli:ideo potuit intrinseci ire debebāt ad extrinseca:q̄ recōuersorar. de ꝓscrip.cū nō lice/at:r q̄ tales consueuerunt hīe pumas voces.i.eo.audito: ideo sine ꝓpio nō ōbeat ꝓcedi ad electionē nisi forte numū essent remoti.i.e.cū inter vniuersas.hoc nō placet Hosti.q̄ hic nō erat ꝓpositus ecclesie vbi fiebat electio:sed extrinse/cus hēbat ꝓponere:ꝟ in illa ecclesia nō hēbat ꝓeminētiā ad hoc qđ no.de pbē.quāuis.li.vj. Et hic est primus ītelle/ctus sm quē hodie hec decre.esset correcta. Alius est ītelle/ctus q̄ hic loquit de vi reali q̄ timebat realiter in electione r hoc casu iusta erat cā appellandi:q̄ hic metus pariter eis imminebat:r ꝓcuratoribus:nec ꝓmissionem ꝓcuratoꝝ cassa/bat:vñ dicit glo.q̄ solus timor ēt dato q̄ nulla ibi fuerit in veritate impetitio:fuisset iusta cā appellandi:vt ēt dixi.ē.e. cū nobis olim. Idē exponit hic glo.p vim.i.violentā ipedi/mentē:ideo de hoc papa mādat iquiri ad hoc explicetur in car/nali ꝺs esse libertas in eligēdo:ita r in spūalibus de ꝓpon.cū lo/cum:deinde glo.ponit ꝓcem facti:r sic cōtrariū ītelligit de ipedimento ꝓsonali:hic de realiter nō ob.cōtrariū:r i gl. ibi satis credo:tu dic q̄ si vna ps capituli est in loco:vbi ꝺs fieri electio:r alia est extra:r ābe ptes intra terminum iuris deliberāt eligere:tūc dico q̄ siue ps minor sit in maiori sit ab/sens:r econuerso. Si ꝓcedant ambe ptes ad electionē vale/bit electio demū duplo maioris:r minꝰ valebit electio ma/ioris ptis vel minoris:vbi non sit alius defectus:r est cā:q̄ sola duplo maior ps est illa que pōt deliberare de eligēdo r de loco:nō maior ps vel minor:q̄ potētes capitulares ꝓ/ut capitulū est in cōgregādo:sunt in duplo maiori ptis:r si in minori:vt dixi.ē.e.cū nobis olim:r no.ē.eo.ti. ¶ Ad de/claronem huius glo.videndū est qđ si vna ps eligētiū ē ꝓsens:altera ps est absens:an altera alterā possit in negligē/tiā cōstituere:r hic articulus fuit in ptē tactus.ē.e.cum no/bis:r q̄q̄ hec materia diffusa fuerit facta m.e.cū nobis oli/m nihilominus ꝓpter quedā que hic dicit Cōpos ad declara/tionē huius gl.spāliter q̄si vna ptium est ꝓsens:r altera ab/sens:quid possit ꝓsens contra absentē:est attendēdū ad alia qua bona eius dicta:r vt cōplete colligā dicta ipsius prose/quar duos casus principales. ¶ Primꝰ q̄si nihil a capitu/

lo de loco:aut de die determinato: altera ptium vult locum:r diem nouiter determinare. ¶ Secundus quando ius de/terminato loco:r die altera partium in die:aut in loco non adest:vel aliter determinat. Ad primum hic aduertendum q̄q̄ in loco ꝓsentiū nō timet impetitio.r cōtra erit q̄ ibidē timet impetitio:si nulla timet impetitio:r tūc aut minor ē pñs:r maior est absens:aut econuerso:si maior ps est pñs:r minor absens:r tūc aut vtraq; ꝑliberat ō eligēdo:r q̄libꝫ vocat alterū aut minor pñs deliberat:maior nihil:ſꝫ nō est pñs:aut ma/ior nihil:absens deliberat:r minor nihil:que est pñs. Si vtraq; ps deliberat:credo q̄ anteqū instet terminus nec mi/nor ꝓhibeat in negligētiā maiorē:nec maior minorē:ꝓ illa q̄ dixi.ē.e.cū nobis olim:glo.hic apte dicit:r contra Cōpos.vi/detur q̄ maior ps vincat minorē cū distinctiōe:an absens sit volūtaria cā:vel necessaria absens:vt dicā.i.q̄ nō credo p ibi dicta. Et si instat terminus electionis faciende:tūc forte glo.r doc.hic volūt q̄ minor cōuincat:q̄ forte minor de/bet ire ad maiorē.q̄ econuerso:cū hac distinctiōe q̄ aut ma/ior abest volūtaria cā:r minor ipedit maiorē:q̄ contra vnus solus pōt cōtradicere:ne extra locū vbi debet fieri electio ad electionē ꝓcedat:r locꝰ est regularis capituli:r ecclesie illius de cuiꝰ electiōe tractat.ē.e.cuz terra.i.e.q̄ licet. xxiij. di.an noie dñi.de appell.q̄ fronte. Et hoc cāu ex quo maior ps est absens:r instat terminus:r electio est facienda in loco ecclesie:minor ꝓsumeret in negligētia maiorē:r valeret elec/tio minoris:r succūberet electio maioris. Si maior est ab/sens ex legitima cā:tūc ex quo maior ps deliberat:de alibi eligēdo:minoris ptis cōuincit negligētia:r ꝟ vult hec glo. r etiā Cōpos. ¶ Sꝫ nō credo q̄ de iur sola maior ps abs/sit eligere locū:q̄ cū capitulū sit tua in pūtibus q̄ in absentib⁹ in determinatiōe loci capituli:vires sunt in duabus pūb⁹:r sic nō posset maior ps absens hoc ōterminare:ꝓce/dat ergo ꝟ dictū q̄si maior ps est absens:tūa q̄ ascēdat ad duas ptes capituli:al.credo q̄ minꝰ cē se ipediāt:r neutrius valeret electio:q̄ neutr⁹ cōuincit negligētia:nec deuoluit tū nec minor possit determinaſ locū:ex quo maior absens est:nec maior ex q̄ nō sunt due ptes:saluo nisi maior ps re/geret minorē ad determinādū locū. ¶ Secūdo casū q̄si minor deliberat de eligēdo:r maior nihil:dicit Jmo.in.c. cū nobis olim.q̄ minor ps potest cōstituere in negligētia maioris:etiā si esset vnus tm.r.q.ti.hoc iuo.ē.e.cū ītelli:r di/ctū eius credo vere:in hāc termino electionis faciēde:nō aūi/tā instāte termino ptēo eligēdi deuoluit ad minorē:nec re/fert an sit in loco vel extra locū:q̄ minor ex quo pōt eligere pōt locū:vt pambolum determinare.J.de of.dele.preterea. ¶ Tertio cāu q̄si maior ps absens determinat locū:r mi/nor nihil agit:adhuc credo q̄ esset vel nō esset terminus:nō pōt:sola maior ps terminare alterū locū etiā si cā subsit:q̄ po/tētie capitulares sunt i duab⁹ pūb⁹:nec eis a iure data facul/tas vocādi:vel ꝓfidēdi:ſꝫ solū ꝓsentib⁹:vt dicto.e.hoc iuo Ideo ex quo iure vel cōsuetudine absentes nō fundāt in ma/potestatē vocādi:oportet q̄ vt possint conuocare:sint due ptes:q̄ potētie capitulares sunt in duabus pūtibus:put agi/tur:de cōgregādo:vt pluries dixi:vel dic q̄ ex quo alia ps est negligēs in cōgregādo:r instat terminus puincit negli/gentia quo ad actū congregādi p maiorē:r potētie capitu/lares quo ad hoc deuoluunt ad vigilantē:r hoc est verum quādo absunt legitima cā:r vocant p priue alios ad deter/minādū locū sīn.determinaret nō vocatis aliis nō valeret determinatio eōrū nō sint due ptes. ¶ Secūdo casu minus principali.scꝫ si maior ps pñs:r minor absens:r iusta timet impetitiōē:r tunc dic q̄ siue ter q̄ deliberet maior vincit mi/norem instante termino nō ante:vt dixi.ē.e.cum nobis. Si maior pars deliberat:minor nihil:idem per omnia. Si mi/nor absens deliberat maior ꝓsens nihil:r tunc minor etiā instante termino ex quo est absens:non potest negligen/tia cōuincere:quia a iure ex quo nō est in capitulo nō ha/bet aliquā potestatē vocādi:saluo pti dicaq̄ ō olo loco.

erit cõp̃ns: hoc casu instãte termino pp̃ necessitatẽ: tunc
pa vigiliã sit maior vel minor obtinebit: illius valebit elec
tio. q. nãq̃ deuoluta alteri⁹ ptis ptãte ꝓpter negligẽtiã: et
hoc plus placet: credo hoc verũ qñ p paua vocat ad deter
mnãdum locũ. ¶ Electo ad fin cãum principale ꝑtis p
tis principalis. l. quãdo timet impressio: et hoc cãu simuliter
dic qñq; maior pa est ꝓsens: minor est absens: qñq; minor
ẽ ꝓsens: maior absens. ¶ Prio cãu si timor absentiũ ẽ ꝓsona
lis dz mittere ꝓcuratorẽ: et tũc si maior ꝓcederet ista ter
mino ad electionẽ valet electio. Si timor ẽ realis: aut vter
q; eligit: aut altera tñ pars: tũc valeret electio minoris ptis:
in cãu quo electio maioris ptis fcã per impressionẽ ꝓcessis
set electionẽ minoris. Aduerte sentẽ Cõpo. q; eligẽtes p im
pressionẽ sunt ipso iure priuati ptãte eligẽdi: qđ est contra di
ctũ. C. quisq;. q; metipse allegat nisi saltes hoc dictũ i postu
latione: vt hic: vel quãdo is de quo timebat impressio erat cõ
sentiẽs impressioni: quo cãu tã ꝑ̃ inhabilis nõ põt eligi: vbi
aũt electio per impressionẽ secuta esset electionẽ facta a mino
ri ptem neutra valeret: vnde nõ valet electio fcã p impressionẽ
ꝓpter impressionẽ: nec valeret electio minoris ptis q; a ma
iori pte. ¶ Si aũt maior ꝑsens eligeret illũ: de cuius nõ ti
mebat impressione: et sic alium de quo nõ fiebat impressio ad
huc neutra valeret: nõ illa maioris: q; iuste timebat impressio
nec minoris: q; fcã a minori nõdũ deuoluta ptãte: fin cuius
¶ Aliꝫ p hoc q; eligũt in loco vbi timet impressio: non sunt
priuati ptãte eligẽdi: licet nec essent si oẽs simul fcã impssiõe
plus dcũ ꝑ̃ hominẽ timẽtes eligerẽt illum de quo non time
bat impressio. ¶ Si altera pa tñ eligit: tũc si maior pa eli
git: et per impressionẽ planũ q; nõ valet si aliũ ꝑ quo nõ time
tur impressio ita ꝓ planum q; nõ valet ꝓpter contẽptum. Si
minor absens eligit: et nihil facit maior: tunc dicit ꝑ Cõpo.
q; nõ valet electio minoris ẽt instãte termino: q; cum tunc ea
tur impressio: iam nõ curris tpus ipsis priuatus cũ et ibi reali
ter deberat fieri electio: de cõcel. ꝑben. q; diuersitatem: et sic
negligentia maioris nunq̃ poterit cõuinci nec ꝓpter termi
nũ iurꝫ nec bonis. ¶ Nec ob. q; p hoc vacant diu ecclesiæ
q; cã subest de diuor. quãto: nec ob. q; isti priuabunt suo iu
re sine culpa. s. minor: pa: q; hoc non est verũ: nam posito q;
differat nõ priuãtur: remediũ est q; hoc immẽt superior q
prudeat: et appellẽt q; in loco nõ tuto vbi iuste timet impres
sio nõ fiat sine ea electio: vt hic. ¶ Ex ꝓdicto apparet qđ
dicendum qñ econtra minor pa est ꝑtis maior est absentis
q; si vtraq; cõtradicat: et elegerit: electio sit p impressionẽ
nulle valet electio maioris absentis si post eligãt ptes: et an
te eligãt absentes: vel eligant ptes: illũ de quo nõ timebat i
pressionẽ. valebit electio: fcã a maiori ptem: q; a minori sili
ter ex quo nõ est deuoluta ptãte: nec i substãtia termini deuol
uit potestatẽ: q; nõ curruit terminus ex quo timet impressio
in loco vbi dz fieri electio: et idez si maior pa eligat: et minor
nõ. Si minor eligat: maior nõ adhuc nõ valet electio ꝓpter
timorẽ impressionis: vt dixi: q; fcã a minori pte. ¶ Decimo ad
finẽ principalẽ cãum: qñ iam p capitulum loco determinato
altera ptium: in die aut in loco nõ adest: aut aliter determi
nat: et hoc cãu dicit Cõpos. q; aut maior abest: et minor re
manet: aut mior abest: et maior remanet. Si maior abest: et
minor remanet: et nunc si abest cũ cã legitima: dicit q; nõ va
let quod fiat a minori: q; põt maior terminũ revocare et locũ
et diẽ quod facere cẽsetur eo q; abest: et ibi nõ eligẽdo. Sed
si sine cã: dicit q; hoc cãu est dubium: nõ non decidit: q; tunc
sup eo lis pẽdebat. Jo. an. dicit q; hoc cãu patet adhuc q;
si nõ instet terminus nõ valebit electio minoris nec per hoc
cõstituet maior in negligẽtia: quo ad finẽ deuoluẽde ptãs
ad qđ facit qđ dixi in. c. cuꝫ nobis: videtur mihi dicendum
q; si maior eadẽ die et loco capitulariter deliberat de nõ eli
gẽdo: ꝓcedãt ꝓdicta: ꝫ si hoc nõ deliberat maior pot eodẽ
capitulo: ꝫ extra capitulum: aut singulariter: vel nullo mõ
deliberãt: ꝫ nõ adsunt: q; p hoc nõ valeat revocatio: et vale
at electio minoris: q; ex quo statutus fuit terminus a capi-

tulo singularis: vt singulares nõ existẽdo die assignata: nõ
possunt revocare factũ a capitulo: p no. de postu. pla. bone
.ij. Itẽ se ꝯgregãdo extra capitulũ adhuc nõ possunt: quia
oportet q; due ptes sint cõgregate ad faciẽdũ revocationẽ
gestis a capitulo: ita q; sola maior pa hoc nõ posset: nisi saltẽ
essent due ptes: p tã dicta: aut ergo hoc deliberãt nõ assistẽ
dore hic actus est singularium: vñ nõ revocat terminꝰ: nec
locus: aut hoc deliberãt extra capitulũ se cõgregãdo: et ma
ior pa sola cõgregata: nihil põt ad revocãdũ q; est factus a
capitulo: etiã si terminꝰ instet: q; maior debet ire ad locũ p
capitulũ ꝺliberatũ: quã revocare nõ potuit: si duplo maior
pa absentat se et si cõgregat deliberãdo q; ñ fiat electio: tũc
ꝓcedãt dicta p Cõpo. Si aũt minor se absentaret: vt nõ ad
esset die et loco statutis: planũ q; valeret electio maioris ptis
q; minor nõ põt aliquid revocare de factis per capitulum.
¶ Sexto oppo. qđ dato q; nõ ꝓbet timor violẽtiæ nihil
hominꝰ ex altero capite instructa fuit appellatio: q; absen
tes nõ sunt vocati: vt patet. Le. q; ficut. Sed dicit glo. q; suffi
cit ꝓbare impressionẽ et etiã si illa nõ ꝓbet: sufficit probari
q; nõ sunt vocati: hoc fatet Jo. an. quo ad cassandz postu
lationẽ cõtumaciæ. ꝫ quo ad ꝓfirmãdã electionẽ coelecti.
s. ꝓpositi: non sufficeret: nisi ibi fuisset impssio: vel aliud qđ
deuoluisset potestatẽ eligẽdi ad minorẽ: et illos priuasset: q;
esset facta electio a minori nõ deuoluta potestate: et sic non
valeret: et hoc tenetur ad hoc. Le. bõe. ¶ Septimo oppo. q;
postulatũ ad administrationẽ recipientes nõ sunt ipso iure
priuati: sed priuãdi eligẽdi ptãte. l. de trãsla. pla. quãto. Glo.
hic non solum: sed dicit q; ibi dicit suspendimus. i. suspensum
declaramus. ista. n. priuatio ptãs eligẽdi: q; ad tẽpus ẽpo
situs est suspẽtio: et hoc tenetur. ¶ Octauo oppo. q; non pri
uãtur ptãte eligẽdi eligẽtes p impressionẽ vel admittentes
talẽ postulatum: aut ẽt eligẽtes post appellationẽ: q; nõ re
perit cautũ a iure q; quis priuet ptãte eligendi: nisi qñ eligit
indignum altera ex indignitatibus. ó quibus. ñ. e. cũ in cãtis
dic q; extendit hic ille cãus: et est contra illos q; dicunt q; il
li tñ priuant: de quibus m. d. e. cũ in cunctis: dicẽ tñ vñ. q; plus
sibi placet q; ille canon in suis cãibus intelligit extra quos
alius ꝓcludit. xv. q. iij. ex eo. C. de ꝓcur. l. manifestis: et ió sta
tutũ fuit in illis: q; in illos ꝓsueuerũt eligẽtes frequẽtius de
inquiere. ¶ Vñ ꝫ ala grauiter in electiõe ꝺ̃ inquaꝫ locus
erit pene arbitrarie: nõ ꝓuatiõis ipo iur. Jo. an. remittit ad
regulã ignorãtia: de reg. iur. li. vi. ¶ Decimo ad tertiũ ꝓce
ssus legati. l. ad. v. ꝫ autẽ: vbi no. ꝓmo q; in notoriis quo ad
finẽ inicmulta necessario est ꝓbatio: et q; ois ꝓbatio q; reci
pit in notorio: ponꝰ est ad cautelã ꝙ ex necessitate suscipit.
¶ No. so q; anteq̃ quis ꝓmoueat: debet in ꝓsbyterũ ordi
ri: et sic videt q; ordo ꝓsbyteratus: sit de substãtia: et ordine
ꝓferẽdus ordini epali. ¶ No. tertio q; vbi ad illãtã alicui
us cõmunit significationes testes recipiunt: quos ipse noiat si ex
officio iudex illos recipit: de qbꝰ sibi videt: de accu. c. q̃ſr.
¶ No. q; valet electio minoris ptis ad eã maioris ptis d
uoluta ptãte. ¶ No. q; postulatio eius nulla cassatur. Et
vt per cõtra. q; si est aliqua cõfirmet: de quo. ñ. e. cũ mona
sterii. ¶ Oppo. cõtra hãc ptem: q; nõ sit hoc examinãdũ:
nec aliqua ꝓbatio recipiẽda. ii. q. i. manifesta. ¶ Gl. dicit
prio q; hoc examinatio et testiũ receptio fuit ad cautelã: vt
hic recipit testes non sup notorio: sed sup ꝓbatione: an cẽt
notorium: q; hoc forte nõ constabat iudici: et ideo testes re
cepit: vt se informaret: an esset notorium quo cãu hic actus po
test fieri ptẽ nõ citata: et an sup notorio possit iudex ꝓcede
re non facta sibi fide: an esset notorium. Legiste cõmuniter
dicunt q; non. Canoniste aliqui idem dicunt: quod nota.
glo. i. de iureiurã. ad nostram: veritas est q; si vult se iudex
informare extrajudicialiter: etiã ẽ nõ in forma iudicii: qđ
põt et hic. Si tñ nõ informat se: nec iudicialiter nec extraiu
dicialiter: tenẽt doc. in dcõ. c. vlt. de cohab. cle. et mulie. q; p hoc
nõ annullatur sẽtia: hec autẽ informatio põt fieri etiã ꝑ̃ nõ
vocata: hoc tenẽt Guil. in spe. ó notorio crimi. ℌ. i. sic dicti-

gitur .ij. q.i. máifesta: de iureiurá. ad nfaz: t vide qđ ibi no. ni glo. ij. ó officio die. c. i. li. vi. i. ij. gl. xi. q. iij. cor. ¶ Per hoc pcludit hic Jmo. q ꝓms transitus hic ẽt sm natura notorie: de trásla. ꝓla. quarto. secuꝰ tñ erat q mitteret ibi aliqué de latere sue: vel aliqué officialé q de trasla. t alia íquireret de plano: t videret: t sibi refaret anteq̃ procederet contra ipm: t vt ipm audiret si vellet ꝓbare contrariuz. C. de accu. i. ea quidé: t in tali notorio recipiunt testes ét in rio ordine nó seruato: q in alio facto ét cuidét: q tñ sm natura nó esset notorium non liceret. l. venerabilé: fz Jmo. de quo de coha. cle. t mu. vel na: sic ergo oz se informare super notorio: t in hac informatione nó exigit ordo iuris: vel vocatio ptm: sic t si vult ad cautelam recipere testes pót: sed eos potest suscipere absq; lit. cóte. t altero iuris ordine qđ no. t psequit hic Jmo. t no. ad ꝓpositum quedam de forma inqsitório generalis: de quo de re iudi. cum. J. t. ij. de accu. qualiter t qñ: t. c. cũ oporteat. ¶ Denio ad q̃rá ptẽ. s. ad. v. vnde ipe. vbi examinátur obiecta ꝓtra ꝓcessuz legatur: hic habemus duo opposita contra processum. s. de fectum citationis: t abñtiá: t impedimẽtum in cóparendo. ¶ No. primo opi. quę habet q in notorijs non' sit necessaria citatio sup quo. vide quod no. J. de ap. cuz sit romana: ad fi. de iureiurá. ad nostrá: de. v. sig. ex pte. de quo dic vt plene dixi in. c. vestra: de cohabi. cle. t mu. tenendo ét qđ ctrariter tenet: dic q nó est necessaria citatio ad informationẽ sup notorio: sed bene exigit ad finiam. de quo dic vt ibi dixi vel non est necessaria qñ ad cautelam recipiunt testes sup notorio. ¶ No. sexto q notoria examinatióe nó indigent: t quod excluſionẽ examinatóis excludit citatio: t sic citatio é de examinatione cás. ¶ No. tertio q actus trásitus epi. est notorius t ét actus impressionis ad hoc: de trasla. ꝓla. quarto. ¶ No. quarto q vbi ꝓcessus assumit ad cautelam: alias ex necessitate nó requisitus: valet. ꝓcessus ét dato q ex toto ordo nó seruet: t sic facias q ordo in ordinario vbi nó exigitur: si assumat per inductẽ volutarie: t ex toto nó seruetur p hoc non annullat ꝓcessus. de quo dic vt in cle. ij. de. v. sig. ¶ No. quinto q p alias que sunt acta p iudicez ꝓsumitur ét in his que nó agitant ex toto ordine iudiciario: t quo ad substantiá ẽt quo ad iustitiá ꝓcessisse no. cám quare ꝓsumit ꝓ ꝓcessu iudiciario. v. si qui. bonus est test. ad hoc q ꝓsumptio surgat ex auctoritate rei iudicate. ad hoc. l. de re iudi. ficut. ¶ Et no. q hec regula ꝓcedit: vt ꝓsumat ꝓ solẽnibus: siue sit ꝓcessus cótra ptem: siue cótra absentem cótra id qđ dicit Jmo. de of. deleg. cũ in ture. ¶ Et no. q hoc est verũ in apparẽtibus actis sm ꝓcessu eius. contradicẽt doc. de ꝓba. qñ ꝓtra: q; ꝓductio actoz oñdit: an ordo sit seruatus vel nó sup quo ét dic. vt dicam. J. Sed posset dici. qđ iz appareret quid egerit ipe cõfirmádo vel infirmando nó appareb́t acta. ¶ No. sexto q postulatus suaz pót defendere postulationẽ: qđ ꝓz: q; ꝓ óberet vocari. ¶ No. septimo q q nó fuerit citatus nó est ꝓbabile. ex quo ꝓz regula q negatiua nó est ꝓbabilis regulariter loquẽdo ó indeterminata: t est cá q; non hz aliquos terminos naturales sensu naturali testi palpabiles. ¶ No. octauo q testimóiu singulare nó valet: t tercetur ex cáa inhabilitátis ꝓbationem testis est q ipi sint singulares. ¶ No. nono q vbi duo sunt pares expedibilia probata expeditione vnius arguit potẽtia alterius expeditẽdi: t sic qui potuit nunciũm t procuratorem potuit destinare: ad hoc. ff. e. cũ inter: ó dolo cũ dilecti. J. e. cũ dilectus. ¶ Et no. q eo q quis mittit nunciũm vel procuratorem ad iudiciũ magna est ꝓsumptio quod fuerit citatus secundum petrum de san. t Compos. ¶ Oppo. cuz glo. que est sup verbo ꝓsumi q q bus que sunt a iudice gesta nó ꝓsumat: nisi ętenus ꝓbatur: ó ꝓba. qñ cótra falsaz. So. glo. fatetur q hodie nó ꝓcedit: q; pro iudicijs ꝓcessu non ꝓsumit: nisi ętenus appareat ex actis: hoc Jmo. dicit q aut sua trásiuit in rẽ iudicatã: t est talis que transire pót: t p iusticia t ꝓcessus rectitudine ꝓsumit: sue sit lata in ptẽ: sive in absentẽ: ita intelligẽt hoc q: habet ff ꝓ veritate. ff. de reg. iur. l. res iudicata. de re iud. cuz int: t. c. sicut: t qua difficile esset: t quasi impossibile cóscientie oia acta custodire: t exhibere: de ꝓba. c. fi. C. de fide. i. fi. de priuil. cum olim: t. c. ex ꝓcessi nó trásiuit in rẽ iudicatã ꝓcedit cótra: vt qua est appellatuz: ad hoc de resti. ispo. sepe. Si autẽ sunt sniie que sui natura non transeunt in rem iudicatã: vt sunt sniie censure: adhuc in talibus si non est appellatũ: ꝓ eis ꝓsumit. Si est appellatũ ꝓ eis nó ꝓsumit: nec ubi debet ꝓbatio eius ante appellationẽz ici debuit: de offi. ordi. ad ripã. mẽdata: de sen. et cõ. sacro. qđ dic vt ibi: fz Hosti. t de offi. dele. cũ ꝓnungat: q̃ bi no. t de materia habet: de renũc. l. in ꝓsentia: vbi plene: de of. dele. cũ in ture: de re iudi. fin. t. c. cũ inter: de probatis. qñ cótra ffam: de co. qui fur. ordi. rece. innotuit: dic vt ibi habet: nó bene tñ scire q sniа de transire in rẽ iudicatã: qñ nó est appellatũ. ¶ Denio ad materiã negatiue: que trágit in ij. passu. t oppo. q negatiua sit ꝓbabilis: t debeat ꝓbari p negãtẽ: vt ꝓz C. de cótraben. t cómuni. stipu. l. optimam. J. de testi. et tenore. de renũc. l. sup hoc: cuz si. duo sunt hic examinãda. Pmũ qñ negatiua simpliciter si ẽ ꝓbabilis. Secõ an aliquo casu sit ꝓbabilis: t quonó. Tertio qs debeat ꝓbare an negãs vel affirmãs. ¶ Ad pmuz gl. hic dicit: t tenet q ideo nó est probabilis: q; sm rerũz naturã nó est capax probationis: t pót exponi sm rerũ naturã. i. sm cursuz cãp. C. de rebus credi. i. in bone fidei. Hosti. mirabiliter declarare multiplicitur sumẽdo naturã nó est expedit. Intellect' sic est eis probatio de aliquo p testes oz dse talis que sui natura ofidat: fz naturã res palpabiles aliquo sensu naturali ex quinq; sensibus: sed negatiua nó est qd qđ oz quid palpabile nec ex gustu: nec ex visu: nec auditu: nec odoratu: nec tactu qi nulla oz cãm essendi: qi est nó ens: ergo nó pót p rerũ naturã. i. p eãs sm naturã: t per eãs rerũz palpabilitate sic nec probabilis qđ declarat. Jo. an. de cõfes. c. i. li. vi. Dã dicta ꝓbatio fit p principia: si est cautũ ofinitum p cãm: hec aũt principia deficiũt in nõ ente: ergo reliquit ꝓbabilitate hoc de prio pũcto. ¶ Ad sm an sit probabilis: dicit gl. qđ quedã est probatio directa: t hec nó cadit in negatiuaz: quedã est probatio indirecta: t tũc aut negatiua est pgnans t ex pombilis in affirmatiuam. t hec est ꝓbabilis de renunc. si p hoc: aut nó est pgnãs sz coarctata loco: t pte. t è ꝓbabilis de contraben. t comu. stipu. l. optimam. J. de testi. et tenore. Aut nullo mó est coarctata: nec pgnans: t non est probabilis ex p testes: vt è dictũ. ¶ Unde si ibi promisit: bosi. cẽtum hodie si pbes me illa die florẽtie fuisse: cõcluditur q illa die psonaliter nó potuit promittere cautũ: excipit ꝺ Hosti. quẽ dã magistrũ Petrũ: q i vigilia nativitatis dñi ꝓmã lectionẽ dixit in vrbe Romana: t terminauit parisius: latius ꝓcludendo hãc materiã. ¶ Si queras an negatiua sit ꝓbabilis. distingue species probationũ: quedã est probatio p ꝓfessionẽ aut p respõsionẽ ad positiõem: t talis negatiua è probabilis. de ꝓfes. c. i. li. vi. ¶ Ad qđ aũt ponitur sit respondẽdũ sp Hosti. ꝺ dicit: q si certũ è q nó facit ad cãm. nó ẽ respondẽdũ de of. dele. cum ꝓnungat. C. de ꝓba. l. ad probationẽ: cũ si. Si certũ q facit ad cãm è respondẽdũ. ff. de interro. ac. l. de erate ꝺ. interrogat⁹. Si è dubiũ recurrat ad eqtatẽ iudicantis. ff. ó interrogat. act. l. vbicũq; ó trásac. l. fi. q potuit declinare oz ad hoc vt respondeat: de appel. cũ ꝓcuratores ó reg. iur. c. ij. ¶ Aduertendũ dicit ꝺ Cõpo. qđ fuit dictus Cy. in. l. actor. qui affirmat. C. de ꝓba. que verba ét ponit archidi. i. q. viij. actor. t Jo. an. sup rubrica de ꝓba. qđ probatio per ꝓfessionẽz nó è propie probatio: fz probatio relevatio ad quã fieri pót positio: vt dcó. c. i. Ex probatio est ꝓprie qñ id qđ dico euidẽter oñdo: hoc autẽ non fit p ꝓfessionẽ: fz ab illo onere relevatur: pcludit q illa non est probatio: fz probatio relevatio: quedã est ꝓbatio p iuramẽtũ: t hoc cadit etiaz sup negatiua: vt ꝓz de pur. ca. quotiẽscũq. c. accedẽtes de hereticis excõicamus. ff. si q. cũ si. ¶ Quedã est ꝓbatio ꝓ sũptiua t ex iuris aut hois ꝓsumptione: t hoc cadit in negatiuam: vt

dicit glo. ¶ Quedã est pbatio p testes aut p instrumẽta: & hãc aut negatiua est exponibilis in affirmatiuã: & pbabile est nõ directe: sed indirecte: qz si ex terminis affirmatiue immediate sequit est pbabilis: excẽptũ qz nõ volũtarie fecerit nisi sequit ex isto qz metu fecerit: & hoc expõibile in hãc affirmatiuã: & ex illo sequit pbatio: pbatio ergo metu concludit negatiua. ¶ Aduerte qz hoc est verũ qñ negatiua ex terminis affirmatiue necessario sequit absqz eo qz aliqd deponat sup negatiua vbi aũt ex terminis affirmatiue nõ sequit nisi testes aliqd deponãt sup negatiua: negatiua pgnãs nõ est pbabilis: vt est hoc pbare qo ad canonicos pertinent electio: p hoc nõ sequit qz nõ ad alios necessario: nõ hoc nõ est pbabilis p testes. calis de cã pol. cuz eccha surrexit: aut negatiua nõ est immediate expõibilis in affirmatiuã: & tunc aut est coartata: & põt pbari nõ directe: ẽz indirecte. ¶ Aduerte tñ qz qñqz dat coartatio respectu loci mãs: & hoc pbabilis est: nã possuz pbare qz gen. nõ est descriptus in matricula: qz oibus enumeratis ibidẽ descriptis iste nõ reperit: ꝺ lit. cõr. ca. qõ instrm nõ hz rasurã: qz eo viso ppendit qz nulla est ibi rasura: nõ cre. fal. ẽz qñqz est coartata diuersis locis: & idẽ nõ pbare possuz qz titius nõ ꝓcurit cũ berta tali die: qz pbabo ipm fuisse in alio loco illa die: vt de testi. ex tenore: vt dicta .l. optimã: qñqz est coartata ad factũ certarũ psonarũ: & ad hoc p illas psonas est pbabilis: nã qz capitulũz nõ cosentit sic est pbabile: vt pz de pbã. tertio loco: nõ testi. cũ suis: & pz .l. cũ diuersis. hoc nõ ẽt qñ est coartata ad aliqd tps põt pbari qz titius gayũ tali die nõ interfecit: qz nos fuimus cuz tali p totã diẽ illam: nec interfecit aliquẽ: nec a nobis recessit: & cũ hoc transit cõis opi. Jo. an. hoc fuit in vna turrabili epi. qz negatiua sit probabilis immediate & directe: dũmodo sit coartata: & sic posset esse coartata qõ directo pbabitur: & vidi plures semper: & ꝓbat ita gl. Et vidi in tota ppria originali lectura: vñ ampliãdo verba glo. dic qz coartationũ duplex est spẽs. Quedã ẽ coartatio talis p quã testis nõ immediate: sed p medium põt apprehẽdere negatiuã: & hec est pbabilis indirecte: & nõ directe: sic intelligit gl. Quedaz ẽ coartatio talis quẽ tãz hz terminoz restrictionẽ: & coartationẽ: q̃ directe: & nõ p cãm mediã cadẽ põt in sensuz testis: & hec directe pbabilis: & hoc qz sit vez oñdit: & ponit regulã: qz oia negatiua est pbabilis: qñ p determinatiõez eius tollit imitatio: & reducit in aliquã certitudinẽ: q̃ p aliquẽ sensum certũ scitur põt: tũc enim rez natura admittit: & nõ resistit. ergo pbari põt: & hoc ẽ possibile: qñ qz simplr: vt qz video qz tu nihil hẽs in capite: qñ qz p specificationez alterius entis: vt video qz Jo. an. nõ est asinus: & hoc optime apprehendit testis. ¶ Quod plura: imo & p negatiuã: qñ qz cadit in sensũ testis affirmatiua: nã scio qz tu es extra scholas: qz video qz tu non es in scholis: nec est via quo formet articulus: vt .l. de cam. ¶ Exẽpla aũt istius ponit que oia postea ipugnãt. ¶ Quidã aũt artiste ipugnãt hãc doctrinaz sic coartatio dat pbationẽ indirectã: ergo est ipossibile qz det directam: ista. sequeret qz idẽ operet ẽ & non. rñdt. Jo. an. dat coartatio indirecta facto: & eo casu quo dat indirectã facto: ipossibile qz det directã. Indirectã dat qñ nõ est coartata i rẽ: sed possz in rẽ esse coartata qz daret directaz: ergo nõ dabit tũc indirectã: nã variata specie variari effectũ hoc nõ ẽ nouũ. ¶ Sed tũc vtra natura coartationis in genere est dare indirectã: ergo in quocũqz gradu. des coartationẽ nõ opabit oppositũ vt det directã: qz natura nõ põt quãtumcunqz augmẽtata tẽdere in oppositũ: imo potius tẽdit ad finẽ natus. exẽplũ in igne. des quẽcũqz gradũ caliditatis semper calefaceret. Sic & des quẽcũqz gradus coartationis semp pbabit indirecte. Sol. ignis hz a sui natura calefacere: vñ oppositũ nõ posset tanto quocũqz gradu. ez coartatio in negatiua dat pbationẽ: & hoc est eius natura: ez gradũ. ergo coartatio dat minorẽ: & maiorẽ pbationẽ. si coartata nõ est oino dat indirectã. Si coartata plus posset dare directã num & ignis fm quãtitatẽ gradus dat maiorẽ: & minorem quãtitatẽ caloris, pbari ergo est de natura coartationis: non aũt hoc est de ea oino sic, pbari: imo est p accidens sic igni data appropinquatio: fm magis & minus: p accidẽs ẽ quantitas caloris & gradus. ¶ Tertio qd̃ inutile ipsi obiit hãc coartationẽ: qz nõ sufficit testi negatiuaz cadere in eius sensum vt possit probari: qz p hoc non cadit in sensum inducis: cui faciẽda est pbatio: de ꝟ ꝓtis statutum. §. cum vero lib. vi. & semp in cã iudici assignãda hz rñdere p medium. Scio qz titius nihil habebat i capite: qz vidi. rñdebit ergo semp p affirmatiuã: nã nõ sufficiet dicere: qz nõ vidi: vt dicã in sequẽti: dic qz illa met coartatio que facit illã cadere in sensuz testis: faciet cadere in sensum inducis immediate. ¶ Jtẽ rõ scie: siue sup affirmatiuo: siue sup negatiuo: semp ẽ affirmatiua: hz ipm obiectuz sit negatiuũ: hz ergo iudici rñdeat p affirmatiuũ sensuz. p hoc no cõcludit qz probatio sit idirecta: & immediata: qz sensus meus affirmatiue & affirmatiue prolatus: negatiũ potuit apprehẽdere immediate. Si enim testis meus dicit qz vidit talẽ tali die bhitez nõ lancea: & tu simplr dicis qz bẽbat: certe hoc a quolibet fuit coprehẽsibile immediato sensu: prosequit multa exẽpla. pone qz dico testimonẽtũ nõ bñ naturas: nõne testis immediate apprehendit viso mstro: nego boiem vulneratũ in facie: vel edificiũ esse vltra murũ: vel ticiũ inter nos sedisse: vel electionem iter fuisse vel descriptũ esse in matricula doctoꝝ: vl̃ scolariũ: vl̃ notariorum: vel babuisse galeã in capite: certe oia ista capiẽt immediate testes: in audiendo si dicat testis talis interrogatus non rñdit sic percipio qz nõ potest ad tertium: & tñ non percipio hoc p aliqd medium. Jdẽ i odoratu: & gustu. nõne immediate percipiã an sit feridũ: & nõ saporosuz: vel acetosuz: vel nõ odorabile. Cõcludit ergo qz negatiua ẽ immediate probabilis: qz cadit in sensum testis immediate: & hãc opi. ecclã tenebat Cy. in .l. actor. qõ affuerat. C. de proba. ¶ Prio ano quo legi legeas: hec opi. mihi nõ placuit: & dico qz est ipossibile qz negatiua directe probet: qz directe nõ cadit i sensuz testis: qz pbo: qz negatiua nõ est in rez natura: ergo nõ est pbabilis: qz nullus hz terminos immediate palpabiles ex aliquo sensu nisi aliud palpet: ex quo illud ꝓcludat: & sic est indirecta. Nã video qz nihil habes in palma: hoc nõ video immediate qz hoc qz nihil habes: qz nihil nihil est non est: ergo videri nõ põt: bñ tñ video palmã tuã: ex illa ꝓcludo qz ibi nihil ẽ. Jtem in audiendo: nõ audiui te aliqd rñdere: vel non audiui cãpanam: ista adhuc nõ cadit in sensuz directe: sed p remotionẽ ionẽti a sensu: qz nõ sonauit: qz nõ sonare nihil ẽ: ideo nõ audiui hoc qõ nõ sonauit: & nõ cepi immediate aliquo sensu: sed qz remotũ fuit sensatum a sensu: hoc cõcludi qz nõ sonauit: & sic de singulis: nõ enim apprehẽdo aliquo sensu nõ sonare: qõ nõ est: sed bene apprehendo abstractionez a sensu: p quã ꝓcludo non sonare: & hoc est indirecte: vnde fatendum est qz non põt dari tanta coartatio qõ directe pbetur sed probat indirecte. ¶ Aduerte tñ qz hec indirecta probatio qñ est coartata bene negatiua est tante potentie: & virtutis: sicut probatio affirmatiue ceteris paribꝰ: nec ob. qõ dicit qz plus creditur vni affirmanti qz mille negãtibus: qz illud vez in negatiua credulitatis: vel ꝓgnationis: de qua .l. de proba. ad nostram: vel in nõ determinata. Si aũt est determinata locum hz qz vt de ꝓnetate testiuz .l. de testi. in nostra. Per hec apparet qz si volo probare quem nõ esse descriptum in matricula: nõ possum probare directe: sed indirecte bene: & hoc dicit Jo. an. & hoc potero probare forma torde hoc articulo negatiuo: & qñ qz producam totam matriculam manu publica: qñ faciaz fieri instrm: de negatiua notarii testificante te ibi nõ descriptũ: cum subscriptiõe testium illarum cum qbus id examinauit: qñ qz faciaz examinari testes confectores illarum: qz postea iurati deponãt te ibi nõ esse descriptum: qõ licite fit ex quo ad certã matriculaz coartat negatiua: ad hoc de priuilegio cũ aliis: de excess. prelat. inter dilectos. §. preterea: de resti. spo. cum ad sedem: de testi. cũ litteris. ¶ Venio ad tertiũ principale: qo ꝓbant

pbare an negão vel affirmão.glo.hic dicit q̃ quedã est ne-
gatiue facti:quedã iuris:quedã qualitatis:negatiua facti
pbari dz p negantẽ:vbi pbabilis est fm gl.p que sentit q̃
vbiñ̃ est pbabilis pbari dz p affirmãtem affirmatiua op
posita. ¶ Quedã est negatiua qualitatis:et hec pbãda est
p negantẽ:vt est illa:huc nõ est idoneus:vel nõ est solvẽdo:
et hec dz pbari:q̃ libet p̃sumit idoneus legitimus:et vti-
gẽs:nisi ꝯrium pbet. ¶ Quedam est negatiua iuris:et de
negãs adhuc pbat:vt p̃z.C.de proba.l.ab ea. ¶ Sup hoc
puncto veritas est:q̃ vbi negatiua est pbabilis:et hoc oẽs
fatent:illi incũbit pbatio cuius q̃ sup negatiua fundat intẽ-
tionẽ negatiua p̃sumptõe nõ viciata. ¶ Vbi ãt negatiua
oino est ipbabilis:ex cõiter glo.vtriusq; iuris dicit q̃ trans-
fundit pbationẽ cõtrarij in affirmãte. Jo.an.de reg.iur.in
regula sine possessiõe.li.vj.facit regula q̃ regulr negatiua
nõ est pbãda:sed trãsfundit onus pbandi in aduersarium
excipit ibi quattuor casus. Primus q̃n negatiua dz p̃sum
ptionẽ ꝯ se p dictũ Jnn.de offi.dele.cũ in iure. Secundus
fm legistas in grambus de iure.C.de aboli.l.fallaciter:q̃
ibi erat fama ꝯ eũ que agrauat onere pbandi. Tertius q̃n
negatiua pbat p sacramẽtũ extra cõmissionẽ iuris:extra ô
bus q̃ ad ecclesias cõfugiunt in p̃ncipio de testi.primus: et.c.pe.
de sen.excõ.li vero de excep.pastoralis. Quartus q̃n nega
tur scriptura vel pbatio actoris:de testi.ex tenore. ¶ Fina
liter ibi pcludit q̃ de iure est:q̃ sive sit pbabilis sive nõ ne
gatiue est pbãda p fundãtem intentionẽ sup negatiua:et si
pòt pbari bene q̃dem:aliter tñ libi dãnũ:alias dicit li trãsfert
onus pbãdi in aduersariũ et vbi pbari nõ pòt:non videt q̃
liter fuerit inuenta dispositio.c.i.de cõfe.li.vj.vbi fiat posi
tio p negantẽ ad reuelãdũ se onere pbãdi. ¶ Hanc opi.
tenuit Jnn.de accu.sup hiis et J.de offi.dele.cũ in iure:et idẽ
bar.ff.de.v.ob.l.hoc iure:et hoc tenendũ:et sic hodie practi
cat in vtroq; foro. ¶ Si queras ergo q̃n negatiua sit ó in
tentione alicuius vel opposita affirmatiua de intentione p
tis aduerse. gl. hic tãgit bonos tex.J.de p̃sump.dudũ.ẽ.c.
cum inter:et.c.cum nobis p Jo.vj.q.vlt.actor:et plenius p
Jo.an.in regula infamibus:de reg.iur.li.vj.vbi plurimas
recitat opiniões. ¶ Hec sit regula.vbicũq; dis negãdo vel
excipiẽdo:aut replicãdo fundat intẽtionẽ sup negatiua il-
lam pbare dz:nisi p̃sumptõe aliqua iuris:ad q̃ declaran
dũ an p̃sumptõe iuris:vel q̃n sit intẽtionis alterius. ¶ Hic
q̃dam est negatiua qualitatis iuris. Quedã est negatiua q̃
litatis p̃sone:quedã negatiua alterius accidẽtis extrinseci
si est negatiua q̃litatis iuris vt in actu solẽnitatis negatiue
et solẽnitas p̃sumit nisi ꝯrium pbet.de renunciationibus in
p̃ncipio.ff.de probationibus ab ea pte:et hoc verum regulr.
¶ Aliq; tñ hoc fallit quod p̃sequendum est in iudicialibus
fm illa que plene dixi:de pba.q̃n ꝯ:et in dicto.c.in p̃n
cipio in extraiudicialibus:de eo q̃ fur.oz.rece.e.i. vbi p Jnn.
et dixi de re iudi.sicut plenius p legistas:maxime bar.ff.de
ver.ob.l.sciendũ. ¶ Circa negatiuã q̃litatis p̃sone:et hec
pòt esse multiplex. Quedã ẽ qualitas bõitatis animi a na-
tiuitate:vt q̃ qs habeat rõnem naturalez q̃ sit discretus q̃
sit bonus:et hec qualitas p̃sumit:ideo in ista indistincte qa
nõ granat onere pbãdi: saluo nisi semel malus poneretur
q̃ in eadẽ specie delicti semp p̃sumit malus: vt pbat in re
gula semel malus de reg.iur.li.vj.sic dz intelligi qõ notat
de scrutinio.c.i.qõ no.p glo.de elec.si forte.li.vj. ¶ Que
dã est negatiua qualitatis nature corporalis:vt q̃ qs sit legi
timus vel sanus:et adhuc legitimus p̃sumit nisi ꝯrium p-
bet sicut sanus p̃sumit nisi ꝯrium pbet. ¶ Si enim semel
appareat q̃ fuerit infirmus an p̃sumit infirmus dicendum
vt dixi.ẽ.c.cum inter. R. ¶ Quedaz est negatiua q̃litatis
nature erga corpus tempore variabilis:et idem q̃ statiz di
cam in sequenti plenius:de hoc p bartoluz in.l. de etate.ff.
de minor. et dicaz de pba.in p̃ncipio. hic doc.dicit q̃ si est na
ta.pbat p aspectũ.ff.de minor.l.minor.si occulta dicẽs eos
tem pbet. ¶ Quedam est negatiua alterius accidẽtis ad

corpus seu q̃litatez accidentalẽ vt q̃ sit fricatiscus in sciẽtia
positiua vel q̃ sit ordinatus vel cator vel similia:et tunc aut
sup hac qualitate est cõtentio cuz ps negãs pbat:et pcedit
regula q̃ dicẽs se idoneũ p̃sumit idoneus:nisi ꝯrium pro
bet:sic loquit de p̃sump.dudum:et hoc fortius pcedit q̃n
est in quasi possessione alterius qualitatis:vel saltem bz famã
p ea.vt.Jo.an.no.sup regula infamibus:de reg.iur.li.vj.
¶ Aut est cõtentio cum iudice vel suptore a quo aliq̃d pe
titur:et quatenus est cum iudice:et tũc pcedit regula: dicẽs
se talem bz pbare:se talẽ:ad ppositũ li electus petit se con
firmari:et opponat q̃ nõ est habilis scia q̃ nõ est habilis ea
te opponẽs quatenus intendit hoc qõ cassetur:q̃ hec est intẽ
tio opponẽtis bz pbare eum inhabilem:casus est.ẽ.c.cum
inter:et.c.cum nobis.J.e.ii.et.c.nihil.Sed q̃ritur ad finez vt
cõfirmet:q̃ in hoc ꝓtendit cum iudice:q̃ ẽt nullo oppone
te hoc petit:ab eo bz pbare se talem:et si talis est defectus
talis negatiua que possit pbari examinãdo sic pbat.J.e.ni-
hil:al.exigent alie pbationes extrinsece:vt p̃z in pbatione
exactis.ẽ.c.cum nobis. ¶ Si ãt nõ intẽderet q̃ cõfirmaret
sed q̃ nõ infirmaret:et sic vellet hoc medium inter cassare
et cõfirmare:q̃ nihil in hoc ꝓtendit cũ iudice:sed cũ parte
nõ grauaret onere pbandi:saluo si iudex ex officio ꝯ eum
inõrerat ad cassandũ nõ subtilitẽte pteq̃:tũc ad hoc credo
q̃ bz se ostendere habilem:hec vera sunt nisi alia extrinse-
ca p̃sumptõe iuuaret opponens:q̃ est in quasi possessione
oppositi qualitatis:vt si habeat famam ꝯ eum tũc omnia cã
bz pbare se talẽ saltem p iuramentũ purgatorium fm Jo.
an.sup dicta regula. ¶ Circa negatiuã alterius q̃litat̃ acci-
dẽtis vt q̃ sit solvẽdo vel nõ:et tunc indistincte:dicens se ta
lem bz pbare:se talem.l.si vero.§.i.ff.q famosa.co.C.de p-
ba.ex plona. Saluo nisi appareat eum aliq̃n fuisse solven-
dos:et tũc ifortunũ p̃sumit:vt.l.creditores.ff.de pig.credi.
¶ Quarto erga examinationẽ pcessus:adhuc cum gl.in
.§.singulares.vt q̃ potuerit capitulus bz pbare se nõ citatũs
nam negatiua probari pòt p iuramentum.ff.de iureiurã.l.
.iij.§.quecũq;s.J.de testibus p̃ncipium.sic q̃ negatiua pbat̃ p
iuramentum in auten.de here.et fal.§.in vero absunt. Ju-
rabũt enim singuli q̃ nõ fuerũt citati:et iurabũt etiã q̃ alij
nõ sint citati q̃ sciãt:vt dicto.§.fin vero:et sic pbabũt se nõ
citatos. gl.pcludit q̃ nõ poterũt se pbare nõ citatos:vt de
bent:q̃ vel intẽdũt solũ singuli pcludere se nõ citatos:et sic
sunt singulares. Ideo non pbãt:vt bene.J.e.dilecti:vel ipsi
deponũt alios nõ citatos:et subeũt suscepti.l.dubio.in fi.pu
pillũ.ff.rec.et.l.marcellus. Nõ obstat si dicat̃ pbabũt p
iuramẽtũ:q̃ aut volũt gibz pbare de fact̃ dato q̃ pbaret
pcluderent singulos nõ citatos:et hoc nõ sufficit: q̃ potuit
capitulum fuisse citatum iz nõ singuli. ¶ Aut volũt depo
nere:de alijs deponẽdo q̃ nõ fuerũt citati q̃ sciãt:et hec p-
batio nõ relevat:q̃ iz nõ sciãt cũ hoc stat q̃ potuerũt citari
eos ignorãtibus. Cõcludo ergo q̃ ipbabilis est:et hoc di
cũt doc.nõ ergo admittunt ad p̃bandum se nõ citatos: q̃
hoc pbare nõ p̃nt:et in hoc succũbunt: qa erat p̃sumptio ꝯ
eos tã ex p̃sumpta solẽnitate pcessus:q̃s etiã ex trãsmissio
nũcij p quẽ p̃sumit q̃ fuerunt citati:vt dicit glo.hic:et doc.
etiã. Et aduerte dicẽs ista capitula nõ citatũ:et hoc q̃ subiun
gitur necessitan pbandi:iz dicas scio q̃ ego nõ fui citatus:al
ter dicet similiter:q̃ nõ sint certe pbabũt:q̃ sufficit q̃ sint cõ
testes in dicto:iz non in cã:vt no. Jnno.de accu.qualiter. Ra.
q̃ cãtunc non concludit:q̃ de se dant cãm singulariter:et ex sin
gularibus nõ cõcluditur vniuersum:vt J.e.in genesi:q̃ sin-
gulares:et singulares nõ sunt capitulũ. Cuius gra glo.in-
trat practicã citãdi capitulũ. Glo. dicit q̃ aut aliq̃ de cano
nicis vel matronibus capituli pòt haberi:et cũ hoc p̃latus:et
sufficit illos citari.ẽ.de postu.pla.ad hoc.xliij.di.cõmissa
tõe:excũ sy. Si nõ pòt hẽre eos sufficit q̃ ille citatorie legant̃
in claustro sive capitulo p̃ntibus q̃ inueniuntur:et vocatis
amicis:de do.et contu.cãm q̃:et.c.vlt.de cle.non resi.ex tue
cuz sy. Et dicũt doc. q̃ si nõ posset intrare claustrũ q̃ face-

re posset in platea: et loco publico: et si nō ibi fiat ꝯsto vicini tas pōt: et cautum est q̄ citentur singulares de capitulo qui haberi pñt sm eum: dic aut scīt que pars est capitulum: et p cedit qō est dictum: aut ignorāt que ps sit capitulum: tunc pñt citari singuli: et puati nō tanḡ singuli: et puati: sz tanḡ bi q̄ sunt de capitulo: et q̄ vna cū alijs faciunt capitulū: alias nō valeret citatio: q̄ ca capituli nō est singulorum nec ecō ner so. xii. q. ii. q̄ manumittit: de materia glo. vide glosam: de cōcess. pben. li capitulo. li. vi. arebidi. in. d. c. cōfessationes. Jo. an. de ma. et obe. humilitatem, v̄. platoz. ¶ Dic in eidēter annecti. gl. debitū citatī pñtatus cū aliq̄bus de capitulo: vel alijs nō nuētis soli pñtato sit pñtanda citationis ipē ita occultatio: eis nō cōparentibus sinia ferī in eos excōicatiōis: vel suspensionis. An liget ignorātes citationem. Et q̄ nō: q̄ ex cōtumacia p̄curatoris nō pōt excōicari dñs nisi dñs ꝑtumaciā scīuerit: vt li. nō cōt. c. i. et q̄ ibi no. gl. dicit q̄ tutius est q̄ capitulū reputet se excōicatum: et q̄ petat absolui: q̄ nō est modica p̄sumptio q̄ capitulū fuerit citatū: et ipsi nō pñt cōprobare ꝓ̄ruz ad hoc allegat de sen. ex. romana. §. vlt. bodie. li. vi. de so. cōpe. romana. §. vlt. dic vt ibi sm lectum. glo. q̄ stet q̄ capitulum sit excōicatū: alias ita z q̄ capitulum nō sit excōicatum: dic q̄ quo ad deum ignorātes nō sūt ligati quo ad ecclesiā sinia nō dz ferri in capitulū: vt. d. c. vniuersitatē. Si tñ ferat: tz q̄ ligat singulos: vt de capīs nō capitulū: q̄ incapax est. ¶ Ultimo quo ad hāc ptē obuiat: q̄ videt p̄ nūciū actus posse expediri sicut q̄ p̄curatorem: vt tenet. p. quas ꝑsonas. §. ff. de po. l. i. §. si te rogauero. So. dic q̄ ꝓ̄rium p̄cedit in actu extraiudiciali q̄ sine cōsensu mittit in absentem hic in iudiciali dz quē pticipari in pñtia ꝑsonarum: et dz q̄ sit sufficiens ad deducendā rem in iudicio quo ad excusandū aūt vel nunciādū et fuit sit solus nūcius: vt no. ff. de ap. cū parati: et vide de accu. veniens: de dolo. et cōtu. cū dilecti. ¶ Vltimo ad vltimū ꝓ̄ tz ad papē. s. sinia z ex. v̄. nos igit. Ho. p̄mo p̄sumit q̄ gestis in iudicialiter et quo ad instantiā: et ꝓcessus rectitudinē. ¶ Et no. vñ surgit hec p̄sumptio: q̄ ex auctoritate iudiciaria alibi dicit textus ex auctoritate rei iudicate. ff. de re iudi. sicut sed hec latius loquit̄ q̄ p oī ergo actu iudicialiter gesto p̄sumit: et q̄ ei⁹ solēnitate. ¶ No. so cautelā iudicis q̄n cām expiunt in sinia vel rōnem vel plures cās allegat: nam si restringet se ad vnā semp hoc faciet cū adiuncto maxime: et sic est casus q̄ practica butriga. in. l. ii. §. q̄ ignominie. ff. de bis q̄ no. infa. vide q̄ dixi de R̄p. ab excōicatore et renun. in pñtia. ¶ No. tertio mirabiliter. q̄ puati pōt eligēdi et delicto eorū ꝑpetuā pōt eligendi: et se alij electionē opponēdi: et nota tres causas. Prima q̄ postulatōes faciūt contemptis absentibus: et legitime appellantibus. Secundo q̄n in loco in quo tunc impressio. Tertio q̄n recipiunt postulatū ad administrationē. ¶ No. quarto q̄ et ptē nō opponente. Iudex supplet de facto inhabilem ad opponēdum repellēdo: ad hoc. ff. de excep. exceptione. ff. de postu. quos p̄hibet. ¶ No. quinto q̄ capitulo p̄tes eligendi pōt puato in ecclesijs cathedralibus in iure eligendi ad p̄cipalem dignitatem pōt deuoluī ad papam non ad p̄ximum sup̄iorem. ¶ No. sexto q̄ deuolutā pōt eligēdi ad papaz modus p̄cedendi necessario mutat̄ vt nō eligat et confirmet per ꝑtes: sed totum simul expediat ecclesiā ordinando: et sic no. q̄ appellatione ordinatōis cōprehendit totalis ecclesie ꝓuisio: de cōcess. pben. c. ii. ¶ Decimo opi q̄ si secure nō patebat accessus ad locum vbi cā tractat̄ bodie fieret legitima exceptio ꝓ ꝓcessum legati: de ap. cū p̄ce vt lit. nō conte. accedens. Glo. dicit q̄ hoc nō erat verū q̄n ꝑs: q̄ miserunt nunciū: et sicut miserūt: ita et potuerunt mittere p̄curatorem: sed videt q̄ hec nō fuerit bona rep̄sio: q̄ agebat cā electionis: et ardua. In arduis aūt q̄s nō arctat ad rādendum p̄curatorem ex quo est impedim⁹: vt. ff. de ꝓcu. querelam. ¶ So. dicit glo. q̄ nō debeat mittere p̄curatorem ad cām: dz tñ mittere ꝓcuratorem: alias vt cā

tumax dānaret. Sed certe hic misit excusatorem. s. nūciū: z ideo dic q̄ spāle est in cā electōis que lz sit ardua ipeditus dz mittere ꝓcuratorem: q̄ cā celeritatē deliderat: vt no. de dolo dilectus. et. d. c. querellam. Ideo eo q̄ misit nunciū est p̄sumptio q̄ potuit mittere ꝓcuratorem: et fuit ꝑtumax: et valet ꝓcessus: et lz hoc sit verū p̄sumptum tñ posset opponi oppositum: nam locus posset esse talis p̄ quē de facili trāsiret nō pōt. ¶ Secundo opp. q̄ electio ppositi nō debuerit cōfirmari: q̄ electio fa post p̄mā appellationē pendente facta non valet: vt est casus. in. c. cōsideranimus. i. e. andreas. ¶ Tertio oppo. q̄ dato q̄ existētes in capīo elegerint p̄ appellationē p hoc nō sunt eligēdi pōt puati: et electio ꝑpositi nō debuit valere tanḡ fcā a minori ptē capituli. Glo. hic examinat intellectū ille que fuerunt hic cāe pp quas lz nō fuerunt audite ad opponendum ꝯ electionem ppositi: et a quo repellant. Et tāgit glo. tres intellectus pono primo medium. quidā dicūt q̄ hec decretū cōtinet gr̄am in eo q̄ cōfirmat electionem ꝑpositi: alios mouebāt: q̄ nō appebat hic cā pp quā electio debuerit valere: et posset hic ꝓcedere sm glo. intelligendo q̄ electio ppositi fuerit facta anteq̄ Cōuarnacen. fuerit receptus ad administrationē. z hoc nō placet: q̄ trahit ius ad gr̄am. ¶ Glo. ponit sm intellectū q̄ est vlt. musitu. fi. gl. et tangit in ꝓncipio q̄ hic electio fuerit cōfirmata nō ex iusticia que esset in electione: q̄ erat nulla: sed ex defectu p̄sonarū q̄ nō poterāt se opponere: q̄ inhabilitate erat. et idigne facte ex tribus cāis: et has tres cās tripli declarat glo. Vno mō in ꝓncipio glo. alio mō in fi. ecce primā declarationem. Prima cā fuit: q̄ non delatus appellationi. Secunda: q̄ indignū absq̄ licētia pape receperūt. Tertia: q̄ citati non venerūt: et q̄ iste trāsiūt absq̄ licentia. Secō mō declarat cās vt prima fuerit: q̄ vir p̄ditū pastorali dignitate nō iuste degerūt: lz ēt ad administratōes admiserūt. Tertio q̄ ipz electū noluerūt post mādatū de postulatōe eius callanda. Quarto fuit blasphemia: q̄ ꝯtū i eos fuit legatū diffamauerūt: q̄ pecūia fuerit corrupta: et hoc dicit glo. patet. Ꝓ̄rio ex integra. hoc est possibile: sed nō applaudet life hic intellectus: q̄ nō est verisile q̄ ēt ꝑsone repulse cōfirmasset electionē nullā cū possit: et debeat de fcō supplere in talibus vt insti. cū venissent. s. e. cū nobis. Jtē huic intellectui obuiat: q̄ nō debēt repelli pp delictū ab opponēdo de iuribus eccīe: vt de excep. delicti: de accu. cū dilecti: et q̄ ibi no. dic q̄ de suo iure vt ꝓtempti nō pñt opponere: bñ possent delictū vel crimē opponere: ꝯ electū: vel dic q̄ nō admitterentur: vbi opponētis crimē vel inimus canonicā electionē pp malū zelū quē p̄sumit lex. ij. q. i. accusator: et. c. si. fi. q̄ intelligu. Inn. tñ in criminalibus in spūalibus: et ecclesiasticis causis: vt ibi prosequēdo aūt suam iniuriaz audiret vnusquisq̄. inj. q. vi. oibus. Si aūt apparent q̄ odio libidine vindicte moueret esset repellendus vt ibi dicūt: et Je. q̄ sicut. ¶ Secūdus ꝓncipalis intellectus q̄ papa confirmauit electionē ex validitate electōis: et sic nō ex ꝓ̄fectu ꝑsone opponētis: sed ex reali validitate electōis: hoc ā declarat ex vnica cā tm. s. ex eo q̄ ipius ad administrationē admisserūt: hec. n. fuit substātialis hec cā nullitatis postulatōis cōuarnacen. et fuit cā p̄uatiōis cōz pōt eligēdi: et p̄sequēter deuolutōis ad minorē a quo fuerit validitas electōis ꝓpositi. Nā respiciēdo ad administratōes plus deliquerūt q̄ si fr̄es eligissent indignū: q̄ facto deliquerūt q̄ plus ē q̄ ꝑdere: et sic penes alios remānsit ius eligēdi q̄uis essent pauciores. ¶ Alij aūt ē inmanerāt ad repellādas ꝑsonas: sed vna tm̄ fuit a q̄. realr surrexit nullitas postulatōis: et validitas electōis ꝓpositi. s. receptio ad administrationē de postulato. ¶ Tu dic q̄ tres fuerūt cause sm doc. realr pcludētes nullitatē postulatōis: et p̄uatōes postulātiū: et validitatē electōis p̄sequēter ꝓpositi q̄si dātes capitularēs potēciaz et vires pti minori. ¶ Posita q̄ fuit facta postulatio p impressionē: et de impressio. q̄ eo q̄ impressus consentiebat

tali impressiõi erat idignus: et sic postulauerit idignũ. ¶ Sz huic obuiat q̃ vbi electio fit p impressionẽ nõ sunt puati. ff. e. q̃sq; et. c. cũ vinton̄iẽsis: illud procedit in eligẽtibus hic in postulãtibus vel loquit: q̃n nõ cõsenserit ille de quo fcã fuit impressio. ¶ Secũda cã fuit: q; ipsi postulauerũt post: et õ appellationem ex legitima cã interposita: qõ pz: q; timebat impressio: quo casu lz pp hoc eligẽtes nõ sint puati potestate eligẽdi: nec electio sit nulla p hoc tñ postulãtes fũt puati prãte eligendi: et postulatio est nulla maxime cuz appellatio interponeret ex cã p quã ipso iure ꝓcludebat nullitas vt ex impressione. ¶ Tertia quã designat glo. q; postulatũ admiserũt ad administrationez ex quo postulatio reddit nulla: nec ob. õ. e. c. nosti. vbi venit cassanda: qa ibi loquit in electõe que plus iuris tribuit. Sed dices secũdo hoc falsum est. Nam p hoc q̃ electus admittit ad administrationem nõ sunt puati eligentes prãte eligẽdi: q; hoc nõ reperit iure cautum nec pena imponit. õ. e. nosti. et. c. nobis: et. c. nobis: ergo nec postulãtes. ¶ Sz. dicit Inno. q; hoc est verũ q; admittẽtes electũ ad administrationẽ nõ sunt puati prãte eligẽdi: vt. d. c. nosti. q; aliud in eligẽtibus vt ibi aliud in postulantibus: vt hic. Nam postulantes dicunt in actu eligendi vsq; ad terminũ admissionis postulatõis p impressionẽ: et electio in fieri. i. actus electõis nõ dr esse finitus antez̃ postulatio sit admissa p superiorẽ: ió peccãtes ãñ cõfirmationẽ superioris admittẽdo ad administrationẽ peccant in actu eligendi: ió merito puanf prãte eligẽdi in qua peccauerũt: sed eligẽtes scã electione nõ sunt in actu eligẽdi: imo pfecerunt electionẽ quãtuz in se fuit ita q; ea publicata est finita: de elec. publicato: ió peccant extranei ab actu eligendi: et sic nõ puanf prãte eligendi in qua non peccauerũt: sunt tñ pp delictũ aliter puniendi fm Inno. dicit Hosti. simplr dixit papa: sed dicit q; ad minus essent puãdi vt puniant in eo q; delinquerũt. ff. i. i. quanto. §. et q; fm Host. ¶ Op. tertio q; dato q; pariter deliquissent nõ pp hoc devolueret prãs ad papã: imo ad aliaz ptem que ante ẽt deliquerat: vt est casus ff. e. cũ vinton̄iẽsis. So. hec decre. dupliciter intelligit: vno mõ q; dictio pariter notet simultatez actus: et tpis: et erit sensus q; vbi pariter vtraq; ps capituli deliquissent. s. simul: et eodem tpre: q; prãs devolueret ad papã: et fm hoc ꝓrium procedit qñ delinquerũt p ptes successiue hoc est vna pa post alteraz: quo casu si vna pa deliquit male eligẽdo: ita q; sit puata: et alia postea eligat: ita q; nõ valeat electio in scõa electõe q̃ imineat vtraq; pa integrata ẽ et simul dz facere tertiã. ¶ Sed huic obuiat q; si hoc esset verũ ambulatoria esse electio: et in circulo: q; si vna pa deliq̃ret ad aliã devolueret: si alia delinq̃ret devolueret ad secũdã: et sic ó singulis. ¶ Rñdebat Laur. q; tenuit hãc opi. q; talis discursus fieri nõ poterit: nisi ff. tres mẽses dati ad eligẽdũ. l. di. post q̃: et p hoc sentit q; vna pte puata currit terminus electõis pti nõ puate: de quo dicẽ ff. e. cũ vinton̄iẽsis. hec opi. est ꝓ tex. q; hic antẽto facto nõ deliquerũt pariter eodẽ: imo necessario diverso. ¶ Secũdus intellect⁹: q; dictio pariter notat paritatẽ et ꝓcursuz in actu delinquẽdi: sed nõ in tpe: et sic successiue deliquerũt: prãs ergo tunc vt dicit lĩa fuisset devoluta ad papã. ¶ Ad. c. cũ vinton̄ẽ sia rñdet glo. q̃n q; p ptes totũ capitulum delinquit: et in diversis electõib⁹: ita q; totũ est puatũ prãte eligẽdi: lz diverso tpe: et procedit hec decretalis: q; prãs devolunf ad papaz: et hic est casus decre. q̃n q; totum capitulum delinquit p partes: lz vna pa tm̄ fuit puata prãte eligẽdi: et tũc in tertia electione q̃ imineat pa non puata que nõ integrata est pót eligere: et hic est casus in. c. cum vinton̄iensis: ibi enim elegit vna pars fuit puata potestate eligẽdi: q; elegit indignum. ¶ Secũdo elegit alia pa et p impressionẽ quo cãu ex hoc solo nõ est puata prãte eligendi: lz secus in postulatione vt hic: electio tñ nõ valet tunc: q; pa non primata substinet vires capituli ipedit devolutionẽ ad papã: et in scõa electõe ambe ptes eligũt de non puata planũ: q; primaf solus vna vice in tertia reperit restituta: et sic eligit. ¶ Sed dices fateor si eligãt idignos successiue diuersi ptes capituli vt q; papa nõ debeat ꝓferre in statum cuz eligit: scõz in illa electiõe ptis pmie q; puata est resuscitat prãs cũ ĝ possit in illo pũcto eligere nõ devoluet prãs ad papã. Adverte in istãti scõe electiõis totũ capl̃m puaf prãte eligẽdi in eodẽ instãti: concurrit prãs pape ad quẽ naturalr: et originalr spectat pulsio: vt ff. dicã: et cõcurrit prãs alterius ptis restitute: et sic cõcurrit prãs inferioris: et superioris. Inferioris ergo pp concursum superioris prãt ff. de offi. dele. sup questionum §. si vero: et de pben. si a sede. li. vj. et hec est veritas cum [illegible] opinio. ¶ No. ĩñ glo. in. eo. q; dicit pariter: q; pót notare simultatẽ respectu facti successione data in tpre pót etiam notare simultatem in tpe: qõ valet ad cõcordiã testimoniũ: q; dicũt tres: et seyus pariter possederũt. x. ãnis: q; pót intelligi possederũt successiue. x. annis. ¶ Secõ obuiat: q; vt q; non papa suppleat: sed primus superior gradatim cuz supplef hec prãs non obmisso medio: vt pz ff. e. ne pdefectu §. e. cum in cunctis. §. fi. So. hic opi. fuerunt qdam tenentes q; peccantibus omnibus: de capitulo sedis epalis devolui tur prãs ad patriarcham: et sic ad primum superiorez. Ad hanc decre. rñdent: q; hic papa p tãto supplet: q; solus erat superior. fonte enim ibi erat exempti. ¶ Secũda opi. q; sit differẽtia an devoluaf prãs in casu negligẽtie: et tũc devolui ad primum superiorem: de elec. ne p defectu: an in casu delicti: et devoluf ad papam: et ita loquit hic. ¶ Ad p̃mũ respondendo: et totum concludẽdo: dic si quera: ad quez devoluaf prãs in casu negligẽtie: vel delicti: aut loquitur in inferioribus dignitatibus: et semp sive in casu negligẽtie: sive in casu delicti devoluf prãs ad primum superiorem: vt dicto. c. cum in cunctis. §. fi. et pz: de cõcess. pbẽ. c. ij. Ad cuius tamen ãdam tm̄ negligẽtiam exiguñ sex mẽses vt ibi in dignitatibus epalibus: et supra. Ḃria est inter devolutionez et negligẽtiã: et hoc fit ad primũ superiorẽ: vt in. c. ne p defectu. ff. e. lz tm̄ exiguñ tres mẽses: et i hoc differt a superiorib⁹. ¶ In casu delicti totius capituli prãs devoluf ad papã: casus est hic: et hoc innuit p̃bare glo. etiam p capl̃m cuz in cunctis. v. clerici: vbi dicit lĩa: q̃n loquit de electõe dignitatum inferioz declarat: et devoluf ad superiorez: vbi ãt dicit de electõe dignitatuz superioz nõ dicit ad quẽ devoluatur. Dat ergo intelligi ibi q; ad papã. Item ex quo in inferioribus dicit q; ad primum superiorẽ dat intelligi ibi tacẽdo in superiorib⁹ q; nõ ad primũ superiorẽ: lz ad papã: et hoc bodie declaratũ est ó electõe q̃ q̃. li. vi. et sbi assignaf rõ. Hic q; de facili res reverti ad alicuz antiquum vñ ꝓcessit. l. si vnus. §. pactus. ff. de pactis antiquus: et ibi clare ꝓbat gl. p visio ep̃atuum erat in papa: et sic originalr fuit in primitiva ecclesia: postea fuit p ius data prãs capitulis: vt sibi placet eligere. Modo cis puat. et in negligẽdo: et delinquẽdo in talibus prãs revertebaf ad primum locum: nõ reperitur ergo dispositũ: q; devoluaf ad primũ superiorẽ: nisi in casu negligẽtie: p. c. ne p defectu: ergo i casu delicti remanem⁹ in antiquo iure: vt devoluaf prãs ad papã. In inferioribus aũt dignitatibus primo dr aliter prãs primodiate ꝓdẽdi immediate spectat ad inferiorem: ideo nõ devoluf aliquo casu ad papaz nisi gradatiz oẽs collatores superiores ꝓcerũf: et hec ẽ vera.

¶ Ultimo huic pti obuiat: q; nõ vt q; papa debuerit cõfirmare electionẽ ꝓpositi. quã erat ꝓfirmata p factũ legati: debebat ergo ꝓfirmare factũ legati: nõ electionez. So. dicit Inno. q; vera lĩa registri bz duximus ꝓfirmãdam. s. quẽdã: nã enim erat ꝓfectatus: vel dic q; fm Inn. et Cõpo. Hic reprobat ꝓfirmatiõez facta p legatũ q̃ ꝓcessit ad ꝓfirmãdã electionẽ postulãtibus nõ citat. quoz factũ nõ erat notoriũ: lz trãsitus postulati fuerit notorius: ió cassato postulatiõis bñ tenuit: maxime cũ nullit q̃ fe. cõfirmat aũt q; ibi cõfirmat pnibus pãtibus: q; si ꝓfituisset legato pnibus citat. idẽ fecisset: fm eos vel papa non voluit innitꝫ ꝓcessui: et auctoritatẽ ꝓcessus ꝓtulerit pte thauri: q; si voluisz debebat

eōfirmare factū legati: sed voluit ex aliis causis hoc facere .s. aliis tribus de quibus sibi constitit: et sic a capite voluit facere vt satisfaceret omnibus.

Querellam.

Sufficit electo p̄bare q̄ eligentes tpe electōis ius eligēdi possederūt. Et primo pōit facti narratio. Secō cāe diffinitio: ibi nos igit. ¶ Prima pars primo narrat cāe cōmissionem. Secō duplicem petitionē actoris. Tertio rēsionē rei. ¶ Secūda facit duo. Primo diffinit pus articulū cū expōne cāe: et quadam p̄testatione. Secundo diffinit fm̄ subscripsit terminus. ¶ No. primo q̄ ecclesia collegiata pōt iconomū p̄stituere et q̄ iconomus ecclesie alteri quo ad gubernationē subiecte: vel cōmendā nō pōt agē in iudicio absq; licēna gubernatoris ad hoc q̄ no. ō Rex vis edoceri. ¶ Et no. q̄ q̄libz ecclesia alicui cōferē in gubernationē: q̄ idē est dicere: vt puto q̄ in cōmendā. ¶ No. secō q̄ mādatū auditoris cā mchoata nō expirat morte dāti auditoris: et q̄ de cā quā quis cognouerit vt auditor pōt cognoscere: et illam finire si assumat locū cōmittētis p̄tēz auditoris: et ō cā quā quis cognouit vt auditor pōt p̄nūciare si assumit locū auditoris dantis. ¶ No. tertio practicā libelli cōtra intrusum in beneficio auctoritate alterius q̄s cuius ad quē spectat p̄sentatio bñficij: quā narrari dz q̄ beneficiū occupauit in mutuā habētis conferre: et cōcludit vt inde amoueat. ¶ Et no. q̄ sufficit narrare id in libello ex quo cōcludit cā remota agēdi: dato q̄ non exprimat p̄ prima. Sufficit enim dicere q̄ dicta ecclesia in qua quis est intrusus pertinebat ad talē pleno iure absq; expōne prime cāe: q̄ est q̄ ad eū spectabat institutio: aut p̄sentatio vicarie ecclesie. ¶ Et no. q̄ ad habentē ecclesiaz pleno iure subiectaz spectat p̄sentatio ecclesie: et plana institutio de quo vide bē. de mōachis. ¶ Et no. q̄ occupās iura alterius dī p̄iudicium: et mutuā habere inferre illi vel supiori cuius iura occupat. ¶ Et sic pte libelli ibi petēs pensionem. No. q̄ libellus est fundātus in noie ecclie: et q̄ hec verba ago p te vel ago noie tui equipollēt: de quo dixi de cōsti. cū. ¶ Secūdo no. q̄ in hoc libello petit pēsionē de novo subtractā nō solū vī includi petitio pensionis vt fructus: sed ēt quasi vt possessionis iuris pensionis: et stat sic p̄pne: et impropie: peto pensionē. i. denarios q̄ debēt solui p̄ pensione: et peto ēt me restitui ad pensionē idem ad statutū iuris pensiōis: q̄ no. de quasi possessiōe in p̄sonalibus. ¶ Et no. q̄ in libello quasi sup possessorio in iure p̄sonali nō est necesse allegare cām: et p̄prietatē debiti in specie: sz sufficit cām q̄ debitū allegare in gñe p q̄ cōcludit q̄ ad cōcludēdaz quasi possessionē in iure p̄sonali nō est necessaria, probatio vī allegatio specificata debiti sz sufficit debitū allegari i gñe facit Jnno. in eo q̄ no. de resti. spo. in lītra in glo. magna in fi. dixi de resti. spo. in lītra: et ex hoc cōcludit q̄ in iure debiti et p̄sonali est dare q̄si possessionē q̄ q̄ impropriā q̄si hz multiplices ānuas p̄stationes: sed p̄prie loquendo non est possessio vel q̄si: q̄ in illo nō cadit possessio. vel q̄si vt plene dixi in. d. c. in lītra: sed bene ipsum statuo q̄dā cuius respectu eo q̄ innouari pōt agi possessorio vt status integret: et hoc apte voluit hec decre. vbi in glo. nos in eundē statū rē. hoc plene declarauimus in. d. c. in lītra. ¶ Et no. q̄ p denegationē solutionis debiti p̄uari existēs in quasi possessione debiti: q̄ cum quasi possessio habeat p̄ pari surgēs ex illa p̄statione statum cū pars denegat cessat possessio: et dī possessionē p̄uā retinēs: ad hoc. l. iuj. ff. de vsufruct. ff. de seruit. l. quotiens.

¶ Et no. mirabile q̄ in eodē libello p̄t accumulari hec iudicia, vt ecclesiā teneās ab ecclesia amoueat. Secundum q̄ cogat ad restitutionē pēsionis de novo subtracte: et sic vt q̄ sz p̄supponat intrusus nihilominus ad debita ecclie teneat ex quo est in q̄si possessione: et vtra hoc ēt ad hoc possit cōuenīri. ¶ Demo ad. v. p̄dictus vo hoc no. q̄ p rēsionez ad narrata in libello: et ad cām inducit lit. cōt. Item ex fa rēsionē ad secūdā p̄tē libelli: habes q̄ p rēsionē ad ius negā-

do ēt in libello deductū inducit lit. cōt. ¶ No. so. q̄ vbi eligēdi vel electo in libello p̄latū intelligit ipropriē ex obiectā materiā: nō si laicus narrat ad se spectare ius eligēdi in ecclia sumit ius eligēdi p̄ inf. p̄sentādi: et sic in lata significatione ius eligendi cōprehendit ius p̄sentandi: et verba libelli intelliguntur in dubio vt potius libellus videat deduxisse ius cuius est capax: q̄ no. et sic est hic casus p formali dicto in ti. de offi. ordi. cōquerēte. ¶ No. tertio q̄ ppius: et sic laici p̄t p̄scribere acquirere: et possidere ius p̄sentandi in ecclia absq; iure pa. et sic ipm ius p̄sentandi vt pe iuris patronatus pōt p laicus p̄scribi: et longa consuetudine queri facit argumētū nec; q̄ hic nō erat p̄hibita cōsuetudo p̄prie et sic ēt iuris: et actus p̄sentandi in extracto a iure pa. est dari q̄si possessionē: p q̄ pz q̄ ad concludendā acquisitionē tot ius inf pa. non vī sufficere p̄bare quasi possessionem iur. p̄sentādi cum diuidua sint ab ipso iure patronatus sup quo: dic vt de cap. primo. c. electus plene p Jnn. hec oia declarauimus in. d. c. in lītra: vbi tracto de effectu extēsionis possessionis in incorporalib⁹. ¶ No. q̄rto q̄ in isto libello deducēs p̄ consuetudine debitū sufficit p̄bare possessionē: q̄ late in iurib⁹ hēnt q̄ si possessio ex vsu: vsus ille late ē iterp̄tādus p̄ consuetudo q̄dā et sic nō ē necesse p̄bare p̄prietatē inf. debitā: q̄ p̄scripta: sz sufficit q̄ q̄si possessio p̄cludat q̄ ō est valde nōbile: et sic verbū p̄tinet nō semp nōtū: sed q̄si possessionē. ¶ No. vltimo q̄ ad subiectionē spūalitū rep̄ p̄cludit p̄tās instituēdi et sic habēs ecclesiā in spūalibus subiectā hz ius instituendi: de hoc in dicto. c. de monachis. ¶ Et no. q̄ institutio q̄libz sumit p confirmatōe. ¶ Et no. q̄ eo q̄ aliq̄ ecclesia est subiecta ecclie tanq̄s capella supiori ecclesia hz ius instituēdi in capella: q̄ no. p istis capellis q̄ edificant in ecclesiarū p̄latorum iure sup ipsis habēt ius instituēdi: destituēdi vt ō videt dicā in ecclesia. c. n. ¶ Demo ad. v. nos igit: et capio p̄ma p̄te hic. No. primo q̄ verba hic sunt referēda ad p̄lonā p̄curatoris vel litigātis. in iudicio de iure vt absoluo te ab oī petitiōe, p̄curatoris. rē. et ex hoc habes practicaz hic super amotōe beneficiati, put p eo fert absolutoria. ¶ No. so. q̄ cā aliq̄s in sua expōnit. ¶ No. tertio q̄ in incorporalibus nō dat p̄pria possessio: sed q̄dāz q̄si possessio licite alibi dī q̄ in incorporalibus nō dat p̄priū dominiū: sz q̄si dominiū: vt in. c. fi. de iudi. q̄ est bñ notādū: dixi in. c. p̄alle. in lītra. ¶ No. q̄rto q̄ ad cōcludēdā validitatē electōis aut p̄sentatōis et fructus ad q̄si possessionē inf. eligēdi: et p̄sentandi sufficit p̄cludere q̄si possessionē inf. eligēdi aut p̄sentandi fm̄ tpe actus electōis aut p̄sentatōis: ad hec de cā. posse. cū ecclia: ō iurepatronatus: cōsuetudinib⁹: et. c. ex lītra. cū si. ¶ No. quinto hic tex. nō apertū q̄ ecclesia dī ad aliquē spectare pleno iure eo q̄ est quo ad spūalia nō subiecta: de hoc de p̄uil. cū et plāture. §. in ecclesiis. ¶ No. sexto q̄ sēia in possessorio non parit exceptionē rei iudicate in petitorio maxime q̄n p̄tēdit p̄prietas p̄ p̄sonam q̄ nō fuit vt litigans in iudicio. ¶ Demo ad secundā p̄tem huic sup pensiōe. Et hic no. q̄ ex ānua p̄statōe debiti p̄sonali longo tpe p̄scripta cā specifice nō allegata: hz in genere allegēs cām: q̄ debitū nō p̄cludit p̄prietas iuris p̄sonalis: sed q̄si possessio q̄dā aut status in quo restitui dz quatus cōtate canonica: q̄ oia in p̄stitū statū sunt integrāda. Nec dicas vt dixit Cy. in. l. si certis annis q̄ hec pētio hic erat ius reale: q̄ debebat ecclesie q̄ repūtat p̄sonā. dic q̄ p̄sonale est: nec p̄prie pōt dici reale: q̄ nō debet a re rei materiali: sed debet p̄sone saltē reputate possz bñ esse reale ex p̄te dāt. sup quo aliq̄d dicā: de cēsi. pueniit: vbi tāgit Jo. an. ¶ Et no. q̄ libellās in tali re dz declarari q̄ntitatē et de qua moneta. ¶ No. so. practicā hic in tali possessorio sup iure p̄sonali: q̄ reintegrat ad statū: vñ non dico q̄ p̄prie sit possessoriū: q̄ in tali p̄sonali iure nō ē dare p̄prie possessionē: q̄ illa est inuenta in re materiali r. p̄pria: sz dat q̄dā quasi possessio si sit multiplicata p̄statōe et status q̄dā in quo de iure canonico integrādū est: et hic status erit multo tpe cōtinuatus hz in alio effectū possessionis: quia sicut

possessio relenat ab onere p bádi.C.ó peti.here.l.cogi.C. de.pba.siue possidente:sic ite status pstationis nó recéa:sz longo tpe continuatus ex hac diuina pstatióe relenat ab onere eam pbandi:vt est casus.ff.de vsuf.l.cũ de in ré vso. ¶ Ho.tertio q in libello sup possessorio in tali iure psonali pót accumulari ét petitio fructuũ dicte qsi possessiois .s.pensiois denegate in pteritũ:e pondera q hec duo concludunt in hoc libello peto pélioné:deñ.ré. alias debitaz ecclesie de nouo mihi subtractá:e sic libellus inquátuz pót latissime intelligit:de cũ possessorio ecclesia. ¶ Tertio no.cautelã vt vbi ex verbis inie posset vltra intentũ initiatis préiudicari q pnũciás reseruet ius ad qó sua nó extéditur intento:ad hoc de postu.pla.c.ij. ¶ Ad materiá decre.pmitto q hic Inn.in materia ic corpalitũ posuit vnã gl.latissimaz de qua me nó ipediá p pfitu:á.n.totũ explicaui:in.c.i.Ifria. ¶ Primo habemus factũ qóia. ¶ Scdo libellũ duas ptes. ¶ Tertio rñsioné ad libellũ respectu vtriusq ptis. ¶ Quarto sniaz vtriusq ptis quo ad possessioné decidenté. ¶ Examinemus istas ptes prima pa inducit p gl.primam ad illã qónem: an iudex pincipalis cãe efficiat iudex appellatóis possit cognoscé de cã appellatóis:e arguit q sic:p hãc decre.e.ff.de iudi. si us q rome. mãrũ est ff.de iudi.iudiciũ:e.l.iulianus. ¶ Glo.cõcludit q cognoscere pót:sed equs est q delegetis.imo dicit q cõpellit delegare.ff.de iur.o.iudi.l.ptor. de boc.ij.q.vij.§.tria.C.ó ap. eoꝝ spe.de ap.§.núc tractemus in fi.e gl. est vã hoc addito q si nó deleget potest vt suspectus recusari: nec ob. qó hic dr:qz hic nó fuerat appellatũ vel loquit de pncipe q legi nó subiacet nec sũpioné bz.ff.e.lz. ¶ Venio ad libellũ e cõ pimã ptem in qua actóe ciuili petit ab ecclesia amoueri. ¶ Oppo.qz dz aut p accusationé aut p denunciationé hoc ñeri.ó accu.cũ oporteat e.c.qualr:e qñ de spmo.lz cũ similibus. So.qñq petit qs ab ecclesia remoueri ex defectu ti.e iure:vt qz intrusus a non habente ptátem vel aliter e petitio admittit p modũ ciuilis petitionis:vt hic.ff.de rescriptis.c.ij.e.c.inter ceteras.de iureiur.querellá.de insti.c.iij.de cõcess.pben.ppositi. ¶ Qñq petit remoueri nó tanq̃ ius nó habẽs:sed pp crimẽ:e tũc procedit cõtraria. Idẽ si pp negligentiá remoueat. Sed dicit Inn. q negligẽtia crimẽ est:e vide qó no.de offi.archi.ea q in glo.platius:e ét in talibus qñ ptendit defectus iur.pót fm Lópo. procedi p viã denunciatóis que fiet fm cũ suspicioni q tale beneficiũ bz primẽs ad aliũ vel p surreptóez.de Rpta ad audientiam:e no.l.e.q ficut:e de sepul.certificari in glo.pe. ¶ Scdo circa scdam ptem libelli op.q male pnunciet in possessorio sup tali libello: ná petebat pélioné hec vba sonãt fructus ipsius pensiois vel pprietatẽ male igit sniabat sup possessorio. Itẽ petit vnũ.s.restitutio péliois:e fit condématio ad duo.s.ad restónem pélionis:e ad restónem triũ pensiois. ¶ So.Inn.exponit libellũ pensionũ.i. se restitui in statũ percipiẽdi pensioné:vt pz ex cõclusione sue:ad hoc de appel.bone:e qó ibi no.sup glo.pe.e in gl. vñ petebat:oic q libellus procedit:qz illa verba peto pensionez pñt respicere:qñq fructũ pensiois:vel peto me restitui ad pẽsionẽ vt sumat p ipsa ná ex qua fructus ille colligit. Ideo libellus latissime pz ét verba ipropriata:vel dic q petit restitutionez iuris pensiois pncipalr:e restitutio pecunie fit accessorie:e ex nã interdicti vi.vi.in quo babet ró fructuz retro.ff.de vi.e vi.ar.l.i.§.ex die certe: lz veniat ex ná dz peti in libello:vt.l.i.C.de iudi. ¶ Ideo bost.dicit q vtrũq fuit petitũ.s.pensionis pecunia p verbũ pensionẽ. Restitutio p verbum restitui de nouo subtractũ dicit ét q sepe supplet petitio p sniam:e ecõuerso de decimis dudũ:dic q illa verba pñt pportionari vtriq peto pélioné de nouo subtractã:q appellatóe pensiois pót includi ipse fructus:hoc est ipsa pensio.e pót includi ip̃m ius pensionis. Ideo cum verba libelli latissime cẽ.vtrumq comprehendit vt dixi. ¶ Tertio vr q nó potuerit hic agi possessorio:q illud cõ-

petit interdictum p rebus soli.vel coberẽtibus solo.i.p rebus inmobilibus.ff.de vi.e vi.ar.l.i.§.e.ij.ergo nó pót cõpetere pro tali iure:nec ét pót dari pro pecunia non soluta. So.interdictum:vñ vi.non cõpetit vt ibi competit tñ vtile pro istis incorporalibus:vt.l.pen.ff.de seruit.de ca.pos.cũ ecclesia.ff.de nouo nũc.l.i.§.ité si mihi.ff.de vi.e vi.ar.l. .iij.§.vnde vi.e.§.primet:e.§.q vsum fructum.ff. de serui.l. quot]. Vel dic q cũ hic papa introducit vñ nouuz modũ agendi q dabit conductio ex hac decre.sicut:e in aliis iuribus dabit pdictio ex legibus que talia iura approbãt. ar. ff.de legi.l.neq;e.l.nó pót.de rescrip.inter ceteras:e etiã vtile interdictũ maxie de bis q ad aduersariũ pueneriũt.ff. de vi.e vi.ar.l.si filius.§.ité vide qó no.de cẽtũ. puenit.ubi recitat opi.Cy.e vltramontanoz q fuerũt in opinióe q p iure psonali nó det possessoriuz:vt scribit Cy. in.l.si cert]. ánis.C.de pact].ad illã decre.rñdet q aduersus querellaz opus est querella:vel fm. Cy.loquit in iure reali.hoc plene examino in.c.in Ifria:e pcludo q lz iuz psonalis vnice pstatóis nó sit dare quasi possessionẽ:aut statum ex quo datur possessorium:vt.l.i.ff.vt.pos.nuli det pprietatis debitũ:ubi tñ daf qdã impropriissima possessio sic intelligo. Inn.in.c.in Ifria:de resti.spo.ad fi.magne gl.e scribit:de ca.pos.c.i. qñ ex cõcursu.multiplicis pstatóis impunit qdã status q integrándus est. ¶ Pót itelligi scdo hic de iure reali:hoc ẽ debito a re rei:ab ecclesia ecclesie: vt a re psone.i.ab ecclesia psone:hic enim p termiꝝ soluebat hec pensio.i.p qbusdam edificiis antiquit sic erat ius realiz:vel saltẽ psonale debitum a re psone quo casu dare quasi possessoriuz: vt pz in vsumfructu.vt in iuribus paſſ.e pz in seruitutibus. Sic e.p isto vñ absq; ppria possessione daf:qñq possessoriuz: de iure ciuili fm cõmunem opinionẽ vt in interdicto de uti nere actuq; pluator:e simulibus nó habẽtibus quasi cõmunẽ possessionem in quibus ppue nó est dare quasi possessoriuz: sed vsum quẽdaz;e li qua est possessio est respectu vsue nó respectu iurũ:alias fuissent illa interdicta supflua cũ sufficeret quasi interdictũ:ala possessoriũ sup quo dicendũ: vt dicto.c.in Ifria:e p bar.in.l.iij.§.hoc interdicto.ff.de itinef. actuq; pluator:e p Cy.in.l.i.e.ij.C.ó fruitu.e aq̃. ¶ Quarto ꝛ secundam ptem libelli:q tangit enim secunda glo.obiat:qz nó vr libellus procedere in quo ꝛia ponunt:acumulant enim actionẽ ad remouẽdũ platũ vel rectorẽ tãq̃ ius nó habẽtẽ. ¶ Scdo petit cõdẽnari ad restitutóez pélióis hec aũt ꝛia videnf:qz si ámouef nó pót cogi pstare pélionez:igit repelléduz:de ap.solicitud inẽ:de elec.vt ga duas de postu.pla.e.i.li.vj.cũ Cy.alf.in gl. ¶ Concludit glo.q hic nulla est ꝛietas:qz existẽs in quasi possessiõe pót:e dz soluere debitaqz uteriz habef:e reputaf pro platore ꝛ cũ pñt dungi actiones cõpetentes ꝛ ecclesiam:e cõdẽnari dz ipse noie ecclesie:e vt q hec inia adhuc piudicet ecclesie fi cut:e reus pót solui:e reus dz soluẽ:e dat alia similia qó bene nota. ¶ Videte si ageret tñ de pensione subtracta nó est dubium q posset cõdemnari: qz tenef lz remoueaf.x.q. .ij.hoc ius.§.q rem:sed quatenus agit pro futuro non:sed dic q ex quo facto suo erat ecclesia sancte Agathe pacata possessione poterat ꝛ eum agi. quasi possideret donec statum integraret:e aduerte:qz tũc inia non dz referri ad pmam rectoris:sed in rem cõcipi ad ecclesiã vt petaf restitui eẽ.pensio subtracta:e sic constitit est:q tũc libellus:e inia impersonalr concipereñ:e cautus fuisset prius iniare sup restitutione. ¶ Secundo sup ammonitione vbi amouerer:sed hic non est vsus hac cautela:qz nó remouef:sed p eo p nũciaf. ¶ Per q glo.hic cõcludit q plures actiões pñt in eodez libello accumulari:alf.cõe.o. alio anno sic declarat:in fi.gl. dic pót cõdẽnari ad pensionez quam nó soluit suo tpe quã soluere debebat:qz nó dz ex melioris ꝛdictionis q̃ iuitus possessor:de pben.eius q. ¶ Secũdo poterit cõdẽnari ad restitutóez quasi possessiõis ipsius iuris:qz nó soluẽdo ip̃m pmanerat tanq̃ spoliator:e eo fit cõdẽnato re

int egrat ecclesia ad suá possessionẽ q̃ poterit vti ꝯ succes-
rem: & ét pro tutus q̃ occurrẽte tali casu inde x pus pun
ciet sup pentionẽ. Scdo sup amotione ne sententiet ꝯ ius
amotũ. & hoc hic non fecit: qz cũ nó ámouebat cũ esset legi
time pñtatus. ¶ Postl. hic aliqd dicit: hec materia accu-
mulationis est valde longa: & dicere prez absq; toto nihil
est: hoc vt p Cy. in l. educta. C. de edẽdo fin bar. in l. i. C. de
furtis p pe. in l. q̃ heredẽ. §. eligere. ff. ó tributoria: & aliqd
dicã forsan. d. c. cũ dilectus hic allegato. ¶ Hemo ad rñ
sionẽ: & oppono q̃ nullã potuerit habere pñtátem eligendi
populus. ẽ. c. ofius: & j. c. massana: & c. sacrosancta. So. fu-
mit ipropriẽ eligere electionem pro pñtatione: qđ no. q̃ li
belli ipropriant. ¶ Scdo vr q̃ ét subiectio spũalũ: & tpa
lũ spectat ad cardi. qz tactus nó pót in eccłia patronata ha
bere administrationẽ tpalium. x. q. i. c. ij. no. de of. ordi. cũ
voa. So. fatendũ: qz & tpalium hẽbat vel forte alius cleri-
cus: secus si religiosus hẽtur: qz ei ét ó tpalibus foret rñdẽ
dum. xvj. q. ij. c. i. de quo de pnit. cũ & plátare. §. in ecclesia
& hẽtur plenius de pbẽ. de mó. actis. xvj. q. ij. visis. ¶ Ter
tio q̃ populus nó potuerit habere ius tñ pñtandi: qz hoc ẽ
fructus: & effectus iuris spũalis nó vr i seperato posse sine eo
sicut nec q̃litas absq; subiecto: ad hoc qđ no. lxxij. di. bor-
tanus. Opi. sunt qdã p hanc litterã dicunt q̃ populus pót
querere pfectu die ius pñtándi tñ: ad hoc. xvj. q. ij. sic vnc.
& c. si qs monachus in fi. & qđ ibi no. hug. lxxj. di. in sũma.
& c. & etsi na. j. c. q̃sq; cõpe. de ẽpis. & c. capitulum: vbi post
glo. in. v. querit: ad hoc. q. xxx. Jo. de deo ad hoc. j. c. in ge
nerali li. vj. Jo. de monte cumulo. disputando teniũt ꝯrium:
ad hanc decre. rñdet q̃ hic possidebat patronatus nó solũ
ius pñtandi: ad hoc. v. salua q̃ sequit alias frustra fuisset il
la reseruatio sup iure patronatus: hoc tz arch. lxxj. di. bor
tanus: ad hoc qđ no. j. c. sacrosancta. & qđ no. j. c. de excep.
venerabilis ad fi. Opi. primam sequit Jo. an quam plenissi
me psequit in mercurialibus in regula q̃ alicui: de re. iur.
li. vi. ¶ Hemo ad tertiã ptem. s. ad primam ptem fnie: que
tangit cũ quarta glo. & op. q̃ non sint verba fnie necessario
referẽda ad psonam pcuratoris: vt ps. j. de pba. lz cũm: vbi
dicit fnia in dñm: & tñ cã fuerat agitata p pcuratorẽ. So.
sup hoc an dñs vel pcurator sit dãnandus fuerũt opi. aliq
q̃ pcurator: qz ipse fuerat dñs litis: & qz cauit de iudi. solue
do: vnde habito respectu q̃ ipse hz aliqd soluere ꝯ eum fa
ciẽda est executio hz cõdẽnari ad. qñ cauet: de iudi. solven
do. Et oppposito sunt alii: qz actio inchoata p executiõe dã-
di est in dñm: ergo dñus cõdẽnandus. ff. de pcu. l. plautꝰ.
Alia sunt opi. Dar. distinguentes: vt si pcurator fuerit so
lus in iudicio sit dãnandus pcurator: qz cum eo erat ꝯtus
iudicialis: vel quasi iudicialis mutuus si vtriq; fuerãt in iudi
cio vt qz dñs lis. cõte. cõstituerit pcuratorẽ tũc q: dñs est:
sunt dña litis ille hz cõdemnari: & nó pcurator. ¶ Tertia
opi. est q̃ vt oés saluent: q̃ vter q; dãnet: nec ob. c. lz: qz ibi
dñus censetur dãnatus ex dãnatione pcuratoris: hoc fatet
gl. vera esse in causis cuntibus in ecclesiasticis aũt vt spũa
libus & criminalibus hz fieri condemnatio in psonam dñi
glo. de resti. in ure. sufficiat: lz q̃ ista subtilitas non pcedit
de iure canonico: & hoc est verũ tñ potes dicere q̃ quedam
est materia in qua nó est proportionabilis fnia pcuratoris
vt in cã matrimoniali: vel criminali: & tũc vba debent refer
ri ad dñm: vt no. j. q. ij. sint legi. relatũ: p Jnn. de cã crimina
li. l. ij. C. de iniuriis: & no. glo. C. de accu. l. nó eo minus:
p hoc tollit labor. Postl. hic q laborat de forma dictandi
fniam in cã matrimoniali dicẽs q̃ sic dictari hz pnũcio ticiũ
maritũ sepe. ac pcuratorẽ eius noie ad mat. de quo agebã
tur cõdẽno perpẽdo: vt dictus titius decepsa ei adhereat
vt vroa tã in lecto q̃ extra cã maritali affectiõe: ptractet. j.
de spon. ex parte. c. veniẽs. Si est materia ꝓportionabilis
vtriq;. si cã agitata est p defensorẽ fnia ad ipz referẽda est
de quo. j. q. ij. sint le. cãm. ¶ Si aũt est agitata p pcuratorẽ
Jnno. dicit hic q̃ pót ferri fnia in psonã pcuratoris: & dñi

vt in. c. lx. de pba. qđ intelligit Cõpo. diuisiuenó cõiunctiz
. i. vz fnia si ferat in psonaz pcuratoris: & si ferat in psonam
dñi tñ adducit Jo. an. q̃ sibi placet legalis subtilitas: qa
si pcurator meus fuerit in cã peccatũ quale est si ego cõdẽ
nem nó video dicit ipse graue est ergo dicere fniam nullaz
certe si vidisset. ff. de act). & ob. l. quecũq; hoc nó dixisset: q̃
vbicũq; aliqua fiũt p pcuratoreꝫ: oz q̃ dispositio eius quo
ad verba dispositiua pncipũ capiát in psoná illius q̃ agit
negotiũ: qz inter ipm & litigãtem agit negotium: & ab ip-
so radicat: agit ad ipm verba sunt referenda. Jdeo si pcu
rator stipulat: & promittio fiat dño nó valz. l. i. de stip. seruo.
ff. de cõtra. pe. l. cum q. Jdeo dicendũ est q̃ de iure est refe
renda fnia cõtra quẽlibet q quasi ꝯtus in iudicio: & sic si pri-
mo dñs icõ pcurator fuit in iudicio contra vtrumq; ferenda
esset nec ob. q̃ pcurator supuenerit post lit. conte. q̃ li
bet actus cum eo post lit. cõte. habeẽ p cõt. ad inducendũ
in ipsum quasi ꝯctum vi. cuius condemnandus est: & verba
dispositiua ad eum referẽda. C. de pcu. nulla: & dixi de con
fti. cum. Ad. dic ergo aut pcurator semp fuit in iudicio: &
cõdẽnandus est fin oés: dicit tñ bar. q̃ si lit pñs tpe fnie: &
consentiat in se ferri fniam qđ valebit: qz ei querit vtilia in
stãna sup qua pót ferri fnia: nec ob. qđ no. in. l. mutari: & in
. l. in cãe. ff. de pcu. q̃ dz intelligi: qñ dñs vult vti directa in
stãna quelita pcuratori: tũc opz q̃ reddat vel q̃ oia remo
neat: qñ vult dãnari ex directa: qñ vter q; foret in iudiciũ: &
vter q; est pdẽnandus: qz cũ vtroq; est quasi ꝯctus inimus.
¶ Nec ob. q̃ si dicat condemno pcuratoreꝫ: & dñm vter
q; videat condẽnatus equalibus partibus. ff. de. v. ob. l. si
mihi: & licet: q̃ debẽt intelligi illa verba dãno pcuratoreꝫ
& dñum in psonam pcuratoris. ff. de arbi. l. aduersus: & l. si
duo. hec vera in verbis dispositiuis executoris aũt sunt re
ferenda ad psonam dñi condẽno ticium tali pcuratori ad
dãdum: & soluẽdum petita ipsi dño nó pcuratori nisi haberet
spẽciale mãdatum ad exigendũ. i. hoc iure. ff. de solu. & idẽ
in cõuenta psonam tutoris aũt verba pñt referri ad pupil-
lum q̃ dictum. l. cũ q. ¶ Hemo ad scdam ptem fnie: & hic
pmo obstat: qz videt q̃ ad cõcludẽdum quasi possessionem
pñtandi rectoreꝫ sufficiat placere quẽ esse in quasi possessio
ne pñtandi clericum qđ est falsum: qz in tñ possessio dat esse
ctũ quátũ dat: nó. n. cã vltra limites cãe potes pducẽ effe-
ctum & fructum. So. dic q̃ erat in possessione pñtandi cleri-
cum: & ꝓptez. i. plidẽtem ecclesie: vel dic qñq; qs ad va
lidatem pñtatiõis pducit in iudicio solã quasi possessio-
nem iuris pñtandi: & si deducit: & phat de clerico p hoc nó
cõcludit in q̃li possessione pñtandi rectorem: & sic nó obtinet
quo ad rectorẽ: qñq; dicit se esse in quasi possessiõe pñtándi
rectorẽ: & sic nó optinet quo ad clericum: qñq; dicit se esse in
quasi possessiõe iuris patronatus vniuersalis quo ad oẽm
actũ: & sup hoc fundat validitatẽ actus pñtandi rectorẽ: &
tũc sufficit phare q̃ sit in quasi possessiõe pñtándi clericũ vt
patronus: qz ad acq̃sitionem q̃li possessiõis alicuius vtilis suf-
ficit dare q̃li possessiõem alicuius particularis cũ intentiõe q̃ren
di totum: & hoc pp cõiunctam eiusdem generis que ex-
tendit possessionem. l. iij. in fi. ff. de acquir. pos. sic dicit dñus
Jnno. de cap. mo. dilectus: & vide q̃ no. de instr. e. j. lib. vj.
¶ Secundo cum glo. que est sup verbo sup iure videtur
q̃ papa debuisset hic pronunciare sup petitorio: fuerat enim
in iudicio deductum: vt patet ex rñsione ad libellũ ibi mul
to iure pertineat rẽ. & sup toto ferenda est fnia non p ptes
de symo. lz hely. ff. de arbi. l. qualem. ¶ So. dicit gl. q̃ hic
non fuerit pronunciatum sup ꝓprietate: qz questionem pro
prietatis nó potuit deducere rector ad pudicium populi q̃
nó erat in iudicio: & sic lata fnia nõ pudicaliz merito ergo
reseruauit: puto tñ q̃ si scienter & patiẽte populo hic disp-
tasset sup ꝓprietate q̃ scientia vel patientia pudicaliz per
ter. j. de re iudi. quáuis: & de re iudi. sepe. ff. sed hic nó fuit
in iudicio: nec forte questionẽ sciuit vt populus. Jtẽ isti sõ
le nó fuerũt prosecuti cãm ꝓprietatis pro tãto sola possio

decidit:e dicit glo.mirabile q̄ sufficit ad validitatem p̄ſtationis cōcludere actum p̄ſtandi fm tp̄s p̄ſtationis: p̄ſtantē esse in quasi possessione: ꝛ̄ in veritate nō sit patronus nec habeat proprietatem vel p̄ſtandi iure p̄ſtandi: e dato q̄ postea possessor in ꝓpietate succumbat nō remouebit p̄ſtantia. Sed dicit glo.q̄ iterato representabit:alt. de iure pa.si vero.cum pp discordias non habebat potestatem.

¶ Alia est q̄ p̄ſtantes solum recognoscit in patronū verum dñm absq; aliqua alia representatione: vt dicit tex. in .c.ex litteris:e quelibet practica est bona: sed p̄sentatio est magis euidens:e tuta patrono ad hoc in.d.c. ex litteris: e .c.consultationibus. ¶ Tertio vt q̄ non debuerit obtemperare respectu pensionis ꝓbande q̄ p multa tpa ēē. vt.j.de cēsibus pactus:q̄ hic est sensus ignorantie. So.si agit petitorio ꝓcedit q̄ hic. Si agit possessorio procedit contra illum dic q̄ hic allegabat cā impositionis. Aduerte non allegauit hic cām specificā:ꝛ̄ dixit:q̄ erat debitū quo cām p̄ſtandi nō supplet hec duo cāꝛ̄ p̄sumēdo:e specificā p̄sumēdo nisi tātū tp̄s eēt cuius initij ēē. vt no.i vcō.c.puēt. Sꝛ q̄cqd sit p̄cedens solutio est melior de alia dicam ibi. ¶ Alitia glo.colligit ibi vnam q̄ non ꝓbat tex. vt lit.pen.solut cōductor pensionem. Sꝑ.de.l.i.tribus.C.de agri.e censi.vbi non cogit̄ soluere nisi decimus illam soluisset:lite pen.possꝛ dici q̄ concedit:q̄ decimus soluerat vel si agitur possessorio cogit̄ soluere si petitorio nō cogit̄ soluet vt ibi veritas est q̄ lite pen. nō arctat siue in petitorio siue in possessorio ad soluendum pensionem:nisi prius obtineat in possessorio ostendendo q̄ decimus illam soluisset:e sic ponit̄ ꝓcordat hec vera vbi nō negef possessorio: q̄ ne interim possessiōe ꝓuef soluere tenef. ¶ Hic Imo.ponit vnā glo.intricatam ꝓ cuius intellectu. ¶ Primo est videndū q̄to tpe ꝓdatur possessio. ¶ Secō de nō acquirendo:e ꝓpandi alterū quasi possessiōe iuris census. ¶ Tertio de remediis ad recuperanda illa de q̄bus plene: vide.j.de resti.spo.cum venissent vbi plene habes.

Cum vintonen.

Eligentes scienter indignum priuari sunt potestate eligendi in illa electione nīſ que primo fuerit facienda.h.d. Sunt tres partes. Prima ponit vota eligentium diuisa:e allegationes partis vnius. Secūda ibi illa vero ponit allegatiōes alterius partis. Tertia ibi nos igit̄ ponit sniam: vel vnc sunt partes. Prima narrat factū:e allegationes p tium. Secūda diffinit ibi nos igitur. ¶ Casus vint. ecclesia vacāte canonici ꝯgregati diuisi fuerunt in duas partes:e vna para. Primo elegit quendā decanum sarelicē. altera pe elegit scō: e ex intervallo quēdam precentorē lincol. Papie bis electionibus p̄ſtatis ꝯ pīnū fuit oppositum q̄ erat facta de indigno:q̄ illegitimo. Secundo cōtra secūdam:q̄ facta p impressionem:e finaliter ambas papa cassauit: e vtraq; per coram apostolica sede constituta mandauit papa vtriq; parti vt deberēt eligere:ipsi autē similiter se congregauerūt pro electione iterato facienda:e fm vnam opi. infecto negocio discesserunt. Iterato papa mandauit q̄ procedere debeāt ad electionem pe que elegerat p̄centorem opposuit q̄ pare que elegit decanum: nō debebat admitti primo:q̄ erant eligendi p̄āte ꝓuati: q̄ elegerant indignum:e p hoc etiam erant triēno a beneficijs suspensi. Ñdebat pare alia q̄ ille quez elegerunt nō erat indignus cum alias fuisset legitimatus:sed hoc nō potuerunt ꝓbare allegabāt etiam q̄ dicti q̄ elegerant precentorem ipm admiserunt ad tractatū electōis p q̄ ꝓticiparūt cum eis ius eligendi:vnde eos amplius repellere nō poterant. Item q̄ ipsi erant p̄āte eligendi priuati:solum p vna vice:sed nunc electio que imminebat facienda non erat 'secūda in qua ipsi bene fuerunt ꝓuati:sed erat tertia:e p secundam eorum vicium erat purgatum: vnde immēte tertia debebant admitti quasi ad primā p̄tem integrati:e ex bis duabus cāis sic papa interloquit. ¶ No.primo alligatos inferiori dignitati posse eligi nec de necessitate debere postulari. ¶ No.secundo cautelā q̄ procurator index vel cōsultor in iudiciarijs actibus non se restringat ad certā cām sed semp quod bꝛ exprimere exprimat cum adiuncto ma. rime. ¶ No. tertio q̄ eligentes scienter indignum priuā tur potestate eligēdi ipso iure. Secus ergo si ignoranter. ¶ No.quarto q̄ in eodem libello vel exceptione pōt deduci pena faciens ad rem:e si eo capite debꝛ statꝛ imponi alia pena ēt incidenter illa pōt peti imponi dato q̄ ad rem de qua principaliter agit̄ no pertineat:nam hec ad finem inhabilitandi hos ad actum eligēdi opponebat q̄ elegerit indignum:sed q̄ ex hoc eligere indignuꝛ surgit duplex pena vna ꝓpter quam eligendi:e ad hunc finem disputabat sup facto:altera ꝓpter quam suspensionis beneficioꝝ hic vtraq; imponit:seu vt imponat deducit:e sic pp cōnexitatē facti pōt peti:e agendo e excipiendo ius deducit:q̄ annexū ouī ex facto:ex quo ius agendi vel excipiendi sumdat:ꝛ̄ effectus iuris cōnexi ꝓductus non oīno ptineat ad id de quo in iudicio principaliter disputatur quod bene no. ¶ No. quinto q̄ legitimatus pōt eligi ac si legitime ēt natus:e sic habes hic p glo.prio:e ꝯ in.c.innotuit.ā.co.q̄ si.sint legitimi. tanta. ¶ Ex.v. iterlocutoria no. primo q̄ collegium:e illi in quos residet ptās eligendi ꝓhit participare ius eligendi non habentibus:e q̄ pius est ex delicto pena.e q̄ participare censent eo q̄ eos admittit ad actus electionis intrinsecos:e substantiales.s.ad tractatū. ¶ Nō secūdo intellectum decre.cuꝛ in cunctisque dicit q̄ eligētes sciēter indignum sunt priuati potestate eligendi illa vice: q̄ debet intelligi sunt ꝓuati illa vice.i. in proximo actu electionis:non illa vice.i.in tota vacatione:hoc est ea vice .i.non in tota vacatione:sed in solo proximo electōis actu. Ideo facta scōa electio p ptem ꝓuatam in illa punitur:e ex ea datur finis penetertia ergo imminente admitti debēt ad eligendum. ¶ No.tertio q̄ beneficius priuatus potest eligere:ad hoc quod no.de consue.cum dilectus:e sic p̄ās eligēdi dependet ab ordine nō a beneficio. Hic tria habemus. Primo factū. Secūdo oppositōes ꝯ factū:e tertio habemus pape interloquendū:p̄mus dependet ab vltimo. ¶ Veniamus ergo ad p̄mum:e oppo.q̄ hic fuerit legitimatus fuerit bona allegatio cum ex hoc habilitatus sit:e sic nō peccauerūt eligentes:vt pꝛ ex no.ā.e.inotuit:q̄ si.sint legitimati:ibi p glo.de si.p̄by.c.i.li.vi. ¶ Glo. fatet q̄ hoc erat bona defensio eligētium decanuꝛ: sed ipsi hoc verbis dicebāt:e nō ꝓbabāt igit̄ nō ꝓinit:cōcludit ergo.glo.q̄ legitimatus potest eligi quasi cēseat legitime natus. Sꝛ hoc obtinat:q̄ ius exigit q̄ sit legitime natus:vt.ā.e.c.cuꝛ maior:e legitimatus nō est naturaliter legitime natus igitur nō cōprehendit in verbis legis:q̄ lex in dubio se refert ad mām naturalem.C.de bis q̄ veniā eta. impe.l.fi.ff.ō.ſ.obl. ex ea parte.§.insuper:vbi appellatōe legitime etatis quo ad p̄mā intelligit de naturali nō de ea que beneficio imperii supplet:sicut e appellatōe motus intelligitur de naturali:dicebat Hosti.ponderādam indulgentiā si illa facti mētione de dignitate epāli ad illā extendit:e elegi pōt:alias. Idem pe.e abbas. Jo.an.remittit ad.c.i.de si.p̄by.li.vi. ¶ Hic ad hoc q̄ aut p viā dispensatōis est habilitatus:e ꝓcedat opi. Hosti.aut p viā legitimatōis:sic ciuilis nō oīs naturalis:q̄ nō hētur a natura:vt in aut.j.quibus mo.na.effi. fiu.§.i.vel ex postfacto: vel existēs supra legē pōt illū effectū imprimere qué pōt ab ipso principio igit̄ habilis est:ꝯ loquunt̄ de actu q̄ e a nā: e a iure positivo hētur quo casu in dubio contemplata vt natura:fm Jo.an. ¶ Scō ad sniam pape op.cum gl.que est sup.v.admiserunt:q̄ in hac electiōe nō debuerunt admitti isti q̄ sciēter indignū elegerant:q̄ pp electionem indigni sunt illa vice ꝓuati p̄āte eligendi: e sic tota illa vacatiōe non possunt eligere cum ꝯrium hic dicit. So.sup intellectu decre.cuꝛ in cūctis: quo-

mó debeat intelligi illud verbū illa vice fuit opi. qdā expo nit ea vice.i. in illa vacatióe. Alij exponunt illa vice.i. i pria vice: et actu electiónis etiá ista vacatió erat a diuersitate illaz opi. surgit varietas etiá opiuz hac decre. et itellectuz. Ui. teneret opi. pmā q in tota vacatione essent puati eligi in decre. intellectū nec obuiat illi opi. q cá finalis ppter quaz papa boa mádat admitti fuit: q: eis fuit principū ne eligeren dū: et sic vez erit q fuit puati in tota illa vacatióe. Sed hic: ó papa mádat eos admitti: q: volūtarie p nó puatos fuerūt admissi: et per hoc ex volūtate capituli principatū fuit eis ne eligéd: et hoc volūt ista vba post puia admiserūt illos etc. ¶ Sz huic itellectui obuiat: q: ter. assignat aliá cáz: dicit enī q nó óbuerūt admitti q: hic nó erat scóa sz tertia q̄si p secū dá erat purgatū vicii huic rñdet vn. q hoc p táto dixit nó q̄si ex scóa purgatū foret vicii: sed póderat q nó iminet fa nó q̄si iminet res esset necessario integra et sic nó fuissent admissi sed imunet tertia et in fa fuerūt admissi: q: in tracta tu et sic fuit eis principatum ne eligendi nó possunt ergo ex quo eis principauerunt ne eligéd eos amplius repellere: et hoc sensit glo. in verbo admiserant in principio. ad qó alle gat una que póst qó semel placuit amplius displicere non pót. ¶ Sed huic obuiat q: vt pz in antiqua admiserūt eos cū protestatione saluis exceptiónibus suis: dicit glo. q hec p testatio nó ꝓfuisset quasi contraria factoꝛi constitu. cū. C. q: si volebant q eligerét q vellet: videntur admittendo nó posse ut esset: salue exceptiones. ¶ Secundo huic itellectui obuiat q: ex quo fuit puati pp electionē idigni potestate eli gendi nó debét admitti nec eoꝛū admissio potuit eos habi litare ad electionē de ꝓsue. cū dilectus: de cle. exró. mi. po stulastis. ¶ Rñdet ad hoc q q̄dā sunt ihabilitati quo ad se ita q suspēsio ipsius in psonā eligere debentiū et talium potestas nó integrat ex admissione: quidā sunt suspensi non quo ad se sed solū quo ad alios: et tales admissi habilitātur vt hic. Ideo suspēsus ab officio si admittit nó habilitat vt ibi sicut priuatus potestate eligéd: vt hic et est simile in cleri co peregrino prāa cuius non est ligata quo ad se quin sibi possit celebrare sed quo ad alios: q: alijs non pót de cle. pe regri. tue. Si admittat pót sicut in mó acbo cuius potestas nó est ligata quo ad se quin possit celebrare: sz alijs publice nó possit. xvi. q. i. §. ecclesie. ¶ Hic clarius q̄dam sunt suspē si et psonaliter inhabilitati ad actū electionis vicio psonā in ficiente: et tales si admittant nó possunt valide eligere: q: vi eiū illud tollere nó pendet a potestate admittentiū: exēplum in suspensis: exemplū in excóicatis: exēplum in cóiunctis nó in sacris de qb⁹: in cle. vt hij qui de eta. et qua. Tales idubi tanter ét si admittant nó valide eligunt: quidā sunt suspensi prāte eligendi nó vicio psonaz inficiente sed vicio defectus iuris eligendi q si ad tēpus abdicat: et tunc si tales admit tant bene valet qó agūt: et ēcá q: ét cuiq extraneo possunt participare iuris eligendi fortius poterunt istis: q: res de facili ad suā naturā reuertit. ¶ Sed tūc tertio obuiat q: isti sunt suspēsi a bñficijs vt est hic ergo nec possunt eligere. dicit gl. q suspēsio a beneficio nó repellit eos ab actu electiónis nec ét a diuino officio et actus eligendi plus respicit officiuz q beneficiū: vt no. fuit: de consue. cū dilectus: et hic est casus: p que latius concludit glo. q suspensus a beneficio oia nego cia et palia et spūalia potent ministrare vt prius operabatur ergo suspensio solū hoc q reddimus beneficij nó poterit re cipere. dicit tñ glo. q modicā substētationē poterūt ex bñ ficio habere ne ex toto pereant fame qó intelligo qñ egent nec habēt aliqó patrimoniū. ¶ Aduerte b dicit alibi glo. verū qñ est suspēsus pp delictū momentaneum vt erat hic. Si aūt foret suspēsus pp ōlictū in quo pseueraret nó vēret ēt bére sustentationē tñ ei fieri ꝺz eleemosyna ad vitā sustētā dam ppter spem reuersionis. vide glo. de app. pastoralis: et no. de eta. et quali. vt hij qui in cle. vbi glo. ¶ Secūdo dicit gl. q officiare tenebit nó obstāte suspensione: et bene dicit Inno. si nó officiaret posset puari: vt no. c. ti. cupiētes. §. ce

terū. li. vj. Ro. istā glo. bene et ppetuo tene mēti q̄ meli⁹ de clarat q̄ alia qd operet suspensio a bñficijs ét vide qó no. de re. iudi. sicut et de coha. cle. et mulierum sicut et alius effe ctus colligit ex sequēti decre. ¶ Sed adhuc q̄rit hunc de cre. obuiat: q: ex quo admittunt ad actū electiónis fuit pri uati et non puati non valet actus: vt pz ó offi. dele. cuz super vbi si iudex admittit ad cōiudicandū qui non hz prātem non valet qó agit hoc contrariuz tenet glo. ii. que rñdet et bene. i. q̄ aliud est in iudicijs sibi associatis bus non baben tē potestatē iudicādi: q: nó pendet potestas supplēdi defec tū non habentis prātem in cōiudice vt eū secū admittant vt coniudicet: hz eni posset sibi delegare nó tñ pót secū iuris dictionē sic cómunicare. Aliud est in eligéntibus: q: a nó p uatus pēdet potestas supplendi defectū priuatoꝛū sic loqui tur hic. Itē ét cóiudex admitteret veluti habēs potestatez et sic nó erat intentus admittentiū vt forent coniudices. sic et esset hic si admitterét illos ignoranter credēdo eos non ex cómunicatos vel nó inhabiles aut nó priuatos. ¶ Conclu de ergo q̄ aut subest defect⁹ in admittēte p̄ona ihabilitāte nó supplebilis p admittētes et planuz q̄ actus nó valet eius admissio vt in excóicatis suspensis ab officio. Idem in laī cis et oibus q ex p̄sona sunt inhabiles ad eligēduz: q̄ñ q; ad mittunt ihabiles ex ófectu prātis vel iuris tñ reuelat: et tunc aut nó pendet potestas supplere defectū ihabilitū ihabiles et nó valet actus: vt in. c. cū sup: aut pendet potestas in psonā habilitū ad supplendū defectū inhabilitū: et tūc aut admit tunt ignoranter et ex defectu volūtatis nó habilitant nec va let actus: si secū intendūt actum exercere: aut sciēter et valet actus vt hic aliquid: de hoc. i. c. illa pz ergo saluatus hic itel lectus et cū magna difficultate: et sm hoc remanebit optimo vera nec ledet p hāc decre. que hz q̄ fit priuatus in eadem vacatione: et sic intelligat illud verbū illa vice positum in de cta decre. cū in cūctis. ¶ Aduerte absq dubio hic itellect⁹ facit vlle que assignat principale cām: et ó ébét hz admit ti q: si. fa sz tertia electó immunebat faciēda: et assignat cāz q̄si fit purgatū vicii priuatoꝛi in fa electióe: nūc ergo immūnēte tertia possunt eligere. Qua ppter sunt scóa opi. et cōmuna q̄ p electionē indigni eligētes sola vice illa priuentur pote state eligendi et nó plus et sic p̄mas remanent: in fa purgat vicii et punit: in tertia habiles sunt et possunt eligere: vñ ité tus est ille q̄ q: hic ante istā facte fuerūt due electióes. In p ma de decano fuerūt priuati potestate eligéndi. In fa ppter pená nó potuerūt interesse sed interfuerūt et interesse potue rūt. In tertia et ꝺ que fuerit prima et que secūda electio in fa cto variat. quidā dicūt q̄ electio decani et p̄centoris ꝓpriā tur p̄ma. Secūda autē electio fuit facta q̄ñ se cōgregauerūt et infecto negocio deseruerūt: q: elegerūt duos sm egri dū et fuerūt eoꝛ electióes cassate: et ita ponūt ꝓ secūda ele ctóe. et hūc itellectū recitat etiá Inno. ista ergo erat tertia q̄ iminebat facienda. Secūdo aliter factū intelligit et variat solum: in scóa. i. q̄ prima de decano et parētore cōputet pro ma: scóo fuit tractatus habitus q̄ñ discesserunt infecto ne gocio: et hic tractatus cōputet ꝓ fa: hec opi. nó placet: q: so lus tractat⁹ nó facit electionē: et sic nó cōputaret ꝓ scóa ad vicii purgādū. Tertio itelligit q̄ electio decani ꝓpriata ꝓ ma et in hac eligētes fuerūt priuati potestate eligéndi. Scóo ex interuallo nó eodē cōtextu elegerūt illi qui elegerūt pa rētorē. et hec fuit fa hic ergo tertia iminebat. In scóa puni tur et purgat vicii primoꝛū eligētū et p hoc reintegrat po testas potuit ergo adesse in tertia. ¶ Et hic est vn⁹ itelle ctus. Hosti. tñ nó facit differētiā an fuerūt idez vel diuersi cōtextus et si dicat q̄re papa: póderat q̄ fuerūt admissi. dic q̄ hoc ex superhabūdāti. nā et illa cā cōcludebat ad hoc vt admitterentur: ergo ppter duplicē cām admittunt. Po tio q: ex quo fuerūt admissi. In scūda ptic̄patū est eis ne eli gendi. Secūdo etiá q: si nó esset ptic̄patum: q: reintegrati sunt possint illos admittere et debent et ex hoc apparet q̄ eo q̄ aliqui de canonicis admittunt priuati: eos nó possunt

f

postea repellere si electio illa non habuerit effectū q̄ satis credo q̄ hunc ſram: & quia res de facili ad naturā ſuā reuertit ex admissione eſt ius q̄sitū donec ꝓuideatur ecclesie nisi aliud habeat admissiōis forma. ¶ Duo obuiāt valde huic ītellectui. Prio: q̄ si ſcōa electio precentoris fuit facta: an ſuit facta de inhabili & potestas deuolui debebat ad papaz ū.e.bone. Aut de habili & sic nō debebat ꝓcedi. Ad tertiā glo. rñdet in cāu magistratr ponēdo q̄ electio de pcentore fuerit facta per impressionē: sed tunc vitra eligētes erāt: aut puanz: aut ꝓuandi ptāte eligendi: vt. ū.e.bone: & Je. q̄ si quis & sic ad papā potestas ſpectare debebat: de elec. quāḡ lib. vi. & ū.eo.bone. Sed oportet q̄ intelligat ōcre. q̄n electio fuit facta per impressionē: sed tali nō q̄ non erant ꝓuati sed potuandi potestate eligendi: q̄ q̄n cognoscat. aduerte ad duo ꝑba. ¶ Q̄nḡ fit electio per ipressionē & eligētes & electus cōsentiunt impressioni: & hoc clarum eſt q̄ eligētes ſunt priuati ptāte eligēdi: & electio nulla: sic ītelligo. ū.e.bone: q̄ eo q̄ cōsentiunt ipressioni eſt indignus. ¶ Q̄nḡ fit electio p ipressionē & eligētes nō cōsentiūt impressioni: sed electus: tūc electio eſt nulla: ſz eligētes nō ſunt ꝓuati seu potuandi potestate eligēdi: q̄ nec potuerūt nisi ſcirēt eū perquirere impressionē q̄ tunc eſſet indignus. ¶ Q̄nḡ electio eſt facta p impressionē & ſciuerūt & cōſenſerunt eligētes ſed nō electus: & tunc nō ſunt ꝓuati ſed ꝓuādi ptāte eligēdi. ſic loquit Jeo. q̄ſquis: & hoc q̄n impressio eſt fcā a laicis. ſec⁹ dñt doc. ſi eſt fcā a clericis: q̄ ſz electio ſit nulla: eligētes nō ſūt priuati: q̄ Je. q̄ſquis Je. qō ponit penā loquit q̄n impressio interceſſit a laicis: & quo ergo in clericis nō eſt apposita pena nō extē dit ad impressionē clericoꝝ: q̄ tunc ſumus in materia penali: nō nō extēdēda: de re. u. i penis li. vi. & ſ dicūt hic doc. ¶ Q̄nḡ ipressio eſt fcā: & eligētes & electus nō ꝓſenſerūt: & tunc nulla eſt electio ꝓpter defectū libertatis: ſz nihilominus eligētes nō ſunt priuati vel ꝓuādi potestate eligēdi: potest ergo intelligi hoc q̄n nō cōſenſerūt impressiōi: & ignorauerunt: vel qō impressio eſt fcā a clericis: & sic nō erāt priuati aut potuandi. Alij ſe expediunt q̄ nondū emanauerat illa cōstitutio: ſed satis emanauerat eius effectus per ōcre. bone. ū.e. ió tene primū. ¶ Secundo obuiat: & tangit glo. in verbo tertia. aduerte istā q: satis ſortis eſt glo. tenēdo q̄ ꝑdita electio fuerit decani. Scōa cantoris. Tertia q̄ imminet ſcēda obuiat ſre in assignatōe prie cāe: q: dē papa q̄ isti post primā electionez admiserant illos ad ſcōam: & hoc eſt falsum: tenēdo q̄ electio precentoris fuit facta q: ad illam nō fuerūt admissi. Sed demū post illā ad tractū p quod ꝓcedit q̄ alia ſimpſit papa: pro facta quā electionē ꝓcentoris ꝓp hoc ſecute ſunt variationes: q̄ dicat fuiſſe prima & fact aliq ponūt electionē decani: & ꝓcentoris pro prima: alii pro duab⁹ vt sic ꝓcentoris ſit facta & istā tz glo. Nō ob. quod littera dicit q̄ post primā admiserunt ad ſam. ¶ Aduerte ista respecti ua primus ſecundus & tertius dicunt in respectu imaginati: ḡ habes q̄ ꝑ fuerūt ꝗtuor ꝓgregatōes. Prima de decano. Scōa de ꝓcentore. Tertia qñ tractauerunt ſz recesſerūt negocio infecto. Quarta erat hic q̄ iminebat facienda ſi tu concernis tertiā respectu prie: & facta nō poterit dici nisi tertia q: sic eſt habendo illū respectū: sed ſi tu pōderas tertiā solā in respectu ad ſecundā illa q̄ erat tertia non viterius oculos ꝓlongādo quo ad ſam que ꝓcedit eaz dicitur facta quo ad eam dē prima: eſt ergo intētus littere q̄ isti admiserunt post primā istos ad ſecundā. i. post illā: de precētore q̄ vere fuit facta: que pria dici pōt in respectu ad tertiam admiserunt ad ſam. i. ad tertiā que facta dici pōt in respectu ad proximaz de ꝓcentore. Et sic ideo loquit papa: q: non cōputat primā q: erat nulla etiā de aperte indigno. Item ſi loquitur papa habendo respectū nō ad omnes electiones ſed ad electiōes factas per istā ptē que admittebat: & reuera tertia. i. ille tractatus qui nō fuit cōputatus: erat facta istoꝝ qui non erant priuati: ſz eſſet tertia cōputata electione p alios facta: ſz hic loquit in respectu ad electiones factas p illos qui admiserunt: & sic erat facta quā fecerunt non priuati post primaz electionē. Nō. bene hāc glo. pro concordia testium: q̄ ſi vnus dicat talis fuit ſecūdus: alter dicat talis fuerit tertius: saluātur in respectu vt b. c: ad hoc glo. J. de ap. directeque ad literā idem dicit: & vide quod no. lxxvij. di. c. i. due ergo cāe fuerunt ꝓpter quas illi debuerūt admitti. Prio q: admiſſi ad fam idest ad illum tertiū tractatū: qui potuit dici facta respectu: q: nunc ſimnebat tertia: & sic vicium erat purgatum. Ex his habes duo. Primuz q̄ priuati ptāte eligendi si admittant valet admissio & quod ab eis agit. Secūz q̄ priuati integrant per electionē primā post illā qua priuant. ¶ Circa primū posſes dubitare an ſi tales admittant ad vnā electiōez & illa nō habeat effectū vel ex q̄ ſunt admiſſi habeāt illi potestatē eos repellēdi in alio: vel ea dē: dico q̄ eo q̄ ſūt admiſſi illius eſt ius q̄sitū: & possunt eos repellere in alia electiōe ſz illa ſi habuerit effectū: q: videt admiſiſſe donec fuiſſet ꝓ uisuz. ſi nō eſſet hoc decretū dicerē ꝓtrariū ſuppoſito q̄ tarat inhabilitas & aliter nō purgaret: q: ab iſtoꝝ ptāte nō pēdet eos restituere ſed totū vt a ſe pollunt ius eligēdi participare cognādū eſt hoc. dicūt doc. ꝓcedere i tñ vt habilitatur ex tali ptici pio: q̄ ſi oēs q̄ alo erant habiles admiſſent ſhabiles & habiles eligūt indignū & habil admiſſi digniores electio ihabilitz. ¶ Sz ē dubiū qd ſi cōgregatio ꝓtio & nō ꝓuati post tractatuz recedunt nō ꝓuati: & remanent priuati: an eoꝝ valeat electio: quidā q̄ nō: q: ſuo iure ſi poſſunt vti ex quo ſunt ꝓuati nec alioꝝ iuſ ex quo illi recedunt. Placet doc. q̄ illi pōt eligere ex quo ſunt admiſſi: ſiue admittētes recedāt: ſiue moriant: & ꝑ credo q: illis rā ius ē q̄ſi tū ſalvo niſi cēnt bij maiores pa. p̄no. ū.e.c.cuz nobis & ibi ā. e. bōe. ¶ Circa ꝑ viterius q̄ro qd ſi archiepūs dat de ſuo ſenestri ad eligēdum epō duos mēſes q̄ iure eligat epō: dic q̄ aut bij duo mentes ſunt dati anteqū lapſum ſemestre & eligat iure ſuo ꝓgato. ff. de ꝓcuratoꝝ: ſed ſi manente. ff. de arbi. l. ſi cuz dies: & l. iij. §. fi. ff. ō ꝓcuratoꝝ: ſi lapſuz erat eligat iuſ archiepūs: cuz ſuo iure nihil habeat. ff. de iuſ. o. iud. l. ſolet. ¶ Circa ſcōm ſi queras an & q̄n dati ſint aliq⁹ ihabilib⁹ & habilib⁹ & eodē collegio vt q̄ ſunt ꝓuati aliquali potestate eligēdi: & ad quos deuoluat potestas: dic q̄ aut oēs in toto ꝑ linquerunt vel deliquunt: & deuoluit ad papā. ū.e. bōe aut ꝑ ptes: & tunc: aut oēs ꝑ ptes delinquēdo priuant ptāte eligēdi: & idē: aut ꝓmi ꝓuant ptāte eligendi: secundi nō: nā electio eoꝝ nō valet: & ꝓcedit decre. q̄ aut eoꝝ electio nō ꝓuatoꝝ ſit eodē cōtextu: & cōputat ꝓ una: vnde in ſcōa nō eſt ſint admittendi: de necessitate q̄ nōdum ſunt integrati: aut electiones ſunt diuerſo ptextu: & reputant ꝓ duab⁹: q̄ purgatur in ſcōa vicius: etiā posito plus q̄ ſa ſit nulla: & sic electio nulla ꝓdeſt in purgādo vicio: vt hic & ea fius: & sic admittā debēt admitti: hoc tenēt gdā. Hoſti. aut & b videt velle q̄ etiā ſi fuerit eodē ptextu reputent ꝓ duab⁹: & sic intelligi hanc decre. i. q̄ reintegret ptās q: hic fuerunt ſm euzdē cte eodē ptextu: & q̄ opat diuersitas cōtextus opet diuersitas electoꝝ. ¶ Q̄nḡ vna ptes ꝓuat ꝓpter delictū: altera ad quā deuoluit ptās ꝓuat ꝓp negligētiā: & ad quā deuoluit ptās dispuat & Inno. Jo. an. ponit: de elec. quāḡ. li. vi. & melius ibi cadit deuoluet ad ꝓximuz ſuperiorē: q̄n q̄ aliq bus ꝓuatis papa ex gra restituit ptāte eligendi capitulū: oēs ſunt admittēdi. ¶ Ultio videdū a quo ꝑ currit tps ſemestre ꝑ ti ad quā ꝓpter alterius delictuz ius illud deuoluit: videt q̄ a tpe quo peccātes elegerūt: q: tūc ſunt ꝓuati Je. ꝓpetue. di. vi. Alij. q̄ a tpe quo ꝓnunciata & nulla: q: ali potuerunt eligētes ō iure ſuo dubitare. ¶ Inno. & Cōpo. dicunt q̄ currit a tpe vacatōis: ſz q: tpus & vluerit i. ne ꝑ defectuꝝ nō cōperabit tēp⁹ quo ſcōi nō ꝓcesſerūt ad electionē dubitātes ō ꝓma electiōe: an teneat vt ō natalib⁹ electi vi diſpēſatiōe. ff. de adul. l. q̄nquēnuz: tales enim diſputatiōes ſunt fauorabiles ne grauet ecclesia in aliquib⁹ ſumptibus & nō requirit q̄ neceſſe ſit cōſtare de priuatiōe deliquētiuz aut ꝑ ſniaz vl ꝓfessionē eoꝝ: vt nō peccātes poſſunt eligere:

ad quid enīz pdesse q̄ esset priuati ipso iure. ¶ Tractat hic Inno. an sniā lata cōtra electū piudicet eligentib⁹ quo ad pōationē: vel cōtra eligētes piudicet electo: hec est materia. c. pe. ó re. iudi. q̄ h dicit ibi posita. ¶ Scōo tractat hic an si punari venīt et petāt admitti ōbeāt p vi repelli vī possint: an debeāt admitti: vide q̄ scripsi l. c. cū dilect⁹: de pstitu. eis ponā in calla. Je. nō ministo: q̄ nō spectāt ad hanc decre.

P Er inquisitionez. Eligētes sciēter indignū in epm: et ob h̄ suspensus est ab ecclesiastico bñficio ultimus ecclesie p triennū ad bñficiū illius ecclesie iterīz eligi nō pōt hoc dicit. Pōio ponit pfessionē ppositi ex qua infert. Scōo ipsi⁹ idignā promotionē ibi cū igit. Tertio mādat ipsuz āmoueri ibi quo circa. ¶ Casus delegata cā inquisitōis sup statu ecclie Tolosane cuidā abbati Cisterciēsi. et monachō fontis frigidi. ipsi volētes officiū inquisitōis et visitatōis exercere accesserūt ad ecclīaz Tolosanā ibiq̄ formata inquisitōe iter cetera in testē fuit cōtra epm pductus q̄dā mascaruus cācellarius et canonicus eiusdē ecclesie q̄ in effectu est cōfessus testificādo pōtito iuramēto q̄ epūs Tolosanus q̄ tūc erat p monet⁹ erat p symoniā: et vltra hoc ipse q̄dā bona epat⁹ dilapidauerat: cām reddebat ex duplici capite. Ex prio sciebat q̄ dict⁹ epūs habuerat colloquiuz cū q̄busdā canōicis eoz sollicitādo: vt eligerēt eū: et vltra hoc postq̄ quidā canōici cōtradixerāt ei ipse viderat et audiuerat qualiter pstiterat eis quoddā iuramētū credēs p certo q̄ iuramētū illō fuerat vt eligeret ex pacto. Itē sup dilapidatōe pōsint q̄ ipse fecerat post electionē dicti epi cassatā tenuerit quādā domū pro epō pdicto que spectabat ad epm vt redditus ipsi⁹ ad petitionē epi expēderet in q̄busdā negocijs epi antedicti p sentato processu apostolice sedi papa cōsiderauit q̄ mascaró illuz elegerat in epm post illa delicta. Scōo cōsiderauit q̄ mascaron loco ppositi Tolosani q̄ in epm Couarnay fuerat electus erat substitutus et attendens q̄ ex dictis ptium apparebat q̄ ipse elegerat indignū p q̄ō in illa ecclesia erat suspensus a potestate electionis passiua in dicta ecclesia hoc graue gerēs cōmisit cām tenato dictis inquisitorib⁹. et mādauit eis q̄ deberent eū ab officio ppositure penitus āmouere: et q̄ faciant idoneū virum ad illā assumi hic est casus. ¶ Ecnio ad no. No. prio ex suprscriptione q̄ cā pōt a papa delegari monachoz pōt dari legatus et delegatus: et vide bodie cle. et si principalis de rescript. in cle. et de pmleg. cū olim. de accu. cū dilect⁹ et dari possunt inquisitores generales et sup statu epatus. ¶ No. 2o q̄d iponent hec vba sup statu: q̄ idem sup bono regimine. ¶ No. tertio q̄ aī q̄ testis deponat dz esse iuratus nō pficit ergo iuramētum supponēa. ¶ No. quarto q̄ hec dictio olim sapit quandā tacitā abrogationē de prīn eius q̄ fuit in pteritū. ¶ No. quito q̄ valet dictū testis eo q̄ asserit se pro certo scire: licet alia cām nō assignet ex quo nō interrogat: vide de sen. excō. inflictōne: vbi idē vī. ¶ Et no. q̄ hec verba p certo cadūt in testē q̄n extrema pōt dari certitudo eius q̄ queritur cadūt et hec verba q̄n dat psumptiua pbatio: vñ recte nōdit nunc: sed dz dicere credo pro certo: nō scio pro certo posset et dicere: scio p certo: et tūc lz nō assit ibi nisi psumptiua probatio: vt scio p certo q̄ titius est filius talis q̄ intelligit de illa scia certa que possibil. est. s. per psumptionē: verba sunt Cy. in l. filiū. ff. de bis qui sunt sui vel alie. iur. ff. de edi. edic. l. si qs. ¶ No. sexto q̄ lz dictū testis sit nullū nihilominus pōt testis puniri de falso. ¶ No. septimo de hoc verbo sollicitasse q̄: intelligit de solicitatione: et attractōe i malā ptē sic et dz seruus solicitatus q̄n incitat ad fugā: vt. l. i. §. pstudere. ff. de seruo corrupto. ¶ No. octauo q̄ in actu peremptibili duplici sensu vt auditus et visus dz testis reddere cāz ex vtroq̄ sensu de quo. ā. de consue. c. ij. de sic. ab in testa. c. fi. ¶ No. nono q̄ pces psonales vt qs eligat illicite sunt et indicere vident symoniā q̄n interponunt ab illo met psonali ter qui dz digi. ad hoc de eta. et qua. mā. ¶ No. decimo q̄ sufficit testimoniū concludere p̄sumptiue: et tūc sufficit testē testificari per verbū credit: dz. n. attestari ppio sensu factū et q̄ intendit p̄sumptiue inferre ex facto asserere dz de certa credulitate et id q̄ vehementer p̄sumit et violēter et pro certo pōt credere ex hoc alias sufficiens testē. iuramentū enīz eo q̄ p̄statur occultē et p̄stat aduersantib⁹ in electōe in dubio nō p̄sumit nulli illicitū. ¶ Et no. q̄ quis vt audiuisse et vidisse iuramētū lz nō intellexerit sine iuramēto: sufficit p presumptionē. ¶ No. undecimo q̄ electōe cassata nō licite se intromittit elect⁹ in administratione bonoz ecclie. ¶ No. duodecimo hoc differre cōscientiā et cōsensum q̄ conscientia dat tacitū quēdā cōsensum in his que ad vtilitatez eius geruntur tacitus cōsensus nō p̄sumit pro expresso. ¶ No. xij. q̄ iuramētuz et testimoniū tertius lz in respectu ad alios sit testimoniū: et p hoc nō facit plenā pbationez in respectu ad se et p̄iudiciū sui sumit pro confessione ex qua pōt sequi fundamētū sufficiēs tangē sup plena pbatōe. ad hoc dictū Inno. de testi. veniens fo. ¶ No. xiij. q̄ testificanti de facto ppio iter alios quo ad alios credit q̄si ēt nubil est affectionatus ad factū: et sic limita glo. in. c. Romana ii. vj. de testi. maxime q̄si factū est occultum. de quo. J. e. in. c. cum dilecti. ¶ No. xv. q̄ crimē de quo cōstat incidenter in iudicio cōtra testē ordinarie punit q̄si est cōcrētū ei de quo in iudicio tractat principaliter. ¶ No. xvi. q̄ suspensus a bñficio sui beneficijs in ecclesia est inhabilis ad eligēdū possiue in ecclesia in qua est suspēsus durāte suspensione: et sic impediēs exercitiū iuris de p̄terito impediet habituz si inueniat illo de futuro et q̄ suspēsus a beneficio elect⁹ est deponēdus. ¶ Postremo hic habemus processum inquisitionis. ¶ Secūdo pape mādatū. ¶ Circa pmuz habemus duas cās q̄s testificat⁹ ē mascaron cōtra epm an q̄libet cēt de se sufficiēs ad deponēdum epz. Glo. dicit q̄ sic. Nā primo erat sufficiens illa q̄ cū eo habuerat colloquiū. xl. di. maltuz: q̄ ex hoc notabatur ambitio: et desiderantibus auferēdus est epatus. viij. q. i. in scripturis. Item ex eo q̄ sollicitauit: vt eligeret: q̄ ex hoc se suspectuz reddit. i. q. vi. sicut: et q̄ pces importune: et psona inter ab eligēdo interponit inducunt symoniā. i. q. i. sint nō multi: et. c. ordinationes. de quo de eta. et qua. mā. ¶ Secōo erga cāz dicit q̄ ejo recognouit. q̄ro an talis recognitio ōbis facta ex legitima cā pīudicet recognoscēti. dicit glo. q̄ pīudicat q̄ q̄ in extrauagantibus. J. de pba. p tuas: de excep. pla. q̄ sit. nā et talis recognitio debita facta ex legitima cā interrūpit p̄scriptionē. C. de p̄scrip. xxx. annoz. l. cum notissimi. iij. q. ix. §. si debitū. ¶ No. q̄ hoc verbū recognoscere idem importat q̄ confitēri. ad hoc tex. de reli. do. p̄stituta et habeas. J. e. venerabilē. ¶ Ecnio ad substantialē materiā capituli que tangit cū glo. in verbo se indignū et videtur q̄ mascaron nō solū se fecit indignū bñficijs per triēnium: sed ēt ex hoc q̄ elegerat indignū debuit perpetuo deponi etiā a preteritis beneficijs: de confessis cum super: quia delicta erant grauia et etiam manifesta per confessionem: prima. q. vij. si qs omnem. xv. q. vij. si qs p̄sbyter. l. di. ó hō. ¶ Sō. dicē b gl. q̄ Inno. iij. et q̄ loḡ ó cōmētatore dicebat q̄ pp hec delicta mascaró nō solū triennio inhabilitat ad bñficia futura: sz ēt preteritā debebat ppetuo puari: sz gl. dicit q̄ in his grauiora erāt delicta. Sz certe et hic erāt grauiora quia cōsentiebat furtis et dilapidatōi bonoz ecclie. ita q̄ Inno. potuit dicere vez: gl. aūt habuit respectū ad delictū electionis indigni. Unde cōcludit glo. q̄ delicta grauia bene pnāt quē bñficijs p̄teritis: sz delicta lenia nō: lz impediāt quoz a promotōe. et si postea promoueat deuciāt ab illo: ad quod ē post delictū promotus: q̄ etiā simplex suspitio deijcit a talibus. de p̄sue. cū dilect⁹. de eta. et qua. cū bone. de accu. oipotēa. imo eo q̄ in aliq̄ vacillat fama et opinio sua: q̄ vilibus nō debēt ponte dignitatis patere. C. de digni. l. ij. li. xij. p hec iura dicit hic vin. pe. et ab. post ēū: q̄ si ipetrata est ingressus collegū expressis criminib⁹ et psonis sic expresse procedēte

ingsitione nó poterūt ꝓmoueri nó expresse: vide de symo.: ꝑ tuas.in vltima glo.c in spe.de inquisitióe.§.nūc videdus v.qd si ingsitor: vide dicto.c.oipotéa. ¶ Scóo ex vli.sed ḡre punit' fuit.oppo.q̄ mascarō: ex eo q̄ asserit in iudicio scitū cādo nó óbuerit punire nec deponi: ita q̄ mascarō nó possit deponi ꝓtextu criminis: nó quo ꝙ cū ꝓnat testificādo: vt no.J.de ordi.cogni.cū dilectus.ff.de bis q̄ no.infa.l.luci°: q̄ ad ħ nó é actū nec iudicū ad hoc institutū. ¶ So.crimé exceptū testi.vel de quo cóstat cótra testé in iudicio contra alīū instituto: testi nó ꝓiudicat nisi ad finé vt ipsum repellat q̄ ad hunc finé iudicū tñ est institutum: et crimé oppositū vt ibi. Sz crimé de quo cóstat cótra testé in iudicio ꝓtra testé instituto et alios bene ꝓiudicat testi vt hic: q̄ hoc erat in quisito formata generalis tá in capite q̄ in mébris: et mascarō testis erat de mébris: vnde cuz ipse cótra se vt testis contra alīū interrogabat: et sic sibi ꝓiudicat qó no. q̄ls q̄s inter rogef vt testis in iudicio etiá ꝓtra se instituto ei qó dixit ꝓiudicat ac si cóstaret: vel dic q̄ hoc crimé erat cónexuz cé. Scóo q̄ ex quo finis tele ordinat cótra alīū id quod opponit testi. videt potius oppositū illi pro quo ꝓducit: q̄ id quod constat contra testé non dz ei preiudicare in alio iudicio: tela iudicij cótra cū instituta: q̄ factū in prima tela vt ꝙ alīū instituta non dz alteri ꝓiudicare: vt p̄z.C.res inter alios acta p totum. ¶ Ad solutionē būi° contrarij laborāt gl. et Jnno. et sunt tres ꝓncipales ītellectus. Unus q̄ hic ꝓdéne tur ex noua instáta inchoanda cótra mascaron et ꝙ cū ipso ꝓbetur delictū. Secundus q̄ ex eadez instantia dánet. Tertius q̄ in diuersa instáta et ex eadé ꝓbatióe. ¶ Pro sequor mediū gl. dat viá so. q̄ si q̄s tela iudiciali fit mutuata ꝙ alīū et teste ꝓducto opponit crimé vt repellat a testifican doc et ꝓbat: et crimé sic ꝓbatum nó punit: sic loquit contra riū: sufficit. n. q̄ testis a testificādo repellat: ad q̄d finé op ponit exceptio: q̄ si q̄s tela est vniuersaliter cótra testes: et alios instituta: vt q̄ si formal inqsitio generalis sup statu eccle sie quo cáu vt agi contra oés de ecclesia: et q̄libet pót cótra illos de ecclesia testificarī tá contra ꝓlatum q̄s et cótra oés de ecclesia: et contra cótumaces: ꝓceditur et lit̄j. non conte. rectis tñ cóspiratoribus testibus: et tūc si testes aliqua affe rāt tūc qui sunt de ecclesia testificādo cótra se ex cófessione sua possunt ipsi condénari: q̄ tale delictū contra eos vidét notoriū: de ꝓfessa: cū sup. Et so. hec verissima est: et hoc tá git in glo. et hic est primus intellectus. s. q̄ crimé de quo cóstat incidéter in iudicio punit̄ q̄n tela iudicij est contra testé et alios: vt sunt hic in inqsitione generalis: et sic vno mó pót in telligi hic q̄ in eadé instantia condemnetur ex confessione. ¶ Q̄nq̄ agit̄ de imponéda pena nó directe ex délicto surgéte: sed de iponéda pena respectu ifamie facti surgétis ex delicto: de quo cóstat incidenter: et damnari pót in eadé ista tia: q̄ quo ad illā infamiā factā et eius effectuz nó attēdum° moduz procedéndi: sed dato q̄ sit quis infamatus de facto deponit: nā talia plus regulantur a fcō q̄ a iure. ad hoc qó no. glo. de iudi. at si clerici: et c. cuz dilectus: de ordi. cogni. et sic pót so intelligi hic: q̄n q̄s crimé de quo incidenter con stat ꝙ testé pót puniri pena accidentali: vt est pena ꝓuatiōis beneficii: et sic pót tertio intelligi hic: q̄ cófessio de qua hic quo ad hunc effectū transiit in notoriū iuris: poterit ergo a bñficio remoueri cuiliter q̄n ad hoc agit̄. J. de accu. inqsi tionis: et. c. sup hic. e. ti. Jté hanc penā ét quia incurrit eo q̄ post infamiā facti assumpsit beneficiū: q̄ ifamia facti repel lit qué a futuris beneficijs: vt. l. ij. C. de dignitatib°: sed non pót puniri pena naturali delicti in qua concludit ifamia iu ris ex delicto surgétis. ¶ Q̄nq̄ delictū de quo cóstat incl denter cótra testé est ꝓnexū negocio principali ó quo agit: vt est q̄n principaliter inquirit de symonia: et ipse attestat se ꝓticipem delicti: et punitur: vt hic: et de excep. c. i. de confes. c. ij. et sic pót quarto dici. intelligi. ná hic agebat de crimi ne furti epi: et mascaron fuit ꝓticeps huius crimis: q̄ tenuerat bonuz cuius reddit⁹ vertebant in vtilitatem epi. secus si delictū non est connexū negocio principali: vt in cótrario: et in oibus istis cāibus pót in eadé instáta puniri: et iste est ꝓ cipalis intellectus in quatuor subdiuisis. ¶ Secūdus intl lectus dat hic p Jnno. q̄ non dánet in eadé instáta sz in di uersa ex ꝓbationibus tñ factis in antiqua instantia. i. ex có fessione: q̄li velit q̄ ex prima instantia non possit condem nari potuit ex noua: ex viribus tñ confessionis facte in pri ma. ¶ Sed huic adiuc obstat. ná vbi nó ꝓiudicat sua q̄ iudiciū est ad aliū finem institutū nec cófessio: de iudicat si clerici: de fi. instru. iter dilectos. v. ceterū. ¶ So. dic Jnno cé. q̄n q̄s de delicto ꝙ testé incidenter constat ex confessione. et tūc dicit q̄ pót condénari in alio iudicio ex alia cófessióe J. de confes. c. cū sup: de exce. ꝓla. q̄ fit. vj. q. i. multi. ff. ad. l. aq̄li. punde. J. de ꝓba. p tuas. C. b nó nu. pe. l. generaliter. Per hoc dicit q̄ sufficit et ad finem deponitóis a bñficio preterito duz tñ sit confessus expresse delictū: ita q̄ ꝓfessio sit discreta alias nó preiudicat: vt. d. l. generaliter. ij. q. i. si debitum et hoc verū ét si non intercessit scriptura: nec ob. l. generaliter: q̄ ibi nó exigit scriptura ad validitatē ꝓbatio nis: sz pp aliud: et nó ibi in fine posita generalis est. ¶ Si q̄s de delicto cótra testé constat incidenter p testes: et nó pót directo dánari: vt. d. c. cū dilectus. imo plus dic Jnno. q̄ si delictū cótra eū ét instituta tela cumulative p viá actiōis ꝓbe ret̄ p testes vel instrumenta q̄ ex his nó possit in iudicio ei minaliter dánari assignare cám dicit q̄ contra instrumenta et testes multa possunt opponi que nó cótra cófessionē cū nó possit venire contra id qó dilucida voce ꝓfessus est: vt di cta. l. generaliter pót assignari alia rō: q̄ ꝓfessio de fi esse non exigit aliquā telā iudicij: vnde ex rupto factaroūmó cotā iudice trāsit in notoriū: et ꝓdicat: vt. d. l. punde ad. l. aquil. et est casus in. l. i. ff. de cófessis: de accu. c. i. e. vj. li. vi. et no. Jnno. in. d. c. cū dilectus igit̄ ꝓdicat q̄ocúq̄. Sz hic obstat q̄ cófessio fcā cotā iudice nó legitime ꝓnuncia nō ꝓdicat: ó iudicat si clerici. So. dicit Jnno. q̄ ꝓcedū ꝓdi cta: q̄n est defectus tele iudicij: sz nó potestatis iudicis hoc nāt ꝓrium ꝓcedit q̄n est facta cotā incompetēte: sic cessat calor iudicis et hoc tó ne aliquā iurisdictionez assumāt vel assuescant laici super clericos et q̄n clerici fuerunt tracti in mutuū et sz Jnno. dato q̄ illa ꝓfessio īmediate nó ꝓdicet vt ex ea possit dānari tāte é tñ potēnem vt idirecte ex ea dánare tur si vocatus ab epo requirat declarare q̄ cófessus é cotā iudice seculari: et si velit variare nó admittit nisi ꝓbet q̄ in alīū casum intelligebatur cófessio sua: vt in. l. generaliter: dic tamé q̄ nó exigetur scriptura ad vádū alterū intellectū có fessionis sz poterit hoc p testes et alias ꝓbationes et hoc ve rū nisi cófessio fuerit in script̄. q̄ ad excusandū eā exigitur scriptura: sm eūd et idem videt velle p oia in cófessióe extra iudiciali. ¶ Tertius est ītellectus: vt oia ista cessent q̄ hic nó deponit mascaron ex instāta que fuit ꝓmitus instantiā ex altera instāta noua: que ex inchoari cótra mascaronē q̄ noua ꝓbatióe et delegati habebāt ꝓcedere ordie iudicia rio: et ex hoc apparet q̄ si delegat cā illi qui de hoc cogno uit. potest et debet assumere nouam instantiā: q̄si ó hoc có gnouit ad aliū finē: sc° si ad eūdē et sic limita: de ꝓpt. ab excōicato et ex noua ꝓbatióe. ¶ Cōcludēdo hec oia. q̄ ria an crimen exceptū: de quo cóstat in iudicio criminaliter punit̄: dic q̄ aut tela est ꝓiter instituta ꝓtra eū et alios: et pri mū q̄ punit̄: vt hic: sm vnū intellectū: aut nó é pariter ꝙ ea instituta sed cótra aliū tantū: et tūc aut iudicij incidēs ꝙ ei motū assumit locū accusatiōis vt in exceptione volūtaria et punit̄. ā. de offi. del. sup eo. vbi no. Jnno. aut iudicij ꝙ ea motū incidēter nó assumit locū iudicii principalis: et tūc aut ille ꝓtra quē incidēter opponit assumit principaliter defēsio nem ex tali crimine et crimen exceptum punitur: vt no. Jn no. de iurepa. peruenit: aut non assumit principalem defen sionem super eo. et tunc aut crimē non est ꝓnexum et nó agi tur de pena directa ex delicto: sed ó pena infamie surgēte ex delicto: et tūc si pena est infamie facti: et sic ex hoc ó facto

infamatus habeat locū pena: vt hic: et no. gl. de ordi. cogni. cū dilectus: et dicto. c. sup eo. de elec. ¶ Aut pena infamie iuris vel ex delicto surgens ex directo: et tūc aut crimē nō est cōnexum et nō punit aliqua pena ordinaria: sed pena extraordinaria: et hoc est verū siue de delicto cōstet cōfessiōe siue nō: vt hic dicit Inno. aut crimē est cōnexum et si de crimine cōstat cōfessione punit ordinaria. ti. soluz ꝓbationibus punitur extraordinaria: et sic loquit tex. de except. c. i. et hec est vltra: dixi etiā in dicto. c. cū dilect⁹: de ordi. cogni. ¶ Hic videnda sūt quinq. ¶ Primū an ꝓfessio facta coram iudice icō petenti: ꝓiudicet cōfitenti: vt ex ea possit coram cōpetenti agi. ¶ Secundo quid de ꝓfessiōe facta extraiudicialiter. ¶ Tertio quid de cōfessione facta coram cōpetenti tela ad aliū finē instituta. ¶ Quarto quid de cōfessiōe facta coram vno iudice si postea ꝓducat coram alio an iudicet ꝓfitenti coram alio. ¶ Quinto dicēdum ad ꝓpositū. ¶ Ad primū an ꝓfessio facta coram iudice incōpetenti aliquid operet: est planū q̄ vt in dicta cōfessio nihil valet: vt est casus in dicto. c. at si clericus. ¶ Si a nō competenti iudice p totū. Sed dubiū est grauē an saltē valeat: vt ꝓfessio extraiudicialis: et alias clare videtur ultimum punctū q̄ nō dix Inno. hic sentiat contra: et hoc quo ad ꝓducēdum effectū iuris: vt imediate ex cōfessione agi possit. puto tñ q̄ si de facto surgat infamia ꝓp ꝓfessionē ꝓbet cōfessio nō vt cōfessio: sed ifamia ex ea surgēs: quālis vt facti nō exigit radices iuris et ꝓpter eā tūc repelle tur a dignitate: vt dicit glo. notabilis. de iudi. at si clericus debebit ēt effectū: q̄ ex ea poterit induci purgatio: vt purget confessionē ꝓpter ifamiā: et oportebit q̄ doceat se aliter intellexisse purgādo et dādo intellectuz p iuramētū: sic loq̄t glo. in. d. c. at si clericus et sic loquit gl. Jo. in. q. i. alias. ii. mutu: et ita pōt itelligi dictū Inno. hic: et sic itelligo doc. in. c. q̄ sic. Joe exceptiua. et hoc modo intelligit ipe. Inno. in eodez ti. de cōfes. §. nūc videndū. v. nunc dicendū refert in mar. colū ma. allegat dictū episcopi q̄ sit alius effectus si video q̄ bēat cōfessio saltē nō fieret p volentē trahi coram iudice incōpetenti: quo cāu cōfessio illa a iure valida haberet in penā: vt est textus: et ibi Bolti. de so. cōpe. si diligēti. ¶ Ad 2z qd de ꝓfessiōe extraiudiciali: dic Inno. vt velle q̄ si fiat diffe rēta cū spāli: vt q̄ specifice dicat se delinquisse in prima illius q bz pro publica utilitate pr̄ item recipiendu: q̄ ista confessio ꝓiudicat: sicut et cōfessio que fit in cuilibz eadez est ratio: et hec ēt sūt opi. Gui. de cunioan. l. q̄n. ff. de bis qui no. infa. plus videt dicere glo. in. l. actus fustis. ff. de bis qui no. infa. q̄ hec confessio extraiudicialis bz i se effectū notoriū: et hoc sentit Inno. in. c. i. de offi. dele. Gl. i. l. capite quito. ff. ō adul terio. tz. et ibi doc. q̄ solū bēat effectū iudicium et inducit solū mō iudicium: et per hoc cānon. l. questio. §. fi. de edi. edic. et sm̄ hoc pōt itelligi dictū Inno. hic vt non cogat in eo ꝓfiteri coram iudice: q̄ aut ponit ad torturaz ꝓpter indicium: et cōpellet ꝓdurare: aut excusare: aut inducetur purgatio pp ꝓsumptionē vel infamiā si fuerit ex cōfessiōe: et sic cōpellet excusare vel ꝓfiteri: et eo nō excusante vel ꝓfitente cōdemnabit ac si defecerit in purgatōe: de pur. can. p totū. ¶ Ynū notabile vbi dicit Inno. in. c. cū dilect⁹. ō succeſſ. ab intesta. q̄ ꝓfessio extraiudicialis ꝓiudicat cōfitenti eo mō quēte ita q̄ possit dari intellectus suę cōfessioni alias non ꝓiudicat ex quo nō vult quo ad plenā ꝓbationē: iz bñ quo ad ꝓsumptionē cui standū donec ꝓbatum ꝓbetur. Glo. videtur velle q̄ inducat manifestū: de usur. c. q̄ q̄ li. vi. in glo. ij. vbi dicit q̄ usurarius cōfessus qui mādat usuras restituere ēt extraiudiciariz manifestus ē. Archi. variat: et tz q̄ confessio ꝓiudicat. i. di. ex penitentibus. Idē Jo. andr. vi. si quis cōtra q̄ nō ꝓiudicat. tz archi. li. xxx. dis. qñ epūs. xv. q. v. presbyter Jo. xv. q. viij. in summa. articulū istum explicaui in. c. vestrat de cohā. clē. et mu. et deinde q̄ ꝓfessio extraiudicialis ꝓdu cit alterū et alterum gradū probationis sm̄ alterā et alterā quantitatē ꝓsonaz ꝓtium confessionis et sm̄ qualitatē ꝓsonarū et quātitatē cōtra quas fit. Ideo si fit coram duob⁹ testi-

bus tm̄ hoc facit iudicium si fit coram aliquibus et rumor transiit ad maiorē ptem vicinie hec inducit infamiā: si fuerit facta coram magna quātitate hec pōt trāsire in manifestū: et idē puto si fit coram aliqua publica ꝓsona que poterit ad vtilitatē fisci recipere ꝓbationes: q̄ illa bz effectū plene ꝓbatoris et vbi de crie agitur similiter. Si aūt fiat coram priuata et pauca ꝓsona non pōt habere hunc effectū: q̄ non est ibi ꝓsona publica ꝓsona que possit talē cōfessionē recipere ad vtilitatem fisci: q̄ bz quilibet agēdo possit ꝓsequi publicū ima nō tñ p hoc bz ptātam recipere ꝓbationē. ¶ Ex his apparet an ꝓiudicet: q̄ si agit de effectu cōfessionis in his que sunt voluntarie iurisdictionis et ptātis ꝓiudicat. l. di. ex penitētib⁹ et sic loquit Jo. lxxiii. distinctione si quis. Si per modum contentiosi tunc si in ea in iudicio ꝓseueret ꝓiudicat. xi. q. iij. xxxi. q. vi. lotharius. Jo. Sed si non ꝓseueret et ꝓtradicat: et tūc si docet se aliter intellexisse p tela et tūc si est facta coram tot q̄ inducat mānifestū ꝓbatio illa nō sufficit nec ꝓiudicat nisi vbi manifesta sufficit ꝓbatio: et si inducat famā idē sup quo de testibus veniens operat tñ q̄ cogit ipsum excusare saltē per iuramentū: et si eam nō purget dānat: vt in toto ti. de pur. ca. Si inducat indicū operabit effectuz: vt ponat ad torturā in foro ciuili: et in ecclesiastico ēt de ꝓposito. c. i. et cogetur: aut ꝓseuerare: aut excusare. Itē si vehementer surgit ꝓbum, nō poterit induci purgatio: vt no. de of. ordi. ex parte: et per illā cogef: aut ꝓseuerare: aut excusare: et sic pōt intelligi Inno. ¶ Ad tertiū Inno. hic vī fateri q̄ ꝓfessiōe facta in iudicio incidēter testis ex ea possit dānari: iz non ex ꝓbationibus cōtra ipz. est apertus cānon. in. c. i. de except. vbi ēt dato q̄ constet ex cōfessione nō pūnitur et hec placet q̄ tela est ad aliū finē instituta: q̄ tūc cōfessio facta ex abrupto nō ꝓiudicat in aliquo cōfitenti ac si nō esset facta coram iudice: vt no. glo. ff. de confessi. c. fi. et dicit Jo. an. in materia notoria in. c. fin. de cohā. clē. et mu. et ibi dixi: scripsit Cy. i. auth. sacramēta. C. si aduersus vēdit: et dicit guido. de fisa. i. i. memēt tanee. C. qui legitimā personā standi in iudicio nō bz: puto tñ q̄ habebit illū effectū quē bz extraiudicialis confessio: et si ex ea surgat de facto infamia ꝓpter cām: iz nō directe ex ꝓfessione poterit repelli a bñficijs: vt dicit gl. de ordi. cogni. cum dilectus: et ā. de elec. sup eo. ¶ Ulemo ad ārtū an cōfessio vel ꝓbatio facta coram vno iudicio faciat fidez in alio: hic Cōpo. dicit q̄ aut acta sunt facta in iudicio partis potestatis et prēiudicat sic debet intelligi de testi. alberic⁹: et quod no. de fi. instrumē. c. a. melius de testi. cāz. l. q̄. ff. iudi. sol. et. l. ro. apud. ff. al. C. de edēdo. ¶ Aut est facta in iudicio cumulative inquisitionis et ꝓducit in criminali: et tūc est differentia inter testes: et instrumēta et testes et confessi. cōfessio prēiudicat in alio iudicio p. l. generaliter: iz nō ꝓiudicat attestificatio: et est ratio differētie q̄ contra testes multa possūt obijci: q̄ nō contra confessionē. Ego assigno aliā rationē: q̄ ꝓfessio ēt in semipleno iudicio transit in notoriū q̄ nō est in testibus: et instrumentis in iudicio productis: et est cā q̄ ex qualitate tale detrahit probationi iudiciali ex testib⁹ et instrumentis i iudicio ꝓductis: et ex causa cuz erigant telā iudicij: sed nō sic in cōfessione q̄ ad hoc esse nullaz exigit telā. de accu. c. a. et. ij. li. vi. et dixit Inno. in. c. cū dilect⁹: prealle. imo plus cōfessio coram iudice ēt iudicio existēte nullo valet et trāsit i notoriū: vt ē casus de reſcri. ſpo. ꝓfanis. Ex qualitate ergo talī nō detrahitur confessioni iz fact⁹ est in testibus et instrumētis: p hoc redditur dictū bar. saliceti. in. l. q̄ si reus. ff. de confessi. q̄ dicit q̄ ꝓfessio non facit fidē: iz Cōpo. dicit et Inno. q̄ ēt testes recepti in vno iudicio: facūt fidē i alio ex quo sunt publice: vt patet in. c. i. de fi. instru. et dicto. c. alberic⁹: sicut et sniā sterlocutoria et diffinitiua ꝓiudicat in alio iudicio. I. ō app. pastoralis. mj. q. ij. §. Item ler. tulia. ff. de pua. delic. l. i. Iz isti loquūtur quādo iudicia sūt partis potētis: secus si dispar. vt. l. pe. ff. de his q̄ sunt sui vel alie. iuris: ex quo casu procedunt ꝓdicta. ¶ Ulunquid amē si testes examinētur plenarie in iudicio sumario faciāt fidē in iudicio plenario: dic

Ja.butri.in.l.ab hostibus.§.sed q̄ simpliciter:q̄ sic.ff.R.
q̄b⁹ cā.ma.ꝛ alibi nescio:hec oīa p̄cedūt in pfessióe p̄pua.
¶ In cōfessione autē p̄curatoris:dicit Compo.q̄ illa nō p̄e
iudicat in alio iudicio:q̄ si illa cessat ratio.l.generaliꝛ. Idē
dicit guil.in spe.de cōfessione.§.nūc videdū post principiū
q̄ factum p̄curatoris nō nocet dñonisi in cā in qua datus
est:de offi.deleg.cū olim. Credo q̄ si confiteat in prētiosa
iurisdictione:vbi confessio p̄iudicat:vt no.Cy.in.l.i.C.ō
pfes.ꝛ bar.i.l.certū.§.sed an ipse q̄ p̄iudicabat:ꝛ cōfessio
in alio iudicio eque principali:sed si pfessio est facta in iudi
cio summario credo q̄ nō p̄iudicet:q̄ ptra illā pōt oppo
ni ꝛ cessat cā.l.generaliter:ꝛ hoc tenea. ¶ Ultio ista glo.
in.v.ꝛ no.p hanc decre.colligit ex decre.effectū suspēsiōis
a beneficio:q̄ ille interim durāte suspensione non pōt eligi
ad beneficia vel dignitatē.idē de suspēso ab offō.ō.ō pluc.
cū delectus:ꝛ de ele.excō.in.ii.si celebrat.idem dicit de inter
dicto.alē.ō.e.cū inter.R.ꝛ ex hoc habes vnū effectū suspē
sionis a beneficio.alium effectū vidisti:in.c.primo.ō.eo.ti.
hoc tñ q̄ hoc dicit intellige sm determinationē.c.compro
missari⁹.e.n.li.vi.q̄ hoc verū vbilibet: q̄si ē suspensus sim-
pliciter a bñficio vel a bñficijs in illa ecclesia:q̄ tunc in alia
poterat eligi:secus ēt si credo si ēt specifice suspensus a bñ
ficio seu bñficijs que ꝛ ab homine:q̄ alias nō plebent recī
peremsi delictum pp q̄ esset suspensus vel infamis aliud
operaretur.An.

Um causamq;. Si non p-
fessus eligat ad reginē ecclesie regularis cassabit elec-
cio. ¶ Cōia dubitatio fabuq; igit. ¶ No.p
mo q̄ canonici: de ecclesia tanq̄ quorū interest possunt se
opponere contra p̄sonā in sua ecclesia electā:de qua de ac
cu.super his:de elec.vt circa li.vi.per glo. ¶ No.so caute
lam vbi pars aliquid narrat in iudicio de intentione alteri-
us q̄ dicat talia:vt dicit:vel prior vt dicit. ¶ No.tertio q̄
illud dicit continuū q̄ dū aliquod modicū tēpus iterual
lū:q̄ no.p testib⁹ deponētibus q̄ cōtinue possedit.de quo
dixi.ō.in gregoriana. ¶ No.p teste q̄ dicit q̄ gayus:ꝛ se
cus possedit talem rē per.x.primos annos:dū p̄bat q̄ ga
yus tam sunt duo anni q̄ est mentis:p hoc nō cōcludit⁹ fal
sum:q̄ pōt intelligi gayus primis q̄nq; possidet:ꝛ alius
alijs q̄nq;.s.succedēdo.ad hoc gl.in.c.bone.ō.e.ti. ¶ No.
quinto pro ꝛ cōtra:q̄ de facto negatiuo pōt esse cōsuetudo
de quo.ī.de ele.p̄iu.Jo. ¶ No.vi.q̄ p̄ficiatur ecclesie re
gulari nō p̄fessus tanq̄ irrationabile nō pōt induci cōsue-
tudine. ¶ No.vii.q̄ nō p̄fessus est ineligibilis ad ecclesiā
regularem:ꝛ sic non professi electio est nulla:ꝛ aduerte:q̄
videtur sufficere q̄ sit professus obseruantiam regularem
in gñe:sed de hoc vt in cle.i.e.ti. ¶ No.vii.contra illos q̄
dicunt quotidie factū est sic:ꝛ sic q̄ nō est attendendū quod
factū est:vel q̄ fit:sed quod fieri dz. ¶ No.ix.q̄ nō est in
bouē ꝛ in asino arandū rē.ꝛ q̄ viuere p̄fessionis hominem
nō sunt simul iungēdi ad vnū finale p̄positus. ¶ No.x.q̄
cōsentiens electioni p̄latum monasterij vt vouēs simplicit
religiōi nō alligat religioni quin possit exire:ꝛ sic cōsentē
do electiōi nō videt profiteri illā. ¶ No.xi.q̄ in cadē eccle
sia regulari nō possunt esse professi ꝛ nō professi.imo nec in
ecclesia deputata ad certā religionem possunt stare vbi non
p̄fessi:ꝛ nota q̄ cōpellēdi sunt ad p̄fessionē per expulsionē
a monasterio:ꝛ sic intrātes ecclesiā regularē:ꝛ nō profitē-
tes sunt ab ecclesia repellendi. ¶ No.illā copulaz ꝛ seruēt
q̄ nō excusant intrātes regulā collapsam si ipsaz profitent
īz tpe quo profitent nō fit ibi obseruantia:si regulaz ad vn-
guē nō seruent:ꝛ sic vt q̄ odio monachi hodie vadūt ad do
mū diaboli. ¶ Et no.q̄ expellendi sunt de ecclesia intrā-
tes ecclesiā ēt collapsam:nisi seruent regulaz si hoc seruaret hō
die oia mōasteria remanerēt vacua. ¶ Et no.q̄ tales in-
gredientes cōpelli possunt reformata regula ad obseruātiā
regule. ¶ Et no.q̄ eo q̄ p̄mouet q̄ ad monasteriū oz q̄

professat regulā specifice illius monasterij:ꝛ sic efficit mo
nachus illius monasterij:p q̄ dz q̄ si renunciet abbatie re
manet ibi monachus:īz ab illa ecclesia fuerit regularis
assumptus:vide fre.in opere suo in.v.q. ¶ No.q̄ p̄scien
do q̄d̄ q̄d̄ nō valida si est lōga:lōge seruata inducit p̄babilez
dubitationē sup eo.i.iure cui⁹ oppositū ius dispōt ꝛ vsus
facit ad no.de postu.pla.c.i.li.vi.p hoc dico q̄ tunc sūia la
ta obtenta talis consuetudinis.valet ēt cōtra ius hoc est nō
esset ipso iure nulla:sed ex quo cōsuetudo est irrationabilis:
posset re ractari:p ea que dixi m.c.fi.de cōsti.ꝛ ibi.Jo.cōsi-
ditur p̄fessus:ex quo surgebat dubitatio:q̄ sequit:vacāte
prioratu ecclesie sancti Petri canonicorū regularū qdā p̄
sbyter boñ.nondū regulā p̄fessus fuit electus a maiori p̄te
canonicorū regularium p̄dicto.B.ꝛ quod ā alio p̄tradicē
tibus:tādez cā huius electiōis fuit cōmissa iudicibus in fa
prascriptione content.contra electionē p̄:positā q̄ erat cas
sanda:q̄ facta de nō professo:ex aduersa p̄te fuit rōnsum q̄
multi in dicta ecclesia longo tpe fuerunt electi ꝛ admissi q̄
nōdū erāt professi:iudices dubitātes qd agere deberēt pa-
pā consuluerunt qui mādat q̄ dicta electio cassetur:ꝛ q̄ non
professi cōpellātur habitātes in ecclesia ad profitendū alij
expellantur:ꝛ hoc q̄ non q̄d est facta:sed q̄d fieri dz est at-
tendendū:ꝛ habeat sacra scriptura q̄ in bouē ꝛ asino nō ēt
arandum:ꝛ vestem linoꝛ lana contextam quis induere nō
debeat:vt significet hominem disparis professiōis ad vnz
propositum non iungendos:vt est hic casus. ¶ Oppo.q̄
hodie talis electio sit nulla ipso iure non tantum irritanda
de ele.nullus.li.vi. Sed hodie nulla est:ideo standum est
cōtrario. ¶ Oppo.de ecclesijs edificandis ad audientiā
vbi pz q̄ si paulatīz ecclesia deuēiat ad seculares q̄ nō cōpel
lunt portare habitū:dicē Cōpo.q̄ si in ista ecclesia nō cōsue
uerunt esse nisi regulares:ꝛ paulatīz deuēit in seculares ita
q̄ nullus est regularis.nullus coget ibi portare habitū quez
p̄decessores portauerūt:loquī ergo hic q̄n nō odio erāt re-
gulares:vel dic q̄ ibi ipsarum⁹ statu ātēq̄ regula foret isti-
tuta fuerunt canonici. ¶ Oppo.q̄ nō cōpellant p̄fitentē
eum professi sunt si deuenerūt habitū:de regularibus:ex p̄e
x.ti.c.i.li.vi.ꝛ in cle.eos qui.e.ti. ¶ So.potest dupliciter in
telligi:vno mō q̄ ibi habitabant:vt seculares ꝛ in habitu se
culari ꝛ secularia ibi participationē spiritualiū habere non
pōt vt prelatus eligere ꝛ similia q̄d dicit de statu regu.ea.
qui.§.peripsum:sed in regulari q̄ sequit est cōminatio:q̄
p̄fessus est. ¶ Quero an mōachus q̄ anno statu i mōaste
rio ēt nō est expresse p̄fessus possit agere cōtra monasteriū
vt lapso āno cū recipiat ad p̄fessionē:tenet Host⁹.q̄ sic:vt
recitat Jo.an.in spe.de regula.in fi.q̄ ad hoc instituta sunt
monasteria vt saluent animę voluntū p̄fitentiū ibi:p q̄d vi
q̄ habuit nōe animali ont actio p quā cōpellit ipm recipere
q̄d facet. Jo.an.in p̄fesso tacite et relatiōe habitus id ibi
etī.vel nō credēter distinctū sm cle.de regula.eos:in relati
te nō habitū p̄bationis dicit q̄ nunq̄ ont aliqua obligatio.
de regu.c.i.li vi. ¶ Sz bñ pōt agere vt sua recipiat profes
sio expressa:q̄ ei⁹ interest:vt hic.c.multos.li.vi.q̄ est profes
sio tacite:certe.c.pumū nō negat quin oriatur actio ipi qui
stetit per annū:sed q̄d oriatur obiecto ptra ipsum bñ nega.
¶ Glo.sunt clare vide eas per te.

Quod sicut. Simplex nominatio.
vel appellatio eius cu-
ius non interest electionem faciendam impe-
dire nō potest:quę si fiat cōtempto eo qui vo-
cem habebat:nulli postea ratū habeat:eo perē electio cassabit:m
missa autē qui cōsecrat:archiepisc opus:vel nisi receptū pal
lium ordines cōferrē nō debet.b.d. ¶ Sāt due precepta
ibi sup eo.ꝛ in pena expediūtur tria:que respiciebāt sum⁹
Jn⁹ alia tria que respiciebāt p̄sonas:ꝛ sic quelibet subdi
stinctio tres que p se patēt. ¶ Casus vacāte ecclesia arma
tana.congregato canonicis nominauerunt tres in tractatu
et anteqū p̄cederent ad electionē recipierunt negocio ifecto

fmaliter princeps ꝓtendens se habere ius ꝓstandi assensuz appellauit ne ad electionem ꝓcederet nisi habito suo assensu: fmaliter isti contradictores appellatione ꝓcesserunt ad electionē: vocatis quibusdā abbatib⁹: q electiōi debebāt interesse: q absentes erant: hec electio fuit ꝓfirmata⁹ et ꝓfectus⁹ in archiepm: et die fuit cōsecrationis accolitus ordinauit: quo fcō fuit petitū: vt removeretur a dicta ecclesia: eo q: fuerat ille genime electus ex qntuplici capite. Primo q: post electionē illoz triū nō cassatam. Scōo q: post: et cōtra appellationez ꝓcipua. Tertio q: cōtētus qbusdā abbatib⁹ q erāt absentes. Quarto q: ipse dilapidauerat bona ecclesie: eo q: q̄dā tabulā argēteā pignorauerat seu vēdiderat. Quinto q: in eadē die ordinauerat q̄ erat cōsecratus: pars aduersa rīdebat q electio prima nō fuerat electio sed nominatio quedā: ex qua nullū ius quesitum erat: et sic nō debuit posse ꝓdire fam: nec obuiat appellatio: eq: princeps habebat potestatē ꝓstādi cōsensum denuō scā electione: modo nulla erat facta electio: sed potius nominatio nō ōfendebat ergo ex ea tanq̄ ex legitima cā interposita. Tertie rōni rīdebat q illi fuerunt vocati: vel dato q nō fuissent nō contradicebant ꝓt. imo consenserunt electioni. Quarto ad id qđ dicebat de dilapidatione rīdebat q paratus erat epō ecclesiā idēnam facere: et q hoc ꝓcesserat: de populi consensu: papa ex hac cā vltimo allegatis in ādat cām decidi. mādat q se informet sup duobus: an illi absentes fuerūt vocati: et si fuit: res est expedita: si nō mādat q informet se an consenserint electioni: et si nō cōsenserint q confirmet electionē: et si inueniat q cōsenserint illā cōfirmet q alia possint defacili tolleranter: et id qđ dē de ap. regnet de electione illoꝝ triuz: non poterat obuiare electioni fo facte: q ꝓcedēs illoꝝ triū nō fuit electio sz nominatio: nō poterant ꝓcedere ad electionē nō obstante illa: nec appellatione ꝓcipua: q ius non competebat principi ꝓbendi consensum: nisi cū electio fuisset facta q hic nō erat: is aliqñ p abusum secus fuerit obseruatū: nec obuiabat dilapidatio: q ille erat paratus satisfacere: et cōsensus populi faciebat: vt hoc ex dispēsatiōe toleraret: ꝑ est cāus. ¶ Et ecce ad notabilia. No. primo q ex nominatiōe i scrutinio facta nullū ius acquirit: idem si in tractatu. l. q̄: de electione incipiēt eligētes tractare: de qua nominatiōe. ē. t. i. boue: et no. q hec nominatio in lata significatione appellat electionē: sz in stricta differt ab electiōe: et nota de nctione potius que stat hec correctiue. ¶ No. fo q sz nō valet electio post electionē primā non cassatam valet tñ electio post nominationē nō cassatā: eq: ex ea nullū ius acquirit: ut dem. ¶ No. tertio q de iure cōi si pōt electio fieri debet in ecclesia: de cui⁹ prelati electione agit: de qua dcīs fuit. ē. c. cuz terra. ¶ No. quarto q extra iudicialis appellatio iustificat ex grauamine p⁹ appellationē: et in isto facto p ptē attēptato: et si nullū grauamen sequat nō est iusta appellatio: aut ergo attēptū post appellationē detrahit iusticie: et iuri appellātis: vt in aliquo iudicat et iustificat appellatio alias nō. ¶ No. quinto q de iure cōi laicus in ecclesia collegiata non pōt querere ius ꝓstādi consensum duz electiōis actus est in fieri: sed dicimuz eo imperfecto esse existente: de quo. ē. c. cum terra. Et no. q vsus iuris in ꝓscriptibilis potius dr abusus: et vsurpatio q̄ consuetudo. ¶ Videamus istā ptē et op. q ex nominatiōe quer. sic. ita. j. q. vi. nominatiōes. l. c. publicato. Dicit glo. q quedā est nominatio que facta est in scrutinio ex qua secuta est publicatio: et ex ista ius querit vt hic: quedā est nominatio que fit extra scrutiniū in tractatu vt in scrutinio ex ea tñ nulla est secuta electio: et tunc dicendū q ex hac non querit iuste loquit hic: de hac dic vt de postu. hāc. i. et noti. q. vi. nōiationes. ¶ Secundo oppo. q valet appellatio ne absq̄ cōsensu regis aliqs eligat: q pōt habere ius ꝓstandi cōsensum in electione et cōtradicēdi electioni ꝑsone: de iureiu. petitio: no. de iurepa. nobis: et. ē. c. cū terra. So. dic quādo q laicus contradicit electioni ptēdēs ad se spectare ius eligendi in ecclesia cathedrali: et hec cōtradictio nulla est: nec

et q̄ appellatio: q̄ et consuetudine hoc facere non pōt. ē. c. olim. j. c. massana: et. c. sacrosancta: q̄ q̄ laicus rex: vel princeps appellat: et se opponit electioni q̄i ptēdens ad se spectare ius eligēdi ꝑsonā in inferiori ecclesia cathedrali: et quidā dicunt ipm admittendū: quasi ꝺ ius possit cadere in laicū. j. de iurepa. nobis. hoc nō placet doc. Ratio q: ius spirituale nō cadit in nō sacratas ꝑsonas: de iudi. c. j. Inde cuz principum matrimonij spirituale surgat ex electiōe: et surgat ex ꝓsensu electi: et totū hoc. f. matrimonium est spūale: est impossibile q̄ ptes ꝓducte ipsius matrimonij spirituale hoc operent: et ꝓducant per laicū: qui talis iuris capax nō est. ē. c. cum inter canonicos. §. discretionem: vbi ꝑs q̄ electio et consensus sunt partes effectiue huius iuris matrimonialis: nec ob. xxij. dis. adrianus: vbi antiqtus intercant seculares q̄ illo tpe illud faciebāt vice pape non fuit: et sic papa videbat principū. ¶ Item p electionē et cōfirmationē non cōtrahebat tūc vinculū: sed per consecrationē tñ que p spūales fiebat ꝑsonas ꝺ Inno. et Cōpo. illud operat priuilegium apostolice sedis q̄ postea fuit reuocatū: vt patet. xxij. di. §. verū. ¶ Q̄ñq laicus ptendit in ecclesie ꝓiudicio debere interesse rōne iurispa. q̄ ꝺ: et loquit in nō collegiata. nec ob. c. nobis de iurepa. et hoc modo contradicere valeret: et appellare: de concess. p̄bē. c. fi. de iurepa. per totū: et si dicat ergo spūalis matrimonij aliquo cāu est principū laicus: vt p ꝓstationē rīdetur q̄ actus ꝓstationis non est spūalis: sed bene anexus spiritualitati: de iudi. quantocuer actus ꝓstationis: et consensus illi anexus est cā immediate ꝓductiua matrimonij ponderatur: vt nudus cōsensus: sed est eius ꝓsensus ponderatus vt vestit⁹ auctoritate ep̄i alias: aliter nō posset contrahi: vt no. de iurepa. pastoralis. vel verius ꝓscriptio habet se vt quedam causa preambula: sed perfectio matrimonij surgit immediate ex consensu epi. ¶ Quādo que laicus pretendit se habere ius ꝓstandi consensum in aliquo preāmbulo extrinseco ab electiōe vt. g. mortuo prelato nūciet sibi vacatio ecclesie: et petatur cōsensus de alio eligēdo: et hoc pōt habere laicus ex cōsuetudine vel priuilegio: et si fiat cōtra cōsuetudinē vel priuilegiū electio est cassanda. lxij. di. plerisq̄. xviij. q. j. abbatē. q. fin doc. q̄ ꝺ: et intelligo si aliquā iustā causam ptēdit ꝓpter quā ille illegitime sit electus: vt q: dicit q̄ ꝓbat ipsum sibi suspectū et inimicuz q̄ reuelat secreta regni sui: vt. ff. de re. mili. l. omnes. §. exploratores. C. de inoffi. testa. l. liberi: de iureiu. petitio: et no. ꝺ iurepa. nobis. hec sic intelligo doc. hic in alia parte. Inde dic Inno. ꝺ ac cu. super hiis: q̄ si in episcopuz eligatur aliquis q̄ sit suspectus statui ꝓncipis: q̄ potest princeps: de iure petere et obtinere cassationē illius: q̄ ꝺ est bene notandū et seruatur de facto: q̄ si aliquis nō est de statu nō ꝺ dignus at̄ nec in bononia: nec in florētia: vbi aut̄ nō allegat aliquā causam mihi nō videtur q̄ cōsuetudo possit facere: vt electio pendeat a consensu laici ꝓpter cōsensum requisituz in preāmbulo: sicut nec ꝓpter cōsensuz requisitum post: vt dicā. l. c. ē. no. et. l. c. cū terra: vbi aut̄ exigit requisito tali⁹ cōsensus dicit comites et reges: extra sua regna vel comitatus nō requir̄ edoc. sz sufficiat ipsorum vicarios requiri. de instit. ex frequentibus ne. s. m. c. j. li. vi. Fin Cōpo. ¶ Quādo q̄ ptēdit laicus cōsensuz in electione et ꝓpter hoc se opponit electioni quasi in actu electionis prout est in fieri et iam cepta vellent cōsentire: et hec cōsuetudo nō pōt introduci: vt hic et. ē. c. cum terra. ¶ Q̄ñq ptendit laicus habere potestatem ꝓstandi cōsensuz electiōi sz facte: tūc pōt hoc querere: ita tamē q̄ exigat ad hoc effectū aut̄ ad eē electiōis: vt si ille ꝓsentiat destituat electio: q: hoc ius querere nō pōt saluo nisi haberet iustam causam cōtradicēdi: vt est causa. ē. c. cū terra. ¶ Q̄uādoq̄ isz fēa electione ptendit aliq̄s ius extrinsecū: et ꝓsensus ꝓstandi sup cōsecutione ad electionē mere temporale vt pcipiēdi calq̄ lagū: vel aliud tēporale: eque attingere: nō debet aut̄ ꝓfirmationē spiritualis iudicis. ē. c. quahter: et tale etiā ius quo ad tale seu temporalia illa inestimabilis potest ptendere laj-

cus prime epa de quo de iure pa. nobis fm Jo. an. ℔. ¶ Ve nio ad. v. li aũt. ¶ Ho. primo q ad electionẽ vocandi sunt & de extra collegiũ aliquo iure accidentali habẽtes ius eligendi. ¶ Et no. q abẽtes ad electionem vocãdi sunt & sic é causa i q i actib⁹ collegij abẽtes sunt vocãdi regulr. no. x. q. ij. hoc iure & no. ter. ad quez cõmuniter recurritur: p doc. q ꝑtũ: & ꝙ de remoto loco absentes vocãdi sunt: relinquitur arbitrio iudicãtis q arbitrari habet: vt de taz remoto loco vocẽtur a quo cõmode vocari possunt absq; piculo & hoc qñ dicatur periculũ esse vel non esse relinquitur iudicantis arbitrio. vide. c. ꝑ. e. cuz inter vniuersas. ff. eo. ram. ¶ Ho. so q valet electio abẽtibus vocatis: siue voluerint: siue nõ potuerint interesse & sic impedimẽtũ psonaz concernẽs absentiũ nõ impedit libertatẽ eligendi in pẽtibus. ¶ Ho. ter no q electio facta aliquibus ex canonicis contẽptis nõ est nulla ꝙz annullanda illis ꝓsequẽtibus contẽptũ: eis aũt ap probãtibus vel etiã tacẽtibus alij nõ possunt ex ꝓtẽptu obtinere cassationẽ electionis: & hoc no. q vt absentes vt & ꝑsentes qui debent electioni interesse vocenf nõ est de forma substantiali electionis: de quo. l. q; ꝓpter. & est casus. ff. de electis. ¶ Op. abẽtes ad electionẽ vocãdos indistincte. ff. eo. nã. So. ventas q abẽtes sunt vocãdi regulariter ad actũ electionis can aũt indistincte sint vocãdi: vel de ꝙ remoto loco. declarat hoc decre. ꝛẽperãs illã regulaz. s. q sunt vocãdi vnde possunt cõmode vocari absq; periculo: alias si subest periculũ alij possunt ad electionẽ ꝓcedere eis nõ vocatis: vt hic & ꝑ. e. cũ iter: ubi ergo ꝙz Inno. & Lõpo. q aut subest periculũ in vocãdo: & nõ sunt vocãdi: aut subest periculum exspectandum: & siue sint vocati siue nõ: non sunt exspectandi: vt dicto. c. cũ inter: aut subest illis abẽtibus periculz in veniendo non tñ est periculũ in vocãdo: & sunt vocãdi vt cõmunẽ vices suas si velint. ff. eo. ꝓpter. de ꝙ autez longinquo loco vocenf: standũ est menti huius ẽre. q; vñ cõmode vocari possunt absq; periculo: & hoc arbitrariũ est: q; nec de ℔ poi sset certa doctrina dari: de trãsacti. c. fi. ¶ Op. so innuit hic q demũ valida remaneat electio: si contẽpti confirmẽt: q; sufficit q nõ infirmẽt. ff. de ꝓben. cũ in ecclesijs. li. vi. ¶ So. q; q; contẽpti confirmãt: & est cãus planus: vt hic: q; q; infirmant ꝓsequendo contẽptum: & idem: q; q; nec infirmant nec cõfirmãt: & ꝓcedit ꝯmuniter: q; tunc alij non habẽt ꝓtẽz ex aliorũ contemptu infringendi electionẽ: nec ẽ inde ꝓt ex officio ꝛupplere: pot tñ fm Compo. cõtẽptus opponere vocẽ contẽpti nõ cõputãdã in numero. ff. e. in genesi: & c. ecclesia. in. quo ad pmũ ibi cõtradicat gl. & male. ¶ Op. tertio q abẽtibus nõ volẽtibus interesse electioni nõ debeat ꝑ sonis ad electionẽ ꝓcedi vt. ff. e. bone. ℣. li constaret. Glo. remittit ibi vera so. est. q ibi timore erat realis respectu electionis hic ꝑsonalis respectu eligẽtium. ¶ Quarto op. cũ gl. q est sup verbo ꝓsumit dt q; si ꝓbatã non fuerit eos vocatos q; cauãda est electio: innuit q incũbit onus ꝓbãdi vocatis eos vocatos cõtra. ff. e. bone. So. dicit glo. q; incumbit onus ꝓbãdi q; sint vocati ipsis q; dicunt vocatos & ꝓbant per nuncium: qui dicit eos vocasse: cui standum. ff. de rebus cor. qui sub tu. vel cu. l. & magis. §. illud: & ff. de ap. cum parati. ad. c. bone. non vidit aliter Jo. mo. dicit contrarium loquit in actu iudicio cui creditur donec probatum probetur. hic loquit in actu priuato cui nõ creditur: q; nõ ꝓsumitur ꝓ vocatione ꝓsumẽdã si velles tenere cõtra hec decre. nõ ob. in aliquo: ponas enim ꝓbat q; debẽt ꝓbare se non vocatos: q; dẽt littera si constiterit nõ vocatos & contemptos: sed forte gl. habuit si nõ cõstiterit vocatos: & hoc puto verius: q; in talibus extrandicialibus solẽnitas non ꝓsumit vocationem nisi de legitimo ꝛpe fuerit: vide de test. alberic⁹. ¶ Op. quto cũ glo. que est sup verbo consentire q; electio fcã aliquo ex canonicis contẽpto: nõ possit ratificari: q; est inualida. ergo ratificari nõ pot. ff. e. quidam. ff. de iurepa. illud cum similibus. Dicit vt dicit glo. ff. in. ℣. idẽ pot dici q; aut eligentes contemptos absentibus nõ eligũt simpliciter: sed suspẽdũt actũ electionis expresse ponẽtes spem in absentibus: q; ratificabunt gesta p se quasi non reputauerint ex se fuisse actũ electionis & tunc absẽtes possunt ratificare: & valet electio: aut dicunt simpliciter: nõ ponẽtes spem in absentibus: & tunc nõ valet electio: nec pot ratificari. ff. q. iij. lugduñ. ff. ꝺ solu. l. si quis offerẽtibus: hoc nõ placet glo. que dicit q; qualitercũq; eligãt absentes possunt ratificare: vt bene: nõ ad contrariũ dic quando actus est nullus a principio: & tũc ex postfcõ non ratificat: vt. ff. e. audituri: & in utribus allegatus: & hoc qñ consensus exigitur: vt ꝓ forma certa & determinato tpe vt. d. c. audituri: qñ q; actus ex defectu consensus non est nullus: sed est irritãdus. nõ consentiẽte contẽpto vel iniuriã ꝓsequẽte & tũc eo ratificante actus remanet validus: q; tollit ius infirmãdi. ¶ Sexto op. q; absentes cogenf habere ratã electionẽ factã a maiori ptẽ q; cogitur habere ratã qõ est valiter factã. ff. de nego. gestis. l. põpo. & l. sed an vitro. nã & absentes hoc facere debuissent. ff. de ritu. nup. l. si filius. So. dicit glo. q; si electio est facta me contẽpto nõ dt aliud scio ad mei vtilitatẽ: imo in mei preiudicium & iniuriã: & sic non cogor habere ratũ remittendo iniuriã. xxiij. q. iij. si ille. Itez si cogerẽtur consentire: nã nõ haberẽt liberũ arbitrium: & sic inutilis daret epo q; nõ est dicẽdũ. ff. eo. nullus. ¶ Septimo op. q; nõ possunt habere ratum: q; nõ est suo nomine gestũ. ff. de nego. ge. li pupilli. §. si ego. dicit gl. q; nõ possz tenere ratũ non noie meo gestuz in tpalibus: sed in spualib⁹ bene possz habere ratũ si noie meo gestũ. ff. q. iij. lugduñ. de iurepa. cura. ij. q. i. in pmis. iij. q. vi. hoc q; ꝓpe. Tu dic q; nõ est meo noie gestum ratum habere non possum ad mei cõmodũ: vt mihi def actio. sed ad mei incõmodũ: vt cõtra me def exceptio: & actus validef acta q; nõ possum infringere. ff. de pigno. l. paulus. ¶ Quero electioni facte aliquibus contẽptis: & contẽpti sunt parati cõsentire: alij volunt ad electionẽ reclire nunqd possunt. vt q; fic: q; diffidunt de iure suo. ff. de postu. pla. bone. l. xiij. di. quãto. Incõtrariuz est. ff. e. cuz inter canonicos. viij. q. iij. dilectissimi. ff. de seru. rusti. ꝓdi. l. per fundũ cũ ℣. Et ℔ est tenendũ non ob. q; vbi diffidunt possunt reclire: verũ a ꝓsecutione iuris ꝓpij: sed nõ possunt reclire ab eo q; est incõmodũ alterius ex q; est validũ. ¶ Quero pone q; canonici contempti mortui sunt nũquid poterunt successores prosequi contemptum: an eoruz exigatur consensus. Ego. dicit q; non nisi essent prelati: qui alijs succedũt in onere ac in honore: secus in canonicis. ff. de testa. requisitis: ad hoc. c. ii. relatum. ¶ Ho. istaz gl. que vult q; licet prelatus possit dici habere successionẽ nõ ꝓprie canonicus: sed forte pot restringi gl. q; canonic⁹ nõ habeat successionẽ in respicientibus fructũ: & ius qõ pot appropriari ꝓsone canonici: vt est actus eligendi q; fructus est: & ꝓsequi ter iniuria facta erga actum: & hoc satis placet: secus in prelato: q; prelatus nõ facit fructus suos: ideo pendẽs iniuria transit ad successorẽ. ¶ Ter ob. qõ dicit: de prelato. ff. ꝛe. inceptuz: ibi prelatis mortuis ꝓsonũ collegia nõ habẽt ius eligẽdi: q; aliud est quãdo viuente prelato cõtemnit prelatus. aliud quãdo mortuo prelato capitulum nõ vocat: quia persona viuens vocari pot: & ea nõ vocata ius contemnit vel agendi ex contẽptu ꝓductum est inesse prelato nõ mortuo nullo iure accidentali nondũ ineffe: vt capitulum vocetur nõ facere dicit capitulum: q; vocari nõ potest: cũ nõ subsit ꝓsona & periculum fiat in mora in tot personis vocandis. ¶ Quid si canonici qui cõsenserunt mortui sunt & alij subsituti. quidam dicũt q; tunc nõ sufficit cõtẽptos consentire: q; non inuenient consensus quos confirmentur. ar. ff. cõmunia. ꝓdi. l. rerum. Ego. & gof. contra. in cessione eius seruitutis: q; nõ fuit a principio ius aliquo respectu seruitutis quod idumdus est trãslatum: sed transferẽda est: vt ex tẽpore placitus omnibus ꝛpe ꝓsentibus nõ subsint in trãsferẽdo: nec ad trãsferendũ obligati forẽt ad trãsferendũ. ¶ Sed electio eo q; est a plurib⁹ fcã aliquibus ꝓtẽptis: ab ipso principio: ius electionis ex toto trãslatũ est a principio: licet per cõtẽptũ ius illud possit infirmari

aliud est ergo ista agi hodie ex toto trāsferri: et hoc nō pōt aliqbus mōstrari: aut agit de aliquo iure extrinseco infringēdi in trāslatū a principio tollendo: et tūc illud pōt tolli: vi nentibus solū illis: q infringere pīnt vt hic. ¶ Quero qd si electus fuerit interim cōsecratus electiōe facta aliqbus ptem, ptis: dicūt doc. q remouebit: qa cassata electiōe cassata sunt omnia que secuta sunt ex ea. hic psequit de prātecō cilii: que non ptinent ad hāc decre. dic vt. j. de pben. dudū. ¶ Et mō ad. v. super eo. ¶ No. primo q consecratus in epūm: vel in archiepūm in die cōsecratōis nō pōt clericos ordinare: et si ordinat dicit gratiter exceder. talis tñ excessus tolleret ne a iure electionis deponat. ¶ No. secundo q solus papa pōt in die cōsecratōis ordinare: et hoc: qa sñ hyrnū angelicus. s. gloria in excelsis deo. cōsecrat: et post ea ipse missam pācit: et incipit psecrare. ¶ Ex hoc apparet: q alij nō pīnt: qa consecrant inter euangelium: et epistolam: nec principaliter celebrant: sed celebrant psecranti: et hoc ne duret ministerium mutatum: et sic vt q missam celebrare fit de substantia ordinis in ordināte. ¶ Et no. q actus in dicēdo missam: est indiuiduus vñ ille q incipit dz pficē. ¶ No. tertio q archiepūs ante pallium nō bz illa que sunt ordinis: nec que iurisdictionis que sunt maxime pātis: vt conuocare pciliū pficē crisma: et dedicare basilicas et similia. ¶ No. q pcursus maioris ptis pfundit vires pātis minoris et absorbz illā: vt q ge poterat vt minor maiō factus nō possit: in hac pte sunt opiniones: pcedā ergo querēdo. ¶ Quero ergo pīno an in actu cōsecrationis cōsecrātes et consecratus dicant diuersas missas: dic q non: qa sufficit vna: de cele. mis. cōsuluit: et. c. te referente: sic et obseruat: qñ pīster ordinat: et dicit Hosti. q hoc est ō anglicos q consecrando celebrant in alio altari diuidendo ministeriū de quo sequit: et dicit q nō magis approbat illam pfuetudinem qñ illam: de quo de tēpo. ordi. sane. ¶ Quero qd si pīncipalis celebrans non pfert verba apta ad pfectionem eucharistie an ad verba pfectantium conficiat. qd dicāt q sic alij contra. qa hoc non intendunt nec intendere debēt: cum in aliquē tñ ad solēnitatem. ¶ Animo sim alioq ea in fiant: et discretus: qñ puentum fuerit ad verba canonis oio tacebunt: ita q de eis penitus nihil dicāt pus dictus. placz J. mo. qa pīna verba pferēs hanc pātem bz qa sacerdos dicit: et verba apta pferat cuz intentione: nec desit materia. s. panis: et vinum conficit corpus xpi: de summa tri. c. i. §. ma vero. debent tñ celebrātes esse cauti. vt in verbis pfectatis nia non pcedant celebrantem: sed nec nocet si a celebrante pncipaliter eadem verba repetunt: sicut nec obesset si idē principaliter celebrās diceret: vel pferret verba apta ad celebrandum: et celebrans eadem repeteret: necesse tñ est cōfiteri q p pīno proferentem verba apta conficit corpus: nam materia semel transubstantiata: iterum non transubstantiabitur ad verba alterius. Hosti. videt q tutior sit opinio aliorum: qa sacramenta iterari non debent: de sacra vncti. c. i. et. c. fi. Pone enim q plures sacerdotes audiant missas in eadē ecclia: vnus eoz pferat verba canonis cū intētione cōficiēdi ante qz pferant a celebrāte cum tñ. Primo pferēs nec ad altare stetit: nec scimus sit sacerdos: ali bene certe ad verba istius nō fuit trānsubstantiatio: qa ecclie forma ꝫ est grātia qua non seruata non est verum sacramentū. i. q. i. extra catholicos: qō no. de symo. c. i. ¶ Nec obstat si dicas q ex hoc sequit maior absurditas: qa fm eam ex quo pncipalis celebrans nō intēdit nec pfert verba apta nullū erit sacramentum: nā et post hoc pīngere quotidie: vt. j. de cele. mis. ō homines: sed nō pōt oībus absurditatibus puideri pōt ecclia pfuideri. ¶ Sed quero an in pfectione epi posito q oēs non conficiant an oēs consecrent celebrāte: dic q sic: et est diuersitatis rō: qa sacramentū eucharistie p vnum tñ cōficit pōt: et dz. sed in consecratione epi requirunt tres. l. xvj. di. pono. de tēpo. or. sic archiepūs: de sacra. nō reiterā. c. fi. et q canon dicit. q vno supfundēte oratiōnē: et benedictionē re

liqui oēs epi q ad sint manibus caput eius tāgūt. xxiij. di. epūs: et idem continet in rubrica libri pontificalis. ¶ No. q dicit vnū verba debere pferre. s. pncipalis pfectantem: et non alium. xxiij. di. quoniam: alios dicit q caput tangunt nec q verba pferant: tñ de consuetudine ecclie oēs verba pferunt: nec duo epi sup vertice epūs: et caput manibus suis eu ágelium tenent: sed duo accolti qō vt corrigēdum cū sit ꝫ dicta capitula epūs: et quoniam. lxxx. di. qō dicit: ō sacra. non iteran. c. fi. et hodie est correctū. ¶ Ad declarationē lre in quo diuideret ministeriū vnitatis si in die cōsecrationis ordinaret epūs vel archiepūs: dicit gl. q archiepūs vel epūs celebrat. i. finiui celebrat missaz cū cōsecrante suo. Unde nō dz tūc diuittere officium illud: qō ipse incipit cū pfectore suo: et alios ordinare: qa sic diuideret officiū illius misse in qua cōficit qō fieri nō dz: et tota misse debēt interesse. ¶ Vbi videt q alius sit intellectus decre. quia missa dz dici integre. nec recipit diuisionē in ptes: nec interrallū: qa dz pcedere ordinationē: modo cuz pfectat: nō celebrat totā missaz: qa cō celebrat solū: et ante nō cōficit qñ sit lecta epistola: nō ea lecta nō pōt dici q ipse vt archiepūs celebrauerit totā missam: sed tñ cōcelebrauit: aliter si diceres q illa quā celebrat haberet ꝫ missa iaz duxisset mediā vt archiepūs: et mediā vt alius: et sic diuideret misterū vnitatis qō nō est dicēdū. ¶ Queritur 3o gl. an missa sit de substātia cōsecrationis. glo. dicit qō vt q sic: vt hic: qa consecrationes epōrum: et ecclesiaz: et confectio crismatis debēt fieri cū missa. j. de cele. mis. referēte: de consē. di. i. oēs basilice et vno cōtextu ille ēt q consecrat dz pncipaliter celebrare: et officiū illud totum dz fieri continuū absq; aliqua interpositione vel mutatione psonaz nisi magna necessitas euenerit pueniret. vij. q. i. nihil: et. c. illud: qa sic ordinauit ecclesia romana: et obseruat: et idē fit: et seruat in collatione ordinū p qō cōcludit glo. q missa est de substātia cōsecrationis: ꝫ dicit Bernar. q cōsueuit dici: et vez est: qa missa est qd separatū a cōsecratiōe: sed ad reuerētiā tñ sacramentoz: sic ordinauit ecclesia: vt conferent cū missarū si talia nō seruarent valz cōsecratio: et valz ordinū collatio facit tñ q ꝫ ordinē facientes tanq; facientes ꝫ ordinationem grātiam ecclesie punirent: et ꝫ ad quod seruat ecclesia: ad hoc de tempo. ordi. sane. et. c. litteras: et. c. vt non est: et duobus sequētibus: oēs cum seruaret tenent qō romana ecclesia seruat: de sacra. vn. c. vnico: et que obmissa sūt in pncipio debēt supplere: vt dē in dicto. c. vnico. de sacra vncti. ¶ Quid si vnus consecrat: et alter dicit missam: dicit Hugo. q valz pfectio: licz hoc fieri nō debeat: de quo. lxxv. di. ordinatiōes: et de hoc fuit interrogatus bernardus in consecratiōe dñi ¶ Roma ni bononiensis epi vtrum possit archiepūs pfectare: et alius epūs celebrare: et Rnsum fuit p eum pus deliberatione habita: q hoc non debeat fieri: cum esset ꝫ ordinationem ecclesie: nec aliqué audiunt vel legat q hoc factuz fuerit: dicit ergo ber. q hoc casu hec fuit posita hec additio: et dicit Jo. an. se audiuisse a dño suo: q ꝫ fuit vitia additio quā posuit in decre: bernardus. Ideo instruere solet. Jo. an. q libri bene habentes in cōtextu glosaz verisimiliter habent aliter. ¶ Quero an epūs q consecrat: finita missa possit ordinare: dicunt qdam q sic: qa potent necessitate imminēte ordinationis aliam missam celebrare: et ordinare: et ideo dicit tūc quasi p hoc dicat q finita illa missa: possz epūs recepto pallio tunc autem non: et assignat tex. rōnem: qa ministerū diuidi non dz. nisi ex necessitate. vij. q. i. nihil: et. c. illud: de consecra. di. i. solemnitas: hoc nō placet Hosti. qui dicit q nō videt qualis possit esse ista necessitas cum pīntes sunt alii epi: nec ea die pōt sacri ordines conferri: de tēpo. ordi. c. i. et. ij. expone ergo tunc. i. in die consecrationis: et pro eo facit littera simplex que dicit q solus romanus pontifex pōt in die consecrationis. ri. ¶ Item ad rōnem in qua archiepūs redarguit de ordinatione ante pallium: et ep̄s q ante pallium possit ordinare. ꝫ. c. suffraganeis. So. pōt mādat de ordi-

nádo alijs habétibus potestatẽ:sed nõ pót cõsecrare:vt ff. ¶ Quero an in ordinatõe debeat bre archiepus pallei dic ti non bz pallium habitu:q nódum tradituz:planum:vt bi cuti sibi est tradituz: an possit sine eius exercitio ordinare Hosti. videt tenere q nó ad dit in retẽtõe synodi cõuocate:q in synodo oz sedere pallearus:z posset illud quocare absq pallio:et dicit quocari.i.conuocatũ tenere sic:et epus epalibus inductus hoc facere oz:p qõ arguit: q eccle sia nõ essz recõciliãda ab epo:sed sacerdotalibus tñ indu to:de consec. ecc. vel alta. aqua. sed ẽtruz de facto seruatur. Sic ergo mens est littere q si habens pallium pdicta sine illo non exerceat multominus pallium nõ habens. ¶ Quero quare nó pót vt epus ordinare:dicit gl. q hoc ex quo est archiepus nõ pót vt epus:et sic qs pót vnũ tanq̃ vnus qõ nó pót tanq̃ alius:dicũt tñ doc. q potest alios clericos nõ ar chiepatus ordinare tanq̃ epus si inuitet. vij.q.i. epi de or di. ab epi. c.i. fin Hug. idem notat Inn. ẽ. c. suffraganeus: alle. de renũ. ad supplicationẽ:et dicit q archiepus nõ exer cet ẽt inuitatus epalia anteq̃ reciprat pallium:nisi de pape licentia:p illam decre. ad supplicationem. plz Jo. an. dictũ Hosti. q extra prouinciam suaz possit: vbi non pót conferi ar chiepus nõ in puncta sua in qua nódũ bz plenitudinẽ ptãis que designat p pallium. ¶ Item ad vltimaz ptem:et ibi notat q dilapidatio bonorum ecclesie: est sufficiens cã ad deponẽdum tñ ex misericordia:et de gra pót sustineri duo bus pcurrentibus si dilapidationẽ fecit voluntate populi: et pseruet ecclesiam indẽnem ex quo habet q de iure delicti dilapidatiõis nõ purgat eo q ecclesiaz vult seruare in dẽnem dilapidans. ¶ Contra hãc vltimã ptem ob. q nõ oz ex institutõe idẽnitatis purgari pena delicti. ff. de furtis: q ea mente. ff. vi. bo. rap. l. i. §. nõ pdest. So. glo. allegat p: et ẽ an in delictis in cõmuni ẽdo admittit delicti purgatio. si aliter cõcludat Hosti. quam dicunt delictum hoc purga bile:ita q si ecclesiam pserret indemnẽ ab ea nõ remouet Glo. determinat oppositũ q nõ euadat pena ptationis:z soluz pena. xij.q.ij. monemus:ad hoc allegat decre. de sol. si quorundã. vbi dilapidãs iura ecclesie ipso iure suspẽsus est ab administratione spũaliuz:et tpaliũ:q aũt hic vt dis pensatio:et quedã tollerãtia fiat: vt ps ex illis poteris eque nimiter ẽt. hoc coadiuuat q̃ dicit in ẽa cleri. et populi cõ sensus:q illa pcedũt de iure nec in facto delinquẽdo ad mittit purgatio:nisi vbi lex expimit:de quo no. de re. iur. moza. li. vi. hãc materiaz ponit Jo. xxi. q. ij. apostolice. et vij. q. ij. c. i. glo. tenẽt doc. ¶ Hic Inno. ponit tria notabilia dicta. ¶ Primo limitat. c. accedẽs:ó accu. cupfr. vbi dr q crimẽ cum infamia pót opponi post confirmationem: et qñ pcrit totus effectus confirmationis: quod verus si pcrit possessione nondũ habita:si habita: et agit possessione: nõ ob. ẽt exceptio cũ infamia:allegat de resti. spo. Jnez cũ qs de cã posito. sup. ¶ Secũda limitatio q crimẽ cũ infamia potuit opponere si ante nõ habuit facultatẽ opponendi: q ignorauit: secus si habuit facultatem opponendi: q scimus. ¶ Tertio q id qõ exceptio eius non bz locum qñ pcrit petitum:sed bz locum qñ cõfirmatio est facta cũ cãe cognitio ne vel sine cause cognitione: sed nõ repente:secus vero si sine cãe cognitione et repente:et istud est dictum Inn. de cã posito sup. ¶ Quarto q vbi in petitione cõfirmatiõis nullũ ius queritur:sed qõ est declarat:et sic totus effectus iuz rollati queritur bz locum. c. accedens: non admittit excep tio nisi crimẽ cum infamia:vt in beneficiis in quibus nõ inter uenit cõfirmatio:nam si pcrit cõfirmatio vel declaratio:q beneficiuz ad se spectat. bz locum illud. c. accedens: p hoc etiam nullius ius queritur:sed qõ est declarat stat effectus be neficij. ¶ Secundo ponit aliud dictuz p qõ declarat:et li mitat lex barbarius:q iz cõfirmatio electõis nulli tribuat ptãtem administrandi pp quasi possessionẽ: in qua ponit: et pp cõem errorem:et publicã vtilitatem nõ tã facit ipsum

platum. lx. di. p t ot uz. ij. q. i. ordinationes. p qõ concludit filio ad id de quo fuit interrogatus iuris cõsultus:em. l. barbarius: de offi. pto. dicit tñ hoc verum vt tribuat quasi ad ministratio: qñ electio est nulla ex defectu reqsitorũ de iure naturali: vt qz deficit ẽsensus eligẽtiũ:qõ bene no. et hoc sentit ẽt Inno. de cle. exco. mis. c. ñ. in addi. ¶ Tertio po nit limitationẽ ad. c. pastoralis. j. de excep. vbi dr q excep tio dilatoria: que post terminũ venerit ad noticiã admitta tur etiã si sit paratus iurare qõ venerit: dicit id pcedere qñ terminus nõ est peremptorius: et exceptio est dilatoria tñ p ut loquit: q regulr post terminũ peremptorũ q habet loco cuiusdã iterlocutionis. ff. de ar bi. l. qualẽ. C. de inge. l. diffa mari. j. de pba. lz. non pót peremptoria opponi nec aliqua ex ceptio p qõ ẽcludat regulã q post peremptoriũ nulla possit opponi exceptio:q hic est exhibitus ãs nec pbatum de iure vt ibi est in cã ppna ppria iuramento: nili vbi appareat iure expẽssuz: et sic excepiat casuz q habet:in. c. vt circa:de elec. li. vi. et in cle. constitutionẽ. e. n. ¶ Ad materie declaratio nem. Primo oppo. q ex quo hic epus erat confirmatus: et cõsecratus talia nõ debuerunt admitti ad impediendã ele ctionẽ:q tales electiones nõ dericiunt nam ẽ nouuz cũ ordinentur: de accu. sup his. idem si os agit oz agi via accusa tionis vel denunciationis. j. de appel. constitutus. ¶ Sit q riturz an et qñ exceptio opposita impediat ẽ nouationem de cendũ:ad hoc q qñ qs opponit ẽ electum defectus forme qñ qs vicii psone. ¶ Si opponit ẽ electi defectus forme et hoc ante ẽfirmationẽ:ũc aduertas tria tẽpora. ¶ Primum ante ẽfirmationẽ. ¶ Secundũ post confirmationẽ qñ petit cõsecra tionem. ¶ Tertium post ẽfirmationẽ qñ petit cõsecra tionem. ¶ Quartuz post ẽsecratõem in petitione pallei. ¶ Quintũ post ẽsecrationẽ in petitione pallei. ¶ Ad p mum ad ẽfirmationẽ et admittit indubitater. Post ẽfir mationẽ eo nõ petẽte ẽsecrationẽ. Si ẽfirmatio est sẽa cũ causse cognitione et pẽte vel absente et ignorante illo q post cõ firmationẽ se vult opponere:nõ admittit opponẽs:sciens cõfirmationem esse:vel q sciunt eum:q talis cõfirmatio bz vim sñie quẽ nõ retractat ex quo nõ est appellatum: de re iudi. cũ inter:q habeat vim sñie. facit. e. n. c. fi. li. vi. ad hoc de re iudi. q̃uis et in. l. sepe. ff. de re iudi. et maxime: non ad mittit etiam diligens. j. e. nulli. li. vi. etsi ignorauit: et q sua non interest: dummodo habeat bonum plactuz. ẽ. c. cũ iter. R. de accu. illa omnia ista faciunt: p prima cõclusiõe supra posita:si ẽfirmatio est facta sine cause cognitione:sed nõ re pente:ideo q ex quo legitime est facta ẽ ad opponendum nõ admittit:q ex quo valida est ẽfirmatio qs ad infirmã dũ nõ audit:et hoc facit p secunda cõclusione supra posita. ¶ Si sine cãe cognitione et repẽte audit excipiens q ma. accu. ẽfitem in tua:idem no. Inno. de dolo. cũ dilecti: de cã posito cum cim. Si opponit post cõfirmationem eo pẽte cõsecrationẽ vel ordinationẽ admittit exceptio defect' forme:q modo aliud petit:ideo exceptio pót opponi que ante nõ fuit opposita:et alius est processus q modo inchoat. Si post confirmationẽ et consecrationẽ opponit:vide idem qõ dixi. ñ. in confirmatione:et footnote. Si post confirmatio nem in petitione pallei admittitur exceptio:et ita pót intelli gi hoc decre. p viam vero denunciationis accusationis: vt appellationis bene auditur: post hec omnia: dũmodo suo tpe fuerit appellatuz:sic pót loqui hoc decre. practica ergo erit decre. vel quod hic fuit appellatum: a confirmatione: vel q fuit exceptum ẽ petitionem pallei: vel q actuz p viã accusationis: siue denunciationis vel impetrata inquisitio: vel p offiñ iudicis:qõ iemptauerũt p sequẽtes cõtemptuz: hz qdam dicẽt q hic non pót opponi:nisi p viam exceptio onis de cõtemptu. ¶ Si crimen opponat ante confirma tionem:indubitanter opponi pót: de accu. super his. Post confirmationem si non petatur consecratio: et supersit fa cienda vel ordinatio:idem qõ dixi. ñ. q os q agatur p viã accusatiõis:vel denũciatiõis. Si vero restat cõsecratio vel

ordinatio: et petit: qz nó est facta: tũc idé: et de eodé crimie
dicusso in cófirmatione: nec ét alius scienes opponere pót
in cósecratione ne de delicto eiusdé hominis sepius quera
tur: de offi. dele. iuz cuz similibus: de crimine indiscusso in
pformatione qó nó fuit in iudicio confirmationis: indubi-
tanter opponeť pót. Idé de illo qó fuit: qz modo ad aliud
agitur: et nouus sit processus: et nona examinatio: et diuer sa
et diuersum delictum oppositum nondum discussuz. hoc li
mitat versus Compo. nisi is q fuit in confirmatione babu
it tempus ad opponédum: et terminum ad articulandum:
et opponéduz qcúd velit: quo casu dicit nó audiri. ar. l. dif
famari. C. de inge. ma. de pba. Izsuñ doceat se ignorasse vt
nisi de nouo ad ipsum supuenit scientia: de excep. pastora-
lis: de elec. sanctę ecclie. li. vj. de offi. dele. insinuante. ¶ Si vo
restat cósecratio: vel ordinatio: qz facta: vel qz nó sit vt in p
posito: vel alia inferior dignitate: in qua nó expectať conse
cratio, dignitate: tũc dicit si facta est cá cognita pfirmatio:
vel pulsio nó admittť plus ꝙ psonaz. ¶ Si cá nó cogni
ta: et agit possessorio idé: qz exceptio delicti nó impedit: de
resti. spo. Item cũ qđ: et in ľia. ¶ Si agit petitorio nó im
pedit effectũ exceptio si nó opponať crimé cum infamia: ó
accu. accedéa. ¶ Si opponť crimen cuz infamia: et tũc si
petit bñficiũ in cuius possessione iam fuit: nó ob. crimé cuz
infamia: vt dicto. c. Item cum qs: et de cá possessione cum
sup. C. de dona. inter virum: et vxo. si maritus. ¶ Si petit
possessio nungꝫ habita: obstat exceptio criminis cum infa-
mia: vt. d. c. accedéa. b. d. verũ qñ is q non opponit non ha
buit facultatem opponédi anteꝙ ignorauit: secus si habu-
it facultaté opponendi ante pulsionem: vel pfirmationé: qz
sciuit quo casu dicit q exceptio criis cũ infamia nó repellit
pfirmationis effectũ: sed cósecuta possessione audiet p viá
accusationis vel denũciationis fm Cópo. ¶ Deducta vo
vbi opponť crimé nó ipso iure cóncludéa punitum illũ con
tra qué opponit: Iz sit grauet vt homicidiuz: ad hoc qó no.
Inn. de cónes. pben. cũ nostris. Periurũ et adulteriuz alias
ñ opponať hęresis depositio: et syn. tũc audit p hoc: dicit q
admitteret exceptio q tenéa beneficiũ bz vxorem: et ꝓxit ma
trimonium: qz p id vt beneficio renunciasse de cle. cóiu. c.
i. li. vj. ¶ Secúdum principale cum incúbit onus pbandi ꝙ
formam: vel cótra pśonam vbi opponť delictuz. dic si op
ponať vicium forme ꝙ electum ante pfirmationem. gl. hoc
hoc tangit dico q bz pbare petés: qz hec sua intentio: vt di
in sup glo. ¶ Si petat pfirmatóem sua est intentio ostende
re q canonica est electio: quię nó cóstat eo q apparet facta
ex quo negať: nec obstat de pba. ab ea pte: qz ibi loquť in
actu iudiciali iurisdictióis volúntarie in quo dico q p̄sumi
tur pro iudice: et ille est singularis casus: et forte vt facili nó
habeť alibiqđ ét in iudicio p viá iurisdictionis volúntarie
exercitio p̄sumť pro iudice: aliąs ille casus non ꝓcedit in
actu extraiudiciali. ff. de publi. l. quecúqꝫ. Si vero post có-
firmationé opponať dic q nó compellet qs tenere titulus
siue electionis ció bz pbare opponéa: et hoc nisi sit appellatú
quo casu, pbabit pfirmatus iniam iustá: de resti. spo. cũ ad
sedem: de quo de renũ. in pńa: et dixi. ß. e. bone. p pdicta re
probať dictum Inno. de eoq fur. ou. recepit. e. fi. decens q
q dicit solemnitatez electionis nó bz pbare cóncludéa: qz id
qó qs facit extraiudicialr in spectantibus ad officium suũ
p̄sumť bene factum: nisi pbet ꝛrium: alle. C. de ꝛben. stip.
l. i. et ff. de. v. ob. l. sciendum: quare dicit q allegáa in ele
ctione nó factum scrutinium vel cóan electionem vel non fa
ctam vocationem bz pbare ex quo deptáte eligentiũ: et ele
ctione constat. ff. de pba. l. ab ea pte. n. ¶ Solubtiter facit
vbi p̄sumť p ademptione forme: Iz fiat extra iudicium: et
non in forum iudicij. Primũ tz Compo. et intra supra al
legata loquůť qñ extat scriptura quo casu, ꝓcedit materia
l. sciendũ: an sit solemnitas intrinseca: an itrinseca: alias in
actibus: alius regulr dicenda solemnitatem eá pbet: ita q in
iudicio nil creditur nisi constet: p acta. ¶ de pba. qñ. idem ex

tra iudicium vbi requirť scriptura: de fen. excó. cum medi
cinalis: et vbi ius dicit formam pbandam: de sen. excó. c. r.
facto: videlz hec vera sint: vnde dicta lex ab ea parte loqui
tur in actibus iudicialibus quo casu pro iudice est p̄sumę-
dum: et ꝙ plus est in actibus iurisdictionis voluntarie: et ꝙ
sine solęnitate iudicij expediunť: et ille est notabilis casus:
hic loquiť i actu mere extraiudicialiter ob. de pba. qñ có
tra: qz ńdet: vt dixi. ß. c. bone: vel illa nonduz emanauerat:
vel dic ꝙ loquiť in iurisdictióe voluntaria in qua non fiunt
acta. ¶ Si opponiť crimen: tũc opponens bz, pbare: qz p̄
sumiť quilibet bonus de p̄sump. c. fi. idez si deferť p̄sone: qz
quilibet babilis p̄sumitur: de proba. ab. ea parte.). ℟ o.
Banc materiam habens de dolo. cum dilecti. de accu. cuz
oporteat: et p Inno. in. d. c. innotuit. ¶ Tertium principale
dubium an teneat confirmatio sine citatione vel sine cause
cognitione: dic sine citatióe bodie nó tz: vt est casus in c. fi.
de elec. li. vj. sine cause cognitióe an teneat: dic ꝙ quedam
est ꝓtentiosa, quedam est pfirmatio nó ꝓtentiosa: idest cui
non opponiť: et hoc pót fieri sine cause cognitióe. Quedaz
est ꝓtentiosa sup qua ps vult pcessum ordinare: et hoc non
bz. sine cáe cognitióe. C. de iudicijs. l. iudices. C. qũo: et qñ
inder: ea que cófirmatio vero quam facit is q eodem iure
eligit: et pudet: planum ꝙ bz sine cause cognitione: fm In
no. et Compo. facit qó no. in dicta decre. fi. ¶ Quartum
dubium an teneat pfirmatio electionis nulle: et an pfirma
tus sit p̄latus: dicit p̄no ꝙ quo ad potętá administrandi tz:
alł. ff. de adop. l. adoptio. ff. que sunt sine app. rescin. l. i. §. i.
¶ Sed quo ad hoc vt pfirmatio faciat p̄latũ. Inno. in. c.
cũ dilecti. j. e. dixit: ꝙ ff. de offi. ꝓtoris. l. babarius. Iurisco-
sultus de hoc interrogatus: nó ńdet: ió ipse dicit ꝙ nó est
p̄latus qñcúqꝫ nó teneat sua electio sive pfirmatio. Ix. di. p
totũ. i. q. i. ordinatóes: et valet q gerit: Iz nó sit p̄latus ex bo
no: et equo: pp cómen ignorántiam: et publicá vtilitatez: et pp
quasi possessionę recępt ptáte administrándi: al. ff. de publi.
sunt: et alie. §. fi. ff. de iureiur. l. ſz et si. Recitat ꝙ alij dicůt: et
hoc ei placet: ꝙ si nullitas puenit ex defectu naturaliuz vel
requisitorũ de iure naturali ad electionem nó fit p̄latus: nec
bz: quo ad tribuędam ptátem administrándi: vt si defecit có
sensus electi: vel eligentiũ: vt in intruso: vel symoniaco: et tũc
cófirmatio non facit p̄latum: nec dat administrationę nec
gesta valent: idem repetit: de cle. excó. c. fi. in additione: qz
sine p̄sensu cetera frustrátur: vt. xxvij. q. ij. sufficiat. Si defe
ctus electióis sit circa requisita a iure polituo: tunc tribuit
pfirmatio ptátem administrándi: et gesta facit valere: ſz nó
facit ipm p̄latuz. Recitat ſo ꝙ vbi defecit electio: et defe
ctus cósensus eligentium: et electi: et sic vbi electio nó est cano
nica: alarge enim p̄latus renũciare tenet: qz nó est maritus
ex quo deficit consensus. ß. e. cum inter.). tu. i. quáto. i. q. i. pn
cipalis: et hoc casu non purgabiť vicium ex sequenti p̄sen-
su: qz dolus siue intervenit: vt qz sunt intrusus: et sic cópelli
tur cedere: qz executionem nó bz. xvj. q. vij. si qs: et sic omo
tenet cedere: de renũ. nisi. ß. i. et hoc placz Inno. etiá si circa
vnum solum electorę cópellędum interuenit dolus electi:
idem si vnum p se rogasse. ß. e. p ingressionez. Sed si sine do
lo suo vn⁹ vel plures fuissent cópulsi: tñ maior ps ipm erat
electura non vt qz teneať renunciare: in dolo vero mẽte có
ceptoqz sic festinant electionem existimans se: tũc eligen-
dum: et si tardaret putabat cótra vel alios similia extra do
lus cóceptus in obsequijs exhibitis sufficit penitere nec re
nunciare teneret: de symo. c. fi. Iz tñ sine dolus sit mente có
ceptus: sive extra ad verba redacti, acta penitentia non te-
neatur cedere: vt dicto. c. nisi: ad decre. fi. de symo. dic spale
in symonia tñ mente cócepta. Dicit tertio ꝙ vbi ex meta
principaliter p̄latus bz ecclesiaz illam nó pót retinere: qz nó
fuit liber cósensus: de spon. cum locum. Dicit quarto ꝙ si
canonica nó fit electio pp obmissas solemnitates iuris po
sitiui: sed ad sit cósensus naturalis cedere nó tenet. idez no.
de accu. c. fi. sicut iniuste dánatus ad restitutionem rei sue

qn̄ iuris de iure ciuili reddere teneat tñ: q̄ dño remaneret nō peccat illam tenēdo nisi de facto sibi p̄ iudicē auferat vel alteri ꝓpiat. ff. de cōdi. inde. l. iul. ꝛ hoc q̄ cessat cū ma positum. Item adducet forma pp lites ꝛnādas ex quo facta est ꝓfirmatio: q̄ iam cessabant lites ꝛ sic positū ma reddit ad naturale: qđ facile fit. xxxvj. di. ab exordio. hoc v. ꝛ vbi nō ledit honestas eccl̄ie: vel etiā ipsius gr̄ialis sta tus qđ cēt si reduc̄ ad ius illud qđ ꝓsobrum illicite ꝛbant vel q̄ irregulares remaneāt in ordine fm Inn. dicit q̄ to: ꝛ Cōpo. hoc q̄ suspēsus vel excōicatus vel tali peccato ob noxius faciēs electionem nulla vel annullandā ꝓfirmatus cedere nō tenet: nisi tpe ordinatiōis vel electiōis tacuisset irregularitatē. I. de cor. vici. c. fi. vel nisi peccatū illud impe diret executionē officij post pactā penitētiā de renū. nui. §. ꝓpone: nec ob. q̄ tractu tpis nō debeat firmari nullū: q̄ hoc nō erit nulla iure naturali. Item hic ſiquent cā cōfirmans nō solus tractatus. l. ꝓfirmatio. ꝛ consecratio. C. de dona. l. donatio. C. si maior fact̄. facit ba. l. fi. nec ob. ó accu. cū oli: vbi q̄rit de forma post cōsecrationem: q̄ ls possit accusari. non sequit q̄ nō possit cum cōscientia tenere. sic ēt crimino sus post priam accusa. de accu. de bis de tempo. or. c. fi.

¶ Quero an statuto termino peremptorio ad pbādas ex ceptōes peremptorias vel ad opponendū quod pe vult op ponere an audit post terminū iuris q̄ id q̄ vult opponē de nouo dicat. Dicit hic Host. q̄ nō ls late disputet nō sū dam̄ etiā q̄ peremptorū est quedā iuris loc⁹ tona. ff. de ar bitris. l. qualē: in fi. q̄e reuocari nō dz iure. cum pribus q̄st to nisi p quādā q̄si restitutionē. I. de in integ. resti. conuenit ꝛ ad cria opponēda nō subest cā dāde restitutionis. ff. de accu. fi cui ad decre. p̄tinuz ꝛ de testib⁹ tñdet ꝛ ad decre. pastoralis de exceptōibus ꝛ ad. l. de pupillo. §. q dz. q̄ vbi nō sint sta tutus termin⁹ ꝛ decre. pastoralis: nec de peremptoriis nec peremptorio termino loquit: vī cū illa decre. fit ꝓ fauorem: q̄ dī vm stet in cā sua ꝛ q̄ post peremptorium q̄s admittat nō trahet illa decre. ad ꝓsequentias ad peremptorias excep tiones ꝛ post peremptorū. I. de re. in. q̄e a iure. li. vi. Jo. an. dicit hoc verum salua tribus cāsibus de cle. quamuis ⁊ in clem̄. e. ti. cōstitutionem mihi vī q̄ semp possit opponi: q̄ hoc nō est casuale sed regulare tene bene mētis q̄ hic limi tat. e. pastoralis. multū fortiter. ¶ Quero si ordin⁹ re sumat ad opponēda crimina exclusa p peremptorū ꝓ pet̄ tem beneficiū. Compo. dicit q̄ nō. Jo. an. dicit hoc verus nisi petat beneficiū vt collatū vel ꝓfirmatōis executio vel possessio. Quid si petat bñficij collati ꝓfirmatio q̄ bñfi cium spectet ad petentem: dicit q̄ cū per hoc nō agatur. vt ius aliq̄s constituat in re nō admitteret exceptio q̄ pude at si petat executio iuris iam bñ⁹ ⁊ verba sint diuersa: nā ls per ꝓfirmationem electionis petat ius constitui non per ꝓfirmationem collatōis: sed ius q̄ est declarat. ¶ Quid si ꝓ pulsionem agit: vt cessetur pulsio vel collatio rōne cri minum an admittat: dicit Compo. q̄ nō si nō sint appella tum: sed oz q̄ agat via denūciatōis vel accusatōis vel in q̄sitionis de crie ex quo planū ius bz contra. no. ē. quere lam: vbi p̄cipaliter deducit nullitas iuris vltra illius ꝓ quez agit: si sint appellatum bene admittit p viam appellationis sup illio tñ sup q̄bus est appellatū. c. ti. c. i. li. vi. ¶ Quid de ex ceptiōibus afficiētibus gr̄am ⁊ pulsionem an admittant: dicit Cōpo. q̄ sic q̄ nullū bz ex R̄pto: q̄ vt vicios⁹ ⁊ ef fectu carentē. ió nō agit ex eo: ó refrip. ꝓstitutus. obiect⁹ vero crimina nō afficit gr̄az: sed psonā: ió nō admittit nisi opponat infamia vt supra dictū est. ¶ Tertio dicit Cōpo. q̄ si iudex vel vemēter p̄sumat malitiā excipiētis pōt astrin gere excipiētē ad certā psonā soluēdā aduersario si ōficiat in p̄cēdo aliter nō admitteret exceptōē de resti. spo. ifas

Auditis.

Electio p minorem partem capituli fcā nō tzner p sub sequentem cōsensum ratificari pōt. b. d. Prima po ponit differentie causaz. Secūda vi

finit ibi nos igit̄: dicebat Host. q̄ audiri potuit hec decre. sed vsq̄ ad tpa sua non intelligit: dicebat Jo. an. q̄ nec per glo. suas est clara quam tñ claram faciet. ¶ Premitte q̄ electio facta a minori pte capituli est nulla ipso iure: q̄ nō est ibi virtus vel ꝓtās capitulares: vt. l. c. scriptum: ꝛ. ō. c. q̄ pp. ꝛ ex hoc sequit: q̄ ls cōtemptus minoris partis reddit electionem ānullandam: vt in. c. primo ꝓtemptus tñ ma ioris reddit nullā ex hoc sequit̄ tertium: q̄ ls electio con ſ pti. aliquibus possit ratificari nō tñ cōtempta maiori parte. ¶ Secundo p̄mitte q̄ electio post p̄mam nullam omnio valz ēt p̄ma non cassata: q̄ si nulla est nō exigit̄ cassatio. ō. c. cōsiderauimus: ꝛ hoc facit difficultatem inc. ¶ Tertio p̄mitte q̄ appellatio extraiudicialis: vt ex se nō est potens ad reddendā ipso iure nullam electionem: sed nullitatem operat ad limites cause si cā est potens ad annullādā an nullat: alias nō. ō. c. cōsiderauimus ꝛ. c. cū nobis vbi dixi. ¶ Quarto p̄mitte: q̄ hec decre. bz multas lecturas ꝛ for tas est. pono casum vacāte ecclesia barocen. in ea erāt duo capita cantor ꝛ decanus q̄ faciebāt ptes in capitulo se con gregauerunt pro electione celebrādo ꝛ q̄ ambo erāt ma lefici: ꝛ sciebāt q̄ vnus intēderet alter ad oppositū com ꝛetur cum decanus ꝛ sui haberēt intentionem eligendi ar chidiaconum in tractatu noiauerunt subdiaconū quendā ꝛ cū cāt⁹ haberet intentionē eligēdi subdiaconū noiauit archidiaconū ꝛ finaliter cāt⁹ timens decanū q̄ habebat p̄mas vocē in electione stans appellauit ne procederet ad electiōez alterius ab iq̄ ꝓsensu maioris ꝛ sanioris ptis capituli. Ex altera pte ipse decanus cū paucis ꝛ sic erāt minor pas elegē runt archidiaconū ei tñ ex post facto tot accesserūt q̄ eius electio habebat maiorem ptem computatis accedētibus: tā dem cantor cū suis recessit a noiatione archidiaconi ꝛ ele git subdiaconū ꝛ hec electio fuit facta a minori pte capitu li. p̄tate fuerūt ambe electiones pape: ꝓ p̄mā fuerūt duo opposita. Primo q̄ electio fuit sēā a minori pte capituli: ꝛ sic nulla. Secundo q̄ post appellationem huius fidebat de accessu replicabat: q̄ accessus nō potuit operari cū elec tio a principio fuerit nulla. Contra secūdū fuit oppositum q̄ a minori pte. Secūdo q̄ p̄ma nō cassata ex his cāis ꝓ ꝓ vtriq; cassat. ¶ Ho. primo ex auditu solo actus lōgē ⁊ in tricat nō ꝓcludit intellectum ad hoc ex. ꝛ doc. de testibus vltra tertiū. Jn. volenti enim verbo nō dat plenus rei intel lectus: qđ no. etiam p testibus q̄ dicūt scio q̄ audiui: vel q̄ deponūt de auditu. ¶ Ho. secūdo q̄ electiōes ḡḡ fiunt in vna congregatione: dum tñ a diuersis: ꝛ de diuersis: ꝛ di uerso contextu reputant p duabus electionibus: facit. ō. c. cum vltō. ¶ Ho. tertio q̄ iure ista non erat scrutinium formale necessarium in electionibus: sed inquisitio voluntatū sumebatur p scrutinio. ¶ Ho. quarto q̄ q̄q ex consue tudine maior est aliqs in capitulo: q̄ bz ēminentiā quan dam in capitulo. respectu dignitatis vt decān⁹: ꝛ ille de iu re videt habere ius p̄me vocis ꝛ videt q̄ ad illum de iure spectet p̄nūciatio electionis de quo de re tudi. cū ab vno. li. vi. ad illum ēt spectet congregatio capituli: ó ma. ꝛ obe. e. i. no. Inn. ꝛ tex. e. ti. statuimus: ēt no. q̄ appellatōe electio nis stricte comprehendit actus electōis p̄nunciande etiaz dempto scrutinio vnde procedi vī ad electionem: demus q̄ fit illa p̄nunciatio ꝛ sic illa que precedunt sunt p̄ambula: sed actus electionis cōsistit in sola illa p̄nunciatione. ¶ Ho. q̄ actus electiōis ꝛ quicūq; capitulariter acta cōgregatiōe capituli pendet in toto capitulo aut maiori parte capituli: ꝛ sic maior pars representat in se totum capitulum. ¶ Ho q̄ id dicit subito fieri qđ fit omissis debitis solēnitatibus ad hoc idem: de verbo cito. ō. ꝛ cū nobis oliz. ¶ Ho q̄ ipso iure nullum etiam ex defectu consensus ꝛ post fcō superueniente consensu non validatur q̄ consensus certo exigitur ꝛ determinato tempore: vt hic apparet: ꝛ pro solē nitate iam exigitur q̄ consensus prestetur pro solemnitate: ante electionem. I. c. q̄ ppter. ¶ Ho. q̄ id qđ declaratur

er ratificatiõe ꝓtempti ratificari electionem est vez: qñ de
cio est valida: qz ꝓtenẽtes sunt maiori pe capitulu: non qñ
electio est invalida ipso iure: qz ꝓtenẽtes sũt minor pe capi
tulu: & sic qđ dicit ꝙ ꝓtẽptus nõ infringit ipso iure electõez
ꝓcedit qñ cõtẽptus est minoris ptis: secus si esset maioris
qz tũc pp defectũ iurisdictionis capitulu: que nõ sunt in minori non
valz actus: & no. ꝙ defectus ptãs impedit actus exercitij
essentiam: & dat illi non subsistere: & ipso iure. ¶ No. ꝙ a
noiatione facta in scrutinio pñt electores recedere ꝙ̃ꝙ̃ ex
ea ita non queraf antequã eligant qđ est verum iure illo for
teqz non erat inuenta solemnitas publicationis: vel nondũ
erat publicata: & sic nullum erat ius quesitum: vel hec noia-
tio fuit facta non solẽniter in tractatu: & ex hoc habes qđ ex
tali noiatiõe nullum ius queritur ad hoc. ff. e. ꝙ sicut: vide de
postu. bone. ¶ No. ꝙ secũda electio post pmã etiam ipso
iure nullam: nõ vz pmã nõ cassata: qñ pma a iure nõ appa
ret expresse cassata: & ꝙ electio secũda post pmã etiam nõ
cassatã fcã a minori pte capituli: est ipso iure nulla. ¶ Ad
declarationẽ huius decre. oz videre aliqua circa factum p
declaratõe fundamentũ postea venientes ad singulez iur.
¶ Primo hic in facto apparet noiationem fcãm ingressu
verbis singulorũ: & tñ recesserunt isti ab ea noiatione cõ-
tra illud. l. c. publicatoz: qz ex quo scrutinium erat publicatũ
nõ debebat posse recedi: vnde ꝙ hic inquisitio fuit fcã in cõ
tractatu: qz ꝓpe huius decre. scrutinũ: & publicatio nõ erãt
de forma: sed illa noiatio in cõmuni tractatu hẽbatur loco
scrutinij: sed nõ hẽbat effectum omnino scrutinij: ideo re-
cedere potuerunt. ¶ Secunda difficultas in facto: qz non
est verisimile: nam cantor in scrutinio noiauit archidiaco
num: & elegit p oppositũ subdiaconum: & decanus noiauit
subdiaconum: & elegit archidiaconũ: hoc nõ ẽ verisimile ꝙ
alium noiassent: & alĩ elegissent: hoc Inno. dicit in principio
libri. ꝙ hẽbat aliter recisa nõ curemus de isto: dic ꝙ cãtor
& decanus faciebãt ptes in ecclesia: & erãt in ꝓposito nunc̃ꝙ
facere vnus: qđ vellet alter: sicut facunt isti q sunt in diuisio
ne pcantoris noiauit illũ quẽ intẽdebat eligẽ pro aduer
sis: ut postea in dãdis vocibus illa pars retraheret in vandis
vocibus illius in despectuz noiantis: & ecõtra decanus noia-
uit p oppositum eadem astucia illũ quẽ intẽdebat eligere
decanus aliãs cãtor a quibus postea recesserũt: qz simplices
erant in tractatu. ¶ Tertia difficultas facti hic de isto ter
mino. R. de aldegia noiatoz: dic de ipso non est curãdum: qz
non fuerãt prosecuti noiationez: nec fuit electus. Sin Com
pos. Iz Bosthé. dicat ꝙ iste fuit postea electus tene pumum.
¶ Circa ad declarationẽ decre. quo ad illud & oppo. cum
glo. que est sup vbo ex postfcõ: nã dr hic secũdã electiõez
factã post pmã nullam ipso iure non valere: illa nõ cassata
ff. e. considerauimus. Le. cõgregato. ff. e. bone: de ap. con
stitutus. Si pma enim nulla est ad quid indiget cassatiõe.
¶ No. glo. ponit duos intellectus ꝓcipales. Unus ẽ ꝙ
hic nullitas fr electiõis surgat pp subsistẽtiã pme. Alius
ꝙ surgat pp defectum ptãs. facientium secundam: qz sit a
minori pte: & sin ꝓmum intellectum dant plures solutões.
Prima solutio ẽ ꝙ pma electio effet aliqua: & hanc ptem
fundat ꝙ non inficit ipso iure ꝓtemptus. Leo. ꝙ sicut. hinc
est ꝙ electio pót ratificari: vt ibi. Contraria ergo ꝓcedunt
qñ electio est ipso iure nulla: vbi nõ exigit cassatio: & ꝙ hic
non esset ipso iure nulla. Iz p ff. qui ita referendo se ad vtrã
qz dicit duximus irritandum: ergo nulla non erat: huic ob
uiat ita quę dicit: ꝙ nulla est ipso iure: & igit nõ valet scõa:
duplicem in hoc ꝓsequitur intellectũ glo. Primus ꝙ illa
fuerat allegatio partis. vbi dicit ꝙ nõ potuit ratificari: quia
nulla est: & sup hoc non est fundatũ imo: qz dicit glo. patere
in antiqua dicebat audita allegationibus ꝓtiuz cẽ. & satis
pz p principium. Aliuz ꝙ fuerint verba pape: & ad verbum
irritã ipso iure rñdet. i. irritãdã de iure: & hec est vna rñsio
destructiua textum: vel dic ꝙ nõ potuit ratificari ab illis non
ex eo ꝙ esset nulla: sed qz ipsi appellauerant ne hec electio
fieret: & non poterãt solite singulares ab appellatione rece
dere quã interposuerant in cõi: & sic nec ratificare: vel forte
de facto nolebãt ab appellatione recedere: & sic nõ poterat
electionez ratificare: sed repellebant: vt ẽxtra. de appe. solli
citauditis. huic rõi obuiat ista que dicit maxime appellatõ
ne pendente ꝓ quã irrituf ꝙ ratificari nõ potuisset & ita
appellatõe. ¶ So. expone maxie p tũ hec lectura deitra
it textum in duobus in eo ꝙ ponit maxime p tũ: & in eo ꝙ
ponit nullã ipso iure. i. irritandã ipso iure: & a verbis legis
cẽ. Li. §. si is ꝙ nauem. ff. de exercitoria: & ꝙ maxime esset ꝓ-
pue dicit glo. sequens que fuit addita. Item rõne conuin
citur hec lectura falsa: qz electio ꝓma fuit facta a minori p
te capituli: ergo tanc̃ꝙ nõ hẽs vires capituli nõ fuit electio
ex defectu ptãs. & sic nulla fuit nec potuit ratificari p id qđ
est dictũ: qz qđ est nullius tractu tpis cẽ. vbi cõsensus exigit
determinato tpe. ¶ Item hec electio fuit fcã appellatiõe
pendente: & sic erat nulla: pp pendẽtiam appellatiõis ex cã
fundituz annullãte: iz ergo ab appellatiõe recedat posito
ꝙ potuissent: nõ validat ꝙ fuit nullũ: vt de sen. excõ. iz. lib.
vi. ꝙ no. vbi fuerũt Inno. sed allegatio capituli. Jo. nõ.
p ꝙ sentũt: ꝙ illud. c. hẽat locum in aliis sententijs ꝙ̃ cen-
sure: hoc sentit glo. sequens que dicit ꝙ idem esset si non
esset appellatio quasi posset intelligi si nõ fuisset appellatũ
a principio: vel si fuisset appellatum: & appellationi renũcia
tum: & hec de prima lec. ¶ Nec ob. ꝙ dr in fine irritãdaz:
qz vt dicit sequẽs glo. vbiz: illud maxime ex necessitate fiat
impropue: put respicit electionẽ archidiaconi: & sic irritat
de facto vel irritã nũciat non de iure: qz illa erat nulla: pót
fieri, ppone quo ad aliam. ¶ Ulemo ad secũdã lecturaz ꝙ
tangit iuncta principiũ virtute glo. qñ ꝙ ꝓma electio est fun
ditus nulla: & eundẽ est eaz nõ tenere: vt qñ fit de indignor
qz casus est dare. ꝙ nõ tz. & nihil pót ꝓ eam allegari: & tunc
vz fa ẽtã ꝓma nõ cassata: sic loquit tex. in ꝓncipio. ¶ Alĩ ꝙ
electio est valida: iz infringẽda: & adhuc nõ vz. Secũda. cõ.
& ꝓsideramus. Si ꝙ electio ꝓma ẽ nulla: sed nõ eundẽ
tẽr: & sic ẽt dubium an sit valida vel nulla: qz allegat aliquas
cã: ꝙ quã pót esse dubium an valeat: & tũc nõ valet secũda: si
illa non cassata: allegabatur eum hic ratificatio: ꝙ ꝙ̃ pote
rat ꝓbabiliter dubitari: an valeret ꝓma: nõ fa facta illa nõ
cassata non vz: & sic loquit hec decre. ¶ Sed huic obuiat
qz papa hic dicit: ꝙ erat nulla. Ro. qz & id qđ ẽ nullũ qñ ꝙ̃
ꝙ̃ set impedimentũ. glo. dat multa exempla: & hoc ꝓp dubi
um validitatis. ¶ Iuz hoc papa hic declarat bodie: iz
ante istam decre. poterat ꝓbabiliter dubitari: an essz conuali
data ex quo alij accesserant ita ꝙ esset maior pe capituli: &
ideo ante istam decre. erat ꝓbabile dubium: nõ sic esset bo
die: ꝙ hic casus bodie clarus est p hãc decre. & sic si iste ca-
sus contingeret bodie valeret fa: dũmõ haberet maiorem
ptem: sed certe hoc olim poterat: & rõne dicit: ꝙ consensus
exigebatur certo tpe: quod non proficiebat ex postfacto.
Item exigebaf cõsensus capituli: vt in unz. Le. an genesi: &
isti vt singulares ex postfacto consenserãt: & sic eorũ voces
non poterãt esse vt capituli: iz enim proficiant ad tollendũ
ius cassandi qđ est ꝓprium singulorum: nõ proficit ad creã
dum ius vt capitulare. ¶ Sz ad hoc pót rñderi: qz iz hoc
rõne cõuincibile nõ erat aperte determinatum p casum iu
ris sicut oz. sicut dicimus in shia: qz si ferf ꝙ̃ inde dubiuz ide
est ꝙ si pót ostendi rõne nõ est nulla: qz illud nõ est dubiũ
de quo nõ est casus sic: & hic erit: ad hoc qđ no. in. l. cum ꝓ-
lana. ff. de re iudi. p Inno. de ap. cum ꝓpter: & dixi de fi. in-
stru. pastoralis. no. bene: vt ergo electio post pmã nullam
valeat ea nõ cassata. oz ꝙ appareat casus exꝓssus legis vel
decre. sup nullitate electiõis aliter pp dubium validitatis
cassatio exigitur illius coloris tenẽdi ꝙ fuit pro validitate
hec lec. nõ videf placere Inno. & e. cõsideramus. ꝙ dicit
ꝙ satis est electionẽ ꝓmam esse nullaz: & electores ꝓuatos
ꝓtẽ eligẽdi hoc esse notoriũ tpe sñe: iz nõ fuerit notoriuz
tempore electionis: de ap. cõstitutus: & idem iz Host. Hec

aduerte glo.pót saluari:vt dictũ Inn.ℓ Host.pcedat:qñ dubiũ validitatis est sup facto:ℓ qr electus est idign⁹ de quo ius est certum.ō.c.cũ in cũctis:ℓ dubitat de pśona electa.dictũ glo.qñ dubiũ est iuris:an sit nulla:qr de ea nó appareat cãlis aptis:vt erat hic an ista ratibabitio ꝓfuiss ℓ hoc de fa lectura:que defendit:ℓ videt cum difficultate. ¶ Venio ad tertiã lecturã.glo.que tangit in.v.q̃dam tñ in glo.fi.que dicit q qñ q electio. Prima est nullita:ℓ quo ad ius agẽdi:ℓ quo ad ius excipiẽdi:ℓ vꝫ secunda illa non cassata:vt in ꝯrio.qñ q ẽ nulla:quo ad ius agẽdi est tñ valida quo ad ius excipiẽdi:ℓ nó vꝫ scũda pma nó cassata:vt hic:hec quo est facta a minori pte capituli accedẽtibus electoribus vsq ad maiorẽ ptem nó cãt ius agẽdi quo ad cõfirmationẽ:sed bñ causat ius excipiẽdi ꝯ secũdã: qr aliqua ꝓsequunt excipiẽdo:que nó agẽdo.ff.de cõdictione indebiti q in area.in fi. Insti.de rerũ.diui.§.certe.cuꝫ sy.nulla autẽ est qñ est facta de pśona idigna:vel ab excõica. vt dicto.c. ꝙ statutus:dicit Jo.an.q̃ hec nihil dicit:ex qua adhuc remanet dubiũ:de quo queritur qñ sit valida quo ad ius excipiẽdi posset saluari:q nulla est quo ad ius agẽdi:ℓ excipiẽdi qñ ius resistit electiõi:vt de indigno vel ab indigno:qr annullant et vires naturales electiõis pp iuris resistentiaꝫ:vt .l.fi nó sortẽ.§.i.ff.de cõdi.indebi.ff.de fideiussoribus. l.cũ lex. secus qñ deficit forma ꝓsensus pstãdi de iure positiuo subest tñ consensus purus:vt ponderat sm ius nature hoc nó parit actionẽ:qr nó est solẽnitas positiue legis:sed vtiꝫ vt de iure naturali quo ad potẽtiã excipiẽdi:qr adest materia naturalis sicut dicimus in pacto nudo.l.ut insigniũ.§. sed cũ nulla.ff.de pactis.qõ no. ¶ Venio ad aliã lecturã q tangit in.v.sed q est rõ:ℓ ista lectura est quarta:ℓ est principalis hõis intellectus.ē.q nullitas hõe electiõis hic intelligitur:ex eo q hoc fuit a minori pte capituli. ꝓcludo ergo vꝫ glo.q qñ q:pma electio est nulla:ℓ eligẽtes ex electõe sũt priuati ptãte eligẽdi:ℓ tũc q ipsorũ ptãs ad alios devoluit si fiat fa ẽt pma nó cassata illa valet:vt in ꝯrio.qñ q pma electio est invalida nó sunt tñ eligentes priuati ptãte eligendi:vt qr eligũt:ℓ nulla est electio:vt facta a minori pte capituli que ex postfõ non pót ratificari:ℓ tũc electio hõa est nulla:qr facta a minori parte capituli: non devoluta ptãte. Sed tũc vltra ter.dicit ꝯ q ponderat:q prima non fuit cassata.So.dicit glo.hic dicit pro tanto q si expectassent cassationẽ pmi fuissent priuati ptãte eligendi:qr elegerũt ꝯ formam.i.e.qr pp.ℓ sic pp cassationẽ fuisset devoluta ptãs ad alios. ¶ Ho.glo.que vult q electio facta a minori pte sit contra formam:qr inter cetera exigitur q is eligat in quez maiorẽ ℓ saniorẽ cẽ.sic ergo iꝫ oẽs vocent non fit de forma: sed de iusticia q fiat tñ a maiori vꝫ: de forma sm istam gl. ℓ sic cõtemptus maioris ptis est ꝯ formam qõ est bene notandum.Sed hunc obviat:q imo primi fuerũt priuati ptãte eligendi:qr elegerunt ꝯ appellationeꝫ.ō.c.bone.So. hoc non ẽt iure expressum.sm doc.nec ob.ō.c.bone:qr vel loqtur in postulatione vel ibi ex cã appellatiõis priuabant potestate:ergo cãm.si cã concludit nullitatem electionis:ℓ priuationem eligẽtium:tunc hoc operat appellatio:illa duo potius ex natura cãe qñ ex natura appellatiõis:si cã hec nó cõcludit:nec nullitatem:nec priuationẽ eligẽtiuꝫ:nec hoc operatur appellatio:vt.ō.c.consideranmus:ℓ.c.cum nobis oliꝫ ℓ dicit glo.hic q si vocasset cantor:ℓ fuit decanuꝫ:ℓ suos:ℓ ipsi noluissent venire valuisꝫ electio cantoris quasi communi negligentia fuisset convicta cum esset capitulum iam congregatum:vnde ex quo nó erat facta electio poterat minor pe eligẽdo quincere negligẽtiam:dicit hõe q si decanus ℓ sui cõsensissent hõe q illa fuisset valida nó placet:qr fuit facta a minori pte capli:ℓ sic nó potuit ratificari. ¶ Alio mó ridet Jo.an.ℓ est quinta rñsio sm primam lecturaꝫ:aut prima est cassata p suam iuris vel hois:ℓ valet hõa prima non cassata p suam iuris vel hominis:vt ibi vocatis tñ primis:ℓ interessentibus vbi non sunt priuati ptãte eligẽdi:ita q hõa electio habeat maiorem ptẽꝫ si non sunt priuati sufficit etiam eis non vocatis:vt valeat hõa:vel si sunt priuati dicoꝫ q illorum expectetur pusillanimitas:ℓ valet hõa:alias nouus aut electio ẽt nullationis tñ reperit a iure cassata:vel ab homine:ℓ tũc hõa nó valet illa nó cassata:vt hic .non enim hic reperit a iure cassata vel ad hoie hodie:ergo si occurrat casus huius decre.qr reperit iste p quẽ cassat prima precederet secũda etiã prima nó cassata:dummodo haberet maiorẽ ptẽꝫ. ¶ Alio modo.cõsueui dicere:q aut prima est nulla de iure naturali:ℓ positiuo:ℓ hec nó exigit cassationẽ:qr nó est qd cassetur:ideo vꝫ hõa:qr hõa est electio hõa prima existente nulla inspecta forma positiua est tñ aliqua inspecta iure naturali:qr adest ꝓsensus maioris ptis eligentium:iꝫ non informa debita:ℓ tũc non vꝫ fa: nisi prima casset:ℓ hoc voluit hec decre.ℓ idẽ pót dici voluisse glo. in fo rñso. hec nó vt bona:qr si de iure positiuo infringit electio in terminis.c. cũ in cũctis:ℓ.c.bone.hõe rñso.qr ius resistit electiõi indigni impediunt vires naturales:ℓ ꝙ tãto nó expectat cassationẽ iuris. Sed obstat fortius:qo no. Inno. de cle.excõ. si celebrat: vbi iꝫ. q electo ẽt in regularibus est valida ẽt de iure naturali:qr omnis irregularitas ẽ de iure positiuo de cõcess ꝓben.cu nostris. Sed posset rñderi. q iꝫ quo ad multã materia iuris naturalis electio sit valida:nó tñ est valida in effectu naturali:quẽ pót tollere lex:nã pp iuris positiui resiste.nã ille effectus naturalis obumbrat:ℓ non dr electio tũc hẽ colorem:ad q.l.fi nó sortem.§.ff.de cõdi. indeb.ℓ.ff.de fideiuss.l.cum lex:ℓ hoc ẽt q ponderamus in cassando:alii dñt q electo subdiacon reprobata fuit tam qꝫ de nisabili:qr nó erat i sacris:ℓ nó duꝫ emanare:decre. de eta.ℓ qua.a multis. Alii dñt electiões istas reprobatas pp scãdalũ:ℓ discordias erat ad asear.de iurepa.c.ui. hoc tñ nó tenet. ¶ Cõcludẽdo hãc materiã: dicẽdũ est q aut plures electiões successiue emanauerũt ab eisdem:ℓ tũc dicit q indistincte cassabat hõa.I.de excess.pla.iter dilectos §.preterea:nisi prima omnino emanasset p montez:aut successionem:de resti.in inte.c.ij.ℓ hoc sm quosdaꝫ Inno.ō.c.cõsideraumus. Ho.ꝯrium.l.q si ab eisdẽꝫ fiat prima:ℓ fa electio vꝫ fa:dummodo prima sit ipso iure nulla:ℓ eligẽtes nó sunt priuati ptãte eligendi:alf.ō.c.cum terra.nec ob.decre. inter dilectos:q: loquit in collatiõibus quaꝫ cõfirmatio nó pertinet nó de electiõibus que pãrman debẽt sm Jo.an.q sic puto:q possit locum hẽ etiam in collationibus distinctio quã infra dicã:qñ qꝫ plures electiões fũt a diuersis:ℓ tũ aut prima est valida:ꝫ possit cassari:ℓ tũc nó vꝫ fa.prima non cassata:vt.ō.c.q̃liderauimus:aut prima est nulla:ℓ tũc an vꝫ fa aut in prima est maior pa capituli:ℓ nó in fa: nec in prima sunt eligẽtes priuati ptãte eligẽdi:ℓ tũc nó vꝫ fa ex solo defectu ptis minoris:vt hic sm vltimaꝫ lecturã.glo. aut prima est nulla:ℓ eligẽtes nó sunt priuati ptãte eligendi:in fa tñ est maior pa capituli:ℓ tũc idem q dicã infra. qñ qꝫ est nulla: ℓ tũc aut prima est nulla:ℓ prius sunt priuati ptãte eligendi:ℓ tũc aut a minori pte capituli fit fa:ℓ eodem cõtextu:ℓ dicit Jo.an.q nõ vꝫ fa:ℓ hoc verbum tangit Inno.ō.c.dudum q sola priuatio fit p actũ electiõis pfecte:vt de elec.ppetuo li.vi.iõ electo fa eodẽ cõtextu facta reperit facta ipe quo nõdum ptãs est devoluta:ℓ sic nõ vꝫ electio:vt hic p qõ cõsulunt hic. Jo.an.q qñ maior pa est parata ad eligẽdũ idigniũ q minor pa nó precedat statiꝫ ad electionẽ:sed differat donec prima elegerit:ℓ sic ad eaꝫ reperit devoluta ptãs:ad hoc qõ no.I.e.congregatorẽ:qñ aũt vocat electo facta eodẽ ptextu:aut diuerso:dicit hic Compo. qñ canonici sunt omnibus simul existentibus in capitulo pro actu electiõis:expectet ergo altera pa q recedãt de capitulo satis puto q quoad hoc eo q maior pa eligit: qr hꝫ electionesꝫ p facta possit altera eligere. ¶ Aut electiones sunt facte diuerso cõtextu prima existente nulla:ℓ eligẽtibus priuatis ptãte eligendi:vel maior parte saltem existente in fa:ℓ tũc aut iꝫ prima sit nulla de iure positiuo:est tñ aliqua de iure natural:

vel saltem dubiū est an sit valida: et probabilis: q̄ vē eo non appareat cassa iuris vel valida ē: quo ad ius excipiēdi saltem: et tunc neutra valet: q̄ non valet sēcia prima nō cassata: vt dicunt est nulla ipso iure quatum ad oēs iura: et certum est q̄ est nulla: q̄ appet cassus de hoc: et vs sēcia dūmō bēat materiam ptem capituli: vel ptātem devolutā: et sic loquunt ista hic p ꝓrijs allegata. ¶ Aliq̄ prima est nulla: et eligētes nō sunt puati ptāte eligēdi: sed puandi: et indistincte expectat cassatio prime vt declaret illos fuisse ptāte eligendi: vt sit electio: et alterius ptis quę minor est si esset maior nulla expectaret cassatio: vt de se pz. ¶ Ultimo Hoc. dicit Inno. ē. p̄sideranimus. enumerat multos casus in quibus irrē appet q̄ electio est nulla: et aliquos in q̄bus est ānullanda hoc magis est laboriosum q̄ subtile. Prio aliquos casus magis dubitabiles inter ceteros. pōt hic mū Jo. an. q̄ est scā. ꝑ pulegia ecclie que pulegia habēt decretū quo casu electio est nulla. ¶ No. hoc: q̄ limitat. c. considerantes. ē. q̄ electio ꝑ pulegia valet: vt ibi q̄ nō bz decretū pulegium. ¶ Secundum dubium est de electiōe que fit ꝑ appellationem an sit nulla: et in ista dic q̄ si cū postulatō: q̄dam dicunt q̄ indistincte appellatio ipsam nullā reddit: vt. ē. c. bone: et sit rō: q̄ lenior cā impedit postulationem q̄ electionem: q̄ postulatio pendet a grata: de postu. pla. p totum: et q̄ nō dz fieri nisi in concordia. Jo. an. refellit q̄ non sit dīa. inter postulationē: et electionē: iz solū ponderat cā vt appellatio reddat electionem nullā: vel ānullādā fm materiā cāe. ē. c. cum inter canonicos: et c. bone: et c. cuz nobis olim: et. d. c. considerandum. ¶ Ad dicta. bone rīdet q̄ ibi impressio: et cōsensus impressioni electi fuit cā fundatus annullandi: ānullāda tñ semp est. sicā appellādi est iusta: vt dicto. c. considerandum: secus si inualida: vt. d. c. cum nobis olim: et. ē. c. q̄ licet. ¶ Dubiuz est tertio an ex quolibz peccato in psonā electi vel delicto fundatus sit nulle electio: videt q̄ sic. ē. c. cū in cunctis ubi vita et moribus. Itē q̄ talis est suspensus. Ide coba. de. c. ñ. et. ē. de cōsue. cū dilectus de electi. cum intg. R. ¶ Compo. iz q̄ si est delictum q̄ idūcat irregularitatē aut suspensionē maiorez talis electio est nulla: alias nō allegat: ō excess. pla. cū iter dilectos. facit q̄ ibi no. de cle. exco. mi. si celebrat. ¶ Ad hoc: q̄ hoc nō inuenit iure expressum: facit de iure cit. sicut nostris: et q̄ no. Jo. dicū. nec ob. q̄ sit suspēsus: q̄ suspensio minor quo ad hoc nō reddit electionem nullam ipso iure: iz q̄libz cassandā vt. d. c. si celebrat. ¶ Non ob. c. cum in cunctis: q̄ nō dicit electionē nullam: sed eligētes puatos ptāte eligēdi: q̄ electus non est cōmendabilis vite: et moribus ex quo apparet cāus in quo electio nō est nulla: et tunc eligētes sunt puati ptāte eligendi: et q̄ ignorāt indignitatem electi. vel peccāt in forma concilij: q̄ pp̄ salo est nulla: et sunt puati. Je. ꝓgregato: et. c. scriptum: imo plus dicit Innoc. de cle. exco. mi. si celebratum addmone q̄ irregularitas non reddit electionem ipso iure nullā de iure positiuo. ¶ Ultimo quērunt an electio fa post postulationē nullā ipso iure sit valida: et qd de ptātiōe dicūt qdā q̄ idē: et fortius q̄ est dictū. ē. in electiōibus: in collatione dicit indistincte q̄ nō valet: vt de excess. pe. inter dilectos assignāt: q̄ bz in se annexā cōfirmationē que dat colorem nullā q̄ nō est in electiōe: ad hoc de ptātione. Ide re iudi. cuz bertoldus. de puisionibus autē aut collationibus: vide de Rēscr. c. capitulum: de excess. pla. inter dilectos: et aliquid dixi. ē.

i **In causis.** Potestas data compromissarijs de eligēdo re non integra. i. postq̄ habuerunt de eligendo tractatum renocari non potest. h. d. ¶ Sunt tres partes. Prima ponit allegationem postulati. Secūda ibi nunc vero ponit allegationem electi. Tertia ibi: q̄ negotium partim diffinit: et ptim diffiniendum committit. ¶ Legam de cre. istam p partes. Prio capio allegationem pro postulato. ¶ No. ꝓmo substantiale q̄ exigitur in electione. s. tractatus. ¶ No. secundo q̄ compromissi pōt in aliquos: de capitulo vt cōpromittāt in alios: et sic valet cōpromissum de cōpromittēdo. vbi hoc est actum p cōpromittētes: secus si cōpromissarij ex se vellēt in alios cōpromittere absq̄ mādato: q̄ non possent: vt. l. inter litigatores. §. quesitū. ff. de arbitris. ¶ Et no. q̄ numerus compromissariorum non est determinatus: pōt enim esse duo: et pōt esse quinq̄ de quo dicendum: vt in. c. qua pp. ¶ No. tertio q̄ tales cōpromissarij pōt astringi iuramento vt recte determinēt quo ad arbitros latius in aut. de cerem°. C. de arbitris. ¶ No. quarto q̄ vt valeat cōpromissum exigitur omnium consensus vnanimis: et singulr p q̄ apparet q̄ in hoc actu de cōpromittendo nō stat maiori pte: et est cā: q̄ agit de ꝓiudicio singulorum: ar. eo: q̄ que no. ē. de cōsti. cum oēs: et vide Je. q̄ propter. ¶ No. v. q̄ in ptāte substituendi pontificē simplr cōcessa. includit: et p modum electionis: et p modum postulationis: et sic ptās potēdi p modum iuris spālis. ¶ No. vj. q̄ illud dicit ꝓcorditer factū q̄ est factum ab omnibus nemine discrepante. habes cōcor. ē. de postu. pla. c. i. ¶ No. vij. argumentum potest cōtra q̄ in cōpromissarijs ad eligendum stat maiori pti. ibi q̄ pli vel maior pe rē. ¶ No. viij. practicam in Rēscr. compromissi q̄ cautū q̄ pnunciet illum habere pro plato quez cōcorditer elegerūt. ¶ No. viiij. qd significent ista verba pmitto habere ratum absq̄ aliqua ꝓdictione: q̄ intelligūtur verba illa de ꝓdictiōe inuista. ¶ No. x. ibi postmodū electionem: q̄ de postulando: vt in lata significatione vocabuli appellatiōe electionis cōprehendit postulatio. Et no. argumentum q̄ ꝓcedit hac forma: eligo postulandū: et dic bodie: vt de postu. pla. c. i. li. vj. ¶ No. xj. q̄ in actu postulationis p omnia seruanda est forma capituli: q̄ pp̄ q̄ pz: q̄ est publicānda: de quo in. c. i. de postu. pla. li. vj. ¶ No. xij. q̄ illud dicitur subsequēter fieri: q̄ fit etiam aliquo interuallo interposito. ¶ Ultimo no. q̄ alligatus inferioi dignitati: vt archidiaconatui. pōt eligi: et nō dz postulari.

¶ In hac pte glo. sunt expedite cum notabilibus: restat hic aliqua declarare: querendo. Primo an in vāda ptāte cōpromissarijs: requirat omniuz singularium consensus singulr: et an sufficiat cōsensus maioris ptis. ¶ Secundo posito q̄ omnium exigat: an debeat esse vniuersalis: an sufficiat singularis: et ista expedientur post tertium dubium. ¶ Tertio quero an in hac postulatione sit seruāda forma. c. q̄ pp: dicit hic Inno. q̄ sic. q̄ pz: q̄ publicanda est saltē capitulo: iz nō postulato: et q̄ habet ꝓ postulato quo ad finem th electionis: cum approbata postulatione: absq̄ alia electione habeat ꝓ plato. vt. l. z. di. cōpue: pōt cuz fieri postulatio absq̄ solēnitate: de. §. lxi. di. oītuor. c. fi. Sed loqr̄ de quadam postulatione nō solēni que fit ꝓambule ad electionem q̄n nō pōt libere transire: de qua dixi de postu. pla. c. i. vbi aūt subest impedimētum: pp̄ q̄ est postulādus: et omne impedimentū pōt tollere ꝓfirmatio: tutū est q̄ fiat postulatio totā solemnis: vt tollat circumst: et sic fit cōuen: nec curat de oadie si fit a pluribus postulādus. nec erit matrimoniū innouatū bonez ꝓsensērūt q̄ habēt ꝓsentit: alias sequeret absurdum: q̄ separet matrimonium innouatum p q̄ō istio nō currit spaciū triū mēsiū: sed pp̄ multas: has postulationes etiam occultas: et nō solēnes ꝓtrahit electio vltra tres mensez cum hoc sit iustum impedimentum: nec fiat interim in mora. Je. nec p defectu. ¶ Idem compo. ad pmum dubiū Compo. Je. q̄ pp̄ q̄ sic: et requirit oēs singulariter cōsentire: q̄ de singularium agit ꝓiudicio: nec sufficit q̄ vnus alijs nō contradicentibus vel aliquibus ex eis rīdentibus cōmittat suo: et aliorum nomine: imo pp̄ magnitudinem negocij debebunt signillatim requiri: et expresse in hoc cōsentire: q̄ tales actus deliberate fieri debent. i. q. vij. noiatōes. nec valent nominationes que fiunt absq̄ debito tractatu: de quo in spe. e. t. §. ii. post pncipiū oīno vide Cal. Je. cū in ure. Ad fz dicit Host. q̄ hic cōsensus non dz esse

singularia: sed in cõmuni: vt p. ff. de. in genes: vnde sicut debet ex singularibus consensibus fieri electio ita ex singularibus contentibus cõis prãtis translatio: dicit tñ q̃ fieri potest p hunc modum nos tales transferimus: dicit Compo. q̃ papa terminauit contra: q̃ ibi electio sit vniuersitatis trãsl latio prãtis est etiam singulorum. Credo q̃ hi agit de trãslatione prãtis singulorum q̃libet possit singulr suã prãtem trãsferre: vt j. e. q̃ p. p. Sed hi agit de banda prãte capituli: vt capitulum sanus equum est: e iuridicum: q̃ hat in cõ. j. e. in genes. sicut e ceteri actus capitulares: e hoc ibi Calder. j. e. cum in ure. c. 1. q. e dicit Jo. an. sic solere recitare. ¶ Antequã veniam ad sequentem. v. vide casum in terminis. Ela cante tolosana ecclesia capitulum cõgregatum pro electione futuri pontificis tractanda cõpromiserunt vnanimiter in duos: q̃ deberẽt quinq̃ eligere qui quinq̃ deberẽt tractare de electõe: e promiserunt oẽs ratare electionẽ p̃dicto rum: e eum ab eis electum pro pontifice suscipere. Tandẽ electis illis quinq̃ inter eos dum essent in tractatu surgente discordia: e audito eorum rumore a capitulo: capitulum duos destinauit ex pte capituli: e ipsi alios pape inhibẽtes ne amplius ad aliquã electionẽ procederẽt: e mãdantes eis vt ad capitulum redirent pro electione cõmuniter faciẽda tres ex eis remanserunt duo exierunt tres q̃ remanserunt postularunt ep̃m conuenarum quem p̃fatuerunt capitulo alij duo cum q̃busdam: alios elegerunt vocatis alijs: e ionata campana: quendaz archidiaconũ. sup istis electionibus orta cõtrouersia coram papa: pro pte electionis ipsius ep̃i fuit allegatum ipsam cõfirmandam: e aduersarij infirmandam: eo q̃ de omnium cõsensu facta cum illi ab oĩbus habuerunt potestatem pro pte archidiaconi fuit allegata revocatio prãtis illorum: papa considerãs prãtem non posse revocari: eo q̃ facta iam re non integra mandat allegatis eius postulationem admitti. repulsa archidiaconi electõe. ¶ Henio ad. v. nuncij vbi ponit allegatio p electo. No. primo q̃ factum contra p̃hibitionem ex parte pape nõ valet q̃n p̃hibitio est iusta. Et no. q̃ quis pot p̃hibere ex parte pape: is non habeat mandatum pape: e q̃ valet dicta prohibitio si sit iusta: vide. l. de pupillo. §. si quis ipsi p̃tor. ff. de no. ope. nunc. ¶ No. secũdo q̃ appellatione prãtis eligẽdi comprehenditur prãta eligendi: e postulandi: e sic in mãdato de eligendo vtrunq̃ vt comprehendi. ¶ No. tertio vnum signum cognoscendi capitulum. s. p pulsationem cãpane: e q̃ indeterminato signo congregãdi statur cõsuetudini: in hoc. v. non sunt glo. habes tñ vnum an hoc signum vocandi capitulum p campanam indistincte sit sufficiens: e valeat talis vocatio p cãpanam: dicta actibus q̃ p̃sit fieri p p̃sentes nõ vocatis absentibus: vt sunt actus minores: e leues fm Inno. sufficit vocare p sonum campane: limita hoc verum q̃n vocatio sit p habentem potestatem vocãdi vt si sit aliquis presidens vniuersitati: de ma. e ob. e. i. cõtrarium tenet Inn. j. e. ecclesia: e dixi. ã. e. cum nobis: tenet istud si nõ est presidens vniuersitati: tunc p illos de vniuersitate valebit talis vocatio: dum tñ due partes sint p̃sentes: e partibus duabus p̃sentibus. si maior pars consentiat de tali vocatõe valebit vocatio: vt no. ã. e. ij: in glo. pe. p solam maiorem partem non valebit vocatio: e multominus p minorem: nisi in statu terminus quo actus fieri debeat sit ita q̃ contingat negligentia in actibus in q̃bus sunt vocandi absentes: vt est electio: e actus de q̃bus in glo. de test. j. presentium: in glo. ibidem residentium li. vj. ¶ Si oẽs sunt p̃sentes: idem q̃d. ã. dixi: si aliqn sunt p̃sentes: e aliq absentes: tunc non sufficit vocatio p cãpanam: sed opz q̃ fiat vocatio p nunciũm: e citatio personas. ã. e. cum inter vniuersas de offi. dele. prudentiã. Istaz gl. vide in effectu. j. e. cũ nobis. ã. e. ad hoc q̃d no. j. e. e. cõsi. ¶ Secundo est dubium an ex pulsatione cãpane: p quẽcunq̃ fit pulsata: vel fã pulsari capitulum vel omnes singulares constituãtur in negligentia: questionem disputant q̃ dam Jacobus carbonensis: canonicus bonon. aut est aliquis presidens capitulo: aut congregationi: e ille potest fieri p campanã citare: e capitulum congregare: de maio. e obe. c. i. dũmodo sint p̃sentes vocati. l. di. tus militare: de offi. cus. c. i. e. i. q. hic allegãtur in glo. Si nõ est aliquis presidens vniuersitati: e tunc ii utebat tpe eligendi: e valuit citatio: e hoc etiaz potuit facere minor pars etiam si esset vnus solus. l. iv. di. ii forte. Si autem nõ habebat tpe nõ valuit citatio minoris partis: cum hoc spectet ad maiorem partem que hz prãtez totius capituli. ff. ad munici. l. q̃ maior. ã. e. cum inter canonicos: e oz. q̃ sint due ptes p̃sentes: e oz q̃ illarum duarum prium pars maior cõsentiat: vt no. ã. e. ij: in glo. penul. ¶ Venio ad tertiam ptem in qua ponit diffinitio pape. ¶ No. q̃ cõpromissarius ad eligendum pot postulare. ¶ No. secũdo q̃ q̃ p alium facit p se ipm facere videt. e no. q̃ electio dicit procedere facta a toto capitulo: q̃n est facta a maiori parte habentium prãtem a capitulo q̃n sic p̃sentiũt vt maior pars possit: e no. q̃ id dicit vnanimiter factum: q̃n est factum nemine discrepante. ¶ No. tertio q̃ compromissum de eligendo: e prãs data cõpromissario: est non est revocabilis re nõ integra. Res autem integra revocabilis est a p̃rio. Et no. q̃ dicit res non integra. eo q̃ processum est ad aliq̃d de substantialibus electionis. i. ad tractatum: q̃ primus actus est q̃ se offert. ¶ No. quarto hic ex presso: q̃ electio facta post postulationẽ nõ vs. sic vt hic apertum q̃ electores etiam ante postulationẽz p̃fatam non possint a postulatione resilire. eo q̃ est publicata: q̃d est verũ q̃n translata prãte in cõpromissarios postulauerũt: q̃ tunc sicut nõ p̃t revocare cõpromissarios re nõ integra: ita nec illud q̃d ab eis est factus: alias parata esset via ad eos in effectu revocãdi. unde eo q̃ est facta p eos: e est possibilis pulsio p id q̃d fecerunt nõ p̃t revocare. ¶ No. v. quales dz esse ep̃s vt ecclesie p̃ficiantur: q̃ utiles: e necessarius: e dz esse p̃ditus scientie: e cõuersationis exemplo: maxime in loco vbi viget hereticus. ¶ No. vi. q̃ licetus trãseundi: e admissio postulationis oz semp fieri cã subsistente. ¶ Et nõ dubia cãa que cõtingit petiunt dispensationẽ admitti. s. vtilitatis: e necessitatis: e no. q̃ solus papa: vel habẽs ab eo spãle mãdatum dat licentiam trãseundi. ¶ In isto. v. q̃ vero. l. in ista tertia parte ponit q̃ re integra prãs cõpromissariorum possit revocari: e hoc falsum vt contra regulam: q̃d sic nisi placuit cum concordia fuerit de reg. iuris. li. vi. glo. que est sup̃ v̄. cum res allegat pro: e contra. Et p̃mo q̃ indistincte potuerit fieri revocatio. Secundo q̃ nec re integra possit. Tertio q̃ saltem re integra potuerit. ¶ Ad p̃mum: q̃ ibi cõpromissarij sunt vt procuratores: ergo p̃sit revocari in. sti. mãda. §. recte: sic e in ẽctibus in q̃bus non contrahit obligatio ad p̃stendum in ẽctu in mandato in solicitare in depposito in ẽctu innominato re integra: e allegatura ciuilia que no. sunt ad hoc q̃ eo q̃ sũt suspecti procuratores p̃t q̃n q̃ revocari: vt in. c. i. de pcu. li. vi. e hic: e hoc q̃ iudicium solui cessante eo q̃ iudicare inst. ff. de iudi. l. iudi. ad cõtra. q̃ nõ possit allegatura que p̃bant q̃ semel placuit etc. Secundo specifice p̃bat: q̃ hic sunt quedam donationes: e iura cõcessio. seu iuris cessio. tali sũt ex quo sunt p fecta sunt irrevocabilia. C. de dona. sine. C. de trãsac. l. quãuis. ¶ Secundo q̃ hic est quedam iuris p̃pii remissio: e remittentibus actiones etc. ff. de edi. edicto. ipse. §. si vendit: ad hoc q̃ cõmodatum ante finem vsus nõ revocat: de cõmoda. c. i. Tertio: q̃ eorum interest q̃ nõ revocent cum primo possint eligere quem volunt: nunc autem non poterunt q̃d saltem re integra potuit ostendit glo. in procura. ad iudicia q̃ p̃sit revocari ante lit. conte. non post sufficit: de procur. c. i. li. vi. e q̃d no. de rescrip. ex parte decani. ¶ Quidã tenent q̃ tale mandatum non possit revocari re integra. vel non integra: q̃ non est simplex procurator: sed donatio: vel iuris cessio. ad istuz textum rñdendum supplendo maxime e hãc opi. tenuit Jo. e facit. ã. e. cũm q̃. Alii q̃ re integra pot revocari: vt hic innuitur a contrario sensu: e in hoc refidet

glo. ¶ Cõcludendo dicta doc. hic dicendũ q̃ aut electo res cõpromittunt aio donãdi: et gr̃am faciendi cõpromiſſarijs: et hoc cõſtat aut faciunt aio negocium expediẽdi: et hoc cõſtat: aut eſt dubium an faciunt aio gratiã faciẽdi: vel ſolum bẽant intentionem negociũ electionis expediẽdi. Si faciunt aio gratiam faciendi: et cõſtat q̃ nõ poſſunt revocare: q̃ donatio eſt facta p̃ tra ſupra allegata. ¶ Nec obſtat q̃ dicit lex: q̃ legatus nõ põt ex toto a ſe abdicare im̃ piũ. ff. de offi. p̃ſi. l. legatus: ſic nec iſti poſſent a ſe abdicare p̃tẽ: q̃ nõ põt a ſe abdicare im̃ piũ retinẽdo dignitatem vel vniuerſalem iuriſdictionẽ a ſe abdicãdo nõ põt facere q̃ in aliq̃bus bẽat renũciando vo dignitatẽ: vbi et p̃ ut dz bene poſſet nõ ſic in electoribus q̃ bene p̃ſtitus eligẽdi vna vice ex toto trãſferre. l. e. q̃ ꝓpter. ¶ Non ob. q̃ ex cõpromiſſo agit̃ ſolum ad intereſſe vel ad penam: q̃ non ſunt hi ꝓprie cõpromiſſarij: ſed donatarij: q̃ſi facium aio donandi: licet dicant cõpromiſſarij: q̃ compromittunt ratũ hꝫ. Item in ſpũ alibi non dato q̃ eſſet vꝫ compromiſſus in ſpũ alibi non ageretur ad intereſſe: q̃ non ſunt eſtimabilia ſm Inno. ꝺ arbi. videtur. ¶ Scõdo caſu: q̃ſi facũt aio negocium expediẽdi: et hoc cõſtat: tũc ſi res eſt integra p̃ſt revocare: et hoc p̃ſt vniuerſaliter oẽs: q̃ nõ no ſolus poſſet: q̃ non põt ab initio cõpromitti: no ſolo ꝺucẽte. l. e. q̃ ꝓpter. p hoc nõ obſtat q̃ nõ. ff. de poſtu. p̃la. bone. ij. ¶ Aut res nõ eſt integra: et tunc nõ poterit revocare: et eſt rõ. Quia eoꝝ intereſt ne revocent: q̃ dato q̃ ipſi cũ alijs vocem habeant ſinguli ſciunt: quibus fauent et quo iam publicauerũt intentũ ſuũ q̃ re integra neſciebãt: dicunt ãt rẽ eſſe integrã q̃ſi ad ſubſtãtialia negocij nõ eſt p̃ceſſum: ſz alia q̃ de ſolẽnitatib⁹ ſunt facta: vt ſi cantauerunt miſſas in trauerunt caplm et ſilia: ſic in revocatõe p̃curatoris lit. cõ. de. ſola facitrem nõ integrãt̃ multa illam p̃cedant: ideo ſi vnus noũit aliq̃d alter vidit placet alter diſplicet res nõ eſt integra. ¶ Tertio caſu q̃ſi eſt dubiũ an fecerit aio gratiam faciendi ponderanꝺ q̃ p̃ceſſerunt: vt ſi aliq̃: vel eſſe petijt a capſo p̃tẽ: puꝺẽꝺi ex gr̃a: vbi aũt ex integeſtis nihil appꝫt in dubio: p̃ſumit̃ feciſſe nõ aio gr̃am faciẽdi: ſz alio eccleſie puꝺẽꝺiq̃ q̃ gr̃am allegat p̃bare dz de trãſla. c. ſi. in tribus. ãt ſupra allegatis facile eſt rñdere: q̃ iura q̃ p̃bant rem̃ cationẽ fieri indiſtincte ẽt re nõ integra loquũtur: quando nõ datur intereſſe aliquod aduerſe parti iura que dicunt revocationem fieri non poſſe loquuntur i contractibus in q̃bus tua eſt queſitum: et ſic faciunt p̃ ſo parte: q̃ revocari nõ poſſunt q̃ſi talis cõſtitutio nõ trãſiit in donationem: q̃ eis tua eſt q̃ſitum: et hec eſt vtilis. ¶ Quero de nõ revocãdo: vbi dixi. ſ. revocatiõem fieri poſſe: dicẽ Inno. et Cõpo. q̃ ꝺbo dz hec revocatio fieri et non facto tñ. l. eligẽdo dz ergo nũciari cõpromiſſe ne eligat. aliter teneret electio p eũ fctã puꝺ q̃ ſciat electiõem fcãz a dño. ff. de p̃cu. l. ſi p̃curator. l. de p̃cu. mãdato. ff. de Rpt. ſi. ex pte decani: cũ ſi. ad hoc cle. de renũc. c. i. et dicit Jo. an. q̃ putat Cõpo. exceptionẽ poſitã in illo capitulo hꝫ hic locũ. ¶ Quero q̃d ſi compromiſſarij recedunt in totũ ab illo ꝺcto ſeu tractatu: vel elegerunt ticiũ q̃ nõ cõſenſerit vel qui conſentit: et renunciat: et ponãt q̃ cõpromiſſum ſit tale q̃ iterũ habeat eligere an erit reo integra vt q̃ ſic: ó offi. ꝺele. in lfis. ó cle. nõ reſi. relatuꝫ. C. quõ et q̃ſi iudex ſi vt ꝓponis. Cõpoſ. ſz ꝺrium p ꝓrima iura. Item q̃ cum bẽant onus incurrendi: forſan odium illoꝝ quos nõ nominarunt digniũ eſt: vt non p̃ſnt onere officij. ¶ Quid ſi vnus ex compromiſſarijs eſt excõicatus: dic aut publice: et non valz electio: de p̃cu. c. ſi. aut occulte: et duo ſunt: et vnus tñ eſt excõicatus: et idẽ. ff. de arbi. pediuate de re iudi. duob⁹ aut ſunt tres vel plures: adhuc vt idem: q̃ nõ: vt receperunt ſniaz dixerunt. l. pedi nus. e. n. ſi plures. ¶ Alij q̃ ex quo ille tertius eſt p̃ſo: non ob. excõicatio: ſicut nec ꝺdictio. ff. de arb. l. ſicut: et hoc certiſſimũ ſi in datione ptãtis dictũ fuiſſet q̃ oẽs vel maior pars poſſent non obeſſet occulta excõicatio ptis minoris. ff. de arbi. l. ſed ſi ita. Super hoc dic: vt plene dicam. l. e. illa. ¶ Scõdo principaliter op. cum glo. q̃ eſt ſuper ẽbo poſtulaſſe q̃ procurator datus ad eligendũ non poſſit poſtulare. e. cõpromiſſarius. ſ. e. annotat: vbi conſtitutus ad agendũ cum petente: de iure cũ non põt agere cõpetenter de iure ſpãli. ¶ Item q̃ in gñali non venit talis ſpãlis: ſufficit allegare caſus q̃ ponunt: de p̃cur. ita cum. li. vi. de p̃cu. qui ad agẽdum. li. vi. et in cle. non põt. e. ti. de Rpt. nõnulli. cum caſib⁹ ibi p glo. poſitis. ¶ Sꝺo. dicit hic: q̃ ꝺato procuratore ad eligendum põt ét cõpromiſſarius poſtulare: q̃ videnꝺ mãdata oĩa p que p̃ueniꝺ ad mandatũ p̃incipale: et q̃ videtur datum q̃ poſſit id q̃ poſſet ipſe ſi p̃ſens eẽt. ¶ Not. illam glo. ad hoc de p̃cu. q̃ circa. l. ad rem. et. l. ad legatũ: de p̃cu. nec obſtat. c. inotuit. Aduerte q̃ſi q̃ datus eſt cõpromiſſarius ſimplr ad puꝺendũ eccleſie: vel ad ſubſtituendum p̃latum: et in mãdato cõcluꝺit oĩa modus puꝺẽꝺi: fiunt p electionẽ tunc p poſtulationẽ: vt hic ꝓprius caſuerit hoc dz hic Inn. Q̃ſi q̃ datus eſt compromiſſarius ad eligendum: et hec caſus eſt magis dubius: dico ſi q̃ſi q̃ritur an poſit poſtulatiõem nõ ſolẽnez facere ꝓparatoria ſui electionis: et hec includit: et ad hoc rõnes glo. q̃ aliquo mãdato oĩa ordinata in finez ꝓambula videnꝺ mãdata. Q̃ſi q̃ volũt cõpromiſſarij poſtulationẽ facere ſolẽnez: q̃ eſt ꝺpẽs puſionis ſeparata ab electiõe: et dicit hic Hoſti. q̃ de rigore nõ includit poſtulationẽ ſed de equitate ſicut ſic benigna interpretatio admittit. gl. puto q̃ de iure ſi eſt donatio iuris eligẽꝺi q̃ latiſſima ſit interpretatio: m donatiõem vt. l. de dona. ꝺilectus: q̃ cõprehendit ius poſtulãꝺi hoc q̃ electio in lata ſignificatione ẽt cõprehẽꝺit poſtulationẽ: ſic et p̃ſt aliõez. ſ. e. q̃reliaz ad hoc caſus hic. Si aũt dant vꝫ ſoe cõpromiſſarios magis eſt dubium: q̃ tales cõpromiſſa ſũt ſtricti iuris. l. de arbi. cũ electum nihil omnino ſuãda eſt glo. q̃ cõpromittẽtes plus vident cogitaſſe de hac ꝓuiſione eccleſie q̃ de mõ: igitur oĩa modus includuntur: et q̃ poſtulare eſt in omni mãdato electionis: vt ꝺcta. l. tam ſi. §. in hoc. ff. iudi. ſol. nõ ob. hic iura allegata pro q̃ parte: q̃ aliud eſt q̃rere tam exigẽtia: ſpãle mandatum includatur in gñali vꝫ ſimplicit: et ꝺicũt q̃ nõ aliud: an ſpãlia includatur que expediunt ſuper ſpãli in mãdato cuius q̃ eſt iuriſ: et includunt ſi oĩa non ſint ſeparata: nec ob. e. annotuit: q̃ ubi hñtes mãdatum petendi cõfirmationem nõ poterunt petere diſpẽſationẽ cuz ꝓportionabilis modus puꝺẽꝺi: et adaptabilis nõ ꝑceſſerat diſpenſationem: nec ipſi bẽbant ptãtem modum faciẽꝺi: vel mãꝺi: q̃ hẽbunt mandatum ſup ſolo cõſcutuo confirmationis. ¶ Ho. tñ glo. q̃ in ſimplici mandato venit q̃ faciat mãdatarius q̃ mandãs facere poſſet: male ergo ꝺicit arbi. de Rp. c. i. li. vi. q̃ habens ptãtem faciendi q̃ poſſet oĩa ſi preſens eſſet: poſſit exigentia ſpãle mãdatũ et hoc q̃ ꝺixi tenet. Jo. an. de vila. c. ſi. ¶ Tertio op. q̃ ẽt facta poſtulatiõe per iſtos: potuerint iſti ab ea recedere: alterum eligẽꝺo: vt patet. ſ. de poſtu. p̃ela. bone. ij. vbi vſq; ad p̃ſentationem põt reſilire. ¶ Sol. ꝺicit glo. vltima q̃ hec ꝺecre. nutrit opinionem tenẽtium: q̃ publicato ſcrutinio nõ poſſunt poſtulãtes variare: et hoc tenuit glo. in duobus locis in ꝺicto. c. bone: et in. c. pen. et vltimo. glo. hic eligit ẽ partem. Ad capitulum iſtud reſpondet q̃ nõ potuerunt recedere: non ꝓpter publicationem poſtulationis: ſed ex eo q̃ p̃miſerũt illum hꝫ p̃ plato: de quo puꝺiſſent cõpromiſſarij: et ideo obſtabat fides p̃ſtita in cõpromiſſo ẽz Inno. Hic q̃ aut poſtulatio eſt facta per caplm: et caplm põt recedere: vel maior pars ante eã ſit p̃ſtata alia pars minor hoc nõ poſſet: imo ꝺicit hic Hoſti. q̃ exigunt due ptes: q̃ nõ placet: q̃ hic nõ eſt de caſib⁹: vbi exigit̃ plena cõcordia et ſic nõ ob. ſ. e. li. ¶ Q̃ſi q̃ fecerunt poſtulationẽ p compromiſſarios: et nunc aut fuit victum in compromiſſo: q̃ illum habebãt ꝓpter: et non potuerãt revocare: et hic: aut non fuit victũ in compromiſſo: et ad hoc idẽ: q̃ ex quo trãſtulerunt ptãtem in compromiſſarios priuauerunt ſeipſos.

ptē potendū: ꝙ non possunt re non integre reuocare cō
compromissarios: vide tangē carentes ptē nō pōt nouis
ter eligere: qz in ḡtum nō vellent stare postulationi potestas
puidendi nō esset in ecclesia sed in cōpromissarijs. ¶ No. be
ne istam glo. quę ponit veram opi, de qua dicet. Ie. publica
tozis sensit cōtrarium in. d. c. pe. ꝛ c. bone, ꝛ. in duob⁹ lo
cis: et ad vltimum tex. aliter pōt responderi ꝙ hic nō impedi
tur ex vi publicationis postulationis: sed qz transtulerunt
ptē in cōpromissarios: vt dictum est supra.

Um ecclesia vulterana.

De cōsuetudine pōt canonicoꝝ electio ad
solum capm pertinere. b. d. Quinta decisio cō
sultatio. Sexta rōsio ibi rōdemus. ¶ Casus dum ecclesia
vulterana: longo tpe fuisset canonicoꝝ numero destituta: et
solus epūs canonicos quosdaz elegit et electiōe facta: capm
nolunt eos admittere pretendentes se esse in quasi possessione
iuris eligendi: et habere meruerit libellum in possessorio
nō remedij narrando se esse in quasi possessione iuris eligē
di canonicos nō admittendo p se electos turbarij: et ea rogā
bāt: petebat eos cōpelli: vt a tali desisteret iniuria. In pe
titorio egit cōtendendo nāz ius eligendi ad se spectare. Il
los eē turbatos: ꝛ petiit eos compelli vt finem et ullū pacis
ce vellent iure pduxerunt testes ad pbandū de possessione
et vsu et modus fuit pbandi, p capm: et fuit et pbatum de cō
suetudine generali tm esse: qd ad capm spectabat ḡnaliter
pro quo ideo papa absolutū eē. ¶ No. primo ꝙ in ecclia de
bitus pōt eē numerus et certus canonicoꝝ: iz actu nō sit nu
meratus: et ei debitus est numerus. Et hoc ex pscuetudine ba
ctenus vsitata. Et hoc de iure qō pōt cōmode ex facultati
bus ecclesie sustentari: ideo vbi ecclia sic fundata pōt supior pu
tidere: et debitū hēat numerū: vt est casus de cōcess. pben.
ex pte qō no. ¶ No. 2o ꝙ in ecclia nō numerata nō hz lo
cum. c. ij. ne se. va. vt ñ ecclie non puideā. Ifer mēte: ꝙ de
uolunt ptās ad supiorem: qz illud tpa computant a tpe va
catiōis: qō non est dare in ecclia nō numerata: vt est casus
de pben. dilecto. puidere tñ pōt epūs punctō capituli ne
gligentiā p statutionē terminī: vt no. in. d. c. ex pte. Sed si
puideat nōdum statuto termino ad cōtinuandam negligē
tiam nō vz pulsio: vt hic. ¶ No. tertio ar. ꝙ deuolutā ptā
te eligēdi ad eum ad quē spectat ius instituēdi: puidēdi: iz
est p pte: quasi ille repreſentet pſonam tocius: de quo. ē. c.
cū inter canonicos. Ie. ne p defectum: et nō. ꝙ constitutio hic
simul ꝙ cōfirmatione: de quo de instā. auctoritate: et vtri. ē.
c. transmissam. ¶ No. ꝙ electio cadit in vnū: de sup. ne.
pla. c. i. ꝛ de elec. iz. ꝛ postu. p. gratū: de ꝛ eccl. pben. dilect⁹ ꝛ
ecclias. ¶ Et no. ꝙ in canōicatu et pticularib⁹ beneficijs
ꝙq; puideat p viam electionis et nō tm ꝙñ ptās spe
ctat ad capm. ¶ Et quo ad scōam ptem ex qua habem pri
mo ꝙ in eodem libello pōt plures articuli accumulari: nō q
. Ie. querella iz. ¶ No. scōo intelligēdo ꝙ libellus habuit
duas partes. In vna fuit actum de electiōis validitate. In
alia de iure et ꝓpetate iuris eligēdi. ¶ No. ꝙ nō vz electio
includēs se in ḡli posse ire iuris eligēdi: qñ cōstat de anti
quiori possessione: et cā est: qz recens possessio inuste pre
mitur. l. fi. C. de acq ren. pos. de pba. iz causam. Ideo elec
tio nulla est: qz iura quę validant electionē possessionem
. Ie. ḡrellam: perdunt in iusto possessore. sic loqtur. Io
ire patro. consultationibus: et ex isto habetur: ꝙ puidens
pōt pſequi suam pulsionem: et habes hic practicam libel
li: qz perit ne mutuet sup electiōe facta: fm alium intellectū
in hac pma pte petitiōis agetur possessorio retinende: et p
quęrēdo: qz: et ex hoc no. ꝙ ceteris pibus in possessorio retinē
de obtinet qui supior est in numero tenūs: et in antiquori pos
sessiōe: vt est casus in. d. c. iz causam. fi. et vti pos. l. duo: vbi
p Bar. ¶ No. ꝙ nō videtur iniurā facere: qui vtit iure
suo. ¶ No. ꝙ in istis incorporalib⁹ vsus est p quasi pos
sessione: et ꝙ in incorporalibus p ꝓductionē retinet possessio: vide qō no. de restit. spo. olim: vbi apparet ꝙ p vsum nō
vt posse haberi quasi possessio: qz illa habet ex pacto: vt
ibi: et vsi in incorporalibus tractatur in c. ad hec: de restit. spol.
¶ No. quarto practicam libelli in cōfessoria sup iure eli
gendi: qz hz cōcludere hoc vario iure ad se spectare: vt illo
iure vti possit: et nō molestet. ¶ No. quod ꝙ actꝰ negati
uus: vel negatiua fatagens pōt trāsferri in notorium. ¶ No.
vt. ꝙ ad cōcludendā pticularem cōsuetudinem in certo lo
co sufficit pbare ḡnalem in similibus cōsuetudinem locum: et sic
pbatio cōsuetudinis in genere ad pticularia extenditur: vi
de Inno. de offi. archidi. dilector: vbi dicam. No. ꝙ de iure
canonum solum in ecclia cathedrali nō hz ptātem in particu
laribus beneficijs puidendi habemus hic. Primo factū
est sup quo quęstio fuit. Secundo sniaz pape duas partes cō
tinens videamus hanc mām. ¶ Opꝙ saltem iure devo
luto potuisset hic puidere epūs de cōcess. pben. c. ij. ℣ol. ḡ
tum pcedit qñ pbende sunt distincte quo casu a tpe vacā
tionis currit tpūs devoluens ptātem: ita ꝙ in pbendis distin
ctis pp negligentiā inferioris collatoris p sex mēses de
volunt ptās ad superiorē: hic qñ nō erat distincte: facta. ex
pte vel et vato ꝙ hic fuissent distincte: dicit glo. ꝙ puide
re nō potuisset: qz ptās erat devoluta ad papā pp longitu
dinem tpis in talib⁹ nō pōt mora purgari: de sup. neg. pla
iz. ¶ Nūqd aūt terminum statuēdo possit vir distin
cte nō sint pbende supplere. Inno. hic ꝙ nō: sed bene pote
rit eos cogere ad eligendū assignat cām: qz hoc nō appariz
fuit expressum: de sup. neg. pla. c. romana. Hostiēsis hoc
pbz Io. an. dicens ꝙ epūs potuit statuere terminū ad sup
plendū defectū postꝙ ipse puidebat et supplebat: ad hoc ē
offi. ord. irrefragabili. ℌ. excessus. c. ꝓtor. c. ad reprimē
das. in auc. de ecc. ti. ℌ. Si qs aūt p red ēptionē: et ℌ. ic. col.
ix. xi. q. iij. cū scimus. ¶ Nec ob. hoc capm: qz hic canonū
cis nō assignatur terminus et tenebat eligere: vt ro ad qui
puenebat: ad hoc de cōcess. pben. ex pte: qō ibi no. nō ob.
nō Inno. ꝙ hz hoc casu p lateranen. cōciliū nō devolvatur
ptās tūc p tus cōe hz circa hoc puidere. xi. q. i. regēdū: et c.
se. xii. q. i. peripimus: de vi. et ho. cle. qñ. de cle. nō resi. c. pe.
tiit: et quo p hoiem est terminus appositus supplet superior
negligētiā. Ie. venerabilem. ꝙ aūt: et qō no. de re iudi. ad
apostolicę. li. vi. in glo. qō no. ¶ Electio ad scōam ptem: et
finis hz duplicem ptem. Primo tāgemus finiam circa pti
cularia in illa cōprehensa. Secundo vniuersaliter totum libel
lum: et finiam. Ad primā videt ꝙ epūs bene postulaverit: et
sic debuit obtinere: ꝙ de iure ad epūm spectat pulsio pben
daz: et particularū bñficioꝝ in ecclia. xxi. di. in nouo. xvi. q.
vii. nullus. et ibi Glo. sup isto puncto allegat p et contra: et
primo ꝙ ad epūm tm̄ facit una pallegata. xxi. di. ℌ. i. vbi
ex pcepto dei. Moyses elegit Aaron in sūmum pontifi
cem: et filios eius in ministros templi expressum videt in auc.
de monasteriis ordinandoꝝ clericoꝝ col. iij. Incōtrarium ꝙ
ad epūm et capitulum spectat: facit quasi p totum: de his quę
sunt a prelatis. vbi talia debent fieri ab epō de cōsensu capli.
Secundo ꝙ cum eis est in ministerio: ergo cū eis disponat
xxiii. di. diaconi. Pro hoc tertio casus hic a cōtrario: qz si
de pscuetudine hz capm ꝙ eligere possit eligit: solū a ꝓuo
sequit ꝙ ad capm et epūm simul. Quarto: ꝙ vniuersaliter
cōa negocia ecclie tractant: de his quę ñ. a pelatis. quantoz
ergo et hic. Ultimo p hoc casus vt de cōcess. pben. postu
lastis. Glo. primo sup verbo postulatum: dicit ꝙ de iure ad
vtrumq; simul spectat collatio canonicorum p iura prędi
cta: et de iure epa. nobis enim cōsuetudo aliud habeat: vt hic
nam et cōsuetudo dare et tollere pōt ius eligendi et inhabi
litare quem ad eligēdum. ¶ Nec ob. Ie. eum terra: quia
ibi hoc nō potest in laicum dare: qz foret irrōnabiliter nec in
clericum p vt ibi dare volebat ꝙ vnus haberet ius eligen
dire ꝙ substātia electionis ab alio penderet. Ide hz nota: ō
sup. neg. pela. c. ñ. in tertia glo. de officio ordinarij irrefra

stabili.in quarta glo. Idem Jo.xxi.di.§.j.t.c.di.c.j.ver. promiserper Host.in sūma:de elec.§.qs possit. ¶ Quid dicam Inno.dicit stādum cōsuetudini. Cōpos.q ad epm spectat electio quā habet facere de consensu capituli:t differt hec opi.ab opi.glo.q p3 ne se.va.c.j.li.vi. Host.q ad epm scopu3 de cōsilio capituli:t vbi aliquis spāliter interest facere illam de illius cōsensu:extra de off.archi.ad hoc.§. ¶.t hec verā nisi oia essent cōia prelato t capitulo:tunc p̄latus hoc facere de cōsensu capituli:de spp.a collatōe.li. vi.vbi de hoc.t per archid.t nihil eligit:tangit hic qōnem quā tāgam:de cōcet.preben.ppositu. ¶ Tu latius cōclu dendo. Si querit ad quos de iure spectat p̄positio ecclie: hic aut est ecclesia cathedralis:vel est superior:t originali ter hanc p̄positio spectabat ad papam: vt no.gl. de elec.c̄p̄ li.vi.t tūc p̄tendebat ecclesie p modū p̄tionis siue collationis:hodie de iure spectat ad collegium cathedralis ecclesie: vt.ō.c.j.t p̄tendetur:aut p viam electionis t supior cōfirmat:aut per viam postulationis:t solus papa admittit: vt dixi supra:de postula.preia.c.ō.aut p viam nominationis:t idem:vt in.c.bonet.ō.de postu.p̄la. ¶ Aut agitur de p̄positione p̄cularium beneficiorum:in ecclia cathedrali:t ibi bona sunt cōia epi scopi t capituli:ō iure spectat ad vtrūq:t sic ad p̄latum de cōsensu capituli:t tunc aut p viā collationis:aut per viam electionis p̄tinet que hanc vim collationis:vt hic. Si non sunt cōmunia spectabunt ad p̄latum de consilio capituli. ¶ Aut agitur de p̄positione collegiate ecclesie inferioris ep̄ali:quo ad principalem prelatum:t tunc de iure antiquo potestas eligēdi spectat ad capitulum illius ecclesie:t cōfirmatio spectat ad superiorem. Et est etiam hic triplex modus p̄tinendi:aut p viam electionis:aut postulationis:aut nominationis:t superior admittit omnes partes:saluo nisi vicium esset p solum papā dispensabile:p̄ter q fieret postulatio:vt dixi de postu.p̄la.c.ō. ¶ Aliq agitur de p̄positione particularium beneficiorum in ecclesia collegiata inferiori:t hic Cald.dicit q aut ecclesia habet patronū:t serua q habetur in.c.nobis de iure patro.t veritas q patronus potest habere ius presentādi in ecclesia collegiata ad inferiora beneficia: vt ibi: nomine vero gestus per qō apparet q etiā ius p̄tendi in tali est p̄scriptibile:t sic potest intelligi glo.Io.mas̄ana. ¶ Aut non hz patronum:t de iure potestas prouendi: t p viam collationis spectat ad p̄latum illius ecclesie:adeo q ibi epa nullam hz cōmutatem:hoc tz Cal.hic allegat q2 talia capitula p se negocia ecclie expedium:de findi.c.j. t dicit Cal.q videt expressum Ide bis que fiunt a prela.ea noscit:all.no.p Joā.an.de iura.cal.imperato2 sup gl.pe. t per eum post Host.de insti.c.ij.in verbo cōiter. Itez qa collegiū eligit sibi p̄latum.ō.c.j.forsitan p̄latus cū capitulo eligunt t p̄tendent in p̄cularib⁹ beneficijs:in illa ecclesia:t q nō hz epa tantā cōionez in inferioribus⁹ ecclesijs quā tam hz in ecclia cathedrali:de testa.reg̃sti. Istam qōnez latissime disputat Fre.de senis cōsilio.xxviij.t similiter cōcludit q aut agit de p̄positione bñficiorū p̄cipaliū: vt canonicatū in illa ecclia:t dicit q electio spectat ad capitulum3 institutio ad epm:all.ad hoc de vi.t ho.cle.q̄s:q2 creare canonicos in ecclesia spectat ad eum:ergo reformare:tene Cal.de. ¶ Aliq agit de p̄positione alterius bñficij inferioris:vt de p̄positione alicuius capelle:t tunc aut illa capella ē constructa de bonis ecclie:t ibi recitat Pau.de lea.cōstituisse q p̄tās p̄tendēdi spectat ad p̄latū t capitulū p dcm .c.ij.de bis que fi.a pla.fatet q reformatio spectet ad epm sm Pau.de elec.c.j.recitat archi.tenere q ad solum epm spectet p̄positio p.l.in ecclesia.C.de epi.t cle.t ō tz.xij.q.j. §.viti.Fre.vt eligere q tūc p̄sitatio solum spectet ad capitulum t p̄latū:t cōfirmatio ad epm:all.de p̄mic.cum t plantare.§.in ecclesia.xvij.q.ij.t.c.ij.de eccle.edifi.ad audientiā:vbi dicit esse casum:all.qō no. Hostiē.de offi.vica. ad hoc:de quo faciā mentionē Jalle.no.p Host.ō sta.no. c.vl.in fi.in vbo ad prebēdas:vbi si monachi creāt prebē das exp̄sitabunt p monachos:t instituet epa t destituet:ad hoc de cap.mo.c.j.ad hoc qō no.archi.in.c.regēda.x.q.j. vbi dicit q in ecclia archipresbyteri instituet epa:t archipresbyter p̄sitabit.ad hoc qō no.de cōsti.cū oēs:ō v.sig.c. ij.li.vi.xij.q.j.abbatibus.xvij.q.iij.in vendītib⁹.vbi talia inferiora capitula ardua nō facit aliq3 p̄sensu epi.ad hoc.c.ca noscit:de bis que fiūt a prela. ¶ Dibi vt dicendum q aut est bñficiū edificatū in corpore inferioris ecclesie collegiate:sicut sūt ista altaria t capelle q̄ hodie edificāt:t credo q p̄positio spectet ad p̄latū cū capō sno:sic intelligo Cal.t Pau.destructio tñ t reformatio ex delictis spectet ad epm:t si laicus edificet forte habebit ibi ius presentādi:q: hz bñficium sit in ecclia collegiata tales mansionarij nō sunt de collegio:vt no.ō.c.j. ¶ Aut ecclesia est edificata:vel bñficium extra corpus ecclie in prochia alterius ecclie collegiate inferioris:t tūc dico q hz solū ius patro. si dos est assignata ei de bonis superioris:vel ipsa est edificata in territorio p̄prie ecclesie superioris vel aliqui p̄uentus spāles aut p̄tales sunt assignati:t si alius ibidem de p̄prio edificet habebit ius p̄stādi consensum electioni seu p̄sentationi:vt ibi p3:vt est casus in.d.c.ij. ¶ Ibi autem non esset de bonis p̄prijs ecclesie superioris edificata:ita q alio ius nō esset trāslatū:nisi qō in territorio subiecto sensit vt Frede.q p̄positio talis spectaret ad epm. ¶ Aliq ecclia est edificata vel p̄ticulare bñficium in ecclia nō collegiata: t tūc si de bonis ecclie ipsa hz ius patronatus:t p̄sentat epo t epa instituit per dictū Host.de offi.vica.ad hoc: q simpler rector nō hz tantā p̄tātem in ecclia quātā hz collegium cum capitulo:hz ecclesia repesentet in eo sicut in capitulo: vt de testa.ordinum. ¶ Si de bonis suis nō est edificata sed tis credo q p̄positio spectet ad epm:t totaliter idez t forte si ecclia est edificata in parrochia ecclesie extra corpus ecclesie:t si in territorio p̄pō. ¶ Hec p̄cedunt in ecclesijs subiectis secularibus in subiectis aūt monachis seruā: de prebē.de monachis:t qō ibi no.de p̄mic.cum t plantare.§.cum in ecclesia.xvi.q.i.visis de p̄mis.pastoralis:de bona.pastoral cū si. ¶ Opp.fo q hic dicit q vtens iure suo nō facit alteri iniuriā ꝯ.ff.de reg.iur.l.qui domū.ff.de dā. infec.l.qui vias:t.l.p̄culus.ff.si seruitus ven.l.ficus.§.aristo.So.glo.que est super vbo iniuriā:q quādoq3 qs edificans vtitur iure p̄prio animo nocendi alteri:t facit iniuriā:vt ibi si solus facit hoc vt alteri noceat:t sibi non p̄dest. Si āt vtit iure suo t nocet alteri:p̄dest tñ sibi:t nō fac aio nocendi tñ:t tunc non facit alteri iniuriam: de quo.xi.q. iij.si qs vero:de reg.iur.locupletari.li.vj.t hoc verū3: nisi in p̄dio rustico.quia non licet mihi ita destinare q alteri p̄iudicem.ff.de aqua plu.ar.l.i.t hoc p̄ter fauorē mer⁹. ¶ Tertio op.ꝯ totū libellum t sniam:q hic vt q sententia haberet p̄tes superfluas:t libellus:quidem in p̄ma q i scōa petebat:dicit glo.sup vbo articulo:q in p̄ma p̄tendebat episcop⁹ validitatē institutionis:vt institutus nō molestaret:t in hac deducit solā possessionē que nō p̄iudicat super iure p̄prietario iuris instituēdi:t scōa pe libelli: debatur super iure proprietatis ipsius iuris instituendi. Jmo. dicit q in p̄ma agebatur possessorio super iure instituēdi: t cū hoc petebatur q nō molestaretur instituēs in sua possessione:vnde iniuriabat non admittēdo institutū vel aliū recte instituendo:vel eligendo:aut recipiendo:t sic turbabat epm:vel forte terrebat electos:vt nō cōsentirēt electio nuquo casu episcopus tanq̄ in possessione turbat⁹ potuisset agere interdicto vti possidetis.ff.vti possi.si duo.§.ite3 sed si succubuit in scōa p̄te agebat negatoria:de quo ō vb. sig.abbate. ¶ Op.fo:q epi debuerit valere p̄sitatio:dato q sit in possessione:vt p3.ō.c.querellā:de cū.pos.cum ecclesia:de iurepa.cōsultationibus:cū si. So.dicit Host.q ita fic est intelligēda:q canonici erant in possessiōe ante eā epa memoratus.t.instituisset:t sic institutio fuit facta a nō

possessore: aliás inueret hec ifa q̃ suus vsus nó prescriptus nó preiudicet cósuetudini prescripte: quo ad validitatem actus presentandi: qó est falsuz: q: sufficit sola possessio: vt in turb° prealegatis. Tu lege simpliciter q̃ hec possessio ꝓsumitur viciosa: & quo cóstat de antiquiori: nisi aliter iustificet: vel informetur sicut hic: & opinio videtur q̃ textus male dicat in possessorio obtinere capitulũ: iz ꝓbet capitulũ possedisse ante epi copum: qi rec étior possessio in possessorio ꝓficit. ℟. & c. q̃rellá: q̃ os agẽtes possessorio eé in possone qñ agit retinẽde: dic q̃ fuit in possone ante epi cop° memoratus: dic. sunstituisset. Item in eo q̃ sensit electionem episcopi nó valere: si ꝓbetur epm in possone esse post capitulum: q: sufficit possorie electionis. ℟. & c. querellá. de iniquo patro. cósultationibus. Tu dic q̃ quilibet ꝓbabat de possessione: sed de antiquiori ꝓbat capitulum: q: fortea centũ annis citra: & ps a decem annis citra: & sic quilibet probat sed capitulum de antiquiori. Ideo obtinet. ℟. de ꝓbatiz: & sm hoc hic est casus q̃ quasi possorie recenter: vbi constat de antiquiori possone: nó dat validum actum electionis quasi invita ꝓsumatur. C. de acq. pos. l. fi. & de ꝓbatiz. & causz quod no. ¶ Oppo. tertio quod non sufficiat probari generalem consuetudinem: quia non sequitur alia hoc fuit: ergo & ista. So. hic ꝓbatur specialis cósuetudo: & vltra ℟ generalis: ideo ad ter. supple maxime: q: sufficiebat specialis. In cótrarium allegat: quia sufficiat generalis: de off. archi. dilecto: de cens. super eo: dic vt dicto. c. dilecto: in antiquo: sic vt q̃ in cósessoria nó obtineat: nisi ꝓbet de ꝓpria te iuris: de iudi. examinata ergo cum hec sola possio ꝓbaretur nó sufficiebat si nó ꝓbabatur cósuetudo cuius contrarium dicit tex. a cótrario ibi maxime immo cius: q̃ nó probata cósuetudine obtinet: dic q̃ ꝓbat cósuetudo spãliter cum hoc gñaliter dicit maxime: q: idẽ si nó gñalis. Ex q̃ ꝓbabat spãliter dicit Hostiẽ. q̃ sine speciali nó sufficeret generalis: de quo de cẽs. sup eo. de of. archi. c. fi. ¶ Quero quid si ambo equaliter ꝓbassent: dicit glo. q̃ determinabit sm iura cóe: vt ambo equaliter conferant: q: sic est de iure cómuni alias sniandum esset pro possessore. No. istaz glo. per quã limitatur regula que dicit in dubio ꝓ reo ꝓnũciãdum: q̃ id verum qñ non est innata intentio actoris de iure cómuni aliás ꝓnũciandũ est pro eo in possessorio retinẽde: & si innat in pte ꝓnũciat in parte. Ratio quia quatenus hz ius cóe ꝓ se dicit habere titulũ. Sed in alio loco sic inuenimus sniia ferat pro reo nisi in casibus. ¶ No. limitationem ad id q̃ dicit actore nó probãte &c. q̃ id verũ nisi ius cóe in aliquo fundet intẽtionem agẽtis: & q̃ id q̃ dr q̃ sententia nó dz ferri: vt diuidat sicut faciũt rustici: vt in. l. nẽsem° ff. de neg. ge. fallit: nisi vt diuidat consona ius. ¶ Quero an e conuerso possit epus ꝓhtem vt instituat sine epo: dicit q̃ nó sm Hosti. ru dic: vt no. de his que sunt a ꝓla. ea nosci. Glo. opp. q̃ petitio hic esset supflua: q: idem petebatur in vno articulo q̃ in alio. So. dic q̃ in primo agebat vt canonici impedirent: in scõo agebat: vt sibi liceret vti iure digẽdi: vel dic q̃ in ꝓmo agebat possessorio retinẽde. In scõo agebat petitorio quasi confessoria dicẽdo sibi ius esse. Et no. bene q̃ nó admittẽtes electũ ab exõte in possone videtur turbare possones: q: si est turbatus possessor qñ fruct° ab eo auferunt: vel libere fructus colligere non potest: ita turbatur possessor iuris eligendi: qñ ab eo electus non admittitur: q: fructus iuris eligẽdi est ipm eligere & effectus fructuũ: q̃ electus admittat. & turbãdo dicit iniuriã facere plus dicunt doc. q̃ turbare dicerẽtur: si electum ab epo minis terrerent electioni ne cósentiret electiõi epi canonicus electus: q: sic tolleret eius libertatem.

C Um dilecti. Cõpromittentes: electũ a cõpromissario si sit dignus resistare nó ꝓht: nisi contra formã cõpromissi eũ electũ apparet. Et sunt tres partes. In ꝓma allegano ꝓ electo. In scõa ibi verum allegat cõtra electũ. In tertia sibi nos to diffinitiue cõmissio: q̃. Primo mãdat recipi iuramẽtuz malicie. Scõo iuramentum veritatis a cõpromissariis: & tũc distinguit duos casus. Tertio mãdat obiectionem his calib° quib° succũbunt pũrit: & solut obstaculũ. ¶ Casus vacãte Mormeñ. ecclia canonici cõgregati electa via cõpromiserunt in tres de capto mormeñ. q̃bus ptãtem dederũt eligẽdi: sed in facto de forma sup qua. vel sm quã deberent eligere nó erat bene clara in facto: & ꝓmiserũt illum hñe pro pastore quez illi tres eligerẽt: qui cõpromissarii vocib° scrutatis singulorum de capitulo elegerunt quẽdam Jo. archidi. eiusdem ecclesie: coram archiepo petita confirmatione finaliter fuit oppositũ q̃ inhabilis erat etate: hoc aũt q̃ nó fuit ꝓbatum: q̃ habita informatiõe p archiepm habuit informationez q̃ erat habilis etate ꝓnũciant eũ habilẽ eé: & finaliter ipsum cõfirmant. Tandẽ qdã Jo. mormeñ. canonicus noie aliquoz canonicoz: p viaz q̃relle accessit ad apostolicã sedẽ: & ꝓposuit talem illegitime & iniuste cõfirmatũ contra eum in effectum ꝓponẽs duas cãs. Prima: q̃ erat in etate defectuosus. Scõa q̃ erat electus cõtra formã ecclesie: dato q̃ cõfirmatus fuisset: hec ꝓfirmatio debebat retractari tanq̃ attentata & iniuste & p subreptionem. Ideo petebat dictã cõfirmationẽ & electionẽ ex causis dictis irritari: & factis ꝓbationib°: hinc & inde: finaliter fuit deuentum ad calculũ sñie ꝓ vtraq̃ pte fuerũt allegatiões coram papa: pro pte archidi. allegabãt tria: ptãtem datam cõpromissariis tribus vt eligerent: electionẽ factã p archi. a dictis trib° & cõfirmatiõez factã de eo fuisse: nó obstantibus obiectis p pte canonicoz ponebãt in facto ꝓmo cõpromissum trib°: & in hoc erant cõcordes. Secũdo ponebatur in facto formam fuisse datam bis tribus: vt scrutatis vocib° singulorz eligerẽt illũ in quẽ maior & sanior pars ꝓsentiret. ¶ Tertio q̃ maior & sanior pars nó ꝓsenserat in archi. & q̃ oẽs vnanimi voce scã electõe rñderũt: q̃ mirabant q̃liter talis fuisz electus cum in ecclesia multi fuissent meliores isto electo. Cõcludebat q̃ cum hic p̃ formã facta electione iniuste obtinuisset cõfirmationem q̃ illa retractaret: & q̃dam diacono mormeñ. q̃ erat ꝓmotor huius actõis obtulit pape se illa ꝓbaturũ: & si nó ꝓbaret ipsa volebat pdere beneficiũ q̃ hẽbat i ecclia mormeñ. Papa audit allegatiõib°: q̃ ꝓbatiões nó poterãt coram eo fieri cõmisit cãm iudici ib° in suprascriptione cõtentis q̃bus mãdat duo principaliter. Primo ꝓformationem & suam super facto huius electionis. Scõo decisionẽ super incidẽti obligatione ad pdẽdũ bñficiũ. Circa primũ mãdat q̃ se informet & ante oĩa exigat iuramẽta de malicia: & ab opponẽtibus: & de veritate dicenda a cõpromissariis q̃b° ex actis ab ipsis se informet. Primo an scrutatis vocibus singulorz maior pars cõsenserit: & si attestent q̃ sic ipsi vel saltem duo ex ipsis cõfirmet electio. Si attestent q̃ maior pars nó cõsenserit: se informẽt sup forma data: & si inuenerint q̃ data fuerit illa forma: vt illum eligerẽt in quẽ maior & sanior pars &c. Primo casset electionẽ si inueniãt q̃ illa forma nó fuerit data: sed simplr cõpromissum: electiõez cõfirmẽt: & subdiacono q̃ se obligauit prouẽt bñficio in illa ecclia: nó obstãte q̃ obijcit ó defectu etatis. Primo q̃ opponẽtes nó multũ in illo insteterãt. Scõo q̃ dato q̃ insteterint iaz fuerat lata sniа ꝓ archidiacono: nec ab illo fuerat appellatũ: & sic illa trãslinerat in rẽ iudicatã. ¶ Legã decre. notãdo p ptes. Primo hẽmus allegatiõez ꝓ electo: in Scõo ꝯ electum: in Tertio mãdatũ de diffinitẽdo. ¶ No. ex ꝓma pte. primo q̃ numerus cõpromissariorz nó est de substãtia: nam qñq̃ in tres: vt hic: qñq̃ in. vij. vt no. &c. in causis. ¶ No. tñ tutũ q̃ fiat ꝓpromissuz in numero dispari: nó eqlis: & hoc pp discordiã vitãdam: q: si sint in eqles cicius cõcordabũt: q: necessario habebit: maior pars ex vna pte. ¶ No. scõo q̃ eligẽda via. cõpromissi erigit oĩum vnanimis ꝓsensus: vnus ergo ꝯdicens impedit. Et no. de ꝑbo: vnanimiter. ó hoc. &c. in cau-

fia:z hic.l.c.q; ꝓpter. ¶ No.tertio: practicam formandi cõpromissum:vel instrumentuz factum sup cõpromisso in actu electionis. ¶ Quarto no.q; pót dari ptás eligendi: restringẽdi electio pfata:ad certũ locũ:nec hoc dicitur ꝯ substãtiam electiõis:de quo.ff.e.cũ terra:z.l.c.cum in iure. ¶ No.quto q; Iz facto cõpromisso simpliciter liberuz sit eligere in psonam cõpromissarioz:nõ tamen p hoc vitiat forma:sed ipsi in hoc sciscitant volũtates eoz a quibus bñt liberã eligẽdi ptãtem:z sic Iz simul miserint formã cõpromissi:z scrutinij:p hoc nõ dicit fieri ꝯ substantiã:ad hoc.l.c.cũ expediat.li.vi. ¶ Sexto no.q; cõfirmato electiõis cp̃ al; dignitatj spectat ad primũ supiorẽ:z si sit epc ad archiepm:z archiepc ad patriarchã. No.vij.q; ad cõfirmãtem spectat examinare:z examinat anteq; cõfirmet precipaliter circa duo.circa electionis formã.z circa qualitatẽ psone electi. ¶ Octauo no.cautelã q; cõfirmãs potuz pñciat sup habilitate psone vel forme:z postea cõfirmet:z sic seruãt executores. Primo pñciant sup habilitate psone. Scõo pñdẽt:z hoc ne possit amplius ꝯ psonã oppoi. ¶ Et no.tutũ q; pñs sup cã sñie pñciet:z postea pñcietur sup forma:nec p hoc vitiat sñia:z sic alibi dicit Bar. tutũ q; iudex qñ pcedit cõtra aliquã admissiones:vt ptra cõtumacem:q; ante oĩa declaret p sñiam ipm cõtumacez: z postea pcedat ad admissionem:vt sic p hoc oñdat qõ ei cõstat de cõtumacia.alẽ nõ sufficeret ipm esse cõtumacez: nisi sibi cõstaret.ar.l.u).ff.ex quibus causam pos.ea.z ibi ponit in.l.si finita.§.si plures.ff.de vã.infec.Iz enĩ confirmãdo videat pñciare sup habilitate:tutius q; sup ea pñciet: z sic habeo q; Iz nõ pñciet ex necessitate sup incidenti:tamen cautũ est pñciari.ff.de mino.l.intra vtile:z no.l.de oꝛdi.cogni.c.j.ad hoc.ff.de electi.cũ inter. R. ¶ Circa hanc ptem op.q; cõpromissarij pñt eligere vndecũq;:nec arctẽtur eligere de gremio eccle.ff.e.in causis. Sol.hoc vez:nisi aliud habeat forma compromissi:vt hic. Scõo q; hic allegant:z papa ponderant sñiam sup etate ad precludendam viã ꝯ electiõez de etate ideo op.cũ glo.que est super vbo in etate:q; non vt q; sñia aliq̃d operet:nam inferior a pncipe non pót dispensare sup etate:q; hoc est solutus princi pis.C.de bie.q; ve.eta.impe.l.ij.z.l.iij.p solutione ꝯiu:gl. examinat hic:an inferior a papa cũ pmouẽdo ad dignitatem possit dispensare:ponit duas opi. Una q; possit dispẽsare.allegat de eta.z qua.ptera. Scõa q; non possit:z pbat primo per.l.iij.z per dictã.l.ij.que leges non apparẽt p eas nones cozrecte:ergo illis est standũ.ar.eius qõ habet: de no.ope.nun.c.j. ¶ Scõo idem cõfirmat:q; cõcilium hoc pbibet:ne tales eligãtur:z canõ de eta.z quali.eaz te.z ea non imponit ẽt penã volenti cõfirmare:hoc amplectit glo. z rõnem dat:q; inferiores a papa non possunt dispensare ꝯ concilium hoc p;q; in illegitimitate non pñt dispensare ꝯ cõcilium.l.ỏ si.presby.c.j.z si.ergo si ibi non possunt:quia cõcilium pbibet q; illegitimus promoueat sequtur q; in etate eadem erit cum concilium hoc pbibeat:z quia magis celebre concilium est:vt patet in decre.cum in cunctis.§.eo. ¶ No.glo.q; Iz aliquo casu ꝯ canonẽ dispensat epc:hec sit regula q; ꝯ cõcilium nõ dispensat epc:ad hoc cle.ne.romani:de elec.in cle. Inno.z Host.z multi alij vident velle q; posset in etate dispensare:dic bodie:vt de eta.z qua.c.j. li.vj.q; pmittit aliquo casu dispensationẽz etatis:sed qrenus nõ pmittit. gl.hic est vera ad ꝯia rñdetur:q; Iz non possit dispensare ꝯ etatem pótñ suam declarare etatem esse vel non esse:q; istud non est dispensare. ¶ Quero an in compromissarijs exigat oĩum cõsensus:dic q; nõ ẽt si sit cõpromissum simpliciter:q; illũ habebũt quẽ ipsi eligent:q; tale cõpromissum bz intellectum iuris:vt intelligãt ipsi vel maior pars eoz:ad hoc.l.ỏ.z si tres.vbi stat dicto maioris ptis:z hoc vez si ambo sunt pñtes:z duo cõsentiant:z tertius ꝯdicat.ff.de arbi.si in tres:z.l.se.aliqui tenẽt ꝯium cõparendo eos pluribus procuratoribus simpliciter datis:sed b

qõ diri prius teneas. ¶ Decimo ad secundam partem ad allegata ꝯ electũ que tangit:in v.verum. Et no.primo q; pót restringi ptás compromissarioz:vt eligãt quos maior ps capituli nominauerit:z no.q; mixtura duaz formaz simul non cõstituit nouam speciem:z sic simplicia mixta nõ inducũt nouam speciem:z no.q; Iz facta electione pendeat electio ab alterius ptãte sit ꝯ substantiã electionis tñ put eligere est in fieri qõ determinet ad alterius voluntatem z q; alterius voluntas misceat in actu eligendi:put est in fieri nõ est ꝯ substantiã electiõis. ¶ No.scõo q; electio a compromissarijs vltra terminos ptãtos:z ꝯ formã vel pter sibi datam est ipso iure nulla. ¶ No.tertio q; pauci dicuntur multi pro:z no.de hac dictione fere.que refert ad modicum:vñ fere oẽs ceperũt.i.ppe oẽs qõ no.protestẽ q; dicit q; possedit fere.xx.ãnis.per Bul.in.l.z si post trea.ff.si qõ caut.z in.l.ab hostib⁹.§.sed q; simpliciter.ff.ex quibus cau. ma.vide.l.ỏ dila.ptera:in hac parte nihil aliud scribitur. ¶ Decimo ad tertiã partem.s.ad diffinitionez in vbo nos vero dicẽdo. Primo q; sñia in cã beneficiali immissa nõ trãsit in rem iudicatã quo ad iudicem qui in eam ex officio possz retractare:nec quo ad partẽ q; audiat per viã q̃relle ex cã petens eam reuocari antea nõ discussa:z sic bẽ q; subrepticia sñia in beneficiali non trãsiuit in rem iudicatam q; ex cã non discussa possit retractari. ¶ No.scõo q; iuramẽtum calũ.semel pstitũ non excludit iuramentũ de malicia:z sic primo exacto pót hoc in qualibet parte lis iterato exigi. primo nõ obstãte:vide bodie de iuramẽto calũ.c.j.lib.vj. vbi si iudex suspicat opponentẽ vel agẽtem maliciose agẽ statum dz supplere vel agentẽ repellere si vehementẽ dz sit spitonẽ:vel ipm cogere ad purgandũ de suspitõe p iuramentũ malicie:z hoc vitiũ tutius:q; nõ dz esse prius ad repellendũ exceptionẽ maxime piudicialem:vel actionez ff.q.j.primo semper:z scribit Inno.ỏ pcef.pbẽ.post electio nẽ esse alia practica per istũ tex.q; iudex eũ compellat ad se obligãdũ sub pena vbi in pbatione deficiat:mod⁹ autẽ purgãdi maliciã ex parte opponẽtis vl agẽtis dat.per Inno.in.c.post electionẽ:non q; se offerat ad iuramẽtũ:q; sic magis esset suspectus.ff.de pcu.l.q̃ oĩa:sed q; eius q; dicit incõtinẽti offerat pbationẽ. Et no.q; ex eo q; post sñiam ꝯ aliquẽ ꝯ quẽ prius non fuit oppositum de nouo agit est malicie psumptio ꝓpter psumptionem sñie iam late:q; si tunc non opposuit psumit ꝯ modo volentez se opponere: vt no.l.qui.ma.accu.possunt.c.j. ¶ No.scõo illud vbum astucia:q; significat quãdaz subtilẽ dolositatem. ¶ No. tertio q; nõ admittit testis ad testificandũ inter alios:nisi prius pstito iuramẽto:z sic iuramẽtũ est de forma testimonij. ¶ No.quarto q; sup facto ppio:z a se gesto q̃stione inter alios vertẽte:ge admittit ad testificandum:z vz testimoniũ qñ alia non pót bẽri pbatio:vt ergo hoc testimonium subsidiariũ:de quo dicã. ¶ No.quto q; ꝯdicẽtib⁹ testib⁹ẽt ab vna parte pductis stat maioris:z sic duo comunicant vnũ z vnus nihil:de pba.detrahit:de quo plene p gl. l.de testibus in nostra:de pba.Iz cãz. ¶ No.sexto q; vbi sic se bz mã q; non pñt bñ testes:nisi singulares:q; tunc pbatum non releuat testes ad pbandum non sunt admittẽdi.Et no.exceptionem vnam ꝯ testes z causaz vnam ex q; detrahitur pbationi testium qñ in testificando sunt singulares:eadem babuistia.ff.e.bone.vide tex.l.de pba.hez cãm. ¶ No.vij.q; dicens formã datam compromisso illam pbet:z sic actus z potestas:q; sui originis.simplex est.sic a principio fuisse:psumit dicens ergo nouitatem aliq̃ erga formam:illam pbet. ¶ No.ex ver.aliqn.q; compromissarij de iure non arctant ad scrutãdas voces capituli:z si de facto scrutent bñt libertatem eligẽdi:nec arctãt ad sequendũ volũtatẽ maioris partis:ẽt pñt ꝯ voluntatẽ maioris partis digere:z sic q; aliqs volũtarie facit non astringit:vide.ff.e.cum inter:z videl.de doctore disputãte voluntarie eam teneat disputationem dare in scriptis.de reg.iur.accesso-

rũ.li.vj.ad boc.ẽ.e.bone. Facit q si aliqs vbi pót sũmarie ꝓcedere ꝓcedat plenarie:q lz p oia nó seruet modum q vz:de quo in cle.fi.de.v.sig.e in.c.quttuallue:de iureiuran. p Inno. ¶ No.fo q pót qs astringere se ad penam pdé d'beneficiũ:si nó ꝓbat:e sic vltra penã a iure impositã non ꝓbanti pót se quis astringere ad extrinsecam penã. Et con sulit Cópo.vbi videt inder q aliqs maliciose opponat: q ipsum astringat:e ipm astringere pót ad hanc penaz:aliaz enim ab agendo repellet:ad boc:de offi.dele.p.e.g.e ho die bec pena ipso iure est a iure imposita:e no.q obligatio facta corã iudice absq alia instãtia:velut notoria e cófessa iudici promptã habeat executióem:sicut sñia:ad boc .C.de epi.e cle.auč.gñaliter.C.de lit.cóte.auč.libellũ.C.ó fensio:auč.q fieri.ff.de pac.l.tale pactũ.§.qui ꝓuocauit:ad boc de offi.ordi.ad reprimendã. ¶ Et no.bic apertum q penã calũnie nó euitat semplene ꝓbãs ad boc de iur.cal. c.j.e.ij. ¶ No.q iudex in calculo sñie nõ hz curare excep tionẽ in qua nó insistit excipiens:e sic vt sup exceptionib⁹ pnũciet iudex:oz ptem instare e psequi:sola ergo propositio exceptionis nó sufficit ad optinendã sñiam p eam:nisi qs illam psequat:e ptestatióe declaret:q illã cuz ministerio oppoñit:e sup ea insistat:q est bene notandũ. Iudex enim sup ꝓpositis nó iudicat:nisi ad instantiã ptis:e sic dato q cõstat ex actu exceptionẽ ꝓpositã obstare nó supplet iudex: ex facto iudicãdo:nisi pars petat. ¶ No.sexto aptũ textũ q in eã matrimoniali sñia trãseat in rem iudicatam:e est me lior ter.qui possit allegari:q plus est ẽt interlocutoria:e ꝑ quo ad ptem:vt nó possit ex illa causa ex qua specifice est p mulgata:retractari. ¶ No.q tpo ad appellandũ est de cendũ:e q ex lapsu decẽdij deserit facultas appellandi:e sñia trãsit in rez iudicatam. ¶ No.qz p boc inferꝝ ꝑ mul tos. Inno.qui sentit q i cã beneficiali sñia nó trãseat in rez iudicatã:sic nec in matrimoniali:vt in.c.latores:e cõsanguinei de re iudi.boc dixit. de Rpt⁹:q statutum. de volo dilecti.ó resti.spo.oliz. de re iudi.cũ Bertoldus.bãc materiã expe dit de Rpt⁹ .ad audiẽtiã. aliqd tangã.l. ¶ No.vltimo q appellatio nó extinguit:sed suspẽdit pnũciatum:de quo de ap.cuz sit. de iureiurãdo.veniens.de ap.pastoza.vbi bo nus textus. Et no.q appellatio extraiudicialis dicit ꝓuo catio:de quo de ap.cum sit. ¶ Decio ad substãtialia mã data:e primo cõtra ordinem mãdati tot⁹. Op.q pus de buerit mãdari:vt isti se informarent de forma mãdati q ꝛ numero cõsentientiũ:nã ꝓbata forma mandati poterat sic esse q hec ꝓbatio de numero cõsentientiũ esset superflua. So.dicit bic Jo.an.q hoc fecit:qz ꝓbatio de numero erat facilior in qua nó querebant testes de longinquo:nec loc⁹ erat reprobationi. ¶ Op.fo q istis cõpromissarijs nó fit adhibenda fides:qz nó debẽt in cã ꝓpria esse testes:vel su per facto ꝓprio.de ꝓba.qñ ꝛ falsaz.C.de testi.nullus.iuj. q.iij.nullus. Sol.dicit glo.que est sup verbo:e si tres q q dam dicũt bos posse esse testes super facto a se.qñ inter alios de facto vertitur dubitatio:e sic nó dicũtur testificari in facto ꝓprio in causa ꝓpria:sed de facto ꝓprio in cã aliena dat simule in iudicibus qui possunt testificari in facto: e de gestis coram se.de testi.cum a nobis. Sed dicit glo.q con tra hoc est.c.qñ ꝛ falsaz.de proba.quia . glo.dicit q qñq alij testes possunt haberi:e in facto ꝓprio nó admittuntur testificantes inter alios sic loquitur cõtrarium:aut nó pos sunt testes haberi:e testificantes in facto ꝓprio admittant in subsidium:ex quo alij testes nó possunt haberi.ar.C.de repudijs.l.ij.ita dicit bic glo. ¶ No.q dicimus ꝓcurato rem p quẽ negociũ est gestũ nó admitti ad testificandum Item ꝓsonetã:vt in auč.de testi.§.si vo:e no.glo.de testi roma.li.vj. Bar.de iure fis.ff.l.diui.§. Itez rescripserũ q tãgit.l.de testi.cogẽ.dicto:est vez ꝓcuratorem in subsidiũ tñ admittũtur. ¶ Tertio habes q iudices in cã in qua in dicauerunt de gestis corã se nó pñt testificari. Ad primuz dic e tene menti ista verba si queriꝝ an de facto ꝓprio quis possit testificari:aut qñocunq testificent:aut qñocunq id qó est factũ nó pót alcribi ad dãnum vel verecũdiam: aut bonorem facientis:e pót eque principaliter testificari:vt ibi qñq testificãti ex facto vel nó facto sup quo testificat po test aliqó cõmodum vel bonor vel verecundia applicari:e tunc suspectus est testis ꝑ altera ptiũ saltem:e sic nó pót eẽ testis:nisi in subsidiũ:vt bic:e hoc sunt verba Joã.an.valde notabilia in spe.de testi.§.opponit.v.sed pone admistratõ ecclie:de bac mã:vide de testi.cũ a nobis:vbi plene scripsi: ꝑ hoc inferꝝ qd ó iudicibus an possint testificari in actu in quo fuerunt iudices:e cõsequẽter dicimus q aut vult testi ficari vnus solus:e illi nó adhibeat fides:qz dictũ vni⁹ ẽ. vt in.c.lz ex quadã:de testi.aut sunt plures:e volunt testifi cari durãte tela:e nó pñtiqz officia iudicis e testis sũt incõ patibilia:de .v.sig.forma:sicut instrumentũ e agens habẽt se vt diuersa. ¶ Si aũt in instãtia corã alio pẽdente cõter dicimus q possunt:e q ꝓbẽt:vt in.d.c.nobis.no.de ꝓba. qñ ꝓ falsam:de pur.ca.cum dilecti:qó intellige quãdo ꝓ ducuntur in forma testiũ:secus vt simplicia relationis:qua lz:qualis adhibeat fides:nó plena nisi relationem faceret ꝑ scripturam:e ad boc haberẽt mandatũ bois vel iuris:vt no.de ꝓba.qñ cõtra falsam. ¶ Aduerte: boc puto:qñ te stificantur de gestis ꝑ partes in qbus nulla ascribitur vere cundia iudici cum solam ptem tangunt. Si aũt vellet attestari de sñia:vel actibus ꝓprijs:credo q si de coz validita te reuocaret in dubium:q nó admitterent:nisi in subsidiũ: qz suspecti sunt cũ in cõsequẽtiam honor: vl verecundia:vl dãnum eis veniat applicandum:qó bene notabile:de quo p legistas:in.l.fi.ff.de test.e boc vt tenire Ja.bal.in.l.ob car men.§.j.ff.de testi.p glo.in.l.in arbi.C.de arbitris: e Cy.e Ja.de are.in.d.l.pe.e Bar.ibi boc tz. ¶ Unde dicũt q si est dubium de malicia sñie:q nó poterit testificari:e de ꝓno p Cy.in.l.qñ.C.de testi. ¶ Tertio vt q ad ꝓbãdũ q maior pars nó cõsenserit debebat capitn admitti:qz qó ꝛ nó sit factũ a capto est ꝓbabile saltez indirecte.de ꝓba.ter no:de testi.tam literis. So.nó factũ a capitulo quod pu blice a capitulo:r cõiter dicitur factũ est ꝓbabile:qz coar ctatum ad certas ꝑsonas:e ex quo est de facto publico pñt dari cõtestes:sed nó factũ a singularibus de capto non est ꝓbabile:qz ibi non pñt dari testes contestes:vt bic Jo.an. dicit bic q etiã directe pariũ posset ꝓbari per illa que dic in.c.bone:ubi dictũ est q nó bene dicit. ¶ Ueniamus ad glo.boz versiculoz:in qbus habemus plura. Primo q dam preambula examinatóis negocij de iuramẽto ꝑstan dis. Sedo mandatũ distinctũ erga negocium principale: Et primo habemus mandatũ ꝑstito q maior pars ꝑsenserit nó data forma. Tertio q posito q maior pars nó ꝑsen serit nó data forma. ¶ Videamus bic circa primum iu ramẽti. gl.insurgit dupliciter:e vbicunq glo.boc tangit. multum se extẽdit:e satis involute loquitur:e hãc difficulta tem ponit glo.in.c.ij.§.j.ó iur.cal.de testi.spo.li.§.j.e.du dũ:de exce.pastoralis. Primo decre.obuiat:qz iuramen tũ calũnie nó dz plus qã semel ꝑstari i causis. In auč.boc sa cramentũ.C.de iur.cal.hic ꝓtũ dr q pluries ꝑstat:ꝫ tollit glo.e bñ iura.cal.nó ꝑstatur:nisi semel:e sic iuramẽtũ cal. excludit iuramentũ malicie:nó vbicunq iudex suspicatur ꝓ ptem:astringit eã ad iurandũ:vt bic:bic enim ꝑsumebat ex q a principio fuerat facta cognitio ꝓ electum:e non fuerat op positum:e nó opponebat:e post sñiaz:vl qz iuramentuz ẽt fin leges ꝓpter banc ꝑsumptióez ꝑstat super exceptióib⁹: lz sit prestitus sup tota lite. In auč.de testi.§.si vero.I.de te sti.vltra tertiã. Sedo obuiat:qz in cã spũali non ꝑstatur iu ramentũ calũnie:de iura.cal.ij.as. ¶ Sol.dicit gl.quãdo cã spiritualis vel questio mouet principaliter super illa non iu ratur:sed bene sup incidẽtibus ad illaz:vt si ꝓponant aliq exceptiones sup illis iurat. Idez dicit glo.in.d.c.ij.as:e est satis bona. ¶ Secũda solutio q qñq ex cã spũali agit̃ pe titorio:ita q qstio est super proprietate non iuratur vt ibi:

qñ q ql̃tio eſt ſup poſſeſſione r iurat: q ql̃tio poſſeſſionis nó eſt ſpũalis: no. glo. idem dicit glo. in. d. c. ifa. nó apparet q̃ hec ql̃tio eſt r poſſeſſoria tñ. ¶ Item doc. dicũt in c. fi. de iudi. q̃ ql̃tio poſſeſſoria ſup re ſpũali eſt ſpũalis p̃pter cõnexionẽ: de iudi. q̃to: lz iſte glo. tres. quaꝝ vna dicit altera in. c. ifa. de iuramẽto calum. r tertia in. c. litteras: de reſti. ſpo. dicũt ꝛ̃ium: que glo. ſunt notande r menti tenenda. ¶ Alia ſolutio q̃ lz excludat ab illis iuramentis calum. p̃ hoc nó excludit iuramentũ veritatis: r malicie vitã de: de quo dic hodie vt in. c. j. de iura. calum. lib. vj. q̃ iuramentum de calũnia preſtat hodie in ſpiritualibus: r illud nó excludit iuramentũ veritatis: aut malicie: q̃ pót exigi ſũder quotiens ſibi vt: vt ibi. ¶ Venio ad ſcõam diſtinctionem in mãdati: q̃ſi cõſtat ex dictis cõpromiſſarios q̃ maior pe nó cõſenſerit vt q̃ hoc caſu dicens formã datã illis p̃bet. ¶ Cõtra: imo videtur r intro glo. que eſt ſup verſi. oſtenſum: q̃ archidia. arctat ad illam p̃bandam: q̃ ex ea fundat intentionem validitatis electionis: ergo ſub qua forma fuerit data: habet p̃bare. Sol. dicit glo. q̃ ex duabus cauſis archidiaconus relevat ab onere p̃bandi. Primo q̃ iam erat electus r confirmatus: r ſic p̃ſumptio faciebat p̃ eo dicens: ergo cõtrarium p̃bet. Scõo q̃ ad hoc ſe obligauit ille vt p̃s in fine. Tertia cã poteſt aſſignari: q̃ q̃ actus ſit ſimplex r rudis: r ſin primeva nam p̃ſumit: r ſic q̃ dicit cõpromiſſum ſimpliciter hoc p̃ſumitur in dubio: q̃ actus aũt vitra rudem materiã habeat aliquã formã poſitiuã z eſt p̃ accidẽs: acceſſus aũt r talis poſitiua nó p̃ſumitur: niſi p̃betur. ¶ Quãdo aũt dicens formam ſeruatã arctat onerẽ p̃bãdi: an opponẽs ꝛ̃ formã. vide q̃ plene ſcribit Inno. de acca. ſup hoc: cuius dictũ Cõpo. poſuit. ã. c. q̃ ſicut: r vide eadẽ: de eo q̃ fur. or. rece. c. fi. r vide gl. ã. c. q̃ ſi erit in ver. q̃ſi eo: r de dolo. cũ olim: dicã aliq̃d hic: r ideo aduerte ad hoc. ¶ Si querit an opponens defectum electionis dz p̃bare: dic aut opponit defectus forme: aut defectus perſone. Si opponit dẽfectus forme: aut opponitur poſt electionem r cõfirmationem: r opponens debet p̃bare: vt hic eſt caſus in. c. Inno. r poſuit Compoſ. in. c. q̃ ſicut. de. ti. ad hoc: q̃ ſicut qui nõ cogitur dicere titulum ſue poſſeſſionis q̃ſi eſt in quaſi poſſone. C. de peti. here. l. cogi: ſic nó cogitur q̃ſi eſt in ſtatu confirmationis: niſi eſſet appellatus: quo caſu grauat onere p̃bãdi: qui p̃us gratiabatur: q̃ p̃ cõfirmatõe p̃ſumitur. ¶ Quãdo opponit defectũ forme ante electiõꝛ̃ r cõfirmationem: r hic Cõpoſ. variat in. c. q̃ ſicut tenet q̃ grauet onere p̃bãdi: dicẽs electionẽ ſolẽnem r formalẽ nó negãs q̃ negãri nó incũbit p̃banti r p̃ eo glo. ã. c. q̃ ſicut: r ſunt vba Inno. de dolo: cum olim: in. c. j generi: de elec. lz q̃ p̃bare dz qui dicit defectũ: q̃ eo q̃ in bis que ſunt extra iudicium p̃ſumit beneficium ſi ſpectat ad offiũ facientis: niſi vbi ius dicit formã p̃bandam: de ſen. excõ. ſacro. xj. q. iij. qd ergo: r cũ hoc cõcor. Inno. ó eo qui fur. or. rece. c. fi. vbi facit regulã: q̃ oia que gerũtur extra iudicium ex offõ p̃ eor ſolẽnitate p̃ſumunt cõſtituta de poteſtate facientiũ. C. de p̃ba. l. ab ea pte: dic q̃ſi q̃ opponit defectus forme bonum: r dico q̃ opponẽs dz p̃bare formã: r cõſequẽter defectũ forme: q̃ forma dz ſe per accidẽs: vt hic. Q̃ſi q̃ opponit defectus forme iuris: aut p̃ electione apparet ſcriptura: r tunc p̃ ea p̃ſumit: r p̃ ſolẽnitate ibi nũciat: q̃ talis eſt forma intrinſeca: r q̃ ex hoc caſu negãs formam negat merito illi incumbit probatio. ¶ Q̃ſi q̃ nó apparet ſcriptura p̃ electõe: r tunc aut opponens intendit caſſationem: r quo ad illum finem dz p̃bare defectũ forme: q̃ hec eſt ſua intentio. Aut opponens vult intendere ſolã nó cõfirmationem: r q̃tum ad illum finẽ nó dz p̃bare formã: q̃ ſi vitra id intẽdit appetere. ſ. q̃ cõfirmetur intentio ſua eſt ſup forma: ideo dz illam p̃bare: hec ſũt vba Oſtien. de dolo cũ olim. p̃ que deducit ad cõcordãtiã q̃ cõſentit Inno. de eo q̃ fur. or. rece. c. fi. r de dolo cũ olim r Cõpo. in. d. c. q̃ ſicut: r in. c. in genere. p̃ hoc facit gl. no. Jo. an. in regula infamibus: de reg. iur. Q̃ſi q̃ opponit cõ p̃ſonam: r tunc aut opponit defectus ſurgens ex crimine: r tunc ſemper qui opponit p̃bat: q̃ quilibet p̃ſumit bonus: niſi cõtrarium appareat: r delictũ non p̃ſumit: vt dicit Inno. r no. Jo. an. in genere: r Cõpoſ. in. d. c. q̃ ſicut: r Inn. de accu. ſup bis: vbi ponit hãc mãz: r in. c. cum olim. Q̃ſi q̃ opponit defectus alterius qualitatis in p̃ſona: r tunc dic de hoc: vt plene p̃ Jo. an. in regula infamibus: r ego vtri plene in. c. bone. in mã negantis ſub illo mẽbro cui incũbit p̃batio negantis. ¶ Opp. cũ glo. que eſt ſup vbo p̃bare: q̃ videt q̃ iſtis canonicis: lz ſint ſingulares ſit credendus: nã r notario creditur: lz ſit ſingularis. Sol. illud eſt p̃p publicitatem officij q̃ hz: de quo de p̃ba. quouã cõtra falſam. ¶ Oppo. cũ glo. que eſt ſup vbo caſſetis: q̃ hec electio ſi ſit facta ꝛ̃ formã eſt nulla. de Rpte cũ dilecta: ergo nó dz caſſari. So. dic caſſetis. i. nullã denũcietis. ¶ Scõo extra glo. oppo. q̃ ad dicta ipſor teſtiũ nó vbeat caſſari electio: q̃ ſi eſt p̃batũ q̃ data fuerit forma: vt eligant: r ipſi atteſtãtur q̃ elegerunt p̃ter formã fatent ſe recepiſſe: ergo eis credi nó dz: de teſti. teſtimonium. So. poſſent excuſari: q̃ forte formã ignorabant: ſecus ſi p̃ſiterent ſe corruptos: vel alias malicioſe feciſſe: q̃ tunc poſſet repelli. xx. q. vj. c. fi. de teſti. ſicut. ¶ Opp. cũ glo. que eſt ſup verbo obligauit: r videt q̃ nó veniat imponẽda pena p̃ quã ois bñficij: ſe opponẽs cõtra electum vel agens ad remouendum aliquẽ a beneficio: r ſuccũbens. J. de accu. ſup bis. Sol. ſi ſe non obligauit ad certã penam: alias pena certa nó eſt impoſita a iure cõ: r ſic arbitraria eſt. de offi. ordi. c. de cauſis. Si ſe obligauit ad certã penã ſeruãda eſt obligatio: ſic logitur hic: ad hoc de fal. c. fi. ſic dicit glo. pót quis ſe obligare ad penã excõicationis: de offi. dele. p. t. g. i. q. vij. quotiẽs: de cõſe. diſt. iij. ego berengarius: r ſub alia pena. xxiij. diſt. q̃ q̃: de hac. ij. q. v. ſi qs p̃ſbyter. Et ſi eſt verũ in obligatiõe ad penã bene ficij ſi ſuperior ratum habeat: alr. nó de renũ. admonet. Fm Oſtien. hodie aũt certa eſt pena opponẽti ſe electo nó p̃bãti: de quo dic: vt de dec. c. j. li. vj. ¶ Opp. cum eadẽ gl. r vt q̃ ſub pena p̃dendi bñficium nó pót ꝙ ſe obligare: vt p̃s. C. que res pigno. obli. poſſunt. l. ſub ſpecie. Sol. dicit glo. r doc. q̃ ibi obligabat ſpem tñ primo: ſic realiter ſe obligabat ad beneficiũ: vel ipſum ius primi: non pót realiter obligari: ſic nec bñficium poſſet: vt res obligari. arg. de eo q̃ mutat in poſ. in. c. j. li. vj. no. ergo gl. obligauit ibi ſpem primo rũ: dic ibi remittebat ſpem ad primũ vel primũ q̃ hẽbat in ſpetiũ. ¶ Tertio obuiat: q̃ ad excuſandã calũniaz: ſufficit bñ vnũ bonũ teſtem: vt. j. q. iij. ſ. notandũ. ¶ Sol. hec ifa ſãc. q̃ nó ſufficit vnũ bonũ teſtem p̃ ſe: nã iſti obligant nó p̃ficit q̃ oés teſtes: q̃ ſingulares p̃ eo teſtificent de quo in. d. ſ. notandũ. Sed tenẽdo ꝛ̃ Rndet hunc q̃ hic ad certã ſpecialem penã ſe obligauit: ſecus ſi in genere: qa tãc penã euadet: ſi p̃babiliter excuſat. J. de ſen. excõ. ſacro. de dolo finẽ. ¶ Oppo. p̃ introitu penul. glo. r aduerte hic q̃ examinabo ptrctũ pnũ quẽ examinat hic Inno. valde neceſſariũ ad intellectũ decre. quẽ trãſpoſuit Cõpo. ã. c. q̃ ſicut: r melius cadit hic. ¶ Rndet q̃ hic poſt cõfirmationem nó debuerit audiri opponẽs ſed ad petẽdã retractationem cõfirmationis: q̃ cõfirmatio dz vim ſuã: vt in. c. fi. e. ti. li. vj. p̃ hoc. de app. cõſtitutus: poſt ſniam aũt quis non dz audiri: niſi appellationẽ ſuſpenſa: vt p̃s de re iudi. cũ inter: hic dz ꝛ̃ igitur rẽ. Preterea hec decre. bz in ſe ꝛ̃dictionẽ: nam papa: dicit q̃ in beneficiali nó dz audiri: q̃ ſnia in ipa tranſit in rem iudicatã: vt dicit in fi. r tamẽ ipſe poſt cõfirmationem r ſniam audit opponentẽ: gitur rẽ. Preterea cõfirmatio ſuppler oẽm defectum. So. ſi querit an ꝛ̃ electum cõfirmatum admittat quis per viam exceptionis. Hec eſt longa inã: r nó tangit ꝓpoſitum: de hac pont Cõpo. poſt Inno. longũ glo. in. c. q̃ ſicut. ã. c. ti. de hoc de cã poſſeſſione: cũ ſup: de dolo cui olim: de accu. accedẽte. c. ſup bis. Birl in tractatu poſſeſſorij: in pte in q̃ tractat de effectu poſſeſſ

so ut adipiscẽde er quaꝫ posſone inco:poliũ. ¶ Si aũt q
rit an post cõfirmationẽ admittat qs cõtendẽs nullitatem
electionis:r sic inuſticiã cõfirmatõis:aut a cõfirmatõe est
appellatũ r indubitãter admittit:qz ꝓfirmatio nõ trãſiuit
in rem iudicatã. Si nõ est appellatũ:est dubiũ nõ bñ ter-
do casus est hic qꝫ audiat. Si q̃rit an audiat quo ad atten
dendã nullitatẽ gestoꝝ ab ipo electo:alte loqtur hic Inn.
r eius ẽba ponit Cõpoſ.in.c.qꝫ ficut. Sed.t.hoc nõ pono hic
sed ſufficiat remiſſio.ad id qõ ſcribo.in.c.cõſultationi.b°:de
iure epa.vbi hãc mãm clare expedio. ¶ Si q̃rit de nullita
te ipſius electõis:ꝗ ad infringendã cõfirmationẽ:dico qꝫ
ꝗdam est cõfirmatio nõ cõtẽnoſa.i.ꝗ fit extra iudiciũ nõ aſ
ſumpta cãe cognitõis:r ſic ſicri põt:ſz ꝛ necessitate fit citatio
quo casu ſi nullus cõpareat ꝓcedit ad ꝓfirmandũ extra iu
dicialiter:vel ẽt ſi cõpareat opponẽs iudex nõ aſſumit cãe
cognitõis:qa aſſumere non tenet:ſed põt ꝓcedere vt ſim-
plex informator:vt dicimus in extraiudiciali executore: in
cle.j.de offi.r prãte iudicis delegati:r tũc etiaꝫ post ipſam
cõfirmationem potest contendi nullitas electõis:r potest
per retractari ſic potest intelligi hic:r quod valeat talis cõ
firmatio tenet Compo.in.c.qꝫ ficut ſupra eo.r no. Inno.ꝛ
app.cõſtitutus. ¶ Quedam est cõfirmatio cõtẽnoſa, ſu-
per qua ꝓceditur iudicialiter:r tũc oꝫ qꝫ in ipa interueniat
cauſe cognitio:r abſqꝫ ea nõ vꝫ cõfirmatio. C.de iudi.l.in-
dicem.C.qũo r qñ iudex.l.ea.que.r dicit Cõpo.in loco ꝑ
allegato:r Inn.hic:r dic qꝫ hoc obtinet vim ſnie:r facit ele
ctum haberi ꝓ plato:nõ tñ facit ipſum vere plãtũ ſi ſubest
in electione defectus nãlis:qz hunc ſnia non põt ſupplere.ff.
de cõdi.idebi.l.iul.vt qꝫ deficiat cõſenſus capituli:ſi ſubest
defectus positiuus facit eum ꝑlatum:qz hunc defectuꝫ põt
ſupplere ſnia.ſic videtur qꝫ ſnia ꝓ ſnia nulla validat ſniaꝫ:
vt hic.dicit Inno.r Compoſ.in.d.c.qꝫ ficut:r dicit Inno.
de reſcriptis ſup litteris:de cõſir.vti.vel inuti.c.j. ¶ Dum
qd aũt poſſit opponi vel agi post hic videt caſus qꝫ ſic ad-
uerte decidit dubium:an ſnia trãſeat in rem iudicataꝫ que
est lata in cã matrimoniali:r Inno.in multis locis ꝛ qꝫ nõ
trãſit in.c.cõſtitutus:de reſcrip.in.c.ad aures.c.ri.Cõpoſt.
c.ti.ad audientiã. Inno.de re iudica.cum Bertoldus:de
dolo cũ oliꝫ.fine:de reſti.ſpo.cũ oliꝫ. ad inſtar carnalis ap
te:hoc est ꝯ caſuꝫ huius decre.in fine qui est melior ter.qui
poſſit allegari. Ideo dic qꝫ aut q̃ritur an transeat in rem iu
dicatam ad ꝓiudiciuꝫ iudicis qꝫ poſſit reuocari aut an ad
ꝓiudiciũ ptis que fuit in iudicio. Aut an ad ꝓiudiciũ ter-
tij qui nõ fuit in iudicio. Si aũt ad ꝓiudiciũ iudicis tene qꝫ
nõ est caſus hic:ſicut dicimus in interlocutoriaꝗ nõ tran-
ſit in rem iudicatam ad ꝓiudicium iudicis qꝫ poſſit ipſam
reuocare vt ꝓꝫ ex no.de ap.cũ ceſſante nam ſemp ſubꝛepti-
cie tenẽtꝫ põt bñficio ꝓtare. Si aũt trãſeat in rem iudica-
tam quo ad ptem aut ꝓtendit aliã cãm ꝙ ſup qua est iu
dicatũ:r dico qꝫ audit poſt ſniam:qz quo ad iſtaꝫ cãm non
est ſniatuꝫ:r ideo audit:fuerat enim hic oppoſitũ. primo de eta
te:r ſup illa ꝓnũciatum:poſtea opponebat defect° formę
aut ꝓtendit cãm eandẽ qnã primo ꝓtẽdebat in infringẽ
da ſniam:r nõ audiatur:vt est caſus hic in fine qõ est verũ via
cõis:audiret tñ per viam denũciatiõis vt no. Inn.in.d.c.ad
aures scribit.c.ti.cõſtitutus:r Cõpoſt.c.ti.ad audientiaꝫ.
¶ Si querit an transeat in rem iudicatã ad preiudicium
tertii:r hoc examinat glo.hic melius ꝙ alibi videtur qꝫ sic
ad inſtar accuſationis de crimine:r accuſationis popularꝫ
que cõſumit vnius actiõe:vt patet.l.de accu.ſuper his.ff.de
popu.actione.l.ni.r ne de facto vnius hois ſepe queratur
incõtrarium:qz ſolis pñtibus ꝓiudicꝫ.ii.q.vi.hꝫ hoc ſicut
est in ſimilibus actõibus:de fide inſtru.inter dilectos.de ꝓ
ben.dilecto:de re iudi.gñia.glo.cõcludit equiparando hꝫ
tus agendi ꝯ electũ populari actiõe:qꝫ vnius actione cõſti
tuit:r ſnia lata cũ vno videt lata cum toto populo:r ꝓiudi-
cat omnes exceptis duobus caſibus:qñ agẽs ꝓſeqꝫ ꝓpriũ
interesse:qz audit qñ ꝓbat ſe ignorasse agentꝫ. Secũdum

qñ est paratus docere de colluſione.ff.de prescri.l.iij.ff.de
iureiurã.l.cum qui.§.in popularibus. ¶ Ho.hãc gl.Jdẽ
aperte ꝛ glo.e.ti.cupientes.§.ceteꝝ in glo.in.v.nullũ ꝑdi
cium:r glo.c.ti.cle.cõſtitutionꝫ:in cle.r hoc est tenendum:
maxime:qz ex tali ſnia fieri vt ius.de quo.§.qui ſi.ſint legit.
cãꝫ. hec tñ vera ſunt:r vbi dixi cõfirmationem ꝓiudicare:
qñ cõfirmatio est facta cũ cãe cognitione r inquiſitione ſo-
lẽni ꝓcedente. ¶ Nam ſi nõ ſolẽniter inq̃ſiuit:nec de cer-
to crimine vel defectu ſolẽnitatis vel ꝓſone:ſed in gñe tñ
to crimine vel defectu ſolẽnitatis vel ꝓſone:ſed in gñe tñ
adhuc poſſet de obmiſſis criminib° vel defectu ꝓſone inq̃-
ri:vel agi:ſed nõ defectu forme nõ:qz de ea ſemp ꝛ ſpãliter
inquiritur ſi ꝓut dixi:de dolo cum olim. Item hoc vꝫ qñ
est ꝓpoſita citatio ſpãlis cõtra ꝯ dictores:ſi aũt eſſet ſtatu-
tus terminans r eductũ ꝓpoſitũ ſm formã decre.vltime.di
cit hic Inno.qꝫ nõ audiret opponẽs niſi ſm formaꝫ decre.
qui ma.accu.poſſunt.c.j. ¶ Sed obſtat dicto obuiat:qꝫ ſi
ſnia nõ trãſiuit in rem iudicataꝫ in cã matrimoniali carnalis
matrimonij quo ad partes:multominus in cã matrimonij
ſpiritualis:qz fortius est vinculuꝫ ſpũale:de trãſla.pla.iter
corporalia. So.dicit Hoſt.qꝫ vbi ſnia ferꝛ ꝯ legem diuinã
illa nõ põt tranſire in rem iudicatã:r ſic est in carnali:ſz vbi
ferꝛ ꝯ poſitiuã põt trãſire in reꝫ iudicatã:r ſic est in matri-
monio ſpãli:põt ergo ſtatuere qꝫ tranſeat:qz in talibus hꝫ po
teſtatem. ¶ Opp.cũ glo.vltima qꝫ nõ tranſiuerat hic ſnia
ſup etate in rẽ iudicatã:de ap.cũ ceſſante:de re iudi.l.qꝫ iuſ-
ſit. So.ſnia interlocutoria trãſit in rem iudicatã nõ quo ad
iudicem:ſed ſic quo ad ptem:nec ẽt quo ad ptem qñ poſ-
ſit per appellationẽꝫ retractari a diffinitiua:qñ eius grauamẽ
est reparabile ꝓ diffinitiua:ut de ap.c.ſi.li.vi.dicit ẽt hic
Hoſti.interlocutoriã nõ trãſire in rem iudicataꝫ:quo ad hꝫ
vt pariat actionẽ in factũ. C.de reb° credi.l.actori:parit ta-
men exceptionẽ:vt hic. ¶ Vltimo ꝓ hanc decre.dicit Cõ
poſ.qꝫ ſz cõſtet ꝑ teſtes vel cõfeſſionẽꝫ appellatũ non ſuſſiꝛ
niſi conſtet.l.r.dicꝫ appellatum.l.de teſti.ſignificauerunt:
r dicit ſe obtinuiſſe:qz qui ſubſtantialem ſolẽnitatem alle-
gat illam probare dꝫ.ff.de publi.l.qcunqꝫ:de hoc in Spe.
de ap.§.de offi.v.penul.

Um in iure. Si ẽt ſeptem cõ
promiſſarios tres
eligũt quartũ:r ille cõſentit:r est idoneus cõ-
firmabit electio.h.d.ſm vnam lecturã Com
poſ.qui reſtringit hanc decre.ad cõpromiſſarios qꝫ habue
runt ptãtem eligendi ſc.vt ſ.patebit. ¶ Premitto primo
qꝫ vt valeat electio:exigũtur duo copulatiue erga ꝑſonas
eligentiũ:qꝫ ſit electus a maiori ptẽ capituli:r ſanioris:r per
hoc nõ cõcludit qꝫ electus a media parte capituli vel mi-
nori parte capituli:r non est legitime electus:nec ꝙꝫ electio
nũ aliter potẽtie capitulares ad illam ſint voluntarie.l.e.cõ
gregatos:bone.§.e.r ꝙꝫ.l.e.qꝫ ꝓpterea ſi. ¶ Secõdo primo
qꝫ ꝙꝫ agere r pati naturaliter poſſit eſſe in ꝑſonã eiuſdẽ:tñ
vbi agit de honore trãſferẽdo agere r pati nõ congruit in
ꝑſonã eiuſdẽ:qz in hoc notat quedã ambitio.de inſti.c.ſi.
de iurepa.ꝓ hac.Item ẽt nãliter cãe efficiẽs r effectuẽ nõ
ſunt idem:licet una q̃ mutari nãm in prodirẽdo effectuꝫ
erga ꝑſonam vetũ illum effectũ ꝓduci extrinſec° a ꝑſona
agẽte r effectẽte:ſicut cũ qs ſui ipſius nõ põt eſſe cã efficiẽs
r effectus:ſic nõ põt artificialiter ſin ipſius dignitate eſſe cauſa
eſſendi idem ſit efficiens r qui cõſequit effectũ:ꝓ hoc cõ
cludit:qꝫ triplex cã cõcurrit:quare quis ſeipſum nõ põt eli
gere. Primo vt effectus ſit extra cãm. Secõdo qꝫ ut hoc no-
tatur ambitio q̃dam. Tertio ꝓmitto qꝫ actus nullius rõne
cõſenſus ꝓ ratificari ex poſt facto:poſito qꝫ ſit nullus vel
in regula ſci.de reg.iur.li.vj. Aduerte tñ qꝫ ꝙꝫ veritas
tenet:qñ conſenſus nõ exigit certo r determinato tempore
vt ꝓ forma cãe ſit hic:vbi aũt exigit certo r determinato
tpe:vt pro forma:ſi puenerit conſenſus actus non validatur
qꝫ ſi puenerit nõ ſupplet defectum formę:ad hoc.l.qd er-
go.ff.de his qui no.infa.r no.in dicta regula.ratũ.c.ad nul-

te.l.ſ.& per ſcriptores antiquos in.l.obſeruandū.ff.de offi. preſi. ¶ Quarto q̄ in actu electiōis in ſcrutinio p̄ forma exigit conſenſus: q̄ is vz eligi qui in ſcrutinio hz maiorem p̄tem ſeu p̄tem: ideo cōſenſus ſuppetentes non auget numerum vocū: q̄ nō intereſſit tpe debito: ſed in forma compromiſſi ſufficit maior pars q̄ocunq; igitur cōſenſus ſuppetentes validat multū. ¶ Quinto q̄ iż eadem p̄ſona in ſubſtāntia nō poſſit locū obtinere plurīū nec poſſint eſſe plures ſic nec imaginarie ſm̄ ius eadem vno reſpectu conſiderata nō pōt cenſeri loco plurīū: ſed ſi plures cōcurrunt q̄litates ſic: ad hoc optime: de re.iudi.cum olim.de p̄ben.q̄ in tīn. & q̄ ibi no.gl.ſ.e.cū inter munerſia.l.polla.C.de bis q̄.vt indig.cū ſimilib. ſi. ¶ Sexto q̄ hec verba.multipliciter intelligit. Quidam q̄ cā decidendi ſumat a forma hic data q̄ vnuz de ſe eligāt. Secūa q̄ ſumat ex ordine hic dato: q̄ ſe p̄ſua.ſcōo de alijs eligāt. Tertia q̄ ex forma nō ſumatur vel ordine: ſic idem ſit ū forma & ordo hic data nō forent & hic eſt cōſm̄ quā reſtat ponere caſuz: ſed ante oia: dicendo decre.in tres. In p̄ma deciſuz exordiū notanda querēt3. In ſcōa cōſultatio ex cōpromiſſo ſuper duplici electōe formata. In tertia cōſultationis rēſponſio cū duplici determinatione. Ea ibi p̄mitto. tertia ibi ſuper quo. ¶ No.p̄mo q̄ verecundū eſt peritū in iure dubitare in caſu indubitabili: & cōſulere: repreh̄endit enī hic in antiqua & inderiſa hic conſulere: q̄rebat enuz in antiqua poſt verbū exiſtua: & copiam habeas peritorum nō ſufficimus admirari q̄ ſup q̄busdaz articulis nos cōſulere voluiſti q̄ nihil aut modicuz dubitationis habere noſcunt: ſed certe ſalua reuerētia hic articulus: de quo h̄ valde dubitabilis erat: niſi forte repliſtat quo ad alios articulos hic ſubdeciſa cōprehēſos: de q̄bus.l.de offi.deleg.cuz in iure. Et no.q̄ queſtio & ter debet eſſe dubitabilis: ż ſoluta debeat eſſe de indubitabili quarta diſtinctione: erit aūt ter: qui cle. vel vo. rurſus: & l.j.§.quibus .C.de nouo.C.cō.l.q̄ labeo.ff.de cur.edi. ¶ No.ſcōo q̄d cōprehendat appellatione articuluq̄ hic ſumit p̄ pte intētionis & cōnia: & hoc.ſ.e.cū eccleſia: de offi.dele.ſup q̄ſtionum. aliq̄ſi p̄ pte intentionis & cōnia. de teſti. venerie: ſcōo de colla.cle. & ma.e.j.lib.vj. ¶ No.tertio q̄ de dignitate decanatus pendet per viam electiōis: & q̄ſi eſt principalis dignitas in eccleſia nō eſt dubium. ſ. de dec. e.j. q̄ eſt aliq̄ſi de cleri. nō reſi. ex p̄te. Quīq; nō ſunt principales dignitates in eccleſia: de cōce. p̄ben. poſt electōez. ſ.e. audiſſ: & ſm̄ hoc habes q̄ inferiori dignitati. Quīq; pendet p̄ viam electionis de particularibus beneficijs & videtis idem. ſ.e.cum ex eccleſia vulterana. ¶ Et no.hic q̄ de particulari dignitate in eccleſia pendet ad electōez capitul: ad hoc in.d.e.cū eccleſia. ¶ Not.quarto q̄ cōpromiſſum vz fieri a capīo: & ſic exigunt mandatum oēs de capīo. Itez videt q̄ vocēs debēt transſieri a capitulo: vt capitulo: ſup quo vide q̄ no. ſ.e.in cauſis ponit hic Cal. ¶ No.quinto argumentum q̄ moderna vocationis eſt exprimenda in electionis decreto: ō q̄ p̄ Jo.an.de renū.poſt trāſla. ¶ No.vj.q̄ cōpromiſſo pōt addici certa forma accidētaliter: nec p̄ hoc vitiat electio: q̄ alia ſubſtāntialis forma nomine inuenta bñ repellit a capitulo: q̄ p̄p: ad hoc.ſ.e.c. primo: & ſic non ſemp adiectio formę boīs alterat ſubſtātiam rei: q̄ forma eſt de eſſe eſſ & naturalis: ſecus ſi accidentalis ſit ab boīe data: & hoc vz: vō modo formę nō addat illicitū ſm̄ Cal. l. de ſorti. c.h. & addat. Quīq; limitat no locum ex quo facīēda eſt electio: vt hic & .ſ.c. primo. Quīz p̄tis: vt j.e.cū in veh. Quīq; addicit voluntas alterius: vt in.e.p̄ce. de loco aute vir cōpromiſſarij debeant eligere: ponit hic Cal. q̄ ponūt docto. in.c.q̄ p̄p j.e.n. ideo nō inſiſto. ¶ No.vij.q̄ numerus cōpromiſſarioz nō eſt de ſubſtantia: vt hic: & in.c.primo: & in.c.in cauſa: de quo j.e.q̄: p̄ terminus eſt tñ q̄ fiat in numero impari q̄ſ par: de quo: de arbi.c.j. ¶ No.octauo q̄ cōpromiſſum pōt fieri in vnuz de canonicis m̄ et capitulū: & ſic patet q̄ p̄ſa & naturalis & accidentalis boīa pōt in p̄ſonam eandē concurrere non tñ pōt eſſe diuiſus in voce: vt in.e.p̄e.co.ti. li.vj. pōt ēt compromitti in p̄ſonam: de extra collegium. ſ. e.cām. ¶ No.nono. p̄ & cōtra q̄ compromiſſarij poſſint de collegio & extra collegū eligere: de hoc.ſ.e.cum inter canonicos. Et aduerte q̄ de gremio eccleſie non vt qui eſt de eccleſia ſubrectaneus niſi ſit de eodem corpore: vt no.glo.ō teſta.req̄ſiti.in verbo quāta eſt. ¶ No.x.q̄ id vt pariter fieri q̄ō ſit ab oībus nemine diſcrepāte: de verbo cōordināc vt.ſ. de poſtu.p̄la.c.j. vbi dixi. ¶ Not.xj.ex vbo notarat q̄ cōpromittētes nō arctant ad formalem electionez faciendam: de quo.l. ¶ No.xij.q̄ in forma cōpromiſſi vox electi compromiſſarij cōputatur in numero eligentiū. Et no.q̄ ſententia vnius. Quīq; operat actue & paſſiue in actu electionis: q̄ inducit maiorē p̄tem & validat electiōez: & vt ſtatur hoc p̄cipit matrimoniuz. ¶ No.xiij.q̄ actus nullus ex defectu cōſenſus validat ex poſt facto cōſenſu ſuppetēte: q̄ſi nō exigit certo & determinato tpe: & ſic idem videt poſſe eſſe cā agēdi & patiendi: pōt ēt obtinere locū cauſe: & effectus diuerſo reſpectu. ¶ Expedit q̄dam p̄ambula obmiſſis opinionibus captanda hic p̄ Cal. capiendo ſo ſubſtō talia. ¶ Et p̄mo opp.q̄ cōpromiſſarioz electio nō valz moderari: q̄ vz libera eſſe in eligēte. ſ.e.cū terra: & vbi moderat libertas detrahit ex toto: vt ff. de arbi. l. qualem: & .l. Item ſi vnus. §. Idē Pōponius. e.n. So. ille. & l. pbant q̄ nō pōt ex toto tolli libertas eligētiū: vt ſi cōpromitteret in aliquos vt eligerent tacitū nō p̄ſumeret q̄ reſtringi poſſet: vt hic fuit reſtricta ad illos de gremio: vel dic & melius ſi de plenitudine q̄ q̄ſq; agit de reſtringēda p̄tē reſpectu loci: ō quo facīēda eſt electio: & pōt: q̄ ex toto nō tollit libertas vt eſt caſus in.c.abbate. de v. ſig. de cōſue. cuz dilectus: ſi dicat imo tollit: q̄ poſſibile erit q̄ ibi n[illegible]t niſi vnus babuerit: eo q̄ hoc q̄ō facit caſus nō eſt attendendus. Caſus enī qui ſunt in p̄tē diuina bene poſſunt tollere libertatem eligēdi: ſed nō voluntas boīum: vt dictū fuit. ſ.e.cum terra. Quīq; reſtrigit p̄tā reſpectu tpis: & ſimiliter hoc fieri pōt: vt.e.cum in veteri. ſ.e. Quīq; reſtrigit p̄tā ad certum genus p̄ſonarum: & ſi hoc fiat ab alijs: i. ab extraneis q̄ō eligēt tibus fieri nō pōt: q̄ tollit libertas: vt eſt caſus j.e. vnde rabi lem: idem credo ſi reſtringit ad locum certuz. Quīq; reſtringitur p̄tā ad vnos & ad duos hoc fieri pōt: ō ap. conſtitue. cūmodo reſtrictionis dederit cām eligentes: vel alij non ſunt idonei: vt ibi: quoniam reſtringit libertas ad vnum: & tunc non valeret compromiſſum ſm̄ Cal. hic: vt ſi compromittit: vt eligant talem: ad hoc allegat. ff. de arbi. l. qualez & .l. Item ſi vnus. §. q̄ſitum: q̄ ſicut non valet cōpromiſſuz: vt certā ferat ſniam: ita nō vz cōpromiſſum: vt certū eligat. ¶ Quīq; reſtringit electionis ſubſtāntia: put eſt ſcā vt eſſet vel nō eſſet ſicut ad voluntatez tertij: & ſic nō vz: q̄ tollit libertas .ſ.e.cū terra: ideo nō valeret compromiſſuz q̄ eligerēt & in p̄tē eēt capti an ille eſſet electus. ¶ Quīq; dat poteſtatem cōpromiſſarijs: ſed reſtringit put eſt in fieri: vt fiat ad cōſenſum alterius: & tunc aut totius capituli: aut maioris p̄tis hoc fieri pōt. ſ.e.cū dilecti: de elec. cum expediat: aut vt eligat pur talis dictauerit: & dicit q̄ non pōt ſic cōpromitti ſm̄ Cal. iż ergo poſſit limitari p̄tā ad cōſenſum capituli: nō ad cōſenſum vnius tīm: mihi hoc non placet: q̄ put dictum eſt ūi fieri pōt capīn dare p̄tem: put libz: & tunc non erit actus eligēdi: in ſolis compromiſſarijs: ſed in electo: cuz quo vz p̄ſentire: q̄ p̄hit. e.cum terra. loqtur. q̄ſi datur libera electio: & poſtq̄ ēt factum non vult q̄ electio pendeat ab eo: ſed ab alio: ſed q̄ſi datur ab initio electio cōpromiſſarijs: vt in fieri electionis bēat exigere conſenſum: non eſt repugnās ſubſtātie: q̄ modificet: q̄ a p̄cipio in illo ſolo nō eſt libertas eligēdi. ¶ Non ob.l. Jtē ſi vnus. §. Jtē Pōpo. q̄ ibi loqtur in arbitrio & p̄tē q̄ ſtricti iuris eſt: in qua lic nō operat voluntas p̄tium: ſicut in iſto compromiſſo: q̄ vz vim contractus. ſ.e. in cauſis nec poteſt dari ratio quare valeat ſi reſtringant poteſtatem ad conſenſum capituli: &

ſi refringant ad cõſenſum alterius tertij. ¶ Oppo. ſcõr compromiſſarij teneantur ad formã ſeruandam: & ſic non ſufficiat eis nominare: ſed debeant eligere nam cõpromittentes ſubijciunt ſ. forme. ſ. e. q; ꝓpter: ergo & habentes pote ſtatem ab eis qui non maiorẽ dz habere poteſtatẽ ꝙ cõpro mittentes. de reg. iur. ab eo qui in tuo alterius. lib. vj. agitur &c. ¶ Item q; nõ põt dare alicui ptãtem quã ipſi nõ hãt: de dona. nuper. dic ꝙ cõpromiſſarij nõ ſubijciunt ſorme: q; due ſũt principales forme: vna ſcrutinij: alia cõpromiſſi: & eo ꝙ com promiſſarij eligunt: ſeruari dz forma: q; hec eſt forma quo modocũq; eligant. Sic dz intelligi hec decre. putat tamen cal. ꝙ quomodocũq; nominent cõpromiſſarij: fieri dz cõ munis electio: p vnũ: & p verba ſingularis numeri: vt. l. ſi. ff. de re iudi. cuz ab vno. lib. vj. ¶ Tertio multa ꝓhibent hic diſpoſita per cal. ſimul iungo & oppono. aut dicimus ꝙ conſen tiat electioi faciẽde hic electus: aut ꝙ cõſentiat facte: ſi vt fa ciende: non dz valere electio duplici cauſa. Primo q; eo ipſo notat ambitio: & ſic repellendus. l. cum poſt petitas. Item q; idem eſt: agere & patiens: & cã non differt ab effe ctu cõtra id. de inſti. ad noſtram. l. de iure pa. p tuas. Si dz ꝙ cõſentiat electioi iam facte: & tunc electio fuit facta a mi nori parte capituli: & ſic ab illa in qua nõ erãt potẽtie capi tulares: q; ille ſunt in maiori. ſ. q; pp: ergo eſt nulla a prin cipio: & ſi nulla: aut dicimus conſenſum electi tribuere ſuffra gium: & augmentare numerũ: & ſic ſe notorie eligit: & ſic eſt ambitio: & idem eſt cã & effectus agẽs & patiẽs. Item no tatur ambitio. Item dato ꝙ hec caſſarent id qõ fuit nullũ non põt tractu t pis cõfirmari: vt in regula nõ firmat. de re. iur. li. vj. & eſt aperta caſus. ff. de audito. Item ꝓſona electa non computat in numero eligẽtium: vt eſt caſus. ſ. e. cum na ecclia. So. hec decre. dupliciter intelligit. ¶ Vnus eſt intellectus qui fuit Compoſ. ꝙ cã veriſimilis fumat ex for ma data a cõpromiſſarijs: q; dederunt ptãtes habentes ius eligendi: vt vnum de ſe eligerent: p tãto valet electio: vt hi cõcludant duos caſus. ¶ Quando q; data eſt ptãs: vt eli gant & eligere poſſint vnum de ſe. & tunc poterunt ſe elige re: vt hic: p iſta parte facit littera que ponderat formã cõ promiſſi ibi dum dicit. Juxta cõpromiſſi tenorem quaſi ſe cus ſi hic tenor nõ eſſet. Ratio primi caſus apparet eandẽ ex cõtrarijs ſignatis: ſed rõ ſecũdi nõ eſt ſic clara: dicit Cõ poſ. qui tenuit hanc lecturã ꝙ rõ põt aſſignari hec: q; com promittentes ſic dicẽdo voluerũt ꝙ de ſe poſſint eligere: & voluerũt ex hoc ꝙ vox electi cõputet in numero: & hoc ꝓſu mit hec decre. nam & potuiſſent facere cõpromittẽtes ea ꝙ va leret electio ẽt facta ab vno ſolo qõ ergo faceret tãc volũ tas expreſſa faciet hic tacita coniecturata ex mente eorum. Hec rõ nõ cogit neceſſario hoc eos voluiſſe vel veriſimiliꝝ ex quo oẽm dederunt ptãtez. vij. cõmiſſarijs: ij hãrent ptã tem ꝙ poſſent eligere de ſe intelliguntꝝ dare: put una diſpo nit ꝙ eligerent vnũ de ſe dũmodo maior pars cõſentiat: hic aũt maior pars poterat cõſentire. ſ. quinor. Quid ergo cogit nos ꝓſumere ꝙ ipſi voluiſſent ex hoc ꝙ electio facta a di midia valeret: & ꝙ cõpromiſſarius cõputet i numero: pce dere aũt rõ Cõpo. ſi data eſſet ptãs duob⁹: vt digerent de ſe: q; tũc apte pateret eos voluiſſe vocẽ electi computari in numero cũ maior pars non potuiſſet haberi niſi illa cõpu tetur. ¶ Secũs intellectus eſt Inno. ꝙ rõ decre. ſumatur ex ordie ſcripture. Ad cuius euidẽtiã ꝓmitto: ꝙ Inno. fu it in opi. vt dicã in. c. ſcriptũ. ſ. e. q; ſi ex vna pte cõcurrat ma ior pars capituli: & altera ſanior tota capitulo: ꝙ valet electio ſanioris: & ſic ſanioritas ꝓferatur numero: fortius ergo va lebit electio ſi eſt facta a media pte capituli & ſanioꝝ: in hoc q; pars eſt ſecuta formã mãdati: vt ſic illa ſanior reputetur: que appropinquat melius ad formã mandati: vt ꝓz. Erat autem mandati. vt fieret electio de ſe vel de alijs: & ſic vo luerũt ꝙ demũ in ſubſidiũ bẽretur recurſus ad alios eligẽ tes: ergo de ſe ꝓncipaliter ſaniores fuerunt illis q; elegerunt de alijs: & pp hoc ꝓualet electio de ſe. nã q; bẽat maiorẽ ꝙ vox electi cõputet in numero: ſed q; hoc ſanioꝝ: hic dicẽ dum eſt: q; vox electi cõputet in numero: ſed eſt fundatus ſup falſa opi. q; nõ ſufficit ſanioritas ad validandã electioẽz: iz qſlibz ſufficiẽ ant ad ifringẽdã ꝓcurrẽtez: vt videbit. l. c. ecclia. & iura eti gũt copulatiue ad validitatẽ electiois ꝙ ſit maior & ſanior pars. l. c. q; pp: niſi deſtruat littera exponẽdo: & p. l. vt volun tas facere. Inno. ¶ Qua ꝓpter: tertia eſt cõis lectura ꝙ pce dit decre. indiſtincte ẽt ſi ſimplr ſuiſſent cõpromiſſarij elec ti abſq; alia forma cũ vox electi cõputet in numero: cum electi abſq; alia forma cũ vox electi cõputet in numero: cum cõſentit: antequã eni cõſentiat nõ dz maiorem ptem: nec valz electio: ſed eo ꝙ in ſe ꝓſentit ſtatim eodez inſtanti validat electio: & dz a maiori pte electus: q; adhuc electio eſt in fie ri. ¶ Ad obiecta rñdeo ꝙ ſi dicat: aut conſentit electioni facte: aut faciende. i. pficiende: dico ꝙ ꝓſentit electioni fa cte de facto: ſed faciende quo ad iuris effectũ. Non ob. qõ notet in eum ambitio: q; nõ eſt verũ ex quo nõ eſt ꝓncipiũ bunus: ſed cõſocij: qui eũ elegerũt. Vnde cũ nõ habeat eli gere: ſed electioni cõſentire: ſibi ãbitio nõ notat in plus ꝙ electo a maiori cõſentiẽte. Inſtabis vox ſua opat in conſi ciẽda electioẽ qõ ps: q; ſi nõ computaret nõ eẽt maior pa. Rñdeo vox ſua: vt ꝓmiſſarij ẽ intꝑpoſita: nõ vt vox ſua: ſed vt vox alterius: q; hoc facit noie alteri⁹. Item q; ꝓſentat principaliter: vt electus ab alijs: & hoc nõ improbat: & ex hũ cuz nõ poſſit eſſe in eodez cõſenſu diuiſus ꝓp diuerſas q̃litates neceſſario ſeqũ ꝙ cõſentiat: vt cõpromiſſarius: q; cõſentiendo electioni: vt electus cõſentit: & illi vt eligens vt cumſdaz cõſequẽtie: & vbi principium venit ad ꝓſequẽtia cõpromiſſi neceſſarium principium ꝓuitatur. ff. de auc. iu. l. j. & vox ſua opatur non vt eligentis: ſed vt accedentis vel ratificantis. Hec ob. ſo. q; dicat ꝙ idem eſt agẽs & patiens: vno modo ſoluit cal. Nõq; qe vult eſſe totalis cã agens ẽt eo qõ pa tit: & non põt in hac in q̃bus notat ambitio: vt in iuribus in ꝙm allegatis. ſ. in. c. ſi. de inſti. Aut non vult eſſe ex toto cã agens: ſed cã agẽte principaliter in alios pendẽte vult illam cõſentiẽdo in aliqua pte iuuare: & ẽ hoc poſſibile: ꝙ ſi agẽs coadiuuãs: vt hic: ſolus eni ſuus cõſenſus nõ facit eũ ꝓfectũ ſed ſocioꝝ cõſenſus q; per ſuũ coadiuuat fm cum. Item nõ ꝓſentit vt eligens & vt ratum habens: & hec ratiba bitio cõputat vocem ſibi: ex quo eligere põt: vnde aliter ꝙ nõ põt eẽ cã agens & patiens eodem reſpectu: ſed put ſuſtinet vicem duoꝝ: põt in vna qualitate agere: & in alia patiens: hic enim eligit vt cõpromiſſarius nõ vt ex ſe: ꝓpter hoc ꝙ compromiſſarius ſuſtinet vicem alterius: & ſe vt ſe eligit igitur: & ſi dicatur fm hoc ſe poſſet eligere: ſi in ipſo ſolo eſ ſet compromiſſus. Rndeo ꝙ bene poſſit ſe eligere: nõ ob ſtante hac ꝓprietate. Sed tunc eum alia ratio repelleret. ſ. q; notaret vt ambitioſus in qua ambitione nõ habetur reſpe ctus ad qualitates intrinſecas: ſed ad mentem q; nõ variat ex qualitatibus diuerſis: vt in. c. peru. e. ti. li. vj. ¶ Non ob ſtat ꝙ id qõ nullũ eſt nõ põt ex poſt facto ratificari: q; hoc non eſt verũ vbi eſt nullũ rõne defectus conſenſus nã & con ſenſus non exigit certo & determinato tpe fm originẽ actꝰ: nam tũc idem ꝙ eſt nullũ ex defectu ꝓſenſus: põt ex poſt fa cto ratificari: vt hic aptus eſt caſus: & no. in. l. j. C. vbi & cri. agitoꝝ. & l. j. C. qui ꝓ ſua iuriſdictione. ff. de iudicijs dicet. ¶ Hec ob. c. audite: q; loqtur in forma ſcrutinij: in q̃ con ſenſus exigit certo & determinato tpe. ſ. in ipſo ſcrutinio nõ ſufficit ergo ꝙ ſupueniat ex poſtfacto: q; tũc vox electi nõ computat in forma ſcrutinij: & eſt rõ: q; in ſcrutinio vox da tur occulte: & ſigillatim. Vnde ſi ſemel ꝓm digeret: nota ret ambitio. Sed in compromiſſo nõ eſt data forma: ꝙ exi git certo & determinato tpe: ió ſufficit qñcuq; ſupueniat. Item poſſet dici: ꝙ hic cõſenſus ſupueniat poſt notationẽ ãs electionẽ. nõ ob. ſ. e. cum ea: ꝓ quã dicit hic glo. ꝙ ꝫ de cre. eſt correcta. ¶ Tu dic ꝓra: q; illa loquitur in forma ſcrutinij: hec in forma compromiſſi. Remanemus ergo ꝙ vox electi cõputet in nũero in forma cõpromiſſi: & validat electioẽ vox aũt electi in forma ſcrutinij nõ. Et ex ꝓdicti

apparent rónes diuersitatis. Primo q; in formã scrutinij cũ cósentiant ligillatim: vt sibi dar ét voce; in scrutinio. Jã notaret ábitio: cũ nesciret: an alij cũ eligãt: si daret post nó interc ellisset debito tpe. Item q; ipse eligit: vt ipse cósentit: vt ipse in formã scrutinij: re sic eodé respectu é agés & patiés. ¶ Hec rónes cessant in forma cópromissi: q; cũ ꝓsensus nó exigat certo tpe pót cósentire ét post nominationé. Item si tũc ꝓsentiat ex quo iam principatũ est factũ ab alio in eo nó notat ambitio. Item q; cũ ipse vt alius eligat. s. vt cópromissarius: vt alius patiat electóes: hec q̃litates non vident attéto respectu iuris agere & pati ꝓcurrere in eodé p hoc infert: qd in electióe pape quo ad duas ptes. gl. tangit: in. c. cũ in cũctis. ẽ. e. ti. & cũ ibi ꝓsensus exigitur certo & determinato tpe. Si aliqs est electus de numero cardinalium: q; electio pape nó subiacet forme posituc. ẽ. e. l. ¶ Hostiẽsis hic videt inclinare q; vox elect. cópetet in numero eligentũ. Et hoc segtur Jo. an. Sed hoc ex toto mihi nó placet: q; saltez repũ q; eodez respectu idem est agés & patiens: nulli dubium: vt ẽ. dctm est. ¶ Ex his apparet solutio q̃. qd si ex tribus cópromissarijs: vnus eligit alũ: & tertius eligit tertiũ: an ipse de numero cópromissariorz electo obtinuerit: ex ꝓdictis apparet q; sic. ¶ Ex his apparet so. Quid si capitulum dixisset q; illum recuperet in decanũ qué oẽs septez nominassent: siue in qué oẽs cósentirẽt: an tũc electus a sex cõputaret in numero: vt q; sic: p; ꝓmissa. Cópo. dicit q; tũc nõ pñt eligere de seipsis: & dicit Jo. an. sic de facto obtentũ. Sed dicit Jo. an. q; aliqñ ét ipsis ꝓdicit hec. decre. nam q; rõne quartus cõputatur cósentiendo in numero quattuor: eadem rõne septimus electus in cósentiẽdo cõputabitur in numero. vij. & hec vera sunt: nisi expresse dictum fuisset: q; nó possent eligere ex seipsis hoc placet Jo. an. Hosti. & Cald. ¶ Ex his apparet tertio: q; qñ: tñ essent duo cópromissarij: vnus electus a socio potest consentire: electus enim est a socio: & decet sic disputat Jo. an. in regula in toto: & reg. iur. li. vj. p hoc appet q; hec decre. nó haberet locum in forma. c. primo: q; sin eã opz diligẽdũ ẽ maiorem ptem in scrutinio: & sic certo & determinato tpe: & si illo tpe cósentiret notaret ambitio. ¶ Venio ad glo. & primo ꝓo. vij. sũt cópromissarij: in q̃bus simpliciter est cópromissum: an possint vnũ ex se eligere: vbi nó est expressum: hoc dubiũ glo. tangit. Recitat primo quosdã tenere q; hoc non possent: & q; a seipsis vident oriri de se eligendo: ad hoc. ff. de ẽben. emp. l. nó liz: vbi nó liz tutori a seipso emere rez pupilli: & l. si in emptióe in fi. Recitat q; aliqñ tenẽt ẽ̃trũ: ad hoc. viij. q. j. in scripturis. ff. de tuto. & cu. da. ab bis. l. vbi absũt. Cõmunis opi. hz q; possint eligere de se. & ad iura hic allegata facilis est rñsio. Alias si oppositũ diceret parata esset frauus ad excludendũ habilẽ: & de quo speraret vt ꝓcurator fiat q; esset arbiter. ¶ Quero ẽo qd si vnus est tñ cópromissarius an posset se eligere: glo. dicit q; nó: allegat ó iure pa. p̃ phaset de inst. cũ ad nostrã: de tuto. & cu. da. ab bis. l. ꝓtor: cũ si. Hec ỳa vbi simplr hz eligere: sed si iurasset eligere meliorẽ: qd am dicũt q; posset se eligere: si putat melliorem: qó nó placet glo. q; eo ipso in eo notaret ambitio: vt in. c. in scripturis. viij. q. j. & potius dz renũciare tali potestati si se credit meliorem & fatuus foret taliter iurando: ex quo credit se meliorem: vt intelligit excepcus a iuramẽto: q; in gñali sermone ꝑsona loquẽtis intelligitur excepta. C. de solu. in fine. & l. heredi. ff. de condi. & demon. In no. Item q; potius dz in se cognoscere culpã. v. di. ad cum nec dz de alio ꝓsumere nisi bonum: vt de ꝓp. c. fi. Vñ potius repellẽdus: vt pharisens q; admittendus: vt iudeus. ¶ Quid si duo in eccha sũt pares & iurauit eligere meliorez: dic q; potest gratificare: ad hoc q; no. ſ. c. ꝓ primo in gl. fic fauct. ¶ Quero tertio qd si er. vij. tres ꝓsentũt in vnã de se. tres in alũ elect⁹ de corpore ꝓsentis i alũ. dic si ꝓsentit in alũ: ita q; ipse cũ alijs iũctis: facit maiorẽ ptez nó pót ꝓsentire in se. q; nó pót mutare cõsilium in alterius ꝓiudicium: & in regula mutare de reg. iur. li. vj. Si autẽ cósensit cũ minori pte potest resilire: & sibi cósentire: & sic validabitur electio: dicit Jo. an. q; debẽt esse cauti q; ꝓcurãt eligi: vt cósentiãt in tales q; nó sit verisimile eos eligi. ¶ Quero q̃rto: qd si q̃rtus electus a trib⁹ vna cũ quinto & sexto eligitssent septimũ: & ille cósentiret potest ne q̃rtus retilire: & sic electioni cósentire. dicit Jo. an. q; vbi suus disputãdo terminant q; nó: sed si est dignus sciẽter electus potest resilire p hãc glo. sed nó sue electiói cósentire: q; est intelligibile. ẽ. c. p inglitionẽ: hec vera si ille q; est electus a q̃rto ꝓcurat antecessum q̃rti cósentiẽdo electiói. ¶ Quero quinto: qd si notarius a tribus est indignus: & scõs ab alijs trib⁹ est nominatus extraneus: & est dignus an valeat electio: & vt q; sic. ſ. c. ꝓgregato. Cõtrariũ vt: q; obtinet forma cópromissi: videat ergo tunc capitulũ allegatus: no. ſ. e. ne p defectu sup verbo hac vice: & vide qó no. ſ. e. si cópromissarius. lib. vj. ſ. e. q; ꝓpter. In verbo pastore. ¶ Ho. hoc dictũ: q; id qó dr q; aliqua parte eligẽdi ptãte priuata deuoluit potestas ad superiorẽmbz locum in eligẽtibus nó in cópromissarijs in q̃bus maior pars ad eligendum vt ponderata rudiciter & naturaliter nó fin fictionẽ: ita q; iz ipsi habeant potestatẽ capitulariẽ nó tñ sunt capitulũ in eligẽdi modo: q; dicunt: vt plures. Item q; hoc est pfectiõez q; ptãs deuoluit de vno in alium igitur cũ hoc nó appet dispositũ in cópromissarijs remanemus in iure cõi: ꝓterea hec ptãs accidentalis data ecclesie priuatione dz potius hec ptãs reuerti ad ordinariã q; ad accidentalem: q; ordinaria excludit ius accrescendi alteri. ¶ Quero q; si debeat cósentire q̃rtus electus: & q̃o debeat ꝓsentire. dic q; infra tpe electióis facẽde de statutũ a iure vel expssum in cópromisso: alio nó sufficeret. ff. ré. ra. ba. l. bonoz. Modus ꝓsentiẽdi est fin Cõpo. & Imo. vt cósentiat vt eligens aut elect⁹: ad hoc facit: q; b facit iure diuerso: ergo ẽ. v. t. ẽ. e. cum inter. R. e. c. cũ inter canonicos: & no. ſ. e. ne p defectu: & credo q; si cósentiat vt eligens nó sit necesse q; ꝓsentiat vt electus: q; fin nó includit in ꝓmo: sed si cósentiat vt electus ex necessario cósentit vt eligens si pót: q; vtraq; causa a volũtate que in substãtia nó pót eẽ diuisa. e. n. c. pe. igitur qualitates hic nó attendunt. ¶ Quero qd si cópromissarij eligant illum qué talis non manuerit: vel in qué maior pars ꝓsensit nó valet electio: q; p dictos alios dec. c. j. li. vj. iz possent cópromittere q; haberet p̃ plato qué talis eligeret. ẽ. e. cáz: aliter aũt q; p viã cópromissi: ex quo pñs est nó pót cõmittere vices suas. per hoc casus. ff. de arbi. nó distinguemus. §. q̃rtũ. ¶ Quero an valeat electio cópromissariorz: vbi é facta a maiori ptẽ eoz dato q; simplr sit cópromissum: hoc. tangũt. ẽ. c. in causis: & ibi Inno. iz q; nó valeat electio: nisi sit dictuz q; ſstetur maiori parti: q; ipsi iz habeãt ptãtem a collegio non eligũt vt collegiũ: sed vt plures: ergo oium exigit cósensus: vt de cõstitu. cum oẽs. Simile in pluribus delegatis de officio delegati causam: & in pluribus procuratoribus: de pen. si duo. li. vj. Cópos. tenet ẽ̃trum: q; compromissarij habẽt potestatem a capitulo: ergo sicut valet electio maioris partis capituli: sic vz electio maioris partis compromissariorz: Idem Guil. e. ti. §. ij. post principium: vic fin Cal. aut est facta electio oibus ꝓsentibus maiorẽ partem: vnum eligente & minore tacente: vel ẽdicente: vel alium eligẽte: & tũc vz electio maioris: vt dicit Cóp. ¶ Aut electio é facta minori ptẽ absẽte q̃p̃ citata: & nó valeat electio ipso iure: q; ad actum electióis faciẽde nó pót ꝓcedere maior pars absq; minore: & ea volẽte interesse: vel ipedita nó vz electio: sicut in iudicib⁹ & arbitris: dicimus de offi. del. prudentiã. §. addicimus: & c. vno delegatorz. ff. de arbi. l. peduseno ob. de test. c. ij. li. vj. q; ibi ſpãle in executorib⁹ vltimarz voluntatũ: & ea reddi turibi. ¶ Nó ob. ff. ó admi. tu. l. de cetero: q; ibi est ſpãle in tutorib⁹ qui bñt a lege solidũ ius administrãdi ob vtilitatem pupillorz. bi nó habent solidã ptãtẽ a cópromittẽtib⁹ fin Cald. ¶ Non ob. de arbi. c. fi. lib. vj. q; ibi in arbitris

iudeciox est illud nouiter statutū a iure: et exorbitās est: ga secus foret de iure: si illud nō esset dispositū: nec illa dispositio est declaratoria: et sit rō ēt: q maiorem būt ptātez a iure arbitri isti q̄ illuq oino regulant a voluntate cōpromittentium. nam illi pōt eligere tertium: duobus discordātib⁹ q nō esset in ista ff. de arbi. l. Item si vnus. §. fi. ¶ Nō ob. si dicat in cōpromittentibus staretur maiori parti: ergo et in cōpromissariis: q̄si cox ptās mensuret ex ptāte cōpromittentium. Rndeo: q argumentū nō vz: mensurat bene quo ad hoc: vt nō plus possint: sed nō quo ad hoc: vt tantū possint: illi enim possent cōpromittere: isti nō. ¶ Itez potestas cōpromittentiuz est: vt capituli cuius natura est: vt stetur maiori parti cōpromissariorum: aut ptās nō est: vt capitulū: sed vt plurium: Itez ea: vt pluribus cōcordātibus: q̄ abeas fit: dicatur a capitulo factum: qđ si in eos compromisit.

Venerabilez.

Electus in imperatorē a maiori pte ⁊ q̄ ad quos spectat electio: si fuerit idone⁹ p papā cōfirmat. b. d. ¶ Primo ponit rēprehensionē legati. ¶ In scōa ibi vexat captat benivolentiam pncipū ipsoz et suā ptātez declarās. ¶ In tertia ibi obiectionē rīdet ei q̄ obiciebat q̄ legatū. ¶ In q̄rta ibi eos monet pncipes: vt adhereāt Ottoni recedētes a Philippo. q̄ hoc facere debebāt q̄ttuor rōnib⁹ vsq; ad ver. nobilitatē: ibi spāliter mādat duci Żarigie. ¶ Casus vacāte imperio duo fuerūt in discordia electi. ¶ Otto et Philippus legatus Cardinalis in ptibus illis existens mādatū hīs a papa denūciauit psonā regis Ottonis habilē ad imperium obtinendū: tandē Philippus et alij barones adherentes Philippo cōquerebant de processu legati: q̄ vel ipse legatus processerat vt electo: et tūc possunt falcem in messem alienaz: q̄ ad ipm nō spectat ptās eligēdi: vel vt cognitor et iudex: et tūc dicebāt processum nō legitimū: ex eo q̄ pte Philippi nō vocata. Erātq multi adherētes Philippo: et alij q̄ adherētes Ottoni: et alij neutrales: inter quos erat dux Żarigie cui papa hic scribit. Papa: primo volēs captare benivolentia pncipū et ostendere eoz ptātez ponit et fatet ptātem ō iure: et ꝯsuetudine eligēdi imperatorē spectare ad eos narrās hāc ptātez se nō posse negare: q̄ originē būit a suis p̄decessoribus: eo q̄ trāslata de grecis ad Carolū in germanos suāq; ostendit ptātez: q̄ pncipes debēt scire et fateri ptātem examinādi psonā electā pmouendā ad imperiū spectare ad papaz: eo q̄ examinat inungit et coronat: et regula habet q̄ ad illū spectat examinatio psone ad quē spectat pmotio ad imperiū: et ad eum spectat ptās repellendi etiā electione facta in cōcordia. ¶ Scōo rīdens allegatiōi ꝯ processum illum excusat dicēs: q̄ nec electores nec cognitores gessit psonam: et sic sufficiēter ptes nō numerant: sed denunciatoris: q̄ nullam infirmauit vel cōfirmauit: sed solus officium denūciatoris exercuit nunciādo psonā regis Ottonis idoneā: quo ad imperiū obtinendū plus attentis meritis electoz q̄ vocibus eligentiū: dato q̄ ex vocibus eligentiū adhuc Otto esset p̄ferendus. Item et ex nō eligendis q̄ electores Philippi processerūt aliis contemptis: et in his plus attēdit cōtemptus vni⁹ q̄ ꝯdictio multoz. ¶ Tertio approbat factū legati: et regē p̄dictū Ottonē notat in regē ostendens q̄ vocis eligentiū diuersis hoc facet pōt: et ō ostendit. Primo iure. Secōo exēplo. Jure: q̄ si nō possz alter eligere: vel si electores nullū vellēt eligere: sequeret q̄ ecclesia p̄uaret sine culpa propter factū electoz aduocato qđ esse nō dz. Ne igit hoc cōtingat ēt nullo electo pp eorum discordiā ecclia et pncipes ecclesie dz pmouere: exemplum ꝑz: q̄ dum Lotharius rex et Cōradus ēēnt electi in discordia romanus pontifex Lotharīū coronauit: et imperiū coronatus obtinuit eodē Cōrado ad grām postea redeūte. ¶ Quarto cōmonet pncipes: vt adhereāt Ottoi fgi ostendens et declarās impedimēta pp que inhabilis est Philippus. s. pp excōicationē publicā: q̄ excōicatus fuit a p̄decessore pape pp piuriū manifestū: q̄ fratri suo olim imperatori iurauerat obedire filio fratris: et sic nepoti tanq̄ regi. Item propter p̄secutionez publicam quā fecit ꝯ ecclesiam. ¶ Nec ob. q̄ iuramentū illud dicat illicitū: q̄ ꝯ illud venire nō debebat auctōritate p̄pria. Papa incōsulto q̄ ostendit q̄ dato q̄ gabaonite a filijs yrael exegerint iuramentum p fraudem nihilominus iuramentū obseruauerunt: nec tenere ꝯ illud venire voluerūt. ¶ Quinto ostendit q̄ alia cā illicita erat p̄notio dicti regis Philippi: q̄ si frater suus fuit imperator et q̄si vir ipse Philippus succederet fratri: iaz regnū deferret p successionē nō p electionē: et in p̄iudicium p̄cipū redūdaret: si nō alibi q̄ de domo sua aliq eligerētur. ¶ Ultimo directe ducit cui scribit Żaricie: monet vt dicto Ottoni tanq̄ duci debeat adherere nō obstāte iuramēto: si qđ fecit rōne regni: q̄ eo ꝯtum ad imperiū obtinendum roborato tale iuramētuz nō dēbat obseruari. ¶ Nota. primo ar. a diuisione p̄cedere in iure: sed nō cōcludit hic: q̄ ptes non sunt sufficiēter enumerate. ¶ Nota. secundo q̄ pncipes ecclesiastici de spectātibus ad imperiū se nō intromittere nō dz. ¶ Nota. tertio q̄ gestū p iudicem vt cognitorē ptē nō citata nō vz. ¶ Nota. quarto q̄ de nō dē cōtumax: nisi sit citatus: dato q̄ cognoscat processum. ¶ Quinto nota. possibile duplex vinculū iuris et cōsuetudinis circa idez cōcurrere facit ad ea que habent: de cōsti. c. j. li. vj. ¶ Itez q̄ imperator pius eligit in regem: postea p̄mouet in imperatorem. ¶ Nota. sexto q̄ de nō pōt negligere factū cuius fuit auctor. ¶ Nota. vij. q̄ ptās examinādi regem: put dz p̄mouendi ad imperium spectat ad papaz. ¶ Nota. octauo q̄ ad illum regulariter spectat persone examinatio: ad quem spectat p̄notio: et q̄ papa inūgit regez in imperatorē et coronat. ¶ Nota. ix. crimina repellētia a dignitate ꝑpali. s. excōicatio: sacrilegiū tyrānia: et crimē hereſis. ¶ Dic no. singulariter q̄ excōicatio repellit quē a dignitate ꝑpali. ¶ Nota. x. q̄ imperator est psona cōsecrata: et impropie: q̄ ep̄o solus cōsecratur p̄prie. Sed Rex q̄ inungit p̄pter unctiōez quā recipit: et dicunt q̄dam per hoc et male q̄ imperator recipit ordinem. de quo. i. xvij. di. valētiniānus. ¶ Not. xi. q̄ cōfirmator electionis: vel infirmator dī iudex et cognitor et sic pz q̄ cōfirmatio ēt ꝑpalis dignitatis: fit per viā iudicij. ¶ Duodecimo no. q̄ simplex denūciator p̄cedit non in forma iudicij: sed vt executor et simplex declarator: procedit ēt parte nō citata. ¶ Nota. q̄ nō solum spūales dignitates cōfirmātur: sed ēt temporales. ¶ Tertiodecimo no. q̄ ēt in electionibus temporaliū dignitatū statur maiori parti: et infirmatur aliqbus cōtemptis: et q̄ plus obest absentia vnius q̄m ꝯdictio multoz p̄pter ōfectū forme. ¶ Nota. xiiij. q̄ facta electōe in discordia. papa pōt alterz admittere: si nō cōcordent electores. ¶ Not. xv. q̄ imperator dz esse defensor: et aduocatus ecclesie et q̄ culpa vnius nocē. ¶ Nota. xvj. q̄ argumentum ab exēplo p̄cedit in iure. ¶ Xvij. notria exempla seu repellētia a dignitate temporali: excōicatio: periurium: et persecutio ecclie: vel ecclesiastice persone. ¶ Nota. xviij. q̄ petens absolutionē ab excōicatione videtur fateri se ligatum: et sic ꝑuatio vinculi ꝑsupponit: vinculi habitū. Item q̄ absolutio ab excōicatione pōt per nuncium peti: et per ꝓcuratorem: de quo dic: vt in. c. cum desideres: ō sen. excō. ¶ Xix. no. q̄ nō dz recedere a iuramēto dubio. absq; pena periurij ecclesiastico iudice inconsulto. ¶ Xx. not. q̄ laicus ratione iuramēti subiectus est ecclie: et declaratio circa iuramentuz spectat ad ecclīam. ¶ Xxj. no. q̄ tolli dicit libertas in eligēdo: vbi restringit ad psonas certi generis eligēdas. ¶ Not. xxij. q̄ imperiū nō est successione deferendū. ¶ Ultimo no. q̄ iuramētū alicui ꝑstitū cōtēplatiōe certe dignitatis: tollit sublata dignitate. ¶ Per tex. in quo dī coronādū examinari. dic Jnn. pari rōne pōt ꝯ eum de indignitate excipi. Jnno. dic q̄ sic: q̄ petit aliqd iuris: sicut ille qui petit cōfirmationem. nam in unctione fit manus ipositio postea coronatio dz vim ꝑfi-

matione: et talis cõfirmatio nõ sit sine cãe cognitione. Ec. cũ nobis. c. cũ dilecti: nó est ñi absonũ q̃ hic habentes ex pmilegio sine examinatõe cõfirmentur vel sine cõfirmatõe ne administrent: sicut sunt Cistercien. q̃ pban sũt a papa: q̃ hoc pmilegium dat: sicut in tutore a pfe intesta. dato in ñi. ó sanisda. tu. §. i. e. ij. ¶ Scõo quero qd si imperator in loco debito nó pót recipe coronam: dic q̃ pót administrare de auctoritate Colonien. cpi: vel qñ. l. est electus in concordia bz ex ipsa electione. xciij. di. legimus. ¶ Tertio an in palei dationem locus sit examinationi: et exceptioni: dic q̃ nõ: q̃ nó cõsueuit dari palei: nisi cõfirmato: et confirmatio sine examinatõe fieri nó bz: vt. l. e. nihil. Unde palei datio sequitur ad posa. nec ibi sit manꝰ impositio. Si ñi occurrat pbatio alicuius grauis criminis qó latuerat. dicũt Cõpos. et Host. eos admittẽdos ex cep. pastoralis: et eo. ti. pua. li. vi. Per hoc dicunt tertio abbatẽ in benedictõe examinãdũ: et exceptiones admittẽdas: q̃ in bñdictõe fit manus impositio: ad hoc. l. de sup. neg. pla. c. j. de eta. et qua. cũ cõtingat. lxviij. di. qñ. qó est verum ét in abbate exempto benedicẽdo. lxviij. di. sanctissime. Sed ab. dicit hoc nó seruari: et potest hic intelligi regula vera qñ ad aliquẽ spectat manꝰ impositio de iure cõ: et ls abbas in bñdictione plenitudinem officij recipiat: nó ñi cõfirmationem seu auctoritatẽ administrandi in tpalibus: sed ex cõfirmatõe pcedẽti: sicut archiepõs in cõfirmatõe recipit pãtem administrandi. ñ. eo. transmissam. In paleo vo plenitudinem officij ó vñ palei qó intelligi bz q̃ñm ad spiritualia. ¶ Quarto ad intellectum tex. qui dicit q̃ legatus fuit denũciator: dic q̃ dupliciter intelligit. Primo q̃ fuerit denũciator: dic q̃ ónãcia bat principibus et aliis fidelibus quos videbat vicinos pcipicio. ℓ ad admonẽdũ Philippũ: vt se subtraheret cũ crimosus esset. et tãta dignitate indigna. xxij. q. v. hic vt: et. c. seq. et monebat q̃ recederent ab eo: nec pseuerarent in peccato. ij. q. i. si peccante: et publice monebat Philippũ: q̃ publice peccauerat. Scõo intelligit: et hoc placet Host. q̃ denũciabat Philippũ paratũ p pape sniam fm Inno. et fuit denũciator. i. mãdati executor: de ap. nouit. ¶ Quinto p ter. in vitriculo nos magis: et vñi. nó eni ibi expectare voluerũt vel potuerũt. ¶ Dicit hic Host. q̃ expectatõe pendẽte: de q̃ loquitur pót inter pncipes maior interuenire pcordia: et sic q̃ cõsenserant in vnã mutare pñt voluntatem cõsentiendo in aliam: sic. ñ. e. ls maxime: q̃ nó tangit ad collegũ: sed tangit ad singulares spectat istud ius pncipibus. ff. cõia pdu. l. est receptũ: et q̃ hoc spectat ad ipsos vt latores: qui in pstatõe pñt variare. ó intrepa. cũ autẽ et. c. pastoralis: fm Host. ¶ Sexto p istum tex. iuxta ñi. videt q̃ ad regimẽ possit licite beñi fiducia: dic hoc verũ: nó ob. viij. q. i. in scripturis: q̃ ad hoc nullus bz aspirare: pót tñ et bz curare ne impedimentũ apponat pp qó eligi nó possit fm Inno. p tex. in ñi. et p notabile qó ibi collegit: dicũt hoc. q̃ si iure alicui plato ipso depposito nó tenet: psone róne iuramẽti. ad idem. I. ti. j. quito. pari róne videt q̃ si platus: vt platus denarios vel qcqd aliud dare iurauerit dimissa platura psona nó remanet obligata. I. de no. ope. nũc. c. ij. ff. de solu. cũ qs: de iureiurã. quẽ admodũ: de penis. c. fi. qó est vex: si in vtilitatem ecclie pecunia fuit versa: alias secus de reb⁹ ecclie nó alie. ad audientiã: de fi. instru. qó quibusdã: de habente dignitatem et singulare ex elec. vel succes. an teneat soluere debita pdecessoꝛ. di. spiritualia. Ja. ó bel. et qnem posuit in auẽ. vt nullus. udi. colla. ix. vbi vide Jo. an. ¶ Glo. legit in cronicis ibi. lxxvi. in speculo historiali dr q̃ finit. vij. vel. iij. vt ps. li. xxiij. cij. et. clviij. c. ¶ Glo. in germanos ibi dr rex et quilibet dns in domo sua dr rex. xxij. q. iiij. duo ista qó ostendit Ricardo regi anglox rusticus anglicanus habitãs in foresta. Host. ¶ Glo. no. q̃ ibi sacrilega solvit: et q̃ opponit huic glo. cũ infra ista nó pbẽt familiã sacrilegi repelli a sacramẽtis: sed ab oblationib⁹. ¶ Op. q̃ male stat ibi dictio q̃uis cum ni. est ad prima aduersatiue: et nó aduersatiue sal: qñ. ℓ dixit q̃ nó tñ pp studia eligentiũ: et sic pp studia eligẽtiũ denũciant habilẽ postea dicit q̃uis cẽ. dic exponẽdo nó tñ. i. nó pp studia eligentiu: sic. I. de postu. pla. c. j. vel pone q̃uis p qz. fm istaz glo. q̃ dictio q̃uis copulans orationẽ cõsonantẽ nó aduersantẽ stat p qzdez vult glo. ℓ. e. bone: in glo. sup vbo q̃uis. ¶ Oppo. q̃ iudex no bz pt alteri fauere. vij. q. ij. quattuor: et. c. fe. So. in certis fauere nó bz: sed in dubijs: et ad arbitriũ relictis pót: vt hic vt pot cõpellere ptes ad pcordiã. Insti. de satisda. tu. §. sunãt et hic erat dubiũ: q̃ merita electoꝛ erant paria. alle. de iure pa. qñ in quibusdã: vel pót fauere potestate ad papaz deuoluta. ¶ Op. q̃ exemplis non iudicet. C. de sententijs. l. nemo. dic exempla auctentica: et approbata: et cũ cãe cognitõ ne facta sũt sequẽda: alias nó: vide. ij. q. vij. §. hec dictio. xxij. q. v. dixit dñs. xx. di. de quo vide de quo. ij. q. v. monomachiã. xxxvij. dist. de quibusdam: et vide de re iudi. c. in causis. ¶ Op. q̃ purus nó repellit a dignitate: de iureur. sicut. So. puri. i. temerarie iurãtes: nó sunt repellẽdi: sz puri: q̃ puri nó solũ debent repelli: sed ét debent pdere honores susceptos: q̃ sũt infames: de iureur. q̃ rella. ¶ Colligit gl. q̃ petẽs absolutiõez sater vt se ligatũ: dicit B. verũ nihil hoc perat ad cautelã: ñi Inno. ó quo dic: vt p Jo. an. de bonamicio exhibita: de hoc de ordi. cogni. cũ dilectus: sup glo. pen. ¶ Op. q̃ iuramẽto licite potuerit ẽre pẽna auctoritate: de iureiurã. si vo: et. ff. de cõdi. insti. l. q̃ sub cõditione. §. quotiens: et in eo q̃ necessario obmittẽdũ est nó est necessaria supplens auctoritas. ff. de le. iij. fideicõmi. §. si q̃s. So. cõtrauenire iuramento illicito p modum illicitum: vñ pãdo regnũ: non ls: vt hic: sed ẽre p modũ licitum si est certũ q̃ est nullũ licitũ est ẽuenire pẽna auctoritate. Si est dubiũ: posito q̃ sit nullũ nó est ẽueniendum: nulli licentia supplens: et ad cognoscẽdũz an sit licitũ vel nó: est attendendũ an possit seruari sine interitu: vel nó: dic si iuramentũ est oino illicitũ: ita q̃ nó pót seruari sñ interitu salutis eterne: vt si qs iurauit sanctimonialẽ cõmunẽ pe: vel patrez suũ interficere: et pẽa auctoritate pót ẽre. xxiij. q. iij. c. ñi. Si sine salutis periculo seruari pót: sz sit temerariũ pnicioſũz: et periculosum: exemplũ hic nó bz venire ẽ: sine supplente auctoritate: vt hic: et. I. de iureiurã. si vo: et. c. cũ qdam. Idez si est dubiũ. Si vo est temerariũ vl pnicioſũz: tũc seruãdum est de iureiurã. debitores. et. c. si vero. et. c. cũ qdã. Idem: si est dubiũ si nó sit temerariũ vel pnicioſũm: tunc seruandum est: de iureiurã. debitores: et. c. si vo mihi esset dolo vl metu extortũ: q̃ tũc absolui nõ tenet talia iramẽta: de arbi. c. ij. de iureiurã. verũ: q̃ metus cã: ad aurea: hec vera: nisi necessitas vrgeat: q̃ in temerariis licitũ est cõtrauenti nó possit supplente auctoritate haberi: vel a quo petatur absolutio. xi. q. iij. ante cessoꝛ. de reg. iur. q̃ nó est: de iureiurã. verũ: de pigno. significãte. Idem si magna vtilitas spũalis id exigat: q̃ sibi nó placet: de vsuris sup co: q̃ mala cõmittere nó debemus vt eueniãt bona. xxxij. q. iij. sicut: dicit aũt Host. Istud iuramentũ p tanto videri dubiũ: q̃ primo videbat illicitum: q̃ de vitãdo hereditatis incõmodo. ñ. glo. prima: et in glo. añ penul. iuno duo fuerũt. s. pñs in filium: et filij in fratrem. ¶ Quid si iuramentũ esset pstitum post depositionẽ: dic q̃ nil ambigeret pari róne: q̃ iurauit contemplatione certe dignitatis. Anto.

Oram. De puincia vocand⁹ ad electionẽ. b. d. et nó vidit.

¶ No. primo q̃ electio bz que est facta a maiori pte et sanioi vocandoꝛ. ¶ No. fo q̃ ad actum electionis arduũ debẽt abbates vocari. ¶ No. tertio de q̃ longinquo debẽt vocari: q̃ de puincia. et. Hic de vidit q̃ cã duoꝛ electoꝛ: delegata fuit: vt put esset de iure alterꝰ vel vtraq̃ cassaret: et si pstingat vtraq̃ cassari expedit qd fieri velit. ¶ Quero qd cõprehẽdat appellone puincie. So. dicũt qdã q̃ de puicia stricte put bz. vi. q. iij. scitote. Glo. intelligit de vsuali. s. put boies nominãt. alie.

A de referip. nõnulli: quo ad casum huius decre. ô terra: la bonis apulia Sicilia: & Calabria. Quero a q̃ remoto loco debeãt absentes vocari: ter. dicit q oẽs de puincia sũt vocãdi: cõcludit gl. si cõsuetudo disponit: id tenendum ad hoc .c. cũ in ecclesiis: de pben. li. vi. Si nõ disponit: dic q siue in puincia siue extra puinciã: vocãdi sũt de loco: & vñ cõmo de vocari pñt. Vñ vz cõsuetudo an vocent: & ô q̃ remoto loco vocent: vt no. in. d. c. cũ in ecclesiis: hic nõ sunt alia.

b **One.** Cassat electio maioris ptis scã cõtempta minoris: non tñ pp hoc ad minorẽ devoluit ius eligendi. b. d. ¶ In pma decisa narratio facti. In scõa diffinitor sbi cõstito. In q̃ duo facit. Primo cassat electiõez pmaz. Secdo scõaz: & exprimit q̃re & ponit antiphonã. Scõa ibi electiõez. ¶ Casus dũ Cremoñ. epus in extremis laboraret & desperetur de ei⁹ cõualescẽtia: canonici vocauerũt ad electionẽ quẽdã. b. canonicũ exsitem in ciuitate Regii: p electionẽ pontificia celebrãda: & mortuo dicto epo antq̃ esset traditus sepulture: habuerũt tractatũ de eligẽdo quẽdam archipbyterp: sepulto epo canonici vnanimiter anteq̃ venirent canonicus abiit: processerunt ad electiõez dicti archipbyteri tandẽ canonicus ad ppria redierũt & inuentẽs dictã electionẽ factã ptendens sibi eptatẽz eligẽdi: processit ad se cũdã electiõez: & elegit quẽdã aliũ: q erat vir multe lrature & vite honeste. pma nõ cassata. Iste electiones fuerunt pñtate papesup ipsaz validitate dubitatũ & allegatũ ꝓ vtlam archipbyteri q erat scã cõtempto ꝓducto. b. Scõo: q erat facta habito de eo tractatu corpore nõduz tradito sepulture. ¶ Pro pte aduersa fuit allegatũ: q dictus. b. fuit vocatus: anteq̃ ille moreret q erat epus & expectat⁹ tanto tpe q̃ venire poterat. Et ꝓ electiõez dicti Pe. fuit oppositũ: q ipsa nõ valebat stãte validitate pme. ¶ Pro papa electiõez Pe. cassante: q facta pma validaz: inualidata pp contẽptuz nõ cassata. Primũ ꝓpter duo: q scã tractatu habito de electõe anteq̃ corpus esset traditũ sepulture: & cõtẽpto dicto. b. nec obuiabat eius vocatio: q fuerat facta tpe incõgruo anteq̃ ille esset mortu⁹: de cuius substitutione tractabat. Vnde tanq̃ illegitimo tpe cõmissa nõ arctabat citatũ. ¶ No. q̃ in citatiõe dz assignari terminus. ¶ No. scõo q electio scã pma nõ cassata nõ vz. pcor. ẽ. cõsideranduz: & audiẽda. ¶ No. tertio q̃ peccãs in temeraria eligẽdo põt & dz puari illa vice ptãte eligendi: alz nõ sit ipso iure puatus. ¶ No. q̃rto q electio facta habito tractatu nõdum corpore tradito sepulture est cassanda. ẽ. q̃ sicut. ¶ No. quto q electio facta aliquo cõtemptu est aliqua: alz cassanda. ẽ. q̃ sicut. ¶ No. sexto q plus operat̃ contẽptus tẽ. ¶ No. septimo q citatio scã tpe incõgruo ꝓ tpe cõgruo est inualida: & sic facit q cõmissio citationis die feriata ꝓ nõ feriata nõ vz. ¶ Hic habemus duas electiones vnã cassatã ꝓpter vnã cãm alterã ꝓ, pter duplicez: & habemus penã primi eligẽtis. ¶ Videt̃ q hec citatio facta nõ valuit: q die feriata. s. in vigilia festi: de feriis per totum: dic q vigilia nõ est solẽnitas: nec festum: & dato q esset nõ noceret actui electionis: q celeritatẽ deliderat de feriis. c. fi. Item dato q citatus hic nõ teneat̃ illa die cõparere dz tñ alia die cõparere: de dolo: & cõm. cuz dilecti. Itẽ hec citatio non arctauit ex altera cã: q fuerat facta anteq̃ plat⁹ esset mortuus: vel corpus eius esset traditũ sepulture tene mẽtis: q̃ hic tz Inn. q citatio nõ arctet citatũ ad cõparendũ die citatõis si est feriata: sed bñ tz vt altera die cõparere teneat̃. ¶ Secõo a quo tpe excludit̃ canonicus. b. p id q̃ pdat vocẽ ꝓdictionis. Quidã q nõ potent opponere ꝓ electionem ab eis factã: nec ꝓ formã: nec ꝓ psonaz: nec noie ecclesie: nec noie ppio: q̃ psumit̃ malo zelo ꝓ dictum se opponere: qcqd dicant alij q̃ poterat se opponere in psonam. Vel scõo põt intelligi: q pdet vocẽ ꝓdictiõis: vt nõ possit ꝓdicere: q vor isti⁹ nõ nocebit illi: nec alij accrescit si capl̃m vel maior pars capli voluerit cum iterato eligere ad pmũ facit de elec. si forte. & capientes. ℣. cete rum. li. vi. Alij dicunt q .xx. essent canonici sufficiat p decem eligi illo nõ computato. ¶ Tertio vt ex antiquo cõsensu cum fuerit nullus ꝓpter tractatũ nõ poterunt illi electi validare. ẽ. audiuere. c. q̃ licet. dic q validabit̃ si consistant in cõsensu nouiter eligẽdo. Simile de eo q duxit in matri. venũdare vel papa ex plenitudie ptãte electõe cassata põt facere q duret cõsensus: & vires habeat. ẽ. n. j. bone. ij. sicut si de iure vtraq̃ ps esset priuãda: hoc poterit facere si ne alterius iniuria. ẽ. c. bone ad fi. plus placet Hosti. pmũ dictũ per tex. qui vult electionẽ factã ex tractatu facto corpore nõdum tradito sepulture nõ valere. Dicit Host. q si electus bz ꝓdictionem vel ꝓdictorem cortã cõfirmatore. capitulũ nõ poterit eius sui trãsferre vt succũbente vel renunciãte electo ipse, putet: nam si hoc nõ põt cũ vacat eccla pla: non tradito sepulture multo minus hoc poterit electione tam facta: ad hoc melius de pben. li tibi abbãt. li. vi. ¶ An sit viciosa citatio scã post mortẽ ẽz sit cõmissa ante mortẽ: dicit Boa. q̃ sic: & dicit Jo. an. q̃ facit ad illa q videbit̃: de offi. dele. c. fi. in vlti. gl. ¶ Glo. facit vnũ dubiũ: q debuerit valere electio scã a. b. contẽpto. Primo q electio facta aliquo cõtempto est nulla. ẽ. audiuit: ergo non obstãte pma: bz valere scõa. Secõo q̃: pmi electores peccauerũt in eligẽdo nõ vocato. b. & nõdũ corpe tradito sepulture tractãdo de electiõe: & sic debuit devolui ptãs ad illũ b. & ea devoluta eius debuit valere electio. ¶ Joã. q fuit in opi. q devolui nõ põt ptãs ad vnũ. Rñdit q̃ non valuit electio huius ad ipius solũ: q nõ potuit devolui ptãs: quia vniuersitas nõ residet in vno. ¶ Glo. determinat ꝓdictũ q̃ hoc inuit ꝓ. q̃ si expectasset. b. cassatiõez eius valuissz electio: & ió hic aduerte. Si ponderas peccatũ solũ cõtẽptus p hoc nõ reddit nulla electio: sed annullãda: vt est casus. ẽ. c. q̃ sicut. Jõ scõda nõ valuit pma nõ cassata. ẽ. c. psiderauimus. Itẽ deficit ex defectu ptãtis: q̃ dato q̃ sit contẽptua nõ est contẽptus tãte potẽtie: q̃ puet ipso iure eligentes ptãte eligẽdi: sed sũt puandi: q̃ percãt in forma. j. e. q̃ pp: sic q̃ nõdum devoluta ptãte: anteq̃ eãt puandi: scã electio a. b. nõ valuit: & dicit glo. q talis puatio p soluz papam est faciendi: vt hic q: in cõtẽptu nõ inuenit̃ iure: cautum: q̃ tales sint puandi: alz electio ôbeat annullari: aliquo psequẽte contẽptũ. ẽ. c. licet: & pene non sunt extendende. ¶ No. glo. q eligẽtes pter cõpto aliquo dicunt̃ eligere ꝓ fãmi. Idem glo. ẽ. c. audiuere. c. gratũ: de postu. Inno. alz ꝓrium. ẽ. c. q̃ sicut: alz ibi obuiat Jo. an. & rõ q: si cẽt peccatuz in forma aam quolibz psequẽte posset irritari: q̃ est falsũ: vt ibi fuit notatũ de hoc videbit̃. j. e. q: pp. ¶ Quidã vã nãt gl. in fi. dicẽtes q si peccatũ ꝓ formã dat ptãtez puãdi: multo fortius electio facta aliquo cõtẽpto: q: peccatũ in pmũ. Dicas q alz ró plus cõcludat: nihilominus in penalibus nõ est faciẽda extẽsio & vocatio nõ est substãtiale forme: vt. j. e. ecclesia: & q̃ dicit q̃ anteq̃ pma cẽt cassata ꝓcessit quasi innuat q̃ post cassationẽ solus potuisset: dic q ꝓ hoc sensus dz intelligi: q̃ potuisset pma cassata. scilicet aliqs q̃ sorũ ptãtem hũisset. ¶ Quero an solus tractatus ante sepulturã inducat legitimã cãm cassandi electionem. Glo. cõcludit q nõ: & dicit q̃ solus cõtẽptus fuit hic causa: quia mortuo viro: soluta est vxor a lege viri. Sunt tria dubia. Primũ an ante mortẽ tractatus faciat cassari electionem. Secõo an faciat puiari eligentes ptãte eligendi. Tertium an tractatus post mortẽ ante sepulturam annullet electionem. ¶ Hic ad primũ tractatus diffinitionis vel ordinationis ante mortẽ: facit electiõez cassari: vt si ô certa psona eligẽda determinat̃: & hoc qñ maior ps hoc facit. Itẽ tractatus gñalis de electione: nõ ô certa psona: vt si statuatur dies citent̃ absentes vel aliud simile. Si tñ recederent ab illo tractatu nouiter p⁹ mortẽ faciendo valeret electio. Tractatus ꝓsultorius vel deliberatorius nõ ãnullat: q annuente papa fieri põt. lxxxix. di. si transitus. Item omnis tracta-

mo illicitus est ꝓhibitus. ¶ Ad fm dicẽ tales & illicite tractatos nõ sunt ipso iure ꝓuati ꝓtãt dicẽdũ peccent: qz hoc iure non ẽ exꝑssum: & hoc ꝓ ẽ: ꝓ hoc infert q si oẽs se colligauerũt de uno eligẽdo postea discedant valz electio: qz nunc sunt in statu in quo canon nõ ꝓhibet eos eligere ꝓ hoc dicunt q si duo eundo ꝓ uiaz ꝓmitterent: vt dicitur ẽ de aliquo eligendo ꝓmiẽdi essent. lxxix. di. c. i. & ii. Si ẽ ordinãdo quilibet expmeret voluntatem suã: & ẽt alijs suadendo discẽdo talis esset bonus non esset vicium: iz tutius fit fugere: & caueãt etiã a cõspirationibus cõtra bonos: vel ꝓ malis: sed si sint boni tolleratur sine pena. xvi. q. vi. sane. ꝛ quo de iudicijs ex. obtata: de rescriptis. cuz. J. e. A. & si fiat electio ẽ ꝓdictos tractatus cassanda est: qz cõtra mandatum ꝓdictorum iurium nõ tamen est ipso iure nulla. ¶ Ad tertium glo. tenet q ꝓ hoc nõ ãnullet electio: q sit facta ꝓ mortem: ante tradiũ corꝑ: qz mortuo viro cẽ. Jnn. Ber. & Cõpost. tenẽt glo. & dicunt: iz nõ fruct & hoc fuisse statutum ex causa: qz q dum nimis audi de electiõe differebant corpus tradi sepulture. Host. dicit q cessatur electio in casu: cum mortui honestatur & in multoz odiũ. Jo. an. iz ꝓmũ q ostendit: qz ab obitu ꝓlati currit tps electiõis faciẽde. cuz hoc fratrum. lxviij. di. obeuntibus. i. di. postq̃: vbi no. Jo. q a die mortis currit tps: & cautius dixisset ab hora. Ne ꝓ defectu: sed absurdũ esset tps illius currere q di cere nõ põt: de cõcess. ꝓben. qz diuersitatem.

Fficii. Jn abbatem eligi nõ pót q nõ est instructus in regula monachali. ¶ Cõmunis dnõs: scẽa ibi nos amẽ ꝓsultatio. ¶ Bonus scũs suspectũ: purgationem oblatãs: & triplicẽ cõnez. ¶ No. ꝓ q electio faciendã est primo: & gremio ecclie si reperiri pót: alꝫ pót fieri si nõ reperiat idoneus in loco de extrinseco: & hoc in ecclijs regularibus vez est q ꝓuisio de religiõe eiusdem habitus fieri dz electioni. in cle. j. de eler. ¶ No. scõdo q nõ instructꝰ in regula monachali: eligi non pót in abbatẽ. ¶ No. tertio q quinus a cardinali pót esse legatus aplice sedis: & q ẽt legatus nõ de latere pót abbates electos confirmare. ¶ No. q̃rto q incõtinẽti electus cũ est monachus ꝓsumit ad monachatũ inducꝰ: vt eligat: & vt suspectus cõpellit se purgare: & sic no. q simplici suspitiõe vel ꝓsumptiõe inducit purgatio. Jtem allegatur q ea que incõtinenti sunt ꝓsumunt inesse. ¶ No. v. q cassata electione pp inhabilitatem ꝑsone tpalem nõ impedit ꝑsona qn eligi possit impedimento cessante & inhabilitate supueniẽte: sic ergo q̃q cassat preterita delicti: talis est ineligibilis. Q̃q ẽt preterita forma: & talis est eligibilis. Q̃q pp defectũ ꝓcedentẽ ex infirmitate: talis pót eligi. ã. e. cũ inter. Q̃q ꝓpter defectũ in experientia: & tũc data experiẽtia pót eligi. Si tñ fuit suspitio delicti dz se purgare: vt hic no. hic argumentũ q Abbas de pact. ¶ No. limitationez ad c. sup eo. q vbi cassatur electio ex ꝓsumptiõe delicti ꝑsona nõ inhabilitat ad electionẽ simꝑr qn ꝓsumptiõe purgata eligi possit. Si vo cassatur ꝓtecta veri ẽlecti indistincte ineligibilis efficitur. ¶ An ꝓsit dispẽsare legatus cum abbate postulato: dic q nõ ꝓ hoc dicũt doc. legatũ dispẽsare nõ posse: vt homo alterius ꝓfessionis eligat: qz nõ ꝓfessus nõ pót eligi: iz possit postulari: sed ista ifa hoc nõ ꝓbat: qz hic nõ dr an dispẽsauerit: sed q cõfirmauerit. Cõpost. de legato cardinali dicit q credit q ex cã possit dispensare. Jti. j. c. fi. & ex hoc non est de reseruatis: de offi. lega. q trãslationem: de sen. excõ. nup. Si tñ postulat in abbatẽ de facti nõ admitteret si ẽ archidi. vel simili nõ opz ita soleniter inqsitionez fieri. Ratio qz archidiaconuz plus opz scire iura cõia q̃ regularia: fm Jmo. qui de archidi. regulam vt intellexisse: ideo nullã dubũ: sed Cõpost. dicit idem q de abbate. ¶ Ad declarationem fine dicte. an poterit assumi de iure cõi: dic q sic fm Egi. & Cõpost. ẽt si subsit necessitas. Jdeo subaudi maxime. Host. dicit q si ꝓfessus fuit & expertus eligi pót: sed si

exptus nõ sit duz tñ instructus sit poterit postulari: & postea soleniter admitti ꝓfirmatio. ã. e. cum monasterium: & qõ ibi no. ¶ Ad introitũ glo. quero de rõne decre. dic q duplex respectus: qz ꝓsumit ambitiose electꝰ: eo qz incõtinẽti monachus est electus: & sic creditur monachus factus ambitiõe dignitatis: qz ea q incõtinenti sunt inesse creduntur: & ideo ꝓ q̃ plus ponderat ter. qz ante q̃ sit expte ꝓbatus eligi non pót: vt inhabilis experiẽtia regule. ¶ Secũdo dubiũ est in decre. qũo hoc sit q clericus non pót eligi in abbatem: & tñ monachus pót eligi in ꝓlatũ secularem: & tñ sicut nõ est exptus clericus regulãris nec monachus actibus secularibus. ¶ Gl. j. dicit q si oino daret impitia mõstro actũ secularium nõ posset eligi: sicut nec monachus: sed data alicui quali pericia facilius eligit monachus ad secularẽ dignitatem q̃ ẽ pp offm predicandi: q melius scit monachus q̃ clericus. dicũt doc. ꝓ dicta rõne ꝓ: qz instructus in structura facilius instruit in latino. ¶ Per hoc cõcludit ad dubiũ an si sic eẽt notus regule clericus secularis posset eligi. Glo. determinat q nõ: qz iz def scia nõ dat noticia: & experiẽtia qz in eo nõ elit expertus. xix. q. iij. monachus. ¶ Oppo. glo. q saltem iste debuerit posse postulari cum ꝓ dicit ter. ꝓ dispensatione nõ vult istum admitti: qz ẽt laicus pót postulari. xi. di. ofiuare in auc. de sanc. epis. §. damus. Jtem be remus postulat. ã. e. cũ monasterium. dic q nõ pót eligi dato ẽt q sit ꝓtus p ea que dicta fũt: qz nõ est exptus: & dato q esset exptus: qz dz esse ꝓtus discipulus q̃ magister: & qz non debent boies diuerse ꝓfessionis mngi: & qz est pctum pro ambitionis ꝓpter electionem incõtinenti subsecutaz. Unde ad obiectum laicus pót postulari. Sed istẽ nõ pót postulari pp ꝓsumptiõez: & sic vicium nõ est faciliter dispẽsabile de remũ. post trãslatiõez: saluo nisi postularet a papa vt no. in cle. ex tuã rõne. ¶ Quero quãto tpe censeat cõpetenter instructus: dicit glo. q ꝓ tres mẽses. allegat iura. Host. dicit q ꝓ anni de reg. statuimus. Jo. an. dixit hoc arbitrariũ fm diuersas cõditiões ꝑsonaz. Anto. de bu.

Um ad nostram. Clericus secularis i ꝓlatũ regularẽ nõ pót eligi. ¶ Posima ponit scũs. Scda pe cassat: ubi nõ ardentes. ¶ No. ꝓ q clericꝰ inhabilis est ad abbatiã: nisi ꝓ illo fuerit monachus: & regulã ꝓfessus. ¶ Scdo no. q ꝓ motus in abbatẽ ãt monachatũ ꝓsumit monachatũ assumptisse pp ambitiõez dignitatis habẽde: & sic eo ipso electio dz cassari. ¶ No. tertio argumẽtũ q vanio sperãtie & promissio ad dignitatẽ inducit symoniã & ambitiõez. ¶ No. q̃rto q articulus ad ꝓbandũ q̃si possessionẽ ꝓlatõre colorata nõ sufficit q̃cludat q ꝓ ꝓlato se gerebat: de hoc. Je. nihil de iure pa. cõsultationib⁹. ¶ An potuerit postulari: sic. ã. e. cũ magistr ob. q clericꝰ eligi pót. vi. q. i. ꝑ hyteros. Sol. ibi erãt ꝑ hyteri monachi. ¶ Oppo. ad idez: qz religiosus pót assumi ad offm seculare. s. bñficiũ curatũ: & ecõuerso clericus secularis ad bñficiũ regulare: maxime qz digniores fũt clerici seculares: & ẽ accẽ. q̃liter. ij. in fi. gl. j. Solutio ꝓ q cõcludit glo. q melioris fũt cõditionis monachi q̃ clerici: qz ad clericoz dignitates pãt eligi monachi. Ad monachorũ dignitates nõ pñt eligi clerici: qz inexpti fũt. Jc. primo. Jdem ẽt si statu fiat monachꝰ: nõ iz electio status sciẽter. Jc. sc. alle. iura in fi. qz maior fauor regularibꝰ debet: & hoc ꝓpter offm ꝓdicandi: de sta. mo. q dei: & hoc inducit q ꝓuilegiatum est: vt. Jc. pri. ¶ No. gl. que dicit q inditincte ad officia secularũ clericoz pót eligi monachus q intelligẽ si habeãt curam de aliis ꝓcularib⁹. habes de vi. & ho. Deus q. ó prebẽ. ꝓtere a. ¶ Oppo. q licitum sit bonores sperare ecclias ticos. ri. di. qd ꝓderit. Sol. ꝓcipaliter sperare dignitatem ecclias ticam nõ est licitũ: sed in cõsequentiam sic. Ita fm Host. Si vacat abbatia spes reprobat: secus si nõ vacat dũmodo speret vt honorẽt. viij. q. j. q qui scopatum. l. di. accedens in fi. Anto. ó burio.

Illa quotidiana. Electio

ali.cano nica cõfirmatur: ly quidam eligentium cẽt mi nori excõicatione ligati. ¶ In prima decisa narratio. ¶ In scõa ibi: quia ipsius confirmatio. ¶ Pone mitto primo q excõicatus excõicatione maioris vel suspensionis maioris est incapax iuris eligendi: et si eligat cuz alijs nõ valet: de cõsue. cum dilectus. aliqui ergo est excõicatus excõicatione minoris: et ille primus electione passiua nõ actiuus de cle. excõ. mi. si celebrat. ¶ Secũdo premitto q aliqui sunt incapaces ꝓpter defectum psonę: et isti nõ possunt eligere: quia ad oia sunt incapaces: vel quia obmittunt vel prętermittunt formaz: vel eligunt indignum. cẽ. isti sunt puati: vt .ẽ. e. cum Electiõ. ¶ Nota primo q illud dicit pro certo sciri et dici: quod quis alterius relatu scit: ad hoc. ẽ. e. e. per inquisitionem. ¶ Nota secũdo q in ꝓcessibus: vel ꝙsi: et alias gestis a primatis a papa: pót de plenitudine pręlatis supplet defectum solẽpnitatis i actu: et inhabilitatis psone: ad hoc de transac. c. i. et in cle. pastoralis: de re iudi. in cle. ẽ hoc dicam: in. d. c. j. et vide q no. Specu. de effectu duplicis clausule in Spe. ti. j. §. nunc ostendendũ. vers. xvij. ¶ Nota tertio. ar. ꝓ et cõtra: q excõicatus minor inhabilis efficit ad actũ eligendi. de hoc j. ¶ Nota quarto q solo participio excõicatus: quis minorem excõicationem incurrit. ¶ Nota quinto q appellatione simplicis excõicationis cõprehendit excõ municatio maioris: ly appellatione excõicationis cõprehendat maioris sen. excõ. si quem. ¶ Nota sexto q cõmixtio inhabilis alicuius cũ habili viciat actũ electionis: nisi aliter a papa validet. ¶ Hec decre. attingit defectum electionis vbi vicium causat ab inhabilitate alicuius eligẽtis. ¶ Pro hac materia incidáda. ¶ primo opp. hic videt innui: q minor excõicatus nõ possit eligere ꝙ. q nõ priuatur spũali actu: ad alterius vilitatem: vt est casus in. c. si celebrat ẽ cle. excõ. mi. Soglo. et docto. hic examinãt an excõicatus minor possit eligere: et finaliter arguit q non: quia si oportuna fuit pape suppletio relinquit q erat inualida. ¶ Secundo ꝓbatur: quia suspensus nõ eligit de ꝓsuetu. cũ dilectus. ẽ. e. cum inter. R. excõicatus minori est suspensus: ergo non eligit. ꝓ fin de cle. excõ. mi. si celebrat. ¶ Tertio hoc cõfirmat Inno. cõmunicans excõicato peccat mortaliter q metus cã. facrj: peccator aũt repellitur ab actib⁹ legitimis de testi. sup eo. et. c. testimonium. ergo repellit ab actu electionis qui legitimus est: et si illud verum in temporalibus: vt in actu testificandi fortius in spũalibus j. qui si. sint le. ꝓ venerabilem. Cõtrariam ꝓtem eligit glo. et Inno. ꝓ casus decre. si celebrat: de cle. excõ. mi. vbi textus confirmat glo. et Inno. q peccator nõ repellitur a ꝓsecutione iuris ꝓpriati. iij. q. vj. oĩbus: sed eligendo canonicus ꝓsequit ius ꝓprium sue vocis: ergo ly enim ius dande vocis ꝓ vt residet in capto sit publicum: tñ ꝓput in canonico singulari est ꝓpriũ: vt no. Inno. de cõsue. cum dilect⁹ et no. ẽ. eo. cũ Elinton. ¶ Non obstat ꝓxia. ¶ primo ad hanc decre. q: papa hic suppleuit ad cautelam: si qđ erat vicium nõ de necessitate: et sic illud non ꝓsupponit esse: vel si vis tenere necessariam suppletionẽ: dic q hic erat minori ligatus in respectu ad illam que fertur cum solẽnitate que dr anathema: et sic loquit de maiori: vel loquit q participãte tali casu q incurrat maiorem: de quo de sen. excõ. mup. et. c. si concubine nõ ob. c. cũ dilectus: q qdam suspensi sunt minori suspensione: vt a ptĩcipio sacramentoz: et tales nõ ꝓhibentur eligere. Amdam sunt suspensi maiori suspensione sine sit hominis sine iuris: et tales nõ possunt eligere: de his loqtur ꝓrium. Assignat glo. rõnem. Sed nõ ꝙgruit. Quia dirimus agitur cum lege tẽ. nõ est bona rõ ad oia procedẽtia. Sed dic q opatur quãtitas vinculi que dz esse maioris potẽtie q ad augmentũ cause datur augmẽtum causati et effect⁹: non obstat q peccator repellat ab actibus legitimis: de testi. testimonium: et. c. super eo. Quia qdam sunt actus legitimi et iudiciales: et alienum ꝓ iudicium tangentes: vt testificari: et ab his repelli ꝓ peccatore: vt in ꝓtrario. Quidaz sũt actus extraiudiciales: et alienũ ꝓiudicium nõ tangẽtes: immo potius cõmodum: vt eligatur: et tunc ab istis nõ repellitur: ró pz: q facilius repellitur ꝓ iudicium ꝙ repellat cõmodum. ¶ Item in iudicio adest iudex qui exceptiones audiat: et alia de iure: et sic repellere pót extra iudicium non adest q repellere possit: et dato q peccator a legitimis actibus possit removeri per sniam nõ tñ est ipso iure removus a iure suo de iudicijs: et si clerici. Ideo cuz nõ sit ibi minister: qui possit repellere admittit: alias si oppositum diceret: pauce valerent electiones cum pauci sint absq; cric. l. di. q tua: ꝙz Inno. nec ob. de re. si celebrat: vbi electiõe ꝓpriatur q bene ꝓpriatur electione passiua: q eligi non pót: vt ibi in victa decre. si celebrat dr valet tñ electio de iure naturali: vt ibi no. Inno. ad hoc. viij. q. j. in scripturis. l. di. qđ est: et q ordinatus in crimine non enormi executionem retinet. l. xviij. di. sicut: q hic agitur de validitate actus inhabilib⁹ cum habilibus mixtis. ¶ Explicãdo hanc materiam est aduertendum q qñq; misceñt habiles cum inhabilib⁹ ad actum iudicandi: et de his. I. de offi. dele. tam supre de re iudicum super. Qñq; misceñt habiles cuz inhabilibus ad actum testificandi: et de his. I. de re iudi. cuz. J. e. A. Qñq; iunguñt habiles cũ inhabilibus ad actum auctoritatis ꝓstandę: de his. ff. q cum falso tu. l. j. Qñq; iungũtur habiles cũ inhabilibus ad actum ꝙbendi: de his infra de ꝓcur. c. fi. Qñq; iunguntur habiles cum inhabilibus ad actum eligẽdi: et hec est materia nostra: et in his dicendũ q qñq; iunguntur habiles cum inhabilibus ad actũ eligẽdi: quorum inhabilitatem supplere pendet a pręlate capitulis: et admittẽtium: et recurrẽdum ad capl'm cũ Elinto. ẽ. e. q. Aut admittunt ex certa sciẽtia: et vz electionem admittũt ignoranter: et non vz electio q fit ab eis: et credo tñ q valeat q fit ab ignorãtibus. Exemplum qñ sunt priuati pręlate eligendi priuatione cõcludente realiter ad ius eligẽdi: nõ priuatione cõcludente ad psonas. ¶ Qñq; admittunt inhabiles cũ habilibus ad eligendũ: quoz inhabilitatem supplere non pendet ab habilibus: vt qz sunt excõicati maioris: vel quia sunt suspensi: et hec est materia nostra. ¶ Et circa hoc habeo videre tria. Primo an tales inhabiles sunt vocandi. Secõ an tales sint admittẽdi: vel repellẽdi. Tertio an talibus admissis actus vicief electionis. ¶ Ad primũ Compos. et Inno. de consue. cum dilectus: dicunt absentem excõicatum vel suspensum nõ vocãdum: q tales sint ad electionem vocandi: qui velint et possint interesse: sed isti non possunt interesse ergo tẽ. I. e. q ꝓ pnõ obstat. viij. q. iiij. nõ ne. ff. de offi. ꝓcto. l. barbarius: vbi valent gestus tali: q illud verum in his: que quis gerit róne publici officij. Sed electio: ly spectet ad capl'm róne publici officij: nõ tñ spectat ad canonicos singulares: nisi róne priuati: hoc dicit ꝑ Inno. in. d. c. cũ dilectus: et. j. e. nihil: et de voto: et cõtu. veritatis: et ponit Jo. an. ẽ. e. cũ Elinton. et facit q no. in. c. fi. de ꝓcurato. de offi. ordi. irrefragabili: in verbo: vel ꝓ decanaz. Non ob. iij. q. vj. oĩbus: vbi cuilibet criminoso licitum est ꝓsequi ius ꝓprium: q illud verum in iure ꝓpriati non spũali a quo excl⁹us est excõicatus: et qñ actus est extraiudicialis. ¶ Non ob. dato q sit excõicatus tñ est in quasi possessione a qua pendet validitas eligendi: vt in. c. querelam. ẽ. de iure ꝓpa. cõsultationibus. I. e. in gene: q non attendit quasi possessio: ex quo ad exercitium datur inhabilitas persone vt no. Inno. ẽ. e. cum Elinton. Idem ad ifrã dicit Inno. in. c. cum Elinton. et expnit ibi et qñ excõicati vel suspensi si sunt occulti: dum tamẽ non adeo sint occulti q ꝓbari non possit: q tunc paria forent nõ esse eos excõicatos: vel non posse apparere: et sic intelligit. vj. q. ij. c. ñ. e. iij. que loquũtur quãdo nõ potest ꝓbari excõicatio. ¶ Ad fin an sint admittẽdi vel repellẽdi: vbi spõte veniẽt: dicit Inn. ẽ. e. cũ Elinto. q nõ est eis via inferẽda si veniãt ad eligẽdum

cũ illi fuũ ino ꝓlequãt:r sic nõ sunt repellẽdi cũ possint ad
mitti cũ ꝓtestatiõe:de cõsti.cũ dilect°:z colligit q q̃ q̃ excõ
municati vel suspẽi sunt occulti:r sunt repellẽdi:et ñ ꝑ eos
possit suspẽtio ꝓbari:q nõ est ibi ẜnder cõũ quo hoc pos
sit:r q pp ꝓbationẽz electio multũ posset differri:alias ex q̃
sunt occulti.si repelleret fieret eis iniuria.ij.q.i.mihi.vi.q.ij.
c.i.r.ij.cautius tñ dicẽdi ibi eos facẽt si admittãt:q admittãt
cũ ꝓtestatiõe:q cũ eis nõ intẽdãt eligere si ꝓbẽt excõmu
nicatio ꝑ eos r q vox eorũz nõ valeat:nisi de iure valere de
beat:de elec.cum ana.Si autem est publice inhabilis:videt
q possit repelli p ibi p eũ dicta. ¶ Ad tertiũ an si admittãt
excõmunicati vel suspẽti valeat electio:simul scã:in ultio ha
bilibus:r inhabilibus:r hic est aduertẽdũ ad aliq̃s casus.
Q̃q admittunt excõmunicati vel suspẽti omnib° scientib°
Q̃q admittunt omnibus ignorãtib°.Q̃q admittunt:
habiles cũ inhabilibus aliqbus scientib°:r aliqb°nõ. ¶ Ad
primũ q̃ admittunt scienter ab omnib°:de hoc habet.ix.
q.i.c.ii.r c.nos in hominẽ.Glo.de elec.si q̃ li.vi.z electio
eorum non valere.dicit ꝟz Inno.q aut admittunt eos scienter
non volentes eos repellere:de iure:q sunt occulte excõica
te tunc valet electio:dũmodo declarant vbi possint publi
ce vel occulte q secum non intendunt colligere:r q ex sua
tantũ volunt electionibus immu.u.q.vij.plerisq:r tutius
foret h expresse protestari:vt no. In.i.d.c.cũ dilect°:r no.h:r i
.c.cũ vito. ¶ Q̃q admittũt eos scienter q nõ ꝑt eos re
pellere ꝺ fcõ q sũt potẽtes:r adhuc idẽ dũmodo:vt dixi decla
rẽt q ñ intẽdãt secũ colligere:r tutũ ẽ publice protestari si ꝑt.
si nõ possint sufficit q ꝓtestet occulte.Ig me.causa:relatũ.
¶ Q̃q admittũt eos scienter volẽtes eos repellere:q sũt
publice excõmunicati:r simulte ẽ dicẽdũ:q aut eos admit
tũt implicite:r nihil declarãt:r videtur velle secũ colligere
r nõ ꝟz electio:ar.de offi.dele.cuz sup:r de pcu.c.ii.q dicit
Inno.ꝓcedere ẽt si eligant excõicati mutuũ r non excõicati
alium:q via est rata electionis:r via collectionis:iz sint diuer
si collectores:r diuersi actus eligẽdi.ff.de iudi.duo.ff.de ar
bi.Si in testa.r.l.fe.Fallit in electiõe pape:vt.eo.ti.in cle.ne
romanũ.Ş.ceterũ:r forte in electione monialiũ.e.ti.idẽ tra
ditis.Ş.sane:r.Ş.ceterũ li.vi. ¶ Aut admittũt eos cuz pro
testatione q eor vox valeat vt valere pot:r sic declarant se
non velle secũ colligere:r tunc valet electio:vt dicit Inno.
in.c.pal.cuz vinton.r in.c.cũ dilectus.ad hoc de re.iudi.ad
ꝓbãdum.Ieo.massana. Hec oia ꝓcedũt ẽt si abunicio sunt
ignoranter admissi:r postea certificatus illis ꝺ capitulo eos
admittunt:q se declarãt q volũt q tractatus r alia inha
bilium auctoritate mutatꝰ valebit electio alias secus:scr va
lent nihil faciãt aliquẽ actũ cũ eis per quẽ videant a ꝓtesta
tione recedere.Ideo idonei debent nõ idoneos scrutari:r
si scrutarentꝰ recederẽt a ꝓtestatione:r ꝓtestatio nõ valeret
que ꝑdicit fcõ de ap.solicitudinẽ nisi cã timoris subesset ẽt
in scrutãdo:vt.d.c.i.Ip mens cãboc nõ placet:q protestã
tur vt capitulũ:r scrutãtur vt singulares. ¶ Per illud ẽt
q vadãt ad scrutatores:vel q dant aliquibus ptãẽ eligẽdi
vel publicãdi electionẽ vel ꝓnũciandi:nõ videnꝰ a sua ꝓte
statione recedere hec ꝓcedũt etiã si oẽs sunt excõicati ꝑter
minum:q ipso ꝓtestante valeret electio ab eo fcã cũ ad ipz
solũ sit devoluta potestas:vt no.ẽ.de postula.ꝑla.gratum.
¶ Secũdo principali casu quãdo admittunt oibus igno
rãtibus.Quãdoq excõicati eligũt vnũ nõ excõicatũ alium
r planuz q valet electio non excõicatorũ:q in ipsis residet
potestas eligẽdi.ff.congregato.ẽ.e. bone.ẽ.de postu.ꝑla.
gratũ. ¶ Quãdoq excõicati:r nõ excõicati venũt in vnã
quidã dicũt q si excõicati sunt maioꝛ pa nõ valebit electio
Si excõicati sunt minoꝛ pa valebit electio no.ff.e.c. primo
nõ placet hoc Inno.ió tene q valet electio:r si unus solus
fit nõ excõicatus:q in ipm residet potestas eligẽdi:vt.ẽ.di
ni.ad hoc in ſp.qõ no.in pluribus tutoribus.ff.q cũ ffo tu
tore auctore.l.i.q: primo vno inhabili:valet qõ fit ab alio
ad decre.cũ sup consuꝰ respondere Inno.r finaliter residet

q illa est intelligẽda fm istã ex quo vnus admittit ignoran
ter aliũ valet qõ fit:q ũtio ignorantiũ videt esse in dubio
eligere:r coeligere cũ aliis ii sunt habiles.si sũt inhabiles eli
gere r coeligere:de ꝓc.ar.ff.de iniurijs.l.cũ qui.Ş.fi iniuri
arum.r.Ş.fe.Sed ꝑ istud fortẽ faciat:q ibi erant in funda
mẽto ptãe:q nõ credunt se habere potestatem iz habeant:vñ
non vt q valeat qõ faciunt p no.an.l.multũ interest:de con
di.r de.dicã:de offi.ode.prudentiã. Et hoc vera vbi cõstat
eos ignoranter elegisse:sed si esset hoc dubiũ in dubio si no
torie ẽnt excõicati ꝓsumeret scientia:de postu.ꝑla.c.i.r co
gerẽtur ꝓbare qui dicunt se ignorasse:als aũt ignorãtia ꝑ
sumeret cũ sit de facto aliẽo:de rescript.ab excõmunicato.
¶ Et euo ad tertiũ principalẽ cãm q̃ aliqui sunt scientes:r
aliqui ignorantes:r hic aduertendũ:q̃ q̃ scientes r ignorã
tes admittunt:r oẽs tacent:q̃ q̃ scientes cõtradicunt:iz nõ
appellãt:r ignorãtes tacent:q̃ q̃ scientes cõtradicũt:r ap
pellãt:r ignorãtes tacẽt. Pono casum q̃ maioꝛ pa admittat
scienter excõmunicatos:minoꝛ ignoranter:dic Inno.primo q
ex quo repsentãtes capitulũ illos admittũt no ꝟz electio:r
hoc vez siue excõmunicati sint notorij:siue ꝓbari possint:q
ex quo maioꝛ pa scienter admittit i q̃ potẽtie capitulares re
sidẽt collectio:r tota est undiunde facta inter capitulũ r ex
cõicatos:r sic non ꝟz. Rectatatios distinguere an electio
fiat eodẽ cõtextu:r ꝟz illa que est fcã a nõ excõmunicatis:r
ignorãtibus:q fcã ab illis excõmunicatis:r scienter admittẽ
tibus est nulla:an diuerso cõtextu:r nõ ꝟz nõ vocatus q scien
ter admisserit.Teneas hoc q siue ex intervallo:siue i primo
n hac:siue cõsentiant intrãdẽ:siue in diuersos nõ ꝟz electio.
Pono q: dato q maioꝛ pa scienter coeligat cũ excõmunica
tis ꝟz ꝓbꝫ ps q nõ valeat electio:q: licũ itẽdũt coeligere si tñ
sunt plures p hoc ptãe eligẽdi:r sic ptãs nõdũ r voluta ẽ ad
minoꝛẽ ptẽ:nõ ꝟz ergo electio:vt a maioꝛe ꝓpter iniuriaꝫ
excõmunicatoꝝ nec fcã a minoꝛi pp ꝺfectũ minoritatis capi
tulariter coelectiõe eiusdẽ incurrit maioꝛẽ excõmunicationẽ:ꝛ
nisi minoꝛẽ:r illa nõ ꝑdat potestate eligẽdi:de cle.excõ.mi.
si celebrat:hec vera nisi instaret terminus electionis:q tũc
valeret electio minoris ex devolutiõe potestatis pp lapsuꝫ
terminꝰ. ¶ Aliq̃s minoꝛ pa scienter admittit excõicatos
maioꝛ pa admittit ignoranter:r tũc ꝟz electio maioris ptis
q: vt velle eligere ꝓut melius possunt r minoris ptis deli
ctũ nõ ꝺz eis nocere:r q: nõ expertãt devolutionem ptãis
minoris cũ ipsi habeãt capitularẽ potestatẽ:hoc ẽ vez si eli
gãt in cõtinẽti eodẽ cõtextu:si aũt eligerẽt ex intervallo nõ
vocatis illis q scienter admiserũt non valeret electio:q: illi iz
admittẽdo excõmunicatos incurrãt minoꝛẽ:p ꝺ nõ fuerunt
plures potestate eligẽdi:nõ cle.excõ.mi.si celebrat. Et sic ꝺbit
vocari:alias non valeret electio:sic intelligo ꝺ Inno.q aliq̃
liter hic ꝓfuse loquitur. ¶ Secũdo casu q̃si admittũtur ex
cõmunicati aliqbus scientibus:r cõtradicentib°:vel saltẽ nõ
ꝓsentientibus:non tamẽ appellantibus:r alijs ignorãtib° ꝟz
electio babilium:dũ tamẽ scientes non cõsenserint expresse q vo
carentꝰ excõmunicati:tacita enim scientia nõ obest:ex quo secũ
nõ itẽdũt eligere:cuz etiã si cõtradicerẽt vel ꝓtestarentur:
ignorãtes non cogerẽtur pp dictũ eoꝝ:nec etiã ꝺberẽt cessa
re a vocatione eoꝝ:r tũc scientium iz electio r ꝑstat suffra
giũ:nã non vitiant voces ignorantiũ:q: in dubio non intẽdũt
coeligere cũ excõicatis.ex quo ꝓpter ignorãtes nõ ꝑt
eos repellere:r si dicaꝰ eis imputãdũ cũ possint repellere:r
nõ repellãt.dic q nõ imputatur:q: nõ est ꝑsens iudex coram
quo possint hoc ꝓbare cũ capitulũ in hoc nõ sit iudex. Item
nemo cogit aliũ excusare.C.vt nemo invitus:p totum.sicut
nec appellare:de ap.cũ sit romana.Intius tñ est q ꝓtestent
vel aliter declarẽt q secũ nõ intendunt coeligere. ¶ Ter
tio casu q̃si simul admittũt excõicati a scientib°:r appellãti
bus aliqbus ignorãtib°:r dicit Inno.q si in cã appellatio
nis appareat excõicationẽ fuisse notoriã illoꝝ q fuerũt ad
missi:q cessabit qcquid factũ ẽ post appellationẽ ab igno
rãtibus:nec valet q dicant eos ignorasse excõicatos:q de-

bebant deferri appellationi ex iusta & vera eā interpositā: & ita nō appellēt: sed tñ ōmunicāt capitulo alios esse excō municatos: qa tunc nō cessat qō fit post talē denunciationē in qua multū superius examē imploratū illud tñ qō fiet ā scientibus valebit si sunt maior pa alias nō. ¶ Cōpo. in. ecclā dilectus. ō. e. 13 cōtrariū q vbi appellatio est interposita vicecl electio: qz 13 dcā appellatio sit interposita ex ra cā non tñ ex ꝓbabilitate ex quo alij ignorabant ꝓpter scientiam appellantis non debuerūt supsedere electioni: & sic valebit electio fcā post talē appellationem sm eū qō credo vez: qz cā appellationis nō includit inuste factū quo ad realitatē electionis cū ēt possent eligere: de pse cōcando excōicat: cuz ex hoc nō pueni ptāte eligēdi qz sunt excōicati minoris: & ex quo non intendūt secū cōligere qō intelligere nō cēsentur in dubio 13 cā ꝓcludat inuste factū quo ad illa queādos elēgētes i peccatū & q cessat ꝓpter iustā ignorantiā 13 fuerint in aliquali culpa affectando ignorātiā 13 ꝓpter hoc non cō cludit electio nulla tales enī appellatōes regulātur natura cause: vt dixi. ō. e. audiēs: & dixi in. c. bone. ō. eo. tit. ex hoc apparet quid in pluribus cō promissarijs quoz aliqui sunt excōicati: dicit Cōpo. q nō vz electio vbi notorie ē excōmunicatus: & sciēter admittit: vbi aūt aliqui sūt excōicati: & alij qui nō: & occulte: dicit q si duo sunt tñ & vnus sit excōicatus nō vz electio. ar. ff. de arbi. l. pedius. ff. de re iudi. l. duo. ff. de offi. del. cū sup. ¶ Si sunt tres vl plures vl idē: q nō vt re ceperūt sniam dixerūt. ff. de arbi. l. si plures: alij dicūt q ex quo ille tertius excōicatus pfio est nō obest excōicatio. sic. nec cōtradictio. ff. de arbi. l. sic: vbi ignorāter admittūt: dicē tñ certū q si data est ptās alicui cū hoc q maior pti stetur q nō nocet excōicatio minoris pti. ¶ Nō placet hoc: & dico indistincte q si aliqs est excōicatus nō vz electio in cō promissarijs: nō q cōpromissarij habēt ptātē plures vl plures eligēdi: & sic oēs coeligūt: & aliquibus ihabilib⁹ existētibus ꝓpās nō devoluit ad alios nec ad alios restringit: vt dixi. ō. e. cū inuitus in eos cēset compromissuz put plures rudit sunt & in oibus q a cōpromittentibus regitur coelectio glōz ergo ihabil coligit: & secū coligit nec alij ō pse eligere ꝓt: nisi coligāt oēs q habēt ex forma ꝓpromissi: ñ vz ergo electio vno existēte inhabili siue sciēter siue ignorāter admittat: nec ob. si data est ptās q stet maiori pti: qz 13 maiori pti stetur quoad effectū validitatis electionis. vbi oēs eligāt exigit tñ q in electione oēs operent: & coligāt: habitō eni opatiōis electionis est penes oēs ita q nō penes maiorē ptē 13 effect⁹ electionis sit in maiori pte. ¶ Nec ob. q tacēte aliquo ex tis & ptē valez electio: ergo & existēte aliquo inhabili vz ptē valere: qz posset negari ꝑmū & dato q fateatur nō seq: sm: qz ipe ptās & tacēs adest: saltē vt cōtradicēs & opans i actu electionis q nō ē possibile dat i ñ habēte potestatē eligēdi: qz ā pōt ibi adesse vt aliqd opans in actu electionis vel ꝓsentēdo vel cōtradicēdo cui⁹ est incapax: & hec est vita: nec ob. si dicat q vbi iudices sunt dati cū cla. q si nō oēs duo ptāt q duo poterūt altero inhabili: & ipedito ita & poterit hic si subest cla: vt valeat electio omniū vel maioris pti: q: aliud est in ꝓio ō in foro casuali. In ꝓio cla ꝓdi tionat habitū ptātis: & exercitū. In foro nō ꝓditionat habitus & exercitū: 13 solū effectū: qz vult q oibus eligentib⁹ valeat electus a maiori pte: & nō puto q duob⁹ delegatis sine cla vel tribus: q si unus est excōicatus: q nō valeat sua vox: qz 13 de iure stetur pti maiori: ex quo oēs nō adsunt ad actū sniē nec adesse possūt cū singuli: vt oēs habeāt potestatē nō valebit sua. ad hoc de re iudi. ad ꝓbandum: & hoc quo ad actū electionis. ¶ 3z est dubiū an in alijs actibus pmittz: dic si actus est talis a quo inhabilitet ꝑsona excōicati vt sūt actus publici: vel actus testificandi: vel actus iudicandi: est dicendum quod aut actus est capitulariter per omnia idem q in electione: aut actus cōpetit pluribus vt pluribus: & tūc dic q aut actus residet exercitiū in ꝑsonā cuiuslibet individue quo ad habitū: & individue quo ad exercitiū: vt est actus

ſtandi: quādo ſimpliciter ſunt dati: & planū q actus vicia vt est dictū: nec in actibus cōibus pluribus vt pluribus devoluit ptās inhabilis ad habilem: vt hic dicit Jnno. & no. ō. e. cū in ure. ¶ Aut actus est individuus in exercitiū: & tunc aut actū gerit habilis cū inhabili quo ad mētē individue: & tūc q congerit actū cū eo nō valet. casus est in. c. cuz sup: de offi. dele. nā ibi dat ꝺlegatis cū cla poterat altero ihabili habilitato ꝓ se sniare q: cū secū admiscuit inhabilē: & actus gessit individue cū eo ex mente nō valet factū ab habilibus. Aut actus est individuus & quo ad actū & exercitiū & habitum & nutrito habilis cū ihabili nō vitiat actū pro quātitate habilis: de re iudi. cum. J. ff. A. & l. i. §. ff. q cum ff. o tu. aucto. ¶ Quid ā sunt actus in q⁹ respectu substātie actus excō municatus nō est inhabilis: vt est actus cōtrahēdi 13 Jnno. & tūc dicit Jnno. q aut actus gerit in ipius excōicatione: & non excōicatione: & ē act⁹ collegii: vt collegij vel vt universitatis & tūc si admittūt ipi sciēter: qz actū gerūt secū nō valet actus. Jō si iter illos de universitate eēnt alīq excōicati: ñ valet cō stitutio permutatiōis: de pen. c. fi. Si ignorāter valeret act⁹. ¶ Aliqs alij admittūt ignorāter & valet actus nō vt ab excōicato sed vt a nō excōicato & constat & est cā: qz excōicatus vt pars ab actu universitatis: & ab universitate: & in alijs habiles residet ptās capti qō no. qz nondū habuisse in alijs factis ab electione: & sic extendit capitulum gratiā: cum materia sua: ℞ aūt nō ꝓcedit in interdictis: qz ipsi nō sunt ihabiles ad gerēda alia negocia & ꝑt⁹ capitulares: & alios ℨ etus nec posito q sint interdicti sunt puati cōtrate collegij. Idem de suspēsis de hoc ēt de dolo. c. vltate: aut actus nō est universitatis: sed alias cōis: & tūc valet actus vt ab eo ēt exercitus de quo ℨbere potest nec eius ptās residet in alios aut devoluit ex quo actum exercere potest: 13 sit excōicat⁹. ¶ Quero qui sunt illi q sunt inhabiles ad eligēdū act me. Hic excōmunicati & suspēsi: de consue. cū dilect⁹: de cle. excō. nu. fi. cle debrat in fi. interdicti: de clec. cū inter. R. in mino ribus cōstituti: de eta. & qua. cle. & hi q ex delicto puati a iure vel ab hoie. de q bus. ō. e. cuz in cunct: & ō. e. cum vinto fi. laici. J. e. massana: & c. sacrosancta. bigamus miles fact⁹ uxorem ducēs renūcians: vel puatus canonicatu: vel loco suo. vii. q. i. q̄ periculosum quos glo. enumerat in. d. c. si qñ. e. ni. li. vi. idē de irregularibus. ¶ Quero qñ dicat notorie excōicatus. dicit hic Cōpo. q ille qui a suo iudice publice excōicatus: vt in ꝓdicatione: vel in cōtione publica: vel in ecclesia ꝓpter in festiuitatibus vel solēnibus de dolo veritatis: vel ꝓnunciatue est: vel fuit cōdēnatus: de excōicatione vel q vitet vt excōicatus: vel q in iudicio ē cōfessus: vel qđ cō stat p euidentiā rei inciditse in canonē late sntie. de reuz permu. quesitū: & sic dicit Jnno. terminasse 13 quo ad casum ꝓpositū sibi videt notoriū excōicatū esse cuz quem iudex cō petens in ptā capituli. vbi de electione agit excōicat: vel q post excōicationē auctoritate iudicis ordinarij vel excōicatus publice denunciat verbis vel scripturis in locis ꝓdictis de eo qui mit. in pos. c. fi. & hāc denūciationē pōt facere ēt ordinarius qui nō excōicauit. xi. q. iij. cure: vide gl. in cle. eos. de sepul. & J. de excep. c. penul.

Criptum. Qñ postulatio cū electiōe cōcurrit si numerus postulantiū duplo maior est & postulatus est idoneus postulatio admittit. Si vo est indignus & ℬ maior ps postulātū ignorauit: postulatio & electio reprobant: si ℬ sciebat maior pars electi⁹ est idone⁹ cō firmat electio. Idē si numerus postulātū nō est duplo maior. b. d. Pario ponit arengā decisam. Secō narrat factuz electionū ibi sane. Tertio ibi verū cōmissionis cām. Quarto ibi ꝓ apostolicā cōmissionis formaz & hec subdividunt. Pario pōt ꝓcessuz qđ facit delegatus ptib⁹ initis. Secō ibi & si ptes diffinitio quā faciet si ptes cōsenserint quoscūq; sus declarādo. In primo ponit primū casum quo admittit postulatio & cassat electio. Secūdo ponit casum cōuerſū

ſbi ꝙ ſi. Tertio ibi ſi vero ponit caſum quo repellit verꝝ. Quarto ibi niſi forſan ponit cāum quo cōfirmatur electio. ¶ Pro cuius dētia ſcias ꝙ poſtulatio admittit ꝺ gr̄ia: nō poſtulato nō queritꝫ nūi ius gratioſum: de iure ſpāli: electio āt initū iuris & pro tanto queritꝫ electo ius cōe. Vnde modica diſcordia inſicit poſtulationē ſ̄ requirit magna concordia ꝺ: poſtu. pla. c. i. & ij. & pe. ¶ Secundo principaliter opi. Inno. que cōiter a doctorib⁹ reprobat. ſ. ꝙ ſanioritas capituli ex pte vna ex altera exiſtēte numero ſanioritas aliquid operatur motiuū ſuus eſt ꝯ decre. ideo hic reprobat per. c. qr pp qꝺ loquit copulatiue ibi maior: & ſanior: i. e. eccleſia. ¶ Cuius vacāte eccleſia cōſtantinopolitana canonici mittūt ꝑ gregē ad rōuocata. vij. ꝓpoſitis qui de iure forte habebāt vocē ex cōſuetudine vel forte nō: ſed admiſſi fuerunt voluntarie & duobus admiſſis noīe cōmunitatiū prelatorū eccleſiarū cōſtantinopolitane vrbis ꝓceſſerūt ad electionē & finaliꝫ vi miſi fuerūt. vij. ꝓpoſiti: nouē canonici: & duo noīe ꝓlatoꝝ cōmunitatiū eccleſiaꝝ cōſenſerūt poſtulādo eraſien. archiepm. & vi. aūt canonici cōſenſerūt: & elegerūt quēdā ꝓpoſitum de Venecijs: tandē ſup validitate iſtaꝝ electionū fuit dubitatū: & cā ad ſedē apoſtolicā delata eſt: papa inquiſiuit: & finaliꝫ nō potuit plene de negocio informari: ꝓp ꝙ cōmiſit cāz maxio notario ſuo cui mādat: ꝙ ſup negocio electiōis ingratitudē cā ſup forma electionis ꝙ ſup meritis electoꝝ: & ſup meritis capiat informationē: apud Venecias vbi illi ſūt nati & diuitias ꝙerāt: de forma aūt electiōis ſe informet apud cōſtātinopoli vbi fcā eſt poſtulatio & electio: & poſtea ꝓcedat ſm illa: q̄ inuenerit: de cōſenſu ptū: & decīone ſub hac forma: q̄ informet ſe. an cōputatis nouē canonicis: ſeptē ꝓpoſitis & ꝓlatis eccleſiaꝝ cōuētualiū ꝑ quibus duo interceſſerūt: & ſi inuenat ꝙ tot fuerunt ꝓlati eccleſiaꝝ qualibet canonica ꝓpoſitis cōputat. aſcēderūt ad duplo maiorē ptē. xvi. canonicorū: q̄ elegerūt ꝓpoſitū: cōcludit papa: cōputat. illis quatuor vel quīq cāibus: q̄ quīq inuenit ꝙ aſcendunt poſtulātes ad duplo maiorē ptē eligētū: tūc vtroq; exiſtēte idoneo admittat poſtulatū: electiōe repulſa: aut inuenit poſtulatū a duplo maiori poſtulātū: & indignū: electū dignū & ignoranter poſtulant: a: poſtulauerunt: & infirmet vtrāq; aut inuenit poſtulatum a duplo maiori pte & indignū: electus dignū: & poſtulātes ſciēter poſtulauerunt: vel maior pa & cōfirmet electionē repulſa poſtulatione. Aut inuenit poſtulatū a duplo maiori pte indignū: & electū a minore dignū maior tū pa poſtulantū fuit ignorāter tunc repellat vtrum q; aut reperit poſtulatū a maiori duplo poſtulatū: & tūc ſiue poſtulatus ſit dignus ſiue indignū repelat poſtulationē & admittat electionē: dūmō elect⁹ ſit dign⁹. ¶ Anteq̄ ad notabilia deſcēdam: ꝓmitto ꝙ hec decre. cōſueuit difficilis reputari: & abſq; dubio difficilis eſt qr̄ definere videt regulā vnā vulgatā in hoc titulo ſup qua difficultas pēdet. Regula aūt eſt hec ꝙ ad validitatē electiōis exigit̄ duo copulatiue maior: & ſanior pa capituli. i. e. q̄ pp: & quaſi p totum ti. ſm cōmunē lecturā: hec regula fallit q̄n̄ ꝙcurrit poſtulatio cū electione quo cās ꝓpter ꝙcurſum ordinarie cū extraordinaria via valz electio a minori pte capituli: cui nō ſit maior tertia: & ſic maior tertia. Imo. dicit ꝙ cā eſt q̄: ſufficit ſanioritas ex quo electus eſt ga maiori tertia ſanioritas ꝓualet maioritati numeri: dūmō numerus nō in multū excedat: & i multū excedere dicit: q̄n aſcendit vltra duas ptes capituli: quo cās dicit ſanioritatē nihil operari: & ſanioritatē cōſiderat penes electionē vie cōis reiecta extraordinaria. ¶ Lega aūt ōre. p ptea. ꝺ enl. Pro hac habemus factū. Scōo cōmiſſionē ꝑciſaz ibi cās. Tertio cōmiſſionē ꝑciſaz ibi: & ſi p tea. ¶ Ex pria pte no. qd ſignificant quatuor alia in circuitu ſedis: ſignificāt eni quatuor Euāgeliſtas & vltra ꝺ q̄tuor Patriarchas. ¶ No. ſo ꝙ poſtulātes & eligētes tā ꝙ quoz intereſt ꝑt cōſtituere ꝓcuratores ad ꝓſequēdaz poſtulationē & electionez. ¶ Tertio no. q̄ alligatus ep̄ali tur ſupiori dignitati poſtulat̄ inferiori āt eligit̄ ꝺ quo de po

ſtu. pla. c. ſi. ¶ Quarto ꝙ qr̄ aſſertio: ꝙ ptes in iudicio: iudex pōt inſtrui & ſe fundare ad ſniaz ꝓferendā. ¶ Quinto no. ꝙ vbi ꝓceſſus nō eſt plene inſtructus iudex nō ꝺz feſtinare ſniam ſed mandare vt plenius & melius inſtruat. ad ꝺ. ā. de elec. cū nobis: & j. de re iudi. cū bertoldus. ¶ Sexto no. ꝙ ꝓbatio inſtrumēti qñq; nō fac̄ plenā fidē. ¶ Septimo no. ꝙ ꝓfeſſio ꝓcuratoris reuocata nō ꝓiudicat & ꝙ poteſt ꝓcuratorū confeſſio reuocari. ¶ Circa hanc ptē ducā vnā opi. cū rex. & alterū cū glo. ¶ Proximā circa illārū alterā circa ꝓfeſſionē. ¶ Videt ꝙ illārū debuerit plene ꝓbari. C. de fi. inſtru. l. in exercēdis. j. de fi. inſtru. c. i. & c. cum Jo. dic ꝙ hoc inſtrumentū nō erat originale: ſz ſumptū. Ideo fides nō adhibet: vel ꝯ ipm aliqō legitimū oppōebat̄ per qō fides vacillabat inſtrumētū: vel dic ꝙ ex inſtrō cōſtabat de numero ꝑſonarū: ſz nō conſtabat an illi haberēt vocē vl nō. ¶ Scōo vl ꝙ hec ꝓfeſſio nō potuerit reuocari: & ꝓiudicauerit dño: vt ꝑz de ꝓfeſſi. c. ſi. vt lit. nō cōte. c. i. So. dic glo. Si cōfeſſio eſt reuocata ꝓcedit hec decre. & incōtinenti ſi nō eſt reuocata ꝓcedat ꝯrū. ¶ No. hic gl. ꝙ ſicut cōfeſſio aduocati pōt incōtinenti reuocari: de cenſu. olim. j. de ap. cū cām. ita & in ꝓcuratoris cōfeſſione ēt nō docto aliter de errore qō eſt bene notandū: & hoc verū: pōt ēt reuocare ex intervallo docto de errore: vt. d. c. ſi. de cōfeſ. ad hoc qō no. ā. n. ꝓximo. c. i. in glo. ij. & vide optimā glo. de iureiurā. cū impoſitionibus li. vi. ¶ Venio ad ſaz ptē ex qua no. ꝙ in cā electionis ꝓcipaliter eſt de duobus inquirēduz an ꝯ electio admittat̄ vel confirmet. ſ. de forma eligēdi & de meritis electoꝝ. ¶ Et no. locū vbi eſt faciēda inqſitio: q̄ ō meritis electorū in loco vbi nati & ꝙerati ſunt electi: vl poſtulati ad hoc. ſ. e. ſi poſt ꝙ: & c. inotuit: & practica inquirendi: & forma in hoc cā pōtur. n. c. i. de poſtu. pla. de ꝑſonis āt eligēdi & forma i loco vbi fcā eſt electio aut poſtulatio hec ꝓcedit ō plā: o: glo. Iſrales ſunt & doctores nihil vtile ſcribūt. Venio ḡ ad vltimā ptē. ſ. ad. v. & ſi ptes: q̄ difficilis é. ¶ No. ꝙ cānonici pōſt ꝓticipare in⁹ eligēdi ꝑſonis ō extra collegiū vt ſecū eligāt ēt alias: de iure nō valētib⁹ intereſſe: & aduerte q: ad ꝺ exigit̄ mutuus cōſenſus: & vnanimis oin3: ꝙ ꝙ appet ꝙ vnius cōtradictio impediret ꝓticipiuz: & hoc qr̄ agit̄ ō ꝓiudicio ſingularū ex q̄ appet ꝙ id dī fieri: mutuo conſenſu ꝙ ſit vnanimis voluntate oiuz. ¶ Et no. ꝙ tāt ponderis eſt vox illoꝝ q̄bus eſt ꝓticipatū ius eligēdi: quātē illoruz quibus cōperit de iure. ¶ No. ſo ꝙ dicitur quem non poſſe intereſſe electiōi p aliū: niſi ſit impedit⁹: eſt veruz inuitis canonicis: ſed eis volētibus ſic: ſic limita. j. e. q: pp. ¶ No. tertio: ꝙ vbi duo corpa ſit vnunꝺ ad actū eligēdū vt corpora: ſed vt capita voces pōderant in capita: & ꝑ numeros capitū: nō i ſtirpes. Nā hic alioꝝ eccleſiaꝝ ꝓlati nō vniebātur cū capitulo: vt vniuerſitas: ſz vt capita eccleſiaꝝ: ſz certo reſpectu potuerūt dici vniuerſitas. ¶ No. quarto ꝙ i actu electionis vnus pōt obtinere vocē pluriū: & ꝑ pluribus dare vocē: & ꝙ voces pōderāt ad numeri quātitatē: ꝑ numero ꝓſtituētiū nō ꝑ numero ꝓcuratoꝝ: & ſic ex curſu & multiplicatiōe qualitatis: & ptātis ꝑ alio eligēdi: multiplicāt vocem: ꝙ facit ad notata: de re iudi. cū oli. Aut pluralis cānonicus habeat plures voces ſi habeat duplicē cānonicatū in eccleſia nō ergo i pōderāda voce attēdit nūer⁹ ꝓcuratoꝝ: ſz attēdit numerus ꝓſtituētiū. ¶ No. quinto ꝙ iure eligēdi cōpetēte ꝓlatis vt ꝓlatis accidēt aliter ex ꝓticipatione capitis: nō ſuccedit capitulū vacāte ſede ꝓlati: & cōceſſuz ꝓlato ſub reſpectu ꝑſone ꝓlati: nō trāſit ad capitulū vt eccleſiā. ¶ Videam⁹ ꝓmo iſta ꝓambula: vt ꝓludia anteq̄ deſcēdā ad ꝓncipale ꝓpoſitū capituli: exāinādo: & notādo & obiter ſia vna glo. que eſt in vbo ꝓſenſerint: que attingit vnā ex lecturis. j. poſitis. ¶ Op. primo ꝙ poſſunt ad electōz vocari cānonici & maioꝝ pa extriſecū ꝓtradicēte minore. l. iuſ. di. obeūtib⁹. So. ꝓticipare cōſilū ſolū alijs pōt maior pa: vt ibi ꝓticipare cōſenſuz: vel vocē pōt totū capitulū: ſz non pōt maior pa de reg. iur. iure cōmuni. li. vi. ꝑ. Cōpo. ꝙ totū aūt poſſit: ꝑs

qi ſi tertꝫ poſſunt in alterꝫ ꝓmittẽdo: fortius hoc poſſunt in ptẽ ptícipádo. ¶ Op. Forcũ b ifa nominet platos ó ꝓ cócludere vꝫ q ꝓpoſitus nó ſit plat⁹ hoc eſt falſum. ff. de. v. ſig. ꝓpoſitus. So. forte nó erant plati ꝙntualiũ eccleſiarꝫ ó tñ duntaxim nominant: ſꝫ erát ꝓpoſiti ſicut bonoñ. q alibi nominát rectores fraternitatꝫ: de ꝓceſ. pbẽ. dilect⁹. ¶ Terno op. q nó potuerũt aliq de capitulo cópromittere: et aliq nó eius cótrariũ: innuit ifa: ſ q ꝑz q aliq p alios elegerunt et aliq nó. Eſt. op. ff. e. q: pp: vbi exigit cõſenſus omnium vt eligatur via cópromiſſi. ¶ So. dicit Inno. q iſti nó cópromiſerũt ſed ꝓcuratores cõſtituerũt: fatẽdo q ꝑ nó poteſt cópromittere p decre. illá: q: pp: q exigit omnimꝫ ꝙſenſus. Itẽ q non pót fieri electio: ptim ex cópromiſſo: et ptim ex ſcrutinio nec ob. ff. e. cũ expediat. li. vi. et. ff. e. cũ dilect: q; eſt forma cópromiſſi: ſꝫ ſit determinata: et q nó pót ꝙſequi electio: ptim ex ſcrutinio: et ptim ex cópromiſſo: et q cópromiſſarij: puidẽdi ptáté habẽt: ſed vna ꝑ ſola nó bꝫ ptáté iſoli dũ: ergo ipam dare nó pót. I. de iurepa. q anté. ¶ Ad hoc q i cópromiſſarijs nó attẽdũt voces cópromittẽtiũ: ſꝫ ſolũ ſpoꝝ cópromiſſariorũ: q: q̃li donatarij cẽſent: et q: eo q̃ fint cõſtituti: tráſlata eſt ptás ad alios cópromittẽtiũ: igit nibil ſ cópromittẽtes remáſit: vt. ff. e. in cauſis: et. c. cũ in iure: b ãt attẽdunt voces cõſtituẽtiũ: et nó q ſunt cõſtituti: reſtat ergo q ſũt ꝓcuratores. ¶ Quarto op. cũ glo. que é ſup vbo p alios: q p aliũ quis nó pót eligere niſi vel impedimẽtũ. I. c. q: pp: gl. vt intelligere hic put ibi: dic ſi cãonici nó ꝙſentũt nó admittũt q̃ ꝑ ꝓcuratorẽ: niſi ſit ipedit⁹ vt ibi ſi ꝙſentũt admittũt q̃ ꝑ ꝓcuratorẽ etiã ſi nó ſit impedit⁹ cõſtituẽs vt q ibi opat impedimẽtũ hic opet cõſenſus cãonicoꝝ admittẽtiũ: vt hic no. Inno. et hec eſt cauſa q no. ¶ Op. q nto cũ gl. que eſt ſuper vbo duoꝝ vbi vniuerſitas iũgitur cũ alia vniuerſitate ad actũ collegij: vꝫ attẽdi quodlibet collegiũ: vt de ꝑſe bẽat vná vocẽ tm: et nó plures: vt ꝑz. ff. ó reſcript. paſtoralis. ¶ Gl. dicit q hij habebãt voces ꝑ numero ꝑſonaꝝ. dicẽ Inno. hic: q aut iũgunt plures: vt ſingulares: et ꝑ nũero perſonarũ habẽt voces: aut iũgunt ſil: vt due vniuerſitates: et tũc nó attẽdit nũerus perſonaꝝ: ſed q̃libet bꝫ ſuaꝝ vocẽ: vt in ſrio. illud. c. nó allegat. ¶ Aduerte ꝫ hoc nil tꝫ facit de parrochijs. c. ſi. ſꝫ dic q illud q papa fic illo caſu voluit: et expſſe diſpoſuit q ꝓ numero perſonaꝝ alias nó attẽderet⁹ numerus. ¶ Op. ſexto cũ gl. que eſt ſup verbo tunc tpis q iſta capitula debuerunt ſuccedere vacante ſede in ptáte eligẽdi: de ma. et obe. is qui: et. c. cũ olim. glo. nó ſolunt ſed aſſignat aliquas cãones ꝑter quas capitulũ nó ſuccedit. Ꝓ: ió q: non eſt qui tunc iura eccleſie tueatur: et quia tunc donnat ius eccleſie. Hic quod quedam ſunt que competunt ad prelaturam iure accidentali: vt ex participio in rijs eligendi ab hoie vel cõſuetudine: et non ſuccedit capitulũ vacãte ſede: vt hic. ad hoc qđ no. de fo. cõpe. verũ: et no. ff. in. c. cũ in cunct⁹. Quedaꝝ ſunt que ſpectant ad eum iure cõi: et in his ſuccedit capitulũ vacãte ſede: dũ tñ nó ſint pre iudicialia epõne ſede vacãte. c. ij. in iuriſdictione nó ꝓiudicat ſicut in collatione: q: per eã ꝓtingit alienatio ſic declarat Inno. vide ne ſe. va. c. ij. li. vi. et ſi dicaſ ita in exercitio iuriſdictiõis contingit alienatio fructuũ eccleſie: ñ deo q ꝓtingit alienatio ita in vno ſicut in alio: ſed in exercitio iuriſdictiõis fructus eſt in onere. in collatiõe aũt eſt in honore igit ec̃. ¶ Quero qđ ſi ad capitulũ pertinet ius eligẽdi ꝑ tertias ad ꝓlatũ aliquẽ pro alia tertia: et ad clerꝫ pro alia tertia: et cõtingit fieri ſcrutiniũ: quo publicato reperiaſ q ꝓlatus et capitulũ habentes duas tertias cõſentiũt in vnũ: et non ſunt niſi nouẽ canonici: clerus aũt. xx. numero in aliũ ꝙſenſerũt: an in tali caſu dectus a clero bꝫ duplo maiorꝫ numeꝝ: dic q nó: q: tm̃ ponderat vox ꝓlati in hoc caſu: et ſi vnus ſolus ſit quantũ ponderat totus clerj vox etiã ſi eſſent mille. Jõ electus a ꝓlato et capitulo cẽſet habere duas partes. ff. ó reſcript. paſtoralis. §. i. de cõceſ. ꝓben. poſtulaſti. ¶ Quid ſi in hoc caſu certa ꝑs canonicoꝝ cõcordat cũ ꝓlato: et eligũt vnuꝫ. altera vo pars tã clerj q̃ capli eligit aliũ. Rñdet Inno. q cõſiderari oꝫ q̃ partes ſint: et quot nũero et ꝑz b a maiori vel eq̃li parte oium q in electione ius habent electus cẽſebit hic vel ille: ſed q: cãs poſſet accidere in quo calculi error: incideret vt expediens q ille q plures ſunt aliquẽ ꝓcuratorẽ cõſtituãt q noie conſtituẽtiũ ptáte habeat ꝓcedẽdi per formã ſcrutinij: aut ꝓmiſſi ꝓcuratorẽ ãt ꝓſtituũt vnum et nó plures ne aliqua ꝯrietas occurrat. ff. indu. fol. l. iã tñ. ff. ſi cũ plures: et hoc vbi habẽt pro tertia parte vel pro quarta: vbi ãt ſinguli plati vt ſinguli habẽt vocẽ quo caſu q libet: et aliqui ſic: et aliqui non pñt ſingulariter conſtituere ꝓcuratorẽ. ¶ Quero retẽto eodẽ caſu: quid ſi capitꝫ dimiſſ in aliquibus cõpromiſſarijs conferát ptátem eligẽdi: et prelati in alijs: et cleri in alijs: an q̃ſi cõpromiſſarij poterũt. dicẽ Inno. q nó: q: in nullo ſingulariter tráſlata eſt potẽſtas eligẽdi: q: nec ipſi ſoli ſine alijs hẽnt ptátem: nec in oẽs tráſlata eſt: q: ſimul in oẽs tranſferre noluerunt: ꝓcuratores aũt ad eligendũ ſimul: et diuiſim dare pñt. Fatentur tñ q in oẽs poſſent hanc ptátem tranſferre ſimul et diuiſim. facit qđ no. ff. e. cauſis. Hoſt. dicit q ſi ꝓmiſſarij partiũ ſeparatꝫ eligát. Inno. dicit vꝫ ſi cõpromiſſarij oes ſimul iuncti eligát valebit electio: q: valeret ſi ſic eſſent ꝯgregati compromittẽtes: ergo et eodẽ mó valeat a cõpromiſſarijs ſic cõgregatis: alle. I. c. q: ꝓpter. ff. ſalte: et b ſiue ſit ſiue diuiſim data fuerit hec ptás. ff. de fm. ru. pre. l. per fundum. ff. cõ predi. l. receptꝫ eſt. b ãt nó fuerunt cõpromiſſarij ſed ꝓcuratores. Unde dic per alios. ſ. procuratores q̃s etiã ꝓpoſiti miſerũt pro ſe. Jo. an. dicit q ꝓpi. Hoſt. de ſcõ ſeruat: et hoc credo de dũmó quelibet tertia pars tráſferat ptátẽ ſuã collegialiter: q: tria ſunt corpora: que vnumꝫ ad actuꝫ electiõis: ſecus diceretꝫ ſi totuꝫ eẽt vnuꝫ corp⁹: q: ſi tertia pars capituli cõpromitteret: de perſe. alia de ꝑſe nó valeret: q: hec nó eſt ſcã vt ab vno corpore in vnũ congregatorẽ: vt exigit: et no. ff. e. cum in iure. ¶ Ulterius ad ſubſtantialia principaliter hic deſcendũt ſcilicet in eodem verſi. et ſi partes: et hic aduertendum quia hic eſt difficultas: colligã caſus q hic decidunt: de ꝑſe: et ex oibus notãdo: opponẽdo: et ꝙrendo. ó ꝑſe: et per ꝫ doc. dicta et gl. remanebũt expedita. ¶ Ho. primo q ꝓcurrẽte poſtulatiõe a duplo maiori parte capitꝫ et electio a minori tertia vtroq; ſ. poſtulato et electo exigente digno: et alibi valet poſtulatio et caſſat electio. ¶ Ex ꝫ no. q ſanioritas oritur rone tertie partis capitularis operaſ in eligendo viã cõcurrendi. Et no. q cõcurrentib⁹ iure cõmuni: et ſpãli validius et potentius operaſ via cõis q̃ ſpãlis niſi altera extranea ſpecialiter roboret: et ſic fortius eſt vinculũ iurꝫ cõmunis et potẽtius q̃ ſit vinculũ iuris ſpãlis. ¶ Ho. ſo q ſolus papa: vel alius mãdato eius pót poſtulationẽꝫ admittere ó ibabilis ꝓpter alligationẽꝫ ad epatũ: et hoc: q ſolus papa pót dare licẽtiã cedẽdi: de renũ. niſi: facit q fuit no. in ſ. ff. de poſtu. pla. ¶ Ho. tertio q ꝓcurrente multiplici impedimẽto in ꝑſonã poſtulati vno: q: alligatus altero: q: als eſt inhabilis ad ꝓmouendũ: nó valet poſtulatio: q̃ intelligẽ niſi vicia expiauerit et ſint diſpenſabilia: et faciãt diſpenſabilia: vt dixi: ó poſtu. ꝓ la. c. ſi. ¶ Ho. quarto practicã vãdi licẽtiã tráſeũdi et admittendi poſtulationẽꝫ: de alligato alteri eccle: vt dixi. ff. e. cum inſimonũ: ó poſtu. pla. gratũ: et. c. bone: et. c. pe. ¶ Op. cũ gl. q eſt ſuper vbo duplo maiores: q: ꝓcurrente poſtulatiõe a duplo maiori: cũ electiõe a tertia: electio bꝫ ꝑualere: vel ſaltẽ poſtulatio caſſari: q: ſcã eſt in diſcordia. ff. de poſtu. pla. bõe. So. dicit gl. q iſta decre. declarat illã: vt eni ſcã i diſcordia poſtulatio: q̃ſi ſaltẽ due partes nó ꝓcordãt i poſtulatione q̃ſi ſecũ ꝓcurrit electio vt hic: alo vt in ꝓcordia: dicit Jo. an. hic: q ſufficit q dupla ſit pars: ſꝫ nó ſit duplo maior pars et ſic ſufficit q poſtulatus habeat bis tm̃: ſꝫ plus nó bẽat: vt no. I. e. ſi q̃ſi. li. vi. et exigit Cõpo. q dupla pars de canonicis ſit: ſi alij fuerũt mixti: ſed hec mihi nó placet. ¶ Op. ſo q ualeat electio ſcã: vt ꝓferaſ poſtulatiõi: ex quo ꝓcurrit ſanioritas ab vna parte: et nũerus ab alia: quaꝫ ſanioritatẽ I. e. co

clesia:ꝫ hic sanior erat p eligẽs viã cõcessã eligẽs viã spãlem:ergo. So. glo. dicẽ q̃ qñ numerus nõ modicũ excedit: ꝓcedit ꝓtrariũ. Et dicit nõ modicũ excedere qñ ascẽdit ad duplã. ¶ Aduerte si queris an sanioritas operet i minori pte quo ad validãdã electionẽ maioris: dic q̃ nõ regulariter: vt dicas. I. ecclesia: sm cõem opi. sm Inno. sic q̃ hanc decre. ꝫ aliter intelligitur: vt dicas. I. Si queritur an sanioritas operet ad destructionẽ illius q̃ secũ cõcurrit: dic q̃ si numerus cõcurrẽtiũ q̃ nõ ꝫ sanitatẽ in multũ excedit: ꝓcedit q̃ hic: q̃ nõ operat extrã quo ad hoc: si numerus in multũ nõ excedit bñ operat: secũ cõcurrẽtes: & ꝺ numer⁹ nõ modicũ excedere qñ ascẽdit ad duplũ: vt dicẽ gl. dic vt. I. ô elec. si qñ. li. vi. ¶ Ele mio ad. v. q̃ si vbi sm principale dictũ est: & no. q̃ cõcurrente postulationẽ cũ electiõe: & qlibꝫ nõ habili: si postulatio ẽ a minori dupla ꝓualet electio. In hac pte est una glo. q̃ ẽ forte: & examinat capitulũ. ¶ Op. hic q̃ in ꝓcedendo dicunt duo. Primo q̃ vbi qs est postulatus a dupla pte ꝓualet postulatio secũ ꝓcurrẽte electiõe. Secõ dicit q̃ si ꝓcurrat cũ postulatiõe vtraq; de digno. & postulatio sit fcã a minori pte dupla q̃ ꝓualet electio. ¶ Contra hec duo dicta obstabũt regule cões q̃ in actibus electionũ ꝓualet facta a maiori pte capituli. I. e. q̃ ꝓpter hoc regula destruit primum dictum: q̃ sm hoc nõ deberet in postulatiõe exigi duplo maior pars: ꝫ sufficere ꝺz maior. Itẽ ꝓtra primũ obstat: q̃ postulatiões non ẽnt admitti nisi in cõcordia. ã. de postu. ꝓlatorũ bone. Secundo destruat sm dictũ: q̃ cõcurrẽte maiori dupla cũ electione a minori parte nõ ꝺz valere electio ex quo maior pars non proponitur priuata potestate eligendi: vt infra. e. ecclesia: & e. cum sanctus: & cõgregatus: in gene. ¶ So. q̃ dã ꝓpter hec dixerũt q̃ hec decre. nõ cõtinebat iuris ꝫ ꝓpositiões quãdã ꝑ bono pacis: q̃ sanis dicunt gl. posse cõcedere hoc ꝑz q̃ papa mãdat vt sic ꝓcedat: si ad hoc accedat consensus ptiũ: vt ꝑz ibi. Si ptes cõsenserunt: & sic vtraq; pars iuri suo renũciat: hoc tenigit etiã glo. in ẽbo cõsenserũt: ꝫ dicit glo. q̃ in hoc cõsensu & cõcordia vt ꝑter ius ꝓcedat necessarium ẽ cõsensus postulantis & electi: alias nõ possent ptes a iure recedere. ã. e. cũ inter canonicos. ¶ Ad ꝓtrariũ ergo respõdetur q̃ si habet respectũ ad ius licet ô iure nullũ ius acquiratur postulato: tñ acquirit ius quoddã ꝙsus ꝑ qõ põt petere executionẽ postulatiõis & de gra admitti: adeo q̃ si repellat fit ei iniuria sine fiat a dupla pte sine a maiori: q̃ illud qõ fit a maiori & sanior parte debz ꝓualere: & sic in hoc ꝓcẽ debebat cassari electio: sed q̃ hic fuit: fuit ex forma cõpositionis. ¶ Tu dic sm doc. q̃ hec decre. põt ista regula contraria ꝓcedat vt fiatur maiori & sanior pti: & nõ valet electio a minori qñ due electiones concurrũt: sed vbi ꝓcurrit postulatio cũ electione hoc cãu nõ ꝓcedit illa regula: sed ibãdũ determinationi huius capituli: q̃ vt valeat postulatio exigit q̃ sit facta a dupla maioꝝ pte capituli. Secũ fit a maioꝝ pte tñ: vt est casus ꝫ Inno. q̃ ibi sanioritas ẽ ex una pte: & numerus ex altera sanioritas sm cũ ꝓualet numero. ¶ Et si dicat quare sanioritas in minori tertia nõ ꝓualet nũero duplo maioris: si sanioritas est eo q̃ eligat via cõis & psona petit que de iure cõi pronoueri põt: quia dicit Inno. sanioritas aliq̃d operat qñ reperit i pte in qua adest aliqua scintilla: de viribus capituli vbi ãt nihil reperit nihil põt operari: nõ qñ due ptes sint ex una parte in tertia vel in minori tertia nihil de capitulo quo ad vires capti: q̃ vires capitulares sũt in dupla pte: vt. l. plane. ff. ô cuiusq; vniuer. iõ tunc sanioritas nihil põt operari: sed si aliq̃d de dupla pte addaret ad illã tertiã ibi esset aliquid de viribus capituli ꝓpter qõ sanioritas posset aliq̃d operari: & iõ tunc ꝓualet electio: vt vult ter. hic. ¶ Sed hec nõ cõiter nõ rñdet: q̃ iura requirunt duo copulative: q̃ sit maior & sanior: vt. I. eo. q̃ ꝓpter. Unde sanioritas nunq̃ operat in construenda electione: ꝫ fit in destructa electione secũ ꝓcurrente: vt. I. eo. ecclesia: q̃ abstrahit sanioritatẽ a numero: & in neutra tũc ẽ copulative sanior & maior. ¶ Unde dicũt q̃ istoc cãu est ꝑ hic ꝓpter ꝓcurrũ viecõsio cũ spãli vt eligat hec via: vt spãlis ꝓferatur qñ ꝫ duas ptes alias nõ sm Inno. ¶ Hoc q̃ qñ q̃ sanioritas concurrit cum maioritate numeri: & tunc dicit Inno. q̃ ꝓualet semp numerus ex quo secũ ꝫ sanioritates & tũc non valet qõ fit a minori pte: & sic ꝓcedat illa regula. Aliq̃ repugnat numerus & sanioritas: q̃ ex una pte est numerus ex altera sanioritas: & tũc dicit Innoc. q̃ aut sanioritas reperitur in maiori tertia: & tũc dicit q̃ sanioritas vincit maioritatẽ: vt hic in ꝙ dicto: aut sanioritas reperit in sola tertia pte vel in minori tertia: & nihil operat: q̃ tũc numerus ꝓualet sanioritati: vt in priori casu. ¶ Et hec est cã quare postulatio a dupla pte vl maiori dupla preualet electiõi q̃ in tertia sanioritas eligẽdi nihil operat: sed vbi ꝓcurrit a minori dupla cũ electione que ꝫ aliq̃d vltra tertiã: & tunc sanioritas operat: & sic vincit numerũ q̃ adest cũ postulatore: & cõsiderat sanioritas in electione via & modus ꝓcedẽdi de iure cõi: q̃ illa pars sanior ꝺ̃ que eligit viã iur] cõis illa minus sana que eligit viã spãlẽ: vt fit in postulatiõe. ¶ Et si dicat quare sanioritas in maiori tertia ꝙ̃ ꝙ̃ minori parte capituli plus operat qz̃ operet in minori tertia vel in tertia tantuꝫ assignat cãm q̃ potẽtie capituli cõsiderãdo capitulũ sunt in duabus partibus ff. q̃ cuiusq; vniuer. l. plane: & dixi. ã. e. ꝫ & e. nobis: & e. bone: & e. cuꝫ inter. R. habitu ergo cõis virtutis capituli est penes duplã nulla scintilla est q̃tũcũq; leue in tertiã data dupla dicit de ea bene hic est capitulũ: sed data tertia hic nõ est capitulũ: iõ sanioritas ibi cõcurrens cuꝫ nulla repiat scintilla capituli nihil põt ibi suffragare q̃ sit de virtute capituli: ꝫ si ibi aliquid est vltra tertiã ibi est aliq̃d de dupla pte: & sic aliq̃d habet: de hiis virtutibꝫ capitularibus: & iõ sanioritas ꝺz aliq̃d operari tunc sm Inno. Sꝫ huic obviat: q̃ ista cõia exigunt duo copulative: q̃ sit fcã a maiori & sanior. I. e. q̃ ꝓpter: & quasi per totũ ti. ꝫ exponunt & pro. I. a maiori pte & pro. I. sanioriq; ea q̃ maiori ꝑ sumuntur sanior nisi aliud appeat. ¶ Sꝫ ob. q̃ tũc sanioritas aliq̃d operet: nõ cõiter tenet q̃ in hoc casu stet sanioritas: & minori ꝑ maiorẽ hoc ꝑ cãm hec operat concursus istarũ viarũ. vnius cõis est. altera ãt ꝑ cãlis est: & hoc est notandũ. ¶ In oĩbus tñ casibus in ꝙbus dixi valere postulationẽ hoc verũ intelligẽ quo ad postulãtes cõtũ ãũt ad superiorẽ nihil operatur quo minus ab eius pte ãte pendeat postulationẽ admittere vel repellere: & mãdic in papa. ad ꝫ decre. cupientes. ꝙ. dani. q̃. li. vi. ¶ Elemo ad aliud dicẽdũ in. ꝙ. si vero: huic sũt duo dicẽda. Primũ q̃ vbi ꝓcurrit postulatio cũ electiõe & postulatio est a duplo maiori electio vo ẽ fcã a minori tertia postulato existẽte indigno: & electo digno ignorãntibus postulãtibus q̃ neutra valet: nõ postulatio: q̃ de indigno nõ electo q̃ a minori pte nõ devoluta ptãte. ¶ Secõm dictũ: q̃ ꝓcurrente postulatione & electiõe: postulatiõe a dupla: & de indigno electiõe a tertia & de digno postulatõe fcã sciẽter ô indigno ab oĩbus vel pte maiori ꝓualet electio. Ex hoc infert tertiũ q̃ concurrentibus postulatione a dupla: de indigno & electione de digno a tertia: vel minori postulatione facta sciẽter a minori pte dupla vtraq; venit cassanda: & nõ valet electio. Examinen⁹ hec decã. Primo ꝓsupponit q̃ hic erat archiepus postulatus: & ꝓponitur q̃ si est indignus annullet postulatio. ¶ Op. q̃ sit ipossibile q̃ sit idignus: & ex quo fuit habilis ad archiepatum: & ad hoc fuit admissus ẽ buit fuisse habilis ad patriarchatũ: nã plures de hoc nõ est ingrẽdũ. xvij. q. iiij. ꝙ. ãt: & C. de crie sacrilegii. l. ij. de ẽta. & ꝙ. accepim⁹. So. dicũt glo. q̃ reputat⁹ habil ad vnã dignitatẽ ꝑ hoc nõ vt habilitat⁹ ad maiores: q̃ licet dispensẽt cũ aliq̃ in maiori dignitati ꝑ hoc nõ vt habilitatus ad maiorẽ. xij. di. nos cõsuetudinẽ: vel dic: q̃ hoc esse potuit ex supueniente cãꝝ: forte supuẽit crimẽ. de quo de excep. cũ venerabil. Itẽ quotiens de nouo gradus admittit vt mutat. ita q̃ loco cũ bẽat exceptio: locũ ꝫ examinationis in capellania pape ꝫ curiã: q̃ fit exaiatio ꝓsone cũ admittũt ad platuras q̃cũq;. ¶ Op. so q̃ nõ debẽt ꝓuari postulãdo scienter indi-

gnū:ſ ſunt ipſo iure ꝓuati. &c. cū in cāctis. So. dic ꝓuati re ferri ad factū. vl dic ꝓuati. a. ꝓuati nūciari. ¶ Op. tertio ꝫ vitiū dem:r ꝺ aduert ēdū: q; difficile ꝫnū: ꝑcurr ēte poſſi latione ꝰ dupla fcā de idigno: r ſcīēter a maiori pte capti: vī q; nō valeat electio ſcā a tertia: contra: ſ maior ſit ꝓuata ptāte eligēdi: nā mior: ignoās nō eſt ꝓuata. ergo electio nō debet valere ſaltē facta illa minori cōtēpta: vel in capitulo: vel in electiōe ſua nō exiſtēte. ¶ Sl. q; eſt ſup vbo p̄ſūptio nec ōcludit q; illa ꝓcedāt qñ electio r poſtulatio ſunt facte eodē cōtextu: quo caſu nullus pōt dici cōtēptus: vel ſi facta fuiſſet prio poſtulatio: r a maiori pte ſcienter de idigno: a minori ignoāter: poſtea ex mterualło fieret electio a tertia nō vocata illa minori pte poſtulātū nō ꝓuata nō valeꝛ electio. ¶ Op. quarto cū glo. que eſt ſup vbo maior r videt q; vbi poſtulatio concurrit cū electiōe: r poſtulatio ſit ō idigno a minori pte ſcīēter: r electio de digno q; debeat valere electio: imo q; plus eſt: ſi vnus tantū ō dupla hoc ſcienter: videt q; debeat valere electio: q; ſi vnus ocī de dupla q te poſtulantū priuatus poteſtate eligendi nā reperit q; cōcurrit poſtulatio cū electiōe: r electio eſt facta a tertia: r altera a minori dupla: ꝰ ergo ꝓualere poſtulatio qñ ꝓcurrit minori dupla cū alia: r ſic ꝓcedit cāus ꝓcedēs: vt in. v. q; ſi. Jo. an. dicit q; qñ cōcurrit electio cū poſtulatiōe: attēdūt ō ba tūc: r rudit cōſiderāt numerus ꝓut in facto eſt: nō ꝓout in iure effectu hoc cāu: ad hoc qō no. e. h. in dēmatibus. li. vi. Elñ dicūt Jnno. r Cōpo. q; licet careāt voce ꝓ illa vi ce eligēdi ꝓ idignū: in illa tñ electiōe cōputant in numero vt ſi due ſunt ptes q; ſuſtinēt in nūero duplā ptē: r ſatēdus q; tertia nō ſit maior: ſ nō augmentēt voces: ponō q; ſint xviij. canonici. xij. poſtulāt: r duo ibi fatētes idignū. vi. eli gāt. ſ illi duo non augeāt vocēs q; nō erūt niſi. x. voces: tñ p illa electiōe cōputabūtur in numero. xij. vt numerus dicaf r. x. r octoꝛ non dicaf. xvi. tñ per qō relinquf q; non ha bebit electus tertiā ptē: hoc ꝺa dicit in electiōe in qua ꝓuaf. Si aūt fuiſſet ꝓuatus añ: r poſtea eligerēt nō cōputarētur nec in numero nec in voce illi q; ſunt ꝓuati: niſi aliās eis fuiſ ſet ꝓticipatū ſua eligendi: vt qd admiſerāt ignoranter: vl ſci enter cū ꝓteſtatione: ſed quare nō ſic ſi maior pars ꝓuaref poſtulantū illi cōputarenf in numero ſicut cōputaf minor. Jdeo mihi vī q; clarior poſſet dari rō aliqbus exiſtēntibus ꝓuatis eoꝝ ptāte devoluit ad illos in qbus ſunt potentie ca pitulares que ſunt in dupla ptē: r in tertia nihil eſt de vir tu te capituli. ¶ Si ergo daf ꝓuatio minoris ptis poſtulātū cū remaneat numerus firmus ptās illoꝝ accēſſit alteri po ſtulātū que maior é: nec pōt accrēſcere tertie ptī: q; ibi nul la eſt ſcintilla capli. ¶ Sed vbi daf ꝓuatio maioris ptī ꝫ potētie capitulares vbi erāt ex toto cuanecū: q; in minori ptē: fuit ergo acceſſio neceſſario ad alias ptes: q; illo rema net capitulū: r tūc reperit aliqd accrēſcere tertie ptī: ō capi tulari vertute meriti cū nō habeat ſecum cōcurſuꝫ voce dupla ptē: r aliqd ꝫ de capitulari ptāte ꝓferaf electio po ſtulationi: r hoc voluit hec lec. p ꝫ decidit illa qō. ¶ Po ne q; maior pe poſtulatū ſcīēter poſtulauit idignū minor ignoāter cū pe minor ignoās excedit in numero eligēdi ad tūc fiet. Jnno. dicit q; vtraq; caſſabitur poſtulatio: q; ō indigno electio: q; poſtulatio a duplo maioꝛ r poſtulātes ſunt plures eligēdis: r ſm eū ſtabit ſe. Exemplum ſunt xviij. canonici. xvi. poſtulāt duo eligūt. xij. ſcīēter poſtulant idignū remanēt quattuoꝛ poſtulātes ignoāter: dicit tunc Jnno. q; vtraq; caſſabit. Ego dico q; hoc cāu valeret elec tio: vt dicit hec decre. q; ex quo nec in poſtulāntibus nec in eligēntib⁹ tot ſunt quot pōt ſuſtinere capitulū ad vtroſq; fit neceſſaria devolutio: nec eſt rō quare magis ad vnuꝫ q̄s ad aliū fiat. Elnde nō facio differēnā an remanēres ſupplerēt eligētes vel nō. vbi daf ꝓuata maioꝛ ſed vbi daf ꝓuata mi noꝛ: dico q; accrēſcit ptī q; ſuſtinet capitulū: r ſic maioꝛ: cē. hec ꝺa quādo facta devolutiōe ad eligētes in tantū illi ac crēſcit q; aſcendat ad vltra tertiam vel ad tertiaꝛ: al. vtraq;

caſſaretur: ſi t. n. devolutio pro rata rē. An.

E pro defectu. Si illi ad q̄s ſpectat negli

gunt eligere ꝓlatū cathedralis vel regularis eccleſie. Ires mēſes ꝓximus ſuperior eccleſiā ordinabit: q; ſi intra alios tres mēſes non fecerit canonice puniet. h. d. ¶ Sūt due ptes. Jn ꝓma cōſtitutiōis cā. Jn ſa ꝓſtitutio: ibi ſtatuimus: que cōſtō q̄ttuoꝛ facit. Prio ſta tuit tps electionū. Scōo ꝓuat negligentes: ibi. Jēs. Tertio ad ſuperiorē devoluit ibi ipa. Quarto punit ipm ſuperiorē ſi negligat ibi ſi vero. ¶ No. ꝓncipū ter. p exordio iuris ꝓuidēdi carca eccleſiarū vacatiōes. Tertio q; finis ēt cano natus ꝓut eſt fons contentioſi eſt inſequi bonū aiarū: r ſic no. eccleſiaꝝ vacationē periculoſam ſpāliter ꝓpter duo. ſ. ꝓpter ꝓiculū aiarū: r detrimentū rei eccleſiaꝝ. ¶ Tertio no. tēpus ſtatutū ad cōmencdaꝫ negligentiā habentū eli gere in eccleſijs cathedralibus vel ꝙuentualibus vbi agit de prouiſione puncipalis ꝓlati: quia tēpus eſt trīū menſiuꝫ. ¶ Quarto no. q; tpa ſtatutū ad cōmuncēdā negligētiā nō currit ipedito nō valēti agē nō currit ꝓtinptio. ¶ Quinto no. q; negligētes eligere ſ. tpī ſtatutū ꝓuenf ſolū illa vice eligēdi ptāte. ¶ Sexto no. q; ex variatiōe ꝓſone debēs ꝓudere de inferiore ad ſuperiorē nō variat ꝓudendi mo dus ex quo pꝫ q; ptās ad ſuperiorē devoluta eiuſdē eſt qua litatis forme penes ſuperiorē cuius r qualis erat penes ſe nioꝛē: r ſic devolutio ptātis fit cū modis r qualitatibus pri meuis: vt ſicut patnus eligebat ta r ſecūdus: r ſicut electio debebat fieri de certo loco penes p̄mūnta r ꝺz fieri illo penes ꝺz rē. ¶ No. ſeptimo limitatiōē ad illa que habuī ſtis. e. cū in cunct. ſ. de elec. q; r inſpectātibus ad eꝝ nō iure ꝓprio: ſed devoluto ꝺz eꝝ conſilio capituli requirere q̄s no. ¶ Octauo no. q; tēpus ſtatutū ad negligētiā ꝓuī cendā inferiorū extendit cū eadē determinatione ad ſuperio rē ad quē devoluit eligendi ptāte: r ſic tpis determinatio in cōmencnda negligētia certi gradus: extēdit ad gradus ſu periores ad quos eadē poteſtas ꝓpter negligētiā devoluit. ¶ No. nono q; electio ꝺz fieri ō gremio eccleſie ſi ibi ꝑſo na reperiaf idonea alias ꝺz fieri: de loco extrinſeco. ¶ Tria ſunt ꝺ. ¶ Prio tpa ſtatutū cū cā per qō vacano ꝓhibef. ¶ Secūdo pena nō ꝓuidēt in devolutēda ptāte. ¶ Ter tio ꝺ ponit practica eiꝰ i quē ptās eſt devoluta. ¶ Pro mā dubiū que regulares eccleſie hic cōprehendunf. dic q; que cunq; collegiata: vbi ſunt clerici vel cōuerſi viuētes ſine p̄ce tanq̄ collegiū ad quos ſpectat electio: r idem ſi ſpe ctat ad ſuperiorē ꝓlatum vt abbatē vel quēlibet aliū ꝓlatū qua non eſt diuerſitas rō. r ſecundū Compo. procedit in ꝓlaturis ꝓpetuis non in his in quibus ſuperior diſponit p libito nec cōprehēdunf hic officia vel ꝓmotus q̄ in mona ſterio ſunt ſub abbate: q; tales nō habēt curam puncipaſ ſecundū Jnnocentiū. ſupplebit tamen in talibus poſt ſex menſes eꝝ negligentiā abbatis: in illis cōferēdi etiā ſi nō ſint curata. xviij. q. ij. c. i. de cōceſ. ꝓbē. c. ij. Secus ſi prior re ſidet vt in multis mōaſteriis que nō regunt ꝑ abbates ſ ꝫ ꝓores. ō his bñ intelligatur decre. de ſta. mo. c. fi. ſ ꝫ Hoſti. Jdē itelligit quodcū q; ſit nomē p̄ſidēte: ſiue vocent ꝓpoſi ti ſiue archipſbyteri: q; ex q̄ ſint puncipales ꝓlati regulari ec eleſie: habebit locū q; hic dt ſ ꝫ Jnno. nō cōprehēdunf pro cbales eccleſie: vel dignitates cathedraliū eccleſiaꝝ poſt eꝝ: q; hic life nō ſonat. ¶ Dicit ꝺ Hoſti. q; de mēte hāc ꝓſtitu tionē extendit ad oēs eccleſias ereptas mortuo ꝓlato qui caput eſt. Jtē ad puncipalē ꝓlatū poſt eꝝ in eccleſia cathe drali: vbi adminiſtratio eſt diuerſa ſm eū. ¶ Scōs dubiū an iuſtū impedimētū impediat ipſo iure curſum tpis: aut detur reſtitutio: nec q; impedit curſuꝫ ipſo iure: de cōceſ. ꝓbē. q; di uerſitatē: ſ ꝙd ā diſtinguāt an impedimētū faciat dormire ꝓ ſcriptionē: ſicut excōicatio: q; vīt tūc ꝓcedere q; eſt dictū an nō faciat dormire: ſ unam bñficio reſtitutiōis: vt in ab ſentia rā rei publice: r nō eligēt niſi prio reſtituanf. Cōpo.

ꝫ primũ:qz ex opinione ꝑria ꝓtelarent vocatiões ꝫ mẽtes iuris buꝰ ff. de adulteris.l.quicunq; & sic ꝺnaf: siue sit ipe dimẽtũ ipediẽs trimestre ici)oatũ: siue post ip̃us ichoatio nẽ supueniat: ad hoc j.e. si electio.li.vi. ¶ Quid si ꝺuoluta ptãte inferior eligat: an valeat electio sup̃ioris: ptia nõ cassa tur ex.q; sic: ꝫ inferior appellauerit: de sup.neg.pla.c.fi.qõ no. ꝫ opi. Jo.an.i.c. audit. ff.e.ti. ¶ Quartũ dubiũ: qz vꝝ eligi nõ pñt de corpe qz ꝺliquerũt negligẽdo. ꝺicẽ Inno. q; forte nõ oẽs peccauerũt: qz aliq erãt absentes: vel impediti vel pñtes ꝓpter scãdalũ euidẽs vl aliã iustã cãz remiserũt. dicit Hosti. q; dato q; nõ impediti nõ elegerũt: nõ pp ꝺliquerũt: sed fuerũt negligẽtes: & sic iuris cõtẽptores. C. ó annali excep. l. fi. Jtẽ qz ista negligẽtia ꝫ pena suã: qz ꝑuãtur p gl. igitur. alia nõ est ip̃onẽda: ó reg. iur. in pẽis. ¶ Quero an ꝺuoluta ptãte ad sup̃iorẽ: fiat ꝓuisio: an p viã electionis: an p viã ꝓuisionis: que sunt diuersa: vt in c. fi. e. ti. li. vi. Cõpo. dicit ꝫ: q; ordinabit. Ꝑrio eligẽdo. Scõo ꝓfirmãdo: ad hoc qz ex duplici iure ꝫ cõpetit. Ꝑrimũ. s. ex ꝺuoluto eligere. Scõo ex ordinaria: ad hoc. ff. e. cũ iter cãonicos & e. cũ inter vniuersas: & vidisti in. c. cãz. Hosti. dicit q; pui debit p viam ꝓuisionis: nõ per viã electionis. Jtez Cõpo. ff. e. cũ dilecti. dicit Jo. an. q; primũ verius: sed hoc vltimũ seruaf. s. qz superiores per viaz ꝓuisionis ꝓuidẽt & ordinãt ecclesias. Jo. an. dicit q; tex. primi scue loquunt: quidã q; debeat eligẽ: ad hoc tex. hic qui dicit q; eligẽdi potestas ẽ. ad hoc: de sup.neg.pla.c.fi. de cõcess. p̃ben. dilectus. j.e. ḡp̃ḡ & e. c. si post ḡ. §. fi. li. vi. Alij sonãt q; prouidere possint: vt in dicto c. si post ḡp̃. §. fi. & facit pro & cõtra: & hic tex. in fi. ibi ordinarie: & c. si compromissarius: de elec. li. vi. ad hoc: de iur pa. c. ii. & e. cũ ꝓpter. vbi verbũ ordinarie sumitur pro ꝓuisione: & ió dicit Joã. an. q; optio est superioris: & ad hoc dictũ. c. si post ḡp̃. §. fi. qui dicit ꝓuisionẽ factaz p eũ ad quẽ deuoluta ẽ ptãs eligẽdi: & effectus est: qz primi electores vere rent requirere consiliũ vel consensuz p̃sonꝝ. ff. e. cũ in terra vel ex ꝓuilegio debebaf i actu electionis circa bonoꝝ ficẽtiã alteri ecclesie: puta q; in claustro vel in capitulo suo ꝺebat fieri electio: si fiat ꝓuisio viciabif ius istoz: & facit ad qõnẽ anteceꝺẽs ia ad quẽ deuolutũ est eligere ꝺ collegio de quo debebant ꝑuati eligere: & cle. de sup.neg.pla.c.vno. facit p & ibi de hoc: & facit ille tex. quã. q. vide in mercurialibus. de reg. iuris ꝛ̃ in. vi. li. vi. ¶ Ad intellectũ tex. in fi. que erit ca nonica vltio superioris infra tpꝰ nõ eligentiũ vl ꝓuidẽtiã: ꝺic q; in hac vacatione & forte in reliqua ꝑuabunt j.e. nihil vel ꝑuauerf aliter pro matu iudicia: fm gof. Hosti. ꝺicẽ idẽ q; pena erat arbitraria si nõ seruãt formã limitatã. ¶ Gl. tertia querit qd de ipedimento ex eo qz a superiore ꝫ petere licentiã eligendi: dicit gl. q; currit tẽpus: vt est casus in. c. fi. j. de elec. li. vi. ¶ Queru. e. glo. ibi sed nũqd est ẽ. an sit necessaria ptestatio ad ipediẽdũ cursuz tpis nõ est necessaria p tex. Nec ob. ó ap. si iustus: de offi. ordi. pastoralis: qz ibi loquf qñ tpis currit ꝓpter defectuz illius a quo ꝺz habere copiã: qz cum non pót habere quo cãu requirf ptestatio. ¶ Quero ad intellectũ lfe cuz glo. que est sup vbo ea vice an negligẽtes sint ꝑuati ea vice: an illa vacatione: dicit gl. q; ea vice. i. in illa electione. Unde si fiat vna electio & cassetur: vel nollẽt venire statim recuperabũt ius suũ. ar. c. cum vinton. Jo. an. hic tz. de quo. j.e. si electio: an glo. ante pe. lib. vi. ¶ Sp. cũ glo. que est sup verbo deuoluaf q; nõ deuoluaf in cathedrali ad primũ superiorẽz: sed ad papam. j. de concess. p̃ben. cũ dilectus: ꝺic q; illud ꝓcedebat olim: hodie vero deuoluf ad primum superiorem ex negligẽtia: & sic reducif ad ius cõe aliarũ ꝺignitatum in quibus suo tpe fit ꝺuolutio ad primũ superiorẽ: vt ꝑs de cõcess. p̃ben. nulla. ó quo vide in. c. q̃ q̃. e. ti. li. vi. in glo. sciae. ¶ Quero cũ glo. q ẽst sup verbo consilio: an ꝺebeat superior ad quẽ ꝺeuoluta est potestas de cõsensu capituli ꝓuidere: & expectare consiliũ. urgit glo. q; ficticia: & alia negligẽtia tractat de bis que fiunt a ꝑla. p totũ. ad hoc j.e. cũ in veteri. vbi ꝺz consilium ex pectari. ¶ Inꝰriuz facit de arbitris cũ olim: vbi sufficit petere consiliũ glo. ꝺicit q; aliarũ & capituli exigi ꝺz cõsilium ꝺe honestate nõ ꝺe necessitate: qz hic ptãs ꝺeuoluit ad epz solũ vel ad superiorẽ solũ: nec ob. ꝛ̃ria: qz loquunt ꝺe bis q; spectãt ad ꝑlatũ cõiter & capitulũ: vel ad ꝑlatum ꝓprio iure & naturali: ꝺic ꝺe bis que spectãt ad ꝑlatũ iure ꝺeuoluto in quibus nulla datur cõio in ꝑlato & capitulo: vt no. in. c. cuz in cunctis. ad fi. ff. de elec. cũ in veteri. ibi id induxit forma ꝛ̃ mãdati que est seruãda: ꝺe pbẽ. eũ ꝺe nõ. lib. vi. ¶ Sp. q; possit is ad quẽ ꝺeuoluit ptãs aliunde eligere. ff. e. cũ inter ea: qz sicut bꝫ ad quos spectabat poterãt: ꝺe extra: ita & iste ad quẽ ꝺeuoluit eoꝝ potestas. Glo. que est sup verbo ipſe dicit q; hic sicut & canonici ꝺe iure ꝺebẽt eligere ó ꝓpria ec clesia: & hoc est ꝺe iure: si tñ fiat contra siue ꝑ primos: siue ꝑ ipm ad quẽ est ꝺeuoluta ptãs ꝑ hoc non viciabif electio: ꝺe quo j.e. cũ inter canonicos: qz multa fieri nõ ꝺebent que facta tenẽt. alf. iura. Hosti. ꝺicẽ q; nõ valebit electio: qz limitata est forma q; satis videtf in scolis. Sz ꝺicit Jo. an. q; fiat ꝛ̃riuz: & Cõpo. tz ꝺictũ glo. ¶ Sp. ex. ꝺ. ꝫ quare prece ꝺẽs glo. s. q; est sup verbo ipſius. s. q; electio nõ possit fieri ꝺe eaꝺẽ ecclesia: qz sunt ꝑuati ptãte eligẽdi: ergo eligi nõ pñt So. sunt ꝑuati actiue: qz eligere non pñt: sed nõ passiue: qz pñt: & satis ꝑumunt. In prio: nõ nõ ꝺebẽt iterato puniri: qz pena: ẽ. ꝺe pe. ꝺi. i. penc. Et sic qñq; aliq eligi possunt sed nõ eligere: qñq; aliqui eligere possunt: ꝫ nõ eligi: vt vidistis. ff. e. ulla: ó cle. exco. mu. si celebrat. & est ró: qz ibi peccatũ ꝑuat q; pót potius in bis que tẽdunt ad eoꝝ cõmoduz ꝙ in alterius: ꝺic in negligẽtia que tñ est circa ius eligendi actiuũ. Jó illo tñ ꝑuat: & ibi ꝑuat habitu electionis passiue. s. sacramentoꝝ hic nõ qz bene habent. Eligẽtes ꝺo sciẽter indignum ꝓdit vtrũq; qz beneficiatus est suspensus. ff. eo. per inquisitionẽ. quo ad illã ecclesiam: & sic: quidã sunt ꝓsti actiua sed non passiua: quidã passiua sed nõ actiua: quidã habent vtrãq; quidam neutrã. Hec ob. q; ex quo negligẽtes fuerunt ꝺeliquerũt: & sic sicut inhabiles: qz ꝫ Inno. forte non oẽs peccauerunt: & aliqui erãt absentes vel impediti vel pñtes: & nõ elegerunt ꝓpter scandalũ: vel aliam iustam cãm. Hosti. ꝺicit q; ꝺato q; nõ impediti nõ elegerũt nõ ꝓp hoc ꝺeliquerũt sed fuerunt negligentes & sui iuris cõtẽptores. C. ꝺe ánali excep. l. fi. Jtẽ qz ista negligẽtia ꝫ pena suã quia ꝑuantur per glo. Ideo alia nõ est imponenda: ꝺe regu. iur. in penis li. vi.

q **Uia propter.** Statuit cõciliũ formas electionũ fm quas ꝓuideri ꝺz ecclesijs vidustf: cassat electiones aliter factas: & iubet ꝛ̃ facientes tunc eligẽdi ptãte ꝑuari. ¶ Secũdo ꝓhibet in electionis negocio ꝓcuratorẽ cõstitui nisi certa ꝓcurãt. ¶ Tertio ꝓcipit electiones statiz publicari & reprobat clãdestinas: sunt due ptes. In prima constitutionis cã. In fa consilio ibi. statuimus. ¶ Secũda subdiuidit in tres ꝑ quot ponit tres ꝓuisiones. Scõa ibi illud. Tertia ibi electiões. Ꝑrima pe cõ stitutionis facit qnq;. Ꝑrimo ponit formã scrutinij. Secũ do formã cõpromissi ibi. vel saltẽ. ¶ Tertio vitiat electionẽ alif feãm. ¶ Quarto pót tertiã formã vel casuz excepũ ibi. nisi. ¶ Quinto ponit penã aliter eligẽtj ibi. q; vero. ¶ No. Hosti. ex pn. de oibus rõnez reddendã. de quo de rescriptis: si qñ. ¶ No. Fo tres formas eligẽdi a iure tñ approbatas in oĩb' alijs ꝓbatis: formã. s. scrutinij compromissi: & ispirationis. ¶ No. duo requisita ad electionẽz in forma scrutinij: qz ꝓmo ꝺebẽt esse vocati qui volũt & pñt & ꝺebẽt interesse cõmoꝺe: & hoc est cõmune vtriq; forme. Ex quo no. tria requisita ad hoc vt vocetur q; possit interesse & ꝺebeat interesse & q; velit interesse. Si ergo constat ipsuz nõ posse vel non ꝺebere vel nõ velle nõ est vocãdus. ¶ No. secundo: requisitũ in forma scrutinij: quia assumi ꝺebent ó collegio: & ꝺicit tex. q; tres: qd de pluribus vl partionibus ꝺebitur q; ꝺebẽt ee ꝺe collegio q; q; ꝑs ꝺe extra collegiũ

nó debét fieri scrutatores:et debét eē fide dignī. ¶ No.qđ habeāt illi fuare:q; debét oēs et singulos scrutari:hic pmo et cuz q̄litate:q; scripte:et sigillati ñ duos fil. ¶ No.tertiuz requisitū q̄ examinēt vota singulorū. ¶ No.quartū q̄ vota reducant in scriptis:et q̄tū q̄ publicent:et in ℔ regrīt q̄lificata publicatio:q; mox et incōtinēti. ¶ No.caſuz i quo remouet appellatio. ¶ No.sextū:q; scā publicatōe oz fieri collatio numeri ad numerū:zeli ad zelū:famositatis ad famositatē:vt videbit J.e.in gestis. ¶ No.septimuz q̄ fiat electio in cōi:et ō illo oz fieri q̄ bz maiorē et famosiorē ptē capituli. ¶ Circa 2az formā ꝓpromissi:et sumus in.v.ſalté vbi. No.pmo ptās eligēdi oz dari aliq̄bus viris idoneis:et sic debét esse tot ptātes quot possint eligere:vt sic recipiant cōpromissarij ptātem eligendi:vt p3 in.c.scriptum.ē.e. ¶ No.3z requisitū q̄ vice oiuz debét eligere et ꝓuideri:p q̄ inferf q̄ requirf q̄ ab oībus habeat ptātē:et hoc é verū vt videbitur in.c.in cāis. ¶ Circa formā ispiratiōis no.q̄ illa nō astringit aliquin formi:et dicit celebrata p ispiratiōez q̄ ab oībus:et incōtinēti est cōsensu oīm scā:cōsensus ergo ſſtinctu spiritus sancti platj:nō astringit reg.iur.positiui. ¶ No.quarto q̄ oāe q̄ est p̄ter formā é nullū:q; deficiēte forma deficit esse.l.auli.§.sed si.ff.ad exhibēn.et allegat actus q̄ deficiēte forma est nullius rōcor.i.platā.C.de sentēt.et.§.qui vo. ¶ No.pnā eligēnū ꝙ formā:q; debét ꝓuari ptāte eligēdi p ſſtam:nō tñ sunt ꝓuanda ip̄a iura:et pōuant illa vice. ¶ No.5o q̄ nō pōt qs p ꝓcuratorē eligere:nisi sit absens:et in loco ō q̄ debeat vocari:et ipeditus ita q̄ venire nō possit. ¶ No.tertio q̄ absens in loco de quo nō oz vocari:nō oz ꝓcuratorē cōstituere:et q̄ absens in loco in quo oz vocari:non oz eligere p ꝓcuratorē:nisi sit ipeditus. ¶ No.quarto q̄ sup ipedimēto stat iuramēto absentis. ¶ No.quinto q̄ ꝓcuratorē ꝓstituere nō pōt de extra collegiū. ¶ Ultio no.regulā q̄ electiones clādestine nō valēt et ōēs eito possunt debēt publicari. ¶ Capio ꝓcipiū ōcte. Et prio generaliter est videndū:in quibus ecclesiis ꝓcedāt forme huius decre.et in quibus dignitatib⁹ vel bñficijs:dicit glo.q̄ oz loc̄ū in ecclesijs cathedralib⁹:et vbi agit ō electione ꝓcipaliū ꝓlatoū:vt epōz. Jtē in cathedralibus:et regularib⁹ ecclesijs:vacāte ꝓlato ꝓcipali. ar.ē.e.ne p ōfectu. Jtē oz loc̄ū:de iure et de facto in electionibus ꝓlatoruz principaliū ecclesiarū collegiatarum:que sunt sub episcopo: quia illi principales prelati sunt et q̄si ꝓsonē.xvi.q.j.in vnaquaq;.nō tamen intelligitur:de dignitatibus seu personatibus in ecclesijs collegiatis et cathedralibus:quia in vacatione illarum ecclesiarum nō dicitur ecclesia viduata cum habeat episcopum qui solus est ibi maritus:et hoc vult prima glo. ¶ Circa regulares fuerunt opiniones et quidam q̄ in abbatibus nō habet locus:q; nomē abbatis nō est dignitatis:ſz sollicitudinis potius q̄z honoris:xviij.q.j.ℓ tū et q; ꝓpie nō dr pastor. Sz in ꝓtū:q; dr pastor.ē.e. officij et rectoris ecclesie procbialis dr pastor.J.e.ſz can̄.lib.vi.et q̄ abbatie in multj equiparāt ep̄atibus:vt p3 in.c.cupientes.et .c.ſi postq̄.e.ti.li.vi. ¶ Jtē q̄ et abbatissa bz dignitatē.J.e. j.indēnitatibus.§.vt aūt:hoc tz bar.ō re iudi.ad ꝓbādū:in quarta gl.et ibi Hosti.vbi ō ꝓbat cū dicatur determinus. ¶ Circa dignitates in ecclesijs cathedralibus.Hosti.ꝓtra glo.cōcludens decre.hēre locū in oībus ecclesijs:et dignitatibus:quibus ꝓuidet p̄sus eligēdi a collatore qui ex mēte conditoris.alī.e.i.§.ℓ aūt li.vi.et ad tex.vbi dicit ecclesia viduatis subandis.i.ꝓlatis destructis. Jo.an.et Compostellet glo.ad hoc q̄ no.in.e.sicut tñ.e.ti.li.vi.in gl.ij.ſz archi. ibi sequif. Hostiensis tenet q̄ est dictū nā in dignitatib⁹ nō curatis tz Jo.an.istā decre.locū non hēre:si cōsuetudo esset in ecclesia formā seruari.alī.ō offi.lega.c.pe.li.vi. ¶ Circa ecclesias collegiatas dicit idē:dūmō collegiū sit tale q̄ forme possint seruari:alias sufficit cōsensus de quo cōstat:vt nō.§.e.c.i. Ad intellectuz requisitoz ad formaz circa.v.statuimus dr in littera q̄ oēs debent vocari:q; debēt et ꝓsentari et

de substātia q̄ oēs vocent:dic q̄ de substātia est:q̄ in vnuz cōgregent:q; tales act⁹ capitulares debēt fieri a cōgregatis an vocatis absentiū sit de substāna:videbit J. ¶ Dicit littera circa verbū debent:q̄ sunt qui debēt:dicit gl.q̄ omnes qui ius habēt in electione sunt vocādi.ē.e.q̄ sicut:ñ in glo. ij.de cōsue.li qua est:de ca.pos.cū ecclesia:dicunt doc.q̄ ēt sunt vocandi q̄ possident:ſz nō ꝓscripserunt.J.e.cumana:et.c. in genesi:et qui:q̄z modis habent ius interessendi:de iure de cōsuetudine:de priuilegio.institutj.et possessiōis cōmodo:dummō nō ꝓtendāt ius ꝓpetuum:et ꝓsonale:et sint de extra collegiū:vt p3.J.e.constituere et p verbū debēt comprehēdat illos qui de iure interesse debēt:vt excludant illi q̄ ō iure nō debēt interesse p verbū non possunt:excludit illos q̄ debēt interesse de iure:sed nō possunt aliquo impedimēto facti:vt q̄ sunt valde longinqui. Alī dicunt doc.q̄ p verbuz debent excludi inpuberes.J.co.ex.eo.li.vi.et excōicatos vel suspensos:q̄ dic:vt ō ꝓsue.cū dilectus.irregulares:de sen. excō.ad qui in fi.li.vi.nō cōstitutos in sacris.de eta.et qualit. vt buj qui in cle.et si maior pars capituli est excōicata:in maiorē non pōt eligere:vt no.Jo.ri.q.j.§.fi.p decre.q; dicit sit ratuz de cōces.ꝓben.sed illa non facit:q; canonici singuli suo iure vtunt in actu electionis a quo ꝓpter aliq̄ def.etū non repelluntur:et id tenui.ē.e.illa:vbi dicit q̄ ptās retinet in minori. Dicit tertio q̄ qui volunt interesse debēt interesse p būeter.dicit Cōpo.q̄ nō est verū q̄ due ptes debeant esse presentes ad electionē:de quo dic:vt.ē.e.cū nobis.ubi tenuit:q̄ ante initantē terminū et nō facta cōgregatione p superiorē requireba f duplo maiorem ptem vocandoz esse pārtez:ad hoc vt alij in negligētia cōstituerent hoc tenet:et idē notauit .ē.e.J.:et tetigit in.c.in cauſis.ē.e.et per hoc dicit glo.q̄ nō volēs ūteresse se excludāt.J.e.ecclesia. ¶ Dicit quarto q̄ requirat q̄ vocent:q; cōmode p hoc cōcludit glo.q̄ illi q̄ non pōt vocari sine periculo nō sunt vocandi.ē.e.q̄ sicut.p hoc cōcludit theocā glo.sup dubio de q̄ loco remoto debeant vocari:q; debent vocari de loco vñ cōmode vocari pōt:et est arbitrariū. ¶ Hosti.dicit q̄ in hoc ponderat cōmodi ecclesie potius:q̄ persone vocande:et per hoc dicit arbitrarium quando et a quo loco vocandi sint abñt esse dicit tamen et in vocando:et nō vocando seruandā consuetudinem:ad hoc de ꝓben.cū in ecclesijs.li.vi. ¶ Dicitur quinto affirmanf q̄ in electione scrutinij debent assumi tres de collegio:dicit hic Jo.an.q̄ hic incipiunt ab isto verbo assumantur subintrantia forme:per quod concludere videtur q̄ superiores nō sint de forma:et sic nō est de forma substantiali q̄ vocentur canonici. Idez Jo.an.in.c.bone.ij.ē. e. Et est casus i.c.ecclesia.J.e.et.c.q̄ sicut.q.quid sentiendum gl. .ē.de postu.gratuz:quod est verum:dūmodo maior pars nō cōtēnatur.ē.e.auditis.p hoc dicit Jo.an.q̄ si aliq̄ nō assūpti se ingererēt scrutādo q̄ nō valeret electio.ar.ē.e.qualiter .c.in cauſis. Et i dicit q̄ debent assumi collegialiter oībus congregatis.i.e.in genesi:nec est vis an p scrutinū vel compromissum:vel cora oībus tales scrutatores assumant:et in assumptione talū dicit q̄ valet maior pars.ſi.ad municipalem.l.q̄ maior ſz Compostellet tales scrutatores pōt capitulum revocare et postq̄ scrutari ceperunt. Non ob.ē.e.in causis q̄ loquif in cōpromissarijs quibus data erat ptās eligēdi hic no. Jo.et Cōpo.Ab.dicit q̄ re nō integra pōt ex cāre vocari:vt si ad certū nominandū scrutatores inducunt sine cāre nō integra indistincte pōt:ad hoc de procu.c.ij.li.vi.credo primū. ¶ Dicit.vi.cū glo.in littera q̄ debent eligi tres scrutatores vt cū gl q̄ hic sit mala ꝓuisio:q; forte facilius consensissent oēs in vnū ꝓlatum q̄ cōsentirent in talem:et cū tales debēt esse idonei:q; et habet collatio meritorū eligentiū J.e.in genesi. Faciliter non inuenient tales:dicit gl.q̄ in istis eligēdis nō sit ulla examinatio:q; tales nō eligūt:ſz sufficienter scrutanf:et posset hoc fieri p quosdā de capitulo:dūmodo sint fide digni:et dicunt doc.q̄ de vno non statuitur sicut de tribus:quia firmius est iudicium plurium:et

officio delegati prudentiã: e ne qd falsũ cõmittat. ff. e. cũ vel electi: de. v. del. vi. nõ statuit: q; numerus ille sit nõ cõtemnẽdus ecclie: e q; facilius facere ẽt tres: q; si essent plures: e si esset plena ui collegio: que multũ esset terribilis assumpta inter tantos scrutatores: possẽt appellari: hanc cã adducta maxime si intenderet aliis etiam inuitis: e de hoc se iactasset. ¶ Dicit septio q; ẽs esse de collegio: dic nec ob. ff. e. cãm: e q; ibi no. e. cũ inter ea. q; ibi loquit de cõpromissario qui pót esse ẽ extra collegiũ dic i scrutatorẽ. ¶ Dicit octauo in lra q; debẽt esse fide digni scrutatores: q; erũt fidedigni dic oẽs q; nõ sunt reprobati: nec notorie indigni: e q; quos tui canonicũ obijcit: e pbat de p̃sump. e. vit. e si nõ fidedigni possunt assumi: potent appellari fm Hosti. q; etiã dicit: q; si nõ inueniat in ecclesia fidedignus pdit collegiũ puleginẽs eligẽdi: ad hoc. J. de. v. sig. abbate: in fi. q; nõ p̃cedit. fẽs opi. quẽ: ẽs scrutatores de extra collegiũ posse assumi. Inno. e Host. dicẽs: q; sint fidedigni: nõ est de forma: fẽs de iusticia. ¶ Dicit. viij. in lra q; debẽt secrete voces scrutari: quare exigit q; secreto scrutent: dicit glo. sup verbo tres. in. ver. cã vt libertas possit notare quẽ volũt: tunc. n. notare aliquẽ in caplo publice quẽ secrete notabũt: notio enim libertas ẽs esse in actu electionis. ar. de spon. eus locũ: e ob. hoc obuiat malicie quorũdã q; statum eligebãt: e appellabãt: ne alius eligeret: p hoc dicit doc. q; nõ valẽs electio in cõi scrutinio dato q; oẽs p̃sentes iurent: e ut filem in testeq; ẽs deponere secretẽ: alias nõ valeret dictũ testis: alĩ. ó testibus venerabil. ¶ Dicit. x. in lra q; dñt signillatim: p hoc dñt doc. q; si bini aut trini scrutarent nõ valet electio: vt hic. ¶ Dicit. xi. in lra q; debẽt scrutari vota: qd est dicere vota: dic. i. nomina: nõ desiderata: e cãm: e mortuũ desiderari: e dñt esse vota: pura nõ alternatiua vel cõditionalia. e. n. in electionibus. li. vi. alias imponet pena: de q̃ ibi. ¶ Dicit. xij. in lra q; dñt assumi vocati cõcorditer: p hoc dñt doc. q; si nõ sunt oẽs scrutati: q; sunt in capitulo. q; nõ valet electio: q; peccatũ est in forma: e sic notando q; ptemptus in nõ vocãdo ẽs nõ irritet electõẽ: nisi nõ vocatus nõ p̃sequat ptemptũ. ff. e. q; sicut: q; illa vocatio ẽ de iusticia no ó forma: tñ ptemptus in nõ scrutãdo existẽs in scrutinio vitiat electionẽ: q; hoc est p̃ formã substãtificã dato q; ptemptus oino taceat: e sic ẽs intelligi dictũ Inn. q; vt hic sibi ẽrari. ¶ Per hoc dicit. Cõpo. oẽs singulr ad scrutinũ vocãdos nec sufficit decẽs venire ad scrutiniũ q; scrutãdi cãrem audisse: dicit ẽt vocãdos q; sunt extra collegiũ si videri possint: ar. in iusti. de rerũ diui. §. a. e etiã si nõ pũt videri si sunt circa capitulũ: e illi de capitulo hoc scũt: alias fiet in alium: e p̃sumebat Host. eos vocari: de offi. cui tamen ẽs forsan excusat antiqua cõsuetudo vel det certã formã vocãdi. ff. e. i. audisse: e dicit Host. q; si de p̃sentibus aliqua nõ sit scrutatio: vel votũ eius nõ fuerit scriptũ si non est publicatũ scrutiniũ purgari ẽs: e inquiri: e scribi. si non est publicatum oia sunt cassanda: e incipiendũ a capite: nec ob. si inquisitores nõ rñdeant: vel capciose rñdeant: allegat ff. de interrogato. act. l. ó et ate. §. q; tacent. saluo q; habet J. e. r. e. ij. li. vi. e si scrutatores infirmant: vel impediunt debẽt alii per capitulũ substrogari: hoc enim nõ p̃hibet. ¶ Item fm Inno. si tot sunt scrutãdi: q; vna die nõ pũt scrutiniũ expedire: fiat sequẽti die cõtinua. Idem Host. de offi. dele. cõsulit ad idem. e. de testa. antiquitas. dum tñ illa nõ sit vltima dies tertiũ mensis: q; imputet sibi q; se arctauit: vt ibi: e J. eo. cũ in veterem: nõ tñ erit necessaria cõtinuatio cũ sint in ordine bene de qua J. de tẽpo. ordi. fas: e p hoc dicit q; pp̃ plexitatẽ scrutinii licebit diuertere ad cibũ sumendũ: vel alĩ a corporis necessitatẽ. ¶ Sequit in lra diligẽter examinent: qd requiratur vt dicat diligẽter examinare qd ẽs a scrutatis exigit iuramentũ: dic q; nõ est mirũ si q; iuret: sed abiurant p scrutatores: vt illũ nominẽt: e in illũ cõsentiant: quẽ credũt meliorem: e vtiliorẽ: ad hoc de ap. p̃stitutus. ti. in principio: e dicit hosti. q; exquirẽt: e scribi facũt zelũ: e mentũ notatorũ notantium. ff. e. dubũ: e sic plene potest fieri collatio de qua sequit: sed nõ seruat. ¶ Sequit in lra exquirãt hic dubiũ an se ipsos: e qñ debeãt exqrere: dicit Inn. e Jo. an. q; sua debẽt vota exqrere: e scrutabunt hoc mõdo: q; duo scrutabũtur tertium: e rursus ẽt hoc fieri ab initio: vt in eis pẽdeat alter ad electionem facere melioratẽs. fm Host. Abb. e Compo. e solet hoc exprimi in ipsoꝝ assumptione: q; p̃mo vota sua scrutent: e hoc est tenendũ: ẽs q; dãs cõtra: e male. ¶ Si vero sunt duo: vnus scrutet: e p hoc videt q; adminus debẽt esse duo: q; vnus seipsũ scrutari nõ possit: nisi collegium daret alĩ scrutatorẽ ad scrutandũ votũ illius fm Cõpo. imo aliquibus vr. q; addẽdus sit quartus scrutatoribus q; cũ duobus scrutet tertiũ q; ó pus ẽ dictũ: fm Jo. an. seruat. ¶ Sequitur in lra: e in scriptis: dicit hic Jo. an. q; credit q; sufficiat scripturã factam p manũ puri. sin: q; non exigit q; publica sit vel autentica: sed dicit q; sufficiat scriptura. Sto. dicit q; sufficit p ipsos scrutatores: vel tabellionẽs nec ob. q; dicat secreto: q; p id excludit capitulum nõ p̃one necessarie: dicit Jo. an. q; tabellio pót esse lacus: ẽs Cõpo. fm eõem opi. ẽs esse clericus: nec ob de. p̃ba. qñ ẽ. vbi pót esse ẽ iudicio tabellio laicus: q; illud in iudicio ẽ: e tenẽs fnia lata p clericos: e laicos simul mixtos. ó arbi. p tuas: ẽs secus in electione. J. e. massana: dicit Jo. an. q; consuetudo seruat ẽ que satis in talibus operat: de fi. instru. cũ dilectus. e idem tẽ Guil. in spe. de instru. edit. § restat. v. qd ergo si tabellio: e bir pe. e Jo. e an tabellio cõstitutus a laico conficiat instrumẽta in causis ecclesiasticis. babet ne cle. vel mo. sicut re plures: dicit Inn. q; pter scrutatores p̃sit duo vel plures testes adhiberi: idem Guil. in tandegorb. Host. dicit q; tutius est q; nullus testis adhibeat: ne a verbis forme recedat: e hoc seruat Jo. an. e placet: q; sicut satis est in depositione testis que fit secreto: non adhibent testes sic nec in ista: e putat Host. tutius q; ipsi scrutatores scribãt anteqũ scrutator quartus adhibeat: q; in dubio recurrit ad scrutatores. ff. eo. in causis: e p̃sit duo scrutatores dicere de vno: e tertius cum tabellione de alio: e sic sibi inuicem derogarent. de fide instru. iputari: de testi. in nostra: e si dicãt scrutatores contra propriam scripturam eis nõ est credendum J. de testi. sicut. C. de non nume. pecu. autẽ. contra. q; propriã. i. q. vij. saluberrimus. xxvij. q. i. oẽs: e redigent vota in hac practica: talis adiuratus p spiritum sanctum: e sub aie sue periculo p̃sentit in dictum: vel sic rñdet: ego nomino talem: vel consentio in talem: vel talem eligo: ad hoc vltimum facit. J. e. in genesi. ubi vel idem repetit. ¶ Sequit in lra mor. hic sumit ẽ p incõtinenti: ita q; sine aliquo intervallo vote redacte: ad scripturam: ẽs incõtinenti fieri electio: ẽs multiplex: alias in iure sumat hec dictio mor. sed gl. que alle. multa. alle. glo. J. e. cum post petitã. Inno. hic vt dicere q; nõ est de forma: q; publicatio fiat statim post scrutinium: e idem Cõpo. imo dicũt: q; e si p plures dies fiat postea differt electio: satẽs tñ q; post publicationẽs statim fieri ẽs collatio. J. e. cum post. Jo. an. stat cũ primo: p hãc lram mor. saluo: qđ no. J. e. publicato. in fi. vltime glo. ¶ Sequit in lra publicent: quia erit effectus huius publicationis: dicit gl. q; magne: q; variare postea nequeũt electores. J. e. publicato: p quos fiat ẽ publicatio: nõ refert fm Inno. e Cõpo. p quẽ fiat hec publicatio: sine p seipsos: sine p alterũ ex eis vel alĩ de voluntate capituli: nec nocẽs si duo publicẽt tertio absente: e tutius est fm Host. q; p ipsos fiat publicatio: seruat interdũ q; capitulum cum indistinctione cõmittat publicationẽ: e tñ sat̃ vt q; sine cõmissione scrutatores hoc p̃sit: p hãc lram. ¶ Sequit in cõi. i. in capitulo: nec esset ẽ formam si ibi tunc tres essent extranei puta religiosi. lxiij. di. obeuntibus. fm Inno. vel aduocati. J. e. idemnitatibus. §. postremo. Host. dicit q; a laicorum presentia est cauendum. J. e. massana.

¶ Sequit in lra nullo appellationis obstaculo hic dubiũ a quo actu remoueat hec appellatio: dic q; pót determinare precedentia: e est sensus q; nulla appellatio impediat publicationem: potest determinare sequẽtia: vt non obstante

appellatiõe eligat is q̃ vł. ℣ qlibꝫ bonis: saluo ꝙ habeł J.
.e.publicato. ¶ Sequł in lł̃a. vt in collatione habita: hic
dubiũ in quo fiat collatio: dicit gl. ꝙ in quattuor. ſ. merit.
ad meritũ. ȝdi ad zelũ: numeri ad numeꝝ: ℣ sic in tribus fit
collatio. all̃. J.e. in geneſi: ℣ .e. eccl̃ia: saluo ſm doc. ꝙ hẽtur
J.e. idẽnitatibus. li. vj. tractant hic doc. qualr collatio facié
da sit: dixi in .c. in geneſi. ¶ Sequł in lł̃a alligał: dubiuꝫ
est a quo fiat: ℣ qñ: ℣ ꝙbus verbis hec electio: dic ꝙ fiat ab
vno vice oiũ. J.e. geneſi: ℣ cõuer in capitulo: ℣ solẽniter: ℣
anteq̃ ad alios actus diuertał: ℣ fiat electio ꝑ dictos tres
ꝙ nõ refert an dicãt eligimus an querãt: vos q cõuenistis
in talem elegistis eum: ℣ ipse respondeant sic: ad hoc .ſ. .e. ofiua.
Hosti. hoc nõ placet nisi scrutatoribus sit data hec ptãs: ℣
ꝓsulim: ꝙ scrutatoribus dẽt ptãs ingredi: ℣ ꝙ possint ipsi
vel alter eoꝝ de volũtate illoꝝ collationẽ facere eligere: ℣
electionẽ pnunciare: ℣ si talis ptãs eis nõ dẽt: q̃s possꝫ hec
facere. no. J.e. sicut. li. vj. in iij. glo. de ma. ℣ obe. .c. i. post In
no. in glo. ꝙ hoc. ¶ Sequł in lł̃a oẽs: ꝙ hoc dicunt doc.
ꝙ ẽt si oẽs in vnum ꝓsentãt facienda est collatio nõ nume
ri ad numerum: sed de numero ꝓferant: ℣ discutiãt: an oẽs
fuerint vocati: ℣ quare nõ fuerit citatus talis: vł nõ est eius
vox cõputãda: ℣ ꝓferent nõ de merito ad meritum: sed de
meritis electi: an sit legitimus: ℣ in sacris. ¶ Item de zelo
ad zelum: an sit malus vel bonus: melior vel optimus: ℣ si
nihil occurrit dubiũ fiat electio: alias discutiał. plenius. ſ.
.e. cũ terra: nec hoc, interstitium vitiat electionem cũ ꝓparato
rum sit: ℣ sine quo non põt fieri electio. J. eo. cumana. in fi.
Recitat Hosti. quosdam dicere: ꝙ vbi oẽs in vnum cõsen
tiunt non fiat collatio: ℣ sic referunt id qđ dicł de collatio
ne ad verbum maior: vel sanior qđ sibi nõ placet: nisi forte
obmissa forma scrutinij recurrał ad cõpromissum: ℣ ꝑ eo. J.
.e. cũ post petitã: ℣ si oẽs ꝓsentãt in vnũ: ℣ ille consentiat in
alium facienda est collatio: vt si ille noiatus ab aliis oibus
est indignus criminosus: vł excõicatus minor: ꝙ põt eligere:
sed nõ eligi: de cle. excõ. inter. si celebrat: ℣ noiatus ꝑ ipsum
ꝙ oia si idoneus: q̃ꝫ obtinere noiatus ab vno. Remittit
J.e. congregato. ¶ Sequł in lł̃a maior: ℣ sanior: dic ℣ ꝑ
vel: vt no. ſ. .e. scriptum: fin Inno. vel dic: vt J.e. ecclesia: hic
ẽ dubiũ: an electio sit ipso iure nulla: nulla obmissa forma
vel aliquo de suprapositis: dicit ꝙ quedã reddũt electiõẽ
annullandã J.e. cum post petitaꝫ: quedã nullã ipso iur. ℣ di
cit gl. ꝙ substãtialia electiõis sunt ista. Primo vt secreto.
Scõo sigillatiꝫ fiat in inqsitio. Tertio ꝙ fiat publicatio in
cõi. Quarto ꝙ collatio. Quinto ꝙ electio: ℣ incõtinẽti nul
lo actu ꝛio intermisso: vt hic: ℣ J.e. cuꝫ post petitã. Sexto
ꝙ in scriptis vota fiat redacta: ℣ hoc vt appareat scriptura
de ꝓsensu cuiuslibet: vt si vellet mutare ꝓsensuꝫ nõ possit. i.
.q. vij. saluberrimũ: ꝙ aũt vocari debeat quilibet q cõmode
vocari põt: dicit glo. se. nõ credere de substãtia: vt cassetur
electio: dũmodo cõtemptus postea cõsentiat. ſ. .e. ꝙ sicut.
¶ Item ꝙ tres tñ debeãt esse inqsitores: ex ꝙ fraus fieri nõ
possit: q̃ cum plus facit nõ vł facere ff. de seruꝝ. vrba. prę
dioꝝ. l. si arborẽ: ℣ superflua non viciant cẽ. nec credit ꝙ sit
de substãtia: ꝙ sint de eodem collegio cũ ꝓsulum religio
soꝝ virorũ reqrł debeat. l. xiij. di. obeuntibus: dũmodo nõ
sint laici. J.e. massana. ¶ Hoc hic vltra gl. dicũt. ¶ Po
tiꝰ substãtiale est ꝙ cõgregeł capitulũ: ꝙ nõ sit substãtiale
absentes vocari J.e. ecclesia: sed oꝝ ꝙ fiat hic actus electõ
nis capitulariter. ¶ Scõm ꝙ actus electiõis nõ sit singu
laris: sed cõis. J.e. i geneſi. ¶ Tertiũ ꝙ assumant scrutato
res: ℣ ꝙ se nõ ingerant: vt in tex. ¶ Quartũ ꝙ sint tres com
muniter: hoc nõ est de substantia. J.e. in cãis. ¶ Quintum ꝙ
sint de collegio eligentiũ in bis tñ sunt opiniones: ℣ hoc te
nenduꝫ in quo saltuał oẽs opiniones: ℣ seruanł verba decre. qđ
est in dubio faciendum. l. i. §. si is qui naue ff. de excusa. ra.
¶ Sextuꝫ ꝙ vota secreta a scrutatoribus inquiranł: ℣ an
possit esse ibi tabellio vel testis dixi. ſ. ¶ Septimuꝫ ꝙ in
quiranł vota singulariũ. i. de vno in vnũ. ¶ Octauum ꝙ
vota olim regrant: ℣ dixi. ſ. an hoc sit de substantia qđ de
votis scrutatoris: dixi. ſ. quid de votis inferiorꝫ dicetur. J.
¶ Nonum ꝙ ipsa vota scribanł. ¶ Decimum ꝙ scrip
ta in capitulo publicenł. ¶ Undecimuꝫ ꝙ fiat incõmẽti
post finitũ scrutiniũ: ȝ de hoc lit ꝓtinus. ¶ Duodecimuꝫ
ꝙ fiat plena collatio: de quo J.e. in geneſi. ¶ Tertũdecimum ꝙ fiat in ꝓtenti post publicationẽ. J.e. cũ post petitam
sũt tñ de hoc opi. vt ibi dicł. ¶ Quartũdecimũ ꝙ fiat cõis
electio: ℣ qũo hoc itelligał. habeł J.e. in geneſi: ℣ .e. eccl̃esia
.i. ℣ .c. sicut cum li. vj. ¶ Quintũdecimũ ꝙ electio fiat sta
tim post collationẽ. J.e. cũ post petitã. ¶ Sextũdecimũ ꝙ
fiat de illo i qđ maiores ℣ sanior pars capli ꝓsentit. ¶ Septi
mũdecimũ ꝙ fiat vbalis electio. J.e. eccl̃ia. ¶ Decimũoc
tauũ ꝙ nõ fiat cladestinã: vt hic i fi. ¶ Decimũnonũ gña
le ꝙ ꝓductorum ordo seruẽł. ¶ Addunt qdam ꝑ substã
tiali: ꝙ dies assignẽł ad faciẽdam electionẽm. J.e. cumana. ℣
.e. in veteri. Compo. ꝙdũcẽs aliuꝫ ꝙ sint fidedigni: de quo
dixi. ſ. ata ꝙ in ecclesia vacãte fiat electio: de hoc. ſ. .e. cũ ter
ra: ℣ .e. ꝙ sicut. ¶ Item ꝙ corpore sepulto: de hoc J.e. bo
nofi. ℣ ꝙ publicatio fiat populo: de hoc i fi. ℣ hec de forma
scrutinij. ¶ Circa id qđ dicit glo. ꝙ debẽt esse tres ℣ pos
sent esse plures: dicł Hosti. ꝙ tutius ẽ ꝙ sint tres nõ pauciores vł plures: nisi paucitas colligii eos excusaret vñ si sũt
tres vel quattuor: pñt assumere vnũ q̃ cũ tabellione scrutenł
vel scrutari duo tertiũ: vel si sunt duo tñ sufficit vnicus con
sensus: vel si est vnus solus: vocatis testibus exprimet ꝓsensum suũ: ℣ postea eligat: ℣ electionẽ publicabit. fin Inn. ℣
Compoſ. ¶ Ad id qđ dicit ꝙ non credit de substantia qđ
sint de collegio. gl. ꝛ Ant. ℣ tan. Bol. ℣ Hosti. ſ. ꝙ est tu
tius. fin Cõpo. ℣ hoc credit Jo. an. itelligẽdo: de collegio
eligentiũ nõ tñ vacantis ecclesię: ℣ est rõ: q̃ ꝑpij fideliꝰ
facient q̃s alijs nec expedit alios cõscientias aperire. de offi.
ordi. vt iuxta. ¶ Venio ad .v. saltẽ: ℣ agredior formã cõpromissi dł in lł̃a vel saltẽ quasi dicat. dicũt doc. ꝙ sup prior
forma est necessaria: ista vo subsidiaria: vł voluntaria: fin
Inno. ℣ dicit Ab. ꝙ de forma scrutinij ad ista transiri põt
ante publicationem scrutinij: postea nõ. no. J.e. publicato.
¶ Sequł in lł̃a aliqbus viris idoneis: hic sũt duo dubia
Primum an tales cõpromissarij pñt esse de extra collegium: dic ꝙ licꝫ: hec non reperił de collegio: ℣ est expressum
ſ. .e. cãm: ℣ .c. cũ inter. Secũdũ an possit cõpromitti in vnũ
glo. ꝙ. sic: vt dicto .c. causam: ℣ melius est ut vnum compromittere q̃s in plures: ne res sit sine exitu. quod ꝓtingeret: vbi adsunt plures: fꝫ glo. ℣ cõiter glo. tenẽł. ¶ Seqtur in lł̃a idoneis: q̃s ꝓbabit idoneitatẽ: dic ꝙ an dubio ꝙs
sumił ó scrn. c. vno. ¶ Sequł in lł̃a cõmittał: ꝙ quos fiet
hec cõmissio. dic ꝙ ꝙ capitulum: cum loquat indefinite: ℣
an sufficiant singulares ꝓsensus in hac translatione: dixi supra eodem in causis. ¶ Ubi pñt isti eligere: dic ꝙ in loco
ecclesie: vbi est cõpromissum. Sicut ℣ electores debebant
eligere: q̃ nõ pñt dare maiorẽ ptãtem alijs q̃s in se habeãt
nec ob. l. xiij. di. plecti. ℣ .c. reatina. ℣ .c. nobis. ℣ .c. cũ longe.
de app. qua fronte: q̃ ubi habebãt punire nõ ex cõpromisso: sed ex cõsuetudine vel ꝓuilegio: ℣ hoc rursus fin Inn.
℣ idẽ Hosti. dicit versus: dicit tñ locũ nõ esse de substãtia: nisi esset cõsuetudo: de quo. ſ. .e. cũ terra. p. l. si cũ dica. §. si
arbiter. ff. de arbitris: vbi in dubio locus cõpromissi ẽ locꝰ.
¶ Seqmł in lł̃a vice oiũ: quert an maior pars possit eligere via cõpromissi: alia inuita. glo. ꝙcludit: ℣ bñ ꝙ non: q̃
agił de ꝓiudicio singulariũ in trãsferẽda voce: debẽt oẽs
cõsentire: sicut victũ fuit. ſ. .e. in causis: ℣ .e. scriptus: ℣ ꝙ hoc
nõ obstãt iura allegata: nã ꝙ num ꝙ maiori parti stet: q̃ loquunt q̃n agił de ꝓiudicio capitulari: vt capituli. iuxta no. de
cõsti. cũ oẽs. ¶ Glo. cõmuniter tenẽł dec. limitat ipsam.
Hosti. nisi vbi sunt tñ tres de collegio: quo casu dicit ꝙ ꝑ
dicẽte tertio: ad formaꝫ cõpromissi: precedere poterãt: ℣ est
eo casu spãle: ꝙ volẽtes cõpromittere faciũt duas ptes: ad
ꝙ. J.e. scriptũ: ℣ .c. iij. ℣ q̃ necessitas legi non subiacet: ℣ ser-

nare scrutiniū nō pōt: vt dixi. ℭ. et sic ad hāc formā venit ℭ Si aūt duo ꝯdicunt: vel sunt duo: et unus vult cōpromittere alter nō. Iunc em se ipe dūt ff. de usufructu. l. quotiēs: et si in hac discordia laboret tps: ad primum supiorem devolvet ptās. ℭ. c. primo. ℭ Sequit in lra, putde ætate. al. pnūciente: p quē fiet pnūciatio electōis: dic q p unū solū. l. e. sicut cū. li. vi. et p verbum singularis numeri: de re iudi. c. pe. li. vj. ℭ Sequit in lra: ō pōt ofor. an possit ꝓpromitti: vt de certa pſona, putdeat: dic q nō. ff. de arbitris. l. qualēs. et. l. Item si unus. §. idē pōpo. idē Gul. in hāc glo: quo verbo vtat cōpromissarius: dic hoc verbo eligo: vt pōt fm Cōpo. l. ꝓpositus p hāc lram vtat verbo puideo. ℭ Quid si data ptāte cōpromissarius: supueniat unus de canōicis nō vocātis: vī q cū cōpromissarius eligere. ff. de cura. bo. dat. l. fi. Cōpo. et Hal. §. q soli cōpromissarij, putdebūt: q q bñ facit capīm nullo ptēpto ex supuenīte casu mutari nō dz: de resti. spo. audita. ℭ Quid si ex tribus cōpromissarijs duo sciēter putident de indigno: tertius de digno: dic q nō vz electio: q ꝫ esset ꝯ itentiōz cōpromittentiū: q voluerūt ipm solū eligere: nec ipse solus cōpromissus recipit. ff. ō arbi. l. pedius: et idē no. Te. cū in ure. ℭ Quero an p cōpromissarios possit fieri scrutiniū: dic si datus é simplr: ꝫ nō teneat pōt fieri scrutinium. ℭ. e. cū dilecta: et honeste faciet hoc faciēdo. ℭ Sequit in lra aliter electio nō valeat: an ipso ure: an p sniam: dic ipso ure. l. e. in geneſi. Host. dicit: q p sniam. l. e. cū post pentā: et. c. ecclia. i. t. j. et humana: pmū est verū. l. e. sicut cōe et. c. si cui. in fi. li. vj. ℭ Sequit in lra nisi forte: an hec sit fōma que hic cōprehendit. Quid á dicūt q nō est forma: sed exceptio a forma: vel dic q est forma cum aliquā habeat. ℭ Quis est ordo inter istas formas: dic q primo ad tertiā ſo ad secundam: et tertio ad primam recurri debz fm Host. ℭ Sequit in lra ab oībus: dic Hal. m. q si unus dissentit nō fit ispiratio: plus dicit Cōpo. q nō purgat: verū si ꝯdicēs post: ea cōsentiat cū forma fuerit viciata: et sic electio nullius vī ratificari nō potuit. ℭ. e. audītis. nō ob. ℭ. c. q sicut: q: ubi fuit aliquālis forma fm eū: idē dicit de for cōpromiſſi: q si ab uno est cōpromissum uno ꝯdicēte: q si fiat electio: nō valet: ꝫ postea ipse ratificet: q: peccatū est in forma: nec ob. q habitus non est tractatus: ꝯ id. xi. q. vj. notatione: q: ex quo est frā ab oībus ꝓsumit ispirata: et sic arctari nō dz formam: et solēnitatibus iuris: q: q spiritu dei agit. et. xix. q. iij. duc: et hoc casu ꝫ electio: ꝫ nō fiat cōis: ꝫ est ꝫ honestū fieri vnicā: et cōem. l. e. in geneſi. Host. dicit q in hac inſpiratōe necessaria est cōis electio: et dicit Compo. q est inſpiratio: ꝫ aliqs sit in peccato fm Compo. ij. q. i. audacter: et recipit examinationē vt sciat: an inſpiratio sit celestis: de renunci. nisi: et dz esse alterius motu nō suggestiōn. ff. de cōnibus. l. si. §. q cōnes: et dicit Jo. q si unus dicat vt vobis de tali: q si alius una voce rideāt: q sit ispiratio. ℭ Sequit in lra q̄si p inſpirationē. Host. dicit: q p hoc verbū q̄si tanguit duę formę. Una vere inſpiratiōis divine: et illa venit habens auctorē nulla alia eget cōfirmatiōe: talis fuit electio ambro sij: et beati fuerit de q̄busdā. xij. di. his oībus: de ista pace tractat. dicit Jo. an. q: peccatis nostris manētibus hodie locū nō dare vī fabuloſe q illa colūba est mortua p quaz olim assumebant archiepi ravennates: et occisa fuit p coniuratos. Secūda q̄si inſpirationis q̄si canonici ispirati paraclito ad instar apostoloz uno ore loquētes eligūt ista pp dubium indiget, pbatione: et cōfirmatione. de renū. nisi. de hereti. cū ex iniuncto. ℭ Sequit in lra absq; vicio: dicūt boati. et pe. q vicū est si est factus tractatus in electiōe p inſpirationē: et p hoc cassata fuit electio q̄dam victata. p. B. q: in ipa videbat habito diligēti tractatu: dicit tñ Host. q q̄si alius tractatus posſz procedere: puta rogemus deū p bono prelato. ℭ Sequit in lra celebrata: dic q inbilboēus valet electio celebrata fm formā. c. dilecti: et fm formā de electione cuz expediatur. li. vj. ℭ Expedita materia formaz capio. vī. qui hoc: et expedio ꝓpositas terminalias postea expediā gl. q dicit ter.

q ea vice qualr intelligat: dic. i. in ea vacatiōe si oēs cōiter peccaverunt fm Host. dic tu. i. ea electiōc. ℭ. eo. cuz vnitosi. ℭ Quero q poterūt agere ad pnationē ptātis: et quo iur: dic q ipi poterūt agere de capīo ēt minor pe cōditiōe ex hac decre. vel offō iudicis ꝯ delinquētes in formā: vt pueſ p sniam ea vice ptāte eligendi: et p eis solus q nō peccaverunt adiudicet p sniam cander: sic ipi soli dicent capitulum quo ad hūc actus ēt si sit unus solus. lxv. di. c. fi. et hoc dicit Inn. pſonū rōni. ℭ Solus recitat alios dicet. q tñ potent minor pe denūciare supiori q illos puabit. ff. de of. pfec. vrb. l. i. §. q aūt. nō tñ adiudicabit illius ius dicēdi: q: hoc nullo iure caret: sed dicūt devolui ad supiorem pp de lictū maioris ptis: ar. ℭ. e. scriptū: et q totū capīm deliqſſe vī: ar. ff. ad munici. l. q maior. In autentica de sanctissimis epis. §. si qs oratorij domū coll. ix. Hosti. dicit. Posumam opi. verā: q nō devolvit ptās ad supiorez: nisi ubi apparet iure expſſim: et dicunt q puata maiore sine alia adiudicatione ius relidet: et recidit in minorē: vt no. de offi. dele. prudentiā. ℭ Quero pone q facta electione ꝯ formā a maiori pte illo electo ꝓsentiente ipti faciūt secūdā minor pte q̄ nō peccant ꝯdicēte: et appellāte: an valeat electio. Jan. hic multum insistit pcludit q si in fraudē facta est electio illorum ad quos erat devoluta ptās q non valet electio: aliter sic: et in dubio ꝓsumit eos nō fecisse in fraudem: sed intentione pudēdi ecclesie: qūmodo putideat ecclesie de bono q: in eis mora est periculosa. J. de ap. abbate in fi. addunt: ad hoc. l. post ꝯtum. ff. de donatj. ubi valet donatio nisi fuat ti more pene futurę: et. l. si qs post hoc de bonis ꝓscriptorum. Host. dicit nō valere electionē aliquo ꝯdicēte: et appellāte q: hoc cāu dicī nō pōt q electio nō fiat sine fraude ex quo ꝯ vt delinquētibus: et appellat ne eligāt. Jam si eligant diligunt in fraudem ne dicta pena imponat. Item q: ex quo est appellatum ab his quoz interest nō valz electio postea facta. ℭ. e. audiſ. ad hoc. e. ti. ab eo. li. vj. et clē. cōst. utrumq;. Recitat Jo. an. optimū adoptivū suū disputasse: et solum dō tenuit electionem valere: q: ius eligendi apud minorez ptem nō est ante sniam: et sic peccantes potuerūt penā ſue mere: de duorum. ja. gaudemus. §. pen. de pbē. si tibi absenti. li. vj. ℭ Ad hoc q: appellatio extraiudicial nō vitiat electionem nisi fm naturā cāe ex qua appellat: vt sunt no. ℭ. e. audītis. ℭ Credo q electio sit aliqua: vt dicit Cal. sed venit ānullāda: illius appellationē p̄sequētibus: vt dicē Hosti. q: cū nō sit eius ius quesitū agendi: vt illi puenī: et sic solidā di ptātem reperit appellatio iterposita ex legitima cā: et sic attemptatā ꝯ appellationem venit retractādū fateor: q nō est nullū: et hoc p nunc sequor. ℭ Quero quō citabit absens canonicus: dic q si inveniri pōt dz citari p nunciū: et pſonaliter alias sufficiet citatio ad domū: vel per edictuz publicum: de cle. nō resi. ex tue cū si. ℭ Quid si tpe citatiōis erat in loco: unde vocari debeat si tpe electiōis est extra in loco de quo vocari nō dz valebit ne electio: dicit Inno. q nō p̄judicat capitulo: q: nō interest absentis fm Inn. Hosti. ꝯ. q: si fuisset citatus: et scivisset verisimiliter alibi nō iuissz et nō vt ptemptus poterit agere de ptemptu: ar. ℭ. e. cuz ter vniuersas: et. J. ecclesia. Quid econtra qsi tpe citatōis erat extra locum: nunc reperit in loco: vñ vocari dz: dic q executat capitulum fm Inno. et Cōpo. q: sufficit q illā diligentiam adhibuerit circa istum quaz adhibuit circa alios: de quo in vagabundo q nunc est extra nunc est intra: satis est q citet ad domū: et non p̄judicabit capitulo in aliquo ēt si aliquo die illo tpre quo fuerit citatus reperit extra metas fuisse. fm Inn. ff. de infirm. sed et si. ℭ Quero si defensor absens ab eo q est in loco: de quo vocari nō dz vel ab illo: q est in loco: vñ vocari dz: et nō est impeditus: et admittit ꝓcurator ita q non ꝯdicat: dic q valet electio. ar. ℭ. e. cū vnitosi. et qō ibi no. et. l. si filiusfa. §. veterā. ff. ō pcu. ō refert. cetc. ℭ Quid si ꝓstito iuramēto de absentia: et ipedimēto velit pbare ipm nō fuisse ipeditū: an admitteret. vt

q nó.ff.de iureiur.l.nó erit.§.dato:nisi vicaf ſpāle in ſpiritualibus: vbi q̄ fiat p obreptiōez reuocet ét poſt ſniam.ff.e.cū dilectus:de ꝓcuratōribus.cū dilecta: t ad audiēdā .ij.fm Inno.t hoc dicit vex Bolti.ex officio iudicis:ſz nó ad inſtantiā ꝓcurat ibi:t.ō.e.cū nobis olīz. ¶ Credo q̄ cum hoc iuramentū deſ in defectū ꝓbatōis ꝓbari poterit ꝑ̄nū: vt in.l.admonēdi.ff.de iureiurā. ¶ Quero q̄ ꝓſtet iuramētū:dic q̄ ꝓcurator habēs ſpāle mādatū ad iurādū in aiam dñi:q̄ dñs credit q̄ tpe electiōis erat bōe fāe:ſine fraude intra fines q̄ diſputari ſunt ad vocatiōes electionū: t q̄ iuſto impedimēto teneſ:quare electiōi intereſſe non pōt:t credit vel dubitat q̄ eodē impedimēto tenebit tpe quo faciēda erit electio:t dz expirare impedimētuz facti:t finaliter q̄ nō ſuo iuramēto dz deponē vba iurata:de pur.can.accepimus nec dī ꝓcurator bē ſufficiēs mandatuz: niſi habeat in ādatū ſic iurādi:vl dz q̄ iterato haberet remiſſio ad dñm:vt iuraret vl mutaret nunciū. ¶ Quid ſi ꝓcurator fuit admiſſus ſine ꝓbatiōe iuramēti:dic q̄ valz: neq̄ de loco neq̄ de impedimēto poterit excipi.quaſi capitulū videat facile exceptiones renūciaſſe:quāuis iuramētū remiſerit p ignorātiā facti:q̄ plerūq̄ prudētiſſimos fallit.ff.ō iurisd t fac.igno.l.ij. q̄ credidi hoc dicēdū. Ꝛndet q̄ hec fuit ſupīa ignorātia: t nimis credidit:q̄ puniōnē iuris de iuramento exigēdo negligerit. ¶ Quid ſi maior ꝑs capli ꝓtenta ē iuramēto:minor ꝓdicit dicēdū ſe paratā ꝓbare:q̄ canonicus eſt in loco vñ vocari nō dz:vel nō eſt ipeditiua:dicit Inn.t Cōpo.ſtādū maiorīs ptis:q̄ pp incredibilitatē capli iudicū iuramētū:de iure iurā.t ſi ꝓbare t q̄ maior ꝑs tē.ff.ad munici.l.q̄ maior: nec ob.hoc.t.q̄ in capitulī fauorē eſt introductū: ergo illi pōt renunciare nec dz retorqueri in leſionē:de regu.iur. q̄ ob gr̄am. ¶ Scōa opio q̄ appellatio valebit:ſed nō irritabitur electio:ſed ſola vox admiſſi nō tribuet ſuffragia:q̄ p regulā poſitā.ō.e.cum nobis.q̄ Inn. q̄ in extraiudicialibus attēptatum poſt:t ꝯ appellationē venit retractādū poſt: ſed nō ꝯnā t ꝯ appellationē nō eſt q̄ fiat electio: ſed bene eſt ꝯ. qa vox illius tribuit ſuffragium: niſi ex toto electio penderet ex ſuffragio illius ſicut in teſte:de re iu.cum. J. t A. ¶ Nō ob.q̄ geſta p̄ appellationē ſūt nulla:q̄ illō verū q̄ ſūt nulla: qñ appellaf iudicialiter:q̄ ſuſpēdit ptās iudicia nō:qñ appellaf extraiudicialiter:q̄ ſi ſuſpēdit ptās ptī q̄n poſſit ſuo iure uti.vt pus lz ſi ſit inuſtū:poſtea ex ꝓſecutōe appellationis retractef. Boſt.cōcor.cū iſtis:put volūt appellationē valere: q̄ hic eſt actus in quo agit de ꝓiudicio ſingulariū:q̄ ſingulares ſunt admittēdi ad ꝯdictēdū:ad hoc.ō.e.ſcriptū:t q̄ ibi no.t q̄ de iure nō dz.nīſi ex neceſſitate admitti.niſi iuret:vt ff. Si admittf ergo admittit voluntarie:t in actibus volūtarijs:vnius ꝯdictio ſufficit:vt nō. de conſti.cū omnes:ſed credit q̄ electio ſit nulla:q̄ ex quo appellatum eſt ne ille admittat:iō non dz ꝓcedi ad electionem illo admiſſo:t ſic electio ꝯ appellationem directe dz reuocari cā legitima ꝓbata:q̄ electo tota vī facta ꝯ appellatiōem. Et ex quo appellatū ex inſtat:t verisimili cā dz appellatio totum ꝯ appellationem attēptatū retractare ſi nō eſſet appellatum:ſed tūmō ꝯdictum tz qō agit:t imputet ſibi q̄ nō appellant. Ꝑrima opi.tz Jo. an.qñ inſtat termin⁹:t minor ꝑs appellās:t ꝓteſtās q̄ vox nō bēat ſuffragium ſtabat electioni:t nō recedebat eligit cū illis. Scōa qñ nō inſtabat terminus electionis:t ſuperat de tpe qñ appellātes noluerūt ꝓp hoc electioni intereſſe: q̄ excludunt etiā iſti vt contēpti:ideo electio venit annullanda. ¶ Quero ad declarationē ter. de quo collegio debeat eſſe procurator:dic q̄ de collegio eligentiū. Ende ſi plura collegia habent vocem in electione ꝑlatī nō eſt neceſſe q̄ procurator ſit de collegio impediti ecclīe.ō.e.ſcriptū. ¶ Quero an procurator cōſtitutus ab abbāte ipedito debeat ceſſare ab electione. Si ſit mortuus canonicus ꝓſtituēte: dicit Cōpoſ. q̄ ſi eſt cercionatus re integra ceſſare dz:alias nō:t ſi ante cercionationē eligat valet electio.ff.ſi cer.pe.l.cū q. ¶ Quero an dēat publicari electio:dic q̄ dz publicari clero:t populo.t publicari poterit p quēcūq̄ q̄ nō eſt de ſubſtātia: vñ ſufficit q̄ nō teneāt cā ſecreta:ita q̄ poſſet dici clādeſtina. Inno.Cōpo.t Ab.t Egi.Sed Boſt.vī velle q̄ ſi publicatio obmittat in mino oio:nō noceat electio: alias ſic: ad q̄ ſacit J.e.publicato:dicit Jo.an.q̄ credit Inno.t ſeq̄ cibus ſuis. ¶ Ulterio ad glo.quero an ꝓcēſſ ipſo iur e an p ſniam:dic q̄ ꝓbabunt p ſniam:ob.ō.e.cū in cunctis. vbi ꝓbant ipſo iure:dic q̄ ibi loquit in delinquētibus cligēdo ſcienter indignum:dic ꝓcedit in delinquentibus in forma. ¶ Q̄ glo.q̄ citari nō debeat:ſi nō pōt venire: q̄ fruſtra expectat euentus q̄ nihil operaf: dicit glo. q̄ inocitādus eſt:q̄ de hoc nō ſunt certi ipſi de capitulo an ipſe poſſit ūter eſſe vel nō.ō.e.q̄ ſicut. ¶ Quid ſi ſit iuſtū impedimentuz dicit glo.q̄ forte timet accedere ad locū:vt.ō.e. bone: quo caſu ſi timor eſt realis nō dz mittere ꝓcuratorem ſi ꝑſonaliter:t lz ceſſet cā timoris dz mittere ꝓcuratorē:ut.ō.e.bone: t qō ibi no. Item ſi eſt impeditus pp infirmitatez: pp hoc dicunt doc.q̄ vota infirmoz etiā pītum non inquirent: t dabunt ꝓcuratorem:vt hic qō rutinē vī pp interuallum:q̄ oia debēt fieri vno contextu.J.e.cuz poſt pentam. ¶ Pōt tñ ſuſtineri q̄ ſcrutatores vadant ad eos vt potius bēatur vox ꝓncipalis q̄ ꝓcuratoris:q̄ actus ptinēr: ad id de quo agit nō viciat cōtextum:t hoc nō eſt inpertinēr:ſed valde pānēs:hoc tz Ēl m.J.e.q̄gregato: t tūc ſatis eſt q̄ voce ſcrutatorum deponat:tz delit in collatōe:t in alijs dat aliud exēplum.glo.ſi vocē ad mains tribunal.ff.de re iudi.l.ꝯ pupillum.inducit decre.ad qōnez vltime.glo.an ſi ſint dati tres iudices cū cla.q̄ ſi nō oēs teneant delegati recipere ſubdelegatū impediti qdā q̄ nō: q̄ purificata eſt ptās alioz.dicē q̄ hec decre.facit in ꝓrium ſicut iſti tenent admittere ꝓcuratorē ipediti:de quo remittit ad decre.cōrā de offi. dele. ¶ Quero an procurator de capitulo cōſtitutus habeat duplices voce.glo.q̄ ſic.alle.ō.e.ſcriptū.nō tñ pōt duos eligere.ſm doc.niſi haberet ſpāle mādatū ad vnū eligendum:vt no.glo.in.c.pe.e.t.li.vi. ¶ Quid ſi nullus de capitulo velit recipere vocem ſuā:dicit glo.q̄ poterit alter religioſus cōſtituere:q̄ ex quo pōt intereſſe p ſe vel p alīū:poterit alteri cōmittere ex quo illi volunt ipſum admittere:nec eſt ꝯ ſubſtantiā electionis:ſi cōmittaf alteri q̄ non ſit de collegio: q̄ t viri religioſi vocādi ſunt ad electionē:t eoz cōſilio facienda eſt electio.l.viij.di.abeuntibus:z hodie non credat glo.q̄ ad hoc teneāt admittere religioſos niſi de honeſtate:t dicit q̄ canonici cōpelluntf recipere illuz cui ſubmiſit voces ſuas auctoritate huius canonis:de Ꝛscr.cum ꝓtingat:t ſi nolūt recipere pōt exprimere voluntatē ſuā p litteras:t voluntas ſua cū alijs publicabit:t ſic extra capitulū non admittat:ſi cōmittat:dic q̄ extraneū nō pōt deputare inuito capitulo:nec p litteras exprimere votū:vt in.c.pe.e.t.li.vi. ¶ Ultimo quero q̄ dicaf electio clandeſtina:dic illa q̄ fit ſingulariter:t occulte:p occultas cōnēticula.l.xxxix.di.c.i.q̄ dū publicatio nō eſt facta nō dī clādeſtina:vt hic:t q̄ cito facta eſt dz publicari:alias nō valet:vt dictū eſt J.e.eccleſia:t vt noſtrū:vel dī clādeſtina de qua ordinat capitulū q̄ clādeſtina remaneat:t q̄ nihil extra eos dicatur ſm Inno. t Compo.ſm quem valebit electio ſolēniter publicata: dū modo non ſit totaliter clandeſtina.

q **Uiſquis.** Eligentes per ſecularia ptāria abuſiuz beneficijs t officijs triēnio ſuſpendunt:t tūc ſunt eligēdi ptās ꝓpter:electus ſi tali electioni conſentiat ſit ineligibilis nec valz electio.h.d. ¶ Et ſunt vbe partes. ¶ Prima punit electum ꝯ ſententē. ¶ Secunda punit eligentes:t electionez viciatam:ibi q̄ vero. ¶ Ho.primo pnā conſentientī.electioni facte p vim laicalem:t ꝯ canonicaz libertatem:q̄ electio viciatur:t ſit ineligibilis adeo q̄ nō pōt ſine diſpēſatōe ꝓmoueri ad aliq̄ dignitatē. ¶ Nō ſo q̄ p iſta verba careat cōmodo rei.iducit nullitas actus

ipso iur. ¶ No. tertio pena eligẽtiũ p impressionẽ q̃ puant bñficijs p triẽniũ: & sunt puari ptãte eligẽdi: q̃ intelligo ipso iure: vt q̃ valeat electio intervenientibus secularibus. Extra. vi. adriani de re iurepa. nobis. So. p abusũ nõ valz: vt hic secus si de privilegio vel cõsuetudine spectet ad eos ptãs: vt in ẽrio q̃ intelligo vt ibi. ¶ Videt q̃ tertius sup fluat: q̃ dicit ipm inteligibilẽ: postea dicit q̃ sine dispensatione nõ possint promoveri: vbi idẽ vt repetere. So. vt dicit inteligibilitatẽ refert ad ẽpatus: per dicit q̃ nõ possit promoveri sine dispensatione refert ad alias dignitates: p hoc dicit hic Inn. q̃ ad canonicã eligi potent nõ tñ ad curã que dignitatem cõpat. s. e. dubũ: fz Ab. & Pe. ¶ Videt q̃ alia pena ipõat. xvj. q. vij. si qs deinceps. So. ponit hic pena: & si in tñ peccat q̃ investituram recipiat de manu laici: excõicatus est minor: vsq; ad satisfactionẽ. c. q. si qs deinceps & si ẽ cuz agit deponi dz: & excõicari maior. e. q. cõstitutionẽ: sin Inno. ¶ Quero an idistincte puniant eligẽtes p abusũ secularis ptãt. dic q̃ si impressio fit a clericis nõ bz locũ hec pẽa: vt puent si fiat a laicis: & ipsi nõ ẽsentiãt impressionẽ nõ bz locum adhuc si ẽsentiãt peredit hec decre. hoc vñt doc. ã. e. cũ vn tom. sup glo. ¶ Ad glã. primũ dubũ q̃ dicat sẽa electio p seculares ptãs abusũ: dicit gl. q̃ si laicalis ptãs interest electionibus q̃ talis abusus cedit ẽ ecclesiasticã libertatẽ: & puniunt admittãtes: q̃ si sponte: & volũtarie admittãt: secus si nõ spõte: fz violẽter: q̃ tũc nõ puniunt. ã. e. cuz vnt tom. facit in decisis vt pz ibi in glo. & sup ea. Idẽ dicit Inno. si clerici cõsensũ laicor̃ requrunt sup psonis eligẽdis. ã. e. cuz terra. Idem in illis q̃ nimis potentẽ aliquẽ eligũt. ã. e. bone. i. nõ bi, ppter sunt abusus: sin Inn. qõ no. ¶ Scõo q̃ro quo vi cat ẽ libertatẽ ecclesiasticã admissio p abusũm: dicit gl. q̃ de cetero laici sibi vendicauerũt ptãtem: & sic detraheret libertati ecclie. Item q̃ tal. electio dz esse libera. nõ ad impressionẽ laicor̃: & sic laici olo sunt expellẽdi: decollegiati ecclesi. i. e. massana: & sacrosancta. ¶ Tertio q̃ro an ipo in renste fit ptuatus an puãdus ptãte eligẽdi passiua. ter. facit q̃ puãdus: q̃ in futur̃ loquit: & sic ẽ ferẽde sniẽ. no. gl. Sz in ẽrũ est ter. q̃ declarat q̃ ipso iure est inteligibilis nisi dil pẽsef: & ad hoc facit. ã. e. ne. p defectu: vbi careat: unt eligit ipso iure: nec ob. de iurepa. ẽterea: q̃ ibi recipit ecclesiaz: vt ppietatẽ: & sic minus peccat: subaudi ad glo. i. s. in. c. deincepa. ¶ No. ergo q̃ illud q̃ dr de verbis in futur̃: vt idu cant canonẽ ferẽde sniẽ: precedit nisi alia verba pcedãt: vl sic quant: ex quibus declarent late q̃ no. q̃ limitat illud q̃ dixi de fo. cõpe. si vult eligẽti. ¶ Quartũ dubitz an cũ tali possint dispẽsare epi. gl. dicit q̃ sic: q̃ ex quo papa remittit dispensationẽ: sibi nõ refuat velle vl: vt inferior dispẽset: de sen. excõ. nup. Itẽ q̃ dispẽsauit in adulterio q̃ est grauius: de iudi. at si clerici. Inn. Gof. & cõis opi. ẽ. & Pby. & nõ. q̃ si dispẽsant cũ illegitime natis q̃ alieno vicio laborãt: multo minus cũ istis q̃ laborãt ppio. Itẽ q̃ nõ dispẽsant nisi vbi pmittit: de tẽpo. ordi. cũ dilectus. Itẽ fz Host. refuat sibi q̃ est leuius: de pbẽ. graue: ad fi. ergo hic q̃ ẽ maius: & sen. excõ. cũ illoz. ¶ Sz dicit q̃ forte ista se habẽt: vt excedẽtia: & excessa: & remittit ad no. i. e. primo: dic si vera ẽ theorica Inn. in. c. fi. de tẽpo. ordi. dz posse dispẽsare: q̃ hec dispẽsatio pmittit a iur: q̃ dicit absq; dispẽsatõe: & nõ refuat pape: vt ibi no. vel dic q̃ illa regula loquit q̃n pmittit dare ecclie nõ directe pmittit credo q̃ in plurã supiorẽ: vt ad ẽpatũ promoveat sol⁹ papa dispẽsat: q̃ quo ad illã nil dr de dispensatõe: vt dixi in terminis: sed quo ad dignitatẽ inferiorem dispẽsabit inferior: q̃ pmittit dispẽsatio. Tu dic q̃ cũ pena si peculij. nõ dispensabit epus: vt no. ã. e. cum dilectus. ¶ Quintũ dubũ vt q̃ a bñficijs nõ sunt dispẽsandi: fz sal pẽli. ã. e. cũ in cũctis: dic q̃ corrigit illã sicut in alia corrigit vbi dicebat q̃ erãt puari ipso iure: q̃ puãdi sunt tñ p sniaz vt. ã. c. primo: vel dic q̃ hic loquit in alio casu. s. q̃n admittunt seculares: & plus peccãt q̃ q̃n eligũt indignũ: ideo puniunt officijs: & bñficijs: & eligendi ptãte: & q̃ grauant ecclesias relevant: vt in bñficijs nõ sint ipso iure: sed tñ modo p sniaz puati. ¶ Sextũ dubũ an suspẽsus post primã electionẽ poterit eligẽ: dicẽ gl. q̃ exponẽdo: tũc ea vice tñ puenit ptãte eligẽdi: videret q̃ possent eligere statz: & sic suspensi eligerẽt q̃ est absurdũ: ió expone tũc. i. p totũ triẽniũ: & q̃n oẽs in hoc deliquũt ordinatio est facienda p papã de epis: secus de minoribus: fz si alij nõ deliquissent eligerẽt. ã. e. scripsit: & e. cũ in cũctis. ¶ Septimũ dubũ vt q̃ ipso iure nõ sint puati: sed p sniaz. ã. e. primo. So. alio casu loquit q̃n peccãt in forma. hic q̃n eligũt p impressionẽ laicalem.

Nihil. Si ẽlatus p suã negligentiã cõfirmat indignũ electum ad regimẽ aiarum perdit ptãtz cõfirmãdi. Quanũ hic cessoẽ: & a preceptione bñficij pnus suspendit: & promotus deijcit: si p maliciã ad fecerit grauius punitur. ¶ Electi imediate subiecti pape p se aut p psonas instructas adeunt papã p cõfirmationẽ: & si sunt electi in pcordia & vitra italiã interim administrant: ita q̃ nil alienẽt: benedicunt aũt: & psecrant sicut pmiserũt. b. d. ¶ Et sunt due ptes. In pma pstitutõis cã. In fa cõstitutio ibi irrefragabili. Cõstitutio bz tres ptes. In pma puidet circa pformationes eoz̃ q̃ eligunt ad curã aiarũ. In fa ibi epi circa promouẽdos ad dignitatẽ & ordines sacros. In tertia ibi ceterũ circa cõfirmationẽ: & privilegiũ exẽptoz̃. ¶ No. principium ter. q̃ ẽlatos ignorãtes. ¶ No. fo q̃ cõfirmatio est facienda cum cãe cognitõe: & examinatione tam electi q̃ forme electionis. i. examinatio dz fieri circa personam electi: & formam electionis. ¶ No. tertio q̃ ẽt post cõfirmationẽ põt dici indigne promotus: ẽ quo. ã. e. q̃ sicut. ¶ Nõ quarto q̃ indigne promovens est puniendus: q̃ caret ptãte confirmãdi successorẽ. Itẽ suspensus est a bñficio. ¶ Nõ quinto q̃ ceteris paribus grauius punit electum malicie q̃ negligẽtie. ¶ No. sexto tres indignitates electi habilitates ad ecclesiã curatã: ætas vite mbonestas: & sciẽtie defectus: & no. q̃ bz locũ ẽt in alijs indignitatibus. ¶ Ex. v. ceterũ. ¶ No. primo q̃ imediate subiecti pape a solo papa ẽfirmant vel a legato de latere: vt de elec. si abbatez. li. vj. ¶ No. fo q̃ pt recipi ẽfirmatio dignitatis p procuratorẽ. ¶ No. tertio q̃ valde remoti electi pñt administrare ante cõfirmationẽ ex privilegio turie q̃n sunt electi in cõcordia. Item q̃ omnis dispensatio ẽt a iure debeat fieri cum cã. ¶ No. quarto q̃ in cõcessõe ptãtis administrãdi vt trãslata ptãs ex cã alienãdi nisi sit excepta. ¶ No. quinto q̃ is dr valde remotus q̃ est vltra italiã cõstitutus. ¶ Primũ dubũ an careat ipso iure ptãte cõfirmãdi: dicit glo. q̃ sic. Inno. q̃ nõ: sed p sniam: & dicit Inno. q̃ eo q̃ dr in snia superiorem in cõfirmatione electi negligentez fuisse hoc ipso sequit hec pena ẽm Inno. ¶ Secũdũ p quez dispẽsabit: vt possit recipere bñficiũ: dicit Inn. q̃ p illũ q̃ suspẽdit: ar. de sen. excõ. nup. nec ob. de pbẽ. graue: ad fi. q̃ hic loquit de suspensione preceptõis ppij bñficij ibi de suspensõe collationis. ¶ Tertium dubium an puniat ordinãs p alium dic q̃ nõ: sed excusat in maliciose non fecit. xxv. di. q̃n: & q̃ dolum allegat rẽ ff. de pbationibus. l. quotiens. §. q dolo. & pbabit dolus ex indicijs: de renũ. c. in. li. vj. vt q̃ diceba tur electus patenter illiteratus: vel insufficiẽs: & ẽfirmator hoc nolebat audire: sed cõmisit examinationẽ corruptibili: & idiotis: vt trãsiret examinandus: & ipse haberet excusatus: de quo de eta. & qua accepimus. ¶ Quartũ dubũ an canonicus pñs oibus actibus ẽfirmatõis ẽlati possit ẽfirmationem accusare: vt q̃ nõ q̃ma. accu. pñt. c. fi. & c. in fin. p dic q̃ denũciãs forsan admitteret pp periculum aie: de de spõ. impu. ad dissoluẽdũ. de cogna. spirituali tua: & nõ ob. exceptio ẽ, promotum: & promouentem: & cum de pdictis constaret, procederet: q̃ tanto sunt grauiora rẽ. de consue. c. fi. ¶ Quintũ dubitz an si in curia petit cõfirmatio fiat citatio illoz̃ quoz̃ interest. Inno. dicit q̃ nõ solet: cautius tñ & iustius q̃ at ẽm ipm. Cõpo. & Host. citationez fieri post

difficilius admitteret ḋo ꝫ electū nisi de nouo deueniſſent ad ipius noticiam. argumentum q̃ ma. accu. poſ. c. ſi. dicit Jo. an. q̃ ſatis plenitudine. ptāto in terminis decre. cupientes alſ. e. i. e. xi. li. vj. nō eſt neceſſaria alia citatio. Si non bꝫ locum decre. facieḋa eſt de iure citatio: ſicut p alios ordinarios ſm formā. c. ſi. de elec. li. vj. ¶ Sextū an poſtulatus vltra italiā poſſit adminiſtrare: dicit hic Jnn. q̃ nō: ꝫ ſe cus in electo. Ratio q̃ in electis iniciatū eſt matrimoniū: q̃ nō eſt in poſtulat. ſ. e. cū ſit canonice: ad hoc. ſ. e. bo ne: vbi idē ꝫ Jnn. ¶ Septimū dubiū an electus a cōpromiſſariis habēti bus plenū in ḋatū: aliquo de cōpromiſſa rius ſe opponēte poſſit ab ꝓfirmatione adminiſtrare: dicit hic Jo. an. q̃ ꝫ in cōcordia videat electus. ſ. e. in cāmeru* tū eſt fm Cōpo. q̃ nō adminiſtret: q; dicit q̃ ob hoc vidit electionē caſſari: q; q̃ hic vſ eſt diſpenſatio: ꝛ ſic reſtringē ḋa ad hoc. ſ. e. inde énutantibus. §. cetex. li. vj. ¶ Octauꝫ an poſſint tales recipere iuramēta a ſubditis vel vaſallis: dicūt doc. Jnno. Boſt. ꝛ Ab. q̃ nō: liue vt plati cōfirmari adminiſtrēt: ſiue vt viſitatores: ꝛ dicit ab. q̃ vidit pp hoc electionem caſſari: ꝫ archidi. male hoc aduertēs. ſ. e. inde énutatib* li. vj. dicat ꝛ̃ium: vbi dicit q̃ electio p illam debet deferri: adminiſtratio aſſ ꝓfirmationē iuramētū: ꝛ fidelitates recipere poterit a vaſallis ad vltā decre. que dicit q̃ pōt adminiſtrare: limita p decre. ſ. de cōſue. cū venerabil: ꝛ de elec. ſi abbatē. li. vj. q̃ pōt niſi ibi ſit legatus de latē q̃ poſſit eos ꝓfirmare: vt ibi vidiſtis. ¶ Glo. iij. inducit decre. ad queſtionē: q̃ epi nō poſſent diſpēſare in etate: q; ſi puniunt pro monēdo: diſpēſare nō pōt: de quo. ſ. e. cū dilecti: de bodie de eta. ꝛ qua. c. li. vj. ¶ Glo. magna enumerat varias penas punientiū q̃ loquunt in diuerſis caſibus: quā Botti. ꝛ Ab. rectant p viam diſtinctionis. ¶ Facit vnum ꝛ̃ium ꝛ op. de capitulo graue. ſ. e. li. Vbi non punit ipſo iure: ſed admonit. dicit q̃ hic peccauit in plus p monendo ad curā vbi minus verū periculum vbi leuius: q; ad beneficium nō tā graue: ſicut eſt beneficium ſimplex: ꝛ ibi leuius punit: vnde dicit q̃ caſus ſint diuerſi: ꝛ diuerſitas caſuum nō inducit ꝛ̃rietatem ꝛ pias: q̃ ꝛ̃rietas cadere non pōt circa diuerſa ſm glo. ¶ Secundum dubium que grauior pena ipōnit: dic q̃ ad arbitrium iudicis: cum non determinet: vt hic: ꝛ q; magis eſt puniēda malitia q̃ negligentia: alſ. iura: dicē Jo. an. q̃ ipōnet pena ꝺ̃poſitōis. lxxxj. di. tātis: ead̄ pena pānt q̃ p monitū dignū inānī. lxxiij. alſ. lxxiiij. di. v. ¶ Tertium dubium an decretū hēat locuꝫ q̃ocunq; ſit vltra italiam quātūcunq; diſtet: dic q̃ ſic cōcludens vō ſufficere q̃ vltra duas dietas: vel modicū plus diſtinguer ob. decre. nō nulli. de ſpōſ. q; loquunt in ſepata materia iudicio: ꝛ dicit glo. q̃ ſtandum eſt cōſuetudini. Goſ. dicit ſtādū ſſe a qua nō eſt recēdendū. Idem Boſti. ꝛ ſi eſſet curia apud taurinum bꝫ hoc priuilegium: quānis ꝓtiguū ſit pribus vltramō tanis: an ecōtra idem erit in italicis curia exiſtēte vltramōtana: dicit hic Boſti. q̃ ſic: ex mēte canonis. Idem Guil. ꝛ Gar. in decre. anatricie. e. n. li. vj. ad hoc: q; curia exiſtēte vltramōtes: dicerent ꝓtes etiam iſte p reſpectum ad curiam vltramontes: ꝛ dicit Jo. an. q̃ ſtaret huic dicto ſi ſſa diceret vltramōtanos bſſe hoc priuilegiū: ſꝫ dic ſſa vltra italiā. ¶ An vltramontani curia exiſtente vltramontes gaudeant priuilegio: q̃dam q̃ non: q; ceſſant verba ꝓſtitutionis: ꝛ cā: ꝛ p hoc facit opi. paudēnum: q; volunt priuilegiatos italicos curia exiſtente vltramōtes: ergo ipſi nō habēt priuilegium: dicit ante factuꝫ opi. eſt tutio: q̃ nō adminiſtrēt exiſtentes in pribus vltramontāis: ibi exiſtēte curia: q; adminiſtratio aſſ ꝓfirmationem eſt a iure exorbitans: ꝛ reſtringenda: de reg. iur. que a iure. li. vj. poſt factum: dicit q̃ pōt teneri: q̃ gaudeant priuilegio: q̃ priuilegiati exiſtentes vltra italiam: ꝛ ſō cū vltra italiā ſunt: ꝛ longius a curia vt q̃ cuꝫ non deficiant verba: nec mens cōſtitutionis nō bꝫ locuꝫ cōſtitutio. ¶ Placet dictum Jo. an. ſed non rō: q; arēta p ſona loquentis verba ſunt intelligēda: ſed hic erat ſtatuēs circa italiā ꝛ priuilegiati conſtitutio vltra italiā ponderauit eos priuilegiare: q̃ curia eſſꝫ in italia deficit ergo mens loquētis: ſed placet mihi dictū alta rōne: q; ex. no priuilegiat ſolū vltra italiā cōſtitutos: ſed priuilegiat lōginq; remotos ꝛ poſtea hoc declarat exēplo dicēdo: valet vltra italiam: ꝛ exemplū nō reſtringit regulā. ff. de dā. infect. l. damni: iam eque bñ valet miſſꝫ in ſi nō eſſꝫ conradus vel antonius noie q̃ ponit exempli gra p q̃ ꝓcludo q̃ remotus valde bꝫ ꝺ priuilegium: ꝛ ḋa dicat valde remotus arbitrabit̄ iudex: ꝛ credo q̃ bꝫ arbitrari ſm qualitatem exempli: vt q̃ ſtā dictat roma a pribus vltramontanis. ¶ Quartū dubiuꝫ: q̃ vt non liceret adminiſtrare aſſ ꝓfirmationē. ſ. e. trāſmiſſaꝫ. Sō. ibi regula hic vnus caſus ſpālis in exemplo vltramontano: alius caſus hētur in papa. ſ. e. ꝫ. xxxij. diſt. in noie dñi. Tertium caſuꝫ addunt doc. vt. ſ. e. inde énutantibus. §. ſi vero ꝛ §. ceterum. li. vj. ¶ Quintū dubium an ſuppoſita epi abſentia a metropolitano poſſit ipſe adminiſtrare: arguit q̃ ſic a rōnis ꝛ dēputate: ꝛ pp eccleſie periculum. Jn ꝓtrium determinat glo. ꝛ eſt veritas: q; ius diſpenſatiuum vt ſtrictuꝫ: ꝛ ſingulare: ꝛ odioſum ꝓ iure nō trahit extenſiue ex rōnis ꝛ dēputate. ſ. de re iudi. in cāſis cum ſy. diſpenſat enim ꝓ regulaꝫ que ꝓfirmationem requirit ante poſſeſſionem adminiſtrandi. ſ. e. trāſmiſſaꝫ: ꝛ e. e. noſti. ꝛ e. ſuffragāei. ¶ Sextū dubiuꝫ an geſta p vltramontanū aſſ ꝓfirmationē auctoritate iuris valeāt ſi poſtea appareat ipꝫ nō legitime electū: ꝛ eius electio caſſet. gl. allegat. Primo q̃ nō valeāt: q; caſſato auctore: ꝛ oia ab eo geſta: de here. frmitatē. cū ſy. ꝛ q; caſſato principali: ꝛ oia que ex quo rē. C. de legi. nō dubiū ꝓ determinat gl. q̃ geſta ad vtilitatē eccleſie: ꝛ circa que a iure datꝫ ptās valēt primo: q; talia geſta ſunt geſta ab habēte ptātem a iure: vt q; eſt in queſta adminiſtratiōe: ꝛ q̃ſi poſſeſſiōe adminiſtrationis iuris auctoritate: ꝛ ab alijs ſic tenet: ꝛ reputat̄ platus de iure pa. exiſtis: ꝛ. e. ꝓſultationibus. in illis ḋo in q̃bus non bꝫ ptātem a iure geſta non valent: vt in bonis adminiſtrādis alienādo: ꝛ non emendo ad eccleſie vtilitatē. ¶ Ex glo. no. q̃ ad hoc vt valeāt geſta: ſufficit platū eſſe in q̃ſi poſſeſſione platiōis: ꝛ adminiſtratiōis iuris auctoritate vel boiser q̃ habeat ꝑ platō: ꝛ ſic notat articulanꝫ: q; bꝫ ponere. Item q̃ talis erat in q̃ſi poſſeſſiōe adminiſtratiōnis: ꝛ habitus: ꝛ tentus ꝑ platō rē. ꝛ tūc ꝓcludit pbatio: vt valeant p eū geſta. ¶ Item no. ex gl. q̃ in dubio alienatio ꝓcedere cenſet ex mala adminiſtratiōe: niſi aliud appareat. gl. tenēt doc. nō ob. ſ. e. noſti. q; ibi nō poterat adminiſtrare iuris auctoritate capla. ſ. allegata loquunt ſꝫ de intruſo vt nō ꝓfirmato vel ab eccleſia dēpriuatio: ꝛ ſic q̃ nō habēt q̃ſi poſſeſſiones iuris vel iudicis auctoritate. ¶ Nō ob. q̃ caſſato principali rē. q; hec oio nō ſūt acceſſoria: ſicut nō eſt ꝓſtitutio ad legatū: de offi. lega. c. ſi. q; cōſtitutio non edita de ſe ſubſiſtit: ꝛ ſic geſta nō vt effectus: ꝛ cā efficiēs differunt quia validata ſm ipſe effectus nō validat effectus cā ceſſāte. ¶ Septimū dubiū qd ſi intruſus acq̃rat eccleſie planū eſt q̃ ab eo geſta nō valēt. Quid fiet de geſtis ad vtilitatē eccleſie puta acq̃rendo vel emendo: ad hoc cōmodum geſtum caſſabit̄ vt q̃ ſic p ꝓducta iura: ꝛ q; cōmodum cuꝫ incōmodum ḋꝫ cōpenſari. ff. de neg. ge. ſi negocia. Credit glo. q̃ vtiliter facta ad cōmodum eccleſie non caſſabunt̄ ſed vtilia remanebunt penes eccleſiam: q; talia ad fauorē eccleſie ſunt introducta: vt geſta p eum non valeāt: non debent ad incōmodum retorqueri. C. de leg. l. q̃ fauorē. ff. ō mino. l. ſi iudex: vide hāc glo. de ſciſmaticis. c. i. in glo. ſi. ¶ Hic concludendo dictū Boſti. cum dicto Jo. an. Si intruſus in eodem ꝛ̃cu eccleſiam ledit vno reſpectu: ꝛ in alio eccleſie cōmodum fecit eccleſia ḋꝫ cōpenſare cōmodum cū incōmodo. C. de reputa. l. i. q; hec inconſtantia q̃ velit cōmodum: ꝛ non velit incōmodum: circa idem rep̄obare ſi in diuerſis ꝛ̃cibus: tunc eccleſia poteſt acceptare ꝛ̃ctus ad cōmodum: ꝛ repellere ꝛ̃ctus: ꝛ geſta ad incōmodum. ff. ō mi. l. ſēt. §. i. ꝛ. l. q̃ ſi minor. §. premittitur. ¶ Concludendo

vñ glo. Jm.cũ p dictis in dubio an gesta p aliquẽ: vt pla
tum ꝙ postea est remotus valeãt. Dic ꝙ occurrit qñq; p-
latũ ad mandatũ iudicis ꝓnotũ minus tenere pp delictum sup-
uenies: qd forte est effectus beneficius symoniacus: in tpa
libus ab eo gesta valẽt donec tolleratur. viij. q. iij. nõne. Se
cus si nõ tolleret: vt qñ sua vel inhibitio p̃ eũ processit: de do-
lo veritatis: vel qñ est notorius eũ suspensus: vel inhabilẽ de
re iudicãd ꝓ p̃dũ: de excel. pla. tanta. ¶ Jn spiritualibus
ẽt tolerant ab eo gesta: quo ad habitũ: ꝛ nõ quo ad exerci
tionẽ ꝛ dispenset: vade ordinationes collationes vel alia
spiritualia ab eo habitualiter cõferunt nõ quo ad execu
tionem: nisi dispẽsetur. i. q. iij. si quis a symoniacis. ꝛ q. c. i. ꝛ
ar. nisi essent leges vel cõstitutiones q̃ valẽt: ꝛ in eius obpro
briũ cassant. de sententia. fraternitatis. ¶ Quid dicũt plati il
legitime ꝓmoti: ꝛ cõfirmati: vt qui symoniaci. vel sententiati:
vel hæretici: vel excõicati assumpti in spãlibus ad hæc a tali
bus gesta quo ad cõstitutionẽ nõ valẽt: in tpalibus vo ge-
sta tenẽt pp auctoritatẽ ꝓfirmationis ex quo ponunt in qsi
possessione administrãdi: eoꝝ gesta tuent ꝓfirmatione: do-
nec reprobent: vt dicto. c. nõne: p hoc infert qd talis cõfirma
tus põt agere noie ecclesie nec ei obstat aliq̃ exceptio nõ ca
nonice electionis q̃ sit fur. vel q̃ nõ intrauit p hostiũ: qui pe
rit oia eius gesta tollerant auctoritate ꝓfirmationis. ff. q̃ cum
pupillo tutore auctou. l. i. §. pe. ff. de mino. l. ait prꝰ. §. pnũti. ff.
quibus modis vsufructꝰ amit. l. i. §. i. ff. de aqua plu. ar. l. post
quam idonee: ꝛ hoc dicit vere Cõpo. qñ ꝓfirmatus est facta a
suo superiore secus si a superiore nõ suo: qui ille nõ haberet ali-
quẽ colorẽ tenẽdi: ꝛ ala sit superior in cãbus: vt in metropo
litano quo ad suũ suffraganeũ: de offi. ordi. pastoralis
ꝛ hoc vã ẽt in institutione: ꝛ pausione q̃ vim hꝫ cõfirmationis:
de quo ff. ꝛ cũ inter cano. nouerit in causa m. c. trãsmissam: de
elect. libro. ¶ Nec obꝰ q̃ symoniacus fuit suspẽsus ab offõ: ꝛ
sic administratione de symo. p tua. iij. ꝛ sic nõ valẽt ab eo gẽ
sta: vel saltẽ hꝫ posse excipi. qd ꝛ sit suspẽsus a iure facta ti
ab eo defendant auctoritate ꝓfirmationis nisi ẽt notorius
symoniacus: qm tunc ꝛ subditus ab eo recedere. xxxv. di. §.
vlt: de cõsa. cle. vñ nõ obꝰ q̃ ꝛ testẽ excipiat de testi. sup
eo. dic q̃d si ut publica: ꝛ gerunt rõne publici officij: vt est
actus iudicialis: ꝛ in talibus tollerãtur suspicione: ꝛ auctoritas
ꝓfirmationis facit gesta valere. Quedã sunt q̃ sunt puta: ꝛ
nõ gerunt rõne publici officij: ꝛ talia nõ tolerant. Quedã
sunt publica: vt testificari tñ nõ gerunt rõne publici officij
vt est testificari: q̃ ꝛ iurare: put gerit dicat publicũ officiũ
tñ testi nõ cõpetit rõne publici officij: ꝛ tũc ꝙ eũ põt excipi.
vel dic q̃ nulla interuenit cõfirmatio in teste p quã eius fa
cta teneant: ꝛ p tanto ꝙ ipm põt opponi: q̃ sit inhabilis: ꝛ
habeat cõiter p̃ habili. Idem dicit in accusatore. ij. q. vij.
quærendum. qñq; plat⁹ est illegitime ꝓmotus ab initio
ex defectu iuris naturalis: q̃ in eo non est dare consensum
maioris ꝓpter quod: ꝛ auctoritas ꝓfirmationis eum non
habilitat: vt gesta p eum valeant in tpalibus nec in spãli-
bus: vt no. ff. q̃ sicut: ꝛ dicit hic Inno. q̃ p hoc limitatur
lex barbarius: de offi. ꝓtor. ¶ Quidam sunt plati nõ le-
gitime ꝓmoti nec sunt in quasi possessione plationis: ꝛ a ta-
libus gesta nõ valẽt: ꝛ ab aliis credant plati: de inrepa. cõ
sultationibus: q̃d nõ. q̃ nõ sufficit vt concludant gesta vali
da: ꝛ cõcludat in argumento q̃ erat hæreticus: ꝛ tenuit ab
oibus p plato: q̃ cũ hoc stante q̃ sic habeat: ꝛ tñ nõ sit plat⁹
nec sit in quasi possessione prelature requirunt ergo duo co-
pulative q̃ sit in quasi possessione: ꝛ sic teneat ꝛ reputet ꝓ pla-
to. ¶ Quidam sunt plati in quasi possessione administra
tionis: ꝛ legitime quo ad ius positiuũ ꝓmoti: nondum con
firmati. ꝛ nõ exspectantes confirmationem: q̃ ipsi habue
runt ex viribus electionis: ꝛ tales põt agere in iudicio pro
ecclesia: ꝛ cõa ab eis gesta siue in iudicio siue extra iudicium
ex officio valent concurrente errore cõi ꝛ vtilitate publica: ꝛ
hic est casus. l. barbarius ff. de offi. prꝰ. ꝛ hic est casus.
¶ Quidam sunt plati electi nondum confirmati nec sunt
in quasi possessione administrationis: ꝛ sin aũt in his nõ est
dubium q̃ eoꝝ gesta non valent: nec agẽdo in iudicio nec
extra iudicium: nec ẽt solutiones exigẽdo p ecclesia libe
rant solventes. ¶ Quidam sunt plati nõdum ꝓfirmati: ꝛ
in quasi possessione exãtes. Sunt hic opiniones: quidam q̃
eoꝝ gesta valent p. l. barbarius. ꝙcurrente errore cõi. hoc
nõ ꝛ Jmo. q. illa lex loquit in cõfirmato a pfecto ꝓnoto
vel habente cõfirmationem ex viribus electionis mouent ẽt
p. l. ff. ad macedo. l. sed ꝛ sic pfamiliat: ꝛ hoc ne illudat ꝓ
hibentibus si illa non facit: q̃ sibi illud in odiũ macedon. vt
filius q̃ ſ: gerit ꝓ filio sui iuris nõ habeat macedon. vt ibi.
Alij dicũt q̃ gesta ab exãtibus in quasi possessione admi-
nistrationis quo ad fructus bene valent: ꝛ quo ad id q̃ est
loco fructuum vt ꝓferre beneficia. ꝛ hoc rõne possessionis
cõperit: ꝛ eligere: ꝛ ꝓfitere: vt. d. c. consultationibus: de cõ-
pos. cum ecclesia. Alij dicunt q̃ id q̃ facit: alius tradendo
vel alienãdo nõ valet: sed q̃ facit recipiendo bene valet. ff.
si cer. pe. l. ea q̃ in pupilla: dic q̃ nõ ꝓfirmati gesta nullo
mõ valent ex quo nõ hꝫ superioris auctoritatẽ: q̃ talis vt ſ.
rusius nec superioris auctoritate ab eo gesta valent nec iudi
cando nec extra iudicium: nec solutiones recipiẽdo: nec pos-
sessionem in quasi possessione bona fide. q̃ ex quo nõ est ꝓfir ma
tus nec hꝫ superioris auctoritatem: ꝛ se immiscet ꝓprie auctori
tate nam ipse vt temerarius possessor: ꝛ quodãmõ violen-
tus ff. q̃ metus cã. l. extat: ꝛ. l. meminerit. C. vi vi. q̃ sibi ꝓ
prius dicit: de ꝓbendis cum q. xvij. q. vij. sicut: ꝛ c. si q̃. ꝛ. c. qua-
liter. ꝓdicta vera: nisi recepent solutionem ex ꝑcto p se gesto
q̃ bene liberant soluẽtes. vt. m. l. si vrbana: vbi soluens pre
dium cum quo ꝑhibit recipiẽdo ꝓdictionem liberat. ¶ Ad
uerte ꝓdicta limitat vera Cõpo. qñ ꝓfitat vel ꝓbat q̃ nõ ẽ
confirmatus: vel quatum ad omnia ꝓbandi transferendum
ꝓficeret quasi possessio administrationis scienter: ꝛ pacifice su
perioris q̃ statim p hoc esset in quasi possessione: ꝛ quasi ti-
tulo p quẽ relaxaret ab onere ꝓbandi se ꝓfirmatũ: ad hoc
allego bonam glo. de rerum. nisi. §. pp ꝓficuas. in gl. ma
gna iuxta medium: qõ bene no. q̃ in practica multus timet
alle. l. ij. C. de seruit. ¶ Quidã sunt plati electi ꝛ ꝓfirmati: ꝛ
ꝓfirmatio fuit illegitimata: tũc credo q̃ gesta p eũ valeãt: ꝛ
sic solus vna opinione hic posita: dũ tñ vel bona fides: q̃
iuris error nõ excludit bonã fidẽ. ff. de vsuf. l. q̃ scit no. ff. de
vsucapi. l. nã ꝛ si fur. Predictis nõ obꝰ de inrepa. consulta
tionibus vbi sufficit esse in quasi possessione: ad hoc q̃ vale
at q̃ qs gerit vt patronus: q̃ quedam gerunt ex officio pla-
tionis: ꝛ in his cũ iusta nõ possit dari possessio sine ꝓfirma-
tione nõ valẽt. Quedam gerunt ex aliquo iure puta: ꝛ in
his sine aliqua ꝓfirmatione põt dari quasi possessio iuris ut are
sic valz qõ agit: vt ibi quo ad fructus: ꝓ hoc dico q̃ si ꝓtẽs
eligẽdi spectaret ad platz: vt platum: vel ꝓfitendi: q̃ non
sufficeret esse in quasi possessione iuris ꝓfitendi vt plati. ni
si esset ꝓfirmatus: nõ obꝰ C. de pen. heredi. l. pe. vbi põt sol
ui possessori bõe fidei: ꝛ qui ibi in apprehẽsione bõe fidei: que
sit solutio: in qua põt dari bona fides sine auctoritate alte
rius: sed in plationẽ est data certa forma possidẽdi que crea
tur p superioris auctoritatem in qua nõ põt dari bona fides
nisi illa forma interueniat. i. superioris auctoritate. vñ dic q̃
nec illa: nec alia ꝓbat an possessori recte soluat hereditas:
sine sit bone fidei: sine male: sed ponit dicã. l. pe. qd iuris si
agit. ¶ Quidam sunt plati legitime promoti: ꝛ ꝓfirmati:
sed nõ tolerati: qõ põt eẽ dupliciter: vel q̃ reprobati ab hoie:
sine dãnati: sine inhabiles: sine a iure q̃ notorie deliquerũt: ꝛ
notorie sunt suspensi: ꝛ alium gesta post reprobationem nõ
tenẽt de dolo veritatis: de coha. cle. vsa. de re iudi. ad ꝓbã
dum. xxxij. di. ꝓter. de excel. pla. tãta. ¶ Item dicũt q̃dã
platum non toleratum: de quocunq; capitali crimine fuerit dã
natus. ff. de his q̃ no. infa. l. q̃ amꝑ ꝓ ꝓdicta. dicit Inno. de
hereti. frmitatis: q̃ ꝛ fecerit notarius vnaz cartã falsaz hoc
occulte exãte valeant instrumẽta postea ab eo facta ꝓpter
publicã vtilitatẽ: vt dicta. l. barbarius philippus. ¶ Per

ꝑdicta Compo. singulariter limitat vere. in delerimus ꝑ iudicije: vt q̄ ibi dē excōicatum non posse agere dicit vox in ꝓsequente ius ꝓuatum. Si vero ꝓsequat ius sibi competens rone publici officij. ab eo gesta tenent: si est occultus: ꝛ ꝑbari possit excōicatio: ex quo tolerat. Vnde potent opponi: ita demum ꝯ eū q̄ id agit rone publici officij: ꝛ sic est manifeste excōicatus: ꝛ publice vel notorie: ꝛ ita q̄ non sit occultus: ꝛ tolleratus: alf. de re iudi. ad ꝓbandū: de excep. excepti. de offi. dele. prudentiaz. ipse: ꝛ Inno. tenent ꝓmuz q̄ indistincte admittatur pp̄ periculz cōmunionis: ꝛ siue sit confirmatus: siue non tñ gesta ab eo tolerātur: de dona. inter dilectos: ꝛ aduerte: q; dicit p hoc q̄ excepto occulte excōicationis non ob. iudici nec ordinario: nec delegato: hoc fateor in ordinario: sed in delegato cuz nō bēat publicum officium eo existente inhabili: non credo q̄ tolerantia ipsum defendat. ꝓ no. per Inno. de ꝛ̄pti. scribat. ꝛ q̄ no tamen ipse dixit de ꝛ̄pti. cum dilecta: ꝛ q̄ no. de ꝛ̄pti. super litteras per ꝓdicta: pz̄ placere: q̄q̄ opponeret nō eas confirmatus. Sed dicit Compo. q̄ nō oz opponere negatiue de cā pos. cum ecclesia: sed p expressionem alicuius facti per q̄ appareat eum non ꝓfirmatum vel non rite cōfirmatum: vt si p potentiam laicu: vel aliter non ob. si dicas q̄ p hoc non ꝓbat: q̄ si non sit cōfirmatus: q; potuit intrudi. ꝛ demum cōfirmari: q; ex quo est in hac inusta possessioe sibi incūbit onus ꝓbandi: q̄ sit rite confirmatus: vt ecc. beneficio. vno. p predicta deciditur an si cōtra prelatum in curia agentem p ecclesia opponat q̄ non est ꝓlatus: debeat se ꝓbare ꝓlatum: dic q̄ sic: vt q̄ sit in possessione: vel q̄ bēatur pos eō: de quo vide in spe. de actore. §. 1. ver. Item contra prelatum: ꝛ v. sequenti.

Ꝑterite. Expense necessarie quas facit capitulum: pro prosequendo electione ꝓlati: de bonis ꝓlature reddūtur. b. d. ¶ Primo dicti qō. Secō determinat ibi: dummodo. ¶ No. ꝓmo q̄ expense facte circa prosequtionez ꝓlature non spectant ad capitulum: sed ad ꝓlaturam. ¶ No. secūdo q̄ expense voluntarie in electione ꝓsequenda non repetuntur. ¶ No. tertio q̄ capitulo vacante sede: non ꝛ occupare bona etiā vt satisfaciat de expensis necessarijs. ¶ No. fm Innoc. ꝛ Compo. q̄ ꝛ collegium constituat de pluribus ecclesijs: solum capitulum ecclesie vacantis electionem ꝓsequi: nā ꝛ in electiōe ꝓlatoꝝ de constitutio. plura collegia interueniant: vt. ō. c. scriptuz. ꝓsecutio tñ electionis: ꝛ ius percipiendi spectat ad ꝓlatorale capitulum. ¶ Oppo. ꝛ vt tex. male dicit expensas fieri de bonis ꝓlatorum: ꝛ postea dicit q̄ expense debēt reddi: q; ꝛ si sint facte de bonis ꝓlatorum reddi non debent. So. facte reddi dñt sicut debēt fieri de bonis ꝓlatorum. nec ob. tex. in fi. q; loquit de illicita occupatione. ꝯ. quā hodie est publicum per decre. auaricie. co. li. vi. An iste expense spectant tñ ad cameram ꝓlatorale: an etiam oim de ꝓlatorum: dic si est consuetudo ulla seruata. que legem interpretat: de consue. cū dilectus. Si nō est consuetudo satisfaciet de expensis mense cuius ꝓcipue interest. s. ꝓlatorum. nisi graues sint expense: q; contribuent omnes de ꝓlatorum: q; q̄ omnes tangit: de reg. iur. q̄ omnes. li. vi. dum tñ pauperes non cōpellant: ꝛ dum ea inequalr nō grauent; de censi. li. ꝛ. c. peruenit: ꝛ hoc potissime tangit canonicos: de p̄scrip. cum non liceat: de testa. requisti: q̄d fiet de bonis ꝓlatorum vacante sede: dic custodient p iconomum: alias puniebit q̄ si ibi non est: vel nō est idoneus: p capitulum ipso vero deficiente punietur metropolitanus. xij. q. ij. non liceat: posset etiam consuetudo dari pōtem bonus custodie clericis non tñ laicis. xij. q. ij. de laicis: ad hoc. Le. c. generali. li. vi. ꝛ oz capitulum facere inuentarium in ꝓuincia ep̄i morientis vel cedentis: vel depositi ꝓlatis iconomo. xij. q. ij. caritative: ꝛ si mortuus non est faciant illud publice de oībus de minuto vsq; ad maximū ꝛ q̄ ex inde subtraxit tenet. xij. q. ij. sicubi. imo vt infamis: sicut tutor. nisi fecerit: ꝛ iurabitur ꝯ eum in lite. ff. de adm. tu. l. tutor. C. arbi. tu. l. fi. tenent etiaz multi alij administratores ad tale inuētarium. C. arbi. tu. l. fi. de quo de reli. do. q̄ contingit. v. alli. ¶ Ad glo. primum dubium que expense repetant: an expense pro facienda electione: an pro petenda ꝓfirmatione. Glo. dicit q̄ omnes repetunt: que sunt facte p negocio electionis. Vnde. dicit illas expensas peti posse circa electionem que sunt facte pro actu quē facere non tenebat capitulum. In his vero que sunt facte p actu quez facere tenebat dicit q̄ expensas petere non pōt: q; non oz idem actus eos liberare: ꝛ obligationez eis inducere: per hoc dicit eos nō posse petere expensas in citādo absentes p electionem: nec in ꝓcuratore notarijs: ꝛ alijs que tenebant: ꝛ alias ius deuoluebat ad superiorez. ō. c. ne p defectu: sic dicit q̄ nō repetet metropolitanus expēsas quas fecit in electione ex iure deuoluto. ff. de opis. libe. l. q̄ iuste: q; beneficia ad hoc sunt cōstituta: de vi. ꝛ ho. cle. cum ab omnib. nec habent expensas p requirendo cōsensum: cum requirere teneātur; alias ꝯ dunt in penam: de elec. cupientes. §. ceterꝝ. Cōpo. tenet glo. q̄ omnes expense p facienda electione repetant: q; ex. loquit indistincte: q; ad aliqua q̄ tenet que non facit, ꝓpter expensas ꝛ in visitatione: de p̄script. cuz ex officij. de symonia: cum sitis. Vnde. dicat illa ꝓpter. ¶ Quid de electione alterius ꝓlati: dicit idem: q̄ eadem est rō. ff. ad. l. acq. illud. ¶ Quales necessarie expense repetant: dicit q̄ mediocres nō nimium delicatenet etiaz nimiū stricte: de pigno. actio. l. si seruos: que dicant expense necessarie: dic ille sine q̄bus negocium expediri non pōt. ff. de ipensis. l. ꝛ. ij. ꝛ sufficit si credat faciens expensas eas necessarias: ꝛ nō sint. ff. de bonis auct. iudi. possi. l. prior. §. ij. ¶ Quid si duo essent in discordia electi an expense repetantur. gl. determinat q̄ sic: dūmodo vnus sit electus a maiori parte: q; ille vt electus a capitulo: ꝛ pinde ac si capitulum elegisset igit expense sunt repetende de modo: vide. c. ij. cupientes. §. ceterum. vbi ponit Jo. an. vcā antiquorum hic scribentium ibi remittit in glo. ā. ¶ An repetant indistincte expēsas electionis: dic q̄ factas pro negocio electionis indistincte repetunt: alias si pro suis negocijs essent expensas nō repetunt: vt ꝑz ex illo verbo propter hoc: nisi put ibi causa negocij electionis maiorem moram traxerit. ff. fami. herc. ex pte. ff. de neg. ge. si cōmunes. An,

Ꝯm post petitam. Electio post collationem ex intervallo celebrata non valet. b. d. Primo narrat factum q̄ō. Secundo cassat ibi: q; tandē. ¶ No. ꝓmo q̄ non valet electio facta ex intervallo post collationem babitā. ꝛcli ad ꝛcium: ꝛ similiter: ꝛ sic est de substantia q̄ statim post collationem fiat electio nō ex intervallo. ¶ No. secūdo q̄ nō valet electio in qua ꝓus est prestitus electioni cōsensus electi q̄ eligatur. ¶ No. tertio q̄ vbi fuit ꝓt in alio q̄ in sentētiat ꝓiudicare: ꝛ nō ꝓiudicare cū finis est exprimenda. cōcor. q̄ō no. ō. c. sup eo. ¶ No. quarto q̄ etiam vbi fit electio in cōcordia faciēda est collatio: ad hoc q̄ō no. ō. c. q; pp: ꝛ non erit collatio numeri ad numez: sed erit q̄o omnes cōcordauerunt: ꝛ de sciētia meriti: ꝛ qualitatibus electi de zelo eligentiuz: de quo dic vt. d. c. q; propter. videl q̄ valeat electio: ꝛ si post collationem fit protracta. l. c. publicato. So. q̄dam dicunt cām cassationis hic fuisse ex consensu prestito electioni ante electionem. Jo. an. dicit q̄ ꝛ cā hic fit habilis ad cassandum: q; notat ambitio tñ cassationis cā fuerit principaliter ex eo: q; fuit protracta: q̄ ꝑz: q; papa se fūdat sup inordinato processu. nō ob. c. publicato: q; ibi logitur q̄si ꝓrabitur ab eligentibus electio in fraudem electus vt ibi no. in vltima glo. hic q̄si non in fraudez. Ideo est cōsilium fm Ybe. ꝛ Ab. q̄ vbi est protracta electio post collationem q̄ electores se ostendunt hoc facere in fraudem

electi:r non ꝓsequunt electionē nisi a superiore compellan
tur quo cāu valebit electio:vt d.c.publicato:r hoc si vis ele
ctionē valere si vis nō valere electionem ꝓcurandus est:q
fiat electio:r nō valebit. ¶ An ois dilatio inter collationē
r electionē viciat electionē:dic q dilatio extranea nō natu
ralis viciat mora vero naturalis:vt ex necessitate corpis nō
.C.de testa.l.cū antiquitas. ¶ Itē modica dilatio nō ipē
dit.ar.ff.ō solu.l.ratū:r.l.quodcū q.ff.rē ra.ba.r ix decret
q:ꝓpter.solū diceret nox fieri publicationē intelligo repē
tā cū electione post collationē.ff.de verb.ob.l.ficta:q ma
gis suadet rō electionem fieri post collationem statiꝫ q̄ pu
blicationē post scrutiniū:q potest subesse cā ꝙ ferēdi publi
cationē ꝓpter multitudinē scrutandoꝝ que cū nō occurrit
post collationē in tractāda electione:ꝓ hoc vide Pōn:q si
post collationē diceret iusta de facto statiꝫ non viciaret ele
ctio. Idē si tractaret de concordia dum tñ nō diuertat ad
extraneos actus. ¶ Glo.sunt clare excepta pe.q̄ tāgit ver
bum an sola requisitiōe ꝓsensus viciet electio:dic q nōmi
si consensus pstetur sed si pstatur sufficit ad cassandam ele
ctionē ꝓpter ambitionē:q nō ambitiōe sed labore:ozꝫ vñ
quēq ad dignitatē puenire.C.de re.iu.l.q̄ rem publicaꝫ
li.xij.r sic vtraq istorum reddit formā inutilē:ix enim req
situs consensit:r si dissentiat nō est eligendus ꝟ virtuaꝫ est
finq:q inuitus r fugiens est querendus consentiēs r ambi
ens reprobādus p iura allegata:viij.q.ij.in scripturis scie
ndū:r.c.qui epatum.dicit Jo.an.q glo.habuit intellectū
q̄ si sint oīno certi eligentes:q ille de quo eligendo tra
ctant non vult epari q̄ se intromittere non debet:si tñ fiat ele
ctio:per hoc nō negat quin valeat. An.de Bu.

c **Onstitutis.** Monachus vnius
nōasterij factus ab
bas in electione abbatis ꝓprie monasterij:vo
cem non hz etiā si tale ius ab abbate r mona
chis ꝓprie nōasterij sibi fuerit reservatū.h.d. ¶ Prima
pōt petitionē actoris.Secūda expōnē cāe.Tertia sniam q̄
actorē ꝓp cām ineptā. ¶ Ho.prio q agēs cōpelli expri
mere cāꝫ sue petitiōis. ¶ Ho.ſo q ex pacto nō pōt capīm
ꝓpetue cōcedere ius eligendi extraneis in sua ecclesia:vel
vt secū admittant.f. ¶ Ho.q rōne psone nōachus alterⁱ
monasterij nō pōt hāc ius eligēdi in nōasterio alterius red
gōis. ¶ Op.cū glo.q si isti abbates erāt in q̄si possessiōe
iuris eligēdi debebāt admitti nec debebāt dicere titulū sue
possessionis.C.de peti.here.l.cogi.Sed.dicit gl.q isti nō erāt
in q̄si possessiōe:ō fuerūt arctati ad ostēdēdū titulū sue pos
sessiōis:nō eā pos.cū ecclesia.s.e.querellā:r q agebāt ad cas
sationē electōis ꝓtendētes ex cōcessione ius:nō in petitione
sua debent causaꝫ agendi exprimere:q̄ quia nō expressērūt
legitime successerūt:alias si essent in quasi possessione be
ne debuissent admitti:r si essent contempti:cassaret electio
solūmō constito:de q̄si possessione:r plus si fuisset allegata
cō sufficiēdo sufficeret dicere:de q̄si possessione:vt in iuriⁱ ꝓ
dictis. ¶ Opp.ſo de.c.scripturaꝫ.s.e.r de cā pos.cū ecclesia
in q̄bus inuit q̄ nōn ꝓticipare ius eligēdi:nō nō erat cā inep
ta. Rndet glo.in ſi.glo.dic q fuit rō:q nō potuit istius par
ticipari ius eligēdi:nō nō erat cā ineptā:r sic q expōsita fue
rit ineptā est cā ē q̄druplex. ¶ Pōt q ꝓticipatū fuit ius
eligēdi ꝓpetue sub nōie psone:ix possit sub nōie dignitatis:
vt in.c.cū ecclesia.de cā pos.r.s.e.scripturaꝫ. ¶ Secūdā:q ix tē
paliter possit ꝓticipari ius eligēdi:nō tñ a solo ꝓprio:cū ca
pitulo:q hec ē alienatio q̄ dz fieri cū solēnitatibⁱ debitis.xij.
q.ij.abbatib⁹. ¶ Tertia hic fuit ꝓticipatū ius interessendi
capitulo nec p ꝟ ꝓticipatū cēsēt ius interessendi electiōi q̄
hec ꝓticipatio ē odiosa iō restrigēda:vt in regla odia:ō reg.
iur.li.vi. ¶ Quarta q hic ꝓticipare volebāt ꝓcipaliter cū
fraternitatē:r ꝓsecutive ius eligēdi q fieri nō pōt:q si pōt
monachus tenere locū in duobus nōasteriis. Cogunt aūt
dicere titulus vel q nō possidebāt:vt si possidebāt petebāt
aliud vltra effectū possessionis:vel iō cogitur q̄ ostē titulū

possessionalem quia cōe resistit ei:vide glo.de procu.ex insti
tutione:r de postu.pla.bone in.v.consuetudinē:vel dato
q̄ nō cogerentur si tñ exprimūt ineptā succūbunt:q̄ ex hoc
apparet notorie defectus ꝓpietatis qui inficit effectum
possessionis de resti.spo.ad decimas lib.vi. Hec est ratio
quare in cōcessio notꝫ nō valet. Dicit glo.q erat facta cō
cessio rōne ꝓprie.Secus dicit si essēt fcā concessio rōne di
gnitatis:r nōie ꝓprio habere nō poterat:q̄ sicut nō pōt ee
monachus diuersi monasterij:ita nō pōt bre vocē in diuer
sis monasteriis:sed nōie dignitatis:vñ potuissent hoc acq
rere ex cōcessione monasterij:q̄ fatet Cōpo.qñ monaste
rium hoc faceret cōsensu epi.al hoc nō posset:sicut nec alie
nare:q quedā est hec alienatio.xij.q.ij. Abbatib⁹. Hosti.
hoc nō tenet:dicēs q cōcessio vt monachus haberet vocez
sicut alius extraneus cum esset ꝓcessus nō est ībitū.cū etiā
religiosi ad tales electiōes sunt vocādi:vt no.ō.c.ne p dese
ctu:r q̄ dic pōt ꝓlate. concedit:ergo r pacto r cōsuetudine
pōt extraneus hāc vocē in capitulo:de postu.bone.Et nō di
cit q̄ non valuit hec ꝓcessio:q̄ agebat q remanerent fres r
monachi ꝓprie monasterij.Fatet aliquos dicere:q ix tale
ius posset cōcedi in secularibus canonicis.ō.c.scripturaꝫ.r.c.
cū vinton.nō monacho vel clericis alterius ꝓfessionis.ō.
.c.officij.Jo.an.dicit q vt pro vno actu cōmuniter fit electio
seu actus eligēdi monacho alterius monasterij:hoc non est
īmixtibitū:vt hic.ix q̄ in perpetuū r nōie ꝓprio.vñ hoc est in
bitum:vt hic.Sed hoc est quod dicit Cōpo.q vacāte ec
clesia pōt hoc ius concedi nō vacāte non cōtrafacta secula
ri clerico nōie ꝓprio:de cōces.ꝓbē.ex tenore:r c.ſi.m. ap̄la
tur vis concessionis seu prouisioni non vacantis. Alij q erat
rō:q monasterium erat īmediate subiectum pape:vnde non
poterāt monachi illud ad ꝓtectiōm pape subijcere fuitutis
vel hoc est rō:q erat gestū q̄ haberet vocē in capitulo:per
hoc nō erat cōcessa potestas eligēdi vel habēdi vocē in ele
ctiōe:q hec cōcessio vt odiosa est restringenda:de re iudi.
odia.li.vi. Non placet hoc Jo.an.quia hic nō est seruitus
ꝓ quā pape ꝓtectura:nec est odiosum:imo fauorabile q̄
electioni interfint religiosi:vel vera rō est q cōcessio ꝓpe
tua fieri nō pōt monacho alterius religionis ecclesia nō va
cāte. Aliā rōnē assignat glo.sequēs:quia principaliter erat
actū vt haberēt confraternitatē in ꝓprio monasterio fust.ſi.
vnde videbat eis q̄ essent cōfratres sicut ꝓprios:r ꝙ possent
eligere:ix hoc nō est verū:q nō pōt esse vnus nōachus duo
rum monasteriorū. Antbonius de Butrio.

e **Ecclesia vestra.** Electio dz fie
ri vbor:r de il
lo in quē ꝓsenserit maior pars nō respectu alio
rū:sed respectu capituli tñ.h.d.ꝓpositus exa
minatoris:r sniam. ¶ Ho.primo intellectus huius dicti q̄ dz
valere electionē factā a maiori ptē:q intelligitur maior cō
paratiōe capituli totius nō comparatione minoris partis.
¶ Ho.ſo q electio non pōt fieri facto:ix opus est verbo
r sic vbi formalitas vbi exigit non sufficit habere cōsensum
organo sup naturali. ¶ Oppo. Videt sufficere maiorem
ptē cōparatione minoris:de iurepa.cōſi:dic q ibi in pōnio
q̄ ꝓsensit vt plures:nō vt capitulum:l loqr in his q̄ fiunt ꝓsenti
re:vt capitulū nō indicibus:vide in spe.de sniē ꝓla.§.iusta.cir
ca ꝓncipiū:vbi inuenies q̄ nō.Egi.J.e.in genesi. ¶ Quero
quare non valet electio p ꝓtestationē:dic q ꝓba exigūtur:r q̄ i tali depotatiōe aī electionē notaf:ābitio.Et cōfitū ē tali dēpotato ad sedē ēpalē aī electiōem q̄ si depor
taf imminus tarde cū pōt fugiat:r locū teret mōr:ad ꝟ ō spō.
ad id q̄.s. ¶ Gl.oppo.q sufficiat hic maiorē ptē respectu
alioꝝ:ix nō bēat maiorem ptem totius capituli.ar.ff.de.v.si.
.l.maiorē.vbi dī quia maiori ptē ānī possedisse:ix nō posse
dere:nisi duobus mensibus.glo.nō rīdet. Dic q respectu
aduersarij qui minus possedit:dicitur possedisse non respe
ctu anni:sic r Tho.hic habunt maiorē partē respectu alioꝝ
nō per hoc tñ dī habuisse maiorē ptē capituli. ¶ Quid si

fuisset a maiori pte capituli nō statutum q̄ habuisset ibidē q̄ nō: q̄ nō fuit electus nec ſc̄ā deportuna: potiꝰ haberi p electionē et eo q̄ ſc̄ā non erāt in forma debita: eq̄ pro forma requirit q̄ electio fiat verbaliter. Hīc factū solum. ſufficeret nō vī; p hoc nō obstant iura que vident velle factū ſufficere in transactiōe poſſeſſionis: q̄ ibi in actu regulato a ſolo animo et corpore. ff. de acqui. poſſ. l. iij. ſed hic nō regulat ſolo animo: ſi requirit verborū forma. ad quod ff. de verb. obli. l. i.

Cum in magistrum.

Nō p̄ſſus in abbatē aſſumi non pōt. b. d. e viuchf: vt p̄xia. ¶ Ho. ex. a principio allega bile p̄ ſcolares qui volūt ſc̄ōtinēti eſſe doctores et p̄ plato ambitioſos. ¶ Ho. ſo q̄ nō valet electio in abbatē p̄mo in añō ſit p̄ſſus. ¶ Ho. tertio q̄ appellatione in monachos nō non cōp̄hendunf canonici regulares: ſz q̄q; equipe rātur. ¶ Ho. caſum in quo remouetur appellatio: de iure. ¶ Ho. canonicū regulare poſſe eligi in abbatē hodie dic vt in cle. cū nōni. e. n. hoc decre. nō ſtatuit: per decre. cū cāz et ad noſtrā. ā. e. q̄. c. cum cām. loquit in p̄mouendo hoc in p̄moto. c. ad noſtrā. loquit in eo qui nondū erat p̄ſſus tē pore electionis: ímo nec in monachum: et ſic nō ſtatuit vnū abbatē. ¶ An ad tpales adminiſtrationes monaſteriorū p̄t aſſumi non p̄ſſus dic q̄ ſic: q̄ ſunt quaſi caſtaldie: ideꝫ dic de lacis vñ. Egi. hoc hodie contractus: q̄ in talib⁹ ēt requirit expreſſa p̄ſſio: de ſta. mo. in cle. ne in agro. §. ſane: in fi. Cā reiectionis appellationis: nā fi. eſt q̄ non appellat a correctione. de offi. ordi. li. vi. An.

Cumana.

Electio facta a nō maiori parte capituli: et obmiſſa collatione nō valet. b. d. ¶ Poſtea narrat ſa cū electionū. ¶ Secūda ibi cū. xviii. illos irritatis cām exprimit: et electores punit. ¶ Caſus. Vacante eccleſia cumana: et ibi exiſtētibus. xviij. canonicis: et vocatis tribus abbatibus qui de cōſuetudine hēbant p̄ātem eligē di: et ſic inter oēs erāt. xxi. Quid ā capellani et clerici ciuitatis exiſtentes in quaſi poſſeſſiōe eligendi ſecū q̄ interfuerāt duabus p̄imis electiōibus fuerūt admiſſi cū hac p̄teſtatione: q̄ vox illorū qui nō debebant intereſſe de iure: vel de cōſuetudine ſuffragiū nō tribueret nec in numero cōputaret. Tādē proceſſerūt ad electionē et numerādo ſolū illos qui habebāt ſuffragiū de. xviij. canonicis. vii. conuenūt in archidiāconū eiuſdē eccleſie. Tandē publicato ſcrutinio nulla alia facta collatione elegerūt: p̄ſentatis bis electionibus diſputatum fuit ſup viribus electionū tē. Vel ſic vacā te ciuitata exiſtib⁹ in eccl̄ia. xviij. canonicis et tribus abbatibus hīntibus p̄ātem eligēdi: de cōſuetudine: de quib⁹ nō dubitabat: et ſic inter eos erant. xxi. capellani. q. dā et clerici alij de ciuitate inter oēs aſcendebāt ad numerū. lv. p̄ceſſerunt ad actū electiōis. Et p̄mo in ſcrutinio facto. vii. de canonicis: et vnus de abbatib⁹: et ſic minor pa de. xx. et vno canonicis cōſenſerūt in archipreſbyterū eccleſie totq; exiſtentibus ſecū capellanis et clericis: quot aſcēdebāt ad numerū. xxviij. et ſic erat minor pa: etiā habito reſpectu ad. lv. cōputatis capellanis et clericis cōſentientibus. Ex altera p̄te. xi. canonici: et vnus ex abbatibus: et ſic maior pa de. xxi. q̄ habebāt p̄ātem eligēdi cōuenerūt in archidiaconū tot ſecū exiſtentibus de extrinſecis capellanis et clericis: q̄ aſcendebāt ad numerū. xxvij. et ſic erat minor pa: etiā habito reſpectu ad. lv. cōputatis capellanis et clericis: p̄ſentate fuerūt electiōes. Allegaf p̄ parte archip̄ſbyteri ſuā electionē admitti debere: eo q̄: facta a maiori p̄te oīum tam canonicorum q̄m clericorū: q̄m capellanorū: q̄ de. lv. xxviij. in eā cōſenſerūt et ſic erat maior pa ad hoc p̄bandū p̄duxerūt teſtes vel in ſtrumēta q̄bus p̄bauerāt q̄ capellani interfuerūt primis electionib⁹ duab⁹ ciuitatis eccleſie et ſic erāt in q̄ poſſeſſio ne iuris eligēdi: et ſic debebāt intereſſe et dare vocē: de iure. Et teſtes deponebāt q̄ interfuerant electiōnis nō p̄babāt an ip̄i fuerant ſcrutati. Ex aduerſo fuit petitum electionē confirmari ip̄i⁹ archidiaconi: et archip̄reſbyteri caſſari: eo quia cōputatis illis q̄ hēbāt vocē q̄ erāt. xxi. Archidiaconus habebat maiorē p̄tem altero: q̄ alter nō hēbat nīſi. viij. et ip̄e hēbat. x. voces et q̄ illorū capellanorū et clericorū: vox nō deberet cōputari. p̄babat ſic: q̄ ip̄i nō p̄bant ſe eſſe in poſſeſſione iuris eligēdi: q̄ nō cōcludebāt inter fuerūt electiōni: vel p̄bant reſtē: ergo elegerāt: poterāt. n. intereſſe: et vocē non habere: cū multi ſic iterint. Ité dato q̄ p̄barent ſe eē in poſſeſſiōe fuerūt admiſſi de iure vel conſuetudine haberēt vocē: ſed de iure non hēbant: q̄ de iure cōi ſoli canonici: nec ex cōſuetudine: q̄ ſola poſſeſſio nō arguit cōſuetudinē: papa vt iā ſupra caſſauit duplicē ex cā. Prio vero cōputatis capellanis et clericis duplicē de cā: q̄ nō p̄bant poſſeſſionem hic: ſz p̄barent ſe iterfuiſſe electionī: ex quo nō p̄babant ſe ſcrutatos eſſe: cū intereſſe poſſent: et nō elegiſſe. Secūdo q̄: dato q̄ probaſſent ſe poſſediſſe: p̄ hoc nō p̄babāt ſe de iure vel cōſuetudine intereſſe debere: et p̄ſentiētes tali proteſtationi ſibi p̄iudicabāt: ſz ex cōmodo poſſeſſionis habuerūt iterū ſes bis nō cōputatis reſtabat iter tres abbates. c. xviij. canonicos ita q̄ erāt numero. xxi. et ſic neuter hēbat maiorē p̄tem in comparatione capituli: ſz habuerit maiorē p̄tē alterius comparatione in mozio. Ité tertio q̄: nō erat facta collatio poſt ſcrutinium: et ſic erat in forma peccatū: et ſic oēs illa vice eligendi p̄ātē priuant. ¶ Ho. p̄mo q̄ p̄nt canonici ſtatuere diem ad actum electionis faciendū: qui poſſint ſtatuere ita q̄ cōmunicetur aliorū negligentia. dictū eſt. ā. e. cū nobis: et. c. bone. ¶ Ho. ſo ar. q̄ abſentes nō ſunt ad electionē vocandi: q̄ eſt verū: ſi hoc hz conſuetudo: vt dixit glo. aliter non. ¶ Ho. tertio q̄ de extra collegiū rōne dignitatis p̄t acquirere p̄ātē eligendi in aliquo collegio. ¶ Ho. quarto q̄ de iure clerici et capellani eccleſie non pōſſint intereſſe in actu electionis ep̄i. ¶ Ho. quinto cautelā q̄ vbi eſt dubiū an qui petunt admitti ad actū electionis debeant vel nō admitti: vel vtrū habeant vel non vocē cautela eſt: q̄ admittantur cū p̄teſtatiōe. de quo. ā. e. illa. de cōſue. cū dilectus: et poſtmodū p̄teſtato q̄ vocē hēant: ſi de iure debent intereſſe. ¶ Et no. q̄ p̄teſtatio iuuat p̄teſtātē et detrahit iuri ei⁹ cui p̄iudicat. ¶ Ho. vj. p̄tica cōcludēdi articulū ad p̄cludē dū q̄ſi poſſonez iuris: q̄ opz q̄ articulus ſic formet q̄ def exercitū alicui⁹ de ſubſtātia alterius ex q̄bus colligitur manere ſufficit q̄ def exercitū et patiētia alicui⁹ ex p̄parationis ad exercitū iuris: de cā poſſ. cū eccl̄ia: de p̄ben. dilector vide Jo. an. I de offi. ordi. ad nſam. Aliude ſi vis concludere q̄ſi poſſonez iuris eligēdi non ſufficit p̄bare q̄ interfuerit in electiōe: q̄ p hoc nō cōcludit q̄ elegerit: nec ſufficit p̄bare quod dederit ſcrutatores: quia per hoc nō probatur quod elegerit et quod vox ſua fuerit operata in p̄ficienda electione licet fuerit operata in aliquo p̄ambulo ad faciendam electionem: ſed opz q̄ articulus concludat q̄ interfuit dedit ſcrutatores: et q̄ tanḡ vocem hīs fuerit ſcrutatus: et q̄ elegerit: ſufficit tñ probare aliquid de ſubſtantialiter conferentibus ad iuris exercitū: vt q̄ aut elegerint: aut q̄ vocem in ſcrutinio dederint: q̄ iſti ſunt actus non p̄ponēdi bi les alijs q̄ digere debentibus. ¶ Ho. vij. q̄ appellatiōe cōſuetudinis intelligimus de cōſuetudine p̄ſcripta: facit hic ter. ad hoc quod no. de conſuetu. di. capitulo fi. lib. vj. Ad ſ vide ſpe. ſuo cōſilio. lxxxvj. Hoc maxime eſt verū q̄ſi cōſuetudo eſt impropriata vt q̄ ea fit mētio circa iura approbabilia. de quo. ā. ē p̄ſue. c. fi. de reg. iur. li. vj. nono. Ad hoc glo. de elec. gñaliter. li. vj. in glo. fi. et hoc eſt vq; ſalto quā in libello: vbi largiſſime vba iterp̄tant: q̄ vbi appellatiōe cōſuetudinis: cōprehēdit et nō p̄ſcripta: vt eſt caſus. ā. e. querellam. ¶ Ho. viij. q̄ exiſtens in quaſi poſſone iuris eligēdi: de iure aut cōſuetudine non habet intereſſe in electione

q̃ intellige.i.ex iure ſ̃ dz bñ tñ intereſſe cõi poſſionis iuſ
b̃ pmittente. ¶ Ad.ix.q̃ electio dr fieri ꝑ formã:q̃ñ ſit ex
ſcrutinio:in quo nõ apparet maiorẽ ptẽ ꝓſentiſſe:ad b̃ tex.
huc:t.ff.e.and⁹. Itẽ q̃ñ eſt ſcã nõ habita collatõe.t no.
q̃ ſi fiat electõ ꝑ formã electõis pua⁹ ptãt eligẽdi. ¶ Ha
bem⁹ b̃ examinare. Pꝛio admonẽ tñ nõ habẽtũ voce ea
cũ ꝓteſtatõe:ita q̃ primus paſſus erat circa ꝓteſtationem.
Scõdus circa ꝓſcriptionẽ iur⁹ eligẽdi poſſiõis. ¶ Videa
mus iſta. Ad pmũ op.cũ gl.q̃ eſt ſup vbo ꝓteſtationez:q̃
capellãi t clerici debuerũt numerari in nũero vocẽ:q̃ ex q̃
interfuerũt eoꝝ vox debebat cõputari:ex quo cũ extrinſeco
pñt intrinſeci ptꝛicipare ius eligẽdi:t ea ptꝛicipata cõputant
voces.ff.e.ſcriptũ. ¶ Preterea iſti erãt in q̃ſi poſſiõe iuris
eligẽdi ſaltẽ capellãi:ergo eoꝝ vox debebat dari ſuffragiũ
t dato q̃ nõ fuerint in q̃ſi poſſione:vt pz:in.c.cuꝝ vuntoñ.ff.
e.t.tñ vbi ꝓbatũ fuiſſet q̃ interfuerit alie electõi:t fuerunt
ſcrutati:tũc eoꝝ vox debebat cõputari:vt patet.ff.e.q̃reb⁹
de iurepa.conſultationibus.cũ ſq.glo.reſpõdet q̃ hoc opa
tꝛ eſt ꝓteſtatio:q̃ de iure eoꝝ vox ſi ſimpliciter fuiſſent ad
miſſi debebat cõputari:ſed ꝓpter ꝓteſtationẽ:excluſa ẽ:vl
dic vt dicit glo.q̃ hoc fecerunt cõpoſſi:dic vt in ſ.glo.imo
ipſi nõ fuerunt cõpoſiti:ſed ipſi cõſidebant:de iure:ſed hunc
obuiat:q̃ ex quo ꝓteſtatio tẽdit ad detrabẽdũ iuri alteri⁹
ꝓteſtanꝫ nõ nuat ꝓteſtanti. Itẽ q̃ eſt ꝯ factu⁹:ſonat enim
factũ:q̃ admiſſi habẽt vocẽ:t q̃ nõ habeant vocem repu
gnat ſenſui totalis facti:ergo ꝓteſtatio:vt ꝯ factũ nõ nuat
de ap.ſolicitudinẽ:vt pz.ff.de cõſti.cũ. ¶ Glo.allegãs p
ẽ ꝯ.an ꝓteſtatio nuat ſimiliter dicit q̃ operata eſt b̃ ꝓteſta
tio:vt iſti pdant ius ſuũ ad cõtra.non rõdet alter:niſi q̃ dr
q̃ q̃q̃ ꝓteſtatio ex qua detrahit iuri alterius eſt veſtita
ꝓſenſua eius cui dr trahit:t ꝓteſtatio nuat:vt hic. Si nõ eſt
veſtita ꝓſenſu iſtius cui ex ꝓteſtatõe detrahit ꝓteſtatio ſi
nuat:t ſic loquit hic:ſed p hoc nõ tollit dicta. ¶ Jõ
rñdeo vt ex mente colligit glo.quando q̃ ꝓteſtatio q̃ tẽdit
ad tollendũ totalem ſenſum facti:nõ eſt iuſta cã veſtit:t ꝓ
teſtatio nõ nuat:q̃ q̃ eſt iuſta cã veſtita:t nuat:hic erat vt
iuſta iuſta cã.ſ.ꝓpter dubiũ iuris illoꝝ qui volebant inter
eſſe q̃bus ẽt ius reſiſtebatur cũ de iure intereſſe debebãt de
cẽti ſolicanonici.ff.e.e.i. Ideo cũ pp probabilẽ dubitatio
nem iuris ſubeſt iuſta cã proteſtãdi:cũ illoꝝ pena nõ poſſ⁹ cer
tificari hoc ius:q̃ ibi nõ erat index:qui hoc declarare tenu
erit⁹ opata eſt:t ſic loquit hic:t ſic rñdet ẽt Jnno. ¶ Sꝫ cõ
tra hoc obuiat:q̃ nõ videt habuiſſe ꝓſenſum illoꝝ:imo cau
ſam nec cõpoſiti ſunt ad cõſentiẽdum:alias nõ admittebãt eos
iſti:de capitulo:t ſic nõ vr q̃ ꝓteſtatio habuerit iuſtã cãm:
imo nuiſtꝫ:q̃ violentã:glo.aliter nõ ſoluit.ſed dicunt doc.
q̃ non fuerũt minimo volẽtes:q̃ nõ poterãt cõpelli. Ad
conſentiendũ ꝓteſtationiſi enim ꝓſidebãt:de quaſi poſſeſ
ſione:debebãt rñdere q̃ non conſentiebãt protestationi:t ſe
nolle renũciare q̃ſi poſſeſſiõi ſuã:t cõmunari ſi ꝓcederetur
ſine eis q̃ ꝓſequerent q̃ſi ſpoliationẽ:t cõtẽptũ pp q̃ cõ
ſulunt abbas:q̃ tacui ꝓteſtatio ſit ad detrahẽdũ ius faciat
protestationẽ ꝯ̃ram p quã conſeruet ius:vt in caſu noſtro
ꝓteſtat⁹ q̃ ex cõmodo poſſeſſionis intendebãt eligere:t ẽ
placet Jo.an.Iꝫ bonum et malum dicerit:q̃ iſti vellẽt vel nollent
cõpoſiti ſint ad conſentiendũ protestatiõi:aliter ſe feciſſent
alienos.ff.e.cũ nobis oli. ¶ Habes ergo q̃ ꝓteſtatio fuit
veſtita duplici cã. Pꝛio ꝓſenſu illoꝝ qb⁹ ẽ ſcã protestatio
t in b̃ profuit ad detrahendũ iuri eoꝝ qui alio rõne poſſeſ
ſionis debebant intereſſe. Secundo fuit veſtita ꝓpter du
bietatẽ iuris:t hoc firmauit protestantem ꝯ cõtrarietatẽ fa
cti:vel totalis ꝓſenſus facti. ¶ Circa q̃ ꝗro an ſufficiat cõ
ſenſus tacitus:ad veritẽdũ an exigat expreſſus.dic q̃ ſi dr
ꝯdictio ptis cui fit protestatio:ad ius detrahẽdũ:planũ q̃
nõ ꝓiudicat. Si nõ ꝓtradicit:t expreſſe ꝓſentit:ꝓiudicat:vt
hic. Sꝫ ſi protestatus tacet.tũc Jnno.dicit:q̃ protestatio nõ
proficit q̃ſi exigat expreſſus cõſenſus:q̃ Iꝫ protestanti cre
dat ꝯ ſenonti ſi contra alium.ff.de interrogatoriis actꝫ.l.de
ciate.ff.i.f.nat.con.ſta.l.vltima.i. Ro.ad hoc Je.in geneſi.
q̃ ſatis placet:t ſic pz:q̃ vbi protestatio tendit ad tollẽdũ
id q̃ debet:de iure cõi requirit expreſſus conſenſus aduerſe
ptis:vide terminũ gl. ¶ Sed hunc valde obuiat:q̃ attẽpta
forma protestatiõis nõ debuerit ꝓiudicare huiuſmodi ſtitubus in
poſſeſſione:conſtat enim q̃ exiſtẽs in q̃ſi poſſeſſione:de iure
dz electõi intereſſe.ff.e.querellã.protestando ꝓtẽdebat q̃
q̃ nõ debebãt:de iure intereſſe nõ debẽbãt vocẽ:t qui debebãt
intereſſe:de iure debebãt vocẽ. Jſtud forte ꝯrium hic non
declarãt doc.alias dixi q̃ cũ iſti eẽnt de extra collegiũ nõ de
bebãt:de iure intereſſe:Iꝫ eẽnt in quaſi poſſeſſione:q̃ iſta q̃ſi
poſſeſſio:debebat reſiſtẽtia iuris cõis:t ſic nõ debebat ius
re quẽ iuſte:hoc nõ placet mõ:q̃ eo q̃ ſunt admiſſi ſcientibus
t patientibus illis ad quos ſpectat ius eligẽdi:ſtatuꝫ iu
ſtificata ẽ eoꝝ poſſeſſio:vt.J.de cã poſ.cuꝝ eccleſia:ſꝫ dic ſal
uando iſtam q̃ nõ debebant:de iure intereſſe:quia etiã non
concludebant quaſi poſſeſſionez:t ſi dicas iſte eſt actus ele
ctionis:q̃ veriſimiliter nõ patit niſi ius habenti.ergo ipſi
videntur indubio illo iure vti tanq̃ iure proprio:certe imo
q̃ſi q̃ patit electio alicui ius nõ habẽti:vt.ff.e.ſcriptũ:t.e.cũ
vuntoñ.t p hoc nõ ꝓcludebat q̃ſi poſſeſſio. ¶ Vel fo ẽt ſa
tẽdo q̃ eẽnt in q̃ſi poſſeſſiõe:aduerte ad modũ protestãdi
dñt enim q̃ nõ admittant niſi qui de iure aut ꝓſuetudine dẽt
intereſſe. Jſtud verbũ de iure:declarat p illud q̃ ſequit de
cõſuetudine:nã quidã ſunt q̃ de iure debẽt intereſſe:iure hoc
immediate operante.i.uris proprietate:quidã ſunt q̃ de iure de
bẽt intereſſe.i.operatiõe iuris pp poſſeſſionẽ:t ſic nõ ex pro
prietate iuris:ſed pp poſſeſſionez debent de iure intereſſe:
t modo primus intellectus eſt vtus q̃n proferẽs cũ adiuncto vel
de cõſuetudine:q̃ ex illa pte alternatiue que notat propriam
tem:declarat prima pe alternatiue:vt illa verba de iure intelli
gant.i.ex iuris proprietate:t ſic eſt tenẽdũ. ¶ Sꝫ hunc obui
at:q̃ erat impoſſibile q̃ iſti de iure poſſint intereſſe:cũ ẽ iuſ cõi
b̃ ſpectat nõ ad canonicos.ff.e.i.xvi.q.vltima:ꝯgregatio.
¶ So.gl.in vbo de ꝓſuetudine tollit ꝯrium.dicit q̃ protesta
tio ſic intelligebat.de iure t ꝓſuetudine:vt t intelligeret pro
ideſt:t ſic de iure.i.de ꝓſuetudine:vel pot ꝓprie intelligi:vt q̃
dicit de iure.ſ.ex priuilegio:t ſic de iure ſingulari:t q̃ dicẽ de
cõſuetudine:intelligat:de ꝓſuetudine.ſ.ꝓſcriptanã poterãt
intereſſe:t de iure t priuilegio:a papa cõceſſo:de hoc:vt iuſ.
pa.c.i. ¶ Sꝫ ꝯ adhuc videt:q̃ debuit admitti ex illa pte:
q̃ ex cõſuetudine nã eo q̃ hiis iter fuerũt:ſatis dicit cõſue
uiſſe admitti nã ſufficit vt dicat cõſuetũ:tot vicibus iter fu
iſſe:t quo deſ q̃ſi poſſeſſio:vt eſt caſus.ff.e.q̃rellã. ¶ So.
dicit doc.q̃ nõ ſufficit cõcludere q̃ſi poſſeſſionẽ:vbi debẽt
habere vocẽ ſi debẽt intereſſe de cõſuetudine:q̃ appellatio
ne ꝓſuetudinis:in dubio Iꝫ intelligit:de preſcrip.t hoc vult
hic dicere.q̃ alibi melius nõ probat:videas eni q̃ i proteſta
tione.ff.circa principiuꝫ nubil ſunt de preſcriptione exꝑſſuꝫ.
facit:de cõſti.c.i.C.de liberali cã.l.nõ id circo nõ ob.dicere.
.ff.e.querellã.q̃ ubi vbũ cõſuetudo:ſunt prolatũ in materia
latiſſima.ſ.libelli.Sꝫ huic obuiat:q̃ nõ vr ius digẽdi ꝓſcri
ptibile:q̃ nõ Iꝫ cõtinuꝫ cãm.ff.de ſer.l.ſeruitutes.ff.de ſer.
vr.ꝓdi.l.ſoramẽ.C.de ſerui.l.fa.ff.ſi ſerui.ven.l.ſi quis diu
turno. ¶ Quidã dñt q̃ b⁹ ius ꝓſcribi ſolũ tẽpe ꝓxime
inceptum:memoria nõ exiſtat:ſicut dicũ⁹ in habẽte cãꝫ diſcõ
tinuã:vt.l.i.in ſ.ff.de aqua plu.ar.vel ſaltẽ tẽpus duplicabit
ſm q̃ dicitur.ff.ſi ſerui.ven.l.ſi conſtituta.C.de ſerui.l.ſi.
¶ Secõdo dicit Hoſti.ſpãle:vt b⁹ ius ꝓſcribat:q̃ nec pp b⁹
amittit collegiũ ius ſuũ:imo magis cõſulit capitulo:q̃ plu
res ſunt. Vel dic q̃ Iꝫ ppetuã cãm re ꝓximã:ſicut ſtillicidiũ:
q̃ aptũ eſt natura recipere aquã:de celo cadẽtẽ. Si ſemp plu
eret.vt in dicã.l.ſoramẽ:ſic in electõe:q̃ quotidie ẽ apta ad
eligẽdũ:ſi eccleſia vacaret. ¶ Vel ſo dic q̃ nõ ꝓſcribit:ſꝫ
bñ ex tpe inducit ꝓſumptio:vt b⁹ ius ꝓſmittat ꝓceſſuꝫ:vel ab
initio cõſtitutũ.ff.de vſuf.l.cũ de in rẽ vſo.de cenſi.puenit.
¶ Vel tertio ſeruit⁹ diſcõtinua:vel ius nõ ꝓſcribit:vt i cõ
trarium niſi in certis caſib⁹ expreſſis a iure:vt ibi no.t ſic re-

stringit:qz odiosa:vt.l.fi.C.de anna.excep. ¶ Sed cõsuetudo pscribit vbicũqz vsus rõnabilis est:vt b:qz fauorabilius ẽ cõmunis:ẽ hoc qz capellã allegabãt hoc noie ecclesiarũ:nec ca pos.cũ ecclesia:ẽ.c.cũ olim:nazꝫ ꝓpno noie quato allegare nõ pũt vel ipsa vt:secus in prescriptione:qz ex quo acqrit ecclesie nõ dicat pscriptio:sed cõsuetudo:qz nõ ordinat ad acquirẽdũ ius vt quatũ:ꝫ vt publicũ:attenta psona que ꝙrit. ¶ No.hoc vltimũ dictũ:qz iura habẽtia cazꝫ discontinuã:ꝫ non possint pscribi possunt cõsuetudine queri. Et dicit cõsuetudo:qñ nõ datur appropriatio quata:sed ad locũ publicũ. No.istud dictum:qz de ipso facit mẽtionẽ:ẽ in.c.quemadmodum:de cẽsibus.vbi hoc declarabo. ¶ Sed qz quid illi dicãt tu solue aliter qz vsufructus illa an bẽ mi cãm cõtinuã:vt dicit cõtinuã procedit in realib' iuribusqz principaliter debẽt a re rem:quo casu:animus ẽ mens hominis non operatur in cõtinuãda possessione:sed cõtinuat ex sola ꝓpria tione exercicij naturalis. Jó si exercitiũ nõ sit cõtinuũ qz est vbicũqz exigit factũ hominis nõ põt pscribi:ꝫ in futuribus psonalibus q debẽt a re psone secus est:qz ibi alius ẽ mens hominis põt operari in cõtinuãda possessione:vt no.in.l.i.ff.de acq.pos.ẽ in.l.iusto.§.nõ mutat.ff.de vsucap.qz exãinabo vobis clarius i dcõ.c.quemadmodum:tũc nõ attẽdit discõtinuũ naturaliter ber ẽ vitaliter ẽ tenẽdũ:qz qđ ẽt sensuum Jnn.ó pscrip. de quartana hec sunt vba Pe.in dicta.l.seruitutes ẽ Cy.i.l. .ij.C.de fun.ẽ aqua. ¶ Vtrũ aũt idifferẽter hec prestatio:vt admittantur illi qui de iure possint interesse:ẽ illi tãtũ habeant vocẽ aliquid operẽt:hoc qz qñqz occurrunt ad electionẽ petẽtes se admitti:ẽ totaliter inhabiles:qz nullũ colorẽ habẽt interessendi:vt laici:ẽ tũc aut cũ prestatione ꝙrit iustus metus prestãtis:ẽ iuuat protestatio:qz iusta cã ve stita:vt ꝓz in.c.i.qz metus cã:ẽ si tantus foret metus qz non audirẽt prestari nõ pndicaret eis ẽt sine protestatiõe:vt ó spon.cũ locũ:ẽ no.ff.ẽ.qsquiere cessante ipressione vbi alius electio foret libera:salt̃ puto qz valeret electio:vt ab habilibus non obstãte mixtura laicoꝝ:vt no.Jnno.ff.ẽ.ille:qz nõ intẽdunt sacrũ coeligere:qñqz cũ protestatiõe nõ datur cursus metus vel si adest est iniustus:ẽ tũc nõ iuuat prestatio:qz nõ est vestita iusta cã:ex quo illos poterãt repellere:ẽ interesse electioni nõ debebãt:ꝫ quidaz ꝛ:ẽ male. ¶ Nec ob.qđ dictũ est ff.ẽ.ille:qz loquit ibi qñ illi qui admittebãtur saltẽ habitu habebãt ptãtes eligendi:qñqz occurrũt alii qui petẽtes:se admitti:qui deficiunt quo ad ꝓpietatẽ iuris eligẽdi in habitu.vt qz non habẽt ius eligendi:vel si habẽt: bñt ligatũ ex ibabilitate psone tamẽ habẽt exercitiũ. Exẽplum in exãinibus in quasi possessione iuris eligẽdi:qui non habẽt ꝓpietatẽ:vt hic sunt exẽplum in suspensis occultis:ẽ toleratis:qz ꝓpter tolerare cõsi:ergo suspensionẽ põt eligere sm eum:ẽ tunc attẽde formã protestatiõis si prestatio sit vt nõ debeant hẽre vocẽ:nisi qui interesse debẽt rõne proprietatis vel possessionis nec prestatio eos excludit:ẽ nihil operatur. ¶ Si fiat protestatio qz vocẽ nõ habeãt nisi qui de iure debent interesse vel cõsuetudine:ẽ tũc si prestati ex presse consentiũt protestatiõi iuuat prestatio:ẽ ipsi excludũtur:vt ff. ¶ Si ꝛ dicãt protestatiõi nullomõ excludit eoꝝ vocẽ:ẽ prestatio nõ iuuat vt dixi.ff. si taceãt prestati:ẽ tunc protestatio nõ pndicat eis:vt dixi.ff. Illũ non est verũ qz protestari vbi protestatio fiat ad aliquoꝝ pndicium qz si nõ ꝛ dicant videant̃ consentire:ẽ hic fuerũt cõcordes:de prestatiõe:iõ p mutuũ consensũ ꝛ eis pndicat. ¶ Aduerte sentut hic Jnno.qz excõicatus vel suspensus occultus põt eligere qđ credo qñ ꝛ voces:vt platus:secus si vt canonicus:qz sic eligit iure primatus:in quo tolerare nihil operat:vt dixi.ff.ẽ. ille:ẽ no.Jnno.in.c.cũ dilectus:de cõsue.ẽ.c. vntoñ.saltem nisi esset omo occultus ẽt put distinguit ꝛ ꝓbabile. ¶ Qñ qz occurrit aliquis q vult admitti qui ꝛ habitũ:ꝫ non exercitiũ:vt publice excõicatus:ẽ tunc qđ operatur protestatio habuistis.ff.ẽ.ille. Sed qz hic incidẽter tactũ est de effectu qñ possessiõis iuris eligẽdi. Jnno.ó per ꝓdicta determinat

qz si duo ꝙrunt ptendentes se canonicos certi loci:ẽ vn' dicit se in possessiõe canonicatus cuiusdã:ẽ alter dicit se hẽre proprietatẽ:ẽ de hoc est certũ admittẽdus est exãs in quasi possessione:siue sit bona fides siue sit mala fides:ꝛ non sit vocandus si est malefidei:qz non ꝛ sua possessione ꝓuari:de re iu.spo.in ihis.dato qz sit ꝓdo.nec ꝛ expelli nisi iudicialiter ẽ nõ repelli habẽtes proprietatẽ:qz bonus electionis actus vt fructus cedit possessori nõ ꝓprietario qñdiu habeat possessionẽ.ar.C.de rei ven.l.certũ:de iurepa.cõsultationib': ẽ qõ ibi no.de cã pos.cũ ecclesia.vox tñ existentis in possessione mala fide nõ tribuit suffragiũ tãqz a possessore pdita qz fructus suos nõ facit.ar.C.ó rei vẽdi.l.certũ:ẽ quod no. in.d.c.cõsultationib'. ¶ Si est dubiũ quis sit possessor vel ꝓprietarius admitti ꝛ cũ protestatione qz vox ipsoꝝ pst̃ et. vel non pst̃ suffragiũ prout pstare ꝛ vel non:ẽ postea in cõfirmatione oportebit hoc discutere si constet vnuꝫ esse in possessione.alterꝫ hẽre ꝓpietatẽ iuris ꝓbẽs.illius vox computabit̃ q est in q̃li possessione:ẽ nõ vox veri dñi:qz vox in electiõe est vt fructus q extrahit:ẽ colligit a possidẽte non ãt extrahit vel colligit a vero dño.ff.ẽ.querellã:ẽ.d.c.consultationibus:de cã pos.cũ ecclesiana ẽ vox ipsius ꝓprietarii tñ ẽt nulla data voce a possessore non cõputaret:qz non habẽs possessionẽ non põt eligere sicut nec fructus colligere. Recitat alios vbi qz id qđ ꝛ vocẽ veri dñi nõ possidẽtis nõ pstare suffragiũ ꝛ locũ:q̃ alius est in possessione bõa fide secus si alius est in possessione:ẽ mala fide vel non est in possessione:qz tũc veri dñi eligẽdo tribuit eis vox suffragiũ:qz illo iure tũc vtit q̃li dñs:qz vbi nullus alius ẽ in possessione cõmodũ electionis:ẽ ois fructus est veri dñi.idem si sit sed mala fide:qz talis non põt colligere fructũ. ¶ Credo qz dicat bene:qz vox ꝓprietarii tribuit suffragiũ:vbi vacat:qz nullus est in possessione:qz tũc possessionẽ nanciscitur ꝛ vbi alius est in possessione:ꝛ mala fide nõ ꝛ ꝓuari ꝓpter ꝓpriẽdi redditus:nisi p viã iuris dato qz sit predo:vt in.c.ibi ihis:de restit.spo.ẽ tic nõ ꝛ ipse eligere. ¶ Nõ ob.qz si cõcurrat dñs:ẽ depositarius ad depositũ restituendũ qz ꝓ fertur dño.ff.ó positi.l.bona fides:qz ibi occurrebãt i mdicio ẽ constabat de dño:ẽ agebat:de restõne rei ꝓprietarie que ꝛ restitui ꝓprietario:hic nõ cõstabat iudicialiter de ꝓprietate. Jó nõ iudicialiter possessione nõ erat ꝓuandus possessor:vt ibi agit ó effectu futuro qui attribuit dño rei ex quo de dominio constat hic:de preterito q attribuit possessori.

¶ Per ꝓdicta dicit ꝓpio in aduocatione aduocatũ fatuũ prestantẽ qz nõ intendit p aliquẽ actũ coram iudice ẽlegato psentire:vt in iudicẽ:vel ordinario:ẽ saltem exceptionibus:ẽ peto copiam petitionis:quia hic vt contumax posset excõmunicari:de vbo.signi.ex pte.xvi.q.i.certum cum ſy.secus si addit in prestatiõe:nisi inquãtũ de iure debeo:dico qz nõ est cõtumax:qz ꝛ si cõsentiat in iudicẽ:nõ p hoc est cõtumax vũ tñ linget:nec eget tũc iurisdicto suo cõsensu:qz iudicium redditur in muitũ:intelligo si iudex iurisdictionẽ ꝛ.Si si ꝛ: bñ facit nõ cõsentiẽdo:nec est cõtumax:ita qz nõ video istã faciltatẽ. Inducit hoc dicere.ad decisionẽ questiõis:an vox electi nõ cõputet̃ in nũero:ꝓ glo.sup verbo ad maiorẽ.que in principio declarat textũ:ẽ hic si cõputent̃ solũ canonici in numero:qz octo erant.xvij.cuius dimidia est nouẽ:ẽ vnus erat a nouẽ noiatus:si vox eius cõputaret̃ ita essent decem:ẽ sic esset maior para nõ cõputat̃ ergo eius vox:ẽ ps:qz electio cassatur:ad hoc qz in scrutinio debẽt ex forma ꝓsentire .ff.ẽ.qz pp. Vnde si cõsentiãt ex intervallo eius vox non augebit numerũ:ẽ ois sunt ei occulta in scrutinio:anteqz̃ publicẽtur:ẽ ꝛ fieri occulte.ff.ẽ.qz pp:ẽ hoc scire non põt an scrutiniũ:ẽ si post sciat:sensus eius nõ operatur sm glo.p qz dicit qz decretũ in iure:est correctus:ẽ id dixit:ibi tñ qz ibi dixit:advertẽdo qz ibi in formam cõpromissi:hic in formam scrutinij. ¶ Sed ꝛ circa hãc causa ꝛ eãdẽ:qrẽ nõ habẽt maiorẽ partẽ:gl.B declarat:qz siue cõputemus solũ i nũero canonicorum ẽ platos:nõ habuerũt maiorẽ ptẽ:cũ maior pars nõ accedat

vltra nouē vt dicē:et erant.xxi. Jtē nec aliqs eoz habebat maiorē ptē respectu solius capli idē est:qz erāt i nūero decē et octo cānonici:et habuit maiorē ptēnō habuit nisi nouē plus vñt dic:hic:q; etiā cōputatj oībus q̄ interfuerūt:nō habuerit aliqs eoz maiorē ptēqz fuerūt inter oēs.lv.et ille q̄ habebat maiorē ptēn̄ habuit nisi.xxviij.et sic n̄ habuit vnā integrā vocē vltra aliū:lz habuerit dimidiā vocē plus:et hoc nō sufficit:nisi def integra vox.xxv.sunt dimidia:de quinquaginta:postea restant.v.voces cū dimidia:habens ergo tres voces nō habet nisi dimidiā vocē plus.et sic nō valet electio et hec p̄cedūt in forma scrutinij,Secus in forma cōpromissi.ff.e.cū in ure. Vel verius dic q̄ sufficit etiā si in dimidia: et hic est casus:q̄li neuter ad maiorē fuisset ptē illius cōputatio frustra mādasset discuti:an ibi habeant voces.

Acrosancta. Patronus laicus nō pōt ēt p̄ cōpositionē eligere plātū in ecclesia collegiata.b.d. Jdē de cōsue.l.e.massana:et sic hec decre.et ulta inueta p̄bant pactū:et cōsuetudinē paribus p̄cedere passibus. ¶ Pōit pa narrat inuestā cōpositionēz:quā. ¶ Secūda pa reuocat:ibi antēdentes. ¶ No.p̄mo q̄ nō bz nec habere pōt:ex pacto electionē laicus i collegiatā ecclesiā:et rō:q̄ eligere est actus p̄ quē p̄bīt mūmonitū:q̄ nō cadit in p̄sonā nō sacratā:vt dixi:de elec.q̄ sicut. ¶ Secōno.q̄ nō valet pactū pniciosum exēplor:et q̄ reuertit ad p̄iudiciū ecclesie:sicut nec cōsuetudo:vel q̄ est p̄tra libertatē ecclie. ¶ No.tertio q̄ id dicit libere fieri q̄ pōt fieri ex alterius cōsensu in requisitorum actu tā p̄fecto. ¶ No.quarto q̄ lz pacto nō possit vari ius eligēdi laico:p̄ censum tñ pōt liberari post p̄fectam electionē:facit.ff.e.cū terra. ¶ Pōnūō dubiū in q̄ est oānosa lis pactio:dic q̄ electus cogebat:volūtatib⁹ pniciosis regis obediret et bona ecclesie alienaret:ex q̄dam inordinata reuerētia ad retribuēdum:de electione.vnic.q.j.illud. Ad intellectum ist̄e ibi duobus exceptis duplex est intellectus. Vnus q̄ illis abbatibus exceptis:quos non nouerat abbas nouerat alios duos idoneos:et postea rex eligebat quē volebat. Alius q̄ abbas debebat nōie ad voluntatē comitis cuius fauore hoc fie' ut:tanta tñ q̄ comes nominaret bonos:et ipsi p̄ratu cōuenientes cum ēt fauore ecclesie hic respiceret:vt.l.q̄ fauore. ¶ Secūdū quid in alia nō collegiata:dic q̄ nec ibi pōt laicus habere ius eligendi: q̄ est spāle hoc ius.l.e.massana:secus in iure p̄tandi:de usurp.postulasti. ¶ An in hac cōpositione retractanda debuerit peti restitutio.quidā q̄ sic:q̄ abbas potuit cōdictionem monasterij facere deteriorem:q̄ metus cā.c.fi.dic contra ff3 Host.q̄ hec cōuentio ipso iure nō valebat ad p̄iudiciū ecclesie:q̄ nō sufficit consensus nisi sit legitimus:de cōsti.que in ecclesiarū ff3 doc. ¶ Ultimo vt q̄ de iure nō spectat p̄nsio ad superiorem:lz ad collegiū.ff.e.c.i.dic q̄ p̄suetudine vt p̄uilegio ad eū hic spectabat:de his que fi.a pla. ea nosc̄itur:de consue.cū dilectus:de fo.cōpe.cū contingat. ¶ Quid excludat hoc vbū libere:dic omne granamē vel extorsionē t̄palitatis. Quid si velit p̄sentire:dic q̄ valet electio:vt patet.ff.e.cū terra:et c.q̄ sicut. ¶ In glo.ij.in fi.dic ff3 Host.q̄ in fundatione pōt acquirere laicus ius eligendi in ecclesia collegiata:vt ibi:sed nō expost facto:et hoc vt facilius inducant ad edificationes ecclesiarū simile pōt in fundatione p̄stitui:et nō ex postfacto:de cēsi. p̄hibemus.e.ecclesijs.vel ibi non vt q̄ possit eligere:sed de electiōe tractare:sed Jo.an.resident:q̄ illa sit correcta:vel intelligat in clerico patrono:et hoc tene q̄ p̄ās eligēdi:et sic iniciandi mūmonitā nō cadit in laicum. ¶ Alie gl.sunt clarę vide eas per te si placet.

Um in veteri. Qui cū constitutione aliquorum tenent eligere in tractatu electionis:illoz cōsilium requirere vñt et p̄gruo tpe expectare rñ sum: .b.d. ¶ Prima pa ponit electionis formā. ¶ Secūda cau

se cōmissionē:et veritatem iudicum relationē:ibi relato igitur. ¶ Tertia cāe diffinitionē:ibi cū nūt. ¶ Casus vacāte ecclesia bituntina sub vocabulo sancti Joannis:et Stephani duplici capitulo fuit visum ad electionē:dū nō possent:de electiōe p̄cordare. Papa h̄ audiēs eis fecit mādatū. Prio tpe limitatū:et ex mō q̄ infra.xl.dies deberent eligere hoc primo. Secūdo q̄ deberēt eligere cū cōsilio duoz abbatū.l. modis mūdi:et sancti Benigni:et cuiusdā fris Gerardi:de ordine p̄dicatoz ales eis dedit abbanb⁹:et fratri Gerardo p̄tārē vt eligerēt:et ecclie de pastore p̄uiderēt. Tādē dictū capitulum cōgregatum statuit dīē ad electionem:et dederūt p̄tātem sex ex eis eligēdi:vsq; ad p̄sumptionē cuiusdā candele duraturā:postmodū dicti p̄promissarij habito tractatu inter se cōuenerūt:de eligendi abbatē sancti Benigni:et petierunt consiliū ab abbate alio:et fratre Gerardo:vt deliberato consilio rñderēt illisq; differentib⁹ dare rñsum cuz candela deficeret p̄dicti electores nō expectato p̄silio dictū abbatē in bituntinū epm elegerūt. Tandē hoc negotiū fuit ad sedē apostolicā t̄ voluntē:et petita p̄firmatiōe. Papa nō plene:de facto informatus cōmisit cuidā archiepo:et abbati de firmitatj:q̄ si tractatus electionis fuerit habitus:et in tractatu fuerit p̄silium p̄dictorum abbatū:q̄ si p̄sona esset idonea q̄ electionem deberent cōfirmare q̄ si in tractatu nō fuisset requisitū:lz postea fuerit requisitū non cōpetenti tpe vel non expectatū:vel non esset idoneus ipsam electionē deberent ifirmare. Tandē facta inquisitione fuit inuentū q̄ cōsiliū fuit requisitū post tractatū non tpe cōpetēti nec etiaz expectatū:nisi modico tpe hoc q̄z pape relatū. Papa p̄siderans predicta cassauit electionē:nec obstabat q̄ ideo nō requisissent:q̄ tpe labebatur:q̄ hoc nō erat aliis imputādū. ¶ Prio no.q̄ papa ex cā potest tpe iurj eligēdi arctare et restringere. ¶ Secō q̄ vbi tpe in literis statuit ad actū exercendum currit a tpe p̄sentationis ipsarum:et non ante:quia ante non datur negligētia.ad hoc de app.sup eo. ¶ No. tertio q̄ vbi consiliarius ad actum est p̄ceps actus eligendi seu agendi in subsidiū ibi sufficit petere consilium:lz non expectet. ¶ No.quarto q̄ cōpromittentes possunt statuere terminū:et limitare ad tpe potestatē compromissariorū. ¶ No.quinto q̄ pōt cōpromitti in sex.et sic nō est de substantia q̄ sint tres:de quo.ff.e.q̄ p̄pter. ¶ No.sexto q̄ cōsilium in actu requisitum ex forma mādati:dz reqri in actu deliberationis agende vel ante:non post deliberationē iaz factam et firmatā:q̄ tunc esset frustra. Consiliū enim est quedam scrutatio sensus alterius in deliberatiōe firmāda eligēdi:p q̄ pz q̄ post deliberationē scrutatio sensus est tarda. facit q̄ si iudex dz ferre sniaz:de consilio sapientj si post quam deliberauit:et scripsit sententiam requirit consiliuz et tulit sententiam:quod non valet sententia. ¶ Nota septimo:q̄ non sufficit consilium requiri etiam congruo tpe nisi sit expectatum:et sic lz quis ad cōsiliū sequēdū nō necessitet:tñ ad cōsiliū requirēdū:et expectādū necessitat vbi requiri dz ex forma mandati. Facit q̄ si ex forma statuti debeat peti cōsiliū sapientis:q̄ si iudex festinat sniam asi cōsiliū cōgruo tpe expectatū:q̄ nō valet snia. ¶ Jtē q̄ vbi p̄situm est exigēdū nō solū ipsum capitulum habeat exigere si eligat:lz etiā si alij cōmutat:facit q̄ si teneat iudex exigere cōsiliū sapiēs in aliquo actu q̄ lz actus alteri delegetur:adhuc etiam teneat subdelegatus. ¶ No.octauo q̄ ex tpis brevitate nō excusatur habens cōsiliū exigere:si cōsiliū nō expectauit si tēpus breue voluntarie recepit vel nuntiū distulit:facit q̄ iudex bñs ex statuto cōsiliū requirendum tantū distulit petere: q̄ tēpus instāte labebat:q̄ si postea ferat sniam nō petito cōsilio pp tpis brevitatē si valeat snia. ¶ No.nono q̄ vbi snia simpliciter plata intelligi pōt ita q̄ alteri inferat p̄iudicium:et nō p̄ diuersitatē cause dz expunci cā in snia:ad hoc q̄ no.c.sup eo. ¶ Pōnūō dubiū an sufficiat exigere p̄silium et expectare:lz nō sit secutū. ¶ Quidā vt Jnno.videtur vel le q̄ sic:p.l.ff.de admi.tu.l.cū quidā vere dem.ff.pāp.alex

incipit idé scribit: ad hoc q; potius papa voluit q; in tracta
tu eſſent: et potius conſiliū q; conſensuz requirerent. Unde
p hoc non neceſſitant eū ad ſequendū conſilium: ſz q; non
ſunt vt debuit regitus caſſat electio ſz Inno. Bof. dicit q;
dato q; alius canonice elegiſſent nó ſecuto conſilio nó vale
ret electio ex forma mandati. Inver. alioquin: hoc credo q;
iſti erant ſaltem in ſubſidiū pncipes ager: di: p no. ibi doct.
qó no. q; nó ſufficit exigi q; pncipes ſint pncipaliter: ſz in
ſubſidiū. Si vero mádaretur q; de ſcientia taliū faceret ipſo
rum pñtia: et ſcientia ſufficere vi: de re iudi. cuz olim. ver. per
hoc qó bene no. propter cópromiſſa que ſunt vt iudicet: de
ſcientia talis tē. ¶ Quid ſi plures ſunt ſi es. g. noie in ordi
ne pdicatorum: dic q; ſi nó conſtat: de quo ſenſerit papa ele
ctio é capituli quis vocet cum hec adiectio in eius fauorez
ſit appoſita: ar. ff. de. v̄. ob. inter ſtipulant é. §. i. Unde. ñ dicit
q; debét idoneoꝝ eligere. Cópo. dicit q; ꝓſulédus eſt ſup
ior: de reſcriptis ſi qñ: et bébát ꝓſiliarij expéſas: de bonis ec
cleſie ad quā venūt ordinádá. ē. e. vt pterue ſm Cópo. et ſi
ꝓſiliarij vocati véire noluerit canonici eligát cū plus tertia
nó habeant in electione q; canonici: imo nec tñ: et ſi cano
nici venire nolunt alij eligunt. ē. e. q; ſicut §. ſinaut é: et ſic p
núciant papa ſm Poe. de ſan. et Ab. ¶ An in cópromiſſo
eſſet requirendū conſilium: quidá q; nó: ſed ſufficit q; conſi
liū exquirat a cópromiſſarijs qui habét eligere ſz Inno. et
Compo. ¶ Alij q; ſicut in pncipali bñficia in acceſſorijs
eſt conſilium expumendū: et ſic in eligédis cópromiſſarijs
ar. de offi. dele. ptera: et q; poſſet fraus fieri i mádato aſſu
mendo tales qui conſiliū nó ſequerent q; forte pncipales
ſuſciperét reuerenter. Poña opi. iuſtior. Secúda equior et
ſecurior. ¶ Et ad ō ter. q; dicit q; in tractatu exigi oz cóſi
liū. Quid ſi certo vento vel alio modo extincta candela: p
duas horas nó accédat: vel nó poſſet accédi: an duret ptia: et
dicit Hoſti. bonus vir arbitrio remittédū q; ꝓſiderabit quá
diu candela durare poſſit ſi nó fuiſſet extincta. ff. de. v̄. ob. in
terdū. i. rñ ſoet. §. ſi quis ſtipulatus. ff. cómo. ſi vt certo. uz. rñ
ſo: et an aliquid poſſit electoribus imputari. ff. ſi quis cau. l.
ſi. §. q; dicimus cum fr. ¶ Dat conſiliū q; ponat in laterna
magna: et fortez lenata a terra: ita q; manu tangi non poſſit
aliq; bus fidedignis ad cuſtodiá deputato. ¶ Quádo di
cat ſi cógruo tpe cóſiliū requiſitū: dic q; ñ ita breue eſt tépus
q; ó deliberate dari nó pót vel cū iá ꝓpoſitū é firmatū: ó cer
ta pſona elugéda: et hoc innuit. §. ibi q; ſic in tractatu: ſm Ja
no. et Cópo. ¶ Quale oz exigi cóſiliū: dic ſpále: de certa p
ſona: vt p3. l. de pſona tē. et ſi pſona ſit ignorata manus dabi
tur tpe: de poſtu. pla. bone. Si vō nota nimis dabit. Dicit
Hoſti. q; canonici nó debét hoc caſu noiare pſonā: ſz in ge
nere a cóſiliarijs q; rere debét: de quo ꝓſultant: et illi debent
ſtatim deliberare et ñdere nó ꝓcipitanter nec nimis moroſe
. ff. de admi. tu. l. tutor q; ne hec redigeſ ad arbitrium iudicis
. ff. de iure delib. aut ꝓtor doctiſſi. dele. de cauſis. ¶ Et ad mam
ad glo. primū dubiū: an electi conſilij debuerit requiri: vide
tur q; ſic: q; exacta diligentia forma mádati eſt ſuáda: vt in
. e. cū dilecta: de reſcriptis. aut cótra. Determinat glo. q; ſatis
dē exactū eius conſiliū: eo q; ipſum eligunt et ipſe ꝓſentat: q;
ſic cóſilium preſtare videt: ar. ff. e. cū in nrā. Non credo q;
ſufficiat conſensus ipſius: q; cóſilium debet exigi certo tpe
. ſ. in tractatu: vide non ſufficit ex poſt facto requiri vt ibi no.
. Ideo dicunt doc. q; tutius eſt q; forme mandati ſatisfiat: et
vt requiratur in genere puta vocet eo quo cóſilium. ratio: quia
forte conſuluiſſet: de tali q; p eius cóſiliū diuertiſſet a ꝓpo
ſito illum eligendo et de illo melius eccleſie puidiſſet: et de
quo forte nó cogitabant: et ſi querat cóſiliū: de ſe: dicat iudi
cio ſoꝝ relinquo. Hoſti. dicit p ō nó notaret ábito. In
no. dicit binas trium horarum conſiliū requirédū: ſed nó conſensuz
placet Jo. an. q; in genere requiratur: et ſi de ſe. quaerat pura
ꝓſcientia oz dicere nó ſum ſufficiens: et ꝓſulere: de alio ſi ñ
canonici requiſito debito modo ſocioꝝ ꝓſilio ipz elugát: ſe
cure cóſentiat: et ſic ſuaſ formam nec iura violant. Idé dicit
Hoſti. ſi de eorū cóſilio: et aſſensu deberét eligere. Ubi ſi de
aſſensu duoꝝ electoꝝ: de ſe facte cóſentiat valebit: maxie q;
regulare eſt q; de trib⁹ electis ſteſ iudicio duoꝝ. ff. de arbi
tris ubi vnus. §. fi. l. de arbitris. c. u. Secus dicit ſi fuiſſet dic
tū de cóſilio: et cónſu cóordi: q; aliqa triuz non poſſet eli
gere vt pz ex premiſſis. ¶ Et eſt aduertédū q; qñq; electio é
faciéda de cóſilio: et cónſu concordi q; aliquis triuz non
poſſit eligi: vt pz ex premiſſis: et eſt aduertédum: q; quando
qz é electio faciéda: de cóſilio alteriꝰ: et fuandum q; hic: et
requirédū eſt cóſiliū: ſed nó de neceſſitate ſequéduz: et eſt ex
pectádū: ar. de arbi. cū olim: alias tpa. ¶ Quádoqz de luce
tia alteriꝰ: et eius nó requirí pñtia: ſed ſufficit petere luce
tiá die eiá non aſſignata ad eligendum: quod dic: vt. Ja. ff.
¶ Añq; regrit conſenſuꝰ: et tūc ſi de cóſuetudine ſufficit
q; requirat electione iá facta ꝓpter odium conſuetudinis. ō
. e. cum terra: et. e. q; licet: et. c. ſacroſancta. Et ſi nó conſentiat
ſine eā valebit electio: vt ibi doc tépo. ordi. nec epi: et. c. ſequé
ti. Si ex cóuentione: idem niſi conſuetudo aliter interpre
tur. ō. de cóſtitu. cū dilectus: et hoc vbi cóſuetudo: et conuétio
innat collegium: vel pſonam eccleſiaſticā: alicui eius hoc ea
ſu innare nó poſſent. ō. e. ſacroſancta. hec vera niſi ex ſpecia
li puuilegio pape deberet reqri in tractatu: vt q; mádat pa
pa alicui: vt ſine cóſenſu talis nó eligát: tunc in ſcrutinio: et
tractatu exigéduz eſt eius cóſenſus: q; forma in mádati et tē. ó
reſcrip. cū dilecta. ¶ Secūdū dubiū cū gl. tertia an tracta
tus debeat pcedere electionē: glo. dicit q; ſic: q; pius debét
tractare: de eligendo: an q; eligát. ō. e. cuz terra: an ſimile in
carnali matrimonio in quo pcedit tractatus cótractum. p q
q; dicit: q; ſi in illo tractatu nó eſt requiſitū cóſiliū nó valet
q; agitur. ¶ Tertiū dubium. An requiſito cóſilio ſufficiat
et expectato an teneant electores conſilium ſequi adeo q; ſi
nó ſequant: non valeat: q; agit: glo. dicit q; per hunc tex. pz
ſufficere cóſiliū petere cógruo tépore: et expectare: nec neceſ
ſitat ad illud cóſiliū ſequédū ſic dicit glo. allegat ad hoc. J.
de arbitris: cū olim. Idé Cópo. dicēs q; eligéres ſi ſequan
tur conſiliū eligédo indignū ꝓpter cóſilium nó excuſarentur a pena: decre. cum in cūctis. ff. mádati. idem q. §. ſi quis
de quo: de reg. iur. nemillus: ex cóſilio. li. vi. ¶ Glo. cópe
tén. eſt clara: et legenda: vt iacet: ibi inſulam: dic et nic. com
miſſa. li. vi. vbi hec ꝓprietas ſoluit: et ff. de. v̄. obli. l. cum qñ
calédas: et. l. hoc iure. ¶ Quartū dubiū: cum glo. antepñt.
an ſufficiat cóſilium petere: eo nó expetato. videtur q; non:
vt hic: ꝙ hoc facit de arbitris: cum olim. ff. de admi. tu. quia
dá: de iudeis. §. páp. ff. vbi pupi. edu. debeat. l. i. vbi in edu
cádo vel etiá in adminiſtrádo nó ſequi tutor conſilium pa
tris vel matris. Ulterius q; requiri q; cóſiliū paſſ vel ex
pectet: vt hic: nó neceſſitat ñ quos ad illud ſequēdū: niſi ſū
additū: et aſſenſus: q; tūc bñ oz illud ſequi: et talis pēa nó eſt
libera: q; nó poſſunt eligere qué volūt: et tūc non aſtringunt
ad aliquā formā ſi omnib⁹ pñtibus requirūt electores: ſine
canonici cóſiliū canonicoꝝ: et ſm eoꝝ cóſiliū: et reſpōſiuz eli
gāt oēs vel vn⁹ vice omniū ō eoꝝ cóſenſu et mádato: ſ̄ de
clarant doc. q; nó pót ſeruari forma ſcrutinij: cū ſm illū de
beant eligere meliorem: et nó aſtringant: ad certū. viij. q. i.
Iz. Idé per formā cópromiſſi nō: q; non valet cópromiſſum
in arbitrio: vt certaz ferāt ſniam. ff. de arbitris. l. quale. Idez
per inſpiratione non: q; ad diaz non arctat: ſed ſolo ſpiritu
ſancto vocato ꝓcedere debét: cautius tamen eſt ſm Cópo.
q; ſeruent vnam de formis: et perſonā eligant nominatam:
et q; cópromiſſum hodie ꝓcedat: pz. J. e. ſicut. li. vi. ¶ Quin
tum dubium cū eadē glo. in. ver. ſi capitulū biſunt. Quid ſi
capitulū biſtantium hic elegiſſet per viam ſcrutinij: dic q;
cóuter pñtibus oībus tractare debebūt: de electióe cū conſi
liarijs: et exigere eoꝝ: et audire cóſiliū: et poſtea ꝓcedere ad
ſcrutiniū ſi habebūt exigere cóſiliū eoꝝ: et poſtea eligere qué
volent ſeruata ſcrutinij forma: ſz tenēt doc. q; ſufficiū eſſz
exigere conſiliuz poſt factum ſcrutiniū cuz ſine ſcrutinio debe
ant eligere illū in quē maior pars cóſentit in ſcrutinio: vt in. c.

publicato.ſe.e.q; pp; predūt p̄dicta: siue dicat̄ dignat̄: ō cō
ſilio talium: siue tractetur̄ e eligatur̄. ¶ In ſ. penult. gl. no. ar
gumētū ꝑ querētes qui nō expectata reſpōſione opponūt
.xxj.q.ij. in comm: e cōtra vocatos qui numq; tēpetiue re
cedunt. xi.q.iij. certū. ¶ Item ō ſi citatus tarde arripit iti
ter ex impedimēto ſibi in via cōtingēte nō excuſat̄ p̄ iura
ꝯallegata. glo. vltima eſt clara.

c **Congregato.** Electus a maiore parte capituli: ſi ē idoneus cōfirmat̄: alias p̄firmatur electio facta: de dign. o. h. d. ¶ Ꝓ hāc pōt poni p̄ceſſus electionē e allegationē ptiū rē. ¶ Sēcūda pōt ibi nos igit̄ diffinitiua duo mēbra diſtinguendo cōmittit. ¶ Caſus vacāte eccleſia Ryuerenſi. eligētes ſe in ſcrutinio diuiſerūt quidā vt. xiij. ꝑſenſerunt in decanū. alij. xviij. in cantorē: tandē ſic q cōſenſerunt in cantorē ip̄m elegerunt: altera pōt minor reputās illos ꝓuatos poteſtate eligēdi electione idigni ſcīē dātē etate elegerūt decanū electiones fuerunt p̄ſentate: e dātē fuerunt petitōes pro ꝑte decani: petita fuit ſua electio cōfirmari tangꝫ facta ab eis in quos erat aliorū electione indigni devoluta poteſtas: e aduerſarij infirmari: qz de idigno. Ecōtra pro ꝑte cantoris fuit petitū ſuaꝫ ꝑfirmari vt factā a maiori ꝑte capituli: e aliam infirmari vt factam a minori: e poſt primam non caſſatam. Ꝓ hāc commiſit cām iudici⁹ quibus mandat̄ q ſi eſt idoneus cantor reliqua infirmata hec cōfirmet: ſi nō eſt idoneus mādat electionē decani cōfirmari: e cantoris infirmari: hic eſt cāus. ¶ No. prio q electio vt actus capitularis dz fieri a capitulo cōgregato vt capitulo. ¶ No. ſo q ꝑtem maior ꝑte ꝓtāte eligēdi electione idigni ad minorē devoluit ꝓtās eligēdi. ¶ No. tertio cautelā: q vbi minor ꝑs videt maiorē paratā ad eligēdū idignū q minor ꝑs nō eligat: ſz expectet maiorē eligēre: vt ſic ad eos devoluat̄ poteſtas: e ſic poſtea eorūz valeat electio. Vel ſi ante elegerit minor adhuc poteſtate nō devoluta nō valeret q̄ agit̄ ꝑ ſz poſtea eligētes pmanerēt: e ita ē eſt cāus pro ꝑfilio q̄ dat Jo. an. ō. e. audituere. ō. e. cōſideranimus ſz Jno. e maleno. ꝯ. ō. e. dudū. i. pro quo bodie. c. ꝑpetue de electione. li. vi. ¶ No. quarto q ꝑcurrente electiōe maiōs ptis capituli cū electiōe minoris maiori idoneū eligēte illa ꝑualet non idonei: e ea ꝓuata poteſtate eligēdi ꝑ ualet electio minoris ptis. ¶ No. q eligētes nō idoneū q tūcū q nō idoneitate: ꝓuatā poteſtate eligēdi. ¶ Videtur q minor ꝑs poſt ſcrutiniū poſſit eligere: ſz poſt factum ſcrutiniū devoluat̄ poteſtas ad anteq̄ fīm eligerēt ſcrutinium factū per minorē fuit nullū: e a minori ꝑte factum non devoluta ꝓtāte: e ſic ſz poſt ſcrutiniū ſupueniat poteſtas nō dz validari. ō. e. audituere. ¶ Quidā requirūt q tractatus e ſcrutiniū iterent̄: vt valeat electio ꝑ ꝯrium. ¶ Alij q ſi vno conſenſu fiat ſa electio: ſufficit antiquū ſcrutiniū: ſed ex iterato nullo requirit̄ ſcrutinij reiteratio: e hec ſunt opi. Jno. e Cōpo. Joan. an. dicit q ſiue ab initio ſiue ex intervallo fiat electio nouā erat neceſſaria iteratio ſcrutinij. ¶ Nō ob. ꝯrium: q electio facta nō validat̄ ex ſupernatātia ꝓtātis: ſi ab initio fuerit nulla: ſed votū ſit: q ſi ſecus diceret nulla electio valeret: q̄uū quilibet ꝑſtat votū ſingulariter: primū nō valeret: nec validaret̄ ꝑ fīm: e ſic ſucceſſiue vſq; ad infinitum. vnde nulla electio valeret: dic q dare vota de ſe nō requirit poteſtatē capitularē: q in illius nō tranſfert̄ nec querit̄ ius: vnde ſunt valida vt ſingularia: ſz nō adſit poteſtas: ſed actus electiōis dz bene habere poteſtatē capitularē: q in illo trāſfertur ius: e ſic exigitur q ibi ſit ius e poteſtas: e ſufficit ſi p̄ceedat electionē: ſz nō ꝓcedat ſcrutiniū. ¶ Vel dic q ſupueniēs ꝓtās ꝓut actus eſt in factū eſſe: illū non validat: ſed ꝓut eſt in fieri: ſic ad hoc. l. ſi titius. ff. de verb. ob. ¶ Facit hec decre. q eligentes indignū omni idignitate: ſunt ꝓuati ꝓtāte eligendi: e ſic. e. cū in cunctis: extendat̄ et ad alias ībabilitates electi: vt patet ibi in. v. alioqn: referēdo ad oīa p̄cima ex eo ꝓz q ſi patit̄ ſi fature defectū vel alias nō eſt idoneus q̄cūq; nō valeat electio decani: e ſic illoꝝ eligētiū cantoris ſit deuoluta poteſtas ad eligētes decanū: q̄dā dicūt q illud verbū alioquin aduerſat̄ illi verbo in litteratura: e nō verba ſunt eſt idonea: e tūc cōcludit̄ q devoluit̄ poteſtas ad minorē ptem ſi electus a maiori ꝑte pacificatur de ſe cuꝫ in ſi fatura: e ſm hunc intellectum tex. probaret ꝯrium: ſed primū verius: q illa ponunt exempli grā: que in conſilio exprimuntur: vt de hoc Jo. an. in regula. odia rē. ō reg. iur. li. vi. ¶ Quid ſi maior ꝑs nō eſſet ꝓuata ꝑtāte eligēdi eligendo indignū: q forte elegerunt ignorāter: dicit Jno. q ſi minor ꝑs aſcendit vltra tertiā valet electio ꝓpter ſanioritatē que pōt aliq̄d operari: ex quo ibi reperit aliq̄d de ſpiritu capituli: e ſic debēt cōfirmari. Si vero maior ꝑs excederet minorēz vſq; ad duplum: q̄ totalis capitularis ꝑtās reſidet in dupla ꝑte: vt dixi. ō. e. ſcriptum. non pōt ſanioritas aliq̄d operari: e nō valet electio niſi ꝓbaret q maior ꝑs ſciēter elegiſſet indignū: e ſic poteſtas eſſet devoluta ad minorem: q̄ tunc ſanioritas in tertia ꝑte mi reperiēs ō ſpiritu capitulari ꝑtāte reſidēte in duplo maiori ꝑte ſanioritas nihil pōt operari: e tūc electio nō cōfirmaret. ¶ In glo. vltima glo. tenēt doc. e dant pro regula q electio minoris nūq; cōfirmat̄ niſi in caſu. ō. e. ſcriptuꝫ: vt niſi poteſtas capituli ſit ꝺ uoluta ad minorē: vt ſic vere vel ficte ſit maior ꝑs ſeu capitulū: per quod dicit Jo. an. q ſi maior ꝑs eligat indignum ignorāter: e minor dignū vtraq; caſſabit̄. Ꝓ hāc q de indigno. Altera q a minori: e vide quod no. ſ. e. eccleſia. An.

d **Adum.** Habens plures dignitates vel plura curata: ab hiſpā ſatiōe pape ineligibilis eſt. h. d. ¶ Habet. viij. ꝓtes ſm aliquos ſm alios tres. In prima narrationes ptiū coꝝ papa. In ſa ibi nos igit̄ cōmiſſio cāe: e ꝓceſſus iudicū. In tertia proceſſus pape: ibi ſz añt. ¶ Caſus vacāte eccleſia Rothomagēſi. q̄dā archidiacon⁹ Ambianēſis. fuit electꝰ: e tādē quōcūq; fuit petita cōfirmatio cōrā ſede apoſtolica ꝯ dictā electiōez: ſz in curia ſe oppoſuit q̄dā archidiaconus cū quibuſdā canonicis: ꝓponēs ipſaꝫ ō idigno factā: eo q̄ ſcā de plurali q tenuit multe bñficia: quia poſt lateranē. cōſiliū archidiaconus abbatiaꝫ Ambianēſis. fuerit adeptꝰ eo teneāte prius plures prochiales eccleſias: e plura bñficia vſq; cū adeptione archidiaconatus curati ꝑoce prochiales eccleſie vacaſſent ex diſpoſitōe cōſilij: ipſo iure vacauerant ꝑa bñficia: e ſic eo reddit⁹ eoꝝ ꝓpriet̄: furtuꝫ cōmiſerat vel rapinam: aliena rē cōtractando. Ité in p̄iudiciū aliaꝝ: e decepcōez multarū: e ſua bñficia tenuerit: e decepat: vt ꝓlatus ingerendo ſe diuinis aliis multoꝝ. Ꝓcurator aduerſe ptis ꝓpoſuit excuſatōem q̄ dato q ille plura bñficia teneret ſi ex diſpēſatōe archiepi Rothomagēſi. tenuerat. Ꝓpa habēs fruolā dictā excuſatiōez: eo q̄ archiepūs non pōt diſpēſare cōmiſit cām iudici⁹ in ſuper ſcriptione contēta: e mādauit: q ſi ꝓbaret q poſt ſuſceptū archidiaconatū bñ bētē curā animaꝝ: doctus electus tenuerit ꝓchiales eccleſias ſi nō oſtēderet ſecū a ſede apoſtolica diſpēſatū: ꝺberet dictā doctōez ceſſare: lite cōtā eis inſtituta: e vt debet ordinata ꝓſtitio iuramēto neceſſario: facto poſitionibus: e rēſionibus poſt appellatiōez factā a quodā decano ipſi tulerunt ſniam ꝯ ꝑdictā electi. lit. nō cōtēſtāti ꝓſecuti ſunt appellatiōez: e q̄ conſtitit pape q̄ cura lit⁹ cōtinerat ꝓceſſum: ceſſauit ꝓceſſus. Tādē iterata fuit petitio ex ꝑte archidiacōi opponētis q̄ dicta electio caſſaret̄ ex ꝑdicta cā: e citato electo electus rēſpondit q cōſilū nō ꝓbabat: q̄ archidiacōatus nō habebat curā: ſz fateret̄ q poſſet ex cōſuetudine ſuſpēdere: excōicare e abſolueret̄ ꝓſbyteros: e prochiales eccleſias ītēdere: viſitare: e inquirere: e ꝓcuratores romane viſitatiōis exigere. Allegauit ēt q habebat idulgētiā: e diſpēſationē apoſtolice ſedis ſup dictis bñficijs: e ſic p̄ hoc nō erat criminoſus. ¶ Ꝓpa ad primā ꝯſiderauit q ex q̄ cōſuetudine archidiaconus habebat facere ꝑdicta: q̄ habebat curaꝫ: e dato q curā non haberet: ſaltez negari non poterat q̄n eſſet

ſonatus:et vere.de in.cta ét in personalibus alijs locū ha bere:vt ibi considerās ét indulgentiā nō valere surrepticiā ex triplici capite. Prio q: narrabat se assumptisse procu rales ecclesias canonice:q nō erat verū:et q̄ vna nō vpēdebat ex altera:et vtrāq; habebat intitulatam. Item ex eo q narrabat fructus fuisse tenues:et exiles:q erat falsū:cū habe ret plures reddit⁹. Item tacuit q dictas ecclesias haberet et teneret cū alijs bñficijs:p hanc dispēsatiōez nō fuerit ista tionis beneficia cōcedere sed alia legitime tēta:vt possit cū nouiter q̄sito legitime tenere:dū vellet iniam ꝑ ipm ferre:et iam esset in cā conclusū renūciauit electus tā iuri q̄m spō tanea voluntate quā cessionē papa admisit. ¶ Lega tere. p ptes. ¶ Et prio habem⁹ ḥ triplicē obiectionē ꝑ electū ab eadē cā surgētes. ¶ Scōo positionē excusantis vnam. ¶ Tertio illi⁹ reprobationē:et pape cōmissionē. ¶ Quar to delegatorum processum. ¶ Quinto processus irrationē. ¶ Sexto cāe iterationē cōtā papa cuz ꝓpositionib⁹ excu sationū:et eaz reprobationib⁹. ¶ Septimo ptū voluntari am cessionez. Scōa ibi vñ procurator. Tertia ibi nosrgitur. Quarta ibi pubus. Quinta ibi licet aūt. Sexta ibi tandez. Septima ibi insuper. ¶ Venio ad ptem primā. ¶ No. q archidiaconus et canonici de ecclesia tanq̄ quoꝝ interest se possunt opponere cōtra electū opponēdo:de inhabilita te persone:de quo de elec. vt circa.lib.vi.et de accu.sup his. ¶ No.so q ista equipollent ago pro tali:vel ago nomine talis.de quo dixi de ꝓcu.cū.D. ¶ No.3° q dignitates pos sunt defendere tanq̄ eorum interfit electionē a se celebratā. ¶ No.quarto q dicens aliquod factum cōtra legem no stram:vel statutum si inter ptes in dubium vertitur:an statu tus ꝓcesserit factū dānatū vel fuerit subsecutū icūbit onus probandi statutū ꝓcessisse.ad hoc optime.ff.de rescripti.ꝓfti turus. ¶ No.quinto q archidiaconatus:et sic dignitas cū prochiali ecclesia de iure sunt incōpatibiles. ¶ No.sexto q archidiaconatus in dubio dr beneficiū curatū. ¶ No. septimo q pluralis plura vicia incurrit. Prio incurrit vicū trāsgressiōis:q̄ puniri debet. Scōo auaricie:et cupiditatis. Tertio furtū. ¶ No.q talis vt in graui peccato ꝓstitu tus est ineligibilis. ¶ Octauo no.q acceptatōe sēt bñficij curati aut dignitatis ipo iure ꝑa bñficia sic curata existāt vacant ad hoc:de ꝓbē.de multa. ¶ Et no.q hec pena hz locū ét si beneficiat⁹ sit paratus dimittere secūdā. ¶ No. ix.q recipiēs fructus beneficij:q̄ illud non est iuste adep tus dr fur:et furtū cōmittit. ¶ Et no.qd ē furtū:q: ꝓtatio rei aliene.de quo in gl. ¶ No.x.de dictōe quod āmodo q̄ est no.ipropriatā. ¶ Et no.q admittit articulus alter natiuus q̄n ex vtraq; pte alternatiue ꝓcludit intēto ponē tis ibi furtū vel rapinā:ad hoc de rescript.:ex pte.ff.et ꝓba tur:de testa. Rainaldus.de ꝓba.tertia. ¶ No.xi.q gesta a ꝑuato ipso iure sacramētaliter q̄ si a nō tolerato nō vidēt valere marie q̄n cā est notoria:et sic ite aie que a tali sacra menta recipiūt vident decepte. ¶ Ex prīa exceptiōe in fa cto ꝓcludit opponēs triplex vicū trāsgressiōis:et auaricie furti et deceptionis. ¶ Sp.ꝑmo q nō ōbuerit admitti ali quis opponens:q: exceptio est actionis extinctio:vt ps.ff.de excep.l.i.de or.co.c.i.et ij. Si nō agit ergo non pōt opponi anteq̄ agat. So.in exceptiōe ꝓprie dicta ꝓcedit ꝓrimz:sed in exceptiōe que assumit locuz:et istar actionis hec admittit hz ad aliqd non agat vt hic idē no.de dolo cū dilecti.cōcor. vedi:de rescript.si aūt et est spāle in electionibus ꝓpter periculū aiarum:ad hoc de ap.ꝓstituos:et c.oblate.lxij.dist. nullus inuitus:et vide qō no.de excess.prela.inter dilectos:et de excep.dilecti:nā idē sequit hic excipiendo qō agēdo.ff. cassationē electiōis.ff.e.p inquisitionez:et c.dilecti.ff.ti.i.c. .i.de excep.c.i. Vel ſo vbi nihil petitur vel intendit nō da tur excep.vt in ꝓrio.hic aūt petebat cōfirmato. Vel fatet duz ꝓrium:et pro tanto hic fuit cassatus ꝓcessus:q: nil hinc inde pertū sed solū facte fuerūt positiones:vt dicit tex.in fi. et iō iteratio indicij fuit necessaria que fieri potuit ét ex ea dē cā. ¶ Quero q̄lis est hec actio vel exceptio ꝑa electū dic q̄ est q̄si popularis que tacit⁹ no populus:et eccliē.ff. de popula.actj.l.i.nec ob.qō in ea cōstituit ꝓcurator:et oppo nēs non repellit⁹ pretextu crimis vel infamie:vt hic dicit de ac cu.sup his:et sic nō est popularis.ff.de popula.actj.l.popu laris:sed q̄si popularis:vel anomala:ḥ quida simplex mo dus agendi a canonibus introductus:et quo.ff.e.cū dile ctus:et de electione cupiētes.ff.cet.p. ¶ Circa factū exceptio nis q̄ro an pluralitas indifferēter faciat quē ineligibilē. dicē Cōpo.quo ad maiores dignitates vt ꝓpatum nō est dubiū quo ad minores dignitates:et beneficia:vt ad archidiacona tū ad canonicā:et similia dicit quosdā tenere q̄ nō:q: hoc nō reperit⁹ in⁹ cautū:et q: in epo reperit⁹ maior ꝓfectio:q: sicut dignitate:ita merit⁹ dz alios ꝓcellere:q̄ idē in illis:et idē Guil.in spe.ti.ij.§.videndū ad fi.v.sed nūquid hic:q: talis est violator canonū:ō cle.nō resi.ad nostrā:et.lxx.di.sancto rū:et violatores canonū non solū deijciunt⁹ ab obtentis:ff. ét ab obtinēdis:ō ma.et obe.c.ij.xxv.q.i.violatores.l.hodie cla rū:q: si non admittunt⁹ pīm:sunt inhabiles:ad sacros:et be neficia:vt ibi ad hoc:de offi.ordi. ordinarij.ad fi.lib.ro.vi. ¶ Quero quid si ꝓbent⁹ obiecta ꝑ electū dupliciter ineligibilia. Dicēm vnum intellectū obiāta electo. Secūdum aliū nō dic q̄ sm Cōpo.interpretant⁹ in benigniorē ptez ꝑ electo. Exemplū si ꝓbet⁹ archidiaconū vendidisse archidiaco natū sub ānuo censu:hoc pōt intelligi:de spūalibus:et hoc il licitū:et de patrimonialibus:et hoc licitū ne plati vices suas.e.i.et.ij. Intelligat⁹ ergo de patrimonialibus tñ idē si dicāt testes electū ve natorē intelligamus:de licita venatione nō ō illicita:de cle.ve.p totū. ¶ Item si dixerunt inscibilē vel indignāz natu re debet intelligi q̄ ex iusta cā:et sic de alijs:de rebus indi.e.ij. ¶ Et hec vera vbi verba interpretationē patiunt⁹:et circūstā tie ꝓrium non suadēt:de testi.c.vno:de accu.cum dilecti. Item q: ꝓducentem interpretant⁹ dubia dicta testium:de ꝓba.in prīma.de condi.appo.p tuas:et hec vera in exceptis. secus dicit Inno.in accusatione in qua iniunct⁹ par⁹ impliciu mus:et in qua q̄s ꝓsequi suā vel suoꝝ iniuriam. Sed certe tu dic idē in accusatione:q: dz clare ꝓbare in exceptiōe aut nō est plus ꝓferendus qui ꝓsequit suam iniuriam q̄m alius cū nō agat⁹ ad vindictā sed ad repulsionē:de or.cog.cū di lectus. ¶ Quedam que hic ꝓsequitur Inno.an accusans libidie vindicte admittatur:hic nō ꝓsequitur:melius tradit in titulo:de accusa.ubi ponam. ¶ Ali dicit q vbi talis arti culus dat⁹ in iudicio multipliciter interpretabilis ꝑa elec tū:q̄ incaute facit aduocatus rei petēs illū declarari:vel q opponit articulū nō admittēdū:q̄si ꝓbat⁹.nō relevet:vel q formet interrogatoria talia per que testes id habeant dēcla rare:hic pone quod est in verbo constitutus in nouella sup ter. ¶ Glo.i.Quero que pena imponat⁹ se opponenti elec tioni:et nō probanti:glo.ponit penā tam opponentis se in ꝓsonam q̄m opponētis se in formā:et est clara lege ipsam vt facet. ¶ Quero an eligentes ꝓsit petere confirmationem de ctionis. glo.dicit q̄ sic:q: intelligit:de consensu electi alias non. Item et electus hoc pōt.ff.e.dubium:et.ff.e.ver.tandez. ¶ Hanc materiam et quid de collatore nunquid posset ꝓ sequi suo collatōre:vide per Inno.⁊.de preben. dilectus.ij. ibi tz:q: hz eligētes habeāt prātē ꝓsequēdi confirmationes electionis:quā facūt eligētes:secus in collatore hic:ibi tan git Inno.et facit suas dr as satis est hodie:q̄ vocari ōbent: de elec.e.ſi.ij.vi.sm Host.et Jo.an.tenēt tñ sniam nō latē: q̄ eligentes nō nocere electo:idem Cōpo.hanc materiaz:et qd de collatione lat⁹ ꝓsequit Jo.an.⁊.de ꝓben.dilect⁹.ij. vbi tractat q̄n possit ō electorē et q̄n collator. Josā.an.recitat quosdā dicere nō vacandū electū ex quo electionē posset ꝓ seq.de eū pos.cū eccliā.ff.e.prio. Dic sm Inno. Si agatur cōtra eligētes ad penā nō cuat⁹ electus. Idē si electus petit ꝓfirmationē et oppōat⁹ solū de forma ſz Inno.vel defectu electi ſz Host.fatet⁹ tñ q̄ electus pōt assistere ne colludat.C.ō delic.aūt.nūc si heres. Si agit ō crimīe electitiō q: illo ꝑ

bato indigibilis:fit.&c.sup eo vacandum est:vt no.in.c.in
pstitua.J.de p bar.nisi sciret cám iniz agi:e nó curaret:de re
iudi.q̃ uiscerecrat alios vicere.e placz Cópo.q̃ iz sciat vo
candus elt:e si cótumax fuerit sibi iputat nisi forsan appel-
latio facta esset:tũc.n.oés citant a iure.J.e.e.i.li.vj.ar.noce
ret siniz:imo ne meno facere illã irritari ex quo non sit vo
catus nec cótumax.ij.q.ix.p totũ.C.qũo:e qñ index.l.ea
que:e cósequéter nó obest eligéntibus sniã lata pp cáe có-
nexitaté.sequéadmo.Fui.amut.l.si cóez:hoc vez qñ elect⁹
nódum psénit.Alioqn indistincte vocádus esset:ex quo p
mutuũ psensum ẽctum est mhimonũ.&c.cũ inter canoni-
cos:nisi fit appellatũ:vt dixi.Hosti.dicit eũ vocádũ:iz non
psensit.Et dicit Jo.an.hoc hodie esse expeditus:p.c.i.e.
ti.li.vj. Post pfirmationé aũt si petat vel cósecret absq
dubio vocádus est.J.e.i.e.ij.e.e.iz:e tũc iscriptio reqrit:vt
de accu.sup his:e repellit ab obtẽtu vt ibi. Cenio ad
vicũ furti:hic opponit q̃ nó sit furtũ:qz est cótrectatio rei
alienę scienter scã inuito dño:sed res immobiles nó pót ẽctari
ergo.ff.de furti.l.i.Sed.gl.fatet:q̃ nisi q̃ est furtũ:iz est po-
tius inuasio:iz tale pót dici furtũ.xiij.q.i.penale. Vel dic q̃
cómisit furtũ ppter de fructibus ipsius bñficii. Quero
circa hoc furtuz. Prio qd sit:dicit gl.q̃ est cótrectatio rei
alienę scienter scã inuito dño:insti. de obli.q̃ ex q̃si delicto
nas.§.furtũ aũt:e exigit q̃ sit scã fraudulose addunt doc.
ad diffinitionẽ q̃ exigit q̃ cótrectatio fiat animo lucrádi:
vt.l.i.ff.de furtis. Quid si aliqs ẽctat rẽ alienã credẽs
suã:an cómittat furtũ:ex dictis apparet q̃ nó. Insti.vi.bo.
rap.§.qui tñ. Quid si aliqs ẽctat rez alienã credẽs dñm
permissurũ:dicit glo.q̃ in casu nostro nó ptinet ex quo nó bz
dispensationẽ sedis apostolice:quã bñficiũ tenet:in furto aũt
illo excusat:si credat dñm permissurũ:insti.de obli.q̃ ex deli
cto.§.placuit. Aduerte tñ qz hoc habebit arbitrari in-
dex:an ex iusta cã moti.hoc credat dñm permissurũ:q̃ appa
rebit ex cóiunctóe pson̄ę:e qualitate facti:e alijs circũstãtijs
nis.C.de lega.i.cũ alienã:e hoc nó:qz talis credulitas excu
sat a delicto seu dolo.secus si sufficiens moueret ad credẽ-
dũ q̃ dñs permitteret:qz tũc punit:e credẽ dz i dubio dñm
velare:vt.l.q vas.§.velare.ff.ó furtis: aliqs si indistincte cre
deret aperta esset via:e facilior ad excusanda delicta:e sic
semp absolueret. Quid si aliqs inueniat rem alienam
qd bz agere:vt excuset a furto:dic q̃ dz ipsam facere pcomi-
zari:e potest a dño veniẽte petet cóperẽs pẽũ inuẽtóis
vel si qd est expẽsis.ff.ó furti.l.falsis.§. q alienã:e.§.fe.vi.
.q.i.qd.i.xvj.q.ij.li qd inuenistis.e equũ est dare aliqd inuen
tori:vt retrahat a celádo.ff.de códi.ob.turpẽ cám.l.iij.§.
fi.e expedit hoc dñis rerũ:vt facilius rehabeant res ipsas.
.C.de rescin.ven.l.ratio. Alia tágit hic de furto:q respi
ciunt cóperẽtes titulũ de furtis:nó psequor:e sunt lega
lia. Quero circa vicũ deceptiónis animaz:nũqd a sic p
uatore recipiẽtes sacramẽta:e absolutóes effectualr recipi-
unt:ita q̃ sint absoluti. Glo.dicit q̃ sic nó ex ptẽte absolutẽ
tis:q̃ sic quãtũ fuit in se decepit:sed ex fide bóa recipiẽtiz
vt pz de bap.debitũ. Dicũt tñ doc.q̃ si tales añ mortẽ
certificarent:de inhabilitate eius:q̃ debet sacramẽta:q̃ de
berẽt iterato cófiteri.J.de pe.oés vel pót dici:q̃ vere absol
uit quã diu tolerat.vij.q.iij.nónc.primum tutius:e nó tenẽ
dũ:de pẽ bytero nó bap.c.ii.sin Ab.q̃ hic nó erat tollera-
tus:ex quo sinia erat gñalis:e ex cã notoria:vt no. Jo.an.ó
reg.iur.mora.li.vi.Et hec de prima. Cenio ad Faz.s.ad
excusatóes:ibi vez pcuratorẽ ex ista pte. Ho.q̃ ex
replicatóe qa vt fateri intẽtionẽ qñ factum z q̃ replicat:e
replicato ponunt in duersis oratóibus:e nó simul in vno
pstructu:ad hoc.J.de trãsac.ptera:de quo.J.de excep.cũ ve
nerabilis:aliqd de ꝓpri.ex pte decani:e dicam in.d.c.pte
rea:sic limita glo.in.c.exceptionẽ:de reg.iur.li.vj. Rñ
ndo q̃ in curialis:vel dignitatibus:non pót inferior a se
de apostolica dispensare:ad hoc de pẽben.J.de multa:e q̃
ibi no. Ho.tertio q̃ archidiaconatus bz in se curam.

Ho.quarto ad ponderãdam inhabilitatẽz electiõz q̃
dest inhabilitas:sin tẽpus electionis: vicium ergo pcedẽs
electionẽ purgatũ:sin tps electionis:nó ob.electionẽ:sic vt
q̃ delictũ vel peccatũ:de quo electus egit pniam añ electó
nem:non infirmat electionem. Ho.q̃ ad validandam
electionẽ nullã nó sufficit vicũ cessare pót electionẽ factã.
Ho.q̃ ad excusandũ vicũ:cópellit qs pbare titulum
site possessionis:qñ possessionem ius retinet: q̃ pp iuris reti-
nentiã munita psumit:e sic dicẽs dispẽsationẽ:dz pbare:q̃
ius singulare nó psumit ex possessione:nisi pbet:vt hic est
casus:e sic q̃ dicit solemnitatẽ psumit:est vez in cõi.non in
singulari. Ho.q̃ cófessio pcuratoz eligentiũ nó nocet
electo:nam dato q̃ ille cófiteret pluralitatẽ:papa vult q̃ ó
nuz puniet:si hoc iterato cóstat. Ho.q̃ papa ppositis
excusationibus pnunciat p vna:e non p alia. Op.q̃ nó
dz papa p ptes pnunciare:q̃ ad limites libelli.rẽ.de syni.
iz bely.e sup toto dz pnunciare:de arbitrio.l.qd tñ.ff.So.
qñ pponunt plures excep.e de vna pstat notorie:e in alijs
exigit dilatio:papa pót: q̃ diuersi sunt articuli p ptes pe-
nunciare:vt hic:alias pcedit ẽctum:hic enim de excusatio
ne q̃ esset frivola constabat notorie: q̃ de iure cóstabat ex
dispositóe iuris nó posse archiepm in dispensare:de pben.de
multa:ad hoc.&c.cum nobis olim:de contue.cum inter:
de ꝓpriorum contingat:e de cósue.cum dilectus:e qó ibi
no.de re iudi.cuz inter. Op.q̃ nó arctet iterato ad
constandum q̃ hic fuerit pluralitas:q̃ hoc constat confessio
ne pcuratoris:eque nocet dño:vt pz.J.vt lit.non conte.c.i.&
.e.scriptum.So.pcuratoris confessio bene nocet dño constitu
enti:sed non nocet electo: qñ pcurator est constitutus
ab eligentibus:vt hic:e hoc verum: qñ confessio fit de ali-
quo cócernẽte pson̄am electi:secus si sup forma:ad hoc
q̃ no.J.e vide de resti.in.inte.c.ij. Quero an statum ac-
ceptato archidiaconatu p tenẽte ecclias pochiales liceat
collatoribus pozum bñficioz conferre pendẽte lite dispẽ
sationẽ pp alia beneficia:dicunt q̃dam q̃ non ex quo cozã
aliquo iudice lis pendet:vt lit.pendẽte:nó valez collatio
buefacta:ar.J.de arbi.ex pte. Alij contra:q̃ motio litis in-
ter alios alteri nó aufert ius suũ.de resti.in inte.c.ij.ex quo
e sup hoc fuit appellatum.de sup.neg.pla.c.ii. non obstat:
q̃ lite pendente attemptata sunt retractanda: maxime ap-
pellatione pendẽte:q̃ illud in his que in processu iudicij fiũt
vel etiam extra si de nouo attenteñ his autẽ pendentibus:
bene pót quis vti iure suo:q̃ p illa nó est alicui turbata sua
possessio:vt lit.pendente.c.i.de cá pos.cum olim:e nemini
facit iniuriã rẽ.&c.ecclesia:q̃ placet Inno. q̃ ẽctam tem-
perant:vez nisi in romana curia vel coraz papa:vel cuius de
legato pendeat lis p appellationem: sive inter duos contẽ
dentes se esse sponsos bñficij:sive aliter quocũq; ibi nego
cium referat:de offi.dele.iz de pben.inter cetera:q̃ placet
Host.pp excellentiam ptãtis pape:de ma.e obe.p tuas: ó
ap.si duobus:e maxime si de viribus dispẽsatóis lue agat
J.de iudi.cum venissent:hec vera:qñ pncipalis pendet sup
dispensatione. Si vero incidenter: vt hic pendebat dispu
tando pncipaliter super validitate electiónis:nunc sin Ho-
sti.nullomó impedit ptãs ordinarij collatores:imo de illis
beneficijs si coram eo pncipaliter questio moueret: possz
interim cognoscere p consequens:e conferre si vacant:nisi
per lapsum tpis ptãtem conferendi per diffinitiuã.J.de pben.
de multa.vi.e si vitra. Quero an lit.pendentia inter
duos beneficiatos in curia:vel alibi.vel inter petitorem:e
possessorem bñficij impediat collationem. Jo.an.remittit
hodie:vt lit.pen.c.i.li.vj. dicit tñ q̃ illa iura noua non lo-
quunt qñ pendet lis inter collatorẽ:e bñficiatuz: seu inter
electorem:e beneficiatum: seu inter electorem:e electum.
Op.cum glo.que est super verbo per concessionem:q̃
inferior a papa in talibus potuerit dispensare:vt pz.lxx. di.
sanctorum. So.olim potuerant dispensare:vt ibi:hodie nó
p capitulũ de multa:sin glo.dñt tñ doc. q̃ dispẽsato quã

habuit aſi cõſiliũ ſup pcbialibus bene valuiſſet niſi poſt
p.nũ recepiſſ archidiaconũ vel pſonatũ.ſm Pe. ⁊ Ab.
Ex dis appet qd odu. illa eſt falſa que habebat ep̃os in ta
libus poſſe diſpẽſare. ¶ Op.cũ glo.q eſt ſup verbo tpe
qd nõ pficiat electiõis tpe nõ tenuiſſe dictas pcbiales ec
cleſiaſ:⁊ ſic vicũ purgatũ fuiſſe:vñ ob.qz talis crimunoſus
dz de rigore repelli.xxv.di.pmũ. So.qñqz qs fuit in pec
cato:⁊ purgatus eſt aſi electionẽ factã:qñqz qs fuit in pec
cato:⁊ purgatus eſt aſi tps modicũ electiõis: qñqz ds fuit
in peccato:⁊ purgatus eſt poſt electionem. Si aliqs fuit in
peccato:⁊ purgatus aſi factã electionẽ.gl.tz qd pót pmoue
ri:nec ꝑ eum valet opponi:qz ſufficit qd ſm tps electiõis re
periat habilis:alias ſecus:qz unicũ eſt ſpectãdũ:de elec. du
dũ. dat ſiki i teſte.q emẽdatus admittit ad teſtimoniũ:dat
ſiki:qz ad pẽdentẽ dã deceptionẽ:attẽdit pncipiũ ꝓcus: de
ép.⁊ ven.cũ dilectus.ff.de emic.l.ex nulle. Jnn. dicit tũc de
rigore dz repelli.xxv.di.pmũ:⁊ ℌ.terminus:vt mꝫrio:ẽ eq
tate diſtinguit ꝙz quoſdã: aut talia ſũt crimina in qbus exi
gif diſpenſatio:vt ſunt intendẽtia irregularitatẽ:vel alia ex
qbus ds inhabilitat ad electionẽ abſqz diſpenſatiõe:⁊ ta
lia de iure repellũt:⁊ admittet taliz crimunum exceptio.
¶ Si nõ exigunt diſpenſationem nõ repellunt ab electio-
nem:ex eſt admittẽda exceptio ex officio iudicis:tz de rigo-
re admittat:ad hoc.ti.q.vi.querendum:qz apparet eos ma
la intentione accuſare cum q verã egit penitentiam nulli ple
queret ſuam iniuriã.v.q.v.oĩbus. Alij qd ſemp exigit diſ-
penſatio:ſiue ſit crimen enorme:ſiue mediocre: ſiue modi
cum. Hec ob.qõ no.de tẽpo.ordi.ex tenore:vbi diſtinguit
inter enormia:⁊ alia:qz illa pcedit qñ agit de pmotiõe ad
ordines. Remanet Jnno.ſm quoſdã qd pcedat diſtinctio
an ſit crimẽ enorme vel nõ:vt ſi ſit enorme admittat excep-
tio:ſi non ſit enorme:tũc crimen de quo egit: vel ꝓſumitur
egiſſe penitentiam:nõ admittet in modum exceptionis:vt
ſi admittat non ſemp caſſabit electio:ſed illa pena impo-
netur ex quo crimen eſt modicum:⁊ nõ eſt ſcandaloſus.ℭ
.e.qd ſicut.l.xiij.di.ſalomitane:de bonic.ex Ifis. ¶ Secũ-
do caſu qñ qs fuit in peccato:⁊ purgatus modicũ aſi tpus
electionis:tũc dicit qd nõ pficit penitẽtiam egiſſe:qz illa pe
nitentia ꝓſumit ſimulata:pp ambitionẽ dignitatis.ſ.e.of
ficij. Unde nõ pdeſt ſeã renunciatio. Si tñ cõſtaret ipſum
verã egiſſe pniam:ei pficeret:⁊ valet electio:ſm diſtinctio
nem.ſ.poſitã: aut crimẽ eſt enorme vel nõ:qñ qz reſignauit
⁊ egit pniam poſt adeptã dignitatem:⁊ tũc glo.hic argut
qd pficit:qz li t pe litis:al. dignitatẽ nõ habeo ius:qz nõ poſſi
dea ſequit ꝑdemnatio: ſi poſtea incipis poſſidere.ff.de rei
ven.l.ſin aũt ſo:qz res venerunt ad eũ caſum a quo pót inci-
pere:ergo de cõuer.cõiuga.placet. ¶ Glo.ꝑcludit qd hoc
non pficeret: vt confirmaret electio:qz pncipiũ nullũ:ergo
ex poſtfacto nõ ꝓfirmat ꝑ hoc ceſſant q poſſent dici mꝫri
mm:qz hic non ſupponit ius agendi:⁊ qz res veniens ad
caſum vbi potuit inchoari nõ validat: qñ fuit nulla. Dicit
Jnno.hic qd adhuc in dubio nõ pficeret:qz ꝓſumit pniam ſi
mulatã egiſſe ex ambitione habendę ſeu obtinẽde digni-
tatis:⁊ pro tãto non pficit. Si aũt ꝓſtaret qd veram pniam
egiſſet:⁊ reſignaſſet:ẽt poſt electionẽ iaz factã:dic ſi crimẽ
eſt tale qd exigit diſpenſationẽ:vel eſt enorme:⁊ ſcãdaloſus
que cõiter parunt irregularitatem:⁊ dicit q non valet ele-
ctio ẽt ſi conſtat eũ egiſſe veraz pniam: qz hic eſt indignus:
nec ꝓfirmat eo qd egerit pniam:qz qõ nulluz eſt nõ ratifica
tur:⁊ qd electio ſit nulla:ꝑz.ſ.e.cũ in cunctis. Si aũt delictũ
nõ eſt enorme:nec ſcãdaloſum:nec ẽt tale qd exigat diſpen-
ſationẽ. Jnn.ponit opi.illa ſinet quas ſupra poſui:⁊ reſidet
qd valz electio:tz aliter puniat. ¶ Aduerte ergo quattr dz
intelligi.e.cũ in cunctis.ſ.e. vbi dicit q nõ valet electio illi
tus q in oĩbus eſt indignus:qz illud eſt verum: qñ eſt in cri-
men enorme indignus vel ſcãdaloſo:ſecus ſi leue fuiſſz cri-
men in quo pſeueraſſet: qõ credo niſi multotiens fuiſſz ite
ratũ: vel eſſent multa delicta:quãtũcunqz lenia:qz tũc habi
tuatus in malis moribus ſi eligeret electio eſſet nulla:⁊ tz
poſtea penituerit nõ credo q valeret:⁊ hoc verꝫ de iure po-
ſitiuo.iure aũt nature:ẽt ſi ſit tale crimẽ ex quo irregulari-
tas inducat electio valida eſt:vt no. Jnn. de cle.excõ.mi. ſi
celebrat:⁊ di xij.ſ.e.audiens: vbi videtur qñ crimẽ inducit nul-
litatẽ electiõis:vbi ponit Lõpo.hec vera data purgatione ó
lucri:ſed ſi pſeuerat ſemp poterit opponi ꝑ eum; ne electio
cõfirmet.l.di.ablit.xx.di.c.i.xxv.d.e.ſi. ¶ Si ergo dubi
tat an electio ſit nulla de crimunoſo de iure nature: ſua qõ
dẽ de cle.excõ.mi.ſi celebrat:⁊ qõ no. Jnn.in.c.cũ in nr̃a:cõ
cõcel.ꝑ ben.in addi.ſi aũt ſit nulla ex crimine de iure poſiti
uo ſerua:qõ no.ſ.e.audiens. Sed an crimine admittat ex
ceptio poſito qd ſit aliqua ſua:qõ hic no. Hoſt.ãt hic vide
tur velle qd qblibet crimẽ ẽt modicũ de quo nõ egit pniaz
ſi accuſat vel excipit impediat electionem:tz poſtea egerit
pniam:ſecus ſi petat ſecum miſericorditer agi ꝑ viam ſalutis
qz ꝑ hoc nõ dz cõpelli vt cedat ſm eum. Sed in caſibus in
qbus dixi admittendam exceptionem ẽt qñ egit pniam:vt
qñ in crimen exigit diſpenſatio:tũc quero qs poſſit diſpen
ſare:⁊ ex qua cã:⁊ an poſſit lit.pendente diſpenſare inde ex.
¶ Dic ad pmum qd delegatus nõ poterit diſpenſat: ⁊ ſic
oportebit qd admittat exceptiões pendẽter tñ faciet ſi refe
rat ad ſuperiorem dignitatẽ:vt ꝑ euz diſpenſet:poterit tñ ex
dunarius diſpenſare: dum tñ ſiat de crimunibus in qbus in
feriores diſpenſant ſup quorũ tẽpo.or.ex tenore:⁊ c.dile-
ctus.j.de iudi.at ſi clerici. Hoſt.vt velle:qz tz papa hãc gra
tiã facere poſſit nõ tñ decet: ad hoc de uoto magne. Aliuz
tñ iudex hoc nõ poſſet ex quo accuſat excipit vt dicunt
tur:tz aliud de illo ꝙ pertt ſalutis ꝓſitũ: de quo.j.ó homi. ſi
gnificaſti.cõcor.qõ no.de cle.excõ.mi.clerici: vt ibi ſup ꝓ-
ma gl. ¶ Ad ſm ex q̃ cã dic qd pandẽs iudex bz attendere
ad dignitatẽ ad quã vocat:⁊ facilius in minori diſpẽſabit
qd in maiori. Jtẽ habebit attẽdere an ſit eloquẽs pandẽs:⁊
ſic de aliis:⁊ cũ tali.ſ.gratioſo facilius diſpẽſabit qcũ mi-
nus gratioſo. Jtẽ facilius diſpẽſabit cũ illo q iam obtinuit qd
cũ illo q ꝓpt obtinere:qz facilius repellẽdus qs ab obtinẽ
do qz ab obtẽto. ¶ Ad tertiũ an data pẽãte debeat diſpẽ
ſari vt qd nõ:qz nõ dz admitti ipetratio pulegij lit.pen.j.de
lit.pen.p totuz.j.de teſti.cãm: dic ꝑ. nec ob.qõ eſt dctũ:qz
loquit qñ pulegiũ ipetrat lit.pen.ad alterius incõmodũ
vñ ſicut nec pulegiũ valz:ita nec tũc valeret diſpenſatio pẽ
dente accuſatione:vel exceptione:ſed hic milli ſit pudicitiẽ
ió valet:⁊ diſpenſabit facilr ex quo crimen nondum pba-
tum eſt.j.de cle.excõ.mi.apoſtolice:⁊ j.de excep. apoſto-
lice:tz tñ diſpenſet in accuſato; vel cũ eo qrepellit a pmo-
tione:nõ tñ diſpenſat cũ eo ꝑ quẽ excipit vt repellat ab ac
cuſatione:vel teſtimonio in cã criminali:qz illius in laudã
bilis eſt intentio.ij.q.vij.ſi qs epẽ:⁊ qz ei fieret pudicium
ꝑ quẽ inducit teſtis:vel accuſator:vide qõ no.de iudi. at ſi
clerici.tu tenes:qõ dixi.ſ.cũ Hoſti. ¶ Op.cũ gl.ſe.qd p in
feriorem a ſede apoſtolica poterit diſpenſari:vt no. de ꝓ
ben.de mulcta. So. dicit Hoſt.qd ſi diſpenſatio fiat pp de
merita pſonarũ exigit diſpenſatio ſe.apoſtolice. Sed ſi fit
diſpenſatio pp vtilitatez eccleſie:nõ exigit diſpẽſatio a pa
pa:ſed pót inferiore de quo dic vt no.in decre.ó mulcta: cõl
ter tenet ꝑrius. Et p hoc dicit glo.qd opi. Jo.euacuat qui
tenuit qd in talibus poſſet diſpenſare:⁊ hoc debac ptícula.
¶ An abſolutio ab excõicatione poſſit fieri expẽſionibus:
dic qd ſic: ſed nõ ꝓbyter: tz a iudiciali excõicatiõe poſſit ab
ſoluere nõ tñ pót reconciliare:de vi.⁊ ho.cle.qñ ad finem
ante reconciliationẽ nõ eſt ei cõmunicãdũ.xxiiij.q.iij. no-
tandũ:de ſen.excõ.deſideres cũ ſy. ¶ Tertio ad tertiã pti
culã in.v. pnibus. ¶ No.pmo qd in qlibz pte litis ẽt in ſpi
ritualibus cãis ſm iſta tpa poterat peti iuramẽtũ ó veritã
te dicenda:⁊ no.qõ exigebat aſi litez cõte.hodie dic: vt de
ſtitura.calũ.c.i.li.vj. ¶ No.ſo qd de iure poſſunt fieri poſi-
tiones ad quas arctant reſpondere ptes. ¶ No.tertio qd
non procedebat in cauſa electionis ad ſniam lit.j. nõ cõte.

contra ptem pñtem nec ꝯ abſitem: que ꝓtumaciter non ab erat: hodie ſeruat cle. diſpēdioſam: de iudi. ¶ No. quarto q delegatus ad cognitionē ſup lite electiōis pōt deciſa lite ſup electiōe de paſtore eccle, putidere: q intelligē ſi ad hoc habeat mādatū: alias puiſio nō venet ad ꝓſequētiam mādati de lite decidēda: ꝛ maxie: qñ ꝓnūciat p puiſo: vide cle. auditor: ꝛ q ibi no. de [Rpt]. in cle. ꝛ eſt aduertēdū q pnto hoc caſu nō bſe locū cle. auditor: etiā ſi cā eſſet delegata auditori: ꝛ auditor ꝓnunciaret ꝯ puiſum. ¶ Circa iſtam ptem oppo. q nō poſſit delegatus caſſata electiōe p uidere: q hic nō includit in mādato lit]. deciſiōis: vt ius alterius exerceat poſt deciſionē litis.]. de offi. dele. ſuper eo. So. dicit hic Ab. q hic delegatus habuerat ſpāle mandatum: alias nō potuiſſet: p q dicit abbas ſe repzebēdiſſe cōſiliū aſſeſſoris: q ꝯrium cōſuluerat: nō aduertens iſtā deciſā: que ē in vbo: ꝛ. ſ. in qua erat: ꝛ auctoritate noſtra eidē prouideat eccleſie de paſtore: ibi poſt verbum caſſatus. ¶ Uemo ad. v. ſz át. ¶ No. ꝓmo q p poſitōes: ꝛ rñſiones ad eas nō inducit lit]. conte. ad hoc: de lit]. cōte. c. i. ii. vj. ¶ No. ſo. ex qua rñſione: ꝛ ad qd ſtat lit]. conte. q p petitionē in iure, ꝓpoſitā: ꝛ factā rñſionez ad eam. ¶ No. tertio q pceſſus mcō electiōis habitus lite nō cōte. eſt ipſo iure nullus. Itez q in cā bñficiali iure iſto in pñtes ad ſniam non, pcedebant: lite nō cōte. vide cle. diſpēdioſam: de iudi. ¶ Item q in ſpūalibus cauſis in qualibz pte exigi pōt iuramētū ó veritate dicēda: ad hoc ó elec. cū dilecti. ¶ No. q error iuris circa qualitatē bñficii: nō excuſat qđ a pena capituli de multa: de pbē. ¶ Circa iſtā ptem quero vtrū qs interrogatus ſup crimināibus debeat rñdere: an ſit criminoſus: dic q qd dicāt qdā q ſi crimē eſt omnino occultum: rñdere nō tenet: q de illo non iudicat eccleſia. Si eſt manifeſtuz vel pbabile: dz rñdere: de accu. qualr. i. ad ſi. ꝛ qualiter. ij. v. nos igit: ꝛ ſi negat ſe deliquiſſe eſt pbandum delictū oppoſitū: niſi factū ſit notoriuz: vt pluralitas: vt hic erat.]. c. ti. i. q impoſſibile eſt q qs teneat plures eccleſias: ꝛ nō ſit notoriū: q hoc facere dānatuz eſt: i. d. c. de multa: ideo fuit neceſſe pbare iſtū ti. ¶ Item dz rñdere de omnibus impedientibus inſtitutionē officij ſm quoſdā: q in hoc bonū ſuū ꝓcurat. xxiij. q. ij. pdeſt. ¶ De hac materia: vide de ꝓfeſſis. c. ij. in gl. ſi. ꝛ Inn. de accu. ſup his: ꝛ de teſtibus cām. ¶ Uemo ad gl. ſup verbo rñſionez que tota p doc. veſtros tenet: in qua glo. no. q ſnia ꝓcepti non eſt ſnia diffinitua: nec interlocutoria: ſed hz vim diffinitue: ꝛ ſimilis glo. habet: de. v. ſig. ex ptc. Idem dicit Cōpo. ii. q. i. in ſimma. ¶ An ſi rñdeat libello cōſtendo dicat facta lit]. conte. gl. arguit q nō ff. de iudi. rem nō nouā: vbi pbat q p ꝯdictionem debēt fieri. glo. cōcludit q ſi datus eſt libellus: ꝛ ad libellum reſponſum eſt cōſtendo lis eſt ꝓteſtata. ꝛ ſequi dz diffinitiua. Si nō eſt datus libellus: ꝛ reſponſuz ꝓſtendo: tūc nō eſt lis cōte. nec ſequi dz diffinitiua: ſed ꝓceptū diffiniendo q nō eſt ſnia: ſed ꝓceptuz appellat. ff. de iudi. ſi debitor: pbat hoc ex vi verbi: q cōteſtari eſt ſimul attestari: q faciunt ſiue reſpondeat negando: ſiue affirmando: ad hoc hic ter. q dicit q p reſponſionē ad libellum fit lit]. cōte. nec dicit affirmādo vel negādo: ꝛ hoc tenendum: dic plenius: vt dixi de lit]. cōte. c. i. vbi pono qd de hoc ponit Jo. an. in addi. ſpe. ¶ Glo. ſup verbo irritari in quātā dicit q de iure agēdi pōt opponi p viaz exceptiōis: q hoc nō fit vez regulr: hoc ītelligē ſm no. in c. ſi. de ordi. cogni. q illud ē vez: vbi de iure agēdi imediatenō excipit. Fallit in tribus caſibus in q̄bus pōt agi: ꝛ excipi: vt in interdictor vñ vi. ꝛ in querela. l. papinianus. ff. de inoffi. teſt. ꝛ ſic in quā tum: dicit glo. q in eadē inſtantia nō pōt qd deduci p viaz actionis: ꝛ exceptionis: hoc eſt falſuz: q: vbi ex tali competat exceptio: ꝛ actio: tunc bene pōt fieri: vt eſt glo. in c. ſi. de ordi. coz. ꝛ no glo. hic que vult: q ius agendi: ꝛ ius excipiendi ꝯ electum hz eundez effectum: ꝛ iſta exceptio hz vim actionis: ꝛ infamat ſicut actio: vt dicit Imo. in c. ſup eo. ꝛ

go no. iſtā gl. in ſ. p dicto Inn. in c. ſup eo. q vbi ex eodē facto ſurgit ptās agēdi: ꝛ excipiendi pars eſt potēte agere ꝛ excipere: quaſi id excipere ſuccedat loco actōis. ¶ Gl. ſup verbo veritate an iuramētū de veritate ꝓſtanda ſeu dicenda ꝓſtet in ſpiritualibus. glo. dicit q ſic: p tex. allegat: ad hoc. c. ſi aa: de iura. cal. ꝛ idez facit hodie. c. i. eo. ti. li. vj. ¶ Eadē glo. ibi ſed nunqd bnōi an hoc iuramentū exigat a plato. gl. dicit q dato q iunget p ſubditū q nō: ſz habebit pōſtare ſindicus quaſi dño litis effectus. Simile dicimus in auct]. principalea. C. de iura. cal. in hoc ꝓcludit gl. q exigit iuramētū: vt in anima capituli iuret ſe dicere veritatē de hiis q ſcit: ꝛ eſt a capō ii formatus de teſti. pñtū. li. vj. Sed dubium cadit incidenter an eadē pena in obmittēte hoc iuramentū habeat locū q̄ hz locū in iuramēto de calūnia: dic q ſic: q actor cadit a cā: ꝛ reus habet p ꝓfeſſo. allegat de iura. calū. c. ſi. ꝛ. i. ſi. ff. e. ti. ¶ Eadē glo. ibi ſed nūqd crederet. An cōfeſſio plati noceat eccleſie: dic q de hiis de q̄bus eccleſia eſt informata cōfeſſio plati nocet eccleſie quo ad ſempiternā ꝓbationem inuandaz aduersus ptes: alias nō niſi habeat mandatū a capitulo: ꝛ capitulū confeſſionē ratificet: nota q q̄ confeſſio plati eſt circa ritulū quē ipſe hz in eccleſia tunc ꝓiudicat eccleſie. Si vero confeſſio eſt circa ꝓpria ſup iure eccleſie: ꝛ cōfitet de tali iure tanq̄ ſibi formatus ꝓiudicat eccleſie ſimiliter. Ubi aūt ipſe ſolus confitet ſuper re quā ipſe fecit: tūc eccleſie nō ꝓiudicat: ſed aliqualez ꝓſumptionē faceret: adeo q ſi pa aduerſa ſempiternā, pbatiōnē eccleſia cōdēnaret: ſed plato nō tenet rñdere niſi de eo qđ ipſe fecit. vide glo. a capite vſq ad finez de materia: de [Rpt]. c. ſi. p Ly. in. l. i. C. de cōfeſſis. l. iubemus. C. de ſacroſancta eccleſijs. ¶ Uemo ad. v. ſz cū in iure. ¶ No. vltima ſigna: q̄ beneficiū eſt curatū. ¶ No. circa pluralitatē ipediendaz: ꝛ eius effectū equiparāt curata: ꝛ ꝓſonatus. ¶ No. ligna p que ꝓcludit cura animaꝝ ex quo pz q de iure archidiaconatus nō hz curā nec prātem excōicandi: niſi hoc det cōſuetudo: dic vt no. glo. de elec. cū in cūctis. ¶ No. q ex integro eſt agēdum: ꝛ ſic non ꝓficiunt aliqua acta q̄ ſnia eſt nulla: vide q̄ no. de offi. dele. in lris. ¶ No. q diſpoſitio decre. de multa: vt acceptatiōe ſecundi vacet: ꝓmuz hz locū in ꝓſonatibus vel in ꝓſonatu cū cura. ¶ Glo. ſup vbo ſuſpēdit arguit: p tex. q non ſpectent: de iure ad archidiaconū: q: ſi nō ſpectent niſi de cōſuetudine: nō ſpectāt de iure ad hoc. xxj. q. vij. nullus eio plus: q nec de cōſuetudine vident ꝓducta ſpectare: archidiacono. xxvj. di. placuit. lxiij. di. ſi in plebibus: de offi. archi. ad hoc cōcludit ꝓducta ſpectare ad archidiaconū de iure cōi remittit. Jo. an. ad no. in. d. c. cū ſatis: ꝛ c. ſi. vbi explicat per doc. q ſpectat ad archidiaconū de iure cōi: ꝛ qd de iure ſpāli. ¶ Gl. idē de ꝓſonatibus ꝓſequit gñalia. ¶ Uemo ad. v. inſup. ¶ Nō q ſurreptio quoquo mō fiat: ſiue in vero tacēdo: ſiue in falſo exprimēdo viciat diſpenſationē ipſo iure. ¶ No. q taciturnitas defectus iuris reſpectu tituli bñficiorz obtēptorz viciat diſpenſationē: qñ nullitas ſurgit ex diſpēſationis defectu. ¶ No. q cōcurrēte duplici vicio: diſpenſatio tollit vnicū tm: de ꝓben. nō pōt li. vj. ¶ No. q pluralitas ecclīarum pecbialium regulr inhibita eſt. ¶ No. duos caſus in q̄bus pluralitas a iure ꝓmitti vt primus: qñ vna dependet ab alia: ꝛ qñ dicat pendere: vide exemplū.]. de ꝓben. ꝛ intrpande. ſ. q vero. Item qñ vnā hz intitulatam: ꝛ aliā cōmendatam. ¶ No. q diſpenſatio ſup pluralitate bñficiorum referī ad duo tm: ꝛ nō ad aliam maiorē pluralitatez. ¶ No. q diſpenſatio ſup pluralitate: vt ordinata ad tollendū vicīū pluralitatis nō impnit titulū nec tollit effectū tituli: vel iuris bñficiorz optentorz ſup quorum pluralitate diſpēſat. ¶ No. cōſiliuz ad euitandā infamiā: ꝛ ne fiat in eligibil q: vt qñ timet ſniaz ꝯ ſe ferri ipe renūciet iuri: ꝛ li. ti. q̄ bñ no. q: ē bonū ꝓſiliū ad obtinēdū ꝯ dere. ſ. c. ſi eor ad hoc. ff. de pcu. ſi reus: ꝛ q no. Bar. in. l. iuſiurandū. ſ.

ff. de iureiurā. vel aliter no. cautelā vt in cā ex cuius cā ve
nit ꝓdemnatus ligillādus: fcā conclusione in cā: et visis alle
gatiōibus si se inde videat succūbere cautella est vt cedat
litī: et non expectet litem ligillātem: et sic cuitabit infamiaz
similem: ex. babes de in ure. resti. c. ij. ¶ Hic circa dispo
sitionē pluralitatis: dicūt doc. quedā quę trado cōclusiue.
¶ Primū q si dispēset cū plurali: vt possit cū psonā bº
duobus quos bz tenere tertiū: si vnū ex primis tz illicite: va
let dispēsatio. quo ad id qō tz licite: ō ꝟ. pt]. si grōse i fine.
¶ Secundū si dispēset cū aliquo: vt duos psonatus possit
tenere si canonice cōferant non pōt ꝓcedi ꝯ eum: qz teneat
sine dispensatione: sed bene: qz nō canonice. Idem Cōpo.
ego ꝯ. qz ex quo est cōdicionata dispēsatio si canonice que
rant cessat dispensatio: vbi canonice nō tenent: qz cessat cō
dictio: et sic dispensatio non operatur: et hoc credo verum.
¶ Tertiū si cōcedat ꝑ papaz epō vt possit sup pluralitate
dispēsare: ita demū si sit sublimis: et ydata: qz mādatū pape
est referēdū ad ius cōe: recitat q ꝙdam ꝯ. qz bñficium pa
pe est late interpretāndū: et hec cōcessio ptāns est favorabi-
lis: iz id dispensare sit odiosum. Jo. an. remittit ad spe. n. ij. ꝟ.
videndū. v. illud. ¶ Quartū q dispēsatio sup pluralitate
sine cā nō excusat tenentē ab ecclia trūphāte: iz fcā excuset
quo ad multa tenēta q in foro cōscientie nō: sed in foro cō
tentioso sic. ij. vi. q in aliquo: caueat ergo pluralis: vt subtili
cā iusta in sua dispensatiōe. ¶ Quintū si dispensat vt pter
oportēta possit qs duo bñficia tenere: nō vt dispēsatum cum
obtētis: nec ob. ff. ō ānus lega. l. seyo. ꝟ. vtor: qz ibi in vlti
ma voluntate late interpretāda. Item ibi patebat de volūta
te testatoris: nec ob. l. sed et hoc. ꝟ. pter: qz ibi includit: eo qz
de iure tenebat eodē mō: rādet ad. l. quartā. ff. de fērui. fu-
gi. dicit Jo. an. q de sui natura: dicto pter excludit: vt pz l
. l. i. ff. de pigno. act]. ubi pter stellionatū. subdit tex. quē cō-
misit q supflue fuit additū: si includeret. ¶ Hic circa cō-
mēdā tractabāt antiqui q bodie est expeditū: de elec. ne-
mo. c. ti. li. vi. que ibi: dicunt tolle ꝯclusiue: si p epm ꝓcu-
ptus illis ad quos spectabat collatio: cōmēdet bñficiū: va
let cōmēdatio: adeo q electio fcā nō tz p illos ad quos specta
bat: nī si in eoz fraudē epūs cōmēdauerit: qz q fecit nō est
inualidū: iz inutilē: vī nō valet collatio nō cassata cōmēda
tio. de elec. ꝑbē. cū nostris: et. c. qz diuersitatē: sic ergo no.
q gestū ex offō epi iudicialr pte nō vocata. ō cuius ꝓtudi
cio agit valz: iz possit petere id cassari. Idē no. de ꝓb. cum
oēs. ¶ Venio ad gl. q est sup vbo vtraq: que est tota nō
bilis: et cā tenēt doc. qz bñ loquit: iz an pluralitas sit prmis
sa in canonibus: vide Inno. de ꝑbē. cū iā dudū: et p Jo. de li
gna. i clē. gr. de ꝟ. pt]. Et no. gl. in timonū spūale: late de
esse inter ecclesiam: et quēlibet beneficiatū: q no. de hoc in
c. i. de postu. ꝓla. Anto. de Bu.

In genesi. Irrita est electio quaz collatio nō ꝓcessit: vt q fcā fuit nō a maiori ꝑte capli: vel que nō fuit cōis. b. d. ¶ Sunt due ptes. In ꝓma ponit tres causas cassatiōis. In 2a cassatiōi ibi nos bia. Porro vero cā vsq ibi: nec etiā. ¶ Casus Quadā ecclesia vacāte in prouincia gallicana: que hic nō no minat canonici ꝯgregati q pōtes erāt: vno absente in loco de quo vocari debebat fm ꝓsuetudinē ecclie nō vocato al tero q erat in quasi possione iuris eligendi: et canonicatus quā ꝯ nō cōstaret de ꝓprietate iuris canōicalis admissoriz cum ꝓtestatione q vocē nō bēret: nisi de iure bñ e bēret ius eligendi: eo illi ꝓtestationi nullomō cōsentiēte: publicato scrutinio: cū essent inter oēs: pone. xj. non cōputato absente nec cōputato illo de quo erat dubiū: an debuerit interesse: et eis cōputatis. xiij. fer ꝓsenserūt in vnū i scrutinio: et alij trea in aliū: et alij duo in tertiū: fcō scrutinio viderūt fer. q erāt maior pa non cōputatis istī duobus nulla habita collatio-
ne: an illi duo debuerunt interesse: et an debuerunt in nume
ro cōputari: nec zeli ad zelum: nec numeri ad numerum: ad
electionē ꝓcesserūt q libet istorū sex singulr electionem p-
nunciando: tandē hec electio fuit pbata papa: et ab eo per
ta cōfirmatio. ¶ Papa ex quattuor cāis ppendit electio
nē pati defectū: quoz tria respicit formā: quartū aūt respi
cit iusticiā electionis: et ex tribus primis concludebaf nulla:
et ex quarto cassanda. ¶ Prima q fuerat fcā electio non
a maiori ꝑte capituli cōputatis illis duobus: qz cuz illius cō
putatis essent. xiij. et electus nō habuerat nisi sex voces: vñ
dato q cōparatione minoris haberet maiorē nō respectu
totius capituli: nec obuiabat q illi. l. abbis: et alter q erat in
quasi possessione nō debuerunt interesse: p ea que ītaz di
cent in quarta cā. ¶ Secunda q: fuit fcā non habita collā
tiōe spāli de eo sup quo dubitabaf: an illi duo voces habe
rant: et de quibus fuerat facta qō spāliter: et q non habita fue
rit gñalis merīti ad meritum: aut zeli ad zelum. ¶ Tertia
cā: q publicatis vocibus i scrutinio nō fuit fcā electio cōis
vt debebat: et vniuersalis: que cū fcā sit singularis: necessa-
rio ꝯcludit alterū duoz: et vtrūq vicioſuz: vel q electio sic
facta respicit idem qō babeī pro collatione simplici vocī cū
que singulr pstant: et hoc vicioz sup fluitatis vel si aliud si-
gnificat electio q̄z votoꝝ collatio: tā tot ꝯcludunt electi o
nes quot sunt ptone singulares: quod non est dicendum.
¶ Quarta ex vicio ꝓtemptus: et duplici. Prio q canoni
cus ille abbis erat in loco de quo ex ꝓsuetudine anglicana
debat vocari. Alius aūt non fuit admissus q erat in quasi
possessiōe iuris eligēdi: et canonicus sine ꝓtestatōe q̄ debe-
bat iuri suo: cui canonicus nō ꝓsentit: et hic: q erat in q̄si
possessiōe canonicatus legēdo cantādo: et installatus in ca
pitulo: et q̄ eiaz ad electiones dignitatū iter fuerit: et sic ad
missus nō sine detractōe iuris sui ex ꝓtestatōe fuit ꝓpetuf.
¶ No. primo q ad validitatez electiōis de forma est: et ex
ptē vt ꝯcludaf q adit maior: et sanior ps capituli copu-
latiue alter vero sō. ū non sufficit nisi in casu capituli scrip-
tum ꝯ opi. Inn. ¶ No. 2o quaſr intelligaf hoc q maior
ps exigaf: qz maior intelligit in cōparatione ad totum ca-
pitulum: non in cōparatiōe ad alias ptes minores: ad hoc
. ff. de ecclesia. ¶ No. tertio vnū spāliter formale electionis:
qz exigit q fiat collatio: et ponderet: qz si est aliquid ibi op
positū illud dz discutiēt hec collatio que idē est q ꝓfidera
tio: aut examinatio dz fieri: de numero ad numerū: et de me
rito ad meritū: et de zelo ad zelū. ¶ No. quarto illud for-
male: qz dz q vnica fiat electio vniuersaliter respectu oīuz: dz
ergo q fiat a cōgregatis in vnuz: et ab oibus vniuersaliter in
vnum bodie fit ab vno loco oīum. Ex quo no. q actus im
mediate impmendus surgēs a capitulo dz dari ab eis: vt
vniuersalibus nō ab eis vt singularis: iz alias ꝓcedētia pos-
sint ab eis principaliter dari vt singularibº i vnū tñ cōgregatis.
¶ No. vi. q supuacua repetitio: et supfluitas a iure repro
baf. ¶ No. vij. q ad multiplicationem cāe sequit multi-
plicatio causatum: et ad multiplicationem psonarum singulr
eligentiū necessario baf multiplicatio electionem: ad hoc
. l. scire debemus. ff. de. ꝟ. ob. ¶ Et no. q sicut actus q̄ fit a
singularibº ab actu q fit ab vniuersis differt effectu: ita q
dz differre forma ꝓcedendi alias ꝓuidendi. ¶ No. viij.
q gestū a singularibus nō cōcludit gestū ab vniuersalibº: et
vt vniuersis: et sic ps q vniuersitas essentialr nō est in singu
laribus: sed est qd extractum in se qō tñ representaf in fcō
singulariū: put in fonnaz vniuersitatis op anf. Unde hec
ꝓpositio non est bona singuli de vniuersitate fecerūt ergo
vniuersitas fecit: sed bene cōcludit singuli: vt vniuersi fece-
runt: ergo vniuersitas fecit: factuz ergo a singulis vt singu
lis reputatur factum a diuersa causa: ponderato illo vt fa-
ciendo ab vniuersis: ad hoc. xij. q. ij. qui mammittuntur.
¶ No. q̄ iz arguere in legibus: et canonibus ex terminis
dialecticis ad terminos naturales: et positiuos: et q vniuer-
salis ꝓpositio nō cōcludit formalr ex particularibus ꝓposi
tiōibus simul veris: nisi defī aliquis terminus vniuersalis.
Unde iz dicaf ticius currit: gayus currit: et sic de singulis

p hoc nõ apparet q̃ si ppositio vniuersalis aliqua nisi alter ex ligno exp̃mat. Hã dic q ex singularibus ppositiõ bñ nõ concludit aut infert vniuersalis si non apparet: vel nisi exp̃mat. ¶ No.ix.q ad cõcludẽdã quasi possessionẽ iuris eligendi sufficit cõcludere quẽ esse in quasi possessione canonicatus: et sic data quasi possessione iuris totalis: et vniuersalis cõcludit quasi possessio iuris particularis sub vniuersali cõprehẽsi: de quo dixi in tractatu iuspatronatus: et late tractat Inn.in.c.cũ dilectus.de cap.mo.de offi.archi. dicõ. ¶ No.q ad pcludẽdã q̃si possessionẽ vniuersalem sufficit dare exercitiũ aliquoz iurium particularium nõ ppter nabilitatẽ alteri q̃ illud ius habẽti: ex hoc igit istruit articulus in materia: vt semp pcludat exercitia aliquoz particularium nõ ppter nabilium alteri q̃ illud ius cuius q̃si possessionẽ intẽdit habẽti: de hoc p Jo.an.in.c.vt in nostri.de offi. archi.et vltra hoc bz duos optimos ter.vnũ.de pbẽ.dilecto alterũ.ã.e.cumana. ¶ Itẽ no.q intẽdẽti pcludẽ ius vniuersale respectu alicui⁹ particularis iuris: sufficit pbare exercitiũ alicuius particularitatis ẽt diuersæ spẽi a pte iuris quaz intẽdit: omnino pcludant sub eodẽ toto: q̃ possessio q̃si bz cõsuetudinẽ et extẽdit istud notabiliter pbatur ter.hic ubi debat eum pbare q̃si possessionẽ iuris canonicalis respectu ptãis eligẽdi ad platurã principalẽ: et sufficit q hic bz exercitia canonicalia in choro legẽdo in capitulo locũ: et in electiõe interfuerit aliaz dignitatũ: q est bene notãdũ: ista.n. particularia alterius erãt spẽi a iuris pte. q̃ intẽdebat. i. ad electionem plature: sitũ causa tũc articulandi: q ponat articulus vniuersalr. Item q talis tanq̃ canonicus fuit in quasi possessione iuris canonicalis: et cuiuslibet particularitatis illius. ¶ Scõo facit articulũ spẽlem ad instruẽdũ testes: circa cãm: et semp reperiat ius illud vniuersale. Itẽ q talis: vt et tanq̃ canonicus et ita habens canonicalia vniuersalr: interfuit tali: vt tali actui: intentione possidẽdi ius illud vt vniuersale: pbabit respectu cuiusq̃ particularis: bz i spẽ testes nõ deponãt aliqd sup exercitio illius ptis: quã specifice inducit q̃ ẽt est valde notãdũ. ¶ Itẽ no.q vbi ius vniuersale vniuersalr bz aliqua materialia signa: et corpalia: vt signa iuris vel alicuius ptis p traditionẽ illoz: et appetitionem pcludit q̃si possessio respectu totius iuris vsus: et cuiuslibet ptis eius ut sic bona tradat in capitulo: vel loc⁹ et hec sũt signa materialia ptis iuris quã materiã latissime examinant in illo tractatu: et tãgit Inn. melius q̃ alibi. de resti.spo.i fi: vbi dixi. ¶ Itẽ no.q vt sufficere q fuerit vt canonicus vocatus: bz aliter nõ pbet exercitijs illis interfuisse: non credo q hoc sufficeret: imo oz q actualr in aliq̃ pte se exercuerit vt pbet: vt est casus in.c.cumana.ã.e. imo q plus est nõ sufficit pbare exercitiũ aliquoz ꝓparatoriũ vt ibi: nisi defl exercitus alicuius ptis subsit ãtialis illius actus cuius intendit quasi possessio: bz vbi pbat actualr alia exercitia illius vniuersalis bene sufficit pbare: q tãq̃ canonicus ad alia fuerit vocatus: bz actualiter nõ interfuerit: hic enim habuit locũ in capitulo: et choro: et similia que sunt signa illius iuris: et particularitatis dato q p actu electionis nõ sit pbatum exercitium: sed sola vocatio: que bñ notãda sunt. ¶ No.x.q admittit articulus alternatiuus q̃si alternatiua ponit inter ea que sunt opposita: et sic venit correctiue: vt hic possessio vel q̃si. ¶ No.q dignitas: vel personatus sint diuersa. ¶ No.xi.hic cãm p eo de quo dubitat Inno.in.c.bone: de postu.pla. an sufficiat admittere ꝺ gratiosus bñtem: q vbicunq̃ qs admittit cũ protestatione in aliquo iuri ppio detrahẽ: vbi nõ cõsentiat protestatiõi nõ dr legitime admissus: sed ptemptus: et pót agere de cõtẽptu: et hoc limitat.c.cumana: q protestatio vt admittat ius habẽs: et q de iure id est ex iure pprietatis vocẽ habens oz interesse vt vocẽ habeat p quã detrahit ptãi dãdi vocem ex iure possessiõis nõ iuuat protestantẽz: ex quo ps non consentit: imo ex quo non cõsentit vox eius cõputat in nũero ad cõfringẽdã electionẽz protestantiũ ad cõfirmandã nom

q nõ intendũt secum coeligere ex hoc iure: et sic vbicunq̃ ex protestatione detrahit iuri puato alterius nõ iuuat protestatio nisi cui puidicat consentiat: et exigit expressus cõsensus adeo q nõ sufficit tacitus sm Inno.ã.e. cumana ecclesia. ¶ Duodecimo no.q ad actũ electionis vocandi sunt absentes de q̃ tñ remoto loco stat ꝓsuetudo: dixi.ã.e.cumq̃ et ter.decidẽs est.ã.e.q̃ sicut. ¶ Ulterius no.q ad cõcludendã ꝓsuetudinẽ particularẽ in loco sufficit pbare vniuersalẽ ꝓsuetudinẽ aliozꝝ locoꝝ circũadiacentiũ: ad hoc.ã.e. cũ ecclesia volteranan.e.cumana. dicã.i.de offi.archi. dilecto: et no. q in tota vna vniuersali ecclesia pót dici in puncta qualibet: sicut et dicimus vniuersalẽ vnã ecclesiã respectu totius. ¶ Ultimo no.q electio q̃ formaz est ipso iure nulla. ¶ Hic examinãde sũt quatuor cãe invalidatiue electiõis. Prima est ex defectu maioritatis numeri. Secõa colligit ex defectu collatiõis. Tertia ex defectu cõtatꝰ. Quarta ex defectu ꝓemptus canonicoꝝ. ¶ Uenio ad primã circa hãc nihil doc. scribunt nisi q ex verbis hic plane tuncto.c.q: pp. arguit q indefinita equipollet vniuersali. naz cõ filium: dicit is eligit in quẽ capitulũ vel maior pars capituli cõsentit: et hic dicit q oz q oẽs aut maior pars totius capituli rẽ.p qõ apparet q idẽ ẽ dicere hoies talis loci q oẽs hoies talis loci sm Pe.et Ab. de quo.i.co. vt circa.li.vj. ¶ Uenio ad secundã cãm circa collationem nõ habitã. ¶ Quero de aliqbus. Primo an semp facienda sit collatio qũcũq̃ ꝓcedat. Secundo qualis debeat ẽ collatiõ et de q̃bus ꝓferri oz. ¶ Ad primũ doc. consentiunt q collatio est de forma electiõis ẽt dato q oẽs vnanimiter cõsentiant ad hoc.ã.e.cumana: et bene vera: vbi ꝓcedit p formaz scrutinij vbi aũt p formã cõpromissi: bz esset bonũ q fieret q̃si cõpromissarij discordãt nõ tñ est de necessitate: vt ps ex verbis.ã.e.q̃ pp. ad qõ.ã.e.cumana. ¶ Ad secundũ qualis debeat esse collatio et de q̃bus fieri debeat opi. sũt. Quidam dicunt sufficere collationẽ quandam gñalem vos habens tot voces: et non tot vester nõ est: ita dignus sicut noster: et sic de singulis. ¶ Alij dicunt q semp exigit plena collatio ꝺ bis numeri ad numeꝝ: et zeli ad zelũ: et meriti ad meritũ: adeo q altero obmisso vitiat electionem ff. de transa. cũ bi. §. si ꝓcu. ¶ Tertij dicit: q aut vnus eligit: et vno pnunciãte electionẽ et nulla exigit collatio: q non est cuius quo fiat aut fit de pluribus: et ꝓcedit q debeat de ꝓdictis fieri collatio. ¶ Tu dic q aut oẽs ꝓcedant de vno eligẽdo: et sic nõ fit nisi vnius electio: et tũc dic q nõ est facienda collatio numeri: q ex quo alter nõ ẽ electus nõ bz fieri collatio numeri ad numeꝝ: de aliis aũt an debeat fieri statim q̃ plures sint electi: et tũc q̃libz de aliquo vel circa psonaz eligẽtium: vel ẽt psonam electi reuocat in dubiũ: vt de ibabilitate actuum vel passiue et maxime si allegat defectus notorius: et bz fieri illius plena collatio: et discussio nec sufficit pfunctoria aut semiplena. Et dubiũ istud discutiẽdũ est inter se plano modo: et informãdo se extraiudiciali nõ diffinitiue: vel pbationes recipiendo: q: nec vnus canonicus est iudex alterius.ã.e.innocen: et q gñaliter est pbibitum negotia in cã sua sit iudex. C. ne qs in cã sua p totũ: et sic facta discussione nõ cassabit electio: et sic dicũt intelligẽda iura q dicunt collationez fieri debere: et tractari: et discuti. q: fieri bz plene q̃libz q̃ nullum est dubiũ specifice motũ circa psonam eligẽtiũ: et electi: tũc sufficit collatio gñalis: et pfunctoria hoc mõ absq̃ alia discussione: nos habemus. x. voces vos .v. nos habemus zelũ q eligimus religiosum nõ cõsanguineum: vos econtra: noster electus bz scientiam: vester non sufficit enim q sit simplex: et plana collatio vbi mbil opponit: et hec ꝓcedũt ẽt vbi vnus tñ eligit: q: de oibus facienda est collatio sic pfunctorie: ex quo aliud in dubium non reuocat saltuo quam de numero: et hoc teneas: bz Compo. dicat quod indistincte sufficit collatio numeri ad numeꝝ. ¶ Cõsulit host. q opinionibus satisfiat que requirunt q prodesse potest non obesse. rẽ. q: que cã dubitationis. rẽ.

Amen.l.q mutuꝫ. ¶ Nó tñ exigit collatio absentiꝫ: alꝫ eadē róne de oibus que circa electionē vel electū habent parte exigit tractatus: nec ex hoc caūat q electio fuit fcā in absentia aliquoꝝ: q tñ fuerūt i scrutinio: nó quo.ō.e.qz pp. Host. ¶ Sed quero so: an exigat q singuli faciāt expsse collationē: dicit Jnno. q nó: vel etiam expsse psentiant: ꝫ sufficit q taceant: & nó ꝓdicant: qz talis tacita mutas habet p consensū vbicū q ꝓbatus: & expssus cōsensus nó requitur .lx. ou.si seruus scienter.ff. de pigno. l. si fideiussor. §. pater. maxime in re meritoria: & cōcupiscibili: & necessaria qui est lꝫ: seruus in voluntaria: & onerosa: sicut est seruitus: & pcurator. officiū.ff. de pcu. l. si filius. §. munus: de quo de iure pa. cū lacis: & no. de loca. c. ij. & p hoc dicit: q si collatio fiat alicui absentibus: q poterit ratificare: nisi. de act. §. pterea. C. ad macedo. l. si. ō.e. q sicut ꝫ seruus fit i scrutinio: vbi exigit expssus consensus: & determinato tpe. ō.e. audito: & e.qz pp. & de his collationibus quaꝛ fiant: & eius forma: vide in spe.e.n. §. i. v. publicatiōe. ¶ Tertio circa hāc collationē quero q debeat ꝓbare ipsam: an dicētes interfuisse an dicētes nō interfuisse: dic q q dicit eam nō interfuisse seu iteruenisse: id ꝓbat p eo q p actibus gestis ex ꝓte vel officio quāq extraiudicialibus: & p eoꝝ solēnitate ꝓsumit donec ⁊riū ꝓbet. xj. q. iij. qd ergo nisi vbi ius expsse exigit ꝓbationē: dc sen. excō. sacro. vel scripturam qua apparente ꝓsumit alius nō: qz videt illam exigere vt p illam ꝓbet solemnitas: de ꝓba. qñ: de sen. excō. c. i. li. vj. de ap. cor di. & q. ij. hoc ius. Sed has ꝓbationes que pcedūt et ꝓsumptionibus alia ꝓsumptio faciliter tollit: vt ecc. bene. c. i. de renun. sup hoc: de ꝓsump. qz verisimile. C. de fide instru. l. fi. & contra illam de facili admittit ꝓbatio: & qñq inquirit iudex. ¶ Quid de genua in iudicio: dic vt ó ꝓba. qñ ⁊. ō.e. bene: dicam de renun. in ꝓncta: ꝫ dicat hic Compo. non credēdum nisi in expensis: vel alijs modicis: vt insti. de iudi. offi. §. i. & p totū. C. de transac. l. agental. gesta: de solēnitatibus inter ⁊bentes dicā: de re iudi. sicut: hec verba Cōpo. hic sunt ad ifam. Jnno. in. c. innotuit: de eo q fur. or. recē. alibi ꝓdixit: qz talia nó ꝓsumebant: de dolo. cū alijs: & illud dictū recitat Compo. ō.e. q sicut. hec sufficiant circa secundaꝝ cām: & vide de accu. sup his p Jnno. ¶ Tertio ad tertiū dicit hic q cōis ois fieri electio: & si fiat singulr nó valet: assignat duas cās: vnam qz alterū vnoꝝ sequef: & vtrū q absurdū vel q idē p idem reperat: vel q tot erūt electō nes quot sunt numero eligēdi. ¶ Oppo. ꝓmo q hec subtilitas q cōiter fiat electio nō sit admittēda: nō enim refert quō cōsentiant: sufficit q oēs ꝓsentiant: qz ab ipsoꝝ cōsensibus surgit electio. ¶ Quid á fatentes ⁊riū dicūt q hec est solēnitas: & solemnizat hec materia electionū: & ēt ꝓtorū ad cōe discrimē: & ad impinguationē burſarū curie. ¶ Alii assignāt ꝓbabile rōnē huius. ſm Jm. qz si liceret cuiq ad eligēdū prūpere festinaret ēt eligere maluꝫ: vt p hoc eis grām acqrerēt: & sic collatio plerūq obmutēscetur. ¶ Host. dicit q gra spiritus sancti ois fieri collatio. ō.e. qz pp. cōicans aūt vnitatē ⁊ singularitati diuisionē signat: & spiritus sanctus nō discēdit: nisi sup ⁊gregatos in vnū. Ideo cōis electio approbat: & singularis reprobat. xciij. di. si inimicis. xvj. q. i. sicut dñi. xxiiij. q. i. scisma. & q. iij. de illis: de sūma. tri. & fi. ca. §. ver. Tu dic q rō est: qz singuli vt singuli ꝓsiderati sūt qd diuersū a pluribus vt vniuersis pōderatis. xij. q. ij. q manumittunt. ff. ō in ius vocan. l. ij. §. q manumittunt: de app. & collatōe. li. vi. sicut: & actus q gerunt a singulis: vt singulis: & in formā singulorum reputant diuersi ab actibus q gerunt a singulis vt vniuersis: & in formā vniuersoꝝ: sicut & actus ꝙ gerunt a pluribus reputant diuersi ab actibus ꝙ a singulari gerunt. ff. de fur. vulgaris. §. pe. si qs testō liber esse iussus fuerit. l. i. §. fi. ff. arbo. fur. cesa. l. simplex. ff. ad. l. acq. l. ita vulneratus. §. fi. Ex his ergo ꝓcludit q in his que gerunt ex ꝓte vniuersitatis non singulariū sicut ptās est diuersa: ita & forma ois cē diuersa

ne actus videat singulariū: & ab illo differēs sit: & hec est veritas ad hoc qō scribit Jnn. de postu. hōc: de cōsti. cū oēs de ꝛ. ej. eā te. de consue. cum consuetudinis in fi. cum sy. ¶ Sexto op. q debuerit valere electio a pluribus sicut valet ꝓcessio seruitutis singulr a pluribus: donec ad vtrumꝫ sit deuentū. ff. de fun. ru. ꝓdi. l. p funduꝫ. ff. eo. ꝓdio. l. est receptū. Glo. nō solui. Jo. an. remittit. j. e. sicut cū li. vj. Inno. di. c. i. ij. q. vj. noiatōe: dic q ⁊rium loquit in actu cōi pluribus vt singulis: & nō oꝝ q vniuersi cōsentiant. ¶ Tertio op. q sufficiāt singulares consensus: de postu. pla. bone. ii. So. dic q ibi ꝓficit quo ad gram concedendaꝫ. i. quo ad facultatē dispēlandi nō de iur: vt ibi dictū fuit. ¶ Quero ad declarationē huius ptis so quō p idē videret repetī si fieret singularis electio. Glo. declarat in verbo idem repetitq in scrutinio voces ꝓstant sigillatim: si videret q qlibꝫ possit eligere p se: & hoc nō habet vim electionis: tam idēꝫ p idem repetere. ſ. idē scrutinium qō ante pcessit. ¶ Quero ergo quaꝛ oꝝ fieri electio: dicit glo. q oꝝ fieri simul ad inuicē: & vniuersaliter: & dicit glo. q p vnuꝫ vel plures ad ſ. ⁊. qz pp. & allegat multa similia de actibus simul: & p vnum exercēdis que iura nō ꝓsequoꝝ: qz clara lege gl. bodie a cūi electio p vnū tñ est ꝓnunciāda. e. n. sicut cū singuli si habēt ꝓsentire in cōi q facere debēt electionē. Si sūt oēs parati: dicit Jnno. q ille q ꝛ ex offō vel ꝓsuetudine illa facē dī illam facient: & si ꝓsuetudo non determinat ille q ꝛ primā vocē facet illā ꝛ. de quo. ō.e. qz pp. facit. ō.e. audito: & qō no. in. c. i. de ma. & obe. ad hoc ēt qō no. ſ. ecclesiast. ō.e. cū nobis olim. ¶ Quero tertio qd in electionibus inferioꝝ dignitatū: vel beneficioꝝ in qbus non ꝛ locuꝫ forma. e. qz pp. dicit hic Jnn. q nō vitiat electio: ꝫ nō sit cōis: & fiat aboibus singulr: & idē in ꝓtatōibus rectorum dū tñ si actus ille spectat ad capl'm fiat p capitulū a congregatis vt capitulum: & simul in vnū alias si singulr: & extra capitulum cōsentiēt ius nullū sequeret: ad hoc qō no. de cōsti. cū. ¶ Alii dicunt q exigit ēt in talibus cōis electio: ꝫ nō exigat forma scrutinii: primum credo de quo. ō.e. qz pp. ¶ Quero quarto qd si in scrutinio nō inueniant vota diuersa tum qd vna pꝫ ꝛ ingrere aliam: vt cōsentiant ꝓnunciatōi sue. vel alius que facere intendit: dicit Compo. & Jnno. q non qz nō ꝓfit a suis vocibus recedere nisi cōiter vel maioꝝ pꝫ recederēt. ō.e. de postu. bone. n. ſm Jnno. ad hoc ſ. e. publicato: & e. c. qz pp. ¶ Cumbus aūt verbis habeāt vti eligentes an pluralitas singularis numeri: dic vt bodie. e. n. sicut cū li. vj. & de re iudi. in. c. i. e. li. & vide qō no. in spe. e. ti. §. i. v. & no. vbi aliqua ponit Jo. an. que dixit hic Hen. ¶ Veniamus ad quartā cām. ſ. de confirm. Q p. q papa de his nihil dicē debuisset ex quonibi a pubis dictū fuerat: qz nō ꝛ ſupplē ex offō: de postu. pla. bone. i. So. pōt iudex in talibus ſupplere ex offō: qz ꝛ examinat. ō.e. nihil: & e. cū nobis: & plene in. d. e. bone. ¶ Hec op. nō fuit necessaria nisi in iudicio cōi papa bñ fuit de his altercatū: ꝫ in actu tpe electōis ó ipso nō fuerit diffuſuꝫ tpe. ſ. quo fiebat electō. ¶ Sexto op. q ꝓtestatio habuerit repellere istū canonicū qz erat in quasi possione: ex quo nō cōstabat de ꝓprietate iuris: qz ēt nō ꝓbabat possessio: nā ad hoc vt concludatur quasi possessio iuris eligendi exigit q in iudicio deducat exercitū: & ꝓbet aliqō de substātialibus ipsius electōis: vt q fuerit scrutatus vel q degent. ō.e. cumana: hec aūt nedū qō ꝓbaret q vederit vocē: ꝫ nō ꝓbat q in electione plati interfuit: imo dato q ꝓbaret q ad electōes alioꝝ dignitatē fuerit vocatus nō ꝓbat q interfuerit. So. qñq ius eligē di deducit in iudicio vel quasi possio ꝓtinet nō vt inclusa sub iure vniuersali: & tūc ꝛ q ꝓbet ſm formā. e. cumana ō.e. ꝓbādo exercituꝫ alterius ꝓtis substātialiter ad ius de quo agit. ¶ Qñq ius deducit eligēdi nō ꝓtinēt: ꝫ agit ꝓbari: velut inclusuꝫ sub iure vniuersali: vt qz ager dicit se nō in possione iuris eligēdi tñ: ꝫ in plēa possiōe iuris cauōicat ex q ꝓcludē intēdit ius ꝓtinere eligēdi: velut iclu

sum sub illa vniuersali: et tūc dicendum est qō ꝓbat ꝓbādo aliquem de ꝑticularibus canonicatus: vel ꝓbando exercitium alicuius ꝑte vel apprehensionē alicuius signi materialis vt si ꝙs illius iuris vniuersal. vel de ꝑte cuilibet: qn in talibus ex quo dat cōiugitas respectu totalis iuris: extenditur possessio vel quasi: sicut in re materiali: et corpali apprehēsa ꝙ tenet terre totū extēdit. Lin. §. si ſō acq. pos. ¶ Et venit mirabile qd ꝑtinet extā possessio ꝑticule ex respectu spēi in qua nullum ꝓbat exercitium: vt dixi notando: qd nulla sunt et pulchra. ¶ Scōo circa istū canonicū admissus cū ꝓtestatione: adhuc vt qd ex quo admissus est cū ꝓtestatione: qd eius vox nō debeat cōputari: ex hoc in qsi possessione. ff. e. cum ana. ¶ Glo. sup verbo vel quasi valde trū care. i. obscure valt rndere dupliciter. Primo et sic in pma solutōe pōt ītelligi sic: qd hic nō cassat electio ex ꝓtēptu: sed ex defectu collationis: an hēat vocē. Ad declara scō alit qn qs tpe quo petit se admitti in quasi possessiōe est reuocatū in dubiū: et sustinet: an dēat itereſſe: et tūc pp ꝓbabile dubium ꝓtestatio iuuat: qz est tūc vestita iusta cā: vt ibi: qn qs tpe quo ad electionē volunt itereſſe nō fuit reuocatū in dubium: an debuerit itereſſe vel nō: sed statiz admissus cū ꝓtestatiōe et hec ꝓtestatio nō iuuat: qz nō ē iusta cā vestita. f. ex ꝓbabilitate dubij: an debuerit admitti hec satis bona. Ad scōm ibi loquit qn fuit reuocatū i dubiū: vel dubiū erat ꝓbabile: qz illi resistebat ius cōe: cū esset de extra collegiū nō ꝓtestatio fuit iusta cā vestita: hec ꝓtestatio fiebat canonico ꝓ quo faciebat ius: nō ꝓtestatio nō erat iusta cā vestita. ¶ Ad aliter dicta rādo ista vltima: ibi ꝓtestatio erat iusta qz repelleret ꝓ fidē cui resistebat ius: qz ex possessiōe ibi vt iniusta possessor. nō poterat valide eligere: dō logt: qn fuit admissus ad electiōez cū ꝓtestatiōe in ꝙ fiebat ius: et sic possessio erat iusta: et apta ad ptū fruct⁹ valide electiōis ꝑ na aūt iterit erat. Ibi ergo dicit gl. qd ē in qsi possessiōe bōa fide vel nō mala: qz ius nō resistit ds vocari ad electionē: et electōi itereſſe: et valide pōt eligere: et dato qd in fine ius nō habeat: quo ad ꝓpietatē nōdū tñ possideat: dicte vel credat vt ē ius. f. e. qrellā: de cā possessū olim: de iure pa. possessionibus. ¶ Aduerte ad glo. ne faciat te errare nō credas qd hic solū sufficit qd credat vt ē ius absq; possessione qz hic nō sufficit: vt est casus i. c. ꝓtitatōibus. Ds sufficit qd sit in possessiōe: aut dēte: vel qd sit in possessiōe: et cū hoc habeat opinionē bonā: qd bēat ius: et credat hoc ab alijs. Inn. dicit qd refert an fiat ꝓtestatio hac forma: vt eius vox valeat quātū de iure ds valere: et tūc valet vox. dūmō sit in possessiōe: et ꝓtestatio tūc eā nō excludit: nō nō vt cōtemptus: et eius vox cōputat: aut stat sic verba vt valeat vox si de iure ds itereſſe. i. ex iuris ꝓpietate: et tūc ꝓficeret ꝓtestatio: qz tolleret ius. ff. e. cumana: et vox nō cōputaret: hic at vox cōputat: qz ꝓtestatio fuit facta ꝑmo mō: et sic voces nō debebāt sic excludi. i. velut excluse cōputari: qz ꝓtestatō nō excludebat: vt est dictū sic ītellige. Inn. Hosti. soluit alit: qd hic non ꝓsentit ꝓtestatiōi in ꝓrio sic: nō sibi ꝓdicat: et hec vera. Si quērit ergo an vox eius in quasi possessiōe cōputet in numero: dic aut admittit simpliciter absq; ꝓtestatiōe: et cōputat si est in possessione bona fide: secus si mala: vt est dictum. ad hoc qd no. ff. e. cumana: aut admittit cū ꝓtestatiōe eius si est in mala fide: vt possessor ds ꝙ se nescōet: et sic ꝑsumit in iusta: et ꝓtestatio nō iuuat nisi possessio alit colorata. f. e. constitutus. vbi ꝑ gl. et sic pōt intelligi. ff. e. cumana: et glo. hic. ¶ Si aūt est in possessione bona fide: et sic colorata est ꝓtestatio: et tūc aut fit ꝓtestatio nullo scō dubio: an debeat itereſſe vel si est factuz est improbabile: et ꝓtestatio est ꝓrie scōnec ds iusta cām: et nō valet: vt dicit: et vox cōputanda est nō excludenda: alias dt ꝓtemptus: qsq; est in possessione bona fide: et reuocat in dubiū an debeat itereſſe: et tūc distingue modū ꝓstā di: qz aut ꝓtestatio fit: vt vox valeat qstū de iure pōt: et sic refert ius ad solā vocē: et computat in numero nec ds excludi. Aut ꝓtestatio fit vt vox valeat cor ꝙ

dēt de iure itereſſe: et tūc hec verba debēt ītelligi de iure d. ex iure ꝓpietatis: et sic excludit quo casu aut ꝓsentu ꝓtestationis: et nō cōputat: aut non: et cōputat: vt hic. ¶ Tertio circa istā ꝑtem. op. qd nō debuerit ex hac cā cassari electio: qz nō cassat nisi ꝓtemptis ꝓsequentibus ꝓtemptum. ff. e. qd sicut: et qd ibi no. potest intelligere: qd ꝓsequebant cōtemptum: vel sō dic qd nō cassat ex contemptu: sed qz de istis nō fuit facta plena collatio an debuerit admitti: vel tertio dic qd non cassat electio ex cōtemptu: sed ex eoꝝ istis nō computatis in numero capituli habuisset electus maiorē ꝑtem respectu capituli eo modo cōputatis nō hēbit maiorē ptē: sed habebit tñ modo maiorē in cōparatiōe minoꝝ: nō papa dicit qd isti debebāt cōputari: ꝓ qō dicit Inno. qd vox cōtempti cōputat in numero: hoc displicet Hosti. qz cōtēpti nō augent numerū cum debēt vocari in scrutinio. ff. e. qd ꝓpter: ipse nō intellexit. Inno. dicit: imo qz cōputantur in numero capituli: qz ad cōſiderandā maiorē ptem. isti sunt cōputandi: nō in numero vocū ex quo nō elegerūt: sed fuerunt computati ēt dato qd ex postfacto cōsentiant: et hoc est qō volunt Inno. fin Jo.

n **Alsana.** Non valet electio epi ꝓlatorum et canonicorum: facta ēt si hoc hēat cōsuetudo. ¶ Tria facit: ꝓhibet: ō cretū apponit: ꝙam cōſuetudinem damnat. ¶ No. qd ius eligēdi est mere spūale et nō cadit in laicū et clericū mixtum: et sic ꝑs qd mixtio iuuat vel nocet qd ꝓ inutile in dubijs viciat: et qd inſpiciat plus qō nocet ꝙ qd dest. Scōo no. casum vbi ꝓfectudo nil pōt: vt qd laicus interesse possit electioni: vt in. c. in synodo. l. xiij. di. ipsi non oēs. So. ex ꝓlegio papę pōt idem ad defendēdū eligēte ꝙ scismaticos nō vt eligant fin Cōpos. xxiij. di. in noie dñi: ꝓ qō dicit Cōpos. qd si tunc ipse cōſilio pōt interesse ad defendēdū. ¶ Ite dicit qd tabellio laicus pōt interesse. de quo. ff. e. qz pp. in glo. magna: in fi. dic regulariter nō viciat. vbi vicīū est separabile: secus si inseparabile et idiū duū: vt hic: ō ꝙ in regla iur. vtile. li. vj. ff Jo.

c **Ecclesia.** Nō sufficit ad ꝑfirmationez electiōis qd sit fcā a maiori parte capituli: nisi et illa sit sanior. b. d. In ꝑma narrat factū. In fa ponunt allegatiōes vtriusq; ꝑtis In tertia cāe diffinitio. ¶ Casus vacāte ecclesia cathalesi. canonici ꝙgregati in vnū abhīte vno ex canonicis q tūc non erat interesse statuerūt terminū electiōis ipsi canonico: et terminū nō intimauerūt absentibus: et eū vocauerūt: et finaliter processerūt ad tractatū electionis: et ꝓmisso scrutinio duo fuerūt in discordia electi: et quatuordecim ꝓsenserūt in quēdā cardinalē. xvij. ꝓsenserūt: et elegerūt qdā. R. remanet canonicū: et postea vocatus absēs ratificauit electionē illius remēſ. et sic eo cōputato erāt. xviij. Tādē ꝑ procuratores vtriusq; ꝑtis electōibus ꝓpositis a sede apostolica illaꝝ fuit petita ꝑfirmatio: et iudicio agitato finaliter ac ꝓbationibus factis deuētum est ad allegatiōes ꝓpriū. Et ꝓmo ꝙ ꝑte. R. remanſi. canonici allegabant duo. vnū corroboratiōnē electionis fuę facte. alterū ad ifirmationē alterius. Primū qd electio de. R. erat facta a maiori ꝑte capituli: maxie cōputato illo Elm. qd cōſenserat: et ꝑ hoc ꝑsumi debat qd a saniori. Scōm qd allegabāt ad infringendū erat qd dictus Eli. fuerat ꝓemptus a capitulo: et sic respectu vtriusq; electōis poterat ꝓsequi ꝓtemptū: et ipse ratificauerat electionē de. R. ꝑ quo ad hoc ex ꝓtemptu illa nō poterat ifirmari: electō nez aūt cardinalis nullatenus ratificauerat: et sic nō pōt dici qd eā voluerit ratificare igit ex cōtēptu veniebat ānullāda: et erat nulla ex defectu formę electiōis: qz inter cetera ō forma est qd fiat vocatis q debēt itereſſe: et sua cōfirmādo: et sic dicunt aduocatus ipsius. R. Surrexit aduocatus cardinalis: et ꝙtuor: vel quinq; cāis: et rōnibus eōclusit allegationē suā: ex quibus cōcludēs validitatē electōis cardinalis fuit: et inualiditatē alteri⁹: ex tua ꝓcludit ad inualiditatē

cōcurrentiū: et ex quarta: et quinta reiecit obiecta ꝓ iuꝛe electionem pro fundamēto ſuū. et infringenda aliena allegat duo. Primo qualitatē electoꝝ que in cardinali ꝓponderat alteri ex tribus. Primo ex qualitate etatis: qꝛ cardinalis maturioꝛ etate: et alter inſufficiens etate. Secundo ex q̄ litate ſcientie: qꝛ ex cellentiore ſcientie cardinalis q̄ canonicus. Tertio ex qualitate dignitatis: qꝛ canonicus ex altera ꝑte electus: et ex ſua cardinalis. ¶ Scōo allegat qualitatem eligentiuꝝ: qꝛ maioris auctoritatis ꝓ ꝑte cardinalis ex q̄bus concludit maioritatem zeli: et ꝓſequēter in hac ꝑte ſanioritatem capituli. ¶ Tertio principaliꝛ ad oſtendēdam invaliditatem electionis cōcurrentis allegebat conſenſum. Nam. etiam contempti a capitulo nihil operari ad augumentandum vocem. R. electi cū vox ratificantis nō poſſit in numero cōputari tanq̄ nō ꝓſtita in ſcrutinio: et determinato tpe vt exigit̄ ꝑ forma. ¶ Quarto de duobus reiecit obiectiones. Primo eo q̄ cardinalis refringebat electio ꝓ ꝓtemptum. Secundo ꝓpter forme defectum: qꝛ quo ad primum nō erat nec fuerat dictus. Nam. ꝓtemptus modo ipſe potius capitulum cōtempſerat: qꝛ noluerat ad electionem intereſſe. ¶ Secundo non obſtabat defectus forme: qꝛ dato etiam q̄ fuiſſet cōtemptus: dic contemptus nihil poterat operari ad nullitatem ex forma: qꝛ q̄ vocentur q̄ dēbent: et ꝓſt intereſſe non eſt de forma: ſed de iuſticia: dum modo maioꝛ ꝑs ſit p̄ſēs: et vocata: et ſi dicatur hoc: vt vocentur q̄ dēbent: et ꝓſt numeratur inter cetera formalia electōis: et ſic eſt de forma: vt ꝑz in conſilio. R. dicit q̄ nō oia que ſūt numerata ſunt de forma: et iter cetera hoc eſt: ſed multa iura corrigent: et non eſt veriſimile cōcilium in illo verbo voluiſſe multa iura puertere: et corrigere: in eo q̄ dixit vocādos q̄ debent etc. qꝛ nō eſt veriſimile vnico verbo ꝓncipez multis vigiliis excogitata iura voluiſſe: et antiqua ſtatuta puertere. ¶ Papa auditis allegatōibus ad caſſandā electionē ꝓceſſit dicti. R. de ꝓpoſito fr̄m: motus ꝓncipali rōne: q̄ inter cetera q̄ exiguntur: et de forma: et ſubſtantia ſunt electōis: ꝛ q̄ ſit facta a maioꝛi: et ſanioꝛi ꝑte capituli: et q̄ꝫ q̄ dicitur. R. maioꝛem būerit partem capituli: non tñ habuit ſanioꝛem: et in retractāda ſnia cām exp̄ſſit: q̄ hoc faciebat ex defectu forme nō p̄ſone: ne p̄ſona notaret̄. h.d. ¶ Nō ꝓmo electionem debere fieri a cōgregatis in vnū: ad hoc .S.e. in geneſi. ¶ No. ſo q̄ duplo maioꝛ ꝑs inuita minoꝛi vt̄ ante terminum poſſe determinare de die eligendi: et determinatiōe fcā cōmittit negligentia minoris. ¶ No. .iij. ꝓ et ꝓ q̄ termino ſtatuto ad electionem faciendā cōtumax in termino ſtatuto. iterato nō eſt vocandus ꝓt collegi ꝓrum. ¶ No. quarto q̄ cardinalis ꝓt eligi: et ſic alligatus ti. cardinalatus eligit̄: et nō poſtulat̄: et hoc vꝛ q̄ſi eſt p̄ſbyter cardinalis: ſecus ſi eſt cardinalis epūs. Ad hoc hic: et .S. de poſtu. bone: et no. q̄ alligatus inferioꝛi dignitati etiam eligit̄: de hoc de poſtu. ꝑa. c.ſi. et ſi canonicus eligatur: et non poſtulat̄. ¶ No. ſexto q̄ ꝓtemptus ratificari ꝓt alteram: ex electionibus: et alteram ex ꝓtemptu impugnare: et hoc nō habes alibi. ¶ No. vij. q̄ cardinalis ꝓt eſſe canonicus inferioris eccleſie cathedralis. ¶ No. viij. q̄ p̄ſt eligentes ꝓcuratores cōſtituere ſup actibus electionis a ſe facte: de quo dic vt .S.e. dudum. de ꝓben. dilectus. .ij. ¶ No. vltimo quo ad iſtam ꝓtem: q̄ alio non appāre te ſufficit ad validitatem electionis ꝓcludere maioꝛem ꝓtem: qꝛ eo q̄ apparet maioꝛ cōcludit ſanioꝛ preſumptiue. ¶ Venio ad .v. ꝑs vero altera. ¶ No. ꝓmo q̄ ꝓncipaliꝛ ex ꝑſona electi colligit̄ ſanioritas eligentium que preponderari ꝓt principaliꝛ ex quattuoꝛ. l. ex preponderatione in etate ex preponderatione in ſcientia: et dignitate. Item: et ex qualitate: et auctoritate ꝑſonarum eligentium. ¶ No. ſo q̄ vox ꝓtempti: ſi cōputet̄ in numero capituli: vt .S.e. in geneſi nō tñ auget numeꝝ quo ad vocem: et eſt cā: qꝛ cōſenſus non intercedit tpe debito q̄ exigat̄ in ſcrutinio pro forma .S.eo. qꝛ pp. ex. v. deniq. ¶ No. q̄ qs vocet̄ ad electionē q̄ ꝓt: et ꝛ intereſſe electioni non eſt de forma electionis: ſed de iuſticia: et ſic non oia que enumerant̄ .S.e. qꝛ pp. ſunt de forma: ſed aliqua de forma: et aliqua de iuſticia: de q̄bus ibi tractabit̄: attende tñ qꝛ hoc eſt verum: q̄ñ ꝓtemnit̄ minoꝛ ꝑs vel ſi maioꝛ ꝑs cōtemneret̄ hoc eſt ꝓ formam: vt ꝑz .S.e. auditis: de hoc .S.e. bone. ij. ¶ No. ſo q̄ in dubio mi ſi aliud expreſſe appareat non debemus interpretari q̄ papa velit corrigere iura niſi exprimat: ad hoc de elec. cuꝝ expediat. li. vj. Non ergo. c. vt debitus corrigit materiā ℟ptoꝝm: qꝛ vnico verbo papa ibi mentiſſet quaſi totuꝝ tit. de ℟ptia. ex quo non exprimit non eſt p̄ſumendum hoc ipm velle: et pro hoc facit multuꝝ hec decre. in dubio ergo in dicium alicuius pōt trahi ad aliam ſenſum nō trahit̄: vt velit corrigere: ad hoc ff. de ꝓdi. et de. l. nā ad ea. ¶ No. tertio q̄ habonoſe inductum: et acquiſitū nō ꝓſumit̄ de facili velle caſſari: ad hoc de renūn. ſup hoc. ¶ No. quarto q̄ ad validitatem electōis copulatiue exigit̄ maioꝛ: et ſanioꝛ ꝑs capituli: non ſufficit ergo maioꝛ abſq̄ ſanioꝛi: et ſic ſanioꝛitas repugnāt numero, ꝓficit quo ad infringendam operationem numeri in validitate electionis. ¶ No. q̄ maioꝛ et ſanioꝛ ꝑs in actu electionis eſt de forma q̄ concurrant. ¶ No. vltimo q̄ vbi ex verbis ſnie late gn̄aliꝛ prolatis pōt alteri ꝓ mentem ꝓnūciantis ꝓiudicium: inferri cā eſt in ſnia exprimenda: et ſic dicā exprimi. hoc dicit hec decre. vide ꝓ poſtu. ꝓla. c. i. de elec. q̄ ſicut dicam. ſ. e. in p̄ſtia: de renūcia tione. Dic habemus factum. Sc̄ ꝓ allegationeꝝ pro. R. Tertio allegationē ꝓ. Quarto diffinitionē. ¶ Videam iſtas ꝑtes op. ad primū ꝓtem vt cardinalis nō poſſit eligi: ſed dicꝝ poſtulari. .S. de poſtu. bone. Ad hoc q̄ q̄ dicitur dicꝝ ad manus eligi non ad mumia. xcuj. di. legimus. ¶ Secūdo q̄ magis ſubeſt pape: et ſic magis dicꝝ ligamus alias q̄ epe: ergo vt epe dicꝝ poſtulari: hinc ē q̄ fine pape licētia nō pōt curiam exire ꝓ hoc. i. q. i. filium. ¶ Dic q̄ cardinalis poſtulat̄ ad hanc decre. rñde. q̄ hoc tpe quo eligebat erat canonicus: nūc erat cardinalis tpe quo ſup electione diſputabat̄ hoc non placet: qꝛ ex hoc male fuiſſet ponderata ꝓ dignitas ad ꝓcludendam ſanioritatem cum debeat attendi fm tpe electionis: niſi ſalues q̄ ſunt ponderata hoc tpe habito reſpectu ad id q̄ eſt ſecutum: q̄ tunc erat maioꝛis dignitatis: q̄ declarat̄: qꝛ factus ē cardinalis nūc. ¶ Vel ſo dic ſp̄ale fuit q̄ potuit eligi rōne conſtitutionis: q̄ habebat in eccleſia: qꝛ erat canonicus: tñ et illo caſu ſatis dicꝝ electio vim poſtulationis cum papa non cogat̄ illum concedere: nec ad ſuꝑiorem poſſit haberi recurſus. .S.e. dicꝝ .ſ.ſi. vel dic q̄ fuit electus in poſtulandum. Jo. an. dicit q̄ aut eſt epūs cardinalis: et dicꝝ poſtulari aut eſt cardinalis nō epūs: et dicꝝ eligi: vt hic ſic dicit Jo. an. ¶ Tertio obuiat q̄ non vt q̄ potuerit eſſe canonicus: qꝛ priora beneficia debent vacare .S.e. cum in cunctis. So. dic q̄ hoc ꝓcedit fm conſuetudinem p̄ſbyteroꝝ: et diaconoꝝ cardinalium quoꝝ beneficia ipſi retinēt: et eſt ſimile q̄ō no. xcuj. di. numerarius. ¶ Ad p. q̄ non debuerit hic dici ꝓtemptus: q̄ vocatus eſt. .S.e. bone. nec dicꝝ amplius citari ex quo noluit intereſſe: vt in. c. qꝛ pp. So. dicit hic gl. i. et ij. q̄ hec decre. ꝑt dupliciter intelligi. Vno modo q̄ hic non fuerit contemptus: et hoc fouet allegatio cardinalis: qꝛ imo ipſe potius cōtempſit capitulum: et iuri ſuo renunciauit q̄ potuit: et ſic ſine ipſo alii potuerunt ꝓcedere ad electionem. .S.e. q̄ ſicut .ſ. de offi. dele. prudentiam .ff. addicimus. nec ipſius abſentia electionem debuit irritare. C. de decurio. l. noſtrationem: et fm hoc cōcludit q̄ vocatus ad determinandam diem amplius non ſit vocandus: qꝛ vocādo ſe nolle intereſſe dixit conſequenter q̄ vlterius nō vocarēt: de offi. dele. cum ſup: et qꝛ vno negato oīa que ſequuntur ex illo vident̄ eſſe negata: de cōſti. nam cōcupiſcentia. et qꝛ ſcit certiorari nō debuit: de reg. iur. eum q̄ certus. cū cōcor. et qꝛ ſcienti ius ciuile ꝓfuit nō ſubuenit: ſed ignoranti .ff. q̄ cum ff. o tutore. l. i. et qꝛ ſcienti et nolenti cē. de tranſac. cum donationis. ¶ Alius eſt intellectus q̄ hic potuit dici

contéptus: q; dato q; noluerit intereſſe actui ꝛ determina-
tioni die p hoc non renũciabat electioni: nó erat ad alios
actus vocádus: q; cótumax in vno actu nó dz dici ppea có
tumax in alios ad hoc. Ioe. pcu. dilect⁹ ꝛ hoc plz Jo. an. naz
dato q; noluerit intereſſe in vno actu p ꝫ non renũciat iuri
intereſſendi electioni: nó exigit q; iterato vocet: vl q; termi
nus ſtatutus ei intimet: ꝛ ſic ſeruat qñ in abſtez ſit proga-
tio terminj vel ſtatutio: q; dz q; ille terminus ſibi intimet:
alſo nó arctat terminus qó eſt bñ notandũ: ꝛ hoc ꝓſequit pri
ma ꝛ ſcóa glo. q; ex hac ſimplici relatione eſt clara: ꝫ latius
allega p ꝛ ꝛ. ¶ Dic latius cócludédo hanc mãm ſi q;rit
an canonicus citatus ſtatuto die iterato ſit vocádus ne poſ
ſit ꝓſequ cótemptũ: dic q; aut fuit citatus ſimul ad diem aſſi
gnádã: ꝛ in die aſſignata: vt debeat intereſſe electioni: ꝛ ſic
ad vtrũq; fuit citatus: ꝛ tũc iterato citari nó dz: ió bodie ꝑ
ticaf q; citaf ad talem diem ad ordinádũ de die electóis: ꝛ
citãt vt interſit die aſſignanda cũ cótumatóe ſequẽtũ die
rũ donec electio fuerit expedita: de quo ff. de offi. dele. ꝓſul-
unt. ¶ Añq; citaf ſimplr ad dié aſſignádã: ꝛ tũc aut cópa
ruit ꝛ pñs fuit ꝛpe aſſignati dici: ꝛ iterato non eſt citandus.
¶ Aut fuit citatus: ꝛ cótumax fuit: ꝛ tũc aut poſtea ſciuit
diem aſſignatã: vel q; fuit ſibi intimata p capkm: vel aliter
ꝛ iterato nó eſt vocádus: q; dies de qua certus eſt interpel-
lat ꝑ hoie: de loca. potuit. ¶ Aut citat⁹ ignorauit diem: ꝛ
tũc aut hoc fuit ex ei⁹ malicia: vt q; ſe abſentauerit in fraudem pp hoc ne ſciret die: ꝛ iterato nó eſt citádus: ꝛ ſi nó ci
tef nó pót ꝓſeq contéptũ: ad hoc vt lit. nó cõte. qñ ibi finet
q; malicioſo ꝛc. xxxvij. di. ꝟ. ff. de tẽp. or. eos. li. vj. ¶ Nec
ob. q; dato q; appareat malicia ſua nihil ominus ꝛ appa-
ret vltimo malicia capituli in nó vocando tempore electio
nis: ꝛ vltima mora nocet: q; dolus capituli excuſaf pp ma
liciam abſtis: de qua cõſtat: ꝛ q; ſemp durare ꝓſumit: do-
nec veniat: quare nó eſt de ea cõlectur ádũ ad malicia capi-
tuli: q; pna excludit maliciã vltimã ff. de re iudi. l. cótuma
tia: ſed ſi veniret: ꝛ nó admitteref: tũc bene vltima mora no
ceret capitulo: q; pna eſt purgata. ¶ Aut citatus ignorauit
diem: nó ñ fuit ex malicia abſtis: ſed ex cã: vel ſi ex malicia
nó fuit abſtis pp hoc vt ignoraret diem: ꝛ tũc dz vocari ad
electionẽ ad dié: alſo diceref cótempt⁹: vt. l. fulcinius. ꝟ. qd
ſi latitare. ff. ex quibus cãis in poſſeſſa. qñ q; non fuit vocatus:
nec ad electionez: nec ad diem aſſignandã: ꝛ tunc ſiue ſciat
diem ſiue ignoret nó dz q; agit: ꝛ cótemptus pót dici: ꝛ pót
ꝓſeq ꝓcéptus: q; vocatio nó exigit ad finẽ certificandi: ſed
q; eſt de malicia: vt ã. e. q; pp: ad hoc q; no. ẽ. cũ inter vni
uerſos: hec ꝙ niſi aliud habeat cõſuetudo: vt in multis ec-
cleſijs anglicanie: vbi nõ vocant abſtes remoti: ſed ſtatuit
terminus p pñs ꝛ dies electionis: quẽ dié poſtea canonici
notificãt abſtib⁹ ẽt valde remoti. ¶ Ulcio ad ꝟ. z ꝓcé ad
allegatiõez ꝑ. R. canonico in hac ꝓtemnec in text. nec in gl.
eſt aliq̃d. ¶ Ulcio ad tertiã ad allegatõez ꝑ cardinalis: ꝛ
hec ſũt duplicis ſpẽi allegatiões: q̃dã iuſte ꝓcludẽtes ꝑ ele
ctionem: ꝛ ꝛ electionẽ alterius ptis: q̃dam tollentes obiecta
ꝛ electionẽ cardinalis. ¶ Ad ꝓmas op. cũ glo. q; eſt ſuper
vbo in etate ꝛ ſup vbo ſufficiẽtia: q; debuerit electio cardi
nalis cõfirmari: ꝛ tñ papa eam nó cõfirmauit: ſi enim ſecuꝛ
fuiſſet coelectus bñs defectũ etatis vel ſciẽtie eligẽtes pua
ti ſunt ꝓtãte eligẽdi: ꝛ dz valere electio ſecũ coelecti. ã. e. cõ
gregato: ꝛ. c. oudũ: de poſtu. ꝓla. gratũ. ¶ So. pót intelli-
gi: q; ex toto patiebaf defectũ etatis ꝛ ſciẽtie: ꝛ ꝓcederet ꝛ
rũ: ꝛ q; nihil dẽ de electõe cardinal ꝓſumendũ q; fuit cõ-
firmata. ¶ Pót ſo intelligi q; nó paneba defectũ totalr eta
tis: vel ſciẽtie: ꝫ in compatõe ad cardinalẽ poterat dici de-
fectuoſus etate ꝛ ſcia: ꝫ nó in reſpectu ad eccliaz: q; ꝙ ad il
lam erat ſufficiẽs: ꝫ nó erat eminẽt⁹: ꝛ tũc p hoc nó erat cõ
firmãda electio cardinal: q; nó elegerãt indignũ: ꝛ ſic non
erãt ꝑuati ꝓtãte eligẽdi. ¶ Secõ circa vnã cãz q; allegaf
ad infrugendã electiõez cõcurrẽtez cũ cardinali q; vox ra
tificãtis nó cõputaf. ¶ p. cũ glo. q; incipit iſte vixit ſe tẽ. q;
cõputef mãdato q; vocatus noluerit intereſſe põt penitere
q. q. vj. ſi q; libelloe: ꝫ dz poſſe cõſentire ſo q; ſic videmus
in indice q; tulit interlocutoriã: nã põt ſũlã mutare de ap. cũ
ceſſante. ó re iudi. ff. in. l. q; miſſit. Jtẽ q; magne ſapie ẽ mu-
tare q; male locutus ẽ. xxij. q. iij. magne. ¶ So. gl. reuo-
cat in dubiũ an ſit canonicus q; a pncipio noluit intereſſe po
ſtea velit ꝓſentire: eius vox cõputef ad ptẽ q; cõputef: alſi
iura ꝓhibent: in ꝛ aũ alſi: q; q; ſemel renũciauit: vlteri⁹ nó eſt
admittẽdus. vij. q. j. q; ꝓculoſuz. Secõ q; renũciantibus
cẽ. ff. de edi. edic. l. q;rit. ꝟ. ſi venditor. Tertio q; ex quo ſeꝛ
voluit ius pdere amplius admittẽdus nó eſt. ff. ó ſucceſſo-
rio edicto. l. j. ꝟ. tutor: ꝛ q; potuit nolut cẽ. de of. del. cũ ſu-
per. ¶ Quarto q; ex quo nolut intereſſe nó pót penitere ꝓ
pare re nó integra. ã. e. in cãis. ¶ Quinto q; ſi iudex referat vl
dicit ſe velle referre nó audiſ plus ꝓſequẽs. de of. del. lz: ó
ap. intimaſti. ¶ Cócludit glo. q; bnus penitere pót: ꝫ an
vox cõputef in numero dicit aduertendũ q; qñq; venit nõ
dũ facto ſcrutinio: ꝛ ſic re integra ꝛ admitti dz. ff. de mino.
l. q; ſi minor. ꝟ. ſcenola: ꝛ ſi admittaf eius vox ꝑbet ſuffra-
giũ: qñq; hoc venit iam facto ſcrutinio ꝛ añ electionẽ ꝛ gl.
nó ꝓſeq hoc nulli in cõtempto. dic q; nó dz iterari ſcrutiniũ
ſed admitti ſolũ ad ſequẽtia: q; imputet ſibi ſi in ꝓcedẽtib⁹
fuit cõtumax. Si aũt venit poſt electiõez: tũc ſi ratificat vox
non cõputaf: vt hic eſt caſus ec. hoc ſunt vera in vocato ꝛ con-
tumace. ¶ Si aũt ſit contẽptus hoc: ẽt ꝓſequitur glo. dic q;
aut venit añ electõez ꝛ ſcrutiniũ ꝓfectũ: ꝛ dz admitti ad ſcru
tiniũ: ꝛ vox ſua ꝑbet ſuffragiũ: aut comparet iam fcõ ſcruti
nio. ꝛ tũc dicit gl. q; ſcrutiniũ dz iterari: alſo ipſe ꝓſequeretur
contẽptum: ꝛ q; qd agit caſſaret. de hoc. Ic. primo: dié tñ
Jo. an. cauendũ ne aliq̃d in fraudẽ ꝓfringaf. Ic. primo: ꝟ
diuor. ꝙ to: ꝛ ió notatus in poſt ſcrutinio admitteꝛ ſi vult p
bare plus notatũ nó ꝓtẽptuz ad hoc. Ic. primo. ã. e. cũ poſt
aut cõparet poſt electõez iam factã: ꝛ iteranda non eſt ꝙ
contemptũ: ſed ipſe pót ꝓſeq contemptũ coram ſuperiore.
¶ Quero vna cũ glo. ibi. Jtem ſi aliqs ẽ. abſis de loco
vbi vocari nó dz: ꝛ poſt ſcrutiniũ eſt reuerſus vel poſt electõ
nem iam factam q;ſi caſu ſupuenit: an debeat cõputari vox
ſua ſi ꝓſentat: dicit glo. q; nõ: q; nec q; poſſet electõez impu
gnare ex eo q; nó fuerit vocatus ꝛpe electiõis faciende: vbi
cõcludit glo. q; ad ponderandã validitatem ꝛ pluralitatẽ
vocũ attẽdit ꝓncipiũ publicati ſcrutinij: ꝛ nó q; poſtea ſu-
puenit ſic dicimus quo ad habilitatẽ electi ponderari tpe
electiõis: alias ſequeret q; q; bẽret ius facta electõe vel pu
blicatione ſcrutinij: poſſet illud pdere abſq; facto ſuo: vt ſi
alteri coelecto tot ꝓſentirent q; aſcenderent ad maiorẽ ptẽ
capti pp ſupuenientes q; vocãdi nó erant fatenf. doc. q; ad
ſequẽtia q; iminẽt faciẽda admittenf. ad hoc ó elec. vbi pi
culum. li. vj. ¶ Sed dices qõ eſt poſſibile q; eſſet abſes
in loco vbi vocari non debebat ꝛ ſupueniſſe tpe electionis
nódum pfecte: dic tpe fonte citationis erat in loco vbi voca
ri non dz poſtea tpe electionis fact⁹ eſt ita ꝓpinquus q; po
tuit ſupuenire: ꝛ ſic ſufficit q; altero iſtoꝛ tempoꝛ ſit in lo-
co: vbi vocari nó dz vel tpe citationis: vel tpe electionis: vt
dicaf non contẽptuose hoc ꝛz Guil. e. ti. circa ꝓncipiũ: vel
pone q; habebat cõſuetudo abſentes ẽt vicinos nõ vocari.
¶ Quero q; ſi canonico abſenti: vnde vocari non dz p ꝑ
ſentes eſt fcm̃ cõpromiſſum: ꝛ anteq̃ ꝓnũciet electio ſuper
ueniat talis q; vocari nó debuit: dic q; nó poterit renocare
cõpromiſſum qõ eſt vex: nulli re integra ſupueniat: ſm Inn.
Hoſti. dicit q; ẽt ſi ſupueniret re integra nó audiret. vij. q.
i. factus: ꝛ. ã. co. in cãis: ꝛ q;ſi dicaf res integra ibi notatur.
¶ Quero an canonicus ꝓtẽptus: ſi alteri ex electiõib⁹ cõ-
ſentiat quo ad aliã poſſit ꝓſequi ꝓtẽptuz glo. in vnob⁹ lo-
cis ſentit q; nó: glo. in vbo adiicere ibi: ꝛ q; ꝓſentit electio
ni non pót ꝓſequi ꝓtẽptuz. Jtẽ ſeq glo. in vbo valebat ibi
impugnare nó poſſet. ſ. ſimpliciter nec illam in qua conſen
tit ꝛ qua ratificauit: nec aliã ꝑm glo. ꝛ idem ſentit glo. ſuper
vbo adiicere ibi: ꝛ q; ꝓſenſerit electioi nó pót ꝓſequi con-

temptū: dicit Jo.an. ꝙ ꝛatium huius glo. fuit determinatū hic in diſputatóe p quédam dñm Stephanū ꝓ ẽptū poſſe ꝓſcatire alteri ex utrāb⁹ electionib⁹: ⁊ quo ad alteraꝫ poſſe ꝓſequi cóẽptū: ꝑ quo facit hec tex. alias fatua fuiſſent iſti de pte. R. ꝓfitẽdo contemptuꝫ illius qđ ẽt faciebat ꝫ ſe. ⁊ mala fuiſſet allegatio ꝫ illaꝫ ptem. Preterea ptemptus eſt iniuriatus a toto capitulo: ⁊ a quolibꝫ ſingulo de capitulo igitur remittendo quo ad vnum non excludit iniuria quo ad alios: pót ergo quo ad eos ꝓſeq cóemptū. ¶ Venio ad quartā ptem: ar. ℣. nos igit: vbi ponitur diffinitio pape. ¶ Circa vltimā: hāc ptez hémus vná glo. ſup ℣bo nó cóſenſerit: q̄ tractat duo. ¶ Primū in quo póderet auctoritas: an quo meritū: ⁊ in quo zelus. ¶ Scđo an ſi concurrat numerus cū auctoritate: ⁊ repugnat cū zelo: vnū alteri ꝓferatur. ¶ Ad primū dicit gl. auctoritas cóſideraſ in dignitatib⁹: ⁊ meritis vite eligentiū: dicút doc. ꝙ ẽt cóſiſtit in ordinib⁹ maioꝝ ꝓfection etate: antiq̄tis inſtitutióe ⁊ ordinatione: vt hic. lxxx. di. epōs: ⁊ c. ꝓſuluit: de ma. ⁊ ob. c. j. ⁊ in religióe. xxxij. di. in noie dñi. ¶ Zelus ꝓſiſtit in aio: vt ſine carnali aio eligāt: ſz ſm meritū: vite pſone eligẽde. viij. q. j. ſigno. Jvt ecc. bñficia: ⁊ nñum. Jdeo dicút doc. ꝙ de bꝫ p cóiecturas indicari. ſ. ex carnalitate: vel nimia familiaritate. de eta. ⁊ q. tuā. de ꝓben. grauet: ⁊ ex odio in eū in quē nó ꝓſentit. Jde ſimo. ſié nobis ꝓſumit iſti maioꝝ pobre bonum zelū: vt hic: ⁊ c. ſuadūnec eſt vis ſm Hoſti. an bono vel meliori zelo ducanť: ſufficit. n. ꝙ nó malo: puta carnalitate: corruptióe: vel mala affectióe. j. q. j. ſūt nónulli: ſicut dicit ſola: ꝙ ſufficit ꝙ nó eligaſ malus. ⁊ vi. q. i. nonaſterū: ſanitas aūt cóſiſtit in ope ⁊ defectu diligentiū: vt illa ſanior dicaſ: q̄ dignioré eligit: vt ꝓz. vij. q. j. lx. ⁊ c. ſi ĝ. ¶ Ad ſm qđ hoꝝ ꝓferaſ: an auctoritas: an numerus: an zelus. dicit gl. q̄ſiq̄ ex vna pte cócurrit ſanioritas ⁊ zelus: ⁊ auctoritas ex altera: adeſt numerus: ⁊ dicit gl. ꝙ ꝑualet ſanioritas: ⁊ zelus ⁊ auctoritas: vt hic: ad hoc. Jde teſti. in pñtia: ⁊ hec vera ſunt: q̄ſi numerus nó multū excedit: ⁊ ꝺ in multū excedere: q̄ſi vltra duplā. ſ. c. ſcriptū: ⁊ no. c. ſi q̄ſi. li. vj. tūc enim numerus ſtaref: nūmó electº ſit ſufficiēs. ¶ Sed huic obuiat ꝙ ad validitatē electiōis requiruť duo copulatiue. ſ. ꝙ ſit maior ⁊ ſanior ꝑſa. Sed nó ob. ſm glo. qz dicit gl. maior cenſeť illa q̄ maiori zelo: ⁊ maiori pietate mouef. xl. di. multi. ix. di. ſana. viij. q. j. ſigno. ff. ꝺ pac. l. maiorem. ¶ Q̄ſiq̄ ex vtraq̄ pte ſubeſt par meritū: ⁊ ex vna ẽ auctoritas: ex alia eſt numerus: ⁊ dicit glo. ꝙ ſtādum eſt nūero: ſz ex altera pte ſit auctoritas. ¶ q bonis cedē pñt. l. ſi. ¶ Q̄ſiq̄ hinc inde oia ſūt eq̄lia i merito eligentiū ⁊ auctoritate ⁊ zelo: ꝺ caſu recurrēdū eſt ad merita electi. ſ. ad ſanioritatē: ⁊ q̄ ſanior eſt in meritis ꝓferēdꝰ ẽ. ¶ Q̄ſiq̄ oia ſunt hinc inde eq̄lia: ⁊ neutra ꝓfirmāda eſt: qa neutra ꝺz maiorem ptez. ſ. c. cum una. ¶ Tu dic obmiſſa multi q̄ ſuperflue hic vſit p doc. ꝙ vtro numero: ex vna ptez ⁊ ex altera auctoritate ⁊ zelo: ⁊ ſanioritate: nūqd ꝑdeſt ſanioritas ꝫ nūez: excepto caſu c. ſcriptū: quo ad cōfirmādam electionē ꝺz Jnno. ⁊ Cōpoſ. fuerūt in opinione ꝫna: ⁊ hoc q. c. qz pp: regrit hec copulatiue. ſ. maior ⁊ ſanioz nūqd ád ꝓficiat quo ad cōfirmādā electionē maioꝝ in numero cōcludē ſic: aut auctoritas: zelus: ⁊ ſanioritas in minori ꝙcurrūt ⁊ repugnāt numero maiori ex altera pte: ⁊ tūc dic ꝙ ſi nāerus multū exceđat: adhuc iſta nó ꝓficiūt ad infringēdā electionē ꝫ num. ex. q̄ſiq̄ auctoritas ſanioritas ⁊ zelus repugnāt numero: ⁊ numerus in modicuꝫ excedit: ⁊ ẽt auctoritas ſanioris ⁊ zelus in modicū adhuc cōfirmabit electio maioꝝ pt⁹: qz modica ꝓrogatiua nó mouebit iudicē: ſicut nec modica ꝙritas illius q̄ bonis ceſſit. ff. de ceſſi. bo. ſi debitor: ad qđ dicit ſimo. ⁊ ſi qónes. ¶ Q̄ſiq̄ ex vna pte eſt auctoritas zelus ⁊ ſanioritas: ⁊ ex altera pte numerus: ⁊ numerus in modicum excedit auctoritas zelus: ⁊ ſanioritas in multū: ⁊ tūc pe minor eſt ſanior: ⁊ ſm aliquos valet electio minoris ꝺz Jo. an. vs. ſed infringitur ſecū cōcurrens: vt hic nó appet qđ electio cardinalis fuerit ꝓfirmata: imo creditť q̄ fuit caſſa:

ta: vt ꝑcludit ex rōne tex. ¶ Q̄ſiq̄ ex vna pte cōcurrit maioritas numeri: ⁊ maioritas auctoritatis: ex altera cōcurrit totus meritū ⁊ ꝑualet numerus cū auctoritate. ¶ Q̄ſiq̄ ex vna pte cōcurrit numerus ⁊ meritū: ex altera ſola auctoritas: ⁊ adhuc ꝑualet numerus cuj⁹ merito: ſi oia hinc inde ſunt eq̄lia vtraq̄ caſſat: vt hic ſit finis. ¶ Ultima glo. q̄rit in vſi. in caſu iſto non credere ẽ. an eligēs illum in quē maior ⁊ ſanior pars nó cōſentit: puenit ꝑtē eligendi: gl. dicit q̄ pars ꝙ nó: qz directe nó faciunt ꝫ formā: ⁊ ideo iterato poterunt eligere. ar. lxix. di. ſi duo: ſi iterum taliter eligāt tunc ꝑ tanť ꝑtē eligendi: ſuperior tñ pót facere gr̄am cui vult. ¶ Ad hanc glo. q̄ de forma nó ſit q̄ maior ⁊ ſanior ſit ꝫ eſt glo. ℣. c. audituꝝ: ⁊ facit. ℣. c. in genti. ¶ Venio ad cauſas ⁊ allegationes obiectoꝝ ꝫ electionem cardinalis reiectiuas. ¶ Contra hoc oppono ꝙ cardinalis male allegabat: q̄ hec rō de defectu forme ꝑ quā defectus reiciebaſ: ſita tendebat ad cōmodū canonici: ſicut cardinalis. ¶ Solū. dicit q̄ triplicit intelligiť. Una q̄ hec ſit rō ꝑ magſm R. cardinali. Scđa q̄ eẽt allegatio ꝑ canonico. Tertia q̄ ſint ℣ba pape: ſm primū intellectū hic eſt ſenſus ad cōcludēdā nullam electionem magiſtri R. cardinalis allegabatur q̄ erat facta cōtempto magiſtro Eli. ⁊ ſic ꝫ formā: ergo erat nulla: huic rñdebat cardinalis q̄ nó erat ꝫ formā: qz ó forma nó eſt q̄ vocenť abſentes: vel q̄ debent ⁊ volunt intereſſe replicabat q̄ imo p. c. qz pp. rñdit q̄ nó oia que ibi ponuntur ſūt de forma. alias ſequeref q̄ papa vnico verbo iuris voluiſſet multis vigilijs excogitata puerteret: ⁊ hic eſt verꝰ intellectus ſm quē potius caſſunt: ⁊ eſt ratio obiecti reiectiua. ¶ Alius eſt ⁊ ſus q̄ ſit allegatio ꝑ canonico. nā cardinal q̄ nó curabat q̄ ſua electio ꝓfirmaref. dūmó ille canōicus nó admitteref: allegauit q̄ vtraq̄ erat nulla qz ꝫ formā. c. qz pp: in qua inter cetera eſt q̄ vocari debent q volūt ⁊ ꝑt intereſſe: ⁊ ſic vtraq̄ electio eſt nulla: vel forte dicebat. Tu dicis Guil. ꝓcūrator ego dico q̄ nó eſt verū: ſed ſi vis ſcire tuam nec meā electio vꝺz: qz ꝫ formā ꝓſili: huic rñdit canonicus. ¶ Tertius intellectꝰ eſt q̄ hec ſit rō pape: q̄ inter cōtentiones iter ptes erat allegatū ꝺ defectu forme. Papa reſpondet: q̄ hoc reſpectu nó eſt ꝺfectus forme: ſed qz nō ad ſunt maior pars ⁊ ſanior. ¶ Scđo vt ⁊ opponit q̄ dato q̄ ꝺfectus forme: vellet abſentes vocari ⁊ q debēt ẽ. eſſet ꝺ forma nó p hoc corrigerenť multa iura q̄ ſolum corrigeref. c. q̄ ſicut. ¶ Sol. dic q̄ multa corrigerenť iura attento illo ⁊ alijs q̄ illis accidūt: ſm Hoſti. vel ſm Inn. nó ꝺz reſpectū ad illō ſolū de vocatóe eoꝝ q̄ debēt intereſſe: ſed eſt lr̄a ⁊ intentus: q̄ ſi fateanť papā voluiſſe illud eſſe ſubſtāle: ꝓter multa ibi poſita ⁊ oia erāt ſubſtātialia ꝑ q̄ multoꝝ inducere tur iurū correctio: ⁊ ſm hoc nihil erit addendū vel detrahendū electioni: ⁊ ſic illud erit ſubſtāle: ꝑ qđ apparet q̄ ꝺ tenendo nulla eſſet electio: que valeret: qz modice ſiunt q̄ aliq̄d addaſ vel detrahaſ: ⁊ ſic oīs electio caſſabiť: ⁊ ſic fruſtra laborauerunt ſūmi pontifices in iurib⁹ circa hoc edendis. Item ſi pro omni peccato vel obmiſſo in electione electio caſſanda eſſet: ⁊ ſic fruſtra eſſent iura de electione tractantia: vel dic hoc: qz multa ſunt bōeſta vel vtilia in electione que nó ſunt de forma: ſicut q̄ fiat electio de cadē eccleſia ⁊ q̄ electus ſit ſine crie legitime natus ⁊ ſufficiēs ſcientie: qz hec nó ſunt de ſubſtātia forme: ꝺz ſint de ſubſtantia materie. ℣. c. cū in cūctis. Jo. an placet prima lectura. ¶ Quero an q̄ pñtes ad ſcrutiniū vocenť ſit ꝺ forma electōis. Jno. dicit q̄ nó: qz ſufficit ſeruare ſubſtātialia forme: vt ſcrutiniū ⁊ ſimilia. ¶ Dicit tñ neceſſe eſſe duas ptes ſcrutari. ff. q̄ cuiuſq; vniuerſitatis qđ plane. ℣. c. q̄ ſicut: q̄ virtutes capitulares ſunt in illis: alias ſi non eſſent due ptes ſcrutatore: ſcrutiniū eſſet nullū: ⁊ ſcrutari poſſent variari: q̄ primo elegerunt. lxiij. di. quāto. vt ſicut duas ptes ꝺz eẽ pñtes: ſic duas ptes ꝺz ſcrutari. Ex hoc infert q̄ oēs q̄ talez electionez facturā a minori pte vna ꝙ ptium nó pñt ratificare: qz eſt nulla: vñ opz de nouo eligere: vt in. d. c. quanto. ⁊ ℣. c. audituꝝ.

Hosti. vt tenere q̄ electio facta a minori duar̄ ptium: imo maiori possit ratificari dicens: q̄ q̄dam sunt respicientia cō modum publicū seu publicā voluntatē: et ista sunt de forma q̄us renūciari nō pōt: q̄daz sunt respicientia cōmodū pua tum: et ista nō sunt ō forma qn renūciari possit: id est q̄ oēs vocent: vel q̄ maior pars respicit voluntatem puatā: et sic non est de forma: ad hoc: q̄ hic cōcedit de vno: ergo cōceditur de pluribus. ff. de rei vin. l. que de tota. nec ob. q̄ cōsensus supueniens post scrutinij numerū nō augmentat nam si nō augmētat roborat tamen et fortificat q̄ cassari potuit sc̄a. Hoc vnum ē ꝓ casum c. audiuim: q̄ ē dato q̄ nō esset de forma q̄ maior pars cōsentiret: ñ est de ptāte: et defectus ptātis: sic annullat sicut forma. ¶ Itē primū dictū Inno. q̄ cōtemptus in scrutinio nō reddat nullā cōuer dānatur: vt. ē. c. q̄ ꝑter notat. ¶ Quedā que tractant Inn. et Ho sti. reliquo: vt supflua p ulla q̄ dixi. ē. cū nobis: et c. iz: et c. in cauſis: et c. bone. a. Lan vnus possit alios cōstituere in negligentia: et quid de minori parte. Anto.

Publicato.

Post publicationem scrutinij electores ab electiōe discedere: vel desistere non pōt. h. d. Primo dicit ponit. ¶ Scōo rōnem reddit. ¶ Tertio rōnis necessitatē exprimit. Scōa ibi cū sit. Tertia ibi ad q̄ō. ¶ Nō. primo q̄ post publicationē scrutinij electores nequeunt variare nec desistere ab electione: et sic sola publicatiōe scrutinij facta q̄situs est ius electoris: no. q̄ q̄libz ꝓncipiū necessitat finē: et dato illo nō pōt recedi a principio nec fine. ¶ Nō. ſo cām quare nō pōt variare: q̄ publicato scrutinio de forma est q̄ fiat incōtinēti electio: et si nō fieret forma nō posset fuare: sic illa electio nō valeret. ¶ Tertio no. q̄ scrutinio publicato p sū prioē cōpellunt electores vt eligāt: et sic ala ꝓparatio electōis sc̄a in pluctē electi nō viciat electiōē: de quo. ē. cū post pentā: hic agit de effectu publicatōis scrutinij: seu cōsensus eligētiū: ñ q̄ fit sc̄a electio. ¶ Circa q̄s: op. cū ſa gl. q̄ ñ electiōez pōt indifferēter electores variare. ¶ Primo q̄ ñ electionez nullū est ius q̄sitū: ergo libera est variatio: vt in regula nemo tenet cū cōcor. q̄ nullū sit ius q̄sitū: ps: q̄ ad q̄rendū ius necessaria est electio q̄ alias eēt frustra. ¶ Scōo ꝛ cōfirmat: q̄ ñ electiōez nōdum est ꝓncipiatū mātimoniū: hinc est q̄ ꝓncipiat in actu electōis. ē. cū inter canonicos. de trāsla. ꝓla. lz. gl. ꝓcludit tex. et ustisicat assignās cām pp quā vi sedit nō pōt: q̄ no. ex eo q̄ ius ē q̄sitū. Sed q̄ res desint integra esse. ē. in cauſis: quo casu in ꝓiudiciū alterī nō pōt fieri variatio. ¶ Item pp fauorez ecclie: alias bene mutatio esse posset periculosa ecclie: et q̄ in talib⁹ mora periculosa est: vel scōo ſm gl. q̄ñ nō est deuentū ad aliq̄ ꝓncipiū validuz necessitans finem lz variare: vt in ꝓrio: q̄ ius nō est q̄situm. ¶ Sed q̄ñ est deuentū ad aliq̄ ꝓncipium necessitās finē nō lz variare: vt hic. Ita ñ p actū publicatōis vī ꝓncipiata electio sicut et vī ꝓncipiata cā p citatiōez. I. de offi. dele. lz. et x. gratū. ¶ Nec simile in futute in qua si vnus cedat non valet cessio quo ad seruitutem. Indunduā transferendaz. ¶ Et ñ q̄ est deuentum ad aliquale ꝓncipiuz obligatio ius nō pōt cedens desistere ab eo q̄ fecit: vt ꝑz. ff. de seruit. rusti. ꝓdioꝝ. l. p fundum: et. C. cōia vtriusq; iudi. l. est receptum. ¶ Nō obī. de transla. ꝓla. lz: q̄ fateor mātimoniuz nō est ꝓncipiatum: nisi in actu electōis si habemus respectum ad illa que ꝓncipiant vincula substantiā. ¶ Sed bñ est ꝓncipiatū quo ad aliq̄ ꝓncipiū extrinsecum postea necessitans mātimoniū: vt hic. ¶ Ex his colligimus duas vī tres rōnes quare publicato scrutinio nō variāt electores. Prima q̄ res integra nō est. Hec rō nō plz doc. q̄ ꝑz hoc nō possent et variare p⁹ tractatū: q̄ tunc desint res integra esse. ē. eo. in cauſis. Sed in veritate alio respectu loquit ibi q̄ hic. Nam ibi quo ad pātem reuocandi compromissarios que desint integra esse p exercitum alicuius actus: vt exercitij electionis et facti compromissarijs cōmuni. Hic q̄ ad ꝑsonam electi: quo casu res dī integra: donec detur ingressus ad aliquē actum q̄ cum eo geratur. ¶ Et si dicatur ſm hoc solo scrutinij cōsensu aliq̄d gerit cum esset hic ex illo solo deberet res detinere integra esse. Rñdeo q̄ ille actus: vt occultus nō ponderat ad faciendā rem detinere integram: sed in ꝓmo. ſ. publico. ¶ Scōa rō est fauor ecclie et periculū mor. hec est rō suadens nō cōcludens: q̄ est nimis gñalis. ¶ Tertia est rō: q̄ deuentū est ad aliq̄ ꝓncipiū necessitans ex quo aliq̄s ius est q̄situm ſm̄ necessitans electionē. Licet nullum ius substātifice electiōis sit q̄situm: q̄ declarat Jo. an. Matrimonium ſpuale hz in ꝓductione tres ptes. Primo hz electōez. Scōo cōfirmationem. Tertio cōsecratiōez: ipsa aūt pōs q̄ vocat electio hz ptes multas: et q̄tū ad ꝓsensuz hz tres. ſ. votoꝝ: depositōis: publicationis et electiōez. Cum ergo deuentū sit ad duas ptes ꝓme ptis sublata est ptās vniōis. ¶ Scōo pōt declarari rō ꝑ tex. q̄ de forma electiōis est q̄ statum cum est sc̄a publicatio incōtinēti sequat electio: ergo rōne forme est deuentum ad vnum ꝓncipiū necessitans finem: q̄ forma vult q̄ electio statum fiat: sed hec declaratio nō vī bona: q̄ sit hoc nō licebit variare et ante publicationez: q̄ et post scrutinium facienda est publicatio. ¶ Sed diceres quare ita non arctat forma: vt incōtinenti fiat publicatio: sicut arctat post publicationem et collatiōez fiat electio: dicit Inn. hic q̄ iuo vt ipse notauit. ē. eo. q̄ ꝑter. quare dicendum est q̄ hec declaratio oīno nō est cōcludens siue rōnis. ¶ Ideo aliter declarat hic Joā. an. nam in forma electionis: q̄daz sunt substantialia forme: q̄dam sunt substantialia consensus: hic est que sunt de forma consensus: nec oīa ibi posita sunt substantialia cōsensus: alias sequeretur q̄ ꝓsensus haberet substantialia ante esse: q̄ nō ēt dicendum. Omnia que precedunt publicationē sunt ex substantia forme: sed que sequūtur scrutinium publicatum bñt fieri ex substātia cōsensus: cum ergo nō detur cōsensus ante publicationez: dicatur q̄ ante nō datur ꝓncipium necessitatis: q̄ ante non datur substāle cōsensus. ¶ Sed dicis imo ipsa vox dispō dicit Jo. an. q̄ negari nō pōt q̄ hoc ꝓsumit ex iure positiuo et pendet a principis volūtate: q̄ sic potuisset statuisse q̄ voto depositō nequissent variare sicut et statuit q̄ sola vox dispositio punaſi vt. e. ti. c. ij. li. vj. ¶ Equa tñ difficile ad vitandam infamiā et infamiā noiatur: ex quo est sc̄a publicatio. Et ne ante impediat vltis variatiōē sic elegit hec tpe q̄si medium inter votū depositū: et electiōis actū: sicut ala publicatio attestationū. Impedit ꝓductionē testiū. ē. e. c. de testi. cū venissent. Sic et ala edictū publicuz arctat. ē. ti. ꝑi. c. j. ¶ Alibi vī q̄ ter. recte intellectus det rōnez. si tñ declaret rōnem rō q̄ est cā q̄re nō pōt variari. ¶ Ponderā ō q̄ est q̄ de ptāte variandi. i. recedēdi a scrutinio. ¶ Rñdic q̄ rō est q̄ facienda est electio. i. q̄ deuentū est ad ꝓncipiū ex quo necessitat electio faciēda: ergo variatio fieri nō pōt ex quo datur finis necessarius inēpassibilis cū variatiōe. ¶ Et si dicas vñ surgit hec necessitas ꝓncipij: dico q̄ sic et cetere obligatiōes ex cōsensu eligētiuz in formā capituli. ¶ Eo ergo dato: vt in formā capituli ex pte ipsoꝝ datuz est ꝓncipium: ex quo ꝓncipiatū est quo ad eos vinculū substātiale et naturale mātimonii. Et si dicat ergo ad scrutiniū in voto deberet impedire hec variatio arcta hac rōne. Respondeo q̄ ante non datur cōsensus vt capitulū: cū vota singulariter et figillatim et occulte deponant: et sic ante hz consensum singulorū: iō nōdum est ius q̄situm: sed stati cū est sc̄a publicatio q̄ erat singularū effectū est cōe oīuz q̄ sentiūt in eo q̄ publicatū est: et ꝑ tāto statiz ius queritur: et dat ꝓncipiū mātimonii: et ēt electiōis valide de iure nālī: non ergo lz recedere q̄n postea sequat electio passiua: et sic illa electio nālis surgens ex cōsensu naturali: q̄ vt cōis dat in actu publicationis: est illa que necessitat electiōez passiuā sm̄ formam quādam accidentalem. Matrimonium ergo ꝓncipiatur in electione: ergo ante nō datur ꝓncipiuz necessitans.

ſ tendū: ſed electio naturalis a qua ſurgit ſubſtātialis cō
ſenſus dat in ipſo actu principali publicationis: e nō cū dec
principiū ꝓſenſus ex pte vbiuꝫ eligere res quo ad eos nō
eſt integra: qz una eſt q̄ſtium electoꝝ ſic venerū eſt ad ꝓ-
cipū neceſſitans finē: opꝫ ergo q̄ ſequatur electio. Et hoc
voluit ſentire Ba gl. cū ſi. q̄ allegat quā vide. ¶ Et hoc ap
paret ſoluta q̄ſtio: an aſi publicatiōes poſſent variare elec-
tores qō vt hic a ꝙuo lutere: e ꝫ Gof. e Hin. q̄ putat ve
rum Inno. e Hoſti. vt variare poſſint anteq̄ ſcrutatores re
cedāt de loco poſtea nō cuz iam ceſſauerint ſcrutatores ab
officio: e res nō ſit integra. ar. ſ. e. in cauſis: de teſti. co. ꝓte-
rea: e p hoc ſegtur q̄ incohata: ſed nō pfecta publicatione
ſcrutinij licitū é variare. Predicta puto vā ſi cōſtat capło
quot ſint voces: e nō ꝙdicit: q̄ tunc nō ante dat cōſa ꝓſen-
ſus. ¶ Ex quo apparet an aſi publicatiōem ſcrutinij ſi eſt
receſſuz a loco ſcrutinij poſſint oēs vel maiores parecedere.
Quidaz q̄ ſic: q̄ nulla ſit iniuria noiato ne infamia ꝙ eam
oriaſ. Credo q̄ aut nō eſt aliquo mō notum ſcrutinium eli
gentiboꝫ e pōt libere recedere: aut eſt notū: ꝫ nō publicatū:
e tunc ſi ex iuſta cā volūt diſcedere: vt q̄ audierūt q̄ ꝓſo
na erat inhabilis: e pōt. Aut hoc fit malicioſe: vt q̄ vna pa
ꝓcurat ꝓturbationem: ne fiat publicatio: e ne eligaſ: e tūc
nō cōcedit variano. ¶ Quis aūt ꝓbat cām legitimā va-
rationis. Aliqui dicunt q̄ differentes ꝓbabūt cām varia
tionis: q̄ tūs eſt ꝙ eos. ſ. e. q̄ ꝓpter. c. di. ꝙ morem. Alij q̄
vſq; ad publicationem cōcedit variano q̄ allegat doluz ꝙ
eos ꝓbare dz: e hec vera niſi appellet: q̄ tunc appellās eſt
qui dz ꝓbare cām. Doc. ap. vt debitus. ¶ Quero q̄d ſi cer
tificat de nominatione in ſcrutinio diſcernet vel renūciet.
Dic q̄ poterunt variare: q̄ e ante publicatiōez e poſt poſ-
ſent variare. Nam e electione ſibi pōrata poſſz diſſentire:
e tunc capłm alium eligeret. ſ. e. cum terra. ¶ Quid ſi no
minatio eſſet occulta de factoꝝ variationē nec eccleſia in
dicet de occultis. vi. q. i. ſi oīa. ¶ Et publicatio impediat
variationē: oꝫ q̄ publicatio ſit facta de ſcriptore in ſcriptis
recusata ſicut ſnie. de re iudi. c. ſi. li. vi. Per q̄ cōcludit q̄
ſi ſcriptor dixit dimiſſis ſcrutatoribus capłi tot ꝓſenſerunt
in talem: e tot in talē: adhuc variari pōt: e nō ꝓcedit decre.
q̄: ille errare potuiſſet: vel falſum dixiſſe: alꝫ vo in ſibi de
teſtib⁹ vltra tertiā: vbi publicatio teſtis fcā p teſtes nō ipe
dit ꝓductōez. ¶ Quid ſi publicato ſcrutinio appet q̄ ele
ctio eſt nulla ex ꝓſona electi: q̄ indign⁹ deſiſtere pōt. ar. q̄
e ſi fcā eſſet aliū fieri oporteret. ſ. e. cū terra: ſecus ſi vicius
eſt eligēdi: vt q̄ eēnt ſuſpēſi: vel interdicti: ꝫ Cōpo. Hec
poſſent: nūc ꝓcedere ad poſtulatōez: q̄ a dūſaſ ſibi poſtu-
latio e electio. ar. de poſtu. c. i. li. vi. Secus ſi ꝓbabilr dubi
tet: an ſit eligēdus vel poſtulādus: q̄ tūc nō pōt variari. ar.
de ſepul. ſacr: e q̄ ibi no. e vteret illa forma eligo e poſtu
lo: cū. ó poſtu. c. i. li. vi. Per iſtū ter. dicūt doc. q̄ ſi electio
immineret nulla ex defectu forme poſt ſcrutiniū: puta q̄ ob
miſſa eſt collatio vl cōis electio: e ſic ex defectu forme poſt
ſcrutiniū remaneret ius electo ex publicatōe ſcrutinij vali-
dum ét li ſit illa electio caſſata. Hec ob. q̄ ſi iſti ſūt ꝓnūdi
prātes q̄ ſuperior bēbit de eo ꝓuidere vel poſſūt eligere ante
q̄z puenit. vt in. c. q̄ ꝓpter. Secus dicit ſi defectus forme
eſſet in actu ante publicationē. ¶ Alij ꝙ dicētes q̄ cū ſcru
tiniū publicatio e electio ſint tres ptes idiuidue eiuſdē ele
ctionis idiuidue e ꝓs publicatio e electio ſunt vnius act⁹
in quo nil dz petere electus. vñ quāuis ſint ꝓnūdicius electo
tñ ꝓpter peccatū cōmiſſum in altero eoꝝ totū caſſabit: q̄
peccans in vno tē. vt. de reg. iur. deſiderat. ¶ Itē limita de
cre. vt publicatio votoꝝ impediat variationē q̄ſi publica-
tio ſit votoꝝ ſcrutatorum e ꝓcedit p viam ſcrutinij: ſecus
ſi cōpromiſſarij ſua vota ſibi publicar ēt: q̄ non ex votis cō
promiſſariorū: ſed ex electione ius queriſ. vide q̄ no. in. c.
pe. in ſi. penul. glo. de reg. iur. li. vi. ¶ Hoc puto verū etiaz
ſi fiat electio ſm formā capituli cū expediat de elec. li. vi. e
c. cū dilecti: q̄ ſuſpendūt ius in tōe electionis cōpromiſſē-

do. Si publicato ſcrutinio apparet q̄d ꝓp q̄ electio ē caſ-
ſanda: puta q̄ apparet canonicū ꝓcēptus: p hoc nō ꝫ varia
re q̄: forte ratificabit cōcēptus vel impediet ſuperior: e ta
lia nō caſſant niſi ad petitionē aduerſariorū. de ꝓben. cū in
eccleſia li. vi. Sed ſi id petit cōcēptus poterit recipi ſcru
tiniū ſi nō eſt facta electio. vt no. ſ. e. ꝓxio. ¶ Si publica
to ſcrutinio appareat q̄ velit ꝓbare de impedimento diffe-
rēda eſt electione eccleſia veret ſumptibus inutilibus nec
citabit nominatus nec ꝓcedetur in modū inquiſitionis ſm
Inno. hoc nō ꝑz hoſti. q̄ ad capłm nō ſpectat hūs ꝓbatio
nes recipere eligāt: ergo e oppoſitēs ſi vult ius ſuū ꝓſequaſ
coꝝā ſuperiore. ſ. e. i. li. vi. Panor. opi. putat Io. an veraz ſi
opponēs dicat illum excōicatū: e velit ad cam veraz mittere
p inſtō excōicatiōis: e ſi amicus eligēdi dicat illū abſolu
tum: e velit mittere p abſolutiōe audiet. Quo caſu credo
q̄ ſuperior hoc ꝫ decidere: vt dicit Hoſt. ¶ Si publicato
ſcrutinio mouunt oēs canonici: puta q̄ tertiuz confirmat ſub
ſtitutū tenebunt eligere: q̄ tam q̄ſtium eſt ius noiato ꝙ pu
blicationē q̄ ꝓpter caſum nō pōt dicit ſm Inno. e Compo.
¶ Sed ſi publicato ſcrutinio oēs canonici excōicant: vel
ſuſpendunt: puta q̄ in collatiōe pcuſſerūt clericum ipſi nō
pōt eligere: ſuperior tñ vel ipſi abſoluti habebūt pundet. de
quo de reg. iur. factū. li. vi. e ibi plene. ¶ Si poſt publica
tionē excōicetur electus culpa ſua eligi non dz. Si non ſua
culpa: ſic ſnia eſt iuſta nō tollit ſibi ius q̄ſtum: alꝫ facile
daretur via fraudibus. ¶ Si publicato ſcrutinio appa
ret q̄ in oībus ſunt pares non eſt facienda electio q̄ ꝑ illi
eſt ius quetum. Et q̄ dixit tex. variari nō pōt ſi ad electio
nem ēt. Intelligit in ꝓiudicium noiati. ¶ Si publicato
ſcrutinio aliqui dicūt ſe nō ꝓſenſiſſe in illum eis nō credit:
q̄ ſunt ſingulares: ſed ſcripture e ſcrutatoꝝ. ſ. e. cū dile-
cti. alꝫ facile eſſet hāc ꝓſonem cludere ad hoc q̄ no. de ꝓ-
ſcrip. ad audientiā. ¶ Si ad electiōez canonici ꝓcedant
p viam ſcrutinij ſcā publicatōe cū nō arctent ad formā de-
creti alias: q̄ pp: vt ibi eſt dictū: vt q̄ poſſint variare: q̄ ceſſat
rō capłi: dic vt ibi dixi. in prima q̄ne credo q̄ idez eſſet in
eis: imo fortius: q̄ cōpleto ſcrutinio cōpleta ē electio tenē-
do q̄ cōis electio nō ſit neceſſaria: in talibus vt dixi. ſ. e. in
genere. ¶ Si patrom ꝓcedāt ex forma e publicent ſcruti
niū poterūt variare: q̄ nō arctant ad formā: e ipſoꝝ nō eſt
eligere: ſed pōtare. de quo de iurepa. nobis: e ſic clerici va
riare pōt vel poterūt vſq; ad pōtationez laici: poſt pōtatio
nem: vt. d. c. cum aūt: de iure patro. ¶ Ultimo publicato
ſcrutinio in electiōe prātis vel alterius ſecularis dignitatis
bntū eſt variare: q̄ hoc nō eſt auctorizabile. i. eis nō delato
a canone: vt diſputauit. Ja. de belui. in auē. de colla. col. ix.
¶ Circa tertiā ptez. Primo q̄ro q̄s vocaſ ſuperior circa cō
pellēdos mōachos vel canōicos plebis ad eligēdū ab-
batē: vl plebanū planū eſt q̄ epūs q̄ eſt eoꝝ ſuperior imedia
tus. Sed i canonicis eccleſie cathedralis: putat Io. an. q̄ e ar
chiepūs e pōtarchia erūt ſuperiores ad quos ſpectat ꝓfirma-
tio cathedralis eccleſie cogere poſſe: vt ſicut ꝓfirmatiōis ſic
e iſtoꝝ ꝓparationoꝝ ſit iudex. ff. de ꝓcu. ad rez mobilē. e. l.
ad rez legatā. ri. q. ij. nō liceat. Ba. cō ſi. e id ē pōtat in q̄ſtō
q̄ ſuperiore bēte cōfirmare: q̄ cōpellēt illos q̄ debēt eligere
publicato ſcrutinio eligere. ¶ Quo petet hāc cōpulſiōez
dic q̄ noiat] maxime p modū denūciatōis nec notabit de
ambitōe: q̄ nō oriſ a ſeipſo: vt in. c. cū in iure. ſ. e. Alij ꝙ: q̄
ex noiatione nō q̄riſ ius q̄ credo vez nāleret ſic p viaz de-
nūciatōis agere poterit: vt ipſe at cōſenſuz vel offm ſuperio
ris ipſe obtinebit. ¶ Tertio ſi voluerint eligere cōpulſi poſt
publicatōez limitata eſſet ptās capituli: ergo e ſuperiore q̄
ſuccedit in ius illoꝝ. ff. de iure fiſci nō intelligit. ℌ. poſtremo.
de ſup. neg. ꝓla. cle. i. e hz hoc locū ēt ſi noiatus ſit de extra
eccleſiam: alꝫ collegū. ¶ Nec ob. ſ. e. ne ꝓ defectu q̄: non
inueniſ dignus in eccleſia: ex quo capłm cōſenſerat in extra
neum: vel ibi cum prās tranſit liberat: e hic nō eſt ꝓpter ius
ſibi noiato q̄ſtum. Non ergo eligit ex ſuo noto. Sed per-

scit ab illis inchoatum. Si vo scrutiniū publicatū nō esset ex pfectum nō putat q eo casu superior ad quē devoluta est ptās teneat eligere illum noiatum fm Jo. hic nō sunt alia.
¶ Ulterius ad glo. Et capio glo. j. que ārit qd sit scrutiniū: et remittit. ō. e. q; ppter hoc verus prout hic sumitur.
¶ Alie hñt significationes. de cap. mo. c. ij. in pma glo. et ij. et ibi. J. e. c. ij. in glo. ij. lib. vj. ¶ Oppo. cum fa glo. vt q possit variare: q; publicatiōe scrutinij nullū ius ārit: ergo pōt variare. Glo. dicit q nō pōt variare: q; res desijt integra esse. ar. ō. c. in cautis: et q talis variatio posset esse eccle siis dānosa: q; sic ptraheret electio: et mora esset periculosa. Item q; p hanc publicatiōez negociū vt quasi ceptum: de offi. dele. gratū. de so. cōpe. ppositi: dat sibi in cessiōe suis tutus a pluribus heredibus: q; q cesserunt variare nō pōt: licz nō sit ius canonicū ac q̄situm: et p superiorē eligere cōpetunt. Nō ob. de trās. pla. ij. vbi inciat infrunomum in consensu electi: q; ibi infrunomū inciat solum in p̄sensu: sed in electiōe seu postulatiōe negocium inciat: quo ad impotē tiaz revocādi p eligētes rōne p̄dicta. Dic li p̄sideres ptes substātiales infrunomij inciat in electiōe: q; Prima est electio. Secōa cōfirmatio. Tertia cōsecratio. Sed si cōsidere tur pe prima. Electio hz ptes multas quo ad formā: et tres quo ad p̄sensum votū dispositio ipsius et publicatio: et electio cum ergo trāsitus factus sit ad medium: vel ad duas ptes bonus ptis clausa est ptās variādi: nec est bona rō: qa negociū vt ceptum: q; sic diceret p aliud anteriorē actuz: ió. Tu dic q infrunomiuz inspecto iure nature nāliter ex parte eligentiū est ceptum: eo q cōsenserūt cōiter q facere cē sentur p publicatiōez voto: rō ius est q̄situm saltez nature de ista scōa glo. et aliqd habuisti supius. ¶ Oppo. cū glo. viuma q valeant ab electione discedere publicata electione: vt. ō. de postu. pla. bone. ij. vsi. nec nocebat. Sol. p̄dicta p̄cedunt in electiōe: in postulatōe aūt sunt opi. gl. hic. et in. c. bone: in duobus locis: et in. c. pe. et fi. tenent q idem q in electiōe movēt p casuz buius capli: et. c. in cauf. e. ri. et eadē est rō: q in electiōe: iz ius qō est q̄situz nō sit: nisi gratiosuz. Tenētes hāc ptem: rñdent ad. c. bone. vi. nec nocebat q illa est ptis allegatio. ¶ Scōa fuit opinio q post p̄tationem factā pape nō liceret discedere añ: sic et post publicationē p dcm. ℌ. nec nocebat a ℨio. Obmiss aliis opi. et rōnibus hunc et inde. Jo. an. iz illā: q; ibi casus a ℨio p̄cludens doctrinā q argumentū a ℨio p̄cedit in iure cū hac distinctiōe: q; aut ℨij sensus repit ℨiū statutū a iure: vel hz rōez alterius iuris vel nalez repugnare: et nō sumit argumentū a ℨio sensu. vt de eta. et q̄li. inde cox. de so. cōpe. c. ij. C. de epi. et cle. cōuenticulā: q̄ q nō repit ℨijus sensus a iure dā natus: vel rōnez: et tūc aut vbū canonis ex quo sumit ponit causatiue: et cā inde sumit fmak: et p̄cedit argumentū. idez si sumit ex vbis dispositiue: si ex vbis causatiue: et cā ide sumit ipsius nō p̄cedit argumētū a ℨio: idez si sunt plures cāe et sumit ex altera tm̄: q; vna cautāte nō cessat dispositio. ¶ Si aūt sumit ex vbis modalib⁹ vel narratiuis cessat ius argumēti: nō quo in spe. de disputa. et alīs adduo. ℌ. p⁹ hoc versū vel nō obstat: de quo plene dixi: et an hēat locum in statutis. de bis q̄ fi. a ma. pte ca. cū applica. p legistas: i. l. pē. C. de p̄di. infer. et in. l. j. ℌ. huj⁹ rei formulā. ff. de offi. ei⁹ cui mandata est iurisdictio. J. de so. cōpet. significasti. Sed nō apparet expssum in iure postulātes nō posse variare p⁹ publicationem: igit sumat argumentuz a ℨio: vt dicto. ℌ. nec nocebat. ¶ Hec ob. hec decre. que de electiōe loquit nō ob. q eadem sit rō: q; hoc ius est gratiosuz: qō surgit ex postulatione: nō est ergo tante vtutis sicut ius firmū: q; facilius tollit ius singulare cē. in cuī. de iurein. amo. presti. ℌ. j. Item ex vbis: et rōne illius lre satis apparet q sit ex vbis causatiuis. ¶ Tertio oppo. q liceat variare: et nō valz electio: et quo est ptracta. ō. e. cum post petitam. So. quā doq; eligentes ptrahunt electionem maliciose in malicia electi: et tunc ptractatio non viciat electionez: ad hoc de symo. nobis. ne factum alterius alteri noceat. Quādoq; eligentes ptrahunt electionem negligenter nō ad pniciē electi: et tunc peccant in forma: et non valet electio: sic loquitur ibi: de quo dic: vt ibi dixi.

Jaliquis. Cassata electiōe pp symoniā et sin̄ culpa electi nō dispensat ea vice epūs cū cassato: sec⁹ si electus libere resignauit. b. d. fm lecturam glo. Tu dic q nō sumat pp diuersos intellectus: et⁹ brevitatem. Et due sut ptes. Prima loqtur in electo p symoniaz ignoranter ad dignitatē. Scōa loqt in ignoranter promoto ad simplex bñficium. ¶ Nō. primo q cassat electio symoniacha et cōmissa symonia ignorāte electo: et sic est casus in quo factū et delictum alterius alteri nocet ignoranti. ¶ Nō. fo: q epūs cū tali nō pōt dispensare: vt illa vice ad illā promoueat ad aliā ñ vt inhabik. ¶ Nō. tertio: q cū symoniaco promoto ad simplex bñficiū dispēsat epūs p⁹ liberā resignationē bñficij añ ḡ liberā resignationē nō pōt cuz eo dispēsare. Q. Capio primū dictū: et op. cū glo. ſ. q posset epūs dispensare cū ignoranter p symoniā ad dignitatē promoto. j. q. v. pnūz. So. dicit gl. q illud fuit ex benignitate ex eo q supplicauit: vt deponeret. Dic aūt sniaz expectanter: et sic negociū fuit factū notoriū. In ℨio nō fuit notoriū hoc repugnat ei q hic p̄sequit: q; nō esset sic aliqua differentia inter hunc casum et sequen. Et dic so: q hoc corrigit illam ℨ capln̄ et. ō. eo. Tertia solutio q q̄ q; qō est symoniace ordinatus iuuitus p symoniā ab ignorāte cōmissam: et dispensat epūs vt ibi. Q̄ q; est promotus ad dignitatem: et p̄cedit q hic dic: et est cā: q; peccatū symonie nō fuit ibi cōmissum circa id ad qō fit promotio ex dispensatione. ſ. ad plāturā: sed hic circa illam dignitatē ad quā promouet: peccatū cōmissum est: et qō facilius punitur in eadem ℨ in aliena in qua nō est cōmissum peccatū: vt dic: et sic dicit gl. q est diuersitas nō ℨuetas. Nō. glo. idem dicit. ō. e. nihil. ¶ Oppo. so de symo. nobis. gl. remittit ad ibi no. illa cō cordat. Dic q ibi sciunt vel ratū habuit. ¶ Oppo. tertio q hoc decre. ℨdicat. Nam in prima parte dicit epūs non posse dispensare. In fa dicit ℨium. So. dicit glo. prima pe loqtur in dignitate: sed fa loqtur in simplici bñficio et in maiorib⁹ cautus est agendū: vel so fm gl. Dic q in prima pte nō resignauit libere: sed expectauit sniam. In fa libere resignauit: nā vt dicit glo. nō p̄hibet q̄n in dignitate possit dispensare q̄ libere resignasset et dignitatem. Hosti. dicit q aut epūs cū sponte eccl̄ie in dignitate vult dispēsare pp vtilitatem eccl̄ie: et pōt: si aūt pp merita psone nō pōt: nisi deficiat media psona inter eū per quā vicia purgef. j. q. vij. ℌ. j. i si. et. ℌ. nec essitatem: et. ℌ. vtilitas. et. ℌ. tali. ¶ Latius hic distinguit Cal. faciens tria membra: q; q̄ q; qō est adeptus symoniace ordinem: aut eccl̄iam curatā plationē: siue dignitatem: aut simplex bñficiū. Primo cāu q̄ ordinē: aut assumpsit sciēter: vel eo p̄sentiēte vt postea ratū hāte vel pecuniā dāte q̄bus calib⁹ nō solum pdit exercitōez ordinis sic suscepti: sed et alioz: et p ℘ñs ab administratōe in tpalib⁹ remouef. j. q. j. q̄busdā: de symo. tāta. lxxxi. di. eos: et alius quā papa in his casibus dispēsare nō pōt. j. q. j. repiunf. de symo. nobis. Aut ipso ordinato ignorāte: nec postea ratuz hāte: et tunc ex dispēsatiōe pōt in ordinibus suscepti symoniace remanere. j. q. j. p̄fitium. de symo. c. de symoniace. In aliis aūt ordinib⁹ nō symoniace acq̄sitis sine dispensatione aliqua remanebit: et administrat. Nouos aūt non accipit: nisi pius dispensef: cū eo in ordine quē symoniace acq̄siuit. Dispensare aūt nō pōt: nisi solus papa si est manifestuz. Si est occultū poterit epūs dispēsare: vt pālle. e. pfituz: ad idez de symo. ex tue. et. c. de symoniace. vbi ℬ tenent Alā. Lā. et Host. ¶ Ad fm: q̄ aliqs symoniace est adeptus dignitatem vel plāturā aut bñficiū nō simplex: et tūc aut eo sciente vel cōsentiēte tacite vel expsse: vel postea ratū hāte vel pecuniā dāte: et tūc si renūciat poterit epūs dispēsare: vt in alio

ecclia bñficium obtineat:r in suscepto ministret. Aut in eo-
dem bñat bñficiuz:nó tñ illá dignitatẽ quá symoniace ob-
tinuit:dispensabit ẽt:vt in minoꝝb⁹ordinibus ministret:non
tñ ad maiores ascendat.i.q.v.c.i.r sic magis punit:remanẽs in ecclia in q̃ symoniá cómisit q̃ si ad aliã trãseat. Aut
ipso ignoráter:r tũc aut factũ fuit ab inimicis pp hoc impe
dire volẽtib⁹:r nó sibi nocet.de symo.nobis. Aut ab amicis:r tunc si expectat sniam in tota illa vocatióe ecclias illá
vel dignitatẽ bñ nó poterit:nec hoc casu poterit epus dispẽ
sare ea vice:vt hic i pncipio:qđ dicit Hugo vez:nisi necessitas vel vtilitas ecclie id exposcat.j.q.vij.§.nisi rigor. In
alia aũt vocatione poterit epus dispensare.ar.a q̃uo hic ibi
ea vice. Si aũt libere renũciat dicit hic glo.q̃ illa vice po-
terit epus dispensare cũ eo. Hic fm Hosti.q̃ ex cuidẽti vti
litate ecclie poterit epus dispẽsare cũ eo:nó aũt pp menta
psonę:nisi defi media psona p quã purget viciũ:ita q̃ isto
nó erit necessaria psõa itermedia.i.q.vij.r si illa. ¶ Ter
tio casu qñ qs est adeptus simplex bñficium. Et tunc aut
ignoráter r nó libere resignauit:sed remotus est nó pote-
rit epus illa vice secũ dispensare:nisi hoc suadẽte vtilitate vl
necessitate ecclie:vt hic:r q̃ pmo mẽbro dictũ est. In oi
bus aũt casibus in q̃bus dixi epm posse dispensare. Intelli
ge si cũ ipso nó fuit symonia cómissa:vt no.j.q.v.pñtium:
q; tunc ipse dispensare nó posset cũ quo symonia est cómis
sa. ¶ Oppo.quarto q̃ ex facto alterius non dz qs puniri
ignoráter:vt in regula sine culpa. Gl.allegat similia in q⁹
qs ex facto alterius punit:r videtur q̃ nó est sint cã pp pri
mitatẽ vicij qđ purgabit per mediã personá:r allegat iura q̃ que incõtinẽti fiunt rẽ. ¶ Quero cuz glo.qd si igno
ranter symoniace est pmotus qs ad dignitatem: r postea
scit:r ratum bz. Dicit glo.q̃ est idem ac si a pncipio scisset:qz ratihabitio mãdato comparat.ff.de vi r vi.ar.l.j.§.
quotiẽs.de sen.exco.cũ qa.li.vi.r in regula rati.de reg.iu.
li.vi.r qz nó refert:an ante vel post dederit vel promiserit.i.
q.j.eos:in fi.qz accipe est qñcũq; accipere:vt ibi.i.q.iij.si qs
obiecerit:cũ si.r qz qđ meo noie gestũ est ratũ hẽ possuz
.l.si pupilli.§.si ego.ff.de neg.ge.ad hoc.l.de reg.iur.ratuz
qa.li.vi. ¶ Quid si aliqs ad dignitatẽ est promotus symo
niace ignoráter deuoluit:forte ex negligentia non cõferen
di prás ad archiepm q̃ poterit puidere:de isto:dic q̃ nó:
sed in alia vacatióe possit. ¶ Quero quãdo dicat libera
resignatio:dic q̃ excludit omne pactum:r spes expressa:
de hoc.l.de offi.dele.er parte.j.de occulta aũt iudicabit de
ua.de symo.c.fi.fin Hosti. Anto.de bu.

b **Is quibus.** Negligẽtia i pambulo nó excusat negligẽtiaz finis.b.d.vel negligẽtia a pncipio attribuit fini r oi ex illo ꝓsecutiuo.b.d. ¶ Aliter nó diuidit. ¶ No.pmo q̃ in potẽtia eligendi non excusat a tpis cursu qñ ptãte eius cui currit tps pendet impotentia tollere. Et sic negligens circa id qđ pót:r in aperienda via ad posse vt negligens circa id facere q̃ nó pót:r q̃ pót facere:vt possit posse vt. ¶ No.q̃ mora r negligẽtia in aliq̃ pambulo attribuit cuiq̃ ex illo cõsecutivo. ¶ Oppo.hic nó habuit licẽtia papenó pót eligere:ergo non currit illi tps.de cõcef.pben.q̃ diuersitatem:r ibi infinitis iuribus allegatis in glo. Glo.allegãs multa iura vult fic rñdere. Qñ qz qs simpliciter nó pót actuz exercere:nec ab eius pendet ptãte aperire viam ad posse:r tunc planũ q̃ nó valenti actum exercere:nó currit tps. Qñq; qs nó pót verisimiliter tñ pót sibi aperire viam ad posse si nó sit negligens r tunc ei currit tps:q; ex quo nó facit qđ pót:vt illud facere possit negligens vt:r sic ei vt negligenti tps currit:sic loquit hic. ¶ Nũqd aũt vbi est impeditus:exigat̃ presta
tio ad impediendum cursum tpis:dixi.ff.eo.ne p defectu. Dicit tñ b Hosti.q̃ cõsulte faciunt prestari qñ stat p iudicem.de offi.or.pastoralia.§.fi. ¶ Oppo.fo q̃ nó oia impedimenta impediãt cursum tpis nam tpe quo vocant cano

nicos currit tps:cum tñ sint in hoc impediti. Sol.qdaz sũt impedimenta statuẽtibus tps verisimiliter incognita: q̃a sunt pter mos:r impediunt cursuz:vt hic. Quedã sunt impedimenta cogitata:r tunc talia nó impediunt cursum: nam ideo statuit longius tps:q; cogitauit illa posse interuenire. Ideo tunc nó impedit tpis cursus. ¶ Opp.de notatis:de
concef.pben.quia diuersitatem:vbi ex interdicto impedito actũ gerere nó currit tps. Sol.ibi loquit de hois interdicto culpa eius interueniẽte:qui actũ gerere pót: de quo
dic vt ibi. Item ibi fuit simpliciter interdictus nó impedimento donec hẽret licentiã:vt hic. ¶ Quid si ab aliquibus impediant maliciose ne eligãt:dic q̃ subueniat eis:qz non sunt in mora.de cõcef.pben.postulastis in fi.nisi ipsi hoc petierint.
de offi.dele.pastoralis.§.fin.r in ele.de penis.c.multorum. ¶ Quid si papa mãdat aliquibus canonicis q̃ eligãt infra mensem de cõsilio ipius epi:alias ipse epus puideat:r epus
facit:vel latẽs impedimẽtũ opponit pp qđ tps labit qđ incepit a tpe receptionis lre:vel de iure cõi:vel de forma mãdati.de ap.stolo eo.el.ij.§.c.cũ in veteri. Dicit Hosti.q̃ ex quo est tps appositũ ab hoie oino currit a q̃uo lre e q̃ dicẽ r canoñ.nam mutuus rẽ.ff.de arb.l.celsus:ad hoc de of.de le.pastoralis.§.fi. Per eius mentẽ dicit Host.q̃ si ꝓ fratre cõstituerit subueniendum est p papã:nó p inferiorẽ:cũ hic de facto sit legatus agal:vt in.d.c.pastoralis.§.preterea:de iudicijs:cũ venissent. ¶ Quero an pp negligentiã deuoluta ptãte admittat̃ purgatio more:vñ q̃ sic:qz si pmisi tibi sticbum:r offero post moꝝ purgat̃ mora.ff.si qs cautus.
.l.r si post tres cũ si. Item si ego fui in mora agendi tecum:r interim mortua sunt animalia mihi nõ nocet mora.ff.de vi r vi ar.l.pe. Gl.determinat q̃ hoc casu noceat mora:nec pót purgari:qz ius nó bñt eligendi:qz trãslatũ est ad superiorẽ:
vñ si eligerent nulla est talis electio:sicut ultimus q̃ sniauit pe iurisdictionem pdictã:de offi.dele.cum sup. Et hec est veritas:qz vbi est facta executio a iure:nó admittitur purgatio more.ff.de ꝓdi.inde.l.qui in futurꝝ:de hoc de sup.neg.pla.
c.j.de cõcef.pben.c.ij.r vide gl.de elec.lz canon:r in regula mora.de reg.iur.li.vi. ¶ Quero de exemplo in decre.
glo.ponit duo exempla:r est clara. Et ponit Jo.an.exemplum p extranagantem Bonifacij sancta romana:q̃ pbibet canonicos q̃tuor pñarchalũ sediũ:sine licentia pape pñarchas eligere:q̃diu ciuitates ipse p infideles vel schismaticos tenebant. ¶ Utrũ oẽ impedimentũ ipediat cursuz tpis:dic q̃ si impedimẽtuz est facti:vt vi pulegij alteri
ꝓcessi vel cõsuetudis:vt nó possit sine eius licẽtia digere:id ipedit cursuz tpis. Si interdictũ r ipedimẽtũ est iuris cõis
dic vt de cõcef.pben.q̃ diuersitatez. In impedimento vero q̃ interuenit nã actus:vt in canonicis vocãdis id nõ impedit:qz pp hoc:r alia impedimẽta:statutũ est longum tempus trium mensium.ff.eo.ne p defectu. Et hic est finis rẽ.

De translatione prelatoꝝ. Rica.

¶ Dixi de q̃busdam modis:q⁹ puidẽduz est ex defectu. Videndũ est de trãslatióe:per quã ẽt eis puidet inter dũ. ¶ Vel aliter supradictũ est:de postulatióe: sed q̃ postulant aliis ecclesijs alligati.ff.de postu.pla.bone:r rẽ. Quos oz trãsferri:ideo rẽ. De materia.vij.q.j.per totũ.xxi.q.ij. per totum. Antonius de Butrio.

Uz ex illo. Pñarcha q̃ confirmatũ in archi-

e epm trãsfert ad sedem epalem ab epoꝝ cõfirmatione suspẽditur.b.d. Sunt quatuor ptes. Prima ꝓbat trãslationẽ epoꝝ soli pape cõpetere. Secũda narrat repre
hẽsibile factũ patriarche ibi:miramur. Tertia ibi ꝛrñdet tacite qõni. Quarta ibi ne ign:pena imponit. ¶ Casus q̃
dam electus ad ecclesiam pauensem:dũ erat ad illaz ecclesiam ꝓfectꝰ q̃ archiepalis erat quedã sua suffraganea eccla

confirmauit:tandem vacante ecclesia metropolitana: que erat ecclia suffraganea:e epalis sedes:ducimus. Quam ipse fuit electus ad dictā ecclīam tripolitanā. Patriarcha aūt Antiocenus dedit licentiam transēūdi ꝓtendēs:q hic ex quo nōdum erat ꝓfectus:sed ꝓfirmat⁹ nō ad primā sedē potuit trāsire absq; licētia pape. Hoc statū fuit pape. Papa attendēs q hec ptās ad eum mō spectabat. Primo vt oīdat defectū eius qui licētiā dedit: pbat q ad eū spectat ptās trāsferēdi epm de loco ad locū. Prio q ipsius ptās ex deo fuit. Scdo q ab eius prāte descenderunt canonica instituta. Tertio hec canonica statuta decernunt maiores cās ad papam spectare:ex hoc cōcludit temerarius aliquē se de hoc intromittētem inferiorem a papa absq; pape cōsensu ad spēm descendēs:cōcludit q nō modicū intratur q dictus patriarcha dictū archiepm panensem e electum trāsferre voluerit oīdeno ēt data prāte ex modo transferē di trāslationem illicitam:q de paruo facit maiorem:e ma iorem minorauit:e epaut archiepm:imo potius dearchi episcopauit. Non obstat excusatio ꝓpter quā potuit forte moueri dictus patriarcha q dictus archiepus nōduz esset cōsecratus:q sufficit vt trāsferri nō possit q sit ꝓfirmatus: qđ ps ex eo q archiepalia quātum in eo fuerit exercuerat: eo q vt eius cōfessiōe cōstabat epm valuerī cōfirmauerat. Ideo papa ne alijs audacia similia ptractādi daret preiudicium patriarcham ab epōrum confirmatione suspendit. ¶ No.primo q papa recipit ptātem imediate ex deo:ad ꝟ de iudi.nouit:qm fil.sint lic.cām. ¶ No.secō:q in materia dignitatem cōcernente expressio ꝓprij nois non restringit dispositionem ad psonam:sed realiter censetur:e sic potēs operat. Per hoc notant hic doc.q cōcessa prelato acquiruntur dignitati:e priuilegium illi cōcessum ecclesie:ex censet cōcessum. Operat ēt natura subiecte materie:plusq; operatur nominis expressio ad regulādam dispōnez. ¶ No.tertio q potestā statuendi papa:imediate recipit a deo:sicut e ptātem iurisdictionalez. ¶ No.quarto regulariter maiores cās trāsferendas:e per ecclīam:e papam tractādas:e ad hoc de elec.ḡnus.li.vi.e de appe.vt debatur:ad finem. Et no.que dicant maiores causeq; ille que sūt apostolice sedi reseruate:e hec dicūtur meri imperi:vt no.glo.de off. lega.q trāslationem:dixi de offi.ord.q sedem. Et no.hic aliquas enumeratas inter maiores cās.s.sedium mutationes:e epoꝝ translationes. ¶ Demo ad vltimum arguitur:hic not.q electus vel epus:vel archiepus confirmatus anteq; sit consecratus. ¶ Super hoc vide glo.de reli.do.c.j.appellatur tñ.Larchiepe:sed dic:q archiepus est futurus:vel animo destinatione:sm Inno. ¶ No.secō:q inde cōstat trāsitus:e a iure eroboriana:de maiori ad minorem dignitatem:e sic ēt de minori ad maiorem absq; debita forma:q notissima est cā.s.ambitionem.j.de cle.non resi.c.ij. ¶ No. tertio:q p actā cōfirmationis recipit electus ptātez epalia ministrādi:qd transferat:cōfirmatio.habes.ē.de elec.trāsmissam. ¶ Et no.q trāsfertur ptās cōfirmādi:e sic videt q ptās ꝓfirmandi sit iurisdictōis. ¶ Ex vltīa pte no.duo Primū q pena imponit ad exemplū e terrorem aliorum sin penā trāsferentis e cōfirmātis epm qui illegitime transiuit:q suspendit a ptāte cōfirmādi:habemus hic quinq; Pape ꝓhibitionem:eius admiratiōez:dei factū:fem pfi archie:e penā appositā. Circa primū q ex veteris e noui te stamēti auctoritatibus ꝓcessit ius canonicū:no.q ex priuilegio illo pasce oues meas:vel quodcunq; ligaueris ētā.de accu.qualiter.e.c.cū opositat. Sc.ptās edēdi canones p cessit a deo:vt in ꝑrio. Scdo vt q hec ptās.s.q auctoritate predallegata ꝓcessit imperij a populo.l.ij.ff.ō origine iurī. Insti.de iure naturali.§.sed qō principi. ¶ Sc.dicit glo. ex deo ptās pape fuit:vt hic. Ptātem aūt imperij habuit ipse a populo. Hostī.dicit q ois ptās fuit ex deo:vt ps ad Ro.xiij.a quo large ptās pncipis a deo est. Hos cōsiter tenemus q habuum ptātis vtriusq; bz papa:e hoc habuit a

Deo exercitiuz aūt ptātis olim habuit a populo romano: hodie bz a papa:e ꝓpter hoc assigno cām quare valz statutum ꝙ legem imperij:a laicis:q in trāslatione ptātes in pncipem:populus sibi retinuit ptātem legis pticularis ꝙdendi:vt l.ō populi.ff.de iusti.e iure. Sed ecclesiastici infe riores recognoscunt ptātem statuendi a papa:q papa ab eis nō recipit:sed a deo nō ꝙ ipm nō faciunt legem:vel statutum.l.de ma.e obe.q sup his:de quo de off.archi.c.j.li. vi. ¶ Tertio ārit glo.de spectātibus ad papā:e potest ver sus:vide istā glo.in.c.q trāslationē:de offi.lega.de excel.ꝙ la.sicut vnire.xij.di.c.ij. ¶ Quarto ārō:an epus a ppa sede expulsus:possit cedere e trāsire ad aliū: si etiam ꝓpria auctoritate:dic q nō:allegat.l.n.ij.nisi cū prudez.ad boc.ij. q.j.pastoralis. ¶ Demo ad ōnēz ptem opp. Primo q nō potuerit hic archiepus cōfirmare ecꝙ firmato:q nōdū receperat palēa:nō habebat ergo que sunt pōtificalis officij: e sic nō poterat cōfirmare:e ꝙ iurisdictionis exercet.ē.de elec.q sicut.l.de vsurpat.in fi. Secō glo.j.q archiepus electus possit cōfirmare:facit decre.suffraganeis.ē.de elec.vbi archiepus nō cōsecratus:dat licētiā alijs cōfirmādi. Inōrius sunt iura.ē.allegata. Sunt opi.quidam tenēt q nō possit archiepus cōfirmare:ad hanc decre. Rident q ō facto fecit: e tales tenent q hoc casu papa bēbat facere.c.di.qñ.Jō cō cessi.p ben.q diuersitatē ad decret.suffraganeis rident:vel q nō tenet illa opinio:vt dicūt q si nō est in mora pōtifex est in mora nō pōt. Alij q hoc facit cōpromissiales epi.l.xiij. di.q p ambitionem cū si.glo.dicit q possit archiepus ꝓfirmare:vñ ad ōnēz rident:q quidam sunt q sunt epalis ptātis ordinē respicientia:e talia nō pōt archiepus ante palēa:vt in ꝙuo:quidam sunt iurisdictōis:e talia pōt ex sola ꝓfirmatione:vt hic ꝓbat:q capm vacante sede pōt hoc cōfirmare: qđ est iurisdictionis fortius:ergo ꝺz posse epus ꝓfirmatus. Secō:q ex cōfirmatōe cōsequit ptātem ꝓferēdi bīficia.ē. de elect.nostri.igit eadē rōne pōt cōfirmare hec gl.attingit plura. Aliq dubitat an archiepus cōfirmatus nō ꝓfectus possit p se cōfirmare:e breuiter tenēduz est:q sic:q pōt iurisdictōnalia exercere. ¶ Aliq est dubiū an possit ꝓfectus re:e tenet:q nō pōt:nā palēa:vt in.c.qđ sic. Aliq dubitat: an possit iurisdictōez exercere. Et dic q sic regulariter:nisi cā sit de arduis:q illa reseruant post cōsecratiōez e palij traditionē.ē.de elec.trāsmissam:ad fi.e de ele.qđ sicut. ¶ Dictum hic doc.e fuit dictū Sosi.q ꝓfirmatus de cā criali cognoscere nō pōt:nisi cū crie incurrit:vt qñ ptātur canonicus vel preficiēdus ecclīe:e obijcit ei crimē.ar.xviij.di.illud.nec ob.l.di.studeat. Qz ibi cognoscit de mādato pape. Aliq dubitat an possit mādare ꝓfectari:e ꝺ est dubiū q possit:vt tex.ē.de ele.suffraganeis:q nō possit:facit nō: q nemo dat q nō ꝺz.i.q.vij.abbatum. Dicitur est q pōt. ¶ Ad ōnēm dic:q ea nō pōt facere p se nō pōt alteri dare: qñ dare sit in alterꝫ ptātez:impmere:e sic alteri nō ꝺnti ptātem cōmittere nō pōt:q nō ꝺz in se ptātez dare:nec exercere volens:cāt ptātem vt ad ante:sed a se ꝺz habitūs:z aptā exercitij nō bēat:e expectet a cōmittēte. ¶ Qñ ei ē dare exercitiū:pēdet ex ptāte dātis:sicut est dare licētiaz q iurisdictionis est:vt.d.c.suffraganeis. Sic videm⁹ q epus cōfirmatus tñ nō pōt ordinare:ergo nō pōt cōmutere:nō est bona illatio:q instātia bēa in abbatib⁹ exemptis:e sufficit dare instātiaz.i.q.i.vagen. Quero archiepus ex cā cessit:an poterit sibi de epatu vacāte prouideri:qdā q nō:q nō ls descendere.xciii.di.legimus in fi.ad ꝟ hic. Item q posset dari via ambitioni:vt bona tenues redditus in archiepatu:ꝺ faceret vt haberet epatum pinguē. Cōcludit q potent primo uenire:nec ob.q dicat descēdere:q hoc falsum:attento tpe quo ꝓmouet:sin q tēpus nullū ꝺz epatuz:de ord.ab epi. c.i. Item qñ in pulsiōe talis nō attendit descensus:sed pulsio.vñ prudēt ei ō ecclīa probuali.l.ij.ad supplicationem:de quo dic:vt ibi. Fortius ergo te epatu.ii.q.i.pastoralis. Nō ob.q hoc posset in fraudē fieri:q papa ad quē

solū spectat quidebit tñ qui allegat fraudē ꝓbat. ¶ Ne
mo ad vltimā ptem: e quero qꝫ cōfirmabit illo casu suspē
so illo ptē cōfirmādi: dic fm Hinc. e Egi. qꝫ cōfirmabit
papa nō caplīm de concess. p ben. qꝫ diuersitatem: e p expē
sis agere possint cōtra istum: cuius culpa factū expensaꝝ: si ha
bet ꝓpriaꝝ: alias nō. Ide iura. cal. in ptractandis. xvi. q. vi.
illud. x. di. quoniam quidem.

Inter corporalia.

Electos in epos e confirmatos trāsferre pōt solus papa. h. d. Dimidebat Petrus hanc decre. in. vij. ptes tu vide in pnaa. In pma exordiū. In 2a facti narratio ibi sanere infra. Tertia subdiuidit in tres. Prīa ꝓbat cōiugiū spūale dissolui nō posse: nisi p papā. Secūda ibi: Sed ꝓbat vinculū spūale cōiugij cē inter electū e cōfirmatū: 13 cōsecratus nō sit: e eius ecclīam. Tertia ibi: Sol ne qd solui cuiusdā canonis cōtrarietatē. ¶ Casus vacāte ecclīa Andegauen. ad eā fuit postulatus qdā epūs ambien. seu electus: q erat cōfirmat⁹: sed nōdū cōsecrat⁹ archiepūs turonen. trāstulit dcm̄ ambien. electū ad ecclīaꝝ andagauen. Et cū cōfirmauit e cōsecrauit: fm formā cōsecrādi: puis data licētia transeūdi: q eo absoluto a pōtu ecclīe: p quē dā archiepm. rothomagen. q hēbat ecclīaꝝ ambianen. subiectā. Tādem ꝫ deuenit ad aures pape: pp q mādabat archiepō bituricen. vt dictos archiepōs a cōsecratiōe e cōfirmatiōe epōꝝ suspēderet: e epm ab executiōe pontificalis officij: pp q dicti archiepi: e epūs intimauerūt aplice sedi. Quare circa ꝫ ex ignorātia peccauerūt: e quibꝫ ipsoꝝ misericordiā supplicauerūt: excusantes se forte pp canonē q dicebat: q si epūs infra sex mēses diuutteret ecclīaꝝ viduatā cē. Metropolitanus posset cedere iudicio ex quo nō accepit munus cōsecrationis: p q apparebit ipm nō ligatū: e vltra ꝫ apparebit inferioris licētia ipm posse cedere. Papa hāc decre. scribens andegauen. capīo. Prīo oñdit q̄liter ad ipm solum spectat: ptās epōs trāsferēdi: e absoluēdi: e viam ad spūalia destruēdi: aut dissoluēdi: aut vādi licētiaꝝ cedendi. Secūdo oñdit hoc declarādo ptinere nō solū ad cōsecratos sed ēt ad cōfirmatos tñ. Tertio oñdit canonē quēdā nō obuiare ꝓdictis. Quarto applicādo hoc ad scīm cōcludit delictū archiepōꝝ tam cōfirmātis e trāsferēdis q̄ ēt a vinculo priori absoluēdis: e ipsum translati fuisse dignū pena quā mādauerat imponi. Quinto papa inclinatus ad misericordiā circa archiepos pp cōfessionē erroris e supplicationē spontaneā ōdit veniā: e remisit penā. Sexto quo ad epm q trāsiuerat a pena absoluit suspēsionis: e cōcessit eidē facultatē in ecclīa ad quā trāsiuerat admīstrādi. ¶ In pma pte ꝓcedit sic: e vt dixi oñdens q ad eum spectat ptās epōs trāsferēdi: e a pōti ecclīa absoluēdi: e ꝓponit q ista spūalia difficilius dissoluūtur quā carnalia: sed deus solus dissoluit vinculū e mīmonij corporalis e carnalis: ergo papa solus est ille q dissoluere pōt vinculū spūale. Probatum ponit ꝓ noto: qꝫ nota est dīa q spūalia facilius cōstruunt e facilius dissoluunt e carnalia e corpalia facili⁹ destruūt e difficilius cōstruūt minorē: ꝓbat ab auctōritate illa: quos deus cōiunxit nēm. ꝓfitiam aūt ꝓbat q solus papa hoc possit: q loco dei papa est in terra: e vicarius Jesu xpi. Et sic sequitur ꝓclusio p quē 8o infert q hoc ptās ad solū papā spectat: nō solū ex dispōne constitutionis canonice sed ēt ex institutione diuina. Circa fm ꝓcedit sic: q dictū est de relexatione ptātis trāsferēdi: e a priori vinculo absoluēdi: necessario cōcludit ptinere ad electum cōfirmatū ex cāe finalis idemptitate ēt in spē. Nam cā impediēti absoluēdi: vel trāsferēdi eligit penes vinculi mīmonialis substātiaꝫ: sed hoc vinculū datur in electo confirmato: ergo idē est in cōfirmato: q̄ in cōsecrato: q substātia vinculi sit illa hanc reseruationē inducens papa: illō ꝓsupponit ꝓ noto q̄ aūt dē vinculū in cōfirmato tñ ꝓbat papa: q cōiugiū spūale ad īstar carnalis ꝓficitur in solo cōsensu: e cōsecratio nihil addit: nec penes ipsam colligit vinculum q cōsecratio nihil addat: e nō sit de substātia: patet q illud est de substantia alicui⁹ quo posito id ponit: e quo remoto id remouet: e sed est possibile quē esse cōfirmatū: e tñ nō esse mīmonia liter alligatuꝫ: ergo cē. vt in epo q renūciauit oneri: sed nō honori. Ex his concludit a similitudine rōnis e cāe specifice ptcipio: 13 hoc nō sit cautū q est statutū de ptāte trāsferendi: e vādi licentiā cedendi in epo extēdi ad electū cōfirmatum: q eadē est cā: e in specie, vel saltem in gñe rōnis similis: ergo cē. ¶ Circa tertiā tollit canonē obuiātem predictis circa duo: dicentē q si electus distulerit vltra tres menses consecrari: e sic ecclīa retinuerit viduatā: nō poterit ibi: vel alibi cōsecrationē accipere metropolitani. cedat iudicio. ponderā circa duo tex. Primo in eo q dicit epm ꝓfirmatum diuutere ecclīam viduatā cōsecratiōe nō recipiēdo ex quo euidēter apparet q si est viduata: ibi nō est mīmonium. Secūdo in eo q pmittit epm iudicio cedere archiepi: p q̄ō apparet q archiepūs pōt dare licentiaꝫ cedēdi: q̄ put canon ille supponit ecclīam viduatā: q̄n sponsus nō est cōsecratus intelligēdus est q ecclīa viduata in respectu quo ad q̄d nō in substātia hoc est: q nō hꝫ sponsum valē e esse actualē: quo ad munus cōsecrādi. Sed p hoc vinculū: e q sponsus sit nō negat in substātia: sicut ex vīo loquēdi: ecclesia dī viduata: que hꝫ sponsuꝫ: sed munerē: quo ad ea q̄ necessaria sunt ecclīe: put aūt dicit ipm debere metropolitani iudicio cedere statutū est in penā: e spāliter pp penā permissaꝫ: nō ergo hoc habendū est ad cām oppolite rōnis: q nō ibi ex grā penē cessio. Item nec ad casum eiusdē rōnis cū ex quo simus in exorbitāntib⁹: vt in his que cōtēr inferioribus nō ꝓcedunt sufficiat hoc nō apparere expressuꝫ: e si hoc voluisset expressisset: e q in exorbitāntib⁹ cē ꝓbitum censeat: q̄ non apparet expresse permissum. ¶ Circa ptem vltimam: quia alie sunt clare patet archiepis ꝓpter tria: pp spontaneā cōfessionem: e q errore ad fallendū fūt inducti: e q veniā postulauerūt: e q ex simplicitate peccauerunt. ¶ Circa psonā electi sic se hꝫ: q ex duplici cā mitigat penā ex recognitiōe erroris: e q vt inferior minus peccauit q̄ superior: e q misericordiā petijt e nō iudiciū non ex totaꝫ admittit scīm p archiepos: pp impossibilitatem iuris: q ipsum nō fecerūt cōsecrādo pontifices pōtis ecclesie nec scē. Ad primā ex defectu intentiōis: e ad 2dam: nō ex defectu ptātis: cū ad pōtem ecclīam: adhuc duraret electus e sponsus absolut eiꝫ a pena suspēsionis: e a vinculo pōtis ecclīe: e ipsum admīstrare pmīsit pōti cōsensu hactenus p durāte: hic est casus: 13 dño meo dño Antonio gaetano tūc archidiacono bonon. nūc aūt ptiarchē acquigrien. dum legerem hanc decre. nō placuerit mihi in hac decretali ponere casiꝫ: legā ꝑ ptes. Prīo ergo primā. ¶ Nō. q est dīa hec inter corpalia e spūalia: q corpalia sunt faciliora in dissoluēdo difficiliora in cōstruendo. Incorpalia sūt facilia in cōstruēdo: e difficilia in destruēdo. ¶ Nō. 2o q solus epūs nō pōt deponere ab ordine: 13 solus possit dare ordinem: e sic in talibus nō ꝓcedit regula q eius est soluere cuius est ligare: e q eius est tollere: cuius est inducere: e q eadē cā tollunt quā e inducūtur. ¶ Tertio nō. q epi pōt a metropolitanis cōsecrari: e tamē nō pōt ab epīs deponi. ¶ Quarto nō. q argumentū a minori ꝓcedit in iure: q si solus papa pōt tollere q ē leuius: fortius pōt tollere: q̄ē est grauius. ¶ Et nō. q solus papa pōt archiepm vel epm deponere: e nō inferior a papa: nec ēt pōt inferior q est pl⁹ ipm cōdēnare. ¶ Quinto nō. q in reseruatis leuioꝝ ad ptātem pape reseruata videnē grauiora. ¶ Sexto nō. q solus papa pōt dissoluere vinculū carnale e vinculū spūale. ¶ Nō. vij. q scīm a papa vt vicario dei interpretē factuꝫ a solo deo: q gesta p vicariū: videl gesta p dīm. ¶ Nō. tria aplice sedi reseruata: cessio: trāslatio: e depositio epōꝝ e ex quolibet istoꝝ dissoluit vinculū cōiugale. Ponit hic. Prīo regula. Secūdo probatio ptis ptātis regule. Tertio có-

clusio. Quarto declaratio. ¶ Videamus in hac pte oēs ptes. Primo regula est ista q̄ diuīa est inter corpalia & spiritualia: q̄ spūalia facilius ꝓstruunt q̄ destruunt: & corpalia facilius destruūtur q̄ cōstruūtur: hec est regula q̄ temperat duo simul cōstructiones carnalium: & destructiones ex una pte: & cōstructiones spūaliuꝫ: & destructiones ex altera pte: & utroq; oñdit esse diuīam. Primo declaremus regulā per exempla. Exemplū pz in corpalib⁹: q̄ facilius corpalia reuocant q̄ ꝓstruunt: vt pz in peculio. ff. de pecu. l. non utiq; alīs nō statim. Exemplū in spūalib⁹ pz in possessione: q̄ possessio facilius amittit q̄ recuperet: q̄ solo animo amittit: & tamē in cōstruendo exigit animū & corpus. ff. de acq. pos. l. iij. §. in amittēdo: de hoc in regula oēs res: de reg. iur. li. vj. Patet exemplū in libro q̄ tanto labore ꝓstructus de facili destruit: & duos libros simul destruere posset: sed nō sic ō facili possessa scribere: & hoc nō exemplificauit papa vt notoriū. Exēpla sūt & pte ptis regule patēt ex textu: q̄ solus epūs dat bonorem: & solus nō auferet: & solus archiepūs cōsecrat: & tm̄ solus nō deponit. ¶ Descēdo ad exēpla & pte ptis regule: & ꝑ vnū q̄ dicit q̄ solus epūs ordinat. ¶ Primo opp. xxiij. di. epūs vbi pz q̄ nō solus ordinat: sed de ꝓsensu sui capituli ad hoc ō prebē. cū fīn. Secō. nō excludit clericos suos: sed alios epūs. ad hoc. xv. q. vij. c. solus. ¶ Secō op. q̄ solus dānat clericū. ij. q. vij. nō. Sol. solus nō pōt deponere: vt hic: sed solus pōt suspēdere vt ibi: pōt suspensionē ēt reuocare: & nō posset ꝑ depositionē dispensare: vt ibi pōt iudicare: vbi agitur vt deponat a beneficio: de his que fiunt a prelato. Nouit. ¶ Op. q̄ metropolitanus nō cōsecrat solue de tēp. ordi. nec epī. Secō. solus ordinat principaliter seu cōsecrat adunctiue: tm̄ sibi duob⁹ epīs: vt ibi. ¶ Opp. 3° q̄ possit dānari epūs a metropolitano. de of. or. pasto. c. ij. romana. lib. vj. Secō. ordinari nō pōt ꝰponēdo: sed bñ aliq̄ punēdo: vt ibi. ¶ Op. dicto q̄ inferior a deo vel papa dissoluit carnale: vt ētidie videmus in filijs diuortij: q̄ ferunt inter ꝓiugēs de impotentia quē admodū: de frigidis p totū. Secō. ibi nō dissoluit auctoritate ppria: sed auctoritate canonū: q̄ capitū auctoritatē a deo: vt pz in. c. pcedēti: vel dic: quos deus ꝓiūxit: ipse nō separet: & hoc est veritatē: sed quos deus nō cōiunxit: ipsi extrinsice coniuncti videant: vt q̄n ꝓcurēt in gradibus ꝓhibitis: & quos cōiunxisset deus: nisi fuisset ecclīastica ꝓhibitio hos tales separat hō: q̄ nō sūt a deo coniuncti. ¶ Circa istā regulā sic exemplatā. Primo opp. ꝑ cā: & quo ad quālibet partem. Secō quo ad cōpationē regulaꝫ. ¶ Ad pmā ptem regule q̄ facilius corpalia destruant: q̄ spūalia: non est dubitatio. Ideo pono q̄ facilius destruant corpalia q̄ ꝓstruant. nā carnale difficilius̄ solui: seu dissolui q̄ ꝓbat. C. de repudijs. Lex cōsensus. glo. nō soluit: vocam infra quō debeat intelligi. ¶ Secō quo ad 2am ptem op. q̄ facilius dissoluant spūalia. de re. iur. oēs: vbi faciliter ꝑ peccatū effectū spūalitatis tollit: & tm̄ momēto nō inducit. Secō. si agit ō destructione spūaliuꝫ: quo ad virtutē & exercitiū virtutū. Veritas est q̄ facilius tollit: & forte facilius q̄ inducat. Si agit de destructione nō quo ad exercitiū vel effectuꝫ: sed solū q̄ntum ad habitū: vt quo ad habitū sacramēto ordinis: & quo ad ordines: & tunc facilius cōstruūtur q̄ tollūtur: vt in ꝓfectis vel interiori destructiōe facilime tollit: exterior aūt destructiōe difficilime. ¶ Secō opp. ꝑ cōpationē hui⁹ factā: & vt q̄ facilius dissoluit cōiugiū ꝓcreatū spūale q̄ dissoluat cōiugiū ꝓcreatum carnale: qđ pz: q̄ carnale nō dissoluit nisi ex pcepto dei. Spirituale aūt soluit ex pcepto ēt papē: vt p totū istū titulū. pmū pz: q̄ ibi papa separet ꝓiugēs: quo ad thorū: nō separat eos: quo ad vinculi subsistām. Glo. hic vt fateri ꝓximum: q̄ matrimoniū carnale difficilius̄ solui q̄ spūale. Ad textū dā dicit q̄ spūale est fortius. Rñdet glo. i. dignius: sed nō fortius in dissoluēdo. nō plz sol. Hosti. q̄ destruit tex. Ideo dicit q̄ spūale est fortius q̄ carnale: vt dicit ille q̄: spūale adducat ad se cōiuges carnales: de cōi consensu post carnalē copulā. Ide cōiuger. cōiuga. coniugatus. nō sic ex carnale adducat ad se spūale. Item q̄ in casu carnale dissoluit altero solo volente de eo q̄ dux. in mat. c. j. Item altero ex fidelib⁹ veniente ad religionem: de diuor. gaudemus. Item ex q̄ carnale semp dissoluitur p mortē spūale: nō q̄ ibi est ꝓfectus ecclīe triumphantis: & hic fuerit militāns. xl. di. ante oia. ¶ Dic sūt videnda tria. Primū an carnale: quo ad se faciliꝰ ꝓbat q̄ dissoluat: vel ex̄no. Secō q̄d de spūali: quo ad se. Tertio q̄d de spūali in respectu ad carnale. ¶ Ad primuꝫ hec ista vt velle q̄ carnale difficilius ꝓbatur q̄ dissoluat. In ꝓmuꝫ est. C. de repudijs. Lex cōsensus: vbi apparet q̄ difficilior est dissolutio q̄ ꝓctus: & hec est veritas: q̄ facilius ꝓbat: q̄ solo ꝓsensu: & tm̄ difficilius dissoluit: p hoc pz solutio ꝑme oppositionis q̄ā glo. nō soluit: & ad hanc decre. rñdeo q̄ non dicit hoc q̄ carnale faciliꝰ dissoluit: q̄ ꝓbat: sed dicē q̄ attēto ꝺ q̄ est corpale facilius deberet dissolui: & tm̄ non facilius dissoluit: ergo arguit q̄ fortius est in spūali: vēt ergo argumentū sic. Corporalia sunt difficilia in ꝓbando: & spūalia sunt facilia in ꝓbando: & difficilia in dissoluendo: sed applicando hoc ad matrimonium corporale matrimonium ꝑ naturam suam regulare corporalium est: facile in ꝓbando: & difficile in dissoluēdo. Fortius ergo spūalia debent esse facilia in ꝓbando: & difficilia in dissoluendo: cōsequens procedit p regulam. ē. politā. ¶ Ad 3m de spūali quo ad se: an facilius ꝓbatur q̄ dissoluat: dic q̄ facilius ꝓbit q̄ dissolui tur. ¶ Ad tertiū an matrimoniuꝫ facilius ꝓbatur q̄ distrahatur. Corporale q̄ spūale. Dic aut compas ꝓctum ad ꝓctum: aut distractum ad distractum: aut ꝓctuꝫ vnius ad distractum alterius. Si compas ꝓctum ad ꝓctum dicendus q̄ facilius ꝓbat matrimonium carnale: q̄ solo cōsensu coniunguntur q̄ spūale in quo exiguntur multe solēnitates: de quibus. ē. c. q̄ pter: & c. in genesi. Si comparas ꝓctum vnius ad distractuꝫ alterius certo respectu est: fortius in dissoluēdo carnale q̄ spūale: ex̄ carnale dissoluit auctoritate solius dei: spūale auctoritate pape. Sed in hoc satis pōt dici q̄ pauca sunt: q̄ alia nō est auctoritas pape q̄ dei certo respectu fortius: spūale: q̄ qđ q̄ spūale non dissoluit: & dissoluit carnale: vt per mortem: sic habent se vt excedentia & excessa. Si comparas ꝓctum vnius ad distractuꝫ alterius: tunc qđ q̄ ꝓctus spūalis est fortior distractu carnalis: q̄ carnale dissoluit: qđ q̄ p spūale: & sine voluntate coniugū: qđ nō intercessit copula: de cōiug. c. ij. ex publico: & cum voluntate coniugum: qđ intercessit copula: & ꝓctus carnalis non est fortior distractu spūali: q̄ nunq̄ spūale ꝓfectum & solemne dissoluitur per carnale: licet quādo nō est solēne: sic vt pz. qui cle. vel mo. p totum. Qñ q̄ compat ꝓctus & distractus spūalis simul cuꝫ ꝓctu & distractu carnalis: & dicit hic Hosti. q̄ fortius operatur spūale in cōstruendo: & difficilius i dissoluēdo: q̄ facit carnale: q̄ fortius caracter imprimitur ex caractere spūali: q̄ imprimat ex caractere carnalis: q̄ fortiorem imprimit gīam: & fortiora copulat: nō solum corpora: sed & animas: & non solum duos: sed plures. xij. q. j. precipimus. Item q̄ fortior: & efficatior est sua gratio. Item q̄ fortius astringit: q̄ soluitur: qđ q̄ spūale: vt di. xi. ē. & sic est fortius spūale & dignius: vide quo ad dissolutionem comparādo ambo simul nō est dubium q̄ carnale difficilius soluat q̄ spūale: & facilius ꝓbat carnale & difficilius spūale: sed dicē. Rō ergo hic posita concluderet ꝓ inducentem. Rñdeo papa inducit arguēdo a maiori: & sic si carnale difficiliter soluit: & auctoritate dei fortius spūale: ꝺ auctoritate dei dissolui. Cōsequens ꝓcedit: q̄ spūalia sunt difficiliora in destruēdo: q̄ sint corpalia regulariter: si ergo applicata materia corpali: ad hāc spēm vinculi matrimonij: vinculum hoc ꝑter naturam ꝓpter vinculum efficitur difficilimū in dissoluendo: qđ est ꝓ naturā corpalius. Fortius hoc ꝺz esse in spūali: vt materia spūali applicata ad hanc spēm vinculi matrimonialis difficilius dissoluat: q̄ hec est natura spūaliuꝫ: sed fortius operat actus fm naturam q̄ cōtra naturā: vt pz de ord. ab epūs. q. renunciat. c. j. alē si

¶ Ulmio ad vſi. ſicut aũt vbi papa extendit dictũ in epo ad electũ ꝓfirmatũ. ¶ No. primo q ꝓfecrat⁹ eq̃parat quo ad qd ꝓfirmato. et ſicut ꝓfirmat⁹ nó pót cedere aut trãſferri ablq; auctoritate pape: ſic nó pót cõfirmare: et ẽ cã. Quia difficultas diſſoluẽdi: et cedẽdi ſurgit a ſubſtãtia vinculi: qđ vinculũ datur p ſolã ꝓfirmatiõez: et ſic bẽs q vinculũ mtrimoniale ſpũale: qđ ꝟbitur inter pſonas eligentiuz et electi: indiſſolubile ſit in ipſo actu cõfirmatiõis: vide ter. ꝟ. de ele. cum inter canonicos: et. l. vt lit. nó cõt. qñ. §. ſi vo. Et aduer te: q mtrimoniũ dungit ad pſonas digentiũ et electi: quaſi ipſi ſint qui ꝟbunt: ſed mtrimoniũ eſt inter eum et eccliam: vel inter eum et eligẽtes: quaſi eccliam repñtantes. l. de te ſta. relatum. ¶ No. ſo q cõſecrato quo ad ſubſtãm vinculi nihil addit: ſed ex anterioribus ſolum pfectũ eſt mtrimonium. ¶ No. tertio q id dr de ſubſtãtia alicuius quo poſito: illud ponit: et quo remoto illud remouet: et illó nó dr de ſubſtãtia alicuius: ad cuius remotiõez nó remouet: ſed remanet. Dignitas ergo epalis nó eſt de ſubſtãtia ma trimonij: et ſic cõſecratio nó eſt de ſubſtantia matrimonij: q; ſine illo mtrimonio pót eẽ dignitas epalis: et mtrimoniũ pót eſſe ſine ea. Et no. q dignitas epalis nó cõſiſtit ſup ſo la admiſtratiõe: ſed cõſiſtit ſup ordine: vñ dr dignitas epa lis ex epo cõſecrato: ꝟ admiſtrationem nó bñte: et no. poſ ſibile dare epm nulla tenente: et poſſibile dare epm ſine ad miniſtratiõe: et poſſibile dare epm mtrimonio nó alligatuz et ſic adminiſtrato et vinculum a dignitate ſepabilia ſunt. ¶ No. iij. q nouã additio ex accidenti alterat ſubiectuz ex quo nó cõfert ad mãm ſubiecti. ¶ No. v. de dictiõe: primo q ita correctiue: aut declaratiue. ¶ Et not. q vbi eã dem remanet cã: ꝟ aliqđ accidens variet: nó variat diſpo ſitio: et ad pticipũ cãe ſpecifice datur pticipium cauſam in riis ſup cã fundan. ¶ No. vi. cõcluſiõez quã papa intẽdit: q ſicut epo cõſecrat⁹ nó trãſferr: cedit vel deponit ab alio q̃ a papa: ita et electus cõfirmatus. ¶ No. vii. q ad ptici pium eiuſdem rõnis in genere neceſſario datur pticipium iuris ab illa rõne regulari: et ſic q dr de eadem rõ. Idem ma: et no. qualiter ꝓcedit illud: vbi lex nó diſponit: nec nos eſt vez: niſi rõnis idẽptitate ad cãm: de quo agit poſſit ius ex tendi. ¶ No. q aliud eſt ſimilitudo: aliud eſt idẽptitas: et qđ ſimile: nó eſt idem: et no. modũ ꝓcedẽdi in iure nr̃o: de ſilibus ad ſimilia: q; idem iudicũ eſt: qñ ex toto ſimile eſt. Et no. q iura ponderant fm ſenſum: q̃ cadit in intellectũ bene organizati et ſubtilr intuẽtis. ¶ Opp. q mtrimoniũ nó ꝟbatur inter eligẽtes et electũ: imo inter eccliaz et electũ vt dr de teſta. requiſiti: qđ p̃: q eccliа dr viduata: vt. ã. de elec. ne p defectu: et. c. q; ꝓpter. So. dicit hic Inno. q ꝟbit inter eligentes et electũ. i. miniſterio eligentiuz: inter eccliaz ſeu populum: et electũ: vel ſatis dr ꝟbi cum eligentibus: q; ipſi repꝛeſentant eccliam: et ſic intellige. c. cum inter canoni cos. ã. de elec. et. c. pallegato: qñ. §. finaũt. ¶ Opp. q ante cõfirmationem ſit mtrimonium. vt p̃z. ã. de elec. cuz inter ca nonicos: et in. d. c. qñ. §. ſi vo. So. mtrimonium ꝟbitur ſolo cõſenſu eligentiuz et electi: vt ibi ideo ter. quo ad hoc ſtat bene ibi maxime: q; idem ẽt ſi nó ſit ꝓfirmatio ſecuta: quo ad cõcludendã ſubſtantiã vinculi. vij. q. i. ſicut. Quo autez ad vinculi indiſſolubilitatẽ: quid iuris ſtatim dicã. ¶ Di cit hic glo. quã ſit expedio q eſt vtia: an ſit confirmatus: et non pót cedere abſq; pape licẽtia: et hoc addit ipſa confir matio ꝟtum aũt ad ſubſtantiam vinculi nihil addit. et hec eſt cõis opi. ꝟz Poſti. tenuerit ꝟtium p dictionem maxime. Rñdetur q ille implicant idem quo ad ſubſtantiã matri monij cõcludendã: non quo ad diſſolubilitatem: et hoc tz glo. de elec. li. vj. ſi electio in tertia glo. ¶ Opp. q cõſecra tio aliqd addat. l. c. ꝟz. So. dicit glo. q ad ſubſtantiã vincu li nihil addit: ſed bene illud cõfirmat: qđ declarabit ibiq; addit aliquã virtutẽ et exercitij ptãtez que nó aderat añ cõ ſecrationẽ: vt p̃z de dec. trãſmiſſam. et. c. qđ ſicut. ¶ Opp. q nó ſemp ꝓcedat de ſilibus ad ſimilia: vt p̃z. xxviij. q. j. ſi

eſt enim. xxvij. q. j. nuptiaꝝ. So. qñ oĩmodo eſt ſilitudo ꝓce dit: alias non. ¶ Ulmio ad tertiã ptem. v. ſed neq; tria pa tollit obiecta duo. ¶ No. primo ad pncipale intẽtũ pape q eccliа pót dici dupliꝛ viduata. Ulno mó ſimpliꝛ et oi re ſpectu: et hac nullũ ſupponit vinculum inter eã et ſponſum. Scõo mó quo ad qd: et tũc tot modis pót dici vidua quot aliquo accidenti extrinſecus cõſiderato vir eius eſt impotẽs et unbabilis: quo ad exercitia mtrimonialia: et hoc mó eccle ſia pót dici vidua que ꝟz electum ꝓfirmatũ nódum ꝓfecta tum: q; deficit in exercitio illoꝝ que ſunt ordinis. ¶ Scõo no. ex hoc q hec parua ſint quo ad qd: q̃ nó bñ: vel bñ ali qd: ſed mutiliter. ¶ No. tertio q cõis vſus loquẽdi in in terpretatiõe verboꝝ iuris attendit q ꝟba exaudiant: et ꝓ lata intelligant non ſimpliꝛ: ſed fm cõem vſum loquendi: et ſic ꝟba ſimpl, plata ſimpliꝛ debent intelligi niſi nã materie et cõt vſu loquẽdi reſtringant puerbia: ergo allegare poſ ſimus extra de inde. et inde. ¶ No. fm pncipale ad in tentum loquẽtis qđ pmiſſum ſub rõne pene non intelligit pmiſſum ſub rõne gratie: et ſic actus pmiſſio non extendit ad caſum oppoſite rõnis. ¶ No. q iure ſingulari pmiſſa nó extendũt ur: nec extendi debẽt ad alios caſus: maxime ſi nó ſunt paris rõnis: et idem ẽt ſi eſſent: ad hoc de priuile gijs: ſane. ¶ Et no. q in mã pbibita cõiter oẽ qđ nó ap paret cõceſſum cõcludit ſub regula pbibitũ: et tũc oẽ obmiſſum dr ꝓ pbibito: et ꝓcedit gñaliter. erubeſcimus abſq; lege loq;: et qđ a lege nó pmunit: nõ eſt ab hoie ꝓſumendũ: et qđ decretis ſanctoꝝ patrũ nó eſt adimẽtuz nouis ſup ſti tionibꝰ: nó eſt nouiter ꝓſumendũ. ¶ No. q mãliter aliter dicit lẽa ex qua arguit: q arctat cõfirmatus ad petẽ dam ꝓfectionẽ infra ſex mẽſes: vt q tpo currat a tpe ele ctionis. Et no. penã: q; ſi poſt tpus nó aſſumat cõſecratiõem ipſe pót cõpelli ad cedendũ: ꝓ qđ apparet q ſi cedere com pellit: aliqđ ius eſt q̃ſitum. ¶ Opp. primo q nó ſint ſex mẽ ſes: ſed ſũt quinq;: vt p̃z in illo. c. qñ. c. vi. q hic allegat. So. dicit glo. q ꝟnũ eſt vez: q; ter. anꝟrium loquit de quinq; mẽ ſibus: vel dic q ille ter. ꝟz reſpectũ ad menſes: put ſunt cep ti: ad hoc. l. de tẽp. or. lfaa. Nã finis quinq; menſium eſt pn cipium ſex mẽſium: hoc nota ꝓteſte cõcordãdo: q; ſi dicat q vltra quinq; menſes factũ eſt: et vltra ſex menſes: vt ſaluet cõiungendo finem cũ pncipio. ad hoc. l. ij. §. appellata. ff. fi cer. pe. Simile q dr Chriſtũ paſſum vñ cẽt. xxxij. annoꝝ et ſex menſiũ: q; ſex mẽſes a tpe natiuitatis vſq; ad paſcam: poterãt eſſe cepti: ſed nó cõpleti: vel voluit ter. hic determi nare. opp. Hug. qui voluit poſſe purgari morã infra men ſem: ad. b. ã. e. ii. cũ in cũctis. vſi. cũ vo: et qđ ibi no. ¶ Opp. ſcõo dr q oẽ non cõceſſum intelligit pbibitũ: imo vt q oĩa cenſeant cõceſſa: que nó apparẽt pbibita. ff. de iudi. l. ſolemnia. l. de eã poſ. cũ eccliа. xxx. q. iij. illud. ij. q. iiij. q ſpãalez. ¶ Glo. dat duas theonicas. Prima eſt hec q in mã larga. oẽ nó pbibitũ ꝓſumit cõceſſum: et in iudicijs bo ne fidei: et in bñficijs: vt p̃z. l. de vb. ſig. cũ oliz. In abſoluti bus: de ſen. ex cõ. nup. In mã ſtricta oẽ nó pmiſſum cenſet pbibitũ: vt in ꝟcibus ſtricti iuris. ff. de vb. ſig. l. qđ quid: in arbitris de arbi. cũ dilectus. In priuilegijs: de decimis ad audientiã. ¶ Alij vñt q aut cõſuetudo eſt pmulgata affir mantiue: et intelligũt oĩa ꝓceſſa: niſi appareat pbibita. xxxi. q. i. deus maſculũ. Si negatiue ſũt plata: oẽ pbibitũ cẽſet: qđ nó apparet pmiſſum. xxii. q. v. ſi nó lẽz: cũ ſi. de hoc. c. di. puenit. ij. q. iij. et. ij. q. v. cõſuluiſti: dic q olim et hodie in mã pbibita. Omne nó apparẽs cõceſſum: ꝓſumit pbibi tum: in mã cõceſſa oẽ quo ad ſui regulam et gñalitatem ꝓ ſumit pmiſſum: niſi appareat pbibitũ: cã: q; qđ eſt ſub regu la eſt cõiter accidens: qđ ꝓter regulam ſingulariter accẽs et regularia ꝓſumũt: ſpãlia aũt et ſingularia nó. Si aũt vis cognoſcere: an ſit mã pbibita vel pmiſſa: cõſidera modũ loquẽdi: q; ſi ius in mã loquit pmiſſum: ꝓſumit permiſſa: ſi negatiue: ꝓſumit pbibita. et ſi queris fm ius nature: omnia fuerunt conceſſa nobis exceptis. Primum q quia non

faceret alteri qđ sibi nō vellet: vt in principio decretoꝝ: sin ꝙ nō faceret ꝫ prohibitiōez superiorꝭ: qđ pz in prohibitōe pmi. Supuenēte inre gentū destructū fuit illud prohibitū: & oia fuerunt cōcessa: dūmō de fcō posset qđ cōceptuꝫ adimplere. i. di. ius gentiꝫ: salus petitiōib⁹: & legatoꝝ religione. Tertiū tpe fuit lex mosayca: in isto aliqua fūt prohibita: & aliq̄ precepta. Exodi. xx. Postea supuenit lex euāl in q̄ q̄dam prohibita: & q̄daꝫ promissa. Quarto supuenit tpe gr̄e: quo declarata est lex vetus: & patefacta est vītas: quo tpe emanauit lex canonica: p quā ciuilis intelligēda est: de celebra. mi. cū marthe. In his q̄ nō fūt prohibita vel precepta. ¶ Hēio ad. v. fane. No. primo ꝙ trāslatio attribuit supiori bñficij: ad qđ fit trāslatio absolutio vel cōcessio: attribuit illi a quo trāsfert sen a supiori bñficij a quo transfert: & ad illum spectat dare licentiā trāseundi. ¶ No. secō penā trāsferentiū epoꝝ quibus trāsferre nō cōpetit: & ēt illoꝝ qui trāslationi cōsentiunt: & trāslatoꝝ cōsecrāt: vel cōfirmantiꝝ: qui suspendunt a ptāte cōsecrandi vel cōfirmādi: & pena translati est: q̄ suspenduf a pontificali officio. ¶ No. tertio ꝙ cetera paribus: plus peccat superior q̄ inferior: & plus peccat inordinate pmouens q̄ promotus: & minus alioꝝ sequens errores q̄ inducens ad sequēdum. ¶ No. quarto ꝙ parcitur sponte cōfitenti: & veniam postulāti: & peccāti ex errore. Et no. q̄ dicunt peccare ex malignitate: dicunt peccare qui peccāt ex certa scientia: ex simplicitate qm peccāt errore: quātumcūq; error ille cadit in latam culpā: vt est tura ignorare. ¶ Not. quinto qđ vt de substantia consecratōis: vt cōsecrandus ad aliquā cōsecretur ecclesiam: & certam & determinatam: & in qua sponsus sit cōsecratus: ergo ad ecclesiam in qua non est sponsus: non est recte cōsecratus: qui nō est ad ecclesiam in qua est sponsus: cum in illa nō consecrare tur nō ad illam in qua nō est sponsus: q̄ ad illam cōsecrari nō pōt. Et per hoc vt ꝙ cōsecratus in epm ad ecclesiam in qua est intrusus: ꝙ nō recipiat habitū cōsecratōis a deo: ꝙ postea inde remotus remanet etiā epus nullius ecclesie. ¶ No. vi. ꝙ alligatus alteri ecclie bz duplex impedimētum si suspendat. Primū est impedimentū ponus vinculi. Secūm est impedimētuꝫ sc̄de suspēsiōis: opz ḡ ꝙ in vtroq; dispenset. ¶ No. vii. ꝙ sensus nullus ex pseuerātia psensus in rudi nō pōt oppari. Aliꝫ quo ad facultatē dispēsandi: nō q̄ ad validitatē electiōis: nō quo. ss. ti. j. bone. ¶ Op. primo ꝙ leuius debuerint puniri iſti archiepi: vt. ss. c. primo. So. hic plus deliquerūt: q̄ hic fuit translatio & ꝓsecratio. Itē q: potuerūt maiuꝝ videre: eo ꝙ plēa fuerūt. ¶ Op: ꝙ nō debuerit hic admitti e. ert*: imo debuerit puari. j. c. lꝫ So. hic papa secuꝫ egit gratiose: de iure. n. debebat vtroq; puari: & capkin ēt debuit illa vice puari ptāte eligēdi: nisi papa ēt cū eo dispensasset: de elec. cū inuictis. ¶ Op. ꝙ hic trāslatus nō debuerit ad gubernatōez ecclie admitti: imo debuerit vtraq; puari. ss. c. lꝫ. ¶ So. gl. fatet ꝙ de iure hic puandus erat vtraq;: & electores ptāte eligēdi vitra bz: & electus cum elegissent inhabilem: ita qđ totum qđ hic fit fuit gratia. Idez Hosti. qui dicit ꝙ & in alio fuit gr̄a: q: cōsensus a principio fuit nullus: sine fuerit electus: sine postulatus: eo ꝙ nō potuit ab alio postulari: q̄ a papa: de postu. c. fi. Et sic cōsensus ille inicialis mr̄imonij nullus fuit: nec ēt potuit aliquis: sed hic approbat papa: cui non lꝫ dicere cur ita facia. rir. di. in memoriā. Vel si intelligamus de pdurātione in cōsensu quo ad canonicos. i. vt de nouo cōsentiant: & sic de eodez in genere: ad qđ de postu. bone. Vel si intelligatur si in prior cōsensu cōsistant: vel si intelligāt de psensu epi electi: cui papa vult facere gr̄am vtrobiq; totum qđ fit gr̄a est. ¶ Quero an epus cōsecratus in terminis decre. posset dici cōsecratus ad aliquā ecclesiaꝫ specif. cet: & si nō est cōsecratus: an cōsecratus sit saltem in gr̄e: ita ꝙ sit epus: et possit expedire in vita illa que sunt ordinis. Hic hic Hosti. ꝙ specifice hic ad nullā fuit consecratus: fuit tñ ꝓsecratus ad gr̄alem ad quā quilibet cōsecratur cum vnica sit tñ ec

ecclesia: sicut interdum professus certā religionem: nō est obligatus illi religioni in specie: sed obligatur in genere: vt j. ō regu. nō solum. li. vj. e. c. sequen.

¶ Quanto. Epus ꝙ ppria auctoritate de sua ecclesia se trāsferet ad aliā carebit vtraq; h. d. cū seq. Prio scīm narrat. Secō aggrauat: ibi nō attendēs. Tertio punit ibi: ne autē. In ista decre. hēmus duo principalia. Prio scīm: & aggrauationē sci. Secō penā: circa primuꝫ. ¶ No. primo auctoritatē illā quos deus primit ad mr̄imoniū spūale: & sic lꝫ argui de carnali ad spūale: & ecōuerso: sup quo dicit vt de spon. cū apud. ¶ No. secō ꝙ deo reseruata videnf vicario suo reseruata. ¶ No. ꝙ cōcessum sub nōe ppio trāsit ad successorē q̄ nā est natura vt trāseat ad successorez: & sic in ponderāda dispōne: an sit ius rem vel psonā plus attendit nā māe ḡ attendaf ꝓborum expressio: ad hoc. ō. e. c. j. e. ii. de offi. dele. cūm abbas: & no. ꝙ ptās epos trāsferēdi spectat ad solū papā. ¶ Quarto no. argumentū p antiqtate veneranda. ¶ Quinto no. ꝙ scīm a papa: vt a vicario Jesu xpi attribuit factū a deo: cuius locū papa tz in terris. ¶ No. vj. ꝙ trāslatio & quelibet dispensatio bz in se bñe vtilitatē aut necessitatē: alias non ē dispensatio: sed est discipatio. ¶ An electus ad aliā ecclesiam eoipso ꝙ est alligatus alteri ecclie possit administrare bona. Dic ꝙ nō: m Boatinū: q: nō pōt ad aliam assumi: aliter q̄ p postulationē: & assumptus p postulatōez: nō pōt administrare ēt in ecclia vltramōtana: q: decre. mbus loquit in certo: aliud nō psequūtur hic doc. nisi de antiqtate sup glo. ꝙ ātiqtas multa pōt inter cetera: dicūt ꝙ antiqtas relevat ab onere pbandi titulū: de quo de pben. c. j. lib. vj. ¶ Hemo ad scōam ptez: & hic ponit. Primo pena eligētiuꝫ. Secō pena electi trāslati. ¶ No. primo vnā cām pene imponēdene. s. facti puersitas trāseat p sumptoꝝ b⁹ in exē plū. ¶ No. secō ꝙ epus trāsiunsse ad aliā ecclesiam nō pōt ee nō notoriū: & pz: qi scīm actus trāseūtes: pōt trāsire in notoriū ꝫ Butrica. sed ipse diceret ꝙ hz cām: ex causa manē te. ¶ No. tertio ꝙ in notorijs ferf ignia pte nō citata: de q̄ de iureiur. ad nr̄am: de ap. cū sit: de coha. cle. vestra: de elec. bone. de v. sig. ex pte. gl. de ℟ p. ab excōicato. ¶ No. iiij. ꝙ alligatus alteri mr̄imonio nō pōt licite eligi: & ꝙ eligentes sunt puandi ptāte eligēdi: ita dicit ꝙ suspendēdi sunt: dic ā cū gl. & no. ꝙ qo pmitēdus in quo peccant. Circa hāc ptem oppo. & vt ꝙ trāslatio nō legitima non sit notoria: q: possibile est ꝙ trāsiuerit cū licentia: & hoc cū licentia pōt ee occultū: q: nō patens oculis de cle. excō. illud. Sol. ꝙ trāsiuit nō pōt essenisi notoriū ꝙ aūt sine licētia trāsiuerit: pōt esse nō notoriū: tñ sufficit scīm esse nō notoriū: ex quo licētiatio bz se p accidente: in qua grauaf onere pbandi: vt pz in. c. vestra. de coha cle. & ꝙ ibi plene no. Tales enī circunstantie ibñtes se ex accidenti nō impediūt effectum notorij. ¶ Opp. ꝙ nō sint suspendēdi: sed puati ipso iure: vt pz de elec. bone: & de electiōe: cū in cūctis. Sol. dic ꝙ hic nō peccauerūt eligēdo: sed recipiēdo absq; licentia pape: q: forte postulauerūt: vel dic suspendēdos. i. suspēsos esse ee. Sed dices hoc nō sufficit: q: debēt ee puati. Dic ꝙ ista pena ꝙ puati sunt est suspēsio: q: ex tota nō fūt puati: sed ad tpa: vt dixi: de elec. bone. ¶ Hemo ad vltimā ptem. ¶ Not. ꝙ de vno quē ecclesiam: & attētans aliā caret vtraq;: q: puandus est: vtraq;. Primo ppter supbiā. Secō pp auariciā. ¶ Quero qñ bz locū pena: vt puerſa habita. Dic ꝙ hoc pcedit siue trāsiuerit absq; licētia cuius erat prima: de renū. admoneat. vii. q. i. nō opz: sine ex eo ꝙ trāsiunt absq; licētia illius cui* est ecclia ad quā trāsiuit: quā sua auctoritate non bz occupare: de pben. cū q. li. vi. dic tu. ꝙ si vnā dimisit cui licētiat: & aliā apprehēdit sine licētia: q: illa puandus est nūc in qua licētiam nō obtinuit: ne plus extēdat pena ee. de bigā. fi. a ma. pte ea. quesiuit. ¶ Quero an transiens ad secundā absq; licentia sit priuandus seu puatus prima ipso iure.

vic q nó:ipso iure:sed putand° est:e sic remanet epo potia ecclie:e potes clerici:adhuc ei obedire tenent. Idé vbi renuciatio nó tz.de renũ.q in dubijs. Haz ét lata sñia res statum nó pdit:vt insti.de o. audi.ff.li.z circa iura statum sententia suũ sequat effectũ.ff.ó pena in suoꝝ.ff.p qó pz q nó pdit eccliam ex trálitu:sed supiones rationabilitóe. Dicit Jo.an.q in curatis sum° expedit per decre.de mulcta. In ẽpanbus aũt in qbus nihil est statutũ:e qbus nó pót renũciari religionis fauore absq licentia papealiud est e pcedunt dicta:ad hoc qó no.de cócel.pben.cũ nostris. Anto.

1 Licet. Solus papa trálfert epos e idulgéta eius sup tali trálatióe concessa ad ifam seruánda:e strictissime itelligenda est.h.d. Pdio ponit dcm. Scóo ibi:sane. recitat scm. Tertia ñdet obiectiói ibi:neq. ¶ No.primo q licitũ est arguere de mrimonio carnali ad spũale:e ẽ:ó quo de spon.cũ apud. ¶ No.2o q carnale mrimoniũ nó pót dissolui ab alio q̃ a deo:e sic ꝓcedit quos deus cóunxit hó nó sepet:e no.q illa vba sunt euágelij:quos De° cũ iunxit ré. ¶ No.tertio q mrimoniuz spũale ꝯtinet inter electũ:e eccliam:nó inter eligétes e electũ. Alibi vt q inter eligétes e electũ.ff.de elec.cũ inter canonicos:e.j.vt lit. nó cóte.qñ.ff.sin aũt:qó intelligi vt p Jnno.dixi.ff.e.cum inter corporalia. ¶ No.4rto mrimoniũ posse intellectualiter cõsiderari partiũ:e cóstrui per ptes.s.tres:q parte principij recipit in ꝓsensu:ptem ratificatóis in ꝓsumatóe:ptez cósumatóis in cósecratóe. Et no.q tale nó pót solui absq auctoritate apostolice sedis. Et no.q tale vinculũ non est nisi inter epm:e eccliam:de quo.ff.de postu.e.ii.nó est g inter eccliam:e iferiores platos. ¶ No.5to quó vt qs deliquere ex temeritate:qñ delinqt ẽ ita obediente:dixi ff.de elec.cum nobis:vel in.e.trálmissam:e ét tunc vt dcti quere ex ꝓsumptióe. ¶ No.sexto q indulgétia ẽ ius est stricte intelligéda. Et aduerte:q hoc pbat tex.hic ét q̃tenus agit de ꝓiudicio cócedentis:e hoc qñ ꝓcedit p viá ꝓuilegij:e sic no.q indulgétia:vt stricti iuris ad limites vborum est restringéda. ¶ No.septimo q ex pmissióe trálit° ad maiorẽ nó vt pmissum trálire ad minorẽ:ex q cá ꝓcessionis fundat sub maiori vtilitate:q maior reputur vtilitas in maiore q̃ in minore:secus qñ fundat sup habilitate pso:q si est habilis ad maiora:est habilis ad minora:vt possumus colligere q argumentũ ét a maiori nó ꝓcedit in ecclie bitáb°:vñ nó seqt dispẽsatũ est in maiori:ergo hic ꝓcessũ in minori:ad ff de pben.cui denó.li.vj. ¶ No.vij.de defectu istoꝝ vboꝝ dũ tñ q reddãt gram ꝓdictióalez ad certitudiné vel indagatióez eius q sub illa róe iungit:vñ cautũ est dicere:dũ tñ nihil obuiet.i.si nihil obstet de canonicis institutis. Et no.q talis ró seu gra táq̃ ꝓdictóalis effectũ nó opat ante purificatióez e certificatióez:an aliqd obuiet seu in mã seu in forma electióis e postulatóis. ¶ No.ix. q hec clausula dũ tñ nihil obuiet ré.dat cãe cognitióez, sup eo q subijcit vt ꝓncipale eccle:e si hoc est ꝓuilegiũ cognitio vt reseruata ad psoná ꝓcedẽtẽ ꝓuilegiũ. ad hoc.I.de iudi.cũ veniss ent:e sic hec ecla nó sonat in montóez tñ:sed tributi et examinatióez:vide cle.j.de off.dele.e qó no.in.e.ff. de ꝓsump. ¶ Hic hẽmus tria. Primo hẽmus cãm ex q papa cócludit temeritatez trásemtis. Scóo hẽmus transitum e scm temerariũ. In Tertia tollit excusatióez allegataz. ¶ Ueni o ad primã. Primo vt q papa hic fit supflu° in isto titulo cũ hac auctoritate:q idem p idem reptit. Sol. Boa.dicit q in pmo caplo papa pbat p locũ ab auctoritate. In scóa pbat p locũ a maiori. In tertio pbat p locũ ab antiquitate:hic p locũ a simili. ¶ Scóo oppo.cũ glo.q est super verbo inciatũ:hic vt mrimoniuz inciari:e deinde cófirmari p hoc ꝓ supponit mrimonium pficiper ptes:e sic bñe partes dimidnas:hoc est falsum:q vinculum mrimonij momento perficitur:vel statim est:vel non est:ergo non potest capere finem ꝓncipium vel mediũ: in ptes:q̃ b ca-

pimus tractũ necessariozq̃ momento expediat:ps. xxvij.q. vj.c.aj.vbi pz q est res indiuidua:e aut est vel nó est in momento. Ol.ñdet q li ponderat mrimoniũ penes ipsam viculi subám:e mediũ quo ad illa q̃ substant taliter ꝓducunt carnale nó expedit per ptes:immo momẽto est vel nó est. Si consideraf quo ad accidentia extrinseca vel virtutes:e tunc pót dici bñe ptes:substãtialiter enim mrimoniũ capit ꝓncipium e finez a ꝓsensu:e sic cũ cósensus simul momẽto expediat momẽto ét ꝓficiscante eni q̃ sit cósensus mutuus nó est mrimoniuz:e statiz cũ est cósensus mutuus est mrimonium. Si quo ad alias ptes extrinsecas e virtutes cósibi tuas pót esse in pte e nó esse in pte nó possum° mrimonium spũale e carnale cósiderare respectu pambuloꝝ necessitátium ad finẽ mrimoniuz:e hoc respectu pót dici inciatuz nó vinculũ subsitãle:sed aliqd subordinatũ in finẽ faciẽdi:vel pducẽdi vinculũ:pót exemplificari in electióe e electióis publicatióe:q statiz pfectũ est pambulũ p respectũ ad eligentes necessitãs vinculũ:sic pót dici in carnali vinculo sponsaliuꝝ:vt pz de spon.p totũ:sic ergo post illó seqt po q pfẽ mrimoniũ ꝓsensus pure electi:e sic in mrimonio carnali secuto ꝓsensu vtriusq̃ sic ẽ pfectũ:i usto pficit:e sic pót dici po media in respectu ad ꝓncipiũ extrinsecũ pambule mediũ necessitátis:iz i respectu ad mediũ mrimoniũ: nec media sit:nec ponet vltima:sed ista ẽ nó vera. Si tertio cósiderant virtutes cósecutiue:ad vinculũ sequunt alie ptes:q: in mrimonio carnali si seqtur copula ratificat mrimoniũ:nó q aliqd addat substãtifice ad vinculũ:qñ illud intẽsiue extendat in substãtia:sed solũ addit quedã q̃litates e vtus extrinseca a substãtia vinculi:p quã vinculũ magis roborat quo ad difficultatẽ dissoluẽdi:q: vbi poterat aliq̃ casu dissolui:vt in.c.ex publico:de quer.ꝓtug.altero ex ẽ bentib° ingrediẽte religionẽ.nó sic nó potent:e in hoc copula ratificat:e cófirmat vinculũ:e sicut in carnali ratificatio e cósumatio dat eodez momẽto:sic in spũali quo ad vtutem roborationẽ vicul:quo ad difficultatẽ dissoluẽdi:tur p° cósensuz p cófirmatióez:q: ex tũc vinculũ ẽ ab eccliã tũ:e efficit ꝓ tũc indissolubile auctãte inferioꝝ a papa nte ergo potent dissolui volũtate electi:sin verã opa. de q .ff.e.inter copalit:e no.de elec.si electo.li.vj.cósumatio ad quo ad vtutẽ ptis:alis ptis filioꝝ in ꝓfectióe:q ꝓfectus pót alios spũales filios facere eodẽmodo q̃ añ nó poterat:e sic ibi dat cósumatio. In hoc ergo vt differre carnale a spũali:q ratificatio carnalis est simul cũ ꝓsumatióe.f. copula:sed in spũali diuerso actu cóindiff:e ea but° est:q vniuersalis eccliã in mrimoniis nó exigit extrinseca exp ssa ꝓbatio:sufficit eccliaz nó ꝓdicere:e nó bñe cãm ꝓdicẽdi:secus aũt est in spũali:q: oz q̃ psona examinef:e spũaliter approbef qó fit in actu ꝓfirmatóis:et p tanto dat actus de q sa a cósumatione:e hoc est veritas:de copula aũt:an addat mrimonium:dic q nihil addit:e de hoc habef.xi.q.iij.q̃ ꝓdecessoꝝ:sic videmus vñ signũ legale in indiuiduis:nam seruitus nó pót p ptes trálferri:tñ añ eã possent dari ptes ordinate in finẽ eã indicẽdi.ff.de seruit.rusti.ꝓdi.l.est recepta:e pz ex nõtis in.l.est receptuz.ff. de ser.vr.ꝓdi.e b sufficiãt de pma pte. ¶ In 2a pte vt facti recitatiua nihil vt. ¶ Uenio ad tertiã:e hic aduerte:e hic facit tria. Primo recitat indulgentiã. Scóo ipsaz ofidit nó ꝓficere ét supposito vno itellectu hic falso. Tertio idé facit supposito vo. ¶ Ad pmũ in illa ponit solus tenoꝝ:nec ei aliqd obuiat. ¶ Ad finẽ dicẽ q̃ z videat aliqb° q̃ possit trálire ad maiorẽ ré ré. Opp.q̃ b nó possit:nec debeat videri:q̃ si gra est cõdictióalis nó videf q̃ hoc possit indulgentia opari donec fuerit ex inqsitióe purificata.glo.fatef e dicit q̃ papa hic ex supabundãti ñdit:e ꝓ supponẽdo ẽ itellectuz falsuz nulli vz videri q̃ ét vtute illius idulgẽtie trálire possit:nisi ꝓus sit purificata. Purificata aũt indulgẽtia ist̃ bene poterat videri q̃ posset tranfire ad maiorem:e sic intelligitur hic. ¶ Scóo obiat vt b q̃ si idulgẽtia ꝓcedit maiorẽ possit

transire ad parem p hoc: t submittit: it: q; facilius dispensat: in maiori q̄ in minori: q̄ imo facilius in minori q̄ in maiori dispensat. l. vi. de cōmunensi. de fil. p̄sby. c. i. li. vi. t no. ē. ó elec. scriptū: vbi p glo. Sol. q̄ q; dat impedimentū respectu defectus p̄sone: vt pp accidens cria vel aliud: t facilius in minori dispensat q̄ in maiori: q; in maiori requirit maior habilitas p̄sone q̄ in minori: t ideo tunc approbat qo facilius ad minorē q̄ maiorē: q̄ q; subest impedimentum vinculi t alligatōis alteri vinculo suppositā habilitate p̄sone ad vtrūq; t tūc ii indissolubilēdo vinculo pp trāsitū facilius cōcedit in maiori: vt ascendat q̄ ad parē: vt nō ascendat: sed gradualiter in pari gradu ambulet: q; in p̄mo pōt de ri cā in scōo nō cū tanta ut vtilitas que vtilitas in casu isto tanta reputat in vno quāta in alio: sed maior pōt eē vtilitas in maiori t tales dispensatōes exigunt cām: t sic logtur h. ad hoc. ā. de postu. bone. ij. ā. c. proximo. Tertio vt q; ex q̄ cōcessum est q; transeat ad maiorem cōcessum videtur qō possit trāsire ad parem: q; cōcessis maioribus cōcessa videtur minora. xvi. q. ij. vsus. de dona. pastoralis. Glo. que incipit: sed nōne cōcesso rñdit q; cōcessis maioribus videtur cōcessa minora. Sed cum dr concedere transitū ad maī beneficiū est magis q̄ cōcedere trāsitum ad minus hoc est falsum qñ cōcessio fit p̄ter vinculū: q; tales p̄cessiones implent cā tē. t sine cā nerui nō pñt. ¶ Ad ppositum ergo tenus est cōcedere qō transeat ad maius q; ibi subest aliq̄ vtilitas q̄ ad parem vel minorē eccliam: q; ibi deficit vtilitas et primū cōcedit a iure: sin aūt nō pmittit: ita qō illud qō est minus p̄ibitum a iure est tenus cōcessibile q̄ id qō est minime p̄ibitum a iure: sic loquit hec materia: vñ aliqñ aliqd est minus qō tenus vt ēt aliqō est tenus qō minus vt. ad hoc qō no. in. d. c. pastoralis. ad hoc de elect. nemo: de incepta. li. vi. t ecclesia. beneficia. c. vno: t qō no. in cle. si vna. de rebus eccl̄ie nō alie. de elec. si religiosus. li. vj. cōsuleta dare. nec cleri. vel mo. c. ij. eo. li. ad hoc clemē. de bere. nolentes. in p̄incipio: t no. de elec. in cle. ne romani. §. verum in p̄ma glo. ¶ Ad tertiū hic oppo. cū gl. que est sup vbo postulatio: t vt q; per hanc indulgētiā potuerit trā sire absq; aliqua licētia. Primo q; vba indulgētie latissime interpretant: t sic q; aliqd operet. de ver. sig. abbate. hic m̄bū opant ergo tē. Nam hoc de iure cōi facere potuisset a papa licētia petita: sed si nō habebit expectare licentiam pape nō addat p̄uilegiū aliqd ad ma qō est ꝫ nām p̄uilegii: q; p̄uilegiū est p̄iuata lege. ff. in. di. p̄ulegia. ff. ad mūi et l. ff. de. l. ij. q̄. Glo. ad p̄mū qō dr indulgētias latissime interpretādas. Rñdit p̄mo q; hoc est verū: q̄tum patit ea verbox indulgētie. vltra nō: q; nō tñ est trahenda latissima: q; ramp. af: hic aūt papa sublimitauit p̄cessionē: cum tñ nihil obtinet p qō cū sit dubiū reservauit sibi examinationem: ꝫ verba ergo nō ampliabit: vt trāseat sine excusatiōe ad hoc de p̄ui. si de terra. t ps de cōsue. cū dilect⁹. ¶ Vel so q̄das sunt indulgētie q̄ sunt bñficia: q̄ nō exorbitāt a iure cō: t talia latissime interpretant: quedam exorbitantia a iure: t talia nō intelliguntur latissime: t de his loqtur hic. Nā si ampliaret: hoc vero gauet iuribus per que consueta examinatio t postulationū t electionū subuerteret: t hoc q; tales indulgētie eo q̄ a iure exorbitant p̄sumunt ambitiose obtēte. l. q. i. p̄incipalis. ¶ Ad scōm q; p̄uilegiū dr aliqd operari t intelligi: vt addat. rñdendū q; hic opabit. nam duo erant impedimēta in transitu. Primus q; allegat⁹ primo vinculo p qō inhabilitat: ne posset trāsire: nec ēt potuerat cōsentire. Aliud erat impedimentū: q; non poterat ibi transire non examinatus p̄ma impedimēta tolluntur ex sola licētia: sed q; opatio illoꝝ nō pōt dari ante examinationem p hoc nō poterit dari exercitiū illoꝝ anteq̄ examinet. eo ergo examinato poterit aī examinatiōez ēt trāsire seu cōsentire: sed postea nō poterit trāsire: aliq̄ sit exaltatus: t sic loqtur hic: t hoc opat scriptura illi⁹ p̄uilegii: q; ꝫ ita. ¶ Scōo hoc operat tenor vboꝝ: de cuius mente apparet

papā voluisse sibi reservare examinationem: extendebat q̄ tūc p̄ulegium in duob⁹. Primo q; volebat trāsire ad parē t erat cōcessum ad maiorē tm̄ qō facilius procedit. Et tecū do: q; volebat trāsire nō examinatus qō erat ꝫ mentē reservationis: ibi dū th. t ꝫ intentū p̄uilegii: qō stricte interp̄tandū est. ¶ Dicit Sol. q; vltra hoc opabitur ista indulgentia: q; nō postulatus alias nō hēbat ius petendi cōfirmationem nō ex vi licētie poterit ex quo de p̄sona t postulatione cōstabit: qō nō placet Hosti. q; dicit q; sine tali indulgentia ꝫ ius petēdi cōfirmationē t absq; ea cōfirmat: qñ petit ppter vtilitatē eccl̄ie: vt ipse no. ā. de elec. cū monasterii. de pellicia. Secōo dicit Hosti. q; opabit circa examinationez: q; vbi alias examinatio expectasset ad papā: q; papa ꝫ admittere nō ex quo est data licentia trāseundi potent trāsire absq; examinatōe pape: t potent patriarcha examinare ex vi licētie q; alias nō posset: nisi alias sit hic immediate subiectus pape: q; tūc papa ꝫ examinare: nec dicet tūc patriarcha iure suo examinare: sed ex hac licētia gīi alij pape. ¶ Hic doc. tractāt seu querit numqd p̄ulegiū alias beneficium debeat extēdi. dic q; aut loqtur in p̄ulegio: t stricte interp̄tat: vērō aliqd operet ꝫ cōcedētem: aut sāpit nām bñficium: t ideo late interp̄tat: sed ex hoc alteri nō infert p̄iudicium q̄ p̄cedēti. sic loqtur hic: aut loqtur in bñficio: t tunc aut est ambitiosum: t stricte intelligit t dr ābitiosum multipliciter. Aliq; q; ꝫ nālez rōnez vel egrate vel frāgit piscū aliꝝ: vt hic. t. ā. n. j. dudū. ij. ad fi. Aliq; ābitiosuꝝ t odiosum est rōne p̄sone: de fil. p̄sby. Ihas: t c. fi. vt q; p̄sona est pp̄ qlitatē cōuersationis exosa. Aliq; rōne sīt tenoris: vt ꝫ ius alterius impetratū. ff. de vul. t pu. ex facto: aut est fauorabile: q; nō cōcernit nec mō modū alterius: et tūc latissime interp̄tat: qō dicit hic Hosti. ēt si in aliquo deroget iuri: qō intelligo de iure cōi: cōcernente cōcedētez: alias semp stricte interp̄tarē: q; trāsiret nām p̄uilegii: hoc vē: quatenus verba patiunt: nō vltra: vt hic: de hoc de vb. sig. oliꝝ. vbi bona gl. t hāc dīam inter p̄ulegiū t bñficium: posuit glo. ā. t. e. inter cōpatia. ¶ Op. unus q; habēs indulgentiā debeat postulari: imo vt q; nō debeat postulari: sed eligi: et quo eius data est licentia trāseundi ꝫ vinculum: ꝫ licentiā aptam: t difficultas transeundi sublata est: ergo dr posse eligi: ad ij. ā. de elec. cū Clinton. Sol. dicit hic Inno. expressium q; ꝫ dispenset cū aliquo inhabili ad electionē q; ex dispensatione nō habilitat ad modū p̄cedēti: vt possit eligi: ꝫ dr postulari. vnde dicit in hac mā sic dicendū: q; q̄ñ dispensatio ex toto nō tollit impedimentū a quo necessitat via postulādi. Exēplū: vt si alligato alteri eccl̄ie: qui ꝫ det licētia p ꝫ nō tollit vinculū mālet: ex quo surgit difficultas: t tunc postulari dr: vt hic. ¶ Aliq; tollit vinculū p̄ma facie ex toto: t tūc p̄sidera q̄le sit vinculū: aut est odiosuꝝ: t tūc q; dispensatio ē fauorabilis: ideo tollit ipm ex toto. Exemplū pōt in illegitimitate. Rōnez assignat: q; facilius tollit odiuꝝ q̄ tollit fauōrē: t nō remanēt aliq̄ reliqe. p qō dicē Inn. q; eligi pōt dat similem in pacto: q; tollit ex toto obligatiōez t actionem defendētem ex delicto: q; odiosa est. ff. de pactis. l. si ubi. §. quedā: vbi nullis remanētib⁹ vestigiis aut reliquiis valet qō agit: t eligi pōt: vt in illegitimitate. Illegitimus ergo legitimatus pōt eligi. ¶ Aliq; vinculuꝝ est fauorabile: t tūc dispēsatio est odiosa: ō restringēda: t tūc defect⁹ ex toto nō tollit p dispēsationez quo ad reliqas t vestigia p̄ma: q; fauore difficiliter cōfundit: vt ꝫ in aliis actionib⁹ fundatis sup fauorabili cā que nō tollunt ipso iure: sed eliduntur expacto. ff. de pactis. si vna. §. pactus: t in ppōsito: vt dare ꝫ vinculum licētiam qō est fauorabile: t tunc nō pōt eligi: sed dr postulari: t sic pōt ēt log hic p qō cōcludit hic Inno. q; necessaria est postulatione sunt postulata: vt hic: t tunus qō postulet: ꝫ ēm eum posset tollere ari q; eligatur p minorē p̄sentiā eligentiū t electi ppter licentiā pōt contrahi matrimonium: dicit th. tunus q; eligat ēt postulandus vel postulet in eligendum satis credo q; hec forma procedit

deret ꝓpter ꝓbabile dubium p.c.j.de postu. ꝓla. seruata forma: vt ibi dicit Hostī. q̄ tutius est q̄ oia p papam fiant: ꝛ q̄ hic nō cōsentiat sine cōscientia pape: q̄ huius dubij iudex est papa: nō ipse postulatus. Inno. aūt replicat: ꝛ Jo. an. q̄ poterit de iure cōsentire: ꝛ q̄ exaiare poterit iste inferior: vt dixi: vt p3 ibi: ꝓ eum examinatio facienda: q̄ sic improbabiliter est locutus: vt notet q̄ sibi non est reseruata: sic de elec. ne pro defectu. qđ satis mihi placet: q̄ licentia apti vīa ad vinculum: vt aliquid operet: ꝛ credo q̄ hoc posset facere ante examinatiōem: ꝛ q̄ examinatio exigit demū aīs transitum: vt ēt sensit glo. vel cū licentia sit cōdictionata si idoneus sit: melius credo q̄ ante examinet: vt purificetur cōdictio indulgētie: ꝓ quod apparet q̄ tutior est opi. Hostien. ¶ Ultimo quero qualis erat hec examinatio: dic q̄ erat extraiudicialis: sicut ꝛ cū mandat alicui vt alteri prouideat: si est idoneus nō necessitat ad aliquos citādos sm Inn. de quo vide de p̄sump. c.ſ. ꝛ in cle. j. de of. ordi. de cōcess. pbē. ꝓpositi: ꝛ vide de postu. ꝓla. c.j. ꝓ Inno. de elec. cum inter canonicos. per eundem que no. Anto.

De auctoritate ꝛ vsu pallei. Rica.

Jsum est de postulatis electis: ꝛ trāslatis: sed q̄ assumptis ꝓ hos modos: ly vti palleo: si sic hūt dignitates ad quas assumūtur: agit cē. ō in ā. c. di. p totū. xxv. q. ij. galeax. Quid est palleū: insigne ornamentū archiepi vel epi ō corpe beati Petri sumptum: de elec. significasti. de ep̄o vt q̄ aliq̄s palleū sibi cōpetit ex ꝓuilegio: de p̄sump. cū in uētute. ¶ Quis nec dat palleū: dic q̄ q̄tuor patriarche: de ꝓuilegiis: antiq̄: ꝛ seruāt palleū p. c. ꝛ nō pallū p. i. nā est palleū dignitatis ꝛ pallū honestat: qđ ēt defert laicus. J. ō homicidium fuscepi mus: ꝛ vtraq̄ dr a palus grece: latine mortui: vel ꝓcussio: nam plerūq̄ palleū mouet: ꝛ pallū sepius: vel minister multotiēs id ꝓcurrit ministrādo: vel dr palleū a palor. a paleo pales: debēt enī ꝓ ceteris: ꝛ cū diligere: ieiunijs ergo ꝛ vigilijs insistēdo palidus ē solet. ¶ Quero de forma pallei: dic q̄ in eo ponunt q̄tuor cruces nigri coloris: ꝓp mortificationē viciorū que dr esse in palleato: vt cum apostolo dicī possit mundo mihi crucifixus est: ꝛ ego mūdo. Ad gala. vltio. Alij dicūt q̄ dicte q̄tuor cruces quatuor affectiones significant: gaudiū: dolorē: spem: ꝛ timorez. Prima aīs pectus gaudiū significat. Secūda q̄ a sinistris: spez. Tertia q̄ retro: dolorē. Quarta que a dextris: timorē. Et ista sūt ꝛria ꝛ sic opposita ponunt: sed q̄ qñq̄ hmōi affectiones excedunt: ꝛ sunt potius afflictiones. Jdeo in ꝓmis tribus crucib⁹ ponūtur tres act⁹ ad puniendū ꝛ reprimendū ne excedat in q̄rta nō ponit act⁹ q̄ timor socium aculeū secū portat. Ad ꝓma notat gaudium que iō ꝓponit q̄ bō semp dr incedere leta facie. Jn ſa dolorē: q̄ in sinistris pādet oc̄ maluz. Per tertiā timorē: q̄ timemus que nō videmus. Per quartaz spem: ideo fine aculeo: q̄ vt q̄ magis speret q̄ timeat: vel p ipsas designant quattuor vtutes cardinales. p Primā ante pectus Justicia: vt semp sit ꝓoculus. p Secūdam Fortitudo q̄ aduersa: ideo ponit a sinistris. p Tertiā Prudētia: ideo retroponit. per Quartā Temperātia q̄ caret aculeo: q̄ nunq̄ excidat: sed alia temperat.

Cum super. Intra quālibz ecclesiā ꝓuincie sue archiepo palleo vti pōt extra ecclesiam non. b. dic. Cōsultatio ꝛ rñsio. ſa ibi: q̄ ua. ¶ No. ꝓmo q̄ pactuz vel forma in traditiōe rei apposita seruāda est. l. traditiōibus. C. de pactis. ¶ No. ſcōo de dictione intra q̄ notat intrusicitatē inter extrema: nec extrema actus cui iūgitur excedit. ¶ No. tertio q̄ appellatione ecclesie: q̄q̄ cōprehendunt vniuersalr ecclie totius dioc. de hoc. Jne ꝓla. vi. ſn. c. ij. vide de ver. sig. cū clerici. ¶ No. quarto q̄ in signia iurisdictionalia vel ptātem significātia: in his q̄ exercent ꝓ viam voluntarie iurisdictionis nō extendunt extra limites dioc. ¶ No. quito q̄ archiepūs ꝓcessionaliter pōt extra aliq̄n eccliam ꝓpriā: ꝛ tūc nō vtit palleo: ꝛ no. q̄ processiones debent fieri ab epis cū indumētis ep̄alib⁹: vt hic habes. ¶ No. sexto q̄ archiepūs regit ꝓuinciā. ¶ Oppo. q̄ extra dioc. posset vti palleo. J. c. ex tuarum. So. de iure nō pōt: vt hic ex ꝓuilegio sic: vt ibi. ¶ Oppo. ſcōo q̄ appellatione ecclie comprehendat sola ecclesia cathedralis: vt p3 de ver. sig. cum clerici. So. ꝙuum loqtur in mā stricta in q̄ pōt alteri ꝓiudicare hic in mā larga in qua nō pōt alteri ꝓiudicare: per q̄ apparet q̄ si mandaret ep̄o ꝓsidere in ecclesia sua nō posset in alia dioc. ꝓsidere: q̄ nō. ¶ Quero q̄si q̄s posset vti palleo: dic q̄ in missa: ꝛ certis tñ diebus. J. e. ad honorē: vel q̄ ptinēt ꝓuilegio suo. J. c. ſi. ¶ Quid significet glo. dicit q̄ plenitudinē ptātis. J. c. nisi. dicit Joā. an. q̄ audiunt q̄ significat eum hre alias ligatas: ideo sup vtrūq̄ brachium extenditur hi hoc nō ꝓbant aliquo iure. ¶ Quero an palleo possit vti i eccha ēt exēpta: doc. q̄ sic vt in cōcilio Elien. de ꝓbē. archiepōrincle. ¶ Quero an in tota ꝓuincia poterit vti. q. dam q̄ nō: sed exponunt ꝓuincia. i. dioc. Hostī. intelligit: vt sonat aliq̄n dioc. ponit ꝓ ꝓuincia. ix. q. ij. epi in litteris ad litem: dic vt de rescript. Ro dulphus: de beneficialibus dic: vt. c. ſi. q̄ꝫ. li. vi. j. de pbē. ꝓ illos. ¶ Quero an extra eccliam possit vti: aliq̄ dicunt q̄ non: sed solum in eccha: ꝛ sic intelligunt ifam: vnde dicūt q̄ si ingrediat eccliam ꝓcessionaliter vel p cimiteriū consecrandū: q̄ nō dz vti palleo. Anto.

Hec. Archiepūs alij archiepo palleum cōmodare nō pōt. b. d. sunt due ptes. ſcda ibi ingl̄itione. ¶ No. ꝓmo q̄ palleū est ꝓsonale: ꝛ segtur ꝓsonā vsq̄ ad mortē: velut vinbria. ꝛ cuz palleo sepelit. ¶ No. ſcōo q̄ iura ꝓsonalia nō ꝓsit ad alios transferri ēt p ꝯtū cōmodari. ¶ Oppo. q̄ archiepūs pōt inuitare alienū archiepūm ad celebrandum in ꝓpria dioc. vt p3. vij. q. j. epis: igit vī q̄ possit ei cōmodare palleum. So. hec sunt nō dubitāda: vt si erit poterat inuitare: ita cōmittere palleum ēt. ar. J. de of. de le. preterea: sed ꝯtrarium est verū. ¶ Oppo. ſcō q̄ nō sepelitur cuz vestibus: de cōsec. di. j. nemo. ff. de re. ꝛ sump. fu. l. ſi quis. ff. funeris. So. ſpāle est in vestibus sacerdotalibus: ꝛ palleo: vt hic: ꝛ c. nemo: loqtur de laico q̄ non dz inuolui in vestibus sacris. Secus si de clerico: idem est de vestibus cuiuslibet ordinis: vt in talibus sepeliat cuius ordinis est. ꝛ B dz vniuersaliter cōsuetudo: ꝙuum loqtur de palla altaris. Cōtra illos aūt qui eufodiunt tales cū derobandi: est pena. C. de sepul. vio. l. pgit audacia: infra nouez dies ab obitu numerandos: nō dz quis molestari ex ꝓsona defuncti: vt in auc. ibi signata. ¶ Quero an possit cōmodare vt sartor videat ꝛ aptum faciat: dic q̄ hoc ꝓhibet cōmodatum ad vsum vtendi nō videndi. ¶ Quero qđ si archiepūs transferat ad aliū archiepatum: an hēbit sepelire cū duob⁹: doc. dicūt q̄ sic nō poterit tñ vti ꝓuilegio ad vsum ſcti archiepatus ponet tñ palleo ſo desup ad aliud desuptus: alij dicūt corp⁹ vestiendū vltimo palleo tñ: ꝓmū vo ponet supra corpus vel supra caput sm Inno. qđ vt rōnabilius Hostī. ꝛ qđ vī de duobus: idem de pluribus: sm Jo. an.

Si specialis. Per palleū trāsfertur plenitudo pontificalis officij: ꝛ nomen archiepale. b. d. Prima decisa fuit narrat. Secūda ibi sane sua cū aggravat. Tertia ꝓcludit ibi: tu ergo. Quarta cōmiat: ibi qñ. ¶ No. ꝓmo q̄ ante traditionē pallei nō ꝓfert per aliquē actū plenitudo pōtificalis officij: ꝛ nomē pontificale: ꝛ sic aī pallei traditiōez q̄ nō pōt appellari archiepūs: sic nō sequit plenariū effectū: ꝛ cōplementū plenarie ptātis: q̄ qđ apparet q̄ a nole arguat effectus. ¶ No. ſcōo q̄ male factuz ꝓlati licite ab eo palleatur: ꝛ emendatur ne in ꝓ-

pnli transeat exemplū pp scandalū. ¶ Not.tertio:q̄ vbi ex facto sequit:aut pfulio supioris:aut verecūdia subiecti potius sūpior dz eligere verecūdiā subiecti cuius est culpa q̄ cōsultionē suā:ꝛ sic qō tutū nonotē effugiat culpa dz pferre verecūdie ꝛ pfulioni inferioris tibi subiecti. ¶ Opp.q̄ ante traditionē pallei p cōfirmationē būt aliq̄ ptātem:vt ps.ē.de translatōe plator.c.j.de electōe qō licut.Sol.asi pallei traditionē p cōfirmationē recipit ptātem quo ad illa que sunt iurisdictōis.ē.de elec.trāsmissa:ꝛ.ē.de trāsla. prela.c.j.saluo qō est in maioribus sicut est cōuocare cōcilū: vt j.d.c.qō licut.§.preterea.fateor q̄ recipit potestatē in ꝓdicta.sed ptās in his que sunt ordinis confert a tpe traditionis pallei:vt.d.c.qō licut.c.di.qū.ꝛ.ā.ti.j.inter corporalia. ¶ Opp.fōō innuit hic licitū pallium q̄ malefecit:ꝛ sic pnunt mentiri ē.ff.de tributo.illud.§.pe.xxij.q.ij.primū.Sō.mentiri nō is si ꝓ veritate certū petat:sed bene is fingere nam tēsus fuit se longius ire.j.q.j.ex his ꝛ bona simulatio ꝓbatur q̄ metus ca.c.j.vñ non licz pallium mēnēdo dicēdo q̄ ptās sint sup hoc a sede apostolica date sed fm Hosti.instabit sermonibus:ꝛ excusationib⁹ nēdo verbis duplicibus dicēdo q̄ qui eum reprehendunt nō viderūt oia sua ꝓuilegia:de q̄bus verbis duplicibus in alia mā:vide in Spe.de aduo.§.ideo nūc. ¶ In ꝓncipio glo. ꝓmo colligit q̄ archiepūs sū pallei traditionē nō vocabit archiepūs:sed dicūt doc.q̄ vocabit electū: vel postulatū sū cōsecratōē:post ꝓsecratōē vocabit epm:ꝛ vide gl.de reb.do.c.i. ¶ Glo.fa ꝓsequī gñalia allegās concordantias in fi.op.q̄ nō possum mihi cōsulere cū dāno alterius.xxij. q.ij.primū.xi.q.iij.si qs vo. Jo.an.remittit ad ibi no.ꝛ de reg.iur.locupletari.li.vj.dic q̄ si qs facit aliqd ꝓcipaliter vt alteri noceat hoc non est licitum:aliter sic:dūmodo hoc indirecte faciat:ad hoc.ē.de elec.cum ecclesia.

Dhonorem. Romanū pontifex semp ꝛ vbiq̄ vsī palleo:alibi tñ in ecclīa fuit:ꝛ certis tñ diebus. Scōa ibi alia ratiam diuersitatis reddit:ibi qñ. ¶ No.q̄ papa solus vtī palleo in missarum solēnitatib⁹:ꝛ vbiq̄:ꝛ no.cām:q̄ palleū figurat plenitudinem pontificalis ptātis in qua est assumptus vbiq̄:ꝛ sic papa:est sūpior oībus:ad hoc.ē.ti.j.is. ¶ No.fo.q̄ dicto sempenotat:tpe:vbiq̄:locū.ad hoc ff.solu.ma.l.j. Et no.q̄ archiepī palleo vtūtur solum in ecclīa ꝓpria:ēt in ecclesijs ꝓuincie sue:ꝛ certis temporibus in anno.ꝛ no.cām diuersitatis:q̄ nō habēt plenitudinē ptātis:sed sūt vocati in ptem solicitudinis:vniuersalis ergo curā oīum hz papa. ¶ Oppo.q̄ pallei ēt significat plenitudinē ptātis in inferioribus.ē.e.in genesi.Sō.dicūt doc.q̄ in papa significat plenitudinē officii:ꝛ sic aliqd significat:idē in vno:aliud in alio:de ꝓsimp.aliud.de sacra.vnc.c.vno. ¶ Quero:fo q̄ sūt illi de q̄bus cōfert ptās inferioribus in vtēdo palleo:glo.ponēs formā traditionis pallei eos enumerat:q̄ vide q̄ clara. ¶ Quare aūt dicat de corpe sancti Petri simpliciter bēa.ē.de elec.significasti:put dicit gl.q̄ in trib⁹ ꝓpib⁹. Hosti.dicit q̄ in q̄nto:ꝛ dicit Jo.an.q̄ ipse plus credit q̄ id equū:ꝛ q̄ fuit palleatus. Jo.an.dicit q̄ aliqbus plus cōcedit:recurrendū ergo est ad vba ꝓuilegij.de ꝓul.porro. ¶ Quero q̄ exigant:vt dē palleū:dic q̄ exigūt q̄ fortiter:ꝛ frequēter postulet.e.di.ꝓsta.nisi aliud fiat de gra.ꝛ postu.bone.de elec significasti. ¶ Quero qñ dz peti pallium.dic q̄ infra tres mēses a die ꝓsecratiōis:ꝛ si nō fecerit: careret cōmissa sibi dignitate.e.di.q̄ accusatus:ꝛ fertur hec sntia p papā:q̄ inferior hoc nō posset.iij.q.vj.accusatus:hec vera:nisi fuerit impedimentū:q̄ tunc daret sibi annue:ꝛ plus. vij.q.j.ꝓstitutū.lxx.di.qñ qdē. ¶ Quero:p quē dic p se vel p nūcium sufficiēter:ꝛ q̄tuor exigūt:vt dicat sufficiens exigit eni cō in ꝓcuratorio fiat mētio de q̄tuor vniuersalibus synodis.de q̄bus.xv.di.ficut.C.de sum.tri.l.fi.ꝛ pstō nū decretaliū romanorū pontificū.de sū.tri.c.j.ꝛ.ij.Scōm q̄ ꝓpria manu mittēdis sit scriptū. Tertiū q̄ bēat mandatum hāc fidem iureiurā.firmū adi.i.iurādi in aiam mittēntis q̄ ita credat firmiter. Quartū q̄ ptātem bēat petendi pallium.e.di.qñ. Quintū forte q̄ bēat mandatū iurādi in aiaz mittentis fidelitatē ꝛ obedientiā romane ecclīe.de elec.significastī.l.xij.di.nibi.de iureiuran.ego. Sextū q̄ fortiter petat:vt est dictū.c.di.optatū. Septimū q̄ in fratres mentes petat q̄ si factum nō fuerit deponat.c.di.qū: nisi forte nuncius trāsmissus infideliter egerit:vel nimium impedītus fuerit.ar.j.de pigno.significāte.qz subueniendū:vt ibi:ꝛ de re iudi.cū Bertoldus. ¶ Hūqd aūt oīno elapsis tribus mensib⁹ petat hāc penā opt.sint Jo.q̄ sic:nec ob.q̄ dēnq̄ q̄.ē.de transla.prela.c.ij.qz maius ipse vertit in archiepālī officio:ideo minus ipse datur.ar.xlij.di.quesicamus. Alij dicunt q̄ nec metropolitanus hanc penam patiet:nisi elapsis q̄nq̄ mensibus:que lectura magis vī amicari litere fm Hosti.fm quē is ēt iste rigor sit scripture nō seruatur ꝛ pōt dici q̄ in desuetudinē abiit.iij.di.l.legeo:immo nec admittit fm cōsuetudinē curie electo petēti:sed dz petēt ꝓcurator capituli vī vnus canonic⁹ noie electi.Si ergo nulla est electi petitio:ergo nulla mora:de anna.exce.i.ti.Sufficit ēi mittere nunciū infra tres mēses:nec ēi necesse q̄ petat vel se pūtet infra illos:sunt enī q̄dā tñ longinqui in q̄bus non posset nuncius ēt prima die cōsecrationis cōsiliatus.j.illud tpe ad sedem apostolicam venire. Numquid aūt si nuncium miserit.j.illud tpe:ꝛ monk in via:vel aliter infideliter agit:an sufficiat ad penā vitandā q̄ semel nuncium infra tres menses miserit nō:imo ex quo ad metropolitanū pūent impedimentū q̄cito pōt cōmode dz:vel j.tres menses a tpe notitie mittere.ad hoc j.de elec.si electio.lib. vj.ad hoc:de ele.cupientes.§.ad hoc:qō ibi no.e.h.in glo. hec psone:ꝛ si interim impediat fm mittere tenet tertiū:ꝛ quartū:ꝛ sic in infinitū.ff.ad tertul.l.ij.§.si mater:ꝛ.§.qui:ꝛ ꝓ totā.l. ¶ Gl.ij.ēt clara ibi serica vestis:doc.declarāt q̄ dicat serica vestis:dic vt ibi per eos. ¶ Oppo.de capso a memoria:vt lite pen.Solvit Jo.an.q̄ ibi de consuetudine:ꝛ ꝓuilegio decebatur obtentum:vt licerat vti extra ꝓuinciam signo crucis. Anto.

Xtarum. Archiepūs extra suam ꝓuinciā palleo vti ſi pōt ēt ſi hoc bēat ꝓsuetudo.b.d. ¶ In pina gfe petito petētis motuum ꝓuīa. In scōa petitionis limitata exauditio motuū reprobās. Fa ibi:is. ¶ No.archiepm:nō posse vti palleo vel insignijs pontificalibus extra ꝓuinciā suā. ¶ No.fo.q̄ ꝓsuetudo inducī nō pōt:vt archiepūs extra ꝓuinciā palleo vtatur:nec gñaliter nec ꝑticulariter. ¶ No.q̄ ꝓuilegio cōcedi pōt vt immūne necessitate ordinatōis archiepūs palleo vtat extra ꝓuinciā. nō cōpetit ergo hoc de iure:ꝛ sic q̄nq̄ plus pōt ꝓuilegiū: q̄ ꝓsuetudo. ¶ No.q̄ cōsuetudo dī gñalis que seruatur in ꝓuincia vna:de quo.ē.de ꝓsue.cū dilectus.v.dilect⁹ ēo. ¶ No.q̄ ꝓuilegiū de vtēdo palleo extra ꝓuinciā intelligit si is in cuius dioc.vti vult hoc cōcedat:ꝛ sic talia ꝓuilegia intelliguntur absq̄ alterius ꝓiudicio. ¶ Quero an ō mere cōi possit archiepūs extra ꝓuinciā vti palleo:qdā dīt q̄ de iure cōi pōt cōcedēte illo in cui⁹ dioc.vti vult:ad hoc j. e.c. primo:ꝛ cōsuetudo:tūc dī corruptela q̄n vti vult intra dioc̄sanos:ꝛ hoc dicit Jacobus:alias Ta.data aūt necessitate in catibus:dicit q̄ quo ad actū vtendi palleo in alia ꝓuincia:dīc hoc posse ēt extra dictos casus:cōmō bēat licētiam:ꝛ ad verbū iam dictū casib⁹ subaudītur maxime ꝛ ad actū ordinādi:ꝛ cōsecrādi extra ꝓuinciā:dicit q̄ sta ꝓpue vt nō possit:nisi in subsidiū ordinare subiectos extra ꝓuinciā ēt illo cōcedente:nisi in casib⁹ necessitatis:ſ Jo.an.dīc hoc falsum:vt j.dicē. Inducūt qdam decre.q̄ si archiepūs ad alia ꝓuinciā:vel epūs ad aliā dioceſiz ō illi⁹ ꝓmissu pōt ordinare inter clericos suos si ad ipsum venerint qō quidaz negant:vt plu.alias Hugo:dicens q̄ cum dioc̄sanus illos

ordinare vel iudicare non possit: vel illos epos cósecrare ergo de illis licentiá dare nó poterit: & hic ꝓprie stat ꝙ bum indulgemus & ipropric: quo ad vsum pallei: de quo. Ic. primo. Cótra determinat Hosti. qui ñ pót de pmissu illi⁹ ꝓpos illius subditos ordinare & iudicare. xi. q. iij. c. a. & iij. & c. nó inuitati: multomagis suos ꝓprios: ibi enim ñ est duplex gña p- sonaꝝ & loci: dic vo loci tm̃. de quo de offi. le. nouit: nec hic requirit licétia p apem: dũ tñ vtat palleo p mira pallegata: p que patet fallum: qó est dictũ. ē. primo inquátum dictum q̃ de permissu non possit: & qó de pmissu possit vti palleo sed non ꝓcedit dictum Hosti. qi subditi extra locum non sunt illi subiecti: vñ non pót ampliari ptás licentiam nó ha- bentis in ipsos subiectos: sed secus in subditis impropric licétiatis: q; pót ꝓrogare su prior ptátem in illos subiectos non poterit ergo in alios subditos: nisi expresse ꝑsentiant: de q̃ in cle. q̃nus de so. cópe. & dixi: de offi. deleg. Po. & G. Inducit ad argumẽtum ad qónes ꝓdicatoꝝ & minoꝝ: q; hꝫ sint ꝓuilegiati sup cófessionib⁹ audiẽdis: requirit tamen par rochialis licẽtia: de quo p glo. I. de pen. oẽs: & hodie de hꝫ in cle. dudũ: de sepul. ¶ Quero an diocesanus in loco suo possit pmittere actũ vtẽdi palleo in ordinationibus cleri- coꝝ. q. dicũt q; non. vñ a diocesano primo pmittit act⁹ ordinãdi illo pmisso a papa cócedit vsus pallei. Ideo pa pa nó pót hũc vsum cõcedere. Alii dic so q; pót hoc ꝓcede re inferior de licẽtia sui archiepi cui ẽt ꝓiudicat. Et si dica tur q̃d operabit: ergo ꝓuilegiũ si detur licentia a dioces. dic q; operabitur: vt illo pmittente vti possit absq; licẽtia ar chiepi q; alias nó posset concedere & si esset palleatus: nisi esset exemptus cũ sit signũ ꝓlationis. ē. c. primo: ſm Inn. dicit Jo. an. q; ẽt cũ licentia archiepi nó posset hoc cõcede re absq; licẽtia pape: vñ melius intelligas in hoc casu: quã tum ꝓ vsu pallei ad metropolitanũ recurrendũ ſm Hosti. & exponebas ad quez eccla pinet iure metropolitico: vel alias q̃ ad vsum pallei: & facit de tẽpo. ordi. c. ũ nullus. li. vj. ¶ Quero q̃ exigãtur: vt in alia ꝓuincia possit vti palleo: dic q; tria: q; ꝓuilegiũ pmissio eius ad quẽ: & qó altera de his causis ſsistit altero deficiẽte nó vtet palleo. ¶ Quero an archiepus hodie bus⁹ loci possit vti hoc palleo: dic inspi- cienda vba ꝓuilegii: q; si appareat fuisse reale extendet ad successores: secus si appareat reuocatũ: si ꝑsonale planus est in dubio vbo; remittit ad papã de offi. ordi. c. ij. ¶. si vo. lib. vj. Si vba nó sũt dubia recurrẽdũ est ad decre. q̃ñ abbas & vide q; no. de re. iur. ꝓuilegiũ. li. vj. ¶ Ad glo. op. q; nó solũ in eccla: sed in tota ꝓuincia vtat palleo: vt. ē. c. primo. So. dic eccliaz. i. totã ꝓunciã. ¶ Opp. q; extra ꝓunciã vti possit palleo. xvi. di. ¶. ecce. So. rónali pót & isula: vt ibi & xxi. di. cleros: sed nó palleo. I. e. cũ sia. Dicũt doc. q; róna le est ornamentũ pontificale vel sacerdotale pãnus. s. q̃drã gularis ad latitudinẽ palmi: & hñs. xii. lapidel fixos: & hoc vba inscripta manifestatio & veritas: de quo crodi. xxviij. per totũ. In margine aũt cuiusdã decre. sic erat scriptum. Rónale est quoddã ornamentũ rotondum in pectore: vbi scriptũ erat manifestatio veritatis ſm Gof. unde ibi dicit q; mitra: & est cã quare bis vtat: q; in alijs non designat plenitudo officij: sicut in palleo: remittit I. c. cũ sia. ¶ Opp. q; vtat insignijs extra ꝓunciã. ff. de offi. ꝓcõsu. l. j. So. illud cõtingit rone mittẽtis: mittere eni a ꝓncipio & volũta riam iurisdictionẽ hꝫ & exercet anteq̃ ꝓueniat ad ꝓunciã sibi decretã. ff. e. l. iij. sic legat⁹ pape: de offi. lega. excõicat: ſm Gof. hic & in ſũma huius ti. in fi. dicit Hosti. q; in eo & l similibus nulli fit ꝓiudicium: hic secus: q; hic signũ dat q; lo cus in quo talia portant insignia iurisdictioni subiaceat in signis: vt in tex. no. Alie glo. sunt clare. Anto. de bu.

Q Via nos. Sine palleo & sandalis pót epus celebrare. b. d. ¶ No. archiepm posse sine palleo celebra- re indistincte extra ꝓunciã suaz: cum palleo aũt nó: & idez q; infra ꝓunciã suã pót celebrare cũ palleo, ¶ No. q; cũ palleo ẽt in sua ꝓuincia celebrare nó pót: ni- si certis diebus: & q; nó pót ꝓ defunctis celebrare cum pal leo. ¶ Quero qd sint sandalia. dic q; de hoc habes. xcij. vi. ℌ. cópagis. Po. dicit q; sandalia sunt calciamenta pur- purea vel depicta q̃bus vtunt epi. ¶ Oppo. cũ glo. q; nó hꝫ celebrare in aliena dioc. vi. q. iij. scriptũ cum si. intellige q̃ñ fuit mutatus: & hoc q̃ñ publice celebrat quatum aũt li- ceret ẽt sine licẽtia: de cle. pegri. tue. Hosti. dicit q; si vult celebrare publice alio ordinãdi: vel epalia exercẽdi: hoc nó pót absq; licẽtia: alias dicit q; pót ẽt publice celebrare Inn. dicit q; de licẽtia diocesani: vel ẽt prochialis sacerdotes ce lebrare poterunt: dũmodo sine pontificalibus celebrent: q; illis non possunt vti nisi super hoc sint ꝓuilegiati. Jn. j. ad ſupplicationem. Hosti. dicit q; & in pontificalibus: & sine li centia poterunt celebrare: sicut obseruat gña alios cõsuetudo & ẽt ꝓdicare nisi ſpãliter ꝓhibeant: de quo de hom. excõi cantus & in cle. de ꝓui. c. ij. in glo. pontificalib⁹. Indulgẽ tias ẽt q; iurisdictionis sunt non pñt: nisi subditis dare. de pe. & re. c. ad. ix. q. ij. c. j. puto hec vera sine palleo cum pal- leo non pót absq; ꝓuilegio: alias licẽtia epi vel archiepi. ¶ Quero q̃liter tit soluta quarta q̃stio: dicit glo. q; nó po test cũ palleo celebrare: nisi hoc habeat ꝓuilegium. Inn. dicit q; soluitur q̃stio sic: q; cuz non possit vti palleo: nisi in solẽnibus non poterit q̃ñ celebrat ꝓ defuncto cum non sit solẽnitas: dicit Hosti. q; de solẽnitatibus non pmissit: sed de diebus: cuz ergo glo. & fatet q; ꝑ suetudo nó hꝫ hũc casum in ꝓuilegijs expressum in q̃stum allegat. c. ferra. inclus allegaret. c. ibi sequens. quod incipit porro.

C Um sis. In qualibet eccla sue ꝓuincie pót archiepus vti palleo b. d. ¶ Interpretabant forte aliqui ꝓ eccle- sias ꝓuincie intelligi cathedrales: q; renouet hec decre. dicens q; in qualibet eccla ꝓuincie pmissis die bus. archiepus celebrans pót vti palleo. ¶ No. archiepm posse vti palleo in qualibz eccla sue ꝓuincie. ¶ No. q; ar chiepus pót vti palleo in actu celebrationis: demũ dieb⁹ solẽ nib⁹: & no. qd significat palleũ. ¶ Oppo. q; nó vtat vbiq; palleo archiepus: vt pz. c. c. j. q; nó extra ꝓunciã. ¶ So. re- stringe hanc vniuersalem ad eccias sue ꝓuincie: vt intel- lige q̃ñ hꝫ ꝓuilegiũ: de consensu illius in cuius dio. vult vti palleo ſm glo. & sic vbuz hoc gñale vbiq; ad q̃ttuor restri gitur: ad ꝓunciã: ad eccliaz: ad missaꝝ solẽnia ad certos dies: & sic vt q; si sub pangltone vel aliqua ꝓuata domo ex tra eccliam ſm. c. de ꝑcra. di. j. ꝓcedimus: q̃ñs archiepus infra suã ꝓunciã celebret non poterit vti palleo. Inq̃tum glo. dicit q; ex ꝓuilegio pót vbiq; mutatus. Jo. & Vinc. si est mutatus nó exigit ꝓuilegium: & sic dñt verbũ indulge- mus. ē. c. primo ponit ꝓprie & impropric: & sic de iure cõi archiepus mutatus vtit palleo: in missa extra ꝓunciã: vt ẽ. dũmodo dioc esanus hoc consentiat: ꝓprie aũt ponit quo ad ordines: vel consecrationes faciẽdas ẽt de subditis in alie na ꝓuincia: sed ambo dicta sunt falsa ſm Jo. an. An. ó bu.

De renũciatione. Rica.

¶ Quia ea q̃ postulatione electione acquirit & trãslatio- ne sepe renũciatione pdunt nó cc. de mã. Ric. vij. q. j. c. ij. xvij. q. ij. c. xxi. q. ij. repetit in. vj. & in clemẽ.

Jtteras. Propter senectutem nó dat licẽtia cedẽdi epo si sit necessarius vel vtilis eccle sue. Jn pma decisa supplicatio. Jn secda ibi fi tuã. ipse repulsio. Jn tertia ibi: inonem⁹ exclusio. ¶ Jn pma duas cãs legitimas cedendi defectus scietie & senectutis: hec tñ vltima nó est sufficiens semp: & ꝑ aliter q̃ñ ab⁹ est vtilis & necessarius ec- clesie: & adest periculũ in mutatione ꝑsone. ¶ No. so. q; tpe discriminis ois mutatio est periculosa. ¶ No. tertio q; ico-

gnito nō est cōmittēdā regimē ecclesie: sic salua cōsciētia nō eligī vel pmouēī incognita psona: ꝑ cor. de postul. pla. bone: ad fi. ¶ Nota ḋcto q̄ ad maceratiōnē corpis seq̄ spūs sublimatio: sic e contrario sanitas e robur corpis aie est ꝓtua: e ad depressiōnē vnius de ꝓtis alterius seq̄ sublimatio. ¶ Nota quito ꝑ ipotentiā. ¶ Nota sexto ut terā allegādā in fine ꝑ vicū incōstantie: pusillanimitatis. Et nota de dictione: et que stat pauatim aliq̄. ¶ Vltimo no. q̄ ceteris paribus magis crescit deuotio in sene q̄ in iuuene. ¶ Oppo. q̄ senectus sit cā legitima vandi licentiā cedendi ff. e. nisi. §. alia vero. ¶ So. dicit glo. q̄ senectus que reddit quē penitus inhabilē ad regimē epāle dat cāz cedēdi nō aūt quelibet alia nō reddens penitus inhabilē: vt ff. ¶ Oppo. 2o q̄ insufficientia sit legitima cā cedendi. ff. de elec. congregato. So. defectus scientie est legitima cā cedēdi nō oēs: et maxime tpe belli: periculoso: vt hic erat.

C Um inter. p. Habet duos ītd. lect°: et vt virtus cōprehendāt dicit renūciatio et abiuratio bñficij referī nō ad ius psūm: vel qe ꝓterito competens renuncianti. Ideo exceptione renunciationis aut iuramenti nō repetitis agēs ex iure post renunciationē aut iuramētū ḋcto. b. d. ¶ Porcia ps narrat fem. Secūda dat iudicē ibi ideo q̄. ¶ Adepta causam q̄ ius fuit nouiter ḋcto: vel auctoritate pape: vel auctoritate maioris ptis capli. ¶ Vide q̄ ius canonicū et ad illud accidēntia spūalia sunt: vt stallum et loc⁹ capli: put sonāt in iure: spūalia iura sunt. ¶ Et no. q̄ stallum et locus chori cēsent de ptibus iuris bñficij: et sic arguīt quādā possessionē bñficij eo q̄ illa possessio ꝓbatur qđ no. p articulāb⁹ ad hoc ō elec. cūana ecclia. ¶ Vide q̄ iuramētū et renūciatio in dubio restringuntur ad ius ītū tēpus renūciatōis subsistēte: nō nō excludūt quēcūq; petitōe respectu iuris post renūciationē et iuramētū creati: et nō renūciās nō repetere bñficiū: nō excludit si postea acceperit: et petat illud ꝓtextu receptiōis noue post iuramētū auctoritate capituli aut auctoritate pape: facte et no. q̄ hoc est verum etiā si in renūciatione vel iuramēto subiungit aliqua dictio tēpus futurū respiciēs: vt de nō repetendo viterius: q̄ intelligitur: de nō repetēdo viterius ex cā de ꝓsenti subsistēte: qđ no. si vis te ampliare vide Bar. in. l. q̄ rome. §. duo fratres ff. de ver. ob. ¶ No. quarto argumētū ꝑ opi. q̄ ptās conferēdi ptes ecclesias bñficiales ecclesie collegiate: spectat ad collegiū ecclesie. ¶ No. quinto hic tex. apertū q̄ in unctionis beneficium transferī quasi possessio beneficij: in ādatu eius receptus facit gaudere quasi possessione beneficij: et sic concludit q̄ quasi possessionē hz. vide de cōsue. c. ij. et nota. Cōpa. de elec. transmissas. ¶ No. quarto: iuncto ꝓncipio q̄ illud bñficiū nō dicitur qđ pacifice possidere in quo habz controuersiaz in dicial⁹: et est argumētū q̄ pro cōtrouersia iudiciali detur interdictū vti possidēti: de quo dicā: de resti. spo. audita. ¶ Oppo. pās gl. q̄ repellat hic repetēs beneficiū obstante exceptiōe iuramēti: de resti. spo. sollicite: et. e. accepta. de iureiurā. si vero. Pone ista so. sin doc. q̄ hic renūciat spoliatus. Ideo renūciato sibi nō obuiat: de resti. spo. sollicite: ītrū ꝓcedat qñ nō spoliatus. Nō placet ḃ doc. quia tenet iuramētū ꝓstitū a spoliato dū tñ sponte iuret sin Inno. et. e. sollicite. loquī quo ad possessoriū: qz renūciato a spoliato nō excludit possessoriū recuperande: iz bene excluderet petitoriū. ¶ Secūa so. soluit iterū doc. q̄ hic iurauit coram nō suo iudice: ar. l. e. admonet. Hoc nō placet Inno. q̄ sibi iuramētū ꝓiudicat. vi. q. iij. veniēs. q̄ꝫ sit tenerarius dūmodo sponte iuret iuramentū est obligatorium: donec absoluat. de iureiurā. cuiz quādā: de elec. venerabilē. ¶ Glā dicit tertiā solutionem: et hec est vera: q̄ iuramētū excludit repetitē beneficiū quatenus petit ex iure antiquo: vel subsistente sin tēpus renunciationis: qz quo ad cām illā restringitur. Sed si petat ex cā nouiter superueniēte non repellitur et hec subdiuidit in duas. Vtrum q̄ hz agebat ex iure quesito auctoritate capituli. Secūdus q̄ ageret ex iure collato auctoritate pape qlibet ē bonus. Et tertius q̄ vtraq; vēret ex ceptio ꝑ iuramētū qđ si ex vi veteris iuris reciperet hic autē recipiebat ex vi noui iuris. videlicet ex vi receptionis facte a maiori ptē capituli que habuit ptārem ius nouiter creādi. Item me. cā ad audientiā: ad hoc q̄ iuramētū nō extenditur ad non cogitata al' cognita: et ḋ tūc inesse nō erāt: de iureiuran. clerico. ad. Item simile in rescripto qđ nō extendit ad creata post. de rescript. c. ij. sicut et trāsactio nō extendit ad incogitata. C. de trāsac. l. si decreta: ad hoc qđ dicimus: de excep. rei iudi. vt nō excludat nouaz cām. ff. de inst. l. q̄ habebat: et habet. ff. de excep. aduersario. ff. ō excep. rei iudi. l. an eadē. Dato ēt q̄ iurasset nō repetere ex iure futuro a capitulo illud iuramētuz ꝓstitum capitulo ad vtilitatē priuatā capituli intelligit: nisi capitulū illud remittat: et cōsentiat: et illud remittere pōt. de spō. ꝓterea: de iureiuran. c. a. ¶ Secundus intellectus q̄ hic agebat ex iure nouo creato auctoritate pape: et tunc ꝑ iuramētum dupliciter solui. Primo q̄ hoc iuramentū nō refert ad ius nouiter creatū auctoritate pape. Hoc si dicit Inno. de iure futuro: sed simpliciter loquī de iuramēto prestito secundum quod nota. infra. e. tamen. dictum ipsius potest sic saluari cum contrarius ipsius tenuerit hic. Ho. sti. quem sequitur Jo. an. ¶ Et hec sunt vera quādo iuramētū nō respicit ius futurū aliās si iurasset nō repetere etiaz ex iure nouo excluderet repetēs nec mandatū pape excusat: si nō esset facta mētio de iuramento vel dato q̄ esset fcā mentio de iuramēto: nisi subesset cā dispēsandi. ḃ nō erit mutus aduersus iuramētū: qz iuramētū non pōt tute a papa ēt remoti causa nō subsistente. hec verba directe sonant ꝓtraz eius q̄ no. in. tex. nec Inno. de materia bñficiali facit ḃ mētionē q̄ꝫ doctores in materia bñficiali ḃ dicūt: ñ vellē doceri ō rōne diuersitatis: q̄ ad purificādā cōsciētiā. ¶ In materia alia q̄ꝫ bñficiali: de iureiurā. veniēte: qđ no. ad ḃ qđ no. de voto. nō est. Secus si cā subesset: qz tutus erit. vij. q. i. scias. l. q. vij. §. nisi rigore. §. necessitas: et. c. sequē. In foro tñ cōtēcioso indubio cā plumerentur: ar. l. e. in ptenta: et l. de remdi. sicut de quo. lxxv. di. florentinū. xv. q. vi. c. auctoritatē. xxij. q. iij. si aliqd de voto nō est: et vide de iureiurā. finto. Et sin hūc intellectū glo. pōt intelligi decre. q̄ pres fuerunt ife. l. tria paria ifraz. primis renūciauit in manibus capituli q̄ illuīt a. Fo impetrauit secūdas q̄ non obstante renunciatiōe deberet sibi beneficiū assignare qđ per maiorē ptem capituli fuit factū cui minor pars se oppōebat rōne obiurationis. Ideo ipetrauit has tertias ifras ꝑz gof. vel sin Ho. Impetrauit litteras et subiecerat se in mānibus capituli renunciādo et abiurādo ifras maiori pti capituli eiz recipit et minori ꝓdixit prima lec. ꝓsequī primū intellectuz glo. secunda sin. ¶ Ex his determinat quēstio aliqs fecit pacem alicui: et ꝓmisit non offendere: qđ id referat ad cāz offendēdi de ꝓsenti vel ꝓterito: nō si inimicitia surgit ex noua cā. vide Bar. ff. ō pēn. l. aut facta. §. cā. ¶ Infertur so. q̄d si aliquis renunciauit omni iuri qđ hz vel habere pōt vt spectat: an hec renunciatio referat ad ius futurū factū facit qđ nō: nisi cā vel spes cāe subsit ex cā de presenti: facit quod dicit Bar. in. l. qui rome. §. duo fratres. ff. ō ver. ob. ad hoc glo. ff. de ꝓdi. ob. cūm. l. q̄ soiere. l. ij. ff. de sta. liber. ad hoc de dona. l. pen. Facit hoc ad qōnem iurauit scolaris licentiatus nō recipere commentū alibi q̄ in loco vbi est examinatus q̄ si de nouo faciat se examinari in alio studio et ꝓtextu nouē licētie recipiat doctoratū q̄ p hoc non fuit priuatus q̄ assumit doctoratū ex noua cā qđ nota bene. ¶ Sz obiuat tex. q̄ vt velle ad hoc vt possit hic repetere q̄ duo ꝓcurāt q̄ recept⁹ sit auctoritate pape: ex maiore et saniore ptē capituli: q̄ sufficere vt alterum eiz ex quolibet competat ius agendi et creat de nouo. ¶ So. dic q̄ se astrinxit ad vtrūq; ꝓbandum: vel forma secūdi rescripti hēbat vt recipere si ad id accesserit cōsensus capituli: vt de rescriptis si ꝓpo. lib. vi. Antbonius de Butrio.

Transmissa. Qui renunciat bñficio suo tacite vel expresse illud repetere nó potest. hoc dicit. ¶ Summa pare ponit partis querellaz. Et prouidet sibi: verum quoniam: vel qui ad sui petitionem licentiatus transiunt ad aliam ecclesiam perdit ius quod habebat in prima. ¶ ¶ No. primo q̃ ex qualitate psone inherenti alicui psone certificat: vt Petrus rubeus. ¶ No. secundo q̃ corporis infirmitas non impedit actum pfessionis: et sic valet professio fcã in infirmitate: et eius actus a mente regulariter: dũmodo infirmitas non excludat méte sanã. de succes. ab intestato. c. fi. ¶ No. tertio q̃ per petitionẽ habitus móasterialis qualitercunq; vt vouere: et no. q̃ post votũ simplex solo ingressu: et nouo alicui móasterio quo ſi vt pfiteretur alibi iterum dat. ¶ Quarto no. q̃ p repetitionẽz collatoꝛ ecclie secularis: qui vt renũciare bñficio seculari: cui bóa ptulit. Et sic no. q̃ sic bona pñt accedere psone in ingressu monasterij que possunt postea repeti ex regressu: ita possunt bóa accedere psone in ingressu ecclesie secularis: que postea repeti possunt dum ab ecclesia recedit: et sic no. q̃ bona quæ clericus ecclie ptulit tpe quo in ecclesia fuit bñficiatus: ea pót repetere eo ecclesia egrediẽte: quod no. q̃ ó facili nó inuenies istũ casum. vide q̃ no. de cle. cóiug. qó a te. ¶ No. quinto q̃ latissime dr matrimoniũ inter bñficiatũ et ecclesiam in qua bñficiat' est: vñ videt ab ea dissolui. eo q̃ illi renũciat. ¶ No. sexto argumẽtũ qó ad platã: et capitm spectat receptio et collatio bñficiorũ inferiorũ: vide de elec. cũana ecclesia. ¶ Nota septimo q̃ verba ostantia nó necessitant: et no. q̃ priuatus et postea nouiter receptus nó recuperat prima iura nec receptio trahit retro: vt reintegret: ad ius pristinũ. ¶ Oppo. q̃ ingressus post votũ inducat pfessionẽ: et sic hic nó potuerit retrocedere: vñ ob. de regula. consulti. So. dic q̃ professio ió nó est: q̃ nó præcessit votũ: sed solũ ppositũ: ó ingrediẽdo: q̃ nó emittit votũ: q̃ꝑ emittere ppoſuerit: sic dicit gl. vel fin doc. expone votũ. i. desiderũ vel ppositũ. ná dicit Hosti. q̃ cle. vel vo. insinuante: et c. rursus: q̃ post votũ susceptio: et habitus nouicior̃ inducit pfessionẽ qó mihi uerũ vi. ¶ Secõ. oppo. q̃ sit pfessus susceptiõe habitus: et sic nó possit repetere prã ecclesiã etiã alia ratiõe: vñ ob. de regula. consulti. So. dic q̃ professio ió nó est: q̃ nó præcessit votũ: sed solũ ppositũ: ó ingrediẽdo: q̃ nó emittit votũ: q̃ꝑ emittere ppoſuerit: sic dicit gl. vel fin doc. expone votũ. i. desiderũ vel ppositũ. ná dicit Hosti. q̃ cle. vel vo. insinuante: et c. rursus: q̃ post votũ susceptio: et habitus nouicior̃ inducit pfessionẽ qó mihi uerũ vi. ¶ Secõ. oppo. q̃ sit pfessus susceptiõe habitus: et sic nó possit repetere prã ecclesiã etiã alia ratiõe: vñ ob. de regula. consulti. So. dicit gl. q̃ in hoc præcedit qñ suscipit habitus ꝓbationis contrarium pót præcedere qñ suscepit habitum pfessionis: q̃ solus habitus nó facit monachũ: de regula. ponẽtũ. hoc intelligẽ fm distinctionem c. i. de regula. lib. vi. et clem. i. ti. Sed tunc obuiat quia: vel dices hunc professum: et alia ratione quam hic expressa non potest repetere beneficium inter etiã volentes ipsum recipere possunt vel dices ipsum non professum: et poterit recipere bñficium: ex quo nó est pfessus: sed rã tũ ꝓbauit. de regula. bñficiũ. li. vi. ¶ So. cõtra. loquitur qñ nullus alius actus interuenit: ex quo casu nó pfessus redit ꝑ repetitionẽ prã bñficiũ: dic qñ alius actus intercessit: et q̃ surgit tacita renũciatio. i. bonoꝝ repetitio: q̃ no. q̃ habuit illũ. c. sit ergo actus ꝓbans regulã ne aliq; signũz ostendat: ex quo tacite renũciet beneficio suo. ¶ Oppo. si hic ecclesia habebat. abbatẽ nó poterat qa in illa habere beneficiũ pro quo possit agere petitorio vel possessorio: qa monachus pprium habere nó pót: et ꝑ hoc ostenditur. So. dicit gl. q̃ hec ecclesia erat secularis: et est abbas nomẽ dignitatis. Dicunt hoc. q̃ in regno apũd uocantur abbates clerici seculares et ꝓbyteri sic et cutellãtur hyspani. ¶ Op. q̃ hec bona nó ꝑ huerint restitui: q: sicut deo ódicata vẽ. xij. q. iij. nulli. xvij. q. iij. sunt qui opes. Dicit gl. q̃ recuperat ire postli. i. ex q̃ clerus equitate nó incorporali. de iudiis rigore. Ad so. de facto fit hec repetitio potius qñ de iure. Ad tertio ipsa ptulit sub condicnõe si ipsi perpetuo remaneret. Ad quarto fz doc. fuerunt collata causa mortis: unde potuit penitere. ff. de donatl. causa mortis. l. mortis causa. Jo. an. in uc. q̃ illa cõtulit accessione ad personam quod declara: vt in. de. qñ te. ¶ Facilũ ꝓdicta ad questionẽ illius q̃ vólunt: de una re-

ligione ad strictiorẽ: an vocãduo sit ad electionẽ primi móasterij vacãtis infra tẽpus ꝓbationis vt q̃ nouitius licentiã trãsiuit: alias secus: li sine licentia obiit. Jo. annũ possit reuerti. de regula. statuimus. vide qó no. de regula. beneficiũ. li. vi. ¶ Aduerte q̃ qó in. c. beneficiũ. loquit in clerico seculari trãseunte ad religionẽ: et sic nó cadit cũ ista: facit hec decre. ad qónes: an monachus promotus ad abbatiã alterius móasterij si postea renũciat an possit repetere locũ primi monasterij: de quo p fredericum in opere suo: et ibi ẽt babel: an teneat facere pfessionem in illo monasterio: et ibi determinat q̃ nó. c. ij. ti. c. prio. et. xxij. et ibi determinat q̃ nõne ẽt ibi no. an debeat obtinere primũ locũ post abbatẽ: vel quẽ. ¶ Ultima ps facit ad qñonẽ: ó ꝓpositos: an possit eũ epus restituere inuito patrono: q̃ vt q̃ nó cum hec habeat pro receptione noua: et vide qó no. de rescriptis ꝑuio. lib. vi. in glo. pe. et diam inter remotũ et relegatum. vide in spe. de ac. §. ij. sup verbi. puta in additione speculi. Antho. de Butrio.

Admonet. Beneficiatus absq; licẽtia pñati sui bñficium renũciare nó pót. h. d. Ps̃io ponit ꝓhibitionẽ. Secõ ipsi⁹ trãsgressionẽ puniri ꝑpetuo. ibi. q̃ si qs. ¶ No. q̃ de iure cõi ius instituẽdi: et ꝓferẽdi bñficia spectat ad epm: vide de elect. j. cũ ecclia. ¶ Secõ no. q̃ absq; auctoritate illius ad quẽ spectat collatio qs nõ pót bñficiũ recipere. ¶ Tertio no. bñficiatos absq; auctẽ epi nó posse bñficia dimittere: vel illis renũciare. ¶ No. q̃ ꝓsilium aliquãdo ponit ꝓ cõsensu: vel auctoritate. ¶ Oppo. q̃ nõ sufficiat petere consiliũ in renũciatiõe beneficij: imo exigit consensum: vt patet. j. c. q̃ in dubijs. So. expone hic consilium pro consensu: nisi vellet religionem intrare: et tũc sufficit petere licẽtiam: licet nó obtineat. j. de regula. li. fin Hosti. quod no. q̃ ampliat decre. li: vt sicut de latoꝛi ad strictiorẽ potest trãsire licẽtia petita ita possit ad religionẽ: de ecclesia seculari sola licentia petita. Que erit hec ultio. dic q̃ vel excõicatur vel alia arbitrali pena punit ex q̃nõ expressit a iure. ó offi. ode. de causis. ¶ Quero qd in hospitalibus an posset qs administrationẽ ingredi absq; auctoritate epi vel illã vi mutare: dicit Jo. an. hic q̃ non: q̃ et illa sunt sub dispositiõe epi: vt de reli. do. de xenodochijs ẽt si ꝑ laicos administrent: xviij. q. ij. quidã de quo hodie in cle. qi contingit: de reli. domi. ¶ Qualis ergo exigit cõsensus vt clericus possit dimittere ecclesiã: dic q̃ si tranlit ad ecclesiã eiusdẽ dioc. pót trãsire de tacito consensu epi. Si extra dioc. exigitur expressus cõsensus epi: vt no. Jo. vij. q. i. placuit. xxi. q. ij. c. a. fin Ant. et Lan. hic de quo aliquid sup gl. ij. ¶ Ultio dicit Jo. an. q̃ dispositio iuris de re. vẽ. posse defraudari p decre. bñficium: de regula. li. vi. volens renunciare beneficio iuncto epo ingrediet religionẽ ꝓbationis cũ reservatione. &c. proximior et de ipsius cõsensu poterit cõtẽti quo cõcesso religionẽ exibit. Sz dicit q̃ vbi beneficiũ est collatiuũ nulla poterit fieri fraus: q̃ cõsuendo illi qui bz conferre nullus fraudat cũ ipse tacite ꝓbeat auctoritatẽ renunciationi alteri conferẽdo. Sed si bñficiũ esset electiuũ et ad aliũ spectaret cõfirmatio q̃ haberet dare licentiã cedẽdi. bene tũc posset fieri fraus: q̃ tũc nó intercederet cõsensus habẽtis instituere et ꝓsequẽter habentis dare licentiaz cedendi: sed dicit q̃ tũc nó sufficeret cõsensus eligere habentis: nisi interueniat cõsensus habentis cõferre vel instituere ad hoc: vt effectu sit penes beneficiatũ sup quo remittit Jo. an. ad no. debes que. li. ante. pte capituli. et ore: sup verbo cõfirmatus. vbi limitat illã decre. et. ã. dum bñficio collatiuo nó electiuo præcedente cõsensu cõsentiat superior ad quez spectat: et dicit q̃ tutius est q̃ expresse renunciet et remittat ad regulã is qui tacite renunciat. de reiu. li. vi. in mercurialibus. ¶ Si. i. est clara. ¶ Oppo. cõtra q̃ absq; auctoritate epi quo possit cedere. Istud ni. et. glo. dicit q̃ si collatio spectat ad epm non ꝑ pót dare licentiã cedendi. Si nó spectat: sed ad inferiorẽ pñati potest dare licentiã cedẽdi inferiorꝛ. ad quẽ spectat ius instituẽdi ad hoc

facit verbū ordinationē tuam:r idē no.in.c.ep̄a:de loco b
allega.dic vt ibi:de hoc:r ibi ēt no.an clericus volens tran
sire:de mun:or ad maiorē ab ep̄o cogi possit:r dixi aliquid
in.c.fi.ō.de pos.prela. Ite prio dubio vide quod no.l.c.q
in dubijs:er dicā ibi:r vide glo.in cle.c.ti.c.vno. ¶ Sl.que
vt quid si tranlerint vel cesserint absq; epi auctoritate:an ex
postfacto plat9 vel epūs possit habere ratā cessionem.glo.
dicit q; sic:r illo superiori ratum habente pōt illā is ad quē
spectat ordinare a qua recessit:vl cui cessit. ¶ Ad cuius de
clarationē aliq; sunt videnda ¶ Prio an electꝰ ad aliā vl
assumptus possit illi consentire absq; licentia p̄mi plan ba
bentis instituere. ¶ Secūdo an possit trāsire absq; licēta
eiusdē. ¶ Tertio an si transeat possit collator p̄me stati cō
ferre vel quādo:¶ Ad primū dicit Innoc.q; eligi pōt ad
aliud beneficiū existens in primo:r illi consentire:q; nō re
perit ꝓhibitū:ſ3 potius cōcessū:de elec.cū iter canonicos.
¶ Ad ſ3 dicit q; se trāsferre nō pōt absq; licēta supiorꝭ
alias remocari posset iniuste:vt hic r.ō.no. ¶ Ad tertiū vl
q; saltē vbi bñficia sunt incōpassibilia primū vacet ipso iure
de p̄bē.de multa.ſ.i. Sed dicit Inno.q; hoc est falsū nisi
transeat:de licēta supiorꝭ:r.c.de multa:debet itelligi q̄n
trāsit de licēta supiorꝭ:alias si vacat primū:ſ3 illa p̄sumi possit
de cle.nō resi:r.pe.r si.nisi ratificet tacite vl expresse:quod
facere intelligitur p lapsū sex mēsiū. Infra q; nō ꝺ3 plus
bñficiū vacare:vt p3 in.c.ii.de cōcef.p̄bē. Per hoc dicē q; si
poterit primus cōferre bñficiū primū q; dimisit:si ad aliū spe
ctet collatio illiꝰ electio vl p̄sentatio:r ad aliū datio licēte
recedēdo:nisi prius ab illo aīs vel post trāsire voluerit petierit
licētiam de transeundo vel cedēdo:ꝺ3 ergo elector vel p̄sen
tator primi bñficij:aīs regrere licētiā illiꝰ ad quē spectat da
no licēte vt ratā habeat translationē q̄ est verū aīs sex mē
sēs. Si tñ nō renocauerat infra sex menses ad finē sex men
sium habebit p̄tem primus elector vel p̄sentator eligēdi qua
si tāto tpe videatur tacite translationem habere ratā:r si ad
epūm spectet pulsio si nō renocauit infra sex mēses ad supio
rē ꝺeuoluetur potestas quasi videat ab initio habuisse ra
tā:ex quo tāto tpe nō renocauit. Inno.videt q; primū non
vacet nisi sit lapsum tēpus sex mensiū:r sic videt circa finē
sex mensium non posse cōferre.allegat hoc expressum:de
p̄bē.de multa.ſ.r si vltra:r precedenti.p quod patet q; si
epūs:r collator de nouo lapsis sex mensibus deuoluetur po
testas. Si alius est collator tunc est quod tunc petatur q;
ratificet habeas dare licentiam:vt supra dictuꝫ est. ¶ Hec
vera mihi ter caritatiue monitus cum aliquibus interalias
non voluerit respondere vel ratificare:quia ex tūc infra sex
mensēs poterit fieri electio:alr.de elec.c.fi.r de supp.neg.p̄
la.c.i. ¶ Sed quid faciet secūdus dioc̄esanus:vel p̄latus
ad quē sine licēta transiuit alter in cuius dioc̄esi primo bñfi
cium tenebat:dicit Inno.q; dioc̄esanus se ecclesie poterit sta
tuere terminum ī quē a primo dioc̄esano licentiaꝫ obtineat
aliogn erit secūde ecclesie de alia p̄sona ꝓuidēdū:ar.vt lite
nō cont.qui frequēter.ſ.si vero alias:de cle.non re.q; non
nullus.c.relatū. ¶ Dicit Host.q; ꝫ p̄dicta sint vā de iure
tales tñ quotidie sine licēta discuſſe trāsferunt:r electores
ei p̄sentant r accipiunt:r ex quo sit trāslatꝰ recepti sunt ad
p̄laturā vel rectoriā cuiꝫ cura p̄mota beneficia que habebāt
similia ipso iure intelliguntꝰ vacare que tñ plerūq; de facto
retinēt. Sed omnibus his pōt non improbabiliter rñderi:q;
multa p̄ pacientiaꝫ tolerātur cē.l.de p̄ben.cū iam dudum in
fi.r addo q; no.de p̄ben.de multa:ſ3 Host. ¶ Oppo.
q; possit quis trāsire ad aliā ecclesiā absq; licēta.i.redere bñ
ficio.xix.q.i.due sunt. So.trāsire pōt absq; licentia ad reli
gionē:vt ibi sicut posset ad strictiorē:de regula.ꝫ:ſ3 nō pōt
transire ad aliā ecclesiaꝫ sm̄ gof.idem Inno.sup ter.quod
no.q; ampliat illā:nec ob.q; forsitan deberent posse transire
ad aliā dignitatē:q; ibi publica vtilitas hic p̄mota.f.in trā
situ religiōis. So. dicūt doc.q; p̄sumptio ābitionis obie-
ctionē tollit:vt no.xxiij.di.ſ.ad ꝟ q; no.ō.ti postu.bonꝭ

J Inducit in argumētū:an p̄latus possit eligi ad p̄laturā
alterius ecclesie:an debeat postulari. ¶ Sl.dicit hoc argu
mētū q; nō possit:q; nimo nec canonice:q; nō ꝫ facultatē
recedēdi absq; licēta epi:r hoc tenuit Hin.fatet q; si sup e
rior nolit cū licētare q; cōpellitur p̄ superiorem:de immu.
nullus. ¶ Sl.q; cū dicit q; eligi pōt dūmō alias sit idoneus:
r in eodē epatu:vel alio tñ faciēda est quedā postulatio.nō
solēnis ante vel post:vt trāsire possit:r si denegauerit pot.u
lef per superiorē:ad hoc q; no.glo.de elec.ſi religiosus.li.
vi.r hoc expedit plene.ō.de postu.p̄la.c.fi. Recitat Joan.
an.quosdā velle facere dām inter curatum:r p̄cla.r alios
clericos simpliciter beneficiatos:vt primi tanq; immediati
non p̄sit secundi sic:q; non ꝑꝫ Jo.an.p decretalem si abba
tē:de elec.li.vi.ex qua ꝑꝫ q; nō valet cōsequēter hic non pōt
transire libere:ergo est postulandus:r nō eligendus: ſpāle
ergo fit in epō:vt dixi plene in.d.c.fi. ¶ Opi.glo.tenuit.
Jo.in.ſ.sed r aliud.in.di.quis aūt sit superior cōpellēs da
re licētiā.dic q; papa:q; nemo alius pōt rem alterius alteri
dare:vt no.de offi.dele.dilectus:de reli.do.cōstitutus. Al
bas dicit q; aliud est licētiam dare:aliud cōpellere:vt in de
cre.nullus. Sed certe ex quo causa aliqua subest credo q;
r superior p̄mus poterit cōpellere sine eā solus papa.

Uper hoc.

Ista ꝓsecuti difficilio
ēcretal reputari plus
est in textu:q̄ in materia:r ꝫ multiplex:r intel
lectus:r habet duas difficultates. Prima in
quesito r responsione quot r que q̄nes formen:r est quo
iure agēs bñficiū reposcebat:r sic erūt duo passus. ¶ An
teq̄ descēdā ad secūdū cū p̄mū expedimero ponā necessaria
ad euidētiā illius p̄mi q; ꝫ agens debeat cōcludere cāꝫ sue
actionis vbi pen:vt p3 in.l.i.ff.de edē.r.l.edita.C.de eden.
r dixi.i.c.dilecti.de iudi.si regulariter exceptio nō exigit
cām:q; sola nuda volūtas sufficit ad dictā exceptionē:r ꝺ
opaſ fauoꝫ liberationū.ff.de pac.l.tale pactū.p̄sertim ten:r
r no.i.l.ii.ff.de interro.ac.r no.in.l.cū:de ideōto.ſ.fi.ff.
de p̄ba.r scripsi.ī.de fi.iſtru.si cautionū volūtas ad pactū
actionis nō sufficit:nisi subsit cā discreta:voluntas aūt nuda
sufficit ad liberādū absq; eā. ¶ Secōo p̄mitto q; testis re
gulr nō arctaſ ad iustificādū factū a se relatū:sufficit q; fa
ctū recitet simplr put ē factū ab alio:r iustificet assertiōes
suā circa scītū ab alio ex cā ex q̄ cōcludat scītia eius:r con
cludit vera assertio:absq; q; factū vt ab eo assertū aliter iu
stificet vt ab eo aliter est gestum:vt est casus:de re iudi.sicut:
arctatur ergo assignare cāꝫ:p quā concludat se scire scītū:ꝫ
nō arctaſ assignare cāꝫ q̄re id q̄ refert fuerit scītū. ¶ Hic
positus hec decretalis recipit multiplicē intellectū:ꝫ itelle
ctū. Jo.an.r cōem:dicit ter.Cōtra petēte bñficiū admit
titur spōtanee renūciatiōis exceptio:actā cā nō adiecta renū
ciationis:cōtra quā replicare poterit actor:q; nō spontanee
renūciauit:r qm̄ metus ꝓbabit obtinebit:hoc dic. ¶ Cō
sultano r respōdeo ibi:si tuc:r ꝫ istā p̄mittit i respōsiōe quā
dā allegationem sua sīa:vt cā expunaſ. Secundo rñsio
nē infert ibi:adeoq;. Tertio excipit in qua exceptiōe cōclu
dit rñsio ad secūdā ibi:nisi. Quarto ꝺ exceptionē quoddā
obstaculū reiicit.i.soluit ibi:porro. ¶ Secūdū istū intelle
ctū dupler est titulus q̄nis. Prima q̄ an cā in exceptiōe
spontanee renunciatiōis sit exprimēda. Secundus an ti ex
ponaſ exceptio:de spontanea renūciatione r replicet de nō
spontanea admittaſ. An testes actoris an rei vel vtriusq;
r hoc secūdus dependet a primo:q; si nō esset admittenda ex
ceptio nō esset onbiū:de fo an replicatio vel exceptio foret
admittēda. Casus ergo erit iste. ¶ Quidā actōr q; ma°
cā vel in rem vtiliter repetebat beneficiū suum narrans:qualī
ter ex collatione habebat ius in tali beneficio:qualiter illud
beneficiū possederat:qualiter hoc beneficiū sibi fuerat abla
tū metu qua ꝓpter petebat beneficiū sibi restitui. Cōparuit
reus possidens citatus:r opposuit exceptionē spontanee re
nūciatiōis:qualiter agēs nō debebat audiri cōqī exceptio

ſpontanee renunciationis: ſeu abiurationis eſt excludebat eã
dictũ bñficium abiuraſſet hic dubitaf: de duob⁹. ꝓmo nũ
quid exceptio ſpontanee abiurationis debuerit ſic ſimpliciter admitti p iudicẽ & effectualiter aliqua cã nõ allegata ex
qua concludaf veriſimiliter hec exceptio: & factuz exceptionis. i. qꝫ ſponte renunciauerit. Secundo in caſu in quo debeat admitti an admittanf ꝓbationes actoris vel rei ſuper
renũciatione ſpontanea: vel nõ ſpontanea: papa ꝓſultus rñdit qꝫ pia facien vt veriſimile qꝫ bñficiũ multis laboribꝫ & expenſis acquiſitũ: ego faciliter ſic ꝓpria volũtate renũciet: niſi
aliqua cã extrinſecus impellẽte: ad hoc inducaf: & maxime qñ interceſſit iuramẽtũ: qõ ſemp a malo ꝓcedit: nec iuſte ꝓ
ſtatur niſi hoc cã ꝓpellẽte: p hoc infert: ad queſtiõ qꝫ ſz nõ ſit neceſſariũ eſt tñ vulgꝫ ſic nõ ſuperuacuũ qꝫ cã exprimaf & a iudice vt ꝓ exprimat inquiratur: & ſi aliquã cam inueniat
p quã veriſimiliter cõcludatur qꝫ nõ vi nec metu nec aliqua turpitudine vel turpi promiſſione aut pecunie interuentu ſit facta vz illaz admittere: & hoc caſu aut ea ꝓbata mbil replicat actor: & cũ effectu admittit: vt p eo ꝓnũciet: aut replicat actor qꝫ nõ ſpõte renũciauit: & tũc dicẽdũ qꝫ admittit ad p
bãdũ ipſe actor qꝫ nõ ſpõte renũciauit: & reus qꝫ ſpõte renũciauit: habito reſpectu ad dignitatẽ teſtiũ: & numeroſitatẽ
habebit iudex iudicare p eo qꝫ plures & meliores hz teſtes. Sed dices imo videtur qꝫ nõ debeat admitti actor ad ꝓbãdũ: qõ ſi ſpõte renũciauit: qa negatiua vt põere ac illi⁹ nulla
ẽ ꝓbatio: ergo dicẽ papa: hec negatiua hz ꝛplicitã affirmationẽz & ſi ẽ pura negatiua cũ iſta qꝫ ñ ſpõte renũciauit bẽat ſe qꝫ metuit: & ſic replicãdo affirmatiuũ qõ ꝓcludit negatiua ſi ẽ ꝛpellẽdus: ergo p terminos affirmatiuos ꝛplicitos ẽ ſenſibꝫ ſen
ſu corporeo teſtis idirecte: & ſic ꝓbari põt. ¶ Ho. primo hz
hũc intellectũ nõbilis principalis. Secõ alia colligã acceſſoria ad tex. ꝓmo hẽo qꝫ ꝛpetẽs bñficiũ obſtat exceptio ſpõ
tanee abiurationis. i. renũciationis. Secõ qꝫ vbi ꝓponit exceptio ſufficẽ ꝓponẽdo rudis factũ: ex q̃ cauſaf exceptio abſqꝫ
cã facti iuſtificatiua: & ſic hz actio ſi admittaf abſqꝫ cã excep
tio tamẽ admittit abſqꝫ cã. ¶ Hõ. etiã ꝓponẽtes exceptionẽ nõ veriſimilẽ nõ arctari ad ꝓponẽdã cauſam p quã veri
ſimilis reddaf nec iudex arctaf ad faciẽdã cã: exprimere põt tamẽ iudex ex officio ꝓpter non veriſimilitudinem arcta
re ꝓponẽtem ad cauſaz exprimẽdaz: ſed ad petitionẽ partis exprimere nõ arctatur. hẽs ergo practicã bonã qua vbi
aliqua ꝓponitur exceptio nõ veriſimilis ſi petat actor qꝫ cã exprimatur iudex poteſt: & bonum eſt ſi faciat aſſumere of
ficiũ ſuum: & petere qꝫ cã exprimatur: & põt ex officio etiam facere exprimere abſqꝫ qꝫ petatur & ex hoc hẽs vnũ caſuz in
quo iudex ſupplet ex officio: de quo vide. ẽ. de poſtu. prela. bone. i. & habes regulaz qꝫ vbi iudex ex officio poteſt ſup
plere ad ſupplendum nõ arctatur nec appellare conſequẽ
ter põt ſi non ſupplet. ¶ Ho. ſo qꝫ in dubio nõ ꝓſumitur iactatio ꝓprie: & marie eius quod eſt quęſitum multis tpori
bus laboribus & expenſis: & de quo viuere debent: ſic bene
ficii renunciatio in dubio nõ ꝓſumit voluntarie ſed qñ aliqua cã extrinſecus illã ipleat. ¶ Ho. tertio qꝫ multa acci
dẽtia circa renunciationẽ beneficii que illã inficere poſſunt
vide. i. violẽtia metus oppreſſio ꝓmiſſio alicui⁹ tpalis dato
pecunie & ſimiliter ſic habes qꝫ ſicut in cõſtruẽdo turi ſpiri
tuali vitio pecunie inficit ſic & in deſtruendo ſeu deſtruẽdo
Item qꝫ quo ad vicũ ſymonie inducẽdum hec duo parificã
tur dare pecuniã vel ꝓmittere pecuniã vel aliud temporale. ¶ Ho. quarto qꝫ exceptio legitima & veriſimilis facta cõ
ſtringit actorem niſi replicatione actor inueſ: & ſic habes qd
eſt replicatio: qꝛ eſt exceptionis repulſio: & actoris relenatio
de qua: de excep. a nobis. ¶ Nota qꝫ pcurrentibus excep
tione ſpontanee renunciationis & replicatione nõ ſpõtanee
ab vtraqꝫ pte teſtes admittunf: & in fine obtinẽdi attẽditꝫ
& obtinet melius ꝓbãs habito reſpectu ad dignitatẽ & nu
merum teſtium: & opinonẽ. ¶ Vltio qꝫ negatiua põ quãdo ha
bẽs implicitã affirmatiuã tãꝫ ſalte idirecte & mediate cul-

pabilis ſenſu tractus eſt probabilis. vt q. ẽ. de elec. bone. i. In glo. i. ibi nulla cã reſignationis aſſignata. ſan ꝓpoſitõe exceptionis ſm vnuz intellectum: & ibi inquirat cam renun
ciationis. i. petat a reo opponẽte exceptionẽ renunciationis & ibi non renũciauit quo cãu ſi replicet admittetur ꝓbatio vtriuſqꝫ: & actoris de nõ ſpontanea: & rei de ſpontanea renũ
ciatione: & in fine obtinebit ſuperior erit qui melius ꝓbabit: ha
bito reſpectu ad dignitatẽ: & materia tẽ. & ſic rñdet vtriqꝫ
qõm. ¶ Añꝫ dicẽdã ad alia lecturas oppo. qꝫ papa non ſufficiẽter rñdeat queſtionibus hic ꝓpoſitis: qꝛ hic formaf
due queſtiones: vt apparet ex contextu ibi & non apparet qꝫ
ſit reſponſuz niſi vni. ¶ Secũdo qꝛ nõ apparet an clare ſit reſponſum: nã nõ ẽclarat an iudex ex neceſſitate arctef: ad
hoc iudex ad admittẽdã: vel nõ vel inquiſitionẽ õ cãrdicit
enim qꝫ nõ eſt ſuperuacuũ. ¶ Tertio videtur qꝫ ſit cõpdi ẽ
dus ad exprimendã cãz exceptionis: ſicut enim agẽs vbi iuris ꝓſumptio retinet arctaf: ad exprimẽdã cãz agẽdi p quã iuſti
ficet actionẽ: vt ꝓbaf. ã. de elec. cõſtitutionis. de reſti. ſpo. ad
decimas. li. vi. ita videtur qꝫ debeat arctari ad exprimendaz
cãm exceptionis excipiẽs. ¶ Timore bonus ꝓfi: hec decre. multiplr intelligit ſm glo. que eſt ſup vbo cãm reſignationis
vñ ſi plura bñficia: dic qꝫ forte alter cui renunciam tenebar ꝓ cõſciẽtiã vel forte ibi timebat reſidere pp aeris itẽperiẽ
vel ꝓpter inimicos vt inimicicias: & ita abſentiã nulloz reddi
tus habebat: vel tenebaf: ad reſidẽdum. e. glo. ibi ſine alitꝫ
cã. Poſtmus intellectus cõis: qꝫ hic fiant due queſtiones
Prima: an excipiens de ſpõtanea renũciatione arctef ad exprimẽdã cãm ex qua ſimilis cõcludaf exceptio. Secõ an ſi
opponatur exceptio admittaf ibi vz admittit: & replicet: de
nõ ſpõtanea debebãt admitti ꝓbationes actoris: an rei: an
vtriuſqꝫ. Et prima rñſio qꝫ nõ neceſſitaf iudex ad faciẽdum
exprimi: põt tñ ſi vult ex officio cõpelli: ad exprimẽdũ. Ad ſam reſpõdit qꝫ vtriuſqꝫ admittunf ꝓbationes: & habito re
ſpectu ad dignitates: & numeꝛ teſtiũ: obtinebit q mdi⁹ pba
bet. ¶ Anteꝫ vadã vltra primo dicto ob. qꝫ cã ſit exprimẽda
ſicut: & in actione cui ꝓſumptio repugnat: vt dicu dictũ. c. cũ
ſtatutum. põt rñderi qꝛ aliud in actione: & aliud in exceptiõe
actio habẽs ꝓſumptionem ꝓ ſe nõ admittit niſi per cãz ma
nifeſtã ſingularẽ: ex qua excludat ꝓſumptio vt ibi ꝛz bene
admittit exceptio cũ cã in fauorem rei & defenſionis: vel dic qꝫ
& exceptio: & actio ꝓ quã ꝓſumitur: cõmodo apte ꝓponan
tur nõ repellunf ex ꝓſumptione contra factuz ex quo actio
& exceptio cõcluditur niſi iudex ex officio ſuo ꝓpter ꝓſump
tionẽ velit a partibus inquirere de cã: & ſic facit ibi: põt face
re ibi: vel dicit dicre. Si tñ hoc nõ faciat põt vtrãqꝫ admit
tere: & poſtea ex ꝓlatione iudicij ſi tollet ꝓſumptio obti
nebit actor vel excipiens aliaz ſuccũbent ſuo caſibus. Con
cludo ergo ſi queritur an actio vel exceptio admittaf per iu
dicẽ ꝓ qua ꝛz preſumit: & ſic qꝫ actio vel exceptio eſt inepta
ſua ꝓpoſitione vel impertinẽs & planũ qꝫ nõ eſt admittẽda
de actione cãe de iudi. examinatur: & de exceptione de reſ
ti. ſpo. ſolicitet: vide infra. ¶ Aut exceptio vt actio eſt ap
ta: ſed ꝓ factuz actionis & exceptionis reſiſtit nec: & tunc aut
reſiſtit ita qꝫ notorie apparet actio vt exceptio inepta nõ
admittit exceptio nec aliquo iur. ſingulari nullificetur: ideo
libellus reicit ſic & exceptio ſic põt intelligi dictũ. c. cõſtitu
tionis de reſti. ſpo. ad decimas. li. vi. Sumite qñ no. Innoc. de
offi. vica. c. i. & ẽ iudi. examinata. in additionẽ & de libel. obl.
& ſi. quãdoqꝫ exceptioni vel actioni non reſiſtit ita cõe: ita
qꝫ notorie appareat iniuſticia eſt tñ boni vel iuris preſũptio
ꝓ actionẽ & exceptionem & libellus in actione admittit. Di
ctuz eſt Inno. de libel. obla. c. ij. vbi ꝓcedit libellus peto qꝫ
mutuam eccleſie: ꝛz nõ allegat veritatẽ in vtilitatez eccleſie
& tñ veritas nõ ꝓſumitur niſi ꝓbet: & de altero eſt cãus hic po
teſt tñ iudex qñ ſuſpicatur ꝓ factum exceptionis compelle
re partẽ ad exprimẽdã cãm: per quaz excludat preſumptio
ex officio ad refrenandã plurium malitiam inductionem: & ſic eſt ca
ſus hic: ꝛz ad hoc nõ arctatur qꝛ ſufficit: vt actio: & exceptio

ſm̃ forma ꝓcedat q̃ ſit talis q̃ ſi ſit vera dz legitꝫa reputa-
rut poſtea veritas reſeruabitur probãda: ad diſputatiões
& pbationes & merita cauſe: habeas igit vnum modũ: & pa
tuca; quomodo poſſet iudex ſupplere qñ ſuſpicatur q̃ ex
ceptio nõ ſit vera: vel legitima: q; pót cogere ꝓ̃ ad exprimẽ
dam cãm p quã iuſtificetur. ¶ Alia habuith practica. ō. de
elec. cũ dilecti: q; qñ exceptio ꝓponit non veriſimiliter quã
dz iudex ſuſpectã pót arctare ꝓ̃ ad ꝓmittẽdã certã penã
in caſu quo illa nõ apparet vera vel legitima ad hoc qõ no. Cõ
po. de elec. q̃ ſicut. Alia habes in. c. paſtoralis de excep. q;
pót ſtatuere terminũ. Iquẽ ipſa; pbatio nõ ſit ergo ſtati ipſa;
repellere pót pp p̃ſumptionẽ q̃ ſit ꝯ naturã: q; poſſibile q̃ iu-
ſtificabat illã ſi tamẽ ipſa; repellere nõ iuſtificaret ex ꝺ tan-
tũ ample niſi in ꝯtum ipſe offerret ſe ſtatꝫ ipſa; pbaturũ
& ꝑz hic. e. ii. q. i. ſemper: & vide q̃ dicit Inno. de cõceſ. pbẽ.
poſt electionẽ. ¶ Cõtra hãc reſpõſionẽ ſecũdi q̃ſtionis obuiat:
q; nõ videt q̃ teſtes debuerint admitti ſup directo ꝯtra ar
ticulũ de pba. iã cãm. I. de teſti. cle. teſtibus: dic q̃ ad publi
cationẽ poſſunt: & ſic loquit hic caſu nõ mihi ſm̃ qd dixit de te
ſti. cũ clamor: & c. ex tenore: & qõ ſcripſit de teſti. fraternitatꝫ
Et ex hoc ſeruatur intellectus iſte quẽ poſſunt pria gio. quã
vide. hic intellectus aliqualiter repugnat ſibi: ſine cãe co
gnitione: q; dz q̃ exprimat. i. ſine cãe exp̃ſſione. Iterꝫ repugnãt
illi verbo ingrat: & illo verbo inuenerit que ſonãt ꝓprie inqui
ſitionẽ. i. inueſtigationẽ circa meritã: nõ circa preparatoria
actionis: vel exceptiones. Ideo dat hic ſuus intellectus q̃ hic
adhuc ſint due q̃ſtiones. ¶ Sz ꝓma tãtũ mutat: & eſt q̃ſtio
an teſtes q̃ interrogant: & admittũt ſup ſpõtanea renũciatiõe
ſint interrogãdi ſup cã renũciationis: & hanc papa reſpõdet
q̃ ſic: q; nõ eſt ſuperuacuũ: imo vtile: & neceſſariũ: & eſt rõ: q;
hec exceptio dz p̃ſumptionẽ ꝓpria ſe ꝓpter nõ veriſimilẽ va
cationẽ. & ma xime: de eo q̃ multa laboribus. ¶ Secõda eſt
q̃ſtio an admittant teſtes actoris vel rei ſup ſpõtaneis: &
reſpondet q̃ admittunt ambo: vt dixi in ꝓcedenti lectura.
Ecce ergo practicã p quã ũtrum iudex: q; qñ teſtes examinã
nant ſup exceptionẽ cõtra eius factũ p̃ſumit: dz eſſe exami
nator curioſus in ꝑſcrutãdo cauſas renũciationis maxie qñ
eſt ſuſpitio ꝯ eaz: & multe poſſunt ꝓcurrere cãe ſuſpitionis q̃
apparẽt cauſe tales ex q̃bus ꝓcludat exceptio veriſimilis
alias cum exceptio haberet preſumptionem contra ſe non
ſufficeret teſtes probare exceptionem: niſi tali modo proba-
rent p quẽ p̃ſumptio excluderet: quod eſt bene notandum.
¶ Ex quo habes q̃ teſtis examinari pót extra articulũ de
facto ſũ cõcludẽte ad articulũ certificãdũ vel factum deduc
tũ in articulo iuſtificãdũ: & ſic extra articulũ nõ dicitur de
ponere: ſi interrogetur: de cauſa facti: qñ factũ nõ eſt veriſi-
mile: licet facti cã nõ ſit in articulo expreſſa: p quod limitat
& exclarat. c. de teſtibus. I. de teſtibus: & qõ ſolet notari in
I. monetarius. C. qui legitimã p̃ſonã: & l. i. ff. ſi quis patroni.
ff. qui iurare ff. hõ iureturi. ¶ Sed & ad hãc aliud notabi
le ex hoc intellectu videt hic intellectus q̃ teſtis arctet ad
dicẽdã cauſam facti a ſe relati: put ab alio geſtũ eſt qõ non
eſt veriſimile: hoc eſt contra ter. I. de re iudi. ſicut: & teſtis ꝓbans
ſuam nõ arctat: ad dicẽdũ cãm ſuã. Dic q̃ id eſt veruz qñ
ꝯ factum non p̃ſumitur: ſed ꝓ eo & non ſubſiſtẽte cã hic q̃
contra factũ ſuper quo teſtificat p̃ſumitur ſi ex cã non iuſti
ficet: nã tunc ſubtilis dz eſſe iudex in indagãdo cãs facti: q̃
illud ſuper quo deponit teſtis nõ eſt veriſimile: & ſuſpectũ
& hoc pp duo. Prio ꝓpter certificare ꝓbationẽ. Secũdo
vt colligat teſtẽ in falſo: vel vero: dz eius cũcta rimari. xxx.
q. ix. indicãtẽ. & de teſti. l. iii. ¶ Hic ergo duo verba ſi q̃
tur an teſtis arctet: ad cãs exprimẽdã. dic aut nõ interroga
tus: & nõ arctat: ad aliquas cãm: & ſufficit q̃ ruditer dicat di
ctum: q; nõ dz eſſe verboſus. ad hoc qõ no. ii. q. i. in primis:
de re iudi. ſicut: de teſti. cum cãm. Iz ibi Inno. ꝯ dicat: & ma
le hoc cõiter dicunt doc. & vanant dictum Inno. in. c. cãm. ij.
de teſti. in glo. magna: vbi dicit q̃ cã aliquãdo dz aſſignari:
& dic q̃ ibi notabiliter limitat oĩa ꝑdicta quãdo id de quo

deponit abſq; ſubiunctione cãe eſt capabile ſolo iudicio
rõnis: & nõ cõſcientie corporee: oportet q̃ aſſignet cam ẽt non
interrogatus ꝑ qua ſcientiam cõcludat dictum: illud aꝑhẽ
dat ſenſu corporeo: & palpabili. adeo ſi articulus ſit q̃ talis
eſt vna non probat teſtis ſi interrogatus eſt ne talis domus
rãdeat q̃ ſic: q; hoc q̃ ſit domus: vt ſic corporale non eſt
ſenſu capabile niſi iudicio rõnis: dz ergo dicere ſcio q̃ eſt
vna: q; vidi ex tali materia cum rem ſpecificare: vel pũo fui
quãdo emit: & tanto tpe poſſedit cuz titulo: & bona fide. Si
dicat articulus ſcio q̃ talis eſt ebur ſine hoc nõ ẽ capabile
le immediate niſi ex diſcurſu iudicij: ideo oportet alia cauſaz
extrinſecam allegare per quod illud apprehendat aliquo
ſenſu corporeo. Idem dicit de accu. cuz oporteat ſi teſtis di
cat ſcio: q̃ eſt infamat⁹ apud bonos & graues: q; iudicat quẽ
bonum: & graue eſt in verbi rationis diſcẽſu qõ nõ eſt offi-
cium teſtis: ſed iudicis: oportet ẽt ſi non interrogetur q̃ illos
exprimat vt iudex: de illis iudicet: & non teſtis. ¶ Quãdo
q̃ interrogat: de cã: & tunc aut de cã ſcientes: & compellitur
illam exprimere: vt in. d. c. cãm aut interrogat de cã facti: &
tunc aut factum put qualificate deducit non concludit abſ
q̃ aliq; cã extrinſeca: & oz q̃ cãz dicat: vt ſi deducat q̃ ſponte
renũciauit ꝯ q̃ ſpõte renũciauit ſi ꝓcludit: niſi aliq; cã alle-
getur ꝑ quã fuerit inductus ad ſponte renũciandũ: & eſt caſus
hic. ¶ Quando q̃ deducit factum ſimpliciter: & tũc aut ꝯ
factum p̃ſumit vel eſt ſuſpectũ ſine cauſa: & tunc pót: & dz in
de rogare cauſas & circunſtãtias illius interrogare: & dz teſtis reſpõ
dere: vt hic. Si aũt ſcẽs non eſt ſuſpectum nec ꝯ illud p̃ſum
mit ſufficit q̃ reddat cãm ſcientie: & non reddat cãm facti a
ſe relati: vt de re iudi. ſicut. & hec ſunt vtiliter bona verba.
¶ Huic obuiat ſo q̃ videtur teſtem non debere interrogari
ſup pura negatiua qõ nõ vi vel metu cẽ. dicit Jo. an. q̃ ar-
ticulus in practica nõ formabit negatiue. i. q̃ nõ vi vel me
tu cẽ. ſed articulus formabit affirmatiue ſimpliciter ſuper
affirmatiua. Item q̃ ſpõte renũciauit & interrogabunt teſtes
ſup cã renunciationis quare hoc fecerũt: & dicit Jo. an. q̃ ſi
interrogatum vi vel metu fecerint reſpondẽt q̃ nõ q̃ pro-
babunt. ¶ Aduerte hoc alias dixi mihi nõ placere cõſili cũ
p̃ſumptio ꝯ dictum teſtis: ſed dic q̃ hoc eſt verũ quod dicit
Jo. an. q̃ ex quo aliter nõ interrogatur: de cã dictum teſtis
ꝓbat qõ aſſerit: & p ꝓbationẽ tollitur p̃ſumptio: & repugnãs
q̃ p̃ſumptio ſuccumbat ꝓbationi: puto pium q̃ ſi teſtes iter
rogati ſponte renunciauerit: ſi rñdeant q̃ ſic qõ ꝓbant:
q; licet ſit p̃ſumptio: p̃ſumptio tollit̃ ꝑ ꝓbationẽ: & creditꝫ
teſtem habuiſſe talẽ cãz: ex quo q̃ aſſerit ſcierit: ex quo ali
ter nõ interrogatur. ¶ Non puto tñ q̃ ſufficiat interrogari
qõ ſciant ſi dicant: q̃ neſcium ſe confitebuntur alicuius cãe: ꝓp
quã ipſi poterunt compelli q̃ potuerit ille nõ ſponte renun-
ciaſſe: q; ſi neſcierint potuit aliqua fuiſſe: vñ ex toto non ex-
cludunt̃ p̃ſumptio: q; clara nõ eſt ꝓbatio teſtium ſic negati-
ue deponẽtiũ nõ: vt no. glo. ſ. de elec. bone. i. & c. cuz dilecti.
Immo admittẽtur niſi replicatur: q; nõ omnis p̃ſumptione
repellẽda eſt exceptio legitima maxime quoquo modo iu-
ſtificata: licet probatio nõ concludat. ii. q. i. pauo ſemper: &
no. de ꝓceſ. pbẽ. poſt elec. talis. n. nõ veriſimiliter dicitur: ex quo
aliter nõ conſtat eſſe impedit ſententiaz: & maxime: quia eſt
alia p̃ſumptio cõtra: quia nõ p̃ſumitur dictum. ¶ Sed di
cas que ſunt cãe efficientes tam exprimendi per teſtes q̃ẽ
per excipiẽtem ſuas cauſibus. Reſpondeo q̃ oportet q̃ ſint
tales ex q̃bus tollatur p̃ſumptio iactationis: & ita q̃ ꝓcludat
veriſimilis renũciatio. dic q̃ cã erit legitima ſi dicat teſtis au
diui q̃ in loco nõ ſtabat bene fame: & multotiens hoc dixit:
vel ſi dixit q̃ habebat plura beneficia: & illud nõ tenebat ei
bona conſcientia: vel ſi aliqua alia allegẽt circunſtãtia ex q̃
non p̃ſumatur vicio: vt q; dicit ſponte renũciauit in mei p̃ſen
tia: & cõtra ꝓtor in vrbe plena. ff. qõ me. cã non eſt veriſimi-
le. I. de p̃ſump. q; veriſimile. Sic intellectus ſaluat: ſz aliqua-
liter cauillat Iſam: q; oportet q̃ teſtis deſtruat ibi ſine cãe
cognitione. i. ſine cauſe: & teſtis interrogatiõe. Item ibi admit

ſenda nó notaret principiū admiſſionis ad diſcuſſionem: vt ſonat ſed admiſſio ad finē: effectū decliſionis qó nó eſt de mēte lfe: hoc de ullo intellectu. ¶ Venio ad tertiū intellectuz q eſt q tota hec decre. forma vnā queſtionez: r illi reſpondeat. ſ. vtrū concurrente exceptione ſpontanee renūciationis: r replicatione de nó ſpontanea admittaf teſtes: an actoris an rei: r hic rñdetur q aut reus excipit: r actor replicat: r admittaf ſoli teſtes rei: ſi tñ probat ita q p ſūptio nó ſpontanee renunciationis cōmunicaf: r tūc admittēdi ſūt cū effectu. i. q: pro reo pnunciādū niſi actor repliet. Si āt actor replicet: de non ſpontanea pcedit q teſtes amborum recipiūtur: r ſtatur numero r dignitate: vt dicit lfa in fine: r tollit littera obiectuz qó fieri poſſit ſuper admittendis teſtibus ipſius actoris. ¶ Huic obuiat q non videf neceſſaria replicatio ſi agebaf q mer⁹ eo q agebat ēducebat nó ſpontaneā voluntatem: nec q agebat utiq ré vt videbit J. vt ſi agebat q mer⁹ cā ducebat defectū volūtatis ſm tps p dite poſſeſſionē: nó ſecūdū tēpus renūciatōis. ¶ Quartus eſt intellectus Jnno. ꝛz qué decre. hec dicit: q exceptio ſpōtanee renūciatōis: vt nó verſimilis non admittaf abſq; cāe aſſignatione: p quā p ſūptio ꝓtra eā excludaf: r ea expſſa admittaf: alli de nó ſpontanea p actorez replicetur quo cāu teſtes admittaf actoris reiecti teſtibus rei excipiētis. b. d. ¶ Sed ꝛz iſtū intellectū q̄ritū erat dupler. ¶ Primo an formalis dicaf ſpontanee renunciatōis exceptio: abſq; cauſe expreſſione: ita q ſit admittenda. ¶ Secundo an dato q ſit formalis vel non: ſi facta eſt formalis ex cauſe expreſſione an debeant teſtes actoris admitti ſuper replicatione an rei ſuper exceptiōe. ¶ Ad pmū reſpondet q nó ꝛz admitti niſi cā exprimaf: ꝓpter p ſūptionē nó verſimilitudinis exceptionis: r in hoc deuiaf ab intellectu glo. q non eſt ſuppacuū: expōtur: ſino vtile r neceſſariū. ¶ Ad ꝛz reſpōdet q expſſa cā p quā appareat exceptio veſimilis: r formalis aut actoris nihil replicat: r admittēde ſunt ꝓbationes rei ſuper ſpontanea renūciatione: aut actoris replicat: r admittūf ꝓbationes actoris reiecti ꝓbationib⁹ rei. ¶ Et ſi dicaf actor fundat intentionē ſup negatiua: q nó ſpōte: ergo nó debēt admitti. Reſpōdet q negatiua ē ipſicita ré. p pma pte habes hic expſſum q vbi exceptio in frō nó eſt verſimilis nō admittf p iudicē abſq; cauſe expſſiōe. ¶ Secūdo q vbi excipit reus de ſpōtanea renūciatōe: r actor replicat de nó ſpōtanea q actoris admittunf ꝓbationes reiecte ꝓbatiōib⁹ excipientiū. Pro iō dicto obuiat: q actor nó tenef cāu exprimere: ſi apte petaf. l. ſi. C. de annali except. Jta videf q admittaf exceptio: r forſitan abſq; cauſe cognitōe: ſeu aſſignatione. Item obuiat: q iudex nō debet ſupplere ex officio. C. vt que deſunt aduocatis. l. i. r no. de poſtul. bone. pōt itelligi q compellit expmere: ad petitionē ptis: r omnia ceſſant Vel dic q hic eſt vnus ex caſib⁹ vbi ſupplet iudex ex offiō. refrenādo exceptiones quas fruole vidit opponi: r ſic b cāu ſupplere poterit: r ſubeſt cā ſupplendi: q: exceptio non eſt verſimilis: ideo iudex habet ipſam ex officio repellere: r ſi pcia petat: ꝛz ipſum repellere pp p ſūptionē que eſt cōtra exceptionē: ſicut r q̄ ꝓtra actorē eſt p ſūptio nō admittf abſq; cauſe expſſione: vt p. ſ. de elec. ſtatutus: facit de app. cōſtitutus: de reſti. ſpo. ad decimas. li. vi. ſic r i excipiente vbi poſſidebat cōtra me: vt p. ſ. de ꝓcu. ex miſſione. facit: de offi. ordi. ordinarij. li. vi. ſic r in fundante ſe ſuper poſſeſſione liberi hominis: vt. l. de reſti. ſpo. ex pte. R. r. B. r. c. ex conqueſtione: ad hoc in. c. i. r. i. c. miramur. ſ. de ſer. nō ordi. ¶ Puto q hic ſtellectus nó ſit bonus p pria pte per no. ſ. In pria lectura: q: per ſolā pſumptionē non eſt repellenda exceptio: ex quo talis eſt que ſi vera ſit deberet legitima reputari: ꝛz iudex poſſit ſi vult ex officio arctare ptem ad exprimendū: ſed nō arctaf ad pria petitionē: q: exceptio eſt formalis: ꝛz habeat p ſūptionē non veritatis: nō ꝛz repelli a diſcuſſione: q: a principio tpe admiſſiōis tñ eſt diſputandū: de formalitate exceptionis nó de eius veritate

hoc enī poſtea reſeruanduz eſt: vt diſcutiaf: ad merita negotij quo tpe diſcutif veritas exceptionis: hic videmus q ſi ponitur exceptio dubia que pōt: r non poteſt concludere admittēda eſt: r eius declaratio reſeruanda: ad merita: vt patet J. de pecu. in noſtra. in verbo: r inutilē. vbi glo. iudex tamen ex officio: ad qué ſpectat exceptiones refrenare poſſet ipaz reijcere. ¶ Aduerte tñ: q non ꝛz mouen q̄libet p ſumptione ad reijciendū q̄ ipſa eſt apparens legitima: vt dicit Jnno. in. c. paſtoralis: de conceſ. pben. af. ii. q. i. pmo ſm primo ꝛz mouerī cā legitima: r p ſumptione legitima: r q̄ ſubeſt preſumptio vehemēs pōt reus purgare ultā preſumptionē duplicter. ¶ Uno mó ꝛz practicaz iſtius decre. offerēdo cauſam r interēdo per quam preſumptio vitet: r eam iuſtificando. ¶ Secundo modo exceptiones: vt legitime probationē offerendo paratuz: vt notabiliter dicit Jnno. in. d. c. poſt electionez. Fallit hoc in iudicio: de facili expedibili r puuli negotio: vbi exceptio nō veriſimilis etiaz: ad inſtantiam partis repellitur: vt in. c. ſolute: de reſti. ſpo. ſm vnum intellectum. ¶ Ad ſm hunc obuiant multa: q: vt q̄ exceptio ſpontanee renunciationis debeat admitti: r teſtes ſuper ea vt eſt cauſa: ō reſti. ſpo. accepta. dicit Jm. q quādoq; actor fundat intentionē ſuper ſpoliatiōe: r excipitur: de ſpontanea renūciatione ante ſpoliatiōem: r tunc q: hec ſunt cōpoſſibilia: r nō ꝓbantur omnino admittūtur ꝓbationes vtriuſq; q: non directe cōtrariant ꝓbationes. Aliud actore fundāte: r replicāte ſuper nó ſpontanea renunciatione reo excipiēte de ſpontanea: quia tunc directe contrariantur exceptio: r replicatio admittf probatio ſuper replicatione r nó ſuper exceptione. Reſpondit ſo q contrariū pcedit quando nihil replicaf q̄ vi renunciauerit: r nó ſponte hic quādo replicatur. ¶ Secūdo huic obuiat: q: vbi cōcurrūt exceptio r replicatio: debet admitti ꝓbatio vtriuſq; ſimul: vt p. ſ. de p ſum. illud: r no. de excep. a nobis: poſſet dici illud verum q̄ exceptio nō ꝛz p ſumptionem cōtra ſe: ſz vbi ꝛz p ſumptionem cōtra ſe: ex quo actor replicat nó admittf exceptio: r hec eſt vera. nā exceptio: r replicatio ābe ſūt p iudiciales: q: exceptio p iudicat actori: r replicatio exceptiōi: p q̄ apparet q de pūcto iuris eſt pcedēdū inp vtraq; tñ ſi cōtra exceptio eſt p ſumptio: admittf ꝓbatio ſup replicatiōe tāq̄ magis verſimilis: vel illud q̄ facta replicatiōe: r exceptiōe nō ſūt directo cōtraria: ita q ſe ſaltē in facto cōpatiunf: hic q̄ omnino ſcā ſunt incōpoſſibilia: vel illud q̄ ex ꝓbatione exceptionis nō abſorbef replicatio: primū verius. ¶ Tertio obuiatur q: deberet eſſe ꝛz: q: fundās intentionē ſuper negatiua: vt facit actor replicans: de nó ſpontanea facilius ꝛz repelli q̄ excipiēs: q fundat intentionē ſuā ſup affirmatiua. huic reſpōdet ter. Jnno. aūt hec oia ſolnēs dicit: q vbi ꝓcurrūt exceptio r replicatio: r ſic ſe habēt: q ꝓbata replicatiōe poſſibile eſt ꝓbatio exceptionis admitti: ꝛz ꝓbatio ſup exceptiōe r replicatione. Si aūt ſic ſe habent q nō ē poſſibile ꝓbatio exceptionis ꝓbata replicatiōe tūc admittf ꝓbatio ſoluens replicatiōis. Nō q: illa ꝓbata fruſtra eſt labor in ꝓbanda exceptione declarat: q: ꝓbato q vi renūciauit: r ſic q nó ſponte impoſſibilis eſt ꝓbatio directa q ſpōte renūciauit: q: hic q ſponte dependat a ſolo arcano mētis mee: r hoc ē ip̄obabile q ſolus deus ſcire pōt. Animus ergo meus quod ſpōte nó pōt colligi p ſigna extrinſeca ſtante ſigno extrinſeco: ō clarum est q nó ſpōte. Recipitur ergo exceptio p illā regulā q̄ qe non eſt admittēdus: ad ꝓbandum: quod ꝓbatuz nó redeat vt patet hic: r ꝛz in. c. cū contingat: de offi. deleg. de elec. bone. r. c. cum dilecti. Simile q̄ dicimus q vbi teſtes deponunt ſup infamia: r vbi ſup nó infamia: q: primū eſt ꝓbabile admittātur primi teſtes: r nó ſecūdi: q: illud nó ē ꝓbabile: vt no. ſ. de accu. cū oporteat q̄ tñ dicit vt ibi no. ſpe. in ti. de ꝓba. §. i. in ꝓta medij v̄. Item ſecundo dicit q periculoſum eſſet admittere teſtes: ad ꝓbandū de ſpōtanea renūciatione q̄ probaf non ſpontanea: q: poſſunt eſſe plures teſtes q viderunt ip̄m renunciaſſe: r non viderunt metū iſer-

rie pantiones q̄ viderunt metū inferri ff. q̄ metus cā. l. ꝛ. ff
ponit Boa. exēplum in scolari q̄ in studio renūciauit bñficio ꝓpter metū qui suis inferē in patria quem testes tpe renunciatiōis ꝓcipere nō possunt. ¶ Per ō dicit abbas terminatā cōnem facti quedā puella dum iret ad ecclesiā fuit rapta ꝛ in domū inclusa: demū rapiens vocatis testibus eā desponsauit ea restituta libertati vult dicere: q̄ nō consensit q̄ rapta nō admittunt̄ illi ad ꝓbandū q̄ cōsentit allegādo forte q̄ aliter simulta nō admitteret: q̄ per hoc nō cōcluderet necessario ipsam cōsensisse cū hoc dependeat a mentis arbitrio. ¶ Sed adhuc huic obuiat: q̄ si cōcurrāt ꝓbationes q̄ spōtanee ⁊ q̄ nō spontanee renunciauit: licet nō possit ꝓbari directo q̄ voluntarie poterit: tamen probari indirecte tollendo probationes actoris qui probat metū tali vel illatum: poterit reus probare ꝓferentem tunc alibi fuisse: de testibus ex tenore ⁊ c. ferias. Itē posset probare reus aliqua circūstantias per quas concluderet actor volens: pone q̄ ille probet metū illatum: vult hoc. l. reus probare q̄ persona metum inferēs est talis q̄ non est verisimile quod metū intulerit: vt q̄ potentior est eo is qui dicit vī passus: vel quia talis est persona que dicitur vim intulisse que ꝓpter religionē vel eius fidelitatem nō ꝓsumitur vim intulisse: vel vult probare q̄ actus est factus in tali loco q̄ nō est vīsimile q̄ metum intulerit: certe deberet admitti: ad hoc. ff. q̄ metus causam non est verisimile. Idem tēperat Inno. hunc intellectū q̄ inquantum dixit excipiēte: de spontanea renunciatione actore replicante: de nō spontanea excipientem nō admitti hoc est verum: nisi alleget aliquā circūstantiam vel aliquid aliud extrinsece deducat per quā fit possibilis ⁊ verisimilis reddat sua ꝓbatio: vnde cōcludi potest hoc esse in arbitrio iudicis: ⁊ cōsiderata qualitate personarū: ⁊ qualitate circumstantiarū que hinc: ⁊ inde allegant̄ circa spōtaneā renūciationē: vel nō renūciatiōem: ⁊ qualitate testiū: admittat vel repellat excipiēte: de spōtanea renūciatiōe: actore alīs replicante: de nō spontanea: ⁊ sic dixit voluisse ter. in fine. ¶ Secūdā omnes istos intellectus oportet q̄ destruat littera: ibi causē cognitione. i. cause expressione: tu potes quinto intelligere p̄ut iacet littera: ⁊ erit sensus: q̄ si proponatur aliqua exceptio nō verisimilis iudex non admittet eam: nisi ꝓlata quadam summaria cognitione: ⁊ indagatiōe de verisimilitudine exceptionis: sup hoc se informando summarie querēdo a partibus: ⁊ ab aliis informatis de causa renūciatiōis ⁊ modis ⁊ aliis circumstantijs: ex quibus exceptio verisimilis reddi possit quibus apparentib⁹ exceptionē admittat: aliter repellat tituli⁹ questionis non mutatur. ¶ Nō ob. q̄ vbi exceptio nō est verisimilis: nō est admittenda: de resti. spo. solicite: q̄ illud ꝓcedit quando exceptio non est verisimilis nec cōcludens: vel quādo opponitur in iudicio de facili expedibile: ⁊ in spoliatione modicum p̄iuilegiata. i. modicū p̄iudiciali hic quādo plenarie. ¶ Non ob. q̄ vbi exceptio nō est verisimilis nihilominus debet admitti: sed excipiēs gratiatur: variori onere probandi. l. de p̄sump. q̄ verisimilē: q̄ potest dici q̄ illa practica non tollit istam: per prius enīz debebit iudex discutere: ⁊ ne verisimilitudine: vt hic ⁊ sic gratiare cum variori onere probandi: vt ibi: alīs poterit obmissa ista summaria cognitione: eligere practicam illius cum talia concernant meritā: vt viri. ō. ⁊ sic hoc erit in facultate iudicis: ⁊ bene faciat b agēdo: vt cauteatur pluralitates iudicioꝝ. Tu dicis ⁊ est de mente Inno. Aduertēduz bene per practicam quō nō veniet excipiēs: q̄ si nō vult repelli. Primo in modo ꝓponēdi: debet esse cautus: vt aliquam cām allegat ⁊ exprimat per quā verisimilis reddat sua exceptio: alīs posset ex officio repelli: debet etiam esse cautus in expirmenda causa ⁊ ꝓbanda vel aliqua circūstantia: per quam sua probatio releuet. ¶ Aduerte ergo: ad tria verba. Aut enīz actore replicante: de nō spontanea reus nō iustificat sua exceptionis: nec vltra hoc allegat circumstantiam: per quā concludatur renūciatio: ⁊ repellitur. Quādoq̄ offert ꝓbationē per quā tollitur probatio actoris: saltem indirecte: ⁊ adhuc admittit: ff. Inno. quia dato q̄ excluderet metum per actorē probatū: per hoc nō excluderet p̄sumptionem: non verisimilis renūciationis que facit cōtra eum: quādoq̄ in tantum arctat probationē: q̄ aliqualiter iuuat: ⁊ verisimilē reddat spontaneam renunciationem: ⁊ excludat p̄sumptionem contra eā q̄ fuerit verisimilis: ⁊ tunc admittitur: per quod pōt concludi q̄ cum hoc possit ꝓbare verisimiliter: ⁊ non possit. An hic admittatur ad ꝓbandū exceptionem. hoc fit ad arbitrium iudicātis: qui considerata cōditione personarum: ⁊ alijs circūstātijs: poterit vel nō admittere cum ad probandum. Et hic est casus. hic intellectus Inno. satis applaudat. Littere quo ad fam̄ parte. Sz quo ad primam ptem aliqualiter repugnat littere ibi sine causē cognitione. i. absq̄ causē expressione: quia cauillat litteras. Et si dicamus hoc videtur cōtra textum: quia vbi iustificat exceptionem: littera dicit q̄ non admittitur si replicetur. Hic q̄ intentio est littere q̄ si nō replicatur admittitur repulso actore. Si replicatur tunc admittit vterq̄ ex quo iustificata est exceptio: quia alīs repelleret. Ideo pono quartum intellectum. Exceptio nō spontanee renunciationis: vt nō verisimilis a iudice non est absq̄ aliqua cognitione tūc admittenda: ⁊ ea admissa in eius arbitrium fit cōditionē personarū: an vtriusq̄ vel alterum admittat ad probādum actore: de nō spontanea replicante. h. d. Dico q̄ fm istum intellectū quō est: an debeat admitti exceptio spontanee renunciationis absq̄ causē cognitione aliqua. Scōo an debeat ea admissa probatio admitti actoris super nō spontanea vel rei super spontanea: vel rei sup renunciatiōe. Et ad hāc respondit q̄ aut actor nō replicat: ⁊ admittit probatio rei. An replicet ⁊ in eius facultate an admittat vtrūq̄ vel alterum fm dignitatē personarū. Et si dicatur debet admittere reū excipientem. iudex nostri. Rndent q̄ hic operat̄ p̄sumptio que est cōtra excipiētē. Ex hac lectura pōt prima pars habes vnā practicaz valde notabilem q̄ vbicūq̄ ꝓponitur aliq̄ exceptio nō est verisimilis non debet iudex ipsaz statim admittere nec etiam repellere: ex quo est formalis nō dico q̄ cogatur cām expirmere. Sed habet iudex examinare sūmarie: ⁊ de plano cās ipsius exceptionis: vt ex eis perpendat an exceptio sit legitima: ⁊ admittenda ⁊ fm qualitatē causarū quas reperit vel nō reperit: debet eaz admittere vel repellere: ⁊ hoc voluit hic dicere. que multū est notādum ⁊ hic casus est alibi. Et q̄ hoc habes aliud remedium q̄n iudex suspicatur: de exceptione quō debeat se habere. Sed huic obuiat: de ꝓsump. c. quia verisimiler vbi pz q̄ non verisimilis exceptio est admittenda: pz solum gratiatur reus opponens in clarion probatione faciendā: ad hoc ff. q̄ me. cā. l. nō est verisimile. So. ista dicit. ampliat per istam. Duplex est practica vel q̄ ante informet de causa: ⁊ si reperiat cās: debet ergo admittere: sed ꝓpter ꝓsumptionē q̄ habet cōtra se: grauabit̄ etiam data informatione cum se in clarioꝝ ꝓbatiōe: grauabit̄ ergo in duobus. In cāe expressione si hoc iudex eligat fm vnā intellectum: ⁊ in cā preambula cognitiōe anteq̄ admittatur: ⁊ ea admissa grauabitur in clarioꝝ probatione: grauabitur: ⁊ in quarto fm terminos nostros: quia si detur replicatio directe cōtrariaxit in arbitrio iudicantis. An admittatur exceptionis probatio. An repellitur habito respectu ad dignitatem ꝑsonaꝝ. Et per hoc habes clare istam dicit. ¶ Per predicta expedita est glo. que est super verbo renūciationis: vsq̄ ad. ſ. quidam assignant contrarium. ¶ Hic est difficultas fa capituli. Breuiter dicit. videtur obuiare. c. solicite. de resti. spo. vbi exceptio spontanee renunciationis nō obstat agenti possessorio: ⁊ petenti beneficium anteq̄ restituatur timore huius contrarij: gl. ponit duos intellectus. Vnus intellectus q̄ hic agebat possessorio. Secundus intellectus q̄ hic agebat petitorio: ⁊ hic duplex. Quidā q̄ agebat ꝑsonali. Alij q̄ vtili in rē. Et fm istā lec. glo. nōdet exceptio spōtanee re-

nunciationem aſi ſpoliationē admittit: vt hic exceptio ſpōtā nee aburationis poſt ſpoliationē nō admittit: vt in ḡrio: nō obſtat exceptio: ad poſſeſſoriū cōcludens: et detrahēs intētioi ſemp admittit hic detrahit: qz ſi ante renūciauit ſponte conſtat qz nō potuit dici ſpoliatus: qz ante ꝓpriatus erat poſſeſſione. ff. de acq. poſſ. l. ſi quis vi. §. ꝺrīa: ſed aliquo ſpoliato poſſeſſione renunciatio ſpontanea non tollit ſpoliationē ꝓcedentē exceptio ergo renunciationis tunc concludit ad ꝓprietatem: et exceptio ꝓprietatis: nō obſtat agenti poſſeſſorio: qz ꝓuilegiatū: et qz ordine iuris: vt ꝓuiſo terminatur poſſeſſionis qō. C. de rei ven. l. ordinarij. Iſta eſt cōis theorica gloſarū hic: et in. c. ſolicite: et in. c. acceptā: et ſi dicatur quare ergo admittitur hic: et non ibi: ꝺic qz ibi qz non fuit hic oppoſitum vel replicatū qz ſpoliatus renunciauerit ibi ſic. Tempore lectionis ſic dicit apoſtillando glo. ibi ceſſit non ſpoliatus: et eſt ratio ſin mū modum intelligendi dictum. c. ſolicite: qz vbi opponitur renūciatio poſt ſpoliationē poſſeſſorie renunciatio nō pōt concludere niſi ad petitorium: qz ſpoliatus cum non habeat poſſeſſionē non pōt renunciare poſſeſſioni: quā nō habet: et cōſequēter exceptio que non cōcludit ad poſſeſſorium nō admittit ergo tanꝑ illi non detrahens: ꝛ concludat ad petitoriū: et hec vt non detrahens iuri agendi poſſeſſorio: nō ob. iuri agentis recuperande. vt. ff. de reiu. ſpo. in ꝓncipio: et. c. ex conqueſtione cum ſi. ¶ Sed vbi opponitur exceptio: de renunciatione ante ſpoliationē: tunc: qz concludit ad poſſeſſorium admittit: et renunciās perdit ꝓprietatem: et poſſeſſionē. l. ſi quis vi. §. differētia. ff. de acq. poſſ. et no. Ic. veniens. merito non poteſt ſpoliari: qz renunciatione priuatus eſt. ¶ Hec ob. ꝓdictis qz etiam renūciatio poſt ſpoliationē concludat ad poſſeſſorium: qz renunciando videt habere pro derelicto: et ſic videt qz velit ꝑdere oēs ius cōpetens ad rem recuperādam: qz renuncians rei ꝑdit ius reale ad rem cōpetens nō perſonale perſone coherens cui etiā ſin aliquos renunciare non pōt quādo nō eſt queſitum facto vel pacto eius qui renunciauit: vt no. in. l. i. C. de pactis. Iſta opi. in antiquo ſic ſtabat ouz ꝺñs Pe. de perugio frater ꝺñi Baldi. in ſtudio iſto repetit: ego oppoſui qz ét de ſpoliatione poſt: poterat opponi cōtra agentē poſſeſſorie ꝓbabam ſic renūciās bñficio hz rē pro derelicto: ergo omne ius ad rem cōpetens intēdit ꝑdere: ſicut et dominū hoc patet in. c. veniens: de renū. et in dicta. l. ſi qs vi. §. ꝺrīa: vī ergo renunciare iterdicto: et ſic iuri peteūdi: ergo oz audiri exceptio ſpontanee renūciationis poſt ſpoliationē ipe ſe involuit verbis: et nō ſoluit. Legiſta negaret qz renūciet iuri perſonali: qz hoc nō eſt adbeibile rei. vñ non ſequitur rem actiue nō ſequit ét hoc ius remotum rē. ad hoc qō no. in. l. i. C. de pactis p Bar. et viri in. c. ſolicite: vñ ſtaret interdictū: ꝛ canoniſta dubitaret: q: pur ſi vult ꝑdere bñficium vult perdere omne ius ad illud maxime cū hoc ius ſit in rem ſcriptum p no. in. c. veniēs vel tene quod dictum legiſte. Vel dic qz de iure rō quare nō admittit ante reſtitutionē eſt: qz exceptio nō eſt veriſimulis: et illa non admittit ꝓra agentē poſſeſſorio: de facili expedibili maxime poſt ſpoliationē: qz ꝓſumitur qz ad hoc veniat ꝓpter defectū ſpei habendi bñficium: vel ꝺic qz oz ponderari modus opponēdi ſi deducat renunciationē allegando p hoc: defectū ꝓprietatis nō audit ſi defectū agendi ét poſſeſſorio audiet ſic poſſet intelligi. c. accepta. ¶ Per ꝑdcā iſert Inn. qz ſi cōtra agentē poſſeſſorio opponeret renunciatio: vel pactū qz cōcluderet ad ius agēdi poſſeſſorio qō bene poſſet: et admitteret tanꝑ detrahēs intentioni agentis: qz ita exceptio detrahit intentioni agentis poſſeſſorio: et ꝓcludit ad poſſeſſionē. ¶ Per hoc iſert Io qz ſi cōtra agentē poſſeſſorio pro bñficio oppōit exceptio cōcludens ad ꝓprietatem iuris tñ: vt qz ꝺiceret cum priuatū vel priuādum p ſymoniā: vel renunciationē ꝓprietati nō admitteret hec exceptio tanꝑ nō detrahēs poſſeſſorio: niſi de ea conſtaret p confeſſionē: vel alias notorie quo cāu admitteret exceptio: put agitur ad rēz non prout agitur ad alia ꝺūare fructus medij tpis: vel alias cāa. ff. vnde vi. ideoqz v. l. ſi plures. §. vltimo quod no. qua per hoc multū dicūt qz exceptio notorij defectus ꝓprietatis obſtat agenti poſſeſſorio recuperandi: licet nō concludat intentum pro opponente ſuper ꝓprietate: et no. idem. ff. de fil. ꝓter. cōſtitutus. Cuius contrarium ſenſit glo. de reſti. ſpo. ad decimas. vide Io. an. de reſti. ſpo. in additione ſpe. ſuper rubrica: et tene quod dixit de reſti. ſpo. in litteris. etiā put hic dicit talem exceptionē non repellere agentem pro fructibus: et alia cauſa. In antiquis ſic ſtabat. ¶ Nota dictum Inno. qz agenti poſſeſſorio obſtat exceptio defectus ꝓprietatis notorie: quia obſtat ꝓut agit ad rē non ꝓout agit ad fructus: et ceteras cāas. Aduerte qz adhuc ſub iudice lis eſt. ſtud firmat Inno. de diuor. ꝓpter: hic firmat Oſtī. in. c. ad vltimum: de cauſa poſſ. et bodie alios caſus: de reſti. ſpo. ad decimas. ¶ Item dicq; moderni doctores dicunt: id verū quādo notorium ius eſt pro agente: vt ibi. ſecus ſi notorium eſſet defectus ꝓprietatis ſecundum Io. an. Inno. ſentit plus hic qz ſufficit qz cōcludat defectum iuris ꝓprietatis in agente: et idez dicit in. c. conſtitutus: de ſi. ꝓuil. per quod Io. an. reprobat glo. ſuam in. c. ad decimas: de reſtitu. ſpol. et hoc ponit in rubrica: ō reſti. ſpo. in additione ſpe. ¶ Dico qz in beneficiali procedit: quod hic in aliis rebus procedit glo. Io. an. vt dixi: de reſtitu. ſpol. in litteris: quia eo qz beneficium nō pōt teneri ſine titulo ſed ſic alia res: quia eo qz poſſidet in alia re iuſte poſſidet: ꝛ per predicta dicit Inno. qz ſi contra agentem poſſeſſorio excipio qz rem mihi donauit nō admittitur exceptio etiam dato qz ante donauerit ꝙ fuerit ſpoliatus: quia ad donationē nō ſequitur neceſſario perditio poſſeſſionis. C. de pactis traditionibus: et ſic nō detrahit poſſeſſorio: nihil excipiam qz dōnauerit et tradiderit vel ſi allegarez qz dōnauit eccleſie: vt. c. ij. de conſtit. ſed hoc vltimum: nō eſt verū: vt ibi dixi: qz licet fiat traditione trāſferatur dominū in eccleſiā nō poſſeſſio. ¶ Nō ob. ꝓdictis qz ſpontanee renūciationis exceptio: admittit etiā ſi ſit facta poſt ſpoliationē: qz ſubſequēs retinentia purgat turpitudinē ꝓtē ſpoliationis: ſicut ſolutio turpitudinē purgat ꝓcedēs violente ꝓmiſſionis: vt turpis: vt. l. ij. C. qz me. cā. et. l. pſt. ff. de ꝓdi. ob turp. cāz: qz ſz Inno. nō eſt ſic ꝓmo vicina renūciatio ſpoliationi. ſicut ſolutio ꝓmiſſioni: qz renūciatio nō eſt executio ſpoliati. cuz poſſet fieri pp aliam cauſaz. Sed ſolutio debiti eſt executio ꝓmiſſionis. ¶ Iſta opi. i antiquo ſic ſtabat: obſtat aliud ꝓdictis: qz videt qz ſpontanea renūciatio ſubſequēs habeat obſtare agenti poſſeſſorio. Si qs enim metus fuit illat° in ſpoliatione purgat ꝓ violentā renūciationē. ergo tā cōcludunt qz exceptio renūciationis ſpōtanee habz ꝓcludere ad poſſeſſoriū: et ſic tollit facultatē agēdi poſſeſſorio: et ꝺicto qz ſeqt ſpoliatōez. C. qz me. cā. l. ij. ff. de condi. ob turpez cām. l. pe. Canoniſta ꝓmiſi tibi metu. poſtea ego ſolui ſpōte: potero ego dicere ſolutū ex turpi cā. ꝺic qz nō: qz purgatus eſt metus: ſic in ꝓpoſito tu me ſpoliaſti ſi renuncio purgabitur met° ſpoliato dicit Inno. qz nō: qz alie poſſunt eē cāe renunciationis ꝓter metum. Lpp cōſciēnā: vel religionē. Item non eſt ita ꝓxima cā vicia renūciatio: et ſpoliatio: ſicut ꝓmiſſio: et dationis: ſic videmus qz ꝓcū receptio ſpontanea nō tam ꝓ purgat metū vēditionis: vt pz. C. qz me. cā. l. ſi vi. vide qō vult Inn. ſpoliatio et renūciatio nō habent ſe vt ꝓncipale: et ꝓſecutiuū: qz nulla ꝓcedit diſpoſitio ad cuius implem ētū fiat renūciatio. Vñ nō ſequit but° ſpoliationis approbationi qz renūciatio nō pōt dici executio ſpoliationis: qz nihil habz ſecū cōmune: ſz bñ ſolutio venit: vt ꝓſecutiuū: et executio habz ſe ab ꝓmiſſionez meticuloſaz: p cā igit approbat ipa ꝓmiſſio: qz ex quo volūtarie implet iam purgat metum niſi ſolutio lez ſaluet ſñ deuiat qz hic approbat renūciatio poſt ſpoliationem. ¶ In antiquo ſic ſtabat: et in litteris nomine: ita ſequebat: ſz hoc ergo tenēdo qz hic ageret poſſeſſorio: remanem° qz. c. ſolicite ſtat. Inquantū dicit exceptionē renūciationis nō admitti. ¶ Dic ſi opponitur exceptio aburationis: et nil replicatur

lla admittit: vt hic. & in .c. accepta. Si excipit. & replicatur de nó spontanea renunciatione: & q spoliatus renúciauit i possessorio exceptio nó admittit: vt in .c. solicite. si tamq̃ tñ replicat q nó spontanee renunciauit. hoc si non allegat ali qua cá concludens spontaneá renúciationé excipiens tollitur: vt hic fin intellectũ Inno. si allegat aliq̃ cá excludens turpitudies renúciatóis exceptio admittit. & pbat vterq; q̃ si constat postea q spoliatus renúciauit. adhuc pdesset vbi th constet q sponte. & sic pderet actor: vt puto Inno. tñ remanet q in possessorio eo q replicat de non spontanea renunciatione indistincte repellit rem: eq; nó fit ei graue p iudicũ. p hanc decre. & per decre. solicite. & ad .c. accepta respóder q non. replicat p que cócludit in possessorio nó est standum opponat de renunciatione añ spoliatióẽ: vel po ster: sed solũ an replicatur. de nó spontanea: an non: ex quo dat doctrina q exceptio nó verisimilis: vbi replicet nó repellit. pp nó verisimilitudiné in iudicio plenario. & magni prudicij. ¶ Nó plẽ hoc: q̃. .c. solicite nó dicit repellendã exceptionem pp solã replicationé de nó spontanea: sed qñ replicat q renúciauit spoliatus quo casu maior est p̃sumptio ꝯ excipiente: vnde pót dici q id quod dixit Inno. i iudicio magni prudicij. pcedat: vt hic q̃ intelligat vt dixi. fẽ diuersa lectura. Cy. ãt dixit i iudicio modici prudicij: vt pp nó verisimilitudiné repellat exceptio nó pcedit indistincte: sed arbitrariũ attento ponderé p̃sumptionis: & ibi replicat. de nó spóanea pp nó verisimilitudinem. de quib⁹ hic nó repellat possessorũ: vt hic. vbi ãt replicat se nó spontanee renúciasse. i. apparet q spoliatus renúciauit repellat vt in .c. solicite. hic summarie ostense. & pót dici q hec fuit i této glo. hic. Alio modo pót intelligi. ber glo. q̃ velit excepti. ipo tanee renúciationis nó admitti post spoliationé q̃si nó verisimile & admittat: ante spoliationé q̃si verisimile sit: vt hic. Et prio cãm pcedit ꝯrũ. Inno. hic. ẽ plurimũ vacillet. finaliter cócludit q nó plẽ sibi dria an opponat renúciatio facta ante spoliationé vel post: ẽ solũ sit i hoc dria an opposita exceptione renúciatóis actor replicet. de non spontanea: an nó replicet: vt primo cãu admittat exceptio: vt hic & .c. accepta. Secũdo casu nó admittat. Nec ob. hec decre. fm cóẽ intellectũ: vbi ét actore repliçãte vterq; admittit: & vterq; pbat: q̃ oẽ q̃ ista decre. restrigat ad agentẽ petitorio fm intellectũ qui sequit in glo. & decre. sollicite hẽ locũ in possessorio. & fm hoc erit doctrina. Quod opposita exceptione nó verisimili nisi replicet per actorem in iudicijs modici prudicij: & p que nó tollit exceptio q̃tuz ad ista agendi repellet exceptio pp non verisimilitudiné. Secus aũt in iudicijs in quibus agit de magno preiudicio: vt q̃si agitur petitorio. & hoc pbat hic fm eum tenendo intellectũ q̃ data replicatione vterq; ad pbandũ admittit q̃ intelligendũ est: vt. ã. in tertio intellectu. & sic temperaret id q̃ dixi in vltimo intellectu q̃d q̃d sit nó placet dictum Inno. ad .c. solicite: q̃ ibi nó sufficit replicari. de nó spóanea renunciatione: sed oẽ q̃ replicet q̃ spoliatus renúciauit: q̃ tunc maior est p̃sumptio ꝯ renúciationé cũ spoliatus q̃si p didit spem beneficij pp perditionem possessionis. vñ posset dici q replicatio nó spontanee renúciationis pp nó verisimilitudines solas de quibus hic nó repellit excipiente: sed vterq; admittit ad pbandũ: sed replicatio non spontanee renúciatióis: q̃ spoliatus renúciauit hoc sũmarie cóstito bene repellit exceptionẽ in possessorio. vt ibi: tunc ẽ minus verisimilis. Doctrina ergo Inno. erit bona limitãdo eã vt exceptio nó verisimilis pp replicationé concludẽtes nó verisimilitudiné excepti. in iudicijs que sunt grauis prudicij nó repellat imo admittẽda est disputẽda. In bis ãt que sunt leuis prudicij si replicet sit in arbitrio iudicãtis an admittat vel repellat fm pondus nó verisimilitudinis & p̃sumptionis ꝯ exceptionẽ vt in terminis nostris: q̃ maior est p̃sumptio ꝯ exceptionẽ q̃si renúciauit & spoliat⁹ q̃si q̃si non constat q̃ spoliatus renúciauerit. ió primo casu re

pellit: vt i .c. solicite. & ſcõ casu admittitur: vt hic fin istum intellectum p que tempera que dixi supra. in vltimo intellectu. Non obstat q̃ exceptio spontanee renúciatóis. de renunciatione ſcã ante spoliationem debeat admitti: q̃ meticulosa renúciatio excludit possessionẽ cum detur volũtas pdendi possessionẽ ẽ coacta. l. si quis vi. §. vlt. ff. de acq. pos. q̃ tenendo q̃ tenui fatendũ est. Sed fm Inno. q̃ tenuit cõtrariũ ipse. dicit hoc mũ mirabile q̃ meticulosa renúciatio ẽ excludat ꝓprietatẽ bñficii nó excludit possessionẽ q̃ nó p̃sumitur habere animũ pdendi possessionẽ: q̃ nó mihi nó plẽ p. §. dicte. l. & quod ibi no. & plus credo q̃ non spontanea renúciatio nó p̃iudicet: nec in possessione: nec in ꝓprietate: & saltẽ nó in ꝓprietate: q̃ sicut in cõferendo bñficiũ requirit libera voluntas: ita in pdẽdo. ó quo. J. q̃ metẽ cã abbas. In antiquo. sic stabat. ¶ Oppo. & vt q̃ dato q̃ replicet actor vbi renũciatio pcessit spoliationẽ: nihilominus audiat. dato enim q̃ fuerit meticulosa renunciatio: tamẽ volut pdere possessionẽ. ergo ista exceptio obstat agẽti in possessorio. & sic debet admitti. Solvit primo q̃ reus nó pót allegare istam renunciationẽ pro se. vbi allegetur meticulosa: quia turpitudinem continet. ¶ Or aduerte secũdo: solvit dicens. q̃ si meticulose renúciant beneficio: ĩ p dat ius proprietatis beneficij. nó perdit possessionem: quia non p̃sumitur habere animum perdendi possessionis: & dicit vnum mirabile: quod nec spontanee renunciatóis p̃dat possessionẽ. ff. de acq. pos. l. si quis vi. §. differẽtia. hoc locũ nó habet in nó spontanea renũciatione. ¶ Tu dic q̃ nó spontanea renúciatio nó tollit ius ad bñficiũ cũ debeat esse libera. ita in tollẽdo sicut in cõferẽdo. q̃ me. cã. abbas. ¶ Ex predentibus surgit vna determinatio vtilis dubij spoliatus. ago cõtra Sãũ. rem meã tenẽtẽ. excipit de renũciatóe spontanea: an admittat hec exceptio. vide si ago cõtra eũ petitorio. nó ẽ dubiũ. si possessorio nó possiẽ agere ĩterdicto: sed vel ago conditione ex canone rem integrãda vel ex decre. sepe. inde cadit i dubiũ q̃ examinat Inno. Canonista in .c. cũ olim tua. de ordi. cogni. & .c. sepe. verũ q̃uis gia spoliatióis habeãt locũ cõtra solũ spoliãtẽ. an cõ alios Inno. q̃ sic. hic videt tenere oppositũ. ibi disputaui istũ pũctum p̃ma opi. est vera: vt ibi no. Inno. Alit⁹ est. intellect⁹ q̃ hic nó agebat possessorio: & hic duplex. quidã q̃ agebatur in rẽ vtili. alius q̃ agebat p̃sonali q̃ metuebat cã. ¶ Ad cui⁹ euidẽtiã ẽ p̃siderãdũ. q̃ ẽ dare quãdã vi expulsiuã: & hec causat ordinẽ: & p istã nó pdit dominiũ: sed sola possessio. & hoc casu pcedit cõtrariũ: q̃ tunc nó pót ꝓponi exceptio spontanee renúciatóis tamq̃ sit ꝓuilegiata: & q̃ nó pdit dominiũ: & q̃ de ordine iuris est. q̃ discutiat possessorium repulso petitorio. C. de rei vẽ. l. ordinarij. Quedã ẽ via ꝓpulsiua: & hec in renũciatione iuris interuenit. facit p dere dñium & possessionẽ: q̃ coacta voluntas: voluntas est. ff. q̃ me. cã. l. si mulier. §. si metu. & hic est talis potentie. q̃ renũciãti dat actio petitoria. q̃ metus cã: vel dat actio i rem vtilem. vl. i. restitutoria. & tũc bene pót opponi. de spontanea renũciatóe: q̃ iste p̃cludit pdutionẽ dominij. & pcedit q̃ hec vt q̃ meli⁹ pbat optineat. ¶ Quod dicit verũ Innocẽti⁹ ẽt dato q̃ replicetur. de nó spontanea renũciatóe. & q̃ dixi. ff. q̃ nó admittat: restringit ad possessoriũ. secus si agatur petitorio: & hoc ideo q̃ maiꝰ iferẽ ꝓiudiciũ q̃ nũq̃ audiat q̃ secus in possessorio: q̃ possessio est momẽtanea. ¶ In glo. pecunie. ibi p expensa. no. istã glo. q̃ facit ꝯ opponẽtem sup beneficio: vt recedat a lite optinẽs ius solutionis expẽsarũ factarũ in acquisitione tituli bñficij ibi: sed hoc falsũ ẽ. dic q̃ si reꝰ excipiẽs allegat interuentũ pecunie: repellit tñ q̃ allegãs turpitudiné fuit: q̃si allegat interuẽtũ pecũie ab eo: vel sua volũtate. Secus si a tertio data fuit. Si vo replicãs ꝯ renũciatẽ. allegat eodẽ mó repellitur. Si aũt alr defendere in iudicio vbi agit possessorio aut petitorio: si opponens fundaret super validitate renũciationis nec alia allegaret obtineret agens: si allegaret eum ꝓbandus pp si-

mortem exquo.nó est ptinus ipo iure adhuc ad petit.rei nó ipedire restitutio:vt hic.13 iudex ex officio posset ipsu ptare:et non restituere:quod no.Jo.de pcu.ex intimatione. ¶ In glo.ñ.ibi p iuramétū. No.glo.q excepti.iureiu.et hti.finite.nó solum qñ iuramétum est iudiciale et prestitu in forma iudicii:sed ét qñ extraiudiciale:et prestitū corá superiore nó in forma iudicij.et no.q ampliat illud.c.primū ét dicaf ibi.de iuri.cont.hodie li.vi.ibi.in fi.gl. ¶ No.gl. q illud qđ dicimus q est ꝯ confessum nó est necessaria có testatio litis.vel aliquis ordo processus:vt no.gl.in.c.dudū. ij.de elec.cū cócor.est verum.nó solus qñ reus simpliciter cófitet et ꝯ petitum nó excipit:sed ét qñ cófitet:et ꝯ petitum excipit. ¶ Ultimo cū glo. vltia videnda sūt duo.Quali ter p.nūciet in hac cā.qđ dicūt pronūciandū sup principali alij dicūt pnūciādū sup incidétali.s.an sponte:vel nó sponte renunciasse. ¶ Videte si exceptio spontanee renūciatio nis opponat ad processum pnunciādū est sup cā:vt emergéti.et dicit glo.q pōt:q; exceptio iuramenti opponi ad processum.de litis ꝛte.c.i.li.vi. Si opponatur ad merita sufficit si pnunciet sup principali. ¶ Secundū dubiū quō potuerit.hic procedi ad diffinitiuā sniam lu.nó contes.q; ꝓz. q; sola exceptio renunciationis fuit opposita:et nó fuit lis contestata pōt dici. Primo q exceptio spontanee abiuratóis impediat lit.conte.ar.dicti.c.i.de lit.cōte.vel hic reus ꝓtebat petitum.et sic nó erat necessaria alia lit.cōte.et opponebat except.spōt nee abiurationis:et hoc ó lectura ūtis capituli.Antonius de Bu.

A presentia. Qui sponte renūciaunt electiói sue sup ea amplius nó auditur.h.d. In pma ponit generalē cām cōfirmationis snie. In secūda spālem ibi tñ q.et confirmati ibi nos ei. ¶ Casus dum inter quendā abbatē possidentē ecclesiā:et monachos quēdā aliū se abbatē ptendentē.qō verteref cā fuit delegata gbusdā iudicibus:et finaliter cā decisa fuit:et sniatus ꝓ possidēte:et ipositū silentiū agēti. Tādē ab hac snia fuit appellatum p actorem:et cā fuit cōmissa iudicib⁹ vulneū.et cuidā alteri comudicicorá quib⁹ reus pbauit p confessionem:et ét p quasdā ifas epi qualiter actor renunciauerat p dicte ecclesie nihil aliud fuit pbatum p ipm actorē vel reū:et sic deserta fuit appellatio. Post hoc corá papa actor produxit actā.et snia periit ipsam nullā pnunciari:et dictā abbatiā sibi assignari ptendens nullitatē snie:ex eo q actis apparētibus nulla colligebaf cā:ex eis cū probasset intentionem suā pp quā sibi silentiū debuisset iponi.ergo ex actis apparebat iniusticia snie:et sic nulla debebat decerni. Papa cōsiderans:q ex eo nō iustificat snia q ex actis productis nō appareat cā snie:vel aliquid pbatum p quod snia debeat esse valida cū iudex non semp applicet mentē ad vnaꝫ spēm pbationis:sed ex allegationibus et confessionib⁹:et aliis que in eius pūtia ꝓponunt formet animi sui motum:vñ ex eo q appareat aliquid pbatum nó concluditur iniusticia:si illam assumat pro non pbatione sufficienti:et dato q non apparent pbationes de eo q sniat potuit ex aliis moueri acta nó cōcludebāt necessario apertā iniusticiā cōsiderās ét q in dubio pro snia ꝓsumitur voluerit aliqd aliud pbetur p que apparet q stante snia que trāsiunt in rē iudicatā:dato q nihil pbet standū erat dicte snie considerās ét q super facto corá iudice appellationis fuerat pbatū p confessionē et ifas qualiter dictus actor renūciauerat abbatie et silētiū ipositū papa pperuū.h.d. ¶ No.primo q ad cōcludēdā iniusticiā snie non sufficit oīdere ex actis pbationem ꝯ quā snia sit lata:q; non semp iudex in sententiādo applicat mentē ad vnā spēm pbationis:et quanta fides pbationi ad adhibeaf pendet ex iudicis arbitrio.ff.de testi.l.iij.q; alia potuit subesse species pbatiōis vel confessiōis:vel allegationis ad quā iudex alius applicauit.ad hoc de re iudi.sicut.

¶ No.ó finē pbationis:q; eius finis est allicere animū iudicis:et eius mentē ad qđ credēdum firmiter applicare:et sic iudex iudicat ex his que credit.ad hoc de re iud.sicut q; in hoc procedat quo ad primā et ꝓz. ¶ Nota tertio multiplicē spēm pbationis minimū iudicis allicientē put cōfessio.dicūt tñ hoc.q confessio ꝓprie nō est pbatio:sed pbationis relevatio.de pba.sup rubrica.de elec.bone.i.C.de pba.actor.q asseverat p Ja.ó are.et Cy.testiū ꝓpositio.et allegatio.et sic ex allegationib⁹ iudicē pbatio qō é vez:qñ pars allegat principalis:si aduocatus:idé si pfite clientulo et nó renocāte.de ap.cū cām de.cenſi.cū olim. Jté positiones.vñ si aliquid in positionibus ponit.ad habet loco probatiōis. ¶ No.quarto q pro militia snie ꝓsumitur:et adverte vñ sumitur hec ꝓsumptio:q; sumit ex auctoritate iudicis.ad hoc tex.de re iudi.sicut.vbi bon⁹ tex. ¶ Et no. q hec presumptio non é iuris:et de iure:sed é iure tñ:qđ ꝓz q; admittit legitimā pbationē in ꝯrium q; ēliter intelligatur dicā infra:et vide qō no.glo.de pba.qñ. ¶ No.quinto q his testimonialibus platonum creditur ét in his que sunt grauis pūdicij quod est verū:quo ad aliqualē ꝓsumptionem coadiuuantē.et ꝓz hoc:hic:quo ad semiplenā pbationem qō no.non quo ad plenā pbationē bonus tex.supra.de elect.cum inter.R.materia de probatio.post cessionē. ¶ Nota sexto.q vbi ex nouiter deductis fertur sententia in cā appellationis snia debet ferri sup iure deducto principali.nó aūt ꝓz ée ꝓfirmatoria:vel infirmatoria. ad hoc de fi.instru.cū Jo. ¶ Oppo.q si apparet ex actis cām falsam ex q̄ iudex est motus:snia redditur nulla.de re iudi.inter ceteras.de re iudi.in cle.pastoralis.de ap. solicitudinē. no.de ap.p tuas.et c.pastoralis.So.qñq cāe falsitas est i facto:et nó in iure. Qñq apparet falsitas cāe i facto:et iure vel iure saltē. Primo casu si falsitas é notoria snia est nulla:vt in iuribus pallegatis.ad hoc qđ hēnt.de sent.excō. Romani.§.i vniuersitatē:et.c.ti.venerabilib⁹.li.vi. Si falsitas ñ est notoria:tūc snia est valida:q; contra ius é lingatoria:vt j.de re iudi.cū inter:et forsitas valet si subest cā:ꝫ non fit exp̄ssa.ó re.iudi.sicut.et idem qñ est dubiū an subsit cā:et q; in dubio ꝓsumit:vt hic.et de re iudi.sicut. Qñq snia est lata ex falsa cā in iure:et tūc si due cause sūt in snia exp̄sse:q; rū una é va altera falsa in iure.p hoc nó vitiat snia:q; sufficit nec ex vera. Casus nōbilis q si sint legi.p tuas:et hoc ꝫ Jo. no.hic:vt res potius valeat q̄ pereat. ¶ Si una tñ est expressa.et illa falsa:et ex alia si pōt sustineri q̄ ꝓz ex actis snia est nulla.ad hec oia iura q̄ dicūt q vbi exp̄ssus é error iur⁹ in snia est nulla.j.de re.iudi.c.i.i.q.vi.§.infinitua.ꝫ si.et hec vera ét si snia ferat cū dictione ꝓfertiꝫ vel maxie ex eo q falsa est exp̄ssa:et alia nó appareat q̄ sustineat snia:remanet:q; idé error ꝓsumit in tacita q adest in exp̄ssa.ó rest.in int.cū ex literis.ó pur.ca.cū dilectus. Si cā una falsa é i snia exp̄ssa.et alia inuari pōt snia q ꝓz ex actis.tūc si iudex simpliciter tulit sniam et ad illaꝫ cām se restrinxit:nó valet snia q̄ꝫ altero iure posset iuuari. ad hoc tex.et dicta doc.ó cō ecs.pben.ex pte.et c.dilectus. Hec vera nisi snia ferat cū adiuncto maxime:vel ꝓsertim:vel alia adiecta dictione simili.p quā ꝓz iudicē se nó restringere ad illā cām:et sic semper pp hoc cōsulit butr.sniam.et consulit in.l.athletas.§.q ignominie.ff. de his qui no.ifa.qō nó.ad hoc dictū gratianū.xj.q.iij.§.cū ergo.vide glo.in.l.fi is ad quē.de acq.hered.et ibi plene p hos. Qñq allegat falsitas cause q nó ex snia colligit:ꝫ ex snia ad acta relata:et si iudex se exp̄sse refert ad acta:vt q; dicit p. A.et B.est pbatū:et tūc Jnno. é sibi ꝯrius. Nā de re iudi.cū Bertoldus.ꝫ sniam nullā.in c.qñ ꝯ falsam ꝫ ꝯrū. ¶ Primū ꝫ Cy.in.l i.C.de erro re aduo.dixi ó Rpti.ab excōcato. ¶ Credo p hūc q qñq iudex se referens ad acta:ex actis tūcta snia apparet posse iniusticia snie:et dicat va.Jnno. de re iudi.cū Bertolduse in.l.i.C.de erro.aduo.vt si dicat instrumēta nō dicere aliquid:et viso instō in actis descripto illud aperte dicat ꝯrium. Qñq ex actis nō colligit necessario iniusticia:ꝫ

nó apparear iusticia: vt q; dicat p. A. e. B. nó é pbatũ: e
vltia attestatióib' é pbatũ: vel si dicat q; pbatũ é: e nó ap-
paret pbatũ: q; hic nó colligit iniusticia: q; quáta fides p-
batióis def est iudici arbitrariũ: e q; potuit ex alijs mouer-
ri: tũc sníia nó erit nulla. Si ãt iudex se nó refert ad acta tũc
si ex actis apparet eandẽ iniusticia sníia erit nulla: qñ iniu-
sticia colligitur ex talibus pbationibus que tergiuersatio
ne celari non possunt: e quoz fides nó est in arbitrio iudi-
cãtis: vt si fuerint sníaz ꝯ cófessionẽ: e sníia est nulla. ad hoc
qó no. Inno. de ínu. cr. q; pleriq; : e de frigidis fraternita-
te. ¶ Nó placet istud: q; forte pót dici confessioné incon
stanté vel factá a nó habente pr̃átem cófitendi. Si aut̃ col
ligit ex pbationibus que tergiuersatione celari pñt: e ꝯ q
multa pñt opponi: e quoz fides est in arbitrio iudicantis
sníia nó é nulla: sed valet vt si apparet pbatum: e absolut.
Idẽ e fortius qñ ex actis nó colligit iniusticia: iz ex eis nó
iustificet: q; est lata cõdẽnatoria: e ex actis non apparet suf
ficiens pbatio: vt hic est cãsa. ¶ Secundo oppo. q; sníia
non dz esse in cá appellatóis cõfirmatoria vel ifirmatoria
. C. de ap. eoa. So. dicunt doc. q; non est vis vbi nó agẽs có
sequat finẽ quem intendit e forte in pte decisa confirmata
fuit sníia: vt hic: vel hic ex nouis pbationibus ferẽ sníia. ut di
gi notádo. ¶ Op. cũ glo. q; renũciatio fcá nó pfit ipsi p
quo lata est sníia: q; non sequit exclusiue est aduersarius: er-
go ipse agẽs: e petens eã dz obtinere. ℨ de reseriptis olim.
So. dicit gl. q; cõstabat de electione ipius pro quo lata é
sníia: e intelligendũ q; constabat aduersariũ renũciasse ali
electioné ipius. R. aliàs nó pfuisset sibi renũciatio vel p
dest sibi excludere aduersariũ qñ possidet: vt no. Inno. e
Cópos. de reseriptis capñ: e ℨ. de re iudi. cum bertoldus.
¶ Op. q; nó victus: iz victor arctef ad iustificandã sníam
in cáappellatóis. Jn aut̃. de his qui ingrediunt ad appel-
landũ. ℨ illud. vbi vt q; victoreas nó aliter potiãtur sníis qñ
si eas recte latas móstrauerint. gl. cócludit q; qñq; cõtẽdi
tur. de iniusticia sníe ex processus nó rectitudine: e dicẽs ip̃z
rite latã arctaf ad ultã ex actis iustificãdã. de proba. qñ ꝯ
falsam. qñq; in cá appellationis contendit. de iniusticia: vt
iusticia sníe: e tunc dicit glo. q; dicẽs iniustã dz probare: sit
actor vel reus: q; semp̃ pñmit pro iusticia sníenti ꝯtũ p
betur: vt hic. e. C. de ap. hi qui ad ciuilia. C. vt cãe post pu-
ber. ad iũ tutor l. vna ff. si pẽ. ap. l. i. in pncipio: e docere se
dz iuste appellasse ℨ. ap. cũ in ecclesia. Hec ob. ℨ. illud: q;
docere debẽt iustas snías: sed docẽt eo q; ꝯtũ nó docet. C.
q; mũ. nó pñt. l. sup fertis. Fm gl. ¶ Hic sũt videnda duo.
Primo ad euidẽtiã an p actas iudicis pñsumat. e qñ. ¶ Et
primo qd de actis iudicialibus e sníis. ¶ Secundo qd de
actis. quasi iudicialibus: e q; p modũ voluntarie iurisdictio
nis exercent: vel alteri⁹ superioritatis vel pr̃átis. ¶ Ad p
mũ in pluribus locis hoc tãgũt canonistẽ. ℨ. de elec. bone
e ℨ. de of. dele. cũ in iure. vbi Inno. plẽissime et de pba. qñ
ꝯ falsam. e ibi cal. in dubijs e. de re iudi. cũ inter. de ap. se-
pe. de re iudi. sicut. de sen. excó. sacro. vbi p glo. e de of. or
di. ad reprimẽdã. p Jo. ij. q. vj. hoc ẽt placuit. xx. q. iij. cbar
te. Concludendo dicta oium. dic si qrit an lata sníia pñsma
tur pro fundamẽto pr̃átis nó tracto hic: iz dicã ℨ. ó of. dele.
cũ i iure. Si queritf an pñsmaf p legitimitate psonarũ i iu
dicio ling antũ ad hoc tangã ibi. ¶ Si queritf an pñsma-
tur pro solẽnitate sníe vel iniusticia. Pro ño videndũ qd in
sníis q; transeunt in rem iudicatã. Secũdo qd de sníis que
non transeũt in rẽ iudicatã: dic si sníia est appellatione suspẽ
sa: cita q; appellatio pendeat: e sit legitima pro neutro pñ
tur: sed ia grauaf onere pbandi qui prio grauabaf. e vide
hic ℨ. vbi ille q; grauabaf onere pbandi in principali grauã
bit in cá appellationis. C. de ap. hi q; ad ciuilia. vbi glo. e p
doc. tex. de resti. spo. cũ ad sedẽ. Ratio: q; pñsũptio sníe sur
git ex auctoritate rei iudicate que tollit pactũ appellatio-
nis. ad hoc tex. hic. e de re iudi. sicut. hoc vt destrui p ius
tex. q; hic erat snía appellatione suspẽsa fm gl. e nñ pñsumi
tur pro snía: sed potes dicere q; hic e vter q; e appellans: e
appellatus erat actor. Sed appellãs nó grauaf: q; nihil p
bauerat appellatus. Sed tex. reddit alia róné. s. q; pro sen
tentia pñsumit. nó os dicere: vt dicit hic hosti. imo et Inno.
q; snía trãsiuerat in rem iudicatã tpe quo aduus fuit papa
q; deserta erat appellatio: alias non posset rñderi huic tex.
sic intelligo Inno. de elec. bone. i. de elec. cũ in iure: e de p
ba. qñ ꝯ falsam: vnde firmiter tene q; hic nó erat aditus p viã
appellatóis: sed dicebat snía nulla. q; productis actis snía
erat fine cã lata e p errorẽ patentem: qñq; snía non appel-
latione suspẽsa: sed sup ea pendet iudicium nullitatis: vel re
stitutionis: e idẽ vt presumatur pro ea. fm q; dicã ℨ. q; du-
rat auctoritas tex. de re iudi. fuborta. ad hoc glo. q; ñ. sunt
legi. venerabilẽ. In verbo per sníaz: e hoc tz Guido. de iu
za. in. l. i. C. de iuris e fac. ig. Si a snía nó est appellatum vl
si est appellatũ non legitime vel est deserta appellatio. Si
snía est lata pñte pte pñsumitur pro iusticia e rectitudine p
cessus: sic concludit Inno. de offi. del e. cũ in iure. ad ĩ hoc
decre. de re iu. sicut. pbatio aũt bene admitti vt ꝯ hanc p-
sumptionẽ: vt hic vt cãsa. ¶ Veritas é q; hic é pñsumptio
iuris: e de iure que nó admittit pbationem in ꝯrium quo
ad iusticiã: nisi pbatio sit notoria: vt per cófessionẽ: ita dicit
Inno. de ínu. cr. q; pleriq;. pbabit etiã sic: hic pte nó op-
ponente cor̃á competenti iudice pbet iniq̃tas: vt dicit In-
no. de restitutis cũ dilecta. de ap. ex róne. de re iudi. cũ ber-
toldus: e no. in cle. sicut. de ap. in cle. ad hoc qó no. Inno. ĩ
frigidis fraternitatis: e plene. dixi ĩ dicto. c. cũ dilecta. quo
aũt ad rectitudinẽ, pcessus est pñsumptio iuris tm̃: vñ posset
pbare q; nó esset rite lata. ad hoc. l. iurisgentiũ. ℨ. q; forte
ff. de pactis: e ad hoc oẽs leges e iura q; dñt ó nullitate agi
posse. ¶ An aũt ex pductióe actoz cõcludat iniq̃tas. In-
no. vt sentire q; nó. de pba. qñ ꝯ falsam. Cõtra. iz ibi Jo.
an. e Cal. e doc. de resti. spo. cũ ad sedẽ. e in. d. c. qñ cõtra.
idẽ Bar. de ap. hi q; ad ciuilia. C. ꝯrũ sentire vt de sníis
A. platã. dic si allegef nullitas ex defectu rectitudinis pro
cessus: vt q; aceaf snía nulla ex defectu litis cõtestate: vel al
terius illa pbabit ex pductióe actoz. in qbus nó apparẽt
acta facta sic intelligo qó est dictũ. Si allegat iniusticia il-
la nó pbaf ex pductióe actorũ: iz acta non pbent iusticiã
q; ex alijs potuit iudex moueri: vt hic. e de re iudi. fic. sic i
telligo Inno. Idẽ si allegatur iniusta vel nulla ex defectu
cognitóis cõc. e sic circa cõcernẽtia merita: q; potuit iudex
cognoscere: iz nó pateat ex actis. istud dicit Bar. in. dicta
A. platã: nisi forte hoc breuitatis tpis necessario. cõclude-
ret defect⁹ cognitóis causerur dicit p decre. cũ ex litteris ℨ.
ó iudi. e resti. qñq; lata est snía absente pte. hic Cópos. dicit.
sequendo Inno. de elec. bone. q; p snía pñsumit qñ est lata
ꝯ absentẽ cõtũaciter: secus si fit lata ꝯ absentẽ nó cõtũaci
ter. vel nó pñsente peritatore. C. de iudi. i. pperãdũ: ad hoc.
e qñ cõtra. e ℨ. illud. e hoc tz spe. in. ó sníc pla. ℨ. qñ. v. ñ.
Cõtrariũ tenuit Inno. de pba. qñ ꝯ falsam: vt lata in ab-
sentẽ p eã ñ pñsumeret: e idẽ dicẽ. ó of. dele. cũ i iure. ¶ Ho-
sti. dicit hic q; si lata est e nil opponit pñsmit p ea. si aliqd
opponit intra biẽniũ nó pñsmit pro ea. post biennũ. sic nó
q; biennium est limitatũ ꝯ sníaz. remittit ad summã ó sníe
ℨ. quter pferri debeat. sub. ℨ. is est ordo: sic debz intelligi
q; ponit Hosti. ó re. iudi. cũ inter: vbi distinguit: an sníe fit
lata. de recent. an nó. ut ipse ibi póitur fuerãt vba Cy. in. l.
em ãcipatióe. C. ó fi. instru. e Ja. de are. in. l. si qs exheredã
to. ℨ. fi. ff. de inuito testa. e hoc tz Bar. in. auẽ. si quis in ali
quo documento. C. de eden. e in. l. i. C. de relat. Jo. cal. i ó
re. qñ cõtra falsam. dicit q; iz. Cópos. hic dicat q; opi. pri
mam practicet curia: ñ de egtate putat opi. Cópos. pcede
re qñ snía nó é lata. de recenti: iz opi. sua in recẽ. pbet q; aũt
sit tpis longũ vel recẽs. dicit q; possit dici de biennio: e hoc
dicit Host. hic. vt dicẽ q; vltra. xx. ános ad iũar exceptóis
falsi. de pcu. in nfa. de except. cũ venerabilis: vel dic hoc in
dicis arbitrio relinq; quo ad tpus nó est limitatus iz. ff. de iure

vel.l.l.i.de offi.dele.de causa. ¶ Dico q̄ siue de recenti ſ
ne de longinquo ſit lata ſnia: cat⁹ ē quo p̄ rectitudie ꝛ p̄
iuſticia p̄ſumitur. de electione bone.i. nā ibi fuit lata ſnia i
abſentem: ꝛ dubitabatur de ei⁹ atōe: q̄ eſt plus ꝛ p̄ſumitur
curatio ꝛ p̄ iuſticia eius q̄ eſt bene notandū. ꝛ etiā i iudicio
ſummario. a. ¶ Nec obſtat p̄dēt etiā i ſnia lata ab arbitro
vt p̄ eius iuſticia p̄ſumat. dicit hoc Jo.an.i additōe ſpe.
in ti. de arbitro. §. iequit. v. Itē q̄d ſi p̄promiſſū. xij. colla.
ꝛ fuit dcīm By. in cōſilio q̄ incipit tholome⁹. quod dicit ve
rū ēt pendēte reductione ad arbitrū bōi viri: q̄ illa nō ſuſ
pendit: ſed de hoc dixi in.d.c. q̄ñ. Et ibi teneo q̄ nulli eēt ar
bitr⁹ qui haberet iudicare de iure ꝛ de fcō: p̄ ſcripta p̄ bar.
in auē. niſi breuiores. C. de ſenten⁹: ſed bar. ſentit cōtrarū
in. §. arbitrorum. ꝛ ſic conſulun adinſtar ſniaruꝫ cenſure q̄n
eſt appellatum. ¶ Ad fm an p̄ſumatur pro ſententia q̄ ſi
trāſeunt in rem iudicatā. dicit hic Jnno. in.c. bone. ꝛ dicto
.c. q̄ñ q̄. q̄ ſi eſt appellatum nō p̄ſumit q̄: ꝛ appellatio nō
ſuſpendit tollit tñ effectum p̄ſumptū ſnie q̄ no. ſi nō eſſet
appellatuꝫ p̄ſumit ꝛ p̄ iuſticia ꝛ pro ſolēnitate. ad hoc. de
ſent. excom. ſacro. vide de offi. ordi. ad reprimendam: ꝛ
hec ſufficiunt de prio principali. ¶ Venio ad fm quod de
actibus qui geruntꝫ p̄ modū voluntarie iuriſdictiōis vel al
terius ēt extraiudicialis p̄dīa: ꝛ ſi q̄erit an p̄ſumatur p̄
fundamēto p̄dīe. gl. notabiliter dicit q̄ ſic. ff. de pbatōib⁹
.l. ab ea pte. ad hoc quod. ſcribat Jnno. de eo q̄ fur. or. re
cepit innotuit. dicā. de hoc in.c. cuꝫ in iure vbi ſpāliter hoc
cadit. Si aūt q̄rit an p̄ſumat p̄ iuſticia ꝛ ſolēnitate geſti.
gl. q̄ nō p̄tāit. de elec. q̄ ſicut. Cōpoſ. ſentit q̄. e. i. cū eccle
ſia. dic ſi ius exigit pbationē ſolēnitatis ſtandū ē iuri ꝛ nō
p̄ſumit. de ſen. excō. c. i. ii. vi. ꝛ. c. ſacro. ¶ Si nō exigit p̄
batiōes: ſed exigit ſcripturā: ꝛ tunc ſi in ea enunciat ſolēni
tas illa p̄ſumit dictū doc. de teſti. Albericus Jnno. de ac
cu. ſup bia. Si ſolēnitas nō eſt enūciata ꝛ pro ea nō p̄ſumi
tur q̄ acta oſtendunt iniuſticiā. ſic intellige Jnno. de eo q̄
fur. or. recepit. c. ſi. ꝛ q̄ nō. Compo. de elec. q̄ ſicut: ꝛ q̄ po
nit. e. n. in geneſi. cū hac tēpeſte intellige Jo. vij. q. i. p̄ntiuꝫ
q̄ dicit q̄ p̄ geſtis extra iudiciū nō p̄ſumitur a iudice. ꝛ q̄
no. archi. ad. q. ii. dugdonenſis. vide aliq̄d p̄ Jnno. de elec.
trāſmiſſa: ꝛ de dolo. cū olim. Si nō apparet ſcriptura p̄ſu
mit ſi nō negat: vt dicit gl. in.d.c. q̄ ſicut. Cōpoſ. de p̄ſue.
cuꝫ dilectus ꝛ hoſti. ē. Si negat non p̄ſumit ſi ius nō exi
git ſcripturā: tūc ſi actus eſt ō recēs ſolēnitas nō p̄ſumit
ſi negat: ſi non negat p̄ſumit: vt dicit gl. de elec. q̄ ſicut ꝛ
Cōpoſ. de conſtit. cū dilectus. ꝛ no. hoſti. ē. Si de antiqua
p̄ſumit ſic. dicūt doc. de teſti. Albericus talis tñ p̄ſūp
tio faciliter tollit p̄ bationē: vt dicit Jnno. in. c. inotuit. que
no. de hoc vide aliquid actū per Jnno. de dolo cum olim.
An aūt. de alijs geſtis p̄ modū contractus p̄ſumat dicā.
de re iudi. ſicut Bar. ff. de ver. ob. l. ſciendū: ꝛ dicā. de re iu
di. ſicut. ¶ Nunc reſtat vltimo deſcēdere ad dubiū gl. q̄
arctatur ad p̄bandū in cā appellatōis vidiſtis q̄d dicit gl.
opi. fuit inter legiſtas Jo. cal. i. agit in.d.c. q̄ñ. Compo. hic
plenius. Bar. q̄ oia colligit in. l. ibi qui ad curiā: ꝛ in. l. i. ff.
vt cā. poſt pubertatē adſit tutor. l. vnica. dic ſi dubitat q̄
habeat probare an ſit appellatuꝫ vel. l. decē dies appellatū:
vel ſint petiti apoſtoli: vel ſolēnia appellationis ſeruata fuit
ſe appellanti incūbit onus p̄bādi. de ap. cōſuli. h. vi. ꝛ. c. vt
debit⁹ quod eſt verū ſi appellās ē appellatus p̄ſequat. Si
aūt appellatus tñ: ꝛ velit per hoc cām ad curiam eſſe: opor
tet q̄ p̄bet ſolēnia: vt no. de elec. c. i. li. vi. ꝛ no. de elec. cle.
cām. Aut dubitabat an ſit ſic ſnlatum: vel ſic interlocutus:
ꝛ appellans hēat hoc docere: aut dubitat ō iuſticia vel iu
ſticia appellationis: ꝛ ſi vna tñ p̄ p̄ſequitur illa d̄z proba
re: ſiue ſtet pro ſnia ſiue ꝓ. in auē. de his qui ingrediunt ad
appellādū. §. illud. C. de ap. l. ampliorē: ꝛ appellatus p̄ſe.
quēs iuſticiā ſi vtraq̄ p̄ p̄ſequit: tunc ſi querit de p̄batōe
euidenti p̄ acta q̄ vnus dicit p̄batū alter non: ꝛ diſputatur
de actis appellās d̄z probare: q̄ d̄z habere copiaꝫ actoꝝ

p̄mptā ex quo appellationē p̄ſequit: ꝛ p̄ hoc petit apo
ſtolos: ꝛ lr̄as dimiſſorias. C. de ap. l. nulli. ꝛ ex his appare
bit probatū vel nō p̄batum ſicut oſtendit legatū eſſe vel le
gatū nō eſſe p̄ductione teſtiū. l. ſi. C. de iureiu. ad fī. de
lit. cont. c. i. per q̄ apparet q̄ tex. ille nō p̄cedit q̄n fuiſſet
appellatū. ¶ Jnp̄rium tñ inultū facit tex. de re iudi. cuꝫ
cām. dic vt ibi nō: ſed certe hoc nō puto: q̄: ꝛ ſ produc̄ntur
acta ꝛ appareat q̄ teſtes p̄bant poſſibile eſt q̄ illis nolit
fidē adhibere. Hic p̄mū verū ſi diſputet ſup ſolo facto an
tale inſtrumentū fuerit p̄ductū vel nō: vel an teſtes ſic dixe
runt vel non: ſed ſi diſputet ſup defectu p̄bationis probā
tum vel nō probatū nō poterit ex actis conſtare: q̄ effectus
p̄bationis eſt in pectore p̄mi iudicis ꝛ alio qui ſemp nō al
legat ad p̄bationes in iudicio factas. ꝛ Bar. q̄ hic ceſſat
p̄ſumptio ſnie p̄p appellationē: nō nō attēdit aliud extri
ſecum: niſi q̄ apparet. Si agitur de p̄bat. meritoꝝ cāe p̄
acta vel inſtructūe to d̄z p̄bare in cā appellationis qui in cā
principali. C. de ap. hi qui. nec erit inconueniēs q̄ iterū p̄
bet qui primo p̄bauit: q̄ erit facile p̄ducendo inſtrumēta
ꝛ acta que prius ſi p̄bauit alias nouiter habebit p̄bare de
teſt. fraternitatis. C. de ēpoub⁹ ap. p̄ hanc ſed p̄dicta vera
q̄n appellat a diffinitiua. Si ab interlocutoria tūc ad iuſti
ficādā cām appellationis ſemp tenet̄ p̄obare appellans q̄
ꝛ illa ē. de ſolēnitate appellationis. de ap. vt debitus. ꝛ. c. cō
du. li. vi. ¶ Non obſtat decre. q̄ hic arctatur ad p̄bandū
appellationē q̄: ꝛ ipſe actor erat. vt dicit gl. ꝛ ſic vbi vterq̄
eſt actor vterq̄ p̄bādi grauat onere: vel hic nō pendebat
appellatio: vt dicit hic Hoſti. Non obſt. C. de ap. hi q̄ ad ci
uilia q̄: ibi de iure arctabit ad p̄bandū appellās q̄ habe
bat ius cōe contra ſe quo cauet vt quilibet ad munera te
neatur. Anto. de Bu.

Fane. Qui renūciat litteris. nō renūciat
iuri ſi p̄ſtat executiōes p̄ſecuto
b. d. Jn p̄ma recitat factū. Jn ſa mādatum
ibi q̄: vero. ¶ Ho. p̄mo q̄ p renūciationes
lr̄ar̄ q̄s nō excludit a iure p lr̄as q̄ſito: ꝛ ſic pēpta cā nō p̄
met effectus iā inceꝑ p̄duct⁹. ¶ Ho. ſo q̄ traditōe lr̄ar̄
q̄s vt renūciare iuri pēdēt ꝛ lr̄as adhibēti nō aūt iuri ia⁹.
p lr̄as executo ex lr̄is nō pēdenti. ꝛ ſic patꝫ q̄ lr̄a nō bēt
locū nullitatis p lr̄as iā eſt ad illā mōnē venētū. de quo. ē
de ſ̄pti. p Cal. in noſtra. ¶ Ho. ibi lr̄am: vñ q̄ allegabi
lis cōtra ingratos in malū bñficia tēs renūciātes. ¶ Ap
po. q̄ traditione lr̄ar̄ q̄s vt renūciare iuri ex lr̄is q̄ſito. l. de
pactis. cū pdē. p̄s q̄ tradito inſtrumento ēptionis mācipij
vt donatū. C. de dona. l. i. ꝛ legato cyrographo. actiōes in
cyrographo. legate videnti ex cyrographo cōperētes. ff. de
lega. ij. l. eū q̄ cyrographū: ꝛ q̄ obligant iſtrumēta agro
rum. de agris ſenſiſſe videt. C. q̄ res pigno. obliga. po. l. ij.
ꝛ ſi reſtitut cautionem in pignore pignus remiſiſſe vt. C. de
remiſ. pigno. l. creditorem. ꝛ ſecus in reſtitutione pignoris
ff. de pac. l. iij. q̄ in pignore eſt voluntas q̄ nō eſt in traditiōe
inſtrumēta: data hac renūciatōe ſeq̄t q̄ agere nō pōt bñfi
ciatus q̄ actor ſine actione ſ̄ exp̄ſſit: vt. l. ſi pupillus. §. vide
mus. ff. ō neg. geſ. ¶ Glo. in. ſignat ꝓ. p̄ma ſo. l. gl. iij. q̄ pdi
tur ius traditione lr̄ar̄: ꝛ ſi volūtarie fiat abſq̄ fraude. nō ē
remediū: ſi fiat cū fraude d̄z remediū actiōis de dolo. ꝛ ſic
fuit q̄ fraudulēto cōſilio captendi inductus fuit. dicit tñ gl.
q̄ arctatur ad p̄bādū dolū q̄ p̄ſumit eo q̄ ipſe ſpe miſeri
cordie ſe ſubiecit: ꝛ ipſi miſericordiā nō fecerūt quod na.
¶ Vel ſo dic q̄ñq̄ quia tñ ſe miſericordie ſubiecit ꝛ lr̄as
nō tradidit ꝛ p hōc actū nō vt iuri ſuo renunciaſſe: ꝛ audit
Je. veniēs q̄ñq̄ ſe miſericordie ſubiecit ꝛ lr̄as tradidit: vt
lr̄as tñ tradidit: ꝛ tunc pp deceptionem ſaltem re ipſa au
ditur officio iudicis. l. de pac. cum pdē. de rerū. inter. R. ꝛ
ſic pōt intelligi hic. Tertia ſolutio ponit in vltima gl. in fi.
¶ Q̄ñq̄ ge tradit inſtrumentū iure pendēte in lr̄a: q̄ nō
dū eſt deuētus ad applicationē iuris ad p̄ſonā. ꝛ ſic ad iſti
tutionē vel traditionē iuris aut executionē: ꝛ tūc excluſiōe

litteratũ exclusitur ius pendẽs ex lr̃is vt in ꝓrio:et tunc ñ
ne actione agẽs repellit.ff.de neg.ge.si pupilli.§. videam*
Q̃ñq; iã ẽ deuentũ ad specificatiõe iuris ita q̃ ius ex lr̃is
non pendet:et tunc per traditionem litteratum nõ perditur
ius ex institutione quesitum seperatum a litteris nõ ab eis
pẽdens:vnde tenẽdũ est q̃ hic recipitur ex vi antiq; mãda-
ti.nõ ex vi noui.i. vi institutionis:queste ex antiquo manda
to. Alij quarto itelligũt q̃ hoc ius queritur ex vi noui mẽ
dati occationati a deceptione:et sic cessat ꝓbũ.in glo.ij.ibi
restituo tibi pignus:et ꝑ ratione.vide glo.in.c.in ecclesia.
ij.ſ.vt lite pendente. Antonius de Butrio.

q **Quod in dubijs.** Renũcia-
to bñficij
facta in manibus laici nõ tenet: renũcians tñ
ẽ bñficio spoliandus.b.d. ℭ Ro.q̃ laic⁹ nõ
põt quẽ in bñficio instituere. ℭ Ro.so q̃ renũciatio fa-
cta i manibus laici est ipo iure nulla:talis tñ renũciãs i pe
tẽ a iure priuatus ẽ ipo iure:adeo q̃ nõ eget nisi spoliato
ne possessionẽ. ℭ Oppo.q̃ renũciãs in manibus laici nõ
punit nec punitur:q̃ metus cã:ad audiẽtiã. So.ꝓbũ.ꝓce
dit in renũciatione iuris qõ hic ꝓcedit qñ volũtarie renũ-
ciauit.fin.c.qõ intra. ℭ Oppo.cũ glo.q̃ renũciatio nõ te
net nisi fiat in manib⁹ superioris.vj.q.ij.denq;.xviij.q.ij
abbas.gl.dicit q̃ renũciatio tz ad ꝓiudiciũ renũciãtis quo
ad ꝓiudicium superioris.vel ecclesie.si nõ vult habere ratũ
nõ tz renunciatio:q; ecclesia vel superior põt illũ repetere.
gl.allegat iura:q; tz renunciatio pecces in defectu auctori-
tatis superioris tñ valet vi pacti ff.nõ accep.t.an mutuis pla
ra vult gl. Verũ q̃ renũciatio nõ teneat ad ꝓiudiciũ su
perioris:nisi superior bẽat ratũ in glo.ibi qrantũ ad supe-
riorẽ:hoc temperat vep Jo.an.in bñficijs acquisitis ecclesie
in acquisitis.de bis que fi.a ma.pte ca.ex ore fin gof.
ℭ Jtẽ hoc verũ qñ nõ bz beneficiũ in cõtrouersia sed si su
p illo pendet cõtrouersia põt renũciare absq; ꝑsensu supe-
rioris:vt no. Jo.an.de ap.constitutus.i.et vide gl.de elec.et
ẽtem a gl.ti electo.li.vj.ad qõ optinet ex.ſ.de in integ.resti.
et.ij. Cõtrariũ tñ sentiunt dñi de rota sua ꝓclusiõe.ccci. Sz
primũ placet qñ est ꝓbabile dubiũ an bẽat ius. Secõdo qñ ẽ
certum qõ bz ius tz item paciat. ℭ Secũdo sentit gl.renũ
ciationẽ posse fieri de sola licẽtia superioris:nam q̃d aũt so-
lus sufficiat ꝑsensus eplis an exigat vt bẽat ẽt secũ ꝑsensũ ca
pituli maioris ecclesie.dicit Juno.q̃ si magna est dignitas
ecclesia vel talis est ꝑsona de cuius renũciatione magnus
tum ẽt periculũ in ecclesia:vel magn⁹ honor vertabit ecclie
exigit cõsensus capituli maioris ecclesie:et hoc qr tũc ẽ ma
gnũ negociũ.alle.de bis que fiunt a ꝓla.quãto.fin Innoc.
Compos.et both.hoc verũ qñ simpliciter renũciat:tz si trã-
sit ad aliã dignitatẽ sufficit q̃ ꝑsentiat solus ꝓlatus:vt ẽ ca
sus de elec.si abbatẽ.u.ℛ.li.vj.de quo ibi in verbo liberaz
et ſ.e.post translationẽ:quinimo et hoc cãu qñ renũciat sim-
pliciter et est dignitas honorabilis nõ tñ requirit ꝑsensus
prelati et capituli maioris ecclesie:sed ẽt ꝑsensus capituli ec
clesie cui cedit.xix.q.ij.statuimus.lviij.di.si quis ſ.de sta.
mona.monachi. ℭ Numquid aũt exigatur ꝑsensus ꝑsentã-
tis vel eligẽtis tene q̃ sic.vt no.ſ.c.ſi.vel ꝑferẽtis vbi ad ali
um spectat institutio:et destitutio.idẽ si ãt ẽt inferius bene
ficiũ sufficit ꝑsensus sui ꝓlati absq; ꝑsensu capituli. ℭ Sz ẽ
dubiũ an inferior ab eẽ possit admittere cessionem.dicit
hic Inno. q̃ nõ:vnde in manib⁹ capituli vel ꝓpositi quia
cedere non põt:nec in mãibus ꝓpositi nisi prepositus bẽat
ꝓtatem cõfirmandi et instituẽdi et destituẽdi:quo cãu reci
pere eã posset:sicut in monacho.no.ſ.e.c.ſi.ad qõ glo. ſ.e.
admonet:tñ dicit nõ ꝓbabiliter dici renũciationẽ demum
fieri posse in manibus illius qui bz potestatẽ instituendi et
destituẽdi.no.de offi.archi.ad hec.§.fi.hoc tz lapus sua'al-
legatiõe.xx.et sic oz intelligi gl.ſ.e.admonet.q̃ hec aliqui
dicũt aliqs symoniace ꝓmotus põt renũciare in manibus
superioris.de quo de symo.de regularib⁹ .c.e. ex insinuatio
ne.vide glo.ſ.e.nisi.in verbo sed duntaxat que dicit q̃ qñ ẽ
ex toto symoniacus ita q̃ nullũ bẽat titulũ põt renũciare
in manibus cuiuscũq;. Per hec dicit Jo.an.q̃ vbi canõi
ci nõ expectãt cõfirmationẽ pñt renũciare.de quo de symo.
ex insinuatione:ꝑ hec dicẽt dñi de rota sua cõclusione.ccc-
lxxxx.q̃ si bz tñ prãtem cõferendi ex hoc non põt admitte
re cessionẽ:qr ꝑ hoc nõ sequit̃ q̃ bẽat prãtem instituendi et
destituendi cũ hec sint diuersa:vt pz ex no.de offi.archi.cuz
fatra. Per hec dicunt q̃ ejus habẽs ex ꝓsuetudine prãtem
ꝓferẽdi in alia dioc.non põt cessionẽ admittere tñ q̃ cõsue
tudo ẽ stricti iuris:et tñ ꝓscriptũ q̃tũ possessuz dato ergo
q̃ sit possessum ius ꝓferendi ꝑ hoc nõ est scriptũ ius insti-
tuendi.de dona.cũ in tua.de ꝓscrip.i.c.audit.de offi.arch.
.c.fi.de cap.mo.cũ venerabilis.et.c.dilectus.ad hoc de pre
bẽ.cũ in illis li.vi.et collatio et institutio ponunt vt diuersa.
ad hoc de cap.mo.c.i.li.vj.vbi ad abbates spectat punior
et nõ instituto vel destituto: ad iura que dicunt q̃ ad illũ
ad quem spectat collatio spectat cessionis admissio ꝓcedõt
q̃ spectãt de iure cõsecus si aliquo iure spãlis:et sic intelligit
Inno.hic:et de bereti.cũ ex iniucto.de cap.mo.c.i.li.vj.de
pumle.cũ et plantare.§.in ecclesijs:et hoc qr ad illos spectat
cõiter institutio et destitutio. Per hoc dicit Hosti.in sũma.
de offi.dele.§.fi.ad fi.q̃ ds non põt pacisci de nõ petendo
beneficiũ absq; ꝑsensu superioris de consuetudine tñ vel ꝑ
uilegio possent inferiores prelati ad quos ẽt nõ spectat ius
instituendi vel destituendi admittere tales cessiones:vel ac
quirere ius cedendi.i.talem cessionẽ.vt no. Jo.an.de pbẽ.
.c.significatũ in verbo diuittere. ℭ Numquid aũt capitu
lũ vacante sede succedat in prãtem hanc admittendi cessio-
nẽ in beneficijs spectantib⁹ ad institutionẽ epi̇scopi. deter
minant domini de rota sua cõclusione.cccviij.quod possit
quia succedit in actu iurisditionali.de maio.et obedien.bis
qui:et succedit in potestate instituẽdi:et destituendi.ad hoc
qõ no.gl.in cle.i.õ rex pinu.et õ insti.e.i.li.vj.vbi etiã con-
cludũt q̃ facta renunciatione coram capitulo:tz nihil vocat ba
bẽs prãtẽ instituẽdi et alteri ꝓferẽdi:tacite vident̃ hte ratã
renũciationẽ.de bis q̃ fi.a ma.pte ca.ex ore.et ibi plẽissime
alle.pro et ꝯ.eadẽ gl.ibi:tz nõ põt eã repetere iquãtũ glo. di
cit q̃ renũciatio tz nõ valeat ad ꝓiudiciũ superioris vz tamẽ
quo ad ꝓiudiciũ renũciationis. Jdẽ tenuit gof.hic:et ſ.e.ad
monet.Iau.ply.et egy.ad hoc de ap.cũ appellatõib⁹.li.vj.
et facit qõ no.xlix.di.c.vlti.et.vj.q.iij.denq;:vt cõtra.ꝑ id
qõ dicit nullã vẽ.hoc tz Guil.nasõ.ad hoc.ſ.c.fi. ℭ Elicẽ.
tenuit q̃ renũciatio sibi ꝓiudicat:si tñ velit remittere re in
tegra admittit̃: alis nõ admittitur:de bis qui bõis cedere
possunt.i.eo q. Alij q̃ põt renũciare honori:tz nõ oneri ab
dicãdo iurisdictionẽ ꝓlati.de fo.cõpe.si diligẽti. Host.di
cit q̃ renũciatio ẽ nulla:vt pz hic:nõ nec quo ad eius ꝓpri
etãtẽ vz:tz de iure ꝓuef. Credo q̃ i mãib⁹ nõ ꝓlati.si tñ sit ete
ricus vt sine aliquo vz renũciatio:quo ad ꝓiudiciũ simquo
ad ꝓiudiciũ superioris nõ:vt hic dicẽ gl. vbi i mãib⁹ laici nul
lo modo vz:tz ꝓuat a iure ne laici talia ꝓsumãt:et hoc tene:est
tñ verũ q̃ bñficiũ interim nõ vacat ita q̃ possit cõferri nõ
exspectata superioris licẽtia:nec etiã vt vacãs posset impetra
ri:sed interim est in pendẽti ad iudiciũ superioris:vt no.ã.e.
admonet:et sic determinat Jo.an.i.c.ignorãtia.de reg.iur.
li.vj.hoc tene.tz Inno.dixerit q̃ renũciatio nõ tz ad ꝓiudi-
ciũ renũciantis:quo ad ꝓprietatẽ:tz teneat quo ad ꝓiudi-
ciũ possessionis:vt ipse no.ã.in.c.prorio.qõ fatj credo mẽs
tũ dixit de possessione:qr in illa nõ est qd spũaliter:vt vicu
li in dissolubilis.ideo illã pdere põt.quo ad possessionem
absq; licẽtia ꝓlati.qõ secus est in ꝓprietate.qr illã nõ pdet
ipso iure:et sibi petẽ obstet exceptio vt in illis tribuitur:et qr
facilius pditur possessio qñ ꝓprietas:vt.l.si quis vi.§. vltã
ff.de acqui.pos.opabitur ẽt effectũ interim renũciatio.no.q̃
ille interi pdet facultatẽ administrãdi:vt dicit gl.nõbiliter
de sta.mo.qõ bene.i gl.ij. ℭ Hec sunt vera ut exigat licẽtia
superioris:spe loquat̃ de renũciatõe simplici:siue expssa:ꝑ

ráſitū ad aliā dignitatē: vel bñficiū: vt eſt dictū. ℟. e. admonet: de quo de p̄bē. de multa: de bis q̄ fi. a ma. pte. ca. c. ex oc. In tráſitu ät ad religionē ū exigit licēna. xix. q. ij. due ſunt. no. ℟. c. admonet: et eſt tex. et glo. de ſta. mona. q̄ dei.

¶ De tacita aūt renūciatione que ſurgit ex aſſumptione dignitatis incōpatibilis doc. de p̄bē. de multa: dñt ét ibi neceſſariā licēnā vel p̄bationē ſeu approbationē ſup̄ioris. ¶ Cōtrariū ſentit gl. ó bis q̄ fi. a ma. pte. ca. ex oc: et ꝺ pte ne p. Guil. in cle. gratie: de Rēptis. li. vj. in v̄bo renūciare: doc vt no. in. d. c. ex oc: et cōſequēter tenet q̄ nō vacet p̄mā niſi ſup̄ior ratū habeat: et hoc t3 Inn. ℟. e. admonet. ¶ In renūciatióe aūt que ſit p actū p̄mutatióis: habes plene de re. p̄mu. queritū: et tenet q̄ ſolus epūs: vt in cle. i. de re. p̄mu. Solus enī3 epūs auctorat p̄mutatióis: et cōſequēter renūciatióis: et hoc q̄ſi ſpectat collatio ad epūm: ſi ad alios ēt: exigit p̄ſentia illoꝝ ad quos ſpectat collatio: vt ibi no. et no. in tractatu p̄mutationū lapi. de caſtr. ¶ Opp. cū alia gl. q̄ alia pena veniat iponēda ſuſcipiēti bñficiū de manu laici: vt p3. J. de cler. q̄ſq. xvj. q. vlt. ſi q̄s deinc epūs. ℟o. dicit glo. q̄ p̄ma bñficio: vt hic ét vltra hoc eſt ſuſpenſus: et ineligibilis. Nec ob. de iurepa. p̄terea. vbi vt q̄ ſit excōicādus. gl. dat plures ſolutiōes. ℟ꝺia inq̄ſitus decre. p̄terea: dicit eos excōicandos: referat ad excōicationē maiorem: inq̄ſitum. c. ſi q̄ꝺ epūs. dicit ſuſpenſos: intelligat ſuſpenſione minori que p̄mat p̄ticipio: et vltra hoc ſunt excōicandi. Secūꝺa ſolutio: q̄. c. ſi q̄s deinc epūs: ſit correctus: q̄ dicit ſuſpenſos tñ ſuſpendendi deinū ſint p̄ iura nova. Ego nō video q̄ iura nova aliq̄d imutent: q̄. c. quiſq; inquātū dicit ſuſpendendos loquit̄ de eligentibus de cōſentiente electioni: dicit q̄ eſt ineligibilis abſq; diſpēſatōe: p hoc nō tollit pena ſuſpēſionis. c. p̄terea: dicit q̄ p̄uef cōtione hoc nō corrigit ſuſpēſionem: q̄ et ſuſpēſus excōmunicari p̄t: et eſt excōmunicatio: cū ſuſpenſione cōpatibilis: dic q̄ ſi p̄ſtiterit ab eccleſiaſtico miniſterio deponat̄: nec hoc etiā tollit ſuſpenſionem: q̄ ſuſpenſus deponi p̄t: et differunt talia: de coha. cle. ſicut et. c. clericos. Antonius de Bu.

Iſi. Ponit et exponit ſex caſus pp quos epūs p̄ſit petere ceſſiōem: et in q̄bus papa p̄ſueuit p̄cedere licentiā: ſunt quattuor p̄cipales p̄tē. Primā reprobat has duas cās cedēdi. ſ. zelū melioris vite: et humilitatē. Secōa ibi. Intueri facit q̄ inſinuādo dicit. Tertia ibi verius reprobat alias cās cedēdi vt ocū̄ laborē: et iſpirationē: et his ſimiles. p̄bāt auctoritatibus: et rñdens eis q̄ poſſet oppoi de marta, Quarta cōcludit ibi monemus. ¶ Primo ad caſū3 q̄ꝺa3 talis tantus epūs a papa petit inſtāter licēnā cedēdi epātui p̄cipalr p̄tendēs q̄ vtilem volebat eligere ſolitariā: et attēdere ad frugē melioris vite: papa nō volens dare licētiaz cedēdi: put nō ꝺz abſq; cā legitima. Prio oī dicit q̄ i cedēdi lnia poſtulāda: ſunt aliq; cāe verſimiles: ſed non legitime. Ad vādam cām legitimā cedēdi q̄ꝺa ſunt cāe legitime: et vere: et iter ceteras ponit duas cās illegitimas apparēres: alias ſex ponit: q̄ñq; legitimas quas expōit vltimo cōcludendo relinquit poſtulātē ceſſionē cōſciētie ſue, vt viſio: et palpatis cauſis p̄dictis: ſi videat in ſe cām legitimā: mā cedat aliogn non p hoc renunciet oneri epāli p̄eſtando q̄ ſi habeat pēnas q̄bus ad ſolitudinē poſſit ꝙuolare illas: tñ nō ꝺz liberas: ſed ligatas neribus p̄ceptorū ob q̄ abſq; licentia nō ꝺz: et abſq; apoſtolice ſedis p̄miſſione vollatuz. ¶ Ho. p̄mo duas cās inhabiles ad vandum licentiā cedendi ſi hoc faciat pp frugē mdiocris vite. ¶ Secūꝺo nō q̄ p̄cipale officiū epi eſt officium p̄dicādi verbū dei: et q̄ illo ſuſpecto nō: ꝺz pp ſuaſionem melioris vite illud deſereret: et p hoc no. q̄ nō ꝺz epūs vel curato deſerere eccleſiam vt tranſeat ad ſolitudinē: et ad vitā hereniticam: nec hoc etiā eſt a ſup̄iore p̄mittendum. ¶ Ho. ſecundā cām cedendi illegitimaz ſi q̄s aſpirat cedere ſola cā humilitatis: et nota q̄ nō: ꝺz exercere humilitatē ꝙ obedientiaz: et eo q̄ būilitas ℈ obedientiā erigit eſt ſuperbia nō ſunt in hac pte glo. nec dicta voc. ¶ Senio ad. v. ſi Intueri: et ibi ponit̄ p̄ma cā cedendi. ¶ No. primo p ordinem ſex cās cedendi que in ſa expanunt. ¶ No. p̄mā cām legitimam ad cedendū. ſ. conſcientiā criminis: et no. qualitatē requiſitā ad crimen q̄ exigit̄ q̄ ſit tale q̄ impediat ordinis executionē poſt p actā p̄miam: ex quo habes q̄ quedā ſunt crimina que impediunt officij executionē poſt pactam p̄miaz: quedā que nō impediūt. ¶ No. ſcōo q̄ nemo ſine crimine vult: et q̄ nō, omne crimē eſt habile ad vandā lniam cedēdi: nec oē crimē eſt habile ad depoſitionē: ſed illud tñ q̄ impedit ordinis executionē poſt pactaz p̄miam: et ſic habes que ſunt delicta digna depoſitióe: et no. pro his que no. de iudi. at ſi clerici. ¶ No. tertio hic apertum q̄ crimina irregularitatem inducentia non p̄uent quem ipſo iure beneficio: ℔ inducant p̄tem p̄uandi: et ſit hic caſus p gl. Inn. in addi. de cōcef. ꝑben. cum noſtri: et in. c. ſi celebrat: de cle. excō. in. vto. in addi. ¶ Senio ad glo. huius p̄tis oppo. q̄ tales crimē noſi: et irregulares cedere poſſunt abſq; licētia pape: q̄ ex quo non habent titulum non eſt neceſſaria pape licentia in diſſolūēdo vinculū: et tales nō habent ti. i. q. i. ordinatiōes. ¶ Preterea tales quāto plus rē tenent tāto plus peccāt: ergo q̄ citius p̄ſit debēt q̄ inuſte tenent reſtituere: nec exſpectāda eſt in hoc alterius licētia: tales enī3 vt fures ſcmp ſunt in nova. ff. de cōdi. fur. l. ſi pro fure. §. pe. xx. q. v. ſi res aliena. glo. hic attingit duo. Primū an p aliquo crimine vel defectu bñficiatus maxime epātus poſſit abſq; licentia ſup̄ioris cedere. Secūꝺo dato q̄ nō poſſit vel poſſit: q̄ quedam ſunt crimina q̄ inducunt irregularitatē: et tollūt facultatē petēdi: et vandi lniaz cedendi vt ſunt illa que impediunt ordinis executionē poſt pactā p̄miam q̄ ſunt illa q̄ impediūt. Ad p̄mū glo. p̄ōit opi. Prīa opi. ēp nullus crimioſus poſſit renūciaf: abſq; licētia pape: ad hoc hic: et. J. c. primo. vj. q. vj. deinq;: plus cōcludēs hoc vez ét ſi ſit tale crimen q̄ excludat titulū vt eſt ſymonia: et intruſio: et titulus q̄ tēperat glo. vez niſi in articulo mortis vellēt renūciare cāli. xvij. q. iij. ſi q̄s ſuadente. Ista opi. nō placet glo. q̄ ſi p̄tingat p̄notum nō habere titulū ꝺz poſſe cedēf abſq; alterius auctoritate: p3 de p̄ben. de multa: et in extrau. execrabilis. Secōa fuit opi. Jo. et Tan. q̄ dñt q̄ q̄dā ſūt criminoſi vel aliter ſ habi lexita q̄ titulo carēt: et tales p̄ſt abſq; licētia cedē. Dant exēplū in ſymoniaco: et intruſo: q̄dā ſunt criminoſi tali crimine: q̄ tñ nō p̄uant nec habilitant̄ utrū q̄ carent titulo: et tales nō p̄ſt cedere abſq; licētia pape: ſic loquit̄ hic: tales n. titulo carētes ad cedēdū tenent̄: ideo nulla eſt alia licētia neceſſaria: q̄ licentiam ſunt a iure. i. q. i. ſi q̄s ne q3: hec opi. nō placet. gl. q̄ ſymoniacus caret exercitiōe: et tñ vt hic ēt caſus arctat̄ q̄ caret exercitiōe ad petēdā licētiā cedēdi: ergo ſymoniacus arctat̄ ad petēdā licētiā cedēdi. Cōcludēnter. gl. q̄ꝺa ſunt carētes titulo vere et putatiue: vt q̄ nullū habēt colorē tenēdi: nec aliquē habēt titulū: q̄ eſt q̄n ē declaratū p ſniaz de notorio vel nō appet q̄ ſit ingreſſus auctoritate ſup̄ioris habēdis inſtituere vt intruſus vel intruſi: et tales p̄ſt cedere abſq; licētia alterius: q̄ hic nō diſſoluit aliquod vinculum: ſed ſolū iniuſte poſſeſſionem renunciat̄: et hic caſus eſt planus: et ſic p̄cedit vna opi. ¶ Quidā ſūt carentes titulo quo ad rei veritatē h̄ abent tñ aliquē colorē: z tenēdi: vt q̄ delictū vel defectus eſt occultus: et tales cedere nō p̄ſt abſq; licētia ſup̄ioris: q̄ ille putatiue titulus: et colloratus opinione cōmuni ꝺz inſtar veri: q̄ iſte putatiue titulus in hoc reputat̄ verus: de elec. andiſ. et q̄ nō. ibi: et ſicut in vero exigit̄ ſup̄ioris licētia: ita et i putatiuo. ¶ Dato tñ q̄ hic poſſz in mortis articulo ſi careat p̄ſentia ſup̄ioris ad purgandā cōſciētiā ſuaz vinittere bñficiū abſq; ſuperioris auctoritate: et ſufficeret. ℈ dec. hic: q̄ vmitteret in mānibus ſup̄ioris: vt penitētiarii: allegat de pen. c. ſi. ſic itel ligebat Inno. q̄ etiā ad vmittēdaz poſſeſſionē facti exigit ſup̄ioris licentiā. Quidā ſunt habentes titulū q̄ꝺ, ꝑter

crimé possint puari ipso iure cũ nõ sit puati: sed puandi: e tales cedere non pñt absq licentia: e auctoritate apostolice sedis: vel alterius supioris: vt hic. ¶ Ex his infert primo q irregulares oés q puant officii executione p hoc ipso iure nõ sunt puati: ꝛ puandi: nisi vbi a iure appareat ipsos esse puatos q tales nõ pñt cedere absq lnia supioris: vt dicti tñ sunt puati p sniam non expectaf alia supioris licẽtia. Infert 2o q puati ipo iure beneficijs pp crimẽ si crimen est notorium vel sntia declaratum: q isti nõ habent titulum: nec colorem tenẽdi: ideo pñt cedere absq supioris auctoritate. Si aũt crimen est occultum: e alia lata non est sntia non pñt absq licentia seu auctoritate supioris cedef. Infert tertio qd de intruso: q hic non hz colorem cedere põt: e hz absq supioris auctoritate. ¶ De symonia eo ãt si symoniam cõmisit post promotiõm: q hic non est puatus sed puandus hz expectare superioris licentiam. Si antez cõmisit symoniam in promouendo si p alium est cõmissa eo ignorante hz titulum vel saltẽ colorem: ideo licentiã exspectet si p se: e occulta est idẽ. Si publica e notoria: q illa impedit titulum e colorẽ nõ est necessaria sntia: alias hz supioris expectare licẽtiã: e hoc pp duo. Primo q iste tn. putatiuus bẽtur pro vero. Secũdo q defacili cũ talibus bene administrãtibus: e occultus dispensat papa .ar.l.§. primo .v. pone vero. ¶ Ceterum ad fm. l. ad scẽaz ptẽ gl. vbi que sñt que sunt crimina que impedũt ordinis executiõez: post pactam pniaz. gl. enumerat hic: e doc. post gl. ¶ Aduerte anteq̃ veniã ad gl. aliq dixerunt q sola illa que numerãtur. de accu. inquisitionis: vt symonia homicidiũ: e procedit in symonia: siue sit in ordine: siue in bñficio. de q̃bus habef. de tẽpo. ordi. ex tenore: e. c. fi. dic vt ibi gl. hic enumerat plures cãas: e doc. e hic cõiter hẽf recursus. Dicit gl. q primũ crimen est symonia hoc intellige: siue sit in ordine: siue in bñficio: de accu. inquisitionis. Sed dicit Jo. an. q symõia in ordine impedit executionẽ ordinis post pactã pe nitentiã: e symonia in beneficio beneficij retentionẽ: e sic hz intelligi: de accu. inquisitionis. Scõz est homicidiũ. l. di. miror. de tẽpo. ordi. c. fi. Tertiũ oé delictũ qõ irrogat infamiaz .xi. q. vij. §. porro. q iz culpa tollaf p pniam non tñ tollitur infamia. ij. q. iij. §. hinc colligit: qõ dicunt doc. verũ qñ impunit infamiã naturalẽ cuilẽ: siue infligat ipso iure: siue sit inflicta p sniam. Quartũ fm doc. crimen excõicationis interdicti: aut suspensionis temptaz clauium faciẽs ordinari: ó sen. excõ. cum illoz. §. finaũt: vel celebrauit. post illaz. xj. q. iij. si qs epõs: vel beneficia pferẽtia: vel recipiẽtis a contemnente: vel interdictum pape violante: de excess. pnla. tanta. Quinto falsarius falsariũ apostolice sedis: de cri. fal. ad falsarios: e vide in speci. ij. §. insta. v. sunt quoq̃ sub. v. quito vbi q de isto ponit hic Jnno. ibi ponit. Jteẽ hereticus. i. crimen hñs: de pñr. ca. nos inter: vel ei sacramẽta ministrãs. de here. excõicamus. Jtem sodomita. i. crimen sodomie de excess. pla. clerici. Jteẽ peccatũ in pnia confessiõis reuelãs de pen. e remiss. ois. Jtez incorrigibilis: e nimiũ in pniam pseuerans. de dolo: e cõtu. veritatis. Jtez omne crimẽ graue notoriũ de facto vel de iure: de tẽpo. ordi. c. fi. Item etens officio assassinos: i. illos q̃ cẽ peccatorũ vel pñsionum interficiũt hoies: aut eos receptãs vel occultãs q̃uis ex eo ẽt mors nõ sequaf. de homi. p humani. li. vi. Et hec crimina sunt que dicunt grauia de q̃bus etiaz post pactam pniam dispensari nõ conueuit: fm Host. e vide hos casus in spe. li. ij. §. iuxta. v. sunt quoq̃ p hoc: e p istiz tertiũ. dicit glo. falsam opi. dicentiũ q omne crimẽ causet irregularitatẽ: ad hoc de furtis. c. fi. Quid si ex filio in leui peccato ledit cõscientia q nõ legitime teneaf pp hoc bñficiũ: dic q superiors voluntati dz pscientiã pformare: e si põt bene si nõ sequaf pscientia: vber est sufficiẽs cãndi licẽtiam cedendi. de symo. p tuam. ij. fm Jo. an. Pisto. de Bu.

Alia vero.

¶ Nota secundã legitimam cam cedendi q̃ est debilitas corporis: e hoc surgit ex duplici cã. Aut ex senectute: aut ex infirmitate: ozñ q̃ talis sit q̃ reddat bñficiatum inhabilez ad executionẽ: e admistrationẽ beneficij. ¶ Nota. 2o q ad debilitatẽ corporis nõ sequit debilitas coditis: e intellectus e spiritus: sed potius augmẽtatio quasi inuicez opponant. ¶ Oppo. q infirmitas nõ det legitimã cam cedẽdi: vel debilitas: ꝛ dãdus est coadiutor. de cle. egro. ex pte. Solu. dicunt doc. q debilitas quẽ ex toto reddens inhabilez ad spualia dat legitimã cam cedendi: nõ que reddit quez tñ inhabilez ad tẽporalia vel debilitas dat legitimã cam cedẽdi in volentẽ. Inuitus aũt pp hãc cedere nõ cõpellit: vt in p̃rio sic ergo si reddat inhabilez ad temporalia dat legitimã cam cedendi volentem: sed non arctat inuitum.

Pro defectu.

¶ Nota hic scientiã necessariã in epõ quo ad gubernationẽ: e tpalium: e spũalium. ¶ Nota. secundo differentiaz esse inter verbum necesse: e verbum oportere. ¶ Nota tertio q competens scientia sufficit in plato nec propter carentiam eminentis datur legitima cã cedendi. ¶ Nota. quarto q scientia inflat: e tollit bonum caritatis. ¶ Quero an ignorãtia sit peccatũ: dicit Jo. an. q si puẽit ex defectu nõ est peccatum: sed pena peccati. xv. q. i. §. i. Si ex negligentia in q̃busdã est peccatum: vt in his q̃ negligũt scire: vt sciant que ad eoz officium spectant expedite. xxvij. di. c. i. e. ij. ¶ Alia aũt ꝛ q̃libz teneaf credere: e operari fm scientiã: de summa trinitate. c. i. nõ tñ tenef scire. fm Jnno. ¶ Quid si ignorat pñs. sed de facili põt addiscere: dicit gl. q addiscere põt: e nõ dabit sntia: e dicit q ad hoc tenef q̃ si senex ad istar iurecõsulti si pedẽ. rẽ. Anto. de Bu.

Propter maliciam.

¶ Nota vnaz legitimaz cam cedendi: q̃ñ pñs. non põt dare doctrinaz plebi: e gregi sibi subiectus: e non tñ p qualibet culpa. Sed q̃ñ sunt incorrigibiles subiecti: e ad grauia decidẽt delicta: ita q̃ cõuertant in lupos. ¶ Nota. 2o q plati eq̃parant mercenarijs. ¶ Nota. in fi. iter. allegabilem q̃ numum rigorosa. Nota. Jo. an. q pp scolarium maliciam doctor dz cessare a docẽdo: dixit pp se. ¶ Quero an pñs. pñs. debeat fugere an se opponere: dic q quedam est intrinseca p secuto: quedam est extrinseca. Intrinseca aut boni in prosequendo sunt permixti cuz malis: e boni deserendi nõ sunt pp malos. xxiij. q. v. ꝛ bonus. xij. q. i. §. hoc tunc. nisi aliter magis pficere posset: tunc enim supior eum transferre posset: e ipse nõ male faceret: si hoc peteret: q: manus bonũ p ferendũ est. ẽ. ar. vi. q. i. oés. xj. q. i. si qs: aut oés sunt mali: e est spes correctionis: e expectare dz: e nõ fugere. ¶ Si vero nulla aut spes recedat: e p hoc põt petere licentiã cedendi: vt hic est casus. xj. q. i. §. cũ aũt: e. c. si. intrinsecã: aũt nõt. p secutionẽ q̃ñ hoc contingit pp defectũ subiectorũ: e tñ p latus odio non bẽtur. vii. q. i. §. hoc tãc: e. §. cũ aũt: ꝛ Jnn. Host. de quo p tho. 2a. fe. q. clxv. articulo qnto. ¶ Que daz est psecutio extrinseca que fit plato: siue in publico siue in plato pp peccatum q ei vel clericis imponitur: e hoc est multiplex. Q̃ñ q̃ fit ꝓra platus: e populũ: e clerũ. Q̃ñ q̃ fit ꝓ clerum. Q̃ñ q̃ fit pp bona. Q̃ñ q̃ ꝓ altum inferiorem platum. Si fit contra totam ecclesiam: vt ꝓ clerum: e populum: vt totam fidem dimittant: vel secutoribus p violẽtiam subijciant: q: alias fuerũt liberi: e ll xpiani sint secutores dz se opponere epõ: e plebez nõ derelinquere si spes est q se defendere possit. ff. de iustitia: e iure. l. i. in fi. e. l. ij. e tertia: e q: periculum esset si totus populus marium: e mulierum patriam deseret: e vagaref p mundum: si non est spes deserẽtionis: fugiendũ est vt maius malũ euitet: sicut cum filio dei. ioseph egyptũ. Matth. ij. Cleẽ puerũq̃ cum fidelibus: siue enim xpiane persecutoribus si aliter non possint euadere fugiant vt melius pñt: vel modo fidem: e rem suos non deserant: hoc enim sepe legit fuisse in veteri ecclesia tempore: sed pñs. cessante p

terunt ad libertatem suam redire. vij.q.i. scisciatur: et .c. precedenti. xxiij.q.viij. §. ecce. et .c. se. ¶ Aliqz vt dixi sit psecutio ꝯ solum platum: et tunc si pót esse p aliuz salus populo cedere potest si vult: et etiam si non vult sm Inno. et Hosti. vbi enim imminet periculum destructionis ecclesie vel alió magnum periculum in tpalibus: et spualibus: et scandalum potest cogi. ua th̃ q bonum cambiuz alterius plature assignet: ar. j.c. p grauia: vt sic publica vtilitas etc. de postul. pla. bone: de regula. liz. vi. q.i. scitis. de reruz pmu. quesituz. ¶ Nec ob. q infirmi: et furioli remouent: qi ibi seruatur vtraqz vtilitas: et puata in eo q non remouet: et publica in eo q constituitur datur. ¶ Aliqz persecutio dirigit ꝯ clerum vel ptem cleri th̃: an debeat a se opponere epus: dicit hic Inno. et Hosti. p omnia idem quod dixi. s. qñ sit persecutio ꝯ clerum: et populum cuius in clericis tanq̃ in sapientionibus minus periculuz timeat: vnde dic q si p sequentes contentt non persequi populum si clericos eiciant nó debent desistere nec eos tradere: qz p hoc perderent sacrañ ta ecclesie doctores fidei amitterent: vnde nec etiam clerici debẽt voluntarie exire: et hoc si possent tacere: et vellẽt eos defendere si nollent: vel non possent defendere possent clerici recedere: et tranquillitatem tpis expectare: vt .d.e. scisciatis. debent th̃ ducere secum quos possunt ne in tanto discrimine remanent cum alijs sine sacerdotibus: et sacrañ tis: et cómendandi forent si inspirati martyriuz sustinerent. vij.q.i. §. cuz vero. ¶ Aliqz sit psecutio vt bona vl res ecclesie habeant: et tunc dicunt aliqui: q non est violenter cótendendum: de homici. suspectuz. xxiij.q.viij. contentio in pn. vbi de hoc: ꝯ. est verum: vt no. de sen. excó. dilecti. li. vj. nam et sine corporalibus rebus clerici diu viuere nó pnt. i. .q.iij. si qs obiecerit: dz ergo platum et pro bis se opponere exemplo beati Thome q ex hac cá martyriú sustinuit. de homici. sicut dignum. ¶ Hec procedunt in maioribus platis in minoribus autẽ dicendum est q q̃us ad mortem queratur vile esset statim eum transferre: vel eius cessionez admittere: imo deberet potius superior ecclesiam interdicere vel claudere ecclesias vel reliquias extrahere de iure patr. c.i. et. ij. et. iij. ¶ Item excóicare: et tandez ad brachiũ. seculare recurrere. j. de cle. excó. mini. c. ij. in fi. cum concor. q si nec sic cõpesci posset p se: vt maius malum inde non eueniat finaliter admittat cessionẽ. xxi. di. verum. Aliqz sit psecutio ꝯ epum tm̃: et tali non pót mederi sine pape licentia: qz in remotióe epi maius imminet periculum qz in remotióe alterius plati. xxij. di. quia sicamus: prouideat ergo ei si pót fieri vel p locum tutum in quo moretur: vel p societatem armatoz secuz incedentium: vel p alium modum q si nullo modo potest mederi consulatur papa cui si ei videbitur cessionem admittat: vt hic fin Hosti. Anto. de Bu.

Pro graui quoqz. ¶ Nota quinta cáz

legitimam vendi. Iniam cedendi epo pro graui. i. scandalo vitandoqñ aliter sedari non pót: et no. q platus et quibz plus appetere dz eternam salutem qz cómoduz tpale: et sic finis canonicus est insequi bonum eternum. ¶ Ho. scandalum vitádũ: qñ pót vitari absqz periculo vite eterne: vbi aũt nó pót euitari absqz periculo eterne vite potius est scándalum eligendũ qz sit obmittendum bonum vite eterne. ¶ Oppo. q pp scandalum non debeat amitti iusticia. ꝯ re. ut. q scandalizent: dicit glo. q si scandalum euitare possumus sine peccato scandalum vitádum est si non pót vitari absqz peccato: tunc potius scandalum pmitti dz qz bonum vite diuinum. Sed est dubium an peccatum incurrat vt vitandum potius peccatum qz scandalum. xx. di. c. si. ij. q. vij. et si illa. xxiij. q.i. ód culpat: vide et hoc infert q quedam est veritas bone vite: et hec nunqz deserenda est pp scandalum. Quedam est veritas iusticie siue discipline: et aliqñ pót deseri pp scandalum: vt si multitudo sit in cá dum th̃ non sint incorrigibiles. xlij. di. cómendationem: et si sint incorrigibiles: qz volunt defendere malum quod faciunt non est precedendum multitudini ét pp scandalum: de pen. di. vj. in fi. lxxxij. di. plurimos: cum similibus q hic gl. j. de tempo. ordi. sane: in. iij. gl. Contra no. glo. de reg. iur. qui scandalizant vbi dicit q bonum iusticie vel discipline non obmittet pp scandalum. Hosti. glo. hanc quo ad virtutez iusticie hic: vnde dicit pp scandalum est simulanda vel differẽda. xl. di. iij. xj. q. iij. plerunqz: et refutat ad summam. e. h. §. cui. ff. graue. Inno. dicit q quedaz est veritas iusticie naturalis: et euangelice: et hec non est relinquenda propter vitandum scándaluz. Quedaz est veritas iusticie iuris naturalis: et euangelice: et hec non est relinquenda propter vitandum scandaluz. Quedaz est veritas iusticie iuris positiui: et hec est relinquenda propter scandalum ex cá iusta temperando relaxando ét in certis casibus ꝯ suum statuendo: vt no. j. de concess. p ben. proposuit: de voto. c.i. de sta. mona. cum ad monasterium ad fi. Nam et primam veritatem non tollit consuetudo: de consue. c. fi.

Persone vero. ¶ Nota aliam cám legitimaz cedẽdi. c. irregularitas: que qñqz est ex defectu sacramenti: et hec est duplex: qñ quis ꝯbit cuz vidua: vel q habuit duas vxores. ¶ Ho. q propie bigamus dicitur q habuit duas vxores. ¶ Ho. secundo q illegitimus est irregularis: qz nó potest ad ordines vel dignitates promoueri. ¶ Ho. tertio q propter illegitimitatem latentem: quis non est deponẽdus nec dãda licentia cedendi: sed cum eo est dispẽsandum. ¶ Ho. qñ peccatum parentis punitur in filium: et qñ non qñ est successor vice patris: tunc delictum paternuz iure diuino punitur in filiuz: alias non. ¶ Ho. quarto q filius patri nó succedit in vicio mere psonali: qñqz sic. ¶ Ho. vltio multiplicem speciem illegitimitatis prof. quia quidaz sunt natu. quidam mãzeres: quidam naturales: et quidam spurij. ¶ Oppo. q tacere potuit: et expirnere irregularitatez mutatis: qz ex se euidens est ipsum posse sic tacere. So. q non potuit: de iure. i. non debuit: vnde dicit glo. q hoc debuit confiteri saltem in penitentia: de hoc an ex tali confessione deponi possit. no. i. di. ex penitentijs. Jo. an. ¶ Secũdo oppo. q peccata latentia non inducant irregularitatez xxxij. q. v. xpiane. So. dicit glo. q hec decre. est pro opi. q inducant: et non soluit aliter. Sot. tenuit q occultum peccatum: de quo non est acta penitentia inducat irregularitatem: alias non. de tempo. ordi. c. fi. Hosti. dicit q peccatuz occultum non inducit irregularitatem in qua recipiatur plati dispensatio: sed irregularitas occulta bene requirit dispensationem: vt hoc. ẽ. de elec. innotuit: et .c. pe. et vltimo: de hoc dictum est. ẽ. que delicta inducãt irregularitatem: et dicaz de tempo. ordi. c. fi. ¶ Quero an talis illegitimus ex cultus arcteꝛ ad petendam dispensationem: dicit Inno. q sic: superior aũt dispensabit: si cá subsit: et dispensabit etiam non vocatis his ad quos spectat electio vel cõfirmatio: nec obstat q tales plati non habuerit canonicum ingressum propter defectum dispensationis ab initio. Item nec tpe dispensationis: nisi def consensus electoz: et cófirmatoz: et cósecratoz: et aliorum quoruz interest: de offi. ar. ch. ad hoc. §. fi. ¶ So. dñt Inno. et Hosti. q p dispensationem oia reformant: nec habent de quo conquerant hi: quoz interest ex quo semel cõsenserunt nó pnt amplius reclamare: dũmodo ita q pót dispensare velit: ar. de elec. cuz inter ca. de postu. pla. ad fi. et vide q no. de elec. duduz. quasi diceret: liz electio fit habito respectu ad rigorem nulla pnsio th̃ vel electio: habito respectu ad facultatem dispẽsandi: dz aliquod inicium vel spem validitatis de iure spãli que confirmaꝛ supueniente dispensatione: ad hoc q nec etiam de iure naturali talis irregularitas facit electionem nullam: vt dicit Jnn. de elec. excó. min. si celebratam additione quod no. ¶ Quero an talis dispensatio super tali delicto. s. predicto sit de bita: dicit hic Hosti. q sic: ex quo subest causa vt vultus: q bene se

geſſit in adminiſtratiõe:p qõ dicit Hoſti.q ſi debita ẽ:vbi ſubeſt vtilitas:ſoluus vbi ſubeſt neceſſitas.i.q.vi.§.mili rigor.t.c.exigunt.t.c.tali.t.c.ſe.vſq; ad.§.ecce.vñ vbicũq; ploratres vel cã:vel locꝰ exigit:debita ẽ diſpẽſatio.xxxi.diſ.c.i.di.dñe ſancte.t.c.plideradũ:adeo q peccat platus ſi diſpẽſa.ido.ij.q.v.quãto:i fine. Subditꝰ tñ illã nõ põt petere:oc q i dcõ.c.exigũt:ad ꝟ qõ dr in poſtulato:de elec.ſcripti:de poſtulatꝫ.c.u.t vide gl.de elec.li canõ.t.c.cũ ex eo.li.vi. ¶ Pro debita aũt ceſſet diſpẽſatio:qñ ſine decoloratõe eccleſie fieri nõ põt:t vbi nõ ſubeſt cã diſpẽſandi.i.q.viſ. illa.t.c.tali. ¶ Permiſſa aũt ẽ in cãu.i.di.ſi qs ꝓſbyter:t vide:de filiis ꝓſbyteroꝝ.c.pe.t vltimo.de ꝓben.de multa. ¶ Circa hãc irregularitatẽ q̃rit ꝟ Jnno.de plurib⁹. Primo q̃re dicat:t appellet irregularitas:ñdet q nõ ſequũt regulã aliox i ordinãdo:t ſũt extra regulã aliox:q; gñaliter ꝓfit cũ oĩb⁹ diſpẽſare:vt ad ordies ꝓmoueant:t eos ꝓmouere:uſt ſunt extra regulã ꝓmotiõis:q; in eis exſpectatur diſpẽſatio pape:t hoc ſtricto mõ dicitur irregularitas. ¶ Alio modo magis large dr irregularitas:t irregularꝫ q nõ põt manere in ſuſceptis ordinib⁹ nec ꝓmoueri ad maiores ẽt poſt pactã priuz:ſine diſpẽſatõe:vel pape:vel inferioris.de qbus no.de tẽpo.ordi.dilectus. ¶ Quero ſo dr tuplex ẽ irregularitas.dic q duplex. Quedã ẽ ex õfectu:vt bigamia vel illegitimitas:t vide alios.i.di.ſi ꝓhibet.iñ.di.p totũ. Scõo nõ dr irregularitas ex delicto:vt homicidio qñ ꝓter diſpẽſationẽ pape ꝓmoueri nõ põt:vel ẽt celebrare in ordine iã ſuſcepto de qb⁹ dixi.ã.de tẽpo.ordi.dilect⁹. ¶ Quero an irregularitas:ſit a iure diuino:vel poſitiuo:dicit Jnno.q q dã dubitat:de illa bigamia q̃ non puenit ex defectu ſacramẽti:t ſic ex iure diuino:vt ꝑz ex dicto apoſtoli. Oꝫ vnius vroris vix.xxvi.di.c.i.t.ij.ſz dic q nõ puenit illa ex defectu ſacramẽti:ſz q; nõ poſſet cẽ ordinator vidui ratio q pingia frequẽtauit:t ꝟ ſatꝫ dixit ter.xxvi.di.c.i.t.ij. ſi. Et dic q dato q a iure diuino iducat hec irregularitas a ſolo iducit poſſunt;q̃ a ſolo papa poſſit diſpẽſari.xxvi. di. acutius:t de bigamis:debitũ:vbi dr q a defectu ſacramẽti ſurgat:q nõ ſurgit:ſed eſt cã coadiumãs:defectus ſacramẽti nõ iducẽs:idẽ dicit:de corpe vciato:q illa irregularitas eſt:de iure poſitiuo idẽ dicit:de q̃libet alia ſalte q̃ ad h:vt ſoli pape reſeruet. Cõcludẽ q q in veteri teſtamẽto nõ erant irregularitates ꝑpetue:ſed tpales tñ:vt ſi exibant extra caſtra:vel tangebãt mortuũ:nec ob.q ſũmus ſacerdos dꝫ habere virginẽ non repudiatã:nec tunc erat propter dẽfectuz ſacramẽti:ſed ꝓpter ꝓdictas cãas.ſic t ſpõſi celebrãtes ſcurrũt irregularitates qõ eſt vez infuſpẽſo ab officio:ſecũ ſi a bẽficio:q; iure nõ reperit:de hiis i ſpe.e.ti.ij.§.iuxta ꝓportionẽ.in pn.v.fumꝰ. ¶ Quero q dicat manzer eſſe differẽtijs inter iſtas ſpẽs illegitimitatis. Sco.dicit hic gl. q manzer ꝓprie natus de ſcorto:ſpurius de ꝙcubina notus de adulterio:ſic dr nota febrez q affligit ſicut q̃rtana:t tñ ſi eſt:ſic notus dr filius q vr:t tñ nõ eſt naturalis dr natꝰ ex cõcubina q i domo tenet q̃ſi loco vroris:t talis ſuccedit i bonis ꝓpriis in defectꝰ vncijs ſi alij filij nõ extẽt nec cõiunx legitima C.de na.liber.auc.li ꝑ in bonis maternis ſuccedit.cũ filijs legitimis.C.ad Orficianuz:in aut.ſi q̃.§.ſi.vidonus:ix.etibi.dicit q notus ẽ natus ex nobili patre:t ignobili matre cuius ꝓprij eſt ſpurius q̃ſi extra puritatẽ gentis. Hoſti. dicit q manzer eſt natus:de ſcorto q aliter appellat vulgo q̃ſinus.i.cuius pr̃ ignorat ſpurius ꝓprie natus ex adulterio: vel alio coitu dãnato:ſpurius eni eſt q ꝓpe oĩ dicit:ſed talem quẽ noiare nephas eſt.ff.de ſta.ho.l.vulgo.notuz aũt dicit natũ:de nõ ingenua:t nõ extra domũ ductus a nota.i.infamia eſt.ergo ſenſus lre q cũ notis:t naturalib⁹ facilius diſpẽſabit cuz mãzeribus:t ſpuriis no.q filij ſint legitimi per venerabilẽ:ad fi.t vide p Hoſti.in ſũma:de filijs ꝓſbyterorũ.§.i.v.ꝓfecuit:vide in ſpe.de lega.§.mmc de ẽpis:ad fi. §.cum romana:an aũt tales ſuccedãt hic.dicit gl.q nati ex coitu dãnato nõ ſuccedũt:nec pr̃:nec mr̃:ſz ſoli naturales q ſunt nati ex illa quã tz in domo loco vroris:ſecus ſi fũt nati ex ꝙcubina extra domũ:t cõiter tenetur q natus dũmõ ex coitu nõ dãnato:aliter ẽt ſi ex ꝙcubina extra domũ ſuccedãt pr̃i ſm portionẽ ſupra poſitã:t matri in totũ:de quo dic:vt ſ.qui ſi.ſint legi.per venerabilem:vbi pleniſſime ſcripſi.

Verum. Hic improbat tres cauſas cedẽdi.ſ.cauſam ocij laboris:hoc eſt qui vellet cedere ꝓpter labores vitandos:aut incurſus ꝓſecutionẽ vl iſpirationis cõſiderãdo q vita cõtẽplatiua melior ſit q̃ actiua. ¶ No.ex.q̃ ocioſos:t no.duo ꝓncipia peccatorũ ocium:t voluptas. ¶ Scõo no.q ꝓp ocium vitã cõtẽplatiuaz nõ vt deſerenda vita vtilis:t fertilis:t operatiua:t ſic habes vnã cãm illegitimã:ad cedẽdũ. ¶ No.tertio q ꝓp laboris anguſtias:t ꝓſecutionis ſcurſus nõ eſt danda epõ licentia cedendi:nec vroz vel ſponſa ꝓpria relinquẽda. ¶ No.q̃rto q inter epm:t eccleſiã eſt matrimoniũ ſpuale:qõ q̃ꝫ apud deũ:t fide media inter deũ:t epm recipiẽtẽ eccleſiã q̃ꝫtur matrimoniũ cũ eccleſia. ¶ No.quto ꝓ patientibus ꝓſecutionẽ auctoritatẽ allegabilẽ. ¶ Nota tertiã cãm irrationabilẽ inſpirationis:ad cedẽdũ:t no.q q dicit ſpũ nõ eſt ſubleuge. ¶ No.modum cognoſcẽdi ſi ſpiritus eſt ex deo ſi quis agit ex ſpiritu agit non ꝓpria obedientiã:nec ꝓpria ſuperioris determinationẽ. ¶ No.ter.allegabilẽ q̃ non habentes caritatẽ. ¶ No.q prelatus dz ponere aiam ſuam pro ſalute animarũ ſubiectoꝝ. ¶ Nota q ꝓpter defectuz profectus aliquoꝝ ſubiectorũ totum gregẽ nõ dz ꝑ ſil. derelinquere. ¶ Nota q omnis labor etiaz ſine fructu:vbi nõ deficit ex pte operãtis:ſz ex pte materie ſi ẽ abſq; mercede. ¶ No. ex versu.ꝑ ſentes:t ex.allegabile:q̃ ſit vilior vita t que aliã excedat:an cõtẽplatiua an actiua:q; cõtẽplatiua ſecurior: actiua magis fructifera. ¶ No.ſo q ois cõparatiuus ꝓ ſupponit ſuũ poſitiuũ. ¶ No.tertio q poſſibile eſt quẽ vitã mixtã:ꝓtiũ actiuã:t ꝓtiũ cõtẽplatiuã. ¶ No.quarto q facilius cõceditur monacho:vt aliꝫ cedat:ad epatum q̃ epo vt deſcẽdat ad monachatũ:t no.q dato q poſſit aliꝫ bẽficiatus:t iferior platus trãſire abſq; petitõe licẽtie:ad monachatũ:vt ſunt no.ã.e.admonet:nõ tñ põt epꝰ. ¶ Oppo. dicitur hic q fide media:defigendo manũ apud extraneũ epũs ſponſam eccleſiam habet:ꝓ qõ vnuit q deus eſt extraneus a nobis:hoc falſum:q; imo noſter pater:vnde extraneus dici nõ põt. So.dicit glo.declarãdo tex.q intellectus ſit iſte eſt:q ſicut fideiuſſor intercedẽs ꝓ debitore dicit apud extraneum fidez ſpondere:hoc eſt apud creditorẽ:t ꝓ ẽbitore:ſic apud deum:vt extraneum a ꝓmittẽte:t eccleſia dr q̃ epus epo fidẽ eccleſie ſponderet extraneus dr de⁹ a creatura:unquãtũ ipſe creator:nõ eſt:alias dicut glo.fateor q extraneus nõ eſt altero reſpectu:q; pater dicit cuiſlibet xpiani:t quilibet xpianus eius filius. ¶ No.gl.de illa dictõe aliud:q; idem eſt:t dicitur alius q̃ extraneus q no.ꝑ hoc que dixit de ſ. Ptio.ſedea. Et ſo dicit gl.q q̃libz xpianus lz ſit filius:tñ filius emãcipatus eſt:q; deus dedit ei liberuz arbitrium faciẽdi qcqd liberet bonũ vl malũ:vnde ſicut filius emãcipatus põt dici extraneus:in reſpectu ad filiuz in ptãte:qui nõ hz liberũ arbitriũ:ſz eſt ſubiectus patrie ptãte ita dicit extraneus quilibet xpian⁹ ꝓpter arbitrij libertatẽ. ¶ Oppo.q nõ licet ſe ꝓmendare:t tñ ſe apoſtolus cõmendauit:ubi duz dixit:ſe plus ceteris laboraſſe.xi.q.iii.ſi quis decima.viii.q.ij.quidam:in pñn.vbi de hoc.vi.q.i.mutare. xxiii.q.v.§.hinc notandum. Jo.an.hic allegat ꝑ t ꝓtra oĩa auctoritates ſacre ſcripture:ꝑ t cõtra:an liceat ſe cõmendare vel nõ.finaliter cõcludit q de virtutibus q̃ ſibi ſint q licite ſe cõmendat ex caritate:vt alios ad illas iducat:vel vt a detractoribus ſe excuſet.xxi.di.nam.l.xxxi.di.oz:de cenſibus. cũ inſtãtia.v.q; nos:ſz laudare ſe cauſa ſuperbie:vel elatiõis vl ad alterius detractionẽ:ſz nõ:lz vt in cõtrarijs. ¶ Quero an ſit vtrũ q nihil ꝓficiat bonũ abſq; caritate. doc. dicũt q nõ quo ad vitã eternã:pdeſt tamen ad minus ſuppletiuz ſubeũdũ.xc.di.ne q;t vide qõ no.i.q.i.q̃ſtiõ. An. de Bu-

D supplicationez.

pa cócedit epo licétiá cedédi:q sine morte pcu lo in eccliá sua moran:nó pót. ℣ño ponit li centiam cedédi:r cáu:r cessioné. Scóo quoddá mádatuz ibime vero. Tertio moderatur mandatú ibidem pcessim°. ℂ No.vtá legumá cám cedédi:qñ epus nó pót rute sine morte pculo accedere:ad epátú. ℂ Jté no.practicá pbá di qué ñ posse in aliquo loco secuf moran:qñ.f.ibidé time tur pculum morte. ℂ Jté no.q nó videtur licitú epo vel clerico mendicare:cú hoc tédat in vituperiú ecclesiastici or dinis:de quo de voto:magne:de sta.móa.qó dei.p Jo.an. in nouella. ℂ No.argumétú regé aliqñ ex pulegio posse habere facultaté conferendi bñficia.l.xij.di. Adrianus:vel posse bfe aliqó pncipú in collatióe bñficij:de quo.de dec. q ficut. ℂ No.vltimo q suptor vel par sub pari:vel iferio ri recipiés bñficiú:submittitur eius potestati:r sic no.q pp bñficiú.r officiuz qó par recipit in pncipa paris:submittf ptáti paris:r túc par in paré ibz iperiú. ℂ Oppo.q iste non potuit bfe bñficiú iferius epatu:qz nó lz defendere.C.qué admodú ciuilia:munera iducántur.l.xj.ii.r.gl.vltia ñ solui: ſz dic q ex cá pót fieri:vt hic.lxiij.de.li ḋs.qó ét tz gl.i.d.l. p.Honor.ſ.gerendo.x.ff.de mu.r bo. Jté hic nó descédit: qz mutantes attédit potius respectu ordinis q̃ dignitatis: qz iste nó desinit bfe ius epale:vel ſm ſ̃ pria loquuntf in mutb° realib° q fút extra nos:seruo in bis q fút circa nos carractere:q ipsumtf aie q nec desinit nec delef:de trasla.c.ij.r ó sacra vactione.c.vno. ℂ Oppo.in eo q papa interdicit iſti vsum pallei quasi alias héret:hoc enim est falsum:qz palleo ñ pót vti nisi in eccliá in qua datur vsus pallei.c.de postula. bone.ij. So.dic q facit:ad habuadáté cautelár:r ſ̃rium est verum q ét alias nó potuisset hác decre.inducit glo.vij.q. j.nequaq̃.q epus descédens:ad monachatuz potuit fieri ab bas. Jnducit ét ad aliuz cónem que fuit de facto pfrancha ieroſolimitanus hébat ecclesiá:in dioc.nicholien.archiepus nicholien.volebat q sibi obediret:ille resistebat pro nicho lien.facit hoc ifa prout facit. Bo.atinas:sed dici pót q non facit:r hic ragusinus desierat esse archiepus:sed melius fac Jde pnde.c.cuz capella.aliquis enim pót esse subiectus:r nó subiectus diuerso respectu:sicut pót cé platus:r canonicus diuerso respectu.J.de conc.c.ꝓben.postulatus.ego ido eo decre.ad hanc questionez:an papa possit absoluere epm non petentém:r q non possit hic ꝓbatur:qz ad supplicationé archiepi papa admisit renunc].r sic ét in.c.i.ã.e.tit.r.c.nisi fuit petita licétia cedédi ſ̃rum est verum:r pro B gl.é in.c. p pncipalem.ix.q.iij.pro hoc ét dico q papa pót trásferre epm ad aliam eccliá:ſz quo ad hoc:vt fiat epus secunde ecclesie non:qz non potuit inuitus ꝓmoueri.lxxiij.di.gesta.r c.vbi ista.r quod no.in regula qó ob.gratiá.li.vi. ℂ Nú quid archiepus qui cessit:an possit eligi:ad epatuz alias in epm vel debeat postulari:dicunt quidaz q non pót eligi:qz non lz defendere:vt in iure allegan gl.ſ.r qr esset dearchiepare ſ̃ no.ſ.de transla.c.i.sed dic ſm Hosti.q pót intelligi nec isto cáu dearchiepatur per electionem cum iá sit dearchiepatus per renunciationez. Similiter queritur:an epus nullius ecclesie possit in epm alterius ecclesie eligi:nec obstat defec tus:qz illud verbú qñ hz archiepatum ꝓpter qó si archiepi scop° modice cure pót eligi:ad epatú maioris pp ma ioré vtilitatém:sed dic q dz postulari. ℂ Núqd epscop° iste pót ordines cóferre oibus vigore cócessióis.dñi doc.q nó qz lz habeat ordines:nó tñ hz subiectos:r si dicaf quid ope tur priuilegiú.dicit Jo.an.q posset ordinari in eccliá exépta ab archiepo:vel aliós clericos sibi cómissos:vt sic pri legiú aliquid operetf:poterit tñ solémiter celebrare:r predicare nisi ꝓhibeatur:vt.ſ.ti.i.c.ñ. Querit ad quantuz tépus iste debebat obedientiá aliqui:vt glo.quousqz cessabit per scrutatio.vij.q.i.pastoris.dic ſm Hosti.q ꝑpetuo cú renũciauerit archiepatui an totum. An.de Butrio.

Ost translationez.

Epo qui p pter crimé renúciaunt epatui:r ad religionem trálitui:ad epscopatú reassumi non pót:licet si renúciauit ꝓpter psecutionem infirmitatez defectum sci entie symoniam ipso ignoráte cómissam:vel aliaſ simili cá. ℂ Sunt tres ptes. ℣ña ponit postulationé:r postulátú petitioné. Secúda ibi vez ponit canoné petinóz:r postula tionem ſ̃rium:qó interpretaf ponédo casus in qbus cano obstat:r in qb°:nó obstat. Tertia ibi cú ergo cómittit postula tioné certis casibus admittendá:r certis repellédá. ℂ Cu sius vsum qdá epi ecclesias obtenta licentia cedédi milita:ad monachatú:in monasterio sancti Fridiani lucen.dioc.cóti git q̃ faucntina ecclesia vacáte fuit postulatus a quodá Jo anne cópromissario:in quez capitulú compromiserat:de cu gendo presentata fuit postulatio pape. ℣papa cólideran quoddá cólilú in quo disponebat q̃ trálicés:ad monacha tú de prelatura cá prie nó poterat rursus ad epscopatú reas sumi:pria facie allegauit nó indifferenter ñ de iure talé ad mittendá postulationé cum si adesset victú illius cóciliú nó erat:de facili dispensabile cú papa:de facili nó consueuerat ſ̃ tam solémne concilium dispensare cuz sit vnum ex quatuor principalibus venerandú:sicut quattuor euangelia:ñ qua illud concilium non semper procedit:r in suo etiam intelle ctu est plurimum intelligibile. ℣ño excludit tres casus in quibus nó hz locú illud cóciliuz cuz illis casibus ex verbis nó ꝓportioncf. ℣ño qñ psecutionis cá vel infirmitatis:ad monasticá vitá transiuit:ná túc recuperata sanitate potest absq; dubio transsumi:ad epscopalé dignitaté. Scóus qñ pp litterature defectú:de epscopatu ñ scédit:ad móachatú quo casu lectionis exercitio inuenta margarita sciente rato poterit:ad epscopatú ascédere. Tertius casus qñ cu piditate parétú p symoniá é ꝓmotus:ad epscopatuz:r pp pscriétia ſ̃ cónsilio trásiuit:ad móachatú:iterato:hz nó ad cú dé ad altú poterit assumi:nec aliq̃d dicitur oppoi ipsi qci lio predicto:casus qz diuerso cáu loquúf. Scóo ꝓncipaliſ ponit tres casus:ex quibus cónudúntur tres intellectus:ad di ctú cóciliú. ℂ ℣timus qñ vctus:vel pfessus:de delicto e depositº:ab epscopali dignitate trásiuit:ad móachatú.pp penitentiá agédá. ℂ Scóus qñ ꝓpter graue crimé.ó quo retinédo dignitaté nó poterat fructuose agere penitétiá:nó vt ageret trasiuit. ℂ Tertiº qñ crimé cómisit graue:i quo acta penitétia nó pót illá agere retéto epscopatu:r sic no.q oé delictú graue ſpedit bñficij retentione post pactá penité tiá:r est casus:qz nó pót digne teneri hita penitentia:retento dignitate. ℂ Quartus quádo eo tráseúte ad monachatú ablq; q̃ digatur vl ꝓmoueatur:vult a se reassumere:ñ pót ideo cú papa:nó cóstaret ob quá cám hic trásierit ad mo nachatú mádauit electo renúnciari:q̃ si ex aliquo:de casibus premissis mádat q̃ auctoritate papa illi det licentiá transei di:dámó cá legitima transeúdi subsit:maxime si cessent lo cor:nó dignitatis:quo casu papa:potius quaz si non cessent daret licentiá administrándi:secú dispensando:qz talis cessio ñ presumit facta ablq; crimie:aliaſ si non reperiaf in aliquo ex casib° premissis:ad reassumendú transmisisse:ſz r renú ciasset trásmisisse:in casu ꝓhibito cú nimiú durú foret có tra tam soléne cóciliú dispensare:mandat canonicis:vt sibi de alio idoneo prudeát. ℂ No.ex presumptióe q̃ electus translatus nó cónsecratus:vel qui nódú habuit palleú:nó ap pellatur sub nomine archiepi:ſz vocatur electus:ad hoc de usu pallei:nisi:r vide glo.de reli.do.c.i. ℂ Et no.abbas:q̃ postulatus in archiepúz post admissaz postulatióez:sc vocat electum:ná intelligit q̃ fuit postulatus:qó patet:qz fuit trás latus:vt patet ex prin.ibi post translatióez. ℂ No.ꝓmo q̃ capitulú in actu electióis faciéde:pót in vnú tantú:de canonicis cópromittere:r transferre solidá potestaté eligéái.có cor.ſ.de elec.cám:r sic numerus:de quo in.c.q̃ ꝓpter:quo ad ꝓmissarios:nó est de substátia. ℂ No.ñ q̃ i eligé

do vñ cópromissi exigit q̃ oēs vnanimiter cōsentiāt: vnus ergo repugnans posset ipedire: ad hoc no. ó elec. q̃ ppter. ¶ No. 2o q̃ ad trāslationē potestatj eligēdi: in cōpromissū: ℞ quitur potestas postulādi: vide de elec. i cauſa. ter. & glo. hic ſic in lata ſignificatione postulatio cōprehēdit appellationē electionis: & no. q̃ cōpromissarius pōt eligere: ó extra collegium: & ſic electio paſſiua eſt libera: in cap. vel baptizatū: ab eo potestatē ad hoc. de cōſue. cū dilecta. ¶ No. tertio. q̃ ꝓcedit hec forma talē eligo postulādū: ſz dic hodie. ſ. q̃ nō tz: vt ó postu. c. a. li. vi. ¶ No. quarto ar. ꝑ opi. q̃ monachus nō possit eligi: ſed postulari: ó quo no. fiunt. ā. de postu. prela. c. fi. ſed hic erat aliud vicīū: & no. q̃ qui non potest transire ob defectū libere cōſensus: debet postulari ſaltem postulatione nō ſolemni ante q̃ eius postulatio superiori preſentetur. Debet ergo pius postulari: nō ſolēniter. Secundo ſolēniter: de quo in dicto. c. fi. & ſic no. q̃ vbi quis eſt alterius potestati ſubiectus eſt inhabilis ad eligendum: & exigunt due postulationes. vna nō ſolēnis ꝑ quā petitur ab eo cuius erat prius ſubiectus. alia ſolēnis ꝑ quaz petit ab eo q̃ habet cui⁹ vicio ꝓtātem diſpēſandi: de quo tñ dic: vt i. c. fi. ó postu. pla. & no. hic ar. q̃ prelatus abſq; cōſensu capituli potest dare iniam clerico ſubiecto: vel monacho trāſeundi: ad aliā eccleſiā ſi eligat: de quo dic: vt in. c. ſi religioſus: ó elec. li. vi. in glo. ordinaria: & no. q̃ nō ſufficit talē licentiā petere niſi obtineat. ¶ No. practicā petende postulationis: q̃ nō dz dicere peto confirmari: vel nō cōfirmari: ſed peto admitti: vel nō admitti. vide glo. de postu. pla. gratū. ¶ No. quinto vñ ſumit illa regula qua dicimus q̃ ep̄s contra cōciliū nō diſpēſat: de elec. cle. i. no. de ii. preſby. c. fi. & de reſcript. dilectus. vbi gl. q̃ ēt de facili ꝓ cōciliū nō diſpēſat papa: vt bicamā ſi de facili papa diſpēſaret ꝓ cōciliū. ſequit q̃ ille nō poſſet diſpēſare non potest ēt cā q̃ concilium multoties mutat auctoritatē q̃ decretū aliud ſimpliciter vñ ſeruat: vt euangelium. ¶ No. ſexto dic regulā aparāt: q̃ vox vicīū nō ēſt de facili q̃ papā diſpēſabile inhabilitas: nec eligit nec eius postulatio admittit: & no. q̃ epūs qui tranſiit ad monachatū non potest eligi: ſed dz postulari. ¶ No. ſeptimo quattuor cāe in quibus: de epātu trāſiens ad monachatū pōt ad epātū tranſire. Prima q̃ ppter ꝓſecutionē ea ceſſante. Secūda q̃ ppter defectū immutatis ea ceſſante. Tertia q̃ ppter defectus ſcīēcie ſcīēcia ſuperueniēte. Quarta ppter ſymoniā eo ignorante cōmiſſam: quo caſu: iz nō poſſit ad eundez pōt ad alium reaſſumere & no. q̃ ceſſante cā ceſſat effectus & no. aliud q̃ per exercitū electionis q̃ inuenit ſcientie margaritā. Et no. q̃ trāſiens de epātu ad monachatū: ob vicīū ſymonie pareritū: ad eundē epātuz amplius non pōt reaſſumi: iz ſic ad aliuz. ¶ Decimo ad. v. q̃ q̃ hic no. q̃ ꝓnetas nō cadit circa diuerſa. ¶ Et No. q̃ ad monachatū trāſiēs de epātu ad ſeipſuz nō reaſſumit: nec ēt reaſſumit ſi ab alio postuletur q̃ ppter crimē maxie publicū tranſiuit. ¶ Nota enim de crimē notoriū cāt irregularitatē: vt ſaltem non poſſit: ad dignitatē epālem aſſumi. ¶ No. q̃ oē delictū publicū & notorium ēt pcta prīa impedit quem ꝓmouere: & ſic cauſat irregularitatē & impedit ordinis executionē & beneficij retentionē. ¶ Et nō. cām q̃ nō pōt retento bñficio dignā agere prīam. ¶ No. q̃ postulatio non eſt admittēda: niſi vtilitate & vtilitate ſuadēte: & ſic dz ſubeſſe cauſa diſpenſandi. ¶ No. epūz poſſe renūciare epātui dupliciter. Uno mō renūciādo loco ordinis & dignitatis: tūc ſi trāſit ad monachatū ꝓſumit q̃ rōne delicti. Secō mō renūciando loco tñ & tūc tranſeūdo ad monachatū nō preſumitur trāſire rōne delicti. ¶ Nota tres cāas in deciſiōe. Prima qñ eſt certum q̃ renūciauit ex aliqua cā ꝑ quā ꝓmittitur reaſſumi: & tunc postulatio eſt admittēda. Secunda qñ cōſtat q̃ renunciauit ex aliqua cā per quā certum eſt q̃ non ꝓmittit reaſſumi: & postulatio nō eſt admittēda. Tertia qñ eſt dubiū: & iſto cām ſi renunciauit loco tñ ꝓſumit trāſiuiſſe: ex cā ꝓmiſſa ſi renūciauit loco & ordinis preſumit trāſiuiſſe: ex cā ꝓhibita: vel ſaltē eſt dubiuz nō postulatio nō eſt admittenda. & ſi. ā. ſi aliquā. ¶ No. tertio q̃ pōt epūs renūciare loco: ita q̃ nō ordini epāli: & ſic administratio: nō eſt ab ordine idiuidua. ¶ No. q̃ renūcians loco: & nō ordini: preſumit non ppter delictū renunciaſſe: q̃ ſi ppter delictū ita concluderet: ad ordinē ſicut ad locū. ¶ Nota q̃ facilius papa cuz cum conſo cedēte volūtate diſpenſat: q̃ cum nō cedente volūtate: ad hoc de elec. ſi aliquando. ¶ No. q̃ papa: de facto nō ſi forma tuus abſtinere dz a ꝓmotione ſnie donec certificet: ad hoc de elec. dudū. xi. q. iij. grane Inſtit. de actionibus. §. curare. de preben. de multa: de re iudi. cū bertoldus. ¶ No. vitio q̃ postulās non admittēdus: & inhabilis ad postulādū expreſſo vicio q̃ vicīū nō eſt de facili diſpenſabile nō ꝓsunt poſtulandi ꝓtātem: vel eligendi: & ſic limita. c. a. ā. de postu. prela. vel ideo q̃ non ꝓmuant facto cōpromiſſarij eligēs indignus: de elec. ſi cōpromiſſarij. li. vi. ¶ Dic hēmus multa petitio nē postulationis: & postulationē aliquos cāas in q̃b⁹ postulatio admittit nō obſtante concilio. Tres cāas in quibus obſtat: & mādatū. Examinemus iſta expedio primā ꝑtē: & glo ſua expedio que ſignant ꝓtraria: duo ad litterā. ¶ Quero an tranſlata potestate postulandi poſſit eligere compromiſſarius ſicut econtrario dicit glo. quod ſic: ſed dic de hoc vt dicam: de electio. in cauſis: vbi glo. & docto. remittunt: & ma xime hoc ꝓcedit q̃ tranſfert libera eligendi potestas: cum hoc adiuncto libera. ¶ Quero: q̃ diſpēſat cū mōacho in habili q̃ aſſumit ad dignitatē ſecularē: dicit ꝺ Stephanus paucalis q̃ ſi religioſus ad epātū vocetur ſp: ad papam recurritur. xxiij. di. ſenouianēſem: de elec. inotuit. de eta. & q̃ li. a minitia: dcm eſt. ā. de postu. prela. c. fi. ſz ſi vocet ad abbatiā: vel dignitatē inferiorē epiſcopatu: poterit epiſcopus diſpēſare: de eta. & q̃ſt. mā. iv. diſt. ꝓcis: niſi vbi papa ſibi reſeruat: de ſen. excō. nup. de quo de ſta. mo. q̃ dec. Poſtt. dicit ſeruari ꝓuīz: hoc tz. ā. c. admonet: dic vt ibi. ¶ Quero an cōpromiſſarius poſſit penitere poſt trāſlationē admiſſio nē postulationis: vel etiā electionis ꝓfirmationē: dic q̃ nō: niſi aliud habeat in mādat. vt ꝑ hic: vbi ipſi de capitulo pe tierūt. ¶ Ultio dīt hic doc. q̃ in decreto electionis nō ſolū dz fieri mētio de vacatiōe: ſz etiaz de eius forma: ad hoc de cōceſſione prebē. poſt electionez: de postu. bone. de elec. bone. i. & ij. fin Poſtt. & facit. ſ. c. fi. ¶ Oppo. primo q̃ hic monachus potuerit eligi: & nō debuerit postulari: q̃ de extra eccleſiam pōt eligi: de elec. cū iuxta canonicos no. fuit: de postu. prela. c. fi. ā. c. admonet. Secūdā dīt q̃ cā quare hic non fuit electus: ſz fuit postulatus: q̃ de aliena eccleſia hūc cām nō ſequit: glo. ꝓ ꝓuīz: & benexq; non eſt bona. ¶ Secūda cā fuit quare nō potuit eligi: ſed postulari debuit: q̃ epiſcopus fuit: & tranſiuit ad monachatum: & ec opi. placet multi. Tan. Pbby. & Poſtt. & Archi. in. §. deniq; hic allegatū eſt. Jo. mo. & garſias: de elec. cupiētes. §. deniq; tenēt q̃ non dz postulari: ſed poſſet eligi: q̃ ceſſat cā ꝓpter quaz debet postulari: cū non ſit alteri matrimonio alligatus: ad hoc de voto. ꝓ tuas: ꝓ prīa facit. v. cuz ergo: abi aūt nīa ēt. Huic rñdit Poſtt. q̃ alligatus eſt eccleſie: in gñe: cuius vinculi generalis ratione ꝓhibet eligi: & eadem rōne remanet aſtrictus neribus preceptoz. Itē q̃ papa ꝓſequit iſtam: vt postulationē. Pe. tenet q̃ ſi renūciat epātui tñ: & nō trāſit ad monachatū: pōt eligi: & ꝓcedit ſa opinio: ad hoc q̃ nō. ā. c. ad ſupplicationēz. Si tranſit ad monachatū: tūc dz aſſumi ꝑ viā postulationis: & ſic ꝓcedat prima opi. vt cognoſcat: an obſtat cōciliū: vel nō. ¶ Dic aut cōſtat ad monachatū trāſiuiſſe epiſcopū ꝓp crimē & non pōt reaſſumi: aliter q̃ ꝑ viā postulationis: imo tūc postulatio: nō eſt admittenda: niſi papa: de ſpāliſſima gra admitteret eā: q̃ nō pōt trāſire: niſi ꝓp crimē quod inducat irregularitatē & impedit ordīs executionē: etiā poſt pactā penitētiaz: vñ remanet inhabilis: dato q̃ egerit penitētiā: ſic loq̃ſ hic: ad b. ā. c. mſi. §. pp conſcientiam & maxime ſi de eo cōmictus & ꝓfeſſus ſit depoſitus: q̃ eius delictū factū eſt notoriū: & nō diſpēſat niſi papa: vt ꝓ-

mouear: qñq assumit in casibus in qb⁹ pōt reassumi: & tūc
añ illam pñtationē debuit postulari: & nō diger: q̄ pbabili
ter poterat dubitari: an foret digēdus vel postulādus cū ñ
eēt: adhuc hoc a papa declaratu: & sic ꝓpter dubiū postula
retur vel digeret: ex forma illa alternatiua: de qua ꝯ postu.
prela. lib. vi. in simili casu dubit: sed post dispositionem hu
ius decreti: ex quo declaratur: quia ipsum posse reassumi ad
huc potest digi: & sic procedat opi. Joan. mo. nisi dicatur q̄
ꝓpter quādā incōstantiam repellatur a iure cōmuni: & pro
cedendū sit p viam postulationis: dic q̄ aut renūciauit ordini
& tūc ꝑsumit̄ ꝓpter crimē renūciasse: vñ tūc debz postulari
aut renūciare loco tārū: & tūc pōt digi: cum presumatur ob
aliam cām q̄ criminis renūciasse: vt ꝓbat: in hoc. c. vñi. cum
ergo: & sic cōcordia opi. in casu dubi: q̄q̄. dicat hic. Quō q̄
sumus in casu dubij: aut sumus in casibus obtinentibus pci
lio vel pmissis: & adhuc ex hac cēpora debebat postulari p
pter dubiū: an bodie: dic idē tenēdo vltimā opi. quā tenui i
primo mēbro. v. nisi dicatur. Ex tenēdo pmā ōberet assu
mi p formā alternatiuā: vide de postu. ꝓla. c. i. li. vi. ¶ Ter
tia cā p aliquos assignatur: q̄ q̄ nō fuit postulatus: q̄ mona
chus nō pōt digi: hoc opi. nō placet: q̄ reprobata p ōre. si
religiosus de elec. li. vi. & illud est tenendum. & c. ti. nullus.
¶ Sēd oppo. q̄ nō possit ex sola licētia prelati ꝓsentire: ex
igat cōsensus capituli: nā nō pōt solus prelatus res alie
reabsq̄ cōsensu capituli: multo minus ꝑsonas. xij. q. ij. fine
exceptione. xi. q. iij. statuimus. xij. q. i. ꝓcipimus: glo. fatetur
ꝑtū: si volēt illū dare cā nō subtiliter dare licētiā nō cōpel
luntur. lxxxij. di. Ifaa. lxxi. di. c. i. & ij. Si vero habet cāz le
gitimā cōpelluntur dare p superiorē: de iure pa. nullus. tene
q̄ hodie pōt solus prelatus dare licentiā absq̄ ꝓsensu capi
tuli: de elec. si religiosus. li. vi. & ad rōnes glo. dic rñdet glo.
vt ibi q̄ aūt superior sit q̄ dare compellit: vide. ē. eo. admo
net. doc. qui dicunt q̄ est papa: & vide de hoc. lxxxv. dist. ar
chidy. ¶ Op. tertio q̄ vltra hō exigat ꝓsensus epi. lxij. dis.
Ifaa. lxxi. dis. c. i. & ij. xvi. q. i. qui vere. xix. q. ij. c. i. xxij. q. i. c. i.
dic si eligitur ad ecclesiā intra eandem dioc. sufficit licentia
solius prelati: si ad aliā dioc. & nō sit exēpta: iz possit cōsen
tire electiōi ō ꝓsecūtus solus ꝑlati: tñ non pōt transire absq̄
licentia epi: vt in contrarium: & si sit clericus plurimū epōrum
ab oībus requirendus est ꝑ Inno. de tes. relatū. q. de sen.
excō. cū illorum. ¶. si vero. & c. officium: idē dic tenuit Stepha
nus in sua disputatione: q̄ cū epō cōsideranda sunt maiora.
viij. q. i. c. i. de offi. archi. ad hoc: & quia trānsitus tangit epm.
¶ Item q̄ ꝓsensus exigitur in alienatione rer̄ monasterij.
xvij. q. iuj. in vendītionibus. xij. q. ij. abbatib⁹: ergo & in alie
natione ꝑsonarum. xij. q. i. precipimus: & vide q̄ nō. de sta.
mo. q̄ dei: vbi idē ad litterā iz. ¶ Item io. ad. v. si vero op.
q̄ cessante cā cessat effect⁹. xxxij. q. i. dixit dñs. xix. q. ij. duo
sunt. Cōcludit glo. si queritur an cessante cā cessat ius dispē
sationis: dic q̄ sic. si an cessante cā: cessat ius cōe: vel statutum
si cā est impulsiua non cessat. l. i. ¶. sexti. ff. de postu. si fina
lis: sicut dictum est: q̄ cesset cessante cā cessat. Si non est dic
tū glo. nō clare dicit inclinare vt q̄ non cessat: & sic resident
doc. q̄ ꝓpter cessationē cāe finalis non cessat auctoritas sta
tuti a qua dependet vinculū statuti donec statutum revocet.
nō est enī cāe cessatio modus revocādi statutum: sed ꝯsuetu
dinis vsus: vel legis latores suffragiū pmū expectasse revo
cando. ff. de legib⁹. l. de quibus: de cōsti. c. i. li. vi. ¶ Tu dic la
tius si queris: an cessante cā legis cessat lex. hoc pōt duplici
ter intelligi: an cessante cā legis cessat lex prio. i. ad casum in
quo cā legis non se extendit lex vel eius dispositio: & verum
est q̄ cessante cā: cessat lex: q̄ vbi est seperata ratio seperatū
dz esse ius: vt. l. hec actio. ff. de calūniatoribus cū similibus
hec vera in finali: secus in ipulsiua. l. i. ¶. sexti hic alle. Secun
do pōt intelligi: an cessante cā cessat lex in eo q̄ principaliter
disponit: dic si cā est ipulsiua non cessat dispensatio: vt. l. i. ¶.
sexum. Si finalis: & tunc si ius est dispensatiuum: & in dubio
est: ex dispensatione nō dz ius esse in pfecto esse: tunc cessan
te cā: cessare dz dispensatio: & hoc est verū q̄n cessat ꝑ specifica
cā: si ius est in pfecto esse: & cā est generalis. tunc cessante cā
generali nō cessat lex: sed revocari dz: de ēmissis suggestū.
Si est ius cōe: & tūc aut est cā ꝑpetua: & non est q̄ō. s. q̄ ius
obseruātie est perpetua. Exēplū: vt continentia clericorum
& lapidationis suspitio. vi. xxxi. dis. sacerdotibus. & ij. q.
. ij. q. ea. & C. de ma. & iterdicto. l. si tutor. Aut est ꝑalis cā tūc
si exprimitur ius in ea q̄ō cesset: cessat cessante cā. l. dictum. vt
constituere ef: & de cōsti. cū. ff. si nihil disponit: & nō cessat
vt dicto. c. dixit dñs. alleg. in glo. nisi interuenat necessitas.
lv. di. presbiteris: vel vtilitas. lvi. di. neophitis: aut pietas. ix. q.
. iij. lugdonen. aut consuetudo. x. di. ¶. leges: de quo alīqd in
regula decet: & predicta intellige q̄n cā fundi⁹ cessat. vt no.
Ey. in dicta regula decet: de reg. iur. li. vi. sed potius ex pri
mis duab⁹ reuocat q̄ cessat. ¶ Sed quero que dicat finā
lis cā: & que impulsiua: dic q̄ illa finalis: que ex toto: & fun
ditus animā mouet disponētis: alias ē similiter nō factura:
sicut in simili q̄n do aliquid alicui alias non daturus: vt do
. x. vt vadas romā. Impulsiua que impellit statuentem qui
cessante statuēte alias erat statuturus: sicut i simili: q̄n aliqd
do alicui ēt alias nō daturus: vt si do. x. vt emas caligas vt po
ne exemplū p. ¶. sexus. ¶ An sūt in dubio cā intelligat fina
lis an impulsiua: q̄dā dicunt q̄ cā in dubio est finalis: q̄ ꝑ
pria significatio huius verbi cāz sapit finalē: & impulsiua di
ci vt occasio: de ina. & obe. solute: & Jo. lxi. di. ¶. bis omnib⁹
hec theorica nō est bona: & ꝓcederet si verbū cā ꝓferatur a
statuto vel lege: sed q̄n nos querimus: si nō ꝓfertur ex verbū cā
a lege: sed cām legis an sit finalis: vel ipulsiua que ponit ꝑ
q̄: vel pro cū. vel aliter: an sit finalis ponus illa regulat a na
tura materie. Jō accur. in. l. iij. ¶. vltio. ff. de dōa. tenuit q̄ cā
in dubio ꝓsumatur impulsiua p. l. cū tale. ¶. falsam. ff. de cō
di. & de. & p. l. ncio. ff. de cōdi. & de. Jo. mo. tenuit: de bertā.
accusatus. libro. vi. dicit q̄ si causa respicit vtilitatē tertij in
dubio finalis presumitur. ff. de legat̄. iij. l. si tibi: & mihi. Si
respicit vtilitatem illius ad quez dirigitur cōmodū dispositi
onis: vel ipsemet cā in dubio presumit̄ finalis. si respicit
vtilitatē piam. l. si q̄s ꝑ redēptionē. C. de dona. si non ptā: in
dubio presumitur ipulsiua. ff. de cōdi. & de. l. tutio: vñ si lego
tibi cētū: vt des gayo. illud q̄ des gayo est cā finalis lega
dī: q̄ & respicit vtilitatē tertij. Si lego mulieri cētū ꝑ doter
vel captiuus ꝑ redēptionē captiuor: illud q̄ ꝑ doter: & pro
redēptōe est cā finalis. Si lego tibi. x. vt emas caligas: nulla
presumit̄ ipulsiua: vñ valet legatū: iz nō emas hec vā in dis
positionibus ptīcularibus. Sed si sint statuta: vel leges: si
quid cā est fundituus inducens ad instituendū: finalis in du
bio est: sed si ipellit aliō facturū presumit̄ ipulsiua: de ℟ ꝑs.
super litteris. per. ¶. sexū mulier: prohibētur a postulando:
q̄ officium hoc est inducens mulieribus nec est causa fina
lis: & q̄ quedaz mulier calfurnia in aduocationibus coram
pebat iudicium illa fuit causa impellens: vnde dato q̄ inue
niatur mulier hōesta in qua cessat: id q̄ erat in calfurnia: ni
chilominus nō possent officium postu. assumere: & ex hoc p
pēdunt q̄n sit cā finalis: vel impulsiua tpe lecture: ita dixit:
dic hoc verū q̄n factū est indifferenter ad ipellionem istius
vel illius cause. Cy. de epi. & cle. i. general: ter: dicit q̄ licet
sa respicit vtilitatē tertij i dubio finalis ꝑsumitur ff. ō lega
. iij. si tibi vel mihi. Si respicit vtilitatez illius q̄ debet iplere
presumitur finalis si illa cā est pia. ff. de iur. do. l. si ego. C. de
donat̄. l. si q̄s ꝑ redēptionē: si nō est pia tūc i dubio vt ipul
siua: ꝑ. l. ticio. ꝑall. hec vera sunt in dispositionibus ptīcula
ribus: que sunt ad cōmodū alteri⁹: iz si sint statuta vel legēs:
si cā est fundituus inducēs ad statuendū. finalis i dubio est: si
est impellēs tātū: presumit̄ ipulsiua: de hac questione: dic vt
p bar. l. d. l. ij. ¶. si. ff. ō dōa. ¶ Op. q̄ eo q̄ ꝓnotus tacuit
inhabilitatē: ex hoc solo debeat depōi. & sic nūq̄ possit reas
sumi: de cle. excō. in. postulatis. l. di. ex penitēcibus. So. ibi
tacuit impedimētū ꝑpetuū: hic tēporale tolle oppositionē
. gl. ¶ Op. sup gl. dimittet. inuit hic symoniace ꝓmotū nō

posse redire ad epatū:& sic inuit nō posse cū symoniaco dis
pēsare:cōtra.i.q.v.qcūq;.& c.p̄sentiū:de symo.de symonia
co:& de elec.si aliquis. So.vin.dixit q̄ symoniace p̄moti:
nō pōt de iure eligi:vl̄ postulari ad epatū reassumi:ſz bene
pōt postulari dispēsatiue. ¶ Secūda ē opi.q̄ aut symōia
est in ordine:& nullus cū eo pōt dispēsare.i.q.i.ergo:& c.q̄
quidā.imo plus dicūt q̄ nec etiā papa posset:q̄ caracterem
habz vitiosum.cui renūciare nō pōt:nō nō purgatur vitiū il
lud.xx.q.vi.si res aliena.i.gl.nō placet iquātū dicit ō papa
q̄ ille bene pōt cū symoniaco i ordine dispēsare:ſz nō possz
inferiorē plat⁹ a papa ad hoc.Ide symo.c.pe.nec obstat rō
p quā cōcluditur q̄ papa nō possit:q̄ nō purgat vitiuz & c.
q̄ sine purgatur vitium eo q̄ res deueniat ad dñm.ff.de vsu
cap.si fur.i.q.i.q̄ quidā.vsu.li forte. Itē in violēto decreto
de pcario.§. Iul. Ideo pcludit gl.aliquo addito.q̄ aut
cōmissa est symonia i ordine sciēter:& cuz eo solus pōt papa
dispensare:inferior aūt nō.etiā post peractā penitētiā:& hec
vera q̄n scienter:secus si ignoranter.i.q.v.p̄sentiuz:hoc vitij
mū temperāt doc.q̄n symonia est publica:si occulta dispen
sant inferiores.s.epi.vt no.de symo.de symoniaco:de dispē.
sat.cū symoniacis in ordine:vel bñficio q̄n scienter:tene q̄
no.glo.& doc.sup ea.de symo.de symoniaco:aut qs dispē
sāt cū p̄moto p symoniaz:eo ignorante cōmissaz:ad iferio
rem dignitatē epalē:vel simpler bñficiuz:tene qd̄ bētur per
glo.& doc.sup ea.de elec.si aliquis. Quis aūt dispensat cū
eo qui p symoniā eo ignorāte cōmissam:vt possit reassumi
ad eandem dignitatē tene q̄ hic:q̄ solus papa:ad qd̄ no.de
postu.perla.c.ii.sic apostillam tpe lec. Aut est symoniac⁹ in
bñficio:& tūc aut vult solū ad ordines p̄mouere:vl̄ ad aliud
bñficium:& pōt eos dispensare. ¶ Aut intēdit reassumi ad
eandē dignitatē vel beneficium:& tunc si symonia est sciēter
cōmissa non pōt ab inferiore a papa dispensari:nec de facili
papa dispensat:vt ꝑz hic:aut fuit cōmissa symonia ignoran
ter:& si beneficiū est simplex data libera renūciatione ex dis
pēsatione epi pōt:ad aliud bñficium reassumi:de elec.si ali
quis:& dicit glo.q̄ tunc eos dispensat:& capitulum tñ.si
aūt beneficiū non est simplex:sed est dignitas inferior epa
li:tunc dic q̄ post liberā renūciationem dispensat eps.ar.
.v.q.i.p̄situm.vbi dispensat q̄ est plus cū symoniace p̄mo
to ad ordines ignorāter:vt possit ad beneficiū vl̄ dignitatē
p̄mouere:ad hoc vide.si aliquis:de elec.a contra. Si aūt
de hoc contēderit in iudicio:& electio sua reprobata fuit q̄
symoniace fuit adepta:& eo ignorante:& tunc epūs illa vice:
& in alia vacatione cum eo nō poterit dispensare:sed postea
fic.ā.de elec.si aliquis in pin.de hac materia.s.ō symo.ō sy
moniaco.& i.q.iii.ex multis.p Guil.in spe.ti.ii.§.nūc ostē
dendum.v.xxiij.& seq.fm Joan.an. ¶ Si agitur de reassu
mendo tm:ad epalem dignitatē tunc p̄moueri nō pōt:nec
ꝺz absq; dispēsatione pape:& solus papa dispensat:sed non
de facili.vt hic vides. ¶ Quid si aliqs ō iferiori dignitate
trāsiit ad monachatū:an ipediat eligi ad locū quez dimi
sit.q̄dam.s.Inno.& Hosti.dicūt q̄ nō vt concilium:de quo
hic loquat solū in dimittente dignitatem epalez. Ratio:q̄
epatus nō dimittit ꝓpter monachatū:sed iferior dignitas
fit:nec in illis fit regrus cā dimissionis.Ide regularibus ex
talis cuz bene assumitur in epm nisi ei fuerit probatum cri
mē quo casu nec ꝓpter cōcilium qō de tali nō loquit:ſz pro
pter crimē repellitur.xxv.di.p̄mō.& ꝓcor.quod ibi no.Jo.
de ergo si desiēdit ad monachatū:q̄ ꝓpter delictū deposi
tus ad agendā p̄niam nō poterit reassumi:q̄ eius crimē fa
ctum est notoriū igitur repetitis:nec ē si ꝓpter crimen qō infa
mat ipso iure transiit. Si aūt transiit ꝓpter crimē qō non
infamat vel alias erigat dispensationē:sed ꝓpter aliaz cām
poterit reassumi. In dubio est dcta inter epatuz:& aliā inse
riorē dignitatē:q̄ vbi transit ab epatu est suspitio de crimi
nē pōt eligi in inferioribus:nō est sic suspitio:de crie cū ob
stam cām possit trāsire:& multiplicē q̄ delicti. ¶ Quero
quid si epūs trāsiit ad monachatū postea petit reassumi ad
inferiorē dignitatez nō ad epatum.dicit Joan.vbi supra q̄
potest cū concilium solū ꝓhibeat ꝓmotionē ad epatuz:& er
go in inferioꝛ⁹ p̄mittit. Aliq̄ ad iferiores ēt dignitates
postulandus est a papa fatetur tñ q̄ in istis facilius dispen
sabit q̄ in epatibus:tū qz id non est p̄ cōcilium:tū qz idignus
maiori non ꝓpterea indignus minori.ff.de interdi.& relc.l.
relegatoz.§.fi.& c.i.fe. ¶ Tertij dicūt q̄ ex quo ꝓhibetur a
maiori & fortiuꝰ a minori:de trāsla.c.fi.vij.q.i.mutationes
dicunt tñ q̄ officium sine dignitate potest bñe qō est plus
ad onus q̄ ad emolumētū.C.de insa.l.i. Hosti.non placet
hec rō:qz si vera eēt non posset eligi ad epatū:qz magis est
onerosa q̄ honorosa.viij.q.i.q epatū:ideo dicit q̄ potest bñe
bñficiū sine dignitate:nō illa rōne ſz hac qz potꝰ est quod
daz ministeriū nudū qō facilius q̄ dignitas cōmittit:qz in
maioribus cautius est agendū:de elec.vbi periculū.li.vi.i.
q.i.§.ecce.tene q̄ hec decre.ꝺz locū in inferioribus digni
tatibus si trāsiens ab epatu trāsiat ad monachatū:& ēt ad ife
riorē dignitatē eligatur:nō qz cā concilij ꝺz locuz:nā cū de
scēderit ab epatu possibile ē q̄ est cā delicti:& in talibus oz
esse delictuz tale qō impediat ordinis executionē ēt post p
actam p̄niam:& tale ipedit p̄mouendū:ad quācunq; digni
tatem ēt inferiorem:& si dicaf i dubio cuz plures cause alie
possint adesse q̄n p̄sumimus cāz delicti:dic q̄ illa nō p̄sumi
tur plus q̄ alie:sed qz possibile est ipsam adesse pape in hoc
dubio est postulādus. Puto tñ q̄ eo postulato quater⁹ cō
citū impedit promouendū:& dispensandū cum expressum
nō loquat:de inferioribus dignitatibus nec mō ſz ptra cō
citū quod dispensandū erit:& valebit postulatio. Sed cuz
a papa sit faciēda postulatio nō bene patebit effectus que
situ:quia poterit facere quicqd libet. ¶ Quero an symonia
cus interueniēs parentum eo ignorante & possit dimittere epa
tū absq; licētia pape:dic q̄ statuz eo q̄ statuit dimittēs ꝺz alte
ratificaz ꝺz tñ bñe licentiaz pape:qz sine eius auctē nō pōt.
¶ Dicit Hosti.q̄ statī cū venit ad eꝰ notitiā:de symonia
vocare ꝺz p̄sonas idoneas:& coram eis exponere factū:& pro
testetur:q̄ inuitus epatū teneat:cū sine eius licētia cedere nō
possit:& coram illis faciat ꝓcuratorē qui ē p̄sentia illoz mit
tat ad curiā:& sic & nō aliter putat illiz tutū.alī.de app.c.fi.
fm.Hosti.& ō tene:qz ꝺz colonatū tenere:vt dixi.in.c.ꝓcedē
tis:& vide qō no.de symo.ex iniunctō.& c. ¶ Quero qui sint
illi cōsimiles casus in quibus cedēs & transiens ad monacha
tū possit reassumi:dicit Joan.si ꝓpter illegitimitatē cessit:
& postea est legitimatus:de quo de elec.innotuit:vel tūc pa
tiebatur defectuz etatis:& nūc est factus maior. ¶ Item
ad.i.q̄p̄ op.q̄ dato q̄ quis nō fuerit cōuict⁹ vel cōfessus
de crimē quo transiuit ad monachatuz de epatu non possit
reassumi ad epatū:qz hēresis nō est dāda nisi sit crimē occul
tū:qō impediat ordinis executionē post pactā penitētiā.&
& c.nisi.§.pp cōscientiā:ergo illud q̄p̄ occultū:vt inducens
irregularitatē:ex quo nō est dispēsatū:ipedit quē reassumi
Dicit Hosti.q̄ iste fo intellectus canonis fuit bonus:ſz nō
sufficienter dixit.Cōclude ergo q̄ aut fuit data hēresis epo
ex levi delicto:de facto qō nō inducit nec ipedit ordinis exe
cutionē post pactā penitētiā:& tale nō ipedit reassumptionē
ad epatū:vt hic:nisi sit de delicto cōfessus:& punctus. Si q̄
delictū est graue:& cōstat:& ipedit reassumptionē:etiā si nō
sit cōfessus vel cōuictus. Si q̄ dubiuz est p grauī vel levi:
& adhuc nō refugit:qz nō est p̄sumptio q̄ papa dederit li
centiam nisi delictū fuerit graue:& tale qō impediret ordinis
executionē post pactam penitētiā:de quo.& c.nisi.§.pp fm
Inno.& Hosti.& sic ꝺz intelligi sequēs opi.que est vera quā
no.que vnit expresse tacto illo.§.pp.q̄ p omni graui delic
to quātūcūq; occulto qō impediatur assumere dignitatē:& c.
tale impediat ordinis executionē:etiā post pactaz penitētiā
& causa est hec:qz digne nō pōt pēitere retēta dignitate quā
illicite acquisiit. ¶ Quero qs ꝺz ꝓbare eam postulatus:vel
po eius q̄ nō transiuerit in casibus ꝓhibitis:an aduersa pq
q̄ transiuit. Quidam dicūt q̄ electus ō ꝓbabit:qz p̄sumit

ptm facit q non resignauerit sine cũ.s.e.sup b3.c.i.vij.q.i. hoc nequaquá. Alij dicunt q dz ꝓbare q aliqua ex dictis causis resignauerit que cóprehẽdunt a pcipio nisi sit ꝓsumptio cótra ipm: puta q renúciauit ordini tũc enim tollet̃ presumptio eo q aliqua ex dictis causis resignauerit: iz dic fm Inno. & Hosti. q ista hoc magis consonat primo dcó. s. in. ♁ bo ꝓsiterit: tñ ꝑ scdo dicto facit tex. ibi. tunc enim esset vehemẽtissime est cá: q in dubio deducitur nó presumit: ex quo alia pót dari cónectura: & si renúciauit loco tãtũ est ꝓsumptio: vt dicit tex. q renúciauerit pp aliud: ꝙ pp crimẽ: secus si renúciauit loco & ordini: q tunc est ꝓsumptio q pp crimẽ: & ió est vna apostilla que dicit q hec ꝓsumptio est iuris: & de iure alle. de spó. in qui. que apostilla sup glo. ordini fuit Hosti. ¶ Quero quid si hic tractatus ad móachatũ resignasset ordinu epali: dic q adhuc pót reassumi: de licẽtia pape: qđ intelligẽ fm dictũctionẽ capitulariter tũc dicit glo. q tũc nó recósecrabit: q: caracterem retinet cui nó potuit renũciare: licet renunciãdo pdiderit executionẽ. l. q. l. q quidá: versi. si forte. xij. q. ij. licet: ad hoc qđ no. de elec. punda. li. vi. ¶ No. glo. q epalis ordo imprimit caracterẽ: vel saltẽ annexit ordini ꝓ ibyterali: vt sup illo caractere fundet. Et vide q no. in ꝓhemio sexti. in glo. in nouella: in gl. ordinis: ibi caracterẽ retinuit hoc verum tenendo opi. quá tenent canonistę: q epalis ordo imprimit caracterẽ: de quo in salutatõe sexti in ♁. epis. Sed tenẽdo opi. theologoꝝ: ó qua ibi sup gl. ẽ magis dubiũ: ꝑz dic q dignitas epalis: iz nó habeat caracterez tñ annectitur caracteri presbyterali eo q sup addit: & pẽdet abalio: & ãptiat virtutẽ caracteris presbyteralis ad refutãdũ cpos: vt patet. l. xxxxiij. di. legibus: & no. ꝛ. de const. gđo. ¶ Quero an si papa vellet posset hoc cãu ꝙ concilij dispẽsare. dicit glo. q sic: q: cótra illa: & ꝙ apostolũ dispensat. duz tñ nihil statuat ꝓtra fidem. xxv. q. i. sunt quidá: & non ꝙ articulos fidei. xv. di. sicut: fm glo. sic: & dispensat ꝙ euangelium de numero testium: iz nó dispenset ꝙ mẽtem fm Inno. vide qđ no. de concess. preben. ppositus: & de resti. spo. ifra.

Quidam. Qui petijt licentiã cedẽdi ex quo illã obtinuit cedere cõpellit. h. d. ¶ Glosa recitat factũ: quod. Scõa corrigit: cãm reddendo. sa. ibi: sed cuz. ¶ No. primo lniam cedendi petendã cũ istãtia. ¶ Secũdo nota duplicẽ cãm impellẽtez quam ad cessionẽ: q aut vtilitas ecclesie: aut salus renunciãtis. q: forte nó iz beneficiũ cuz bona conscientia. ¶ No. tertio hic duo principia retrabẽtia quez a bona opatione: & virtuosa: vel saltem salsio amicoꝝ: vel lenitas operãtis: & incõstantia. ¶ No. vltio summarũ. ¶ Oppo. cum glo. q etiã obtenta licẽtia quinimo & post obtẽtã licentiã: & cessionẽ quia possit penitere. ff. de cessione bonoꝝ ia q. vbi cedens re integra ab alienationẽ bonoꝝ pót penitere: & recuperare bona. Solue. ibi in actu q nó exigit ptiaz superioris hic in actu q exigit ptiam superioris: ió illicitum est nó cedere ne illudat superior. dat simile in postulatione supra: de postul. ꝑla. bone. ij. vel Solue ibi in renũciatione ꝓprij: an ꝙ habet adeo facilius admitti reuocatio: q difficilius abdicat ꝓprium hic in renũciatõe bñficij. ff. q fatisdã. co. l. si fideiuss. & C. de rebus creditis gñaliter ꝓ io respõso. ¶ Oppo. extra glo. q liceat cessionẽ reuocare ẽt in non ꝓpria re. ff. de repudi. vel abith. here. l. fi. Solue. illud procedit in hereditate paterna que filio in potestate est debita: vt propria. ff. de libe. & postu. l. in suis: secus in extraneo. c. ii. l. iij. ió in glo. ibi illudatur pape. dic q cessit cessione bonoꝝ que nó habz sicri cuiꝰ superiorẽ. Itẽ cessio bonoꝝ pro tanto reuocat: q fit de eo in quo ge est dñs: sed nó fit in bñficio: q renũcians nó est dñs beneficij: sed ꝓcurator. de donat. c. ij. Item cessio bonorũ fit ꝓpter debita: & ex necessitate: de solu. odoar dus: hic aũt loquimur in cessiõe voluntaria. ¶ Oppo. q petens licentiã ipam possit reuocare: vt patet. ꝛ. co. nisi ad fi. ¶ Solue. dic q quádoꝝ quis vult reuocare cessionem quaz commisit nuncio ante ipsam presentatam superiori: & dicit Sol. & Egi. q penitere potest. Nó ob. quod de postulatione dicit: q: illa sit magis publice q̃ petito licentie: ad cedẽdum: vt q: ibi alicuius interesse potest hic nullius interest. ¶ Quádoq; dato q̃ nuncio ad petendã licẽtiaz: & petita & ante eã obtentã vult reuocare: & adhuc pót illaz reuocare: & reuocatio: dũmo perueniat ad superiorem. ꝛ. de cleric. quando q̃ q̃ petit lniam: & ꝓcuratore reuocato vel nuncio ante ꝓsentationẽ postea fit presentatio: & superior ignorãs dat licentiã: & hic casus est dubius fm doc. hic: q: vr q̃ teneat licentia. ff. de procur. si procurator: ad hoc ꝛ. de ap. si duobus. ¶ Alij distinguũt: aut est petita p nunciũ: & nó valet: aut p ꝓcuratorẽ: & valet: tene in hoc qđ dicit cle. cũ illusio: de procu. in cle. q̃ valet. ex quo nó sunt superiores certificatus vl̃ procurator seu nuncius. Si q̃ iã facta ꝓsentatione pape: & habito rñso a papa: & tunc attende qualitatẽ rñsi: aut cedentẽ cõsentire & sue relinquit: & potest pẽitere: vt in. c. nisi. ẽ. ti. Si q̃ alteri cómittit qui loco sũ cessionẽ recipiat si ꝓsonã ecclesie illam nouerit expedire: & tunc nó admittit cessionem si facta inquisitione de predictis. Si q̃ rñdit papa ꝓsentiendo cessionem petite: & tunc nó expectat alia cessio cũ iam cesserit nec est epe illius ecclesie: hoc ꝓcedit q̃n simpliciter a papa petit cessionẽ. Si aũt peteret solũ licentiã cedendi in manibus illius cui papa duxerit cómittendũ locum dz qđ hoc dñs illa obtenta cedere cogatur. Idẽ puto si tñ petat licẽtiaz cedendi: & per hoc nó cessit: sed petit preambulũ: ad aperiẽdum viã cedẽdi. facit ad questionẽ si ad instantiaz scolaris doctor promisit secũ cómedere: si ille postea dare nó curet cõpellendus erit: vt hic: & si alius inuitat aliquẽ ad comedẽdũ. dispũtant Io. de deo q dz mittere pro eo hora debita per tex. xxiij. q. iij. displicet. fm Io. de deo. Anto.

Enens. Non renunciat iuri suo q̃ gre aduersarij se submittit. b. d. ¶ Potis ꝑ ponit appellationẽ impetrãtis: & eiꝰ cãm. ¶ Scõa ipsiꝰ ꝓsecutionez: & auditorie dati sniaz. ¶ Tertia ipsiꝰ snie ꝓfirmationez. Secũda ibi: ad qué. Tertia ibi: nos igit. ¶ No. primo ó ꝛ verbo assignare qđ refert ad assignationẽ iuris: & facti. Et no. q̃ in ipetratiõibꝰ: nó solũ de vacatione: sed etiã de mó vacãdi: & faciẽda est mẽtio. ¶ No. scõo q̃ executores ad bñficia appellãtur iudices: eo q̃ possunt assumere ptes iudicis: vt in cle. i. de offi. dele. de pactis. & dudũ: & qđ ibi no. ¶ No. tertio q̃ canonici aliq: ó ecclesia etiã absq; mãdato videnti posse se opponere: & defectu iuris agẽtis: vt in ecclesia recipiatur: de quo de accu. super his: & de testi. cũ olim. ¶ No. quarto q̃ ꝓ submissionẽ gre capitulis: de nó videt renũciasse iuri sibi: ad bñficiũ cõpetãti. ¶ No. quinto nó valere pcessum duoꝝ iudicũ altero nó interessente. ¶ No. sexto q̃ exceptio renũciationis iurũ extraiudicialis: tangẽs litis fines ad iudicũ cõcludẽs: valet opponi: ad pcessum: & sic ãpliatur quod dñ. in. c. i. de lit. contes. lib. vi. & li fiat pendentibus his pót oppom cótra his. ¶ No. septimo appellãtẽ in appellatione posse sibi statuere terminũ: ad appellationẽ ꝓsequendã: & no. effectũ statutionis termini q: facit in bñficialibus cáz cẽ in curia. ¶ Et no. effectũ talis termini: q̃ cã sit in curia: & tũc nó sufficit mittere ꝓcuratorẽ ad ipetrãdũ: & ꝑdicendũ: iz dz q̃ mittatur instructus ad cáz tractãdã: de quo dic vt in. c. i. de elec. lib. vi. Et no. q̃ vbi cã est in curia: si non cõpareat ꝑ instructa: ꝓceditur ad diffinitiuã sniaz tã ꝓ cõtumacẽ: dũmó cã sit in tali statu q̃ ꝓcedi possit: & no. q̃ ꝑs pót sibi statuere terminũ determinãdo principũ termini ad diẽ feriatam ad signãdũ tpus nõ quo ꝓcedit: sed ex quo ꝓcedi debz. de quo de feriis. c. fi. ¶ No. effectuz alterius termini: q: bz vim citationis peremptorie: adeo q̃ expectat si nó veniat pót ad sniaz ꝓcedi absq; alia citatiõe. ¶ Et no. q̃ talis terminus bz vim citationis: & monitionis: vt cõpareat ofiũq; post illũ terminũ: hic est q̃ si nó ꝓcedat index in termino: sed longo tpe: vt duoꝝ mẽsiũ post terminũ valz ꝓcessus. ¶ No. q̃ ad excusandũ cõtumaciã: tria quo ad vnũ

cessus ad diffinitiuā sniam non sufficit: vbi cā est in curia: mittere procuratorē ad ipetrandū: e pdicendū ipetratiōz si nó bz sufficiēs mādatū ad cāz psequēdā. ¶ Et no. q auditor ex ptuissione pōt qui de cā cognoscit sniare: q intelligi si hoc specifice bz in mādato: de quo in cle. auditor. de ℟p. ¶ Hic bēmus examinare snias duas. Prima in cā principali. Secūdaz in cā appellationis: e cāe eaz. ¶ Prio videt q snia lata i cā principali debuerit valere e nó i cā appellationis: q prima snia nulla fuit. Rā eo q subiunxit se gre renunciauit iuri sibi cōpetēti ex lr̄is: vt in fi. q. hic vt repugnat pcessui gre ergo tollit iura. de offi. dele. gratū: e relatū: ad b. ē. e. sane. Jo. glo. e doc. dñt q multe sunt cāe nullitat pme sentē. Pria cā vt q fuerit defect cōtestationis litis: q nó apparet q hic fuerit lis cōt. sz gl. prima b tridet q hec cā nó fuit legitima q apparet ex lr̄a q inis fuit cōtestata. eo q negatio fuit facta: opposita exceptione: e negatione: sit res dubia. C. q bus ad libertatez pcla. nó luz: e sic inducit lit. cō. q p responsionē: e negationē. rē. de lit. cont. c. vno. Non plz b Hosti. q p negationē actor nó sit lit. cont. sup petitōe principalez bñ sup exceptiōe hec aūt fuit negatio actoris ideo non fuit lit. conte. oz ergo q negatio fiat p reū principalem e in petitione p actorē: vt fiat lit. cont. de hoc de prima glo. Vel dic q ad validitatez prime snie nó exigit litis cont. q hec exceptio renūciationis: e rescriptū cuz esset in bñficiali bus in q bus ét tacitumitas perimit act. e rescriptum iuxta no. in. d. c. i. de lit. cont. li. vi. e no. fui in. c. constitutus. e. c. sup lr̄is. de rescriptis: e sic iurisdictionem si qua data erat: e sic poterat opponi ad pcessum: nó iudices pnunciauerunt ipm nó posse amplius vti litteris: e sic ét ad finē procedēdi quod no. ad limitationē. c. i. de litis cont. li. vi. ¶ Quid aūt hodie in beneficialibus sit necessaria lit. cōt. colligit in cle. dispendiosaz tūcta cle. sepe. de ver. sig. Secūda cā nullitatis snie fuit: q p submissionē gre primi iudices habuerūt hunc actū. s. submissionē gre pro renūciatione: e male: sz enī nesteo pbarent q se submittere gre p hoc nó concludebat necessaria renūciatō: nec ob. c. sane. e. c. gratū: q in. c. gratū pseqnt cām coraz iudice a quo: vñ directo obtinat iuri q̄uis ex lr̄is: q poterat se submittere gre credēdo: e cōfidēdo q illi ius psequerentur ipsius: e nó ex toto ipm annullaret: nec ob. c. sane: q aduertendū. Qñq; q renūcrat lr̄is vel iuri sno: e planuz q tunc excludit. vi. q. i. q̄ periculosum. ff. de edil. edic. Jté queritur. §. si creditor. Qñq; q nó renūciat lr̄is: sed tradit lr̄as: e tunc fm aliquos pdit ius: sz reintegratur ex equitate fm aliquos ét additur de iure: fm diuersitatē intellectuū. ē. e. sane: hec vera qñ ius pēdet ex lr̄is. si autez ius nó pendet ex lr̄is: sed iā est ex lr̄is facta executio: e tunc q ius nó pendet ex litteris cū sit finitus officium iudicis: q̄ finitur eo q est executus. C. de fruc. e li. expen. Literminato. nó pdit renunciatiōe lr̄arum: e hunc intellectū ponit glo. in ℣bo renunciasse in fine: e ad. c. sane. dic q si ius est iam purificatum: e ex lr̄is extēnuū: e q iam est ifitum p traditionē lr̄arum aliud nó pdit: q ius nó coheret lr̄is: e sic pōt itelligi illud capitm: si pendet ad lr̄as p traditionē lr̄arum: illud bene pdit: nisi aliter itegret vt ibi q̄q; q se submittit gratie: e hoc tñ p testes pbatur: e tunc p submissionē quis non pdit ius suum est rōber fuit opi. Jnno. e Hosti. q p hoc re probāt opi. glo. dicentis q ꝯ ꝯ ex aliis cāis forte iuste fuerit revocata snia: tñ quo ad hanc cām de iuris rigore tenuit snia: e ió dixerunt q iura allegata incontrariū loquunt q̄si qs renunciat lr̄is e iuri: q; submittere se gratie bz quandaz tacitā pactionē q gr̄am expectat: vnde illa nó secuta primū ius recuperat. C. de trās. siue apud acta. ¶ Qñq; quis se submittit misericordie: e idē. ē. e. sane. Qñq; se submittit voluntati alterius: e idē: q illa voluntas bz reduci ad arbitrium boni viri. ff. de operis libertor. l. si libertus: e de iure iuran. q̄tuallis. Sed huic obstat. q imo iusta fuerit snia: q; dato q testes minus dixissent testificando q se submisit gratie subaudiri debēt dicta testium fm intentionē ptiz q per hoc renunciauit sicut dicimus: q q̄q verba pūs late interpretant. ff. de ca. pos. cū ecclesia. ¶ So. dicta ptiz late interpretant: vt ibi e subaudiunt si dicit se coheredez ptiunit interrogatus. ff. de interro. act. si sine in strumentis ēt plus solēnitatis ptiuntur q̄ appareat in verbis inst. de fideius. ff. si. e ff. de ver. ob. fm dicta aūt testium nó supplent: nec interpretant: vt sit pbatum mihi quatenus ex eorū verbis colligitur. ff. de testi. cuzelam or. de app. dilecti. de pba. in presentia: e facit q̄ habet in. l. i. C. de vsuris. Pretendit alta cā q concludit nullitatē ex defectu ptātis: q fuerūt tres iudices: e duo mī pnunciauerunt: de offi. dele. cuz cām: sed pōt hoc saluari q fuerunt dati cū clausula: e pcesserunt terno trāsacto: e ipedito vel nolente iteresse. In glo. duo iudicū in fi. e sic vsq; huc tres cās que ptendebat: ad retractationē snie. Prima ppter defectū litis. cont. de quo glo. i. Secūda pp defectum minoris: q assumpserāt actū submissionis gre p renūciatione: de quo in glo. ij. ¶ Tertia ppter defectū protestat iudicū: de qua dic vt in hac gl. ¶ Quartā addit Jnno. hic fm aliquos q hic se opponēte non habebant ius se opponendi cū ex renūciatione nullū esset eis ius quesitum: q si fuit renūciatio facta capitulo: vt singularibus: e tanq̄ absentibus nullū erat eis ius quesitū nó poterāt ergo se opponere noie capituli: q non habebāt mandatū. de pcur. c. i. nó nomine proprio: q nullū ius erat ex renunciatione quesitum. ¶ Sed hec cā nó fuit legitima: q hic nó se opponebāt immediate ex ture renūciationis: sz ppter renūciationē cessabāt defectū iuris in agēte: e sic tua interest q ius nó habēs nó admitteret ad ecclesiaz ne ad illaz intruderet sicut in simili dicit: possent se opponere ne p lr̄as falsas intruderet. vt j. de cri. fal. super eo. quo casu sz possunt in tātū opponere: q etiā si capitulū mādaret q se nó opponerēt nó haberēt obedire q; se nó opponunt p iure e interesse cōi. fatetur tñ Jnno. q si capitulū remitteret hoc ius ipi: vt q; remitteret renūciationē: q agere posset multis singularibus ad q̄ facit. ē. e. cuz. P. ¶ Sz hnó placz Hosti. q; p hoc non remitteret ius extinctū nisi ad aliū actū pcederet ex cū p cōsensuz ptiz: e iudicis nó possit iurisdictio extincta remittere. ó offi. dele. significātibus: e maxime quo ad executorē: vel dic q sz Jnno. poterūt se opponere: etiā immediate ex renūciatiōe quasi eis ius sit q̄litū cōcludēs regulā q renūciatio: cessat q absente pte sciā: pdest illi cui vtilis est datō: e sic absens allegat: ó p scrip. e. pe. C. de pac. i. postquā: e sit renūciatio fm cū: non solū expresse: sed etiā tacite: vt in hoc. c. ℣. duo iudicū: e communiter renūciās habet p derelicto. l. si quis vi. §. de ta. ff. de acq. pos. e ff. pro derelicto: p totū: fatetur tñ q p renūciationē quis non āmittit dominū rei quā habz in aliqua re. et absente domino: stati res ē libera. ¶ Propter q̄ videnda sūt alia. Prio an renūciatio abñte pte noceat: quo ad pdēdū dominū. Secō an noceat: quo ad pdendū ius aliq̄ reale vel psonale. Tertio quid ō cōfessionē. Quarto qd de renunciatiōe isti. ¶ Ad primū dic q aut renūcians vel habēs pro derelicto stēdit pdere: e dominiū: e possessionē: e pdit vtrūq; vt. l. si qs vi. §. de ta. ff. de acq. possione. aut intēdit pdere neutrū: e neutrū pdit: aut intēdit pdere dominiū: e nó possessionē: e nó pōt: q; p ℣ nó bz p derelicto. Aut intēdit pdere possessionē: e nó dominiū: e hoc pōt: e in hoc differt possessio a dominio: vt ibi: aut intēdit pdere dominiū: e est dubiū de aio circa possessionem: quid ā q̄ non pdit nec dominiū nec possessionē: q; ex quo nó appareat q velit pdere possessionē: retinet vtrūq;. ¶ Cōis opi. est Ray. e bonū est q pdit vtrūq;: q; ex quo cōstat: de animo q velit pdere dominiū p̄sumitur q velit pdere possessionē: vt ps in. l. illud. ff. ó acq. heredi. nūqd aūt renūciatio fcā absōte pte: p̄iudicet in iure psonali vel realiter circa ius habēs: gl. Jnno. ℣ Bar. in. l. nó solū. §. si liberatiōis. ff. de libera. lega. sic dicit q aut agitur de p̄iudicio iuris realis: e hoc p̄iudicat absente pte:

vt dicto §. ofia. ff. pro derelicto p totū: & hic Jmo. Aut agi
tur de p̃iudicio iuris p̃sonalis: & glo. iuris ciuilis sunt ꝓie:
de ḡbus nó habeo curare: dic q̃ aut fit in p̃iudicio: & p̃iudi-
cat. C. de pac. l. postꝙ litu: & hoc ió: q: ibi est iudex: qui est lo
co ptis: vt. l. si ob eam. C. de euictionibus: si fit extraiudicia-
lia. Dic fz Bar. aut est p̃sona aliqa qui recipiat noie absē-
tis: & p̃iudicat renūciatio. vt. l. rescripto. §. i. ff. de pact. etiā
dato q̃ ille nó habeat ad hoc mandatū: dūmodo postea ra
tificauerit. Aut nó est recipiēs loco partis: & dicit q̃ nō p̃e-
iudicat. ff. de pactis. l. & heredi. §. nos autē: q: tale ius nó pót
queri absenti ex p̃sona debitoris hoc est verū in unumquod
q̃ est iam quesitum: & facto: q: talia iura non possunt a nobis
simplici renunciatione abdicari: vt. l. quis ergo casus. ff. de
peculio. & l. ij. ff. pro socio. l. fideiussor. Et no. ibi. ff. de pac.
Si aūt esset ius quesitū facto alterius: vt in legato: vel si tūc
bene credo q̃ valeret renunciatio: & p̃iudicaret: q: tale ius
possum ab me abdicare facto meo. C. de repu. hab. di. l. si qs
sta. ff. de le. a. l. seruus filij. §. i. & cōperet exceptio doli quasi
perēdo vt actionem non habēs dolo petat: sic pót intelligi gl.
in. §. liberationis: & ad hoc q̃ stabit Bar. in. l. i. C. de pact.
¶ Ad tertiū de cōfessione: dic q̃ si confessio fiat ad obligā
dum illa nó p̃ficit nisi p̃site pte: vel altero p̃sente eo recipiente
vt no. in. l. i. C. de confessis: & est tex. in. l. ij. §. si quis absente
ff. de confessis. Jdē ēt credo si fiat ad liberādum: q: quate-
nus est p̃batio: planū quatenus aūt est dispositio: planum q̃
est aliqs: vt. l. tale pactum. p̃sente ergo nó teneri idem esset. de
hoc dic vt habet p̃ Bar. in. d. l. non solum. §. si liberatio. ff.
de liberat. legata: & no. in. c. fi. J. de succes. ab intē. ¶ Ad q̃r
tum an renūciās iuri videat renunciare iuri in iudicio dedu
cendo: vel deducto: dic aut renūciat iuri ante vsitatū iudiciū
& non vt renūciare iuri. & sic fit. C. de rescriptis ex tenore: & est casus J. de rescriptis nihil: hoc nihil p̃bat nisi vt sequitur
& maxime si desistat litigio cū ea: & esset scandalum. Si iam
esset in iudicio deducta: & tunc aut renūciatio fit ex p̃te acto
ris aut ex p̃te rei. Si fit ex parte actoris aut renunciat istan
tiae aut consentit reus: & puto q̃ p̃datur sola instāna. sic tem
perat Bar. in. l. postꝙ litu: q: verba ista non concludunt ad
substantiā actionis: nec directe: nec indirecte cū possit: ex quo
ps consentit recedere ab instantia absq; q̃ perdat actionem.
Aut renunciat instanti: & pars p̃tradicit nec acceptat renun
ciationem q̃ pót: p auc. qui semel. C. quō & q̃n iudex: & per. c.
cām. i. de dolo: & tunc bar. dicit q̃ p̃dit substāna actionis q̃ó
credo si persistat tantū in renūciatióe. Si aūt renunciat liti:
dico q̃ perdit: & instantiā: & p̃dit ius deductus in iudicio: & ē
cā: q: ex quo vult p̃dere arma pro lite: & pro tanto vult per-
dere substantiā actionis: est tñ verus q̃d dicit Bar. i. l. natu
raliter. §. nihil cōe. q̃ ꝫ p̃dat ius actionis nó tamē p̃dit sub-
stantiam ex qua actio p̃ditur: & pro tanto agere pót: ꝫ ob. ex
ceptio C. de transac. l. siue apud acta. Si aūt renūciatio fuit
ex parte rei: tūc dicit q̃ aut reo cōperebat exceptio: & ex isto
dabitur replicatio. Aut reo non cōperebat exceptio: & nihil
dabitur: aut non competebat actio actoris: & tūc p hoc q̃ re
nunciet iuri. vel perdat litē non dat sibi remediū actionis: vt
q̃ nó est hec materia apta ad p̃ducendum actionē: vt. l. iuris
gentiū. §. i. ff. de pac. & hec sufficiāt. ¶ Venio ad sniam in cā
appellationis: & vt q̃ male papa p̃nunciauerit sniando diffi
nitue & sup prima cā: vel sniam cā cassando: q: debebat appel
latū in termino nó cōparente instructū in expensis cōdēna
re: vt de app. inchoata. Ité q̃ sufficit appellantē mittere ad
impetrādū: & p̃dicendū: vt patet. J. de ap. iterposita. ¶ Hic
sunt plura videnda. Primo an eo q̃ appellatio est iterposita
cā dicat in curia: vt ibi debeat tractari. Secō in cāu ēt quo
sit in curia q̃ sit effectus q̃ ibi sit: & an sufficit mittat p̃cura
torē simplr ad impetrādū. Tertio an dato q̃ causa sit in cu
ria possit q̃cunq; p̃cedi ad sniam diffinitiuā in cōtumacē.
¶ Ad primū glo. dicit hoc q̃ q̃cunq; appellat a snia iter-
locutoria: & tūc delatio: siue iudicis: sine ēt p̃te appellate fa
cit cām esse in curia. termini aūt statuti nō. ¶ Quādoq;
est appellatū a diffinitiua: & hic sufficit q̃ statutus sit termi-
nus per iudicē aut p̃tez vt cā dicat in curia: & sic loquit hoc.
hoc nō placet doc. p ea que no. in. c. interposita. §. i. J. de ap.
quo ad cās nō beneficiales: quo aūt ad beneficiales dicunt
tenēdum: q̃ó no. in. c. i. de elec. li. vi. ¶ Tu dic q̃ quedā sunt
cās quarum natura facit esse negocium in curia: & sic cā est
in curia eo q̃ appellatur: vt q̃ sunt de maioribus: de ap. vt
debitus in fi. de elec. ḡpus. lib. vi. & in beneficialibus seruata
forma. c. i. de rescriptis. li. vi. & c. cām. de elec. i cle. & tūc non
expectat aliud accidens: q: imediate cā est in curia vt hoc.
¶ Quedam sunt cās que ex accidēti sunt in curia: & in istis
dic q̃ si queritur de actu sup quo pendet appellatio sola dela
tio iudicis aut p̃tis facit cām esse in curia: vt de app. sepe. i.
nec exigitur terminus statutus. ¶ Si queritur de negocio p̃n-
cipali sup quo nó pēdet appellatio: sed ea pendēte sup inci-
denti: & tunc vt sit in curia exigit cōsensus appellati: nec suf-
ficit ōlatio iudicis quo ad principale negociū: de ap. cordi.
li. vi. Terminus aūt statutus sola nullo cāu facit cās esse in cu
ria: q: solum ordinat: in fine interpellandi ptē: sed bene ope
ratur q̃ vbi est altero signo vel cā est in curia non exigit no-
va citatio: sed sufficit terminus iste statutus: & cā pót q̃cun
q; i curia expediri pót illuz terminuz qui habet p̃ citationē
peremptoriam: vt hic est casus: de ap. sepe. & hoc de primo.
Secundo aūt terminus nó hēat cās facere eē in curia. cāus est
ō ap. iterposita. §. i. & ibi tz Jo. an. ¶ Ad fz qs sit effect⁹
q̃ causa sit in curia: vel nó: hoc declarat hec decre. q̃ vbi est
in curia non requiritur alia citatio: ad hoc J. de ap. sepe. nec
sufficit mittere p̃curatorem ad impetrandū vl p̃tradicēdū
sed vbi nó est sic debet ergo p̃mo casu mitti p̃curator istius
ctis: ad id q̃ ibi iminet expediēdū. ¶ Ad tertiū an cā exi-
stēte in curia possit p̃cedi in absentē: ad diffinitiuā: ter. vide
tur ꝓriari ter. hic q̃ sic: ter. in ꝓrio de ap. repetēlibellis. & c.
Nicolao. p primo de ap. sepe. glo. dicē primo. q̃ pót p̃cedi ad
diffinitiuā in iam: nec ob. de ap. Nicolao: q: ibi nō fuit peti
tū: sed solum fuit petita cōdēnatio in expensis: vñ illud fuit
nó ex defectu iuris: sed ex defectu petitionis. ¶ So. dicē gl.
q̃ vbi cā non erat in tali statu q̃ posset ad diffinitiuā p̃cedi
q: nó erat lis cōtestata: ideo fit cōdēnatio in expensis: & dic
q̃ cā existente in curia: aut nó est petitū q̃ fiat cōdēnatio ad
diffinitiuā: & nó fit: sed fit cōdēnatio expēsarum: vt dicto. c.
Nicolao. Si est petitū: aut nó fuit a principio termin⁹ statu
tus: & os q̃ statuatur: vel citetur anteq̃ posset ad diffinitiuā
p̃cedi: operabit ergo statutus terminus: q̃ nó erit op⁹ altera
citatione: vt p̃z de appellat. sepe. ¶ Ad q̃s cause & in curia:
& terminus est statutus: & p̃ petit: vt ad diffinitiuā p̃cedat
& tunc aut est cā in tali statu q̃ pót p̃cedi vt q: lis cont. vel
est cā in qua nó exigit litis conte. vt bñficial. q̃ó dic hoc
vt in cle. dispēdiosa: de iudi. & tūc pót p̃cedi ad diffinitiuā
vt hic: & de ap. sepe: & de ap. per tuas. Ad q̃s cā nó est in statu
q̃ possit ad diffinitiuā p̃cedi vt q: lis nō est cōtes. & tunc p̃-
cedit. c. Nicolao: q: ibi p̃ceditur ad cōdēnationē expensa-
rum tñ hoc hodie verū: oliz solū ad cōdēnationez indistīcte. e. ti. reprehensibilis. ¶ Litio iducit dare. ad q̃stionē:
an ex lītis monitoriis aliq̃ ius queratur: & facit dare. q̃ sic: q̃
si p renūciationem motollit. segtur q̃ aliquod subeat: gl.
dicit q̃ sic cōsideretur ius obligatorium: p quod p̃cludat obli
gatio cōtra clericos cōtra quos fit impetratio: p tales lras
nulli ius querītur. ¶ Si querit an quo ad ipsam ecclesiam
aliquod ius reale queratur: dicit glo. q̃ nō: anteq̃ in illa reci-
piatur: & bñ dicit: q̃ p receptionē bene q̃ritur ius ad rē vl i
re. fm modum receptiōis: vt p̃z de p̃ben. si post §. li. vi. Si
querit an aliquod ius queratur agēdi: & imlorandi officium
supiorisi: vt cōra supiorem possit iniari prosequēdi gratia: di
cit glo. q̃ sic: & hoc est ius q̃ pót renūciare restituēdo lras
& renūciādo lras ipetratis: vel ipetrādis: ponit ibi gl. ponit in
tellectum tactum. ē. c. sane: de hoc tactum. ē. de R̄ pt. edere
ri. & c. lras: & vide de cōcess. p̃ben. c. i. li. vi. p Jmo. & c. si soli
& c. si capitulo. i. li. vi. hic nō sunt alia. ¶ Queritur q̃ mādat

aliqué recipi in canonicū bon̄.cū sit paratus omnibus be neficijs renūciare. Quero qd ꝓcedere dēatan renūciatio vel collatio. Em.dicit q ꝓcedat renūciatio:si ille admitt̄ tur:e si postea resistatur succurretur ei.de pactis cū ꝑdem. de.rerū p̄mu.cū venter forū:e patet tūc agi potius ex offō ſpiorato.q̄s ex vi actionis:vide in cle.de rerū p̄mu.c. vitio. Boatinus instruxit transmittentes ꝓcuratores ad curiā: vt dēt tria diuersa mandata ꝓcurator:vnū ad ipetrandus e ꝑdicendum.aliud ad ꝓsequendū articulum appellatio nis.aliū ad ꝓsequēdū negociū ꝓcipale Jo.an. Que ro.quis sit effectus termini. dic q qñq terminus stat̄ a pte qñq a iudice:e quandoq ad ꝓsequendū: quandoq ad iter arripiendū:e si ad iter arripiēdum. sufficit iter arri pere infra terminum. Si ad ꝓsequendum habeo vnum effectū:qz vbi cā est in curia bz viz curationis:e pemptorie Idem alius est effectus:qz non pōt talis terminus p appel latum preueniri.in ipetrādo quando cā ē in curia:q̄ secus est in termino iuris.Fm distinctionē capituli. abbate. alias oblate.de appel.

I Ecte. Si prelat⁹ ab obediētia ſubdi tos absoluit:ñ ꝓp̄ bō ꝓlatus fruī ciat. Cōis diuſo. Scōa ibi:nos aūt. Ro. q̄ valet renunciatio facta in morte articulo quando nō est ſpes.de sanitate:e sic defectus ſpei retinēdi beneficium nō ānullat renunciationem a libera voluntate pendentem. Ro.fo argumentū ꝓmissionē renūciatio nis nō tenere factā ad concilū:e fraudē ainci.de quo qs confidit. Ro.q̄ per vocationē ꝓlati in cuius manibus re nunciat non astringitur quis:vt cogatur cedere:ls si illā fa ctā ꝓsentasset.e obtinuisset licentiam nō posset:vt in.c. pre cedenti.ſ.quidam.e sic aliud est superiorē vocare:vt renū ciet:aliud in p̄ntia eius renunciationē offerre:e sic ꝑz dor. sola vocatio in cāu isto ꝓiudicat sicut nec sola vocatio i ius fine venia patroni:vt.l.q̄nus.ff.de in ius vocando:vbi simi liter est locus p̄mie.ad hoc.ar.q.vj.si quis libellum.e.ff.de vi uor.l.si qs peruenerit. Ro.argumentum q̄ in manib⁹ ſolius epi absq; consensu capituli possit fieri cessio ét ab in feriori ꝓlato:e honorabili mēbro.ō quo dic:vt.ō.c.admo net. Ro.q̄ sapiētis est mutare consiliū:sibi pnicioſuz. Ro.q̄ p actū absolutionis ab obediētia ꝓlatus nō vī renunciare ꝓlature:ét qō plus ē si interuenerit vocatio ſu perioris:vt cedat. Ro.ar.q̄ abbas e ſupior ꝓlat⁹ pos ſit absoluere ab obediētia:vel iuramento obedientie ei ꝓ ſtito qō verū nō put̄:e tenēt hic doc.p no. ō spō.preterea: qz hic est iuramentū e ꝓmissio per qō magis studet place re deo:q̄s illi cui obediētia e iuramentū prestat̄:e ideo ab ſoluere non pōt quod no. Jtē est alia rō:qz durante princi pali nō pōt renūciare quia ei qō necessario depēdet ab illo e hoc ꝑz doc.q̄ dicunt q̄ iō nō obfuit ista absolutio: q̄ e p ſes abdicando a se imperiū nihil agit.ff.de offi.presi.l. le gatus.similiter nec isto mō ſoluitur p̄ria ptās.l.abdicatio .C.de p̄ria ptāte. Item qz renūciatio debuit ꝓcedere abſo lut̄.que tñ renūciatio nō potuit fieri nisi in manibus epi:e debuit ꝓcedere absolut̄.ergo ēt.e p hoc dicunt etiam q̄ nō erat necessaria nova p̄missio cum absolutio non tenuit: sed forte hoc fuit factuz ad cautelā de facto. Ro.vitio q̄ p actū renunciationis alicuius cessione cōsecutiui ad pa capalem:q̄ principali renūciare non vī. Op.q̄ hic vī fa cto renunciasse.de hijs que fi.a ma.pte ca.ex ore. sicut ipso facto deū negamus.xi.q.iij.existimat ipō facto mētimur. xxij.q.quinta.Caute. Ipso facto appellamus. De appel latio. Dilecti. Etiam facto salutans prelatum consentit in illum.l.xiij.di.cū adrianus. So.dicit glo.vt dicunt pue ri qui aliter nesciunt rīdere.q̄ cōtrariū est verū:nō soluit aliter gl. Hosti.dicit q̄ p̄ria ꝓcedunt in his que nō pē dent a iure:vel iuris ptāte:vel iudicis e respiciunt ꝓiudiciū renūciantis tñ e non alienūs. Hosti.sed hic non valeret expressa; ergo nec tacita nō intercedēte cōsensu superioris

vt hic.de prebē.dilecto:vel dic q̄ hic non est tale factuz ex quo concludat̄ voluntas renūciandi:qz ad exclusionē alte rius ꝑsecutui nō sequit̄ exclusio principalis.saltē quādo voluntas declarat̄ circa principale aliter excludendū:e p hoc non ob.ō.e.ex trāsmissa. Oppo.q̄ nō debuerit re uelare ei cui cū fuit cā cōfessio.de penitētijs.oio. So.pōt in telligi fm glo.hic ꝓfessio facta fuit in p̄nia:e tunc dicit q̄ ō ipsius voluntate reuelauit.sicut e sibi violēti possit fieri testi monium cōfessionis:e reconciliationis.de testi.testimoniū. de symo.nēo. Op.q̄ ex quo vocauit superiorē compel latur.ō.c.proximo.dicit Hosti.q̄ ibi fuit pena ānia cedēdi:e obtenta hic aūt:nec pena:ls vocatus fuisset superior. Item ibi liberat cā vtilitatis ecclesie:vel salutis ꝓprie hic cā seductionis:e infirmitatis. Item ibi precessit deliberatio e instantia oportuna:hic secus. Glo.prima est clara:vi de eaz per te ibi.de dolo.dic de hoc:vt ō regulis iuris. nul lus ex consilio libro sexto. Antonius de Bu.

d Jlecti. Abbas exemptus absq; licen tia pape renūciare nō pōt. In p̄ma quēstus pentho. In scōa ibi:cū tgit̄.ipti⁹ repulsio e negocij p̄missio. Ro.prio vnā cām legitimā cedendi dignitat̄:pp insufficientiā. Ro. fo q̄ nō vz cessio abbatis in manib⁹ subiectorū:ex quo nō fit in manibus ſupioris. Ro.terno hic casum p eo q̄ disputat Jo.an.in regula.nō formal. de regu.iuris.li.vj. q̄ dato q̄ fm cōem opi.cessio teneat ad ꝓiudicium cedentis: ls nō in manibus ſupioris nō tñ ex ea dat̄ vacatio:ita q̄ ab ꝓsentem ſupioris possit.de illa alteri ꝓuideri. Tenet gl. q̄ cessio ad p̄iudiciū cedēntis cōditionaliter. si ſupior alius pro bet.li velit e ita q̄ nō posset cessionē reuocare:nō tñ ez ſupe rioris ratū habere nolente:ls qdā e male dixerūt:an reo sit i tegra vel nō:vt no.ā.e.q̄ i dubijs. Ro.q̄ abbatia ē no men oneris plus q̄s honoris. Ro. ſummarium.e no.q̄ cedēs in manibus inferioris ſupioris volentis cedere cōpel litur:e facit decre.ista ꝓ pte q̄ nō teneat cessio q̄ pz:qz pa pa mādat q̄ iterato cedat:q̄ nō ēt si teneret ad p̄iudiciū cedēntis:ſz dic q̄ ſupior pōt eligere quodlibet:an q̄ approbet cessionē:an q̄ iterato cogat cedendū:qz nō ez: quo ad eum. Ro.q̄ monachus alterius mōasterij digi pōt.de quo de elect̄.nullus.li.vj.e.ii.cle.i.e eligitur ad aliud ma trimonium:vt hic. Ro.hic qō electio facta primo non ca nonice renūciante nō vz. ꝓcur.ō elec.ꝓsiderandū⁹. Op po.q̄ hec fuit legitima cā cedēdi.ſ.ꝓpter insufficientiam. xviij.q.ij.li qs abbas.gl.fatet:e dicit.q̄ legitima est cā in ſufficientia:sic e inde a iudicando remouetur pp insuffi cientiā:vt hic. Jtē pp negligētiaz.de offi.custo.c.i.sic i ma gistro.C.de ꝓfesso.e medi.l.ij.li.x. Ro.bñ hoc dicūt:q̄ vo cato pp insufficientiā pōt reprobari:vide.ff.de vacat̄. alias ō executa.tu.l.sed e reprobare. Oppo.fo q̄ renunciatio teneat.ō.c.qō in dubijs. So.dicit gl.q̄ quo ad ſez renun ciatio.nō quo ad p̄iudiciū ſupioris.ex quo nō est facta in manibus ſuperioris:e dicit glo.q̄ ille ſuperior potest ces ſionem admittere:qui potest confirmare.xviij.q.ij.abbas. dictū sint.ō.e.quod in dubijs.q̄ ad illum ad quem destitu tio ſpectat:e institutio:e per hoc sibimgit in fi.q̄ non tene tur ex isto capite cedere:qua renunciant:sed potius pro pter insufficientiaz.quasi innuat q̄ poterat compelli ad ce dendum propter insufficientiam.per istos delegatos qō aliqui doctores hic negant dicentes:q̄ in casu capituli nō potest cōpelli ad cessionem.iste abbas tñ ipsius cessio pōt admitti si voluerit ſponte renunciare.dicit Hosti.q̄ q̄s q̄s vi gore ℟pti.per qō cōmittitur certū ministerium.non pos sit:tamen de iure cōmuni poterit cōpellit ad cedendū po test dici:q̄ ideo in casu isto debeat dici q̄ admittatur a vo lente.non ab inuito:quasi voluisset papa istū p̄uare:per ces sionem.nō habebat nisi cessionē ia p ipsum fcām approba re:cū tenuisset ad p̄iudiciū ipsius:e sic nō mandasset ipm restitui quod tñ faciet sic per hoc denotatur q̄ non fuit in

tẽtio pape istũ abbatẽ inuitũ pnare. ¶ An tñ insufficiẽtia
ſcie repellat abbatẽ.dic q notatũ fuit in.c.nihil.§.p defectu
quoq; ſic.ō.c. ¶ Op.q ali⁹ a papa vel exẽpto lniam ce
dedi.de ele.li abbatẽ.li.vi.dic q e legat⁹ dat:vt ibi. Quid
ſi cedere noluerit an ꝓpelli possit.vñt doc.q non ex iurisd⁹
illi⁹ ℟pti.iz bñ ꝓpelli cedẽt:ex dispõe iurẽ p alio ℟ptũ.
pp i sufficiẽtiã. ¶ Quero an monach⁹ de lnia solius abba
tis possit ad aliud mõasteriũ trãsire: vt q sic.de regula.iz.
xix.q.ii.statuim⁹:qr soli abbati facit obediẽtiã.xii.q.i. non
dicat.dic si trãsit ad strictiorẽ pót ó lnia abbat .quãmo
ꝺo petita:re nõ obtẽta:vt dicto.c.iz. Si transit ad parẽ: vel
minorẽ exigit dispẽsatio epi.de regula.significatũ. exigit
ẽt vtroq; casũ cõsensus cõuentus:q tutius é fm Inno. ar.
lxiij.di.c.ij.qnimo:t cõsensus epi ℥z aliquos.xvi.q.i.q iu
re.put dictũ est cõsensus epi requirendũ.dicit hic Inno.ẽé
verũ:quo ad ordines nõ recipiẽdos ab alio epo:nisi pus
sint monachus monasterij arctioris illi subiecti. ¶ Ho. er
go q vbi trãsit ad arctiorẽ sufficit lnia abbatis.qñ ad mo
nasteriũ eiusdem dioc.si diuersẽ exigitur ẽt consensus epi.
Si pariter in diuersa dioc.fortius. Si pariter:e i eadẽ. ad
huc exigitur ꝓsensus epi ad solum transitũ sufficiẽdi. Si
inferioris gl.de pbẽ.cũ singula q exigit lnia pape.hoc gl.
ꝓcedit qñ tractat.de cõmittenda gubernatione monacho
diuersi monasterij.e sic cõsuetũ est diuersus a ꝑno.vñ dictus
Inno.satis pót perpendere. Inno.dicit hic:e in.c.significatuꝝ
q sufficit consensus epi:e idẽ archi.de elec.nullus.li.vi.vi
de remiss.ad spe.in.d.c.significatũ. Pona opinionẽ vera.qñ sine cã vult trãsire ℥z.qñ cũ cã quo casu sufficiat epi
dispẽsatio. ¶ Quero an lniam:sic indifferẽter debeat da
re abbas trãseũdi ad arctiorẽ. Dic q ñ nisi sit certificatus
de religiõe:e q illi velint eũ recipere:e monachus aliter re
cedẽs fugitiuus est:e apostata cũ nõ sit in alicuius obedien
tiam sui forsan:sic daretur licentia q sub obedientia vadat:
e querat locum arctiorẽ: sed non consulte facit abbas:ni
si forte faciat:vt pẽ euitet:q de facto recedit in lniatus nõ
data lnia a fm Inno.e vide de iure:ut.ſic.i. ¶ Quero de ꝑ
sbytero ab abbate pñtatorũ p epm instituto in cui⁹ mani
bus renũciabit. Dic q in manibus epi de ꝓsensu abbatis
de prebẽ.in literali.de offi.archi.ad h.§.fi.e li renunciat in
manibus abbatis:quo ad spualia tñ.e in mãibus epi: quo
ad spualia nõ vz talis renũciatio cũ hec sint tam iuncta q vnũ
nõ pót esse:sine alio.i.q.iij.si qs obiecerit inter Host.dicit
q pp renunciationẽ in manibus abbatis factã epõs posset
illũ remouere.c.ad hoc qõ no.ō.c.qi dubijs. ¶ Quero an
legat⁹ poterit hic dare lniam cedẽdi. Dic q sic.ó ele.li ab
batẽ li.vi.iz Host.hic ꝛ:e male p hanc decre. determinauit
oli archi.q si abbas cessit nõ in mãibus superioris:e supior
postea cessionẽ ratã non hz:pót petere a monachis:vt obe
diẽtiã de nouo ꝓmittãt.e sic possessionẽ recuperat.cũ pdicta
se videbat.ad idẽ.ō.c.ꝓrio.vi.q.iii.denq; i fi.xvii.q.ij.c.i.

¶ De supplenda negligentia prelatorum.

¶ Also de modio qb⁹ plati assumunt:q spe i platuris
reos pfunctorie agunt.xl.di.ante oia:e qõ negligit supplen
dũ ẽ qõ ámittit:seu obmittit restaurandũ.ió rc.ſ.z gof.vel
qr vacat ecclia nedũ p cessionẽ:iz ẽt p nimiã remissionẽ.de
trãsla.prelatorũ.inter corporalia.v.sed neq; ió rc.ſ.z Host.
De mã.reum.dist.e.lxxxvi.di.ij.q.vii.negligere.xi.q. iij.
cum ſcimus:e repetitur in sexto.e clemen. Ante.de Bu.

Statuimus.

Si diocesanus re
qsitus benedicere
nolit,cisterciensis abbatẽ ipse mõachos ꝓpri
os benedicere potent.h.d. ¶ Ho.q iz iſe
rior parẽ nõ possit citare:qr citatio pendet a superioritate:
tñ pót requirere in his que ex officio tenent.ad hoc gl.i.de
offi.dele.cũ pro cã. ¶ Ho.casum i quo monitio quãtcum
q extrajudicialiter ꝺz esse trina:qñ requirit superior.de cõ
uincẽda eius negligẽtia.Et no.q requisitio.de iuriſ ꝓpriis
fieri p inferiorẽ:e subiectũ.e sic non exigit superioritatẽ. Et
no.q his ꝺz esse requisitus inferioris.de superioritate:qr ꝺz cẽ
bmunitate:e deuota alias denotione. Ꝺz ergo ꝓficiẽs in
strumẽtũ notare i requisitiõe:ut dicat.Talia cũ denotione:e
bũuitate requisiui. ¶ Ho.tertio q abbas ante bñdictionẽ
nõ recipit ptãte spualẽ:e facultate bñdicendi monachos
qõ opat.ergo ꝓsecratio in epm.ō.de elec.trãsmissa:e.c.q
similitudo operat bñdictio in psonã abbatis.e sic i benedi
ctione recipit ptãte talũ. ¶ Nota q̃to q pp contumaciã
epi in bñdicẽdo subiectus recipit ptãtem ac si foret bñdi
ctus:e sic est ar.q pp contumaciã in confirmãdo epõs recipit ptãtem exercendi iurisdictiõem alterius q̃ tribuunt in cõfirmã
do.de quo tñ in.c.nihil de elec. ¶ Nota q cessante ꝓuisio
ne diuinitus pp ptũaciã cessat.e sic ad limites ptũacie mẽ
suras pẽa ptũacie:vide de ꝓsti.ex lris. ¶ Op.q tales sub
stituti nihil pñt exercere ex quo nõ sunt confirmati.de elec.
trãsmissam:qr ẽt ptãtes administrãdi suscipiũt demũ a cõ
firmationis tpe gl.fatet:e intelligẽ decre.qñ fuerũt ꝓfirma
ti.e q cõfirmabunt p ordinarios:qr non sunt exẽpti p ius
cõe.de quo.de priuilegijs:recipimus:iuxta ꝓpria gl. Aliquo
tñ casu abbas non confirmatus ponit anathema.j.de symo
nia:sicut tunc:qõ dic vt ibi. ¶ Oppo.ſo q abbas nõ bene
dict⁹ nõ benedicat monachos:qr nemo dat qõ nõ hz.de iu
repa.quod aũt. de dõa.inter vi.e vxo.super.decre.iii.nemo
glo.nõ rñdet. So.abbatialẽ nõ hz:ideo illã nõ dat benedi
ctionẽz monachalẽz hz e ordinẽ.ió illã dat:vel dic q hoc
faciunt ex virtute iuris q eis nõ benedictis dat ptãtem eli
os benedicẽdi ne ꝓpterea in spiritualib⁹:vel aliis ecclesie
pactã detrimentũ pp negligentiam eporum:e similis de
tur idulgentia.ꝛ.de elec.nihil.§.fi. ¶ Unde dicit hic Ho
fi.q ẽt quicunlibet simplicem sacerdotẽz papa posset i hoc
priuilegiare:qr bñdictio abbatis non est ordinis:ſz est iuris
dictionis:e vide qõ no.in clemen.attendens.§.statuim⁹.de sta
tu.monacho.vbi vñ tenere gl.o.quod sit iusta:e ideo non
posset per abbatissam fieri:ꝓz hoc in cardinalibus presby
teris:qr dato q supra sacerdotalẽz ordinẽ nullã bñdictio
nem susciperent.vrũ tñ ep̃ alibus antecellentes:e inferiores ordines cõferũt:e solẽniter bñdicũt. ¶ Op.tertio q nõ debeat
posse bñdicere e oparj:que sunt ordinis li benedicti nõ sũt
So.intẽdit glo.q ea q̃ sunt ordinis.nõ possit abbas aũ be
nedictionẽz.qõ no.e hoc vult hec decre.que ad hoc est no
tanda:nisi ius ob negligẽtiã nõ ꝓferentis suppleat ptãtẽz
e facit hic in odiũ negligẽtiũ:e hoc ne ecclesia in spualib⁹
patiat defectũ:vel detrimentũ.Sm gl.quo no.Aduerte tñ
q vt vult Inno.hoc priuilegiũ:vt benedicãt abbates in ne
gligentia epõz est priuilegiũ solũ cisterciẽ.gl.vt sentire ꝑ
riũ i.e.cũ cõtingat.j.de eta.e quali. Jo.an.tñ.iz hoc dem:e
idẽz Host.e pt eẽ rõ fm abbatẽz:vt sicut sine solẽnitate de
stituunt:sic sine magna solẽnitate ministrent:e sine solẽni
tate installantur.j.ó symo.ne den:e vide quod no.c. venera
bilem:vbi examinãtur multa.de hac benedictiõe. ¶ Ve
ro que sunt hec alia q̃ cõferre possunt abbates nõ benedi
cti in negligentia nõ dat benedictionis.dicit gl.q ꝓferre pos
sunt lectoratũ in eorũ ecclesia.de eta.e quali.cũ cõtingat.
lxix.di.c.i.dum tamẽ ꝓsbyteri sint.cum illa impositio ma
nuũ:nõ sit nisi qdã benedictio.i.q.i.man⁹.hoc nõ iz.gof.di
cit enim hanc ptãtem q̃ transferẽ pp negligentiam non ite
lligit de manu ordinaria:sed de manu benedictoria ꝓfessoꝝ:e hoc statutũ est in odiũ eporũ negligẽtiũ.e fauorẽz reli
gionis:sic e nõ baptizat⁹ baptizat.xxxij.di. Idẽ Inno.qr
cõferre lectoratũ nõ é officium:ſz ordinis:exspectet ergo bñ
dictio.nõ tñ hoc ptãs a solo pendet ordinario:sed ex ordine:e benedictiõe. Alij.q benedictio nihil facit ad collationẽ ordinis:iz priuilegiũ gñale cõcessum abbatib⁹ bñdictis q
possint cõferre lectoratũ:quod extẽdit ad cisterciẽ.nõ be
nedictus dolor:vel negligẽtia eporũ:vt possint illũ cõferre

e alia facere q̄ ptinent ad officiū fatent aūt̄ q̄ psalmistarū quilibet facer dos cōferre pōt. ¶ Quid. si senex requisit⁹ epō denegat exp̄sse. dic q̄ ampli⁹ nō est regrēdus. de elec. cum iter vniuersas. de sen. excō. venerabilibus li. vj. de ap. ab eo. li. vj. de loca. potuit. alias exigit tria. vnde sicut p tri nam monitionē cōmunit cōtumacia subditi. ita punit negligentia superioris. postq̄ pōt recurri ad superiorem. de offi. ordi. duo simul. de iurepa. nullus. et cōsulunt. q̄ de huius req sitione fiat instrm. de se. excō. c. i. li. vj. ¶ Quero an alium bēat effectū hec benedictio. dic q̄ sic. q̄ subrogatur loco cōfirmationis. et tribuit curā administrādi. ita q̄ abbas be nedictus solum. et nō cōfirmatus pōt administrare. q̄ ō hū dictio succedit loco cōfirmationis. nec in tali fiet examina tio. sed simplr hūdicitur sicut e tutor filio emancipato dat⁹ a pte sine examinatione confirmat. de testa. tu. l. pater. Et hanc ptātem recipit in negligentia epi nō benedicētis per istam cōstitutionē. et idē si differat cōfirmare. q̄ eadē rōne pōt illā q̄ tribuit in cōfirmatiōe. cū eadē sit rō. de cōsti. trāsla. cū sp. de ver. sig. intelligēda. ad hoc de elec. nihil. et hoc l fauorem religiōis qui ampliandus ē. nō restringēdus. ō reg. iur. odia. li. vj. Inno. de elec. venerabilem. videtur velle q̄ examinationem requirat q̄ manus impositione recipiat. vt ibi de eta. et quali. cū cōtingat. lxviij. di. q̄n. de accu. memi nimus. in quib⁹ turib⁹ ps. q̄ locus est exēptoni. p que iura tenet hoc vin. et Jo. ét cū abbas benedicēdus ē ab epō. ad hoc. lxxiij. di. sanctissimo. ſ. abbas dic hoc si fuari. ¶ Item dicit Inno. ibi q̄ benedictio. ſ. tribuit plenitudinē pōtifi calis officij. nō tribuit ptātē administrādi quo ad tpalia. ſ. illa p̄firmatio p̄cedens. sicut in archiepō. vel epō. p̄firma tio illud operatur. et p̄secratio. vel palleū tribuit plenitudinē officij. de auctoritate. et vsu pallei nisi. et itelligē quādo epō malitiose renuit qō p̄stituitur eo q̄ regius renuit nullam cām pretendens. sed si iustaz cām pretēdit abstineat. vt vter q̄ suā iusticiaz p̄sequatur. ad hoc. de ꝓbis si quando. de ap. et debitis. de his que fi. a ma. pte ca. c. i. si th epō ma situm. p̄bare non pōt punitur. de elec. c. i. li. vj. nec hec decre. cām rōnabilē excludit. quicq̄d dicāt alij que in omnib⁹ nō sūt sequenda est. de accu. cuz dilecti. ¶ Quero qui cōfirmēt abbates dato q̄ non sint exempti sunt p epōs confirmandi nullius. ſ. locis. dicit Host. q̄ patres abbates illos p̄firmāt et non vident quo iure id facerent. nisi super hoc habeāt pmi legium. Anto. de bu.

Jcut nobis.

Regulares i suos vsus cōuertere nō possunt. ecclias in q̄bus obtinēt iuspatrona tus. et si infra tpa lateran. concilij. ſ. vacant nō p̄sentēt rectores ad superiorē ordinabit easdem. ¶ Cōis opi nio. Scōa ibi volentes. ¶ Nō. primo q̄ appellatiōe mōa chorum non cōprehēdunt canonici regulares. quia equiparē tur multotiēs in iure. vt hic. et de postu. c. ij. ¶ Nō. q̄ mōa chi capellas i quibus habent iuspatronatus. nō p̄sit p̄pria auctoritate propria vsib⁹ deputare. ¶ Nō. tertio q̄ mo nachi in capellis subiectis. quo ad iuspatronatus non ha beant ius instituendi. et destituēdi. nec eis ab epīs p̄cedi p̄sit. vt ibi dēt vicarios ad nutū reuocabiles. ¶ Nō. tria ad q̄ quelibet ecclesia tenet ad onera presbyteri subsistēda ita q̄ sufficienter alimentet ad onera epalia. et ad hospitalita tē trāseuntium. et vt dicat ecclesia sufficiens. quia talia sustē tare possit. vnde monachi non p̄sit in tm grauare ecclesias q̄ talia si possint supportare. Et nō. q̄ rector ecclesie nō su perior ecclesia habens iuspatronatus. et illa que grauari po test pro episcopalibus persoluendis. ¶ Nō. ad episcopi curā ptinere. vt ecclesie manuteneant i statu antiquo i quo fuerunt institute. et ordinate. ¶ Nō. ep̄m nō posse supple re iurisdictionē in ecclesijs exemptis bodie. vide vt in clem. de sup. neg. prelatorū. ¶ Nota q̄ p negligentiā patroni clerici infra tempus sex mensiū in p̄sentando deuoluitur ptās p̄sentandi ad superiorem. et sic tempus statutū ad cōferen

dū in lateran. concilio hz locum in actore ptāte p̄sentādi q̄si potestas ptinet ad clericum. ſ. i clericis. et lucra aūt ē q̄ tuor mēsiū. de quo dic. vt habet i. c. i. ō iurep. li. vj. ¶ Nō. q̄ ex deuolutiōe potestatis p̄sentādi ad illum q̄ hz ptātē conferendi non mutat modus p̄sentādi. vt ibi p patronos p̄sentio fiebat nūc toto isto actu p̄sentat. de quo. de elec. ne pro defectu. vide cle. i. e. ti. et q̄ ibi no. glo. ¶ Nō. q̄ deuo luta ptāte ad superiorem pp negligentiā inferiorum vltra actum. et exercitiū pro illa. vide p̄sentandi nullū infert p̄iu dicium patronis habentibus ius p̄sentandi. ¶ Nota q̄ ap pellatione excessus comprehendit delictū in cōmittendo. et obmittendo. ¶ Videt primo q̄ possint monachi capel lis instituere. et destituere. xvj. q. j. c. i. de p̄scri. cū olim. de p̄uilegijs q̄n. So. ꝓtra. ꝓcedit in ecclesijs plēo iure sub iectis q̄ hic ꝓcedit in ecclesijs in q̄bus habēt tm̄ iuspatro natus. et ex illo habēt nudum ius p̄sentandi. et dēt ep̄oralib⁹ rōnez petēdi. de ꝓben. in lateran. de p̄uile. cū ecclesia. ¶. in ecclesijs. vide. ſ. de offi. ordi. cum nos. de ap. bone. vide ō preben. de monachis. et de relig. do. cuz venerabilis. nota tñ hanc glo. que bona est in hoc. ¶ Videt So. q̄ in exēptis in talib⁹. ſ. a locatib⁹ suppleāt. vt in cle. i. e. ti. So. fatēdū hodie in ō decre. corectum. ¶ Tertio q̄ nō tenuit cōcel sio epi. glo. dicit q̄ facta. sine cōsensu capituli. sine quo nō pōt aliq̄d. de fructibus. vel iuribus ep̄atus donare. de do na. pasto. ¶ In gl. epalibus. dū dicit ibi. de cathedratico. contra ō. vt facere q̄ monasteria nō sunt epō. lege. q̄ proce sana. ſ. subiecta. x. q. i. c. i. et. ix. q. i. cū p vtilitate. ¶ So. ꝓtra ꝓcedit in monasterijs. hoc aūt in eorum capellis. tuncē te nent ipsa monasteria ad p̄curandū. nisi sint exempta. ſ. de p̄scrip. cū ex officij. ſ. gl. pe. i fi. de hoc. dic vt de p̄uil. c. i. li. vj. ¶ Quero an ad ecclesiā subiectā monachis. q̄ cōsue uit p clericos seculares regi possint mōachi monachū p̄sentare. dic. Po. et Ab. q̄ nō per hāc decre. q̄ stat⁹ ecclesie nō mutare nō ez. q̄ credit Jo. an. verū in nō curatis. vel si p̄ sentarēt illū claustralē. ad hoc. cle. e. ti. q̄ regulares. vbi ō hoc. q. dī ad curatū seculare pōt monachi. de iure p̄mouē ri. de sta. mo. ad monasterium. ¶ Ultimo. p hāc decre. dic Host. q̄ sicut eligens scienter idignū p̄uatur potestate eli gēdi. et ita p̄sentās scienter indignū ptāte p̄sentandi. et da to q̄ sint lauci. Po. ioc. vt puniātur. i quo deliquūt. de trāsla. epi. c. i. Scōo. q̄ nō refert an nullū. vel minus dignū eligat. de trans. c. ij. Tertio. quia patroni clerici pigmus hōt mo q̄ laicus. sic p̄sunt. ergo forma laicus p̄s in eo quod no. de iure patro. q̄n. et c. cum propter. dicit q̄ aliqui sentiūt ꝓtra dic q̄ hoc est verū. vt no. Jo. de offi. ordi. cū nos. Anto. ō bu.

Jcet magister.

Supplet su periorem negligentiā i beneficijs cōferēdis si tēpus lateran. cōcilij lapsum fuit. et collatio p inferiorē postea facta nō vs. h. d. ¶ Forma pe decise narrat factū. Scōa dat iudices sub certa forma. p quam ius suum pos tuetur. ¶ Nō. q̄ papa nō vz negligere ius suum. q̄ sonat alterius iusticiaz. et facit pro aduocato. q̄n nō negligere ius suuz ex quo alios iuuat i iure suo. ¶ Nō. q̄ p lapsū semē stre de collatore in collatorem deuolui potestas cōferēdi dignitates inferiores. vsq̄ ad papā. Et no. q̄ superior ꝑ ius cōmune deuolui. q̄n vltro negligēs exemptus ē. ¶ Nō. hic ar. q̄ potestas cōferendi dignitates p̄culares i eccl̄ia. vel spectat ad epm. vel ad capitulum. et no. hic ter. apertus q̄ ad capitulum pōt spectare potestas cōferendi maiorem dignitatem. que sit in ecclesia. et supra capitulum. nā regu lariter archidiaconat⁹ est maior dignitas que sit i ecclesia. vide glo. de sup. neg. prelatorū. si ep̄s li. vj. in verbo debe bit. ¶ Nō. q̄ collatio ē donatio. de quo. de prebē. c. significatū. ¶ Nō. q̄ ptās ad deuoluendā ptāte nō cōputatur ad dic vacationis. sed notic. ¶ Nō. q̄ collatio facta p i ferior. ad superiorē deuoluta ptāte est nulla. et sic vbi est fi cta execution. a iure nō admittit purgatio mora. q̄ nō. et vi-

de glo. de elec. c. ſi. li. vi. ¶ Nota q vbi inter ptes ligitiga
tur: e appareat. de iure iudicis iudici ꝓiudicat: e illo ſupple
re ꝑt de facto. ¶ Nota q vbi ex deductis in iudicio con
ſtat de iure tertij fundit⁹ excluſiui intentionis agẽtis: ibi oppõe
re de iure tertij: e ſi iuſ tertij tãgat publica in vtilitatẽ vel
eccliẽ. pòt ẽt prelatus eccliẽe ex officio ſuppliare in iudicã
do ſup illo iure tertij: ẽt in eadẽ inſtantia: e vtriq; pti ſilẽ-
tium imponendo. ¶ Nota q duo ſemeſtria faciunt ãnum.
¶ No. fm gl. q ordinata caritas icipit a ſe ipſo. ¶ Ap-
po. q nõ currit tẽpus a tpe notorietis: ſed a tempore quo iure
debuit. ff. quis ordo in bono. poſſeſſorẽ. l. fi. dic iſtam ſuppli
dam p ullã: e vide gl. in cle. cũ ei quẽ. de conceſ. ꝓben. i cle.
dicit Jo. an. q prelatus ſcire intelligit quocũq; nõ ad ipz
puenerit quocunq; denũciante: vt in. §. petitum in gl. alle. e
xtij. q. v. hoc videt in illo. So. glo. dicit q a tpe notorietis cur
rit. vt hic fic e ibi: vt filius ſanus. ſciuit: e hoc ſufficit fm doc.
¶ Ap. q hic mora poſſit purgari. de pẽ. ſi tibi abſenti: e
ps̃. c. proximo. e p ꝓſequens electio dz valere. So. quidaz
ẽ tenuerũt quoz opi. cui actuata ẽ: nec ob. iura q̃ dicũt inoꝛ
poſſe purgari: de quo. de reg. iuris regula ſemel. li. vi. q. lo
gitur q̃n nõ ẽ executio facta a iure: nõ ob. ſequẽs: q; illud
fuit tollerantia: vt dicit glo. ſed in alio fic ſoluitur. So. dic
glo. quidaz tenuerunt electionem poſſe fieri: e mori in ele
ctionibus poſſe purgari: de quo. de elec. c. ſi. de cõceſ. pre-
ben. c. nulla: ſed hec opi. hic corrigitur quod ps̃: q; electio
facta poſt ſex menſes ẽ nulla: e eſt cã: q; vbi eſt facta execu
tio a iure: nõ admittitur purgatio more: vt no. in. l. ſi q̃s in
ſtipulam. ff. de ver. bo. e. i. ob qui rẽ. ff. de cõdi. inde. e vide gl.
de elec. i. canon. li. vi. pone ante glo. ¶ Quero quot dies
bz annus: e mẽſis: vide q̃ no. de elec. cũ ſit li. vi. Boſtẽ. ar-
guit q duodecim ꝑtes anni bz menſis: quia duo ſemeſtria
faciunt ãnum: vt hic: cui dant duo mẽſes habebit ſextã: cui
tres quartã: e ſic de ſingulis verũ: q annus bz. ccclxv. dies
e ſex horas: talis intricatio ſatis ĩtricata: vt cum p ipſas ad
diuiſionẽ medium horarũ: ſed ẽt momento ꝛ deberet pueni
ri. ¶ Quare dicũt aliqui mẽſes cõputãdos: vt int. xxvij.
dierũq; i oi patria ſolent recipi quattuor ſeptimane p mẽ-
ſes: e ad talem conſuetudinẽ recurrendum. ff. de ſtu. l. i. ꝛ fun.
inſtru. l. cũ dilectus. §. aſinã: e ſeptimana bz ſeptẽ dies igi
tur menſis. xxviij. facit. ff. de ver. ſign. cum biſextus. Inꝛ
rium q; ꝑo duob⁹ mẽſibus dant. lxj. dies: ergo. ff. de reg.
iur. vbi lex. ergo ꝑo mẽſe dabunt. xxx. e quindecimo vi
det q̃ dẽ ẽt aliq̃n. xxx. vna. C. de tẽpo. ap. l. i. §. q; ſi. e. l.
ſi. §. ſinaũt: q; dent. xxx. ꝓbatur. ff. de reſcin. l. ſi vendito. e.
ſi. e. l. q; ſi nolit. §. ſi quẽta. l. edilles. §. i. C. de iure delib. l. ſci-
mus. §. ſinaũt. In auẽ. de heredi. e ſal. §. fiat igitur. In auẽ.
vt cũ de ap. cogno. §. ſi. C. de indi. auẽ. iubemus. C. de adul
teris. l. iuris manu. ff. de adulteris. l. ſi maritus. §. necnon
milex. §. ſexaginta. ¶ In hac diuerſitate quibuſdam: vt
ad calendarũ recurrendum: e hoc ſeruat in dicta decre
tã. Alij dicunt. xxx. dies cõputando: q; in hoc plura iura
cõcordant. arg. de teſt. in noſtris: e hoc tenuit Pde. de ſen.
excõ. ſacro. allegat. xxxiij. q. iij. de illicita. Boſt. dic q vbi
cõputatio ſit calib⁹ ẽ expreſſe de iure determinata nõ eſt ab il
la recedendũ: vbi iura nõ determinat ſtabit arbitrio bõi iu
dicis q potius amplitabit q̃s arcte: vbi ceſſat fraus. ꝛ dolo
ſa. i. cõiter ſeruat: qõ dicit. de elec. q̃s ſit li. vi. ſatis credo q ſi
menſes cõputant a certo termino q recurſus habeat ad
calendarũ: vt ſi in principio mẽſis hoc occurrat ſit cõputa
tio fin numerũ dierum mẽſis occurrẽtes: ſi i medio habea
tur recurſus: ſen reſpectus ad mẽſem in quo inchoat: e ſe-
quentes fiat diuiſio ꝑo rata: vbi aũt ꝓmittit non cõputat a
certo termino: vt q obligat⁹ quis ad aliquid agendum per
duos menſes: q; menſes capiantur fm q; cõiter accidit. nõ
fm q; ſingulariter: vt q; cõiter ſunt de. xxx. capiantur ꝑo
xxx. diebus. Anto. de Bu.

Itteras. Si is ad quẽ ſpectat bñfi-
cij collatio lapſo tpe ſame

ſtri conferat non valet collatio: niſi de miſericordia tollere
tur. Cetera dimitto. Scõa ibi diſcretioni. ¶ Nota ex ſupra
ſcriptione q; legatus pòt dari monachis a ſede apoſtolica:
quid de delegato: vide i cle. e ſi principalis. de reſcriptis
e. in. c. cũ olim. cl. ij. de priui. ¶ No. q; deuoluit̃ potẽtias
conferendi oibus collatoribus negligentibus vſq; ad pa
pam. ¶ Et No. q; ex tali deuolutione patuit ipo iure abſq;
q̃ hominis executione negligẽtes ptãte inſtituendi ſen cõ
ferendi. ¶ Et No. q; inſtituere ſumit̃ p ꝓferre. ¶ No.
tertio q; vbi papa ex certa ſciẽtia mãdat aliq̃ patiẽter tolle
rari: talis patientia hẽtur pro diſpẽſatione. de quo dixi de
conſan. e affini. q; ſup hic. ¶ Oppo. q; tales q̃bus eſt fa
cta collatio. iã deuoluta ptãte nõ teneãt inſte cauſe ꝓrum
dicit lex. §. ſupra ꝓximo. Si eni collatio fuit nulla nõ po-
tuit ex poſt facto rata hẽri: vt in regula nõ firmat̃. cõ. ò elec.
pudum. ¶ So. dicit glo. q; ex ſola patientia habuit hoc
ius: nã talis inſtitutio fuerat nulla: e dicit gl. q; qualẽcũq;
mane: nõ ex tũc a tpe collationis facte: e dicunt doc. q; abſq;
hac patiẽtia vel noua collatione nõ poterant talia: ſine
peccato teneri: vt hic: e no. §. de cle. q; ſicut: e. c. eccliẽtia. ti-
pe rerum. niſi. q̃ de patientia dt Boſt. intelligit ó patiẽtia
papeq; inferioꝛibus poſſet de nouo cõferre dũmodo tẽpus
ipſius ſit lapſum: non tñ poſſet ratificare. de elec. auditis. ad
hoc q̃ no. in. c. pudẽtia. de offi. dele. facit hoc q; ſi ex ꝓſti-
tutione caueẽ q; executo: teſtamenti infra mẽſem exequat̃
e ſi nõ ſit executus poteſtas deuoluat̃ ad epm q; executor
lapſo menſe nõ poſſet exequi: q̃ eſt verũ: e ſi exequat̃ non
valet executio: e hoc vbi eſt executor ſecus ſi ſit declaratio
voluntatis: vt eſt ille q; eſt deputatus ad eligendos paupe-
res: nõ eſt executor: ſed declarator: vt ſcribit bar. in. l. cuꝫ
quid. ff. de leg. ij. ¶ Allegãt doc. decre. q; ptãs inſtituẽdi
ſpectat ad ſeniorẽ: q̃ q; de quo. de offi. archi. cũ ſatis. Bz
hic ſumitur pro collatione iuriſdictionis de offi. dele. ſup eo. ò
iſti. cũ venſſent. ¶ Secundo in eo q; papa mãdat iſtis le
gatis: vt conferant: cũ eni nõ eſſent legati de latere nõ habe
bant poteſtatẽ cõferẽdi beneficia. ò offi. lega. c. ij. li. vi. So.
hoc fecerunt ex ſpeciali mandato papetum reſpectu pacie
ne q̃ reſpectu collationis: p hoc verbũ auctoritate noſtra
ad hoc de reſcripto: cum aliquibus li. vi.

Dilecto. Ja ad quẽ ſpectat pmo loco
collatio bñficij lapſo tpe in-
terãn. ꝓcilij. i. ſemeſtri. ꝓferre ũ pt. ¶ Pone
pma ò ciſe narrat ſeñ. Scõa ibi q; nobis diſ-
finit. Tertia ſub ꝓdictione cõfirmationẽ cõmittit ibi: mãda
mus. ¶ No. prio ar. p opi. q; ptãs cõferẽdi p̃bẽdas e pti
culares bñficia ſpectat ad ptãm: e capitm cõiter: de quo de
elec. cũ eccliẽ vulterana: e tãgit̃ ibi in glo. ij. ¶ No. ſe
cũdo q; ad ſuprioꝛem pp negligentiam deuoluta ptãte in-
ferio: ipſo iure puniat̃ diligẽdi ptãte: adeo q̃ ab eo geſtus
eſt nullus: e ſic in his in quibus ipſo iure fit executio: in
quibus nõ admittit̃ purgatio more. ¶ No. tertio q; cõcurre-
ẽt duo duab⁹ electionib⁹: quarũ vna eſt. Pone prio ſcã ab his a q̃
bus ad ſuprioꝛẽ eſt poteſtas deuoluta: e a ſuprioꝛe. Scõa ꝓ
bus ad ſuprioꝛẽ eſt poteſtas deuoluta: e a ſuprioꝛe. Scõa ꝓ
nalem pme. ¶ No. q; appellatio interpoſita ad tuitionẽ
electionis nulle eſt vtilis: nec inficitur cũ p⁹ appellationẽ
ſeñ. ¶ No. p opi. q; deuoluta ptãte eligẽdi ad illum ad
quẽ ſpectat cõfirmatio: nõ mutat̃ mod⁹ puidẽdi. ¶ No.
q; ptãs eligẽdi dicit in vñ. de quo de poſtu. ꝓla. gratum.
¶ Op. q; ad epm: et capitm nõ ſpectat ptãs ſimil cõferen
di. de elec. cũ eccliẽ vulterana q; de iure ſpectat ptãs con
ferendi ꝑticularia bñficia ad epm tñ: q̃q; ad capitulum
de concel. ꝓben. nullam: et ps̃ de elec. cũ inter ca. So. dicit
gl. de iure cõi ſpectat ad epm: et capitulũ cõiter: vt hic. allẽ
gat de hoc multa iura q; ponunt in gl. ¶ Secundo: q;
cõmuniter omnia epm capitulũ tractant ꝓmuniter. de his
que fiũt a ꝓla. ſine conſenſu capituli. p totũ: ergo et iſtud de
cõſuetudine: aut verũ eſt q; pòt: q̃q; ad epm tñ: q̃q; ad
capitulum tñ ſpectare poteſtas: e q̃ hoc inueniatur. dicit

hoc esse. de consuetudine: et hanc consuetudinez approbat dictũ capitulũ nulla. de cõcess. p̃ben. ad hoc ne se. va. c. vno. de regula. c. fi. li. vj. ¶ Ultimo Jo. an. iducit litteram ad duo. Primo per verbũ electionẽ. Et per verbũ confirmationẽ: et sic facit p̃ opi. illoz qui dicũt q̃ devoluta ptáte ad illũ. ad quem spectat cõfirmare modus pundendi nõ mutatur: sz p̃ ptes vt puto pundeat. de quo de elec. ne pro defectu. de elec. fi post q̃ñ li. vj. de supp. neg. pla. c. i. So. inducit Hosti. verbũ electionẽ ad illã opi. ꝛ Gof. qui dicit q̃ electio non cadebat in vno. de quo de pos. prela. gratum.

¶ De tẽporibus ordinationum. Rubrica.

¶ Visz est de promotiõe prelatoz. Tractemus de ordine clericoz: et q̃ certis tp̃ibus et cũ scrutinio bz fieri: ió rẽ. De prima pte rubrice. lxxv. et. lxxvij. di. per totum. De sa. xxv. di. vsq; ad. l. et ab. lxxxij. vsq; ad. lxxxxj. et repetit in. vj

r **Ubdiaconus.** Dieb' dñicis vl sabbato pẽthecostes sacri ordines ab alio quã a papa conferri nõ p̃sit. b. d. ¶ Sũt tria dicta. Scõz ibi Quia. Tertio ibi: sabbato. ¶ No. primo q̃ sacri ordines ab alio q̃ñ a papa nõ p̃sit die dñico cõferri. ¶ No. secũdo q̃ minores ordines p̃sit conferri die dominico a quocunq; epõ. ¶ No. tertio q̃ virginũ p̃secratio pót fieri i die dominico et nõ altera die. ¶ No. quarto q̃ in sabbato pẽthecostes nõ p̃sit celebrari ordines: sz cõferũtur i sabbato sc̃tiane sequẽtia. ¶ Glo. i. oppo. q̃ ea q̃ a papa fiũt p̃sit et debeãt ab inferioribus fieri posse: q̃ cõsuetudo romane ecclesie vbilibet ẽ̃ servanda. xij. di. c. i. ó re iudi. in causis cũ se. ¶ Gl. arguit plene pro et ꝛ. dic q̃ quedã p̃mittũt pape in privilegiũ: et ut sibi reservata: hec non pót inferior: vt hic quedã ãt facit papa nõ ex iure singulari: sed cõi: et que docet alios servare: et alia pót facere inferior: sic loqtur contrariũ. vide no. de of. li. leg. a. q̃ translationẽ. ¶ Secũdo oppo. q̃ in diebus dñicis nõ liceat velare vgines. xx. q. i. de votis. vbi no. nisi i die epiphanie in albis paschalib': et natalib' apostoloz: iz velãt virgines. So. supple. isti p illã: et illã p istã: et idẽ ꝛ Jo. et Uin. ¶ Quero a quibus dat velũ consecratiõis: dic q̃ dat̃ a solis epis: et solis virginibus et solis solẽnitatib': vel diebus dñicis: nisi necessitas ingruat: licut baptism' oi die tũc datur. xx. q. i. de votis et de con. di. iij. venerabilis et. c. baptizãdus. ¶ Velum aũt p̃fessionis nullius dat viduis: vt i. d. c. de votis: et vide qõ ibi no. Nõ ob. q̃ metus cã. ar. c. i. q̃ ibi ponere fiũtur: fm Jnno. et Hosti. et vide qõ no. de regula. vidua: vbi habes de hmõi velis. ¶ Quero an ordines p̃sit conferri in dies natiuitatis dñi: dic q̃ nõ: iz aliqui errauerint: sed de illo festo nõ fit dubitabat: q̃ nõ semp: imo valde raro occurrit festũ illud in dominica: vel vigilia: vel in sabbato. ¶ Quero quare in septimana sequenti post pẽthecostẽ p̃sit p̃ferri ordines. dñt doc. q̃ tunc occurrũt q̃tuor tpa. lxxxvi. di. de ieiũio: et c. fi aũt. Anto. de bu.

r **Ne.** Non vz consuetudo q̃ extra q̃tuor tpa ordines sacri conferant̃. b. d. Cõmunis diuisio. Scõa ibi: significam' ¶ No. primo q̃ extra quattuor tpa ẽt die dedicationis ecclesie: vel altarũ nõ posse fieri p̃motiones ad sacros ordines. ¶ No. secũdo q̃ non vz cõsuetudo nec disponere pót circa romanum pontifici reservata: nec circa modũz aut tp̃a p̃ferendi ecclesiastica sacramẽta. ¶ No. tertio q̃ factũ p̃ tmpa tolerat̃: q̃ñq; ex consuetudine: et ex multitudie psonarũ: et sic q̃ñq; in factis contra ius ad inducendaz dispensationẽ p̃ficit cõsuetudo. de quo dixi de cõsan. et affi. q̃ sup hĩs. ¶ No. quarto q̃ ordinatus non congruo tpe: iz recipiat caracterẽ: non recipit ordinis executionẽ: et deponẽdus est. ¶ No. quinto q̃ ordinantes extra tpa ordinãdi: sũt p̃ndi auctoritate ordinãdi. ¶ Oppo. q̃ extra q̃tuor

tp̃a p̃sit fieri ordines: q̃ in sabbato sancto: et in sabbato medriano quadragesime. j. c. primo. glo. fatetur p̃ius: et dicit hanc supplenda per illã. ¶ Oppo. fo q̃ alijs dieb' possit fieri p̃motio ad ordines. j. c. primo. So. ad minores pót: vt ibi. ad sacros non: ut hic fatet: q̃ si secus fiat ordinatus recipit caracterẽ. j. e. consultationi. ¶ Oppo. tertio q̃ veritas iusticie non obmittatur pp scãdalum: et pp plurimos qui sunt in causa. xi. q. iij. primũ. xxxij. q. v. ita nos. So. dicẽ glo. q̃ quedam ẽ veritas iusticie: et hec obmittitur pp plurimos qui sunt in causa: vt hic. et j. de cle. ex com. mi. latores. non pereãt: ñ illius quos constat magis cãm fuisse delicti. Quedã ẽ veritas doctrine siue disciplinez et hec nõ obmutiscitur pp̃ter scandalum: vel q̃ plurimi sunt in cã. Quedã est veritas bone vite: et hec nũq̃ obmittit̃ pp scãdalũ iusticie. Veritas que p̃tinet ad iudicẽ disciplinez p̃tinet ad plarum bone vite: et ad quãlibz: vide gl. in dicto. §. p̃ gratiã. hic allegato. ¶ Quero quo tpe p̃sit fieri dedicationes ecclesiaz. Dic q̃ omni tempore. j. decõ. cc. vel alta. tua. ¶ Oppo. q̃ non deponãtur. j. e. c. cum quidã et. c. ifas: vbi suspendũtur. So. dicũt doc. q̃ hic dicit deponerent̃. i. p̃suarent̃. Dic. i. suspenderent̃ vel suspẽli tenerẽtur. An.

d **Et eo aũt.** Minores ordines p̃ferri p̃sit dieb' festiuis. Sacri vo p̃ferri debẽt i quattuor tp̃ib' vel sabbato ó passione. ¶ Cõis diuisio. Scõa ibi: taliter rñdemus. ¶ No. primo q̃ minores ordines p̃sit p̃ferri dieb' dominicis: et alijs diebus festiuis. ¶ No. secũdo q̃ sacri conferri nõ p̃sit: nisi in q̃ttuor tp̃ib': et alijs duob' dieb'. i. sabbato sancto: et sabbato: añ dñicã. ó passiõe. ¶ No. tertio q̃ tps nõ ẽ de substantia ordinis: et determinatio tp̃is circa ordines ẽ inducta a lege positiua: ió nõ astringit romanum pontificem. ¶ No. quarto q̃ soli epi p̃sit minores cõferri diebus dñicis: sz de abbatibus: dic idẽ. ó eta. et quali. cũ pungat. ¶ No. q̃ hodie ordo subdiaconat' ẽ ordo sacer. ¶ No. quinto q̃ dieb' festiuis et dñicis ad ordines pót epõ vnũ vel duos ad minores promouere: p q̃ó vt q̃ plures nõ possit. ¶ Oppo. q̃ plures possint promoueri ad minores i dieb' dominicis: vt aliqñ fuit̃. So. q̃dã dñt: vt gl. q̃ potent plures: dũmõ nõ appareat gñalis ordinario. Hosti. cõtra inberẽs. If. eq; quesitũ est de aliq buet et rñdet de duob' et q̃ dies isti septem uteranť nõ cogit̃ necessitas sentire p̃riũ. ¶ Quero an oẽs minores: p̃sit vna die cõferri. gl. arguit q̃ sic: q̃ hic loquit̃ de vno vel duobus et ñ loquitur in plurali et indistincte de minoribus et sic no. q̃ oẽs minores eadem die vni possint cõferri. xix. di. si romanoz. ad hoc j. de eo q̃ fur. or. rece. cũ hic et hoc nisi cõsuetudo repugnet que scandalum generet: quia cõsuetudo de licit. j. facit illicita. j. de cle. cõiug. cũ olim. de cog. spũali. sup eo. Idem gof. i dicta decre. cũ hic Jo. lxxv. di. c. iij. et clari'. lxxvij. di. c. qcũq; tz p̃riũ ei' q̃ dicit gl. ſ. q̃ nõ possint cõferri: nisi hoc habeat cõsuetudo: alig moderni tenẽt opi. gl. p hũc tex. Hosti. dicẽ hoc q̃ prima tonsuram et quattuor minores fil nõ: iz cõferre cũ talis ordinatio: nec p̃sumeret p cõsuetudinẽ approbetur: et gñaliter talis collatio plurimũ ordinũ est reprobata j. e. ifas. et. c. dilectus. ná vult ista opi. vna die quẽ ẽ laicum et accolitũ. Jtẽ facit: q̃ de psalmista non dicitur in ter. hic. ¶ Quer̃ q̃ dicatur illud sabbatũ. dicũt quidã sabbatũ mediane quadragesimalis ebdomade cũ cãtatur sicientes q̃ intelligunt de sabbato de lazaro. Alij hoc medi' possũt scire clerici q̃ñ alij: vz que appellet̃ dominica de passiõe cuz hoc spectat ad eorũ officiuz. ¶ Quero an liceat ordinare ad sacros p' die sabbati i dñica ẽt cõtinuato sabbato. Dic q̃ nõ pót: iz quidã contra dicet̃ in. c. ifas. ¶ Quero an oibus dieb' festiuis possint minores cõferri: quidã q̃ nõ: sed solũ dieb' festiuis p̃sit virgines consecrari: de q̃bus. ñ. c. i. Alij latius intelligũt de oib' festiuitatibus specificat̃. in. c. fi. de feriis: dicit Hosti. q̃ cũ pape sit interpretatio: tuti' ẽ primũ dictum de prima tonsura. dicam post eum. j. e. pe.

Ex litterarum tuarũ.

Criminosus occultus moneri pót: ne promoueat ad ordines: sed ꝓhiberi ñ dz.b.d. Cóis diuisio. Scđa ibi vex qñ. & ibi degradaret. i. deponeretur que est verbalis depositio: seu degradatio. Materia huius decre. fortis est: & intricate more soluto p canonistas est tradita. Pro cui⁹ euidẽtia ꝓmitto: q in facultate ꝓmouendi: ad ordines possum⁹ ꝓsiderare duplicẽ. Ll. lege⁊ ꝓscie: & legem iudicialez. Ll. ex ꝓscie. pót informari dupliciter. Uno modo ex lege dei: puta retracto occulta lege positiua: & ꝑ istã legem nullũ crimen pacta pnia impedit quẽ ꝓmouere: q ex lege dei oia malicia: seu macula pnia delet. Conclusio Inno. hic: & in. c. nisi cũ pdẽ. §. pp ꝓscientiã. ẽ. de renũci. Et ꝓpterea dicimus q oẽs irregularitates sunt a iure positiuo: vt ibi dicit Inno. Pót ꝙ informari hec lex. a lege positiua: & ꝑm hanc sancti patres videntes aliqñ penitẽtias simulari: nec cómensurari bene. ad grauitatem peccati: una xime postq̃ pnie arbitrarie eẽ ceperũt q̃ in multũ distant i grauamine pnie a grauedie peccati: nó reputãtes peccata ex toto vt debẽt penitentia purgari: ex criminibus etiã qñ q̃ peracta penitentia. induxerunt impedimenta in. l. Hec ꝓmotionis. q̃ quandoq̃ suscepto⁊ ordinũ executionem i pediũt: qñ q̃ tñ suscipiẽda ipediũt: que sint patebit infra. Secũda lex est ꝓmotionis. que lex est iudicij. & vna sicut alia a iure positiuo informat: ꝙ differũt: q vna. ſ. lex cõ scie quiescit. in solo fine pulsandi: & ipellendi conscian abstinendũ a ministerio ordinis: tã in executióe suscepti: q̃ in assecutione nouiter cóferendi. lex ãt iudicij se habet precise ꝙpellẽdo. Itẽ pria. ſ. lex informat sola noticia ꝓuata p q̃s ꝓuata ꝓscia certificat. Scđa ãt ꝓbatóis⁹ extrinsecus: iste sunt ille due leges, de quibus. xix. q. ij. due sũt ãt leges: & lex cõscientie est ulla lex priuata. de q̃ dicebat apostolus. Hideo aliã legem repugnãtẽ legi in ẽtis mee ẽ. xxxiij. q. v. si paul⁹. de qua. de regula. lz. Scđo principaliter ꝓmitto: quedã sunt delicta enormia: que voco enormia depositióe digna: aut degradatione. Queq̃ sint dixi. de iudi. at si clerici: & illa numerauí: aliqua. ſ. de renun. nisi cũ pridẽ. §. pp cõsciam. Quedaz mediocria: & ista oia mortalia. Quedã minima: & hec sunt crimina leuia & venialia: hec patẽt. xxv. di. c. criminis. Tertio ꝓmitto q̃ occultum pót dici dupliciter. Uno mó prout distinguitur cõtra ꝓbabile: & ꝑm hanc significationem. id dicitur occultũ: put distinguitur cõtra notoriũ: & hoc est quod aliq̃ sciunt: vel de quo ẽ fama vel rumor: tamẽ non est notoriũ: q̃ pót aliq̃ tergi versatióe celari. Quarto ꝓmitto q̃ quedã sunt delicta: que natura sui suspendũt ab executione directo: & hec sunt delicta i quibus a iure apparet expẽssum: vt suspẽdãt. de quibus est dictũ. Quedã que suspendunt p accidens: & ista sunt que nó sunt: natura sui apta ad suspensionẽ qne tñ pp notorietatẽ delicti: & scandalum qđ generaret in populo suspendunt ex equitate ẽt dei: q̃ abstinere dz quis a scandalo ꝓximi: & nó manducare carnes in eternum: vt patet de renun. nisi §. p graui quoq̃ scãdalo: & hec sunt oia grauia delicta: & ẽt mediocria: ꝑz de coha. cler. & mu. vestra. nã illud ẽ mediocre vt ꝑz ó iudi. at si cleri. Modo ꝓclusio erit materie que delicta sũt enormia ipso iure imprimẽtia suspensionẽ: & quoniam de facto semper est certum hec pena imprimit a lege ẽt in delinq̃ntez occultũ: & talia ꝑm legez ꝓscie ipediũt in suscepto ẽt añ crimẽ ministrare & ad superiorẽ ascẽdere. Et no. q̃ aliq̃ iura vident velle q̃ hic sit homicidium tñ. ſ. c. ſi. Alia q̃ homicidiũ & symonia. ſ. de accu. inquisitionis. Inno. ibi cõcludit q̃ sũt oia q̃ inducunt suspensionẽ ipso iure: q̃ nisi hic defectus tollat caret executione: & talia. si expectant dispensatóez pape dicunt causare irregularitatez stricta. Si dispensationẽ ẽpi latã: de q̃bus de iudi. at si clerici. Que ãt sũt ista: dico q̃ oia que ꝓsertim a iure apparẽt enumerata: vt suspẽsionẽ inducãt: nec credo q̃ oia enumerata in. ſ. pp ꝓscias sint ista: q̃ multa ibi enumerant⁊ in q̃bus vel pp q̃ a iure nó apparet inducta suspensio. Queda tũ ó licta enormia: que nó voco degradatióe: aut suspensióe digna: & talia nó ipediũt in suscepto: añ crimen ministrare: si sunt occulta ex quo nó suspendũt acta pnia: ſz inficiunt post crimen suscipienda & suscepta tacito tñ crie. Que aũt sint ista dico q̃ enumerata in. c. nisi cũ pridez. §. pp malicia: & ẽt oia illis maiora vel paria. Rã ꝑm legẽ conscientie etiã pacta pnia: hec male suscipit ordines in suscepto. ergo bñ ministrat que male suscepit ẽt pacta pnia: vicioſe suscipit: & sic in illis ẽt male ministrat: & non salua cõscientia. Alia ãt crimina leuia occulta nihil inficiunt: sed delentur pnia: & idem de mediocribus: & hec sufficiant quo ad legẽ cõscie. Quero ad legẽ iudicialem ꝑm ipsum nihil fit de occulto nó quo ad eaz ꝺz tractare de publicis: ꝑm istã oẽ delictũ graue: vel mediocre: & manifestũ in suscepto impedit: & ꝙ suscipiẽdo ꝓcisse repellit: ró: q̃ dato q̃ ẽt in se nó habeat natura delicti suspentionẽ tñ ꝓp scandalũ iducit: vt est dictũ. Aduertendũ tñ q̃ de istis enormib⁹ pót tripliciter ꝓstare. Uno mó occulte sola conscia informata: vt dictum ẽ. §. Scđo mó ꝓbatóe vel ꝓfessióe iudiciali & tráseũt i notoriũ: & ipediũt i suscepto & suscipiẽdis & precise. Tertio mó ꝑ ꝓstat⁊ i iusto iudicio: vt qñ occulte cõfitet⁊ i extraiudicio ꝓmouẽdi: qđ iudiciũ ꝓcipat ó iudiciali: & ó pniali: q̃ dicẽ illi occulte: ñ tãq̃z deo: ſz tãq̃z iudici & soli: ñ i publico vt ad banchũ: & tale ꝛpellit ꝓcise a ꝓmouẽdo: ſz ñ deuenit a suscepto: facẽ qđ dicit Host. ó eta. & qñ. q̃re. & pót i summa ó ferm. Uno ad si. Casus ꝑm intellectũ q̃ mihi plus plz: qđ á clericus in foro penitẽtie occulte est cõfessus illi. q dz ꝓmouere: q̃ delictũ graue cõmiserat. p qđ si eẽt publicũ: ẽt deponend⁹: nec ad superiorẽ posset ꝓmoueri. Dubitabat epus an p ꝺ debeat ꝛpm ipedire in suscepto: vel ad suscipiẽdũ q̃ ipedire papa rñdit: vt in ifa. No. q̃ oẽ delictũ depõnt dignũ si sit manifestũ. ipedit ordinis executionez suscepti: & nouã assumptionez: & hoc casu ẽt pót ꝓcise cõpellere ne i suscepto ministret vel ad superiores ascendat. No. pio q̃ qdã sunt delicta degradationis: penã merentia: ẽt añ incorrigibilitatẽ de qb⁹. de bere. ad abolendã. de iudi. cũ nó abboie. No. ſo q̃ grauia dicta ipediũt ꝓmotóez: de illis q̃ sunt publica & notoria. No. tertio q̃ crimen degradatione dignũ occultũ: nó ipedit ordinis executionẽ tã suscepti: post peractã pniam: vel peracta pte pnie nec quo ad forũ anie nec iudiciale. ipedit tñ ꝓmotióez ad superiores ordines nó suscepto⁊: quo ad forũ pnie: ſz si sit occultũ oino vbi ordines petat non possit ꝓhiberi. & ex hoc no. q̃ forus pnie in occultis se nó ꝺz ꝓcise i cõstringendo: sed quẽ relinq̃t sue cõscie. Oppo. q̃ criminosus etiã pacta pnia nó possit ꝓmouere: nec in susceptis ordinibus ministrare. xxv. di. pmũ. i. q. vij. si qs oẽm. xlviij. di. qñ. So. dẽt quidã q̃ oẽ peccatũ & delictũ ipedit quẽ vt ꝓmouerí nó possit. huic obuiat dicere. quę ponderat q̃ peccatũ sit enorme: & ẽ hec opinio nimis rigida: q̃ si esset verũ nullus ꝓmoueretur. q̃ ꝛ nãm eẽt: q̃ pene aliq̃s sine peccato repiret. xxv. di. §. nũc aũt. Unde quáq̃ facilius ipediat ꝓmouendus: q̃ ꝓmot⁹ deiciat: vt. xv. q. i. §. vult. Tñ dicendũ est. cũ gl. ꝺz Bu. addas. & Inno. ſ. q̃ q̃tuor sũt ꝑsideranda. Prio ſ. q̃titas criminis. vtrũ si enorme vel mediocre: q̃ circa ꝺ cõsistit quantitas criminis. Secundum qualitas: vz an sit occultum vel manifestum. Tertiuz modus publicationis: vz an sit publicũ p operis euidentiã iudicis inisiaz: vl spontaneam cõfessionẽ in iudicio factã. Quartum satisfactio penitentie: an egerit veram pniam: vel simulatã. Dic ergo ꝑm glo. q̃ qñ q̃ crimẽ est enorme: & manifestuz. & sic q̃litas & q̃litas criminis sit cõcurrũt: & talis ipedit ad superiores nó possit ascendere: & in susceptis ministrare: & sic deponit: & hoc intelligo: sive sit pacta pnia aut ps pnie: sive non q̃ talia ipediunt ordinis executionem ẽt post pactã pniaz. Quandoq̃ crimen est enorme: & occultum: & tunc di-

eſt gl. q̃ eſt monendus: vt abſtineat non cõpellendus: quia ſolũ dz deum vltorem: q̃ latentia peccata vindictã nõ hñt xxxij. q. v. chriſtiana. & pacta penitentia poterit officio ſuo vti: & ad maiores aſcendere: vt hic: vel de ſymo. tue. Ita dic̃ glo. ſalut ſin eam: q̃ſi crimen eſt homicidij: q̃ in illo quãdũ cũq; occulto exigitur diſpenſatio. j. e. c. ſi. ¶ Quãdoq; crimen eſt mediocre: & occultũ: & tũc pacta pnia: vel pte pnie poterit ꝓmoueri ad ſuperiores: & in inferiori: bꝰ miniſtrare ſorti⁹ q̃m in alio caſu. l. vi. de bis. ¶ Aliq; crimẽ ẽ mediocre: & manifeſtũ: & tũc glo. dicit q̃ duplex pót eſſe manifeſtum. Uno modo: q̃ pnctus eſt: vel cõfeſſus in iudicio ti more pbationi. & dicit q̃ deponendus eſt ꝑ q̃ vidẽ q̃ nõ ſit ꝓmouendus ſaltẽ diſpenſatione epi. lxxxj. di. ſi dꝫs cleri tua. Aut eſt mãifeſtũ operis eundẽ: vel ſpõtanea cõfeſſione: & tunc acta pnia poterit. ſecus miſericorditer diſpenſari & hoc cãu q̃ſi egit verã pniam: & non ſimulatam. l. vi. vt nõ conſtituent. ¶ Aduerte ex gl. nihil habes clare. dic q̃ aut hẽm⁹ reſpectũ ad ita mãle q̃ cõfitur i lege: & in euangelio: vt hꝫ in pn. decreto. & ſ. de cõſue. c. ſi. Hic q̃dq̃d dicat gl. q̃ quedã ſunt delicta enormia: & manifeſta: & enormia vo to oia q̃ inducũt irregularitatẽ ſtrictã in qua pót ſolus papa diſpẽſare: vel latã in qua cõfit ſoli epi: vel que inducũt ſuſpẽ ſionẽ: quo ad ſe: & quo ad alios: vel que impediũt ordis exe cutionẽ poſt pactam penitẽtiã: quo ad ſe: & quo ad alios: q̃ enumerant. ſ. de renũci. nihil cũ pdẽ. in. §. ꝓpter conſciam. ó gbꝰ ẽt. Ioe nõ. at ſi clerici. Iu iſtis tene q̃ ſi delictũ ẽ enor me & manifeſtũ: impedit ordis executionẽ. ẽt poſt pactã penitẽtiã: & impedit aſcenſum ad ſuperiores: & cõfe habz haberi & ſubiecti cõfitẽ & debẽt tales vitare. imo peccant non vitando xxxij. di. §. ꝓter hoc. & no. j. de ſchiſmaticis. c. i. & de hære. c. fra ternitatis. ¶ Si eſt enorme & occultũ intelligẽdo enorme vt eſt dictũ. tunc adhuc impediũt ordinis executionẽ poſt pactã pniam: niſi diſpenſet: & diſpenſari dz. & ſic intelligẽ ex. hic peracta pte pnie ordine ſuſcepto vtaf: ſi cũ eo diſpenſe tur: vt diſpenſari dz ad ſuperiores aſcẽdere non dz & ꝓhibe ri dz: & ſic delictum eſſet ꝓbabile ꝑ ſe ſi omino occultũ i terminandũ eſſet ſibi iudicium: ſed non expreſſe ꝓhibẽdo eſſet: q̃ eccleſia nõ iudicat de occultis: & ipſe ſuſcipiẽdo pec caret: niſi aliter eſſet diſpenſatũ per que pz hãc decre. poſſe intelligi in enormibus. ¶ Quedã ſunt delicta mediocria que appello oia mortalia. xxv. di. §. nunc aũt. q̃ tñ nõ induc̃t irregularitatẽ: nec ſuſpenſionẽ quo ad alios que q̃ ſint pz ex his q̃ dixi. ſ. §. pp conſciam. In iſtis ſi ſit mãifeſta iſti pp ſcandalũ nõ natura delicti ſunt ſuſpenſi. quo ad ſe: & nõ poſſunt miniſtrare in ſuſceptis. nec aſcendere ad ſuperiores niſi cũ eis diſpenſetur. Subditi tñ nõ debent eos vitare: do nec tollerent ex quo quo ad eos non ſunt ſuſpenſi. ad qõ. c. ſi. de coha. cle. & mul. ¶ Si aũt ſunt occulti tũc in ſuſceptis poſſunt libere miniſtrare acta pnia abſq; diſpenſatione a ſuſcipiendis ex cõſilio ſunt ꝓhibendi: vt hic tñ ſi nõ vellent ſtare ꝓhibitioni nõ peccãt: q̃ nõ habent impedimentũ ſm Inno. In iſtis mediocribus an & q̃ſi ſint publica debeant epi diſpẽſare. glo. optime. dicit attendendũ modũ publica tionis: hic vt in eis inſiſtũ ter. hic regrit q̃ ſit pacta po pnie. ad hoc vt poſſit celebrare. vbi poſſit. Imo. dicit q̃ hic ẽ ex cõſilio: & nõ neceſſitate: q̃ ſufficit q̃ habuerit ꝓfeſſionẽ & petitiones cũ ꝓpoſito pniam agendi initãt: & ſz illud non nulla erit irregularitas: & q̃ſi ſicut eo q̃ ſuſtinet peccatũ ſm illud ius: & pót ex lege conſcie ꝓhiberi: & ꝓmotione: q̃ ſibi iu dicũ mandicat & bibat. de coha. cle. & mulie. c. ſi. cũ cõcor. ſic & acta penitentia ſm illud ius pót licite promoueri: & ce lebrare. l. di. ponderet: & c. quid eſt: & c. cũ exuadiero: & c. dño ſancto. ¶ Aut habemus reſpectũ ad ius poſitiuũ: & tunc ſi delictũ eſt. de grauioribus: & eſt manifeſtũ primo q̃ dicit gl. veriſſimũ eſt: q̃ tale impedit promotionẽ: & ẽt ipe dit executionẽ ꝓmotũ ordinũ: acta: & nõ acta pnia. & appel lo enorme crimen delictũ inducẽs irregularitatẽ ſtrictã. & ẽ ũ ſit delictũ egens diſpenſatiõe a papa q̃ q̃ ſint: habeẽ ꝓ

indi. at ſi clerici: & hec regula eſt veriſſima: & infallibilis: & q̃ verũ credo: ſiue delictũ ſui natura: ſuſpenſionez ipo iure inducat: ſiue nõ q: ſaltẽ ſuſpenſionez inducit ex accidẽti notorietate pp ſcãdalũ. Aut delictũ eſt ex grauioribꝰ: & eſt occultũ: & de grauioribus intelligo ſi inducant irregularitatẽ ſtrictã: a qua diſpẽſat ſolꝰ papa: vel q̃ rumpunt ſuſpenſionem que q̃ ſint numerãtur. ſ. de renun. nihil. §. nihil pp malicia: & q̃ſi egent in executione diſpenſationis pape aut epi: & tunc glo. dicit q̃ regulariter nõ impedit promotionem ſeu promouendi: ſed excipit delictũ homicidij. ¶ Hic dico q̃ aut delictũ eſt omnino occultũ. prout diſtinguitur ꝙ ꝓbabile: & habemus reſpectũ ad legem promotionis publi cã: & nullus ẽt homicida eſſet exp̃ſſe ꝓhibendus: q̃ talis ſolus deus iudicat. Si habemus reſpectũ ad. l. promotoris conſcie. prout eſt informata: ex. l. poſſima. hic nõ pót ꝓmo ueri: niſi ſecũ diſpenſetur abullo q̃ habet poteſtatem diſpen ſandi. ¶ Aut eĩno delictũ eſt nõ occultũ ꝓt diſtinguitur ꝙ probabile: ſed prout diſtinguitur cõtra notoriũ vel mani feſtũ: & tũc ſi ex hoc cõſtat vel ꝓſtare pót iudicialiter: nec ſz legem ꝓmotionis: hic poterit promoueri: nec ſm legez cõ ſcie ex quo egẽt diſpenſatiõe. nec i ſuſceptis miniſtrare: & ſi dicatur q̃ ergo ẽt differentia inter homicidium: & alia de licta. reſpondeo q̃ nulla: dũmõ inducãt irregularitatẽ ſtrictã: vel ſuſpenſionẽ: ſed i hoc ẽ dfia: q̃ regulariter etiã enor mia crimina dũmõ ſint occulta. nõ inducant irregularitatem: vel ſuſpenſionem: nec diſpenſatione egent excepto ho micidio. ſecundum aliquos: certe & alia ſunt delicta: vt no ta. in dicto. c. ſi. infra eo. de accu. inquiſitionis: & de renunci. niſi. in ſi. §. pp malicia: ſed glo. excipiũt homicidium cõmu niter: & ſymoniã. nõ p hoc ſunt talia excludenda. Mãifeſta aũt cõmuniter egẽt diſpenſatione: & hoc pp ſcãdalũ po puli. de oblatione talium. l. di. de bis vero. & ſi ducatur etiam ſcandalũ remãet ſi fuerit diſpenſatũ. agit nõ deberet poſſe celebrare. Reſpondet Inno. q̃ quãtũ ad catholicos: & re ate credentes ſcãdalũ ſublatũ eſt: q̃ tales credere dñt: & cre dent firmiter q̃ ꝑla. habeãt ptãtẽ diſpentandi: ligãdi: & ſol uendi. l. di. põderet: & c. vt conſtituit. ſ. de hæreticis. p. n. ſcã dalo nõ eſt curãdũ. xi. q. iij. inter. de voto magne. §. cũ igit & de renũci. nihil. §. p grauia. Sed dices ꝓz hoc: vbi neſcit ꝙ ſcandalũ poterit celebrare. Rñdeo ꝓz eũ nõ ẽ verũ: q̃ vix eſt q̃ talia notoria ſint: q̃n vbiq; ſcianture iura ad ea q̃ cõi ter accidũt: ſolẽt adaptari: & nec omnia poſſent diffiniri. ff. de legi. l. nã ad ea: vnde idẽ deri poſſet: ſi ſcãdalũ ceſſet: q̃ ſemel ortũ eſt. ¶ Q̃ñq; de delicto graui inducẽte ſuſpen ſionem. cõſtat in iudicio mixto: q̃ſi cõfeſſo ſit coram iudi ce pmouente occulte: & tũc in iſto ꝓcedit iudex ꝓhibẽdo ne ꝓmoueat: ſed nõ ipedit ne i ſuſceptis miniſtret: q̃ ad hoc nõ agit: vt no. de eta. & qualit. querit. & ponit Oſtien. i ſũma de ſcrutinio. ¶ Quedã ſunt delicta enormia nõ inducẽtia ſuſpenſionem que q̃ ſint: numerantur aliqua. in. c. miſi cũ ꝓ dem: & dico omnia que ſunt depoſitione: vel degradatione digna: nõ tñ cauſantia ſuſpenſionez: vel degradationẽz: & de cauſa: & in iſtis ꝓcedit decre. q̃ quo. ad ſuſcepta aſi crimen ſi ipedit. tñ quo ad ſuſcipienda: puto q̃ quo ad ſuſcepta ꝑ crimen: que mala ſuſcepit: ꝙz ſi oĩno eſt occultũ nõ ꝓpellit: ꝙz mõctur. ¶ Quedã ſunt delicta mediocria: & manifeſta: & appello oẽ delictum mediocre. q̃ inducit peccatũ mortale: & tũc q̃dã ſunt delicta que eo q̃ ſunt manifeſta ſunt ita cla ra: q̃ generant ſcandalũ in populo. q̃ talis celebret: & i iſto ſi habeãt reſpectus. ad legẽ dei. qlibet eo q̃ duret i peccato nõ pót celebrare: q̃ iudiciũ ſibi mãducat & bibat. xlix. di. c. ſi. & ſic ſi eſt emendatus de peccato: & deo placens: quo ad deũ pót ſecure celebrare: & abſq; altera diſpenſatione: vt. l. di. põderet. Si habes reſpectũ ad. l. poſitiuaz ſancti patres ſuccedẽtibꝰ tpibus experti: ſimulatas penitẽtias addide runt ſtatuta. q̃ que reſtrinxerũt q̃ eis ꝙz. de bigã. c. ii. q̃ nul lus criminoſus de crimine conuictus: ſiue penituerit: ſiue ſi debeat ꝓmoueri: & promotus debet deici. & deiect⁹ nõ re-

stitu.l.in.presbyterum.t.c.pervenit.t.c.si post.t.c.vt ꝓsti
tueretur.per hoc tamen nō auferetur prelati potestas dispē
sandi.cum vere penitentibus:t maxime vbi non est scanda
lum:vt dicit.c.vt constitueretur.t.c.domino facto.discre
tus tñ debet esse prelatus in dispensando:vt attendat scāda
lum t putatē penitētie:t multa alia que de⁹ ministrabile.
cū cāe cui cognitōe vāda ē dispēsatio.i.q.vij. dispēsatorem
exigant:t i multis capitulis. Cautā aūt quare tales nō ꝓfit
promoueri est scandalū:qz si capti.vel deprehēsi fūt i aliquo
mortali crimine ꝓpter scandalū qđ est in populo.repellun
tur idē si fuit cōuicti:vel ꝓfessi:vel alias sit notoriū.l.c.que
situr.iuxta dispēsetur cū eo.p hoc facit q̄ no. Inno.i.c.cū no
stris.l.de concess.p̄bē.t hoc dem̄ puto verū:nisi crimē ꝺ fui
nā.i.ex iuris dispositi.iducat ꝓpatōez bñficij ipso iure.q̄ āt
fūt ista crimina.no.in.c.q̄ ficut.de elec.qđ tene mēti. A bñ
ficio aūt non debet abstinere:nisi sibi auferat:qz nū in con
stitutionib⁹ p̄dictis.de officio dī.t nō de bñficio.xl. di. di
scriptis.p sniaz tñ ꝓbabitur bñficio.lxxj.di.licet q̄ eodē
ilte cōstitutiones iure nāli.vbi dī nihil cū scādalo facies.ꝺ
no.ope.nū.c.ij. ¶ Scādalizarentur enī cū viderēt deprē
sos in crimine celebrare.l.c.primo.xxv.di.primū. Per q̄
apparet cōcludēdū.q̄ oē delictū q̄tūcūq; mediocre t ma
nifestū creat irregularitatē:qz eget dispensatiōe:saltē epi
t nō si est delictū tale ipedit ꝓmouēdū:t ēt ꝺ iure positiuo
prohibet.talis in susceptis ministrare:qz cartt executōe. Est
tñ dīa:vt dicit glo.an delictū sit notoriū cōfessione vel fa
cti euidentia ex vna pte an q̄ cōmet⁹ vel cōfessus pp tanta
rem ꝓbatōis.ex altera quo ad facilitatē dispēsādi:qz prio
casu defacili dispēsat.secꝺo nō. Sz aū dispēsationē:quo ad
.l.promotiōes:t ptē celebrādi nulla ē dīa:qđā sūt delicta
tanta t notoria:facti euidētia nō tñ sūt ita clara q̄ habeāt
aliquā excusationē:t ex qb⁹ magnū scādalū oīm nō ꝓsue
nit:t tūc dicit Inno.quoddā dicere:vt in tenēte plures eccle
sias:habētes curā aliaz. dicit Inno.satis posse dici.q̄ post
penitētiā licite celebrabit.ar.ꝺ clec.dubū.vbi regul.q̄ tan
tū tpe electionis habeat plures curas:vt nō valeat electio.
Idē si fecit tumultū i cōcilio.v.q.x.i loco:vel si fuerit excō
municatus.x.q.i.c.i.vel ꝓmulgat.hec enim multotiēs excu
sationē habēt. ¶ Alii q̄ q̄ltercūq; mā̄festus sit excessus
maxime si scādalū ē postea n celebrabit:ēt acta penitētia
vt hic.subdit tñ eius officiū audiēt.quoutq; ſialiter cōdē
netur.xxvij.di.ꝓsulēdū.viij.q.vltima nōne:t sicut non ꝓ
celebrare:ita nec eligi:qz pp celebrare eligit.de cle.excō.
mīsi. si celebrat.adhoc de cōuicto.ā.de elec.sup eo.de cō
fesso.de ꝓfes.cū sup.sic t i deprehēso:vt nec ad ep̄atū:ita nec
ad alias dignitates possit eligi.de cle.p ingressionē. Si q̄s cri
men ē mediocre t ē occultū:t tūc regulariter nō iducit ir
regularitatē.ꝺ facta penitētia vel eius pte celebrabit:vt.l.
c.primo.de apostata.c.ij.nec erit tūc necessaria dispēsatio:t
sufficiet absolutio sacerdotis:vt dī.c.ij.vi.q.i.illi qui.ꝙuis
meritoria sit humilitas.si voluerit abstinere:t forte talis si
erit ēt monēdus vt abstineat a ꝓmotiōe ordinū ꝑz Inno.
¶ Oppo.q̄ ēt occultus peccator possit ꝓhiberi a ꝓmo
tiōe vt.l.c.primo. So.secularis nō pōt ꝓhiberi:vt hic regu
laris sic:vt ibi:q; nō habeat ꝓpriā voluntatē.ni.q.i.volo.vl
vbi ē scādalū pōt ibiberi:vt ibi:vbi nō ē scādalū nō:vt hic
vel vbi qs rōe dignitatis hz ius t necessitatē petēdi ordines
nō ꝓhibef:vt hic. Si voluntarie petit sic:vt ibi:q; tūc ꝓlat⁹
ei⁹ q̄ nouit secreta pōt inhibere:vt ibi. ¶ Cōclude si aliqs
occultus peccator petat ꝓmoueri rōne tituli nō pōt prohibe
ri. ¶ Si nō rōne tituli:t est scandalū pōt ꝓhiberi. ¶ Si
nō est scandalū. secularis nō pōt prohiberi. regularis āt a
penitētiario prohiberi nō pōt:a nō penitētiario āt.s. ꝓlato
nō ꝺz ꝓhiberi.si tñ prohibeat.de facto ꝓlatus nō posset ip
sum ꝑcise ihibere:ꝑz tūc epūs nō compellitur ipm ordinare.
¶ Cōsulit tñ Hosti.q̄ si habeat lesaz ꝓsciēnā q̄ alteri cō
mittat.de offi.ordi.pastoralis.§.q̄ ꝺo. ¶ Oppo.q̄ nō de
beat qs pro quocūq; delicto degradari.de penis.c.ij.li.vj

de iudicū nō abhomine. So.dic q̄ hic loq̄tur de verbali
depositione. ¶ Ultimo doc.iducūt decre.ad.q.de illo tu
tore.q̄ cepit facere inuentariū:t nō ꝓsecut. q̄ posset agere.
de quo i ſpe.de tutore.§.generaliter.v.qđ si cepit. ¶ Op
po.vel hoc decre.itelligit.de crimine graui:vel de mediō
cri. Prio casu si loq̄tur de graui.qđ videt:q; iponit pena
degradationis nō procedit:q; dicit finis:vbi acta penitē
tia pōt i susceptis ministrare:vel de mediocri:t tūc ex quo
occultū est nō ꝺz prohiberi a promotiōe. So.ꝓt itelligi de
graui.nō tñ iducente irregularitatē vl suspensionē.ex quo
est occultū:t tale acta pēnitētia nō ipedit i susceptō ministra
re.ad superiores tñ ordines nō ꝺz ex cōcilio ꝓmoueri:t sic
est monendus nō tñ cōpellēdus.posset ēt itelligi de delicto
graui:t iducente irregularitatē:vel suspensionē. q̄si oino
est occultū:q; monendus est:sed nō omnino cōpellendus
q; relinq̄tur i tali casu cōscie:ſz certe monendus ēt esse:vt in
susceptis nō ministraret:mō dicaī q̄ acta penitentia dispen
setur i occulto.t sic qđ dicit ꝓmitt itelligē dispensatiue: ꝑz
ēt itelligi.de mediocri occulto:q; acta penitentia pōt i su
sceptō.in nō susceptō aūt ꝺz ex primo abstinere.ideo monē
dus est:t nō appellendus. Sed hoc vltimū nō tenet Inno.
q̄ dicit q̄ non est monendus. Antonius.

Ad aures.

Religiosus cōtra moni
tionē plati sū ordiari ñ
ꝺz. ¶ Cōsiliū sufficiō. Scda ibi tue. ¶ No.p
mo platū regulare posse ihibere ꝓmotionez
nō ad ordines ēt ꝑtm occulti delicti.t h occultū de
lictum:qñq; ipedit legē ꝓmotionis.ēt publicā. Et No.q
hoc ē verū:qñ eoz ꝓmotio gnat scādalū:cetera sūt clara.
¶ No.iuriectū in dubijs tenere:ad parēdū supiori suo.
¶ Op.q̄ non semp sit obediendū platis t supiorib⁹.xxj.
di.non licet. So.dicit gl.qñq; aliqđ disponit plat⁹ sniando:
t parēdū ē sniē.ut iuste:vl i tuta.dūmō sit aliq̄d sē.ex
com.p tuas. Sed.n.ē nulla vt in talibus dicti.c.p tuas.t no.
c.n.phīti.li.vj.non ē parēdū in alijs diffinitis ſnijcerit in
terlocutorijs:parēdū ē sm Inno.dū tñ non sint inualida ex
ordis defectu:vel nō sit appellatū:alias appellādū ē cā ꝑ
posita si appellat ab interlocutoria:vt ꝑz de app.vt debit⁹.
t.c.cordi.li.vj. Quinq; aliqđ ꝓcipit extraudicialiter supiori
t tūc aut ē ꝑcise:vt q; sit insanus:hereticus:vel rebellis:t
nō ꝺz subditus obedire.de offi.ordi.q̄ sedē. de excess. pla.
tanta. de elec.q̄ diligētia.cū simi. Aut non est ꝑcisus:t ꝓ
pit aliq̄ que non spectat ad eius officiū:t adhuc non est pa
rendū.ff.ꝺ re.iur.factū a iudice.vj.q.i.frater. Si q̄s aliqđ
ꝓcipit:de his q̄ spectāt ad officiū:t tūc aut apte ꝓcipit illici
tum:vel q̄ ē matū t parendū nō est:ꝑz iustū videat plato.ꝺ
resti.spo.lxxx.t hoc casu q̄ posset ꝓdicere ēt absq; aliq̄ ap
pellatione:t sufficere ꝓdicere.lxxxiij.di.gesta.q̄ tale gra
uamen extraudiciale nō trāsit in rē iudicatā.de quo ꝺ ap.
romana.§.fi.vero.li.vi.t in tali ꝓcepto extraudiciali: non
est necessaria cause exꝓssio vl cognitio:ex quo ꝓcipit illa q̄
spectāt ad ei⁹ officiū.vij.q.i.frater.t tūc ꝑz secur⁹ fit appel
latione tñ:t sine appellatione tutus est:vt i ꝓfirmationib⁹
institutionibus:t alias.de his que fi.a pla.nouit:t.c.quāto.
vñ si ꝓcipit ecclesia q̄ recipiat ꝓnominatū:vel vicedhiatus
vel similia tutus est subditus:ēt absq; appellatiōe.xj.q.vj.
notationes:t hoc verū in his que cōmuniter tangunt epm
t capitulū. In his vero quez habent in capitulo separata:
nisi ꝑtendatur iusta cā:obediendum est.de ꝓb.edocē
ri. ¶ Si q̄s plat⁹ ꝓcipit euidenter iustū:t parēdū ē:nisi
subdit⁹ habere ꝓsciēnā qđ esset iniustū:t illā non posset ꝺ
ponere:q; tūc potius quātūcūq; erroneā ꝓscientiam ꝺz se
q̄.de ſmo.p tuas:t ꝑz plat⁹ posset eū punire. Subdit⁹ to
leret patienter:ex quo non ꝑt ꝓsciaz deponere.ꝺ resti. spo.
lxxx.de sen.excom.ingressionē. Si q̄s ꝓcipitur aliqđ dubiū
t adhuc in dubio parēdū est.ꝺ materia vide.p Hosti.i fi
ma.de ma.t obe.§.ad q̄.ad fi.v.ad hanc.t vide in ōre.
ꝓma.de his q̄ fi.a ꝓma.ꝑte capituli.p Inno. ¶ Oppo.q̄ ꝑ

ſcādalo euitādo qa nó debeat vitare opatiōez boni: de re. iur. q ſcādalizauit. So. p vitādo ſcādalo aliqd qó obmitti pót vl fieri ſine peccato obmittēdū vel faciēdū eſt: ſed p vitādo ſcādalo qó obmitti nó pót abſq peccato vel fieri: obmitti: vel fieri nó dz. glo. due ſequētes ſrales ſūt. ¶ Quid cóprehendit hic: appellatione ppoſiti: dicit gl. rñdēdo cē. Ideo dicunt doc. q nomē gñale eſt: et comprehēdunt oēs ſiue ſint abbates: ſiue priores: ſiue miniſtri: ſiue guardiani ſiue archipresbyteri: vel cuſcūq; pfeſſionis: vel nominis qui religionibus preſint. Anto. de Bu.

I archiepūs. Metropolitanus ab oībus ſuffraganeis cōſecratur. Suffraganeus vō a trib⁹ ī metropolitano iubēte. b. d. cū. c. ſe. ¶ No. primo q ppriū cōſecrāt ſuffraganei ſuū archiepm: et ſic in pſecratione oēs debēt intereſſe. ¶ Scdo no. ar. p opi. q epatus et archiepatus ſit ordo: ibi ordinādus: et ibi ordinet: ó quo in data ſextū: et aduerte. q dz in actu electiōis ſolū capm ecclie ītereſſe debeat vt actu cōſecratiōis oēs epi. ad hoc qó no. Jo. de iudi. nouit. ¶ Tertio no. q de ſubſtātia pſecratiōis: et forma ſaltez exigunt tres epi: et no. q in cōſecratione ſuffraganei neceſſario archiepō nó adeſt: vt cōſecrās: dz vt ſubeūa: vt cōſecratio fiat: et eius actus potius eſt iuriſdictional. q̄ ordīs. ¶ Quarto no. q cōſecrato ſuffraganei nō poteſt fieri abſq conſenſu cuiuſq ſuffraganei prouincie. ¶ Quinto no. q dz archiepō poſſit ſuffraganeū p aliū cō ſecrare: nec ſatis tñ eſt q p ſe cōſecret. ¶ Sexto no. q abſente actu cōſecratiōis oēs pariter in cōſecratione opant. ¶ Primo arguit de forma et pſonis archiepm cōſecrantib⁹. ¶ Scdo de pſonis cōſecrātib⁹ ſuffraganeos. ¶ Ad primū opp. q nó ordinēt archiepm ſuffraganeū: ſed capm cathedralē ecclie: vt. ſ. de elec. c. i. Solū ſimul ordinatio p cōſecratiōe hoc facit ſuffraganeus: ſi ſimul p electiōe hoc facit capm: niſi ſuffraganei de cōſuetudine hēant ius in electiōe: et tunc vocādi eſſent. xciij. di. numeratus ſum. ad hoc qó no. de poe. ſu. pcla. bone. j. ¶ No. glo. ex illo vbo ordinato: qó ſimil: q̄ñq; p cōſecrare: q̄ñq; p eligere. vide tex. de cōceſ. pben. c. u. vide doc. de offi. delc. ſup eo. ¶ Opp. q nó exigāt qó ab oībus ordinēt: vt pz in fi. c. et vt ēt q ſufficiat q in ordinatione maior pa cōſentiat: vt de elec. quia pp. ff. ad municipales. l. qó maior. So. de forma conſecrationis: et ad ſubſtām eius ſufficiunt tres: in ipſa cā facienda: et vt ad eaz poſſit hri deſcenſus: dicit glo. q oīum ſuffraganeoz exigit cōſenſus: qz qó oēs tangit cē. de ma. et obe. ibi multi: et. c. inter q̄tuor: et hoc ſi cōſentire velint: ſufficit eni ſi ad hoc vocent: et ſi volunt cōſentire: bene qdam: ſi nó volūt īterereſſe potent fieri: p volētes ītereſſe: ſi volūt ītereſſe ſed nó cōſentire oēs: ſtabit maioꝝ pti fm glo. ad hoc. xcij. di. qz p ambitiōes: hec vera ſunt in actibus tāgentib⁹ plures vt collegiū: vel vt vniuerſitas: ſecus ſi actus tāgeret cōmodū ꝑſonārū ſufficiat vnius ꝓductio: de cōſti. cū oēs: et hoc vez de iure. ¶ Tñ papa pót ſi vult cōſecrare. vt no. i. di. q. in aliq et dicit ibi Jo. q in ppria ciuitate pſecrādus eſt: vt ibi. et. lx iij. di. metropolitano. ¶ Ad fm op. q nó ſit neceſſe q oēs cōſentiant: qz ſufficit q ſint vocati. lxx. diſt. cōprouinciales. So. dic q ordinatio eſt faciēda de illis cōſentiētib⁹: ſi pót et ſufficit q cōſentiāt tacite vel exp: eſſe vt qz nō ꝓdicant: vl ſi ꝓdicant nihil rōnabile opponāt: ſufficit ēt q vocati non veniāt ſi tñ fieret cōſecratio cōtempto minimo ep̄o nó vo leret quo ad hoc: vt recipat execuōez: dicit Jo. lxij. diſt. j. vel ſaltem veniat caſſanda: vt dicā in. c. ſe. ¶ Opp. ſo q abſq auctoritate archiepi facere pót. lxiij. di. qz p ambitiō nem. So. ſi vnit archiepō eius auctoritate hoc faciendum eſt. Si nó vnit tūc ppria auctoritate facere pōt: fm Inno. Jo. c. di. c. j. dicit q hoc facient tunc auctoritate ppria vel cleri matricis eccle. Jo. an. dicit q collegiū ꝓuinciale hoc facere poterit: et tribus cōmutere auctoritate ſua: tres ep̄os cōprouinciales hoc nó pōt abſq licētia pape: vel cleri matricl eccle

ſie: vel collegii ꝓuincialiū ep̄oz: et ſic vtraq opi. eſt vera: et dicit Host. q hoc pmo loco ſpectat ad ꝓuinciale collegiū quo negligēte ad capm metropolitane eccle. lxv. di. li tor te. ¶ Opp. q electio ſuffraganei nó ſpectat ad archiepm ſed ad capm ſue eccle: vt pz de elec. c. j. Sol. dicit q q̄daz eſt electio primaria que pcipiat actū ꝓmotiōis: hoc ſpectat ad capm: q̄dam eſt electio ſecūdaria que fit poſt electionē q̄ pñtatur ad cōfirmandū archiepo: p quē electus examinatur: et ſi dignus eſt admittit: et hec q̄ ſumit ꝑ q̄dam examinationē: aut cōfirmationē: ſpectat ad archiepm: q ſalem bz examinare: de elec. nihil: de hac loquit hec decre. vel intelligi pót etiā de primaria intelligēdo: vt dicit prima glo. de elec. competente: ex conſuetudine. Anto. de Bu.

Ec epiſcopi. Summatū eſt. ſ. in. c. pr. ¶ No. ꝑ q ſuffraganeus nó pót cōſecrare abſq p̄miſſu metropolitāi. ¶ No. ſo q ó ſubſtātia cōſecratiōis et forma exigunt tres: et ſic archiepūs abſq duo bus vel tribus epiſcopis nó pót cōſecrare epm: et no. q epi debent eſſe cōprouinciales. ¶ Tertio no. q dz ad ſubſtām cōſecrationis exigant tres cantē q̄ tū ad eam habeat vocat ſuo. i. aditus dñt oēs ſuffraganei req̄r: et cōſentire. ¶ No. quarto q actus qui ſolo pſcit cōſenſu pót p epalem pſeq: ad hoc. l. j. ff. de ꝓben. emp. et no. q citatio et req̄ſitio: ſen admonitio pót fieri per ſras. ¶ Quinto no. q in actibus dependentibus a pluribus: vt vniuerſitate: ſtat maioritati numeri. ¶ Opp. q nó ſufficit aſſenſus eius: imo exigit eius p̄ſentiam: cui cōmiſerit vices ſuas. de offi. ordi. q̄ ſedem. glo. ſatē exigit eius licētiam: et opz q ipſe vel alter loco eius ſit p̄ſens. ¶ Opp. ſo q ſine tribus pót archiepūs cōſecrari: qa ſufficit q ipſe cum duobus hoc agat. lxx. diſt. comprouinciales. So. q dicit q ipſe cum tribus hoc pót intelligi ipſo computato in numero trium. nam cum hoc poſſet fieri ſuſſu archiepi: a tribus quare nó poterit fieri ab archiepo iuncto duobus: ideo additus fuit in ſra: vel duobus q nó erat in antiqua compilatiōe: et dicit glo. q̄ de ſubſtātia cōſecrationis eſt: q̄ ſint tres: alias nó eſſet cōſecratus: ſicut a paucioribus eſſet cōſecratus. lxvj. di. porro. vbi ponit forma pſecrationis: ab apoſtolo. ¶ An vō gliberti iſtoz ordinet: et an tenere libriz ſupra caput ordinādi ſit de ſubſtātia ordinationis. no. xxiij. di. epo: q̄ bene no. et ibi tz glo. q̄ dñ ab oībus ordinatus: nó a quolibet de p̄ſe: q tenere libū ſupra caput nó ſit de ſubſtantia: vide q̄ no. de elec. q̄ ſicut. ¶ Et nō ad aliqua q̄renda. Jo. nō hic habemus de ſuffraganeis qd ſi cōſecrat archiepm: dic q̄ hoc fieri dz de p̄miſſu p̄ matris. i. pñtarchie: ſi bz illum. lxv. di. ſi. aūt: vbi de hoc: et. c. ſe. vj. q. iij. ſi intra. ¶ Quero qd de epo ſubducto archiepo an cōſecret abſq cōſenſu p̄matis: dic q̄ ſic: bz ſit honeſtum illius cōſenſum req̄ri: vt. lxv. di. placuit. ¶ Alij dicūt q̄ de neceſſitate exigit: q̄ factū arduū eſt: et magnū tangens totam ꝓuinciā: cuius ipſe caput eſt. merito ergo requirēdus aliter cōſecratus nō habebit execuōem: vt in. c. placuit: et huic plus aſſentit. Inno. hoc dicit Hoſti. vez ſi pateat hoc fieri debere de cōſuetudine: vel priuilegio: alias ſecus. xx. q. iij. cōqueſtus: de offi. ordi. duo ſimul: et. c. paſtoral. ¶ Quid ſi archiepūs nó vult cōſentire cōſecratiōi ſuffraganei ſui: nec iubere: dic ſi habeat cām impediet eam: et ſi eſſet probabile dubium de iuſticia cauſe ſtaretur dicto eius ꝑ ꝓuinciales epos: niſi appellaret: ſic intelligo: no. xlv. di. c. j. Si aūt nō hēret cām iuſtam: tunc ſuffraganei p̄ſtare req̄ſita ſuper iuris licentia: ſi bz: alias ſatis puto q ipſi poſſent: niſi de facili poſſet hīe recurſum ad papam: et ſic pōt intelligi. lxij. di. c. vltimo: et q̄ ibi no. Jo. vbi doc. hic remittunt. ¶ Quero qd ſi ꝓuincia nó bz tres epos vel bz vnū ſolum. So. cōuocēt vicinoz auxilia. vij. q. j. pōtifices: qz de ſubſtātia cōſecratiōis eſt hic numerus: ꝓpter q̄ arguit Hoſti. q̄ q̄ñ epa aliquez ordinat in p̄ſbyterū: ad minus duo p̄ſbyteri ſacerdotalibus indutti: ei debēt aſſiſtere: et ſic intelligit. xxiij. di. p̄ſbyte-

rum. dicit tñ q̄ cōsuetudo' multoz eccliaz bz q̄ nec duo assistant indutis: et q̄ oēs pītes et nō indutus manus imponāt: et sic p̄dictū. c. q̄ dicit q̄ oēs manus imponāt: intelligit oēs qui pītes sunt: sed debent intelligi de indutis: sicut dicit de indutis in consecratiōe epi nassistere debent saltem duo vel tres indutī cōsecrantis: sic duo vel tres indutī presbyteri debent assistere epo ordinanti: alias impossibile esset ibi interaque dicit manus suas iuxta manus epi: q̄si multi essent presbyteri pītes: nō tñ reprobat Host. qn ex quo duo indutī assistunt epo: et alij et nō indutī manus imponāt: et remittit de sacra. nō ute. c. fi. ¶ Quid si aliqs ex suffraganeis sit cō tempt⁹ in cōsecratione epi: dic q̄ potest agere de cōtempt⁹ et obtinebit cassatōz executionis: sicut in electōe agit: vt cōsecret. de elec. q̄ sicut: et grauior pena posset imponi fm Inno. ¶ Quero qd si iniuanerit archiepo fm voluntatem minoris pte: dicit hic Jo. an. q̄ tz sntia: qua hec suffraganei nō sunt iudices: sed cōsiliarij: fm Inno. sunt tñ consiliarij: necessitate: pp qō victabitur fm eis cōtempt⁹: vt. C. de iudi. ad hoc de elec. cū in veteri. ¶ Quero qd si cōueniant suffraganei ad cōsecrandū electū in archiepm suū: et aliqd rōnabile opponit: quare nō sit consecrandus: qd fiet: dic q̄ recurrendū est ad papā: vel ad aliū superiorem pātrchā: vel primatē si illū hēat fm Inn. ubi. Host. de of. ordi. q̄ stat. de so. cōpe. sane. et. c. cū sit: q̄ cū recipit in cōfirmatōe iurisdictionem in suffraganeos. de elec. suffraganeis: et. c. transmissaz: cognoscere de hoc nō poterūt: vt inferiores. xxi. dis. inferiores. de ma. et obe. cū inferiores. recurrat ergo ad papam vel pātrcham. de pben. graue: plus dicit abbas q̄ si ꝑ epz cōsecrandū de criminibus obiectis cognoscat archiepūs cū xij. epis: et maior pte dicat cōdemnādum: et minor absolūendum archiepūs nō potest iniare. ij. q. vj. q̄dam de transla. e. ij. de quo de accusationibus: super his.

¶ Um quidam. Ordinans extra tpa debita primū: et ordinatus sine pape dispensatione: ordines nō exequtur. b. d. Primo pōt ordinans et. Secō ordinatus. ¶ No. primo ordinātem extra q̄tuor tpa primū dum: et sic peccare. ¶ Secō no. ordinatū carere debere executiōe donec secū dispensāt: et sic pz q̄ tpa nō est de substā cōsecratiōis: cū sit de solēnitate. Et no. q̄ deficientibus solēnitatib⁹ req̄sitis ad ordinē que sūt de bñ esse: non impedit impressio caracteris: nec impedit executio ipso iur. ¶ No. tertio q̄ cū ordinato extra q̄tuor tpa solus papa dispensat ad integrādaz executiōez: et ex hoc hēs vnū casuz in quo epi nō dispensant: q̄ dispensatio est pape reseruata. ¶ Oppo. q̄ ordinati extra quattuor tpa recipiāt ordines. Ge. sane. l. c. ꝑ sūtuti⁹. So. nō recipiūt executionez: vt hic sic caractarē: vt hic et ibi. ¶ Quero an ipo iure careāt executione: an sint executiōe puriādi: dicūt aliq̄ q̄ ipso iure. ar. j. c. ij. ae: de quo dicet ibi: et in. c. pe. Jo. an. et Inn. intelligūt. a. p sniam pp vbiz reddere debeas. ¶ Quero an inferior a papa poterit cū isto dispensare: et. ex. fac̄ q̄ nō. gl. hic tenet. Hoc. ꝛ. vñ dicūt q̄ tz ille nō possit dispēsare q̄ male ordinauit: dispēsabit tñ successor metropolitānus aūt hic nō dispēsat: q̄ hoc fecit ex delegatiōe pape. s. q̄ suspendit: et vel q̄ tales nō sūt archiepo subiecti: cū essent subditi suffraganeis. ar. de of. iudi. ordi. pastoral. ¶ Ordinarius aūt nō pōt q̄ sunt ille q̄ peccauit: sic vt nō pōt dispēsare cū illius ubi beneficio q̄bus ignorāt⁹ ipsi epo data est pecunia. ij. q. v. pītus. tz alias eo casu sit p̄missa dispensatio: vt ibi. Hac eo papa dispēsationem sibi reseruat: fm Ab.

¶ Um secūdum. Greci a latinis vt ē ꝓtio. ordinare nō debēt: si in ritu ordinādi sūt vtri. b. d. ¶ No. qd est ppriē ritus: q̄ q̄dam cōsuetudo in ordinādi mō vel alio actu exercēdo solēnitatez pcedens. Ita q̄ vbi vsus dispōnit erga solēnitatez act⁹ pōt ritus dici: seu obseruātia. ē. de ꝓsue. c. fi. ¶ Secō no. q̄ ex modū ordines ꝓsecūdi pōt oppari ꝓfectu de ritus: vbi sumus in loco in quo lex circa ordines canonica nō est recepta. ¶ Opp. q̄ fm ritū grecoz: latinus possit ordinari. l. c. q̄ trāslatiōz. So. glo. dicit q̄ illud olim: hodie talis mos nō tz seruandus tñ seruet et toleret ꝑ papā: standū est tolerationi pape: vt dic: greci ordinari pōt a latinis: dū tñ hoc fiat de licentia suoz epoz: vt ibi. et ē: dū tñ ordinent latinum fm ritum latinoz: et greci fm ritum grecoz: vt ibi: vel ꝓhibent ipi ordinare: q̄ ritū et ordinādi: vñ si ritus nō sit diuersi nō ꝓhibet ordinatio: si sunt diuersi nō pōt: q̄ cōtingeret necessario fieri: aut q̄ ritū ordinati: aut q̄ ritū ordinātis: et vtrūq̄ malum est. ¶ Quid si cōiugatus grecus presbyter se trāsferat cuz vxore sua ad inorādū inter latinos: nūqd erit sibi licitū vxorem retinere: dicit Inno. q̄ si breue morā faciūt: sic apud latinos hoc potest tolerari: si vo longā illud ꝓpter scandalū tolerāduz nō esset: nisi ꝓmittat cōtinentiam sibi nō debitā ecclia latinoz: hoc vitiū nō approbat Host. remittēs ad decre. cū olim. de elec. cōiuga. dicens uxz cōsentire: vt ꝓp scādalum infirmoꝝ licite ꝓtum a greco q̄ cōtinentiā non vouit. xxxi. di. nicena: debeat seponi cū grecus infirmo: o possit vti. de vi. et ho. cle. an fi. nisi forsan cū scandalo alleget et ꝓbet spāles cōsuetudo regionis: de cognatione spūali: sup eo. Bart. hic. q. dñi. xxx. dixit cū a ministrando ꝓhiberi nō debere. Anto.

¶ Parte. Si mōachus vnius ordinis fo ad quē trāsiuit recipit sacerdotiū ad primū ordinē redies in eo libere ministrabit. ¶ L'ōis dilio. Secōa ibi mādam⁹. ¶ No. primo q̄ monachus trāsiens ad aliud monasteriū: necessario nō ꝓtelit apostatare: ibi recipiēs ordinē nō incurrit irregularitatē: nec ꝓ hoc est suspensus ab executiōe officij. ¶ No. fo q̄ ceteris pib⁹ regula nigroꝝ mōchoz vt durior: q̄ sit regula monachoz alboz. ¶ Opp. q̄ exiēs mō alterū incurrat apostasiā: et si ibi ordinat vt q̄ incurrat irregularitatē de apostasia. c. fi. So. pōt decre. dupliciter intelligi. Vno mō q̄ monachus hec trāsiuit licite ad aliā religionē: et ibi assumpsit ordinē: et fm istū intellectū obstat Inno. ¶ Sed dic q̄ qdā sūt apostate stricte: vt q̄ apostatāt ex toto relinquēdo habitū: et ad mūdū redeūt: vel q̄ apostatant a fide: et tales ordinati incurrāt irregularitatē et carent executione: vt in ꝓmo. Quidā sunt apostate late. i. retro redeūtes: et tales nō incurrūt irregularitatē: ibi ordines exercendo fm glo. vel talem qn possint dispēsare abbates: ita vt velle glo. vel fm doc. qñ q̄ trāsitus est publicus et notorius et trāsiens ibi ordinatus: incurrit irregularitatē. Quod q̄ trāsitus est occultus et nō incurrit irregularitatē: fm Inn. et Ab. Et si dicat ꝓ q̄ trāsitus est publicus et nō pōt nō esse notorius. ix. di. si fuus. de trāsla. pla. ij. So. ibi loq̄t in trāsitu epi: q̄ trāsiuit cū turba: mōachoꝝ aūt occulte: vt pz ex no. p glo. ix. di. si fuus sciēte: in vbo p triēnū. ¶ Alius intellectus est quē ponit glo. u. et illa dicit q̄ loq̄tur q̄n trāsiunt licite: vt licētia petita: ij nō obtenta: ad religionē nigroꝝ: q̄ erat strictior: nō ex hoc nō pōt dici apostatare: sic nō est irregularitatē: aliq̄ egeret dispēsatiōe ꝓmum ꝓcedit q̄n trāsiunt illicite: et sic ibi ordinatus nō tz ministrare: nisi dispenset: sic loq̄t ꝓmum: dic ergo qdā sunt apostate fide: vel ex toto religionez dimittēte: et tales ordinati in apostasia carēt executiōe et nō pōt ab alio q̄ a papa dispēsari. ¶ Quidā sūt apostate late: q̄ illicite trāsiēt de religiōe in religionē: et tūc aut trāsiunt publicē: et ꝓ q̄ factū est publicū: et tūc cū talib⁹ dispensat abbas. Aut est occultū et nō requritur dispēsatio: aut trāsiunt licite et non egent dispensatione.

¶ Od translationē. Si q̄ greco epo latino subiect⁹ ordinat a greco sine latini licētia: et ordinis executio interdicit: si cū licentia toleratur. In ꝓma ponit decisa cōsultatio. In secūda rūsio ibi cōsultationi: q̄ distinguitur fm membz ꝓ-

seqtur ibi:si vo. ¶ No.ꝓmo q̄ diuersitas ritus iter supe-
riorē ⁊ inferiorē:dūmō sint sub vna fide nō impedit subie-
ctiōez spūalem. ¶ No.so q̄ clericus epo subiectus:ab al
tero epō abiq; sui epi licētia:ordinatus iz recuperet caracte
rem:nō recipit executiōez:vel si recipit interdicēda est sibi.
¶ Tertio no.q̄ grecus subiectus latino pōt de licētia la-
tini ordinari ſm ritū grecoꝝ:⁊ ordinat⁹ recipit executiōez.
¶ Quarto no.q̄ circa ordies ꝓferēdos vsa ps rp̄ianoꝝ
pōt inducere ꝓsuetudinē:si hoc papa toleret:⁊ sic papa hic
nō tolerāte inducere illam nō pōt. ¶ Opp.ꝓmo q̄ defc.
nō facit ad titulū:q̄ nō agit hic de ptāte ordinantiū:sed de
tpe.So.dic q̄ hic a greco sunt facta ordinatio:extra q̄ttuō
tpa:⁊ sic facit ad ti. ¶ Opp.q̄ ordinatio ista nō ō̄beat fie
ri extra q̄ttuoꝝ tempora:vt ps.ſ.c.ij.⁊.ij.Sol.dicit gl.q̄ ꝫ
seruabant clerici orientales:⁊ de iure fieri nō oz:tñ ex eoꝝ
more hoc fiebat:⁊ valebat pp tolleranti ā papa:⁊ dicit gl.
q̄ hodie mos iste nō tolerat.ſ.e.cū ſm. ¶ Dicit Host.q̄
defc.q̄m ipleriq; facit q̄ mos hodie tolerat⁊ hz aliquā fr
hic excusare ꝑ tam auctoritas ſm Ioh. ¶ Opp.tertio q̄
ēt ordinati ab aliis episcopis sunt ipso iure suspensi⁊ nō su
spendēdi.vt ps.ix.q.ij.c.j.⁊.iij.lxx.di.c.j.ij.⁊.iij.⁊ de parro
chijs:nullus. So.dic q̄ ordinatio est irrita quo ad depositi-
onem:q̄ taliter ordinati debent deponi:nisi cū eis fuerit
dispensatū.ix.q.ij.nullū.⁊.vij.q.j.epōs in dioceſi.vel q̄ non
hñt executiōez quo ad se:sicut dr de peccato occulto:de co
ha.cle.⁊ multe.c.ſi.sed quo ad alios nō sunt suspēſi:⁊ per ꝫ
inferē q̄ celebrātes nō incurrūt irregularitatē:ad idem de
of.or.ſignificatiō:pōt tñ eis interdici executiō:vt hic quo ad
oēs effet suspēſus:⁊ ſi sic interdictus nō abstinet:pōt excōi
cari.lxx.di.c.iij.⁊ tūc celebrādo incurrit irregularitatem:
nō pauꝝ iz celebrādo graviter peccet:de cle.excō.nu.ſi ce-
lebret:ad hoc q̄ epōs alia ratificat:⁊ dispēsat per q̄d ps q̄
nō incurrit irregularitatē:alia papa solus dispēsaret:ō sen.
excō.cū illoꝝ:⁊.c.a.ꝑ hoc ſtlus curie mandamus:q̄ cū eo
ad tpa suspēſo dispensēa:⁊ ſi queris in quo dispēſat:dic vt
nō deponat:nec alr graviter puniat:q̄d fieri posset de iure
ſm Host.iz dicat aliquos dicere ꝯ:sed ipse nō iudicat ali-
quē irregulare:nisi vbi appareat a iure expreſſum:de sen.
excō.ita q. Jo.remittit.ad no.e.ti.c.eoꝝ.li.vj.tene:q̄ ibi dic
glo.ſ.q̄ nō incurrat irregularitatem. ¶ Oppo.quarto q̄
nō tolerēt hic grecus ordinatus.ſ.e.cū ſm. So.dic q̄ to-
lerabat olim:hodie nō tolerat vt hic:⁊ sic ibi loqtur de or-
dinatis ante celestinū q̄ nō tolerauit hūc morē:vel iz pnū
tio rituum reprobet:vt ibi:tñ hodie posset fieri ordinatio:a
greco ſm ſuū ritū nō reprobatū. Ideo ordinatus grecus a
greco tolerat:vt hic:nō ordinatus grecus a latino:vel ēꝝ
rio:vt ibi. ¶ Quero an quo ad hoc vt possit vti matrimo-
nio ꝓcto grecus dictū Inno.sup originali loqtur de ordi-
nato latino a greco:⁊ sic ēt ponit Jo.an.cū hoc melius stat
pp ea que subiungunt:sed dic q̄ intelligit de greco quo ad
originē:latino tñ quo ad clericatū:sit dūbia:an sit ordinat⁹ a
greco vel a latino:vt indifferēter possit vti:dicit Inn.q̄ iz
quo ad ordines fiat dūbia:q̄ vbi a latino debeat attēdi an a
greco:tñ quo ad vtendū matrimonio ꝓcto nō est dūbia:sed at
tendēda est ꝓsuetudo ecclie ad quā ordinat⁹:⁊ in q̄ intitula
tus est quaꝝ oz obseruare.viij.di.que ꝯ monet⁊ illius ēt q̄
ordinari mādauit. ¶ Si vo ordinet⁹ ad titulū certe eccle
sie habit ꝓsuetudinē ordinatoꝝ:de pben.cū ſm:q̄d nō pla
cet Host.q̄ ⁊ si latinus cōiugatus vroꝛe sua inscia ordi-
natus fuit:⁊ ēt ꝓfessus cogit⁹ ad vroꝛē redire:de cōner.cōiu
ga.cōiugatus:⁊.c.sane:⁊.c.vroꝛatus:ſm Inno.forte intel-
ligit q̄n ēst ordinatus ea sciente⁊ paciente. Anto.de but.

c Um in distribucōdis

Ordinatus a papa sine licētia pape ad supio
res ordines nō ꝓmouet. ¶ No.ꝓmo q̄ or-
dinatus a papa nō pōt ꝓmoueri ab inferiori absq; licētia
pape. ¶ No.so q̄ cepit⁹ a supiore inferior ꝓficere nō pōt
⁊ q̄ eadē oz esse cā agens finis⁊ ꝓncipij. ¶ No.tertio q̄
cōcessa gratiose a papa nō trahunt in exemplū ab inferio-
ribus. ¶ Oppo.q̄ subsit inferior hic a papa ordinat⁹:de
ma.⁊ obe.c.ꝓ tuas. Preterea hic actus ordinatōis plus ē
oneris q̄m bonoris:⁊ sic vt q̄ nō debeat auferre cōmodum
dic q̄ hec ordinatio:iz sit onus tñ in aliquibus est bonor⁊ cō
modū. Porio enī est cōmodi:q̄ nō pōt talē:nisi plurib⁹ te-
ſtibus cōuinci.ij.q.iij.pacſul:⁊.c.nullā. Sed o q̄ nō pōt co
gi ab epō recipe ordinē.ā ꝑſe.di.ij.c.ſi.poterit tñ ſm Eli.
pp necessitatē ecclie cogi ab epō:vt petat licentiā a papa:
vt ordinet⁊. ¶ Tertio q̄ maioꝝ bonoꝝ debet⁊ tali:q̄m alijs
de ma.⁊ obe.ꝓ tuas.dicit tñ glo.q̄ p hoc nō eximit a ptāte
sui epi:q̄n ab eo possit iudicari:vt in dcā decſ.ꝓ tuas:q̄ō in
telligē in alio q̄m in depositiōe ab ordine:vt in dicta decre.ꝓ
tuas. ¶ Nec obstat q̄ q̄ nō pōt ordinare:nō pōt iudicaſ.
ix.q.iij.nullus ꝓmas.q̄ illud est regulariꝫ verꝫ:spāle hic pp
excellētiā sup iozis:q̄ manū imposuit:⁊ illud nisi appareat
ꝓmissum:vel q̄ nō pōt ordinare nō pōt iudicare:illo respe
ctu quo nō pōt ordinare:sic nec iste pōt ordinare:nec iudi-
care respectu ordinis. ¶ Oppo.q̄ ordinatus ab vno pos
sit ab alio ordinari.de tēpo.ordi.cū nullus.li.vj.So.dic q̄
aut loqmur in ordinato a papa:⁊ ꝓcedit dispositio capitu
lit hoc pp excellentiā dignitatis:aut in inferiore⁊ potest:
⁊ ordinatus ab vno pōt ab alio ordinari ēt illo irrequisito
q̄ hz ale ptātem illum ordinandi.

Litteras. Duo fieri ordines nō ꝓfit
cōferri eisdem vno die:vel
duobus cōtinuato ieiunio. Porīa narrat ſem:
q̄. Sed a improbat:ꝓbatōis cām inferēs:
ibi:q̄ ficū q̄. ¶ Tertio pūt ꝯ facientes ibi ꝓfatū. ¶ No.
q̄ nō duz ꝑsecratus appellaſ electus. ¶ No.q̄ ordinatio
ad sacros ordines ꝓmittit⁊ dūica o⁹ sabbatū ordinatio
nis cōtinuato ieiunio:⁊ sic pp cōtinuatiōez:dies dūica fin-
git⁊ eadem dies cū die sabbati. ¶ No.so q̄ dr etiā dēs in-
tellectus:q̄ habet⁊ ex lege:vel statuto:ꝓ punctet⁊ subtilꝫ
intelligentē:iz forte nō oēs tales scirēt extrahere intellectū.
ad hoc de offi.dele.sup q̄nus. ¶ No.tertio q̄ dispō pe-
nalis loquēs de vero:extenditꝫ ad fictū:⁊ q̄ nō est licitū fie
ri vna die vere nō est licitū fieri vna die:q̄ fictione vna in
telligiꝫ:iz in veritate sint duo dies. ¶ Not.quarto q̄ pp
cōtinuationē ieiunij dies dūica cū die sabbati ordinatōis
fingitꝫ vna dies. ¶ Quinto no.q̄ q̄libet fictio hz duo ex-
trema:principiū⁊ finem:⁊ q̄ꝫ finis trahitꝫ ad ꝓncipiū:q̄ꝫ
ꝓncipiū ad finem. ¶ Sexto:q̄ sicut in die vna vere non est
licitū cōferre ordines duos sacros:ita nec est licitū cōferre
in eadem die. ¶ Septimo no.q̄d ꝑmendū in quo delin
q̄t:⁊ q̄ cōferens plures sacros in eadē vera vel ficta:suspē
ditur a collatione ordinū quos cōtulit illa die. ¶ Octo
vltimo no.q̄ ordinatus in cōgruo die est suspensus ab ordi
collati vltimi executiōe ſm alios est suspēdēdus. ¶ Op.
q̄ possit epōs ordines ꝓferre die dūica post sabbatū ordi-
natōis cōtinuato ieiunio:vt ps.lxxv.di.q̄ō a ꝓbus. Sol.
diuersis ꝓlonis pōt ordines ꝓferre:vt ibi:sed eidem cui cō
tulit ordines in sabbato nō pōt⁊ hoc est q̄ hic reprehendi
tur:ne cōtingat q̄ eidem eadem die vera vel ficta repiant or
dines collati. ¶ Opp.so q̄ nō ficte sed vere dies sabbati
cū mane dūica sit vna dies. Juxta illō geneſi.i.vespe⁊ ma
ne:dies vnus. So.dicit glo.q̄ ⁊ vere est vnus dies:cōputā
do ſm viā cōputatōez:de quo dic vt de feriis.c.ij. ¶ Op
po.tertio q̄ ordines ꝓferri debeāt die sabbati:⁊ nō die do
minica:vt.ſ.e.de eo.⁊.c.ꝓce.lxxv.di.c.j. So.dicit gl.q̄ aut
loqmur de sacris:⁊ sunt opi.alique q̄ die sabbati regulari
ter ordines sacri ꝓferendi sint:si loqmur de sacris:hoc est
verū sine sit dies sabbati vera vel ficta:vt est q̄n vsq; ad do
minicā cōtinuatꝫ ieiunū:q̄ tunc dūica trahitꝫ ad sabbatum:
⁊ sic fingitꝫ vna dies. ¶ Hugo fuit in opi.q̄ die dūica oēs
ordines cōferri debeant:⁊ sic facit:⁊ nō die sabbati. Idem
dicit de baptiſmo:de cō.di.iij.venerabilis.⁊.c.ſe.lxxv.di.

q̄ a patrib⁹. ibi post diem sabbati: eiusq; noctis: q̄ in ꝑma sabbati lucesſit in die eroadia ꝓsecrādi eliganſ: & ſm eū nō est necessaria cōtinuatio ieiunij: vt dies vna fingat sabbatū & dñicam: nam sicut ordo epatus: pōt cōferri die dñica sequē tiuncq; erigit ꝓtinuatio ieiunij: necq; fingit dies sabbati tra bi ad dñicam: & sic die dñica de mane possꝫ fieri ordinatio absq; cōtinuatione ieiunij: ꝑ hac opi. inducit: q̄ sacri ordines baptismū sumꝑlit efficaciā: sicut alia facta a resurrectione dñica: que fuit in die dñico: ergo eadem die debent cōferri ordines. ꝑma opi. est verior: vt hic pꝫ: & ē. c. ij. & iij. salmo papa. ē. de eo. ¶ No. ſm in. d. c. q̄ ó a patrib⁹ q̄ si die dñica nō cōtinuato ieiunio fieret ordinatio: impune ref ordo & eius effectus nec ob. c. q̄ ó a pribus: q̄ dz exponi p⁹ diem sabbati. i. post inceptū diem sabbati: dz alij exponāt post finitum. ad hoc in ſy. x. q. v. c. vno. ¶ Nec ob. q̄ facta simpſerunt efficaciā ē. q̄ q̄ sumpserunt efficaciā nō est necessario huius cā: q̄ debeant in die dñico: alō sequeref q̄ quilibet ordo illa die cōferendus esset: dic q̄ q̄q; querit de tpe cōferendi ordinem epatus: & ꝓfert in die dñico. i. sit illius ordinis cōsecratio. lxxv. di. c. j. & est ró. quare alij ordines ꝓferā tur in die sabbati: & epatus in die dñico: q̄ sicut vigilia sanctoꝝ ita ꝓnoti ad sacros epos. de cōsecra. di. j. epos sacrificatus: & c. se. q̄q; querit de tpe cōferendoꝝ minoꝝ: & tunc pōt cōferri: diebus solēnibus: & aliis dñicis: vt. d. c. ij. & iii. ē. sup glo. i. ¶ Opp. q̄ hic puniat in plus q̄ delinquit: q̄ nō peccauit diaconatū cōferēdo: sed solū ꝓsbyteratum: dicit gl. q̄ fatendū est: & in plus punit ordinator q̄ ordinatus: q̄ plus peccat: q̄ maior. de trāsla. prela. inter cor poralia: dic q̄ imo delinq̄t animi destinatione: vñ dicere rute cōtulit diaconatū est falsum: sed dicere rute ꝓtulit diaconatū si nō cōtulisset ꝓsbyteratum est verū. ¶ Opp. q̄ nō debeat differri ordinatio ad dñicam sequētez q̄ ó pz: q̄ nec vltra nonā dz missa tardari: de cōsecra. di. j. solet. So. ex causa pp multitudinē ordinādoꝝ: hic ꝓmittit: alō nō. Idez si ordinator ē vel ordinandum infirmat: alō tardari nō dz. ¶ Opp. q̄ nō sit suspēsus sed suspendēdus. ſ. c. c. ij. So. q̄tum ad ordinatū stat ꝓprie: q̄ suspensus est: quo ad ordinātem: improprie: q̄ suspendēdus: primū pz. ē. c. cōsultationi. ¶ Quero an sabbato magno paschali possint fieri ordinationes: glo. dicit q̄ nō: q̄ ne q̄ missa cantaf. de cōſe. di. iij. sabbato: q̄ dz nō sit de substātia cōsecratiōis: vt no. ē. ō dec. q̄ sicut: ſ̄ exigit: finaliter glo. dz q̄ ēt illo die celebrentur ordines: q̄ & hodie missa dr̄ & sic corrector qō dr̄ in illo. c. sabbato: & sic ō facto seruaf: qō dicit Jo. an. seruari ēt a papa. ¶ Quinq; aūt in nocte paschali possint ordines ꝓferri. dicit Inno. q̄ sic: nō in alijs noctib⁹ cū nō celebretur missa. ¶ Quero que est ró: q̄ in die sabbati pmittit ordinatio: dicit glo. q̄ sabbatū significat requiē & ordinat⁹ ad sacros trāsit ad requiem: ideo illa die tm̄ cōferunt: sed in minorib⁹ nō trāsit ad requiēcū adhuc possit ad seculum redire: ideo alijs diebus minoꝝ nō pōt fieri collatio ſm doc. & Hosthien. ¶ Quero an die sabbati possit epō cōferri ꝓsbyteratus: & in die dñico cōsecrato nulla intercurrente ꝓtinuatiōe ieiunij nisi ocā tenēt q̄ sic: q̄ nō repitur phibitū: & certū tpō nō est statutum inter hunc & illum ordinē: vt no. Jo. in. d. c. . qō a pluribus: imo plus dicit Hugo. q̄ pōt die dñico de mane ordinari in ꝓsbyterū: & eodē in tertijs in epm: sed ſm Inn. hoc nō fiet de cetero cōsilio: cū ordinatio & ꝓsecratio dēat fieri cū missa: & nullus dz duas missas eadē die celebraf. Jtē fictio ista nō trahit ad illū casum. ¶ Quero qd ē fictio: dic q̄ illa ordinaf sup falso: ꝓsumptio aūt ordinaf sup dubio. ¶ Quero qs debeat ꝓtinuare ieiunū: dic q̄ ordinās & ordinat⁹: & nō ordinās in missa quā celebret in sabbato sumat solū corpus & sanguinē: & sic nō assumet vinū ꝓfusiōis: de celebratiōe missaꝝ: ex parte. Anto. de bu.

El nō est Compos.

Ordinās puerū. xiij. annoꝝ in diaconū. suspē-

dit a collatiōe ordinū: & ordinatus ab ipsius executiōe: vsq; ad etatem legitimā. ¶ Prima narrat fenī: qō ſo puniri ꝑcipit si est vera: ubi dicretō. ¶ No. q̄ ex q̄litate facti cognoscit: q̄q; & ex mō faciēdi de q̄litate facientis: & in facti ꝯ iura alteꝝ duoꝝ arguit: vel defectus intelligētie nalis vl posituc scīēte. ¶ No. ſo q̄ ordinātio clericū in etate inhabilem ad sacros: dz ꝓuari collatiōe ordinū: & nō est ipso iure ꝓuatus: sicut suspēſus: sed suspēdendus: vide in cle. gñali ez de eta. & quali. ¶ Tertio no. q̄ inhabilis etate ordinatus ad sacros recipit ordinē: & executiōez: nisi suspendaf: & sic nō est suspensus ipso iure: sed suspēdēdus. ¶ Quarto no. q̄ ꝓmouēs aliquē ad sacros vbi nō bz bñficū: dz sibi ó de necessario ꝓuidere: donec bencficū ecclasticū sit consecut⁹ & ēt si sit ab executione ordis suspēſus. ¶ Quinto no. q̄ suspēſus ab ordine nō est inhabilis ad bencficū ecclasticū ꝓsequēdū: ꝯ. est de cle. exco. mi. si celebret. ¶ Glo. hic nihil ponit boni. ¶ Opp. q̄ nō debeat puniri in collatiōe oīum ordinū: q̄ delinqt tm̄ in vno: vt pz. ē. c. Illas. Sol. dicit gl. q̄ ideo hic fit: q̄ grauiter delinqt ordinādo subsistente defectu etatis. ¶ Opp. ſo q̄ pp factū alterius hic non debuit suspendi. C. de mof. test. l. si quis in suo: de his que fi. a ma. pte ca. quetiunt. Sol. dz cā impellens fuerit istū suspendendi debetū ordinānex cā finaf fint defectus etatꝫ ordiati. ¶ Quero q̄ sunt illi canones ꝯ quos hic fiat ordinatus. gl. allegāt eos q̄ dicūt subdiaconū ꝓmoueri nō dēre. añ. xx. annuꝫ: & diaconū. xxv. ¶ Quero an posset in tali tpe dispensāre: dicunt doc. q̄ sic: & ponūt de quolibet ordine. xxv. anni. sicut de ꝓsbytero dr̄. xxviij. di. c. fi. ſm Hosti. q̄ remittit de elec. cū in cūctis. §. inferiora. ¶ Quero an suspensus a collatione certi ordinis puta diaconatus: possit cōferre minorē ordinē: dicit Jo. an. q̄ sic. xxv. di. qualis: de ꝓsump. nonne. de reg. iur. in pen. regula odia. de re. in. li. vj. maiorē vō puta ꝓsbyteralē cōferre nō pōt: q̄ q̄uis in ipso maiori nō delinq̄t: fecit tm̄ se indignū delinquendo in minori. ff. de fuis expos. l. cui pactor. de ordi. ab epō. c. j. ¶ Quero an hic ordinatus ante legitimā etatē fit ipso iure suspensus an suspendendus: vnde dicit glo. hic q̄ est suspendēd⁹: nō suspēſus: & sic recipit ordinē quo ad caracterē & executiōez. ¶ Qui dā & hoc seqtur Ab. tenēt q̄ est suspensus ipso iure. Qui. ꝯ p tex. hic q̄ dicit suspendimus: nō dicit suspēſos nūciam⁹. ideo no. lxxvij. di. placuit: & placet. Ray. in summa. de eta. & quali. ordi. §. pena eius: & vide glo. in cle. gñalem: de eta. & quali. Anto. de Bu.

Dilectus.

Episcopus eidez cōferēs vna die plures sacros ordines: ēt si ō mādato metropolitani ſ fecerit: ab ordinādi ptāte suspendit. ¶ Primo ponit reprehensibilem ordinationē. Secō ponit ordinātez ibi: cū ergo. ¶ No. q̄ illud dr̄ unanimiter fenī q̄ est ab oib⁹ fenī: nemine discrepante. ¶ Secō no. q̄ in minorib⁹ ꝓstitutus pōt eligi ad epales dignitatez: postulatōis viā nō electiōis. ſ. ō eta. & qli. a multis. ſm hec tpa: & hoc ſm gl. ꝑmā. ¶ Tertio no. q̄ electus in epō absq; archiepi mādato: nō dz ordinari ēt ad ordines sacros. ¶ No. q̄rto q̄ in facti ꝯ iura mādatū supplens dispensare nō valēs. delictū nō excusat. Et no. q̄ supplens in his que sunt ꝯ iura vbi supplere dispensare nō vz: nō est parendū. ¶ Quinto no. regulā q̄ in feriori a papa nō dispensat: nisi in casibus a iure expressis: vel nisi vbi dispēſatio appareat a iure ꝑmissa: qō qdā intelligūt vt erigat q̄ simplr sit ꝑmissa. ¶ Alij q̄ erigat q̄ ſpāliter epō sit ꝑmissa. ¶ Sexto no. q̄ puerū punit ecclia: nec de iure canonico decū bz vltorez: & de puerio staf cōfessionē ꝑ ppzie. Item q̄ negatiua ꝑbaf cōfeſſ. ¶ No. vltimo penaz ordinātis aliquē ad sacros ꝑ plures eadem die: q̄ suspendēdus est a collatiōe ordinū: nō aūt est suspensus. ¶ Oppo. q̄ nō potuerit eligi in minoribus. ſ. de eta. & quali. a multis q̄ erat defectuosus: ex eo q̄ nō erat cōstitutus in sacris. Sol. elegerūt ipm postulādo nam eligi nō potuissent: sic. ē. de

nūcſ.poſt trāſla.qō dic hodie:vt de poſtu.ſta.c.j.li.vj.vbi talis electio reprobat:ſic nō ꝓcedit glo. ¶ Scōo oppo.q epi pōt diſpenſare:niſi eis appeat exp̄ſſe ꝓhibitum.ar.j.de ſen.excō.nup.Sol.glo.dicit q qdā dicūt q epi nō pōt diſpenſare:niſi vbi eis appet ſpecifice ꝓmiſſuz.ad b.j.de ſ.ꝓſ.c.ſi.in qua opi.fuerūt ℣au.Jo.t qdā alij tenēt q potuerit diſpenſare:vbi nō apparet ei ꝓhibitū:p dēm.c.nup:de quo dc iudi.at ſi clerici.l.di.miroz.j.q.vij.Ş.niſi. ¶ Alij dicunt q qdā ſint q̄ tangūt gñalem ſtatū eccl̄ie:t in illis nō eſt licitum epo diſpenſare:vt hic:in crimib⁹ aūt lz diſpenſare eis: niſi appeat expreſſe ꝓhibitū. ¶ Alij extra dicūt: aut vult epūs diſpenſare ſup faciendo:t nō eſt licitū:niſi ei appareat ꝓmiſſum:vt hic. Aut vult diſpenſare ſup facto:t lz niſi appareat ꝓhibitū:vt in ꝯnio.ad hoc.xxij.q.v.hoc vī. Tertia q̄q ūs cōcedit ſimplr diſpenſare:t epi diſpenſant niſi exp̄ſſe ꝓhibeātur.de ſen.excō.nup.de cle.excō.mi.poſtulaſti. ¶ Aliq canō nō cōcedit diſpenſatiōez:t nō pōt diſpēſare:ēt ſi in canone inueniaſ papā diſpēſaſſe.de cōſtn.t alī. q̄ dilectio.xxxv.q.ij.q ſcripſi:q cū epi debeant ſuare canones nō deberet ꝯ facere niſi expreſſe concedaſ.xxv.q.j.c. ij.iij.t.inj.fin Jnn. ¶ Hic ſunt duo vidēda. ℙmuz qd eſt diſpenſatio.Scōo in q̄bus diſpenſant epi. ¶ Ad ꝓmū dic q diſpēſatio eſt cōis iuris relaxatio facta cū cāe cognitiōe ab eo q ptātez hz diſpenſandi. ¶ Ad fm an t in q̄bus poſſint epi diſpenſare:dic aut volūt diſpenſare in tāgentib⁹ gñalez ſtatū eccl̄ie:t nō pōt:niſi inq̄tuz eis ſpecifice repiaſ ꝓmiſſum:vt hic fm vnā ſolonez. Aut volunt diſpenſare in alijs:t tūc aut volūt diſpenſare ſup faciendo ante q̄ fiat:t nō pōt:niſi appareat a iure ꝓceſſum:vt hic:aut volūt diſpenſare ſup facto:t tunc aut volūt diſpenſare in delict̄ ex toto penam tollendo:t in quibus poſſunt diſpenſare t in q̄bus nō:ſeruandum eſt q habetur:de iudi.at ſi clerici:q in grauiorib⁹:t.ā nō diſpenſant:niſi vbi appareat ꝓmiſſuz: in inferiorib⁹ diſpenſant niſi appeat ꝓhibitū. Aut volūt diſpēſare in delictis infamiā abolēdo.i.tollēdo:t nō pōt: de re iudi.cū te.aut penā mutgādo:t ſuādū qō hī de penis:lz nō cōſti.c.ij.t de accu.q̄liter.ij.p Jnn. Aut volūt diſpēſare ꝯ ius cōe:vel ꝓſtones ſupioris:t ſi cōſtitutio eſt cōſilij:nō pōt niſi appeat expreſſe ꝓmiſſum. Ho.glo.de elec.cū dilectus: de fil.ꝓſ.c.ſi. Ho.in cle.ne romani.de elec.nō ꝓz.ē.n.j.poſt trāſlatiōez. Aut nō eſt ꝓſilij:t tūc q̄dā ſūt iura in q⁹ diſpēſatio eſt ꝓhibita:t nō pōt:q̄daz in q⁹ ſimplr ꝓmiſſa t plantum:ſi ſimplr eſt ꝓmiſſa:q: tūc pōt diſpenſare:niſi appeat expreſſe ꝓhibitum epūs:q̄dam in quibus diſpēſatio nō eſt ꝓmiſſa:quia tunc poſſet diſpenſare: niſi appareat expreſſe prohibituz:quedam in q̄bus diſpēſatio non eſt nec ꝓmiſſa nec ꝓhibita:ita q iura q̄ loquunt ſimplr:t tunc nō diſpenſant:niſi appareat a iure ꝓmiſſuz:aut volūt diſpenſare ꝯ ꝓſuetudinē:vel ſtatutū a ſe edītū:t tūc Jnn.eſt ſibi ipſi ꝯ rius:hic dicit q diſpenſare nō pōt:q: ex quo legē fecit epūs: vel ꝓſuetudinē:ex qua ius eſt alteri q̄ſitum:nō pōt illi ius illud tollere.ff.q̄ q̄ſq̄ iurz rē.t q q̄ſq̄ t patere legē quā ipe tuleris.ē.de cōſti.cum oēs: nec ēt ante q̄ ius q̄raf ex ea:nō pōt epūs diſpenſare ne aliqs eaz ꝓticularis incidat cū nō ſit ſcū ꝓ ſpāli cōmodo alicuī⁹:ſed ꝓ cōi.iiij.di.erit aūt ꝯ ſtituz ipſe.no.de ſta.mona.cū ad monaſteriū xredo q ſi ſtatutuz cōcernit cōmodū ꝓuatum:q: trāſit in ꝯctū:vt q: fuit ꝓclamatū q venientes cā habitādi ad talē villā hēant īmunitatem.x.annoz:t tale ſtatutū nō pōt reuocare reſpectu illoz: q adueneruīt:q: reſpectu illoz trāſiuit in ꝯctuz:vt no.l.ſi.C. de decre.ab ordi.faci.nō pōt ꝯ illā diſpenſare:ſecus alīs puto tñ q ſi ex cā vellet ipſe illā reuocare ꝓ cōi vtilitate:t cēt taliſq ſuꝑioē nō recognoſceret:q poſſet ad alteri⁹ incōmodum ſtatuere:q poſſet ꝯ illā diſpenſare ad preiudicium iuris ꝓuati:in ſubiectos p ſcripta p Jnno.ō iniurijs:in nſa. Alij hāc mām dāt p caſus ſpāles quos ponūt hic doc.enumerādo caſus in q̄bus diſpenſant epi:quos ponā ſtatiz expedita decretali:t ſunt.xxij.in q̄bus lz epo diſpenſare:t in q⁹ nō lz:q ſimplr notanf in Spe.de legato.Ş.nūc ō epoz. Inter quos aliquos cōcedit eccl̄ia:quos negat Jnn.t aliquos cōcedit Jnn.quos negat eccl̄ia:ipſos ergo plene potes videre p ipſum:t p Jo.an.in nouella:quos enumerare t decidere eſſet nimis longum:ió ꝓ nunc obmitto cū tp̄us nō patīf. ¶ Op.q decre.hēat ꝯdictionez:q: pmo dicit q epūs hoc facit de mādato archiepi:poſtea dicit ꝯtruz:dic q pmo hic aſſerebat canonicus:ad ſui excuſatōez:ſed poſtea fuit reptum ꝯtuum ex ꝓfeſſiōe epi. ¶ Op.q fuerit excuſatus hic epūs:t mādato ſuꝑioris.lxiij.di.ſalomitane:dic vt ibi no.t.lxxxvi.di.imputans:t de re.iu.q q.ſ.li.vi.dic in leuioribus t dubijs excuſat mādatū ſuꝑioris:in grauioribus: t certis nō excuſat. ¶ Op.q dēat q̄s parere ſuperiori.ē. c.ad aures:dic ſi eſt certū q eſt iniuſtum nō eſt parendū:ſi iuſtuz parenduz eſt:ſi dubiuz idez vt ibi fuit no. ¶ Op.q grauiori pena debuerit puniri:q: ex quo periurus fuit:debuit deponi:de iureiu.q̄rellā:glo.fatef q hoc debuerit fieri:ſed q̄ nō fuit actuz ꝯ iſtuz:ió ita leuis imponit pena.ē.de elec.p inq̄ſitiōem: vel q: cōfeſſus fuit papa miſericorditer egit cum eo.xv.q.i.c.i.t.c.ſi q̄s:tñ hec pena ſola talib⁹ conſueuit imponi fm Hoſti. ¶ Ultimo per hunc tex.apparet q cōfeſſione ꝓbaf negatiua:ad ℔ de ꝓſeſ.c.i.li.vi.t dixi ō elec.bone.i.caſus aūt in q̄bus epūs diſpenſat:ſcripſi rē.

Dilectus.

Caſus aūt in q̄bus epi diſpēſant ſunt hi:dixi ō iudi. at ſi clerici:t hic doc.enumerāt eos:ponit ſpe. xxi.in q⁹ ponit in ſpe.de legato.Ş.nūc ō epo. rū. Tſi vt dicebat Hoſti.aliquos caſus ꝓcedebat Jnn.q̄s negabat curia.Et aliq̄s negabat epis quos cōcedebat curia:vñ ad epos capl'oz.gl.remittit:tractauit ēt hic Hoſti. An ſine capl'o ſuo poſſit epūs diſpenſare:ſuper quo vide qō no.de elec.cū ex eo.li.vi.lz igit:nec tñ in hac mā remiſſibili ipſius Jnno.ṽba deſunt. ¶ Sciendū eſt q dicit diſpēſationem permitti epo cū recipientib⁹ ordines extra q̄tuor ſpa.l.c.ꝓſultanō qō dicit ſibi nō placē:vt ſeq̄t. Item q q̄s hēat duas eccl̄ias ītitulatas.lxx.di.ſanctoz. Aliq dicūt q in hoc nō eſt neceſſaria diſpēſatio:vt no.j.de ꝓbē.cū iaz dudum:q de iure pōt illas hēre nec predecū capl'm loq̄f:ō diſpenſatōe. Item cū ordinato ab excōicato ignorāte.c.ti.c. ij. Item ad dignitates cū eo q̄ eſt.xiiij.annoz:de eta.t q̄li. cū inde coz:vel in minoribus nūc.c.ti.c.preterea. Jtē in caſu decre.at ſi clerici.Ş.de adulteriis. Item cū faciēte duellū. de coz.viciatis.c.i. Item cū apoſtata.de apoſta.c.ii. Jtē cū eo q plures hāūt cōcubinas:de biga.c.q. Item cū inſtituto in eccl̄ia ab illo q inſtituē nō potuit.de cle.pere.c.i. Jtez cū ꝯbente mītimonū in ſacris.de cle.cōiu.ſine.c.li.ii. Jtez cū regularib⁹:vt miſtrent in eccl̄ijs ſecularib⁹.ō ſta.mo.q dei. Item cū diacono q ṽberauit clericū t ſpōſalia ꝯbit q cle.vel uo.c.i. Item cū pugnāte in duello.c.i.ſi th inde non ꝓcedat mors vel mēbri debilitatio:vel mutilatio.c.ti.c.ii. Sed t tunc diſpēſat in bñficiis:vt ibi. Item in bñficio cuz excōicato miſtrāte.de cle.excō.mi.c.poſtulaſtis in ꝓn. Jtē improbat Guil.in ſpe.ti.ii.Ş.nunc epoz.ṽ.clv. Jtē cū pmoto per ſaltum.de cle.per ſal.pmo.c.vno. Item cuz nō ordinato miſtrāte.de nō ord.mi.c.ii. Item cū ordinato furtiue de eo q̄ fur.or.rece.c.i.t vlti. Salua diſtinctiōe ibi poſita. Jtez religioſus q ad miorē religionē trāſeat. de regn.c. ſignificatū. Jtez in mutatiōe prebendaz:de re.permu.q̄ſitum. Item cū illo q bigamū ordinauit j.de biga.c.ii. Et dicit Jnno.ſe idem intelligē ſi alios irregulares ordinet.trā ſit Jnno.ad partez diuerſaz. Et dicit q ꝓhibet epo diſpēſare q aliqs vna die recipiat plures ordines ſacros:vt hic. Sed poſt ſuſceptos cū ſuſcipiente diſpenſare poſſit cū non ꝓhibeaf. Item cū ordinato die qua nō debuit.ē.c.cū q̄dā per qō capl'm:t iſtud melius vt dici q ēt ꝓcedenti cāu q̄ſi plures ſacros vna die recepit epūs nō diſpenſet. Jtez cū minore annis.xiiij.ad dignit item:de eta.t q̄li.inde coz. Jtez cū bonucida.i.di.iunoz. Item cū illegitimus qō dc hodie:t

de fi.ꝑ.c.i.li.vi. Item cū corpoꝛe viciatio.l.di.nemo.ꝛ.di. fi qs.ar.ꝯ.de corpo.vic.ligificant. Item cum bigamus & viduaꝛ marito:de biga.c.ii.xxxiii.di.lector. Item in casu decre.nup de biga. Item cū duellū faciētib⁹:vel fieri facientib⁹ si mors vel trūcatio sit secuta:de cle.pug.in duel.c. i.e.ii. Item cū ordinato in excōicatōe.iuxta id qō bt ō sen. excō.cū illoꝛ. Item cū illo q de multa excōicatiōe conqrit in iudicio seculari.xxi.q.vii.c.pe. Item cū symoniaco in ordine.I.de symo.de symoniaco. Item cū infamib⁹.ii.q.iii.ℌ. hinc. Item cū nouicio vel hoie alteri⁹ ꝓfessiōis:vt fiat abbas vt.ℌ.de elec.officij. Item vt qs in vna eccl̃ia bēat duas ꝓben das.de ꝓcēs.ꝓbē.ll̃as. Item cū penit⁹illiteratis:vt sint clerici: & cū solēnit penitēnib⁹.I.di.nō ꝓhibebat. Item cū suis & obligatis certis ꝓditoꝛib⁹:vt.c.nō cōfidat.ꝓri.all̃.e.liij.dis.p totū:tñ secus ta distinctiōe q̄ est de suis nō oꝛ.c.ij. Item nec cū obligatis ad rōcina:de obli.ad rōci.c.vno. Salua distinctiōe ibi no. Item nō dispēsat:vt sine aliq̄ interstitio tpis do maiores ordines nō recipiat:vt hic:& ꝓcedēti.c.nō cōfidat minores aūt ordines & sic es:& sine interstitio ex dispēsatiōe ꝓferre pōt.ℌ.c.de eo ꝑm Inno.Hosti.vt būsse in gl.Inn. aliū casum.s.q nō dispēsat:vt ordinet qs sine:de prebē.cuꝫ ꝑm.lxx.di.c.i. ¶ Scire debes q ꝑ.de.sāp.de ꝓbē.expo sustī tenēdo q ꝓpī dispensant vbi nō ꝓhibent.remittit ad casus notatos.i.q.vij.ℌ.nisi expimit:ibi q dispēsat i bñficio & ꝯctu:vt ibi:in duob⁹ simplicib⁹:de elect.cl.ij.in cañ⁹:de cle.cōiu.sane.de eta.& qua.ꝓterea.de iudi.at si clerici. Item cū illegitime natꝰ qō dic:vt de fi.ꝑ.ſby.c.i.li.vj.& in casu decre.q.ſcā:de elec.& c.ij.& pe.de voto.c.i.de cle.pug.in duel. c.i. Item cū clerico q̄ molauit idolis.l.di.ꝑ.ſbyteros:vel q vendidit vasa sacra:& pmaneat in ordine.l.di.ꝑ.ſbyterū:in gl. Hic hēs ibi cle.xxvj.dic vt ibi.Salomitane. Dic vt ibi none:& lxxxvi.di.cā. al̃ cōputane:& I.ō reg.iur.q qs.li.vj.& in fi.de hoc.ℌ.c.ad aures:in gl.ij.Anto.de bu.

c **Onsultationi.** Ordinat⁹ ad sacros: extra tpa statuta ordinē recipit:& post pniam cū illo dispensat ep̄s.b.d. ¶ No.ꝑ q ordinatus extra q̄tuoꝛ tpa recipit caracterē & nō exercet ōez:& sic ꝑz q de ordis suba nō est tpa ordis cōferēdi:sed solū de bñ cē. ¶ Et no.q defectus solēnitatis extrinsece nō impedit habitū actus:sed solū exercitiū. ¶ No.tertio q cū ordinato extra q̄tuoꝛ tpa quo ad executiōez dispensat ep̄s:& p hoc hēs vnū casum in quo ep̄s dispensat. ¶ Opp.q caracter ordis nec ordo imprimat:ex q̄ nō est ordo cōgruo tpe collatus:q tpa vt de suba:sicut & in electione.de elec.q̄ pp:& .c.auditis. So.dicit gl.q tpa nō impedit caracterē:q nō est de suba:sicut nec etas.ℌ.c.vel non est Compo. Hic & baptismus a quocūq; cōferat in forma eccl̃e imprimit caracter: siue a indeꝛ siue pagano:q̄uis ab eo non debeat recipi:de sum.tri.c.i.ad fi.de cōse.dis.iiij.a quo dax:dicit tñ tex.hic.& gl.q q̄ trāsgressoꝛ est canonis recipiens extra q̄tuoꝛ tpa q punit:q̄ puat ꝓāte ordinādi.ℌ.c.sane mili cū eo dispenset:dicūt tñ hic doc.s.Gof.q q̄ peccat mortaliꝛ trāsgrediēdo mādatū:est suspensus:nō de iure ordis executio non bt:ly bēat caracter:id dicit substinere:poterj qs aūt possit dispēsaꝛ:vt q epūs ex eo q die poterj substinē. Jnꝯiū é.ℌ.c. cū qdā:ibi dum dicit:donec apud nos. Jnꝯiū vt:q papa hic rñdet ad ꝓsultatiōez:p q vt q epūs possit suo iure dispēsare:nō ex cōmissōe fcā a papa:sed dic q ꝓsultatio fuit sup caractere:q de dispensatōe addit papa fuit additū abs q̄ ſsito.glo.relidet q epūs possit:q hic rñdetur ad ꝓsultationem:& in ꝯtio papa sibi reseruabit ex certa scia ꝑter me:vt alii magis teneant:dicit hic Host.q aut est ordinat⁹ extra q̄tuoꝛ tpa:ex mera ignorātia:& dispensabit epūs vt hic:& I. ti.ij.e.ii.& pōt allegari mera ignorātia:vt q̄ simplex fuerit & nūciauit q̄tuoꝛ tpa esse tpe quo nō erāt:vt q epūs nō ingrediunt bñ:vt q ꝑm diuersitatē locoꝛ in diuersis tpib⁹ q̄tuoꝛ tempoꝛ iennant:ad cognoscēda tñ q̄tuoꝛ tpa:ō iure tenēt

sue. Vult crux lucia cinise crismata diua. Ät dꝫ vota pia q̄rta sequēs feria. Et bis sabbatis q̄tuoꝛ tempoꝛ:& sabbato mediante q̄dragesime:& sabbato sancto minoꝛes eisdē sabbatis:vel dieb⁹ festiuis cōferunt. ¶ De pma tōsura dicit hic Hosti.q q̄libet die conferri pōt:q canones de illa certū diē nō exprimūt:& q sic de gñali ꝓtinctudie obseruat J.de eta.& q̄li.cū cōtingat:q fiq; collati sunt ordines tpe incōgruo scientib⁹:& tunc si q̄ritur de dispēsatiōe ex necessitate vel vtilitate eccl̃ie hāc facit solus epūs.ad hoc de elec.cū nobis:& c.in cauliculi si sit delinquēs:in hoc de cle.cōiugati. diuersis fallacia:de dona.inter vi.& vxo.& si necesse.vt nisi papa faceret sniam:vel sibi retineat dispensatiōez.ℌ.c.pri. Ifacun ti.aut dispensatio sit pp merita electi:& tunc dico q suo iure dispensare nō posset:nisi sibi spāliter cōmitteret.ℌ. c.cum q̄dam:sm Hosti.q dicit hoc tenendum q̄q̄d noueꝛit in summa.e.ti.c.fi.ℌ.si prelatoꝛ:ibi dicit q ex cā necessitatis:& vtilitatis dispensant:alꝰ nō. Nō ob.ℌ.c.cū q̄dam:q ibi ille nō erat subiectus archiepō immediate.

q **Uesitū.** Occultus crimis pp homicidiū in susceptis post penitē tiam pactā ministrat:& ad sup̄iores ascendit ali pniam monet:vt ēt in susceptis nō ministret.h.d. ¶ Cōis diuisio. Scōa ibi. rñdemus. ¶ No.q ex crimi nibus q̄s pōt bonū recte ꝓfite. ¶ No.q appellatiōe sacerdotū non comprehendunt clerici:posset induci ꝯtium. ¶ Et no.q appellatiōe clericoꝛ in lata significatiōe comprehendunt sacerdotes. ¶ No.ſo hic apertū q oē in iudicio ꝓbatū dē notoriū. Et aduerte q hic vult tex.hoc q̄ est ordine iudiciario ꝓbatū:vbi nō sūmarie vt hoc nō sufficere:dixi in.d.c.vestra.de coha.cle. ¶ No.iij.q oē delictū graue:& notoriū:inducit irregularitatē.& no.effectū irregularitatis:q impedit in susceptis ministrare:& ꝓhibet a susceptēdis. ¶ No.q̄to regulā q oē delictū quantūcūq; graue occultū:intellige put distinguit ꝯ notoriū:ꝓbabile tñ post pactā pniam nō impedit ad ordines ascendere:& in susceptis ministrare:& sic nō causat irregularitatē. fallit in homicidio:q̄ delictū q̄tūcūq; occultū.i.nō notoriū inducit irregularitatē:& impedit in suscipiendis & susceptis ministrare:& acta pnia. ¶ No.iiij.q nullū peccatū ēt añ actā penitentiā:dūmō nō causet irregularitatē:impedit ꝓcise a ministrādo in susceptis:vel a suscipiēdis:q̄ est occultū:q̄ intelligo ēt si sit ꝓbabile:sed bñ talia suspendunt:quo ad se tm̄ante peccatoꝛ nō quo ad alios:& hoc casu:q nulla est pena cōtentiosa:sed pnialis:ꝫ se suꝑioꝛ monēdo nō ꝓcise compellendo. ¶ Opp.primo p declaratiōe decre.anteq̄ discēdam ad glo.q nō vt q in aliq̄ delicto ēt homicidij posset qs ꝓhiberi in susceptis vel in suscipiēdis:q ecclia nō iudicat de occultis.iij.di.erubescāt:cū si.cōiter doc.intelligūt decre.q loquat de cribus occultis simplr:put crimen occultum distinguit ꝯ ꝓbabilem:& sm istum intellectū dect. ponit duas regulas:implicitā vnā:& alterā explicitā. ¶ Prima implicita est: q oīs mediocris peccatoꝛ notorius:incurrit irregularitatē:ēt post pactā pniam:impedit in susceptis & ꝓhibet a suscipiēdis. ¶ Secōa regula q oīs mediocris occultus peccatoꝛ nō incurrit irregularitatem:nec quo ad se suspensus est:q̄n possit celebrare:nec ēt ꝓsulēdo nō dꝫ ꝓhiberi:ex quo egit pniam:& quo ad susceptos & suscipiendos. ¶ Tertia regula q̄ sumit exceptiōe:put excipit homicidium:ly tex.facit p modum casus tñ ex quo faciunt regulam q oīs grauis peccatoꝛ occultus incurrit irregularitatem:& ēt post pactam pniam est suspensus. Ideo si ꝓsulit an debeat celebrare vel ad sup̄ioꝛes ascendere ꝓhiberi dꝫ & cōsulenti nō ꝓcise:sed cōsulendo:q suspensus est quo ad se:& sic loqtur decre. ¶ Quarta regla est in mediocri peccatoꝛ in quo ꝓsistit & occultoꝛ:& adhuc nō pōt ꝓhiberi:ly debeat moneri ex quo peccatū est occultum:ad q̄ rñdent q fatendū q occultus peccatoꝛ nullo mō dꝫ ꝓmoueri. Si loquitur de ꝓhibitiōe cōtentiosa & ꝓcise:si de pniali & monitiō-

na:ds ꝓhiberi:qñ ꝓfecerat in peccato:vel qñ nó ꝓfecerat:
& est irregularis:vt homicida.hic intellectus est in se verꝰ:
sed nó plz:qz tex.vt log de ꝑcisa monitione & ꝓhibitione:
ió intelligo tex.vt loquat de ꝑcisa:& intelligat de delicto
occulto:qđ distinguit ꝯ notoriū:qđ tñ est ꝓbabile:& sic
hoc decidit decre.ista. ¶ Quia qñq delictū est mediocre
& occultum ꝓbabile tñ:& post actā pniam:& nó ds ꝓhiberi
in susceptis nec suscipiēdis:qz tales nó sunt irregulares:vñ
ex quo egerūt pniam nó sunt ꝓhibendi. ¶ Añq delictū
est graue & occultū:& causans irregularitatem:vel ipso iur
inducens suspensióez:& tunc ꝓhiberi ds:vt in homicidio ó
quo loqtur cá exempli:vñ idem in alijs suspensióez vel ir-
regularitatem inducéntib⁹. ¶ Añq delictū est mediocre
& notoriū:& hoc ét post pactá pniam impedit:qz causat ir-
regularitatem. ¶ Añq est mediocre & occultū:& nódz
est acta pnia:tñ est ꝓbabile:& adhuc dico:qđ ꝓhiberi nó ds
sed moneri:qz ex quo delictū nó causat irregularitatē:licet
hic fit in peccato:& possit ꝓhiberi ante ꝯ notoriū fit:nó pót ꝺ
ꝓhiberi a miſtrādo:qz hoc pp peccatum suspensus est:tñ
quoad se a suscipiēdis adhuc posset ꝓhiberi:& hoc nó negat
decre. ¶ Cócludendo tñ oia:dico qđ qdam sunt crimina
enormia q̄ quoad ꝓpositum sūt delicta naturā delicti cau
santia:vel irregularitatē:vel suspensióez:que sunt delictum
homicidij:& de hoc est certū penes oés:vt hic:de alijs é du
bium:certe & est crimen symonie.de accu.inq sitióis:& alia
delicta que enumerantur per doc.in.c.cuz pdam.§.pp ꝓficiē-
tiam.ꝯ de renū.vel verius illius in qbus apparet a iure qđ
inducāt suspensionem ipso iure:& in istis cauat crimē est noto
rium:& duplici cā inducit irregularitatē mā delicti:& acci-
dēti notorietatis:hic impediūt:sive acta pnia:sive nó:vt hic
& in susceptis:& suscipiendis. ¶ Aut sunt occulta ꝓut oc-
cultuz distinguit ꝯ notoriū:sunt tñ ꝓbabilia:& tūc idem:si-
ve sit acta pnia:sive nó:vt hic sm intellectū quē sequor:& pñt
tales precise ꝓhiberi:aut sunt oino occulta:& tūc tales quo
ad se & acta pnia sunt suspensi:& sunt ꝓhibendi in foro pe-
nitentie cōsulendo:sed nó precise in foro cōtentioso:ꝝ sive
relinquūtur ꝑcie:vt hic sm alium intellectū. ¶ Quedam
sunt delicta enormia & causantia irregularitatem:vel suspē
sionem:& ista manifesta impediūt in susceptis & suscipiēdis
occulta in susceptis tñ nó impediunt:sed in suscipiēdis:sic
.s.e.ex tenore. ¶ Quedā sunt delicta mediocria:& appel-
lo mediocria oīa mortalia:de qbus in sūma.de pen.§.de
peccatis:sub.§.que aūt sunt peccata mortalia.xxv.di.§.nūc
aūt:que sui nā nó causant irregularitatem:inter que est pu
rium:adulterium:& falsum testimoniū:vt apte ps hic:& dic
qđ qñ qz hec mediocria sunt notoria iuria & facte:talia ꝓp
notorietatem causant irregularitatem ex accidenti:& talia
nó ꝓsit ꝓmoueri acta:vel nó acta pnia:& hic est casus impli
cite:nisi secum dispenset. ¶ Attendendū tñ qđ in dispēsan
di ptāte distinguit inter ista:an sint de mediocribus mino-
ribus:& dispensant epi:nisi appareat ꝓhibitum acta pnia:
de iudi.at si clerici. Si sint de maioribus dispēsat solus pa
pa:nisi vbi appareat epō pniffium:de hoc casu pót ꝓcedē
opi.alia de qua fit mētio hic:in glo.que exigit in talib⁹ di-
spensationem. ¶ Añq hec delicta mediocria sunt occul
ta ꝓut distinguit occultum ꝯ notoriū:& sic sunt ꝓbabilia:
& tūc aut ista volunt ꝓmoueri acta pnia:& ꝓsit:vt hic est ca-
sus. ¶ Aut volunt ꝓmoueri nódz acta pnia:& hic dicūt
quidam qđ talia faciunt hoiem irregularem:vt non possit in
susceptis ministrare:nec ad sūpiora ascendere. Credo qđ
quo ad se sunt irregulares:qz nó ꝓsit salua ꝑcia ministra-
re:nec ascendere quo ad alios aūt vt possit ꝓhiberi:dico
nisi bnus delicti ꝓbatio recipiat:ita qđ trāseat in notoriū:
qđ nó ꝓsit ét ꝓhiberi:sed bene debent moneri:& sic ds intel
ligi hec decre.in fi.dic qđ aut in susceptis & ante receptis ꝓ-
batis:nó pót impediri:sed ds moneri:vt hic:aut in suscipiē
dis:& dico qđ oblata ꝓbatio poterit impediri.arg.comūn
quē no.per Hosti.in.c.queris.de ets.& qua.vestra. ¶ Nō

qđ vbi cōscientie regulātur a iure diuino:& tūc peractio pe-
nitentie semper tribuit ptātem miſtrādi in susceptis & ascē-
dendi ad sūpiora:secus si regulatur a iure positiuo:qđ ic-
tuanda sunt forte dicta.ā.de hoc no.fuit.ō.eo.ex tenore.
¶ Añq hec crimina sūt oino occulta:& si acta penitētia:
idem qđ .ō.& fortius ea nó acta:nó ꝓsit ꝓhiberi:sed tantum
moneri:& sic ergo loqtur finis decre. ¶ Quia ꝓp.fo ꝯ vnum
.ō.incidenter ꝓ sūpositum qđ plurium sit de mediocrib⁹:
qz imo est maius delictum adulterio.xxij.q.v.ille. Sed dic
Host.hic qđ illō qđ dr de homicidio:hic hz locū:& in alijs
grauibus:& sic plurium sequtur homicidium:hoc nó dicit
Host.sed remittit ad capitulum ille:& ibi no.qđ homicida
dr grauis peccator:& sic no.verum qđ hic ponitur.ar.cozuz:
que notātur de renū.nisi.§.ꝓpter conscientiam:qđ infinite
displicet:qz cōtra hanc decre.dic ergo qđ quo ad effectum
irregularitatis.de quo agimus maius censetur homicidiū
& magis horrendum. ¶ Item quocunq sit sufficit qđ a iu
re nó reputur qđ plurimū nó inducat suspensionē. ¶ Que-
ro an regularis ordinatus vbi eget dispensatione caracte-
res recipiat. doc.dicunt hic.qđ sic.dūmodo in forma eccle-
sie ordinet:& vera sacramenta cōficiunt.xix.di.fm.i.q.i.do
minus:& c.qđ quidam:& no.in.j.c.ij. ¶ Quero ſo an in de-
lictis mediocribus acta pnia absq dispēsatione posset qđ
ad sūpiora ascenderet:& in susceptj miſtrare:hic Alla.vt
velle qđ non:nisi saltem epō cum eis dispenset qđ pōt:vt de
iudi.at si clerici:& dicit qđ valde necessaria est dispēsatio:nó
pp dispositionem vitandam:qz occulta peccata vindictam
nó hñt.xxxij.q.v.xpiana:sed vt licite suum officiū exequan
tur:qđ aliter nó ꝓsit.xxxiij.di.habuisse. Item opabitur di-
spensatio:qz sūp illo delicto amplius accusari nó poterit:ó
si.pbyter ox:tua.de scisma.fraternitatem:nó ob.xxxij.q.
ij.admonere.xv.q.v.ꝓsbyter.de pen.di.i.diuina clemen-
tia:qz verum qđ dispensatio vel absolutio penitētialis non
tollit penam cōtentiosam:sed bene tollit dispensatio iudi-
cialis:vt j.de iudi.at si clerici:hoc vltimū dictum est verū:
sed primum nó placet:vt dicit glo.ſi.q. delictū mediocre oc-
cultum habita pnia nulla eget dispensatióe:vt est dictū.ō.&
est hic casus:ad ſam:& ad hoc vt huius dispēsatio operetur
quo ad penā cōtentiosam in delicto occulto hēbit occult⁹
peccator nó solū epōs:sed ét testib⁹ p quos ꝓbare possit ꝑ-
dere crimē suū:de quo.l.di.ex penitētibus. Jo.an. Anto.

De scrutinio in ordine faciendo. Rica.

¶ Dicto de ordinādis:qz ordinādi examinādi sūt:ió tē.
xxiij.di.qñ epō. Et hoc ꝓut loqtur de scrutinio añ ordina
tionem. Be ſo qđ fit pō ordinatóez dr hic.& xxiij.dis.epōs:&
& .s.e.xxiij.dis.p totuz.l.di.q in aliquo. Ant.de bu.

Ā parte.

Episcopus ordinat⁹ in scrutinio epi ordi-
& nādi rñdere pōt illū dignū:si eū nó nouit
indignū. Et sūt due ptes. In pma decisa
cōsultatio. In scōa rñsio:ibi fraternitati.
In qua pmo ecclie romane morē induc.
Scōo rñdet. Rñsum moderat:& moderatum declarat.
¶ No.pmo qđ anteq̄ ꝓcedat ad actū ordinatióis dz ꝑce
dere qdam inquisitio:sūmaria & extraiudicialis. de qlitate
ordinādi:cuius forma est:vt vnus de assistentib⁹.i.pītano
interroget de habilitate ꝓmouēdi:& ipse rñdeat:de credu
litate ordinādi. ¶ No.ſo de his in qbus non pōt hri cer-
ta & determinata notitia:admittit testimoniū credulitatis.
¶ Et no.qđ testis deponēs ex certa sciētia idoneitatis:vel
habilitatis alicuius:eo ipso subdit ancepa priuiā ex eo qa
nó pōt de hoc certa dari & determinata veritas. ¶ Et no.
qđ ét illud dr qđ scire:qđ scit p credulitatē vel ꝓsumptióez
qñ eius certa nó pōt dari veritas:vel scire:& tūc nó dr scire
simplr:sed scire ꝓut nā patit:& sic no.qđ qs astringitur ad
opatóes sm metas nāe:& vltra ad supnaturalia nō arctat.
¶ Et no.qđ nó vitiat dictū testis:si dicat se scire ad qđ ea
ꝓt tūm ex credulitate:vel ꝓsumptióe:si tēpat illud mere ad

uitas nature. ¶ Ro. tertio q̄ asserendo tacite vel expresse
q̄ dignū nō p̄cauit: si enim nō nouit indignū: et sic p̄s q̄
quilibet dignus p̄sumēdus est: nisi appeat idignus. ¶ Ro.
iiii. q̄d dicat simplr dcm̄: et nō simplr dcm̄: q̄ illud dr̄ sim-
plr q̄ abstq̄ plica et limitatione asserit: illud aūt dr̄ nō sim
plr dcm̄ q̄ nō abstq̄ plica et limitatione asserit cū aliq̄ determinatiōe: q̄ est notādum
p̄ statutis q̄ ad politiōes exigunt simplicē rēsionem: et q̄ re
q̄runt politiōes simplices esse. ad hoc butriga. in. l. ij. C. de
iura. calū. ¶ Ro. v. q̄ loquēs ēt veritatē q̄ p̄sciam: peccat
mortaliter. ¶ Sexto no. cautelā et instructiōez interrogā-
tuq̄ aut scit eū esse dignū: et securē rēdeat eū esse indignū:
aut tibi constat eum esse indignum: et nec debet respondere
re eum esse dignum: nec etiam eū aperte dicere indignum:
dz hoc nūciare epo: q̄ eum ordinat: vel archiepo p̄secrāti.
Ro. vij. q̄ curia Ro. nō vult scrutinio in cōsecratiōe pon-
tificis: sed solum in ordinatiōe eius p̄sbyteri vel diaconi. et
no. q̄ nō semp̄ titulus curie ab inferioribꝰ est in exemplū tra
bendū q̄n̄ titulus curie aliq̄d p̄ter regulas dispēsatiue opat.
¶ Qp. q̄ nō debeat rēdere se scire illū dignū et habilem.
et quo ignorat habilitatem vel inhabilitatē: sed potius dz
rēdere q̄ ignorat. So. dicit gl. q̄n q̄ aliq̄ verisimilia prece
dunt indicia ex q̄bus dz q̄d dignū p̄sumere: et tūc nō dz rē
dere se ignorare: sed q̄ scit eū dignū ꝓpter patet sua fragili-
tas: et sic q̄ scit p̄sumptiue eū dignū esse: hic enī p̄cedunt in
dicia: q̄ eo q̄ vidit eū clericū et p̄batum a bonis: dz eū habi
lez et dignū p̄sumere: et de tali rēdere dz: q̄ audiunt ab alijs
xxxi. q. v. hic dr̄: secus si nihil p̄cedat p̄ambuli: q̄ tūc nō p̄su
mit dignus. ¶ Sc̄o vr: q̄ in dubio dēat q̄s potius p̄su-
mi indignus q̄ dignus. C. de his qui ve. impe. l. iij. C. de p̄-
ba. l. ex p̄sona. ¶ Itez fo: q̄ in dubio p̄sumēd⁹ ē excōica
tus: de sen. excō. cuz desideres. §. fa cōne. hinc est q̄ fornī⁹
p̄sumit fornicatio q̄s mrimonium: vt ps. xxx. q. v. aliter dic
glo. q̄ vbi agit de aie p̄iudicio p̄sumendū est in deteriorē
ptem: de sponsa. inuenio. Circa iudicia p̄sumit potius in-
stum et bonū: q̄ p̄sumat aliud: vt hec: e. lxxxvi. dist. si quid.
¶ Hic cōcludendo dicta doc. si q̄ritur quo ad se q̄d quis
debeat p̄sumere de se: q̄d q̄s ei cōsulendū: vt p̄sumat: et tūc
dicendū q̄ potius se nō idoneum et malū: q̄s bonū p̄sumet
dz: et maxime in his in q̄bus est piculum et scandalū aliorū
et hoc ne p̄clitet anima ipsius: vel eius salus negligat: ad
hoc. de cle. excō. inmisi. illud. Et no. glo. de elec. cuz in iure:
q̄n̄q̄ q̄rit qualis q̄s ab alio debeat in dubio p̄sumi: et
tunc aut nihil petit ad q̄ eius regratur habilitas vel ido-
neitas: et in dubio dz plus p̄sumi dignus q̄m indignus: q̄n̄q̄
aliq̄d petit: et tunc aut q̄rit de idoneitate naturali: et tunc
aut nō apparet in p̄teritū: vel in p̄senti de aliqua eius mi-
nuta: et tunc respectu bonitatis nātis q̄libet dz p̄sumi bo
nus: potius q̄m malus: et hoc. Ideo q̄ naturaliter creatur bonꝰ
et plenus veritatibus: et sic naturaliter homini p̄sumūtur
virtutes inesse. ¶ Hec ob. peccati destructio: q̄ ꝓ illō da-
tur sacramentū repatio. de sum. trī. firmiter: in quo confert
gratia. de cōse. di. i. c. ij. ideo cū p̄stet semel repatus: adhuc
p̄sumitur repatus: donec cōstet ōtrium. C. de p̄ba. sine pos-
sidet. ff. de minō. aut p̄tor. ad⁹. l. et si siue. §. pe. ¶ Aut p̄stat
post baptismū: ipsum semel malum et nō idoneū fuisse: p̄
sumit semper nō idoneus in illa specie: donec ōtrium p̄bet:
sine nō idoneitas surgat ex malicia aie: siue corporis defe-
ctu. de elec. cum. R. et p̄s in regula. semel malus de re. iur.
li. vj. Et hec vera: siue queratur de p̄sonis puniēdis. C. de p̄-
ba. l. fi. l. xxvij. di. si qe: siue q̄ratur de beneficijs acq̄rendis
et p̄sonis sublimādis: q̄ de occultis hoīm actib⁹ in q̄bus
eccl̄ie nō iminet euidens piculum: p̄sumit bonū. ¶ Aliq̄s
tñ p̄mouear: de hoc inq̄rendū est: et si aliqua est p̄sumptio
ꝓ p̄mouendū: vel oīt aliq̄d dubium: inq̄rendū est: et illud
purgatur p̄ inq̄sitionez: de p̄sump. ltera. Si nulla sit spālis
p̄sumptio semp̄ iudex faciet gñalem inq̄sitiōez. de elec. ni-
hil: et facta examinatiōe: si nihil mali reperit semp̄ p̄sumēdus est bonus: p̄ apparentiā posterius p̄sumit postea in p̄
tritum. de spon. his qui. de elec. Innouit. ¶ Aliq̄s q̄rit
de bonitate accidētis ad naturalem bonitatē: q̄ est annexa
intrinsece bonitati: et tunc glo. dicit q̄ hec nō p̄sumit: q̄ hz
se p̄ accīs. Et no. glo. de elec. si forte: et c. q̄ sit. li. vj. ¶ Sz
huic obuiat hec decre. q̄: et hic agit in cōsecrando: de boni
tate nō naturali oīno: sed ēt accidentis ad naturam: et tñ p̄-
sumitur hic bonus: p̄s de elec. cum in cūctis. ad hoc de pre-
sump. c. fi. ¶ Dic q̄ p̄dicta p̄cedunt q̄n nullū apparet te-
stimoniuz bonitatis illius vel p̄sumptio: vbi aūt aliqua ap
paret p̄sumptio: vt q̄ ad hoc per alios est p̄sentatus: vt bo
nus: ad hoc est electus: vt bonus ē p̄firmatus: sicut in illo q̄
petit cōsecrari: et tūc p̄sumit accītalis bonitas: et sic loquit
hic: et hoc est q̄ vult dicere gl. j. ¶ Item q̄n p̄cedit aliqua
examinatio ipsius: et nihil mali apparet ꝓ eum: vt dicto. c. fi.
¶ Aliq̄s querit de idoneitate bonitatis extrīsece: vt diui-
nā: et tunc dic: aut non apparet aliq̄n diuinas habuisse: et
nō p̄sumit: q̄ q̄libet nascitur nudus. Job. j. xlvij. di. sicut: et
talis p̄sumit nulli p̄beatur vestitꝰ: et hoc q̄ dicit: vt accidē-
tales de facili absint et adsint: vt in. §. magistratus: q̄ al-
legat glo. in auc. vt oēs obe. iudi. §. j. colla. v. ¶ Ad p̄dic-
ta facit regula. de re. iur. semel in alijs. de re. iurid. li. vj. aut
semel ponunt diuicie: et semp̄ ponunt: donec p̄bet ōtrium. ff.
de p̄uil. ordi. l. fi creditores. ¶ Ex his cōcordant due gl.
iuris ciuilis ꝓxime. Quarta vna est in. l. fi vo. §. q̄ p̄ qualitate
ff. qui satisda. cogan. que tz q̄ in dubio bene idoneitas p̄su
mit. Alia est in. l. ij. ff. de p̄ba. que tz ōtrium q̄ nō p̄sumit:
et semp̄ p̄sumit donec ōtrium p̄bet. ff. de priui. credi. l. fi cre
ditores. de hac materia: de p̄sump. c. fi. et plenius in regula:
semel malus. de re. iur. li. vj. et q̄s scripsi. de elec. bone: et per
Cy. de p̄ba. l. actor. et ibi p Butr. ¶ Quid si his rēdere
in scrutinio denūciat inhabilitatē p̄mouēdi ad ordines se
creto archiepo nō vult ipsum audire sup denunciata indi-
gnitate: nisi publice p̄ponat: dic sin Inn. q̄ dz cuitare scru
tiniū si pōt: et euitet sic: q̄ p̄ eum crimē fratris nō publicet: si
vī si eo p̄nte et tacente publicaret dicat p̄dicta vba. et si cui-
tare nō pōt dicat hoc secure cū loquat in p̄sonā eccl̄ie que
suam indignitatem ignorat. ij. q. j. vnus: et. q. vij. plerique. de
offi. ordi. si sacerdos. Et si p̄ hoc nō informat p̄sciam suaz
satisfaciet ei sm Hosti. Anto. de But.

Be ordinatis ab epo q epatui renūciauit. Rica.

¶ In tractatu ordinādoz: de qb⁹ segitur et p̄cedit: interpo-
nit hec Ricella. De ordinatis ab epo: qui epatui renūcia-
uit: et incidenter ponit. De ordinatis ab epo. ¶ Quid de
ipsis excōicatis ordinatis: dr̄ de sen. excō. cū illoz. De or-
dinatis a symōiaco. de symo. p tuam: et alle criminoso. ix. q.
j. in sūma. Et vide de sc̄isma. c. j. de pna pte nō habet i de-
cre. fz iducit. j. q. j. vētū. De ordinat] ab his de qb⁹ dubitat:
an fuerint episcopi. lxviij. di. de ordinat]. de secunda. ix. q.
j. per totū. et de scis. c. j. et ij. Anto. de Bu.

Equisuit.

Epo qui renūcia uit loco nō. Inui
tatus ordines conferre pōt: sicut p̄ius. Si
renūciauit ordini: cū ordinato p eum ad
minores: vel ignoranter ad sacros dispen-
sat epo: cū ordinato vo sciēter ad sacros:
nō dispensat. ¶ In pna cōsultatio. In fa distigues rēsio.
Sc̄o ibi: rēdemus. ¶ Ro. duo iura cōcurrere in epo.
Primo ius dignitat] epalis coherēs p̄sone: q̄ habet p cō
secrationē. Sc̄o administratiōis ius coherēs loco cui pre-
sidet: q̄ hꝫ per ꝓfirmatiōez. ō. de elec. trāsmissaz. ¶ Et no.
q̄ hec iura nō sunt insepabilr cōnexa: vel indiuidua: vide
vnī pōt renūciare sine altero: si incobet a loco. ¶ Et no. q̄
ptēs in his q̄ sunt in habitu ordinis residet in dignitate co
herente p̄sone: quo ad exercitiū residet in loco cui preest: et
in quo administratiōez hz: ex hoc cōcludit q̄ epo qui renun
ciauit administrationi: sed nō dignitati: pōt illa que sūt or
dinis: quo ad habitū: sed nō quo ad exercitiū: q̄ caret ob-
iecto: in q̄bus nisi sibi integret p̄ iuratiōez alterius q̄ bēat

exercitiū. ¶ No.q in ordine ꝛ in ꝓferēte ꝓsideranꝫ tria. Caracter. Ordinis. Habituꝫ ꝛ exercitiū. Primū quo ad ptātem cōferendi residet in caractere ꝓsecrationis ꝛ dignitatis epalis. Scōm residet in habitu dignitatis epalis: put cohabet ꝓsone. Tertium residet in admiſtratōe dignitatis ꝛ ex hoc inferꝫ: q̄ hīs oia hec tria cōferat caracterē: ꝛ habitum: sed nō executiōē: habens primū solū cōfert caracterem. Et no. arg. q̄ ex toto renūcians dignitati epali: nō ꝓpterea ipsam: quo ad potestatē ordinādi pdit: q̄n ordinando caracterem imprimat: ꝛ sīm hoc bic apte vt ꝓbari q̄ epatus est ordo ꝛ bz caracterem: alia vt potuit ex toto tolleret renunciatiōe. ¶ No. q̄ ordinari ab epo ēt dignitati renūcianti recipiūt caracterem. Aliq̄d aūt recipiunt executionem: pz q̄ nō oēs secum saltem possit dispēsari p superiorem a papa. Hoc declarē. cōcludit: q̄ aut est ordinat⁹ ad minores ꝛ potest: siue sciēter: siue ignoranter: aut est ordinatus ad sacros ꝛ tunc si sciēter nō potest nisi a papa dispēsari: si ignoranter ꝛ crassa sit ignorātia. Idem si ꝓbabilius p superiorem a papa posset dispensari. Et no. q̄ crassa ignorātia cōparatur sciēter in his in quibus agit de defectu. ¶ Et no. q̄ plus habens de maiori ptāte pōt id q̄ poterat ex minori potestate: vnde de elec. q̄ sicut: ꝛ q̄ no. glo. de ꝓsue. cū dilect⁹: vt bic ibi vellet q̄ vsq; ad subdiaconū durēt ordines minores: ꝛ se extendant: ꝛ sic q̄ ordo subdiaconatus nō sit sacer: hoc est falsum: q̄ imo sacer est. J. de eta. ꝛ qua. a multis. Sol. dicit glo. q̄ hec dictio vsq; stat exclusiue: bz aliq̄s stet inclusiue: alle. ff. de sena. l. vlt. §. senatores. bic Jo. an. multa iura allegat p ꝛ c̄. de hac dictiōe vsq; an stet inclusiue. Dicit q̄ q̄q; dictio solet ꝓferri a canone: vel lege: ꝛ dic q̄ includit vel excludit put plus ꝛ minus amicat: vel inimicat aliquo in rebus: vt intellectus amicus recipiat: alius respuatur: vt pz bic. Semp tñ si de mente legis apparet illam sequamur. ff. de extraor. cri. l. j. §. sunt q̄dam: ubi vsq; ad penam capitis: vbi nō apparet per sequētia vel paredentia: vel aliter procedit q̄ est dictū. Q̄q; ꝓfertur ab homine ꝛ si expresse vel tacite: vel per cōiecturas: vel aliter cōstat de mente loquētis: q̄ inclusiue vel exclusiue ponat: sic accipit: de ver. sig. intelligentia. c. preterea. Si de voluntate nō apparet recipimus inclusionem vel exclusiōē: que fauorem bz: vel ex cuius cō sequēta resultat odiū p regulā odia. de re. iuris. li. vi. ff. de dolo. l. j. quatenus fauor nō infert alteri iniustum. Ide domus. inter vi. ꝛ vr. nup. alq; dicūt q̄ semp ponit inclusiue: nisi q̄ correspondētiaz alterius actus aliud appeat: ꝛ hec vera: vbi nō apponant tpi sed actui alicui: si apponit dictio vsq; tpi limitat: ꝛ nullū ē dubiū: q̄q; adiecit ꝛ pōt tpo limitare exemplum: de Rpta: gratiose. ꝛ §. si pp. de elec. cū ex eo. cū dilecta. de do. ꝛ cō. dicit Jo. an. q̄ vbi aliud nō appareat nō esset absurdū dicere q̄ platum ab hoie recipiatur c̄ ꝓferentē exclusiue vel inclusiue. de re. iur. c̄ cum. li. vi. alias sit locus distinctioni pus dicte. de dictōe. A. dic vt de ꝓbē. statutū. li. vi. de absq; de ꝓcur. q̄ aliter. li. vi. vide Guil. de cunio. ff. de offi. pcō. ꝛ lega. incumisse: ꝛ Bar. l. patronus. §. sempronio. ff. de le. iij. ¶ Videt fo. cum glo. in vbo ignorātia: ꝓbabili recipiēs ordines ab epo q renunciauit nō sit suspensus: nec egeat dispensatiōe: per iura que dicunt q̄ ignorātia ꝓbabilis excusat. ff. de iur. ꝛ fac. igno. l. error: ꝛ j. regula. So. dicit glo. si culpa nō ꝓcedat ignorātiaz ꝓcedit c̄ tum: hic ꝓcessit culpa: q̄ facit se a nō epo ordinari: vel so dicit glo. ꝛ melius: dic in his q̄ causantur a defectu ptāt] ignorātia vel scia nihil operat nisi est singularis: q̄ nō supplet defectū ptātis: ideo q̄ qo nō bz: alteri dare nō potest: ꝛ carens executione illam alteri tribuere non pōt. j. q. vij. diabertum. de iurepatro. q̄ aūt. Restat ergo q̄ ignorātia nō dat sibi excusationē: vbi aūt vicium surgit ex pte malicie vel negligentie suscipientis: vel cū quo nō agit: tunc probabilis ignorantia excusat: dolum vel negligentiā: sed nō tribunt q̄ tribui nō pōt a cā agente. ¶ Unde ꝓcludendum q̄ tales ordinati quātūcūq; ꝓbabili ignorātia egent dispē

satione: de q̄ sensit hic Inno. q̄ consuluit rndere ad hāc de ere. ꝛ postea se correxit: de sciēntia. c. j. nisi forte esset ignorātia cōis: ita q̄ cōiter reputet ꝓ nō suspenso: quo casu an in talibus spūalibus operet tolerātia: dixi de iurepa. cōsultationibus: vbi plenissime hoc examinaui: dicit tñ Host. q̄ hec dispensatio de facili obtinebit. ¶ Quero q̄n dicatur crassa ꝛ supina ignorātia: dicit glo. quā no. q̄n aliquid factum est publice: vel coram populo: ꝛ hoc nō excusat: dicit hic Hi. Pbr. Gof. Host. ꝛ Guil. q̄ ls epo publice renūciasset: clericus postea ab eo ordinatus potuisset hīc iustam ignorātiam: vt si extra ꝓuinciā tunc fuisset: ꝛ hoc ꝓbaret: sicut. C. de ꝛ̄ber. sup. optimā. de test. ex tenore. J. qui ma. ac. pōt. cuz in tua. q̄ no. ¶ Quid si renūciauit simpliciter q̄n in dubio ꝓsumatur renūciasse loco tm̄ an ordini ꝛ loco: dic q̄ loco tm̄ q̄q renūciat dignitati presumit hoc facere ꝓpter crimen: de renū. post trāslatiōez igitur ne ꝓsumat crimino sine q̄ ei nō obz. ā. n. pri. c. j. presumit renūciasse plus loco q̄ dignitati: sīm Pbr. ꝛ Host. q̄ remittit ad sūmā. c. n. §. sed qd si simpliciter: ꝛ q̄ hic dr renūciasse dignitati: m. d. c. post translationem: dr renūciare ordini: intelligit aūt p hoc renūciare executioni ꝛ ptāti: sacros ordines cōferendi. ¶ Quero an super executione ista ordinati ad sacros ordines ab eo qui renūciauit ordini dispensat epus: dic q̄ nō sīm hoc. hic: ꝛ sic cui sit in ordinato ab epo alieno executionem habēte qui nō renūciauit. de quo. ā. de tēp. ordi. c. q̄ trāslatiōez. ¶ Ultimo p tex. in fi. pz qualis bz esse dispēsatus: q̄ discretus: q̄ alias dissipator dicitur. Ant. de bu.

Um clericus.

Nō sumatur nec diuiditur.

¶ No. ꝓ q̄ ordinatus ab excōicato: nō recipit executiōez: sed recipit habitū ordinis ꝛ sic excōicatus non inhabilitat ad impriendū habitū ordis. ¶ No. so cū ordinato ab excōicato ignorāt dispensat epus a ꝛ̄ano: ꝛ cum ordinato ab excōicato sciēter dispensat solus papa. ¶ Opp. cū glo. q̄ ordinati ab excōicatis nō recipiant ordinem. i. caracterem. xj. q. j. c. j. vbi dicit q̄ nullo modo dicit cōsecratio que est facta ab excōicatis. Sol. dic q̄ est nulla quo ad executiōez: nō quo ad habitum: ꝛ idem de collatione ordinis facta ab heretico: vt eadem. q. ab excōicat]. Host. remittit ad sūmā. de tempo. ordi. §. j. v. hec igit sit fides tua: ꝛ de fac. nō ite. c. ij. ¶ Opp. q̄ excōicatus cōferat executiōez ꝛ effectum sacramentoꝝ: vt in. c. si celebrat de cle. excō. mi. So. nō cōfert executiōez excōicatus maiori: vt hic: sic excōicatus minori: vt ibi. ¶ Quero an excōicatus possit excōicare alterum: vt q̄ sic: q̄ pōt ordines conferre q̄ est plus: ergo fortius bz posse excōicare. Cōtrariū est verum: q̄ cū sit extra ecclesiam aliquem extra ecclesiam ponere nō pōt. xxiij. q. j. audiuimus. Secus aūt est in ordine: q̄ ls sit extra ecclesiam nihilominus cōferre pōt eq̄ caractere bz a quo pendet potestas qui non deletur per excōicationem: vide ordinem cōferre pōt ex quo seruat forma ecclesie in tm̄ aūt est hoc verum q̄ dato q̄ excōicatus esset tolleratus excōicando nō excōicaret: vt no. in. c. audiuimus: ꝛ dixi plene de iurepa. cōsultationibus: ꝛ est casus in quo tolerare nō operatur q̄d est notanduz: ꝛ in quo nō ꝓcedit mā. l. barbarius. ¶ Quero an idem epus qui cōtulit ordinem excōicatus possit dispensare: dic q̄ nō sīm Pe. ar. de cle. cōing. quorūs fallacijs: successor tñ delinquēt] poterit dispēsare. Ubi. nz q̄ ēt ipse qui est excōicatus: ꝛ qui cōtulit postq̄ fuerit absolutus: ꝛ postq̄ penituerit poterit dispensare: sicut sacerdos poterit iniungere pniam de peccato ex eius mandato cōmisso. ¶ Ad hoc facit q̄d no. Lau. qui dicit pse byter absoluere cōcubinam ꝓpriā de peccato: fornicationis: cum se. ꝛ idem de adultera: vt no. iij. q. vij. §. fi. Et idem ibi Hugo. fatet tñ q̄ honestius esset vt alteri cōmitteret: p̄p maiorem erubescētiam que est magna pena pnie: de pen. di. j. q̄d penitet. Facit q̄d no. xxxi. q. j. oēs. xxxiij. q. ij. placuit sīm Jo. an.

¶ Dicto de ordinatis. Dicédū est de pficiédis: r qz in pficiédis ꝓsideraf xtas r qlitas: r ordo: nó tñ. dicit Jo. an. qz aliq bñt in Rica. de etate r qlitate ordinádoꝝ. Dicit qz illud ordinádoꝝ nó dz esse: qz dcm̃ est in Rica. de tép. ordinationum. Nam hic solū tractat de ordinádis róne dignitatū: r nó aliter: vel qz in pficiédis requrit q in ordinádis: ó tñ. Be mā Rice. quo ad pmā ptem. lxxvij. di. r. lxxviij. di. p totū. Be fa. lxxxviij. di. p totū: r. lxi. di. p totū. Be pte tertia. lx. di. per totum: repetit in sexto: r clemē.

Tabbates.

Per pmotióez bñficij arctant bñficiati ad ordines sumédos: ꝙ bñficia regrūt. b. d. Et sunt due ptes que patent.

¶ Scóa ibi qz si. ¶ No. ꝓ tres dignitates de iure bñtes annexū ordiné ꝓsbyteratus: abbatia r decanat⁹ r ꝓpositura archipresbyteratus.

¶ No. so qz archidiaconatus de iure bz annexū ordinē diaconat⁹. ¶ No. in. quarto cópellāt ad ordines assumendos bñficia annexa: qz arctant pmotióe bñficij. ¶ Not. iiij. de iure ordo ad validitatē pmotionis ad bñficiū nó exigit ꝓpositum: r cū pmotióe ẽptūcū qz illi fit annex⁹ ordo; sed sufficit qz faciat p⁹ pmotióez: se pmoueri: de bñ. c. ꝙrellā. r. c. ꝓtereaue de ꝓben. si p clericū. li. vj. ¶ No. v. qz assumēs ordiné annexū bñficio de iure: ẽt ex defectu ipotētie pnaf bñficio. ¶ No. vltio hic aptū qz archidiaconat⁹ est dignitas: r est platura: vide gl. r doc. de iudi. determin⁹. ¶ Et no. hic ꝑres dignitates q̄ plature dicī pñt: vt abbatia: decanat⁹: ꝓpositura: archipsbyterat⁹: r archidiaconat⁹. No. qz inhabil ad vnū ó cōtrā cēsef ad reliquū: r inhabil ad ordiné annexū dignitati ihabil censef ad dignitatē quā suscepturadeo qz si pmoueri nó pōt ipsa pnaf. ¶ Op. qz nó debeat puari: dato qz pmoueri nó posset pp casum: vt pz de cle. egro. c. j. So. intellige qñ pp culpā suā ad talē casū deuenit: ꝑtū qñ ꝑter culpā. Idē si ꝑter culpā: vbi añ dignitatem adeptā: ad hūc casum deuenit: fuit Inn. r Hosti. debebat eni abstinere ab eo ad qó sciebat se inhabilē. ¶ Op. qz abbates nó sint clerici. xcviij. di. a subdiacono: r sic nó necessitant ad assumēdū ꝓsbyteratū. So. olim cū nō essent clerici abbates vel monachi: imo ꝓpetue stabant vt laici: de q. j. c. ducā. c. tuā. hodie aūt sec⁹: qz bñdicit: r minores ordines ꝓfert. l. e. cū cōtingat. ¶ Op. qz supfluitate tex. p pmū respōsum: ad fm vel cōtra. So. dic qz pmū rñsum loqf qñ pōt r nó vult. Scóm qñ vult: sed nó pōt. Querif quó faciat ad titulū: dic qz pōt facere respectu ordinis ꝓficiendoꝝ. i. eoꝝ q pfecti sunt: vt l. c. ꝙrit: r respectu q̄litatis ꝓficiendoꝝ: qz si talis est q nó possit ordinari nó ꝓficit imo ꝓfectus remouetur. ¶ Op. qz dato qz nó faciāt se ꝓmoueri nó ꝓsunt ex q nó pñt l. c. ꝙrit. So. dicit Hosti. qz cōpellet ad ordines: r si nó possit ꝓmabif: nisi aliꝰ sit valde vtil ecclie. No. b qz extēdit illā decre. ad casum: qñ ordo est annexus bñficio. Ant.

Exratione.

Ecclia dispēsative minorib⁹ cōcessa nó per laicos: sed p clericos: r regēda vsqz ad ꝓmotionē ꝓpetētem etatē. b. d. ¶ Duo facit. Primo reꝑhēsibile sctm epi. Secō illud coniugi mādatum: vbi qñq; duo facit. Primo puniet circa ꝑterita. Secō circa futura cū pena r decreto. ¶ No. ꝓ qz pueri appellatōe cōprehendunf: exhibeas. Decēnū cōstituit: qō no. bene: r quo de dic. pue. c. j. ¶ No. so qz minor decēnio est inhabil etate ad obtinendā ecclīam. ¶ No. iij. qz administratio vnius boni ecclie r nó in titulum nó est cōmittēda laico. ¶ No. iiij. qz vbi ex dispēsatōe etate inhabilib⁹ ecclie cēdunf: nebent dari vicarij: r administratores clerici r nó laici: q ecclīam regāt vsqz ad etatem legitimā ꝓmouēdi: r vocant tales vicarij tpales. ¶ No. v. argumentū ꝙ possē dispensare cū minorib⁹ etate: vt ꝓmoueant ad bñficium simplex: pōt induci in ꝓximum: qz papa hic toleravit collationem: r ꝓbibet eis in futurū. No. qz defect⁹ etatis reddit nullam ipso iure collatiōez: r ꝓmotiōez bñficij. ¶ Op. vt qz iuris institutēdi in ecclīs: spectat ad archidiaconum: ergo nunc infra limites archidiaconatus. de ꝓben. referente. So. dic glo. ij. spectat ad cōsuetudinē: vt ibi no. de iure: vt hic: de q de of. archi. cū satis: dic qz q̄dam est institutio auctorizabil supra cui hāc facit solus ep̄s: nec ipsam referiꝝ eo acqrē pōt. de cōsue. vt no. in. d. c. cū satis: r de hoc de cap. mo. c. j. li. vj. saluo nisi bēat titulū ab ep̄o. de isti. cū venissent. Quedam est institutio q̄ sumif ꝓ installatiōe: ad trāsferendam possessionē facti: r hanc dz archidiaconus de iure cōi. de of. archi. ad hoc. ¶ Op. cū glo. q̄ est sup vbo ecclīas: qz ꝑ pueros possint ecclie cōferri. de ꝓben. sup ordinata. ad hoc: qz talibus pñt cōferri ordines. lxxvij. di. in singulis: r sine titulo ordinari nó debēt. lxx. di. c. j. nó consequ pñt róne ordinis r bñficium. ¶ Glo. dicit qz plature nó pñt cōferri pueris: vt hic: r exponit ecclīas. i. platuras: sed bñ simplicia bñficia. ¶ No. de vbo ecclīa: qz appellatōe illius in lata significatōe cōprehēdit r platura nó solū simplex bñficiū. Et no. hanc ꝓfinam: hic habilis est ad ordinem quēcūq; ergo habilis est ad bñficiū. ¶ Et no. qz puer nó est habilis ad platurā: habil est ñ ad simplex bñficiū: r ad simplicē ecclesiam. Et no. qz appellatōe ecclie in stricta significatiōe cōprehendit simplex bñficiū. Hoc remittit hic ad glo. de rescrip. si eo tpe. li. vj. in gl. pe. Tertio vt qz b archiepūs nó se intromittat de subiectis suffraganeoꝝ de of. ordi. pastoralis: cū si. So. hic archiepūs est legatus in puincia: q̄ er offō: legatio nis se intromittere pōt de of. lega. c. j. vel hic est de casibus ad archiepm spectātibus qñ peccat in bñficiis ꝓferendis. gr. de instī. c. ij. vel hic ꝑaliter q̄ritur: de correctione episcopi. ix. q. iij. cū sciamus: vel ꝓcedit hic ex ꝑali delegatione: vt mandato pape fm Inno. r Hosti. r sic loqtur qz opponit archiepm in dioceti suffraganei tē. ¶ Quarto opp. qz laicus pōt hīe administratione r curationem rex ecclie. lxxx. ix. di. iudicatū. xvi. q. vij. c. i. r c. in nona. r c. si. de ꝓcur. c. j. li. vj. So. dicit hic Inn. qz laicus nó pōt hīe gñalem administrationem rex ecclesiastica q̄ vocant ecclīas regere: nec decimas recipere: vel oblatiōes. x. q. i. q̄ sacerdotes: r duobus. c. seq. qō no. qz nó pōt laicus deputari ad aliqd altare: vel ecclīam: vt iure suo recipiat oblatiōes: posset bñ: ibi tē ministrare: nec sacra tangere. de ꝓse. di. iij. sancta: r c. vestimēta: de cohab. cle. c. ij. in fi. nec administratiōem ecclie tenere. xvi. q. vij. c. j. r c. i nona. r sequēt. bus: nec de ecclīasticis aliqd disponere. de cōsti. ecclīa. adeo qz non excusat auctoritas. de decimis: q̄ime: r c. ꝓhibemus. Nam ẽt in ꝓpio bospicio ꝓhibent talia laico cōmitti. lxxxix. dist. indicatum: fm Hosti. Ali cōcludendo gñalem administrationē ecclie: vt sup clericos dñet hīe nó pōt spāles aūt administratōes alicui arum rerū pñt sub clerico habere: r ẽt ipsius gñalis administrationis clerici pñt esse vicarij: de quo p Host. ne plac. vices suas. v. sed vf: vbi cōcludit qz p laicos nó poterūt cōcedi fructus ecclie ad firmā: vt in ꝓpria ꝑsona recolligant imo plus vf qz ex hoc incurrāt excōicatiōez. iiij. q. i. sacerdotes: r c. si. sed ponet clericus ibi q illos recolliget: r debit laico cōducenti. ar. de loca. vestra. de iudeis ex spāli: qz dato qz fructus ex re ꝓueniāt spāli non tñ qd spāle inde vendi pñt: dūmodo aliqd spāle in tali venditōe non misceat. de re. ꝓmu. ad qōnes. ¶ Per hoc infert qō si ecclesia adeo debitis aggrauata est qz nó possit p alium q̄ p laicum relevari. Si est religiosoꝝ dz cōmitti alicui religioso illius vel alterius domus. Si ille deficiat clerico seculari. de re. ec. nó alie. possonee ad de qō ibi no. deficientibus religiosis: admittet⁹ secularis. ar. ó relig. do. inter quatuō. ne cle. vel mo. relatum. Si nec secularis inueniat putat Hosti. qz in tāta necessitate poterit epūs dispensare qz ad tpō laico cōmittat. arg. de loca. vestra. r qō ibi no. ita tñ qz nó laicus: sed clericus in nōie laici administret. ad hoc de iudeis ex speciali: alꝰ si laicus omnino vellet administrare ad papam ēt recurrēdū. ij. q. v. mutuā. xxxij. di. §. vez. de decri-

mīs tua. ¶ No.bene ꝙ a papa pōt cōmitti admīstratio ecclie laico.li vo ecclia sit secularium clericoꝝ:dicit Host. ⁊t ad religiosos haberi recursuꝝ.ad hoc de sta.mo.ꝙ dei: dicit tñ ꝙ hoc nó seruat ⁊ malecūno in tali casu nó soluꝝ secularibus requisito epo:sed ⁊t lucra non solum fructus:sed ⁊t admīstrationem ecclie cōstituunt:⁊ vt prelatus ad quos spectat talia cogrigere.de sup.negli.prelato.c.ij.fm Host. ¶ Quero cum glo.q̄ incipit:idem dicit lex:pone epus facꝫ aliquē pupillū vel puerꝝ archidiaconū:an habebit vocꝫ in capō:sicut si esset legitime etatis:vt ꝙ nó : qz minores decurriones facti:ꝫ decurrionū spōtalia recipiant nó tñ interim suffragiū ferre phī.ff.de decu.spurii.§.minores: sicut nec minor factus miles ds̄ sapientū iura tractare.C.de test. mi.l.fi. ¶ Attende sentit glo.ꝙ epus possit dispensare cum minore:vt assumat dignitatem archidiaconalē. Jo.an.dā nat hoc:qz dispēsatio est papalis:de eta.⁊ qual.c.vno.li.vi. quo ad canonicū:tene qō bī in.c.ex eo.ō eler.li.vi.⁊ in cle. bi.de eta.⁊ qual.in pncipali victo.tenent cōiter doc.nisi appareat de expressa voluntate pncipis.ā.de elec.cum nobis olim:ad finem.ad hoc.Jc.ij.dicit eni ꝙ nó est p̄sumendum ꝙ talia papa cōcederet puero. Si tñ cōcederet parendum esset:quo ad ꝛpalia.xix.di.in memoriā. In spūalibus vo:in quibus vertit piculum aie nó obediendū est.de quo.de tēp. ord.ad aurea.ad hoc.xxx.q.j.manet.xij.di.c.i.⁊.c.ij.iv.di. milites.ij.q.vij.qui pp.xi.q.iij.nó semp.xxxv.q.x.loci.piculum aūt vertit aiaꝝ:qñ scit regere:vel populū.Jc.pximo:excipit tñ necessitatē vel vtilitatē ecclie.vij.q.j.sciās: in fi.fm archi.⁊ Hostiē.q archi.hoc ponit in.c.fi eo tpe de Rp.in.vj. No.istā glo.ꝙ dispensatio p ꝓsequēdo bñficio respectu etatis habilitat bñficiatū:soluꝝ ad hoc:ꝙ possit retinere bñficium:nó tñ ad alia ꝓfectiua:qz sufficit ꝙ primū operet. ¶ Quidd aūt per hoc habilitet:vt possit recipere fructus ⁊ quotidianas distributiones:dicit hec glo.ꝙ sic ꝙ in hoc est notāda:qō est vez:nisi spāle hēat ꝓhibitionē:de p se preptio reddituū. Jdeo si est statutum in ecclia:ꝙ nó in sacr]:vel minor etate nó percipiat quotidianas distributiones nó extendaf dispēsatio ad talia:nisi exprimaf : qz sufficit ꝙ dispēsatio aliqd cōtūcū qz modicū operet:⁊ facit ꝙ no. Jo.an.de cleri.nó resi.tue.iuncto qō no.de elec.cū ex eo.li. vj. ¶ Ex his decidit qō tāgit victima glo.an oia possit hic in etate dispensatus tanqꝫ maior:⁊ arguit glo.ꝙ sic.ff.de re iudi.l.q̄dam cōsulebat:tñ dicit glo.ꝙ nō est verū.Jc.,pri. .C.de testa.mili.l.fi. Nec ob.ꝙ hic venia etatis vt impetraf se:ergo quasi p hoc oia possit.C.de his qui vel.eta.impe.l. eos:dic ꝙ nec oia pōt qui venia etatis impetrauit:qz nō pōt alienare sine decreto:nec hz admīstrationem:nisi ad etatez legitimā:vt.d.l.eos. No.bene glo.⁊ dispensatio sup vicio non pinde habet ac si non haberet illud vicium:ꝫ tollatur impedimentū vicij:quo ad validitatem eius:qō peeditur: ideo dispēsatus sup etate nō habet p oia:p maiore dispensatus super ordinibus recipiēdis nō habet per oia:ac si ēt ordinatus:puto ponderāda verba dispensationis:si enim dicit tale bñficium assignamus nō obstante defectu etatis ipm p oia volumus haberi p maiori:⁊ tunc plenissime est habilitatus ad etatem:⁊ sic dicet bre.ppie venia etatis:vñ oia posset:preterqꝫ exceptā in dispēsatiōe : vt.d.l.eos.hic no.bene. ¶ Ultimo dicit hic Jnno.ꝙ epus obligaf in mala admīstratione puerorū:quos instituit.ar.ff.de magi.conueniēdis.l.ij.ff.de ad.tu.Lucius.⁊ de off.archi.eo quē:sic obligaf qñ admīstratōes cōmittit alteri nó idoneo.qō no. qz oēs plati bodie ⁊ epi valde grauantur. Anto.de bu.

A decorum.

Regimē ecclesie minori.xiij.annis cōmitti nó ds̄. Prima pa exordium ⁊ causa mādati. Scōa mandatū. Tertia cōminationem:irritatiōis ⁊ pene. Scōa ibi volētes. Tertia ibi securi. ¶ No.primo ꝙ ordinatum regimē incipit ⁊ cognoscitur a seipso:qz qualiter se regentia ⁊ alios verisimiliter regere

fciāt. ¶ No.scō ꝙ verbuꝝ regere ꝓprie refertur ad alios gubernare ad se:vnde gubernator respicit ptem ycononicam:regere respicit politicā. ¶ No.tertio duo que pncipaliter exiguñ in prelato ecclie discretio ⁊ moꝝ honestas. ¶ No.quarto ꝙ parualia regimē ecclie cōmitti non ds̄. ¶ No.ꝙ appellatiōe paulorꝝ cōprehēdunf minores.xx. annis:⁊ sic p̄z ꝙ ad ecclīam babilis vf:existens in.xx.āno. ¶ Item ad dignitatem ⁊ psonatū.Illaꝝ etatē constituta nó. ¶ No.ꝙ appellatione pauli cōprehendif minor.xx. annis. ¶ Sp.ꝙ ad dignitates vel psonatus nó admittaf qs in.xx.sed in.xxv.vt.ā.de elec.cum in cūctis.§.inferiora. ¶ So.q̄dam dicunt ꝙ hic a ꝑno ꝓhiberi vf:ꝙ in.xx.annis possit qs dignitatez assumere:sed falsum est p ꝑnum:⁊ nó ds̄ sic sumi argumentū:de quo:arg.a ꝑno.vide de elec. publicato:alij dicunt ꝙ de iure cōi non pōt ꝓmoueri ante xxv.sed dispensatiue:ēt dispensatiōe epi pōt post.xx.annuꝝ dispensariata ꝙ ibi determinaf etas ꝓmouēdi de iure cōi hic determinaf etas ꝓmouēdi de iure spāli:fm Lau.Go. Jnno.⁊ Hosti.nó ob.ā.c.pri.vbi dispensat cū.x.ꝙ illud p istud corrigif:vel fit illud de spāli mādato pape:fm Host. Jdeo cōcludunt ꝙ epus dispensat cū puberem:cū impubere nó:qñ inter istos est magna dsia:qō ps in testādo:nuptiis matrimoniuꝝ ꝑbendo:cōcludunt tñ tales dispensatiōes debere fieri cū cā:vt hic:⁊ hic ꝓhibef qñ ēt cā subsistente añ annum posset epus dispensare. ¶ Sed qcqd dicāt:tene qō habes.c.fi.c.vno.li.vi.ls ēt post illaꝝ decre.archidiaconus hoc tenere voluerit:vt ibi no. Joā.an.⁊ vide de iudi.c.fi.in vi. ¶ Glo.ibi tangit ꝙ hic ponit Hostiē.de minori.xvij. annis:an posset agere cāz spūalem. Istam mām expediaz in.c.preterea.Jc.ti. ¶ Quero an regimē ecclie ēt nó curate possit cōmitti pueris:dicit hic Joā.an.ꝙ nó.ex quo non sunt in.xx.anno cōstitutis:⁊ remittit de Rp̄tis:fi eo tpe.li.vj. in glo.pe. ¶ Quero cū glo.q̄ incipit q eni in ꝓlatum:an p motus ad ꝓlaturā quo ad illaꝝ:dicaf sub pfis ptāte esse:dicit glo.ꝙ vī ꝙ nō:qz in talibus pfis ptās non curatur.ff.ad treb.nam qō.ff.de adulteriis:sic euenit.C.de legi.tu.l.vlt. insti.de excusa.tu.§.minores.ff.ad macedo.l.filiū : habeot ꝑnum est per adoptionem.ff.de his qui sunt sui:vel alie.iu. filiusfa.ff.de nu.⁊ bone.l.ij.de iudi.cum ꝓtor:vbi nó refert an sint in ptāte vel non:ad hoc est de epi.⁊ cle.auē.presbyteros:insti.qbus mo.ius patrie po.sol.si filiusfamilias: vbi vf ꝙ ls filiusfamilias adipiscatur honores:remanet in patrie ptāte:vnde per hoc vf ꝙ facer ordo nó liberet a patria ptāte:⁊ hoc tenut Lau.alij dicunt ꝙ qlibet ordo liberat a patria ptāte:qz liberat ab ea qui maior:vt dominica:de epis copali.pater.lx.di.si filius scīēte.de sacerdotio.c.di.c.frequenter.⁊.c.ex antiqe:de diacono vf ꝙ ꝓstando vicarium liberaf:vt dicto.c.ex antiqe:⁊ idem de subdiacono.Jt de sermo nō ordinādis animaduertitur. Nō ob.ꝙ dictū est de dignitatibus secularibus:qz nō sunt similes sacerdotio:⁊ leuiores reputāt dignitates:⁊ magis compassibiles cū patria potestate:de ma.⁊ obe.soluta ad hoc:qz dignitas patriarchatus solut patriam ptātem:⁊ in hoc residet glo.ꝙ qlibet sacer ordo solut pīam ptātem. ¶ Dic ꝙ ordo epalis solvit pīam ptātem:vt est expressum:in.c.ꝙ venerabilem : qs fi.sint legi. ¶ Ordo sacer nō solut pīam ptātem:ex toto vt ꝓbat illa decre.qz si epalis eximit:vt ibi ⁊ ante ops epm esse ꝓsbyterum:ergo ꝓsbyteratus nō eximit:sed bene fatentur ꝙ effectus qui sunt in patria ptāte nō ꝓportionabiles:vel congrui in clericū tolluntur:per hoc infert Jnno.⁊ Hosti.ꝙ quo ad ptimonialia ⁊ ꝓfectitia remanet effectꝰ patrie ptātis:de bñficialibus tenendū:qō habef:ō indi.c. fi.li.vj.quo ad aduentitium aūt peculiū.adhuc tollif effectus patrie potestatis.de quo de testa.qi nosce est casus in auē.ꝓsbyteros.C.de epi.⁊ cle. Jtē quo ad violentā manuū iniectiōez:vt in.c.cū volūtate.de sen.excō.de quo dicēduꝝ vt ibi. Jtē q ad distractiōez videtz qñ pp famem ꝓhibet vēdere filios.de quo de ꝓhibꝰ.q filios distra.l.ij. Anto.

Ante. Ad regimē nō dz̄ ſtitui idigꝰ nec ſcia morū vel etatis ⁊ q̄ hz̄ duas ecclias alterā dimittere cogit: nūcū ſubſit. Secunda ibi: ſed ēt plures. ¶ No. ꝑ in pmouēdū ad curā: q̄ poterit: vt dignꝰ exiſtat: q̄ exigit ꝙ etate ſit habil morū⁹ ⁊ ſcia: ⁊ ſic q̄litates i gñe q̄ exigunt in pmouēdū ad ep̄at⁹ reqū uident: ad alia bñficia pmouēdū. ¶ No. ij. ꝙ ordinari⁹ pōt ſe oppōere ꝛ̄ pceſſui executoris indignū pmouēt: nec q̄teꝰ de indigno puideꝛ ordinarius arctat ad parēdū mādato executoris ⁊ vide ō of. ōl. ſi q̄: nec ꝑ ꝫ turbat iuriſdictōez: ⁊ ſic iuſto apte mādato delegati parēdū nō eſt ꝑ ordinariū qō intelligo q̄ſi ē euidēter indignꝰ. ¶ No. iij. duos caſus in q̄b⁹ pluralitas pmittit ecclie: q̄ vna ex altera pendet. vel nulla ꝑ ſe ſufficiēs eſt: ⁊ inſufficiēs dī q̄ ꝑ ꝓpriū ſacerdotē cōuenienꝫ ſuſtētare nō pōt. ¶ No. iiij. ſin hec iura hītez plura bñficia ſcōl acceptatōe ſeu acceptōe ipſo iure nō ꝓuari ꝑ: ꝫ data mcō paſſibilitate: cogit ad alterū eligēdū: ⁊ altez dimittendū. Allegat ꝙ vbi ſpecialiter ius hz̄ clauſ derogatoriā ad R̄ta nō dz̄ R̄p. nō ſcā mētōe de iure. ¶ No. ꝙ iudex ex offō pōt indrēre ꝛ̄ pluralē: ⁊ cōpellere ad oſtēdēdū titulū: ad ꝑ de of. or. c. ordinarij. li. vj. ¶ Op. cū glo. ſ. ꝙ admittēdus ſit inhabil ꝑ quo papa reſcribit cū ſacrilegij inſtar obtineat illū inhabilē reputare: ꝑ q̄ papa reſcribit. x vij. q. iij. qō ät. C. de cri. ſacri. l. ij. So. ꝫnū ꝓcedit q̄ſi papa ex certa ſcia ꝑ inhabili reſcribit. hic aūt q̄ſi inhīlitate tacita ſubrepticie bñficiū eſt obtētū: vide qō no. gl. de ſen. excō. ꝓcā. ¶ Op. ꝙ bñficiū ꝑpū vacet: ⁊ q̄ optio nō ſit dāda bñficiato: ō p̄bē. de multa. gl. dicit: ꝙ hec decre. ſin illā eſt intelligēda: forte vult ꝙ illa loquat in bñficijs curatis ꝑſonatib⁹: dignitatibus: hic in alijs vel ꝓcedit hec q̄ſi nō ꝓſtat: q̄ ꝑ fuerit collata: vel hec ſunt gr̄a vel loqtur de collatōe ante cōciliū lateranē. vt no. in. ꝓ. decre. referēte. ¶ Op. ꝙ poſſit alio caſu hre plures ecclias: q̄ſi vnā. ſhz intitulatā: ⁊ alterā cōmēdatam. de elec. dudū. ij. gl. facit: dic vt de elec. nemo: in ecclē. li. vj. Credo ꝙ mens iſtoꝝ iurīū ſit: vt poſſit his caſib⁹ hēre plures ecclias ex diſpēſatōe: nō de iure: ⁊ eo ſubeſt cā diſpenſandi ꝙ ecclie ſint aut tenue: aut vna dependēt ex altera: ſed iſto caſu forte poſſet de iure cōi: dum tñ alteri ſuffragat ꝑ vicariū ⁊ vnā intitulatā ⁊ alterā cōmēdatā. ¶ Quero an in duob⁹ curatis poſſet induci ānexio: vel dependētia ꝑ ſcriptōez. Jo. an. remittit ad. q. ſup regula. q̄ ꝛ̄. de reg. iu. li. vj. ¶ Quero q̄ſi vna ecclia dicat ab alia dependere. gl. dat exemplū. de reli. do. q: monaſterium. ſ. vel q̄ſi vna ecclia ſubeſt alteri: q̄ q̄ ēt ſubiecta p̄ſbyter⁹ teneat: vt dz̄ platus erit vtriuſq;. Tertio dicit gl. ſubiectā vel dependētez: q̄ſi vna ecclia fundat in fundo ecclie prochialis: illa dependere dī q̄ ꝓma: ⁊ vicariū ibi poterit cōſtituere: ⁊ ſuꝑior platus erit platus vtriuſq;: nō tñ ꝑerit vtriq; ex diſpenſatōe eni poterit ſola vnas ecclias tenere: ⁊ ſufficit diſpenſatio epi: q̄ intelligēſm determinatōez. ſ. de elec. dudū. ſ. de p̄bē. de multa. ¶ No. hic gl. ꝙ ſi ecclia in fundo ꝓprie ecclie edificat ecclias ꝓtās in ecclia ꝓuidendi ſpectat ad platū ecclie: in cuius fundo eſt edificata: ⁊ dī ecclia pendere ex ꝓma: ⁊ illi vt annexe pōt p vicariū deſeruire: ꝓncipalis tamē plat⁹ erit ⁊ rector ſuꝑioris ecclie: ꝙ notāduꝫ eſt valde ꝑ iſtis capellanos ⁊ altarib⁹ q̄ edificant in ecclijs. dicit aūt Hinc. ſ. de elec. dudū. ꝙ in tali ecclia ſi eſt vicina ꝓuide poterit deſeruire p capellanos ſuos. Si aū eſt remota iponet ei cēſus ⁊ ponet in ea ꝑpetuus vicarius. alle. de eccliis edificandis: ad audientiā. Aduerte nō dicit p quem: ſed in hoc recurre ad ea q̄ dixi: de elec. cū eccliā vulterana. Sed ad ꝓmiſſa q̄rit an enicta maiori ecclia dependētes extincant: dicit ꝙ ſic q: ſi irrogat alique oēs in ꝑte eius trāſeāt: inſti. de adop. ſ. ſz̄ illud. ff. de ꝓcurio. l. q̄ſtus. Jn ꝛ̄ aūt allegat. c. paſtoralis. in ꝑn. de of. ordi. dic ꝙ hoc dictū ꝓcedit quo ad ius ꝓprietatis ꝛ̄ium quo ad ius ſubiectiōis iuriſdictōis: ad q̄ bene facit. c. ij. ſ. de reli. do. ¶ Quid aūt ſi ecclia a qua alique dependent nō ſoluat iura epalia: an dependētes poſſint interdici: vel ipſaꝝ bona pignorari: facit ꝙ ſic: hoc dēm ꝑt tolerari: q̄ſi dependētes ſūt ab ea dē iuriſdictōe: alꝰ forte dicendū eſſet: ſecus: ꝑ dēm. c. ij. de reſi. do. q̄ ad h: vt ep̄s pncipalis ecclie hēret prātez interdictū dī h: de of. dele. ſane: ad ꝫ q: q̄ dño debet deduci de peculio vicarioꝝ. ff. de pecu. l. ſi ſuus meus. ¶ Quero an ſingule dependētes ecclie: ſingulas debeāt dare ꝓcuratōes: dic ꝙ ſic: ſi ſufficiūt ⁊ habeāt populū: q: ep̄s q̄libet membꝝ dioc. reſpicit. de of. or. irrefragabili. xi. q. j. ō ꝑſona: nec obeſt ꝙ vna ecclia ſit ſubſtātial. de re. eccle. nō alie. c. j. q̄ intelligēdū eccleſijs: ſecꝰ ſi ſunt gr̄e. de cenſi. c. ſi. Quid ſi ꝛ̄nt q̄s cū ꝑſbytero ecclie ſubiecte: an ante executōez debiti exigat ꝙ debet ſupioni ecclie. Cenſus: dic ꝙ ſic: ſicut dño deducit ꝓpus ꝙ a ſuo debet. ff. de peculio: ſed ſi dānum. ſ. peculiū: ⁊. ſ. ꝓterea: ⁊ ꝫ ſi cū ꝓtero ꝛ̄ctum fuit ignorāte vel ꝛ̄dicente prelato maioris ⁊ ſi illo ſciente venerit ecclia in cōtributum cum aliis creditoribus. ff. de tributo. l. i. ⁊ vide archi. de preben. cum ſingula. li. vj. Jo. an. in ſi. gl. ſi. dicit: vt de cler. nauo debinc epa. li. vj. ibi vide. Anto. de Bu.

Pretera. Jo q nōduꝫ eſt in ſacrīs. ſi alꝰ eſt idoneus ad regimen prochialis ecclie diſpenſatiue pōt promoueri. b. d. ¶ Prima ps ponit rigorē. Secūda diſpenſatōez. Tertia diſpenſatōis determinatōez. Secūa ibi diſpenſatiue. Tertia ibi dum tamē. ¶ No. primo ꝙ ad regimen prochialis ecclie: de iure aſſumi nō pōt: nō existens in ſacrīs: ⁊ ſic habens vnū beneficiū cui ꝑ ꝓpus ante eōꝝ aſſumat annexus eſt ordo ſacer. ſ. prochial ecclia. ¶ No. ſo ꝙ ordo ſubdiaconatus nō eſt de minoribus: ſed de ſacrīs ad hoc. ſ. de ſemus non ordinandis. mirantur. ſ. e. a multis. ¶ No. tertio ꝙ in minoribus existens diſpenſatiue: pōt ad ecclīam prochialem aſſumi: dū tamē ſit talis ꝙ ſibi breue ip̄a poſſit in ꝑſbyterū ordinari: ⁊ ſic apparet ꝙ defectus etatis ꝓprie tamē ad ſacerdotiū nō impedit quez ad prochialez ecclīaz ꝓmoueri diſpenſatiue: ⁊ talis diſpēſatio pōt fieri p ep̄m. ¶ Glo. ꝓmo q̄rit qō dicat breue tp̄s: ⁊ multas ꝓ eo dānias addicit de breuitate tp̄is. Cōcludit ꝙ breue tp̄s dī annus ⁊ dimidius: q: in anno ⁊ dimidio qs ꝓmoueri poſſit ad ſacros: allegat iura hodie ſtatuta eſt annus: vt. c. ij. canon. de elec. li. vj. Sed dicūt hic doc. ꝙ in vna quadrageſima qs poſſet ad oēs ſacros ꝓmoueri. Nāz in ea ſūt tres dies ſabbati ordinationū: vñ Hoſti. hic dicebat hoc qō de tp̄e breui vt arbitrariuꝫ eſſet: hoc dictū ꝑcedit in alio caſu q̄. c. ij canon. ⁊ qō bñ facit qō ibi no. ¶ Sc̄o q̄rit glo. an epi poſſint diſpenſare cū minori etate: ⁊ alij dicūt ꝙ ſic. arbitrio cuiuslibet: de hoc recitat glo. de elec. cuz dilecti: ibi dicit: ꝙ in etate nō diſpenſat Inn. aliter. Hoſt. hic dicit ꝙ epi poſſunt diſpenſari poſſe: in etate: ⁊ ꝓſonatib⁹: ⁊ prochialib⁹ ecclīis: ⁊ in defectu ordinū: ⁊ in defectu ſcie: ⁊ in defectu morū: cum cognitū. dū tñ cū ſubſit: q̄ defectu ordinis: dicit ꝫ ꝓbari: q: ex quo ius ꝓmittit diſpēſari: ⁊ papa nō refutat inferiori. hoc decet eſſe cōceſſum: ⁊ ꝫ vt placere Jo. an. in. c. ij. canō. de elec. li. vj. Circa etatē aūt duo ſūt videnda. Primo in q̄ etate ꝙ poſſit bñficiū ſuſcipe. Sc̄o an cū ꝫbabili etate poſſit ꝑ epm diſpēſari. ¶ Ad ꝓmū dic ꝙ eſt dar dignitatē epalē: ⁊ ꝫ determinat. de elec. cū in cūctis: q: ē etas. xxi. ann. ⁊ in ea ſolus papa diſpenſat: vt ibi. Eſt dare etatez abbatie: ⁊ ꝫ ſimplr credo: illā regrat etatē: vt ſalté. xxv. ⁊ hoc tenet: vt firmat Jo. an. in. c. indēnitatib⁹. de decimō. li. vj. ⁊ in caſib⁹ nō diſpenſat inferior a papa. facit de eta. ⁊ q̄l. c. j. li. vj. Eſt dare dignitatē abbatiſſe: ⁊ de hac ꝫ electōe: indēnitatib⁹. ⁊ cū iſta minori ēt ſolus papa diſpēſat: vt dicta decre. vnica eſt dare dignitatē aliā inferiorē: vel ꝓſonatū bñficium curā aīaꝝ annexaꝝ: ⁊ illius eſt eta. xxv. annoꝝ: ⁊ idē in ecclīa prochiali. ꝫ cler. cū in cūctis. ſ. inferiorā: in etate minoris nō diſpēſantis inferiores epi: ⁊ q̄ ꝫbabilitas eſt ꝓbanda: vt notat gl. de cle. cū in cunctis. ad hoc de renū. poſt trāſlatōez. ad ꝫ de eta. ⁊ q̄l

c.j.li.vj.ꝛ ꝯ.dicit:est dare dignitatē vel ꝓsonatū sine cura:ꝛ hoc est dubiū:que etas exigat.dicit Jnn.hic ꝙ nulla é certa etas determinata vñ ad illas recte elegit:ꝙ scit illā ꝛ posse regere vel ꝑ sm cuz sufficit pubertas cū exinde suas facultates administrare posset:ꝛ cesset tutoris offiū.ꝛ possit eē ordinarius.ff.de iudi.cuz ꝓtor:ꝛ sufficit ꝙ nó est statutū ꝯtrū ff.de ꝓba.l.ab eano placet hoc Cōpos.ná si in secularib⁹ honoribus bñficiis administrationē exigant salté.xxv.anni cōpleti ff.de mi.ꝛ ho.l.ad rem.ff.de decurio.l.spurij.§.mi nores:sortitus in ecclasticis honorib⁹ ꝛ dignitatib⁹ regrit alia etate nisi dispensetur:ꝛ sic posset intelligi opi.Jnn. ¶ Ho die de mēte capti pmi.de eta.ꝛ qlit.li.vj.est ꝙ etas sit.xxv. nam ulla decre.i.xx.anno.dispensari pmittit ep̄s:in minori aūt etate:nó poterit ep̄s dispēsare.Est dare bñficia simplicia q̄ nó sūt dignitates nec prochiales ecclie:ꝛ tales si non exigūt ordiné sacrū ex statuto vel ꝯsuetudine:si est bñficiū bñe administrationē:exigit.xx.ānus.ō.e.c.indecor:ꝛ tz Jo. an.de Rpt.si eo tpe.li.vj.in nouella. ¶ Satis tñ puto ꝙ possit ep̄s in minori etate dispēsare:qz si hoc ꝓhibitū in dignitatibus p.e.pmū.de eta.ꝛ qlit.li.vj.ꝓcessum vt in alijs a ꝯ:ille ultimo.c.maxie tenēdo opi.antiquā.Jnno.ꝛ Ho ſt.ꝙ in talib⁹ nó ꝓhibitis:in etate posset dispēsari. Si aūt bñficiū sit canonia opi.sunt.alīq exigūt.xuij.annū. alīq minus:qz dicunt sufficere septennū:vt recitat glo.de Rp.si eo tpe. ¶ Puto ꝙ in canonijs ecclie cathedralis sit vā opi. Host.in maxime cū possint esse delegati pape:vt.c.ti.de Rp. statutū.§.j.li.vj.exigef salté etas.xuij.annoz:ad hoc vide c.ex eo.de elec.li.vj.ꝛ cle.bi q.de eta.ꝛ qlit.dic q̄ꝙ gestio actus bz ordiné annexū:vel si nó bz annexū:reqrit tñ discretus:ingerēte. Item vbi bz ordines annexū ꝛ vult ꝓmoueri respectu illius act⁹:reqrit etatem ad ordiné reqsitū:alē defectuosus videret seu diceret. ¶ An aūt posset dispēsari p ep̄m:puto ꝙ si sit primus etatis:vt p⁹ modicū tp̄e possit ꝓmoueri:alē nó:nisi magna cā subsistē te.ar.huius decre.facit qz primissus erat ꝑ sm opi.antiq̄ ep̄s in talibus dispensare:nec correctus reprit:ergo possit:ad B qó no.Host.in sūma.Nec ob.lz canó:ꝛ qó ibi no.de elec. li.vj.qz illud ꝓcedit q̄n a tpe ꝓmotionis certa etas ꝛ determinata reqrit:secus vbi nó reqrit q̄q̄ bēat ordiné ānexū in quo reqrit certa ꝛ determinata etas. ¶ Tñ ꝯ B facit qó no.Jo.an.in cle.gñalem.de eta.ꝛ qual.vbi dicit ꝙ in etate nó pōt ep̄s dispensare:respectu ordinis:dic ꝙ respectu ordinis dispēsare nó pōt vt ante debitā etatē ꝓmoueat:lz ꝙ ꝓmoueat ad bñficiū bñs ordinem annexū in quo reqrit certa etas:dicendū ꝙ pōt dispēsari p ep̄m: dūmó hoc fiat ex cā iusta ꝛ necessaria:ad hoc facit bñ in ar.c.cum ex eo.de elec.li.vj.iuncto.c.lz canon.e.ti. ¶ Quero an nó cōstituti in sacris possint eligi ad beneficia sonātia dignitatē vel ꝓsonatū:sine cura.Cōpos.de elec.dubū:ꝛ Jnno.dicūt ꝙ sic. Host.aūt ꝯ.vide glo.e.li.c.ti.li.vj.in vltima gl.ꝛ ibi recitātur opi.finalr Jo.an.vt residere in opi.ꝙ ō iure cōi nó possint eligi:sed dispēsative:ꝛ vide in decre.dubū:ꝛ de his que fi.a ma.pte ca.ex ore. ¶ Quero quaſr ꝛ qua via ꝓmouebit hic inhabilis:ad talem dignitatē:q̄n eget dispēsatione. Jnn.ꝛ Egi.ꝙ assumet ꝑ postulationē:ꝛ sic eligi nó poterit. Nam dispensant epi cum cōstituto in minoribus vt possit eligi ad ꝓsonatū vel dignitatem:recitat alios dicere:ꝙ poterit eligi:vñ dicit ꝙ ep̄s poterit facere aliquē eligibilē:ꝑ suā dispensationē. Alij ꝯ sic residet Jo.an.credo ꝙ si debeat assumi a corpe vel collegio:absq̄ dubio debeat postulari:ꝛ sic mā postulationis:nó solū locū habebit in plationib⁹:sed ꝛ in inferioribus bñficijs. ¶ Ubi aūt bñficio ꝓuideat ꝑ viaz electionis:si idem est collator ꝛ cōfirmator:nó credo ꝙ mā postulationis tali accomodet.Si aūt unus est collator alter cōfirmator:adhuc dico p viam postulationis ꝓcedi.hoc re incidit in dubiū illud:an hodie de iure cōi patiēs defectuz in ordinib⁹ possit ad ecclias prochiale assumi:de quo:in.c. si ꝑ clericis pauperib⁹:de ꝓben.li.vj.ꝛ ibi Jo.an.determinat: ꝙ solum in casu illius capli:ꝛ.c.ij.de instit.li.vj.possit de iure cōi ꝓmoueri:alē dispensatiue:debeat ꝓmoueri p illud capm:de quo dic vt ibi:archidi.tñ indistincte ibi:indistincte tenet ꝯ.num:dic vt ibi.Anto.de but.

q **Queris.** Propter necessitatē vel utilitatē ecclie cōpellunt clerici recipe ordines nō sine bñficijs annexos.h.d. Cōis diuisio.Sc̄o ibi cū igit:quę duo facit. Primo ponit discordiā canonū. Sc̄o distinguēdo ꝯcordat ibi:statuētes:ꝛ ꝑ sm membꝝ ꝓsequit ibi:ꝙ si. ¶ No.primo ꝙ aliq̄ sunt delicta vel defectus que quātūcūq̄z occulta inducūt irregularitatē ꝛ repellūt quē a facultate ꝓmouendi. ¶ No.ſo ꝙ ad papā spectat discordātes canones ad ꝯcordiā interpretādo reducere:sic ꝛ testes discordātes:ad cōcordiā reducunt:vt ꝯ.in.c.cū tu.de test. ¶ No.aptum in.v.statuētes:ꝛ cū loquat in plurali ꝙ sint plura peccata q̄ q̄ꝯ sint occulta impedūt quē a ꝓmouēdo. ¶ No.quaſter ꝛ qñ ꝓcedat ꝯ bñficiatos:vt se ad sacros faciāt ꝓmoueri immēte necessitate ecclie:qz aut sola volūtate resistunt absq̄ aliquo impedimēto vel cā ꝛ cōpellunt data idoneitate:ꝑ subtractōez beneficioꝝ ꝛ amissionez locoꝝ:aut resistunt nó nuda volūtate:sed cā subsistente:qz salua ꝓscia nequēt ordinari:ꝛ tūc si alīs sint valde utiles ecclie nō ꝓuant: sed alij eis anteponunt.Si nō sint ita utiles bñficio ꝓuant ꝛ alijs cōfert ꝙ valeant ordinari. ¶ Opp.ꝙ indistincte q̄ pp peccata occulta nó valent ꝓmoueri:debēt deponi:qz vel ante ꝓmotionēz talia cōmiserūt ꝛ sunt deponendi: eo qz tpe examinationis talia tacuerūt.xxx.di.c.ſi.l.di.ex penitentibus.l.xxi.di.ſi qs sine cū ſi.aut post ea cōmiserūt:ꝛ adhuc sunt puādi:ex ꝙ sua culpa se fecerūt idignos.ar.ō.c.i.Sol. dicit glo.ꝙ ꝓtas est ꝙ sunt ꝓmouendi:ñ si alīs ecclie sint utiles tolerabunt in ecclia:ꝛ sic dispensat cū eis:maxime si sūt peccata occulta:puto ꝙ si defectus foret tal ꝙ nó impediret ordines susceptos:sed impediret suscipiēdos:ꝙ siue aī:siue p̄ cōtingeret tale impedimētū:ex quo nō est ſupior ordo annexus bñficio:possent retinere beneficia:nec ex peccato nec ex ꝓtumacia in ordinādo ꝓuarent:dūmó alīs ecclie forent utiles. ¶ Si delictū occultū foret tale ꝙ cuiuscūq̄z ordinis ēt suscepta impediret executionēz:ꝛ tacuisset aī ꝓmotionē:nó video ꝙ bñficiū cuz bona ꝓscia tenere posset:nisi cum eo dispensaret:nó tñ ex quo ordo foret occultus:ꝓtaret pp delictum:sed nec pp cōtumaciā i.nō ordinādo:nisi ſm distinctiones bn⁹ capli. ¶ Si aūt delictū illud q̄ꝯ occultus postea cōmisisset q̄ ordinū careret executioē adhuc nec beneficium cum bona ꝓscia retineret:nisi cum eo dispenset:talia eni bñficia salté ēt unum bñt ordiné annexum:ꝛ executionēz:cum alijs q̄ clericis nō sunt ꝓferēda.Aut ergo hic publice ꝓfiteť:ꝛ eēt deponēdus:ꝛ puādus:aut occulte:ꝛ pp cōfessionē talem ꝓuari nō pōt.Unde pp delictum in nō assumēdo ordines posset ꝓuari ſtranda esset hec decre. ¶ Opp.ꝙ nō remouerent pp occulta peccata.ō.de tēp. ordi.ex tenore.So.dicit glo.ſi agit de ꝓuatione pp peccatū immediate ſtuādum est qó bī in dicta decre.ex tenore:qz pp occultum peccatum nō impedit retētio bñficij:ꝛ ptās in illo ministrādi:vt in ordine:fallit in homicidio ſm unā opi.tu in hoc tene qó dixi:ſi agit de ꝓuatione pp negligentiā in ordinādo:ſtuādum est qó hic distinguit. ¶ Opp.ꝙ indistincte ad assumēdos ordines beneficium cōpellant:alē ꝓmētur distributionibus:ꝛ vocē:vt in cle.de eta.ꝛ quali.ꝛ hic q.Sol. dicit hic Jo.an.si beneficia non habent annexos ordines.

ꝑuádam est: qó hic ꝓcedi ẽt pót ad alias penas ⁊ aliomó
mutaré ad ordines: vt p subtractionẽ distributionũ quoti
dianaꝝ: ⁊ voces: vt ibi hr. Si hñt ordines annexos: túc có
pellunt ſm diuersitatẽ hñficiorꝝ: vt ps in.c.13 canó. de elec.
li. vi. ⁊ in dicta cle. q ti est hñficiũ curatũ: ⁊ prochiale ꝑuat
ipso iure lapso anno. Si collegiatũ ⁊ curatũ ꝑuari pót. Si
canonicat⁹ in eccłia cathedrali ꝑuat voce capłi: ſi nó hz an
nexũ ordiné: ſi hz ánexũ ordiné ꝑuat dimidia q̃tidianaꝝ
distributionũ: alr ꝑuat q̃tidianas distributiónib⁹: ⁊ ſi eo mo
mento: ẽt nó assumeret possz hñficio ꝑuari: vbi dixi cos hñfi
cio nó ꝑuari: hñtes necessitate: vel vtilitate eccłie subsistẽte
possent ꝑuari ſm formá ⁊ distinctiónes decretalis. ¶ Op.
ponunt hic multitudiné hñficiorꝝ ꝓmissaꝝ: qz dicit q hñficios
habũdent ⁊c. obuiat. de pbẽ. de multa: ⁊ c. sup ordiata. q
á ter. inducũt: p multitudinẽ: q nó iducat peccatũ: qó ps:
q nó ꝓhibent bi pp hñ ordinari q nó fieret ſi eẽnt in mor
tali. ¶ Hosti. dicit q hic notat fem̃ ⁊ nõ mascq nó q fem̃:
sed qó fieri dz ⁊c. de dec. cũ cám: vel ſm eũ pluralitas hñfi
ciorꝝ respicit pluralitatẽ clericorꝝ. sic de cap. mo. c. i. li. vi.
vel dispẽsatũ erat. ¶ Opp. q nó possit ꝑuari pp hãc ꝓfes
siónẽ impedimẽtũ: cũ fuerit occulta: ⁊ peccator occulte ꝓfi
tens nó dz manifestari: vt ps de of. archi. c. ij. cũ cóco. ó pe
ni. ois vtriusq; sexus. So. dicũt hic qdam q ſi hñ ꝓfessio est
facta in foro cótentioso: ⁊ hic ꝓiudicat: vt ex eo deponi pót:
vt q; notoriũ: inducit ad hoc de tẽpo. or. c. fi. Si est facta in
foro alio ⁊ secrete: dicũt q ti impedimẽtuꝝ occultasset tpe
ꝓmotionis remouereť. xxxij. di. c. vlt. Si vo p⁹ ordinatiónẽ
incurrisset hoc impedimẽtuꝝ sc̃ẽt: ex culpa sua remouereť
alr nó. Tu dic ⁊ est de mente doc. hñ q tripler est for⁹: qdá
cótentiosus: qdá mere pniales: qdá mixt⁹: si fiat cófessio in
ꝓmo hic ꝓiudicat: vt ſm q̃ſtitatẽ delicti possit ꝑuari: si in fo
ro alio pniali nó dz ꝑuari ꝑcsenet ẽt dz ꝙponi pena ꝑuatio-
nis ⁊ne peccator ex hac impositióne manifestet: sed hñ dz er⁹
ꝓscia ipsoꝝ mari: q̃ salua ꝓscia hñficiũ nó pót retinere ⁊ sua
deri: vt cedat: ⁊ sue postea ꝓscie est relinquẽdus pp hoc tñ
nó est ꝑuandus: sed hñ posset ꝑuari ex cótemptu: q; nó fa
ceret se ordinari: q; de hoc sibi ꝙstare pót iudicialr: ⁊ q̃ casu
ꝑuabit: alr nó: ꝑut distinguit hoc decre. q̃ sic pót intelligi.
Si cófessio fiat in foro mixto: vt q̃ examinat ꝓmouẽdus
⁊ secreto cófiteat: sicut ⁊ in examinatióne ordinádoꝝ: vel
quelibet monitione ꝓlati cõfitet: nó tamẽ sacerdos: sed tãq̃
epo: q; iudiciale repellit: ⁊ inq̃ñuꝝ pniale nó punit: ⁊ remit
tit ad sũmá. de scrutinio. §. fi. vbi dicit talẽ cófessionẽ necessi
tat] in iudicio mixto hñe effectũ ⁊ fmẽ repellẽdi nó effectũ
⁊ fmẽ puniẽdi. Alb. de ord. cogni. cũ dilect⁹. ff. de bis q no.
infa. l. lucius. ⁊ de excep. c. i. ¶ Quero an dicens q ꝓmo
ueri nó pót: salua ꝓscia repelli possit: dic q sic ſm distinctio
nem decre. q; nó dz ei statim credere: sequeť tñ ille ꝓsciam
suã. de sẽtẽ. p tuaa. ¶ Nũqd aũt ſi postea petat ꝓmoue-
ri: vt ordinari admittatr: remittit Host. ad sũmá. de elec. §.
Quis possit eligere: sub. §. q nullo iure. vbi. qd ſi postea ibi
dicat q nó est audiendus. de frigi. c. i. ⁊ c. laudabile: dic fi
nalr hoc relinquẽdũ supiori: vt ſi hoc oĩno est occultũ reli
quat ipsi ꝓscie: ſi de hoc fabula erunt extra: q; hñ apud alios
canonicos eũ repellat. de temp. or. ad aures. de excess. ꝓla. q̃
sit grauẽmo ẽt posset hãc penã ꝙponere p no. hic ⁊ in sum
ma hoc ti. in loco ꝓmo alr. hoc intelligo q̃ hñt fruct⁹ suffi
cientes ad sustentatiónẽ ordinũ sacroꝝ: alr dicendũ ẽt: se-
cus ſm istum tex. ¶ Quero de q̃bus hñficiat] logr: dic q
gñaliter logr de clericis ⁊ sic nó solũ rectores eccłiaꝝ pro
chialiũ sz ⁊ quoscũq; alios simplr hñficiatos cõpetẽdit:
ẽt ſi hñficiũ eẽt. xx. solidoꝝ: mã ⁊ tales tenenť ad residẽtiaꝝ
⁊ suũ eccłie: de cle. nó resi. cóquerẽte: ⁊ c. pe. ¶ Quero
in quo ꝓferanť alij clerici q volũt ordinari istis negligẽti-
bus. dic q in ordis susceptióne ⁊ ꝙsequẽter in sede: ⁊ hñficij
ꝓceptione: q̃ sp̃aliter ꝓcedit in eccłiis collegiatis: de ma.
⁊ obe. statuimus: vñ dicebat Ja. hic respicere cósuetudinẽ
quorũdã eccłiaꝝ: vbi sunt clerici hñtes maiores ⁊ minores
ꝓbendas: ⁊ hi q hñt maiores debẽt hre ordines certos ad
quos maiores ꝓmouent: hñtes minores ſm suę receptóis
ordiné. Si ergo se dicũt indignos minores illis ꝓferantur.
¶ Quero q̃ſ dicat vtilitas vl necessitas eccłie ordinádi: di
dic q vtilitas est q̃ eccłia indiget ministro illoꝝ ordinũ: hz
ẽt tm alij q possint ordinari: nõ est ergo inter necessitatẽ ⁊
vtilitatem distinguendũ: vt alij facit bar. lxxiij. dist. in sum
ma. ¶ Quero q̃lis erit hic subtractio hñficiorꝝ: dic q erit
subtractio redditũ ad tpus: qó apparz ex vbo cópellas: sic
ẽ decimis: q̃ uis. alr ex quo ꝑuari essent nó plus cogerenť
ad ordines ſm Inno. q dicit hãc vtiam inter paucũ casum
⁊ ſm: q; hic subtrahit beneficiũ ad tpus nó ꝑpetuo: sed ff.
ꝓmo riſo statuz auferet ꝑpetuo: ⁊ alteri cóferret ausi ex
cã: vt. ff. ꝓ. sed Host. dicit ẽt hoc ſcóo casu eos ꝑuari per
subtractiónẽ beneficiorꝝ ſi rebelles extiterint: magis eni con-
tẽnit qui sua volũtate ordinari recusat: q̃z is q̃ iustum impe
dimentum allegat: de quo remittit ad sum̃ á. e. n. §. ordo.
¶. ſi circa hoc q̃ritur: ⁊. ¶. seq. ibi ad ſtam ponit distinctiónes.
Rap. quã recitat Jo. an. fuisse. Car. alr Gui. ⁊ ponit de cle.
li. canon. li. vi. in vbo puatur: q̃ qz ibi scripta hic nó recito
ingẽtum est necessariũ ꝓ intellectu huius. c. dic ſi rénuit qs
se ꝓmoueri vbi beneficium nõ hz annexuz ordiné: de quo
hic specifice loqm̃r. Aut remittit impedimẽto: ⁊ ꝑpetuo:
aut remittit sola volũtate: istos duos casus hic ꝓsequit tex.
Primo casu ſi iudicialr cófitet ipedimentũ notoriũ esse ⁊
posset deponi incõmenti: ⁊ imediate ex delicto: de acca. ſi
cósiterit. Si nó cófitet iudicialr: sed secreto: seu pnialr vl
mixtum: ei vt epo secreto: nó vt iudici: q: vt sedẽti ad hãc hñ
⁊ tũc ꝓcedit hñ decre. dico q ordo ꝓcedẽdi est vt ſi videat
alr eum nó cogat nec ꝑuet: ſi videt eum inutilem alr
eum cogat ⁊ ꝑuet statim hñficio: nó ex vi delicti: sed ex cõ-
tumacia nó ꝓmouẽdi q̃ saltem iudicialr hẽbit aspectũ ve-
re cõtumacie: ⁊ oñdit istum ex cõtumacia nó ex delicto pa
uari: hec vera ſi nó pót alr eccłie necessitati ꝓuideri: ſi pót
p alios illos ordinare: ⁊ illos istius ꝑferat in ordine dignita-
te ordinis: ⁊ ꝙsecutiuoꝝ ad ordines. de q̃bus de ma. ⁊ obe.
statuimus. Si oĩno deficit in clericis: ⁊ necessitas subest alr
vtilitas ꝓuidet ꝑuando ſi resilit sola volũtate: dz ipm ꝓ-
mo ꝑuare loco: q; hẽbit auferre voces in capło: vel quoti-
dianas distributióes: vel aliter aggrauare: vt ps hodie in
cle. que declarat tex. istuz. de eta. ⁊ quali. hi q: pót ẽt ſi in cõ
tumacia ꝑsistit. Secõo ad tps hñficioꝝ redditus subtrahẽ
⁊ ſi durat adhuc in cõtumacia poterit ipm ꝑuare hñficioꝝ
vt dicũt hic doc. dicit tñ Inno. hic recusanté ordinari non
excõicandũ: ne sic excõicatus ꝓ manifesta offensa ordina-
ri nó excõicandũ: ne sic excõicatus ꝓ manifesta offensa or-
dinari nó posset: sed de hoc nó curat Joã. an. ⁊ remittit ad
no. de ꝑben. p illoꝝ: sup glo. pe. ſm Jo. an. Anto. de bu.

¶ Aures.

Euẽtus mortalitatis in
firmi nó impedit ꝓmo
uerit⁹ medicũ pitũ: solicitũ ⁊ traditóes ar
tis obseruãtem. h. d. Cõis diuisio. Secõa ibi:
sic breuiter. ¶ No. physicũ ex solo artis exercitio nó inha
bilitari ad ordines. ¶ No. 2o q̃ homicidiũ negligẽtia vl
imperitia cómissuz causat irregularitatẽ. ¶ No. 3⁹ q̃ ho-
micidiũ alia róne causatũ nó attribuit ad irregularitatem
causandã medico. ſi ſm traditóes artis habita diligentia:
quã potuit securũ est homicidiũ: ⁊ sic vl q̃ cke homicidiuz
ſi nó pót ꝙputari culpa ꝫ agenti nó causat irregularitatem.
¶ No. ar. q̃ in foro aie doctor cósulẽs ⁊ ignorãta vel im
peritia nó sequẽs traditióes artis tenet ꝑ eo: q̃ alr ex ꝙsu-
lendo leserit: ⁊ hoc tz Cy. post Pe. in auc. ſz hodie. C. de ss
di. q̃ volũtarie assumpsit offm̃: sec⁹ ſi necessitate. ¶ No.
q̃ exigant vt medicus medeat iuste: ⁊ nó incurrat periculuz
aie: nec periculũ irregularitat]. Primo exigit q̃ sit erudit⁹.
Secõo q̃ experiat ſm traditiones artis medicine. Tertio
q̃ diligens sit in artis exercitio: sic exigit in ꝙsulẽte: q̃ sit pi
mus: q̃ ſm opi. cóes ⁊ nó sophisticas consulat: q̃ in exami-

nando fem̃ fit solicitus r diligẽs r nõ piger. ¶ Vltio no. q̃ pscia q̃q̃ erronea r scrupulosa sequẽda est: si nõ pót cũ iure iformari: vide õ sym̃o. p tuae.iij. de sen. excõ. iq̃sitoi. ¶ Gl. oẽs iustificãt tex. r q̃runt de rõnb⁹: r no. vltimã gl. de cõsilio an r q̃n sequẽdũ sit: q̃ bona est q̃ cõcludit p̃siliũ reuerẽtie unitãdũ cõsiliũ pfectois nõ. ¶ Quero q̃n dẽat esse pitus r diligẽs medicus ne ip̃i iputet dc q̃ puãdõ dz esse ante fem̃: vt no. õbũ erudit⁹: r in fró diligẽs: vt sm̃ traditões cões r nõ singulares ois medicus nasc: r exprimẽta nõ que pter vel p̃ artez: ueniunt. Itẽ q̃ post fem̃: q̃ dz adhibere diligẽtiaz: de quo ad sũmaz. e. n. ℞. ordo. vii. hoc vt. An medicus teneãt infirmũ pauperẽ vel diuẽ volẽtez solue: vt volẽtẽ sumere medicinã grat̃ medicare. no. lxxxiij. di. c. j. Et ibi quo ad pauperẽ determinat: r teneãt grat̃ curat: quo ad diuẽ teneãt curare: sed nõ grat̃: q̃ post potent repetãt. Itez habeãt ibi q̃ritur an ego redimẽt vitã alter⁹: vz q̃ videt aliquẽ velle iterficere altũ: nũ ñ det sibi permissã. i. spec. de salario. §. j. r. j. col. r q̃ro pena sym̃onie cuadat medicãs q̃ p̃ valida sanitate pẽtũ recipit. no. j. q. iij. g studet: r q̃ro medicus de sano salariũ recipit: vbi nõ iuceret ab infirmo: vide õ postu. c. j. in gl. notãdũ: vbi no. q̃ q̃q̃ medicus salariatus de publico nõ possit ab infirmo: salariũ exigere: tñ pót a sano exigere: dc vt ibi sm̃ Jo. an. Anto. de bu.

Cum bone. Cum steñ p annuz in suspẽsione priuat̃ bñficio q̃ pus bẽbat: r q̃ postea acquirit. Sũt due ptes. Cõsultatio r rñsio. Verba ibi videnda. ¶ No. p̃ q̃ in cuatõe dz exprim̃ psona cui: q̃ cital: r ad cui⁹ pentõz citat̃. ¶ No. ij. q̃ primus r coram uno iudice pót de primo eq̃ puniri: ab alio mãdato pmi cum so delegat̃ pt̃as ex cõtumacia puniẽdi. ¶ No. iij. pena cõtumacie: q̃ aliq̃n imponit̃ pena suspẽsionis. ¶ No. iiij. q̃ suspensus priuat̃ pt̃e bñficiũ suscipiẽdi r inhabilib⁹ censet̃ ad bñficiũ cõsequẽdũ. ¶ No. v. q̃ suspẽsus eo ipso nõ est priuatus bñficio: ũno nec priuãdus: nisi saltez triẽnio durauerit in suspẽsione post triẽniũ aũt puãdus est: sm̃ alios est puatus: vñ. j. mãdat̃ sola posse one puari. ¶ No. vj. q̃n q̃s dr reuiuẽre priuatus: r ex pẽpetu q̃n lata in eũ sniã: in delicto r cõtumacia longo tpe pseuerat ex eo tũc pẽnere dr. ¶ No. bũ p bus q̃ notant. j. cõ cle. excõ. mi. clerici: q̃ excõicatus pseueras dr ex pẽpetu reuiuẽre r b̃ potes explica re. c. ij. celebrat: ad fi. j. de cle. excõ. mi. ¶ Opp. q̃ suspẽsus sit priuat⁹ bñficio: adeo q̃ alteri cõferri pòt: vt pz ex no. de pcẽd. pben. li. vi. Hoc Inno. tractat de effectu suspẽsionis q̃ ad vitã eius. Circa quã videnda sũt duo. Pmo: an suspensio ppetua intelligat̃ r iuris suspẽsio pduct. Secũdo an si sit tpis vel certa cã limitata finito tpe vel eã finiat. ¶ Ad primũ pcludit q̃ q̃n q̃s a bñficio est suspẽsus cũ cãe cognitõe r diffinitiue, priuãdus: r ppetuo suspẽsus intelligit: vbi cria iter est percussum: p modũ accusatiõis: vel emisit p modũ inq̃sitoris: r hoc casu dicit q̃ bñficia suspẽ: sitati pñt cõferri eũ p iniaz sit priuat⁹: vt no. de cõcess. pben. li. vi. ad b̃ dictũ repetit Inno. de coha. cle. r mul. sit. ibi ad fi. am: idem dicit r limitat, precedere: seu declarat in suspensiõe bonie: secus dic in suspẽsione iuris. Hosti. ibi hoc dãnat r bene cõcludẽs: bñficia suspẽsi nõ posse cõferri: q̃ nõ vacãt: vñ adhuc remanet plantus: p q̃ pz q̃ dcm̃ Inn. hic remanet falsus. Hec vã nisi in suspẽsione durauerit p triẽniũ: vt hic: quo casu sm̃ alios puatus ipso iure de quo dicã. ¶ Ad q̃s qs est suspẽsus suspẽsione bonie r iudice simplr r nõ diffinitiue: q̃ ad b̃ nõ agit: sed interloquẽdo fuit non cõparent̃ cõtumacia punẽdo: r nõ intelligit suspẽsus ppetuus si hoc fit expẽssum: de cõsti. ex ire. vbi de hoc: r tunc si ẽt palam iudex. dicũt q̃dã q̃ suspẽsus cesset ad tpis administrationis suspẽdent̃: r nõ vltra. ff. de penis. l. fi. Inno. dicit q̃ ppetuo est suspẽsus donec absoluat̃: q̃ dicit spãle in ecclesiastica censura: r ne rumpat̃ neruus ecclesiastice disciplie xxiij. q. v. excõicato. x: de pẽsue. cũ inter vos. nisi offensa ex-

pcsserit: de cuius nã sit q̃ ad tpis intelligat̃: vt si excõicetur pp cõtumaciã vel alia cã q̃n: hic pendẽte cõtingit: q̃ utel ligit̃ suspensus: donec ſ. misericordiã de cõtumacia: vel offensa ij. q. j. pl byter. ii. a plebe. xxxj. di. si qui simul. Idez in statuz quo. x. ætate q̃s suspendit̃ ãb. de cõsti. ex litteris. et hoc. b̃ficia nõ sunt pferẽda nisi pus sua punit̃. Idẽ dicit in excõicatõis sua ad tpis q̃ p excõicationes vel suspẽsiones tpales nõ intelliguñt b̃ficia ppetuo priuatus nisi p sniam punit̃: facit q̃ dicã. Nisi pdurauerint in excõicatõe aliquo tpe: sup quo nic: vltz dicam: r facit de iudi. c. j. ¶ Denuo ad fm̃: an sua ad tpis vel ad certã cãm limitata finitus cã: vl tpe cessat. Dic q̃ ãdã est suspensio iuris: r in hac dicit Inn. de coha. cle. sicut: q̃ cessante eã cessat ipsa suspensio. Etiã si q̃s pp ia cere in peccato suspẽsus sit: cessante peccato cessat suspẽsio: quo ad ls: vt alii ipsius possint offiũ audire. lxxxj. di. frq sũt. Et q̃ ibi no. q̃q̃ ipse sine dispensatiõe celebrare nõ possit ex quo notũ fuit cruñ eius. lxxxj. di. milites: r ao. i. di. sacerdotes: hoc vz Inn. in dicto. c. sicut: vz ꝯmuniter sentire videãt: de sen. excõ. venerabili: sed veritas est iuspẽsio ſimplex unz tollit̃ absq̃ absolone: vt ibi no. ita suspẽsio q̃ surgit ex notorietate peccati: adhuc durat pp scandalũ. Queda est suspensio boie: et hic Inno. facit dr̃am: inter suspensiones ad tpis r suspensionẽ iurisdictã: ad implementũ certe cãe pẽdẽs in facto suspensi: iuris: excludendo. dic q̃ q̃q̃ q̃s est excõicatus ad tpis vel ad limites certe cãe: r nunq̃ cessante tpe: vel cã cessat excõicatio: q̃ eger formali absolone: vt no. de ma. ꝯdicto. c. ij. q̃ excõicatio regrit formalem absolonẽ. j. de sen. excõ. cũ deliderez: nulli uo aliud exprimeret. ¶ Q̃q̃ q̃s est suspensus ad tpus finito tpe stanz cessat suspẽsio: r recuperat eã q̃ poterat. ff. de postul. l. primo: r vide q̃ no. in. d. c. ij. q. lxxxj. dil. ¶ Q̃q̃ q̃s est suspensus ad limites certe cãe pendentis in implemẽto ex facto suspensi: vt q̃ est suspensus: donec satisfaciat: r tunc cessante eã r dato impleto nõ cessat suspensio: nisi aliter absoluat. ij. q. v. pl byter. a plebe. Rõ diuersitatis est: q̃ in suspensiõe ad tpus alĩ ad nõ expectat̃ finito tpe cũ se curiu tpis declaret. de cle. vena. c. j. vbi aũt suspensus est: donec satisfaciat: vl aliter ex se nõ pateret cessatio cãe: nisi multe. n. pñt dubitationes occurrere: an cã sit finita: an plene satisfecerit: vl nõ q̃ os perludicẽ terminari: ideo expectat̃ absolutionẽ vide de coha. cle. sicut. r de iudi. c. j. r q̃ nõ. in cle. de decimis. c. j. dñ Jo. an. q̃ capsm pl byter. ij. q. v. q̃ allegat facit ꝯ. nam ibi presbyter suspẽdit̃: donec satisfaciat: r ibi declarat̃ q̃ facta satisfactiõe secure suus offiũ administret: r hoc vz Inno. de coha. cle. sicut: q̃ in ẽ vt libi ꝯtuit: ideo dicit Jo. an. hũ mẽbr̃ subdistinguendũ: q̃ aut satisfactio est iudicialis: r tũc q̃ ẽ dubiũ esse non pòt absolut̃. cessẽt. satisfactione facta: nec expectat̃ alia absolo: vt in. c. pl byter. ¶ Pone enim q̃ suspendat iudex donec dẽ cõparat coram eo: vel libello vl positum rideat certa data cõpitõe vel risso libello cessat suspensio: nisi cã pp quã est suspensus egeret alia dispẽsatiõe vel ex ea remanerat aliud impedimẽtũ: vt q̃ peccatũ est manifestũ: vt dicit Inno. in. c. sicut pallic. ¶ Si aũt satisfactio ẽt extraiudicial̃, precedat q̃ ẽt dcm̃: vt egeat absolone: tũc de eius satisfactiõe vel plenitudie satisfactiõis pòt dubitari: dicit tñ Jo. an. in cle. j. de decimis: q̃ sufficit declaratio iudicis: sup satisfactione: sine alia absolone: q̃q̃ secus sit in excõicat̃. ¶ Quero a q̃b⁹ quet suspensio. gl. dicit q̃ pt̃e eligẽdi actiue r passiue. Sisr a pt̃e bñficia p collationez suscipiendi: q̃ intellige q̃n est suspensus ab oĩbus: secus si ab uno: q̃ pòt tũc beneficiũ suscipere: r̃ alterius ordis: quẽ ts. ãde eta. r qualit. vel nõ est cõpos. puat ẽt pt̃e cõferẽdi: de cõcess. pben. q̃ diuersitatem. r no. ãde cõsue. cũ dilect⁹. ¶ Dicit ẽt glo. q̃ priuat interim pt̃e beneficia percipiẽdi. i. reddituz beneficiorũ. alĩ. de app. pastoralis: q̃ limitat hũ Jo. an. q̃n est in mora petendi absolutionem. alias secus. alle. de cler. c. ij. li. q. j. super causa: secundum Tan. r Guen. ¶ Tu dic quo ad hoc q̃ si suspensus est interim per-

didit reddit⁹:ficut excómunicat⁹:⁊ hoc volvit hic glo.allꝫ
c.pastoralis. Innuit gl.qꝫ nó pdat iura sua ⁊palia vt spúa
lia.nec posiones ipsoꝝ.pdit tñ interim fruct⁹:ficut excóica
tus:qó no.qz extédit illa decre.pastoral:ad suspésiz eo aút
absoluto an recuperet fruct⁹ li suspésus iuste nó recuperat:si in
iuste túc li nó fuit in mora absolonez petédi:illos recuperat
absolut⁹:vbi aút est deposit⁹:reddit⁹ nó recuper.vt dic gl.
in.d.c.sup cá:⁊ vide in.d.c.pastoral qó no. ¶ Hostiē re
mittit ad túmá:de sen.excó.§.qa sit effect⁹. ibi dicit pdicta
pcederein suspéso ab offó ⁊ bñficio:vt a bñficio tñ:in su
spenso aút ab offó tñ dicit:qꝫ si suspésus est ex magna cá:⁊
idem de purgatióe canonica inter.e.d.c.sup cá. Si ex leui
cá li dns plitat pt fructib⁹ pduq; ⁊ bñficio:vt hic. Si dns
nó stent nó est fructib⁹ bñficioꝝ pcuandus:qz ex leui cá non
est qs pcuandus.xvj.q.vij.inuentū.C.de excu.rei uidi.stipen
dia:leué aút cám vocat qñ fit pp scándalū ppli:vel ifamiaz
solā.ij.q.v.pſbyteribꝰ hoc vā in fructib⁹ bñficioꝝ in quotidia
nis aút distribunoib⁹ dicit statim suspésuz.qñ ocūqꝫ pcuari:
qz ille dant pp ūtere offó:de pben.lz:⁊.c.cū fin. ¶ Vltri
mo se corrigit qꝫ sua suspésiones in offó nó extédit ad bñfi
ciū:nisi expmat. ó solom⁹.c.ij.in fi.vel qñ inferꝫ ex cā ipe
dimēti ppetuar.de of.ordi.cū dilect⁹.de peni.dis.j.pene.
hoc de hoc:vt in cle.fi.de pene:⁊ dicā plane in.c.pastoral.de
ap. ¶ Per pdicta iferꝫ gl.sequés qꝫ suspēli beneficia non
pñt retinere:q acqsierūt durāte suspēsione:ét si postea sint
absoluti:qz tūc tpe obtēti bñficij inhabilis erāt ⁊ idigni:qz
in talib⁹ principiū cōsiderādū est:de elec.vnicū. ¶ Per qó
dicit archi.qꝫ tpe date ꝓte ꝓsideráduz est hoc vbi nisi se
cū dispēsēt:sm doc.de cle.excó.mi.postulasti.ij.ꝛ.⁊ dicit
Tan.qꝫ putat decre.cū illoꝝ.de sen.excó. vbi locū ét in bñ
ficijs rōne sufficiētie:⁊ cōsuetudinis:⁊ cōsuetudinē:quā gl.ét ponit Hos.
dicit tñ glo.qꝫ tractātes spūalia interiz punēdi sūt:⁊ cū eis
dispēsare nó pñt ep⁹:alꝫ.xi.q.iij.si qs epūs.⁊ ó sen.excó.cuz
illoꝝ. ¶ Sl.vlt.op.⁊ vt qꝫ solo lapsu anni durāte suspen
sione debeat pcuari.xi.q.iij.rursus.So.ꝛñ loqꝫ in excóica
to:q ⁊ interiz tractāte spūalia deponi dz. Idem vt ⁊ in suspē
so:vt hic:⁊ de sen.excó.cū illoꝝ:sm glo. ¶ Idē dicūt Jn-
no.⁊ Hostien.vñ dicūt qꝫꝫ hoc dictū posset tolerari:tñ nō est
malū dicere qꝫ hec decr.ponut ius distinguēdo hac forma
qꝫ qñqꝫ sniā suspēsionis ferꝫ pp pcumaciā crie:vel cām criā.
Item sufficit lapsus anni:vt in.c.rursus:qñqꝫ ferꝫ pp aliaz
cām ciuilem ⁊ nō criminalem:⁊ tūc requirꝫ lapsus triēnij:vt
in dicto.c.nostro:⁊ sic.c.nostrum:⁊.c.rursus:loquunt in di
uersis casibus qó no.qz sem narrat inēptuz dicit de triēnio
facit ad hoc de bereti.cū cōtumacia.li.vi.vñ sic sm eū mi
gatur rigor canonū:dic triēnū datum excōicatum pcriē a bñ
ficio deponi:nisi statim doceat iniusticiaz sniē.xi.q.iij.si qs
presbyter. ¶ Sed illud loqꝫ in eo q postea celebrauit.§.
post excōicatiōez vel suspēsionem celebrauit:qz efficit irre
gularē:vñ sm hanc opiōnē quēlibet bñficijs ex tpia curiā
nō priuant ipso iure:si tñ sniā ferat qua puenit:post annum
nō audit sup priuatione:sed sup crie tñ. Recte alios dice
re:⁊ in hoc residere vt:qꝫ stans in suspensiōe vel excōicatio
ne p annū:ipso iure est bñficio pduus:⁊ vltrius sup ipsis
nō audit.remittit ad no.ó of.dele.quereti.de bere.excōica
mus.§.i.de pena.c.fi.nō ob.de cle.nō resi.ex rue.vbi nō ex
pectat:nisi p ser mensis. Illa loqtur in latitāte docēs qētū
debeat expectari:⁊ beneficio pduri: hic in contumace:pre
sente ⁊ excommunicato docens: quātum debeat expectari
ibi enī ex cōtumacia ſpecialiter nō residendi:quę respiciebat
bñficiū:nō citius priuat hic pp aliā cām:dixerūt tñ q̄dam
hic:qꝫ plus punit suspensus qꝫ excōicatus:qz suspēsus pdit
⁊ q̄ prius habuerat:⁊ que post q̄sunt:excōicatus aūt nō nisi
que medio tpe q̄sunt:vt.c.postulasti.de cle.excō.mi.⁊ di
cunt qꝫ hoc operat maior contēptus:cō abbas impugnat
dicens:nō esse dñam inter istā:sed vtroq; casu dicit tñ hāc
penā hīc locū:denū qñ pp cōtumaciā criminis vel crimi
nalis cāe suspensus est:⁊ sic loqtur.c.rursus:⁊.c.quicunqꝫ

alle.§. Credo qꝫ si est suspensus⁊ citatus:vt veniat ⁊ simpli
citer excōicatus qꝫ nō sit pduatus:lz penam posset exigēte ꝑ
teritate cōtumacie:vt hic:ideo dicit hic Hosti.qꝫ hic ē de
re vnū nouū modū punēdi cōtumaciaz.s.qꝫ qs alīs pdit
bñficium si hoc exigat ꝓteritas ꝓtumacie:⁊ dicūt hūc mo
dum punendi cōtumaciā addenduz:ad illa q̄ hīntur:vt hic
nō cōtē.nec. Item potest ēt vltra crescentē cōtumaciā:iuo
care brachiū seculare:vt.j.de iudi.cū nō ab hoie:vel pōt di
ci qꝫ qñqꝫ crimē est tale qꝫ eo ipso qꝫ de ipso cōstat de iure nā
inducit pduationē bñficioꝝ:ipso iure:⁊ tūc procedit dispō.c.
rursus⁊ c.quicūqꝫ:qñqꝫ nō est tale:imo lata sniā ēt sup cri
mine requritur sniā pduationis beneficij:⁊ tūc ferna hāc distī
ctionem:⁊ ad pdicta bene facit.c.cū cōtumacia:de hereti
cis.li.vi.⁊ iuris applaudet.c.rursus. Dicit tñ qꝫ delegatus
nō hz hanc ptātem ex vtute cēsure ecclīastice:de quo ó ho
mi.p humanā.§.cū igit.li.vi.qñqꝫ est citatus:vt veniat ad
se purgandū cū cōmonitione:vt si nō cōparuit sit pduatus
⁊ tunc puto qꝫ eo qꝫ nō se purgat:durāte in excōicatione vel
suspēsione:sit pduatus ipso iure:qz ex tali contumacia ba-
bet ꝓfessor:⁊ sic intelligo.c.rursus.c.quicūqꝫ.xxiij.q.iij.
dec ernimus.alias no. Anto.de But.

multis. Subdiaconus in epm eligi
pt.h.d. Sūt tres ptes. Pri
ma ponit qōnez. Scōa allegat p ⁊ ꝯ.ibi:li q-
dez. Terna diffinit vel solvit.ibi:nos volētes.
¶ No.prio duo requisita ad habilitatē ad eligēdū in epm.
Primo qꝫ sit in ordine sacro. Scōo qꝫ sit religiose vitens
i.honeste. Et sic no.de vbo religiosus qꝫ pōt verificari in
quolibet honeste viuēte.vide.§.de constitu.ecclīa. ¶ Not-
so qꝫ sm primitiuā ecclīam nō erat mīi ordo diaconatus⁊
presbyteratus ordo sacer hodie aūt sacer est effectus ordo
subdiaconatus. ¶ No.tertio hic vnum casum:in quo sm
istā pa inhabilis eligat⁹ fuit⁹ in quo dispēsabat inferior papa
cum inhabilitate ꝓmouēdi ad sacros ꝯ regulā.de qua de
postu.ꝑla.c.fi.de renū.post trāslationēz:⁊ no.qꝫ quelibz dis-
spensatio:necessitatē vel vtilitatē ꝓsignat. ¶ No.quarto si
gnū cognoscēdi sacrū ordinem.puta qñ hz annexū votum
castitatis. ¶ Et no.qꝫ minores ordines nō impediunt ꝯ-
ctū nūptiarum:sed sic facer ordo:ideo hz annexū votū casti
tatis⁊ nō minores ordines. ¶ Et no.ar.p opi.qꝫ sacer or
do habeat annexū votū ex ꝓmissione nō solū ex ꝓstōne ec-
clesie. ¶ No.ar.p o,n.qꝫ in defectu ordinū dispēsant epi.
¶ No.qꝫ habilitatus ad gradū:⁊ assumēs q̄litatem gra-
dus habilitat⁹ censet ad pia ad gradus q̄litate ꝓsecutus
⁊ sic lex nova ēt corrigēs recipit extensionē ad cōsequentia
antique legis:ad hoc.l.i.§.iij.ff.ad.l.fal.ad hoc de fīus nō
ordi.miramur. ¶ No.qꝫ crimē fornicatōis est depositio
ne digni⁹ in exīte in sacris:⁊ sic hic est casus de eo qꝫ dixit
iudi.at si clericus:lz aliqui glo.disputēt dicaz in.d.c.at si cle
ricus. ¶ Ꝯp.qꝫ subdiaconatus fuerit tpe ꝓmitiue ecclie.x-
xi.di.§.i.in fi. Sol.fuit in esse ordo subdiaconatus:sed nō
fuit in ꝓmitiua ecclīa:sup hoc respectu⁊ q̄litate:qz sacer.xx
v.di.c.i. ¶ Ꝯpp.so qꝫ nō potuerint dispēsare archiepi cū
inhabili ad epatuz.de cler.inotuit.So.dicit glo.nō dispen
sabat archiepūs cū inhabili ex illegitimitate:vel etate:lz bñ
dispensabat cū inhabili ex ordine ꝓfectu:vt hic. Itē dispē
sant cū inhabilibus ad inferiores dignitates.ō.c. ¶ Po
terea doc.de postu.ꝑla.c.fi.dicūt qꝫ postulādus ad epatum
semp postulādus est a papa. ¶ Sed dic qꝫ non dispēsant
epi nisi reperiat hoc eis ꝓcessisse olim:hoc repiebat archi
epūs hoc casu cōcessum:hoc aūt hodie est correctū.vñ non
pñt epi vel archiepi cū sic ꝓmouēdo alīq casu dispēsare:⁊
sic doctrina illa in.d.c.fi.remanet vā:⁊ vide Guil.in Spe.
de:lega.§.nūc de epoꝝ.v.sed nūqd legatus. Anto.

Uam. Irregularis⁊ in minoribus di
spēsatiue pōt in abbatē istitui.
h.d. Prima ponit exordiū. Scōs mādā-
tū ibi:mādamus. ¶ No.ꝑ qꝫ ꝓces ꝑ digne

nó inducũt symoniã:nec iniuste p̃sumũt:qñ sunt ab extra
neo:r iudex p̃mouẽs p̃cipr nó mouet ad p̃ces:ꝛz ex suo
offo. ¶ No.fo q̃ p̃ces viciãt p̃motóꝛz alicui⁹:qñ sup̃ior
plus a p̃cib⁹ mouet q̃z moueat:pp vtilitatẽ ecclie. ¶ Et
no.q̃ vbi p̃ces sunt p̃sanguineoꝛ i p̃mouẽdo:p̃sumunt p
cessisse ex ambitióe p̃mouẽdi:ideo viciare videnť p̃motio
né. ¶ No.hic q̃ ex p̃sanguinitate r p̃ximitate aliqd p̃sti
mit.ad b.ó tes.reqsiti.ó coba.cle.c.panst. Jo.an. ¶ No.
q̃rto q̃ de irregulari nó pót ecclie ẽt regulari p̃uideri:nisi
instante necessitate:r qñ valde vtil ẽ r oportun⁹ ecclie:r tũc
assumit dispensatiue. ¶ No.quinto q̃ in minoribus.de iu
re cõi nó pót i abbatez assumi:r sic sicut i epatuata r i abba
tia:ꝛz p̃mouendũ saltẽ esse in sacris. ¶ No.sexto q̃ p̃ce
dẽte petitióe.id qđ factũ ẽ p̃secutiue:p̃sumit factũ ad istan
tiã petentiũ:r nó p̃pzio motu. ¶ No.septio q̃ p̃pa⁹ mo
tus cadit i inferioꝛe a papa.vide ó of.leg.c.ij.li.vj. ¶ No.
octauo q̃ pót iudex i tãgentib⁹ publicã vtilitatẽ ex officio
supplere:qđ no. ¶ Oppo.q̃ p̃ces inducãt symoniã r viciẽt
p̃motionẽ.vuj.q.i.i scriptura. So.dicit gl.q̃ qñq̃ p̃ces i
terponunť a p̃mouẽdo:qñq̃ ab alio:si iterponunť a p̃mo
uendo. Hic p̃mo fin hugo.q̃ siue p̃ digno:siue p̃ idigno
symoniã inducũt: qđ nó admittit gl.ꝛz dicẽ q̃ qñq̃ iterponã
tur p̃ idigno r symoniã inducũt:qñq̃ iterponunť p̃ digno:
r nó inducũt symoniã.q̃ tũc nó p̃sumunť ambitio sua:ꝛz poti⁹
pp necessitatẽ:qđ fatẽr: nisi p̃ces porrigat:p̃ platura. Si i
terponanť ab alio:si p̃ idigno ẽ symoniaci p̃ digno:r sint
sp̃uales:nó viciãt:si p̃ digno:r sũt carnales:si nó principaliꝛ
mouẽt:nó inducũt symoniã. In dubio si iterponunť a per
tepresumunť carnales:r illicite:r viciãt:nisi cõstat q̃ p̃ digno:si sint iterposite ab extrãeo:p̃sumunť sp̃uales:r p̃ di
gno pot⁹ q̃z p̃ idigno:vt hic. Inno.dicit hic:q̃ qñq̃ p̃ces
iterponunť a se:r p̃ces iterponẽs ꝛz respectũ ad solũ deũ:
r ipli⁹ obsequiũ:r nó potentias:vel diuicias seculares:r p
hoc nó itendit i aliquo obligari p̃mouẽtu i hoc nó peccat
nec symoniac⁹ ẽ.dũ tñ p̃sona sit digna.vuj.q.i.q epatus: ꝛ
tenuit vep Ray.i sũma.r Bu.qđ sequit archidi.i.q.i.ordi
natiõe:r Host.i sũma.de symo.§.qĩr.sub.§.ligua. Qñq̃
p̃ces iterponũt:ex necessitate p̃ bñficio simplici:r alꝫ idi
get:si aũt p̃curator:vel dignitate:vel nó idiget p̃ces: sũt in
iuste:ẽt p̃ digno.ó Rp.ad aures.i.q.ij.clericos.xxj.q.ij.illi
q.vide Ray.i sũma.de symo.§.qĩr cõmittať. Idẽ Sot.in
sũma.ó symo.§.minime ãt.qñ p̃ces p̃ se iterponũt. Qñq̃
iterponit p̃ces p̃ se:r digno respectũ habẽs ad vtilitatẽ ec
clesie:r deũ: itẽdit tñ obligari pp b̃ p̃mouẽti:q̃ aliter for
te nó pót ip̃m mouere ad p̃ferẽdũ:r hic foret symoniac⁹.
Qñq̃ iterpónt p̃ces p̃ se:r ẽ idign⁹:r hoc si nó itendit p̃ b̃
obligari:nó esť symoniac⁹:iniuste tñ ceńsẽť facere r peccat
q̃: p̃ces r p̃silũ ẽ iniustũ:r turpe.vñ dicit q̃ taliter p̃mot⁹
nó tenet ad resignationẽ:ꝛz sufficit q̃ aliter pniam agat:ó
symo.c.ñ.r hec sũt de mẽte Inno.aliq̃liter ampliata:r b̃
vera:puto si p̃ digno iterponunť:ẽt si subest ali⁹ equalꝫ di
gnus. Si ãt p̃ces iterponit p̃ se digno:r i hoc videat ma
gis dignũ supplãtari:puto q̃ si ẽ regularis i hoc peccet:r i
eo notať ambitio:q̃ pót stare sine bñficio. Si ãt sit secula
ris:si alꝫ sit cõpetenter bñficiatus:id ẽ si nó bñficiaťr vel nó
cõpetenter:tũc de iure petere possit:vt bñficiet:r p̃ ipetra
re forti⁹ preces porrigere:pp qđ sať credo q̃ petãt reddi
tus habũdantes ipetrãdoxũ videãt idoneitatẽ se:p b̃ sup
plãtari. Credo tñ q̃ tale peccatũ pnia deleať. ¶ Qñq̃ p̃
ces iterponunť ab extraneo:vt ibi.ẽ.dixi.preces non legiti
mas forti⁹ si fiũt carnales:r fiũt i hoc distinctione gl.q̃ bñ
r cõplete dicit:vnũ tñ aduerte put ẽt supra dixi. Qñq̃ iter
ponunť a se ẽt:qñ iterponunť ab extraneo nó inducũt symo
niã:nisi interponat eas animo se obligandi:ex p̃cib⁹ col
latoꝛ:vel intẽdẽs se exonerare ab aliquo seruitio:vel debi
to quo ei tenetur:tunc enim dicetur symonia:tum quia in
talibus idem est remittere: q̃ dare: etiam si remittatur
obligatio naturalis tantum:quo obligatus est ad tantum

dez:r antidota.ff.de cal.l.ij.r in pn.ff. de pac.here.l.sed r si
lege.§.consultus:quia ad hoc vt cõmittatur symonia:oportet
q̃ munus intercueniat.i.q.i.sunt nonulli:de symo.qrellãta:
les autẽ p̃ces frequẽtius interponunť:nó p̃ munere:ꝛz p̃
cõsilio:ꝛz sepe iniusto:r inhoneſto:r ió nó ẽ symonia:q̃uis
sit peccatũ:vnde nó tenent ad resignationẽ:ꝛz sufficit penitẽ
tia:de symo.c.ñ. ¶ Item dicit q̃ sm opi.dicẽtiũ q̃ sit symo
nia q̃ndũ ad rogãtẽ.l.de symo.tua:nó tamẽ q̃ rogatus bñ
ficiũ cõferat:dũ tñ non habeat respectũ ad illas p̃ces iniu
stas:vt hic:r de re iudi.cuz ita:r tunc nec renunciare tenetur
taliter p̃motus:nisi promotoꝛ expectisset:q̃ pp̃ preces hoc
faciebat etiã si pecunia data esset:de symo.c.ñ. Ego credo
q̃ in omnibus casibus in qb⁹ glo.dicit symoniã:q̃ symonia
non sit:si casus est certus q̃ non dederit aio obligãdi:si est
certum q̃ animo obligãdi sit symonia si est dubium:si pro
indigno preces cẽsentur violẽter:r p̃sumo q̃ animo obligã
di r inducũt symoniã:si fiant pro digno:tũc nó p̃sumũť vio
lenter:sed ad exequãdũ q̃ facere debz superioꝛ:r nó inducũt
symoniã:secus tenet in datione:etiaz pro idigno:r est causa:
quia tunc aliquid adest p̃mouenti:ꝛz preces pdit:vbi p̃ces
interpositus:vt dicit.i.q.i.quibusdã. Si p̃ digno ad excludẽ
dũ magis dignũ illicite sunt:r posset in digno p̃sumi:q̃ aio
obligãdi:r sic inducerent symoniã:vbi esset irregularis:vel
alias beneficiatus:alias nó:quia peurrẽt in iure. ¶ Qñq̃
sunt preces sp̃irituales:r tales sunt licite:r si viciãt:nec pec
catuz inducũt:inter quas cõputat Hosti.preces patronoꝛũ
ad quos spectat potestas p̃sentandi:de elec.cuz in terra:r
de iurepa.nobis. Omnia p̃dicta procedunt quando sciẽ
ter preces interposite sunt ab extraneo:si eo ignoranter:r in
eius odium ei non preiudicat:de symo.nobis:r c.sicut. Si
autẽ nó in odiuz:ꝛz in fauorẽ sũ dutus inducũt peccatum
supra:si nó inducãt collationẽ nó nocẽt:vt dicit Hosti.in lo
co prealligato per predicta:dicit.Hosti.q̃ putat q̃ si appa
rente digniori episcopus consanguineũ p̃mouẽat non tam
dignum:dũmodo dignus existat q̃ nó peccat:quãdo p̃san
guineus est egenus in simplici beneficio:quia r talibus pro
uidere tenetur.lxxvi.di.nó satis:putat tamẽ q̃ in istis casi
bus in quibus dixi preces illicitas:vrgente necessitate r vti
litate ecclesie. Papa in epatib⁹:r inferioꝛ ordinarius in in
ferioribus dispẽsare posset:r submittit q̃ tãta possit esse ne
cessitas circa epatũ q̃ metropolitan⁹ cũ p̃sensu capituli pos
set epatus custodiã cõmittere idonee p̃sone:vsq̃ ad bñplа
citũ pape:de elec.nihil.§.pe.ẽ.e.a multꝫ:de symo.sic nobis:
vide de sup.neg.pla.si epa.li.vi.r c.se. De hac materia vi
de.i.q.i.ordinatióes.vitj.q.ij.i sũma.viij.q.i.moyses.r i q.
i.qbusdã. Hosti.i sũma.ó symo.§.qĩr cõmittať:sub.§.lin
gua. ¶ Hec p̃cedũt in dignitatib⁹ sp̃ualib⁹ r bñficijs. In
t̃poralibus aũt ponũt qd iuris:doc.de offi.p̃to.l.barbari⁹:
dic si dignitas ẽ p̃uata cui nó ẽ iurisdictio ãnexa:vt q̃ sit ad
uocatus:r ꝛz palã: nó clam.ff.de polli.l.i.§.i.ff.de mu.r bo
no.l.existimo b. Si aũt bz annexã iurisdictionẽ oli:sicut di
stinguebaťr:r in eis vt in p̃allegatis iurib⁹:ꝛz hodie nó est li
citũ illã p̃cib⁹ petere:r iã palã:q̃ p̃sumit lex q̃ rẽ publicaz
grauaret. Innat.vt iudi.sine quoquo suffra.§.i.r.§.cogi
tatio.colla.ij.r qđ ibi no.bar.i.l.barbari⁹:plen⁹ dicit. Qñ
q̃ petit officiũ publicũ p̃ viã iusticie:vt q̃ aliqd pretẽdit ex
quo debeť:aut p̃ modũ virtutis:aut p̃ modũ ambitiõis:aut
est dubiũ. Pro tio casu ꝛz petere:b̃ dicit vep:qñ ẽ debitũ per
viã iusticie:secus si p̃ viã gratie:vt no.de postu.pla.c.bone.
el.ij.r c.ñ.r in b̃ dãnať bar.q̃ dicit q̃ p̃ viã postulationis pt.
Dic q̃ bar.nó male loqtur:si p̃ viã gratie nó iusticie:hec ẽa
nisi qñ a iure vocet vt p̃sequaťr:de elec.cupientes.li.vi.r tũc
bene admittit cũ p̃uocatus veniat. Scõo casu p̃cedi nó im
petrari p̃sueuit.ff.de oꝛi.iuris.l.ij.in ñ. Tertio casu qñ p̃ ãbi
tionẽ cõcedit:ꝛz vt temeritas repellatur.l.i.ff.ad.l.iul.am
bi. In dubio dicit ibi:q̃d iuris in sp̃ualib⁹:r multa dicit fal
sa:ideo in b̃ sta canonistas. ¶ In dubio dicit i t̃poralib⁹ q̃
p̃sumit ꝛ eũ:q̃ in vere cũ de petit: tñ si p̃cedat licite retinet:

ꝛ.l.barbarī⁹:hec vera nisi pecunia ꝓsequat:vt dicto.ℌ.corrigendū. Jn aut.vt indu.sine quoquo suffra. Hoc verū qñ hȝ administrationē:vel iurisdictionē. Si aūt est nuda alia dignitas pōt dari pecunia:ex quo alij nō nocet.l.i.§.fȝ ꝛ fi quis.ff.de polli.ꝛ ḃ fi publice fiat:ferme si quantȝq; tunc ꝑsumit ꝑ illū.l.i.C.de fals.libellis nō ĩistam⁹ ĩ isto bodieq; tporale ꝛ spūale:venalitas expositū ē. ¶ Quid si fi collatoris fȝ familiari collatoris dedit pecuniā vel ꝑces posuerit:vt ea ret operā:q; ꝓmoueat ad beneficiū. Dic fȝ Jnno.q; idē ac si ipā vt dictū fuisset ꝓmotor:vel beneficij collatori.l.q.i. ꝓsentiū. ¶ Quid si qs adulat alteri vt beneficiuȝ ꝓsequat: dicit Jnno.q; vt symoniacū:ꝛ pōt dici munus ab obligo.l.q.i.ordinatōes.ꝛ quattuor.c.se.nō tñ tenet ad beneficiū renunciādū:de symo.c.ſi. Credo q; si specifice adularet ꝑ hec tñ:idē qđ.ſ.in ꝑcibus. Si adularet fratrem vel alio munere symonia expressa esset. Si vter q; ītēderet:fȝ solū adulator idē. ¶ Oppo.cuȝ gl.ij.ſnuit q; hic nō posset ad superiores ascēdē ꝛ. Si eni nō erat symoniacꝰ ex tali datiōe:nulla cā sub erat:pp quā ꝺberet ipediri.ſ.de tēpo.ordi.c.fi. So.dicit glo.q; ab⁹ erat irregularis:fȝ tūc vtra si erat irregularis ꝓmoueri nō poterat ad abbatiā:q; opȝ q; sit i ordine ꝓsbyteratus.ſ.c.i. So.dicit glo.q; ex necessitate pōt qs esse abbas:ꝛ dispensatiue irregularis ꝛ in minorib⁹ ꝓstituitur:sicut ꝛ diaconus.l.ꝺ.accedēs:ꝛ ifamis q curā mōasterij gerere pōt:vt ibidē. Nō enim ufamis a q̄busliḃet muneribus excluditē.C.de his q ipleno stipendio:sacraméta liberan sunt .l.i.li.x.ad hoc:q; nomē abbatis plus est onerꝙ:q̄ honoris. .xviij.q.ij.hoc tñ. Jtez abbas pōt esse laicus.xxij.di.a subdiacono.xvi.q.i.ꝛ generaliter:fȝ habito respectu ad ue ꝓmune nō. Dic q; olim poterat laicus esse abbas:ꝛ ifamis:ꝛ habēs maculas precedētes:fȝ hodie q; opȝ q; sit presbyter nō nisi dispēsatiue:ꝛ sic fuit hic in eo aūt qđ dicit gl.q; potⁱ⁹ est sollicitudinis q̄ honoris. Dicūt doc.q; melⁱ⁹ staret:ꝛ plus q; negari nō pōt:q; sit honoris ꝛ dignitatis.ó ꝑule.vt apostolice.li.vi.q; omne qđ iminet tē.xxij.dis.vcꝝ.l.di.ante oia ꝛ vide de corpo.vic.expositi. ¶ No.gl.i duob⁹. Prio in eo qđ dicit q; ifamis pōt esse abbas. Secō q; laicus olim poterat esse abbas:ꝛ allegat ter.q; ḃ dicit. ¶ Quero an ḃ abbas irregularis sit bñdicēdus:vt q; nō:q; dat illa benedictio:vt monachos suos benedicere possit.ſ.de sup.neg.pre lato.c.i.ꝛ vt posset munores ordines ꝓferre:quos nō cōfert: nisi sacerdos.l.c.prio:hic aūt nō ordinat in sacerdotē:ꝛ cō sequēter nec benedicit:nec cōfessiōes audit:nec absolvit.Jō peni.oie:hȝ ergo curā. Supra illa q̄ sunt iurisdictiōis:nō q; sūt ordinis:ꝛ sic nō bñdicēdus. Jncōtrariū benedictio abbatialis nō est ordinis.ſ.c.i.ꝛ abbas pōt eē laic⁹:ad ḃ q; curia abbates nō ꝓsbyteros benedicit:ad ḃ de re iudi.in causis. So.dicit Hosti.talē nō benedicēdū ꝑ ꝑus allegata nō ob.l.c.primo:vt ibi dicit:non ob.q; laicus pōt esse abbas: q; correctū est:nā opȝ esse clericū:vt dispensef:vt hic ō arbitris:ptingit:de iudi.c.ij. Non ob.q; curia hoc facit:q; hoc facit ex speciali prerogatiua. Jdeo ab iferiorib⁹ nō vsurpāduas:de tēpo.ordi.c.i.ꝛ.ij.ad hoc:q; ex quo ȝ esse ꝓsbyter. .ſ.c.ꝛ.l.ꝛ.i.c.i.specialē:ȝ benedictionē recipere. Prio igit ȝ ordinari. Secō benedici.vt gradatiȝ ascēdat.xcvij. di.legimus.ff.de mu.ꝛ ho.l.vt gradatiȝ. ¶ Quero q̄lis est hec benedictio ordinatoria:nō q; ꝑ ipsaȝ nō dat cert⁹ ordo nec iprimit caracter simplex:nō q; hȝ annexā ptātez ꝓferēdi ordines:dūmō ꝓsbyter sit.l.c.prio:dicit Hosti.q; ē mixta:iter simplicē:ꝛ ordinatoriā:vterq; ptīcipāte:sicut de iure ēpi.vt.C.de iure ēpi.l.iij.hȝ tñ fm eū maiorē ptīcipationē cū ordinaria:q; manus ipositionē ēpālē reqrit:q; non sit abbatisse:q; eius manⁱ⁹ ipositio simplex est:vt patet in libro pōtificali:ad hoc qđ no.l.c.pr. ¶ Per hāc ōre.dicit Joan.duo. ¶ Prio q; vbi duo ꝓcurrunt eligēdi semp melior eligēdus est:fȝ ex postfacto sufficit q; electⁱ⁹ nō sit malus: de elec.cū iter canonicos.ꝛ de offi.custo.c.fi. ¶ Secō q; ad hoc vt ꝓmouēs excusef:sufficit q; credat ꝓmouēdū eccliē

vtilem:ꝛ q; sic cōmuniter credat:vt ei non iputet:ēt si secus accedat.ſ.c.ad aures. ¶ Tertio ꝑ hāc ōre.dicit Hosti. q; ex ordinaria prātē nō data alia legatiōe:vel delegatiōe: pōt epūs cū inhabili ꝓmouēdo ad abbatialē dignitatē dispēsare:dato q; nō possit dispēsare cū vicio:qñ cū ḃ hȝ dignitatē:remanēte vicio ꝛ effectu vicij:vt hic ꝛ remittit ad spec. .xj.§.nūc de epōz.v.lvi.ꝛ idē hic Bostrus. An.de Bu.

Cum contingat.

Abbas si ꝛ ēt bñdict⁹ ꝓsbyt:ꝛ est bñdict⁹ ꝓferre pōt ordinē clericalē. ¶ Cō munis diuisio. Secūa ibi:sup q̄. ¶ No.primo q; abbas ꝓprio monacho pōt ꝓferre ordinē:ō ꝓmis lectoratū. ¶ Et no.duo regni. Unū i psonā abbatis.ſ.q; sit ꝓsbyter. Secōz q; hic sit ꝓpr⁹ monachⁱ⁹ abbatis ꝓsentij. Tertio regrit q; abbas receput manus ipositionē benedictionis .i.q̄ sit benedictus. Quarto q; ꝓferat lectoratū fȝ formaȝ eccliē. Et ō nō q̄libet abbatis tōsura est benedictionis:sed ordinatoria:fȝ illa q̄ a iure ordine sit benedictē di. ¶ Oppo. q; electus tñ i abbatē pōt ꝓferre ꝓmā tonsurā.ſ.de sup. neg.pla.c.i. So.dicit glo.fatēdum:hoc ꝓcedit qñ non est negligēs.ꝓtra ꝓcedit qñ negligēs est epūs:i benedicēdo:fȝ dicūt doc.q; hoc restringēdū est tñ ad cistercien.vt ibi no. fuit:ꝛ ēt fuit ibi dubitatū;an extēderet ad manū ordinatoriam:ꝛ nota hāc glo.q; tenet q; sic. ¶ Oppo.q; abbates nō habēt manus ipositionē:vt ꝑs.xx.di.subdiaconus. So. nō habēt manⁱ⁹ ipositionē ꝓsecratoriā:fȝ benedictoriā:vt ḃ. ¶ Quero an psalmistatus sit ordo.vt q; nō:q; vbi agit ō ceteris ordib⁹ nō agit ō isto.xciij.di.a subdiaconus.lxxvij. di.illud:hoc tenuerūt qdā:q̄ ḃ est finis q̄ dicit q; p primam tonsurā clericalis ordo ꝓfert:ꝛ ēt ꝓsbytero fȝ.xxxj.di.psalmista:vbi de ḃ i sūma Bu.ad ḃ allegāt doc.xxvij.q.i.si quis epūs:vbi psalmista deponit:ꝑ hoc fȝ Host.q; ꝑ hoc recipit officiū cāndi:ordinat⁹ i eccliā.xxij.dis.psalmista:ꝛ vicarius ꝓmouēdi inicial:ꝛ ꝑ hoc gaudet ꝓuilegio canonis si quis suadente cui renūciat nō pōt:de fo.cōpe.li vlgēn. Jtē ꝑ cōsecrationē ꝓfert ordo epāl.lxxvij.di.c.i.ó tēp.ordi.si archiepūs ꝛ.c.fe.ꝛ sic epāl⁹ est ordo cui⁹ aucte alia expeditiū tur:q; nec iferiorib⁹ cōmuniꝫ:de con.eccle.vbi alta.aqua:ꝛ sic tacet dūt:q; negāt nouez ordines:sicut sunt nouez gerarchie angelorū:de quo remittit ad sūmaȝ:de ordi.ab epō.q; epātum renūciauit. ¶ Quid de ꝓsbytero an cōferre possit psalmistatū:gl.dicit q; sic:ḃ tȝ Hug. Ray. Bof.in sūma:de ordi.ab epō. Jo. Jnno.ḃ p.c.psalmistam:nō obstat q; nullus ordinari nō possit sine titulo.l.xx.di.c.i.ꝛ titulū nō pōt cōferre ꝓsbyter.xvi.q.vij.nullus oīno:q; illud.c.est locale.vel loqꝫ de ꝓbēdia habētib⁹ curā alias:vel nō dant de nouo vbi dare nō cōsueuerūt:maxie vt habeat ēt nō residens absq; hīa epūs fȝ in beneficiū vt habeāt vnde viuere possint:bene dāt:vel dato q; nō habeāt beneficiū qđ dare possunt dabūt psalmistatū:ad titulū ꝓmotionis.l.de ꝓbē.mos:vl forte est alia pars de re beneficiū:fm Jnno.vl loqꝫ de ordinādo ad sacros:q; nō ȝ esse sine beneficio.Lauren.xij.q.ij.nō liceat. Bertran. ibi:ꝛ Hosti.in sūma.de ordi.ab epō vident tenē q; ꝑ ll.c. nō loquat de ordie:fȝ de ordinis executiōe:ꝑ id qđ dicit officiū:ꝛ ꝑ hanc ītā a ꝛrio. ¶ Jo.an.dicit q; pria opn.est vt sit talis est ꝓsbyter q; supra lacū habeat epālē iurisdictionē: vl q̄re de ꝑule.abbates.i fi.li.vi. Secōa opi.sit ꝛa quādo ille nō ȝ. ¶ Quero qd si cōmittat iste ordo. Dic fȝ Jnno. q; nō repetit:q; nullū spāle officiū ꝑ eū sicut ꝑ alios cōfert: ꝛ q; recipiendo alios ordines vt facere posse q; ad hūc ptinent:dicit tamen se nō credere qđ qdā dicūt hūc ordinez in desuetudinez abiisse:ꝛ vide de tēpo.ordi.ex pte sup.i.glo. ¶ Hosti.dicit q; est repetendus:q; alioꝛ est ptīcipiū. Jtez si manⁱ⁹ ipositio ordie alr rite collatoꝛ:ꝛ iāpris q̄libet repetūtur:multo fortius hic ordo.de sacra.nō ite.c.i.ꝛ vltimo.fm Hosti. ¶ Quero an cōuent⁹ ēt monasteriꝫ possit ordinem hūc cōferre:abbas dicit q; sic. Jdeȝ ō his i quos ȝ epāles iurisdictiōez:vl q̄sināl bis pōt cōferre tōsurā:alias nō:nisi ha-

beat ex ꝓuilegio pape:ꝺ ꝓule.abbatea.li.vi. ¶ Si ãt alteri ꝓferat valet ſꝫ Boatnũ:ꝛ idé archidi.i victo.c.abbatea. ¶ Quero an alios ordies a lectoratu ꝓferat:dicit q̃ ſic:vt alios duos minores:q̃ eadé é rõ:de cõſti.translato. Cõtra nũ tenet hic Bar.hoc.qõ.vñi.ix.ꝛ p ipſa facit vbũ ſolũ mõ qõ ſequit ſi determinat vbũ lectorea. Hoſti.dicit q̃ pua de facto fuat:nec ob.illud vbũ ſolũmõ:q̃ ꝺtermiat vbũ in ꝓpuo monaſterio qõ ſeq̃t. ¶ Quero quo tẽpore ſꝫ abbatibus tales ordines ꝓferre:de q̃tuor tẽporib⁹ planũ:q̃ pñt de ꝺieb⁹ dominicis:vt q̃ nõ poſſint:q̃ ſolis epis ꝺ é ꝓceſſus: q̃ de epis ꝺ ſpecialr exprimit:de tẽpo.ordi.c.i.ꝛ.iij. Hoſti. ꝛ q̃ eũ ꝺ in ſuo tñ mõaſterio dic:ſꝫ nõ ꝓiudicabit alteri: ꝛ latiꝰ ꝺꝫ fieri interpretatio:de vſupallicio:ex tua ꝛ. Itẽ por⁹ de dominicis q̃ de quattuor tẽporib⁹ vt ſenttẽdũ:ne videãt g̃ſales ordinatões tenere:ſimile de cõ.di.iij.puerit.ꝛ vide qõ no.de ſup.neg.ꝓla.c.i.ꝺ tẽpo.ordi.c.iij. ¶ Quero quo tẽpore poſſet dari bñdictio abbatialis.dicit Hoſtiẽ.q̃ ꝺ ꝺclaratiõe egeret:ꝛ vt q̃ quolibet die ſicut cõſecratio eccliꝛ ꝺ ꝓc.eccle vt alta.c.ij. ¶ Incõtrariũ qꝛ hec é maiꝛ q̃ ordinatoria exorcizat⁹ xũ illa ex hac pẽdeat:vt ꝺ.l.ix.di.qñ: ꝛ tñ illa dari nõ ꝺꝫ niſi dominicis:ꝛ feſtiuis.ã.c.i.ꝛ.iij.ꝑ nec iſta ꝙ principalis éq̃ ſi.ſint legi.ꝓ venerabilẽ:ꝛ hoc tenẽduꝫ eſt.l.xxv.di.qõ a pſib⁹:ad hoc cle.de ſta.mo.attendẽtea.ſ, Catuim⁹.in gl.ij. ¶ Quero an bñdictio abbatꝫ poſſit fieri añq̃ ſit ſacerdos. Dic q̃ nõ.ar.ã.c.primo.ꝛ ſic ītelige hic: ſꝫ poſſet hic colligi ꝛnũ. Anto.de Butrio.

Atellexim⁹. Si canonicus regularꝫ factꝰ monachꝰ inſta de cãad canonicatũ reuerſus ibi preſigit in ꝑlatũ licite põt tenere prelaturã ꝺ.d. ¶ Pouma narrat factũ:ex quo. Sed ꝺ dubiuꝫ elicit. ꝺbiant igit cui. Tertio rñdet ibi:diſcretiõi. ¶ No.ꝓmo q̃ nõ ꝺꝫ qꝺ licite trãſire:de canonicatu regulari ad monachatũ. ¶ No.ſo q̃ illicite trãſiens ad fin monaſteriuꝫ põt ad ſuũ reuerſus repetere ꝓpriũ mõaſteriũ. ¶ No.tertio q̃ aliq̃ ꝓficere:in ꝑlatũ ſtat ꝑ eligere. ¶ No.q̃rto q̃ rõne delicti:ſꝫ canonico regulari trãſire ad mõachatũ. ¶ No.qnto q̃ ſi ma diſpoſuit quẽ vltra i loco mãſurum ītelligit lex.niſi noua ſubſit cã pp quã ad aliũ locũ habeat trãſire. ¶ No. ſexto q̃ abbas i abbatia ꝺꝫ habeꝛ curã. ¶ No.q̃ i dubio trãſiẽs ad mõaſteriũ:vbi rõne delicti vel nõ ꝺlicti trãſit po nunt:pon⁹ ꝓſumit q̃ nõ rõne delicti:ſꝫ alia cã trãſuerit leuitatis:vide.ã.de renũ.poſt trãſlationẽ:ꝛ de ordi.ab epo.c.i. ꝛ qõ ibi no. ¶ Oppo.q̃ qꝺ poſſit trãſire ad ſtrictiorẽ religionẽ:vt de regula.ſꝫ.So.gl.ponit plures ſolutiões ea:q̃ ſic cõclude. ¶ Aſiq̃ qꝺ trãſit ad ſtrictiorẽ:ꝛ ẽ in bñdictionis tñ:ꝛ põt ad ꝓpriũ reuerti. Aſiq̃ ibidẽ ꝓfeſſus eſt:ꝛ tũc aut trãſiuit lnia nullo mõ petita:ꝛ ad huc cogit fuerti. Aut trãſiuit licẽtia petita:ꝛ tũc ſi loc⁹ é lationis religiõis:reuerti cõpellit. Aut é ſtrictionis:ꝛ tũc aut trãſiuit leuitatis cã.i.nõ petita lnia:de q̃.ã.ẽt in dcõ.c.mãdamus:vbi ꝺꝫ q̃ illud qõ ꝺꝫ i.e.ſane:ſuit diſpẽſatio.idẽ Inno.hic:ꝛnũ tñ no.bernar. ã.c.ſꝫ:de regula.ꝛ pp hoc dicũt qdã q̃ loc⁹ canonicat⁹:erat arctionis regule q̃ mõachat⁹:ꝛ p hoc qõ in dubio ꝓſumo ꝛ reuerti cõpellit:hoc dicit in effectu gl. ¶ Et iter cetera no. vnũ q̃ grauior vt regula canonicoꝝ regularũ q̃ mõachoꝝ:ſꝫ obuiat:q̃ ſi trãſiuit ad leuiorẽ religionẽ tã apoſtata é. ergo nõ põt ꝓmoueri.iij.q.iiij.beat⁹. So.ſꝫ fuerit apoſtata nõ ipedit:ſm Inno.ei⁹ ꝓmotio p⁹ pniam:de tẽpo.ordi.c. virio:vt dic q̃ licite trãſiuit:ꝛ licite rediit:eq̃ ſi inuenit religionẽ:q̃ credebat:vt ſꝫ trãſiuit ad minorẽ:nõ fuit apoſtata:q̃ ſemp fuit ſub obedientia Idẽ no.de tempo.ordi.ex pte:qõ no. ¶ Opp.q̃ nõ poſſit reuerti ad canoniã in cãu quo male trãſiuit:q̃ ſi bene trãſiuit nõ põt illã repetere:ergo multo minus ſi male ne meliorie conditionis fit delinquens:q̃ nõ deliquẽs. So.ītelige q̃ reuertitur ad canoniaꝫ ſi canonici ipſuꝫ repetãt:alꝫ nõ cogit canonica ipſũ recipere:ex quo male trãſiuit:q̃ eoipſo q̃ trãſiuit punẽdus é:de trãſla.ſꝫ:de re nũ.ex trãſmiſſa:ꝛ c.q̃ i dubijs:dicit Hoſti.q̃ de mente canonis é q̃ canonic⁹ regularis nũq̃ poſſit fieri monachꝰ:ex cepto caſu.j.de iurepatro.ex littera:ꝛ ꝺ ſtatuit vrban⁹ in ſanctõrẽ ſui ordis:tñ iſtud dictũ hodie nõ vt ꝓcedere:p.c.ſane j.de regula.xxi.q.i.ꝛ.iij.p totũ. ¶ Nõ ob.xx.q.ij.due ſunt q̃ põt ītelligi quo ad hũc caſum:q̃ de iſpiratione ſit fides: forte p miraculũ:vel ſignũ.ꝺ hereticis:ecũ ex iniuncto:de re nũtj.nuſi.ſ.verum. Antonius de Butrio.

Cepimus. Ordinatus ad ſacros ſine titulo ab ordinatore iuſte petit bñficiũ:niſi poſt ordinationẽ reddiderit ſe idignũ.b.d. ¶ Cõis diuiſio. Scõa ibi:ſꝫ igit. ¶ No.ꝓmo q̃ ordinat⁹ ad ſacros:ſine titulo acgrit ſola ordinatiõe ꝛ ordinatorẽ obligationẽ: vt eũ cõpellat ad ꝓuidẽdũ de bñficio. ¶ Et no.q̃ iſta obligatio nõ ſolũ cõpetit ꝛ ordinãtẽ:ſꝫ ẽt ꝛ eccliaz. ¶ No.ſecũdo q̃ ordinãs tenet:de habilitate ꝓmoti iqrere:nec euꝫ ꝺꝫ ſi ꝺ habilis inueniat ordinare. ¶ No.tertio q̃ de rigoꝛ in ꝛia ordinãs idignũ.ꝛ ꝺ habilẽ:nõ ꝑt opponẽ ꝛ eũ de dignitate antiq̃:ſꝫ de noua:de etate tñ in petitiõe bñficij admittit ẽt ad opponẽdũ:de antiq̃. ¶ No.q̃rto q̃ clauſula i lr̃is apponicõſueta ſp ſubintelligit:ad ꝺ de ꝛ ꝓtiſcãm.ꝛ.c.ij.ꝛ.c. cũ opꝫ:de cõſtitj. ¶ No.qnto q̃ obligatio ad ꝓuidẽdũ ꝺ bñficio ſine titulo ordinato nõ eſt ꝑſonalis tñ ꝛ ordinãtiꝫ: ſꝫ ẽt ꝛ ſucceſſoꝝ ei⁹:q̃ cõpetit ꝛ eccliam. ¶ No.ſexto q̃ examinat⁹:põt iterato examinari:q̃ eſt ſuſpitio:de idignitate:ꝛ maxie q̃ aliq̃d nõ petit. ¶ No.vij.q̃ forma iuſticie appellat forma cõmunis:ꝛ q̃ in bñficialib⁹ forma iuſticie nõ ſolũ cõpellit ꝓuidere in eccliꝛ ꝓpria epe:ſꝫ ẽt cõpellit:ꝛ põt ꝓuidere i alia eccliꝛ ſue dioc. ¶ Oppo.ꝓmo. Innuit q̃ ꝓbat⁹:ad ordiné ꝓbat⁹:vt ad bñficiũ ꝓſequẽdũ ꝛ.xx.di. cõ ſuetudinẽ:ꝛ de cler.ſcriptũ:gl.nõ ſoluit:dic q̃ approbatũ in vno in cõſecutiuo ad idẽ ꝛ minori de rigore vt ꝓbatũ:vt hic: ſꝫ i ſeparato vt maiori nõ vt ibi. ¶ Oppo.ſecõ q̃ ter.ꝛ ꝺicat q̃ ꝺicat q̃ exceptio non ꝺꝫ admitti:q̃ ipſe examinauit:ꝛ tñ poſtea admittit:vt patet in fi. So.ꝺicit gl.q̃ examinans ꝓ ſe exceptionõ admittit:q̃ ꝑ aliũ vt ꝑ archidi.bene admittit:ita ꝺicit glo.hoc vt ꝛ ter.q̃ loquit q̃ ſuit examinat⁹:ab eo.vt ſo dic cõcludẽdo:q̃ nõ admittit epa ordinãs opponẽs:vt i ꝓn. ¶ Sꝫ dato q̃ opponẽ ſi poſſit nihilomin⁹ ſupi or mãdat ex officio ingri:ꝛ ingrẽs ex officio ꝺꝫ ſupplere:ne ꝓmoueat ꝺ habilẽ ꝛ idignũ:ꝛ ſic gl.ꝺꝫ hic ītelligi:ꝛ bñ ꝺicit. ¶ Hic ꝓcludẽdo totũ. Si q̃ris an admittat exceptio ꝛ ordinatũ:vt repellat a bñficio:cõſeq̃ndo:dic ſi opponit nou⁹ defect⁹:ꝛ q̃libet admittit:ꝛ rõ:q̃ nõ é qõ ipum ordinãtus:ſi opponit antiqu⁹ ꝺfect⁹:ꝛ idignitas. Aut defectus q̃ opponit eſt talis:ꝓp quẽ q̃ꝛ ſit quo ad ordiné ſemel approbat⁹ reſpectu certi bñficij reddit tñ ipſꝫ ꝺ habilẽ quo ad bñficiũ: ad qõ ꝓmoueri petit:cũ ſit beneficiũ regrẽs maiorẽ idoneitatẽ:eo ꝺ q̃ ſemel eſt approbat⁹:ꝛ dicẽdũ q̃ ipſe idẽ põt:q̃ ſe mel approbauit ꝑt admitti.ar.eoꝛ q̃ no.gl.ꝓcedẽs ꝛ iuriũ ibi allegatoꝝ:ad ꝺ facit no.hic ꝑ Hoſti.q̃ dixit q̃ vbi de q̃litate beneficij opponit q̃libet eſt admittenda:q̃ ītelligẽ dũ eſt ei⁹ dcñ.vt.ã.Si vo nõ eſt beneficiũ regrens maiorẽ idoneitatẽ:ſtũc ſi q̃ris an ex officio ipſꝫ admittat:ꝛ ingrat in qrens vt alias:ꝓmouens vt ꝓmoueri mãdãs:dic q̃ faciat. ſ.cũ nobis olim:de cler.ꝛ.c.ij.de colluſ.ſi q̃rit an ipſe poſſit opponere q̃ ordinauit p aliũ:ꝛ tũc aut mãdauit ordiari certã ꝑſonã:ꝛ ipſe nõ admittit niſi vt ſ.quãdo ꝑ ſeipſuꝫ ordinauit aut mãdauit :de icerta ꝑſona:ꝛ tũc bene admittit:ar.c. ſi epa.de ꝓben.li.vi.ꝛ qõ ibi no. ¶ Si ordinauit ipſe:ꝛ tũc ſi ad ꝑſentationẽ alteri⁹ q̃ ꝺꝫ examinare:vt quãdo ad archidyaconũ:de offi.archi.ad hec:ꝛ tũc ꝑt excipe vt hic:ꝛ pũit archi.xxiiij.di.quãdo. Quãdoq̃ ordinauit ꝑ ſe.ſ.aliq̃ non ꝑſentãte.ꝛ tũc dic.ſi q̃ris an ſucceſſor admittet poſſit:vt opponere:ꝛ dic q̃ ſic.ſi ãt vt ideꝫ ꝛ dic q̃ nõ de iure ſꝫ q̃ſdã: ẽt ſi poſtea ad noticiã ei⁹ deuenit:dũmõ id ꝓus ꝑ examinationeꝫ ſcire potuerit:de clan.ꝺ ſpon.c.ſi. Alij q̃ ſp de eqta-

te admittit: ne indignus p̄moueat: de ℞ptis: cū adeo ⁊ isti
dominant: ꝺ̄ vez q̄si opponit crimē: fec⁹ si irregularitatē vel
illiteratura p̄cedēte: vl̄ sequēte examinationē: nō admittit:
ſꝫ cogit ꝑ̄ puideret de tēpo. ordi. vl̄ non est: ⁊ q; talis de facili
dispēsationē obtinebit. de fi. p̄ref. veniēs. t. c. ꝓposuit. Alii
q; non audit de iure: ſꝫ bñ de gr̄a admittit: vt hic: ⁊ ꝺ̄ tenuit
Hosti. hic q dixit id qđ no. in. c. fuisset factū: de gr̄a. ⁊ si q̄ris
q̄re plus in hoc fateat ordinario q̄ ordinato: dic q; plus i-
putat clerico q̄ de facto suo cert⁹ esse ꝺz. de ℞ptis: ab excō-
municato: ⁊ ex eo q; nō pēdit crimen suū: de corpo. vici. ex-
posuisti tēpa ät̄ possꝫ ignorātiā allegare. ff. ꝑ suo. l. fi. Set o
q; papa nō ꝺz eē ꝑcul⁹ examinatōr epi: vñ pōt: ⁊ ꝺz ipsuꝫ
examinat ex quo ab epo petit beneficiū: q̄ q̄ epo tacere: ⁊
negligere: de excep. exceptionem: ideo pōt de eo qđ facere
pōt sine clerici iniuria gr̄am facere epo: q; nemini facit inu-
riā; q; vtit iure suo: de elec. cū ecclia: de q̄. c. ti. in sūma. Hosti.
¶ Nō ob. si dicat q; delictū p̄decessoris nō noceat successo-
ri ⁊ sic successori nō ꝺz obligari q; spāle hoc cāu vt succes-
sor obligef: ſꝫ dic melꝰ q; hec obligatio nō surgit ex ꝺlicto:
ſꝫ surgit ex eqtate: qua inducit q; obp̄robriū est: qđ in obp̄o
brū cleri mendicare cogat clericus: si sorte dñi assumptus.
¶ Hec vera q̄si vult oppōere ꝓ bñficiādū: de defectu p̄so-
ne: de q̄litate vero: ⁊ q̄ntate beneficij semp admittit: de p̄-
ben. cū sm̄ hoc tū habes q; oi casu q; epūs ab opponēdo re
pellit: ꝑ hoc tū nō deficiet officiū iudicis: imo habebit pote
statē in crēdi. de colu. c. ij. de elec. cū nobis. ii. q. vii. q̄rēduꝫ
ff. de postu. quos ꝓhibet. j. de app. cōstitut⁹. ff. de adulteris
. l. i. §. si publico. ff. ꝺ̄ peti. hr̄di. l. fi. ¶ Nūqd aūt si vn⁹ epūs
mādat alteri q; ordiet an teneat mādāo ꝓuidere. Inno. dic
q; nō: ⁊ si ordinādo nō est sufficiens. alf. ix. q. ii. epūs. Incōtra-
riū: alf. Hosti. q; vt fecisse q; p aliū facit: de sen. excō. mulie-
re: ſꝫ de ꝺ̄ dic vt j. de p̄bē. si epūs. li. vi. q; si mandat de certa
p̄sona: teneť sibi ꝓuidē alis nō. ¶ Op̄. q; cū culpa p̄decessoris nō noceat successori: de re. eccē. nō alie. c. iij. ꝺ̄ pēa. c. ij.
So. p̄decessor in aliēatiōib⁹ nō obligat successorē nec in de
lictis. de excep. cū venerabilis: ſꝫ ex facto p̄decessoris bene
obligat successor i bis in qb⁹ suo obligat p̄decessori. Nā si
mādaret ordinari⁹ cedere i obp̄robriū cleri. de quo remittit
Hosti. ℟. de renū. ad supplicationē. ¶ Opp. cū gl. q; semel
examinatus iterato nō examinet j. de offi. lega. ꝺz. So. dicit
gl. q; examinatus iterato ꝺz examinari sup nouiter superue
niētib⁹: sup antiqs aūt existētib⁹: dic q; qdā dicūt q; exami
natus iterato examinari nō ꝺz ne p̄moueat idign⁹ ꝓ publi
ca ꝫ vtilitate: vide negligētia p̄cis examinatoris nō ꝺz fa-
cere q; idign⁹ p̄moueat: ⁊ ad hoc tenet sup̄ior: de elec. nihil
est: dic si nihil noui petit examinat⁹ examinari nō ꝺz. Si ät
aliqd noui petit iterato examinari ꝺz: saltē de eqtate ne p̄iu
gat. beneficiū ꝓ vtilitatem publicā: ⁊ animaꝝ p̄iculū cōmit
ti idigno. ⁊ inhabili. ¶ Quero an p illā formā qua mādat
ꝓuideri i aliq̄ eccl̄ia; q; dioc. possit ꝓuideri i eccl̄ia cathedra
li: gl. hic dicit q; sic: vt hic fatet. Tū q; nō poterit ꝓuideri i
aliqua p̄latura: ſꝫ hoc vl̄ falsuꝫ i. c. q̄uis: de p̄ben. li. vi. So.
Ꝑrū loquit i litteris gratie: hic q̄ mādat i formā iusticie:
q; venit executiue ad obligationē: q̄ p̄cipaliter respicit eccl̄i
am cathedralē: nō regulat: sm̄ naturā p̄cedēt̄ obligatiōis:
vñ in gl. ubi cathedralis: ꝺ̄ vez quādo mādat ꝓuideri in for
ma iusticie: q; mandatū ītelligit ꝑ formā p̄cis obligatiōis
surgēt̄ ex ordiatōe q̄ simpliciter se extēdit ad eccl̄iā ordinātis:
de p̄bē. cū secūm: vbi ät̄ mādat ꝓuideri i forma gr̄e. dic vt ꝺ̄
p̄bē. q̄uis. li. vi. ¶ Quero qd si dicat ꝓuideas i aliq̄ eccl̄i
rū dioc. bonoſi. an potest ꝓuidere in aliq̄ ecclesia ciuitatis
glo. dicit q; nō: q; per clausulā illā nō cōprehēdunt eccl̄ie
ciuitatis. ℟. de ℞ptis rodulphus. ¶ Nō. glo. que extendit
illud capitū. ad beneficia: ⁊ vide doc. de offi. ordi. c. i. ⁊ gl. ꝺ̄
re. p̄mu. c. vno. li. vi. ⁊ per illā posset dici q; glo. nostra p̄ce-
dit in litteris gratie: sc⁹ in litteris iusticie: ⁊ sic ꝺbeat ītelligi
glo. nr̄a. ¶ Quero qd ē dicere p̄mouet ad titulū: dic Jo.
an. i. ad nomen alicuius ecclesie vel beneficij: de hoc nomie
titulus: de elec. oudū. ii. ꝺ̄ of. archi. c. fi. ¶ Quero ꝺ̄ modo
p̄cedēdi in beneficialibus: dicit Inno. q; p̄cedit sūmarie
⁊ nō exigitur litis contſ. nec q; libellus det in scriptis: ſꝫ suf-
ficit q; ipetrans dicat executori: domine supplico q; exequa
mini mādatū vobis iniunctū: ⁊ si nil apponatur p̄cedit sm̄
formā rescripti: de ℞ptis: si quādo. t. c. cū dilecta: de p̄ben.
pro illoꝝ: ⁊ idē si frīuola exceptio opponat: de p̄bē. dilect⁹
. iij. de p̄cess. preben. nostris. Si vero aliquid opponat ratio
nabile illud examinabit: ⁊ executo suspēdet: de ℞ptis cōsti-
tut⁹: de app. dilectus. Sed ⁊ super receptione proposite
prius lis contestabitur: de rerum. veniens: ⁊ de hoc plene in
sūma ꝺ̄ excep. §. quādo: sub §. hoc dilatone: ꝺ̄. pe. ⁊ vltimo:
⁊ per roffredū in libello. e. n. an plures prebē. §. de p̄mo vi
deamus: ⁊ per Cōpo. ℟. ꝺ̄ rescrip. mādatū Jo. ¶ Hosti. in
loco ꝑallegato dicit q; si agatur ex iure ante ℞ptū ꝺbet lis
contestari: q; tūc iudex nō est meri⁹ executor: ſꝫ pro iudice
habetur: ideo lis contestāda. allegat de p̄bē. cū cām. dile
cto. ⁊ cū iam dudū vbi fuit lis cōtest. vbi aūtez in litteris sue
creatur: ille executor appellatur. vnde potest procedere hic
nō cōtſ. de rescriptis: ad aures. t. c. ꝓstitutus: hic de p̄ben.
cū sm̄. t. c. dilectus. t. c. p̄ illos. t. c. vacāte: ⁊ de p̄cess. p̄ben.
p̄posuit: ⁊ multa alia in qb⁹ ꝑs q; in beneficialib⁹ lis nō cō-
test. vnde p̄cludit q; cū nō sit oino rescriptū cōtentiosū: sed
tūc rescriptū ꝺ̄ executoriū: q̄si mus creat i rescriptore hic as
sumit' natura executorii q; nō exigit' litis cōtſ. in ꝺ̄ ät assumit
naturā p̄tōrios: q; legitie exceptiōes oino sunt admittende
vt hic: ⁊ in. c. veniens. §. de renū. ⁊ de rescriptis: ꝓstitut⁹: ⁊ de
offi. dele. ex pte: qđ nō facit nisi⁹ alius executor: ⁊ hoc pla-
cet q; est contra practicam executorum: qui nullam volunt
admittere exceptionē: ⁊ dicunt q; ad hoc non arctantur ad
admittendas eas: nec ob. q; tales nō ꝺbeāt admittere: nisi
notorias: vt ꝑ ex notatis: de rescriptis: cuꝫ contingat: q; ibi
loquitur: de alio executore: vt ibi dixi. ¶ Ultimo p̄ litterā
ibi: nō credimus tē. dicit Hosti. q; nō ē verisimile: q; aliqs
epūs violet canones: dicet quādo ꝫ sic⁹ faciat: ꝺ̄ tēpo.
ordi. vel nō est: ⁊ est ar. pro iudice p̄sumit: de quo de rerum.
i p̄sentia: ⁊ ibi no. de hoc. ¶ Itē q; oia p̄sumunt solemni-
ter acta. de pba. ex ea pte in fi. de fideiusſi. fi. qđ no. q; dicit
q; in extraudiciali gestis: p modū ptātis ꝓ sumit sup̄ n. vi
de qđ no. de eo. q; fur. ordi. recē. §. fi. p̄ Inno. de accu. super
bis: ⁊ de dolo. cū dilectus: ⁊ de elec. innotuit. ¶ Quero qd
si papa mādat ꝓuideri reiectis oibus exceptiōibus: dic q;
pp hoc nō excludūtur legitime nisi ex p̄sso q; ē legitie non
admittant nisi aliqbus enumeratis subiiciat clausulā: vt in
. c. ex parte: de offi. dele. de quo dic vt ibi. An. de Butrio.

¶ Cum sit ars. Minus idoneꝰ ad

sacerdotiū p̄moue
ri vt regimē aiarum assumi nō ꝺbet. ꝺ̄. d. Ja
pn. ⁊ fi. ponit cām statuti. Sc⁹ ponit statutū:
ibi districte. Tertio penā cōminat: ibi quoniā. ¶ No. pri-
mo q; est ars artiū regimē animarū. ¶ No. sc⁹ ꝺ̄ q; epi
scopi ꝺbēt esse eligētes p se: vel alios vt informēt ꝓuiden
dos ad ordines: in sciētia ministrādorū ordinū: ⁊ diuinoꝝ
officiorū. ¶ No. tertio argumētū q; eo q; aliqs est sacer-
dos late i sacro ordine cōstitut⁹: arctat scire ⁊ cōtēr dicere
diuinū officiū. ¶ No. q̄rto q; ignorātia de facili cōprehē
dit seu deprehēdit. s. examinatōe. ¶ No. ter. ibi sanctum⁹
p̄tra multitudinē ignorātiū sacerdotiū: ⁊ arguūtū q; me
lius ē habere paucos ītelligētes scolares: q̄ multos ⁊ igno
rātes. ¶ Itē no. q; ꝓstito de ignorātia: ⁊ idignitate ꝓuisi
fil cōstat de delicto ꝓuidētis. ¶ Ultimo no. illā auctorita
tē. ſicecus. ¶ Oppo. q; nō epūs ſꝫ archidiacon⁹ ꝫ examia
ret: vt ꝑ de offi. archi. ad hoc. So. examinatione bene fact
archi. vt ibi ſꝫ istructione facit solus epūs: p ꝺ̄ dicit Inno. q;
nō excusat epūs ab hac istructōe: ſꝫ ibi archidiacon⁹ exami
nauerit: q̄ q̄ posset dici q; hec decre. p̄cederet quādo in ec-
clesia nō est archi. p q̄ dicit q; si examinat qs: de spāli man-
dato alterius q; examinās ꝓuidere nō tenet: ſꝫ mādāo: ſc⁹

cus si ex offó ó q. &c. pr. melius vt dicé dũ: q hec distinctio nó hz locũ: q ad pmotióez eccle q numq̃ pueré ozs nisi di gnoz: sz dato q sit idigñs ei nũq̃ pudédũ é: sz fz distinctióez p dictã pmat ordinãa: dic vt no. in dcã decre. ad h̃. et in fine de scrutinio. §. qñ. v. cũ q̃libet ibi. Host. vt tenere q pp examinatióez factã p archi. nó excusef epus a pena pmouen dis idignũ: qz epus si velit examinare pót: vl saltẽ examinatói interesse: et sic qz sua interest ió pmat si idignũ exãinet: de elec. nihil: vñ dicit q vellet videre ter. exp̃ssz p illas q dicũt epz excusari a pena. ¶ Quero ó róne q̃re est ars artiũ regimẽ aiaz. gl. dicit q alie artes ordinant in finẽ corpis. xij. q. ij. ó cipiunt: ista aũt ordinat in finẽ aie. ¶ Scdo q̃ro an osten sa idignitate pmoti sit excludat indignitas: et dictũ pmo mẽta. gl. dicit q sic. lxxvi. di. tãtis damidi: et h̃ qz nó pót ignoro rare plat vitã subditi: vere iudi. q̃uia h̃ restringit gl. vez qñ examinat p se. secus si p aliũ: allegat de of. archi. ad hec. Host. ꝛ̃ p illa q dixi. ¶ ter. cõsideraré psonaz cui cõmittit: si alo reputat habit. fidelis et bon⁹ ita q epo aliq nõ possint imputari: p negligẽtia: vl culpa in cõmittẽdo excusat: p hoc facit gl. in. c. ad hec. ló offi. archi. Et pót iputari qñ i dubio q̃ sumo nisi aliud pateat excusef. ná pót esse q cõmittẽs nõ fuerit in culpa. vt. l. denunciasse. §. q̃rit. et p tãto dicit p illaz. l. q̃ sinia vel pbatio fcã cũ ordinato nõ pt planũ piudiciũ ordinãti: niue p se: siue p aliuz ordinauerit sm eũ. ¶ Ultio pp pncipuz decre. hic insistunt in laudatióib⁹ scientiaz: ex cõ nonuste laudãt se hic. dialetici suã dicẽtes q sine ea scientia alia pfecte haberi nó pót: grãmatici q illa est pncipiũ et fun damentũ aliaz scientiaz. legiste dicũt q sanctissima est cui lio scientia q pecio numerario rẽ. ff. ó var. et extraordi. cog. l. i. §. et est q dã: veritas est q suprema est scia lex diuina: a q nó excludit canonica nec hũana: de simili pbat. C. de longi tpis pscrip. l. fi. in aut. de pfine. añ fi. colla. xxvi. q. iij. c. fi. in aut. vt nó luxurie. ꝛ̃ naturã. j. rñso. colla. vi. et q̃tuor pcilia approbat: et sacras scripturas: in aut. de ecclesiastic. n. §. i. col latióe. ix. et in aut. quó opz epos. §. sancim⁹. colla. iij. p q̃ ma ra argunt Host. de mente legis esse: q de mortali pcto vel piculo aie vl ecclesiastico negocio róne rei: vl psone: recurrẽ dũ est sp ad canonẽ: et ecclesiasticũ iudicẽ. ad h̃ in aut. vt cle rici apud ppios epos. §. si mó ecclesiasticũ. et §. si ãt ecclesiasti cas. et. C. de sũma tri. c. fi. de canone planũ é q lex é diuina: vt ó ura. cal. c. i. p q̃ pcludit has duas leges fore necessarias: ad regim̃ ecclie dei. differũt tñ q ciuil pncipaliter tractat: ó tẽ poralib⁹: theologia pncipaliter ó alias rãiõnicã cõit: de vtroq: et ma excedit aliã: et q̃litate subiecti mutat ad no. ó sũma tri. c. i. §. hec sacra. ¶ Ultio no. vitiaz glo. ꝛ̃ vbosos. An.

Uãuis. Defectus scientie venit iã p motũ. b. d. In pma ponit cẽz sñie. In scõo tenorem sñie. Secũda ibi ipsuz. ¶ No. pmo q defectus scie est legitia cũ de ponẽdi q̃ ab epatu: et val ó fact⁹ scie qñ nescit grãmaticã. ¶ No. scõo q scia nó apprehẽdit nisi doceat ab alio vl le gerit libros: ad sciaz ptinenter: et sic est ꝛ̃ illos q dicẽ volũt: sine doctore: et sine libris: et ex h̃ collige practicã deponendi q̃ ignoraz scia: q̃ sufficit q testes dicãt q multũ legerit li bros scienter: vñ ip̃ audierit scolas: vel doctorem audiuerit. ¶ No. tertio h̃ aptũ: q negatiua trãsire pót in notoriu: et pnatiua insufficientie: et euidẽt: et notorie cõstare pót nega tiua seu pnatiua in sufficiẽtia p lectionẽ librorz. ¶ No. q̃r to q pót q epus suspẽdi ab executõe officii: remanẽte bitu officii: et caractere. ¶ No. quto q suspensus ab executióe officii vl bñficij nó est pnat⁹ administratióe bñficij: niſi actua liter pnat: vide. §. c. cũ bone. et est ꝛ̃ opi. Imo. qui dicit ppe tuo suspensum pnatum beneficio eadem q vacat: vt ibi dixi. ¶ No. sexto q negatiua probabit̃ p pfessióez. ¶ No. qñ q̃d i duplici respectu pót esse notoriũ p pfessióez: et euidẽtia facti: et sic notoriũ dispositióis: et notoriũ pbatióis pñt insi mul cõcurrere. ¶ Quero de illo q̃ ignorat grãmaticã ex vsu tñ pfecte logt si sit pmot⁹ ad dignitatez epalez vl aliã

an ópõal. Jo. ó deo. li. xiij. al. xvi. ez q si al est vtil nó ópo nal: et rñdet hic q alia ꝛ̃ istũ oppõebant: vt h̃. ad h̃ q: ici ẽs mentez iuris nó sciaz tolerat. xxviij. di. sedulo. Jtez q legẽ fuantes et nescientes sibi sunt lex. xix. q. ij. duo sunt. ad h̃. ff. de legi. l. scire lege: de con. di. ij. pm⁹ q̃dẽ. ¶ Jtez supple re pñt p alios: de offi. ordi. iter cetera: q ét de ó fectu scie lo quit pp q̃ dicebat coadiutorẽ sibi dari posse. vij. q. i. nó ãt. et. c. q: de cleri. egro. ex pte. Ad iura q̃ possent i cõtrariũ ad duci. xxv. di. §. nãc aũt. vij. q. i. q̃lia. lxxxi. di. statuim⁹. rñdet q loquunt in promouendis. ¶ Quero quid de abbate q nescit grãmaticaz: an possit deponi vt q sic. xlvij. dist. petro. xvi. q. i. placuit. lxxxij. di. epoz. ẽ. et ma. xxviij. di. sedulo. dic q nõ deponet̃ si aliter sit peritus in regula: et discret⁹: p quã suũ officiũ est limitatũ: q̃ nõ pringit in epo cui⁹ officiũ la tẽ ps: de of. vica. c. fi. li. vi. vñ maior ẽ discretio in ipsi⁹ psona rẽquirenda: ſcõm doc. Jdẽ Jo. de deo: et q potent addisceſ in monasterio: de renũc. j. post trãslationez: et si nõ pót addi scere dabit̃ coadiutor ad hoc: q plus i bis exigit̃ idustria: q̃ l natura: vt cle. vel mo. multa. Jtẽ olim abbates erãt laici. xcij. di. a subdiacono. sufficit ergo tibi q sit paudẽs et per tigũ sup gregẽ suũ. viij. q. iij. dilectissimi: et vide q dico de symonia: p tuas: super. i. gl. pp insufficientiã. ¶ Quid de epo q redeũt de studio cõtẽplatióe scie quã sperabat i eũ: et in ẽ ecclesie suffragari ei cõtulit prebẽdã: an si postea re ptũ sit illũ ignarũ possit postea auferre prebendaz. Barto. in dominicali. q. xx. q nó pt auferre: dũmó sciat officiũ: alle gat. xxxviij. di. qñ. et. c. que in ipsa. et. c. se. Jnducũt etiã ma teriã regule q̃ semel: de re. iur. li. vi. Jo. an. remunt ad spe. sup rubrica de prebẽ. ad fi. vbi tractant simile q̃stionem: et hãc. ¶ Quid de eo q ptulit vasallo feudũ credens q̃ esset probus vir. et reptus est q nõ est probus: et cõcludit idez qz cã nõ expresse: sz in mente ꝛcepta nõ regulat ꝛ̃ctum: et sic nõ pót retractare ꝛ̃ctũ. C. de pdu. ob. cũm. l. si repetendi. l. fi. C. de trãsact. ad h̃: q nõ lz alicui ꝛ̃ factũ ppatũ rẽ. ff. de adop. post mortẽ: vbi de h̃: et q ab inicio examinare debuit: ó dice. nihil dicit th̃ Gof. q extraordinario iudicio restitutióis iniuriari posset ecclesia: q vtif iure minoꝝ: et rei publi. C. ó sa cro. sanc. ecc. l. vltima: de in int. restit. c. i. ¶ Quero an grã matica sit scia pietatis: dic q nõ: pót th̃ ad vitã pficere: si fue rit ad bonos vsus assumpta. xxviij. di. si q̃s grãmaticã: secũ dum Jacobum. Anto. de Butrio.

¶ De sacra vnctione. Rubrica.

¶ Multa ex ordinandis: et perficiendis aliq inunguntur viso de illis. De sacra vnctione videamus: sm Gof. de hac ma teria. xcv. di. per totũ: et de cõ. di. v. in pn. Anto. de Bu.

Cum venissent. Littera lez casũ in sũma ponit glo. sũmarie. b. d. Ecclesia gre coz in ordinatiõib⁹ et pfecrationib⁹ suare dz vnctiones: q̃s suat ecclia romana. Epus aũt cũ pfecrat inungit crismate: in capite: et manibus: q si fuerit pretermissuz p epos tres est supplẽdũ. b. d. ¶ Diuidit in duas. In pma istruit ecclam grecoz: circa materiã vnctiõis. In scõa ꝛ̃dit ad q̃thonẽ pncipalẽ. Secũda ibi: sz ãt i fi. Pma subdiuidit in tres pncipales. Secũda ibi scire. Tertia ibi mãdamus: cale monemus: et ꝛ̃ legã per ptes ponẽdo cãuz: et excipiẽdo dicã doc. et gl. ¶ Ca sus est q dã epus grecus accedẽs ad apostolicã sedẽ pfessus fuit q ordinatus fuerat: et pfecratus absq; alio vnctiõe: pp q papa cõsiderans ipsuz nõ rite ordinatũ: eo q apud eccle siã romanã pontifices absq; vnctiõe pfectari nõ solent: mãdauit h̃ supplẽri per episcopũ albanẽ. adfistẽtib⁹ duob⁹ epi scopis. vt. s. caput et manus ei inungerent: hic est cãus pme partis. ¶ No. pmo q in consecrationib⁹ faciendis attendi dz: et in mõ et forma cõsecrãdi: et in similib⁹ cõsuetudo eccle sie romane. ¶ Secũdo no. q nõ valet cõsuetudo irrita: et

forma ꝓſecrádi:re i ſacramẽtalib⁹ p quã vtrabiſ forme ab eccl̃a:inſtitute:ét ſi magna para gẽtiũ aliá formá receperit. ¶ Tertio no.vnũ ſubſtãtiale i ꝓſecratióe ep̃i:q: exigit vnctio e capitis e manuũ. ¶ Quarto no.q̃ de forma cõſecratióis eſt q̃ in ꝓſecrádo pontifice adſint tres ep̃i: e vnus principalr ꝓſecrat:e alii aſſiſtãt ꝓſecrãti. ¶ Quito no.q̃ illa q̃ exigunt in principalr ꝓſecrádo:exigunt in eo q̃ deeſt ſupplẽdo:facit q̃ ſi data ſit ptãs notorio ex voluntate ꝓbentis q̃ poſſit aliqd addere:et ſupplere ad inſtrumentus:q̃ illa ſolẽnitas exigat̃ q̃ exigit i principali inſtrumento:et q̃ ſi teſtis velit aliqd addere ad primũ dictũ vl ſupplere:in caſu quo pót:de teſtu.ꝓtereaq̃ illa ſolẽnitas exigat̃ iuramentu:q̃ exigit in primo dictor⁹ q̃ ſi aliqs vult addere vl ſupplere libellũ:q̃ ad additionẽ debeat cttari pe:ſicut ad libelli cõſtructionẽ:gl. ſũt clare i tex.ibi r̃ I. ¶ Quero prio ꝓ iſtaz declaratióe q̃liter ſubintrãt tñ capitulũ ſup.b.d.Hoſti.q̃ facit ꝑ ad dẽclarádũ q̃ ꝓſtando grecoz erronea erat:e vt facilius pareat mentionẽ:de qua I.e ad vtilitatẽ multoz volui tractarum vnctiõis pleni⁹ explicat̃ ꝑ Hoſti.q̃ p ꝑ argui:q̃ magiſter nõ eſt culpãdus:ꝑ cõmẽdãdus:ſi ad vtilitatẽ multoz multa loquit:ad qõ.ſ.ti.i.cũ ſit ara:e eſt ſimile:de renũ.inſ:de p̃bẽ.dilecto:vt eccl̃aſtica b̃ficia.c.vno. ¶ Scõo q̃ro an in diſtinctióe cõia obmiſſa ſuppleant in ordinib⁹ vel ſuppleri poſſint:dicit hic q̃ q̃dã ſunt ſubſtãtialia q̃ ſi obmittant nihil agit:vt ponere libũ ſup ceruicẽ ꝓſecrãti.xxij.diſ.epe:ſm Hoſ.ad qõ.lxxv.di.q̃ dic:ꝑ ꝑ Tan.cauũ ẽ q̃ i illis nil temere aſſeramus. ¶ Itẽ numerus ꝓſecrãtũ:vt ad min⁹ ſint tres.lxv.di.ſi forte:de tempo.ordi.ſi archiep̃s:e.c.e hic. ¶ Itẽ q̃ vnus ep̃s totã b̃dictionẽ ꝓficiat.xcvij.di.quorũ dã:de cõſe.di.ij.q:e talia ſi obmittãt nihil agit. Ideo ſuppletio nihil opat:q: ordinatio ſuit nulla:q̃daz ſunt ſolẽnia vnctio.i.ipſe etaa.manus ipoſitio:e in talib⁹ aut diſpẽſat in executióe:vt i cratere tẽpore:de tẽpo.ordi.ꝓſecratiói.vbi ꝺ hoc aut ſupplenk:vt hic.Ita.i.c.i.e.c.ſ. ¶ Quedã dubia an ſint ſolẽnia vel nõ:ita q̃ faciãt ſacramẽtũ nullũ:vt miſſa:eiuſũ:e in q̃b⁹ canones e magiſtri videnk aſa diſcrepare:e tenendũ q̃ eſt certũ:vt ſiat iteratio:de baptiſmo.c.ij.de cle. p ſal.pmo.c.vno.q̃dã q̃ i cõſecratióe exigunt q̃ ſũt leuia:vt tãgere vl nõ tãgere boſtiũ:vl cãpanã:vl traditionẽ cãdelabri:vl calicis:e nõ reprobat̃ ſi ad cautelã ẽt taliũ fiat ſupplẽtio.v.di.ad eius vero.ff.mãda.l.q mutuã:vnde dicit q̃ hec potiſſime p cãones ſtatuunk:e ſi cãoniſte dubitãt:miraf quõ theologus audeat iſta diffinire:de quo remittit:ad ſũmã.c. ti.§.a quo.e qualiter. Anto.de Butrio.

Scire. Hic incipit ponere tractatũ ꝓſecratiõis. Et ꝑmo tractat:de ꝓſecratóe e vnctóe ep̃i:vſq; ad.v.vnde in veteri:ibi.Scõo tractat ꝺ vnctióe regis:ponẽdo differentiã iter vnctiõez ep̃i:e vnctiõez regis:e q̃ ſignificet diuerſitas vnctionũ. Tertio tractat:de ſacro baptiſmi: ibi:q: ꝺo rpe.Quarto tractat ꝺ chriſmatoz vnctóe:vſq; ad .v.vngit ꝓterea.Ibi tractat ꝺ cõſecratóe altar̃:vſq; ibi monem⁹.Ibi vltio mandat tẽporalia a grecis ſuari:vſq; ibi:ſz romani⁹.Ibi tollit dubiũ:circa baculũ paſtorale:vſq; i finez decre.veniõe in ea caſus ſit pro diuiſióe. ¶ Querebat in p̃riarcha. Prio quotuplex vnctio intereniat:in actu cõſecratiõis ep̃i.Scõo ſcire vellẽ q̃d ẽ q̃libz ſpẽs vnctiõis. Tertia ſcire vellẽ q̃ materia exigat̃ i cõſecratióe:e qd illa materia ſignificet ſpũalr e ĩtellectualr. Quarto in q̃ loco ep̃s:e pontifex iungank:e qd mẽtalr e ĩtellectualr ſignificet talr vnctio:ad talia loca. ¶ Ad ꝑmũ papa rñdet q̃ tupler ẽ vnctio. Quedã ẽ materialis. Quedã ĩtellectualr:e inuiſibilr:e viſibilis extriſeca:e ĩtrinſeca. Unctio materialis:corpalis:viſibilis:e extrinſeca:eſt illa p quã vngit corp⁹. Scõa intellectualis q̃ p illã ſignificat̃:ẽ illa p quã aia vngit. Primã ꝑ bat auctẽ apoſtoli pauli. Scõam ꝑbat auctẽ Jo.apoſtoli. ¶ Ad ꝑz qd ẽ q̃libet ſpẽs vnctiõis in ſubſtãtia. Dic q̃ exterior e viſibilis:eſt ſignuz interioris inuiſibilis:ſed interior ẽ ſubſtãtie ſacramẽtũ:e ſic nõ ẽ ſignũ ad ſignificãdũ aliũ:ꝑz eſt ſignũ ad ſignificãdũ ſeipſum:e eſt ſubſtãtia ſacri:q̃ tollitur penes aie vnctionez:e ex hoc ſurgit effectus ſacramenti:q: vel agit vl auget:qõ ꝺ ſignat ſacramẽtũ. ¶ Ad tertiũ rñdet papa q̃ materia vnctiõis extrinſece eſt oleũ benedictũ:e ex eo cũ balſamo ꝓficitur crifma:unctica róne ex illo oleo catbecumenũ.i.nouiter ad fidẽ inſtructi:e ifirmi ungũtur. Ad incidẽter q̃ſitũ q̃d ſignificat.Dicit papa q̃ p oleuz deſignat nitor cõſcientie.Adducit exẽplũ virginib⁹ prudẽtibus cũ lãpadib⁹ ♁ balſamũ:odor bone fame. Adducẽ illũ ſicut balſamũ aromatizans rẽ.e ꝺ oleũ nõ ſolum lanare ꝺz corp⁹ extrinſece:ſz ſignificat:lanatũ corze ex hac in iſta materia ſignificantur in ep̃o:vnum extrinſece:aliud intrinſece. Primũ p balſamũ ꝺ habere odorez bone fame:e ꝺz etiã habere iteri⁹ nitorẽ cõſcie:ad ſignificãduz:q̃ interius eẽ ꝺz quilibz epiſcopus purus cõſcientia:e exterius etiam ꝺz ſim puritatez cõſcie habere nitorez bone fame:vt precaueat extrinſec⁹ operari illa ex q̃b⁹ ſcãdaluz male fame ſurgat ꝑ eũ: e hoc ꝓbat auctoritatibus. ¶ Ad quartũ in quo loco ungatur epiſcopus:dic q̃ in capite:e in manibus e caput:ad ſignãduz mẽtez:q: p caput mens intelligitur:allegat auctoritatez euangelij p vnctiõez manuũ:deſignant operatiões q̃ debent niteꝛe:e ſplendere:vt operet bonum ad omnes e pietatẽ rẽ. Si q̃rit q̃re caput vngit crifmate:e oleo manus ungunt.dic q̃ oleo ungunt manus ad notandas operationes eſſe debere pias aduerſus oẽs:ideo oleo pietatis ungitur. ¶ Ungit caput balſamo ad ſignificãdũ caritatẽ:q̃ li quor caritas eſt:q: principaliter debz eſſe in dilectione dei e proximi. ¶ Itez ſecũda cã ungitur caput balſamo:e manus oleo:vt per vnctionez capitis oſtendat̃ auctoritas:e dignitas epiſcopalis.per manuũ autez miniſterũ:e opus:vt per primuz oſtendat̃ caput chriſti:per ſcõuz oſtendatur.qualiter in manibus habeat poteſtatez b̃dicendi:e cõſecrãdi:q̃ patet ex ratione que dicit in aliquo cõſecrãdo:hec eſt cauſa lege literã oia ſunt in caſu declarata. ¶ Habes primo ꝺ triplex eſt ſpecies vnctiõis. Scõo hẽs quid eſt in ſe q̃libet vnctio. Tertio de quo liquore:e materia ſit vnctio i epiſcopo:e qd p tales liquores deſignat̃. Quarto habes vbi:e in quo loco epiſcopus ungat̃:e quid ſignificet talis vnctio:tam in liquoꝛis diuerſitate:q̃ in loci ſeparatióe. ¶ No.q̃ rez que dã ſunt ſigna:e corpalia e viſibilia:quedã ſunt inuiſibilia tanq̃ incorpalia que deſignantur:e declarantur per corpalia e viſibilia. ¶ Secũdo habes q̃ ſignũ e ſignatũ nõ ſunt idẽ:e q̃ ſubſtãtia potius in ſignificato q̃ in ſignãte adeſt. ¶ Tertio nota quid balſamus:e quid oleuz ſignificet. ¶ Quarto nota q̃ epiſcopus ꝺbet laborare erga duos ad puritatez cõſcientie prio:ſecũdo ad odorem bone fame coꝛ reſpõdentez puritati cõſcie:vt per hoc trahat alios ad bene operanduz. ¶ Quinto no.q̃ in ſacra ſcriptura vbi fit mentio de capite hẽs qd ſignificet:e qd vbi fit mentio ꝺ mãib⁹: q̃ capnt mentẽ:manꝰ operatõez ſignificãt extriſecas. ¶ Vltio no.ꝺ baptiſmũ ter.q̃ epẽs in actu cõſecratiõis recipit in illa q̃ ſignificãt ordinis ptãtez:de quo de elect.Trãſmiſſaz. ¶ Quero prio qd eſt viſibile vnctio:dicũt doc.q̃ nil aliud eſt q̃ caritas:e bonũ ſpũs ſcitaie impreſſum ſicut caracter corpalis ĩprimit̃ corpori:e talis impreſſio nõ pot fieri niſi in baptizatoꝛe:cũ baptiſmus ſit ianua oiuz ſacrorz:de p̃bytero nõ baptizatore:venena. Poſt caracterez aũt indelebilr aie impreſſuz recipiunt oia ſacramenta q̃ ẽt poſt degradatiõnẽ remanet caracter. Nã e ſm auguſtinuz in dõnatiſtis baptizatis q̃dã remanẽt p q̃ ab aliis diſcernũt:de diuoꝛ.q̃ntoꝛ:de iudi.c.i.de ordi.ab epõ.c.i. Nã e ſi caracter corpoꝛ fuerit impreſſus deleri nõ pot:imo q̃ illud ĩtẽderet:illud augeret ſortius illud i ſpũali.ꝑz Hoſti. ¶ Rũgd ãt corpalia facta q̃ vant ab exteriori vnctióe q̃ corpoꝛ fit peãt cũ corpe.no. .i.q.i.corpalia. ¶ Quero qd cõprehẽdat ꝺ appellatiõe cordis:q: dic q̃ cordi ipriuit ĩuiſibilis. Dic q̃ aia cõprehẽdit q̃ ꝑz diuerſa ſua officia diuerſe noiat:nã dũ ſentit aia ſenſus appellatur:dum rõnem agit rõ appellat:duz qd cõue-

morat mens dſ anim⁹ ꝛt dſ dū cogitat. ¶ Quero qꝛ hic agit de extrema vnctóe icidéter: qꝛ ſit effect⁹ vnctóis illi⁹. Dic qꝛ inſtitutū fuit ex duplici cā: quo ad corp⁹ ſanandū ⁊ aiam ſaluādā: qꝛ purgat venialia: ⁊ ſi nihil inuenit purgādū ꝓdeſt ad maiorē ꝓmiāmi. ó ꝓſe. di. v. c. i. ſꝫ Du. ¶ Quero q̄ reſpectu inuiſibilis vnctio ſit ſignū ⁊ ſit ſacrm. declarat ꝺ Jmm. Pꝛio qꝛ egerit pp exteriorē vnctionē caracterē i aia ⁊ ꝺ reſpectu ē ſignū: ⁊ facit p ꝺ aliud venire i eius notitiā: ſm gr̄am aie infuſam. ¶ Dic. n. caracter ipreſſius anime eſt ſacrm: qꝛ facit qꝺ ſignificat: nā pp id qꝺ deſignat. ſ. gr̄e infuſionē ē ⁊t ipſius gr̄e infuſionis cā. vñ ſequitur hic. q. ſi dogmatiſat ⁊c. ⁊ vide qꝺ no. de celebratione miſ. cū marthe. ⁊c. i. i primo titulo. ¶ Quero q̄re dſ ſacrm. Dicit Hoſti. qꝺ tō qꝛ mentē ſacrat. ſcificat: purificat: ⁊ mūt deo. de baptiſmo. Debitū. vel dic qꝺ dſ ſacrm: qꝛ caracter eſt ipreſſus anime gr̄am ꝓferēdæ ſic qd ſacrū. ¶ Sꝫ eſt dubiū nō modicuꝫ an ſacrm mr̄imonij gr̄am ipartiat. Aliq dñt qꝺ nō: qꝛ in eo pecūia iteruenit. de q̄. lxxvj. di. Ꝯ. i. ⁊. c. i. ⁊. c. qꝺ a pr̄ib⁹ ⁊t ⁊. ſe. i. q. i. multe. ⁊. c. multi. xxx. q. v. alr. Jtē alia cā qꝛ ēt eſt inter īfideles i qꝺ⁹ gr̄a nō ipartiat. de diuor. ḡto: ⁊ ipſis non ꝓſert gr̄a. i. q. i. multe: ⁊. c. ſi qs ingt. Hoſt. refert hi theologos dicere: qꝺ ſi fideles vacēt oꝝ onib⁹: ⁊ ea ītentōe q̄ dñt ꝯ bant: ⁊ alis ſe ad gr̄am recipiēdā habilitēt aliq̄ dat i ſacro mr̄imonij gr̄a ex cōitiue ei dē⁹ dat ꝓtē carnis penitū minus ſentiunt. ꝓuerbioꝝ. ix. i ſi. Aque furtiue dulciores ſūt ⁊ panis abſcondit⁹ ſuauior. Fortiores reddunt ad fidē ſibi iuicē ſuādā. magis habūdāt i tpalib⁹ ⁊ diuicijs. ⁊ ꝓſolan⁹ viuūt ad qꝺ tobie. vj. ⁊. viij. p totū ⁊ iter eos oꝝ⁹ carnis abſq; peccato pficit. p qꝺ ſatētā eſt i matrimonio aliq̄ gr̄az cōferri ꝯ triplicez ioordinatione. ꝯ ꝓcupiſcentiā: qꝛ cōcupiſcentia iclinat ad multas mulieres: ſꝫ p gratiā ſacri ſolū vnā vult cōiūgi: ⁊ ide oīt bonū fidei. Secōa qꝛ iclinat ad ſolā ō lectationē: ſꝫ gr̄a ſacri inclinat ad ꝓlem. inde oīt bonū ꝓlis. Tertia ioordinatio cōcupiſcētie: qꝛ p⁹ iplenonē faſtidiū gñat. inde luxurioſus q̄rit aliā. Sꝫ i ſacro dat gratia vt ſp velit eſſe cū vna: ⁊ ſic oīt bonū ſacri. nec obſtat q̄ ꝯbit pecunia mediāte: qꝛ illud toleratꝺ pp onera mr̄imonij. de vſu ro ſalubriter: ⁊ c. qꝛ fruſtra: qꝛ potius ordinat ad carnalitatē. ſꝫ. ſ⁹ ſuſceptōez q̄ ad ſpūalitatē. ¶ Si ēt ꝓ bñdictōe recipiat pecū eſſet ſymōia. de ſymōia. cū eccl̄ie. Et vide qꝺ ſbino. nec eſt de cē mr̄imonij. ad id qꝺ dſ q̄ infidelib⁹ eſt cōe. Rñdet qꝺ illud nō eſt ex defectu ſacramenti: ſꝫ i capacitate eoꝝ. ac ſi cr̄ſis i peccato recipiat eucariſtiā: vel fictus: vel cōditionaliter coact⁹ recipiat baptiſmū. de mā vide tho. iiij. ſñiarū. di. xxvj. q. ij. articulo. iij. ¶ Quero qꝛ ſa dic̄ q̄ creat agit ⁊ auget: qd agit: ⁊ qd auget ſacrm. Dic qꝛ ſi digne ⁊ deuote ſumat creat gr̄am: puto caſtitatē i diſſoluto ⁊ cōſequenter ſalutē ꝯ quā q̄ cōſeq cōſueuit ꝓ gr̄am: vl auget ampliādo. ſ. gratiā veterē: vt ſi libenter elemoſynā dabat mūc libēt⁹: ⁊ iſta digna aſſūptio ē marie. in aſſūptōe ſacerdotalis ordinis dign⁹: ⁊ deuotius q̄ alias attendēda: qꝺ ēt rōne alioꝝ cōferꝛ. i. q. i. ⁊. ecce. cū ad qꝺ ſignandus in vnctione manuū ſacerdotis cētat eccl̄ia. Jnuocationem ſpūs ſci. vel exp̄ſe agit in ſacramento baptiſmi: qꝛ dat gratiā auget in alijs ſacr̄is: qꝛ gratiā collatam i ſacro baptiſmi augmentāt alia ſcr̄a. ¶ Quero qꝛ dicit lr̄a qꝺ miſtica rōe liquor vnctōis q̄ ſit de oleo: ⁊ de baptiſmo mixtū qd eſt hoc dicere miſtica rōne. Dicit hic Jo. an. qꝺ miſtica idē qꝺ figurativa. ad qꝺ declarādū ſꝫ Hoſt. ē ſciēdū. qꝺ ꝙtuor ſenſus ſiue ītellect⁹ ſcripture ſacre exp̄ſſ. Per hyſtoricū. p quē res geſta ad lr̄az recitat. xxvj. q. x. nec mirꝫ. Per allegoricū p q̄ alt⁹ ab alio ſumit ītellect⁹: ⁊ dſ miſtica ſiue interpretativa locutio: q̄ ſit ſermo mixt⁹. de cō. di. iiij. ꝓpe. Per tropologicū. i. moralē p quē mores omāt: ⁊ dſ ſermo cōuerſus. xxxvij. di. munime. de pe. di. i. ſup trib⁹. Jtē p anagoricū ab ana qꝺ ē ſurſum: p quē celeſtia aſcēdim⁹. de quo de cōſe. di. iij. Eccleſia. de conſe. di. iiij. principiū Jeruſalem ſm hyſtoriā ē ciuitas: ſm allegoriā: deſignat ſanctam eccleſiam: ſm tropologiā quālibet fidelem aiam: ſm anologiam demonſtrat curiā celeſtem ⁊ eccleſiā triumphātem. de quo. lxxvij. di. Jcircumcīſum. ſm. Jo. an.

Unde in veteri. Jn hoc Ꝯ. tractat ō vnctōe regū: ⁊ de differētijs i vnctōe iter reges ⁊ pōtifices. Cāus q̄ſiuit pr̄iarcha a papa. Pꝛ. B. Vid: de vnctōe pōtificū. Vellē ſcire ō vnctōe regū ⁊ cōſecratōe ⁊ q̄ro ō q̄tuor. Pꝛio an reges olī ⁊ hodie cōſecrēt ⁊ vngant. Secōo an hodie ungant reges vbi olim ungebant. Tertio dato qꝺ nō i loco vngant ſicut pōtifices q̄ ſit dīc cā: qꝺ alibi reges ⁊ alibi pōtifices vngātur. Papa ad primū rñdet qꝺ i veteri teſtō reges cōſecrabant ⁊ vngebant: vt ꝓ libro regū. in quo dñs p̄cepit elyeē. Ad ſm rñdet qꝺ in regib⁹ poſt aduentū xp̄i mutata eſt vnctio regū. Nā xp̄s ſtās ſancto p̄cōſortibus ſuis i regē ſunt vncti⁹ in capite: qꝛ ipſe caput eccleſie: q̄ ē corpus eius: ⁊ ad hoc vt alij reges differant a xp̄o. poſtea vnctio regum tranſlata ē a capite ad brachiū: ⁊ mungūt in brachio būcero vel armo. Et ſi q̄ris quare i bumero: qꝛ in talib⁹ ꝓprie ō ſignat principatus. Juxta illud factus ē principat⁹ ſup humerū ei⁹: qꝺ ꝓbat. ēt auctoritate veteris teſti. Ad tertiū de differentia cā: inter pōtifices: qꝛ in capite vngunt: ⁊ reges i humero vel in armo. Et q̄re diuerſo liquore: qꝛ pōtifices cr̄ſmate: ⁊ reges oleo. Rñdet papa ad oīendū dīam iter pontificis auctoritatē ⁊ principis ptātem. b. d. ¶ Ro. ſm Hoſ. qꝺ auctoritas nō pendet a ptāte: ſꝫ ecōuerſo ptās ab auctoritate. ad qꝺ de ma. ⁊ obe. ſolite. Ꝯ. ꝓterea. de reb⁹ eccl̄ie. non alie. c. fi. ⁊ de ꝓrogatiua ptāt] eccleſiaſtice ad ſecularem. aliquid nō. hic vide q fi. ſint legi. p venerabilem Ꝯ. rationibus. Antonius de Butrio.

Quia vero. Hic tractat de chriſtianorū oīum vnctione. Queſiuit hic pr̄iarcha. B. Pꝛ. Scire vellē q̄re hodie oēs chriſtiāi ungāt. Secōo quotēs ungāt. Tertio i qb⁹ locis ungāt. Quarto de cauſis q̄re in illis locis ꝓius q̄ in alijs ungant. ¶ Ad primū papa dīt qꝺ hodie oēs xp̄iani vngunt: ⁊ cā ē: qꝛ qlz xp̄ian⁹ i ſanguine xp̄i ē regnū xp̄i. Jurta dictū petri. Vos eſtis genus electū. regale ſacerdotiū ⁊c. ¶ Ad ſm dīt qꝺ qlz xp̄ianus duabus vicibus aſi baptiſmā vngit. Pꝛio aſi baptiſmuſ vngunt primo oleo bñdicto in pectore. Secōo inter ſcapulas: qꝺ⁹ baptiſmū ēt bis ⁊ cr̄ſmate. pꝛio in vtice: ⁊ ide in fronte. ¶ Ad ſm q̄re in illis locis vngāt. Dicit papa qꝺ i pectore vngunt: vt p ſci ſpūs donū abiciant errorez: ⁊ ignorātiā: ⁊ ſuſcipiāt fidē rectā: qꝛ iuſtus ex fide viuit. Jnſ ſcapulas vngunt oleo aſi baptiſmum: vt ſpūs ſci gr̄a exercitāt negligētiā ⁊ torporē: ⁊ bonā opationē exerceāt: qꝛ fides ſine op⁹ mortua ē. Jtē altero reſpectu vngunt. i. pectore: vt p opis exercitiū ſit fortitudo laboꝝ. Jn ſcapulis vt fidē p dilectionē operet poſt baptiſmū ēt i vtice vngūt cr̄ſmate: vt ſit parat⁹ de fide oi penitentī reddere rōnez: qꝛ p caput mens ītelligit: ⁊ pa ſapientie mentis: ē rō ſuperioris ſenſualitatis: ⁊ ſic p verticē q̄ ē ſupior pa capitis ītelligit rō q̄ ſupior eſt pa mētis. ¶ Jn fronte ēt vngit vt cōfiteat libere qꝺ credit: qꝛ corde creditur ad iuſticiā: ore ēt cōfeſſio fit ad ſalutē. memoria ei⁹ q me cōfeſſus fuerit coram hominib⁹ cōfitebor ego cū ⁊c. Sꝫ iſtat q̄re. Pꝛ. Quare vngitur aſi baptiſmū oleo: p⁹ baptiſmū ēt cr̄ſmate. Dic̄ papa qꝺ cr̄ſma ſoli cōpetit xp̄iano. qꝺ xp̄s dſ a cr̄ſmate: vel poti⁹ a xp̄o dſ cr̄ſma: ſi ſꝫ noīs formā: ſꝫ ſꝫ fidei rōnē: ⁊ xp̄iani a xp̄o dicunt: tanq̄ vncti denominātē ab vnctione. Ant.

Per frontis. Hic tractat ō vnctōe cr̄ſmatis p⁹ baptiſmū: q̄ dſ confirmatio. ¶ Queritꝺ pr̄iarcha q̄duplici noīe appellet frōtis cr̄ſmatio: ⁊ q̄re ſic appellet. Secōo a qb⁹ dcr̄ſ ſit cr̄ſmatio. Tertio qd deſignat p actū cr̄ſmatōis ſeu ſacrm. ¶ Ad primū papa rñdet: qꝺ appellat frōtis cr̄ſmatio: appellat ēt confirmatō: qꝛ ſpūs ſcī i baptiſmo ſpōnſi dat robur. ¶ Ad ſꝫ papa rñdet: qꝺ ꝫ cetera ſacra dent ab inferioribus: vt a ſimplici

sacerdotes. ℣ pbyteros crismā dat a sol pōtificib⁹: ꝛ cā: qz solū apostol: q̄z vices tenēt epi legit datū spūs scūs: qđ ps ex actib⁹ apostoloꝝ ꝛc. ¶ Ad tertū rñdet q̄ p ꝯfirmatiōné designat: adnēt⁹ spūs sci. b. d. ¶ No. i. q̄ crismatio ꝛ cōfirmatio i frōte a sol epis cōferūt: ꝛ no. q̄ ꝑ hūt originē a ritu apostoloꝝ: ꝛ p ꝑ vides tex. declarāt ꝛ tex. ꝑ. ꝺ ꝯsue. q̄nto ¶ No. ij. q̄ epi tenēt locū apostoloꝝ: qđ ē vez simplr: tñ certo respectu ſz doc. ét locū apostoloꝝ tenēt monachi: vt no. xij. q. i. videntes. ¶ Quero ḡre spūs scūs i xpo appuit i spē colūbe: ꝛ i apostoli modū ignis. Dic q̄ appuit supra xp̄m i colūba: vt ipz māsuetū: ꝛ nūc ꝓcōné ōsidera. ¶ Ide mit. n. nos diget p mānsuetudiné. Supra discipulos āt i igne q̄ ei⁹: ꝛ alios ꝓfuctudiné peccat: ꝛ rubiginé vēiebat accedere: ꝛ i colūba. vij. ꝓpetates iuenūt: q̄ attribuunt septē donis spūs sci. ꝙ septē capitalia vicia. caret fidel: ꝛ visum recuperat. Et p ꝑ intellect⁹ ꝙ luxuriā nullū ledit. Et p ꝑ cōsiliū ꝙ auaritiā: alīcos pullos nutrit. Et p ꝑ pietat⁹: ꝙ muidiā gemitū hz p cātu. Et p ꝑ tior ꝙ supbia iuxta flumū morat Et p ꝑ scia ꝙ irā. i patra nudificat: ꝛ p ꝑ fortitudo ꝙ accidiā

Ungitur ꝓterea. Quista sūt clara No. q̄ nō sp é sic ḡnda antiquoꝝ opi. vt ps ibi i. ℣. vez. i vbo antiq. aliq. Nō ob. de tē. or. ifra. ꝛ de resi. spo. ifra. Quī i dubio bñ é antiqs deferēdū: ſz nō vbi notor⁹ é coz errorē. ad ꝑ. ff. ad. l. i. §. viu fruct⁹. ix. di. nec q̄. ꝛ. c. nolit: ꝛ. c. negatiua. ad de. qđ no. de trāsla. pla. ḡto. ¶ No. q̄ de sacris nō ſz aliud credere: vel sentire q̄ doceat scā mr ecclia. alias hēsis é. de here. ab abolendā. ¶ No. ex vltia ptē mentez romāi pōtificis. i pnlegio ad cōsequtiā nō trabi. de quo. de tē. or. c. i. i gl. pe. Ibi cum alio beato martyre q̄ fuit sufficit ītalia sunt. Ant. de Bu.

c **Cum vēissent.** Ltalē cāuz pōit gl. In sūma dicē. Ecclia grecoꝝ i ordiatōib⁹ ꝛ ꝓsecratōib⁹ fuare dz vnctiōes: quas fuat ecclia romana. Epōs eū cōsecrat⁹ virgū crismate i capite: ꝛ in mānib⁹: qđ si fuerit ꝑ termissuz p tres epos é supplēdū. b. d. Dimidū i duas. In pba istrut ecclias grecoꝝ circa māz vnctiōis. In fa. rñdet ad qōes pncipalē. fa ibi in fine: ſz āt legā dēre. p tuas. expediēdo textualia. ¶ No. i. q̄ obmissū subalr requisitū é cauē supplēdū ꝛ iterādū. Et ꝑ q: nil vt eē actū vōes aliqd supplēt ad agendū: vt ps. C. ad illū. l. fi. ꝛ. vij. q. i. c. nihil. Ad qđ declarādū: dic q̄ qđā sūt de substa ꝓsecratōis i bis nō pōt fieri supplet⁹ q̄ si obmittat nihil agit vt pōere libz sup vtice cōsecrādi. xxiij. di. epos. ſz gof. i gl. ubi ꝙ. Sz dic bosī. q̄ cauē in talib⁹ nil temē asserere. Itē numer⁹ cōsecrātiū est ꝙ ſ ba: vt sint ad min⁹ tres. l. xvj. di. ponto. §. ō tē. or. si archiepos ꝛ sc. Et q̄ vn⁹ epz totā pficiat bñdictiōez. xxiij. di. q̄uīdā. de cōse. di. ij. q. Quedā vo sūt solēnia nō substantia: vt vnctiones: Tpe man⁹ ipositio: ꝛ talia supplent: vt ꝺ. l. ij. i. c. i. ꝛ vi. Et i etate ꝛ tpe dispensat de tē. or. ꝙ sultatōi. Quedā dubia sic missa. ꝛ ieiuniū: i qb⁹ canōes ꝛ magri dis cordare vident in his vt teneat certū facienda é iterato: de bap. c. ij. cū cōor. de cle. p fal. pmo. c. vno. Quedā sūt leuia reqlita: vt tangere vl nō tāgere bostiū vl cāpanā: vl tenere cādelabz: vel calicez i manu: ꝛ in hac nō é necāria supplet⁹ nō reprobat bos. si leuia iterāt. ar. v. di. ad eū. ¶ No. ij. qđ é supplē: q̄ é obmisso addē: ꝛ sic aliud é a declaratōe: qđ facit ad ea q̄ no. ℟. de of. dele. sup qōnz. ¶ No. iij. q̄ in epi cōsecratōe dz eē vn⁹ pncipalr cōsecrās epūs ꝛ duo assistentes: no. de tē. or. si archiepūs: ꝛ gl. alle. cōor. ¶ No. iiij. q̄ vnica opatōe qlīq duo isurgūt: q̄ opatio extrinseca corpalis ꝛ visibl⁹ ꝛ signat inuisibilez: ꝛ appōit signū extrisecū ad signādū signatū interi⁹ ꝛ inuisibile. Et vult doc. q̄ ꝑ signatū inuisibile est caritas vl donū spūs sci ipressuz aie. Sic ꝛ caract ipōit corpi ꝛ ꝑ impōsio nō pōt nisi in baptizato fieri: q̄ baptism⁹ est ianua oiuz sacroꝝ. ō pbr. nō bap. vēiens, q̄ baptismi sacro in aia ipressio indelebilr: alia recipūt sacra si cōferāt a deo. Et ꝑ no. q̄ p⁹ ꝛ actualē degradatōez caract remāeat: q̄ ꝛ sm Augustinū. In dānat⁹ baptizat⁹ q̄dā remanent: p q̄ ab alijs discernūt. Ad qđ de duor. Quāto. De scisma. c. i. Et sic caract corpis si fuerit impōsus est indelebilis: imo si quis delere vellet augeret ita forti⁹ caract aie ipressus. ar. ō trāsla. pla. Inter corpalia. ſz Host. qđ nō. pdit tñ actualr degradat⁹ pnlegijs clericalē: ſz nō pdat vbiqr depositi⁹: de q̄ de penis. c. degradatio. li. vj. de iudi. cū nō ab hoie. de sen. ex. cō. Cōiugat. de here. ad abolendā. ꝛ ibi hēs m. d. c. degradatoz an degradat⁹ cōficiat. Ibi gl. rēdet q̄ nō. ¶ No. v. q̄ p exteriorē vngit corp⁹: ꝛ p interiorē aia. Et p ꝑ dicūt doc. q̄ sacra qđā appellāt corpalia qñ extiguāt cū corpe. bt. i. q. i. cū corporalia. Et p interiorez vngit coz. Et dic q̄ coz sumit ꝙ aia: q̄ ala sedet i corde: nec aia iustificat nisi exeat corde ꝓcedat. Idē q̄ aia: qñq; noiat coz qñq; alr. ſz duū sūt officia q̄ patent ex his vbīb⁹. Plurib⁹ officijs aie sūt noia ꝓpria. Dū sentit sensus rō dū cogitat ꝛ mēs. Dū qđ cō memorat ꝛc. ¶ Sexto nota q̄ in extrema vnctōe regni vident plures sacerdotes. Dic q̄ sufficit vn⁹. de v. sig. q̄ sūt. ꝛ sic no. q̄ vnctio spūalis ꝓficit ad corporis salutē. cōcor. de pēn. ꝛ rem. cū ifirmitas. Ité ad eternā vitā ſz Imo. ꝛ sunt ꝑ sacrz extreme vnctōis istituū pp duo. Pozio q̄ ad corp⁹ saluādū. Sedo q̄ ad aiaz saluādā: q̄ purgat venialia: ꝛ nō bil inuēit purgādū ꝓdest ad securitatē pbendā: ꝛ q̄ ad maiorē ꝓstātiā. de q̄ ō cōse. di. v. c. i. ſz bug. ¶ No. vj. q̄ p solā vnctiōez baptismi sine alio documēto def sufficiēs itellectus fidei. ¶ No. vij. q̄ vnctio exterior hz se vt signū ad interiorez interior nō solū est signū: ſz ét sacrm: ꝛ ꝓficit ut augeat dei gratiaz. q̄si dicerat q̄ ꝑter exteriorez vnctōez ꝛ caracterez aie unitū q̄ mgerit sensib⁹ boiuz. facit ꝛ aliud vēre in notitiā. s. gratiaz q̄ aie infundit: nā caract impōsus é aie ꝛ sacrm: q̄ facit id qđ signat. s. gre infusōez. Et est cā infusionis gre. Ubi si digne sumit ꝛc. Et dr sacrz ſz Host. qđ mētez sacrat: sanctificat: purificat: ꝛ vnit deo. Leo. §. q̄: vo. Et ibi in oibus sacris excepto vno cōsulē gra. lxxv. di. §. i. ꝛ. c. q̄ a plurib⁹: vt est mrimonij: q̄ pecūia mediāte ꝑbz. xxx. q. v. alii: ꝛ q̄ est inter fideles. de diuor. Quāto. Dicit tñ ꝺ bosti. q̄ si fideles vacent ea intentōe q̄ dāt ꝛ alia ad suscipiendā gratiaz se habuerēt aliq̄ data gra in sacro mrimonij: ꝛ cui⁹ cūq; data ꝑ plez partis mr⁹ sentiūt: fortiores reddūt ad fidez sibi inuicē fuandā: magis habūdāt in palib⁹: ꝛ consolatijs: ꝛ in solatijs viuūt. alle. Tobie. vj. ibi eos q̄ cōiugiū suscipiūt vsq; in finez ꝛ maxime ibi filij sacroꝝ. Et dicit Jo. an. q̄ in mrimonio cōferī gra ꝙ triplicez inordinatōez cōcupiscentie. Prima q̄ inclinat cōcupiscentia ad multas mulieres. Sz ꝑ gratiaz sacri soli cōiugi: ꝛ ꝑ est bonuz fidei. Secūda q̄ cōcupiscentia inclinat ad solā delectatōez. Sz gra sacri inclinat ad ꝓlez: ꝛ inde orit bonuz ꝓlis. Tertia q̄ cōcupiscentia p⁹ repletiōez gñat fastidiū. vñ vult esse cū alia luxuriosus. Sz in mrimonio dat gra ꝛ vult sp esse cū vna: ꝛ sic orit bonū safi: nec ob. q̄ ꝙbit pecūia mediāte q̄ illud tollerat pp onera mrimonij. Ac. n. q̄ legit de vitio salubri ió in eo nō infundit gra sic in alijs. Et q̄ pon⁹ ordinat ad carnalitatez. ſ. plis q̄s ad spūalitatez. Si āt de bñdictione recipit ꝑcūa est symonia. de symonia. cū ecclia. Ad id qđ dr q̄ infidelib⁹ est eē qbus gra nō confert. Rñdet q̄ id nō est ex defectu sacri: ſz ex inhabilitate ipōz infidelū ꝙ bentiū: ac si ex hō in peccato mortali recipiat eucaristiā vel fict: vel cōdītōaliter coact⁹ suscipiat baptismū. De q̄ ꝙ Tho. iij. sniaz. di. xvj. q. ii. ar. iij. ¶ No. nono q̄ assumptio unctionis auget gratiam si digne sumatur. Et dicunt doct⁹. q̄ digne sumi dicitur quando deuote recipitur a nō existente in peccato ꝛ arctat gratiam: puta castitatez in diuīs solutor: ꝛ ꝑ cōsequens salutē quā ḡs cōseq cōsuetum ꝑ gratiaz ꝛ auget ampliādo veterē gratiam. Et si libenter desiderabāt nunc libentius: ꝛ hoc digna assumptio é maxīe in sacramento sacerdotalis ordis dignius ꝛ deuotius q̄s in alia attēdēda ét q̄ aliqz rōe ꝓferī. i. q. i. Eccl. Jn. ℣. ad exhibēdum. Dic ōsidū de quo debeat vngi epūs ꝛ dicit de crisma

te ostendens de quo cõficiat crisma.e ḡre. ¶ No.de quo cõficit crisma.de oleo bñdicto:e balsamo:e sit ꝺ mixtura mixta rõne. ¶ Ad qꝺ sciendũ q; p qttuor sensus:siue intellectus sacram scripturam exponimus:e p hystoricũ.s. per quẽ res gesta ad litterã exponit.xxvi.q.v.nec mun⁹. Per allegoricũ p quẽ alius ex alio sũmit. Intellect⁹ vꝺ e mixti ca e interptatiua locutio qñ sit sermo mixtus.de cõse.di. iiij.ꝓpe. Per tropologicam.i.morẽ p quam mores ordinatur.Et vꝺ Fino cõtersiuus.xxxvij.di.nouo.de pe.di.i. sup tmb⁹. Item per anagogicã ab ana qꝺ ẽ sursus:p quẽ ad celestia ascẽdim⁹:e de his tractatũ hẽmus.de ꝓse.di.iij. ecclesia.de pe.di.ꝓncipiũ. Unde Jerusalẽ fm hystoriã est ciuitas:fm allegoriã designat ecclesiã sanctã. Scꝺm tropologiam quãlibet fidelem aiam. Scꝺm anagogiã demõstrat. Ecclesiã celestẽ triumphantem:e in his qttuor modis tota diuina scriptura reuoluit.ꝺ b.lxxvj.di. Jeronimũ. ¶ No. qd significet oleũ:e qd balsamus:e qd liquor balsami: de quibꝰdã dũ putant q; sunt sine fructibus fm Host. ¶ No. q; debet esse ꝓlatus odor in vitam:e mortem. Et vltra expositionem gl.ꝓlati sunt extrinsecus odor inter bonã operationem extrinsecam quã sumũt exemplum alijs extrinsecus sunt odor mortis.s.penitentia per quã peccata e caro mortificãtur p actus interiores quos vident. In v.hoc vnguẽto. Hec est quarta pars in qua ostendit. In quo loco vngatur epc:e dicit q; in capite e mãibus dicens:qd caput significet:e qd manus e plures rõnes repetit:qre p̃dicta vngantur. ¶ No.prio q; manus epi vngunt p qꝺ inferũt doc.q; vngi dñt crismate alꝫ nil adderet cũ ꝑ byter in ordie sũt vncti⁹ oleo. ¶ No.ij.qd significet vnctio manuũ e vnctio capitis. ¶ No.iij.q; qlꝫ ꝺz diligere ꝓximũ sicut se ipm. Et dicit gl.q; nõ est sicut illum:q; ordinata caritas incipit a seipso:qꝺ nota:q; vidi dubitari. Uñ ꝺz primo elemosynã sibi facere:vnde ꝓximo. ¶ No.iij.clarũ tex.q; ptãs ordinis ab epo recipit in cõsecratione:de quo de elec.trãslatum. Sic e ptãtem ꝓsecrandi e benedicẽdi. In v.vñ in veteri. Hec é qnta pas in q; ꝓbat reges vngi in capite ex ꝓcepto veteris testi ostendens q; a tpe xpi nõ ꝺz Rex vngi in capite:ſz in armo:doces ꝺ in veteri testõ designatũ:ostẽdens p hoc dñaz inter vnctionẽ epi e regi. ¶ No.ex hoc v.in fine:q; alia patent qꝺ est dñia inter auctez e ptãtem: e qꝺ ptãs depẽdet ab auctẽte non auctas a ptãte. Et secularis ptãs ab auctẽte diuina pẽderet.Ad qꝺ Lq; fi.sint legi.p venerabilẽ.de ma.e obe.solute. In v.qi vo xpus. Hic tractat de xpianor oiuz vnctiõe dicẽs q; qlꝫ xpianus inungit his ab baptismũ oleo sacro. Porio in peccatore cẽ.reddẽs rõem ḡre in his locis vngit:e ḡre nõ crismate ab baptismũ:e ḡre sol⁹ epus ꝓfirmauit in frõte ꝓbatos venũ aducẽs spũs scꝰ p vnctiõis mysteriũ. ¶ No.prio q; qlꝫ xpianus põt dici rex Et no.cãm ḡre. Et no.formã vnctionũ in baptismore quare sic mũgant. ¶ No.illud q; fides sine operib⁹ mortua ẽ. ¶ No.tertio q; qlꝫ operatio ꝺz originẽ ab intrinseca cogitatiõe:e cogitatio ĩtrinseca mũdat baptismi vnctiõe:e sic extrinseca mũda ad eã deducit. ¶ No.vñ dicat xpus.e q; ar. ab allusiõe vocabuli vz i iure. ¶ No.q; soli epi bñt ptãte crismãdi.ꝓcor.ꝺ ꝓfue.Quãto. Et epi appellãt summi sacerdotes. ¶ No.vba plata i capitio itelligũt i epos ꝓlata. Et sic sic papa locũ petri tz. Ista epi locũ apkor. ¶ No. ad itellectũ eⁱ⁹ qꝺ dñ q; colũba venit supra xpm.i.q; spũs scus apparuit supra xpm i colũba:ve ipz mansuetũ e nũc ꝓconẽ ostẽderet. Venit.n.nos colligere p mansuetudinem. Sup discipulos aũt i igne:q; eos ad ꝓfirmandũ e alios ad peccati rubiginẽ veniebat. Attẽde septẽ ꝓpria tes colũbe ex qb⁹ eliciũt septẽ dona ꝛ septẽ capitalia vicia. Mã caret felle e visũ recuperat:e p ꝺ intellect⁹ ꝛ luxuriã nullũ ledit Et p ꝺ ꝓfluũ ꝛ auaritiã:pullos alieos nutrit. Et p ꝺ pietas ꝛ inuidiã gemitũ bz p cantu. Et p ꝺ tior ꝛ superbiã inxta fluminũ morat. Et p ꝺ scia ꝛ ira:grano puro vescit. Et p ꝺ sapientia ꝛ gulã in petra viuificat. Et p ꝺ fortitudo ꝛ accidiã

In v.vngit altare e calix i ꝓsecratõe:e q; exẽpla sũt sequẽda. In v.verũ ꝺ antipofonizãdo.dicẽ ecclesiaz nõ iudayzare fuãdo ad ifraz vnctiões veteꝛ testi. ¶ Notat Host.q; nõ ẽ defenda opio antiq; vbi euidẽter nõ sũt erronea:alꝫ sic. ꝺ tẽp.or.ifaccõ q; ꝺ postu.ꝓla. Quãto. In v.monem⁹:ꝺ ẽ vtilia pa. ¶ No.q; i sacris ꝺz suari mos Romãe ecclie.alicuius. Et ꝺ vez i sacris i qb⁹ fine berch nõ ꝛz aliud credere: siue suare q; q; dicat Rõana ecclia. De berch.ad abolẽdã.i.R. ¶ No.vltio morẽ principis ad ꝓmulgãdã nõ trahi cẽ. ¶ De sacramentis nõ iterãdis. Rica.

Jso de sacra vnctõe.

Duma sũt qꝺã sacra q; nõ iterant ne p iterationez fiat iniuria sacro ꝓpusollato. Quatr aũt dñ iniuria fieri sacro.vide gl.de apostat.c.ij.de cõse.di.i.ofi dit:ió cẽ.vl qi i sacris q; iterãt si vnctio fiat in eis iterat vnctionalis nõ cẽ.de mã.lxviij.di.§.qd g̃.cũ seqn.i.q.vij.saluberrimũ.i fi.de có.di.iij.q bis:e.c.se.Circa Ricã. qro de viij. Porio qd sit sacrum.Scꝺo vñ dicat.Tertio q; e quot sũt sacra.Quarto q; sũt reiterabilia:e q; nõ. Quito q; volũtaria:e q; necãria.Sexto quo iuncẽ se excedãt.Septio ꝺ ipsoz ꝓportiõ⁹.Octauo ad qꝺ facti sunt instituta. ¶ Dic ad ꝓmũ ꝛz host.diffinit ꝛz gregorii ꝓut bñ.ij.q.i.mstr.de ꝓse. di.ij.sacrificiũ:e.c.fi g̃.dic q; sacrm ẽ caracter qdã.q; p eũ q; ptãtẽ bz corpori bũano:suscipiẽti iuxta ritũ ecclasticũ visibilr:aie vo inuisibilr a spũ scõ ipanit q; si digne sũmit.agit vl augeat:absq; dubio:qꝺ designat.ẽ.ti. pr.e.vno. ¶ Abbas i decre.cũ marthe.de cele.missa.dic q; sacrm ẽ corpale e mãle.elemẽtũ forma sensibilr ꝓpositũ ex similitudie rẽ sentiũ. Ex institutõe significãs:ex scificatõe cõtinẽs inuisibilem e spũalẽ graz. ¶ Cõtra ꝓmã facẽ qꝺ no.in oi sacro ipanit caract:vt ij.dicit. ¶ Quero ꝺo vñ dicat.dic q; dñ a sacris vl stricte ꝺnt⁹:vt.d.e.mstr scolarũ.i.q.i. vl qñ sacrãs mẽtẽ.vl facere rei signũ. ¶ Tertio qro quot sũt sacra.dic q; sũt vij.ꝺsignata p vsus. Abluo:firmo:xi bo:pigeꝛ:vro:ordiat vngit. Hec sũt eccle septẽ sacra vocata.ex istis tria sũt non iterabilia.baptis⁹:cõfirmatõ:e ordo.vsus. Sꝺs ordo crisma nõ cetera sũt iterãda. Rõ ãt qre dicã tria nõ iteraꝛi ẽ:q; illis caract ipanit. ¶ Uideam⁹ q; sit caract:e dñt qꝺã q; ẽ qꝺã passibilis qlitas aiaz illũinãs ad videndũ facilẽ⁹ qd sit credendũ:e qd operandũ:e qd nõ. ¶ Ut melius ꝛz Jnn.e host.ẽ qꝺã qlitas disponẽs:e habilitãs aiaz ad suscipiẽdã maiorẽ graz q; qlitas a qbus dã dñ sãctitas: q; ꝓparat aiaz ad scificatõez. Joannes dama.dicit q; caract ẽ mẽtis custodia.eo q; ipsepabilr custodit mẽtẽ:e ipsam ꝓparat:e habilitat ad graz p quã ipa aia custodit.ꝛz Inn.e host.ꝺ baptismo. sup Rica:e.Jc.fi.de caractere ordis.dic q; est figura itelle ctualis indelebilis. p qñ ordinat⁹ a nõ ordinato i die iudicii discernit. Alii q; signũ spũale indelebile ẽ distinctũ:e spũalis ptãs ad aliqd facẽ dãt like theologi.i bello.nã ibi ẽ signuz oib⁹ cõe:e q; milita ẽ vita boiis sup terrã. Job.vij.sic põit de pẽi.di.ij.sic.n.unqt. Sic qlꝫ xpian⁹ bz i hac militia cõe signũ.s.baptismũ.q; facẽ eũ habilẽ ad alia sacra.est ãt in eo signũ distinctũ:q; p eũ distinguit ab infidelib⁹:ibũlib⁹ ad graz e reliq; sacra.Sũt ẽt i bello aliq pl⁹ parati ad resistendũ:e pugnãdũ.e isti bñt suũ signũ:vel vexillũ:tale ẽ signũ reputatũ p cõfirmatõnẽ i frõte.p qñ roborat.nõ solũ ad pugnãdũ p salute ꝓpria ꝛ cõcupiscẽtias q; remanẽt p⁹ baptismũ. ꝺ cõse.di.iij.c.ij.e di.v.c.ij.Sꝛ ẽt ad cõstãtẽ cõfessionẽ nominis xpi:e defẽsionẽ fidei.vñ in ꝓmptua ecclia eligẽtur aliq ad publice manẽdũ in loco ꝓsecutõis alijs occulte manẽtib⁹:vt ꝑz.i lege ꝺa sci sebastiãi. Sũt aliq q; habent alios regere:vt duces belli e illi solẽt hẽre spãle vexillũ: e tale ẽ q; ipanit i ordie.p q; fit aliqs habilis ad alios regendos:e sacra ministrãda. ¶ Quarto qro q; sacra sint necessaria:e q; volũtaria.vide de trãsa.vẽrẽs.i.ij.gl.p q; dãt versus. Ordo volũtatis chor⁹ ẽ:dãt qnq; necesse.s. baptis⁹ cõfirmatio ꝓnia.Corp⁹ xpi:e vltia unctio:de quo tñ dicet

in dicto.c.veniens.per que ꝓz ꝙ ordo ⁊ matrimoniū sunt voluntarie.reliq̄ necessarie ꝙ ē dicere volēs ordinari vel vxorari bene ꝓt eē i statu salutis:ꝫ reliq̄ quicq̄ cōtēnere non possunt. ¶ Quero qđo ista sacra se iuicez excedāt.no. de ꝓse.di.ij.nihil.xc.di.ecce dant versus. Maior i effectu baptismus in corpus in eē. Cōingit signo maior crisma ministro. Sed vltra ibi no.⁊ p Host.ꝫ in sūma.dic ꝙ crāa sacruz ordinis.dr maior respectu regiminis:qđ.s.p illud ecclia regitur:⁊ bñt alia que p illud conficiunt:⁊ cōferunt. Ponia enim dr maius respectu reparatōis:qz sola post baptismū bz reparare:extrema unctio.respectu cōfirmationis:qz digne sumpta dat cōsummationem gratie.ē.ti.i.i prin.xi.di.q̄lia.Sexto q̄ sūt sacroruz ꝓprietates.dic ꝙ baptismus est ianuaruz.xxxij.di.ꝟ.vez. ¶ Cōfirmatio dr pugnatū. de cōse.di.v.spūs scūs. Coep⁹ xpi dr ꝓgredientū.xxvj.q.vj. q recedūt .pnia dr redeuntū.q impurgauerūt.de peni.di. i.fa extrema unctio recedentū.xcij.di.ꝟ. sz istud:⁊.c. illud. matrimoniū ꝺo ⁊ ordo sunt voluntarie:vt est dctū:⁊ primū est sacramentū timentū.xxxiij.q.v.q sint.sm est sacramentū alios regentiū.i.q.i.ecce cū bonoris. ¶ Ultimo quero ad qd fuerūt ista instituta.dic ꝓp tria ꝓp humiliatōez:vt dū hō reb⁹ sensibilib⁹:⁊ iferioꝛib⁹ se subijcit reuerentęr:ex ḃ amplī⁹ apud deū mereat.xj.q.iij.qđ ergo. ¶ Itē pp eruditō nē:vt p id qđ foris i spē vilibili cernit ad cognoscendū intelligibilem sacroꝝ virtutez erudiant.de cōse.di.iiij. platū.ē. ti.pr.c.vno.i pn. Itē pp exercitatōez:vt vitet ocium.de reg.nūq cū pdem.ꝟ.vez.⁊ qđ ibi no. Anto.de Bu.

p **Astoralis.** In ordinato i subdiaconū sine manuū ipositōe:⁊ cōfirmato.in frōte.nō crismate:ꝫ oleo unctōe.nō fit iterato:ꝫ supplebit ptermissū. ¶ Sūt due ptes.scđa ibi ad qđ. Pōia subdiuidit. Secda ibi:⁊ si. ¶ No.prio ꝙ i ordiatōe subdiacon. de solēnitate exigit man⁹ ipositio. Secđo ꝙ i cōfirmatōe i frōte iteruenit duo.s.oleū ⁊ liquor. ¶ Ultio no.sūmariuz. ¶ No. dr̄uz forte inter suppletionē:⁊ totalez iterationē. ¶ Opp. ꝙ nō sufficienter rñdeat ad q̄stā.⁊ sic nos dimittat i obscuro ꝟ.id de cōsti.c.i. So.dicit gl.ꝙ nō vt rñdere ad q̄stum an ordinat⁹ in subdiaconū absq; manuū ipositōe debeat impediri nec ministret:ꝫ dicit gl.ꝙ antecēp ista suppleant ministrare nō dz.xlij.di.similitudo:⁊ sarj rñdet cū dicit ista supplerī:q; nihil dr actū cū aliqd sup ē agēdū.vij.q.i.illud.C. ad sillā.i.pe.idez tenent Inn.⁊ Host.recitāt tñ quosdā tenere ꝟ:qz man⁹ impositio nō ē ō suba ꝑcipue i subdiacono ad qđ facit qđ no.i.c.fi.post pri.ad.c.sollicitudo.rñdēt ꝙ loquit de ꝓmoto p saltū.q ordinis obmissi nō bz caractē rem pmū est veri⁹. ¶ Opp.ꝙ subdiacon⁹ nō recipiat manus ipositiōez.xxiij.di.subdiaconus.dic qđā ē man⁹ ipositio ꝓsecratoria ḃ nō dat subdiacono:vt hic.lxxx.di.qñ.i. q.i.man⁹.vbi habet de multiplici man⁹ ipositiōe.⁊ plenius Host.i sūma bur⁹ti.ꝟ.⁊ q̄str. Idem sm doc.i minoribus vt recipiāt manū bñdictoriā ⁊ nō cōsecratoriā:vel so.dic. ad ꝟriū Inn.ꝙ valēs hic bz diaconat⁹.⁊ sic hic agit.de ordine diaconat⁹:vel ꝫ Host.illud.c.subdiacon⁹.ꝑcedit ꝫ antiq̄ tpa sm q̄ nō erat facer hic sm moderna.⁊ ḃ no. Jo. v.q.vj.q; mista.vñ si bñ ispicis hec decre.⁊.c.muramur.J. ō fuis nō ordinādis sūt eiusdez auctozie.p q̄ ps.ꝙ facte fuerūt postꝙ subdiaconat⁹ ordo fuit facer.dicit tñ ꝙ illud.c. q; mista posset itelligi de diacono ad ꝑmā lectrā.facit de cle.pegri.c.i.dicit tñ Host.ꝙ cōsuetudo romana. curie approbat ꝑmā expositionē:q; papa q̄n subdiaconū ordinat nō ipōit manū:⁊ q̄z diu ḃ fuauerit ⁊ nos fuare dēmus tñ ipōerenō ē malū.ad cautelā.ff.mā.l.q mutuā.de sen. ex cō.venerabili. Jo. ¶ Quero qđ si manus p̄sbyteri q̄ dāt vngi oleo.vngūt crismate.dic Host.ꝙ nō iterabit unctio q; i crismate ē oleū.ē.ti.pr.c.vno.ꝟ.ad exhibēdū:⁊ q; proprie ē eadē vsia.ff.de ꝟbē.emp.l.i uēditiōib⁹. ¶ Poccaret tñ epūs q̄ faceret ꝟ sciēter ⁊ g recipent ē silr qđ no.de extrema unctiōe.si fiat in crismate.xcv.di.ꝟ.ꝫ istud. ¶ Quero an q̄n supplet unctio obmissa vel man⁹ ipositio:sit aliq̄ oratio repetenda.dicit Host.ꝙ dicet tūc q̄n fit manus ipositio ofo q̄ dici solet i unctōe ēt si ꝑtus dicta fuerat. ℓ signo te signo crucis:⁊ cōfirmo te crismate salutis:in nōie ꝑris:⁊ filij:⁊ spūs scī. Alie vo oraciones:⁊ solēnitates q̄ precedūt ⁊ sequunt nō iterabunt ꝫ ipz.qđ.n.dr nihil iterādū bz locū in actib⁹ diūl sacr⁹ in bis q̄ ūlxi benē.dicē ēt ꝙ si crismand⁹ fuerit⁹ oleo nō sufficit eū nūc iungere balsamo:ꝫ crismate bz ungi.ad idē.ē.ti.pr.c.vno.in pn.sm Jo.an. Zin.

a **Nobis.** Probibz sepultos a crismatis exhumari vestimēta i qb⁹ celebrauerint bñdicere altaria in qb⁹ celebrauerūt iterato cōsecrari. ¶ Sūt due ptes q̄z q̄lz subdiuidi ꝑt i tres. Secđa ibi nos aūt. Nōbilis patet ex sūmario. Unū no.qđ ꝓp dictū crismat] pōt p̄sbyter degradari:⁊ bñs unū casuz q̄ degradatio ipōni qđ itelligo q̄n ic corrigibil ē. ¶ No.ar.ꝙ degradat⁹ ꝓficere pōt.de q̄.de cle.exco.mi.c.ij. ¶ Opp.ꝙ exhumandi sūt sepulti a crismatis:qz eo ipo ꝙ sepeliri cōsenserūt decesserūt in peccato.⁊ sic sūt exhumandi de sepul.sacria.So.exhumandi sūt si cōsenserūt:nō si alr boi sūt. dicit gl.ꝙ a talib⁹ nō elegerūt sepeliri alr grauiter peccassent. lxxxviij.di.c.fi.xc.di.c.fi.⁊ dicit Host.ꝙ ḃ no.verbū dūtaxat:q̄si excludat ꝙ non sūt excōicati:vel insp̄ti:ꝫ alr catholici. ¶ Quero qđ si a crismaticis cōsecret altare crisma.inducūtū:vel alia inunctā. dicit Host.ꝙ talia nō carēt effecta:ꝫ executio ⁊ vsus eorū detinet.dic ēt ꝙ circa ḃ:nec ura sūt exp̄ssa:nec spāles ofones repūt i pōtificali.de mēte tñ iuris ē ꝙ sicut ordinatꝰ a talib⁹ iterdicit executio.donec cū eis fuerit dispētatū.de quo.de ordinatis ab epo.c.ij.sic interdicēdus ēt vsus talū rez donec fieret recōciliatio.de trāsac.c.ij.de cōse.ec. vt al.aqua:⁊ c.ꝑfuimus.⁊ dicit ꝙ faciēde ēent spāles ofones circa tales recōciliatōes:dicit demū ꝙ ꝟnus est tenendus:⁊ ē certuz ꝙ eucaristia a talib⁹ cōfecta nō cōsecrat:nec recōciliat:⁊ stati bz effectuz.idē i baptismo:⁊ crismate.i.q. i.multi.añ fmē:ꝫ qđ ibi dicit crismate.posset itelligi.i. crismali cōfirmatōe:vt sic loq̄t.de sacro nō de crismate mā. ¶ Dicit ēt addenduz ꝙ no.de crismaticis.c.i.de consec.ecclie.vel alta.sacri.vel cimiterij.scā ꝑ publice excōicatum.vide ꝙ no.de cōse.ecc.vel alta.consuluistis:⁊ ibi Jo.an.cōcludit ꝙ bz recōciliatio fieri.de quo dic vt ibi.Anton⁹.

p **Presbyter.** Si in ordiatōe p̄sbyteri vel diacōi man⁹ ipositio fuerit ptermissa statutꝰ ꝑb⁹ supplebitur.b.d. ¶ No.ꝓmo ꝙ p̄sbyter ⁊ diacon⁹ in ordinatōe recipiunt man⁹ ipositionez. ¶ No.ſo ꝙ talis forma ē introducta ab apostolor⁹ ritu. ¶ Tertio no.qđ est rit⁹:qz q̄dā solēnitas ⁊ forma spāliter actu sacramēt̄ali. ¶ Quarto no.ꝙ suppletio obmissi i ordine illo tpe facienda est quo ipa ordinatio:⁊ sic suppletio solēnitatis bz fieri eo tpe quo sūbaliter actus pōt exerceri. ¶ Opp.ꝙ nō patiter ponat manus p̄sbytero ⁊ diacono.xxiij.di.p̄sbyter cū ordinat. So.dic ꝙ vtriq; man⁹ ponit:ꝫ aliter diacōis ⁊ aliter p̄sbyteris:p̄sbyteris.n.oēs astātes manus ponunt. xxiij.di.quorundā.xxij.di.p̄sbyter. Cū ordinat diaconus ꝺo solus epūs.c.di.diaconus. ¶ Host.dicit in.c.nec epi.ē. de tēpo.ordi.ꝙ q̄n epūs ordinat p̄sbyteruz saltē duo p̄sbyteri sacerdotalibus indutis debent astare.xxij.di.p̄sbyterū ꝫ ꝑsuetudo multaꝝ ecclesiaꝝ habeat:ꝙ nec duo iduti assistunt. Itē dicit ꝙ multi fuāt ꝙ oēs p̄sentes manus ponūt p illud.c.ꝫ dicit ꝙ illud.c.dz intelligi.de indutis.alr impossibile videret:ꝙ dicit illa littera:ꝙ presbyteri manus ponent iuxta manus epi quando multi essent p̄sbyteri presentes nō tamen reprobat Host.q̄n ex quo duo iduti adsistāt epo.alij ēt nō iduti man⁹ ponāt. ¶ Quero an p̄sbyteri ⁊ diaconi q̄si ordinant vngant crismatis liquore. gl.dicit ꝙ nō.alr.xxiij.di.ꝑterea:ꝫ dicunt doc.ꝙ vngi debent oleo ꝟ

qsore epi ñ vnguñ crisinate.ō.ti.pr.c.vno.¶.hoc vnguē to pe. ¶ Quero qñ man⁹ iponat ꝓsbyteria.dic̄ gl.ñ.quā-do incipit ep̄s oratione ad benedicendū sacerdotem: tunc presbyteri oēs qui tangunt caput debent eleuare manus: ita q̄ non tangant caput ordinati.dicit tñ gl.q̄ facto melꝰ videtur :q̄ dici possit.dicit Hosti.q̄ qñcūq; inuēiat super hūc famulū tuū: vel emittet spīrtū sanctuz:vel do ei dignitatem:vel in talē ordinē dedicam⁹:vel his similē semp manū ponat i alijs vel trahet manꝰ ad se:vel sup caput teneat insuspenso. ¶ Quero q actus interuenāt i ordinatione ꝓsbyteri.dic quod multi tenere manus sup caput.dare illi calicem.dare patenam:ungere illi manus:quilibz actꝰ hz suā solēnitatē.vno obmisso nō ꝓpterea iterabunt alij. ¶ Quidā tamen dicūt dationē calicis ⁊ patenenon supplendā:quia bet non sunt de substantia:tamen tunc̄ ē suppleri ſm Jnno. ꝙ primo dicto. facit.xxiij.di.subdiaconus.vnde dicunt alii qui ꝙ ꝙ dationem calicis pleni hoc ē cum patena.ꝓferſ ordinato ptās principaliter:quo ad principalez actū confectionis eucaristie:⁊ p impositionem manus ep̄i.sub certa verboꝝ forma:accipite ⁊c̄. Matbei.xxiij.ꝓferſ ptās sacerdotalis.quo ad actū secūdariū.q̄ est absoluere ⁊ ligare . nā ⁊ his ptātes dominus dimisim cōtulit apostolis.nā ante passionē contulit primā:post resurrectionē.secundam.ſquando insufflauit ⁊c̄. Jo.xx.p ipositionē uero manū illorū sacerdotum designat̄ q̄dā gratie plēitudo.dicūt ergo isti q̄ si desit traditio calicis cū certa forma verborū nō imprimit̄ caracterꝫnec est sacerdos q ordinandus erat. Si vo fiat primum:ſz desit ſm.manuū ipositio quā faciunt alij sacerdotes est: quo ad ptātez ꝓficiendū:sed nō pōt absoluere:vel ligare:nisi fcā suppletione:ſi non sit fcā manuū ipositio quā faciunt alij sacerdotes:ſz ſ fit supplendū.tamen primū potest ⁊ ſm. ¶ Quero qd si ptem oriūis dicit:an supplebit totā. Dic q̄ sic ſm Jnno.in ofone q̄ ē de substātia:vel de q̄ dubitat̄:an sit de substantia vel solēnitate.alie de q̄bus certum esset q̄ non essent de substantia vel solēnitate.ſm Hosti.non essent iterande:⁊ si vnam manum vnxerat non iterabit unctionē in uncta:ſz in alia mñ.⁊ vbi dicit ofo manuū in plurali.dicit manus in singulari. Jtez ſm Host.ſi fcā est unctio:⁊ non dicta ofo supplebit̄ oratio:⁊ non fiet unctio secunda ēſrio: q̄ ſi data sit ofo ⁊ non fcā unctio i suppletiōe unctiōis.iterabit̄ ofo:⁊ pōt esse rō:q̄ ofo vt adhereret unctioni:⁊ non ēſrio:unctio nō accidit ofonixq; vt ofonibus apparere. Jnno.ꝫ dicit q̄ utroq; ē iterādo unctio ⁊ ofo: fūt enim illi duo actꝰ nō separati:sed ꝓiūcti.quōn.diceret cōsecrare ⁊ benedicere diceret dñe manus istas:ꝑ istā unctionē ſi nulla fieret unctio.ō.ti.pr.c.i.i baptismo eudemꝰ apparet: quōn.diceret baptizo te: nisi ineregeret ét ſi pus inunxisset.de baptismo.c.i.qō ét eadem ratione plz abbati. ¶ Quero an i manꝰ ipositiōe sufficiat manuū extensio sine tactu. Dic q̄ nō:vt pz i vbo ipositionē.lz aliq ꝫ. p.l. iij. ff. de acq.pos.⁊ de ꝓfic.c.ij.qō satis ꝓbat̄ ꝑ bāc lām ſm Hosti.ibi tractatis. ¶ Quero de formis ordinandi.dicit Jnno.q̄ iuenit̄ i epistola ad tītū.⁊ apli manus ponebāt ordinandis ⁊ ofones fundebāt super eos:nec alia forma inuenit̄ seruata. ¶ Unde dicit Jnn.q̄ nisi fuisset alie forme postea statute:sufficeret q̄ ordinator diceret ordinādo sic ꝓsbyter:vel diacon⁹:vel subdiacon⁹. ¶ Hodie vo forme postea sunt ꝑ eccliaz inuente:⁊ statute.de necessitate fuāde. adeo q̄ si eis obmissis fuerit aliqs ordinat⁹ suppleri debēt vt hic:⁊.ō.c.i. Si vo forme fuant q̄dā caracter imprimit̄ aie. i.figura q̄dā ītellectualis īdelebilis ꝑ quē ostēdit̄ talē ordinē fuisse collatū:⁊ ordinatus a non ordinato:vie iudicij discernit̄.pōt ātpapa in talib⁹ formis ꝓstituere:⁊ cōstitutiones facere:nō ꝓstitutiones dei ꝫnas:q; ⁊ aie ⁊ ad eas p tinentia sunt ō iurisdictione pape scōrum patrū.ad ō.x.di. susceptis.xxvj.di.cū ad verū.de ma.⁊ obe.solite:nec ē mīr si a ꝓstitutione ecclie imprimit̄ caracter milit̄ indimibl̄r . l. q.i.qō q̄dā.fīē ⁊ alijs signa vel nota in brachio: vt ab alijs discernant̄.de sen.excō.si iudex.li.vi. ¶ Caracter vo militaris ipimit̄ ita corpori q̄ nō aie q̄ ex eo apparet q̄ mortuo militi:in ipsius aīa de illo caractere nil penitus appebet. Si ergo ꝓcepo ō iducit:⁊ ō inducere pōt eccliā . xxx. q.iij.c.i. In monachatu nō vt q̄ imprimat̄ caracter:nā papa de mōacho potest facere nō mōachū.nā ⁊ ordinē cōstituit monachorū. de quo.de sta.mona. cū ad mōasterū.ſz Host.⁊ Jnno.de quo dic:vt ibi. ¶ Quero p quos supplēda sunt ista.dic q̄ p illos a q̄bus sunt collata.sicut hic dē tēpo.ad hec.ō.ti.pr.c.i.i pn.vnde dicit. Jnno.q̄ si pōt sup plenio facienda est p eundem ordinatorem vel p alium qō obtinet i officijs.ét vespertinis.vij.q.i.nihil:⁊.c.illud. Jgit si effuso oleo super manus ordinandi supuenerit infirmitas ita q̄ nō potuit ordinator ꝓferre verba:nec ordinationem cōplere. Alius vel idē ordinator alia unce supfundet oleū ⁊ a capite incipiet:verba sanctifica dñe ⁊c̄.qz actus diuersi non sunt iterandi. In actu tñ vno nō pfecto incipiet a capite:vnde si in sacramento eucaristie qs deficiat in verbis illis:hoc est coꝝ⁹meū. Incipiet a capite a ēbis illis q̄ die ⁊c̄. Idem dicēdū ē i baptismo. Si vo celebrato sacrō pāis vel corporis deficeret:non reiterāt illa ēba: sed reincipiet illa verba ꝑ que ꝓficitur sanguis.ſ.hic ē sanguis.ſz Jnno. ⁊ dicit addēdū q̄ no.de clc.p saltū ꝓmoto.c.vno ad finē. ¶ Quero q̄ cautela debeat seruari i suppldo.dic q̄ epō celebrante ordines erit in defectu patiens q̄si sū⁹ minister: ⁊ q̄si veniet ep̄s ad verbum cōpetens ofoni.ſ.sup hunc famulum tuū.vel simile ipositis primo manibus ordinādis aliis.vltimo illi manū ponet ad q̄ velanduz dicere poterit apporta uas vel librū:vt credāt astantes ex mandato iniūcto manū ipositā:⁊ ſm Host.nō erit intentionis ordinātis:vel ordinati.q̄ ofones illuz ꝓtingāt. Jnno.ꝫ.q dicit q̄ q̄si supplet manus ipositio est de necessitate q̄ dicat ofo q̄ conueniat manus ipositioni cū illa sit adherens:sed Host. dicit q̄ pauce vel nulle orationes faciūt mentionem de manus ipositiōe:vñ plus sibi plz q̄ non iteret ofo vel caute in capella ꝑsentibus paucis secretarijs:primaꝝ ordinationez faciat.cōmendat enim fictio ad cautelā: dūmō vitet mendacium. xliij.di.in mandatis.xxij.q.ij.vtilem.ff.de nouā.l. doli.in fi.de vsupall:nisi.de accusa.āliter.⁊ quando ⁊c̄. ¶ Sequitur Rica.de filijs presbyterorum.

¶ Explicit ꝓa pe prime ptis.d.Anto.de Bu. vtriusq; iuris monarche.sup ꝓmo decretalium. Amen.

Antonij de butrio pare secunda super primo Decretaliū.

De filijo presbyterorꝝ ordinandis vel non Rica

Uidimus de ordinarijs:qui ex varijs causis impediuntur. Inter quos est vicium originis ideo cē. Materia.lvj. di. p totum:et reperit in sexto.sequit textus. Antonius.

¶ Filij illegitimi nō ordinat nisi religiosus fiat:et tūc ñ ꝓficiat.i.nō habilitat ad ꝓlaturam.b.d.Sunt due partes:secūda ibi sz neq. ¶ No.primo q filij presbyterorꝝ et alij illegitimi sunt inhabiles ad ordines sacros:et ad ordines alios. ¶ Nō secundo:q ingressus religionis:siue monachorum:siue canonicorum regularium:tollit irregularitatē ex defectu. ¶ No.tertio ex h tex.q dictio cetera implicat. ¶ Not. quarto q ingressus religionis nō habilitat quē ad ꝓlationē: q ibabilis sit defectu natalij. ¶ No.quinto q dispēsatio quo ad ordines:certaz a iure iducta nō habilitat quē ad prelationē. ¶ No.sexto:q ingressus religionis non liberat a pēnis canonicis:nec impedit quem ab assumptione ordinis. ¶ Oppo.q nō repellant a dignitatibus illegitimi .ff.de decur.l.ij.§.nullum.et.§.spurij. So.a secularibus dignitatib⁹ nō repellunt:sz bñ repellunt ab ecclesiasticis:vt hic. ¶ Quero si p ignorātiam tales sint promoti:dic q excusat ꝓmouens.de or.ab epis.c.i.C.de testa.l.i.de of. ꝓco. .l.iij. ipe vo cecidit in ꝓspectu dei:si vitatē nouit:sz illō sit occultū:de tēpo.ordi.c.fi.Secus si ignorauit: vt qz contigata admisit ꝓsbyter:nec ei reuelauit:excusat.ff.de in ius vo.l.qui semp:verbis autem matris in his est credendum. de ꝓba.p tuas.de ꝓsump.afferte.et.c.litteras.et qz in dubio tutius est abstinere.de tempo.ordi.ad aures. non tamē cogit credere ex quo natus ē ex nuptijs.C. de testa .l.neq; professio.et no.de pe.offici:consulit tamen Hosti . q fuet talis conscientiam suam:et vadat ad papam pro dispensatione:quam facilius in hoc casu obtinebit . ¶ Quid si nō transit ad religionem sed ad locum vbi religiosa fiat conū satio:dic q idem:qz locus non sanctificat hominem . xl. di. nō loca fm Ꝑbi.credo q hoc non seruetur:cum hoc exorbitet a cōi regula. ¶ Quero an excludant a prelatiōe:tam in eisdem q̄ in alijs monasterijs:dic q sic:imo nec in ecclesia seculari.xvi.q.i.legi.dicunt enim. Ꝑe.et Ab. q simplici administrationi de qua posset ad nutū remoueri ꝓmoueri posset dūmodo curā nō habeat:vt p3.I.c.proposuit:et q̄ enim ꝓmouetur ad sacros:administrationē nō curatam habere poterit:p hoc et qō dixi:facio patet q si papa dispēsat in sacerdotio:p hoc nō posset consequi curam:nam ius cōe dispensat cū religioso in sacris:et tñ per id non pōt ꝓficere:vide in spe.ti.ij.§.nunc de epōrum.ante finem ver.verum aūt in fi.Ibi dicit q si epūs dispēsatiue tenendo q posset ꝓmouere quē ad sacros tenet ei de beneficio ꝓuidere : allat .c.veniens.et.c.ꝓposuit.et si assignauerit: nō poterit illi auferre.de cle.comu.diuersis fallacijs.Anto de bu.

¶ Ꝺ presentiam illegitim⁹ filius sacerdotis qui hoc tacito p rescriptū aplicum pñam ecclesiam impetrauit remouetur ab illa.b.d.

¶ Prima narrat surrepticiā impetrationē cōtra quā:secūda dat iudicē:fa ibi iō q̄. ¶ No.pmo duo vicia impedientia quē ad beneficium ꝓmoueri.f.illegitimus:et qñ pat ministrauit in ecclesia:et pondera:q in ecclesia in qua pat ministrauit ꝺfinite ꝓbibet filius ꝓmoueri:et ad particulare beneficium capellanarie:hoc tñ nō dicit apte ille tex. nec doc.hoc dicūt hic:et no.q beneficia ꝑticularia in ecclesia aliqñ appellant capellanarie. ¶ No.tertio q ad h vt repellatur go a beneficio vident hec duo necessario concurrere:q sit in sacerdotio genitus:et q ꝑ ministrauerit in ecclesia:sz sufficit alterū:vt .I.dicā. ¶ No.quarto q beneficia tua p ſſam surrepticiam ab ipsis repellit:et sic apparet q in beneficialib⁹ fcm̄ per ſſam surrepticiam retractat qficunq; et sic nō trāsit in rē iudicatā. ¶ Oppo.q possit ministrare in ecclesia ꝑtis filius sacerdotis.I.c.ex trāsmissa. So.immediate nō pōt vt hic:mediate aūt pōt:qz purgatū est vicium. ¶ Quid si ex certa scientia papa mandasset eū recipi dicit glo.q tūc valeret:quia dispensasse videret cum eo.

Antonius de butrio.

p Resentium filius sacerdotis ecclesie pñe ꝓsse nō pōt.b.d.et seqñs. ¶ No.primo q in ecclesia paterna:in qua ꝑ ꝓfuit filius repellit non solum a beneficio ꝓncipali:cui ꝑ ꝓfuit:sed ēt quando ꝓncipaliter ꝓfuit repelli vi a quocūq; ꝑticulari beneficio alio in ecclesia. ¶ Oppo.q repellat:et ab alijs.I.e.c. vir.glo.fatet que est vera:qñ esset illegitimus:secus si esset legitimus. ¶ Oppo.q aliquo casu admittat filius in bñficio paterno.I.ex tua.So.pōt ex dispensatiōe aplice sedis non alias. ¶ Oppo.q delictū patris nō noceat filio.ff.de decur.l.generaliter.§.spurios.et.l.spurij.§. pe.C. de penis sancimus.So.hoc est ꝓpter ordinū prerogatiuā:qui dant non solum ꝓpter recipientes:sed ēt pp alios:et ne p id ifametur ecclesia.de obliga.ad rōci.c.i.et vide qō no.I.c.ij.lib. vi.et p Hosti.in summa.e.ti.§.que est cā.ibi dicit Hostien. q triplex est cā ꝓhibēdi illegitimū. Prima excellētia ordinis:q turpibus et infamib⁹ cōferri nō possunt.I. de excess. ꝓla.inter dilectos.Secūda detestatio criminis paterni: q qñq; detestat in filios.C.ad.l.iuli.maiestatis.quisquis.l.q.v §.Item ciuiz.Tertia ē timor paterne inconstantie.xxiiij. di.qñ generalis.lvj.di.si gene.I.c.ſſam. Anto.

c Onquerente ¶ No. primo: q quem tenuisse ecclesiaz inferiorē pōt eē publicū et notorium. ¶ No.secūdo:q in notorijs vbi tangit publica vtilitas:et peccatū:seu animaz periculum:pōt iudex supplere ex officio. ¶ No.tertio q eccl'ia in qua ꝑ ꝓncipaliter titulo eccl'ie prefuit:filius non pōt aliquod etiam ꝑticulare bñficium ꝓsequi:vel illi in specie ꝓsidere:cui ꝑ ꝓfuit ¶ No.q ꝓmotio iniusta:nō transit in rem iudicatā: quo ma qficūq; vicio compto possunt amoueri. ¶ Querit gl. qualr possit eē notorium:et dicit glo.q si ibi ministrauit non poterat non eē notorium:alle.de transla.prela.lx. ¶ Nota glo.q̄ extendit illud.c.loqueno.de epō ad ecclesiam prochialē:qd in monacho vidisti.ō.de tempo.ord.ex pte.vide doc.q idē dicūt.ō elec.dubiū el.So.dicūt doc.q dato q: q ibi administrauerit foret publicū poterat eē occultū.an ꝑ fuerit:obuiat decretalia.I.c.ꝓposuit:vbi pōt promoueri in ecclesia pñia. So.ibi dispensatiue pōt: hic de iure rigore: vel ibi fuit ꝓsona media hic nō.I.c.ex trāsmissa.Hosti . vel ibi illa eccl'ia nō fuit paterna.

¶ Eniens Episcopus qui scienter cō tulit filio sacerdoti ecclesiā paternā extide eū remouere non potest.b.d.

Sunt due ptes.prima ponit querelā.fa ꝓuidet distinguēdo:fm membra ibi vez. ¶ No.primo: q ad sacros:et maxime ꝓsbyteratū:go ꝓmoueri nō dz absq; titulo:de hoc habet.de ꝓben.cum fm. ¶ No.secūdo: q filius non pōt ꝓmoueri de iure in ecclesia in qua ꝑ ante administrauit. ¶ No.tertio:q ꝫ maleficiū a se scienter:in q̄ ēt nutrit peccatū:et qō est nullū:quia non pōt conuenire h fm vnū intellectū tenendo q hic essz illegitimus. ¶ No. quarto.q scienter gerens fcm̄ contra ius ꝑ se dispensabile quo ad se circa illud dispensare vt:ne ipse illud ꝓpria auctoritate retractare possit:et sic conferens beneficiū p:nō filio scienter:in quo ꝑ ministrauit:illum amouere nō pōt: secus si ignoranter:et sic ignorātia excludit ꝓcessus. ¶ Nō q̄

to q̄ p̄ spoliationē iniustā ēt iudicialē datur possessorium recuperande:ꝛ no.q̄ nō solū datur ꝯ spoliantem:ſz etiam ꝯ quēlibet in vicium succedentem. ¶ No.ſexto q̄ ordinatus ad sacros pōt agere:vt sibi bñficium p̄ferat:ꝛ vbi illius qō ē collatum ex aliquo impedimēto nō tz collatio illud ibi ex dispēsatiōe ē relaxandum donec aliter p̄uideat:ꝛ sic tz filius non posset tenere sibi beneficium gratiose cōcessum p vīā gr̄e in quo pater ante administrauit:pōt tñ illud retinere qñ per viam iusticie ēt iusticia impellēte ex necessitate sibi collatum quousq̄ aliter p̄uideat:ꝛ tūc tz quādā iuris dispōne:qō'ēst notandum:ꝛ de facili alibi non bēt hoc. ¶ Pro declaratione māe hic plura obuiāt. ¶ Primo iniquū ē q̄ ex eo q̄ scienter ꝙ p̄tulit beneficium illegitimo adeo arctet:q̄ nō possit illud retractare quod fecit:q̄ ex quo fcm̄ ē ꝯ ius:ꝛ est nullum:q̄ p̄nā eccl̄ia tz non potest illegitimo p̄ferre:nec posse videt venire contra fcm̄ p̄piū .ā.de elec.nosti. ¶ Secundo videt iniquum q̄ si ignorauit:teneat ipsum adhuc restituere:donec prouideatur.

¶ Tertio videt iniquissimum q̄ illo p̄uato alius cui facta ē collatio ea vacante amoueat:cum qō legitime ē fcm̄ non debeat retractari:vt in regula factū legitime. ¶ Glo. rñdet ꝛ b̄ p̄mo in p̄n.q̄ quis contra fcm̄ suum non pōt venire q̄ qō legitime contulit non tz fraudis p̄silio reuocare.ff. ō edīl.edic.l.ad reo donatas:p hoc nō tollit ꝯ̄rium:ideo gl. secunda dicit q̄ in hoc gr̄a est:ꝛ cā gr̄e fuit odium episcopi scienter talem eligētis:hoc renuit hic Inno.simile de cle. ꝯ iuga.diuersa fallacijs. ¶ Secūda fuit opi.ꝛ so.antiquorum:q̄ hic iō non poterat retractare q̄ fecit:q̄ videbatur dispēsasse scienter p̄ferendo:hoc non placet Pōbi.per.c.dilectus.Leo.q̄ nō pōt dispensare hoc casu:vt ibi habetur.

¶ Ad intellectum huius tria sunt videnda. Primum an cum vicio hic adhibēti potuerit dispensat. Scōm vtrū q̄ potuerit:an p̄mouendo dispenset. ¶ Tertio videbit cā. q̄re hic nō potuerit collationē retractare. ¶ Ad p̄mum:si b̄ erat filius sacerdotis ꝛ illegitimus:cōiter tenet q̄ si possit dispēsare.Leo.c.dilectus:ꝛ tene quod ibi no.quo ad bñficium simplex:ꝛ ordines minores pōt dispēsare:nō quo ad sacros:vt in.c.i.eo.ti.li.vi. Si aderat vicium solū q̄ eccl̄ias p̄nam velit coexistente legitimo:de hoc dicet in.d.c.dilectus.Leo.ꝛ forte pōt dispēsare cum cā:ꝛ tz ibi Host.ꝛ tenendo hunc intellectum:tz glo.alium sequitur:vt p̄z in gl.i. que dicit hunc etiam in alia nō posse ministrare:ꝛ sic supplēdū maxime:p qō p̄z q̄ intelligit de illegitimo:de hoc dic vt in .c.vnico.eo.ti.li.vi.in glo.sup verbo tale.ꝛ dicā.l.c. dilect⁹.

¶ Restat videre ſm:an omni casu p̄mouens scienter vel actum sciēter agens ꝯ ius videat dispēsare:dic q̄ aut aduersitatē actus exigit dispensatio:aut exigit absolutio:aut exigit sola simplex approbatio.Si exigit dispensatio:dic q̄ qñq̄ ignorāter facit ꝛ nō vt regulariter dispensare:vt b̄ fallit nisi esset error cōis⁹ꝛ talis quē si scīuisset verisimiliter dispensasset:q̄ talis p̄motio maxime in nō subiecto legib⁹ habet p̄ dispēsatione:quo ad validitatē gestoꝝ:vt.l.barbarius Pōbilippus.ff.de of.pro.vbi de hoc p̄ Bar.ꝛ ff.de re iudi.q̄dā p̄sulebat:vbi ponit hec vba Inno.qñq̄ non p̄mouit scienter sed actum alium gessit sciēter ꝯ ius:vt quia ab inhabili audiuit missam:vel p̄curationē recipit:ꝛ q̄ i talibus nō exigit iudicialis inq̄sitio:vel examinatio q̄uis attendēdum sit a quo missa audiat.xliiij.di.cōmessationes:ꝛ dicit q̄ nō vī dispēsare. Idē si post eius vīsitationē patiat eum esse in ecclesia:q̄ hic nō ē aliud agere:ꝛ est cā:q̄ dato q̄ aliquo casu agere affirmatiuū inducat dispensationē nō si sit actus sonans in pati.ꝛ negatiuū:q̄ talis actus non est tante virtutis in exprimendo consensu ꝛ voluntate dispensandi:q̄ē actus affirmatiuus:vt dicit notanter gl. de cōsti.cū accessissent.ꝛ Inno.de reſti.spo.cū olim:el.vī. in fin. glo.mag.suc:vbi dicit q̄ tz per actū affirmatiuū coram iudice a quo quis videat ab appellatōe recedere: de appel. sollicitudinē.de offi.dele.relatū:nō per actū sonantē i pati.q̄ p̄petuo nō:q̄ valde ē notādum. ¶ Item quia in talibus actibus regulariter nō intercedit cāe cognitō. ¶ Quidā sunt actus positiui sonantes in agere:vt p̄mouere vel actū aliū affirmatiuū facere:ꝛ an tūc surgat ex tūc dispēsatio q̄dā q̄ sic:ex quo pōt dispensare maxime si nullus ex dispensatione ledit:de bigamis sup eo. ¶ Alij dicūt ꝛ b̄ verius sm Inno.q̄ qñq̄ sup cā dispēsandi precessit aliqua ēt sum maria cause cognitio:vtputa sup vtilitate vel necessitate:ꝛ p̄mouēdo vel actum faciendo dispensare vī.ff.ō in iure vo. libert].i.q.vij.nisi rigor cum capitulis sc.ā.de tempo.ordi. ex tenore:nec est necessaria alia sententia vel decretum i actu dispensationis:licet Host.ꝛ male tenuerit:q̄ nō fit dispensatio nisi exprimat verbū dispenso:nec vocabunt hij q̄ rum interest.i.q.vij.qñ q̄quid.qō vtimur no.ppetuo:q̄ in actu dispensationis non exigit vocatio partis. Aliq tamē dixerūt necessariā fore sniam vel decretum:ꝛ vocandi sunt hij quoꝝ interest:ꝛ hoc sm Inno. Idem in actu cōcessionis p̄legij:vt no.de p̄br.vti.vel inuti.cum dilecta:quandoq̄ non p̄cessit cāe cognitio:ꝛ tunc nō inducit dispensatio i ordine. Host.dicit hic qō dicit Jo.an.falsissimum:q̄ q̄dā dixerunt:q̄ hodie p̄firmatio ꝛ militaris requirunt cāe cognitionem:vt patet de elec.c.fi.li.vi.ꝛ diligentem examinationem:vt p̄z de elec.nihil:q̄ ex quo ordinat vel p̄firmat videtur de cā inquisiuisse ꝛ p̄fir dispensasse:q̄ omnia p̄sumuntur solemniter acta.insti.de fideiuſ.§.fi. ꝛ quia p̄sumēdū est p̄ iudice.de renunc.in p̄sentia. ¶ Aduerte non sufficit cā ꝛ informatio super cā confirmandi:iō non sequit ad cōfirmationem:q̄ extrinsecum qd est cā dispensandi a causa confirmandi:iō confirmatio non p̄sumit cām dispensandi ꝛ si nō p̄sumit cām dispensandi:nō p̄sumit etiā dispensationē:ꝛ b̄ ē verū nisi aliter appareat de cā:ad pōcā facit q̄ fm naturam cāe precedēdis p̄sumit de posteā secuturis.ff.de suspec.tu.l.hoc enim.ff.de excep.rei iudi.l.ad exhibēdū:ꝛ no.de elec.sup eo.ꝛ clarius tangit in regula i pe nio:p glo.de reg.iur.li.vi. ¶ Quandoq̄ in actu exigitur absolutio:ꝛ dicūt doc.hic:q̄ per actum sciēter factum nō inducit absolutio:vñ dato q̄ sciēter quis excōicatum ordinet:non videt illū absoluere:q̄ in absolutione excōicati exigit certa forma.de sen.excō.cū desideres:facit quod nota.l.de sen.excō.finaūt.ꝛ hoc verū excepto papa:vt est cāus in cle.si summus hodie.de sen.excō.in dubio autem est verum:q̄ ille cui talia facit:vel cui cōicat:p̄sumit nō excōicatus:ꝛ sic ēt p̄sumeret in dubio non defectuosus:ꝛ b̄ notabiliter dicunt duo tex.l.de cle.excom. illud:ꝛ de priuilegijs cum olim:qui ad hoc sunt boni tex.ꝛ hoc teneas q̄cūq̄ dicat hic Host.q̄ tz q̄ nunq̄ vī dispensare nisi exprimat verbum dispenso. ¶ Quādoq̄ in actu exigit sola approbatio:ꝛ tūc dico q̄ ex solo pati vel agere vī scribere ex quo pateat p̄sensus inducit approbatio:vt p̄z ō bia q̄ fi.a ma. par. ca.ex ore.ad hoc tex.in cle.attēdens.de sta.reg.no. Inno. de of.ord.cū ab ecclesiarum:vbi si papa scribat collegio q̄ eget approbatione vel admittat eius sindicum vī collegā approbare que no.ꝛ menti tene:vī dic q̄ dato q̄ non possit dispēsare quo ad alios propter opi.que erāt an dispēsare possit:tamē imprimatur quidam color tenēdi cōtra q̄ non pōt venire p̄mouēs. ¶ Ad tertium q̄ ē q̄ cā quare nō pōt venire ꝯ p̄motionē a se fcā:ꝛ si veniat q̄ facit retractari:ꝛ restituitur p̄motus. ¶ Aduerte ad hec decre.pōt dupliciter intelligi. Primo q̄ hic q̄ fuerat reuocatus agebat petitorio in quo poterat tractari de viribus collatōis ꝛ remotionis:ꝛ tūc si quereas que est causa:dic q̄ si intelligas in casu in quo non potuit dispēsare:vt q̄ erat illegitimus:op̄z q̄ dicat hanc fore gratiā. Si intelligas in casu in quo pōt dispēsare:tūc dicas q̄ vel fecit sciēter p̄cedente cognitiōe sup causa dispēsandi:ꝛ planius q̄ censetur dispēsasse:vel fecit nō p̄cedente aliqua cognitiōe sup ea quo casu.tz nō inducat dispēsatio quo ad alios quo ad sciēter:rñ p̄mouentes tz p̄motio ꝛ impūnitur quidam color tenēdi

quo ad p̃mouentē quē retractare nō pōt ipe: q; valet quo ad cū: ⁊ hec sunt verba Jnno. notabilia. ff. de cle. coniuga. di uersio fallacie: quod no. p̃petuo: vñ dato q̄ cum illegitio hoc nō potuerit dispensare: quo ad ordines sacros: ad q̄s p̃mouens potuit dispensare: ⁊ ad bñficium simplex. e. ti. c. i. li. vi. vel saltem fm ista iura p̃babile erat dubium an possit dispensare: ió ex tali collatióe scienter facta: imprimitur q̄dam color tenēdi: a quo fine ordine iurio repelli nō debz. ⁊ sic dicat hic non ē aliquis color: q; ex quo est illegitimus suspensus ē: ⁊ sic non pōt suscipere beneficium. ℞. o. tenere pōt in odium male ordinātionis: ne fiat meliozis conditōis ꝛc̄. ⁊. ā. de tempo. ordi. vel nō. ℭ Compo. vel refert inter suspēsum ex postfacto: ⁊ eū qui ex defectu nō recipit executiōes vt p̃mo non conferat: secūdo sic ex debito iusticie: non per viam gratie: vt. J. dicam. ℭ Posset hic examinari illa via Hocardica: an q̄s possit venire cōtra factum: de quo p legistas in. l. post mortem. ff. de adoptiōib⁹. p doc. de elec. nosti. ⁊ de cle. coniuga. diuers. ⁊ ly. di. penūltēo. ℭ Pōt secūbo intelligi q̄ hic agebat possessorio: ⁊ tunc nō admittit dispensatio sup illo: an fuerit legitima facta collatio vel non: ⁊ an quo ad p̃petuatē fuerit legitime remotus: vel nō: imo adhuc est restituēdus. ij. q. i. notum. de resti. spo. Item: ⁊ si dicat constat istum ee filium sacerdotis: ergo non dz restitui: nec in p̃stione seruari ordo iurio. de diuor. significasti. J. e. q̄n dic q̄ imo seruādus ordo erat: ex quo de dispensatione cōtendebat. ā. de elec. tuā. ij. ideo fuit legitime p̃suetus: vnō vel intellige q̄ priuatio fuit extraiudicialis: vel si fuit iudicialis nō fuit fcā ex cā notoria: ⁊ talis causant possessorium: secus si ex cā notoria vel p̃bata: q; p̃uatio iudicialis tē nō dat possessorium: vt no. de resti. spo. cū venissent: ⁊ ibi dicit plene. ℭ Ad fm ꝛium: qō videt iniqū⁹ q̄ p̃mus ignoranter intelligimus ad bñficiū restituat⁹ eo p̃uato: dicit glo. q̄ hec ē gl̄a: ⁊ sic fuit gl̄a in uerbis. Primo in eo qō nō pōt remoueri: dato q̄ fuerit p̃motus illegitimus scienter. Secō in eo q̄ p̃motus ignoranter nō pōt remoueri: ⁊ p̃mū causat odiū episcopi. Secūdz tollerādo pape: ⁊ ē gl̄a ad tempus: donec puideat: quod bene no. hoc ꝛz Hosti. quia nūc apparet nō fuisse capacē: de p̃mo dic vt p̃me dixi de hoc scō. dico q̄ hoc inducit notāter hec decre. q̄ isti. beneficium assignet: non vigore p̃me collationis: que fuit nulla: ꝛz ex alia obligatione q̄ tenet ad puidendum ordinario: vñ dico q̄ ille erat legitimus dato q̄ filius sacerdotis: ⁊ posito q̄ sibi puideat de ecclia de q̄ nō pōt puideri: q; pt in ea p̃mo ministrauerat: poterit ex dispēsatione iurio vti retentione bñficij male collati cōtra ordinarium: donec de alio sibi legitime puideat: vt sic vtat hoc remedio cōtra collatorem: qui male contulit: ⁊ qui tenet de euictione sic conferendo male. Item si intelligis de illegitimo adhuc dato q̄ careat executione: ex quo tñ p̃motus ē: non debet carere beneficio: q̄ dicit q̄ incapax est beneficij intellige p viā gratie: nisi dispenset: sed p viā iusticie nō ē incapax: q; nec ē equū iustū in obprobrium cleri mēdicare: ió posito q̄ collatio si teneat in eo dispēsat donec aliud poterit obtinere: ⁊ B vidētur de mente huius capli. ⁊ c. vel nō est compos. ā. de eta. ⁊ qualit. ⁊ J. e. c. pri. ex quo habit magna limitatō ad id qō dicitur suspensum: vel carēte executione inhabilē ad beneficium. ā. de consue. cū dilectus. de elec. per inq̄sitionē: q; illud verum p viam gratie: sed nō p viam iusticie: q̄n inhabilitas surgit ex defectu: ⁊ maxime hoc puto verū si ꝛpe ordinatō nus ignorauit p̃motus. ℭ Denio ad tertium cōtra: vbi dicitur q̄ iniquissimus vt q̄ isto amoto q; in veritate ius non habeat alter subrogatus amoueat: cum qō legitime factus est cē. vt in regula fañ legitime. ℭ Ad hoc p̃mo rñdetur: q̄ hic fiet amotio: facto ordine iurio: ⁊ eo vocato qui ē subrogatus vt cōtradicat petitioni restitutionis: ⁊ cum si pōt defendat. iij. q. vi. hoc quippe: ⁊ ad hoc qō no. de p̃legijs cum olīs: in gl. i. cursorē. ℭ Vel fo erat fañ notoriū. l. spoliatio: ⁊ istius postmodum institutio: ideo nō erat necarius ordo iurio: hoc non placet Jnno. ℭ Vel tertio cū peteret restituto ⁊ institutus sciret cām agi: p̃iudicat sibi p̃cessus: ad hoc de re iudi. cū sup. ⁊ c. pe. de quo: de p̃cur. ex insinuatione. de trāsac. de cetero. ⁊ no. de cōcess. p̃ben. q; diuersitatē. Hosti. dicit hoc totū fore gratiā: sicut de alijs duob⁹: dicit glo. vide si teneas opi. q̄ tale sit vicium: cū q̄ potuit dispensare epūs: qō ōclara: vt dixi. ā. ⁊ qō ex certa scientia cāe cognitione p̃cedente instituerit: qō nō p̃sumit: ꝛz cāe cognitio cōis p̃sumat: vt dixi. ā. planū q̄ secūdus ē illegitime institutus: ex quo p̃mus est legitime institutus: ⁊ sic amouendus ⁊ hic restituendus: ⁊ in pace dimittēdus: ⁊ hoc q̄d epūs scivit: secus q̄n ignorauit: vt dicit lra. Si teneas q̄ p̃mus fuerit institutus illo casu epūs dispēsare potuit: ꝛz nō precessit cāe cognitio: tūc dic q̄ cum quo ad cā ⁊ facultatē reuocādi tenuerit p̃ma cōcessio: ⁊ datus fuerit color tenendi: alio colore nō cessante: ⁊ eo p̃pter hoc prāte p̃uato reuocādi: ⁊ p̃sequenter conferendi nō tenuit: secunda collatio. quo per eū dispensari nō potuit: dicit hic Jnno. q̄ filius sacerdotis ꝛz nō possit in effectu retinere: tñ capax ē q̄diu p̃uef. de renūc. nisi. §. p̃sone. ⁊ p̃o tanto secundus fuit male institut⁹: ex quo ante hoc nō erat iudicialiter p̃uatus ió restituēdus: sentit q̄ illegitimus beneficiari nō viciat ipso iure collationē a se factā. Credo q̄ si fuerit filius sacerdotis nō viciat ipso iure: ⁊ sic pōt intelligi dūmodo aliō sit legitimus: ꝛz si ē illegitimus credo q̄ nō poterat ipso iure: ó iure positiuo: ꝛz sic de iure naturali: ⁊ q̄ ex collatióe p sciētē fcā deū quidā color tenēdi de iure naturali ⁊ positiuo: cum habeat titulū saltem de iure cōi: ab illo pōt cōferre: vī cui⁹ titulo iūcto iure nature: ⁊ sciētia p̃ferētis faciat: vt ḃ. ℭ Secunda collatio alteri fcā non teneat. Primo non cessato filio colore tenēdi: ad ḃ qō no. Jnno. de cle. excō. si celebrat in addi. vbi ꝛz: q̄ nulla irregularitas impedit collationē: ⁊ mōnimoniū sp̄uale inter bñficiatuz ⁊ eccl̄iam. de iure nāli. ⁊ ad hoc qō no. ó elec. audītis. ⁊ ó cōcess. p̃ben. post elec. ⁊ de excess. p̃la. inter dilectos. qui ergo passiue ē se substitui: illo tenēte colorate: inde amouet: ⁊ ad p̃mū restituit: ⁊ quo ad conferētē in pace dz dimittēnō tñ tollitur quin alius a superiore possit ip̃m amouere. vī dato q̄ primus nullum ius habuerit: tñ fuerit absq; iure spoliatus: vñ ante oia restituendus ē: neq; pōt opponere subrogatus ó p̃texte tituli supueniētis post spoliationē. Primo q; exceptio p̃texta non obstat agēti possessorio. Secūdo q; ipse q passiue ē se intitulari: quacū q; ecclesia vacante: in bñficiū amoti ille gitimi ⁊ spoliati: q̄ in vicium successerit: non potuit bñe canonicum ingressum: ⁊ incidit in p̃tōnem meminerit. C. vñ vi. ló restituitur p̃mus: ⁊ in odium spoliantis: dz in pace q̄ ad eum dimitti: ꝛz non tollitur quin superior possit si ó hoc velit inquirere. ad hoc p̃al. c. inter dilectos. ℭ Quero cū glo. ij. quālr potuerit innotescere eum filium sacerdotis: dic glo. si ei p̃fessus ē: q̄si eum examinauit. xij. q. ij. hoc videt vī dicit glo. si sciebat quoquō: ⁊ ex quo epūs sciebat hoc ordinatus non tenebat hoc ei dicere. ff. de act. emp. l. i. in fi. ó re. iur. cum qui. li. vi. ℭ Quero scō quis p̃babit: an qui dicit epm scisse: an qui dicit ignorasse glo. dicit q̄ ille qui dicit scientiam: probare dz. ff. de proba. l. verius. lxxxi. di. proposuisti: ꝛz dicit glo. q̄ p̃sumptio est contra episcopum q̄ eum examinauit: vel examinari fecit. xxiiij. q. di. q̄si epūs: q; p̃sumit q̄ nihil omiserit. de contingētibus. xi. q. iij. oō sit. ⁊ sic dz probare se ignorasse: dicit Hosti. q̄ si vicius erat notorium scisse p̃sumit. ā. c. primo manifestus. ij. idem si ipsum purgare nō fecit in p̃bationis defectum. de purga. c. accedēs. Si nō erat manifestū adhuc p̃sumit cōtra ipm: vt dixit glo. tñ p̃babit ignorantia eo q̄ p̃babit diligenter se inquisiuisse: ⁊ hoc nō inuenisse. ā. de elec. innotuit. §. parē tes: quo casu p̃babit sciētiā p̃motus: nam nō ascribitur epō si nō diuinauit occulta: vt in. c. i. vt ecclesiastica bñficia: posset. n. adeo esse occultū: q̄ de facili nō possz reperiri: vt no. ā. c. i. qō nō. ℭ Quērit gl. an filius p̃byteri cui eccl̄ia pa-

terna est collata eo ordinato: cui ē restituēda ecclesia: do-
nec alino subrogef interiz fit plat⁹. gl. dicit ꝙ sic. ff. ō cel.
bo. l. ij. in ꝓncipio est ꝙ ad tpo nō vat prelatura. lv. di. ꝓcep
ta sicut bf̄ditas datur ad tpl. ff. de bf̄di. inst. l. bf̄dital sicut
nec libertas. ff. de ma. reita. l. libertal. glo. vt dicere ꝙ sicut
plat⁹ ex tacita dispēsatione pape talo nō ē plat⁹: et sic
placet ꝙ solus papa ad tpo bñficia cōferre pōt: qō bñ no.
vñ dicit Host. ꝙ cum mādato pape hoc habeat non pote-
rit sibi aufferri ab inferiore ex cā antiqua: sed bene poterit
priuari delicto de nouo supueniente: qz in illo nō cēsef pa-
pa dispensasse. de testi. eo. ꝓtera: facit qō no. ff. de offi. dele.
sup eo. et de re iudi. de ceteris alias dicit cōmendatariū pos
se ab illo qui cōmendauit reuocare: de quo. ō. de elec. oudū
et vide de elec. nemo de incepo li. vi. Hosti. finaliter dicit: ꝙ
non erit plat⁹: sed erit vt commendatarius ecclesie: nec i
terim ecclesia vacabit: interim tñ administrabit. de elec. cū
nobis: et vide qō no. in. d. c. nemo. de elec. li. vi. ¶ Quero
an p litteras ad vnum ep̄m directas cū hac clausula in pa-
ce dimittas: donec alius fuerit bñficium legitime ꝓsecutus
intelligaf secū dispēsatum vt possit in ecclesia prouideri. Jn
no. ponit. et nō soluit. Jo. an. dicit ꝙ sic: allegat qō no. qui.
ff. sint legi. p venerabilē: sup verbo dispēsatum. v. sed si vn⁹
fm Jo. an. qz eo qō dicit donec aliam fuerit assecutus: est
eius intentio vt ea eam consequatur.

P Roposuit. Gratiā ꝓtinet. Jn p-
ma clerici supplicatō
Jn fa gratiosa petitio. Secunda ibi manda-
mus. ¶ No. ō ꝙ traditione fundi in quo edi
ficet ecclesia querit ius pronatus. ¶ No. ꝙ officium in-
stitutionis auctoꝛizabilis: qz bñficiato tribuit cura aiaꝝ.
¶ No. tertio ꝙ illegitimus carens executōe: et ēt irregu-
laris ad sacros ordines promotus: nō ꝺz beneficio carere: et ex quo
iam promotus est: sibi ē de beneficio prouidēdum: ad hoc. ō. c.
primo. et ō tempo. ꝺz. vel nō ē Compos. ¶ No. quarto ꝙ
vicarius ab epo est constituendus in ecclesia curata: de cō
sensu tñ principalis rectoris: et no. ꝙ sicut principalis curat⁹
ꝺz ee plōyter. de elec. cū i cūctis: ita ꝺz ee plbr principal⁹ vi-
carius ꝑpetuus: ad ꝟ cle. i. de of. vica. et no. ꝙ tali ꝺz vari
sufficiens portio. et no. ꝙ lz bñficiū sit indiuiduū quo ad ti
tulū. de pbē. tue maioriꝫ. et. c. dilecto. et. c. pacāte fructꝫ: tñ
redditus ex eā possunt inter duos diuidi. ¶ No. quinto ꝙ
q̄libz plbyter tā in solēnibus missaꝝ q̄ in diuino offō eget
adiutorio clerici: ꝺz ergo bñficium constitui saltem p duo-
bus sufficiens. et no. ꝙ clericus ꝺz sustētari de redditibus
rectoris: et videt ꝙ de iure ꝺz habere dimidios fructus: sed
non ꝑbat necessario: qz nō erat hic ex toto cleric⁹. ¶ Q p
po. ꝙ plbyter q preficit eccl'e debeat de cōsensu patroni i
stitui: et nō sufficit cōsensus clerici. lxiij. di. principali. Sol.
ad intellectum huius capituli: duo sunt videnda: vt vñ gl.
Primo: an hic filius sacerdotis sit ꝓncipalis prelatus: an
plbyter. Scō erit videre quō potuit hic presentari absq;
consensu pron̄i. ¶ Ad ꝓnum vna fuit opi. Pe. hyspanus
ꝙ filius sacerdotis eēt ꝓncipalis plat⁹: et sacerdos erat ser
uitor ecclesie: qō ꝑz: qz de eius consensu eligēdus ē plbr.
¶ Huic obuiat: qz ex quo erat filius sacerdotis: de iure nō
poterat hic ecclesiam. So. dicit glo. ꝙ hoc fuit ex dispēsatō
ne pape: et puto ꝙ hec dispēsatio sit debita de iure: qz eo ꝙ
ē ad sacros ordines promotus: et ad ecclesias ꝓsentatus nō ē equū
ꝙ sit absq; beneficio. Jdeo dispēsandum ē secum non solū
in ordinis executione in q̄ ē: sed etiam vt possit optinere bñ
ficium etiam cui maior ē annexus ordo: dūmodo illi defer
uiat p alium: vel forte habebit etiā de iure sine dispēsatiōe:
vt dato ꝙ nō possiꝫ hic beneficium p vias gratie: hēat tñ p
viam iustitie: hanc opi. s. ꝙ filius sacerdotis sit ꝓncipalis p̄
latus: et Jnno. et dicit ꝙ sacerdos erat tpalis vicarius: su-
plens ꝙ ille nō poterat: et fm hoc videf hic casus: ꝙ absq;
ꝓsensu patroni possit epūs presentare aliquez in vicariū. cū
iminente. ¶ Scōus ē intellectus et opi. ꝙ hic subdiacon⁹
erat clericus: et sacerdos erat plat⁹: eq̄r tñ diuidēte sed
dictus iter se: et h opi. ꝑz ex lia. in fi. ibi solus plbr: et ibi fin mi
nistri suffragio etc. fz h ad lfam q dic hunc petari de ꝓsen-
su clerici: subaudi et pron̄i: nā alr ꝓsentādus nō eēt absque
consensu illius: et dicit Pe. hoc seruari i plurib⁹ ecclesijs
in q̄bus nullus ꝺz platurā sup alios: vbi plures sunt: et vnus
tñ ꝺz ꝓncipaliter ecclesie titulū: qz ecclesia nō pōt esse plu
riū. vij. q. i. in apibus. xlij. q. i. c. i. xxi. q. ij. sicut. Hostie. dicit
ꝙ hec fuit quedā papalis puisio: quā papa facere voluit:
q nō solū ecclesias: sed ēt epatus pōt dividere: et venire. de
excess. pla. sicut venire: vñ isti duo insolidū bñt istā eccl'iam
fuiendo in suo ordine: vt ꝑz ex lfa: sacerdos ergo sacerdo-
talia. de cor. vicia. significauit et clericus coadiuuādo i suo
ordine: et forte nō expēdit plbyter rectorē ne forte intume-
sceret ꝺ clericū. xi. q. iij. illud et assessum clerici requiri ne so
cius def̄ inuito. ff. pro socio pro actōe. ꝙ. societatis. et. l. q ad
mittit. lxvij. di. c. vno: et per talē consensum presumit minus
discordia q̄ inducere solet cōiō: et similiter forte nō fec̄ sub
diacono ampliorē gr̄am neq; vt p se ecclesias regeret: et ad
superiores asceēderet: qz forte latēs cā suberat que nō pmit
tebat ipsius salus conscia ꝓmoueri: vt. ff. de era. et quali. que
rio: cōsensus vero pron̄i fm eū nō requirit: qz peccauit pūn-
tando indignū: et sic hac vice priuatus ē prāte eligēdi: sed
presentandi. de sup. neg. prela. c. ij. et. c. fi. hoc ꝺz ēt hic Jnno.
sed dicat ꝙ bene facit superior restituere prātem: ad se duo
lata: talis presentatiōe ve indigno fcā a laico: qz nō sunt ita ex
perti in negocijs ecclesiasticis. ¶ Tu in hoc tene qō no. ō
of. ordi. cu noo: p qō hoc dictū redditur falsum: nō dic ꝙ si
exigit cōsensus pron̄i: qz hic erat q̄dam potius superior in q̄
non principaliter ordinabat ecclesia: ꝺz ex casu dabat vica
rius: vt ē dictum. ¶ Q p. ꝙ hic presentans non esset dño fā
di q̄ lfam: ex quo ecclesiam in fundo suo constructa erat p.
diderat dīnium fundi. ꝛ. q. i. sic qdā. et. c. nouerūt. Sol. dicit
Pe. ꝙ dño erat quōdā: defuit. n. dño eē p cōstructionem
ecclesie non prestans. ¶ Q p. ꝙ beneficium diuidi nō de-
beat. de pben. tue. et maioriꝫ. So. dicit Host. ꝙ de gr̄a fa
ce h̄ā de iure phibitum ē: et facit p sentētias rusticoꝝ. de p
rochijs. c. i. de of. custo. c. i. puto ꝙ hic nō diuidat beneficiū
um. quo ad titulū: sed solum quo ad redditus. Glo. in dūc
decre. in argumētū ꝙ eccl'ia dedicari nō ꝺbeat: nisi tot red
ditus assignent: ꝙ duobus sufficiāt: alr ꝓcordātias ¶ Ul
timo inducit decre. Jo. an. p eqlitate bñficioꝝ: ꝙ vbi ē cle
ricus et plbyter in eccl'ia: tñ hēat clericus sicut presbyter
et remittit ad no. de ma. et ob. statuimus. et si clericus inua-
dat totum: vide qō no. glo. fi. de pcben. cum qui. lib. vi. de
quod no. de conti. cum omnes.

E Transmissa. Filius pesse pōt
eccl'ie: cui pater
pfuit extraneo mediāte. ¶ Primo ponit q
relaz. ¶ Secūdo puidet et soluit obstaculuz
fa po ibi iōqz. ¶ No. ꝓ ꝙ presentatum inhabilē pōt epūs
cui fcā est presentatio repellef. ¶ No. ꝙ practicā admit
tende ꝓsentationis: qz sufficit dicere talē ꝓsentatū recipim⁹
qō no. pro instō dicādo: vide de iure pa. c. fi. vbi tex. et gl.
¶ Nō tertio ꝙ in titulatione medie pson̄e inter ꝑsem de
functū: et filiū purgat vicius ibabilitatis filij ad promotionez
ecclesie pfne. ¶ No. quarto vnā cāz phibēdi ne filius in
ecclesia pfna ministret. s. ne noteī successio bf̄ditaria in eccle
sia dei: vnde reprobat successio bf̄ditaria i ecclesiasticis be
neficijs: sicut et secularibus. ō. de elec. venerabilē. ¶ Q p.i
mit ꝙ appellatione hidie imediatus ꝓrebendaf: ꝺ. ff. de
ver. sig. Lsciendū. C. de bf̄di. instit. l. vult. So. dicit gl. ꝙ re-
gulariter appellatio heredis cōprehēdit heredē in infini-
tum: sed tunc hic ꝓhibet lex filiuz vt heredē: vnde eccl'ia in
infinitū nō admittef vt hereo: ꝺz phibet filium post patrē in
stitui ne exterius noteī successionis suspitio: que cessat si ali
quis ē medius. ¶ Q p. ꝙ ēt altero dato medio nō pos
sit pmoueri filius sacerdotis: qz ē illegitimus: vt. ff. c. ij. So. in

relligę q̄ hic p̄motus erat legitimus: ꝛ ꝯ hoc cessat ꝓra. Si intelligis q̄ erat ille legitim⁹ dic q̄ ē dispēsatꝰ. ¶ Opo. q̄ vicīū trāsiit ad hēdē. ij. q. i. i primis. So. q̄dam sunt vicia realia: ꝛ hec transeūt ad successorē: vt. l. vicia. C. de acqui. pos. de relli. ſpo. sepe. ff de condi. fur. l. qui furtum. ꝛ. l. ſi. ff. de postu. l. i. §. si rem. q̄dam p̄sonalia: ꝛ hec non transeunt in singularem successorē: vt dolus ꝛ contumacia. ij. q. i. in p̄mis. i. q. i. cato turpem. ff. de act. ven. l. venditori. ¶ In vniuersalem vero trāseunt. ff. de diuersis ꝛ tpalibus p̄scriptis. l. an vicium. ꝛ. l. cū hꝰ. ¶ Dic q̄ hec decre. nō negat vicium nō trāsire: nec dicit vicium trāsire: ꝯ hī dicit q̄ vicium quod causaret in p̄sonam filij ꝓpter intitulationē p̄cedentem defūcti: tollit ꝑ mediā p̄sonā extranei. ¶ Opo. q̄ media p̄sona nō tollat vicīū. ij. q. i. in p̄mis. So. quando q̄ tollit ex toto: vt hic. qñq; attenuat tm̄: vt hī. ¶ Quero an vicīū qđ causat ex isto titulo bēat locum in ascēdentibus ꝛ collateralibus: vt sicut quis filius nō pōt hꝰe eccliaz patris: sic nec pater eccliam filij: vel frater fratris. videt q̄ sic: q̄ in quolibz notaret successor: ꝑ cē. ¶ Ad hoc. viij. q. i. aplica. ff. de inof. testa. l. nam ꝛ si pennibus. ꝛ. l. se. i auten. vt cum: de ap. cog. §. illud quoq; alia. Hin. ꝛ Pbi. dicunt ꝙ. Jo. an. in. d. c. apostolica: q̄ pene cē. vt in regula in penis de reg. iur. li. vi. ꝛ q̄ qđ nō ē in sanctoꝝ patrū cē. ij. q. v. cōsuluisti. ꝛ de trāsla. p̄ela. inter: vt vides. Joā. an. residet in opi. Hosti. ꝙ p̄mam: ꝛ in ipsa recitando residet. archidi. i dicto. c. aplica. puto verꝫ opi. Jo. an. q̄ ex quo nō apparet p̄bibitum admittat: q̄ hic titulus fuit exorbitans: ad hoc Jc. ad extirpandas. ¶ Quero qđ si eccle pfie ꝛ filij sunt vnite. ꝓpter ipsaꝝ tenuitatē: an altero cedēte vel decedente supplēs in vtraq; ministrabit. Hosti. dicit q̄ sic: ar. hꝰe: q̄ tunc non ex vi successionis: sed ex vi vnionis administrat: nisi in fraudē canonis eēt fcā vnio. Jdē vi. Jc. plꝰ. equuz: ꝯ esset vt in sua antiq̄ filius ministraret: ꝛ i vnita ꝑ vicarium ꝛ dicit q̄ clemens ad cautelam dispēsauit ꝯ Hin. ꝛ host.

Antonius de butrio.

Constitutus. Filius p̄esse pōt ecclesie: in qua pater sine titulo ministrauit. b. d. p̄ma questio: secunda prouisio. ibi fraternitati. ¶ No. primo nō viciari libellū in possessorio: q̄q; in eo aliquid de p̄prietate narret: imo ꝛ aliq̄n p̄dest etiam antiquā allegare possessionē: vt hic ꝛ vicro. c. ij ¶ No. ſcōo q̄ agēti possessorio recuperāde: admitti videt exceptio concludens defectum tituli: ꝛ ſi admittat q̄ repellat agentē recuperāde: ꝛ sic vt q̄ in talibus absq; titulo nō possit dari possessio: que pariat possessoriū. p̄e quo de resti. ſpo. in hꝰio. ꝛ. c. ex parte. ¶ No. tertio argumētum q̄ solum ministrare in eccliā repellit filiū in illa p̄ncipalr intitulari. ¶ No. quarto limitationē totius tituli: ꝛ qđ dicit patrem ministrasse in eccliā repellere filiū: ne in illa valeat intitulari: ē verum: q̄ñ in ea intitulatus fuit pr̄: ita q̄ ministrauit rōne tituli: secus ſi alꝫ nō intitulatus ministrauit: ꝛ no. q̄ intitulatus dicit hꝫe vicariam ꝑpetuam: de quo de ſi. inſtru. c. G. ꝑpetuus. per doc. vel ēt habēs rectoriā: secus ergo ſi sit vicarius tpalis nō dr̄ intitulatus. ¶ No vltimo q̄ datur possessorium non solum ad p̄ncipale bñficium: sed etiam ad fructus: ꝛ no. q̄ in eccliā filij: pr̄ clericus pōt vicarius p̄stitui: ꝛ illi soli pōt administratio p̄cedi. ¶ Opꝫ q̄ non repellat agens hic possessorio ēt dato q̄ opponat q̄ pr̄ ibidem vt intitulatus ministrauit: vt pꝫ: q̄ agenti possessorio nō obstat exceptio ꝓprietatis: vt de resti. ſpo. in hꝰio. So. dicit glo. q̄ hic agebat possessorio ꝛ petitorio simul: ibi obstat exceptio ꝓprietatis: ar. de ordi. cogni. cū dilectus: ꝛ qđ no. de cā possessionis cū dilectus. ꝛ. c. cū ecclesia suprina. qđ ageret petitorio apparet: q̄ narrat se legitime institutū seu canonice: q̄ vba petitorio ꝓportionant: ꝛ non soli possessorio: alꝫ ſm gl. ſi simpliciter petuisset se restitui fuisset restituendus sine cognitione talis: hoc nō placz Host. ꝓ vba rōnis: q̄ mandat inquiri tm̄ an fuerit electus: ꝛ nō mandat inquiri: an sit canonice institutus ad hoc: q̄ in fine mādat restitui ꝓceptor fructus: q̄ glo. ēt de percipiendis intelligit: q̄ proprium ē possessorij. de resti. ſpo. grauis. ¶ Scōa ē lectura q̄ ꝫ agebat petitorio tm̄: ꝛ nō possessorio: sed ſm hoc quō huic adiudicabit eccliā: ex quo non ꝓbabit canonicam institutiōē: ꝫ nec fit legitimus: dicit Jmo. q̄ loquit de dispensatiōe vel nō referebat de hoc questio. ſ. de canonica institutiōe: iō eo q̄ possedit longissimo tpe p̄sumit q̄ canonice fit institut⁹: alr. C. qui tit. non po. super fuit: de bis q̄ ſ. a p̄ela. ea nascitur. ¶ Nō intellectū huius capli: vt extrinseca solemnitas p̄sumat: q̄ñ de ea non refertur dubiū. i. non revocat in dubium: vide Cōpo. q̄ iidē dicit. de ꝓsuetudine cū dilect⁹. ¶ No. dcm̄ hoc q̄ ēt vbi p̄ncipalr agit in iudicio ex possessione p̄sumit titulus: q̄ñ ē antiqua. ꝛ de titulo non replicatur questio. i. non vertitur in dubium: sed opponit alia exceptio: vide quod no. de p̄sump. illud: ꝛ vide quod dixi de resti. ſpo. sepe. ꝛ qđ Bar. scribit. ff. de ꝓdi. insti. quidam in suo. ¶ Vel dic tertio ꝛ iste planior intellect⁹ q̄ hic agebat possessorio recuperande ꝛ cōstat notorie istū fuisse filium sacerdotis: vel opponebat exceptō vt notoria: ꝫ ō hec nō cōstaret pape: q̄ tantūmodo admiserat quo cāu exceptio notoria admittit: quārum ē legitima: in quantum nō repellit: vt si pr̄ fuit ibi vicarius ꝑpetuus repellitur: nam tali possessorio obstat exceptio defectus proprietatis notorie: ꝛ etiam restitui non debet: q̄ sine peccato eccliam tenere non posset: de diuortijs significasti: quod dicit esse verū sine fit notorium facti euidentia: siue ꝑ confessionē: siue per probationem iudicialiter fcām: ꝛ ponderat: q̄ sufficit exceptionem ꝓcludere defectum ꝓprietatis: ꝫ nō fundet intentuz ꝙuenti: cuius ꝙtium notat glo. in c. ad decimas. ō resti. ſpo. in. vi. qua ꝓpter ista revocat Jo. an. i addi. ſpe. i n. de resti. ſpo. ſup Rica. ¶ Sz tu dic q̄ dictū Jmo. ēst verum in bñficialibus dcm̄ glo. ēst vez in aliis iuribus vel rebus: ꝛ ē rō q̄: in aliis iuribus eo q̄ possideo iuste possideo: q̄q; ex toto deficiam in ꝓprietate: in beneficialibus nō: q̄ talia tenere nō possunt sine canonica institōne: vt ꝫ in p̄ma regule iuris cū ꝓcordātijs suis in. vi. ¶ Tertius intellectus ē verus q̄ ꝙ agentē possessorio obstat exceptio notoria defect⁹ ꝓprietatis agētis: qđ dicit vez ſi ꝓstat dispositiōe iuris: siue euidētia facti: siue p ꝓfessionē: siue p euidentē ꝓbationē: q̄ esset illegitimus: vel q̄ pr̄ ministrauit in ea intitulatus deneget ei restitutio: nisi ꝙ tale notoriū aliqd rōnabile opponeret: ꝛ ꝓbaret: cū sine peccato eccliā nō teneret: ad ꝫ de diuor. significasti. ff. quoꝝ lega. l. i. §. redigunt. ff. de dolo ex cep. l. dolo. in dubio nō ob. exceptio anteq̄ restituat: ꝛ vi de resti. ſpo. Jtē cū quis. ꝛ in hꝰio. ꝛ. c. ex pte. ꝛ vide gl. i de. i. de cau. pos. in glo. ſi. ¶ No. istud dcm̄ in quo apte Jmo. cōcludit q̄ exceptio notorij defectus ꝓprietatis obstat agenti possessorio recuperāde: qđ ē vez ēt in notorijs non solū dispōnia: ꝫ ꝓfessiōis ꝛ ꝓbationis q̄q;. Jo. an. in Rī. de resti. ſpo. reprobat glo. quā posuit in c. ad decimas. ō restitu. ſpo. li. vi. vbi glo. dicit q̄ ita demū exceptio notorij defectus repellit agentē: ſi excludat intētuz agētis in ꝓprietate: ꝛ ꝓcludat intētum excipientis: ꝛ ꝫ sunt vba sua soluam illā i repetitione. c. in hꝰio. de resti. ſpo. ¶ Tertia ſo. est q̄ hic voluntarie obtulit se ad ꝓbandū de ꝓprietate: ꝛ commissio fcā fuit: nō mos ei gerēdus ē: de resti. ſpo. c. i. ꝛ forte ad hoc induxit eū papa ex q̄dam equitate tollēdi circuit⁹: q̄ eo casu ēt restitutus breui manu amoueret: ar. Jo. de acc. ad petitionē: ꝛ forte clericus bñ cōfidebat de iure suo: qđ bene no. ¶ Ponunt aūt doc. duas practicas replicationis ab agente possessorio ꝙ opponentē de ꝓprietate: ꝓma non ei respōdebo nisi de possessione fuero restitut⁹: ficut dicit Jmo. Hosti. dicit q̄ dicet nō respōdebo de ꝓprietate quousq; cē. dic Jo. an. q̄ vtraq; ē bona. ¶ Aduerte tm̄ q̄ nō vt se offerre ꝓbare ꝓprietatē: ꝫ illā narret in libello dūmō cōcludat ad solū possessoriuz: q̄ libellus cognoscit pene

modū cōcludendi nō narrauderit ē casus. de fo. compe. ex parte. B. ¶ Glosas sequentes no. ꝛ illam maxime q̄ dic̄ ꝙ vicarius ꝛpalis non habet titulum.

e **Ex tua.** Si is cui concessum est a papa ꝙ possit dispēsare: cū filijs sacerdotū circa ecclias pñas immediate tenē d̄as: cuꝫ aliquo dispensauerit ille p̄ litteras in forma ꝛ cū postea impetratas: remoueri non poterit. b. d. in pma consultatione: in secunda responsione: ibi sup q̄. ¶ Not. pmo argumētuꝫ p̄ ꝛ contra: ꝙ epūs pōt dispensare cū filio sacerdotis: vt teneat ecclīam pñam: ꝙ facit: qz ꝫ simplicē concedit dispensatio: ergo epūs pmissa ē: vt. s. de tēpo. ordi. cum dilectus: in ꝓncipio ē qz hic dispēsatio a papa specifice pmittitur. ¶ Premitte ergo p̄ euidentia. c. ꝙ aliquis ex impetrātibus impetrauit ꝛ illos cum q̄bus dispēsatum fuerat alij ꝛ illos cum q̄bus dispensatum nō fuerat. Ité ꝙ alij qui ex impetrantibus ante impetratione fuerunt instituti a diocesano: aliq̄ per potentiam laycalem mō quo ad omnes papa rūdet. Item premitte ꝙ fm vnum intellectum isti impetrātes erant rei: qz molestabant a filijs presbyterorꝝ: sup ecclijs eis collatis: quae iam intrauerunt circa verbum qō ponit in tex. silentium stat ꝓprie: ꝛ vbum assignent ds intelligi. s. a iudicando fm alium nō intrauerāt: ꝛ tūc non stat ꝓprie silentium ut. ꝛ tūc ds itelligi ꝙ eos remoueāt ꝛ alijs conferant: ꝛ sic assignēt se conferendo. ¶ No. secundo ꝙ ꝓhibitio ne filius succedat in ecclesia pña: intelligit de immediate successione. ¶ No. tertio: ꝙ diuturnitas ꝛpis q̄s qz inducit cām in facilius dispēsando. ¶ No. quarto: ꝙ lre impetrate sup eccl̄ia de iure cōi ab alio illegitime tēta. valent nō fcā mentione de dispensatione. ¶ No. q̄nto ꝙ nō valēt lre speciales secūdo impetrate derogantes gñalibus: ꝙ quae aſi impetrationem secūdaꝝ ē ad specificatōēꝫ venientum: ad hoc de ꝛ ꝓcis. past. §. i. ¶ No. sexto laicus non posse habere auctoritatis instituēdi i ecclesijs: ꝛ ꝙ auctoritate laicoꝝ instituti: ab ecclesijs sunt amouendi: q̄si illegitime teneāt. ¶ Op. ꝙ hec nō fuerit ꝓsultatio: qz fuerit dispensatio: de q̄ fit mentio in pmio lre: ꝛ p cōsultationem sua cōe ostendit: hic aūt fuit dispensatio: vt ꝓz ex eo ꝙ. l. c. dicit dispēsasti. glo. fatet ꝫrium. dicit Jo. an. ꝙ per hoc nō ꝓz ꝙ littere fuerunt dispensatiue: qz potuit auctoritate ꝓpria dispensare: sed patet per illud verbum litteras priores ut. etiam p illam lram: ꝛ etiam ē de mente glo. patet: ꝙ cū filijs presbyterorꝝ vt obtineant ecclīam nō dispēsat nisi pa. pa: Hosti. q̄ tenuit ꝫrium exponit p lras priores. i. post litteras pōrō: vel dic subaudiendū maxime: ꝛ ꝙ post epūs suo iure dispēsare. Jo. an. ꝛ pmum: nec ob. si dicat ꝙ necessarie fuerunt hic lre pape: quo ad ꝓuinciales: ꝛ nō quo ad diocesanos: qz nō ꝓz ex lra: ꝙ quo ad ꝓuinciales dispēsauerit: ꝛ vide de ō opi. l. c. i. pmo ¶ No. li. vi. ꝛ dicam. l. fin. ꝛ hoc teneas: dixit tñ Hosti. hic sup ꝛ ex. ꝙ necessitate vrgente: cum eo q̄ non ē publice infamatus epūs dispēsare possit: ꝛ iura contraria scilicet. c. pe. ꝛ vult. l. eo. loquuntur: quādo ꝓrogatiua meritoꝝ: ꝛ non necessitas dispēsat. requirit: vel quando ē de hoc infamatus: ꝛ villificatus: quo casu sine decoloratione ecclesie non posset de facili dispēsare: cuꝫ solus princeps vel senatus remittat infamiaꝫ: infra de re iudi. cum te. faretur tamen quod curia ꝛ solum papam dispēsare: ꝛ hec opi. preferenda ē in ꝓsulēdo: q̄ꝫ q̄ꝫ alia sit verior de iure: ꝛ fm opi. variat intellectus capti. ¶ Glo. sequēs in. v. ex hoc ꝓz quā declarat ibi: vum dicit retinere non poterant. s. filij sacerdotū: vñ dicit Jo an. ꝙ ꝓcipium debe-ret cē glo. illud vbum ex hoc: ꝛ deberet esse sup verbo silentium: ꝛ clarior eēt glo. sed dicit hic Jo. an. ꝙ argumentum nō ꝓcedit: qz p illud sequeret: ꝙ nec ēt papa posset dispēsare: vñ de iure loquit: ꝛ dispensatio nō tollit: ꝛ ꝛ dic ꝙ erāt ab epō instituti: ꝛ nō a papa: glo. alie sunt clare. ¶ Op. ꝙ rōne solius ꝛpis si debeat dispēsari: valde. n. deretādū ē ꝙ cū boie nō bone vite dispenset: eo ꝙ longo ꝛpe tenuit. de ꝓsue. c. fi. So. dicunt hic Inno. ꝛ Hosti. ꝙ subaudiēdū est vel exponendum: vel pro tē. ¶ Quero an concessa generalr ptāte dispensandi cū filijs sacerdotū si ꝓtingat dispēsasse q̄ ad vnum: an quo ad alios exprimat ptās morte cōcedētis: an p dispēsationē quo ad vnū sit perpetua. Guil. in spe. de legato. §. videdum. v. quid si ita: dicit se obtinuisse ꝙ nō est ꝓpetua: dictum istud ꝓcedere pōt fm Joā. an. ꝙ per viā cōmissionis nō p viam gre facte dispensare debenti emanauit lra p viam cōmissionis: ꝛ maxime cum in cert]: vt sepe fit: quo casu pmo cū gra esset perfecta nō expiraret p mortem cōcedentis: vt clare ꝓz. de preben. si cui. lib. vi. ꝛ adhuc q̄si p viam cōmissionis posset subdistinguī: an is cui facta est cōmissio fecerit actū cōem oi dispensationi: ꝛ durat ptās: an solū specialem quo ad dispēsationē iam fcām ꝛ ꝓcedat dictum Gui. patēt p̄dcā que notant ex bis. ō of. dele. l. ꝫ. ¶ Quid de his cū q̄bus nō ē dispensatū: dic ꝙ a cōtrario ꝓz ꝙ procedet ꝫ eos fm formā rescripti: p hoc notat Hosti. ꝙ institutio que ad epūm ptinet pōt auctorizabilis appellari: de hoc de of. archi. cū satis. ¶ Quero p intellectu cāe q̄ hic erit actor: dic ꝙ vnus est intellectus ꝙ hic agebant isti impetrantes possidētibus filijs ꝓsbyterorum: ꝛ tūc expone silētium imponas. i. pueris: silentium ipo nēdo: ꝛ assignes tē. ¶ Alius ꝙ isti q impetrarūt iā erant possessionem ingressi: ꝛ dū filij ꝓsbyterorꝝ agerēt ꝫ eos excipiebāt ꝙ erāt filij ꝓsbyterorꝝ: ꝛ impetrarūt isti lras cōtra eos filios ꝓsbyterorꝝ vt silētium eis imponeret ꝛ sibi eccl̄ie assignarentur. Antonius.

q **Quoniam.** Si manifestū ē ꝙ filius in ecclesia immediate succedens ꝛ sit pri: sine aliqua testium receptione ab illa remouebit. b. d. pma recitat fcm. secunda puidet ibi volumus. ¶ No. bonū tex. ꝙ in manifestis nō est necessaria discussio iudicii vel ꝓbatio reitū: sed itelligē manifestū pro notorio. ¶ Glo. op. ꝙ in manifest] ordo sit necessarius. ii. q. i. deus oipotens: de diuor. pozzo. ꝛ ō elec. bone. So. hoc potest qñ notorium: ꝫma procedunt qñ ē manifestū: vel ex superabundanti: aliqñ fit indagatio iudicij: de quo dic vt. l. de iureiuran. ad niam. de coha. cle. ꝛ mu. vestra. ¶ Quero qualr pōt esse notorium: dicit hic Inno. ꝙ eo ꝙ pr̄ ministrauit in ecclesia ē notorium. ō trāsla. pla. ꝫ. ¶ No. hoc dcm: qō extēdit illud capl̄m ad retentionem ecclesie inferioris qō loquit de ecclesia epali: dicit tñ Hosti. ꝙ dato ꝙ admistratio sit notoria pñtis tñ seu filiatō pōt esse dubia: que vix aut nunq̄ ꝓbari pōt. l. c. michael. ¶ Quero an aliqua indagatio iudicij requirat in notorijs dicūt doc. ꝙ ex quo de notorio ꝓstat iudici nō ds postea vexari in oblatiōe libelli: vel alio iudiciario ordine: p iura que allegat glo. secus si de eo possit ꝓbabiliter dubitari. vi. q. vij. alias. iij. graue. ꝛ arguit Host. ꝙ qñ epūs requirit a subdito ꝙ ostēdat quālr ecclesiā est adeptus nō est offerendus libellus remittit de symo. ꝫ ely. §. i. Jo. an. Anto.

a **Dextirpandas.** Filius ēt legitimus remouet ab ecclesia in q̄ successit immediate pri vicario: vel rectori. b. d. decisa cōsultatio: ibi fraternitati respō. ¶ No. pmo cām propter quā ꝓhibetur filius intitulari: i ecclesia pña. s. ne noter successio i bñficijs: ad hoc. ō. eo. ex trāsmissa. ¶ No. secūdo casuꝫ in quo archiepūs in subdito suffraganei habet iurisdictionem q̄do clericus publice ecclesiam ꝛ illicite. ¶ Not. tertio ꝙ ꝓhibet filius intitulari in ecclesia in qua pater fuit vicarius vel rector: ꝛ sic ꝓz ꝙ vicarius ꝛ rector equiparātur: qz ambo dicunt intitulati: q̄ intelligo de vicario perpetuo. ¶ No. quarto ꝙ ꝓhibet filius imediate succedere pri in ecclesia mediante ergo alia ꝓsona poterit: qz illa purgat vicium. ¶ No. q̄nto cāum exp̄ssum ꝙ filij ēt legitimi repelluntur ab eccl̄ia: in qua ꝓxime pr̄ea administrarūt. ¶ Op. ꝙ nō se intromittāt de subiecto suffraganeis archiepi: vt ō

of. ordi. pastoralis. So. dicit hoc pp negligentiam epoꝝ vel qꝛ Cantuariensi. est legatus. de of. legati. c. i. Hosti. aut̃ dicit qꝫ in cõi vicio puncte: ar. episcopi est iudex. Ad idem c. fi. de rescriptis. ad hoc de insti. c. iij. ¶ Quero an cũ metropolitanus visitat, puncta possit dispẽsare. dicit Host. qꝫ pót id qđ ordinarius fm Host. ad hoc de pen. & remis. nfo. de censi. c. fi. li. vi. sz ista loquunt in his q̃ respiciũt forꝫ penitentiale: dispẽsationem ĝ cum illegitimis vel his similem: nó potest qꝫ facere possit cum nó sit pmissus: & facit qđ no. de tempo. ordi. cũ nullus. li. vi. ¶ No. bñ qꝫ dispensatio nó pót in nó subiectũ exerceri. ¶ Quero quid ó nepotibus & alijs inferiorib⁹: an sit pbibita facultas antecessorum recipe ecclesiae: glo. dicit idẽ qꝫ in filijs: qꝛ in eis notat successio. Idẽ Jo. viij. q. i. aplica. Ala. ſ. c. primo. cõis opi. bz idẽ qđ tẽpus Jnno. vexꝫ qñ nepos adest filio mortuo: secus si viueret pf fm Jnno. Host. remittit ad summã. c. ri. ℌ. q filij. v. sed nunqd. & se. ibi Hosti. tz opi. Jnn. an filius viuat: & nó excludit nepos: qꝛ nó notat successio: an sit mortuus & nó admittit: qꝛ in eo notat successio. Jo. an. hic plenissime allꝫ. an appellatiõe filiorꝫ cõprehendant nepotes. & pcludit qꝫ ex vera interpretatiõe nó: sed sic ex interpretatione ficta: pꝫ quod concludit qꝫ in odios & corrigibilib⁹. & penalibus: nó compbendit nisi aliter lex extendat. Vnde quod no. ff. de testamẽtaria tutelia. l. quid si nepotes: & vide qđ no. ff. de ver. sig. liberorꝫ. & vide glo. c. i. de baptismo in gl. pe. p que residere videt qꝫ ad nepotes nó extendant cum de filijs nó fiat mentio. ¶ Quero qd de collateralib⁹ glo. dicit: qꝫ nó bz locum in collateralibus: ar. Jde of. dcl. ex pte. Jo. an. alle. de arbi. c. ij. de accu. accedens. ¶ Quero qd si filius succedit i eccl̃ia pri dispẽsative: vel de facto: nũ quid alter frater potuit in eccl̃ia institui. dicit Hosti. in summa loco allegato qꝫ nó: qꝛ non vt de mente iuris: qꝫ talis psona inter media purget vicium: imo potius videt cõpetere: qꝫ successio in ecclesia dei bẽat locum. ſ. de elec. venerabilem. ℌ. vit. & ſ dicit nexꝫ: vbi de facto habuit filius post primus sz si dispẽsative habuit filius: tunc videt qꝫ alter filius succedere possit: argumẽto eoꝝ que dicta sunt: & not. in summa. c. ri. secunda vero, pbibitio ẽ. ¶ Quero qd si filiꝰ sit natus de dãnato coitu. postea pr duxit in vxorẽ matrem nunquid talis pmoueri pót: dic qꝫ sic: si tẽpore coitus mulier erat talis quã poterat habere in vxorem: & si post natiuitatẽ alter parentum alij nupserit: quo mortuo naturalꝫ parentes sunt pjuncti: qꝛ mrimoniũ subsequẽs legitimat prolem: quo ad oẽs actus legitimos. qui ſ. sint legit. tanta. Jn aut̃. quibus modis na. effi. leg. circa pncipiũ colla. vi.

¶ Excipiunt qdam: vt Ray. dignitatẽ ẽpalem: ad quã nó poterit absqꝫ dispẽsatiõe pmoueri: ar. de elec. inotuit: antiq̃: sz hodie non habemus: ad idem de elec. cũ in cũctis: cum. n. talis de legitimo mrimonio natus nó fuerit q̃q̃ có sequẽter mrimoniũ contractũ sic nó vt satisfactum pilio: qđ natiuitatẽ respicit: sz dicit Host. qꝫ in ẽptum dicat nó reputat iniquũ ne favor mrimonij restringat: qđ sequit Hosti. qui ſ. sint le. ex tenore. q ma. accu. pol. videt: & hoc tz gl. in. d. c. Jnnotuit. & in. d. c. p venerabilem.

Dhec ex parte tua ff. liuſ

legitim⁹ epi pót ad ordines pmoueri: & in pria ecclia bñficiũ optinere. b. d. ¶ Cõis diuisio ibi sciat. ¶ No. ꝑ qꝫ habẽs filios pót in eporuꝫ pmoueri: & sic bigus filiorꝫ nó repellit qđ a dignitate epali. ¶ Scdo no. duo requisita in pmouendo ad ordines: scientia & morum honestas: & tertium qꝫ legitimus sit: & sic illegitimitas cãt irregularitatem: & repellit quem ab ordinib⁹ & no. argumẽ. qꝫ oportet qꝫ sint de legitimo matrimonio pcreati: nó vt ergo sufficere qꝫ sint legitimati: qđ est falsum: vt pz in. c. venerabilem. qui ſ. sint legit. ¶ No. limitatiõez ad totũ titulũ: qꝫ in ecclesia cui pr praest vel praefuit: vt epr pcipaliter pót filius in aliquo particulari bñficio pmove-

ri. ¶ Qꝫ filius nó possit institui in ecclesia pria: vt pz Jc. ad abolendã. glo. dicit qꝫ illa decre. bz duas lec. vna qꝫ maxie ibi posita stet cõparative: & tũc obstat. & bz quod dz corrigi: sz dices alia qꝫ stet ꝑ tñ: & non obstat: vel dic qꝫ illud verbũ maxime implicat: idem in alijs legitimis: qꝛ maxime spurij nó succedũt. q. d. nec etiã alij illegitimi: sunt. n. multe species illegitimorꝫ: vt. ſ. de renunc. nisi ad finem.

¶ Qꝫ p. secũdo qꝫ nó succedant filij ẽt legitimi in ecclesia pria: vt. d. c. cum decorem. glo. i. dicit qꝫ loquit de illegitimo. Idem Ha. sed dicit qꝫ filius legitimus specialiter in bñficio pmo nó pót praficiꝰ: in beneficio autem alio seperato a pmo q̃q̃ in eccl̃ia bene pót institui. Hosti. dicit qꝫ si ecclesia habeat prebendas indistinctas filius nó vi succedere patri. de pben. dilecta: vbi ãt beneficia sunt distincta: cõcludit Hosti. qꝫ in eadẽ ecclesia in diuerso beneficio põ & filius institui: dũmodo sit legitimus in qua pr fuit institutus nó distincto an beneficiũ filij sit maius pmo: vel econuerso qꝫ in ecclesia in qua pr fuit archidiaconus filius poterit eẽ epus: sufficit enim qꝫ nó sit idẽ vel penitus simile: vt plonat⁹ & vicaria pperua. ff. de reg. iur. bf ditus. & ff. de ac. pos. cum beredes: dũmodo filius sit legitimus non ẽ curandum ó maioritate vel minoritate beneficij: sed solum de identitate de qua no. in. c. ad abolendam & c.

Antonius de butrio.

Jchael. Filius nó pót eẽ vicarius ec

clesie in qua pater pximus fuit rector. ¶ In pma facti narratio: in secũda cse cõmissio: ibi fraternitati. ¶ No. pmo qꝫ filius non pót habere beneficiũ in titulũ vicarie pperue qđ pr habuit in titulum rectorie plonatus: & sic no. hic cãs qꝫ vicarius pperuus bz titulum: & sic filius in eodẽ vel fili penitus beneficio nó pót intitulari in loco pris: vel in titulo loco illius subrogato. ¶ No. vt repellat filius ab ecclesia pria oz qꝫ pbet patrẽ pximo ibi ministrasse: nó sufficit ergo simpliciter pbare patrẽ ministrasse. ¶ Qꝫ. qꝫ pr posset filius ecclam tenere. ſ. c. ex tua. So. ex dispensatiõe pót vt ibi: de iure nó: vt hic ẽt dato qꝫ fuisz tolleratus: talis enim tollerãtia ino possessorij nó paratꝰ sed inigratẽ oñdit. de pscrip. nihil. secus de tollerãtia approbatiõis: de cognatione spũali sup eo. ¶ Quero qđ econuerso an filius possit habere plonatum beneficij in quo ante fuit pr vicarius perpetuus: dic qꝫ nó: qꝛ hec puertunt fm doc. ¶ Quero qualiter pbabit filius Antonij: dic qꝫ si natus fuit ex illa quaz publice tenebat in domo pro cõcubina: presumit eni filius illius sicut presumit filius qui natus est ex illo que tenet in mrimonio: qꝛ filius est qđ nuptie demonstrant. ff. de in ius vocan. l. qꝛ mater: vñ plumptive dicimus talẽ filium quem filium cohabitatio ostẽdit. ¶ Probabit so filius eo qꝫ ẽt in quasi possessione filiatiõis: qđ satis puto: qꝛ incidẽter filiatio ỏducit in iudiciũ. ¶ Jtẽ pbabit tertio: eo qꝫ iste bebat illũ in pr̃: & cõiter eius filius reputabat: & noiabat de pba. p tuas q ſ. sint le. p tuas. ¶ Jtẽ qñq̃ pbat filius ex dilectõe: vt pz. l. de plump. afferte. ¶ Nó ob. qꝫ noiatõ nó pber qđ filiũ. C. de test. l. neq̃ pfatio. C. de probationibus. l. nó nudis: qꝛ dicit glo. qꝫ probat plumptive: sed nõ sic quin admittat pbatio in ẽptum. Jo. an. remittit ad not. qui ſ. sint legi. transmisse: dic qꝫ sola noiatio non pbat qđ filium nisi a patre noietur in actu tñ filio ꝓportionabili: qꝛ tunc constituit in q̃si possessione filiationis: vt. l. i. de liberis agnoscendis. ℌ. i. ff. & ibi Bar. quo casu plumptive probat filius: sed nominatio cũ tractu: & noiatiõe cõi bene probat ipsum filium: que dicta sunt de filio pbando procedunt in pbãdo qđ pr̃em: & assignat Jo. an. cãs qꝛ ista correlativa sunt: & hoc ẽ verum: non sunt hic alia: materiã expediui in dicto. c. trãsmisse. qui ſ. sint legi & c.

Litteras. Illegitimus genitus etiã

de vxore: sine dispensatõe ad ordines vel beneficia pmoueri nó potest

b.d. Supplicatio ꝛ supplicationis admissio: ibi vꝛ licet. ¶ No. ꝓ hec esse posse simul: quę esse genitū ex vxore legitima: ꝛ illegitimū esse. ¶ No. secūdo: ꝙ legitimitas imple non causat a sola subsistentia vinculi mrimonialis: sed ab executione vinculi mrimonialis: ió data substantia vinculi ꝛ executióe ꝓhibita: proles est illegitima saltem quo ad ordines. de cland. despon. cum inhibito. ¶ Ex hoc infertur ꝙ natus de presbytero: ꝛ eius olim vxore legitima: ẽ illegitim⁹: ꝛ inhabilis ad sacros ordines: qz dato ꝙ nó deficiat vinculi mrimonialis substātia: deficit tñ mrimonij exercitio: cui obuiat votū solēne. ¶ No. tertio: ꝙ ordo applicat offm. ¶ No. ꝗrto vnam cām ꝓp quam illegitimus ab ordinibus repellit. s. timor pne incōtinentie: que in filium punit: ꝛ sic aliqñ ecclesia obuiat ꝛ punit filium ꝓp peccatū parentis vitandum in filium: ad hoc ꝓmo. q. iiij. §. Ité peccato ciutum. ¶ No. ꝗnto: ꝙ cū illegitimo solus papa dispensat. ¶ No. sexto. ar. ꝙ dispensatio in ordine non extẽdit ad consecutiuū beneficii: nisi hoc exprimat: alꝰ illa v̄ba ꝛ ad ecclesiasticū beneficium supflua fozent: ꝛꝫ si declarative intelligant ꝓbant ꝛrium. ¶ Obuiant duo qz vt impossibile: ꝙ de legitima vxore presbyter generet filium: qz vel erat vxor ante: ꝛ mrimoniū nó potuit separari: qz quos deus cōiūxit ꝛc. de sebis nup. c. i. ꝛ ij. vel nó erat vxor añ sacerdotium: ꝛ nó pōt effici vxor legitima. xxi. di. añ triennium. ℟. de eta. ꝛ qualita. accepimus. So. intellige ꝙ añ fuerat eius vxor: ꝛ postea factus est sacerdos: vxore volēte: ꝛ castitatem ꝓmittēte: vñ postea ꝓuati fuerūt ꝓp votū execrō ne mrimonij: ꝛ ꝓ ℔ ples nascit illegitima: qz ꝛ votum solēne castitatis in vtroq; contugio de iure non potuit ꝓmoueri: ꝛ pp hoc dicit Jo. ꝙ plus peccat cognoscēs talē vxorꝛꝫ ꝗ si cognosceret solutam: qz cognoscit ꝛ votum vtriusq; ꝗta no. Jo. ꝛ Lau. lxxxi. di. mistri. ꝛ ꝓ hoc filij sunt illegitimi ſm Jnno. ꝛ Gof. in sūma huius ti. §. quid si sacerdos ꝛ Hosti. de ꝙer. coniuga. dubū. Ray. in sūma huius titu. dicit ꝙ tales filij nó sunt illegitimi duplici rōne: fauore ꝓlis: ꝛ vt culpa parentū filio de mrimonio nato non noceat: ar. xxviii. q. ij. multoꝝ: sed obuiat hic tex. ſz dic ſm Ray. ꝙ hic nó ẽ dispēsatio ſz iuris ꝓmissio: vel dic ꝙ ẽ dispēsatio ꝓpter idēptitatem rōnis: que ẽ in illegitimo. s. vicio pne incōtinentie: vñ ita ẽ ꝓhibitus sicut illegitimus: sed in nulla pre sue decretalis dicit ipsum illegitimum. Jo. an. vꝫ adiecere sūmando ꝓme opi. ꝙ sit illegitimus: ꝛꝫ ar. ibi. in. c. ij. c. ti. li. vi. in verbo partier: ꝛ hoc ẽ verius: ꝓ hoc appet q̄d dicendum: an postea succedat defuncto: credo ꝙ in veritate sit legitimus: qz interdictū mrimoniū non illegitimat ꝓlē. vt ꝓz de mrimonio ꝛcto p totū: sufficit ergo ad legitimādū prolem substantia vinculi mrimonii: ꝛ hoc placet: qz favorabilis. ¶ Oppo. ꝙ paterna incōtinētia nó debeat filijs nocere. lvj. di. nasci. so. nó nocet quo ad vitam eternam: ſz bñ quo ad effectum creādū: quo ad ꝓmotionem legis ſm glo. debonestat enim filij ex incōtinentia parētuꝝ: ſz doc. sicut debonestat maritus ex vxoris incōtinētia. xxxiij. dist. si cuius: ꝛ debonestat ex coitu ancille. C. di. si qs viduam. ij. ¶ Quero an ex dispēsatione vt nó obstāte illegitimitate: qs possit ad clericatū assumi: itelligat qs dispensat⁹ vt possit sacros ordines assumere: an restrigat ad minores. gl. arguit ꝙ ad miores restringat: qz ꝓmissio in gñe mediocrita té respicit. ff. de aur. ꝛ arg. leg. i. qui lancem. cum similibus. ¶ In contrarium quia beneficium latissime interpretandum ꝛc. ff. de constit. ꝓncipa. i. fi. §. de trāsla. prela. c. fi. dicit gl. ꝙ rursus est intelligere ꝙ ad minores nñ restringat: qz sic papa sensisse videt: ꝛ c. de ℟pti. sup ifra. Philippus ꝓ ꝓma iura: ꝛ qz appellatione clerici ẽt sacerdos cōtinet. xxi. di. cleros. ri. q. i. de ꝑsona ꝛz ꝙ ꝓmoueri poterit ad sacros preterꝗ ad cpatus: pro quo facit: qz si dicas restringendū ẽt eadē rōne restringeret ad ꝓmam tonsuram. Hosti. dicit talē gḷam restringendā dūmodo aliqd operetur. ¶ Op. ꝙ aliquid restrigat ad miores tenēt cōiter doc. Jnn. Tan. Bof. Jnno. ꝛ Host. sed remittit ad sūmā. e. ti. §. quis possit. v̄. quid si dispēset cū aliquo ꝛ se. ad hoc. Jc. i. li. vi. xl. di. sicut ar. ibi. e. ti. c. i. li. vi. ꝛꝫ opi. glo. nisi dicat cū adiuncto oēs ordines: vt ibi in verbo omnes ordines: dic ꝙ aut ẽ ad ordines minores iam ꝓmotus tpe cōcessionis dispensationis: ꝛ cōcessio extendit ad sacros: aut nó est promotus ad aliquos gradus ordinis: ꝛ tunc dispensato pót strictissime intelligi ꝛ nó cōprehendit nisi psalmistatum pót stricte intelligi: ꝛ cōprehendit maiores pót late intelligi ꝛ comprehendet sacros: pót latissime intelligi ꝛ cōprehēdet epātum. Credo ꝙ nó strictissime sumet: qz aliquid ꝛz beneficij maxime qñ plures occurrunt actus ad quos par ẽ cā: vt sc. oēs minores quo vnus nó ẽ maior altero: ꝛꝫ vn⁹ ꝓ ꝑus ali⁹ ꝙ posterius adipiscat: vñ stricte intelliget vt minores comprehēdat: ꝛ hoc ꝛz Hosti. in summa i loco ꝓallegato. ꝛ spe. ti. ij. §. vlt. in ꝓn. ꝛ in fi. vbi idē tenet ꝛ ad iura allegata. ℟. dicit ꝙ loquunt in beneficijs que cōcedunt absq; alterius ꝓiudicio: ꝛ nó ꝛ̄ tuos: ꝛ vide qđ no. in dicto. c. fi. de transla. ꝓla. ꝛ qđ no. de ver. sig. olim. sup viti. glo. dispensatus: tñ ad diaconatum vꝫ dispensatus ad subdiaconatum: sed non ad ꝓsbyteratum: qz minus in maiori includit: alias ad separata nó extendit dispensato: vñ dispensatus ad psalmistatuꝫ nó posset maiores ordines assumere: vide ibi Jo. an. in ad di. ꝛ vide qđ no. in. c. ꝓ venerabilem. qui fi. sint. le. ꝛ ibi in ꝗbo quid si degradatus tractat: an degradatus restitut⁹ ad ordinē intelligat ad beneficium restitutus: ꝛ ꝛz ꝙ nó tractat ẽt ꝛ spe. in loco ꝓallegato ver. qđ si dispēsatuꝫ ẽ cū tali: an dispēsatus ad oēs ordines: ꝛ qđ ad oia bñficia possit promoueri: possit promoueri ad prelaturā vel dignitatē ꝛz. ꝛ ꝛz ꝙ nó: ad hoc de ꝓben. c. fi. dicit. n. specu. in loco ꝓallegato ver. qđ si dispensatū ẽ cū aliquo ꝙ possit ꝓmoueri ad ordines sacros: nó ꝓpterea intelligit dispēsatū cum eo vt possit bñficium curatum obtinere: ꝛ sic epūs illud cōferre ꝓterit: ꝗꝗ simplex possit: ꝛ sic dispēsatio fcā quo ad ordines nó intelligit facta quo ad beneficia: ꝛ cōcludit ibi regulam speculator ꝙ beneficia que non ꝓiudicant alijs: ꝛ etiam dispensationes que modicum ꝓiudicant extendunt ꝛ laxe interpretant: sed nó placet Jo. an. qz qđ dicat tex. est ꝙ dispensationes iste sunt strictissime intelligē de. de fi. presbyterorꝝ. c. i. li. vi. ꝛ ibi Jo. mo. facit regulā ꝙ ẽ intelligenda dispensatio strictissime: dūmodo aliqđ quātūcunq; modicū operet: ad ℔ de consang. ꝛ assi. ꝙ dilecto. ¶ Quero an sup dignitate promouendi ad ordines vel in dignitate fit faciēda inqsitio: dicit hic Hosti. dato ꝙ ꝗlibꝫ presumat dignus. de scrut. c. i. putat tñ ꝙ hoc casu ꝓ illū cui totū cōmittit querendū fit de dignitate vel indignitate promouē di fit faciēda inquisitio de moribus in loco cōuersationis sue. de frigidis. c. i. de elec. si postq̄. nó ob. ꝓdic. decre. i. cū fi. qz loquit cū alias nó habet finis tra suspitio: sed hic merito de ꝑna incōtinentie dubitat in filiū: vñ merito inquirit ꝛ si per eā nihil inuenit finistrū fiat dispēsatio. ¶ Quero an ℔ promoueat ex pmissione iuris: an ex dispēsatiōe q̄dam dicunt ꝙ dispēsatione pmittit alij. de iure cōi. Hosti. dic ꝙ quo ad sacros ẽ dispensatio: quo ad minores vero nihil indulget papa cū promoueri posset ex dispēsatiōe epi. Ideo exponit pmittimus. i. pmissuꝫ esse ostēdimus. dicit Jo. an. ꝙ legi ꝛz plane: ꝛ nó sequit si epūs id facere pōt: ergo ẽ dispēsatio: vnde pmittit epūs de iure: sed qđ epūs facit non est ius: sed dispēsatio: ꝛ sic pmissio ꝙ epūs dispēset est ius: ꝛꝫ ꝙ epūs promoueri permittat est dispensatio ſm Jo. an.

¶ Quero an poterit ꝓmoueri ad dignitatem p hāc concessionem. dicit Jo. an. ꝙ nó: ꝛꝫ ad simplex beneficiū eo ꝙ restringit hec indulgentia ſm Jo. an.

Cum decorem.

¶ Illegitimus in ecclesia pna ꝓbēdari nó ꝛz. ¶ Dictū ponit ꝛ cāz reddit ibi cū idecoꝝ. ¶ No. ꝓ fundum decorē dom⁹ dei: ꝛ sic ecclesie: ꝛ cauēdū ab inhonesto in q̄-

bus ecclesia pdit odorem bone fame. ¶ No.scdo filiꝰ ꝓ byteri et legittimꝰ nó posse in bñficio intitulari in eccl'ia: q̃ est idé vel penitus sile:cū pmotiõ si pater fuit canonic⁹ filius canonicus esse nó pót. ¶ No.tertio q̃ in bñficio in quo filius habeat mistrare patri in eccl'ia nó ɔz filius intitulari nó legittimus etiã ex dispensatõe. ¶ Ꝺ p.q̃ filius possit intitulari in eccl'ia pl'na.ꝛ.ad hoc ſo.ꝯ:precedit in legittimo. ¶ Contra opi.gl.q̃ ét legittimus nó possit ititulari:in eccl'ia pl'na:vt.l.c.primo. So.dicit gl.q̃ illud é verũ:et ille est standũ:ſm lecturã q̃ dictio maxime stet ꝓprie. ¶ Quero in quo est decus:q̃ filius ministret pl'i:dicit q̃ dicerét eũ vidérem. Ecce bastardus ministrat pl'i:et ꝓ ꝟ infamabit eccl'ia:de obliga.ad ra.c.vno forte pp hoc itrá tes eccl'iam:retraherent:de coha.cle.vña. Item piculosuz est pl'i pp peccati memoriaz:ne pungat:et ledat memoria in conscientia.xv.q.i.mulier.ſm Hosti. Anto.

a **Ꝺ abolendam** Si illegitimus maxie spurius instituat in eccl'ia:in qua est institut⁹ pl'i institutio nó valz et institutꝰ:a suis bñficio suspendit.b.d. Primo ponit inhibitõem cãm ipulsiuaz Secũdo inhibet. Tertio decernit. Quarto ꝯfacientes puniri mandat:ptes patent. ¶ No.q̃ filij canonicorum nó pñt canonicari in ecclesia in qua canonici ptes fuerit:et sic phibitio tituli huius extẽdit ad idé beneficiũ vel penitus sile. ¶ No.scdo pená tales canonicare presumentium. ¶ Ꝺ ppo.q̃ possint filij ititulari in eccl'ia pl'na:dũmodo nó in beneficio paterno:si sint legittimi: vt.ꝛ.e.ad ꝟ. So. dupl'r itelligit. Ano nó q̃ maxime stet ꝓ tñ:et est ille sensus q̃ filij potẽt legittimi maxie.i.tñ legittimi pñt pmoueri:et cõcordat:et no.de dictione maxime que stat ꝓ tñ: et hãc lecturam tetigit gl.o.i.pro hac lectura facit ſm q̃ dicit gl.ii.q: hic papa mãdat puniri pmouentes vt suspendant a bñficijs suis p qõ vl q̃ loquat de promouentibus spurios:q: cum illis epi dispẽsare nó pñt:pro legittimis aũt nó ita puniẽt. ¶ Lectura hec destruit ĩam exponẽdo maxime pro tñ:et a ꝓpria significatõe verbi nó est recedẽdũ nisi vbi res aliter salua esse nó pót.ff.de lega.iij.l.nó aliter de deci.ad audientiã:de transla.prela.inter corporalia:et in re dubia melius est ſm ius edicti.ff.de exerc.l.i.§.si ita q̃ nauem. Irez si nó intelligeret de alijs legittimis nihil adderet hec decre.nisi:q: pená imponit ordinarijs:ió gl. ponit scdam lecturã q̃ dictio maxime stet ꝓprie:et hec subdiuidit in duas. ¶ Prima lectura est q̃ sensus ꝯrius implicet vt extẽdat ad legittimos:et ꝟz hoc nec legittimi nec illegitimi poterũt canonicari in eccl'ia pl'na: sed ſm hoc obstat decre.ad hec glo.dicit q̃ illa est correcta hec nó bona:q: iuriũ correctio est euitãda :ó elec.cũ expediat.li.vj. ideo gl.in fi.secunde gl.ponit aliaz lec.q̃ hic sensus ꝯrius excludat alios illegittimos vt sic maxime spurij excludantur:quasi ꝟplicez:idé in alijs filijs nó spurijs illegittimis tñ vt sunt nãles. Sof.in summa huius ti.dicit q̃ in eccl'ia pl'na nó pót bñe canonicare:sed beneficiũ sic ſm eum. ¶ Dic si filius illegittimus est vt spurius vel alius illegittimus: vel etiam natus ex voto:nó pót in aliquo bñficio: nec pater ne ecclesie:nec alterius pmoueri:nisi secum dispensẽt vt h: t.ꝛ.c.ii.ex:et dispensandũ nó est vt obtineat bñficium:in ecclesia pl'na viuẽte pl'e:in quo pl'es fit minister.ꝛ.c.cũ decorẽ et hoc vez si habuerit pl'i titulum:et filius velit in vicariatum siue econtra.ꝛ.c.michael. ¶ Si ales est legittimus in spãli bñficio:in quo pl'es intitularus fuit:intitulari nó pót in illa ecclesia siue sit ꝑncipalis ꝑlatura ecclesie:siue aliꝰ bñficiũ ꝑticulare nisi viciũ sit purgatum.ꝛ.c.ad extirpãdas: vel nisi pl'i in ꝑmo nó habuerit titulũ:ɔz aliter tpaliter tenuerit.ꝛ.c.cõstitutus. In diuerso aũt beneficio si tale est in q̃ filius habeat pl'i ministrare:ꝑcipiente nó pót in illo bñficio intitulari in ecclesia in qua intitulatur vl rector est pl'es ꝛ.c.cum decorẽ.ꝛ.c.presentiũ:et.c.cõquerente:et hoc scdz vnum intellectũ:si nó ɔz pl'i mistrare:vt q: mortuus est vl q: bñficium nó est ministerio subiectũ: tunc si beneficiũ est idem ɔz mutet modus pmouendi:vt q: vnus vicarius ppetuus alter est intitulatus:adhuc nó pót:vt in.c.ad extirpãdas. Si bñficia penitus sunt sicca:vt canonicatus:et canonicatus:nó ɔz ititulari:vt in.c.ex trãsmissa nó:et ꝟ est cãus. Si bñficia sũt dissimilia:tũc ɔz:vt in.c.ad ꝟ:et hoc mihi videt de mente dozũ iurtũ:ex ꝟbus ꝑz q̃ pbibitio huius tituli fũdat sup triplici rõe:pma ne noteꝰ successio.ꝛ.c. ex trãsmissa.scda ne noteꝰ quedã quasi possessio:vt hic.tertia ne cõtingat eccl'iã scandalizari:q: pl'i impudici.filius ministret.ꝛ.c.cũ decorẽ. ¶ Ultimo no.glo.in duobus. Prio in eo q̃ dicit:q̃ non ita punit pmouens legittimum filiuz sacerdotẽ.sicut pmouens illegittimũ:et assignat cãz: q: nó pót cum illegittimo dispensare:ꝑ quod glo. sentire vl: q̃ possit cum filijs sacerdotũ legittimis dispensare:de hoc videt.ꝛ.c.fi. ¶ No.scdo:de hac dictione maxime q̃ ſm ꝓpriã significationẽ ipliciat. Idem in sensu ꝯrio:ad hoc de elec. audi.tis:de postu.c.vltimo:vt lit.nó cont. qñ.§.porro. ó vita.c.i.de testi.cũ olim:vbi de hoc in fi.vltime gl.de appel. ad hec:vt ecclesiastica bñficia.c.vno de spon.sponsã. de duoꝰ illa:de tor.c.ij.in fi.ff.de dona.inter vi.et vxo.l.si qs pro vxore. ¶ Qñq̃ ponit ꝑ tñ:vt hic.liij.di. peruenit.xi.q. iij.si qs epus damnatus.xvi.q.ij.c.i.de renunt.post trãslat. ad fi.de foro cõpe.cum cõtingat:de eo q̃ duxit in matrimonium.c.i.dic si dictio maxime iungit verbis sapientibus talem causam vel rõnem tunc habundat:et ponit pro tñ: vt in secundis iuribus. Si vero amittit verbis sapientibus cãm impulsiuã et constat:vel saltem est dubium:tũc denotat idé:et in casu cõuerso vt in iuribus ꝓdictis.C.vñ liberti. l.qui se pl'e. ¶ Glo.inducit in argumentum decre.q̃ epi nó pñt dispensare cũ illegittimis vt in simplici beneficio ꝑ moueant:q: hic decernit nó valere:et q: imponit pena ordinatoribus taliũ ꝑsonarũ ad hoc.ꝛ.fi. ¶ Glo.cõcludit q̃ si epi cum illegittimis velint dispensare in ecclesijs pl'nis nó pñt et in simplici beneficio:vt hic:si volunt dispẽsare in alijs ecclesijs a pl'nis in simplici beneficio dicit gl.q̃ poterũt:q: consiliũ ꝓhibet in paternis dispẽsationẽ :ergo in alijs cõcedit. ¶ No.istam gl.in vno q̃ eo q̃ canon penã iponit ordinario circa factã illi censet pbibẽ dispensatõez qõ bene no.ꝑ hic que notant in.c.cũ dilectus.ꝛ. de tẽpo. ordi.materia q̃ hic tangit de prãte dispensandi explicabit ꝛ.c.fi. ¶ Unuz tñ aduerte q̃ hic dicit Host.q̃ ét dato q̃ dispensare possent epi nó tñ posset cũ illegittimis vt pficiant pl'bus viuẽtibus in ecclesijs in alijs aũt in q̃bus non ꝑsunt:sed ꝑfuerunt pl'es:q: sunt mortui pñt filij etiaz illegittimi pmoueri legittimus aũt in ecclesia paterna vt pficiat nó est pbibitũ ſm Host.qõ intellige nisi put dictus est.ꝛ. ¶ Quid si canonici taliter suspensum a bñficijs assumerẽt in epm vel dignitatẽ an punient vt sint ꝑuati prãte elligendi:et suspẽsi essent a bñficijs. Inno.dicit q̃ sic de elec. cũ i cũctis qõ dicit Host.vez si id facerẽt ꝑ viã electõis: secus si ꝑ viã postulatiõis:qõ dicit Inn. de dignitate non est verus: de inferiori ab epali:de ecle.si cõpromissarius.§. hmõi.li.vj.ſm Jo.an.qõ bene nota. Anto.

o **Ꝺilectus filius.** Alius q̃z papa nó dispẽsat vt filius in eccl'ia pl'na imediate succedat. ¶ In ꝓa facti narratio. ¶ In scda ibi quo circa cãe cõmissio ꝟz Jo.an. ¶ No.ꝺ vnã ꝑticã pcedẽdi ꝯ notorie illegittime tenentẽ eccl'iã:vt moueat vt resignet. ¶ No. so q̃ viciũ ꝑ qõ filiꝰ pbibet succedẽ in eccl'ia pl'na purgat ꝑ mediũ successorẽ. ¶ No.tertio legarũ nó posse dispensare vt filius imediate in titulum acgrere possit eccl'iã pl'nã. ¶ Nota q̃ solus papa sup tali vicio dispẽsat. ¶ Nota casuz in quo appellatio remouet. ¶ Ꝺ p.q̃ legatꝰ dispẽsat:qz exercet reseruata pape:de of.lega.q̃ trãslatiõez So.illud de cõsuetudine introductũ est ex speciali ꝑsuetu-

dine. Sedis apostolice ꝛ ex certa scia vt ille casus transeat pp periculū. ¶ Vel scdo legatus nō pōt reservata i publicū qñ est natus in puincia sua: ió talis nō posset talē dispensationē facē. Legatus át de latere pōt hāc dispensationē facē: qz isti missi nō bñt ita largā ptātem qn aūt de latere habe át maiorē ptātem ps: qz pares sunt corporis pape: ꝛ patz de of. lega. volentes: ad hoc optime. xciij. di. c. i. glo. dicit qp nulli pñt dispensare: sicut nec pñt ꝯ concilium lateran. dispensare. de preben. dilectus. ¶ No. gl. qp nō pōt epūs: ꝛ etiam legatus de latere contra concilium: ꝛ canonem cōcilij dispensare: vide gl. de elec. cū dilecti. Hosti. videt velle: qp si dispensatio fiat ex cā: qz pp vtilitatez eccle sie qp etiam hoc pmittatur epo: de quo. ō. ex tua: dic vt dicā. c. primo. ¶ Q p. qp non debuerit moneri: vt resignet ꝓpositō: qz nō pōt nisi in manibus episcopi: de renunt. admoneri: ꝛ qp in dubijs. So. dic qp forte ꝓpositus cui⁹ capitulū erat exemptus: vel poterat hoc ex spāli mādato pape: vel ordinarij: alias. de preben. in lateran. vel dic qp monebat: vt resignaret in manibus diocesani: qz forte ꝓpositus pfonus erat ad quez talia spectare vident. xvj. q. vij. filijs: de quo de sup. neg. pla. litteras. ¶ Ultimo pōdera tex. qz illud nō inducit a papa manasse: qđ manavit ab ipsius legato: qđ est verū ex generali mādato secus si ex speciali: vt est glo. ō. de Xpti⁹ litteras: quod nota. Anto.

n **Nimis** Illegitimus absq; dispēsatōe pape ad dignitatē: vl pfonatū pmoueri non pōt. b. d. ¶ Primo ponit abusuz puincie quē: ꝛ circa ꝑterita corrigi iubet ꝛ in futurū pbibet ibi quo circa. ¶ No. qp illegitimi ad dignitates vel pfonatus pmoueri nō pñt: absq; dispēsatiōe aplice sedis: a ꝯrio qp i alijs nō curat. nec dignitatib⁹ nec pfonatibus pmouet: ex dispēsatiōe iferioris. ¶ No. scdo ar. qp dignitas ꝛ pfonatus dicant curati. ¶ No. tertio: qp constitutio declaratoria trahit ad preterita. ¶ No. ar. qp pena indigni cōferēdi nō habeat locū in cōferēte: ꝛ sic pena. c. cum in cunctis: non vt ad hoc extendi: sed dic vt ibi. ¶ Quero: an cū illegitime natis dispensent epi: vt promoveant ad bñficium simplex. Rñdet glo. qp planū est qp ad bñficia curata vel dignitates nō dispēsant: vt hic. ō. ex tua. ō. c. primo: ꝛ c. ad abolendam: in bñficio aūt simplici gl. arguit p ꝛ ꝯ: ꝛ videt. ¶ Primo qp dispensare possint ad sacros sine bñficio: ꝛ vt ad simplex bñficium promoveri possint: qz eo qp pbibz ad dignitates: pmittere vt ad alia bñficia: qz q de vno pbibet tē. xxvj. di. qualis. ¶ Scdo qz si invenit hoc epūs pbiturum: ergo eis cōcessum intelligit. de rex pmū. ad qōnes: nō ob. ō. c. proximo: ꝛ c. ad abolendam: de servis non ordi. cōsulitur: qz in illis nō cōcessa statuitur. i. ponit: p hoc dispensatio non probibet: non ob. qp solus papa dispensat: vt in. c. ffaos: ibi papa dispēsat: qz ab eo fuit petitū: p hoc non pbibet inferioribus ne dispensent Idem Jo. lvj. di. in summa. Gof. in summa huius ti. ꝟ. circa filios bodie determinatuz est qp in minoribus ordibus cū illegitimis dispēsat epūs: in maioribus non. In bñficio curato nō dispēsat: in bñficio nō curato sup quo ala dispēsare nō posset: nō dispēsat: ex quo aliud subest id dispēsabile si aliud nō subē dispēsat in simplicio: nō in dignitate vel beneficio curato. ¶ Cōcludēdo dic qp aut in bñficio: cōcurrit viciū: qz fuit pfnum: ꝛ cum hoc pfona est illegitima: ꝛ cōcordāt oēs doc. qp solus papa dispenset: vt in. c. pceden ti: facit tex. ó filijs presbyt. c. i. li. vi. ꝛ ibi gl. in ẏbo tale. Aut solū adē vicio successiōis vitāde: cessante illegitimitate: ꝛ opi. fantis cōis opi. bz qp nō dispēset epūs: ꝛ solus papa: ar. ō. c. dilectus. ¶ Et hic Hosti. distinxit: an cuz cā intelligo pcernēte vtilitatē ecclesie: velit dispensare epūs ꝛ pōt: an sine cā: ꝛ non potest: vt no. in dicto. c. dilectus. Idem tenuit Ray. in summa sub hac ẏlica: ꝛ sentit archi. e. ti. c. i. li. vj. in ẏbo dispensari: hic dicit qp si vicium est notum ita qp ex hoc diffamet ecclesia poterit solus papa dispensare: si p hoc si diffamet ecclesie no. ad hoc de re iudi. cū te. ꝛ recitat gl. ó fi. p̄sbyterorum. c. i. li. vj. ꝛ recitat Hosti. i sūma hui⁹ ti. ꝟ nō clare firmat. Satis equū puto si subsit cā cōcernens utilitatē ecclesie possit dispensare: ar. ō. c. venies: alias ꝓcedat opi. qp solus papa dispēsat. ¶ Aliqz adest solū vicium illegitimitatis: ꝛ tūc ꝟ olim essent opi. dic qp aut vult dispensare ad ordines aut ad beneficiū. Si ad ordines minores pōt: si ad sacros nō. Si ad beneficia aut ad epatū: ꝛ solus papa dispēsat de elec. Innotuit: ꝛ no. de postu. presentatis. c. fi. de elec. cū dilecti: vñ dicit Hosti. in sūma huius ti. c. ꝟ. ꝟ no tandū ad fi. qp ad hec beneficia q̄ summus pp excellētiā appellat nō dispēsat nisi papa: aut vult dispensare ad curatū ꝛ nō pōt: vt in. c. i. e. ti. li. vj. aut vult dispensare ad dignitatē vel pfonatum nō curatum: ꝛ a contra°. dic: ꝛ in. c. pallegato. de fil. presby. vt qp possit: qz excludit solum curatus: archidi. de fi. presby. c. i. li. vj. in vbo beneficiū habēs curas aiarum: ꝛ concludit ibi qp epūs nō dispensabit: qz dispensatio est odiosa: ió sub ptāte dispēsandi in bñficio non cōprebendet dignitas vel pfonatus: ar. cor que no. gl. de pbē. cū oliz in glo. i. ꝛ dicit hoc tenendū. ¶ Aliqz vult dispensare ad bñficiū cui ex cōsuetudine vel statuto est annexus ordo sacer. ꝛ dicit archi. e. ti. c. i. li. vj. qz ex quo est habilis ad ordies sacros: ꝛ in cōtrio dispēsat solus papa dispēsabit solus ét in bñficio cui annexus est sacer. ordo allegat ó pur. ca. accedens. ¶ Aliqz vult dispensare vt sit canonicus in ecclesia cathedrali: ꝛ nō pōt. c. ꝯsuluit: qz ecclesia cū cura accedē valet pbende ecclesie cathedralis: ó preben. exhirpāde. ꝟ. qz vero: ꝛ c. expositi: ꝛ de preben. sup eo. li. vj. vnde prebenda est: dignior q̄ cura: cū nō possit in cura: ergo nec in pbenda. ¶ Contrarius vt sentire ibi archidi. qñ nō bz ecclesiā curatam annexā: pp generalitatē vbor vt in dicto. c. i. vbi permittit dispensare cū beneficio nō habente curā aiarum: ad hoc: qz nō videt expresse pbibitum ergo est pmissum. L. di. in summa. c. mores: ad hoc qđ no. Hosti. in sūma. e. ti. ꝟ. fi. iuxta fi. v. circa hoc notādū vbi canonias: ꝛ alia bñficia curā aiarum nō habētia appellat in fine. vbi aūt aeru pbēde eēt annexū bñficiū curatū an dispēsare possit: ꝛ iclinat qp sic: qz talis nō vt curata: de pben. sup eo. li. vj. Jo. an. in glo. tz ꝟrium: qz satis saltē in consequentiā dispensat vt teneat curā: ꝛ hoc tz ibi gl. p tex. c. l. quasi hoc sit de beneficijs sine cura. in quibus dispensare nō pōt. ¶ Predicta oia limitat Jo. an. qp epūs in curatis. nō dispēsat nisi cā subsit sūme necessaria. i. q. vij. ꝟ. nisi: ꝛ c. talis ꝛ de fulo nō ordi. de familia: ꝛ qz necessitas nō bz legē de cōse. di. i. sicut ad hoc qđ no. archi. de elec. lz canō. recitat qp alij ꝟriū qđ sibi vt durū. ¶ Hosti. istud recitat: ꝛ tz. ō. c. ex tua. Sed dicit qp curia servat ꝟrium: ꝛ hoc sequendū sed de iure pmū est verius sm eū: ratio qđ servat curia ó iure esse Jo. in summa huius ti. ꝟ. lz notādū distinguebat inter dispēsationē voluntariā rōnabilem ꝛ necessariam: ó voluntaria oīno dicit qp solus papa illā facere pōt: insti. ó iure naturali. ꝟ. sed qp pncipi: ad hoc de cōcess. preben. cum nostris: quedā est rōnabilis: ꝛ nō necessaria pp prerogatiuam meritoz: ꝛ dicit qp hanc solus pnceps in sententijs: ꝛ duplicibus exercet: que sint duplicia appellat bñficia habentia curā: quedā est dispēsatio necessaria: ꝛ hāc dicit qp epūs facit in oībus: dicit qp papa volūtarie dispēsando peccat sm eum in loco pallegato: ꝛ ibi pleniſſime declarat qñ beneficiū dicat curatus. ¶ Aliqz cū illegitimo etiam vult dispēsare in simplici qp sm Hosti. appellat infimū vt qp nō bz curam nō est dignitas vel pfonatus nec canonia cathedralis ecclesie: lz Hosti. ibi ꝓcludat ét canoniā quācunqz sub infimo: qđ est verū vt é dictū. ō. ꝛ dicit qp poterit dispēsare nisi aliud subsit ipedimentū circa beneficiū in quo nō possit dispensare: qp declarat: vt p gl. in dicto. c. i. e. ti. li. vj. ¶ Predicta vident limitari ex dcō Hosti. bic qđ dicit qp papa de facili nō dispēsat cuz genitis ex religioso vl adulterio vel incestuoso coytu: nisi trāseat ad religionē: ar. J. t. i.

consuluit p quod vī predicta p̄cedere qñ epūs vult dispē
sare cum illegitimo: allr. ad boc. ō. c. ad abolendam: glo. ꝛ
ꝯriū: in. c. i. in eodē ti. in glo. ij. ⁊ credo illud verius: nec fō
te ꝯrium voluit Hosti. vt referat dictum suū ad casus in q
bus papa dispensat nó fic de facili cū vno: ficut cū reliquo
vt. ō. de renunt]. c. nisi: ad fi. ¶ Quero qd si papa dispen
sauit cum genito ex coniugato ⁊ dissoluto: ꝓiugatus erat
Comes. Baro. vel magnus p̄cepo: de quo i lr̄is nó fit ex
pressa mentio: qdam q valet dispensatio: qz ⁊ si illud expś
fisset: facilius babuisset. Alij ꝯ: cum adulterium sit maius
peccatum in p̄cipe. xl. di. bonos: ió difficilius impetrasset:
⁊ tales dispēsatões sūt odiose: vt in. c. ij. c. ti. li. vj. qó fatet
Hosti. qñ ex soluto: ⁊ nobili ꝓiugata. C. ad orñ. si qua filiu
stris: in alijs cōcludit q valeat: qz nec stilus curie bz q no
mina vel circūstātie penitꝰ exp̄mant: sed sufficit generalis
mentio: ⁊ stilus cū. de cri. fal. cū grauī. maxie ne frustrent
⁊ decipiant tales gr̄as optinētes: de dona. p tuas: ⁊ remit
tit ad summā. c. ti. ℌ. fi. ¶ Quare ēt epūs dispensat in cri
mīnibus: de iudi. ar. si clerici: ⁊ non sup defectu: no. Jo. c. c. i.
li. vj. ⁊ no. spe. in. ti. ij. ℌ. nunc de epōrum. v. sed cum epō: qz
delictum deletur pnia. sed non deletur vicium illegitimita
tis. Anto.

¶ De seruis non ordinandis Rica.

¶ Visō de impedimento originis: videndū est de impe
dimento conditōis p̄sone. Materia. lx. vi. p totū: ad boc
. xij. q. ij. liberti vsq; ad capitulum aurum.

A struendi. Seruus cū plenā manumissionē or
dinari nó bz. b. d. pmo dictū. ſcōo eius appro
bationē. tertio ex eo erat instructionē. secun
da ibi reuera. tertia ibi ⁊ ideo. ¶ No. pmo q clericus cū
ꝯ sit factus liber. nó pōt ad ordines pmoueri. ¶ No. se
cūdo q ingenuitas ⁊ libertas: dī quedā dignitas. ¶ No.
finē rectus. ¶ Q p. q seruus no possit effici ingenuus: p
manumissionē: ná libertinus efficit: ⁊ ille ingenuus dī qui
liber nascit instī. de ingenuis in p̄ncipio gl. fatet: q stat i
propzie: ⁊ bz exponi ingenuitatē. i. libertatis plene: ſz exigi
tur ingenuus: qz opz q gaudeat plena libertate ⁊ fuerant nati in libertate: q dam sunt libertini: ⁊ sunt illi q
fuerunt serui: ⁊ postea sunt manumissi: q dam sunt fui: ⁊ sūt
illi rē. ¶ Glo. vltima ꝓsequitur generale: precauendo fu
tura an inspicit q euenit pōt: all. p postea in fi. ¶ Q p. ff.
ad. l. acq. l. si putator. So. dic nó teneri diuinare: vt iferī
in iuribus allegat. in gl. sed tñ nobis ipurat: si nó occurimus
. i. si non fecimus diligentiaz quam potuimus sic intelligit
lra: ⁊ iura rē. vt in p̄mis ad boc de homici. ex lr̄is: ⁊ c. Jo.
⁊ c. fi. ⁊ Hosti. adde qó no. xij. q. i. habebat: vide Bar. ff.
de ver. ob. inter stipulātē. ℌ. sacrā. ¶ Q p. nó videt curan
dum: de origine vel nobilitate: de p̄ben. venerabilis: de i
sti. ad decorē: solutio de origine alia a seruili non curat: vt
ibi sic de seruili vt bic: de nobilitate sanguinis etiam nó cu
ratur: sed sic de nobilitate conuersationis: de cle. peregri.
per totum: de iudi. cum deputati. ¶ Quero in quo erit vi
tuperium: dic in boc q clericus in seruitutez remittit. liiij.
di. frequens: ⁊ c. ex antiquis: est verum vituperium qó tan
git tñ collegium clericale cui renunciari non pōt Jde fo.
compe. si diligenti rē. Anto.

E seruorum. Seruus sine li
cētia dñi ordi
nis ꝺpōit: ⁊ dño restituit. b. d. ¶ Et duo fac
cōaliū. primo ponit statutū: ſcōo ꝯfactum ir

ritat. ſcōa ibi ⁊ si. ¶ No. pmo suos nó ordinādos ad sa
cros afiꝯ sint traditi libertati. ¶ No. ſcōo suū dolo vel
calliditate p̄ter dñi cōsciam ordinatū debē deponi: ⁊ dño
restitui. ¶ Q p. q nó restituat dño suus ordinatus ad sa
cros ordines: ſz ordinās debeat dare suū loco illi⁹: ⁊ ille fmāc
at clericus. liiij. di. ex ārtiqs. ¶ Glo. iij. ꝓsequitur plura mē
bra q ꝓsequor p casus. ¶ Primus qñ suus ordinat scié
te: ⁊ ꝯdicēte dño: ⁊ dic q suus remanet: ⁊ restituit dño: q
ideo fatet: qñ nó est sacerdos factus: vbi sacerdos est fa
ctus sūt opi. Aliq q restituit dño: Aliqui ꝯdicūt vt Jo. ⁊
Tā. ⁊ Inn. vñ fm cōem opi. tenēdū q tūc p̄sbyter nó re
stituat dño: ſz aliter p epm ordinātē dño p̄uideat ex quo
ad p̄sbyteratuz est promotus. ¶ Scōo casu qñ scienter: ⁊
non ꝯdicente dño est ordinatus glo. dicit q statiz liber ē.
liiij. di. si seruus scienter: ⁊ dñt doc. verū indistincte ad quē
cūq ordinē promotus sit: siue ad minores: siue ad sacros ꝺz
Gof. ſz Petrus ꝯ ⁊ male. ¶ Tertius casus est qñ ordi
natus est dño ignorāte: ⁊ epō aut p̄sentatore scīēte: glo. dicit
q ille efficit liber: ⁊ epūs ⁊ repzesentator tenent dño dare
duos suos eque bonos. liiij. di. si seruus habite. Si nó dñt
vñ soluant restituit dño: vt statim distinguit: ⁊ boc de dis
pensatiōe ecclesie cū de iur̄ deponi deberet: qz sui fecit fur
tū. ¶ Quartus casus qñ dño ignorāte: ⁊ epō ⁊ p̄sentato
re si est ordinatus ad minores deponit: ⁊ remanet seruus.
liiij. di. nulli ex antiqs: ⁊ c. frequēs. ¶ Si est ordinatus ad
ypacōatū dabit vicariū pro se. si nó bz reddet ipse. liiij. di.
ex antiqs: ⁊ eodem gaudet p̄uilegio subdyaconus. Jc. mi
ramur: ad boc argumentū de eta. ⁊ qualita. multis. ¶ Si
ordinatus est ad sacerdotiū: statiz est liber: sed in amissiōe
peculij mulctat: vt. c. ex antiqs p̄allegato: si nó bz peculiū
seruit dño in diuinis officijs. liiij. di. c. frequēs: fm glo. que
boc dicit sicut habes in glo. Si vero dño ignorante: ⁊ epō
⁊ p̄sentatore. Alij ⁊ male: post verbū: ⁊ p̄sentatore dñt: scié
te: ⁊ fm Gof. bz locum in quocunq ordine sit promotus.
Sed dicit Hosti. q non inuenit boc iure cautū: qz canon
bic allegatus loqtur in promoto ad sacros: vñ fm eum bec:
vel alia: vel maior: vel arbitraria erit pena: ó of. dele. ó cau
sa: de trās. ac. c. fi. ⁊ ꝺz cū. Prio dabit actio ꝯ ordinatorē.
Secūdo ꝯ p̄sentantē: arguendo ex ordie illius capituli si
seruus: ⁊ est simile de p̄ben. cū fm: vno tñ soluente ceteri li
berant. ff. de eo p quē fac. est. l. i. ℌ. si plures: ⁊ que dicta sūt
locū dñt fm eum ℌ. annū reperit seruus: q annus cōputa
tur a tpe ordinationis. ¶ Sed verius est fm euz: qó dixit
Laur. annū cōputari a tpe scientie: de sup. neg. p̄ela. ꝺz ⁊
sic intelligit. liiij. di. si seruus sciente: qñ ergo seruus oībus
ignorātibus ad clericatū trāsiuit: vt dubitat: ⁊ tūc p̄cedit
. c. ex antiqs: qó ponit distinctionē quā ponit vlz]. gl. in vl
timo mēbro: q boc casu loquat p̄z in tex. ibi ignorātia: vel
volūtate: qz tūc agit de pena: nó ipsoz p̄mouentiū p̄senta
toris aut ordinatoris: sed de pena serui: ⁊ boc determinat
illud cap̄m p̄cedādo cū istis: aut iste est promotus ad mi
nores: ⁊ dz reddit ille: vt voluit tex. in dcō. c. ex ārtiqs: aut ē p
motus ad sacros vsq; ad p̄sbyteratū. Si ad p̄sbarū rē sola
peculij amissiōe mīctet: qó dñt doc. quo ad vsuz: ⁊ bene: qz
peculiū ē dñi: ⁊ ipse solū bz administratōez: aut est ordinat⁹
ad ordinē: ⁊ bodie idē si ad subdiaconatū: vt i. c. miramur
⁊ tūc dz dare vicariū: ⁊ si nó bz ipse reddat: bec p̄cedūt qñ
facilitate suus fecit se ordinare: si vero malitiose: ⁊ calidi
tate dz dño restituere: ⁊ si ad sacros fuerit promotus: vt bic est
casus. liiij. di. de suoz: ⁊ declarat ille tex. vt qz corrupti te
stibus vel cōducti ad hos gradus est promotus. In casu āt
quo dño restituit dicūt doc. bic q dño nó pōt eū vēdē de
quo. i. q. i. q studet. Idē eo casu dicūt q si dominus nó pōt
illi p̄uidere q ecclesia tenebit illi p̄uidere in ecclesijs fm
Hosti. allegat de renunt]. c. ad supplicationez: dicūt tamē
Inno. ⁊ Hosti. q non licebit dño in clericū reperitus ma
nus iniicere. xvij. q. iij. si qs: nec poterit talis ad sacros p
motus mīmoniū cōtrabere: de cōuer. coniugatoz q dam

lxxxiiij.di.cũ pterito Jo.liij.di.c.ij. Item non iudicabit a dño sed ab epo.xcvi.di.si iperator. Jn alijs aũt priuilegio nõ gaudebit de cle.cõiuga. Jo.t.c.se. Jdẽ dicendũ est in originarijs:t adscripticijs:t oibus qui conditione fuit: vel alias obligati sũt.liij.di.frequẽs:t.c.gñalis:t.c.si qs t in libertis in qbus patronus aliqõ seruicium sibi retinuit.c.vi.quicũqz:t in obligat.publicis functionibus.l.ti.p primo.c.vno:t sm hoc si ois: nec in oibus seruus ordinat restituit dño:t multominus pfessus:est enim in multis casibus q quis quat iure suo fine culpa:13 nõ fine cã: ỗ quo de reg.iur.Sine culpa.li.vj. Justinus tñ esset sm Hosti.di cere q tales quarent:t dño suis restituerent: ita q nec remanerent de foro eccle:nec ab ea defenderent: ad hoc.c. i.c.primo:t.c.nullus de iudicijs cũ nõ ab hoie:de.v. sig. nouimus:vñ dicit canon.q ex quo talis de gradu decideret eius conditionis sit:cuius fuerit ante gradum.liij.di. nullus:t.c.se.t.c.ex antiquis:t.c.se.salua tñ superiori distinctione:nec ob.ꝓria:sm eum que loquunt in liberis:t libet ordinatio:Fuus autem libet consensum nõ hz:ỗ in pudicium dñi expressam ẽt votum emittere nõ pót: vt in pn.c. Jde sen.excõ.relatum:excepto matrimonio.Jde cõiug. Fuorum.c.i.de sacramento baptismi:t de iudi.c.fin.t alijs fine qbus salus aie nõ habet:que corporibus pferenda est.xij. .q.i.pcipimus.C.de sacro san.ec. sancimus. ¶ Ultimus casus est qñ monachus efficit:t dicit gl.q vsq ad triẽniũ tñ pót dño seruum repetere:vltra vo remanet monachus t liber.liij.di.si Fuus sciente. Ad repetendũ vo clericum secularem:vbi repeti pót:dat annus sm doc. Ratio:q monachi latẽt:clerici patent:t si nimis distaret daret etiã priuilegio tpo.xxi.q.ij.si qs incognitus sm doc. ¶ Quero qd si Fuus a dño fugerit:t contendit:de eius libertate vel Fuitute:corã quo questio agitanda sit glo.tangit aliqua mẽbra. ¶ Qñ Fuus ipse est actor:t pclamat libertate ꝗstio est agitãda corã iudice dñi.C.vbi cã status.l.iij.hoc mẽbrum pcedit absq dubio qñ qs agit ꝓ seruum q petitur in seruitutem:t tunc aut constat:q aufugit a dño: aut cõstat q nõ aufugit: sed est in possessione libertatis:aut est dubium:q: de hoc ptes inter se contendunt an aufugerit vl nõ ¶ Primo casu qñ pstat q aufugit a dño si dño cũ bõa fide possidebat planũ q ꝫ possessio iniusta si pñs ipse:t sic cã est agitanda corã pmo iudice:t ad illum est remittẽda .C.vbi cã status.l.i.si ãt dño erat in possessione male fidei: q: violẽter eũ detinebat:,t tũc quidã dicũt q aufugiẽdo nõ licite puat dñm possessione:vñ si possessione seruitutis reducit:t sic cã vt retractãda coram iudice.C.de pba.l.vlo eius. Alij dicunt q si fugit qñ violenter detinebat:non vt dolose esse in possessione libertatis:t cã agitanda erit coram iudice ipsius vbi est seruus:q est in possessione libertatis:dic q si aliquis liber bõ:vt seruus detineat non acqrit iusta possessio in eũ. Jdeo si aufugiat iste est in possessione libertatis:q: ꝑale est q nõ acqrat qo ius in seruitutis: vl possessionem seruitutis:vel alterius iuris:in libero boie:si dolo malo ceperat possessionẽ seruitutis.ff.de pba.l.si qs: in talibus enim nõ acqrit possessio sine titulo:vt pz.Jde resti.spo.ex pte:t qõ ibi no.qñ qs seruus est apprehensus violẽter:t cõtinue detẽtus violenter: t tũc acquritur possessio in eũ:ỗ si postea aufugiat: sequens possessio est iniusta:ni si incõtinẽti aufugerit:t sic cã est tractanda coram iudice dñi pmo tenentis: t est cã: q: in seruo sicut in alijs rebus pót haberi possessio absq titulo:t bona fide:t scõa violẽtia purgat pmã:t sic attendit pmus iudex:qõ itellige nisi incõtinẽti aufugerit: vt.l.iij.§.confectum.ff. de vi.t vi.ar.t no.in.c.cũ olim:de resti.spo.hec pcedunt absq dubio:vbi agit possessorio:ꝫ si ageret petitorio:puto itidẽ. ¶ Si ãt est dubiũ an dño pmo violẽter eũ appehẽderit vl nõ:tũc dicit hic Jnno.q summarie pus disputabit:t sm q iudex reperiet iudicabit:vt si seruũ reperiet aufugisse: t dñm bona fide possediisse tunc cognoscet pus iudex si inuenerit qõ

aufugerit:t ille pmo violenter detinuerit: t hic aufugerit incõtinẽti:q tunc tractabit cã corã iudice serui: t in loco vbi est seruus. ¶ Secundo casu qñ constat q non aufugit sed est in possessione libertat.cã est tractanda coram iudice.vbi est ipse Fuus.C.vbi ca.status.l.iij. Si est dubium an aufugerit vel nõ:q: inter partes de hoc cõtendit: t hoc esset ois dz discuti summarie ad videndũ qo ẽ iudex:t postea sm euentũ iudicabit. Si appareat q aufugerit:iudex ipsius Fui cognoscit:si ẽ i possessione iusta libertatis. ¶ Ex hoc concluditur q sicut iusta possessio libertatis relevat respectu iurisdictionis:t iniusta non:sicut dicit hic Jnn.t Hosti.q iniusta possessio nõ relevat ab onere pbandi iusta sic.C.ỗ pba.l.uno eius:t.ff.ỗ libe.ca.l.vt liberis. Jdeo dic q qñ qs ꝫ Fuum aufugientẽ agit petitorio:t opz discuti de pma possessione dñi:an iusta fuerit vl nõ quo ad hoc vt cognoscat:an Fuus sit in iusta possessione libertatis vel dño Fuitutis cum aliter nõ possit cõstare cui onus incũberet pbandi. Sed nõ placet hoc Jnno. qñ contendit de Fuitut.] possessione alicuius Fui:q non negat Fuus:vt q est Fuus alterius:tũc enim semp vitia possessionis est iusta:13 pma fuerit violẽta:q: potuit haberi absq titulo:t bõa fide:vbi aũt est cõtentio Fuitutis t libertatis:tunc si pmo violenter tenebat.Secũdo aufugit:mixta est vitima possessio:t relevaret ab onere pbandi:q: nõ potuit liberi boris possessio haberi violẽter:t bona fide:ỗ si de hoc disputaret oportet pus discuti de possessione violẽta dñi:vt videret ad quẽ spectaret onus pbãdi. ¶ Qñ qz inter eos cõtendit possessorio:tũc.n.q dam dicũt q nõ admissa exceptõe violẽtie restituit reo:vt no.de postu.prela.bõe.ij. ¶ Sz certe ỗ pcedũt in Fuo:in libero boie ijdẽ q.§. Tu dic q non fit differentia inter liberũ t seruum:in casu isto:q si agit de fine iurisdictionis tenendum est q.§. est verum:si de fine probãdi si agit possessorio tunc distinguendũ est inter liberũ t Fuum:si est liber opz q discutiat de iustitia dñi poss.si p seruo non:q: primo casu possessio non habet sine titulo:secõ sic.Jgit ad concludendã possessionẽ prio casu opz discuti de titulo.Si agit petitorio vtroqz casu opz q discutiatur de iustitia possessionis dñi:q: si vtraq: t dñi t serui sit iniusta:13 pũt quo ad possessoriũ:t quo ad iurisdictionem sm possessorio nõ pdest:nisi agat petitorio:cũ presumptione nature inuit dicens se liberũ:t forte nec tũc pcederet quo ad iurisdictionẽ pmã. ¶ Sz ad declarationẽ pdictorũ q rit hic Jo.an.t Jnn.qñ amittat possessionẽ serui:seruo pclamante ad libertatẽ:dic qñ qz seruus se gerit pro libero t bona fide motus iusta vel ẽr iustis rõnibus:dũmodo nõ fraude vel calliditate se gerat ꝓ libero:t acqrit possionẽ libertatis:t iustã.ff.de libe.cau.l.liberis in fi. t.l.igit in.§. pót:q qdam intelligunt si p triẽnium steterit in libertate ar.ff.de acq.pos.l.possideri.§.fi seruus.Sed certe sm hec in pscriptione libertatis foret necessariũ.xx°.cũ tñ cõstet sufficeret decẽniũ.ff.qui t a qbus.l.sicuti.§.aristo. Jdeo si placet qñ qz existit in libertate mala fide:t tunc si est certũ q dño defuit hre animum possidendi: perdit possessionem sicut t alias rez.ff.de acqui.pos.l.si qs in.§. differentia: t dño petenti nõ restituit possessio serui si mala fide fuit i possessionẽ libertatis:t talis possessio nõ relevat ꝺnũ ab onere pbandi:q: iniusta ꝑ prealle. ¶ Qñ qz est in possessione libertatis:t certum est q dño non defuit habere animum possidendi:vt q dominus nõ obmisit custodiaz serui:t tũc ẽt si centũ annis fuerit in possessione libertatis dño eum possedit:q: ipse sui ipsius non pót interuertere possessionem: ex quo ab alio nõ possidet:alias absurdũ seqret:q: si seruus meus.x.vel.xx.annis:se defenderet in arce q amitterez possionẽ eius: qñ qz dominus nesciebat:vbi esset:t sic obmisit custodiã eius:si seruus habeat animum reuertẽdi: retinet possessionẽ.ff.de acqui.pos.l.qui si rem:si non haberet animũ reuertendi pdit possessionẽ:qui cũ est mala fide in possessione libertatis restituitur possessio domino:t nõ

releuet ab onere ꝓbandi vt dicta.l.liberis.§.fi.vt.l.igit.§. pót:ꝛ ad iudicẽ dñi remittit ꝑ predicta:cum ꝑus cõstabit q̃ sit in possessione male fide:vt est dictum. Si dubitat an deferit bére animũ possidendi:vel non:ꝛ tunc si seruus in possessione libertatis fuerit decẽnio ꝓsumit bére aium de finendi possidere:si minori tpe:secus.ff.de acq.pos.l. possidere.§.fuus:dic vt ibi plene ꝑ Bar. hec aũt questio an sit fuus in possessiõe libertatis:an nó:an sit fugitiuus vel nó ꝛ an bone fidei vel male:dz quert aliq̃s de ꝓprietate decernat:vt dicta.l.liberis:in fi.ꝛ dicta.l.igit.§.pót:ꝛ quereret hoc sub iudice seruit:róne dubietatis: sic de ap. si duobus .ff.de iudi.l.si q̃:de rescript.sup lr̃is:ꝛ dic̃ Jo.mo.q̃ ista multum valent:q̃ similia fere queré̃t:q̃si prelatus dicit alicui suum clericũ:vel abbas monachum: vel dñs dicit alicui suum libertũ:vel ascripticium vel originarium:vel officialem:de sic̃dus.n.rc̃.ff.de legi.l.nó ꝓnũt:ꝑm Jnno.ꝛ vide q̃ no.J.de appl.dilectus. Quero q̃si minor possit dare libertatẽ: dic q̃ inter vinos pót in.xx. anno.C.q̃ ma.ac. possunt.l.si minor. In vltima vero voluntate manumittet pót:qui testari pót in aut. Sed bodie:ibi signata est insti. vt spon.largi.§.i. Que aũt sit rõ quare seruus cõsecratus domino restituat:ꝛ nó alia ree:dic q̃ rõ redditur: de reli. do.c.ad hoc ne sit in ptáte serui dominum priuare. Sequitur decre.de famulis. Anto.

De famulis Seruꝰ ab eccl̃ia manumissus ordiari pót:ꝛ q̃ó acq̃rit post eius obitum erit ecclesie manumittentis quá si accusat vel ꝛ eã testificat libertate ꝓsumitur:ꝛ ordine.b.d.ꝛ tria sunt dicta.scõa ibi q̃ qd.iij.ibi.q̃bus rc̃. Nota.prio q̃ eccl̃ie serui aliq̃s recipiant libratẽ nó ꝓnt ordinari. Nota.q̃ appellatóe famulorũ ꝓtinent serui. Nota.q̃ fuitus eccl̃ie ét inducta de iure gentiũ inhabilitat quẽ ad ordines. Nota. q̃ de statu alicuius dt agi.q̃si agit de eius libtate:ꝛ si faciens ꝙ libertatem ciuitatis:dt facere ꝙ statutum:quod no.ꝑ statuta italie. Nota.q̃ seruitus dt hominẽs afficere respectu nature. Nota.q̃ ordo dt bonoꝝ:ꝛ gradꝰ bonorũ. Nota. q̃ facilius perdit quesitum ex dispensatione:ꝛ de iure speciali necessitate instante q̃s quesitum de iure nãli. Nota. collegius accusare posse simile de fymo.dilectus. Nota. scõo q̃ eccl̃ia in totũ succedit libto.a se manumisso:ꝛ ordinato:adeo q̃ nó lz ei in aliũ testari vl̃ disponẽ q̃s eccl̃iam. Nota.tertio q̃ liberti eccl̃ie repellunt ab accusádo:ꝛ testificádo ꝙ eccl̃iam. Nota.quarto penam liberti ordinati ab eccl̃ia testificantis cõtra eccl̃iã vel illã accusantis.

Op.q̃ possit libertus alios instituẽ:vt ꝓ.xij.q.iij.c.i.ꝛ.ij.Secundo ob.insti.de succes.ab intesta.§. sed nostra: vbi in sola certa ptẽ succedit pconus:ad ꝓmum dicit gl.q̃ hec decre.loquit de libertꝭ eccl̃ie hac conditóe manumissio ꝙ.loqt̃ de igenuis. Ad fz ꝙ gl.dat plures solutꝭ. Prima q̃ hec decre. loquat de rebus fruitu eccl̃ie acq̃sitꝭ. illa de alijs rebꝰ rc̃. Scõa q̃ illa loqt̃ de libertꝭ ꝓuati ḃ ó libertꝭ eccl̃ie. Tertia.loqt̃ de libtꝭ eccl̃ie hac ꝓdictóe mãumissio:vt bóa sint eccl̃ie. Quarta q̃ loqtur de libtis simplr de fuis libtis factis absq̃ aliq̃ ꝓdictóe:alt̃.Leo.libtꝰ. Quinta:q̃ sibi habebat ꝓsanguineos:hic nó. Hosti.tz q̃ fit spãle in eccl̃ia fauore religiõis:ḃ reli.ꝛ sump.fu.l.sũt psone. Alt sexto dic q̃ ꝓrius ꝓcedit:in fuis tñ libertatis donatꝭ. ḃ de fuis gradu eccl̃iastico honoratis. Cõclude q̃ritur: an libto succedat pconus:an alij in liberto ꝓuati fua.§.tz nisi in liberto eccl̃ie si bona sunt quesita contẽplatóe eccl̃ie spectant ad eccl̃iam. Si bona sunt quesita cõtẽplatóe psone libertis:ꝛ si hec ꝓdictóe fuit mãumissus:ꝛ nulli extent ꝓsanguinei:ꝛ nihil dispoſuerit succedit eccl̃ia. Si subsũt ꝓsanguinei vel aliq̃d disposuerit si subsũt filij absq̃ dubio.ꝑm Jnno.illi excludũt eccl̃iã:q̃ parẽtes filijs thesaurizãt.xvj.q.i.ꝓdicator:libis deficiẽtibus: dicit Jnn.q̃ eccl̃ia paterna succedit:mirie hoc puto q̃si sunt gradu eccl̃iastico bono-

rati. Hosti.dicit q̃ puta hoc cãu opi.que habz esse spãle in manumisso ab eccl̃ijs esse verũ. Jta tñ q̃ si sint filii de peculio fiãt q̃ttuor ptes:put dt.J.de succes.ab intesta.c.i.ꝛ remittit ad no.in sũma hoc ti.§.quãr fuus pót vbi licet.

Oppo.q̃ si pñt accusare illos ó eccl̃ia liberti.xij.q.ij.q̃ manumittit. So.dicit gl.q̃ eccl̃ia.z.i.plarũ accusare non pñt. No.q̃ appellatóe eccl̃ie ꝓhibẽt prelatos: fz bene pñt accusare singulares de eccl̃ia:ꝙ eccl̃iã:aut testificari non pñt:qr illa est eius pona:nisi edicti venia impetrata.C.de in ius vo.l.ij.alo ad fuitutẽ redigũt:vt ḃ dicit non poterat eccl̃iam accusare vel testificari in capz vt ca pñm eccl̃ie fm Hoby.ꝛ bene. Op.q̃ si eccl̃ia aliq̃d iurio retineat in fuiz:nó dz ordinari.liiij.di.q̃cunq̃. So. dicit Gof.q̃ ordinari non dz fuus ꝓuari: vt ibi: fz sic fuus eccl̃ie:qr eccl̃ia pót aliq̃ó iuo retinere:in fuum mãmissiz reuocatóio i fuitutẽ ob ingratitudinẽ:ꝛ iuo successiõe. Quero q̃o prochias poterit eccl̃ia talibus ꝓferre: dic q̃ poterit eccl̃ia talibꝰ ꝓferr̃ prochias sibi subiectas. Jdẽ de alijs possz eé tãta necessitas. vij.q.i.nouatianꝰ:ꝛ c.scias de elec.cũ nob oli:ꝛ c.i cãis fz Hosti. Quero an talex libti potert iter vinos vóare alijs dñt doc.q̃ sic.secundus Jnn.q̃ credo nisi sint manumissi:hac ꝓdictóe vt reseruét. Quero an liberti volentes possint testificari ꝙ eccl̃ia dicit q̃ nó.C.de q̃nibus.l.prídẽ.ff.de testi.l. iulius. Non ob.iij.q.iij.§. Jtz in criminali.ỽ. Jrẽ libtꝭ qr illa obtinet in alioꝝ libertꝭ.ꝑm Hosti. Quero q̃si possit pconus ꝙ̃ manumissus reuocare in seruitutez: dic q̃ pp iniuriã ét leuẽ:vt hic:ꝛ.xi.q.iij.octana.C.de libe.ca.l.si mãmissus: nisi remisisset pconatũ:pp obsequiũ aũt impositũ nó presitũ:no.vt.C.de libe.ca.l.solo nisi sit nimio necessarius: vt q̃ denegat alimẽta:ꝛ ꝓsequit hic de causis reuocãdi i fuitutẽ:que ptinẽt ad legistã:de libertis ecclesie hoc reneas:q̃ nó reuocant in fuitutẽ laicoꝝ pconoꝝ: qr nõ debẽt ordinari nisi orrecte:ꝛ sine obsequio sũt manumissi.liiij.di. q̃cũq̃s ꝛ faciliter ꝓmoti sunt:put dixi.C.c.ij.ad hoc.xij.q.ij. vyaconi.est aliud speciale in libertis ecclesie:qr filij eoꝝ astricti sunt ecclesie: vt semp sint liberti.xij.q.ij. de libertꝭ.q̃ secus est in libertꝭ ꝓuatoꝝ.C.de libe.ꝛ eoꝝ li.l.i.ꝛ.ij.nisi q̃s tũ ad hoc q̃ ꝓp suã ingratitudinem filij libertorum viuentibus parentibus redigunt in seruitutem:ꝛ sit talis revocatio ꝓposita accusatóe in iudicio officio:ꝑm Jnn. nó babetis hic aliud sequit decre.consuluit. Anto.

Consuluit Spurij vel fui ordinari nó debẽt.b.d. Op.q̃ talia in cõsecratóe nó proferat papa:vt.§. de seru.c.i. So.fz papa non vtat scrutinio vtitur tñ bis verbis:ꝛ similibus in cõsecrationibus: de quibus pz in põtificali siue ordinario epali:vt ibi pz:sabbato i vesperis dñ scrutat metropolitanus cõsecrãdũ inter alia dicit bigamos aut carnaleo:aut de fuili cõditione ad sacrũ ordinẽ nó ꝓmoueas:quoꝝ verboꝝ mentẽ hic ponit:ꝛ no. duo ḃ Hosti. Prio q̃ liber põtificalis est autẽticus:ꝛ q̃ quo ḃ allegat:sic de arbore solet ꝓbari p canonem. xxxv. .q.v.ad sedẽ.xv.di.canones:ꝛ c.sancta.xxxviij.di.q̃ ipse: dz aũt illũ librũ bre presbyter:vt sciat exhibere sacramẽta que spectãt ad ipm:ꝛ vt epus libro nõ careat cum declinat ad parochiam. Secundo vt q̃ sufficit bre verboꝝ mentẽ:ꝛ si verba formaliter non habeant.i.q.i.marchion.ꝛ de hoc in cle.ne romani.ỽ.post que. Bio.i.declarat quid est spurius:vide gl.de renũ.nisi.§.pone:ꝛ vide q̃ ibi no. ꝛ qui fi.sint legi.per venerabilem.

Nullus Dominus in seruo q̃ manumittit pót spiritualeꝫ operas retinet.b.d.nó vindict rc̃. No.prio q̃ pt dñs opas spiritualeꝫ imponet rpe manumissiõis ad ordines. No.scõo casuz in quo imponi vt pena degradatóis. Tertio no.q̃ si fuus opas ꝑpositas nó ꝑstiterit dño pót in seruitutez revocari. No.q̃ pro-

pde dicat in supbia elatus. ¶ Q p.q dño retinent opa in suo ad ordnádū mánumisso.liij.di.q̄cū q̄.So.spūalia pót:vt hic nó tpalia vt ibi:r dicit q spūalia pót ſm doc. dūmodo retineat incórnéti post mánumissioné ff.de adop. libe.l.nó inuitus.ff.de libe.ca.l.vlt.§.ió:in futuru autez facta dño nó obligat.ff.an seruus facto suo p torū:ſm Inn. r Hosti.vñ dicunt q talis códitio pót apponi in ordinatione:sicut in beneficij cócessione:de præben.significatū:q in traditóe rei siue r̄c.ff.de pac.l.traditóibus: r præsertim hoc vez:si fiat de auctoritate epi ſm Pby.Iz qdam dicāt consensum fore necessariū:q nó placet. ¶ Q ppo.Scdo q non sit accusator:Iz ciuilis actor.cum pena veniat ad có modū ptis:vt no.de accu.quaſr. So.dic q agitur ciuiliter: r exponit accusatus.i.actus ciuiliter ꝯ eum:r si remisso q criminaliter accuset:dicit glo.q inscribet ad extraordinariā pena:q hec est improportionabilis in accusante: ad hoc ó accu.sup his:qō bene no.vñ dicūt doc.hic:q vato q agat ciuiliter deponet:q alo snia non posset executioni demāda ri:r est simile in denunciatione ſymoniaci:q quam deponi tur:q penitentiā aliter agere nó pót:de accu. inqsitionis: Iz túc deponit a dignitate:sed non degradat ab ordine: in suo:secus ſm Inn.r Lan.tene menti iustum casum:q non habes alibi:q pp accusationem ciuiles imponat pena degradatóis:etiā i nó corrigibilē signa bene. ¶ Q p.tertio q p hoc non rediget in seruitutez.liij.di.frequens:r.c. ex antiquis:vbi dr q sacerdos remanet liber:q dam dicūt q hic corrigit p illā:q est ſm:q iurīū correctio r̄c.vt in decre.cū expediat:vel ꝯ cótinet ius cóe hoc spāle est in odiū illoz q̄ promoti sunt vt p̄seruiāt in diuinis officijs:ar.I.e. libentius. ¶ Tertia opi.melé di q hic dño uoluit in pactū vt possit reuocari in seruitutem si non celebraret diuina in seruitutē impositas seu in manumissióe Ber.q loquit hic de seruo plati. Cótra de seruo puati. Hug.dicit q hic nó Iz gl.dicit q opi.melendi sibi vt vera:r dicit glo. q adest argumentum q si seruus ignorante dño ordinet sibi reddi dr:vt fuit in diuinis.liij.di.frequé:ergo mlto fortiꝰ vbi si eo pacto manumittit vt seruiat:q in eo si nó faciat:tunc notat maior cōtumacia:vñ pp cōtumaciam:r fidē ruptas r pactū reddit dño:r nullo clericali priuilegio gaudebit q ad ofim:dic si seruus est manumissus:r imposita sunt seruitia spūalia.r hoc pacto q si nó fecerit redigat in seruitutem q hic no. vbi fuꝰ ēt puati fortius:si suus eccle:si fuꝰ est manumissus hoc appositio vt fuiat in diuinis: nó tñ apositū est pactū de reuocando in seruitutē adhuc ſm Jo. pcedit hoc.c.Si aūt impositę non sunt opere spūales:sed simplr manumissus:opi.sunt. Jo.q tunc non reuocabit i seruitutem. Gof.Iz q absq aliqua impositóe: hoc seruitium dr dño tal.degradabit:sed in seruitutem non rediget: de hoc.liij.di.c.ij.r refert Jo.an.r sic non loquit indistincte hec ista:capla aūt ꝓcedūt qñ vult reuocare ex altera ingratitudie nó pmissa. ¶ Q p.q ex pacto nó liceat opa ēt spūalia retinē.i.q.ij.q̄ pio.So.libertas q̄d spūale dr:ió hec conditio pót apponi q̄ spūalis est:de re.pmu. ad cōnia:sed veritas q non est libertas q̄d spūale: qō pz: q: vendi pót:quod non posset:si esset q̄d spūale. Jdeo dic q non debit libertas sub tali conditóe vel mó:sed simplr: de se libertas:r modus de se imponebat:vel erat hoc debitū iuris. Jdeo licitū fuit in pactū deduci ó rescripti.ad audientiaz:r in.c.significasti:de elec. ¶ Quero quas opas pót ḡa manumittendo retinere:dic q quedā sunt spūales r has pót retinere:quedam sunt tpales:r hax quedā sunt fabriles:quedā carpētarie:r alie artificiales:vt arare: fodere:has nó pót dño in suum manumissum ad ordinē retinere:quedā sunt obsequiales quax aliquę sunt in nō faciēdo vt non vocare in ius:sine venia.ē.c.primo:r quedaz in faciendo:vt in assurgēdo:primas retinet: secūdas nó nisi sint spūales:r has pót in ordinatóe manumissionis imponere: postea nó:q rei sacre nó restituit fructus.ff.cói pcdi.l.ce-

ueri no. ¶ Quero an ꝺ̄ pſbyter degradatus ſit i ſuitute: dicit hic Jo.an.q in antiqua ibi degradet ſequebat:r ſer uus fiat dñi ſui qō ſtudioſe remotum fuit:q abſurdū erat q preſbyter in ſuitutē redigeret:ſm Gof.r Hoſti.p qō videt ſupflua vitima glo. Antonius.

e **O libentius** Manumiſſus ab eccłia:vt fiat clicus:r ppetuo illi ſuiat in diuinis:ad alias ecclias ſe tráſferr nó pót:ſecus ſi pure fuerit manumiſſus:vt ſeruiat.b.d. Sūt due ptes. Scda ibi:r in quo. ¶ Ho.primo q ſeruos eccłie pñt pentes pñtare ad ordineꝫ de cōſensu eccłie:vel conniuentia: dum tñ ex conditione tradantur vt eccłie pfone deſeruiant in diuinis. ¶ Ho.ſecundo q pót dari libertas ſub cōditióe vt ſeruiat qō in diuinis:vel vt clericet. ¶ Ho.q paria ſūt tradi ſub tenore iſto:vel ſub conditióe iſta:aut ſub modo iſto. ¶ Ho.tertio q ſi ſeruus manumittit:vt ad ordines pmoueat:aut eſt actū:vt in eadē eccłesia debeat ſeruire:r non pót ad aliā tranſire aut nihil eſt actum:r tranſire poteſt. ¶ Q p.primo q tradi nó pót libertas ſub cōdictióe:vt ſeruiat eccłie:vl ordiné ſuſcipiat:vt pz.i.q.i.q̄ pio. prima ſo. ꝯ tex.vt eccłiaſtica beneficia.c.vno. Secūda ſo.cōdictio vel modus:q ſonet in condictionem nó poteſt apponi:cō dictio aūt vel modus:qui ſonet in monitionem ſic:vt pz.ē. de elec.ſignificaſti.ff.de ruto.l.muto.§.ſi ſub cōdictióe:vel tertio ſicut ſponſalia pñt trahi ſub condictióe vt fidē xp̄i nam recipiant.xxviij.q.i.non opz:vel vt vitam corrigant ó ſpon.iter opera. Jta pót quis manumittit:vt ordinem recipiat:vt hic vel tertio libertas eſt qd ſpirituale qō pót venire in ꝓmutationē cū alio ſpūali:dic ergo q hec cōdictio vl modus vt deſt ſpūale p ſpirituali nó eſt illicitū:vt hic eſt caſus:ſi át deſt tpale:vt ſubiectū ſub quo oz creari ſpūale: vt i vi modi remoueat q̄litas:ex qua ſubiectū habilitat ad ſpūale:hoc eſt licitum:ſicut dare libertatē vt ibi creet ordo q hoc ineſſe vt. Jtem vt dicit Jnno.nec plus p viā retentionis:q̄ p viam collationis ſub pacto vel modo factū eſt ad hoc.I.de reli. do.cōſtitutus. ¶ Quero p intellectu hūs ſcdo mēbro diſtinctionē qñ dicat abſolute traditus libertati:r oblatus.So.vno mō intelligit:q abſolute.i.abſq pacto:vt eccłie ſeruiat:r tūc ſtat ppriē:cū conniuētia: Iz ſi nō cōgruit membrū qōni:q querit demum qñ fuerit traditus ſub pacto:vt ſeruiat eccleſie.Secundo mō itelligit vt fiat differentia:an manumittat:vt perpetuo ſeruiat eccleſie:r ꝓcedat ꝑma pars an abſolute.i. tpaliter vl ſimplr:r ꝓcedit ſcda pars:r eſt argumentū q indefinita nō equipollet vniuerſali. ¶ Secūdo p decre.arguūt doc.q clericat ordo ē dignitas:q milicia ē:ad ij dē.I.ti.ij.c.ij.r ſic r aduocati nobilitat offm ſuum.C.de aduo.diuerſ.iudi.l.aduocati:ſed hic mileo imperatoris eſt.i.xp̄i.xl.di.ante omnia. ¶ Quid eſt dicere cōniuētia:vñ doc.quaſi diſſimulatio vt videāt:r ſciant:r nō ꝺ̄dicant.liij.di.ſi ſeruus:hic ponit p cōſensu qō vt ꝓbare tex.ibi aſſequentes.

m **Iramur** Jus qō eſt de ſeruo fō dyacono:ēt ó ſubdyacono dr intelligi.b.d.ꝓmo deciſe narrat factus. Secundo diffinit:r ſoluit. ¶ Ho.primo q ordo ſubdyacōatus olim nó erat ſacer.ordo: Iz hodie fcūm eſt ſacer.ió extenſiua a ſe recipit extenſionē iurium de gradu ſacro.loquentiū:r ſic contractus transiatus ad qualitatē certi gradus recipit extēſionē oiuz iuriū de gradu loquētiū:r habes ſic vnā regulā: ḇ in materia extēſióis: fac qō no.in gl.in.c.cū in cūctis:de elec.ad hoc de ets.r quia multis:r.l.i.§.in.l.falci.ff.ad.l.fal.r J.continet q ſeruus ignorante dño factus ſubdyaconus:Iz ſe vellet redimē ad inſtar dyaconi.tñ dño fuerat reſtitutus:r hoc eſt ó quo papa miratur. ¶ Q p.q fiat mentio in canonibus antiquis ó ſubdyacono.liij.di.ex átiqs:ver.reliqua vero officia.So. de ſubdyacono nō fit mētio inter diſpoſitóes ꝓcurantes

¶ Visso de obnoxijs cõdictõe fusi: de obligatis ad rõcinia videamus fm Gof. & fm cũ rócinia rónes sũt: & rónũ redditiones: quibus est quis obligatus ex administratione reipublice: habes: lvj. di. p totum. Anto.

m **Magnus** Obligatus rõcinijs: deposito onere & reddita róne: ordinari pót: & pus nõ. b. d. & sũt tres ptes: q̃stio: & ónis ríssio: & respõsiõis approbatio: secunda ibi grauis: tertia ibi vniuersi. ¶ No. triplicẽ speciẽ admistratõis repellẽtẽ quẽ ab ordie actu: qñ ge est p. cui. tẽ. ¶ No. q̃ fraudulẽter se gerens in administratiõe ẽ inhabilis: ad ordiné tãq̃ infamatus. ¶ No. q̃ ordo ẽ bonor tẽ. ¶ No. q̃ oie ille inhabilis est ad ordies: cuius ordinatõe eccl'a infamat. ¶ No. q̃ gestũ ab vniuersitate: dz esse vlẽ: nõ aũt fingit are: cõ elec. Jn genesi. ¶ No. q̃ administrator gñalis bonor alterius nõ pót ordinari: nisi ẽpositis offijs: & reddita róne admistratõis. ¶ No. cãz pp quã tales repelluntur ab ordinatõe: ne ex hoc infamet eccl'a: q̃ ordinet psonas cũ dãno: & detrimẽto aliorz: & no. practicã edẽde legis: ad hoc. c. ofitus: de elec. ¶ Q̃ p. q̃ executor: ea nõ pñt̃ p̃mouere. li. di. aliquãtor. So. dicit gl. q̃ intelligẽdo lram de executoribus iudicior: restrigi dz ad executores: q̃ seua p̃cepta nõ exercent: nã illi p̃mouere nõ pñt̃: pót hic secundo intelligi de executoribus testamentorũz de q̃bus de testa. in. c. Jo. fm Hosti. sed cuz executor talis clericus esse possz: vt ibi non videt q̃ habeat necesse officiuz dimittere: fm ea que ibi notantur. ¶ Q̃ p. q̃ possit p̃mouere ad ministratorẽ bonorum alterius. lxxxvj. di. peruenit. So. dicit glo. hic q̃ qñq̃ quis est obligatus ad rócinia alicuius puate p̃sone: & durat in officio: & non potest promouere eo existente in officio. xxi. q. iij. c. i. & ne de. vl'mo. c. i. & ij. Si sit administrator miserabilis p̃sone: vel ecclesiasticẽ pót̃ p̃mouere: vt dicto. c. puenit: hec dicunt vera doc. siue sit in officio voluntarie: siue ex necessitate: q̃ perpetuo ad gerendã administrationem est astrictus: nam ab ordinibus tunc p̃petuo repellit̃. lij. di. legẽ. liij. di. quicũq̃. ¶ Qñq̃ administrationẽ deposuit: & tũc aut̃ administratio est publica: & nõ pót̃ p̃mouere añ redditam administrationẽz. C. de epi. & cleri. officialeo. Si administratio fuit p̃uata: & tũc aut̃ ipsa promotione sibi questio mouet̃: & tunc si cõuenitur de dolo vel p̃fidia: & non pót̃ ante rónem redditam p̃mouere lxxxi. di. tñ. xxxj. di. illud: & C. de p̃cur. l. reum: hoc casu pt̃ intelligi hoc capm̃: taxari tñ dz infra quãtũ tp̃us cã decidat̃: de clan. despon. cũ inhibitio. Ī. qui fi. sint legu. lator: & ẽ cã fm doc. q̃ si de dolo: vel p̃fidia dãnaret̃ esset infamis. ff. de bis q̃ no. infa. l. facti. §. pe. & hoc faciet in dubio. l. vt statuat terminum: aliter si constat de debito: vel p̃sumitur ex qualitate p̃sone illã repellit. ¶ Q̃ñq̃ conuenit̃ õ culpatñ: & p̃mouere pót̃ nõ obstãte creditoris reclamatõe. Jdẽ Hostt. & Innc. Jn hoc õdicere vt̃ gl. J. proxima: & dicit gl. q̃ tunc filius suo marte habebit currere: sicut pus: & ẽt sub eodem iudice. ff. de iurisdi. om. iudi. l. cum quedam puella: de so. cõpe. p̃posuitti. Si aũt nulla questio moueret̃ vel mota est: non obstante obligatione p̃mouebitur: nisi manifestum sit ipsum de dolo tenere: tunc enim ẽpo pót̃ illũ ex officio repellere sicut quẽlibet criminosum. vi. q. i. infames di cit Hosti. q̃ Ala. & Guil. na. reputãtes distinctiõem hãc fore plixã dixerũt obligatũ rócinijs nõ fore p̃mouendum per. l. officiales. C. de epi. & cle. li. di. p totũ: & hoc. c. non distinguit. ff. de of. p̃si. l. iij. ff. de publi. l. õ pcio. Hosti. dicit salua pace illorz talẽ: & tam solemnẽ distinctionẽ vnico verbo nõ tollendã: de elec. ecclesia. ij. ver. denicq̃. ¶ No. gl. que dicit q̃ vbi q̃ clericus efficiat̃ de foro ecclesie: mota qõe questio dz de suo merito corã p̃mo iudice finiri: & sic nõ p̃dest mutatio fori. ¶ Facit ad qõnem de laico conuento coram iudice seculari: q̃ postea factus est clericus an posset dãnari a iudice seculari Jo. an. recitat hic opi. Gof. de re-

ordinẽ dyaconalem & sacros: ꝛ bene inter dispositiões cõcernẽtes minores ordines: ió cõi iure iferiorũ ordinum olim censebãt ordo subdyaconalis: & ait. mstra iura. liiij. di. nullus q̃ epm̃: & in. c. fe. in qbus ad epatum pueri p̃hibebant̃ oẽs post dyaconatus ordinem: & sic existites in ordine subdyaconatus: censebant̃ de iure minor ordinũ: ió olim subdyacones si p̃motus fuit dño ignorante: reuocabit̃ in futurũ: hodie tñ in eo illud ius q̃ seruat̃ in existente in sacris ordinibus. Inter cetera dicit glo. q̃ dz dare vicarium p̃ se. q̃d aũt si non habeat: no. in. c. ex antiqo: & nunquid ãt in hoc fiat symonia: no. in. c. gñalis: vnde hodie etiam quo ad. c. ó eta. & quali. a multis gaudet p̃uilegio ordinis sacri. Jdem dicendũ p. c. presul. ij. q. iij. & ijdẽ dz de manus ipositõe. ã. de sac. nõ iteran. c. i. & c. presby. p Hosti. qui dicit mirandũ si quis dicat oppositũ. ¶ Vltimo doc. dicũt ip soo duos ordines: exceptis p̃hibit̃. in oibus adequari. in onere. & p̃uilegio: de onere p̃z: q̃z vter q̃ tenet̃ ad bonus: ó cele. mis. c. i. vbi de hoc: vter q̃ cõtinere tenet̃: de cle. coniu. c. i. & ij. & a postulãdo: & a foltario abstinere: de postu. c. ij. p̃z ex no. de etate & qua. indecorum: & ex eo q̃ vter q̃ eligitur ibidem: de eta. & quali. a multis: & redimit̃ vt hic scõm Hosti. qui p hoc no. q̃ manus impositionem recipiat sub dyacono: de hoc vide quod no. de sacra. nõ iterã. c. i. sup glo. ij. Antonius.

o **Jlectus** Natus ex patre suo: & libera matre liber est: & licite p̃mouetur. b. d. ¶ Sunt due ptes p̃mo ponit querelã. Secunda sup ea dat iudices: secũda ibi: quo circa. ¶ No. q̃ natus ex suo: & libera liber est q̃ sequit̃ conditionẽ matris: & nõ patris: ió pót̃ ad ordies p̃moueri. ¶ Q̃ p. vel dicas q̃ hic est filius natus de legitimo mrimonio: & dz sequi cõditionem p̃ris. xxxij. q. iij. liberi: vel dicas q̃ est natus de illegitimo mrimonio: & tunc dato q̃ sequat̃ conditionem mris: non dz posse p̃moueri ex eo: q̃ illegitimus est: de fi. p̃si. per totum. So. dicit gl. q̃ hic erat natus de legitimo mrimonio: & tñ sequitur cõditionẽ mris. C. de rei ven. l. partũ. C. de libe. cau. l. placuit. c̃: aũt ꝟrium loquit̃ fm lumbardam consuetudinem: q̃ adhuc seruatur in multis regionibus: vt p̃uus semp sequatur deteriorem cõditionem: qñ est natus ex legitimo mrimonio sed leges romane ꝟdicunt: vel. c. illud liberi pót̃ reduci ad leges predictas: vt q̃ ibi dicit deteriorem p̃z sequitur. i. debiliorem & sic femina: nam sexus femineus debilior est: & sic liber est. Jdeo iste cuz sit liber natus: de libera mre potest̃ p̃moueri: non obstante multis ꝟdictõe: dic quo ad libertatem de iure filius sequitur matrem liberaz. Jdeo sufficit eum in momento fuisse in libero ventre: vt liber nascatur. ff. de sta. ho. l. & seruorum. §. ingenui: in bonoribus vero & muneribus & manucipio: p̃uus sequitur p̃z ff. de decurio. l. eos: & l. exẽplo. ff. õ sta. ho. l. libertus. Sic intelligit̃. l. cuz legitimo. ff. de sta. ho. & procedit hoc i tantum q̃ sufficit filium conceptum ex decurione q̃tum ad ẽ vt patris condictionem sequat̃: q̃uis ante ipsius nativitatem pater defierit esse decurio. ff. de decuri. l. i. sequit̃ aũt̃ conditionem p̃ris: a senatu remoti: in bõ̃ que ibi dãtur: & alo realiter sequitur mrem. Fallit in duobus casibus i nato ex suo reipublice: & libera muliere. C. de ser. re. pub. l. ij. Item in filio clerici: & libere mulieris. xv. q. vlt. cum milite. vel illud capm̃ tolletanum: vbi sarracene sũt ꝟpiane: & remanent fue: de talibus nati sunt sui. Fallit vbi contraria est consuetudo: de cõiu. ser. c. pe. ¶ Quid de ascriptitio: an possit ordinari: videtur q̃ sic etiam preter dñi voluntatem retento iure ascripticiatus. liij. di. si seruus sciente: ſz illud est correctum: vt ibi no. vt patet. c. di. quicunq̃: & c. admittuntur: & ã. c. i. Jo. an.

¶ Rica de obligatis ad rõcinia ordinãdis vel nõ Rica.

ſcrip.eſt te: p illã decre.dixit q̃ ſtatus mutatio nõ liberat aliquẽ ab eo ad qõ pus teneba.ff.de iudi.ſol.l. reuo: ſi de iuriſ.om.iudi.l.cũ quadã.xvj.q.i.c.iij.xxxiij.q.iij.admone re.li.di.deſignata:t.c.i.luj.di.ex antiquis:t.c.frequẽte:t .c.ſi ſeruus:de diuor.gaudemus:ad q̃rius.xxi.q.ij.ſi qs nõ tranſlatus.xviij.q.i.c.vno.xvi.q.i.ne p talibus.l.di.ferrũ xxvi.di.de iure.allegat alia mſnita: iudex ꝓbantia. Ala.t Gof.in ſumma huius ti. t Hinc.iudẽ q̃ coꝛã pmo iudice cõueniri pót plus dicit Hinc.q̃ laicus ẽt exequat ſniaꝫ p .l.ſi qs poſt q̃s.ff.de iudi.ꝛ.ó foꝛo.cõpe.,ppoſuiſti: t ibi boc ꝛ3 Poſt.p aliam decre. Idẽ Bar.brix.in qõne venerabili aliquis litigabat:ad boc.ff.de execu.tu.l.ij.in pn.t.l.tutoꝛ pretius. ¶ Secũ da opi.fuit Jo. ó deo.vbi dicit boc vex in ciuil:in crimina li ſecus.xi.q.i.de pſona cũ ſi. ¶ Tertia fuit opi.q̃ nõ poſſet iudex ꝓcedẽ ſiue ſit cã ciuilis ſiue cã criminalis.ff.de arbi.l.nõ diſtiguemus.§.ſacerdotiũ.ff.de re mili.l.q̃ cũ vero.§.ruus:vbi vt expſſum.ff.de accu.l.boa accuſare.§.boc beneficio:ad ijdeꝫ.ff.de vaca.mu.l.ꝓꝛ.§. libi vel ſi qui ſacerdotum. Item qꝛ reo lite pendente:ve nit ad caſum a quo nõ potuit incboari:ad boc facit regula iuris factũ cũ conco:.ff.de ſuſpec.tu.l.poſt ſinitã.ff.de libe. agno.l.iuj.§.i.t videq̃ no.ff.dele.iij.l.nemo póꝛ:circa me dium ſecunde gl. Item ſi fugiẽs ad eccleſiaꝫ bꝫ imunitatẽ de ſmu.ec.inteꝛ:foꝛ9 t clericus. Itẽ declinatoꝛia nouiteꝛ oꝛta bene opponit poſt lit.cont.ó of.delega.inſinuãte: ad boc.xxxj.q.vj.calũniã:vbi res alterata vel cõſecrata non reſtituit poſſi dño:t ꝑ hac ꝓte bis fuit ſm Jo.an.hic in diſ putatiõib9 determinatũ:t placet Archi.xi.q.i.c.i.pp oꝛdi nem impoſſum:precipue vbi agit de pena coꝛporali: ad q̃ ria dic q̃ in eis nõ mutat foꝛum: ſꝫ addit foꝛum foꝛoꝛ.ſr. di.c.i.ff.de ſen.l.ſenatoꝛes:hic ẽt non ſolũ mutat foꝛum: ſꝫ mutat ẽt ſtatus pſone.xij.q.i.duo ſunt. ¶ Quarti dicunt q̃ ſi mala fide efficit clericus:non eximit a iuriſdictiõe pꝛi.ſi bona fide eximit:vel efficit clericus eximit.ff.de adul. .l.ſi maritus.§.i.vbi q̃ habeit bona fide cã reipublice: nõ pt accuſari:ſed in fraudeꝫ ficad boc.ff.ex qbus cauſ. ma.l.v. t.l.boa accuſare.§.ſi.ff.de accu. Idẽ ꝛꝫ By.ff.de execu.tu. .l. Idem vulpianus:t dicit q̃ in dubio preſumit fraus: ſi iam erat accuſatus:vel in crimine deprehẽſus:ar.ff. de bo. coꝛũ q̃ ſibi moꝛ.cõſti.l.ſi.ff.de re mili.l.ſi. q̃ dicit vex By. in iam conuento. inconueniendo aũt poſt maleficium cõ miſſum factum clericũ:dicit iudicium coram eccleſiaſtico iu dice incohandum:ad.l.i.ff.de penis: vbi videtur indiſtinc te debere attendi tempus delicti cõmiſſi: dicit q̃ ibi loq̃ tur que pena ꝺꝫ imponi q̃ſ de hoc tractatur:hic q̃ſ tracta tur coram quo iudice debeat conueniri: t licet quidam in hoc diſtinguant delictum publicum a priuato:ſibi videtur debere inſpici q̃ eſt dictum:nulla habita diſtinctione: ad boc q̃ nõ.ff.q̃ ex nota.ca.aga.l.pe.ff.de ſtatu lib.l.ſtatu liberi a ceteris. ¶ Quinta ẽ opi. Guil.in ſpecu.de reo in pn.qui dicit q̃ in cã ciuili attendit ꝓmus iudex. In criali aũt finiet cã coram pmo iudice t fiet executio coꝛã ſecun do.ſ.p eccleſiaſticum:ar. decre. de poſtu. de foꝛo compe. ó rap.c.i. Butri.in.l.pe.ff.ſi ex noxal. ca.aga.ponit ſuam theoꝛicã:qꝛ dicit cõſideradũ q̃ q̃ſ dubitat an alteratio q̃litatis vel ſtatus mutet qualitatẽ foꝛi:q̃ſ q̃s querit alteꝛ quantitatẽ pene:quo ad pmam dic q̃ ſi preuentus ẽ cõꝛ. lit.vel ſnia q̃ non pꝛodeſt mutatio quo minus pmus pos cier iudex vel exequat.ff.de iur.om.iudi.l. cum quedã pu ella.ff.de accu.l.bꝛ tñ in fi. Idem vt ſi citationẽ p.c.propo ſuiſti de fo.cõpe. ſi non eſt taliter preuentus:aut mutat in fraudem:t non pꝛodeſt mutatio:vt.l.ſi.C.de bis qui moꝛ. ſibi cõſti.ff.de re mi.l.ſi. aut ſine fraude t ꝓdeſt:aut eſt du biũ:an in fraudẽ vel nõ:t tũc ſi eſt accuſatus de crimine:vt deprehẽſus:t ꝓſumit in fraudem:t ſic nõ pꝛodeſt:vt dicta .l.ſi.de bis q̃ moꝛ.ſibi conſti.aut ꝓſumit in bona fide muta re:t ſic ꝓdeſt:vt dict.leg. Fallit in milite armate milicie: vt nõ cõſideret preuẽtio:ſed ſolũ an mutet fraude vt non:

vt ꝓmo caſu non pꝛofit:ſecundo ſic.ff.de re.mili.l.q̃ cũ vno .§.reuo:t.l.ſ.fin cum:p quod dicit ijdem eſſe de clerico:q̃ eſt miles celeſtis:ar.l.ſub ꝓtextu.C.de ſac.ſanc.ec. ¶ Sꝫ dicit q̃ ſi non reperiat boc cautum:q̃ clerici manebũt ſub regula ꝓuinciaꝝ. ¶ Secundo caſu q̃ſ agit an mutatiõe ſtatus:mutet pene qualitas:dicit q̃ q̃ſ contingit muta tio in melius q̃ſ q̃s in deteriꝰ:ſi contingat mutatio in meli us:tũc aut mutatio eſt accidẽtalis ſtatus: t attendit tpus ſnie in ꝓuincia t publicis:an aut.vt iudi. ſine quoquo ſuf fragio.§.opꝰ igit. Aut eſt mutatio nãlis: vel quaſi: in pu blicis ꝓſideꝛat tpus delicti:in ꝓuincia tpus ſnie:vt.l.i.ff.de penis. ¶ Si cõtingat mutatio in deteriꝰ:vt qꝛ poſt deli ctũ cõmiſſum clericus degradat:an attẽdat tpus delicti. an tpus ſtatus tũc ſupueniẽris:t dic q̃ tũc eſt dare degra dationẽ verbalẽ:que ſumit ꝑ depoſitione: t in boc bñ dic allegat.l.inuenus.§.ſane.C.de ſacro.ſanc.ec.quedã eſt re alis:q̃ eſt exauctoꝛatio:de quo in.l.ij.§.ignominia.ff.ó bis q̃ no.infa.ff.de re mili.l.q̃ cum bono.§.exauctoꝛatus.C.de epi.t cle.aut.clericus:de qualibet habet:de iudi.cum nõ ab boie:de.ỽ.ſig.nouimus:de ſcõa:ó penis degradatio:li. vj. ¶ Sic in ſiſe eſt deductio peculij realis:t verbalis: vt .ff.de pecul.l.ſi noxali.§.ẽ qõnis. ¶ Et ſic reſoluto q̃ſ. ¶ Quedam verbalis vt re integra. ¶ Quedã actualis q̃ſ eſt ỽuentũ ad tradicõeꝫ.l.i.t.ij.C.q̃ſ ꝛꝫ ab emp. reced. realis eſt fortioꝛ q̃ſ, ỽbalis:pꝰ ex no.i dcõ.c.cũ nõ ab boie: t in dcõ.c.degradatio:de pen.li.vj. ¶ Hincẽ dicit q̃ q̃ſ q̃s ſtatus eſt mutatus ſola ỽbali depoſitione: t qcqd dicit Butri.in iſto:q̃ male dicit in pretene q̃ depoſitus nõ p dat priuilegiũ clericale:vt no.de iudi.cũ nõ ab boie:de cle. excõ.mi.c.clerici:t de ſnia excõ.ꝓingit:t.c.ppẽdim9 agit nõ mutat in cũ q̃litas pene. ¶ Aliq̃s iteruẽit degradatõ realẽ:dic q̃ q̃dã eſt degradatio q̃ fit ad ꝓpatoꝛeꝫ iudicii:q̃ dã q̃ fit vt finis pene. Quedaꝫ q̃ fit ad ꝓpatioꝛeꝫ pene:ſi fit vt finis pene:pꝰ q̃ nõ alterat:vt.l.ij.§.ignominie .ſ. allr. t.l.q̃ cũ vno.§.exauctoꝛat9. Si ſit ad ꝓparatoꝛeꝫ pene: ad huc mutatio q̃litatis mutat q̃litatẽ pene:de.ỽ.ſig. nouim9 de iudi.cũ nõ ab boie. ¶ Si fiat ad ꝓparatoꝛeꝫ iuriſdictio nis:vt ibi dicit ipſe realis vel ỽbalis pur eſt neceſſaria:t q̃ ſit neceſſaria dicit ipſe ſciunt canoniſte bene dixit doctoꝛ iſte:qꝛ aliter eſt in legibus:nã ꝓparatoꝛijs vtimur q̃tenus neceſſaria ſũt ad deciſoria:vt.l.ſi defenſoꝛ.§.illõ: t.l.i.ff.ó interro.acti.ſi ỽbalis:ſufficit illã faciat alius faciat realem dic q̃ ỽbalis nõ ſufficit:ſꝫ realis exigit:vt no.de iudi.cũ nõ ab boie:pꝰ de ver.ſign.nouimus:t boc adhuc alterat pe nã:vt dicto.c.veniens:rogare tñ ꝺꝫ eccliã p eo:vt nõ alte reſ vel vt miꝛius ſecũ agat. Illam aũt quã facit q̃ vt ter miniꝰ pene:iudex eccleſiaſticus facere ꝺꝫ in clerico:t cũ cãe cognitione:illam aũt que ſit vt ꝓparatio pene: vel iuriſdi ctionis: t tunc cã facit iudex eccleſiaſtic9 ꝓcedente cauſe cognitõe:t dic ponit duplicẽ itellectualẽ practicã: vna q̃ iudex diffinitive ꝓnũciet:t in eadẽ ſnia penã limitet: t ſic totũ expediat iudex eccleſiaſticus:ſed executionẽ faciat iu dex ſecularis. ¶ Hec practica nõ ꝓcedit q̃ſ ſit alteratio in penã ſanguis:qꝛ illaꝫ nõ profert eccleſiaſticus nec cle. vl monaci ſniam. ¶ Põt ſcõ fieri aliter:qꝛ iudex cognito de cã degradabit eũ:nõ p ſniam diffinitiuã: ſed iterioquẽ do:t poſtea ſecularis imurabit penã diffinitiue ne contin gat q̃ due ſnie in cã eadẽ criminali ferant ꝛ id.ff.nau.ca.t ſta.ꝛꝫ. ¶ Tu dic q̃ ẽt diffinitiue poterit degradare:t hic habebit ptãrem iudex ſecularis ex eodẽ ꝓceſſu exequi penã:t ſic ibi vocabit vt purus executoꝛ. ¶ Poterit etiã ſi volet formare nouũ ꝓceſſum ꝛ eũ:t tũc penaꝫ ponet ſm foꝛ ſuũ:nec obuiabit q̃ due ſnie ferant ſup eadẽ cã:qꝛ pót hoc fieri ſup diuerſo ꝓceſſu:ex quo ſnie ambe nõ imponũt diuerſas penas:ſed vna preparat pſonam ad penã:t alia illam imponit:t hoc placet:t facit q̃ nõ. Bar.ff.ó cullo. reo.l.diuus:t caſus eſt in auc.de ſanc.epiſ.§.ſi quis vero crimen:t ponit Guil.in.l.magiſtratus.ff. de iuriſ. om.iu-

tudi. Guil. de cu. in. d. l. pe. dicit q aut ꝓstat q vt euitaret iurisdictionē vel penā assumpsit tonsurā: et nō ꝓdest: aut ē dubiū: et tūc si ē infamatus vel suspectus de delicto vel preuentus: et punit p secularē. l. q cū vno. §. reus: et. l. fi. ff. de re tudi. C. de reis. l. i. cū dz ꝑ degradari. in auc. clericus. C. de epi. et cle. in auc. de san. epi. §. sanctio. Si nō ē infamatus vl ꝓuentus vel suspectus: tūc nō punit: nisi ab ecclesiastico: vt d. nō distinguemus. ff. de arbi. nō ob. l. fi. ff. de pe. q si fit mutatio accidēs talis: nō arrēdit rpō delicti: ꝛ sic: vt dic: facit in aut. vt iudi. fine quoq; suffragio. §. iterdicimus. et §. pe. collā. ij. ¶ Si mutatio ē naturalis: et hāc dicamus naturalē adhuc arrēdit rpō sic: q hoc ptingit pp defectū iurisdictionis: vt illi imponat: nō pp defectū obligationis: cū ecclesiasticus debeat puniri: ex quo non ē ꝓuentus: et penā secularē nō possit imponere: nec secularis hoc possit ꝛz eū et dñs. ¶ Concludendo Jo. an. et mihi videt in hoc dicēdum: q q̄ q̄ q̄rit an mutet iurisdictio: q̄ q̄ an mutet executio vel exequēdi prās: aut an mutet qualitas pene seu exequēdi modus. ¶ Si q̄ritur an mutet iurisdictio: et tūc tene q aut ē p̄uēta iurisdictio: et ꝑsona seu executio: q̄ tam capta ē: et efficit ibi clericus: et nō ꝓficit mutatio: et q̄ ordo vel ꝓfessio etiam non inueniunt istū liberū. credo si q̄ degradari dz. Item ex q̄ minus lederet iusticia: de quo remittit ad sile. no. sm Joā. an. de cle. minis. sane: aut nō est p̄uenta ꝑsona: seu executio: q̄ nō capta: sed sola cā vel iurisdictio: vt q̄ ē citatus vl alio est ꝓ eum conte. et tūc dicit q nō impedit iurisdictio: q̄ ad processum et causam finiendam: et sic iste remanet iudex cause ꝛz quandoq; non persone: sicut habetur in simili. ó foro. compe. sane. ¶ Quandoq; q̄rit an mutetur executio: et tunc aut ꝑsona: aut causa seu executio est p̄uēta: q̄ tam est in carceribus posita: et nō ꝓficit: etiam quo ad executionem: et etiam quo ad exequendi modum mutatio fori seu executio ꝛz Jo. an. per ꝓdcā. Aut nō ē ꝓuenta persona seu executio: sed solum cā: q̄ fuit citatus vel lis conte. et tūc quedam est executio p̄paratoria: et districtiua persone: vt ponere ad carceres post clericatum: vel alias distringere ꝑsonā ne fugiat: et ad b̄ eximit ꝛz Jo. an. ¶ Quedā est districtio realis: et hāc adhuc facere possz iudex secularis: nec ꝓdest mutatio stat⁹. ¶ Quedā ē executio ꝓcessiua: et hāc sic alo: si ē ꝑsonalis facere nō pōt: si realis sic: et sic mixtoꝝ⁹ hec p̄cedūt si nō ē ꝓuentus: sed solū est suspect⁹ vel infamatus de delicto: ꝛz quo ad realem executionē non tollat iurisdictio iudicis secularis: vel q̄n faceret in fraudē: tollit tñ quo ad ꝑsonalē. ¶ Ex his apparet quid de fo cūi: an mutetur qualitas pene q̄ vbi ꝑsonaliter est ꝓuentus: non vbi respectu cāe vel a suspitione vel infamia: semper alterabit qualitas pene: et hoc propter defectum iurisdictionis: vt dicit Gui. dño Bar. in l. i. ff. de pe. placent ita: q̄ fieri non pōt: nisi degradet: ꝛz dicit q ex quo ꝓuenta ē iurisdictio: vl ille infamatus de delicto: vel suspectus vel trāfit in fraudem q̄ degradari dz a iudice ecclesiastico: alr. l. q cū vno. §. treb. ff. de re mili. et auc. clericus. C. de epi. et cle. et ló dicit: q̄ clerici non volunt degradari multotiens cōtigit ꝑsonales pene imponi eis nō degradatio: tene Jo. an. quicqd dicāt leges ille: ceteri enim sunt casus in q̄bus ipsis degradatiōis pena imponit: inter quos hic nō numerat: iō nec degradā duos: nec ēt a iudice seculari puniendus: ꝓz in dicto. c. nouimus. de ver. sig. et de iudi. cū nō ab hoie. et de bere. ad abolendā: ideo male et pessime faciunt eis nō degradatio penā imponentes: hec p̄cedūt q̄n alterat stat⁹ i melⁱ⁹. ¶ Quid si in deterius: tene q̄ dicit Burga. ā. Que dcā fūt p̄cedūt in monacho salvo q̄ in eo defensio ꝑspectat ad monasteriū nā ꝛz per caracterē plus habeat ordo q̄ ꝓfessio: vt no. de ꝓ ber. cōiuga. placet. et no. de sacra. nō iteran. c. fi. tamē eo respectu q̄ ꝓfessus mundo mortuus ē: et plura promittit: vt no. de voto. c. vno. in. iij. gl. li. vi. ad hec de pe. di. §. his autoritatibus. xxxij. q. ij. admoneret: adhuc fortius p̄cederent dicta. Et quo ad distinctionē ꝑsonalē in monacho q̄ in clerico: et precipue i minoribus. de elec. cum ex eo. lib. vi. Hoc putat Bar. verum in his q ex toto efficiunt religiosi: ita q̄ ꝓfessi sunt: sed in istis qui mutant habitū q̄ efficiunt begardi seu milites gaudentes: posito q̄ habeāt ꝓuilegiū: q̄ sint exempti a curia seculari: talis bitus mutatio sibi nō ꝓdest: nec facit eum religiosum nec clericum: sed dat sibi quendaz modum viuēdi: nam retinet ꝓprium et liberos et vxorem: vnde in istis habēt locum iura que dicūt q̄ ꝓpter mutationē fori seu ꝓpter ꝓuilegium: supueniens sui ꝑcuratione nō excusat: vt dicta. l. si q̄s post. de iudi. ita fuit obtentum scōm Bar. in ꝓcio. sed dicit q illis insignijs debēt exauctorari vt. l. q cum vno. §. reus. ff. de re mili. Aduerte ista nō ē enim modica q̄stio an tales dicant religiose ꝑsone: ita q̄ gaudeant ꝓuilegijs: et determinat Federi. de senis q̄ nō in. cxlv. q̄ filio: vide de hoc in spe. de sta. mo. §. quastr. ó. xxxvi. queritur et vide in summa ó regula. p Hosti. §. i. ó. quid de rusticis. Credo q̄ isti sint religiose ꝑsone: et q̄ ꝓuilegio gaudeant clericali. p no. de sen. excom. non ē dubium: q̄ vouent aliquid de substātialib⁹: vñ solēnizant votum: saltez obedientiā ꝓmittunt: et q̄doq; ex substātialib⁹ votum solemnizat: vt apparet ex his que habent. qui cle. vel vo. c. ij. et c. ifinuante. et ibi dixi. dum tamē istud annectat ad aliquam regulam. de approbat. ideo frēs de tertio ordine annectuntur ad regulam beati Francisci: et sic gaudēt ꝓuilegio. Idē de fribus milicie hoc gaudentib⁹: q̄ ꝓmittunt obedientiam quo ad regulam beati Dominici vel augustini: et illi ordini in habitu: in aliquibus proportionant: ad hoc quod no. de ꝓuilegijs: ꝓuilegia vbi tales ex quo habitum mutant dicuntur ecclesiastice ꝑsone: vt ibi no. ꝑ glo. et vide glo. iij. de sen. excom. cū ex eo. in cle. et ibi p alios scribēntes: et vtē glo. in cle. cū q̄busdam. de reli. do. in glo. i ver. obediētiā: et doctor. qui cle. vel vo. c. consuluit: et p glo. no. Guil. i cle. ꝑ litteras. de ꝓben. ¶ Quero quid si probibēte creditore fuerit hic vnus talis administrator ꝓmotus. glo. dicit q̄ nō punietur ꝑ ō: ꝛz bona sua reddent ei insolutū que si nō sufficiāt episcopus ei tenet q̄ abstulit actione negociandi. l. xxxvi. dist. fornicarium: et expone infamat. i. inde preuenit: alo puniret. ¶ Et per hāc glo. dānatur dem̄ Hin. q̄ dixit sibi placere: q̄ obligati ex administratōe possint fieri clerici q̄s do nihil bēnt: q̄ si ꝓuenīt nō possunt q̄ nō placet: q̄ salte auferretur sibi prās negociādi et querēdi de nouo: per q̄ lex ꝓsumit eū efficī solucēdo. C. de arbi. cu. l. si ofunctus. per hoc ꝓz q̄d dicēdū si fit talis negociator effectus monachus: et dic q̄ ipm monasteriuz ꝓuenit: vel cedet q̄ būit ex monacho sed credo q̄ tenebit sicut ecclesia secularis: si bēat vade: et si fecit hoc capitm cōmunicato ꝓfilio: argumēto eius quod no. glo. de or. cogni. cū dilectus. de ſpmo. per b̄ facit b̄ ad questionē de monacho q̄ iurauit scribere libz: vel se ad alia ad futuū obligauit. An possit religionē ingredi. de q̄ nor. li. di. ꝓtera. Dug. ꝛz q̄ sic: ecclesia ēt licentiā dare tenet: q̄ instinctu spūs sancti b̄ facit. xiij. q. v. dixit ad b̄ de quo no. de voto scripture. de ꝓuer. coniuga. ex publico. et c. fi. xix. q. ij. due. i. q. ij. c. fi. xxxiij. q. ij. admoneret alijs vbi videtur q̄ possit monasteriū intrare: et q̄ monasteriū nō teneat nisi in eo q̄ ad eū peruenerit: nisi forte monasterium ex successione aliquid plus acquisiuerit. xix. q. ij. si qua vel scriptura aliorū libroz. ¶ Tertia opi. Jo. q̄ si tale ē fuicū q̄ possit adimplere absq; obmissione omnī officij illō poterit exeq: alo p̄cedūt q̄ dcā sunt: alr. xci. di. cleric⁹. ¶ Dicit p̄cludendo Inno. q̄ q̄doq; iste vult ingredi religionē in fraudez eoz q̄bus ē obligatus: vel vt fugiat expensas vel laborem: et nō dz admitti: quādoq; ingredi vult religionē vtⁱ⁹ bono spiritu q̄ in dubio ꝓsumitur et vtⁱ⁹ spū sancto. xix. q. ij due. de reg. ꝛz tamē de bonis eius que dz vel q̄ obtinuerūt ei pōt ingressum satisfiat eis q̄bus obligatus erat. xix. q. iij. si qua. C. de epi. et cle. deo nobis. §. i. vel ēt si scit scribere vel aliquod opus honestum facere salua regula: et officio non

negleto satisfiet de illo.xci.di.clericus deductus:tñ secun
dū aliquos expēsio fuisse fit monasterio onerosus:or.xvi.
q.vi.delapsi:ꝫ illud loquit in misso in monasteriū ad agen
dū penitentiā. Jn alijs alij dicūt nō deducēdas expensas:
qz qui altari tē.de prebē.cum.ſm Jnno.t bas opinionē tē
git archi.li.vi.ptercu.predcē oia confirmat Hosti.t ḃ vi
tuam ptem tz:q debeat alimentari de bonis monasterij:
t q non deducantur expense:laicus autē hoc pequunt in
summa.eo.ti.§.pe.vbi dicit q tucius est q antecꝫ igredia
tur impleat qđ promisit:vt consuluit rex.de spō.commissum.
xxij.q.iij.§.fi.t vbi ingressus erāt si possꝫ explere hec p sub
stitutum:vbi non essꝫ electa industria pone: vel cōtentare
tur is cui obligatus essꝫ sufficeret q p substitutum suicium
expleret t renet ſm Bof.t plene per guil.in spe. de statu
mo.§.i.v.xxix.t ibi hoc recitat:t nihil plus addit:vbi dicit
idem de doctore qui se obligauit ad legendū:t de potesta
te q̄ sciuramento obligat ad legendum: t filijs:t ō filio
t de obligatio cā pignoris:t de filijs vsurariorum: t de eo
q̄ iurauit ad tpō soluere:vide p Host.in loco ꝓallegato.

¶ Quero an clerici qui generalē gesserūt administratio
nem ꝓhibeant ad alias eligi dignitates:dic q nō:qz ḃ pro
bibz tñ laicos effici clericos. Rō:qz hoc scōo cāu bi quoꝝ
negocia geruntur grauant ex mutatōe fori:nō in pmo:nec
ob.xxi.q.iij.c.i.t.ij.qz ibi non ꝓhibet quin posset eligi q̄
diu tollerant:t vide ne cle.vel mo.sed nec de decimi. dilec
ti. ¶ Quid si é parat⁹ dare idoneos fideiussores p admi
nistratis:dic q sufficit.ff.de mu.t bo.l.rescripto.§.debito
res.ſm Hin.p quā.l.t.C.de epi.t cle.l.quisquis emerf.di
cit Hosti.obligatū ex cā mutui:vel sibi ab ordinādo nō re
pelli. ¶ Quero an tales inhabiles debeāt ad ordies po
stulari:an debeat eligi:dicūt q̄dam q postulari dñt p ver
bum postulasti:ad hoc.lxi.di.ofiue.ā.de postu.pla.c.fi Jn
no.dicit postulari a iudice sub quo dz reddere rōnem.C.de
epi.t cle.l.officiales:vocatis bis quoꝝ negocia gesserunt:
t q ex pmotione illoꝝ ledi possunt.ff.de adop.l.nam ita di
uus.de of.archi.ad hoc.§.fi.imo.t sufficit hic solum consi
sum illius cui obligati sunt.liiij.di.quicūqz.t c.fi qđ per ō
cre.dicat Host.in fi.q nō refert:an det vni potestas:vt vi
ce oium eligat. An is qui ꝑmaz voczꝫ hz:dicat eligo:t alij
respōdeant placet ad idem.de elec.c.ofiue.ō quo de elec.
q: pp.t c.in genesi.imo sufficit q taceant:vt ibi dictū fuit
t de elec.sicut enim.li.vi.ſm Jo.an. ¶ Quero q admitta
tur ad opponendū ne tales in clericos assumāt:dicꝫ Jn
no.q q̄libz de eccīa qñ sunt administratores pupillorꝝ:t ēt
minorum absentiū:si sunt administratores ꝑsentiuz nō ad
mittent alij ꝓter ipsos quoꝝ administratores sunt nisi infra
tpō.J.de elec.c.statuimus.li.vi.nō cadit hic aliud. Anto.

¶ De corpore viciatj. Rica.

¶ Visō de impedimento obligatiōis ad rōcinia.de impe
dimento corporis videamus ideo tē. Materia bētur. lv.
di.per totum.t xlix.p totum. Antonius.

d **Et presbytero.** Presbyter q in duello vigi
ti ptē amisit ex dispēsatione sui epi:pōt in suo
ordine ministrare.b.d. Ponit scām de quo:so
rñdet illud aggrauans:ibi rñdemus. ¶ No. q oē graue
delictū t notoriū inducit suspēsionem saltē quo ad se t im
pedit ēt post peractā ꝑmam ordinis executionē:cū tali tñ
vbi apparet a iure pmissum pōt epō dispensare.
¶ No.ꝑmo qō sit vicium corporis impediens qđ a pmo
tione qñ.s.est tale q scandalū generat in solēniter celebrā
do vel in actu solēniter celebrādi. ¶ No.so q clericꝰ of
ferens vel suscipiens duellū graviter dicitur peccare:t ad
hoc de de.pugnā.in duel.per totum. ¶ No.in.hic cāum
apertum q grauis excessus ēt quicūqz post pacem peni

tentiam impedit qđ in ordinis executione nisi secū dispen
set.t no.q epō quādoqz cum delinquente ſm Jnno.grā
uiter dispensare pōt:qō intelligit rex:vbi aparet a iure per
missum t cōcessum:alō nō posset dispēsare:de quo de ind.
at si clerici. ¶ No.q duellū sponte oblatū t susceptū illi
citum é. ¶ No.q existēs in peccato é inhabilis ad ꝓmo
uendū t in susceptis ministrādū. ¶ Q p.ꝑ q duellū su
scipiens:ad sacros ꝓmoueri nō possit.li.vi.si quis post ac
ceptum.So.dicit gl.q qñqz qs suscepit duellum aio se de
fendēdi:t nō occidēdi:nec actualiter occidit nec mutilauit:
t talis nō repellit ab ordie:vt hic. ¶ Ñqz qs miliciam
suscepit:t ad necādū boies fideles:t talis a sacris de iure re
pellit:vt ibi. ¶ So.hec pōt eē bona quādo nō ex ꝓpōsi
to aliter euadere nō valēs assumpsit duellū:vñ dicē Hosti.
q si qs se defendēdo vel sociū gladiū sumpserit:dūmodo
homicidiū vel membri truncatio non interuenerit tutus est
quicqđ dicaī per decre.dilecto.de sen.excō.vbi de hoc.im
mo t tūc ꝓbabiliter vt posse homicidiū ꝓpetrari: ex quo
se defendēdo:facit de homi.c.ij.de quo dic:vt in cle.si fu
riosus. de homi.t de homi.significasti: qō intellige qñ ḃ
facit ad defensionē p̄sone cū moderamine inculpate tutele
t aliter nō pōt bonicidium euitare.xv.q.i.p totū. ¶ Et
so si bē respectus ad ius assumens duellum:qō intellige:
vt.ā.t idē de assumēt ib⁹ miliciā voluntarie sunt inhabiles
ad ordines:qz grauiter delinquūt:t maxime si delictum est
notoriū:ꝫ si habeī respectus ad ius singulare:si dispēsati
um possunt ꝓmoueri:vt hic.s.dispēsatum:t ḃ pz ex illo v
bo misericorditer:t hoc rex dūmodo membri trūcatio vī
mors secuta nō fit:quo cāu nec de iure:nec ex dispēsatione
superiorꝭ a papa pōt ꝓmoueri. ¶ Cūclude qñqz qs assūp
sit bellū inculpabile:t ex necessitate ōfensionis p̄sone:t qc
quid sequat hic nō é irregularis:t pōt ꝓmoueri: quando
qz qs assumpsit bellum volūtarium t culpabile:vel assump
sit miliciā:t ex sola assumptione: t exercitio maxime si tam
clericus est graviter deliquit:t ideo ab ordine repellit:t si
clericus est erit deponendus t nō pōt ordines assumere.
¶ Quādq aūt inferior a papa possit in hoc dispēsare:dic
q aut ex bello secuta mors est:vel membri debilitatio:t so
lus papa dispensat:aut nō est secuta mors vel membri debi
litatio:t talis ab ordine repellit:alias dispensatiue admit
tit:vt hic. ¶ Q p.so:q hic nō possit promoueri ad ordies
ex quo assumpsit bellū: t in eo vulneratus est: vt J. de cle.
egro.p̄sbyter. So.quādoqz ex duello in clericuz secuta é
debilitatio vel deformitas scādalosa:vel que ipsuz impedit
in executiōe officii:t impedit ꝓmoueri:vt hic. ¶ Ñq̄ que
secuta nō é debilitas deformās vel impediens in executiōe
officij:t tūc nō impedit:vt hic:vel illud ꝓcedit de iure cōi.
hic ex dispensatione ſm Tan.t quelibet bona: dic ergo:si
secuta é debilitatio t deformitas:ꝓmoueri nō pōt: dispēsa
tione etiam inferioris a papa:si nō é secuta deformitas de
iure cōmuni ꝓmoueri non pōt:sic de iure dispēsatum:scili
cet epi. ¶ Quero quis declarabit an sit scandalū vel non
ex vulnere manus:vel alia corporis debilitatiōe: dicit hic
Jo.an.q ḃ declarabit episcopus.ar.J.c.primo ſm Jnno.
quod bene notandum est. Antonius.

c **Cum de tua.** Habēs i oculo ma
culā:q non inducit magnā deformitatem ēt ad episcopatū pote
rit ꝓmoueri.b.d. Primo ponit duos obiectus
sp electum sa sibi:vñ circa vtrūqz prouidet: t de so sibi
ō macula. ¶ No.ꝑ q inhabilis etiā nativitatis vicio qui
doqz eligit:t tunc admittit electio ex multa dispensatione
.i.ex magna gra:vide rex.de elec.q: diligentia:t vtō ō exa.
t qua.accepimus:t hic rex.est certus qui declarat oēs:ad
mittitur enim de inhabili postulatio de gratia:sed de inha
bili electio admittit ō singularissima:seu mīra t magna gī
tia:vt ḃ no. ¶ No.so q dicant macula inducēs scādalū vl
deformitatē scādalosaz relinquit arbitrio iudicāt t ꝓmo

dentle vel eius cui ꝓmotio cõmittitur. ¶ Op.q ad ep̃a tum non possit ꝓmoueri natus ex canonico: vt in.c. cum in cuctis.de elec.gl.fatetur.quando é natus ex cõcubinatu: ideo dicit q ex multa dispẽsatõe. ¶ Oppo.secũdo ex secũda gl.q nõ exigat dispẽsatio in macula:& ñ in ñ.dicit ꝺ fuisse ó maxime dispẽsatiõe:nam ex quo nõ est macula que generat scandalum nõ exigit dispensatio.Solu.posset dici q id quod dicit littera in ñ.respiciat q ꝓcessit de illegitimitate:vel dic q hec macula ꝑma facie erat dubia:ideo potuisset hic statim repelli.xlix.di.c.i.quo cãu ex dispensatõe admittit si alteri committit & poterit dici maxima:ideo q hoc vicium é patens:sed magna quia vicium erat latens. ¶ Quero an sine hoc ꝑsilio.s.suffraganeoꝝ possit archiepiscopus aliquid decidere.gl.dicit q non:q delegati cẽsentur.ar.l.di.studeat:ad hoc de elec.cuz in veteri.secũdũ Ber. ¶ No.gl.in duobus. Primo q vbi mandat aliqd fieri cũ consilio:vident dati delegati consultores:ſz hoc nõ puto verum:p no.de of.delega.si ꝑ debilitate. ¶ Secundo q vbi exigit ꝑsiliuz a participe officij nõ sufficit peti cõsilium:nisi petens sequatur:vide Inno. in.c.venerabili.de of.dele. Et vide de hoc in.l.cum qdam.§.parum.ff. de admiñist.tuto.& in.l.iij.§.si plures.ff.de exercitio. ideo tenet q illi nõ sint delegati nec arctant ad sequendũ eorum cõsilium ſm Hoth.q apparet in littera ibi q extinde sibi nõ dixit de suffraganeis. Ad.c.studeat ñdet:q ibi vt iudices adiuncti erant:& in cãu quo certus eporum numerus exigitur.xv.q.vij.felix. ¶ Quero an poterunt isti decernere prout voluerint quomodocũq; dicit gl.q nõ:ſz decernere habent quod eis videbit iustum:dũmodo id iustum sit:allegglo.ſ.de elec.causam q;.ff.de ope.li.l.si libertus. ¶ Hoc.gl.iancto tex.qd importẽt hec vba:facias put tibi videt q; intelligit de videre iusto.dixi ó ꝑsti.c.i.& c.ne imitario: vió glo. quid de hoc verbo facias ad velle vel ſm voluntatem tuam.de vb.sig.abbate.& vide Bar.in extrauagãti.ad rem pmendum in verbo videbit.& in cle.ñ.de vb.ñ.in.v.arbitrium:& vide.l.q̃dam.ff.oclega.ij.& l.fideius.§.si sic.ff. de lega.iij.& vide in.l.si filius.ff.de bona.& l.i.ff.de testa milit.

¶ Querit gl.qd si ꝺz vnum oculum maiorẽ altero:an remouebit.glo.dicit q non.ff.de edi.edic.l.qui caluũ.§.i.idẽ si habet ambos eminẽtes vt ibi. Idem si sex digitos habet in vna manu.c.ti. Item o filius:quod é verum ñ non incõmodatur visus manus propter eos.ff.ó edi.edic.l.hominũ .§.primo:in lingua autem si patitur:& per hoc nõ perfecte loquit:repellitur:alias non.ff.eo.ñ cui lingua:q tamen videt glosa de oculo:dic hoc arbitrio iudicis relinquendum: quia posset esse tanta eminentia q impediret: de quo I.c. ñ.vbi etiam declarando tz quod not. Jo.iv.di. infirmitate: dicebat hic Hostien.quicquid dicant legeo:que hic alleg. considerant solũ impedimẽtum visus membri:nõ defectũ: vel augmẽtum:nos ꝑsideramus diminutionẽ deformitatẽ & scandalũ:nam & lex verus tales repellebat: que exponit xlix.di.c.i.ſz Jo.an.& hoc tenet.ſz Jo.de al.diceret q si macula sine subeili inspectione se offerret visui:facit irregularem alias non ſc̃. Antonius.

Par.H. Excepim⁹ incunabil'li cite.ꝓmouet.b.d. Primo ponit monachi peritio.secõ ñdeo arguẽdo ꝑmo a prohibitio.Secũdo a permissio:ibi ꝑsertim.Secunda ibi sane. ¶ No.ꝑmo:q castratus repellit a promotione q̃ a seipso abscindi fecit:vel volũtarie ꝑcussit vt ab illo abscinderent. ¶ No.secundo q affectio nõ cadit in infantẽ:& nota q exercitium ai nõ datur in puerum ai habitu:& q qualitas sine subiecto:& exercitium sine habitu eé non pót. ¶ No.tertio q castratus natus vel aliter casu vel ꝑ insidias factus:nõ impedit a lege promotionis. ¶ No.q̃rto:q cõprehendant appellatõe eunuchi:qui natus vel ex postfcõ castratus:& sic latum est vocabulũ ad oia talia. ¶ No.q monachus i monachatu assumit dignitatẽ:& dei ꝺf milex:ficat & clericus.ñ.ti.ij.eo libẽ tius. ¶ No.q iudicium quãdoq; sumitur ꝓ discretiõe animi:qõ nota ꝓ compromittentibus stare in iudicio:vt stare eo actu:vt si iudicium est iuris rectitudine regulatum. ¶ Op.q volũtarie se abscindẽs nõ repellit a lege promotiõis.l.c.ex ꝑte.So.quidam é abscisus involuntarius:hic non repellitur:quidam est abscisus voluntarius:& hic.aut facit sine cã.& repellit.aut cũ cã:& tũc.ſ.vt sanitatez manu teneat:& euitet vicium lepre:vel alium morbum:& nõ repellit. Nõ tñ ꝗre repelluntur tales se abscindentes:est:q; quasi sui homicide reputant:& dei conditiõe inimici.lv.di.si quis abscinderit:& q; presumit q omne turpe malũ in se faceret: qui se abscidit.ff.de edi.edic.l.cum aũt.§.accipit:& ꝓsequitur generalia:dic q qñq; quis voluntarie in seipso zelo tñ dei vel seruitio putato se debilitauit:& tunc ita demum é irregularis si membrum hoc secuit ꝗtumcunq; sit vile membruz.xxviij.di.maritũ. Idẽ si in prẽbri que deformitatẽ generaret:vel cum inhabilem reddat ad exercitium officij.l.c.thomas:qñq; non zelo dei:sed indignatione hoc fecit: & tunc opi.sunt. Aliqui q ex quo exiguntur:que in precedenti casu dicta sunt:vt sit irregularis. Alij q si i se mittit manus volũtarie sunt irregulares:ẽt si nihil amiserit:vel aliquid ꝗtumcunq; modicum:vt si sibi dentez extraxerit: ad hãc opi.faciũt iura glo.& rõnes. Prima q; sui homicida. Secundo q; nimis crudelis ꝓsumit. Tertio q; alienũ inuadit cum sui vsus nõ sit:q; solus eunuchus deo placz q voluntarius é nõ necessarius.xxviij.q.v.tunc saluabit. Quarto:q; vt deũ redarguere:q pluo in eo creauerit quã fuerit necesse.xxxv.di.ab exordio. Dic ſm Innoc.& Hostien. q aut in se scindendo membro debilitauit:vel prẽbri scandalũ generante:vel inhabilẽ ad officium reddẽte:& absq; dubio hec causant irregularitatẽ. Aut se debilitauit membro aliquo occulto nõ generãte scãdalũ:vel ꝑte mẽbri nec reddente cũ inhabilem ad executionẽ officij:& tunc si de ꝺ est infamatus:vel hoc nõ est occultũ:ſz notoriũ: & repellit. Si de hoc nõ é infamatus & é occultũ nõ repellit: secundũ Hosti.allegat de tempo.ordi.c.ñ. ¶ Op.q amputatio digitũ non repellatur a sacerdotio:vt in plogo.in ar.lv.dist.si quis abscinderit. So.illud in monacho nõ est retinendum ad consequentiam q ꝺ fecit:vt esset indignus sacerdotio. ¶ Quero an castratus ꝓter voluntatẽ debeat reseruari virilia:vt vulgares dicũt. Jo.an.dicit q nõ:& sic nota i.c.eunuchus.allegat.in vit.gl. ¶ Quero an sit differentia inter castratum ex postfacto:vel natum castratũ:dic q est ꝺ via: q; in vocabulo a legibus castratus ex postfcõ appellat spado:quasi spata virilibus amputatus. Castratus autem vocatur sic natus quasi castinatus:& primus potest postbumũ hẽdẽ instituere scõe nõ.ff.ó libio & postbu.l.i.§.i. ó vb.sig. .l.spadonem. Clericalis autem milicia nõ repellit: nec spadonem nec castratum:immo optat. Hosti.& ego. dicit Jo. an.cum ipso q oẽs essent castrati:q̃q̃ careno vno testiculo non repellat a milicia.ff.de re mili.l.qui cum vno. ¶ Inducitur decretal an que vidit qo in minori etate factꝰ maior:possit testificari.dicit Jo.an.q si tunc cũ vidit erat doli capax:valet eius testimoniũ ſm Lauren.& nota.xxxij di.relatũ:nisi esset tale factũ in quo requireret eius pfecta. ſm Accur.qui hoc notat.ff.de testi.l.iij.§.si lege.ff.de test. .l.ad testiũ.§.i.de hoc in spe.de testi.§.i.ver.Sed nunquid pubes factus. ¶ Ultimo p hanc decre.dicit Jo.an.q ficut clericꝰ ita monachus ꝺf deo militare.ñ.ti.ij.eo libẽtꝰ.

Antonius de butrio.

Significauit. Sacerdos qui sine causa virilia sibi fecit abscidi credens inde meretur:hoc dispẽsatõe sui epi suum officium ꝓter altaris ministerium poterit exercere.b.d. In ꝓma ſcõ. In fa cõdictionale mãdatum:secunda ibi quo circa. ¶ No.primo castratũ a se zelo dei esse irregularẽ.Sz ꝓmoueri posse solius episcopi

dispensatione. Et no. hic apertū q̄ potestas delegata t ordinaria ad actū excipiendū simul habitu cōcurrere possit: ſz nō videt exercitio: de hoc p Inno. de p̄scrip. cum ex officio. ¶ Not. q̄ sacerdotale officium principaliter consistit circa altare misterium: t nota quez posse suspēdi respectu partis alicuius: t speciei officij: t respectu alterius speciei ordinis eo. in ordine remanente: t quo ad aliam partē executionem retinente. ¶ Oppo. cum glo. ſi. q̄ deponi debet hic se castratus. lv. di. si quo abscederit. So. deponi debet vt ibi de iure: nisi dispensef dispensative: vt hic: q̄ non ſz alicui seuire in corpus suū: cum nemo sit dominus membrorū suoz. ff. ad. l. aquil. l. liber homo. p quem autem posset dispensari: dicit glo. q̄ quo ad officium missē: solus papa dispēsat: t hāc opi. sequit Jo. an. put pz ex eius summatio q̄ ad alia dispensant inferiores: vt hic: t placet Host. Alij dicunt q̄ q̄ propter deum se abscidit: ſz stulte episcopus poterit dispēsare. Sz ſm Inno. videt q̄ siue inster operi licito: siue illicito: irregularis est: q̄ corpore viciatus est: ſz ad hoc prodest pia intentio: vt facilius dispēset: sed per papā non p episcopum. li. di. non cōfidat quod placet Guil. nazo. vt dixi. ē. c. i. in fi. Inno. dicit de re iudi. cum eterni. li. vi. q̄ ecclesia Romana seruat: q̄ solus papa dispensat cū corpore vicia. ſm hoc dicit auctoritate nostra sub. t p p̄fatā q. tibi cōmissa: q̄ etiaz tua dicitur: q̄ nec alij cōmittere potest. de of. ord. c. fi. ſm Hostien. qui in hoc remittit ad summam in eo. titu. quod bene nota. q̄ in potestate dispensandi concessa videt: electa industria persone. ¶ Quero cuz glo. iij. q̄ alie literales sunt. Circa q̄ alia p̄fatur offm̄ presbyteri: glo. dicit circa actū baptizandi penitentiaz dādi t filia. ō q̄bus. xvi. q. i. addicimus. ō p̄secratiōe di. iuj. p̄fat. ſm glo. t vide q̄ no. lv. di. qui sub gradu. i. q. i. ex hīs vbis similis eāt sunt p̄sbyter pōt in extremis ungere aquam benedicere: t mortuos sepelire. ¶ Quero: an tanq̄ diaconus vel subdiaconus poterit accedere ad altare: dic q̄ sic ar. j. titu. primo. c. i. de con. di. ij. tribus. ſm Hostien.

Antonius de butrio doctor excellentissimus.

E parte. m. Sacerdos q̄ ex iusta cā sibi facit abscidi virilia: pōt vt pus offm̄ sacerdotale exercere. b. d. In p̄ma q̄rela p̄sbyteri. In fa p̄uisio. ibi qm̄. ¶ No. p̄: q̄ incisio virilium p̄ficit ad curam morbi lepre: t sic vī q̄ lepra p̄cedit ex instinctu luxurie. ¶ No. q̄ non solū in infirmitatibus animi minus malum est eligendū. xlij. di. per totum: sed etiam corporis. ¶ No. q̄ per hoc verbū liberā hēas facultatem: non habilitatur: ad actum inhabilio: ſz supplet inhabilitas. ¶ No. in materia irregularitatis regulam procedere affirmative: quilibet ad ordines censet idoneus nisi in iure reperiatur prohibitus. ¶ Oppo. q̄ abscisus non possit promoueri. lv. di. si quis abscideri. C. qui partim. cum fi. Sol. dicit glo. q̄ abscisus ex indignatione repellitur. Abscisus autem iusta cā ad vitandum morbum lepre non impedit: vt hic. Item prohibet qui contemptu religionis se eunuchauerit eo q̄ eunuchos volūtarios diligit deus: nō ex necessitate. xxviii. q. v. tūc saluabit. lv. di. si quis per egritudinem. Item est rō: q̄ non est aliquis dīus membrorum suoz. ff. ad. l. aquil. l. liber homo. ¶ Contra hoc glo. oppo. de. l. sed t si damnum. ſ. si ipse. ff. de peculi. vbi dī q̄ naturaliter seruis ſz in corpus suum seuire: t pp hoc damnū hic de peculio serui non deducitur. So. dicit Hostien. q̄ illud est verum de iure naturali: primeuo cōi omnibus animantibus. In iti. ō iure na. in p̄n. que rōne carēt: nec iniuriā facere possunt. ff. si qua pa. feci. di. l. i. ſ. i. vel dic q̄ licz quo ad hoc vt dīus non deducat de peculio: tñ alio nō ſz: imo venit puniēdus: vt. l. omnia. ſ. qui se. ff. de re mili. t hoc ibi no. glo.

Antonius de Butrio.

Exposuisti. Mutilatus manu si fuerit p̄motus bñ ab abbatia deponit. hoc dicit cōis diuisio. Secunda ibi nos igit. ¶ No. p̄mo q̄ quilibet enormis defectus: t mutilationis membri impedit quem p̄moueri ad ordines. ¶ No. secundo q̄ enormis dī defectus t vulnus enorme: t p̄sequenter iniuria que ſz in se mēbri mutilationē. ¶ No. tertio q̄ inhabilis ad ordines p̄moueri non pōt ad abbatiam de iure cōi: t hoc q̄ ſz ē sacerdos: vt dicit glo. t sic inhabilis ad vnum connexorum ē inhabilis ad reliquum. ¶ No. quarto q̄ p̄motio t p̄uisio surrepticia surreptione coperta: t veritate retractatur. tanq̄ nulla: quasi non transeat in rem iudicatam. ¶ No. q̄ p̄mouendus in abbatē dz exprimere suas inhabilitates tpe p̄motionis. ¶ No. q̄ mutilatio membri manus non videt quem repellere a minoribus. ¶ No. q̄ in minoribus existens pōt p̄moueri in abbatez. ¶ Ultimo no. q̄ abbatia dī officium. ¶ Oppo. q̄ de digito impeditiuo repellatur. de cle. egro. p̄sbyterum. So. promoueri impeditur manu debilitatus: vt hic. Idē si sit debilitat⁹ alio mēbro: p q̄d impediat exercitium officij: vt digito in cāu in q̄ impedit. Si autem est digitus quo nō impedit ē secus. Idē si careret dente q̄ p hoc non impediret. ff. de edi. edi. l. cui dens. Idē dicit Host. de pte lingue dummō nō ipediret organū vel loquelā: nā balbus: vel blesus q̄ tarde loqī nō repelleret. ff. e. l. officius. ſ. fi. ad hoc q̄d no. ē. c. ij. dicit ēt q̄ religiosum p̄mouere de gr̄a dūmodo loqui possz. lxxvii. di. c. fi. t penultimo. ¶ Oppo. secundo: q̄ pro quocunq̄ defectu: non repellat⁹ quis ab ordinibus. ē. c. i. Solutio. repellit pro enormi: sed nō pro leui: vt ibi dicit glo. secunda.

¶ Oppo. q̄ hic nō debeat ab abbatia remoueri. ē. de ętate t qualitate. tua. xvi. q. i. legi. l. duū. accedens. Solu. dicit Joan. q̄ potius remouetur propter scandalum: q̄ propter irregularitatem: hoc non placet glo. Ideo dicit q̄ si queritur: an possit quis p̄moueri ad sollicitudinem abbatie: q̄ non sit abbas: sed quidam factor aut administrator. Sindicus vel celerarius: t ad hoc bñ poterit irregularis p̄moueri. ¶ No. bene si queritur an possit ad abbatiā p̄moueri de rigore non: maxime vbi tacuit defectū irregularitatis: t idem ſz ēt si nō tacuisset: q̄ dz esse p̄sbyter: de dispensatione āt pōt: sic loquit. c. tuam: q̄ aūt abbas debeat ē nō irregularis: pz de elec. ne p defectu: vbi equiparant ecclesie cathedrales: t regulares: t sic vī q̄ sit nomen honoris. nihilominus oneris t laboris. allegat dcm̄ Greg. t vide in. d. c. tuam. in glo. t Guil. in cle. i. de rescriptis: glosa non rīndet ad. c. legi. Dic q̄ non loquit de abbate: sed ō monacho in quantum dicit q̄ in illo nō requirit⁹ persone irregularis integritas. Inno. hic vī q̄ abbas p̄pter solā irregularitatē nō remouerē. Sed cā p̄pter quā remouet⁹ ē tacitum nitas defectus: q̄d peccatū ē p̄p quod non dz executionē ordinis: sic suscepti. de renun. nisi. ſ. p̄sone: dicit āt q̄ p̄mouendus: t dz confiteri crimina: de q̄bus confusus est. Aut convictus: aut deprehensus: vel que alias sunt notoria. l. di. si ille. ad alia non tenet: sed securius ē si ille confiteatur: t dispensef: vt vlterius non accusef. xxiiij. distin. c. fi. Dicit ēt Host. q̄ tenet ille p̄dere: que post penitentiam impediūt ordinis executionē que notantur ſm eū in predicta decre. nisi. ſ. p̄pter p̄sciam. ¶ Vel ad ō̄ria dic q̄ hec abbatia requirebat ordinem ō̄ria non. ſz Inn. Host. t Jo. an. ¶ Oppo. q̄ impossibile fuerit hūc p̄moueri absq̄ manu surrepticie: bene. n. secus fuisset si in benedictione manuū episcopus p̄mouens de defectu inhabilitatis non perpendit. Sol. dic q̄ p̄mouit eum non ordinando sed confirmando. ē. de ętate t qualita. ruā. ſz Host. vel ſz Ab. forte p foramen cappe extraxit vnam manum: t eandem iterum traxit revolutam: t sic decepit episcopum: tamen. ſ. patet q̄ ipse nōdum erat in sacris. ſm Host. qui p̄sulit epō q̄ diligēter videat t palpet singula membra ordinandi: memor puerbioz. xvi. dīi

genter ante de victu pecoris tut: ad hec. xlij. di. quiescamus .i. q. i. cum bonorio. §. ecce. de pur. can. constitutus: et qđ habent pedes lignorū: consulit q̄ illos faciat discalciari: p que etiam caneat ep̄o cui talia cōmittat. xxiij. di. quādo. ¶ Quero quare hic non dispensat: sicut. ā. de eta. et qua. tuam ¶ So. q̄ erat indignus: cū nulla necessitas: et nulla p̄mouendi fraus. ſm Hosti. ideo ibi dispensatur.

Antonius de Butrio.

• **Pomas** Careno vngula pollicis .vūmō sit fōt̄ i pollice. ad sacerdotium licite p̄mouet. b. d. Primo ponit monachi casum. Secundo conditionale mandatū: ibi quo circa. ¶ Nota primo summarium. ¶ Nota ex hoc q̄ defectus in aliquo mēbro: nō impedit quem p̄mouendum: qſi non generat scandalū: nec reddit eū ipotentem ad officij exercitū sacerdotalis. ¶ Oppo. q̄ impediri debeat ad p̄mouendū. I. de cleri. egro. p̄sbyterū. ¶ So. p modica deformitate non impedit: vt hic: p magna sic: vt ibi. ¶ Unde si totū digitū vel pollicē p̄didisset nō posſz promoueri. ¶ Pro cuius doctrina latiori. dicit glo. aduertendū: q̄ qđam sunt corpore viciati sponte: qđā casu: si sponte: et nulla cā intercedēte legitima et ordinādus repellit: et iam ordinatus deiicit. lv. di. qui partez. et. c. si quis medicis. xxxiij. di. maritum. ſm glo. dicunt docto. hoc verum: qſi totum membrum amisit. Idem si partem et deformitatem generet vel scandalum vel impedit eum ad exercitium officij. Idem si est notorium: q̄ in se sentiet: alio autē dicunt: q̄ promoueri posset. ¶ Ad predicta allegant. lv. dist. qui partem. Quandoq̄ dicit glosa: iusta causa intercedente: et non prohiberur ab ordine: vt si fecit tumore leprez vel aliter: niſi generet deformitatem: quia tunc in omni casu repellitur. lv. di. iator. et. c. si euangelica. Idem si reddat eum impotentem ad exercitium officij. ¶ Secundo casu principali qſi est corpore viciatus casu: et tunc dicat gl. Aut in magno membrio et repellitur: et deiicit si deformitatem generet. lv. dist. euangelij. Inter magna mēbra enumerāt doctores oculū: pedem: nasum: manum. Si alterum ex his amisit. Unde dicebat Guil. quadrupliciter fami viciū corporis. Aut ex defectu membri: aut inhabilitate: aut diminutione: aut augmento: hec vera: vt talem deiciens indistincte ab altaris ministerio: niſi forte in religioso dispenset in pede ligneo: qz latet. In bñficio vō deiicit si b̄ tacuit fraudulēter. ā. c. primo. ¶ Posset tñ cū tali ēt p epm dispensari: q̄ haberet vel prebendā: vel pōnatum: vel ecclīam: vel abbatiā. de hoc de eta. et qualitate. et si sit p̄sbyter possent sibi cōcedi spectātia ad offīm sacerdotis: preter alterij ministerium. ā. c. significauit: et quo ad illud necesse est alterum surrogari: sic intelligit. lv. dist. si euangelica. ſm Tan. de quo. lv. dist. in summa. ¶ Aliq̄s debilitatio ē in parvis mēbris: et non impeditur si deformitas modica sit: et sīn culpa sua: vt hic. Si autem culpa sua in talem modicam deformitatem incidit de magna dispēsatiōe tolleraret. ā. c. primo. ¶ Quero quare dicitur pollex: dic q̄ digitus est grossus sic dictus: q̄ inter ceteros pollet virtutibus et p̄stat ſz Jo. an. Antonius de butrio.

¶ Rica de bigamia.

¶ Quia iter ceteras irregularitates bigamia nō modica reputatur: ió rc. ¶ Quero quare bigamus nō p̄mouetur Dic q̄ q̄tuor cāe assignant: que notant. xxvi. dist. in summa. Prima propter defectū sacramēti. I. c. debitum. Secundo pp prerogatiuā ordinū. xxvi. dist. una. Tertio q̄z p̄sumit incontinēe: qui vna mortua transiuit ad aliam. lxxxi. dist. proposuisti. Quarto q̄z non habet frontem bonari castitatē et viduitatē: qui cōiugia frequentauit: vel qui cuz vidua cōiit. xxvi. di. una. Materia bēne. xxvi. di. xxiiij. dist. §. quid ergo vsq̄z ad finem dist. et. lxxxij. dist. in. quisquis. et. xxviij. q. victima per totum. et reperitur in. vi.

Antonius de butrio.

• **T bigami.** Nō sumat. ¶ Not. b̄ q̄tuor q̄tates in boie repellentes quē ab ordine bigamia que ē duplex: vel qñ quis habuit duas vxores vel recepit vxorem repudiatā: ideſt separatam p̄p diuorcium. I. di. si quis viduam: quod nō procedit hodie. de diuor. gaudemus: ſm vnum intellectum vel separatam p̄pter consanguinitatem: vel pp aliam cāz iustā iam cognitaz. Itē penitentes. ¶ No. q̄ stricte vī bigamus: qui habuit duas vxores. ¶ Opponitur ſm hoc nulli potuerunt p̄moueri: qz q libet penitens ē. Solutio. sic q̄ penitētes repellunt publice. lv. dist. per totum. Et quando et que solemnitas exigatur: vt dicatur publica penitentia: vide. I. distin. in capite: vi de glosam: que assignat rationem quare bigamus repellitur ab ordine: dic vt dixi. ā. super Rica.

• **Uper eo.** Cum bigamo q̄ ordinatus ē ad sacros non dispensat: et ordinator priuabit p̄late ordinādi. nisi cuz eo fuerit dispensatū. b. d. Primo recitat consultationē. Secundo datur responsio: ibi respondemus. ¶ No. primo penam ordinantis bigamuz: et ordinati. bigami. hic expressam: et ex hoc no. q̄ bigamus ordinatus. nō recipit ordinū executionem. ¶ Et no. q̄ carens ordinis executione ē habilis ad recipiēdā ordinis depositionē: et sic capax ē depositionis: per qō vī q̄ depositio ab ordine aliq̄d operet in suspenso ab executione: qz tollit ipsam executionē. ¶ Not. ſo q̄ ordinatus ēt ꝯ mandatum apostoli recipit caracterē: et habitū ordinis. ¶ No. tertio q̄ irregularitas bigamie vī de iure diuino: qz hz ortū a ritu apostolorz. ¶ No. quarto q̄ inferiores a papa: nō possunt ꝯ legē apostoli dispēsare: qz nec ꝯ legem concilij: cum nec papa de facili dispenset. de renun. post translationem. ¶ No. quinto hec quattuor dilia: non pōt quis facere cōtra legem: vel dispensare: et faciens ꝯ legem vel dispēsans p̄ter ergo punit. Sic et econuerso: vbiq̄ faciendo cōtra ius punitur. Ibidē dispensare nō pōt. ¶ No. sexto q̄ p̄mittitur potestas dispēsandi cū ordināte bigamum: et nō cū ordinato p̄hibet imo: et p hoc pz q̄ cum bigamo ordinato nō dispensat epūs: sic cum ordinatore de quo. I. obuiat vnum decretali: qz videt dispensare posse: vt bigamus fiat subdiaconus. xxxij. di. lector: et ibi pz: q̄ nō solum pape hoc licet. Sz etiam inferioribus. ¶ Glo. hic attingit tria. Primum an bigamus ordinatus caracterē recipiat. Secōz an dato q̄ recipiat vel nō: q̄ cū bigamo dispēset: et p̄ qđ de epō: ſo qđ de papa. ¶ Ad p̄mum b̄ attingit gl. iiij. in fi. dicit q̄ ordinatus bigamus recipit caracterem. In quocūq̄ ordine ordinet. I. di. quicunq̄z. et. c. penitentes: hoc tenet glo. Sof. hic et Hostien. in summa huius tituli. §. fi. vbi reprehendit. Nicolaum fizetum qui dicit de bigamis non plus recipiebat ordinē q̄ asinus: non tñ gaudet p̄uilegio clericali: vt eo. ti. c. i. li. vi. ¶ Ad ſm an epūs dispenset et dic q̄ aut vult dispēsare in minoribus: et hoc vī ei cōcessum p. c. penitētes. I. di. qđ ſm glo. intelligit de minoribus: et hoc tangit glo. in fundo glo. et hz Hosti. per. c. quicunq̄z. et. c. cognoscimus. xxxiij. di. et in hoc differt a seruo: qui nec ad minores p̄mouet. de ser. non ordi. c. i. et. ij. Sed hoc non placet Jo. an. in. §. bigamo per decre. vnicam. I. c. ti. li. vi. vbi idē hz Fran. dicē. ¶ Aut vult dispensare ad subdiaconatū vel ad sacros: et sup hoc sunt opi. ¶ Prima q̄ in subdiaconatu liceat nedū pape: sed ēt epīs dispensare: vt in. d. c. lector: ad hoc q̄ p̄hibitio apli solū respiciebat diaconatū et p̄sbyteratum. ¶ Secūda fuit opi. quā sentit gl. et fuit Roge. vt dicam⁹ q̄ olim ſm statutū p̄mitiue ecclie poterāt epi in subdiaconatu cū bigamo dispēsare: qz subdiaconatus nō erat ordo sacer. hodie aūt non posſt: qz sacer ē. de eta. et qua. a multis. ā. de seruis nō ordi. miramur. ¶ Tertia fuit opi. quā po-

nit glo.in verbo quidã: ꝛ hi dicunt ꝙ epi possunt dispẽsa-
re cum bigamis in maioribus ordinibus: ꝛ ꝓbãt qz epi di-
spensant cũ criminosis. de iudi. at si clerici. qui pariter sunt
ficut bigami ab aplo ꝓhibiti. xxv. di. ℌ. nunc ãt. ergo ꝛ ea-
dem rõne cum bigamo. ¶ Nõ ob. ꝙ non dispẽsat epus ꝫ
aplm: qz aplus ꝓhibuit ordinari percussorẽ ꝛ delinquẽtes
ꝛ tñ dispensatur ab epo cuj eo: vt dicit gl. ¶ Quarta fuit
opi. Hug. qõ non possunt epi dispensare per. c. nup. ꝛ. c. a
nobis. ℑ. c. ti. ꝛ hec oritur sive sit bigamus: sive sit viduaꝫ ma-
ritus: alle. l. di. qui cõfidat. allegat dictum. c. nuper: ꝛ dictã
c. a nobis. ¶ Nõ ob. ꝙ epus dispenset cum criminoso: qa
dicit gl. ꝙ multa verba facilius ꝓmittit dispensario cuj cri
minoso: qz vicium penitẽtie delet: ꝛ incipit eẽ qs quod nõ
fuit: ꝯ in defectu bigamie: qz nec baptismo nec pnia delet
ꝓhiberur enim ꝓpter defectum sacrameti uiuẽ: q̃ defect⁹
non põt baptismo vel qualicunq; pnia integrari: ergo nõ
potest per epm dispensari: hec opi. ẽ vera. per. c. i. e. ti. li. vi.
sive velit dispensari in minoribus sive in sacris. ¶ Ad ter-
tiũ nũqd in bigamo dispensat papa. Hug. voluit tenere ꝙ
nõ: qz viciũ tollere in bigamo nõ pendet a potestate pape:
surgit enim a defectu diuisi sacramenti: quem integrare nõ
põt papa: ꝯ nec dispensare. Ad hoc qz cũ deus cũcta possit
nõ põt virginẽ post ruinam integrare. xxxij. q. v. paulus. C.
de raptu vir. l. i. ¶ Ad hoc qz non potest dispensare cum
monacho: vt propium habeat vel continentiaꝫ abiuiat. de
sta. mo. cum ad monasterium. in fi. Sed dic vt ibiq; potest
maxima causa subsistẽte: glo. in hoc tenet quod potestas
pape ex hoc minui non videtur: ꝙ poterit papa dispensa-
re cum bigamo: hoc tꝫ Hosti. ꝛ fortificat opi. Si diceretur
ꝙ irregularitas nõ essꝫ annexa bigamie de iure naturali: sꝫ
solũ de positiuo: ꝛ ꝙ qđ non esse bigamũ nõ sit de essen-
tia ordinis: pꝫ qz verum ordiné recipit: vt dicit glo. ꝙ non
eẽt vez: si illud esset de ipsio essentia. ¶ Circa ãt illa q̃ sũt
iuris positiui multum põt papa: de quo. qui fi. sint le. p ve-
nerabilem: sup glo. ũ. de cõcess. ꝓbẽ. ꝓposuisti: hoc ꝓfirmat
qõ tꝫ Inno. de renũ. nisi. cuꝫ. ℌ. plene irregularitas: ꝙ om
nis irregularitas sit a iure positiua: ꝛ ꝙ ipe scribit in addi.
ad cle. exeõ. mi. si celebrat. ¶ Nõ ob. ꝙ hoc sit ꝫ aplꝫ qui
aplus ꝓhibuit ordinari: sed non prohibuit dispensari. ẽ. de
elec. inouit. ℌ. q̃nto. Ité aplus paulus non fuit tantus: sic
Petrus in administratiõe: cũ Petrus eo in hoc fuit ma
ior: ergo vicarius eius in hoc maior aplo: qz illi Petrus
vt vicarius successit: ideo constõne Pauli nõ astringit. xx
vi. ℌ. i. Ité ꝛ si teneret par. non ꝓstringeret. de elec. inouit.
sic ꝛ aplus ꝓhibuit ordinari percussorem: ꝛ tñ papa dispen-
sat: de quo de bomi. sic de cle. pcus. c. penul. ꝛ vlt. fm Host.
de quo ꝙ cum hic in sũma huius ti. in fi. ꝛ idem Ja. ꝛ Tan.
Inno. ꝛ Ab. ꝛ ẽ cõmunis opi. de ꝟ in. c. lector. hic alle. oẽs
autẽ casus in qbus papa dispensare non põt: vide Spe. de
lega. tractatu dispensationũ. ℌ. nunc breuiter. ¶ Quero ó
q̃bus bigamis loquit. Rñdeo ꝙ de bigamis veris vel in-
terpretatiuis: vñ bigamus dr qui castitatẽ ꝓmissaꝫ violat.
xxvij. q. i. quotiens: sed dicũt doc. ꝙ talis ẽ dispẽsabilis. Jõ
cle. cõiuga. c. fame. ij. ꝛ Jc. vlt. ¶ Secundo dicit q̃ contra-
xit cũ vidua vel corrupta. xxxiij. di. maritũ. Jc. debituꝫ. ꝛ. c.
a nobis. dicunt doc. ꝙ vitra ꝫctum exigit ꝙ eã cognouc-
rit ꝛ ꝓcedit ꝙ dicit gl. etiã si ignorauerit ipsam corruptã
ꝛ eam credebat virginẽ. xxxij. di. nemo ẽ. ¶ Terõ q̃ scien
ter cognouit vxorẽ adulteram. xxxiij. di. si quis. si laici: dic
doc. ꝙ etiam idẽ ẽ si ignoranter fꝫ Hug. Lau. Ray. in sum-
ma huius ti. ℌ. Ité pone. Ab. ꝛ Ꝑe. qõ credit Jo. an. eẽ ve
rũ: cũ hic nõ agatur de vicio ordinandi quo cãu regrit scie
ntiã de defectu sacramẽti ꝙ etiam ignorans pati põt: vñ dic
Hosti. ꝙ fm ouidiũ casta sit quam nemo rogauit non ẽ si-
ne periculo ꝓmouere ꝓingatum remittit ad summã eo. ti. ℌ. i
ꝛ. ij. ¶ Istoꝝ fm glo. qdam sunt bigami iterpretatiue q̃-
tum ad legem ꝓmotionis: qdam ꝓp sacramenti defectum:
vt mariti viduaꝫ ꝛ corruptaꝫ ꝛ q̃ cognouit vxorẽ adulte-
ri. Aliqui nõ ꝓpter defectum sacramẽti: sed ꝓp intentiõeꝫ
cum ope sequuto: vt. c. nuper. ꝛ. c. a nobis. Ité ille vere di-
citur bigamus: q̃ diuersis tẽporibus successiue habuit du-
as vxores. xxvi. di. deinde. Ulñ ꝓprie bigamus q̃si bine vxo
rius maritus: sic monogamus q̃ habuit vnã tñ. xxxvi. distĩ.
unus sic dicit trigamus ꝛ octogamus. xxxi. q. i. appareãt.
¶ Ultio ad oppositionẽ doctoꝝ: ꝙ facilius debuerit di
spensari cum ordinato q̃ cũ ordinatore: vt ꝑz. ẽ. de trãsla.
ꝓla. c. ij. So. in ordinatore fuit sola culpa: in ordinato ãt ir
regularitas ꝛ culpa: ideo difficilius dispensat: ꝯ num ꝓce-
dit q̃n in ordinatore fuit culpa ꝛ ordinato. ¶ Quero per
quẽ poterit dispẽsari cũ ordinatore: dic ꝙ poterit dispẽsa-
ri per papam: si ẽ notoriũ fm Hosti. q̃ dat hoc ꝓ regula: ꝙ
in oi cãu quo merer epus depositionẽ solus põt papa dis-
pẽsare: ad quẽ solũ spectat ꝺpositio. iij. q. vi. q̃nto. ꝛ. c. mul
ti. ꝛ. c. oudũ. cũ eius regulr sit soluere cuius ẽ ligare. de ma.
ꝛ obe. cũ inferior. de trãsla. ꝓla. c. ij. ℌ. i. ꝛ sic nõ ob. ꝙ dr pa
pã hic nõ refuasse. de sen. exeõ. nup. ad ꝟ de tẽpo. ordi. cuꝫ
dilectus ꝛ ille. ¶ Ho. ergo limitationem ad id qõ dicit:
vbi reseruata nõ est dispensatio: sed concessa videtur infe-
rioribus ꝓcessa: qz istud ẽ vez: nisi dispensẽt vbi pena sit pa
pe refuata: qz tũc intelligitur reseruata dispensatio.

d **Ebigamus.** Bigamus vxore viuẽte vel mortua nõ ordinat. ꝟ. d. ¶ Ho. ꝙ cessante cã efficien
te nõ cessat effcũs iam ipressiue. ¶ Ho. ꝫo ꝙ
bigami vel viduaꝫ mariti in ꝓsbyteros ordinati carẽt exe
cutione nec ad offm debẽt admitti. ¶ Ho. ꝙ bigamus ꝓ
prie di qui duas habuit vxores. ¶ Ꝺp. ꝑ ꝙ hec sunt incõ
possibilia quem eẽ presbyterum ꝛ bigamum cum bigamus
ordinari nõ debeat: vt ꝑz. ẽ. duobus. c. primis. So. itelligẽ
ꝙ presbyteri erant de facto posset ẽt intelligi de ꝓsbyteris
qui postea ꝫbendo bigamiã incurrerunt. l. c. primo: tu dic
ꝙ si ordinens bigami recipiunt ordines ꝛ carent executõe
¶ Ho. ter. ꝙ cessante cã efficiẽte defectus nõ tollit defec
tus impressiue glo. est clara.

Uper. Qui mortua vxore promotus ad sacros cũ fa cõtraxit ꝛ eam cognouit bigamie pena incurrit: lz bigamus nõ sit. ¶ Et ꝓmo ad casum ꝓpositum alleg-
pro vna parte. Secundo p ꝫria. Tertio soluit: fa ibi lz: ter
tia ibi nos aũt. ¶ Caue a papa queritũ fuit. Hanõd si in
sacris constitutus ꝫcepit mrimonium cum muliere fa post
mortem prime: bigamus diceret: ꝛ an posset ad ordines ꝓ
moueri seu in susceptis mistrare: ꝛ an cũ eo posset dispẽsa-
ri: papa allegat p ꝛ contra: ꝛ ꝓmo vi ꝙ inducat bigamia:
ꝑz qz ille dr bigamus qui matrimoniũ ꝫcit cum fa: ꝛ eam
cognouit: qñ aũt ino ad actum exigit mrimonium plus põ
derat fcm ꝛ animi destinationẽ in mrimonio ꝫbẽdo q̃s põ
deret iuris effectũ: ergo solus ꝓtractus matrimonij de fcõ
causabit bigamiã: ꝙ aũt ino ponderet in pnis factum ap
paret: qz lex punit aliquẽ infamia si duas duxerit vxores: ꝛ
tamen est impossibile ꝙ duas de iure ꝛ effectu ducat vxo-
res. ¶ Scdo hoc apparet ex canone qui dicit ꝙ si presby
ter nuptijs nõ ꝓmissis se immiscuerit: ꝙ suspensus est: ꝛ tamẽ
apparet ibi nuptias ad factum referri. Contractus ergo
nuptiaꝫ de facto inducet bigamiã: incõtrariũ ẽ: qz vbi lex
ponderat aliquid esse ad penã: ꝺz antẽ di id qõ ẽ in veritate
non ꝙ in opi. in veritate ãt ẽ ꝙ nõ ẽ mrimonium: ergo reie
cto qõ est in opi. non erit hic bigamia. Secũdo si esset vez
ꝙ ꝫbens de facto esset bigamus: iam sequeret ꝙ q̃ cuꝫ nul
la contraxit bigamus essꝫ. ¶ Cõsequens apparet: qz pa-
ria sunt aliq̃d non esse. vel nullũ esse: ꝛ sic sequeret ꝙ biga-
mus esset: qui ꝫcit cũ duabus ꝓma viuente: cũ constet cum
scõa nullũ fuisse mrimoniuꝫ: papa allegationibus ꝓpo-
sitis rñdet vt in fa. ¶ Ho. ꝑ ꝙ ẽba que sui natura possunt
intelligi de iure ꝛ de facto si ꝓportionanẽ in materia. In
qua non potest ꝓportionari intellectus iuris intelligunt

de facto tñ:nã q̃ dō habeat duas vxores:vel p̃sbyter nup tias ꝫbat non pōt intelligi de iure:ad ꝫ vide q̃ plenissime scripsi in decre.quo circa de elec.in cle.sed hic probatur q̃ vbi in materia ꝓportionabili intellectui iuris & facti pfe rūtur:intelligūt de iure:nā hic nō ē vere bigamus:quādo cōtraxit de facto. ¶ No.2o q̃ regulariter veritas prefer tur opinioni. ¶ No.tertio.q̃ per ꝫcrum secundi mrimo nij a p̃sbytero de facto non inducit vera irregularitas:sed qd equipollens irregularitati:ꝓpter intentionem cū operꝫ subsecuto:& sic habes q̃ affect⁹ ad actū facti deducrus eq̃ pollet effectui:quo ad defectū creandū:ꝫ vero non sit pro facto effectualis:& effectus notel ꝫ non fuerit secutus effec tus qñ deficit effectus ex defectu iuris. ¶ Oppo.ꝓ q̃ pl⁹ consideret effectus in mrimonio q̃ factum.Ide cle.non re si.relatū ff.de condi.& dem.l.hec cōditio.de spon.c.ii.So. dicit glo.q̃ aliqñ ꝓsideraf iuris effectus ꝫ diuersitatē sub iecte materie. Jo.an.remittit ad no.in rebꝫ nō prestat.ō re gu.iur.li.vi.in.ij.q.disputata:dic de ꝫ vt per Cy.& Ja.bu. in.l.ea qdam.C.ñ manciptum.ita fuerit alienatū:& tbi per butri.& in.l.ea lege.de con.ob ca.plenissime omnia colligi & posui in cle.quo circa.de elec.in cle.Ad ꝓpositum dic q̃ qñq; fm naturam subiecte materie verba non possunt in telligi de iure:ꝫ nō de fcō:& de fcō intelliguntf.ff.ō bic qui no.in fa.l.qd ergo.§.iij.ad hoc.rxvij.di.presbyter.& sic itel liguntf p̃me allegationes hic posite:qñq; verba ꝓpria pos sunt intelligi de iure & de fcō:& tunc aut sumus in materia i q̃ attēto fine disponēdi:eundem finem habet factū ꝓpter so nat in fcō quē habꝫ in iuris effectu:& attēdunt verba ēt ꝓpter sonāt i fcō:vt in cle.quo circa.de elec.aut non habꝫ eundem fi nem:& tunc regulr verba intelliguntf ꝓpter sonant in iure:fal lit nisi a iure appareat dispositum fcīs equipollere iuris ef fectui:vt hic.& de cōcel.prebē.cum nostris:plenissime dixi in dicta cle.quo circa. ¶ Oppo.probat hic veritatē suc cūbere opinioni:hoc est ꝫ tex.viij.di.veritatē.C.plus vale re q̃ agit ꝓ totū cum si.So.regulariter veritas prefertur opinioni:aliqñ cessalit ratꝫ opinioni:vel in fauorē ꝫbenti um & odium recipientiū.ff.ad macedo.l.ij.vel in fauorē p̃ lis.qui si.sint legi.cū inter: vel testamentorꝫ.C. de testa.l.i. vel siniarum.& dic q̃ qñq; opi.est cōis:& non singularis il la preferf veritati:vt.iij.q.vij.§.tria.& l.barbarius.de offi. ꝓto.& l.iii.ff.ad macedo.l.i.C.de testa.cū si.quādoq; opi. ē particularis:& tunc si nō constat:de veritate ꝓualet opi. quādiu veritas latet.de re iudi.latoꝛ.& c.cōsanguinei.ō ex cep.cum venerabil. ¶ Quandoq; ꝫstat ō veritate & tunc q̃dam sunt que ab alio solo regulant:nec veritati sed opi nioni nituntf:& i bis pl⁹ opi.q̃ veritas attēdit:q̃dā ab alio non regulant sed nituntf veritati facti:& tunc idem sequit effectus ex fcō opinato qō ex vero:& tunc opinio eqpollet veritati:vt hic:si nō est idem effectus prevalet veritas opi. ista via generalis ē & non multū attēdenda. ¶ Op.ō cle. ꝓuga.sane:vbi nō incurrit irregularitatem ꝫbens in sacer dotio.So.si post mortuā ꝓmam vxorē ꝫbat.& cognoscat. ꝓcedit q̃ hic.Si ꝫbat in sacerdotio cum virgine q̃ non cō traxerit cum ꝓma:vel non cognouerit ꝓmam:vel si cogno uerit ſaz:bic non ē bigamus nec vt bigamus repellit: dicit tñ gl.q̃ in ꝓmo cāu punit ꝓpter affectum cū opere subse quuto:nō ꝓpter sacramēti defectū:qr in isto non ē sacrām ti defectus:vide de hoc in.d.c.sane. ¶ Quid si alio impe dimento non tꝫ fm mrimoniū:an hic erit bigamia : dicunt doc.q̃ sic:siue nō teneat ꝓpter cōsanguinitatē:siue pp affi nitatem:siue ꝓpter votum:vel quacūq; alia cā. Si de iure ꝫctuꝫ induceret bigamiā cōtractū de fcō copula subsequu ta inducit penā bigamie.Ix Archi.noscauerit.xxxiij.dist.co gnoscimus:& hic:& ea.ti.c.vno li.vj.q̃ si habēs vxorē legi timā illa mortua contrahat cum secūa si non tꝫ mrimonium & ipse ꝫ ignorabat:nō incurrit penā bigamie.dicens q̃ iste de quo hic loquit fuit in culpa. Jo.an.tꝫ q̃ dēn ē:qr satis est q̃ būit effectū cōiugii:& hic affect⁹ attēdit:sic ergo pu blica honestas inducit ex mrimonio:qō non tenet ō facto dūmodo teneat ex cōsensu.de ōspō.ipa.c.vno.lib.vi. sic & mrimonio de fcō cū ꝓsensu:inducit effectus bigamie:ꝫ nō vera bigamia:dictum ät archi.procederet si bigamia dicere tur peccatum:& cōstat oppositum immo q̃ pius ē ꝫbitur ex actu meritorio.J.de spon.inter opera. ¶ Ultimo no.lit terā ibi tanq̃:qr aliud ē esse bigamum:aliud baberi tanq̃ bigamum:& sic aliud quē cē bānitū:aliud baberi ꝓ bānito: & ēt aliud ē quē cē ciuē:aliud quē bēri ꝓ ciue:& vltra ē q̃ i actibus vel iuris:cuius veritatē ipaimere pōdet a pte iu ris si ius dispont aliquē baberi ꝓ tali:in veritate efficit tal sed in actibus in quibus a iure pte nō pōdet aliquē esse ta lem:si dispont bēri ꝓ tali nō erit talis vere:ꝫ ficte:vt ꝰ vi de Bar.in.l.si maritus.§.i.ff.de adulteriis.& in.l.si is q̃ ꝓ emptore.ff.ō vsucap. Jtē no.q̃ sicut in delictꝫ affect⁹ bētur ꝓ fcō:qñ non stat ꝓ facientem dūmodo veniat ad actū:de primo.ita & in defectu:ad hoc de despon.impu.c.ij.lib.vi.

Debitum. d Qui cōtraxit cum vgine ꝫ prius ab alio fuerit de sponsata bigamus nō censef. ¶ Et ꝓmo po nit rōnes. Ultimo rñdet:ibi vñ io. ¶ Casus q̃dā meteñ.epō papam consuluit:an si quis duxerit vxorꝫ alterius post mortē mariti anteq̃ cum ꝑ carnalez habuerit copulā:& postea eaz cognouerit:bigamus censeat & videf q̃ sic:qr negari non pōt hūc cū duabus ꝓtraxisse. ¶ Po pa rñdet decidens oppositū q̃ hic nō ē bigamus:q̃ habꝫ sic bigame defectus imprimit ex defectu sacramēti vnita tis q̃ diuisuꝫ ad plures nō pōt significare vnitatē & vnio nē. Inter xp̃m & ecclesiā. Illud.n.cōtrahere q̃ pōt signifi care vnitatē inter xp̃m & ecclesiā non causat bigamiā:illud ät q̃ nō pōt inducit bigamiā. ¶ Ad ꝓpositū duo possūt i sacramento mrimonij cōsiderari. Primo animus.Secun do iunctio corporis aut diuisio:vñ in mrimonio hec duo as sunt iunctio animoꝝ & eius oppositū:diuisio corpoꝝ. Pri mum significat caritatē que est inter xp̃m & eiam iustā:vnō dicit apīus qui adheret deo:vnus est spiritus cū eo:cōiun ctio corpoꝝ denotat cōformitatē que est inter xp̃m & eccle siam in carne:quam assumpsit in vtero virginali:iuxta illō Joan. & verbū caro fcm̃ est.Secūdo ꝓmittendum ex hoc q̃ significatū sacramēti matrimonij nō surgit ex cōiunctio ne animoꝝ tm̃:sed ex coniunctiōe aiorum & corpoꝝ simul. qr sola cōiunctio animoꝝ non pōt significare contingū cō tractū inter ecclesiam & xp̃m:cū illud fuerit pfectū ex car nis nō solius animi ꝰ & carnatio assumptōe: sed ex assum ptiōe carnis in vtero virginali:ad qō ꝓbādum adducit il lud prothoplausti nūc os ex ossibus & c. In q̃ pōdera qō di cit os ex ossibus:& caro de carne:& erunt duo in carne vna non dixit in spiritu vel ꝓsensu vno:postea subiunxit aposto lus:hoc ät dico magnū sacramētū in xp̃o & ecclesia.i. dico q̃ ex hoc significat magnū sacramentū vnionis.i.& coniu gii xp̃i & ecclesie.Si ergo principaliter cōmissio carnis in pfectione sacramenti ponderat apparet q̃ diuisio carnis est illa que defectuosum facit sacramentū:& nō sola diuisio ai. Concludit ꝫ primo assumptū:q̃ si quis ꝫrit cuꝫ duabus & ꝑma nō erat ꝓ primū viz cognita:ꝫ vter q̃ duxerit ani mum ad plures:qr tñ nō diuisit corpus ad plures & carnē hic adest integritas significata ꝓ sacramentuꝫ:& adest sacra mentum non defectuosum:& sic hic bigamus nō censef: nō impedit ergo ad sacerdotiū ꝓmoueri. ¶ No.primo duo requisita ad matrimonū.i.cōiunctio aioꝝ & cōmissio corpoꝝ.Attende hec requiruntf ad pfectionem sacramēti:sed ad perfectionē mrimonij non:qr solo perficitur cōsensu. ō spō.tue.& qō ibi no. ¶ No.2o quid significent pres ma trimonij:qr in pte ꝓiunctionis animoꝝ significat vnionez carnis inter xp̃m & eccliam. ¶ Tertio no.quō sacramen tū mrimonij significet sacramētū:inter xp̃z & eccliam:qr ꝓ vnionē animoꝝ significat vnionē caritatis inter xp̃m & ec clesiam:ꝓ iunctionem corpoꝝ significat incarnationē in q̃

ꝯtum est mīmonium inter xp̃m & eccl̃iaꝫ per carnis vnio-
nē: vñ hoc sacramētū mīmonij potius ex significatu of fa
cramentū:q̃ ex se tm̃:& ex hoc apparet que diuisio diuidat
sacramentū:qz diuisio animoꝝ nō:qz illa nō pficit:sed divi
sio corpoꝝ fic:qz illa oppolita coniunctio pficit. ¶ Et q̃
nota q̃ defectus nō acquisiti nō viciāt actū. ¶ Ultio no.
auctoritates positas in rex.& nota q̃ principaliter decre. i
tēdit:& hoc ē qđ habes in summario. ¶ Oppo.primo sup
glo.sacramēti si significatū sacramēti deficiēs viciat seque
ret q̃ virgo & qui nunq̃ vxorē accepit:nō poterit ordiari:
qz in eo deficit significatū sacramēti.So.dicit glo.q̃ q̃ q̃q̃
quis ꝯsit vnicum mīmoniuꝫ & fidem fuauit vnitā q̃ nec
fidem nec carnē diuiſit in plures:& planū q̃ hic poterit or-
diari:q̃ q̃q̃ nullum ꝯsit mīmonium:& tunc in isto nō est
mīmonium:cū nō est diuisus in plures:& sic ei habitu pōt
ꝓportiōari sacramētuꝫ mīmonij:& hic pōt ordinari:qz in
ra nō exigūt q̃ hēat sacramētum ad significādum sacrāñ
tum inter xp̃m & eccl̃iā:sed requirunt q̃ non habeat defe
ctum:qz pejus ē hēre cum defectu: q̃ nullo modo habere.
¶ Unde verba apli que dicunt:oportet vnius vxorem eē
virum:intelligunt̄ per abnegationem:qz non plurium:per
hoc nō ꝯcluditur q̃ necessario ōbeat esse vnius immo qui
nunq̃ habuit vxorē melius ꝓmouet:qz nūq̃ ab vnitate re
cessit:sed in vnitate remansit:vñ dicit Inno.significatio sa
cramēti nō est in eo qui nō habuit vxorē:sed nō requiritur
sacramentum sed ꝓhibet defectus:qui defectus nō est i eo
qui nō contraxit:vñ simile nō requirit in eligēdo q̃ sit reli
giosus:sed ex quo fuit requisit:q̃ nō fit apostata.facit.xvi
di.acutius.vbi nota. ¶ Quandoq̃ būit sacramētum:sed
defecerit:qz se diuisit quo ad carnē in plures:& tūc nō pōt
ordinari:vt hic. Ad qđ declarandū dicit glo.in ꝓncipio q̃
triplex sacramentū designat in mīmonio carnali copula
cōsumato. ¶ Primū ē vnio fidelis aie ad deum:p dile-
ctionē & caritatē:& de h̄ fit hic mētio:ibi quoq̃ alterum eē.
¶ Secundū est vnio humane nature ad deum:que fcā est
in vtero virginali:p incarnationē verbi dei:& hoc designa-
tur per cōmistionem carnalē viri & vxoris:& de hoc ēt fit h̄
mentio:& p hoc fm doc.apparet:quare debeat eē vxor vir
go:qz xp̃us ad hanc vnionem faciendā sibi matrem virgi-
nē elegit:merito ergo vxor ordinādi dz esse virgo:nō tamē
intelligas:vt dicit glo.q̃ ipse actus corporalis designat h̄
sacramentū:sz pp ipm actum corporalē sacramentum de-
signat. ¶ Tertiū sacramentū est vnitas eccl̃ie:& vnitas
inter xp̃m & eam:& hoc designat p vnicum cōiugatū:q̃ vni
cum tm̃ mīmonium fuauit:sed vbi aliud mīmonium con-
trahit hoc tertiū sacramentū nō hz locum:qz recedit ab il-
la vnitate:que ꝑ significabat per vnicū mīmoniū:cū divi-
dat carnē suam in plures:vnde illaꝫ vnitatē comode signi
ficare nō pōt:xp̃s enim significat vnitatē ex omnib⁹ genti-
bus collectā & subditā:vt in.d.c.acutius:sed ex quo eccl̃ia
se xp̃o coniunxit:ab eo nunq̃ discessit:ergo bigamus tales
defectū significare nō pōt:& sic ꝓmoueri nō pōt: propter
defectū illius tertij sacramēti. ¶ De isto tertio dicit gl.q̃
non habeat hic mentio nisi forte p illa verba:ne q̃ illa ē vni-
ca vnio:ne q̃ ille vnus vnius:ad h̄ melius.Ubi ne q̃ ille:ne
q̃ ipse carnē suā diuisit in plures:vel ubi hoc aūt dico ma-
gnū sacramētū. ¶ Quero in quo ꝓsistit significatio hui⁹
sacramēti:& dicūt quidam q̃ in ipsa ꝓiunctione:quod ē falsū
qz sic mortua vxore desinit coniugiū:& sic nulla eēt signifi-
catio. ¶ Itē fm doc.quotiens revocaret actus coitus:to
tiens rediret sacramētum:sz quidam dicunt q̃ ꝓmus act⁹ tā
tum designet sacramentū:unde dicit gl.q̃ in eo qui vnicuꝫ
mīmonium fuauit:ē significatio huius tertij sacramēti:eo
facto clerico. Hosti.autem dicit:de hac materia recurren-
dū ad no.co.ti.in sūma.§.quare:& ad arborē.& ad.xvi.col
lulas ibi positas:quā dicit hic legi posse:dic aūt q̃ mīmo
nioꝝ & nuptiaꝝ alie possūt dici mere & pure corpales:alie
mere spirituales:alie mixte.Corpales sunt oibus cōcē q̃.
non ꝓhibent.de spon.cū apud:que sunt tāte virtutis quod
aquā.i.delectatiōez corporalē mutant in vinū.i. opus bo-
nū:& qñq̃ meritoriū:q̃ significatū fuit p illud Jo.ii. nup-
tie facte sunt cā.ibi miraculo ibi fcō:qz ēt rōne extensionis
precedit alia sacramēta.de diuor.gaudemus.de quo de fri
gi.c.fi. ¶ Spirituales vero mere & pure alique excellen-
tes:alique cōes:alique speciales:siue privilegiate:excellen
tes que fuerunt inter xp̃m & eccl̃iā:de quibus Gre.i omelia
Matthei.xxij.Simile est regnū celoꝝ regi cā. dicit aptius
atq̃ securius dici pōt:q̃ in hoc pr̃ filio nuptias regi fecit:q̃
ei per incarnationis misteriū sanctā eccl̃iam sociauit: de q̃
bus apoca.xxi.in principio vidi civitatē sanctā Jerusalem
& dixit veni & ostendam tibi sponsam vxorē agni:& xix.ex-
ultemus:& gaudeamus & demus gloriam ei: qz venerunt
nuptie agni:& dicunt iste excellentes:qz nullus inuenit qui
sic fidē servaverit eccl̃ie vt xp̃s:& qz nemo sibi comparari
pōt. ¶ Cōes ille dicunt que ꝯbuntur in cōibus sacramen
tis eccl̃ie:& nemini denegant:sicut baptismus quo ad nō
baptizatos.xxxij.di.§.verus.de sūma trinitate.c.i. ¶ Spe
ciales & privilegiate sunt que ꝯbuntur in ordinatōe vel cō
secratiōe ad quas nō nisi idonei admittunt.i.q.i.§. ecce cū
bonoris. ¶ Mixte vō dicunt q̃ sunt inter humanā natu
rā & xp̃m dei filiuꝫ singulares:de q̃bus Gre.in dcā omelia
Tūc deus pr̃ deo filio nuptias facit:q̃ñ xp̃s in vtero virgi
nis humane nature coniunxit:dicunt aūt mixte qz partim
corporales & ptim spūales. Corporales dicunt p carnis as
sumptionē. Spirituales p divine nature vnionem: ad qđ
ptinet qđ hic dī verbum caro cā.& ē.de summa trin.c.i. qđ
intelligas nō confusione substātie:sed vnitate p sone:dicun
tur ēt spūales qz sine virili semine:& sine aliqua corruptione
xp̃m concepit virgo de spiritu sancto:ad hoc ēt de summa
tri.c.i. ¶ Et dīr singulares pp illud beati Bernardi tria
opa fecit oipotēs illa maiestas in assumptiōe nr̃e carnis:
ta mirabilia:& mirabiliter singularia:vt taliter nec fcā nec fa
cienda sint amplius sup terrā:cōiuncta sunt quippe adinu
cem deus & homo:mater & virgo:fides & cor humanū: hiis
medijs intervenientibus cōtracte sunt nuptie spūales ex-
cellentes:de q̃bus est dictum:hiis ambobus medijs:& pas-
sione gloriosa sequuta:consumatū est irrevocabile sacra-
mētū:qđ in morte ꝓsumat:fm apl̃m:& ff legez.de h̄ō cele.
miss.cū marte.§.cetez:& ex his ēt sequunt alie spūales:de
q̃bus dictum est:his tribus nuptiarū generibus adaptari
possunt tria genera creaturaꝝ & hominū virorum sciētiaꝝ
& ꝓsciarum:de quibus.ō.de sūma trinitate.c.i.v.unum uni-
versorum:& etiam in puris corporalibus ade fuerunt alia
duo genera designata:ad quod ptinet verbum apl̃i in rex.
¶ Itē in forma rōne utriusq̃ est repire actum corpalem:
quo ad corpora formata:& spūalem quo ad aias & conim
ctionem animoꝝ:quo ad corpora:& ipsam formationez re
spectu divine manus ibi potēter operantis:ad idem.lvi.dist.
nosci:ps etiā evidēter q̃ in primis nuptiis corporalibus ve
tus Adam pr̃ noster reperit unus unius:& Eua una unici
sic & novus Adā.i.xp̃s in excellentib⁹ nuptijs reperit vn⁹
unius:& mater nostra eccl̃ia una unici:nec in aliquo pdi-
ctorum quo ad nuptias pertinet est reperire aliqđ corrup-
tiōis uel divisiōis. Et dicit Hosti. declaratū quare ꝓpter
defectū sacramēti ꝓhibet bigamus ordinari. ¶ Sz pdcis
obviat:qz si solus animus in plures dividit:dato q̃ non in
corpus:non videtur q̃ hic adsit unitas sacramenti:cū hoc
respectu propositi non fuerit una unius:sed una plurium.
Itē hoc sacramentū nō potest notare unitatē fidei inē xp̃z
& fidelē aiaz.So.dicit Hosti.q̃ ut nō dividat sacrāmētuꝫ
sufficit q̃ sit una unius.i.q̃ fuerit huius propositi: q̃ nō vo
luerit carnē suā dividere in plures:& hui⁹ propositi fuisse
censet:q̃si actu nō divisit in plures:nazꝫ si cuꝫ primo anteq̃
cognosceret fuit animi soli carnē illi participādi:& eo mo
tuo ea nō cognita cuꝫ secūdo fuit ai & propositi nō dividē
di carnē in aliū:apparet q̃ ad participationē carnis solū ad

vnū se determinauit:r sic nō est dimissus sacramētū. ¶ Si aūt trāseāt ad scōa vota:tūc sequuta copula apparet q nō se in carne determinauerūt ad vnū:r sic nō pfit dici vnus vnitorio nō est vnitas sacramēti:r sic causat defectus sacrām ti r ꝓiter bigamia. ¶ O p.q nō debeat derelinquere patrem r mrem pp vxorem:qr hoc est ꝯceptū: dilige pr̄em r̄c. So.intellige auctoritatē q derelinquit pr̄em r mrem .i.cbonus patrie r mris:r adherebit vxori thoro q̄q̄ de facto faciant oppositū sm Jo.An. ¶ Quero cū gl.quare ad inducendū bigamie vicīū plus ponderat incontinētia p respectum ad mulierem q̄ ad vir: nam si mulier fuit cognita:r maritus eā vocat:vir bigamus efficit:r tñ si vir ali vel post cōcubinā tenuisset r cognouisset bigamus nō eēt.xxiij.di.fraternitatis. So.dicit Hug.q vir significat ecclīam que in pte recessit a xpō adulterādo:r recedendo a fide:r si in parte virgo fuerit tam nō est:r iō non deest significatio sacramēti in viro q̄uis non sit virgo. ¶ Uxor vero significat xp̄m:q nunquam ecclesiam dimisit: qm̄ ipe est sponsus cui nō cōcat alienus:de regularibus: lz i fi. de pen.distinc.i. §.item vt xp̄us ait. Contra hanc opi. est ad epbe.v. viri diligite vxores vestras: sicut r xp̄us dilexit ecclesiam:vnde dici non pōt q xp̄us designet vxorem:vel eē vxor xp̄m. ¶ Scōi dicūt q vir significat xp̄m q. Porio copulauit sibi synagogā. Secundo copulauit sibi ecclesiā de gētibus.i.militantē:vt qr sunt bonie malitiō non nocet si vir non fuerit virgo:vxor vero significat ecclesiam triumphantem in qua non est macula:vel ruga.semp virgo permanst saltē mente:vñ apl̄us desponsi vos vni viro r̄c. xi vij.q.i. nuptiarum:iō exigit:q vxor nō diuiserit carnem suam inter plures q si fecerit deest significatio tertij sacramēti vnitatis:r ita istud tertiū sacramentū exigit tam ex parte viri q̄ ex pte vxoris:vñ xp̄o vniue vxoris:vir significat vnitatē ex oibus gentibus vni viro.i.xp̄o subdit].xxvj.di.sciuus sm alios Tan. Pbi.r Gof.r Inno.q q̄dam impugnant:qr sicut vna fides fuit antiquorum r modernorum:de summa trini.r fi.ca.sup Rica:sic vna eccl̄a:sit ergo ecclesia:r vna fides r sponsa:ergo non dr synagoga vt cōcubina distingui ab ecclesia:que est sponsa:illi.n.q tpe synagoge fuiebant deo:ptinebant ad vnitatem ecclesie: ergo synagoga nō dr dici cōcubina. ¶ Ideo tertij dicūt q actus ꝯbendi mrimoniū:nō cadit sup seipsum:sed sup alium: vñ si mulier esset ordinis susceptiua recipiendo corruptum efficeret bigama:sed qr vir est ordinis susceptibil ex corruptiōe vxoris ab alio bigamus efficit:r nō ex sua. ¶ Quid de eo q duxit vxorē p̄mo corruptā a se. So.dicit gl.vltima qr cōsideramus plus cām dividendi carnes in plures q̄ facti ipsum divisionis absq cā mrimonij impellente. Concludit q ie q duxit vxorē a se p̄mo corruptā non est bigamus:qr nō r cā nō inuenit in eo:qr nō diuisit carnem suā in plures. Alij q ē bigamus:qr maritus est corrupte:ad hoc xxv.di.qualis vbi de hoc:r.xxxij.di.nemo. ¶ Hāc opi.tenuit Hug.r Hosti.de cle.coniu.sane.vbi p plures rōes ꝓbat q̄ nō placet gl.al.eadē rōne hic de quo loqtur ter. nō posset p̄moueri:qr fuit maritus viduе:ideo.c.qualis:intelligit q̄n ab alio est corrupta:r filia sic intelligūtur:all. in glo.ad hoc.j.q̄ si.sint le.tante:qr mrimonium hoc retinebit vt ibi:ad hoc de cle.coniu.c.vno.li.vj.vbi plenissime dr de hoc:dic vt ibi. ¶ Quero quō sit possibile q ge vxores ab alio nō cognitam duxerit vxorem dic:qr forte mortua est p̄mus:vel religionem ingressus:de cōuer.cōiuga.verū r ex publico:vel frigiditate fuit mrimonium sepatū:r dicit Jo.An.q magister sniarum in sponsa de futuro nō cognita bene fatebat hoc:sed in sponsa de p̄senti tenebat cōtrariū.iiij.sniar.xxvij.di.in fine:qđ falsum est vt hic patz secundum. Jo.An. Anto.

q **Via circa** Qui plures habuit cōcubinas: ex eo bigam⁹ nō est.b.d.cōsultatio r rñsio: secunda ibi ad qō:po huius de pusilegijs:qr circa. ¶ No.q p̄sbyter ex fornicatōe nō incurrit irregularitatē:cū tenendo duas cōcubinas. ¶ No.scōo q cōcubinarius est suspēsus idirecta suspēsiōe:r ꝑ ē apte determinatū: de quo dubitāt doc. i.c.si celebrat:ō cle.excō. mi.an sit suspēsus: nā caret executiōe:r iō audiēdo diuina ab eo peccāt mortaliter: qđ intelligе de notorio:al. suspēsus esset solum quo ad se. ō cōbe. cle.r mu.c.ñ. ¶ O p.q bigamus fit.ñ.c.nup. ¶ So.ibi loqtur in eo q̄ mrimoniū ꝯxit:r sic peccauit in sacrāto: hoc in eo q nō ꝯxit:r sic surgit mirabile: q plus dr luxuria quam castitas ꝯ.l.in aut]. de test.r ea q̄ parit in fine coll. iij. dic q rō apparet ex capō proximo. ¶ O p.q vxor p̄ sumat eo q tz eam vicinis scientibus.C. de nup.si vicinus. So. intellige illas.l.q̄ñ apparebant indicia de coniugio. al.nunq̄ est mrimoniū p̄sumendum.xxx.q.v.aliter no. de filijs p̄sbyterorum Michael:r de p̄sumpt.illud. ¶ O p. q bigamus censeat:vt no.glo.ñ.c.sup eo.xxv.di.puto.xxvj .q.i.quotquot:dic vt ibi no.fuit. ¶ O p.q possit p̄moueri isti fornicatores:r in suscepti].ministrare post pactas penitentiam de tēpo.ordi.c.ñ.so.dicit Hosti.q occultus p̄t irregularitas canōica in occulto p solā penitentiaz tollit: hic de publico famoso seu notorio:ad hoc qđ no.ō cle.cōiuga.sane.r p hoc dicit Host.q notorius cauere dr ne sic celebret suspēsus:p no.de cle.excō.mi.c.ñ.de cohab.cle.vestra:q̄si sentiat:r p hoc incurrat irregularitatez:occultum erga per p̄niam delet:notorium p p̄niam r dispensationē. ¶ Quero quat hic appellat simplex fornicator dñt doc. q in laico:r cōstituto in minoribus est simplex:qr nō violat votū uel cōiugiū spūale in diacono:r subdiacono duplex de p̄sbytero nō facit mentionē:iō Hostie. dicit q triplex in eo dici dr ex gradus maioritate.xl. di. bō xp̄ianus r auteritate p̄nie talibus imponē de.lxxxij.di.c.i.unde docebat abbas:q tz forte cōiugatus plus peccaret extra coitus uxoris q̄ clericus in minoribus:de quo de uita r bone. cle.ut clericorum:in cōstituto in sacris hoc nō credit q no. ¶ Quero qs poterit dispēsare cū isto.s.simplici fornicatore:dic q legatus:qđ apparet hic cū legato scribat poterit ēt dispēsare epō ut exequat ordines:r ad superiores ascēdat quo casu ēt sic p̄motus poterit in epm p̄moueri. Item r Archiepō dispēsare poterit in dioc.suā ut hic de iudi.at si clerici:sed ut dicit Hosti.ex quo delictū est notoriū:r crimen dispensatōe dignū:qd oberit pape si ipsum deponere voluerit metropolitani dispensatōe:dicit ergo Hosti.q non putat q Archiepō in hoc sit iudex de quo remittit de elec. cū in cūct]. ad fi. ¶ Credo q Archiepō poterit in dioc.sz nō in p̄uincia. Nota tñ q dato q cū p̄moto ad epatū sol⁹ papa dispēsat cū vicio cōtēporaneo p̄motiōis:tñ si epō qñ cum eo dispensauit ubi pōt ipso existente in minoribus añ q̄ p̄moueat:vel eligat:hec dispēsatio p̄ficiet:ut postea p̄moueri possit:qđ no.qr limitat qđ hētur in.c.ñ.de postu.p la.r de renūc.post trāsla.r uide de eta.r qua.accepimus.

Anto.

a **Nobis** Subdiaconus q cum uidua ꝯxit: r cā cognouit bigamie penā incurrit:lz bigamus nō sit.b.d. ¶ No. p̄mo q subdiaconatus ordo ut sacer.dr āne tum votum castitatis:r impedit r dirimit mrimonium ꝯctuz:r sic solēne est votū. ¶ No.scōo q clericus simplici fornicatōe nō incurrit irregularitatē. ¶ No. tertio q cū nō p̄portionant v̄ba put sonāt in iur.ūtellectu de facto: r de iure in dubio in utriusq.significatio:r valido de iur⁹ plato cēset:lz q̄libz interp̄tari v̄ba ēt de facto intelligant:sed ūltud nō est sm p̄priam significationem:sed sm extensiuā legis:qđ no.p̄p statuta. ¶ No. q ubi aliquo respectu iuris dispōit aliquē haberi p tali: vel tanq̄ talis:uere nō efficit talis:r maxime qñ ūllū esse talem plus pendet ab actu nature q̄ a iuris dispositione:dixi.ñ.c.nup. ¶ No.iiij.q si cat in ddict]:r pena delictor affectus habet p̄ facto q̄si

deficit pp iuris impossibilitatē: ita in defectu creādo affectus qñq habet pfacto: qđ no. ¶ Sed p. q ex solo ducere nō sit iter pfectus bigamus. ff. c. cōbitū. So. itelige q duxit & cognouit fm doc. ¶ Sed p. q possit dispēsari: q3 cuz quo libz irregulari dispēsat papa: vt no. de renūc. nisi. §. pp cō sciam. So. dicūt hic doc. q dispensari poterit p papā: sz ñ p iferiorē: & sic recūrāt de facto cuz monacho dispensatuz. ¶ Ro. q p hoc senctāt monachū ingressu religiōis nō p dere irregularitatē bigamie que surgit ex facto suo: sz posse intelligere q bigamiā ꝯrit post ingressuz: & sic nō obuiat sz sat. credo q nō tollat in pbytero: q3 surgit a dicto: vt dixi de filio pbyteroꝝ. c. i. ¶ Quid si matrimoniū remisisz vt q3 fuisset hic in minoribus pstitutus. So. dicit q oi priuilegio erit exutus clericari. lxxxiij. di. q3q: dicit tñ Host. q p illū gñalem fmonē: nō putat sublatū priuilegiū canonis q3 suadēte: & q3 in dubio qs dz putare se excōicatū: & q3 pape erit hoc interpretari: dicit. f. c. c. vno. li. vj. tñ: q3 hic nō tenuit matrimonium dūmō sit corrigibilis: scz priuilegiū retinebit. lxxxj. di. dictū. l. di. studeat. ¶ Gio. querit de rōne & est satis clara: dic vt in ea: & qđ gl. dicit q nō pōt p epm dispēsari: dic vez in offō: in bñficio bene. xxvij. di. pbyterez Sed ꝯ: q3 talis cū oibus bonis suis dz tradi curie fruitur. f. in aut. de sanc. epi. §. si vero post: sed illud non pbibet dispensationem secundum. Hin. & Jo. An.

Rubrica de Clericis peregrinis.

¶ Quia iter eos q ab ordinibus pbibēt arcent & pegrinat ideo cē. fm Gof. mā habetur. lxxj. lxxij. & lxxiij. di. p totuz & xcviij. di. p totū: & ix. q. ij. q dicunt pegrini & quare non admittant: distincte: & que sit dīa inter hūc ti. & ti. de peregrinantibus remittit Host. ad summā eo. ti. ió dic vt p eam in summa.

t

Tua nos Ultramarini & alij valde remoti ordinationē suaz p bare debēt p qnqz epoz sigilla. b. d. sunt due partes cōsultatio & rñsio. Scda ibi tue igit. ¶ Ro. pro vulgari dicto q via antiqua dimittēda nō est pp nouam. ¶ Et no. q determinare volens qōnez in determinantione reducere se dz ad regulas antiquas: & post ea ex his descēdē ad novas: & si novas nō iuenit in cāu determinādo residēat in antiquis. ¶ Ro. secundo q dicant remoti: vel de remotis pribus: q3 dicunt vltramarini: vide .xij. q. iij. spacium: de dila. c. i. ¶ Ro. tertio q vt admittat ordinandus extraneus dz de sua ordinatiōe facere fidem: ad minus p. v. epoz sigilla: & hoc hz locū in vltramario & quolibz remoto vel ēt icognito: & no. practicam pceden di cū eo q anteqz admittat ad ordinis executionē: aliquo tpe dz pbiberi: & in suspensione haberi vt plenius instruat diocesanus de actibus ordinādi. ¶ Secundo dz inqrī ordinibus iferioribus: quos dicit pcepisse ne p saltū pmoueat: & oibus peractis poterunt si digni reperiant ad alios ordines pmoueri. ¶ Vel aliter. ¶ Ro. q extraneus & i cognitus nō est statiz & cito pmouēdus: sz eius vita aliquā diu est examināda: & facta fide de ordinibus anteriorib⁹. ¶ Sed p. q nō exigant tot sigilla: q3 sufficit vnū de proba. post cessionē vel q pbet p duos testes. f. c. tue. So. loqtur de cre. qñ de sigillo nō cōstat al. ꝯ pceduntur: dicit Jo. An. q sufficit vnū sigillum ad pbationem: & hoc est vez qñ sigillum est ordinatoris: sed si sit simplr testimoniale non sufficit vnum quātūcūq notum. ¶ Dic ergo aut sigillū est notum & ordinatoris: & sufficit vnicū tm̄ qđ credo si est assertorium: secus si enunciatiuū simplr: & vide q no. in. d. c. pe cessionē: & de vbo. sig. abbate. ¶ Qñq est testimoniale & vni tm̄ notū etiā nō sufficit: qñq est testimoniale: & icognitum: & tūc Jo. dicit q etiā mille nō sufficerent: vt no. xcvij. di. c. i. dz Hugo. dixerit qñq ignota sigilla sufficere: q3 cicius falsat sigillum vnius ꝯ pluriū: dat simile q dz aliqñ sufficiant duo testes: qñq exigunt. v. vel plures: ne qđ falsitatis machinet. C. de fideius. l. fi. ff. de testi. l. vnic. ff. in fi. ¶ Sed hec rō nō placet Host. q3 non sic de facili corū punt. v. testes sicut duo: sed q sculpendo falsat: vnū sigillū de facili posset falsare centū. ff. de dolo: cuz olim: falsitas. n. sigillorum plurium dependet a falsante vno: falsitas autē corruptionis testiū dependet a testibus: q plures sūt. ideo non est sic facile corrumpere multos testes sicut vnum falsum proverbiorum. xxix. multiplicatione impiorum multiplicabunt sceleratos: ad hoc: ō elec. ofiue: vnde dicit Host. q hic dz exigi: & sufficere. v. epōrum sigilla: intelligit cum vno teste. vel saltē vnius ex sigillis noticia vel pbabilibus cōiecturis: vel fm Inn. sufficit q de sigillis vel ecclesijs alia habeat noticia saltē p famā: hoc enim: de. v. fuit dictū q3 facilius vnius ipsoz noticia poterit haberi: talis. n. forte vnum notū habebit q quattuor nō cognoscet: ad hoc ō cre. prima: ibi p ydoneā tē. & vide de hoc. f. ¶ Sed ppo. q admittant absq3 aliqbus sigillis vel alia pbatione. f. c. tue So. predicta pcedunt in clericis q admitti desiderant tanq3 clerici: & in ecclesijs recipi postulant ceteroz si tanq3 viatores velint admitti vt secreto celebrēt admitten di sunt vt sibi cū cōcordantijs. ¶ Sed p. q nō debent cum eis dispēsari: sed debēt de iure recipi: ex quo. n. sunt ordinati: & nullū habēt impedimētū ēt faciunt fidem de ordinatione nulla cā subest quare exigat dispensatio cū hic nō exigat iuris relaxatio. So. dicit glo. q secum dz dispensari. i. de benignitate recipi: vl fm hoc est dictū: q3 si clericus ignotus: & lre ignote nō est sine dispensatiōe epi admittendus. f. c. fi. vel dic: cum eo dispensari: si in aliquo egeret dispensatione de ordi. ab epi. c. i. & ij. ¶ Sed p. q talib⁹ lris non credat ignotis imo exigat sigilloz collatio vel alia legitima pbatio i auc. de instru. cau. §. ij. collatiōe. ij. & ō fi. instru. c. ij. dic ḃ p cedere in his in qbus alteri nullū vel modicū ifert piudicium: alt. nō sufficeret hec pbatio. ¶ Ro. q aliqñ pducūtur hec sigilla ad faciēdū fidem de clericatu qñ iter duos disputat de beneficio q non adhibet fides talibus sigillis quo ad hoc. ¶ Quero an p platoa testificātes de ordinatione possit pbari ordinatio: dicit Jnno. q sic ēt si nō sint ordinatores vt hic: q3 nō dicit eos ordiatores: ad hoc. f. c. iter quattuor: & nō solū p sigilla epi: sed ēt p alia argumenta cōstare pōt de ordinibus vt possit licite pmoueri & celebrare recitat alios dicere q quo ad ordines: & vt recipiant ad celebrandū in ordine suo solus epus suus pōt dare cōmēdaticias: ar. lxiij. di. c. fi. & idē vt possit ab alio epo ordinari. Tu dic qcqd isti dicāt q quo ad vtrūq3 effectū sufficiūt alioz epōrū lre testimoniales sufficit ēt vt possint ab alio epo ordinari q ei det bñficiū: vt in dicta decre. cū nullus li. vj. ¶ Nō ob. lxxj. & lxxij. di. p totuz: q3 loquunt qñ clericus a iure pmi epi eximebat in totū: vt q3 tale erat bñficium fm qō cū pmo teneri nō poterat: fuit. n. intentio antiquoz canonū q clericus sine volūtate epi sibi non auferat in totū. Sed ex quo nō auffert eū in totū suus a pmo sed dat ei pbendā cū poterit ordinare fm Jnno. ad idem de prebē. cū iam dudū dicit tñ q curialius esset q suus si ne licētia pmi ordinatoris illū nō ordinaret: ar. C. de pig. .l. iij. & dicit Host. q p hoc innuit Jnno. aliquē posse hre plures titulos: & plures pbendas cum ecclesia procbiali: qō dicit de rigore iuris nō pcedere. lxx. di. sanctoz: & no. ō elec. dudū. ij. de prebē. de multa: & dicit transferri nō posse clericum beneficiatū de vna dioc. ad aliaz nisi a pprio epo dimittat: vt pz de renunc. admonet: sed & si dimissus sit ab ꝯ pmoueat ad alīū ordinem vel beneficium probādi sunt mores eius vt segtur. ¶ Dic si vult ab alio epo ordinari absq3 submissione fori sine titulo non pōt absq3 lris epi sui cum titulo: & incōpassibili fieri nisi hoc faciat ficte & simulate vt no. de tempo. ordi. cum nullus li. vj. ¶ Quero q dicit lra hic q habeant in suspensione an hec sit ppria suspēsio dic q nō: sed habent in suspensione quo ad alios vt videt

de coba.de.r me.c.fi.nō.n.fūt suspensi ab hoie vel a iure: imo celebrare possent si esset in loco apto. ¶ Plebes át sunt suspense audire illoꝝ officium.j.c.tue. ¶ Talio ergo celebrás nó incurrit irregularitatem:vñ cum eo dispensat epūs.j.c.fi.sed si suspensus esset a iure:vel ab hoie dispensare solus papa:de re.iudi.c.i.li.vi.xi.q.iij.si qs epūs:r idé dicit de deprehenso in publico crimine:q ls celebrare non debeat si tñ celebrat non precedéte dispésatióe cū illo dispensare pót epūs cum non sit prohibitum imo dicunt q das .c.si qs epūs:solum loq in suspenso ab hoie:de quo de cle.ex có.mi. si celebrat. ¶ Nota q suspensus suspensione indirecta que ad obiecta dirigit:non est irregularis celebrando ad hoc quod no.in dicto.c.si celebrat p qó qd am dicere voluerunt idem in notorio fornicatore de quo dic vt ibi. ¶ Alio aūt mó fic declarari vt suspensio non directa nec quo ad se nec quo ad alios inducat irregularitatē. ¶ Dubitat hic Inn.an ille interim sit suspensus q mandat teneri in suspenso dicit q non: sed tenet in suspéso vt examinet eius vitā r moreꝝ:iteris tñ ab eius officio abstinet dꝫ:r sic suspensa est plebs audire eius officiū.j.c.tue. ¶ Per quę dicit ét publice celebrantē interis nó incurrere irregularitatem ad qó:q epūs in eo dispensat:vt j.eo.c.fi.r si esset irregularis solus papa dispésaret:ó re iudi.c.i.li.vi.xi.q.iij. si qs epūs:r idé dicit de suspenso in publico crie:q ls celebrare nó dꝫ:si tñ celebrat:nó precedéte dispensatione: nō est irregularis:qó intelligę qñ tale nó est q inducat irregularitatē:de quo.ā.de renū.c.nisi.§.pp cósciaꝫ:q ls pp delicti notorietatē suspédat quo ad se:vt dixi.ā.de tempo. ord.c.ex tenore:r.c.fi.post Inn.tñ nó est suspésus quo ad alios. Et sic no.tres casus. ¶ Primo qñ qs est suspésus quo ad se:r quo ad alios:r hic celebrás incurrit irregularitatē. ¶ Secūs qñ est suspésus quo ad alios:r si quo ad se: r hic celebrás nó incurrit irregularitatē: r ad hāc spém alii qui volunt adipisci notoriū fornicatorē:qó est falsum.ā. tī.primo:q.xxxj.di.§.preter hec:de quo p cal.ó cle.excó. mi.si celebrat:vnde applicandus est ad primam spém.

¶ Tertius casus est qñ qs est suspensus quo ad se:r non quo ad alios:vt est qlibet notorie delinquens:q pp notoriā irregularitatem celebrare non pót a subditis tñ vitari nó dꝫ:vt hic:r talis celebrás nó incurrit irregularitatē :ls grauiter peccat dicit hic Inn. ¶ Quero an sufficiat ls ad oñdere ordinum superiorꝝ non ostendendo ls ad ordinum inferiorꝝ:dic ar.est hic q non nisi forte qui ordinauit ad sacerdotium caute sit tante discretionis q non sit p̄sumēdū illū ordinasse in p̄sbyterꝝ nisi sibi de inferioribus ordibus cōstitisset:qr tūc oia p̄sumit solemniter acta.xcvij.di.nobilissimus:de p̄cur.in nostra inst.ne fideius.§.fi.fm Inno. r Hosti. ¶ No.hic an p hīa que extraiudicialr fiunt per modum ptārie presumat:r q solemnitas presumat intrinseca: qñ cōsecutive vt gradus ordinati se habeāt ad id qó vltimo est dispositum:r vide Inno.de accu.super his:r ó eo qui fur.ordi.recipit inotuit:de dolo cū olim. ¶ Quid si esset qó an ganderet priuilegio clericali:an de inferioꝝ quereretur ordinibus dic q nó fm Jo.An.

Ater quattuor

Clericus peregrinus q̄ se furat ordinatū nisi aliter p̄bet in illo ordine non suscipit nec ad superiorꝝ promouebit.Loio diuisio:secunda ibi inq̄sitioni. ¶ No.primo ar.q de ordinatione credit lr̄is ordinatorijs:vide de p̄ba.post cessionem. ¶ No.scōo q nō adhibet fides sponte se iuramēto offerenti:ad hoc de resti.spo.lr̄as. ¶ No.tertio summarium. ¶ No.quarto q ad hoc vt qs ad superiores promoueat̄ sufficit de p̄cepto p argumenta p̄bare: r sic argumenta hoc casu obtinent instar plene p̄batōis. ¶ Op.q tales absq lr̄is:r alijs p̄batōibus clerici suscipi debēt: r epi.vij.q. .Lepi.So.vt hospites suscipere debēt non vt clericos ad promouendū r celebrādū. ¶ Quero que sint sufficientia in dicta vel ydonea argumēta dicit gl.q sigilla epoꝝ.ā.c. primo. Item sigillū epi ordinātis si notum sit.lxxj.di.extraneo.C.de epis.r cle.si qua p calūniā:sed si p̄didit initiꝫ probet amissionē r tenorem ipsius:r q sine vicio fuerit de priuilegio cū olim:vel p testes.ā.c.primo. ¶ Unde dicunt hic doc.q cū nō queraī hic p̄monitū alterius:r in spūali bus sufficiat credere:de cō.di.ij.vt quid:de p̄sbytero nō baptizato.c.ij.r alias sit bone fame:r vite r habeat.v.epos rū:ls ignota sigilla:si que notitia habeat p famaꝫ vel alio mó vel de epia:vel ó terris ipsoꝝ:ls sufficiēs sit p̄batio tñ hoc casu credit Inn.eos admitti posse:ad hoc q no.j.ó re stibus ls in fi. ¶ Quid.n.si qs ordinat⁹ fuit iā sunt.xl.ānis nec extant testes vel instra ordinatōis sue constat tñ p illos inter quos cōuersatus est hoc sufficit.ff. ad mace.l. iij. Ide p̄sbytero nō baptizato.c.ij.r iij.dicet ergo ydoneus argumētum nō ex multitudine sigilloꝝ penitus ignoratorum:sed certis r sufficiētibus indicijs vel p̄sumptionibus fꝫ Hosti. r dixi.ā.c.primo:nec placet sibi q hic loquatur de p̄batione testiū vel instroꝝ cum alia sit p̄batio argumentoꝝ ad quā deuenitur indefectū p̄me. ¶ Dicit át q ls vna spēs huius p̄bationis non sit alia: tñ sunt idē in substantia. ¶ Et fantastice hic equiparādo tales p̄bationes trinitati:q ob reuerentiā trinitatis omitto.

Ue fraternitati

Peregrinus de cuius ordinatōe nō cōstat nō p̄mittit celebrare in publico:ls sic i occulto cōis dubio.Scōs ibi fidem⁹. ¶ No.primo q nō dꝫ admitti clericus pegrinus ad celebrādū publice nisi faciat fidē de ordinatōe: admittit tñ ad occultā ex deuotōe celebrationē. ¶ Op.ā.c.primo.So.p testes pót p̄bari:r p alia argumenta vt ibi. ¶ Op.de p̄incipio ad finē.So.ad occultā admittit:q̄ soli sibi p̄iudicat:ad publicam non: qr populo p̄iudicaret. ¶ Quid si clericꝰ pegrinus est tñ famosus:r bꝫ multos socios secū an dēat admitti.So.Ita dicit q ó penitꝰ ignoto ad excludēdū aliquā votū vt si bꝫ famā plene vulgatā:r p qualitatē r quātitatē sociorum posset epūs animi sui motū aliter informare:adde q no.ā.c.primo tē.

E nobis

Inferiores p̄lati:siñ ordinarijs plenū in ecclesijs suis pegrinos nō p̄sumit instituere.b.d.Et cōis diuisio:r scōa pars est ibi attendentes. ¶ Et no.q appellatione p̄latorum cōprehenduntur etiam inferiores epō. ¶ No.scōo q clericus alterius dioc.ñ p̄t ab inferiori p̄lato instrui a ꝯrio q aliquo casu inferiores p̄lati habēt in ecclesijs suis ipe instituēdi. ¶ Op.q non debuerit papa credē solis lr̄is huius epi scribentis: qr nec voci vnius credit:de testibus ls ex quadā.So.credit lr̄is alicuius ad p̄iudicium scribentis.j.iij.q.ij.item.ꝑ.nullus:ó quoj.de testibus in omni. ¶ Et expone ergo dicim⁹ quo ad scribentē:non quo ad alios:vel hoc dicit:qr nō p̄sumit q tantus p̄latus scribat falsum:ar.vt ecclesiastica beneficia.c.vno vel expone.i.accepimus vel audiuimus.j.de fide instru.c.ij.r.iij. ¶ Secūdo op.q nec cū cōscia epi licet instituere nisi habeat lr̄as dimissorias epi sui.lxxj.r.lxxiij.vi.p totū. So.fatendum est ꝯriū fm Inn.r Hosti. r sic dicit hic supplendus. ¶ Tertio op.q ad celebrādū saltē tales possit epūs admittere:ar.ā.c.primo. Sol. si sūt ignoti nec ad celebrāduꝫ nec ad aliud eos dꝫ admittere si illos plene nosceret:nō p lr̄as:qr solis epis reseruata est hec cognitio possent illos admittere ad celebrandum fm Inn. ¶ Op.iij.q nec indigenas possit instituē sine epo j.ti.i.cū satis so.subaudi maxime fm Hosti.qr nec indigenas instituere p̄sit qó dic vt ibi. ¶ Quero an consuetudine posset induci:vt absq epo inferiores p̄lati extraneos instituerēt:dicit Hosti.q nō:qr nō possꝫ esse rōnabile ibi nulla ratione:r sic esset ip̄ascriptibilis:est.n.irrōnabile q qs se subtrahat a iurisdictiōe sui epi vel vsurpet que sunt

epalia auctoritatis:vt.xciij.di.nulla:de excess. pla.accedē
tibus de hoc:de pscrip.cum ex officij: de offi. archi.c.ñ.fm
Host. ¶ Quero de irrōnabilitate huius instōnis vñ de
scēdat:dic q descēdit ex hoc:q potius ppāj q̄ alieni sūt
instituēdi.lxxj.t.lxxij.di.p totū:tum q institutio auctori-
zabilis ad mīnorē epō ptinē nō pōt.xv.q.vij.nullus:de B
Jn.a.cum sacio:tū q contrarius est honestati vt sequitur.
¶ Quid si habeat clericus alienigena licētiā sui pōtifi p
latā an sit necessaria licentia epi: in cuius loco instituit:dic
q sic cū ad eū spectat:q crederet aliqñ q lras sufficet q̄
non sufficiunt:sed t alia impedimenta possent occurrere:
vnde talibus abbibenda est diocesani prouidentia:de sen.
excō.c.ij.item nec ad celebrandū populo pōt admitti p er
eos:sicut nec ipsi vant dimissorias:sz epō fm Jnn. ¶ Sz
nunqd hec dispensatio sit necessaria in bis q sunt electi ali
quo cōtempto:vel post appellationem: dicit bic Jnno.t
Host.q nō:q̄uis pp cōtemptū possit cessari de quo.ē.de
elec.qō sicut. ¶ Glo.iducit vitio decre.ad duo dubia su-
per q̄bus sunt opi.pmum:q opi. est an de aliena q̄incia
possit eligi vel debeat postulari:de quo de post. prela.c.ñ.
t de renunc.admonet:q̄dazt̄ēt q nō possit eligi:t p ea
facit hec decre.q in alieno episcopatu dispensatiue pmo-
uet vt bic:ergo nō eligit:t hoc cōfirmat dictum Jnn. bic
q dicit q quātūcunq clericus alienigena prelati sui habe
at licētiā:non tñ licet eum in alia dioc.instituere: nisi epūs
diocesanus eum approbet:t dispenset:q bic dicit ex pōssiz
t.lxxj.di.hoc tamen: nec tñ. Jn hoc posset dispensare epō
q sine lris dimissoriis maneat in eccla. ¶ Tu.tene q pōt
eligi nec eligit solēnie postulatio:sed bene nō solēnie:per
quā pateat q habeat in trāsitu licentia sui diocesani:t pp
hoc exigunt littere dimissorie:t q cognitus sit. Nam si in
cognit⁹ nō admittit absq; deliberatōe:t ivestigatōe epi:
nec hec est dispensatio:sed potius examinatio: si admittat
absq; eius examinatōe: vel approbatōe:nō est rite pmot⁹
t hec est cā pp quaz bic exigit dispensatio: pp que appa-
ret q nō dz postulari:naz necessitas dispēsatōis ad psonā
ad ius electionis habilitādam:bene facit quē ineligibilez
sed necessitas dispensationis non ad psonaz habilitandā
sed ea pmota absq; debita solēnitate regrit ad.pmotōem
validā:vñ nō facit quē ineligibilē. ¶ Nunqd sūt abbas:
t monachi ciciam extraneum possint in ecclesijs suis insti
tuere dimissorias habentē:si ecclesia etiā cum populo ē ex
empta:in qua vult instituē:t tūc dato q p institutōe nō de
beat recurri ad epm:ñ dicit Jnno.q dato q sit plene exē
pta:t ad eos ex pūlegio spectet institutio: ad diocesanuz
recurrendū est:non vt praestet assensum: sed vt cognoscat:
de lris dimissoriis:t postq̄ pnunciauit cū plene dimissuz
poterūt cū instituere:ak.si hunc ordinez nō fuerit potest
epō in talr instituri aliaduertere:cū delinquat in sua dioc.
celebrādo:nisi obstet pūlegium:qō videndum est: t fuan
dum:de pūlegijs porro que dicta sunt vera in ecclijs bēn
tibus populū exemptū. Si vō populus non esset exēptus
necessarius eēt assensus diocesani:quē si maliciose pstare
negligit:recurrit ad supiorē de iure pfōnatus nullus. Si
aūt capelle sūt exēpte:t nō habēt populū placet Jnn.q
possint instituere extraneū habentē dimissorias ēt sine licē
tia epi. ¶ Hec ob.q est dictum de delicto:q iste nō deli-
quit vel illud in nō exemptis: t dicit Jnno.bic q iste non
recipiet executionē instōnis nisi cum eo dispēset:vel melī⁹
fm eum est dispensatio necessaria:q ignotus:vt dixi.ē.c.i.
¶ Nō.q dicit bic Jnno.primo quod dī deliquentez in
loco exēpto nō puniri:est verū qñ psona exempta ibi delin
quēs:secus si extranea:q locus est de diocesi:t extraneus ibi
delinquēs nō est exēptus. ¶ Itē no.qñ abbates possint
in ecclesijs sibi subiect].bre ius instituēdi vel nō:de q̄.xvj.
.q.ij.in sūma:t.c.visis:t vide qō no.de pbē.de mō acbis:
de pulegijs cuz t plātare.§.in ecclijs:t.c.pasto. t ō dōa.
pasto.t de cens.cuz venerabilis. ¶ Secūdo iducit gl.
decre.ad illud: an si cōcurrat electio de grēio: t de alieni-
gena pualeat electio de gremio:q videt q sic per banc de
cre.cum vni de iure puideat alteri de iur singulari:de quo
de elec.cum inter canonicos.

¶ De officio archidiaconi. Rica.

¶ Explicito tractatu ordinandoz de dignitatū officijs:
videamus:t q Archidiaconus post epm maior est ió tē.
fm Gof.materia.xxv.di.plect].lxxiij.di.honorat].xciij.
di.c.ñ. Anto.

¶ Archidiaconus

Dicit B
.t sequens q̄ ad offm Archidiaconi ptinēt
noscantur:q tota cadit sub vno cōstructu:ió
cōmode vnidi nō pōt. ¶ No.primo q in ecclesia de iure
Archidiaconus est primus post epūm:t de iure cōi eius est
vicarius.i.vices eius gerens:q in multis gerit vices epi i
bis que spectāt ad epm:t sic ptātez quā bz sub epō:t eius
noie exercet. ¶ No.secūdo.q dignitas Archidiaconi saltē
vsq; late bre curam respectu ptis que tangit clerum totius
dioc. ¶ No.tertio q appellatōe vrbis q̄libz sola cōprēdē
dit ciuitas:t appellatōe prochie dioc. Et no. circa q̄ ha-
bēt curā:de clero.q de honore de conuersatōe cleri: t de
edificijs ecclīaz seu reparatiōibus:t de doctrina ecclesia
stici bñficij:t in talibus delinquētes dz epō notificare: al.
est de hoc rōnē reddituros: item bz ius visitādi de triēnio
in triēnium:impedito epō:de prochia in prochiam: vt vi-
carius epi:t de iure pōt que correctōe indigēt:vt vicarī⁹
epi corrigere:t emēdare: ex quo pz q̄ lz i vicario hoc nō
veniat correctio delictoz:venit tñ i vicario iuris. ¶ Nō p.
q aliqua officia hic enumerata spectāt ad thesaurariū t p
micerū.xxv.di.plect].so.aliqua ex his in p̄riam: t sub ar
chidiacono ptinet ad illos:sz hec ptinet ad archidiaconū
p̄cipaliter:q in cunctis est preordinator:vel dic q illud est
locale fm Hin. vel hec referunt ad diuersas cōsuetudines:
cessantibus cōsuetudinibus:q ptāte archidiacono recurrē
dū est de iure.ad.c.ad hec:t.c.vt ñri⁹ fm Jnno.p̄ma pla-
cet Gof.vt in iurisdictōe p̄micerij nō excludat iurisdictio
archidiaconi:sicut nec in iurisdictōe archidiaconi excludi
tur iurisdictio episcopi:de quo ō offi.ordi.pastoralis:t .c.
cum ab ecclesiarum:de consuetudine tamen in aliquibus
ecclesijs est maior archi.in aliqbus maior archipresbyter.
¶ Oppo.q epūs dēat visitare ipse.x.q.i.epūm.so.epūs
dz visitat singulis ānis prochiā:nisi dimittat pp grauamē
ecclesiaz:t tūc mittat archidiaconū:idē si alias ire nō pōt
vt bic Jnn.dicit q epō vbi nō pōt visitare dz mittere aliū
quē eligerit:si hoc habeat de cōsuetudine vel ibi nō est ar
chidiacōus quem destinet.x.q.i.epō: t.c.decernimus als
mittere dz archidiaconū:fm Jnn.dicit Host.q epō lz mit
tere quē vult:t nihilhoīus visitabit archidiaconus:si ō cō
suetudine hoc habeat:q vna visitatio nō impedit alias de
quo.l.c.mandamus. ¶ Nō p.tertio cū eadem glo.ibi in.ō.
item q̄.l.c.mandamus q archidiaconus singulis annis vi
siter:t pluries si expedit.l.c.mandamus. So.dicit gl. q q̄
riū loqtur in visitatōe p̄prie prochie: sz bic loqtur qñ vult
visitare vniuersam prochiā:dicebat Toby.q de necessita-
te iuris tenet de triēnio in triēnium pōt tñ singulis annis si
vult vt bic. ¶ Quarto op.q nō corrigat archidiaconus
l.c.ad hec.so.minora corrigit maiora ad epz refert:vt ibi.
¶ Quero que spectant ad officium vicarij ex iure dat⁹ dic
audit cās subditoz epō p querelā: t absoluit excōicatos
ab ipso de offi.ordi.cū ab ecclesiarū:q nō posset archiepo
in subiectos suffraganeoz.ix.q.iij.nullus:lz tñ sint vicarij
tñ cū certa dignitate ponunt:vt pz p būc titulū: ió nō pōt
ad nutū epi revocari:nec ipsoz officiū pōt epūs exercere
de quo in dicto.c.cum ab ecclesiaz:de quo.l.c.fi. t dicūtur
archidiaconus t similes:ideo vicarij:q oia que exercent
ad epos pertinent instituēdo dignitates, vl aliqua tūc q

cipiant qó credit Inn. posse sicut custodias ecclesiaꝝ: de insti. cũ venissent: vt ecclesiastica beneficia. c. i. ꝛ. ad hoc: ꝛ ét instões eaꝝ expapere poterũt: sit tñ sint dotantes: ꝑsentatio eoꝝ ad illos pertinet: sm Inno.

Officium Dicit idez ꝙ prima: nec ponitur litteralis causa nisi ꝙ ponit quedam spectantia ad officiuꝫ archidiaconi. ¶ No. ꝙ duo reperiuntur in archidiacono. s. offiñ vt hic: ꝛ iurisdictio vt in precedenti. c.. ¶ No. hic ꝙ spectát ad offiñ archidiaconi róe ordinis. ¶ Prio legẽ euangeliuꝫ: vel alij delegare: ꝛ sic ea ꝙ sũt ordis alteri habẽti práté sũt delegabilia. ¶ Scdo qz subet leuitas indui ad officiũ epi. ¶ Tertio istruit qualr ad missaꝫ pcedát. ¶ Quarto est ordinator officij totius in eccla determinádo lectões: ꝛ responsoria: ꝛ eos añ oz auscultare: ꝛ no. ꝙ hoc ꝙ sũt de nã officij. ¶ Quinto ordinat accolitos: ꝛ qs portz cádelabra: ꝛ qs turribalũ: ꝛ gñaliter oia officia ecclie ordinat. ¶ Sp. ꝙ officiũ auscultádi spectat ad magrm scolarũ. So. dicit hic glo. ꝙ hoc est de cõsuetudine: qz vt plurimũ offiñ: ꝛ práto archidiaconi é ex cõsuetudine. l. c. ad hec: ꝛ c. fi. vel logtur qñ est pñs: ꝛ mdat p archidiaconũ expedirt: vel hec pncipalr spectát ad officiũ pmicerij. l. de offi. pmicerij. c. i. ¶ Quero que spectát ad iurisdictões archidiaconi: dicit Host. ꝙ illa ꝙ bẽnt l. c. fi. xxv. di. plect]: que ibi enumerant sunt hec. Prio audit iurgia qõnez: ꝛ cãa. l. c. ad hec. Scdo instituit. l. xij. di. si in plebibus de quo. l. c. cũ satis. Tertio penas infligit. l. ó penitz. Quarto ꝓuat bñficia de ꝓben. referente. Quinto a subiectis pcpit obsequia: de excel. pla. ad hec. Sexto ppetue vicarie curã: ꝛ p cõsequẽs iurisdictionez ordinariã hz. fi. c. i. Septimo corrigit visitat: ꝓcurationes recepit: suspẽdit: excõicat interdicit. l. c. mandamus: de elec. dudum. l. c. fi. qó dic vt ibi. ¶ Quedaꝫ aũt sunt que archidiacoñ nó vident posse: qz nó istituũt. xvj. q. vij. nullus. l. cum satis: ꝛ c. se. ¶ Secundo: qz vicarius est epo ꝓhibente nihil poterit: ó quo. fi. c. i. facit. ff. de iudi. l. iudi. ¶ Tertio qz ó mandatibus se nó intromittit: niſ referẽdo. l. c. ad hec: ꝙ qó ꝓz ꝙ est pedaneus. i. puus aut nudus iudex vel delegatus est. C. de peda. iudi. l. ij. ꝛ fi. secundum Goffre. de quo. l. c. fine. ¶ Quero an ꝓbeat quẽlibet auscultare: dic ꝙ auscultabit incognitũ nó ꝓbatũ: ꝓbatum aũt nó auscultabit: qz no tenia nó sũt examinanda: de fi. presby. qñ: vel auscultabit pria vice: ꝛ non plus. Anto.

Aque Custodia vasoꝝ ecclie spectat ad archidiaconum. b. d. ¶ No. ꝙ ad archidiaconũ spectat custodia vasoꝝ ecclie ꝑalija. ¶ No. ꝙ in prelato negligia est reatus ꝛ delictũ. Et no. ꝙ de ipso tenet: ꝛ si ipsius dolo vel negligẽtia aut ét alterius ipse cõuenirt poterit. ¶ Sp. ꝙ spectet vasoꝝ custodia ad custodẽ. xij. q. ij. apostolicos gl. dicit ꝙ attẽdẽda est cõsuetudo: dic ꝙ ad ipsuꝫ pncipalr spectat: ꝛ ad alios sub eo: de quoꝝ negligia vel: dolo tenet: sic ꝛ dici pót de sacrista ad qué hoc pertinere vt de offó sacriste. c. i. vnde dicit Inn. ꝙ ó reponit] in ecclesia cathedrali sine ecclie istius sine aliaꝝ inferioꝝ ecclesiarũ: vt qz forte pp fortitudinem sacristie ibi vasa sua reposuerũt archidiaconi tenent etiam si sacristam habeat ecclesia vel thesaurariũ. Itẽ ꝛ si in eccla cathedrali non reponat nec sint ecclie vasa cathedralis ecclie: sed inferioris tenebit archidiaconus: qz ad ipsius officiũ spectat vt diligenté curã habeat sup oẽs inferiores prelatos ecclesiaꝝ qualr custodiant: alr. si repiat negligẽs: obligat sm Inn. niſ ipsuꝫ excusaret cõsuetudo ꝛria sm Host. ¶ Quero cũ alia gl. ó qua culpa tenet: ꝛ quoꝝ iste archi. dicit glo. ꝙ tenet de lata ꝛ leui: ad instar tutoꝝ: ꝛ curatoꝝ pupilli. C. de periculo: ꝛ co. tu. ꝛ cu. l. si reo pupilli: ꝛ etiã de negligẽtia vt hic ꝓz cum ét pp negligiam remouet. l. de offi. custo. c. i. cum sp. fic ꝛ iudex pp negligentiã remouet. C. de offi. pfe. urben. l. si quis: cum sp. qó pót intelligi qñ est crassa. l. q. i. qcqd ꝛz glo. ¶ No. istaꝫ candã glo. que optime declarat ꝛ restrigit qñ ꝓlatus pp negligiã deponi vt removeat. ¶ Per glo. dicunt do. ꝙ vt aliqd addat vbiz ꝙ dicit: ꝙ de negligentia tenet ad id qó dicit de leui culpa vt ꝙ etiam de levissima teneat prelat]. habeno hoc officium plusqz preciũ recipit: cum sit plus habere dignitatem qz preciuz: vel sm hoc intelligit qñ hec utensilia nó erat deposita: sed pigneri obligata vel alio mó accepta ab ecclesia vel epo: ꝛ apó archidiaconum cõmendata p hoc dicit Inno. de elec. que relam ꝙ crimẽ est in prelato negligia. ¶ No. bene istã gl. que declarat melius quã alia qñ prelatus de culpa: ꝛ de ꝙ teneatur: ꝛ vide Inno. de iudi. cum deputati ꝛ qñ pp eaz valeat deponi. Alie gl. sunt ifrales. ¶ Per ꝓdicta: ꝛ respondent doc. ꝙ cauere oz archi. cui cõmittat custodiam: qz tenet de fraude: ꝛ offensa illius cui cõmittit: vt hic ꝓz: ꝛ ó statu regularium cum ad monasterium. ff. ꝓ. ad idem. ff. ó custo. reoz. l. fi. vt lit]. non. cont]. c. i. cum similibus.

Cum satis Archidiacõus sine mdato epi non cõmittit curã aiarũ. b. d. in ꝓma ponit cãm decisam: ꝛ exꝓssaz: sicõ mdatũ ibi mdamus. ¶ No. absurditates vtũdas. ¶ Scdo no. ꝙ obtẽtu cõsuetudis reseruata in ꝓuilegiũ ordinis epi alio inferior ꝓlatus acqrt nó pót. ¶ No. scdo ꝙ institutio auctorizabilis. fi. curã ꝓsuetudine p archi. vel inferiorẽ ꝓlatum ab epo querit nó pót: vide de ꝓule. accedentibus: ꝛ qz vicaz. l. c. fi. ꝛ de insti. cum venissent. ¶ No. ꝙ de mdato epi pót supra curã instituẽ si ad hoc habeat spãle mandatũ: ꝛ sic cõsuetudine fi quesibile est delegabile. ¶ Sp. ꝙ instituat archidi. l. c. ad hec: ꝛ c. vt arm. so. quedã est institutio auctorizabilis sup curã. i. traditio cure: ꝛ hec de iure spectát ad solũ epm: nec ꝛpiaz qrit inferior ꝓsuetudine: de filijs ꝓsbr. tua: ó beneficiũ ex iniuncto in fi. de offi. deleg. sup eo. de excel. prela. c. ij. archi. aũt vel inferior ét cõsuetudinẽ illã nó querit: vt hic qz dñt doc. in c. fi. l. e. vez sola cõsuetudine: sed sic epi concessione: ꝓma ex ꝓuilegio cum cõsuetudine: ꝛ sic intelligũt de insti. cum venissent. ¶ Effectus aũt huius est: qz añ ipsam nec repzsentanom: nec io cui collata est bz práteꝫ curã administrandi vel ecclesiam de ꝓben. cum tam oduz: ꝛ. c. in laterañ. ꝙ si fecerit talem remouere poterit niſi vispé fuerit. ã. ti. i. c. fi. Ratio aũt ꝓdictoꝝ quare non possit ifecior: qz sine auctoritate epi nullus pót intrare vel relinqre ecclesiam de renũc. admonet: nec oz se qs talibus intromittere: sed vocatus ré. de elec. qualr: ꝛ qlibet p ostium intrare oz. i. q. i. ordinato. vij. q. i. non finem: ꝛ c. veniaz: ꝛ ingerere se dr qui absqz dioc̃sani auctoritate intrat: de offi. ordi. qñ: ꝛ epo vicarius est xpi. xxiij. q. v. mulier: ó si q per alium intrat ꝓter ostio q xpo est. i. epo q eius est vicari⁹ beneficium ecclesiasticuꝫ vsurpat: de iure patro. relatũ. viij. q. i. q nos: ꝛ c. sequenti: ꝛ c. in scripturis: ꝛ hec est rõ quare dicta institutio prescribi nó pót. ¶ No. hanc candam: qz p hoc colligas quis dicat intrusus: ꝛ incollocatus possessor: vide de accu. veniẽs: de cõces. preben. cũ nr̃is: ꝛ c. l. fra. ¶ Quedam est institutio que sumit pro collatiõe iuris. i. tituli bñficij nó pro collatione cure. vel traditiõe iuris ad ministrádi curã: ꝛ hãc pót archi. bre de cõsuetudine de insti. cũ venissent: de excel. prela. c. ij. de prebẽ. referẽte: ꝓ qó dicit hic Inno. ꝙ inferior epo nó bz de iure ptãrem cõferẽdi ecclesiam vel prebendam niſi hoc faciat de ꝓuilegio vel cõsuetudine: ꝛ tũc facit tanqz vicarius: de offi. dele. sup eo de insti. cũ venissent. ã. c. i. sm Inn. ꝛ cõcilio p instõne ponit. de offi. dele. dilectus: ꝛ hoc in nó curata ecclesia procedit ét in curata: sz anteqz vtaꝫ corporalr: ꝛ actualr cur ad ministratione oz ꝙ in curato accedat pro licentia ad epm vt supra curã instituat vt dictũ est: de hoc remittit de priuilegijs volẽtes li. vi. ¶ Quedã est institutio que sumit pro trãslatiõe nude possessiõis. i. iuris tituli totaliter: iaz trãs-

laro.l.p inscriptiones:r hec spectat ad archi.de iure cõi:r
hec seqtur auctorizabilẽ:ranq̃ aliuo executoria:de re iudi.
cũ Ber.in pn.r de ꝓsensu epi:r de hac.j.c.ad h:r.c.vt nr3
¶ Quero cũ gl.nunqd archi.dicat hẽ curam aĩ oĩa:vi-
de glo.de elec.cum in cunctis. ¶ Primo vr q̃ non pót de
iure cõi excõicare.j.c.primo:in ꝟnuz q̃ hanc facit de eo
qui fur.oz.recepit.c.i.cũ cõcor.ẽ.c.l. ¶ Glo.recitat opi.
¶ Prima fuit Hug.Tan.r Hin.r dicit q̃ archi.de iur
cõi nõ hz curã nisi spãliter sibi ab epõ cõmittat:ió alteri si
cõmittit:vt hic:r.d.c.nullus:vnde iura que dicũt q̃ hz in
telligi q̃ hz de cõsuetudine:r nõ de iure vel ex delegatõe.
¶ Scõa opi.q̃ hz curam animaꝝ eo q̃ p epm institutur
vel p collegium eligit:r p epm cõfirmat:gñalem cure ad
ministrationez cũ iurisdictione suscepit:ad hoc.j.c.ad hec
de prebẽ.referente. ¶ Dicit glo.q̃ quedã sũt que ad ar
chi.spectant de iure cõi:r hec numerant.j.c.ad hec:r.c.vt
nr̃m:oĩa alia de cõsuetudine pñt:p qõ cõcludit glo. q̃ de
cõsuetudine pót hẽ curam:r ptãtem ad curã instituendi:
dum tamẽ cõsuetudo sit ꝓscripta:vt dicit sed de hoc dic vt
dixi.ẽ.tex. ¶ Per qõ dicit q̃ iura que diuersimode dicũ
tur de archi.quo ad ptãtez excõicandi:r ptãtem curã exer
cẽdi:referunt ad diuersas ꝓsuetudines:r reſidet ergo gl.q̃
nõ possit ea que sunt cure.dicit Hosti.q̃ cura aiarũ cõmit
ti nõ pót etiam de consuetudine:vt dixi sup tex. r dicit ibi
glo.non ꝓscripte:q̃ dictum glo. est ꝟ tex. intelligendo de
institutione auctorizabili: quo ad verba r mentẽ: quo ad
verba:q̃ dicit consuetudine q̃ hz notare ꝓscriptam r cõ-
pletam:de elec.cumana. Item dicit optentu alicuius ꝓsue
tudinis nõ debes:q̃ idẽ est:ac si diceret optẽtu nullius cõ
suetudinis nõ debeas:r sic omnẽ cõsuetudinem excludit ꝑ
scriptam:vel nõ ꝓscriptam pacificam vel nõ. ¶ Circa p-
mum pncipale dubium gl.dicit Inn.q̃ cura in iure sumit
multipliciter.q̃q3 stricte r vr ptãs ligãdi: r soluendi in foro
pniali:r hec nõ est in plato:q̃ nõ est sacerdos.xij.di. in no-
uo:de pe.oĩs: r hanc non pót dare nisi sacerdos: vel eius
auctoritate spãli:vel generali fungens vt hic.xvj.q.vij. nul
lus:r de offi.dele.sup eo.xxv.di.perlectis.r tunc non dicun
tur ipsi dare:sed illi quoꝝ auctate dat.ff.de admi.tu.ita ãt
ꝟ.gessisse:q̃uis aũt dici possit fm eum:q̃ archi.r electi cõ
firmati:r aliꝫ q̃uis nõ sint sacerdotes pñt dare ecclesias
nõ tñ curam animarum:sed tunc illi quos dant ecclesias:
cum in ordine recipiũt:q3 sunt vel efficiunt sacerdotes:si-
mul cũ ordine recipiũt absoluendi:r ligandi ptãtem:hz si
in hos subditos:in quos mõ archi.vel aliꝫ ꝓlatus ptãtẽ
haberet antecẽs p ipm in ecclesia instituerent que curã hz
vnde non dant eis ptãtem:sed effectum huius ptãtis:quã
habitu habebant:hz non effectu vel exercitio:r promouẽs
prelatus eius cõcedit.xvj.q.i.ꝟ.ecce in hoc.i.q.i.ꝟ. ex his
verbis. ¶ Secundo mõ large dr cura potestas eiciendi
r recipiendi in ecclesia;r corrigendi r puniendi excessus.
xxi.di.ꝟ.i.r sub hac cura ẽ excõicare corrigẽ:visitare ẽ.ta
lia que sunt ad correctionẽ mox:r hanc pñt habere archi.
r inferiores prelati.ẽ.e.c.i. de elec.dudum.ij.r vide quod
dixi de offi.ordi.cõquerente:de qua intelligit etiaz decre.
de multa. ¶ Ecclesiam aũt vel prebendam conferre non
pót aliꝫ prelatus preter epũm.xvi.q.vij. nullus: nisi hoc
faciat de cõsuetudine vel ꝓuilegio:r tunc facit tanq̃ vica-
rius.j.de offi.dele.super eo:de insti.cum venissent:r.ẽ.c.i.
¶ Hosti.dicit se non intelligere hanc distinctionem:non
enim ptãs soluendi:r ligãdi in foro pniali cura dici pót ẽr
fm ius:q̃ nullo iure cauet nec fm nãlem rõnem:imo oĩno
aliud est cura:aliud est ptãs:multi enim habent hãc ptãtẽ
qui non habent curaz sicut sacerdotes non curati:r ecõtra:
habent aliqui curam:r non predictam ptãtem:sicut insti
tuti:r cõfirmati nõ presbyteri:de ẽta.r quali.preterea:de
elec.trãsmissa. ¶ Predicta.n.ptãs est ordinis:r non iu-
risdictionis:vñ nec cura dr:sed ptãs clauium in ordine sa-
cerdotali:quã nec sacerdos pót cõcedere:sed tñ epus:vt

ꝑbant iura p Inno.allegata ad idem de cõse.ecc.vel alia
rio a quo. ¶ Unde dicit q̃ hẽ cura.s.iurisdictõis suspicit
in actu cõfirmatõis q̃ cura iurisdictõis est:r qñ ordinatur
dat ptãs quã nõ habebat ligãdi: r soluendi aias que sibi
cõmittunt q̃uis alij sacerdoti aliꝫ ordinez cõmittere possit
vt illas in foro pniali absolueret:qz cõmittere iurisdictõis
est ẽ elec.suffraganeis:ẽ pe.r re.oĩa:r remittit ad summã
silluo ti.r vide ad pdictoꝝ intellectũ decre. Jo.qz quozun-
dã. ¶ Dicit tñ nõ sacerdotem ab excõicatione absoluere
non posse:cum absolutio sit mixta ptim pniales:r ptim in
dicialis fori:de quo remittit. Jo.An.de sen.excõ.a nobis
r ibi tz ꝟriũ:r vide in.c.nup.e.ti.r vide qõ no.ẽ offi.lega.
.c.pen. ¶ Videte qz si cõsideremus curã respectu habẽ
sacerdos eo qõ sacerdos hz eam:vñ dicũ fuit accipite spi
ritũ sanctũ:r quoꝝ remiseritis peccata rẽ. Sz nõ hz exer-
citiũ cure:sacerdos aũt hẽs populũ hz habitũ:r exercitiũ
cure:sz nõ sacerdos hẽs populũ hz obiecta in quibus curã
exerceat:nõ tñ hz habitũ in senec exercitiũ:sz vide greges
suspendẽdi habentẽ curã ita q̃:r ẽba Inno. pñt saluari.

Archidiaconus Breue ẽ r in sum-
ma.b.d.archi.de iure cõi nõ pót excõicare.
¶ No.pmo q̃ archi.de iur nõ cõpetit ptãs
excõicandi nisi de epi cõsensu:sed de hoc dic:vt no.gl.ẽ.de
elec.cũ in cunctis. ¶ Op.q̃ archi.possit excõicare.j.ẽ offi.
ordi.cũ ab ecclia x.so.dicit gl.de iure nõ pót:vt hic de cõ-
suetudine sic.vt ibi. Recitat tñ aliquos dicere: q̃ si archi.
eligit ab vniuersitate:q̃ hz iurisdictõez in subditos: r pót
excõicare p.d.c.cũ ab ecclesia x.reiij.di.legimus:sed dicit
glo.q̃ sibi placet q̃ pmittus eit dictũ:r q̃ dr ẽ.c. proximo
Inno.dicit hic ordinariũ esse q̃ archi.r oĩs plati iurisdic
tionẽ habentes ab epõ ex collatõe vel cõfirmatõe officio
rũ vel dignitatũ ad quas assumunt sunt iudices ordinarij
r pñt excõicare.j.q.i.nemo:de offi.ordi.cũ ab ecclesiarũ:
de hoc nisi sint mulieres:de ma.r obe.cũ dilecta: ẽ pen. r
remi.nouas:r qõ ibi dr:dicit q̃ procedit qñ hoc hz ꝟria con-
suetudo que iurisdictionem tribuit:r tollit: de so. compe.
cõtingit:vel dic q̃ hoc videt pape:sed non est ita:sic no. ẽ
sen.excõ.p tuas:r de elec.cum nobis:vel non excõicat cuz
solẽnitate de qua.xi.q.iij.cõsentit:de quo p gl.ẽ.de elec. cum
in cunctis.ꝟ.inferiores:in glo.i.que hoc tz:vel sumit hic q̃
cõicatio p depositione que puat collegio:r communione
collegij. ¶ Prelati vero q habent iurisdictõem ab alijs
collegijs vel aliꝫ q̃s epus excõicare non pñt:hz al'.habẽt
iurisdictionem:q3 ptãtem excõicandi concedere non pót
nisi epus.xxiij.q.iij.coripiantur:r ideo q̃ non hz alijs cõ
ferre non pót.i.q.vij. dyabetum: nisi collegium eligeret
auctẽ epi:vel ab eo cõfirmaret vt est dictũ:remittit etiaz ꝟ
de offi.oz.q̃to. Hosti.aũt remittit ad summã de sen.excõ.
ꝟ.q̃ possit excõicare:sub.ꝟ.ne dum aũt rẽ.

Mandamus Archidiaconus se
m md in anno nisi ne
cessitas exigat visitat suã pincialem.i.procbiã
.b.d.in prima dictum a quo excipit ibi nisi.
¶ No.qõ dictũ est in sumario:r no.qõ dictio sepius no-
tat iterationẽ.Et no.q̃ ius visitãdi cadit in iferiorẽ plato
epõ. ¶ No.q̃ ordinaria visitatio est qõ semel fiat in ãno
¶ Op.q̃ non possit visitare:q3 hoc est de offõ cure:r ar-
chi.nõ hz curã.ẽ.c.primo So.procedit hoc:de cõsuetudine
nõ de iure dic vt dixi in.c.cũ satis. ¶ Secũdo op.q̃ pter
aliquã necessitatẽ possit saltẽ bis in ãno visitare de cẽsi.cuz
venerabilis.so.q̃ ibi dr q̃ bis pót hz intelligi de necessita
te subsistẽte: aut ergo aliqua cã nõ subest:r semel pót:aut
subest necessitas aĩ.ptãs si est ecclesie quaz visitauit plus
q̃ curatorẽ exigit. Si est necessitas factoꝝ epi rũe hz ꝓpis
sumptibus q̃ curari.C.de statuis:r ymã.l.ij.ẽ quo.j.ẽ cẽsi.
cum venerabilis:vel fm alios dic q̃ illud qõ dr:q̃ vt plu-
rimus visitet in.c.prealligato cuz venerabilis loquit de cõ-

suetudine vel ex quentiõe ℔ de iure: ℣ vide.x.q.i.epm imo plus dicũt doc.ℏ q si nõ sit multũ necessaria archidiacõa lio visitatio:pot differri p triẽniũ:℣ tũc pot fieri p archi. .ō.c.i.fic:℣ semel in ano ꝺz fieri puinciale cõcilũ:cuius statuta sunt in synodo epi publicãda.xviii.ꝺi.qñ:℣.c.ñ.j.de accu.sicut:nec p hoc tollit quin archiepus singulis annis possit visitare prouinciam:quod dic vt de censi.c.ñ.li.vi. ¶ Quid ergo faciet simplex presbyter cum visitent legatus.Archiepus:℣ Epus archi.℣ Archipbyter:℣ isti duo vltimi:saltẽ de cõsuetudine:de censi.cũ aplus. ¶ Certe si oi anno semel declinẽt ad ecclias cõsuescẽt ecclia ꝓ id.x.q. iij.inter cetera:dicit Hosti.q supplebit visitans sute sumptibus.C.de statuis.l.ñ.est.n.de vbis ℣ mẽte iurio q ecclesia vltra posse nõ grauet:de censi.cũ aplus:℣.c.sopite:nec ẽt ꝺz ibi morari epus nisi p diẽ:sm modus qué habeo.x.q. .ij.placuit:℣.i).q.iij.inter cetera: de quo in sũma.e.ti.§.q si eius officium.v.dico ℣ se.℣ dicit:vt.j.ti.i..c.ñ. Jo.an.

Hec Dicit primo q sit offiñ archi. ℣ in quo p eũ releuet epus.secũdo dicit decanos rurales p epm:℣ archidiaconũ eligẽdos:℣ amouẽdorũ illorũ vices cõtẽr gerant:secunda ibi subsequenter:℣ quelibet subditi ℔ in consultationem ℣ risionem. ¶ No.hic que spectãt ad officium archi.℣ no.q principalr consistit circa releuandum epum:in p se gerendis:℣ aliqua ꝺz eo q archidiaconus.Et no.hic plura:primum qz imperat leuitis:℣ subdiaconibus:secũdo generalr ꝺz sollicitudinem prochiarum: tertio ordinatio eoz ad ipsũz spectat:quarto audit iurgia singulor:quinto ꝺz subiectos archipresbyteros q decani nuncupant a plibus.Et no.q appellatõe decãi aliqñ cõprehendit archiepresbyter:℣ hoc sm statuta ysidori.sexto obtinet pre alijs locum post epm:septimo est eius vicarius qõ no.octauo ꝺz curã in ecclesijs ℣ clericis. ¶ Et sic no. q archi.ꝺz curam largo mõ de quo.ō.c.cum satis:cum loco epi pspicere ꝺz vt corrigat p prochiam corrigenda ℣ emendet.Et no.q correctiones ꝺz leuem nõ in grauibus: nono ad eum spectat institutio q̃ sumit p translatione possessionis corporalis qõ no.℣ non solũz in beneficijs:sed ẽt in dignitatibus.decimo ad eum spectat examinatio clericorum ad sacros promouendorum. Item examinatio promouendor ad beneficia q primo examinant ab ipsis:scõo epo pñtantur.ℏ.d.vsq ad.v. subsequenter declaremus hec p ordinem. ¶ Quero ex quo dicit q iperat qd iperat: dic q imperat leuitis qũ sua officia expleant:℣ hoc spectat ad officium. ¶ Quero qz dicit q hẽt sollicitudiné parrochiarum in quo habeat dic q ꝺz in eos qui p prochiã morant.ō.e.c.i.q spectat:ad iurisdictioné ꝑz Hosti. ¶ Quero cum gl.qz dicit q audit iurgia que iurgia audit: dic q qõnes:℣ p hoc arguit glo.q ꝺz archi.iurisdictionez.lxiij. di.in plebibus.℣.de pena lz:℣ dixit Jo.q ꝺz iurisdictioné ordinariam de iure cõ:qõ verum est in oibus que continẽtur in hoc.c.℣.c.vt nrm:℣ p consequens correctioné. Cognoscunt ñi tñ de modicis causis: p hoc q dixit iurgia: qz talis iurisdictio sine correctione nulla est.ō.e.c.i.in alijs que non numerant statuitur consuetudini pscripte sm gl. ¶ Quero qz lra dicit q audit iurgia:an poterit cãs diffinire:q̃dam dicunt q non cũ sit solum eis cõcessum audire: qõ intelligunt de clericis prochialibus nñ.Alij quos sequitur Inn.supplent ℣ diffinire.ff.de iudi.de q̃re.℣ hoc intelligunt de prochialibus ℣ ciuitatẽsibus:ar.ō.c.i.Hosti.ℏ refert diuersas cõsuetudines certũ est q de iure saltez audit ℣ satis credo q leuia decidat:vt dixit gl.nisi ꝓsuetudo oppositũ hẽat. ¶ Quero qualr corrigat:dic q vbis mõitoriis ℣ ꝓceptorijs:sed penã nõ imponit absq epo.j.ti.i.c.ij. de offi.custo.c.i. ¶ Si q̃ tñ dicat q modicam penam iponere possit:vel ad modicũ tpus suspendat:forsitan nõ errabit sm Inno.qõ intelligit Hosti.qñ sacerdos est vel ẽt de mandato epi:nec confessionis audire:nec penitentiam imponere pot:de quo.ō.c.cum sacris. ¶ Quero que dicũtur ardua que non possit archi.solus dic vt depositio clerici coz:vt no.de elec.suffragãcio ẽt si sint in minoribus.xv.q. vij.epe:sed ẽt si agat de suspensione ppetua vel multum diurna cũ nec epus sine capitulo talé ferat:ꝺ excel.prela.c. i.Item ecclesiaz vnio ℣ diuisio:de excel.prela.sicut dispẽsatio.ō.ti.i.c.ñ.de eo q fur.ꝺz.fusce.c.ij. Item dispensatio. No.q regulr.inferioribus prelatis est phibita dispensatio:nisi vbi appareat concessa:qꝺ no. Item ecclesiastice rei alienatio.xij.q.ij.sine: de quo de trãsac.statuimus:℣ gñaliter oia inter ardua reputant que non expediunt p epm sine capitulo:de his que fi.a prela.nouit.℣.c.quãto.Jurisdictio monasterij nisi sit cõsuetudo ꝓria.j.c.ñ. Causaz matrimonialium audicio de cõsang.℣ affi.c.i.non obstãte resti. spo.lras:vt ibi no.qz hoc faciunt rõe priuilegij vel consuetudinis:de his que sunt publice pne.℣.non pot iniungi publicas pnias:sine indulgentiaz:de excel.prela.ex litis. Itẽ datio dimissorie.℣.c.proximo Itez cãe criminales graues: de qbus de procu.querelã. Item que sunt epalia ordinis: vt.d.c.accedẽtibus:ꝺ consue.quãto:de elec.q sicut.§.preterea ꝑz Hosti. ¶ Quero quas cãs leues audiet dic q cõparari pot defensor ciuitatis:q audit cãs vsq:ad.ccc.arreos:℣ minores criales in maioribus ẽt pot reum capere: ℣ ad epm mittere:℣ modicã multrã indicẽ:℣ clericis sibi subiectis in adoptionibus testamentoz:℣ donationũ insinuationibus ac manumissionibus:quas nõ noie ecclesie:sed ppie faciũt.Jꝺ re.ecc.nõ alie.epi auctoritatẽ pstare in auc. de coba.℣ defen.ciuita.§.iudicare vsq ad fi.non tñ pot in eo cõparari vt rõne delicti vel ꝺctus aliq cõueniant cozam eo:cum nõ habeant territorium.j.de fo.cõpe.cũ contingat ℣ vide qꝺ no.j.c.ñ.Que aũt dicta sunt de archi. intelligenda sunt de oibus prelatis ecclesiasticis inferioribus iurisdictionem habentibus de cõsuetudine:vel de iure sm quosdam:sed non placet Inn.hec cum dignitates ecclesiastice nõ sunt ordinate sm iura ciuilia:ꝛ sm cõstitutiones ecclesiasticas:℣ sm illa ꝺz iurisdictioné exercere: de iudicijs dilecti:de dolo:℣ cõtu.c.i.satis credo q leuia:que sint relin quant arbitrio iudicãtis:℣ q ex legibus iformet arbitriũ qñ nõ inuenit canones nõ est absonũ in his que nõ obuiãt canonibus:de no.ope.nunc.c.i. ¶ Quero an oia que hic cõprehenduntur spectẽt ad archi. de iure cõi:an de cõsuetudine:dicit Jo.An.q oia q ponunt a.v.in quadã vo vsq: ad.v.sequentẽ cõperũt de iure cõi:adeo q in ipsis illo iure fundat intentioné:nec ꝺz aliqd pbare in alijs ois q pbet consuetudiné:vide q no.j.c.ñ. ¶ Quero an archidiã. instituat in quolibet beneficio dic q sic si collatio spectet ad epm in alijs aũt q̃ spectãt ad aliũ quo ad collationé nõ vl ad cõfirmationem sm Inno.Hosti.remittit.ō.c.cum satis ℣ archi.non placet glo.Inno.qz rex.hic:℣.j.c.i.gñaliter loquunt:adducũt q no.j.de offi.ordi.sup eo.℣ qõ ibi no.ta per glo.iij. ¶ Q.of hic q examinari debeant ordinandi:℣ promouendi p archi.hoc vt spectare ad sacerdotes. xxiij.di.qñ so.ibi qñ epus eligit:vel qñ deficit archi. vt in multis ecclesijs.Hosti.dicit q archi.hoc faciet nisi ex cã ℔ sibi interdicat poterit ẽt epus alios adiungere:℣ iterũ examinare:vt.j.dicit gl. ¶ Querit.e.gl.vbi vt ergo qd si epus promouet indignum qs punietur:videt q archi.vt ℔ q examinat ℣ representat.liiij.di.si furus:sed dicit q nõ est verũ:qz epus tenet de facto illius q examinat sicut exercitor nauis: de facto magistri.ff.de exercito.l.i.§.magistrum:nisi forte examinator talis fuisset:q nõ sit verisimilr ipsum mentiri: ar.j.de pigno.significante:dicit ergo Inno.℣ Hosti. q si communis opi.est de bonitate episcopi:excusabit archi. ¶ Querit gl.ibi sed hoc qd si talis ordinat sine titulo:quid debebit dic q si epus ignorauit: debebit pñtarꝺ: si ille ñ sit solué do habebit regressum ꝓ epz:℣ ℔ qz adhuc refuarũ est epo ius examinandi:ar.de eta.℣ quali.accepimus:℣ in subsidium ne ille ordinatus in obprobriũ cleri. mendicet

de renunc.ad supplicationem:nã examinatus examinat in bis ꝓcipue in qbus vertit piculũ anie:vñ debebat epo pri no videre qe:et ad qđ titulũ pñtaret. ¶ Jn ñ.gl. dic bec vera:qñ nullũ dedit titulũ. Si aũt archi.ascribi fecit aliquđ ad titulũ ꝑmonij ipsius ordinãdi:et apparet illum nõ habere ꝑmoniũ:vel bte minus sufficiens si archi. hoc fecit scienter:aget ꝓmo ꝯ eũ:q fuit in dolo. scõo ꝯ epm:q fuit in culpa:qr dolus preponderat culpe.ff. ad.l. acq.l.ñ obsterit.nec ob. exceptio de dolo ordinati: qr illa cessat ne médicet in obprobriũ clerici:et vide q no.de adulteriis i tellexim⁹. Bost.dicit q imputabit illi q métitus est: et q ret sibi victum.ꝛq.di.clericus:et per hoc subtrahet multa materia:q mentiendo fecerunt se ordinari de diuor.ꝯtra: nec dz alicui mendaciũ suum prodesse:illi vero q se faciũt ꝓmoueri ad titulũ pauptat⁹ sue:sequẽter illã de excess. ꝓ. ia.nimis. ¶ De bis vero q ordinant ad titulum ꝑmónij ꝓpi vt aliqbus q epo hoc admittẽ obligẽt: qr qcqd dz ẽ hereditas:et patrimonium ꝓpi:de preben.cum fin:sed ipse dicit idem seruãdum:q de alijs de quibus premisit: qr ⁊ verba sint diuersa meno est eadem:de verbo.sig. intelligẽ da.fm Bosti.

Subsequenter Nota regulã q ab oibus cũ oĩs tãgit vnũqõq approbari debeat. Et no.tex.q decãi rurales ꝺ cõsensu archi.debẽt istitui:et destitui p epm:et est rõ:qr archi. dz curã proprie.ẽ.c.i.et decanus in hoc supplet vices vtriusq. ¶ Quero q sũt isti decani.dic q pot intelligi fm consuetudinem francie:fm quam instituunt p epm: et archi. tales decani ad exequenda eius officia: et quedã eis cõia: nec instituunt in aliqua ecclesia:sed quasi ministrales:et officiales vtriusq:et p maiorẽ partẽ instituunt ad tpõ:vnde dicit tex. p tpe.i.ad tpõ:vbi ergo non est talis ꝓsuetudo hoc non vendicat sibi locũ fm Jnno. ¶ Quero qd si nõ pñt ꝓcordar:dic q nihil agit: vnde vnus siñ reliquo nihil posset agere:ad hoc de offi.dele.cãn:nisi cõsuetudo haberet ꝯrium pro qbus facit hec lra. Alij dicunt nominatum ab epo optinere cum ipsius auctas sit pncipalis:et auctas archi.vicaria. ¶ Si tñ videt archi.idignum institui vel sibi dãnosum poterit appellare:vel coram suptori cotendere: de offi.dele.sup eo.et hoc salua cõsuetudine ꝯria fm Jnn. et hoc verius puto:nam in dubio nec̃e dz archi.obedire:ꝺ offi.ordi.ad aures fm Bosti. ¶ Quero an archidi.possit ipsum instituere:dicit Bosti.hic ponderandam lram:qr q̃ situm fuit de institutione:et destitutione:et respodet de elec. et amotione:ne videat aliqd detrahere auctorizabili institutioni q̃ spectat ad epm.q.d.si de institutione illa queras illa spectat ad epm:de renunc.admoneo.ẽ.c.cuz satis:vbi de hoc institutio vero que loco collationis habet cõiter fieri dz:et no.hic q sicut electus a minore non dz ministrare sine consensu epi:sic remotus ab illo non valet administrationem deserere sine licentia epi:vt sic in illo genere institutionis:illius sit destruẽ cuius est instituere:vt dicta de cre.admonet qꝺ no.qr inferior non pot supra curã aliquẽ instituere vel destituere:nec videt hoc prescriptibile: et ad hoc optime de cap.mo.e.i.li.vj.arguit et Bost.p hãc lram q epus qui punit cum bñficio cuius collatio vel pñtatio spectat ad alium:non possit restituere:sine illius consensu: ad hoc de elec.edifi.c.ij.et dicit ꝯrium notasse:de renunc.ni. fi.§.plane:vide qꝺ no.gl.de Rp.quãvis li.vj.fm Jo.An.

Jgnificasti Archidiaconus nõ dat cõmendatitias ad ordines:sũt tria dicta q patẽt. ¶ No.q solius epi est dare cõmendatitias ad ordines. Et no.q talibus lris.i.ab archid.concessis non pot qs ad ordines assumi. ¶ Secundo no.ar.p et contra q ordinarius ab alio epo:teneret ordinum executionẽ. ¶ Op.cuz scõa glo.q det archi.cõmendatitias ad ordines.ẽ.c.proximo.v.in quadam:ad fi.vbi presentat ad ordines.So.de ne pñtet ad ordines suo epo:sed non pñtat alteri epo:hec dicat vera glo.qñ est epus pñs al.dicit q si est absens extra prochiam suam:et necessitas vel vtilitas ordinandoꝝ imineat potest illos presentare epo ad ordinem: qr absente epo supplet vices illius:ar.ẽ.c.ad hec:sic et archipresbyter.ẽ.e.c.i.vel vacante ecclesia:de ma.et obe.cum olim:qꝺ dicẽ glo.verꝝ q posset impedire epo viuente si dz de cõsuetudine al.non nisi bẽrent spãle mandatũ. ¶ No.bene glo. qr ea pñs vacãte sede succedit:caput tñ capituli dz vt vicarius expedire illa que imminebãt p platũ expediẽda: et sic offiũ archi.in vicariatu nõ expirat morte epi qꝺ no. ¶ Secundo nota q cõmendatitias non dat et absente epo nisi ad hoc habeat spãle mãdatũ.idem no. Jo.ix.q.ij.epz:dicit ꝺ Bosticẽ.q generalis vicarius cui aliqua ex spũalibus cãis cõmissa esset cum ea generali hoc possz de pcur.q ad agẽdum li.vj.de offi.vica.c.ij.li.vj.in vltima gl. ¶ Dicit tñ q in pñtia epi qui sic gñaliter cõmisit non dz hoc fine ipsius cõscientia expedire:ar.ff.de offi.lega.nolẽtes:de offi. ordi. romana in fi.li.vj.de mã glo.dic vt de tempo.ordi.nullus e li.vj. ¶ Glo.i.tangit rõnes:et iustificat tex.inter cetera q rit in talis ordinatio erit rata:et dicit q nõ:et dicit q aliter epo non dz ordinare:q si faciet talis ordinatio nõ est rata quo ad furũ epm.ix.q.ij.c.i.et interdicenda est talibus executio ordinis sic suscepti:de offi.ordi.qꝺ translatoẽz:ep⁹ tñ pot cum talibus dispẽsare: et recipere eos in suis ordinibus.ix.q.ij.iugudinũ. ¶ Nũqd ãt ipso iure sit suspensus quidam q sic:et hoc sentit gl. Bost.ãt dicit q dato q ãs ꝯs ab epo recipiat celebret p hoc nõ incurrit irregularitatem nisi post interdictũ ne celebret de quo.ẽ.de tẽpo.ordi. q translationẽ:et.e.ti.c.ij.li.vj.dic vt ibi notat.

¶ Nostrum Archidiaconus examinat:et pbẽtat ordinãdos:et ponit platos in sede. ¶ No.tria que spectãt ad archi. de iure cõi pñtare epo ordinandos:illos ẽt examinare:et ponere abbates in sede et sic pz q istitutio que sumit p translatõe possessionis spectat ad archi.vide.ẽ.c.ad hec:et.ẽ.c.cũ iamꝺ. ¶ No. scõo q vbi intrẽtio alterius ptis est fundata de iure dicẽs oppositũ aggrauat onere pbãdi nec sufficit semiplene pbare nisi plene pbet:qꝺ bene no. ¶ Et no. q abbatissa inuestiunt possessiõe p positoẽz in sede. ¶ Et sic habes practicã installãdi:et vnũ signũ ad trãsferẽdã possessionẽ:vide de ꝓsue.c.ij. ¶ No. Jo.An.patẽter ex hac decr.q volẽti pbari quasi possessionẽ alicuius dignitat⁹. vel officij.nõ sufficit pbare exercitũ actuũ q ꝺ iure cõi nõ spectant ad dignitatem vel officiũ:sed ẽt dz probare illos actus ad dignitatẽ spectare:et sic dicit se obtinuisse i archidiaconatu boñ. ¶ Probato enim⁹ q talis tali rpe examinatões publicas vel quasi fecerit:nõ ẽ pbata q̃si possessio archidiaconatus:nisi probet q ad offiũ archi.hoc spectet sed si ille actus de iure cõi spectaret ad illam dignitatẽ:vel ad illud officium:satis est pbare exercitum illius actus: vt institutio ad epm:investitura ad archi.et sic de singulis.

¶ Fortasse.n.cancellarius mediolanen̄.habebat ꝺ ꝓsuetudine vel ꝓuilegio facere que hic cõtinent: sed qr illꝺ nõ fuit pbatũ de iur illa ad illud offiũ nõ spectãt:ió succũbit ad quod dere iudi.cum Bertoldus: vide bonũ tex. ẽ. de elec.cumana:et.c.in genesi.et optimus J.de pben. dilecto:et .c.nisi. ¶ Quid si sine auctoritate pcedẽte epi go est positus in sede dicit Jo.An.q vt intrusus:al.de preben.cum iam vndũ. ¶ Glo.sunt clare. ¶ Ultima significat ꝯrũ et remittit et bene ibi vi⁹.

Dilecto Archidiaconi in monasterio suo ultra limites archi.iurisdictoẽz nõ bñt nisi in quantũ gñalis vel spãlis ꝓsuetudo hoc tribuit.b.d.in ꝓma gñalis cui cõmissio:in scõa sibi coram:actoris petitio: in tertia ibi iõqs: scõa determinata cõmissio. ¶ Casus archi.senen̄.prędẽte

se bñe q̃dã iura in monasterio abbatie t cõuẽtus monasterij scti pe.senoñ.s.pcurationẽ annuã t q̃dã alia iura a sede aplica obtinuit cãm delegari abbati sancti Crispini t qui busdam aliis q̃bus mandatum fuit:vt cãm audirent t debito fine terminarent:coram quib⁹ archi.dedit libellũ i quo narrat quibusdam iurib⁹:t subiecta clausula gñali: vt oia que alias solebat archi.habere vel poterat rõnabiliter habere. ¶ Scõo petijt q̃ de cetero nõ faceret aliquos de senoñ.balliua.i.curia:vl destrictu eo ptermisso coram officiali senoneñ.archiepi cõuenirt:asserẽs illos prius sub se debere cõuenirt:q̃s coram officiali predicto:exceptio cãlo familie epi:t dominũ dicti archiepi:iura aũt ista ptendebat ex duplici capite. Primo de iure cõi:q̃ monasteriũ erat edificatũ in limitib⁹ territorij. Scõo de ꝓsuetudine tã spãli q̃s generali:quocũq; fuerit vel pp negligẽtiam pmoruz iudicũ: vel pp iniusticiam forte appellationis via causa fuit ad sedem aplicam delata: iterato papa cãm cõmisit iudicibus in subscriptiõe content;:t mandauit q̃tenus se informarẽt p maiores ecclie senoñ.canonicos:q̃ ꝑtẽt huius rei habeñ noticiam plenioremt:t si nõ ꝓstat de pacifica t obtenta consuetudine aliq̃ iurisdictionẽ in monasterijs vel abbatijs illis bẽre vel in pticulari monasterio illo adiudicet illa iura archi.t sup aliis vel toto si nihil ꝑtẽt silentiuz imponet ppetuum.b.d. ¶ Hec decre.attingit in facto tria. Primo ꝺ bẽmus supplicationẽ t cõmissionem pmam. Scõo petitionẽ archi. Tertio mãdatũ decisuz:prout istas expediã notãdo t legẽdo p ptes. ¶ No.pmo q̃ valet Rptum aliq̃bus iurib⁹ specificat;:t subiecta cla generali. ¶ Et no.q̃ qñq; cla generalis apponit indeterminate absq; adiũcto ¶ Quãdoq; apponit determinatio vt ẽ quadam alia rõne archi.t tũc cla illa gñalis restringit ad nãm adiũcti determinat;:vñ intelligit comprehendi in illa solum illa que sunt de q̃litate t genere adiuncti. ¶ No.fo ar.p cõclusio ne libelli:peto mihi iustitiã exhiberi q̃ mihi denegat: ad ꝺ optime de ordi.cogni.cũ dilectus. ¶ No.tertio ar.q̃ appellatione cõmissionis cãe non comprehendit decisio: nisi exprimat:de quo de of.dele.sup q̃nũm.§.i.t Bar.ff. ꝺ rei iudi.l.a tuno pio.in pn.t dixi in cle.auditor.de Rp. superhac pte glo.nihil scribũt. ¶ Secũdo op.hic in Rp.enũerata specifice fuit ꝑcuratio t subiecta cla generali:cerũ fuit sup iure corrigẽdi excessus q̃ grauius ẽ:t sic videt q̃ sub cla gñali sequente spẽrum enumerationẽ comprehendant maiora expressio ꝺ illud de Rp.sedeo. ¶ Dicit Inno. q̃ forte non fuit exceptũ t maiora comprehendunt in cla rerum l3 iurisdictio elidibilis exceptiõe:vt no.in.d.c.sedeo.ꝺ Rp.t no.e.ti.Rodulphus.hec diuinat t nõ ẽ visimilis. ¶ Vel fo in Rp.maiora fuerũt expressa que hic pp breuitatẽ non fuerũt enumerata hec adhuc diuinat. ¶ Vel tertio dic q̃ vbi maiora express nullam hñt connexitatem t communitatez cuz expressis nõ includũt in cla gñali:vt ibi si aũt hñt aliquã cõnexitatem includunt:nã hic erat expressa ꝑcuratio:que annexa ẽ visitationi:de prescrip. cuz ex officij.t visitationi annexa est iurisdictio:t peccatorũ examinatio t correctio:nec alterum est maius altero. ¶ Vl q̃rto:t aduerte ad istã:qñq; cla generalis post enũerationẽ spẽrum simplr ꝑfert absq; adiuncto t maiora nõ comprehendunt expressis vt ibi.aut ꝑfert cum adiuncto determinante genus:t tũc cla potius recipit determinationẽ ampliative vel respective tã ab adiuncto q̃s ab enumeratione spẽrum ꝓcedẽte:vt ꝑz de Rp.Rodulphus:vt ꝺ ẽ cãus: ꝺ .n.expẽdit ꝑcurat;. Et cle gñali t q̃busdaz aliis adiecit ad eũ spectãtib⁹ rõne archi.ideo maiora spectãtia ad ius archi.comprehendunt:vt hic:p quod dicit q̃ si aliquis ꝓquereꝛ sup domo t quibusdam aliis rebus:ad talem hereditatem spectantib⁹ q̃ si in hereditate ẽnt castra aut ciuitates:q̃ vi huius Rp.agi possz:ad ꝺ de resti.spo.cum ad sedẽ. ¶ Cõcludo ḡ ista q̃ si quirit an enumeratis spẽbus in Rp.subiecta cla generali cõprehendant maiora expressis dic q̃ si illa maiora sint cõnexa quoquomodo expressis includunt;:si separata t clausula ꝑfert cũ adiuncto:includũtur si in determinatiõe adiuncti possunt cõcludi. Si ãt ꝑfert sine adiuncto:includũt habitu:l3 iurisdictio est elidibilis per exceptionẽ:ideo si opponit repellit agens:alr valz iudicium:vt hic. ¶ Tertio vl q̃ in Rp.vel in libello sup iurib⁹ ad archi.spectãtib⁹ non cõprehendant debita de iure spãli aut ꝓsuetudine:vt ꝑz ff.de of.ordi.cõquerente:t quod ibi no.p glo. ¶ Concludẽdo dicit hic Inn.q̃ sub isto peto ꝺ bita rõne archi.non solum cõprehendunt debita ꝺ iure cõmuni;s ẽt debita de ꝓsuetudine:vel priuilegio:vt ꝑz.I.de rescrip.audicio. ¶ Aduerte p ꝺ non ẽ clarus: dic q̃ qñq; libellus vel Rp.enũerat sup mã apta referri pariliter ad debitum de iure cõi:t de iure spãli t ãnectit i dubio ad ꝺbita de iure cõi sic intelligit ꝺ. ¶ Qñq; annectitur ad mãm aptam:vt in plurib⁹ cõprehẽdere debita de iure spãli:licet aliqua possit cõprehendere de iure cõi:vt ꝑz i officio archidiaconali que ptẽ vt in plurib⁹ regulat potius a iure spãli t ꝓsuetudinario:q̃s a iure cõi:t cõprehendit debita ꝺ iure spãli:t sic loquit hic maxie qñ petitio vel rescriptũ emanat sup iure debito:facta aliq̃ specificatiõe debita de iure spãli. ¶ Cõclude duo ẽba:si q̃rit an ipetitiõe iurio debiti includant debita de iure spãli:dic q̃ aut ꝺ petitio vel Rp. dat ꝓcedẽte singlariũ aliq̃ũ specifica enumeratõem t tũc si pticularia enumerata sint ꝺ iure spãli:includunt ẽt debita ꝺ iure spãli:vt ꝺ:l3 de iure cõi si includunt ꝺbita de iure spãli: l3 cõi tñ. Si aliq̃ enumerant de iure cõi:aliq̃ de iure spãli: t adhuc cõprehẽdunt:t hoc q̃ talia debẽt regulariter q̃litatẽ spẽrum enumeratarũ. de ꝑcu.q̃ ad agendum li.vi. t in cle.non põt.e.ti.t.d.c.sedeo:t hoc maxime vbi q̃ specifice enumerata sunt cõnexa cõprehẽdẽdus vt hic. ¶ Aliq̃s petitio simplr emanat absq; aliqua enumeratione: t tunc aut libellus vel rescriptũ dano dat libellũ in mã in qua nõ possunt cõprehendi debita de iure cõi:vel si sũt apta compẽdi vt plurimũ tñ mã adaptat ad debita de iure spãli: t tũc cõprehendunt debita de iure spãli: vt est casus hic.

¶ Qñq; dat libellus vel Rp.sup mã pariter ꝓportionabilẽ ad debita de iure cõi:t ad debita de iure spãli:t tũc aut debitũ de iure spãli q̃ agit includi est succedaneum loco ꝺbiti de iure cõi:t includit:de reli.do.cõstitutus cũ glo.t ibi ibi glo. ¶ Qñq; debitũ de iure spãli nõ ẽ succedaneuz loco debiti de iure cõi:iuo tñ, put est debitũ est de iure cõi: t tũc ꝺz determinationẽ de iure spãli:vt in q̃rta mortuariorũ de supul.certificari.t Inn.variat in.c.certificari.l3 q̃ includant potius arctãta mã originaliter debiti cũ determinatione in rio cõio t includit:sic intellige qõ no.in.c. certificari. Aut agit includere debita de iure cõi cum determinatiõe de iur spãli t non includit:sic intellige Inn.de offi.or. ꝙquerẽte. ¶ Qñq; id qõ agit includi:ex toto est dubiũ de iure spãli:t Inno.ꝺrium.in.c.cõquerẽte.de offi.ordi.tenet q̃ non includat:t hoc vult glo.ibi ꝺrium sentit in.c.auditis.de prescrip.in denariis sancti petri:dico sic:q̃ quandoq; debitũ de iure spãli venit accessorie ad debitũ de iure cõi: t includit:vt.d.c.auditis:aut est separatũ t nõ oio accessorium:t nõ includit:nisi addat verbũ latũ:vt est verbũ ptinẽtie:q̃ tũc cõprehendunt ẽt debita de iure spãli:pp vim generalitatis ẽbi:vt dicit Inno.I.de resti.spo.cũ ad sedẽ: vbi ꝺ hoc dixi:t in.d.c.conquerẽte.t in.d.c.ꝓstitutus.t hec sufficiãt de dicendis erga pmam ptem. ¶ Venio ad secundã partem.s.ad petitionẽ. ¶ No.pmo q̃ libellus vt concludat debz hic cãm ex qua petitio ꝙcludat:t no.q̃ ꝓcedit licet cã ex toto non cõcludat dũmodo i conclusione inuen;t ꝓbatõe. ¶ No.fo q̃ matrix eccla rõne edificij in limitib⁹ suis inferioris ecclesie.i.capelle nõ vẽdicat sibi ius iurisdictionale:aut correctionis:t sic sup talibus non fundat ittẽ tionem seu intentũ de iure cõi. Sup quibus aũt matrix ec-

clesia fundet habeo optimū tex. de ec.edi.ad audientiaꝫ. ¶ Quid iuris vēdicet sibi eccl̄ia superior in capella sibi subiecta hētur.de ma.et obe.iſqꝫ.Que iura eccl̄ie cathedralis in subiectas.de of.ordi.c.ꝓquerēte et q̄ ius in monasterijs et capellis subiectus monasterijs:vide de of.or. dilecte. ¶ Que iura vēdicēt sibi monasteria in capellis subiectaſ:vide de priuilegijs cū et plātare.§.in ecclesijs.de priui. pasto.de cenſi.cū venerabilis.dixi plene de pbē.de monachis.xvi.q.ij.in summa. ¶ No.iij.practicā libelli.sup istis vltimis cōprehēſis sub vno iure totali et integrali:vt ūla in libello specificent et postea vt ptinētia ad illud ius totale petant. ¶ Et no.q̄ in libello petita debēt specificari et declarari inquantum possunt. ¶ Et no.que cōpēdunt sub iurisdictione.s.necessitas cōparendi necessitas mādationis:et p̄ceptis obediēdi:qñ mādata sunt honesta: ergo sup inhonestis nō arctant ad hec qō scribit de tempo.ordi.ad aures.Et no.q̄ enumeratio spēbus precedit libellus in talibus vtil⁹ subiecta cl̄a gñali:de quo p Inno.et gl.de of.or. ꝓquerēte.de resti.spo.cū ad sedem:potissime de libelli oblatione.c.i. ¶ No.q̄nto q̄ procedit libellus et vt excipiat ius pticulare defendendi cōuenti:nō est necessarium: sufficit.n.vt libellus cōcludat q̄ in ipso concludat ius agendi cōpetēs actori:absq; q̄ in eo excludat ius excipiēdi q̄ reo posset cōpetere:vt no.Inno.de li.ob.c.i. ¶ No. q̄nto q̄ iurisdictionale ꝫ monachos nō est p̄scriptibile aut acq̄sibile:quatenus obuiat regule et substantialib⁹ regule:nec monachus ex hoc arctaſ ad aliquā obedientiā vel iurisdictionem:p quam aliquid detrahat substantialibus voti q̄ emisit:qr illa semp a quocunq; iure quesito intelliguntur exceptа. ¶ No.sexto q̄ iurisdictio ē in pte q̄sibile quo ad certas p̄sonas agentes quatenus actionē dirigunt ꝫ incertas p̄sonas ē diuidua et quo ad aliquas pteo:et quo ad aliq̄s nō ¶ Et no.hic q̄ in p̄fessoria precedit libellus per verba negatiua et affirmatiua:dū tñ agēs asserat sibi ius ee:et ad alterū illud neget competere:et nō tñ in libello excipere ius ptis contra quam agit ne pp partem indebite annexus totum negef. ¶ Examinemus libellū:dic libellus hz duas ptes. Prima ē sup iure q̄ affirmat sibi deberi:et in isto ꝓmittitur cā libelli.Scō petitio.tertio declaratio et exceptio.Secūda ps libelli ē sup iure negatiuo:et p̄ ponit petitio.scō exceptio:videamus ista ad primam partē libelli. ¶ Circa secūdā pte petitionis vt q̄ sua nō cōgruat huic petitioni ꝫ id de symo.hz beli:qr sup hac pte nihil pnunciat so. hic iō nō pnunciatur pro archi.sed bene ꝫ eum:in eo q̄ in ceteris absoluit mandat:et hoc ideo:qr petitio eius erat iniusta: nam causas subiectoꝝ prelatis q̄ subiecti sunt eōpo ipsis inuitis pōt audire epūs:vt p̄s ex notatis.de of.ordi.cum ab eccl̄iarū.et.c.q̄nto.et disputant glo.et doc.c.ti.pastoralis. ¶ Immo dicūt qdā:sed hoc nō placet Inno.q̄ eos posset a iurisdictione reuocare.ff.ō iudi.l.iudiciū soluit. Ires patebat eius petitionis iniustitia ex altero capite:qr p̄nati.i.laici possūt cōuenire in iudicem non suū.ff.de iudi.l.i.et no.de offi.dele. p.et.g.et sufficit q̄ non excipiat:vt.d.l.i.hz secus sit in clericis.de fo.cōpe.significasti.Item fuit iniusta ex altero capite:qr sic paulatim iurisdictio epi eneruaref. ¶ Nunqd ārt superior posset illos reuocare dic q̄ qdā sunt iferiores sub supioribus:et in illa supiores vt maiores hūt specifice potestatem:et pōt illos reuocare C.de iudi.cum spāli.C.de fabricē.l.si de. ¶ Alīq; inferior subest supiori tanq̄ vicario et idem:vnde cum archi.et archipresbyteri:nisi aliud habeant de cōsuetudine; sunt vicarij epōrum.ē.c.cū.ti.i.c.i. poterunt reuocari:quidam sunt hēntes iurisdictionē particularem:in loco alijs superioribus hūtibus vniuersalē nō ut tributarium:et taleo nō possunt in loco alijs supiorib⁹ pberi:vt sunt epi sub archiepiscopis et legatis q̄ sunt capita prouinciarū.ad ꝫ in auc.de defenso.ciui.§.sed iterū.poterūt tamē legati adiri p querelam:vt.ff.de offi.lega.c.i.dic vt ibi.

¶ Scōo p hāc decre.dicūt doc.q̄ familia epi gaudet p̄uilegio epi:vt hic.C.de epi.et de.l.i.xij.q.ij.ecclesiarū seruos.xvi.q.i.simile.de penis romana li.vi.in auc.de san.epi. §.sportularum. ¶ Op.cum glo.i.q̄ absq; altera p̄batione ꝓsuetudinis:recte libellasset hic:assignando cām:q̄ ecclesia erat sita in territorio suo: vt ps.xvi.q.i. oēs basilice. xviij.q.ij.monasteria.so.dicit glo.archi.credebat ex ꝟbis intentionē suā fundatā:sz errabat:ſō oportuit q̄ p̄baret ꝓsuetudinē:et ad iura ꝫria rndet q̄ loquunt in cpo. ¶ In fine glo.dic gl.videre velle:q̄ eo q̄ ē in limitibus territorij alterius q̄ fundet sup iurisdictione superior ecclie intentionē de iure cōi.xvi.q.i.alia.vbi Jo.ō tenere videt:dicit tamen q̄ in ꝫrium facit.viij.q.ij.penū.et.c.dudum. de cap. mo. dilectus:iō Jo.an.post Inno.de cap.mo.dilectus:p hanc decre.dicit q̄ matrix eccl̄ia rōne edificij eccl̄ie i territorio nullū sibi vendicat ius nisi ius spāle aliud indicat: alle. de ma.et obe.iſqꝫ.de iure ārt institutē di:an ad ūlā pertineat:dicit Jo.an.q̄ videt q̄ sic:p illud.c.iſqꝫ.sz dic q̄ illō pōt pcedere in bificijs cardinalium q̄ hūt pinguia ius:q̄ habent plebani:ita institutio et destitutio spectat ad epōs.de of.or. conquerente.xvi.q.i.c.i.ad hoc optime de ecclesijs edificandis.c.ad audientiam:et vide q̄ scripsi de elec.c.i. et plenius de elec.cum ecclia vulterana:tene primum p hāc ōcre. ¶ Cōcludit § q̄ pp sitū in territorio solius epi fundat intentionē de iure cōi pp sitū in prochia si q̄ris an fundet intentionē ō iure cōi q̄ ad iurisdictionē et ptātē instituēdi et destituēdi:dic q̄ nō:et ō ne i eadē diocesi videant duo capita q̄ si mōstrz. ¶ Sup p̄te p̄tādi dic q̄ nō nisi aliud ꝓferat p q̄ ōrāt ius p̄tandi.i. ius pfonatus.ſ. de ecclesijs edifi. ad audientiam. ¶ Si quo ad p̄tē percipiendi iura parochialia:vt decimas:et alia bō fundat intentionem de hijs que fiunt a prela.pastoralis:de decimis cū in tua:de of. or. cum ab ecclesiarum.Si quer̄ de ofio tpali an fundet i territorio intentionē de iure cōi eo q̄ dño:dicit hic Host. q̄ si ēt si sit comes vel p̄ncepo alius excepto imperatore:et i episcopo opaſ hec excellētia dignitatis imperialis que supra oēs est in auc.quō oz eos in pn.ff.ad.l.ro.de iac.l.de precario.vij.q.j.in opibus. ¶ Nō ob.viij.di.quo iure vbi i plurali loquit̄ de imperatoribus q̄ illud plurale loquit̄ de regibus romanoꝝ:et hz nō sit nisi vnus habuit respectū ad futuros:vel ideo loquit̄ in plurali: qr q̄ndoq; fuerāt plures.C. de defen.ciui.l.i.et.iij. Ratio ārt quare hoc nō cōperit ceteris sicut epūs:videt q̄ fines epatuꝫ stabiles sunt:nec mutant:nec p̄scribunt.de prochijs sup eo. ¶ Dūdana vero dñia pp potentiam vsurpantur:et mutantur quotidie de voto q̄ sup hijs nō iudices ecclesiastici sup limitatione epatuum:non recurrunt ad laicorū diuisiones: vt in.c.i de re.do. ¶ Non ob.q̄ no.Jo.an.post Inno.ō iureiu. nūtiis:vbi dicit q̄ dño terre eo q̄ dño quo ad iurisdictionalia fundat intentionē de iure cōi:qr hoc verū si ꝓbat de dominio eius ab imperatore cōcesso alias nō. ¶ Per hanc decre.dic gl.q̄ correctio monachoꝝ primo loco spectat ad abbatē:ad hoc de offi.ordi.quāto vbi de hoc:dicūt tñ docto.si monachi nolūt parere abbatib⁹ cōpellunt̄ per epūm ne cle.vel mo.relatū.de sen.excō.monachi:ñ agat in forma iudicij de ꝓsuetudine pōt ēt spectare ad abbatem:qr cōsuetudo ēt priuato dat iurisdictionē.de fo.compe. cū cōtigat:fortius abbati.ix.q.iij.cōquestus. Si saltē nō hz ꝓsuetudinē ad epm recurrit.de hoc de offi.ordi.c.quāto. Henio ad vltimā ptem videlicet ad fm mandatū:et hic primo instruit sup testibus recipiēdo.so qūo iudicet nō apparēte ꝓsuetudine:tertio qūo iudicet illa existente. ¶ No.primo q̄ illi testes i cā sunt admittēdi qui verisimiliter de negocio sunt informati.Et no.q̄ qui sunt in eccl̄ia pōt hēre notitiā plenius de ecclesia. ¶ Scō no.q̄ cōfratres eiusdē eccl̄ie admittunt̄ ad testificandū pro p̄sidente in aliq̄ particulari dignitate ecclesie:p qō colligunt doc.q̄ aliq̄s pōt in testem admitti:qui nō admittit̄ in iudicē.de offi.del.cūz vbi de hoc. ¶ No.tertio q̄ ad hoc vt de p̄scribat ius ꝫ

aliquā eccliē exigit pacifica ⁊ quieta poſſeſſio hoc ē nullo mō interrupta. ¶ No.quarto q̄ ad p̄ciudēdam cōſuetudinē :vel iuo aliq̄ conſuetudinariuz in loco ſufficere vt̄ p̄batio vniuerſalis cōſuetudinis in eodez loco:vt̄ locis p̄ similibus:ad hoc optime.J.de ca.poſ.cū eccliā. Sutrina:et oz q̄ p̄icularia in quibus cōcluditur per oia ſint paria ex preſſo:ſufficit ergo allegari p̄ſuetudinē in ſpāli loco:⁊ probari eam vniuerſaliter in alijs:⁊ ſic fiē ex pari in tempore p̄ſumitur titulus allegatus.de cēſi.puenit.ita ex pari in loco p̄ſumit titulus vel p̄ſuetudo in loco pticulari. ¶ Not. quarto q̄ inferior p̄latus epō intra limites prochie ſue ppaz iuriſdictionē nō bz correctionem aut viſitationē:nec conſequenter ꝓcurationem róe viſitationis debitā:niſi aliō pcreat de conſuetudine:ad hoc de cap.mo.c.ij. ¶ No.q̄ fūdans intentionē ſup conſuetudine illā p̄bat. ¶ No.practicam ſuie ſup iure vniuerſali:q̄ pōt eſſe quo ad diuerſos articulos:partim abſolutoria: ⁊ partim cōdemnatoria p̄ ut ptes oſtendunt de iuſticia:ad hoc ō teſta. Raynal. ⁊ Ray mundus. Et no.practicam abſolutorie ⁊ cōdemnatorie ſup iſtis iuribus realibus aut perſonalibus:in cōfeſſoria:vt̄ negatoria. ¶ No.q̄ quaſi poſſeſſio vel iuriſdictionis exercitium:in aliquibus particularib⁹:ſub iure vniuerſali cū intentione querendi torū:quo ad alia iura non extendit in exoribitātibus a iure cōi. ¶ Ō p.ad iſtam partem ⁊ videtur q̄ hec p̄batio nō debeat reſtringi ad canonicos tm̄:q̄ iuo ac dictū ō reſtib⁹ pmiſſorū ē:⁊ p̄batio nō ē anguſtāda. de re iū.i p̄ſtria.ff.de teſta.l.i.So.dicit ō Jo an.q̄ ō fuit q̄dā p̄ miſſio facē ex offō pape:vel ō p̄ſenſu partiū vel de p̄ſenſu ſolius abbatis que fuanda eſt ex quo forma data ē alias fieri ſi deberet ar⁹.vt lite nō contē.§.i. ¶ Ō p.ſo q̄ archi.ſpectz iuriſdictio de iure:vt pz.ē.c.i.⁊ quaſi p totum. So.an archi.bz iuriſdictionē de iure an de p̄ſuetudine opi.ſunt que tanguntur.ē.c.i. ¶ Ad quaz opi.declarationē:dicit Hoſt. q̄ quedā ſunt epālia ordinis vt p̄ſecrare:dedicare: reconciliare:criſmare.p̄firmare.⁊ ſimilia:de quibus habet de elec.q̄ ſicut.§.preterea.⁊ hec non pōt minor epō ēt obtentu p̄ſuetudinis.xviij.di.quāuis.⁊ eſt caſus.ē.de cōſue.q̄to.bz aliq̄ō iure de hijs exercerē:quatenus a iure cōcedit vt in abbatibus pz.ē.de ēta.⁊ quaſi.cū contingat:vel de conſuetudine approbata p papam:vt pz in preſbyteris cardinalibus de ſup.neg.p̄la.c.i. Vel de pape p̄miſſione.xcv.di.puenit qō pōt:de quo in.d.c.quātocūz inferior in minori hoc non poſſit committere.de cōſe.ec.vel altaris aqua. ¶ Quedā ſūt epālia auctoritatis:ſicut audire cāe matrimoniales non dic ſniam dare:vt euitet id quod habet de elec.trāſmiſſā:q̄ talia dant a cōfirmat tm̄:indulgentias concedere:⁊ quo ad exercitia eccleſiaſtica beneficij adminiſtrationē inſtituere ⁊ ſimilia:de quibus.ē.c.ad hec.⁊ ſi qua alia reperiunt que p̄cedit vt epō ad rpō cōmittere poſſit:vt no.ē.c.ſignifica ſti.⁊ talia pōt ad rpō cōmittere:in ꝑpetuū ät nō:nec a ſubdito poſſunt acquiri:niſi ſpāli p̄uilegio pape:vel cōceſſōe epi cū p̄ſcriptione ſequuta:ſic loquit de exceſ.p̄la.acceden tibus.de iurepa.cura. de reli.vo.cōſtitutus.vel ex ſnia arbitri vel alia quentione.p̄ſcriptione firmata.de p̄ſcrip.cuz olim.⁊ c.veniens:ſic poſſet intelligi ēt de inſtitutiōe auctoriz abili.ō iſti.cū veniſſent:alias p̄ſuetudo nō p̄deſſz:p no. ē.c.cū ſarſ. ¶ Quedā ſunt ſimplicis iuriſdictionis:vt viſitare corrigere cohercere modica cohertōe:cāe minores audire ⁊ terminare:⁊ q̄dā alia:que in ſequētib⁹ colligi poſſūt ⁊ in hijs archi.quo ad prochiales eccliās.⁊ minores ritus loos.de iure cōi eſt vicarius epi.ē.c.ad hec.⁊ in iuriſb⁹ prie allegat.maiorem tm̄ cohertionē exercere non debet incōſulto epō:niſi in caſibus plus acquirat.de elec.dudum.ō ex teſ.p̄la.ad hec.nec iſta vicaria extendit ad maiores ritus loos:vt abbacie:⁊ cōuentuales eccleſie:niſi p conſuetudinē hoc acquirat:vt hic:⁊ de offi.archi.c.ſi.de ma.⁊ obe.cuz inferior. Caueat ḡ epō ne hac vicaria p̄mittat vti archi. tanto tēpore q̄ cōſuetudinis preſcriptio ſit completa.de elec. cumana.de ca.poſ.cum eccliā.interim autem p epūm ⁊ in hijs qñ vult:cum ſit eius vicarius p̄hibere pōt: vt dixi.ē.et no.J.ti.i.c.ſi. ¶ Quedā vero ſunt certi officij.ſicut ſūt iſtallare abbates ⁊ alios:aliqua de iure cōi ſpectant ad archi. ē.c.ad hoc.§.in q̄busdam ō ceteris remittit ad ſummam. ¶ Circa hanc p̄tem Jnno.ponit vnam mirabilē gl.i q̄ tractat de extēſione cōſuetudinis.de materia extēſionis q̄ ſi poſſeſſionis hēs pleniſſime.in.c.dilectus.ō cap.mo.de q̄ plene dixi.in.c.in iſtis.de reſti.ſpo.in tractatu incorporalium. ¶ Ō p.igit q̄ cōſuetudo hec in oib⁹ eccliis non extēdat ad pticulares eccliās:nam ſi vna eccliā fuit diligens ⁊ non p̄mittendo vſum talis cōſuetudinis nō bz factum aliorum ei nocere:ut pz in regula res inter alios acta.de re iudi.c.ſi.p̄terea archiepō archi.oīs hec iura cōceſſiſſet:in oibus alijs monaſterijs ⁊ nō in vno hec cōceſſio ad illō vnuz in quo conceſſa non ē:nō extēderet:ergo nec pari rōne ipſa conſuetudo:maxime cū conceſſio ſit fauorabilis ⁊ late intp̄randa concedētē.ō donat.J.dilectus.de conſuetudine cū dilectus. ¶ Hic Jnno.declarare hoc volens:an ⁊ qñ cōſuetudo vniuerſalis extendat ad particularia.ponit gl.ſuo more inepte compoſitam:quam tibi reducz ad aptiſſimā ⁊ intellectualē cōpoſitionez: ita q̄ nō difficil ſz clariſſima videbitur materia:⁊ expediā eam per aliquos articulos. ¶ Primus erit an hec p̄ſuetudo vniuerſal⁹ in ſe ſit extēdibilis ita q̄ extēdat ad alia loca. ¶ Scōo ad q̄ iura. ¶ Tertio circa q̄ fiat extēſio. ¶ Quarto q̄ requirant ex pte extēdentis. ¶ Quinto que exigant ex parte eius cui p̄iudicat ad.pacientis extenſionē. ¶ Ad primū aliqui tenent q̄ nō bz locū extēſio nec cōſuetudinis nec preſcriptionis: q̄ ipſa odioſa eſt ⁊ cauſat ad limites vſus:ergo ad illos reſtringit ꝫ iſtos:⁊ hec decre.⁊ decre.cū eccleſia vulterana. de elec. iō tenet:q̄ aliquo caſu pōt extēdi. ¶ Ad ſm ad que iura ⁊ q̄ poſſūt extēdi:dic q̄ quedā ſunt iura inp̄reſcriptibilia:vt eſt ius viſitationis.de preſcrip.ex officij.de cenſi. cū venerabil⁹:⁊ in hijs planū q̄ p̄ſuetudinis nō cadit extēſio:⁊ ē hoc dictū Hoſt.q̄ talia non poſſunt queri:vel ſi querant:non querentur abſq̄ iuſto ⁊ ſpecifico titulo.de preſcrip.ſi diligenti:⁊ hec acquiſita eſt alia q̄ epālis:⁊ ſic vt conſuetudine quelita poſſet conſuetudine obūbrari:epālia aūt non ē de p̄ſuetudine obūbrabilis:q̄ de iure cōi cōperit. ¶ Quedam ſunt iura iuriſdictionis:vel eccleſijs onoroſa:⁊ talia non extendunt:vt pz de conſue.c.i.de decimis tua.xij.diſt.oīa.xj. di.catholica.⁊ ideo in penſionib⁹⁊ ꝓcurationibus:hec cōſuetudo non eſt extendēda:q̄ talibus obuiat iuo:⁊ hoc verum qñ agit de extēſione vnius rei ad aliam. Si vo tractetur de extenſione eiuſdem rei ad eandem:tunc bene fit hec extenſio.ff.cōia prędi.l.vēditor.§.ſi conſtet.de decimis cuz in tua.de cenſibus ſopite.cū ſuis concor. ¶ Itaq̄d.n. cōſuetudo vel p̄uilegium ſit extendēda aut reſtringenda: q̄ diuerſo iure cenſeant:p hoc dicit q̄ ſi certam penſionez.g. ſolidoz vel certā penſionē numeri:in oib⁹ alijs monaſterijs de cōſuetudine acquiſiuit:nō poterit hoc exigere a monaſterio ſancti petri:q̄ talis cōſuetudo eſt onoroſa. de conſu.c.i.q̄ intelligit Hoſti.vbi alius q̄ epō vellet hoc acqrere:qui iure cōi oīa ei ſubeſſe videt:⁊ ſic nō ſunt talia odioſa.x.q.i.regēda.xij.q.i.p̄cipimus.⁊ c.eccleſie. ¶ Per hoc dicit Hoſti.q̄ vbi epō petit a ſubdito aliquid noui vt inſolitum a iure:ſi nō oīno improbatū a iure:puta cenſuz vel caritatiuū ſubſidiū:vel ſimilia:ex quo p̄bat q̄ illud bz ⁊ p̄cipit in alijs cōuicinis cōmuniter:⁊ io a quo petit niſi aliud p̄bet. ¶ Ad idē iura allegata in vltima glo. ¶ Quedā ſunt iura nō a iure cōi exorbitātia:ſed p̄ter ius:vt q̄ iuo talib⁹ nō reſiſtit:nec data a iure reperiunt:⁊ adhuc in talibus bz locum extenſio.de cenſi.ſup eo.de conſuetu.cū olim.xij.di.diuturni.⁊ c.omnia.⁊ c.ſe. ¶ Quedā ſunt iura a iure cōi p̄ceſſa queri.⁊ in quib⁹ querere laudabile eſt ⁊ rōnabile:⁊ que conceſſibilia ſunt a iure non reprobant ſicut ē in hoc:q̄ archidiaconus in monaſterio iuriſdictionē hēs q̄

epo dz de facili concedere: vt suū facilius faciat onus. ℣tit. i. c. fi. ℟ que a iure non reprobant ℟ talis seruanda est: ℟ extend enda ē: vt hic de elec. cū ecclesia. xij. di. in bis. xij. di. ℣ consuetudo. viij. di. que cōtra. de cens. sopite. per hoc dic̄ q in his que sunt iurisdictionis vel ei annexi: dz locum extensio dūmodo maior pars populi ℟ tal. ff. de iustitia ℟ iure. l. pe. ¶ Venio ad tertium. s. circa q̄ fiat extensio dic q aut iura sunt similis nature: ℟ per ois paria: ℟ fit extēsio de iure ad ius: vnde si vtatur iure q̄ competit de iure cōi illi similia ℟ paria: nam si epo vel archi. in aliquo loco de quo nō ꝓstat q̄ sit alterius iurisdictionis aliqua iura epalia exercuit ois alia ibi exercebat. de reli. do. c. i. ℟ hoc maxime obtinet in iuribus archidiaconalibus ℟ cōsimilibus: que p consuetudinē acquirunt: ℣ Inn. Aut intendit extēsio de vno iure ad aliud diuerse nature ℟ non dz locum: ideo si decanus i monasterijs alijs acq̄siuerit iurisdictionem epalem: p hoc nō poterit exercere aliud ius quod nō sit eiusdem speciei. Similiter fit extensio ō loco ad locum vt q̄ ē in vno loco: seruetur in alio: ℟ tūc cuz extēsione de loco ad locū op℣ q̄ loca sint paria: ideo si decan⁹ in monasterio sancti petri iurisdictionem acq̄siuerit ex ꝓuilegio vel consuetudine: ℟ nō in alijs dz postea in alijs monasterijs archi. acq̄siuisset ℔ non extēderet ad monasterium sancti petri: hoc p̄z q̄ dic̄ in huiusmodi abbatijs filijbus: ℟ in quibus non ē aliqua quo ad hoc dissimilitudo: q̄ hic nō erat ex quo ꝓuilegio vel iur spāli ad aliū hec iurisdictio ptinebat: p hoc dic̄ q̄ si abbas exercuisset hanc iurisdictionē noie epi: q̄ ad illum non extēderet archi. vsus: secus si exercuisset vt abbas: q̄ illa non ℣dicit archidiaconalis: cū alia sit abbatialis: ℟ alia sit iurisdictio archidiaconal. ¶ Per hoc dic̄ q̄ quo ad eos ad q̄os fit extensio exigit q̄ nō sint vsi apposita cōsuetudine ℟ sufficit etiā si certum sit: q̄ in illis locis ad que extendit nō fit q̄s vsus hac ꝓsuetudine. Ad hoc q̄ ecclie de nouo edificate cogant ad hāc consuetudinē fundandam: in q̄bus ē certū q̄ q̄s consuetudine nō est vsus. de cens. ecclie. sicut ē i officijs ecclīasticis vnum modum fuit. xij. di. c. pe. ℟ si. vnam mensam cōmunem habere. ℣ cens. ex pte. prerogatiuā eiusdem dignitat℣ fuere. de consue. cum olim. si aūt alij hērent ℣ram consuetudinem: non fieret extensio. de consue. c. fi. ℣ prescrip. audit℣. xij. di. illud breuiter: idē si alius hec iura in hoc monasterio exercuisset. de ꝓscrip. officij: idem si pro illa aliam habuit illa etiam pura vna ecclia iciunat die℣ sabbati: altera die mercurij. xij. di. illa. ¶ Ad q̄rtum. s. q̄ requirant ex parte extendent℣ ꝓsuetudinem: dic q̄ si vsus ista cōsuetudine in oibus locis vel saltē in maiori pte locoꝝ: si agitur ō extēsiōe quo ad loca: idē ō ꝓsonis q̄ i maiori pte psonaꝝ sit vsus ℔ iure. ff. de iusti. ℟ iur. l. pe. ℟ fiet extensio ēt ad loca eiusdē potestis non solū diocesis. ad hoc. ff. ad municipa. l. q̄ maior. ff. de rest̄ibus. l. restitū. ℌ. fi. ¶ Ad q̄rtum. s. ex parte eius cui ꝓiudicatur: ℟ ℣ quem extendit consuetudo: dicit q̄ exigit patientia vt si agit ō acquisitione iurium epalium exigit patientia epi ℟ imputet sibi epo qui vidit archi. exercentem: ℟ non ℣dixit. de ꝓsue. c. ij. ff. de legi. l. de quibus ℟ hoc intelligit: q̄si nec epus vel abbas sibi iurisdictionē exercet aliquo modo: alo ex hoc ꝓiudicaret q̄ interrūperet prescriptio: q̄ tunc apparet q̄ epo non intēdit hāc iurisdictionē concedere archidiacono: ex quadā enim tacita concessione epi surgit hec extensio: p q̄ p℣ q̄ si epo ignorāte hec iura exercuit: nihil acq̄sinit. de cōsuetudine. c. i. C. de fuitu. l. i. ℟ ij. ¶ Nec ob. si scinit q̄ hāc iurisdictōez nō in vno monasterio exerceret: p cōsequens tacite vt ꝓsentē q̄ habeat in alijs ℟ p. non q̄ hoc casu videret archidi. magis fulciri prescriptione q̄m ꝓsuetudine: aliud q̄si in plurib⁹ q̄ tunc magis consuetudine q̄m prescriptione videt fulciri. ¶ Cōsuetudo. n. se dz ad ius vt cōe ℟ vniuersale: prescriptio vt ad pticulare ꝓuatum. prescriptio āt q̄ odiosa ē restringēda. de ꝓscrip. vigilāti. Consuetudo tanq̄m fauorabilis nō ē restringēda: sed dilatāda: facit q̄ ℟ titulus in ꝓsuetudine nō exigit. no. de prescrip. cum olim ad fi. vnde ℟ si prescriptio ad nouū monasterio nō extēdant: consuetudo tam̄ extenditur. de censibus eccleſie: ℟ sup eo de consue. cū olim. ¶ Alij tñ non faciunt diuisam inter consuetudinem ℟ prescriptionem. Et faciunt hec ad questionē legis. ff. de nobilibus qui nunq̄ collectauit subditos cum quo ꝓtribus casibus posset ille collectare militando: filios maritādo: ℟ mare trāsfretādo: quoꝝ vnū sibi imineret: qua vīa ꝓbat℣ C. ℣. C. que sit lon. consue. l. ij. ℟ ibi distinguit inter consuetudinē ℟ prescriptionē: ad hoc. xij. q. ij. cognouimus: vt legit q̄ ēt nouus reddit⁹ iure veteri censent. ¶ Ꝓcedit q̄ dicta sunt circa extēsionē nō obstāt ℣ia signata: primo q̄a res inter alios acta tē. q̄ hoc est ne vna ℟ eadē res diuersis iure censeat. xij. q. ij. q̄ cognouimus. Item q̄ agit de modico aut nullo preiudicio: q̄ si archi. exerceret epus tamē per se ℟ eundē archi. vel alium exercebit. ō. e. c. i. ¶ Non ob. q̄ si epo ꝓcedat in pluribus nō extendit ad nō cōcessū q̄ concessio dz in nō expressis tacitam exceptionem: de prescrip. nōne. nō sic in cōsuetudine que est apta recipere extensionem. ¶ Quero q̄d si archi. q̄ ꝓ cōsuetudinē acq̄siuit visitationē postea amittat eā per disuetudinē. An epus qui ꝓ C. ānos stetit q̄ nō visitauit possit visitare: dic q̄ sic: de prescrip. cū ex officij. de censi. cū venerabilis. ℟ c. venerabil. ꝓ q̄ apparet q̄ male dicūt q̄ dicūt q̄ epalis institutio ꝓ solā patientiā epi ꝓscribit. ¶ Quero planū q̄ hic archi. nō dz correctionē vel visitatiōez in monasterijs q̄d ō prouocatib⁹. dic q̄ idē si sint ꝓuentuales: vel ad hoc p epōz institut℣: vt ibi sit cōuentus. de ꝓsue. cū dilectus. de sta. mo. c. ij. i alijs secus cū nec gaudeant priuilegio monasteriorū nō exemptis potest archi. iura sua nō obstante priuilegio epi: de excess. prela. c. ij. ¶ Quid si monasteriū hēat populū: videt q̄ abbas rōne visitatiōis populi debeat Archidiaconū ꝓcurare. de priuilegijs ex ore. ℌ. fi. x. q. i. Alia rō ibi sacerdos ꝓ se distinguit monachos ad soluendas decimas ℣z ꝓ superiorē ipso facit coherceri ℣z Host. adhereas ꝓ dcō Jo. an. An.

De officio archipresbyteri. ℟ Ric.

¶ Quia post archi. archipsby. facit gradum. Ideo tē. ō materia. ℣z v. di. perlectis.

¶ Archipresbyter.

Hec prima capitula nō sumant nec diuidunt: ꝓpter multiplicatē dictorum: tñ principaliter intēdunt q̄ archipresbyter ciuitatensis est sub archi. ℟ principaliter preest psbyteris ℟ principalibus officijs. ¶ No. primo q̄ archipresbyter de iure ē sub archidiacono ℟ sic archidiaconat⁹ ē principalis dignitas post epōz i ecclia. ¶ Et no. q̄ tenet ꝑceptis archi. obedire sicut preceptis epi.

¶ No. scōo q̄ eius officium est principaliter habere curā supra presbyteros. Et sic dignitas archipresbyterio vī cura. ¶ Scōo ad eius offm̄ spectat principaliter missam dicere loco epi: ℟ sic in diuino officio respectu misse: est vicarius epi. ¶ ℣ p. q̄ archipresbyter nō ōbeat subesse archidiacono: cum sit maior in ordine. de ma. ℟ obe. c. statuimus. et c. i. So. dicit glo. j. Archidia. preest quo ad dignitatē ℣z si pest quo ad ordinē: ℟ ordinis ministeriū: dat simile ō angelis qō dic vt in glo. ¶ Dicebat Hosti. q̄ si archidiaconus est psbyter: qō eē pōtnec per hoc amittit archidiaconatū: de quo de renū. ad supplicationē: tūc archipresbyter cedit ei cū sit par in ordine: ℟ maior in administratione. ¶ Dic tñ q̄ ecclie q̄ cōsuetudines sunt seruande: vñ dicit q̄ hēnt se isti vt excedentes: ℟ excessi: q̄ in aliquibus archidiacon⁹ reueret archipsbyteꝝ in aliq̄bus ecōtra archipresbyter archidiaconū. dat simile in pfe carnali qui est filius spūalis filij carnalis. ¶ Quero q̄d ē dicere collectā. gl. dic. i. missam: alle. iura q̄ sic dicunt: ℣z ꝓm doc. dē q̄ ad ipsam bomi-

neu colligunt:vel dic collecta.i.oratione: qz de missa dixerat.ō.t vide de ō verbo.iij.q.i.c.ij.vel intelligit ō missa festiali vel matutinali:qz multe orationes dicunt:t mīta capitula fm Gof.cū tamen in missa cōter nō dicat nisi vna. ¶ Quero quō intelligat illud assidue stare tē. Jo.dic assidue.i.horis cōperētib⁹.xxxvi.di.c.ñ.xxxvij.di.de qbusdā de ple.di.v.nunq̄.de frig.c.vlti.§.ñ.omnia.n. suis debent conuenire tēporibus.xxxiij.q.iij.si eccīe.in ñ. ¶ No. p rebus q̄ dicunt assidue possedit:vel stetit vel habitauit:vi de By.in.l.iff.so.ma. ¶ Quero de q̄ missa loquat:dic de missa solēni q̄ dō in eccīa in festiuitatibus solemnibus qb⁹ dz episcopus:nisi ex cā impediat:interesse in cathedrali ecclesia.de conse.di.ij.epūs.xlj.q.i.t tempora qualitas.i ñ. Hosti. Antonius de Bu.

m **Jnisterium.** Nō sumat sibi cardinaliū.i. pncipaliū. ¶ No.offm archipresbyteri: qz est supra pncipales presbyteros:t pncipaliter habz curā officij erga eos in solēni agēdo offō. ¶ Et no.q distributō officij ebdomodarij:dz capere pncipiū a die dominico. ¶ No.secundo:q officium dz dici horis canonicis: inde clinabilit.i.puncto horę:non ergo licite dicit:q alio tēpore dicit:t ale digne t sancte non dicit vt dz: per quod patz q cā non subsistente videtur peccare sacerdos qui ōbitis horis non dicit officium. ¶ No.quarto:q archipresbyter ō ficiente episcopo procedinat vt vicarius omnia que ad officium spectant principalium sacerdotum. ¶ Et nota hic multa que sunt de ministerio sacerdotum:benedictio functiū:inungere infirmū:t no.q dz vngi oleo:t nō crismate t penitentes reconciliare:t sic vt q in tota dioc. archipresbyter hēat curā t possit ministrare sacramēta ō cōsilio epi ñi. ¶ Itē nota q libet presbyter dioc.ē sub curia archipresbyteri:vñ non pōt alteri cōfiteri eo inconsulto: nec ab alio priam recipere. ¶ Et nota q ad eius officium spectat dicere solemnē missā aut alteri cōmittere:t per hoc apparet q expositio gl.in.c.precedēti de collecta est melior alijs. ¶ Nota q vicarius pōt dare vicarū qō procedit i voluntaria iurisdictione nisi sint data a principe.de of.del.iuq̄stionē:de quo.l.c. primo. ¶ Glo. querit q̄ dicant cardinales:t quare sic dicant.glo.hoc declarat:t ē clara: vñ per hoc arguit Hosti.q sicut inter cardinales nullus ē qui saltē non sit diaconus:ita nullus deberet esse canonicus q non esset saltē in sacris.de ets.t quali.queritis.ad hoc facit quod no.de con.di.i.epūs sacrificāt.t.c.inbemus:vide hodie cle.i.de ets.t quali. ¶ Quero qñ incipit dies dñicus quo ad officium glo.declarat. ¶ Quero q̄d ē dcm̄ idecliabiliter fuiant:gl.declarat. ¶ Quero an incōsulto epō poterit.glo.dicit q nō a ꝯrio:t dicit q loquit a solēni penitente q crimē publice cōmisit q vniuersaz cōmoueret urbem:in quo ēt cā necessitatis si episcopus comode haberi non possit poterit archipresbyter:t quilibet alius sacerdos reconciliare:t ēt laicus.de cō.di.iij.sanctū. ¶ Hoc nō placet Hosti.qz lz laico quis possit cōfiteri:tpe tñ absoluere si pōt:nec reconciliare:vt no.glo.de of.or.postoralis.§.i. Joan.t Aug.intellexit de vltimo anno septēnij:qnquēnij: vt decēnij assignati ad solemnē priam:nā annis intermedijs poterit fieri reconciliatio epō incōsulto:sed dicit Hosti. qō illi intellectui ꝯdicit.c.in capite.l.vi.t consuetudo approbata remittit ad summā.e.ti.v.quinto. ¶ Sed an tales penitētes sint infames:dicit q sic:vñ nec ordinari possūt.l.di stin.penitētes.vi.q.i.infames.de bigamis.c.i. sed hoc non accidit rōne penitētie:lz rōne criminis publici p quez:alias si crimē sit occultū:t priꝰ sit occulta non infamat:lz renouet t emēdet.l.di.ferrū.de test.c.ñ.de sum.trī.c.i.infamat: ergo tū qz publice nudus incedens verberat:tū qa crimen suū p viam penitentie publicat.iij.q.vij.§.postoralis si sententia nō precedat solus ictus fustiū nō infamat:ad id.ff.ō penis.l.t i fuoz.i ñ.p qō dic patēter errare eos q iudicāt ita meos eos q sumūt priaz publicā ex deuotiōe: virtute.n. deuotio non dz improbari.ff.de postu.l.i.§.bestias: ale damnare debuisset. Dauid se humiliantem.ij.regum.vi.t Jos. baptistam. Marbe.i.t.iij.

o **Fficium.** Declarat quod sit offm archipresbyteri. Circa tēf. ¶ Nota que spectant ad offm archipresbyteri:qz vicarius ē epī:circa officium inchoandum:t dare dz benedictiones pbyterales. ¶ No.q officium misse ē delegabile:t sic vicarius dat vicarium in his que sunt voluntarie iurisdictiōis. ¶ Et no.q custodia sacre cristie ad eū pncipaliter spectat. ¶ Nō q eius officium pncipale ē q nō deficiat infirmis sacrm eucharistie. ¶ Et nō q sacrm pnie est necessitatis:t q sacramētū corpus xpi. appellat cōfirmationis. ¶ Et no.q etiā laici debent cōicare in corpore t sanguine. ¶ Nota q pegrini:t aduene venientes:q̄diu morā trahunt in ciuitate:sunt sub cura epi loci t archipresbyteri:facit ḡ q ibi debēt sepeliri:t si alibi eligāt:q quarta debeat epō de quo p paulū in cle.vadum.de sepultu.t vide Jo.an.in.c.i.li.vi.de sepul. ¶ Nō duplicem actum in actu baptismi:ná pmo precedit catechismus:in quo fit xpianus:secūdo baptismus. ¶ Quero i quo debeat prouidere sacerdotibus ne moriant absq; penitētia:dic q pōt dupliciter intelligi. Uno mō q loquat de pusione quo ad ipsos sacerdotes:t pbat q archipresbyter sacerdotū ē curatus:t ab eo debēt assumere priaz. Alio mō q loquatur de prouisione quo ad alios ne moriant pp defectum sacerdotum:nō assumpta priaz:t tunc dz cōmittere alijs sacerdotibus:quando p se nō sufficit:ad ō.ō.c.i.ad ñ. ¶ Per quod dicit Hosti.q ille q curam habet:vbi non sufficit ad sacerdotalia exequenda:alijs ō cōmittat:quod est vez vbi necessitas imminet.ff.de offi.eius cui mā.est in.l.i.t vide de peni.omnis sup glo.executionem:t vide Jo.an.in nouella.de elec.cū ex eo.li.vi.t glo.de priui le.c.i.li.vi. ¶ Quero de qbus benedictiōibus loquat ifa glo.i.declarat:t bene in epō:nullus minor epō benedicit. pi.di.veniq̄.t remittit Hosti.ad summā.e.ti.§.ñ.v.sexto. ¶ Qp.q eucharistia nō seruet.de cōse.di.secunda tribus solis.non reseruatur nisi in casu salicet ad opus infirmoz dz ad hoc de sen.excom.permittimus.de custo.eucha.c.i. ¶ Ultima gl.dicit q quilibet ō ciuitate t dioces.potest sacra recipere in maiori ecclesia.nec ob.de pe.di.v.placuit t de proch.nullus:qz lz epō non debeat recipere prochianū alterius epī:pōt tñ recipere prochianū suū:lz sit etiā alterius prochie priculerie:qz p ō non exmit a prochia sua fm glo.t per hoc concludit glo.q quilibet pōt recurrere ad archipresbyterū maioris ecclesie fm glo. Jnno.t Abb. videtur hoc restringere ad graviter peccantes.l.dist.penitētes.t.c.in capite.t.xxvi.q.vi.c.ñ.Si intellexerunt ō casibus epō reseruatis:non placet hoc Host.q dicit q sine spāli cōmissione epī archipresbyter nō absoluet ī illis: qō credit. Joan.de pen.ñ epō.li.vi.loquit ergo de alijs:t procedit in oibus ex quo dicit Host.q quilibet dz papaz:epm:t archipresbyterū:q epī est vicarius t curatus.de pe.oīs. Jō ñ potest conqueri presbr curatus:si sacramēta ministrantur ab episcopo in prochia sua vel ab alio de eius mādato:vñ qō no.in.d.c.omnis.

p **Tingule.** Archipresbr rural pbyterorū t laicorū plebe natus curā gerit contra decretū:tñ epī nihil ordinare pōt.b.d.t non videtur.

¶ No.q in qualibet plebe dz ēē archipresbyter:t q quilibet plebanus ē archipresbr:dz ergo pbyteratus ordinē annexū.de ets.t q̄li.c.i. ¶ No.so q quilibet plebanus dz hīe sub se titulos particulares:t pbyteros. ¶ Et no. q tituli subiecti plebano t presbyteri titulorū sūt sub cura plebani:adeo q ab alijs nō pōt recipere ecclesiastica sacra illo inconsulto.

sic est:ar.q capellani in ecclesijs collegiatj:inferioribꝰ oĉo debeant recipere confessionẽ:t priam a presbytero prelati t non ab alijs capellanis vel canonicis:qz ipse illoꝝ curã habere dr:idem ó familiaribus oibus in ecclia fuentibus. ¶ No. quarto q nó decet epm q̃si sufficiat dimittere ecclesiam sine rectore. ¶ Et no.ar.q inferiorẽ ecclesiam non pót ꝓprie mẽse vnire:ad hoc dc.si vna.de re.ec.nó alie. ¶ No.quto q appellatione mãis ecclie: cõprehẽdit cathedral non plebanal. ¶ No.sexto q ꝯ decretum epi factum nó valet:t sic effectus decretj:bz locum ét in decreto minoris a papa.de quo de ꝓbé.dilecto:t vide de rest.i ite. c.ij.t vide qó no.de mẽsimp.ꝓtrac.ꝯ interdictum ecclesie. c.ij. ¶ Septimo no.q pót epus circa cõmissa inferiori ꝓlato:t epi vicario in aliquibꝰ illi inhibere pfatem:t si facit illud ꝯ decretum nó valet. Glo pe.oppo.q non ita vt epi habeant:qz liberiorẽ habẽt epi. glo.fatetur q non notat oĩmodam fiĸitudinem. Secũdo obuiat q immo aliq̃ iudicent archipbyteri:nec semp referãt.de of.or.cũ ab ecclesiarũ. Hic minima decidit:grauiora refert:ad ĥ de ꝓsang. et affi.ex litio. ¶ Oppo.q possit epus beneficium ad mensaz vnire:t fructus retinere:vt ecclia sticio bñficijs.c.vno. So.dignitatem retinere nó pót:vt hic:ad tpus tñ ex cã de ꝓsensu capli sui pót retinere fructus:vt ibi:dic de hoc vt ibi:ad qó de inst.ad nr̃am. ¶ Oppo.q alr sumat matrix ecclesia. qz p illa que capellam bz sub se.de ecc.edi.c.iij. So. fatendũ q sic sumit:t qlibz p ecclia cathedrali:vide qó not.in cle.de sen.excó.c.i.in vbo.mrice. ¶ Quero an si archipre sbyter vocet:vel plebanus clericuz i titulo sibi subiecto ad residentiã:t si nó veniat possit illum ꝓuare bñficio.dicit Jo. an.q Jo.cardinal determinauit p hãc decre.q nó:t qz cuz agit in figura iudicij:solus epus est iudex clerici.xi.q.i.de personali:vbi de hoc de here.cum ex iuncto.in fi.t hoc verum nisi ad ipm spectet destructio:t vide quod no.de cle.non resi.relatũ.t.c.qualiter.de elec.lz canon.li.vi. sup glo.pe. ¶ Quero an legar⁹ possit facere statutũ ꝯ iura cõmune. Host.dicit q nó p istũ tex.t qz inferior tẽ.de maio. t ob.cũ inferiorẽ:dic q aut volũt statuere cõtra reuersa pe t nó pñt:de of.dele.q translationẽ:aut ꝯ concilia solẽnia:t idẽ vñ statuere non posset q minor.xxx.annis eligi possz in epm:vel q quis hꝺ posset plures curas:t hic fiĸa vel alio mó esset iura cõe in totũ tollere:aut vult tollere cõstitutiones cões in totũ:t non pót:aut vult declarare:t potest:aut vult addere illas inuãdo:aut aliquas penas apponendo t pót:idem ét pót alias inuãdo:vel addẽdo ad penam antiquã. Ideo pñt statuere q quis nó habeat vocem in capło nisi sit in sacris.de ets.t qua.queria.xcvi.di.satis euidenter:hoc enim nó est epales constitutiones euertere: sz eis deseruire:t illas supplere:qó é admittẽdũ.ó no.ope. nunc.c.i.de priuile.c.ij.possunt:t ad correctiones mox nó subuertendo:sed supplendo iura statuta facere preceptoria ꝓhibitiua atq; penalia:qz t plectẽdo tẽ.xxiij.q.v. ꝓdest fm host.t vide.de of.le.c.fi.t vide pientissime de appel.c.fi. lib.vi. Antonius de butrio.

De officio primicerij.Rica.

¶ Vlso de officio Archipresbyteri.Sz qz in choro primicerius est primus. Ideo ponit de eo:t est primus in choro vl cantu absente archipresbytero. Anto.

¶ Primicerius. Ponit illa q̃ spectant ad offm primicerij.b.d.t nó diuidit. ¶ Nota q primicerius.i.cantor est sub archidiacono t eius cura principaliter é vt ꝓfit in docendo diaconib⁹:et alijs in ecclesiastico ordine ponit:t doceat lectores ad nocturna officia. Et nota q debeat esse absq; negligẽtia in suo offo. ¶ Vltio host.hic colligit necessaria cuilibz sa-

discipulo:vt adiscat. ¶ Primũ q singulis diligẽter ꝓsideret de singulis. ¶ Secũdo q ó ꝓbabili dubio se non reddat certũ sz petitores cõsulat.C.de inge.ma.l.fi auiam:t ẽ ibi studiũ bẽat. ¶ Tertio q sit capacis sensus ibi capacẽ sensus. ¶ Quarto q totus versẽt circa studiũ:ꝺ absq; ulla negligẽtia. ¶ Quinto q nó ódignet institui ab eo cui ministerij offm est iniunctum:vt hic:t.xxxiij.q.iij.si habes. ¶ Oppo.q hoc offm spectat ad archidiaconuz.ẽ.de of. archi.offm. So.hoc t illud est verum fm diuersitatẽ cõsuetudinis:vel hic primicerius habeẽ sub archidiacono ad mãdatum archidiaconi vt vicarius eius:ex quo pz q q̃ subest epo alius etiam ordinarius pót alteri mãdare vices suas. ¶ No.q vicarius iuris dat vicariũ saltẽ ad certum articulũ:vel fm Host.fm ordinem rubricax:deficiente episcopo faciet archidiaconus:ꝺficiente archidiacono:faciet archipresbr:deficiẽte archipbytero:faciet primicerius:t sic de singulis:ad hoc facit qó dictum é.ẽ. ¶ Quero an primicerius hẽat iurisdictionẽ ordinariã:vt q sic:ex vbo curã:t ex verbo p animabus:t ex vbo discipline ac custodie p hoc tñ nó excludit iurisdictio archi.fm Jnno. ¶ No.q significẽt iurisdictionem:vnde tenet deo reddere rõnem: si nó monuerit vel instruxerit subditos:vel si nó punierit delinqntes:vel saltẽ epo nõ denũciauerit.ẽ.ti.i.c.i.t si.bz enim ordinariam in bis que sibi sunt cõmissa.de of.or.cũ ab ecclesiarum fm Jnno.qó dicit Hostien.vez de ꝓsuetudine.ó iure enim scripto nó invenit q hẽat cohertionẽ:imo cõfitit offm suũ circa disciplinã.i.doctrinã:vt prendit t circa officia:ãre t ó negligẽtia obligat:vt ĥ.t ó of.archi.ea q.

De officio sacriste.Rica.

¶ Vlso de of.primicerij.videdũ é de off.sacriste.i. thesaurarij.de materia habet.xxv.di.perlecto in fi. Anto.

¶ Sciat. ¶ No.q sacrista subiectꝰ é archidiacono:t ad eius curã sub archidiacono spectat custodia t cura vasoꝝ ecclie:t vestimentoꝝ t thesauri ecclie t que ad luminaria spectant t pertinent:siue in cera siue in oleo. ¶ Oppo.q hoc spectat ad offm archi.custodia vasoꝝ.ẽ.de of.archi.ea que. So.ꝓtinet ad istuz sub archidiacono:vt sibi loquit de collectis:t vtensilibus.i.ornamentis tñ hic de vasis vestimentis:t thesauro. ¶ Quero de quibus luminaribus:dic q loquit de luminaribꝰ lampadũ:vt differat ab eo qó dicit ó cera. ¶ Oppo.q hec spectẽt ad offm custodie.l.c.ꝓ. So.ꝓtinẽt ad vnũ t reliquũ fz diuersitatẽ cõsuetudinum:de relicto ãt ꝓ hijs luminaribꝰ nó detrabitur quarta.de testa.c.fi. ¶ Pót ét dici fz Hosti. q sacrista q̃ret oleũ t ipsuz tradet custodi:qui illó custodit: t expendet fm Jo.an. Anto.

De officio custodie. Rica.

¶ Vlso de offó sacriste:qz offm custodie quasi est minister sacriste. Jó de eo ponit.ó materia hẽtur.xxvi.di.plectio.

¶ Vstos. Ponit ea que spectãt ad officiũ custodie:b.d.t nó diuidit. ¶ No.officium custodie:qz illa que custodienda cõmittũt:ꝓtinent ad eius officium t est sub archidiacono t signabit bonas cũ tintinabulis in hẽte archidiacono:t palas:t lintheamina altaris:t cuncta vtensilia habunt ei hẽbit sollicitudinẽ in accẽdendo lãpades t laternas t extinguẽdo ne supra modũ lucendo tẽ. ¶ No.de discretione que é mr virtutũ:t no.q exigit etiã discretio:in quolibet ét quantũcũq; minimo officio. ¶ Nõ q archi.nó punit negligentiã subiectoꝝ in officio sed epo denunciat. ¶ Et no.q ꝓpter negligentiã qs ab offó de-

ponit quod no. ¶ Oppo.q custodie archidiacono spectat.de of.archi.ea q̃. So.sub secriste t archidiacono spectat ad eũ que sũt dignitas alteri pferat pferẽda est lex mancipij.deinde tempus ordinatiõis.ff.de alibo.scri.l.iij.t no.de ma.t obe.c.i. ¶ Oppo.q nõ repellat quia vt õpo natur p viam denunciatiõis.de accu.inq̃sitionis.So.p de nũtij.nõ deponit nisi criminaliter cõueniat vel p inq̃sitionẽ.de symo.Iz bely:vñ dicit Host.q ad denũciationẽ ingreret epm:t vide de iudi.nouit. Dicit Gof.q Iz p denũciationẽ agat ad correctionẽ:tñ qz ineptus erat ad administrationẽ:seu ad administrãdũ:t sic petebat ad administratiõe remoueri:qz alr cogi nõ poterat:fm Gof.vel dic:q ex quo est incorrigibilis:t indomitus:ablq; accusatiõe põt remoueri:qz notoriũ ẽ ipsius crimẽ.xvij.di.nec licuit.xi.q.i. si de sacerdotũ.l.j.q.vij.q̃ ppter.lxxxi.di.maximianus. ó iurein. querelã.fm Inno.q dicit q pus cõ deponat t alius substituat:Iz a beneficio suspẽdi. de eta. t qualit.querela.t in fi. Idem t si non potest coronã epũs enim non statim credet archi.si denunciatus inficiet:sed ex integro cognoscat.ff.ó custo.reoz.l.vltima.tñ sine inscriptione audiet archidi.si ẽ officialis.iij.q.iij.§.aliqñ.fz Vin. ¶ Quero an in decidẽdo exigat cõsensus archi.dic q sic:qz cõiter vtriusq; gerit offiũ.de of.archi.ad hec.§.fi.t si dissentiũt recurrat ad archiepm.de tempo.or.nec epi.ó iure pfo.nullo. ¶ Quero qd significet campana:dic q ẽ signũ:qñq congregandi cap̃m.de elec.in cãa.qñq signum excudi ad bellum. qñq est signum boni ex:vt hic:qñq est signum actiõis gratiarum:vt qñ post victoriam sonant campanam. Idem t de laudabili cõsuetudine q sonet de sero p salutatiõe virginis qñq p subtractione alicuius:ab hac vita. aliqñ excõicati qñ gaudij:t bonoris alicuius plene p cessiõ obiit occurrẽdi:qñq lectum intrandi:qñq ad parlamentum populi cõuocandi:qñq ad corpus xpi honorandum: dicitur autem campana a campania:vbi primus vsus eius fuit inuẽtus.de mõ tenendo. alr.glo.multa iura:t dicunt doc.q qñq initiũ:qñq medium:qñq extremũ inspicimus fm diuersitatẽ subiecte materie.de qua non ẽ curandũ.t no.vltimo Hosti.q malus minister est contrarius laudi deiecõuersio bonus illam promouet t exaltat fm Hosti. Anto.

c **Ustos.** Nota hic vltimus inter clemosynas decimas t obligationes: t q comprehenduntur in redditu ecclie.

¶ Et no.q inter cões equaliter fratres:t sic clericos t alios:rules sũt de iure cõi diuidẽde. ¶ Nõ secũdo duo puertentia iudicẽ inuidia t zelus. ¶ Et no.Ꝫ inuidiam. ¶ Et no.q tres columne ecclie sunt. Archidiaconus. Archipresbr.t Custos. ¶ Et no.q principalis distributor de iure cõi est in ecclia epõ:post epm Archidiaconus:post archidiaconũ custos:t p hoc dicit gl. hic q p eum custos dz constitui. ¶ Et no. q pronomen demonstratiuũ hic qñq respicit cõsequentia. ¶ Nota q melior t sanctior est eligendus custos. ¶ Oppo.q si sufficiat eligere dignũ Iz nõ eligat meliorẽ:vñ obstat.l.cuz pf.§.rogo ff.dele.ij.dic melior sanctior t iustior est eligendus:tamẽ si alius eligat Iz non fit melior sufficit:qz cõuenit ea scientia: tẽ.de renũ.nisi.cũ paidem.§.pro defectu.de elec.cã nobis ¶ Oppo.q colũne sint epi.de accu.qualiter.So. bi t sili diuerso respectu pñt dici columne.Quid est dicere alma dic.i.sancta t pulchra virgo t nutriens ab alo alescit.i. verbo t exemplo. Anto.

De officio vicarij.Rica.

¶ Hilo de his qui seruiunt ecclie nõe ppio videam de his qui seruiunt nõe alieno:igitur t cõiter in isto titulo tractat de vicario qui seruit in diuinis:excepto.c.penul.vbi tractat de vicario iurisdictionis.t de hoc.ij.in.vi.t de primo Rica in cle.de materia.xvi.q.vij.inoua.xcij. di.c. fina.

xcviij.distin.c.i. Anto.

Audientiam. Vicarius habẽs beneficiũ cui ratũ postea fuit adeptus:vicaria priuabitur.

¶ Prima narrat facti. ¶ Secũda pandet. ibi qr igit. ¶ No.primo.ar.q per desertionẽ ecclesie lõgo tẽpore quia vt ei bene pro derelicta:vide de hoc de cle.nõ resi.c.ij.posset induci contrariũ. ¶ No.fo q per acceptationem personatus vacat vicaria perpetua quã primo habebat:t sic extendit decre.de multa ẽt ad vicariã. ¶ No. tertio:q regulariter psonatus habz annexã curã. ¶ Nota quarto q in notorijs precedit libellus qñ inchoat ab executione:vt compellat qs ab impetitione. ¶ No.q vbi ẽ notorium attẽta natura materie libelli notoriã continet iustitiã:Iz nõ pareat ex serie libelli:sed extrinsece a libello libellus:t petitio reiici põt tanq̃ inepta.de iudicijs examina. p Inno.t hic t ponit de libel.obla.c.ij. ¶ Oppo.q non primetur quantũcunq; lõga absentia nisi prmoneat:vt ó cle. nõ resi.ex tue.So.dic si steterit p modicum vel magnũ non ẽ vio:qz nõ punit nisi moneat:vt.d.c.ex tue.de cle.non resi. ¶ Oppo.q nõ debuerit huic silentium iponi ablq; iudicio.ij.q.i.p totũ.So.dicit notabiliter hic Innoc.q libellus reicit:t agens ab agẽdo non solũ qñ ex serie libelli patet ineptitudinẽ:Iz ẽt qñ alr ẽ notoriũ petitionẽ esse iniustaz. hic enim in libello nõ dicebat se habere plures prsonatus:tñ ex quo aliter est notoriũ:q non põt esse occultũ. de trãsla. prela.quanto repellet fm Inno.t Ab.t hoc maxime locũ habz in beneficijs in quibus index est tacente aduersario inquirat ex officio.de elec.cũ nobis olim. ¶ No.hoc dictum q Inno.repetit.de iudi.examinata:in additiõe pue:t est bene.q ex quo constat q aliquis litigantiũ sup aliquo beneficio nõ habz ius in beneficio põt vtriq; ex officio silentiũ imponi:ẽt si alius libellus sit inepte formatus:ad idẽ de fi.prby.c.ij.t.iij.t c.qñ.de rescrip.inter ceteras.de pac.cũ clerici.fm Hosti.de of.del.cum contingat.de re iudi.cũ bertoldus:q̃uis regularis nullus iuuenis agere compellatur. tamen ab antiqua t iniusta petitione desistere etiã ex post facto ẽt si fuerit ab initio repellenda.de iudi.examinata:vbi de hoc:t sit vt lites restringant:de Rpt. nõnulli. ¶ Glo. satis ẽ clara inter ceteras.dicat q cliqus dr intitulatus i ppetua vicaria:p qõ docto.dicunt q ad titulum ppetue vicarie qs põt ordinari.ẽ.de Rpt.postulasti.t hoc notant hic antiqui:ad hoc de fi.prby.cõsuluit no. Sz Gof.videt tenere rẽsium:qõ dicit Hosti.fore vicius scriptionis:ad hoc de fi. instru.c.B.ppetuus. ¶ Nunquid sũt vicarius ppetuus possit aliud assumere:t si assumit an vacet primum:vide cle. no.ti.que de ecclesiis:t ibi determinat idem iuris ẽ in ppetuis vicarijs:q in alijs beneficijs curatis.

p **Roudeas.** Plures vicarias bre qs nõ pot.b.d. Pario ponit dictũ. Scõo ipius rõnes:ibi qr. ¶ No.primo.q etiã vicarias prlatiue:é inhibita:sicut prlatiue beneficiũ ẽ inhibita. ¶ Scõo not.ar.q prlatiue bficium ẽ inhibita. ¶ Et no.ẽ vnã cãz inhibite prlatiue bficium.i.pp impossibilitatẽ deseruiẽdi: t residẽdi in vtraq;. ¶ Oppo.q vicaria ẽt vnica sit prhibita:qz qlibz p se debitue ecclie tenet.j.de cle.nõ re.qz nõnulli.t.c.sc.So. vicariij bre regulr est prhibitũ:nisi in casib9 de quibus in dicto.c.extirpande.§.qui vero.l.cũ prochialis ecclesia ẽ annexa dignitati:vel prebende in ecclesia cathedrali. Itẽ secũdũ doc.t Vin.bñt locũ hec vbi qs Iz plures ecclesias ex dispẽsatiõe:vel in casibus in quibus licitũ est hre plures ecclias cũ prsona ibi cõtinuã residẽtiã facere nõ teneat: de eta.t que.cum te.de elec.cũ inter.Hosti.in decre.extirpãde.no.xij.casus in quibus Iz locũ datio vicarij:t ibi habetur t eos recitat hic i summa. ¶ Quero an exigat q vicarius sit sacerdos:glo.q sic:vel fm doc. quod intellige qñ bficium

est annexū sacerdotiū:qđ dic vt in clē.e.ti.que de ecclesijs ij. Ro.& vz esse canonice institutus cū certa portione. ¶ Opp.q quis possit bñe vitra vnā.de.c.quenit.l.de cēsi. So.ītium loquit in tpali de quo tñ dic vt habet in.c.nemo debet.de elec.lib.vi. Amo.

a **Dhcc.** Perpetuus vicarius p epm institutus p rectorez remoueri vel portiōe sua fraudari nō pōt. ¶ Pōnio ponit duplex dictū. ¶ Secūdo excipit licet impropie ibi nisi. ¶ No.primo q vicarius i ecclesia istitui nō pōt:sine auctoritate diocesani:& sic dō in ecclesia curata nō pōt dare vicariū ad exercēdū offīm curē absq auctoritate diocesani:& sic instō auctorizabilis ēt respectu vicarie ppetue:nō spectat ad inferiorē epm:vide.ē.de of.archi. cū sarto. ¶ No.fo q rector ecclesie vicarius institutus a p decessore sine auctoritate epi remouere nō pōt:& sic ex hac cessor nō teneat stare colono:ne platī vices sue:qrelā teneat stare vicario ppetuo p pdecessorē de auctē epi constituto:sicut & stare integritati portionis sibi assignate. ¶ Nō q institutionē auctorizabilem:facit inferior epm:de auctoritate speciali epi:& collige hic practicā dictā instz de vicariatu:ad hoc de re iudi.cū bertoldus. ¶ Opp.q pfoni exigat consensus.xvi.q.vij.decernimus.So.itelligo.q exigat cōsensus etiā pfoni:qz in ecclesia nō pōt dari ppetuus titulus absq cōsensu pfoni:dicit gl.q ē nō credit q exigatur pfoni cōsensus cū demum vacante eccl̄ia habeat ius p sentādi:hz eccl̄ia non dī vacare in institōne perpetui vicarii:& hoc vt hic innui.in fi.glo.Ale.& Inno.dicunt q si non interuenit cōsensus pfoni,pitio non durat post mortem personę:remittit.de fi.pbr.ppositi.& hoc tz gl.de iurepa.posulasti.in vlt.glo.& tz Tā.& Bof.& residet in b Joā.and. Cōsensus aūt epi requirit ad ppetuandā vicariam:alias mortuo plato expiraret:qz nō esset cuius officio fungeret & est fi.de transla.veniens.& c.de cetero.fz Bof.& ex hoc sequit q nō pōt minui eius portio nec sine cā remoueri secundum Hosti.plus dixit Inno.q ad hoc vt possz istū ppetuare in titulū:necessarius ē cōsensus capli:maxime vbi prebende & canonice:p capm solum vel epm & capm conferuntur.de bis q fi.a plā.cum applica.spāle est sm cū. Officialem vero si ne capło pstituit & destituit:vt dicez.l.e.tua. ¶ Quero an vicarius ppetuus dicat ecclesiam habere intitulatam. dic hic glo.q non:bz tñ ius vicarie ita q expelli non potest ac si haberet titulum sine iusta cā:& tunc per iudicem non per prelatum ipsius ecclesie:solus.n.ē prelatus intitulatus:ad hoc de pbē.cū nō ignotes. ¶ Venio ad q̄sita doctor:q̄ro an sine auctoritate epi possit rector pstituere vicariū:dic q nō:qñ agit ō vicaria de nouo pstituēda:& p pñs ō certa portiōe reddituū assignāda.ō pbē.nisi essent.& c.extirpāde & qz instō spectat ad epm.ō of.archi.cū sacio:sm Hosti. ¶ Quero vicarij tpalis mortuus ē plātus an ipe vicarius a successore totius tpis salarium petere pōt:vt q sic.ff.loca.q operas.ff.de pdi.ob ca.l.si pecuniā. ¶ In ꝑtz.ff.loca.l.ex pducto.§.cū qdā.ff.de cōdi.ca.da.l.si pecuniam.dicit q totius tpis salariū petet ex quo p eū nō stat nisi in residuo operas locasse.ff.de offi.asser.l.diez functo.ff.loca.l. sed trades.§.cū qdam:tenet enim successor ad ōbita pdecessoris:ō solu.c.i. ¶ Hoc dictū credo vez interueniente auctoritate epi vel vtilitate eccl̄ie:alias forte dicē dū ē:secus p no.in.c.fi.Ine platī vices suas:dicit tñ Inno.ib esse verū si reo intuitu eccl̄ie remāserūt successori alia petat ab heredibus:& adde qđ no.de loca.ppter. ¶ Quero an epo absq consensu representatus a vicaria esto q vinat ex causa possit hunc vicariū remouere:vt q nō:vt in regula.i. de re.iur.ad hoc de of.archi.ad hec.§.fi ¶ Contrariū est verus:alias epo inferiorē haberet iudicē & collegam & ēēt in vno corpore duo capita:q̄si monstrū cōtra id.de of.ea.qñ putat tñ q persona dz eligi:vt ipsa defendat si velit & sic intelligit dicta decre.ad hec in fi.& sic p vtroq cōiter amouetur persona:ritata & certificata a iudice.i.epo solo causā examinante & iudicante:& eodē nō intelligit:qđ ibi dī de archi.de requirēdo sm Hosti. ¶ Nō glo.aperte tenentem q vicarius ppetuus ppie non est intitulatus:hz dī habet quasi ecclesiā vt cōmendatā:vide de fi.pbr.cōstitutus:et .ē.c.quidam. ¶ Quare nō pōt minui pensio pro vicario ppetuo:dic qz ppetua est.l.de censi.pbībemus:nec ob.ibi qz nō est hec pensio sed bñficium ppetuo constitutū.

c **Lericos.** Vicarius vel plātus vicariū sibi substituere non potest. ¶ No.primo q vicarius nō dat vicarios tpales:vel ppetuos. ¶ No.p absurdū virādis. ¶ No.hic tex.aptz appellatiōe clericoz comprehēdi et pbytez & quelibz in sacris ordinib⁹ cōstitutū: vñ glo.ē.de fi.pbr.li.vi. ¶ Opp.lra dicit:q vicarius nō dat vicariū:dic in vit p hoc q prelatus det vicariū:qđ est falsū: de pbē.extirpāde.§.qui vero.so.dupliciter intelligit. Pdimo q lra sonet vt clericus.i.prelatus non det vicariū:& ordinat lram:vt gl.& tūc non ob.ꝑtz.Secundus intellectus:q in relr in vicario & ē sensus q vicarius nō det vicarium:& tūc ordinat lraz vt gl. ¶ Sz ob.ꝑ.dic q ꝑtz sensus intelligit sm sensum iuris:vt det vicariū in cāb⁹ nō regularit:vt cū platī ex dispēsatiōe nō pmouet:nec absunt vel pretudo excusat nō residēte:de ap.pueni.de cle. non resi.c.pe.no.Lau.& Inno.ē.e.c.ij. ¶ Exemplū de elc.cū ex eo.li.vi.de regula bñficium.e.li.& intelige vt pstituat de auctoritate epi.de cle.nō resi.c.fi.ad bi cle.c.ti.c.i.in gl.et glibz pōt ipm habere vt suppleat defectū ipsius rectoris. vij.q.i.dilō.& c.nihil.hoc tñ cāu qñ ppter defectū nō excusat platus a residētia:& sic nō ob.de pben.extirpāde.§.qui vero.nec mirum imo auget culpe vitium q semp fieri dz de pñi.ex pte.§.i.& c.cū D.fe.§.fi.Sz ob.pdicio:qz videt q vicarius possit dare vicariū sicut pōt delegatus subdelegatū.ō re iudi.cū bertoldus:hz dicit q sibi fauz narrat:vel sibi dat ad certū nudū articulū:sicut hic posset dūmodo si ex toto cōmittat vices. ¶ Nō ob.qđ dī de pcu.q ad negocia & iuxta pstituit procuratorem.de pcu.c.i.li.vi.& qđ sibi no.qz id vez qz efficit pcu.dñs iurisdictionē:hz nō sic dñs efficit rector seu vicarius:& qz in illo nō vt electa industria in isto sic:de of.archip.c.ij.ff.ō solu.inter artifices:maxime ppter certū ministeriū & mādatū. ¶ Itē pōt dici spāle vt vicarius vicariū nō pstituat pp infinitatē vitādā:ar.ō ff.p.cū in multis.li.vi.xi.q.iij.qñ:hz aut in iure vicarie sibi alterū substituere nō possit.ff.ō pic.& como.rei vē.l.necio.§.vlt.ō iure do.si vsufructū:dicit tñ Host.q ad tpo p modicū & ex magna cā & nō nimis frequenter poterit alium relinquere loco sui:sicut fit tota die:ar.ff.de of.eius cui mā.est in.l.i.§. i.de ap.puenit.vj.& vide Jo.an.in nouellis.ō elec.li.vi. cuz ex eo qñ nō bñt mādatū substituēdi si sunt infirmi vel impediti delegent cāo tunc pendentes.

e **Ua nobis.** Vicarius pape in vrbe iurisdictōez nō hz. extra vrbē sic.b.d. Ponit ocñ & ipsius rōnē ibi qñ:quā fortificat ibi pcertis:ex quibus infert ibi mandamus:& ibi vicarij.l.a.i. cōcessas a vicario alterius.i.a pape vicario. ¶ No.primo q lre obtēte preter stilum curie presumunt surrepticiē aut false:& no.q ubi in litteris aliquid de spāli mandato concedit in dubio hoc concessus nō intelligit:& sic nō psumitur spālis pfectus nisi probetur:& dato q pbet qñ est cōsuetudinē surrepticia psumitur:simile qđ dicimus in delegato q nō credit eius uerbo:ō bis que preter ius & spāliter cōmittuntur:pter cōem regulaz: nisi aliter doceat.de sen.ex.ad eminentiā.& no.ō of.leg.q translationē. ¶ No.secūdo istū tex.q ubi surreptio trahit originē a cā fundatus ānulāte illa uiciat ipo iure:ad ō tex.& glo.de rescrip.c.i.li.vi.simile qđ no.de elec.auditis: & dixi.e.ti.consideranimus. ¶ No.q ista capā & pusil-

ciam pisanaz est dioc. spāli vel principis pape. ¶ Op. q
eius iurisdictio extra vrbē se extēdat: vsq; ad cētesimū mi
liare. ff. ō of. pfec. vr. l. i. ℌ. initio: dicit gl. q; in vrbe: ⁊ intra
centesimū miliare. ¶ Op. q; gestū p lām surrepticiae nō
fit nullū. ō. de ℟p. ad audientiā gl. dicit q; iurisdictio limi
tat ad vrbē: ⁊ nō censet concessa extra vrbē: ⁊ dato q; lre
appareant p̄sumunt surrepticie: ⁊ nulla cōfert iurisdictio
extra vrbē: dic q; si est surreptio circa impōsitionē ptāto: vbi
p̄cedit via limitata: vltra limites non p̄sumit concessa: ⁊
sic surgit vicium a cā funditus annullante: ⁊ viciat ipso iur
vt hic: vel hic expone p surreptionem. i. p falsitatem: vel in
tellige de lām a vicario obtentā sup iustitia: vel aliter: q; vltra
limites sue ptātis extense tāq; surrepticie: sunt nulle: ⁊ sic
defectus surgit a cā funditus annullante. ¶ Primus er
go intellectus est q; loquat de lām a vicario. ¶ Se
cundus q; intelligat de lām a vicario cōcessa: ⁊ hic est me
lior. ¶ Quero an vicarius bēat ordinariam iurisdictiōez
Hosti. ⁊ Inno. dicunt q; sic: p lām ibi q̄n iurisdictio: ad
hoc file qō dicit gl. xxvj. di plectris: in gl. magna: qz ap
pellatiōe iurisdictionis in dubio intellr ordinaria: ⁊ vide
gl. e. t. c. ij. in gl. ij. li. vj. Hosti. remittit ad summam. e. t.
¶ Nunqd eūt mortuo epō: vel eo q; dedit vicarius cessat
iurisdictio vicarij. Host. de of. dele. q̄n abbas: dicit q; sic:
al. ne se. ua. illa: ⁊ c. fi. ⁊ sic dicit de p̄suetudine fuari: q̄uis
capla plerūq; tales cōfirmēt: vel removeant p eles: de ma.
⁊ ob. cū olim. ff. de iudi. iudiciū: de hoc de bereti. ad abolē
dam in p̄n. ¶ Quero an epo possit sibi cōstituere officia
lem absq; cōsensu capituli: dic q; sic: ⁊ removē: vt no. Ho
sti. in sum. e. t. ℌ. in q̄bus. v. sed nunqd: ⁊ hoc etiā approbat
consuetudo in talibus fulcita de bio q. fi. e prela. ea noscit.
¶ Circa offm vicarij pape de quo alibi nō bētur in iure.
Quero p̄mo an excōicatos p manuum iniectionem subdi
tos vel alium de venientes possit absoluē: ō facto sepe vide
mus qō absoluit qō putat Jo. an. ex spāli cōmissione fieri
al. non putat q; posset salrē aliunde veniētes: ⁊ idē vt di
cendū de subditis: si dicat illum bre vicariā alterius ptātis
quem bz papa in vrbe: vt ⁊ pfiacba vel epo vrbis: tū ē cal
non absoluet etiam subditos: nisi in casibus in q̄bus absol
uent etiaz alij: ⁊ eius vicarij: de sen. excō. a nobis: peruenit:
⁊ c. quāuis: de cetero: ea noscitur: mulieres: ⁊ c. de bis.
¶ Quero scōo an cōferat beneficia in vrbe spectantia ad
collatōem pape: vel inferioris: vt posset papa: ⁊ vt. ē. dixi
nō nisi ad hoc haberet spāle mādatū. J. c. fi. li. vj. ¶ Quero
an ordinare posset: vel cōmendatitias ad ordines dare
tenēdū q; bētur de tē. or. cū nullus. ¶ Quero an dioc. vr
bis includat in iurisdictōe eius: dic q; nō vt hic: ⁊ ff. de of.
p̄fec. vrbi. l. vl. vñ nō venit dioc. appellatōe vrbis: vbi aliō
non exprimit nec cōtinentia edificia ⁊ suburbia: de sen. ex.
si ciuitas. li. vj. in hoc opz cōmissionis formam attendi: ad
hoc q; hic dicit rex. ⁊ J. de pu. poro. ¶ Item cuz in vrbe
sint tituli cardinaliū: q; quo ad suos subditos bēt ius epā
le: vt no. J. de ma. ⁊ ob. bis q. Queritur an iste vicarius posset
cognoscere de causis subiectoz tituli cardinalitū: vt q; sic:
qz hic extenditur iurisdictio solū extra vrbē ergo intra bz il
lam quā papa: cum sit idē vtriusq; auditorii. c. ij. de ap. ro
mana. li. vj. ad hoc: qz legatus pape edit p querelaz: vt pz
de of. le. c. i ¶ Item qz hoc pōt vicarius epi: quo ad subie
ctos epōs: ō of. oz. pastoral. ℌ. ⁊ vicarij papē ⁊ fori: ⁊ b tē
nēdū vt: etiā dato q; teneat q; vicarius nō bēat papalē: ℌ
epālez iurisdictionē in vrbe: vel patriarchalē q; lz legatus
possit q; equiparat p̄cōsuli in vrbe: ō of. le. c. ij. l. i. vj. ō elec.
si abbatē. e. li. nō poterit hoc vicarius nisi imediatos vrge
re: qz vt dixi nō bz minus posse vicarius pape: q; epō alius
vel eius vicarius. ¶ Quero si vicarius sit ad tpō constitu
tus: ⁊ iuramentū p̄stitum: vel sub pena de non revocando
an tpō an si poo revocat: teneat revocatio: ⁊ dato q; tene
at an sine pluri: an ciderit in penā: dic q; si sine cā revocat
lz aliqbus videat q; sint plures: ⁊ incidat in penā: z tñ revo
catio si faciat cā cā: vt q; male gerunt off. cū vendendo in
stitiam: vel similia faciendo nō sunt plures pp tacitam con
dictionem subintellectā: de iure in. quē admodū: nec cadūt
in penā p no. de pben. dilecto: ⁊ in. q. de testis iuramēto sup
regula: qō semel ō re. iur. li. vj. p decre. dicit Host. q; papa
pōt ⁊ qlibet alius iurisdictionē quā cōmittit: restringē ad
certum locū: ⁊ ad certum tpō: ad hoc J. de of. dele. de cau
sis: ⁊ vtrobiq; pōt restringi: ⁊ revocari ptās p cōcedentē:
vñ dicit pad. cōsuluisse vicariū p capitulum dātū ad tpō
vacante sede ante tpō revocari posse: ad hoc q; no. ē. l. iij.
glo. ff. de iudi. l. iudicium: ⁊ de precario. c. fi.

℟ parte. Per subtractionē pcen
tuū ⁊ vicariaz cōpellunt
vicarij ordinarij: ⁊ ecclesijs deseruire. b. d. In
p̄ma facti decisa narratio. In scōa tbi mādo
mucmādatū. ¶ No. p̄mo q; ppetui vicarij tenent sicut
alij in titulati ad residentiā: ⁊ facē se ad ordies bñficio an
nexos ordinarie ⁊ no. quasi cōpellunt. ¶ No. scōo q; qōli
bet bñficium curatum bz annexū ordnē p̄sbyteralē ō iure.
¶ No. tertio ppetuū vicarium curatuz esse: sicut ⁊ intitu
latum: ad hoc de pben. sup eo. li. vj. ió bodie decre. de mul
ta: ⁊ decre. bz canon: de elec. li. vj. ita bz locū in ppetuis vi
cariis curatis: sicut in rectoribus. ¶ Quero qd fiet ō istis
bñficijs subtractis vel fructibus bñficioz pp nō residētiā
dic q; epō eos non imbursabit: sed alteri q; idem officium
faciat assignabit: vel aliter: in vtilitatē ecclesie cōuertet: de
cle. nō resi. c. pe. ⁊ hoc est ꝯ multos iudices: ne dicā epos:
q; alienū delictū vel negligētiā reputāt suā p̄dā: ō quo J.
de of. oz. irrefragabili: ad fi. fm Hosti. ¶ Quero a qua
pena incipiet de q̄bus dic: dic q; est arbitrariū epi: tñ pu
tat q; honestius sit: q; p̄cipiet a leuiori. ¶ Quero cū gl.
qa dicat vicarius: dic q; ille q; a rectore de consensu epi est
institutus: ⁊ certā bz recipere p̄bendā. i. portionem. ē. c.
ad hec. ¶ Quero an posset qa bñe plures vicarias: dic q;
nō: qz bz curā aiarū tanq; vicarius: ⁊ remittit ad casus: in
q̄bus qa possit bare vicariū de pben. extirpande. ℌ. q; ho.
¶ Glo. fi. signat vnū ꝯrium: ⁊ debebat prio recitari: ⁊ est
clara in fi. dic de hoc plene: de elec. lz in glo. antepe. li. vj.

De officio ⁊ ptāte iudicis delegati. ℟ica.

¶ Also de bis q; gerūt vices alienas i alicuius officio vel
iurisdictōe volūtaria est videndū de bis q; gerūt vices ali
enas in iudicijs: vel iurisdictione cōtentiosa: materia dis
tricta nō bētur in decre. bētur tñ de causis delegat. xxviij.
di. qz sunt: cū si. ⁊ repetit in. vj. ⁊ clē. ¶ Primo circa ℟i
cam quero ēre tractat° de of. delegati p̄mittit tractatui ō
offi. ordinarij: ⁊ legati. ℟n°. qz delegatus i cā sibi cōmissa
maior ē quocūq; ordinario. J. c. sane. ⁊ legato. J. de of. lega.
. c. studuisti. J. deo de eo p̄mittit vt vigniori. ¶ Nō ē bōa
put hic tractat ō delegato pape: sed nō put tractat ō alio
ordinario legato: sed qz vt plurimū: ⁊ p̄cipaliter de eo trac
tat ió salvat nō. ¶ Secundo quero qd est delegatus dic
q; is cui a summo pōtifice vel ordinario vel delegato p̄ci
pio cā cognoscenda cōmittit decidenda: ⁊ exequenda p
prīā nihil bño. ff. de of. eius cui mā. ē in. l. l. ¶ Guil. i spe.
tit. in p̄n. dicit q; est is q; ex alterius cōmissione recipit ali
cuius cāe cognitōez iudicialē. ¶ Tertio quero ēre i hac
℟ica addat vbū: ⁊ ptāte: ⁊ nō in alijs ℟icis: dic q; hoc ē
de volūtarijs: de q̄bus nō reddit nō pōt: de rescrip. si qñ: vñ
in antiqua cōpilatiōibus excepta secunda nō erat hoc vbum: ⁊ erat in titulo de officio ordinarij. ¶ Quarto nun
qd sit aliqua dīa: ⁊ quenam inter officiū ⁊ ptātē: de hoc vbo
ptās: dic vt de re. iuris in regula p̄a li. vj. Officiū respicit
id qō p̄cipaliter delegat: ptās vero id qō pp delegatio
nem de iure pōt: vt cū querimus an delegatus subdeleget:
an cōpellat subdelegatū: an puniat impedientes: an possit
sine delegato procedē ⁊ similia. ¶ Cōtra ℟icā oppo. prio

q̃ sit indebite situata: debuit. n. ꝓmitti: de offi. delegati: ℟ de of. ordinarij: cū ipsi sint ordinarij: ℟ iurisdictio ordinaria est fauorabilior: ℟ ampliorꝰ. de ℟p. ad hoc: maxie cū ipsi possint cās delegare: iō delegatus dare nō pōt ordinariā iurisdictionē ergo ꝛc̄. So. in hoc titulo tractaꝰ de delegato papę: q̃ est maior quolibet ordinario: quo ad cās sibi cōmissas Jn. i. iudiciū: ℟ j. c. sane. ij. iō de delegato ꝓmisit: ℟ iō ob hāc cām cōpilator tractaturus de officio: ꝓmisit de offō delegati. ¶ Oppo. scō: q̃ ℟ica sit iepte cōcepta: potuit enim debuit cōpilator: dicere de iure delegati: q̃s de offō: cū offiū sepe penotet nudum ministeriū: de cōsue. c. i. ij. vj. So. cōpilator: non solum habuit respectū ad iurisdictiōes delegati: sed etiam ad nō hītes quibus cōmittit nudum ministeriū: de quibus j. c. fi. ¶ Preterea posuit terminus grām lem. s. de officio: q̃ terminus comprehendit iurisdictionem ℟ offiū sil: vt patet ex ℟ic. precedentibus ℟ sequentibus. ¶ Op. tertio q̃ sit superflua ℟ica. cum sufficeret dicere ō officio nō adiecto: de prāte: nec ꝙ in ℟icio sequentibus ℔ verbum de prāte non apponit: nec ꝙ in ℟icio. ff. ℟. C. in quibus de officijs tractaꝰ. So. dicit. Jo. an. hoc eē de arbitrarijs de quibus nō reddi nequit: de ℟ptio si quis: sufficit enim q̃ auctor sic placuit. Uel aliꝰ q̃ offiū ꝓprie ꝓcernit id quō principaliꝰ cōmittitur delegato: vt cum queritꝰ quid veniat in cōmissione vel qd simile: sed prāto cōcernit executionem: vt cum queritur q̄d facere possit delegatus vtrus subdelegare vel qd simile. Spe. tñ oia ista tria coniunxit. s. de officio prāte ℟ iurisdictione. ¶ Unde ex predictis q̄dā moderni inferunt ad decisionem questionis. Pone q̃ statuto ciuitatis caueat q̃ electus ad certum offiū nō possit ad aliud eligi infra certum tpō: modo q̄dam fuit electus ad custodiam alicuius arcis siue rocbe. Modo queritur an talis ad aliud offiū possit eligi infra dictum tpō: ℟ arguit q̃ sic: q: quoddam est offiū cum iurisdictiōe: quoddam sine iurisdictione: vt patet ex predictis: ad hoc. ff. ℟. ꝓmo: in quibus tractatur de officio sine iurisdictiōe: ad hoc qō nota. in. l. legatio. §. fi ex officio. ff. delegat. j. ij. vbi dicit gl. q̃ appellatio officij gīalis est: ℟ tñ differentia sit inter officium ℟ artificium: ꝓ hoc bene faciunt hīc rubrice. C. ℟. ff. que sit quant: de officijs cū iurisdictione. Ad hoc bene facit. l. officiales. C. de epi. ℟ cle. debemus ergo interpretari in dubio: de officio cū iurisdictione: arg. omniū ꝑdictorū: dimittunt tamē questionem indiscussam: ℟ est questio Petri de Ancharano: dic in hoc attēdendū ex ꝓcedentibus vel sequentibus posse cōstare de intentione statuentium: ℟ illi est standum: aliter standum est consuetudini: in. l. fi sepe plurium. §. fi. ff. de lega. i.

Antonius de Bu.

Q

Uia Ad euidentiā. c. ꝓmittit: q̃. c. duobus modis pōt legi: vno mō q̃ intelligat de ordinario: qz decretat dirigit epo londoñ. q̄ erat ordinarius: ℟ ꝑ illo intellectu facit tex. in fi. ibi potest. Alio modo q̃ intelligat de delegato: ℟ hoc ꝑ tex. ibi ꝑcipimus: tñ doc. cōiter semp tenuerunt hunc intellectū: dato q̃ non appareat clare ex tex. capitulari: an vt delegato: vel vt ordinario decretalis fuerit directa. Unde cōcludit fr̄a hoc q̃ cum iste intellectus cōiter fuerit approbatus ꝑ ꝓmo est tenēdus: ar. l. minime. ff. de legi. pro hoc bene facit: qz in dubijs qō a maiori parte doctoꝝ est approbandū: illud est tenendum: vt in. c. de libellis: ℟ c. fi. xx. di. facit qō no. in. l. cū prolatis. ff. de re iudica. Jtē pro hoc facit: qz iura debent intelligi ꝫ rubricā ℟ materiā in qua fiunt: vt. l. ꝑator. ff. de iudi. adiectis: ꝫ ergo hūc cōem intellectum decret. h. d. delegatus pape prātem recipit nō solū in partes: sed ēt in alios extraneos: q̃ suam iurisdictionē impediūt. Cōis diuisio fa sibi: sic tibi. ¶ Ho. ꝓmo q̃ appellatione prātis non solum cōprehendit prātem iuris ℟ iusta: ꝫ ēt prātem facti ℟ iniusta ꝑ q̄s ḡo iniuste opprimit. ¶ Ho. scō q̃ predit cōclusio: ℟ libelli ℟ rescripti petito mihi iustitiā exhiberi: vel mādamus talibus iustitiā ex-

hiberi de hoc: de or. cog. cū dilectus. ¶ Ho. tertio: q̃ mare ℟ terrores potentie inferūt iustū metum: ℟ q̃ aliud est terror aliud sunt mine: mine enim stāt in vbio: terror stat in facto: ad hoc tñ vide no. in. l. fi. ff. q̃ metus ca. ℟ i. l. ij. C. in. c. ti. ℟ facit. l. j. §. quebonorande. ff. q̃ me. ca. ꝑ hoc dicūt doctores q̃ mine ℟ terrores potentū sepe perimunt iustitias. xxxiij. q. ij. sine: ℟. xxxj. q. ij. lotarius: facit. l. fi ꝑ imperiū. C. q̃ me. ca. xi. q. iij. quattuor cās si. pius dicit Jnn. decretales cedere ēt si volo impediat iurisdictio: quinimo ℟ statutis fm Host. j. de sen. ex. grauc: cum si. sic ex his habes q̃ q̄ liter cunq; impediat iurisdictio locus est dispositioni capituli. ¶ Ho. quarto: q̃ actore nō ꝓsequente index frustratur in iudicio: qz nō pōt ex officio procedere ēt q̄n actor nō audet procedere: qō intellige q̄n non est materia peccati: vel alia ex qua possit ex officio suppleri: alias bene pōt ex officio suppleri: vt j. de iureiu. ad nrām el. ij. ¶ Ho. quinto q̃ agentes ℟ cōsentientes pari pena puniunt ex testimonio scripture: vt habet levi. xx. ca. ¶ Nota sexto q̃ delegati iurisdictio extendit non solū ad partes: sed ēt ad extraneos alios: iurisdictiōi nō subiectos: q̄n ex facto eoꝝ turbat iurisdictio delegati: ℟ sic ista pōt dici potius quedā prorogatio iurio: q̄s boie: ℟ sicut in similiter delicto in territorio alterius cōmisso qs subiicitur iurisdictioni iudicis territorij: de rap. c. i. de fo. compe. c. fi. sic ex delicto in iurisdictiōe cōmisso: qs subiicit iurisdictiōi illius cuius iurisdictio turbat: ℟ aduerte fm doc. q̃ non solum prorogatur iurisdictio in turbantes iurisdictionem respectu partū ꝓncipaliū ꝛc̄ recte: sed ēt in turbantes respectu testium: ℟ aliorum necessariorū ad iudicium: ad hoc no. j. de testi. cum cām: ℟ de penis dilectis. ¶ Jtē iurisdictio ultra delegati a papa: non limitat ad limites alicuius territorij. Jn casu buꝰ capituli: quāq̄s: secus sit in delegato alterius ordinarij: iuxta no. ℔ ¶ Et nota q̃ exigit hic q̃ delictum iurisdictiōis sit manifestum vt possit illuꝝ punire. i. exigit q̃ ei de hoc cōstet: vt ꝑ sibi si eos manifeste cognouerit: ℟ euidenter dī cōstare: q̄n hoc est patens ℟ notoriū: de fi. presby. qm: qz de hoc apparent ꝓbabiles ꝓiecture ℟ euidētia arguntur: ar. c. ij. ō cleri. pere. ¶ Ho. septio: q̃ delegatus iurisdictiōes recipit absque aliqua cās quo ad exercitiū prātis cēsēt in ꝓtumaces ℟ rebelles sue iurisdictiōi. ¶ An ēt possit multari Jnn. ℔ cōcludit q̃ delegatus pape: ℟ ipsius subdelegatus ℔ possit in casu. c. de quo plene. j. c. de causis hec decre. tractat of ficiū prātis delegati: ℟ stringit secundā ptem ℟ice: ℟ q̄s euidenter hic vnū stringitur in rōne q̃ agēte: ℟ consentiētes pari pēa puniūt: hoc ꝓpter expedit vt precludū quod daz antequā veniā ad materiaz. ¶ Oppo. de incōgrua grāmatice: ℟ sic de capitulo ad audiendū: de ℟p. hic enim dī prātibus in feio genere: cum tñ prāto sit masculini generis: vt ꝑ. hoc iudicium. c. fi. vbi prāto ponit in masculino genere: hic vt dicit in feino ergo ꝛc̄. So. si habet respectū ad officium: tunc ponit in femino. Si vero ad eos q̃ exercent officium: tunc ponitur in masculino: ad hoc. c. ruā: in scō rīsa. j. de homi. ¶ Et videt ꝓmo cuꝝ glo. q̃ tales ꝓsentiētes ℟ inuocantes adiutoriuꝝ supiorīs aliter puniant: qz in tra ꝛa cās officiū debent. C. ne licear: potentio. Liij. de alie. iudi. mu. ca. fa. c. ij. glo. fatetur q̃ pōt puniri illa pena q̄ est ordinaria: ℟ ad partis interesse: hec nāt est pena extraordinaria. Jtem ibi pena innocentis sapiores ꝫ specialiter in alienatione actu: hic in alijs ꝓuidet: iudices tñ non debent omittere pp potentes quominus iustitiam suam administrent. Jte iudi. decernimus cū suis allegatis in glo.

¶ Secūdo cū sequēti gl. videt q̃ agentes: ℟ ꝓsentientes non puniant pari pena: sed magis puniant consentientes xxiij. q. iij. q alioꝝ. ¶ Glosa distinguit quadruplices cōsensus: ℟ doctores addūt quīt. Hic qdā ē cōsensus negligentie: ℟ in tali minus punit: ꝫ facit ō: negligēs saluo ℔ i plato: ℟ q̄n nimis in eo est crassa negligētia: ℟ sic eo q̃ negligens ē in lata culpa punit eadem pena: hoc dictū ꝓce-

dit qñ delictum de sui natura nõ requrit dolum: secus forte vbi dolũ requrit: ar. l. i. §. unus. ff. ad. l. corne. de falsis: ad hoc no. per Inno. in. c. quanto: de sen. excõ. i. q. i. ¶ Quod inuisibile cũ si. lxxxiij. di. cõsentire. ¶ Quidam est consensus consilij: et glo. dicit q̃ hic minus punit q̃ faciens: plus tñ q̃ negligens. lxxxvj. di. tanta hoc. c. vñ facere potuit ꝯ vbi plus punitur consiliũ p̃stans q̃ faciens. So. ibi fuit dispensatũ cũ faciente: hoc dicunt doc. vez si alias erat facturus: alias est par delictus. J. de homi. sicut. §. qui vero. ff. de furt. qui suo: de penis. c. felicis in pn. li. vj. et in de. si quis suadente. ¶ Quidam est consensus cooperationis: et hic eq̃ liter punitur. ¶ Dic qñ q̃ quis p̃stat opem ad maleficium: vel in ipso maleficio: qñ q̃ post. pmo casu aut pẽa augmentat pp qualitatem superuenientem ex postfco extra ipsum delictum p̃ter ꝓpositum delinquentis: et tunc p̃stans opem non punitur eadem pena qua pncipalis. Exemplus q̃dam p̃stat opem furto: modo pncipalis cõmittens furtum deprehendit cũ furto: an p̃stans opem tenebit vt pro furto manifesto: dicendũ est q̃ non: vt. l. Jo. q̃ opem. ff. de furtis: et p hoc infertur q̃ pena delinquẽtis pncipalis augmẽtat: pp contumaciam ipsius delinquentis: hoc non pñ dicabit p̃stanti opem: cum talis qualitas in p̃stante opẽ esset. ¶ Aliq̃ augmentat pp qualitatem subsistentem ab inicio tpe delicti cõmissi: et sm ꝓpositum delinquentius et qualitas subest ex pte delinquentium. Exemplus q̃ pncipalis offendens est filius: p̃stans opem est extraneus: et punit p̃stans opem eadem pena. l. vitã. ff. ad. l. põpe. de parricidijs. ¶ Et ex hoc infert q̃ si sm formam statutorũ puniretur in plus nobilis delinquẽs q̃ alius: et popularis p̃staret sibi opez in maleficio q̃ eadẽ pena puniret. ¶ Aliq̃ augmentatur rõne qualitatis inherentis delicto: rõne loci: ꝑsonis: vel psone: circa in quẽ delinquitur. Exemplũ aliqs p̃stat opẽ p̃ delicto cõmittendo extra plateas vel ecclesiã et pncipalis delinquens delictũ cõmittit in platea vel ecclesia: et p̃stat opẽ ꝓ delicto cõmittendo de die: et cõmittit: de nocte: vel vt offendat tpe quo erat laicus: et offenditur tempore quo est clericus: et eadẽ pena venit puniendus.

¶ Et rõ q̃ in delictis attenditur tp̃s quo ipm delictus perficitur: vt. l. q̃ seruo. ff. plus põponitur: et. l. si q̃s vxori. §. nec verbo. ff. de furtis: et hoc vt sequi gl. in. l. i. §. psuadere. ff. de seruo corrupto: et insti. de furt. §. ope. ¶ Aliq̃ pena non augmentat pp aliquam qualitatem: sed ineit. ex natura delicti: et tunc regulr punit eadem pena: fallit nisi aliud reperiatur in. l. expressum: vt. l. i. C. de raptu. virginum: et. l. i. C. de mul. nõ empt. ¶ Et predicta procedunt qñ verba sunt scripta in rem: vt q̃ dicit pro furto vel homicidio talis sic punitat: secus si sint scripta in personis: exemplum: q̃ lex dicit si quis occiderit vel percusserit punitat tali pena: q̃ tñc dicendum est q̃ p̃stans opem non punitat tali pena: cum p̃stans opem non dicat pprie delictus cõmittere: ar. l. aut q̃ aliter. §. fi. ff. q̃ vi. aut clam. et. l. si ꝑ suum. §. amouisse. ff. de acquirere. ad hoc no. in. l. hec verba. ff. de adulte. Et ad declarationem predictorũ: vide no. per ꝓsim Bar. in. l. is qui opem. ff. de furt. ¶ Aliq̃ quis p̃stat opez post delictũ cõmissum: pura q̃ ad euadendum: et tunc non punit eadez pena iuxta no. p Bar. in. l. infiniti. §. ope. ff. de furt. vbi de hoc: hec vera nisi in cã hereticis: in qua receptans hereticus punit eadem pena: vt in. c. excõicamus. §. credẽtes. J. de hereti. cum si. vt ꝓbatur in membro sequenti. ¶ Quidam est cõsensus auctoritatis: et glo. dicit q̃ magis punitur. xxiij. q. iij. q̃ alioꝝ. xi. q. iij. qui consentit: qđ est verum in delictis grauissimis: vt est delictum heresis. In cõibus aut vel minoribus: par est pena vt hic dr: et vocant isti fautores. ff. de receptis. l. i. et ij. ff. de incendio: rui. et nau. l. qui naufragium.

¶ Quidã est cõsensus ratihabitionis seu mãdati: et pariter punit. de sen. ex. cũ de li. vj. de resti. spo. cum ad sedem: de quo tñ dic vt ibi. l. qñ eius noie est factum. ¶ Et est aliud cõsensus: q̃ ꝓbatur per modum mandati: et Hosti. vide tur dicere q̃ punitat eadẽ pena: alr. l. ij. ff. mandati: et. c. multeres in viti. rñso. J. de sen. ex. de quo p Bar. in. l. nõ solum §. si mãdato: et. l. sed si vnus. §. fine. ff. de iniurijs.

¶ Banc gl. ponit hic Inn. et vide qđ no. gl. ij. q. i. notus. lxxxvj. di. facientes. ibi ponit hec gl. sed non sic plene. Dic Innoc. attingit: et glo. mãm prãtis delegati: quo ad extrinsecam defensionẽ sue ꝓtat. et iurisdictionis quaz vt recitẽ vna cũ gl. ¶ Oppo. q̃ delegatus non cognoscat de hoc: nec iudicet quo ad extraneos: q̃ quo ad causam vel psonã in ꝓpto non comprehensam: nõ extendit iurisdictio: nisi volũtate ptium fiat progatio: et etiam quo ad psonas non extẽdit: et si pars cõsentiat: vt est casus J. c. p. et. g. et J. c. de causis. ¶ So. dicit vltima glo. q̃ hoc contingit pp delictũ ꝯ iurisdictionem cõmissam: q̃ ois videntur cõmissa: sine quibus iurisdictio non põt expedire: põr ergo iurisdictionem suã extendere ad quoscunq̃ turbantes: et sic logtur hec de cre. vñ extensione boie ad alias psonas non extenditur: sz extensione legis sic: ex pñtia mandan pncipalis: sicut et alias pp delictũ extendit excõicatio ad illos in quos lata nõ fuit: vt de sen. excõ. si cõcubine et nuper: vt dixi notando.

Circa qđ declarandum aduertendum: et videda sunt aliq̃.

¶ Primo ad quos extendat. ¶ Secũdo quo ad quas iniurias. ¶ Tertio quo ad quas causas. ¶ Quarto quo ad quam penam. ¶ Quinto que exigant vt extendatur.

¶ Ad pmũ rñdendũ q̃ ad partes ẽt extraneas: quatẽus iurisdictionẽ turbãt: de ꝓbus nõ est dubiũ. ff. si quis ius di. non ob. l. i. quo ad extraneos idẽ qualiscunq̃ sint dignitatis. J. c. sane. el. ij. in ꝓbus aũt exercet iurisdictionez suam ẽt qualitercũq̃ delinquãt: siue ꝑ viã facti: siue ꝑ viaz iuris vt impetrando iudices alios delegatos: quos impetrare non debent: vel pñt lite pendente: vel pmio tñs impetratis: puniẽt enim p delegatum vel in expensis: vel alia penitẽtia indicta. §. de rescrip. pastoralis: et. c. cum ex. ¶ Quo aũt ad extraneos dicẽdũ: q̃ ad oẽs illos extendit sm Inno. ad quos extẽdit se iurisdictio delegãtis: vt sicut delegatus pape ad oẽs de mũdo turbantes extendit: vt. ix. q. iij. cuncta p mũdum: et J. in extrava. vnam sanctã. Sic delegatus inferioris a pncipe extẽdet ad oẽs puinciales delegãtis: et oẽs turbantes iurisdictionem delegati in suo territorio: ad extra territorium aũt delinquẽtes nõ se extendit õ legati iurisdictio: ar. vj. q. vj. placuit. C. vbi de cri. agi. opz auc. qua in puincia de rap. c. i. de foro. cõpe. c. fi. ¶ Ad fz q̃ quibus iniurijs: dic q̃ qñ q̃ delinquit extraneus in ꝑtem pncipalis ob iniuriam iudicis: qñ q̃ delinquit in partem pncipalis pp iniuriam partis: et consequenter ob iniuriam iudicis: qñ q̃ delinquit in partez solum pp iniuriaz partis: qñ q̃ delinquit in partem non pp iniuriam iudicis nec ꝑtis: sed q̃ sic equus putat esse: qñ q̃ delinquit pncipaliter in iudicem: qñ q̃ delinquit in psonas ad iudiciuz alias necessarias: vt in aduocatũ testẽ procuratorẽ nunciũ. ¶ Pdmo casu si delinquit pncipalis in ꝑtem ob iniuriam iudicis: vt q̃ verberat ꝑtem: vel impedit quo minus veniat ad iudiciũ: et tũc iudex pót ipsum punire: nã cum hoc fiat in iniuriam iudicis: et p hoc diminuitat eius iurisdictio indubitanter pót illum punire: et vindicare. i. q. vij. si quis ab epõ. et xiij. q. iij. si illis. J. c. sane. el. i). J. de penis dilectꝰ. ff. de iniurijs. l. i. §. i. et. l. Item apud Iabeonẽ. §. si q̃s virginem: et §. pro: aut: et §. gñ aliter: et de quo in spe. e. n. §. seqtur. v. qđ ergo si altera. Jo. an. ¶ Secundo casu qñ delinquit pncipalis: ob iniuriam ꝑtis: et in cõsequentiã iudicis: q̃ scit istũ esse vocatũ ad iudiciũ: et eũ sic impedit verberãdo: vl alr: et dic q̃ punit: puta q̃ cepit vel alr euz male tractauit: ad hoc. xxiij. q. iij. si q̃s romipetas: et. c. pñor: et tenet de spoliatione: et ẽt de captõe: vt ibi. ¶ Tertio casu qñ delinqt pncipalis pp iniuriã partis: et nõ in cõsequentiam ob iniuriam iudicis: vt q̃ non sciebat eũ ad iudiciuz vocatum: et tunc sunt opi. Aliqui q̃ non poterit eum punire: q̃ dolus nõ est cõmissus respectu iudicis: ió nõ sufficit q̃ dolus sit cõ

missus.ff.ex qbus ca.l.que fulcimus.§.l.c.ij.ff.de bis q̄ in frau.cre.l.p̄tor.§.ij. Alij vñt ꝯriū q̄ poterit punire:lz pp aliā cām faciat:dum tñ sciat ipsius ad iudicē venit: ar.xxiij.q.iij.si qs rompetras:sed si ignorauit vocatus tūc iudex delegatus mādabit vt spolia restituat & hoiez:& si nō restituerit punier eū penali iudicio:& isti rndēt q̄ legesꝯrie loquunt̄ qñ cōcessum est tñ dolū punīr:hic simplr dat ptās supra impedientes iurisdictionem:q̄ impediūt:lz nō faciant ex illa cā.sed alia:dū tñ dolose vel cōtumaciter faciant. Alij dicunt q̄ semp procedit ꝯ talēs ēt si ignorabant q̄ ad iudicem venirent:q̄ non est dubium q̄ pp factum eoꝝ impedita est iurisdictio: vt ipsi si nō in dolo respectu iudicis saltem fuerūt in culpa:ad hoc.l.i.ff.si qs ius di.non ob. & q̄ in cōsequentiā iudici iniuria infert: q̄ constat q̄ eius minuit dignitas:ad hoc.l.apō labeonē.§.si qs virgines.ff. ō iniurijs. Tu melius dic q̄ aut hic iniuriā faciens aliq̄d ē consequutus de bonis iniuriati: & pōt delegatus mandat vt illa restituat:nam aliter non defendit iurisdictionem suam penali iudicio:nisi illa restituta faciat:& hoc planuz ſm Inno.hic in.c.aūt dilectus.J.de penis:tenet q̄ etiam si extraneus possessionē arripiat a cōtēto:de qua est qō: q̄ inter cōuentū & extrancū nō cognoscet:& hoc credo:nisi per spoliationē actoris vel rei cōtingat impedimentum liberuz iurisdictōis:aut aliq̄d nō est p̄secutus: & agitur tñ de iponenda pena:respectu iniur]. & hic sunt opi.Jo.an.& ipse in no.nō eligūt aliq̄d:resident tñ q̄ poterit punire p.l.i.ff. si qs ius di.nō obtemp. ¶ Credo q̄ si agit de pena ordinaria respectu doli:q̄ illam nō possit iponere p.l.eum q̄ nocentē.§.pe.& §.fi.ff.de iniur.qz animus ispicit nō eventus delicti:& vbi eventus delicti se extendit extra psonam in quā fit delictū vt ibi & no.Bar.ff.ad legē cor.ō ficca.l.divus:sed si eū velit castigat:qñ ex culpa:credo q̄ hoc possit q: dādo operā rei illicite fuit in culpa: ō saltem delinqt ꝯ iudicē:& illo respectu pōt puniri ab eo:& hoc est q̄ volunt dicere p̄dicta iura. ¶ Quarto casu qñ delinqt nō in iniuriam iudicis nec ptis:quo ad alium:q: vt equū putans impediuit venientē ad iudiciū:puta q: credit eū ꝯ ius vocari:& tunc dic aut actoris & reus cōtendunt de iurisdictione: & nihil est ꝓnunciatum:& hoc ꝓbibet & non pōt esse nisi in dolo:ex quo apparet eos debere de iure cām istam agitat: donec iurisdictio sopiat:vel saltē est in latissima culpa:idē & fortī: si nulla est contentio de iurisdictione:& sūia ē lata sup iurisdictōe ꝓ ea:& idē & fortius q̄s ꝓmo casu & hoc si ēt appellarum:ad hoc.J.c.si qñ.ff.de iudi. si q̄s ex aliena. Si aūt est lata:& ab ea est legittime appellatū:tunc cogēdo partem ne pareret non ēt puniēdus:vt J.de ap. dilecti & hoc satis placet. ¶ Quinto casu qñ delinquunt ꝯ iudicem. Inno.de penis:dilectus tangit:& ibi dicit:q̄ ḋaz dicunt q̄ aut deliquūt nō ꝯ iudicem:sed ꝯ officiū:vt q: advocatus delinquit in aduocatōe & testis in testimonio:& tūc dicit q̄ pūire pōt:sic in scriptoribus circa acta:& in nūtijs circa relationes:de quo ff.de penis.l.mos.hoc non placet Inno.qz ille legeo:& l.nullū.C.de testibus:loquunt̄ in ordinario: & in administratoribus:ad hoc in aut]. de testi.§. si ignorāti:delegati aūt hoc facere dēt ꝓ ordinarios vt i dicto.§.vt. Idē Guil.de cu.in.l.impiū.ff.de iurisdi.o.iu.q̄ puto nisi ex hoc surgat turbatio iurisdictōis:qñ q̄ delinquūt in psonaz iudicis: hic dicit Inn.q̄ poterit iniuriam ꝓpriā vindicare:all.ij.q.vij.si qs ab epō.xxiij.q.iij.si filius J.c.sane: nā excōicabit iniuriatorē:nec absoluet nisi satisfaciat de iniuria J.c.ex lris. ¶ Tu dic q̄ nō poterit punire pp iniuriā predictam:vel factam extra psonam eius:qz non dz esse iudex in cā sua:nisi ex hoc surgeret turbatio iurisdictōis:qz tunc pōt vt dictū est ſm Inn.in dicto.c.dilectus: Jura ēt supra all.loquunt̄ in ordinario vindicante iniuriaz non ꝓpriam:sed ecclesie:ex quo dic vt J.de.v.sig.ex parte:de sen. ex dilecto:hec oīa procedūt qñ realiter turbat pars vel tertius iurisdictionē:turbādo partes vel iudicem. Si aūt actus non turbat:sed est ꝓsumptio vt dubitatio de turbatōe tūc dicit hic Inn.q̄ iudex coget illum ex cautiōe securitatem ꝓstare:vt J.de resti.spo.lras:in fi.ad qō facit:q̄ iudex pōt ꝓuidere partibus locum tutū. Idem si in publico licenciat actores:& in occulto minat:ad hoc de sen.ex. grauē. Si vero tanta esset crudelitas:q̄ non pōt p cautionem mederi: suspendat̄ censura donec mutent̄ ꝓpa: vel deus vel ipsius vicarius apponat cōsilium:& ad hoc verbū poteris qō sequitur & cōsultat̄ actori:q̄ ad ꝓpōa desistat:ar.J.de resti.spo. ex tenimissa:& c.litteras:ad fi.cū ibi no.ō renū.nisi.§.p grauius:si tñ p tpalem ptātem cōpesci possz:& actor instaret:nō esset iustitie veritas reliquenda:de bonā.postulasti de iudic.c.iij. ¶ Ultimo casu qñ delinquūt in psonas ad iudicū accedentes vt ꝯ aduocatus vel testes:vel nuncios Jo. an.in addi.spe.in ti.de lega.§. seqtur.v. Item ad offīm dz q̄ pōt extraneos vel ptes in talēs delinquētes ad turbandum iurisdictionē punire:p hanc decret.p.l.ij.ff.de iur.omn. iu.& p.l.i.ff.ō of.eius cui mā.est iurisd.dicit tñ q̄ puniet ex officio suo:nō iure actoris cū fine illius sua iurisdictio expediri non possit:ad hoc.ff.de pcur.ad rem mobilem:& l.i.ad legatum qō intelligit cum distinctione an iniuria sit manifesta vel nō:vt dicā.J. Pro quibus aūt turbationibus:dic sine turbatio surgat ex violentia siue dolo ſm Inn.vel etiaz statuto:de sen.ex.grauē qō no.Host.& est ꝯ istos q̄ faciūt statuta ꝯ declinantes iurisdictōez vel impetrantes ad iudices extraneos. ¶ Ad tertiuz ꝓncipale quo ad cās:dic q̄ poterit eos cogere,procedendo extraordinarie:& ex offō ordinarie aūt cognoscēdo de cā nō poterit:p qō dicit Inno.in.c.dilectus:q̄ si aliqs extraneus possessionē: de qua est litigiū abstulerit a reo quēto q̄ nō bz aliqꝯ iurisdictionē in eo nec pōt punire eū:alr.de iudi.q:.v.nisi commissio ēt gñalis:vt facias epō a subditis reuerētiā exhiberi:vel possessionē sibi restitui:& tūc si mutaret̄ possessio vel alius esset in possessiōe clericoz:iudex ꝯ eū procedet̄ posset: de fi. presby.veniens:de maio.& ob.intra.q: cōmissa iurisdictōe & oia sine quibus rē.J.c.preterea:cū si.q̄ credo quatenus super illa vellet procedere inchoando cām ordinarie: sed si ex officio vellet istud restaurare in pstinū statū,quasi ex hoc esset eius iurisdictio turbata:credo q̄ posset p supius dicta. ¶ Ad quartū ꝓncipale:ad quas penas possit procedē hic Inno.q̄ extraordinarias tñ non ordinarias vñ potest procedere ad penā:mulctando tā ptes ꝯ extraneos turbā tes:vt dicta.l.i.ff.si qs iudi.nō ob. Ho.hic:qz tz q̄ delegatus pōt mulctare:pōt ēt procedē ad alias penas censure maxime si bēat clam:ad hec.J.c.ꝓterea:ad hoc.C.de spon.l.ij. Item & in expensis poterit dānare:q: cōmissa iurisdictōe oia sine quibus rē.J.c.preterea ex lrīs:& c. de causis:de pēnis lz.ff.de iur.om.iu.l.i).J.c.sane. ¶ Ad quintū ꝓncipale que exigant̄ vt talis possit punire:ḋaz q̄ exigit̄ q̄ notoria sit offensa:vt dicit hic manifeste:& hoc restringūt ad extraneos:ꝓter litigatores alias si sunt occulta bñt de hoc rndere sub ordinarijs:vt no.J.c.pastoralis. ¶ Alij dicunt idem ēt de litigatoribus. Inno. tz q̄ poterit ēt si non sint notoria delicta:& summariz inqret nō vt penam legalez iponat vt ordinariam:qz hec excusatio vel inqsitio instituet̄ contra eo.ar.C de testi.l.nullū:sed ꝓnē do pena extraordinariam:vt est dictū in speculo in ti.dele.§. seqtur: vbi.item ad eius officiū:lz opi.q̄ exigat̄ q̄ sit notoria vel manifesta offensa:vt de illa possit cognoscere qō:& sequi vt ibi Jo.an. in addi.mouet:qz nec certa actio de hoc pōt coram eo istituinec ad hoc dictū est:alioquin cognoscere posset ō causis multorū: & oibus illorum qō est ꝯ id de rescrip.ad hoc de iurepa.relatum. ¶ Quero an hec decre.locū habeat i delegato:dicit Jo.an.q̄ decre.loquitur epō:& nō apparet esse delegatus vel ordinarius:& hec decre.fuit cōiter sic intellecta:q̄ loq̄ret in delegato:& minime sūt imutāda rē. pōt etiā intelligi q̄ hic erat delegatus:q̄ pz ex illis verbis mādamus iustitiā exhiberi:sed pōt dici q̄ exigebat iurisd

dictio:vt ps.l.c.graue:sed qcqd sit sic seruatur decre.tñ hoc non vrget:t hec sufficiant. Aliquid de hac materia.l.c. pterea:t.c.pastoral. ¶ Quero quat dicat manifesta offensa:dic qz patens est t notorium:de.i.presby.qñ:vel qz t si occulte hoc faciat:tñ hoc asserit actor:t sunt ꝯ potenté p babiles coniecture:nec vult licentiare actoré ad mandatū delegati:fic fidē faciunt euidētia argumēta:de cle.peg.c. ij.t si in publico licētiat in occulto:iniuriat locus erit cautiōi:de sen.excō.grauē.§.fi.ō ꝓsump.l.fin:ad fi. An.

• Ane. Cum diuerse lre sub eadez data:t forma ꝯria impetrant:t pntant a diuersis.ad eosdem supsedet vtriqz donec cōsuleť papa.b.d. ¶ In prima ponit statutum. ¶ In secūda submittit eius rō.ibi ne. ¶ No.summariū. ¶ Nota secundo q iurisdictio iudicis dati p binas lras suspendit seu impedit donū a die noticie secundarum: t hoc nōte.colligit ex suplctione doctoz sup vbo innotuerit:nō ex gl.t ponderat:qz noticia attēdit in respectu ad iudices:vide tex.l.de resti.spo.audita. ¶ No.tertio:q de legatus pōt dici qlibet executor lrarum:in qñtum exequtur it.ad finem deducit ius ptis:nā cum lre ius nō creent: sed creatum exequant. Judice meditte qlibet delegatus pōt dici executor:ad hoc.l.de foro compe.si qs ꝯ clericuz:t ió dr supersedere iurisdictioni:vt dicit lra hoc.tñ exponunt executioni.i.cognitioni. ¶ Nota quarto q vbi in forma lrarum:varietas datur est supsedendum ne cause intrincent. ¶ Oppo.q delegati executioni supersedere non dicant imo cognitioni:qz delegatus est cognitor non executor. So.dicunt docto.executioni idest cognitioni: p quaz pervenitur ad executionem.l.c.significastis:t.c.si quando. ¶ Dic si habeť respectu ad ius ptis quo ad illud ex pte finis cius delegatus pōt dici executor:qz totus finis eius ē exeq ius ptis. Si habeť respectu ad actū iudicio put ius illud liquidat:vt pueniat exequendi cognitio est:vt est dictum. ¶ Secundo obuiat cū glo.qz videť q littere secūde nō valeant:sed solū auctoritate pmarū fit procedendum de ꝓp.cetex.t.c.finaūt:t plerūqz vt saltē attēdi debeat tpo ꝓsentationis de ap.vt debitus vel saltē si dubium est: dēt iudices cōuenire fm formā decre.pastoralis: de ꝓp. So.glo.multiplr t hoc.intelligunt decre. ¶ Tertius intellectus q loquat decre.qñ plures lre ad eosdē iudices impetrant:t sub diuersa data:t forma:nā tūc vt littera dicit lris suspendēdum:donec papa consulat:ne contingat si procedat finem earum impediri. ¶ Hec ob.si dicat si papa consulendus est:finis earum impedief:qz intelligēduz q non impedief:sed ad tpo processus suspenderur. ¶ Contrariuz ergo procedit qñ lre ad diuersos iudices impetrant hec so.non placet glosatori:qz siue ad diuersos:siue ad eosdem:hodie p lras p quas est cepta iurisdictio p illas dz finiri:vt in.c.vt debitus:vel aliz secunde non valent ex quo non faciunt mentionez de forma pmaz:qz ꝓsumptio est q si papa scisset lras non dedisset. ¶ No.tñ glo.de vbo impedire:t de verbo supersedere:qz primum notat impedimentum perpetuum:fm tpale:p hoc apparet q so.nō est bona. ¶ Secundus intellectus q hec decre.procedat cz ꝯria:vt quod lra dicit hic:supsedeant executioni.l. Earū: t si dicas sup quo papā cōsulent:dicit glo.sup pena imponenda scō impetranti:non facta mentōe ꝓ maruz. ¶ Hec so.nō placet glosatori:pp verbum supsedeant executioni vtrarūqz t merito. Item pena est certa absqz q ꝓsulat papa:qz dz imponi pena cōdēnatōis expensaz:de ꝓp.cetera in.l.glo.dicit. ¶ Tertius intellectus est vt intelligat de lris ad eosdē i eadē data t forma ꝯria impetratis quo casu seruandum qō hic vī. ¶ Contrariū procedit in litteris diuersis in data.i. in diuersa data:t si dicat dictio postea hic sonat ꝯrium:dic q postea notat diuersitatē tpis quo ad actū oppositionis:dicit enim postea opponunt nō quo ad actū impetrationis:t tunc consulendus est papa: quem velit alijs preualere:vel forte sup facto cum partes sint in data cōsulē duo est que precesserint forte cū alter ō mane altere in vesperis date sint:iz scripte appareant sup eadē data:ad hoc de ꝓp.c.pe.li.vj. Et hunc intellectū secuta est gl.de ꝓp.ex tenore:t sequitur Goffredus ē Innocentius:t Abb.t secunduz hoc summani decretal. ¶ Quartus intellectus vt intelligat de diuersis lris ad diuersos iudices impetratis:t sub eadē data:t forma ꝯria cum hic non deficiat ius:sed probatio. Ideo recurrenduz est ad papaz pro interpretatione. ¶ Contraria procedunt qñ lre sunt diuerse in data:t sic dicatur iudices debent de hoc cognoscere fm formā.c.pastoralis.ō.de ꝓp.dic q .c.pastoralis:procedit qñ dubium est decidibile p alium a papa:hic qñ a solo papa:t tenendo opinionē gl.q hodie seruatur ꝓsentationi p.c. vt debitus oportet q intelligatur q lre simul fuerunt presentate:qō no.qz fm hoc.c.vt debitus procedit in lris partibus in data:ad quod facit hodie ō ꝓp.c.pe.ii.vj. ¶ Quintus intellectus q loquatur de litteris ad diuersos iudices impetratis:et sub eodem tenore t forma:t eadem data:qz cum ex processu diuersoz iudicū posset sequi iteratio processuum:vt de ordine cognit.l. cuā:qz diuersi diuersa sentiunt:de ꝓp.sup lris:de concess.preben.qz diuersitatē consuleť papa:nam diuerse pēnt dici lre vnde iudice mutato:mutatur iudiciū.ff.iudi.sol.l. cū apud cum similī.t similr intelligat qñ fuerunt simul ꝓsentate. ¶ Sextus intellectus vt intelligat qñ a diuersis impetrantur ad diuersos sup causis inuicem cōnexis t cōtingentibus:puta qz super bēdictate impetratur ad iudicē Bonon.sup legitimitate aduersa pare ad Mutinen.q filij sint legi.cum cōsulit papa ne sequat intricatio processuum. ¶ Sed hodie nō procederet hic intellectus p.c.dispendia de ꝓp.li.vj. si sciēter hoc esse factū. Ideo pone fm exemplū:cuius pluribus ex causis est excōicatus vna snia vnus impetrat contra euz super ecclesia quā sic ligatus p seuerans anno obtinuit de crate t quali.cū cōtingat:alius impetrat ad snīam agrauandā vel ipsemet sup absolutōe vel dispensatione obtinēda p decre.cum p cā de sen.excō. ¶ Vel pone aliud exemplum:vnus impetrat ꝯ vnū sup petitorio ad quosdā iudices:alr sup possessorio ad alios iudices:vel vnus de retinēda:alter de adipiscēda:t in his similibus:pōt dici q iudices supsedent donec papa consulatur:ne cōtinētia iudicij recte diuidat:de sequestratōe possessionis.c.i. ¶ Nota q cāe continētia diuidi non dz non solum inter eosdē psonas:sed etiam inter diuersas:t sic extēdit ille iura. Et nota q non solum id procedit in cōtinentia:t in specie petitorij:sed etiam procedit in qualibet alia continentia t connexitate:vt quando vna questio ad alteram venit:vt incidens vel prēiudicialis:quia tales questiones cōtra eandem:t a diuersis psonis non debent illo opponēte coram diuersis iudicibus tractari:hoc intellige qñ pñt coram eodē iudice terminari:aliās dicēdū ē secus vt in.c.tuā de ordi.cog.t.c.cūm q filij sint legi. t vide Inno.de ꝓp.pastoralis.§.i.t q nota.de cōsti. cum.D. t vide ff.ō quibus rebus ad eundē Judi.ea.l.i. ¶ Pe.ponebat exemplum p decre.ex tua:de filijs ꝓsbyte.quando p primas papa mandauit dispēsari cum filijs ꝓsbyterorum obtinētibus ecclias paternas. ¶ Secūdo non facta dispēsatiōe mandauit p aliquibus impetrātibus:vt inde amouerent t prouiderēt impetrantibus q consulēdus est papa: qui intellectus mihi non placet:p illaz decre.q docet ō legatum quid agē debeat:t aliter q̄ iste. Anto.

• J p:o debilitate. Delegatus pape impeditus subdelegare pōt causam q̄ sine ipso pōt comode determinari. ¶ Ponit dictū ipsius determinationē:t quandā exceptionē. ¶ Secunda ibi ita q. ¶ Tertia ibi nisi. ¶ Nota q delegat⁹ principe impeditus pp debilitatem vel aliam necessitatē: de causa

cognoscere:pót illam subdelegat:& sic nota.q3 delegatus
pncipio ex delegatione:& a iure h3 ptátem subdelegandi:
ad hoc.l.c.pastoralis:& videt a ꝟrio q̃ non possit subdele-
gare:vbi non est impeditus. ¶ Sed dic argumentum nó
sumendum:vt p3.l.c.pastoralis. ¶ Nota secúdo excepti5
nem ab ista regula: q̃ istud est verũ: nisi cá sit adeo ardua
q̃ exigat p̃sentiam eius cui est cá delegata:in tantum q̃
natura cause videat psone idustria electa: ad hoc.l.c.ſ.
¶ Nota tertio:q̃ delegatus subdelegando pót sibi reti
nere necessariẽ p̃sentiã:vt ipse q̃ est subdelegatus béat
ip̃m consulere:& maxime q̃n cá est tanti q̃ exigat consiliũ:
ad hoc.l.c.sup questionum. ¶ Nota quarto de significa-
tione verbi.liberum sit:q̃ illud est liberum:quod excludit
omnem alterius req̃sitionẽ:& sine pena:vel alia redargu-
tione secundum doctor. ¶ Nota quinto:q̃ ptáe delegã
di:seu subdelegandi:restringitur ad personas ydoneas.
Non potest ergo delegatus subdelegare cuicunq;:h3 op3
q̃ psone sint ydonee:que autẽ sint ydonee dic: vt in.c.sta
tutum in pncipio de ꝛ̃ptio libro.vi. ¶ Nota sexto q̃ có
mittere 9f vices qui alteri delegat cãm etiam aliquo sibi
retento. ¶ Habemus hic de scóa parte rubrice circa po-
testatẽ.s.delegati duo.s.circa ptátem subdelegandi: Se-
cundo circa ptátem partem iurisdictionis subdelegate re
tinẽdi:ab ista habemus vnum casum exceptũ. Primo q̃n
cá est grauis. Secundo habemus modum subdelegandi.
¶ Expedio hec duo vltima. ¶ Et p̃mo oppono q̃ non
tñ possit delegatus pape subdelegare cũ nó pót itereſſe:
sed ét cũ nó vult.l.c.prudentiã.ſ.addicimus. Solutio dic
q̃ iste textus h3 intelligi vt ergo vincat redargutionem h3
esse impeditus. ¶ Secũdo quero que psone dicant ydo
nee ita q̃ possit fieri subdelegatio eis:dicit Jo.an.q̃ exigi
tur q̃ sit canónicus cathedralis eccle:vel alius in dignita
te p̃latus:vt p3 in.c.statutũ ſ.i.de ꝛ̃ptio li.vi. Itẽ exi-
git q̃ nó sit suus mulier:vel ignarus mentis captus:vel in
famie minor.xx.vel.xviii.annis.l.c.cum.xx.& nó p̃suegia-
tus quo ad cópulsionẽ:& vide Hosti.in summa.e.ti.ſ.cui
possit delegari:& de ꝛ̃ptio scisitatus:vbi q̃ glo.& Inno.
¶ Tertio quero de exẽplo:que dicant cãe graues ita q̃
exigant p̃sentiam delegati: dic q̃n est electa industria ſm
distinctionem.c.ſ.l.e. vbi videbis vel ſm pe.loquitur de mi
monialibus quas de facili non cómittit curia nisi epi:vt
p3.l.c.cãm matrimonii nota benetistaz. ¶ Tertio ad duo
p̃mo p̃cipaliter expediendo:& oppono cum glo.q̃ dele
gatus ẽt pncipio non possit subdelegare absq; partiũ con
sensu.l.c.ſ.So.ſi queritur an delegatus possit subdelegare
partibus:inuito & dicẽdũ est q̃ sic:nisi electa sit industria
p̃sone: vt in.c.ſ.l.eo.& tunc volentibus ptibus pót nisi cã
esset grauis:& cócernẽs publicã vtilitatẽ.l.c.finã.de quo
dic vt ibi. ¶ Si queritur an possit subdelegat inuito subde
legato:dic q̃ si est impeditus pót:si non est impeditus nó
pót ipsuz cópellẽdo de quo nota.infra.c.pastoral. ¶ Si
quẽritur an possit subdelegare eo volente:dic q̃ si est ipeditus
pót:vt hic. Si nó est ipeditus:dic q̃ adhuc pót:h3 nó pos-
sit cópellere:& hoc q̃ hic ptáe subdelegandi val sibi libe-
re a iure:& sic debet intelligi hec materia: & hoc de p̃mo.
¶ Hec vera in delegato pncipio. Jn delegato ab iferio-
re videbis.l.c.pastoralis:& c.sup questionũ. ¶ Venio ad
secundũ;vbi agit de ptáte ptis iurisdictionis retinẽde in
actu subdelegandi:& hic p̃cedo querendo an indifferẽter
subdelegans possit subdelegãdo retinere quãcunq; ptem
iurisdictionis: residuũ committendo: & quis fit effectus:
¶ Oppono.quo ad p̃mum q̃ nó possit etiã sibi reseruaſ
cónsiliũ:q̃ subdelegando definit esse iudex. Solutio vt in
gl.secunda:vel dic q̃n delegatus cómittit totam causam
solo retento cónsilio:q̃n delegatus cómittit cãm simplici
ter:donec reuocauerit:q̃n cómittit causam & sententiã:
executóe retenta. Si cómittit cãm retento cónsilio: an hec
reseruatio operet:dic est casus q̃ pót ¶ Numquid autez

delegatus tũc arctet peritũ cónsiliũ & leg. ¶ Aduertendum
retinet cónsiliũ in psonã sui aut in psona tertij. Primo ca-
su hoc pót:vt dic:& hoc casu:aut nó requirit consilium:vel
non expectat congruo tempore:& non valet snia vt est ar-
gumentum supra de electi.cũ in vtero:de arbitris cuz tem
pore.ff.mandati.l.diligẽter infra.e.pastoralis.ſ.i.de ꝛ̃p.
cum dilecto:cũ similibus:aut subdelegatus regrit consi-
lium & expectat:sed nó sequitur: & tũc dicit Inno.q̃ valet
snia. Recitat q̃ alij dicunt ꝟrium opiõem ipsius sequutus
glosa hic:que dicit:q̃ nó arctetur ad sequendũ cónsilium
alleg.q3 vf reseruasse consiliuz vt bonus vir.& hoc ẽt dixit
hic Inno. Recitat q̃ alij dicunt q̃ poterit requiri cónsiliũ
& debebit:q̃ poterit ferre sniam:& tenebit si nó poterit de
legatus illum reuocare: & non tenebit snia p ipsum lata:
hoc dicit vex q̃n est consulendus vt iudex. Tu dic q̃ aut
iudex subdelegando retento cónsilio subdelegat ex toto in
risdictionẽ. Et constat q̃ vult sibi retinere consiliũ: nó vt
iudex:sed vt bonus vir:et valet snia vt dicit glosa. Si pe-
tat p̃silium & expectat:h3 nó sequat:nec tunc poterit ip̃m re-
uocare:imo nec cũ eo posset iudicare.c.cũ sup.l.e.& sic pót
intelligi glosa:& vna opinio posita p Inno. ¶ Ratio q̃
ex quo non est particeps officij sufficit petere: h3 nó sequa
tur:de electione cum inueneri:infra eo.ti.venerabili:& scri
bitur in regula nullus ex consilio:infra de arbitris cũ tem-
pore.l.cum quidam decedens.ſ.pamphilo.ff.de administra.
tutor:& ponit Bartholus in.l.iij.ſ.si plures.ff.de exercita-
toria:vbi plene hoc examinat. ¶ Aut subdelegat:& con-
stat q̃ vult retinere sibi consiliũ vt iudex:& tunc dico q̃ nó
sufficit petere & retinere nisi sequat:q3 tũc est particeps of
ficij:vt in iuribus preallegatis:& puto q̃ possit ipsum revo
care:ad hoc de officio delegati:q̃uis li.vi. ¶ Aũ q3 sub-
delegat:& est dubium an consilium retinere velit vt iudex:
vl vt bonus vir:& in dubio credo q̃ velit retinẽ vt Judex
q3 in dubio debemus interpretari quod voluerit retinere
ſm naturam p̃sentie potestatis:quo casu dic vt in p̃mo
casu:& hec vera nisi ex forma cómissionis appareret q̃ ex
toto iurisdictionẽ trãsferre voluerit:vel forte melius cum
actus p̃sidendi:nó sit iurisdictionalis nec ad Judices pti
nens imo potius ad illum q̃ iurisdictionez nó exercet. Jó
videbit in dubio retentũ ab eo nó vt Judice: sed vt bono
viro. Et sic glo.& Inno.dicunt vex. ¶ Secũdo casu p̃
cipali q̃n retinet consilium tertij:& tunc dic sũt opiniones.
¶ Quidam:vt Inno.q̃ nó possit sicut non dz cõpromit
ti:nec pót in talem vt sententiet vt dictauerit talis: vt.ff.de
arbitris. Item si vnus.ſ. Idem põponius.ff.de heredi.in
stitu.l.ſi q̃s sempronium: & l.capratorias: & de lega.ij.l.i.
¶ Scóo q3 ptáe iudicãdi:dz esse libera in Judice:vñ dz
iudicare ſm cõscientiam eius:& nó alterius:ad hoc optie
de consuetudine: ad nram: in autent. vt iusiurandum qó
ptelta.ab bis.ſ.& equius. Alij vt Hostiensis tenent ꝟriũ:
nam & cómitens formar sniam.pur liber.ã. de constitut.
cũ oẽs in ſi.& c.cũ accessisset:& c.cũ .M. fera. Jnfra de se
pulturis in nostra cũ similibus. Dic cõcludendo: q̃ q̃n
cómittit cã alicui:& arctatur ad cõsilium tantũ petendus
& nó sequendũ:& planum q̃ sic pót cómittit:vt de electio-
ne cum in vtero:& qó ibi nota.& l.de arbitris cum olim q̃n
q3 arctat ad p̃siliũ petendũ & sequendũ:& hic est punctus
aut in spiritualibus arctat ad petendum & sequendũ p̃sili
um laici:& hoc fieri nó pót:& est casus in.c.decernimus.l.ó
iudi.de arbitris contingit. ¶ Aut arctatur ad consiliũ se
quendũ alicuius clerici. Jn spiritualibus:vel laici in tpa-
libus:& tunc aut arctatur peritus exigere:& sequi consiliũ
ab imperito:& hoc est irrationabile:& nó pót fieri:vt est ca
sus de cõsuetudine:ad nostrũ. ¶ Aut arctat ad petẽdus
p̃siliũ a perito:& imperito simul: & statiz cũ sũt interrogãdi
dent consiliũ precipitatuz:& adhuc hoc est irrationabile
vt dicto.c.ad nostrũ. ¶ Aut arctat ad consiliũ petẽdũ:&
sequẽdũ q̃n est iperitus ipse delegatus vt meditatũ reci-

plat cõſiliũ aperto.t dicit Hoſtienſis q̃ hoc fieri põt: t
rectatur ſequi.ex quo ſic forma eſt data:ó ℞ptio cum dile
cta mã ſicut põt ipſam formare delegans prout placet:ita
põt ipſam mãdare formãdã cui placet: de cõſtitutionibus
cum oẽs:t.c.cum accederent. ¶ Non obſtat.§. Idẽ põ-
nunt.l. Item ſi unus.ff. de arbitris: q̃ liberior eſt ptãs
arbitri vt pnuncier q̃cũq̃ placet.ff.de arbitris.l.quem pſcr
re.§.ſtari:non ſic libera eſt in iudice: q̃ hꝫ ſeq. quod eſt in
tuz:vt dicto.§.t equius ero.t I.de verb.ſignifi.forus.§.ij.
¶ Si ergo delegans timet delegatũ errare nil repugnat
qui poſſit ſuã ſniam ad pfiuz alterius limitare t regulaf
ad hoc I.c.cum te pſalente.I.de conſanguinitate t affinitate
c.i. Ideo neceſſarium eſt officium aſſeſſoris.C.de aſſeſſo.
p totum.ff.de aſſeſſo.l.i.t de vita t honeſtate cliconuz:quz
ab omni:de ℞ptio:ſtatutum.§.aſſeſſoré. ¶ Non obſtat:
q̃ dicaf de conſcia:q̃ ſi hꝫ conſciam reluctantẽ cõſilio:nõ
hꝫ ſequi cõſilium:t ſubeſt remediũ:q̃ ſe exboneret: ſi non
põt informare cõſciam a cõſilio:hꝫ tñ inquantum põt ip-
ſam informare ex cõſilio. Infra de ſnia excommunicat.in-
ſtitori:ſi eſt ita durum q̃ nõ põt ſe exboneret. Infra.c.ſi
qſi:de ℞ptio ſi quando:quod ſi non põt ſequaf conſciam
de quo de temporibus ordinan.ad aures. Infra.c.paſto-
ralis.§.q̃ vero:t de officio ordi.c.i. ¶ An valeat ſtatutũ
q̃ ꝙ tencaf requirere conſilium:vide in ſpecul.de reqſitj.
conſilij.§.i.v.vt autem:t ibi Jo.An.in additionibus:vbi
ponit opini.ad quod vide Bar.in.l.ſi cõuenerit.ff. de re
iudica.t in.l.ticiũ t meuz:uz in pn.ff.de adminiſtra.tuto.t
in repet].l.i.§.ſi plures.ff.de inſtitut]. ¶ An valeat ſnia p
nunciata ſm formam conſilij:ſi conſilium dicat conſulimus
abſoluẽdũ:t nõ dicit abſolvo:vide in ſpecul.de exõ.§.vi
ſo.v.porro. ¶ An ꝺo poſſit compelli ad cõſulendũ: vide
gloſam:q̃ ſic.C.de proꝑ.ſacro ſcri.l.xj.li.xij. ¶ Venio ad
ſecundum caſuz pncipalem:q̃ſi commiſit ſimpliciter cau
ſam donec revocaverit:dicit Inno.hic q̃ per hanc cõmiſ
ſionem non videtur cõmittere ſententiam:q̃ hec clauſula
reſtringit cõmiſſionem ad aliam:preter quã quo ad ſniam
q̃ ſi ſniam cõmiſſet: iuriſdictionem revocare non poſſet
er.infra.e.c.cum ſuper. ¶ Veritas eſt q̃ videtur cõmi-
ſiſſe omnia niſi revocet: t q̃ retinuit ſibi aliquid de iuriſ-
dictione.ſ.ptãrem revocandi:ad eum poterit appellari q̃
ſi faciat medium inter pmum delegantem:t ſubdelegatũ
etiã poterit q̃cũq̃ velit ſubdelegatũ revocaf:caſus eſt
hodie de offõ delegati:ſi delegatus il.vj. Et tenebat:olim
hic Hoſtienſis:t hoc verũ ẽt ſi pnunciaſſet antequam re-
vocaref:q̃ ẽt ſubeſt adhuc aliquid de pãte:quo ad pot̃
tiam exequendi:hꝫ adhuc Inno.hic dicat in hoc cõtrium t
male. ¶ Venio ad tertiũ caſuz q̃ cõmittit cãm t ſniam
donec revocavero vel niſi revocavero. ¶ Pario arguit:
q̃ nõ poſſit ſniaz ferre:t q̃ ille poſſit revocare:hic ſubde-
legãdo voluit retinẽ pãtem revocãdi: ergo voluit q̃ nõ
poſſet ſniare:q̃ ſi voluiſſet:nõ potuiſſet retinere pãtez re
vocãdi:eo q̃ tranſlata ſnia tranſlata eſt totalis poteſtas:
t ſic deficit poteſtas revocãdi:t hoc q̃ clauſula eſt cõ ſub
ſtantiam cõmiſſionis:t ſic non tꝫ cõmiſſio quo ad ſniaz de
condi.appo.c.finali.xxij.qõe.ij.aliqua:t c.ſolet. ¶ Alia
eſt opinio ſcõa:q̃ pp hoc nec ẽt ex toto teneat cõmiſſio.
¶ Tertia opinio q̃ teneat cõmiſſio quo ad oia: nec hoc
eſt cõ ſubſtãciã cõmiſſionis:ſed eſt clauſula cõ ſua. Ideo cõ
miſſio tꝫ:t ſnia fieri poterit:t conditio eſt reſpicienda: de
condi.appoſita.c.i. Inno.reſidet:q̃ hic delegatus non a
ſe abdicauit totã iuriſdictionẽ:q̃ ſub cõditiõe vt cõmiſiſ-
ſe. Unde ante conditionem exitantẽ.nõ cedit dies.ff. de
vbor obligatione.l.cedere diem:q̃ quod dicit q̃ hic po-
terit revocare:t ſi appellet poterit appellaf ad delegatũ
ſubdelegantẽ:quaſi aliq̃d retinuerit de iuriſdictione:dicit
tñ q̃ hanc revocationẽ facẽ poterit:t ad eũ appellari an
tequã pnuncier diffinitive: lata eũt ſnia diffinitiva dicit q̃
nõ poterit revocare: q̃ res devenit ad eũ caſuz:ex quo te

tã iuriſdictionez tranſmiſit. ¶ Recitat q̃ alij cõdicunt:t
ſic reſidet:t hec eſt veritas:q̃ hec cõdictio:donec revoca-
vero:vel niſi revocavero eſt cõſolutiua: nec impedit dila-
tionẽ iuriſdictõis antequã puniceſ:t ſic tota trãſfert: q̃
ẽſi retinet pãtem revocandi: t hec poteſtas iuriſdictõis
eſt:t hec pars retinet aliq̃d iuriſdictionis. Ideo q̃cunq̃
t ante ſnient:t poſt poterit revocare vſq̃ ad finalẽ execu
tionem:t poterit ad eũ appellari:t hodie eſt determinatũ
in.c.ſi delegatus de officio delegati li.vi. ¶ Per hoc ap
paret qõ in alio male dixit prout dicit:q̃ nõ põt ſubdele-
gare retenta executõe:quaſi lata ſnia:illã nõ poſſit retinẽ:
q̃ exequi iuriſdictõis ẽ. Ideo põt illã retinere:t dicitur
aliq̃d retinuiſſe iuriſdictionis:p qõ põt ipſum revocare:t
põt etiam de eã cognoſcere: t ad ipſum põt appellari: t
ita pz in.c.q̃uio:de officio delegati.li.vi.t dicto.c.ſi dele
gatus:t hoc teneas: t ſic habes expeditum quartum mẽ
brum.

Anto.

E cauſis Sicã cõmittitur decidẽ
da.ſ.diez niſi preꝺ progẽt
p lapſum diei expirat iuriſdictio. ¶ Vel ali-
ter delegatus ex pãte delegata:põt cõtuma-
ces t rebelles pena determinata corrigere:t ſic nõ eſt de
terminata ad arbitriũ punire:hoc dicit:ſcõa dicat q̃ vbi cer
ta pena p ius ſtatuta nõ eſt:delegatus ſponit in puniẽda
pꝛumacia arbitrariã:ſcõa ibi:vel etiã. ¶ Nota q̃ iuriſdi
ctio põt dari ad diem:t ad tpus limitari:ſic t ad locum li
mitaf.ẽ.de officio vicarij ſuam:t ibi nota. ¶ Nota ſecun
do:q̃ cõmiſſa deciſiõe cãe:cõmiſſa videt cognitio. Quid
aũt econverſo.I.c.ſup queſtionez: t dixi in clement].audi-
tor de reſcriptis:p Bar.ff.ꝺ re iudicata:a duno pto.in pn.
ſpecul.in titulo delega.§.ſeqtur.v.t nota.quod ſimpliciter in
pn.vij.coll. ¶ Nota tertio modum rideudi de iure:hoc
volumus tenere ſic:bio ꝺbio vtif magiſter decidendo opi
nionem vel eligendo:teneas iſtã. ¶ Nota quarto:q̃ vbi
dicis eſt ſtatutus iudici vel iuriſdictioni: non valet q̃ ſit a
iudice lapſo termino de quo in.l.i.C. vt omnes tam civiles
q̃ criminales ca.p Butriga.t Bar.in.l.ꝑeranduz.§.
i.ff.de iudi. ¶ Et nota.q̃ vbi iuriſdictio in delegatum eſt
tpe limitata ipſo inf lapſo termino expirat. ¶ Et aduer
te ſm doctores q̃ hec progatio hꝫ fieri ante tpus finitum
argu.l.ſed ſi manente.ff.de precario. Item hꝫ fieri p pnci-
pales vel procuratores habentes mandatum. ¶ Ho.quã-
to q̃ iuriſdictio eſt progabilis ẽt delegata de tpe ad tpus
t ponderas:q̃ in progatione exigitur partium conſenſus
ſecundum doctores:ad hoc.l.ij.ff.de iudicijs:t no.in.c.p.
t.g.in viris gloſa:in pncipio:t nota.in.c.cum in plures:in
ultima gloſa...co.ti.li.vj. ¶ Nota ſexto q̃ a forma:t limi
tatione iuriſdictõis fundata ſup favore partiuz pteꝺ pñt
cõi cõſenſu recedere:vide infra.c.finali:t ſic pz q̃ lz puat*
non det iuriſdictionem origine datam tñ extendit de quo
dicetur: in co.c.p.t.g.vbi plene de materia:t hoc de pri-
ma pte decretalis:examino pmo eã.C.cõponas ſecunduz
ordinẽ alphabeti:vz pmo.I.in.ij.carta: vbi eſt.A.vſq̃ ad
ſi.capituli:vbi eſt.D. deinde revertaris:vbi eſt.B. in fo.
ſequẽti vſq̃ ad.A.poſtea revertaris hic:vbi eſt.C.incipit
venio ad ſecũdã. ¶ Venio ad ſecũdã partẽ. Et nota p-
mo duplicẽ pꝛumaciã:vnã in nõ veniẽdo altera in nõ pare
do:t vtrãq̃ põt punire delegatus:ad hoc vide notata in
clementina:ſi ante.de dolo t pꝛumacia. ¶ Nota ſcõo q̃
p hac cõtumacia aliq̃n reperitur certa pena a iure ſtatuta
t illa eſt imponẽda de penis:lz cum ſua glo. q̃n q̃ nõ repe
ritur certa pena a iure ſtatuta tũc pena cõtumacie:vel alte
rius ẽt delicti:ẽ arbitraria. ¶ Tertio nota q̃ vbi aliqua
cõmittunt arbitrio iudicãtis in penis cãe qualitatẽ:t de-
licti quãtitatẽ ponderare hꝫ:t allegaf quotidie:q̃ in nõ
determinatis a iure ſequmur arbitriũ iudicãtis. ¶ An ꝺo
iſtud arbitriũ reducaf ad arbitriũ boni viri:vel ab eo ap-
pellef:dixi de conſtitut].c.i. ¶ Nota q̃ in commiſſo ad

arbitriũ:vbi certa pena esset determinata a iure:inde; nõ
bz poratestatem excedere penam cõter determinatam:licz
posset minuere:vt est glo.de accusatoibus:super bic:t de
accusatoibus ingsitoie:vbi notabilis glosa dicit q; si ali
quo casu pena relingtur arbitrio iudicis:nõ pót arbitra
ri maiorẽ penã:quã que imponat in filibus ordinaris: q;
glo.nescio alibi:filr nõ pót arbitrari aliter q; consuetudo
ht arbitrata: qr illa a iure assumit p ordinaria:vt no. glo.
in.l.qd ergo.§.pena grauior.ff.de bis q not.ifa. ¶ Quæ
ro an delegatus possit mulctare. Jnno.bic:t supra.c.i.t.
Hostiensis:ibi tz idem q; fic:glo.l.c.pastoralis:in glo.an
tepenultima:idem t hoc infra in.c.primo: t.c.ex lris de
penis:lz.ff.si quis ius di.nõ obtem.l.i.C.õ modo mulcta.
p totaz.C.de spor.l.ij. Accursius in dicta.l.ij.t.C.de nõ
mulctandi.l.eos in pn.t Hostiensis in summa:de re iudi
cata:super Rica de mulcta.tenet q; nõ possit pro qbus sa
tisfacit.C.õ modo mulcta.l.eos:t.l.ij.t.iij.C.de defens.ci
uita.l.defensores:t quod dicitur in.l.ij.õ spor.est speciale
ratio sm Hostiensem:qr delegatus recipit ptãtes censure
ecclesiastice:cuius appellatione non cõprehẽdit mulcta
de homici.probumani.v.nos tantos:ergo nõ mulctabit:ni
si rescriptum id exprelle contineat. Sed ipse Hostie.õ.c.
i.dicit corrigendum:qõ ibi notauit:t tz q; ex virtute clau
sule qua censura cõmittit id non pót:sed ex virtute cõmis
sionis hoc pót: vbi pena non est statuta: vt bic:t hoc siue
paro contemnat venire: siue non pareat:vt ibi:t demum
ad ipsam mulctaz extorquendam poterit exercere censu
ram:quod itelligit de parua mulcta:t temperata non ma
gna:t sic loquitur.l.ij.C.de spor. Unde per eandem legẽ
dicunt quidam legiste:q; delegatus imponit mulctam: tz
non tantam:quantaz ordinarius:t sic concordant.ll.illas
dic si est delegat⁹ pncipis: pót mulctare:t tãta pena quã
ta pót ordinarius:qr non est de inferioribus iudicibus:sed
de maioribus.l.c.sane:nam de maioribus iudicibus: dicit
delegatus pncipis:vt dicit speculator i titu.de iurisdictio
ne omniz iudi.§.i.v.sunt: t alij.in.iiij.col. ¶ Si est dele
gatus inferioris a pncipe:nunc si est datus ad vniuersita
tem cãruz pót mulctare:vt dicit glo.in.l.ij.C.de spor. Si
est datus ad vnam cãm tantuz: si vult mulctare suaz iuris
dictionẽ defendẽdo. Pe.dicit q; pót:vt notat in dicta.l.
i.ff.si qs ius di.nõ obtẽperauerit: p.l.ij.C.de spor.dum tñ le
uiter:vt infra dicaz. Idem si velit mulctare nuntios:vl exe
cutores non parentes:vt notat in specul.in ti.de sen. plaz
.§.ij.v.est species. ¶ Si vult partes ex altera cõtumacia
mulctare:dic q; tz suas mẽsuras potestatis pót mulctare
vt dicit glo.in.l.i.ff.si qs ius di.non obtẽperauerit:nam in
cãsibus leuibus:leues imponũt mlctas. Jn cãsibus graui
bus aliquãlr grauiores:t pñt dici leues mẽsurate ad men
suras dicte.l.ij.C.de spor.l.summã sex solidorum: ab inde
pót arbitrari ad arbitriũ in quo pót respectũ hre ad qua
litatem iurisdictõis cõtempte:t sm cõdictionem persone
vt no. Jo.An.in specul.in ti.de contumacia.§.finali v.sed
nunqd iurta pncipium. Non obstat de dolo t cõtumacia
.c.i.qr ibi nõ excludit mulcta. ¶ Quero que pena sit a iu
re determinata:dicit glo.pone exemplum in vsurarijs: de
vsuris.c.qr in oibus vbi si pseuerent in cõtumacia restitu
endi vsuras:excõmunicãtur. Sed videt q; semper sit a iu
re determinata pena:qr pro contumacia imponitur pena
missionis in possessionem cã rei seruande:si non potest fieri
missio:excõmunicatur:vt lite non contestata tur: t.c. qñ.
¶ Glosa nõ rsidet:dic q; a iure determinata est pena cõ
tumacie in nõ veniẽdo:sed cõtumacie in nõ parẽdo: post
sniam:non semp est determinata:sic loquit bic in cadẽ gl.
ubi tz mitti:sed illa non est pena cõtẽptus iurisdictõis:sed
pena est psequẽtis interesse partis. ¶ Quero qd si diuer
se pene ponant:gl.dicit q; vt minorem imponi debere:õ
pen.di.i.pene:vel locus est gratificationi:de iure patrona
tus cũ aduocatus:vbi de hoc vel illa que magis timetur:

vt lite non pcstata:qñ in fine:idem no.xxi.q.ij.in summa.
xxxiij.dilhnctj.fraternitatis. ¶ Credo q; si p eodem scõ
lex ponit plures penas:oẽs imponende sunt si pñt cõcur
rere:vt.l.i.C.de sepulcro vio.altas autem si non pñt con
currere:vel lex imponit alternatiue p cedat quod dicit gl.
t hec sufficiant:materia est magis alta quã expediat hic.
¶ Circa hanc partem oppõit q; minorem penam possit
imponere:quam a lege statuta sit:t possit ipsaz augere:vt
ff.de bis qui notã.infra.l.qd ergo.§.pena grauior.t.C. de
bis q notã.infra.l.t si seuerior. ¶ Solutio:dicit Hostien
sis:q; de iure non subsistente cã non potest delegatus im
ponere penam grauiorem t leuiorem:ex quo a iure deter
minata est:t aliam imponendo infamis efficeret.C.ad.l.
iuliã de vi publica:vel pasta.l.seruos.C.ne san.bap.reite.
.l.iij.in fine ad hoc.xiij.q.i).§. econtra: subsistente autẽ cã
pót ipsam augere:t moderare:vt in ẽrio.Solutio hec nõ
placet. Jdeo glo.penul.bic melius dicit ẽriuz procedit in
ordinario:qui bz ptãtem dispẽsandi cum pena cã subsistẽ
te:vt dixit Hosti.bic logtur in delegato q; non pót cuz pe
na dispensare:vt bic:t pro hac solutiõe est casus de penis
lz:t hec est veritas. Jdem no.bug.i).q.iij.§.notanduz:vbi
ẽt notat Jo.que sint in mutatoibus penaz antẽ dẽdaximo
plus exigit. Jnno.de constitu.c.i.s. q; ordinarius sit talis
q; bẽat administrationem iurium fisci:qõ credo qñ agit de
pena applicãda fisco:vñ nõ credo q; potestas ẽt ex cã pos
set penaz fisco applicandã limitare:qr non bz in manibus
administrationem fisci:tene tñ qõ ibi dixi: t pp hoc glo.
exigit:q; sit talis possit cum pena dispensare. ¶ Quero
an possit arctari partiuz cõsensu iurisdictio: dic q; sic:vt si
cã referẽda est tali die:pñt partes consentire q; ante refe
ratur.C.de tempo.appellat.l.i.victima:in fine. ¶ Quid si
cã non pót infra tempus expediri:dic q; nihil hominus ex
pirabit lapso tpe:vt bic:t infra.c.cõsuetudinibus. Idem
ẽt si p maliciam partis alterius finiat terminus iuris. Jn
fra.c.pastoralis.§.finali:qõ dic vt ibi. ¶ Nota bñ q; doc
tores bic in duobus locis tenent:q; si p dolum partis pro
getur dilatio:statuta iurisdictõi qõ nihilhoinus expirat iu
risdictio. ¶ Quid de dilatõe statuta instãtie vide õ indi
ci.c.pe. t de instãtia appellatoiis:vide in clemẽtina sicut:
de appellatoibus. ¶ Quero an delegatus q; fuit sniam
Jterminum posset exequi post terminum:intelligendo de
delegato q; valeat exequi:sup quo dic vt infra.c.querenti:
t notat de foro cõpetenti:si qs ẽ clericus:t dixi in clemẽ
tina auditor:de Rptis. Jo.an.bic ponendo opinionẽ :al
legat pro t ẽ:concludit q; si tempus addicitur decisionis
poterit exequi:qr non est limitata iurisdictio:nec executio
sed sola decisio:sicut si statueret terminus litis cõtestatio
ni:vel correctioni libelli.t conclusioni possent alia acta t
snia post terminũ expediri. ¶ Nec obstat textus hic vbi
statutus fuit terminus decisioi:t tñ dicit quod expiret:qr
debet intelligi:quod expiret quo ad potentiam sententiã
di:sed non quo ad potentiam exequendi. Si tps statuitur
iurisdictioni est vera opinio:q; nõ poterit post tẽpus exe
qui:qr exequi est iurisdictionis:de officio delegati li.vi.c.
Quis:t pro tanto expirat: q; dicit Jo.an.verus siue iuris
dictio limitetur per verba affirmatiua:vt qr dicit duret iu
risdictio vsqz ad tale tempus:siue p verba negatiua:vt qr
dicit non duret iurisdictio vltra tale tpus:t hec sufficiant
de pma parte. ¶ Quero a quo tempore currat tps iudi
cij statutum:dic q; a tpe presentationis rescripti:de appel
lationibus sup eo.dicit glo.dicunt doctores: hoc verũ: qñ
sup numeꝝ diex:vel mẽsuz terminus statuit: secus si sta
tuatur a certo die vt vsqz ad pascha:vel vsqz ad natiuitatẽ:
qr statim tempus currit. ¶ Quero secũdo cum glo.qd si
cã cõmittit terminanda.Jxx.dies:an dabãtur inducie. xx.
dieruz de quibus.iij.q.iij.offeratur. Videtur q; sic:qr be
neficium iuris nemini est aufferendum.xxviij.di.de bis:in
fine. ¶ Glo.dicit quosdã dicẽ q; nõ essent abbreuiãde:sz

poſtuo elongabitur tpo iuriſdictionis:ſicut e in reſtitutõne in itegrũ:in q̃ datũ eſt quadriẽniũ:e tamẽ pp dilatõem a reo petitam iuriſdictio prorogatur:vltra quadriẽnium. Contrariũ determinat glo.q̃ ſolum de ptium conſenſu prorogabit tpo. ¶ Vnde cõcludit glo.iudicẽ poſſe dilatões abbreuiare:q̃ cã ſubſiſtẽt:e quod de tempus abbreuiãdũ eſt rex:cã non ſubſiſtẽte:allegat ura per que ꝓbat q̃ cauſa ſubſiſtẽte iudex pót dilationes abbreuiare:ad ꝟ qõ no. iii.q.iij.de iudicijs.in vltima glo. ¶ Hic q̃q̃ termin⁹ſtatut̃ partu:e tũc ſi p alteram ptem dilationẽ petentẽ termin⁹ prorogatur:deſt dilatꝰ iudicium:e prorogabit ꝗ ter minus ptis ſtaturus.in dicta.l.ſi.C.de tempo.in integ.reſti. Nam abſurdum eẽt q̃ pars que non fuit in mora puniret ¶ Quandoq̃ tempus ſtatuitur iudici e iuriſdictioni: et procedit q̃ hic nullum.n.ſit ꝓiudicium vel modicum partib⁹:ſi iuriſdictio redit ad ordinarium:vel ad illum qui cõmiſit:vnde dato q̃ volo vnius ptis labi tpe:erit tamen in prorogatione neceſſarius conſenſus vtriuſq̃ ptis. ¶ Num quid aũt dilationes circa exercitium iuriſdictõis p libito iudicis arbitrio poſſent tunc arctari:dic ſm Abbatẽ q̃ſq̃ tempus ẽ ab homine ſtatutũ:e pót arctari. Infra.c. conſuluit:nõ aũt ꝓrogari:vt hic:aut tpus eſt ſtatutũ a iure:e hoc ex cã poteſt abbreuiari e arctari ad ꝓbandum ad arbitriũ iudicis.de ꝓcura.electus.e q̃ſq̃ pót elongari de dilatõ. .C.ij.vnde dicit q̃ regulariter dilationes ſunt arbitrarie.õ quo de dila.c.i.de re iudicata.quod ad ꝓſultationem.õ appellã.intimaſti. ¶ Tu de iſtis dilatõibus ſi vis plenius i formari an poſſit abbreuiari:vel elongari:vide p Inno.de teſtibus.vltra tertiam:per legiſtas.in.l.i.C.de dilatõibus e in.l.ij ff.de re iudicata:e vide in regula induitum.de reg. iuris.li.vi.que omnia poſſent hic recitari:ſed non hic infiſto:e vide J.de iudicijs.c.penul. ¶ Quo ad ꝓmum principale paſſum. Inno.dicit aliter.de appellatiõibus:ſup eo. dicit.n.q̃ aut terminus ẽ ſtatutus de voluntate vtriuſq̃ ptis:e ſi pót moderari:moderabit dilationes:e facta moderatione:ſi in fine tẽporis altera pars petet longiorẽ dilationem:non audit:q̃ talis terminus habet ꝓ peremptorio:e p concluſione in cã:niſi aliquod inopinatum emerſerit p quod ipſe nõ potuerit ꝓbare:q̃ tũc reſtituit:vel ipſo iure habitur ille ſus:alꝰ nõ.de appella.ex tenore. Si terminus eſt ſtatutus ad petitionẽ alterius partis tñ:dicit q̃ debz moderari dilationes ita q̃ ſniam poſſet ferre J. terminus: ſi tñ pót moderari ſine ꝓiudicio ptium:aliter nõ.ff.õ admi. tu.l.tutor qui re.§.i. ¶ Num quid aũt iudex poterit vltra terminũ cãm pſequi:dicit ibi Inno.q̃ nõ.niſi partes prorogent:vt hic:quod ſatis intelligo esse prorogare:ſi quelibz pars conſentit dilationi:q̃ ſi volunt diſcedere e cõſequẽs eius ff.de acq.here.illud.§.ij.ff.de iur.om.iu.l.ij.Leo. preterea. ¶ Fuerunt etiam doc.hic an ꝓpter tpis brevitatẽ poſſit ꝓcedi die feriata.e Jo.an.remittit ad no. In ſpe.de feriis .§.ij.v.pe.e.xv.q.iij.placita:e ibi determinat. In ſpe.q̃ in feriis introducta in bonorẽ dei:nullo mõ poſſit procedi. In aliis aũt feriis introductis in fauorẽ hominum:ſi iuriſdictio ẽ peritura poſſit ꝓcedi. Itẽ quod.ſ. diſputat Jo. an.de termino iuris ſtatuti poſt Liber.e Rapo.in addi. ſpe.in ti.de dila.§.i.v.ſed pone q̃ cã:e quid de termino in compromiſſo ſtatuto de voluntate ptium:p Cy.in.l.penẽ de .C.de temp.in integ.reſti.pe.e vide quod dixi poſt pau. in cle.i.de de reſti.in inte:e vide in ſpe.de ſen.pla.§.tũc vidẽ dum.in ſi.alĩ.nõ:et.c.ſiluit.de offi.lega.qõ limitat guil. de ſuza. ¶ Oppo.q̃ non poſſit delegatus a forma recedere cã conſenſu ptium.de reſti.ſpo.ix.e ff.de feriis.l.i. ¶ Glo.allegationibus poſitis p e contra.an liceat a forma recedere concludit q̃ quedã ſunt ſolẽnitates ſub fauore priuz fundate:e tales remitti poſſunt a partibus:vt hic e de feriis.c.ſi.ff.de feriis.l.i. ¶ Quedam ſunt ſolẽnitates que ſunt introducte propter reverentiam dei vel in fauorẽ terrẽ:vel publice vtilitatis:e tales ſolẽnitates nõ poſſunt remitti p partes vt hic. Inter ſolẽnitates autem iudicia-rũ fundatas ſub vtilitate publica enumerat glo. octo que ſunt õ ſubſtantia iudicij:vt libelli oblatio.litis conteſt.e q̃ ſnia ferat in ſcriptis. ¶ Ho.bene hanc glo.que dixit q̃ hec tria ſunt de ſubſtantia:concludit ergo alia:vide glo. in ſumma.xi.q.i.in primis:e vide in ſpe.de prepara. iudi.§.i. ¶ Secundo no.eam in principali victo.i. q̃ illa q̃ ſunt de ſubſtantia iudicij nõ poſſunt remitti.de re iudi.c.i.li.vi. Joan.e Lan.ij.q.i.in primis:dicit q̃ de conſenſu ptium poſſit iſte ſolẽnitates remitti.alĩ.C.de epi.e cle.auc.e generalit. in ſi.que loquit de cautione ꝓſtãda.de ꝓſequenda lite:alĩ. .C.de poſtu.ſcola.l.quotiens.in ſi.li.xij. Jo.an.remittit de re iudi.c.viri.li.vi.in glo.v.e in ſpe.de ſen.prola.§.iuſta.v. quid ſi de ptium. ¶ Hic ſi cauſe ſint leues poſſunt partes remittere q̃ ſnia nõ ferat in ſcriptis:immo de neceſſitate ſi fertur hodie ẽt ſine conſenſu partium:e ſic poteſt intelligi illa lex.de poſtu.ſcola.quotiens. Ad hoc autẽ.niſi breuiores .C.de ſententijs ex periculo recitandis. Si cauſe nõ ſint breues in ſummarijs ſerua.cle.ſi.de vb.ſig. In non ſummarijs ſi partes volunt cõuenire vt procedat:ſummarie ex toto p hanc viam bene poſſunt recedere a forma iuris.i. a ſolemnitatibus cauſe plenarie reducendo ad ſummarias:q̃ q̃ in cã procedatur ſummarie vel nõ ſummarie fundat ſuper vtilitate partiũ:quicquid ſenſerit glo.in cle.ſi.de v.ſi.i gl. ſi.Si ptes volũt q̃ procedat de iure:volunt tñ aliquod ſubſtantiale obmittere:vt q̃ nõ det libellus:vel litis cõteſt. vel ſi miſſa:dic de libello:vt no.J.de libel.obla.c.i.q̃ illud ẽ õ ſubſtantia:vt libellus ita oẽmõ ſi petat:alꝰ ſufficit qualis qualis petitio:e hoc eſt de ſubſtãtia:vt ibi no.in glo. dicte cle. ſi.de vb.ſig.vbi libellus rite formatus poſſet obmitti:ſz nõ remitti:vt ibi habet. ¶ De citatiõe an ptiuz conſenſu poſſit obmitti:tangit ſpe.in ti.de cita.§.viſo.v.ſed pone q̃ partes:e ibi recitat opi.e tenet q̃ poſſit:e remittit ad ſpec. de ſen.pla.§.iuſta.v.ſed nũquid de partiũ:vbi in litis cõteſt. cõcludit q̃ partes nõ ꝓſit:in alijs tene q̃ non poſſunt hoc ꝓmittere:e hoc tenẽt Inno.e Hoſtien.in.c.palle.J.de libel. obla. cum hoc temperio intelligo Gof.in ſumma de libel. obla. circa ꝓn.e de litis conteſt.v.conteſtatio. ¶ Tenet tñ Lapus ſua alle.lxxix.q̃ illa ſubãlia tacite ſint obmitte fiẽ õ iure.caũ.ſit:vt de iure.ca.c.ſi.li.vi.Inter cãs in qb⁹ nõ exigitur libellus quod no. An dicta reſtiũ vel ſnia vbi obmiſſa ſolemnitas ſubãlis eſt poſſint p partes approbari:ita q̃ partibus preiudicet:vide.C.cõia vtriuſq̃ iudi.l.ij.per legiſtas.vide Inno.J.de teſti.cũm.ii.in verbo preſumptionem e vide.e.ti.ſignificauit in glo.ſua.in.v.itẽ vt q̃ hec atteſtationes:rẽgant vocro.e.ti.veniẽs:e.c.preſentatis. ¶ Op. ſo q̃ valeat ſnia lata poſt terminũ iudici ſtatutũ ad ꝓnunciãdũ.C.vt oẽs tam ciui.q̃ crimi.cãe.l.i.Cy.e Bar.rẽgũt hanc materiã in.l.properãdum.§.i.C.de iudi.e ibi p Raynerium in.l.ſcire oportet.§.cõſequẽs.ff.de excu.tuto.dic q̃ quãdoq̃ ſtatuitur tempus parti:q̃q̃ iudici:e iuriſdictioni:q̃q̃ iudici tñ:quãdoq̃ in rẽ:quãdoq̃ accuſationi. ¶ Si ſtatut ꝓti pars nõ audit poſt terminũ.l.pemptoria.C.ſniam reſcidi nõ poſſe:ad hoc de excep. paſtoralis. de excep.pla.li.vi.niſi aliud a iure diſponat:vt ibi:ad ꝟ ẽt intelligẽ:vt no.in.c.paſtoralis.J.de excep.hoc tñ poſſent partes prorogare:q̃ fundat ſuper vtilitate partiũ:niſi cã tangeret vtilitatẽ publicam:de ap.oblate. qõ tenẽt ofiales de rota ſua concluſione.ccc.liiij.recitat tñ alios dicere q̃ exigitur conſenſus iudicis:per qõ dicũt q̃ ſi ſtatut dilatio ad examinãdos teſtes duoz mentium:de quo de ꝓba.lz causam. q̃ poſt terminum poterũt examinari ſi partes interim fuerũt impedite per compromiſſum:maxime ſi dilatio ſit vtriq̃ ꝓti ſtatuta:quod ſatis puto q̃ hoc ẽ magnũ preiudiciũ lz quidam diſtinguerent:an dilatio ſit vtriq̃ parti ſtatuta an alteri:p dictũ Jo.an.in de.q̃ dic.õ ap.vbi dicit cõpromiſſum nõ impedire curſuz tpis dati ad appellandum:q̃ illa dilatio eſt vni parti tantum ſtatuta. ¶ Quandoq̃ tempus

statuitur iudici ⁊ iurisdictioni:⁊ eo finito iudex nihil potest nisi prorogef vt hic.⁊.l.ij.§.si iudex.ff.de iudi.C.quomo ⁊ quando iudex.l.si vt ꝓponit. ¶ Quandoq; tempus statuitur iudici tm̃:⁊ valet q̃ facit iudex post tempus:sed ipe punitur:vt.l.i.in fi.C.vt omnes tam ciules q̃ criminales: hec pót prorogari a partibus tm̃. ¶ Quandoq; tempus statuit instãtie ⁊ quod fit post tpus non valet:vt dicta.l. p erandum.no.glo.q̃ perẽpta instãtia perẽt acta:⁊ sic q̃ fit fine actio postea nó valet.C.de sen.l.platam.ij.q.vi. diffinitiua:adeo q̃ nó posset prorogari:vt ibi no. ¶ Dlus ꝛ ibi Bar.q̃ ly tempus instãtie appellationis progef com promisso ⁊ exp̃sso cõsensu:nó tñ posset prorogari tempus instãtie principal:⁊ sic nõ.ei qui.C.de tempo.appel.⁊ ó ap. cle.q̃ dim.non hz locum in tpe instantie ꝓncipalis.de quo dixi de iudi.c.pe.⁊ ꝛ Jo.an.in addi.spe.in delegato.§.restat.v.sed nunquid de tpe.assignat differentiam:q̃ lapsus instantie est maioris periculi in cã appellationis:dé tñ bar to.q̃ vnus modus eẽt prorogandi:si partes post lapsum tpis restituerent:omnia acta eodẽ instanti:fm practicã.l.mutari.ff.de ꝓcu.hoc tñ dicit procedere nisi perempta instantia cẽt pemptuꝛ ipo:vt in actióe.de dolo.vt.l.fi.C.de dolo. ¶ Nũquid autem valeat sniã lata post terminum statutũ instantie a statuto late:dispurat Jo.an.i spe.ó dila.§.restat.v.qd si statuto:alĩ.§.i.v.sed pone q̃ causa.Spe. determinat in tpe simplr statuto ad determinãdas causas:⁊ dicit q̃ post terminũ poterit cognosci infra terminũ cõmunẽ iuris:alĩ.ff.de nov.l.ij.ff.de publi.l.i.§.nũc queritꝰ. ¶ Nó fatetur Glo.quãdo ex mente vel verbis pz:q̃ tempus statutum nó est a statuto ad cozrigẽdum ipozũc enim sublata via statuti durat instantia iuris cõmunis:vt.l.quotiens:de acc.⁊ ob.hoc si tẽpus est statutũ instãtie vel iudici tantum als si iudici ⁊ iurisdictioni:nó valeret post tempus.Jo.an. post Ricardum malũ.cõcludit q̃ si statutũ penam impõit in dubio videt statutũ venire additive:⁊ non cozrective. Unde durabit instãtia iuris cõmunis:⁊ pena imponet.Si tempus ẽ statutum simplr finit instãtia:ex lapsu temporis statuti:vt sic in dubio tp̃s statuum:ad cãm finiendã:videtur statutũ instãtie ⁊ non iudici tm̃:vel actori:vel parti:nó no.⁊ hoc in odium litiũ:fm Jo.an. ¶ Quãdoq; tps statuit actori ⁊ finito tpe finitur actio.l.fi.C.ó dolo.de in integ. resti.c.i.li.vi.⁊ in de.i.Ideo post tpa nó audit. ¶ Puto tñ q̃ si ageret ⁊ non opponeretur valeret iudicium.F. faber.c.i.cum putarem. Antonius.

p Reterea per simplicez cõmissionẽ cãe pót delegatꝰ citare cõtumacẽ punire:⁊ reliqua facere que ipe etãt ad cãm.b.d. ¶ Ponit casum ipsiꝰ rñsionem:⁊ responsionis rónez.secũda ibi hoc tibi:tertia ibi q̃ ¶ No.q̃ delegatus põt partes compellere:vt coram se cõpareant:ad quod vide no.in.c.i.de iudi.li.vi. ¶ Secũdo no.q̃ non comparentes potest ecclesiastica censura cõstringere. ¶ No.tertio q̃ in simplici cause cõmissione omnia videntur commissa sine quibus negocium non potest expediri. ¶ No.quarto permissio cõsequenti omnia ad consequens ordinata antecedentia videntur esse permissa ⁊ permisso fine omnia media ad finem videntur permissa.

¶ Ultimo no.q̃ verbũ simpliciter positũ generaliter hz intelligi. ¶ Op.dicit ista non ordinario cum ẽt ordinarius posse procedere contumacia puniẽdo.de sen.excó.l.sacra. J.vt inte.nó cõtes.p totũ. ¶ Jo.expone nó ordinario.i.q alius nó hz ordinariã:⁊ p hoc videbat q̃ nó posset procedere nisi cõtra psonas contentas in ℞pto. ¶ Op.fo i ro quod dicit mandatũ rẽ.q̃ si non est factũ mandatũ partibus nó sunt cõtumaces:si nó veniunt. ¶ Jo.hz intelligi q̃ nó receperãt mandatũ a delegante sed bñ a delegato:erat ipsius mandatũ. ¶ Oppo.tex.ibi ordinario vt negare ordinario hãc ptãt puniẽdi cõtumacẽ quod tñ põt.x.q.iiij. c.vno.xi.q.iij.nemo. ¶ Jo.vt in ꝓna oppositóe. Op.

q Uamuis Delegatus ẽt fine clausula alteri pót cõmittere vices suas.b.d. ¶ Nota.primo q̃ clausula vt nullus fine altero rẽ.nil tribuit ad potentiaꝛ delegandi:⁊ sic ea cessante nó tollit potẽtia delegandi. ¶ No.fo q̃ delegatus fine cõdelegato ꝓcedere põt tñ cõdelegatus alĩ loco sui substituat:vel det ptãtem suas suo cõdelegato. ¶ No.tertio q̃ simultanea condelegatio duoꝝ non necessitat vtrũq; ad ꝓcessuꝛ psonalẽ:ꝛ bene necessitat ad ꝓcessum per se vel alĩ. ¶ No.quarto q̃ cõ delegatus cõdelegato vices suas cõmittere põt. ¶ Glo. ista querit de rõne dubitãdi:rõ est q̃ ex quo erãt delegati fine clausula:videbat quod prout erant dati deberent ambo procedere:⁊ quod vnus fine alio procedere non posset ⁊ sic vnus fine alio non posset delegare. Ratio decidendi in ꝛ.quia defectus clausule non necessitat ad simultaneum processum personalem:sed ad simultaneum processuꝛ realẽ respectu potestatis:⁊ ideo ptãs subdelegandi non perdet a vtute clausule:que interponit solũ vt tollat necessitas simul ꝓcedẽdi p se vel alĩ:sed a lege ⁊ põt vnus fine alio:q̃ hãc ptãtem subdelegãdi recipiũt a lege singuli õles gati:nó cõtenti vt delegentur in principali. ¶ Quid si õlegatus vult vnam sniam ferre pro se aliam pro collega vbi potestas college ẽ ei arbitraria videt q̃ fic:ar.ff.de elec.cũ inter.So.dic q̃ non põt ex eo quia non põt habere duplez eandem conscientiam.de elec.c.pe.li.vi.

Antonius de Butrio.

s Ignificasti Delegatꝰ pape exequi sniam suã:quã exequi nó põt.aut nó vult in cui cã cõmisit exequendã. ¶ Decisa consultatio:⁊ rñsio.secũda ibi ꝓsultationi. ¶ No.primo q̃ põt delegatꝰ principio ordinariũ compellere ad sniam suã exequendam. ¶ Not. ſo q̃ delegatus põt sniam suã executioni mãdare. Et sic vt q̃ delegatus ꝓncipio possit ea que sunt mixti imperij. ¶ No.tertio q̃ iurisdictio delegata extenditur ad turbantes iurisdictionẽ:in ꝓsequẽtia:cũ alias quod mandat non valeat exequi nec expediri. ¶ Nõ iiij.q̃ lata snia ⁊ executa

ne subdelegata si vi delegatus functus officio: si nó sit fcā executio. ¶ No. quinto q̄ translata totali iurisdictióe p delegatū: vbi subdelegatus nó pót iurisdictioné exequi delegatus pót iurisdictioné reassumere. ¶ No. sexto q̄ potestas revocandi subdelegatū non expirat sola cómissione totalis iurisdictionis re integra. concordat. c. q̄uis. Leo. li. vi. ¶ No. septimo q̄ hoc fuit notabile Inn. q̄ in alijs actibus a sñia quis actū perficiendo vbi nó habuit effectū si videt functus officio. ¶ Glo. i. querit de rone dubitandi dicit q̄ videbat q̄ delegatus posset suam sñiam exequi. de re iudi. q̄uis. ¶ Op. ij. q. vi. quisquis. & ff. de re iudi. a diuo pio. dic q̄ ibi non loquit in delegato ordinarij: dic in delegato p̄cipis q pót exeq. Le. q̄renti. ¶ Alij dicūt q̄ ró dubitandi q̄ videbat functus officio eo q̄ commisserat alteri ptātē exequēdi. ad h. Le. ti. fin Hosti. & Ab. sed que erit ró decidendi dic q̄ hic q̄ ista trāslata iurisdictióe non potuit revocare inuitum: pót tñ volentem: vel ista non potuit revocari exequi volentē: nolentem tñ exequi bene potest revocare. ¶ Glo. assignat aliam rónem in. c. in litis. Le. i. q̄ mándato iurisdictionis totalis nó expirat delegari potestas: nisi mdatū hūerit effectū. ¶ Alias rónes assignat Inno. in. c. litis. dicēs q̄ mandato iurisdictionis ideo nó expirat potestas: q̄ in alijs actib⁹ a sñia totalis act⁹ exercitiū inualidū vel sine effectu non finit ptārem. ¶ Ego dico q̄ ró ē hic quare hic nó finitur iurisdictio: q̄ sola translatio iurisdictiónis ex quo subdelegatus nil egit: pót revocari: sicut dicim⁹ in mándato de offi. dele. q̄uis. li. vi. ¶ Glo. ii. quid si nolit ordinarius exeq; an compellat a delegato dicit q̄ sic: q̄ maior est ea q̄rum ad illam cām. Le. sane. dum tñ constet de iurisdictióe C. de manda. p̄n. l. vna. ¶ Glo. resistentibus an possit delegatus resistentes excómunicare: dicit q̄ sic ista totalis coheretio ēt modici effectus. ¶ Glo. vltima op. q̄ tales nó possit excómunicare: q̄ nō habet in eos iurisdictionem. I. c. Po. & B. dicit glo. q̄ imo q̄ submittunt iurisdictioni eo q̄ impediunt iurisdictioné. ¶ No. gl. q̄ sicut delictum in territorio creat iurisdictionē ꝺ extraneū: sic delictum circa cómissa iudici delegato: creat iurisdictionē ꝺ ad iudicem delegatum. ¶ Utrū delegatus possit invocare brachiū seculare: & seculare cópellere: dicit hic Inn. q̄ sic. idē Hosti. & c. i. In contrarium stilus curie q̄ solet apponere inuocato si ad hoc opus fuerit rē. Abbas dic q̄ nó poterit delegatus q̄ hoc vī esse concessum soli ordinario: vt innocet. I. de offi. ordi. c. i. Idē archi. de bēri. vt officium: alle. I. ti. i. quoniaꝫ. spe. in ti. i. §. sequit. 4. sed nunquid. & ibi sibi placet prima cum ordinarius q̄ est minor hoc possit. Ad id q̄ dī de stilo rñdet q̄ expirauit q̄ ineſt: vt not. C. de Rpts mandatū. Jo. an. dicit q̄ si curia hoc tenet non est plus instādum: aliter ꝫ q̄ prima opi. per iura ibi allegata. ¶ Dicit tñ q̄ si alia opinio teneret: remedium esset q̄ ordinarius a delegato compelleret: vt cópelleret secularem. ¶ Scdo vtrum ēt manu militari compellat videt q̄ sic. ff. ne vio fiat ei. l. si dominus. Inno. dicit q̄ bellū nó potest indicere: q̄ hoc solius é principis. xxiij. q. iij. c. i. & iij. & poterit dare corporalē possessionē: non solū causa custodie sed veram: de eo q̄ mit. in pos. cā rei fuande. c. i. & ff. ar. de re iudi. cū aliquibus. ¶ Hoc vez si hoc pót sine armis & pretione: aliter non assumet arma nec p se bellum faciet: ſz recurret ad brachiū seculare: & iudicē ordinariū q̄ manu militari faciet. de bereti. postulasti. xxiij. q. v. administratōes. ff. ó rei vē. l. q̄ restituere: & hoc de possessionib⁹ ecclesiasticis. De rpalibus & secularibus in casib⁹ in quib⁹ cognitio spectat ad ecclīasticum: vt in voto: & sūribus: q̄dam q̄ delegatus p se nó pót dare possessionē sed recurret ad ordinarium secularē. q̄ si. sint. le. cáz. ij. xi. q. i. de psona. xxvi. di. si cuz ad veraz. Alij q̄ exeq principale est de iurisdictione ecclesie & sic executio. de dona. inter vi. & vxo. c. iij. primum iustū secundū Host. p decre. postulasti. de so. cópe. Ad. c. causaz rñde q̄ ibi cā erat cepta cora seculari. ¶ Utrū omnis delegat⁹ ēt ordinarij exequat suaz sñiam. So. solius p̄cipis delegatus: ordinarij vero nó. ff. de re iudi. a diuo: vñ ñ mittit in possessionem iz decernat mittendū. l. iiij. ff. de dam. infec. fm Inno. ¶ Hoc verum de iure ciuili. de iure canoni cōtra videt q̄ no. glo. de so. compe. si quo ꝺ clericum: & dicit ó offi. ordina. c. i. & infra. c. querenti. & dixi in clemen. auditor de Rescriptis.

¶ Quando.

Si ordinarius scit cā non canonice mitti tum qué delegat⁹ pape mándat in possessionē induci: nó resistat violēter: sed p̄cibus instet: vt differat donec romanus pontifex consulat. ¶ No. primo q̄ ecclesia non pót teneri transactione. ¶ Nota. 2o q̄ transactio ex q̄ ecclesie patur tuo alias nó habēri nó ꝺz: & sic trāsactó sup re spirituali non valet. ¶ No. tertio q̄ ordinarius non pót resistere delegato: ēt iniuste sñiam exequenti: dato q̄ hoc sit certū: qó intellige nisi a papa p̄mittat: sic intellige qó notaui de rescriptis ea ꝫ te. Ex quo no. q̄ iz cuidēter inquo mándato superioris nó sit pareduz: vt ꝑz ex notatis. de tépo. ordi. ad aures: nó tñ ei est actualiter resistēdum. ¶ No. p̄to opi. q̄ sit dare possessionē corporalez. ¶ Et no. q̄ institutione non transfert possessio. ¶ No. q̄ trāsactus ꝺz executioné sicut sñia vbi ē valida. ¶ No. q̄ ēt possessióe corpali bita necessaria ē inductio in possessionem supioris auctoritate. ¶ No. q̄ mittere in possessionē pót delegat⁹. ¶ Glo. i. oppo. de. c. inti. ó pbē. dicit soluēdo q̄ transactio interuenire nó pót: p̄prie sumpto vocabulo: q̄ talis nó pót fieri nisi aliquo dato vel retento: sed amicabilis cópositio sic. ¶ No. q̄ amicabilis compositio stricte nó ē trāsactio: qó facit ad statuta que sunt stricti iuris vt loquentia de trāsactióe: nó extēdant ad amicabiles cópositionē. ¶ Et no. q̄ cópositio & arbitramentuz non ē stricta trāsactio sed q̄dam cópositio: qó nota. p̄ter statuta: sic intellige in auc. vt diffe. iudi. §. sin vero contingerit. qó no. ¶ Glo. vltima querit qd si non placiat precib⁹ instādo dic q̄ appellet ex iusta cā vbi no. q̄ cum sñia iudicis ē iniqua: & hoc constat pót ei violenter resisti. ¶ Dicit hic Host. q̄ si certū est delegatū mandatum ēt iniustū: pót appellare. de. ñ. pref. qñ. de tempo. ordi. ad aures: sed si occultū non ē appellandū. vi. q. ij. si tantū. ¶ Dic q̄ si subest cā legitima pp quā institutio nó valeat poterit appellare: iz nó violenter resistere: & hoc concludunt doctores: debet tñ p̄mo excipere postea appellare. de app. dilecto. post glo. ¶. Primo quero an delegatus cópositioné cōtra se factā posset executioni mandare: dicit Utin. per hunc tex. q̄ sic: si est licita: sicut diffinitiua. ¶ Sz Inno. quē hic sequit. Ab. dicit q̄ hoc dicere ē absurdū q̄ transactionem iussā executioni mandet: cū hoc sibi non sit cómissuz: & ró dicit q̄ meno est ille: q̄ cū hic iudex delegatus esset sup beneficio & p̄sonis de quib⁹ hic agit: & dicat predicta facere delegata potestate inferiores sibi resistere nó debent nisi appellando. Si aūt non diceret se facere auctoritate delegata: possiz ei violēter resistere fm Inno. ēt sine appellatiōe. Idē dicat si in iudicio suo exprimeret errores: vt q̄ diceret ad me pruet exeq trāsactionē partiuz: iz sola institutio vel iusticia mihi cómissa sit. allegat de sen. excom. per tuas.

¶ Non ob. de pōn. nisi: q̄ ibi iudex nil exequit sed papa confirmat q̄ factum fuerat auctoritate delegationis: & có promisit. vide qó scripsi de accu. veniens. q̄ hoc vez nisi in pactū deducat cómissum delegato. I. c. prudentiaz. §. ferte. ¶ Quando aūt delegat⁹ exequat laudū ex cōpromisso facto de qōne coram eo vertēte. vide glo. de arbi. per tuas. in verbo tua auctoritate: & vide tex. de arbitris Innotuit.

Quero an possit resisti iudicibus male p̄cedentibus: dic q̄ nó cómissis pót eis resisti: & ꝫ eos competit interdictū: vñ vi. ff. ó int. ff. l. pbibitū: sed in cōpromissis resistendum non est: iz certum sit q̄ male agant nisi p appellationem: vt hic. Ex quo aūt suspensa est iurisdictio per appellationez pos-

set iudici violēter resisti cū non sit iudex.de ep.bone quod intelligit verū si possidebat vel ne id in quo fit nūtio vel i quo fit executio:aliter si nō possideat ly eū aliter tangat violenter nō resistat:sic loquit decre. ¶ Non ob.q ordinarius hic quasi possidet ius instituēdi secus si peteret ius instituēdi:q; tūc dicit dato q nō appellasset posset resistere: q; secus nō erat actū sz hic nō negabat ius instituendi ad eūm ptinere:nec sibi eius possessio auferf:ly clericus mittatur in possessionē canonicatus & prebende. Capitulū aūt bene posset dictā resistētiā facere:sic ergo no.glo. Inno.q ad defendendā possessionē rei possum me offerre: & defendere:sed vbi nō teneo possessionē:ly mihi preiudicef:resistere nō possum:& ꝯ iudicem possessionem defendere non possuz nisi appellez:qñ contra me processit alias sic.

Antonius de Butrio.

A litteris.

Totali iurisdictiōis ꝓmissione:& executione & fine cōmissi negocij expirat potestas iudicis delegati.b.d. ¶ Decisa ꝓpositio:& responsio sibi respondemus. ¶ No.ꝓmo delegatum pape posse suam iuā exequi:& sic in delegatuz pape trāsferunt ea que sunt mer⁹ imperij.l.de offi.ordi.q sedez. ¶ Scōo no.q delegatus pape pōt exequi p se:& p alium:& sic delegatus pape pōt subdelegare:illa que sunt mixti imperij.s.potestatē exequēdi:nisi intelligas de executione facti:de q in ocō.c. quod sedez.& sic pōt delegatus pape vel ꝓncipis cōmittere vnum articulū iurisdictiōis de quo qd in delegato ordinari.in.c.sup qōnum.§.i.& c.fi.& de of.dele.de.i. ¶ No. tertio q lata sna & ea executioni mādata:delegatus dicit functus offō:siue ipsaz executioi mādauerit p se siue p alium:& sic ꝓna accidēs talis ad actus exercitū limitata finit: & extinguit:cum fine actus finiti & pfecti:& hoc cāu dicitur functus agēs officio. ¶ No.q̄rto q totali cōmissiōe cēe quo ad oēm finem sui dr delegatus offō funct⁹. ¶ Nor. q auctoritas & iurisdictio idē sunt. ¶ Hic agit de fa pte Rubrice.s.de limite potestat⁊ delegati. ¶ Op.q nō expiret ꝓna delegati executiōe:vt pz l.c.querenti. So.quo ad potētiam sentētiandi:vel exequēdi expirat:vt hic:quo ad potentiā tuēdi nō:hoc nō est semp verum videbis ibi & l.ó preben.p illorum. ¶ Secūdo cū glo.prima obuiet q vt q potestas nō expiret per cōmissionē executionis totalez .ō.c.significasti. Glo.ꝓma rñdet q aut ē cōmissio facta cū effectu:vt q; mandato suo ē paritū:& fungit officio:vt hic aut sine effectu q; nondum est mandato suo parituz: & tūc procedit quod habetur in contrario. ¶ Hec so.non placet q; hic loquit quādo ēt non est effectualr facta executō:qō pz:ibi ne sup stuar littera:ponit enim qñ facta est executio per se vel per alium:& sic comprehendit casus quādo ē paritum:postea dicit quando mā precepit & sic oportet q intelligatur qñ nondum facta ē executio. ¶ Sz potes istuz saluare qñ ē paritū mandato:nō tñ adhuc facta est executioq; cepit aliquid agere. ¶ Adhuc hāc damnat Bolti. qui dicit ēt si nō ē paritū cōmissioni talis executiōis:se spoliauit iurisdictiōe:vt l.c. super questionum:& sic videtur q sit functus officio ideo eam postea poterit reassumere nisi aliqd sibi de iurisdictiōe refuauerit:q hic nō fecit. ¶ Et tertio sm doc.hic mādato de exequēdo:expirat iurisdictiō & est functus offō :q; trāslata est:ly non irrenocabilr ē functus offō:qn reitegra possit:si vult renocare cōmissionem: vbi nō hūit effectum executio:vt ē casus.in.c.q̄uis.e.ti.li. vi.& hoc vt vba intelligātur cum effectu:& ne cōtingat mādatum apostolicū eludi:vel victoē inutiliter laboribus et expensis fatigari.de app.vt debitus. ¶ Vel ibi mādauit executionem incipiendo iurisdictionem ordinariam nō cōmittendā hic cōmisit. ¶ Conclude ergo si querit an totali cōmissione expiret iurisdictio cōmittentis si aliquid q̄tumcunq; modicū sibi refuauit & nō expirat.e.ti. ſ delegatus li.vi.& ō.c.ſi p obligatē.aut ex toto cōmisit & cōmissio habuit effectū:& planū q adhuc functus ē vt hic. Aut totum cōmisit & delegatus assumpsit cām & aliquid egit & sic res non ē integra & est functus:vt hic fm glo. ¶ Aut cōmisit ex toto & delegatus non assumpsit:nec aliqd egit:vel si assumpsit:nihil egit:& tūc aut non vult vel non potest exeq: & adhuc salte de equitate non ē functus:quin delegat⁹ possit reassumere:vt pz in.c.q̄uis li.vi.& c.significasti.ō. alle. Aut vult & pōt exequi & credo q nō possit reuocari: quia ly res sit integra functus dr sua potestate & ly sentiūt ly do. ¶ Sz si attendat rō.c.q̄uis potuit:q; non dr irreuocabiliter trāslata anteqū ceperit:& hoc credo verius & sic ītelligitur q est functus:non tñ irreuocabiliter vt ibi. Quando q; non cōmittit executionē:sed tñ mādat ordinario vt exequat:qō pz non dando sibi potestatem:sed excitādo ordinariam:& tunc pōt qficunq; vult reuocare:& hic ē propr⁹ casus.ō.c.significasti. ¶ Tertio vt q ꝓnunciatiōe iudex non sit functus officio.ſ.de accu.qualiter.& quando.& C.ó accu.absente cum fi.q; qō fecit potest reuocare.C.quomō & qñ iudex.l.precedo:vbi ordinarius potest ſniam reuocare, vere iudi.de cetero.& qō ibi no.So.dic q duo sunt videnda. Primo an actu ſnia dicatur iudex functus officio. Secundo quid de aliis actibus particularib⁹ quo ad illos actus:dicit hic Inno.& iunge dicta alibi:q; vel non est appellatū:& trāsiuit in rem iudicatā non potest ergo reuocari. Vel est appellatum & deserta est appellatio & remanet sententia & idē. Vel ē appellatū & nōdū desta instātia:& tunc hoc spectat ad iudicē:ad quē. Aut ſnia est nulla:& tūc aut loquimur in ordinario:& tunc legiste dicūt:q aut nullitas ſnie surgit ex turpitudine iudicātis:& non poterit cognoscere. Aut nullitas ſnie surgit ex altero ōfectu:& poterit sic no.in.l.abūtez.C.de penis.C.quō & qñ iudex.l.si vt ꝓpōl Aut loquimur in delegato:& tūc aut ē delegat⁹ ad vniuersitatem cārum:& idē glo.de accu.qualiter & qñ.e.l.i.Aut ē delegatus ad vnam cām tñ:& tūc sententiando ē functus officio:vñ nō pōt plus reassumere. ¶ Hec ob. si dicatur nō est functus nisi p executionē:vt pz hic.& in.c.querenti. Respondeo posset hic restringi:ad delegatū aliū ꝯ a principe vel ēt de eo intellige:q; ly nō quo ad potentiam exequēdi est tñ extincta cōdictionalis ptās:vt in glo.l.c. querenti Hec ob.de officio delegati si delegatus: q; ibi appellatio suscitat cognitionalē ptātem & devoluit. ¶ Ad ꝓz quid ō alijs actibus an per actū nullū expiret eius iurisdictio: vel nō:dic aut actus sunt iudiciales & ante ſniam:& cadit hoc dubiuz an interlocutoria possit revocari:de quo p legistas ff.de re iudi.qō iussit dixi in.c.cū cessante.ī.de app. In actibus aūt extraiudicialibus qui voluntaria iurisdictiōe expediunt & generaliter in oibus aliis ꝓceptis vt in pusiōib⁹: & collationibus beneficioꝝ pter ſnias:dic ꝓz Inn. Aut actus non est pfecte expletus:vt q; non est functus & perfunctus:& ptās nō expirat:aut est expletus:sed est inualidus:& dicit q pōt iterari:ad hoc de elec.cū terra: q; non expiret ptās:aut est expletus & validus de iure:& non pōt iterari: q; expirat potestas:per hoc dicit q si executor ē datus ad puidendū & mādauerit puideri in vna ecclesia anteq̄ illa recipiatur poterit puideri in alia:q; adhuc mandatum non habuit effectum. ¶ Contrarius videtur notasse infra de iurepa.dilectus.dic q vel ibi loquitur de reseruatione: hic de nudo mandato:vel hic se corrigit secundū Compo. de rescriptis.capitulum. ¶ Credo hoc procedere:quādo reseruationem tantum fecit in vna:de ꝓno vocaturo:& postea vult prouidere in alia:non precedente acceptatione:si enim ille acceptasset in vna aliquo beneficio vacante non video q posset prouidere in altera:nisi appareret ius non hic in illa:vt no.de rescriptis cuz in multis.li.vi. Per hoc dicit Io q si executor puideri in vna ecclesia ly illa nō habuerit effectū de facto:q; nō fuit receptus de facto non poterit puidere in alia:alias sequeret absurdū:q ꝯ mentē mādātis haberet ius in plurib⁹ beneficijs vnico mādato. Re-

citat tñ Inno.hic q̄ aliqui in hoc contra:qđ vlt Host. tol lerari posse:quando ecclesia ē ira iniqua ⁊ ꝓterua q̄ nullo mō vult obedire.xc.vi.si quis ordinat⁹.⁊.c.pe.vii.q.i.pastoralis. Ita tñ q̄ adepto secūdo:renūciarū sit ꝓmo.de ꝓben.de multa.ſz primum dicit verius:secūdus iustius: quia verba sunt cum effectu cē.⁊ q̄ paria sunt nō eē cē.de elec.si resi.relatum.de transla.prela.inter corporalia. Joā.an.remittit de re.iurio.c.i.in glo.si iudex per hoc dicit q̄ si executor ad ꝓsidendum mandauit vt reciperet ⁊ receptus ē q̄ functus est officio.⁊ plus se nō intromittit:sed de hoc dic vt de ꝓben. ꝓ illorum:q̄ hoc est verū nisi haberet alia clausulam. ¶ Per hoc dicit alibi Inno.in.c.i.j.de re iudi. vbi ponit hanc materiā:q̄ si executor ꝓsidit de ꝓben.quam credebat vacare de iure:⁊ non vacabat q̄ alteri erat collata.qđ iterato poterit ꝓsidere:q̄ negocium non būit effectus:⁊ sic collatio fuit nulla:secus ibi dicit si ꝓsulit vacātem de iure:⁊ nō de facto:quā obmisit ille obscurans litem: ſz sibi deberetur:q̄ tunc nō poterit de alia ꝓsidere:ſz ergo dicere q̄ illa nō sit sibi debita q̄ ꝓmo fuit collata.ō quo ꝙ glo.de Rꝙtia.cū in multis.li.vi.hec dicit vera in .d.c.i. q̄si confert ⁊ collatio nulla est errore facti:si nūt nulla ē collatio:q̄ facta est de nō vacāte ⁊ errore iurio dicit q̄ poterit iterato ꝓsidere. ¶ Ponit exemplū Hosti.vt q̄ epūs dispensauerat cum aliquo in minoribus: ⁊ sibi contulerat beneficium executor credens ipsum non posse dispensare: contulit illam illi ꝙ quo mandabat quod non placet Hos. vnde cōcludit q̄ si ꝓsitio est nulla:siue sic cōtulerit errore facti siue iurio:ſ non valet collatio poterit iterato ꝓsidere vt beneficia ꝓncipio suum hēant effectum:nec illio illudat ⁊ q̄ equipollent nō facere vel facere ita q̄ sit nullus.ō trāsla.c.ij.de cleri.nō resi.ex tuc. ¶ Sed istio obuiat.c.ſ com ꝓmissarius.de elec.li.vi.vbi ꝓz q̄ per actum extraiudiciale facrum nullum simile potestas cōpromissarij:dic ergo in his actibus extraiudicialibus q̄ aut potestas spectat ad aliquos iure ꝓprio:⁊ sic actus ē nullus iterato possūt iterare:nisi altera cā sint ꝓsanti:q̄ non ꝓsantur ꝓpter fungi officio:vt ꝓz.ō.de elec.cum terra.Si competat ex ptāte delegata quomodocūq̄ actum exercuerint siue hoc faciant ō facto siue de iure:dūmō fuerit formam sibi datam siue ꝓbabiliter ignorādo:siue ex certa scientia dicunt functi officio: vt est cāus de elec.si cōp:omissarius li.vi.per quem tex.ista theorica Inno.hic reprobat ⁊ damnat:quod olim tenebat hic Inno.q̄ si compromissarius datus ad eligendum eligebat ignoranter indignus:⁊ ille nō acceptabat q̄ ptās nō extinguebat:q̄ hoc falsum est:vt ibi. Per q̄ videt q̄ omnia dicta.ō sint falsa:nisi dicas speciale esse in beneficijs ꝓncipum. In q̄bus videt ꝓncepo mandando cogitasse de effectuali ꝓsitione:nō de ea que sonat in solum factum negā frustrare:⁊ hec mihi placet. ¶ Vel ꝓcedat in ptāte executorie que venit consecutus ad grāz q̄ nō permisit do nec hēat effectū:nisi illi tacite vel expresse renuntiet: durat ꝙ ptās illi accessoria:ad hoc de ꝓben.si cui.de offi.del. si ſ per gratia. ¶ Circa hec aliqua sunt videnda:primo q̄ vi ri q̄ vbi ē lata ſnia nulla ab ordinario ipse ordinarius pōt cognoscere:⁊ iterato sententiare:q̄ durat eius potestas.

¶ Primo quero an possit cognosci de pncipali cā ali ꝙ cognoscat ō nullitate pēme ſnie:dic q̄ si nullitas appareat ex ſnia nullo extrinseco ꝓbato q̄ nulla est expressa quā citas:vel q̄ in ea appareat expressus error ſnia est nulla:⁊ tunc non est necessaria alia cognitio.l.i.C. de ſnia que sine certa quantitate.Si aūt nō liquet ex tenore ſnie tunc aut est talis nullitas de qua verisimiliter ē informatus:vt q̄ allegatur defectus executorie:vel alius qui pendet a facto iudicio⁊ ex quo est idē iudex:nō est necessaria aliq̄ cognitio q̄ de hoc ꝛz ē certus:vt est casus de rescriptis ab excommunicato.Si aūt est talis defectus de quo verisimiliter nō ē informatus:q̄ ista ſnia fuit lata ꝓtra minorem vel furiosū⁊ hoc ignorat iudex:⁊ ꝛz q̄ ō hoc cognoscat antēq̄ ipse ꝓnunciet vel cognoscat de cā ꝓncipali.ff.de re iudi.l. pompo.sic intelligo⁊ tēpero dicta Bar.ff.ō re iudi.l.iudex. ¶ Secundo an antēq̄ cognoscat de pncipali sit necesse q̄ ꝓnunciet sup nullitate:dic si pncipaliter ē in libello petitū ſniam declarari nullā⁊ iterato de cā cognosci ꝛz ꝓnūciari vt ſnia libello cōfirmet ſi petit pncipaliter de cā cognosci cū ſnia sit nulla:tūc potest ꝓnūciare sup cā:⁊ nō est necesse q̄ ꝓnunciet sup nullitate.C.de ordi.iudi.l.i. secm Bar.in.l.cum quereba.ad hoc de ordi.cogn.intellexi mus. ¶ Quero tertiō an ꝓma ſnia existente nulla possit iudex ex eisdem actis ꝓnunciare.i.ſniam reformare:hic glo. tetigit de re iudi.ad ꝓbandum:⁊ habes bonū tex.de elec. vadum.ij.alibi nescio. ¶ Colligēdo dicta Cy.in.d.l.absentē.C.de accu.⁊.l.ſi accusatoribus.C.qui accu.non pos. .C.qūo⁊ q̄si iudex.l.ſi vt ꝓponis:vbi per Cy.⁊ Bar.plenius per Bar.ff.ō re iudi.l.iudex.⁊.l.cū querebatur.⁊ ad hoc plenius ff.de ap.ſi expressum:⁊ vide.l.ō accu. qualiter ⁊ quādo.in glo.i. ¶ Hic aut vicius concernit pariē ſniam ⁊ acta:vt allegat defectus iurisdictionis:vel q̄ acta ⁊ ſnia sunt agitata cum minore absq̄ auctoritate tutoris: vel q̄ deficiunt in ptāte ⁊ fundamēto litis cōte.⁊ oportet q̄ oia retractent de nouo:vel ꝓficiant:vt dicto.c.dubū.⁊ glo. de re iudi.ad probandum. ¶ Aut vicius cōcernit ſniam tātū⁊ non acta:vt q̄ ſnia fuit lata die feriato:vel fuit lata exp̄sso errore iurio in ſnia:⁊ tunc ſi ꝓbationes sunt tpe variabiles vel acta.vt q̄ ꝓbata cēt eius que tpe variat opz q̄ iterent Si vero non esset tpe variabilio:tunc non esset necessaria iteratio actorum:q̄ ſnia nulla nō fiunt instātia:posset ergo iterato ſnia sup eisdē actis ab eodem iudice fieri. ¶ Aut dooz vicium concernit ſniaz⁊ partē actoz tantum:⁊ tunc si acta illa ab alijo sunt diuidua q̄ sunt acta vltima:reiterāda sunt acta solū viciosa:exēplum pone q̄ lite ꝓtestata statim mortuus ē io ꝯ quē ꝓcedebat:⁊ successit hereo:⁊ ꝓcessum ē tāqđ ꝯ defunctus:acta nō valēt:ergo oportet q̄ illa q̄ sunt facta a tpe mortis reiterent:ad hoc q̄ vtile ꝙ inutile sepabile cē.vt in regula vtile.de reg.iur.li.vi. ¶ Si acta cēnt indiuidua:vt q̄ ꝓma acta cēnt nulla⁊ illa sup illio fundata forēt facta:oportet q̄ omnia iterētur.An aūt retractata ſnia ꝓrestitutionē ex eisdē actis possit seq ſnia: tā gut Bar.in.l.i.C.de sen.aduersꝰ.hicū lat]. dic si lesio surgit ex actis vetus ex ſnia:⁊ tunc iteranda sunt acta:q̄ illa rescidunt:si aūt lesio solum concernit ſniam non debēt iterari. ¶ An aūt in cā appellationis iudicet ex eisdē act]:dic q̄ sic:vt.j.de ap.ꝓ tuas.dixi de renun.in ꝓsentia:ad hoc ō pro ea.ita demum.⁊.l.ſi.C.de tēpo.appella.⁊ hec sufficiant.

¶ Oppo.ꝯ textum.l.c.sup q̄stionum.§.porro.q̄ ex quo sibi nihil retinuit simplr committēdo nō vt posse plus se impedire.So.ex quo non ē partium res ē integra⁊ sic re integra revocat.j.c.q̄uis.li.vi.Itē ꝛium ꝓcedit in delegante ſz committēdo executionē nō transfert nisi sequatur effect⁹ ¶ Oppo.q̄ etiam circa executionē statim cum ꝓnuncians definat cē iudex.ff.ō re iu.l.iudex.⁊.l.paulus.So. dēfinit cē iudex quo ad cognoscendum de causa:ſz durat iurisdictio quo ad exequēdam ſniam:vt hic. ¶ Oppo.q̄ nec quo ad cognitionē definit esse iudex:pater de app.cuz cessante:vbi post sentētiam non est functus officio suo:q̄ pōt revocare interlocutoriam. So.illud in interlocutoria hic in diffinitiua.Ad quod oppo.C.qūo⁊ q̄si iudex.l.ſi vt ꝓponis.⁊.l.ſi presens.j.de accu.qualiter: vbi iudices cognoscunt de nullitate ſnie sue.So.ꝯia ꝓcedunt in ordinario q̄ ꝓsit de sua nullitate cognoscere hec in delegato. ¶ Op. ad ꝓme dictū in solutione.j.de re iudi.qō ad ꝓsultationēz So.illud post ꝯ trāsiuit ſniam in rē iudicatā:secus in ſnia nulla:q̄ ſnia nulla nō trāsit in rem iudicatā. ¶ Ꝛz opp. ad ꝓmum dictum de.l.i.C.de pena iudi.q̄ male iudicavit.So. illud q̄ inferebat turpitudo iudicis in quo cāu ꝙ le cēt ſuspectus secus vbi non ē ſuspectus q̄ tūc de sua nullitate cognoscit vbi iterum post actus gestos qui non erat

sterius agantur illi actus. Sed oppo. de elect. cum terre. So. illud in actibus extraiudicialib⁹ quo casu si nó tenet actus gestus pót iterum geri hic in iudicialibus. Oppo. q imo nec posset ét cum mádatum nó tenuit. ſ. ó ℞ptio infra: soluit Inno. q ibi de impetrantibus sibi puideri i pluribus ecclijs fraudulenter: quod dic vt ibi. q. d. cuz hoc ꝺ non fuit fraus impetrando. Op. ad idem de no. p Inno. de iurepa. cum dilectus. So. ibi de reseruatione: hic de nudo mandato. q. d. q nisi vnicam refutationem facere pót. de offi. lega. presenti. li. vi. sed mandata plura donec alicui pareatur. Antonius de Burio.

Consultationibus.

c Reo abſente nó p cótumaciam delegatus datus ad diem nó restituet actorē ét possessionē t deiectóez pbare volentem: sed ꝫ cótumacem sequet possessio causa custodie. ꝺ. d. Communis diuisio: secunda ibi super quo. ¶ No. primo q mandatū de restituēdo quē in possessionē infra certum tempus. intelligit causa cognita cuz possidēte. ¶ No. q p qualibet irrónabili deiectione t absq; iudicio dat possessoriū recuperandæ contrario sed secus si deiectio est iudicialis: vide quod dixi de resti. ſpo. cum venissent. t. ſ. c. cum p causa. ¶ No. secundo de intellectu huius verbi cóinterit: q: ibi dicit iudici constare quod ei constat pte pfite vel p cótumaciam absente: t q id non dt cóstare iudici quod ei pbatur parte contumacis nó absente. nec legitime citata. ¶ Nō tertio q mandatū precisum de restituēda infra tempus temperat si liquet de cá t parte presente. ¶ No. quarto q absens cā studiorum vel peregrinationis pbabiliter absens censet: vt ꝫ cum tanq; contumacem pceꝺi non possit. ¶ No. quinto q absentans se cā cepta vel rescripto presentato: de quo habuit noticiā pſumitur malicioſe absens: vide de volo. c. ſi. Inn. t de eo q mit. in pos. causa rei fuande. c. ſi. de fo. compe. ex pte. B. ¶ No. sexto q id dicit quis nó posse quod non dz de iure. ¶ No. septimo q ꝫ absentem contumaciter pót pceꝺi i possessorio: t vt q ét lite non contest. ¶ No. octauo q vt concludatur in possessorio recuperāde oportet pbari detectionem t spoliationem. concor. de resti. ſpo. cum ad sedem. ¶ No. q ecclia dt possideri. t no. q vbi in libello agens dicit se eiectus vt libellare in possessorio recupāde. ¶ Op. q ad hoc vt qs dicat malicioſe se absentasse: requiratur q post citationē se absentauerit. de. c. ſi. de eo q mit. cē. So. glo. dicit q nó solum si post citationē: ſz ét si post noticiam lītis recessisset: censeret recessisse malicioſe: unde respondet ad ꝫ. q ibi dz subaudiri maxime: sicut ibi no. ¶ No. tñ glo. absentans se iudicio cepto presumit malicioſe absens: idem si pparato de quo constat absenti. Op. ti. glo. q ꝫ absentem iusta cá possit procedi ad possessiónez. ff. ex quibus causis in pos. ea. l. fulcim⁹. ſ. ſi fundum. Glosa concludit quo ad finē missionis in possessionē: p quā differt sola custodia t detentio: t nó possessorio procedit ꝫ absentem ét legitima cá: vt. l. ſz si plures. ſ. sed si forte. ff. de dam. infec. t non in ꝫrio. Quo ad indicationem insolutuz t venditionem oportet q sit absens: t latitāns aio fraudꝺi creditores: vt. l. fulcimus. circa pn. t. ſ. quid sit latitare. ff. ex quibus ca. in pos. t auc. ei qui iurat. C. de bo. auc. iudic. possi. ¶ Quo ad missionē in possessionē sufficit q absens t non defendat nec attendit ex qua cá sit absens siue pbabili siue necessaria: vel iprobabili vt nó necessaria: nec iste cás locus é venditioni nec missus cóstituit possessor: vt. l. item aut. ſ. hec autem. ff. ex qui. ca. ma. t. l. possideri. ſ. vltio. ff. de acqui. pos. vt lite non contest. qñ. ſ. ſi. ¶ Quod pceꝺit in psonali. In reali autem dz citari ad domum t debēt reqri ipsius amici an velint ipsum defendere. ff. ex qui. cau. ma. ergo alꝫ si non defendatur fit missio in possessiónez rei petite causa rei seruāꝺe. ꝫ. vt lite non contest. quoniam. ſ. in illo: t sic potest intelligi ſ. si fundum: allegat in ꝫrio

quo ad hoc vt possessio restituatur: remedium dicendum é secus videlicet q non est restituēda. ¶ Et ratio quia talis consequeretur commoduz possessioñ. quousque admitteret remedio iuris proprietatis quod denegatur in causa presentis t ratio qz procederetur quasi diffinitiue ꝫ absentem lite nó cótesta. quod esse nó dz. ꝫ. vt lite nó cóteſt. p totum. procedēdum est ergo in casu isto ac si pceꝺeret i iudicio ꝓprietatis. ¶ Denūciatione ergo legitime facta ad domū: si nó fit q ipsum defendat erit q pceꝺat ad missionem in possessionē ex primo decreto ꝫ cum absentem: t ipe veniens. ſ. annū refectio expensis t oblata cautione audietur: vt in. c. qñ frequēter. ſ. in alijs: vt lite nó pte. ¶ Notentur glo. q vbi agitur possessorio sup bñficiali possit procedi ad missionē in possessionē: t sic restringit decre. cum q. de eo qui mit. in pos. ¶ Demum ad casum qñ agit petitorio rōne tituli. Archi. ibi tz ꝫnum. t spe. in n. ó cōtu. ſ. ſi. v. illud ät ad ſi. ſ. ¶ No. glo. in eo q aliud é in possessionē eē: aliud possidere: t aliud petere possessionem retinentis: aliud possessionē assignari. ¶ Secundo q diffinitiua dī qñ sniam ergo in possessorio nó pót pceꝺi lite nó cóteſt. sicut nó procedit ét in petitorio in eo q glo. dic sniaz i possessorio qñ diffinitiuam: tex. vt q sit diffinitiua. de iudi. c. ſi. q sit interlocutoria tex. de instr. cū venissent: dic si accumulatū é possessoriū t petitoriū simul: t diffinit primo possessorium: sntia é interlocutoria: vt. d. c. cū venissent: t ibi hoc dicit Inn. ¶ Ratio qz specificat sntia in petitorio que absorbet sniam possessorij: vt in. c. cū dilectus. de ca. pos. Si nó é accumulatū petitoriū sed cōdictio ex lege: si qs in tātum. C. vñ vi. est diffinitiua glo. de resti. ſpo. cum ad sedem. Si est intētatum nudū possessoriū potest dici diffinitiua i respectu ad qñtionem possessionis: illam enim in possessorio diffinit: si habeat respectus ad iudicium propetuū qđ pót accumulari: q ad se attrahat effectū possessorij pót dici interlocutoria. Itē si probationes desint in petitorio q cōter sunt difficiles. de resti. ſpo. sepe erit diffinitiua: ideo caute. hic glo. appellat ipsam quasi diffinitiuaz: qñ si velit q propie nó sit diffinitiua: nec interlocutoria: ſz tz medium. ¶ Quero generaliter cū Inn. t cū. c. glo. u. ibi si at: an ꝫ latitātem fieri possit missio vel vēditio: dicit Inno. de ver. sig. ex pte. ale dilecto: q nó regulariter. l. fulcimus. ſ. quid sit latitare. ff. ex qui. ca. in pos. ea. nñ ꝫ impuberem. contra furiosum: t cōtra pupillum: si conueniat ex alieno facto: et eis expedierit: puta qr iminet eis alienū t currit vsure: vel mora é allatura piculum creditori poterit procedi ad vēditionē vel missionē. l. fulcimus. ſ. adeo. ff. ex qbus causis in pos. ea. t. l. apud iulia. ſ. i. t. l. ſ. t. l. si nó expedierit cum simi. qz p talē missionē nó preiudicat pupillo: t subuenit ei qui mittit. ¶ Immo dicit Jo. an. q ſz qbusdam ꝫriuz videatur p predicta posse dicere q contra nō latitantez ꝺ dictum intelligas nó vigore edicti: de quo. ff. ex qbus cau. in pos. ea. sed bene vigore alioz edictoz: vt no. Bar. in. l. fulcimus. ſ. qd sit. ff. ex quibus cau. in pos. ea. vbi si iusta cá moueat iudicē possit procedi ad vēditionē: quia si ꝫ talem psonas fauorabiles: pót procedi multo plus contra nó fauorabiles: t si dicatur q ꝫ predictos detur ficta contumacia propter eorum tutores: hoc tex. non ponderat sed solū an hoc expediat vel nó. Jtē. l. fulcimus. ſ. adeo dicit expſe q sit missio contra p̄dictas personas: t si nullus latitet. ¶ Non ob. q tam graue deberet fieri pīudicium absenti nó contumaci iuris ordine non seruato. Respondet hoc fieri propter multa mala q̄ possent oriri nisi fieret: ſz rarissime fieri debeat: nisi ꝫ latitantem: t cūc subest cá illa latitandi. Item prouisum é talibus de remedio: qz si sit venditio cuz nó esset debitū agit preiudiciali in rem ad recuperationez rei vēdite vel ad rescindēdum contractum: si nó sunt vere cause venditionis puta nó est vtile bīa pro qbus venditio facta est: vel nó erant grauati debitis: vel dilatio non erat creditorib⁹ pīudiciū allatura; vel iudex nimiū festinauit. ff.

de dam.infec.l.si finita.§.si forte.ff.de puile.l.iperatores. ¶ Doc.legiste.ad quos spectat dicunt in hoc q̄ vēdito pmittit in pupillo ⁊ furioso:pp longam dilationē debiti: vñ in absentem nō pcederet nisi latitaret vel esset absens. Ita q̄ non speraret de pximo pfitia:vt in capto ⁊ detēto: vt p3 expresse in.d.l.imperatores. ¶ Quid si fiat vēditio ꝑ non latitantem tanq̄ contra latitantem:an valeat dic q̄ vel ipso iure nō valet:vel per bñficium restitutionis in integrū:vt dicto.§.si forte. ¶ Hoc t3 Bar.i.l.fulcinius.ij.ff. ex q̄bus cau.in pos.cat:⁊ in.d.§.si forte:qñ vēditio causat ab obligatiōe psonali:secus a vicio rei:q2 nō est nulla ipso iure:sed venit rescindenda bñficio restitutionis in integ. Dicit Jo.an.q̄ posset dici q̄ cum ista snia missionis fit interlocutoria q̄ si iudex videat se deceptum post illa3 revocare ⁊ venditionem ex eo secutam:⁊ solutiones debitori factam.ff.de rebus eox.l.magis.§.si eum.ff.de trāsac.cui3 bij §.si ptor.de ap.cum cessante:forte q̄ non posset. ¶ Hoc dcñ forte pcedit in ōlegato. In ordinario aūt aut dicim⁹ venditionē forē nullam:pp deceptū.⁊ ipse idem poterit revocare:vt no.ō.c.primo. Aut aliquā tñ rescindenda3 bñficio restitutionis:⁊ tunc ipse idem similr pōt restituere:vt .l.presco.ff.de minō.⁊ sic pōt salvari dcñ Jo.an.q2 b3 vim diffinitive cum post eam non durat offiū:vt no.in.d.c.cum cessante:per Bar.ff.de re iudi.q̄ iussit potest etiā ipse nō latitans appellare.l.x.vices.C.quomodo ⁊ quādo iudex.l.j. ¶ Sed an hec missio fiat ꝑ ecclesiam:vel vēditio in contumaciam ecclie dicendū q̄ sic:sicut in pupillo p supi⁹ dicta:ar.c.j.de restit.i integrū. ¶ Quid est latitare dic q̄ nō obedire vocationi iudicis.ff.de pui.credi.l.creditores:aliter dē in.l.fulcinius.§.qd sit latitare.ff.ex q.cau.in pos.ea. ¶ Contra glo.oppo.q̄ lite non cōte.possit procedi ad restitutionē possessionis de pigno.ex lēge.So.Tan.fatebatur ex quo erat absens cōtumaciter dicat tñ ꝑ:⁊ decre.loq̄tur in ablativa:hic in expulsiva:⁊ in illo sufficit violentiam probare p testes de rebus pditis statur sacramento.C.vñ vi.l.si quādo quod metus cā.c.fi. In ista necesse est pbari duo:illa de q̄bus in glo.vl tibi nulla restitutio facta fuit: sed iudex ex offō illas res fecit vendi:⁊ precium mercatori tradi:recepto ipsius iuramēto sup rebus pditis. ¶ Vel verius in illo.c.p̄ncipalr:non agitur de restitutōe:vel emēda:sed solum de hypotheca rerū mariti:quā hēbat mulier in ipsius rebus possessis a ffe. ¶ Cū glo.vltima oppo.q̄ si p contumaciā3 se absentet q̄ nihil bominus nō possit dānari:vt lite nō cōte.c.ij.glo.fatet oppositū:dicens q̄ mutatur casus in v̄.nisi:⁊ vbi.ē.dixerat lite nō cōte.in non cōtumacem non posse pcedi:modo loqtur lite cōtest.⁊ in cōtumacem ⁊ hoc fm vnam opi.secundum aliam que b3 q̄ lis non conte.possit ad diffinitiuā pcedi esset casus clarus. ¶ Et hanc opi.q̄ in possessorio lite nō conte.pceda ad diffinitivam latissime disputādo:t3 Bal.in.l.j.ff.de in integ. restit.cuius vba posses hic referre. Alii dicūt q̄ hic agitur de ecclia:vt in titulō:quo casu pōt pcedi lite nō cōte.vt h̄ de eo q̄ mit.in ppi.c.cum qui li.vj.secus si de illis rebus:vt in cōtrario.Sol.falsa:quia hic agitur de possessione:⁊ sic non de titulo:⁊ ille decre.nōdum enumeraverat bodie archi.t3 q̄ in bñficialibus possessorio agatur lite non conte. ad sniam diffinitiuā:q2 cā possessionis beneficij sapit nām cāz pprietatis respectu tituli pp connexitatem. ¶ Scōo q2 in bñficialibus questio possessionis b3 annexā cām proprietatis p no.de restit.spo.in lēge:⁊ c.q̄ pte. B.⁊ in rubrica de restit.spo.dicit q̄ rcbi.de eo qui mit.in pos.c.j.lib.vj.⁊ vide idē p Spe.in t̄.de cōtumacia.§.seqtur:v̄.illud autē iuxta fi. Hostī.dicit q̄ ibi vbi cōcurrunt contumacia:delictū ⁊ violētia:⁊ fauor spoliati pcedi poterit ad sniaz diffinitivam in possessorio lite nō pres. ¶ Nam si pcederet ꝑ solū cōtumacē ad venditionē:vt est dictū in precedenti glo.multo fortius ad hanc restitutionē vbi tot concurrunt Joā.an.dicit q̄ si b3 talis ibi lites attendi dicat q̄ hoc sit

ibi lite ēt hoc addito:q2 iurisdictio delegati expirabat tempore determinato que tñ nō expirat. ¶ Sed pmuz cōiue ⁊ verius tenet p.c.ij.vt lite nō ꝓte.nec simile est bonum:q2 multa remedia sunt ꝑ talem missionem ⁊ venditionez que non sunt circa istam.Fede.cōsi.ccix.refert q̄ ver.nisi loquitur cum pceditur p inquisitionem:quod non est verum:primo q2 tex.in prin.resistit qui dicit q̄ ille conquerebatur fo:q2 non b3 locum inquisitio vbi agitur ad priuatum interesse:vt no.in.d.c.de iureiurā.ad nostram. Anto.de but.

Ane Delegatus pape in cā sibi cōmissa iurisdictionē b3 sup ordinariū. ⁊ quēcunq; maiorē.b.d. ¶ In prima decisa consultatio:in fa rnsio:tria facienē:primo p mittit responsionis cām:scōo rndet:tertio rnsum declarat: scōa ibi ideoq3:tertia ibi itaq3. ¶ No.q̄ delegatus pape in cā sibi cōmissa gerit iurisdictiōem inter partes:⁊ in oēs qui iurisdictionem sunt impediētes:quātecūq3 sint auctoritatis citra papam. ¶ No.scōo q̄ delegatus in causa sibi cōmissa gerit vices pape. ¶ Tertio no.q̄ delegatus ē superior illis ꝑ quos cā est delegata. ¶ No.q̄rto q̄ pp delictum cōmissum ꝑ id circa qō pōtat iurisdictio delegati sive in faciēdo sive in nō faciendo quia submittitur iurisdictioni:iudicio delegatis:⁊ submittitur ēt superior ordiñ.vide q2 limitat no.per Inno.de ma.⁊ obe.cum inferior:⁊ p glo.de rap.c.j. ¶ No.q̄nto de significatione verbi rebellio:q2 pturiax ppzie nō dē rebellio sed rebellis qui fcō resistit superiori vel iurisdictioni. ¶ No.sexto q̄ mulcta ⁊ pena est arbitranda fm qualitatē negocij. ¶ No.septio delegatū posse suspēdere mulctare ⁊ interdicere. ¶ No. octauo q̄ contra ep̄m est moderate pcedēdum primo interdicendo ingressuz ecclie:scōo sacerdotale offiū vltimo terrā:⁊ sic in penis a minoribus est inchoandū. ¶ No.vltimo q̄ genitiuus denotat subiectionem iurisdictionalem. ¶ No.q̄ interdictum pōt dici spāle:qō est latū in terrā. ¶ No.q̄ pp delictum dñi vel plati terra subiicit interdicto. ¶ No.casum quo insontes puniuntur pp delictuz alterius:sed dic q̄ non est pena formalis:sed est ptās sapioris q̄ pōt restringere celebrationē diuinorum ad placitum. ¶ Op.q̄ nō pōt pcedi cōtra rebelles:q2 qō pōt se opponere p interesse suo.Jc.sup eo cū cōcor.sol.hic intelligitur qñ sine cā se opposuit. ¶ Opp.scōo q̄ nō est deferendū dignitati in penis inferēdis de sta.regula.ea que.j.rñ.gl. formal:sed nō soluit:solue vt ibi in glo.plonez. ¶ Opp. tertio q̄ pp delictum epi nō possit terra interdici:q2 ex delicto vnius alius puniri non d3 de consti.c.ij. ¶ Glo.vltima soluit:hoc spāle esse in interdicto:ita d3 intelligi glo.p hoc qō no.in turribus in ca allegatis:⁊ j.q.iij.⁊ xiij.q.iij.in sūma. Sz an fieri possit talis pbibitio ex.iudiciū. Inn.dē q̄ bñ io q̄ putat sua interesse pōt vti ista pbibitiōe:sed ille non tenet consentire nisi fiat talis probibitio per iudicem. ¶ Sed an talis pbibēs compelli posset p iudicē desistere a tali pbibitiōe:vt q̄ ficiat.Joe ope.no.nū.c.ij.l.de pupillo.e.n.ff. ¶ In ꝓmum:q2 talis nō tenet stare tali pbibitioni:ergo sua interest. ¶ Similr emptor pōt sibi cauere de euictione ⁊ istam ptem t3 Inno. ¶ Cōtraria de no.ope. nun.nō ob.q2 denūciatio operat:vt post denūciationez:⁊ iuste edificata dirimat:⁊ ideo merito pōt peti remissio illius cautionis:ita dicit Inno.⁊ doc.q̄ tñ nō vt esse verum. ¶ Oppo.ad pdicta de.l.ñ maior.ff.de rei ven.vbi probatur q̄ talis probibitio pōt inducere malā fidem in emente: ⁊ sic cum sua interfit pōt petere remissionē qō est verum si scit pbibētem esse dñm alias intrepide recipiet ea ēt sine mala fide:vt ff.de vsuris.l.pro empto:⁊ l.pe. ¶ Qō intelige fm limitationē legis. Item venit.ff.de pet.here.s.qñ talis possideret pemptorie. ¶ Glo.ij.querit verū papa ligel ab eo cui cōfitet peccata:dicit q̄ sic:glo.sicut hic epo cuius cā delegato cōmittit facit qō de epo vt de priuil.c. ñ. ¶ Ad contrariuz glo.ibi dicit:vt ibi habet in glo.

¶ Glo.vltima colligit q̄ ex delicto alterius terra suppo nit interdicto:& sic delicto ep̄i singlareo alij puniunt. Ali. dic q̄ ex fco ep̄i nō pōt eccl̄ia subici interdicto:nisi quo ad illa que spectāt ad mensam p̄piam:alr.de R̄pt̄j.edoceri. Hosti.dicit q̄ q̄litercūq; fuerit ep̄s contumax vel rebellis poterit terra subici interdicto:cum p̄pter delictum dominī terra supponatur interdicto:vt i iurib⁹ alr.in gl. ¶ Per hoc dicit archi.de sen.excō.li sinia li.vi. Hosti.accedē opi. Tan.s.q̄ pp̄ cōtumaciā ep̄i ciuitas ipsius supponat interdicto qō sibi plz.vide.j.q.iij.in summa. ¶ Post glo.pri mo quero:qñ dicat rebellis:& qñ dicat cōtumax rebellis vt qñ impedit iurisdictionem delegati.ē.c.j. Inobediens qñ est cōtumax circa iurisdictionē delegati. ¶ Opp.q̄ p̄dicentem audiat & audire debeat:delegatus.j.de re iudi. cum sup:& cām summatim audire seu examinare:vt.ff.ō re iudi.l.a diuo pio.§.si rerum.Sol.si velit p̄dicere de iure & opponere:iuxtā cām executiōi pōt:& si gravaret posset ap pellare:sed de facto p̄dicere non pōt:vt hic violenter ipe diēdo iurisdictionē:siue impediat ip̄m delegatū:siue ipos exequētes.j.c.ex lris.An qs extra iudiciū possit p̄hibere: ne rem tradat:dic q̄ hoc pōt:sed non tenet p̄hibitus acqe scere nisi velit.C.de rei ven.l.si fundus.ff.de re iudi.l.sepe. ¶ Quero qd si aliqs per iudicē impediat mihi volentes solvere debitū:an illi sit aliquo iure ꝑ eum p̄sum dic q̄ si p̄hibeat ex cā:pura q̄ dicat sibi nomē subdelegatum.C.ō nouat.l.iij.non pōt ab hac p̄hibitione p̄hiberi:q̄ vtitur iure suo.ē.de elec.cum eccl̄ia.arg.C.de rei ven.l.si fundū. ¶ Si sine cā remedium datur ꝑ prohibentem:q̄ poterit agere is cui est nunciatū:vt p̄hibitio remittatur.ff.de ope. no.nun.l.j.in pn.& l.de pupillo.Alij dant remedium:vt p iudicem petat ipsam p̄hibitionē remitti:& vt illi detur nō obstante p̄hibitione prāo solvēdi cui vult:argu.ff.de ope. no.nun.l.de pupillo.§.q rem:& l.prot.C.de ige.l.diffama ri. ¶ In ꝑmium vt q̄ nō possit agere ad remissionē p̄hibi tionis:cū habeat alia remedia.s.q̄ pōt petere cautionem cui solvit q̄ servauit cum indēpnem ꝑ alium.C.de pe.hē.l. si.ff.ō rei ven.l.ie a quo:& l.se.sed in no.ope.nun.secus:q̄ nō pōt p̄cedere ad edificandum:quin demoliatur non fa cta remissiōe p iudicē.ff.de no.op.nun.l.j.in pn. ¶ Quid de creditore cui solui p̄hibetur an potest agere contra illū qui p̄hibet:vt p̄hibitionem remittat:dic q̄ non:q̄ ex pro hibitione sola & mera non fit ei p̄iudicium:cum possit agere etiam eo p̄hibente.ff.de re iudi.l.sepe:nec p̄hibitio est mo dus auferendi actionem vel impediēdi.C.de rei vendi.l.si fundum. ¶ Quero an interdicto sacerdotali fit interdi ctum pontificale offm̄:dic q̄ sic:ls nō ecōtrario:de excel.p la.ex lris:de do.& cō.veritat. Quid si interdictū sit latum in eccl̄iam spāliter iurisdictiōi ep̄i suppositā an terra quaꝫ bz ep̄s cōem cum alio vel alio censeat interdictā:doct.di cunt q̄ non:& hoc p̄sentando post verbuꝫ spāliter alr si in littera essent ista verba p̄sentando ante alium habz in tellectum. Anto.de bu.

ℵ parte.n.

Si vnus impetrauit p̄maꝫ dignitatem in eccl̄ia vacāt̄:scōo vo certā dignitatē ipsius eccl̄ie cum vacaret & illa postmodū vacāte p̄ non scōo debet.b.d.vel fm Fran.si vnus impetrauit archi diaconatum eccl̄ie p̄mo vacatuꝫ:& scōo certuꝫ cū vacabit executo:primi nō scēdi prātem bz cōferēdi primū cū va cabit.b.d.ponit ptio q̄stio:& pape p̄sio:secunda ibi qñ. ¶ No.primo q̄ lre scōe post primas de primo mētionem non facientes vbi ambe specifice sup eodē bñficio reflectū tur:fiāt ipso iure nulle ranc̄ subrepticie. ¶ No.so plures literē litterarum pro pluribus sup eodem beneficio incō patibiles. ¶ No.terno q̄ vbi rescriptū gñale nō pōt ni si in vno verificari bz vim rescripti spālis. ¶ Not.qrto q̄ non est verisimile papā scribere pro scōo ad p̄iudiciū p̄mi:& p̄cedit lra intelligēdo q̄ in eadem eccl̄ia erant plu rēs archidiaconatus:& fuit pulchra decisio & de ea.fit for te ꝑtū.ē.de rescript̄.c.j. ¶ Et est nō in tex.isto q̄ vtrūq; p̄sio erat spālis sed p̄me incerte scōe certe:sed qñ ille ve niunt ad cōcursum vtrūq; reperiunt spāles & certe:& sic se cunde nō p̄iudicant p̄mio. ¶ No.v.q̄ qñ p̄currunt duo rescripta vnū incertū & aliud certū:p̄mū incertū p̄fert scōo si iam ad certitudinē deductū est. ¶ No.q̄ licet mā datū possit cōcernere plura tñ nō pōt ꝑsumari nisi in vno: nō vt gñale sed potius incertuꝫ:vt hic p̄batur. ¶ Opp. p̄mo ad p̄supposituꝫ q̄ nō p̄nt esse plures archi.in eadē eccl̄ia.vij.q.i.in apibus fol.vt ibi no.glo.que exponit tex. cum ibi dicit singulos archidiaconos:sed plures p̄nt eē in eadem eccl̄ia.xcuj.di.legimus. ¶ No.q̄ nepos pōt suc cedere auunculo in beneficio:nec bz locum questio de qua ē.de fi.p̄es.ad extirpandas:q̄ ibi loquitur in nepote ex li nea descendēte:hic ex linea transuersali:qō probat tex.qui dicit auūculo:vt q̄ non p̄sumit papa velle derogare iuri alterius:nisi faciat mentionē de illo.ē.de rescriptis cetex: de dolo.c.ij. ¶ Opp.q̄ nepos nō pōt succedere in bñfi cio paterno:de fi.p̄es.ad extirpandas.solu.vt in notabili. ¶ Oppo.glo.q̄ cōmittat simonia tali remissione:cuꝫ re mittens dare censeat:vñ oppo.de.c.talia.viij.q.iij.Sol.di cit glo.q̄ dicto oīno tollit ꝑtiuꝫ:q̄ q̄ remittit vt alteri de tur hoc acto dare vt:secus si simplr & oīno remittit sine ali qua cōditione. ¶ Querit glo.qd si vt illi detur renūcia uit hoc nō expresso:sed gerebat in aio:alo nō renūciatur⁹: tunqd sit simonia vt q̄ sic:sicut dr in vsura de vsuris.c.cō soluit.j.q.j.qui studet:dicit gl.q̄ in p̄hibitis:q̄ simoniaca sola mente ꝑmittit simonia:vt q̄ spūalia vendātur:nisi vo luntas fuerit suis terminis cōtenta:in simoniacis:q̄ p̄hi bita:vt sunt illa que ꝓpōne eccl̄ie sunt p̄hibita:& nō vete ri testō:vt dare pastum vel pastellum post receptionem in canonicū:in istis sola mens non inducit simoniā:dum tam sit p̄tēta suis termīs. ¶ No.ob.q̄ dr de vsura:q̄ illa & nouo & veteri testō est p̄hibita de hoc dic:vt no.per doc.in c.fi.infra de simo.sup vltima glo. ¶ Scōa glo.op.q̄ se cunde lre debeant valere:q̄ scōe sunt spāles:q̄ ad certuꝫ restringūtur:p̄me gñales que ad vnum nō restringunt:de rescriptis.c.j.lo.ls quo ad vba dispōnes essent generales seu rescripta tñ quo ad mentē erant spāles.cum p̄me litte re non possint sup alio bñficio q̄ vno reflecti. ¶ No.gl. q̄ dispositio gñalis quo ad verba q̄ in vno tñ individuo potest verificari:non habetur pro generali sed ꝑ speciali. ¶ Sed dic q̄ ibi vtrūq; fuit pulegium:fm Ra.de al.ō bñ dicit no.fuit in.d.c.j. ¶ Glo.eadē opp.q̄ stet litter̄. p̄mo p̄ratio:nō p̄mio de R̄pt̄j.c.caplm dic q̄ hodie stat p̄rationi lrāꝫ:vt ibi:& ita cōcordat:q̄ p̄me p̄ius fuerūt p̄itate:dic q̄ attēditur data:vt in.c.tibi q̄ de R̄ptis:& de p̄ben.et cui:& c.fi sol.de p̄cess.p̄ben.li.vj. ¶ Quid si ser batur ꝑ scōo cum clā non obstāte si alia ꝑ nostras vel lega tos̄ nostros̄ ifra in eadē eccl̄ia dignitatem expectāt:qui bus te volumus anteferri refuato iure illi⁹ ad p̄imā vaca turam:vt hodie sit q̄ scōe lre valēt exclusio p̄mio:& p̄mus expectabit:ita qō fuit de fco:vñ q̄ nō:voluerit illis p̄iudi care:nisi in iure p̄ferēdi:& non in iure excludēdi:& p̄feren do excludit:q̄ alius nō est hic archidiaconat⁹. ¶ Credo q̄ si alia nō est mentio fcā:q̄ forte p̄me lre prevalebunt. ¶ Quero qd iurio p̄deant isti duo dicit q̄ iuribus se cundi mādati q̄ alias nō potuissent iuribus p̄mi:q̄ p pri mas erat solum alteri cōmissa. ¶ Querit hic Hosti.si ar chidiaconatus vacaret p mortē suā cui possit huic nepoti p̄uideri vigore mādati nō dato alio impedimēto:& alr.p & ꝑtū hoc hodie determinatū est p.c.suscepta de R̄pt̄j in. vj.& determinant q̄ non:de quo dic vt ibi. Anto.

ℵ parte.

Vbi volūtas ꝑtia pape & appet delegatus pape bz formā iurio seruare:& rōnabiles exceptiones admittere.b.d.decisa cōsultatio:& rnsio ibi q̄

tioni.a que excipit ibi niſi quod determinat ibi nec vos. ¶ Ro.pmo iudicē delegatū debere ſeq̄ formā ſibi a delegante traditā. ¶ Ro.ſcdo q remotio exceptionū in reſcripto refert ad exceptiões friuolas:r irrationabiles:ſed nō ad rōnabiles. ¶ Not.tertio papā poſſe tollere exceptiones r ſic defenſiões iuri nāli competētes. ¶ Ro.qrto q reſcriptū p qō mandat nullas exceptões admitti:tollit ēt exceptiones rōnabiles quo ad formulas excipiēdi:r remediū a iure poſitiuo introductū:ſubſtām.n.defenſionis r eqtatem put competit iuregentiū tollere non poſſ:nec iuſticiā denegare:vt no.Jnno.de cōſti.q in eccliarr:r viri de ℟ptio in nra. ¶ Ro.qnto q ℟ptū tollēs exceptiones iure cōi competētes in dubio falſus p̄ſumit:r ſic reſcriptum tollēs totale ius p̄tis in dubio p̄ſumit falſum:ideo expectatur ſcōa iuſſio:ad hoc de cap.mo.c.ij. ¶ Ro.ſexto q reſcriptū quod pōt iuri cōi accōmodari in dubio eſt intelligendū ſm ius cōe:r eqtatem. ¶ Ro.ſeptimo q id quod dī in cauſis eqtatem ſeruādam r iudicē debere die eqtatem preculſe intelligitur de eqtate iuris informata:facit q ſi compromittat in arbitro:vt cām decidat ſm eqtatem intelligat de eqtate iuris informata:ad hoc.ff.depoſiti.i.bona fides. ¶ Glo.i.opp.q forma reſcripti ſit obſeruanda de ℟ptio:cum dilecta:ſo.ꝫ qñ ℟ptum non obviat iuri hic qñ obuiat:quo caſu ſi pōt eſt ad metas iuris reducendum:niſi cōſtet de volūtate pape:quo caſu iꝫ forma ſua ſit:eſt obſeruāda:deinde colligit ar.q ſi ꝓmiſiſti in aliquē:vt eius ſtares mādato:intelligitur de mādato iuris. ¶ Sed qñ dī cōſtare q velit tollere exceptões:gut.na.dicē q ſtare dī eo q ſerabiliter:vt pcedat nullis exceptionibus admiſſis. Hoſti.dicit q tunc ſolum mozatorie exceptiones videant ſublate:ſed pemptorie nō.C.de precibus imp.offe.i.quotiēs. Tu dic q ſic referibendo vt tollere oēs:ſed ſi velit impetrās per ℟ptum tolli dilatorias tñ. vꝫ ℟ptum:r p̄ſumitur de voluntate pape emanaſſe:ſi velit q extē dātur ad pemptorias non vꝫ ℟ptum:niſi ſit cla non ob. ¶ Glo.ij.querit an eo q papa mandat in ℟pto nullas exceptiões admitti videat tollere exceptiones rōnabiles:vt q ſic:per tex.glo.dicit ꝫnuꝫ:immo oportet q cōſtet de voluntate pape alias nō obſtante tali voluntate rōnabiles deberēt admitti:de reſti.ſpo.audita:ſecus ſi ſpecialiter enumerant:q tunc tales exceptiones nō admittūtur:q̄ ſpāliter ſunt enumerate. Jdem dicūt doc.ſi aliqbus enumeratis ſubdat clam gñalem de pcura.q ad agēdum dic ſi papa ſpecifice enumerat:vel cla gñalis appoſita illas quas numerauit oēs tollere vt Si nullas enūerat.Sꝫ dicit nullis exceptiōb⁹ admiſſis cē.qu[illegible]erba vt tollere: ſed qz nō cōſtat de mente tollūtur ſolum dilatorie:r q: ꝫ ius reſcriptum eſt cōſulitur pape:vel expectabit ſecunda iuſſio caſus hic. ¶ Gl.vltima opponit q papa qñq̄ ſcribat excepti.relict.ſi.q.ſi.latoris:cū pcor.Sol.in notis pape papa ſcribit reiciēdo exceptiões que non poterant obſtare in non notis ſecus. ¶ Eadē glo.in ſi.oppo.r nō ſoluit Jo.an.remittit ad ſūmaꝫ Hoſti.huius ti.in pe.col. Pan. de liaza.dicit q ſoluit:vt ff.pti.arg. In fin.iſtius glo.dicit Fran.de zabarellis q ſi papa mādauit ex equi negociuꝫ p ſe diſcuſſum:r nulle exceptiones admittent:ēt ſi in ℟pto non dicat non obſtāntibus exceptionibus. Si vo mandat de negocio non diſcuſſo:tunc aut tollit exceptionem ſibi generalibus:r nihil operat.Si vo exprimit aliqs r ſubicit clam generalem:tunc ad ſimiles r non maiores exceptiones per talem non pōt de pcur. ¶ Ex hoc infert pone q ſtatutum pbiber admitti exceptionē aliquā ꝫ inſtā gue rētis:an alique admittant dic q nō niſi ille que ſunt nullitatis:qz ſi dī inſtrumentum nullum ergo non opponitur inſtrumento de quo per Bar.ff.q vi aut clā.l.j.§.veriqꝫ. ¶ Quid de eo q renūciauit oībus exceptionibus ſibi cōpetentibus:vel renūciauit oībus dilatorijs:vide in Spec. de renun.r pclus.§.j.v.pone ergo.r verſi.quid ſi quis.

Antonius de Butrio doctor.

q **Uonuz abbas.** Delegatio facta dignitati non expreſſo noīe pſone tranſit ad ſucceſſorē.b.d.pma recitat ſcm:ſa illud approbat ibi noe ſniam.Ad euidentiā pmitte q duob⁹ modis legit:vt p̄z in glo.pma. ¶ Ro.primo q cā delegata duobus cū cla q ſi non oēs alter⁹ ppetuo:vel tpaliter impeditos:ſine impedimēto facti:ſine iuris:purificat ptes ſecuz condelegati:vt interim poſſit expedire quē immēt agēda ceſſante tñ impedimēto admittit ad p̄ſecutōēz cauſe in ſtatu quo cām reperiet:nec ea geſta tanqꝫ legitime geſta irritant. ¶ Ro.ſo q iudex pōt ſtatuere pribus terminuz ad agendū r hic terminus habet̄ p citatione ad hoc q de monitione vt in.l.ij.C.quō r qñ iudex:r.l.de offi.dele.con ſoluit:r qō no.in.c.ſi.de elec.li.vj. ¶ Ro.tertio q mādatum fundatū ſup dignitate trāſit ad ſucceſſorē in dignitate:r ſic actus ſeq̄t qualitatez cui applicat. ¶ Et no.q vt fundatū ſup dignitate eo q in mādato vel cōmiſſione exprimit dignitas:r ſic ex mō loquēdi circa p̄ſonaz iudicamus de intentione loquētis. Polerūq.n.iudicat intentio r declarat ex p̄ſona cum qua q̄s loquit ad hoc.l.penum.§.eq ch̄.ff.de vſu.r ba.ad hoc.c.per venerabilē:qui ſi.ſint le.C.ō inof.teſt.l.ſi. ¶ Ro.quarto q ſubrogatus i dignitate vī ſubrogatus:in oībus appendicijs ad dignitatem r cōſecutiuis ad illam. ¶ Ro.qnto q aſſociare inhabilem:ad iuriſdictionē facit actum iuriſdictionalem nullum:r ſic non pōt delegatus participare iuriſdictionem:nō habēti aſſociandi ad hoc.j.e.cum ſup:iꝫ ſecus in electione:vt.ō.c.cuz vincen.vbi etiam per glo.r doc.dic vt ibi. ¶ Expedium. pmo aliqua p̄luda ad tex.ſecundo veniam ad materiam. ¶ Primo vī q male hic ſtatuat terminus ad agēdū veri q p̄s cū reus nō agat ſed defendat ff.de excep.l.j.ō ordi.cogni.cū dilect⁹.So.dic q ſtatutus fuit terminus ad agēdū.i.p̄cēdēdū vel dic ad agendū p̄ꝑe quo ad actorē:late quo ad reū:qz reus eſt in exceptiōe actoris.ff.de excep.l.j.r.l.in exceptiōibus.ff.de p̄bationibus:ſimile.C.de edē.l.j.ō ℟ptis:plerūq; de iudi.c.j. ¶ Secūdo obuiat qz mādatum expirat morte mādantis.j.c.relatū:r.c.iꝫ vndiq;:ergo r morte mandatarij inſti.mandā.§.recte.Sol.ꝫnum p̄cedit qñ mandatū contemplat p̄ſonam ꝓpterea ſequitur hic Hoſti.an mandatū morte mādantis extinguat q̄ nō eſt p̄ptia mā buius capli pro tanto non inſiſto ſed dicam in.c. relatum:r.c.iꝫ vndiq;. ¶ Oppo.tertio q plati non ſunt ibi locoꝝ:r genitiuus denotat dominiū.So.expone locorū.i.dignitatū q̄ p̄ſunt locis. ¶ Oppo.de ℟ptis ſignificauit:vbi ℟ptum ſub noie dignitatis expirat morte.Sol.reſcriptum ꝫ litigatores fundatū ſub noie dignitatis p̄ſ nō trāſit ad ſucceſſorē:vt ibi:ſed reſcriptū fundatū ſup dignitate iudicis ſic. ¶ Ratio qz iudices iuſticiam miſtrant p̄ces cauſose reſiſtunt. Tu dic q non eſt ofa dum tamē reſcriptum ſpāliter fundet:ſuper dignitate:vt in.c.dilecti:de iudi.c.ſignificauit:dogtur qñ per clauſulam gñalez erat exprimendum que cla nondum erat expreſſa:ideo extinguit iuriſdictio morte:qz non adhuc potuit ℟ptum fundari ſuper p̄ſona. ¶ Oppo.ff.dele.ij.l.ſi anguſta.que videtur ꝫdicere.l.p̄cedentibi q p̄cipi:ſed illa ꝫ uerba ſoluitur q aliud in p̄cipe in quo eſt dignitas ſine p̄ꝑe:ſed in vxore iuris mariti cuius radijs conſtat vxor:vt.c.ex pte.B.ō ſo. compe.ita dicit ibi Bar. ¶ Oppo.qz ſicut morte mandatis:re integra expirat iuriſdictio.j.eo.gratum:ergo eodem modo per morte delegati.So.delegās nunqꝫ delegat ſub noie dignitatis:ſed ſub noie ꝓꝑe:vt p̄z ad ſenſum in practica:qz dī Bonifacius epūs cē.r nō dicitur ſedes apoſtolica cē.ſed delegatus datur ſub noie dignitatis:ad hoc.c. ſi gratioſe:de reſcriptis li.vj. ¶ Oppo.qz ēt ſi fiat ſub noie dignitatis non tranſit ad ſucceſſorem:ſed expectat:ſecunda iuſſio:vt in auc.vt nulli iudices.§.r ō no.coll.viij.So-

ftiē.ſoluit q̄ loquit extraiudicialib⁹ q̄ nō tranſeūt ad ſucceſſorē qđ notat Inno.in.d.c.ſi. ¶ Vel illud in mandato qđ extinguit morte:ſecus in p̄cepto qđ non extinquitur morte delegātis. Iſta ſo.t p̄cedens ponit in.l.t q̄.ff.ō iu.om.iudi.ſed nō p̄cedit:q̄ ibi loq̄mur de morte delegati nō delegātį. ¶ Inn⁹ aūt vt inter p̄ceptū t mādatū dic ſi p̄ceptū ſit bñti alias iuriſdic.vt.j.de of.or.lz t ſi nō fiat ſub noīe dignitatis:ſed ꝓpzio trāſit in ſucceſſorē ēt re integra q̄ ſtatim q̄ emanat eſt p̄fectum:q̄ p id tñ offiū excitat: quod tz Ja.de bel.in dicto.§. ¶ Sed hic p̄cedit diſtinctio illius.§.quatenus diſtinguit an mandatū p̄cernat rem priuatam:t indiſtincte exequitur ſucceſſorem publicā:t idez niſi videat executionem fore vānſam rei publice:tunc expectatur ſecūda inſtio:quā ēt p̄deceſſor expectare debuiſſet:per.c.ſi q̄ de reſtitu.t ſic.§.itelligitur ſm iſtum:vt q̄ q̄ſi ſit exercendo officium ſemper videtur fieri ſub nomine dignitatis:ſeu iuriſdictionis que tranſit ad ſucceſſorem.

¶ Et ideo differt preceptū a mandato:q̄ preceptum ſit iuriſdic.habenti mandatum non:ſed datur noua forma:et ideo dicitur in eo an fiat ſub noīe dignitatis:an nō vt dict t ideo cum loquimur diffiniendo mandatum:intelligēdo de mandato impropzie.ſ.pro precepto non procedit illud .c.Sed in mādato ꝓpzie diffinitiue:an detur ordinaria vł delegata.Et p̄mo aut cum adminiſtratiōe t eſt ꝑpetua:niſi exprimat:p.c.mādata de p̄ſūpt.aut ſine t expirat p.c.pe. de reſti.in inte.q̄ nō bz vbi figat radicem:t ideo morte mādatarij expirat. ¶ Oppo.q̄ ex quo iſte preoccupauit debuit nō admittere plus ſocij. So.verūz ſi impedimētum eſt ꝑpetuū:ſecus in temporali. ¶ Oppo.ad hoc.j.c.plures .§.j.li.vj.vbi ēt ſi ſit temporale impedimentū nō tenet admittere ſocium.So.interdū eſt cla alternatiua:interdum alia cla p̄ditiōalia:nō vt intentio pape:q̄ poſſit p̄cedere ſimplr ſoluo:ſed durāte impedimēto ſocij:de hoc in dicto .c.cū plures:in.§.j.in ver.ſubſtituti. ¶ Hic expedit materia huius capituli p̄cipalr tractat de offō delegati:t de nota poteſtatis delegati. ¶ Duo hic ſupponunt:ꝑ q̄ p ceſſuo habitus p alterū ex delegatio habuerit effectū:ſcōo q̄ prāo hec data duobus abbatib⁹ altero mortuo trāſiuerit ad ſucceſſorem.Sed circa ſcōm:primo nō vt q̄ procedat ꝑ mūz:q̄ ex quo ambo ſunt delegati:nō vt q̄ proceſſus alterius ſine altero valeat:t tñ tex.hic dicit ꝯrium:q̄ dicit q̄ abbas leceſtrie abſq̄ altero ſtatuit terminuz ꝯ illud.j.eo. cām matrimonij.Sol.dicit glo.q̄ decre.bz duplicem intellectum:vnus q̄ abbates illi fuerunt delegati abſq̄ clausula tunc ſtatenduz:q̄ vnus ſine altero p̄cedere nō pōt:t oz q̄ intelligat q̄ abbas leceſtrie:t alter ſecū cōdelegatus aſſq̄ eſſet mortuus in vita fecerunt mandatū:t citationē ad agenduz:t tunc illo facto ſubrogatus fuit alter ſucceſſor eius:t dī hic q̄ admitti oz ad ſequētia. ¶ Secundū hūc intellectū apparet hic expreſſum q̄ ſucceſſor p̄cedēte citatione p̄deceſſoris vel aliquo qđ loco citatiōis habeatur nō arctat ad iterandaz citationem:de quo.xxiij.q.iiij.de illicita:t vide glo.in cle.nc romani de elec.hic intellectus p̄cedit abſq̄ ſcrupulo. ¶ Secūdus ꝓncipalis intellect⁹ q̄ hec decre.loquat q̄n delegati ſunt cū clauſula:q̄ ſi non omnes:t q̄ hec citatio fuerit facta ſolum per abbatem leceſtrie:t tunc ad ꝯrium rñdetur:q̄ hic ſoluo poterat p̄cedere ex vi clauſule:monitio ergo illa facta tenet:opz ergo q̄ ſubrogatus ſolum admittatur ad ſequētia t p̄cedentia legitime facta:modo deſtruit ad hoc.c.vbi periculum:de pe elec.libro.vj.t quod no.ō.citu.j.eccleſia. ¶ Dicit etiā Inno.p̄cedere decre.ēt ſi nulla preceſſerit citatio:q̄ ibi q̄ citatio vel admonitio p̄ceſſerit notat potius facti accidētiam quādaz q̄ miniſterū iuris. ¶ Solus dicit Host.ēt decre.p̄cedere dato q̄ delegati illi mortui ſint ēt ante p̄ſentationem reſcripti. ¶ Nō ob.ſta hic mādato nr̄o porrecto:q̄ ſubaudiendum eſt maxime:t pz hoc ex rōne q̄ hic redditur:quia mandatum t reſcriptum eſt ſub noīne dignitatis que dignitas nō mouit ad mortem p̄ſone:ad hoc in auc.vt nulli iudicū.§.t hoc no.colla.ix. ¶ Non ob.de app.ſuper co.q̄ ſufficit q̄ fit ille cui ſcribit ſm tpō p̄ſentationis reſcripti:t q̄libet ſurrogatus in dignitate eſt ille cui ſcribit ex quo ſcribitur ſub noīe dignitatis. ¶ Venio ad ſm t op.cū glo.iij.q̄ nō attendat expreſſio noīs ꝓpij vel appellatiui:t q̄ vtrobiq̄ trāſeat negocium ad dignitatem:t ad ſucceſſorē de ſo.compe.dilecti filij. ¶ Secundo hic pz q̄ idē eſt t effectus reſultat ſiue exprimat nomē ꝓpriū ſiue appellatiuū in p̄ſona que nō habeat niſi vnum nomē:q̄ nō pōt in alia q̄ in vna p̄ſona verificari:vt pz.ff. de liberis t poſthumis.l.nominatim ad hoc.ff.de condi.t demō.l.filie.§.ticio:vbi ſi teſtator legat agatē q̄ erat p̄pria cum moriet:t tpe vite hēbat agatē:quā vendidit:poſtea emit aliā cui nomē impoſuit agatē debet legatū. ¶ So. glo.non ſoluit ꝯria:ideo dic q̄ q̄n̄q̄ mā ſuper qua eſt fundata diſpoſitio eſt differēs.i.nō pariter ꝓportionabilis dignitati t perſone:t hoc ex natura cāe ſubſtātialis:t hoc pt contingere dupliciter:aut rōne quantitatis:aut qualitatis cauſe. ¶ Hūmōi eſt oīno indifferēs:q̄ materia eſt apta ita contemplari dignitatē ſicut p̄ſonā. ¶ Si mā eſt differēs ex natura cāe:t tūc nō attenditur expreſſio noīs ꝓpij:vel appellatiui:ſz portius diſpoſitio regulat a natura materie: t ſi natura cauſe reſpicit p̄ſonam ſequtur perſonam ēt ſi dignitas ſit expreſſa:ideo ſi excōicatur officialis epi ſub nomine officialis ipſe eſt excōicatus q̄ tūc erat officialis non ſucceſſor:vt no.Jo.an.de offi.vica.c.j.li.vj.q̄ talis ſnia cātur a cā reſpiciēte p̄ſonam.i.a cōtumacia:de ſen.excom.ſacro.t ſi nā cāe reſpicit dignitatem ſequtur dignitatem t nō p̄ſonam de ſo.compe.dilecti cū glo.t iō ſi impetrat ſuper debito dignitatis expꝛſo ꝓpzio noīe abbatis cā tranſit ad dignitatem ad hoc q̄ in ſimili ſcribit Bar.ff.q̄ſi ex fac.tu. l.ñ poſt mortē:t quod no.de vita.ifc. ¶ Si materia ē differens t nō pariter ꝓportiōabilis dignitati:t p̄ſone rōne q̄ſtatis cāe:vt q̄ negociū arduū eſt in quo induſtria multum operatur:t tūc ſi p̄ſona eſt nota verīſimilr ponderata a diſponente:vł p̄ſonam elegiſſe. ¶ Exemplum. Epiſcopus florentinus eſt maximus theologus papa hoc ſcit cōmittit ei cām arduā fidei t cā nō tranſibit ad ſucceſſorē:niſi cōiter ſit aſſueta dignitas hꝰ talem:parum vel modicuz diſcrepantem ab eo:ſic intelligo Inno.t Host.j.e.c.ſi.vbi nō bñt notam perſonam ſatis credo ſtandum diſtinctioni huius capituli:t ſic intelligo dicta Jo.mo.de reſcripto ſi ꝓpter tua debita:li.vj.iunctis notatis p Jo.an.de offi.dele. q̄nto li.vj. ¶ Si mā pōt eſſe differens rōne alterius accidentis:t tunc ſi accidens cōcernit p̄ſonam plus q̄ſ dignitatē videbit cōtemplata perſona plus q̄ſ dignitas nō attenta expreſſione p̄ſone. Exemplū cōmiſſarij teſtamēti cōiter dant amici que amicitia p̄cernit p̄ſonam:t hoc caſu ſi p̄ſona eſt cognita t nota.t amica cōmittenti:vł cōtemplata p̄ſona nō attenta expreſſione dignitat.j. Si accidēs plus cōcernit dignitatem trāſit ad dignitatē. ¶ Bone teſtator nullā hēbat amicitiā cū fratribus mōtis oliueti:ſed cōiter reputātur bone p̄ſcie:teſtator fecit cōpromiſſarium pōtez: nō eſt veriſimile q̄ cōtemplauerit p̄ſonā q̄ hic nulla ſubeſt cauſa cōtemplāde perſone. ¶ Teneas ergo q̄ tūc p̄cederet ſatis diſtinctio huius capituli:ſic intellige Jo.an. de teſta.c.ſi.lib.vj. Idem puto in compromiſſo qui ſit communiter rōne amicitie t cōfidentie perſone:quia tale non tranſiret ad ſucceſſorem.Si materia eſt oīno indifferens. vt q̄ cā eſt leuis t materia apta ad p̄ſonam t dignitatez t ibi nihil opat amicitia:ſed ſoluz iuſticia. ¶ Tu dic q̄ aut eſt expꝛſſum ꝓpriū nomē aut appellatiuū.i.nomē dignitatis aut ꝓpriū t appellatiuū ſimul. ¶ Primo caſu nō trāſit ad ſucceſſorē:vt hic. ¶ Secūdo caſu trāſit. ¶ Tertio vł diſtingui debere:vt dicit lex ſi ſeruus cōis.ff.de ſtipulatiōe ſeruoz:vt diſtinguat q̄ p̄ceſſerit:t hoc tz Bart.in.l.t q̄ Decius.con.iudi.nō placet hoc Pe.q̄ lex illa ibi loqu-

tur in actu vbi nó póderat industria: hic aũt ponderat industria. ¶ Dic fm Hosti. q plus vt póderasse dignitaté q̃s pſoná: vt tz Hosti. hic: q̃ illa maioris póderis: t sic attrahit ad se minoré: t agit hic ó prudicio: t hoc sentit Jo. an. in titulo de delegato. §. sequitur: ad fi. §. in addi. ¶ Guil. dicit q̃ aut pſona bz familiaritaté cũ disponẽte t pcedit dispositio illius. l. fi fuus: aut nó bz familiaritaté: t semp vt cótemplasse dignitaté. allegat. ff. de reb' dubijs. l. q bébat. ff. de instito. l. fi. assignat cám: q̃ vbi bz notá pſoná cá moueno censet pſona: que fuit pmo nominata: vñ vt vulgariter in lingua: va one el dẽte dole. Si aũt nó habebat notá pſonam videt ponderasse dignitaté t hoc placet. ¶ Nũq̃ expriműt duo nomina ambo appellatiua: t vnũ est aptũ respicere pſoná alterá dignitatem: vt q̃ dñ Prepositus megolen. capellano uso: dicit hic abbas: q̃ nó trásit ad successoré qđ credo in ppositura: sed si succederet in vtroq̃ forte aliud esset. Nó obstat ḋicta. l. placet: t sequen. de liberis t posthumis: q̃ ibi sub noie appellatiuo posthumus: ergo cóprehẽdit t posthumus successor. ¶ Nó ob. l. anima. §. i. q̃s verũ itel lectũ fuit ibi expressum nomen dignitatis. ¶ Nó obstat §. ricia: q̃ ibi nó est ex eo q̃ dispositio pma in qua legebat agatbea. de pmeua dispositióe extẽdat ad alia cuius dez noia: sed q̃ dispositio erat suspensa ad agatbeã: que esset sua: fm tpus mortis: ideo tz illa que erat fm tpus testamenti nó viueret: sufficit q̃ viua sit vna: t hec vltima vel fm Hostié. ibi speciale in testamẽtis in qbus plenior ficbat interpretatio. ¶ Non ob. q̃ paria sint: nomen exprimere pprium: vel appellatiuum: ex quo nomen singulare est: q̃ illud verũ: q̃ ad certificádũ pſonas: q̃ ita certificat expressione propria noie: sicut certificat ex expressione appellatiui. Sed vbi agit de determinanda dispositióe refert an exprimat pprium vel appellatiuum. ¶ Et hoc apparet qđ in pcepti dicit Jo. an. q̃ qdã antiq. s. Bart. cópos. t Lan. dicũt q̃ decre. nr̃a: pcedit in mãdatis cõtẽciosis: t q̃ indistincte alia scripta pcepta trásẽant ad successores siue express. pprias noibus siue dignitatibus: ut aut. de má. pn. §. si qs aũt: colu. iij. Idez Bos. Sed pbr. hoc nó admittit: sed refert s cũ an cõmittat aliq̃ factũ cũ cáe cognitóe: de quo remittit ad decre. com te. de Xpto: de quo. xiij. q. i. c. viti. xvij. q. ij. dudum: in. l. gl. ó quo t de cõsilio: an expiret morte. In spe. ru. §. restat: ad finẽ vi. coll. Tu dic in hoc attendẽdum materiã. An respiciat dignitatẽ: an pſoná: t in pcepto: vt est dictum: ad hoc de Xpto cá te. ¶ Per pdicta dicit Inn. q̃ si scribat sub noie dignitatis: t pſona cui scribit transferat ad aliam dignitaté: cognoscet de cá successor nó translatus: t hoc si ne sit delegatus. Le. pastoralis. vl. nisi forsan: sine sit ordinarius. C. de iudi. pperandum. §. sin aũt. ff. de iudicij. l. mos: tuos: t regulare est successores teneri: ad id q̃ pdecessor. Je. solu. c. i. xi. q. iij. si epus. xij. q. ij. hoc ius. xvij. q. ij. vadum. C. de suo corrup. l. furti. ¶ Venio ad q̃ones: quarto que est rõ q̃ vbi sub nomine pſone non trásit ad dignitatem: t secus si noie dignitatis: dicit glo. q̃ rõ est: q̃ id q̃ est fundatum super dignitate: semper manet: t q̃ dignitas nunquam moritur: t individua quotidie peunt. ¶ Per hoc dico q̃ si cõmissa est cá sub noie dignitatis q̃ nó durat: s extinguit: puta cõmittit cã legato q̃ legatus reuocat: t alius subrogat an cognoscat successor: credo q̃ nó: q̃ cũ extinguat non dici pót q̃ sit successor primi. ¶ Per qđ dico q̃ si canonico cõmissa é cá in eccl'ia nó numerata: t postea mortuus alius subrogat: q̃ pbenda extinguit cũ eo: successor nó est ppria: nec tũc haberet locũ decre. vt expressa dignitate transiret ad successorẽ in dignitate: facit. c. dilecto: de pben. Si aũt cõmittat canonico in eccl'ia numerata reincideret dubiũ an canonicus sit successor: t bẽat successorẽ: de quo p glo. §. ó elec. q̃ sic. ¶ Per hoc determinat q̃stio qđ si cõmittat cã alicui q̃ nó bz dignitatẽ noie propio: t iure pprio: sed coruscatione alterius puta cõmissa est cã committisse: an transeat ad secũdã vtrãe comitis: t Symon de bursano in demẽ. t si principalis de Xpto tz q̃ nó p. l. q̃ princip: t. l. si augusta. ff. dele. ij. vbi legatũ factum principi trásit ad successorẽ nó legatũ facti augustę: hoc fuit dictũ Pe. l. l. t q. ff. de iurisdic. om. iudi. t est cá: q̃ nó bz dignitatẽ: t nisi nutu alterius: t extinguit illa dignitas: t creat vt in legato dixi. ¶ Per qđ dico q̃ si cã cómittat vicario epi q̃ reuocato vicario successor cognoscẽ nó pót. J. de offi. lega. c. fi. q. pprie nó est successor: cũ ibi nó sit dignitas: vt p petuata q̃ dicat durare post mortẽ: sed pſonalis saltꝫ nisi videret cótemplatũ tribunal: t forte tũc poterit cognoscẽ ipse vicarius: tz remotus: si tñ ante ceperit: t idez dic de legato pape. In spe. de lega. §. superest ad fi. v. tz pone q̃ oñs: tz ibi Jo. an. dicat illud pcedere qñ est expressus ppriũ nomẽ cũ appellatiuo: q̃ qđ vt tenẽ q̃ secus si appellatiuũ esset expressus: qđ nó placet. ¶ Dic q̃ Jo. an. verum dicit: vbi successor datur in dignitate: aliàs secus. ¶ Quero cũ sequẽti gl. cómittit cã archidiacono pari sieñ. vbi sunt plures archidiaconi qd tũc erit de cómissione: qđđ q̃ nó valet ar. qđ dr ó tutelaxin. l. duo sũt nati. ff. de testa. tutella: t qđ dr de exhdatóe: in. l. notarius. ff. de libe. t posthu. t qđ dr de instituti. ff. de hered. instit. l. in tpe §. quotiés. In ẽ. q̃ ille sit iudex qui petitor: elegerit: sic si dubitat de pſona legatarij: t qđ dr de actore in libellãdo t agẽdo. ff. de iudi. si qs itrotóe: de cá posses. cũ ecclesia. ¶ Dic si actor solus impetrauit: ille eligat: q̃ tz scire de q̃ senserit: si ambo simul: tũc ille erit cui tpe pmo pñtatur de Xpto. c. capitulum. Si ambo cõcurrunt in pñtando sortẽ orimur. ff. de iudi. l. cum ambo. Hoth. dicit t melius si est talis ecclesia in qua sunt plures archidiacõi vnius tñ retinet nomẽ t dignitatẽ Archidiacõatus igit solus erit q̃ nó pót intelligi nisi de eo qui vox sonat. ff. iudi. sol. l. iudicarũ: aliàs dicit q̃ nó valebit impetratio: t pt dici q̃ ille bñ elect. actoris: ar. l. iter stipulátẽ in pn. ff. de. v. ob. t q̃ imputabit impetranti: q̃ legem apertius dicere potuit ó Xpto. c. fi. vel consulatur pncepo. ẽ. eo. c. ij. Idem in hoc viu. Nec ob. q̃ presupponatur impossibile q̃ plures sint archidiaconi. vij. q. i. in apibus: in fi. q̃ ibi soluatur in vltima glo. t vide de hoc in specu. de citat. §. sequitur. v. fit cuam prorogatio.

Super eo.

Si questionẽ de iure patronatus sentandi papa delegat. appellatóe remota: delegatus pnũciare pót: sed nó instituere: qđ si facere vellet in ad quez spectat institutio pót appellare. b. d. Cómunis doctho: secunda ibi hec tuam. ¶ Nó. q̃ de iure ptãs instituendi: t pſirmãdi pót spectare ad epm t archidiaconũ: t archipbytez in eccl'ia patronata. ¶ Nó. scdo q̃ delegatus sup q̃one iurispatronatus nó pót decisa q̃one iurispatronatus iter patronos eccl'ie: ad patronũ declarati pſentationẽ pdictã nec in possessionẽ deducẽ. ¶ Nó. tertio q̃ vbi aliqua vba iter litigantes in delegatóe t cómissióe caepserãt: q̃ stricte t ppríe intellecta sonãt in tertij prudicium: in dubio verba impropriant: vt nó extendant ad prudicium tertij: imo ẽ ppriam naturam verbos restringant: t luminantur ne tertio inferant prudicium. Idem dixim statuto. ẽ. de consue. cũ dilectus: t est cá: q̃ qcqd sonent vba interlocutus pape t finis censetur esse cám decidere inter partes: t ultro cñ prudicare: non aũt est aliq̃ prudicium inferre vba aũt reducunt ad finẽ interlocutus t restringunt: ar. J. ó ver. sig. intelligentia. ¶ Nó. quarto q̃ clausula appellatióe remota in Xpto apposita impedit potestatez appellãdi solũ quo ad ptes principales nó quo ad tertium: pro suo interesse cóparentem inter principales litigantes qđ no. p ista iuris que tollit facultatẽ appellãdi: nã si tertius iter illos duos comperet q̃ suo interesse audiretur appellans.

¶ Ho.qnto q delegatus recipit prātem cognoscēdi nō
solū inter pncipales: sed ēt inter cōparentes tertios pro
suo interesse: & sic est casus in quo ℞ prū extēdit ad alo p
sonas: qꝫ in ℞ pro contentus. ¶ Ho.sexto generalr q a
verbis pape q̄cunq; latissimis: semp censet exceptus p̄
jn dictum tertij ex mēte eius. Ideo quomodocūq; verba
pñt intelligi: vt non pñdicent intelligenda sunt: & iterp̄
tanda. ¶ Et no.q actus agentiū regulantur fm fines in
tentus: & habito fine: viteriꝰ vba nō extēdunt: hoc habe
mus aliqua tncidēter: & aliqua pncipalr. ¶ Primo ha-
bemus vnū effectū clausule: appellatione remota. Secū
do tangit vnus effectus ptātis delegati. ¶ Ad pmū op-
po.q clausula appellatione remota aliquid operet: vt pz
infra de appell. vt debitus: & c. pastoralis. so. clausula non
opat quo ad tertiū: quo ad partes aūt opat: qꝫ tollit ap-
pellatōem ex cā in iure non expressa. Ex cā autem in iure
expressa nō tollit: de quo in dicto. c. pastoral. Item opat
aliud: q; p appellationē partiū: non differt executio fnie:
fm abbatem: hic enim ordinatio ecclie est quedā executio
fin eum: tunc hic colligit contra: vt dicit glo. hic q differt
executio fnie si contra eum appellet: & tertio pñdicatur: ō
quo de re iudi. cū sup: nisi fit pñsumptio q se malicioſe op-
ponat: sicut cōtingit in restitutōe. I. de resti. in ite. fuscitata.
¶ Oppo.q si tertius nō appellat ex quo pōt fnia trāsit
in rem iudicatam contra eum: & sic pñdicat. So. si iste ter
tio esset actus iudicialis: ꝑ eius p̄cederet: sed hic loqmur
de actu extraiudiciali: quo casu pñt appellare: si volūt: alo
non transit fnia ꝙ ego in rem iudicatā: cum alijs remedijs
possint se iuuare: vt j. c. cōcertatōi: de appell. li. vj. ¶ Sz
oppo.q etiam ꝑtes inter quas est sublata appellatio: pñt
appellare. I. de appel. pastoralis. So. verum est in casibus
in iure expressis, vt ibi: sed tertius pōt appellare: & in casu
nō expresso: vt est casus singularis hic. s. qñ facit p suo iter
esse. ¶ Oppo.q non debeat audiri appellatio tertij: cū
delegatus non habeat iurisdictionē in eum. So. dic q im
mo bz ex vi cōmissionis. ℟. c. ti. i. & tangit hic p glo. fi. audit
ergo q̄ suo interesse: vt dixi notando. ¶ Oppo. ad fm cū
glo. q hic delegatus possit ecclie puidere: nam mādatus
est q̄ decisa cōtrouersia ipse ecclam ordinet: verbū aūt
ordinet sapit totalem pusionē: vt no. ℟. de elect. ne pro de-
fectu in. c. ii. de cōcess. pben. & c. ppositi de elect. cū in cun
ctis: de excess. prelat. ad aures: cum si. ¶ Preterea vba p̄
uilegij: & ℞ pti debent aliqd operari: de. v. sig. abbate: sed si
habebit pñtatio fieri; vt instituat: & si nō poterit instituē
aliud nō refert agere: q̄d ergo opabunt illa verba: q ordi
net ecclam ad pñtationē patroni: certe nihil ꝙ id. ff. dele-
gati. i. l. fi. qñ: & p consequens sequitur q illa verba erunt p
supfluo. So. dicit gl. q ex illis verbis ordinet ecclas: fur
rexit subtilitas: qꝫ videbat q p illa verba possz eccias or
dinare: sed dicit gl. q ista vba intellecta vt sonāt: sapiunt
pñdicū tertij: & pro tāto restringēda sunt: & exponenda
etiam ꝙ pprium significatū: ne tertio pñdicent: vt expona
tur ordinet. i. pnunciet vel decernat ordinandam ad pñta
tionem ultimi q̄ habebit iuspatronatus. ¶ Ho. ergo gl. q
aliud est ordinare aliud est pnunciare ordinādi q̄ no. fic
aliud est deponere: & aliud pronunciare deponēdum: vide
℟. de elect. trāmissam: & ō hoc p legistas in. l. prima. C. vbi: &
apud quos in integ. resti. postu. ¶ Facit pro consulente:
qui consulit pronunciandum esse licium communan si in
der pronuncier fm formam consilij: videat pronunciasse
dim ultimum an videat pnunciasse pnunciandū esse dim de
quo ibi p batri. s. in. l. i. & alios doc. ¶ Ho. secūdo id qd
colligit in rex. & si dicat quid ergo operabunt illa verba:
rndeo q operabunt vt possit pnunciare ordinandam: sed
certe hoc poterat ex solaꝰ cōmissiōe: dicit gl. q operabit q
si archipbr̄ byter vel epūs ad quē spectet cōferre: valerz
eius institutio: vel sic intelligat vt ordinet ecclēsiā si pertī
net illi quos pñdicat. ¶ In fi. glo. dicit plus dicunt doc.
bic q opabunt verba: vt si epūs vel archidiaconus aut ar-
chipresbyter quos pñdicat sciant & taceant: & nō cōtra-
dicāt: ipse habebit prātem puidendi: & valebit prouisio.
¶ Operabunt tertio: qꝫ si prās puidendi fuisset deuolu
ta ad papā hoc casu poterit puidere p̄p illa verba: & hoc:
q verba interpretant late ꝙ concedentem: lz nō ꝙ tertius
vt. ℟. de cōsue. cū dilectus ad hoc de concess. pben. c. ij. & de
pben. si de bñficio: in clemē. ¶ Quarto dicit Inn. q opa-
bunt hec verba fm quosdā: q; delegatus habebit decerne
re p quē ecclesia fit ordināda qñ cōtentio inter epūm esset
& capitulū: vel alium. s. epūs & capitulum: vel aliue ad quez
spectet eligat: & archidiaconus installet de officio archi.
vt nfm hoc nō placet: q; inter istos non erat de hoc q̄stio.
¶ Operabit ēt quinto q si delegatus mādet illis vt ipi
hoc faciant vt instituāt vt debent q in casu in quo sint ne
gligētes & hoc nō faciāt: ipe poterit in subsidiū hoc facere
vt hic: ad hoc. I. c. prudētia: & si tales ordinarij habētes pre
tendant cām quā delegatus nō reputet rōnabilem appel
lare habēt: & delegatus exequet: & terminus appellatōis
declarabit q̄d sequēdum de appel. vt debitus. ¶ Opabi
tur & alium effectū: qꝫ dato q ipse nō habeat instituē vel or
dinare: & cōsequēter nec examinare: imo examinabit per
ipsos quos est facienda pbatio: tñ si qd fuerit dubij decī-
det delegatus: quasi adhuc nō sit functus officio: dōec ec
clesia fuerit ordinata. ¶ Hec dicit vera Inn. qñ illa vba
sapiētis pñdiciū tertij apponūtur in ℞ pro in delegatōe
cās inter duos litigāres. Si aūt apponūtur in līs benefi
cialibus in quo mandat alicui puideri: vel ordinationem
alicuius ecclesie fieri: tūc dicūt quidam q adhuc ꝛz manda
re illi ad quē spectat vt instituat vel ꝓmoueat: vel cōsimilia
que ad ipm spectant exequat arg. I. de patr. pastoralis. C.
pro quo ca. serui pmiū accipiunt libertatis. l. i. & illo fine
cā renuēte: poterit hoc facere delegatus. I. c. prudentiaz. §.
pe. & fi. I. de offi. ordi. ad reprimenda fm Inn. ¶ Sed ipe
dicit q imo hoc casu poterit ipse delegatus & istitutum assi
gnare: & ois facere circa ea. siue sint iuris siue facti ar. ō re
scripti ad abbatē: de pben. pro illoz. ¶ Hostī. dicit q for
ma ℞ pti ponderanda est alr. no. de concess. pben. cum no
stris. ¶ Credo tutū q si habeat formā rescripti: de qua
dicit Inn. vt ordinet q talia poterit: ad qō vide. I. c. si capi
tulo: & c. si solū. de cōcess. pbē. li. vi. ¶ Nec ob. ō priuilegia
pastoralis: qꝫ ibi vba priuilegij vt cōuerterent in vsus suos
ppios tē. satis operabunt quo ad pprietatem & poterant
ad illud restringi. Sed verū ordinet ecclesiam in tantuz
est tutū q ex mēte pape cuius finis intentus fuit prouisio
totalis talia ꝛcludūt. ¶ Omnibus istis obuiatiqz vt q ō
legatus possit prouidere nō obstante pñdicio tertij: vt in
cle. auditor de ℞ pris: vbi legatus pōt pnunciando bene
ficium alteri debitū illud cōferre. So. dicit glo. ibi loqtur
qñ cōmissio fit i curia: secꝰ si extra curiā vt dic. ¶ Sicl dic
q possit qñ pnunciat beneficium iuris debitum ex iure a
papa quesito. vel legato; vel eius delegato: secus si pnun-
ciat debituz ab altero iure q̄sito: vt hic: & hoc ponit spe. in
ti. de act. & pet. §. superest. v. cetex: vel dic & hoc est verius:
qꝫ ordinare ecclesiā nō est immediata executio cōmissi
iurispatronatus esset adiudicare ius ipm: sed pronunciat
beneficiū spectare ad alterū litigantiū: & sibi debitū esse ē:
lz non immediata executio tñ est magis ꝓxima ad illud qō
est pnunciatū. Ideo nimiz si facilius pmittitur: nam colla
tio beneficij est executio iuris beneficij nō aūt collatio est
executio pnunciatōis sup iurepatronatus: sed ipm iuris
exercitium. ¶ Quero delegatus vbi bz mandatū auctō-
ritate aplica aliquē ꝓfirmare in beneficio: an talis poterit
ꝓfirmari vel infirmari in bñficio p ordinariū: dicit ō Inn.
q non poterit cōfirmari: nisi intelligat cōfirmari. i. appro
bari. I. de of. lega. iudicis ad hoc de ma. & obe. cum inferi
or factum enim delegati est factum maioris: cuz sit maior

quocũ qꝫ ordinario:vt pꝫ.x.c.fane. Item dicit qꝫ nõ potest infirmari:de iudi.cuꝫ venissent:de cõfir.vti.vel inuti.c. ij.nuli ꝓtextu delicti supuenientis:vel aliam nouã causam vel ex quo semel cẽt pulsio ꝛ cõfirmatio:vel sñia lata a se. ap.quibet subdituo epõ:quãtum ad hunc articulũ videtꝛ exemptus:qđ non est dicendũ:ꝙ no.de maio.ꝛ obe.ꝙ ma. nõ ergo cognoscit si ꝑncipaliꝛ queratꝛ an iuste vel iniuste ꝓcesserit:vel an ab eo excõicatus sit absoluendus: de offi.ordi.pastoral.§.ꝓtereꝛ:ꝛ facit ad ea quę no.de Rꝑ. no.c.fi.vide glo.de Rꝑtio:ad audiẽtiã:dixi de elec.cũ inter. R.ꝛ vide Hosti.de fil.ꝓsby.veniẽs. Si aũt queratur an iuste vel iniuste possideat vel alius potẽr ius bẽat vꝛ vtrum ꝓtinus sit ꝓp delictum supueniens:põt cognoscere ordinarius:ꝛ examinare:ꝛ diffinire:facit qđ no.de fil. ꝓsby.veniẽs:sed si occurrat casus in quo de collatione vꝛ sñia pollit excipere:hanc questionem nõ poterit iudex ordinarius diffinire:vide qđ no. Inno.de re iudi.de cetero glo.de cõfir.vti.vel inuti.c.i.ꝛ qđ dixi de elec. cum inter. R.ꝛ de ꝓben.nisi cõiter hic habeꝛ recursus:ꝛ est optimũ vicarij. ¶ Quid si papa mandat vel simpliciꝛ rogat capitulum:ꝙ recipiant aliquẽ in canonicum:an receptio bẽatur ꝙ collatione:dicit hic Inno.ꝙ siccum faciant auctoritate pape:de ꝓben.ꝙ illoꝛ:ꝛ hoc vꝛ nisi ꝓcessa postea inuerint ꝓsilium cui mandatũ:ar.ff.mãda.l.i.ꝛ ij.§.fi. ¶ Item qđ videtꝛ ꝙ si scribat patronus clerico ꝙ nulli ꝓsentabũtꝛ sed instituent:secus de laico:ar.de Rꝑtio abbatem: de ꝛepa.cum autẽ.ꝛ auctoritate pape fungunt: non solũ executores pulsoꝛes: vel cõpulsoꝛes: siꝛ ꝛ ij ꝙbus de recipiẽdo mandat:ꝙ ista facultas:hodie est expedita:de rescripto:cũ aliqbus li.vj. ¶ Quero ad quem spectat ius instituẽdi:de iure in ecclesia:dic ꝙ quedã est auctoꝛizabilis institutio supra curã:ꝛ hãc facit solus epõs:nec inferioꝛ hoc põt hĩe ex cõsuetudine:de quo de offi.archi.cuꝫ sua tiã:nisi haberet ꝓpria cõcess.epõ iuncta ꝓscriptione:de insti.cum venissent. Institutio aũt que sumit ꝙ simplici collatiõe titulũ:est de iure spectat ad solum epm:sed de cõsuetudine põt cõpetere inferiori:de insti.cuꝫ venissent:ꝛ no. in dicto.c.cũ facto. Institutio autem que sumit ꝙ traditione possessionis:competit etiam archi.de of.archi. ad hoc de quo dixi in dicto.c.cũ facto:ꝛ.c.cũ venissent.

Quaꝫ. Si cã est simpliciꝛ delegata duobus: sñia vnius nõ tꝫ. b. d. Communis opinio: secũda ibi discretioni. ¶ No.ꝑmo ꝙ cã matrimonialis cõiter committit epis:vide archi.de Rꝑtio:statutũ.§.si autem.li.vj. ¶ No.secũdo ꝙ ꝑtes est terminãdũ possessoriũ restituẽ de:cũ petitoriũ:cuius aduersa ꝑte accumulat. ¶ No.tertio ꝙ cõfessio facta p metum nõ tꝫ. ¶ No.quarto ꝙ mine marit⁹ causam sufficiẽtẽ metũ in mulierem:vt ab ea factũ nõ valeat a libera voluntate dependẽs. ¶ No.quinto ꝙ data ptãte duobus delegatis sine clausula:vnus sine altero diffinire nõ põt cãm:ꝛ sic iurisdictio duobus attributa insolidũ:est individua quo ad ptãtẽ ꝛ exercitiũ. ¶ No. sexto ꝙ sicut vaꝫ possessoriũ ꝑp spoliationẽ vi factã. Ita vaꝫ retinuꝛio ꝛ possessoriũ ꝛestituẽde:ad recuperationẽ possessionis ablate vi executionis sñie nullius:vñ sicut extra iudicialis spoliatio causat interdictũ:sic ꝛ iudicialis ꝓuatio vbi iudiciũ rite nõ agitatur. ¶ No.septimo formã pronunciandi in possessorio recuperande in cã mrimoniali ibi vt eandem tẽ. ¶ No.octauo ꝙ sñia in possessorio recuperãde ẽt vbi bꝫ annexa cãm ꝓpietatis:nõ ꝓiudicat agere volẽti petitorio:ꝛ sic sñia in cã mrimoniali lata nõ transit in rem iudicatam ẽt vbi ferꝛ ꝓ.o mrimonio:vt hic qđ bene no. ¶ No.vltimo ꝙ confessio facta coꝛã iudice incõpetẽti non ꝓiudicat confitenti. ¶ Glo.ꝓma oppo.ꝙ ad cõfessionem debuerit fieri separatio:vt pꝫ.xxxv.q.vj. si duo. So.ad ꝓfessionem meticulosam nõ solutꝫ.i.non oꝫ separari vt hic:nec ad nõ meticulosam alterius mulis cõiugum solui

tur:nec ad ꝓfessionẽ vtriusqꝫ ẽt nõ soluitur:qꝛ colluderẽtꝛ vt in.c.sup eo.de eo ꝙ cognouit.conjug. vꝛ.ad confessionem vtriusqꝫ fama concurrente sic:vt in ꝗrio. ¶ Glo.in dicit ꝙ aliq intelligunt aliter illũ canonẽ.s.ꝙ loquatꝫ ex antiq ꝛpa fm quę ꝓhibitio durabat vsqꝫ ad septimum gradũ qꝛ tunc sufficiebat fama cum confessione cõiugum hodie aũt secus de quo in dicto.c.sup eo. ¶ Glo.ij. colligit ꝙ vbi in actu alicuius ꝓtia exigit nõ valet actus sine ipsius ꝓsentia alias iura. ¶ Opponit.xv.q.vij.felix cum si. So. vbi ꝓtia exigit ad actum ex necessitate ꝓcedit:si ex honestate:vel ex quadã supabundãtia valet actus:vt in ꝗrio. ¶ Sed quero an vbi ex necessitate regrit ꝓsentia actus vicietꝛ ipso iure si exigat ꝓtia ob publicã vtilitatem vel ꝛ forma mandati vel ẽt vt substantiale ad actꝫ. formã vt in auctoritate nõ valet actus ipso iure:nec ratificari pot per cõtemptũ:vt hic:si pro ꝑuato valet:sed põt cõtemptus ꝙ sequi contemptum de elec.c.ꝙ sicut. ¶ Et sic no.ꝙ actꝰ extraiudicialis in ꝓiudiciuꝫ tertij inutus eo nõ requisito valet:siꝫ poster ꝓsequ contemptum:casus est in dicto.c.ꝙ sicut. ¶ Glo.vltima oppo.ꝙ non cõpellatur maritus vxoꝛem recipere:sed ꝑtus fit cognoscendũ de ꝓsanguinitate exceptãe tanqꝫ ꝛ iudiciali de ordi.cogni.c.i. So.si agit ꝑ se sorio exceptio cõsanguinitatis tanqꝫ ꝓpietatem concernens nõ admittit:casus est qꝛ possessoriuꝫ est ꝓulgatum vt exceptio vel rei cõmunio nõ admittat nisi de alia spoliatione:vt in.c.fi.de ordi.cogni. ¶ Sed in ꝗrium agebat petitorio:sed ob.c.ifas:vbi agebat possessorio ꝛ admittit cõsanguinitatis exceptio. So.illud quo ad copulã qñ opponit gradus diuina lege ꝓhibitus qñ etiaꝫ constare põt incontinenti:vt in.c.ifas. ¶ Post glo.qđ si cõfessio mulieris est facta coꝛã iudice an ꝓsumit meticulosa. Quidaꝫ fm Inno. dicunt ꝙ nõ ꝛ tex. intelligunt qñ confessio fuit facta non ꝓsente iudice p minas:quo casu bene põt cẽ meticulosa. ¶ Alij dicũt ꝗrium si tanta erat potẽtia viri ꝙ mulier fortiter afflegitur:si in ꝓtia iudicis id denegaret. ¶ Sed qꝛ cuilꝫ viri in vxoꝛem vꝛ esse talis potentia ex quo sequeꝛet ꝙ nunqꝫ cõfessio mulieris sibi noceret dicit ipse ꝙ nõ ꝓsumit metũ:nisi metũ mine vꝛ vbera ꝓtulerit ꝛ de his ꝓbet:alf. Hosti.ꝙ metus cã.c.i.de resti.spo.ifas. ¶ Sitñ sit intercurrentibus amicis purgatur ꝓsumptio metus.C.de trãsac.l.transactionem:ꝛ qđ ibi no.Bar.optima glo.idem dicẽtꝛ ibi ꝙ Bar.in.l.ij.§.q bonorum de Equesꝛ reꝛ nõ vaꝫ actio. ¶ Oppo.ꝙ papa non debuit mandare eaꝫ restitui:qꝛ nõ fuit spoliata ma. ad mãdatum iudicis dimisit. So.sñia iudicis nõ tenuit:ꝛ inde mandat restitui ꝑ Inn. ¶ Ex quo no.ꝙ vbi aliqs spoliat aliquẽ ex sñia iudicis q nõ tꝫ:tenet interdicto vñ vi. Et sic no. ꝙ sñia iudicis que non tꝫ:non tribuit colorem alicui ad cõcess.ꝑben.cũ nostris. ¶ Nec ob.mulier non appellauit ergo ibandũ sñie de re iudi.cũ inter:qꝛ sñia in mrimoniali cã nõ transit in rem iudicatã:vt de re iudi.latoꝛ tenoꝛ:ꝛ sufficit ꝙ mulier ꝓponat aliqd rõnabile ꝛ sniam: vt declaratꝛ in.c.latoꝛ. ¶ Quero quo iure causat mulier possessoriũ dicit Inn.ꝙ eo ꝙ ad nullã sniam vel mãdatũ iudicis etiã si violẽter non ejciat dimittit quis possessioꝛ:vel mulier a viro ꝛeparatur:vaꝫ possessoriũ recuperande:qꝛ sufficit ꝙ sit temere dimissa de resti.spo.ex ꝑte:ꝛ.c.ex conquestione:sic cuꝫ si sñia teneret:ꝛ no esset appellatione suspensa:sed si esset appellatõe suspensa:executio reuocaret ꝓ viam attẽtati de appell.bene fm Inno. Hosti. dicit ꝙ ẽt si quo ad opi.sit rite lata sñia:vñ non quo ad veritatẽ ẽt sine appellatione mulier audiꝛ:sed nõ possessioꝛ:ꝛ siꝫ sñia nõ transeat in rem iudicatã:durat tñ vt sñia:donec retractetur:vñ meret executionẽ nisi fiat retractatio igit non causat possessoriũ. Fran.de zaba. ¶ Oppo.ꝙ vnus solus iudex potuerit ꝓcedẽ.ff.c.quãuis. So.si aliter sibi cõmisisset bene teneret:aliter nõ vt hic. ¶ Oppo.ad idẽ de.l.si vni.aliter ĩcipit põponitur.ff.de re iudi.vbi dꝫ ꝙ tenet sñia alterius

soluat aliq̃ q̃ ꝫ ſnia interlocutoria: vt ſibi non diffiniri[tur]: vt hicboc nó eſt verũ niſi eſſent deputati ad vniuerſitatez cárum. ¶ Oppo. ad idem: de. l. i. ff. de offi. pconſul. ⁊ C. de auc. p̃ſtan. l. i. So. illud in pluribus ordinarijs ſimul ꝺputatis q̃ intelligunt deputati inſolidũ: niſi deputent plures vt vniuerſitas: tunc iuriſdictio nõ eſt apud ſingulos: de offi. ordi. irrefragabilis: ſed in pluribus delegatis datis ſimpliciter: ſecus vt hic.

Ruſam Delegatus vñs impetrãtis recuſari pót. b. d. Secunda ibi verum. ¶ No. primo q̃ cã natalium cõiter cõmittitur epõ. ¶ No. ſecundo q̃ vñs impetrãtis pót ab altera pte: vt ſuſpectus recuſari. ¶ No. tertio q̃ delegans pót delegatum ſuſpectum reuocare: ⁊ alium ſubdelegare. ¶ No. vltimo q̃ cã natalium: q̃ſq; cõmittitur abbatibus. ¶ Glo. i. querit qd ſi impetrans eſſ vaſſallus delegati: an poſſit recuſari dicit q̃ ſic. xxij. q. v. ſorma. ¶ Quid ſi ſit ſuffraganeus impetrãtis: dicit idez vt lite nõ cõteſ. accedẽs. ¶ Quid ſi ſit cõſanguineus vel aduocatus: dicit q̃ idẽ de appell. poſtremo: aſſignat aliã cãm: dicũt doc. q̃ idẽ eſt: ſi eſt inſtitutus in rerũ: vel in p rem bonis ab impetrãte. ff. ꝺ iudi. l. Iulia. An vñs poſſit eẽ arbiter: vel arbitrator: inter pres: poſito q̃ ſit vñs ẽt tñ alterius pti⁹ dic q̃ ſic: q̃ ille aſſumit de ptium voluntate. ff. de operis liber. libertis. Idem eſſet de iudice: ſi de partiũ voluntate aſſumeret. ¶ Oppo. q̃ poſſit eſſe vñs iudex i cã ſubditi: de fo. compe. ex trãſmiſſa. So. ſi eſt vñs vtriuſq; ſpõt ſecus ſi alterius tñ. ¶ Quero quoꝫ quo eſt ꝓponenda iſta exceptio recuſationis: dic q̃ ſi ſunt dati cũ clauſula: ꝓponit coram colleg. vel coram arbitris. l. ſi cõtra vnum. l. vj. c. ti. Anto. de Bu.

Ante. Si delegatus pape cõmittit cãm nõ in totum: de ſubdelegato appellabitur ad eum: ⁊ non ad papam. ¶ No. primo q̃ delegatus pape: pót cauſam ſubdelegare: vni vel pluribus: ⁊ clericis non laicis: vbi eſt ſpiritualia. ¶ No. ſecundo q̃ ſubdelegatio ꝓmittit etiã pp partium fauorem vt laboribus ⁊ ſumptibus parcat. ¶ No. tertio q̃ appellatõe cognitionis cauſe nõ cõprehẽdit teſtiuꝫ examinatio nec eꝝ. nec inſtia. ¶ No. quarto: q̃ iudex delegatus pape pót ſubdelegare: ⁊ in parte: ⁊ in totũ: ⁊ ſibi ſuam reſeruare. ¶ No. quinto q̃ vbi appellat a ſubdelegato: nõ in rerũ: appellãdũ eſt ad ſubdelegãtẽ nõ ad ꝑmũ delegantẽ. ¶ Glo. i. opponit q̃ nõ poſſit appellari ab ipſis delegatis eo: q̃ ſubdelegẽt: q̃ ſubdelegatio eſt iure p̃miſſa. ff. c. ſi p debilitate. So. dicit gl. q̃ appellat ab audiẽtia ipſoꝝ: q̃ iniquæ procedebãt nõ ab audiẽtia ipſius delegantis. vt q̃ illi ſubdelegẽt. ¶ Sedo an cã poſſit ſubdelegari ipſis laicis: dicit gl. q̃ nõ p iſtũ tex. bodie ꝺꝫ ſubdelegari ꝑſonis habẽtibus qualitates de q̃bus: de Rõptis: ſtatutũ. §. i. ⁊. §. in nullo. li. vj. ¶ Oppo. infra. c. ia cui ⁊ c. a ſubdelegato. li. vj. So. ibi negat delegatũ bñe iuriſdictionẽ quo caſu ad papã appellandũ eſt. ¶ Sed q̃ro an eo caſu cognoſcat an ſua ſit iuriſdictio: puta q̃ dicit coram ſubdelegato delegatum nõ habuiſſe ptãtez ſubdelegãdi: ipſe ſubdelegatus cognoſcat: ꝺ quo in ſpe. ti. i. §. excipit. v. Itẽ q̃ cã. Sed an vnus delegatus poſſit ſubdelegare pluribus dicit Inn. q̃ ſic q̃ꝺ verũ eſt: dicit tñ Jo. an. q̃ ſi eſſꝫ p̃ceps ſtatueret q̃ nõ poſſet niſi vni ſubdelegaret tñ ſi diſcordãt iſti plures: ſi delegatus ſubdelegauit i totũ recurret ad ꝑmũ delegantẽ vel ad ipſuꝫ ſubdelegantẽ. ¶ Et poſſet hic queri de duabus qõnibus de q̃bus q̃rit Jo. an. in. c. rõni de reg. iur. li. vj. ¶ Sed qd ſi delegat cã ſub noie dignitatis alicui habẽti duas dignitates vnitas que poſtmodũ cõferunt diuerſis: vel qd ſi mortuo altero delegatorꝫ eius dignitas collegæ cõfertur. ¶ Quid ſi delegatus reſeruauit ſibi executoꝝ tñ an dicat ſibi de iuriſdictõe reſeruaſſe: ita q̃ ſit appellandũ ad delegatũ: dic q̃ ſic. ff. c. ſi delegatus in ſi. li. vj. Iꝫ Inn. ꝯ. ⁊ male ẽ. c. ſi pro debilitate. ¶ Quid ſi vn⁹ ex ſocijs deleget pluribus: an poſſit: dicit hic Inno. q̃ ſic: ⁊ vt cõceſſum. ff. c. patronatus. i. rñſo. ⁊ c. cor̃: ⁊ c. ſi. ¶ Alij dicũt q̃ ſolum vni ꝺꝫ cõmitet pp abſurditatẽ que ſequeret ſi vellent ꝑ̃rum ad boc. ẽ. c. quãuis. ¶ Dicit Oſtien. q̃ pp hanc rõnem docet experientia: ⁊ expedit q̃ vni ſoli cõmittat nõ tñ neceſſarium: imo alia ꝓſideratione que hẽtur. ff. c. prudẽtiam expedit pluribus cõmitti. ꝯdictioni vo ipſoꝝ eſt putſum de re iudi. c. ſi. ¶ Dicit Jo. an. q̃ illa decre. huic caſui nõ putꝺꝫ pp qõ dicit Jo. an. q̃ ſi p̃cipi aſſiſteret ſuaderet q̃ vni tñ cõmitteret vel pluribus tñ inſolidũ ita q̃ vnus ſolus admittere tur ad inſtar eius qõ ꝺt de electꝫ. c. i. li. vi.

Elatum. Per litis cõteſtationẽ: ⁊ citationẽ initiat negociũ ſen ꝓpetuat iuriſdictio delegati. h. d. ¶ Deciſa ꝓſultatio ⁊ bimẽbris reſponſionis: ibi ſi vo. ¶ No. regulã q̃ mandatus ⁊ delegatio morte mãdãtis extinguit re integra ita q̃ pmittitur morte delegãtis: q̃ iuriſdictio delegati: vt ꝓpriũ nihil habentis pendet ex voluntate cõmittẽtis qua finita finitur mandatũ. ¶ No. ſecundo q̃ extincta iuriſdictõe in ꝑſonã mãdantis: extinguit iuriſdictio in ꝑſonã mãdatarij reintegra. ¶ No. tertio q̃ res deſinit eſſe integra quo ad impediendã tacitam extinctionem p mortem mandantis lite non cõteſ. ⁊ nõ ante. ¶ No. quarto q̃ iuriſdictõe extincta in ꝑſonam ꝓncipalis: extinguitur in ꝑſonam ab eo habẽtis q̃ nondũ eſt ad ipſum irrevocabiliter radicata ⁊ radicata cenſet ꝑ lit. cõteſ. ¶ No. illud gñale q̃ mãdatũ morte mandantis extinguitur. ¶ No. q̃ delegans in cõmiſſione contemplat ꝑſonam ſuam: nõ dignitatem. Ideo ad extinctionem ꝑſone extinguitur iuriſdictio delegati: ſi dignitas duret. ¶ No. q̃ ſi delegatus ceperit negocij iuriſdictionis nõ efficiat vñs ꝯ revocationez expreſſaz efficit tñ vñs quo ad impediendam tacitam revocationez et voluntatis defectu. ¶ Glo. oppo. q̃ ſola citatiõe ꝑpetuat iuriſdictio. ff. c. ꝓmo de offi. lega. c. ſi. ff. c. ſi ꝯtinuꝫ ꝺf dicit: ſigit ſm leges regitur litis conteſtatio: de iuriſdi. om. iudi. l. ⁊ q̃ in autẽ. de litigi. §. igitur: ſm canones ſecus: de inde colligit ⁊c. ¶ Videre inter legiſtas antiquos in dicta. l. ⁊ q̃ ſunt opi. Moderni tenent q̃ ſufficiat ſola citatio: vt mar. Azo. tenebat q̃ reqreretur litis conteſ. ⁊ dum ipſe allegaret in dubio: allegauit inſtructus a quodam canoniſta. c. relatum pro ſua opi. In contrarium fuit allegatum. c. gratum: ⁊ fuit cõfuſus: ⁊ ideo dixit gratum ⁊ relatum: fecit me vituperatum: q̃ qlibet eorum pp ſuas allegationes fuit confuſus. ¶ Alij legiſte dicunt q̃ ſi delegatõ eſt facta a ꝓncipe: nõ extinguitur morte delegantis mouẽtur p dictam. l. ⁊ q̃ qõ eſt contra textum hic. ¶ Videre legiſte ⁊ canoniſte cõiter tenent iſtud q̃ non regrat citatio: ſed ſufficiat aliquid ingredi de negocio principali: ⁊ mouentur per. c. quãuis: ⁊ c. licet. Leo. vt ibi videbitis. ¶ Unde quomodocũq; ceperit aliqd agere: vt ſi vocet notariũ vel eligat nõ extinguit iuriſdictio iudicis delegati: ⁊ hec opi. vera. ¶ Sed ei multũ obuiãt iura capitula: q̃ regrunt citationẽ: ⁊ litis cõteſ. ſed ſubaudiat ad rem. q̃: ẽt ſufficit q̃ aliqd de ſubſtãtialibus ſint ingreſſi. ¶ Ad tex. hic: ⁊ in. c. gratũ: nõ pót dari bona rñſio niſi dicat q̃ cã fuerit cõmiſſa p delegantem: poſt citationẽ a ſe factaꝫ ita q̃ cõparet coram delegato. ¶ In ꝑ̃rum facit fortiter. c. ꝓpoſuiſti: de fo. cõpe. vbi regritur citatio: dic q̃ ibi tractat de perpetuatione quo ad ptes: ne ab alio poſſit ꝓueniri: quo caſu regritur citatio: q̃ nullũ actũ alium exercet iter ptes. ¶ Unde aliter quo ad ptes nõ pót ꝑpetuare q̃ citatõe hic de ꝑpetuatione quo ad impediẽdã tacitaꝫ revocationem p mortẽ: quo caſu ſufficit q̃ res quomodocũq; nõ ſit integra: reſpectu iudicis: ꝫ ſit reſpectu ptium obſtat. c. ſi. Ioe offi. lega. ¶ Aduerte ibi ſnia iuriſdictiõe legati ex

pirabat dignitas que non sustinebat subiectionē ptis: r p tanto regrit ibi citatio: qz ibi tractabat de perpetuāda iurisdictōe: etiam quo ad partes. Dic durabat successor respectu iurisdictionis que nō extinguebat extincto principe cum remaneat dignitas que nō mouit: r ō alī. q non sufficiebat perpetuari: quo ad cōmittentē: non quo ad partes vt quo ad ipm non extinguat vel dic vt supra. ¶ Quero an indistincte mādatū iurisdictōis extinguat morte mandātis. Hosti. posuit istā materiā incōperēter an. c. quū abbas: r ibi tractat ēt incōperenter an mandatum procuratorio extinguatur morte mādantis: de quo dicē etiā in sua materia: de procuratoribus. ¶ Circa mādatū iurisdictōis dicit ibi q si cōmittit iurisdictio ordinaria: administratiōnē nō habēti: nō extinguit morte mādāntis. Idē multo magis si habēti administrationē: vel cum administratiōe ordinaria iurisdictio alicui cōmittat: qz fortior. C. vbi r apō quem in integ. resti. l. fi. ls renouatiōe expressa mādatorio renouet: vbi est cōmissa psonalr. I. de psump. mādata. I. e. r. nouit. Ratio qz iurisdictio delegata dependet a mādante re integra. r ō dr q delegatus nihil bz ppriū iurisdictiōnis. l. i. §. i. in fi. ff. de offi. cui mā. est iurisdictio: sed benē ordinaria: radicatur in ppria psona: r nō bz dependentiam a cōmittēte. ¶ Tractat etiam ibi qñ dicat qs ordinarius r delegatus: dicā ō offi. ordi. c. i. In delegato dicit q si cōmittēs cōtemplat in se ppriū nomē: r sic suā psonā: cōmissio extinguit morte delegantis: vt hic. Si exprimat dignitatem suā cōmittēdo: r tunc non expirat morte delegantis: ar. ē. c. quū: quasi vestitā r consolidetur: cum reliq iurisdictione ordinaria: ad hoc I. c. sup questionuz. §. si vō sic pōt itelligi: in aut. vt nulli iudicū. §. r hic vō iubemus coll. ix. In datione executoris si est mixta est idem qđ in ō legato: exceptis his beneficialibus: de quibus dic q si grā est pfecta: qz collatus est canonicatus: nō expirat prōe: ls executor nil egerit si nō est pfecta: tunc re integra expirat morte mādantis. c. ti. sup grā li. vi. ¶ Si pura sit executio vel aliud ex officio scribat administrationē habēti: nec morte mandatoris: nec mādatarij: tale mandatū expirat dummō pcepta sint facta legitime r p executionez nil opponatur vel nisi ex hoc contingat fiscum vel vtilitatem publicam ledi: quo casu expectat secūda iussio: in aut. vt nulli iudi. §. r hic vero iubemus: r in aut. de mandatis principum. §. deinde cōpetēs: colla. iij. ¶ Et sic limitat spe. ista decre. pcedere: vt morte mādatoris expiret cōmissio in cōmissione. Secus dicit in pcepto: qz cōmissio pendet ex voluntate mandantis: que finit morte: pceptum nō bz dependentiam ex voluntate: sed ex necessitate eo q est mādatuz in spe. de acle. §. restat. v. Item motuo.

s **Gratum** Si delegatus citauit ante mortē delegantis: ppetuat est iurisdictio: hoc pmo: secūdo dicit q appellatiōi renūciat: q cora iudice a quo appellauit litem psequtur. ¶ Cōmunis diuisio: secunda ibi nos autez r quilibet subdiuiditur secunda secunde ibi in secundo.
¶ No. pmo q citatio fit qsq; p edictuz: ad hoc de elec. c. fi. li. vi. ¶ No. scōo q citatio sola ppetuat iurisdictionem quo ad impediēdā reuocationē tacitam morte delegātis. ¶ No. tertio q p actuz ōrium fm renunciat pmo incōpatibili cum secundo. ¶ No. quarto q p litigiū voluntariuz coram iudice a quo renunciat appellationi: qō est verum: qñ actus factus sonat in modum agendi: secus si in modum patiēdi: verbi gra lata sīa contra appellatū appellans seruat sīam: an videatur renunciare appellationi: notanter dicit Inn. q non in. c. cum olim ad fi. el. iij. I. de resti. spo. r quando sit p actum affirmatiuum iurisdictionis: secus si p actum negatiuum: r impugnatiuum sīe: vt in. c. si a iudice de appel. li. vj. r ibi no. r no. in dicto. c. olim: el. iij. ad fin̄. Item qñ iudex a quo reicit actum p appellantē cora ipso gestum iuxta no. in. c. cum venissent ad fi. I. de eo q mit. in pos. Item quo ad appellationem interponēdā intra no. p Inn. in. c. q ad cōsulat. I. de re iudi. q plus operatur actus affirmatiuus qz negatiuus: vide gl. de consti. cum accessissent. ¶ No. quinto q babēs pbat oz petere indacias ad pbandum: r facta pbatione iudex ad instantiam ptiz oz testes publicare. ¶ No. sexto q aliō est renūciatio: r aliud cōclusio: de hoc vide clare in. c. fraternitatis: de restitu: r in. c. pastoralis p Inn. ¶ No. septimo q p renunciationē pductioni teſtiū: non vt renūciatum allegatiōibus iuris. ¶ No. octauo q citatiōe ppriū negociū non est ceptū: sed quasi. ¶ No. nono q citatōe dr desinere res integra: ēt quo ad reuocationē tacitam.
¶ No. decimo q incertitudo mortis aliqd operatur in iurisdictōe nō reuocāda. ¶ Oppo. imprimis q citatio nō tenuerit: qz nō p edictū: sed p nunciū fieri oz in aut. de iudi. §. oēm coll. viij. C. de pscript. xxx. an. l. cum notissimi r. l. sicut: r de appell. cū parati. Solu. oliz p edictū poterat fieri que ponebant in albo pōtis: de quo in cle. dudū de iudi. r fiebat differentia: qz minores iudices hoc nō poterant de quo in spe. de citat. §. segtur videt. v. r no. fz hodie sta ōrio p hoc qđ no. in. c. si aduersarius de eo q mit. in pos. ¶ Oppo. secūdo q hic in secūda qōne dr de eo q appellauerat: q pduxit testes cozā iudice a quo r viterius pcessit in cā: vt enim sufficere vnicus actus. I. de appel. solitudinem. Solu. ita. ōrio fm Inno. q hic sufficiebat alter r Hosti. expressius dicit quēlibet actum iurisdictionalem factū coram iudice a quo sufficere: ō quo de re iudicata cū inter: r dicto c. solicitudinē. ¶ Ad qđ oppo. de. c. si a iudice: r qđ ibi no. in glo. hui. de appel. li. vj. Solu. intellige p dicta qñ cōparet coram iudice a quo faciēdo aliqd indicialē p qđ non tenditur ad exclusionē iurisdictiōis iudicis vt in exēplis tex. nostri: sed si tenditur exclusioni: secus vt dicit illa gl. r rō oiuersitatis: qz primo casu r pōsse vt velle habere iudicio iudicis a quo iō tollitur appellatio. Secūdo aūt casu non sic vltimo potius ōrium. ¶ Oppo. q citatio sola nō ppetuet: sed reqrat litis pnotatiōnē. c. primo. Solu. illa dz intelligi p subauditū cū dicit ibi ante lit. contest. dicit citationē: imo sufficit quicūq; actus iurisdictionalis dūmodo sit validus ēt citra citationē. I. c. ls. ¶ Oppo. q ēt citra quēlibz actū iurisdictionalē nō extinguit iurisdictio delegati. I. c. ls si sup grā li. vi. Solu. ibi spāle: qñ delegata iurisdictio: vt executoria sup beneficio accedit alteri vt grā que nō extinguit: iō conseruatur sub grā tanq̄ sub principali. ¶ Oppo. ad idem de. c. ne aliqui de hered. li. vj. Solu. ibi spāle fauore fidei: r iurisdictio ingressionis bīrice pauli tanto ēt re integra. nō expirat. ¶ Oppo. de. c. ij. de of. leg. li. vj. Solu. ibi dat iurisdictio ordinaria que nō extinguitur re integra. vt ibi hic delegata pa. hoc. vij. q. i. petisti: vbi per archi. Ratio differentie inter delegatū r ordinarium: qz ordinarius pcedit iure suo: sed delegatus iure delegātis ergo extincto re integra nō pōt eius vices agē. ¶ Oppo. in fi. q nō renūciet appellationi cōparendo cora iudice a quo de eo q mit. in pos. cū veniissent. Solu. vt ibi: r quō p actum ōrium quo renunciet iuri suo: vide de consti. cum accessissent. ¶ Oppo. q male dicat quasi ceptuz: qz dicitur ceptum p citationē: citatio n. est pncipium ingressiuum iudicij: sed p pncipiū dr qđ ceptum ergo rē. Solu. dicit glo. q ppie loqtur: qz non est ingressiuum p citationez de principalibus iudicij: ls de necessario: vñ post citationem pōt legitime exceptiones dilatorie pponi non post litis cōtest. qz tunc dr ppie iudicium ceptum fm doct. dicit ēt glo. q quasi ceptū dr altero respectu: qz successor impetrantis citatione facta ppetuabit iurisdictionē quātū ad successorē de Rpto significanter: vt vbi de hoc facit. l. r qz cū ff. de iurisdic. om. iudi. ¶ Quid si certus est delegatus de morte litē cōtestatē vel qñ: dicit glo. fi. q nō reuocabit morte mādātis p tex. ideo stat bene maxime. ¶ In gl. secunda ibi post mortē dic q nō sufficit ignorantia p istum tex.

nisi pcesserit citatio:nec ob.§.recte:qz loqtur in mandato extra iudiciali:e bonefidei hic in iudiciali qō est stricti iuris. Item hic revocatio alteri nō prejudicat ibi fic:e hoc qz fm verā opi.morte ipso iure revocat mandatū:vt no.I. de restibus cū venissent:e.c.13.I.e. Nec ob.c.audita:de rest.spo.qz loqtur in revocatione que fit ad cōmodum partium:hic de revocatōe que fit natura:e hoc tz Bar.in.l.e quia:de iurisdic.om.iudi.ita appositum anno vltimo anno. ¶ Quid si est incertū ipsi delegato de morte:e post mortem citatus valeat qō agit:e gl.q sic:p.§.recte:inlli.mā da.e.l.eius q.ff.si cer.pe.hic q mādatū nihilhoīus revocatur iurisdictōis:qz est stricti iuris. Cōtrariū loqtur in mandato bonefidei:e extraiudiciali:quo casu est dicendū:vt in cle.cum illusio.de renunt.vel hic revocatio alteri non prejudicat ibi fic:sed an valeat pcessus:si cadat in dubiū an ipso iure revocetur obstante exceptione:si tenemus q ipso iure:qō patet.ō.c.primo:ibi expirat:e.l.e q.ff.de iurisdic.om.iudi.ibi solut:e hic est casus:vt in.c.cū venissent de restibus:e in.c.13.I.e.notabitur. Ad hoc dubiū facit.c. audita:de rest.spo.e.c.cum venissent eo.ti.tz hic adhuc si valet pcessus:e.c.audita:loqtur in revocatione que fit ad cōmodum partium que intelligitur:si partes petant:hic de revocatione simplici:e hoc tz Bar.in.l.e qz.ff.de iurisdic.om.iudi.vel aliter nunqd pcessus geritus p ignorātiā:dūrāte ignorātia fit aliqs:vt q sic:p.c.audita.ō.alf. Bart. dicit ꝯrium. Nec ob.c.audita:de rest.spo.qz loqtur de revocatione que fit ad instantiam partium e eoꝝ cōmodum hic de simplici. ¶ Quid si prelatus impetrans moriatur:hic aut ipetrauit noie pprio:vel ecclesie:primo casu:si ante mortē cepit agē bene:vel successor suus:id poterit pseqdum rē tale sit ius qō trāseat ad successorem secus si nō ce pisset:ad hoc de inoffi.test.l.si pf.e.l.fi qō filium. Si vero noie ecclesie ager successor:etiā si nō puenerit mortē eius .ō.c.qm:e etiam si prelatus nomen proprium expresserit: e idem est si ꝯ plarum non citatum expresso noie proprio fuerit impetratus Rpū:de so.compe.dilecti. Hostiē.ibi remittit:ad.c.significauit:de Rptis. ¶ Ultio limita de cre.vt p petitionē inducias coram iudice a quo videat recessum ab appellatione:qm hec petitio fit iam appellatōe interposita:secus si appellatione nondū interposita:pēdēte tpre appellatōis recipiat terminū ad satisfaciēdū: cum ad ꝟ necessitet:ex quo appellauit:sic no. Inno.de re iudi. qō ad cōsultationem:p illam rex.qō bene no.pone scōam .c.cū olim:e tertiā de mrimonio ꝯcto vltimo anno.ita dixit. ¶ Hora limitationē pmā ad id qō vt q p actum factus coram iudice a quo appellatum est t̄c.vt qo renūciare appellatōi:hoc verū:qn aliqd facit p actus sonātes ad agendū:vt qz petit terminū reiteꝛ pducēdi t̄c.sec⁹ p actus sonātes in pati.vt si iudex aliqd ex officio faciat:puta excōlicat appellantē ipso.f.appellāre patiēte tūc ipse nō vt recedere ab appellatōe:de hoc p Hosti.hic. ¶ Scōa limitatio est fi.I.tpō appelladi videtz.r.diez aliqd arrēter puta recipiat terminum ad satisfaciēdum q p hoc nō renunciat appellationi faciēde:quin possit a grauamine pcedē te appellare:sic no. Inn.de re iudi.q ad cōsultationē qō bene no. ¶ Tertia est qn aliqd facit coram iudice:e illud a pte recipit:vel acceptat:alias non videt recedere:nec est recessum.f.qn actus factus cōtrarius appellationi nō recipitur coram iudice a quo fuit appellatum:de hoc in.c.cū venissent de eo qui mit.in pos.

Prudentiam

Si committit tribus delegatis cū clausula q si nō oēs pntes appareat de impotētia vel nō volūtate tertij duo procedē nō possunt:e nihil agitur si procedant:e expressa clausula impotētie purificatur potestas duoꝝ tertio nolente interesse dato q non sit impeditus. vltimo anno hoc addidit. Idē in duobus datis cum clausula q si ambo.b.d. vsq ad.§. sexta:pma format duas questiones:scōa ibi in hoc casu videtur tertia ibi illa:finiōz extēdit seu rōnem assignat:quarta ibi addicimus. Incidēs dubiū soluit:quinto progrt ad casum similē ibi ideoq. ¶ Casus. Cōsulit qdam apostolicā sedē. Pater sancte ꝓtigit aliqn a sede vestra sanctissima.s.cāni cōmitti tribus cū clausula q si oēs interesse nequerint duo nihilhoīus cām exequant: reus fuit conuocatus a duobus dubitat an teneat cōparere:scōo an si citatus cōparuit tertio nō veniēte vl nullatenus se excusante nūqd oio possint phites ad cām cognitionē e ōcisionē procedere. Papa ridet vltime qōni ex qua tacite infertur so. pma:e so.est ex quo sunt tres delegati cuz clausula duo ex ipsis procedere nō pōt:tertio se nō excusante p nunciuz aut p lras vel alias canonice nō cōstet eū interesse nō posse.e si processerint:nullus est pcessus:e ex hoc apparet ridio ad pmam:qz dato q citatus cōparet pcessus habitus nō valet nec arctat citatus ad cōparēdū:ex quo cōstat duos iurisdictionē nō habēe:e eoꝝ pcessum nō valere. Assignat papa rōnez:qz forma data in rescripto vbi iudiciosa est ad vnguē fuanda est:alias id qō fit est nullū: sed forma in rescripto data fuit hec q tres cognoscerēt:e iudiciosa est: qz libentius papa cōmittit cām pluribus q̄ paucioribus:e rō rōnis:qz iregrū est iudicium:e magis firmum illud qō plurimoꝝ sententie cōprobat:cōcludit ergo q factum ꝑ illam formā est invalidū. ¶ Sed instat pf sanctissime qd si cā est cōmissa:tribus cū ista clausula q si nō oēs nunqd tertio nolente interesse aliter nō ipediro:duoꝝ potestas cō solidet ita q possint in cā procedere. Papa ridet q sic:tz hoc fit verꝝ q ille q nō vult interesse:quasi inobediens circa mandatū pape ex quo non est aliter ipeditus valde fit redarguendus:e puniēdus:hec oia extendit papa ad casum qn duo sunt tres delegati:cū clausula:q si nō oēs:vt citatus ad instantiam vnius cōparere nō teneat:e pcessus habitus p duos sit nullus:e altero simplici non voluntate nolente interesse:alter nihilhoīus possit procedere:dato q non impeditus sit redarguendus:pro eo q mandatū apostolice sedis cōtempsit.b.d. ¶ Hic non habemus tres ptes. In pma qstio e so.duaꝝ qstionum. Secundo addūctum novū dubium:e solutū:e in tertio oium superdictorum extēsio. Procedam notādo e declarādo:p partes. In pma bēmus thema cū duplici qstione:in scōa nos bēmus solutionē vltime:ex qua colligit so.pme:in tertia bēmus rōnem. ¶ No.pmo q intellectus hois ol informari ex declaratōe iuris:qz propria forma intellectus est intelligere:bz ergo formam ex intelligē vel declarari. ¶ No.secūdo q appellatōe pcessus cause non comprehēdit sniaz e sic videt q sniaz nō sit:de pcessu:ad hoc de feriis.c. vlti. ¶ An iurisdictio sit de act.I.c.consuluit Inno. ¶ No. tertio q delegatus absentiā pōt excusare p nuntiū tm: et lras ōie non destinatū:vbi nuncius est certus:e sic bēo casum in quo vni tm creditur:sed in nō multum prejudicialibus e in quo nuncio creditur:e fides adhibet:de quo de ap.cum parati:e no.q absentia alterius ꝓdelegati ad purificādā seu solidandā pātem alterius cōdelegatoꝝ pōt triplr probari p nunciū lras ōie destinatū p lras:vel p alias probationes et si nō habeat originē ad destinationez impediti. ¶ No.quarto q pluribus delegatis cū clausula duo nō possint procedere:tertio absente:e sic procedant:nō valet processus tertio nō excusato:vel eis de excusatōe tertij:vel impedimēto nō ꝓstito:e sic pz q tz iurisdictio sit penes quēlibet delegatoꝝ insolidū quo ad habitū:quātū ch ad exercitium est:ita penes oēs:q penes nullū anteq̄ detur purificatio potestatis ex alterius impedimento p clausulam. Ex quo apparet q et data purificatione potestatis duorū tertio impedito nō valet eorū pcessus nisi eis cōster de purificatione pātis duoꝝ:exigit ergo pātem purificatuz esse:e eis de purificatiōe potestatis constare. ¶ No.quinto q pcessus habitus p duos tertio nondū excusato etiā

vato q̄ clausula sit apposita est ipso iure nullus: r ꝺ ex du plici defectu. ꝓmo ex ꝺfectu ꝓtis exercitij: ſo ex defectu forme date in ℟pto: r vterq; de per se est potēs ad annullandū ipso iure. No. sexto q̄ defectus ergo formā datam ab hoie viciat ipso iure: r hoc q̄si est forma pȝderata r iudiosa: vt dicit hic Inno. r no. q̄ forma ꝺ pȝderata q̄si pena in ꝓcessu eligit duos ꝓcedere vel plures: r facilius ꝺ studiosa ex duobus q̄ ex uno: q̄ integrius cēsetur iudiciū plurimoꝝ: in vbi. addicim⁹. ¶ No. q̄ q̄tū ad purificandam r solidandā ptātem cōdelegatoꝝ clausula impotētie comprehendit in se clausulam simplicis non voluntarie.

¶ No. quantū ad excusandū interesse nolentē: vt vbi data est ptās duob⁹ ꝓcedēdi: si tertius nō posit: duo possint ꝓcedere: si tertius nō velit: z possit q̄cum agit ad excusandum nolentem interesse ab obediētia clausula impotētie non cōprehendit in se clausulā nō voluntarie: vt hic: r .C. de ℟pto si statutū. ¶ No. q̄ statuta in plurib⁹ extendūtur ad pauciores: in quos cadit eadem iuris rō. i. q̄ iura ē in pluribus quo ad plures: idem quo ad paucioꝝ vbi cadē est rō. ¶ Premitto q̄ q̄lib̄ iurisdictio attribuit pluribus delegatis sine cla. r dato q̄ habitus iurisdictionis sit penes singulos: q̄ individua est: nec pōt esse vt unica r tota penes oēs: q̄ sic necessario numero scinderet pp pluralitatē ꝓnoꝝ. Exercitiū tñ est: vt unicuz individue penes oēs: r ita penes oēs: q̄ nō penes singulos. ¶ Scōo ꝓmitto q̄ iurisdictio q̄lib̄ pluribus cōmittit cuz cla solidante iurisdictionis exercitiū penes aliquos casualiter ex impedimento alterius: vt q̄n apponit clausula q̄ si nō oēs. Et hic q̄lib̄ apponit clausula solidans exercitiū ꝓpter impotentiā alterius: vel aliox: q̄lib̄ ꝓpter simplicē voluntatē: est tñ verū: q̄ si est apposita clausula impotētie: illa solidat ptātem: ēt ex simplici non volūtate: sed non sic excusat: nō interesse no a cont̄ptu mandati: vbi aliter excusaret si esset clausula simplicis non volūtatis: de hoc ō ℟pto: sciscitare tuo: r hic est casus. ¶ Tertio q̄ vbi iudex nullam hz iurisdictionē: r hoc cōstat: non arctat citatus ad comparēduz q̄ ꝓpter solū dubium iurisdictionis arctat ad comparendum: allegaturus ꝓuilegiū: ad hoc de ℟pto: sup ifra: de accusa. venieno cū glo. ff. de iudi. si quis ex aliena. l. ij. ff. si quis in ius vo. non te. ad hoc cle. pastoralis: de re iudi. de fo. compe. romana. li. vj. ad hoc j. c. cum cā. ¶ Quarto q̄ dato tribus delegatis cum clausula penes duos ēt tertio nō excusato: est iurisdictio solida habitus: sed exercitiuz est ligatum: ex solo eventu cōditionis: si alter non poterit vel noluerit interesse: r sic apparet q̄ ꝓdictio nō venit ad suspendendū habitū: sed actū vel exercitium: r sic vt q̄ valeat quod agit dato habitu: nisi veniamus ad conflictū exceptionis. ¶ Hic expeditis: descendo ad materiā: r q̄ hic agit de ptāte iudicum delegatoꝝ. Primo oppo. pro declaratione fundamenti: q̄ papa nō satisfaciat ad quesita: q̄ interrogatus de duab⁹ q̄nibus. Rñdet nisi vni: r sic ꝺmittit nos in incerto q̄ id q̄ ptenditur in gregoriana. Ol. ꝓma quasi fatendo q̄ hic sint duo quesita: primū an citat⁹ a duobus tertio nō excusato: arctet ad comparendū: secūdum an illi duo possint procedere: dicit q̄ vltimo rñdetur: sed per hoc nō rñdetur ad primū: ꝓpter q̄ assumit examinationem huius pūcti an citatus a duob⁹ arctet ad cōparendum: r arguit ad partes. ¶ Primo sic duo tertio nō excusato: nō pōt aliq̄d agere: quasi nō habeant solidā potestatem: ergo nec citare. ij. q. vj. diffinitiua. §. item si plures. ē. c. cum igitur citat⁹ nō arctat ad comparēdū ad hoc ff. de re iudica. l. duo ex trib⁹. ¶ Scōo vo non arctat ad comparendū q̄ se excepturi vteri pōt: q̄ nō est in mora non comparendo. l. lecta. ff. si cer. pe. ff. de vsuris. l. sciendū cum si. igit̄ cum hic possit opponere q̄ ꝓcessum duoꝝ nō arctat ad comparēdū. ¶ In q̄rum arguit q̄ arctet: iurisdictio est quid individuū: ergo penes quēlibet insolidū est iurisdictio: r sic quilibet pōt citare. xxxiij. q. j. loqtur de urepa.

c. j. Secūdo arguendo de ordinaria ad delegatum: si sunt duo consules ordinarij: alter sine altero pōt citare r procedere: vt. l. j. ff. de officio ꝓtis igit̄ cē. Tertio citatus tenetur venire allegaturus ꝓuilegiū ꝓpter solū dubiū iurisdictionis. ff. de iudi. si quis ex aliena. Quarto si dātur duo rectores: vnus sine altero pōt. C. de auct. tu. l. viri. §. sancimus. Quinto si dātur plures exercitores: vnus sine altero pōt negocū expedire. l. j. §. si plures. ff. de exerc. Sexto si duo dant executores vnus sine altero pōt dare libertatē seruo. ff. de fideicōmissarijs liber. l. si legatario. §. j. ergo p vtrasq; parte facit hec decre. put rñdet ad secūduz quesitum. ¶ Cōcludit glo. dando doctrinam q̄ si sunt plures ordinarij duo possunt sine altero procedere: r citare: vt dicta l. j. ff. ō offi. cōsu. r tūc citatus arctat comparere si fāt duo delegati alter sine altero nō pōt ꝓcedere nec citare. Rō: q̄ primi habēt solidā iurisdictionē distributiue penes quēlibet: r ēt solidū exercitiū: sed delegati vel arbitri z hēant solidā iurisdictionē quo ad habitū: nō habēt solidatū exercitiū: donec ex clausulis ad alterum sit ptās purificata: dat simile in furantib⁹ trabē: q̄ quo ad penā: r sic quo ad habitū pene: pinde est ac si oēs solide furati essent quo ad exercitium delicti oēs furati non pñt. ff. ad. l. acq̄l. ita valeratus: in fi. ura duo delegati hñt solidam iurisdictionem vnus sine altero: sed non habent exercitium: ex quibus dicit: q̄ citatus non arctat ad veniendum: q̄ ex quo duo nō possunt ꝓcedere: nō arctatur citatus ad comparendum. ¶ Hic sunt plura vidēda: primū qd de ꝓcessu plurū ordinarioꝝ: vno absq; alio ꝓcedēte. Scōo qd de ptāte plurium delegatorum. Tertio qd de ꝓcessu plurū delegatorum: aliq⁹ ab⁹entib⁹: r expostfacto ratificantibus. Quarto qd de ꝓcessu plurū delegatoꝝ: aliquibus ab⁹entib⁹ spāliter quo ad actum citādi: ex quo apparebit q̄o prime q̄stioni rēspondeat. ¶ Ad primū dicit glo. q̄ vnus pōt ꝓcedere sine alio. Hosti. dicit aut est dictum a ꝓncipe dante iurisdictionē: q̄ vnus sine altero possit ꝓcedere: r planum: q̄q; hoc nō est dictū: r hoc disposuit cōsuetudo: q̄ alter sine altero ꝓcedat: r adhuc planum: q̄ cōsuetudo pōt ex toto dare iurisdictionem: ergo potius distribuere: vt ps. Q̄q; hoc non disponit ꝓsuetudo: r tunc in spiritualibus r penitētialib⁹: vnus sine altero pōt exercere: q̄ hoc vult rei natura: r etiā pp periculū aie ꝺx: maxime in penitētialibus: hic tamen casibus dicit q̄ si vnus ceperit alter se non pōt intromittere: ne cōtinentia cause cē. alle. ē. c. ij. melius facit ea. ti. cum in plures: libro. vj. r in dicta. l. j. ff. ō offi. cōsulis. In temporalib⁹ autem hic cessantibus: dicit q̄ vnus sine altero procedere non potest: dicit tñ in hoc esse differentiam a delegatis: quia si ordinarius hz solidam iurisdictionem: q̄ alter est impeditus valebit ꝓcessus: iz tpe quo ꝓcedit nō esset certificatus: dū tamē postea certificet q̄ sic eus dicit in duobus delegatis: q̄ oportet q̄ primo cōstet de quo dicam. j. r per Jo. an. de reg. in. eus q certus. lib. vj.

¶ Istum pūctum altius discutiendo videndum est primo q̄d in pluribus ordinarijs q̄si iurisdictio principiat in plures. Secūdo quo iure: q̄si a principio principiat in vno postea descendit ad plures. ¶ Ad primū dicenduz est in gl. magna ibi ordinaria: q̄ q̄lib̄ iurisdictio ordinaria tribuit pluribus: vt collegio: r tunc singuli: vt singuli: nec habitū nec exercitiū solidum iurisdictionis hñt: sed bene hñt oēs: vt collegiū vniuersaliter: r q̄ facerēt singulares non valeret ad hoc q̄ no. de offi. ordi. irrefragabili. §. j. xv. q. j. ꝺpo nullus: r est glo. de hēti. vt offiū: li. vj. sep vbo seperatim: r ꝺ hz Inno. dicit in talibus stabit eis cōgregatj. maiori parti in comparatione ad. c. q̄ō ō elec. ecclesia: nisi ius aliter specialiter ꝺponat: ar. eoꝝ que no. de re iudi. nō pōt re de offi. ordi. irrefragabili: r si cōmitteret duobus collegijs oporteret q̄ maior pars virtusq; collegij concorderet: vt ps. q̄. de ℟pto pastoralis: r vide de elec. scriptū: ad hoc glo. xvj. q. vj. ꝺpo r no. gl. in dicto c. irrefragabili: quia dicq; iurisdi-

qtio spectat ad plures vt plures: & sic pluralitas est de substantia: & hoc cõstat: & tũc singuli vt singuli hñt iurisdictionis habitũ insolidum: sed nõ exercitiũ: & si est data forma: q oẽs psentãt: nõ sufficit maior pars: de re iudi. non pót. xv. q. vij. si autem: & c. felix: glo. de arbitris c. ſi. li. vj. si non est data forma: tunc credo q sufficiat maior pars: nõ contemplatióe minoris: sed maioris ptis p ea que no. de ele. eccliæ: de iurepa. qñ: & ad hoc de re iudi. c. pe. ff. de re iud. l. duo ex tribus: opz tamẽ q oẽs sint psentes: vt in dictis iuribus. ¶ Añq lex dat iurisdictionẽ pluribus: vt singulis: & hoc constat planũ: q oẽs hñt iurisdictionem singulariter: & insolidũ ẽt quo ad habitũ: & etiã quo ad exercitiũ: vt picta. l. j. ff. de offi. consu. & illo casu ne turbei pcessus q vnus incepit alter non pót finire: q preoccupata est iurisdictio: vt dicta. l. j. ff. de offi. cõsulis: ſi tñ alter postea impeditur: satis credo q alter possit illud executioni mandare: vt ibi no. ad hoc. c. ti. cum plures: li. vj. ¶ Fallit hoc in inqsitore hereticæ pravitatis: & ordinario tenedo: q inquisitor habeat ordinariã: de hoc de hẽticis ne aliq lib. vj. & est casus. c. ti. vt offiñ: & c. p hoc. li. vj. ¶ Añq dat ordinaria iurisdictio pluribus simplr: & tũc qñq plures cõcurrũt in iudicatióe: quæ vna est vniuersalis altera particularj nñ: & tunc q hz vniuersalem se nõ intromittit de factis particularibus: nisi in casibus expressis in iure: exemplũ in iurisdictione archiepali: quo ad totas puincias: de particulari suffraganeor: quo ad dioc. de quo dicet j. de offi. ordi. pastoralis: & c. duo simul. ¶ Añq cõcurrunt iurisdictões vna generalis: & alia vniuersalis: quæ ẽt est distributiua: vtpote qñ hz vniuersaliter & particulariter iurisdictionem: & concurrit particulariter: & vna est sub alia & tunc qlibet hz solide iurisdictionẽ: & locus est poccupationi exemplum in legato respectu totius prouincie sibi cõmisse: & in suffraganeis: & epis sibi subiectis: pz de offi. le. studuisti. exemplũ in epõ & archidiacono: vel alijs plariis sibi subiectis: de quo p gl. j. de offi. or. pastoralis: & c. cũ ab eccliaꝝ plariis: & c. quanto: vbi de hoc dispurat. ¶ Añq dat iurisdictionẽ pluribus vt pluribus eque pncipaliter: vt hic est casus dubi°: & dicit Hosti. q cessantibus pluribus: aut natura prætia iurisdictióis nõ pót exerceri p plures: vt est offiñ penitentiarie: & tũc vnus cõfessor pót sine altero pp rei nãz & animarum piculum exercere: q qlibet ipsoꝝ hz solidam iurisdictionem: & exercitiũ: de pe. dis vtriusq sexus. Si aũt iurisdictio est expedibilis p plures: vt p plures: sicut singulares: vt singulares: tũc qd dicat Hosti. dixi. ẽ. dico sic q si pmo dat vni: & alteri diuerso tpe: credo q oẽs hẽant sigillatim insolidũ: nec alterius iurisdictio turbat. C. de of. pfec. vr. l. j. ẽt si pmo dederit in gñe: scõ in specie: q nõ cẽsetur dare ptẽtem in pluribus ordinarijs detrahere: nisi exprimat hz secus in delegato: & ordinario: de off. lega. c. j. q in dubio videt dare accumulative: vt hic. Si dat iurisdictio pluribus simul: tũc si dat respectu certe cãe: vel causaꝝ non dato territorio: dico q oẽs hñt iurisdictionem in dubio: vt plures: & exercitium iurisdictionis est penes oẽs insolidum: sed nõ individuum: de Rescriptis patriarchalis in pn. ẽ offi. deleg. suspitióis: de arbi. c. ſi. li. vj. ¶ Si vo dat iurisdictionẽ pluribus respectu territorij. i. q habẽt territoriũ: tunc qlibet hz solidam iurisdictionem: & exercitiũ si sibi diversa dant tribunalia: idem ẽt si idem est tribunal per ũles. l. j. ff. de offi. cõsulis: secus in delegato: & in hoc sit differẽtia inter ordinarios: & delegatos. Rõ aũt q illa a principio radices ꝓprias figit ad plures: & sic dividitur numero vt. ẽ. c. c. cãm mrimonij: sed delegata hz pncipiũ radicatũ in vno. l. delegante. l. j. ſ. i. ff. de offi. cui man. est iurisdictio: ad hoc. l. ſi cui. ff. de condi. & demõ. p hoc Bar. dicit in. l. i. ff. de offi. consulis: q si epõs hz duos vicarios nõ aliter distributa iurisdictione qlibet ipsoꝝ solide poterit adiri: & si vnus ceperit alter non poterit pficere: vt dicta. l. i. ¶ Scõo casu minus pncipali qñ iurisdictio habuit pncipium in vno: & descẽdit ad plures non pmissionis: sed successionis: vt q: vni habẽti iurisdictionẽ successerũt plures hẽdes: tũc Guil. de cu. hz m. l. i. ff. de offi. cõsulis q hz iurisdictionẽ solidã quo ad habitũ quilibet eoꝝ: q individua sed nõ quo ad exercitiũ: sicut in delegato: q ita erit penes oẽs q non penes singulos. ff. fa. ber. l. heredes. ſ. an es. ff. de ver. ob. l. j. ad ſ. in auc. de ma. pn. ſ. ſi vo. ff. de offi. pfi. l. ij. Idem Bar. in. l. inter tutores. ff. de admistra. tu. aliq. l. impiatis ſ. pterea: de pbi. alie. feu. dicit tñ q si hẽdes territoriũ dividant inter se: hz nõ fit divisa iurisdictio: quæ scindi nõ pót: erit divisa admistratio quo ad se: sed nõ quo ad pudicium supiorum: ar. dicte. l. inter eos. ff. de admi. tut. & hoc est quod voluit Inno. iuxta prin. magne glo. qui dicit q hz iurisdictio sit individua quo ad habitũ pót tñ cõmodius vsus dividi inter eos: ex quo iurisdictionẽ hñt iure p prio: & ex quo remanet habitus individuo: q erit tãte potẽtie q si vnus delinquat in territorio alterius cõsortj nõ poterit ab altero puniri cũ sint in iurisdictione pares: & ẽ de primo principali. hic expedit qđ tangit glo. in ver. in ẽle. & in. v. Item qđ si pres ad fi. ¶ Venio ad finem principale. ſ. qd in pluribus delegatis: & dico q datio plurib° delegatis qualiter iurisdictio penes eos constituat: patebit ex effectu validitatis iurisdictionis: quo casu aduertendũ est alij quos casus. ¶ Añq sunt plures ẽt dati cum clausula: & duo pceduntertio abñte. Pñtibus ẽt pribus nõ cõsentientibus: nec ꝑdicentibus: vt quia errant in iure vel in fõ. ¶ Añq pceduntduo tertio abñte pribus tacite vel expresse cõsentientibus & progare volentibus. ¶ Primo casu qñ pceduntduo sine tertio dati cũ ea tertio abñte nõ impedito: nec excusato pribus nõ ꝓsentientibus: nec ꝓdicentibus tacite vel expresse: vt qz sunt pres: sed errant in iure vel in facto: tũc hic videamus rõnes p & ꝑ. ¶ Primo vt q nõ valeat qđ agit duo habẽt iurisdictionẽ sub cõditióe si tertius est impeditus: ergo ante purificationẽ conditionis deficiunt in habitu: & ipso iure ꝓpter pendẽtiam cõditionis: vt. l. cedere diem. ff. de ver. sig. ita q vbi iurisdictionis exercitiũ est datum sub cõditione ante cõditionis cuẽtum exercitiũ nõ hz subsistentiam: sicut dicimus in obligatione tex. de ver. sig. cedere diẽ: sed hic sub cõditione data fuit ptẽs si tertius esset impeditus: vel nollet: ergo nõ purificata ꝑditione duo non hñt vsum seu exercitium iurisdictionis solidum tertio absente. Secundo dicit Inno. q hoc est verum: in ꝑsonis & actibus extraiudicialib°. In quibus cõdicio impedit dici cessionem: sed in iudicialibus: si aliquid mandat fieri: ẽt nõ extãte ꝑditióe: hz q fit dumodo partes non ꝑdicant: sicut apparet in iudice appellationis emisse aĩ sniam: q non deberet cognoscere de causa pncipali: nisi iusta ꝓbet eã appel. nñ si pars voluntr obmittẽt cãm appellationis: & procedẽt in pncipali. I. de appel. cordi. li. vj. ¶ Ista modicũ facit: q ibi hoc pót facere expressus consensus ptium: vel tacitus q ꝓsentiũt & hoc sufficit. Idez fatẽdo regulã: hec cõmissio nõ est iudicialis actus: imo extraiudicialis: vt no. ẽ. de Rescriptis: ex parte decani: vel dic si iurisdictio dat sub ꝑditione fatea: q nõ cedit dies aĩ cuẽtum cõditionis: & hic ió cõmissio vel datio nõ est in iudicio: sed extra: secus si daret iurisdictio habitu: sed solum exercitiũ deferat sub cõditione: q tunc dispositio nõ est conditiõalis: vide casum legistæ: in. l. ſi decem cum pecierо. ff. de ver. ob. vbi illa conditio collata ad executionẽ non inducit dispositionem cõditionalem: sic nec ista inducit dispositionẽ conditionalem. ¶ Secõo data est forma pcedendi si tertius sit impeditus: ergo pcessus absq forma data a iure & ab hoie est nullus. ij. q. vj. ſ. diffinitiua: & de Rescriptis cum dilecta. ¶ Solvit Inno. q aliqñ aliqđ mandatur studiose observari: & tũc pcedit ẽrtum: aliqñ mandat aliquid concernẽs favorẽ ptium: & tũc nõ intelligit iudici nisi iudicii forma substãtificata: qđ est singulare. ¶ Dec sol. vult q hz qđ debeat se excusare: vel veniat ꝓcernat favorez pr̃: sed tñ ꝑ

riam pbat lra in ver.illa quippe.t.ō.mādati:vbi valet bec. q̄ concernat fauorē iudicū. ¶ Tertio si valeret id qō agi tur p duos stante ꝓmisso casu ꝓcederet ō maxime pp pro rogationē ptium tacitā ptibus errātibus in iure vel in fa cto:ſz hoc non pōt dici:q; vt ē ꝓbatum dato q̄ bērent ha bitum:negari nō pōt:q; non bñt exercitium:ex quo ille nō est conscius:ſi g̃ aliter non possunt bie:q̄ per prorogatio nem:sed hic non datur prorogatio in errante:igit̄ rē.ff.de iurisd.om.iu.l.ſi per errorē.l.ij.ff.ō iudi. ¶ Vel aliter q; in risdictione non posita penes ītos:vel exercitio: nō potest dari sine progatione:ſz tunc errans vel absens non prorogat.ff.de iurisd.om.iudi.l.ſi p errorē.ff.de iudi.l.ij. ergo est impossibile q̄ hic fiat iurisdictionis progatio:ēt tacita:itē omnis progatio ꝓpendet a consensu:ſz hic vsus erat condi tional:ergo non pōt ꝓrogari ad cām pari vsus nisi detur ꝓsensus.Ic.p.t.g. ¶ In ꝓmiſſo nullus negat habitū penes suos:ſi bñt habitum ergo t exercitiū:q; habitus nō ꝺz ēt frustra:vt ergo exercitiū ē in facto:ita oportet q̄ ad obie ctum exceptionis veniatur in facto:ſi ergo nihil ē oppoſi tum:valet quod agitur.de R̃ptio.ceterum.cum ſi. ¶ Hic sunt videnda. Primo ō processus duoꝝ tertio nō impedito rē nōdū excusato. Scōo q̄d de processu duoꝝ tertio impedito rē:ſz nōdū excusato:an aliquo casu valeat. ¶ Ad primus q̄d de processu altero nō impedito:t nō excusato. Ad ō ad vertēdū. Inn.hic dicit:q̄ q̄nq; plures sunt ꝓdelegati absq; aliqua clausula:t dicit q̄ iurisdictio ē solide penes quē cunq;:quo ad habitū t indiuidue repūtatur in singulis to tis:vt vnica:exercitiū tñ regulariter:t omni cāu ē totum in diuidue penes omnes:ita q̄ penes nullū singulr:t oi cāu dat simile in fuitute t in iuribus sepulchroꝝ:t iurepa.ff.de ōb.ob.l.ij.t.l.heredes.ſ.an ea.ff.fa.her.de iurepa.c.i. Et p hoc concludit q̄ non valet altero impedito:vl interesse nolēte:vel absente:ad hoc.ō.cām matrimonij.t in.c.vno.

¶ Q̄nq; sunt plures delegati cū clausula q̄ si non oēs:t q̄stum ad habitū idē quod.ō.in pluribus delegat]:q̄tus ad exercitiū si ponderat aī impedimētum alterius:t ante solidationē exercitij vl restrictionē ad alterum:eodem mō ꝓsistit penes omnes in re:ſz spe t habitu:t potentia ē ap tum ēt penes singulos:ſm casus contingētias:aut impedi mētum. ¶ Ex his concludit q̄ cum pendētia condictionis nō respiciat:nisi purificationē ꝓtis quo ad exercitiū:nō habitū:q̄ dato habitu penes singulos:aut duos t ligato exercitio:solū in cuētus condictionis:q̄ habitus optatur suam virtutē:nisi pp defectum exercitij veniat ad conflictum exceptionis:sicut vbi ex pacto non tollitur ha bitus obligationis ex toto:ops q̄ ad tollēdum exercitium veniatur ad conflictum exceptionis:t ex hoc apparet q̄ duobus procedētibus:tertio non excusato:actus nullus sup posita prorogatione valet quod agitur:q; ex quo dat ha bitus ꝺz exercitium sit ligatū:ſz q; non opponitur valet quō sit:quod limitat verum in alia ptem:nisi partes ꝓpter errorē non opponāt:t iudex fuerit cā huius erroris:vel eius sug gestio:q; tunc vel nō valeret quō faciunt iudices:vel de facili revocaretur. ¶ Restat rīdere ad obiecta contra ptē. ¶ Primo q̄ opponit de invaliditate forme hominis rīn det q; hec forma ē fundata sup vtilitate ꝓsta ptium ergo hoc viciatur ita demū si partes opponāt:ar Ic.ſi.nec ob.ēt q̄ hic processus sit ꝛ formā iuris q̄ vult q̄ excusēt tertius ante:vt hic ꝛ td.ij.q.vi.ſ.diffinitiua:q; hec forma est de in stitia ptis cōcludēo q̄ forma iuris t dispositio fundata in p̄iustitia ptis:ēt si sit deducta in formā boie nō facit for mā substantialē:adeo q̄ ex hoc actus nō viciatur ipso iure ſz remanet iniustus:exēplum pone.n.q̄ iudex mandet de legato vt pronunciet pro ticio:si ticius ōbitū ꝓbet:certe nul li ē dubiū q̄ si fert sniam non facta probatione q̄ ista snia valebit tanq̄ ꝛ inter partes:hec.n.condictio iurisdictōꝛ nō afficit:ſz inter litigatores tñ respicit:vñ t si ipse non existēte si at adiudicatio:valebit snia tanq̄ ꝛ inter litigatores lata:nisi fuerit appellatū.ij.q.vi.ſ.diffinitiua:quod bñ no.sit t hec valebit nō obstante forme iuris aut boie que solum est sup iusticia fundata. ¶ No.bñ hoc incidenter dictū q; p hoc sentit ad ſi.q̄ si cōpromitto in arbitros cū formaliter debe ant sniare de iure q̄ si pnuncīēt iniuste snia non ē nulla.

¶ Cōtrariū huius dicūt doc.de R̃ptio ex infinitatione:ſz nō infirmo modo:dixi de tureturā.quintauallis:t vidē Bar to.l.l.ſi societatē.ſ.arbitros.ff.p socio. ¶ Nō ob.q̄ dici tur ſo q̄ duo bñt ptātē si tertius se excusauerit:t impeditus fuerit:t sic sub ꝓdictione cuius pendētia impedit habitus iu risdictionis:q; fateor q̄ pender ꝓdictio:ſz dicit hic Inn.q̄ illa nō impedit habitū iurisdictionis.t.l.cedere diē.t similes loquunt in aliis actibus t cōtractibus:non in iurisdi ctione:que suspēdi non pōt sm cū:ad hoc alle.ō appl.cor di.li.vi. Nā iudex appel.ꝺz iurisdictionē sub cōdictione si iusta sit appellatio.de appel.vt debitus.t.c.non solū li.vi. t tñ si iudex appel.sup negocio pncipali assumat cognitio nem:t ptes pncipales nō ꝓdicant:anteq̄ iustificata sit ap pellatio valet ꝓcessus:sic t in ꝓposito erit sm cum.hec so. nō ꝺz rōnem:q; ita iurisdictionē suspēdit condictio:sicut t alius actus:vt no.de R̃ptio ab excōicato.t no.glo.in.ſ.se quēti.t no.Inno.in.c.ſi pro debilitate.ō.e.ti.ad hoc in gl. de offi.ōlega.cū in plures li.vi.nec ob.c.cordi.de appel. li. vi.q̄.ibi loquit in iudice qui pōt adiri p viam querele:ēt si iustificata appellatione:t sic ꝺz puram potestatē: vbi velit hac via adire:t ex quo partes non opponunt:t ipse assu mit cognitionē vl transire ad viā q̄rele:ad quam transire potest:t non ꝓtendere iurisdictionē:ex via appellationis: t ita dixit Inno.in.c.ō cauſ.ō.e.t pono.in.c.p.t.g.I.c.t iō soluit scōo:q; si condictio respiciat habitū dispositiōis su spēdit dispositionem quo ad habitum:si aūt respicit solum exercitiū:suspēdit quo ad exercitiū:q; isti bñt iurisdictio nē habitu singuli insolidū:pp indiuiduitatē iurisdictionis solum ergo exercitium ē suspēsum:t p tanto quo ad illud solū cōdictio expectat:ad hoc optime.ff.ō ē. ob.l.ſi decem cum petiero. ¶ Nō ob.tertia rō q̄ ex quo non bñt exerci tium respectu illius exigit̄ progatio que q̄nq; sit de ꝑsona ad personam:t hic requirit consensum:q; primo non erat suus iudex:modo efficit̄ suus iudex:in antigo sic soluit ad trāsferendum habitum iurisdictionis in nō habētem requi ritur progatio:t ex consensu:vt ibi ſz ad exercitium ligatū impediendum requiritur oppositio:ſz ergo quod agit nisi opponatur. ¶ Non ob.ratio.ſi dicatur cur hic sit prorō gatio de casu ad casum:q; vbi erat ꝓditionalis modo erit purus:ergo exigitur consensus ex certa scientia. ¶ Dicit secundo Inno.ſm quosdam:q̄ si fiat prorogatio de persō na ad ꝑsonam:necessaria est scientia:t consensus in prorō gationē:nō q; primo non erat suus modo sit suus:t sic trans fert exercitiū iurisdictionis t habitus quo ad ius:sed si sit prorogatio de rē in rē:t de casu in casum:vel de re in rē valet ꝓcessus:si non excipiat:dat exemplū in excommuni cato iudice qui nō ꝺz iurisdictionē:t valet ꝓcessus nisi op ponatur. Itē vſ sicut dicimus in iudice recusato:q; ſz q̄ agit donec opponat.I.de excep.c.ſi.t.c.olim. Alii dicūt ali ud ē prorogare iurisdictionis habitus t requiritur consen sus:q; detur tunc augmētum iurisdictionis quod ēt nō po test sine consensu:vel in re vel in persona: vl quantitate. Item si in rē si primo nō hēbat iurisdictionē sed solus vo luntate ptius auget. ¶ Aliud ē iurisdictionē nō prorogare:sed solū vsus iurisdictiōis quo casu sufficit q̄ partes vsū nō opponāt:quo casu si nō opponāt actus de se valet:t id q̄ fit:ex quo ptes non opponūt:nec aliq̄ requirit ꝓsen sus ptius:nā periculosus est prorogare iurisdictionē q̄s vsū ideo plus ibi requirit.t ita procedit q̄ ē dictū in recusato re.t aliis exceptionibus oppositis. Aliq̄s sit prorogatio de re ad rem vel de rē ad rē:vel de casu in casum:t valet tacitū:ēt si ignorās ius vel factū tacite prorogat:vl si nō ex cipit:sicut ſz q̄ sit coram iudice anteqū recuset:vel cū pro-

curatore ante cōtestationē excipiat. ff. de except. c. ñ. et. ff. cum olim. et. l. ñ filiusfa. §. veterani. ff. de pcura. fatetur: tñ q̄ si post litē con testationē ueniat cū pp quam possit recusare vel excipere: vel scien tia eius quod poterit excipere: sed prius facta non retra ctabuntur. ff. de except. c. ñ. hec so. non ē bona: q̄ in proga tione semp exigit consensus tacitus vel expressus: q̄ nō da tur in errante. ff. de iurisdi. om. iu. l. si p errorem. ff. de iudi. l. ij. in pn. nec ē progatio nisi augeat iurisdictio ppter con sensum ptium: sicut et in prorogatiōe quo ad pconē: et idē quomodocūq̄ augeatur iurisdictio. Ideo solut tertō quā do deficiūt iudices in habitu iurisdictionis: et vsu respectu eius qō agit extēdit: et exigit consensus: vt in predictis.

¶ Ūñq̄ iudex nō deficit in habitu: sed in solo vsu vel ex ercitio iurisdictionis: et tunc circa vsum non exigit proga tio ꝫ sufficit q̄ nō opponat: vt valeat actus ex negligentia et ideo cum duo habeant iurisdictionē quantum ad habitū ꝫ tertius nolit interesse ex quo est ibi clausula: licet non ha beat vsum in quo prorogando non est necessarius consen sus: sed sola sufficit negligētia: vel obmissio opponendi ex ceptionem: q̄ habitus operat validitatē eius q̄ exerceatur nisi in facto exercitiū exceptione repellat: vt p̄z in obmissio ne exceptiōis recusationis: vel excōmunicationis part. : vt exceptionis procuratorie. Nā p nō opponere non auget vel minuitur potestas contra quē nihil opponitur: sed solū in facto exercitium non impedietur: et sic valet quod agit fm Inno. quod no. ¶ Ex his concludit q̄ si sint plures ō legati sine clausula alter sine altero non valet processus: ni si fiat prorogatio: et ex consensu: et illa facta: valet processus ꝺ̄ glo. ¶ Secundo q̄ vbi sunt plures delegati cum clau sula q̄ valet processus aliquor: nō opposita except. ēt si impedimēto alterius existēte vel declarato: p qō apparet q̄ si impedimētus subest: ꝫ nō sit declaratū: q̄ fortius debet valere processus: p qō cōcluderet: q̄ fortius valeret si alij nō impediti ratificarēt: ex quo processus nō ē nullus: de q̄ dicam. ff. et ē cā: q̄ qñ non sunt dati cum clausula aliquo ca su nō ē data duobus iurisdictio: et exercitū. Ideo hic agi tur de creādo vsū: q̄ nullo casu datus ē: et sic exigit cōsensus ꝫ qñ sūt dati cū cla: vsus est datus duob⁹: sed possit impe diri p obiectum exceptiōis alterō nō impedito: si igit non opponit valet qō agit: et hec ē intentio verborum Innoc. Hosti. ārt ꝫ q̄ processus habit⁹ p duos tertio nō recusato alr nō prorogata iurisdictiōe ex certa sciētia: vel expresso et tacito ꝓsensu: nullo mō valeat duor: tertio nō impedito: vl impedito et nō excusato: mouet ꝓmo p hāc decre. vbi ē cāus. Secundo q̄ est contra formam legis animate. i. principio et contra intentionem suā: vt p̄z in. ō. illa quippe: et sic est nul lus: et fortius q̄ñ si procederet ꝺ̄ legē scriptam. de ℞ pti cā dilecta: et hec forma nō concernit fauorē ptium que plerū q̄ pp pluralitatem iudicū impediunt: et vexant laboribus et sumptibus: ꝫ potius in fauorē rei publice ad roborationem iudici stabilitat: vñ nec trāsgrediēda aliquo mō ex q̄ bus apparet q̄ non est opus oppositione. ¶ Glo. nequ ꝫ q̄ fit ab ea: hoc tene qñ ptes nō consentiunt nec ꝺ̄dicunt: et tertius in veritate nō est impeditus: q̄ tūc non valet pro cessus tum: q̄ ꝺ̄ formā et studiosam hic datā a papa: et con cernentē vtilitatē publicā: et non priuatā tñ: cum publice vtile sit falsa notorie deprimi. i. demulgari. ¶ Vā altero respectu inutile est prīb⁹ falcis quo ad expēsas plures iudi ces habere: et sic nō pōt dici forma fundata sup vtilitate p̄ uata: hic fm Hosti. quē sequor q̄cquid dicat Inno. hic ad tex. hic nihil reputabit egisse. ¶ Si vō tert⁹ ē in veritate impeditus: ꝫ nondū excusatus: et sic duo non sunt certificati de impedimēto: an tūc valet processus. Hosti. hic ꝫ q̄ nō va let processus delegati: sed tñ valet processus ordinarij: hic ve no. Jo. an. in regula cū qui certus. de re. iur. in. vi. vbi cōclu dit valere processum qñ impedimētus datur in tertio: ita q̄ fundus excludit eius iurisdictio: vel facti inevitabilis: sic⁹ si impedimentum fit iuris non excludit tertium ipso iure s iurisdictionem: sed ita demū si opponat sicut in termino. c. si ꝺ̄ vnum. c. ri. in. vi. Idem dicit si impedimētū est euitabile cū si vellet posset interesse. Tu tene indistincte: q̄ nō vꝫ p cessus: q̄ ex quo duo sunt incerti de sua ptāte nō valet qō agit ꝫ habeāt ptātem: ar. l. qui aliena. §. i. ff. de acq. beredi. et. l. multū interest. vbi hoc ꝫ Bar. ff. de condi. et demō. qō sequit Gui. ō cu. non ob. l. ij. §. cōuenire. ff. de iudi. vt dicꝫ Jc. p. et. g. Si āt pcedunt duo tertio nō excusato ptibus ꝺ̄ dicētibus: tūc si iudices assumūt cognitionem: an sint iudi ces: et ē ꝓbabile dubiū an ille tertius sit impeditus valet p cessus eor: si recte vt debēt p̄nūciant se iudices cognoscē do de impedimento: ēt si tertius non sit impeditus vbi āt eēt certum non impeditum nō valeret ꝓnunciatio: q̄ non sunt iudices: et idē eēt si nihil ꝓnunciarēt: sed finaliter pro cederēt ptibus cōtradicentibus fm Hos. ¶ Si vō plures fuerūt dati cū clausula: et pcedant duo ex eis ptibus cōsen tientibus expresse: dic vt in glo. in. ō. sed pone. tu dic ꝫ Jn no. q̄ ibi ē certū tertiū non impeditū. glo. bñ dicit vbi non est certū: si duo simpliciter citant et in curatorio apparet q̄ tres sunt delegati: nec fit mētio de impedimento tertij: nec aliō allegat in rescripto p quod appareat et ꝓcludat duos tñ habere iurisdictionē: nō arctat citatus nec cōparere te netur: q̄ eo q̄ aliq̄d allegat ē certum pti q̄ illi nō habent iurisdictionē ex forma citat. ad hoc qō no. de vita. ꝓtera nec ob. q̄ sit possibile q̄ sit impeditus vel excusatus: vel q̄ cōmisit vices suas: q̄ si pp quodcūq̄ dubiū quis teneret cōparere iam sequeret q̄ quilibꝫ cōparere teneret citatus a quocūq̄: q̄ possibile ē q̄ erat delegatus pape: et imperij qō ē absurdū. Ideo tene q̄ nō tenet cōparere: nisi in cura torio aliquid alleget. i. vbi talis cā allegat in citatione per quā cōcludit iurisdictio in citāte tūc tenet comparere: vt proposito. si allegent tertiū impedītū: vel cām cōmisisse: q̄ tunc ppter assertionē indereo sit dubia. ff. quibus ad liber. procla. non ꝫ. l. iij. et hoc in dubio iudex cognoscere pōt ō cā. ¶ Hec vera vbi citans nō bꝫ fundatus iurisdictiōē: ꝫ qñ citans bꝫ iurisdictionē: ꝫ elidibilē exceptione semp ci tatus tenet comparere allegaturus priuilegiꝫ suū: q̄ nō excludit iurisdictionē: nisi opponat: vt hic no. Inn. et clari nus Jc. cum sup. in glo. ibi q̄ ab initio: et in regula non firma tur. de reg. iur. in. vi. hoc dubiū pendet ab opinionibus: de quibus dixi. ō. an pcessus duoꝝ sit nullus: an aliquis si non opponat. tene opi. Hosti. q̄ ē nullus p istum tex. ibi nil re putabunt egisse: et q̄ duo deficiunt: et in habitu iurisdictio nis et nō in solo exercitio: q̄ vnica ē iurisdictio individua: data trib⁹ vel duob⁹ suis casib⁹: vñ non existēte casu ōferē te iurisdictionē: nullus eam bꝫ. Jtē q̄ q̄ō interim agit: agi tur ꝺ̄ formā datā et studiosam: et ꝓncipalr concernētē vtili tatē publicā. i. q̄ maturius per plures cause occidatur: vñ vtrum possit ratificari pendet ab illa via generalitan actus invalidus propter defectum ꝓsensus: possit ratificari: ō q̄ ali quid dixi de cōsuetudine. c. consuetudinis: latius hic dicat Inno. fm eum. dic tē. de isto loco vade ad. b. q̄ō ē in alio lo cere eiusdē folij: et ibi habes verā conclusionē: poterit etiā prosequi hic. i. vbi ista pricula dꝫ intrare: sed ibi habes p fecti us si tenes opi. Inno. de qua. ō. q̄ sit aliquis si nō oppona tur tūc planū q̄ poterit ratificari: vt in illo. c. q̄ sicut: sed te ne cōcluꝺ opi. q̄ sit nullus: tūc Inno. ꝫ q̄ nō poterit ratifica ri: ꝓcludēs notabilē theoricā: q̄ vbicūq̄ act⁹ ē nullus pp defectū consensus: et ex hoc actus deficit in solēnitatib⁹ q̄ rum suppletio pendet a ptāte ratificantis tunc ratihabitio superueniēs nō valet ad actū: q̄ ꝫ suppleatur defectus cō sensus: nō suppleni solēnitates que sunt nulle: et sunt ō sub stantia: alr. pro casu institute de testa. milit. in. §. ꝫ et si quis et sic in ꝓposito: q̄ deficiente excusatione tertij iudicis: et ꝓ sensu libelli oblatione litis. contes. et q̄cquid est actum coram duobus ē nullū: et ex ptāte tertij non pendet suppliere istas solemnitates deficientes pp defectum consensus: merito nō validant: secus si penderet a potestate illius q̄ defectus

posset supplere: vt é papa vel imperator: bene valeret. ó re
ludi. pastoralis. in cle. iij. q. vj. boc quippe. Item secus si ac
tus eét nullus: é solo defectu cósensus: et in alijs solemnita
tibus non deficeret: q̃ lata sníа a non suo iudice: in subdi
tum meũ illam ratificare non potero ex defectu consensus
mei: qcquid sit actum é nullum: et sic vbi solemnitates defi
ciant: quax̃ suppletio non dependeat a práte mea: vide qó
no. xj. q. iij. lugdunen̄. c. iij. q. vj. boc quippe. ¶ Et sic oia
scripta a secúdo principali incipiens vsq; ad quartũ pnci
pale expediunt tpe lectionis: incluso q̃rto principali: mihi
placet opi. Bosi. primo p hunc tex. secundo q; licet iurisdi
ctio in plures repñtet̃ indiuidue penes quoslibet singulari
ter: tñ vna é in substantia: et non se repñtat in habitu diui
duentia vno q̃ excludatur alter: ita q̃ qlibet vt qlibet nihil
hz: sed qlibet vna cum alijs totum hz ante purificationes:
ipsa enim vt vnica se repesentat in plures: vbi sunt consen
tientes: et tunc in quolibet solide: vbi non sunt cósentiétes
in neutra se repesentat: p que concludit q̃ iurisdictio alte
ro nó excusato: non se repñtat solidam in aliquo: q; si se re
pesentaret aut daret̃ cuilibz in substantia esset diuidua in
numerose sic eént plures iurisdictiónes: aut necessario se re
pesentaret vbi nó deberet. s. in vno solo: et in quolibz diui
duentes: p tanto in vsu fuirut]: vt ipsa se repésentet in eos.
exigit omnium consensus: vt. l. ij. ff. de vb. ob. p qó conclu
dit q̃ hic é defectus in habitu. ¶ Scó q; dato q̃ habit⁹
ét eét penes duos: tñ purificatio exercitij pendet ex purifi
catione turis: et impleméto formę: quo casu ꝓpter defectũ
formę: non valet quod agit: et sic ponderádum est an cuen
tus purificans práte: ratione vsum práxis habeat annexã for
mam hominis: et tunc vitiatur ipso iure: quod agit ante euẽ
tum condictionis: nó ex defectu impleméti condictionis: ve
córdictionis ponderate: hz ex defectu formę nó implete: que
indiuidue et cóexum exigit cum condictionis ipleméto: et
sic é hic. ¶ Mñq; exigit evétus condictionis: ꝓpter puri
tatem dispositiónis: non ꝓpter formam implendam: et tunc
ꝓcedunt ꝯ: q; si respicit habitum dispositionis: vitiat ha
bitum seu suspédit: quo ad natuitaté. Si respicit exercitiũ
suspédit exercitiũ tm̃: vt dicat Inn. ¶ Ex hic apparet q̃
si plures sint delegati cum clausula: pcessus q̃ duos é mul
tos tertio nó impedito et nó excusato. ¶ Hũc restat fo vi
dere qd de pcessu duox tertio vere impedito: hz non excu
sato: an dato impediméto alterius cóiudicũ datox cũ clau
sula alijs nó certificatis ꝓcedentibus: valeat pcessus. Bo
sti. dicat in hoc dari am inter ordinarium et delegatum: q; in
ordinario valet pcessus altero impedito: hz alij nó sint cer
tificati: cum tñ ex impedimento i veritate alioz fiat práx pu
rificata: hz secus in delegato nó assignat rónem quare in de
legato hic loquit Inno. alternative: recitat quosdã dicẽs
q̃ si vere é impeditus: et collegę ignorant nó valz pcessus
ar. l. e. cũ sup: et q; non seruato ordine pcesserunt. xj. q. vj. §.
diffinitiua. ¶ Alij cótra cũ ipsi sint iudices ex condictióe
apposite attéta veritate: hz hoc ex post facto fuerit decla
ratum. et hãc opi. approbare vł Inn. l. de pscrip. cũ ex offi
cij: vbi dicit sufficere iudicẽ in veritate iudicem eé: et se iudi
cem putare: hz put ꝓcedit non fit certificatus an iudex sit.
Jo. an. remittit ad regulã: cum qui certus. de reg. iur. li. vi.
¶ Ibi concludit distinguẽdum de impediméto: aut impedi
méntum é iuris: et ipso iure exercitiũ iurisdictionis annul
lans. vel tollens: seu ipso iure exercitiũ iurisdictionis impe
diens: et tunc dicit q̃ interim valet pcessus alioz: hz de hoc
nó sint certificati: aut é impedimẽtũ iuris non tollens ipso
iure exercitium iurisdictionis: hz demũ obstãte exceptione
et tunc cũ anteq̃ opponat delegatox nó fit purificata po
testas: nó valz quod é gestum p duos cáno. in. c. si ꝯ vnum
de of. dele. li. vi. vbi si alter iudicũ fit suspectus: alioz nó va
let pcessus: anteq̃ sit recusatus. ¶ Aut impedimẽtum é
facti: et inevitabile: q; tenetur in carcerib⁹ vł est valde lon
ginqu⁹ vł infirmus: et tũc q̃ impediméntũ ipso iure impedit de

legatum: p hoc ꝓsequẽter purificat práxes delegatox: et sic
vz processus duox: hz nó sint certificati. ¶ Aut é impedi
métum facti nó necessariũ: hz commodum aut voluntat]:
vt q; hz superesse proprijs negocijs: que tñ posset si vellet
dimittere et assistere negocijs delegatióis: et tunc dicit q̃ nó
valz processus duox ante q̃s sint certificati: an ille velit iter
esse: q; adhuc práx non é purificata: cum possibile sit q̃ ve
let interesse: ideo oportet ó hoc constare: vel statutóe ter
mini: vel reqsitione: vel aliter: alł. ante reqsitionem proces
sus eét nullus: videt tñ velle q̃ si iste eét reqsitus nó vo
lit interesse: et hoc nec eét: hz pro tunc non cóstaret dumo
do ex post facto cóstet: q̃ purificata eét práx: et sic valeret p
cessus et hoc ultimo cáu: hec opi. nó placet: q; in actu dépé
dente a uolúntate et práte ops q̃ scientia detur potestatis
alias nó valz actus. ff. de acqui. bł. l. qui aliena. §. a. et oportet
quem certificatum eé ó códictione práxem deferẽte: q; nó
sufficit facto condictionẽ implerũ. l. ij. de ꝓd. et demó. c. l.
qui aliena. §. l. ff. de acqui. bł. et l. multũ. ff. de códi. et dmó.
Bul. de cu. in. l. i. ff. de of. cósulis. et Bar. in. l. multũ. ubi ét
hz q̃ in casu huius. c. nó valz q̃ sit non cósturo. de impedim̃
to vel nolúntate dicẽs hoc operari clausulã appositã ab ho
mine. ió ibi vide ó códi. et demon. hic ꝓcludunt q̃ si error i
co q̃ é cã delegationis potestatis q̃ non valet q̃ agit iu
dex: et idẽ sentit Bar. in. l. ij. §. cõuenire. ff. ó iudi. hz ꝓdicat:
et valde obstet tñ nó obstat. et cuius solutionẽ dicã. l. c. p. et. g
¶ Assignat guil. rationem duo fundamẽta expiẽt exerci
tium iurisdictionis velle et posse: hz dato q̃ nó deficiat pos
se ex quo q; nó est certificatus de posse firmiter nó appli
cat animũ ad velle: ex quo error. q; nó firmiter consentit. ff.
de iurisdi. om. iudi. l. si quis p errorẽ. igitur deficit vnum prin
cipium: nã sola vox iudicis nó facit sníam nisi velit q̃ sit p
sníа. C. comi. uel epi. p totum. l. si ex stipulatóe. C. de sen.
cum si. fateor tñ q̃ si eét vehemẽs opinio de purificatione
potestatis pp impedimẽtum alioz. qui ꝓpter hanc vehe
mentẽ opinionẽ maxime in ordinario: si cócurreret etiam
aliorum opi. q̃ valerét gesta. p. l. barbarius. ff. de offi. pro.
cũ materia sua. et per tex. viij. q. iij. notat: et hoc de fo. quod
fuit fin membrum primi mẽbri scẽde partis principalis.
¶ Hunc restat discẽdere ad fin mẽbrum principale secũ
de prio principalis. s. quid ó processus duox. tertio absñte et
eo non excusato partibus expsse contradicẽtibus. et tũc si
sunt dati sine clausula planũ q̃ nó valz processus: q; certũ
é eos iurisdictionez non bñe. l. c. cuz cã vbi casus. et ꝺ. c. c ázs.
¶ Si cum clausula et hoc pót dupliciter contingere. Pri
mo q̃n ipsi ꝺicũt et duo assumũt partes iudicis et cogno
scunt an sint iudices et pronunciant se eé iudices. ¶ Scó
q̃n iudices pcedũt ptib⁹ opponẽtibus et se absentãtibus.
¶ Primo casu hic cadit in dubiũ an possit se pnunciare
cópetẽtes et cognoscere ó tertij impediméto. q̃ alte exami
nat hic Inno. ¶ Dicat attẽdendum modũ pnunciationis
aut pnũciãt tertiũ non expectendus altero non allegato
uel in dubiũ revocato. et non possũt: q; ó hoc nó bñt práté
nec principaliter nec incidẽter an ille debeat cũ eis interesse
si pnũciant sup hoc q̃ nó velit uel nó possit interesse. et su
p hoc cognoscẽt sunt opiniones. quedam q̃ nó possũt. quia
duo nó sunt iudices. hz tres tãtum. ḡ duo nó potẽrũt hoc cog
noscere. ¶ Secũdo q; in hoc duo. tertio sunt pares: ergo
de facto suo non possunt iudicare: q; par in parem nõ. ¶ Ter
tio q; qua ratióe iudex recusatus nó cognoscit: an
sit iudex. i. c. suspitionis. eadẽ ratione nó cognoscit ó an sit
ó legat⁹ iudicis: et ad eos spectat solos práx. ¶ Dic si oio
est certũ tertium impeditũ nó eé. tũc cognoscere nó pos
sunt: q; certum é eos iurisdictionẽ nó bñe. de ꝓ. et pri. super
liis. et quod ibi dicit glo. ó accusa. uenié. de dola. pcess.
cũ si. ¶ Si dubiũ é probabile de absñtia tunc possunt co
gnoscere. et valz pronũciatio niſi appellet. Non ob. q̃ duo
non sũt iudices q; eorum in principali sed bñ in hoc icidẽ
ti an sit tertius impedit⁹: q; ad eos spectat cognoscere an

sua sit iurisdictio: vt in.d.c.sup l'tio ff.de iudi.si quis ex alie
na. Jté rei natura: ná non patit tres cognoscere de impedi
mẽto tertio impedito: necessario ergo dat duob⁹ potestatem. ℂ Non ob. quod dr de recusato: qz illud spãle in re-
cusatione: qz nil grauat⁹ tẽ. in. q.i. qz suspecti: vel vic vt no. B
verbum qd i recusatione illud ideo qz exceptio illa pariter
inficit: z in pncipali: z in incidẽti: cum pariter in vtroq; sit
suspectus. Jdẽ no. Jnno. in.c. cum sup. Je. ti. z ita intellige
quod no. Jc. suspitiõis. vbi dicit qd illa pariter inficit. qcqd
dixerit glo. J. de appel. qua fronte. vel in.c. solicitudinem.
ℂ Secũdo casu qñ simpliciter pcedunt pribus postea se
absentantib⁹: z tũc planũ qd nõ valz pcessus: qz non habẽt
exercitiũ iurisdictionis: z hec vera tenẽdo qd duo tertio si
excusato: ipso iure nõ habẽt exercitiũ iurisdictionis: sec⁹ si
teneat opi. qd habeãt illud: sz exceptione elidibile. ó quo é
dictum: z hoc de secũdo. ℂ Hũc restat descendere ad ter
tium. s. quid si pcedãt duo ptibus expẽsse consentientibus.
z hoc casu qñ sunt plures dati: aut ergo sunt dati sine clau
sula: z dicit hic Jnn. qd vz processus qz singuli habẽt habi
tum iurisdictiõis insolidum: igit cum non agat de progã-
do habitu iurisdictiõis: sz solo exercitio progari põt: sicut
progat iurisdictionis exercitium de re ad rẽ: z de tempore
ad tpus. ẽ. c. de causis: hoc vz Jnno. p idubitato. sed ego
dico qd pcedit a decisione sequẽtis casus: aut plures dati
sunt cũ clausula: z pcedunt: aliq ex eis an valeat pcessus ex
progatione. glo. hic qd non vz pcessus: qz in duobus tertio
nõ excusato: agit de creando habitu iurisdictionis: qõ par
tes p se facere non possũt. l. puatoz. C. de iurisdi. omn iu. de
of. del. significãtibus: hoc tenuit aliquãdo Jnno. hic vt pz
ex glo. antiquis in alia pte tenẽt õrium videamus rões p
z contra. ℂ Pro pte glo. facit pmo: qz duo bñt cõdictio
nale exercitiũ prãtis: si tertius se excuset vel nolit intereſſe: q
deficiũt in habitu iurisdictiõis: qz pendẽtia cõdictiõis im-
pedit habitum ff. ó v. fig. l. cedere diem. ff. ó v. ob. l. quotiẽs
. ff. qñ dies usufruc. l. ñ. z sic succedit rõ glo. p. l. puatorũ.
z p.c. significantibus. ℂ Secũdo partium cõsensus non
põt tollere formaz ẽt ab hoie datã. de Rpti cũ dilecto J.
.c. venerabili: sed de forma é qd oĩb⁹ pribus pcedatur vel
tertio absente: z excusato igit: vel aliter papa mãdat tres
pcedere nisi aliter nolit vel nõ possit omne factũ aliter é q̃
formam non purificata condictõe ergo nullũ. de Rpti. cũ
dilecta. ℂ Tertio qz iurisdictio de psona ad personam ẽt
dato habitu ẽ improrogabilis. Je. p. z. g. igit sicut ibi de p-
sona ad psonam prtis: ita hic de psona ad psonam iudicis.
ℂ Pro opinione Jnn. facit qz iurisdictio fm oẽs é penes
singulos solida: sz exercitiũ sit ligatũ: ergo i progãdo pñt
ptes in dissolutẽ do exercitio: vel solidãdo. ẽ. c. de causis.
Secũdo duo tertio ẽt nõ excusato bñt habitum iurisdictio
nis ergo necessario bñt exercitiũ nisi veniat ad conflictum
exceptionis: qz data vnte in habitu exercitium é in fro: er-
go z p facturz exceptionis cõflictus tolli dz simile in pacto
de nõ petẽdo: qz nõ tollit habitũ obligatõis sed dicit exer
citiũ: opz qd deueniat ad conflictũ exceptionis. l. si vnus. ℌ.
pactus. ff. de pac. valet ergo qõ agit: nisi opponat: differẽ-
tia. n. é actum deficere in habitu: qz tunc nõ opz qd deuenia
tur ad cõflictum exceptionis: z ad actũ impedientes in so-
lo exercitio: qz tunc nõ tollunt nisi deueniat ad conflictuz:
qz sicut exercitiũ é in facto: ita qd per oppositũ tolli oz pro
portionabile sue nature. ff. de reg. iur. nihil. z J. de reg. iurj.
.c. i. p que ipse hic tz hoc. ℂ Ad obiecta rñdetur dum dici
tur añ diẽ nõ eẽ dare habitũ per pẽdentiã cõdictionis hu
ius patuit rñsio. ẽ. ℂ Ad fm po nõ põt tollere formã a iu
re vel ab hoie datã: dicit distinguẽdũ de forma si forma cõ
cernit vtilitatem prium: z sup ea fundet: sicut é cõmittere
duobus vel tribus: z tunc vt forma conditionaliter data,
si pribus placeat: qz cã dandi é vtilitas prioz cui possunt p
tes renũciare: ar. de regula. statuimus: vñ pcedit hoc õrũ
in studiosa forma: hic i nõ studiosa. ℂ Ad ẽ optime cãus

Jc. ñ. ita qd forma qñq; detur ab homine studiosa: nõ ad
fauorẽ ptiũ: z talis forma viciat. sic loquit. c. cum dilectus
qz ibi nõ ad fauorẽ prium: sed in fauorez ecclesie cui partes
nõ possunt tacite vel expresse renũciare: hic ordo qd plures
assint studiose nõ mandat: quasi nõ notat hic formã: sz hic
ordo cõcernit solum fauorẽ prium: z ideo si ptes nõ oppo
nunt valz actus. Jtem qd inquirat de excusatione nõ appo
sita ab homine: sz a iure: nec ob. c. cui ó non. de preben. lib.
vi. vbi si mandet. de preben. integra prouideri non potest
prouideri de dimidia: sz pe velit: qz in bñficialibus in qbus
strictius agit. de pben. dñuis. li. vi. ita qd ibi in odiosis et a
partibus non pendẽtibus: sed hic in pendentibus a partiũ
prãte: vt prorogare iurisdictionẽ: possunt partes recedere
a forma: vt hic: nõ in pendẽtibus ab eaz prãte: nõ vt ibi: qz
non erat in prãte prium comprehendere mediam: si in re-
scripto nõ comprehẽdebat: sic ibi erat defectus forme in
cõprehẽsi. cuius suppletio nõ dẽdebat a prãte partium.
ℂ Post. sz glo. fundamẽtũ eius: qz hic agit de prorogatõ
ne ó psona ad psonam: que non cadit in ôlegar. J. c. pe. g. z
qz hec forma tollit funditus delationẽ potestat. in eos. qd
in hoc sit tenẽdũ: pendet ex dict. tenui opinionẽ qd isti dec
ciant in habitu: ergo non põt dari progatio. Hoc decidit
tertium mẽbrum pncipale: ó quo. ẽ. z tangit mẽbrum vlti-
mum. glo. plt. ibi sz pone qd duo pcedant tẽ. ℂ Restat nũc
descẽdere an pcessus habitus p duos tertio non impedito
ex post facto p tertiũ possit ratificari. glo. z qd ab initio. di
cit qd non: qz pcessus é nullus: ergo ratificari non põt. de
elec. audicio. z in regula non firmat. de regu. iur. lib. vj.
In contrarium facit de elec. qd sicut vbi electio nulla con-
sensu validat. Jeo. ti. cuz in iure. xi. q. iii. lugdunẽ. iij. q. vj.
hoc ãppe. ff. de adopt. l. adoptio. insti. de testa. mũi. ℌ. sz z
si quis: vbi testamẽtum factum sine solẽnitate validat: illo
facto milite: si teneas opi. qd processus sit aliquis planum
est qd potest ratificari: si teneas aliam que est communis.
Hic fm Jnno. concludẽdo theoricam ex qua patebit solu
tio questionis. Dic qd qñq; actus non é nullus ppter de-
fectum ẽsensus tñ: sed potest invalidari ẽsensus supueniẽs
ẽficit: z actus potest ratificari: vt in. c. qd licet. hic alle. z i. l.
iij. ℌ. falsus. ff. rem ra. ba. ff. de iudi. l. iz. qz ibi valuit iudicium
quo ad pcuratorem q̃q̃ non valuit quo ad preiudicium
dñi. ff. de pcur. l. plautius. z sic loquit. c. lugduncñ. qz ibi te
nuit ordinatio a non suo iudice quo ad caracterẽ. Aliq
actus é nullus ipso iure ppter defectum cõsensus: tũc si exi
gitur certo determinato tpe non sufficit postea superueni-
re: vt dicto. c. audicio. qz iz suppleatur defectus ẽsensus nõ
supplet defectus solẽnitatis: insti. de testa. mũi. ℌ. sz z si de
Si actus est nullus ex solo defectu consensus non tñ exigi
tur consensus certo z determinato tpe: z tunc actus vali-
datur sic loquit. c. cũ in iure. de elec. ℂ Aliq ad actũ exi
guntur alie solẽnitates q̃ ẽsensus: tũc si confirmans potest
supplere ex sua prãte defectũ ẽt quo ad solẽnitates: vt é pa
pa vel imperator. de elec. illa. de trãslac. c. i. de re iudi. pasto
ralis. in cle. validat actus. sic loquit. iij. q. vj. quippe. z dcã
. l. adoptio: sic dicit debere intelligi. ℌ. sed z si quis. vbi te-
stamentum nõ solẽniter factũ postea ratificat: ex sola mili-
tis voluntate eo postea facto milite: qz ibi solẽnitates erãt
in voluntate agere ôbẽt. ℂ Si ãt pp ôfectũ ẽsensus ôficit
actus in aliis solẽnitatibus quas supplere nõ pẽdet a po-
testate cõsentiẽtis: z tunc actus nõ validat: z sic loquit hic
Nam supposito qd duo pcedant sine tertio pcessus ôficit
in solẽnitatibus obla. libelli conte. litis. z aliis que nõ põt
momẽtaneus cõsensus supplere: igitur actus ex suppletio-
ne postea facta nõ validat. ℂ Per hoc infert ad ppositũ qd lata snia p duos tertio nõ excusato: qz snia nõ valz ex
defectu ẽt non solemnitatũ que sunt nulle ppter defectum
iurisdictionis si libelli obla. conte. litis. z alie sunt nulle: z il
la supplere a prãte tertij non depẽdet a solo ẽsensu iudicã
tis: qd talia non ratificantur: z sic infert ad simile: qd si no-

mine ordinarij sunt plures late sñie:q nó possunt rate haberi:qz solēnitates nulle:rata habitōe nó possunt suppleri. ¶ Per hoc apparet q si aliqa nó rata fuit sua nomine meo:ꝑ mea subditum:ego nó possum illā ratam hāre:vt. l. si pupillus.§.fi negocio.ff.de neg.ge.qz is non possum hāre rata:non noie meo gestā non sequeret q oia noie meo gesta rata hāre possum:quādo nullitas ꝓpter defectum ꝓsen suo posto ꝯ concludit defectus nullitatis:quo ad solēnia: defectum solēnium supplere nó possum:z predicta sūt vera:in eo q dcm est de sñia Ly.z bal.in.l.j.C.qui pro sua jurisdictiōe:is alij doctores sentiant ꝯnum:z Bul.in.l.observare.§.fi.ff.de officio ꝓconsu.z lega.z.l.qd ergo in ꝑn. ff.de bis qui no.infa.z hec sufficiāt de tertio. ¶ Hic dicitur quartū membꝝ ꝓncipale:z tangit vſi.glo.ibi z si dicis q papa nó rñdet.ad qōes ꝛc. ¶ Ad quartū ꝓncipale quaſr questioni rñdeat primo:z quid iuris:de pūcto:dicit glo.q rñdetur indirecte ex rñsione scde:qz si non possunt cognoscere:ergo non pñt citare ad cognitionez:glo. sup verbo formam:dicat q respondetur aliter.s.ó toto ad partem:qz respondet huic toto:q non possunt procedere vel cognoscere:ergo nec citare:qz citatio est paro ꝓcessus vel cognitiōis.l.in cāe.§.cā cognita.ff.de minoribus:ad ls Jc.cōsuluit:z c.pastoralis.§.i. Jnno.adaptat rñsioné alter:qz ista dicit q nó pñt cognoscere:ergo nec citare:qz in citatiōe requritur dilatio.j.c.cōsuluit:que dz dari cum cause cognitione.iij.q.vj.spaciuz:qđ non placet Jnno.qz.§.spacium loquitur de dilatione ad probandum:sed dilatio citationis non requirit cause cognitionem:z idem no.de rescriptis cum cōtingat. ¶ Nunquid aūt citatus in iure indistincte debeat comparere:dicit glo.q aut est certum q tertius non est accusatus:z nó tenet cōpere:si est dubium: ls in veritate non sit excusatus citatus tenet comparere:ertius est in dubio q comparet:qz posset eē excusatus:vel sibi cōmūsse cām. Jnno.ꝛz primum membrū:quo ad secūdū aūt vbi est dubiuz:dicit q aut duo simpliciter citant z in citatorio apparet q tres sunt delegati:nec aliqua fit mentio de impediméto tertij vel ipsius absentia:vel aliud nó allegatur in rescripto:ꝑ qđ cōcludatur vel appareat duos tñ hāre iurisdictionez:z nó arctat citatio:nec compere tenet.qz eo q aliqd non allegat est certū parti q illi nó hñt iurisdictionem:ex forma citationis. Ad hoc q no.de dila.ꝓterea. ¶ Hec ob.q sit possibile q sit excusatus:vel cōmiserit:qz si ꝓpter qōcūq; dubiū de teneret comparere iam sequeretur q quilibet teneretur comparere a quocunq; citatus:qz possibile est q erat delegatus pape vel imperij:qđ esset absurdū. ¶ Sed vbi talis cā allegat in citatorio per quā ꝓcludit iurisdictio in c.i.ārc dz cōparere:qz ó ls dubio bz cognoscere iudex:z hoc ꝛz Jnno.z bñz ex tali assertio ne iudicis fit res dubia.ff.qđ uo ad lībert.pcia.non licz.l.ij. Idem cū citatus bz iurisdictionē:is dubiam exceptiōe: qz tunc dz ire allegaturus ꝓnilegium suū.ff.de iudi.ñ quis ex aliena ó ℞ptie:super litteris:z no. Jnno.c.cum super. ¶ Expedita substātiali forma huius.c.accipio aliqua declaratiua ad tex. Et ꝓmo aliqua videnda sūt circa moduz excusandi z ꝓmo erga pſonā nuncij. ¶ Quero ꝓmo q̄lis dz esse nuncius gl.dicit q probate fidei.ꝛcvj.di.nobilissim⁹ Host.dicit nihil obesse ēt si nuncius sit infamis dūmodo sit canonice destinatus de ℞ptie:scis citatus:qz hic agitur de modico ꝓiudicio:z simplici certificatiōe p quā ius alterius nó ledit:z sic credit vni testi.de testib⁹ in oi.ad hoc.l. item venīt.§.a quo.ff.de pecu.bere. ¶ Scdo quero cum glo.cui dz fieri fides q sit certus nuncius:dicit glo.q iudicis.ff.rem ra.ba.l.ne satisdatio:z fides faciēda est iudici cū fm ea que cōra eo probāt debeat iudicare:de renunciatōe in pñtia.iij.q.vij.iudicet:vnde dicit glo.q etiā fieri debet fides pribus:de hac excusatiōe:qz p hoc constat q habeant iurisdictōez:de qua fidem facere debent.j.c.cū in ure.

¶ Quero ꝓsequēdo glo.an huic nūcio vel excusatori credatur sine iuramento gl.q nó credit q̄tūcūq; fidelis sit:ó probat.j.qñ:z qz vnus testis nó credit.iij.q.iij.§.vnus:ideo sequitur in rescripto:ꝑ qđ potius credit litteris q̄ nūcio:qa idonea est ꝓbatio ff.ó pigno.l.q̄bitur:z q respicat litteratorie respicit vtrūq; dubium:vel est exponendū. Bof.hic ꝯ qui dicit q sufficit certus nūcius sine litteris:alias quare diceret ista certum cum debere:cum sive sit certus sive nó:sufficiant ista. Idem Jnno.dicens q nūcius dz esse certus z probate fidei:z forte seruiēti:notoq credaret:cuz hoc nó sit magnum periculum:vel cū non agatur de magno preiudicio:z sufficeret ēt probabilia argumēta:de cle.peregri.c.j.z.ij.dat tñ ꝓsilium q iudices mittāt ad eū suos nuncios. Et no.casuz fm Host.z Bof.in quo creditꝰ nūcio nó iurato.ad hoc qđ no. Jo.xviij.di.placuit in glo.ij. ¶ Quero tertio qđ si citatꝰ velit probare q ille nó est nūcius dic q ls pót directo p cōfessione:de ꝓfessis.c.fi.lib.vi. Jmō z indirecte:vt pz ex no.de elec.bone. ¶ Quero cū alia glo. q̄rto q̄liter probatur impedimētum aliter q̄ p nunciuz:dic q probāt̄ p testes:q est infirmus vel absens longe.ó cle.pegri.tue. Idē si probetur captiuitas:vel alia impotētia iuris vel facti ó rescriptis:cessat status:z poterūt hec probatiōes recipe conde legati.vi clausule ad hoc.l.c.si ꝯ vnum:li.vj.z si iudices qñ non est sufficiēter probatū interloquātur imputēt sibi preo: si non appellāt:qz lis trāsit in rem iudicatam:cum sint iudices ꝓpter dubium.ē.de cle.electi. ¶ Scdo ꝓncipaliter videamus aliq̄ circa substātiam certificationis:vt q non est necesse q certificet:qz statim sunt certi:de impediméto tertij.ex quo non venit:nam si non venit:aut hoc est:quia nó vult:aut qa non pót:z in quolibet istorum casuum pñt procedere:ó primo cum nó vult patet.Jeo.c.§.addicimus:de foro cum nó pót:pz hic in pn.Sol.dicit gl.iij.q ls sciant tñ ecia hoc denunciandū est:qa dz de hoc ecia constare anteqū ꝓcedant:qa posset esse q vult z pót interesse:sed non stat p eum:sed p preo que ipm ducere debēt sua expēsis:cum sua expēsis non teneat venire ó vi.z ho.cle.cum eb omnē ad hoc qa si mulier sciat accusationis libellū posrectum recte tñ nubit cum ei nó est denūciatū.ff.de adulteriis.l.denunciasse:in glo.ibi ls sciat:certe si scirēt possent procedere dz tñ posset ꝓbari:qa hec denunciatio non regrit nisi pp fine scienti. Item nó seqret nó interest ergo nó interest:qa nó vult:vel nó pót:qa potest esse q vult interesse:sed nō ꝓmittitur:vel nescit diem quo illi cōgregari debēt vel forte oblitus est diem:sed illud parum dz:qz z ita posset dici de tertia:vel centesima citatiōe:vñ cōiter seruat hodie hoc adiectio:qñ est citatus:z nó venit:facit qđ no.j.c.proxi.et est simile:qđ dr de elec.q sicut:z c.ecclesia:ls dicant aliqui aliud in electiōe ꝓpter periculū morte que ratio hic cessat. ¶ Item qñq; in vno solo remanere pót electio:vt no.de postu.gratum q hic esse nó posset. ¶ Ratio glo.de expēsis nó placet Host.qa p eam seqr q nisi p ei satisfaciat ó expēsis:q venire nó teneret:sic nec pape:obediremam et si eas petere possit:adhuc nó est locus petitiōi:cum sint incerte:sed cia facto:ex quo ad locum venerit p pignora:vel alio mó sibi poterūt prouidere:fm Host. ¶ Venio ad vl. sed illa q̄ppe:vbi gl.opp.q hec vba sint impertinēter posita:qz nihil ꝓcludunt ad ꝓcedentia. Glo.dicit q est q̄dam interpositio:vel dic q hic ponit rō victi:qđ declarat vt in casu:qa papa ostendit ex intentione mandantis:q duo non possunt ꝓcedere sine tertio:deinde hoc extendit ex vbis z forma mandati:z illa verbalia q̄ppe:competētius ponentur post illa mandatis si quid ꝛc. ¶ O pp.cum alia gl. q melius sit compromittere vel habere vnum iudicem q̄ plures:vt pz.ff.de arbitris.item si vnus.§.ꝓncipaliter.j.de arbitris:annotat.Sol.dicit glo.q quo ad iudices.melius ē hīe plures:quo ad arbitros:melius est hīe vnus ꝓpter naturalez hoium diffessionē:si tñ compromittatur in duos ꝛz cōpromissum:z dz iudex eos cōpellere ad eligendū tertiū

ve dicto.§.pncipalr:r.l.c.suspitõsio. ¶ Assignat Hosti.ra tionem:inter arbitros r iudices:qz cõiter arbitri accipiun tur amici partium:r sic proni sunt ad dissensuz:r aliquan do sunt ignorantes:sed iudices prudentes r aptiad con sentiendum iurí:plusq̃ arbitri:r melius plures vident q̃ vnus. ¶ Venio ad ver.

Addicimus. Clausula q̃ si nó óes poteri tio sub importéria icludit vo luntatez.b.d. ¶ No.q̃ nó posse vt q nó vult. ¶ No.de vbo q̃ nó denotat pcisam voluntatem:sed cum q̃dam in spensione deliberatoria.j.§.sexta in pn.ubi si reus nó velit statim. ¶ No.q̃ delegatus qui sine cá non exequit delegatiõem est grauissime arguẽdus. ¶ Nota equipari sub terfugientem:r conténentem:quo ad hunc casum ex quo nota q̃ alo non p oia sunt paria:nam plus peccat conténeno q̃ subterfugiens:qz plus expresse p̃dicere vt:q̃s mi nime consentire:de bap.maiores. ¶ Oppo.q̃ verbũ vo luerit is sup fluum:ex quo sub vbo poteritis includitur volũtas.vñ ob.ó ℟ pt.scisciratus dic q̃ hoc cozrigit illõ. ¶ Oppo.q̃ non solum arguẽdus recusans:sed ét puniẽ dus sit:de ℟ pt.scisciratus. Glo.stat p̃zio in pn.in fine tñ dicit p̃zium q̃ sufficit redargutio:qz non agitur de preiudi cio partium. ¶ Quero qd si tertius nó potest interesse:p pter impedimẽtum rei familiaris:an ex hoc sit excusatus: glo.dicit q̃ sic:qz nó tenetur negligere ppria.ff.de iudi.l. si longius:qõ intelligunt doc.qñ piculum ppriox est gra ue:de dona.ad apostolice:alo vix cessaret excusatio cũ vix inueniatur aliqs qui non sit circa singularia negocia ali quantulum occupatus fm Hosti.sed an hic negligens po terit puniri:dicit gl.q̃ sic: de ℟ ptis:scisciratus:a quo süt possit puniri:dicit glo.q̃ cõiudices non possunt:qz par in parem rẽ.ẽ.de elec.innotuit:ordinarius nó:qz delegatus maior est eo:q̃tum ad illam cám.ẽ.c.sane. Ideo papa erit ille qui eum pót punire:r hoc faciet ad relationem p̃iudi cum:vel forte satis erit punitus redargutiõe cum alij nó p̃iudicetur:dicit Hosti.q̃ ordinarius potest eũ róne pec cati redarguere:in summa.e.ti.§.qd sit eius offiñ.v.sed p quem. Jo.an.remittit de ℟ prio.c.ñ.r hec sufficiant vsq; ad.§.sexta.qui sequitur.

Sexta. Si reus coraz delegato citatus obicit ex cõicatione actor:quã nó pbat infra tpõ debitum auditur actor. Si vo probat delegatus absolvet actorẽ si excõicatus est:ppter cám sibi cõmissaz:si pp aliã l.q̃ sibi cõmissa est:nec est de reseruatis pape ad eum ad quẽ spectat:remittet:qui si nó vult absoluere delegatus ab soluet:r absolutus sup eo de quo erat excõicatus:excõica tor parebit excõicatus:q̃ si malitiaz adhibet delegat° de cã cognoscere.b.d. Prio ponit qó:que soluit ibi hãc du bitatõez. Sco ponit ꝑa incidẽs qó:quã soluit ibi:quo ca su:r qó ibi sin vo. ¶ No. primo q̃ excõicatio quẽ repellit ab agẽdo. Et no.practicã opponẽdi excõicationẽ p̃ acto rem:vt.l.oppono q̃ nó pót stare in iudicio:qz est excõica tus:ad hoc ó iudi.intelleximus. ¶ No.so q̃ exceptio di latoria statim r sic sumarie est pbanda:r si altoriẽ exigat indaginem repellitur:r actor interim agere permittit:r sic tpaliter repellitur. Et no.practicã pcedẽdi in talibus di latorijs p̃ plonam partis:qz opponẽti vel incontinenti:si non offert pbaturum:datur dz terminus ad pbãdum:po stea non auditur:ad hoc hodie dic:vt de excep.pis.lib.vj. ad fi de excep.pastoralis. ¶ No.tertio practicã pnũciã di:sup dilatorijs p̃ excipientẽ:qz dz pnũciari nó obstanti bus exceptionib° ad ulteriora pcedẽdũ:r actorẽ absq; of fendiculo ad agendũ admitti. ¶ No.quarto q̃ id dẽ cõ stare iudici qõ constat legitima pbatione vel confessione vide.ã.c.p̃sultationibus. ¶ No.quto casum in quo delegati iurisdictio se extẽdit ad aliud q̃ cõmissum:vt possit ab soluere plonas in iudicio:litigãtes pp excõicationẽ ad li tigãduz inhabilẽs:r hec vã qñ excõicatio ẽ cõnexa cause de qua in iudicio p̃ditur:qz ab ea occasionata:vbi autẽ illi nó annectit:qz pp aliaz separatam cám p̃mulgata dz ad excõicatorem:tunc remittit:siue excõicator tunc fuerit ordi narius:siue delegatus:r sic appet q̃ delegatus excõicans pót qcũq; absoluere:de quo.j.c.querẽte:r q̃ a sinia lata p delegatum non absoluit ordinarius:nec alius pape dele gatus:nisi expresse vel tacite sit cõmissa. ¶ Nota sexto ar gumentum q̃ iuramẽtum est de forma absolutõis de quo de sen.excõ.cũ deliderem. ¶ No.septio q̃ delegat° ptes ét ꝑpter aliam cám separatã a cõmissa excõicatos absol uit in subsidiũ negligẽte excõicatorie. ¶ No.octauo q̃ delegat° ét ad pparationẽ cãe a papa sibi cõmisse nó ab soluit in casibus pape reseruatis. ¶ No.regulam q̃ dele gati p̃as extẽditur nó solũ ad pncipalr commissa:sed ad oia incidẽtia sine q̃bus cã nó pót aliter expediri ét accessoria. ¶ No.ex.v.sin vo.primo q̃ absoluto excõicato pp aliam cám:delegatus iz absoluerit nó pót de pncipali cã ꝑpter quã extitit excõicatus absoluere:sed ad excõicato reiz est remittẽdus:vt de cã cognoscat. ¶ Fallit in duob° casibus. Primus qñ cã pncipalis foret expresse delega ta p̃missa. Secũdus quãdo negligẽs est excõicator in co gnoscendo:qz tunc róne accessorietatis cognoscet de illa. ¶ Veniamus ad declarationẽ materie huius ptis capi tulũ r q̃ro primo an lras impetratas ab excõicato aduersã° vti possit inuito excõicato:q̃dam q̃ sic:qz cões ad hoc de resti.ꝑo.ex cõquestione:r q̃ ibi no. Secõo qz pena excõi cationis nó dz afferre p̃mium de sen.excõ.si vo hec iz hic Jnno.dic nó excõicatum vti nó posse:qz nulle r pene non affert p̃mium nisi afferat ex necessaria cõsequẽtia pene:vt no.ff.de nego.ge.sine hereditaria:ad hoc facit q̃ no. Jo. an.in.c.j.de ℟ prio li.vj.in glo.ordinaria.ij.tñ dicũ Jnn. pót intelligi qñ lre impetrate p excõicatum sunt alique se cus si sunt nulle:vt no.in.d.c.j. ¶ Secũdo qd si impetra te sunt de consensu cõi excõicati:r non excõicati q̃dam q̃ valent ad profectũ nó excõicatu:sicut in testõ quo relinq̃tur capaci:r non capaci:alij q̃ valent:iz excõicato possit obici cẽ.r de excep.pis.li.vj:r ante litez r post Jo.an.re mittit ad regulã vtile p inutile:de reg.iu.li.vj.ibi Jo.an. cõcludit in casibus in q̃bus pót impetrare excõicatꝰ de q̃ bus de ℟ pris.c.j.li.vj. Casus nó dz dubiuz. In casibus in q̃bus non pót:sed si duo sunt excõicati:r non excõicati ꝑ certum impetrãtes si ius agẽdi est diuisibile per ptes:qa sunt plures heredes:vel diuisibiles numero:qz cuilibet cõ petit ius agẽdi insolidum:r tunc nó valet q̃tum ad impe trantem excõicatum:sic quo ad aliũ ff.de leg.ij.l.si ricio r menio. Si ius agẽdi est indiuiduũ ex pte agẽtiũ:vt qz sũt plures hẽdes agere debentes:p seruitutẽ:vel iurepa.tunc ℟ ptũ nõ dz:qz vter q̃ agit. ¶ Si vo vnus est actor alter reus:si excõicatus est actor:qz pncipalr ℟ ptũ dz ortũ ab actore nó valet ℟ ptum:si est reus valet:quo ad eũ r quo ad actorem agere volentẽ:r qz vt reus pót esse in iudicio excõicatꝰ:vz:r quo ad eum:de excep.c.fin.r patet de iudi. intelleximus:de ℟ prio.c.j.li.vj.sic tñ q̃ non poterit ex eo actorem recõuenire:vel agere:vel aliud quod ad defensio nem non spectet facere anteq̃ absoluat:de excep.cũ iter. r hoc de hoc puncto. ¶ Tertio excõicatus cõtra quẽ ꝓscriptio currit:agit r repellit an posset excõicatus repul sus post tpõ prescriptionis agere:hic fũt opiniones. Prima q̃ possit:qz ei nó currit tpõ cum agere non possit r stat p iudicem vel partem ad hoc de concei.ꝑben.qz diuersita tem. Alij ꝑ quia stat p eum:hoc remittãt de excep.signifi cauit:dic si excõicatus sine culpa r p eum nó stat quo mi nus absolutionẽ peteat non currit tpõ:si excõicatus est ex culpa r p eum stat quo minus petat absolutionẽ:tũc cur rit tpõ:quia qui pót facere vt possit rẽ.de regu.iur.lo pót li.vj.de elect.c.ñ. ¶ Quarto an excõicatus ꝓscribat ꝑ nõ excõicatum:dic q̃ sic:qz ꝓscriptio currit ꝑ negligẽtes.j.de ꝓscrip.vigilanti:imputet sibi non excõicatus:si non agit

rum excõicatus ꝓueniri possit de iudi.intellexim⁹. ¶ Quito dato termino actori & reo ad ꝓbandũ:reus excipit excõicationẽ ꝯ actorẽ:lapsum est tpõ ad ꝓbandũ:an currat tpõ ad ꝓbandũ:ita q̃ lapso termino non possit ꝓducere reus. Quidam q̃ sic:qz agere poterat excõicatus:& acta valida q̃ũcũq; esset publice excõicatus de excep.pia:li.vj.secus in iudice.ff.de re iudi.ad ꝓbandũ:imputandũ ergo opponẽti:qõ temperat Inn.hic de ꝓcessu in detrimẽ tum excõicati bĩo:cõ.qõ non placet:p.c.pia:de excep.li.vj.qui rex.logꝝ indistincte:tene q̃ non poterit opponere post terminũ:qz non est puniendus:si ꝓcurat veluratem primi:& bonũ aie eius. ¶ Item hoc tene:qz terminus est statutus parti:vt ꝓducat:nisi fit impeditus legitima cã.et hec est legitima cã:q̃re interim ꝓducere non poterit:qz excõicatus est repulsus ex iusta cã:vñ non est cum quo ꝓducatur. Sexto excõicatus est actor reus bz reflexo:quoad eius defensionẽ vult publicare:non publicat.ff.terminum: an poterit postea tene q̃ nõ excõicato currit tpõ:& ei imputat oẽ quod facere obmisit:qõ facere poterat excõicatione non obstãte ea excõicatione durãte.ideo cum vt re⁹ potuerit cõ.vt lite non ꝓte.qñ.§.in alijs:de testi.significauit. ¶ Opp.q̃ ex quo non vult ꝓbare ipsum excõicatũ. ampliꝰ audiri non debeat de ꝓba.ls cãm.Sol.dicit non velit non nolit:qõ denotat expressam ꝓtumatiam:vt ps ex no.de dolo.finem.qz vult:sed non mõ. ¶ Septimo qd si dicat opponẽs post terminũ se ꝓdidisse attestatiões retinum quas ꝓdurit ante terminũ an admittat ad hoc ꝓbandum:q dam q̃ non audit:qz ad hoc statutus est terminus: vt post terminum non audiat:maxime q non ꝓindicat ĩ ꝓncipali:ad hoc.ff.c.soluit cõ.Alij tenẽt ꝯriũ.p q̃ quo fa.ff.de edẽ.l.si quis ex argẽtario.§.fi.c.l.sc.qdam dicũt hoc arbitrariũ:ad qõ vide no.in.c.cum in iure.in vltima glo.tñ.vt dicit Inno. Host.remittit de excep.pia lib.vj. ibi fiat ponũtur opi.& de sen.exc.solet li.vj. Ol.concludit q̃ si legitima subest cã audietur post terminũ:quã cãm bñ arbitror arbitrio iudicis relinquẽdam:& hoc tene:vt in ꝓdicto glo.no. ¶ Olo.no.ꝯ ó excep.pia li.vj.sup vñ.vnꝰ. dicit primã opi.est cõis:vt no.doc.in.d.c.pia.& vcõ.c.solet:de sen.excom.li.vj.& id tene:qz nõl deperit aduersarius & si illud in tpe turno fortuito hoc in tpe boiis in quo curi⁹ agitur.ff.de arbitris.l.cdlius. ¶ Octavo qd in cã appellationis:dic q̃ non est locus huic ꝓbationi de qua in tex. qz audit in cã appellationis excõicatus p qõ dicat reus ne cessatio non absoluẽdum cum possit ẽt excõicatus cẽ in iudicio:de iudi.intellexim⁹ rex.vt in ꝯ.in.c.p tuas.ff.ó sen. excom.dic vt ibi:& de relatione ab excõicato.qz non audiatur nisi ꝓbet absolut:qz cõtemnere videtur. ¶ Nono an ad repellẽdum excõicatum sufficiat ꝓbare denũciationẽ ad hoc de excep.pia.li.vj.de sen.excom.ls.eo.lib.tene fm Host.hic q̃ si constat de publica nunciatione sufficit.ar. ã.de postu.c.).& qz solẽniter cõ.de renũ.in pñtia. Nõ obq̃ debeat expimi spẽo cõ.vt in.c.pia:qz ibi de occulto hic de publico. Item de circũstantijs poterit cerũcari:qz ex talem ex officio cõ.vt ps de excep.exceptionẽ:ibi tñ in.c. pia. Jo.an.vt tenuit ꝯriũ. ¶ Decimo an sufficit fama cõ stare de excõicatione ad repellẽdum cõ.tene q̃ non de excep.pia.ls fama in multis operatur nõ vbi exigit ꝓbatio:nõ dicit ꝓbandũ p alias ꝓbationes legitimas:vt ifra eod de ꝓba.post cessionem:dic fm abba.ꝯsiderandum modũ opponẽdi:si opponit famã ad ꝓbandã exceptionẽ non audiatur secus si opponat ipsam infamatũ:ideo non audiendus nisi se purget: alt.decre.cũ desideres.§.fs ó sen.excõ. ¶ Undecimo q̃ ꝓbet ꝓfessio cõ.dic q̃ est facta ad ꝓpria interrogationẽ idem si sponte a timẽte ꝓcellam. ¶ Undecimo qd de occulto hereticõ an ipm absoluet delegatus, quidam q̃ sic.xxiiij.q.iij.notandum:de hẽticis ad aboliẽdam. Alij ꝯ ꝓ eo qz talis non est:nisi solẽniter reconciliẽdus.i.q.vij.si qs oẽm:& c.quotiẽs:sed dic q̃ ad mandatũ delegati ordinarius absoluet:vt dicta decre.ad aboliẽdas. Host.tñ dicit ꝯriũ posse dici:p.c.excõicamus.el.ij.§.sane clerici de quo dic vt ibi no.in glo. ¶ Decimotertio.in quibus excõicatis ꝓcedit decre.quos absoluere possit ĥ delegatus:dic fm Inno.q̃ ꝓcedit in excõicatos a iure in casibus a iure non reservatis:vt dicit ifra in excõicat.:a delegatis:vel ordinario:si fit notorius iniam non tenere:vel iniustam:ipsi delegati absoluẽt:de appell.solicitudinẽ.§.si vo. Si certum est iniam esse iustã:vel dubitet ad excõicatorẽs remittit:vt statim ps. Per qõ dicit q̃ absoluet ẽt excommũicatos a legato.cum sit maior eo.de offi.lega.studuisti. ¶ Decimoqrto.an legat⁹ de latere absoluat excõicatos a delegato pape:nõ qz maior eo.ũ.c.sane:ls qñq; reservatos pape absoluat:de offi.lega.q̃ trãslationẽ:qz in his absolutio.ũbus in legato stricte cõ.de sen.excõ.cũ alioꝝ.ab. ¶ Decimoqnto qd ó delegato iferioris an absoluet eos quos ordinarius posset:nisi refusaret sibi absolos ex:& sic excõicatos ab inferiori ab⁹ non ab epõ cõuicnis cõ.de ma. & obe.cũ inferior:de pẽi.di.j.vbum. ¶ Decimosexto.an absoluat archi.deleg.subditos suffraganei:nõ qz nõ bz cõ. vt in.c.pastoralis.§.ii.j.de quo de sen.exc.c.venerabilibus. li.vj. ¶ Decimoseptimo:an possit delegatus iferioris absolvere excõicatos a delegat] epi.dic q̃ sic fm Inn.qz sicut delegat⁹ pape cõ.absoluit excõicatos a papa:ita & absoluit ab ordinario delegatus ordinarij:nisi ordinarius sibi reservauerit. ¶ Decimooctavo.an epõ posset absolvere excõicatum ab alio epõ.illo negligẽte:tenẽt qdã q̃ sic. sicut pót delegatus papa illo negligẽte:tene cõtra fm ab. qz delegatus pape vices pape tenet:& hoc facit iure accessorio:sed nõ est aliquid accessorie in persona episcopi cõ. ¶ Decimonono.an si delegatus est functus officio ad quẽ remittit an delegati absoluẽt:dic q̃ non:qz non bñt potestatem:sed tunc absoluet papa de offi.ordi.pastoral.Inn. dicit q̃ mortuo delegato cui alius non succedit:vel lapso anno illi delegati dati ẽt ad aliã causam absoluũt. ¶ Vicesimo qualiter ꝓbatur malicia:dic eo q̃ non absoluit infra tpõ cõ.nisi aliqd rõnabile cõ.ó rescrip.ab excõicatore. c.si qñ. ¶ Vicesimoprimo:an delegatus iferioris possit absoluere excõicatos a sentẽtijs latis a delega.inferioris eisdem dicũt quidam q̃ nõ.ar.de offi.leg.studuith.qz ex quo alteri cõmissa fuit cã alter se non bz intromittere. Alij ꝯ. vt sicut delegatus pape absoluit a sentẽtijs delegatorum pape:ita inferioris:& hoc placet Inno. Host.dicit in delegato pape esse spẽle ꝓpter excellẽtiã delegãtis:ar.de ma. & obe.ꝓpter tuas:& pp locoꝝ diũitiã de resti.in inte.cuz ex iste & pp motus periculũ de sen.exc.sacro. ¶ Vicesimo secundo qd si facta remissione ad ordinariũ ordinarius renuit absoluere ꝓtendẽs manifestã offensam:dic q̃ delegatus de hoc cognoscẽt:& ipsum ꝓbare volentem ꝯ.viij.dies admittẽt:aliter aliũ absoluẽt. Caueat ergo ꝓtendens q̃ veniat sic paratus q̃ possit hoc ꝓbare aliter ꝓdẽnabit in expensis:& dicit Inno.sic procedendũ:& ponit practicã quaz statuz ponã:recitat aliter tenere:q̃ si excõicator opponat manifestã offensam:ls neget excõicatus de hoc nõ cognoscet delegatus:sed habebit supsedere donec absoluat:nisi esset notoriũ q̃ falsum diceret excõicator.ar.de app.solicitudinẽ.§.sin vo:& ps cauere ne dubiũ dicat notoriũ:vt econtrario de ꝛpto cũ ꝓcingat. Jo.an.neutrã approbat.ꝓcedẽ ubi placet:fm quã practica erit procedẽdi. Judex mã debit excõicatori vt absoluat si excõicator nihil opponit & paret habebit obtentũ. Si nihil opponit & nõ paret absoluet:cũ opponit & nihil manifestũ adhuc absoluet:si opponit aliqd manifestũ:aut opponit ꝓtumaciã manifestaz ꝓcipitat vt absoluat cã cautiõe de vb.si.ex pte:& c.fe.si opponat de manifesta offensa:& excõicatus fatet nõ absoluet:nisi satisfaciat. Si negat excõicatus ꝓbabit cõtã delegato:q̃ bz potestatem de hoc cognoscendi incidẽter:& rõne accessorij:ideo aliqui dicunt vocandum excõicatorem

ꝙ eum pro quo lata est ista: vt si velit aliqd opponere possit. ¶ Alij ꝛ hoc plus placz Inno. ꝙ nec excõicatorẽ: nec eum pro quo est excõicatus vocabit: nisi forsan ad hoc: vt videant cautionẽ ab excõicato pstandam: ad hoc qõ no. ꝺ sella. in noie dñi ꝛ quod no. de app. q̃ fronte: ꝛ vt lit. nõ cõte. qñ. §. in alijs. ¶ Vigesimotertio qro de forma iuramẽti: dic vna vt iuret stare mandato iudicis: alia vt iuret stare mandato eccle sic: quibz est bona: ꝛ idem sensus est: facit qz qlibz iurat stare iuri: de ver. si. ex pte: vide qõ no. ꝙ met. causa. c. primo in quarta glo. de sen. excõ. ex tenore in. ij. gl. ¶ Ulterius ad glo. quero cum glo. in verbo donec: de rõne dubitandi: dicit glo. ꝙ hoc mouit ad dubitandũ: qz forte credebant ꝙ opposita excõicationis exceptione ꝑ actorẽ eodem instanti procedi deberet super vtraq; ꝛ sic dubitabant sup ordine ꝓcedendi: sed hic ꝓcessus inordinatus est a iure improbatus: ꝙ eodem instanti sup exceptionib⁹ ad ꝓcessum: ꝛ principali negocio ꝓcedatur: qz repugnant et ꝛmantur ꝛ ꝓcessus cum in vno negetur ꝓcedendũ in alio. de iudi. exhibita. Ideo papa vat hic ordinẽ: vt incontinẽti audiat reus: vel sibi statuatur terminus: post quem si nõ ꝓbetur non audiat: ꝛ in ꝓncipali procedatur: ꝛ hoc primo. ¶ Uel scõo dic ꝙ forte dubitabant: ex quo legitima opponebat exceptio: semp differenda esset: donec ꝓbaretur ꝛ sic ꝓcessus differendus: sed rõ decidendi: qz talis exceptiones sunt refutande: qz opponunt multotiens ad ꝓcessus dilationẽ: ꝑ qs bz iudex ꝓuidere terminũ statuẽdo: de dolo: nnem: ꝛ pz hic: qz tales exceptões sũmarie sunt expediende: ne pp eas nimium ꝓcessus dilatet: nisi reqrerẽt altiorem indaginẽ: ꝛ longã morã: de rest. spo. ii. ꝛ. ¶ Glo. sup vba. j. terminũ. ☞ pp. ꝙ nõ sit necessaria termini statutio ab vsu: qz ipso iure hodie hic terminus est statuꝛus: vt pz hodie de excep. pla. li. vi. gl. fatet: ꝛ ponit effectus illius decre. pla. de excep. li. vi. vide eam. ¶ Glo. sup vbo ex confessione no. ex ista ꝙ in exceptionibus ita ꝓcessi. quasi velit si partes arcant ad rñdendum cõtendo vl negando ex quibus surgit lit. cont. de lit. cõte. c. j. de elec. vndum: concluditur ꝙ sup talibus sit lit. cõte. ꝓpter qõ gl. querit de duobus: primo an super exceptionibus: sit necessaria lit. conte. ¶ Secundo an sit necesse super hoc iurari de calumnia. ¶ Ad primũ glo. rñdet ꝙ nõ contestet lis inducit decre. ¶ Secõo determinat sm vnã opi. cõtestationẽ in talibus necessariã per titulũ: vt lit. nõ cõte. ꝓ totum cum in talibus detur libellus: ꝛ iuret: ꝛ alia obseruent dicit tñ aliquos nõ seruare: ꝛ dicit ꝙ male facit: vt credit: allegat de app. interposita. §. ñ. finaliter alij tenẽt ꝙ in talibus non exigit lit. cõte. qz iura q̃ loquũtur de lit. ꝓ. ꝛ illa exigũt loquunt de negocio principali nõ loquunt de accessorio exceptionũ: ꝛ multo iure cauet ꝙ nõ teneat ꝓcessus in talib⁹ ꝑte. obmissa igit rẽ. ¶ Dicit Bosti. ꝙ qdã sũt exceptiões q̃ opponunt ante lit. cõte. ꝛ in his dicit ꝓstationẽ debere fieri ꝓ totum: vt lit. nõ cõte. Quedã sũt exceptiões que opponũtur post lit. cõte. ꝛ in talibus est necessaria lit. conte. qz sufficit conte. ꝛ fundamentũ principalis litis super quo fundatur tota superficies iudicij ẽt quo ad exceptiones alias: quot essent exceptiones tot essent litis conte. dicit tñ ꝙ vtroq; casu non exigit iuram solẽnitatem in talibus exceptiõibus: q̃ regitur in cã principali: alias finis non esset: dicit ẽt ꝙ in ꝓmo casu expediri posset ꝓpter plitatem occurrentẽ sine lit. cõte. alle. de appel. interposita. §. fi. ¶ An autẽ iuramẽtum de calũnia in talibus sit ꝓstandum glo. dicit ꝙ si cã spũ alia est: iurabit in cia: de veritate dicẽda: si ꝛpalis ꝺ calũnia: alle. C. de iura. calum. Li. ¶ Bosti. dicit ꝙ nõ inuenitur ꝙ sit iurandum de calũnia: in illis q̃ ante lit. contes. opponunt. Fatetur ꝙ iuramẽtũ de malicia vtroq; casu vbi iudici videatur: sive ante litis cõte. sive post opponat exigendum alle. de iura. calũ. c. ij. li. vi. ꝛ sic dicit debere intelligi: qõ no. in sũma: de excep. §, ꝛ quãdo sub. §. hoc de talibus: vbi. quid si quis impetrauerit: ꝛ ver. sequenti. ꝛ vide qõ no. in spe. de excep. §. viso: ꝺ. sed numqd iudex põt: ꝛ de lit. cõte. §. pe. in pn. in. §. sed numqd tractat. ¶ Ex hr libello oblato offerẽdus sup excep. glo. hic sentit ꝙ sic. p. c. j. de libel. obla. Ubertus de bobio: dicat q̃ nõ est odiosus libellus: debẽt tñ dari in scriptis: vt tollat facultas variandi: vt actor sup eis possit deliberare: dic canonistas tenere libellũ offerendũ: sed si obmittat dic ꝙ tenẽt ꝙ ꝓcessus nõ vitiat: alle. hanc gl. ꝛ no. de lit. cõt. §. pe. ꝺ. j. dic ibi guil. ꝙ opi. Uber. fuit in curia: ꝛ vbiq; ꝛ bñ: vt sit finis litũ de dolo. finc. in illo. §. pe. tractat: ꝛ discutit dubiũ dui⁹ gl. ꝛ finaliter concludit cõtestationẽ nõ necessariã in exceptiõib⁹. ¶ Glo. in vbo excõicationis opponit ꝙ nõ ois excõicatiõis exceptio repellat a prãte agẽdi: de cle. ex. mi. si celebrat. So. dicit ꝫ loq: maiori ꝓximo de minori: puto tñ sufficere qõ opponens in pratica dicat simplr: dico te excõicatum no audiendum: qz in dubio intelligit de maiori: de sen. excõ. si quẽ. Item qz sancto se declarat: put dicit cum non auduri debere: ad agẽdũ ꝛ vide qõ no. de elec. ꝙ sicut qualiter exceptiones intelligant. ¶ Glo. in verbo formã: de qua forma qdam ꝙ de forma. c. ex parte. de verbo. signi. Alij contra: vt doc. p de forma. c. a nobis. ij. ad finem de sen. excõ. sm primã rex. loqꝛtur de forma cautionis prestande ꝓpter absolutionem: sm scõam loqtur de forma imediata ipsius absolutiõis qñ ter debeat absolui ꝛ reconciliari: ꝛ sic non de preambula. ¶ Glo. in ver. aliam multũ obscura est. ¶ ☞ pp. primo ꝙ ifa hec ꝓpositio dicat sibiipsi: nam in ꝓncipio dicit delegatum absoluere debere hic in. ꝺ. ita vt si dicat delegatum remittere debere: vt absolvat igit: glo. primo post sm gl. loqtur qñ est excõicatus specifice ꝓpter eam cõmissam delegato quo cãu cũ iudex sit cãe ꝓncipalis iudex est totius accessorij: vñ nõ est necesse ꝙ remittat. In ꝺi. ita vt si mutat casum qñ fuit excõicatus ꝓpter aliam cãm: forte qz ab eo petebat equus nõ corã isto petit. x. cuz nõ sit iudex ꝓncipalis cause: ꝛ possit expedire qõnem sibi cõmissam remittẽdo: ꝺz remittere ꝛ nõ põt absoluere: ꝛ sic loquitur hic. ¶ Contra vtrunq; obstat: qz si hic erat excõicatus: vel pp eandez: vel pp aliã cãm: ergo non ꝺz impetratio rescripti ꝙ cũgit neutro casu nec ꝓncipaliter nec in subsidiũ absoluere põt de rescripto. c. j. li. vj. Item in eadem cã si fuit facta impetratio nõ ꝺz prima lite pendẽte nõ facta mentione de ea infra ꝺ ap. vt debitus: de re iudi. inter. ¶ Tertio non valet: qz iste littere fuerunt impetrate ab excõicato: glo. rñdet ꝙ ꝺz rescripti ab excõicato impetratũ nõ valeat duráte excõicatiõe: vt hic: ꝛ iõ repellit si opponat donec absoluat: si saltẽ hodie ꝺz eo absoluto: vt ex eo ꝓcedi possit: allegat de except. pla. li. vj. ¶ Hic glo. sequtur opi. Bernardi in glo. sed mirum in antiqua glo. sup decre. pla. que hodie falsa est p. c. j. de ꝛscripto li. vi. vbi no. glo. vbi ꝛscriptum est ipso iure nullum: ꝛ sic nõ cõualesceret ẽt eo absoluto ideo nõ cures de ea: sed dic vt dicit hic Bosti. ꝙ hec decre. ꝺz intelligi in casu in quo ille non viciantur vicio surrepti vel excõicationis: exẽplum qñ impetrauit in eadem cã ꝓ quo fuit excõicatus: qz impetrauit fcã mẽtione de illa cã ꝓ qua fuit excõicatꝰ ꝛ de illis: alias nõ valeret ꝛscriptum: ꝛ impetrauit fcã mẽtione: de excõicatione: ꝛ erat forte cã in qua valebat impetratio non facta mentione de excõicatione: vt. j. de excep. venerabilem: ꝛ c. dilecte: vel forte excõicatio intercessit. post factam delegationem: ꝛ sic nõ ob. ꝛscriptio: ꝺz sibi obstet q̃ dum agitata ẽt intellexit gl. in vbo exequantur: vel vt dicit illa glo. possunt intelligi qñ excõmunicatus impetrauit in causa ꝓ quo põt impetrare: vt in causa defensionis: vl in causa excõicationis: vel appellationis: vt. d. c. j. sed hoc nõ placet: qz tunc non obstaret ei exceptio vt repelleret cum ꝺcto dicit littera; nisi dicas ꝙ imo ne ꝓmittere videatur ꝓpter illud. c. ꝙ tuas: ꝺ sen. excõ. qõ magis placet per hoc declarata est glo. sup. ꝺ. exequant quã lege: vt facet: ꝛ tene quod ipsa dicit dicendo non remittendo. Secũdo obtinat: qa si in eadem cã fuit facta impetratio post excõicationez

nō valerent secūdc ille impetrate lite pen. so. e. gl. nō solut
dic q̄ lis forte erat finita: vel expirauerat iurisdictio dele-
gati: vel facta fuit mētio ō lite: r̄ pcessu: r̄ eodem mō rīde.
ad id qō dī q̄ nō valebat: qz non fecit mentionem de pro
cessu ordinarij: de appell. vt debitus: r̄ sic concludendum
est fm Hosti. q̄ vbi pp cām delegatam: vel illi annexam:
qe est excōmunicatus: delegati pōt absoluere: si pp aliam
cām: remissio dz fieri ad excōicatorem. ¶ Glo. in vbo ex-
cōmunicatorem: quare delegati absolvē non pōt: qñ pp
aliam cām est excōicatus: qd si absoluant: an valeat absō-
lutio: dicit glo. q̄ non pōt absoluere pp defectum iurisdi
ctiōis: qz cum sint excōicati ex alia cā: absouere spectat ad
excōmunicatores: sed ꝯrium videtur q̄ absolvere possint
nam cōmissa est cā delegata: quanꝯ diuersa: quaz nō pōt
expedire: nisi absoluat: ergo quod absoluat tanꝯ accesso-
rium circūferens ad cōmissionē vt cōmissus. So. vt cōmis-
sum vt faciat oia sine q̄bus non pōt expedire cē. r̄ lō qz pōt
expedire cām suam sine absolutione remittendo ad excōi
catorem: q̄ si absoluet poterit: si non absoluat excōmuni-
cator ipse tunc cum aliter non possit expedire cām absol-
uer vel dz remittere non absoluere. ¶ Sed ꝯ secundo iu
ra dicunt q̄ taleo remissiones fiūt ex vrbanitate: nō ex ne-
cessitate: de offi. ordi. cum ab ecclesiaz: r̄. c. ad reprimēdā
igit dic q̄ in iudice sunt volūtarie: sed nō in iudice: alo ni
si conditionaliter: primo negligente remissio sit ex necessita-
te ad hoc de sen. excom. venerabilibus. li. vi. qō no. de sen.
excō. p tuas: de ℞ptio ab excōicato. ¶ Scōo querit glo.
q̄d si excōicatum absoluat: ante remissionez: dicit gl. q̄ nō
valet absolutio pp iurisdictionis defectum. xi. q. i. c. pīr. si
a nō cōpe. iudi. p totum: qz sub ꝯditione hoc ei mādat ergo
ante euentū ꝯditionis nulla datur iurisdictio: nisi quo-
ad habitum. ¶ No. bene: qz est ꝯ id qō dicit Inno. hic: r̄
vide qō ipse no. de ℞ptio ab excōicato: r̄ vide glo. e. ti. cū
in plures li. vi. Idem Hosti. r̄ ber. qz iurisdictio dat limi-
tatiō forma seruanda est alle. simile qō no. de elec. ne p
defectu. ¶ Glo. antepenulti. r̄ viti. tūgūt dubia huius de
cre. ad quae aduerte. ¶ Oppo. decre. dicit q̄ absoluto
excōicato pro alia cā: r̄ facto pcepto de parēdo q̄ poterit
in subsidium absolvere delegatus: r̄ cognoscere de cā illa:
mirū hoc est. Aut dicimus q̄ hic actor absolutus erat ex-
cōicatus pro alia cā inter eisdem tñ pīsonas: que nūc sunt
in iudicio vertēte: aut q̄ fuerit excōicatus pro alia cā ver-
tente inter istum actorē nunc: r̄ alo inter alium tertiū. Si
dicimus pmū: practica decre. nō pōt procedē nā si lis pēde-
bat coram pmo iudice: inter eisdem pīsonas: non valuit ipe-
tratio huius actoris: imo ēt si fuissz reus: ad alios iudices
ꝯ pmo in aut. r̄ psequēter. C. de sen. de ℞ptio. c. ii. r̄ in
c. ofpēdia: hodie ō ℞ptis. li. vi. ¶ Si dicatur q̄ in pma
lis pro qua fuit excōmunicatus esset inter actorez nunc: r̄
alium: r̄ tunc non vī q̄ de illa hic delegatus possit se itro-
mittē. Constat enim q̄ ℞ptus nunqꝯ extendit ad alias p
sonas ꝯ in ℞pto. tē. I. c. p. r̄. g. Item alia cā inter extrane
os omnino est seperata a cā delegato cōmissa: non pōt er
go illi dici accessoria. ¶ Glo. antepnti. r̄ ii. in pin. ponit
plures itellectus. Primus q̄ hic excōicatus pmo fuit ac
tor. nūc in hac cā: ob causam pmo vertentē iter se: r̄ reū in
hoc iudicio: tūc obstāt ꝯria: doc. intelligunt q̄ iudicū nō
pendebat coram pmo iudice: sed erat expeditum: r̄ sic pote
rat ad alios ipetrare: vt qz forte lata fuit erat r̄ pceptum
vt satisfaceret: r̄ sic erat excōicatus: quia non satisfecerat.
¶ Huic obuiant multa: si iudicū erat: r̄ cā finita coram p̄
mo: nō erat necessaria alia discussio huius cāe: quare ergo
vult excōmunicatorē: vel hunc iterato discutere cām pnci
palem cū reo semel finita amplius nō possit in iudicium de
duci: vt. C. sniam relatum. nō posse p totum. I. de re iudi. inter
monasteriū cū si. ¶ Pōt rīderi q̄ forte cōfessus fuerat
coram pmo iudice: iudex precepat vt solueret: non solvit ex
cōmunicatus est. ¶ Hunc reuocat in dubium de iuribus

ꝓfessionis: r̄ pcepti. ¶ Oppo. scōo: qz dato q̄ sit factū
pceptū: adhuc durat iudicium coram pmo: ex quo nōdū sunt
executi. ergo non valet ipetrario ad alios iudices: de ℞p
tio dispendia. li. vi. so. dic q̄ nō valet impetrario ad alios
iudices: eodē durante iudicio: sed hic finit sntia: vel precep
to qō habetur loco sntie: nondum sit facta executio qō est
notandū: r̄ sic poterit lata sntia: r̄ precepto nondū executo
recurs ad alios iudices: impetrare fm doc. qō nota: qz limi
tat r̄ declarat. c. suspendia: de ℞ptis. ¶ Secundus intel
lectus q̄ hic loquatur qñ actor nunc in alio iudicio inter
se. r̄ extraneū fuit pp seperatā cām excōmunicatus: r̄ tūc
vult q̄ ab eo absoluto poterit de cā cognoscere in subsidi
um inter istum actorem r̄ tertium: hunc intellectum tenet
Hosti. pe. de san. r̄ ab. r̄ gof. ¶ Bone. n. q̄ dicit pmus li
tigans pro quo nūc actor fuit excōicatus: domini iudices
vos absoluistis talem excōicatū: iudex deputatus modo
nō vult cognoscere de cā: certe equū est q̄ delegati ipsi co-
gnoscat: ne hic fatigef ad nouiter ipetrandū: hoc declarat
Hosti. ¶ In absolutōe enim duo sunt pōderāda: absolu-
tio: r̄ hic est actus spiritualis r̄ pncipal. Secūdo ponde-
randum est pceptū: de parendo: in quo cōprehenditur q̄
oz parere mandati pmi iudicio: ergo pmā cām: r̄ hoc tpa
le: spiritualia ergo vt digniora assumēt pncipalitatē in se.
r̄ ad se trahent parere mādato: quod tpale est: r̄ vertitur
circa discussionē pme cāe: r̄ erit illa velut accessoria: de iu
di. nouit. q̄ fil. sint legit. p venerabilē: de donati. inter vi. r̄
vxo. c. ii. Itez fm Gof. absolutio r̄ cā excōmunicationis
connexa sunt: venit ergo saltez in modum coherentie: ipsi
pncipali absolutio: ꝛ non in modū accessorij: r̄ non fit hec
prorogatio p consensum partium: sed iudicio auctoritate
r̄ sic non ob. c. p. r̄. g. Jo. an. dicit hanc opinionem esse ve
ram: qñ cā tertij contingit satisfactionis articulū: ad quē
excōicatus tenetur: ex precepto iuramenti in absolutione
dati: si non annectitur satisfactionis articulo: dicit q̄ se ō
illa non intromittet: r̄ erit vera opi. gl. qō vt intelligas sci
as q̄ ad quēlibet iudicez spectat exequi pceptā: que facit
pncipalr vel incidenter: nisi de eo qō pcipit aliud sicut iu
dex pncipalr: quo casu demum in subsidium poterit exeq̄:
vt hic. ¶ Bone excōicatus est qō ad petitionē tertij: qz
nō soluit id qō est cōfessus: vel cōdemnatus est: vel non sa
tisfacit de iniuria. Si postmodū hic excōicat⁹ agat in alio
iudicio ꝯ alīū: r̄ opponat sibi excōicatus: r̄ absoluat iudex
pcipit vt satisfaciat in hoc pcepto: venit vt satisfaciat illi p
quo est excōicatus: si satisfacere dz ex qui hoc pceptuz in
subsidiū spectat ad istū delegatū q̄ absoluit: poterit ergo
cognoscere de hoc an satisfacē debeat: r̄ sic de pma cā si in
dubiū reuocet: qz venit accessorie ad absolutionē q̄ sibi cō
missa est: r̄ si fuisset excōicatus coram pmo pp cōtumaciam
nō annecteretur pcepto de satisfaciēdo facto ab isto iudi
ce cāe pncipalis: qz cā excōicationis est cōtumacia qd ac-
cidēs seperatū ab ipsa cā pncipali: vnde dato q̄ posset in
subsidiū cognoscē de cōtumacia: vel nō cōtumacia: q̄ an-
nectit vt executio ad pceptum: nō de cā pncipali ab illa se
perata: r̄ hoc est qō voluit Jo. an. r̄ bene.

Cum causa. Si cā cōmittit trib⁹ iudicibus simplicit: duo sine subdelegatōe tertij procedere nō pōt q̄ si facerent ab eo poterit appellari. b. d. ¶ Pōlo recitat factū sup quo r̄ pro quo fuerat appella tū. ¶ Scōo cōmittit appellationis cām: ibi fraternitati. ¶ Casus vertēte qōne iter archiepm mōtis regal ex vna parte: r̄ rosafi. ex altera pte sup qbusdā decimis Rosafi. agēte ꝯ archiepm montis regalis hec cā fuit ad petitōez rosafi. delegata tribus iudicibus delegatis: coram qb⁹ citat⁹ archiepc mōtis regal opposuit duas dilatorias exceptio nes: r̄ declinatorias iurisdictōis: pma qz cā fuerat tribus cōmissa: r̄ duo citauerūt terno icōsulto: nec vices suas cō-
mittēte: sc do qz ex citatiōes r̄ noticiā literarum: sup hac cā

pñtios ad sedē trāsmiserat apostolicā: ex quo ꝓcludebat iurisdictionē puentā: ꝓ occuparam delegatoꝝ reiectj. exceptionibus iudices interloquēdo pnūciauerūt archiepm ad ꝓpolita rñdere debere: a qua pnunciatōe archiepūs appellauit: post quā appellationē iudices p se: vel laicos dictum archiepm spoliauerunt: et pauerūt possessione decimaꝝ: archiepūs ꝓsecutus appel. obtinuit cām cōmitti iudicibus delegatis: vt se informarēt an pp dictas exceptiōes appellasset: et si inuenirent pp dictas cās appellatum: et ꝓ factis iudices exceptiones nullatenus admisisse: nō obstante qp p pmos iudices factū esset: faciant ꝓdictas decimas q̄s asserit se archiepūs spoliatū: postq̄ nuncios trāsmisit ad sedē apostolicam: p iudices siue p alios cum fructibus perceptis restituat: et denū in cās procedant: quantum de iure poterunt partes audiendo: hic est casus lego litteram.

¶ No. qñ qs duo archiepi litigant sup iure decimarū: et dantur tres iudices: et p hoc dicit Jo. an. q̄ considerato qp qñ qs duo archiepi litigāt: et dant tres iudices potest p cipi qp archiepales puincie distinguūtur: qñ qs p modicū territoriū: qđ facit ad no. in. c. cōm de elec. et de testi. vltra tertiū. ¶ No. pmo cām archiepōrum cōmittendam archiepis: et sic equū est qp papa nō det delegatum inferiorē dignitate ptibus inter quas cā cōmittit. ¶ No. scōo qp ad validitatē pcessus in pñtia: et cōparētē ad pmā citationē non exigit qp citatio sit peremptoria aut aliter trinata sed vnica: et simplex sufficit ad hoc qđ nō j. c. cōsuluit. ¶ No. tertio practicā dilatoriē: vt cōcludat opponēs se nō debē stare iudicio iudicis cuius iurisdictionē declinat. ¶ No. quarto qp nō valet pcessus duoꝝ ꝓdelegatoꝝ tertio incōsulto: vel nō cōmittēte iurisdictionē: maxime pte opponēte de quo. ū. c. ꝓxio. ¶ No. quito qp itinere arreptio: vel trāsmissio nūcij ad sedē apostolicā ñ notificā literarum: sup cā alij spāliter cōmissa impedit iurisdictorēs et prātes delegari: sequo ergo post notificā: aut pñtationē lrāꝝ: ad hō j. de ap. ad hec. ¶ No. sexto practicam finē sup declinatoria iurisdictōis. ¶ No. septio qp ad iustificādā appellationē sufficit pbare exceptionē legitimā esse oppositā: et nō admissa: qñ de vitate exceptōis verificr index a quo dz esse certus. ¶ No. octauo qp iustificata appellatōe ab interlocutoria ꝙ exceptionem cā repellentē iurisdictionē: cognoscunt iudices de pncipali cā: qđ est verum vtroq; instāte: vt ꝓcedat ante appellationem: secus si actor tñ moueret: vt j. de except. olim. ¶ No. nono qp attēpta lite pēdēte et ante appellationē: appellatione iustificata: venit in irritum retractādo. Idem de attēptatj post itinere arreptiōem. ¶ No. decimo ar. qp admittit articulus alternatiuus: qñ in qualibet pte alternatiue cōcludit intentum opponentis: ad hoc de ꝓbo. ū. ex parte. ¶ No. vndecimo qp spoliatōe iudicio agit possessorio: siue spoliatio sit fcā iudicialr siue extraiudicialr: et qp sicut i possessorio ꝓ spoliatōe actuali: venit fructuum ꝓ spoliatione facta iudicio auctoritate vi sñie nulle: et sic apparet qp auctoritas sñie nulle nō excusat a fructibus. ¶ No. vicio qp vbi potestas residet in plures vt plures: nō i plures vt vniuersos nō stat maiori parti: nec ptās residet in maiorē: imo nec in duos: ꝓ qđ limitat. l. qp maior. ff. ad municipales: et. c. qs pp de elec. et sic processus duorum sine clausula tertio absente: nō valet: cōcordat. ū. c. cām. ¶ Queritur qđ si duo assignēt vnum locum: et tertius discordat: dic fm Hosti. qp valet assignatio: nisi locus manifeste sit incōgruus: de quo p eū in summa huius tituli. §. qđ sit eius officiū. v. qp si non pñt. ¶ Queritur an iste sit restituēdus: siue fuerit spoliat⁹ p⁹ appellationē: vel itinere arreptōem: siue ab hic qp sic: fz Hosti. nā qficū qs qđ spoliat dominio inuite: restituēdus est: vt j. de resti. spo. in lfis: et qñ ꝓ toto: quanq̄s Inno. videatur velle qp debeat intelligi qñ spoliatus fuit post itineris arreptionē: p tex. ibi postea: et sic etiam si ante oppositj. exceptj. et app. interposita fuisset spoliatus tñmodo post itineris arreptionē esset restituēdus: dic qp opi. Hosti. procedit vbi restitutio nō regulat: ad tpūs seu post tpūs certi actus secus vbi regulat: et sic pōt intelligi dictum Inno. qp tūc cesset fuāda forma mādati: vt. c. cū dilecta: de ꝛ̄ pti. ¶ Hic habemus q̄ttuor. Prio cās duas appellationis Secūdo appellationē et eius cōmissionē. Tertio attēptatum post appellationē: et mādatū: ergo illud circa cās vt qp stantibus illis cāis non arctatur hic ad cōparendum: vt p3. ū. c. primo. So. dicit glo. i. qp non arctat ad cōparendū ñi si voluit comparere potuit: et cautus est qp cōparent al legaturus priuilegium: vt. ū. c. c. primo. ¶ Nec ob. si dicat qp imo arctet ad comparendū: et si non comparet punitur: vt j. de appel. si duobus: q̄ refert an citantes sint certi: qp nō habēt iurisdictionē: qđ est in casu nostro: q̄ debent esse certi: an sint dati cū clausula: vel sine clausula. Item an tertius excusatus: vel nō: et non arctat ad cōparendum ci tatus: ꝛ̄ sit rutius qp cōparent: q̄ possibile est qp illi erūt certificati de impedimēto: vt dictum est. ū. c. primo. ¶ Item qñ ipse iudex citatus nō est certus de defectu iurisdictōis vt est in ꝓrio qñ ad ipm apparet appellatum: et nō ꝓstat qp aliū fuerit appellatum: et tūc citatus arctat ad comparendum ad certificandum iudicem de priuilegio suo: alias valeret processus in ipm: vt cōtumacem: et sic concor. si ille scisset nō debuisset procedere ad penā contumacie: vel alium processum innuitur in dicto. c. si duobus: dicit tñ Inno. hic qp si citatus a duobus cōparet tertio existente pñte qp cōpellit rñdere ꝛ̄ citatio nō arctauerit. ff. de fer. l. i. ū. c. proximo.

¶ Hosti. ꝙ nisi sponte voluerit: q̄ citatio nō arctauit: et sic ꝛ̄ actus iurisdictus possit expediri pte pñte nō citata: vel nō legitime citata pte plentē nō rñmuta: et sic limitat. qđ scribit de elec. c. a. li. vj. ¶ Punto tñ qp ex quo pñs est pōt moneri p iudicē: et ille est loco citationis nisi moniturus alleget aliā cām: vt p3 in. l. ij. C. qūo et qñ iudex: et j. e. consuluit p glo. ¶ Hora tñ glo. que exigit iudicē certū: q̄ illud qđ vē qp vbi certū est iurisdictionē iudicem non bē citatū no arctari ad cōparendū est verū qñ hoc notum est iudici citanti: vt hic vides: ꝙ qđ dicit hic Hosti. qp si adiūgeretur delegatus aliis ignorantibus de adiuncto: qp si citarent valeāt: et arctaret citatio: ar. dicti. c. si duobus: q̄ ꝛ̄ posset hoc esse informata nō iudex. ¶ Opp. cū gl. quite qp hic appellatio si iustificet solo exceptiōis obiectu: vt ō. interpolita nisi offerat pbatio vt hic. So. dic fm gl. gof. et Hosti. qp hic iste obtulit se pbaturū: et nō fuit admissus vel fm abba. dic qp qñ iudex verificr est certus de veritate exceptiōis nō exigit alia pbatio: vel oblatio coram iudice a quo: q̄ ꝛ̄ initio quod querit extra: qñ autē iudex verificr non est certus procedit ꝙrium: p qđ apparet dictū ꝙdictoꝝ non vere: q̄ exigebant oblationē pbationis: sic dicit gl. de appel. dilecto de except. cū olim. ¶ Alij dicunt qp hic nō ponderat obiectum exceptionis: sed solū itineris arreptionem: quasi itineris arreptio sit cā: quod est falsum: q̄ papa se sup vtraq; cā fundat: ideo ponderat itineris arreptionē quo ad fructus: q̄ illa ꝓcesserat: ñ nō tñ vult concludē fructus deberi post exceptionē: sed ēt post itineris arreptionē. ¶ Oppo. cū. ij. gl. qp itinerio arreptio nō habeat suspēdē iurisdictionē qñ fit p ꝓcuratorē de appel. vt debitus. So. dicit glo. qp hodie correctū est et fatet Host. quo ad ordinariū: secus quo ad delegatum. Sed de hoc dic vt dicto. c. vt debitus. ¶ Quero cū eadē gl. ubi ꝛ̄ ponamus dati sunt iudices tres cū illa forma: qp si non ōes: et tertius malitiose nō venit nec se excusat. Quero an arctet ad cōparendum ad citationē duoꝝ: et si nō veniat an duo poterūt procedere: vī qp sic: q̄ duo pñt procedere tertio absente sicut capitulum pōt ꝓcedere aliquibus requisitis si se absentant alij de elec. qp sicut. In cōtra. q̄ primo dz constare de iurisdictōe anteq̄s firme ꝓcedere valeat: ꝛ̄ dz prāte exercitij ei constare non potest nisi primo se excuset: vel dicat qp non velit ergo nondum est exercitiuꝝ solidatum in

duobus:r fic pcedere nō valent de ꝓpto fcīcitatus nec dicat eo ꝙ nō venit. Jam cōstat ꝙ nō vult:qz est possibile ꝙ vult:sed est impeditus:r si veniret postea: tūc qō esset actum retractaret:de re iudi.cū bertoldus. ¶ Secūdo qr non pñt duo alīū in mora cōstituere:vt in se soliderit iurisdictionē:qz par in parem non bz imperiū:de elec. Jnno tant.ff.ad trebell.alle a quo.§.tempestiuū:nam si pñt eū citare pñt in cōtumacia cōstituē:r sic excōmunicare qō nō vf. ¶ Glo.fatetur ꝙ non pñt citare:sed poterunt reqre re:r si reqsitus vsqz ad trinā monitionem non venerit:vel dixerit se nolle venire:vel venire: r non venerit r talis pe sumptio habebit ꝙ responsione:r tunc pcederet:ar.iij.q. ix.decernimus:alia generalia p legtur: de qbus nō curo. ¶ Nota ꝙ quanqz parvbi equitas suggerit non possit citare parem:pōt tñ extraiudicialr requirere r rogare:ad hoc de ꝓpto cū ptīgat:de sup.neg.pla.c.i.de elec.cū no bis. ¶ Jterz nota ꝙ sicut in citatione que pēdet a iurisdi cōe ad cōmittēdam cōtumaciam exigit trina citatio:ita i reqsitione ad cōtumaciā cōuincendam:hoc verz vbi iurisdictio coheret actui iudicialī:alias sufficit vna reqsitio de loca.potuit.l.qō te.ff.si cer.pe.qō no. Jnno.de elec.cū no bis:r hoc.de iureiurā.ego.n.p hoc dicūt doc.ꝙ eadē rōe posset fieri hec reqsitio ad psonam.i. ꝙ psonalr reqratur si inueniri pōt:sicut r citatio:alias sufficit ꝙ fiat ad domū de dolo.c.ſ.de eo q mit.in pos.c.ſ.r in cle.cām de elec. r vide glo.que in ppto termino dicit vnā sufficere in cle.i. de hereticis in glo.sup verbo reqsiti Jo.xviij.di.ſi epūs in.ij.glo.ad hoc qō no.lxvj.di.plebs. Jn citatione autem iurīs sufficit vna:de elec.c.i.li.vj.r ibi Jo.an.in nouella:r .r.ti.quānis. Secūdo dicit glo.ꝙ istī nō pñt vt parcs cita re satis posset dici qōni q ad istū articulū ptumacie cōuin cendē:in hoc essent pares:cū ab eoz ptāte pēdeat cogno scere an sua sit iurisdictio:sic ēt pendeat ab eoz potestate cōuincere negligētiā:vt soliderī iurisdictio. ¶ Quero cū glo.iij.an in hac cā poterit pcedere iij.nō cōt. ad sniam glo.dicit ꝙ sic:qz ipāle in cā appellationis: sic hoc verū put hic agebat p viam appellationis.i.p viaz ante ptati:si agebat possessorio esset secus:qz opz ꝙ lis cont.ō.r.c.con siliatiōibus. Hic pones quintā de qua.ō. ¶ Quero cū glo.vltima de qbus fructibus teneī glo.de pcep.r pcipiē dio de resti.spol.grauis. Alij ꝛ:qz auctoritas r titulus ex cusat a pcipiēdo.C.de rei ven.l.ſi fundus. Sed dic ꝙ hic titulus habet p non titulo:r sic nō excusat: qz datur a nō habente iurisdictionē:ad hoc.C.de iur fisci:r ante.fisca.li. r.l.prohibitum:r vide in spe. de fructi. r interesse.§.i.v.ſi vero cuncti. Ante.

Um super. Si duo sunt delega

ti cum clausula ꝙ si ambo vno recusato:alter pcedere pōt:nec rz: pcessus si cū recusato pcedat.b.d. ¶ Pbat pōa factum decise narrat. Secunda diffinit:ibi quānis. ¶ Casus dum ādam Stephanus abbatiam de conchis: vt abbas posideret fuī monachī:ipm ꝓtendentes nō esse abbatem:ab abbatia expulerūt:r elegerūt quendā Ray naldus q statim ad possessionem admissus est:postea ortā fuit cōtentio inter monasteriū de conchis ex vna pte:r vi rum Stephanus ex altera:hec cā fuit cōmissa duobus iu dicibus.ſ.epō lesoñ.r abbati de betoñ. tandem Raynal dus q dicebat ītrusus:opposuit p suo itereſſe: r recusauit iudicē epum triplici cā:pma qz in quadam cā fuerat ei ad uersarius:r qz vt indignatus noluit ipum ad osculum pa cis admittere:r qz dixit si posset ei noceret: r offerente se raynaldo hoc pbare:epūs noluit recusationē admittere: pp quod appellauit. R.ne.in dicta cā viterius pcederet epūs:tandez ambo.ſ.epō r abbas cognouerūt de hac ap pellatione:r pronunciauerunt rē. ¶ Glo.i.ponit casum clare.ex qua no.ꝙ tertius cōparens p suo itereſſe: potest ex cā suspitōis recusare iudicem de cā cognoscētem inter alios:ad tertii ꝓiudiciū. ¶ Jtem no.tres causas legitī mas ad recusandū quē vt suspectū:qñ iudex bz questionē cum pte:eriā dato ꝙ sit nomine dignitatis vel beneficij p tis. Jtem qñ non admittit quē ad osculū:vel ad pticipiū. Jtem qñ dicit ꝙ si poterit ꝙ nocebit:ista verba cōminato ria.i.mala verba inducūt legittimā cām quem recusandi. ¶ Glenio ad notabilia tex.r no.pmo ꝙ altero ex cōtudi cibus cū clausula: datis recusato. pōt cōuenex solus pce dere:qñ in ipum solidata ptāte: pp iuris impedimentum. ¶ No.secūdo ꝙ ad iudicē a quo nō spectat aliqd pnun ciare sup iuribus appellatōis:ab eo interiecte:r ſ pnuncī et appellationē nō tenere:sīnia est nulla: quasi a nō iudice lata:nec in rē trāsit iudicata:ad hoc.ō.de ꝓpto:dilectus filius. ¶ No.tertio ar.p r ꝛ:ꝙ ad collegam non spectat cognoscere de recusatōe ppōsita cōtra alterz ex collegio. ¶ Nota quarto ꝙ repugnāte ptāte voluntati:r volūta te ptis:actus q geritur est nullus:qz qñ geritur gerit per modū iurisdictionis:r sic ad validitatē actus oz duo.ſ.vo luntatem r ptātem cōcurrē. ¶ No.quinto iudicē videri pōteri ꝙ pnū dat vera:r oia ab eo dependētia vt ꝓnexa:r no.ꝙ vno posito:cōnexa r cōsecutiua posita r ꝓfessata vi denī. ¶ No.sexto ꝙ vbi peccatū ē in cā efficiēti r formā li simul sicut nō valet qō ago vt ago:nec valet vt potest. ¶ Nota septimo ꝙ in iduiduis pmixtio inutilis cū vtili actū viciat:r sufficit dari induiduitatem respectu intētus agentiū dato ꝙ nō esset indiuiduitas inspecta veritate: r no.ꝙ vbi cōcurrāt due cāe quaz vna nocet altera pdest ſ spicit q nocet. ¶ No.fm casuz gl.tertiū cōparētē p suo i tereſſe:posse recusare iudicē vel impedire pcessuz iter duas pncipales litigantes:iudicez recusando:sicut pōt appel lando.ō.e.sup eo.lz pncipalibus non sit suspectus inquā tuz ei ꝓiudicat. ¶ Oppo.pmo recusationē hāc nō fore p ponēdā tñ coram recusato:sed coram ambobus:qz alī recusa tionē nō deferat esse iudex:de offi.delc.iudex.li.vj. So.q dam dicūt ꝙ recusatio facta ꝛ vnum est ꝓponenda coraz ambobus:nā adhuc recusatus nō desinit esse iudex:ergo adhuc ambo sunt iudices:qz r p recusationē ōsit coram eis p ptes vel cū iudice arbitri eligi de appel.cum ſpāl:r co gēdi p iudices.l.c.suspitiōis. ¶ Secūdo oppo.ꝙ lz melius sit:ꝙ cōram ambobus ꝓponat sufficit tñ ꝙ coram recusa to ponat:qz nec ipse:nec iudices habēt hoc diffinīt: vt ē appel.cū ſpāliſm Jnno. r ita hic fuit: qz solus epūs audi uit cām recusatōis:r solus ſniauit:r ab ipso fuit appellatum:dicit Jo.an.hodie tenēdū qō habet de officio dele. ſ ꝛ vnū li.vj.vbi dicit ꝙ vbi delegati sunt cū clausula ꝓban da est:r diffinīēda p cōdelegatū: sed nō dicit ter tus coram quo ꝓponi debeat:gl.tz ibi ꝙ coram oībus sit ꝓponēda nō negat tñ quin valeat si coram recusato ꝓponat. Sed ꝓmaz placet glo.vbi in delegatis datis cum clausula:in datis si ne clausula:sufficit ꝙ ꝓponat coram recusato: qz succedit nō Jnno.cū tūc nō possint cognoscere credo ꝙ coram oī bus sit ꝓponenda:qz ante recusationem oēs sunt iudices. ¶ Oppo.ꝙ eo ꝙ post appellatōez pcessus hic habitus nullus foret:vt.ō.c.primo:r ex hoc segtur nō ē necessaria allegatio cāe de repugnātia ptātis r volūtatis: dic ꝙ suf ficiebat appellatio:sed papa assumpsit dispūtationē sup cā ad iustitiā appellatōis ostendendā:quē ex se nullū red debat pcessum:absqz aliqua appellatōe:r hec est vera nisi dimissa aliis diuinatiōibus hic p doc.positis. ¶ Tertio oppo.ꝙ nō nō ēt bona:ꝙ solus possiz pcedere:ex quo ab ambob⁹ erat appellatū:qz suspēsa erat iurisdictio:ex quo grauabat de appel.pastoralis.§.i. So. pōt iteligi ꝙ ō fuit appellatū tñ ab epō:r nō ab abbate: ſz tñ obiciebā tur ꝛ pcessum abbatis:ꝙ cum suspecto pcesserat: r iō fic papa rñdit q intellectus nō placet Dolt.nec glo.vt ps in casu positō vel si ab vtroqz fuit appellatū: solus potuit pcedere renocādo interlocutoriā:quaz cum eo tulerat: r sic cessauit cā appellatōis de appel.cū cessante. ¶ Oppo.

quarto t hoc ꝑrium tetigit glo.ſ.q ſi nó valet qó agitur vt agit:valet quátũ pót de pbé.iter cetera: t c. dilectus: cũ cócor. ¶ Glo.nó ſoluit:dic q hec eſt via.broccardica de q̃ p doc.in.l.an inutilis.ff.de acceptila.l.i.§.ſi quis ita.ff.ó .v.ob.t dixit hoc in.l.i.§.cũ q.ff.de cóſti.pe. dicit q ſi pecarũ eſt in materia ſi nó valet qó ago.valet vt pót.l.an inutilis. Debes ſcire q acceptilatio eſt imaginaria ſolutio ſtn.q̃bus modis tollit obligatio.§.i.t b3 fieri p vba:dicẽte debitore creditori. Quod qó tibi debeo acceptũ habeo:t ri dente creditore debitori:acceptũ habeo: modo p pdicta verba acceptilatio vocat materialr fieri. Si aũt creditor rideret:ſi ſic liberat:ita q non dicat iſta verba acceptum habeo:tũc peccaret acceptilatio in materia:tñ eque bene haberet vim pacti:t obligaret de iur naturali ad p actũ:ſeu p muſſum l3 nó ciuili: q̃ non eſſet ꝑcruus furis ciuilis:ſed ꝑcruus iuriſgentiũ: vnde.l.an inutilis pdicta.b.d.Si acceptilatio peccat in forma:nó b3 vim pacti:ſecus ſi in materia t peccat in forma:q̃ ſub ꝓditione:vel in die:vel inter abſentes. Modo ex iſtis poteris declarare mébrũ p quo allegat.l.an inutilis.ff.de acceptila. ¶ Si in forma:ſi nó valet qó ago vt ago nec vt pót.l.nó codicillum.C.de reſta.

¶ Si in cã efficiẽti tñ valet:vt pót:vt.l.qui cũ q3.ff.de p curato.t de deſpon.impu.c.i.li.vj.vbi ſi non valet vt mrimonium:ſufficit q valeat vt ſponſalia:in cã efficiente:q̃ aſſumpſit illum quem nó debebat aſſumẽre in forma:q̃ poterat ſolus peccare t non peccaſſet: t hec ſufficiant p cómuni lectura. ¶ Oppo.tertio cũ eadẽ gl. q mixtio habilis cũ inhabili actũ nó vitiet:vt.ſ.de elec.cum vinton.ff. q cum falſo tu.auc.l.i.gl.nó rñdet. So.qñ q3 miſcet inhabilis cũ habili:t pendet a ptãte habilis inhabilẽ habilitare:t ſciẽ tũr cũ admittit:t tũc valet actus:q̃ p admiſſionẽ habilis efficit:vt in.c.cũ vinton.ſi. Qñ q3 miſcet inhabilis cu3 habili:t nó pendet a ptãte habilis:inhabilẽ habilitat:t tũc ſi exercitium actus eſt individuũ in duobus ſaltem: prout mentem gerunt:t nó valet actus vt dic: q̃ nó intẽdunt p ſe ſinguli agere l3 poſſet:l3 non ſit re individuũ: ſed ſi individuum eſt exercitiũ actus re:t mente gerentiũ:vt in duob⁹ tutoribus:tunc ſi vter q̃ eſt ſciens de inhabilitate valẽ actus l3 cum alio geſtus:vt in dicta.l.i.ff.q cũ falſo tu.auc.ſi habilis ignorat nó valẽ actus:q̃ ſolus gerẽ nó vult: licẽ poſſit:vt ibi. ¶ Tu dic q reiecta diſtinctõe ſcie:t ignoãtie:q in dubio tũc valet actus nó:q̃ intendit ipſe facere:t pót p ſe:q̃ ſint ſolus ſint cũ alio actus auctoritate geral individuus eſt:t ſolide do auctoraſ:t ſic ceſſat qó dicit boti.hic errabãt in iure:ibi in facto:vel ſm alios ibi ſeparatim auctoritates ptãte fuerunt:hec ſo.non placet Bar.in dicta.l.i.§.i.ff.q cũ falſo tu.t ibi l3 pmã ſo.glo.noſtre que tñ non vt vera:p iſtum tex.hic etiam iſte abbas poſſet ſolus cõgnoſcere t tñ vt q̃ poteſtas facta cũ alio nõ t3: ſ3 dic q ſo.eſt bona. ¶ Oppo.quarto in auc.ó iudi.in pn. colla. vi. Do.qñ q3 qs ſecũ aſſociat non iudicem:vt conſiliarium t valet actus.C.de ap.in offerẽdis.C.de iudi.aũt. ad hoc de ꝓcto ſtatutũ.§.aſſeſſorẽ li.vj. ¶ Qñ q3 aſſociauit ſe cum aliquẽ vt iudicem:t tunc aut ordinarius ordinarium: t dicit ꝑno Inno.q idẽ in ordinarijs qõ in duobus rectoribus:vt.l.i.ff.de offi.cõſul.poſt dicit q differentia eſt inter iudices t tutores cum ſm eos ſnia pro pte non poſſet eſſe aliqua:t pro pte nulla:qõ eſſet vbi potens t impotens cõſanguin:in pnunciando:ſed bene pót ex duobus auctoritatibus vna tenere:t alia nó:nec hoc eſt cõtra iura. Hoſtl. dicit q valet qó gerit:qñ credo ſi a ptãte ordinarij pẽdet illi iuriſdictione pticipare:t ſcienter facit:q̃ tũc vt eũ cõ iudicem dare:t ſi dat vt delegatum:t ſic eſt caſus in quo delegatus t ordinarius ſimul ꝓcedere poterunt. ¶ Si q3 ſibi aſſociauit ignoranter: t ignorantia facti:t dicit q adhuc valet ꝓceſſus: q̃ tunc pp poſſibilitatem facti eſt in quaſi iuriſdictõe poſſeſſione:ergo valet qó agit:ar.ff.de re iudi.ad pbandum.l.barbarius.ff.de offi.pret. Aut ignoranter ignorantia iuris:t nó valet ꝓceſſus.ff.de arbi.l.pe diuo ſm Hoſti.ſi eſt delegatus iuditicte vt velle: q̃ nó valet ꝓceſſus:vt hic. ¶ Venio ad queſita cũ gl.iij.quero q̃ liter illi interlocuti ſunt:qdã q̃ verbo:alij q̃ facto ad vltriora ꝓcedẽdo:t quo no.q̃ vbi equus iudex ad vlteriora ꝓcedit:exceptione nó admiſſa:tacite vt ſup exceptione p nunciare ꝛ opponentẽ:t vide qó no.de appell.dilecto.

¶ Quero duobus iudicibus cum clauſulis datis:ſi vnus recuſet an alter poſſit interim ꝓcedere:qdam q̃ ſic:q̃ pro tũc eſt alter impeditus:t ſic purificata eſt via clauſule: nã ſuſpectus interim ꝓcedere nó pót:de app.cum ſpãli.§.ſuſpitionis:purificata eſt ergo poteſtas: de ꝓcto ſciſcitat⁹ determinat hic Jo.an.ſm Inno.q̃ non poterit:dũmodo cã ſuſpitionis vera ſit:ꝓmo q̃ interim nó impedit:ſed differt pp exceptionẽ cognitionis:ergo delegatus nó pót ꝓcedere. Secundo q̃ continentia cãe diuidi non d3: ó ſequel.poſ.c.i. Tertio q̃ ſup diuerſis perſonalibus non eſt agendũ corã diuerſis iudicibus:de ꝓcto.c.ſi.t.c.t.diſpẽdia li.vj.minus corã iudice ꝓncipali:t corã arbitris in acceſſorio:ad hoc de or.cog.tuam. Iſto caſu non cognoſcũt arbitri:ſed ipſe ꝓdelegatus nó recuſatus: vt in.c.ſi ꝛ vnũ .x.ti.li.vj.ad hoc de ordi.cogni.tuam. Item q̃ pót iterẽ inſpecta virate:ergo nó eſt clauſula purificata: t ſi negef: q̃ nó poſſit:res effecta eſt dubia:p negationẽ:d3 ergo hoc ꝑ duo decidi.C.q̃bus ad li.procla.nó l3.t.iij.op3 ergo expectari deciſionẽ dubii:q̃ adhuc non eſt certum:an ꝓcedere poſſit:imo in pendenti eſt de reſtit.in integ.c.ij. de frigi. fraternitatis. ¶ Querit Inno.pone q̃ alicui cõpetit exceptio ꝛ iudicem pp quam demonſtratur iudicem nõ hꝫ iuriſdictionem:ſup re de qua agitur vel non tenere: qó fit coram eo:q̃ publice excõicatus nundã tenebitur cõparere coram iudice ad allegandam dictam exceptiõem: t nũ dã ſi cõpareat t iudex pronuncier pronunciando pludicẽ excipienti:dic ſm eum q̃ cõparere non tenetur vbi hoc eſt certum t notorium:t ſi cõpareat non pludicabit ꝓceſſus ſeu ſnia:q̃ veritate exceptionis pbata coram ſuperiore apparebit iudiciũ retro fuiſſe nullũ:ad hoc.l.ó pcu.in pñtia. Si vero iudex alius in eo haberet iuriſdictiõem dũmodo non eſſet publice excõicatus vel exceptio eſſet dubia tunc valeret ꝓceſſus factus ſi non appellaret:t puniri poſſent citatus non cõparens rõne contumacie:q̃ ſaltem d3 venire allegaturus ꝓuilegium ſuum:vt.ſ.de ꝓcto ſup iſtis.

¶ Querit an ſi opponat exceptio ꝛ iudicem:nunqd ipſe de tali exceptione poterit cognoſcere dicit Inn.q̃ aut exceptio oppoſita figillat ꝑſonam:exemplũ: q̃ opponit q̃ eſt⁹ infamis ſeruus vel pupillus:vel q̃ eſt ſuſpectus:t tunc ipſe idem cognoſcere non pót quinimo iſtis caſibus eligẽdi ſunt arbitri:qui cognoſcant de hmõi excep.iuxta no.ſ.c. ſuſpitionis. Aut exceptio non figillat perſonam: t tunc ó ſilla ipſe iudex cognoſcere pót: t pronunciare:t ſi non appellatur ab eo.in caſu quo grauet valebit.ſ.de appel.vt debitus:t c.interpoſita cum ſi.qó ſequitur Bar.in.l.q̃dam3 cõſulebant.ff.de re iudi.quãq̃ ipſe Inno.no.ꝓrium in.c.ſciſcitatus.ſ.de ꝓcto:t ꝓdicta ſm eũ ꝓcedũt in delegatore ſecus in ordinario:ꝛ quem non admittitur hec exceptio tu eo ſeruus:vel infamis:q̃ quãdiu tolleratur ſnia eius tenet:vt.l.barbarius.ff.de offi.pret.contra quem tñ obſtat exceptio excommunicationis:t hoc propter periculum cõmunionis.ſ.de re iudi.ad probandum:t.vj.q.iij.ab excommunicato:vel q̃ perpetuo ſit ſuſpenſus: vel amotus a dignitate ſua.ff.de iudi.l.cum pretor.§.non aũt:t rõ reddit triplex ſm eum. Prima:q̃ delegatus vult cauſam talem cognoſcere rõne cõmiſſionis ſibi facte qó nó pót:q̃ delegatus non erat cõmiſſarius ſi hoc ſciuiſſet:ar.ſ.de reſcriptis ſup iſtis:ordinarius autem iuriſdictionem auctoritate iuris exercet:vnde qualitercũq̃ ſit quãdiu tolleraſ ei parẽdum eſt.viij.q.iij.nõne:vnde talis per exceptiõem nó eſt repellendus:quo remoto amplius nõ ẽ ſibi parẽdus.ſ.de

dicet.venerabilem.c.fi. ¶ Secūda qz qñ cā cōmittit:non examinat pſona:ſed ſimpliciter cōmittit:vñ nimiruz ſi talis iuriſdictio p exceptionē eliditur ordinario:z ſi nihil a prīb⁹ opponat ex officio examinat:z ſic cōfirmat.ā.de ele. cum nobis olim:z capto nihil cum ergo ſit ſolēniter ſic approbatus de facili non eſt remouēdus.xxxiij.q.v.bonifacius.j.de purgat.ca.c.fi. ¶ Tertio qz delegata iuriſdictio facilius elidit q̄ ordinaria cū accidētalia facilius tollant q̄ naturalia:vt.j.c.ſup qōnum.§.ſi vō:z de appel.vt debitus dixit poſt Inno.q. q̄q̄ dici poſſit q infames z ſerui p hibeant eſſe iudices:vt.l.cum prox.ff.de iudi.ſi tñ dent valeat qō ſit p eos:nam multa fieri prohibent que tñ facta tenent:vt.j.de iureiurā.quēadmodum:qō reprobat Hoſti. dicens:q ex hoc ſequeret q ſi ſeruus vel infamis daretur delegatus:ex quo datus eſſet:ꝯ eum excipi non poſſet:qō tamē eſt falſum:vt pz.ā.de ꝛ̄ptis:ſcilicet ſatis:de quo dic vt ibi no.ſup glo.ij. ¶ Queritur pone q delegato obiciatur homicidium:vel aliud graue crimen:an talis exceptio ſit admittēda:dic ſm Inno.q nō:cum nō attingat ꝛ̄ptum: nec negocium principale:que alias admitteret:vt.ā.de rescriptis:ſup litteris. Nec ob.ſm cum.iij.q.vj.qui ſine:z.c. iudicet:z ſe.qz verum eſt q crimino ſi iudicādo eis preiudicant nō tamē ex hac cā poſſunt repelli:vt no.gra.iij.q.viij. §.ſi. Item q̄q̄ tales nō poſſunt iudicare ex merito vite:tamen hoc poſſunt ex officij ſibi cōmiſſi poteſtate ſm Hoſt. Io.an.remittit de offi.dele.ſi ꝓtra vnum li.vj.vbi glo.hoc tangit:z idez tz Jo.mo.tenuit ꝯrium z hoc placet:qz inter rim certum eſt q pendēte cauſa ſuſpitionis pōt ꝓcedere: qz certum eſt collegam impedītum:z ſi non ꝓpter recuſationis cauſam ſaltem propter recuſationis pendentiam. Non obſtat q cōtinentia cauſe cē.qz hic nulla erat continentia:cuz cōā diuerſio tractari poſſit. Nō ob.de ꝛ̄pti. c.ſi.qz hoc opat natura cauſe:q nō pōt cōā eiſdez tractari:hec rō tollit p dicta.ā. Non ob.de ordi.cogni.tuam:qz ibi ex ꝓceſſu:ſup emergēti intricaret ꝓceſſus:hic nō:quia ad ſequēcia foret admittēdus:ad hoc.ā.c.quoniā:vbi qua ſi caſus:ſm vnum intellectum. Non ob.q hec cā erat dubia:qz ſola dubietas reddit eum certitudinaliter z temporaliter impeditū:ergo interim purificata eſt prāa. ¶ Hic Inno.plura tangitq̄ do ꝓclusiue. Prima cōclusio vbi index funditus nō bz iuriſdictionē:z eſt certum:qz publice excōicatus:de quo tñ dic:vt de excep.pla.li.vj.ſiue non vadat citatus ſiue vadat:z cōā eo ꝓcedat nō valet ꝓceſſus z reddit nullus retro:qficū q̄ ex iuriſdictiōis defectu:hec ꝓclusio veriſſima:ad hoc glo.ō ꝛ̄ptis ſup lſtis:z de accu. veniēs. ¶ Scōa ꝓclusio:z hanc non ponit hic Inno.ſed de vila.ꝓterea:vbi index funditus nō bz iuriſdictionē:eſt eſi dubium:an bēat ꝓceſſus in abſtinem:citatū ex cōtumacia vz:qz iuriſdictionē bz in incidēti:an ſit index pp dubiū ff.de iudi.ſi qs ex alicna.in ꝓncipali nō:niſi antea ſe iudicem paūciet competentem:qz bene valet:z in pſtem z in abſentem ꝓceſſus:dūmodo ſtatus cauſe patiat. ¶ Tertia cōclusio quā Inno.ponit hic:ſi iudex bz iuriſdictiōez q̄q̄ exceptiōe elidibilē:valet ꝓceſſus in vtroq:niſi opponat z appellet:qz aliter a iudice iuriſdictionē bñte lz elidibilem nō recedit:de appel.vt debitus:z.c.cū cām:z.c.interpoſita. ¶ Quarta ꝓclusio:vbi exceptio pariter iſicit iudicem:z iuriſdictiōez:tam in ꝓncipali q̄ in incidēti:vt qa iudex infamis:pupillus:mulier:vel ſuſpectus opponitur:lz opi.ponit hic Inn.z nō decidat:ꝓclusio vera eſt:q̄ index nō cognoſcit an ſua ſit iuriſdictio:hāc ꝓclusionē tz Bar. in.l.ij.ff.ſi qs in ius vo.z in l.quidam.ff.de re iudi.lz Inn. hic multum variet. ¶ Quedam alia hic ponit q̄ expedita ſunt:de ꝛ̄ptis:ſcilicet ſatis:vbi omnia dixi.

c **Conſuluit.** Si iuriſdictio delegati expirat in pēptorio qō aſſignauit iudex poſt cōgruum emptorij nō expectabit contumacē:ſi non expirat:pōt expectare z iterū citare ſi vult.b.d. Cōio dīo:ſa ibi noe aūt que ſubdidit:qz ꝓmo diſtinguit:z diſtinctōez ſequitur:ſa ibi ne vō:determinat cōgruā bonam iudicij:tertia ibi porro inſtruit iudicem. ¶ No.ꝓmo hic tres actus iudiciales in quibus exigi vt q citatio ſit emptoria:actus publicationis teſtiū:receptio:z ſnia. ¶ No.ſcōo citantem poſſe terminū citatōis ſtatutū ad alterū diem progare z moderari: in longius ergo tpe non pōt ſine iteratione noue citatonis. ¶ Tertio nota q vbi ꝓrogatio fit ad modicum tpe ex neceſſitate exigit nova citatio. ¶ No.q̄rto q illa pars dici ad actū exercendū vt aſſignata in citatiōe ad diē ſimplr facta:in qua actus ad quē fcā ē citatio:cōmode poſſet expediri:ad B qō no.ā.de ele.cū nobis:vñ ad actū electionis vt hoza.v.maſi. ¶ No.qnto q actꝰ iudiciales nō fūt exercēdi de nocte:ſed de die. ¶ Sexto no.q de iure cōi dies cōputat de media nocte in mediā nocte:ſed q̄ntū ad actus iudiciales cōputant ab ortu lucis vſq ad occaſum. ¶ No.ſeptimo iudicez cuius iuriſdictio eſt tpe limitata nō debere in tñ dilatiōes ampliare q iuriſdictio ſua non duret vſq ad finem negocij admiſſi:z hoc vq:niſi neceſſitas aliud ſuadeat.ā.c.de cāis. ¶ Oppo.q ex quo index nō ꝓceſſit in emptorio neceſſario debeat iteruz citari:qz poſt terminū circūducitur.l.tollit emptoriū.ff.de iudi.l. poſt emptoriū glo.ij.format z nō ſoluit:dic q illa lex loquit in caſu cōuerſio.Ad tex.ſitum qz dic qñ abſēs eſt citatus ibi qñ ſe ad cuius inſtātiam fcā eſt citatio:de quo p arbi.xj.q.i.xpianus. ¶ Eadez glo.ij.querit de rōne dubitandi dicit q lapſo termino in alterā diem videbatur circūducendum edictum ex quo nō comparuerat in termio: vel nō erat ꝓceſſum:z ideo videbatur iterato citādus:ſed nō eſt ſic:qz edictum circūductū ad preiudicium citātis nō comparētis qō nō dz fieri pp cōtumaciam citati non comparētis. Item aſſignatum vt eſſe tpe terminis:z ex iuris intellectu dies ſequens de gratia. ¶ Dic dubium eſt quod ſit remedium pro pſente ꝯ contumacem in termino nō cōparentem:ſiue ſit actor citans ſiue reus. Dic duplex in proposito primū:vt petat edictum circūduci.i.citationē abolerī:z hoc poterit petere vterq; ſiue ſit actor ſiue reus:q ſit pſens:nulla citatiōe facta ad edictū circūducendum ſm erit qz poterit peti vt ſtatim ēt in ꝓmo termino eo non comparēte ipſe abſolui ab inſtantia iudicij:ſed tūc pars erit citanda abſēs ſup illa abſolutiōe:primo qz ad hoc nūq̄ fuit citata:ſo qz agit de ꝓiudicio:qz acta litis ordinatoria pereunt:z dico litis ordinatoria:quia non litis deciſoria:vt no.Inno.de teſti.cām:z in.c.vlti.de ꝓba.c.fi.de teſtibus ꝓdūcta:z.l.poſt.ff.de iudi.nec ēt perit iuriſdictio iudicis delegati:vt in.d.c.fi.qz nō eſt de actis.iudicij qō no.z qz nō eſt functus officio.ā.c.in lſtis:z qz iuriſdictio ſola citatione eſt ꝓpetuata.ā.c.gratā:de ſimo.querelam:z dicit hic Inno. Item ꝓpter ꝓiudiciū:qz abſēs eſt cōdemnādus in expēſis:vt dicta.l.z poſit:z in.l.ꝓperandū.§.j.C.de iudi.z poterit peti hic abſolutio ſiue cōpareat citatus ante lit.ſiue poſtea. ¶ Non ob.ꝓductio q in ꝓma abſentia fieri nō poſſet de iudi.ꝓperādum.§.ſin aūt in fi.vbi vult terminū expectari:vel ꝓpe finem:qz ibi loqtur ſm cum actore volēte:de iure ſuo ꝓbare:z teſtes ꝓducere:quo caſu expectat vſq ad finem anteq̄ fiat hec abſolutio. ¶ Sed an iſtātia ſit determinata vic ſic ſm leges nō ſm canones: vt dicto.c.venerabilis. ¶ In ſcōa citādo in fine:ſed nō eſt ſic: qz edictum circūductū ad ꝓiudiciuz citātis nō ad preiudicium comparentis:reo comparente z comparente citato pōt peti circūductio edicti:z ad hunc actū non erit neceſſaria alia citatio:poterit ēt citatus comparens petere: vt abſolui ab inſtantia iudicij:ſed tūc pars erit citāda:qz ad hoc nunq̄ fuit citata:qz agit de ꝓiudicio cum litis ordinatoria pereant:lz nō deciſoria:vt no.de teſti.cām.l.z lz non piret iuriſdictio delegati: qz nō eſt de actis.iudicij:nec eſt functus officio:z qz ſola citatiōe ꝓpetuata eſt iuriſdictō ad

qđ.Lue iudicijs.c.pe.r qr ꝑdẽnandus est absens in expen
sis:vt.l.pperádũ.§.j.C.de iudicijs:r dicit qꝫ bz absolutio
nem petere siue cõpareat citatus ante lit.cõtest.vel post
nec ob.de iudi.pperádũ.§.Sin aũt in fi.vbi vult expecta
ri vel in fi.qr ibi loqtur in actore volẽte ꝓcedere.quo casu
expectaf vsqꝫ ad finem anteqꝫ veniat absolutio.Sed hoc
vltimũ non placet:qr pót esse dubium an velit ꝓcedere:vñ
a toto non absolueť citatus comparens:sed a sola instãtia
citatiõis.vt patuit apositillauit tẽpore lecture. ¶ Glo.
gfa.in effectu facit duo.ꝓmo querit an possit iudex diem
progando peremptorij:ad alterum terminũ preiudicare
parti in sumptibus debitis:ppter cõtumaciam.Sol.dicit
glo.qꝫ nõ patet:ꝫ doc.hic clare nõ loquant:qꝫ cũ ex eqta
te possit ad alterã diem prõgare:r differre:qꝫ ꝑ hoc etiaꝫ
in expẽsis possit secũ dispẽsare progãdo:qr in mora modi
ci tpis.Item in dis iudicialibus admittit purgatio moret
ar.ff.si qs cau.l.r si post tres. ¶ Secũda glo.inepte posi
ta facit tria.Oppo.ꝓmo qꝫ termino statuto expectari de
beat totus lapsus termini:vt.l.q hoc anno.ff.de verb.ob.
Ad istud rñde ſm Dosti.qr gl.nõ rñdet:qꝫ hic in iudicia
libus:ubi in obligationibus:r hoc ꝑpter iudicis contem
ptũ.hoc nihil est dicere.Sol.ꝫrium loqtur quãdo termi
nus est statutus:vel statui intelligit ad solutionem differẽ
dam:q cãu lapsus totalis termini expectaf:hic quãdo ter
minus est statutus ad diem iudicij exercitij declarandũ.l.
q die ꝓcedi dz.vñ trãc nõ expectaf totalis termini lapsus.
¶ Secundũ ꝫrium vt qꝫ non sit expectanda extremitas
dici:qr nõ pñt sedere in vesperis iudices.ff.de orig.in.l.ij.
§.r qr:vbi dicit qꝫ incongruũ est qꝫ iudices vespere sedeã
ant.Soluit illaꝫ correctã p auc.vbi dicit qꝫ mane r vespe
re sedebunt.in auc.de indi.§.sedebũt:coll.vj.vel dic qꝫ ibi
loqtur de magistratibus:q per se cõgrui non sunt ad sedẽ
dum bora vespertina:sed alios debẽt loco sui ponere sicꝫ
bat qđ hic dr. ¶ Ultimo qꝫ debeat citare si differat ad al
terum diẽ.ff.de iudi.l.r post edictum:de dolo.put. Sol.
ex debito honestatis citare deberet:sed nõ tenetur vt hic.
¶ Glo.peremptoria no.qꝫ in sua regrit semp citatio pem
ptoria. ¶ Opp.qꝫ nõ regritur citatio peremptoria.C.quõ
r quando iudex.l.ij.Sol.dicit glo.quã signa in citatione
absentis regritur terminus peremptorius:sed in requisitiõe
iudicio parte pñte:nõ requirit:sed sufficit sola monitio:vt
vera cõtumacia arguat:dato qꝫ ꝑto peremptorie nõ fuerit
monita qđ no.r menti tenet:idem vide in Spe.de sen.pla.
§.vt autẽ.v.r no. ¶ Glo.exequi oppo.ff.de feriis.l.pri
die:vbi nõ pót iudicare vltima die quo privat iurisdictiõe
glo.nõ solvit:dic ibi in ordinario r successore patiente.in
puncta cõstituto:quo casu vltima die sui regiminis se non
intromittit:vt.l.meminisse.ff.de officio pcõsulis r legati.
hic in delegato q pót exercere delegationem suã:ẽt in vlti
mo termino:vt hic:r.ẽ.c.de causis.Item dicit Dosti.qꝫ pꝰ
terminũ posset exeq.Jc.querenti de quo dic.vt.ẽ.c.ò cãis.
¶ Quero quo ad quos actus dico cõputet de media no
cte.ad mediã nocte:dic quo ad ꝓctus:r vltimas voluntã
tes:vñ ꝓctus r vltime volũtates:r transactões pñt fieri ò
nocte.C.de transac.nõ minorem.ff.de testa.l.ad testamen
tum.§.vlti. Unde dicit Innocentius qꝫ scribitur tali die
factũ instrumentũ vel testamẽtũ ꝫ factũ de nocte:r ascri
bitur ꝓcedenti diei si ante dimidiam:sequenti dici:si post
dimidiam fiet.Quod si media noctis debet dicere actum
in media nocte:r sic dimidiato tali:r tali die per istum te
rram. ¶ Glo.vltima querit si iudex non obstante hac cõ
stitutione de nocte ꝓcedat r sniat vel litem ꝓtestet:an va
leat ꝓcessus. Glo.cõcludit qꝫ sic:qr hic ꝓcessus nõ annul
latur:sed solum pbibet recitat qꝫ alĩ ꝫ:dicit hic Inno.qꝫ
iudices de nocte sedere pñt:r poterũt recipere testes r au
dire allegatiões:r ideo dicit.l.qꝫ nõ iudicabunt de nocte
r dicat qꝫ vespere sedebũt:fatetur qꝫ nõ poterũt ꝑ hoc sen
tẽtiare:nec ẽt lit.cõte.admittere:qr hic nõ bz interrogare
nec ẽt poterit facere aliquã interlocutoriã:r dicit qꝫ si fe
rat nõ vz.Jo.an.post Dotti.dicit qꝫ ꝓcedere poterit:r va
lebit sniа r ꝓcessus si partes nõ ꝫdicũt:qr tpo non est de
substãtia:sed parte ꝫdicente r appellante:qr tpo est quie
scendi:vnde audit:r remittit ad id qđ dicit de sent.pla.§.
iusta.§.Jtez est nulla rõne tpis ibi. Jo.an.tenet qꝫ si est ꝫ
dictum iudicis r appellatum:nõ vz sniа sed si nõ est cõtra
dictum r appellatũ r paro steterit ꝑsone:vz sniа iz iniuste
faciat si paro recesserit cum habeat iustam cãm recedẽdi
qr tpo est quieteť dimõ valebit sniа rancꝫ cõtra nõ ꝓtuma
cem late:hec vera nisi consuetudo aliud habeat:sicut sunt
multe curie:que plus iudicãt de nocte qꝫ de die in quibus
bz locum id qđ est dictũ Jo.an. ¶ Posset glo.querit verũ
citatio ad testes recipiẽdos:r attestationes publicandas
debeat esse peremptoria:r ad alios actus hic vt qꝫ sic vñ re
gritur qꝫ sit peremptoria:vel trina ꝑ oibus:dicit hic Jo.an.
qꝫ egi.dicit ꝫrium eo.qr non inuenit iure cautum citatiõez
esse debere peremptoriam:r iure hic requirẽtia loquũtur in
ꝑn.cause.xxx.q.iij.de illicita ff.de re iudi.l.contumacia:vt
in snia.J.de testi.cum olim. ¶ Dinc est qꝫ in testib⁹ r aliis
actibus ꝓma dilatio censet peremptoria.vñ nõ dat scba:nisi
ꝓbato impedimẽto.ff.de fe.l.viti.hoc dicit ꝓbari:qꝫ citatio ad testes habeat vim peremptorij de testim noie dñi:r
e.ti.significauit qđ no.r hanc ꝓm tenet Bar.ff.de dam.
infec.l.si finita.§.iulianus:cõcludens qꝫ oẽs probatorie di
lationes censent esse peremptorie:aut expectatorie in lit.in
gressu debent esse peremptorie:post non:ꝑ.l.si quãdo.C.de
testibus hoc ẽt sensit Spe.in ti.de dila.§.videndum:post
ꝑn.Jnno.de dolo cum dilecti dicit citationẽ trinam vel ꝑ
emptoriam ꝑ oibus necessariam:in actu preiudiciali:vt in
excõicatione:r missione in possessionẽ:vel in dando veraz
possessionẽ:vel in absoluẽdo ab instãtia: vel ab.ad iudica
tione bonoꝝ:r idem dicit de accusa.ad petitionẽ:r hoc te
nendũ:vbi tamẽ tenet qꝫ ꝓma citatio in ingressu:nõ est ne
cessarium:qꝫ sit peremptoria:quod placet:sed ad actus pre
iudiciales ꝓcedi nõ potest nisi sit trina vel peremptoria.
¶ An aũt cõminatio ꝓcedendo ad ulteriora habeat
vim citatõis:dixi de Rpe:cõm r vide in spe.de cita.§.viso
ꝓsi.sed qãter in penul.coll.hec vera sunt:vt ibi dicit Jnn.
in dilationib⁹ r terminis:in absentẽ statutis:cõcessis aũt dila
tionez in ꝑtem dicit esse ꝓbatorias:r ad testes ꝓducẽ
dos:dicit cẽ peremptorias:idem in iudicijs deliberatorijs.
alĩ.l.j.ff.ò iure delĩ.Hec ois vã dicũt dñi de Rota.sua cõ
clusione.cxxxix.qñ termini statuũtur extra curiã.Tamen
dñi videnť ibi ſm aliquos ꝓmo dicere hoc ꝓcedere in be
neficiali cã que est voluntaria ad curiaz qualitercũqꝫ:r hoc
qr in eo ꝓcedit ſm formã.cle.sepe:de ver.sig. ¶ Alia aũt
est opinio de qua hic ponit:in curia autẽ cõe termini post
lit.cõte.sunt peremptorij:nõ nõ est necesse exprimere perem
ptorium:alleg.dictũ Spec.in ti.de citatione.§.viso versi.
quidam dicunt. Item hec vera:qñ citatus non est inuentus:
sed si ẽt inuentus:r dixit se nolle venire:vel tacuit:non est
plus citandus ad sniam:vt no.Jnno.de accusa.ad petitio
nem:r dñi de Rota in loco prealleg. ¶ Quero an pa
rens in die termini post lapsum diem termini possit re
cedere sine iudicio licẽtia:dicit Jnno.qꝫ nõ ꝑ textũ:qr ꝑ
sona sine sit actor sive reus bz licẽtiatus recedere de iudi.
c.j.xi.q.vj.certũ nõ tñ ꝑ hoc puniet in expẽsis si recedet si
licẽtiata pa pñs:sed aduersa paro nõ cõdemnabit sibi in
expẽsis:nec ipa alteri:nisi forte eť legitima cã impeditus
quo casu posset expensas petere altera paro si recessisset si
licẽtiata:nam uno videtur mãdata:unum qꝫ veniat ad iu
dicem alterꝫ qꝫ in termio veniat ꝓpriꝫ:vñ ꝫ paro actrix nõ
sit cõtumax in mãdato ò ad terminũ veniẽdo:est ꝓtumax
secũdi mandati de veniẽdo:de quo de dolo r cõtu.cum di
lecti.vñ dz expectari circũductio edicti anteqꝫ recedat:et
dz ante licentiam obtinere:sic intellige.ff.de iudi.l.r post
edictum:ſm Jnno.qr sola contumacia non circũducitur

edictō nisi ab homine circūducat. Item ex quo iudex pōt vsq; ad alterum diez expectare ergo ꝛ pars tenet expectare alioquin: cum iudex sine pītia primum nō cōtumacē non ꝓcedat. de v̄. si. forma. l. de causa pos. c. i. l. de ma. ꝛ obe. intra quatuor: ꝓz q; esset elusoria tali potestas: ꝑ id. ff. de iudi. l. si prętor. de postu. pręla. bonę. ver. nec nocebat. Idem dicunt dñi de rota sua conclusione preallegata. ccxxxix. q; si actor nō sit in termino in quo fecit citari reum: ꝛ postea pⁿ aliquod tempus comparuit: quādo citatio fuit facta i curia ad totam cāz: vsq; ad diffinitiuā sniam: qr tūc iz edictuz circūducatur: quo ad illum actū: ad que ē citatus: nō quo ad alios: ꝛ qr duo sunt mādata: vt in. c. dilecti. de dolo ꝛ cō tumacia: quod no. qr hic restringere videntur qñ citatio ē facta non ad actum momentaneū: sed successiuuz. de quo l dicto. c. dilecti. ꝛ dixi ō iudi. c. i. ¶ Quid si citatus nō vēit ad diē assignatum: nec ia q citare fecit. doc. dicūt q; fiet cō pensatio expensaꝝ ꝛ neutra pars punief. ff. de arbi. l. antepenultima. ¶ Quid si iudex abest a loco vbi citate sunt prēs: ꝛ prēs sunt pītes: dic q; ex equitate huius capituli. ō bent expectare in alteram diē: iz nisi aliud mandauerit iudex libere possunt recedere: sicut si iudex mortuus eēt. ff. de arbi. l. arbiter. si kalendis: nec tenet alibi eum querere. li. q vi. §. biduum. ¶ Quid si dies assignata occurrat in die festiua: vel alia cā euidens subsit: p quā apparet q; ꝛ si citatus prēsens eēt: ꝓcedere nō teneret: vtiq; in tali casu ōz pōs subuenire: ex quo actoris nō interest citatum nō venisse. ff. si quis in ius vo. non ie. l. ij. ad fi. ¶ Quid si iudex infirmet in eodem loco. rñdeo partes non debēt sine licētia recedere: possunt tñ instare: vt ꝓcedatur vel alius termin⁹ assignetur. ar. ff. de arbi. l. fi. ꝛ l. dies ꝓferre. j. rñso. ꝛ si non posset predictus intendere: possunt ptes sine licētia recedere. et etiam citationē expectare. ff. ō arbi. l. si arbiter. l. fi. Inno. ¶ Quid si vocet quis ad electionē facie dānec veniat ad diez p capitulum assignatum: ꝛ capitulū diē expectādum an aliq ex prēsentib⁹ possint recedere ꝛ si recesserint an sine cirādictione q; nō debēt recedere non facta electione: ꝛ si recedant: nō sunt vocati sicut vocati ad synodū recedere nō debēt nō facta synodo: vel ad aliū terminū prorogata. xv. iij. di. si quis dr. xi. q. iij. certū. nec in electionibus sicut in iudicio circūducitur edictū: imo vocatis absentib⁹ ꝛ non venientibus ptes eligere possunt: vt p ex his que notantur de elec. cum nobis. ꝛ. c. qr ꝓpter de forma seruat q; citatus ad electionem tali die cum continuatione diez sequētium donec negociū sit expeditū: ꝛ vide qō no. de elec. ecclesia: h. sup glo. n. ¶ Quero an statuto termino possit ad quē cūq; actū pte ptumacē in primo actu ꝓcedi sine nona citatione dic si terminus ē assignatus ad certū articulū expediendū infra illū terminum alius actus non pōt expediri. si generaliter ē terminus assignatus ad ꝓcedendum tūc ad oēs ꝛ ēt ad sniam ꝓcedere pōt iudex pte cōtumace vltra nō citata. ¶ De iudi. l. ꝓperandū fin Inno. ¶ Sed ꝑ dicit q; hic notat in glo. nisi terminus ꝛ illud est verum ad qō no. de dolo ꝛ contu. cū qui li. vi. Sed dicit Host. q; illō est verum qñ iudex est comminatus in peremptorio se ad vlteriora processurū. ꝛ pnunciaturum: alo dicit citationē specialem ad hoc faciēdā. l. ad lit. cōtes. ij. q. iij. offerat ad testium receptionē. de test. i. c. ij. ꝛ sniam: vt in glo. pecul. alibi ofq; ista cōminatio nō ḃz vim peremptorii. ō. de Ꝓcu. cum cā: sed bene ḃz vim ampliationis edicti: ꝛ citationis peremptorie: vt hic dī. Idem no. ad l'am. de pecu. auditis. et no. glo. de dolo. cum q. li. vi. ¶ Jo. an. in addi. spe. in ti. de citatione. §. viso. v. Item peremptorii in fa columna vt tenere opositū: seu limitat hoc dictū ꝓcedere: vt citatio generalis ad totam cām ēt cū cōminatiōe de ꝓcedēdo ad sniaz arceat citatū qñ citatus de longinquo: vel a papa: vel ab archiepo in cāib⁹ vel eius officiali: qr in illis casib⁹ accedere tenet instructus: nec de facili possunt citationes iterari. vnde graue est q; singulos actus tales citationes fieri: sed

vbi citatio sit in loco vbi est presens ipse vel procurator: non sufficit hec generalis citatio ad totam causam: quia tūc ageret preiudicii: vtpote non solum concludens validitatem sententie: sed etiam recludens beneficium appellandi: vt ibi eme. ff. ante. de dolo ꝛ contu. qō bene no. hec vera nisi citatus dixerit se nolle venire: quo casu ē contumax: nec est amplius citandus ad sniam: qr apparet de eius pertinacia qō credo si dixerit ita q; verba extendat in futurū: vt dixi de accusa. ad petitionē alius cōtumacia se restringeret ad actum in quo ē citatus. Idē dico si tacuit sic ꝛpēta dictuz Inno. ꝛ sic dñi intelligi dñi de Rota sua cōclusione. ccxxxix. ¶ De citatione sūt ad hūc cōtenta: ꝛ ꝓcedendum in cā ēt vsq; ad diffinitiuā: an ꝓficiat vt absq; alia citatione possit ꝓcedi ad receptionē testiū: vel ad sniam: tāgit spe. in ti. de dilat. §. videamus. v. sed pone ter. nil allegat ad hoc vid no. p Bar. in. l. si finita. §. iul. ff. de dam. infec. tenet Fred. suo cōsilio. cixxi. q; si citatus ad rñdēdum libello: ꝛ ad singulos actus vsq; ad diffinitiuā sniam si comparet citatus ꝛ celebret actum aliquem de nouo ē citandus: ꝛ q; nō pōt ad hos actus procedi: qr talis citatio restringitur ad proximum actum q; imminet post contestationē: ꝛ nō ad alios. ff. de ver. ob. l. eū q; kalendis. ꝛ de pēt. nō pōt. li. vi. maritus eā ad plures actus diuersos nō debeat assignari dilatio eode mītātur: vt no. spe. in ti. ō dilat. §. i. v. Deliberatorie alle. ad ḃ de dolo. c. ij. li. vi. p locū a simili. Anto.

Insinuante Ex nouis cā remouet delegatus etiā post lit. contes. ꝛ alios subrogat. In palma actoria gratiosa petitio. In secūda sub duplici cōdictione ipsius exauditio. ¶ No. q; rector prochialis ecclie agere pōt p iure prochialis ecclie. ¶ No. q; presbiter ꝓpne dicat post lit. contes. ꝛ nō ante. ¶ Not. primo q; iudex alteri parti suspectus pōt p partē impetrante recusari: ex cōmissione edicti quę ḃz vt equalitas in iudice fuerit: vel aliter ꝛ melius. ¶ No. q; subsistēte cā suspitionis legitima in iudice quo ad vnam partū nīl: vtraq; pars ḃz potestatem p commissionem edicti: ꝛ vt equalitas iudicij fuerit: ipsum recusandi: ꝛ sic poterit recusare: nō solum ipsa pars cui ē suspectus: sed ēt pars cui verisimiliter ōz esse favorabilis. ¶ No. secundo hic vnaz legitimam cām recusandi: qñ iudex ē effectus cōis alterius partium. ¶ Nota tertio aliam legitimā cām: quādo pars est familiaris dñi iudicis: ꝛ sic ꝓpter legitimam suspitionem ēpi recusat officialis. Aliqui dicunt hae causae nō fuisse legitimae recusandi: nec ō hic ꝓbat: iz bñ subrogandi: dic q; fuit legitima cā ꝛ subrogādi ꝛ recusādi: qr ps. l. vbi ꝓsenserit ita q; nō sit cā legitime subrogat. No. quarto q; ex nouis causis pōt iudex ēt post lit. contes. recusari: ꝛ sic pōt exceptio dilatoria que habuit ortum post lit. contes. opponi: facit. c. pastoralis. de excep. cui ē suspectus non pōt recusare si in eū cōsenserit: sic nec ēt ipse principalis cui nō ē suspectus postq; in eum visus ē cōsensisse: ꝛ sic a ꝓximo cā suspitionis reddēdo quem suspectum in cā ꝓprie partis reddere vt ēt suspectū in cā ecclie sue. ¶ Nō quinto q; vbi recusationis cā nō est vera fit remissio ad iudicem recusatū. ¶ Nota q; ēt in cā ecclie quis recusat ꝓpter familiaritatē quā ḃz cum ꝑlato sue dominatore ꝛ legitima est cā suspitionis p qō reprobatur dictuz Egi. de appel. postremo qui dicit q; in cā ecclie consanguineus ꝑtis recusari nō pōt. ¶ Quero ō rōne duoz: primo quare post lit. cont. admittit exceptio recusationis. rñdeo qr ex quo habuit ortū post lit. contes. nō potuit imputari negligētia: quare ante nō opposuerit: sed aduerte q; post primos actus actus qui fit contradictorius habet pro lit. contes. vt no. in. c. cum. Ioh. ferra. de consti. ꝛ habes bonam glo. de elec. c. i. in glo. sup verbo abstis. ¶ Quero de rōne morina qre hic possit recusare. rñdeo ex quo aduersarius pōt recusare cōmittitur sibi edictū: ve ipse possit quod alter possit aduersarius sicut videmus in

instituto preterito renunciaret qz instituens pót petere có tra tribulas: r ideo sicut nó repellit ipse recusatus postq̃ ? senserit: sic nec iste postq̃ cópromisit post cám: r ideo si instituens approbat testamẽtũ nó posset id improbare: Iz q dam dicant q̃ hic nó est ꝓprie recusatio: sed est q̃dá surrogatio. ¶ Quero primo de rõne quare possit recusari dele gatus dñe partis: dicit glo. qz familiaritatis affectio vir tutem impedit. iij. q. v. accusatores. ¶ Secõ an dñe pro to ta familia recuset: sic. C. si quacunq; predictus potestate. l. i. dicit Inno. q̃ hec. l. convenit cáum. l. q̃ contemplatiõe tota familia in cá domini eximit a iurisdictiõe iudicis su spectu quod forte non ẽ verum: nisi in casu illius. l. i. ponit casuz cõversum vt contemplatiõe eius dñe eximatur in to ta familia. in. c. glo. in fi. vide istam glo. r vide. iij. q. v. con sanguinei. r. c. accusatores. r. xi. q. iij. quicunq; xliij. q. fi. c. i. rpe lectore: sic appostillavit. ¶ Tertio an dñs familiari tas habeat inducere suspitionẽ: dicit q̃ nó quecũq; r sic si leuis. ff. de v. fi. l. late. §. amicos. socias autz. r dñica bene' in ducit suspitionẽ: ꝙm Inno. ¶ Familia autem in potestate cõstituta recusatur. Item r alij familiares: nisi sit modica familiaritas: vt. l. late. §. amicos. ff. de v̄b. sig. ꝙm Innocẽ. ¶ Quarto qd in familia cõsanguinei ptis: nunquid to ta possit recusari: hic Inno. q̃ nó. ¶ Quinto an dñs causa sufficiens ad suspitionẽ iudicis. sufficiat ad testem. gl. di cit q̃ minor cá repellet iudicem q̃ testez: qz quelibet con sanguinitas repellit iudicem. de appel. postremo: sed non testem: qz frater. pót eẽ testis p fratre. de presump. litteras. c. glo. est. in. q. v. c. i. in fi. mag. gl. Item non inuenitur ꝓhibi tũ: qz edictũ de testib⁹ ẽ ꝓhibitorium hoc ideo: qz facilius inueniunt iudices q̃ testes. ¶ No. glo. q̃ frat pót testifi cari p fratre. de ꝓsump. ifras. Idẽ glo. de accusa. cum opor teat: verum in ciuilibz nó in criminalibz: vel iniuriarum. l. lex comelia r ibi Bar. ff. de iniurijs. r in. l. qui testemẽto. §. i. ff. de testa. vbi dicit q̃ saltem ꝓpter cõsanguinitatẽ aliqs detrahit de fide. ¶ Nunqd aũt familiaris possit admitti in testem: dicit Host. hic q̃ si ẽ talis cui iperari possit: non admittit. Idem si sunt lites orte q̃ ꝓsumptio est q̃ facile ó ierarent. iij. q. v. c. i. ante dicit q̃ pót eẽ testis: quod no. vide iij. q. v. in suma. r. c. i. r quod no. glo. r doctores testi. in lit. terto. ãde offi. archi. c. viti. ¶ Quid de canonico an possit eẽ testis p canonico: dic q̃ sic: quãq; index recusari pos sit. l. c. ti. R. ¶ Nunqd sufficit exceptionem ꝓponi ꝓsan guinitatis: an alia dz causa allegari: vel q̃ sit dñs: dic q̃ nó sufficit: sed dz aliam cám allegare: vltra dominationẽ scilz q̃ nimis ẽ propitius. ó R. ꝓt. ad hoc: ante quilibet posset re cusari: cum q̃libet alteri sit naturaliter obligatus ad familia ritatem: r iure nãli omnes sumus cognati: hoc ẽ truffa.

¶ Op. q̃ dilatoria exceptio debeat ꝓponi ante litis. con test. de excep. c. excepti. r. c. pasto. So. vez q̃ debeat ꝓpóni si mli bẽat ortũ postea: vt dcó. c. pastoralis. qz tũc nó po tuerit iputari: q̃re ante nó fuerit opposita. ¶ Op. q̃ si tua fuerit hic opponẽdo recusationẽ ꝑ se: cũ aduersario B cópeteret. So. cá motiua fuit qz poterat timere ne aduer sarius hoc faceret. Jó glo. cócidit prouidentia futura.

¶ Oppo. vt q̃ Iz non cóferit iste ipetrans. non possit ip sum recusare: qz ex quo impetrauit non pót recusare. l. c. su per questionum. iij. q. iij. §. ventur⁹. So. dic q̃ pót recusar referi ad partem aduersam: q̃dam vt Tan. hic tenebat; hoc est ꝑ rez. dic q̃ ex quo cá nouiter supuenerat aduersa rio: erat causatũ mo recusandi: r hoc trãsiuit ad aduersam ptem: si nisi cõsenserit: qz paritas dz esse in iudicijs: inf liti gatores. de mutuis petit. c. ij. r eo. ti. q̃ quisq; iuris. de cõ stit. cum omnes. r. C. de his qui ad eccle. cõfugiunt. l. vlti ma. r opin. glo. sequuntur hic Innocentius. r Hostiensis qui dicunt q̃ ordinarius fuisset: q̃ isti iudices fuissent recu sati: r sententia contra eos lata: r pars aduersa hoc petijs set: r sic in hoc fit gratia ne iterum cogatur veniendo ad se dem apostolicam laborare: nec q̃ hoc aduersarius pót cõ

quesi cum iure suo in nullo detrahat. ¶ Per istam decre. posset dici q̃ si iudex ꝓcedendo grauat ptem q̃ ille q̃ non est grauatus possit appellare ulla cá assignata: qz hoc ma ad eum transiretur qđ ẽt mirabile. ¶ Gof. dicebat q̃ p pter cáz cóperẽté aduersario nó poterat recusare ipse cui nó erat suspectus sed ꝓpter aliá bene: si sibi alias esset su spectus fateatur q̃ poterat sibi extraiudicialiter puderet hoc ꝓcedere posset hic Iz cũ. ¶ Quid si ille impetrãs p⁹ litteras impetratas cõsensisset in ꝓmos iudices vtruz hoc posset: dic q̃ sic: r perderet ius illarum. ¶ Ultima gl. q̃ rit an iste reuertẽs ꝓdẽtur in expẽsis: dicit q̃ sic. Glo. q̃ expedire cũ dicendis circa eas vide ipsas r apostillas.

¶ Post glo. quero prelatus in cá ecclie iudicem impe trauit ꝓsanguinẽ cũ: nunquid talis posset recusari: r q̃ non qz nil attinet ecclesie ad cuius cómoduz agit. ¶ In ꝯriuz vt hic casu: qz hic pp familiaritatem recusat iudex eo qz dñs in cá ecclie qđ ꝓbatur: qz hic agit de iure prochialis ecclesie familiaris: sed tenens ꝯ dicret q̃ hec est allegatio partis: r nó agitur de recusatione: sed agit de subrogatio ne: r Iz textus dicat q̃ merito possit recusari cá ecclesie. Verba fuerunt partis ipetrãtis. ¶ Dicat Jo. an. q̃ pót ꝓ primo dicto dicit q̃ si hic nó fuisset expta cá papa nó subro gasset sicut nec subrogauit vbi in ultũ consensit post familiaritatẽ. Et si hic fuit legitima cá recusandi r sic reprobat qđ no. ꝯ. de appel. postremo. Egidius tenuit q̃ non possit recusari: vt recitat speculator in ti. de delega. §. superest. v. qđ si prelatus in quarta columna. Jo. an. ibi ꝯ. Unde hoc tene. r Iz Ubi. c. ti. iudex. li. vi. ¶ Oppo. q̃ familiaritas nõ repellit iudicem. ff. de v̄b. sig. l. late. §. amicos. So. vt in glo prima.

Antonius.

Querenti

q Querenti Delegatus pape vsq; ad integrum annũ sniaz suã exequi pót. b. d. In questione ꝓposita ꝓpo nit primo: prima opinio. vsq; ibi alij. Secunda vsq; ibi nos: si ibi ponit veram solutionẽ interferendo aliã opi nionẽ ibi nó solũ. ¶ No. primo q̃ delegatus per solam sen tentiam nó est functus officio: sed adhuc retinet iurisdictiõ nẽ respectu potestatis exequẽdi. ¶ No. So tu dubijs videt in diuersitate opinionũ mediã viam sequendam. ¶ No. tertio no canonicũ insequi equitatẽ. ¶ No. qrto q̃ dele gati iurisdictio ad exequendũ cómensurat cum tẽpore cui se ende executionis. ¶ No. quinto q̃ quadrimestre. i. q̃ tuor mensiũ tpõ regulariter datur reo ad soluendum debi tum ꝑsonale post latam sntiam diffinitiuam. Quid in reali in glo. ¶ Nota sexto q̃ iurisdictio iudicis delegati respe ctu potestatis exequẽdi durat anno tpr. Quid in alijs dele gatis infra scripta a quo tpe incipiat adhuc in glo. ¶ No. q̃ in dependẽtibus a mera voluntate r mere positiuis suf ficit dare rõnem necessario nó cócludentẽ: r ostendere alia qđ simile ẽt cum separatum. ¶ Quero primo quãtũ tpõ datur reo condẽnato ad soluendũ in actione ꝑsonali. dic glo. q̃ quatuor mensez: vt hic. r. C. de iudi. l. ij. et iij. ¶ Quid si minus tpõ detur: dicit glo. q̃ aut datur cuz cãe cognitione r nó suppletur a lege: aut datur sine cãe co gnitione: r tunc si pte consentit: nó suppletur: vt in decret. q̃ ad consultationẽ ó re iudicata: si pte nõ consentiẽte sup pleat a lege. ¶ Ñ ãt dilatio data a lege possit prorogari vel arctari dic vt in regula. indulti. de reg. iu. li. vi. r ꝑ bar. in. l. ij. ff. ó re iudi. ¶ In glo. ibi arctari: dic ex cã prorogari posse si cã est legitima. ¶ Ñ qz ꝑ qualitate cãe: vt si con dẽnat⁹ actione reali rez restituere non pót ad pñs. Item pro quantitate: vt si in magna quantitate sit condemnat⁹. Item pro obsequio personarum: vt si pater: vel patronus condemnatus sit filio vel liberto: vel propter contumaciaz vt si vincepo in aliquo sit contumax. ff. de re iudicata. l. ij. ¶ Arctatio vero termini sit prout subiecte occurren tie cause natura exegerit: vt si alimenta constituantur: vel minori per in integrum restitutionẽ subueniatur. ff. de

re iudi.l.ij. ¶ Quid in reali: dicit glo. si in reali statiꝫ post decem dies: si non est appellatuꝫ dꝫ sententia mandari execution̄i. instituta. de officio iudicis. §. fi. Dic concludendo: q̄ aut loquimur in actione mere p̄sonali: et datur spacium q̄t truor mensium: siue agatur ad rem: siue ad non rem: vt. l. in fideicommissi. in p̄n. ff. de vsurie. Aut loquimur in actione mere reali: et dat tempus arbitrio iudicis: vt instituta. de offi. iudi. in p̄n. Aut agit actione mixta: ideſt actiõe p̄sonali: scripta et agit ad rem in rem: sicut ē in actione ad exhibendum et idem quod in reali: vt. l. de eo. ff. ad exhiben. et no. instituta. de officio iudicis. in principio. Idem in actione q̄ metus causa. que est actio personalis: tñ scripta in rem: vt. l. si cuꝫ excepti. §. q̄ si homo. ff. q̄ metus causa: aut agitur petitiõe hereditatis: que similr est mixta: et tunc aut agitur ad rem: et idem quod in reali: aut non agit ad rem: sed pro persona li alia obligatione. C. de petitione hereditatis: de quo dicit vt in. l. finali. C. de excepti. rei iudicate. ¶ Quid in criminibus: dicit glo. q̄ statim sint exequē da: eo q̄ de eis cõstat nisi in casibus notatis. xi. q. iij. cum apud. ¶ A quo tẽpore currat quadrimestre: dic q̄ a tẽpore sñie late si nõ ē appellatum: alꝫ currit a tempore p̄firmationis sñie. C. de vsurio rei iudi. l. ij. sicut in confessum dico currit a die p̄fessiõis hoc verũ vbi non expectatur sñia: vt. ff. de confessis. l. certũ §. fi. quod dic vt ibi no. scilicet quando confessionem nõ p̄cessit lit̄. contestate. vel alius ordo iudiciarius: alias secus q̄ tunc sequitur sñia: vt. d. §. fi. et sic a die sententie curreret tempus quantum autem tempus detur confesso: dic vt no tatur in. l. si debitor. ff. de iudicijs: et vide no. per glosam supra de elec. dudum. el. ij. in glo. sup verbo. mñsione. vbi glo. dicit q̄ in p̄fesso tempus ē arbitrarium: sed an in confessum de crimine: statim mandet sñia executioni: dicit glo. q̄ non sed interim stat in vinculis: donec sententia feratur. ff. ꝺ custo. reoꝝ. l. si p̄fessus. ij. q. i. nos in quenq̄. ¶ Opp. cũ alia glo. delegatum posse exequi sñiam suam: etiam post annuꝫ q̄ ad iudicem q̄ mittit in possessionē spectat defendere missum et suam tueri sñiam. ff. ne vis fi. e. l. i. ¶ Secundo q̄: iudex quo ad futurũ tempus p̄spicit partibus. ff. si seruit⁹ vẽdi. l. cgi. et. l. harum. Sꝺ. ordinarius potest exequi post annum: q̄ eius iurisdictio est p̄petuata: sed nõ delegatus ꝺa eius iurisdictio est tp̄e limitata. Alie leges loquũtur in seruitute que debet in futurum: p hoc doctores dicũt q̄ ordinarius exequit: immo suam sñiam põt semp in melius reformare. I. de accusationibus. qualr: quod glo. dicit in ordinario p̄cedit: nisi sit depositus: quo casu iurisdictio trãsit ad successorẽ vel capitulũ. Unde si excõmunicauit ante eo deposito absoluere nõ põt. de elec. venerabilẽ. §. fi. de ma. et obedientia. cum olim. Idem si fuerit suspensus: vel excõmunicatus. de exceptibus p̄latoꝝ. c. fi. et idem in delegato excommunicato: vel suspenso: q̄ nec talis potest absolui vel ligare. xxiiij. q. i. audiuimus. Unde ad successorem delegati qui in iurisdictione succederet esset recurrendus. I. c. quoniam infra titulo. ij. pastoralis. §. preterea. ¶ Quero cum eadẽ glo. quid si facta est executio I. annum turbat an possit delegatus tueri illũ: vt q̄ sic: q̄ ex quo missus non tuetur bẽtur pinde quo ad effectum: ac si nõ eẽt facta executio: nam non vi possessionẽ adeptus qui statim eã amisit ¶ In ꝓtrꝫ vt: q̄ eo q̄ executionem fecit functus ē officio supra. c. in lꝛia. Secundo q̄ nouꝫ iura: ergo noua actio datur: que non est iudici delegato cõmissa. ¶ Quidam dñt q̄ licet sit noua iniuria tñ q̄ venit consecutiue ad precedẽtem missionem: et in sequela vt q̄ possit de ea: vt connexa ei quod est cõmissum delegatus cognoscere: ar. ff. de custodia reoꝝ. l. eum qui. j. rñ so: alꝫ videretur eius ecclesiastica iudicia. ff. ne quid in loco pub. l. vltima. ꝓpter qõ cõcludũt q̄ facto vsq; ad annũ: vt q̄ possit tueri nõ cognoscẽdo: sed excõmunicando sine alia cognitione: sed cognoscendo si possit: q̄ cum sit merus executor: nullam hꝫ plus iurisdictionẽ. Si cũ agatur ex noua causa: in cognoscẽdo spectat cognitio ad ordinariũ: et ꝺ ẽ glose sñi: et doctores tenent q̄ si miss suo aliq̄ diu quiete possedit: et postea impedit: q̄ ōlegatus se nõ intromittit: q̄ functus ē officio suo: si impedit possessionẽ nanciscẽ: vel incõtinẽti postq̄ nactus ē possessionem est ꝑpetuus possessione: põt se delegatus intromittere et excõicare: ꝺ quod dicit glo. qõ credo dum tñ cognitionem non assumat de ordinario vero delicto cognoscet ordinarius: vt. d. c. cũ teneamur: facit qõ no. de elec. commissa. §. i. et de p̄bendis ꝑ illoꝝ. ¶ Quero cũ alia glo. an delegatus excõicans possit post annum absoluere vi q̄ non. xi. q. iij. rursus et quicũq;. Casus est hic: q̄ post annum expirat iurisdictio. ¶ In ꝓtrꝫ vi q̄ delegatus post annũ posit absoluere: et iurisdictionem exercere cuius ꝓtrium dicẽ textus et per ꝑs̃ perpetuo a se excõmunicatum possit absoluere cuius ꝓtrium ꝑbat ẽt textus: vñ obstat. c. pastoralis. infra de officio ordi. vbi successor in onere ppe truo absoluit. ¶ Scõo ppetuata est iurisdictio per litis co nre. cõ. c. gratum. vel eo q̄ lis ē cepta. I. c. lꝫ. ergo ppetuo põt absoluere Item ecclesie nunq̄ dꝫ alicui claudere gremũ: et semp redeuntem absoluere. Sꝺ. dic q̄ si excõicat delegatus ante sñiam sua iurisdictio ē perpetua anteq̄ ferat sñiam. Vñ ꝑpetuo absoluere põt: si excõicat post sñiam: vel ante sñiam et postea ferat sñiam diffinitiuã tunc eius iurisdictio finitur amore: post annum absoluere non põt: nã iurisdictiõis limitatio nunq̄ incipit nisi a tp̄e late sñie vñ ante sñiam potest dici ppetuata: post sñiam est tp̄alis. ¶ Opp. cuꝫ eadẽ glo. ibi et ita ītra oppo. q̄ similitudo sit oĩno in cõi diuerso q̄ logr in p̄tibus et in tpe pti assignato: nos loquimur i tẽpore iudici assignato. Sꝺ. ītrẽtus ē: q̄ sicut fcã missione ꝺ reum expectat vsq; ad annũ: vt fcã oblatione cautionis de iudicio sisti vẽdicet suã possessionẽ sic expectat vsq; ad ãnuꝫ iurisdictio iudicio delegati. Unde similitudo est in tpe nõ in cõi. ¶ Post. dicit q̄ ẽt est similitudo cãus dicẽs q̄ hic q̄rebat an posset absoluere I. annum ab excõmunicatione et dicit q̄ sicut ad purgãdã contumaciꝫ pp quã est fcã missio vsq; ad annum admittit ita ad purgãdã contumaciã: vt possit absolui: et sic durabit iurisdictio: et ita dicit in summa. c. ti. §. que iurisdictio. v. in quoꝝ. post glo. Ꝺzimo ob. lex a diuo pio. ff. de re iudicata. vbi delegatus suã non exequitur sñiam: sed ordinarius. Solu. hic in principio delegato. contra in delegato inferiorꝭ: q̄ tantã nõ hꝫ potestatẽ. de quo. I. de fo. competẽti. si quis ꝓ: dic vt ibi. et I. de officio ordi. cum ab ecclesiarum. ¶ Quero an indistincte vouret p̄sõ delegati post sñiam infra annum: dic q̄ sic: q̄ hic dicit statuimus: et sic generaliter loquit: nõ ad casuꝫ tãtum stricte quesitum. Respõdet per quod ꝑbat dubium Boarni dicẽtis: q̄ hic poterat solum: qñ aliq̄d exercuerit post executionẽ: sicut hic erat q̄ excõmunicauerat.

¶ Quis exequit sñiam subdelegati: delegati p̄cipis: dic si aliq̄d sibi retinuit: vsq; ad annũ recurret ad ip̄m delegatuꝫ: ẽt si renuauit excõmunicationẽ tñ: argu. hic est. et I. c. p rimo. ¶ Si vero nil sibi de iurisdictione renuauit: forte recurretur ad ipsum subdelegatuꝫ: vsq; ad quadrimestre tẽpus: per contrarium huius litere: q̄ si hec potestas durat quo ad exequendum de delegato a papa per annum: ergo in delegato ab alio durabit vsque ad quadrimestre: et q̄ ꝓtilegium non dꝫ transire ad tertium possessorẽ: sic nec excõicatio: et subdelegatus delegati p̄cipis non ē delegatus p̄cipis. ff. pro socio. q admittit. et. l. si. videte subdelegatus p̄cipis equiparat ōlegato ordinarij: si queratur an possit exequi credo q̄ nõ: sicut nec delegatus ordinarij q̄ nõ põt illa que sunt mixti vel meri imperij: et pro tanto credo q̄ sola p̄nunciatione sit functꝰ officio: q̄ in tali nullatenus durat iurisdictio: et sic id qõ ē per eũ factum post sñiam nihil valet. Tu dic q̄ põt exequi remedio sibi competentibus et credo q̄ bẽat annũ: sicut et hic delegatus p̄cipis. ¶ Quero an hic annus erit cõtinuus trecentoꝝ sexagita sex dieꝝ: dic q̄ sic. ff. de statu. li. l. iij. §. fi. ibũ de quo

de reſcriptis ſi ꝓpter libro ſexto ꝛc̄. Antonius de butrio: vtriuſq; iuris doctor excellentiſſimus.

Uper questionum

Si delegatus papa ſubdelegat nō in totū pōa ſubdelegato nō poterit appellare pp hoc ſolum ꝙ datus ē ſine ſuo cōſenſu: ⁊ ſi eo cāu ſubdelegatus legitime recuſet delegatus cām diffiniet: ⁊ ſi iuſtaꝫ recuſationis cām ꝺlegatus nolit admittere ab eo poterit appellari. b. d. ¶ Sūt due ꝓes ꝑncipales. ꝑma ponit ius. ſa qōnez facit ſoluit. ibi eius ergo. Prima ſubdiuidit: qz ꝑmo ponit tenorē ꝓſtōnie q̄ cōrarie videbat vſq; ibi intentionī: ibi ōclarat intētiōez vſq; ibi vez: ibi dicit qñ a ſubdelegato poſſit appellari: vſq; ibi pozo: ⁊ ibi dicit ad quē appellet: vſq; ad. v. quē vo. in. v. quē vero tractat de ipſius recuſatiōe vſq; ad. §. ſi vo. in. §. ſi vo ſoluit caſuz dubiū. ¶ Caſus quidam archiepūs Cantuarien. conſuluit papā de hac qōne. ꝺdam pape delegatus quēdam ſubdelegauit iter ꝓtes ad cognitionē certi articuli: vel executionē puta vt citaret vel teſtes reciperet cum interrogatorijs: ita ꝙ fuit merus executor: ⁊ hanc ſubdelegationē fecit ꝑtibus non ꝓſentiēb⁹ partes ab hac ſubdelegatione appellauerūt dubitat an hac appellatione obſtāte impediant executorez ꝓcedere: ⁊ videbat ꝙ nō: ꝑ decre. Alexandri. ꝓmittēt tales articulos: vt parcat laboribus ⁊ ſumptibus ſubdelegari. In contra. per conſtit]. factam a papa conſulto. in qua videbat ꝓbari appellari poſſe: vbi ſine cōſenſu partiuz ſunt ſubdelegati. ¶ Iterz dubitabat in alio: nunq̄d ab iſtis ſubdelegatis poſſet appellari: ac ſi ꝓcederēt grauādo: ⁊ ꝓſtitutio Alexandri ꝓmittebat: ꝓſtitutio pape inhibebat. Papa ꝑmo intendēs ſuam ꝓſtitutionē ōclarare ex qua oñdere intendit nullam ꝯrarietatē: ꝓpoſuit ꝑmo ꝙ ſua conſtitutio non ē oppoſita conſtitutioni Alexandri: ſed oppoſitiua vt ſuppletiua eiuſdē: ꝙ vt competētius agat: ponit intētionē amborum ꝓſtitutionū: ⁊ intētio Alexandri fuit ꝙ cā cōmiſſa videt in totū: vt parcat laboribus ⁊ ſumptibus partiū: ſi ſubdelegatus grauet: appellabit ad delegatum ſubdelegātē: ⁊ ipſe nō dimittet qōnem indeciſam. Secunde conſtōnis verba ſunt: ꝙ io cui cā ē a ꝑncipe delegata: applone remota: non pōt ipſam ſubdelegare appellatōe remota: ⁊ ſi ſubdelegat vel articulum cum cognitione: ⁊ poterit appellari ad delegatum vl̄ nudum articulum: ⁊ executionē: ita ꝙ potius ē auditor q̄ cognitor: ⁊ nō poterit appellari niſi modū exceda: ſi ē datus de ꝑtium ꝓſenſu. ¶ Scōo papa declarat intētum ſue cōſtitutionis: ⁊ ꝓmo ꝙ eius fuit intentiōis: delegatū poſſe ꝑncipiū finē ⁊ mediū cāe ꝓiunctiz in totum ⁊ diuiſim ſubdelegare: ⁊ cū cognitiōe: ⁊ ſine: vt libertius valeat iudicium exercere: nō obſtāte conſtōne ciuli: q̄ vult ꝙ in medio ꝑncipio ⁊ fine cām audiat: eo qz ꝺ ſupuacuum cū in calculo ſnie ꝓnuncians ꝺlegatus bēat oia acta examinare. ¶ Secundo fuit eius intētionis diſtinguer̄ i potēria appellādi: an cōmittat articulus cū cognitiōe: ⁊ tūc poſſet appellari ab illo tanq̄ a iudice: ab articulo nudo ⁊ ab eo nō poſſz appellari niſi vno cāu qñ modū exceda: requirit ꝙ detur de ꝑtium conſenſu nō ꝑ hoc innenes ꝙ tunc poſſz appellari qñ datus cēt ſine partium conſenſu: ſz innenes ꝙ tunc ab eo non poterit appellari: vbi ē datus de cōſenſu ꝑtium: qz nō poterit recuſari: ⁊ ſic nec ꝓtextu huiꝰ cāe appellari. ¶ Tertio fuit eius intentionis diſtam facere: an cā cōmittat in totum ꝑ delegatum: ⁊ tūc a ſubdelegato in totū ad delegatū in totum ſubdelegante iuriſdictione ꝑtuarum non poſſz appellari: ſz ad ſolum delegantē vbi non in totū vl̄ nudū articulū ſubdelegat: ⁊ ab eo nō poterit appellari: niſi in duobus caſibus: vl̄ ſi modū exceda mandati: vel ſi ſit ſuſpectus: ⁊ hoc caſu recuſari nō poterit: nec appellari ſi ſit datus ō ꝑtium conſenſu: q̄bus caſibus appellatur appellabit ꝺlegatus medius ſubdelegans iuriſdictiōez hui⁹: ⁊ vbi recuſabit oz cā ſuſpitionis ꝓponi coram ꝺlegato ſubdelegante ſi datus ē mixtus cognitor: tunc ab eo appellabit ſicut a iudice: ⁊ ad ꝺlegatum ſubdelegātē. ¶ Ad caſum igit̄ ꝓpoſitū cōdeſcēdens ꝯcludit ꝙ nō poterit appellari a delegato ſubdelegāte nudū articulū: qz cōmittat ſine conſenſu ꝑtium: ſed bñ poterit appellari ſi recuſet ſubdelegatus: vel ēt ſi modū excedat: quo caſu delegatus medius poterit de cā cognoſcere: ⁊ ſi ꝺlegatus iuſtā cāz recuſationis noluerit admittere ſubdelegāti poterit appellari a ꝺlegato ad papā: ⁊ quicqd erat actū erit nullum retractandū. b. d. Uñ bēs accipere caſum pone in ꝑſu eius ergo. ¶ Premittit tales regulas. Prima ē ꝙ appellatio ꝺz interponi gradatim de primo inferiore ad primū ſuperiorē nō aūt obmiſſo gradu. Fallit in papa ad quez poteſt appellari obmiſſo medio: lz ſecus ſm legeꝫ in imperatore hec exceptio fallit vbi appellatur a ſubdelegato: qz obmiſſo medio nō appellat ad papā: ⁊ que ſit ratio patebit infra. ¶ Scōo ꝑmittit ꝙ ꝺlegatus qñq; ſubdelegat in totū cāz nihilo retēto de iuriſdictiōe: qñq; aliquo retēto: ⁊ ꝺ duplici: qñq; ſubdelegat nudū articulū ſine cognitōe exeqndū: vt mittere in poſſeſſionē: ⁊ examinare teſtes: qñq; committit articulū mixtū cū cognitione: ⁊ ꝑmo cāu ſubdelegatus dr̄ executor: ſo cāu dr̄ iudex. ¶ Tertio ꝑmittit ꝙ delegatus iuriſdictionē nō ꝺz radicatā ⁊ formatā virib⁹ ꝓꝑijs ſz ꝺz eam dependentē ab alio: vñ in totū cōmittēdo ſe totaliter iuriſdictione priuat: nec aliquas tz radices: ꝑ hoc nō facit gradū inter ſubdelegatū ⁊ ꝺlegātē ꝑmū: ſecꝰ ſi aliqd retinet qz tūc facit gradū. ¶ Quarto ē ꝑmittendū ꝙ Inno. ſupplet decre. Alexandrinam in eo ꝙ dicit ap. remota ſo in eo ꝙ dicit ad certū articulum: tertio in eo ꝙ dicit niſi modū excedat: quarto in eo ꝙ dicit litis exordiū vel cauſe finē ⁊ nedū totum negociū: quinto pōt addi in eo ꝙ dicat de ꝓſenſu ꝑtium: q̄ oia poſtmodum in ꝓceſſu capituli declarat. ¶ Veniamus ad notabilia ⁊ ꝓcedā hoc ordine: qz ꝑmo expediam notabilia totius capli. uſq; ad. §. ſi vo: ſo textualia legam ⁊ glo. ꝑncipij. vſq; ad. §. ſi vero: tertio legā. §. ſi vo expediēdo textualia ⁊ glo. quarto expediā textualia ⁊ glo. in. §. eius ergo. ¶ No. primo aliud ē exponere ⁊ aliud ſupplere: ⁊ aliud corrigere. Ideo lz ſit licitus ꝑ declarare libellū poſt litꝫ. ꝓteſ. ⁊ teſti. poſt depoſitionē: nō tñ ē licitum declarationē ſuppletiuā apponere: ad hoc no. C. ō edendo. l. edita. ⁊ quod no. de libel. obla. c. i. ⁊. ij. ſic ⁊ ſi data ē poteſtas interpretādi ⁊ declarādi ſtatutario: non pōt facere additionē ſtatuti ſuppletiuā: ad hoc. l. ij. §. ōin de. ff. de orīgi. iurio. l. ius ciuile. ff. ō legi. quod not. bñ: ad ff. l. beredes palam. §. ſed ſi notam. ff. de teſta: ⁊ vide in cle. ne romani. in cle. ¶ No. ſecundo ꝙ ꝯrarias non cadit inter dicta: quoꝝ vnum ad aliud venit ſuppletiue vl̄ declaratiue: teſtes ergo nō ſunt ꝯrij: lz in facto vnus plenē ⁊ clarius narret factū altero. Et no. de dictione immo: q̄ ſtat correctiue concor. de renun. niſi. ¶ No. tertio ꝙ appellatiōe cognitionis cāe non comprehēdit ſnia: poteſt ꝓbare ꝓtra alīs exceptio eēt ſupflua: ⁊ ſic facit tex. ꝑ ⁊ contra: ꝙ ſi ꝺlegato cōmittat cognitio alicuius cāe non videat cōmiſſa poteſtas ſniandi: poteſt etiam iudici ꝯ. alīs exceptio eēt ſuperflua: ⁊ hoc puto verius. p. l. de qua re. ff. de iudi. p. c. ad noſtrā. ō conſue. vide Bar. ff. ō re iudi. a diuo pio. ⁊ i ſpe. i ti. de delega. §. ſequit. ℣. ⁊ no. in. vi. col. ⁊ vide in cle. auditor. vbi plene diximus. ō Rptis. vide glo. C. ō pcura. l. procurator. ꝯz Jo. an. in addi. ſpe. ꝙ ſi eſt delegatus ꝓncipis pōt ſniare. ſi eſt delegatus inferioris nō: qz de facili pōt haberi ad illū recurſus. Bar. in. l. a diuo pio. dicit ꝙ ꝓfideranda ſūt verba cōmiſſionis: nam qñq; cōmittens dicit cōmittimus tibi cognitionez talis cāe ⁊ nō vt cōmiſſa cāe diffinitio: vt no. gl. in. d. l. a diuo pio: ⁊ rō: qz cōmittēdo cognitionem cāe: vt ſibi retinuiſſe iuriſdictionē: ar. l. cū prētor in prin. ff. de iudi. facit. ⁊ nōne. J. de preſump. Qñq; dicit cōmittimus tibi cāz vertentem inter talem ⁊ talē: ⁊ tunc vt cōmiſſa diffinitio: ar. l. i. C, qui pro ſua iuriſdictione: ⁊ l. ij. C. de peda. iudici.

de reſcriptis ſi ꝓpter libro ſexto ꝛc̄. Antonius de butrio: vtriuſq; iuris doctor excellentiſſimus.

ꝛ per hoc.l.i.C.si contra ius vel vti.publi.Cōdude ꝙ aut loquimur in principe committente aut inferiore:ad quod vide no.in de.auditor de ꝓcu. ¶ Quarto not.ꝙ vnus delegatus pōt loco sui plures subdelegare:ꝛ sic pōt alter re locū tenēte de hac cā de vno in plures studiose igit̄ non est forma ꝙ vn⁹ cognoscat tm̄:ly secus ecōtra:vt.ā.c. pudēti. ¶ No.quto ꝙ appellatōe cognitiōis cāe nō com prehēditur testū examinatio:ꝛ sic vt ꝙ examinatio testiū nō sit articulus mixtus:ly mero:qz ponit hic vt separata examinatio ꝛ cognitio:quod bñ nota.p illa que inferⁿ di cent. ¶ In.v.noe ār.rex.ibi vūmodo de ptiū ꝛc.pōt ꝓ ius sensus dupl̄r intelligi:vno mō ꝙ licet appellare. si de ptium cōmittat offensa:ꝛ hic ē intellectus qđ habebat cō sulens ꝛ parus. Aliter ꝙ si cā ē commissa sine ptium offē sa:ꝙ tunc poterit dupliciter appellari:ꝛ nō vno solo:pri mus si modū excedat:secūdus si sit suspectus:qđ alias non posset vbi datus foret de ptium consensu:qz non posset recusari. ¶ No.primo ꝙ solus ꝓcepe pōt cām appellatione remota committere:ꝛ hoc qz solus ꝓcepe potest tolle re ius ptis:ꝛ dare alteri.de consti.que in ecclesiarum:ꝛ qđ ibi no.de cōcess.ꝓben.ꝓpositi.ꝛ no.de immuni.eccle.qz ple riqz. ¶ No.hic cāum:ꝙ ly delegatus ab alio q̄m a ꝓcipe nō possit subdelegare articulū mixtū.C.de iudi.l.a iudice, Judex delegatus iudicio dandi nō ly potestatez nisi a pa cipe datus fuerit iudex:ꝛ no.l.c.pastoralis.pōt tñ eudem articulū sine cognitione vel iurisdictiōe cōmittere:hic ē ca sus clarus:ꝛ vide glo.hoc tenēte. In cle.i.de of.dele.i cle. qđ ꝓcuro tenement:qz multotiens vidi de facto:vide.l.ō appel.cum cām.de re iudi.cū bertoldus.de offi.dele.c.fin; li.vi.in.v.tpō quoqz. ¶ Tertio no.vnam regulā:ꝙ a iu dice executore nō appellat:nisi in duob⁹ casibus. Primus qñ modū excedit.s.egrediens formā mandati:ad qđ de re iudi.qđ ad consultationē. Secūs qñ recusat vt suspect⁹:ꝛ et hoc non obstante p̄cedit:sed vt possit recusari:debet dari de ꝓsensu partium:ꝛ sic vnico tm̄ casu appellari pōtq casu non pōt appellari si sit datus cū partium ꝓsensu.concor.l. ab executore.ff.de appellationib⁹.ꝛ.l.ij.C.quoz appel.nō rec.ꝛ ē cā qz ab illo est appellandum:a quo quis grauat: ly executor ex quib⁹ factum pure vt pica:ꝛ organum alteri⁹ si quod ergo gravamen infert:infertur ab ordinario com mittēte non ab executore:ideo regulr ab eo non appellat: nisi modum excedat:vel sit suspectus:qz tūc gravamia sur gunt ab executoribus nō a delegātibus. ¶ No.quarto ꝙ etiam purus executor recusat nō habens iurisdictionem ni si detur de ptium consensu:quo casu excludit potestas recu sandi:p ꝟ dico ꝙ si a iudice assumat calculatō rōnis:ꝙ po terit vt suspectus recusari:qz pōt gravare:idē i arbitrio iu dicis q̄ assumūt iuxta pte:vt ō.of.dele.ab arbitrio.li.vi. ¶ Et no.bñ qz i allegatiōib⁹ antiquis canonista dixit ꝛ casū hu ius capituli:ꝛ ego sibi ꝛ cū allegavi ꝛ stetit gratis:vide.l.ō ap.nouit.ꝛ qđ ibi no. ¶ No.ꝙ delegat⁹ ab inferiore a pa cipe nō subdelegat mixtus articulū:nā in.v.ꝙ si dicit a no bis nō dicit a iudice quocūq;:vt.ō.dixit. ¶ No.ex.v.ꝙ si q̄dam in iudicio sunt cōsa iudicis:vt iudicis que bñt annexam cognitionē ꝛ iurisdictionem:q̄dam cōsa eo vt executo re que bñt merum factum ꝛ purū:nō cognitionē annexā ꝛ bñt cognitionem sinis ꝛ principij litis. ¶ No.practicā cognoscendi merum executorē:qz executor nihil ly cogni tiōis ꝛ exequit fm̄ pure:vt pica:iudex āt ly aliqd cogni tionis:ꝛ qñ delegat articulus certus est executoris:ecus ergo si sit dubiū:ꝛ sic no.ꝙ cui cōmittit totū negocium vt fi nis ꝛ principium dr̄ iudex nō executor:ꝛ ab eo tanq̄s a iudi ce pōt appellari. ¶ No.fo ꝙ iudiciū principiatur in lit̄ contes.ꝛ finit quo ad cognitionē in finis:ꝛ posita inter ex tremas ēt non equaliter distantia ab extremis possunt dici media:ꝛ sic aliter sumit hic mediū q̄.ō.c.consuluit.Et no. quid dicat litis exordiū:ꝛ qđ dicat finis:ꝛ sic ps ꝙ omnia media inter finem ꝛ litis contes.possunt dici nudi articuli sine cognitione de quo videbit.l. Item ꝙ litis contes. fert, ex cōsa iudice:sup fundamento ergo contestationis cōsa arbitro iudex sniam ferre nō posset:ꝛ sic ꝓprie nō dicitur, litis contes.que sit coram arbitro. Unde p hoc videt ꝙ si posset ꝓperuare actionē. Item ꝙ ꝓprie dicit snia que fert a iudice:ꝛ sic videt ꝙ si statuto cauet ꝙ sententie debeant poni ad cataſtz.i. ad locū communem statutoz: alias non valeant:ꝙ p hoc non includeret arbitri snia:que nō fert a iudice:sed a notore:idest a cognoscēte de aliquibus cāis q̄ iurisdictionē non habent:vt.l.ait prætor.in pn.ff.de re iudi. ¶ No.alium modū cognoscēdi articulus mixtū: quādo est talis q̄ non pōt expediri nisi a iudice:vt iudice cognos scēte:ꝛ merū:qz pōt ēt a nō iudice expediri. ¶ No.ꝙ ea tus snie pōt per solum iudicis expediri:nō pōt ergo ꝙ ali um notorē:vide qđ no.l.c.fi.ꝛ.l.de re iudi.c.fi.lib.vi. ¶ No.ēt ꝙ coram iudice lis ē contesta. si ergo notarius scriberet cōsa se lit̄ cōtes.nō sufficeret:sit ergo caut⁹ vt ad dat in act̄.in pñtia iudicis vel sibi. ¶ Ex.v.itentōis no. ꝙ id dī liq̄de cōprehēdi:qđ cōprehenditur mente verbo rum ab intelligētibus extracta:ly nō omnes talem ꝓpēde rent mentē:facit qz statuta qñq; exigunt liquidationes probas tiones:ꝛ liqdū debitū:ꝙ id dicat liquidū qđ ꝓbat ex mente ꝓbatis testis vel instrumēti recte ab intelligētib⁹ intelle ctis:qđ bñ no. ¶ Scōo no.ꝙ pape delegat⁹ pōt in totū sub delegare ꝛ in ptē ꝛ ꝓncipiū ꝛ mediū ꝛ finē ꝛ nudū articu lū ꝛ mixtū:ꝛ sic ꝓmissa opatiōe totus ꝓmittit in ptes: vbi totū bz in se ptes dividuas integrales ꝛ sic correcta ē lex: q̄ in ꝓncipio finē ꝛ medio exigebat delegatū audire:q̄ ē nūc. ad hec.C.de iudi. ¶ Tertio no.ꝙ ꝓnunciando oia acta oz recensere in calculo snie:ꝛ ideo practici dicūt:viso libello visa lit̄ contes.ꝛc. ¶ Ex.v.verum possunt colligi not abi bi que colliguntur in versu.nos autem. Ideo ea ōmitto nisi quod no.ꝙ nudus executor datus ad media dicitur au ditor alia notabilia sunt expedita.ō. ¶ Et no.ꝙ ꝓuoca tio snie ꝓprie iudicialis:ly strictus sumat ꝙ extraiudicialis:vt ex rex.de ap.cū sit romana. ¶ Ex.v.pono. No. delegatū principis posse subdelegare ꝛ in totū ꝛ in ptem ꝛ merus ꝛ mixtum articulū. ¶ No.delegatū in calculo snie debere rimari ꝛ ꝙrere:ꝛ recēlere oia acta:ꝛ ideo practici visa libello visis act̄.ꝛc. ¶ No.ꝙ media cause inter snīam ꝛ lit̄.cōtes.vident meri articuli:vide qđ no. ¶ Nota duas regulas ꝙ vbi appellat a subdelegato in totū ꝓmus dele gatus dz appellari nō delegatus subdelegans:cā est qz dele gatus in totū subdelegatus vt fundatus iurisdictiōe ē pri vatus.e.ci.q̄uis.li.vi. Nō facit gradū inter papā ꝛ subde legatū. ¶ Scūa qz vbi appellat a subdelegato non in to tū:qz delegatus aliqd sibi reservavit de iurisdictione vt ro gā cōmittēdo nudū articulū vel ptem cōmittendo mixtum articulū appellat delegatus vtpote totaliter iurisdictione nō ꝓuatus:ꝛ sic gradū facit̄ inter iudicē delegātē ꝛ subde legatū. ¶ No.ex.v.quē vero ꝙ executor ē recusandus coram delegato subdelegāte:ꝛ cōsa eo cā est probanda:ꝛ sic nō adeuntur arbitri:ly secus in ordinario.l.c.suspitionis ꝛ sicut in appellatione requirit cā:ita in recusatōe. ¶ Ex versu.cum ergo. No.ꝙ paria sunt quo ad iustificādā ap pellationē legitimā:executionē ꝓbare vel esse paratz ꝓba re:quod bñ no.qz p hoc dāno opi. Jo.an.in.c.interposita. de ap.vbi requirit oblatio realis:potestis ibi videre in re portatz:ꝛ ibi addatz būc casum. ¶ No.ēt ꝙ cōmissa cau sa appellatione remota ꝓmittit appellatio ex euidēti gra mine:ꝛ a casu appellatio suspendit:ꝛ impedit attēptata post appellationē:ꝛ hoc a die appellatōis interposite alia notabilia sunt collecta.ō.ꝛ rex.est clarus. ¶ No.ꝙ ēt ad finē attēptati retractādi iustificari sufficit appellationē ex sola exceptionis oblatione cū ꝓbationis oblatione:vide de testi.ex ꝓte ade. ¶ No.fo ꝙ cā recusationis est ꝓponēda ꝛ ꝓbāda cōra delegato:vbi subdelegatus recusat. ¶ Quero circa pēnam ꝓtem que fuerit hec ꝓstitutio de

q̄ fecit mentionem glo.l.eadē glo.dicit q̄ fuit cōstitutō q̄ ſequit que incipit: ſz io quit: ꝓtenditur vſq; ad.§. interrionta: vñ ſcias q̄ in hac p̄ma parte ponitur generalis inté tus q̄o ſe béat actoꝛes constitutio ad constitutionē Alexandrine dicit q̄ ſe bz non corrective nec derogatiue: ſz expositiue aut ſuppletiue. ℂ Oppo. qꝛ in pn. fit mētio ō cōstitutione auctoꝛis huius capituli: & in hac cōpilatione de ea nō ꝓfitat: fuit ergo diminutus cōpilatoꝛ contra probemium: glo. r. ſoluit q̄ ponit illa constitutio in. v. noo aūt: & fm hoc verbum statuimus positū ēt p̄ſto tpis: ſed hec ſolu. non procedit: qꝛ ſi prius nō ſtatuerat: non poterat ſurgere dubiū ſuper eo quod non erat: dic ergo melius q̄ in. v. noſtrum. ponit tenoꝛ ſed pus in aliis compilationibus ponebat ipſa cōstitutio: & iſtud verbū statuimus: ſtat in pterito relatū ad p̄ñs huius cōpilationis: fz Jun. ℂ Oppo. ſecūdo cuz glo. in vbo derogat: q̄ qui ſupplet vel declarat corrigit. ff. ad turpillianū. l. i. §. q̄ operas. So. glo. dicit q̄ qui interpretat corrigit vt ibi ſed hec decre. nō dicit q̄ interpꝛari & corrigere ſint diuerſa: ſed dicit q̄ ſupplere vel exponere nō ē corrigere. Tu dic q̄ in ſtricta ſignificatiōe q̄ interpꝛtat declarando: exponit: & non corrigit: vt dicto.§. qui operas: & no. glo. in l. ij. §. vt ide. ff. de orig. iuriſ. in lata aūt interpretatione ēt corrigit vt ibi. Si agit de vi verbi ſupplere vl exponere: ſua qō b dic ita qꝛ nō corrigit: puto tñ q̄ differāt ſupplere & exponere: qꝛ q̄ exponit nihil addit: ſz q̄ ſupplet aliq̄d addit: ō notanda ſunt: pp ſtatuta q̄ dant aliquādo potē ſtatē ſtatutarijs interp̄tandi vel ſuppliendi vel exponendi statutā. Jtē q̄ꝛ dant p̄tēz notario ſupplēdi vel exponēdi notā inbreuiatā altertius notarij: quid hec vba importent: dicit ita hic q̄ nō. Simiſr ſi def̄ potestas teſti vel confitēti vel libellanti vt poſſit exponere dēm libellum vel confessionē: q̄d facere poſſit. Et no. q̄ habens exponere & declarare confeſſionē non pōt facere expoſitionē: per quaz cōfeſſio perimat: vt de accu: cuz dilecti: quod bene no. In quo aūt exponat & in quo ſuppleat pz. ℂ Venio ad cōſtitutionē Alexandri. in. v. ipe nanq̄. ℂ Oppo. q̄ ſi delegatus cōmittat cām: ſinia ſibi reſeruata poſſit appellari a ſubdelegato. l. c. §. porro. v. vñ. ſi forſan. Glo. intelligēs tex. vt velit q̄ appellatio interiecta: nō debeat delegat⁹ cām ideſtinitā relinquere pp appellatiōnē q̄ſi nō poſſit appellari: ſcelligit ꝓpōnez Alexādri: qꝛ conſtō Alexādri pōt intelligi in ſubdelegatū ad merū & ad mixtū articulū: nam non tollit hic appellationē a ſubdelegato: ſz dicit delegatū ſubdelegatū nō debere cām indiſcuſſaz dimittere: ſi appellet a ſubdelegato q̄ appellatio reneat: & deuoluat ad delegatū: q̄ plus ad mixtū executoꝛē q̄ſ ad merū adaptat: & ſic nō ē diſferētia an ante lit. conteſt. vel poſt fecerit delegatus q̄cq̄d dixerit glo. ita declarauit tpe lec. q̄ cā fuit cōmiſſa ſubdelegato vt mero executoꝛi: quo caſu ab eo appellari non pōt. Ideo intelligit: q̄ hic lis nō erat conteſt. q̄n cām cōmiſit reſeruata ſinia: & ſic ſola media cāe cōmiſit: ſed q̄cquid dicat glo. ſaluari pōt: vt intelligat. §. ēt in ſubdelegato mixto: vt intelligat ita q̄ dicit cām indefinitā nō relinqui. l. p delegatū ad quē appellatio interpoſita cāz devoluit: vt pz J. vnō in hoc non eſt diſſa an lit. conteſta. vel non cām cōmittat.
ℂ Oppo. q̄ ſi cognitio ſit cōmiſſa poſſit appellari. J. e. c. ver. porro. So. intellige q̄n cōmiſſio ē facta ante conteſta. quo caſu purus ē executoꝛ: & ſic nō pōt appellari in antiquo ſic habebat. ℂ Venio ad constitutionē pape in. v. noo aūt. ℂ Oppo. ad pn. q̄ cām cōmittat inferior ap. remota. J. c. porro primo ēt. c. paſtoralis. J. e. in fi. gl. ibi remittit Be. ibi remittit auctoritate iuris ſpecialiter p̄mittentis: vel auctoritate pape. In glo ſup vbo ſine p̄uocationis que ēt ſit ratio quare cōmittat inferior a papa cām appellone remota: dicit Jo. an. q̄ eam aſſignat Oſti. in ſumma. e. ti. §. q̄ ō ſit eius offiñ. v. quero tē. que ſit rō no. bene. rō eſt qꝛ inferior a papa ſi pōt ſua diſpoſitione. Ex pto ſtatuto vel p̄uilegio tollere ius alterius. de conſti. que in eccleſiaz. de immu. ec. q̄ pla-

riq̄z p Jnno. & no. de reſi. bo. ꝓſtitutus: fm Oſtiē. & vide glo. J. de bere. ſtatutū. li. vi. ℂ Quero cū glo. an aſſeſſoꝛ ſit deputādus ō p̄tium conſenſu. glo. p tex. arguit q̄ ſic: ſi eñ p̄tes nō conueniāt iudex bz eligere non ſuſpectū. J. de app. cū ſpecialis. J. c. primo in fi. & illum recipient p̄tes ēt inuitē: qꝛ iudiciū redditur in inuitum. ff. de v. ob. inter ſtipulantez. §. i. de Ex p̄ta. ſtatuuz. §. aſſeſſoꝛē. li. vi. vñ dicebat Oſtiē. q̄ iudex pōt quē vult eligere: maxime q̄ ex eius facto obligat. C. de aſſeſſ. l. i. & l. nullus iudicū. ō quo in ſumma. e. ti. ante fi. v. conſulo. de quo in ſpe. de aſſeſſo. in p̄in. vbi tractatur an clericus poſſit aſſiſtere in ciuili. ℂ Secūdo quero delegatus non in totū ſubdelegat: ſubdelegatus excōmunicat & in longinquū ſe abſentat: qō erit remediū: dic q̄ paratum: qꝛ delegatus ſubdelegati ad ſe reuocabit negociū: & abſoluere poterit. ff. de iudi. iudicium. ō quo in ſpe. ō ſnijo. §. aūt. v. ſed pone iudex. ℂ Oppo. q̄ non ſit neceſſe appellare ſi egredit fines mādati: qꝛ quod facit eſt nullius de Ex p. cū dilecta. So. ſi ꝛ formam non ē neceſſe appellare: ſi vltra formā fic. aliter inducereſ ꝓrogatio de re ad rez J. c. cū olim. noo. non puto q̄ prozogetur nuda executō: qꝛ ibi non ē aliquid iuriſdictionis. ℂ No. tamē hoc dictum dic q̄ tales appellat: vt de facto grauāte: & ſic appellat & p̄te: de appel. bone. & c. coadi. ad b. J. de iudi. ſignificauerūt
ℂ Oppo. q̄ executoꝛ non dicat ſe cui media cāe cōmittā tur: qꝛ ꝓprie dr executoꝛ qui rem iudicatā ad effectum pdu cit. C. de execu. rei iudi. l. executoꝛē. So. dicit glo. executoꝛes late dr cui media cōmittunt: executoꝛ ſtricte cui committit executio finalis: & dicit glo. q̄ tales executoꝛes non vē dicat ſi bi partes iudicis. ℂ No. glo. p ſtatutis que faciunt mentionē de executoribus: huius aūt executoris poteſtas ē circa executionē nudi articuli nec aliquam recipit cognitionē: & ſi qd dubij opponit refert ad ſupioꝛem: dicit tñ q̄ talis auditoꝛ bz iuriſdictionē & cohertionē circa impedientes ſuū offiñ: vt J. c. ex lris: ab eo tñ non appellat: niſi modū excedat. ℂ Dic ē videndū quis dicat proprie executoꝛ. ō quo hic glo. dicit qui non bz cognitionē: q̄ꝛ q̄ incidenter ad finem exequēdi: q̄ innuitur habeat iuriſdictionē & exemplificauit in illo qui examinat aliquem exceptionē: an ſcilz teſtis ſit admittēdus: hoc exemplum non eſt bonum: qꝛ hic recipit aliquā cognitionem. Ponit exēplum Oſti. in examinatione teſtium de quo dicā. J. & habet. J. c. fi. In eo q̄ gl. dicit q̄ bz iuriſdictionē ſatis puto hoc verus non reſpectu cognitionis articuli: ſed defenſionis ēt quam exercet: niſi ſit preſens delegās: vt no. J. c. fi. ℂ Oppo. q̄ nulla eſt diſſa an appelletur a mero executoꝛe: vel ab alio mixto: qꝛ ab executoꝛe ſicut nec appellet niſi modum excedat ita nō appellat ab alio niſi modū excedat & grauet: vt pz J. ō ap. vt ōbituo glo. fatet q̄ nulla eſt diffēꝛētia an ſit executoꝛ vl alius: qꝛ appellari pōt ſi grauet: & non appellat ſi non grauet.
Hñ corrigit decre. in duobus p̄mo in eo q̄ facit diſtinctiōz inter executoꝛē & alium iudicem in facultate appellādi: qꝛ hodie nulla ē. Jtē in eo q̄ facit diſtinctiam inter committere cāz appel. remota vel non: quo ad iſtud vltimū tene. qō dixi in. c. paſtoral. & c. vt debitus q̄ ē diffēꝛētia de iure: qꝛ in caſib⁹ expſſis a iure admittit appellatio: vbi ē cauſa appellationē remota commiſſa: ex cā aūt ab legitima vbi non eſt clausula appellatione ex oi cauſa legitima ēt non expſſa in iure: vnū tñ aduerte q̄ ſz hec ſubtilis diffēꝛētia detur de iure dicit tñ Oſti. q̄ de ſtilo curie admittit appellatio ex qua cunq̄ iuſta cā appellet: ſz Oſti. de offi. del. in ſumma. §. quod ſit eius officiū ad finē. §. ver. ſed que eſt ratio: alias aūt de iure vbi ē appellatū denum in caſibus a iure expſſis: vel vbi adeſt manifeſta cā appellonis: & hoc tenendum: vt no. gl. de reſti. ſpo. ex conqueſtione ō primo aūt an ſit diffēꝛētia in poteſtate appellandi inter purū executoꝛē & mixtū: glo. ſz q̄ non: & hoc tenuit primo Jnno. ſz dicunt q̄dam q̄ in hoc eſt hodie ēt diffēꝛētia: qꝛ coram eo ſi aſſignat iuſta cā ꝓbationis eius cōz eo oblatio nō impediēs appel-

latione cum non habeant facultatem pbationes recipiē dī quod secus ē in mixtis.I.de appel.interposita:vbi idem no. ad hoc.ō.de elec.cum inter cām.ꝛ quod ibi no.ibi ꝛ in facultate ēt appellandi vt esse dīa:qz aliud sonant ista vba appellari si modum excedat:aliud appellari ex iusta causa modum excedit multipliciter:qz quādoqz excedit si iuriam facit.C.de appel.si puocatiōe: sed videt in prima: qz ista verba modum excedere vel si iusta subest cā:idē sonāt:nā diuersimode ō hoc loquunt iura:ꝛ tamē ad eundē finē tendere censentur. ¶ Qñqz enim dicunt nisi modū excedat vt hic. Qñqz nisi formā mandati frangat.I.c.verum. Qñqz nisi contra regulā disciplinā.e.ti.li.ō ap.ad nfaz ꝛ.c.rpbensibilis.oēo enim tales clausule equipollēt illi nisi grauetur:sm Inno.qō non placet Hosti.qz diuersē clausule habēt diuersos effectus:ꝛ tale reputat legitimum gravamen in vna:qō non reputat in alia:vt no.in dictis iurib⁹ ꝛ vare iudi.qp ad consultationē:p glo. ¶ Videte in iustificādo appellationē:nulla ē differētia inter nudū executorē respectu cāe ꝛ non nudum:qz si grauat vterqz iustificat si nō grauat nō iustificat.In modo iustificādi ēt differentia qz p oblationē pbationis in mixto iustificat:vt in.c.interpositā:in non mixto non. ¶ In potētia grauādi ē differētia:qz iudex ē mixtus:cū habeat multa ex suo sensu iudicare ex quo cognitionē recipit:pōt plurificare grauare. Ideo iura in ipo appellationē pmittūt ex qualibz iusta cā ꝛz executoꝛ nō pōt grauare nisi egrediat terminos mādati ꝛ sic modū datum excedat:nā quatenus alterius intequit mandatū:nihil ex se facit:ꝛz exequit ab alio factum: vtputa grauamē:ergo si quod infertur nō ab eo:ꝛz a mandante causat:sic intellige hic:si modū ꝛ formā excedat mandati. nunc grauamē non ortū a mādāte ꝛz a secundo grauat:ꝛ ab eo pōt appellari:ꝛ hoc ē hic de mēte Hosti. ¶ Oppo. qp non debeat delegatus ab alio qꝫ a principe cuius ꝫsum i hac ifra ubi a nobis datus:vel a iudice quocūqz:qz delegatus inferioris a pncipe nō subdelegat.C.de iudi.l.a iudice I.de ap.cū speciali.So.delegatus inferioris a principe nō subdelegat mixtū articulum:vt hic ꝛ ibi:vnde I.in.vſi. qp si delegatus:vbi tractat de mixto nō repetit ista verbum: vel a quocunqz iudice:ꝛz tārum delegatus a nobis:meruz aūt ꝛ nudum articulum bene committit delegatus inferioris a pncipe:vt hic in.v.noa vero:ad hoc de re iudi.cum bertholdus ꝛ de appel.cum causam. No.in cle.i.de officio ex potestate iudicis delegati:ad hoc I.c.ñ.§.vicesimo.e.ti.lib.vi. Unde poterit cōmittere citationē.I.c.primo.I. ex litis. de quo in spe.ti.i.§.i.v.sed numqd.ꝛ Alb.idem dicit. Potest etiā secundū aliquos cōmittere examinationē testium.i ō quidā contra:qz imminere potest cāe:vbi opus ē pronūciatione ꝛ cognitiōe:vt si testi obiceret excōicatio seruutis vel hīs simile ō quo se intromittere posset simplici cōmissione.ō.c.preterea:dic qp quādoqz iudex cōmittit examinatōnem testium alteri iudici habēti iurisdictionē de p se: non subiectum potestati cōmittētis:ꝛ hoc nō ē subdelegare.sed rogare. Ideo cū cognoscat ex prāte ppria nō ē merus executor:vñ non pōt ad executionē compelli per ordinarium vel delegatū cōmittēte inferioris a pncipe:sed rogare cuz in illum nō habeat imperiū.C.de fide instru.l.iudices.ꝛ.l. apud eloquentissimō:sic ꝛ iudex archiepō delegat subdito suffraganeī ꝛ nō cōpellit.I.c.pastoralis:ad hoc.I.de fide instrūmentoꝝ ponit. ¶ Qñqz delegat subiecto prāti negātia ꝛ ñ trāsmittāt interrogatoria vt illa inquirat a testibus tūc ille dī purus executor:ꝛ pica:vt fit quottidie notarijs: ꝛ sic dicet de eis:que dicta sunt de puro executore: ad hoc qō no.in dicta cle.de of.del.ꝛ in.c.cū bertholdus. de re iudi.ꝛ idē no.de ap.cū cām. Qñqz delegat articulū cum cognitione:ꝛ nō pōt de quo dic.rē. ¶ Venio ad ver.qp si ō legatus. ¶ Oppo.qp litis cōtest.nō fit litis exordiū:ꝛz citatio.ō.c.relatum.gl.dicit qp stricte ꝛ ppie litis exordium datur in actu contest.litis:nā in exordio litis dz ō calūnia iurare:ō hoc dic de iura.calum.li.vi.ꝛ intelligit in actu litis cōtest.similr post litis exordium qō tenet de fructibus:ꝛ hoc intelligit de litis exordio.i.contest.lit].de quo.I.de ver.sig.ex parte. Item ꝛ nunc exigit cautio rati.ff.de pact.l.pompo. §.rati.si ante litis exordiū sumat magis iura.qñqz ad alios effectus dat in actu citationis:vt quo ad ppetuādā iurisdictionē.ō.c.gratum. Qñqz in oblatione libelli qō ad facienda rem litigiosaz.C.ō litigiosis nec.litigiosa. Sic quo ad ppetuādas actiōes annales exordium datur penes libelli porrectionē.C.qñ libellus pān. da.p totum. ¶ Oppo. so qp cum delegat finis cause:qp talis articulus sit mer⁹ articulus:vt no.I.c.ñ.So.si cōmittit finis cause absqz cognitione vt habito solum finem pferat: hic ē merus articulus: vt pz ibi.Si āt cum cognitione articulus ē mixtus:vt hīc dicit glo.ꝛ bñ. ¶ Venio ad.v.intentionis. ¶ Quero an possit cām delegare diuisim:nā prem vni: alterā alteri:gl. qp sic per tex.qō ē vez si diuerso tpe cōmittat aliis si eodē non posset:qz tūc cā liberius nō expediret. Ita ē cōtra mētem iurium.c.ñ.ꝛ dispēdia.de Rāptis de sequestrat].pos.c. i. ¶ Oppo.ix.q.iij.salvo vbi nō pōt cā delegari nisi a principe.So.dicit glo.qp criminalis cā ē indelegabil:vt ibi ab inferiori a pncipe:ꝛz a pncipe sic.xxiij.q.iiij.aliud hoc loqt in ciuili.So.ē bona secūdum leges:sm canones an possit delegari dicā.I.de offi.ordi.qp sedem. ¶ Oppo.qp nō simpliciter ēt cā ciuilis possit delegari.C.ō iudi.auc.ad hec. So. dicit glo.aliud pcedit sm leges sm quas cā appellationis non pōt delegari:quin saltē ter audiat cām:vt ibi sm canones est secus:vt hic vt expresse dī hic:vbi tenor legis illius recitatur. ¶ Hosti.āt hic videt velle qp dato qp illa lex sit correcta:quo ad delegatos pncipio:non quo ad ordinarios:nisi p consuetudinē que potius ē corruptela:qz in fraudē fit:ꝛ impedit appellatiōes gradatiz.ō quo in spe.ō ap. §.nunc tractemus.v.ꝛz sm pmissa:dictuz hoc reprobatur expresse p tex.de offi.ordi.pastoralis.ꝛ.c.vt litigātes.li.vi. de ap.Romana.§.ij.e.ti. ¶ Pōt dici qp leges loquātur de honestate:ꝛ nō de necessitate:hic de rigore vel ibi quando nullum bz impedimētum:hic quādo sic:de quo in summa.e.ti.§.que delegari possunt.v.potest autem delegatus ¶ Venio ad versi.

Verum .D.d.a subdelegato sine iurisdictiōe qdicatur executor vel auditor: nō appellaī ꝛz recusatur:nisi datus fit de prium consensu. ¶ Oppo. cum glo.qp possit cōtradici iudici:nato de voluntate prius ff.de ap.consensu.So.p viā recusationis ab eo nō recedit tur nisi cā nova.ō.e.insinuāte:p viā appellationis sic:vt ibi ¶ Nec ob.de re iudi.causam:qz ibi non repellitur: qz consensit:ꝛz qz cām appellationis non pbauit. ¶ Oppo. qp non recedat:etiam p appellationem a talibus de cōsensu partium datis.ij.q.vi.a.iudicibus.So.illud loquitur ō arbitris compromissarijs a quibus non appellatur.C. de arbi.l.i.dic vt de offi.dele.ab arbitris.ꝛ dicam.I.c.suspitiōis. ¶ Venio ad.v.

Nono .vñ.petro.b.d.a subdelegato in totum appellaī ad primū delegātem a subdelegato non in totū appellaī ad delegatū subdelegātem. ¶ No. vltra alia notabilia que ponunt in.e.v.qp auditor pōt appellari nudus executor:vt referat ꝛ ab illo non appellatur nisi modū excedat vel mādati finem. ¶ No.qp recusari potest merus executor:ꝛz ab eo non appellaret:ꝛ sic semper appellatio ꝛ recusatio pcedūt a pari. ¶ No.qp ab executore pcedente eo recusato pōt appellari si modū excedat. ¶ No.vnum effectū clausule appel.remota:qz illas appellatiōes tollit in iudice quas ius in nudo executore:ꝛ sic cla tollit prātem appellādi nisi modum excedat ꝛ modus excedit qñ dat cām appellādi vbi ius appellare pmittit. ¶ Oppo.cū glo.que ē sup verbo trāsfert qp non transfert totā qz non trāsfert prātem subdelegādi que iurisdictionis est.ff.de iurisd.om.iudi.l.ij.So.totā transfert transmittibi

lem:t cuius capax ē subdelegatus:ꝫ nō ē capax potestatis subdelegādi:nec pōt cā sic cōmissi:vt procedat appellatione remota:q trāsfert totū qō hz a delegāte nō quod hz a lege:vt potestatē subdelegādi:q̄ que lege senatusconsulto tribuunt:cōmissa iurisdictione non trāsferunt.ff.ō of fi.cuius cui mā.est iurisd.l.i.ad hoc vide no.in.c.io cui. in glo. ordinaria.e.ti.li.vi.vbi glo.vt sentire ꝓtium eius quod dic. ¶ Oppo.cuz alia glo.fo q̄ non possit delegatus a se abdicare iurisdictionem in totum subdelegādo.ff.de of.p consu.solent.secundo q̄ non pmittit alicui se exonerare cū etiā mandato q̄ꝫ duro sit parendum.c.di.contra morez. Item dato q̄ iudex cōmittat totam cām habitum retinet iurisdictionis:ergo totū non trāsfert.ff.de offi.cuius cui mā. est iurisd.l.i.§.fi.hinc est q̄ revocare pōt cum velit.ff.de iudi. l.iudicium soluitur. ¶ Contraria ꝓcedūt in ordinarijs: ꝟ in delegatis q̄ habent iurisdictionē accidentalē iure alie no:nō ꝓpꝛio:vñ ꝓpꝛio ossibus non infixa nō imꝓmit caractērē inseparabilē:t pro tanto i totum trāsferri pōt sine superiore:t cōmissa cā cū nil sibi remaneat bitus vel exercitij non pōt illā revocare nec ab eo appellari:t iste ē casus hic.t.c.q̄uis.li.vi.t vide qō no.in summa.e.ti.§.q̄ ōlegari possunt.v.q̄d si simplr cōmittat.t seq̄n. ¶ Querit.e.gl. in vsu sed nunquid.an si delegatus subdelegat cām retēta sibi executione possit ad eū appellari:dicit glo.q̄ pōt subdelegare retēta sibi executione:sed fm Jo.tunc ad eū nō poterit appellari:q̄ nihil retinuit de iurisdictiōe: q̄ꝫ ad cognitionē cāe:sed solā executionem. Ideo nō poterit ꝓtem iudicis assumere.C.de execu.rel iudi.l.si vt ꝓponia:et hanc opi.tenuit Tan.assignat cām:q̄ ille sententiando definit eē iudex.glo.videt placere ꝓma opi.t ratio Tan.non valet:q̄ delegādo nō sentētiat:t remanet index: quod pz q̄ adhuc pōt exequi sniam suā:t ita bodie est determinatū .e.ti.si delegatus.li.vi. ¶ Non ob.q̄ cōmittendo sniaz si retineat sibi aliquid iurisdictiōis quo ad cognitionē:q̄ ex vi retētionis retinet iurisdictionē:vigore cuius ad eum appellari dz:t ex vi appellationis t retētionis recuperat iurisdictio quo ad cognitionē:alle.ff.ad turp.l.i.in fi.ō ap.vt debitus.in.l.si vt.ꝓponis.cōmissa fuit sola executio ex q̄ sola non hz cognitionē. ¶ Tertio oppo.cū glo.in verſi. ad eum. Oppo.de.l.vna.C.q̄ pro sua iurisdictione:vbi ad delegatum appellat:ꝫ alij cām committat.t de.l.i.ff. quis t a quo appelletur.l.i.in fi.vbi indistincte dicit appellari primum delegātem:q̄ intellige illam fm istam:quādo in totum vices suas delegauit. ¶ Oppo.quarto q̄ etiam si cā nō fit appellatione remota:cōmissa a subdelegato nō in totū appellet delegatus:t nō ꝑmus delegans:quia gradatiz ē appellandū.ff.q.vi.anteriox. Solo.glo.sup verbo appellare.dicit supplēdū maxie hoc attēto maxie q̄ bodie cā ap. re.est subiata. Alij fm glo.ꝓdicunt:q̄ vbi non est clausula ad papam pōt appellari omisso medio:vbi aūt est clausula non dicit glo.q̄ primū dictum credit verius:Host. tenuit fm:tene primū p tex.e.ti.fi delegatus lib.vi.vbi nulla est clausula:t ch of q̄ ad delegatū appellat nō in totū subdelegātī. ¶ Causa aūt q̄re hic appellet ad papam omisso medio:q̄ hz appellatus iudicū pape paratū.s.i pſonaz delegati subdelegātis. Ad hoc facit qō sequitur ibi vt patet.q.d.appellādo querit delegatū int°:hz ergo qō extra querit. Per quod apparet q̄ si essemus in casu vbi causa foret in curia:forte teneret appellatio omisso medio:t vide quod de stilo cancellarie no. Jo.an.in dicto c.si delegatus:t ibi Jo.an.dicit q̄ habuit a quodā epō dño suo q̄ curia sic fuat. ¶ Glo.auditor querit an habeat iurisdictionē auditor dicit q̄ nō ꝙ potius notionē sine cognitionē.ff. ō.v.fig.l.notionē.t ꝓbat.ff.de re iudi.l.air prętor in pn. ¶ Venio ad.v.quem vero.b.d.auditor delegati cōra iudice delegato subdelegātē:t iusta cā ꝓposita recusat. Et op.q̄ cā sit ꝓbanda cōra arbitrio. Jde offi.del.suspitionis. So.dicit glo.q̄ ꝓtium perdit vbi recusat delegatus ō q̄ſ subdelegatus quo casu ꝓponēda est recusatio: t ꝓbanda coram delegato. Idē putat glo.q̄ recusat delegatus ordinarij:vt recusatio ꝓponi possit cōra ordinario:vide ō of fi.dele.si ꝯ vnū.li.vi. Host. dicit q̄ cā suspitiōis ē ꝓponenda coram subdelegato t ꝓbanda coram delegato.

Si vero duo Si delegatus cū clausula: q̄ .si nō omnes subdelegat vices suas ꝑdelegato:ꝫ ambo a papa sint dati cum clausula appel.re.ꝑdelegatus subdelegati nō pōt subdelegare:nec appel.remota ꝓcedere:t ab eo appellabit ad papaz: non ad condelegātū subdelegātē.b.d. ¶ Et ponit duo dicta sub eadē rōne regulata:fm ibi vñ. Et ꝑmitte hic illas regulas q̄ habes post positionē cāus in pan.decre. ¶ No. ꝓ q̄ ꝑdelegatus ꝓncipio ꝑdelegato suo pōt subdelegare vices suas:t sic iurisdictio pluribus cōmissa a papa potest in vnū vniri. ¶ No.scdo q̄ solus papa cōmittit cāz appell. remota:ió solus delegatus subdelegādo nō pōt cōmittere cām appel.remota:ad hoc.ō.e.§.noe autē. ¶ No.tertio q̄ solus delegat° pape subdelegat subdelegatus ḡ a delegato pape nō subdelegat. ¶ No.q̄ ō subā appꝛbatio est. q̄ appellet de minori ad maiorē:vñ ꝯ subitantiaz est q̄ de pari ad parē:vel inferiorē appellet:vt pz de cōsue.c.ij. li. vj. ¶ No.quarto q̄ vbi cāe due efficientes simul vniūtur ad actus exercitiū:quaꝝ vna ē potens:altera impotēs:q̄ſ cāe ex intentu agētis indiuidue vniunt actus impedit potius inspecta cā impotēti q̄ꝫ potēti ēt dato q̄ potēs sit maior:t sic inspicit cā que nocet:t nō que ꝓdest: nec attendit cā maioris potētie. ¶ No.q̄ vbi indiuidue cāe natura ꝯtie vniunt ad actum illa attendit per quā minus iuri obuiat t minus absurdū sequit:nec semper attēditur maior:nec semp minor:vñ in.j.rōnsio attēditur potestas subdelegata t nō delegata:q̄ si delegata attēderet ꝓtingeret ꝯ iura inferiorē a pncipe cōmittere cāz appel. remota:t inferiorē delegatū ab inferiore a pncipe subdelegare in fi.attēdit ptās delegata:q̄ si attēderetur subdelegata cōtingeret ad parez ꝯ subitantiā appellatiōis appellare:t attēta delegata cōtingit ꝓpter subdelegatā appellari obmisso medio ad papā qō non ē multum absurdum. ¶ Not.vij.q̄ cōmissione causaꝝ diuerse nature ad actus exercitiū:vna nō attrahat ad naturā alterius: ꝫ minus potens cā attrahit ad se magis potentē:finio ꝓbat cōtrariuz: vic q̄ attēdit maior vel minor cā per quam minus iuri obviatur:vñ in.j.rñsio attēditur potestas condelegata nō delegata:q̄ si delegata attēderet contingeret inferiorē committere appel.remo.qō ē contra iura. Jtē contingeret inferiorē a principe subdelegare fikr ꝯ iura. In fine aūt attendit potestas delegata:q̄ si attēderet subdelegata appellari contingeret ad parē ꝯ nam appellationis:t attēta delegata appellat ad papā obmisso medio: qō nō ē ita absurdū. ¶ Ab.colligit q̄dā notabilia. Primo q̄ minus successor q̄ꝫ predecessor. Scdo q̄ plus hz min° pōt:t q̄ funiculus duplex fragilior q̄ꝫ simplex. Tertio q̄ habēti dare ē ꝑdere. Quarto q̄ plus valet vna rō q̄ duę. Quinto q̄ vti-

lius est nō acqrere ꝯ acquirere. Sexto q̄ vnus fortius est ꝯ duo. Septimo q̄ delegantis reuerētia nō debet delegato. Octauo q̄ q̄ totū vult totū pdit. Nono q̄ q̄ se būiliat annullabit. Decimo q̄ fortius vincat a minus forti. Vltimo q̄ viciat vtile p inutile. ¶ Quero de rōne quat p̄mo casu attēdit ptās minoris potētie: secundo casu attēditur potestas maioris: dico q̄ ptātibus cōcurrētibus eligenda est minus captiosa: t p quas minus iuri obuiatur. ¶ In p̄mo casu si eligat potius ptās subdelegata ꝯ delegata: q̄ minus est captiosus iuri q̄ p potētē subdeleget vel procedatur appell. remota: ꝯ q̄ p non potentem: duo operentur: sed in secundo casu minus captiosus est q̄ appelletur de inferiori ad superiorem obmisso medio: ꝯ q̄ appelletur de pari ad parem ꝓ substantiam appellationis: quod fieret si attenderet ptās subdelegata: q̄ appellaretur ad parem condelegatum: vel est alia rō: q̄ p receptionem subdelegationis minoratur: t validat ptās huius p cedere quo ad suum processum: sed quo ad p̄iudicium superioris non potuit suam potestatem minorare: quin appellaretur ad superiorem: q̄ factum suum in recipiēdo nō potuit p̄iudicare alijs superioribus. ¶ Glo. vices suas. Quero q̄d si transferat p simplicem cōmissionem virū suarum: dic q̄ transfert talis potestas: de iurepa. ex lfie. l.c. venerabilē: vbi hoc expressum: t functus est offō cōmittēdo vices suas vt ibi. ¶ Glo. pcedere oppo. t videt q̄ is delegatus recipiat subdelegationem a socio: nihilhoīus possit pcedere appell. remota de appell. vt debitus: q̄ hodie nō pōt appellari nisi grauet. So. gl. fatetur q̄ hodie pōt pcedere appell. remota p iura: vnde is p receptionem subdelegatiōis vulneret iurisdictionē suā: quo ad clausulā reuelat: quo ad iura: dicit Host. q̄ hec gl. est ꝯ rex. t sic tenenda. Videte hodie est dicendū q̄ clausula appell. remota operatur vltra iura: q̄ tollit ptātem appellandi: nisi alias a iure p̄mitteret expresse: t sic is alias liceat appellare vbicunque: modo non licebit appellare nisi in casibus: vulnerabit igit iurisdictio: q̄ vbi p̄mo nō poterat appellari nisi in casibus a iure expressis: ēt vbi iura hoc non permittit: dūmodo grauet. Ita gio. procedit tenendo opi. q̄ clausula appel. remota ab hoie interposita nil operatur: sed si teneat opi. q̄ operē que est cōis adhuc pcedit q̄ hic dr: quod dic vt dixi de app. pastoralis. ¶ Vltimo anno ita apothillauit vt sequitur in gl. sup. v. nec pōt appell. remotis ibi nisi grauet hoc esset rex sequēdo opi. glo. q̄ clausula appel. remota non tollat nisi appellatōes frīuolas: q̄ tales sunt sublate ex ptāte iuris. ¶ Opi. hz q̄ ex ptāte hoīs aliq̄d operatur: q̄ tollit appellationes ex cā legittima: q̄si cā non reperitur in iure specifice expressa. Ideo fm hoc pcederet dispositio. §. q̄ quo ad istum effectum iura non tollit appellatōes: nec delegatus subdelegādo posset sic tollē. ¶ Glo. delegare querit: quare nō pōt subdelegat. rīdet q̄ solus p̄ncipis delegatus subdelegat de appel. cām que C. de iudi. l. a iudice cuz sy. hoc verū nisi sit delegatus ad vniuersitatē cārū. ff. de iudi. l. cū p̄tor. §. i. ff. quo: t a quo appellet. l. i. §. i. ¶ Opi. de decre. cū Bertholdus: dic q̄ ita nō tz in hoc p decre. I. de ap. cū cām que. c. glo. in. v. Item Host. q̄ minus dignū trahit ad se magis dignū de tempo. ordi. ff. as. ¶ Oppo. de cōse. ec. vel alta. q̄ in dubio: ō celebra. missa. cū. Bartbe: cū sy. gl. nō soluit: dic vbi sequēdo magis dignū vel minus nō surgit aliq̄ iuris repugnātia attēdit magis dignū. Ita ꝯtuz si sequēdo magis: sed vbi insecutione magis digni in decidendo surgit iuris repugnantia: tunc amplectamur minus dignum: q̄ ad minus captiosum. ¶ Secūdo colligit glo. q̄ res trāsit ad aliam p̄sonam sine p̄uilegio. ¶ Oppo. de pignō. ex lfie: solue q̄ gl. nō soluit. ō. c. res trāsit cū cā sua q̄si cā est realis: t rei annexa: secus si p̄sonalis: t p̄uilegiata in vna p̄sona: vt dicta q̄ ꝯtuz loqtur in realibus p̄uilegijs: hic in p̄sonalib⁹. ¶ Glo. ambo. quero an delegatus cum clausula si est impeditus possit cām subdelegare: ēt si cum clausula gl. dicit q̄ sic: vt hic pz: t si sine clausula delegetur pōt subdelegat eo impedito: de ista materia plene in. c. cozuz. I. e. dixi ibi: is ad hunc tex. pōt rīderi q̄ hic nō erat ipeditus. ¶ Quero. In. v. sed illud queritur an possit inuitis partibus alij cām delegare: glo. dicit q̄ sic: q̄ hanc ptātem hz a iure: vt dicūt iura p̄dicta: t. I. c. q̄si: vnde nulli facit iniuriam q̄ vtit iure suo: de elec. cum ecclia vterana. ¶ No. glo. q̄ in dependentibus a ptāte iudic. arbitrio non pōt appellari: cō cor. l. Diem proferre. §. stari. ff. de arbi. ¶ Quero in. v. is queritur: an delegatus post ꝯ in totum vices suas cōmisit illas possit reuocare: videtur q̄ sic: q̄ iudicium' soluitur recante eo q̄ iudicare iussit. ff. de iudi. iudicium. Glo. dicit q̄ si cepit iurisdictione vti subdelegatus q̄ non poterit eam reuocare. I. c. venerabilis: alo posset: q̄ verba re integra cū effectu sunt intelligenda: de de. non resi. relatum: cum sy. t sic no. hic Inno. ō. §. pozo: idem. I. c. venerabili: t. ō. c. in lfie: nec sufficit sola cōmissio: etiam si susceperit eam subdelegatus: nisi vti ceperit: vel sequat citatio: pbat q̄ delegato mortuo nō pōt subdelegatus pcedē nisi inceperit: pz I. c. is. ¶ Per hoc infert glo. q̄ si subdelegatus in totuz re integra moriat: delegatus poterit iurisdictionē reassumere: q̄ iurisdictio delegati existēte re integra nō est plene trāslata. ¶ Tan. dixit q̄ si delegatus suscepit delegatōez nō pōt reuocare re integra: t idē dicit Host. sed postea mutauit. Opi. p̄ma est expedita hodie p tex. in. c. ꝯiugio. e. t. li. vi. ad. I. iudicū soluit: dicit q̄ loqtur de ordinario: in quo planū q̄ re integra: vel nō semp pōt reuocare iurisdictōez vt pz in. l. iudiciū soluit. ff. de iudi. Idez in delegato q̄ nō in totū subdelegauit: vt est dictū in p̄cedentibus. §. sic igit ordinarius semp potest delegatus subdelegans in totuz re integra: pōt re non integra nō. ¶ Quero in. v. sed pone: delegatus p̄socio subdelegauit nō in totū iurisdictōez sed ptē: an appellabit delegatus subdelegās hoc casu: an p̄mus delegās: videtur tex. est planus: q̄si delegatus p̄socius subdelegauit in totū: q̄ ēt si naturā subdelegati teneret appellare. papa. Sed hoc est dubiū an si subdeleget in ptē attēdat ptās subdelegationis: t sic dz appellari ō legat⁹ an delegatōis: t sic p̄mus delegās. Glo. arguit q̄ ad delegatū nō appellabit: sed ad papam: q̄ par est illi t par in pare nō hz imperiū: de elec. Innocuit: nec ad ipsuz vt cū p̄socio cognoscat: q̄ cū consocio a quo appellatum est nō pōt ō illa cognoscere: imo si hoc vellet p̄deret iurisdictionez. I. c. cum sup. Ar. ꝯ q̄ possit appellari de ipso ad ipm: t consociū. ff. q̄si appellādū sit. l. i. §. si p̄seo: vbi ab ordine: t p̄side appellat ad p̄sidē solā. xviij. di. mittis: vbi de archiepo appellat ad p̄liū: t in cōcilio iterest archiepo gdam dicūt q̄ appellabit ad cōdelegatū p iura. ō. allegata: p hoc inferunt q̄ si deleget p vnum ex consortio alteri tertio nō in totū: t contingat appellari a cōsocio: t subdelegato: q̄ appellabit iste delegatus subdelegans: t p̄socius: t adducūt hāc. §. a ꝯrio sensu: intelligētes q̄ ō appellat papa: q̄ subdelegatus fuit in totū: secus si in ptem: q̄ vterq̄ appellaret gl. cōcludit q̄ erit appellandū ad superiorē: t sic modo determinatuz est. e. ti. si duo ex tribus li. vi. nō ad delegatorē t p̄sociū: q̄ cōtingere posset eos diuersa ferre sentētias. Ad. §. pozo vbi dr q̄ de subdelegato ad delegatū appellat: vbi nō i totū subdelegauit vices: dic vez q̄ si solus est delegatus subdelegans: secus si fit datus cū alio: t p̄delegato: t alteri subdeleget: t cōtingat appellari a subdelegato: nisi oēs simul committerent vices suas vni: vel pluribus: retenta aliqua iurisdictionis pte: probat q̄ sequeret absurdū: q̄ vel de seipso posset vel ad seipsuz appellaret si ambo cognoscerent: vel q̄ vnus posset de cā cognoscē sine clausula: si solus cognosceret ꝯ id. ō. c. cām: t ideo q̄dā dicunt q̄ in data sine clausula appellabit delegatus: q̄ tūc pcedē non potest alter q̄ non subdelegauit: iure impediēte: q̄ ad se non pōt appellari: sed non placet

glo.q; nó est intentiśio pape cām delegare ꝑncipalio ap
pellatione ſm glo.melioz ró: q; ſic cótingeret abſurdum
q; de pari ad paré appellaret qcq̄d dicat glo. quā vide p
te concluſio est bodie q; appellat papa: ita determinat in
.c.ſi duo ex tribus.e.ti.li.vj.t ró est:q; semp attēdimus in
iſta pte illā ptātem p quam minus iuri obuiat: ſed minus
iuri obuiat q; papa appellet q̄ſ q; appellaret delegatus:
igitur non ob.ſ.ſi preſcr:t.c.multis:q; ibi cótingit appel
lari de ſingulari ad vniuerſitatē:vel de vniuerſitate ad ſin
gularem:vbi adest pſonarum diuerſitas:ſaltē ficte: ſed có
tingeret appellare de ſeipſo vere vel ficte facit de appell.a
collatione li.vj.de cōceſ.pben.q; diuerſitatē. ¶ Quid ſi
erāt duo delegati:vnus ſubdelegat in totum:alter ſubdele
gat in ptem:q; appellabit:dicunt doc. q; papa: credo q;
poſſit appellari delegatus:q; nō inuenit q; de pari ad pa
rem appellet;doc.dicunt veritatē:nō p rōnem tactā:ſed
q; ad illum q delegauit in totum nō pōt appellari a ſubde
legato:ſed ad papā. Itē nec ab eo ad eū q ſubdelegauit
in partē cū nō ſit ipſius delegatus:attrahet ergo papa tā
q̄ originale fundamētū:t ꝑncipium cauſe ipſius cauſas ad
ſe.t ſic ad ipm dz appellari. ¶ Glo.ad ꝑmum repugnat
ei qō est dictum in precedenti glo.t est ſic:vide per te.
¶ Cum vltima gl.quero que est ró ſuperius expreſſa pp
quam nō pōt appellari a cōdelegato ſubdelegātio cōde
legati ad cōdelegatū:dic q; in totum cōmiſit vices ſuas.ſ.
e.ſ.porro:ſed q; idē eſſet ſi cōmiſiſſet in partē: vt dictū est
in p̄cedēti glo.nō est bona rō:dic ergo que ró est: que ex
ponitur.ſ.in primo.ſ. porro: ſumpta a ſrio: q; id qō pōt
reſpectu iuriſdictionis a condelegato cōmiſſe non pōt ex
iuriſdictione a ꝑncipe cōmiſſa:ſed.ſ.ponderatur ſubde
gata:dic ponderat delegata:dic q̄cq̄d dicunt doc.ſ.pon
deratur ſubdelegata:q; illa ponderata minus obuiat iu
ri:q; obuiat vnum q; inferior a ꝑncipe cōmittat cauſas ap
pell.remota:t q; ſubdelegat ſubdelegatus:hic ſi eligatur
ptās delegata obuiat iuri:q; de pari ad paré appellabit:
ſed q; de inferiori ad ſupiorē medio obmiſſo appellaret:
nō tñ obuiat iuri:t ió attēdit potius delegata q̄ſ ſubdele
gata:vel delegatus ſubdelegationē recipiēdo potuit ꝑiu
dicare quo ad ſuā ptātē;p̄cedēdi:ſed nō quo ad ptātem
ꝑncipis:vt in ſi.quaſi velit gl.q; nō dz attēdi ró ſupius ex
preſſa:in ꝑn.ſ.q; ibi attendit ptās delegata:t hic delega
ti:ſed potius ró faceret in ſrium:ſed voluit loqui in rōne
poſita.ſ.ſup.v.porro:q; hic loquat de ſubdelegato in to
tum cōmittentis vices ſuas:appellat ad papā pp rōnem
exp̄ſſā in.ſ. porro:q; tūc delegatus iuriſdictōe nudatus
nō facit mediū inter ſubdelegatū t papā:tu dic tenendo
cōmunē opi.vt loqtur finis de delegato ſubdelegāte non
in totū vt bēat dubiū qō loqtur de rōne ſupius exp̄ſſa: in
ꝑn.ſ.t est eadē ró lz p conuerſum caſum:q; ad expediēn
dum actum opz q; concurrant velle t poſſe: hec est regu
la:ſi cōcurrant due ptātes ſemp attēdenda est illa ante an
actus valeat vel fieri debeat:ſm quā nō pōt vnde ſi ſm de
legatū non pōt:attendit vt in ſi.vt ſm ſubdelegatā in ꝑn.
nō pōt p̄cedere appel.remota nec ſubdelegare. Ideo nec
illa attendit ſm ptātem delegatam in ꝑn.ſ. nō pōt appel
lari ad condelegatū:q; de pari ad parem;ideo nō attēdit
ita apoſtillabat tpe lec. ¶ Poſt gl.quero q̄d ſi ſint tres
iudices dati cū clauſula appel.remota:t q; ſi nō oēs duo:
vnus ſubdelegat:t alter vult admittere ſubdelegatū:ſed
tertius q̄dicit q̄d erit hoc dz intelligi ꝓſuppoſito q; nō te
neant admittē:dic q; potior erit condictio ꝓhibētis.ff.cō
muni diui.ſabinus:t qō habet.ſ.de cōſti.cum oēs: ſi tñ ille
q̄ vult ſubdelegatū admittere p̄cedat cū illo ſubdelega
to tertio nolēte intereſſe:tenebit p̄ceſſus:niſi fuerit appel
latū:ſic t teneret ſi nullā cām ꝓtenderet:t intereſſe nollet
.ſ.c.prudētiā.ſ.addicimus:q̄ſi tacite nō appellādo remit
tere videat hanc cām:quam ꝓtendit:de appell.ſolicitudi
nem:puto q; ſi iuſtā cām allegat quare nolit ſocīū admitte
re puta:q; nō vult ſuā iuriſdictionē vulnerari q; hoc caſu
nō valebit duoꝝ p̄ceſſus:ſed nunq̄d ex hac cā pars poterit
appellare ſi nolit admittere dicēdū vt q; nō:q; lz delega
tus ad hoc nō cogat pōt tñ ſi vult ſubdelegatū admittere
t ſic nō granat.ſ.de elec.cū eccleſia. ¶ Nō.q; in depen
dētibus a ptāte iudicio non appellat. Sed q̄ q; ex quo iu
dex tertius q̄dicit q̄ bz iuſtam cām contradicendi p hunc
tex.eo q̄dicente poterit pars appellare hac cā adiecta:q;
voe vñe iudex cuz ſubdelegato p̄cedētio terno collega q̄
dicente:t interſit mea q; de cā cognoſcat cum ſit rituus p
uidus:t diſcretus:ne iudiciat auctoritas neceſſaria i hac
cā p veſtram admiſſionem euaneſcat ad aplicam ſedē ap
pello:ar.ſ.c.conſuluit:facit quod no.de ap.ex infinuatōe
.li.q.vi.non ſolent. ¶ Quid ſi ambo ſubdelegati ſubde
legatum tertiū admiſerūt ſimplr in vno termino:t poſtea
in alio termino nolunt admittere.Do.ſi ſimplr in totuz fu
it ſubdelegatus:t ſine p̄teſtatōe admiſerūt:non pōt plus
q̄dicere:ar.ſ.c.venerabili.ſ.ſi. t p regulam:q; ſemel tē. de
reg.iur.li.vj.tñ q; perpetuata videt iuriſdictio.ſ.c.lz tñ: q;
ſemel conſenſerunt nō errantes in iur vel in facto:de iudi.
.li.t.ij.t lz ille leges loquantur in ꝑtium conſenſu non vi
det Inno.quare de cōſenſu iudicuz nō fit idem:ſed ſi fuit
admiſſus cū p̄teſtatiōe q; illud admittebāt de gratia ad
illum terminum tñ:poſtea ꝓtradicere pōt:niſi poſtea ſim
plr conſenſiſſent:de hoc de conſti.cum. ¶. Ad predicta:
cle.de pcura.inſtō. ¶ Nō ob.no.de ℞ptis: dilectus.ij.
q; ibi iterabat grauamen:ſed ſi ſubdelegatus eſſet ſolum
ad vnū terminū:t admiſſus ſine p̄teſtatōe nō erit:ſi iterū
ſubdeleget ad ſm neceſſario admittē dus:q; aliud est ac
tus p̄me ſubdelegatiōis a ſcōa:t ſic cōſenſus p̄me ad illaz
non extendit ar.optimū:de of.ordi.cū dilectus.ſ. vltimo
in ſi. ¶ Quid ſi tres ſunt ſubdelegati cū clauſula:q; ſi nō
oēs duo tē.t cū clauſula appel.remota:vnus ſubdelegat
alter ſe excuſat ꝑmus admiſit ſubdelegatū:q; ſolus nil po
terat:poſtea alter impeditus efficit ꝑſens:t non impedi
tus vt. Inno.q; ſi poſtea duo ſint ꝑſentes nō tenent ſubde
legatū admittē:cū ſit locus clauſule:q; ſi non oēs duo:nec
admiſſio conſocij potuit ei ꝓiudicare:dicit tñ q; ex quo ſe
mel fuerit admiſſus:q̄dam dicunt eū deincepe nō repellē
dum:t ſputent ſibi q; ſemel defuerunt.Credo q; ſi pp ſolā
abſentiā tertius nolit intereſſe: p̄cedat glo. q; ſi pp impe
dimentū ſecus credo q; indiſtincte nō pōt ipſum repellere
q; potuit ille abſenti ꝓiudicare:tñ quo ad hoc ciuis ſic pu
rificata ſit ptās pp alterius abſentiam.ſ.c.quoniā abbas.
¶ Quid ſi duo delegati cum clauſulis predictis ſubdele
gāt nunq̄d tertius tenet ſubdelegatū admittē q̄dā q; ſic:
ex quo clauſula est appoſita:q; ſi nō oēs duo tē:q; nec alī
ter poſſz:aliās ſi eos nolit admittere ipſi ſubdelegati ſine
eo p̄cedēt:ſecus ſi dicerēt:q; ſi nō oēs vnus:hoc vltimum
plz Poſſi.ſed ꝑmum nō:dicū.n. q; dato q; dicat ſi nō oēs
duo:lz ſolus tūc nō poſſit p̄cedere ſolus pōt cōtradicere:t
ſubdelegatos repellē ne ſua iuriſdictio vulneret ſibi cul
pa ſua:nec est locus clauſule q̄diu cū collegis pōt: t vult
itereſſe ó hoc.ſ.c.cōſ: t p hoc ſatis fit multis queſtiōibus
in numero. An delegatus electus ab vna pte poſſit cōmit
tere vices ſuas electo ab altera pte Guil.qō no.in ſpe.ti
tulo delega.ſ.ſequtur in ꝑn.qō credo pte q̄dicente: q; iter
est ſua:q; electo ab altero nō cōmittatur.

Jus ergo. A ſubdelegatione auditoris vel
nudi executoris appellari ſi pōt
niſi ſubdelegatus recuſet:t legittima cā recuſatiōis coram
delegato pbet vel pbari offerat quo caſu ſi p̄ceſſerit audi
tor appellat:ſi delegatus p̄ceſſerit cōpulerit appel
lat delegans ꝑmus.b.d.vel ſm Fran.de za. Si delegatus
pape ſubdelegat non in totū pars a ſubdelegato non po
terit appellare ex hoc ſolo q; datus est ſine q̄ſenſu ſuo:lz ſi
ſubdelegatus aliās legittie recuſet delegat⁹ poterit diſſi
mare:t ſi nolit admittē recuſationē ab eo licite appellat ad

papā.b.d. ¶ No.q paria sunt quo ad iustificādā appel
lationē legitimā exceptionē pbare:vel esse paratū pbare
qō bene no.qz p hoc dāno opi.Jo.an.in.c.interposita de
appel.vbi reqrit oblationē realem: poterit ibi videre in
reportatis:z ibi addatis hunc casum. ¶ Scōo no.q qñ
est cā cōmissa appel.remota pmittit appellatio ex euiden
ti grauamine:z eo casu appellatio suspēdit z impedit attē
ptata post appellatiōem a die appellationis interposite.
¶ No.q nō necessitat delegatus ad subdelegandū exe
cutionē de ptiuz volūtate:z iō si subdelegat sine ptiū vo
luntate ab eo non appellat. ¶ No.ēt q ppposita recusa
tione ꝯ subdelegatum ab eo pōt appellari:z tunc ad dele
gatū appellat. ¶ No.quarto q iustificat appellatio ve
ritate pbata causę appellādi vel pbationē oblata cōrā iu
dice ad quez spectat pbationem recipere:z sic no.q sicut
oblatio pbationis cōrā iudice ad quē spectat recipe pba
tiones iustificat appellationē:qñ ab eodē iudice appellat
ita:z qñ ab vno appellat:z coraz alio offertur pbatio ad
quē spectat pbationes recipere. ¶ No.quinto q cā re
cusatiōis subdelegati pponit cōrā delegatore:z subdelega
to recusato cognoscit delegatus nō in totū subdelegātō ō
cā pncipali. ¶ No.sexto a delegati grauamine appellat
ad delegantē. ¶ No.vltimo q attēptata post appella
tionē fūt nulla. ¶ No.ad finē attēptari retractādi sufficē
appellationē iustificari exceptōis obiectā cā pbatōis ob
latione. ¶ Q p.gl.dictio ergo est illatiua nō apparet qli
ter ex pcedētibus inferat ergo.So.dicit glo.arguit ex pce
dētibus.§.de toto ad partē:nā supuo erat gñaliter dictū
q a subdelegato nō in totū poterat appellari delegatus:
z erat dictū q poterat recusari cōrā delegato:cōcluditur
ergo q hic dī. ¶ Quero an idez sit sine sit delegatus ali
licio cont.sine post:gl.dicit q idē. ¶ Quero in quo dicat
grauatus:dicit gl.qz periculosum est coram iudice suspecto
litigare:z iō revocātur in irritum rē.fm gl. ¶ Posit gl.
oppo.q nō possit appellari pretexta cāe recusationis ex
quo cā fuit appellatione remota cōmissa de appel.pasto
ralis:dicit Hostī.q cā hic est iure expssa.iij.q.v.qz suspec
ti de appel.cum speciali. Aduerte qz in illis iuribus nō est
expssum q possit appellari: z sic p hoc sentire vī: q eo q
cā cōmittitur ap.remota:possit appellari ex cā: quacūq; a
iure expressa:licet non sit expressum q possit appellari.
¶ Quid si executores non sint dati de consensu partiuz:
cōrā eis tñ ex voluntate partiū est litigatum:an ab eis po
terit appellari:vī poterūt recusari:doc.dicūt q nō: z hoc
voluit text.ubi dicit nec dati nec recepti:qua si sufficiat sola
receptio:facit.ē.c.gratum:z c.insinuante. ¶ Quid si re
cusat subdelegatus nō ad merū articulū:sed subdelegat⁹
in totuz vel partem iurisdictionis:ita q sit iudex:an ppo
net recusatio cōrā delegato subdelegāte:vī q coraz arbi
trio fit pponenda.ar.a ꝯto hic:qz text.loqtur de solo audi
tore:de ap.cum speciali. Inno.dicit q sibi verius vī q co
ram pmo delegato est pponenda:z pbanda cā recusatio
nis etiam si sniam vel totam cām cōmiserit:qz quousq; cū
effectu.l.p citationem fit iurisdictio penes subdelegatum
semp apud delegātū est cā recusationis pponenda.j.c.is:
z.c.q̄uis.e.t.li.vj. ¶ Recitat q alij aliter dicūt Jo. an.
remittit ad id qō scripsit in spe.de recusatōe in fi.particule
pme:patet ptis ad finē secūdi.§.ibi hoc intelligit Jo.an.in
addi.qñ pīcipiens delegationē anteq̄ citet p subdelegatū
vadit ad delegātē:z recusat:secus si esset puentus citatōe
qz tūc cessaret delegata prās cum esset ppetuata in subde
legatū. ¶ Quero qua forma iterponat appellatio ptez.
recusationis dicit Hostiē.q hac forma recuso te ex tali cā
z appello ne hac recusatōe pendente in cā procedas:z hoc
verū qñ cā est notoria de iure:z de facto vt litt. nō contes.
c.iij.t.iij. ¶ Primū dubiū vī q hodie p suspectionē po
testatis subdelegate a pīcipiente nō vulneret eius prās quin
possit vt pus procedē appel. remota:qz a quolibet iudice
hodie est remota appellatio p tuo frustratoria:z clausula
nō tollit niſi frustratoriaz. So.gl.facit oppositū:q quan
tū ad hoc hec decre.est correcta. Hosti.dicit q gl.z ꝯ tex.
z dēcta:videte clausula appell.remota nō tollit solū ap
pellatiōes frustratorias:que ēiā tolluntur a iure:sed ēiā
tollit appellatiōes legitimas:niſi appareat cā appellā di
a iure expssa z cōcessa:vt no.de ap.pastoralis:z c.vt debi
tus:vulnerabit ergo iurisdictio:qz vbi pus poterat appel
lari solum in casibus expssis a iure nunc poterit appellari
ēiā in casibus non expressis a iure:dūmodo sit legitima.
¶ Secūdaz dubiū:qz vī q delegatus alterius a pncipe
possit subdelegare.ff.de iudi.cum prox:in fi.So.delegat⁹
a pncipe subdelegat ex iurio prāte in priuilegium pcessa de
legatus ab alio q̄ a pncipe subdelegat:sicut dēlegatus ad
vniuersitatē cārum: quod intellige vnam cām vniuersalē
omnē:vt ibi no.Hosti.in summa:qz optinet ordinarij vm
brā si est delegatus ad vnā cām merū articulū subdelegat
vt.ō.in pn.decre.z sic loqtur.c.cū Bertoldus:qcquid di
cat glo.mixtū vero articulū subdelegare non pōt:vt hic:z
in.l.a iudice.C.de iudi.z hoc tene lz Cy.non faciat dīam
inter merū z mixtū:vt no.C.de iudi.a iudi. ¶ Tertium du
biū:qz vī hic q potestas subdelegata minor attrahat ad
se prātem delegatā pape maiozis potentie:ꝯ id de cōl.ec.
vel alta.c.i.cum si. dic qcquid dicūt doc.q maior attrahit
ad se minorem:qñ p attractionem ad se iuri non obuiat se
cus si iuri obuiat:vī magis obuiat q̄ q natura maioris at
trahat ad minorē:si enim attenderet prās hic pape:cōtin
geret q inferior cōmitteret appell.remota. Item q dele
gatus ab alio q̄ a pncipe subdelegaret:qō est ꝯ iura:lz nō
est ita absurdum:q delegatus pcedat appel.non remota
iuxo consonat iuri. ¶ Quartum dubium vī q iurisdictio
delegata debēs pūlin vt pcedatur appell. remota:z vt
possit subdelegare debeat transire ad consocium subdele
gatum:qz priuilegium transit cuz re.de pig.ex litteris.So.
ꝯrum procedit in priuilegio reali hic in pīonali de quo de
reg.iur.priuilegia.li.vj. ¶ Quintum dubium an delegatus
impeditus ēt cum clausula possit subdelegare gl. dicat q
sic non est vis quo ad potestatem subdelegandi sit vel nō
sit datus cū clausula:sit vel nō sit impeditus:de quo.j.c.cōrā
sed hic non pz q fuerit impeditus. ¶ Sextum dubiū an
delegatus pape inuitis prībus possit subdelegare:dicit ō
glo.q sic:qz prātem bz a iure z iniuriam rē.de elec.cū ec
clesia. ¶ Septimū dubiū:vtrū delegatus subdelegāte in
totū possit iurisdictionē revocāt a subdelegato.Sūt opi.
Prima z vera q possit re integra citatōe nō secuta:lz at
ēptaverit subdelegatus:qz nō est esse actualiter translata.
Item qz nō est functus officio anteqū ille ceperit:qō pz qz
mortuo delegante expirat iurisdictio in pīonam delegati
j.c.is. Postea vero facta citatione nō:qz est abdicata ef
fectualr iurisdictio a delegato:z ita hodie est determiatū
in.c.q̄uis.e.t.li.vj. Per hoc infert gl.q mortuo subdele
gato re integra delegatus poterit iurisdictionē reassumē
non ob.ff.de iudi.l.iudicium soluit vbi pperuo pōt revo
cari:qz illud procedit in ordinario:q habens iurisdictionez
pperuo ad ipm radicatam nō a se abdicat cōmittendo:z
solum transfert exercitium:iō pōt. Recitat gl.q Tan.di
xit q si cōmisserat in totū nō poterat revocare:qz videba
tur suo functus officio.ō.c.i litis pcedūt pdicta qñ subde
legauit in totū:secus si in ptē:qz tunc pōt qñcūq; revoca
re ficut ordinarius. ¶ Octauū dubiū est casus decre. qd
si vnus ex cōsocijs subdelegat nō in totuz cōsocio appel
lat:a cōsocio q̄ est delegatus:z subdelegatus nō in totum
ad quē appellabit gl.arguit primo q appellabit ad papaz
ne cōtingat de pari ad parē:qō est ꝯ substantiam appella
tionis:que bz esse ad superiorem.ff.de appel.l.i.z pz de con
sue.c.ij.li.vj. Item nec ipse cū socio cognoscet:qz sic cōtin
geret q de a seipso ad seipm appellaret. In ꝯrium vī q
possit appellari ad cōdelegatū vt cognoscat cōdelegat⁹

cum eo:q; ab ordine ꝛ ꝑde appellatur ad ꝑdē ff. qñ appellandum sit. l. i. §. si ꝑceo ad cōdelegatuz:ꝛ sc. Sūt opi. quedam q̄ appellabitur ad se. ꝛ cōdelegatum ar. tex. a ẓ rio intelligēdo tex. qñ fuit delegatus in totū ꝑ hoc in ferunt idem si cōdelegatus nō cōsocio:sed tertio cōmīt nō in totū. ¶ Glo. ꝓmo recitat vnā opi. scōaz ẓriā q̄ appellabil papa ne cōtingāt absurda:q̄ absurda sunt. ē. posita: nec ob. q̄ appellandū sit ad delegatū: vbi nō subdelegat in totū. ē. c. §. porro: q̄ ibi loqtur qñ vnus tm̄ erat delegatus vel plures ꝛ oēs subdelegauerūt:sed qūocunq; fiat p mixtio delegati cū subdelegato ptē:siue in vnū ꝓcurrat siue in plures appellabitur papa. ¶ Recitat tertiā distinguentiū an delegatus sit datus cū cla an sine:si cū cla q̄ si nō oēs:tūc si appellat ab vno ōlegato: ꝛ subdelegato nō in totū:solus delegatus poterit ꝓcedē:q̄ nō pōt ꝓcedē ō legatus a quo appellat: ꝛ sic purificata est clausula: ꝛ cognoscet de cā appellatōis:sed nō placet glo. q̄ nō fuit ītē tiōis pape cām cōmittere appellatōis:sic hodie est determinatū in. c. si duo ex tribus. e. ti. li. vj. ꝛ hoc: q̄ ptingeret de pari ad parē appellare nō ob. dictum. §. si ꝑceo ēt. q̄ ꝓmo cognoscebat vt collegiū:ꝛ appellabat ad supiorē sic ꝛe:hic nec vere nec ficte erat vnus alterius supior: ſz par ꝛ sic decidit hec quēstio p hunc. §. intelligēdo q̄ subdelegaverit nō in totū:nec supfluat vel habeat modicū dubium. ¶ Nonū dubiū:Circa hic aduertēdum:q̄ declarat decre. vt tex. male dicere:q̄ si consocius subdelegat consocio appellet papa ex rōnis idemptitate: q̄ si cōsideret rō posita in. §. facit ẓ. cum. ē. artēdat potius ptās subdelegata q̄ delegata:hic attendit ptās delegata:q̄ attrahit ad se subdelegatā. Io. gl. dicit q̄ nō ad rōnem. §. sed rōnem: q̄ est posita in. §. porro:intelligēdo q̄ in totū vices suas oz ad papā appellari:q̄ nō facit gradum:hic casus non bz dubium. Tu dic q̄ illa eadē rō facit ad casum nostrum: p. ꝛ. q̄ id quod pōt ex iurisdictiōe sibi a subdelegato cōmissa: non pōt ex ptāte sibi a papa cōmissa: sic ex delegata: nam vtrobiq; inspicitur cā:que nocet delegato suscipienti ꝛ q̄ non nocet alteri. In ꝓmo casu inspicitur potestas subdelegata:q̄ sibi ꝓiudicat tm̄ in ptāte subdelegandi:ꝛ ꝓcedendi appellatiōe remota:hic delegata:q̄ sibi ꝓiudicat:ꝛ ne ꝓiudicet pape ad quē ex delegata oz appellari: vnde inspicitur qualitas que suscipiēti nocet:sed nō qualitas ex qua alteri inferat nocumētū vel inspicit q̄litas qua minus iuri obviat:minus obviat iuri si ꝓmo casu inspicit subdelegata:q̄ offenderent due regule iuris inspiciēdo delegatā: q̄ sic iferior cōcederet aparemota:ꝛ sic delegatus ab alio q̄ a ꝓncipe subdelegaz:inspicit ergo subdelegata: q̄ minus ꝓiudiciū infert iuri. Scōo casu inspicit delegata:q̄ melius est q̄ ꝑ saltū appellet ad papā:q̄ q̄ appellaret ad parez ꝛ substantiam appellatōis. ¶ In gl. iuo ergo in fi. sic sentit gl. q̄ fuerūt duo articuli vnus sup solutione ẓrietatis: alter de qōne facti tu dic vt dixi in casu:q̄ ꝓncipalis q̄stio fuit in facto ītō:ꝛ ꝑ dubio qōnis fuit allegata ẓrietas iurium:ꝛ papa eoz intentū declarauit ex qua declaratione cōcludit ad ꝓpositum. Anto. de Butrio.

P Astor:alis Secūdū ꝓmā ptem secūde ꝑn. b. d. delegat⁹ papa nisi se maliciose exoneret subdelegatuz cōpellit ad cām recipiēdaz. In cōpellēdo tm̄ supiorē deferre oz dignitati:ꝛ pone. b. d. Hec decre. ꝑn cipalr diuiditur in quinq; ptes:q̄ in ꝓma ponit quasr de legatus a ꝓncipe bz ptātem subdelegandi ꝛ qñ subdelegatum cōpellere pōt ad totam cām suscipiendam in secūda ibi. Item ẓ dicit q̄ iurisdictio quo ad certū articulū si cā fuit aliquibus cōmissa appel. remota: que appel. interposita alijs post cōmittit. In quarta ibi q̄ vero q̄d iurio qñ delegatus mādat ordinario vt sniam exequat. In quita ibi cū aute. qd iurio qñ delegatus ꝑ malicia partis impeditur vie statuta ꝓcedere:ꝓma ꝑ diuidit:q̄ cōsultatio:ꝛ decisio Rīnio: seōa ibi cōsultatōi. ¶ No. ꝓmo q̄ delegatus ꝓncipis subdelegat. ¶ No. secūdo q̄ ptās subdelegādi pendet a lege:ꝛ sic delegatus in potēria subdelegandi videt hīe iurisdictionem ordinariā. Item q̄ potestas subdelegādi dependet a iurisdictōe:ꝛ est actus iudicial. ¶ No. tertio q̄ delegatus ab alio q̄z a ꝓncipe nō bz ptātē subdelegādi:cōcor. l. a iudice. C. de iudi. ¶ No. quarto q̄ delegatus pōt subdelegare: ēt si faciat animo se exonerādi:ꝛ maliciose ita q̄ nō sit impeditus:sed nō pōt cōpellēr subdelegatū ad iurisdictionē suscipiēdā:ꝛ sic pz q̄ etiam non impedit⁹ subdelegat:ſz nō cōpellit vbi maliciose facit:ꝛ maliciose facit qñ minus ꝑito vel qñ amico alterius partis accomodū vnius:ꝛ ꝓiudiciū alterius:vel qñ cōmittit nō audēribus facere ꝓcessum:ſm Inno. ꝛ Hostien. ¶ No. q̄ iurisdictio sine ptāte exequendi:ꝛ cohercendi:nullius vt esse momēti:ꝛ sic habitus sine exercitio nullius est effect⁹. ¶ No. sexto q̄ delegatus pōt subdelegat ēt supiorib⁹. ¶ No. vij. q̄ cā non vt posse delegari nisi necessitate exigente ẓ no. ē. ꝛ id est verum:ꝛ hic subaudiēduz est maxie. ¶ No. q̄ in ꝓcessu ꝛ coactōe supiorio oz ꝓmēsurari modus ꝓcedēdi ſm dignitatis qualitatem eius ꝑ quem ꝓceditur:ꝛ q̄ compellit. ¶ No. q̄ delegatus quēcunq; etiaz non suppositum sue iurisdictioni cōpellat ad suscipiēdam delegationē. ¶ Dximum dubium gl. an iudex q̄ non est impeditus possit cām subdelegare:vt q̄ non:q̄ eo q̄ facit nō impeditus:maliciose subdelegat: ꝑ hoc. c. si pro debilitate. ē. c. vbi pōderat debilitas:vt alias iusta cā. ē. ō Rp tio si citatus:de peda. iudi. l. ij. ff. de iudi. l. vltima: cum ſy. ¶ Glo. ꝓcludit q̄ pōt cōmittē ēt nō impeditus cognoscēs eo q̄ bz hāc ptātē implr ex iure ꝓcessum. ff. de offi. eius cui man. est iur. l. ij. ꝛ hic doc. dicūt si euidēter maliciose cōmittit q̄ nō pōt cōpellere ꝛ si cōpellat poterit appellari: si si euidenter cōpellere pōt:ēt si nō sit impeditus: sed posito q̄ dēat ēē impeditus vt possit cōmittere an stabit suo dicto. Glo. disputat sup isto:ꝛ dicit q̄ non vt credendū. ē. c. prudentiam:ꝓmo rīnio:vbi opz q̄ constet ꝑ nūcium fidum:vt ifra. Nam si passim crederetur cuilibz iudici q̄libet se posset exonerare cuz vellet ar. ff. de vaca. mune. l. i. ꝛ. l. pretor. In ẓrium de re iudi. cum sup. Concludit in dubio non ꝓsumendum eum maliciose cōmittere:q̄ dubia in beni gnioꝛem ptem sunt interpretanda:nec est reprehēsibile vbi seriter ꝓcedere non pōt q̄ alteri magis secur cōmittat:ꝛ magis potēti. ē. c. significasti. ¶ Secūdo q̄ dolus nō ꝓsumit tē. ff. de pba. l. quotiēs. §. q̄ dolo:vnde si est notoria malicia ſm doc. non pōt cōmittere:sed in dubio non ꝓsumit:ꝛ ei est credendū:ex quo aliter nō constat. ¶ Sed q̄ro quō possit cōstare de ista malicia. rīdeo:si diceret q̄ de ista cā nō vult se intromittere:eo q̄ cā est inter ꝑsonas potētes que possent ei nocere:ista est ono malicioſe exonerationis:q̄ nō bz ꝑ potēriam dimittere exercitiū iurisdictōis dei ꝛ iustitie:ad hoc. l. de iudi. determinus. Item cōstat de malicia ſm Inno. qñ subdelegat minus ꝑito: vel subdelegat illis q̄ non audent facere ꝓcessum:hoc nō placet Hostiensi:q̄ ꝛ minus perito pōt fieri subdelegatio. ē. c. si pro debilitate. Item q̄q̄ iudex debeat reddē ius omni timore postposito:vt. xj. q. iij. q̄sq;. ꝛ. c. nemo pōtorum:tū nō est improbabile q̄ cōmittat ei q̄ securius procedet pōt:vt. ē. c. significasti. Ideo dicit maliciose id est in fauorē alterius ptis ꝛ lesionē alterius. ē. de Rp tis ad b. q̄ facē nō possz hodie sine pēa ō re iudi. cū eterni li. vj. ꝛ ō vez vbi ō malicia ꝓstat:nā in dubio nō ꝓsumit:ꝛ ꝑ hec reprobata ē opinio centiuz q̄ eo q̄ committit sine ista causa malicioſe committit quod est ffm: ꝛ vbi maliciose committit ꝓcessus si est nullus ipso iure: sed est annullandus ope. excepti. ꝛ appellandum:ꝛ ideo si excōmunicat tenet excōmunicatio nisi appellet. ¶ Secūdum dubiū vtrū iudex possit cōpellē ad suscipiēdam delegationē quēcūq; alterius fori q̄z iudicio delegātis:dic si est delegat⁹ pape:papa bz in

rīsdictōem sup oēs: ille pōt quemcūq; cōstringere: vt hic q; nō pōt dici aliqs alterius fori cū papa sit. ē. oēs: et ab eo habens auctoritatem. ē. c. sanc: ad hoc tñ vide. c. statutum §. in nullo: de ẋpti. li. vj. Si ordinarius delegat solū sibi subiectos compellit: hz ēt nō subiectis cōmittat. ff. de tu. et cu. da. ab hic. l. ij. C. q̄ pro sua iurisdic. l. ij. Collegam tñ non pōt cōpellere: q; par in parem nō hz imperium: de elec. Innotuit: et hoc tenent hic doc. antiqui. ¶ Contra hoc op. delegatus subdelegādo cām suo collegę non dz saltez posse cōpellere eū: cū sit sibi par. tñ vterq; est ad alterum supior respectu sue potestatis: et ideo cogi poterit collega p eū: q; in hac cōpulsione nō pcedit ex vi ẋpti. sed ex vi legis: oportebit ergo q̄ collega accepterat nisi subsit iusta cā. ē. c. primo. §. si vero duo. ¶ Tertiū dubium q̄d de advocato an possit cōpelli recipere iudicium in alio foro q̄m in suo: dicit gl. q̄ nō: sed in suo fic. C. de aduo. diuer. iudi. l. sancimus: dic q̄ in suo cōpellit: q̄n pcipit salariū de publico: et hoc nisi esset tot clientulis obligatus q̄ nō posset bene exequi q̄d intēdit: et q̄ oporteret ipsum frangere fidē: ō iureiurā. veniē. ¶ Quid de arbitro an possit cōpelli ad suscipiēdū arbitriū: dic q̄ nō. ff. de arbi. l. iij. §. i. peccat tñ q̄ nō suscipit: q̄n q; ita no. Jo. xj. q. i. sicut. s. q̄n nulla cā de cause excusat. ¶ Queritur q̄d contineat appellatiōe huius ṽbi cobertionē: dic fm gl. q̄ veniet ēt maior eius aduersio: vt. l. ne ministre: in fi. alo ēt. l. fe. ff. de of. procō. Hostien. dicit q̄ hec significatio temperat p ṽbum aliquā positus in tex. dic fm aliquos modernos hic q̄ hz omnem cobertionem: q̄ quam negocium expediri potest: vt. ē. c. i. et c. pretera: et c. significasti.

Item Delegatus pape non solum in totum: sz etiam in partem pōt committere iurisdictionem: et sic solam citatiōez. b. d. ¶ No. ar. de toto ad partem procedere affirmative: vt q̄ possit totum possit et partem. ¶ No. secundo q̄ delegatus pōt citationem cōmittere. ¶ No. tertio q̄ citatio pōt dici officiū. ¶ No. quarto q̄ pōt delegatus punire contemptorem in nō suspendendo delegatione etiam puri articuli. ¶ No. de dictione. Item q̄ hic est continuatiua alibi est repetitiua dispositionis pcedentis de quo p Bar. in. l. in repetēdo. ff. dele. iij. et p Ja. de bel. in aut. vt cū de appel. cognoscat. in pn. vtij. colla. ¶ Quero de rōne dubitādi: rñdeo q; videbat q̄ nō posset cōmittē: q; ante citationē nō videbat ppetuata iurisdictio. ¶ Oppo. q̄ nō possit delegatus subdelegaſ citationē cū ea nō sit ppetuata: sed potius exclusiōez revocatōis id est vt nō revocet mādatū re integra: vel dic q̄ ēt citra citationē ppetuat iurisdictio p quēlibz iurisdictiōalē actū: vt. j. c. lz: vñ ex quo cōmisit morte pmi delegātio nō revocabit subdelegatio. j. c. si a subdelegato li. vj. in glo. vj. et sic ipsa subdelegatio perpetuat iurisdictionē: q̄ plene dicetur in. c. lz. ¶ Op. scōo q̄ indistincte pmittit ō legato subdelegare cū tñ solus deleget pncipio hoc posit. ē. in pn. So. ṽbū delegatus hic positū simplr restringit ad delegatum pncipio pp continuationem sumptā ex dictione. Item p hoc de ap. scōo regis. ¶ Quero an delegatus legati possit citationē delegare. rñdeo q̄ sic: q; certus est articulus merus nō habens cognitionē annexaz: q; hoc pōt facere q̄ vis iudex. ē. c. primo: et rebellio vel impedimēto coberceri poterit p iudicem q̄ cōmisit. ē. c. i. imo: et arbiter citare pōt p nuncium et epām ff. de arbi. l. diez: et. l. sed interpellaſ. §. penul. et si talis cui est delegatio facta p delegatū delegati renuat: vī q̄ possit cogi si aliter iurisdictio expediri nō possit ō re iudi. cū Bertholdus. xj. q. i. q; venit. C. de spon. l. ij. cū sq. ¶ Per quē aūt possz cogi no. j. c. ex litis. ¶ An delegatus possit mulctare tex. hic q̄ sic ibi punire de quo. ē. c. de causis.

Preterea. Si papa cōmittit appellatiōez interpositā a sniā iudicū datorū cū cla appell. remota suspēsa est iteriz quo ad executionē pmoz iudicū iurisdictio. b. d. vsq; ad §. q; vero. ¶ Cōio diuisio. s. quelibet et So. ibi nos sūt. ¶ No. pncipem posse appellationē: et sic defensionē quo ad qd respectu formule a iure positiuo inducte. ¶ No. scōo duos effectus clausule appell. remota pmus q̄ vbi appellatio alias deuoluit a tpe appellatōis interiecte: et iurisdictionem indicis suspēdit: si ex cā legitima interponaſ: nūc nō deuolutiui nisi supior deliberet de ea admittēda nec suspēdit nisi a tpe quo supior eam admittē deliberat: et sic clausula nō tollit effectū deuolutiuū quo ad hoc: vt in facultate supioris nō sit eā admittē vel repellē. ¶ No. iij. q̄ eo. q̄ supior cām inferioi cōmissam alteri decidēdam cōmittit: videtur iurisdictionem a delegato reuocare: ad hoc de cōcess. pbē. ff. cap. fo. li. vj. ¶ No. quarto q̄ iudex ad quē nō pōt mittē inhibitoriā nisi a tpe quo iurisdictio est suspensa: ad hoc de ap. nō solū li. vj. ¶ No. v. q̄ appell. nō extinguit: sed suspēdit id sup quo appellatio interponit: et q̄ ab illo dependet. ¶ No. sexto q̄ ad hoc vt appellatio: ab eo cui cā est cōmissa appel. remota suspēdaſ: exigit q̄ supior deliberet de ea admittēda: vl q̄ alteri cōmittat: et eo q̄ alteri cōmittit exigit q̄ ex certa sua scia cōmittat: alo non vī reuocare: qō intelligo q̄n certificatus est de cl ausule appositione de qua specificatione est faciēda mentio: de reſcri. spoli. ex cōquestiōe. ¶ Op. de ineptitudine responsionis ad q̄stionē: nā quesitū fuit an iudices dati sup appellatōe possint inhibē pmis datis in pn. ne exequant: et ad hoc papa nihil ẋndet. So. dic q̄ rñdet in effectu ex quo dicit q̄ eo ipso q̄ papa cōmittit secūdo: intelligit revocare iurisdictionem pmoz: et q̄ pmi nō debeāt interim exequi: fortius sequitur q̄ iudices scōi hoc pbibē possint: ne exequant: p hoc. ē. de ẋptis: dilectus in fi. ¶ Ad hāc So. oppo. de. c. postoralis. ē. de ẋptis: nā poterūt pmi citare partē appellātē ad instantiam appellatis: et ex hoc surget questio sup potiozitate iurisdictōis: quo casu debēt vtriq; iudices vtriusq; cognitōis cognoscē. ¶ So. fm Inno. q̄ nullo mō pōt pmi citare ex quo est ab eis iurisdictio revocata. C. de execu. rei iudi. l. si vt pponis. Ad. c. postoralis: dic q̄ loquitur in iudicibus diuersaz cōmissionum circa eandē instātiam non circa diuersam: vt vnus est sup pncipali alter sup appellatōe qō plene dic vt ibi. ¶ Oppo. pncipalr: q̄ ēt asi q̄n papa deleget cām non pōt iudices pmi aliq̄d facere: q; ea p eos attēptata revocanda venirēt p viam attēptati de appel. romana: et c. non solū li. vj. So. aliq̄n pmi sūt data sine clausula appel. remota: et pcedunt ptraria aliq̄n cū clausula: et rūc pcedit lra nostra. ¶ Op. tertio q̄ sola receptio appellatōis non sufficiat nisi pmo fit cognitū q̄ appellatio teneat de ap. Romana §. q̄ sit li. vj. vī saltē sit inceptū de hoc cognoscē: an cā appellationis sit iusta vt ibi So. ibi loqtur de ap. interposita ab interlocutoria hic ō interposita a diffinitiua: pbat ṽbum sniā in pn. positū. ¶ Op. po. q̄ tex. sibi ipsi ꝯdicit: nam pmo dicit q̄ papa intelligit revocare eo ipso q̄ cōmisit: deinde dicit q̄ interim suspendit executio: et sic nō sit revocatio: sed iudicū pmoz suspēsio. So. dic q̄ hz ē verius q̄ nō sit totalis revocatio: et ppea. ṽ. vt interim tē. venit expositiue: vt sit sensus q̄ revocatur iurisdictio pmoz. s. iterum. s. q̄ nō pōt exequi pmi perinde ac si iurisdictio eēt revocata: et hoc donec de appell. fit discussus: sed simplr et totaliter non fit revocatio: imo si deferaſ appellatio pmi exequi poterūt. ¶ Op. q̄ in alio vt lra ꝯdicere pmittit enim q̄ papa ex certa scientia recipit appel. et cām cōmisit discutiēdam ibi vt plenius fit discussa cū tñ debuisset p se pnunciare ex quo sibi pstabat. ff. de iudi. l. de qua re. de cā posſ. cum sup: solutionem istius opi. vide. j. in scōa opi. ¶ Veniamus ad gl. pmū dubium glo. est q̄n dicaſ facta cōmissio ex certa scientia Guil. rñdet si in lra fiat mētio de processu cāe et appel. interposite ab interlocutoria de exceptōe, pposita ante diffinitiuā: vt ō ap. vt debitus. Sed q̄n fit appellatio a diffinitiua sufficit si di-

est appello ab iniqua sñia: videte vbi cā esset cōmissa appel.nō remota gl.diceret vez: qz alia est forma appellādi in diffinitiua alia interlocutoria: sed vbi est cōmissa appell. remota: li querimus de forma appellatōis: idest de forma admissiōis appellationis vt devoluat: ex quo est cōmissa appel.remota gl.est vera: sed si ārimus de forma cōmissiōis ita q̄ dicat facta cōmissio ex certa scia: tūc gl.non bñ dicit dic q̄ censebit cōmissa ex certa scia qñ facta est mētio de clausula appel.remota ad qō de testi.spo.ex cōquestione vel sm doc.qñ est facta cōmissio parte p̄dicente sm Jo.t Hin.qō no.t.glo.tempore lectionis. In p̄mo anno fic apposuillanit. Tu dic q̄ reqrat papam forte certificatum debis que dicat gl.t vltra hoc q̄ sit certificatus q̄ cā fuit cōmissa ap.remo.t sufficit simplr facere mentionez de tenore appellationis: t declara.appell.remo.j. de testi. spo.ex cōquestione: t si informet sup hoc an sit vl nō sit admittēda appellatio qō secus esset in inferioribus iudicibus: ad quos appellaret in casu vbi appellatio est a iure remota: qz tūc p̄p̄s appellaret a diffinitiua oporteret cognitionez quādā pambulā p̄mitti. an esset vel nō appellatio admittēda que bz p̄cedere illā: an sit vel nō sit appellatio legitima: t p̄ma examinabit sūmarie: scōa plenarie: nec p̄ma debit excludē scōaz: iz in scōa veniāt examinādi q̄ in p̄ma sūmaria vt puta q̄ fieri pōt absente parte: de admi.tu. l. cyrographis. ff. de appell. recip. l. si vnus. j. de testi. veniens: de testi. spo. sollicite: t. c. ex pte. Ad. e. ti. sm Inno. t sic ēt expedita est glo. Inno. hic posita: t p hoc solutum est p̄mū dubium glo. l. qñ dicatur facta cōmissio ex certa scientia.

¶ Secundum dubiū glo. vtrū in terminis decre. confirmata sñia in cā appellationis exequat p̄mus an secundus: q̄dam q̄ p̄mus: qz si p̄mi iurisdictio tm̄ suspendit interim ergo nō extinguit: t sic cum confirmat sñia tollitur suspensio: qz cessat appellatio: t sic ille exequet. Contrarium tz Tan. t facit: qz admissa appellatōe vl iurisdictio revocata: vt hic t in aut. j. si qs iurgātium. C. de epis. audientia: ergo delegatus exequet. ¶ Scōus q̄ p̄ma iurisdictione revocata nō resurgit cōfirmata sñia. Unde p̄cludit Tan. q̄ scōi exequant: p hac opi. facio rōnem si hoc esset vez q̄ si p̄mus exequeret iam sequeret q̄ qñq̄z delegati duraret iurisdictio post annū cum cā appellatōis possit durare biennio: de app. cum sit: qō est p̄ casum capituli: querenti. ō. e. ti. sed ista rō non valet sm gl. qz decre. queritur loqtur qñ non est appellatum: sed si essz appellatuz nō curreret tpus vt dicto. c. querenti non inducit aliā rōnez que facit p̄: vbi iudices in cā appellationis in appellatione ante diffinitivam p̄cedunt in p̄ncipali: sic t iudex q̄ pnunciat cōfirmando sñiam vz p̄cedere ad diffinitivā qō supest. Ista rō facit in p̄rium: qz si cōfirmaret sñia ēt ante diffinitivaz iudex a quo procederet in p̄ncipali. ¶ Ultimare cōcludit glo. q̄ cū ex scōa sñia agat actiōe in factū q̄ ipsam sñiam exequit iudex appellationis: vt no. j. c. coīa: iz q̄dā faciāt vtā in ordinario t delegato. ¶ In gl. indiscussam: ibi appellationem legittimam: t sic cōfirmant interlocutoriā nō p̄cedūt in p̄ncipali: imo tūc procedit iudex a quo de ap. nō solū in. vi. de appel. interposita sic vz esse indiffinitiua: qz si confirmet iudex a quo vz expedire qō incūbit: t sic rō potius facit in p̄rium in fi. glo. hec questio vulgata est inter legistas. Tangit p Guil. Cy. Bu. gl. t alios doc. C. de epis. t cle. autē. si qs litigantiū hic allegat: p Jac. Bu. Guil. ō Cu. t alios in. l. tale pactū. ff. ō pac. p Bar. ff. de re iudi. l. a divo pio: hic per doc. t per spe. t ibi Jo. an. in addi. in spe. de executione sñie. ff. ij. v. sed pone iudex de ap. Romana. ff. cū aūt. li. vi. ¶ Hic colligendo oēs simul qñq̄z appellatio interponit a subdelegato delegati p̄ncipis vel a delegato inferioris a p̄ncipe puta ordinarij: t tūc planū q̄ iudex appellationis exequit sñiam suam eo: qz sm legistas talis subdelegatus vl delegatus inferioris a p̄ncipe nō pōt suam sñiam exequi: hoc ēt p̄cedit de iure canonico tenēdo q̄ delegatus inferioris a p̄ncipe nō exequat: sed tenēdo q̄ exequat: vel quatenus pōt exequi de quo p glo. de foro cōpe. ff. qō ff. t p Inno. de offi. ordi. cuz ab ecclesia: tūc idem esset qō dicā in delegato p̄ncipis de quo dubio: dic vt in. c. ff. qō ff. p glo. j. de fo. cōpe. de offi. ordi. cum ab ecclesia p Inno. Si appellat a delegato p̄ncipis vel alio ordinario q bz prātem suam sñiam exeq: tūc excludere tres casus quos Jo. an. excludit vt in dubio tenguntur in addi. pallega. ¶ Primus casus est qñ secunda sñia est p̄me absolutorie confirmatoria: hic. n. nulla expectat executio: ad hoc glo. j. de ap. pastoralis. ¶ Secundus casus qñ sñia in cā appel. est absolutoria: t scōa fuit dānatoria eadē rōne: nam nec adhuc hic expectatur executio. ¶ Tertius casus qñ sñia in cā appellationis revocat p̄mā absolutoriā: t scōa est condēnatoria: adhuc hic casus nō bz dubium: quin scōa exequat: cum p̄mus non pnuncierit q̄ executionē mereat. ¶ Quartus casus est q̄ habz dubitatiōem qñ p̄ma fuit cōdēnatoria: t secūda illius cōfirmatoria: quo casu si p iudicem ad quē est aliqd additū vel detractum p̄me sñie: exemplum: in. c. Raynaldus t Raynutius. j. de testa. tunc exeqtur iudex appellatōis: qz de hoc non est certus iudex a quo: ideo non exeqtur: qz de toto qō mō est iudicatum: p̄mus non est informatus: t qz ista vt nova sñia. ff. de iusti. t iure. l. ius civile. Idem scōm Hostiē. hic si sñia est lata nova probatione: de tēpo. appel. l. p hanc: de testi. fraternitatis: qz nō pōt de his index a q̄ certificari: iō non exeqtur: dicat tñ Hosti. q̄ non putat absurdū: q̄ index q aliqd addit si illam remanet exequēdam ad p̄mū iudicem: duz tñ ille sit ordinarius: in delegato. n. nulla remanet iurisdictio: ex quo cōstat bene appellatū. ¶ Qñ q̄ sñie nihil addit: nec ipsa p̄firmat ex nomī dedutto: t hoc pōt esse dupler: vel qz deseritur appellatio lapsa tpis: vel aliter puta pp defectum solemnitatis appellationis: t exeqtur p̄mus: qz fingitur non appellatus: t qz scōa non est certus de validitate sñie: ex quo non cognouit: pōt enim ibi esse aliqs defectus q̄ ignorat. ¶ Qñq̄ deseritur p viam pacti: t conventionis partium: qz partes p pactū recedunt ab appell. t confirmant sñiam: t hic sunt opi. Bu. in. ff. q̄ pronocauit: tenet q̄ adhuc p̄mus exequitur. Guil. q̄ scōus p dictum. ff. q̄ pronocauit. Bar. q̄ vterq̄ potest exequi. de iudice p̄cipalis cāe non est dubium: de iudice appel. idem qz ex quo pacto est recessum ab appellatione per hoc constat q̄ partes voluit stare sententie: t sic pōt illaz exequi: vnde si peteretur executio sñie: vt pacti credo q̄ ille exequeret cora quo est pactū factum erā si esset delegatus: t sic predat opi. Guil. qz pactum annectit cōmissioni. l. de accu. venie: t sic nō ob. qō no. Jn. ō. c. si qñ. Si peteretur executio sñie puto q̄ quilibet exeq̄ posset: vt dicit Bar. nec ob. si dicat non constat de validitate sñie iudicii ad quē: qz posset esse nulla: t pactum non validat sñiam vt sñiam: sed vt pactuz: vt l. ij. C. cōia vtriusq̄ iudi. qz factio constat ex quo nō apparet de nullitate vz p̄sumere eā validā. ¶ Hec vera qñ pactū ordinat ad tollēdā appellationē: t cōfirmandā sñiam. Si aūt pactum ordinaret solū ad appellationē tollendam iudex p̄mus exequeret: vt dicit Butri. t sequitur Bar. ¶ Qñq̄ confirmat p̄a sñia in cā appellatōis: t ex ārīq̄ act. t exeqtur p̄mus. Ratio qz ex p̄ma sñia agitur non ex scōa. ff. ad trebel. l. si qs p̄xem. ¶ Post gl. op. vt executōez nō suspēdi a tpe appellationis: sed cōmissionis ex certa scientia. ¶ Oppo. q̄ suspendat a tpe appellatōis a diffinitiua de quo in. c. nō solū de appel. li. vi. So. ibi appellat a diffinitiua: t est certū appellatōez tenere: vel est dubiū de appell. vtrū teneat vel non: vñ supsedet executioni a tpe sñie sic loqtur. c. non solū li. vi. Sed vbi est certū appellationem nō tenet t notoriā: vel qz appellatio est remota a iure vel ab hoie: a iure vt qz dānatus est condemnatus: t in iuf cōfessus: vel reus cōtumax: qui non audītur appellando: vel

insignis latro: vel seditiosus. ff. ó appel. l. p̄rōnia. C. quorum ap. nō reci. l. ij. ¶ De appell. Romana. §. finaūt: vbi de hoc. v. q. vj. sunt quoz: vel si appellat vbi cā est expti mēda: ¶ cā nō est expressa: ne bereo in possessionē mittat nec testa. aperiant. ff. de inuito testō. l. si qs filio. §. bu aūt ¶ tunc procedit q̄ appellans a diffinitiua statum nō suspendit: nisi supior ipsaz expresse admittat ex aliqua forte causa que pōt forte esse occulta ipsaz admittere censet.

¶ Hoc enim casu pp certitudinem ¶ notorietatē an appellatio sit admittēda vel nō: spectat ad illam a quo appellat: vt deferat vel non: ¶ q̄ aliter dicit spectare iudici ad quē hoc cognoscē: pcedit vbi est dubiū an appellatō teneat. Idē vt dixi si appellatio est reuocata ab hoie: vbi cōmittit cā appell. remo. virtute clausule hoc opat q̄ statim nō suspendit inia: ¶ appellet nisi cuz papa admiserit ipsam ex certa scientia vt hic dicit: ¶ hic erit vnus effect⁹ clausule ap. remota. Contrariū igitur erit in alijs casibus vbi cā non est cōmissa ap. remota: sic loqtur de appel. nō soluz. cum sy. hoc casu ¶ pcedenti qñ est cōmissa app. remota dicat q̄ nō suspendit nisi cū supior appellationē admiserit: ex certa scia certificatus de cā sup qua appellat: vel de ap. remota: qz tunc p̄sumendum est q̄ papa faciat hoc forte aliqd secrete sciens: qđ nesciat is a quo appellat ¶ tunc certificatio hic est facienda: alias non est supersedendum ſm quosdaz: sed ipse Inno. putat melius: q̄ siue sit notorium q̄ appellatio sit interposita illegitime: siue sit ap. remota: qđ eo q̄ papa ipsam admittit: ¶ etiam nō appareat q̄ sit certificatus ¶ alias cōmittit: nihilhoinus si certificat is a quo oz supsedere: quia cognitio an papa. sit vel nō sit certificatus spectat ad ip̄m cui est cōmissa: ó ℟p. dilectus: in fi. de resti. spol. in fi. c. audita. ¶ Unde cūc erit effectus q̄ appellatio nō suspēdet: dōc papa cōmittat: ¶ certificet is a quo: ¶ ad rex. q̄ dicit hic: q̄ requit q̄ papa sit certus: dicit q̄ hoc verū quo ad hoc vt sue life nō p̄iudicet surrepticie: puta q̄ aut notificat sibi cām cōmissaz esse de certa scia pape: ¶ supsedē oz: aut notificat q̄ cā est cōmissa nec dū de certa scientia pape: ¶ tunc adhuc nō est facta dubia iurisdictio iudicis a quo: ¶ ipe poterit exeq̄: vbi ē cā cōmissa ap. remota: vel vbi in notorijs appellat. ¶ Hec dicta dñi Inn. spālia i papa: vt vbi appellat ad eū et⁹ admissio suspēdat iurisdictōez vbi appellat cā cōmissa ap. remota: vel vbi notoziū est appellatōez nō tenere. Patriarcha aūt vel iferior ordinarius hoc facere nō pōt vt admittat appellationē vbi notoziū ē ipaz admitti nō debere: vel est cōmissa ap. remota: qz alius supior nō oz iurisdictionē cōmittēdi: nisi appellatio devolvatur: ¶ hic nō devoluit: sed recurs in papa: q̄ pter devolutionem aliquā oz iurisdictionē in subiectis quibuscūq; vñ valet in alijs q̄ pus cā cognita: ¶ pribus ptib⁹ cognoscat in appellatiōe ab interlocutoria an iuste vel iniuste sit appellatū de ap. nō solū anteq̄ posset impedire iudicem a quo. Idē post sniam: nec in notorijs poterit nihilpus cognoscat an sit vel nō sit appellatio recipiēda: vt no. de appell. Romana. §. cū aūt: ¶. §. si vō li. vj. ¶ dicit q̄ ista cognitio oz pcedere an sit vel nō sit appellatio admittēda: illam an sit vel nō sit iusta snia. Et dicit hoc notādū q̄ pōt fieri hic ¶ gl. an sit appellatio admittēda fieri pte absentē. ff. ó admi. tu. l. cyrographio. §. fi. ff. de app. reci. l. si cuius. ff. nil. no. ap. pendēte l. i. de resti. spo. solicite: ¶. c. ti. ex pte. ℣.

¶ Secūdo oppo. q̄ in rōne papa sit sibi ꝯrius: nā dicit q̄ si committit ex certa scia q̄ vt reuocare tē. ¶ rō postea mandat cognoscē: si. n. sciuit bene appellatum q̄d vltra cōmittit discutiēdū. Ité quare cōmittit: qz si cōstat ei sniare debuit: vel cōmittere sniendum. ff. de iudi. l. de quare de cā posset. cū sup: ¶ sic parcet laboribus: ¶ sumptibus ptium. ē. c. primo. §. porro: dic q̄ certa scia pōt dupliciter considerari: primo prout ex certa scia admittit ipm ꝯ ignorantiam qualitatis cōmissionis cāe. Alio mō certam sciam ꝯ ignorantiam iustitie vel iniustitie cause: primo mō sumēdo non segtur papa admittit appellationē ex certa scia certificatus in quo casu: ¶ in qua cā interponitur: ergo papa est certificatus de iniustitia: qz posset esse iuste appellatum pp actum ꝓprie iudicij: ¶ tñ iterato oz appellari: ¶ discussa cā vt iterato aliud probet: d. ñ. in ultra. cum Jo. Item ls sit certificatus de cā in qua est appellatum pōt dubitari an sit vel non sit iuste appellatum. ¶ Quero an hic is cui est cōmissa cā possit mittere inhibitoriam: qdam q̄ nō ¶ hic abilinebāt ex mādato iuris: sed nō ex inhibitione iudicis: ¶ ſm hoc rex. rñdet ad qōnez negative: ¶ indirecte dicendo: q̄ bene est suspensa a iure: sed inhibitoria nō pōt mitti. modus erit p̄cedēdi ſm illos: qz secundi iudices ad quos eunt preces cognoscent de meritis appell. vñ ō bene scire q̄ si datus est iudex sup appellatōe a diffinitiua merita appell. sunt ipsa cā p̄ncipalis ¶ ip̄m negocium. Si aūt sup appellatiōe ab interlocutoria merita appell. sūt vt cognoscat p̄mo an appellatio sit recipiēda. Item ex ista cā sit interposita: vt in. c. Romana: sepe. alleg. ls diceres cadē rōne eunt iudices a quibus est appellatum: ¶ sic ad inuicē se impedirēt. ē. c. ij. rñdet: ¶ hoc ſm. Inn. qz ipsoz iurisdictio est reuocata vt hic: ¶. C. ó execu. rei iudi. ñ vt p̄ pōs. Hostiē. dicit q̄ putat verius q̄ poterūt isti iudices mādare pōtibus ne p̄cedāt: qđ dicit ex sequētibus colligi. alleg. ē. de ℟ptis: dilecte. ij. ¶ hoc puto: ¶ sic directe ad qōnem ℟ndetur. Unde domini de rota sua p̄cluso. nc. xij. dicūt q̄ auditor datus in curia romana sup appellatōe nō inhibet iudici a quo: nisi postq̄ admisit appellationē: ¶ incepit de eius veritate cognoscē. ¶ Quero delegatus citauit reū q̄ fuit cōtumax: tandē venit ¶ cōs delegato cautionē p̄stitit de stādo iuri: demū anteq̄ cōdēnet alteri ptis in expensis p̄sentauit aliud ℟ptum expresse revocans p̄mum: queritur an possit illum nihilhoinus cōdēnare: videt q̄ nō: qz ex certa scia est revocata iurisdictio: vt hic facit qđ no. C. mā. l. mandatum. ¶ Contrarium tenet qz al. punit contumaciā q̄ non est iudex: de appell. ñ duobus de ℟ptis. c. vltimo nec dicit esse revocatū p̄mus ℟ptum: nisi tunc demū cum incipit uti secundo. s. faciendo aliquid citari coram secundo: de ℟ptis ceterū. ¶ Anto.

¶ Quia vero Ordinarius ad mandatum delegati exequitur ſniam: quamuis etiam sciat iniustam hoc dicit. ¶ Primo ponitur questio. ¶ Secundo solutio ibi accedētes. ¶ No. p̄mo p̄cipit delegatum posse delegare executionem ſnie. ¶ No. secūdo q̄ executor ordinarius ſniam etiam iniustaz exequi tenetur. nec pōt cognoscē de exceptōe q̄ ꝯ ſniam opponit. ¶ Nota q̄ ille cui committitur executio vt merus executor nō pōt aliquid de iustitia sentētie vel iniustitia cognoscere: ¶ sic non pōt propter iniustitiam executioni supersedere: nisi vt p̄cibus instet illi q̄ ip̄m nō cōpellat. ¶ No. quarto q̄ ordinarij est obstare iudici delegato executionem mandanti vt absoluat ab onere exequendi. ¶ No. quinto q̄ illius qui est ad obsequendum non interest scire quale sit mandatum: sed oz obedire vel instare coram superiore ne talia mandet etiam qñ est certificatus de iniustitia mandati qđ est verum qñ mandatum est iniustum quo ad prem: sed nō quo ad iudicem: vt I. videbis in glo. ¶ No. sexto q̄ iudex oz ferre ſniam ¶ exequi ſm ea que sibi cōstant ¶ non ſm conscientiam ex quo nō est appellatus. Pro declaratiōe p̄mi dubij glo. oppo. q̄ executor possit admittē exceptiones ꝯ ſniam: ¶ non exequi. I. de re iudi. ó cetero. ff. de iudi. l. si ptor. §. marcellus: ad hoc. ē. c. ex parte Glo. dicit q̄ qdam est merus executor qdam mixtus. Merus qñ cognito de cā: ¶ cā terminata ſnie articulus cōmittit executōi mādādus: hic est executor q̄ recipit executionē tm: ¶ ñ iurisdictionē. ¶ Dixit⁹ executor qñ cāe cognitio ē ānexa: vt qñ mādat alicui restitui rē suā: vī mādat alicui dari bñficiū coram p̄mo si opponit exceptio in

quo ordine.ff.de re iudi.a diuo pio:r admittere exceptiones modificantes executionem respicientes eam:vt.d.l.a diuo pio.§.fi sup:r de cõfes.l.fi. ¶ Quid aũt possint cognoscere de negocio pncipali: r admittere exceptiões circa illud:si exceptio cõcernat nullitatẽ tunc sunt opi. dic si executor est deputatus singulariter ad exequendum:non pót admittere exceptiones vt cognoscat:pót tñ admittẽ vt supiori referat:r pót admittere vt non exequat:vbi est certũ sibi de defectu ptãtis cõmittentis:r aliter nó certũ sibi de defectu ptãtis cõmittentis:r aliter nó certũ eam:r pót se de quocũq; parentir: r visibili vicio snie informare:vt nó exequat:vt de Xpto cum cõtingat ad qõ de pollegio cũ plone:sed si ab eo est ordinarius:qz adit sup exceptione pp defec.ũ sententiant] q exequi nó pót: vt qñ est lata snia ab arbitro vel delegato inferiore a pncipe ffs legeo tũc hic pót admittere exceptiones nullitatis: r de eis cognoscẽ ẽm Bar.in dicto.l.a diuo pio.Si aũt est ordinarius deputatus ad executionem snia rum glo.hic sentit q possit cognoscẽre admittẽ exceptões nullitatis p.§. marcellus qõ nõ placz Bar.i.l.a diuo pio:dicit tñ q̃ potest admittẽ exceptionẽ:vt sũmarie cognoscat:r supiori referat nó vt aliqd decidat:dic q̃ opi.Bar. est vã qñ est deputatus executor par vel inferior pnunciative:secus si ẽ deputatus supior vt cpũ in executõe snie archidiacõi qz tũc cessat rõ q̃ par vel inferior infringat qđ ẽ fcõ supiorie vel pario. Alio anno hic apostillauit vsq; ad.§. sed ẽ dubũ an possint: horũ duplex est spẽs. ¶ Quãdã fũt executores q secũdario recipiũt cognitionẽ sup pncipali negocio. Quãdã q̃ secũdario recipiũt cognitionẽ sup ipsa executione tm:de pmo refert an sint executores in bñficialibus:r an ipsi possint:r debẽt iurisdictionẽ assumẽ in pncipali vel in incidẽti:vide Inn.in.c.dudũ de pstump.de cuius glo.facta est hodie glo.in cle.iudices.e.ti.in cle.r vide p Cõpost.de Xpto baptiz:r tue vt in.c.accepimus: ẽ ero. r quali.r de cõcel.pben.pestulasti. ¶ Quãdã ad iudicia vt sint executores q delegant ab eo q̃ de cã nõ cognouit r tales habẽt cõditionaliter executionẽ si est ita:vt qñ delegantur ad executionẽ snie arbitri q nó pót exequi vel qñ delegantur ad executionẽ snie late:p delegatũ ordinariũ q non potest exequi:vel quando iudex vnius territorii alteri mandat:r pcatur vt exequatur snias alterius: r tãe pót cognoscẽ de incidẽti:vt.l.r si non cognitio.C.si q̃ suo vel vti.publi.pót ẽt cognoscẽ de pncipali: vt no. Inno.in dicto.c.de cetero.s.nullitatis:r non inuitatie:ex quo snia transiuit in rem iudicatam: sed est dubium de ordinario vniuersaliter deputatio executioni snarum. Et gl.hic dicit q̃ in hoc est notanda:q̃ tales recipiunt cognitionẽ sup pncipali:p.§.marcellus. Bar.in.l.a diuo pio:z ꝓ̃ium p sibi no.vbi dicit q̃ tales nõ cognoscit: sicut nec merus: nisi vt referat:et si sit deputatus executioni snie:p.c.ñarum Spe.in ti.de execu.sen.§.ii.v.qd si mãdet:cõcor.hac opi. vt pma procedat:si executor sit pius ꝑpuratus: r sic supior vt est cpus in executione snie archidiaconi:vel in executione snie arbitri.Secunda procedit qñ executor est inferior. ¶ Quãdã sunt executores mixti pncipaliter executionẽ recipiẽtes secundario cognitionẽ non sup pncipali sed sup executione ipsa r modo exequẽdi:vt sunt illi q̃ dãtur ab illis q cognouerunt de cã:tales cognoscunt de incidenti:an sit executor.s.de veritate precum:vt in.l.r si cognitio:alĩ.in gl.sed non cognoscunt sup pncipali cognoscẽt et de mõ exequẽdi:r de pmiẽntibus ad articulum executõis in quibus rebus:r ꝓ̃ quos debent fieri executio:r admittunt exceptiones.modificatiuas exceptionũ aliter modificãtes executionẽ:r pbat de re iudi. a diuo pio.§. si sup.ff. de cõfess.in.l.fi.alĩ si nõ admitteret:modum excederet:r hoc de isto passu notabili:tales tñ executores si opponantur exceptiones nullitatis de defectu iurisdictionis vel aliter eas admittere possunt non vt cognoscant:sed vt supiori referant:nec vt iudex: sed vt bonus vir se instruit: et si

iuste snie:qz lata ꝑ suo partis in qua non est appellatũ nõ admittit ista exceptio:sic logtur hic:si opponatur exceptio nullitatis ex defectu iurisdictionis:vel pp defectũ: qz ex cã falsa lata est snia vel pp falsa instrumenta vel dolo aduersarii pte absente: sic admittitur exceptio dũmodo calumnie nõ opponat:vt dicto turbus. ¶ In ꝓ̃mium allegat hoc casu:si est executor referat supiori:r nõ exequat si esset ordinarius deputatus executor huius:tunc dz talis exceptiones admittere:r non exequi:vt dicto.§.marcellus. Calumnie dicit:qz si opponatur exceptio cã morande solutionis:r hoc ppendat pót illas repellere.C.ad.l.cor. de fal.l.ij. ¶ Mirtus vero executor pót admittere tales exceptiones que opponuntur q̃stumcunq; scribatur pcise.x.c.ex parte.xxv.q.ij.r si cognitione.ã.de Xpto:si qñ r.c.cum adeo:de eta.r qualit.accepimus. Inno.in.c.cum in iure.l.z q̃ exceptio nullitatis snie ex defectu probatio nis talis;non admittatur p executorem nisi opponatur q̃ lata sit pte absente:sic intelligit.§.marcellus:vel nisi opponat defectus iurisdictõis:quo casu admittit non vt de ea cognoscat:sed vt supsedeat:r supiori referat. Idem in.c. de cetero:de re iudi.dicit q̃ merus executor cognoscit de exceptõe q̃ ꝓ̃ ipm opponit vtrũ habeat iurisdictionem:ó executõe vero tangente pncipale negocium dicit q̃ si cõ multo fiat ab illo q cognouit de cã nõ cognoscit mer⁹ executor nec admittit aliquã exceptionẽ:qz cõmittens vt certus de officio suo non videt cõmittere aliquã iurisdictionem. Secus si ab illo q non cognouit de cã fiat commissio qz tũc intelligit clausula si est ita:r tunc pót cognoscere:r omnib⁹ casibus q̃bus dixi eum nõ posse ꝓbatõe:r exceptiones recipere vsq; ad effectũ cognitõis:sed vt se instruat ẽ referat sicuta dicit ibi Inno. ¶ Tu vide collectio dicti Hostie.hic r Bar.in.l.a diuo pio.r oium q̃dã est executor cõservatorius de quo cognoscat:r dicit Jo.q̃ si sciat vel credat aliq̃d esse notorũ tumultum exceptionẽ admittat nisi excõicati.vt.xj.q.iij.cum excõicato:r.c.si.de excep.c. ptã li.vj. vel nisi dicat delinquẽtes se hoc fecisse in casu licito:vt qz ad sui defensionẽ vel alio in casu licito sibi cõcesso a iure vel pilegio:r rõnã ex quo cõtra talĩ opponit tale qđ qõ impedire nõ pót nisi mediante iuris ignorãtia ejus dz abstinere:r exceptiones admittere alio iuste posset ab ipso appellari hec mã de offi.dele.c.fi.li.vi. ¶ Quidã referendarius de quo p Inno.de appel.sup eo.fi.r.c.prima fit:r hic dz cõe exceptiones admittere r nobis referre r si opponatur exceptio que impediret aliquã relationis dz ipsius admittere alias licite appellaret:r hoc ideo:qz modũ excederet. Item similiter posset recusari;nisi fuerit datus de consensu ptium:vt.ã.c.primo.§.vez. ¶ Quidã ẽ executor purus r nudus. Hec est nostra mẽs:dic q̃ hoc q̃dã sunt meri r puri facti:r sunt nuntij q deputantur ad suspẽdendum ad adducendũ in possessionẽ:vel citandũ vel pignorãdum:r de talibus non est dubium:q̃ nullã exceptionẽ admittũt:nec aliq̃d examinãt:r sunt quasi pies r organũ.ff.de re.eor.l.r magis.§.ne tñ.ff.de offi. pfec. vrbis.l. i.§.penul.cũ ly. Verba sunt Hosti.hic r Bar.in dicta.l.a diuo:r talibus cõ pendũ est:nec est cõmuniter recipiendũ:vt in palle.iuribus:qõ est vez qñ constat de mandato:r q̃ dati sunt ab eo q̃ valet pót alias eis resisti pót vt.l.pbibitũ.C.de iure fisci. ¶ Quidã sunt executores mixti:r horũ triplex est species. Quidam mixti pncipaliter habẽtes cognitionẽ secũdario executionẽ:vt sunt delegati:r appellant executores hic:r est casus de fo.cõpe.si dã ꝓ clericũ:r nõ est nobis q̃ tales habent iurisdictionem: r exceptiões legitimas admittere pñt:r tenentur.ã.c. ex parte alias ab eis appellat. Et de cognoscẽt:r ó pncipali:r de incidẽtibus vt p totum istum ti. ¶ Quidam sunt executores pncipaliter secundarie cognitores:tunc isti pñt cognoscere de veritate fue ptãtis an sint surrepticie tati:vel non pñt cognoscere de mó exequendi: de q̃bus rebus r

videt calumniosam reiciꝫ: vt dicta. l. ij. de falsis: alias admittit vt supra notat: vt dixi: ad hoc. ō. de Rp. cum cōtingat. vbi bona no. ⁊ ps. I. c. cū multis iure. ¶ Sed est dubiū an possit executor remouere iniam iniustā per restitutionem ex clausula generali. spe. vbi. ō. distinguit inter superiorem executorē ⁊ inferiorē ⁊ vt. ō. dixi in simili. Sed est dubium in quibus vtatur deputatis executioni iniarum. Et gl. hic dicit: q̄ in hoc ē notanda regula teneo recipitur cognitiōes sup̄ principali p. §. martellinus. ō. allegatū. Ber. in. l. a deo pio ts ꝑtium p tibi no. vbi dicit: q̄ talis nō cognoscit sicut nec merus nisi referat ⁊ si sit deputatus executioni iniarum p statutū. Spe. in ti. de excu. sen. §. ij. v. quid si mandet. p. eo dat hoc api. vt pma procedat si executor sit p suo deputatus ⁊ sic superior vt est epūs in executione sue archidiaconi. Secunda procedit quando est inferior. ¶ Eodem gl. ibi de appel. dilecto. ⁊ vt debitus. dic q̄ conclusio ē vera ⁊ ab illis executoribus appellat̄ si modum excedant: ⁊ modum dicunt excedere. ſm quod dixi: vñ si non admittāt: aut admittat aut ad executionē aut circa defectū potestatis: vbi admittere tenent modum excedunt ⁊ poterit appellari. Idem si egrediantur formam mandati: ⁊ idē si admittant exceptiones vt cognoscāt vbi nō possunt vbi dē admittere possunt excep. vt supiori referant: si nō admittūt: q̄ hoc est in eoꝝ facultate nō potest appellari ad finē vt impediatur executio: ⁊ si ad finē vt valeat cognitio ad supiorē: de quo dicit vt plene dixi in. c. q̄ ad consultationē: de re iudi. ¶ Eadē glo. ibi conqueral. de ipō no. ergo referēdo ad superiorē q̄ ⁊ si nūcio transiuerit in rem iudicatam. nihilominus ipse pōt conqueri de iniustitia contra iudicem: quia ꝺ ad iudicem non transiuit in rem iudi. cum quo nil fuit iudicatum: vide glo. de puite. cum olim. ij. doc. de sen. excō. facto: ⁊ vide doc. in. c. sepe. de appel. in glo. magna. Ultimo anno fuit apostillauit ſm ⁊ tertium dubium glo. ¶ Scdm dubiū an appelletur ab istis executoribus. gl. q̄ nō. nisi nō dū excedant quō ē verum. ō. c. questionū. §. i. ⁊ ibi probatur in. l. ab executore. C. quoꝝ ap. non reci. ff. de app. reci. l. ab executore cū si. modū dicit excedere qñ exceptiones non admittit quas ds admittere: ⁊ nō fuat modum a iure: dicit ñ in exequē di forma: de quo dic vt no. de re iudi. q̄ ad cōsultationē. ⁊. ⁊. ti. de cetero: dicit ñ glo. q̄ a mixto appellatur. ¶ Tertius dubiū gl. op. ⁊ vt q̄ nō obest executori ꝑ qui mandatū iniustū: nec iniquū: q̄ euidēter iniquo mandato non ē obediēdum. xxiij. q. i. quid culpat. xi. q. iij. cum semp cū si. Tolle mentē glo. quoddā ē mandatū iniquum ⁊ quoꝝ ad iudicē mandantē: ⁊ quo ad ꝑtem cōtra quaꝝ: qñ ei fit iniusticia euidēs: tam ex pte iudicio q̄ ex pte partis ⁊ dic q̄ hoc non ē exequendū: quoddā ē mandatū iniquū seu iniustū quo ad partē non quo ad iudicē: vt qñ sūia iniusta transiuit in rē iudicatā: vl q̄ po nō appellauit vl lapsa sunt tpa: vel ēt hic ē appellatū: ⁊ tunc cū non sit iniquū quo ad iudicē: ts mandatū sit iniustū: q̄ ds iusticiam quo ad partē q̄ sūia non ē iusta: ds adimpleri q̄ de rigore iuris vt sit litium finis hoc mandatum est iustū: ⁊ q̄ iniusticia respectu partis purgatur eo q̄ pars acquiescit: vel rem appellauit: hoc operante iuris rigore: vt sit finis litium: alle. ff. de condi. ob turpē causam. l. ſi. dicit ñ glo. ⁊ hoc aduerte. q̄ si iudex ꝑ iniuriam damnauerit: q̄ poterit puniri ad interesse ꝑtis: vt insti. de ob. que ex quasi delic. in pin. ⁊ ꝓbatur ff. de iudi. l. ſi filius. ¶ No. istā glo. q̄ ēt de iniqua sūia ds remediū ad penā contra iudicē ts trāsierint in rē iudi. quo ad iudicē ⁊ quo ad partē: vñ dato q̄ nō possit conqueri de iniusticia sūie ad ipsam retractandam pōt conqueri de iniusticia sūie ad finē vt iudex inique ꝓcedens puniat quod not. idem doc. in. c. sepe in glo. magna. ſ. de appel. ¶ Quartus dubiū glo. vtrum iudex bēne consciam veritatis circa causam: ⁊ aliter sibi constat ꝑ probationes debeat procedere scōm conscientiam: an ſm allegata ⁊ videt q̄ iudex nō ds facere cōscientiam. de resti. spo. ifra. de sen. excō. inquisitioni. Hugo ⁊ sequaces dixerunt q̄ nō ds iudicare cōscientiā: ds alteri cōmittere vt in turb⁹ allega. ts si sit talis qui sibi pōt alteri cōmittere: puta subdelegat⁹ delegati pōt̄ ꝺ allegata ⁊ ōponat ꝓsciam. iij. q. vij. iudicet cū si. Fatet tñ q̄ iudicans cōtra ꝓsciam ⁊ grauans ꝑtem tenet ad interesse ō re iudi. cū eterni. ti. vj. Iste tex. facit indistincte q̄ possit et debeat ſm allegata procedere: ts quid si non pōt cōsciaꝝ deponere: dicit Host. q̄ non ds contra conscias agere: q̄ nulla obediētia necessitat ad agēdum cōtra consciam. de tempo. or. ad aures. de resti. spo. ifra. de ſpōso. per tuas. de sen. excō. inquisitioni. ⁊ of glosis vña hoc ē testimoniū ꝓcie vñe de sacra. vnct. c. i. vñ si pōt informet conscia cum iure: et exequat: ⁊ dicit Host. q̄ hoc faceret vbi sūie essꝫ euidenter nulle: si vero pōt deleget: si non pōt instet cuꝫ superiore vt ipsum exoneret: si nō pōt se exonerare appellet. ō. c. si qñ nō tamen iterum pōt appellare: nisi qñ non pōt cōsciaꝝ deponere ſm doc. q̄ nō est scribēdum: nec alicui cōsulēdum q̄ cōsciam agat. ff. de prescrip. c. ſi. Item optima ēt cautela: vt cū iudex videt moueri litē de eo in quo scit veritatem: iusderet parti vt faceret eā remoueri: q̄ vellet eā in testem ꝓducere: quod pōt: vt in. c. dilecto. de testi. ⁊ de Bono. ſ. de offi. or. c. i. ⁊ in spe. de dispu. ⁊ alle. §. penul. ante ſi. ¶ Oppo. ad idē. Ius enim canonicum a spiritu sancto p ecclm. i. promulgatur a sanctis ꝑtibus spū scō suggerente. l. di. ſi qō diaconus. ⁊. c. si ille nō deberet. So. nō fit eius executio tanq̄ inuste sed tanq̄ iuste. ⁊ p tali habet ex q̄ non est aptum: vt dicit gl. in ſi. ⁊ Inno. Ds si euidēter constaret de iniq̄tate nō ēt parēdum: vt. ō. dixi. ¶ Post glo. qd in criminali: vtrum si cōmittit executio sūie in cā criminali sci eno iniustā debeat exequi: vt q̄ sic: ſm quosdam. xxij. q. i. qd culpat. ff. ad. l. aquil. l. liber homo. Inno. dicit q̄ nō ꝓsiluerat in ꝓcessu cōdēnati tunc executionē facit̄ dā: qñ sententia ē iniusta: ad hoc. xxiij. q. v. cum minister. ⁊. c. per. ⁊. c. si. Idem archi. xi. q. iij. qui resistit: vñ ds iudex in criminalibus ex facilioꝝ cā differre executionem ex ea rōne: q̄ non est revocabilis. Antonius.

Cum autem. Delegatus punire pōt parē pcurantē delegatū ad huc cari ad suum tribunal ne ue cā in termino cognoscat: ⁊ alteri interim ds cām cōmittere nisi de partium cōsensu cui p roget hoc dicit. ¶ Vel sic delegatus q̄ ipedit die statuta ꝓcedere punit ꝑtem ꝑcurantē: ⁊ alteri interiꝫ ds cāꝫ cōmittere nisi de priuꝫ ꝓsensu rogef. Primo ponit factus enorme vel ꝓcessus. scōo pulsio. ibi no. ¶ No. ꝑ. q̄ iudex delegatus pōt a superiori revocari ēt in termio q̄ ds de cā delegata cognoscō: ⁊ sic iudex ddelegatus quo ad aliā ts nō quo ad cām superiori ē subiectus. ¶ No. so malicioso hominū obuiādū. ¶ No. tertio delegatū posse punire ꝓter pcurātē: vt ipse delegatus impediat ne de cā in termino cognoscat. ¶ No. quarto malicioso boium obuiādū ne ex malicia lucrū sentiāt. ¶ No. quinto q̄ cā ē ōlegāda non suspecti. ¶ No. sexto q̄ citatio p ōleganē trāsit ad delegatū vbi cā specifice cōmittit vt cognoscat de cā in termio in citatione assignato. ¶ No. septimo q̄ progatio termini citatiōis pōt fieri p ꝓter ꝓsentiētes. ¶ No. casum in q̄ de iure ꝓceditur appellatione remota. ¶ Querit glo. vtrū ꝑpaliter impedito altero delegato purificet vi clausule: q̄ si nō ocē ꝑtes alios. dicit glo. q̄ nō. Ratio q̄ purificata clausula delegatus tertius nō pōt subdelegare: vtpote cū tam sit ad alios ꝑtes devoluta: sed hic eo ꝑpaliter impedito pōt subdelegare ergo sequit q̄ nō purificat clausula. ⁊ sic clausula si nō pōt interesse nō refert ad ꝑtes ipotetice. gl. intellexit p hoc tex. q̄ hic fuerūt plures ōlegati cū clausula. Item sequit vna opi. damnata q̄ delegati cū clausula abstines nō possint subdelegare ita dic vt. I. c. comm. ¶ Scōo oppo. glo. q̄ hic delegatus potius debeat obedire mandato pape q̄ regie. xi. q. iij. qui resistit. ff. de re iu. l. ꝙ pupilli. So. vbi vtriq̄ pōt obedire sine magno inco-

modo alterius obedire ꝺz.ff.ꝺ ope.li.l.vnoꝝ liberoꝝ. ſino pp ꝓpria cómoda pót deſerere iudiciū.ff.de iudi.l.ſi longi no.de ap.cū parati.vbi de hoc. ¶ Quero cū ſequéti glo.q̃ pena puniet paro ꝓcurano abſentiá iudicis dicit gl.q̃ puniet ad partis intereſſe. Per hoc dicāt quidā q̃ p edictuꝫ de eo p quē factum eſt.ff.l.ſ.t ne quis eū qui in ius vo. eſt vi dolo ext. dicut tñ Inno. q̃ illo edictio non tenetur parſ que procurat iudicio abſentiá:ſed qui vi eximit partem:vl cuius dolo factū é ne paro ſiſtat puniet ét multa.ff.ſi quis tuo dicen.non obtẽpera.vel ad iudicio arbitrium. ¶ Oppo.q̃ ex quo nó apparet q̃ delegatus de quo hic poſſet procedet ap.remo.ergo nec pót alij cómittere quod nó ꝺz.de dona. inter vi.t vxo.nup.t ſic delegatus de quo hic nó pót committere cám ap.remo.q̃ hoc eſt ſolius ꝓncipis.ff.a qui. appel.non ſꝫ.l.j.in ſ. ¶ Oppo.q̃ delegatus nó poſſit cómittere cám appel.remota:q̃ hoc é ſolius ꝓncipis.ff.a qui.app. nó licet.l.i.in ſ.Sed.dic ſm quoſdam q̃ hoc é cáus ſpális i odium illoꝝ q̃ ꝓcurant cẽ. Tu dic ſꝫ glo.q̃ delegatus auctoritate ꝓpria nó ſubdelegat appel.re.ſed bñ tuo taleꝫ cómiſſionē qñq̃ vt hic fortificat q̃ procedaſ appel. remota. Et qñq̃ cómittit auctoritate delegantis.ſc.cum.R.ſcom glo.hodie non é vio.q̃ eſt remota:quod eſt ffm: q̃ etiam hodie operaſ:vt ibi no.t ſic ex glo.habes duos casus in q̃ bus ꝓceditur appel.remota. Idem videſ dicendū vbi cómittitur cā appel.t in ꝓno Rꝓto erat cſa appel.remota vt in.c.exhibita.ſ.de iudici. Item qñ in eluſionem mandati aplici res in alium trāſfertur.de alie.iudi.mu.cū fol.c.i.ad ſi.t quando partes renũciāt appel. ¶ Et aduerte ad vnū ſingulare dictum Oſtien.q̃ ꝫ vbi ab homine.i.ſuperiore remouetur appellatio:poſſe appellari in caſibus expreſſis a iure:vt not. de appella.paſtoralis.t.c.vt debitus.in ultio tñ cāſ pót appellari:vbi appellans eſt renũciatū:t vbi cſa appel.remota appoſita é a iure:q̃ legis auctoritas é maioris potẽtie q̃ hois qđ no.t mẽti tenet:q̃ é magna limitatio ad.c.paſtoralis.t ad materiam ibi.vt.C.de remun. appel.l.ſ.ff.de feriis.l.i. ¶ Poſt glo.quero qualiter conſtabit de malicia:dic ex ꝓpicuis iudicijs:q̃ forte aliter malicia teſtibus ꝓbari nó poſſet.l.nó oẽs.ſ.a barbario.ff.de re mili. ¶ Quid ſi paro ſola ad cuius incomodū hoc exurit ꝓcuratum obſequaſ:dic q̃ ſufficeret:t dicit Oſtien.q̃ ſi ꝓcurans euocari iudicem parata eſt terminum prorogare ſuſpitionem euitat:t delegatus ſubdelegare nó poteſt appella.remota.

Ex litteris.

Subdelegatus a delegato pape iuriſdictionē bñte coherere pót.b.d. Due ſunt partes. In prima deciſa facti narratio. In ſa cāe cōmiſſionis bi mandam⁹:q̃ diſtinguit t ſm mẽbrum ſequit:ibi ſi vero. ¶ Caſus vertẽte queſtione inter archipſbyterū t canonicos eccleſie ſancte Juſtine.eo q̃ archipſbyter aſſerebat ſe canonicū eccleſie ſacte Juſtine breuiter cū fuit delegata ad petitionē canonicoꝝ. Primicerio gradẽſi t plebano ſancte Sophie.hoc facto archipſbr in eadē cā ſpetrauit ſcōs ipſos ad archipſbyteꝝ paduanū:t archipſbr paduanus:q̃ clerici ſancte iuſtine nó recipiebāt dcm̃ ꝓſbyterū in ſociū:t in ipſum eos excōicatos facit publice nunciari tñ ꝑmi iudices reputāres predictū archipſbyteꝝ paduanum non habere iuriſdictionē:dictos ſnisi ꝓnunciauerūt nullius momẽti:t eos publice nullas cōmiſerunt nunciari patriarche gradenſi:qui ꝑiarcha cōmiſit iſtis ipſis ōnunciationis publice legi:t cū vellet caſtellanus archidi.legi. nó ꝑmiſit t legẽtes expulit:t fortē acriter verberauit ꝓ quod ꝑiarcha ex ꝓuice ſibi cōmiſſa dcm̃ archidi.interdixit t q̃ dictus archidiaconus interdictū nó ſeruabat:nec de iniurijs ſatisfaciebat mota é queſtio inter dcm̃ archidiaconum t patriarchā t cādē ad papā per ꝑiarchā ſupplicatū cām debere de iure cōmitti:t ſic papa mandauit vt ſequitur hoc eſt caſus lego iſtam. ¶ No.primo q̃ ſecunde lie ꝓ

primas nó valent nec primo derogant niſi in ſecundis expreſſa fiat mentio de ꝓmis. ¶ No ſecūdo q̃ habẽs iuriſdictionē pót alteri demādare. ¶ No.tertio q̃ executor ſententie recipit iuriſdictiōez t cohertionem ꝫ executionē tm̃ habet:t ſic quo ad articulum executionis aliqualē recipit cognitionē t iuriſdictionē. ¶ No.quarto q̃ ꝓcō ſiſt ꝓcūr exeq̃ndi t coherẽdi dilatorie vt. ¶ No.quinto q̃ mero executor pót ferre ſniam interdicti in ꝑsonaꝫ t poteſt cōmittere articulū executiōis purū t nudū. ¶ Sexto no. q̃ fieri vt iniuria iudici cui nó ꝓmittit exequi mandatuꝫ ſi bi a ſuperiore iniunctū:t cui ét inhibet ſue ꝓcūr exercitū ¶ No.ſeptimo q̃ ſe ipſe facientes mentionē de ꝓmio tollunt fundituo primoꝝ iuriſdictionē ita q̃ nó valet eoruꝫ ꝓceſſus in alios q̃ in ꝑtes per ſe vel p aliū conſtito de reuocatione ipſarum:ét dato q̃ nó opponaſ t hic é bonus cāon q̃ allegaui.ſ.in.c.paſtoralis.ad hoc de reſti.ſpo.unde.vide Inn.de Rꝓto cū contingat.t de conſt.ꝓben.c.i. li. vi. ¶ No.octauo.q̃ nó habens iuriſdictionē nó pót alteri cohertionē cōmittere:t ceſſante iure auctoris deficit iuris ſucceſſoris. ¶ Quero qñ nó dicantur facere mẽtionē. gl. ſ.vicit qñ non cōtinet ſenē facti.i.ſententiam vel ꝓceſſum.de re iudi.inter monaſteriū.vel noiaſ reo ſꝫ non lis.vl alie lic. ¶ Quero cū glo.iſt.an delegatus ab epiſcopo recipiat cohertionem:q̃dam q̃ ſic.xj.q.iij.peruenit.Alij ꝫ.ſſ .q.vj.quiſq;.de re iudi.a diuo pio.de foro compe.ſi quis. Alij ſi lis eſt conteſt.pót:alias nó. ¶ Dicit certe contemſt. litis plus iuris vel poteſtatis ſibi nó tribuit:q̃ cū eo nó intelligitur fieri ꝫtra:ſed cū parte.ff.de peculio.l.iij.ſ. item ſcribit.t ſic non ob.de ꝓcur.c.i.li.vj.t quod ibi no.t vide glo.de re iudi.cum bertholdus. In ſ.glo.Tu tene qđ dixi in.c.ſi quis ꝫ clericū.ẽ.de foro compe.dic tu q̃ lītis contemſt operaſ:q̃ lītis contemſt. ꝫ facit dominum ꝓcur. quia cū eo q̃ſi contrahit:ſi q̃ q̃ſi ꝫ bit cū iudice nó efficit dña lītis:vt no.de ꝓcur.c.i.li.vj. ¶ Tertio an delegat⁹ poſſꝫ in poſſessionē mittere:dic q̃ ſic cā cuſtodiendꝫ non in illa q̃ attribuit.ff.ꝺ of.eius cui man.é tm̃.l.cognitio.ſ.ſi.t.l.rubr.ff.de iuriſ.om.iu.tu dic q̃ non pót etiam mittere ex ꝓmo Sed bñ poteſt pronunciare de mittendo:niſi eſſet delegatus ad vniuerſitatē cārum:vel niſi eſſet alias habens iuriſdictionē:vt ibi nota.t in.l.iij.ff.de damno infecto.

Quid in arbitro an habeat cohertionē.glo.q̃ ſic. alle.ff.ꝺ arbi.l.nó ex oibus.ff.de iudi.l.ij. ¶ Oppo.ij.ad idem. q̃ ipſe ꝑiarcha nó debuit hẽre aliquam poteſtatē exequẽdi. q̃ delegatus a principe non exequitur.ff.de re iudica.a diuo pio.de fo.compe.ſi quis contra. Glo.in verbo ſubdelegatus ſoluit.tu dic quantum ad propoſitum:cuꝫ fuerit ſubdelegatus delegati principis:potuit ſubdelegare cū omni poteſtate.ſ.c.ꝓximo.in ꝓn. Contraria autez loquuntur de delegato ab ordinario inferiore a principe. ¶ Cuꝫ glo.ſiſt.t vt q̃ quis.i.iſte archidiaconus caſtellanus debeat abſolui ét ante ſatiſfactionē.de ver.ſig.ex parte.So.dicit ꝫ rium procedit qñ lata eſt excōicatio pro dubia offenſa hic qñ pro manifeſta. ¶ Sed ꝫ de appel.qua fronte.ſ. ſane: vbi dicit q̃ excōicatus pro cōtumacia vl alia cā abſolui ꝺz preſtita cautione:ergo ét ſi ſit ꝑ manifeſta abſolui ꝺz ſi caueat.So.Lan.dicit q̃ abſolui ét cautione recepta vbi periculū eſt in mora. Alij q̃ dicit tex.vel qualibꝫ alia cā intelligūr nó manifeſta ꝓſtita cautione abſolui. ¶ Quero an exequẽti ſniaꝫ nulla poſſit reſiſti.dicit hic glo.q̃ ſic alle.C. de iure fiſci.l.ꝓhibitū.li.x.quod é vez:ſi é notoriū ipſaꝫ eſſe nullā:alſo nó é reſiſtendū ſi eſt dubiū vel veritas non eſt patefacta:vt.ff.e.ſi qſi.t.ſ.c.ꝓmio.ſ.quia vero. ¶ Sꝫ an contra parrochiam poſſit agi actione iniuriarum qui exequitur ſniam nullā:dic q̃ non:q̃ habuit legitimam cauſaꝫ ignorantie ex quo putabat ſniam aliquā fuiſſe.ff.vi.bo.ra ꝓto.l.ij.ſ.ſi publicanus.de ſen.exco.ſacro.t.c.cū eterni.ó te iudi.cū ſi. ¶ Quero an ꝑiarcha ſit iudex ordinarius ꝓuincie:quidam colligunt hic q̃ nó:ſed q̃ hic procedebat de

egata ptáte nó ordinaria nó pót hic colligi. ¶ No.glo. q̃ pcessuꝰ habitus vi ptátis delegati per eũ qui delegat⁹ nó erat nó iuuat vi potestatis ordinarie quá hz.vide Inno. ℣.I.de pscrip.c.cuz ex officij.de quo dic vt ibi. ¶ No.q̃ si ordinarius pcedat vi ptátis delegate quam nó hz nó valz pcessus.de quo per Inno.in.c.cum ex officij de pscrip. ¶ Oppo.q̃ pcessus p executorem habitus valuerit etiá si secũde reuocát primo:qz si non est reuocatum in dubiũ de viribus Ifarum valz pcessus habitus rõne dubij.I.ó appel.si duobus. Item ex quo non é exceptũ valet processus per primo.I.de resti.spo.audita. So. quidá intelligũt hic qñ fuit in dubiũ reuocatũ de viribus Ifarum quo cáu:qz hz iri ad arbitros non valz pcessus ꝯ tertium vel partes.ã.de rescriptis pastoralis.qz hz ad arbitros iri: alij intelligunt qñ pcedunt primi & secundi:& nó est dubium de reuocatione:quo casu quo ad ptes pendet pcessus ex reuocatóe litterarũ quorum pcessus teneat vel nó:Bene ó pcessu habito ꝯ ptes:sed ꝯ tertios impedientes nó valet processus. ¶ Alij q̃ si partes essent cótumaces & nolentes cóparere coram primis vel coram secũdis bñ possz ratione dubij coherceri fm Gof.de Rptis.c.sup Ifris.I.de appel. si duob⁹. Nam hz processus ét si iurisdictio reuocata sit quousq; ille reuocatorie pñtentur.I.de resti.spo.c.audita. Extranei vero nó possunt sic ligari cũ non sint de iurisdictione illoruz nec parere:nec cóparere tenent nisi in casibus:& ideo pendét ex reuocatione pcessus vt hic. Alij q̃ cótra partes valet processus nisi opponatur & appelletur ratione dubij: ꝯ extraneos non ét si non opponatur sed pendet ex viribꝰ Ifarum:videtur pcessus contra extraneos non valuisset có tra ptes ad extraordinariam penam valuisset faciendo ordinarium pcessum.ante pñtationem valuisset:post notitiam ipso iure nó valeret nisi se iudices pnũciarét se competentes. ¶ Secũdo quero de rõne quare est faciẽda mentio de Ifis pcedentibus in secundis reuocantibus.dic Inno.q̃ non tñ expẽdiens:sed expressissima é facienda mentio:& est rõ qz reuocatio Ifarũ pape est odiosa & contra ius nisi vbi rónabiliter appellat.de appel.vt debitus.semp.n.pñsumendum é papá circũuentum:& q̃ Ifas nó cócessisset: si tenor Ifarum pmarum & pcessus p eas habitus ei expẽdiens fuisset.ã.c.ex parte.ij. Aliam rõnem assignat Hosti.qa secũde reuocationes sunt pmo iudici córumeliose.ff. de arbi.l. litigatores:nã reuocatio non est contra ius:sed secũduz p sequitẽ hic alia que spectát ad materiã Rptorum qualis hz fieri mentio i appellone ét.de quo dic vt de Rptis.ex parte .S. ¶ Quero an executor possit excóicare:dic q̃ sic:qz hz potestatẽ quá hz delegatus & sic illam transmisit in subdelegatũ:nisi forsan exceperit:alle.Host.i.c.venerabili.de iurepatro.ex Ifris. ¶ Quero an subdelegatus possit merum .i.purum articulũ subdelegare:videt q̃ sic:nam hic patriarcha gradens.existens subdelegatus subdelegauit & publicabat p alium:ꝯ q̃ nó pz.ã.c.super cõnum.in primo.S. in pluribus:qz est pñilegium delegati a pncipe:vt pz.ã.c. primo.So.dicunt qdam vt Poe.& Ab.fieri posse. dũmodo eum iudicem nó faciat vel pstituat:alle.ff.de arbi. sed & interpellat.S.arbiter sicut citat qs per alium & per Ifas:et vide quod no.de dolo & contu.c.fi.vel dic q̃ quatenus alicui cómiserit exequẽdum.I.legi.Ifas.cũ sit articulus facti, pót cómitti per non delegatum pncipio.ã.c.sup questionum.S.porro.& no.in.c.cum cám.de appel.in de.vna de officio delega. Antonius.

1 Licet vndique. Iurisdictio ó legata re integra morte delegantis expirat.b.d. Cõis diuisio:secũda ibi inquisitionis:vel sic clausula q̃ si ille cõe duo:purificat in vno vices alterius habentes:etiaz duobus impeditis.b.d. ¶ No.pmo q̃ mandatum iurisdictionis subdelegate finitur morte mandantis:et sic dependens a pura voluntate finit finita pura voluntate. ¶ No.so q̃ id dr fieri a duobus qñ fit ab vno nole ppio & alterius: & sic no.q̃ vnus qñq; sustinet vicez duoz:& habet pro duobus. ¶ No.tertio q̃ appellatione duorum comprehenditur duo qui nó sunt duo vere:sed ficte sunt duo. ¶ Nõ quarto q̃ ad iurisdictionẽ ppetuandam ne morte mandatoris expiret sufficit solũ exercitiũ vel initium exercitij vsus iurisdictionis. ¶ No.quinto q̃ ptes data duobus expediri nó pót p vnũ ad eũ alterius ptátis nó devoluta: sed ex devoluta sic. ¶ Oppo.vnus vi clausule q̃ si nõ óes duo ñ possit negociũ expedire:qz in dubio papa libẽtius causam cómittit duobus q̃ vni.ã.c.prudẽtiã.ℓ.illa quippe contra formá:ergo est q̃ vnus cognoscat.imo expedit saltẽ duos interesse:vt pareat clausule:qz forma mándati hz attendi.ã. de rescrip.fi.citatus. So.dic q̃ illa pape voluntas non excludit ptátes a lege cócessa subdelegándi. Etsi ls papa velit duos p cedere:vult nisi ius det vni ptátẽ per aliquẽ iurisperitum:vel so duos cognoscere:sufficit ergo q̃ vere vel ficte cognoscát duo sub nole alterius:& sic vno faciẽte reputatur a duobus factum:de iure igit valet:ad hoc de re iudicata.cũ olis. Aduerte qz ẽba intelligerent de duob⁹ veris:ñ fictis:vt dixit hic glo.dic ergo q̃ verba plata in dubio intelligunt in significatu vero nó ficto nisi ex iuris potestate verba restringant & amplient ad fictũ:vt hic fuit. ¶ Oppo.p ꝯtraz q̃ ét citra delegationẽ potuerit vnus solus procedere.I.c.si plures li.vi.So.ibi de alia clausula q̃ si ñ óes duo vñm tẽ.que differunt vt ex verbis patet:vt dicitur in illo.c.cum plures. ¶ Oppo q̃ morte mandátis non expirat iurisdictio nec mandatũ ff.man.l.si vero non remunerãdi.§.fi.So.si mandat aliquid implẽdũ post mortem mandantis nó expirat mandatũ morte mándantis:secus si mándetur aliqd simplr:vt hic. Aduerte p hoc videretur dicẽduz q̃ si papa mandat aliquid post morte suá cognosca:q̃ non expiret potestas sua quod satis placet:qz tunc videt contẽplasse dignitatẽ suã:& nó personam. In hoc autem an mándatum morte mándantis expiret loquẽdo de alio mándato q̃ iurisdictóis:dic aut mándatũ est in vita & simplex & expirat:vt in.l.& qz.ff.de iurisd.om.iu.& hic aut é collatum post mortem specifice & certitudinaliter quo ad verba & métem & non expirat:vt dicta.l.si vero nó remunerãdi.& ff. ó dona. cã mortis.l.mortis cã.§.ticia. ¶ Aut é collatũ post mortẽ specifice quo ad qdam facti accidẽtia: vt qz mandauit qs vt post pasca qd faceret & moriẽ ante & expirat.ff.de solu.l.fi. Itẽ in.l.& quia.ff.de iurisd.om.iu. ¶ Quãdoq; quo ad verba mándati executio facti confert in vita:sed effectus in effectu iuris expectat validitatẽ post mortẽ:vt qa mando vt det ticio decem que sibi donare intẽdo cã mortis:et tunc pot.l.cum pr.§.mevio.ff.dele.ij.vt eligatur qdam media via.an nó sit certificatus de morte & non valz: an sit certificatus & expirat:vt ibi gl.in dicta.l.si ff.de so. ¶ Oppo.cũ gl.ii.q̃ morte mándatoris nó finiat mándatũ.ff. famil. herc.l.si filius.§.idẽ scribit.ℓ.neratius:vbi pr habẽs plures filios p fessus é vnum ex filijs etiaz publicũ munus.i. officium suscepturum:& anteq̃ susciperet mortuꝰ est pater omnibus filijs bñ dibus instituit. Inde filius relictus fuit fũctus munere seu offó:dic ibi q̃ illud quod expẽdit ibi filio in rẽ venit in iudiciũ fami.herc.& sic tenent omnes bẽdes. So.ibi nó erat res integra:qz ibi obligatio erat pfecta in q̃ intelligit pr se obligasse p suã cófessionẽ.de quo notauit gl.in.l.neratius.ff.de re.iur. ¶ Oppo.ad idẽ ó.l.q̃rit ff.de fideicómissarijs libertati.vbi decretũ factum in psonã pr decessoris transfert ad hẽdes. So.e.mó ibi erat res pfecta & de hoc in.c. qz. vt in glo.de iudicijs:vbi omnino vide. ¶ In glo.ibi citationes:hoc tenet hz Joã. cal.q̃ decre.quoniã.de pba.que ponit citationẽ p primo actus & qz actus pcedẽtes citationẽ nó ppetuant quo ad ipedimentũ expressa revocationes.e.ri.q̃uis.li.vi.Itẽ qz iura que dicũt vti ceperit iurisdictionẽ exponũt per.c.gratũ:q̃ de citatione loquit:& p.c.fi.de offi le.& c.ppositum.de foro compe. pars

fidē facere vt ppetuet per actum qui hz vim citationis: vt si iudex assignet terminū ad ꝓcedendū: vt no. ō. c. consuluit de hoc. c. quoniā abbas. si a subdelegato: ⁊ vide ibi. c. ti. li. vj. ⁊ vide qō hic no. hz Host. teneat hic rem non esse integrā qualitercūq; iudex ceperit vti iurisdictione: vt si vices suas cōmiserit vt hic: vel alium q̄tumcūq; actū modicum exercuerit citeriorē: et citatione vt eligēdo notariū vel locū: tñ q; omnes hic capiunt q̄ q̄ cito pōt citetur. eoꝝ que no. ō sen. exco. ea nosci nō exigit tñ citationem esse peremptoriam ad qō no. de foro cōpe. ꝓposuisti. q equid senserit hic hz et opi. Host. tenuerit Jo. an. in addi. spe. in ti. de recusa. §. ij. ad fi. sive agatur ad ppetuationē quo ad impediēdā tacitā sive expressam revocationē. Jo. mo. in. c. vt aiarum. de consti. in. vj. facit differentiā inter lras que ꝓcludūt iudici. vt in lris executorie gr̄arum ⁊ sniarum: ⁊ dicit q̄ p sola ꝓhibitionē rescripti ppetuat iurisdictio cū aio procedendi de quo constet ⁊ inter litteras que cōcludūt ꝓnūt in lris de iusticia: ⁊ tūc dicit q̄ exigit citatio: q̄ hic est ꝓmus actꝰ qui inter ptes exercet. ¶ Quero cū glo. i. q̄n dicat iurisdictio cepta vt dicat iurisdictio ppetuata ꝑ extinctionem p mortē. Glo. requirit citationē. ō. c. gratū. ⁊ dicit Inn. q̄ sufficit hz non sit emprozia: vel nō trānsmittat ℞ptum. ⁊ vide qō no. de foro compe. ꝓposuisti. No. bene de offi. leg. c. vltimo. ff. de iudi. si quis postea. cū si. Host. dicit q̄ reo nō est integra cū cepit vti iurisdictione: ⁊ cepisse dī si vices suas alicui cōmisit vt hic pz: et vide qō no. ī. c. si a subdelegato. ⁊ ibi in. iij. glo. li. vj. qui rex. facit cōtra: sed dic q̄ ibi narratur exceptio partis: vnde si solum principiū cōmittat. dicit cepisse vti iurisdictione: alle. ō. c. sup questionū. §. i. ⁊. ij. alle. l. ⁊ q̄. ff. de iurisd. om. iu. Item si mandet alicui vt citet partes. ō. c. pastoralis. §. i. ⁊ fortius si ipse citat. ō. c. gratū. ō offi. lega. c. fi. vel si recipiat testes in piculo constituto. ⁊ vt lite non contest. quoniam. §. i. Idem si ꝺictores excōicet: vel rebelles. ō. e. c. i. ⁊ c. ex lris. de pben. p illorum. Idem si diem assignet ptibus ꝓtibus. de dila. c. fi. vel si faciat offeri libellum: vel aliquē alium actum iudicialē exerceat: et hz si partes nō citaverit: vt pz de libelli obla. c. i. ⁊. ij. ⁊. iij. ō q̄ bus actibus iudicialibus multi exprimunt: in. c. quoniā cōtra falsam. J. de pba. Idē dicit si mandato recepto volēs et intēdens iurisdictionē ppetuare tanq̄ iudex vocet rebellionem ⁊ testes: vicēs vocati voc tanq̄ delegatus a papa a quo recepit lras tales tē. ⁊ faciat lras legi: dicit q̄ tunc ē ppetuata iurisdictio ⁊ volens in hac pte viaz iurisdictōis ppetuare: ⁊ casib⁹ fortuitis occurrere sicut facere dz. ff. loca. l. si quis omnium. ⁊ roget notariū: vt tales lras in publicā formā redigat: dicit q̄ per talē actū cepit vti iurisdictōne: ⁊ talis actus ē iudicialis ad iurisdictiōis: vt pz ex no. ō fi. instru. c. i. ⁊. fi. ¶ Tangit hic Host. qd de actu nullo an ppetuet iurisdictionē dicā. J. c. venerabili. Et qd de lris bn ficialib⁹ dicet. e. ti. si super. ⁊ c. si cui. nō ob. q̄ dicit nō videtur vti iurisdictione: q̄ nō hz in plonas sic vocatas: de offi. del. Pe. ⁊. O. q̄ immo hz in quādā consequentiam q̄ cum possit accidere q̄ mandator in crastinū moriat a die receptionis: ⁊ sic expiraret iurisdictio: nisi talter sibi puidisset: ꝙ oia videnti mandata quibus posset suaz iurisdictionē ppetuare: ar. ō. c. preterea: neq; imputat si nō citant partes. forte. n. hoc tempus non patit: vt. l. i. ff. de exercitoria: facit ꝙ homo qō pōt. xxij. q. ij. faciat cōsulit sibi: ut hoc faciat publice. cū multa iura pro se habeat: vt de offi. ordi. pastoralis. in fi. ⁊ de appel. si iustus metus. Per qō dicit q̄ tales publicationes nō obstant partibus in cognitiōe negocij q̄n possint suas exceptiones opponere: q̄ ad hūc finez non fuit facta publicatio. ō. e. ex pte. de testi. veniens. Cōsuluit tamē q̄ non oēs tales capiunt: q̄ q̄cito pōt citetur. eorum que notant de sen. ex co. ea nosci. nō exigit tñ talem citationez esse peremptoriam: ad hoc qō no. de foro compe. ꝓposuisti. ¶ Non ob. c. gratū. q̄ positū ē exempli gratia: vnde supplet hz per istū. q̄ non fecerat aliquid ante citationem.

¶ Non. ob. c. fi. J. de offi. lega. q̄ ibi finita legatione extinguitur iurisdictio mandanti. ⁊ extinguit dignitas: vñ op3 q̄ ante mortem sit ppetuata iurisdictio: quo ad proc: hz hic mortuo papa nō expirat dignitas papalis que retinet subiectos: vnde sufficit q̄ iurisdictio fit perpetuata quo ad papā: ⁊ tunc durat quo ad partes. Archi. vt q̄ solū incipere ante citationē non sufficiat ad ppetuandam iurisdictionē q̄ ante nō dī res non integra: nā tunc dī non integra q̄ndo dat ingressus in aliquo ex substantialibus actus ad quez potestas est concessa: vt no. doc. ⁊ est tex. de elec. in cunctis. ⁊ pz ex notat. de elec. q̄ ꝓpter. Sed ante citationē nō dat ingressus in aliquo ex substantialibus: hz ꝓparatoria ⁊ preambula nō. ⁊ c. hāc opi. hz Cal. p decre. q̄n. de pba. q̄ ponit citationē pro primo actu: ad hoc q̄ actus precedens citationem non ppetuat quo ad expressas superiorio revocationē sic intelligit. co. ri. q̄uis. Item ira que dicūt cepit vti iurisdictiōe exponunt p illa gratū ⁊ relatū que de citatione loquunt. ⁊ de offi. lega. c. fi. Item q̄ de actu precedente non est iure expressum: ad hoc q̄ ad prevenienda iurisdictionē exigit citatio: ut in. c. ꝓposuisti. de fo. cōpe. Ponat tñ q̄ p actum qui hz vim citationis perpetuabit ut si iudex assignet terminū ad ꝓcedendū: ut no. ō. c. consuluit in fi. glo. ad hoc. c. q̄n abbas. Jo. an. in addi. spe. in ti. de recusa. §. ij. ad fi. §. hz primaz opi. sive agat de ppetuatione q̄ ad impediendā tacitā vel expressam revocationē salvo casu q̄n subdelegatus recusat in totum: quo casu ne fiat ⁊ ꝓbet recusatio coram delegato: hz eat ad arbitrios citatio exigitur. Jo. mo. in. c. ut animar. de consti. li. vj. dicit q̄ quedā sunt lre in quibus concludit iudici: vt in lris executorie gr̄arum ⁊ sniarum: ⁊ prevenit ⁊ ppetuat iurisdictio per solam presentationem ℞pti. cū animo procedendi de quo constet si concludit partē: vt in lris de iusticia exigit citatio: q̄ hic ē actus ꝓmus: q̄ quo ad partes exercet. ¶ Quero cum glo. ⁊ ita solvit. quot modis mandatū expirat: dic multis modis mandatū ⁊ mādatarij. Item si revocet expresse re integra. solvit etiam morte litigatoris. de ℞pt. significavit. In ℞ium fact. ff. fami. her. l. si filia. §. idem scribit. v. neratius. de iudi. q̄. Tit. de foro cōpe. dilecti filij. ff. ō fideicōmissarijs libertatibus. l. cū quasi. de hac materia dic vt in. c. significavit. ⁊ in. c. dilecti. ⁊ tetigi. ō. de offi. del. q̄n. ¶ Quero plures cāe sunt p vnum ℞ptum cōmissam sufficit ppetuatio vel citatio quo ad vnam vt ppetuata sit iurisdictio quo ad omnes: videt q̄ non: q̄ plures accusatores: plures abolitiones. ii. q. iij. §. notādū. ⁊ in. §. si plura. ō. abolitio. ⁊ ij. q. vj. §. diffinitive. ō. q̄si q̄ vbi plures cāe plures appellationes. ff. de appel. cum in vna: ⁊ plura negocia plures pdurant actōes negociorz gestorz. ff. de neg. ge. l. nā ⁊ sumo. §. hz si uno: ⁊ pla capla eiusdē questionis. plures requrunt i integrū restitutiōes. ff. de mino. l. ex causa. sic plures cāe plures ppetuationes. ¶ Sed ꝑ. l. vltima. C. de duobus reis: ubi obligationis ppetuatō quo ad unū perpetuat quo ad alios ceteros: ⁊ sic quantū ad omnes ppetuata ē iurisdictio. Pro hoc q̄ perpetuatio ad unum ppetuat quo ad collegas. J. c. cū in pluribus in fi. li. vj. Item iurisdictio est res indivisibilis: ⁊ sic non pōt in parte ppetuari: quin in totum ppetuetur: ad hoc. J. c. vltimo. §. vt officiū li. vi. de bereti. ne aliqui. e. li. ¶ Glo. solvit q̄ iurisdictio ppetuat quo ad illam cāz tm̄ in qua ē facta citatio: ⁊ nō in alia. Host. dicit q̄ si citatio sit simplex ppetuatio sit in oibus: ar. C. de anna. excep. l. si ex multis. Idē si fiat universalis cōis oibus causis si fiat super uno tm̄: si articuli se contingunt dicit in omnibus perpetuari: ar. ō. c. prudentiā. §. sexta. ff. de minor. l. tutor. §. curator. ff. fami. her. l. in hoc iudicio sic loquit preallegata. l. vltima. Si articuli nō coherēt sit perpetuatio in expressis tm̄. ff. de mino. l. et. ⁊. l. si species. J. de appel. inquisitioni. hoc cōiter tenent doc. ⁊ vide de bere. ne aliqui. in gl. no. li. vj. hoc verum q̄n articuli sunt cōmissi divisim: secus si universaliter: ⁊ q̄ tunc illa ut ista iurisdictione ppetuata in

vno pperuat quo ad omnes fm Pe.⁊ Bar.in.l.⁊ q:ff.ꝺ iurisꝺ.om.indi.allegg.ff.de instito.l.sed ⁊ si quis.§.si qo impubes:ꝫ hoc facit qꝺ no.in dicto.c.ne aliqui.in glo.⁊.c.ii. §.officium.de offi.dele.li.vi. ¶ Sz an citata vna persona pperuet iurisdictio quo ad aliam:dicit Inn. qꝺ nó ex vi citationis:secus si faceret aliquꝺ actum tort iurisdictioni cómuné:ps per ea que dicta sunt.ꝑ.vnde si cóstituit nuncium ad oés citándos pperuata é iurisdictio quo ad oés:secus si ad citandum vnum tm̃ per superius dicta.qꝺ no.dic. Idē quod dixi.ꝑ.in causa.fm Bar.in.d.l.⁊ q:.quia eadem est ratio. ¶ Pone datus é delegatus tacio contra alterū cū clausula generali sup rebus facta citatione ante declarationé rez mortꝭ delegat⁹:an iurisdictio delegati expiret super rebus.gl.dicit qꝺ sic:qz plures cause intelliguntꝭ:ꝫ pro vnū tm̃. Tu dic qꝺ si é citatus solum super expressa.gl.dicit verꝫ si é expressa:ꝫ si est citatus ad expressionē faciendā:secus é fm me:ad hoc de ꝛ̄pt̄j.pastoralis.in fin.⁊ quod ibi no.dic si citatio é facta ad exprimēdas res vel psonas perpetuata sub clausula:vt in.c.pastoralis.§.fi.de ꝛ̄pt̄.si est citatio facta de psona vel sup re specificata:nó est ppetuata q̄ ad cótenta in clausula:nisi róne connexitatis aut indiuiduitatis aliud dicat:si é facta citatio super re vel de psona aliqua contéta sub clausula ppetuata censet iurisdictó qz tota é vnica iurisdictio vniuersalr̄ commissa. ¶ In glo. ibi qz vero dicas ibi nó est ppetuata:hoc verꝫ qñ citatio est facta specifice in vna causa:⁊ cause omnino sunt separate ⁊ distributiue commisse:vel figillatiꝫ:secus si citatio fuerit simplex ita qꝺ pportionari possit omnibus causis.C. de anna.excep.l.fi. Iteꝫ secus si articuli sunt cónexi:vt.d.l.ēt ff.de mino.l.tutor.§.curator. Itē secus: vbi iurisdictio sit vni uersaliter commissa:qz tunc vnica est natura:tunc citatio perpetuat quo ad omnes:vide glo.de bereti.ne aliqui. li.vi. Idem per omnia si citatio fit de vna psona ⁊ agitur ó ppetuatione quo ad aliam. ¶ Eadem glo.ibi sed quid si moriatur:ar.qꝺ non pót procedere:hoc verum si citatio est facta in re expressa tantum:secus si citatio esset facta ad expressionem faciendam:vel si citatio est facta sup aliqua re de contentis sub clausula:qz tunc perpetuat iurisdictio q̄ ad omnes:qz iurisdictio est vniuersalis:⁊ vnica quo ad omnes res comprehensas sub clausula:alias nó perpetuat iurisdictio:nisi cónexitas vel indiuiduitas aliud inducat: vt dicto.c.pastoralis.§.i.ꝑ.de ꝛ̄ptio. ¶ Non procedat:hoc tenet rei. cta opini.quorundam qui dicunt qꝺ non expiret: sed erit delegatus ipse solus nisi fit delegatus sub noie dignitatis:qz tunc transiret ad successorem ⁊ non expiraret per depositionē delegātis:ar.ꝑ.c.qñ.⁊ idē dic ꝺ oia i trāslato. ¶ No.ciuili. No.qꝺ vbi mos ciuilis non bz eundez effectum quē bz mos naturalis mos ciuilis nō equiparat naturali. ¶ Tu dic quo ad casum qꝺ si delegatus subdelegauit in totum excóicato delegati non impedit subdelegatū:si delegat⁹ subdelegauit non in totū ⁊ merum articulū excóicato delegan impedit subdelegatū:ar.ꝑ.c.fi. ó offi. eius cui man.est iur.l.i.§.fi.Si aūt delegatus subdelegauit nó in totum ⁊ mixtū articulū sunt opi. Inno.ꝛz qꝺ excómunicatio delegati nó impedit subdelegatū:nó ob.qꝺ subdelegat⁹ possit reuocari ⁊ qꝺ ad eū appellat:qz quādo é excóicatus nó appellat:nec reuocare pót ad decre. Romana hic allc.qó loquit in officiali quo ad epm excómunicatū cuius iurisdictio suspendit pp idēptitatem confistorij. Host.hic ꝛz contra:quasi delegatio ⁊ delegati sit idē confistorij:⁊ qz subdelegat⁹ nihil bz ppie iurisdictionis.l. fi.ff. de of.eius cui mā.é iur.p ⁊ ꝯ facit.de of.dele.in cui.li.vi. Jo.an.refert cū Inno.⁊ qꝺ nó fit idem cónistorij probat appellatio per quā aditur. Item qz re nó integra p mortē non reuocat:stat ergo cónclusio Inno.vera de procuratore dic vt habes. ¶ Quid si deponat delegans an ꝓcedat ꝺlegatus re integra.glo.qꝺ nónulli dicunt qꝺ erit delegatus successoris ꝛz deponat ꝑdecessor:ar.huius decre.Host.dic qꝺ si ꝓpriū nomē erat expressum expirat iurisdictio alit nó p decre.qñ abbas.ꝑ.e.Elidete si iurisdictio alicui eēt delegata sub noie dignitatis ⁊ ille delegatus remoueret credo qꝺ duret subdelegatio:⁊ sic expirat si noie ꝓpriō:sed si é facta delegatio ab aliquo róne potestatis ordinarie dubiū é an in dubio cómittēs videat contemplari psonaz an dignitatem committēdo ⁊ vt dignitatē:qz hec ptās sibi cópetit róne dignitatis in contrariū est cap̄m gratū.⁊.c.relatū:⁊ iura que dicūt morte delegantꝭ ēē.⁊ hoc.c.cū si.dic qꝺ si é certum qꝺ illam cómissionē referat ad dignitatē stat⁹ sed si presumit nisi exp̄mat.⁊ cómittēdo in dubio cótemplatur personam hoc ideo:qz ꝛz ptās committendi fuerit causata immediate a dignitate:ipsa tamen actualis committio immediate procedit a persona. Ideo personam contemplat ꝛz róne dignitatis fac:vt in.c.gratū. ¶ Quid in translato dic idem quod est dictum in depósito. Sof.dicebat qꝺ expirabat mandatum:allc.xxi.q.ij.si quis iam translatus.xxi tu.j.nouit. In translato. Pone qꝺ si translatus delegatus erat sub nomine dignitatis:qꝺ nó expiret: sed remanet sub delegatus successoris. Si sub noie ꝓpriō fuerit delegat⁹ translatus:si transferf ad talem dignitatē:qꝺ possit esse pape delegatus:puta qꝺ iurisdictio duret in ip̄m:⁊ per ꝟ cōcludit qꝺ adhuc durat in eius subdelegato. Sed si ipe trāsferf ad dignitatē:in q̄ nó pót eē delegat⁹ expirat iurisdictio quo ad ipsum:⁊ sic quo ad subdelegatum:si delegās trāslat].fecerit róne iurisdictionis ordinarie:puto qꝺ idē quod dixi.ꝑ.in depósito. ¶ Quid si delegans excóicat:an delegatus possit re integra exercere iurisdictionē:glo. dicit qꝺ sic:⁊ non expirat:qz appellatiōe mort] cópetēbēditur naturalis non ciuilis. ¶ Ad hoc no.glo.ff de dona.inter virum ⁊ vxo.l.cum hec statua.§.si donator.⁊ sic no.qꝺ verba plasta de actu in dubio intelliguntꝭ in actu vero nó facto. Item qꝺ excómunicatus ficte mortu⁹ censet:sic igit iura dicentia de morte qꝺ expiret ēē.loquuntꝭ de actu vero ⁊ nó ficto. ¶ In ꝓmium alle.decre. Romana.de offi.ordi.li.vi. Pro pmo facit de offi.dele.si.io cui li.vi.volens tamē tenere ꝯ. dicetꝭ qꝺ ibi nó fuit excómunicatus re integra.glo.ꝛz Inno.distinguendo an totam iurisdictionē vel partez:an certum articulum cómittat. Pōmo cū quando totam vel partē nó poterit:nec ēt suspendit iurisdictio subdelegati:ēt re integra:secus si certū ministeriū committat:ar.ꝑ.c.quoniam.ff.de offi.eius cui man.é iur.l.i.§.fi. ¶ Nó obstat qꝺ si subdelegans reuocat subdelegatū non in totū:⁊ qꝺ ad eaz appellatur:qz qñ est excommunicatus nó appellatur:nec si reuocabat aditur ꝑ appellationē:sed aditur primus delegans. Ad decre. Romana. Rñdet qꝺ loquit in officiali: q̄ ad epm cuius iurisdictio suspēditur per excómunicationēz ꝓpter idemptitatem confistorij. Host. non placet dictus Innocen.⁊ dicit qꝺ si delegatus nihil sibi de iurisdictióe reseruatur vera é opi. Inno.secus si aliquid de iurisdictione reseruauit:qz tunc nil ꝓpriū bz subdelegatus:non videtur ergo qꝺ procedere possit illo excóicato manente cū repellat actor.de testi.lz.de bere.fraternitatis. Itē qz quasi idem é cónistorū. Jo.an.vt adhibere opi. Inno.p.c.io cui ⁊ qz nó est idē cónistorij qó ostendit appellatio per quaz adit:⁊ qz re nó integra p mortē nó revocat:tene istam:quatenus subdelegat subdelegatio non pendet a subdelegāte ꝛz a ꝑmo delegāte donec ad subdelegātē reuertat vel per appellationē:vel p revocationē vbi pōt. Cum reverētie decre.si io cui.nó ꝓbat id qó dicit glo.nra nec etiam dicta doc.tenēdū:ad hoc qó dicit glo.nra.ná glo.nra loquit de delegato ⁊ delegāte nó de subdelegato ꝺlegati iter q̄ dā ē:ná in delegato delegātis ipso delegante excóicato iurisdictio originat ⁊ causat ab excóicato immediate: vñ ꝺz suspendi quo ad ipsum delegatū sicut dicimus qꝺ vbi immediate originat rescriptū ab excóicato impetrāte nó valz rescriptū quo ad tertiū iuxta no.in.c.i.de ꝛ̄ptio li.vi.⁊ in regula vtile ꝑ inutile.de reg.iur.li.vi. Itē iurisdictioné exer-

cet immediate noīe ipsius delegantis: excōmunicati ergo sibi ꝺz obstare exceptio cum res nō sit integra cum nundū sit radicata in ꝑsonam ipsius. Jn subdelegato aūt delegati nō originaī nec causaī iurisdictio ab excōmunicatore imo causaī a ꝑmo ōlegante: qui non ē excōmunicatus: vt no. in dcā decre. ergo in ipso dicendū ē secus. Jdeo cogita nota ꝺm glo. Decre. si is cui. §. alle. bene facit cōtra. ⁊ qz non sit idem consistoriū ꝓbat appellatio per quam edif: qre nō integra per mortē nō revocaī. ¶ Bof. dicit sine distinctōne nō expirare iurisdictionē: ꝺz suspēdi ⁊ eo absoluto ꝓcedaī ex veteri cōmissione. xvj. q. vi. nos sanctos. ⁊ c. iuratos ¶ Magister meus dño Gaspar dixit hanc opi. ꝓcedere re integra: vbi aūt res nō erāt integra: q ꝓcedit opi. glo. ⁊ sic intelligē. c. is cui. ¶ Fran. de za. dicit q ex quo delegatus ꝑdidit iurisdictionē: ꝺz: sed solū est in eo suspensa ꝑ excōmunicationē: vera est glo. oino qz in hoc mors civilis non equparaī naturali: vt no. in. c. suscepti. de rescriptis li. vj. ⁊ no. glo. xvj. q. i. placuit. §. que dicit: qz nunq̄ in casibus iure expressis: de hoc ēt de cōuer. coniuga. cōiugatis. dicit enī ipse q ꝯtum ad casum nostri capituli mors civilis equiparaī naturali ita q ex toto extinguit iurisdictio mandanti: vt si deponī vel renūciet vel transferī: seu ꝑmutet bēficium: vel quocunq̄ modo fiet: qz subest idempritas iurisdictionis: nam iurisdictio nō erat radicata in ꝑsona delegati: ⁊ delegatio fcā erat noīe ꝓprio delegātis expresso vt cōiter fit: merito ergo expiraī: sed si mors civilis non ꝺz eundē effectum extinguē di iurisdictionem quem ꝺz naturalis: vel si ponis q ex cōiectur vel suspēdaī tunc nō extinguit iurisdictio delegati: qz bñ potest ꝓpetuari iurisdictio delegati virtute iurisdictionis quā ꝺz delegans: ꝺz habeat eā suspensam: ⁊ ō sufficit: ꝓ hoc ꝓz q non est verū quod dicit ipse q sit extincta potestas delegātis. ⁊ ad. c. romana. de offi. vica. li. vi. Rñ. vt. §. ⁊ per id qō dicam. Jn vltima. q. ¶ Quero an dño ex cōiugato repellaī ꝓcurator ꝓmo constitutus: dicit q sic ꝺm time excōicatione durante: ꝓ iura prealegata. de ꝓcur. c. ñ. de ꝓba. post cessionē. Non ob. q ꝓ litis. conte. sit dominus litis: qz ꝓ hoc non sit dominus rei: nisi sit datus in rem suam quo casu non repelleret secundū eū: alle. ii. q. vi. bidnuz. ⁊. palam: ꝺm Host. ⁊ Bof. ego puto hoc verum in quātum loquit de ꝓcuratore in rem suam si intēdat vtilē nomie ꝓprio: secus si directā nomine cedētis: ꝺz agat ad vtilitatē ꝓpriam. ⁊ hoc tene. ⁊ no. glo. de iurepa. c. i. lib. vi. quicquid dixerit By. in regula si quis in ius vo. de re. iu. li. vi. ⁊ Cy. in. l. apud celsum. §. sed cū legitime. ff. de do. except. vbi qō dictum est: ꝺz Bar. non distinctos: an sit successor ex cā lucrativa vel onerosa: qz excōmunicatio ē mere personalis: ⁊ solam respicit ꝑsonam non actionē. §. sed cum legitima: ⁊ distinctio eius intelligit in exceptione actionē cōcernere.

¶ Quero de questione facti: papa cōmisit alicui officiuz ꝙ exerceret ꝓ se vel ꝓ aliū: donec aliter duxerit ordinādum qui deputauit substitutū cum clausula: donec ad se duceret revocandum: q substitutus incipit uti officio: deinde mortī substituentis: an expiret officium substituti: dic q si substituens habuerit iurisdictionē ordinariā: tunc expirabit officiū substituti: ꝓbaī in. c. romana. de of. vica. li. vi. ⁊ ꝓ id qō no. spe. in ti. i. §. restat. in fa colū. si aūt habuerit delegatā certū ē q nō expirabit. Casus ē hic: de hoc no. ꝓ Frede. ō senif suo cōsi. ccliij. ⁊ vide no. ꝓ Jo. an. in. c. si gratiose. de ℞pria. lib. vj. in novella. ¶ Nunquid actus nullus ꝓpetuet iurisdictionē: vt si citauit ⁊ citatio fuit nulla. Host. hic ꝺz q sic. qz dicit q sufficit qualitercū q vti ceperit. C. de annali except. l. vt precise. ⁊ §. de rescrip. pastoralis. ⁊ vt casus. Jc. venerabilē. ¶ Contrariū no. Jc. cū plures. in glo. ñ. quam vide. ⁊ ꝯrium ꝺz Archi. in. c. quāuis. c. ti. ⁊ li. Et ipse idem Host. tenuit ꝯrium. de except. olim. Ratio huius qz non ꝓ stat impedimentū: nec parit effectū qō de iure nō ꝺz regula non ꝓstat. li. vi. ⁊ de elec. auditis. ⁊ c. venerabili: dic q si actus non ꝺz ex defectu potestatis non ꝓpetuaī iurisdictio nec pōt se facere iudicem: quia nō est. l. i. C. de iur. om iudic. tene indistincte q si actus est oino nullus iurisdictionē nō ꝓpetuat: qz quod nullum est effectū aliquē operari nō pōt vt. l. si pater. C. ne de sta. defun. Si aūt ex alio defectu: vt ga citatio fuit facta die feriata posset dici q inducat ꝓpetuationē: qz negari non pōt quin ceperit uti: usus. n. fapit factū ad illud non pōt nō fuisse factū: ꝺz non tenuerit: vt videbiī Jc. venerabili. Antonius.

¶ Um in iure Nō credit quis ō legatus nisi delegatiōez ꝓbet. b. d. Cōis diuīsio. fa ibi super q

¶ No. primo delegatū principio posse committere executionē ſnie ordinario: ⁊ ci vt exequaī præcipiē ad hoc. §. c. sane. ⁊ c. pastoralis. §. preterea. §. de rescrip. cū contingat. cum simi. ¶ No. ij. q ꝺz ꝓpter dubium de mādato partes arcteī ad parendū citanti. de rescriptis sup lfis. §. c. prudentiam. ⁊ c. cum cā nō arctaī: ti extraneī ad parendū ꝓpter dubiū nisi sit de mādato certificatus: ⁊ sic ꝺz dubiū iurisdictionis det iurisdictionē quo ad partes nō dat quo ad extraneos: facit. §. c. ex lfis. ¶ Ex hoc segī qō dictum ē in sūmario: q ordinarius nō aretaī ad exequendum mandatū ōlegati: nisi ō eo fiat fides: ⁊ no. q sufficit q modocunq̄ fiat fides: qz tex. simpliciter loquitur: ⁊ sic sive ꝑ ℞ptum sive aliter: ⁊ ex hoc paret q executor merus potest admittere exceptionē defectus potestatis cōmittētis. quod est verū: vt supsedeat executioni: nō vt cognoscat: vt dictum est. §. c. pastoralis. §. preterea. ¶ No. practicam facie di ꝓcepta ꝑ iudicē vt recipiat auctoritate qua fungor: ⁊ no. q non vicinaī ꝓcessus: q delegatus de se loquaī in singulari: hodie dicit Jo. an. q ō alto fastigio quilibet minimis de se loquit in plurali. ¶ No. ar. q per hec verba pnuncio me excōis ſnie subiacere: non profertur excommunicationis ſnia: qz ista videnī declaratoria: vide qō no. ō except. pia. li. vj. §. c. prudētiam. §. sexta. ⁊ de cle. excō. mi. ūlō: in hac decre. apparet agi de ꝓbatione potestatis sententiā tia. ¶ Ꝙ. q decre. non habeat dubiū: quia enī ꝺz dubitat non parendum iudicis mandato ex quo se iudicē nō ostēdit. So. dic q dubitatio erat: qz quilibet presumit bonus. de scrupti. c. i. ⁊ sic mentiri non presumit. de scrupti. c. vno. sed vt dicē Host. ꝺz bonus presumaī. index non presumitur: qz iudicis potestas non inest a natura: sed ē accidēs quod dam: in quo fundamētum non habeī presumptionis: ⁊ i bus que qs dicit ꝑ se non ꝑsumitur. de elec. si forte. li. vj. vl forte videbaī distinguēdum de qualitate scribentis: ar. de ꝓcura. in nostra. Jtē videbaī credēdum sicut dicimus in legato. xcvij. di. nobilissimus: ꝺz ratio dicēdi est in oppositū: qz in talibus non sufficit quelibz presumptio: sed exigit ꝓbatio inter. Jo. an. dicit: q in dubietate cōnis papa cū reꝓbēdit: vt ꝺz in decisa. §. de elec. cum inter. vel dic q questio erat dubia ex dubietate mandati: quo cāu videbaī in dubio parendum: sicut dicimus de tempo. oz. ad aures. ⁊ ō rescriptis. super litteris. ꝺz dubietas materie super qua fūdatur mandatum: supposita certitudine potestatis ñ excusat nō parentē sic dubietas ptātis ex quo non ē ō ꝓtibaī sed ē tertius extraneus: ⁊ sic ꝺz intelligi ibi: ⁊ ꝑ hoc non ob. c. sup litteris. pōt tñ datus executor exequi si vult: ⁊ bene ꝓsumit pro delegato. xcvij. di. nobilissimus. qō placet Jn no. ⁊ Host. ⁊ ē hoc adeo verū ꝺm Jnn. ⁊ Host. q si po ꝯdiceret ⁊ appellaret ne exequereī: nō foret admitēda appellatio ꝑ executorem: eo qz hoc erat discutiēdum cōmuniz ꝓmo delegante. §. c. sup questionū. §. qđ vero. Et hec vera. vt ēt quo ad actū solius citationis non teneatur parere executor: vt citet delegato mandāte nisi faciat fidē de mādato ꝺm Ioe. ꝑ hāc decre. ꝺz aliqui ꝯdixerint quasi citare nō sit grauis ꝓiudicij ꝑ que dicunt doc. hic q si ꝓpter hoc delegatus excōicaret istum: qz nō paret excōicatio nō teneret: qz nō ē sūe iudex nec ēt ē rebellis. ¶ Secūdo oppo. ad idē de. c. pastoralis. §. qz vero. §. eo. ti. vbi distincte opz

pareri delegato. So. illud pcedit cũ de delegatione pstat
alo secus vt hic. ¶ Op. tertio ad idẽ de .c. nobilissimus.
xcvij. di. so. pót credere si vult r exeq̃ nó visa delegatione
ar. dicti .c. fin Jnno. ſz nó cogit. Jdeo not áter dicit rex. si
cogere. vel ad .c. nobilissimus. dic q̃ loquit in legato. Se-
cũdo r hic intro glo. nr̃az op. q̃ eo q̃ apparet ſnia lata p
delegatũ parendũ sit: r illa executioni mádanda: q̃ ex ea
oia soléniter acta pſumunt. ſ. de renũ. in pñtia. de re iudi. li
cut. cũ si. So. vidéda sunt hic duo. Primo an eo q̃ appa-
ret ſnia pſumaf p iurisdictionis fundaméto vel alia: r que
exigat pbatio. Scõdo q̃d de alijs actio: r legitimationib⁹
psonaz in iudicio cõtendẽtiũ. ¶ Ad pmuz glo. dicit q̃ p
iurisdictióe nó pſumit: ar. hic r Jo. de testi. cũ a nobis. Ad ij
q̃ lex dicit de arbitro: q̃ nó staf eó casu si dicaf iuramen-
tũ pribus delatũ. C. de arbi. l. iiij. §. fin át. C. de man. paci. l.
vna. Cõcludit glo. hãc pte verã vbi ſnia ferf a delegato
p q̃s pcludit q̃ aut rescriptũ cõmissiõ. r delegatióis iudi
cio auctoritate é in scriptis redactũ: r in actis: r ei creditur
q̃ publicatũ cenſet: r talia istfa publica probãt. de testi. al-
bericus. r. c. significauit. r q̃s ibi no. r de testi. publicati. Jó
priuilegijs cum olim. hoc dictũ temperat Joã. an. in addi.
ſpe. in ti. de rescripti pñtatione. §. j. in fi. quando hec publi
catio est facta presente parte vel contumaciter absente: et
ad id specialiter vocata: alias dicit q̃ si parte absente r nó
vocata sit facta descriptio hec apud acta q̃ non facit fidẽ
alle. de testi. albericus. de fide instrumentoz. c. fi. ſz quidaz
sbi contra: r hoc vtiq̃ teneas pmum: q̃ sola publicatio in-
dicio forsan alteri parti propicia: non dz in hoc sic grauiter
partem ledere. ¶ Quãdoq̃ ꝓptum est in actis pductũ
non aũt in actis registratũ: vt q̃ scripſit notarius. tali die
pduxit ꝓptum delegationis talis: r talis iudicis. gl. pdu
dit q̃ non pſumit iurisdictio delegata: r forsitan si rescrip-
tum non sit pductum: nec apparet ex actis. glo. vacillat in
vna parte cõcludit: q̃ si ſnia est in publicam cartã redacta
q̃ credit q̃ sufficit: vt p iurisdictione presumaf. de testi. ſi-
gnificauit. in auc. vt fratrum filij. §. j. colf. ix. finaſr cõclude
re videf: quod non credaf ex quo non é publicatum: ar. Jó
re iudi. cum inter vos. ex quibus concludit: q̃ si vult eé cau-
tus habens ſniam pro ſe: vel p alio: vel ét in cã absolutióis
ab excõmunicatione: vt ita custodiat ꝓptum delegatióis
sicut custodit ſniam: r nesi postea solam ostendat ſniaz: si
habeat rescriptum: si reuocef in dubium de iurisdictione.
perdat commodum ſnie: alleg. ad hoc de de. excom. mi. p
posuit. hec vera dicit in delegato secus in ordinario: q̃ de
eius iurisdictione semper constat: alleg. de re iudi. sicut. ij.
q. vj. hoc etiam. ¶ Hic. ſ. circa pmum dubium glo. duo vi
denda sunt. Primũ an p fundaméto iurisdictionis dele-
gate pſumaf. Secundum qd de ordinaria. Jnn. de eo qui
fur. oz. recepit. c. innotuit. dicit q̃ si lata est ſnia absente p-
te: nó pſumit p iurisdictióe delegata: q̃ notario non credi
tur de sic denũciato: vt in. l. j. C. de iur. fiſci. r iure aſte fiſca.
li. x. r q̃s no. ſ. de proba. quonid. p Jnno. q̃ credo etiam si
notarius attestef in actis se vidisse instrumẽtum delegatio-
nis qa non credit: nisi pducatur originale: ad hoc q̃s not.
gl. de ver. sig. abbate. r q̃s no. Cal. de pba. post cessionẽ.
Ad hoc q̃ multi possunt esse defectus in originali. de pri-
le. cũ olim essemus. r q̃s ibi no. Si ſnia est lata presente p-
te. r nó est appellatum ante litis. conte. dicendo post litis pte.
iurisdictionis defectũ. pber: q̃ iurisdictio pſumit: allegat
l. pópo. §. rati ff. de pcu. dicit Joan. an. q̃ aliqñ. credo q̃
eo q̃ apparet ſniam latã pſentibus pribus pro iurisdictio-
ne pſumaf: q̃ vel iurisdictio est progata vbi est progaba-
bilis: vel si nó est progabilis pſumptio est q̃ tales litigan-
tes cor̃ iudice nó steterint vsq̃ ad ſniam: quin sup hoc di-
sputationẽ fecerint: r q̃ nó est verisimile q̃ pteo de hoc nó
indagauerit: r hoc maxime verũ: si notarius in instrumẽto
ſnie hoc asseruit nó tam ex viribus narrationis vel pſump-
tionis ſnie qñ ex viribus pſumptionis de qua dixim̃ enix

credit de solẽnitate que nó potuit tpe actus interuenire ni
si aliter probef: vt in. l. j. C. de iure fiſci. r iure aſte fiſcalio. no.
de ver. ob. scietiã. r hoc vtiq̃ quo ad preiudiciũ partiuz quo
ad pñdicium aũt tertij non credit ex ſnia: q̃ ille fuit abñs
r hoc est casus noster: nisi aliter probetur. ¶ De ordina-
ria autem potestate si ſnia lata est presente parte. idez r for
tiori si absente parte cũ si dubitatur an dignitas habuerit
illam prãtem sententiandi si dubiũ é iurisdictiõis vel iurisdictó
nis: ẽ certũ. Si pſuetudinis oz q̃ pſuetudo pbef. Si du-
bitaf de pſona vt an pſona que pnunciauit habuerit illam
dignitatẽ si apparet q̃ haberef p tali: vel eét in quasi pos-
sessione dignitatis aſo iurisdictionis valet qđ agit de offi.
lega. c. j. li. vj. r. l. barbarius. ff. de offi pretoꝝ. iij. q. vij. non
ne. Jdeo dicit Hostien. q̃ si pbef aliquẽ bẽri. r bitum esse
pro legato q̃ sue ſnie valẽt per iura predicta: ad hoc quod
no. de elec. nobi. de testi. ſpo. ifis. Si non probef aliter nó
pſumit pro fundaméto: vt hic. ¶ Nec ob. q̃ pro senten-
tia pſumaf: q̃ illud é ꝓpter auctoritatẽ rei iudi. de re iu-
di. sicut. r. c. in pñtia. de renũ. que auctoritas cessat: ex quo
auctoritas non probaf vbi autem est lata pſentibus prib⁹
p ea pſumit: q̃ potius surgit ex facto partium tãto tpe ac-
quiescentiũ. C. arbitrium tutele. l. fi. q̃s surgat ex auctorita-
te ſnie: dato ergo q̃ p ſnia: aſo pro iurisdictione: r melius
non presumaf qualiter probef iurisdictio: r vbi pro ea non
pſumit p rescriptum non é dubium q̃ probef. si producit
originale: vt hic. glo. idem si pducatur exẽplatum in actis
r publicatũ quod intelligo presentibus partibus vel cita-
tis: q̃s de tota serie rescripti est descripta apud acta: vel si
tenor é extẽsus q̃ de substantia tenoris pareat: vt no. ó pro
ba. qñ q̃. vnum: dicit Jo. an. in addi. ſpe. in ti. de rescripti p
sentatiõe. §. j. in fi. q̃ si pte absñte r nó vocata sit facta de-
scriptio ẽ apũd acta: q̃ nó faciat fidẽ. de testi. albericus. é fi.
in fin. c. fi. ſz si nó sit publicatũ apũd acta: pbabit rescriptũ
p originale. Idẽ dicit Host. q̃ non tenetur delegat⁹ mitte
re autẽticũ suũ cuilibz ordinario: de quo in sũma. c. ti. §. q̃
sit eius officium. j. rñ so. dic si querit ex exemplo sit a pti-
bus credẽdum: si quo ad finẽ vt arcteꝛ ad comparẽdum pte
dic q̃ si: q̃ sufficit solum transmitti exẽplum: vt no. Hostiẽ.
in loco ꝓallegato: r nimiz q̃ vt ibi dicit: r notabiliter quo
ad vltũ finẽ: statur soli verbo delegati: q̃ non pſumitur mẽ
tiri: q̃ sufficit hic sola dubitatio iurisdictiõis: vt arcteꝛ ad
comparẽdum. ff. de iudic. si quo ex aliena. r no. ſ. de ꝓptis
sup ifis. ſ. c. prudẽtiam. r. c. cum cãm. cum si. ẽ ãt tpat Jn-
no. hic. r spe. in ti. de cita. §. ſz. nũc. de cita. v. sed pone: vbi
citatus sit vilis pſona: vel nimio remotus: si quo ad finẽ vt
aliter vt alterius necessitent ad obedientiã vel quo ad ter
tiũ hic ius hoc exigat: q̃ fiat fides ẽ rescripto: r de manda-
to r hoc cãn. cum exemplo nó credaf: vt de fide instru. c. ij.
cũ si. nó sufficit exẽplũ nisi eét act⁹. leuio preiudicij. para si
cõmitteret citationẽ: q̃ crederet ex q̃litate pſone mádãt⁹.
¶ Si aũt q̃ritur an sufficiat pbatio p testes. Pbe. in. l. nec
qcq̃. §. vbi decretũ. ff. de offi. pcon. ſz q̃ non potest pbari
p testes. p. l. j. C. de man. pncipũ. r p dictũ. §. vbi decretuz.
Jdem archi. xcvij. di. nobilissimus. Gui. ó cu. dicit q̃ si mã
datũ sit in pñtia: pót pbari per testes: q̃ de hoc communit
non fit scriptura. Jdem Gof. in summa huius ti. §. Jtẽ cre
dinó dz vbi dicit q̃ iurisdictio auditoꝝ curie potest proba
ri per testes hac rõne: q̃ auditores cõmuniter dant pñtes
r ſz archi. xcvij. di. nobilissimus: alleg. dictũ auc. vt liti. in-
rent. §. q̃ vero. Si absenti sit tunc si é mandatum simplicis
cognitionis pót probari p testes. in auc. vt in medio litis.
§. j. r. §. interdicimus. r vt liti inrent. §. q̃ vero. r hoc ſz ẽ
Jnno. Si nó é mandatũ cognitõis sed alterius actionis.
Si illud consonet officio de quo constat potest probari p
testes. in auc. de litigiosis. §. j. in auc. de questio. §. si vero. in
auc. de san. epis. §. si vero epus. Si non consonat officio nó
potest probari per testes. de man. pnci. l. j. in auc. de colla-
toribus. §. eos ¶ In legato aũt an sibi credaf de legatio-

ne:dic q creditur soli vbo eius ḡtenus alioꝛ nó tangit pdictũ:alo non qz alioꝛ bonoꝛeo alio pꝛiudicium afferre nó debẽt:alle.C.de stat.l.virtutũ.t no.Ber.ó sen.exeó. sicut nobis.t tz archi.in dicto.c.nobilissimus. ¶ Ad fm principale quid de aliis actibus t instrumẽtis ad legitimationẽ psonarum in iudicio pducẽ dis:si querit an ex actis pꝛesumat pro snia:dic dici: Inno.q sic duobus pcurẽ tibus.s.q sit lata snia presente parte:t q trãsierit in rem iudicatã altero cessante non pꝛesumeret.Idẽ no.I.de proba.qñ.idem in verbo legatis:nó credit de his que regulariter nó includunt in offó legat.vt si dicat se habere aliquã specificoꝛ pẽã:em.de offi.legati.c.i.li.vi.in nouella.no. per Jo.an. Contrariuꝛ tz.ō.de elec.bone.el.i.vt plumat si sententia trãsiuit in rẽ iudicatã.Iz snia sit lata in absentes hanc opi.tz Compos.de reſi.in pritis quã t ibi tenuit. ¶ Eadẽ glo.ibi vt q sufficiat:dic verum q̃tum ad plumendum solemnia snie:de quo plene dixi.ō.de renũ.in pritis:dic vt ibi sed dic plenius p Inno.I.de pba.quoniã ꝛ. t hic aliquid tangit quod nó pꝛequoꝛ:qz hoc Anno:plene dixi de renũ. in pritis.de act.l.aũt ad legitimationẽ psonarum:an pro illo pꝛesumat glo.hic dicit q si instrumẽta sunt registrata.i. apud acta descripta t publicata in actis pꝛesumit:alo nóꝛ allegat.C.de testa.l.publicati.t de paullegio cum olim.ó si.in:tru.c.fi.Si solum apparet snia non pꝛesumit pro pcurationibus t aliis:nisi qñ talia sunt agitata psente pte.Si absente Inn.tz hic:non pꝛesumi p legitimat. persone nisi quatenus pbet.Alibi sentit contrariũ t tenet:tene qó no. de elec.c.i.li.vi.Huius dictum vide in glo.super verbo absentia.t notabis illam gl.Si notarius attestet in act.idẽ p omnia vt nó credat:nisi vt est dictũ:qz talia enuntiant actum de preterito:t enunciãt visionem alterius instrumẽtis t sic de sensu suo immediate nó deponit:vt I.de ver.sign.ab bate. ¶ Si in actis in snia enunciet:vt qz dicit snia lata fõte contra pcuratoꝛẽ talis tẽ.Si lata est snia partibus presentibus:pꝛesumit mandatũ.ff.de pcura.pomp.§.rati.qz si est verisimile q paro admiserit eum:si non habuisset mandatum.Secus si est lata absente pte.Si presente pcuratoꝛe.t abñte dño:t probet dñm sciuisse illum agere vt procuratoꝛem t pꝛesumit habuisse mandatum:qz non est verisimile dñm hoc passum nisi habuisset mandatũ:alle.ff.mãda.qui patit.t facit quod idem no.de ℞ptis ex parte decani:si apparet sniam latam presente procuratoꝛe:nec apparet de scientia dñi.Opi.sunt quidam dicunt q probat mandatum p sniam.per.l.optimã.C.de contraben.t commit.stipu.vbi si dicat in contractu:ali suo tal stipulatus t pꝛesumit suus illius.Inno.tz contra.t dicit q speciale ẽ in cãu.l.optimã: vel illud bz locũ qñ aliqua enũciant pritibus pncipalibus de quoꝛ agit pudicio:t tũc enũciata in instro pꝛsumunt quatenus exigunt ad validitatem actus vel ꝛctus illorum:vt.d.l.optimã.enunciatuꝛ tamen ꝓpter aliũ finem nó pꝛesumeret:vt est casus de pꝛesump. si lud. ¶ Aliq aliqua enunciant ad pꝛeiudicium tertij pritis.t nó adhibet fidem.Unde si aliquod grave dt de teste: vel alio ei nó crederet.ff.de pigno.l.fideiussoꝛ.§.fi. ¶ Aliq aliqua enunciant ad pꝛeiudiciuꝛ tertij t absentis:t multotiens pꝛeiudicat:vt si in instrumento inter duos.Ponant confines tertij:t maxime hec vera qñ talia enũciata euidenter enunciant:nisi sup eis alius notarius attestet de visu:vt si dicat actuꝛ in tali loco:t talibus presentibus tẽ. nam factum pꝛesumit in loco:t presentibus illis:qz in talibus falsitas annexa non bz viciare:ergo in dubio probaret vt no.ó bereti.fraternitatis.iij.q.xi.pura.x.di.si in aditorijs in his credit. ¶ Nó ob.si dicat hec sunt acta iudicij ḡ credendũ notario:de pba.qñ ꝛ falsum:qz quedam sunt ó actis vt talis libellũ posuit tali die lis fuit cõtt.in his bñ credit notario attestãti:t ad maiorẽ cautelã sunt in snia describenda:t si per alium notarium sint facta acta ḡ per eũ qui snie interfuit faciet iudex illa acta describi t sententie:

t publicationi auctoritatẽ pꝛestabit.Si esset idem notarius ille acta sine solẽnitate subscribet t publicabit: quedaꝛ sunt q nó sunt de actis vt instrm pcurationis:t similia:t tẽ Iz eoꝛum pductio fit de actis tñ instrumẽta non sunt de actis:ideo nó pbant nisi pducat originale fm distinctionẽ ꝛ̃ssillam. ¶ Aduerte quatenus Inno. dicit q si notarius attestet tali die acta facta q pbant acta qó intelligo verũ qñ attestat hoc tempoꝛe quo acta fiunt.Si aũt in snia attestaret vt pꝛesumeret ex attestatione notarij:qz talis est solemnitas que nó potuit intercedere fm tempus conditi instrumenti:vt in.l.i.C.de iure fisci t iure aste ff.li.x.t not. in.d.l. scindũ.Pꝛesumerent tñ si snia transiuisset in rem iudicatã ex pꝛesumptione snie:vt dixi de pba.quoniã contra falsam.Iz pcuratoria t alia que nó sunt acta nó pꝛesumerent nisi vt est dictũ.ō.vide ó his in spe.de sen. pla.§. vt autem.ō.t no.de instr.editione.§.restat ad fi.ō.in summa.t de pba.§.videndum.restat.ō.sed pone. ¶ Ad declarationẽ ꝓ dictoꝛ.tange tria dubia.Primũ an lata snia pꝛesumat p cõmissione pro mãdato procuratoꝛio:t alias actib' iudiciarijs:t pro rectitudine processus.Secõz an si in instro snie fiat mentio ó actis:t procurationib' t mandatis:an talia ꝓ sumant.Tertio si fiat mẽtio in actis ó aliquo instro:t ibi inscribatur productum:an acta probent. ¶ Ad pmum glo. hic dicit q nó creditur nisi de eis ꝓsteꝛ:t ideo cõsuluit fuari.Inno.q si sententia trãsiuit in rem iudicatam:t lata ẽ ꝓ sente parte:t hoc constat in snia:qz dicit parte presente:vl probatur:pꝛesumitur pro omni rectitudine processisse:t ꝓ sumitur commissio:hoc verum nisi onus probãdi assumat: q predicta nó interuenerũt:nã ex quo presens fuit:t nó ꝛ̃ dicit:onus probationis in eum trãsfunditur:ex quo non cõtradixit: nec appellauit:t hoc verum.Ad maiorẽ securitatem dicit Inn.q faciat ipꝛs iurare q cõmissionẽ vel alia q aduersarius queret habere nó pót.C.de fide instru.cũ qdã. Si vero nó dicat eos pritos:sed cõtumaces vel nullam fãc mentionem instrumenti snie:pót peti vt ipse cõmissionis oĩ dantur:t alias t hoc pót probare quo ad procuratoꝛẽ dicit q si negatur procuratoꝛ q ibi litigauit:q si dño sciẽte t patiente litigauit:procuratoꝛẽ eius nolle agere:habebit ipsuꝛ probare:nó procuratoꝛem:aliaꝛ cum nó sit in aliqua culpa ille q dicit eum procuratoꝛẽ probet. ¶ Ho.illud dcñ Inno.qz nó dicit ad id quod allegat:q̃dam allegant q si aliqs litigat nomine meo:me sciente:q sententia mihi pꝛeiudicat:t nó possum ipsum dicere nó procuratoꝛẽ: t ℔ bñ dixit.in.c.parte decani:ꝛ hic hoc nó dicit. dicit bñ si sciui: t nó opposui pꝛesumitur procuratoꝛ ex quo nó contradixi:nisi probem q nota per pꝛeiudicium:quia licet primum dictuꝛ reputem falsuꝛ:vt notatur de rescriptis.ex parte decani: ꝛ hoc tamẽ reputo verum:t sic sto.cũ Inno. ¶ Alij nó faciunt differẽtiam:an sit lata snia parte pñte:an cõtumaciter absente quo ad pꝛeiudicium rectitudinis processus nisi probetur aliquid obmissum per qó snia vicietur.de pcu.in pritis.vel falsuꝛ.C.de fide instru.si veteris.Sed opi.prima tenet. ¶ His obstant plura.pmo obstat ex quo iudiciũ continetur retro nullum:ergo bz audiri semp de nullitate.ó pcu.in pritis.fo ob.qz nó bz grauari dicens procuratoꝛẽ ꝛ̃ nó interuenisse:vel mandatũ:vel lit.contes.nó esse ad probandũ hanc negatiuã que ẽ improbabilis.de proba.quoniã ꝛ̃.t de elec.bone.Idẽ ob.ex.de proba.qñ ꝛ̃. vbi snia nó facit pꝛesumi pro actis:nisi quatenus alias cõstet.

¶ Ad pmum dic.dicens de nullitate semp audit:ꝛ quãdoqz nó necessitat ad probãdũ qñqz sic ꝛ illa que sunt suprascripta. ¶ Ad fm negatiuã quia nó bz probare nisi sit cã sue intẽtionis aduersarij intẽtione fundata ꝓsumptiõe: vt hic cũ snia trãsit in rẽ iudicatã:alle.I.vt eccle.bñfi.vt nostrũ C.de dona.inter vi.t vxo.l.ẽt.I.de proba.post cessionẽ.ff.de proba.cũ de in debito.cũ si.Idẽ firmat Bar.ó ff. ob.l.ℓ iure:qz in his apparet transferri onus probationis in negantem propter ꝓsumptionem. ¶ Ad tertiuꝛ nõ deo

q̄ id loq̄tur q̄n̄ ſnia fuit lata: & nō trāſiuit in rē iudicatam quo caſu nec p̄o rectitudine p̄ceſſus p̄ſumit̄ dixi hoc idē .ō. de renun. in p̄ncia: vbi habes bonam glo. & hoc de p̄to. ¶ Ad ſm̄ p̄ncipale dubiū q̄n̄ in ſnia ſit cōmemoratio cōmiſſionis: & aliox̄ inſtrox̄ & actox̄: an acta p̄ſumantur Inno. ponit hanc cōclusionē q̄ omne renūciatū in inſtro ad p̄iudicium p̄ncipalium q̄̄bentiuz: & ſup quo tota vis: & intentio inſtrumenti fundat̄: vel q̄ aſſertiue notarius i inſtrumento atteſtatur: ꝛ̄ ſit incidens totum id creditur: ſed non quo ad p̄iudicium tertij: vel in his ſup̄ quibus intentio non fundatur inſtrumenti: & omne id falſum p̄batum vitiat vel non vitiat: p̄o hoc allegat: & ſic itelligit. l. optimaz .C. de q̄̄ben. & cōmit. ſtip. p hoc infert q̄ ſi in inſtro ſnie eſt ſcriptum cōdemnamus talem p̄curatorem credendum eſt ſp̄m procuratorem p̄ſtem cōdēnarum p̄curatorem fuiſſe: niſi euidētiſſimis rōibus q̄̄rum p̄baret: vt dcā. l. optimā ō te. albericus ifert ſcōo q̄ ſi de teſte diceret aliq̄d graue in ſnia nulla fides adhiberet. ff. de pigno. l. ſi fideiuſſor. §. ſi. Item ſi falſoe ponit cōfines alioz̄ eis nō p̄iudicat: & ſic de oībus alijs que incidēter in inſtro dicuntur dūmodo non ſint talia de q̄bus ipſe tabellio ferat teſtimoniū de viſu: ſicut q̄n̄ dicit actū i tali loco: & talibus p̄ſonis p̄ſtib⁹: & tali die: naz ſi in his inueniret aliud q̄̄rtū caſſaret totuz inſtm tā quā eſſet annexa falſitas. ix. di. ſi q̄d. iij. q. ix. puta ſic loq̄tur. l. optimā: & hoc de ſecundo. ¶ Ad tertium an ſufficiat q̄ ſint in actis publicata vt inſtrumenta: q̄dam q̄ non ſufficit q̄ ſit publicata in actis cōmiſſo pape: p̄curatio vel hmōi: ſed opz̄ dicere notarios q̄̄ fuerunt exhibita iudici & parti: & tunc ſi pars dicat nunq̄̄ fuiſſe iudicem vel procuratorem: non crederetur: etiaz̄ ſi originalia ſint commiſſa: dūmodo p̄ſtet iuramentum: de quo. C. de fide inſtru. l. vltima: acta autem que fiunt in iudicio ſufficit in actis inueniſſi dicat talis libellum porexit: talis eſt litj. contj. & dié apponat: ſicut in inſtro: in aut̄j. de fide inſtru. & ea. §. vltimo. ¶ Et hec ois poterit notarius in ſnia ad maiorem cautelam ſcribere: & ſi p alium notarium fiat ſnia: q̄̄ p quem fcā ſunt acta: iubebit iudex acta ſubſcribi ſnie: & publicationi auctoritatem p̄ſtabit. Si aūt idez eſſet notarius q̄ fecit acta & ſine aliqua ſolemnitate publicatōis ſnie: acta ſubſcribet. Cōcludere vt Inno. q̄ tenor inſtri non eſt de actj. ꝛ̄ obligatio ſit de actj. Unde dicit q̄ nō p̄bat: niſi ſoleniter publicet: puto q̄ ſufficiat exhibitio parte p̄ſte: & nō q̄̄dicē te: & probent niſi p̄ius q̄̄dicat publicationi: & ſic ſeruatur: & hoc ꝛ̄ Hoſti. allegat. C. arbitrioz̄ tute. l. ſi. de ap. intima ſti: & cautum eſt q̄ dicat notarius ſe in p̄ſtia partiū: & teſtibus p̄ſtibus & iudice mādāte publicauit & ſcripſit i actj. ¶ Quid de extrajudicialibus an p iudice p̄ſumat: dic ſic in his que ad eius ſpectāt officiū niſi probet q̄̄riuz: & ſemp eſt obediendum. xj. q̄ōe. iij. q̄d ergo: & . iij. q. ij. q̄d culpat̄j. de rēpo. oz. ad aurea: ſed poſt glo. op. q̄ debeat parēt executor in dubio. xxiiij. q. i. q̄d culpat̄ ff. de iudi. ſi q̄s ex aliena. So. q̄̄ria loquunt in ordinario: & q̄n̄ conſcia nō poteſt certificari ad alteram partem applicari: q̄ tunc id q̄ eſt rutine eligit de ſponſa. inuento: hic delegato in qua informat cōſcientia iſtius eo q̄ non probat̄ iuriſdictio: hec ſo. nō plz: q̄ hic loq̄tur in beſitāte ideo dic vbi cōſtat de ſuperioritate: ꝛ̄ materia ſup qua ſit mādātū ſit dubia & obediendum: ſic loq̄tur. c. q̄d culpatis: vbi dubitat de iuriſdictione & ptāte: tūc p̄ncipales p̄to tenētur obedire: q̄ quo ad p̄to p̄p dubium dat̄ iuriſdictio: ſi ſit certius nō pars ei nō oz̄ obedire: niſi ſit certus. ¶ P̄o hoc facit. ō. ex litteris: & q̄ ibi dixi opponendo poſt gloſam: naz̄ vt ibi p̄z p̄p dubium non p̄p hoc valet proceſſus cōtra tertium: ꝛ̄ vale at q̄̄ partem: & hic eſt caſus ad litteram. ¶ Sp. q̄ hoc ſit malum remedium: q̄ p hoc dabit̄ materia ordinario nunq̄̄ parendi mādato apoſtolico: q̄ dicit q̄̄ptum non tenē. So. ſuppetūt remedia. P̄rimū q̄ p̄ delegatus p ſe exequi. ō. c. ſignificaſti. Secundum poterit punire ordinarius & cogere non exequentes. ō. c. ex lītis: & c. ſane. ij. niſi appareat q̄ probabiliter excipiat ordinarius: p̄ſumitur aūt malicioſe facere eo ipſo q̄ nullam cām aſſignat: vel non p̄babilem de cri. fal. c. ſi. ¶ Tertium remedium eſt quo ad deuz q̄ punit ordinariū q̄̄ ſcientiā hoc dicentem. ¶ Quartū q̄ ſi malicioſe hoc facit: cōdēnari p̄ōt in. xxx. libras auri. C. de legi. l. ij. in fi. ¶ An delegatus cōpellatur exhibere auctēticū. Hoſti. dicit hic q̄ nō: ſed ſufficit mittere exemplum ſpe. in ti. de cita. §. iā nunc de citatōe. v. ſed pone: ante pen. colūp. trāgit hoc dubium ex cuius dicto ꝛ̄ ſparſim poſitio hic ꝛ̄cludo: ſi agit̄ de erectione partis ad parēdū ſufficit: ꝛ̄ q̄dam cōtra: dicētes tenorem q̄̄pti inſeri in citatōe dato q̄ nō mittat̄ originale: & q̄ alleget aliq̄d ex quo dubiū parti inferat̄: an citatio eius ſit iudex vel nō. Inno. de dila. c. p̄terea notat & q̄ dixi. ō. c. prudentiā in p̄n. ff. de iudi. ſi quis ex aliena. hoc verum dicit niſi ſit vilis p̄ſona vel remota. Si agit̄ de reqſitione tertij: vt exequat̄: dic q̄ in ſenb⁹ vt citare q̄ nō p̄ōt eſſe p̄iudicij ſufficit mittere copiā: dato q̄ non p̄ſtet originale: attentata tñ qualitate p̄ſone: vt q̄ eſt homo magne auctoritatis. rcvij. di. nobiliſſimus. Si ē actus grauis p̄iudicij: vt exeq nō tenet exequi. niſi aliter certificetur vt hic ꝛ̄ poſſit ſi velit vt infra ſequitur. ¶ An cogat̄ executor ſi opponat̄ aperte facere exhibere q̄̄ptū dicit hic Inno. q̄ non: ſed p̄ōt ſi vult: & ſi paret appellare nō tenet deferre huic appellatōi: q̄ nō coram executore: ſed coram delegato facié da ſit talis appellatio. ō. c. ſup questionū. §. q̄ vero. ¶ Sed nunq̄d citatus venire tenet de iuriſdictōe ſide nō facta: dicit Inno. q̄ ſic niſi delegatus ſit nimis remotus: vel vilis p̄ſona. Alij cōtra hoſti. remittit: de dilat̄j. p̄terea dic q̄ venit nō tenet niſi tale q̄d exprimatur in citatōe p q̄ō p̄z vel ſit dubiū an habeat iuriſdictionē: vt dixi. ō. c. p̄udētiam: & no. in dicto. c. p̄terea. ¶ Quid ſi datus eſt executor ad citandum: an compellat̄ citare non fcā p̄batōe cōmiſſionis: dicit P̄e. q̄ ſic ꝛ̄ nō cōpellat̄ exeq̄ ſimo q̄ p citationē nulli paret̄ p̄iudicium: ſicut p executionem: & ideo fieri non oz̄ ad p̄iudicium tertij: q̄ hic cōpelli non p̄ōt. Alij contra p hanc decre. & bene: q̄ cōmenſurat̄ ptās cōpellendi p̄ati cōmittentis non tertij preiudicio. ¶ Quid ſi excōicaret illum executoz̄ delegatus: an valeret excōicatio: dic q̄ non: q̄ non eſt iudex ſuus: nec ipſe eſt rebellis. ō. e. c. i. Antonius.

Cum olim.

Per p̄curatorem nō habētē ad hoc mādatum: nō progat̄ de re ad rem iuriſdictio delegata: hoc p̄mo: & vltra dicit q̄ excōicatio lata poſt appellationem legitimaz̄ non ꝛ̄. b. d. cōis opinio. Secunda ibi q̄ vero: p̄ma facit. vj. ponit cāe cōmiſſionem. Scōo iudicū proceſſum: ibi p quoz̄: tertio exceptionis cōtinuationē ibi tādē interlocutoriā iudicū: ibi iudices cōmitj. appellationē: ibi & quo & ipſius excōmunicatiōſi. ibi vſi. ¶ No. q̄ q̄̄ preparanti ſe ad edificandum in p̄iudicium alterius p̄ſt iudices impetrari: & ſic p̄ōt aliq̄s agi p̄o fcō de futuro in iudicio: puta q̄n̄ ſtatua preſens indicat veriſimilem euentū de futuro: & ius agēdi cōperit de p̄ſti: vide gl. & remiſ. in c. romana. de ſen. excō. §. caueāt. ¶ Nota p̄mo q̄ abbas cōquerit̄ cū cōuentu in his que ſunt ad p̄iudiciū cōuentus: de hoc de q̄̄pto edoceri. ¶ No. ſcōo q̄ credit̄ lītis delegatorū: de agitat̄ coram ſe etiam in his q̄bus eorū p̄iudicat̄ proceſſui. ¶ No. tertio: q̄ exceptio declinatoria. i. defectus iuriſdictōis p̄ōt opponi poſt litj. cont̄j. & ēt poſt atteſtatōes publicatas: vbi exceptio poſt deuenit ad noticiā ipſius opponētis: concor. de excep. pa ſtoralis. ¶ No. quarto q̄ damna data ſuper re. reſarciri non poſſunt officio iudicis vbi ſunt data ante litj. cont̄j. ¶ No. q̄ cā ſup dubio futuro p̄ōt delegari ſm quoſdaz: hic maleo nōdum edificauerat: & ſic nōdū p hoc erat obligatus: & tñ cōmittit cā. ¶ No. q̄ ea que nō ſpectarēt ad officiuz̄ iudicis lite cepta nō includūtur in cōmiſſione: niſi

exprimatur lite nõ cepta: ad hoc vide Bar. in l. iiij. §. hoc aũt. ff. de dam. infec. & sic ij vãa ad pncipale petitiõ sint accessoria lite cepta ãs initiũ litis sunt eque pncipalia. Vñ quo ad agendũ requitur spãlis petitio: & quo ad delegandum spãlis commissio. ¶ No. q procurator nõ pót iurisdictionẽ prozogare ad pnudiciũ dñi: nisi ad hoc habeat speciale mãdatum. ¶ No. q illa videtur mãdata procuratori que in procuratorio apparent expressa. ¶ No. q factus p curatorio illegitime non nocet dño si dño cõ cito scit ꝺdicit de quo vt litꝭ. nõ cõtꝭ. accedẽs. ¶ No. q vbi pp ignorantiam post litꝭ. cõtꝭ. exceptio pót opponi ꝺ oppona tum cum exceptiones superueniat noticia: anteqꝫ ad alium actus pcedatur: ex quo no. q pmus actus partis post litꝭ. contẽ. habetur pro litꝭ. contꝭ. ad impediendum exceptiões dilatorias qñ post litꝭ. cõte. pót oppoi exceptio. ¶ No. regulam q excõicatio lata post appellationẽ est ipso iure nulla. Item q citatio illius qué cõstat iurisdictionem non habet nõ arctat citatũ hic habemus libellũ procuratoris secũdo progatórꝫ & tertio sniaz. ¶ Op. q debuerit appellare procurator ab interlocutoria iudicũ & nõ dño: q non fuerat in cã. ij. q. vi. biduuz. v. si aduersus. Item ex quo procurator nõ appellauit pnudicauit dño: vt litꝭ. non contꝭ. c. i. So. potuit ẽt dño appellare. l. ꝺe pcu. nõ iniuste: & procurator obmittẽs nõ potuisset in hoc pnudicare dño ẽt si expresse cõsentiat pcuratorio non tꝫ prozogatio cũ nõ habet ad hoc mandatum sm Inno. qõ etiam tꝫ glo. quam videmus & cõcludemus eã vt sequtur in questione vum queritur an q agit procurator vltra mandatum pnudicet dño dic q sicsit dño scienti nõ ꝺdicat vt hic pꝫ allegat sy. Host. in hoc cõtra quo ad causam capituli cum nullum esset iudicium ipso iuꝭ. l. ijꝫ. ff. de iudi. qõ sequtur Jo. an. pp iurisdictionis defectum: dicat ergo glo. perdere in eo q procurator vltra formam mandati procedit: & in quo iudex ordinarius vel delegatus iurisdictionem bꝫ sup hoc: dicta. l. ijꝫ facit in ꝓmum: qz ibi dicit q dño iudicium habitũ cũ falso procuratore pót ratum habere: ergo in casu isto scientia inducat ratihabitionẽ: & sic valeat qõ factus est p pcuratorem: dic q in casu isto subest duplex ẽfectus. Vnus respectu ẽ fectus iurisdictõis: eo qz iudicibus de hoc dãnis nulla cognitio cõmissa fuit: mõ respectu ultimi sola scientia dñi: vel ẽt ratificatio effectum operari non pót: sicut in simili no. est. ã. e. c. prudentiam. §. fexta: q vbi actus est nullus rõe defectus iurisdictionis cõualidari nõ pót ex quo habes q vbi actus est nullus pp defectum iurisdictionis in iudice subsistentem talis actus non pót cõualidari: ẽt consensu ptiũ alius respectu defectus mandati: qz procurator sup hoc mãdatum non habuit: modo istius defectus respectu bene actus posset conualidari p ratihabitionẽ subsequẽtẽꝫ: vt dicta. l. ijꝫ. & l. iij. §. falsus. ff. rem ra. ba. vñ considerato primo defectu opi. Host. procedit attendo: scõo opi. glo. est vera. Et pro hoc forte ꝓsiderato q pncipaliter cã ãnullationis actus in casu nostro est defectus mandati: qõ satis pꝫ: quia si procurator habuisse mãdatũ sup hoc dãna: & sic potuisset iurisdictionẽ progare: vt dicẽdum q si dño hoc ratuz habeat tacite vel expresse: cõualidet actus: cui non suberat totaliter defectus in iurisdictõe: que poterat prozogari: pro quo bene facit qõ no. hic: in fi. p hoc. q cã annullatõis processus fuerit ipsa appellatio: que nisi fuisset iterposita: aliquo valuisset: & sic glo. remanet salua: vna cũ Inn. q idẽ tꝫ: dat simile etiã in iudice: qz si iudex excedat fines mãdati partibus ꝓsentibus eis pnudicat. C. cõmunia vtriusqꝫ iudi. i. j. l. si seruus sciente. ff. q cum eo. l. vltima. ff. ad macedo. l. si filius: tene q id qõ est gestum vltra mandatum: nõ obligat dñm ex sola scientia: nisi aliud interueniat. Iꝫ Inn. sentiat contra. in. c. ex parte decani. ã. de Rpto: hoc verius est quod tenꝫ in. c. pe. de re iudi. dic ergo q qñ agitur õ commodo alicuius: & si actus geritur eo absente & certificato: valet actus: eo q non improbat. C. si certuz pe. l. si ab sentiam glo. aut agitur de eius incõmodo: & tũc sola simplici scientia non pnudicat: nisi expresse ratificet: sed si alius actus facti interueniat dñs pnudicat: & sic loquunt ille leges dicit Bar. in l. quo enim. ff. rem ra. ba. ¶ Dicit scõo gl. q si iudex excedit fines mãdati pnunciãdo partibus ꝓsentibus eis pnudicat: glo. dicit vez si iurisdictio esset prorogabilis: aliter nõ pnudicaret sola scientia: vt valeret sententia: vt snia: sed bene pnudicaret vt valeret vt pactum: si esset simplici verbo vel facto secuta fuisset approbatio: p hoc. l. ij. C. cõmunia vtriusqꝫ iudi. forte possꝫ dici q si agit ois extraneus a mãdato non sufficiat scientia si propinqua scientia sufficiat: & nõ ꝺdictio: & huic adherere vt Host. pro hoc optime dicta. l. ñ. ff. q cũ eo. hec vera si sunt gesta cozꝫ ordinario sed si cozã delegato: qz fuerunt nulla ex defectu prãtio delegati ex post facto non ratificant tacite vel expresse: allegat. ff. de iudi. ꝫ hec. l. probat ꝓriuz: vñ melius facit no. in. c. prudentiam. §. sexta. ã. c. nam si iudices pronũciassent se cõpetentes: qz tunc snia fecisset eos iudices: nisi fuissꝫ appellatum: nec potuisset retractari tõe mutatione: alit. j. c. cũ contingat. Tu dic q ei non pnudicat in hoc que agit vltra mandatum ẽt si sciat: & nõ qz sola scientia nõ sufficit ad hoc vt inducat prozogatio: nisi tale qd interueniat: pp qõ deberetur in sciente tacitus vel expressus consensus in prozogando: vt. l. i. ff. de iudi. Et ad istuz tex. rnde: q hic ponderant sciam vel ignorantiam ne p suos actus videret iurisdictionem prozgare. ¶ Quero cũ glo. an pcurator possit iurisdictionẽ prozgare: dic de re ad rem nõ pót fieri prozgatio p pcuratorem: sed de tpe ad tpus sic: qz datur procurator: vt cõfessum agat intellige p mittere: vt postea liczpagat. ff. de pcu. l. pcuratoꝛe. ¶ Secũdo qz procurator pót prozogare mandatum: ad id qõ ei pprie mandatũ. ã. de elec. in cunctis. ã. de renũ. post trãslationẽ. ff. iudi. sol. l. nam tñ. §. penult. Item qz progat ad preparatoria mandato. ff. de procu. l. ad rem mobilem. & l. ad legatũ: & ad querelã ipsius. ff. de institu. l. cuicũ qꝫ. §. si ei quem si. ¶ Jn. hic vt tenet: q nõ possit fieri prozogatio de tpe ad tẽpus: & hoc puto verũ: qz si est datus procurator ad agẽdã cãm que agitur coram tali iudice: cessat datus prout ille durat iudex: & sic nõ pót prozogare ea rõne qua etiaz nõ pót prozogare iurisdictionem: de re ad rem: & hoc tꝫ Gof. nisi procurator habeat liberam gñalem: pro hoc. l. q rome. §. calimachus. ff. de v. obli. ibi Bar. & hoc: qz nõ expedit dño & placet Inno. ã. c. de causis. Host. dicit hic q pnudicat dño nisi ꝺ eito audierit ꝺdicat: vt hic est tex. quasi hoc fit vltra mandato: dicit hic Gof. q consilium est q procurator cõstituat ad agẽdum: hoc ponit p Jo. an. sup glo. i. & defendẽdũ: & tractãdũ oia quoquo mõ cõnexa vel pertinẽtia vel dependentia ex eisdẽ: sed dic hic potius ꝓ filiũ actoꝛ q nititꝭ ad ampliationẽ: ꝫ reus ad extensionẽ. iiij. q. iij. c. i. nõ est tñ hec doctrina sm deuz: & euangelium: qz teneris diligere proximum: p hoc videtur q possit prozogare qñ talia sunt addita in instrumento procuratorio. ¶ Quero an procurator datus ad cãm matrimonij: possit transigere cãm vorꝭ: vt sm Egi. q sic allegat de dona. iter vi. & vx. c. iij. Jo. an. ar. huius decre. tenet ꝓrium: qz sunt diuerse species. C. de procu. l. si procurator. ¶ Ad decre. iij. rñdet q de iure iurisdictio: extendit ad cãm dotis: pp cõnexitatem: sed in procuratorio simplex ius eligitur ex cõstitutionis forma. ¶ Glo. op. q ad alias res extendat iurisdictio de mutuis petitis. c. i. vbi si cõuenio te. sup vna re cozꝫ delegato: tu cõuenire potes me sup alia de qua nõ fit mẽtio in Rpto. So. inuito reo nõ prozogat iurisdictio de re ad rem: sed bene actoꝛ inuito: pp naturaz reconuentionis & ne quis priuilegiũ a iure datũ: vt iurisdictio extẽdatur ad aliam rem si actoꝛ nolit psistere in petitõe: sic no. q si vult de silere nõ bꝫ locũ reconuẽtio. de quo tãc vt in dicto. c. iij. ¶ Op. in fi. quatenus pnũciat excõicatio tenuissꝫ: nã ẽt excõicatio iniusta ligat: de sen. excõ. sacro. glo. vltra solum

q̃ hic fuit nulla ex defectu iurisdictõis: & conclude eam: vt habes. ā. dũ queritur de rõne quare non valuit excõicatio: re spõdet gl. qz lata sup cã in qua nõ habebãt iurisdictionẽ: excõicantes: & p hoc colligũt aliqui. q̃ sñia excõicationis lata p delegatũ ex cauſis nõ cõmiſſis nõ valet. Ad idem ff. de pben. c. ſi. Inno. dicit hoc nõ pbari: qz legittima appellatio precesserat: & forsan glo. intendit hic ponere cauſam mediatam pp quam non tenuit excõicatio nõ imediatam. ¶ Unde dicit Jo. an. ſequẽdo hoſtĩ. q̃ caute hic fuit interpoſita appellatio vt ſic p ipſam extimeret a iurisdictõe & legatos: qz aliter remanſiſſent iudices: & ſic tenuiſſet ipſorũ ſñia mere iure & fuiſſet retractãda: & ipſi iudices puniẽdi vt in c. cũ ꝓtingat q̃q̃ egi: ſm eum dixerit ſuppleẽdum ad tex. maxime: & p hoc q̃ & ſup eo ſup quo agunt non habẽt iurisdictionem: ex quo tñ reputauerũt iſtum cõtumacem ſñia excõicationis & ſi nõ fuiſſet appellatũ. Unde neceſſaria fuit appellatio: & aliter eẽt iniuſta: credo q̃ ſi ex tenore citationis appareat ipm citatũ ſup cã nõ cõmiſſa nõ valeat excõicatio: aliter ſic p no. ā. c. prudentiã. ¶ Op. poſt gl. q̃ cã futura nõ poſſit delegari nec in iudicũ reduci. ff. de iudi. l. nõ quẽadmodũ. ff. de vſuris. l. i. §. i. qõ no. de p. can. auditis. So. hic nõ agit ſup futura obligatione: ſed dicitur bene iudices ex gña ſup futura obligatiõe: q̃ de illa poterũt cognoſcere: & edificantes pbibere: nec abſurdum eſt ad futuras lites dari iudices: qz & curator datur. ff. õ pcu. l. iij. & mandata iurisdictionis & pcurationis parificant. ff. õ iuriſ. om. iudi. l. & qz. Et ſecundo dic: q̃ hic ius agẽdi erat de pñti. l. ius prohibendi: dum quis ſe preparat ad edificandum agendo negatoria. ff. ſi ſui. ven. l. ſicut enim eo q̃ quis parat ſe ad edificandum agi põt contra ipm. ff. depo. l. i. & Inno. non fatẽr. Hoſtĩ. dicit q̃ comes iam ceperat edificare: & exponit nitebat in pſenti: nec placet ſo. Inno. primo qz qcq̃d dicatur Rpta de ſui natura non dantur nec extenduntur ad futura. in c. ſi. ā. de Rptis. ¶ Op. pp. q̃ ſup dãnis potuerũt iudices cognoſcere: qz veniunt acceſſorie. l. iij. & iiij. C. de act]. empt]. & q̃ ſine acceſſoria ſpoliatione pbat. in. l. i. §. q̃ delectus: & l. ſequẽ. ff. de vi. & vi. ar. & ff. õ reſti. ſpo. grauia. So. ſm Inno. ſi hic fuiſſet pbibitus aliq̃d pncipale cui accederent hec damna procederent cõtraria: vt ſi diſſet abbas ſe ſpoliatum nemoribus: veniſſent damna in eis data: ſed damna nemorum hic erant omnino ſeperata a narratis in Rpto: dz autem ſm Inno. ponderari diſpoſitio Rpti: veniunt ea in cõmiſſiõe que patiunt vba Rpti. ¶ Quid ſi in Rpto dico me ſpoliatum: an poſſum agere ad reſtitutionẽ poſſeſſiõis dicit Hoſtĩ. ſic: qz ſub Rpto cõprehendi põt & agi de dãnis occaſione violentie illatis. ff. de vi. & vi. ar. l. i. §. q̃ vi deiectus: & ſi de cõtractu agit: & fiet mentio põt agi ad intereſſe. ff. de act]. emp. l. i. & l. iij. ſi narratum eſt de iniuria ſup nemoribus data: põt agi de damnis datis & poſſeſſiõe & pprietate. ff. de iudi. l. ſolemnes: de eã poſ. cuz eccleſia: & ſic non eſt vis an ſit acceſſorium: vel poſſit eſſe: ſed an poſſit vel non poſſit cõprehendi ſub vbis Rpti. ¶ Quid ſi dãnũ ꝓtingat poſt lit]. cõt]. dic ſi in reb⁹ de quibus agit: hoc ſpectat ad iudicis officiũ coram quo agit. ff. õ edil. edic. l. edileꝫ. §. Itẽ ſciẽdũ. In aliis rebus nõ dz ſe intromittẽ: niſi ipſius iurisdictio impediat: vt in ipſius iuria fiat. ij. q. vij. ſi quis ab epõ: vnde vis non eſt: an ſit acceſſorium vel poſſit eſſe: ſed an poſſit cõprehẽdi vel nõ poſſit ſub vbis Rpti. ¶ Quid ſi dicat q̃ talis mihi iniuriat ſuper tali fundo an poſſit agi rei ven. ad fundum: & cõdictione ſine cã ad fructus perceptos ex fundo ante lit]. cont. doc. dicunt q̃ ſic: qz ad fructus aget ex vi cõſequẽtie cõdictionis ſine cã. ff. de condi. cã data & nõ ſecuta. l. cum quis: imo etiã põt accuſari ſi vim intulit. l. iulia. de vi publica: vt alia ſimili: qz hoc patiunt verba Rpti: ſecus ſi ſimbus ſpecificatis poſtea põeret clauſula gñalis vt ſi ſpecificauit fũdum: qz nõ poterit ex homicidio accuſare de Rptis ſedes adeo q̃ p talia Rpta agi non põt ad vindictam: ſed ſolũ ſup re familiari niſi in Rpto aliud exprimatur: ſm Inno. & hoc verius. ar. de Rptis ſedes. C. ad l. come. õ falſarius. l. vbi. ff. de accu. ſup hic: & c. quaſi: vide doc. de Rptis: diſpẽdia li. vj. ¶ Quid ſi fuiſſet clauſula gñalis: qz impetraſſet ſup iniuridica ꝓtructione molendini: & alijs rebus: an poterit agi ſup damnis datis: dicit hic Inn. q̃ non: qz minora erant expreſſa & agebat reali: pro damno agitur perſonali: & eſt deſcendens ex maleficio: & ſic qz dignior non includitur de Rptis ſedes: quare dixit hic. Egi ẽt p comitẽ non poſſe progari qõ eſt falſum ſm Ab. nec primum putat Jo. an. vez indiſtincte: tñ p aliqua adiuncta poſſet verificari: ad qõ vide no. in c. Rodulphus ſup prime glo. de Rptis. ¶ An curator datus ad litem poſſit iudicare dño exceptionẽ obmittẽdo: vel remittendo: dicit Inn. q̃ procurator ad totã litem datus põt obmittere pbationem neceſſariã ſiue dilatorie ſiue pemptorie: põt ẽt renunciare pbationibus maxime qñ ſit pricuz ipſi dño: vt q̃ aliter eſſet in expenſis. q. dẽnatus. ff. de iur. om. iudi. l. iij. ſed non põt expreſſe renunciare exceptioni: qz ſibi hoc non eſt cõmiſſum niſi habeat liberã adminiſtrationẽ. ff. õ pac. ꝫ iur. §. ſi. Alij dicunt q̃ remittere & renũciare põt probationi: & imputet ſibi dño q̃ malũ eligit. ff. nau. ca. ſta. l. ſi. §. hãc aũt: dicit hoſtĩ. q̃ ad hoc facit. ff. de mino. l. cũ mandato ad ſi. & remittit vt lit]. nõ cõte. c. i. Credo q̃ dilatorijs renũciare poſſit: ſed pemptorijs ex quibus pjudicetur negocio pncipali nõ qz hic caderet ſpecies donationis que nõ includit in gña li mãdato. ff. de don. l. ſi filius. ¶ Quid ſi nõ fuiſſet appellatũ dic q̃ ſñia teneret mere iure: ex quo pnunciauerũt ſe iudices cõperentes cum pcuratore q̃ habebat a dño pr̃itẽ de hoc cognoſcendi. Ideo appellatio fuit neceſſaria ad impediendam ſñiam. Anto.

Cum olim.

Qui acta clauſa relatiõis delegatoꝝ speruit ipſoꝝ violando ſigilla ꝫ alia acta non dz audiri. ¶ Prima pars ponit deciſe factum pncipale. ¶ Secunda ibi verũ: narrat culpam iſtius. B. ¶ Tertia ibi q̃ poſtmodũ: ponit ipſius pfeſſionẽ & excuſationẽ. ¶ Quarta ibi ſane. excuſatiõis reprobationem. ¶ Quinta ibi: ſz vt culpe pũitõez. ¶ No. pmo q̃ iniuria illata delegato: vt illata delegãti: & ſic iniuria illata vicem gerẽti: illata vt illi cui⁹ vices gerunt. ¶ No. q̃ i actu relationis dz pceſſus copia dari pbus: vt videat an pceſſus fideliter referat. ¶ No. ſecũdo q̃ non põt de dicere ſuſpectum iudicem quem eligit: ſed bene datũ ꝓprio motu pncipio. ¶ No. tertio quem puniendum in quo peccant. ¶ No. quarto q̃ violans ſigilla actoꝝ: nõ põt aliq̃d ꝫ acta opponere. ¶ No. q̃ ꝫ ſuſpectum in vno faciliter creditur in alijs. ¶ No. q̃ dolus non dz patrocinari doloſo. ¶ Quero an alia pena puniri poſſit hic violãs ſigilla: dic q̃ ſic: qz puniẽdus eſt tãq̃ falſarius: & eo ipſo puniendus erat beneficio. ā. de Rptis odijs: & de falſario ad audiẽdũ Inn. dicit q̃ hic minus peccauit q̃ falſarius. Unde pena falſi puniri non dz: ſed alia pena arbitraria: ſupra. c. õ cauſas. ¶ Quero qd dz facere timens: ne fiat falſa relatio dicit q̃ edere petat inſtra: que debent tranſmitti: & ſi videat q̃ minus fideliter fiat relatio: põt contradicere & appellare. C. de rela. l. prima: & ſecunda de appel. intimaſti. Sed an ſigilla debent mitti: dicunt doc. q̃ non: probãt p illa iura. Sed hoc. c. probat: & eſt melius vt vitetur falſitas & ſuſpitio falſitatis: ar. C. de teſta. l. nubenus primo reſponſo. ¶ Op. ꝫ id qõ dr in. v. ſane q̃ ſi non violaſſet ſigilla audiret ꝫ relationez q̃ imo non fuerat audiẽdus ex quo coram pſente fuerat facta debuit contradicere coram iudice referẽte. C. de rela. l. i. & ij. de ap. intimaſti. So. ſi ſciuiſſet quid ꝓtineret in relatione nõ audiret ſm Inn. ſed qñ neſcit qd ꝓtineat: ſz non poſſit audiri ꝫ ſigilla iudicum: & ꝫ litteras relatõis dicẽs eas nõ eſſe veras ex quo ipſe õtulit. ij. q. vj. biduũ circa finem: tñ ꝫ contenta in eis bene audiretur: niſi

violasset pp contentu:p hoc qđ no.de hiis que fiunt a pla. c.quanto.in glo.t in dicto.c.intimasti. Ad idem ex quo enim pduxit ꝫ pductum p se non est audiendus sicut pduc ens testem ꝫ eum non opponit.iiij.q.iij.testes de testi.in nostra:vbi dic q non ꝫdicit nam producens testem bene audit ꝫ dicta opponens hz nō cōtra psonam quam appro bauit:vt no.in dicto.c.in nostra. Unde potius illud.c.cō cordat. ¶ Op.in.v.preterea qz innuit q potuisset recusa re iudicē cōcessum pprio motu pape:imo delegatus motu pncipis datus non pōt recusari.I.de ap.nouit.ff.de offi.pfec.prorio.l.fi. Nam credit pncepe illum non pronuncia turuz nisi vt ipse pnunciat igit non pōt recusari. Solu.dic q pōt recusari:t hz pncepe hoc credat possibile est ꝫrium eius facit de app.postremo ad.c.nouit: dic q loquitur in executore q non erat alias iudex: de quo.ō.c. sup qōnum. Ad.l.i.fide ibi spāle pp dignitatis honorem:t ñ suppli cat a pfecto qđ uis non appellet. ¶ Op.ad hoc de eo qđ habet instī.de satisda.tuto.in pn. So.dic q ibi tutor ex in gestione datus non satisdat:accusatus ñ removetur si ma le administrat.ff.ō suspectis tu.l.iij.t sic illa.l. potius pōt induci pro:qz ibi dī q tutori remittit satisdatio p testato rem. Sed nihil hoius potest accusari si male administrat ff.de suspectis tuto.l.i.datus aūt simplr a testatore satisfdare tenet.C.de auc.iu.l.fi.t p hoc patz rōsum q pncepe dando iudicem dat euz simpliciter:pōt ergo recusari qua re nō intendit pncepe tollere iuo alterius.ō.c. ex parte.ij.

Antonius de Bu.

Quam. Delegatus subdelegatū col lege ipediti:vel surrepticie i petrati nō tenet admittere si in ℞pto est cla q si ambo.s.nō poteritis alter vestrum nihil hoius pcedat t maxime si est clausula pelectionis valet q si ambo tu frater epe:t tunc delegatus pelectus nō tenet admittere subdelegatū:vt sic delegatus nō tenet admittē collegaz sibi adiunctum p litteras surrepticias nec ipsius subdelegatū. ¶ Et sunt quiq ptes. In pma petitio t al legatio appellati: In secūda ibi nūcius:petitio t rñsio ap pellantis. In tertia ibi sed ecōtra.replicatio appellati. In quarta ibi idē igit:pronunciatio auditoris. In quinta ibi hoc igit pnunciatiōis cōfirmatio. ¶ Cause vertente que stione inter capellanū ecclesie sancte marie:t capellanum ecclesie sancte agathe:ex eo q capellanus sancte marie di cebat q eccl'ia sancte agathe ꝫ debitū iustitie fuerat edifi cata itra limites prochie scē marie. Ista qstio fuit p papā cōmissa abbati sci Stephani:t post sci victoris:t finia fuit lata p dictos:p ecclesia sancte marie:capellanus eccle sie sancte agathe conēneno parere dicte sīie appellauit ab ea:q appellatiōis cā cōmissa fuit epō mutin. coram quo p annum ventilata fuit dicta cā appellatio. Tandem ipse idē capellanus ecclesie sancte agathe ipetrauit quas dam lras hiis tacitis:vt canonicus qdam hoñ.in causa de cisione adiungeret:adiecta clausula vt si ambo tē. vt p3i tex.t sic obtinuit. Cuiq dictus canonicus non posset cāe assistere pro eo q erat impeditus:cāz subdelegauit cuidā q cum vellet interesse cause: non fuit admissus p epm pp quod capellanus sancte agathe appellauit ad papā: qua non obstante sīia fuit lata cōfirmatoria pme sīie p dictū epm. Tandem ipso prosequente appellationez coram pa pa fuit oppositum.h.nuncium cōparentē nomine dicti ca pellani sancte agathe:non habere sufficiens mandatuz:cū non haberet lras de ratihabitione:verum qz cōparuit cuz instīa ecclesie sancte agathe:papa decernit ipm admittē dum:sub fideiussoria cautione de rato:t p ipm cā fuit com missa audienda cardi. vt auditori coram quo fuit oppositum de iniqtate dicte sīie:eo q victus epō processerat so lus post appellatiōem legitime interpositam:cum p ipm victus subdelegatus nō fuerat admissus illo delegāte ha bente a iure ptātem subdelegandi. Ex parte alterius.l. re

ctoris sancte marie fuit replicatum exceptī.non obstare t p cōsequens nō obstāte appellatione interposita dictum epm potuisse ēt solus procedere: eo qz purificata erat cla:t sic iam ptāte trāslata in ipm epm solum pp clausule appo sitionem:que non dz intelligi:si p se vel p alium intereē nō possit:qz nunqꝫ vel raro contingit quin p se vel p alium in tereē possit:quo allegato Cardinalis sniam p epm lataz confirmauit t papa ratum habuit. ¶ No.primo q clerī cus ecclesie admittit ad defensionem ecclesie cum cautio ne de rato maxime cum est dubiū de mādato vide.I. ō tetī. cum olim. ¶ No.secūdo q procurator absq; mādato vbi ō hoc est dubium admittit cum cautiōe de rato: t satis dt p babile dubiū de mandato cum bz inisse ad cām pncipalē facientia ad hoc glo.i).C.de pactī.conuen.sup dote.l.fi.§. ij.t no.q cautio de rato intelligit sub fideiussoribus:vide I.de pcu.c.i. ¶ No.tertio q ꝫ edificantez ecclesiam in p rochia alterius meritz ecclesia agere pōt ad demolitiōez vide de op.no.nunti.c.i. Ubi aūt est edificata de voluntate supioris ecclesie q ius habeat in ea. vide p hoc de reli. do.cum dilectus:alias constitutus.ō.de offi. archidia.c.fi. ¶ No. quarto q adiūctio ꝑdelegati nō facta mtēōe de pcessu t statu eius nō valet vt surrepticia:sic nec renocatio de re iudi.iter nō asseriū. ¶ No.quinto q in cā appel latiōis sīie bz esse confirmatoria: vel iformatoria: ad hoc.C. de ap.eos. ¶ No.sexto q ꝑdelegatus cū clausula q si ipe impedimus subdelegare nō pōt vices suas quasi ex im pedimēto purificata sit ptās ꝑdelegati:t impediri ad alī um devoluta. ¶ No.q ꝑditio si non potuerit vel per se vel p alium intelligit de non posse pīonali: ideo purificat dato pīonali non posse:qđqđ p alium interesse posset. Et ideo no.gñaliter q cōdictio indubio sic intelligi bz vt pu rificata possit:t vt habeat se ad esse:t nō esse ex quo pōt. ¶ Hic habemus legittimationē mandati clerici: secū do epi sniam:tertio ipsius confirmationē. ¶ Op.q ad agēdū hic nuncius seu clericus scē agathe non debuerit admitti modo quo admittit:qz vel habuit mandatum:t nō debuit cauere de rato:de pcu.c.i.I.i.C.de pcu. vel non habuit mā datum:t nō debuit admitti ēt cū cautione de rato. ¶ De p cu.I.nō solum.§.i. So.dic q hic est cōiuncta pīona: que hz nō habuit mādatū admitti ad agendū:vt in.c.nōnulli.ō. de ℞pto t ff.de pcu.I.sed t hic:t ideo cauet: qz pōt con tingere q ille p quo agit nō habebit ratū:t sic sibi non no ceret res iudi.C.res iter alios tē. Unde bona fuit cautio: t dat glo.ꝑiunctionem pīone:tempore lectionis ita apo stillauit glo.ꝑiuncta pīona: sed hoc non vt verum: p no.I. de pcu.c.i.vbi aliud qđ dt de coniunctione pīone hz locū qñ coniuncta est ratiōe sanguinis:secus si aliter sit contū cta:nisi dicat q hic admittit: ad defensionem ecclesie: ar. eoz q no.de testi.cum olim:t no.ō.c. cum. Ō. sup glo.i. .ō.de ꝓsti.t iō hec so.nō ē bona:qz iste erat de clīcis eccle sie:nam erat canonicus plebis de pastino cui subest illa ec clesia:hec saluari pōt:qz clericus eiusdem eccle admittit ad defensionem ecclesie:de testi.cum olim:vbi per Inno. Cauere tñ bz:de rato vt hic:t vide de pcu.c.ij. ¶ Vel.ij. glo.dicit aliter q hic erat dubium ō mandato:t pro tāto cauet de rato:alias si est certum:q non hz mādatū: nō ad mittit ēt cum cautione de rato:si est dubium sic. ¶ Et ad uerte:qz glo.iuris ciuilis dicit dubium: qñ de mādato nō ꝓstat:t asserit verifīr mādatus:sed iste tex. requirit plus.s. q habeat instīa cause:t tunc pīsumit hēre mandatum:ad hoc glo.in.l.fi.C.de pactī.conuentī.t no.Bart.de epis. t cle.l.fi qua. ¶ Op.secundo extra gl. q hec cautio de ra to hic nō debuerit pōstari:iste canōicus ecclesie sancte aga the erat reus:hz.n.a crastino procurator cauere ō rato:rei tñ ca uet de iudicato solue.do.ff.de pcu.l.nō cogendū.§.i.t no. de pcu.c.i. So.hz hic essz reus in cā pncipali nūc erat actō in cā appellationis:t pro tāto necessitatur ad cauē dum de rato. ¶ No.istud dictū:qz hz reus in cā pncipali sit reus

in cā appellatōis tū quantū ad onus pbādi: tuz quantum ad formā legitimandi psonam appellationis: dc actor vt dixi de renunt. in pncta: hoc vez: quo ad dectoria: quo ad ꝓparatoria nō: z quo ad cautiōes iudicialiter prestandas: vel hic cā spūalis in qua qlibet cauet ō rato cū nō recipiat extimationem. Alij q̄ vterq; actor: z vterq; reus z q̄ hic ēt cauit de iudicato solūdo ff. ō iudicijs. In tribus pmā tz Jo. an. ¶ Tertio i. v. sed vt cā gl. ⊙ p. q̄ hec cautio de rato nihil operatur in cā eccliē: q̄ ecclesia est q̄d spirituale nō recipiēs extimationē ad itereſſe: vt ff. de procu. l. nō cogendum: z p cautionem de rato: q̄ promittit factuz agit ad itereſſe. ff. de. v. ob. l. stipulationes nō diuidunt. §. i. z spūale non recipit extimationez. J. de transac. c. ij. So. nō est fragilis z insufficiēs: q̄ tz nō possit agi ad itereſſe agēt ad impensas factas in lite. Item ra. ba. ſi ſine. §. cum aūt z hoc magis expedit reo q̄ caueat ḋs q̄ pbet mādatū q̄z p hoc ꝓsequit sumptus a procuratore. Aduerte non intelligas q̄ hic nō posset agere ad itereſſe ꝑ vim ſi pbaſſet mādatum sine ad impensas: q̄ bene possz: sed nō plus poterit: q̄ contra vim z procuratorem: dicit tū gl. q̄ tunc est tali casu cum res non pōt extimari: q̄ ille pbet mandatum: q̄ postea non poterit dominus venire ꝑ mandatum. ¶ Vel dicit secundo q̄ ex cautione: poterit agi ꝑ fideiuſſorez: ſi dominus rem ratā non habuerit: in quātum lesa sit ecclesia: z eo q̄ non stat ſine: ne quotidie litiget: z sic extimabit dubius litis euentus: ar. de arbitris p tuā: dicit hoſtiē: q̄ curia seruat vbi nō constat de mādato q̄ admittatur cauens in tali cā inextimabili cum cautione penali: q̄ dominus infra certū tēpus p suos procuratores: z ſi eas ratificabit: q̄ maxime in his que nō recipiūt extimationē locū hz facit ff. de pacto. ſtip. l. ſi. in fi. z dicit Guil. q̄ vidit in curia terminari q̄ hec cautio est ꝓtāda partis: z ad hoc facit hec gl. Iz q̄dam dicunt ꝓstandam iudici cuius interest: ne iudicium eludat cōſulit: q̄ fiat vtriq;. ¶ Vero cum gl. in ver. Item ex hoc: an ſi dubitat de mādato q̄n admittat cū cautione de rato ēt ſi vult pbare mandatū dicit gl. q̄ sic: q̄ vt p. l. i. z in. l. non solum. §. q̄ alieno. ff. de procu. dic q̄. ſi ille pōt pbare mandatum de facili: q̄ non regrit longas indaginem admittit ſine cautione de rato alias non: sic intelligo gl. alias non p̄cederet: z hoc q̄n ex dilatione pōt iudicat reo alias nō. ¶ Qualis hz esse cautio: dic fideiuſſoria: vt hic cadit: z nō ſimplex. ¶ Op. in v. hz vt. Si hic bē bat inſtrumēta iaz ꝓstabat de mandato ergo sicut dato inſtō legatum censetur contentum in inſtō ita z dato inſtrumentis cauſe vt datum mandatum ſup eo q̄ cōtinet in inſtō: ar. ff. delegatis. i. Item q̄ cyrographus. So. dato inſtō mandati bene probatur mandatum: sed dato instrumento cauſe: p hoc non probat mandatū: q̄ ad id nō erdinat: z ideo dicit gl. q̄ hic fuerūt alia inſtra. Ad. l. cū q̄ cyrographum gl. laborat: z est ſenſus gl. ſm Fran. ō 32. q̄ ibi est alius casus: q̄ſi q̄ legat instrumentuz: q̄ legatarius p hoc intelligitur conſecutus ius eoꝝ q̄ in eo cōtinentur: quod intelligunt docto. de titulo. Sit ō vera ſo. ibi dato instrumenti includit dationem contenti in inſtō vt debitum quod probat: alias datio esset indocilis: sed ō dato instrumento cauſe non videtur datum mandatum q̄ non est contentum in eo: imo q̄d extrinſecus hz inducat aliquam ꝓsumptionem vt admittatur cum cautione de rato z p hoc ſit rēſus: ad. l. i. C. de dona. ¶ Alij ſoluunt: q̄ hic non ꝓstabat q̄ inſtra haberet a domio. Vnde erat dubiū q̄ non fuerat furatus. C. de aſſertione tollen. l. vna ibi conſtabat: z sic ſm illos vbi conſtaret q̄ a dño habuiſſz inſtra fuiſſet admiſſus ſine cautione de rato: cuius ꝓrium probat iſte tex. z ideo videtur melior ſo. glo. declarata vt hic.

¶ Glo. bene illud q̄ dicit de eo q̄ inſtrumenta reperiunt penes aliquem ad cām facientia est ꝓsumptio q̄ habuerit mandatum: est verum q̄n ꝓstat tradita inſtra fuiſſe a dño alias ꝓsumi posſet q̄ eſſet furatus ſicut q̄ſq; ꝓsumit pro ſeruum q̄ ſit furatus: vt. l. vna. §. ſi. C. de ſeruis. li. tollen. vide quod no. vt lit. pen. eccleſia: z. C. ō pba. ſi depo. ¶ Vero qualem cautionem ꝓstat clericus: dic ſi agat nōie alieno: cauet de rato alias ſufficit q̄ ſub hypotheca rerum ſuarum caueat: in aūt. de ſan. epiſ. §. ſi q̄s autez. ¶ Venio ad ſniam ep̄i z oppo. ꝓmo q̄ non tenuerit ſnia iudicum pro eccleſia ſancte Marie rancꝫ incerta: nō eiz apparet q̄d pnunciauerint. So. non refert: q̄ de hoc queſtio non erat ſed altera cā forte pnunciabant eccleſiam ſancte agathe ſubeſſe eccleſie ſancte marie: vel aliq̄d aliud non est vio.

¶ Opp. ſcdo q̄. l. fuit adiunctus epō ferrarien. in deciſione cāe: z nō opponebat q̄ ille adiunctionis erāt ſurrepticie: pp veritatem ſuppreſſam q̄ non videtur procedēs cū ſatis fuit expreſſum de proceſſu: z q̄ ſnia mnuebat glo. ſup verbo decisione meru ꝓrij exponit. i. cognitōe. ¶ Op. cā gl. voluit q̄ ſubdelegatū teneret admittē epō ferrarien. z sic iniuſte fecerit eiz repellēdo: z q̄ tenuerit a pellatio p conſequens ſnia nulla: cuius ꝓrium vt: hic delegatus erat a ꝓncipe q̄ pōt ſubdelegare legio ptāte. C. de iudi. l. a iudice. ō. c. paſtoralis. Si ſubdelegare potuit: ergo cōdelegatus debuit admittere ſo. q̄dam cauſant iuſtitiam ex impedimento delegati z ex cā quaſi ſit purificata iuriſdictio epi: z sic poteſtas extincta delegantis: ſm pnam intellectum quem tangit gl. in verbo admittere. ſ. dicas: ergo est reſponſio: delegatus p̄ncipis pōt ſubdelegare: z ſi ſubdelegatus non admittit ſit iniuſtria: fateor ſi habeat poteſtatem delegantis: ſed hic delegati poteſtas erat nulla: q̄ ille erant ſurrepticie: eo q̄ non fecerūt mentionē de proceſſu longe habito cum epō ferrar. de re iudi. inter monaſterium eiz ſp. hec ſo. vt falſa: z aduerte ad glo. q̄z ꝓ ea facit q̄ no. in glo. ſup vbo deciſione: q̄z ipſam ſic expedio hic fuit ō legatus ſubrogatus in deciſione cāe merito: ergo erat proceſſum: ergo fit mentio de proceſſu glo. reſpōdet q̄ fuit delegatus ad cognitionē: z ſic littere erant ſurrepticie. ¶ Vnde exponit deciſione. i. cognitione: q̄z ſi eſſet adiunctus deciſiōi ille nō eſſent ſurrepticie: hoc nō plz: q̄z ex hoc nō ſe fundat papa: vt plz in tex. ſed fundat ſe ſolum ex purificatione clauſule: vt plz ex allegatiōibus: z ideo glo. ſup verbo intelligit: revocat in dubiū an delegatus cū clauſula impedit⁹ z ſic purificata cā poſſit ſubdelegare: z an p̄ſocij teneant illum admittere: vt q̄ poſſit cōmittere: q̄z hoc habet a lege. ō. c. paſtoralis: z. C. de iudi. ſi a iudice: imo tunc hz committere q̄n est impeditus. ō. c. paſtoralis: z. c. ſi p debilitate: z ibi: vñ p p̄dicta iura cōcludi vt q̄ teneatur admittere aut talis poteſtas eſſet deluſoria: vt dicto. c. paſtoralis: p hoc: q̄z vba ſunt cū effectu intelligenda. ¶ Secūdo pbat de cle. q̄z pp: vbi patet q̄ impeditus pōt cōmittere vicem ad electionē: z illi tenentur illum admittere alias non valeret q̄ agit. ¶ Tertio q̄z regula. q̄ illud q̄ ego possum p me ego possum p aliū. ff. de peti. l. i. ¶ In contra. vt hic caſus: q̄z tal ſubdelegatus fuit repulſus: nō ibi oīno repellentis p̄ſumit ſnia. ¶ Scōo par in parem non hz imperium. ō. de elec. innotuit: ergo hz possint cōmittere: nō pōt cōpelli. ¶ Tertio q̄z non ſequitur pōt cōmittere: ergo pōt cōpellere. q̄z ex alieno facto. l. ſtipulo iſta. ff. de verbo. obliga. ¶ Sunt opi. q̄dam dicūt q̄ altero impeditor: z sic cā purificata: z ptāte devoluta: seu ſolidata: ad alterū nō tenet cui ius iuriſdictio est ſolidata admittet nō: q̄z clauſula purificata iā est prāo devoluta: z sic iuriſdictio trāſlata in p̄delegatū: z sic alteri cōmittere non pōt: cum iam ſit iuriſdictio ne pōtua: dicunt tū q̄ ipotentia ceſſante potest ad iuriſdictionē reaſſumere: ar. eius q̄ de curatore in. l. ſi. de curatoribus furioſi. In concluſione huius paſſus aſſumit gl. latum diſcuſſionē: z inutilem: dic cōcludendo glo. cū doc. aut cōdelegati duo ſunt dati cū clauſula q̄ ſi non oēs noluerint intereſſe: z puto q̄ ſi alter poſtea declarauit ſe nolle itereſſe nec p ſe nec p alium ſubdelegauit vices ſuas ſubdelegatis non tenet admittere: q̄z iam purificata est poteſtas: z ipſe

est ꝓuatus ar.l.c. quisquis. Si aũt nolẽs interesse cõmittat alteri vices suas cõdelegatus cum tenet admittere: qz cessat nõ capitulũ cuꝫ possit nolle interesse nec p se nec p aliũ & sic ẽt eo nolente interesse: & sic potest existere conditio & non existere. ¶ Ñqꝫ dati sunt plures cum cla qꝫ si non omnes potuerit: & alter est ꝑelectus: vt si omnes nõ potuerint ru frater epc̃s: & sic impedito ꝑdelegato ꝑelectus nõ tenet subdelegatum admittere: ꝑm bosti. quasi dato impedimento de ꝑelecto magis cõsiderit delegãs. Si aũt cum ꝓdicta clausula sunt plures ꝑdelegati: & vnus est surrepticie impetratus: tũc delegatus nõ tenet admittere subdelegatum delegati surrepticie impetrati: vt hic ꝑm vnam lec. ¶ Ñqꝫ ꝑdelegati fũt dati cũ clausula impotẽtie: & neuter est ꝑelectus: & sunt dati cũ clausula appellatione remota: & alter nõ tenet alterius ipediti subdelegatũ admittere ne vulneretur eius iurisdictio. ẽ. c. sup qõnam. §. sin vero. ¶ Ñqꝫ fũt dati simplr absqꝫ clausula ap.re. & sine clausula ꝑelectus: & tunc si impedimentũ est iuris: vt qz fuus infamis: vel mulier: vel alio iuris impedimẽto impeditus statim purificatus est prãs: & non tenetur cõdelegatus subdelegatum admittere: sic põt loqui hic. Aut impedimentum est facti: & perpetuum: & idem eadem rõne. Aut ipedimentum est tpale: & glo. ꝓdicere videtur: quã si concordia. qz aut impedimentũ est tpale: & cuitabile vt pro occupatione negocii propꝛii: qõ cuitare põt obmittendo: & tũc nõ est adhuc purificata ptãs: ideo subdelegatum tenetur admittere: aut est inevitabile p tũc: vt qz est in carceribus detentus: & tunc non tenet p illo tempore subdelegatum admittere: qz pro illo momẽto purificata est potestas: de pcu. si duo. li. vj. Si tñ cessat impedimentũ tenet postea cõdelegatum ipm: vel subdelegatũ admittere in statu cause ꝑm quẽ inuenit: vt est casus de offi. dele. qm̃ abbas: ad hoc vide no. in. c. cũ plures. e. ti. li. vj. de ẽ vide plenius in spe. ti. l. §. seqtur. ô. verum cum cã: vbi plures recitat opi. quas postea distinguit & cõcordat. ¶ Querit gl. ꝑfirmavit rẽ. ecce qꝫ ꝑma snia est ꝑfirmata: ex qua agit: an ex ꝑma: an ex secunda glo. qꝫ ex secunda. c. de bis q̃ no. infra. l. furti. ff. ad trebel. l. si qs pote ꝑtem glo. habuistis. ẽ. c. pastoralis. §. ast pst. ¶ Posit glo. oppo. qꝫ clausula si non omnes possint habeat intellectum: qꝫ si non omnes p se vel p alium pone qꝫ tres sint delegati cum cla: qꝫ si non oẽs duo: pone vnuꝫ mortuum vel recusatum: vel impeditum subdelegare certe tenet ille admittere: & sic cla qꝫ si non oẽs duo: bꝫ intellectum qꝫ si non oẽs p se vel p alium. ẽ. c. ij. So. clausula qꝫ si non omnes intelligit p se tm̃: vbi ex eius impedimento iurisdictio non solidat in socium ex forma clausule itelligit p se vel p alium: vt sic iurisdictio non pereat: & qz si purificatur tunc devoluitur. Si non purificatur non devoluit. ¶ Venio ad tertium. s. ad ꝑfirmationem: & oppo. qꝫ non debuerit confirmari snia: & aduersario silentiũ imponi: qz nõ apparet petitum: & sup nõ petito nõ dꝫ ferri sententia vt patet de ſymo. licet. So. dicit Innoc. qꝫ petita erat confirmatio p capellanum ecclesie sancte marie: & confirmari p aduersarium: alꝫ non potuisset hec snia ferri sup non petito. Hosti. dicit qꝫ sicut in cã appellationis: ꝑle est qꝫ ꝙ absentem possit procedi. C. de temp. ap. l. fi. post medium ita qꝫ ad officium suum spectat ꝑfirmare: vel ifirmare. ij. q. vj. appellatione, Restat qꝫ sine petitõe potuit sententialiter confirmari: de quo de ap. obiate. in fine puto qꝫ sufficiat q̃ lis petita: puta qz dicat peto ita cã appellationis procedi & qꝫ iur. est terminari: sed si non esset aliqualis petitio nõ video qualiter iudex procederet: ô hoc dic vt no. per ibim Bar. in. l. si expressum. ff. de ap. & p Inno. in. c. dilecto. ẽ. ap. & no. in. e. cum cõtingat. ¶ Ultimo qꝫ est effectus cõfirmationis apostolice sedis: dic qꝫ ex quo ex certa sciẽtia sunt snie confirmate: aliter a papa nõ poterit de eis cognoscere sine spãli mãdato de cõfir. vti. vel iuti. c. ij. ¶ Op. ad idem: qz cũ esset solus datus auditor non debuit diffinire. So. habuit mandatum ẽt ad diffiniẽdum ꝑm aliquos: vel qz nõ habuit mãdatũ necessaria fuit confirmatio ecclesie q̃ ꝓponitur: vel dic notabiliter hic colligit: qꝫ datus vt audiat cãm itelligit datus ad diffiniendũ: pro hoc. ff. de iudi. l. de qua re. de cũ pot. cũ sup: & clemen. audito: de ꝛptis. ¶ Quero pone qꝫ papa dedit vnũ adiũctũ: vt in casu nostro: sed anteqꝫ incipiat vti moriat papa: nunqd possit procedere alius ꝑmus solus: dic aut lꝛe adiunctionis non erãt insinuate ꝑmo delegato: & ꝑmus procedere poterit: qz iurisdictio adiuncti expirauit mortuo papa re integra: vt dicit bug. cuius dictũ ponit Jo. an. in. c. cũ plures. ẽ. eo. li. vj. Aut erant insinuate: & tũc neuter procedere poterit: qz iurisdictio adiuncti expirat: vt dicit Jo. cal. qz iurisdictio ꝑmi cui innotuit de adiunctõe qi p hoc fit alterata ad hoc. c. si capitulo: de cõcess. ꝓben. li. vj. Jo. ô lig. in hoc vltimo dicit qꝫ si p lꝛas adiunctionis nõ tradebat aliqua qualitas: ꝓmo delegato nec revocabat ꝑma delegato in totum: tunc procedere põt opi. bug. nõ. n. lꝛe adiunctõis ostense potuit afficere iurisdictionẽ ꝑmi: ex quo extinguit: qz qõ nullum non parit effectũ: sed si p litteras adiunctõis alteratur iurisdictio ꝑmo: vt qz revocaret ꝑmas lꝛas: & traderet nouã formã: tunc dicit procedere opi. Jo. Cal. pro hoc inducit Jo. de san. in. c. ꝓsentũ de offi. lega. li. vj. sed parũ facit a remotis. Ego Fran. de za. vltra progredior & prio volo ostendere qꝫ vterqꝫ possit procedere: & qꝫ iurisdictio adiuncti nõ expirat: cũ. n. iurisdictio sit ꝓpetuata p ꝑmum adiunctus adicit vel ꝓpetuat: ergo mors mãdantis nõ inducit eius revocationem sicut cũ datur executor sup gfa. Jo. c. si sup gfa. li. vj. Aut ergo papa dando adiunctum revocauit ꝑmam delegationem & tradidit nouã formam: & tũc procedit opi. Jo. cal. & Jo. de lig. vt sola ꝓsentatio sufficiat: & morte mãdatoria extinguit vtra qz: qz vt ꝑmus delegatus nouã iurisdictionẽ bꝛe: ad hoc. c. audita de resti. spo. & hoc ex eo: qz lꝛe dirigũtur eidem indicis: sed cum dirigũtur tertio: vt qz papa dat ꝑm delegatũ nõ adiungẽdo ꝑmum: nõ sufficit ꝓsentatio: nisi vtraq & excipiat de secũdo: de ꝛptis ceterũ. Aut ꝙ ꝛptum adiunctionis in nullo alteratꝫ iurisdictio ꝑmi nisi in hoc: qz vbi erat vnus erãt duo: & tũc procedat qõ dixi. ẽ. qꝫ vter qꝫ procedat: & sic dicamus qꝫ vter que procedat ꝙ rõnem ꝓdictam: ar. c. si sup gratia. Item p. c. cum plures: ꝓallegatum ponderata rõne illius capli vbi. n. qñ sunt plures delegati insolidũ vnus icipiẽs perpetuat quo ad oẽs: & rõ est ꝙ indiuisibilitatem: vt dicit ibi Jo. mo. ꝙ. l. vna est via. ff. de fui. ru. ꝓdi. & l. ĥ. C. de duobus reis: ꝗ̃ rio ergo dixerint bug. & Jo. an. qꝫ c. cũ plures: loqtur respectu sociorum simul datoꝝ non respectu postea adiuncti cuius nomine non debuit postea posse perpetuari iurisdictio: cum nondum esset tñ rõne ꝓdicta põt tenere in ꝑtibus qz non perpetuat propꝛie respectu ꝓsonẽ: sed respectu substantie iurisdictõis: non refert an sit datus ꝓmo an post: qz datus postea venit ad iurisdictionẽ nõ perpetuatã: & hoc maxime procedit qñ papa vteret verbis extẽsivis: vt qz diceret in tali cã addimus tales: sed si vtit verbis nõ extẽsivis sed quasi velit dare nouam iurisdictionẽ ꝛsti adiuncto: tũc procedit ille ꝓ opi. & in practica forte staret illis dictis ꝙ auctoritatem illorum. Anto.

Um. R.

Locus ad qđ reus secure nõ põt accedẽ: & cõs nonicus in cã cõcanoici delegatus poterit recusari. b. d. ¶ Prio quisquis õis & mãdati cãm ¶ Secõ mãdatũ tibi mãdam°. ¶ No. prio qꝫ vbi ad locũ nõ põt citat° accedẽ securus: põt petẽ vt õlegatus a delegatõe removeat: nec tenet stare lꝛis de saluo cõductu: vt Jvt lit]. nõ cont]. accedens. el. ij. ¶ No. secõ qꝫ q̃qꝫ impetrari dat optio iudicẽ eligẽdi. ¶ No. tertio qꝫ ꝙcanõici cuꝫ i cã ꝙcanõici ẽ suspect°. ¶ No. qꝫ nõ solũ ꝙ inimici cuꝫ sꝫ ẽt ꝙ amicitiam cões ꝙpe ciuitatis qꝫ põt recusari. ¶ No. qꝫ delegat° subdelegat app. re. auctoritate sup ioꝛ

¶ No.q qñq; ꝯ laicum cómittit papa cám. ¶ No. q delegatus qñq; subdelegat auctoritate ꝓpria a delegáte cómissa:r sic facit p opi.q possit delegatus iferiorib⁹ a pn cipe subdelegare vt sibi a delegáte pmittit:de quo p glo. de offi.dele.si io cui li.vj. ¶ Quero an scolaris pro consocio scolari in domo possit recusari:dic q sic:arg.ff.c.insinuante:hoc verũ societate durante:sed dissoluta nó nisi nimia affectio remaneret ex ꝓcedẽti ꝓsocietate. Sz an magister recusef in cá scolarisdic q sic nisi alter esset ẽt scolaris de quo in spe.t.i.§.suspectus.v.q̃d ó magistro:r ver.ꝓcedẽti de q̃.ff.c.cám. ¶ Op.q exceptio debeat ꝓponi coram illo q̃ recusat de ap.cũ spãli nó coram supiore. So.hoc verum vbi ꝓcedit via recusationis lz pót ꝓcedi p viam impetrationis gre:vt aliter subrogetur:qó pót facere papa q̃ delegauit.ff.de iudi.i.iudiciũ solum. ¶ Op.q papa nó possit inter laicos cám cómittere de iudicijs nouit ex tenore:r.l.c. lz. So.dicit glo.intelligo q cá erat subiecta foro ecclesie: puta cá vsuraz vel decimarũ:vel laicus noluit excipere vt est cósuetudo sibi:q laici cóueniãtur p lras papes:vel fuit in loco tpali iurisdictioni ecclesie subiecto:vel laicus cóuenerat clericum in foro ecclesie:r canonicus condemnatus appellauit r sup appellatione lras impetrauit:sin gof. r est vera:sed quare de qua.rem.vj.vi.iudicatum p archidi. ¶ Quero ꝓmo quare ꝓcuratio nó possit esse iudex concanonici:rñdeo cũ glo. pp familiaritatem que veritatẽ impedire pót.iij.q.v.accusatores:sed an pót esse testis p concanonico suo:dic q sic:q ẽt frater pro fratre.l.de ℞ptis lras:r mater pro filio.ff.de pba.l.ẽt mater qó intellige vt sibi no.r parentes:r proximi.l.q̃ mimonũ accusare pñt.c. vl:r est ró:q: edictum de testi.est prohibitoriũ. Item facilius habent iudices ꝯ testes:r sic facilius repellit iudex ꝯ testis:nam iudex ex modico cá recusat si ordinarius est impetrantis:vt lit.nó cont. accedens. Idem si suffraganeus vicario.c.accedẽs. Item si sit ꝓsanguineus de app.postremo:sed in teste secus.iij.q.iij.§. Item.l.nulla. vide glo.ff.c. infinuate. ¶ Sed op.q facilius repellat testis ꝯ iudex ad pñs ei filij pót esse iudex:r nó testis.iij.q.vij.§.tria ei cõ ff. Et criminosi iudices pñt esse:sed nó testes. iij.q.vij. §. vltimo. So. vide rõnem de cleri.excommi. si celebrat. Idẽ in matre:vt.l.in rñs.ff.de pba.qó intelligo:vt ibi no. p patrẽ ꝓximi.l.q̃ ma.accu.possint.c.vt. ¶ Quid si dat tur iudex canonicus p cõcanonico in cá ꝯ cõcanonicus an posset recusari:dicit glo.q nó:q: par affectio cám suspitionis remouet.ff.de rit.nup.nó solũ.§.ac vno. ¶ Op. cõ alia glo.q actor nõ eligat iudicem:sed reus:xj.q.i.iudices .xv.q.vij.si aũt.iij.q.vij.peregrinã:de ap.cum spãli:vbi cũ recusat reus eligit. So.ꝓdicta loquunt in cá criminali:r nõ stat filio:imo stat eis:si loquant in cá criminali ẽpt preterit:vel diaconi.xv.q.vij.si aũt. Sz vt q nullus eligat q: nó dz dari iudex petitus.ff.de iudi.l. obseruandum. So. eligit si altera pars velit ꝓcordare:vel cum altera pars est absens vel hic de spãli gra pape:aliter esset de ꝓsensu vtriusq; eligẽdus:vel hic petit ille q̃ vicit eligat vnũ quẽ vult in dioc.tñ non suspectũ. ¶ Quero an iudex q non pót de cá cognoscere:possit alteri delegare:dic q ñ:vt hic qó ẽ falsum:ar.l.de ap.secũdo regrio.§.tertia. Tu dic vt gl. q̃ aut non pót pp impedimentum suspitionis vel iurio:r nó pót cómittere:aut pp facti impedimentum:r pót cómittẽ vel dic q cómittere non potuit hic:sed procedit auctoritate secundi ℞pti pape:q: papa hic sibi dedit potestatẽ. ¶ Op.q nó potuerit delegatus hic subdelegare:de quo p se nó poterat cognoscere:de ap.Secũdo regrio glo.vltima soluit q sibi de iudice suspecto:q dic bodie:vt.l.iudex ll.vj. ¶ Op.l.de ℞pta:ad hec. So.de gra fuit hic lz tu dic quatenus ille q dabit subdelegatus cessat electio erat enim certus q̃ subdelegabit:quatenus.n.sit subdelegatus:dic vt in gl. ¶ Sz op.q̃tenus intelligis q sit subdelegatus:q: nó pót subdelegari cum clausula ap.re. qó tñ si in l.ad hoc.ff.c.questionum.§.si vero duo. So. hoc opat expressa dispositio pape:vel si dicis q procedit in subrogato a papa cessat obiectio. Anto.

Cum contingat.

De rescriptis cui mãdat q absoluat illũ q̃ se dicit excõicatũ iniuste añq; prius ꝓbatõe recipiat illũ absoluat Si vero mãdatur ei:q denũciet sniam nullaz: puta sup ea prius probatõe recipiat.b.d.cõte diuisio. Secunda ibi ad q q̃ subdistinguit:r mẽbra patent. ¶ No. duas regulas. ¶ Prima vbi excõicatus cõquerit ó nullitate excõicatõis:vt q in ea est itollerabilis error:vel est lata post appellatõez:semp pus est cognoscendũ añq; absoluat. Rõ q: nó fatet se ligatũ:r sic nõ ꝓfitat an indigeat absolutõe. ¶ Secunda regula vbi excõicatus cõquerit de iniusta excõicatione semp est absoluẽdus añq; de cá cognoscat: q fatet se ligatũ:r ei nó est cõmunicãdum:qó erit verũ qñ offensa est dubia. ¶ No. duos casus in quibus snia excõicationis est nulla:primus qñ est lata post ꝯ legitimam appel. Secundus qñ est lata intollerabili errore iur.exposito r snia ꝓcedat:de sen.ex.p tuas ó sen.ex.solet li.vj. ¶ No. quarto formam delegationis:qñ qs impetrat in cá excõicationis. ¶ No.arg.q libellus admittit alternatiue. ¶ No.quinto q id dr illegitime factum qó est nullum: id vocat iniuste factum qó est ꝯ iure partis factum:r sic aliqd lz iniustum:r id dr large iniuste factum qó est nullũ tñ libellans sup nullitate dz in libello sup iniustitia addicere cãm ratem ex qua cõcludat nullitatem:aliter sup libello procedit renitẽs sup actu valido lz iniusto. ¶ No.q id dr illegitime factum:qó est nullum. Id vero iniuste qó est aliqó:lz ꝯ iure partis. ¶ No.q vbi snia est nulla non eget excõicat° absolutõe. ¶ No.q sup libello iniustitie snie pót sup nullitate snie excõicatõis sniari. ¶ No.q sup petitõ de nullitate snie:vel iniustitie:pót ferri snia r probatões admitti sup validitate snie:vel iniustitia. ¶ No.q solus error itollerabilis:nõ reddit sniam nullam nisi ꝓtenus:qd si sit notorius habeo de sen.ex.p tuas. ¶ Quid in libello habeo Inn.de iudi.examinato in addi.de offi.vica.c.fi. ¶ Item no.q snia nulla pót dici iniusta: vt pz in.§. in eo vero. ¶ No.q ḋo nó dz admitti ad probãdũz qó probatum nó releuat ad finem eius qó petit:r ideo si petit absolutio:lz probatum esset iuste excõicatum daretur ergo dabitur nó admissa probatõe iuste excõicatiõis. ¶ No.q plus nó opatur dubius euentus q̃s casus certus certitudinaliter certificatus. ¶ No.q plus nó gratiat ptẽ dubii euentus:q̃s faceret casus certitudinaliter demonstratus.

¶ Hic bẽ mus quartuor libellũ sup iniustitia excõicationis. Scõo modó ꝓcedẽdi circa absolutionẽ. Tertio modũ ꝓcedẽdi circa ꝓbatões admittẽdas:vel repellẽdas añ absolutionẽ. Quarto modũ procedendi facta absolutõe. ¶ Opp.cum glo.r si testes:r vt q vbi ꝓtendit de appellatione añ sniam vel post sniam:ꝓbationes ẽpt admitti ñ debeat:nam ḋo non dz admitti ad probandũ:qó probata non relevat.vt.c.in presentia:de proba. Sed pone q ẽpus probet p duos testes:q sniavit ante appellationem. Adversarius q appellauit ante sniam:dz ferri snia pro appellante:vt pz de testi.cum tu.q: iam probant due appellationes:vna post r altera ante:r si ẽpus vellet probare qó nó appellauit añ hec est negativa improbabilis:que non est admittẽda:vt pz de proba.qñ ꝯ falsam:de elec.bone:sed nó probat excõicatus:iam hinc nõ eget excõicationẽ probaf. So.dic ꝓbatio q añ sniavit ẽpi ẽ superflua:excõicato ꝓbat:q añ appellauerit:lz bñ admittit ꝓbatio illegitime appellatõis:q: illa non vitiat sniam:de ap. vt debitum:vel dic q est admittẽda:q: possibile est:q excõicatus nõ ꝓbabit:r si dicas ita inter ꝓbationẽ partis r cõfessionẽ alterius dz admitti cõcordia:sicut si ambo ꝓbassent:dic q admittenda nó est:q: confessio p se non probat.ff.de interro.

pti.ne erret.¶.i.fm Inno. vel dic q̃ est admittẽdus ind̃i
stincte ẽpo ad pbãdũ: q̃ vtro q̃ ambo pbent possibile est
ẽpm pbare p meliores: r plures testes: r illa decre. cũ tu.
Joqtur q̃ vter q̃ pariter pbat q̃ no. q̃ multum limitat il-
la decre. Item dicũt doc. q̃ possibile est q̃ p rñsiones ad
positiones apparebit tm̃ semel appellatũ de fi. instru. cum
Jo. ¶ Quero cũ sequẽti glo. in practica an oẽs exceptio
nes p ptes posite indifferẽter debeãt admitti dicit gl. arg.
huius tex. dicẽdũ q̃ ḡo nõ dz admitti ad pbandũ qõ pro
batus nõ relevat. C. de pba. l. ad pbationẽ: ergo exceptio
impertinens que non relevat non est admittenda. Unde
stilus pbãdi est q̃ iudex se informet de qualitate exceptõ
num ppositarum: r si exceptiones factũt ad cãm admittat
alias repellat: imo dicit glo. q̃ aliter procedendo in cautel
cedit: q̃ si admittit exceptiones impertinentes: vt tacite
admittẽdo pnũciare legitimas: r sic cũ effectu admittẽ.
Unde postea si pnũciet ḡ exceptiões tanq̃ illegittimas
grauat pte: r posset dari multa cã appellãdi. huius. C.
Unde dicit q̃ cautũ est q̃ iudex eas admittat: r earum p
bationes cum prestatione: vt si debeant valere q̃ valeãt ali
as nõ: bodie fit prestatio admitto inquãtũ de iure debeo
r aliter nõ: r ita multotiẽs practicatur: r sic fit prestatio in
articulis salvo iure impertinentiũ: r nõ admittẽdo ex hoc
dicit q̃ ista prestatio nõ must; r p hoc dicit q̃ iudex non
põt inuitũ reũ excipientẽ cogere vt rñdeat salvo iure suo
nisi vbi p̃sumit q̃ faciat cã differendi: pcessum: vt de pre-
sump. nullus: vel nisi exceptio sit dubitare reqrat longum
tractũ: vel alias iusta cã que dz in actis exprimi alias daret
iusta cã appellãdi. Unde nõ subsistẽte cã parte instãte dz
interloqui an exceptio sit admittẽda vel nõ: r si dicat nec
admitto nec nõ admitto procedatis: dicat reus: nec procedo
nec non procedo: interloquamini: r fm p̃dicta dicit intelli-
gi debere. ¶. de depos. impu. ad dissoluẽdũ: vel dic q̃ si ex
ceptio est p̃iudicialis: r pertrahat iuris ordinẽ seu impedi
mentũ pcessum: sup tali est interloquẽdũ antecq̃ ad ulterio-
ra procedatur nec tũc admittit prestatio puta si dicat tu non
es iudex cõpetens ista questio est tractãda coram eccl̃ia:
tu nõ es procurator r familiaris de iudicibus. ¶ Si nõ in-
pediat pcessus vt dilatoria solutionis: que ante litis contes.
ponũt: r post pbat: vt. C. de pba. excep. vel verum rñden
dum sit positioni vel interrogationi: vel an teste p̃duci de-
beat: sic de filibus: que pendent a mero indicio officio-
rum. l. vbicũq; ff. de iterro. actio. r in. c. statuimus: de p̃script.
li. vi. põt ipsam admittere cum prestatione: quo casu aut pe-
tit pnunciari legitima vel nõ: tũc parte instãte põt cõpel-
li alias dat nullam cãm appellandi: nisi contra eum p̃luma
tur: vel sup ea disputatio regrat: r hoc vex nisi paro se of-
ferat paratã hoc facẽ statim constare: tunc de ea poterit.
Jo. an. in eo q̃ gl. dicit q̃ admissa illegitima exceptione: si
offerant pbationes r probet: põt para appellare: si ulla ei
pbet reprobat eam: r ponit exemplũ: opponit excõicatio
minor: vt repellat actor ab agendo: poterit ne postmodũ
si pbata ista exceptione admittat ipm ad agendũ nõ ob-
stante exceptione appellari: certe nõ: q̃ si cõqueratur de in
dice: quare admiserit: replicabit de culpa q̃ se ingessit ad
talem exceptionẽ pbandam: r opponendã. ¶ Item põt
iudex quicũq; revocare suam inuitã interlocutoriã: si vide
at inuitam: de ap. cũ cessante. ¶ ℞ p. cum glo. vltima r
vf q̃ sup sive discutiat an iuste vel iniuste fuerit excõicat⁹
ex quo cõstat: q̃ dz absolui statim cũ dicit iniustam: dic q̃
discutit hic pp plura. ¶ Quarto q̃ absolutio facta dz fie
ri p̃stito iuramẽto de parẽdo mãdatis eccl̃ie: unde nõ est
simplex: si ergo apparebit iniuste ligatus: absolvet a iura-
mẽto si iuste fiat ei p̃ceptum q̃ pareat. Item est affectus
q̃ si appareat iniuste ligatus excõicator tenebit parti ad
interesse: r expensas: r erit puarus ingressu eccl̃ie p an
num: si ipse monitõe non p̃missa excõmunicauit: de sen. ex.
sacro. Item abstinebit quantum fuerit vilium sup iocu. ij. q.
i. nemo. xxiiij. q. iij. illicita. Item ecõverso si apparebit sen
tentiam iustam excõicatoris tenebit ad interesse: q̃ vbi ap-
pareat eum fuisse iuste excõmunicatũ. ℞ dicta vera ni-
si vtrumq; probabilius error excuset: r sic p̃z quare admitten
tur pbationes post absolutionem: post glo. dicit tex. q̃ si
cõqueritur qõ se inuite excõicarum: vel alias post ap. rẽ.
supponere vt libellũ incertum admitti qõd est ḡ tex. de lib.
obla. c. i. ¶ Dicit Inno. q̃ si esset põt certum an sit excõi
catus ante vel post appellationem: vt q̃ ceteris non fuit
lata occulte talis libellus alternatiuus seu dilũctiuus nõ
admitteret vt in ḡno. Si vero esset incertũ eo: q̃ sententia est
lata occulte: tũc q̃ pp factum excõicatoris est incertũ an
ante vel post fuerit appellatũ admittit libellus alternati-
uus p regulam. l. i. §. q̃ sũt. ff. quorum le. r de in integ. re. cõ
stitutus: vel dic q̃ verba fuerunt alternatiua querẽtis nõ
℞ pti. fm Inno. ¶ Secũdo op. vt hic q̃ admittat ad p-
bãdũ excõicator: q̃ nõ excõicauit post appellatiõem r ex-
cõicatus q̃ ante excõicauit ante appellationẽ. Contra q̃
negativa iprobabilis: vt in. c. bone: r in. c. qm̃ ḡ falsam. C.
de pba. l. actor. So. hic negativa dz implicitã affirmativã;
non excõicauit post sed ante: non appellauit post: sed añ de-
reni. sup hoc: unde admittũtur ad probandum testes an
ꝑcesserit appellatio: vel secuta fuerit: q̃ p hoc p̃z de nulli-
tate vel validitate sniẽ: dz Inno. dixerit r male q̃ hic non
admittit pbatio sup nullitate: sed sup legitimitate ipsius
appellationis qõd non placet Host. nec Sol. ¶ ℞ p. ter
tio q̃ ẽt ante dz absolvi vbi cõqueritur excõicatus de nulli-
tate sniẽ: unde op. de. c. q̃ tuas qõd sentẽ. r in. c. solet. Solu.
in. c. q̃ tuas: bene fit absolutio si pro petat ad cautelã: sed
nõ simplex: vt hic fuit. ¶ ℞ p. quarto q̃ nõ debeat absol
vi vbi cõqueritur de iniusta excõicatiõe de. v. signi. ex parte
de ℞ pte ab excõicato. ō. c. prudentiã. §. ferta. Sol. vbi ex
cõicato opponit contumacia vel dubia offensa absolutis
secus si manifesta. Sed ob. tex. hic q̃ dicit si constat q̃ ni-
hil boine absolui: dic q̃ dz constaret nõ erat manifesta of
fensa: vel dic q̃ vbi cõstat absolui fm formam eccl̃ie. i. si
factum satisfaciat. ¶ Quinto op. q̃ nõ appareat vtrum in
digeat absolutione vel no. ex eo solo q̃ appareat cũ excõ
municatũ ante appellationẽ p hoc nõ cõstat necessario q̃
indigeat absolutiõe: q̃ possibile est q̃ ex altera cã cessauit in-
iusta vel nulla sniã: vel q̃ nõ fuit excõicatus dz non probet se
fuisse excõicatum post appellationẽ: dic q̃ apparebit an i
digeat absolutione: saltẽ p̃sumptive: q̃ eo q̃ ipse non pro
bat se excõicatum post appellationem: iam p̃sumitur excõ
municatus: r indigere absolutiõe: vel apparebit vere: q̃
tacẽdo se excõicatum fatetur excõicationem: r dicendo se
excõicatum post appellationẽ: si hoc non probat constat
de excõicatione vere: r sic q̃ indiget absolutione: tñ nõ ne
gabitur absolutio si petat secundum formam eccl̃ie: vt. J.
legitur. ¶ Ho. ex dicto Inno. q̃ dicẽs sniaz nullã: si non
põt pbare de nullitate: vt fateri sniam r iustam. Item q̃
cõfessio põt pro parte approbari: r p parte reprobari qñ
pfessio continet duos diuersos articulos. ¶ Ad qõnes
pmo vt recitẽ vnã gio. Inn. quero agit coram superiore sup
nullitate sniẽ post appellationem late in pcessu apparet i-
iustitia: sed non de nullitate: an possit pnunciari de iniusti-
tia: r sic an in cã nullitatis principaliter inducta: si constet de
iniquitate sup ea possit pnunciari: r ex. hic non aperit: dicit
bene q̃ eventus declarabit: an indigeat absolutiõe: dic q̃
nõ poterit pnunciare sup iniquitate eo: q̃ illa in iudiciũ de
ducta nõ ẽ: sed solus cã nullitatis: r sup illa dz pnunciari.
Idem dicit q̃ si non pbetur nulla nec appareat q̃ sit iniu
sta non pnunciabit ipsam iustam: r sic etiam si probat ip-
sam iniustã absolvet reus ab impetitione: r iudicabit non
pbatum: dicebat hic Jo. an. r male q̃ absolui ab instãta
aduersarius: r condẽnabit in expensis de penis calũniaz
que est vna truffa semp vbi ex defectu pbatiõis fit absolu
tio illa est diffinitiua: r nõ est ab instãtia r parit excepti. re.

iudi.vt no.Bar.in.l properádũ.§.t si quidem.C.de iudi. Inno.dicit q pronũciabit nõ probasse applonem nõ legitimã:qz nõ pnũciabitur excõmunicatiõem nõ tenere si apparear iusta nõ pronũciabit iniusta:sed eodem modo res absoluet.Aduerte qz ecõtra secus:qz si agit õ iniustitia bñ põt pnũciari super nullitate incidenter õducta.ff. de iurepa.l.comelia pia.l.cũ qdam.ff.fami.ber. Ratio qz cã iniquitatis suspẽdit id quod ẽ validũ forsitan õducit id qõ est nullũ:sed cã nullitatis nõ suspẽdit qõ est validũ nec devolut:ex quo nõ datur suũ remediũ appellatõis qõ singulariter no. ¶ Quid si postea petit absolui ab iniusta: dic q audiet sm Host.quod ẽ verum sm Jo.an.corã competẽti iudice.s.ordinario:nõ corã illo delegato:nisi forma rescripti hoc sporter:t dicit Host.q pme pbationes nõ inducabũt:qz aliud ẽ modus agẽdi.j.de testi.veniẽs.ij. dic q si valet talia rõne:qz tales pbationes vt impertinẽtes recepte sunt iuꝫ.nõ cõtesta.vnde nõ valẽt.vt iuꝫ.nõ contẽp.p totũ:t dicit q excõicator in hac instãtia cõdemnabit i expẽsis si appeat iniusta.p.c.sacro. ¶ Quid si dicat quis se iniuste excõicatum post appellationẽ:ideo petit sniam iniustã t nullã pronũciari:t se absolui videt repellẽdus vt cõtrarius:qz in ea pte qua dicit iniustã dicit aliquã:male ergo adiungit nullã:qz nulla t aliqua sunt cõtraria.g repellenda.de appel.sollicitudiné ad fi.cũ suis cõcor.nisi forsan ex cã.Ad hoc duo pbanda admitteret:vt dixi.s.ppter incertitudinẽ:t tũc nõ dz cõcludere copulative sed dz pcludere alternative:t petat nullã pnũciari:t si forsan inueniatur aliqua petat ipsam iniustam pronũciari:protestando q p alterũ ex his de facto certificatus in processu intẽdit sen tẽtiam pro se dari:t de hoc certificabit iudicem ante sniam ferẽdam:vt dicta.l.i.§.q autem.ff.quorũ le.dicit Host. q hac subtilitate legali nõ est vtẽdum in foro canonico.õ iudi.cũ dilecti. ¶ Sz aduerte:istud est secutus Host.cõtra dicta Inno.t p hoc defendit suam simplicitatem defende libellum de iure omne nullum de se est iniustum:modo si dicet dico nullũ pnunciari t peto pnũciari nullũ t iniustũ:certe saluabitur libellus:qz si aliquid nullũ egerit:egit de facto:t sic iniuste:ad hoc tex.de iudi.c.exaiata.t.c.nulli ratio.surgit ab iniuicia:vt qz nulo nõ est ordine iurio.Sed qz aliquid actum est iniuste cõ iustã appellationẽ:ad ꝟ vidno.j.de ap.dilecto.t in.l.si expressim.ff.de appel.maior ẽt dubitatio qsi nõ pretẽderet nulla pp iniusticiam:sed propter ordinẽ:sed adhuc satis saluaret libellus.Host. ãt dicebat pcedẽtia dicta p Inno.pcedebãt de iurio subtilitate sed nõ de simplicitate canonica:t dicit q si quis libellat sm illam subtilitatem de facili cadere poterit.de iudi. examinata.cõsulit ergo q simpliciter ser petitionem: cõquero t de tali qui me iniuste excõicauit. Vnde peto ex vro officio puideri nullam pnũciando:vel absoluẽdo prout vobis videbit faciẽdum:t eundẽ epm in expẽsis cõdemnandum:t alias canonice puniri:t dicit q excõicator in hac instãtia pdemnabitur in expẽsis si apparet iniusta.p.c. sacro de sen.ex.ar.j.de iudi. dilecta. t de dolo t cõtu.c.i. cum ly. t si obiciẽ de contrarietate:replicabit de simplicitate iuꝫ canonici.t iusticie veritate:nec attẽditur quomodo iudex graueꝫ t qz qualitercunqz graueꝫ:punit dus est cũ hec oia pendeãt ex officio:vt pz.xj.q.iij si epõs.cum.vi.c.le.imo iudex in qũtuꝫ põt dz subtiliati obuiare:t parere laboribus t sumptibus partiũ.ã.c.super questionum.§.porro: q nimo nec in pdicto libello vari põt certitudo:cum oia committãtur arbitrio iudicis:t p talem formam refugitur materia litium quod fieri dz.de Rpto nõnulli.t de dolo t cõtumacia.finẽ.cum simi.necnõ fulminans:indebite sniam ex cõmunicatꝰ.punit ex cuius generali petitione cõcludit ad diuersas penas:que imponunt iniuste excõmunicati.iuxta no.in.c.sacro.j.de sen.excõ. ¶ Quando dicatur sniã lata error iurio expresso:dic qz excõmunicat obediẽs cum debeat excõmunicari solus contumax:vel expmit illud pecatum manifeste.de quo õ sen.excõ.venerabilibus.lib.vj. ¶ Oppo.innuit hic tex.q excommunicatio iniusta ligat t egeat absolutione: q immo nõ liget:qz ecclesia non habet maculam neqꝫ rugam.de penitẽ.di.i.ecclesia.So.cõmuniter dicit hoc fuisse statutũ vt claues ecclesie sint in maiori reuerentia:nec enim talis ligatur:quo ad ecclesiam triumphantem.de sen.excõ.a nobis.ij.sic t alibi statuit:q debeat pareri mandato pape xẽt auro.xix.di.inuenior. Ego autẽ dico nil speciale.in excommunicatione:nã quelibꝫ sẽtentia iniusta ligat.de re iudi.cum iter. ¶ Quero dicit tex tus excõmunicatum pquerẽtem de excõmunicatione protinus absoluẽdum:per quẽ dic:q absoluẽdus est remittendus ad iudicẽ qui excommunicauit:ẽt si in lris õ remissiõe nihil dicat.sed solum sm formam ecclie absoluas:qz hoc faceret delegatus:ergo rẽ.de Rpto super lris.t hoc verũ si remissio fieri põt absqꝫ aliquo periculo.de sen.excõ. sacro. t si excõicator non vult absoluere nec iustam cãm bz:ꝟ faciat delegatus.ã.c.prudentiam.§.pe.t vlt.t si iustã cãm pretendat audiet ipsam t examinabit delegatus.ã. de Rpto ab excõicator:t dato q absolueret ex quo iudex ẽ certe valeret absolutio.de sen.excõ. venerabilibus.§.vbi autem livj. ¶ Oppo.q nõ debeat fieri absolutio p delegatum nisi prius facta remissione ad excommunicatorẽ.de sen.ex.p tuas.t.c.sacro.ã.c.prudentiã.§.sexta.Soluit Inno.ſtãdo §to.dic ergo vt in.§.sexta.vt pcedatur put ibi dr.quid si agit sup nullitate sñie excõicationis ab vna parte:vel alteri us:nunqd aduersa para sup validitate sñie poterit pbationes adducere:vel econtra si petat sniam confirmari:an aduersa para possit pducere pbationes sup infirmatiõe:t an sup infirmatiõe possit pnũciari. Videte sunt opi.qdã dñt q sup petitione cõfirmationis nõ poterit pnũciari sup infirmatione fundamto ispoꝫ:qz sup nõ deducto in iudicio nõ est pnũciandũ.ff.eõi.dui.l.vt fundus.de fimo.lꝫ eli. ¶ Per hoc pcludit sanum pilium q dato libello sup confirmatione ab aduꝫsa pte.def libellus sup infirmatione. alias nõ possꝫ pnũciari sup infirmatiõe. ¶ Contra istos facit pmo qz si pmo petit confirmari:vel infirmari omne ius vt petens deduxisse in iudiciũ:t ocm cãm.C.de anna.excep.l.viri.ff.de excep.rei iudi.t an eandẽ.§.actiones.si sic: ergo nõ pbato de infirmatione vel cõfirmatione cõstat.de iur aduersarij:t sic sua infirmãda ex quo altero iure agere non pot.Sz rndet.q lz totũ ius deduxerit pcequit tñ vnã cãz Vnde quo ad illã tñ sibi piudicat:pz.C. de iudi.l. iudex. .E de instit.l.habebit.Scõo rndet:q dato q non possit agere ex aliqua cã:tñ nõ ẽ pronũciandũ sup non petit.

Item dato q viterius agere non possit ex aliqua cã tñ potest quod verum dicebat:qui petebat infirmari sniam lz in pbationibus defecerit.ij.q.vi.pleriqꝫ.Et non bñ faceret iudex qui sup ea.s.confirmatione sniam ferret:t maxime cũ nõ fit petita. ¶ Secundo ob.hec degre.qz hic dr sniam ferri posse sup cõfirmatione:t tñ nõ est verum q fuerit petitum Sz rndet Inno.q non dicit tex. q recipiantur pbationes sup confirmatione:sed recipiantur super infirmatione: vel non infirmatione. ¶ Tertio obstat.de ap.oblate vbi cor delegato super infirmatione potest agi de confirmatione. So.illa facit q fateor q petita confirmatione potest agi de infirmatione opus est tamen nouo libello:sed dic q illa facit plus arguendo de litteris ad libellum:quia qua ratione delegatus super infirmatione delegatus est sup confirmatione.t econtra:eadem ratione libellus fundatus super vna:videtur fundatus super altera. Innocentius concludit q in causa appellationis: vel vbi agitur officio iudicis: puta quia petitur restitutio: si libellus fundetur super confirmatione poterit super infirmatione pronunciari: si de illa constet: allegat tex. in auten. de his qui ingredi ad appellandum .§. volumus . Idem si petatur restitutio: si non est danda restitutio: quia non tenuit ipso iure gestũ tamẽ iudex proceder super nullitate non

fundandorseu aliter pūdēdo:vt id quod est nullum nō ob-
sit agēti ꝛ nō prosit alleg.ff.de minō..l.vez.§.ex facto. fū-
datur rōe:qz officium iudicio late pz:sed vbi agitur via or
dinaria ō nullitate.sūt opi.tñ dicit q̄ super libello fūdato
sup ꝓfirmatiōe potest agi de infirmatiōe:vel ecōtra: alleg.
ff.de proba..l.circa.ꝛ de iureiurā.l.fz si possessori.§. i.duz
tñ iudici hoc constet p̄ probationem vel cōfessionem dicens
q̄ nō est rerum q̄ dent duo libelli ex eo qz possent sentēcie
ferri ꝯtie super diuersis libellis:ꝛ sic vna alteri p̄iudicaret:
ꝛ maxime si postꝯ multum ē p̄cessum in cā receperet libel
lus primo ꝯdictorius. ¶ Nō.istud dictum Inno.q̄ sentē
tia lata ꝯ sniam super diuersis libellis valet:ꝛ sic in diuer sa
instantia qō est menti tenendū.non ob.qō dicitur non ē de
ductum de infirmatione:vbi libellus ē fundatus sup cōfir
matione videt deducta infirmatio saltē negatiue:qz si pe-
to sniam confirmari indirecte peto ipsam non infirmari.
Unde super hac petitione indirecte pōt fundari snie:sicut
pz in.d.l.circa.hec vera vbi p̄bat duno directo ꝯtrio libel
lum:fz si neuter probat in vna parte.dic q̄ absoluet reus ꝯ
quem petit infirmatio ab impetitione actoris ꝛ hoc placet
in alia dicit q̄ absoluit ab instāria:de quo de confir.vti.vel
inuti.c.ij.primō plus placet. Per p̄dicta potest determi
ri questio vtrum actore dicēte se dñm in libello si reus assu
mat in se onus p̄bādi q̄ sit dñs posset ferri snia declarato
ria pro reo. Inno.q̄ sic in.c.ex cōquestione.de rest.spo.qz
sicut ex impetratione actoris in causa recōuentionis se fū
dat reus:ita super petitione actoris se fundabit reus: vt ip
se possit obtinere sniam pro se:alle.l.circa. de proba.ff. pro
casu vbi dicit q̄ si reus assumat in se onus p̄bādi: qō mo
est ei gerendus vt si probet obtineat:per hoc.l.sed ꝛ si pos
sessor.ff.de iureiurando vbi si delato sacramento reo iurat
rem suam esse pro eo fert sententia declaratoria. Host. ibi
fz contrarium ex eo qz super non petito:ꝛ per consequens
non in iudicium deducto:non potest pronunciari: vt dicto
.c.fz.ꝛ.l.vt fundum.sed in libello actoris solum deducitur
dominiꝫ actoris igit. Item qz sup solo dominio actoris ē
lit;.conte.igit super dominio rei nō valet snia:vt lit;.nō cō
tes.per totum. ¶ Non ob.l.circa qz fertur snia super do-
minio rei ibi qñ pro cōueniunt q̄ si reus p̄bet pro reo sen
tētia ferat ꝛ possunt pro cōuenire de certa snia:vt pz in.l.
si cōuenerit.ff.de re iudi.ꝛ pz in.l.ij.C.cōmunia vtriusq; iu
di. Aduerte tñ qz ista snia esset nulla tenēdo opi.Hosti.et
non valeret tunc vt snia:sed ei staret vt simplici partiuꝫ cō
uentioni. ¶ Per hoc pz rñiuꝫ ad.l.fz ꝛ si possessor.de iu
reiurā.qz de ferēno iuramētō:tacite vt ꝓsentire:vt p eo pro
nunciet qñ sic iurat. Jo.de ligl.fz opi.Inn.indistincte p̄
lā.l.circa q̄ sic simplr dicit.nec ibi apparet de conuentiōe
partiū:nec de libelli oblatione. Dominus meus adheret
opi.Host.dicēs:q̄ in.l.circa.data fuit petitō ex pte rei:qz
sibi nō negat:qn libellus fuerit oblatus:mihi vt q̄ opi.In-
no.sit vera:ꝛ fuit originaliter opi.glo.ꝛ Ja.bal.in dicta.l.
circa.qō p̄bo super tacite vel expresse petitio pōt ferri snia
si dico me dñm:nego aliū dñm:qz duo in possūt eē dñi cui
dē rei insolidū.ff.ō excep.rei iudi.l. si inf me ꝛ re.ꝛ p̄bat.ff.
ō p̄cu.l.pōpo.§.i.Goeducō est dñiuꝫ rei negatiue:ꝛ sic cō
cludit q̄ pōt super eo pronunciari:qz lis sup illo est cōtes.et
p̄ hoc cessant oia Hosti.motiua. ¶ Quero petit snia ꝓfir
mari reus assumit onus p̄bādi ipsam eē nullā:ꝛ non pro
bat qlio dz esse snia:dicit Inno.quosdā dicere:q̄ nō debz
snia cōfirmari:nec cōfirmari ex quo neuter p̄bat:sed debet
absolui reus ab impetitione actoris:vt dicta.l.circa.ꝛ.l. si
si possessor.§.i.ff.de iureiurā.ex quo ēt actor non probauit
Alii dicunt q̄ absoluet actor ab obseruatione iudicij de q̄
de cōfir.vti.vel inuti.c.ij ¶ Videte prout no.glo.in dicta
.l.circa.fz reus assumat in se onus p̄bandi:per hoc nō per-
dit cōmodū.l.qui accusare.C.de eden.ꝛ.c.cū ecclia sutri-
na.de cā pos.vbi forma snie sue erit q̄ reus actore nō p̄ban
te absoluit ab impetitione actoris:ꝛ actor ab impetitione
reinec est verum q̄ ista sit absolutio ab obseruatione vbi
nō p̄bat sed ē diffinitiua:sed ꝯ sine ergo reus p̄bet sine nō
semp obtinebit:nil ergo ei erit negocii nō p̄bare.dic quo
ad finē obtinēdi non erit differentia.sed quo ad finez aliter
ꝛ aliter obtinēdi sic:qz si non p̄bet habebit declaratoriā
absolutoriam.Si probet habebit declaratoriam q̄ sit dñs
ꝛ si dicat quis sit effectus:dico magnus qz p̄ primā sentē
tiam consequitur solum ne excipiēdi:sed si caderet a pos-
sessione nō posset agere tanq̄ dñs. Quero an sup libello
nullitatis possit ferri snia validitatis snie. Inno.dicit q̄ si
simplr nullitas ē deducta:pōt reus ex q̄cunq; cā iustifican
do sniam:obtinere snie ꝓfirmationē p̄petuo diuersaz.
Nō.ideo si agit de nullitate snie:qz lata post appllonē:po
terit obtinere ꝓfirmationē:p̄bando q̄ lata añ appllonē.
Sz si agit de nullitate snie:vt late post appllonē:no obti-
nebit ꝓfirmationē snie vt late ante. ¶ Quid si petit iuiez
infirmandam ex certa cā pronunciari:puta qz sit lata an ap-
pellationem legitimam:si aduersarius vult probare snias
non tenere ex cā:nō directo contraria:sed ex cā quia forē
nō fuit index:vel qz ordo iuris nō fuit obseruatus:an possit
virtute dicti libelli super eo ferri snia:dic q̄ non: qz ēt dās
libellum:si velit p̄bare q̄ ex altera cā eēt confirmanda nō
posset:ꝛ si ferret snia pro eo vel contra eum ex altera cau-
sa posset agere:multoforsan ergo nō poterit inducere pro
bationes sup insta vel iniusta excōmunicatione:nisi agere
in modum reconuentionis:vide ō ē ipsa veritas:si agatur
simplr super confirmatione sententie:omnis infirmatio vt
directe contraria:vt negatiue deducta in iudicio:ꝛ tō pōt
quandocunq; reus p̄ducere probationes super infirma-
tione:ꝛ sup ea pnūciabit:fz si esset producta petitio ex ea
ta cā indirecta ꝯtia cā videt in iudicium deducta negati-
ue:ꝛ sic sup illa nō super alia poterit p̄bationes inducere.
¶ Queritur Host.quid si dico sniam nullā pronunciari ex eo
qz lata post appellationē si de ea cōstare nō potest cōstat
tamē q̄ ē nulla ex altera cā:vt qz a nō iudice vel qz lata in-
rio errore expresso:vel aliter:an poterit sup illo libello pnū-
ciari:dic Host.q̄ de rigore nō:qz hec cā nō ē deducta:ꝛ ea
que ē p̄ducta nō est p̄bata:ideo absoluendus est de rigo-
re reus poterit ēt aliter illā postea ꝓponere:secus si dixis-
set nullā in genere:ꝛ aliquā cāz nō expressisset qz videret om
nes eas deduxisse in iudiciū.C.de anna.excep.l.fi.de quo de
libel.obla.c.fi. in ꝯtium facit de re iudi.cū bertoldus.
¶ Quid si dicat snia nulla:ex alia cā q̄z erronea:vel qz la-
ta post appellationē an admittātur p̄bationes: dic q̄ sic.
hic expūt hec tanq̄ exēpla.Quero cum ecclesia non ha-
bebat maculam neq; rugam quare promisit q̄ ligaret snia
iniusta:per hoc debeas prelatio materiam sciendi. Sol.
vt clauce ecclesie in maiori reuerentia habeantur dum ti-
ment homines etiam sententias iniustas: ꝛ sic vt homo q̄
meritum obedientie crescat recognoscens se litigatum in-
iusta sententia:quo ad ecclesiam militantem:nō quo ad tri
umphantem q. de sen.excō.c.a nobis.Quero quo iure agā
tur ad peteendum iniustam sentētiam excommunicatio-
nis.dicit Innocē.ex cōdictiōe ex hac decre.vel ex decre.sa
cro. ¶ Facta absolutiōe excōicator petit illam decerni iu
stā ꝛ excōicat⁹ petit illā decerni iniustā.vel fz eū iplorāt su
p̄ b offiō iudicis.Host.dicit nō curādū fz iuo cano.de [no
mine actiōis.de iudi.ollecti. ¶ An sup libello nullitatis
posset ferri snia validitatis snie. Inno.dicit q̄ si simplicit
nullitas ē ōducta pōt reus ex quacūq; cā iustificādo sniaz
optinere snie ꝓfirmationē. Si vō actor sup nullitate expri-
mit certam cām directo cōtrariā poterit optinere reus cō-
firmationem.si nō per penitus diuersam:ideo si agit ō nul
litate snie:qz lata post appellationem poterit optinere cō-
firmationem probādo q̄ lata ante appellatiōez:sed si agi
tur de nullitate snie:vt late post appellationem nō obtine
bit cōfirmationem snie vt late.

Antonius de Butrio.

Venerabili. Si subdelegat⁹ delegati pape simplr

u dat⁹ ceperit vti iurisdictione delegat⁹ illiꝰ revocare nó pót: lz si subdelegat⁹ ipse ꝯ formá apostolici ℞pti pcedit: nullius est pessus. ¶ Primo recitat formá delegatióis. Scdo subdelegationis delegati ibi pozro. Tertio revocat pessus subdelegatoꝝ causam exprimédo: ibi quoꝝ. ¶ No. primo q̃ ille dicit plenarie restitutus: q̃ bz corporalem ⁊ pacificam possionẽ: ⁊ ille nó dicetur plenarie restitutus: q̃ bz possessionẽ non pacificam ⁊ liberam: vt primo habebat concor. c. pisanis de resti. spo. ¶ No. secdo q̃ pp solam suspitionẽ dilapidationis epc̃ non est removendus ab admistratione: sed ei dãdus est coadiutor. ¶ No. tertio: q̃ suspectus de administratione: nil agere bz sine ꝯsilio coadiutoris. ¶ No. quarto q̃ pp solam suspitiónẽ: male admistrationis q̃ non suspenditur ab admistratione spũalium: sed solum tpaliũ. ¶ No. quinto q̃ vbi dte. q. suspitionis: nó bz interdici admistratio suspecto: sed solum ei coadiutor dari. ¶ No. sexto q̃ vbi de cá suspitionis legitime genus alienatióis interdicitur. ¶ No. q̃ delegatus in cá datióis coadiutoris pót delegare: ⁊ sic in puisióe ecclie de plato: lz videat electa imdustria: q̃ ille efficit maior. j. c. fi. non tñ in puisione ecclie vel coadiutore: ⁊ idem dicerem de alio pcuratore vel sindico. ¶ No. q̃ ea q̃ fiũt meri imperij ⁊ ab alio q̃ a pncipe subdelegãtur: nam cá suspitóis est meri imperij quãdo ex inquisitione agit. l. j. ff. de offi. eius cui má. é iurisdictio. ¶ No. q̃ lz puersio possessorij ad petitoriũ nó vicier nisi opponatur si tñ deducat in mandatũ: vt primo possessoriũ deinde petitoriũ terminet pp formá mandati nó valet qđ agitur ipso iure cõcor. de ℞ptio cũ dilecta: ⁊ sic nota q̃ expressio eoꝝ que insunt eo q̃ exprimit facit ꝺ formá aliqđ operat. ¶ No. q̃ ordo datus p primũ delegantes seruandus est per subdelegatũ. ¶ No. q̃ sicut spoliatus non pót accusare nec ꝯ euz inqri antequã restituat. ¶ Vel aliter no. q̃ ꝯ spoliatũ oibus bonis non pót quelle crialis intentari ⁊ p viam inquisitionis ante plenariã restitutionẽ sic extẽde. c. frequẽs de resti. spo. in. vj. ¶ No. q̃ puersio ordinis mandati ipso iure viciat pcessum: qđ dicit verum Inn. qñ mandatur studiose seruari: idẽ no. ẽ. c. prudentiã. ¶ No. q̃ id bz cassari qđ est nullum: ⁊ sic verbũ cassari referri potest ad cassationem de facto. ¶ No. q̃ pcessus de facto habitus: ⁊ nullus facit desinere rem esse integrã quo ad impediendam pártem revocátio re integra. ¶ No. q̃ delegatus qui in totum delegauit vices suas functus est officio: vt nó possit revocare subdelegatũ: si subdelegatus aliqđ egit: ⁊ de fcó ⁊ sic nec alteri pót delegare. ¶ Nó nullitatẽ pcessus quo ad abbatẽ: q̃ abbas pcessit ꝯ formá mandati: vel q̃ ꝯ spoliatũ est pcessus: eo non restituto: q̃ sicut non potest accusari: ita nec contra eum inquiri. panor. veri ortñ Inno. ¶ Ratio nullitatis pcessus quo ad tbesaurarium fuit defectus ptátis. ¶ Oppo. q̃ nó debuit papa delegare inquisitionem super crimine dilapidationis. cuz sit meri imperij: ergo non delegabilis. l. j. ff. de off. eius cui mandat. est iuris. ⁊ de offi. ordi. pastoralis primo rúso. ¶ Ad glo. quero de róne restitutionis mandate anteq̃ de cá cognoscat. Nó q̃ plenarie spoliatus: ad corporalia ⁊ incorporalia est restituẽdus: anteq̃ audiatur aliqua q̃stio crialis: vel ciuilis descendẽs ex crie. iij. q. j. ⁊ ij. per totũ: de resti. spo. in lris: cum fi. ⁊ si agat in modũ inquisitionis: qđ verum bodie si spoliatus est oibus bonis: vl maiori parte bonorum: vt in. c. frequens: de resti. spo. lib. vj. ¶ Ad glo. ij. oppo. oppsitum vt in ipsa. Primo vt q̃ suspectus sit removẽdus non tñ dãdus ei coadiutor. Vnde opp. iij. q. ij. q. ea. C. de suspec. tuto. l. eum quẽ: vbi tutor ꝓpter suspitionẽ removet a tutela. Secũdo videt q̃ iste nó possit petere restitutionẽ: q̃ si pbat suspectus est removendus: ergo ei obstat exceptio dolo: facit ff. de reiudi. dolo: ⁊ sic iste non potuit se petere restitui: ⁊ quo statim venit removẽdus: ⁊ ꝓterea non debuit hic attẽdi spoliatio. Sol. dic ad primum ꝯzium vt pcedere de iure antiquo: dic de iure nouo: quo casu seruabit q̃ pendẽte suspitióe: datur coadiutor: ⁊ interdicitur alienatio: si sit pbata suspitio tunc removet: Inn. hic aliter dixit: q̃ qñq̃ aliqs platus est electus p laicalem pártem: ⁊ tũc talis nó bz removeri ab admistratione non solum ante pbationẽ suspitionis: q̃ imo nec post pbationem: vt hic: qñq̃ nó est electus p laicales pártem: ⁊ tũc videndum: q̃ bz penitus ammoueri ab admistratióe: vt. c. lz bely. j. de simo. ⁊ ibi. q. ij. q. ea. ¶ Alij aliter dixerũt q̃ hic non bz q̃ removeat ab admistratióe: sed q̃ debet dari coadiutor: ex quo aũt pbata fuerit dilapidatio: locus erit depositioni: vt in decre. lz Jo. an. dicit hic: q̃ qñq̃ prelatus est suspectus de dilapidatione ꝓterita tñ: ⁊ tunc datur coadiutor: ⁊ post ingref de veritate qua comperta deponet: qñq̃ est suspect⁹ de futura ꝓpter ꝓteritaz: de qua constat ⁊ tũc pedit glo. l. q̃ removẽdus est Inno. ⁊ Hostiẽ. in. c. lz: aliter dixerunt ⁊ plenius: vt ibi potest videri: ⁊ ideo concludẽdo dicta glo. ⁊ docto. hic ⁊ ibi. ¶ Cum queritur an prelatus accusef tanq̃ suspectus seu nuncial de dilapidatione: quaꝛ fit ꝯ eum pcedendum: sic est distinguẽdus q̃ aut prelatus fuit ratione dicte suspitionis p laicalem potẽtiam spoliatus: ⁊ isto casu ẽt pbata suspitione ab administratione non est removendus: sed dandus est ei coadiutor quo ad temporalia tñ fin Inno. hic: aut nó fuit spoliatus p laicalẽ potẽtiam: ⁊ tũc aut agit: vt ꝺponat occasióe male admistrationis facte: ⁊ sic quo ad ꝓteritaz causatur suspitio tñ: ⁊ isto casu nó est suspendẽdus ab administratione: sed dandus est ei coadiutor: vt hic incboato indicio ꝯ eum: qđ intelligo vbi merito est de dilapidatione suspecta: q̃ de hoc est aliqua vehemẽs ꝓsumptio: vel sũmarie est cognitũ iuxta no. in. c. lz bely. j. de simo. pbata vitare dilapidatióis si agit crialiter: nó solum removebit ab admistratióe: sed ẽt deponet ab ordine iuxta no. in. c. diaconi. xii. q. ij. ⁊ in. c. qualiter ⁊ qñ: xl. ij. j. de accusa. si ciuiliter tũc removẽdus est ab admistratióe tñ ⁊ perpetuo iuxta no. iij. q. ij. q̃ ea. si aũt de veritate non probaret: tunc non deponitur ab administratione: nec ẽt ab ordine: si tamẽ negaret ifamatus bz se purgare iuxta no. in. d. c. lz bely. ⁊ removendus coadiutor datus per ibi no. ¶ Si vo agitur ꝯ ꝓlatum: eo q̃ habet suspectus de dilapidatione futura rõne male admistrationis: ⁊ tunc aut constat de dilapidatione futura ratione male admistrationis: aut constat de dilapidatione ꝓterita per plenam probationem: ⁊ sic plenarie fuit cognitum: ⁊ si agit criminaliter deponitur ẽt ab ordine: vt dicto. c. diaconi. Si agit ciuiliter: tũc removet ab administratione ⁊ ppetuo ⁊ attende: q̃ isto casu removet: ab administratione tpalium: ⁊ spũaliuz indistincte qđ nó est in casu sequenti iuxta no. in. c. lz bely. ⁊ in. c. q̃liter ⁊ qñ. el. ij. j. de accu. nec isto casu habebit executionẽ ordinis cũ remãeat ifamatus p sniam. l. fi. C. de suspe. tuto. ⁊ sic fit notoriũ: vt. c. fi. ẽ. de temp. ordi. ⁊ c. vestra. de coha. cle. ⁊ mu. ¶ Aut nó cõstat de ꝓterita p plenariam pbationem: sed bene per sumariam cognitionem: ⁊ habet ꝓsumptio vehemens ꝯ ipsum ꝓlatum de dilapidatione: vel si permittat pfate ratis administratióe impedit pcessus: sup vitate criminis: ⁊ hic casibus pendente sup ipsius criminis veritatis iudicio suspendẽdus est ab admistratione: vt dicto. c. q̃ ea. iij. q. j. ⁊ isto casu erit suspensus ab administratione tẽporalium nó spũalium iuxta no. in. c. lz bely. quas pbata deponet: vt ẽ ex ipsa nó pbata tollet suspitiõ. si tñ remanet infamatus tenet se purgare iuxta no. in dicto. c. lz bely. in ei aũt tribus casibus ꝓdictoꝝ tene q̃ in illicito indicio: ꝛé genus alienationis est interdicendũ ipsi accusato: vt in. c. fi. j. de accu. Videtur ista so. male loquatur: sed bene voluit loqui: aliud est pbare qđ dilapidatorem vere aliud est probare qđ nó esse dilapidatorẽ: sed eũ suspectũ: si ꝓbet de ꝑte

dilapidationis:nõe remouet:q; iam cõstat q; vere est dila
pidator:t cõstat plumptiue de dilapidatiõe futura:t sic é
suspectus.Si solũ cõstat de suspitiõe:t nõ constat de dila
pidatione:nõ remouet ab administratione.Si aũt est suspe
ctus pbatus t de dilapidatione pterita tñ adhuc non re
mouet:sed datur coadiutor:si est pbatus suspectus de di-
lapidatione futura ppter pteritam de qua ꝓstat remouet
vt dicit glo.dico aliter q; si pendet sola accusatio:t nulla
est suspitio de mala administratione:nec pterita nec plenit
õ platum non remouet:nec datur coadutor:sed itaq; cuz
inchoatur inqsitio interdicit ei ptãs alienãdi de accu.c.ſi.
Si aũt pendet accusatio t est suspectus de mala admistra
tione pterita:t sic pbatur solum de pterita:super qua iu-
dex se informauit sũmarie:t hoc constituit dari coadu-
tor:sed statim cum inchoat inqsitio interdicit ei potestas
alienãdi:de accu.c.ſi. ¶ Si aũt pendet accusatio:t est su-
spectus de mala administratione pterita:t sic pbatur solus
de pterita:sup qua iudex se informauit sũmarie:t hoc cõ-
stituit dari coadiutor:vt hic.Si autẽ est suspectus ó ma-
la administratione futura ppter pteritaz malã administratio
nem:de qua cõstat:aduerte qõd constet si de ea cõstet ple-
narie dic q; deponet:vt.xij.q.ij.diaconi:t.j.de accu.qui ter
ij.aliter ibi dicit Archi.q; aut agit criminaliter:t deponit aut
agit ciuiliter t ab administratiõe tñ remouet.Si aũt de ea
constet sũmarie.interim remouet.i.suspenditur ab admi-
nistratione:vt hic est casus:t in.c.qz ea.ij.q.ij.vt ergo cõ
cludẽdum q; aut petit remoueri rõne dilapidationis cõ-
missę ppter pteritũ tñ.Ad ſm ꝙdam de regula volo fa-
cit gl.nõ rñdet dic q; illa nõ bz locum in possessorio recu-
perande.j.de resti.spo.in litteris:t ibi no. ¶ Q.q; dele-
gatus nullo mõ potuerit dare coadiutorem epõ:q; hoc p
tinet ad papã de cle.egro.c.vno li.vi.Sol.hoc fecit auc-
toritate pape:expedita glo.vsq; ad.v.t etiã gl.ibi aliqua in
terponit. ¶ Eſtado ad v.t q; ecclesiam. ¶ Q.pp.q; sit su-
spensus ipso iure de solu.quorũdam.So.ibi loqtur in illo
q; p alienis debitis ecclesiam aggrauat seu obligat:sed hic
in alio aliter in administratore suspecto. ¶ Q.p.q; non po-
terit archiepõ subdelegare inqsitionẽ sibi cõmissam.j.e.c.
ſi.So.ibi loqtur qñ cõmittit vt psonaliter inquirat:secus
si simpliciter:vt ꝺ. ¶ Quero an ex officio superior possit
procedere ex inquisitione ꝯ suspectũ de dilapidatione dic
q; sic.ff.de suspectis tuto.l.iij.ſ.preterea. ¶ Quid si pro-
batur suspectus de futuro:t vere dilapidans velit satisda
re:an debeat admitti ppter satisdationez.Rñdeo q; non
qz illa satisdatio nõ iuuat malivolũ animũ ipsius male ad-
ministrãtis.ff.de suspec.tuto.l.qz. ¶ Querit.c.glo.qõ ad
mittit ad denũciandũ quẽ suspectũ:videt q; qlibet in eũ
de nõ alie.aut pmutãdis.ſ.hoc vobis:t de suspec.tu.l.pic
tatis:pbabilius dicit glo.q; debẽt admitti quoz interest
xxvj.q.vj.filijs:ac nepotibus:vel saltem soli clerici admit-
tant.xij.q.ij.non liceat:vñ cõcludit gl.q; admitteret illos
de parochia:qz illoz interest.Jo.an.dicit quilibet eccle-
siasticam personam admittẽdam:de re.cc.nõ alic.si de ꝑsby-
teromm:vide quod no.de testi.ex parte:adde t vide gl.j.
de si.ꝺ bely.de accu.sup his:t glo.de elec.vt circa.lib.vi.
¶ Quero an cõmittens vices suas in totũ possit remoca-
re cõmissionem:sicut delegatus:dic q; nõ.vt hic est casus
eo q; vti ceperit iurisdictiõe:ut no.c.ti.plures.lib.vi.in vl
tima glo.de hoc bodie casus in.c.quia.eod.lib.vi. ¶ Cõ
tra hoc oppo.q; potuit revocare subdelegando alteri:qz
res erat adhuc integra:nõ.n.apparet cum scito delegauit
q; precisserit in aliquo puncto subdelegantis:q; hoc.c.quia
eo.ti.li.vi.So.dico q; satis apparet p eadẽ littere q; sub
delegatus primo visus fuerat iurisdictiõe aũ ꝺz subdelega
tione t suppositione:q; dictũ.c.quia:per q; decidit id qõ
no.hic glo.penul.glo.postmodum prosequimur generalia
vide per te. ¶ Posit glo.oppo.q; non poterit delegari
cũ suspitionis:qz mere imperij est.ff.de offi.eius cui man.est
iurisd.l.j.Sol.id ſm leges:hoc ſm canones:q; ea que sunt
mixti imperij delegant ſm canões.ſ.c.ex litte:sic t ea que
meri:vt dicit.j.de offi.dele.pastoralis.j.rñso. ¶ Q.pp.q;
dario t electio coadiutoris nõ possit delegari:qz in cõmit-
tendo vt electa industria psone delegãtis.j.c.ſ.vbi datur
optio psone:ad positionem ecclie.Sol.si in ꝓcto est dein
q; psonaliter exequat bene vt electa industria alias nõ:vt
hic:vel hic non erat intitulatus ecclie:sed simpliciter coadiu
tor:vel dic vt ibi. ¶ Q.p.tertio q; processu nullo nõ perpe-
tuatur iurisdictio iuxta no.ſ.c.ij.j.c.cum plures.li.vi.cuius
contrarium hic ꝓz:quia cum iurisdictio totaliter trãslata
possit revocari.e.ti.q̃uis:t hic impediat revocatio ppter
processum abbatis:ꝓz q; processu nullo ppetuatur iurisdi-
ctio:t hanc opi.ꝺz Hosti.t ponit.ſ.c.ij.:pro quo multũ fa-
cit iste tex.Sed respondet hic Jo.an.q; putat q; aliquem
actum validum fecit sup spoliatione:puta citando impera
rem:de quo in pma glo.vel ei mandando q; mandabatur
a quo postea deffitur imperatoris fauore:vel ob aliaz cãm
t inqsiuit de suspitiõe:vel processit simul sup vtroq;:de iudi
cio exhibit:vel fecit aliquẽ actum licitum vtriq; articulo
restitutionis t inqsitionis cõem seu cõuenientem.ſ.subde
legationem publicari iubendo:scribam t notarium cause
eligẽdo iuramentum ab ipso exigẽdo:vel si.t ex ipso actu
q̃renuit inducta fuit ppetuatio:t hoc est satis verisimile:li
cet ex antiq̃ nõ pateat.Fran.ꝺa.dicit q; refert querere an
ppetuet iurisdictio delegati:vt nõ extinguat morte man-
dãtis:t tũc reqritur q; vti ceperit:t aliqd fecerit qõ sit va
lidum ita loqtur.c.ij.t gratuz.ſ.e.Si aũt queritur ad impe
diendam revocationẽ expressam:vt.ſ.delegatus qui dele-
gauit in totũ:revocare nõ possit loqtur hec lra q; vsus fue-
rit subdelegatus ẽt si actus nõ teneat ꝑ hoc.c.q̃uis.e.ti.
li.vi.ibi vsus fuerit:vti emi sepit factum:sed dicit ipse q; ꝺ
distinctio tollat per.c.ij:qz ibi etiam vtit tali verbo.ſ.cepe
rit vti:ppterea dicit ipse q; poterimus tenere opi. Jo.ſi.
vt actus q; non tenet dũmodo teneat rõne iurisdictionis p
petuet iurisdictionez:qz negari nequid qn vti ceperit:p ꝺ
sicut dicimus q; sponsalia que non tenent si sunt valida ex
consensu inducunt publice honestatis iuriciam de spon.c.
vno li.vi.mõ in casu nostro bene tenuit ꝓcessus rõne iuris-
dictionis:ij fuerit nullus:qz forma nõ seruata:t hoc vt oi
no inutile motiuũ. ¶ Quero qd importet verbum plena
rie:dic q; cõprehẽdat restitutionẽ mobiliũ t immobiliũ:t
fructuũ dicit Jnno.q; verbũ restitutionis ẽt nõ additio ver
bo plenarie satis hoc importat:qz verbũ restituẽdi:plenã
ꝺz significationẽ.ff.ꝺ vsuris.l.videamus.ſ.in fauianas:t in
verbo restitutionis continet oia utilitas.ff.de ver.sig.l.prete
ſ.cum fructuũ. ¶ Glo.coadiutorẽ op.q; non tñ ppter
suspitionẽ:sed ẽt propter infirmitatem t senectutem detur
coadiutor.vij.q.j.scripsit So.datur vtraq; cã. ¶ Quero
cũ glo.in verbo cuius cõsilio an sufficiat cõsiliuz coadiuto
rio dati requiri an vero debeat seq;t habere cõsensum gl.
q; sic.Sed ob.de arbitris cum olim dic istud ppter formã
arbitrij:qz ibi nõ est pticeps officij:t tũc sufficit cõsiliuz re
quiri t debito tpe expectare:vt ibi:sed hic coadiutor est q;
ticeps administratiõis.Unde ꝺz ẽt facere cũ cõsensu t se
qui consilium.Ad eius enim officium spectat sibi nõ:vt dixi.
Idem hoc.in.l.j.ſ.si plures.ff.de exercitoria:vide in Spe.
de reqsitione cõsilij erga pncipiũ. ¶ Quid cõtinet appel
latione alienatiõis gl.q; stricte loquẽdo cõtinet alienatio
nem p quã vniuz trãsferi:hic late intelligit. Unde dicit ꝺ
Hosti.q; vt verbũ aliud operet:sic vniuersaliter ꝓtũ ẽt
terrulas alienare nõ poterit. Jn casibus pnãlis.xij.q.ij.i
summa:reo tñ que seruãdo seruari nõ possunt poterit alie
nare. ¶ Quid de visitatore:an ei alienatio sit interdicta.
Jnn.q; sic.Idẽ de mãdatario de elec.ia cui.li.vi. ¶ Q.p.
q; nõ sit ínia cassanda:sed nulla:qz cõ formã vel late a non
bñte prãtem glo.exponit.i.cassoo. ¶ Primo hic agitur
de effectu suspitiõis t de suspitiõe plati i mala administrano

ne. ¶ Ultimo induco hanc decre. ad qõnem facti datus fuit delegatus sup iniurijs ⁊ violẽtijs illatis cuidã monasterio nũquid poterit p inqsitionem pcedere dic q nó: qz ad id qõ pncipalr cõcernit interesse priuatũ: p inqsitiõem pcedi nõ pót: vt notat singulariter Inno. de iureiurá. ad nostram. ij. nam inqsitio pncipaliter ordinata est ad corrigenda crimina: vt. c. qualiter. ij. de accu. §. ad corrigẽdos p hoc qz iudex non suppler in facto cõcernẽte partes. s. ó postu. bone: ⁊ si dicas cum agat de bonis ecclie supior ex officio puidere pót: qz in hoc vertif publica vtilitas: ad ꝟ de succes. ab intestato. c. fi. dico qcqd sit de ordinario ó delegato qõ certũ est q rescriptũ nõ comprehẽdit nisi rex familiarem nõ eũt q possit pcedi sup crimine si aliud nõ expmit: qõ no. Inn. s. c. cum olim. ¶ Hec ob. hoc. c. qõ dicit q papa mãdauit delegato vt inuestigaret de dilapidatione: vt. ij. pz q p inqsitionem pcessum fuit id inquirendo: qz dico: q late refert: an papa deleget cãm sup violẽtia ad instantiã spoliati: vt in qõne an deleget ad nullius instantiã sup crie violentie. Scõo eni casu intelligit cõmittere inquisitionem hoc pbat singulariter hec lra q possit pcedere ingrendo: ⁊ ad hoc no. sed in pmo casu dico secus: p rationes superiores: sed ob. c. s. e. pterea: vbi dicit q vno cõmisso: ⁊ c. s. e. pterea. Item qz vno cõmisso: ⁊ c. s. e. pterea. Item quia debet intelligi datus per omnem modum: q quem violẽtie excludant: vt in aut. vt nulli iudi. §. ⁊ hec. ⁊ in aut. de colla. §. ubemus iudices'. Ad hoc' dictũ Inno. de accusa. cum oporteat: vbi dicit q non tñ p inqsitionem puniet crimen: sed ẽt restituit dãnum: p hoc. c. ij. vt lit. nõ cõtest. §. sunt ⁊ alij. ¶ Ultimo hic queri pót an dispositio. c. j. de resti. spo. li. vj. habeat locũ ẽt vbi agitur de crimine p viam inqsitionis. Jo. an. in. c. j. prealle. formãt hanc qõnem in nouella: ⁊ refert quẽdam disputasse qõnem: ⁊ determinasse q non: ⁊ mouetur ipse: qz decre. loqtur de accusatione: ergo cum sit exorbitans dz intelligi solum prout loqtur: ad hanc decre. rñdet q hic pcessus fuit cassatus: qz pcessum fuit p viã inqsitionis que so. est falsa: vt pz ex tex. nam hic fuit cassatus: qz nõ fuit seruata forma mandati. Secũdo rñdet q hic pmouẽs inqsitionem fuit ille qui spoliauerat: hec falsa: vt pz in glo. pma: ⁊ ideo tene q illud. c. pcedit ẽt si agatur de crimine p modũ inqsitionis: considerata rõne ibi posita: qõ ẽt pbat tex. notter.

Ignificantibus.

Delegatus q pnũciauit se iurisdictionẽ non habere ẽt de cõsensu ptium: cãm nõ reassumit. ¶ Porro appellãtio narrat factũ. Secundo dat iudicem. ibi ideoque. ¶ Ho. q mater pt agere in cã filij. ¶ Ho. q delegatio cãe inter laicos ad petitionẽ miserabilis psone: nõ paupertis nõ est nulla: sed pẽdet validitas: ex negligẽtia: vel non negligẽtia ordinarij: concor. qõ no. in. c. ij: ⁊ in. c. ex tenore de fo. compe. ⁊ in. c. ex pte. B. ¶ Ho. tertio: q surreptio dependẽs ex facto iurisdictionẽ suspendẽte: ⁊ nõ annullãte: nõ reddit lras nullas: sed suspẽsas. ¶ Ho. quarto q sola viduitas: vel miserabilitas psone: laicum non submittit iurisdictioni ecclie: nisi cõcurrat paupertas. ¶ Ho. quinto q falsitas qualitatis psone: vitiat Rptum: sed non vitiat eo respectu quo papa: alias erat cõcessur⁹: ⁊ sic vt q surreptio ẽt certa sciẽtia non impediat lras: vt procedatur informatione. ¶ Sexto no. q non bñs iurisdictionẽ pncipalr: sed in subsidium: si simplr se pnũciat incõpetentẽ: omni respectu pdicte iurisdictionẽ. ¶ Ho. septimo q sñia sup iudicio incõpetentie est interlocutoria. ¶ Ho. octauo q pmissio de rñdendo coram iudice: alias iurisdictionẽ non habentes: non obligat promittẽtem: nec iurisdictionẽ prorogat. ¶ Ho. nono: q pmissio de rñdendo ad examẽ pmi iudicis: cuius iurisdictio est extincta. vt facta respectu pme qualitatis iurisdictionis: ⁊ non tanq̃ in arbitrum. ¶ Ho. decimo q sñia interlocutoria: bñs vim diffinitiue: ⁊ que totalr extinguit iudicis officium non pót cõtrario imperio revocari. ¶ Ho. vndecimo q lz surreptio non vicier ipso iure si tñ pnunciet p exceptione: surreptionis pnũciantes: priuant iurisdictõe ipso iure: hoc pz qz: si post pronũciatiõez illi haberent iurisdictionẽ: lz elisam: posset prorogari: cui⁹ q̃rium dicit tex. ergo nõ habẽt. ¶ Ho. duodecimo q̃tica pronũciandi: sup iudicio incõpetentia: qz iudex pronũciat se viterius pcedere nõ debere: p tales lras. ¶ Ho. q a iudicibus ẽt per appellantem impetratis potest appellari. ¶ Ho. q iurisdictio iudicis nullatenus iurisdictionẽ habẽtis nõ pót prorogari. ¶ Ho. q pactũ de litigãdo coram iudice funditus iurisdictionẽ nõ habẽte: nõ astringit ptes ⁊ sic pactũ circa nõ dependentia a ptãte paciscẽtium nõ valet. ¶ Ad glo. op. pro pma glo. q hic valuerit delegatio ⁊ nõ fuerit aliqua surreptio: qz cã viduarũ spectat ad ecclesiam pncipalr: de fo. cõpe. ex pte. B. ⁊ c. ex tenore: ⁊ c. ij. Sol. fatẽdum est q̃rum: qz non solũ qñ est vidua: ⁊ diues: imo ẽt si vidua est ⁊ paup oppressa procedit q non subest ecclie pncipalr: sed sub iudicio regio: sine sui ordinarij. xxiij. questione. v. regnũ. ij. q. iij. ab imperatoribus: ⁊ C. qñ imperator: inter pupi. l. vna: secundario ad ecclesias. xxiij. questione. v. administratores: vl negligente seculari: vt in. c. licet: ⁊ in. c. ex tenore. ¶ Aduerte tamẽ ad vnum: quia dubium est an si delegetur causa pncipaliter inter laicos: an delegatio sit nulla: ita q recõualescit postea negligẽte seculari an vo annullãdata q seculari negligẽte sine alia interpretatiõe possit procedi virtute illarum lrarũ sũt opi. in. d. c. ex tenore: ⁊ lz quas ẽt hic recitat Inno. Quidã dicunt q lre nõ valent nisi prius cõstet de negligẽtia: ⁊ postea impetretur. Aliq̃. cõis opi. si impetrate sunt lre a nõ miserabili persona nõ valent ipso iure: nisi pcedat negligentia. Si a miserabili psona tunc stant in suspẽso: vt si scilicet an hoc voluerit agere. s. iudex an nõ: vt si sit negligẽs: reassumat vi primi Rpti iurisdictionẽ: alo nõ: ⁊ hec ẽ opi. cõis. ¶ Scõo casu qñ miserabilis psona est paup: ⁊ tũc pncipalr subiecta est eccle: vt hic a cõtrario. ¶ Tertius casus qñ est miserabilis. s. qñ paup oppressa: qz spoliata: ⁊ sic aliqõ delictum q̃ eam erit cõmissum: ⁊ tũc bene pncipaliter est ecclesie subiecta: ⁊ hic est casus in dicto. c. ex parte B. in glo. fi. ¶ Tu dic q si psona est miserabilis ⁊ oppressa: vel miserabilis ⁊ paup de hac imediate cognoscit ecclesia: vt hic. Idem si sit miserabilis ⁊ oppressa: vt in. c. ex pte B. de fo. compe. aliter nõ nisi in subsidiũ negligẽtie secularis. vt in. c. ex tenore. j. de fo. cõpe. Si est miserabilis tñ tunc in hoc est dria inter miserabilem: ⁊ nõ miserabilem: qz lz in vtraq; in psequẽtiam detur potestas ecclesiastico iudici psequẽtiam datur tñ in miserabili imediate quocũq; suo iudice negligẽte: vt hic: sed in non miserabili demũ oĩbus suplorib⁹ negligẽtib⁹: vt in dicto. c. licz: ⁊ dixit hic Inn. ¶ Item est alia differẽtia: qz in nõ miserabili impetratio delegati ab ecclia est ipso iure nulla fm opi. Inno. de qua in. c. ex tenore que nõ tenet ibi p Hosti. ⁊ ideo dic q dria est: qz vbi impetratio fit q̃ miserabiles nõ valet: nisi fiat mẽtio de ipsius qualitate: vt. C. quãdo imperator inter pu. ⁊ vidu. l. vnica: qõ non est vbi fit impetratio contra non miserabilem: nec cõualescit negligẽte iudice seculari: qz in tali ecclesia bz habitũ cõditionalem iurisdictionis si negligat secularis: de foro cõpe. ex tenore: sed in miserabili valet impetratio: sed est in pendẽti si secularis vult procedere nõ vz impetratio: alias vz: nõ qz in miserabili ecclesia bz habitum purum ⁊ exercitiũ tñ conditionatum: ideo valent lre habitus: lz suspẽdat exercitiũ. ¶ Circa materiaz huius gl. oportet hic aliqua examinare dicta Inno. quid si ad req-

fitionem ecclesiastici iudicis: iudex secularis poterit an poterit iudex ecclesiasticus cōpellere ipm: vt breuiores det dilationes: dic q nō: qz ex quo iudex secularis icepit: iurisdictio est deuoluta ad secularē. Ālī ecclesiastic⁹ est puat⁹ pōt tñ statuere terminū illis ad procedēdū: z inchoandū p cessu. J. q. ſi. sint le. cām latoꝛ: de reſti. ſpo. frequēs: ad b. J. c. ſuſpitiōis: z vī cōſtare tales negligētes ſi eſt notoziuſ: vel notoria iniuſticia: vel ſi reqſitus exp̄ſſe dicat ſe iuſticiā nō exhibituꝝ vel poſt ſtatutū tps nō exhiber. ¶ Sed opponit: ſi eccl̄ia p miſerabili pſona: audit negligētez ſeculari ſuo iudice: nulla ſpalitas erit i miſerabili pſona: qz ēt p nō miſerabili iudice negligēte audit eccl̄ia de fo. cōpe. ly: z. c. ex tenore. Rñdeo ſpāle eſt in hoc q querimoniā qñq; ſimpliciter audit qñ ſunt miſerabiles z oppreſſe. Item immediate audit eas: cum ſui iudices negligunt facere iuſticiaꝫ: ly ſuperiozes iudicum non ſūt reqſiti: quod ſecus eſt vbi negligit ſecularis in non miſerabili: qz eccl̄ia nō aditur niſi ſuperioꝛ qcūq; ſit reqſitus: vt dicta decre. ly: ſic intellige. c. ex tenore: z hoc ne diu p iuſticia laborent: ly qdam ꝯ z male. ¶ Quero qñ dicātur pauperes z miſerabiles perſone vt ſic poſſit agi corā eccl̄ia: dic q iudicabūtur paupes habito reſpectu ad ea que poſſidēt: z ly ſint pauperes ſi magnas hēditates: vel caſtra petāt: ſic eni nō venit ad eccleſiaſticum iudicem: qz nō agitur de modica re ſed magna. ¶ Quero q̄ ſunt miſerabiles pſone. Rñdeo peregrini: z bi ſunt de foro eccl̄ie: quo ad res quas ferunt z iniurias z ꝯctus q in pegrinatiōe fiunt. xxiij. q. iij. ſi quis romipetas: z. c. ſequēti. Mercatores ſi in tholoneio grauarent: vt ibi z. lxxxvij. di. eos qui: liberi ab eccl̄ia manumiſſi: vel eccl̄ie cōmendati: vel fugiētes ad eccl̄iam. lxxxvij. di. eos penitētes. xi. q. i. aliud: officiales eccleſie: ruſtici eccleſie: z filij vxores liberti: z ſeruiētes. xij. q. ij. eccleſiaſticaꝝ pupilli orphani: ſed in his de mū negligente iudice ſeculari: ſicut dicitur in vidue. lxxvij. di. deſoletur ſenex. lxxxvij. di. liberti: expoſiti. lxxxvij. di. c. vltimo: cecī: z mutilati membris captiui leproſi: z debiles diuerſo morbo fatigati. C. qñ imp. inter pu. z vidu. l. j. de cenſi. ly. C. de epiſ. audi. iudices: tñ p maiozi parte eccl̄ia inter tales non cognoſcet: niſi in defectuꝫ iudicis ſecularis. J. de fo. compe. ex tenore: z tales conuēti non poſſunt declinare iuriſdictionez iudicis ſecularis: liceꝫ ab eis poſſent ad eccl̄iam appellare. Si grauētur vel aduerſarios p ſimplicem q̄rimoniam cōuenire. lxxxvij. di. libertos. §. libertis: qđ non placet Inno. quo ad appellationem: qz ſm ius ciuile gradatim faciēda eſt appellatio ad p̄mū. iij. q. vj. anteriozē. ¶ Quero an pupilli orphani z vidue bēant aliō priuilegiū: dic q ſic: qz vidue pupilli z oēs miſerabiles pſone p̄nt alios trahere ad curiā imperatoꝛis z ſi aliqđ Rptum impetrāt ꝯ eos: niſi expreſſe de eoꝝ miſeria mētionē faciat: nō valet. C. qñ impera. inter pu. z vi. l. j. ¶ Pro ſcōa glo. op. q iudices male pronūciauerūt ſe incōpetētes: z ſic non ſint puati iuriſdictiōe: qz ly nō haberēt iuriſdictionē p̄ncipalr bēant tñ accēſſorie: vt inf̄ctum negligēte ſeculari: de fo. cōpe. ly: z ex tenore: ergo nō ſimplr: ſed ſi iudex ſecularis cognoſceret debuerūt ſe pnūciare incōpetētes gl. faceſ q male pnūciauerūt: ſed nihilhominus ſiſa valuit: z eos puauit iuriſdictiōe: z p tanto ipſam tanq̄ cēſt puati ex ſiſa: ly iniuſta reaſſumere nō potuerunt: put hic p̄z: z cōſenſus p̄tiū. Quia p̄ſenſus ptiū nō pōt facere iudicem: qui nō eſt. Sed ꝯtra iſta pnūciatio fuit interlocutoria: ergo ipſam pōt renocare. ff. de re iudi. qđ iuſſit de appellatione cum ceſſante. Sol. quedam ſunt ſiue que poſt pronūciatiōez nō admittūt iudicio offiñ: nec poteſtatem: z tales habēt vim diffinitiuaꝫ: z nō poſſunt renocari cōtrario imperio: qz nō durant vt bic quedaꝫ ſūt ſiue: que habēt poſt ſe p̄tātem z effectum: z officium iudicis: z tales poſſunt renocari: vt in p̄tanto: vel dic q ſi hec vidua ſciēter impetrauit: fraudulēter exp̄mēdo ſe pauperem recte pnūciauerūt: qz tūc nō valēt litere etiam vt procedatur in forma cōmuni: z ſic vt procedatur in ſubſidium. Si impetrauit ex ſimplicitate: procedit quod eſt dcm: qz tunc littere bene valebāt in ſubſidiū: de Rptis ſup ſſis: ſed ea ꝫ pdiderunt ſic pronūciando: nec ob. de prebē. dilectus. iij. qz ibi p̄cedit virtute ſecūdi mandati: qz forte fuerat appellatum ab illa pronunciatōe: z dant doc. exemplū qñ dicat impetraſſe z expreſſiſſe: ſe pauperem ex ſimplicitate quando p̄curatoꝛ dñe qui per ignorātiam: vel ſaltem ignorāte dña: ipſam pauperem expreſſit. ¶ Scōo op. de. c. ſup litteris: q bi bñ pronūciauerūt: qz littere ſunt ſurrepticie: ex quo falſum expreſſum eſt: q ſit paup: z ſic ēt negligēte ſeculari iudice: procedi nō poſſit: cuius cōtrarium ſentit tex. So. ſi ex certa ſcīētia mulier ſe dixiſſet pauperem: z dolose per ipſas litteras etiam negligēte iudice ſeculari: procedere nō potuiſſent: vt p̄z ibi: ſed hic p ſimplicitatem: qz mulier excuſatur a tali erroꝛe iuris. ¶ Dicit Ab. q per ignorantiā z exemplificat in muliere p procuratorē impetrātes hoc exp̄mēre ipſo vel ipſa: ſaltem ignorāte. ¶ Ho. gl. q ſſe impetrate a miſerabili pſona p̄ncipalr ad iudicē eccleſiaſticum nō ſūt nulle: ſed in pendēti pp negligētiam iudicis ſecularis. ¶ Pro glo. ſuper vbo infra terminū. Op. q poſſit redire ad iudicem cāe infra terminū cōpromiſſi ff. de arbitrio. l. ſed ſi in ſeruū in ſi. ſo. vez eſt: ſi pena cōmittitur: dic q ibi in ordinario cuius iuriſdictio durabat hic in delegato cuius iuriſdictio expirauerat p pronūciationez: nā nō extinguit iuriſdictio ex cōpromiſſo: ly p̄mum cōpromiſſum expiraſſet p ſcēm: z iō puto: q ſi hic iſti delegati ſe nō pnūciaſſent incōpetēteꝫ: iterato poſſent de cā cognoſcere: an arbiter negligēs p̄cedere poſſet cōpelli ad procedēdum poſt terminū: dic q ſic: ex quo erāt negligētes. ff. ō arbitrio. l. iij. §. j. imo z ſi partes vellēt iterato in eūz compromittere finito termino: compellerētur. ff. de arbitris. l. ſi cum dies. j. Rnſo. ¶ Glo. vltima qd ſi pena eſſet appoſita in cōpromiſſo: an mulier nō volēs reuerti ad iudicem puniat illa pena: dic q aut p̄miſerūt reuerti ad p̄mos: tūc ꝯ iudices: z ſic cōtemplatiōe iuriſdictionis: z tūc ſi ſūt ordinarij: valet promiſſio dicit tñ pbr. q penitere pōt ante lit. cōte. ff. de iuriſ. om. iu. l. ſi cōuenerit: quod eſt falſum: qz pactū valet: licet iuriſdictio non prorogetur: vt ibi no. z ō iudi. c. primo: ſi ſunt delegati non valet p̄ncipale pactum: qz non poſſunt dare iuriſdictionem nec acceſſorium reſpectu pene: vt no. de precarijs. c. ij. Si in eos deberet reuerti tanq̄ compromiſſarios: bñ cōmitteret pena in dubio decidit hic tex. q rōne iuriſdictionis p̄cedētis videtur ad eos voluiſſe tanq̄ iudices venire rōne p̄cedētis iuriſdictiōis: z maxime ſi vtātur verbo redire: vel ad eorum iudicis examen: q no. Item q non valet p̄miſſio pene: qua qđ ſe obligat ad ſtandum iudicio alicuius tanq̄ iudicis: vbi iudex non eſt nec fieri pōt ptium conſenſu. ¶ Poſt glo. op. q pacto puatoꝛ tribuat iuriſdictio. C. de pactis: ſi qđ in conſcribēdo: vbi ſi qs p̄mittit ſub certo iudice rñdere tenetur pacto obedire: z non pōt iudicem declinare. Quidam dicūt q illa lex ly locū in pacto inſcript. ly in pacto ſiñ ſcripti: ly ſo. reprobat: qz ſcriptura nō fortificat vīz pactū: qz inducit ad p̄bandū nō ad fortificādum. ff. de pact. l. pactū. ¶ Alij q illa lex in reo hic in actore truffe ſunt veritas ē qđ ibi loqtur in p̄mittēte de rñdendo coram iudice: alias competēti: quo caſu ſuppoſita iuriſdictiōe pactum de rñdendo ordinatū ad prorogādum cum hic nō poſſit ſuppoſita iuriſdictiōe ordinat ad nō declinādum. nam ibi in ſcolare q̄ ly treꝫ iudices rectorē ep̄m z magiſtruꝫ ſi pacīſcat de rñdendo ſub vno illud pactū operat renūciationē poteſtatis declinādi: ſed nō eſt ſic in pacto de prorogādo: quo caſu ſi iuriſdictio eſt prorogabilis ꝑ pactū: ſed nō inducit prorogatio: ſi eſt improrogabilis: vt hic nec ex pacto obligant q̄ſi ſit impoſſibile: nec ēt iuriſdictio prorogat: ſic loqtur hic. Nō qz pactū de nō declinādo ſit cū pre z ordinat ad tollēdū ius in pre: quod tollere pōt. ſ. pote-

statem declinádi:sed pactum de prorogando nó ordinat ad tollendum ius in pte:sed ad creádum in iudice:qó fieri non pót nisi p pactum ad hoc ordinatú:et iurisdictionales gestum cũ iudice. ¶ Per hoc infero q si esset pactũ coram iudice cum hoc fiat vt iurisdictionale ad iurisdictóes progandá q progabis:ad hoc ter.l.c.p.e.g.qó intellige: vbi iurisdictio est progabilis:et ad b.l.ó iudi.c.j. ¶ Per hoc infero q si uellet rúdere q p hoc non esset progata hic iurisdictio fateor q posset agi vi pacti:et si esset iudex non ageret de iure ciuili:sic de iure canonico:si esset vestitum ageret ad interesse:et si teneres q ex iuraméto posset agi páse ad facz posset cópelli ad progádum:hz p B nó esset progata:p hoc infert q si aliqs facta promissione de soluéndo in certo loco cũ p hoc esset tam ibi iurisdictio originata róne fori ꝓpetui.ff.de ac.et ob.l.ꝓfisse:q per B posset ibi cóueniri et pactũ ordinaret ad nó declinándz q ibi posset conueniri:sic no. Bar.in.l.licium.ff.de admi.tut.et in.d.l.si qs in ꝓscribéndo.Sic ergo ad cótra.p pnũciatóes fa per incompetétia illius non erant iudices et pactum inter a cópromissum non poterat illos facere iudices si alias non erant ordinarij fuit:et dato q essent ordinarij nó inualesceret qn ipsi pmitténdo nitebant redire iurisdictioni delegati que erat extincta:et sic grauati:vel nitebant ex forma cópromissi redire sicut erat de iure. Anto. Bu.

Uspitionis.

Arbitri electi ad cám recusatóis assignát recusanti terminũ ad pbandũ delegatus tñ q recusat cogit arbitros si discordant cõuenire:et cám suspitióis diffinire.b.d.Scda ibi ab ipso. ¶ No.pmo q exceptio recusatóis est proponéda coram iudice qui recusatur. ¶ No.secũdo q infertur quasi iniuria iudici qui recusatur et per hoc puocatur quis in iram. ¶ No.tñ.q ad illuz spectat statuere terminũ ad pbándũ corá quo est pbatio facienda.i.q iup pbato bz diffinire:et nó ad aliũ. ¶ No.q̃rto q recusato iudice eligéndi sũt arbitri q de cá cognoscát recusatóis. ¶ No.q̃nto q cui cómitti iurisdictio ois sine qbus iurisdictio explicari nó potest vident cómissa cócor.ẽ.c.sane. ¶ No.sexto de victione cõ.quid importet:qz ptinet ois que ptinent ad actum: et dispositioné circa q̃ pferi. ¶ No.septimo q in pluribus arbitris iuris valet factũ a maiori pte. ¶ No.puidé dum ne ꝓtextu articuli recusationis pncipale negocium prorogetur. ¶ No.q ad iudicem recusatum spectat cópellere arbitros:vt eligát:vel cócordét:et sic no.q ppter solaz ꝓpositioné recusationis nó extinguit iurisdictio iudicj delegati. ¶ Op.q cuz recusat delegatus nó debeat accedi ad arbitros:pót enim p se ipsuz cognoscere:an sua sit iurisdictio.ff.de iudi.l.si qs ex aliena de ℞ptis sup his.So.regulariter cognoscit:sed cũ vertit aliqó suum interesse vel cum surgit ꝓsumptio q̃ cum nó cognoscit.ẽ.c.cuz sup.surgit aũt suspitio:qz vellet se defendere a suspitióe. ¶ Op. ad idem q potius adeat ordinarius:vel alter códelegatus.l.c.si q̃ vnũ.li.vi.So.hec p illaz distinguit:et dic vt ibi dic enĩ logt qñ est vnicus et pape.Sed delegatus ordinarij coram ordinario recusat.i.cã recusatióis agit:vel si sũt plures ꝓdelegati coram ꝓsocio:de quo ibi. ¶ Oppo.ad idem de.c.Secũdo reqris.l.de ap.vbi cã recusationis proponit corá recusato:sed hoc nó negat hic:vñ hic p illam: sed solum disponit de probatióe facienda coram arbitris. ¶ Op.q non sit locus talibus arbitris cõ.vt in margine alterius qnterni. ¶ Uenio ad glo.pmo quero cum glo. i.qualis dz eẽ cã suspitióis:dicit talis q si esset pbata:deberet legitima reputari:sicut in appellatióe de ap.vt debi tus:allegat de ap.cũ spãli:et idem ibi no.in.illj.gl. ¶ Secũdo op.cũ glo.ij.q iudex nó debeat moueri:si recusatur qz recusans vtit iure suo de elec.cũ eccla. Sol.de iure nó dz moueri:qz nó fit ei iniuria:sed refert se ad id qó ꝓtingit de facto:q mouet:iz hoc facere nó deberet. Non tñ dic glo.sufficiens est hec cã ad recusandum cum habeat iurisdictionem cessante probatione suspitionis.ff.apud eum a quo appella.l.ij. ¶ Quero cum glo.que est sup vbo ois. an tales arbitri possint cobercere:et possint compelliere testes:et impedientes punire:dic q sic:qz habent iurisdictionẽ:vt hic p3. ¶ Quero ad quem appellabit ab istis arbitris dic q appellabitur ad papám:ró qz nisi pte isti habẽt iurisdictionẽ:et papa est supra me:ergo ad ipm appellat: facit bodie.e.ti.ab arbitris.li.vj. ¶ Quero in ver.sed qd an possint cõpelli ad arbitriũ suscipiẽdum arbitri: videt q non.ff.de arbitris.l.j.qz res est libera:dic ꝯ fm gl.qz tenentur in vtute obediẽtie districto pape mandato.Joe ap. cum spãli:et si iudex ordinarius recusatur compellet eos:si delegatus idem:non obstãte eo q recusatus est:alias iudicium non posset expediri:nec isti ꝓprie sunt arbitri:et per hoc videtur ad ꝯunum fm formá banc arbitrorum:qz eliguntur tanq̃ arbitri:hoc p3 qz alij arbitri nullã cohertionem habent:sed tantum metu pene eorum inie statur.C.ó arbitris.l.j.nisi emologatione:vel tacito lapsu.x.dierũ cófirmet:vt no.in.l.pe.C.de arbitris. ¶ Quero cum co.gl. in ver.et iurisdictio:qualis est iurisdictio istoz arbitrorum. glo.dicit q est iurisdictio ordinaria:qz fit p viam electióis plurũ. ¶ Item qz fit et cõfirmat legis auctoritate:primum p3 exercitus eligit imperatoꝛ q bz iurisdictionẽ ordinariã p cap.vi.legimus:et.l.mádatã cõfirmat iurisdictionẽ ff.de iurisd.om.iudi.l.i et qz. ¶ No.ex ista glo.duplicé modum p quẽ trásfert iurisdictio ordinaria. Primus modus quando trásfert p viam electionis vniuersitatis. Uñ si vniuersitas eligit rectorem ille bz iurisdictiónem.Secũdo mó qñ immediate p viam legis datur alicui ptás:aut dat ab homine lege cõfirmáte: facit quod habet in.d.l.i et quia:et qó no. in.l.ambitiosa:de decre.ab ordine faciẽdis. Idem no.gl. I.c.p.e.g. Idem Inno.de ℞ptis pastoralis:de iudi.cete rum:et c.ab ecclesiarum:de offi.ordi.et ibi vicam plenius: ideo si p viam statuti dant antiani ptátem alicui aliqd p bono publico exercẽdi talis dr bñe iurisdictionem. Idem si simpliciter dant ei ptátem vsũ eligẽdi:et postea statuto cõsilio cõfirmát electionẽ:vide glo.ne prelati vices suas.c. ij.Host.fuit in opi.q isti essent delegati:et ducunt delegati pmi delegátis:alle.C.de iudicijs optimum qó sit truffa fm istã opi.deberẽt bñe q̃litates:de ℞ptis statutum.§.j. qó non est dicendũ:et non seruat:et no.glo.q tales arbitri qui cõfirmant inter absentes dicũtur habere ordinariam. ¶ Op.cum glo.in ver.ex eo.dicit hic q omnia ad articulum recusationis spectãtia expediunt ipsi arbitri contra: quia imo expedit ẽt ipse delegatus qui statuit terminum ad cám finiendá ó ap.legitima. Sol.dicit gl.pódera tria iura fm antiqua poterat statuere terminũ ad cám finiẽdá fm hoc ius hoc facit ala fuit ei veritũ postea est reductum hoc ius ad ius antiquũ truffa est iudex recusatus terminũ ad cám finiẽdam pót statuere:vt ibi terminũ ad pbandũ nó ró:qz pbatio est faciẽda corá arbitris:et ad eos spectat statuere terminũ:sed terminus ad finiẽdũ statuit ipse arbitris.vñ p delegatũ statuit:qz hoc ad eos non spectat:vt legem sibi imponát. ¶ Pro gl.cogẽdi op.q nó possint compelliere:vt ꝓcordẽt iudices recusati:qz eoꝛ iurisdictio est suspẽsa:sicut dicimus in appellatione. Item pendente dilatióe iudicio officiũ conquiescit.C.de dila.sine para.Jó ap.significante ó ℞ptis pastoralis in fi.dic q hoc pmitti tur iudici in odium illoꝛ q nolunt concordare:et ne culpa eorum contingat negocium prorogari:et ita eoꝛ malicia cohercẽdaꝛ iudex se intromittere nó pót circa pncipale cũ iurisdictio sit suspẽsa:vt dixi. Tu dic q qcqd imbaret hosti.q iurisdictio est suspẽsa iudicio delegati per recusationem quo ad ptes non quo ad iudicem q non expedit articuluz recusatóis:et ró assignat in textu.et si dicat q̃re suspẽdit appellatio:ẽr quo ad iudicẽ:dico qz appellatio deuolui tur ad superiorez:hic ad non superiorẽ et iurisdictio potestate da-

tur in iudices arbitros iurisdictio: vt negocium bẽat finẽ. r ideo dicit hic Inno. q̃ si aliqua pars sit cõtumax in aliquo actu: vel articulo coꝝ arbitrio: per hoc non reassumit iurisdictionẽ iudex delegatus: nisi totus labat terminus p eum arbitro assignatus: alias. decre. cũ spãli. de ap. de cle. cõmissa. li. vj. ¶ Quero cũ. e. gl. ibi: sed qd erit quid si arbitri simul non cõuenũt maliciose: vt sic negociũ proget dic q̃ poterit eos compellere vt procedãt ne diutius negocium differat alias constitutio esset iniqua: q̃ daret cã litibus quibus est obuiandũ ẽ. dic q̃ hodie est casus q̃ patet de ap. legitima. ¶ Op. post glo. q̃ ad iudicem recusatum spectet cognoscere: an sua sit iurisdictio de ℞pti sup litteris. So. verũ est alias pót etiam recusare: q̃ tũc nõ sic afficit: sicut qñ recusat: vel dic q̃ ibi qñ opponitur exceptio ꝓcludens ad exercitiũ pncipalis iudicij: secus si concernat pncipale: r incidẽs: an aũt eligant arbitri qñ opponitur excõicatio: vide de exceptionibus pis. li. vj. sup verbo iudex: r hoc tene: q̃cd laboret glo. de app. solicitudinem. ¶ Quero an tales arbitri possent eẽ laici: dic q̃ nõ de ap. legitima in gl. iij. li. vj. Quero an debeat eos compellere ad cõcordiã. sine sint discordes in sniã lata: sine inferẽda dic q̃ non illa cã: sed solum qñ inferẽda: q̃ tunc recurrit ad superiorem. ff. de re iudi. l. iudices: vnde dic Host. q̃ discordes erant: q̃ vnus dicebat cãm suspitionis probatam alius non probatã. Guil. dicit q̃ ẽt si sint discordes: in tam lata possunt compelli ad cõcordiam p iudicem delegatum: de quo in spe. de recusa. §. viii. v. qd si arbiter diuersos: r versi. seq. ¶ Op. i eo q̃ dicat rex. q̃ discordãtibus arbitris: tertius est assumẽdus: cõtra: imo potius debet esse locus remedij. c. fi. de re iudi. vbi dicitur q̃ neutra sniã tenet. Sol. capitulum finale logitur de arbitris cõpromissarijs: hic aũt de arbitris iuris: vel ibi. qñ discordant in sniã lata sup pncipali: hic aũt super certo articulo cause. s. sup recusatione. ¶ Quero an duo arbitri pñt etiã tertio absente dicat Inno. q̃ sic: q̃ in talibus arbitris subiungit clausula q̃ si nõ ocurrat: hoc hodie ẽt in arbitris aliis tene quod habes de arbi. c. vnd. lib. vj. ¶ Quero qualiter sint cogendi die censura ecclẽstica. j. de v. fi. q̃renti. xxxiij. dist. quorũdam vel mulcta inducta. ff. fi quo iur. vi. nõ obtẽ. l. j. vel capnone pignoris mitti. de fãtida. turo. §. fi. Anto.

Et. G. Delegata iurisdictio ad pso-
nas in ℞pto nõ expssas ẽt ꝺ ex
presso ptium cõsensu progari non pót. Cõis
diuisio. Secũda ibi quas huius. ¶ Ho. primo non sufficere pmissionem implerimisi in mõ r cũ circũstantijs dicti r loci impleat: r sic pmissio ꝺz in loco r termino debito impleri: r sic non sufficit simplr factum impletũ nisi cum circũstantijs ad vnguem ponderatis impleatur. ¶ Ho. secũdo de verbo cõcessum: q̃ hoc verbũ cõcedo ẽt pót: iz impropie referri ad mutuũ de cuius natura trãsferatur dominium: r sic verbũ concedo qñq̃ est aptum notare dominij trãslationẽz: de quo ff. ꝺ dona. l. fi. ¶ Ho. tertio q̃ pót se quis obligare ad penã excõicationis ex cõuentione iudicialiter facta: r ad penã interdicti in causam cõtumacie: r sic nuda cõuentio non est sufficiens ad iusticiam excõicationis: sed oportet q̃ cõcurrat vestimentum cause aptum ad partum sniæ. ¶ Ho. q̃ talis obligatio meretur executionem: sicut sniæ: r ꝓceptũ iudicialr fcm: ad hoc de offi. ordi. ad reprimendã. j. de senten. excõ. per tuas: cum si. ꝺ. c. prudentiã §. sexta. Et aduerte: q̃ etiam delegatus vt hanc posse exequi obligationẽ: qñ ordinat in finem executionis eius: quod pncipalr est cõmissum ad idem in. d. §. sexta: ad hoc. j. de accu. veniens: r p hoc non ob. quod scribitur ꝺ. c. fi qñ: per Inno. ¶ Ho. quarto q̃ excõmunicatio ppie refertur ad psonam. Interdictus autem ad terrã. ¶ Ho. quinto delegatum iurisdictioni presse: iz ipse non habeat in ppria psona radicatam: de offi. dele. cõmis. li. vj. ¶ Ho. sexto q̃ iurisdictio delegata non ẽt proga-

bilis: nec extendibilis ad aliam psonam quã in ℞pto cõprehensam. ¶ Ho. vltimo q̃ defectus pati in agẽte reddit semp qõ agitur funditus nullũ: ad hoc de iudi. at si clerici. ꝺ. de pse. ad nostram cũ fi. Item no. q̃ iurisdictio delegata ex cõcursu ordinarie non efficitur melioris vtutis. r sic nõ mutatur ex ordinaria: vide Inno. in. c. cuz ex officij de pscrip. ¶ Tempore lecture istu ordinẽ obseruauit: q̃ p̃ notabilia usq̃ ad. B. r recitauit vsq̃ ad. L. ¶ In hac decre. habem⁹ tria pncipalr. Primo mutuũ sup quo r ei⁹ circũstantijs erat inter pncipalr impetrãtes questio. Secundo progãtis obligationẽ ad penã. Tertio declaratio nem inualiditatis progationis. Videamus aliqua circa ista tria. ¶ Ad pmũ q̃ro cũ gl. ad declarationẽ petitionis r q̃rele hic date sup mutuo: quare ponderet hic libellus mutuũ non solutũ debito loco r termino: dicit glo. q̃ nõ est: q̃ magnus est effectus cõuentionis de loco: hoc concurrẽte: q̃ ibi q̃stus soluta nõ sit: vbi solui ꝺz: siue contingat facto debitoris: siue facto creditoris: quia alibi exigit: habet nõ interesse: vt in tñ dãnetur quilibet q̃stum interest vtriusq̃ in loco debito solutũ esse: vt si stet per creditorem bẽatur nõ interesse debitoris: r ecõuerso: bñ. n. nõ interesse vtriusq̃: ar. ff. e. l. ij. fi de eo q̃ cer. lo. dicit glo. r. C. e. l. j. dic Jo. an. q̃ volut allegare. l. j. C. de sen. q̃ pro eo q̃ interest nõ dicit bñ: imo allegat ti. q̃ est in codice: vbi conuenit quis certo loco dare pmisit ponit materia huius ti. ¶ Qualr aũt habeat: nõ dãn: r Incri in hoc interesse q̃ venit officio iudicis: r quare tale remediũ sit adinuẽtum: no. in. l. iij. §. pe. r fi. r. l. fe. ff. de eo q̃ certo loco. ¶ Quod vt intelligas aduertendũ est: q̃ ꝺctuo mutui est stricti iuris: vñ in eo venit demũ qõ expressum: r oẽ ommissuz habet pro ommisso: sicut dicimus in ꝺctu cõpromissi: vt. j. de arb. cum dilectus. vñ ex natura mutui nõ venit interesse extrinsecus: q̃ nõ solutum in loco debito: q̃ mutuum datur solum ad id qõ de meo factum est tuũ: sed si adiciet locus pretor pp locũ dat actori q̃litatem quãdam r prestat sibi officium quoddam mercenarium: r actio appellat que puo erat certi cõdicio ex mutuo specialis: nam in ꝺctibus stricti iuris: vbi certum petitur dat certi conditio gñalis: sed in mutuo dat specialis ex mutuo. ff. fi cer. pe. l. certi cõditio: que propter adiectionem loci arbitraria efficitur: r ad eam cõperit officium: r iudicis arbitrium ad extimandũ interesse ꝓpter locum ex mora non soluẽdi in loco non debito: r hec qualitas nõ est necessaria in obligatiõib⁹ bone fidei: q̃ in illis venit ẽt extrinsecus qõ equũ est venire: iz nõ fit de eo expsse actum. ff. de eo q̃ certo loco. l. j. ij. r. iij. p totuz: r in. l. in bone fidei. Adiecto ergo loco in ꝺctu mutui vt alio stricti iuris: vm veram opi. aut stat per debitorem: r dubitat an veniat interesse actoris: r certum q̃ sic: vt in iuribus hic allegatis: aut dubitat qñ stat p actorem: quominus solutio fiat in loco vbi solui ꝺz: r adhuc certum est q̃ venit interesse rei: q̃ vtilitatem vtriusq̃ continet: aut dubitat de rei interesse: qñ stat per reuz. an veniat interesse rei: r tunc adhuc habetur ratio interesse loci illius: vt ꝑz in. l. ij. §. nunc ꝺ officio: r ibi no. ff. e. ¶ Hec materia periculosa est r fortis r mere legalis: sufficit remittere ad ti. ff. de eo q̃ cer. lo. r ad. l. pmã. C. vbi r in quo loco: r q̃liter expediat iudicis officiũ. quo bẽatur nõ solũ dãnu sed ẽt lucrum: r qualiter hoc remedium sit inuentum: legitur de eo q̃ certo loco. l. iij. §. pe. r viti. r. l. ij. r hec in pñti sufficiant de primo. ¶ Ad secundo ad vm quod rangitur cum glo. que est sup vbo pmittere: hic apparet ptem se obligare ad penam excõicationis vbi non soluat. Imensem. ¶ Quero primo an possit se obligare ad penã excõicationis si non soluat infra terminum. l. fm formã phili. c. sacro de sen. excõ. vt possit excõicari absq̃ solẽnitate debita ãmonitionis. ¶ Dio. sup verbo sniæ iz q̃ sic: sed occurrit dubium an possit se obligare Host. q̃ nõ: allt de so. compe. si obligenti cuz cõcor. facit qõ no. in. c. de causis. ꝺ. c. ti. r rõ: q̃ sniæ censure debet ferri

ꝫ contumacem.xi.q.iij.nemo.imo plus dicit Inno.excó-
cationem vel interdictum nunqꝫ posse venire in pactum
vel conuẽtionem:vt sine cãe cognitione ꝛ contumacia sen
tencia excõicatiõis ferat:ꝛ sic quantũcũqꝫ paro ꝑ pactũ
se obliget ad censuram nõ põt ea ligari si non erit contu-
max:ꝛ sic vt ꝙ actuo citationis non possit aperte remitti
vt ea non facta valeat sñia ex eo quod bene no. ¶ Secũ-
do quero cum Inno.an indistincte possit se quis obligare
ad penam excõicationis:si non soluerit ℔.mensem:dic aut
hec obligatio fit cora iudice cuius iurisdictio nõ est ꝛ non
arctat vt hic:aut iurisdictio eius è progabilis:ꝛ tũc aduer
te ad duos casus ꝓncipales:ꝛ casus non dz dubium:vt pa
ter in.c.nostro:aut fit coram iudice cuius iurisdictio est ꝓ-
rogabilis:ꝛ tunc ꝓmus qd de excõicatione ferenda si nõ
soluerit ℔.mensem.Scõs qd de lata si nõ soluerit ℔.mensẽ
an ꝓmo casu indistincte instãte mẽse sit ꝓmulganda. Scõs
casu qd si lata est:an idistincte instãte mẽse liget. Ad pri-
mũ dic ꝙ qñqꝫ vꝫ soluere ℔.mẽsem ꝛ instãte mense. Qñqꝫ
cõsentit ꝙ vt excõicetur ꝛ soluere nõ vꝫ infra mensem:nec
instante mẽse:qñqꝫ consentit quia vt excõicetur ꝛ soluere
valet ℔.mensem:sed non valet instante mense. ¶ Primo
casu qñqꝫ cõsentit:vt excõicetur ꝛ soluere potest ℔.mensẽ
ꝛ instante mense:ꝛ valet obligatio:ꝛ põt ligari ꝑ sñiam in
stante mẽse:qꝛ ex quo adest cõtumacia adest cã iusta excõ
municationis.xi.q.iij.nemo.ff.de iudi.l.j. ¶ Secũdo cãu
qñ cõsentit:vt indistincte excõicetur:non valẽt eo:nec ℔.
mensem:nec instãte mẽse soluere:ꝛ nõ põt se ad hoc astri-
gere:vt absqꝫ culpa ꝛ cã excõicetur:qꝛ tantũ ꝑ contuma-
cia ꝓmulgande sunt tales sñie.xi.q.iij.nemo. xxx.q.iij.cũ
sacerdos. Item qꝛ tale pactũ dicit turpe:ergo non est ob-
seruandum:ad hoc.ff.de pac.l.si vnus.§.pactꝰ:est aũt tur-
pe:iõ qꝛ cõtingere poterit eũ nõ posse soluere sine sua cul-
pa:qꝛ ꝓp paupertatẽ cõtingentẽ de solu. Q doarduus vel
ꝑter nunciũ missum cũ pecunia qui ageret infideliter ℔.nõ
pigno.significante:ꝛ qꝛ necessaria est monitio que frustra
tur ex quo soluere non vꝫ:de sen.excõ.sacro. ¶ Tertio ca
su qñ ℔.terminũ potuerit soluere:sed instãte termino nõ põt
vt ꝙ possit se sic astringere:ꝛ ꝙ instãte mẽse:ꝫ soluere nõ
valeat possit excõicari:qꝛ pcedẽs culpa facit eum de casu
sequẽti teneri.ff.cõmodati.l.si vt certo.§. iterdũ.ff.loca.l.
videamus.§.sed hoc:ꝛrium tꝫ Inno.qꝛ sine culpa assumẽ
tur ex culpa nõ soluẽdi:demũ instante mẽse:ꝛ que adest ẽm
tpõ sñie:ꝛ ꝫ retro fuerit culpabilis sufficit ꝙ tpe sñie non
sit:nam possibile est ꝙ mẽte libẽter solueret:sed nõ potest:
qꝛ modo non dz ergo tempore sñie sufficit culpam nõ ad-
esse. ¶ Nec ob.simile de actione cõmodati:ꝛ alius qꝛ ibi
suus agẽdi implet ex culpa:qñqꝫ cõmissa:sed excõicatio si-
gnificat ex cõtumacia:ꝛ incorrigibilitate adhĩrẽte ẽm tpõ
ꝓmulgãde sñie:vt ꝓbat ℔.de sen.excõ.sacro:sicut dꝫ in ju-
ramento in litem:vt.d.l.videamus.§.vltimo:ꝛ.l.in actio-
nibus.ff.de in litem iurãdo:nec ob.si dicatur ẽm hoc seqꝛe
tur ꝙ si ꝓmulget excõicatio si nõ soluerit ℔.mẽsem ꝙ dato
ꝙ potuerit ante soluere mõ instante mẽse si nõ possit non
erit excõicatus:qõ falsum vt de ap.põterea de re iudi.ꝙ ad
cõsultationẽ. ¶ Dicit Inno.predicta ꝓcedunt in sentẽ-
tia ferenda:si nõ soluerit ℔.mẽsem in sñia aũt iam lata si nõ
soluerit ℔.mẽsem est aduertẽdum:vt hic est ꝛcõus casus ꝑ
cipalis: dicit Inno.ꝙ similiter in isto qñqꝫ excõicat quia
ꝙ soluere põt ℔.mẽsem:ꝛ instante mense ꝛ planũ ꝙ ligatur
ꝛ fortius ꝫ in ꝓcedenti casu:vt statim videbis. ¶ Qñqꝫ
excõicatus si nõ soluerit ℔.mẽsem est instãte mẽse nõ solu-
do:ꝛ semp fuit ℔.mẽsem hic sunt opi.aliqui dicũt ꝙ non li-
gat instãte mẽse:nisi in termino nõ soluerit:ꝛ potuerit sol-
uere:vel factus fuerit sua culpa nõ soluẽdo ex quo nõ vat
culpa:vel cõtumacia que dz esse cã sñie ꝑ iura ꝑalle.tene-
retur enim si ꝑ culpam suã fuerit factus non soluẽdo:arg.
optimũ.ff.de rap.c.ij.nec ob.ꝙ malefidei possessor tenetur
de interitu.ff.de rei ven.l.item si verberatum.§.si.ff.de leg.

§.l.cum reo.ff.si cer.pe.l.ꝙ te.qꝛ ꝫ teneret ad estimationẽ
rei pemptę ex mora:eo qꝛ in mala fide:non tñ esset ligatus
excõicatione que nõ assumpsit cãm ex illa mora:sed ex il-
la culpa subsẽte tpe sñie:vel ante que unqꝫ est secuta ex
quo fuit sibi impossibile soluere:qꝛ statim facultatibus la-
psus est:ad hoc.ff.de admi.tu.l.ẽt contu.hoc probãt:qa si
stelligeret sñia excõicatoꝛe si non soluerit ℔.mẽsem sive pos
sit sive nõ possit manifestã comprehẽderet sñia iniqtatẽꝫ:
ꝛ sic eẽt nulla.ℑ.de senten.excõ.per tuas.§.c.cum cõtingat
cum si. ¶ Alij indistincte tenẽt talem sñiam ligare.s.sive
sua culpa sit factus nõ soluẽdo sive non:nec ob.si dicũt ꝙ
sic intellecta caderet i sensuꝫ erroneũ:ꝛ sic sñia ẽ nulla:qa
dicit Inno.talis error intellectualis ꝛ cõsecutivus ex sñia
aliqbus extrinsecus cõsideratis non redderet sñiam nul-
lam:qꝛ oportet ꝙ vt reddat nullam ꝙ error sit patẽter ex-
pressus:ita ꝙ videri possit oculo corporali:nõ intellectua
li.ij.q.vj.si sñia:ad hoc.l.j.§.sed ꝛ si legi.ff.de bis que in te
sta.dele.ad hoc clemẽ.eos:de regula.ꝛ in hac opi.residet
Inno.idem Hosti.ꝙ liget:qꝛ hec sñia est medicinalis.ij.q.j.
multi de sentẽ.excõ.cũ medicinalis.li.vj.ꝛ vt cẽsura magꝭ
timeatur:ꝛ in maiori reuerẽtia bẽatur:ꝓpter qõ nec appel
lari põt:ex quo semel ligauit:vt ps.ℑ.de ap.pastoralis. fate
tur tñ ꝙ ista sñia:patefacto ꝙ soluere non potuerat de fa
cili est revocãda:allegat de re iudi.cum Berto Idueserẽ-
do ꝙ si cõstat de mẽte iudicis:ꝙ omni casu voluerit liga-
re ꝓdicti dicant verum ꝙ ligatus est:quo ad ecclesiam : si
constat ꝙ non velit ligare:nisi vbi soluere possit:non erit
ligatus:nec quo ad deum:nec quo ad ecclesiam:si est du-
bium planũ ꝙ quo ad deũ non est ligatus quo ad eccl'as
tatus est excõicato:ꝙ reputet se ligatum:ꝓpter dubium
mẽtis excõicantis. Si tñ agit de alio ꝓcedicto post factũ:
si apte apparet ꝙ soluere non potuerit:nõ intelligo in du-
bio sñiantem voluisse inique sñiare:ꝛ intelligam si nõ sol-
uerit infra mẽsem.s.cum possit:ex quo ꝫ.põt applicari ad
casum iustum:ꝛ iniustum:in dubio ipsam applicarẽ ad ca-
sum iustum:ꝛ ita mihi vt in doctꝫ ẽt Spe.in ti.de citatiõe:
ad fi.ꝛ.sed nunqd de mẽte:allegat.ff.de solu.l.si seruus.ꝛ.ꝑ
quod dicit:ꝙ talis veniẽs non dz satisfacere ꝛ expensis ℔.
de pau.querelã:quod bene no.hic in sñia contra certum:
sed si in genere ꝓmulgatur excõmunicationis sentẽtia cõ
tra non soluentes collectas:vel census:hec excõmunica-
tio in dubio refertur ad soluere valẽtes:qꝛ generalis sñia
ciuili modo est intelligẽda:ei cui:li.vj.de preben.sic dicit
Federicus suo consilio.xcij.ꝛ hoc de isto secundo passu.
¶ Sed op.in sñia cõditionali:subest eadem ratio que in
pacto ẽberet ergo cẽseri turpis:ꝛ nõ tenere sicut ꝛ pactũ
qõ tñ nõ ex:vt ꝓbat:in.c.nostro. Solu.in sñia cõditionali
sñia dicit esse lata tempore conditionis appositę:ꝫ traha
tur ad tpõ adiectuꝫ. Unde non est qd imputet iudici qui
tulit sub conditione:nisi soluerit que conditio bene potuit
apponi:immo est iusta tanqꝫ implicita contumaciam:erit
ergo excõicatus:qꝛ censebit contumax eo ipso ꝙ non pa-
ruit iudici:sed in pacto est secus:qꝛ cum in pacto non fera
tur sñia:nisi ponit terminũ:ex tũc pactũ nõ tetigit cõtuma-
ciam nõ põt ferri sñia:nõ ẽni segtur me obligauit:ꝛ nõ satis
feci:ergo sum contumax cõtumacia vera:contumacia enim
vera est respectu iussus superioris spreti dicto.c.sacro:sed in
sñia ꝓditionali subest contumacia:imputet enim cõdẽna-
to qui debuit ꝓuidere ne casus contingeret ꝛ soluere ꝫ ꝑ
se posset:vñ solum exigit in ꝓdẽnato ꝙ nõ sit negligẽs:ꝫ
ẽt opꝫ eum esse diligẽtẽ in adimplẽdo ꝙ sñia aliter est mã-
datum.ff.de rei ven.l.vtiqꝫ:ideo si modico tempore sit ne-
gligens excõicatio suum sortitur effectum:ad hoc.ff.de ad
mi.tu.l.quotiens.§.j.quasi velit sñia lata si non soluerit in
fra mensem assumitur ex culpa de futuro:ꝛ quelibꝫ culpa
stante stimulo est contumacia contra sñiam:ex quo nõ dũ
lata erat:assumi ergo dz ex ꝓtumacia instante ẽm tempus
sñie:quia nulla adest:ex quo ille soluere nõ potest ad hoc.

ff.q̄ me.cā si cū excep.ℌ.si homo:t.l.se.vbi si condēnatus
sum dare hominē ℑterminum:t homo culpa perierit:vel
aufugerit condēnatus tenet:excōmunicatio tñ non incit
vinculum:nisi a tpe lapsus termini.ff.de ver.ob.l.in illa fz
Jnno.ad hoc de elec.cōmissa.lib.vj. ¶ Et p̄missio con
cludit hic Hosti.q̄ si q̄s vult caute puidere q̄ non solum
dz fieri progatio:vt sntia ferat:si nō soluerit infra mensem:
sed statim p iudicem cōsentiēte:t instante parte progan
te cōsentiat:vt ferat excōicatio si nō soluit infra mēsem:t
tūc nō est necessaria aliqua mētio:q̄ dies tē.de loca.po-
nit:nec valebit appellatio si appellet interiz:q̄ ex quo se
mel ꝓsenserit in alterius ꝓiudicium tē.in regula q̄ semel
cum pcur.t q̄ nō grauat nisi a seipso:vñ nō pōt inde con-
queri de ap.cū speciali.ℌ.porro.Secus si nō ꝓsensisset:qa
tūc posset appellare de ap.p̄terea ſm Hosti.t sic seruatur
ſm Jo.an.de hac materia tangit p glo.ℑ.de testi.cog.pue
nit:t in Spe.de citatione.ℌ.iam nūc videamus de effectu
ver.qd si nō veniēs ad ſi. ¶ Quero tertio cū.e.glo.que é
sup v̄bo pmulgares an possit q̄s se obligare sub pena pdē
di beneficij:dicat glo.q̄ sic allegat.c.cū dilecti.ō.de elect.
t vide tex.ℑ.de falsis.c.ſi.hoc dicunt doc.vez dicit t in.d.c.
dilecti qſi hec obligatio fit coꝝ ꝓpr̄io iudice vel eo cōsen-
tiente:alias fieri nō posset.ō.de renū.īmonet:vel nisi ratā
haberet:vt ēt no.in.d.c.dilecti. ¶ Venio ad tertium.ſ.ō
progatione iurisdictiōis:hic dī q̄ iurisdictio nō est proro
gabilis de psona ad psonam:quā tangit glo.super verbo
iurisdictione:sup verbo prorogare:t sup ver.iurisdictiōi
posse. ¶ Op.q̄ p̄sidentis iurisdictio possit progari:vt.l.
j.t.ij.ff.de iudi.ff.de iuris.om.iud.l.ſi cōuenerit.ō.c.de cāis
.ff.de iudi.l.de q̄ re.ℌ.i.ō.c.cū olim:ſo.iter glo.t doc.tradē
do hāc mām:est aduertēdū:q̄ distinguit progatio multi-
pliciter qñq̄ respectu māe circa quā fit progatio:t sic dī
q̄ qñq̄ fit progatio de psona ad psonā:qñq̄ de loco ad
locū:qñq̄ de re ad rez:qñq̄ de tempore ad tempus:qñq̄
de casu ad casum:distinguit ſo respectu cāe a qua imedia
te surgit progatio:t sic dicimus q̄ duplex est progatio q̄
dam iuris t tacita q̄dam boie t expressa de p̄ma.ō.eo.c.i.
t de mutuis peti.c.j.de ea:ēt habetur ō alie.iudi.mu.cā fa
cta.c.j.de secunda agit hic:t.ō.c.de causis ff.de iudi.l.j.t
ij.de qua habet ēt in.c.ſi.de fo.compe.qñ fit progatio p-
pter fox sortiri:t de hac vltima nihil ad ꝓpositum:q̄ hic
est materia separata:de qua dic:vt.d.c.ſi. Simlr proga-
tio distinguit respectu materie iurisdictionalis.i.iurisdi-
ctionis que ꝓncipalr submittit progatiōi:t est multiplex.
Quedam est iurisdictio ciuilis:quedam criminalis:q̄dam
spūalis:q̄dam pnialis:q̄dam necessaria:q̄dam voluntaria.
Similiter t altero respectu:ēt distinctam dicimus:q̄ alia
est ordinaria:altera est delegata:simlr q̄dam est iurisdi-
ctio:q̄dam simplex notio. ¶ Hiis p̄missis videnda sunt ali
qua p̄mo qd fit progatio. Secūdo an in quolibet casu p
cedat progatio. Tertio que exigant:vt valeat progatio:
Quarto an p superiorē possit progatio inhiberi. Quinto an
ex viribus progatōis impediat ptēs alterius iudicij. Sexto
q̄lis fit hec iurisdictio prorogata:t hoc vltimo tāgit glo.
¶ Venio ad primū t dico q̄ progatio est rei limitate re
spectu psone loci tpis casus:vel alio modo:ad alium aliaz
vel aliud extēsio:exempla pone:vt in glo.in qua ponūtur
exempla. ¶ Ad ſm dicit glo.q̄ qñq̄ dubium est de pro-
gatione de tpe ad tpus:glo.dicit q̄ pcedit progatio tā in
ordinaria q̄z in delegata.ff.de iudi.l.j.t.ij.ō.c.in causis.bo-
sti.fatet hoc quo ad extraneū:q̄ pōt tempore ordinaria
progari:sed in suos cōiter nō bz locum:q̄ in suos iurisdi-
ctio regulariter sit ꝑpetua:nec in extraneos ꝑpetua esset:sed certe si
daretur q̄ iurisdictio esset tpaliter ordinario cōcessa pos-
set de tpe ad tpus progari:sicut t quelibet alia. ¶ Qñq̄
agit de progatione de psona ad psonam:t tunc ordinaria
pōt progari:q̄ magis extēdibilis est:vt.l.j.t.ij.ff.de iudi

cie:hoc verum nisi ex q̄litate psone a iure sit inhibita pro
gatio:vt in clerico:quo ad laicū iudicem:vt pz de fo.com-
pe.si diligēti.xj.q.i.inolita:t.c.placuit:t hoc vult glo.nſra
in ſi.in delegata vō gl.iuris ciuilis tenēt q̄ est prorogabilis:
sicut ordinaria:vt.l.j.in glo.pe.ff.de iudi.t ꝛz hoc gl.in.l.
j.C.de iurisd.om.iudi.de iure nſro certum q̄ est imprioroga
bilis t sic soluit opi.in introitu glo.formata q̄ ēt supra io
luta fuit de iure ciuili. Idem vt ꝛz Ja.de are.t Cy.in.d.l.
j.ff.de iudicijs:assignant rōnem quaz assignat glo.in.d.l.j.
vltimo allegat:q̄ delegatus ꝓprium nihil hz:vt.l.j.ff.ō of
ficio eius cui mā.est iurisd.nam puato ꝓsensus eum iudicē
non facit q̄ nulli pest iurisdictioni.ō.c.significantibus.C.ō
iurisd.om.iudi.l.puatoꝝ:rō nō placet:q̄ cōcluderet q̄ nec
ecliō de tpe ad tpus:assignant alij rōnem:q̄ delegatus non
pest iurisdictionis:sed habet:q̄ fungit munere iudicendi:
vt.C.de iudi.l.a iudice:t sic eius iurisdictio est imprioroga
bilis:q̄ illius demum pōt progari qui pest iurisdictionis:
vt.l.j.ff.de iudi.t hanc sentit glo.in.d.l.j.t ponit Jaco.de
are.t Cy.in.d..l.j.C.de iurisd.om.iudi. Guil.dicit q̄ rō est:
q̄ iurisdictio delegata est debilis:q̄ nō hz territoriū:ar.
q̄ iurisdictio delegata est debilis:q̄ nō hz territoriū:ar.
ff.de acq.re.do.l.in agris:t p hoc de testi.ſi vero in prin.
¶ Hec vera si agit de progatiōe boie expressa:t imedia
ta:secus si agit de progatione iuris:vt.C.de sen.l.cū pāp.
t aūt.t ꝓsequēter ℑ.de mutuis peti.c.j.t.ij.pz in delinquē
te:de fo.compe.c.ſi.ō.e.c.j.in emēte:vel alienāte cā iudicij
mutādi.ℑ.de alie.iudi.cā.mu.fac.c.j.t in delegāte ꝑ iurisdi
ctionem:de offi.dele.c.j.t.c.ꝓterea. ¶ Sed op.q̄ etiam
iurisdictio delegata possit progari.ō.c.cum olim. Sed die
de psona in psonam prorogari nō pōt:vt dcīs ēst.ō.sed de
re in rem sic:vt in contrario:ad hoc de mutuis peti.c.j.t.ij.
¶ Qñq̄ agit de progatione de re ad rem:t tūc dicit gl.
q̄ t in ordinaria:t delegata fieri pōt ff.de iudi.de qua re
ℌ.i.ō.c.cum olim. ¶ Op.ad hanc ſo.q̄ imo:t quo ad p
sonas alias.ō.e.c.j.ſo.vt ibi:q̄ illud nō ex vi progationis:
sed cōmissionis in vim accessorij:q̄ vno cōmisso tē.ō quo
libi in glo.ſi. ¶ Op.ad idem de.c.j.t.ij.ℑ.de alie.mu.in.ſo.
ibi in glo.ſi. ¶ Op.ad idem de.c.j.t.ij.ℑ.de alie.mu.in.ſo.
eo nō ibi nō ex vi progatiōis:sed bñficio iuris t ex vi cō-
missionis fit extēsio:vt in.d.c.in glo.pe. ¶ Op.ad idē de
.c.prudentiam.ℌ.sexta.ō.e.ſo.vt ibi plene dixi:q̄ ibi non est
progatio:sed cōmissiōis extēsio.ex vi accessorij. ¶ Tem-
pore aūt lecture fic apostillauit ibi sola iurisdictio ordina
ria hoc tenet ꝛz glo.iuris ciuilis tenēt ꝓrioz:q̄ delegata fit
prorogabilis:sicut ordinaria:vt no.glo.in.l.j.ff.de iudicijs.
¶ Nam cōiter ēt legiste tenēt ꝓrium inquātum aūt glo.
dicit iurisdictionem ordinariā prorogabilem ad aliam ꝑso-
nam hoc verum est:nisi ex q̄litate psone a iure sit inhibita
prorogatio:vt in clerico volēte progare iurisdictionē laicis
de fo.compe.si diligēti:hec vera in progatiōe boie expres
se t imediate a iure autē ēt delegata progat de psona ad
psonam:vt in progatione que fit p viam recōuentionis de
mutu.peti.c.i.t ex titulo progat ō alie.in.causa mu.ad iu
risdictionē:que trāsiit ad succedētem in vicium: q̄.v.de
iudi.pz in iurisdictione ꝑ delinquētem ꝑ iurisdictionez.ō.
c.j.t.c.ꝓterea. ¶ Eadē glo.ibi sed delegat⁹ nullā: hec rō
nō est bona:q̄ cōcluderet iurisdictionē delegati in proga
bilem:de re ad rem:t de tempore ad tpus:qđ est falsum.ō.c.
de causis:t.c.cum olim:dic q̄ rō q̄ iurisdictio delegata ē
debilis:vt nō habēs territoriū:t q̄ est exosa ppter iurisdi
ctionē ordinarie ptātis:iō nō extēdit sic ord. ¶ Eadez gl.
ibi. Ad res alias tñ dicit sic habemus tres cāas q̄s fiat p
rogatio.ſ.de tpe ad tpus:de re ad rem:de psona ad psonaz.
¶ Qñq̄ agitur de progatione de loco ad locum:t iudex
vnius loci posset in alio loco cognoscere inter subditos:t
an b̄ fit progabilis: Hosti.hic q̄ sic exigit tñ cōsensus ma
ioris iudicis:vt regētis puinciam:aut diocesim credo q̄
regens puinciam hoc non posset cōcedere:nisi in diocesi
sua:dicit Hosti.q̄ hoc posset cōcedere: vt inter subditos
suos ipsius cui⁹ iurisdictio progat cognoscat cōsentiente

iudice in cuius territorio est.ff.de iurisd.om.iu.l.fi.de cõsti. c.ij.aliàs nõ posset ibi ex cõsensu solũ subiectoꝝ saluo casu cleñ.q̃uis de fo.compe. ¶ Nũqd aũt exigit consensus subiectoꝝ Host.hic q̃ nõ in duob⁹ locis de vsupa.extra rũ:t.l.de offi.lega.nouit.Tene q̃ exigit ẽt ꝓsensus subiectoꝝ:q̃ extra territoriũ puatus est iurisdictiõis exercitio: igit opꝝ q̃ ꝓsensus ptium intercedat in prorogatione cuꝝ subditi ẽt in territorio:alterius remaneãt subditi de fo.cõpe.c.fi. Nec pót iudex territorij:in suo territorio alteri prorogare exercitium iurisdictiõis in nõ subiectos sibi:t hoc tenet qcd sentiat Cy.in.l.Si qui ex cõsensu.C.de epãli audientia:vbi ꝛs q̃ prorogari pót p.l.Quero.ff.de sol.etiam absq; iudicio ꝓsensu in cuius loco sicut pót tutor puncialis ex cõsensu ℘bentium facere:vt sibi soli in italia soluatur vbi alter tutor bꝫ administrationem:q̃.l.quero:loquitur in ℘sonibus q̃ pñt regulari a solo ꝓsensu ℘bentiũ cum alijs non ꝓiudicet:hic loquitur in iurisdictione:t hec vera q̃n sit prorogatio de loco ad locũ:nõ sue iurisdictiõis:secus si fiat õ loco ad locũ sue iurisdictiõis:vt si ordinarius habeat certuꝝ locũ:t in alio loco eiusdem iurisdictiõis partes ꝓsentiant: cãm agitari.dicit Bar.in.l.j.ff.de iudi.al⁹ de fo.puto tñ q̃ cum def habitus iurisdictiõis ẽt extra territoriũ q̃ nisi index loci se opponat:t ipm impediat:q̃ valeat iudiciuꝝ t eius exercitiũ absq; ꝓsensu ipsius iudicis:sed si ℘dicat nõ potest eo inuito sedẽ locare:ad hoc de offi.ordi.c.quia tot t hoc ꝛs Guid.t Roy.versus in.l.j.ff.de iudi.q̃ hec iurisdictio cõlef volũtaria:ex quo volẽtibus ptibus exercet:nec ob.q̃ eo q̃ est extra territoriũ ibi est puatus iurisdictiõis: q̃ non est vez q̃ habitus iurisdictionis sit puatus:sed solo exercitio:vt.l.observare:ad fi.ff.õ offi.ꝓconsulis. ¶ Nõ ob.q̃ debeat sedere in loco maioꝝ:vt.l.pe.ff.de insti.t iu. q̃ illud est verꝝ:nisi ꝓsensus ptium aliud inducat:vt.l.fi cũ dicit.§.fi arbiter ff.de arbi. ¶ Predicta sũt vã nisi iurisdictio sit a priuilegio cõcessa:t ad certos terminos vel casus limitata:q̃ tunc nõ potest ad alios terminos vl casus extẽdi:vt no.Host.in.c.excõicatos.j.ti.j.ppter q̃ videt q̃ iurisdictio ordinaria priuilegio contra ius cõe cõcessa sit improrogabilis:saltem quo ad ꝓsonas:q̃ eadem subest rõ que in delegata:hec precdũt in ordinaria delegata aũt de loco ad locũ hodie prorogari nõ pót saltẽ in delegato papa:q̃ extra locũ in quo est iudex delegatus ad cognoscendũ se ꝓferre nõ pót.de Rẽpto statutũ.§.in nullo.lib.vj.qõ est dic vt ibi. ¶ Nũqd agit de prorogatiõe õ casu ad casuꝝ. dat exemplũ Inn.q̃ hũc casum:vt qñ iudex est datus sub ꝓditione:nam vbi inuẽtr ibi iudex pót cognoscere de cã in euentum ꝓditionis:t ante euẽtum non:t hoc tãgit in duobus locis:in.c.prudẽtiam.õ.e.t in.c.de causis:exemplum in iudicibus datis cum cla:q̃ si nõ omnes:duo:ante cõtigit de alterius impedimẽto.si queris an possit duoꝝ iurisdictio prorogari:vel pone exemplum in iudice appellationis:q̃ de principali cognoscere pót:sub cõditione si sup interlocutoria sua proferat pro appellãte:de ap.non soluꝝ. ti.vj.poterit prorogari secundum eam:consensu partium. ¶ Primo casu prõo ad duos etiã ante impedimẽtuꝝ tertij:vt no.õ.c.prudẽtiam:t poterit prorogari. ¶ Secõdo casu vt de principali cognoscatur prium ꝓsensu:antecq̃ cã fit decisa appellatiõis sup articulo interlocutorie:de ap.cordi. ff.vj.hoc hic nõ tenẽt doc.q̃ cõditio impedit habitum iurisdictionis:nam ante ꝓditiõis euentum:nullam bꝫ iurisdictionem ff.de vb.si.l.cedere diem:t sic iurisdictio ẽ improrogabilis.õ.c.significantib⁹.C.de iurisd.om.iudi.l.puatoꝝ: nec ob.c.cordi:q̃ ibi non ꝓtingit q̃ papa possit cognoscere de principali ex viribus appellationis deferentis iurisdictionem:q̃ illa nõ est delata sup principali:ante exitum appellationis:nec ẽt ex viribus prorogationis:q̃ illa improrogabilis est:sed contingit illud:q̃ papa pót pure sup principali alia via adiri:puta:vt est per viam q̃rele:ideo dicunt ibi glo.q̃ illa decre.nõ procederet in iudice:qui nõ posset adiri q̃ viam q̃rele:q̃ nõ posset prorogari ꝓditionalis iurisdictio:t ẽt dixi in.d.c.pastoralis:ex quibus apparet in quibus casibus ꝓcedat iurisdictionis prorogatio. ¶ Ad tertium qd regnatur:vic q̃ primo exigit q̃ index habeat habitum iurisdictiõis:quo ad qd:aliàs si nõ haret habitus nõ esset iurisdictio prorogabilis:q̃ qõ nõ est prorogari aut extendi nõ potest.ff.de ꝓcurio.l.sed si manẽte:nam puati ex ꝓsensu iurisdictionẽ retinere nõ possũt:ꝛs possint prorogare:vt.l.puatoꝝ.C.de iurisd.om.iudi.t hoc vez siue a ꝓncipio nulla subsit iurisdictio:siue aliq̃n subfuerit:nunc autez sit extincta ipso iure:vt.ẽ.c.significãtibus:hec sũt vera qñ prorogat iurisdictio eius:de quo cõstat eum iurisdictionem non habere in ꝓncipali:vt no.pe.in.l.ij.ff.si quis in ius vo. nõ ic.Si autem est dubium an iurisdictionem habeat:t in veritate nõ bꝫ:an prorogef ex hoc eius iurisdictio.si est dubium sup iurisdictione ordinaria:satis credo:q̃ sit prorogabilis:q̃ eo q̃ dubium:ex dat iurisdictionẽ.ff.õ offi.ꝓco.l. barbarius:sic pót intelligi spe.in ti.de compe.iudi.adicione.§.j.v.qd si puatis hoc vez qñ est dubium de totali iurisdictione:dubium autem quo ad vnam ꝓsonam ex quo nõ est in possessiõe nõ faceret:ꝛs ẽt sit iudex in incidẽti q̃ possit prorogare.Si est delegatus si ptes litigãt coꝝ eo credẽdo eum iudicem cũ nõ sit nõ prorogat iurisdictio.ff.de iurisd. om.iudi.l.si p errorẽ.Si ptes litigant ex certa sciẽtia qñ eis est dubiũ qo iudex sit ꝓpter noiꝛs equiuocationẽ t tunc prorogat iurisdictio:casus est.ff.de iudi.l.si qs in iudicio nominẽ:ad qõ vide Bar.in.l.demõstratio falsa.ff.de condi.t demõ.ꝛs tñ Guido de fuza.in.l.si q̃ ex cõsensu.C.de epis. audi.q̃ si ꝓsentiat quis in iudicem fundituꝛs nõ habentem iurisdictiõem:t lite pendẽte supueniat:q̃ hoc sufficit quo ad validãda gesta ex vi prorogatiõis qõ credo fm dictionem glo.t doc.in.l.j.C.q̃ pro sua iurisdi.t in.l.j.C.vbi de crimine agi oportet de qua dixi de prescrip.cum ex officio:t ibi dx:q̃ qñq̃ iudicium est nullum ex defectu volũtatis partium:t isto casu conualidatur:arg.l.ꝛs.C.de procu. ¶ Nũq̃ iudiciũ est nullum ex defectu iurisdictiõis:t tũc aut supuenit iurisdictio ex cã de nouo:t nõ conualidat:arg. l.nomẽtranee.C.q̃ legi.ꝓsonam.Aut supuenit ex cã de ꝓterito:t cõualidat ex nũc nõ vt ex tunc.l.observare.§.fi.ff. de offi.procõsulis. ¶ Regnitur ideo in hac prorogatiõe cõsensus verius q̃ patris.C.de epãli audi.l.si qui ex cõsensu: t ꝓ ꝛs in.l.j.t.ij.ff.de iudi.t hic est casus:ideo si errant: quia error excludit ꝓsensum non prorogat iurisdictio:vt.l.si per errorem.ff.de iurisd.om.iudi. ¶ Nũquid aũt si vna pars scit altera ignorat:valeat iudicium q̃ntum ad scientem:t resident Spe.q̃ nõ in ti.de compe.iudi.adi.§.j.v.r.allegat.ff.õ ita tu.si duob⁹ de offi.ordi.qñ ẽt idẽ puto si intercedat aliud accõ excludẽs ꝓsensum:vt metus:vt dicta.l.ij.§.j.ff.de iudi.t est vnus casus in quo metus infringit ipso iure:de quibus q̃ me.cau.ad audiẽtiam:t dicũt hic doc.q̃ sufficit hũc ꝓsensum ꝓstari sigillatim:q̃ nõ est ꝓsensus capitularis vel ꝙgregatiõis:vt no.de cõsti.cum ocẽ:t sufficit q̃ hic ꝓsensus sit tacitus:hoc est q̃ ex certa sciẽtia litigẽt coram iudice alias non suo:t dicit Spe.in ti.de compe.iudi.adi.§.f. versi.x.t ibi specu.ponit opinio.an ꝓsumat scire vel ignorare:t post dicit:q̃ aut litigãs est pitus:t ꝓsumit scire alias nõ.v.sed nũquid ꝓsumit scire peritus ꝓsumitur scire in dubio alias ꝓsumitur ignorare.ff.de ꝓba.l.veriꝰ.l.p errorẽ.ff.de iurisdi.om.iudi.qõ no.ff.de iur.t fac.ignor.regula.xxxviij.di.§.fi. Sufficit ẽt ꝓsensus segregatus:q̃ bꝫ nõ est ꝓsensus capti vel ꝙgregatiõis:vt no.õ.de ꝓsti.cuꝝ omnes. ¶ Circa hic ꝓsensum aũt roborãdum nõ exigit regulariter ꝓsensus ꝓpter iudicis ad prorogationẽ iurisdictiõis.s. ꝓsensus iudicis supioris illius q̃ prorogat iurisdictionẽ ipsius hoc est vez:nisi aliter sit subiectus q̃ rõne exercitij iurisdictiõis:vt q̃ bꝫ maiorẽ subiectionẽ rõne obediẽtie aut ꝺdeli-tus:ideo clericus nõ prorogat iurisdictionẽ alterius absq; ꝓsensu sui ep̃i:de fo.cõpe.significasti.Similr valet

lus nó ponitget iurisdictioné absq; cósensu dñi verba sunt Bar.in quob'locis.ff.de no.ope.núci.l.j.§.t post operis t in.l.j.ff.de iudi.in vsibus feu.si de feudo fuerit cótrouersis inter vasallum t dñm.c.j. Ad hoc de fo.compe.ex trá missa:t.c.ex tenore:t no.Inno.de iudi.cetex:t hoc tz Inno.l.de fo.compe.vez:t Hosti.hic idem reperio q exigit cósensus supiocis indicis:qñ agitur de progatione iurisdictionis vnius speciei ad totaliter diuersam spém qui fiunt legi.p venerabilé.v.rónibus. ¶ Regritur tertio cósensus indicis cuius iurisdictio progatur tex.ff.de iudi.l.j.t sufficit q nó ꝺdicat:vt no.in.d.l.si qui.l.ex cósensu.C. de epáli audi.t tenet doc.in dicta.l.j.ideo si credat se iudicem est dubium:nũ quid valeat progatio tene q si contingat eũ errare in sola qualitate iurisdictionis:t non in substantia vz pcessus:t progatio:secus si córingat eũ errare in substátia iurisdictionis:t ideo in progatióe de re ad rẽ: t de pson ad pson valet iudiciũ si ipse credat se iudicem vbi nó est error:q progatione:qz tũc non córingit ipsum errare nisi in qualitate. Secus in progatione de tempore ad tpo cũ lapsu tpis ipso iure extinguat iurisdictio:ñ credat se iudicem vbi nó est errat in substátia t pro táto non vz qđ agitur:vt est in.l.ij.§.cóuenire.ff.de iudicijs:est tamẽ verũ q vbi iudex psentit pót compelli iudicare:vbi nó cósentit expresse nó pót cópelli:vt dicit spe.ó cópe.iudi.adi. §.j.v.sed nũqd regritur:t.v.sed alijs in fi.x.col. Ita breuiter dixit tpe lec.vsq; ad.§.q vbi fit progatio de pson ad pson:non exigit cósensus iudicis:secus si de re ad rem: aut de tempore ad tpo:t ad hoc ibi tex.ideo si iudex se credat iudicem:p hoc non infringit progatio:qđ credo ẽm Bar.qñ non errat in substantia iurisdictionis:sed errat q liter sit iudex tñ:vt ibi dicit:facit qđ no.in.l.mulcta.ff.de condi.t demó.t qđ scripsi.ff.c.prudétiam.cóiter docto.tenent:q sufficit q iudex non dissentiat:vel nó ꝺdicat t hoc tenet Cy.in.d.l.Si qui ex consensu Butri.ff.de iudi.l.ij. lz qdam distinguant inter ordinarium:cuius officiũ est necessarium:t delegatum:cuius offiñ est voluntarium:vt primi non exigatur consensus secũdi fiat:credo q si vterq; sciat se nó iudicem:t nó ꝺdicat béatur p cósentiẽte:ex quo ꝺdicere valet:t non ꝺdicit:vt.l.gaius:t qđ ibi no.ff.ó pig. act.cum non agatur de eius graui prudicio. Si ignorat se non iudicem:tunc si credat se iudicez directo non per prorogationem errat in materia iurisdictionis:nó in substantia:qz est iudex:t credit se iudicem:t sic opi.cócurrit cum vitate:lz in mó differẽdi iurisdictioné erret:non impedit iurisdictio:nec exercitũ:t sic intelligo dictá.l.ij.§.pueniẽ .ff.de iudi.nec video dñiam iter progationem de pson ad pson:t de tempore ad tpo:quare magis in vna exigat consensus indicis q̃ in alia:lz Bar.sũmando dictũ.§.cóuenire faciat dñiam:t tex.facere videat si habeatur in tex. si t iudex ad tempus datus:t litigatores consentiant:t tũc nihil facit:nisi dicat q vbi agit de progatione:de pson ad pson:vel de re ad rem:t tũc durat in eo necessitas iudicandi quo ad qđ:igitur additamentum non exigit eius consensum:sicut nec pncipale:sed vbi agitur de progatione ꝺ tpe ad tpo:tunc post tpo futur est pnatus t post illó nihil in eo erit iurisdictionis:ergo vt detur post tpo ei' exigit cósensus:sicut in progatione compromissi:vt.l.si cũ direc.in pn.ff.de arbi.t hoc sentit ibi But.vel si erraret post tpo:tunc error esset in substátia iurisdictionis:si errat in re vel tpe in sola q̃litate:ẽm Bar.tenet tñ Spe.in ti.de cópe.iudi.§.j.v.sed nunqd regritur:in fi.xij.col.q nisi iudex consentiat:non pót cogi iudicare:nisi velit:alle.ff.de legi. l.ij.§.j.t idem sentit co.§.v.sed an toin pn.viij.col.alle.simile de arbitro.ff.de arbi.l.iij.§.tam t fi.t sic lz eius nó exigatur cósensus:quo ad progationé iurisdictionis quo ad necessitaté tñ iudicádi t cognoscẽdi exigit. ¶ Sed est dubium ex quibus actibus detur partiũ cósensus:ita q iurisdictionis progatio inducat. Circa qđ est aduertẽdũ:q qñq̃ ptes gerunt aliqđ ꝺctum:vel aliud ex quo foruꝫ sortiunt:t hoc planum est sup quo est recurrendũ ad.c.fi.de fo.compe.qñq; partes solum inter se pacisc̃do conueniunt de iurisdictione progánda:t circa hoc qd tenẽdum dixi.Ā.significátibus:t plenius de iudi.c.j.vnũ hic nó obmittendo:q lz ex pacto inter partes de iurisdictione proganda nó proget iurisdictio quo ad pncipale negociũ:sup quo pactum est de litigándo:vt ff.de iurisdi.om.iudi.l.si quenerit:nñ pot agere ad interesse:aut ex pacto vbi agi potest: aut ex stipulatione:si interposita é:dicit Guil.q progata est iurisdictio ultimo cora quo pactũ est de litigando:qñ sibi videat ꝺctisse.ff.de act.t obli.l.cótraxisse:t.l.fi.ff.ó bonis auc.iudi.pos.t ꝺ tenet Guil.in.l.j.ff.de iudi.t ibi ray. lz pe.cótra. ¶ Qñq; partes psente iudice consentiunt t iurisdictioné progant in se.se subiciẽdo iudici t dico q p hunc actum progat iurisdictio:p.l.est receptũ.ff.de iurisdom.iudi.t hoc tz Guil.in.d.l.ad hoc.ij.q.j. nos si incópetenter:t dico casum de iudi.c.j.vbi hoc latius examinauit lz glo.sentiat ꝺctum:in.l.j.ff.ó iudi. ¶ Qñq; partes nubi cóueniunt:sed simpliciter litigát cora iudice p qué actum inducat iurisdictionis progatio:qđaz q p actũ solius iurisdictionis progatio:vt glo.iuris ciuilis.ff.de iudi.l.Sed t si suscepit:t.l. nó vt.C.de excep.l.ñ.t.ff.ó iudi.l.j.hec questio diffuse tractatur de re iudi.inter monasteriũ vbi dixi q Bar.lz in dicta.l.sed t si suscepit:t in.l.nó vt.ff.de re iudi. ¶ Quidã q̃dam sunt actus p quos in iudicẽ cósentit:vt qñ opponat aliqua exceptio:p quá petit saltem tacite sup ea a iudice pnũciari:t ex tali actu ẽt citra lit.conte.inducit iurisdictionis progatio per dictá.l.sed t si susceperit:t per.l.ñ. .C.de excep.que dicit tales exceptiones opponi ab initio debere. ¶ Quidam sunt actus per quos nec tacite nec ex presse fit cósensus in iudicem:vt qz petit editio libelli: per quá intendit deliberare:t tunc dicit q p hũc non inducit progatio:vt dicta.l.nó vt:t hoc tenẽt doc.in.d.c.inter monasterium:t Hosti.in sũma de excep.But.in.d.l.j.lz opinãtur:t hec est cóior:qz exceptio dilatoria potest opponi vsq; ad lit.cóte.t ideo dicit q aut tenendũ est q statim p rogat iurisdictio eo q in iudice consentit:sed reuocabilit vsq; ad lit.cóte.t ꝺ lz Jo.an.in addi.spe.in ti.de compe. iudi.adi.§.j.v.qd si priuati in pn.viij.col. Aut progat demũ lit.cót.t postea progatio trahit retro t validat ante gesta:t dicit But.in.d.l.j.t in.l.si conuenerit.ff.de iurisdom.iudi.vide opi.bene plenissime:in.c.inter monasteriuz.J. de re iudi. ¶ Denio ad quartũ tertie ptis pncipalis.s.nũ qd in omni specie iurisdictionis habeat locũ progatio iurisdictionis:t pmo qd in causis meri vel mixti imperij glo.iuris ciuilis cóiter tenẽt q in talibus habeat locũ progatio iurisdictionis:dum tñ pson sit habilis:t alias bẽat cognitionem sibi iuriz cáe:ita dicit glo.in.l.j.C.de iurisdom.iudi.t in.l. j.C.vbi de cri.agi opz:vbi tex.t in.l.j.i gl.fi.ff.de iudi. Idẽ Guil.t But.in dicta.l.j.ff.de iudi.t in.l.Labeo.§.j.ff.ó arbi.Butri.assignat cãm:qz progatio est pmissa non datio: aut trãslatio:si iudex alius bz imperium:hec est progatio si non quo ad hanc spém est trãslatio seu datio:t qđ iuris est in toto quo ad totũ idem t̃.ff.de rei ven.l.que de tota dicit tñ Guil.q si qs iudex eum regreret:vt puniret ad pũ iudicium sui iudicis:t publicũ nó potuit fieri progatio ún possit eũ repetere:vt puniat in domicilio suo:qz hoc ius publicum est:qđ pactis pastoz tolli nó pót:ad hoc in auẽ.vt nulli iudicũ.§.si quis vo comprehensoz.ff.de accu.si cui.§. eisdem plus tz Ja.de are.in.l.j.pdicta q iurisdictioné habeno in aliqua specie causarũ non posset ad aliã diuersam spém progari:vt si est iudex maleficiorũ non poterit in cã ciuili fieri progatio si est iudex mercãtie:vel alicuius certe cãe ad aliam nó poterit fieri eadez róne:ad hoc allegat.l. testa.C.de testa.vbi idem tz Cy.qđ est notãdum t hec pót esse cã quare laici iurisdictio non potest prorogari in clericum:qz nó bz laicus cognitionem similiuz causarũ q̃ róne

pſone quaſi ſpūales cenſent. ¶ Scōo eſt videndū:qd in cauſis ſpūalib⁹ an poſſit fieri ꝓrogatio:r ſi qdem nó habz aliqua cognitionē ſpūalium planū p iam dicta. Sed hz cognitionē ḋz q nó pót fieri hec ꝓrogatio:qz hec ptās in ſpūalibus pceſſit a ſolo deo q illa verba quodcūq; rē. de trāſl.pla.c.i.altera ptās ab inferioribus:vt l.j. §. deinde.ff. de orig.iur.recitant doc.alios hic dicere:r ēt Jnno.ō.c.de cauſis:q ptās cognoſcēdi in ſpūalibus ꝓrogabilis eſt:hz nó ptās excōicandi aut interdicēdi vel abſoluēdi:nihil alii ad allegat niſi q talis ptās dependet a ptāte clauium:r ſic hic vacat: ar.a ꝛ̄gio:vel poterit ꝓrogari accelſorie:vel ꝓrogata iuriſdictione pncipali non pncipaliter:r hoc hic placet Hoſti.de fo.compe.ſignificaſti.ff.de iudi.l.j.r.ij.de iuriſ.om.iu.l.iij. Jdem hic ab.pót tñ ſm Jnno. ꝓrogari poteſtas cognoſcendi an ſit iuſte vel iniuſte excōicatus:r an excōicatus ſit puniēdus nec ob.c.ſi.de in inte.reſti.q ó talibus non pót iri ad arbitros cum ſit cā ſpūalis. Jde arbit. cum ꝓtingat:r ſic vt q nec iuriſdictio poſſit ꝓrogari:r ad hoc optime.C.de epi.au.l.ſi quis ex cōſenſu qui ex.vt facere iſtam oſtam. So.dicit Jnno.q non eſt omnino hec cōſequentia bona:illud enim eſt ꝓpter vtilitatem arbitrorū que ró ceſſat in iudicibus credo q clericus cum auctoritate ſui iudicis in ſpūalib⁹ ēt quo ad ptātem excōicandi poſſit iuriſdictōez ꝓrogare:de fo.compe.ſignificaſti. ¶ Lal cus aūt an poſſit eſt dubiū nūqd poſſet in ſpūalibus r ſatis puto q poſſet ꝓrogare ēt abſq; licētia:qz nó eſt in tñ ſubiectus ſicut clericus ſaluo q̄ quo ad ptātem excōicandi q ꝓdicta.ō.indictum exigit licentia ſui iudicis:r exigit q habeat cognitionē ſimiliū cauſaꝝ. Hoſti.tñ hic indiſtincte tz: q nó poſſit hic abſq; licētia:de laico aūt tpali iuriſdictione eccleſie an poſſit ꝓrogare:poſſet dubitari:q vt q non qz tales cāe tractant ſm ius canonicū: ó ap.cum ſit romana:r.c.ſi duobus:de fo.compe.cū ꝓtinga:r.c.hz:ſed puto q poſſit ēt abſq; cōſenſu ſui ſuperioris:qz i tñ nó eſt ſubiect⁹ ſicut cleric⁹:r ſic ceſſat ró.c.ſignificaſti:de ptāte aūt excōicandi puto q nó poſſit ꝓrogari pncipaliter:ſed ſic in conſequētiaꝝ:vt ſi aliqs ꝓrogat iuriſdictionē iudicio eccleſiaſtici.quo ad illam cām ēt ſi cōſentiat excōicari vbi ſit contumax in illa:vt hic. ¶ Tertio eſt videndū qd in pnialibus dicit Jnno.q hec ptās eſt improrogabilis abſq; cōſenſu ſui iudicis ēt in laico:vt pz ó penitētie oio vtriuſq; ſexus: vbi cauſa r tacite improrogabilis eſt p forū ſortiri:vt no. Jde rap.c.j. ¶ Sed oppo.immo vt q tacite valeat prorogatio:qz ſi qs recedit de vna parochia r cōmoratur i alia ſit de foro pnali ſecundi parochialis ſacerdotis de parochijs.c.ſi. So.hoc non eſt ꝓrogare:ſed potius limitare naturalem iuriſdictionē:cum liceat mutare domicilium.d.c. ſi.r de ſepul.cum quis li.vj. ¶ Quarto qd in iuriſdictōe volūtaria:an ꝓrogabilis ſit ☉ doc.tz q non:quo ad potestatem dādi tutorem:allegat.l.muto.§.tutor.ff.ó tutelis. Secus quo ad potētiam emācipādi:credo q poſſit ꝓrogari volūtaria iuriſdictio:niſi ſit de reſeruatis in priuilegiis pncipio quo caſu in inferiorē ſatis puto ipſam improrogabilem:qz nó hz cognitionē ſimiliū cauſaꝝ:p.l.j.C.de iuriſ.om.iu.quo ad parem ꝓrogari non pót:abſq; conſenſu ſui iudicis:vt eſt caſus in.c.per venerabilē.§.rōnibus:qui ſi.ſint legi. ¶ Quinto qd de ptāte notarij:de vno offō ad alium:an ſit ꝓrogabilis:tz Guil.q nó in.l.repetita.C.de epiſ.r cle.ad hoc.l.j.C.de ſportulis:de materia vide de ſi. inſtru.cum.p.cabellio:r in.c.p venerabilem qui fil.ſint le. ¶ Sexto qd de notione arbitri an ſit ꝓrogabilis:gl.dicit q ſic:qz talis ptās pendet a ptium cōſenſu.ff.de arbi.l.dicit pferre:r.l.arbiter ex cōpromiſſo:r exigit cōſenſus partiū r arbitri:niſi arbiter in mora fuerit decidēdi cām ante tēpus cōpromiſſi:qz tūc pót p ptes compelli.ff.ó arbitris.l. ſi cum dies.primo ℟ nō. ¶ Veniō ad qntum principale tertie ptis pncipalis:an ꝓrogatio poſſit p ſuperiorem impediri:dic pcepto cōcedens indubitanter pót prorogatio-

nem impedire:vt.l.ij.§.r ſi iudex.ff.de iudiciis inferior autem bñs ptātem non pót ſubiecto impedire ꝓrogationē: cū hoc competat a iure in priuilegiū rē.hz qdam contra pp cōmodum ſportulaꝝ q pdit tenet ꝑmum:Cy.in.l.Si qui ex conſenſu.C.de epiſ.audi.r hanc queſtionem ponit Jo. an.in addi.Spe.in ti.de compe.iudi.additione.§.j.vſi. que ritur.in.viij.col.vbi recitat opi.cōtra Guid.de ſuza.ꝑmz verius credo:niſi iudex bēat cām iuſtam inhibendi:vt q̄ſi velit in criminali ꝓrogare iuriſdictionem:vt nó ponitretur vbi deliqt:vel vt haberet iudices qui abſolueret. ¶ Pōt quod apparet qd de ſexto:an facta ꝓrogatiōe iuriſdictionis.iudex ſuus ex officio poſſit procedere:qui aliter eſt iudex r tenet Spec.in ti.de compe.iudi.adi.§.j.ver.ſed nūquid in.viij.colū.q ſi eſt talis caſus vbi poſſit ex officio procedere:q procedere poterit non obſtante ꝓrogatione:qō credo vbi allegat iuſtā cām:alo locuto eſſet ꝑuentiōi:de fo.compe.ꝓpoſuiſti. ¶ Ad ſeptimū r hic venio ad aliam partē nre glo.in vſi.ſed pone q̄lis ſit hec iuriſdictio ꝓrogata an ordinaria vel delegata:vel q̄lis:q̄ſi pma eſt delegata:r arguit glo.q ordinaria:qz a lege data.ff.ó iuriſ.om.iu.l.r qz. ¶ Ho.iſtam:que dat vnū ſignum cognoſcēdi iuriſdictionem ordinariam q eſt verum:vbi lex concedit iuriſdictionem nouiter ꝓferēdo.ſecus aūt ſi extēdēdo glo.ſimilē hēo ō.c.ſalpitrioſa:vidā.j.ti.de offi.oe.cū ab eccliaꝝ:tz gl.q e ſt delegata ſicut pma:dat ſimile in ꝓcurio.ff.de preca.l.ſi.r ſi manente:q hoc dicit glo.q ſi pma eſt talis nature q ſit remota appellatio:erit remota ēt a ſecūda. ¶ Nunqd aūt ab iſta ꝓrogata poſſit appellari:dubitat Cy.in.l. Si q ex conſenſu:ex quo dati ſunt de cōſenſu ptium:ſed tene q poterit:qz hz ſit approbata pſona:non dictū:r ꝑ hz ex nota.ō. c.ſuper quōdam:r j.de teſti.primus:nó poſſet tñ recuſari:vt dicto iuribus:q hoc vſ:q ſi eſt appellandū.q dz appellari ad delegantem.Spe.in ti.de compe.iudi.aditōe.§.j.vſi. ſed ad quē:tenet in ſi.viij.col.q appellabit ad ſuperiorem eius qui cognouit ex cōſenſu ptium:qz gradatim eſt appellandū:r nó ad ordinarium:tene ꝑmum ſm diſtinctionem .c.ſup queſtionum:dictū aūt Spe.pót procedere:q̄ſi eſt prorogata iuriſdictio ordinarij. ¶ Per hoc inferi qd ſi prorogata iuriſdictione legati:legatus remouet q cum exting uatur pncipalis:vt extingui ēt ꝺ prorogata:adeo q ſucceſſor cognoſcere nó poterit. Hoſti.j.ti.i.nouit:dic q aut eſt fcā prorogatio reſpectu pſone:r cognoſcet legatus remot⁹ dum tñ nó ſit remot⁹ ex cā inhabilitāte cum ad iudicandū ſi quo ad dignitatem:tunc cognoſcet ſucceſſor:ſm dictum non placet:qz legatus ꝓprie non hz ſucceſſorem:vt dixi.ō. c.q̄ abbas.in epo bene procederet:primū etiam dictū nó placet:qz iſta prorogata non eſt alia a pma iuriſdictione:immo illi iuncta ꝓpter qō puto:q illa ſequitur ſuperiorem remouentem:vel ex quo ſub noīe pſone extinguit extincta illa:ſuper qua fundat in ptāte tenet Spe.in ti.ō cōpe.iudi.adi. §.i.ver.qd ſi duo piſani diſtinctionem Hoſti.vt ſupra oſtendit poſſit:aliter non:ſm diſtinctionem Hoſti.r hoc verus dicit q̄ſi ſub noīe pſone poſſit ſi aliqs in eo remanet poteſtas iudicādi:aliter dicit q extinguit extincta pncipali dicit in ptāte:qz illa eſt ordinaria:nec extinguit cum pſona. ¶ Per hoc apparet qd dicendū an delegato renouato delegatū cui⁹ iuriſdictio eſt prorogata poſſit cognoſcere de iuriſdictione in delegatū prorogata. Cy.in.l.Si qui ex cōſenſu dicit q ſic:r fuit opi.pe.qz ſicut ꝛ̄bentes cum perſona ꝓcuratoria reſpiciunt pſonaꝝ dñi:ita q vno pót agere ex facto ſuo:ſic vident ꝓgātes reſpicere pſonam delegātis.ff.ſi qs cau.l.pe.Contrarium tz Ja.de re.p.l.ſi qs arbitratu.ff.de ver.ob.r hoc tz Spe.in ti.de compe.iudi.adi.§.i.ſ.ſed quid in delegato:in.iij.collū.r dicit q cognoſcet delegatus ſi remotus eſt poſt lit.cōte.ex reliquis primi mandati. Credo q ſi prorogatio ſit facta ſub noīe dignitatis pcedat opi. Pbc. Si ſub noīe ppria poſſet procedere opi.ſpec.melius ēt ſi dicere.q iuriſdictio extinguat

q; fundata est sup ꝓma; qua extincta ꝛ ſa extinguit. Sed est dubiū an ſimpliciter ꝓrogata iuriſdictione alicui⁹ iudicis quo ad qd videat eſſe ꝓrogata quo ad ptātez cognoſcendi: an quo ad ptātem ēt ſniandi: ꝛ exequēdi: dic q; videtur ꝓrogata quo ad ptātem cognoſcēdi: ꝛ ſniandi: ſed non quo ad ptātem exequēdi: caſus eſt notabilis ꝛ ſingularis: ꝛ ibi hoc dic̄ bu. in. l. epali. C. de epi. audi. allegat bu. glo. in. l. j. ff. ſi qs in uno vo. non ie. ſpe. in ti. de compe. iudi. edi. in. §. j. v. ſed quid in ꝓncipio. viij. col. tz q; ipſe ſi eſt ordinarius alias poterit exequi alias delegans Jo. an. in addi. ibi tz poſt ſimo. q; nō exequet. q; nō eſt iudex: ſed ſcribz iudici territorij: vt exequat allegat ff. de iuriſ. om. iudi. l. ſi. de cōſti. c. j. li. vj. ff. de bo. auc̄. iudi. poſ. l. cū vnus. §. ſi. ꝛ vide diffuſe hanc materiā in dicto §. j. v. dicimus ſi ꝓrogans conſentiat: ꝛ p Cy. in. l. Si qs ex cōſenſu. C. de epi. audi. p alios doc. in. l. j. ff. de iudi. dic ſi iudex nō bz alias ptātez exequēdi plenum: q; nō extēditur ex ſimplici ꝓrogatione etiaz ſi expreſſe partes cōſentiant: vt exequat: q; hoc non eēt extendere: ſed de novo dare: vel forte ſpecifice poterit: quia non eſt dare cum hoc ſit accеſſio: ꝛ cōſecutivū. ¶ Ad primū: tz non in iſto iudice: ſed alio bz ptātem exequendi: ſm naturam ptātis ꝓrogabit: vt in ꝓrogatione de tempore ad tpūs ꝓrogata ſit quo ad actum exequēdi: q; eadez eſt iuriſdictio in ꝓrogatione de perſona ad pſonam in delegato nō eſt queſtio in ordinario credo q; ꝓrogeſt ad ꝓiudicū ꝓtuz: vt poſſit diſtingui quatenus in territorio inuenit: ſed nō in ꝓiudicium iudicis: vt extra territorū poſſit puniri: ꝛ ſimiliter in ꝓrogatiōe de loco ad locū: in ꝓrogatione aūt de re ad rem in delegato poſſit ꝓrogari in ordinario nō ꝙte nus adhuc ꝓiudicat iuriſdictioni alterius iudicis.

Anto. de But.

Um uigeſimū.

Tria ſūt ordinata primuz ꝙ maior. xx. annis a quocūq; pōt dari ꝓlegatus ſm ꝙ maior. xviij. datur a quocūq; de ꝓprium cōſenſu. Tertium ꝙ ꝓncepo in quacunq; etate delegat: ꝛ ſufficiant hec tria dicta ꝓ notabilib⁹. ¶ No. caſum in quo ꝓprium cōſenſus alias inhabilem habilitat ad iudicandū. ¶ Glo. ꝓma querit an ſufficiat ꝙ vigeſimus ann⁹ ſit ceptus glo. q; nō ꝓpter verbum pegerit q; de ſui natura denotat finem ānī complexā forte. Simile. ſ. de elec. cum in cūctis: de regula. ad noſtrā cum ſi. ſ. qō. e. glo. opp. in ver. ar. contra ꝙ annus habeat ceptus ꝓ completo. ff. ō nu. ē bo. l. ad rem publicā fol. ibi in actu odioſo ꝓ quē droga tur ordinarie prāri: quo caſu annus ceptus nō habet ꝓ cōpleto. Item maior diſcretione regitur in iudice q; in mānere ꝛ onera ſuſcipiēte: ꝛ quāto iunior tanto minus diſcret⁹: q; ineꝛpetus eſt eoꝛ que ſunt humanoꝛ actuū: vt dicit Ariſtoteles: vel ſm Jo. an. dic ꝙ hic loqtur per verbum pegerit: ꝛ ibi ceperit: ꝛ ſi dicat quo ſit rō: dic q; ſic placuit vni in hiis que pendēt a principio voluntate non cogimur dare rōnem cōcludentem: de ꝓpio ſi qñ. ¶ Querit ꝓmo gl. ij. ex q̄bus cauſis non poſſit eſſe iudex ꝛ que ſunt impedimenta poteſtatis iudicandi: ꝛ vñ originet: dicit quidam impedumt natura: vt mutuo ꝛ ſurdus: ꝛ ꝑpetuo furioſus iſti diſcretione carent. vñ non capiunt iudicium ſeu rōnem a q̄ dependet ipſa iuſticia. iij. q. vij. §. tria. ff. de iudi. cum pater §. non autem. quidam lege vt a ſenatu remotus. propter infamiam. Item moribus: vt femine ꝛ ſerui: non q; careant diſcretione: ſed q; ciuilibus non fungunt officijs: vt dicto §. nō aūt. dic de hoc: vt no. Jnn. de ꝓpio ſaſciat⁹. ¶ Secundo glo. in v. q; eo querit an impubes poſſit eē iudex videt ꝙ ſic: vt ūlio legibus a q̄rio: q; dicit ꝙ impubes nō pōt: er go pubes pōt eſſe iudex. quod non placet glo. dic adult⁹ a principe ſine ordinarius ſiue delegatus eſſe pōt: q; eo ipſo ꝙ a principe datus: decernit ꝓncepo pſonam legitimā. ff. de re iudi. l. quidam conſulebat: maior. xx. annis poteſt dari: a quocūq; ēt partibus: non cōſentiētibus: maior. xviij. ꝛ minor. xx. pōt dari a quocū q; partibus cōſentiētibus: ei⁹ nō cōſentiētibus non pōt dari niſi a principe minor. xviij. ab alio q̄ a principe dari nō pōt ēt cōſentiētibus ptibus: vt hic innuitur. ¶ Sed huic ob. l. quidam conſulebat: vbi innuit ꝙ ex conſenſu minor. xviij. dari poſſit delegatus: ſed dic ibi minor dūmodo nō ſit minor. xvij. hoc tenet Hoſtī. qui dicit ſtandum huic interpretationi papali: quicqd dicant legiſte tenentes ꝙ de cōſenſu ptiz poſſit dari iudex. ¶ Non ob. l. pria. §. puericia. ff. de poſtu. vbi vt ſufficere habere. xvij. annos: q; ibi in aduocato q; nō pōt in tm̄ ꝓiudicare: ſicut iudex: ꝛ agit de publica honeſtate: item aduocatus ſuſcipit volūtarie: iudex q̄q; inuitus: ꝛ per hoc dānatur opi. a. 30. tenētis in pſona iudicis: reqri eandem etatem que reqrebat in pſona aduocati. ¶ Quid in arbitro dic ꝙ dz eſſe etatis. xx. annoꝛ que reqritur ab ipſo iudicio: nec ſufficit ꝙ pendēte compromiſſo ſit factus maior: ꝛ hoc q; cō ab initio non tenuit ex poſtfacto nō confirmat: vt. c. auditis. ō. de elec. facit regula ꝙ ab initio de reg. iur. lib. vj. in ō. rium facit: q; eo ipſo ꝙ partes litigāt coꝛā arbitro: conſentire ō novo vident: ꝛ ſic ipſe vt maior videt acceptare: cum in iudicio ſeu cōpromiſſo quaſi ō. bat. l. iij. §. idem reſpondit. ff. de pecul. ſpe. in ſpe. de arbitro. §. j. vſi. qd ſi pendente. tz primā prem: niſi de novo in ipſum compromittat. l. ſed ē ſi in ſeruū. j. rñſo. ff. de arbi. Jo. an. ibidem in addi. dicit ꝙ ipſe ſpe. tenuit ō. rium in. §. eodem. v. item ſeruus p eandem: niſi exponat ibi conſentiētibus ptibus. ſ. per novum cōpromiſſum: qō vt placere Hoſti. in ſumma de arb. poſt prin. qō nullum bz dubium. Tamē glo. in. d. l. vt velle ꝙ ex conſenſu inducat nouū compromiſſum: ꝛ ibi Joſ. an. vt facere dictam inter arbitrum ꝛ delegatū: de quo dic vt ibi ad qō vide no. in. c. dilectus. ō. glo. ij. j. de ꝓben. ff. de arbitris: cum lege: tz deſ iudex ptibus ſtatim poſt. xviij. annum: ꝛ eſt mirabile: q; dignior eſt iudex ptēs q̄ arbitri: qa bz ſolā notionē. Alii vt in iudice maioꝛ etas reqrit: ꝛ ē ratio dicta: q; iudex infamis nō pōt eſſe ꝛ tm̄ pt eē arbiter. iij. q. vij. §. tria: ꝛ. c. infamis. Ratio quia iuriſdictio datur a principe: vel magiſtratibus. Arbitrium a priuatis. Item q; multa remedia ō. iudicem. Appellatio. Supplicatio. Reſtitutio: ꝛ Recuſatio. ſed non ſic in arbitro. Ideo maioꝛ etas reqritur ne partes incidant in promptū periculum in auc. de iudicio. §. quia vo col. vi. Cōcludendo materiaz maioꝛ xx. v. datur inuitus: ꝛ datus: ꝛ inuitus compellit dicere ſententiā: vt p3 dic: ex quo ſimpliciter pmittitur minor. xx. v. ꝛ maioꝛ. xx. pōt dari partibus inuitis: ꝛ ſi ſniam dixerit tz nō tm̄ ipſam cogitur dicere: ſm Hoſti. ſed Jnno. dicit hic: ꝙ cogetur minor. xviij. etiā partibus ꝓſentiētibus nō datur: niſi a principe: ſic nec maior. xviij. ſi fuerit minor. xx. niſi partes conſenſerint poterit dari p cōſequēs nō cogit: nec tz ſnia: ſed ſi partes in maiorem. xviij. minorē. xx. conſentiāt valet delegato: ꝛ ſnia: ſed non cogit illam ferre. Arbiter vō cōpromiſſarius eſſe nō poteſt minor. xx. q̄uis partes conſentiant: nec cogit ferre ſniam: nec ēt lata tz: vt in glo. ij. maioꝛ aūt. xviij. dūmō ſit iudex pubes ordinarius eſſe pōt ꝛ ſnia ab eo lata tz: vt patet in. l. quidam in ſi. Anto. de Bu.

No.

Poteſtas pluriū delegatoꝛ vel arbitroꝛ ſimpliciter datoꝛ expirat p mortem unius: ꝛ ꝑma pars ponit dictū. Secūda exceptionē adiectio ibi niſi. ¶ No. caſuz in quo arbitri ꝛ delegati eqparant. ¶ No. q; arbiter dicit habere officium. ¶ No. tertio q; delegatio recipit formam a delegāte. Et compromiſſum a partibus cōpromittentibus. ¶ No. q̄rto q; vno impedito ex bīnibus offīs eōc impediunt ꝛ relig. ¶ No. caſum in quo expirat iuriſ

dictio delegata. ¶ Quo pp. q nó pteneat ad titulum quatuo dicit de arbitrio. Jo. stamus ẽ prio: sed q in pluribus quenũt delegatus t arbiter q vtriusq; ptẽ est strictiorio. ẽ. c. p. t. g. ¶ De arbi. l. nó distinguemus p totaz. Ideo ẽ grauis fuit cõiunctio: t vtile fuit fit coniugẽ ad euitandã suspitionatez: simile in. c. pe. de testi. in int e. ¶ Quo ad idẽ de. c. ij. de testa. li. vj. Jo. ibi in executoribus testamentorũ est spẽle fauore vltime voluntatis: vt aliter moriẽte: aliter exequatur. ¶ Quo ppo. ad idem de. c. ti duo. §. vltimo: de p cu. li. vj. Jo. ibi loqtur ó pluribus procuratoribus ad cãs spẽles q etiam si dentur simplr habentur pro datis insolidum ẽm q ibi dicitur hic in alio casu. ¶ Quo ppo. ad idem q: cum iurisdictio cõperat pluribus cõperit insolidu z. ẽ. c. prudentiam in pn. t qõ ibi no. in glo. ij. Jo. illud de pluribus ordinarijs: hic de pluribus delegatis. ¶ Quo p. ad idẽ q dicit de arbitrio. c. ij. de arbi. li. vj. tz pcessus vnius alio absente. Jo. bodie tñ fall. illi. c. t eius limitationi. ¶ Quero de questiõe facti in offõ mercãcie erãt quinq; babẽtes prãtez iudicãdi sub hac forma: vt teneret q fieret a tribus ex eis quedã cã alias nó ptinens ad illud officium mãdatu fuit iltis. v. de inde enteq; diffiniretur offiũ numerus fuit augmẽtatus ad. vij. sub hac forma vt tenerz qõ fieret a quinq; ex eis quo facto erez ex pmis quinq; cũ duobus additis rulerãt sniam in illa cã q̃rebat de validitate snie i hac q̃stione. Prio enim inuestigãdũ est qualis fuerit iurisdictõ mãdata in illa cã spãliter. Secũdo nunqd augmentũ numeri imutauerit officiũ in piudiciũ illius cãe. Tertio nunqd forma tradita: q fuit tradita p. l. ij. piudicet ille cause. ¶ Quãtum ad pmũ vt censenda iurisdictio delegata p. l. t si ptor. ff. de officio eius cui mãda. est iurisd. p hoc. c. lz de offi. ordi. t de ꝛ̃ptio cũ aliqbus li. vj. quãuis enim is cui mandat iurisdictio sit alias ordinarius non p hoc phibet fieri delegat°: t si cõungit sibi cã in qua alias nó habebat ptãtem intelligit esse delegatus: vt dictis in prius q potius si ordinaria prorogata ad hãc cãm qualis est ordinaria. ff. de pcario. l. Sed si manente. ẽ. c. p. t. g. lz enim posset ordinaria iurisdictio cõsistere in vna cã spãli: qz cõsistit in vniuersitate de offi. ordi. cũ ab ecclesia tñ bene pt prorogari ad vnicam speciem. ff. de iudi. l. i. t. ij. t. l. ó qua re. §. i. ff. de fo. cõpe. significasti p hoc: qz quodlibet officium prorogari pot. ff. de solutionibus. l. quero: t spãliter q iurisdictio ordinaria prorogetur in. l. i. C. vbi de crimi. agi opz. ¶ In secundo dubio arguit q ad illam cãm si ꝓsupponi mus q fuerit ptãs delegata dispositio generalis sequẽs non piudicat illi speciei. ff. de vul. t pu. l. coheredi. §. q pfecte dele. in. l. vxori. §. codicillis: t. §. felicissimo. ff. ti. i. studuisti. ¶ In contrariũ ꝓsupponendo q fuerit prorogata: t sic ordinaria ex quo imutatur ptãs illorum. v. qz amplius nó habent ordinaria sub pna forma: sed sub secunda intelligitur mutata quo ad omnes effectꝰ accessorie: t p consequens quo ad illam cãm: pro hoc. ff. locati. l. cuz in plures. §. locator. ¶ Quo ad tertiuz dubium an lex sequens per quã fuit auctus numerus cõcernat cãm inchoatam arguitur q nó p aut. j. in medio litis sacras iussiones non fieri; t. ẽ. de consti. c. ij. t fi. In ꝓrium qr hic nó agitur p. l. nouã de piudicio illius cãe: sic dixi: in. q. quam formaui in dicto. c. fi. de cõsti. de cõsultore assumpto q vz obseruare legem que emanauit pendente cã p. l. de vsur. ¶ Pro hoc fortissime: qz ex quo augmentũ fuit ab habentibus ptãtez: qz ita ꝓsuppono cum potuissent reuocare iudices ex toto ẽt quantũcunq; pendente cã. ẽ. c. pastoralis. §. ptrea. l. iudicium. ff. de iudi. fortuito potuerũt alterare. Sño Bal. quo ad pmum cõsuluit: q censeret ptãs ordinaria prorogata ex quo de mandato facta fuerit ab habentibus ptãtem prorogandi: sed in hoc ob. illud. c. lz: t. c. ad abolendum. ff. de iure]. tenendo q ptãs que ibi concedit in casibus in quibus nó habeat intelligat delegata: t pro hoc tex. ibi: in ẽ. ibi a sede apostolica delegatus: t simil tex. ó statu regule.

.c. vno li. vj. t hanc partem puto veriorem: qz prorogatio propriae surgit a consensu prium; vt dixi plene: in. c. p. t. g. ¶ In secundo dubio ꝓsulitur q augmentũ numeri intelligebat factũ ẽt in respectu cause: que decisio pendet ex pcedente. s. ꝓsupponẽdo q fuerit ordinario prorogata: z tenẽdo q fuerit delegata: obstaret róne. ẽ. facte. Tamen quo ad hoc posset defendi q ẽt si intelligat delegata mutato numero psonaz: vt durante qualitate pma. s. officij: qz sub róne officij fuit demandata vt pmisit: q augmentũ numeri cõcernit hãc cãm p no. in regula róni. de reg. iurie li. vj. ¶ Item qz mutatio psonarum non imutat nomen collectum: nec eius naturã. Idem. n. est populus paduanus: t clerus paduanus q fuit hinc retro ad ducentos annos vt plures. ff. de iudicijs. l. proponebat: t. l. mortuo: de ꝛ̃ptio si graciose li. vj. t in executõe ptãs competentis tali collegio seu numero ponderamus tempus instãs vt si requirebat maior numerus collegij: attendat dies extensionis t in hoc puncto ꝓsulit dñs Iapus de castõe. ¶ Quo ad tertium dubiũ ꝓsulit: q. l. ij. facta sup augmento numeri ꝓcernit cãm illam ẽt pcedentem p iura t róes que induxit in illa materia. ¶ Sed ꝛ̃ dicta pdicta vehemẽtissime arguo. qz ex quo ex tunc fuit officium de quinq; fuit ergo eis ois ptãs cõpetens. Officium enim de septem sub rogatum est nouum officium nó antiquũ: nec est simile de populo: vel clero q ista sunt collegia: non determinata ad certũ numerũ: t ideo augmentũ t diminutio numeri nihil in eis imutat. Aut ꝓsupponit in questione q erat certus numerus officialiũ q fuit auctus in alium numerũ sub alia qualitate ergo omnino est extinctum: pmum officiũ: nã si esset idem nõ esset susceptibile ꝛ̃rium. ff. de bap. debituz: ꝛ̃ria nãt sunt pma forma t secũdaria subtilitate iuris stãdũ est huic rationi nisi in augmento numeri dicat q habeãt isti aucti cum pmis omnem ptãtem: quo ad ois ẽt que cõpetent pmis iure spãliter alias si hoc non adderetur ꝓsupposito q iurisdictio illius cãe intelligeretur delegata: t extincto officio de quinq; esset extincta delegatio sicut extincto subiecto extinguit qualitas sibi inherens de spon. iuxta. ad dissoluẽdũ: vt destructa ecclesia tollit ꝓfectatio eius ó cõsecra. cc. vel al. c. i. Sed cũ fortius inferat ad id qõ principaliter dubitat an sua teneret: qz infert q est nulla: siue ergo dicas q cã illa trãseat ad numerũ sequentem auctum siue dicas q nó idem surgit effectus quo ad illã sniam: qz dicẽdum est eam esse nullam: nam ꝓsupposito q remãsisset apud quinq;: ita q tres poterãt iudicare tñ ex quo assumpserãt quartũ nó de pmis: sed ó duobus auctis bz locum. c. ẽ. e. cum sup. s. qõ potuit noluit. Tenẽdo aũt q trãsiuerat ad numerũ auctũ fortius. Idem est dicendũ q nó fuit seruata forma tradita illi numero cũ deberẽt eẽ quinq;. ¶ Glo. j. oppo. q nó extinguat iurisdictõ vnius mortis. ẽ. c. lz glo. cõcludit si delegati dentur sine clausula vno mortuo: vel infami: vel recusato alter pcedere non pot. Idem dicit hosti. si alter sit mortuus: vel furiosus: vel depositus: t scribat persone. Secus si excõicetur: qz tunc iurisdictio suspendit: t nó expirat: ad hoc. ẽ. c. prudentiã. §. sexta. Ratio qz iurisdictio nó est solida: quo ad exercitiuz in oibus: sed habitus: t vnus in eis est indistinctus: t p tanto vno mortuo vel impedito extinguit iurisdictio: vnus tñ pot alteri cõmittẽ vices suas: t si ille ceperit vti iurisdictõe añ mortem subdelegatus: poterit cũ altero pcedere postea vt dicto. c. lz. Idẽ in pluribus arbitris: vt hic dicit: qz vno impedito alter negociũ expedire nó pot. ¶ Predicta vera nisi aliud in cõpromisso: vl delegationẽ esset dictũ. s. q vnus esset sine altero: vt. ẽ. cũ sup. ff. de arbi. nó distinguemus. §. cũ in plures. ¶ Per hoc dicit Jo. an. reprobatam opi. vber. de bobio. q dicit q vno ex trib° arbitris mortuo duo pcedẽ potuerũt: ad tertiũ in. §. ité si plures. Rñdet q loquitur in arbitre: q ptãs posset in suas sniam trahere ptes: sed mortuus trahere nó posset in suam sniam: pũtes t vivos.

¶ Ad.l.fi qs arbitratu.ff.de.ſ.obli.rñdet q̄ loqr cum in vnum tñ eſt cōpromiſſum:dicit Jo.an.q̄ ſubtiliter dixi:ſed male:vt dic pz. ¶ Poſt glo.primam oppo.q̄ vno iudicū exempto de rebus humanis nō expiret iuriſdictio vt no.de arbitris.c.ſcōo.lib.vj.So.illud in ordinarijs:dic in delegatis ſecus etiā in procuratoribus cārum ſpirituali um:de pcu.ſi vno.ℌ.vltimo li.vj.et in exequtoribus vltia rum voluntatum de teſta.c.fi.lib.vj. ¶ Quero an procedat decre.ſiue ſint vno ſiue tres delegati:dic q̄ ſic.ℨ.c. cuz eām q̄ eadem eſt rō. ¶ Quero an procedat in delegatis ab alio q̄ a pncipe dic q̄ ſic.Quid in arbitratoribus Jo. an.dicit q̄ idem:q̄ eadem eſt rō. Anto.

¶ Uoniam. Subdelegare pōt delegatus pape ꝛz datus ſit ex officio:vel ex partiū conſenſu.b.d. vſq; ad.ℌ.idē dicēdū quoq;:vel cuz clauſula q̄ ſi nō oēs tu cū altero:idē pōt partibus ꝓſentientibus ꝛo cui cōmittit negociū ꝓſonaſꝛ exequēdū. Fallit in duobus ca ſibus.Secus ſi ſibi cōmiſſum ſit nudū miniſteriuz: parte patent.Secūda ibi idem.Tertia ibi idez aūt.Quarta ibi ceterū. Tota hec decre.tractat materiā ſubdelegādi:et cir ca hoc decidit quattuor eſſus quoz tria cā impediens eſt forma delegatiōis:quarti aūt natura rei delegate. ¶ Ad pmū nota finale intentū delegātis in delegando:q̄ nō eſt puidere pſone delegate:ſed puidere rebus:et expeditioni negocij qō cōmittit:et nota finalē intentuz ad diſpoſitōis intellectū ꝓſiderandū:et q̄ actus agentiū regulant ab eo rū itēru:ad hoc.l.nō oīs.ff.ſi cer.pe. ¶ No.ſcōo q̄ index ex officio ēt parte nō petente pōt dare iudicem delegatuz tertium. Item pōt ad partiū inſtantiam et voluntatez. Et no.q̄ dare ex officio vel partiū volūtate:nō ipedit prātez ſubdelegandi:nec p hoc vt electa induſtria. ¶ No.ter tio q̄ prātem ſubdelegandi recipit delegatus principio a iure:et ſic pz etiam q̄ ſolus delegatus principio hz prātem ſubdelegādi inferior ergo delegatus ſubdelegaſ nō pōt. ¶ Oppo.ſecundo q̄ nullo modo poſſit ſubdelegare:ex quo erant plures delegati:q̄ non tz proceſſus vnius ſine alijs:niſi ſit adiecta clauſula:q̄ ſi nō omnes tē. vel alia eō ſimilis.ℨ.c.cauſaz.So.p.c.quāuis.ℨ.eo.q̄ nihil dominus hoc pōt.ſ.ſubdelegare:alias enim prāo ſurgit a lege:et nō ex vi cōmiſſionis.ℨ.c.paſtoralis in pn. ¶ Circa hāc ptem pmam glo.tangit vnuz vt q̄ delegatus ex officio:vel par tium conſenſu pro tertio non poſſit ſubdelegare:q̄ ex quo papa eligit quē vt tertiū ex officio:vt ergo de eo ſolo con fidentiā habuiſſe:et ſimiliter ſi pro eo videt ergo induſtria electa non pōt igitur ſubdelegare:vt hic in.ij.Riſo.Glo.di cit q̄ hec fuit rō dubitandi:ſed rō decidendi fuit in cōtra. q̄ papa pncipaliter ex officio:vel ad inſtantiam dando dele gatum:vt voluiſſe prouidere negocij expeditioni:et nō vt voluiſſe eligere pſonas iudicum:aut pſonis ipetrantibus prouidere:vt p alium negocium non poſſit expediri:ideo non videtur indubio ſublatuz ius quod pmittitur delega to pncipio prātem ſubdelegandi:et aduerte:q̄ dicit gl.p tibus inuitis non pōt ſubdelegare.ſpe.in.ti.e.ℌ.ij.v.in ca ſibus tz:q̄ ꝛz altera inuita poſſit non vera q̄z ꝓdicēte:q̄ oz puidere ſubdelegando non grauare:allegat arg.ff.de ar bitris.l.arbiter. Jo.an.ibi ſentit contra q̄ hec prāo indefi nite ſibi concedit:nec oz grauare ſubdelegando: imo ali quando prouidere:ꝛz partes non velint. ¶ Non ob.lex. arbiter:q̄ loqtur in arbitro:cuius prāo a ptibus pendet. Eſt tñ verum q̄ tertius datus ex offō:vel conuentioni pti um:non poſſet ſubdelegare alteri vel vtriq; datorum: vt ſcribit ſpe.in ti.de deleg.ℌ.ij.v. item pōt ſuo:in.iiij.colū. ¶ Quero poſt gl.an delegatus ſubdelegās cōſortio eos poſſit compelleſ ad delegationē ſuſcipiendaz:dic hic q̄ non:q̄ ſolus nō pōt iuriſdictionem exercere.ℨ.c.cum cām et ſi non pōt partem:ergo nec extraneū. Idem egi.ℨ.c. pa ſtoralis. Credo ꝓlixz:q̄ huic ſoli a lege datur prāo ſubde gandi:et in hac ſolus eſt:ergo ſi ſolus pōt ſubdelegare:ſo lus pōt cōpellere:alias hec prāo eluſoria eſſet:et ſic dome nice diſputauit ar.ℨ.c.paſtoralis:hoc in q̄ſtum ꝓdicunt:ne ex defectu prātis:ſecus in q̄ſtum ꝓdicant:ne vulneret iuriſ dictio.ℨ.c.ſup queſtionū.ℌ.ſi vero. ¶ Quero an delegati de volūtate partiuz:ſi alteri cōmittant parte inuita poſſint recuſari. Hoſti.dicit q̄ licz valeat delegatio:forſan locus erit recuſationi:hoc ſolo q̄ cōmuniter datus eſt: quaſi nō ſit intentio delegātis:q̄ talis delegatio fiat cum effectu q̄ ſit inuita:nec ob.hec littera:q̄ ꝛz delegare poſſet:non tñ q̄ videt:procedit ergo recuſato admittit.ℨ.c.ſup qōnuz.ℌ. verum. Non ob.q̄ eluſoria videbit talis prāo:q̄ cū ver ba cum effectu tē.q̄ non eſt eluſoria ſi neutra recuſat: et hoc diffuſius pſequtur Hoſti.in ſumma.e.ti.ℌ. quid ſi eius offīn. Sed ſalua reuerentia Jo.an.hec nō placent:q̄ hunc tex.niſi de quadā honeſtate:et pz aperte hoc eſſe ꝓtra tex. et rationem eius:q̄ a iure hoc concedit ergo.

Idem quoq; dicendum.

Delegatus cū clauſula:q̄ ſi nō oēs tu cū altero pōt ſubde legare.b.d. ¶ No.pmo q̄ cōiter vbi delegatus eſt epūs cū inferiori apponit clauſula ꝓelectiua: q̄ epō ꝓeligit nō qſi alius eſt delegatus:ad hoc.ℨ.c.cōſu. ¶ No. ſecundo q̄ ex viribus huius clauſule ꝓelective non ipedit prāo ſub delegādi:que cōperit a lege. ¶ No.tertio q̄ cā delega tis pluribus cū clauſula ꝓelectiua:alter ipſoz non pōt ſine ꝓlecto:aut eius ſubdelegato procedeſ. ¶ Fran.de ſza.op ponit:q̄ cū clauſula ꝓelectiōis:vt electa induſtria pſone ergo non ſubdelegar.j.duobus.ℌ.primio. So. hec fuit rō dubitādi:ſed rō decidendi poſita eſt.ℨ.in pn.q̄ potius ha beſ reſpectuu ad negocia q̄ ad pſonas:gl.reperēdo text. dicit ſolutam queſtionez:de qua alias dubitabaſ:et ex hoc infert q̄ ſi moriaſ delegatus ꝓelectus non poterunt alij p cedē:donec alius ei in dignitate ſubroget:vt in.c.q̄ñ: qō intelligo qſi fuit delegatus ſub nomine dignitatis:vt dicit illa decre.q̄ñ:alias expiraret prāo p monē.ℨ.c.c. vno tē.

Is autem. Delegatus cuz clauſula q̄ ne

gocū pſonaliter exequaſ pſen ſu partium ſubdelegare pōt niſi vbi ad cōmoduz publicū induſtria videtur electa.b.d.et nō dimidiſ aliter niſi q̄ pōt duplicē exceptionē.Scōa ibi pter. ¶ No.duas regulas. Prima q̄ qſi negocium cōmittit pſonaſꝛ exequēdum: ſi cā ꝓcernit ſolum vtilitatem pubez electa vt induſtria:et p hoc excludit prāo ſubdelegandi:ablq; conſenſu partium cū conſenſu vero bene pōt fieri ſubdelegatio:et ex hoc ap paret q̄ a forma data ab homine vbi fundatur ſup fauore partium poſſunt partes ſuo cōſenſu recedere:hic eſt caſus pro dicto Inno.ℨ.c.prudentiam. ¶ Secunda regula eſt q̄ cum negocium eſt grane et concernit vtilitatez publicā electa vt induſtria delegati:et efficitur negocium in ſubde legabile etiam cum partium voluntate: et ſic apparet q̄ a forma hominis non poteſt partium voluntate recedi: qſi forma eſt fundata ſup publica vtilitate:et hoc q̄z tunc ſtu dioſa cenſet tex.ponit exempla inter q̄ no.q̄ dicit de inq̄ ſitione. ¶ Tertia regula ſit ex qua apparet cōcluſio pre cedētiū q̄ vbi electa eſt vel verbis:vt negocij qualitate p ſone induſtria:negocū efficit indelegabile. Ita q̄ nō pōt p alium expediri:et tūc nō procedit regula:q̄ p alium tē. ¶ No.q̄ induſtria et fides ſunt qualitates pſonales in q̄ bus raro reperit hominum pcurſus:ad hoc.ff.de ſolu.iter artifices. ¶ Oppo.de ꝓrietate littere. Nam in pma dicit q̄ pōt ſubdelegare conſenſu ptium:ꝛz ſit mandatuz vt ne gocium pſonaſꝛ exequaſ in ſecūda dicit oppoſitum. Glo. ſoluit multipliciter. Una ſo.datur p glo. in verbo vt pſonaſꝛ que eſt hec q̄ mandaſ tūc negocū vt pſonaliter exequaſ. Ex hoc verbo vt induſtria electa:q̄ pſona vt pcogita ta:et prepōderata:allegat glo.multas cōcor.que videbūn tur legendo glo. ¶ Quāq̄ aūt tūc poſſet fieri ſubdele

gatio absq; partiū consensum̄ de partium consensu si negocium ē leue pōt fieri subdelegatio: ꝛ sic loq̄ṫ pma pars. Si negocium ē graue: ēt de pſensu ptium nō potest fieri ſūdelegatio: q̄ circa maiora cautius rē. glo. allegat iura: ꝛ ſ̄ est prima ſo. ꝛ dicūt hic doc. q̄ dicat negocium graue: aut leue relinquēdum ē iudicis arbitrio. ¶ Secūda ſo. ponit per glo. in verbo inquisitionis: vt dicat q̄ quandoq; negocium cōmittitur inter partes: ꝛ tangit pres: ꝛ iniungit ōle gato: vt negociū pſonaliter exequat: ꝛ tunc pōt de consensu ptium ſubdelegare: q̄ ex quo ibi sunt pres eoꝝ pſensus aliq̄d pōt operari: circa prātem subdelegādi: q̄ negocium cōmittitur nō inter partes: ſed ex officio q̄ ibi non sunt partes nō pōt negociū istud subdelegari: q̄ cōsensus partium ibi nihil pōt operari. ¶ Tertia ſo. ponit p eandē gl. in verbo ego. ꝛ ibi glo. dicit q̄ pma pars loquit quādo negocium tāgit puarum vtilitatem: quo casu puatus potest iuri suo renunciare. Secūda pars loquit q̄n tangit publicam vtilitatē: cui nō pōt puatus renūciare: ꝛ forme circa illam date: ideo rūc nihil operat. de ſo. compe. ſi diligenti.

¶ Hic q̄n q; cōmittit negocium ſimpliciter: nec adiungit vt pſonaliter exequat: ꝛ tūc dicunt quidam q̄ nō videt electa industria. Ideo pōt alteri subdelegare ſm quosdā. Tu dic q̄ distinguēdum est: an negociū sit arduum: ꝛ nō cōtemper omneo expedibile: ꝛ videtur electa industria. Si leue. ꝛ cōtemper alios expedibile nō vt electa industria. Ideo pōt ſubdelegare ſm Inno. hic ad hoc rex. e. ti. le cui. §. i. li. vi. que aūt dicant negocia parua vel magna: ꝛ p alios nō expedibilia: hic relinquit arbitrio iudicantis: ſm Hostī.

¶ Quandoq; cōmittit negocium ꝛ adiungit vt pſonaliter exequat: vel aliud ſimile: ꝛ videt electa industria: sed an tē possit subdelegare: dic q̄ aut negocium cōmittit expediēdū ex offo: ꝛ nō inter pres: ꝛ nō pōt subdelegare quādo ē graue. Secus quando ē leue. ō. c. venerabili. Aut cōmittitur expediendum ꝛ inter pres: ꝛ tūc aut negociū concernit vtilitatē puatam: ꝛ pōt subdelegari de cōsensu pris absq; consensu. Aut negociū cōmittit inter pres: ꝛ concernit vtilitatem publicam: ꝛ dic q̄ nō potest subdelegari: vt hic in vltima ſolu. ibi ergo nec etiaꝫ cū consensu: nec distingue le ve a nō leui: q̄ vtrobiq; eadē est ratio. ¶ Oppo. post gl. q̄ delegatus ad inq̄rendum subdeleget. ō. c. venerabili. So. hic dicūt fuit vt negociū pſonaliter exequat: ꝛ idez ſi alia verba eqpollentia pferant: vt de industria tua plenius cōfidēs rē. ꝛ similia: ꝛ ibi mādata erat inquisitio de ſuspecto non vt prelatus amoueret: hic vt cōmoueret quod ē magis preiudiciū: ſic ꝛ rotoris datio non demandat. ff. de tu. ꝛ cu. ea. ab bla. l. nec mandante: ꝛ tñ cognitio de ſuspecto; tangit ſimplex demandat. ff. de offi. eius cui mā. ē iurisd. l. cognitio. prima pars placet Bothien. quelibet est bona.

¶ Oppo. ſo q̄ potestas puidē di ecclie de mīstro possit delegari. l. c. ſo cui li. vi. So. contrarium procedit: quando mandat puideri de certa persona. de incerta ecclia. q̄ cāu non ponderat vtilitas publica: ſed puata: q̄ principalio intētio ē puidere persone ideo potest fieri subdelegatio: ſecus est: vbi certe ecclie de incerta pſona mandat puideri: q̄ tūc hoc negociū ē indelegabile: q̄ videt pōderata vtilitas publica. ¶ Oppo. tertio q̄ habēs prātem puidendi possit alteri delegare: vt. ō. de elec. cuz cām. ꝛ. e. ti. q̄ ppter. So. ꝛ̄ium loquit ſm Hosti. quando petēs cōperit de iure communi: q̄ tunc locus ē cōmissioni: hic aūt loquitur: quando cōperit rōne cōmissionis facte ab homine: ꝛ rō q̄ primo cāu potestas cōperit de iure cōi: q̄ tunc locus est cōmissioni: hic autem loquit q̄n competit rōne cōmissionis facte ab homine: ꝛ rō q̄ primo cāu potestas competit iure ꝓpio: quo cāu potest p alium quod p se: hic q̄n cōperit iure delegato ꝛ alterius: quo cāu non pōt: vbi est electa eius industria: ex vi verboꝝ: aut natura materie: sit rō rōis: q̄ vbi potestas cōperit iure meo possum facere ad libitum. C. mandati. in re mandata: ſed vbi iure alieno nō sic: q̄ ille cui committit ab homine nihil ꝓpium habet: vt. l. i. §. i. ff. de offi. eius cui man. ē iurisd. ꝛ no. ff. primo. §. f. ceterū.

Antonius de Butrio.

Ceterum. Delegatus ad nudū ministerium subdelegare nō pōt. b. d. ꝛ nō videt. ¶ No. hic clausulaꝫ q̄ habēs prātem delegandi: nō subdelegat: q̄n ē delegat⁹ ad merū articulū: ꝛ sic delegatus ad merū articulū nō subdelegat: sit rō q̄ prāo subdelegādi pēdet a iurisdictiōe. l. ij. ff. de iurisd. om. iu. ¶ habēs nudū ministerū nō subdelegat. ¶ No. hic q̄dā que sunt nuda ministeria. ſ. absoluere excōicare. dispēsare ꝛ pōderare: non ē ergo actus dispēsatiōis iurisdictionis. de quo q̄ ſi. sint leg. p venerabilem. Ite pēnitētiales iniungere. ¶ No. q̄ legatus apostolice ſedis etiā talia pōt subdelegare. ¶ Op. q̄ in oib⁹ casib⁹ in rex. enumeratis pter q̄s de pdicatione crucis dicat fieri non nudus minister ſed delegatus cum iurisdictiōne: nam excōicatio dz fieri cum cāe cognitione. de ſen. ex. ſacro. ꝛ c. medicinal. li. vi. ſic ꝛ absolutio. e. ti. cuz deſideres. ſic ꝛ dispēſatio. i. q. vij. tali. ꝛ c. exigunt. ō. de tempo. or. cuz dilectus. So. fateor q̄ possunt talia cōmitti cū iurisdictione: p hoc de. vna. e. ti. ꝛ tūc possunt subdelegari ꝛ ibi etiā possunt cōmitti: tanq̄ nudū minist rium: ꝛ sic loquitur littera nra. ¶ Secūdo circa idem obviat q̄ regularit er quod possum p me possim p alium: vt ꝓ in regula: pōt q̄s p aliū cū concor. dicit hic Inno. examinando duo. Primum an q̄ possum p me possim p alium me cōmittēte. Secūdo an id q̄ possum p me possit alius mihi succedēs. Primo casu dicat aut loquat in actibus spūalibus mere: ꝛ extraiudicialibus: ꝛ pcedit affirmative regula. aut in actib⁹ spūalibus ꝛ iurisdictionalibus seu que in iudicio expediunt: ꝛ tūc aut prāo competit ex iure ꝓpio ꝛ potest quis p alium quod potest p se: aut competit iure alieno: ꝛ regulariter quis nō potest p alium quod pōt per se: nisi hoc appareat a iure pcessum: sicut ē in delegato a pncipe: cum apparet a iure cōcessus: vt possit subdelegare: vt. ō. c. pastoralis. ꝛ c. sup q̄nus ꝛ q̄ hoc pmittitur a iure i delegato mixtorum delegato ministeriali non pcedit vt hic: ꝛ ideo secus si certū ministerium iudiciale: vel quasi demandat: q̄ tūc ē iudicis delegātis intentio: q̄ alteri nō subdeleget. ¶ Secūdo cāu an mihi cōmissum q̄d possum p me. possit meus successor: ſi ē cōmissū ſub noīe ꝓpio: planū q̄d non. ō. c. q̄n abbas. Si ſub noīe dignitat]: aut ex ⁊bis cōmissionis pōt apparere q̄ electa ē industria mea: nō trāsit ad successorē: ſi nō apparet ex ⁊bis dic q̄ ſi negociū non ē nudū: ꝛ est pariter p alium expedibile cōiter: vt recipere testes nō vt electa industria ꝛ transit ad successorē. in suc. vt nullū mdi. §. hoc vero iubemus. col. ij. C. de caducis tollen. li. i. §. ij. aut negociū non ē pariter p alium expedibile: ꝛ tūc dic q̄ non trāsit ad successorē. exēplū pdicare verbū dei: iniungere pēnitētias: dispēsare cū irregularibus: q̄ in pdicatione exigit: q̄ pſona sit potens opere ꝛ ſmone deuoto magne. §. i. de ſta. mo. cū ad monasteriū. §. porro. in pēnitētia exigit q̄ ſi discret⁹ ꝛ cautus. de pēni. oēs. §. sacerdos. in dispēſatione exigit hō qui nō speret in pecunie thesauro: tales de facili non inueniunt: alleg. dictā. l. vnica. §. finaūt. C. de ca. tol. ff. de ſolu. inter artifices.

¶ Hoc vltimū non placet Host. q̄ eo q̄ ſcriptū est dignitati vt ſemper successori potius q̄s pſone. vt. d. c. q̄n: ꝛ i dubio pſidentes dignitati reputātur ꝛ pſumunt puri ꝛ honesti. ꝛ discreti: vt no. de ꝛ̄ptis dispendia. li. vj. nec refert quō expediatur: cōmodo bene ꝛ ſm intentionē delegantis expediat negociū: vt no. de ꝛ̄ptis cum te. c. super iſto.

¶ Si negociū ē nudum vt certum ministerium iudiciale vel aliud dicūt aliqui q̄ nō trāsit ad successorē indistincte: q̄ non ille cui cōmittit hoc facere vt: ſed potius ille cui cōmittit: ꝛ ideo ille cui committit ꝛ̄ p alium expedire non potest ne alter loco eius vellet ipse p alium repreſentet: vel q̄ intētio committentis contraria ē. Certe non credo q̄ sit intētio ꝛ̄tis. q̄ ſi committit ſub noīe dignitatis: ideo ſatis cre-

:do q̄ ꝓcedat ꝓcedentis distinctio. ¶ Super tex. est vi-
dere que dicant ministerialia absq; iurisdictione: & primo di-
scurramus singula: & hic primo q̄ ꝑdicare crucē & planū
q̄ hoc ē nudū ministeriū: adeo nō pōt delegari. Sed ē du-
biū qd de visitatione glo. de offi. ordi. si epūs. li. vj. in glo. iij
tz q̄ si visitatio cōperit iure ordinario: pōt delegari: secus
si delegato. Dicit Fo. littera q̄ nudum ministeriū est excō-
municare vel absolvere huic obviat: q̄ talia nō possūt absq;
cāe cognitōe expediri: vt. ij. q. i. nemo. de sen. excom. la-
cro. So. dic q̄ excōmunicare est mixtus articulus: sed de
nunciare nudus. Intellige ergo hic de denūciatione: vel i
telligē q̄n cōmittit ꝓmulgatio excōmunicationis iam co-
gnito de cāa ita q̄ nō restat nisi labialis ꝓnunciatio: & ꝺ q̄
do papa vel illustris hoc cōmittit q̄ hoc pōt. C. de sen. ex
periculo recūdis. l. ij. vel. i. in fi. & hoc casu talis actus dici
tur nudus articulus. Idē tz Alin. in illo cui cōmittitur vt
suspēdat. xxvij. q. i. si custos. ¶ Sequit de actu dispēsatio
nis q̄ hic ē nudus articulus: hoc temperant doc. vtrūz: q̄n
dispensatio cōmittit sine cāe cognitione: vel fiat precise: ali
as cū in ea exigit cāe cognitō & expressio esset mixtus: & sic
esset actus iurisdictionalis. Unde dicūt doc. hic q̄ enume
rant aliqua: que sui natura sunt nuda ministeria: vt iniūge
re penitētias: & ꝑdicare: aliqua que per accidens: vt q̄ sui
natura sunt mixta: sed precise mandant absq; cognitione:
vt dispensare absolvere & excōmunicare: dicunt q̄dam q̄ ꝓ
videre de beneficio ēt nudus articulus: vt dicit Innoc. hic.
hoc non placet Hosti. hic: q̄ in hoc exigitur cognitio. de
Rēptis cū adeo. de ēta. & q̄li. accepimus. ¶ Per q̄ dicit
q̄ possz subdelegari salvo quod habet in cle. e. ti. c. i. & i. c.
ie cui. li. vj. quādo. s. mandat pupio cū clausula: que potius
sonat in monitionē. de quo dic vt ibi. & in dicto. c. ie cui. & ꝺ
potius puto: q̄ est in eius facultate: an assumat iudicio p-
tem: vt no. ꝑ de ꝓsump. c. fi. & in dicta cle. i. ¶ Sz ē dubiuz
quid in aliis actibus iudicialibus: puta in actu cōmissiōis
citationis aut actu receptionis testiū: dic Inno. dicit q̄ ꝙ
cunq; pro iudicio cōmittitur semper iurisdictio intelli-
gitur eē cōmissa sive sit citatio: q̄ ipse vtet iurisdictiōe ad
terminū prorogandū: vel imminuendū si superior nō ꝓui-
xit: & in ꝓcipiendo citato q̄ corā citatore compareat: & ad
alia huius fm Inno. ¶ Hoc nō placet Host. q̄ dicit q̄ fi
est vti iurisdictione: sed mandati executione. Unde nec de
bio vel aliis pōt se intromittere: nisi receperit in mādatj. di
cit ēt Inno. ꝑ regulā ꝑdictā q̄ receptio testiū nō erit actꝰ
nudus: q̄ recipit iurisdictionē ad testes cogēdos & a falso
cōpescēdos. C. de testibus. l. nullū. hoc nō placet Host. q̄
talia ministeria lic nō ꝺz hanc prātem nisi expresse cōmitta
tur. & l. nullū. C. de testibus: loquit de testibus tamē circa ꝺ
tenet quod dixi. s. c. sup q̄num. ꝯ. i. ¶ Oppo. cum glo. q̄
possint isti subdelegare: q̄ ꝓtas subdelegādi cuilibz cōpe-
tit a iure: vt. s. c. ex litteris. So. dicit glo. q̄ nō possunt sub-
delegare: qui sunt cōmissarij. i. nudi ministri vt hic: ꝯrium
loquit in nō ministerialibus sed habētibus iurisdictionē.
Concludit ergo glo. duo q̄ nudus ministerialis nō subdele
get. Scōo q̄ isti de quibus hic sunt nudi ministeriales.
¶ Circa primum doc. hic ꝓcludunt q̄ quādoq; ministeriū
est puri facti: absq; prāte iuris: vt portare ligna: & hoc pōt
quis alteri subdelegare. Aut cōperit ex prāte iuris: & tunc
aduerte hic: q̄ doc. dicunt q̄ distinctio ꝓcedentis ꝯ. bēa-
tur hic pro repetita. ſ. q̄ aut negocium est magnum & ardu
um: in quo videt electa industria: & nō pōt fieri subdelega
tio: aut ē leue: & nō vt electa industria: & pōt subdelegari.
¶ Credo q̄ nudus ministerialis indistincte nō possit sub-
delegare prātem iuris sibi competentem: possz tñ circa nu
dū ministeriū aliquō implendum: quod sonat in meꝝ factū
alteri cōmittere: vt ē casus. s. c. ex litteris. de dolo. c. ij.
¶ Scōo dicit gl. q̄ hic enumerata sunt nuda ministeria:
nec in talibus cōperit iurisdictio: hoc vt falsum: q̄ nudus
minister recipit iurisdictionē. s. c. ex lris. & ibi fuit notatuz

alias illa potestas ēet elusoria. So. dicit glo. q̄ nudus ex
cutor respectu articuli principalis nullā ꝺz annexā iurisdi-
ctionem: nec quo ad potestatē subdelegādi: sed accidēta-
liter extra articulū: in defensione sue iurisdictionis: & pote
statis bñ recipit iurisdictionē: vt no. in dicto. c. ex litis. dic
fm Hosti. q̄ q̄lib; executor nudus datus ē: cū clausula ꝯ-
dictores &c. & talis ex vi clausule non principalis commissio
nis pōt iurisdictionē exercere: & censurā ecclesiasticā. Dat
est datus absq; clausula: delegans tñ commisit in illo arti
culo ex toto vices suas: & idē fit pōt intelligi. c. ex lris. Dat
commisit simpliciter nudum articulū: & tunc ipse Hosti. te-
nuit q̄ non posset iurisdictionē exercere: ꝓ hunc tex. glo. ꝯ
Alin. placet dictū glo. tñ dicit q̄ aut ministerialis tal exer
cet hoc offiū ꝑnte papa committēte: & no pōt exercere iu-
risdictionē sz ꝺz referre: & sic fuatur in curia. Si absente fi-
cut sunt hi qui dant per quincias: pōt exercere modicā co
bertionē: ꝺz enim in absentia: q̄ non tz in presentia: unde et
ꝓconsul. in porta rome deponit imperiū. ff. de offō ꝓcon-
sul. l. fi. & preses non cōmittit ea que sunt meri imperij: nisi
ꝑscisendo. ff. de offō eius cui man. ē iurisd. l. i. ad hoc de of.
ordi. romana. ad fi. hoc intelligit vbi mādat aliquid qō cō
petit ad executionē vel officium ecclesiasticum: secus si mā
datur vt emat ligna. ¶ Ultima glo. colligit argumentuz
& clara est: vide. i. di. in summa. & c. miror. Numquid autez
certum ministeriū possit qō delegare de cōsensu partiū: tā-
git Inno. de testibus cum cām. ij. vbi tz q̄ talis subdelega
tio fieri pōt de cōsensu tacito aut expresso: ex ꝑdictis deci-
ditur an epūs deputatus ad purificandā gfam in forma pau
perum: cui ē data potestas: q̄ in casu in quo nō possit alij ꝺ
putari: si deleget vices suas: ꝺz delegatio: & factū ꝑ alios
illo nō faciēte: sz cōmittente non valz: q̄ intelligit si nō fa-
ciat ꝑ se vel ꝑ alium. ex quo pōt: vt in cle. i. de offi. dele. &c.
ie cui. e. ti. li. vi. ¶ Per predicta decidit questio fact̄ no-
tarius instrum per se rogatum fecit scribi. cum esset prepe-
ditus ꝑ alium notarium cui se subscripsit. Numquid tz initz
vt q̄ non per tex. hic in fine q̄ expresse probat q̄ nudus mi
nisteriū non ē cōmissibile ibi q̄ non iurisdictio. Itez per id
quod habetur in auc. de tabell. post prin. iij. colum. Ter-
cio ad idem: q̄ industria persone videt electa: per ꝺ hic q̄.
in. v. preter. Quarto per rationem ab absurdo: q̄ posset q̄
qui q̄ nuncius cui commissum fuit a iudice vt citet: posset
expedire per alium: quod nullo modo videt verum esse: q̄
creditur nuncio: cum est electus a iudice. Item rōne sui of
ficij. de ap. cuz parati. & ibi no. ꝑ hoc. ꝑ de presum. ꝑ. aliud. in
cōtra. est consuetudo maxime romane curie: & ꝓ hac pte
iudicatur tex. xij. q. ij. cū redemptor ibi scribēdum dicta. &
& C. de iure deliberādi. l. fi. §. finaūt. So. dic refert multuz
querere: an notarius possit committere alteri notario vt su
scipiat & publicet instrumentum ex suo ꝓtocollo. sita q̄ ille
ex toto ꝑficiat ēt quo ad subscriptionem & hoc fieri pōt
auctoritate iudicis. de fi. instru. cū. p. tabellio. sed in termis
ꝓ suppositis cū ipse q̄ fuit rogat⁹ ꝑ se subscribat se: dico q̄
sive talis quē rogavit ad scribēdum sit notarius sive nō ēt
sine auctoritate iudicis facere pōt ꝑ iura ꝓ ista pte alle-
gata: ꝺz tamen tabellio in subscriptione facere de hoc spe-
cialē mentionē qualiter rogatus fuit de oibus & singul. ꝯ.
descriptis in instrumento: sed ꝓpterea cōmisit scribendū
tali & ꝓmissa attendatur esse vera: & se diligēter examinasse
scripturā. ¶ Ad ꝯria rñdetur & maxime ad illū tex. q̄ ali-
qñ nudū ministeriū implicat aliquid auctoritatis: & tunc
nunq̄ pōt per delegatū subdelegari seu cōpromissarium:
ad hoc deputatū iure spāli. & per hoc dico: q̄ tabellio non
pōt cōmittere publicationē instrumēti ex toto alteri: inisi
auctoritate iudicis: sic nec nūcius citationē: vt ꝓbavi. ꝯ. ali
qñ nudū ministeriū nō implicat aliquid auctis i faciēte: et
tūc datur dispositio supradicta. s. aut eligitur industria aut
nō: vl aūt nō electa in his q̄ nō sunt magne spēi: & que pōt
eque per aliū expediri. sic nō refert qualiōsit lra instrumē-

ri dūmodo legi posit. de constr. vti. vel inutl. cum dilecta i vbi non refert qualis sit carta: r pro hoc quia in iure contrarium non exprimitur: r sm hanc distinctionem intelligo hoc. c. r cle. vnicā. c. ti. r cīa iura similia sm Fran. de za.

De officio legati Rica.

¶ Quia officiū legati simile ē officio delegati ideo sit latius: ió de ipso subiungit de mā. xciii. di. c. i. r. ij. q. i. in pmiss xi. q. i. puenit. xxv. q. ij. igitur cū duobus sequen. ca. r repetit in sexto. ¶ Quero an natura legatoꝝ sit vniformis: dic q nō: quidam. n. sunt legati nūcij. i. di. indulgentiū. xcvij. dis. p totū. iij. q. vj. quippe. qdam legati iudices. xxv. q. ij. igit. r duobus. c. se. xciii. di. c. i. r. ij. xi. q. i. puenit. insup est r alia distinctio legatoꝝ. de qua. ī. c. pe. vbi tangit glo.

Um non ignoret. Legatus papę p simplicē querelā adiri pōt. h. d. Ideo q mittit cāz in gñe ex qua postea cōcludit ibi sine. ¶ No. q licita nō est ignorātia legationis nate. ¶ No. q i eadē puincia in pfidatu eiusdē plone cō currere pōt duplicia qualitatis potestas: r diuerse quantitatis: r sic quis pōt esse legatus r metropolitanus. No. q maioritas prātis originē habens ex diuersa cā nō cōfundit terminos minoris prātis: nec minor potestatis cōcursu amittit ab vbi prātes nō individuanē ad iudiciū exercēdum ꝝ quelibꝫ p se exercet: p hoc nō ob. §. sane. ¶ No. q posse r nō posse: r sic duo ꝝria cadere pñt in eadē ꝑsona respectu diuerse qualitatis r potestatis: ps in eo q simul est legatus r metropolitanus: qz inq̄ntum est metropolitanus nō by ordinariā cognitionē in tota sua prouincia: sed inq̄ntum ē legatus sic. ¶ No. q idē iudicatur de vna ꝑsona in q̄ plures ꝓcurrūt qualitates q̄ de diuersis. ¶ No. regulā archiepōs de cāis subiectoꝝ suffraganeis si cognoscit regulariter: sed casualiter sic. s. si deuoluāt via appellonis. ¶ No. q legatus ēt natus de oībus cāis suffraganeis sūbiectoꝝ cognoscit ēt per viā principalis querele: r appellationis: qđ intelligē qñ appellat ab epō qz a delegato epī non appellat obmisso medio: vt ꝓbat. r no. ī. c. q translationē. ¶ No. vltimo q ō suffraganeo ad metropolitanū appellat tanq̄m ad primū supiorē. Itē q legatus ēt natus in puincia geret vices pape. ¶ Ō p. q archiepō possit ēt per querelā cognoscere de cāis subditoꝝ suffraganeoꝝ. xi. q. i. si clericus. de sen. ex. venerabilib⁹. §. ij. li. vj. So. de causis ꝛ suffraganeos bene cognoscit: qz eoꝝ est ordinarius: ꝛ ꝛ subditos eorum non: nisi p appellationē devoluātur ad eum: vt ī. ti. i. pastoralis. r hic. ¶ Ō p. glo. i. q archiepō ēt in alio cāe q̄m appellationis cognoscat de cāis subiectoruꝫ suffraganeī. Ubi op. ī. de offi. ordi. pastoral. §. i. So. hic ponit vnū cāꝫ: p hoc alios nō excludit: fac q testis nō sit ꝛtus ꝛ ponat minus de fcō q̄m alter. ¶ Quero p gl. ij. an legatus possit adiri p querelā. gl. hic q sic: qz gerit vices pape. Jō. ij. q. vj. c. tū. ix. q ij. conquestus. xxv. q. ij. c. iij. dic q legatus natus archiepō pōt adiri p querelā alius eius testis ēēt frustratoria cū iure metropolito adiri possit per viā appellationis: sed alius legatus nō metropolitanus si pōt adiri nisi per viā appellationis: allegar. ix. q. i. peruēit hoc. cōtra. r c. puenit. loquit in defensore nō i legato q̄ cō pellebat ecrozem cōtra se agere. de hoc in spe. ō legato. §. superest. in pn. ¶ Querit ea. gl. in. ō. sed nunquid: an legatus natus possit deponere epōs. glo. q nō: qz ē de reuocat. pape. de transla. prela. inter corporalia: imo nec legat⁹ de latere pape hoc posset: nisi in sua legatione cōtineret: vt in c. primo r se. illa que sibi spāliter papa reuocauit mādata iurisdictione generali nō transferuntur. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. l. i. r multa sunt que nō trāseunt sub generali mādato: nisi exprimant: allegat. glo. iura. pōt tñ cognoscere de cāis epārum: vt si sup illo casualit litiget. de elec. si abbas ēt. li. vj. r ix Jo. ij. q. vj. biduū. ō. si qđē. dicit q ēt metropolitanus pōt sniare epm deponendū ꝛ actualiter deponere nō possit: de hoc dic vt. ī. de iudi. c. i. r. ij. q. vj. multum. scripto. r c. q̄ppe. ¶ Eadē gl. in. ō. ix pbyter: an legatus possit deponere pbyterum: dic q sic aliquibus sibi adiunctis epīs. xv. q. vij. felix. r c. si aūt. r etiam sine epīs: secundum doc. in cāu. ī. de here. c. i. li. vi. r gl. querit an possit absolue re excōicatus: q in canonem incidērūt. gl. r. mittit ad. c. excōicati. Si appellatur ad papā an possit appellātes cogi se cōpellere litigare: dic q nō: ar. ī. de ap. si duobus: qz obmisso medio quilibet pōt ad papā appellare. i. q. vij. ideo An indulgentias possit facere dicitur. ī. c. viti. ¶ Glo. vniuersas querit an legatus possit cognoscere de cāis exēptorum sue puincie. glo. arguit sic. p tex. vniuersas. incōtrariū fac de supplen. ne. pla. sicut. xxv. q. ij. fuerit. vbi talia priuilegia debēt ee ppetua: q aliās non essent. glo. concludit legatos natos nō posse audire cāas exemptoruꝫ nec eos posse punire: nisi de hoc in eoꝝ contineat priuilegio: r tota sua prāo ex forma ꝑsideranda ē priuilegioꝝ legati vero de latere: r alij missi ibīt prātem in exēptos. salvo q̄ in specifice reuocat romano pontifici sm glo. idē spe. in ti. de be. §. subest. ō. sed nunquid delegatus pōt: ad hoc de elec. si abbas ē li. vi. idē notat. ī. c. q translationem: r vide ō verb. sig. veniēs. in pn. li. vj. post glo. ¶ Quero qd de cāis epōrum: dic q cognoscit metropolitanus: vt. xi. q. i. si clericus. de sen. ex. venerabilis. §. ij. li. vj.

Tuduisti. Legatus pape ō cā alteri a papa simplr delegata se intromittere nō pōt. h. d. Cōtra duisio Secunda ibi residentes. ¶ No. primo legatus in cā spāliter alteri delegata: inferior ē delegato: r de cā illa nec ab initio: nec ex post facto se posse intromittere nec delegati ꝓcessum impedire. ¶ No. so q gñali mandato. derabit p sm speciale. ¶ No. tertio q legat⁹ de latere sniam latā a delegato retractare nō pōt. ¶ No. q̄rto q legatus sniaꝫ a delegato latā pōt retractare vbi ē cōtra formā mandati lata. ¶ No. quinto q legatus de latere pōt approbare sniaꝫ a delegato rōnabiliter latā r eā pōt executioni mandare. ¶ No. vltimo q vbi in ꝑstitutiōe vl statuto tollit facultas oponē di ꝛ sniam vel disputandi vel cognoscendi de snia non tollit facultas vel prāo dicēdi de nullitate snie: vel cognoscendi: r vide qđ notaui. ō. de elec. ꝛ de vitād: r sic no. q ꝛ de gestis p supiorē se nō valeat i ferior intromittere: hoc est vez vbi gesta sunt valida: secus si gesta sunt nulla: qz tūc non tollit cognitio inferioris.
¶ Venio ad gl. declarationē: Prima gl. op. de. c. vt ōbitus: vbi si cōrā ordinario ē ceptum negocium nō pōt postea delegatus se intromittere. So. dic illa distinguit istaꝫ vt distinguat an negociū sit ceptū: an nō: primo cāu pualis ordinarius: so pualis ōlegat⁹: ꝛ gl. Scōa gl. alle. cōcor. i pn. ¶ Postea op. de. c. ex pte. ī. e. ti. i. vbi remittit ad no. ō rescrip. c. i. veritas ē: q vbi ille ambe erāt spāles: q ad mentē: qz nō poterāt nisi i vno archidiaconatu verificari: hic erāt gñales: r quo ad vba r quo ad mentē. ¶ Tertia glo q̄rit de rōne quare delegatus se nō intromittit: dat rōnem duplicem. Prima qz iurisdictio minoris iudicis non expirat semper in prātis maioris: alleg. iura. Secō qz delegatus est maior q̄cunq̄ ordinario ēt legato in cā sibi spāl ōlegata: r hec est melior: vel saltē para ē: r ideō dic gl. q para in paré nō by imperiū: alleg. iura p hoc sit expedita sequēs glo.
¶ Glo. vlt. op. r vt q nō possit legat⁹ sniaꝫ latā cōfirmare nā cōfirmatio nō pōt fieri nisi de cā cognoscat. de constit. vti. vel inuti. c. i. r. ij. hic nō pōt de cā cognoscere: vt in §. ꝓcedentibus: ergo nō poterit confirmare. So. dic ꝛ q̄dam q examinabit an sit iusta vel iniusta. Si inueniet ipsaꝫ iustā cōfirmabit aliās ipsaꝫ infirmabit simile. l. vlt. C. vbi sena. vel cla. hec nō est bona: qz dicit hic tex. q de illa se nō pōt intromittere nec ante cognitionē nec ēt post: cōcludit

ergo q̃ hic nullam h3 sup hoc iurisdictionẽ cognoscẽdi:s hñ o3 exequi l3 q̃dam dicant q̃ confirmabit in forma cói: ꝛ qđ dicit de cõfirmatione refert se ad factũ:vel intelligit de confirmatione fcã in forma cói infirmatione non potest cum quo ad hoc sit inferior. Hei fm doc. loquit de q̃dam approbatione laudatione:vel cõmendatiõe:sic ff. de treuga ꝛ pace.c.i. ¶ Querit.e.glo.in ver.sed nunquid.an de legatus cõpellat legatũ ad suã sniam exequendam.gl.dicere vt pmo q̃ nõ:q̃ legatus ꝛ ôlegatus recipiũt potestatem ab eodẽ:ꝛ maior est legatus qđ p3 q̃ delegatus ei subest in alijs cãs in cã delegata:ꝛ hoc tenuerũt q̃dam hic nisi alias cẽt ordinarius:q̃ tunc rõne ordinarie potestatis cõpellere posset:dicit glo.q̃ legatus debebit exequi ad mandatũ delegati:q̃ delegatus est superior in illa cã:nõ tñ debebit cõpellere legatũ sed rogare vt exequat:q̃ forte per alũ non põt sic facĩliter sniaꝫ exequi. ¶ Host gl.op. si ô dixi tibi mandatũ:vt puum manumittere:postea meus gñalis procurator re pbibeat ne manumittas nõ valebit manumissio.ff.man.si hominem.Solvit Hin.illõ verum qñ sub erat iusta cã pbibẽdi:vt p3. ¶ Quero an a ôlegato appellari possit ad legatũ:dicũt hic pos.q̃ sic:q̃ tex. dicit q̃ quõlibet etc. Antonius.

n **Si specialis.** Legatus ẽt de latere ex generali legatione transferre nõ põt epõm vel vnaꝫ ecclesiam cathedralẽ alteri subijcere:vel in prima erigere:vel duos epatus venire vel vnũ dividere ex cõcessione tamẽ pro injectione manũ in clericos põs absoluere.b.d.cũ se.c. ¶ Nota.q̃ ex spãli dilectione qñq̃ tempe rat rigorem iusticie:ꝛ penã remittere. ¶ Not.fo q̃ ex q̃litate pene ꝛ quantitate arguit quantitas delicti:ꝛ ẽ pena ô delicto cõmensurat. ¶ Nota.tertio q̃ consuetudo qñq̃ pcurrit cũ dispositiõe iuris cõis:ꝛ addit vinculũ:vide quod nota.de consti.c.i.li.vi. ¶ Nota.quarto q̃ motus ppriꝰ cadit in inferiorẽ a papa ¶ Ultimo no.q̃ legatus epum nõ transfert.glo.i.colligit penã remitti posse amicitia cõcor. allegat. Precio aũt dicit remitti nõ posse allegat ff. de simo. nemo.i.q.i.nullus.pmum facit Host.qñ pena esset talio qua posset iurisdictio:vel qñ ex arbitrio iudicis pẽdet:ꝛ sine graui preiudicio aduersarij:ad hoc.ẽ.ti.i.cõsuluit f3 Host. cũ pjudicio aũt partis graui nõ vt. Inno.de consti.c. ij ꝛ vide glo.de pe.l3. Inno.de accu.qualiter ꝛ qñ.ij.in glo. que aũt sunt reseruata in priuilegiũ principio dicam ff. ô si.o2.q̃ a ad sedem. Tempore lecture ita dicebat Innocẽ. q̃ si alio agente quis fuit cõdemnatus sine eius licentia pena remitti nõ poterit si pecuniaiter eius interesset:sed h3 verum ante sniam:vt remitti possit post sniam nõ:ꝛ recitat quosdã dicere q̃ vbi pena cõcernit vindictã remitti potest sed si agens psequit suã iniuriã iudex remittere nõ potest ꝛ hoc t3 tho.fa.ij.q.vij.articulo vltimo:fm alios remitti ñ põt. Host.remittit de re iudi.cũ eterni.puto si paciens sit indistincte possit remittere penã:ꝛ si solius fisci interfit. Si interfit tertij.non põt sine cã cũ cã põt. Si inferior ordinarius remittere nõ põt sine cã:cũ cã põt ante sniaꝫ:post sniam nõ põt:si sit arbitraria ẽt sine cã põt añ sententiam: post nonzita Inno.de consti.cognoscentes. de quo dic vt ibi ꝛ in.c.licꝫ ff. de pe.ꝛ in.l.quid ergo.§.pena grauior.ff. ô bis qui no.mfa. ¶ Quero quare nõ transeat in hac delegatione ptãs trãsferẽdi.dicit glo.q̃ est meri imperij.
¶ Itẽ q̃ ea que sunt meri imperij: nõ trãseunt in gñalj mãdato.no.glo.q̃ trãsfert epos ẽt meri imperij post glo. tex.loquit de epo:qđ de confirmato nõ consecrato an poterit illõ trãsferre.doc.dicũt q̃ nõ:vt in.c.inter corporalia. de transla.prela.

q **Quod translationem.** Nõ põt legatus vnam ecclam alteri subicere nec alteri dare ino pmatie nec epatum vnire.

nec vnũ dividere.b.d.pa.c.ẽ. de tempo.o2.q̃ translationẽ ꝛ se excusabat de translatione:cui excusationi papa rñdet. ¶ Nota.pmo q̃ reseruata in signũ priuilegii spãle romano pontifici nõ transeunt in generali mãdato facto eriã legato de latere. ¶ Nota.fo q̃ id quod est priuilegiuꝫ romano pontifici reseruatũ pp cõsuetudinẽ multiplicio cõmissionis trãsit in prãtẽ mandati generalẽ:ꝛ sic no.q̃ id qđ non includitur in mandato generali:propter consuetudinẽꝫ specifice cõmittendi:cum generali clausula attrahit ad naturã generalis qđ est notabile. ¶ Nota.tertio q̃ cõsuetudo ãpliat prãtem ad alias nõ cõcessa ꝛ reseruata in priuilegiuꝫ.
¶ Nota.q̃rto q̃ circa reseruata in priuilegiũ romano põtifici: põt consuetudo contra no. Inno.i.c.bone.ij.ẽ. de postu.p la.no.q̃ dixi in summario. ¶ Nota.vnum modũ scribẽdi:vt vna quo ad alteꝫ obtineat tue pmatie. ¶ Glo.i.queritq̃ sunt cãe romano põtifici reseruati:ꝛ i pn.enumerat.xviij in fi.ponit altũ:ꝛ sic sunt.xix.vide hos cãs.de excess. prela. sic venire.in spe.delegato.§.nunc ostendendum. ꝛ.v. xxx. ¶ Circa casuꝫ depositionis epoꝝ no. Jo.xi.q.iij. p pariter:q̃ papa oẽs epos non posset deponere:quia hoc est immutare gñalem statuꝫ ecclie. ¶ Circa casuꝫ de pgregatione cõcilij generalis dicit vex sed pvinciale legatus cõgregare põt cũ ꝛ minores possint ff. de accu. sicut. licꝫ Jo. no.contra.iij.di.§.porro.de quo in spe.e.ti.§.supereſt.v. sed nunqd legatus.in.iij.col.ꝛ de varietate pcaliorꝫ.no.xvi.di. in summa. ¶ Circa casuꝫ q̃ ad ipum solum omisso medio appellat:dic Jo.an.q̃ nõ credit q̃ velit excludere legatũ ab ẽpiscopo diceret ei.quod no.ẽ.e.c.i.ꝛ idem t3 guil. i spe. e.ti.§.supereſt,ꝛ de ap.§.nũc tractem°.v.ꝛ nũquid. Idem facit q̃ opinio de cõsuetudie approbat:vt omisso medio ad legatũ appellet:h3 Bar.bu.ij.q.vi.c.iij. Joã.ibi ẽ. ꝛ ad.c.pnium rñdet:q̃ loquit qñ adit p viam querele: facit contra.q̃ loquit etiam de appellatione:sed dic q̃ loquitur qñ appellat ab epo sicut non omisso medio:ꝛ ibi excõicatos a papa. No.bene q̃ dicit l3 absoluat in casibus reseruatis tñ nõ absoluit excõicatos a papa:vt no.in decre.prudentiã.§.sexta.ẽ. de offi.del.meri imperij. No.glo.ad hoc q̃ dixi in.c.precẽtes.credo q̃ põt.de elec. si abbatẽ.lib.vj. ¶ Ultra cãus glo.adde q̃ solus dispensat in mrimonio: ar.ẽ. de trãsla.inter corporalia.v. ergo.ꝛ ff. de pẽng. q̃ dolectro:vide hos casus ꝛ alios multos in spe.e.ti.§.nũc ostẽdẽdũ:vide de sen.ex.eos.lt.vi.ꝛ in cle.e.ti.c.i. ¶ Quero de rõne glo.rndet q̃ sunt mixti imperij.seu meri. ꝛ ea q̃ sũt meri imperij nõ delegant ff. de offi.cius cui man.est iurisd. l. i.no.ergo q̃ casus in priuilegiũ reseruari cẽsent meri imperij:sic dicit tex.q̃ qđ spãliter ꝛ in priuilegiũ a lege cõmittunt sunt indelegabilia.l.iij.ff. de offi.cius cui mã.est iurisd. ¶ Quero an legatus missus a latere pape possit exẽptos iudicare.glo.in.v.ff nunqd:arguit q̃ nõ.xvij.di. huic sedi fuit opinio Jo.q̃ nõ possit.l.nec quicq̃ ff. de offi. procon. ꝛ le.glo.dicit q̃ de cãs que cõtra ipsos mouent se itromittere põt nõ obstantibus priuilegijs:qđ priuilegia non eximunt tñ a iurisdictione epoꝝ in quoꝝ territorio cõmorant:sed a iurisdictiõe pape:vel ipsius legatorũ: ꝛ ita videtur de fcõ fuari:ad qđ de elec.si abbatẽ.li.vj. facit q̃ papa aliorꝝ iudicia sibi specialiter non reseruauit: de quo in spe.e.ti.§.supereſt.v. sed nunquid.legatus põt officiũ suuꝫ. ¶ Quero an legatus de latere absoluat excõicatos q̃ miciderũt in canonẽ ppter violẽtã manuꝫ injectionẽ dic q̃ sic:vt hic.ꝛ ff. de sen.ex.ad eminẽtiam.ꝛ ff. c.pe. ¶ Quero an legato liceat hodie absoluere incidẽtes in canonẽ: dic q̃ sic:q̃ de facto h3 approbat romana curia:qđ sufficit pro iure.ff. de legi.l. de quibus. ¶ Quero an legatus habeat ordinariã vel delegatã:dic q̃ ordinariã:vt.e.ti.c.i.lib.vi.
No. hoc dictum ꝛ illũ tex.q̃ iurisdictio ordinaria datꝰ p pvilegiũ tex.habes de iudi.nouit.sic ꝛ lege:vide tex.ꝛ glo.i .c.suspitionis.ꝛ in.c.p.ꝛ.g.p hoc infert oẽs causas ciuiles. siue criminales ad eã deferri.ẽ.c.i.cum inferiores ordina-

rij possunt ferre canones late hic. de sen. ex. a nobis. ꝺ ꝓsti tu. vt alarum. §. l. ꝛ pnia dare. de pe. ꝛ re. C. nostro: multo fortius poterit hic legatus qui maior est pót ꝛ dispẽsare. J. de transac. c. viti.

Icet. Ex quo legatus retulit cás ad pa pá illius cáe desinit esse iudex. b. d. Primo recitat fcm electionis: ꝛ processũ electionis: ꝛ pcessum legati. Scóo super pcessu dissinit sibi de consilio. C No. ꝓ q eligit monachus ꝛ nó postulatur: facit qó no. de pos. plá. c. ñ. C No. secundo q legatus de latere in pincia sua cófirmat archiepũm etiaꝫ missus ꝛ eius electioné examinat. C No. iij. q relata causa ad supiorẽ inferior ponatur iurisdictione ac si taꝫ eẽt appellatũ. C No. q̃rto q gesta relatióe pendẽte sunt nulla: sicut appllone pendente. C No. v. q gesta a nó iudice sit nulla. pcor. c. at si clici. ñ. de iudicijs. C No. vj. q trãslatõ cáe ad supiorẽ ptãt eximit cognitionẽ ab inferiori ptãte. C No. vij. q examinare pót legat⁹ ẽt archiepm ꝛ alteri delegare ꝛ sic legatus natus bꝫ iurisdictionẽ in epos: ꝛ sic pót examinare videt q possit confirmare. C No. viij. babita examinatione pfecta nó ẽ amplius iteranda. C Quero ꝓ glo. i. de róne quare nó valuit fa legati examinatio. gl. dicit q ex ꝺ retulit ad supiorẽ: vel dixit se velle referre amplius de negocio se intromittere si ꝺz nisi vt exemplũ edat litigatoribꝰ. C. ó rela. l. i. §z vt q possit cognoscere ꝫ dixerit se velle referre: de ap. itimasti. ꝛ in. d. l. i. C. de relationibus. So. si pter relatióeꝫ approbauerit bmói pcedit qó ẽ vcñ si nó approbauerit relatióeꝫ ꝛ plenserunt iterato litigat nõ ob. relatióe iterato pót de negocio cognoscere: vt. l. ij. C. ó rela. qó ẽ vez re integra ꝛ res dicit integra anteq̃ negocium supiori fit prinatuꝫ. de postu. plá. bone. ij. v. nec nocebat C Op. cũ fa glo. ꝛ vt q iterato possit examinare saltẽ vt supiori referat magis instructe. de ap. cóstitutus. ij. q. i. nomen. qdã fatent q nó credit gl. qz ex quo semel examinauit ꝛ examinationẽ direxit ad supiorẽ taꝫ iudex eẽ desierat ꝛ ẽ simile qó habet. de postu. bone. ꝛ qz de róne vnius sepultus nó ẽ q̃rendũ: dicit Hosti. q si examinatio ẽ ad supioreꝫ directa putat glo. dicere vez si nó ẽ directa valet fa examinatio: allegat de pba. cáꝫ. facit ad. q. cómissa ẽ examinatio testiũ vni ipse semel examinauit testes noiatos iterato ẽ faciẽda fa examinatio an possit dꝰ q nó: ꝛ ista qó ỏtermiatur. ꝓ glo. ꝛ doc. in. c. in cáis. j. de res.

d Ilectus. Legatus de latere cófert bñficiũ vacans ad presentationẽ ecclesie. b. d. Primo querela. Scóo puisio. In prima recitat factum. In secunda ponit mandatũ ibi cũ igit incósulto. i. nó consentiente.

C No. ꝓmo q legatus missus pót conferre beneficia ad pñtationem alterius spectãtia: hodie solus legatus de latere vt in. c. i. de offi. lega. li. vj. C No. fo q legatus confert ecclesiam ad alterius pñtationem spectãteꝫ qñ ad clericuꝫ spectat pñtatio: secus si ad laicum. J. de iurepa. cũ dilectus. C No. tertio q legatus inferioris cófert ecclam vacantẽ etiam nó requisito clerico ad cuius collationẽ spectat ecclesia. C Quarto no. q plus iuris bꝫ plat⁹ ad quẽ spectat collatio in cócessione: cuꝫ platus ad quẽ spectat pñtatio: qz in collatione includit electio: ꝛ cófirmatio: in pñtatione simplex electio. C Quinto no. q si pót ꝓiudicari illi: qui plus iuris bꝫ: multo fortius preiudicat illi qui minꝰ iuris bꝫ. C Sexto no. formam pnunciandi: in interdicto vtí possideris: vel in negatoria. C Hec decre. bꝫ in se tria notãda. ꝛ dubia: seu nó simplr vera. Primũ q legatus ỏ latere pót conferre ex officio legationis: ecclam patronatam ad patroni preiudicium respectu actus presentandi. Secundo qz plus iuris bꝫ ꝛ transfert prelat⁹ ecclesiaꝫ cõcedendo cuꝫ clericus pśentando: seu pfonus. C Et ex hoc sequit tertium q pfonus pñtando aliquid iuris imprimat in pfonaꝫ pñtati. C Videamus ista: ꝛ ꝓmo ꝓmum videt

q pñtare habenti ꝓiudicet. puisio legati: nec alterius ꝓ lati. xvi. q. vij. decernimus. de ap. c. i. de prebẽ. dilectus. i. q bus pꝫ puisioneꝫ facta de eccla patronata sine ꝓsensu patroni: nullam ẽt. So. Jo. qui fo. op. vt pꝫ in pn. glo. iij. fatet q hec decre. nó tꝫ: sed gratiã i se ꝓtinet dat similez gratiam: de concess. preben. cóstitutus. hic intellectus fugiendus. videt nus trahens ad gram: ꝛ non placꝫ secũda Sol. q hec decre. continuat ius ꝛ eius intẽtus ẽ: q legatus pót ad patroni ꝓiudicium ecclesiam conferre. C Ad cótraria rsidet aduertẽdo tres cáus. Primus qñ legat⁹. vel alius inferior prelatus: loq̃ndo de legato nó de latere: vult q ferre ecclesiam patronatam: vt hic nullam bꝫ ptãtem ad ꝓ iudicium: ꝛ in hoc verificant contraria. C Secundus qñ legatus de latere vult cóferre ecclam patronatam laico ꝛ idem qz legatus hanc potestatem nó habet: in hoc ẽt possunt verificari contraria: immo plus dicũt doc. vt Hostiẽ. licet arguẽdo contradixisset in decre. dilectus. J. de iurepa. q in simplici pape mandato nisi spãliter hoc exprimat ó puidẽdo alicui: nunq̃ includit patronata laici: ꝛ sic dicit de facto bullas vidisse. C Tertius qñ ptãs presentandi spectat ad clericum non terminatiõe patrimonij: sed róne ecclesie. ꝛ hic est casus tũc legatus ad ꝓiudicium talꝭ pót cónferre: ꝛ sic intelligit decre. Sed est dubiũ quomodo veniat ratio in tex. posita que supponere vi nullum fieri preiudicium quod falsum est cum perdat libertatem presentandi: hic est q ex hoc ꝓiudicatur adeo q appellatio inhibeatur. de ap. c. i. ad hoc de Ꝛptis mãdatis: dic q vno modo venit loquẽdo respectu eiusdẽ substantie bñficij: ꝛ venit per regulam si vnico vincentem te tẽ. Nam legatus de latere potest nó attento preiudicio prelati habentis confirmare cõferre: ꝛ tñ hic ꝓlatus bꝫ ius maius q̃ habeat ipse patronus clericus presentando: ergo hoc pót nó attẽto ꝓiudicio patroni: sicut nó attẽditur preiudicium ipsius qui bꝫ confirmare qó magis attẽdi deberet: q habeat plenum ius patet qz ab eo transfert omne ius ad rem beneficij ꝛ i re. Jtẽ casualiter qñq̃ totale ius in eo. s. quando patronus nó ꝓsentat infra quatuor menses ꝛ nunq̃ actu pñtatióis trãsfertur ius in re: vel ad rem. C Jtẽ plus pót dici in eo q bꝫ ius de iure cómuni patronus de iure spãli: qz alteri ex duobus presentatio q laicum gratificare potest. de iurepa. cuꝫ autem: vel plus. i. superius. qz subest laicus prelato quo ad examinationẽ ꝛ deuolutióeꝫ: expone ergo neq̃ preiudicet. i. preiudicari dicat in tantum q impediatur collatio legati. C Pót so intelligi q veniat pbãdo a maiori legatus de latere pót conferre eccliam que spectat ad collatóeꝫ alterius ergo forsitan spectãt ad pñtationẽ: hoc pꝫ qz plenius bꝫ ius ille qui bꝫ ptãtem cóferendi a quo totale ius trãsfert bñficij: q̃ patronus in actu pñtandi: a quo quasi solus quoddam ius tẽue gram cósequendi. So. ꝯ non attendit primum ꝓiudicium in potestate conferẽdi legato impedit̃ da minus fm. C Sꝫ contra id quod supponitur q ꝓsentatione aliquod ius acqrat. Oppo. qz pñtatione laici nullum ius acquirit: quod pꝫ: qz pót variare ꝛ iure quesito nó lꝫ variare: vt in regula qó semel placuit. ó reg. iu. lib. vi. qó variare possit: pꝫ de iurepa. qñ. ꝛ. c. q autem. ꝛ. c. pastoral Jo. fuit in opi. q pñtatione. ius nó acq̃rit per contra. cuꝰ opi. fundat p hanc óre. nisi restringat dictum Jo. ad ius in re: ꝛ diceret vez. C Dic ergo q ẽ considerare pñtationẽ laici: ꝛ p hanc querit aliquod ius: ꝫ agũ. l. ad rẽ ꝛ psonale: qz vt dicit glo. ius suũ ẽ renocabile: pót enim mutare voluntatẽ: ꝫ si non mutet pót coã supiore petere confirmationẽ. de re iudi. cum bertoldus. adeo q si epus cũ nó admittat tenet illi ad interesse: ẽt si post eu alꝰ ab eodẽ patrono pñtatus admittat: vió glo. non loquit caute: pót alium pñtare accumulãdo nó mutãdo ꝛ si ius q̃situ nó tollit. ꝫ alter accumulat: ꝛ tũc in práte epi ẽ quẽ velit admittere quo ad validitatẽ ꝓsentationis ꝛ admissionis: ꝫ si cum repellet si non subest cã ei tenetur ad interesse si alt non accu-

mulctetur magis firmum bꝫ ius:qz cogit epus velit vel nolit illũ admittere:si idoneus é. Si pñtatur a clerico magis firmũ queritur ius ꝛ plenius in hoc:qz clicus variare nó pót vnde indistincte pót epꝰ: ꝛ tenet ipum admittere dũmó idoneus sit. Tempore lecture ꝓmá gl. sic appostillauit.

¶ In fi. glo. dc glo. pfecte. dié de hac mà: vió gl. ꝛ Inno. de iurepa. cũ dilectus. ꝛ plenius p glo. ꝛ doc. de re iudi. cũ bertholdus: sed qualiter ratio cõcludat ex glo. bene declaratꝫ potest concludere duplicater. Primo sic legatus potest cõferre bñficia spectãtia ad collationẽ: ꝛ hoc é certum fortius potest cõferre bñficia spectãtia ad pñtationẽ: qa si nõ attendit piudicium in conferẽdo minus in pñtando: qz pinguius ius bꝫ conferens in cõferẽdo: ꝛ pinguius ius cõfert ꝙ̃ habeat ius in pñtando ꝛ ꝙ̃ transferat presentando. Secundo modo poterat induci qz stante potestate conferẽdi in legato: ꝛ potestate pñtandi in archidiacono. actus conferẽdi bꝫ ꝓualere potestati pñtandi tanq̃ bene in se pinguius ius: ꝛ minorẽ potestatẽ absorbeat. glo. sup verbo in cõcessione: quia tanq̃ laicus pñter: ius mãdato ãt perpẽdit ꝯ̃ium: ar. c. dilecti. ꝛ idẽ not. de iurepa. dilectus. de prebẽ. dilectus. In concessione aũt potestatis conferendi ex priuilegio non includitur sic patronatus ecclie: vt not. Pan. in cle. i. de ꝓbis in sua glo. mag. ver. quid si papa: plus dicit Lapus sua cõcln. lxxxi. qz si papa mãdat puideri de bñficio spectante ad pñtationẽ cuiuscunq̃ non includitur bñficium patronatus in laico nisi aliud exprimat: ꝛ idẽ concludit in sua allegatiõe. c. iij. vbi tractat an cadat in reseruatione pape: ꝛ vide in spe. de legato. ℌ. nũc tractemus. ℣. sed nunquid legatus: ꝛ vide Fre. in cõsilio suo. lxiij in pn. c. nouit. ¶ Quero quid si nõ róe patronatus: ꝫ alꝰ ꝓscripsit: vel alꝰ de consuetudine ad eum spectet: vel quia populus ꝓscripsit pñtationem. de elec. querelã. Fred. de senis suo consi. lxiij. ꝫ qz tale bñficium conferre poterit legatus de latere p regulam. de qua hic. ꝛ Leo. c. i. lib. vj. que bꝫ qz possit cõferre bñficia que reperitur restricta: tunc tãtum quãdo bñficium est de patronatu laici. de iurepa. cũ dilectus: ꝛ hoc ideo ne retrabant laici a fundatione dotatione: seu cõstructione ecclesiarum. Probat qz ꝓscriptio nõ tribuit ius: nisi ꝯ cum ꝯ quẽ inducit: ꝙ̃ius ergo ꝓscripsit laicus ꝯ ordinarium collatorẽ non p hoc contra papam vel eius legatꝫ poterit se tueri. Aliud é quando ius pñtãdi competit: ꝛ tunc de iure inducit fauus bñficio vt exclusio patrono collatio fieri non possꝫ: que iura ligãt etiã legatũ ¶ Quero secundo pone papa cõtulit bñficium spectans ad pñtationẽ populi non facta de hac mẽtione: numqd teneat collatio: vt qz non: p cle. litteras. de prebẽ. que dicit ita demũ tenere collationẽ pape ꝛ bñficio spectante ad patronum laicũ. cum papa hoc exprimit. So. dic ꝯ̃ium cum non appet populum bne patronatum ꝙ̃ius esset in possessione pñtãdi: que possessio si aliud nõ apparet surgit ex iure speciali. s. ꝓscriptionis: vel cõsuetudinis qz ius speciale si intelligit ꝓiudicare pape: vt. ã. dixi. Nisi laici haberent ex priuilegio aplico actum pñtandi: tunc dico collationẽ pape non tenere: quia ꝓsumitur qz non fecisꝫ in ꝓiudicium priuilegij sui. ẽ. ti. i. super eo. ¶ Quero tertio papa reuocauit bñficia spectantia ad prouisionẽ cuiuscũq̃: numquid intelligunt reuocata bñficia ad pñtationem patronoꝝ. glo. in. c. fi. de prebẽ. li. vi. in vbo collatio: dicit qz nõ: si ad laicum patronũ spectãt: secus si ad ecclesiasticum ꝛ bene. ¶ Venio ad glo. op. qz ista collatio sit nulla: dicit tex. qz plus iuris q̃ritur concessione ꝙ̃ pñtatione: innuit qz pñtatione ius non queratur: vnde obstat de iurepa. quod aũtẽ vbi pñtatione ius queritur: adeo qz pñtatus potest proseq; ꝛ pñtato variare non pót. Solu. glo. dicit qz hoc operatur ius concessionis prelati: ꝛ pñtationis patroni laici: quia pñtatiõe iuris laici nullus ius queritur: sed bñ cõcessione prelati: qz bꝫ plenum ius: vt si aliquo cãu deuoluatur cõcessio ad prelatum: vt ille plus iuris transferat: ꝛ de hoc é cãus hic: sed in

ta contraria loquunt in pñtatione facta p clericum cuius cã gl. intrat dubium: vtrum pñtatione acquiratur plenus ius: ꝛ recitat opi. vna qz pñtatione laici patroni ius nullum acquiratur: adeo qz pñtatus prosequi non pót suam pñtationem cum adhuc pñtans possit variare: presentatiõe vero clerici: vel collegij transferat plenum ius: vt talem ꝓsentati possint ꝓsequi electionẽ siue ꝓsentationẽ suam: qz clerici variare nó possunt postq̃ vnum presentauerit: ꝛ hec fuit opi. Jo. ¶ Lau. dicit ꝛ cui fa opi. qz pñtatione paritur laici ꝛ clerici patroni acquirit ius vt possit prosequi suam pñtationẽ: vñ ius vtriq; queritur adeo qz si pñtatus a laico non admittitur pót prosequi suum interesse. de iurepatro. pastoralis. Sꝫ in hoc est dria: inter laicum patronũ. ꝛ clericum: qz patronus laicus pót accumulari alium: ꝛ electio é superiorꝫ: clericus non: ti quo ad ius querendũ nulla é dria: ꝛ sic ad contrariꝫ formaliter rñdetur qz dato qz presentatione laici queratur ius prosequendi plenius é ius cõcessionis: ꝛ sic bene stat cõparatio: plus iuris ꝛc. sic intelligit glo. tex. qz hic cõparatur ius passiue cui facta é concessio: ꝛ ius presentati. ¶ Hic intellectus nõ placet qz ratio esset impertinens: naꝫ hic non disputatur de iure illius cui facta é concessio: vel pñtatio: nec de eius preiudicio ꝫ disputatur de ꝓiudicio ius habẽtis concedere actiue: vñ nõ non cõcluderet nisi iudicat hoc mõ: si vinco vincentẽ te fortius ff. xxiij. q. i. rogamus: sed legatus vincit concedentẽꝫ qui plus iuris trãsfert: gꝫ ꝛ pconũ q̃ minus iuris trãsfert: ꝛ in ꝟ vincitur ab ipo pcedente. ista destruit tex. qz dũ dicit hꝫ hõbet dicere trãsferat: vel habeat. i. ꝛ plenius ius: nec papa fũdat se sup predicta regula: ꝛ sic iste intellectus mihi nõ placet: ꝫ sup alio. s. qz legato ex officio legationis cõperit potestas libera cõferendi bñficium: ét inuito ordinario collatoribus: ergo fortius inuito patrono: ꝛ sic prãs laici nõ cõparatur ad ptãtem clerici fin qz volunt predicta regula Sꝫ veritas est qz hic cõparat concessio. i. collatio prelati: ad pñtationem patroni: ꝛ arguit sic. In cõcessione bꝫ plus iuris ꝓfectus ꝙ̃ in pñtatione patronus: hoc pꝫ de se: sed ꝓiudicare pót legatus cõferendo ecclesiam vacantem ad alterius collationẽ spectantẽ illo nõ requisito: vt hic: ꝙ̃ fortius pót cõferre ecclesiam ad alterius pñtationem spectantem: ꝛ sic comparat concessio ꝛ pñtato respectu iuris ex parte agentiũ. s. conferẽtium vel pñtantiũ non respectu iuris ex parte illorum qui ꝓsentantur vel quibus fit collatio.

¶ Glo. sup verbo prelatus. oppo. qz nõ possit legatus ꝓferre ecclesiã ad patroni pñtationẽꝫ spectantẽ patrono irrequisito. xvi. q. vii. decernimus. Item non videt qz legatꝰ possit conferre ecclesiam in ꝓiudicium alterius. ó ap. c. i. de ꝓben. dilectus: vel alr intrãdo glo. p Fran. de za. oppo. qz si ꝓcedat ratio tex. ibi plus iuris ꝛc. qz per eam sequeret qz inuito patrono possit epus conferre beneficium quod est falsum: immo collatio non teneret: vt ps. xvi. q. vij. decernimꝰ So. quidam timore huius dicunt vt Jo. hanc decre. cõtinere gestam quod legatus fecit approbando sicut in fi. ó pcel. preben. constitutus. pbat qz solus princeps pót quẽ ecclia priuare. ix. q. iij. cuncta. ꝛ c. p principalem. C. de quadri. ꝓscrip. l. bene a zenone. sed hec so. nó videt ꝓcedere: quia in tex. non apparet de indulgẽtia: imo papa vtitur verbo mãdamus. sicut fit cum sup iure disponitur: ad hoc qõ no. in. c. ex tua. de filio presbyterorũ: ideo soluit secũdo glo. qz vbi ius ꝓfectus alicui ptinet in ecclia róne pmonij: legatus id conferre non pót vt in ꝯ̃io: rõ quia in hoc ei non subest: cum pñtet vt laicus. ℣. de iurepa. cum dilectus. ¶ Si róne ecclie pót illud cõferre legatus irrequisito patrono: vt hic: qz hic ius pñtandi spectabat ad archidiaconum iuris ecclesie ꝛ ex dignitate archidiaconatus: igit eo inuito ꝓferre potest: ꝛ ꝫ dicit rex in legato ó latere: secus in alijs legatis qz hñt ꝫ róne priuilegij: vt cantuarien. ꝛ similes non videtur qz hec loquat ó legato misso de latere: qz ꝫ erat archiepus: ꝛ solus cardinalis é de latere: vt. c. ri. c. i. li. vj. saluari potest

q̃ oẽs missi de curia iure sño erant missi de latere: q cquid fit hodie missus ó latere solus ꝓsert: vt in.c.i.e.ti.li.vj.t solus est cardinalis. ¶ Ex ꝓdicto colligit hic q̃ legatus hz maiorẽ ptãtem in collatione bñficij q̃s epc̃us vel alius ordinarius: non.n.possz epc̃us ꝓdicare ꝓsono ẽt ecclesiastico: vt in.c.decernimus: sed legato sic: vt pz hic in tex. ¶ Op. so ad idẽ p Fran.de zu. q̃ hz epc̃us bẽat plus iuris in conferẽdo q̃s patronus ꝓntando: tñ ex quo ius ꝓsentandi non vincit ius ꝓsentandi nó pcedit rõ ibi. de concess. ꝓben. auctoritate. li.vj. Sz aliud ẽ in legati iure qđ habet rõne legatiõis: vt .s. dictum ẽ. Ideo ratio ibi procedit. ¶ Post glo. q̃ro an in mandato pape de conferendo includat ecclesia pfonata: dic q̃ nó: fm Host. qui dicit se vidisse bullã quando laicus obtinet in ea ius patronatus: hz Hin. diceret ꝓtium in.c. arguẽdo. I. de prebẽ. dilectus. iij. ¶ Quid si ad preiudiciũ ꝓsentandi vellet ꝓferre: an sufficeret requiri cõsilium: videtur q̃ sic ibi incõsulto quasi p diligentiã sufficiat cõsilium requiri doc. ꝑ. q̃ nõ sufficit requiri cõsilium: hz oportet q̃ requiratur ẽt consensus ex quo agit de ꝓiudicio ipsius: et sic consilium sumit pro consensu: vt no. s. ti. i. venerabili. sic ergo no. q̃ vbi consilium exigit ab alio ad actum qui agit in eius ꝓiudicium sumit cõsilium pro cõsensu. Idem si a principe ad administrationis. ita no. notabiliter glo. t Inno. in.c. venerabili. t dixi in.c. de cautio. de of. delegati.

Quit. Legatus in quacunq; parte legationis exhibat suã iurisdictiõez exequit. b. d. Prima po ponit regule querelã cui. Scõa rñdet ibi rue. logt de scõ. c. i. de postu. prela. ¶ No. ꝓmo q̃ omnium scientia est apõ deũ. ¶ No. so. q̃ legatus ad certas ꝓuncias iurisdictionẽ exercere põt in facto vnius ꝓuincie in alia ꝓuincia. ¶ No. tertio q̃ iurisdictio vniuersalis ad plura territoria non restringit in ptãte exercendi t exercitandi ad singula territoria: sic nõ distinguit exercitiũ sed remanet tota vniuersalis t individua seu indistincta respectu cuiuscũq; territorij. ¶ No. quarto q̃ vniuersalis diuersas cõcernẽs nõ geminat singularitates diuisiue sed cõs singularitates indistincte t tot vniuersalr cõprehẽdit. ¶ No. v. q̃ legatus t sic ordinarius põt recusari. ¶ No. vj. q̃ papa appellat regem magnificũ. ¶ No. vij. q̃ extra terminos legatiõis. sñia excõicationis vel interdicti ꝓmulgari nõ potest. ¶ Ultimo q̃ legatus põt dari ad multas ꝓuncias. ¶ No. q̃ genitiuus denotat possessionẽ iurisdictionẽ ibi fuit: facit quod habetur de postu. ꝓla. c. i. vide bonam glo. in.c. pro illoz. ó pbẽ. ¶ Quid de eis coram legato reuocato ceptis: non dum finitis vel diffinitis: sed nõ mandatis. dic fm Inno. q̃ est recurrẽdum ad papã vel legatum successorẽ. ff. de iudic. l. mortuo. C. de iudi. ꝑerandum. ¶. finaũt: dicit Host. q̃ de legato est expressum. de qui mit. in pos. cum venissent de papa. ii. ti. i. pastoralis. ¶. preterea. Alii dicũt q̃ ad instar delegati exequit sñiam. I. annum: ar. c. querẽti. de offi. dele. quod non placet Inno. nec guil. in spe. eo. ti. ¶. nunc dicamus. v. sed an legatus: t ratio q̃ ex quo reuocatus est illa contentiosa iurisdictio: remanfit ratione legationis finite penes ipsum: dicit ẽt Host. q̃ ordinarius sñiam legati ó qua non verteret dubium posset executioni mandare t coram eo posset ꝓponi actio iudicati: ar. s. e. c. ij. I. ti. i. significauit. de fo. compe. postulasti. de re iudi. a diuo pio. ff. i pn. ¶. ij. vnus enim iudex bene põt exequi sñiam ab alio latã. per iura allegata: que tñ procedunt quando exequẽs nõ est inferior a ꝓferente: cum autẽ est inferior a ꝓferente: videret se nõ posse intromittere. de confirmatione vtili. c. i. nisi de mandato ꝓferẽtis. s. ti. i. pastoralis. ¶. q̃ vero: qđ ẽ verum si eius implorẽt auxilium: sed cum agitur actiõe mi dari põt coram quolibet competenti iudice intentare dcã. l. a diuo pio. ¶. i. t quod ibi no. ¶ An possit legatus prouinciam egressus excõmunicatum denunciare. i. absolutum dicit Sos. q̃ sic: q̃ p id in plus non ligatur. de ap. pastoralis. e q̃ denũciatio nõ ꝓnunciat sed declarat: q̃ põt fieri in tpe: t post tpus. ff. de testa. l. heredes. in fi. de testi. c. preterea: idem Host. t Guil. in spe. delega. ¶. nunc dicamus. v. qđ si legatus. ¶ An extincta iurisdictiõe principali legati extinguat iurisdictio ꝓrogata in alias ꝓsonas: de nõ sua legatione: t sic an extincta iurisdictione epi: q̃ translatus extinguatur potestas ꝓrogata quo ad nõ subditos: vt q̃ duret. s. incipit vti anteqũ ꝓma finiretur: infra eodem. c. fin. cũ si. maxime q̃ potius videtur electa ꝓsona: que superest q̃s iurisdictio que deficit: ar. s. titu. i. c. vltimo. ¶. is autem. ó arbitrio. ex parte. t c. cum a nobis. in contrarium quia per empta ordinaria principali vt peremptis accessoria prorogata: ar. I. de reg. iur. accessorium. cũ si. ꝓ hoc. ff. de publiciana. l. si ego. ¶. idem alr: so. potest dici q̃ si iurisdictio dignitatis suppresso nõe legati: vel epi sit ꝓrogata. i. si prorogantes iurisdictionẽ cõtẽplati sunt dignitatẽ expirat quãtum ad eius ꝓsonam: t trãsit ad successorẽ: ar. I. n. i. pastoralis cũ cõcor. Si ꝓpriũ nomẽ sit expressum vt q̃ trãsequatur cum iurisdictione ꝓrogata: ar. ff. q̃bus mo. vsufruc. amit. l. quid tñ. i. rñso. cũ concor. nisi ꝓlatus sit remotus ꝓpter crimẽ: qđ ipsum reddat inhabilẽ ad iudicandũ. ij. q. vij. iudicet: qđ ꝓbatur. s. ti. i. qñ. de quo in spe. c. ti. ¶. nunc dicamus. v. sed pone q̃ nõ subditi. t de compe. iudi. adi. v. quid si duo ꝓsani. Et idem dicit in delegato: reuocato cuius iurisdictio extitit ad alias res ꝓrogata. Ista. q. melius caderet in.c. Po. t. G. mihi vt q̃ extinguat qñ sit ꝓrogatio quo ad ꝓsonã: q̃ semp firmat sup fundamento ipsius iurisdictionis prime t est eadẽ hz extensa rerum que dicunt in.c. Po. t. G. Et ad. l. qd tñ. ff. q̃bus mo. vsufru. amittit. Rñdeo quatenus ibi vt q̃ si legatus est vsufructus fundi t ville. villa dirupta durat vsufructus in fundo dico q̃ ibi ideo durauit vsufructus in fundo q̃ remãsit fundus cui accedebat: ita dicerẽ hic q̃ si reuocaret. i. extingueret iurisdictio. nõ quo ad se totã sed remanẽte aliqua ꝑte eius: tũc non extinguitur ꝓrogata: imo mediante ea potest cognoscere. Aut vero iurisdictio ex toto est extincta: t tunc cũ nõ sit aliquid cui accedat iurisdictio prorogata: ergo omnino extinguit: ꝓ hoc quod no. in dicto.c. Po. t. G. ¶ Quero an legatus de latere se intromittat in loco legatiõis de facto laicoz vbi possz se papa intromittere. Spe. tangit in spe. in ti. de lega. ¶. nunc dicendum. v. xix. in. v. col. t concludit q̃ in terris ecclesie nõ ẽ dubiũ: q̃ põt. de eo qui mit. in pos. c. pe. Jo. an. ibi in addi. sed in eis vacante imperio: z q̃ non: allegat decre. hz. de transla. prela. c. hz. de elec. ꝓ venerabilem. de fo. compe. hz. ¶ Venio ad glo. glo. ꝓ querit an legatus vel ordinarius extra ꝓuinciam vel dioc. possit excõicare: vel interdicere. glo. dicit q̃ nõ: ꝓ tex. a ꝗo. b. Sz an possit absoluere. arguit glo. q̃ sic: q̃ absoluere expedit ꝓ viam voluntarie iurisdictionis: que possunt extra territorium exerceri. ff. de offi. proconsul. l. ij. t ẽ rõ: q̃ in talibus que sunt voluntarie iurisdictionis nõ agit de ꝓiudicio illius loci iudicio in quo peredit: vt dicta. l. ij. Rñdetur ꝓut concludit gl. q̃ nec absoluere: nec excõmunicare põt: vt dicit hic tex. Ratio quia absoluere t excõmunicare expeditur cum cãe cognitione t cause cognitio expediri nõ potest: nisi iudice sedente pro tribunali. quarta questione. iij. spacium. ¶. a iudice. t in aliena dioc. nõ potest sedere ꝓ tribunali. ix. q. ij. episcopum. ¶ Confirmat hoc glo. quia si posset absoluere t excõicare: sed primum nõ potest: q̃ ẽ iurisdictionis contentiose q̃s iurisdictionem contentiosam: extra ꝓuinciam exercere nõ põt: vt de offi. ordi. cum epõs. ergo nec fm. xxi. di. denique. Replicãdo glo. recusat q̃sdam dicere q̃ põt excõmunicare extra ꝓuinciam sicut paulus qui excõicauit corinthiũ absentẽ. ix. q. iij. ¶. vltimo. ¶ Finaliter concludit gl. q̃ nec excõicare nec absoluere põt: q̃ iurisdictione ẽ ꝓpria: ar. ff. de offi. ꝓcõs. l. iij. ¶ Non obꝰ. q̃ dr de paulo q̃ potest bene excõicare alios subditum: vũ tamen excõmunicare nõ sit intra limites iurisdictionis. Nec

ob.dictum.c.si epo.q; non ꝓbat id ad quod inducit:ſz ſolũ q epo mandat vitari excõmunicatum pendẽte cognitõne:an excõmunicatio ſit iuſta. ¶ Hoſt. dic q legat⁹ egreſſus ꝓuinciam poteſt abſoluere ſi nõ é finita legatio. ſi é finita nõ:alle.de of. prefec.vrbis.l.ſi.q; non vi diuerſiſſe q̃ breui eſt reuerſurus:ar.ff.de diuor.l.iij.idem archi.eo.ti. ꝓ ſenti rationem allegans:q; legationem dimittere non poſſet. ¶ Inno.dicit q ſi recognoſcit ſe erraſſe poteſt abſoluere ét extra terminos legationis:et abſoluet ſine cãe cognitõe ꝓp periculũ excõmunicationis.¶.de ſen.excõ.ſacro.§.i.alle nõ:in alia pte Hoſti.dicit q in notorijs abſoluit extra terminos in nõ notorijs nõ:et hoc q; prima nõ requirit cãe cognitionẽ:puta ſi legatus é egreſſus finita legatiõe nil poteſt de iure:dicit tñ glo.in.c.excõicatus.¶.eo.q etiam finita põt:et eſt ſpeciale in excõmunicatio vt abſoluat donec vrbẽ ingrediat ſi eſt egreſſus nõ finita legatione tũc excõicatos nõ põt abſoluere ſine cãe cognitione:et pre nõ contradicente põt:vt in notorijs:et qñ cognouit ſe erraſſe cũ cãe cognitione ét pte ꝯdicẽte nõ poſſet:et hoc ideo:q; ibi ſedere nõ poteſt:fallit in terminis.c.q̃uis.in epo expoſito,ó fo.compe.in cle.fallit niſi ille in cuius dioc¶.vult abſoluere vl excõicare cõſentiat:vt ibi hoc exerceat:et hoc vez ſi ſubditi ſui cõſentiunt.de offi.ordi.ſi epo.li.vj. Nam ſi epus põt cõcedere vt ſubditos ſuos ipſis cõſentientibus in dio. ſua quare non põt cõcedere:vt in eos iudicem cũ maiori ſit cõceſſione plene q̃ loci.ff.de edil.edic.l.ediles.¶rez põt cõcedere mihi:vt in ſua dioc¶.ſubditos ſuos iudicẽ.¶.q.ij. et iij.per totum:ergo qõ in eos in ſua:q; qui poteſt totum et partẽ.õ.ti.i.c.paſtoralis.§.i. Item hãc poteſtatem dat ꝑa to quem facit officialem.de inſti.c.iij.de ſo.compe. et õ ap. romana.li.vi.quare nõ poterit hanc poteſtatẽ dare epo venienti ad dioceſim ratio non apparet. ¶ Glo.in.õ.hoc tñ cõcedo:queritur an poſſit delegare exiliens extra ꝓuinciam: glo.dicit q ſic:q; hoc exercet ꝓ viam voluntarie iuriſdictõnis:et ſine cãe cognitione:ſed nõ põt compellere ſeu excõicare ſi ipſe reſiſtit:alleg.c.paſtoralis.ꝓ ꝓmo:alle.l.i.ff. de offi.ꝓfec.vr.hoc dicit vez.glo.vt poſſit cõmittere maxime qñ moram neceſſario trahit extra:et ſic aliqua cã eſt abſenſ ff.de offi.proconſul.aliqñ et per iſtam.l.dicunt doc.legatum aliquam ſit ingreſſus ꝓuinciã nõ poſſe cãm delegare:niſi haberet neceſſariã morã hoc intellige vt ex tempore legationis procedat ante ingreſſum ꝓuincie:ſed vt ex tempore ingreſſus ſit:vt eſt cãus in.l.obſeruãdum.in fi.eo.ti.

¶ Hodie vero põt reſeruata ſibi ſnia.in auc.de collat¶.§. q; vero.colla.ix.preter vltimum ſupliciũ:et mẽbri abſciſiones:put dicit q nõ põt compellere. Hoſt.contra. cũ ei ſit obediendum:vt no.de tempo.ordinã.ad aures. ¶ Glo.i .õ.idem.querit an poſſit conferre bñficia extra:dicit q ſic alle.de conceſ.preben.poſt electionem in parte deciſa:hoc verum ſalvo quod habetur.de preben.ſtatutum.in.fi.li.vj.

Antonius.

Olentes. Preſente legato de latere minor legat⁹ ſui officij executionẽ dimittit.b.d. Primo legationis cõmiſſio.Secõ eius limitatio.Fa ibi ita tamẽ. ¶ No.legatũ natũ.Ex ꝓuilegio nõ poſſe exercere iuriſdictionẽ pñte legato de latere:et ſic no.q iuriſdictio minoris iudicis ſuſpẽditur in pñtia maioris. ¶ No.ſecũdo q dictio q̃dñ:habet in ſe quandam conditionẽ extinctiuaz ſeu ſuſpenſiuam:et ipedimento ceſſante conſtitutiuã diſpoſitiõis ad quã refert. ¶ No.tertio q quidam ſunt legati nõ de latere et quidam de latere. ¶ No.quarto q legatus ó latere gerit vices pape:et oia reuerẽtia ei ſilata videt̃ illata pape. ¶ No.q officium minoris ceſſat:pſente maiore q̃ ad executionẽ:non quo ad poteſtatem:et ſic no. q per dationẽ ſecundi legati non extinguitur deputatio primi.xxv. q.ij.c.iij. ¶ Ad glo.prima glo.allegat cõcor.collecto notabili:et querit de ratione:et aſſignat ſuas rationes gñaliter ipſaz vide per te. ¶ In ſi.oppo.xcv.diſt.ecce.vbi dicit q pſbyter epõ pñte bñdicit:et oppo.xi.q.i.puenit.glo.format hec contraria:et nõ ſoluit:dicit Hoſti.q preſente maiore poteſtate reuerentialis minoris et in ſingulis deponit: et ſic intellige.c.deniq;.et.c.antiqua:allegata in glo. et.c.vt apoſtolice.de paznle.li.vi. Contentioſa vero nõ deponitur vt in ꝓrio:niſi vbi de q̃dam paritate agit̃ que a ſuperiore duobus iuriſdictionẽ habẽtibus cõmittitur:et tunc ſtat diſpoſitioni maioris:vt hic videz:et huiuſmodi ratio dupliciter põt.ſ.progatiua.ſ.reuerẽtie:vt dicit gl.alia ne in vno cõpore duo ſint capita quaſi monſtrũ.¶ri.i.quoniã. ſm eum. ¶ Per predicta inſtruo te minorez q qñ incedis cũ maiore te ſi fiat reuerentia non tibi ponas manum ad capucium:quia non fit tibi:nec debes tu oſtendere quod fiat tibi: et ita ſemper ſeruo quando cum maiori incedo. ¶ Oppo. ad idem de eo quod habet̃ in auctenti.de defenſoribus ciuitatum.§.nulli.et qõ ibi no.in gl.iij.vbi hãtur intẽtionaliter. q officium minoris legati in pñtia maioris nõ ceſſat. Sol. ꝓclude totũ cum queritur an pſente iudice maiori ceſſat officium minoris:aut querit quo ad reuerẽtiaz et iñgnia: et dic q ſic:vt.õ.dictum é. Aut quo ad pt̃atem contentioſam: et tũc aut vtriuſq; iuriſdictio é de iure cõi:aut vtriuſq; de iure ſpãli primo et tertio caſibus nõ ceſſat poteſtas minoris quaz hz de iure cõi:imo etiam ſi habeat de iure ſpeciali idem é: quia nõ eſt iure expreſſuz. Ad vtrunq; membrum eſt dictum.c. puenit:et ſic loquit dictus.§.nulli.de defen.ciui. ¶ Aut ſecundo caſu qñ vtriuſq; poteſtas é de iure ſpãli:aut poteſtas vtriuſq; pendet ab eodẽ:et eſt locus huic.c.cuius nõ ſupra dicta é:et é quaſi naturalis:quia pfectio maioris trahit ad ſe minorem. In naturalibus aũt non ab eodem vt legatus de latere et legatus ſperatoris in eadem ſunt ꝓuincia:et nõ eſt locus huic.c.imo vtriuſq; officiũ durat:ergo iſta decre. habet locum in duob⁹ iudicibus ꝯcurrentibus:circa idem dependentibus ab eodem ſupiore: inſuper etiã cuz ad eodẽ ſi poteſtas eſſz diuerſa vtriuſq; vna nõ tolleret ꝓ aliaz quia de ſeparatis nõ fit illatio.de trãſla.c.ij. ¶ Poſt gl.ante dato ſecũdo legato revocet̃ primus.¶o.ij.q.iij.c.iij.dicit q non:ſicut in rutoribus.C.de teſta.tu.l.ij. ¶ Quero in quo fileat poteſtas legati:dic q pp verbum omnino poſitũ in rez.filet q̃ ad iuriſdictionẽ volũtariam et etiam contẽtioſaz ſecũdũ pe.et Egi.et ſic minor de nulla cã poterit cognoſcere iure legationis:ſecus autem foret ſi alias eẽt ordinarius ſicut erat iſte pñarcha:nam tunc cognoſcere põt ratiõe ordinarie poteſtatis:que nõ ceſſat aduenĩẽte maiori:ſic loquitur.c.peruenit.xi.q.i.¶.allega. Ratio differentie quia facilius tollitur poteſtas competens ex ꝓuilegio vt poteſtas legatorum:q̃ competens de iure communi.

Antonius de Butrio.

Excommunicatis Legati miſſi excõicatos ꝓ manuũ iniectione abſoluunt.

Ira demũ ſi ſint ſubditi et in ꝓpria ꝓuincia ó liquerũt. Mari vero nec ſubditos nec nõ ſubditos abſoluere poſſunt.b.d.bz duo dicta:ſm ibi et que eccliarum:et ab vtroq; excipit ibi niſi. ¶ No.primo q quidam ſunt legati q̃ de latere mittunt̃:quidam q̃ non de latere mittuntur:et horuz duplex ſpecies:quidam miſſi qui vendicant hoc ſibi rõne ꝓuilegij:et appellant nati. ¶ No.ſecũdo q legatus de latere abſoluit excõmunicatos:ꝓ violentia manuũ iniectione legatus miſſus ita demũ:ſi deliquerit in ꝓuincia ſua natus ño nullatenus abſoluit:et ſic no.q maiorẽ pt̃atem hz legatus de latere:q̃ miſſus:et miſſus maiorẽ quã nat⁹. ¶ No. iij.q ꝓ delicto ꝓteritio antequã quis domicilium ſortiat: quis abſoluere non poteſt:vel damnare:et ſic nota q ſortiri domicilium de nouo non ampliat poteſtatem ad delicta preterita. ¶ No.q iuriſdictio voluntaria in ſpiritualibus prozogari non poteſt:et ſic poteſtas abſoluendi eſt in

progabilis ꝛ boc. ẽ. ti. ꝓ. ꝛ. ℭ. ¶ No. quarto ꝙ dicta vera nisi plus gratie et ꝓuilegio concedat: ꝛ sic poterit legati cõiter cõmissa cõmensurat ex priuilegij limitibus. ¶ Quero vtrũ legatus missus extra ꝓuinciã possit excõmunicatos absoluere cũ ꝓsensu diocesani cuius est territorium vꝫ ꝙ sic. ẽ. c. nouit: ꝛ qđ ibi no. dicit Hosti. ꝙ hoc rõnabile vꝫ de suis subditis: dicit tñ ꝙ cum hoc sit ꝓuilegiũ a papa concessum: ꝛ sic limitatus non audet hoc extẽdere: ar. de vsupalij. c. ij. No. ex isto dicto ꝙ iurisdictio ordinaria ꝓuilegio concessa est ꝓrogabilis contra limitationẽ ꝓuilegij: qđ nõ. ¶ Quero an legatus nõ de latere possit absolueꝫ suos ꝓuinciales extra deliquẽtes. vincẽ. dicebat ꝙ sic quasi hic ꝓhibeant eñ absolui nõ ꝓuinciales extra: cõis opinio ꝛ ꝛrium: ꝛ ita ꝛ Jo. an. ꝙ nec suos nec extraneos possit extra. ¶ Secũdo qd de aliunde venientibus: ꝛ ibi delinquẽtibus an possit eos absoluer: dicit hic vin. ꝙ sic. vj. q. iij. placuit: ꝛ hoc ꝛ Jo. an. ¶ Quero an subditũ q delinqt extra ꝓuinciã talis legatus possit absoluer si exist in ꝓuincia Hosti. ꝙ nõ possit: ꝛ hoc ꝓ tex. q indistincte dicit de aliunde venientibus: allegat de sen. excõ. officij: qz ꝛbunt alibi forum de rap. c. i. Alij cõtra: ꝓ. c. i. xvj. q. i. ꝛ ea que ibi no. non esset peccatum hic ꝓuilegium iurisdictiõis cõmẽsurari iuri. vt sicut iuo disponit: ita ꝛ disponat hic: ꝛ dicit subditum in territorio delinquentem punit ordinarius: ꝛ subditum extra territorium delinquentẽ punit in ꝓuincia sua: igit poterit absoluer: qz iudex domicilij cognoscit de delicto: ꝛ ió ẽt absoluet: de hoc in spe. ti. ij. §. nũc dicamus. vꝫ. illud ẽt. ¶ Quid si extranei incurrunt excõicationẽ inter ꝓuinciã dic: ꝙ tunc fiunt subditi rõne criminis. xvj. q. i. placuit: poterit tales absoluẽ: ad hoc de fo. cõpe. c. ij. C. vbi: de crie agi opꝛ. auc. qua in ꝓuincia. ¶ Quero an epus bono. posset absoluere scolarẽ bono. q in partibus suis percussit clericum ẽt eo casu quo posset epus absoluer dic ꝙ nõ ꝓ istũ tex. Et ecõtrario religiosum hic studentẽ in legibus suus epus non absoluet qđ est falsum ne cle. vel mo. c. pe. ¶ No. istud dictum ꝙ ꝛ subditus rõne domicilij ꝺo punat ꝛ absoluat: vbi domicilium est ꝓteritus. Si tñ domicilium superuenit post delictum: de illis non cognoscit: ꝛ ita vꝫ volmisse tex. ¶ Quero de rõe quare legati nati non absoluunt dic ꝙ rõ: qz cum priuilegium sit locale: ꝛ semp stet iam clerici ibi ꝓderent ꝓuilegium clericale: si per cursores sui nunq̃ de ꝓtibus illis mitterent ad curiam ꝑm vin. ¶ Venio ad glo. ꝛ quero ꝓ gl. ꝓmam an legatus de latere possit absoluere nõ de sua legatiõe ꝛ extra ꝓuincias glo. i. dicit ꝙ sic: ar. a cõtrario: qz si legato nõ de latere hoc denegat ꝓ ꝛrium ꝓceditur legato de latere: qz ex generali legatione hoc est licitum legato de latere misso vt absolu. ẽ. c. ꝙ translationẽ: vñ dicit glo. ꝙ in eundo: ꝛ redeundo postq̃ egrediũtur vrbẽ: ꝛ anteq̃ ingrediant absoluer possent: ꝛ ita obtinuit de facto: ꝛ hoc in fauorẽ aiaꝝ: vt periculum mortis euitet. Jo. de sen. excõ. facto. ¶ No. ꝙ possint ẽt reuocare: vt sentit hic glo. cuius contra. dictum fuit. ẽ. c. nouit: ꝛ hoc ex spali ꝓuilegio dat simile in pconsule q̃ insignia pcõsularia nõ dimittit donec reuertat in vrbẽ: ꝛ iurisdictionẽ nõ exerceat contencioſam: iurisdictionem tñ ꝛ voluntariam. ff. de offi. pconsul. l. i. ꝛ ij. Hosti. fatet legatum de latere absoluere posse dum tñ nõ sit excõicatus ꝓ violenta manuũ iniectione: ꝛ enormi. allegat de sen. ex com. ſ. vere: ꝑmo rñso: ꝛ. c. puenit: ꝛ. c. cum illorũ. §. i. ꝛ. ij. ꝛ. c. relatũ: ꝓpe fi. in quibus ꝓ ꝙ ꝛ papa aliquem ꝓuilegiet sup manuũ iniectione: semp tamẽ sibi retinet absolutionem: ꝓ eo enormi. Jo. an. remittit: de sen. excõ. ad eminẽtiã: in vltima glo. ꝛ ibi tenet indistincte eum absoluere posse. ¶ Glo. ij. quer. it: an maior sit prãs legati ó latẽ: ꝛ in quo dicit ꝙ est maior: qz de latere absoluit intus ꝛ extra: ꝛ aliunde venientes: missos solũ absoluit subiectos: ꝛ in puncia delinquẽtes aliũde aũt venientes nõ: nec sibi subiectos alibi delinquẽtes: nisi plus ei dct: vt dicit in fi. glo. Jn. vñ. de

plici querit' quotuplex est species legatoꝝ: dic ꝙ triplex: ꝙdam missi de latere: ꝙdam missi tñ: ꝙdam nati: sed ꝙ sunt missi de latere hic glo. arguit ꝙ Cardinales tñ: qz illi tñ assistunt ad latus pape: incontra. vꝫ: qz ꝛ capellani archiepi: ꝛ epi assistunt ad latus pape: ꝛ ꝛ non in arduis: ꝛ secretis consilijs. Una opinio ꝙ de latere dicantur oēs quos inuenit papa in curia etiam si non sint cardinales: ꝛ eos transmittit dando eis generale priuilegium legationis. ¶ Glo. determinat ꝙ ꝓprie de latere missi dicunt cardinales: ar. Jo. de sen. excõ. ad eminẽtiam: qz ꝛ ipsi pars corporis pape dicunt: ꝛ istoꝝ prẽs est maior alijs: qz isti intra ꝛ extra absoluũt. ¶ Missi solum intra ꝓuinciã: ꝛ sibi subiecti aliunde venientes non. ¶ Nati. nullatenus nisi eos cẽ. vt dicit in fi. ꝙ legati de latere dicũtur cardinales hodie ó terminatũ est in. c. i. Je. ti. li. vj. ¶ Quero post gl. in. vꝫ. Jtẽ no. vtrũ legatus ꝓferat beneficia ex legationis ptãte gñali: dicit glo. ꝙ legati de latere ex officio legationis soli cõferant: ꝛ non alij: allegat decre. Jnno. quarti que incipit officij nostri debitus que decre. hodie est in. c. i. e. ti. li. vj. ꝛ sic est ibi determinatũ. ¶ Ultimo quero sup illa glo. vtr legatus de latere absoluat illum q eũ cepit Jo. xciiij. di. c. i. dicit ꝙ capiens legatum ab eo pót absolui qđ intelligo saluo eo qđ bẽtur de peni. felicis li. vj. ẽt in cle. si quis suadente. e. ti. Anto. de Butrio.

n **Emuni.** Legatione finita durat legati statutũ finit tñ sua delegati iurisdictio si citatio non ꝓcesserit. b. d. bꝫ duo dicta ſm ibi secus. ¶ No. ꝑmo legatũ posse facẽ statuta. ¶ No. secõ ꝙ ad extinctionẽ cãe efficiẽtis nõ pmittit effectus iã ad esse deductus ꝛ finitus secus si sit in fieri re integra. ¶ No. tertio ꝙ egressu ꝓncie pmittit iurisdictio legati revocati. ¶ No. quarto ꝙ ad remptionẽ cause efficientis extinguit effectus nõdum ad totale esse suũ deductus ꝛ sic pẽdẽs. ¶ No. quinto ꝙ de legatio nõ ẽ ꝓpetuata nisi ꝓcesserit citatio. ¶ Sexto no. ꝙ sicut morte naturali cõmittẽtis extinguit iurisdictio delegati ita morte ciuili ptãtis a qua dependet delegatio. ¶ No. septimo ꝙ ad ꝓpetuandã iurisdictionẽ extincta iurisdictiõ: ꝛ quo ad psonã: ꝛ quo ad dignitatẽ: ꝛ sic vbi agit de ꝓpetuanda iurisdictiõe: etiaꝫ quo ad subiectos requirit citatio: ꝛ actus anterior nõ ꝓpetuat. ¶ No. octauo ꝙ statuta: eo ꝙ sunt edita sunt ꝓpetuata: qz tũc nõ habẽt dependentiã a iurisdictõe: sed ex se virtutem captãt secus in alijs suijs cẽsuris: nõ ꝓ modũ statuti: que pẽdet de futuro: vt no. de sen. excõ. a nobis ¶ Oppo. ꝙ ꝓ actum citationis citerioris. i. ꝓ actum cõmissionis de citando nõdũ citatiõe secuta ꝓpetuet iurisdictio: vt no. fuit. ẽ. ri. i. c. ij. ꝛ. c. gratum. Hosti. fatet: dico ꝙ ibi agit de ꝓpetuanda iurisdictione: quo ad superiorem revocationem ꝓncipaliter: quo casu sufficit actus anterior citatõe: ꝓ quẽ reus velit eẽ integra. quo ad supiorẽ. Jo. hic agit de iurisdictiõe ꝓpetuanda: ꝛ quo ad supiorẽ: ꝛ quo ad partes: qz finita legatõe finit iurisdictio: ꝛ sic nõ sunt subditi: ꝛ ió reqrit citatio etiã quo ad partes: qz quo ad partes vꝫ res integra. ¶ Per ꝓdicta decidit questio hic disputata: ꝓ garnis ꝛ vtrum commissa citatõe ꝓ delegatum legati ante factã citationem ꝓnuncii sit ꝓpetuata iurisdictio vt legato revocato iterim possit delegatus ꝓcedẽ: vꝫ ꝙ non ꝓ hunc tex. q regrit citationẽ que citatio nõ supponit ex sola cõmissione ꝓ hoc: qz sola cõmissio nõ interrumpit ꝓscriptiones: nisi actualr detur citatio: vt est casus in. l. cum notissimi. C. de ꝓscrip. xxx. an. ꝛ ꝓbatur de fo. compe. ꝓpositum: vbi quo ad partes nõ est ꝓpetuata iurisdictio: anteq̃ ꝓponita sit citatio. Concludit ꝙ si agit de iurisdictõe ꝓpetuanda sufficit cõmissio ꝓ dictum decre. ls ꝛ quod vigi. ẽ. Si agitur de psona vel re per citationem efficienda non sufficit ꝙ citatio fit iuncta: sed oportꝫ ꝙ fit facta: mihi videtur ꝙ isto casu nõ sufficiat commissio nisi detur citatio: quandoque enim

extinguit iuriſdictio cũ pſona:r ad perpetuandã iuriſdictionẽ nõ ſolũ requirit ꝓpetuatio reſpectu pſone: ſed reſpectu ptium:opꝫ ergo q̃ aliqd quo ad ptes ſit exercitiuꝫ q̃ non pót dici ante citationẽ factã iter eas ſic loqtur ꝟ. ¶ Nõq̃ non extinguitur iuriſdictio cuꝫ pſona: qr durat dignitas pp quã eſt facta cõmiſſio: r tũc ſufficit perpetuare quo ad iudicem cõmittentem: qr dignitas retinet ſubiectionem partiũ:r ſic nõ eſt neceſſaria ꝓpetuatio quo ad ptem ſic itelligo no.in.c.iꝫ:ſed nõ plꝫ hoc hoſti. qr delegatus i.c.iꝫ erat:r iuriſdictio eius morte expirabat rene doc. Quero qd de cauſis a legato reuocato ceptis nõdũ finitis:vel diffinitis:ſed nõ mãdatis executioni:dic recurrendum ad papã vel legatũ ſucceſſorẽ.ff.de iudi.l.mortuo.C. de iudi.l. ꝓperandũ.§. fin aũt. Dicit hoſti. q̃ delegato é exꝑſſum de eo q̃ mitti.in pol.cuꝫ veniſſent. De papa.ſ.ti.j. paſtoralis. Preterea alij dicũt q̃ ad inſtar delegati exeq̃tur ſniam infra annũ.ar.c.querenti.ẽ.de of.del.qõ nõ plꝫ Inn. qr ex quo reuocatus eſt: nulla cõtentioſa iuriſdictio remãſit rõne legatiõis: dicit ẽt hoſti. q̃ ordinarius ſniam legati de qua nõ verteret in dubiũ poſſet exequtioni mãdar: r cozã eo poſſet ꝓponi actio iudicati:ar.ẽ.e.c.ij.ſ.t.j.ſignificauit:de fo.cõpe.poſtulaſtiõ re Iudi.a diuo pio. ¶ Secũdo an legatus in condendis ſtatutis debeat bre conſilium ꝓlatorũ prouincie vel populi ſm quoſdam vt q̃ ſic allegat.ix.q.iij.r. iiij.c.v.de cõſe.di. iij.c.i.de bio que ſi. a ꝓla.c.ſi. Concludit Inno.q̃ in ſpectantibus ad ſuã iuriſdictionem facit ſtatuta in reqſitis ꝓlatis: r populo fatet cũ q̃ ſtatuta q̃ legem generalem facere non pñt:allegat.C.ꝺ offi.ꝓfe,oriẽtis.l.rõnuꝫ:vide.ẽ.e.in.c.nouit. Jo.an.remittit:ad no.de offi.archipreſ.c.ſi. ¶ No.q̃ habens ptãtem ſtatuendi a ſuperiore q̃ ſuperiorem non facit ſtatuta:r hec eſt cã quare clerici non pñt facere ſtatuta q̃ ius cõe:qr omneꝫ clerici habẽt ptãtem a papa:q̃ habuit a deo:ſed populus ſecularis pót:vt.l.omneꝫ populi:qr populus bꝫ ptãtẽ a iure gentium: r imperator habuit a populo:vt.l.ij.ff.de orĩ.iuris. ¶ Veniamus ad gl. q̃ro an legati ſtatuta ſint ſuãda glo.dicẽ q̃ ſic caſus hic. ¶ Quid ſi ſtatuta ſint late ſnie puta ſi ſic fecerint ſint excõmunicati dicit q̃ valent:r ligant q̃rium facientes:r ſic pñt facere ſtatuta late ſnie:vt de locato.c.ex ℞ pto ꝓbat: qr ordinarij in ſuis dioceſibus q̃ ſunt minozis ptãtis faciunt igitur fortius: r legati in ſuis prouincijs:de ma,r obe.ſi qs. Sed pro hac glo.an poſſint ordinarij abſoluere a ſententijs latis p ſtatuta legatorum dicunt doc.q̃ ſic ſi ſtatuta:alij non reſeruant:de inſti. ex frequentibus:facit quod no.de preben.graue in fi.facit de ſen.excom.nup. ¶ Eadem glo.in.ꝟ.item de. Quero qd de remiſſionibus quas faciũt locis religioſis: ſiue pijs an ſint perpetue:glo.arguit q̃ nõ:ſicut ꝓcs vltra tpus iuriſdictionis:non interdicit alicui:vt non vtatur arte ſua .ff.de pe.l.vlt.ff.de poſtulando.l.puto.§.vltimo:glo.determinat q̃ valent ꝓpetue ſicut ſtatuta:que de ſui natura ſũt perpetua:ſꝫ adminiſtratio ſit temporalis:factum tñ p ad miniſtratorem r prefectum eſt perpetuum: vnde faciens contra id incidit in penam ſi qua pena eſt:r probat:qr prefectus ad tempus r in perpetuum prohibet quem ne ſua vtatur arte.ff.de offi.ꝓfec.vr.l.i.§.ſi.de indulgentijs:idem omnes doc.dicunt:nñ excedere non põt numerum.xl.dierum:de quo p guil.in.§.qui al.i. ¶ Modo reſtat rñdere ad.l.vltimam:r iura ſuperius allegata:dic quandoq̃ cuꝫ cãe cognitione aliqd deliberatur id eſt perpetuum:ex quo iam eſt eſſentiatum. Et ideo ſi pena imponatur cum cauſe cognitione:illa eſt perpetua:quando vero aliquid interlocutorie:r ſine cãe cognitõe deliberat:vel aliqua pena imponitur ſucceſſiua:illa non extenditur vltra tempus iuriſdictionis imponentis:vt in contra.facit quod no.ẽ.de cõſti.ex litteris:nam ibi fuit pena impoſita ne veteret arte ſine cognitõe:r ſine temporis prefixione:quo caſu pena ad miniſtratiõis cõmenſurat tempori iponentis ſm Jo. mo. r Hoſti. ¶ Quero an legatus poſſit aliquẽ ad beneficia inhabilitare dic q̃ ſic:vt no.ſpe.ti.ij.§.ſupereſt.v. ſed nunqd:r ibi qd de ordinario. ¶ Scõo gl.colligit q̃ ſicut mortẽ ita egreſſu prouincie expirat iuriſdictio: r hoc:qr quo ad illam dẽtur ꝓ mortuo. ¶ Vltimo remittit ad multos modos quibus expirat iuriſdictio:ſed plenius: vt.l.c. pſenti: in glo.hoc pót li.vj. ¶ Glo.vltima colligit q̃ citatione perpetuat iuriſdictio:r alias multas concor.

¶ De officio ordinarij. Rica.

¶ Viſo de officio legati:r delegati reſtat videre de officio ordinarij:ſm gof.vel viſo de ſpali ordinario.ſ.legato:de officio legati.c.ij.li.vj.videamus gñaliter õ omni ordinario de materia.iij.q.ij.ix.q.iij.x.q.i.r.ij.r.iij.p totum.xj.q.i.r .iij. p totum:repetitur in.vj.r clemen.ſegtur r̃c.

Anto.de Butrio.

Pernicioſam.

Epi in ſuis dioceſibus bñt crimina ingrere:r punire:r cũ opus eſt inuocare brachiũ ſeculare.b.d. ¶ Prio ponit de cliũ exordiũ. ¶ Scõo diſpoſitionẽ:ibi habeãt. ¶ Et ſcda in duas:vt duo ſunt dicta ibi r cuꝫ. ¶ No.prio q̃d cõprehẽdat appellatiõe vrbis:qr idem q̃ appellatiõe dioceſ.vide de ſen.excõ.ſi ciuitas li.vj. ¶ No.ſcõo q̃ in pceſſiõe libere ptãtis non detur facultas q̃d agendi cõtra iura:ſed reſtricta cenſet:ad limites iuris:vide de conſti.c.i.r.c. ne inſtaris. ¶ Et no.q̃d importat hoc verbũ liberam ptãtem: qr excludit alterius reqſitionem:vel impedimentũ:vide õ pbẽ.iꝫ epõ li.vj.r.c.de mulcta.ſ.c.ti.õ pbẽdis. ¶ No.tertio q̃ de iure canonico regulr ad punitiones cuiuslibꝫ delicti pót iudex ex inqſitione pceder:qñ in finem intendit vindicte publice:vide doc.ſ.de iureiuran.ad noſtraꝫ.ij. vñ q̃ eſt caſuale ſm ius ciuile:vt.l.ij.§.ſi publico.ff.de aduiterijs eſt regulare ſm ius canonicum. Ideo dicit ſpe.in ti. õ inquiſitione:q̃ leges de inqſitione tractant ſemiplene canones aũt pleniſſime. ¶ No.quarto qd cõprehendit appellatione ſceleris:qr quodlibet delictum vindictam:r penam requirens:r no.q̃ aliud eſt vlciſci:r aliud vindicare: r no.q̃ ordinarius de iure ad defenſionem iuriſdictionis poteſt brachium inuocare ſeculare:r q̃ vna poteſtas:per aliam iuuanda eſt:r q̃ inducta ad finẽ iuuandi non debẽt trahi ad finem preiudicandi. ¶ Oppo.quod dicit in pn. habeant igitur que dictio eſt illatiua nec tamẽ apparet ex quo inferat. So.infert ex exordio. ¶ Oppo.in eo q̃ permittit in tex.vlciſci ante verbum iudicare:cum tamen pus ſit ferenda ſnia q̃ pena iudicatur.ij.q.i.nos in quemquã: qr non permittitur executio ſnie de re iudi.q̃ ad conſultationẽ. So.ordo.eſt prepoſterus ſimile:de iudi.c.ij. vel dic q̃ proprie:r tunc vlciſci concernit notorium:in quibus pena infligitur non pcedẽte ſnia:de ver.ſig.ex parte: vbi no. Inno.q̃ dicit iudicare concernit non notorium: quod tenuit hic Boannus:vel dic q̃ ponuntur pro eodem: vel ꝓ tunc quando procedit ex officio:ſm quando in formaꝫ iudicij.i.accuſationis. ¶ Oppo.extra glo.in eo q̃ permittitur generaliter epiſcopis: vt inquirant in dioceſi ex quo apparet q̃ etiam hoc poſſint facere q̃ laicos:vnde ob.ẽ. õ elec.venerabilem:r de iudicijs nouit:r qui ſi.ſint legi.cuꝫ ij.qr non debet ponere falcem r̃c. So.ſm Inno.etiam cõtra laicos poteſt epus inquirere de criminibus ſpiritualibus contra laicos cum ſpectẽt ad eccleſiam:vt dicto.c.nouit:de pur.ca.inter:r qõ no.de iureiuran.ad noſtrã. Que autem ſint crimina ſpiritualia ſeu eccleſiaſtica: dic vt in.c. cum ſit generale:de fo.compe.r quod adulterium ſit eccleſiaſticũ bene facit hec ſra. ¶ Oppo.ad idẽ: qr in dioceſi epoꝝ ſunt aliq exempti.ſ.c.graue: de quibus epiſcopi iudicare non debent.xviij.q.ij.luminoſo:de priuilegijs.c.i.li.vj. So.tex.debet intelligi de ſubditis: r ſic de exemptis non

iudicabūr:niſi cum rōe criminis pdant exemptionē vt cū delinquūt in loco nō exempto de puīegio ex tuay:t vide in dicto.c.i.li.vj. ¶ Quero qd cōprehendat hic appellatione dioc.dic q̄ comprehendunt ciuitates:ſm Hoſti.concludentem q̄ in ſtatut. ꝓſtitutionibus:t puīegio ſub nomine dioc.cōprehēdit ciuitas:vt hic:t.j.c.ſignificauit. Secus in ꝓtis:t p hoc non ob.de ꝓtis. Rodulphus:ad hoc quod no.ſup.i.glo.ad hoc glo.de re.pmu.c.i.li.vj. ¶ Quero an poſſit q̄ ordinarius regem vel imperatorē excōicare:vel punire:dicit hic Inno.q̄ ſic exigente rebellione:t p̄cedēte monitione canonica:in notorijs exceſſib⁹ lxi.diſtin. valentini: niſi eſſet nimis ſeuerus vel iniurioſus tūc papa vicarius ſūmi regis cognoſcet:ēt de nō notorijs: t ingret ſi ſit infamia vel ſi accuſat:inſti.de bis q̄ fūt ſui vel alt.iuris.§.vltio. ¶ Quero q̄ dicat tex.de epīs q̄d de ſeruis ordinarijs:dic q̄ de iure cōmuni epiſcopi fundāt ſuam iuriſdictionem:non autem inferiores eis:vt p̄bat hic littera. Alij ergo inferiores non habēt p̄tātem niſi rōe iuris ſpecialis p hoc ſoluit̄ queſtio.de vicarijs epōrū:ipſi.n. non p̄ſūt inquirere:nec habeant ordinariam:q̄ hoc non habent iure proprio:niſi eis ſit ſpecifice cōmiſſum:de offi.vicā.ca.j.li.vj.t quod ibi no. ¶ Tenemus ad gl.gl.i.opponit q̄ liberam nō habeat p̄tātem epūs niſi rōne ſpecialis:q̄ non p̄cedente clamoſa inſinuatione: non pōt epūs ordinarius inquirere:vt j.de accuſa.quaſtr:t quando: cum ſy.glo.dicit q̄ epī habent liberam poteſtatem cum tamē iura ſequantur:t iuris ordines: q̄ hec libertas non eximit a iuris poteſtate:vel non diſſoluit ab ordine iuris:vnde p̄cedente infamia inquirunt t puniunt:t teſtes recipiunt ēt lite non conteſtata: vt in capitulo quoniam.§. ſunt: t alijs vt lite non cont. Glo.fatentur docto.in inquiſitione ſpeciali:t ordinaria in inquiſitione vero generali:t extraordinaria que ſit q̄ſi incerta ſunt delicta:t p̄ſone vt vidētādo dioc.vel pouinciam:de accu.ſicut olim:de cenſi. romana.§. ſane:in.vj.vel q̄ſi maleficium eſt certū:ſed ignorat q̄ fecerit:vt in.l.ꝓpoſuit.ff.de offi.p̄ſi.in oībus iſtis caſibus pōt p cedi ēt infamia non p̄cedēte:de quo de elec.bone.ij.t ibi bona gl.t in.c.i.de poſtu.pla. Bar.in.l.ij.§.ſi publico.ff. de adul. ¶ Ho.tñ glo.iſtam q̄ conceſſio libere p̄tātis ēt a iure non includit poteſtatem q̄d contra iura agendi vel iuris omiſſa ſolemnitate: t facit ad illa que habētur in.l. i.C.de ſacroſan.ec.facit q̄ ſi deſ poteſtas libera ſtatuendi vel ſtatuendi q̄ nil poſſit ſtatuere ꝯ iura q̄ no. ¶ Item nota inquantū:dicit glo.q̄ in inquiſitione recipiunt teſtes lite non conteſtata hoc eſt verum quando ſit ex puro: t mero officio iudicis:vt habet in dicto.§.ſunt:t alij:vt lite nō cōteſt.in.c.q̄m. Secus ſi ad alterius inſtantiā. ¶ Scōo quere glo.an poſſit delinquētes punire vndecunq̄ ſint gl.dicit q̄ ſic:q̄ p̄ſes dz purgare pouinciā malis hoibus vndecunq̄ ſint.ff. de offi.p̄ſi.l.preſes. vi.q.iij.placuit.C.vbi de crimine agi opz aut.j.qua in pouincia:nec obſtat.c. poſtulaſtis:de fo.cōpe.c.i.de rap.q̄ ibi forenſes q̄ ſunt in dioceſi efficiunt ſui ſubditi rōne criminis:vt pz in iuribus.ā.all.t.c. ſi.de fo.compe.t hoc de ſcōa glo. ¶ Glo. canones:dicit tex.q̄ dz iudicaſ ſm canones q̄ ſunt bij canones: t q̄d diſponūt:dicit glo.q̄ epī cauſas ſynodales inq̄rant:t teſtes maturiores in prochijs conſtituant:q̄ cām ſynodalem ad epm deferant.xxxv.q.vj.epo in ſinodo: naz ad epiſcopos ſpectat inq̄rere de criminibus eccleſiaſticis de adulterijs: de conſanguinitate inter virum t vxorem:vt dicto.c. epo. Item de hereſi. de hereticis excōicamus.§. addicimus. Item de crimine vſuraz ſacrilegij:ſymonie t ſimilibz q̄ p̄ pie ſpectāt ad iudicē eccleſiaſticū:t de bis p̄cipalibus inquirere debēt:t etiam de quocūq̄ peccato mortali: vt pz de iudicijs nouit:t de bis.j.de fo.compe.cuz ſit:t vide Inno.de iudicijs nouit:q̄ eos punit in materia peccati:ergo no.glo.q̄ ad finem corrigendi peccatum iudex eccleſiaſticus cōtra quēcunq̄ pōt ad inq̄ſitionem procedere:vide.j.

de iureiurā.ad noſtrā:t c.ſicut. ¶ Et gl.in.§.item ex eo. vide hic habes duos intellectus iſtorū verborū.ſ.ſecūdus q̄ canones cenſent ideſt de criminibus eccleſiaſticis:vt dicit̄ eſt:alius eſt intellectus put canones cēſent.i. ſm allegata:t p̄bata:vel expone tertio illa ꝓba:vt canones cēſent.i. q̄ in iponēdis penis:ſeruabit canones.i.vt iponat penas a canone p̄ditas:de penis:iz t in ſubſidium ſuabit leges: de no.ope.nun.§.i. ¶ Ex hoc querit glo.an iudex debeat p̄cedere t ſniare:ſm canones:an ſecundū conſciaz:arguit gl.ex ter.q̄ ſm canones:facit.x.q.iij.in ſummo ope.iij.q. vij.iudicet:t allegat multa iura. ¶ In cōtrium alī.gl.q̄ indicet prout patet.ff.q̄ a quo ap.non licet.l.i.ff.de arbit rio.l.qualem.xj.q.iij.cunc vera.viij.diſtin.q̄ conſcripta. ¶ Quidam dicūt q̄ ſi dz conſcientiam leſam debz alteri cauſam delegare.ff. de iuriſdic.om.iudi.l.preto. ¶ Alij dicunt q̄ iz habeat aliud in conſcientia q̄ dz iudicare ſm allegata t p̄bata:p iura p̄ius inducta:t nō dz ſeq̄ cōſcientiam:q̄ ille non ſcit tanquam iudex:ſed tanq̄ p̄uatus ſiue deus.j.c.proximo.vj.q.ij.ſcimus:t illo caſu non poterit nec of facere contra conſcientiam:vnde nec in condemnando:nec in abſoluendo dz ſequi cōſcientiam:q̄ ita ſit p cedendum pz. Dominus oīa ſciebat: t tñ nullum condemnauit niſi p̄bationibus cōuinceret.ij.q.i.deus oīpotens:t q̄ contra cōſcientiā iudicat t iurat:t iuſtitiā punit ſm temerem.c.cum eterni:de re iudi.t de hoc dic vt dixi.ā.de offi. dele.paſtoralis:in fi.dic ſi dz q̄s cōſcientiam informari ex p̄babilibus tñ cōiecturis ſi cōſcientiam deponere nō poteſt illi ſequi dz quāq̄ erroneā de ſimo.p tuas.p̄ij.di.nerui.xxviij.di.ex hoc:de reſti.ſpo.ſtas. Si illam deponē pōt deponat:t ſequat allegata t p̄bata: t fortius ſi ipſam bz tenere informatā dz ipſam deponere.iij.q.vij.iudicet:de renūc.in p̄ncia:de teſtibus in noſtra.lxxxi.di.ſi q̄d.xj.q.iij. ſummo opere:q̄q̄ iudex bz indubitatā in oppoſitū eius quod eſt p̄batum nō diſtincto inter cās ciuiles t criminales. Si bz iſtam conſcientiaz ꝯ reum ſi actor vel accuſator non p̄bauit dz abſoluere:t nō condēnare:q̄ non ſequitur actor vel accuſator dicit verū:ergo iudex dz ipſum cōdemnare:niſi cōſtet iudici p probationes legitimas:vel ſit notorium.iij.q.i.deus.c.q.nos in quē q̄:t.c.ſequentibus:t.c. multi:t j.c.ſe.ſic pōt intelligi.iij.q.vij.iudicet:dicit tñ q̄ nō p̄nunciabit reum nō deliquiſſe:vel nō eſſe verū q̄ actor dixit ne faciat ꝯ conſcientiam:ſed ipſum abſoluet: t actori ſilentium imponet:ſm Jo.cal.hoc nō ſatisfaciat:q̄ illa ſua abſolutoria actori p̄iudicabit:t in alia iuditia: t ſic faciet ꝯ conſciam cautum ergo eſſet ſi cōfidit de p̄batione illius abſoluere ab obſeruatione iudicij. Si bz indubitatā p̄ſciētiā pro reo ꝯ actorem:nō condemnabit eum ne cōtra conſciam operet̄ aliās infringeret veritatē ꝯ illud.c.iudicz.xvj. .q.iij.eorum.xxxi.q.v.nullum: de re iudi. cum eterni.li.vj. q̄ nec poſſet recte ꝯ talem veritatem conſciam informat j.de reſti.ſpo.ſtas:de ſen.excō.inq̄ſitioni: de iureiuran.t ſi chriſtus:de reg.iuris.c.ij.de no.ope.nun.c.ij.de re.iur.qui ſcandalizauerit:t dicit nō eſſe p̄ſilium ſanū:q̄ ſubdelegato q̄ eſſet cā huius mali.lxxxi.di.faciēte:ſed vel falſas p̄bas rōe repellat:vel ſupſedeat:ſi eſt veriſimile q̄ ex illis actis nulla ſiet p̄demnatio.ff.de penis.l.abſentem.Si eſt veriſimilis p̄ſumptio:de ꝯrio p̄ſulit: q̄ poſſus abſoluat: q̄ hoc eſt minus malū.xiij.di.c.j.t.ij.q̄q̄ enim iudicare debeat: de eo q̄d ſcit:vt iudex:ſcire non pōt:vt iudex:q̄ non ſcit vt homo. Qualitas enim hec iudicis:non pōt habere ſciam de aliquo niſi p ſubiectū:t organū hois:homo aūt cōſciētiā bz informatā:t ſciam in oppoſitū p̄batis ſeu eius q̄d eſt p̄batū:ergo vt iudex:non audit p̄batū ꝯ veritatē: hec vera iudicādo:exequēdo aūt ſecus q̄ſi ſua eſt aliqua:vt in.c.p terea.ā.ti.i.de offi.dele.paſtoralis:q̄d itellige in ciuili:ſecꝰ in criminali:vt ibi no. ¶ Hō ob.lex illicitas.§.vltas.ff.de offi.p̄ſi.q̄ veritas nō vicīat erroribus geſtorū:ſi de eis cōſtet veris p̄bationibus:vt ibi. ¶ Penultima glo. querit

rulus auxilij cognoscabit: dicit glo. q̄ seculare. xxiij. q. v. precepo. xcvj. di. cū ad verū: q̄ vtraq; ptās p alteras adiuuatur: vt ibi dr: t. l. c. quoniam. ¶ Quero qd econtra an ecclesia ds iuuare pncipem secularem. Jnno. dicit q̄ sic: ad hoc. c. ij. de excep. li. vj. sed in hoc est differētia: q̄ pncepo secularis nō cōpellit ecclām: ecclesia bene pncipem secularē. l. c. ad reparandā: facit de iudicijs qualr. ¶ Est secūda differentia: q̄ secularis iuuando non ds examinare processum ecclesiasticī: ecclesiasticus vero; nunquam ad petitionem secularis excōmunicabit: nisi ex cā rationabili: t seruata forma canonica: de sen. excō. sacro. t. c. cuj medicinalis cui nec p peccatorum remunciari pōt de hoc: de offi. dele. Ro. t. G. vñ si excōmunicandus aliqd rōnabile voluerit opponē; vel obicere audiet. ij. q. i. nemo: sm hoc ergo secularis p suā prātem iuuabit ecclesiam; t ecclesiasticus p suam secularē ls Jnno, ab hoc recedat hoc tenet sm Host. ¶ Nunqd aūt vnus ad reqsitionem alterius debeat exequi sniam t possit arctare: vt exequat sine examinatōe sententie Jnn. vt hic velle q̄ nō tenet hoc q̄ ecclesiasticus nō arctat si nō vult exeq; sniam secularis anteq̄ cognoscat ō viribus snie: nec econtra secularis dum tñ sit tale crimen de quo secularis possit cognoscere: q̄ nō arctat ad standum processui ecclesiastici iudicis: vt in auc. de ecclesiasticis ti. in. §. si vero crimen. Cōclude ergo in extrajudicialibus ꝑceptj q̄ nō arctatur ad exequēdū iniustum ꝑceptum in iudicialibus si iudices sunt pares idem: si vero iudices sunt dispares inter quos dico secularē iubēte ecclesiastico: de ma. t obe. solute: hoc casu si cognitio criminis spectat ad solā ecclesiā exeq̄tur secularis sine cognitione. Si spectat ad ecclesiasticā: t seculares cognitio: nō arctat secularis ad exequendū inuitus; processum: ideo pōt cognoscere de iniuria processus anteq̄ exequat: qñ aūt inferior superiorī iubet executionē an possit: t de quo possit cognoscere: dic vt p Jnn. de re iudi. ō cetera: t dixi. ā. de offi. dele. pastoralis in. §. q̄ vero. Sic apostillauit tpe lecture vsq; ad. §. Per ꝑdicta infert Jo. an. determinationē qōnis tē. Jnn. hoc vltimū vt reprobare dicens q̄ ecclesiasticus non excōicabit proscriptos a secularī sine bānitos: nec econtra secularis excōmunicatos ab ecclesia pscribit: ls bene eos vitabūt. Host. dicit indistincte q̄ ecclesiasticus excōmunicabit rebelles potestati secularī: si non obediant: allegat. tex. in. c. q̄ resistit. xj. q. i. t econtra secularis pscribit excōmunicatos ab ecclesia: cum t in eaꝫ psonam: animaduertat ad ecclesie instantiam de iudi. cum nō ab hoie: dicit aūt illud certum q̄ vter q; vir āduo est. l. excōmunicatus vel bānitus; t neutri eoꝝ vasalli sunt obligati donec ab ecclesia vl a rege fuerit restituti vt in libro feudoꝝ. Hic finitur lex ꝓsuetudinis regni. c. dño cōnexi: tene q̄ nec etiaꝫ secularis arctabitur ad exequēdum id quod est iudicatum p ecclesiasticum: sed poterit de nouo inquirere: qñ est tale crimen de quo possit inquirere: vt in auc. de ecclesiasticis titulis. §. sin vero crimē alius secus: vt no. Bar. ff. de custo. reoꝝ. l. diuus; t tangit guil. de cu. ff. de iurisdi. om. iudi. l. magistratibus: t vide q̄ no. in clemē. pastoralis: de re iudi. t in auc. qua in prouincia. C. de epi. t cle. ¶ Per ꝑdicta infert Jnno. q̄ si cognoscet iudex secularis iniquū mandatū iudicis ecclesiastici q̄ non ds sibi ꝓcedere brachium secularē nec ob. c. pastoralis in si. ō. de offi. dele. vbi delegatus ad executionē nō admittit aliqd cōtra sniam nec cognoscit: q̄ ibi logtur in iudice inferiori: hic erant pares. xcvj. di. duo: t. c. ad verū. ¶ Per hoc infert q̄ si vnus epūs ferat sniam iniustam alter exeq̄ nō ds si scit eam esse iniustam: q̄ in bono tñ debent sibi auxilium impendere: in fine vl hec restringere vera qñ sine iudicio reqrit regem: secus si precedente snia: q̄ tunc non est eius cognoscere: de snia: t sic esset in casu quo cunq; inferior: q̄ in mādato extrajudiciali iniusto: nō est parendum iudicialiter dicit ēt Jnn. q̄ si dō clericus vl laicus non paret snie sui iudicis. l. quem cōstituit vel no-

rorum est suū iudicem esse nec coram superiore appellationem vel supplicationem psequi: nec aliud rōnabile ꝓtendit ecclesiasticus iudex: suam iurisdictionem exercere poterit ꝑ talem. xcvj. di. cum ad verū. Si vero sit exemptus nō valet qđ sit a prelatis: contra illum sm Jnno. qđ dic vt de pulc. c. i. li. vj. ¶ Puto q̄ secularis teneat exequi nec in iudicialibus possit admittere: exceptiones intuitive: nisi put pōt executor alius: de quo. ō. de of. dele. pastoralis. §. ꝓterea: quod primo dixit Jnno. etiam in sententijs: etiam procedat in duobus iudicibus paribus: vt in secularī petēte exequi p secularem: t in ecclesiastico p ecclesiasticum. Idem puto in secularī ad petitionē iudicis ecclesiastici: quando est tale crimē de quo pōt secularis cognoscē: q̄ nō arctat ad standum processui ecclesiastici: vt dicto. c. pastoral. §. q̄ vō crimē: sic ergo in aliis extrajudicialibus alius iudex iniusto ꝑcepto parēt nō tenet: in iudicialibus: si iudices sunt pares idē si sunt dispares iter quos dico secularē iubēte ecclesiastico: de mato. t obe. solute: si cognitio criminis spectat ad solā ecclesiā procedat: t nō admittat exceptiōem si spectat ad ecclesiasticū: t secularē nō arctat ad exequēdū oino in iuitum ꝑceptum. ¶ Per ꝑdicta infert Jo. an. determinationē questionis disputate p Jo. de monte murlo lata sententia excōicationis p epm contra platum q̄ ante sniaꝫ allegāo se exemptum. Ideo nō teneri ad receptionem visitātis appellaret inuocato brachio secularī p epm cōtra dictum platum. i. abbatem. An p iudicem secularē impēdi debeat dicēte plato q̄ impēdi non ds multum hic insistit Jo. an. dic appellatione interposita ex iusta cā. l. exemptōnis snia lata p epm est nulla interim pēdente appellatiōe q̄ appellatione pendēte nū est innouandum: t non tenuit excōicatio secuta: de ap. p tuas: t. c. solet li. vj. et quo snia est nulla nō ds exeq̄. xj. q. iij. q̄ resistit: t si dicatur de hoc se nō intromittit executor: vt in. c. pastoralis cin fi. dico q̄ exceptionē nullitatis ex defectu iurisdictiōis cā exemptiōis q̄ appellatōis admittere ds: t nō exequi: vt ibi fuit notatum. ¶ Non ob. q̄ possit epūs de iure cōi visitare: t punīre vt hic t appellatōes non valent ꝑ correctionē: q̄ hic appellatio erat interposita ex iusta cā tanq̄ exemptus: t hec sufficiāt. ¶ Querit vltima glo. qd intēdat tex. dū dicit q̄ vocari nō ds ad pūdicādum dat glo. extraneum ite ille etiā textui q̄ mens est tex. q̄ nō ds sic vocari q̄ ecclesie pīudicet: q̄ p hoc nō acquirunt ipsi iudici vt alias non requisitus sua possit prātē agē requisitus bene. xxiij. q. v. administratores: t ē argumētum q̄ protestatio est necessaria qñ aliqui aduocātur ad actus in quos ius non habēt. vij. q. i. pontifices. Gof. dicebat q̄ ad pūdiciū non vocātur vt p id pūdicet ecclie: vt sine laicis de cā cognoscē non possit. Jo. t abbas dicunt q̄ tex. intēdit excludē pūdicium de inquēnio: vt non puniat eum actiue: qđ debeat. Jo. an. dicit q̄ est sensus: q̄ non ira vel indignatione petēdum est brachium: sed ex iustitie zelo: vel dic q̄ non vocabitur ad pūdicandū. i. q̄ non pūdicat p hoc iudici secularī: quia ipse possit iustitiaꝫ facere: de laicis: hoc non plz Host. q̄ nō iudicat deus bis in idipsum: ne de delicto vnius bis sepe ꝓcuratur. ō. ti. i. ls. ff. de cau. t ita. l. i. ¶ Certum ē q̄ si ecclesiasticus puniat pena spirituali: vel penitētia ad correctionem criminis: de iudicijs nouit: secularis pōt imponē temporalē: q̄ vna p aliam non tollitur. xxvij. qō. ij. admonet: t no. glo. i. de diuor. gaudemus: quod non placz Host. q̄ ecclia ds defendē penitētē. xj. q. i. aliud. ¶ Sz si est punitiua pena fori contētiosi a iudice ecclesiastico si pena est accidētalis: t non naturalis: imponit pena fori secularis: vt no. Jnno. de purga. ca. cum dilectus. ¶ Si aūt est punitiua pēa ordinaria delicti in foro ecclesiastico: nō punit alia pena in secularī: vt no. Host. Jo. de procu. rue. t Jo. de accu. ō bie: vbi plene. ¶ Unde cōis opi. ds q̄ spūalis ecclesiastica: t etiam tēporalis non ordinaria non tollit penam temporalē laico: dūmodo sit de temporali iurisdictione laici

iudicio:vide Inno.de purga.ca. cũ dilectus: & qđ scripsi. de accu.de bis.xxxij.q.ij.admonere:de diuor. gaudemus: vbi plene dixi:vel fm Inno.dic ad pdicandum: qz si iudex nosceret iniquitatem:non exequeret:fm Inn.nec daret brachium seculare. Amo.

Ol sacerdos. Ordinarius q scit nó vt iudex:sed vt deus:vl bó subditus esse criminis reum:inde terminate pót:sed nó noiatim eũ arguere vel punire.b.d. Non dixidi p Jo.an. dixidi tñ pót in duas pncipales:sicut sunt duo dicta fm ibi:sed si ille:pma subdividi pmo thema ex quo questio:scdo decisio ibi nó dz:tertio ró ibi:qz dixit epo. ¶ No.pmo fm glo.tres scias:vnã quam qđ bz:vt homo.i.p sensum corporeũ:vt testis de testi.cũ cãm:aliaz quam qđ bz:vt deus:vt in foro penitẽtiali p confessionem sibi factam: vt hic de peni.omnis:& ita quam bz vt deus si interrogatur audacter dicat nescio:de peni.di.vj.sacerdos. Tertiam quam qđ bz:vt iudex.i.pertractata ordine iudiciario:ó pba.qm contra.c.ó.c.proxia. ¶ No.scdo qđ id qđ p certo scire dr qđ scit vt homo non vt deus:& qđ qđ non dr scire pro certo qđ scit p cõfessionẽ Ideo dicimus q confessio non est pbatio:sed pbationis relevatio hec illatio non est bona:qz logitur in cõfessione iudiciali non est pbatio:sed probatio pprelevatio:vt no.ó pcta.sup Rica:de elect.bone:p qđ dico q testis nó reddit sufficiẽtem cãm vere scie.i.respectu veri facti:qz confessio non psupponit vritatẽ facti necessaria: sicut dicimus in mutuo qñ qs cõfitet in mutuo se recepisse certam quantitatem pecunie:qz p hoc nó pbatur vera mutui:sed appellatio civilis:vt habet Justi.de fidei. obl.in pn.ad hoc.l.i.§. Itẽ si mutuaz.ff.si qđm fraudẽ patroni:& l.si debitorem.ff.de nouã.& vide ibi no.p.d.Bar.in.l.i.in fi.ff.si cer. pe. quod facit:ad no.j.c.si cautio.j.de fide instru.si dicat scio:qz pfessio est:iz bene p simplicẽ. ¶ No.tertio q ex eo q iudex scit vt deus:vt in foro penitẽtiali:vel vt homo:non pót iudicare specifice:sed bñ pót iudicare in genere:& sic no.qđ bz intelligi ecclesia nó iudicat de occultis:qz verum est in specie:sed bene iudicat in genere & indeterminate. Et no. casum in quo valet sinia gñalis ad certã psonam nó determinatã:& bz effectum & virtutẽ suaz. ¶ No.quarto q q libz curatus bz iurisdictionẽ ad finẽ correctionis peccatorum ex officio:& ad initiãtã pnia possit cẽsura ecclesiastica saltẽ in genere excõicare:& peccatorem ad restitutionem cõpellere:& q qlibet sacerdos pót excõmunicare. ¶ Nota quarto q potest hic libellus pro iniuriam exhiberi:vide de offi.cogni.c.cum dilectus. ¶ No.sexto q occultum peccatorem non pót curatus repellere a cõmunione si ipsum velit:qz eccla non iudicat de occultis pcise: pót tñ monere ad qđ j.de sen.excom.cũ non ab homine. ¶ No.q incerta & generalia sinia pót ferri:nec requirit ordinem iudiciarium nec etiã reqrit pbationes. ¶ Oppo.q sententia nó valeat incerta.i.generalis:ó sen.excõ.romana.§.cauent So.verum est q ferri nó dz sine iusta cã: vt ibi:sed icertum do est rónabilis cã:ió ferri pót:vt hic ad hoc.ff.ó rei vẽdi. .l.que de tota.§.incerte.ff.quoz lega.l.i.§.nó nunq̃ Frã. de za.dicit q ille tex.allegatus in ẽriuz nihil facit: solũ.n. pbibet excõmunicari.pro futuris culpis nó preteritis.

¶ Oppo.scdo q nó teneat excõicatio in genere:qz nó dz qđ excõmunicare monitõe non pmissa:& sine cause cognitione:de sen.excom.sacro.So.fm ab.hoc est verum:& de excõicatione spãli secus de generali solue metipso:vt habes.j. in vna qõne. ¶ Oppo.tertio q exemplũ christi nó fit ad ppositum. Christus.n. prodidit iudã quia dixit q intingit mecuz manũ in parapside etc. So.dic q nó pdidit:vt no. de cõse.di.iij.cũ omnes:& ij.q.i.si peccauerit i gl.ij. ¶ Oppo.quarto:& vi q pbyter possit repellere peccatorem de cultu & cõmunione:& celebrãdo celebrat vt deus fic:& repellẽdo pót repellere vt deus:dic q & deus oês peccatores nó repellit:vt habet.iij.in fi. ¶ Quero qđ si pbari posset an posset pdm excõicare dic q non nisi pus hoc sit pbatum:secundum Hosti.sed si sit pbatum poterit nominari arguẽdo & si sit cõfessus & factã qđ dr.j.de peni.omnis.§.cauent. ¶ Quero an excõmunicationem generalem debeat precedere monitio:dic q sic si est curatus secundũ Hosti.qđqđ dixerit Lan.q dixit sacerdoti excõmunicare nó posset ét cum cãe cognitione. ¶ Ab.dicit opi.cõis dari posse:vt si habeat cõsuetudo potest cã cognita: ad hoc.j.c. duo.j.de arbitris dilecti:aliter etiã cum cãe cognitione nó poterit excõicare spãliter:sed generaliter sic:vt hoc dicit: vñ dicit Jo.c.q excõicare nó pót psonam certaz. ¶ Venio ad gl.& qro qualr dr scire p certo:dicit glo.qz vidit eũ de limquẽte:vel qz confessus est:hoc intellige:vt dixi nõndo. ¶ Glo.ij.colligit q aliqđ lz in genere qđm specie non lz & allegat concor. ¶ Oppo.xxxix.distin.qñ.ff.si qs cau.l. sed & si qs.§.quesituz:de ap.inter cetera. Sol qđ lz in genere:lz in specie & ecõtra.nisi descensus ad spãlia vel generalitas occasionem mali inducat: vt pz.ff. & pz in.l. ff.C. que res pig.obli.pñt:glo.dz Inn.& Hosti.& in ea tñ:qfr aliter bẽtur in glo.xxiij.di.qñ:& ibi de hoc. ¶ Quero quãdo dicatur nominatim arguẽdo glo.in.dicit:q qñ eum excõmunicat proprio nomine expresso. Idem si eq̃ polleret:de testi.lz ex quadam:sed dz in genere excõmunicare quacunq; tale qđ fecerit sit excõmunicatus quo casu pinde bẽtur ac si sit excõmunicatus:quo ad deum:sed quo ad ecclesiã nõ qz non vitabitur:simile.xx.q.iij.excellentissimus:in fi. & dr.liber.§.masculos. ¶ Glo.pfessus querit de rõne quare pfessum non excõmunicat expresse:dic q pderet peccatorẽ qđ esse non dz.j.de peni.omnis:cum ly. ¶ Glo.excõmunicatorem querit qđ si fiat sic excõmunicatio excommunico vnum de illis q fecerunt factũ tale:& plures fecerunt vt q nullus:qz cum ex pluribus seruis vnus iussus est liber esse nullus est.ff.de ma.testa.l.cũ ex pluribus.ff.de testa.tu.l.duo sunt tuti. ¶ Arguit q vter q sit excõicatus: ar.l.iij.§.si duobus.ff.de admẽdio legatio.ff.de rebus dubijs.l.q duos:glo.dicit q neuter est excõicatus:hoc verũ naturaliter nisi cõstituerit de intẽctione excõicantis:qz sinia est incerta:& ió nó cõtinet auctoritatem rei iudicate:sicut nos dicimus in sinia sine certa quãtitate.C.de sen. que sine cer.quãtitate.l.i.De materia.xi.q.iij.§.cũ ergo:vbi habetur qđ de sinia excõmunico vel absoluo:vel excõmunico & absoluo:vel si dicat qlibet vestruz iudicum te excõmunico si aliter te non excõicat:& in ppsito casu dicit gof.si nó apparet de quo senserit testator:neutrum ex vi sinie ligari:sed pdicitur vtrũq; absolui ad cautelã. Dicit Hosti. q nó putat q deus hac subtilitate requirat:& ideo vterq; ligatus est quo ad ipm:nã & alias eccla non facit vim in vbis si pdat de mẽte de ver.sig.in bis:& c.intelligentia. Jo.en. remittit ad mercurialẽ in obscuris de reg.iur.li.vj.d. Jo. de ligna.dicit gl.verior de rigore:sed de equitate opi.bonum.esse verã. Ego Frã.de za.teneo glo.indistincte:impossibile est.n.q extẽdatur verba ꝑ suum significatum.ff.de vsufr. .iij.l.non aliter:de ver.sig.intelligẽtia:& c.ꝑterea. ¶ Sed gl.format qstionem cũ iudex dicit excõico vnum de bis q furtum fecerũt:ergo non pñt intelligi plures excõicati: aut ergo constat de quo intelligit:& iste erit excommunicatus aut non:& tũc sinia est nulla. ¶ Et hãc glo.sic intellectam induco ad qõnem:sacerdos habẽs.iij.hostias ante pacẽ q essent.x.profert verba psecratoria:an oês sint trãssubstãciate an nulle:an aliquot:& aliquem nó dic q aut tertio sacerdotis erat psecrare oês:& omnes sunt psecrate:iz errauerit in vnã rõnem:dico q iste est error qualitatis q non viciat de pingio seruoz p totum:aut intẽdebat pfecrare.x. tñ:& tũc nulla est pfecrata propter incertitudinem:nam in consecratione reqritur recta intentio consecrãtis: de consec.di.iij.retulerũt:qz intẽtio dirigit opus:ó pse.di.iij.solz: & qđ ibi no.& finis ex intentione attenditur.i.q.i. vide:vbi

aduerte q̄ vnus est finis p̄cipalr gratia cuius mouetur agens:r ille omino dz esse certus. Alius est nō p̄cipalis r nō req̄rit q̄ ille sit certus sicut in faciēte domū:qz vnus est:vt domus p̄struat alius remotus:vt inhabitetur ad p̄positū finis imediatus est:vt hostie p̄secrētur q dz esse certus:ergo icertitudo vitiat maxie hoc casu: cū omne opus dei debeat esse certū:qz omnis facit in pondere r mēsura sapiētie dixit:p hoc soluit questio:an sacerdos possit cōficere totū panez q sit in platea:in qua tenet Jo.cal. q̄ nō qz derisorium est:r contra mentem dixit:vt plus conficiatur q̄ sit opus fidelibus:r maxime ex quo intentio sacerdotis non fuit certa:ergo non tenuit consecratio.

Anto.de Butrio.

Cum ab ecclesiarum.

Si ordinarius subiectus epō in sibi subditū ferr iustā sniam. Episcopus illā suari faciat: r eā fine satisfactōe r illius cōscia non relaxet.b.d. Porio exorditur ex quo. Secūdo infert mandatū:ibi qz propter. ¶ No.p̄mo q̄libet platus eo q̄ platus: dz iurisdictionem ordinariam:r p̄tem excōmunicandi r interdicēdi: vide de offi.archi.c.fi.r melius in.c.cuz contingat.J. de sepulture. ¶ No.secūdo q̄ plebanus eo q̄ plebanus dr platus r dz iurisdictionem ordinariam nō solūz in clericos sed in parrochianos:r sic superior tenet exequi sniaz inferioris non tñ p ipsum inferiorem poterit ad hoc compelli qz inferior tē.vt in.c.solitis nō ma.r obe. ¶ Tertio no.q̄ superior platus tenet:r arctat ad observationem snie ab inferiori plato latem non tenet tamen exequi vel facere observari nisi snia rōnabiliter sit promulgata:r sic vr q̄ vbi superior regrātur vt executor snie possit admittere exceptiones infringentes sniam r de eis cognoscere:qd de pari.di pi.ō.c.i.vsque qō no.ō.de offi.dele.pastoral.§. preterea: dic vt ibi;r no.qz text.ille limitat ibi dicta. ¶ Quarto no.q̄ ad snie relaxationem vocandus est iudex: q eam tulit: qñ ex officio promulgauit:vide quod no.ō appella.qua fronte.ō.ti.ij.prudentiam.§.sexta. ¶ Oppo.contra text.in fi. dr relaxet hoc sonat factū:r nō ino quasi nō req̄ratur absolutio. So.dicunt doc.q̄ stat ꝓprie quātum ad sniam interdicti:nō quātum ad sniam excōmunicationis:q̄ibi req̄rit absolutio:r remittit ad no.in.c. veniens el.ij.J. de ref. ¶ Coram quo cōuenitur malefactor ecclesie:dic cora seculari r ecclīastico de fo.cōpe.cū sit:r ꝯ eum pōt vel vtro q̄ gladio si vtrūq̄ dz clericus de sen. excō.vilecto li.vj.

Q. Quero an minores plati possint sniam exequi dicūt ꝺ aliq fm Jnno.forte q̄ sic excōicando vl interdicēdo.ō. ti.ij.ex iſta. Alij ꝯ qz lata snia sūt functi officio suo:de offi. dele.in iſto:r p maiores iudices facienda est executio.C.de arbitris.l.cum antea.i.fin.ff.de re iudi.l.a diuo pio. plus placet Jnno.q̄ minores iudices ordinarij vel delegati a delegato p̄cipio vel a quocūq̄:r ēt subdelegati possint exeq̄ sniam suam p iurisdictionē qua habēt.s.excōicādo vl interdicēdo:vel bis similia:vt in dicto.§.finaūt reuo in.l.p perandū:ar.de offi.dele.significasti:r.c. in iſto. ¶ Quando vō sunt talia que nō pōt facere subdelegati vel minores iudices:sicut in corporalem possessionem mittere.ff.ad munici.l.ea que.ff.de iurisd.om.iudi.l.iubere cauere tunc nō ipse:sed alij exequētur sic loqtur.l.a diuo pio. Idem de maioribus iudicibus:qñ exequutio est facienda extra iurisdictiōis terminos:vt no.in.c. postulasti J. de sepulture.l. cum vnus.§.fi.ff.de bonis auc.iudi.pos. ¶ Ad gl.colligit.gl.i. q̄ plati inferiores epō pōt excōmunicare.vj.q.i.sunt alia r sic sunt iudices ordinarij:ar.J.de excess.pla.ad hec:r hñt curam animaz de elec.cū in cunctis.§. inferiora. ¶ Dat simile in abbate q pōt excōmunicare:r dz iurisdictionem J.de simo.sicut J.de sepulture.significasti:hoc oēs concedunt de iure:nisi p̄tendendo faceret ꝯ tales. ¶ Oppo.gl. in.v.sed anathematizare:q̄ non possit inferior epō excōicare.xvi.q.ij.visto.xxiiij.q.iij.coripiant.So.quedam est excōmunicatio solēnis que appellat anathematizare que fit cū magna solēnitate:vt cādele extinguant:r similia:r talem nō facit nisi epūs:quedā nō solēnis:sed simplex:r hanc facit inferior epūs:vt hic allegat glo.Ad hoc de eo q̄ fur.ordi. recepit.c.i. ¶ Probat qz p̄lās excōmunicandi est iurisdictionis:non ordinis epālis:sed inferiores habēt iurisdictionis:non ordinis epālis:sed inferiores habēt iurisdictionē:vt p̄z p totum ti.de offi.archipresbyteri:ergo p̄sit excōmunicare:allegat de elec.transmissam. ¶ Cōcludit r go:q̄ omnis plātus iurisdictionem habens pōt excōmunicare etiam cum cāe cognitione. Sed reuocat in dubiū glo.q̄ plātus dicat habere iurisdictionem:dicit q̄ ois p̄sidens collegio siue vniuersitati:r dz p̄tem supra collegium:siue p̄sidat via electionis collegii:siue p̄sidat supiorita,pulsione administrationem:r iurisdictionem hēntis:vt si p̄sidat ab epō vel archiepō. ¶ Duo h notabilia cōcludunt ex glo.p̄mum q̄ ois plātus iurisdictiōem habēs ēt inferior epō excōmunicare:sed non anathematizare:pōt.secō q̄ omnis plātus dz iurisdictionem q̄ p̄ficitur collegio vel vniuersitati ecclesie vniuersitatis:vel superioritas pro utilitōe ex quo no.vnū signū cognoscēdi iurisdictionis: qñ.l.p̄cest vniuersitati p̄cedat.l.ā.C.de iur.om.iudi.cōcor. c.cū accessissent:r ibi plene p Jnno.ō.de cōsti. Nos.vult iurisdictionē taliū ponderari cōsuetudine. ¶ Nunquid ēāt possit epūs dare ordinariū:vide in.c.quoniam ne plati vices suas:r p doc.ibi:r ibi dr q̄ non nisi in duobus casibus.l.oando vicarium generalem r p̄firmando electum. ¶ Pro declaratione glo. Jnno.hic quero p̄mo an quicūq̄ p̄sidens hēat iurisdictionē ordinariā:secō q̄ vniuersitas tribuāt iurisdictionē ordinariam:tertio que regrātur in vniuersitate vt tribuāt iurisdictionē ordinariā:quarto qbus modis:r a qbus detur iurisdictio ordinaria:quinto que regrant in p̄sidēte vt habeat iurisdictionē ordinariaz Tertio aliquas facit cōnes coberētes. ¶ Ad p̄mū dicit q̄ nō:sed p̄sidens alicui vniuersitati ecclie:vel alteriꝰ p̄fessionis:negociatiōis vel artis:ciuitatis:ville: vel castri:vt p̄z.C.de iurisd.omnium.iudi.l.vlt. Item nō ois p̄sidēs ecclīastice vniuersitati dz iurisdictionē ordinariā:nisi eius p̄sidentia vel eius dignitas sonet in nomen plātus:r vocantur p̄lati fm gof.r rectores curati:arg.ō.de of.dele.si quando o:r .ō.c.prox.r iō electus ab vniuersitate ad aliquā dignitatē in ecclīa:puta p̄miceriatum. Archipresbyteratū maioris ecclie:vel custodiā nō dz ordinariaz iurisdictionē.ō.de offi.archipresbyteri p̄miceri:r custodis:p totum nisi cōsuetudo aliud tribuat.C.de emancipati.lib.l.ij.r vlt.r p̄batur in .c.vltio:de excess.p̄la.de iudi.nouit: cum fi. nisi tñ in ministerio cui p̄ponunt:ar.p̄dictaruz dicere. ¶ Hosti.dicit q̄ sufficit q̄ p̄sideat bñficio cum cura: vt hic J.de ma.r obe. cum in ecclīis. Item sufficit q̄ sit officialis vel vicarius:ō offi.vicarij.c.i.vel de consuetudine:de offi. archi.c.fi. que ētiā p̄uato canonico in familiam suā dat iurisdictionez:vt no.J.de fo.compe.cū contingat. ¶ Ad fm que vniuersitates tribuant iurisdictionē:dic vniuersitates ecclīasticas siue p̄ratas:siue sint clerici seculares siue regulares.J.c. q̄sto:de sta.mon.c.ij.nam r p̄cos habēt iurisdictiōem vt ibi dr de ma.r obe.cuz in ecclesia. Item vniuersitas alicuius negociatiōis uel p̄fessiōis:quo ad ipsos de negociatiōe:r p̄fessione:r quo ad spectātia ad ipsaz negociationem:vel p̄fessionē:publicaz uel p̄uatam.C.de iurisd.om.iudi.l.fi C. de consti.pe.l.fi.r ibi bona glo. Item universitas castri: ville:vel burgi:p hoc p̄z q̄ singulorum cōsensus puta vnius vnoz:vel triū:vel ētiā multoz:dūmodo nō faciāt vniuersitatē ciuitatis:vel ville:castri:vel burgi:vel collegii ecclesie: vl p̄fessionis negociatiōis:vel artis nō dant iurisdictionē ordinariam: vt p̄z.C.de iurisd.omnium.iudi.l.p̄uatorum. ¶ Cōcludit q̄ si faciāt collegiū bñ p̄sit dar iurisdictiōez: r ideo op̄z q̄ ad minus sint tres:vt patz ex no. de elec.c.i. dūmodo iurisdictionem dare velint:non ad perniciem

ſupiorio ſui.ar.C.de iuriſ.o.iudi.l.ſi.ff.de colle.illi.l.i.ꝛ.l.
.iij.ꝛ qđ no.de excel.ꝓla.dilecta. ¶ Ad tertum que req-
rantur in vniuerſitate:vt tribuat ordinariam.dicit Inno.
ꝙ regrit ꝓmo:ꝙ ſi vniuerſitas approbata:vſi cum clerico
rum vniuerſitas ꝛ religioſoꝝ:ſit approbata a iure iſti ꝓſit
dare iuriſdictionem:ꝛ intellige ꝙ in ꝓlatis eccleſiaſticis:
opꝫ ꝙ vniuerſitas eligens ſit clericorum:vel religioſoꝝ:ali-
as non poſſent dare iuriſdictiõem ſpiritualem. Item dicit
ꝙ vniuerſitati,ꝓfeſſionis vel negociationis vel alterius ar
tis ſufficit ꝙ magiſtri:vel ſcolares ſint grãmatice:dialetı-
ce:vel phiſice:ꝛ ſic de aliis:vel in negociatoĩbus ꝙ ſint pi
ſtores:vel cerdones:ꝛ ſic de aliis:tales nullo cõſenſu indi-
gent ſupiorio: vt ſint collegia: qr hec collegia approbata
ſunt a lege.ff.ꝙ cuiuſq; vniuer.l.i. ℔ vniuerſitate vero que
facit villã:caſtrũ vel burgum:dicũt q̃dam ꝙ ſi ſunt tot ho
mines cõgregati:quot ꝓſit facere caſtrum:villam vel bur
gum ẽt ſi eſſent plures ꝙ oĉs ſimus ſumpti ſi non cõſtituã-
ant caſtrum vel burgum: ꝙ non ꝓſit tribuere iuriſdictio-
nem eo:qr vniuerſitas iſta non reperit approbata ar.ff.de
collegijs:illi.l.i.niſi a ſuperiori approbet:dicit tñ Inn. ſe
credere ꝙ ſi illi ſint cõgregati vt cõſtituãt locum vbi ha-
bitãt eſſe ciuitatem:caſtrũ:villam:vel burgum:ꝙ poterũt
trãſferre iuriſdictionem:ꝛ talis erit approbata. ¶ Alij di
cũt ꝙ homines plures q̃tocũq; liberi non ꝓſit cõſtituere
caſtrum:villam:vel burgum:ſine ꝓſenſu tacito vel expreſſo
eius q̃ dicit me in illa terra. Puto ꝓmaꝫ opi.veram vbi
vellent ſtatuẽ ciuitatem in loco vacãti. Concludens ꝙ ad
hoc vt vniuerſitas dicat ꝓ ꝓncipem approbata ſufficit ex-
preſſus:vel tacitus ꝓſenſus ꝓncipis qñ nõ erravit in iure:
vel facto ꝓ hoc dico ꝙ ſi ꝓncepe ſcribit vniuerſitati ex cer
ta ſcientia:vel qr eorum ſindicum admittit ius vniuerſi-
tatis ꝓſeq; videtur facit ℔ offi. eius cui mã.eſt iuriſdictio.l.
i.§.i. ¶ Ad quartum q̃bus modis:ꝛ q̃bus detur iuriſdic-
tio ordinaria dic ꝙ eam dat papa: vel imperator ex ꝓuile
gio puta ſi dat alicui legationẽ in ꝓuincia vel ꝓfecturam;
vel archidiaconatũ:vel his ſimilia:ꝛ tunc dicit Ho.in.de
offo dele.qñ:ꝙ eius ptãs cõmenſurat ex ꝓuilegio: ideꝫ ſi
ab alio q poſſit cõmittat.ff.de iudi.cuꝫ ptor:de iurepa.ex
hortis:ꝓ hoc infert ꝙ dat iuriſdictio ordinaria:ſi ꝓncepe ali
cui iuriſdictionem ꝓcedit in oĩbus cauſis quas moueri cõ
tigit in aliqua villa vel caſtro. Idem ꝛ de papa.ff.de offi.ꝓ
fec.vr.l.i.§.cum vrbem:auc.de cõſul.§.vlt.ff.de iur.om.iu
di.l.ꝛ qr: hoc limitat Hoſtien.in.c.qñ.ſ.de offi.dele.niſi ex
primat ꝙ deleget:ꝛ ſic loqtur in auct.de iudi.§.i.ꝛ.ij.ꝛ.§.
iudices:ita q; colla.vj. Idem dicit Hoſtien.in quocũq; infe
riore q hꝫ ptãtem faciendi iudicem ordinarium: alle.ff.de
offi.ꝓconſulis:ꝛ legati.l.ij.ff.de iuriſdi.om.iudi.l.minor:
ꝛ habetis gl.in.c.i.ne prelati vices ſuas: lex etiam dat iu-
riſdictionẽ ordinariam hoc ipſo ꝙ habẽt ptãtem a lege:vl
ꝙ eos vocat ordinarios.C.de offi.rec.ꝓuin.l.i.ff.de iuriſ.
om.iudi.l.ꝛ qr.ꝛ.C.de mõ.mulc.l.eos:vel ꝙ datũ ꝓfirmat
vt no.ã.c.ſuſpitionis. Idem ſi canon glo.vidiſtis: in.c.ſuſ
pitionis:ꝛ in.c.℘.ꝛ.G.℔ offi.dele.c.Canon. dat iuriſdi
ctionẽ epo:ꝛ ſupioribus.xvi.q.ij.c.i.ꝛ.q.vj.oĉs.xxv.diſt.
plectis:ꝛ archidiaconus hꝫ iuriſdictionem a canone.ẽt ſi
nõ eligat ab vniuerſitate:ꝛ etiam ſine epi ꝓfirmatione: de
offi.archi.c.i.de quo plene.l.c.quanto:ꝛ dominus in vaſal
los hꝫ iuriſdictionẽ a lege.ſ.a ꝓſtitutione Frederici. ℔ fen
dia non alie.imperiale.l.de fo.compe.ex trãſmiſſa:ꝛ.c.ve-
rum.l.de ap.cum ſpãli:vt in arbitris iuris:dat etiam ꝓſue-
tudine:vt pꝫ de iudicijs:nouit.C.de emanci.li.l.ij.ꝛ ſi.naꝫ
ꝛ ꝓuato canonico dat iuriſdictionem cõſuetudo:de fo.cõ
pe.cum contingat:dat etiam ꝓuilegio:vt dicto.c.nouit:ꝛ
no.Hoſt.ã.c.qñ abbas. ¶ Ad quintum que reqrank in
ꝓſidente:vt habeat iuriſdictionem ordinariã:dic circa ip
ſos ꝓlatos vniuerſitatis requirit ꝓmo.ꝙ ſint ꝓlati:ꝛ req
runt aliqui ꝙ ſint cõfirmati ab illo q̃bus intereſt:in auct.
de defen.ciui.§.interim illud:ꝛ.§.ſi eaꝫ.colla.iij. Alij dñt

ꝙ ſufficit ꝙ ſit electus ab vniuerſitate:ſine ꝓfirmatiõe vel
ꝙ detur a ſupiore iuriſdictionẽ habente:ꝛ hoc firmat In-
no.dicens ꝙ habẽt iuriſdictionem archidiaconi vel ꝓlati
q̃ ſic eligunt ab epõ:vel a lege: qr cẽſent vicarij.ã. de offi.
vica.c.i.ꝛ no.e.ti.c.pe.ꝛ ſi.li.vj.de offi.archipreſbyteri.c.i.
Hoſtien.dicit ꝙ regrit ꝙ ſit cõfirmatus anteq̃ iuriſdictio
nem exerceat:allegat de elec.noſti.ꝛ ca.trãſmiſſam:excep
tis q̃buſdam caſibus:de q̃bus ſupra:de elect.nihil:ꝛ in ec-
cleſiaſticis opꝫ ꝙ electus ſit clericus:vel religioſus:cũ ali
as recipere nõ poſſent ſpirituales iuriſdictoꝝ.i. excõicati
di vel interdicẽdi.l.de iudi.c.ij.de arbitris cõtingit. Item
ꝙ nõ ſit mulier de ma.ꝛ obe.cũ dilecta:ꝛ ꝓ ℔ dicit Bar.i
.l.ſi.ff.de collegijs illicitis ꝙ ſi vniuerſitati ſcolarium ꝓfice-
ret laicus ꝙ talis nõ haberet ptãtem in ſcolares clericos
qđ eſt vex de iure. ¶ Venio ad vltimũ:ꝛ quero ꝓ̃o an
ſocij,ꝓfeſſionis:vel artis ita ſubmittant ſuo rectori:ꝙ ex-
mant:a iuriſdictione alterius ordinarij:vtras eſt ꝙ ſi ſo
cij ſi ibi ꝓueniant nõ poſſint declinare iuriſdictionem ſocij
tñ vel alij actoris eos ſub his nõ cogunt cõuenire:ꝛ hunc
intellectũ approbat cõſuetudo. Item ſi ſub aliis iudicib⁹
domicilij ꝓuenirent cogunt ſub eis rñdẽ.C.de iuriſ. om.
iudi.l.ſi.ꝛ hinc eſt ꝙ ſcolares diuerſos iudices bñt:ꝛ eſt i
eoꝝ optione.ſub quo reſpondeant.C.ne filius pro patre:
auc.habita:de quo de fo.cõpe.ꝙ clericis. ¶ Secundo q̃
ro an oĉs vnius,ꝓfeſſiõis vel artis ciuſdẽ ciuitatis:poſſint
facere plures vniuerſitates:ꝛ an plures de eadem ꝓfeſſio
ne diuerſaꝝ ciuitatum poſſint facere vnam vniuerſitatem.
¶ Ad ꝓmũ rñdet hic Inn.ꝙ ſi ſunt plures de eadẽ vni-
uerſitate ꝛ ꝓfeſſiõe in eadẽ ciuitate vel caſtro non ꝓſit fa-
cere plures:an de pluribus caſtris vel ciuitatibus poſſint
in vnum ꝓuenire vt faciãt vnã vniuerſitatem ꝓcludit ſi ſũt
ciuitates ſub diuerſo regimine non ꝓſit. Si ſunt plures in
eadem,ꝓfeſſione de pluribus ciuitatibus caſtris vel villis
ſub vno regimine tũc bene ꝓſit ſm doc. ¶ Ultimate con
cludit Inno. ꝙ nõ attendit in collegijs piſtorum cerdo-
num ꝙ ſint de vna ꝓuincia vel diuerſis: vel ꝙ oĉs de vna
ciuitate ſint de vno collegio vel pluribus:ſed tñ attendit
ꝙ ſint tres vel plures q̃ ꝓueniant in vniuerſitatẽ faciũt ꝓ
ſuſtitia exercendaꝝ fuanda:qr ut ſit collegium ois ꝙ ſint duo
vel tres ſimul:tanq̃ collegium congregatũ.ã. de elec.c.i.
¶ Quero ꝓ ſecũda glo.an in dubio ſnia ꝓſumat rõna
bilis glo.dicit ꝙ ſemp ꝓſumit donec ꝓbetur ꝛriam:ar.de
renun.in ꝓtia:ꝛ ſnia iuſta vel iniuſta ꝙ inferiorem eſt ſer-
uanda.xj.q.iij.ſnie paſto. ¶ Glo.iij.querit: q̃d ſi relaxet
epus ſniam inferioris prelatam valet abſolutio glo.ꝙ ſic
dicat tñ ꝙ iniuſte facit:ꝛ ℔ facẽ nõ deberet. Sed ſi ꝓque-
re eſt inferior deberet remittere eum abſoluendũ ad ſuũ
excõicatorẽ.l.c.ad repriméndam niſi periculũ eſſet in mora.
de ſen.excõ.ſacro. Recepto ꝓno ſacramẽto ſm eccleſie for
mam ꝙ renocat abſolutio:facit de ſen.excõ. venerabilibus
.§.vbi aũt li.vj.xxvj.q.vj.§.i.in auct.de defen.ciui.in ꝓin.
coll.iij.ubi dr̃ qđ nõ ꝓhibetur defenſor ciuitatis q cõpara
tur epo cognoſcere de cauſis inferiorũ:preterminis magi
ſtratibus municipalibus. Item Inn.ꝛ Hoſtien.niſi ꝓſuetu-
do eſſet incõtrariũ hoc etiaꝫ no. Hoſtien.de ſymo.ſicut tuis
qcq̃d ſenſerit Archi.de cõſti.c.i.li.vj.ꝛ de maio.ꝛ obe.c.
i.ꝙ que dicit vin.ꝛ Ab.ꝙ ſi cum cura habẽtes iuriſdictio
nẽ mediatã ꝛ imediatã ꝓcurrãt:ꝓferẽ maioꝛ ex quo iuriſ-
dictio eſt cõis.ff.de iudi.l.iudiciũ.viij.di.que ꝛideo ſi cõ
currunt epus ꝛ archi.vel plebanus:epus ꝓferẽ:non cõcurrẽ
tibus inter eos eſt locus occupationis:ſecus vbi iuriſdic-
tio nõ eſt cõmunis: vt pꝫ in archiepo:ꝛ epo quo ad ſubdi-
tos epiſcopi.l.c.paſtoralis in ꝓn.ꝛ qđ ibi no.in gl. ita apo
ſtillauit tempore lecture. Quidam cõtra:qr hic ꝓhibetur
ꝛ alibi ꝓceſſus nõ iuenit:ꝛ hoc placꝫ archi.de cõſti.c.ij.li.
vj.de ma.ꝛ obe.c.vno.ꝓmũ tꝫ Jo.an.ꝓ dictum.§.vbi aũt
vnde dicit Ab.ꝙ quando cõcurrunt iuriſdictio mediata:
ꝛ imediata valet abſolutio:ſicut ꝛ valeꝫ excõmunicatio:

gr cognoscit legatus de omnibus cā̄ pūcte sue. ℣. t. ℍ. ℑ. Ad materiam facit quod no. ℑ.c. cōquerente: t Hin. dicebat idem q̄ vbi cāe erant cōmunes maiori t minori: vt in ep̄o t archidiacono, p̄fertur maior si citat. ff. de iudi. l. in dicium. viij. di. quę contra, secus vbi non habent cōmunes cā̄ vt monachus q̄ plus obedit abbati q̄m ep̄o: t clericus plus ep̄o; q̄m metropolitano: de quo. ℑ.c. pastoralis: t. c. quia. Fran. de za. glo. sic concludit si queri quis plus debet habere iurisdictionem: dicit aut talis est plus proprie vt episcopus: aut inferiore episcopo: si est ep̄us dicit q̄ solus ipse fundat intentionem de iure cōmuni in sua dioceſi quo ad iurisdictionem fori p̄tentialis sūt: ꝛ non sit propria iurisdictio ocē prelati curati fundant intentionem de iure cōi tam in illos si bi subiectos de collegio: si habēt collegium q̄m in prochianos: p̄z p totum ti. de offi. Archipresby. t debes scīr q̄ ex cōmunicare t interdicere nō sunt fori penitētialis: vt no. de sen. excō. cū desideres; qz dz esse iudex in q̄ excōicat de sen. excō. c. i. li. vj. in. v. iudex ecclesiasticus. ¶ Si est plus citra ep̄m: vt qz abbas prior; vel ꝓpositus: q̄ preest alicui collegio: tunc dicit q̄ talis dz iurisdictiōem in illos de collegio nō tm̄ fori pn̄ialis: sed ēt quo ad correctiones culparū hoc p̄bat hec lex: t ꝛs hic p̄ma gl. Si aūt sunt plures cōmuniter dicti: vt sunt plebani: dic q̄ ꝛs tales habeant territorium tm̄ nullas pr̄es habēt in illos de territorio de iure cōi hoc p̄bat. c. ij. de excel. prela. cum ibi no. in glo. qō et go hic dicit rex. ibi vel laicos prochianos: necessario os intelligi respectu cōsuetudinis: vel alterius iuris spāl̄is per hoc. c. cum contingat: de fo. compe. ibi tm̄ no. ℑrium: ꝛ dic vt ibi no. vbi collegium clericorum non habet iurisdictionem in sibi seruientes nisi quatenus ei tribuit cōsuetudo.

Anto. de Butrio.

Cum vos. Si ordinario ecclesie vacantis differt ex cā ꝓconomus in ea p ep̄m est ponendus ¶ Cōmunis diuisio: scōa ibi fraternitati. ¶ No. p̄mo de ꝑbo ordinare: qz aliq̄s sumit p̄mo p cōfirmare vel instituꝫ vide Jo. an. s. ō off. dele. sup eo. ¶ No. scōo duos casus in q̄bus pēdēte lite vacāte ecclesia patronata ep̄s nō pōt ecclesie vacāti q̄cunq; puideꝛ. Primus q̄n est q̄stio sup p̄sonis p̄sentāndis. Secūdus q̄n est questio inter p̄tātes t sup ioꝛem bn̄item cōferre: t hic casibus nō procedit ℑ. de iure repa. q̄n. ¶ No. tertio q̄ p̄tatiōe indigni laicus patronus non priuat prāte p̄tandi: a contra. qz secus in patrono ecclesiastico. ¶ No. quarto q̄ de iure cōi custodia ecclesie inferioris ēt patrōatus in laicū spectat ad ep̄m: t q̄ ad illū spectat ibi ꝓconomū statuet ad quē spectat institutio t custodia vacātis ecclie. ¶ Oppo. q̄ frāte dubio an eligēdus sit ꝓconomus vel nō fratrez post quattuoꝛ mēses ep̄s ecclesiā ordinare valeat: de iure p̄fonatus si aūt q̄n cā te. Si vero: cū pp; vñ quero an pēdēte lite sup humilitate p̄sone p̄tati ep̄us posset ecclesiā ordinare; dicit Inno. q̄ non: vñ pus op̄z illius negocium expediri: quam possit fieri p̄tatio: vt hic euidenter p̄z. Sed tm̄ dz ep̄s ordinare ecclesiam de ꝓconomo: sed non de alio rectore; vel q̄ dicit Inno. t Jo. an. secure tenendū q̄ facta p̄tatione de uno: vel pluribus: t lite pendente non pōt ep̄us ecclesias ordinaꝛ lite pendente; ad p̄iudicium p̄tantis t p̄tatorum etiam si longo tpe duret lis: vel questio: t ita fuatur ius: ergo q̄ vñt pp̄ discordiam ep̄m posse ecclesiam ordinare: si longo tpe duret quasi habent locum q̄n q̄stio est inter illos q̄ dicunt se patronos: vt qz alter ab altero vendicat ius patronatus: vel negat alterum patronum: nam ꝛs pp̄ lītē mota videret equum alteri tempus non currere ad p̄tandus quasi sit impeditus: tm̄ hic est rigor inductus q̄ ep̄us saluo iure vincenti ordinat ecclesias: q̄ in electoribus locū nō dz: vt no. de iurepa. q̄n cū de eis nō sit statutū: t ibi ponderemus rex. decre. q̄n si vero cā re. cum pp: de iurepa. loquunt aperte de q̄one patronoꝝ: non de q̄stione p̄tatorum vnius vel plurū. Alias pauci p̄tati a pl̄onis instituerent: cum si habent obiectorem non facile posset ℑ. quattuoꝛ mēses terminari: imo t si obiectores nō bn̄: cuꝫ sat] sit patrōno in fine termini p̄sentare: t ep̄s bēat examinare: de elec. nihil: t dictum ponere: de elec. c. fi. in glo. ij. li. vj. erit dare: q̄ negocio p̄sentato sibi nō esse poterū ℑ. terminum expediruꝫ: cum igit̄ p̄tatione sit ius quesitum: vt no. ō. ti. i. cum dilectus nō obstāte q̄ sit discoꝛs: dummodo maioribus iuuet rē. vt dicta decre. q̄n non perdet pp̄ opponentis malitiam: vel litis pendentiam: de reg. iuris: fine culpa. li. vj. vt melius intelligant iam dicta. ¶ Oppo. de. c. q̄n: si vero. c. cā te. t. c. pp. ℑ. de iurepa. vbi cum patronus nō p̄sentāt. ℑpo debitum statim ep̄us supplet: sed ex quo hic est radix differentie: vt dicit rex. ergo nō est locus ꝓconomo. So. q̄n q̄s patroni p̄tant vnum; vel plures t surgit impedimentū: qz tertius dicit ad se p̄tinere p̄sentationem vel opponit q̄ p̄sentās nō sit idoneus: t tūc nō est locus devolutioni ad ep̄m: qz patroni fecerūt q̄d debuerūt: imo tunc impedit institutio; t deuenient ad ꝓconomuꝫ: vt hic. Q̄n q̄s patroni pp̄ dissentionem inter se nō p̄sentant ℑ. tpo debitum: t tunc p̄cedunt contraria. ¶ Oppo. cōtra solutionem, s. q̄ patronis impedit no: t non p̄tantibus pp̄ dissentionem fit devolutio ad ep̄m: immo vt q̄ non: qz tē pus non currit de cōc. el. preben. qz diuersitatem. So. q̄n q̄s impedimentuꝫ est p̄cisum. i. necessario impediens: t excusat eligentes de elec. c. fi. Idem dico in patronis pariter p̄ regulam non valentibus agere rē. ¶ Q̄n q̄s impedimentum non est p̄ciſuꝫ: t nō impedit cursuꝫ tpis dicto. c. fi. tale dico impedimētū pendente lite sup iure p̄tandi: vel eligendi: t pendente lite. p̄tat possessorio iuris p̄tare vel eligere de in inte. resti. c. ij. Si ergo nō faciunt currunt tēpora: dicto. c. q̄n q̄ ꝓbat de patronis: t Idem est de eligēntibus pari ratione ꝓbat dictum. c. fi. ¶ Hosti. aūt t Jo. an. in dicto. c. q̄n: de iurepa. distinguit inter eligētes: t patronos: qz eligētibus impedītis pp̄ litem pendentem sup iure eligendi; tpa nō currunt: vt dicto. c. qz diuersitatē: sed patronis sic p̄ dictū. c. q̄n: q̄ etiaꝫ ꝛs Jo. de lig. vt facilius p̄dent patroni ius p̄tandi: quoꝝ ius pendet a iure p̄sentandi: quod est melior secūdū Fran. de za. ¶ Quero secūdo de rone quare denegat hoc casu ecclesie ordinatio: dic iō qz si concederet ordinatio semp diocesani monerent questionem; vt sic possent ecclesiā ordinare; ar. insti. vi. bo. rep. ℍ. ſz nedum de duoꝝ quātō alias si hec lis nō penderet; possēt ecclesia de idoneo ordinari sm Hosti. q̄ p hoc dicit nō obstat de supplen. neg. p̄la. c. ij. in fi. t que ibi no. ¶ Quero tertio an hic ꝓconomus poterit poni pēdente termino dato patronis ad p̄sentandum. Hosti. dicit q̄ sic: q̄ tene. ¶ Ad glo. quero quat plus differatur p̄uisio in ecclesia in laicum patronata quam in clericum: dicit glo. qz p̄sona ecclesiastica facilius cogit̄ puta p̄ suspēsionem: vel subtractionem bn̄ficii. lxxiij. di. cōsuluit: vel sm doc. respicit factuꝫ: vnde idē dicēdū de vtro q̄z: t sic decre. p̄cederet ēt in clerico p̄sono q̄ puto q̄n pendet q̄ inter ep̄um: t patronū sup iure patronatus: qz tūc ecclesiastica p̄sona nō pōt ponere ꝓconomum: cum sit dubium an sit patronus vbi āt est dubiū sup humilitate p̄sentati: non p̄cederet hec decre. in patrono clerico: qz tunc patronus dz ponere ꝓconomū t non ep̄us: secundum Fran. de za. ¶ Intro eandem gl. .l. t op. in eo q̄ p̄mittit dari ꝓconomum in ecclesia habēte p̄sonum non ecclesiasticum: fortius debuit p̄mittere cuꝫ patronus ecclie est ecclesiasticus; qz facilius p̄iudicatur p̄sono ecclesiastico q̄m laico. s. t. i. dilectus: t ō iurepa. dilectus glo. i. soluit: t dic vt in ea. vel melius secūdum alios: q̄ dicit de nō ecclesiastico fuit: qz erat maius dubiū: q̄m de ecclesiastico sic nō excludit ecclesiasticum patronū. ¶ Deli ter-

tio ꝛ vertuo ideo dicit de nō ecclīastico: qz cū subest ecclesiasticus ille bz custodiam ecclie: ꝛ sibi bz de fructib⁹ rñdere. c.ij. xvi. q. ij. de ap. bone. p hoc de priuile. cuz ꝛ plātare. §. in ecclesijs: qđ est verum ſm Inno. Hostien. ꝛ omnes. ¶ Opp. tertio q̄ si pſonus pſentauit indignum fit devolutio ad epm. bz ergo epūs instituere: vt de iurepa. qñ non iconomū deputare glo. ij. soluēdo colligit q̄ si patronus pñter indignum nō est priuatus potestate pſentādi: qđ patet: qz non pōt epūs puidere: nisi de iconomo: ꝛ ideo non est priuatus: ꝛ sic epūs non pōt instituere. ¶ Contra solutionem oppo. c. glo. ō. de elec. cum in cunctis. Se. dicit gl. illud in ecclīastica pſona vel collegio. Idem putat in clerico patrono q̄ priuatus sit: vel saltem priuandus potest ante eligēdi: glo. dat similem differētiam: q̄ laicus variat. l. accumulat: sed clericus patronus variare non pōt ante q̄ pñtatus cōfirmetur. I. de iurepa. q̄ aūt. ꝛ si laicus variare pōt ꝛ accumulare: ergo non est priuatus: ꝛ est rō diuersitatis: qz maior exigitur in pſona clerici sciētia iurium: ar. dicti. c. cum aūt p hoc infert rōnem quare laicus bz tantū qñtuor mēses ad pñtandum: sed clericus sex: qz laicus releuatur: vt indignū pñtando: potestate nō puetur: grauat: ergo in tpe: qz clericus puatur: vt indignū pñtendo puetur ptāre pñtandi: igitur relevatur in tpe: ꝛ si quaritur ō ratione quare clericus puniat: dic qz bz esse magis discretus q̄ laicus: ꝛ minus bz tempus ad deliberādū: vt probatur in. c. morte iure pa. li. vi. ¶ Glo. reuertēdo ad pmū dicit rectrat opinionem quorundā dicentium: q̄ laici pñtantes indignū puent ptāre eligēdi: sicut ꝛ clerici: allegat in auc. ō san. epi. §. si do oratorij domū: sed dicit glo. q̄ iure non cauetur hoc expresse: ideo stādum est canoni: ꝛ nō legi: cui bene glo. que rēdet q̄ nō puetur. ¶ Quidam distinguūt qz dicūr pñtantem indignū priuatū poni iniam qua declaratur indign⁹ pñtatus ante iniam nō: vñ pñtare pōt. Sed contra hoc facit decre. hec que supponit certitudinaliter pſentatum indignū: ꝛ sic qñ cōstat Hosti. dicit q̄ laicus pſentans indignū puat ptāre pñtandi: ꝛ idem tenet de sup. neg. pcla. c. ij. dicēs q̄ bene facit epūs restituēdo patrono laico ius pñtandi: ꝛ inducit pro se tex. quem allegat in §. si do oratorij domū dicēs q̄ ratio glo. hic posita est fragilis: rōnem assignat: qz uri ciuili est standū: nisi iure canonicum ꝛdicat. Ex quo igitur non apparet q̄ iure canonicum ꝛdicat: expresse ergo habet illi. §. hoc expimēti: allegat de ope. no. non. c. j. ¶ Hec ob. dicit ipse q̄ possit accumulare: qz id verum qñ nō pñtauit indignum: qz non est priuatus ptāre pñtandi. Hon ob. etiam iste tex. qz potest intelligi de eo q̄ pñtauit ignorāter indignū: q̄ patuo non est: vel pōt intelligi de eo cui cōseruatur pñtato rōne discordie vitande vel ꝓpter scandalum vitandum. Jo. de lig. cū Hosti. q̄ si puat⁹ assignat rōnez: qz si eligēdo sciēter indignū fūt priuati: quoz ptās est fauorabilis: ergo fortius in pñtatoribus quoz ptās est de gratia: ꝛ sic facilius tollēda: de iurepa. c. ij. ꝛ iij. Jo. an. bz gl. qz variatio fortius admittit vbi pñtatur indignus q̄ qñ dignus de elec. nostri. ꝛ c. cum terra: ꝛ hec fuit mens iurisperitorum: vt patronus accumulādo emēdare possit q̄ malefecit: ꝓ hoc ꝓcludit patronū nō esse puatum: fatetur tñ q̄ ex tāc si sciēter pñtet indignum: q̄ erit priuatus: lapso tpe de pñtando: quasi sit in culpa: si sciēter non pñtat: ex quo male pñtauit dicēs negligens proinde ac si nullum pñtasset: qz paria sunt nō pñtare vel pñtasse minus dignū: de sup. neg. pla. c. ij. de elec. nō resi. tue: ꝛ sic erit dīs inter clericum ignorāter pñtantē ꝛ laicum sciēter pñtantem indignū: qz primus ante cassationem nō poterit puidere: sed post cassationē bēbit integrum tempus: iste vo sibi puidere poterit si de tpe superet: ꝛ ideo sibi imputet: primū ps: ō elec. si electio li. vi. nō ob. §. si qs oratorij domū: qz nō dī ibi q̄ epūs ordinet ecclīam: cum patronus pſentat indignū: sed q̄ ordinari posset: quod intelligi potest: sane sollicitando pſonum q̄ alium pñtet: alias secūs

tur q̄ putat esse et ignorāter pſentans indignū qđ est absurdum cū ille §. indistincte loquat. s. an sciēter vel ignoranter sit facta pñtatio indigni ſm Jo. an. Ad rōnez Jo. de lig. dic q̄ eligēdo sciēter indignuz fūt priuati: non tñ p hoc dz fieri extēsio ad patronū: qz eodem modo procedūt in pñtatione quo in elec. q̄ pbat diuersitas tituloz: ꝛ alia diuersitas p hoc qđ no. in. c. si. de elec. li. vi. in glo. ꝛ ō opti. est equior: iz de rigore posset cōtraria dici verior: per dictū §. si quis oratorij domū: quia licz gñaliter loquatur tamē debet intelligi de sciēter pñtante indignum: alias nō deliqueret. ¶ Querit glo. iij. que causa poterat subesse propter quā impediretur pronisio dicit ꝓpter scandalum: ꝛ magnuz: qz ꝓpter modicum nō omittit epūs ecclie ordinationem: alle. de iurepa. c. j. ꝛ ij. ꝛ c. ci. qñ: vel quādo qđ vertebat inter patronos ꝛ epōs sup iure pñtandi: ꝛ sic dicit Inno. q̄ incōgruum est q̄ tūc epūs ecclīā ordinaret qz pōt iudicium alterius aliquid lite pendēte inouare. xi. q. j. qz reasidem esset si sup grauibus discordia esset: grauis enim esset q̄ ꝓlatus in sua ecclīa institueret pſonaz perpetuam: que sibi vel male vel nullo modo de suis redditibus rideret. ¶ Quero qd sit officium iconomi glo. pen. dicit q̄ qñq; pñtitur ad cōseruandū bona ecclie: vt sic qñq; ad agēdum. C. de epi. ꝛ cle. l. omnes. §. nihil hominꝰ de iura. ca. imperatoz cum si. inq̄rium glo. dicit q̄ tūc potius est subditus q̄ iconomus: ꝛ no. xvi. q. vij. quoniam in glo. pe. de istis tñ vocabulis nō multum curamus de petrino in eo q̄ glo. exemplificat qñ patroni nō ꝓcordant de pſona pñtanda glo. non bene dicit: vt clare pz in. c. qñ in. j. rñ. de iurepa. j. ¶ Ultimo. e. gl. in ver. sed ex hac q̄rit an pſonus debeat se intromittere de ꝓseruādis fructibus ꝛ rebus ecclie patronate: dicit hic glo. que fuit tracta ō dicto Inno. q̄ nō: ꝛ ita pōt hic intelligi iz defendere debeat ecclesiā: ꝛ bona: sed epūs bz custodiam ecclie illius vacātis ad quē spectat illius institutio: ꝛ ad eum tñ spectat iconomi datio de quo in. c. cum venissent de insti. Et sic nō ob. si non opponit q̄ nō sit necessaria pñtitutio iconomi ex quo subest pſonus: q bz defendere bona ecclie. xvi. q. vij. decernimus: ꝛ c. filij: dic q̄ patronus de rebus ecclie se non intromittit quo ad custodiam iz sic quo ad defensionez: ꝛ si opponit cōtra solutionē: de. c. bone. j. de ap. dic illud verū in pſono ecclīastico q bz ēt custodiam. ¶ Vide glo. sup verbo institutio no. illez glo. q̄ ad illum spectat custodire ecclīam: de insti. c. cū venissent: sed ad epm spectat institutio: ergo ec̄. Glo. fatet ibi mo in pſono laico quod intelligit Hosti. nisi aliud bē ex ꝓsuetudo: vel priuilegium speciale: vel ꝓsuetudo p sedem apostolicam approbata: vel ſm cum ēt cōsuetudo sola nō excusaret: nisi sint priuilegia expresse p papam: per dec. cum terra: de elec. ꝛ de cōsue. c. j. sed si patronus sit ecclīasticus: cum sit et rīden. de tempo. lib⁹. vi. q. j. c. ij. de cap. mo. c. j. habebit custodiam ecclie vacan. ꝛ nō epūs: de ap. bone: de pben. in laterañ. de priuil. cuz ꝛ plātare. §. in ecclesijs: sed si ecclīa non bz patronum epūs ea vacante bz custodiam: ꝛ agit p ipsa. xvi. q. ij. omnes. x. q. i. regenda: de succes. ab inte. c. si. nisi de ꝓsuetudine vel priuilegio ad Archi. vel alium pertineat de insti. cum venissent ecclesiam vero cathedralem custodiet iconomus: si illū bz lxxv. dist. quoniam qdam: ꝛ si non habet iconomū canonicū: quibus deficiētibus archiepūs de sup. neg. pla. c. ij. no. tamen glo. que vult q̄ filiorum sit iconomū ponere quorum est instituere. ¶ Ultima glo. colligit q̄ bona sunt seruanda successoribus: q̄ intelligit de bis que seruando seruari pōt: ꝛ sic secus allegat. C. de admi. tu. l. lex q̄ furorez in fi. dicit Jo. an. q̄ in occupātibus ille imponit pena de quo habet. j. e. ti. c. vlt. li. vi. in cathedralibus ꝛ collegiatis locum bz de elec. quia sepe. lib. vi. Anto.

E parte.

Si cōstat ordinario q̄ absolutus a papa surrepsit veram excōicationis cām: remittet illum ad pa-

pam. Si vero tantum suspitio de hoc est contra eu3: coget illum erinde se purgare. h.d. Consultatio r̃ñsio. ibi talr respondemus: in qua distinguit: r scom mẽbrum prosequr ibẽñ vero. ¶ Ho. primo q absolutio r nó plene facta mentione de causa vel causis excóicationis surrepticie obtẽta ab excóicatione est nulla. ¶ Ho. secdo q sit surreptó in exprimẽdo vnam causam: pro reliqua. ¶ Tertio no. q surrepticius impetrator ab excóicatione absolutus tãq illegitime absolutus: iterato est ad curiam trãsmittẽdus. ¶ Ho. quarto q ppter suspitionẽ qñq3 procedit cótra aliqué r compellit ad expumendã veritatẽ: r ppter suspitionẽ solã ét fama nó pcedére indicat purgatio. ¶ Opp. primo q distinctio pape nó procedat q̃tenus distinguit an pstet q expresserint falsam cãm an solũ sit suspitio semp cũ pstat ex forma lr̃arum que 03 attẽdi de rescrip. cũ dilectus de pnil. porro. ¶ So. distinctio pcedit psupponendo q nullam cãm expresserũt in absolutóe: si enĩ expressissent: sed aliã q3 veram semp eét certum: hec tñ so. que est cómunis nó pcedit fm thilum curie fm quẽ semp exprimit in absolutione cã excóicationis: sed psupposito q poterer absolutio nulla cã expressa pcedit distinctio q aut constat q falsam cãm expressit r remittitur ad papam: cóstare aut pót p testes vel p confessionem excóicati. Aut non pstat: r tunc si nulla est suspitio ad nihil cogit: sed si subest suspitio cogit se purgare: vt in tex. ¶ Oppo. ad hãc solu. de tex. ibi cãm aliam prendẽo q̃ pbat q expresserũt falsam in absolutione so. subaudi vel plumitur: vel pbari pót: vel surgit suspitio. ¶ Oppo. secdo principalr q ét si pstet de expressione false cause nó sint remittẽdi ad papã cũ ordinarius possit absoluere de sen. excó. nup. so. remittũtur ppter obreptionem quã fecerũt de ℟pt. e. c. ij. vel forte erat excóicatio a qua solus papa poterat absoluere sicut in similib de fid. instru. q sup hic. ¶ Ad glo. glo. i. oppo. r vt q dato q excóicatus oia crimina nó exprimat: si tamẽ exprimit vnum sit absolutus: ergo vnius absolutio cũ vna sit tñ sñia alioq excóicatus sufficit p oibus: arg. de excói. di. iij. tunc valere. Item excómunicatus excóicari nó potest: arg. de pen. r remiss. q qdam: q̃ p primã excóicationẽ positus est extra cómunionẽ boiũ: ergo amplius poni nó potest sufficit ergo vna absolutio cum vna sit excómunicatio. Solutimone bu3 glo. reuocat in dubiũ3 vtrum si excóicatus pluribus excóicationibus vel vna ex plurib⁹ causis si exprimat vnam cãm vnius sit absolutus: dic q̃ñq3 qa est excóicatus pluribus causis vna excóicatiõ: q̃ñq3 vnus est excóicatus pluribus excómunicationibus. r pluribus causis. Primo casu si aliam cãm exprimat in absolutione q̃s pro quibus est excõicatus nó valet absolutio: sicut hic: si exprimat vnam ex his: sed non oẽs: r tunc fũt opĩ quidam dicũt valere absolutionem vñmodo posita de alia cóterat: de cóse. di. iij. tunc valere glo. dicit q adhuc non valet absolutio: vt hic: r qz adhuc p alia cã est ligatus. j. de sentẽ. excõ. cuz p causa: nisi secuta absolutióe ab alijs: dic q nó valet absolutio: vt surrepticia nó facta mẽtione de oib⁹ causis. ¶ Scdo cãu q̃ plurib⁹ ex causis est excóicatus r absoluit expressa vna q̃rum ad illam cãm est absolutus sed nó pdest sibi absolutio anteq̃ ab alijs absoluatur: r interim est vtendum: dat simile in peccato: qz tacẽo vnum peccatũ nó est absolut⁹ do nec pfiteat illud ppter quod fuit excóicatus: alleg. tex. de pen. di. iij. ℈. vltimo. simile in pluribus seruitutem pstituẽtibus: qz nó valet primi pstitutio: donec alij cõsenserint. ff. ó seru. rustl. pdi. l. per funduz: si exprimit oẽs causas si talis est qui nó bẽat prãtem ab oibus absoluendi: qz a diuersis fuerunt sñie late r neuter altero est sup̃ior: tũc oportet q tot sint absolutiões: quot fuerũt excóicationes: dat simile in accusationibus: r abolitionibus. ij. q. iij. ℈. quaricator: ℈ si. crimine: dat simile in nũciationibus: qz tot requrũt remissiones: de ope. no. nũ. l. de pupillo. ℈. si in pluribus: vel est necesse q omnes vni cõmittãt: r tunc oibus causis ecõmunicationis expressis poterit vna sñia absolui: r idem erit ac si singulariter q̃libz causa expressa absoluisset: r est simile de acceptilationibus. l. si pluribus: hoc tenent doct. ¶ Ad. c. tunc valere rñdent doc. q illa fictio baptizati impediat remissionẽ peccatoz: q̃ cessante r aduenĩte carnis fit remissio. Sed in excóicatione tolleda nó sufficit contritio: ex quo ergo a pncipio nó fuit absolutus nunq̃ pritio illum absolvet: sicut nec satisfactio: de sen. excó. cũ desideres: in fi. r iuramẽtum de parendo. c. cum. q in dubijs. Ad aliud dic q excóicatus potest excómunicari: ita q sequẽ excóicatio sit confirmatiua precedẽtis: facit de pen. di. iij. ℈. vltimo in fi. ¶ Opp. c. glo. in ver. sed quare: q absolutio ex falsa cã teneat: sicut excóicatio saltez quo ad ecclesiam. xj. q. iij. c. i. r. ij. so. dic q excóicatio teneat ex falsa cã: r q nó teneat absolutio: vtraq3 est vt anime cósulatur: q̃ non cõtemnẽdo iniustam excóicationẽ3 merito crescit: nam excóicatio est medicina aie: si nó cõtẽnat. xxiij. q. v. notãdũ: r potius ligat iniuste excóicantẽ: q̃ excóicatũ. xj. q. iij. illud: scdam assignat rõnez: qz excóicatus fuit p certa cã: r reo p eadẽ cãa p quam ꝓbit dissolui. d. j. de regu. iur. oẽs reus: sed de illa causa nulla est facta mentio: remãet igitur ipsa r eius effect⁹: r sic remanet excómunicatio pma. ¶ Tertiã assignat glo. rõnem quare non valet absolutio ex falsa cã: q̃ prior verãte cã ppter illam pro qua nó fuit excóicatus nó absoluit: q̃ quo ad cãm que nulla fuit non 03 absolutio: cum quo ad illam nó dare ligamẽ: r sic quo ad illam absoluere nó potuit: quo ad aliã cãm: q̃ suberat: vbi poterat nó intẽdebat: r sic succedit regla: qó potui no lui: qó volui adimplere nequi: de offi. dele. cuz sup: r sic nó 03 absolutio: dic q rõ est in excóicatione defectus surgit a iudice qué lex plumit iuste agere. Sed in absolutione defectus surgit a pte cuius surreptio vicit. ¶ Vltimo i fi. glo. op. q valeat absolutio ex falsa cã: de ꝓsen. r affi. q3 circa so. ibi videbitis: ubi nó 03 dispẽsatio: sicut nec hic. sz tolleratur ppter scãdalum. ¶ Vltima glo. colligit epm suspectos cõpellere ad purgationẽ ꝑ qó opp. de. c. cum in iuuẽtute de pur. ca. soluit q regrit̃ suspitio q̃ surgat ex publica infamia talis: que non sit orta ab emul. xj. q. iij. in cuius tñ hãc opi. seqtur Vin. Inn. r Hosti. q pp solam suspitionem pót epus indicere purgationẽ p illã decre. r ó pur. ca. cũ inter. ij. q. v. oibus reqrit: ñ Inno. ingẽtem suspitionem: alias. i. pp aliam suspitionẽ nó cogeret se purgare: ni ꝓcederet infamia: r remittebat ad decre. cum oporteat de accu. dicit Jo. an. posse dici: q solus epus nó sufficiẽ occulta suspitio: sed pbabilis epi r aliog suspitio bene sufficit: r sic intelligãt iura inducta supius: r in gl. alle. vj. q. ij. placuit. ¶ Quero posit gl. qñ poterat esse suspitio ipsi epo q cãm occulte esset: dic fm Abb. scñm erat graue: qz occidit suũ parochialẽ: pbr̃um: r nó mandat satisfactio vel pnia fieri q̃ deceret pro facto tam nequã: vel forte portauit hãs epus: de qbus in absolutóe nulla fit mẽtio fm Pe. ¶ Vltimo dicit Jo. an. q nó pcedit hodie ista decre. qz semp in lr̃is exprimit cã absolutiõis de stilo curie: nam si alia cã exprimeret certũ esset q sñia nó teneret excõicatũ. ¶ Quo liter poterit cóstare cum absolutũ ex alia cã: dic p testes q fuerũt ptes absolutioni: r audierũt eum falsam cãm exprimentẽ: vel p cófessionem partis. ¶ Quo effectue é deficientiz in purgatione dic magnus: qz si deficiunt pinde puniũtur: ac si ꝑ eos crimen esset pbatum de simo. de hoc: r c. insinuatum fm Hosti. Anto. de Bu.

Ignificauit. Propter periculũ aie supplet ordinarius defidiaz: vel malicią delegati pape. h.d. cõis diuisio fa ibi cũ iuraq3. ¶ Ho. primo ordinarium posse compellere infrimonio iunctos ad coniunctionem dimittẽdam ppter impedimẽtuz cõsanguinitatis vel affinitatis: r sic ad ordinariũ spectat male pñctos rõe ꝓsanguinitatis r affinitatis separe extã excómunicatione

vel alia censura ex suo offo. ¶ Bo.scdo q valet impera
rio ad iudicē remotioē bodie ē seruāda limitatio:que hꝫ
de Rptis statutum.li.vi.in.§.nunc aūt. ¶ Bo.tertio q
excōicatus cuius excōicatio nō cōtēditur nulla ante cāe
ingressum est absolui due excōcor.quod habef de offi.dele.
cum cōtingat. ¶ Bo quarto q delegatus tenef accede
re ad locū testium vel pro eorū receptione transmittere: ē
sic delegatus in cā mrimoniali nudū articulū.i.receptiōez
testiū:pōt subdelegare ex cā:vide tex.ē doc.in.c.a nobis
q ma.accu.pol. ¶ Bo.quto casum in quo ordinarius sup
pler negligētiā iudicis delegati:ē sic negligēte delegato se
intromittit ordinarius de cā cōmissa delegato ē se intro
mittit q̄diu purget negligētia:ē sic cessante negligētia d
legati:ē eo volēte psequi excludit a psecutione ordinari
us. ¶ Bo.casum in quo excōicatus est in iudicio anteqū
absolual vs:qñ est suspitio ꝯ eum de non procedēdo:rōne
procedēdi malicie eo absoluto. ¶ Bo.q dolus ē negli
gentia hic eq̄parātur vbi agit de prāte suppleāda:ē qñ est
excōicatus ꝓpter ꝓtumaciā in non procedēdo:que manife
sta est:ē tunc cum absoluere nō dz donec satisfiat ē satisfie
ri nō pōt nisi procedat. ¶ Bo.q contumax ē negligēs in
parēdo cāe excōis:postq̄ fuit absolutus ipso iure nō reui
cidit excōis sniam:nisi actu p iudicem reducat:de quo bo
die in de.eos de cōsan.ē alī.in de. ¶ Quero cum gl.q̄re
fuerunt excōicati:dicit q dz decre.suos intellectus vnus
q̄ fuit lata sniā sup alī.ē consan.ē sic excōicati impetrauē
runt sup retractatione sniē:quā dicebāt latam fuisse p fal
sos testes:que nō trāsiuit in rem iudicatam de re iudi.latoz
ſm alium sensum hic fuit appellatū:ē cā fuit devoluta ad
papam:ē cōmissa. ¶ Bo.hic practicam retractādi sniaz
que non trāsit in rem iudicatam q peratur siue revocatio
glo.alibi dat practicam in.c.ex pte.§.de rest.spo.vbi dicit
q̄ agit p viam nullitatis:ē ideo dicit Inn.q p manifesto
cōtumacio ultiore ex offo procedēs epo excōicauit parere
nolētes mādatis suis:hic excōicari suggerētes impetrue
runt ab eo:ut si ita esset q sine iurio ordine ē nō cognito de
cā.Certū dicam eos sine difficultate absolueret alias vaba
tur in mādatis delegatis:ut hoc facerēt:ē si aliqd cōtra
remanerent audirēt sed q excōicator absolutus noluit dele
gari absolutū:sed post absolutionē nō procedebāt:q̄uis
excōicator paratus esset probare illicitā copulā:ideo nō de
buit impediri offm excōicatoris p appellationem frustra
latam:Hosti.intelligit tacite de.ut fuerit appellatū sine
nō:q̄ semp pōt negligētia in matrimonio suppleri pp pe
riculum āfarum:ut idem epūs in quocūq̄ alio crimine facti
excōicati q̄ eadem est ratio ergo idem iuris.§.ut Rptis inter
cetera. Idem dicit Hosti.in quocūq̄ casu verisī sic peri
culum:q̄ casus nō est spālis in quo ad terminos sed quo ad ra
tionem.sue veritatis periculi:nisi aliō sit agere:ut dece
pecuniaria dicit q nō dz locū ista suppletio. ¶ Oppo.in
glo.ij.ibi venire q̄si sit spāle in cā mrimoniali:ut receptio
testium nō fiat alteri cōmittēdo:nisi subsit cā sicut dicitur
in cā criminali ꝓpter grauitatem cāe.C.de infirmā.auē.
apud eloquētissimum.xxi.q.v.illi quite no.de iudicijs ar fi
clerici in verbo legitimā:dic vt ibi dixi notādo sup illa cum
quārum glo.dicit remissionem faciendam ad eos q̄ sunt in
bonore ꝓstituti:dicit Jo.an.q b pōt facere de gratia:not
auit ex necessitate.ff.quia de.in bo.pos.fuc.l.iij.§.si pecu.
sic apostillauit tempore lecture. ¶ Oppo.p glo.ij.ē videt
q iudex nō debeat ire nec ad testes mittere sed dz eos fa
facere venire:ut videat cū qua crepidatione loquūtur.C.
de testi.l.si qñ:sic intellige qñ testes nō possunt venire cā
fue valitudinis:vel in honore cōstituti.de testi.si qvel qñ
sunt nimiū abūtes.ff.de testa.in.l.iij.de fideiuss.cōstituto.
Hosti.dicit q q̄ ad pōnas egregias iudex mittit de gra
nā sed nō necessitat.ff.de or.in bo.pos.ferue.l.ij.§.sī ꝑsō
¶ Opp.cax se.glo.q ordinarius se nō intromittat ex quo
ad alium est cā delata:q̄ vel p viam appellatōis ex suppō

su est iurisdictio vel p viam q̄rele ē est revocata sc.dic gl.
q intelligi dz q viam appellatōis:vel ē est revocationis.ē
est hic casus spālis vnde ex quo vel cuius iurisdictio est
revocata post tpo appellationis possit statuere terminum
partibus ad appellationem psequēdam vel cām finālē.
¶ Glo.delegati colligit ordinariū supplere negligētiaz
delegati:sicut q̄q̄ delegatus supplet ordinarij:de of.del.
pudētiam.§.ferunt:ē hoc ptingit ex eo:q̄ talis nō prose
quitur appellationē suā:ita videret revocasse ab ordina
rio cōmittēdo:de of.del.pastoralis.§.preterea. ¶ Glo.re
uocari q̄rit q̄si potest pars in eadez sniā revocare:dicit
q post monitionem delegato factā:vt procedat ē ipse cō
tingatis vt cām psequant:vel semuicem separēt:aliter si vi
deat eos maliciose ꝺsentes eos reducet in pristinam excōi
cationis sniam:de offi.dele.pudētiam.§.ferro:sed q̄rum
expectabit ordinarius dicit q tūc tpa.l.q̄rum possit com
ponere sex mensas.l.ab hostiō.§.sed quod simpliciter ex q.
can.ma. Tu dic sm eandē glo.q erit arbitrariū.ff.de ver.
ob.l.cōtinuus.§.cuz ita. ¶ Glo.ep.q tales excōicati nō
pōt esse ad receptionē testium:eo q excōicatus nō pōt esse
in iudicio:de iudi.intelleximus. Jo.dicit q interest p
curatorem hic pene:q̄ excōmunicatus nō constituit pro
curatorem dic sm glo.q p simplicē q̄ quodā mō reus fūt:ē
reus pōt esse in iudicio excōicatus:ō exce.significauerūt.
¶ Bo.glo.q ideo q necessitat agere dī quodāmō reus:ut
sic possit esse in iudicio excōicatus:quod no.ꝓpter statu
tū necessitātis:qñ q̄q̄ ad cōparitionem in iudicio:sed postq̄
inceperint volegati habere legitimū processum:vt hic dicit
postea eos absoluet:ar.l.de ver.signi.ex parte.Hosti.dicit
hūc esse casum spālem in quo excōicatus agit vel iudex p
sequens iudiciū cū alter nō possit suam cōtumaciā purga
re:qñ.l.absolutus in eodem crie ē in eadem cōtumacia p
severat:vt hic. ¶ Opp.q absolui debuit ante ingressum in
dicij:ar.de sen.exc.p tuas.Bol.spāle ꝓpter crimen prece
dens ē primā suspitionē:ut nō absolual anteqū appareat
de purgatione contumacie:vel inceptione purgationis.
¶ Post glo.op.q bodie fit excōicatus ipso iure ꝯbeno
cū cōsanguinea scienter:vt in de.de pēn.ē alī.c.i.dic id ve
rum hodie. ¶ Op.so q dolus ē negligētia nō equipa
rent:vt dz de elec.nihil de ord.fal.ad falsarios.ē de.c.q̄q̄
de elec.lib.vi.vbi plus punit malicia q̄ defectus so.quo ad
potentiā suppliēdi defectum eq̄parat negligētia dolosa ē
nō dolosa:quo ad penā dolosi:no.vt in ꝯrio. Sed opp.q
nō excōicet pa pp delictū delegati q̄q̄ nō dz ex facto al
terius grauari de bio que ff.a pla.poenit:so.dicit Inno.q
sic eo excōicetur hic pa ex iudicio ōfidus:sed q̄ eius culpa
ꝑsumit ex quo crimen est notorium vel nō ꝓsequitur reno
cationē sniē a qua appellauit. ¶ Quid si non venit de
legatus:sed superior absoluit ē non cognoscitur ei de idē
nam ēt nō dz superior absoluere sed remittere ut.ff.in.dicit
Hosti.etiam si sit papa ex quo tacita veritate fūt absolutus
ff.e.primo:sed si superior certificatur de alterius precipiat
inferiori q̄ illos amplius non molestet:dicit Hosti.q si sit
casus in quo superior posset dispensare:vt ei parendū:sic
non parebit inferior contra eum.nō tempo.de ad aures:
sed ē primo casu potest dici non parendum:dicunt expert
si dispenset:de sen.c.ij.

Quanto.

Ordinarius supplet negli
gentiā abbatis nō revocātis
monachū vagabundū ad claustrū.bal.pmo
pessimus narratio so.pulsio ē mādatū:sic ibi
mandamus. ¶ Bo.pmo regularium q̄dam sunt canonici
ex q̄dam monachi ē q̄dam nō. ¶ Bo.so q statutum in re
gularibus pariter cōprehēdit canonicos:potest induci ꝯ
rium. ¶ Bo.tertio q in claustro semp debent manere re
gulares nō q̄ sint pīcis sine pīcina esse nō pōt:sic nec re
gularis sine claustro.ad hoc.xvi.q.i.placuit. ¶ Bo.qrto
q regularis dz in claustro diuinis obsequijs vigilare:ē ad

est eius officium. ¶ No.quinto q pecunie ꝓgregate de
prioratibus obedientiarijs t reddit⁹ ꝫ pertinet ad mo
nasteriū nō ad monachū cōgregārem. ¶ No.sexto q co
bertio mōachi ꝑmo loco spectat ad abbatē. ¶ No.septi
mo q negligentiā abbatis circa monachos supplet epūs.
¶ No.octauo q ex officio cōpellit monachos ad vtili
tendū t resignādum pecunias quā quesiuit:q nō pōt bñe
ꝓpriū:t q pecunia talis ꝫ ad vtilitatem monasterij ex
pendi:t sic gegd querit monachus vt seruus querit mōa
sterio:vt de succes.ab intest.C.de epis.t cle.l.deo nobis.§.
hoc ēt in auc.de sanc.epis.§.nullam:t.§.si monach⁹.xvij.
q.j.abbates:quod est cōtra mōachos discurrētes per cu
rias principum. ¶ No.q supplet ēt in compellēdo mo
nachos:vt vitam seruēt regularē. ¶ No.q̄ cēsura cōpel
let in fine. ¶ Quero an electus in abbatē ꝫ a collegio vel
ab vniuersitate monachoꝝ hēat saltē in illos de collegio
iurisdictionē:videt Inno.q eo q electus fit:sed prātē ex
cōicandi nō hꝫ t cēsuram eccl'iasticā exercēdi:ita ꝑma
tionē:q nullam a cōfirmatore recipit:q ex cōicatio est ꝑpe
mucro ep̄ alio.xvij.q.iij.corripiatur.xvj.q.j.c.ij. Ab vni
uersitate vō nullam hꝫ iurisdictionem:nisi in dicendi t for
te mulctam modicam indicēdi.⁊m Inn.qui dicit q bodie
de ꝓcuratore plus iurisdictionis habeat:in multis parti
bus:in nō arduis a collegio:Host.dicit q nullam hēat iu
risdictionem:ex quo expectat cōfirmationē:donec sit ꝑma
tus vel saltē a iure approbatus:post ꝑmationem vō
ipsam rite exercet:igitur a solo cōfirmatore hāc recipit po
testatem:vt in.c.nostri t transmissam:de elect.t quod ibi
no.t ē.c.cum ab ecclesiarum. Ulterius est q si expectet su
perioris ꝑmationē verum dicit:si non expectet statiꝫ cle
ctus suscipit:vt ꝫ in secularibus prātibus:casus notabilis
de iudicijs c.fi.t no.de elec.trāsmissam:Fran.de zab.dicit
q a neutro recipit:sed a legio dispōne.C.de iur.om.iudi.
l.fi.t c.cum ab ecclesiarum.ē.c.que dant sibi iurisdictionē
in collegium post confirmationem:prima rūsio imediate
ē data est melior. ¶ Quero an monachus ex licētia ab
batis possit esse in curia ꝓncipis vel epi:dicit hic Host.q
sic:t quotidie fit:q sunt in seruicio epi:vel principis:dic
tū q ꝓpter ꝓpriū nō acquirunt:t ꝓpter alia id periculo
sum est:de quo remittit ad summas de maio.t obe.§.t ad
dd:ver.sed ep̄s:t sequit hodie aūt ꝫ monachos transeun
tes per curias per concil. Trident.in cle.ne in agro.§.q: vo.
de sta.mo.t vide qō ibi no.in glo.que incipit de officio:t
ꝫ monachos apostatas fugitivos p cōstitutionem bñdi
cti pōt: bonus tr. ¶ Queritur an epi habeant custodiā
vel administrationē pecuniē monachi:dic q nō ꝫ hoc.t
ió dicūt q ſn tex.hāt aliq quoscūq:t tūc ꝫ intelligi ab
batum vel priorum seu platorum regularium:q nō cēo reli
giosi hñ abbatem. ¶ Queritur ab vno regulari ad admini
strationē habebit vnus trāslatus est ad aliā de consensu ab
batū:t recipit in se omnia solvēdi debita administratiōis ſne
potis opponit ei q incidit in ꝓhibitionē capl'i:si quoqm
dam de solonibus. ¶ Per hāc lēgem ꝫ q nō incidit cuꝫ
pecunia cōgregata de obedientijs fit in vtilitatē monaste
rij cōuertit⁹ de cōsensu abbatis:t sic reus vnius monaste
rij seu administrationis cōuertēdus in vtilitatem alterius de
abbatis ꝓsensu. ¶ Quero cuius reqratur cōsiliū in puer
tenda pecunia in vtilitatē monasterij q̄dam lēa ꝫ de cōsi
lio abbatis:t tūc stando illi lē:vt sic habebat in antiqua
alia qꝝ silium archiepi:t hec fuit vera lēa de registro ⁊m
Inno.t tunc ex spāli potestate dicit hoc fuisse cōcessum ar
chiepō q diligens est abbate negligere. Circa monachos
vagos reqrendos cū vt deferatur honori archiepi:tuꝫ vi
ſ ſpfius negligēria cōmendet tuū vt abbatis pusillanimita
ti ꝓsulat:q forsan de facili cōcederet monachos:et ꝓpter
retineret:t oio fraus excludat ⁊m Inn. ¶ Quero an suf
ficiat negligēria abbatis vel ꝓsone:vt suppleat archiepus
q̄dam q sic:t exponūt plati.i.abbates.t priores. Hic q
regrit⁹ q ꝓuincat negligētia epi:t exponūt plati.i.epi t
hoc ꝫ Inno.reqrēs versuq negligentiā:vñ cum ambo
habeāt iurisdictionē ambo sunt monendi:seruabitur ergo
ordo:q ꝓmo monebit abbatē:q reuocet monachū vagū
cum ꝓprio quod rx:si fuerit negligens monebit ergo dio
cesanum:vt suppleat abbatis negligētiā:de cēs.romana.
§.sane.li.vi. Si negligēres sint monebit ergo monachum
q redeat t ꝓpriū resignet:in manibus plati:t si obedī
re noluerit ipsum compellet p suspensionem:vt hic dic ꝫ
Hostiē.predicta vera in non notorijs:sed si est notorium
quod vix esse pōt sublato tali circuitu statim potest archi
epus corrigere:vt ꝫ de censibus romana.§.notoria:nec ē
tñ est ⁊m eum q fiat monitio extrā in notorijs:ar.l.c.j.t ne
cessarium in occultis:vt appareat de negligentia platoꝝ:
quod apparebit lapsu termini assignati.ē.c.proximo:t dic
tamē q nō est magna vis:an monitio fiat ꝓmo plato:scō
monacho:vel ecōtrario. ¶ Quero quos cōpellet suspen
sione dic mōachos qd ep̄s in eis suspēsio:habet de simo.
dilectus.ij.t dicit Host.q hic respicit platos epōs q sus
pēdant cū p alium q̄s p papā deponi nō pōt:simile ō cle.
nō re.ex tue. Uerūtēn qr p hoc vt tacite velit Host.q ar
chiepos prelatos negligētes compellere possit p suspēsio
nem officij t beneficij.t claustral regulariter careat offō:
t hoc vt magis cōuenire tex.cū monachus claustral regu
lariter careat offō quo ad iurisdictionē t beneficio:cū nisi
ꝓficiatur care beneficiari nō possit:vt.c.quod dei timorez
de sta.re.in quo casu.c.nostrum:vēdicare nō pōt sibi locū
cum tunc ad monasteriū reuocādus nō esset ad claustrum:
vt no.in dicto.c.quod dei:t in.c.monachi.c.ij.tamē quo ad
officium diuinū suspendi posset:t quo ad ea de quibus in.c.
dilectus.cl.ij.§.de simo. Alij inferiores exigēte cōtumacia
possent ēt degradari:de iudi.cum nō ab hoie:vel in carce
rem detrudi:ad agendā penitentiā:de simo.de hoc t.c.di
lectus. ¶ Quid si abbas hꝫ sub se clericos seculares:vel
monachos ⁊m alios monasteriꝝ:et in alijs diocesib⁹:an pos
sit eōs audire:t diffinire vt q sic:q hꝫ iurisdictionē ordi
nariam:vt ꝫ in eo q legit:t no.ē.c.cum ab ecclesiarū:t hoc
est tenēdū:fatet tñ q actor nō compellit eos cōuenire co
ram abbate:immo pōt eos conuenire coram epō:vel alio
ordinario:nō obstante fori excep.si dicat eos primo cōue
niendos coram abbate eo q est optio actoris:t idem dicit ō
alijs inferioribus hñtibus iurisdictionē sub epō:vt plebā
nis t alij ēt si ab vniuersitate eligant:idem no.ē.c.cū ab
ecclesiarū:ꝓdicta vera vt possit abbas cognoscere in eōs sub
iectoꝝ in alijs diocesib⁹ quā tñ cognoscat in loco sue ab
batie alibi sedere nō possit ꝓ tribunali in loco alio:t sic
non posset de ei cognoscere:nisi prōtteret epō in cui⁹ dio
cesi est possessio:vt dixi fuit.ē.c.nouit:t c.q translationez
de supell.c.vno ō stata no.in singul.§.ordinant:nā ides
est in epō hñte ecclesiam sibi subiectam in alia diocesi:vt co
gnoscere nō possit nisi primitus sibi ab alio in cuius dioce
si vult locare sedē:alle. Host.lxxix.vi.c.j.de cle.t q̄l.cū cō
tingat.ē.ti.j.q trāslationē:t c.nouit. Hec vera nisi ꝫ ha
beat ex ꝓuilegio spāli:de excess.prela.accedentibus.§.fi.
vel de ꝓsue.iam ꝓscrip.q̄ dat iurisdictionē in rebus t ꝓso
nis de fo.cōpe.cum cōtingat:t qō ibi no.forsan in locis
pi.q.i. Scipimus dūmō ex hoc non contingat limites con
fundi.de parochijs sup eos:t pōt epa talia hēre subiecta
in alia diocesi:sicut abbas:si in dubio talis subiectio plus
in tpalibus q̄s in spūalibus est:vt ꝫ de pri.cū t plures
§.ecclesiis:⁊m Host.iste tex.in fi.inducit ad qōnes an
possit epō suspendi ab officio ab alio q̄s a papa:t vt q sic:
q hic primitus archiepus nō possit ꝭgradari:nisi a papa
ró universitatis:q degradatio difficilius primitus de cle.nō
resi.ex tue. ¶ Ad glo.queritur glo.ff.an rationabiliter monachis
per curias ꝓcipū vagātib⁹ ꝫ in aliqua administratiōe capiā
tur an eis alimēta debeāt ministrari glo.dicit q nō:q per
eos ecclie scandalizabantur ne cle.vel no.sacerdotibus.

¶ Glo.inuenerit dicit qđo poterit inuenirt:gl.dicit q̄ p inq̄sitionē de fimo.de regularibus:vel euidētiam rei:ó co ba.cle.vestra. ¶ Glo.ꝑtiū qd si nó resignauit in sterqli nio:rē.de sta.mo.c.cū ad monasteriū. ¶ Glo.plati colli git q̄ cobertio móachi ꝑmo loco spectat ad abbatē: alle. de sta.mo.ea q̄ de ap.reprebēsibilis.xviij.q.iij.conzipiant an hoc verū sit indistincte:q̄ correctio primo loco spectet ad abbatē: Jo.dicit q̄ si agat in figura iudicij solus epūs ds cognoscere:secus si agat ſm regulā claustralē.j.q.j.de p̄sona C.de pa.po.Liij.C.de emā.da.ꝑtin.l.vira.glo.dicit q̄ ꝑhibitus vt dicendū:q̄ abbas ex quo ē ꝑlatus eccīe collegiate bēat iurisdictionē.xv.q.iiij.c.j.ꝛ dixi.ō.c.cū ab ecclīarum:ꝑs q̄ abbas possit excōicare de ma.ꝛ obe.cū in ecclesia.I.de fimo.sicut dicit glo.in hoc ꝓsideradā ꝓfectu dinem que tribuit iurisdictionē.C.de emā.li.I.j.ꝛ vlti. Jn no.dicit q̄ si abbas recepit benedictionē ꝑmo loco ad ips spectat correctio monachi:q̄ ꝑ illam recipit plenitudinē prātie:qđ ꝑs:q̄ ꝑius nō pōt benedicere mōachos:nec por tare bachulum pastoralē.lxxj.dist.c.j.de ets.ꝛ quali.cum cōtingat. Si nō recipit tūc dicit q̄ nō pōt tunc cobercere .I.di.accedēs.xciij.di.a subdiacono:dicit Hosti.q̄ hoc di cunt vt reprobari:de elec.trāsmissas: vbi sola cōfirmatio ne recipit iurisdictiōes. Jo.an.remittit.c.ti.venerabilem. Alij q̄ in minoribus corripiet abbas in grauioribus epūs: ar.xc.di.si qs monachus:de sta.regu.ea que in his que sūt regule solū ad abbatem:ꝛ nō ad epm:q̄ in his magis ds obedire abbati q̄m epō:facit qđ no.viij.di.q cōtra.xi.q.iij. qui resistit:vt corriget eū abbas:ꝛ puniet tandē eū expel let de monasterio:ſm regulam a superiore traditam:quia ex quo ipsum superior approbauit:videt cōcessisse vt exe quatur ea que in regula primētur:qđ dic vt no.J.de regu.c. ij.ꝛ.c.Jo.ꝛ.c.ñ.ꝛ si abbas ad hoc non sufficit potest auxi lium epi implorari. ¶ Per hoc infert q̄ si accusetur cri minaliter monachus rñdebit coram epō cum criminales cause nullus citra epm possit tractare in eius dioces.xv. iij.q.ij.monasteria:ꝛ de preben.de monachis:ꝛ qđ ibi no. ¶ Per hoc infert q̄ si agitur querimonia ciuili:vel ó pe cunia nō ds locū:q̄ monachus non pōt ciuiliter conueniri cū nō ds ꝓprium.xij.q.ij.nolo:ꝛ.c.nō dicatis:vñ si in scō lio ꝛ̄ir mutuū sine licētia abbatis:ille qui cum eo cōtraxit sibi poterit imputare:si cum licentia vt q̄ possit ꝛ̄bere mu tuum tpe necessitatis instātis:ar.ff.de pcu.ad rem mobilē ꝛ.l.ad legatū quo casu nō cōuenit monachus:sed abbas: vel monasterius:ꝛ isto casu abbas iudex nō erit:q̄ nō pōt simul esse iudex ꝛ reus ſm Jnno.ꝛ sic recurret ad ordina rium:ꝛ ēt cū est in studio pōt monachus hoc casu nomine monasterij cōueniri:ar.l.si longus.ff.ō iudi.de postu.c.j. ad.j.ſm Hosti. ¶ Jn gl.plati sup vbo abbatis.I.ij.ꝛ vlt. ꝛs dic cōcludēdo glosam ꝛ doc.si ꝓscripto vel priuilegiū aliqđ disponit de iurisdictione talium ꝓlatorum inferiorū illa est seruāda p iura glo.alle.glo.si nihil disponit ad cor rectionē ſm regulam quo ad obedientiā ꝛ priam:ꝑmo lo co est subiectus abbati:ꝛ in talibus ds magis obedire ab bati q̄m epō.viij.di.qne ꝛ.xi.q.iij.q resistit:ꝛ poterit eū cor rigere abbas:ꝛ tandē eum expellere de monasterio ſm re gulam:q̄ ex quo ipsum superior approbauit vt cōcessisse:vt exequat oia que in regula cōtinent:ad quod no.de regu. c.ij.c.Jo.ꝛ.c.ñ.Si aūt non agitur de correctione respectu regule:sed de alio peccatu in forma iuris:tūc in cā ciuili ca sus non competit:q̄ monachꝰ nō pōt ciuiliter cōueniri:cum nō ds ꝓprium.xij.q.ij.nolo:ꝛ.c.nō dicatis:vñ si in scolio ꝛ̄ir mutuū:dum ꝓfectus est sine licētia abbatis imputet sibi creditor.Si transiuit cum ꝓsensu pōt mutuū temperus ex necessitate ꝛ̄bere:ar.ff.de pcu.ad rem mobilē:ꝛ.l.ad le gatum:quo casu nō ꝓuenit monachus:sed abbas:ꝛ mona sterium:ꝛ tunc ds monere iudex:q̄ nō pōt esse reus:ꝛ iu dex ꝛ recurret ad ordinarium ſm Jnno.vnde nunq̄s pote rit cōueniri monachus ls hosti.de vnum casus in quo po terit cōueniri ciuiliter:ꝛ tunc ordi.q̄ eo existente in studio ō licētia abbatis poterit ꝓuenire monachus nōie monasterij ꝓpter absentiam abbatis ꝛ monasterij:ar.ff.de iudi.l.si ló guus:quo ad criales cās:que via accusationis tractantur: ꝛ grauis iurisdictio spectat ad epm.ix.di.si qs monachus ꝛ nō ad abbatē:q̄ ipse non pōt tales cās tractare.xviij.q. ij.monasteria:si aūt criales sint leues quo ad illas poterit abbas monachū corrigere q̄n est cōfirmatus:vel quando loco ꝓfirmationis bñdictionē recipit secūdum Jnno.hic. ¶ Nūqd aūt benedictio sit loco cōfirmationis: Jnno.ds q̄ sic.ꝛ q̄ ante nō ds iurisdictionē:q̄ſtum ad potentiā cor rigēdi:de sup.ne.prela.c.j.ꝛ de elec.venerabilem:ds Host. dicat hic q̄ soli cōfirmati recipiāt iurisdictionem:de elec. trāsmissam:ita apostillauit tpe lecture in primo anno. Sed in sequēti supaddit qōnem que sequitur hanc gl.hic apostil latam:ls positam suo loco.s.qōnem vbi est ō.Cōcludēdo dr dic si cōsuetudo vl priuilegiū aliqd disponit de iurisdictio ne talium ꝓlatorum inferiorum:illa est seruāda:p iura q̄ allegat glo.q̄ cōsuetudo tribuit iurisdictionē.C.de eman.li.I.j.et vltima.si nō de iure quo ad regularem obedientiā:ꝛ priꝰ abbati est subiectus:q̄ poterit adeo pūire monachū q̄ in corrigibilem pōt trādem expellere de claustro ſm regulas q̄ est approbata:nā supior approbādo abbatē vl in ō de disse iurisdictionē ꝛ prātem abbati:de regula Jo.ꝛ.c.si.q̄ ad ciuiles causas impossibile est eū subici alicui:q̄ mona chus nō ds ꝓprium.xij.q.ij.nō dicat]. Sed posito q̄ habe ret administrationē:vt cum ds obedientiarium vel cum est in studio de licētia abbatis:tūc si deberet conueniri:poterit cōueniri cora abbate respectu administrationis.ō.c.cū ab ec clesiarum:sed cū est in studio de licētia abbat]:ꝛ ibi ꝓbat mutuū pōt monachus hoc casu nōie monasterij coram or dinario loci:vel rectoris cōueniri:de postu.c.j.ſm Hosti. ꝛ poterit ēt in predict] casibus ꝓuenire cora ordinario:vt ꝑs p no.ō.quo ad criminales:q̄ via accusationis tractant: si graues epō de cōsue.c.iij.li.vj.facit no.ō.de elec.trāsmis sam:de pben.de monachis:si leues abbas:ꝛ hoc intellige q̄n est ꝓfirmatus si cōfirmationē expectat vl benedictōes q̄ ꝑ bñdictionem recipit iurisdictionem:que loco confir mationis haberur ſm Jnno. Anto.de But.

¶ Reprimendā.

Ab vno epō ex cōicatus ab alio est vitandus:ꝛ archiepus per q̄relam adituꝰ nō absoluit:nisi primo remit tat.b.d. ¶ remittit gñale exordium:ex quo postea infert spāle mandatū obseruari p alios ibi ideoq;. Et aliud mā datū p archiepm tm obseruari ibi:ꝛ vo. ¶ Primo no. finē pene a iure statute:vt boium malicia reprimat:ad hoc Jin cōsti.grego.ꝛ.ff.de iusti.ꝛ iur.l.ñ. ¶ No.regulā gña lem iuste viuēdi:ꝛ ciuiliter:vt qđ in alium operatur mensuret in se vt pensat si idem velit pati:ad hoc.i.dest.humanū ge nus. ¶ No.q̄ excōicatus in vna ecclīa quo ad alias ba bet ꝑ excōicatos:ꝛ sic est vitandus cōcor.iij.q.v.qlqs:ꝛ J. de iudicijs.c.i.ꝛ rō q̄ vna sola est ecclīa.xviij.q.i.loquitur. ¶ No.tertio q̄ sñia pōne afflictiua ꝛ trahens secū executionē exēdit vires suas in pōnam:ꝛ cā segtur ēt extra limites territorij.sententiantis. ¶ No.quarto q̄ vnus iu dex ds executiōi mādare ꝛ facere obseruari alterius iudi cis sñiam. ¶ No.quinto q̄ censure sñia non suspēdit ꝑ ap pellationis obiectū:ad hoc de ap.ꝓtereā.ꝛ.c.pastoral.ℌ.j. ꝛ.c.ad ō. ¶ No.sexto q̄ si ꝑ q̄relam adit superior de inius ta excōicatiōe:q̄ nō est iudex tenet ad excōicatorē remit tere:vel ēt est iudex ex vbanitate ds ad excōicatorē remit tere vt absoluat. Et no.vnā practicā retractādi sñias que nō trāseunt in rem iudicatā:vt possint retractari p viā q̄re le:ad hoc de sen.excō.sacro. ¶ No.septimo q̄ rōne ordi nis archiepus nō est superior epō:ls sit maior epō rōne admi nistrationis. ¶ No.octauo q̄ excōicatus q̄relam depo nēs coram superiore de iniusta excōicatione offerēs cautio

nem dr: parēdo iuri est absq; difficultate absoluēd°:r tūc aut excōicatori post absolonē cōstat de iusta excōicatiōe: r dr facere ꝓceptum:vt pareat :aliās dr ipm reducere in eandē excōicationem. Aut ꝓstat ei q fuerit iniuste excōicatus:r dr ipm absoluere:nec dr aliqd ex vi iuramēti ꝑcipere. ¶ No.q liqdata ꝓmissione facta coꝝ iudice vt in ramēto illud pōt p eundē iudicē exeq:sicut ſnia:opr tamē q prius liqdetur vbi nō est liquidū. ¶ No.q p iusticia excōicationis vt ꝓsumi:donec de oppōsito cōstat de quo dicā cū glo.ad b oc.de sen.excō.sacro. ¶ Oppo.quo ad primā ptem.c.q excōicatus ab vno epō ab alijs nō ōbeat vitari:r sic ſnia excōicat].extra limites excōicant]:non debeat seruari de.c.placuit.xxiij.di.lviij.dist.c.si qs de alterius. Sol.ꝑium nō loquitur in sentētia excōicatiōis:sed loqtur in eo qui primaf cōione peragēdorum per aliquos alios ad que ꝓpter ipsius factū nō dr admitti de quo dic vt no.in.d.c.placuit in glo.vlti. ¶ Oppo.post ad secūdā ptem q archiepūs se nō intromittat de facris subditorum suffraganeorꝝ.l.c.pastoralis.Sol.vbi questio vertit inter subditos ꝓcedit ꝑium:sed si vertitur inter epm r subditum secus:vt hic:vñ dicit Jo.an.q hec materia expedita ē p decre.venerabilibus de sen.excō.in.vj.r hoc est tenēdū: dicunt tñ qdam:aut adit epm:p viam ꝯplei:r si infundit ꝯ partē remittit ex necessitate. Aut infundit ꝯ iudicem:r remittit ex vrbanitate:qr potest absoluere:r absolutione facta etiā pōt cognoscere de iniusta excōicatiōe:vt hic est casus:primo tñ vocatis pribus.xi.q.iij.excōicatos:de ma.r obe.intra ḡtuor:r hoc ꝓpter cōnexitatem cause ꝓr:qr eo ipo q aditur devolvit potestas ad ipsum tanq; ordinariū absolvendi: r per cōsequēs:r facēdi oia cōnexa:cognoscit ergo vtrū iuste vel iniuste:vt sic remittat ad satisfaciēdū vel nō. Jdē vf de legato cui cōmissum est:vt absolvat cum clausula:vt audiat r diffiniat si qd fuerit questionis:r sic loquitur de offi.dele.cum cōtingat idē si clausula nō apponit:sed simpliciter iniungit vt absolvat:qr absq; clausula illa licꝫ non posset cognoscere de cā principali:pōt tñ cognoscere an iusta vel iniusta sit excōicatio:de quo de Rptis ab excōicato licꝫ nō cognoscat de principali cognoscat tñ ō notoria offensa:si de illa excipiat:de sen.excō.solet:tu scrus qō dixi in.c. prudentiā.§.sexta:vbi aūt nō in modū cōtentionis:sed tāq; nudū ministerū cōmittit:absolutio:nihil dr cognoscet delegatus:qō dic:vt ō offi.dele.c.ſi. ¶ Quid si epūs petat p archiepm suū subditū distringi ad mandāta sua seruanda:vel puniri:qr cōtemnit mandata sua vel excōicationē p se latā:dic q nō dr se archiepūs intromittere:quia nō est ordinarius:sed iri dr ad arbitros.xi.q.i.ſi clericꝰ:qr de subditis suffraganeorꝝ se nō intromittit:niſi per querelam de epis:vel per appellationē adeat.l.c.pastoralis:vel p relationem epi.ō.ti.i.licꝫ.xvij.q.j.multis. ¶ Quādoq; refert qōnem ꝓpter dubium ꝓbabile inter subditos coram se vertentem:ēt inuitis prībus referre pōt:sed si malicioſe id faceret:puniēdus esset:vbi vō epūs ageret cōtra subditum ciuiliter:nec tacite nec expresse pōt epūs inuito subdito referre negociū:r ō ne illudat illi capitulo:ſi clericꝰ aduersus clericū:r ne cogat subditus aduersus metropolitanus remotiorē iudicē laborare:ar. de Rptis:nōnulli:r de ap.vt debitus:niſi subditus hoc cōsentiret:qr metropolitanus ē ordinarius epi:r subditus pōt de ꝓsensu epi in nō suū iudicem cōsentire:de fo.cōpe.significasti. Jtem possent ambo in aliū vt arbitrū ꝓsentire:q r ordinarius erit ipsoꝝ q iurisdictionē dēbit a canone supradicto ſi clericus. ¶ Alteriꝰ tñ iurisdictionē ordinarij sine metropolitani cōsensu prorogare non posset:qr sicut in subdito epi exigit ꝓsensus:sic in subdito metropolitani cōsensus metropolitani:de fo.cōp. significasti. ¶ Oppo.scōo extra glo.q nō audiat hic excōicatus:qr in iudicio nō dr audiri:vt ꝑ de iudi.intelligi

nuus.So.auditur in cā appellatiōis:vt ꝑs de excep.significauerunt:de Rptis.c.j.li.vj. ¶ Glo.i.qrit de operatiōe legis r eius fine:dicit q eius operatio non est:vt qs bene facere cogat:sed vt a malis retrahat.xxiij.q.v.prodest:r finis ꝑtinet ad societatis boium:vt boni inter malos quiete viuere possint: ecce glo.que tibi demonstrat operationem r finē iuris canonici. Aduerte primo dictum q non compellat homines ad bonum est verum precise:aliās nō ēēt bene operari:li faceret violēter:r nō ex electione: vt dicit phūs:primo ethicorum:sed bene causatiue allicit ad bonū: spe.premio.ff.b.d.iurisconsultus papi.in.l.j.ff.de iusticia r iure. ¶ Quero cum glo.ij.que sint pene certe ꝓdite a canonibus dic vt in ea ibi traditionēs hoc ꝓcedit in falsario: qui p se falsat lras pape:ibi in monasterium loqtur in eo q falsat cartā:vl dicit falsus testimoniū: ibi depositiōēs loqtur in homicida:post homicidiū ꝓmoto:ibi si mala fama loqtur in diffamato:donec se purget ēt in cōcubinario ibi si qs suadēte:loqtur in penitente clericū:ibi si quis a mōs loqtur in clerico qui in sacris feminam duxit:ibi presbyter loqtur in presbytero fornicatore r de eo q deseruit ꝓprius epm:ibi officij tñ loqtur in presbytero qui non de legalibus nuptijs detinet ibi beneficij:loqtur in eo qui malicioſe trāsit ad scōam ecclesiam:ibi cōmunionis:loqtur in clerico ebriosi:ibi in fine:p hoc vide Bothē.in sūma de penis .§.quot sunt spēs suspensionis:r glo.in.c.cupientes:de penis:in cle. ¶ Glo.sup verbo suspēdat:qr alie clare sunt q rū de rōne assignat cām quare ſnia censure non suspēdat: qr ipsa trahit secum executionē.c.pastoralis:de ap.§.j.hec rō nō est bona:qr r ſnie infamātes r absolutoria ſnia trahunt secum executionem: r tñ tales ſnie suspendūtur.ff.de his qui no.infa. ¶ Secūdam rōnem assignat glo.quā ēt sensit glo.in.c.sacro:de sen.excom.qr cui inadeptabile est vnū de oppositis r reliquū:qr opposita cadūt in idem:sed trāsitus in rem iudicatā inadeptabilis est suspēsio p appellationē:ꝓpter qō glo.presupponit vnū a quo postea recedit q appellari pōt qñcūq; a sentētia censure:qr illa numq; transit in rem iudicatam:vnde in terminis:si etiam post decem dies appelletur a sententia censure:ad metropolitanum poterit metropolitanus absoluere prestita cautōe: alias debita:hoc nō placet domino Bernardo:qr ex quo non appellauit ante decem dies postea appellare nō pōt: ideo per appellationem nō trāsfert querelā ad metropolitanum:vñ trāsitus in rem iudicatam pōt dupliciter cōsiderari sicut opponi pōt duplici effectui ipsius appellationis que est ei oppositus. ¶ Primo put obuiat effectui suspensiuo appellationis:r hoc respectu inanis est:qr appellatio nō pōt operari hūc effectum. ¶ Secōo put opponit effectui deuolutiuo:r quo ad hunc effectū operat appellatio r trāsitus:qr potest eius oppositus.s.appellatio hoc operari transit ergo in rem iudicatam ſnia cēsure quo ad effectum deuolutiōis appellatiōis impeditiuum nō quo ad effectum suspēsiuum cuius respectu inanis est:qō no.qr per hoc ꝑs q ſnie que non trāsēūt in rem iudicatam: alias vt in cā matrimoniali de re iudi.latoꝝ r cōsanguinei:nunc poterūt opari quo ad effectū deuolutiuū. Sit ergo caut° volēs ad suprioꝝ devoluere vt appellet:est tñ verū q epūs quandocūq; requisitus si absoluere nō vellet:q hoc ipso grauaret:r per hoc iusta foret cā appellandi qō dicit abbas bene notādum. ¶ Circa rōnem aūt quare tales ſnie non suspēdant appellatiōe nō insisto:qr lōga est materia: de qua ēt doc.remittūt ad.d.c.prealle.pastoralis:r ibi dixi. ¶ Oppo.excōicatum nō audiri appellationē vf ꝓsequēs ꝑs ſniam reuocantē:qr nō audit in iudicio:de iudi.intelligim°:ſo.excipe hoc casus.s.in cā reuocatiōis ſnie:r in cā appellatiōis:de ap.cū inter.r.c.ſi. Jtē in alia recōuentus: vt reus pōt se defendere:vt dcā decre. ¶ Oppo.gl.q excōicatus nō remittat ad excōicatorem:de necessitate dicit gl. vt Joe sen.excō.per tuas:dic ſi metropolitanus adit ꝑs

querele ꝓcedit glo.si p viam appellationis:tunc verū est ꝙ absoluere pót cā:qz tunc iudex est:vñ se remittit:remittit ex sola necessitate:nec ob.ꝙ eo ꝙ adit superiorē videat appellasse:de ap.dilecti:ī.c.vt nostrum:dicit glo.ꝙ itinere arreptio nó ♄z vim ap.post sniam:qz nó pót seruari forma facta cū viua voce: Aut in scriptis fit appellándum.ff.ó ap.l.ij.sed ante sniam bene vt appellare q ꝓficiscitur sup hoc ad curiam si illa nó ♄z locum in iudicio cepto hodie q appellat ♄z rónabilem cām exprimere:ī ꝓpter illam appellare:de app.dilecto:ī qz non pót ēt in ipsa seruari forma cause exprimēde:de ap.vt debitus:ī.c.cordi.li.vj.dic vt in vicra decre.dilecti.c.ad reprimendā. ¶ Jn si.gl.nó suspēditur:no.glo.lz snie censure ꝑ appellationem nó trāseant in rem iudicatā q̄tum ad finem suspēdendi ī retractādi:trāscūt tñ quo ad modū ī finē deuoluēdi app.viaz ad supiorem:ideo post.ī.dicis appellādo nó deuolueret. qz vbi ante.ī.dicis ꝑ appellatiōis viam:ī ꝑ viam querele: modo nó poterūt lapso decēnio:nisi ꝑ viaz querele:ī fiet si hic est appellatū:ī appellatio relecta non potent tertō ꝑ viam appellationis ad supiorem cām deducere:qz quo ad hoc transiuit in rem iudicatam.C.ne liceat tertio quocare:in rubro ī in nigro:ī ♄ notabiliter dicit glo.J.ī frig. fraternitatis. Jn gl.super versi.fornicario: ibi Tan.dixit quē sic intellecta non merē reprobari:lz archidi.eā reprobet.xxx.q.ij.locarius:inquātum dixi a snia censure nó posse appellari post.ī.dicis ad finem deuoluēdi:hoc verum:nisi sit nouum detur grauamen:vnde hic dicit ab.ī notabiliter ꝙ si excōicatet ēt. Sequere vt habes in suo loco. ¶ Gl. conquestus:vide in Spe.in.§.in qbus.ver.xvii.glo.ī not. ibi per tuas dic hodie:vt de sen.excō.venerabilibus:in.vj. ꝑ que decidūtur hic scripta:ꝑ Jnno.ī Host.in si.glo.ī ꝑ hoc vt sentire glo.ꝙ itinerio arreptio:sed tu dic vt dixi:de ap.dilecto:ī in.c.vt debitus. Jsta predicta dixit tempore lecture. ¶ Clemio ad glo.que est faper verbo non suspendatur ꝙ intermedie sunt literales:ī oppo.ꝙ app.excōicationis suspēdat sniam:de ap.cuz sit romana:ī.c.sepe qō est ꝑ literā. So.dicit glo.ꝙ spāle est in sentētijs cēsure:vt hic:ī assignat duas cās:prima qz ille trahunt secum executionem imediate:sic statim ligant vel non ligāt de ap.pretera:ī.c.pastoralis:vñ cum appellatio ordinet ad impediendam executionē.i.vt snia non liget modo nihil operatur:imo aliqñ ordinat ad deuoluēdam cām ꝓpter quaz qs excōicatus est in pñtiam supiorisibec rō non est bona; qz ī snia absolutoria sup crīe ī sup infamia trahit secū execution em:ī tñ appellat:vt p3.ff.ó bis qui.no.infa.l.furti. Secūdo qz appellatio interponit inter ceteros effectus ad effectum vt impediatur trāsitus in rem iudicatam.ī talis snie nó trāseunt:ergo ap.est frustratoria. ¶ Per qō ī fert glo.ꝙ cū snia nó trāseat in rem iudicatā semp poterit appellari:qz trāsire in rem iudicatā ordinat ad impediendam potētiam suspendēdi:sed tales snie suspendi nó pñt; vt.ī.dictā est:ergo non trāseunt in rem iudicatam:ī ꝑ cōsequens semp poterit appellari:sed ab isto recedit:qz dato ꝙ nó transit in rem iudicatam quo ad finem retractandi trāsit tñ quo ad finem deuoluēdi per qō dicit gl.ꝙ si intendit qs ad supiorem deuoluere cām:ī que nó transit in rem iudicatā:ꝑ viam appellationis:opz ꝙ appellet.J.decem dicis:alo si appellat postea nō fiet deuolutio per viam appellationis:sed opz ꝙ tunc superior adeatur ꝑ viaz querele qō no.qz illud quod dī snias non trāsire in rem iudicatā ꝑ viam appellationis oportet ꝙ appellet.J.decem dicis:alo si appellat postea non fiet deuolutio ꝑ viam appellationis: ꝓcedunt quo ad finem retractādi:sed bene trāseunt quo ad finem deuoluēdi:ī si ꝑ possumus dicere in sentētijs latis:in cā matrimoniali:vt in.c.iuxta:ī consanguinei:de rescindi.vnde dicit hic abbas ꝙ lz post.ī.dicis nó appelletur si tñ regressus epō:vt iniustam excōmunicationem revocaret post decez dicis:ī nó revocat:ab isto gravamine posset appellari quod bene notandum est:ī sic habes duas practicas retractādi snias:que nó trāseunt in rem iudicatam. Prima per viā appellationis:ī opz ꝙ interponatur.J.ī.dicis.Secūda per viam querele:ī hec pót qñcuqz intētari: dic vt dixi de ℞ptis.ab excōicato:ī.c.ad audientiā:ī de resti.spo.ex parte. ¶ Oppo.cum sequēti glo.ubi ī no.ꝙ absqz remissione absoluat excōicatus a supiori:de sen.excō.ꝑ tuas.So.opi.sunt dicunt ꝙ archiepō remittit de necessitate:vbi non fuit appellatū:sed fuit adictus per viam querele.Alii dicunt ꝙ remissio sit omni cāu ex voluntate. Host.dicit qcqd alibi dixerit ꝙ regulariter est facienda remissio de necessitate per archiepm:nec absoluere ♄z preter cōscientiā epi:ꝙ prorulit.ē.c.cum ab ecclesiarum:quia possibile est latam ꝑ offensa manifesta de ver.sig.ex parte:ī sic ♄z fieri remissio:vt per hoc certificet metropolitanus qualis ēt vtruz sit facienda absolutio vt hic: de ℞p. ab excōicato:de offi.dele.prudentiā.§.fi.ī.c.cū cōtingat: quo casu si absoluat epō bene quidem si nó absolvit.ī.terminum:nec aliquid rescribit:vel nil rónabile prætēdit absoluit archiepō:si notoriam offensam:alī.citet ī ꝓcedat: sm decre.de sen.excō.solet:vnde dicebat Jnn.ꝙ siue appellatum sit post sniam siue nó:semper remittēdus est ad excōicatorem:quādo certum est tenere sniam:vel dubitat an sit iusta vt hic:ī de sen.excō.per tuas:vbi logitur de appellante.de sen.excō.sacro:vbi logitur de non appellanteī si certuz est sniam esse iniustā nó est remittēdus siue fuerit appellatū de ap.solliciendine:siue nó:ī sic pót intelligi decre.ꝑ tuas:ī hoc tenuit hic glo.de oīb⁹ bis plene:in.c.venerabilibus:de sen.excō.li.vj. ¶ Sed vt ꝙ hic ex necessitate remitti nó debuerit:qz hic arripuit iter:quod ♄ ꝑ appellationē:de ap.c.vt nostrum:pót dici ꝙ iter nó fuit arreptum.J.ī.dicis:vel dic ꝙ iter arreptū habet ꝑ appellatiōe post sniam:qz aut statim viua voce est appellandum:aut in scriptis ex intervallo.ii.q.vj.§.forma:ante sniam bene ♄ ꝑ appellatiōe extraiudiciali sed nó iudiciali:qz opz ꝙ causa exprimat appellatiōis:ī sic fcīs tale non pót hīe vis appellatiōis:de ap.vt debitus:ī.c.cordi:li.vj.ī dic vt in iuribus ꝓcalle.ī in dicto.c.vt debitus. ¶ Ad glo.que vult ꝙ itinerio arreptio ad archiepm habeat vim appellationis sicut ad papam.Cōtrariū sentiūt hic doc.de quo dicit m.d.c.dilecti:de ap. ¶ Oppo.cū victima glo.ꝙ ꝑ snia nó presumat:ī sic nó arctet ad ꝓbandā eam iniustā de ꝓba.qñ ꝑ. Sol.dicit glo.ꝙ qñ vertitur in dubium de iustitia snie pro ea presumit:pro iustitia sententie non pro rectitudine:dic ꝙ pro vtroqz presumit si non est appellatum: si est appellatum presumit pro neutra:vt scribit Jnno.in duobus locis:in.c.qñ ꝓtra falsam:ī.ē.de elec.bone.i.ad hoc quod no.de sen.excō.sacro. ¶ Vltima glo.querit de practica ꝓcedendi que est clara. ¶ Host.inducit istum text.pro opi.sua ꝙ iuramentū sit de forma absolutionis de quo de sen.excom.cum desideret:ī probat a cōtrario poterit tē. Vlr.abbas inducit text. ꝙ absolutus qui cauit satisfacere vel stare mandato excōmunicatoris:lz id non faciat non incidit:sed reducitur ad excōmunicatorē:dic hodie:vt.J.de sen.excō.cos in cle. Anto.

Do simul.

Patriarcha non cognoscit de cāis subiectoꝝ epōꝝ:vel archiepōꝝ suoꝝ:nisi de priuilegio vel cōsuetudine ꝓscripta vel appellationis remedio. Jn prima decisa cōsultatio: scōa Responsio ibi cōsultatiōi in qua somit regulā:ī casus exceptos:ī ꝙbus infert ad casuum in specie q̄situm ibi q̄dm. ¶ Not. bic tria que possunt dare iurisdictionē:canō.ī priuilegiū, ī cōsuetudo:ī sic vbi per viam iuris cōsuetudinis:vel priuilegij datur iurisdictio:illa est ordiaria de hoc no.fuit.ē. e.cū ab ecclesiaz. ¶ No.scōo ꝙ priuilegiū qñqz cōceditur ecclie vt dignitati:qñqz ꝓsone:ī qō ꝓuilegiatur dī honorari. ¶ No.tertio ꝙ patriarche potestas quo ad subdi-

tos archiepoꝝ commensurat potestati archiepi quo ad subditos suffraganeoꝝ. ¶ No.summarium. ¶ No.duos casus in quibus cognoscit patriarcha de causis subditoꝝ .l.per viam appellationis:vel qñ hz hoc ex priuilegio vel cōsuetudine:z sic habes practicam formādi exceptiōz cōtra superiorē.l.q̄ non hz iurisdictionem:to qz subiectus ē epō:nec cā est delata per viam appellationis ad eū vel priuilegio vel consuetudine. ¶ Quero quo iure hic agebat archiepūs:quidam q̄ agebat rōne interesse: qz subditi grauabant:quo cāu dicit Inno.q̄ colligunt q̄dam q̄ vbicūq; subditi ab alio grauant:superior agere pōt:sz dicit Inno. q̄ potius prosequebat suā iniuriā que ei fiebat:cum sue detraberet iurisdictionitz q̄ epūs agat p parrochiali ecclesia pz de successionibus ab intestato.c.fi.z vide de primo.ō appel.dilectus. An archiepūs sine primate faciat consiliū.dic q̄ sic.xviij.di.c.i.vbi de hoc. ¶ Ad glo.in fi.glo.ij.dic maioz est dignitas quattuoꝝ patriarchaliū sediū z plus bonoris ei debet.de priuile.antiquas.de pbē.graue. ¶ Op. glo. iij.q̄ male stet alternatiua vel que cadit inter diuersa: sed patriarcha z primas est idē glo.fatet sed alternat nō substantiā psone. sed nominis diuersitatē:qz cadē significat psona:z sic alternat diuersitatē significantis:non significati facit q̄ libellus alternatiuus vbi alternat diuersitas noīs rei vel psone admittatur:vnde si in libello dē conuenio ticium vel marcū:qz alias sic vocat procedit libellus:sic z i re z in alijs que cadunt in vim synonimi. ¶ Glo.in.v. z ē argumentum colligit tpio diuturnitatē:solutionem:z obligationem parere:alle.concor. Et op.de.c.si quorundaz. ō ex est.preia.solvit q̄ tps nō est modus inducēde obligatōis: sz tempus cū exercitio actus:causat quādam possessionez: qz nō priuat nisi liqueat eum.vi.clam.vel precario possidere vt lite pendēte per totum. Hosti.dicit q̄ tempus nō inducit obligationē personalem:sed quasi iurisdictionez:vt hic facta pscripti.sic z alias datur priuato.ō fo.compe. cā cōringat.C.de eman.li.l.i.iz.q.iij.cōquestus. Itez inducit pscriptionem ex qua ius acquirit.de prescrip.per totum. Item qñ q̄ inducit psumptionē iuris.z de iure.ff.de vsurīs .l.cum de in rem verso.obligationē nō:vt in ōtra.C.ō pac. .l.si certis annis. ¶ Glo. priuilegia opp.q̄ nō sint perpetua.vij.q.i.petri.sti.so.concessa dignitati sunt ppetua:sicut z dignitas cōcessa psone extinguit cū psona. ¶ Ju fi.gl. adde.z de re.iur.priuilegiū.li.vj. ¶ Glo.priuilegio colligit q̄ papa pōt detrahere iuri alterius ecclesie:z alij conferre z de hoc nullus dubitat. ¶ Glo.voluerūt op.q̄ ēt si nolint rīdere cōrā archiepō nō cōpellant litigare cōrā pīarcha:qz ex quo nō est negligēs epūs:nō devoluitur iurisdictio ad archiepm.l.c.irrefragabili.§.ceterum. So.supple. maxime:qz idem si voluerit:qz velint rīdere: vel nō velint cōpelli.nō pōt ab archiepō cuius progauerunt iurisdictionē:z cū cōsensu archiepi:tñ aliqui dixerunt q̄ ad rex. erat subaudiēdū:z tu paratus ex iusticiam illis exhibere: z sic ex quo episcopus reqsitus tē.z sic possit summariar. a cōtrario sensu:alias procedit subauditio glo.

Antonius.

q **Vodsedē.** Archiepō impedit cōsecrationē suffragāei cōmittet pōt.b.d. Cōis diuisio:secūda ibi cōsultationi. ¶ Not.primo q̄ ea que sunt ordinis episcopalis tanq̄ meri imperij non delegant:nisi ab impedito:quod est vez de honestate. ¶ No.secūdo q̄ psecratio a non catholico non pdest quo ad executionē. ¶ No.tertio.q̄ psecratio a nō catholico nō pdest q̄ ad executionē. ¶ No.q̄rto q̄ papa pōt quem puare potestate psecrādi z no.q̄ prāa pscrandi nō pōt cōmitti nisi alias bñti potestatē cōsecrandi de iure:vel qui habeat cōsecrationem: ad hoc de cōse.ec.vel al.aq̄. ¶ No.q̄nto q̄ subtractus a gratia pape.puatus ē oi potestate iuris cōis:z ad illam consecutiua. ¶ Glo.prima q̄rit an archiepō possit delegare vi-

ces suas:dic q̄ sic vt hic:z cōpellit qō cōmisit recipere vt.l.c. primo. ¶ Quero an sine iussu vel pīria archiepi.epūs cōsecret:dic q̄ nō.lxv.di.non debet.cum fi. z consecratus hz visitare archiepm.Louoe mense:z si non possit impediri iusta cā hoc ei significet.lxv.di.si quis. Sed an ordinarius compellatur recipere consecrationem ab eo cui mādat: dicit q̄ sic:sz grauet:qz hic mandauit iure suo. ¶ Glo.in.v. archiepō pōt op.videt q̄ possit cōmittere iurisdictionē nō habenti.l.c.primo. So.ea que sunt iurisdictionis committuntur alias non habentibus vt ibi:qz data est potestas superiori:vt facere possit iudicem:nō iudicem: sz nō pōt ea q̄ sunt consecrationis:cōmittere nō cōsecratis. Rō est qz potestas cōsecrandi est a deo:z data certo generi psonarū: vt cōsecret.l.anteq̄ ergo sint consecrati hec potestas eis non pōt attribui.l.de conse.ec.vel al.aqua. Sed si opponat cōtra:qz video q̄ epūs nō pōt consecrare:vt hic:z tamen si ei cōmittitur pōt ergo non ex deo:sz ab homine:attende potestas cōsecrandi ē a deo:z eam hz virtualiter quilibet cōsecratus:dum tñ hoc faciat in eum in quē hz auctoritatez: sz alio bñte auctoritatē:nō deficit sibi habitus potentie cōsecrandi sed exercitium:pp quod glo.infert q̄ hec prātia nō habetur ab archiepō:nec ipe ppria vi cōmittere sed mandare:quod no.qz differentia est inter cōmittere z mandare:vel exercitium ligatū:bñ dicit dissoluere ppter colorem auctoritatis:pbat qz videmus:q̄ ad petitionem capituli cōsecrat epūs:z tñ capitulū nō hz prātem cōsecrādi:z sic ei cōmittere nō pōt. ¶ No.p̄ ex glo.q̄ in his que non transferunt a committēte cōmissio fieri non pōt:nisi alias potestatem bñti:z ea q̄ possunt transferri a committēte possūt committi ēt alio prātem non bñti:ad hoc facit lex pastorū .C.de iurisdictio.om.iu. ¶ Op.ea.glo.q̄ ēt que sunt meri imperij delegent:vt.xviij.q.iij.illud.vbi epūs depositio committitur. So.dicit q̄ committit ea que sunt meri imperij: secūdum canones:sz ſm leges non possint:nisi in absentia:et b loquit in potestate respectu ordinis: nō iurisdictionis qui regul iurisdictionalibus non ligat:idem de rapto. in archiepatu.de reth.in inte.c.pe.z vide de of.del.c.venerabilem et ibi dē dixi:vñ si quis de iure canonico:an illa que sūt meri vel mixti imperij delegentur:dic si deleganf a principe:si est rubū:z de iure ciuili z canonico:ad hoc.c.illud:a lic.m glo.no. in.l.a diuo ff. de re iudi. z in.l.placet.C. de pedaneis iudi.z in.l.i.C.q p̄ sua iurisdi.ab inferiore a p̄ncipe ex cā absentie pōt ēt ō iure ciuili z canonico.i.a.ff.de offi.cui cui mā.est iurisdic. Idem in quocunq; impedito:licz inter eos sint opi.in iudice aūt non impedito de iure ciuili:nō de iure canonico:sic hoc.parte loquunt:glo.hic q̄ sic.idē glo. de rap.in archiepatu. Host.de offi.dele.venerabilem.idem z glo.ō.de offi.dele.c.super questionum.§.intentionis:dē Hincē.vt notat Archidiaco.xcv.distin.peruenit:hoc tez archi.ibi de hoc plene tractatur.xviij.questione.iij.illud. Idem spec.in titu.de of.dele.§.excipi.ver.item q̄ est delegatus.iij.col.idem. Jo.xcv.distin.peruenit: vbi dicit q̄ nihil bñt epi mdelegabile:nisi palliū.de vsupali.ad hec dicq̄dā dicuntur meri imperij.i.suppremi:qz reseruate sunt pape:z illa transeunt si princeps hoc vult expresse. de of.ō le.q̄ trāslationē.z qō ibi no.a delegato pape aūt non credo q̄ subdelegari possint:qz grauitate negocij industria videt electa:vt in.c.fi.ō.de of.dele.z vide glo. de offi.lega.c. ij.z.c.q̄ translationez. ¶ Quedā sunt meri imperij sumēdo p his que annectunt ordini epali:z talia non sunt delegabilia:nisi alias prātem bñti.vt hic.z in.c.aqua.alleg. in glo.z si dent alias habēti potestatem:non deleganf:sz potestas iuris comperē exercet:ita dicit spe.in ti.de iurisdi.om. iu.§.z no.xi.colla. ¶ Quedā sunt meri imperij sumendo ſm leges:vt sunt cāe:que expediunt iudicio officio nobilis in favorem publice vtilitatis:vt punitio delictoruz: z talia sunt delegabilia ſm canones:maxime ab impedito. z b tenet:sz Jo.xxiij.q.iij.c.his dicat q̄ nō sūt delegabilia:nisi vbi

cõmittẽo cognoscere nõ põt vt in cá sanguinis ad hoc gl. hic. ¶ Quedá sunt imperij mixti: vt que expediunt offó iudicio nobili in finé pacis vtilitatis: vt est actus missiõis in possessiõem: & talia adhuc sunt indelegabilia: fm leges sed fm canones delegant exemplũ: mittere in possessionẽ: est mixti imperij: qz inquantũ mittit in possessionẽ expedi tur officio mercenario: punire aũt cõtumaciam si qua con tingit fiat ex officio nobili: vt rõne istius actus tanq̃ nobi lioris denominat. Si sunt iurisdictionis simplicis: vt que expediunt offó iudicio & deseruienti actioni in finé pacis te vtilitatis: & talia ꝺz vtrũq; ius sũt delegabilia. ¶ Que ro qñ dicat subtractio gratie: dic qñ est excõicatus suspen sus: vel scismaticus de elec. qz diligentia cuz si. quo casu nó ꝓferunt executionẽ: iz cõferat caracterem. ¶ Post gl. q ro pmo an nó impeditus poterit alteri delegare prãtem cõsecrandi Hosti. dicit q nó de honestate: sed de iure põt qz a iure ꝺz prãtem cõmutendi: & sic cõmittere poterit etiã nó impeditus: de of. dele. pastoralis. ¶ An possit cõmit tere alteri epõ sibi subiecto dic q iz honestũ sit cõmittere suffraganeo: põt tñ alteri cuicunq; epõ cõmittere: de ꝓse. ec. vel al. aqua. de quo de elec. suffraganeis fm Hosti.

p Astoralis. Archiepõ causam ad se p appellationẽ de lata subdito suffraganei cõmittere põt: sed il lum ad suscipiẽdũ cõpellẽ nequit. b. d. vsq; ad. §. preterea. Primo ponit questio. Scõo eius solutio ibi ad qõ. ¶ No. hic tres regulas pma q archiepõ in subie ctos suffraganeis ꝺz iurisdictionẽ & exercitiũ voluntarie iurisdictõis quatenus exercet in volentẽ non ẽt cõtentiose scõa regula: q archiepõ regulr non ꝺz iurisdictõis exer citium in subiectos suffraganeis fallit in cãu appellationis & hoc ideo: qz in appellatõe pncipalr appellans cõquerit de iudice. ĩ. de ap. interposita. §. fi. ideo annectit casus iste tertie regule: tertia regula q archiepõ regularit est iudex suffraganeorum: qñ contra suffraganeos agit. Ex pma re gula infert q archiepõ subiecto suffraganei cãm delegat põt: qz actus est voluntarie iurisdictionis: sed non potest cõpellere: qz hic actus exercet in inuitũ. ¶ No. q actus voluntarie iurisdictõis põt exerceri in nõ subiectũ volẽtẽ & hoc: qz ex quo volẽs surgit quedã tacita prorogatio: & ex hoc no. q in his que sunt voluntarie iurisdictionis prorogat iurisdictio absq; cõsensu sui iudicis: qõ verum qñ nõ fit p rogatio ad omnino diuersam speciẽ iurisdictõis: alias se cus: maxime in his que sunt suppreme prãtis q si. sunt legi. p venerabilẽ. ¶ Habitis duabus opi. in margine: & tri bus in ordine alterius quinterni. Q p. q q ꝺz prãtem dele gandi habeat prãtem cohercẽdi: vide op. de. c. ex litteris. ĩ. de offi. dele. & de no. in. c. pastoralis in pn. e. ti. So. ĩrtũ procedit in eo q ꝺz prãtem in illum cui delegat videlicet: qz est delegatus: vel legatus pape. Iste autem tex. procedit in eo qui ꝺz potestatez in eum cui delegat. ¶ Non ob. si archiepõ põt delegare ergo & cõpellere: qz hec nõ est bo na cõsequẽtia cũ delegare sit voluntarie iurisdictionis: vt ꝓz p no. ĩ. ti. i. nouit nõ aũt cõtentiose: vt. l. obseruat in fi. ff. de offi. proconsul. & lega. ¶ Oppo. q hic archiepõ non possit delegare causam appellationis: sed p seipm illam cognoscere ꝺz de. §. pe. in auc. vt de fu. stu. fun. de fin. coll. vj. vbi bẽtur q iudex appellationẽ p se examinat non cõ mittit. So. dic: vt no. fuit. ĩ. de offi. dele. lxp questionis. §. intentionis in glo. ij. dixit tñ hic. Hosti. q põt dici q ibi sit in archiepõ: & alijs prelatis immediate subiectis domi no pape: vt cõmittere possint: & hoc ne partes nimiuz gra uentur ex remotione locoꝝ: eundo ad dñm papam: ar. in aut. de questor. coll. i. cum enim a tali delegato possit ap pellari: nõ est ibi medius q possit fraudari. ¶ Oppo. quin to ad idem: qz si suffraganei põt compellere ergo: & archi epõ: qz si vinco vincentẽ te: ergo rẽ. so. ꝓz ex supradictis. ¶ Oppo. ad idem: qz ex quo cã est delegata p appella tionem ꝺz iurisdictionem archiepõ in subditos suffragã neos: de app. remota: & de cõmittere si cõmittit causam in di oceſi illius suffraganei: a quo est appellatum. ĩ. c. vt litigã tes. li. vi. vel in sua propria ipsius archiepi: ergo & cogere põt inuitum. ¶ So. iz debeat si committit committere in dioceſi suffraganei a quo est appellatũ: & iz habeat iurisdi ctionẽ in appellãtem: & appellatum non seqtur q habeat prãtem in alium de illa dioc. posset tñ archiepõ p seipsum cognoscere de cã illa: in illa dioc. vel ẽt alia q̃ quẽcunq; de dioc. sibi subiectum de consensu partiuz: qz suo fauori pñt partes renunciaꝛ de regularibus ad apostolicã. ¶ Glo. ĩ. notat q pinguius ius habeat archiepõ in epm: q̃ in sub ditum episcopo: qz in pmum ꝺz regularem in secunduz ca sualem. c. gio. in. v. sed nunqd. An idem sit in epõ quo ad subditos suorum subditorum. Q pi. sunt. pma opi. q non: qz epus eis preponitur si voluerit cognoscere p se: de cau sis subditorum: qz ordinarius est omnium de sua dio. xj. q. ĩ. de psona: ar. ad hoc. ff. de iudi. l. iudicium: sed archiepõ non est iudex ordinarius totius puncie nisi epoꝝ: & nisi in casibus quos enumerat: glo. ij. hec est opi. Hu. & vincẽ. q. d. potestas inferiorum episcopo: non eximit subiectos a potestate epi: sed accumulat potestatem speciali generalem: & hoc qz vna est dioc]. que distinguit p eum: sed prãs singularium dioceſiz: sub archiepõ: eximit subiectos a ge nerali potestate archiepi: qz hec potestas generalis non refert nisi ad capita: non ad membra: vnde in epõ quo ad subiectum concurrit potestas generalis: & specialis: cum spãli: & sic nõ eximit: sed accumulat: sed in archiepõ: & epi scopo potestas archiepiscopalis quo ad totam puinciam est generalis. & non spãlis: ideo quo ad dioceſes: sibi subiec tos excepta ppria quelibz vt spãlis eximit suos subiectos hãc opi. iz Bar. ꝺzx. in. c. in capite. l. di. ¶ Secũda opi. Jo. q si tales plati habeant iurisdictionem sub epõ plus tudue longa: vel electione q non poterit se epõ intromit tere: de cãis inferiorum: nisi per appellationem deferãtur ad eum: de excel. prela. c. ij. de so. compe. cum contingat: & ĵ. c. irrefragabili. §. excessus: probat rõne: qz gradatim de bent procedere cãe. ij. q. vj. §. anteriorez. §. illo pculdubio nisi in principe. ij. q. vj. §. arguta. ¶ Glo. iz hanc opini. q epi non possint de causis subditorum prelatorum eo inui tis cognoscere: sic enim possent eos sua totali iurisdictiõe ꝓuare: qõ non est verũ: de ap. dilectus: imo debent seruare fnias eorum. ĩ. c. cum ab ecclesiarum: & sit cuiq; sua iurisdic tio. xj. q. i. ꝓuenit. ¶ Fatet glo. q cõpellẽ possz subditos subditoꝝ ad suscipiẽdã subdelegatõez secus in archiepõ. ¶ Primam opi. iz Hosti. nisi de spãli priuilegio: vel ꝓsue tudine aliud appareat. ¶ In glo. iz Hosti. in fi. ita dixit vltimo anno obmittendo precedentia & sequentia: que se quentia incipiũt ubi tu dic Jo. an. dicit saluo iure spãli hoc est priuilegii: vel consuetudinis: se credere q de iure cõmu ni: quo ad iurisdictionem episcopi: & subditorum locus sit quentioni: qz & iurisdictio pape: p inferiorem ordinariuz ꝓuenit de ap. vt debitus: ergo & iurisdictio epi p suũ infe riorem si est spãle ius: vel priuilegium: aliud seruo vt probat de of. archidi. c. fi. de so. compe. cuz cõtingat. ĵ. c. irrefraga bili. §. excessus: & qõ no. Le. c. pe. in glo. fi. qõ pz: qz epus ius tollere nõ posse: ficat nec inducere: vñ si alter preuenit: nõ põt de illa cã se intromittere. ĩ. c. cum ab ecclesiarũ: & ibi de hoc: & dicit q fit preuentio citationis: & si concurrent citatiões preferẽ epõ rõne maioritatis: vt in decre. fi. a sede: de ꝓben. li. vj. p hoc pz supflua questio: quaz ponit archi. xj. q. i. de psona: vbi tractat an possit ordinarius reuocare in feriorẽ ordinariũ: vt de cã cognoscat ex quo cepit: & tenet idem qõ hic: & vide p Jo. l. di. in capite ru dic si inferior ꝺz iurisdictionẽ a superiore dependentẽ: vt in delegato epi vel officiali põt superior quicunq; vult reuocare: vt. l. iudicium. ff. de iudi. & no. Jo. in. c. q resistit. Si aũt nõ dependet iu risdictio inferioris a superiore: sed ab inferioribus excludi-

tur cõsuetudine:vel pulegio iurisdictio supiozis nõ se intromittit:vt p3 in dicto.§.excessuo:t p3 in exemptis t non excludit:qz tunc aut iurisdictio supiozis bz servt genus:t nõ distribuit ad quẽlibet spãlem subiectoz:t nõ se intromittit:nisi in casib⁹:vt in archiepo t subiectj suffraganeo: t in patriarcha t subiectj suffraganeis.ã.c.duo simul. Si aũt iurisdictio supiozis se bz vt vnite:t distributiua ad qlibet spẽm:tũc potius datur in inferiozi accumulatio iurisdictiõis qm supiozis exclusio:ideo locus est puentioni.fm Jo.an.hic. ¶ Unde si in cognoscẽdo prevenit inferiozs le pualet supioz tñ põt prevenire in absoluẽdo:iz inuite faciat absoluere sine cõsciẽtia inferiozis.Si vtraq; concurrit ettẽ ditur maioz ptãs:de pben.si a sede idem no.ã.c.cũ ab ecclia:t.c.quãto ad qõ optime in auc.õ defensoz ciuita.in pn.coll.iij.vbi õfensoz ciuitatis cognoscit õ causa magistratuz. ¶ De hac materia vide opinio.ix.q.iij. nullus.liij.di.qui a capite.xi.q.iij.resistit.c.q.j.õ pson.xxv.di.plectis in spe.de ap.§.de officio:vel.qd si iudex per q̃ p3 superflua questio quã ponit archid.in.c.de persona an possit ordinarius revocare inferiozem ordinarium:t vide Jo.l.di.in capite.Exemplũ huius vltimi membri p3 in legato quo ad subiectos epoz sibi subiectoz:de offi.legati, c.j.t p3 in epo:quo ad subiectos inferiozum ordi.sibi subiec. ¶ Glo.ij.oppo.q̃ archiepo cognoscat de causis subditorũ epi:qz est ordinarius totius puicie:t ejus gerit sollicitudinẽ.ix.q.iij.c.ij.Sol.est ordinarius vt puncie:sed nõ singulariter.Aliud est quẽ esse ordinariũ totius aliud est quẽ esse ordinariũ pticulariter. ¶ Ho.glo.q̃ nomen totius denotat vniuersitatem nõ particularitatẽ seu singularitatẽ:t sic nõ distribuit:sed collectiue stat:vt bz iurisdictionẽ sup quãlibet:sed eam bz impeditã:seu ligatam q̃ ad subditos:nisi detur negligentia.ã.c,ad reprimendam. Tan.dicit q̃ nõ est ordinarius iudex puncie:nisi in casibus spãlib⁹ quos enumerat glo.t ego eos statj reputabo, ¶ In glo.ibi item cũ deuiat in diuinis:hoc verũ fm doc, nisi ꝓsuetudo rõnabilis aliud velit.xij.q.ij.illud dicuiter, Jtẽ si negligẽs:secus esset si esset excõicatus:vt de sup.ne. pla.romana.ii.vj.t pcedit hoc dcm glo.et si agat de executiõe vltime volũtatis:vt in auc.de ecc.ti.§.si aũt p tredẽ, t se.coll.ix. Jnno.dicit q̃ bz iurisdictionẽ archiepiscopalem:in tota puincia:sed nõ epales.xxj.di.c.i.p hoc in sic, de pui.c.ij,vñ visitat totã puinciam de cẽsi.c.i.t vlti.li.vj. nec se q̃itur iudex est puncie:ergo quilibet de prouincia; qz epõ est ordinarius dioc.t nõ exemptoꝝ. Jtem iz bẽat epõs iurisdictionẽ in subditos nõ tñ bz in quẽlibet suę iurisdictionis exercitiũ:vt est videre in eo q ita rõe vivit:q̃ nec cõuenit:nec cõuenit:nec correctione indiget.xxij.di.de cõ statutiõppolitana.xu dic q̃ archiepo bz iurisdictionẽ vniuersalem in puncia:sed nõ distributiuã ad quẽlibet nisi in casibus:epõ aũt bz vniuersalem in tota dioc.t ad quẽlibet distributiuam:nisi cõsuetudo ꝓtium innuat.c.irrefragabili.§.j.t ppter hoc dicit Jnno.archiepm excõicatũ ab epo absoluere nõ posse:alle.ix.q.iij.nullus:sicut nec excõicare põt.v.q.vj.scitote:t.iij.q.vij.peregrina:t idem tz Hug. tz sit secus in epo q̃tum ad subditos sibi subiectoz cuz in eos habeat iurisdictionem nõ ligatã:vt not.de offi.archipresbyteri.c.ij.t.ã.e.c.in pn.glo.in.c.quanto:t.c.cum ab ecclesiarũ:nisi aliud habeat consuetudo.Jc. Jrrefragabili .§.i. ¶ Eadẽ glo.ibi et clericũ suũ dicit de clerico agente ꝓ epm qd aũt excõuersio in criminali vide.Jc. Jrrefragabili:in glo.pe.t.ã.c.gl. ¶ Glo.ibi euidẽs t idẽ in quocũq; delicto notorio:t eo qz notorium est p3 de negligẽtia epi ad qõ de cẽsi.romana.§.sane.li.vj.doc.addũt alios casus quos vide in ordine:vbi est simile signuz.Sic apostillauit vltimo anno:ergo fm istam apostillationem fecit vacare: Jntermedia:sed tu non obmittio ppter hoc. ¶ Jtez dat indulgẽtias:ffas per totã puinciam õ penitẽ.nostroꝝ.t.c. romana:de censi.li.vj. ¶ Jtem cũ visitat ꝓfessiones audit subiectoz suffraganeis t absoluit de cens.c.vltl.li.vj. Addit Hosti.casus cum cã ad eũ defertur per consultationẽ. xvij.di.multis. Jtem in tangẽtibus totam puinciã de isti. ex fre.ix.q.iij.archiepo. Jtem quo ad cõgregationez cõcilij puincialis:t ea q̃ aguñ t statuũtur ibidem de accu.sicẽ de pben.graue. Jtem in casu de pen.romana:li.vj. Jtem rõne pulegij.ã.c.duo. Jtem rõne ꝓsuetudinis:vt ibi doct.Jc.romana:de so.cõpe.romana.li.vj. Jtẽ si inter epm t capitulũ sit pmutatio sup imobilibus cum epo non possit auctorizare in facto ppio.ff.de auc.tu.l.iij.ad hoc clemẽ. si vna.de re.ec.nõ alie. Jtem cum epo:vel qz recusatur:vel alia causa defert cãm ad archiepm de ap.cum specialt: de offi.lega.lz. ¶ Oppo.glo.fi.huius partis q̃ non deleget archiepo subiecto suffraganei cum non debẽa iurisdictionem non deleget:quia potestas delegãdi dependet a iurisdictione.ã.c.c.fi.sed nullã bz in dioc.suffraganei ẽt in ei⁹ subditos:ergo nõ poterit pnũciare sup cã appellationis tanq̃ non iudex:de iudic.et si clerici.Sol.dicit glo.q̃ bz iurisdictionez in causa in qua est appellatum:t in partes .l.appellantẽ t appellatum:vt hic:iz nõ habeat in clericũ: vt clericũ:vnde cum iurisdictionẽ non exerceat in clericus inuitum sufficit q̃ quo ad id qõ exercet habeat iurisdictionem.l.in cãm t in cõmissione:nec p hoc exercet iurisdictionem in subiectũ eũ ipm nõ compellat nisi velit:t sic no.q̃ exercitiũ volũtarie iurisdictiõis exercet in nõ subiectum: sed dicit q̃ rũc progat iurisdictio:vñ dicit q̃ põt delegat t mãdare epo:vt compellat subiectũ suscipe iurisdictionẽ t hoc poterit epo:iz sit recusatus:de so.cõpe.si qs ꝺ clericũ cum:fm glo.Sed oppo.q̃ archiepo per se possit cõpellere ex quo cã ad eum est devoluta:devolutũ est accessoriũ: de offi.dele.c.i.Sed epo a quo est appellatum poterat ergo t archiepo:qz iurisdictio epi per appellationẽ est devoluta ad archiepm:fo.dicit Hin.quod est voluta quo ad cognoscendũ de causa inter personas cum qbus cogitur non quo ad alias psonas:t sic dicit qõ ptão epi in cogendo quẽlibet eius subditũ non est accessoria huic causę:immo est qd pncipale p se distinctuj. ¶ Op.post gl.q̃ q bz maius dẽat bẽ minus:et decimis ex parte.iij.Sol.hoc fallit:vt p:iuilegia seruẽtur:dic q̃ maius est exercere iurisdictionem in nõ subiectũ:iz minorem q̃ in subiectum maiorem. ¶ Quero an archiepo possit compellere suffraganeũ:vt subditũ cõpellat ad iurisdictionẽ suscipiendaz:dic q̃ ficet fi.l.ꝓgruũ rõne ad hoc assignatũ nõ fecerit:nec aliũ iustum pretenderet ipse cogat vtrum q̃:argu.ã.c.quanto. ¶ Quero qd est animaduertere:idest ab anima humana ferre p excõicatõez.xi.q.iij.nemo la.§.qz auertit a gratia dei q̃ est vita aiaꝝ:vnde dicit q̃ excõicatio cũ habeat animaduersionem est de mero imperio argumẽtum hic.t.ff.ꝺ iur.om.iudi.l.imperium:tamen.ã.c.primo dicit q̃ hoc verum in anathemate:de re.ec.nõ alie.si quis. Anto.

Preterea. Mortuo delegato pape qui excõmunicauit reũ vel actoꝛẽ vel i possessionem induxit si eius successor in delegatione succedit absoluet t possessionẽ restituere poterit aliis solus papa absoluet t restituet preter q̃s in mortis articulo ne tamen currat annalis ꝑscriptio reus cotã ordinario vel publicis psonis de stando iuri ꝓbeat cautionẽ.b.d.ꝑmo ponit qõ secũdo solutio ibi ad qõ ibi ꝑmo rñdet:secundo provident ibi verum. ¶ Nota ꝑmo duos modos contumacias puniendi:vt mittat in possessionem:vel excõmunicet cõcor. vt lit.nõ cõte.qñ in ñ.t.c.tue. ¶ Nota secũdo q̃ excõicationem semp precedere bz contumacia: vide.xi.q.iij.nemo.xvij.q.iiij.q: de presbyteroꝝ. ¶ Ho.tertio q̃ excommunicatus ppter contumaciam oblata satisdatõe de parendo iuri purgat cõtumaciã in nõ veniendo ẽt si fit manifesta bz tñ ꝑus satisfacere de expẽ.de sen.excõ.venerabilibus.§.secus.li.vj. ¶ Nota quarto regulam q̃ delegatus in cã sibi spãliter commissa specialiter maior est quocunq;

ordinario p quod ꝓz ꝙ nec legat⁹ nec aliter ordinari⁹ pō-
test absoluere a sentētijs late p ōlegatū pape:nec ēt pōt
relaxare tenurā datā p ōlegatū pape. ¶ Nota quinto.
Summarīū ꝙ successor ōlegati in onere ⁊ honore ōlega
tionis absoluit non ordinarius nisi in mortis articulo:⁊ sic
hēō ꝙ ōlegatio est onus ⁊ nō honor. ¶ Nota sexto mo-
dō ꝓscriptiōem interrūpendi qñ non bī iudicio copia simi
le in.l.vt pfectius de annali excep. ¶ No.septimo ꝙ or-
dinarius ⁊ publica pſona alteri pōt stipulari ⁊ pacisci: ⁊
q̄rere. ¶ Nota octauo ꝙ ad interrumpendū prescri-
ptionem sufficere cē.verū si fiat coram publicis personis.
¶ Nota practicē interrumpēdi ꝓscriptionem annalem
ordinatam ad trāsferendā possessionē:vbi non bī copia iu
dicio corā quo cautio possit prestari ⁊ possessio recuperari:
q̄ offerendum est coram publicis ⁊ honestis personis: ⁊
sic publice persone aliquando subrogantur loco iudicis.
¶ No.ar.p ⁊ contra an admissione in possessionem ante
lapsum anni trāsferatur vera possessio an post lapsum āni
trāsferatur ⁊ vt ꝙ sic:q̄ facit verba ibi post annū verus
efficiatur possessor ꝙ ante annū facit verba ibi:vt si post
annū recupare possessionē de quo in.l.si qs cē. ¶ Nota
hic apertē ꝙ missus in possessionē nō efficit possessor ante
lapsum anni:de quo in.l.si qs emptiōis ad fi.C.de ꝓscrip.
xxx.an.l.vt lit.nō pte.qñ.§.ꝙ si sup. Itē nota ꝙ ad hoc vt
qs efficiat verus possessor nō exigit fm decre.de quo in de
creto.c.qñ.§.ꝙ si ⁊.§.fi.de dolo.contingit:⁊ ꝟ colligit glo.
hic in verbo possessor. ¶ Nota vltimo ꝙ lz possit coram
talibus cautionem prestare ad fi.interrumpendi non tamē
ad finem possessionez aduocandi. ¶ Opp.ꝙ nō absoluet
delegatus nec successor post annū:sed solū.I.annū:de off.
dele.queréti. So.hic in excōmunicatione lata ꝓpter cōtu
maciam in nō veniendo ante annum:secus si esset lata pp
contumaciā in nō parendo post sniam ⁊ lapsus esset ānus
vt in ōrio fm pe. ¶ Oppo.secūdo ꝙ quilibet ordinarius
possit absoluere ēt extra mortis articulū ō sen.excō.cūnis.
Sol.ibi de sentētijs iuris hic de snia hominis fm Innocē.
¶ Oppo.tertio ꝙ oblatio cautōis nō impedit ꝓscriptio
nem. Nam nec ꝓscriptio est necessaria cū missus in posses
sionem ēt ante annū sit verus possessor:vt late non contes.
qñ.§.ꝙ si sup. So.regulariter nō fit statim verus sallit in
casu illius.§.quando.l.hic erat quasi cōte.quod dic vt ibi.
¶ Opp.dicit quasi prescriptionē cē.immo est vera pre-
scriptio cum adsint omnia requisita ad verā prescriptionem
vt pz de prescrip.p totum. So.dic vt quasi ꝓscriptionem
interrumpat:q̄ hic nō est vera interruptio:vel est quasi ꝓ-
scriptio eo q̄ non queritur proprietas ex ea sed possessio.
¶ Querit glo.iij.q̄ alie sunt litterales quare posset or-
dinarius in mortis articulo absoluere:glo.dicit:nō q̄ tunc
a quolibet ēt laico valet absolui ꝓpter periculū:arg.xvij.
q.iiij.si quis suadēte. ¶ Quero an liceat absoluere in ob-
sidionē.posirum vel mare trāsfretare volentez: gl.ꝙ ficrō
quia iam videtur esse in mortis articulo:glo.tñ postea di
cit ꝙ hoc non est verū:nisi imineat naufragium:nam eo ꝙ
ingredit mare p hoc non est in periculo mortis aliter nullus
intraret. Idem si intret bellum campestre ꝯ saracenos: vt
aliter iustum ⁊ manifestū appareat periculum mortis absol-
ui poterit a laicorum.de cō.di.iij.sanctū est baptisma. Re-
citat quosdam dicere ꝙ nunq̄ lz laico absoluere ab excōi-
catione:q̄ potest ei subuenire post mortem cum constat de
contritione per aliqua signa de sen.excō.a nobis:sed ꝟ nō
posset bene constare en naufragio si omnes submergeren-
tur:q̄ tunc est periculum cōmune omniū de nau.dicit ꝙ
prima est tutior ⁊ securior:q̄ si laicus pōt absoluere a pec
cato ⁊ penitentiam iniungere nō est rō diuersa quare non
posset absoluere ab excōicatione:dicit tñ glo.ꝙ lz laicus
possit in periculo pniam iniūgere tñ nō pōt absoluere:quia
nō bz clauem:⁊ hoc tene:q̄ expressum de pe.di.j.qué peni
tet ⁊ di.vj.q vult. ¶ Post.lz glo.intrāsfretāte in obsesso

dicit ponderandū modū obsessionis:⁊ qualitatē persone
an.s.sit bellator. Dicni locus obsessus non expugnat: sed
ibi est obsessus ⁊ exercitus a longe nō poterit absoluere:si
vo expugnat cū machinis:est cōe periculum:q̄ lapis super
quēlibet venire posset:poterit q̄libz absoluere:sed si expu
gnat cum balistis vel aliis periculosis armis tūc absolui po
terūt pugnatores:alij nō: alt.de seruis nō ordinādis.c.j.
cum suis cōcor.nam si expectat vuln⁹ forte mors dabit cuz
vulnere:⁊ satis esset dicere:ꝙ post mortem ad medicum
recurrat:sicut ꝟ in defensione nō expectādū pānū ictuz
ff.ad.l.aq̄.l.sed ⁊ si:quecūq̄ q.j. Responso. Idez ꝙ gl.de
ingrediēte bellum campestre dum tamen sit iustum:⁊ hoc
intelligit quo ad iuste pugnātes:si enī iniuste se defendūt
obsessi:nullus absolui poterit.I.de pen.ꝙ quidam hoc verū
nisi penitēāt:⁊ nō possint bellum secure exire:quia tūc pōt
absolui ex quo eis imminet periculum vūmodo tñ faciant ꝙ
nil sibi possit imputari:dicit tñ Host.ꝙ in omnibus his ca
sibus si absolutus euadat:vel eius heres si mortuus foret
ad excōicatorē ꝛz recurrere:⁊ ei humiliter obedire ō sen.
excō.de cetero. ¶ Quid de muliere ꝓgnāte an possit ab-
solui tanq̄ sit in periculo:distinguē da est cōditio mulieris si
est corpulēta:⁊ multos habuerit filios:⁊ facile peperit nō
est absoluēda:nisi aliud periculū imineat si aūt alias non
peperit:⁊ alias multū timeat partum:⁊ forte debilis:pos-
set absolui:q̄ tamē experiētia docet multas habundantes
in plen in partu decedere pium ēēt dicere illas absolui pos
se:⁊ maxime:q̄ si euadāt reincidūt nisi satisfaciant ad mā
datum pape:quod dic vt de sen.excō.eos:li.vj. ¶ Gl.su-
per verbo pontificem:q̄rit an ꝙ delegatus eius ad illā cām
specifice possit glo.ꝙ sic.I.de eoq̄ mit.in pos.cuz sicut:nec
hoc poterit legatus:de offi.legati.c.ij.in fin.glo.hoc tenet
ad quod de pen.di.i.quem penitet:⁊ di.vj.q vult. ¶ Gl.
super verbo possessor colligit ꝙ I.annū nō est verus posses
sor:⁊ ꝙ nō est necessarium fm decretum. ¶ Opp.ff.de ac
q.pos.l.ni.§.vltimo.sol.in pſonali est necessarium non in
reali:vide in materia:in.c.cum contingat de dolo: ⁊ in.c.
quoniā frequēter.§.in alijs:⁊ §.fi.vt lit.non pte. ¶ Que
ro pro glo.penul.vsq̄ ad quod tempus sic oblata cautio-
ne poterit possessionem recuperare passus in missionē:di
cit glo.ꝙ vsq̄ ad.xl.annos:fm canones:sed vsq̄ ad.xxx.
fm leges:q̄ sola lata cōte.ꝓpetuat actionem.xvij.q.iij.§.
potest C.de annali excē.l.fi.⁊ erit idem fm doc.de iure ca
nonico:q̄ lz clario ꝓpetuet iurisdictionez non actio:⁊ sic
erit mirabile ꝙ duret iurisdictio ⁊ extinguat actio glo.di
cit bene:q̄ dato ꝙ nō ꝓpetuet ꝓscriptio canonis in eccle-
sia que est.xl.annorum de ꝓscrip.de quarta: hec glo.mihi
non placet:q̄ interruptio nō dz ampliare in pl⁹ ꝓscriptio
nem q̄m esset eius nature ex quo nō datur ꝓpetuatio:sed ꝟ
est annalis interruptio:ergo non faciat ipsam eternalem.
¶ Concludendo quid mihi vt:dico ꝙ qñq̄ stante cursu
ꝓscriptionis annalis supuenit ꝓuilegiū vel aliud faciēs
dormire prescriptionem ex aliqua cā:⁊ tunc cessante cau-
sa cessabit ꝓuilegiū:⁊ incipit cursus:de ver.sign.dilecto:
⁊ ꝙ ibi nota.⁊ si interueniat interruptio:tūc si p oblatio-
nem cautionis ⁊ ꝓstationem:⁊ q̄ causa interrūpens semp
durat nūq̄ ꝓscribet:si cautionē tñ offerat:sed nō suscipit
durabit anno tñ:⁊ incipiet annus post oblatam cautiōez.
¶ Querit glo.an fm iura canonica ille missus in posses-
sionē posset ꝓscribere ex quo bz cōscientiam rei alienē:sic
fm ius ciuile.ff.de nox.l.q̄ aliter credit glo.ꝙ si non ha-
beat aliam ꝓsciam lesam:nisi ꝙ res fuerit deducta in iudi-
cium:tñ habeat titulū:idest auctoritatem iudicis q̄ bene
ꝓscribit:ex quo enī cā deducta in iudiciū p ipsum patendo
eam presumit bone fidei possessor:⁊ ꝓcipue:q̄ quādo fuit
ei tradita possessio debuit iurare de calūnia: de qua mate-
ria:de prescrip.quoniam non oē. ¶ Unde vbi possidens
agit querere rem a dño:sciens ꝙ ille sit dñs non impedit
prescriptio:q̄ in hoc nō est malefidei possessor:sed si agit

rem quereret:nó ex cá:vt a domino:sed alia causa:tūc scīē
tia facit ipsum malefidei possessorem:r non prescribit: sm
Fren.de 32.dic q nihil prescribit ex quo facta fuit interru
ptio:poterit enī bis qui interrūpit post annū petere possef
sionem:vt hic:sed si possedit spacio sufficiēti ad pscriptio-
nem:nihil refert an fuerit pscriptio interrupta intra annū:
an nó ex quo possidēs habuit bonā fidem:vt melius dic q
cum missus nó fiat verus possessor:ex quo facta fuit iterru
ptio:si mille annis possideret:nó currit prescriptio:glo.er
go loqtur cuz nó fuit fcā iterruptio prescriptiōis annalis.
¶ Quero p cadē glo.sicut hec oblatio interrūpit pscri-
ptionē possessionis:vel imissi:sic interrūpat prescriptionē
que currit ꝯ excōmunicatuz:q si triēnio duret in excōmu
nicatione:pdat cām:dic q sic.xj.q.iij.rursus:r quicunq;.
¶ Glo.vltima allegat cōsimilia:r in fine qrit an sufficiat
sola oblatō cauc̄j.dicit q nó:qz textus reqrit q prestetur:
r vbi opus est facto r̄ē.de eo qui mit.in pos.c.j.q; itellige
si illi volūt recipe:aliter excusaret:vt.c.ti.c.ij.postea tamē
cauere tenet sm Inno.r Bal.ff.de vsuris:debitor:ſ non
sufficit offerre ad interrumpendum cursum vsurarum:nisi
deponatur in edē sacrum.C.ō vsuris.l.accepē. ¶ Post
glo.quero que sint de publice psone:Jo.an.post Hosti.q;
sacerdotes tabellionēs:vel alij vicini dūmodo boni vir.
¶ Ho.casum in q̄ puata psona habet p publica:r casuz
in quo sacerdos supplet vices tabellionis de quo per Ja.
de are.in.l.j.de iusti.r iur.r ibi dicit q sacerdos pōt stipu
lari circa ea que ad eum spectant:ita no.in c.q̄q̄ de vsuris
li.vj.r idem Guil.de cu.ibi hic habes q ēt in nō ad se spe
crātibus:sed ad epm stipulat. ¶ Quero an ordinis bui⁹
puerho viciet voc.q; nó:item sufficit vna psona cuiz qua
offeratur:nec est necesse actorem citari:r ita no.spe.de pa
no vetre.Ş.iam nūc de effectu:v̄.r no.q; ōmissa an obeat
fieri coram ordinario illius cāe:pe.q; tutum est q; fiat valz
tñ si fiat coram alio:an coram testibus interrūpitur prescri
ptio:videt q sic.xvj.q.iij.Ş.potest p hūc pbi.dicit contra:
q; hic ponit specialem casum:r similiter dictus.Ş.secūduz
Bal. ¶ Ho.in glo.penultima ibi sola lit.contr.q.d.q; ō
non est perpetuatio actionis:sed interruptio prescriptio-
nis cū cautionis oblatio nō hz vim cō.lit.sed si est interru-
ptio nō deberet bēre nisi annū:sed nec erat ꝓma pscriptio
puto igit q; si obtulit cautionem:r prestitit:qz illa semper
durat:r habet continuam cām:ppetuc audiet donec du-
rat cautio;si autem tm̄ obtulit r non est prestita:tunc non
audiatur:demū vsq; ad aliuz annū ne interruptio ampliet
tempus vltra limites pscriptionis interrupte. ¶ Gl.sed
nūqd cōscientiam rei aliene dic hoc nó ob.qz habere con-
scientiam rei aliene interrūpit prescriptionem quādo habz
conscientiam rem esse alterius q̄ a quo hz causam:sed vbi
habet cōscientiam rem esse eius a quo hz causam vere vel
interpretative:tunc non impedit prescriptionem.

Licet. In corrigēdo:p Rptum quo pa
pa monet ordinariū:vt suum offi
cium exequatur nó facit eū delegatū:r ió ab
eo ad primū superiorez poterit appellari.b.
d. Primo ponit formā Rpti quā. Secō declarat ibi:qz
tamē. ¶ Ho.primo q; regulr nó appellatur a correctione:
q; intellige nisi modus excedat:cōcoi.sunt in gl. ¶ Ho.
secūdo q; mandatū epō directum:erga materiam ordina
rie potestati subiectā in dubio intelligit antique potestati
excitatiuā nó nouē cōcessiuā ad hec.l.c.graue. ¶ Ho.ter
tio q; quilibet ordinarius in delictis enormibus corrigen.
dis:potest tam contra seculares:q̄ ꝯ regulares ex offō ing
rere r punire. ¶ Ho.q̄rto episcopum posse facere statu-
ta in dioc.etiam que vires extendant ad regulares dioce.
¶ Ho.quinto q; vbi a iure casualit appellatio remoueret
restringit remotio ad appellationes friuolas:r ab⁹ cau
sa interponenda. ¶ Ho.sexto q; vbi papa cōmittit cām
appellationis remotas:in eā vbi alias est a iure remota cō

remouere intelligit ad limites iuris r nō vltra. ¶ Ho.
septimo aliter intelligēdo:q; clausula appellatōe remota:
vbi agit de derogatione alterius q̄ pape:refert solum ad
ap.friuolas r nō tollit appellatōes ex iusta causa interpo
sitas.c.ergo pastoralis infra de appel.procedit quando in
alio casu quā iuris remouet appellatio:r quando remoue
tur appellatio ad preiudicium pape:r sic habes duas limi
rationes:ad illud.c.. ¶ Nota octauo q; potestas habitus
per ordinarium ex viribus potestatis delegare q̄ nō habz
nō valet.vide Inn.de pscrip.cū ex officii. ¶ Ho.q; in po
testate corrigēdi:venit potestas reformādi q; vota p sta-
tuta rij. ¶ Ho.vltimo de significato verboz:facias put
tibi videt expedire:q; intelligitur de videri regulari:r ho
nestor:r sic nō datur facultas faciēdi inhoneſtū:vel ꝯ iura:
quod nota ꝓpter arbitros. ¶ Item no.q; a verbis pape
rescribēdo semp censet exceptum tertij preiudicium:vide
.Ş.de offi.dele.sup eo:vnde verba q̄stūcunq; simpliciter p
lata ēt quo ad partes:restringūtur: quatenus ad cōsequē
tiam preiudicij partium:tertio preiudicaretur. ¶ Ho.q;
clausula appellatione remota non tollit facultatē appellā
di:nisi vbi tollitur expresse a iure. ¶ Ho.q; ordinarius fa
cit statuta in diocesi sua:vt ibi statuens:dum tamē non sta
tuat cōtra canones ibi regulare. Item no.q; statutum epi
ligat regulares dūmodo sit honestum. Et no.contra for-
mam regule. ¶ Ho.q; iurisdictionis potestas in mādā-
tum deducta nouā nō accumulat speciem potestatis: sed
antiquā excitat. ¶ Ho.q; clausula appellatione remota
in mandato potestatis ordinarie excitatiue facultatē tol-
lit appellādi solum in casib⁹ a iure pbibitis. ¶ Ho.q; p-
cessus habitus coram ordinario vt delegato:ptāte delegā
ta non assistente:non valet:de quo ō prescrip.cū ex officu.
¶ Ho.de significato huius verbi vt:q; in potestate facie
di put sibi videtur:nō dat facultas inhoneste faciendi:vel
ꝯ iura:qđ no.ꝓpter arbitros. ¶ Ad glo.glo.in pān.alle
gat cōcor.in ver.nec ob.opp.de.c.cū inter nos de purga-
ca. Sol.a purgatione appellatur:non a correctiōe vt ibi.
¶ Opp.de.Ş.ab executore.ij.q.vj.facit.c.sup questionū.ē.
de offi.dele.sol.nó appellat:nisi modū excedat:vt in ꝯuoc
vel dic q; ibi loquit in occultis:in quib⁹ appellatur:vt ibi
nam in notoriis non inducitur purgatio:vt.c.ti.c.penulti
mo in fine. ¶ Oppo.secūdo q; appellatur a correctione
vt in ſi.So.in occultis appellat:vt ibi no.in notoriis:vt ſ.
¶ Quare dicuntur clerici seculares glo.quia ad instar se
cularium:r ideo pro libito disponant de testa.per totum.
¶ Glo.querit tertio quare non debuit preiudicare:dicit
ne inde oriantur iniurie r̄ē. ¶ Item quia in dubio nō vi-
detur aliqs velle preiudicare:de vsupalij ex tuaz:r recur-
rendū ad intentionē scribēt.j.alī.iura. ¶ Quid si cogno-
sceret tā q̄ delegatus:dicit glo.quarto q; tūc ad papā ap-
pellaret:sed q̄ruter sciatur an sit delegat⁹ vel nō:dicūt doc.
q; si in litteris dicat auctoritate nostra de prescrip.cū aliq
bus in.vj.vt si dicat cōmittimus vel delegamus vel qđ si-
mile:vel aliud opponat vltra iuris formā in mandato: vt
si in lris de simplici iusticia scribat ap.re.cauē.qz hoc exē
plum vt facere ꝯ istum tex.vbi al.de iure remota nō est cō
tra no.de off.dele.sup questionum.Ş.porro. ¶ Per hoc
Inno.limitat q; si papa mādat alicui vt audiat causas suę
dioc.q; p hoc nō est delegatus:maxime qz delegatio gene
ralis non valet ne rescriptus ad hec:hec faciūt ad.q.facti.
Quidam supplicauit dño paduano:vt causam quandam
appellationis ab vno delegato ipsius domini cōmitteret
potestati vel eius vicario:dño scripsit fiat iustitia opponebat
q; verba ista non inducebant delegationem:sed importa-
bant excitationem officij.rndi p bonā tex.r erat causa ō q̄
solus dño poterat cognoscere:necessario illa vba induce-
bāt delegationē:vt actus teneret:q; est verum:vt pz ex ꝓ-
dictis r per.c.cuz quibusdam.Secus si inter aliquos sin-
gulariter de sua diocesi mandet cāe cognitionē:qz tūc de-

legatus ꝓfamis de ꝓscrip. cum ex officij: r sibi habeatur ꝙ
do procedat vtraq; ꝑte. s. ordinaria r delegata vel qd si
nó apparet qua an valeat ꝓcessus: r dicit expressum de re
iudi. cum. J. r. A. J. c. proximo: r de accu. cum oporteat.
¶ Quero qñ poterit appellari a correctióe: dicit glo. pu
ta ꝓcedere volebat sup quo nó ꝓcesserat ifamia vel accu
satio: de accu. cuz oporteat: de hoc dic: vt ó accu. qualiter:
vel admiserit testes cóspiratores vere iudi. cñ. J. r. A. vel
si nó citat illuz ꝫ quē inqritur: vel in aliquo excedit formā
inqsitionis de ap. de priore. ¶ Glo. mādati que debuit ꝓ
mo reciari querit de rōne quare ab eo appellat ad archi-
epm glo. dicit ꝙ nó pōt ꝓcedere vt delegatus cum mādā
tum sibi iurisdictionem non daret: sed in antiqua instrue-
ret: alle. simile J. c. graue. ¶ Post glo. viti. quid in execu-
tione r inqsitione an ꝓcedatur ap. re. Post. dicit ꝙ ides
nisi modū excedat: vel nisi fiat ex odio. xxiij. q. iiij. ita pla-
ne vel nisi corrigēs eodem peccato maiori vl equali equa
vel plus notorio laboret. in. q. vij. iudices.

In refragabili. prelati subditos corri-

gāt r reformāt appellatione vel ꝓsuetudine
nó obstāte. Si tñ capīm canonicoz excessus
corrigere ꝓsueuit nisi hoc facint infra terminū ab epo pre
fixuz epūs corriget. b. d. vsq; ad §. cetera sūt quattuor ꝓce
fectūda ibi excessus: tertia ibi cetera: quarta ibi prouideat.
¶ No. ꝓmo prelatos: r ꝓsidentes intēdere debere circa
subiectoz correctionem. ¶ No. fo ꝙ plati culpa ꝓfamis
subditus malus r sanguis subditi exigitur de manu supe-
riorum: r facit ꝙ ad ꝓbandā negligentiam superioris suffi-
cit ꝙ ꝓbet malicia subiectorum seu eius mala operatio.
¶ No. tertio ꝙ aliud est corrigere: r aliud reformare: r
facit ꝙ si cōmittat reformatio statuti nó videat cōmissa
correctio: facit ꝙ si est ꝓmissa notario reformatio istrumē
ti: ꝙ instrumentū nó possit corrigere: r si testi ꝓmissa est re-
formatio dicti: ꝙ nó possit dictū corrigere: vide de testi. cū
clamor. facit ꝙ ꝫ ꝓmissa fit a iure libelli reformatio nó sit
cōcessa totalis correctio. ¶ No. quarto ꝙ iudicium tunc
libere dicit exercet: qñ exercet appellatióe remota vel cō
suetudine nó obstante facit ꝙ si cōmittatur causa libere ex
pediēda r terminanda: videat cōmissa vt possit ipsam ter
minare non obstante cōsuetudine obstare. ¶ No. quin
ꝙ in ꝑte libere ꝓcedendi nō cessat non videtur vt for-
ma in ꝓcedēdo a iure inducta tollatur: ꝙ si compromitta
tur in arbitros vt libere possint ꝓcedere: ꝙ hoc nó est data
ꝑtibus vt ꝓcedant iuris ordine nó obseruato. Item si est da
tus delegatus cū hac clausula: vt libere ꝓcedere valeat ac
cāmterminare ꝙ hoc nó videat ꝑtibus data ꝓcedendi iuris
ordine nó obseruato. si data est ꝑtibus libere statuēdi ꝙ hoc
nó vt data potestas statuēdi cōtra iura: vel iuris ordine ꝓ-
termisso. si data est potestas libere eligēdi nó videat data
potestas vt eligant cōtra formā capituli: quia ꝓpter: sine
a iure: sine a superiore datur. ¶ No. sexto ꝙ sicut ab exe-
cutore pene inordinarie ꝓcedit non appellat: nisi
modum excedat in exequendo: r sicut a mero executore
non appellatur: vt in capitulo sup questionū. §. i. X. de offi.
deleg. sic ab isto ordinario non appellat ꝓut exequitur.
¶ No. ꝓmo in. §. excessus: ꝙ aliud est capitulū aliud cle-
rici cathedrales ecclesie qz appellatione capituli nó com-
prehēdunt clerici: vel econtra: facit ꝙ si imponat collecta
clericis cathedralis ecclie nó includit capitulum: sed glo.
sentit cōtra. ¶ No. so ꝙ de cōsuetudine ḡrit iurisdictio.
idem. X. de cuo. r. c. pastoralis. ¶ No. tertio ꝙ inferior epūs
pōt ꝓscribere iurisdictionē ēt in sua ecclesia cathedrali.
¶ No. quarto ꝙ vt questione subditoz subditis epūs se
nō intromittit epūs: vbi hoc disponit consuetudo: aliter se-
cus vt vidi. X. de. c. pastoralis in ꝓn. ¶ No. quinto ꝙ infe-
rioris iurisdictio supplet per superiorem. r cōmittit negli-
gentia termini statuti. ¶ No. sexto ꝙ corrigēs in cor-

rectione debz vtrumq; bēre ꝓcessus. ¶ No. septimo ꝙ ad
remotionez vniuersalis ꝓsuetudinis: nó tollit ꝓsuetudo ꝙ
quā ꝓuato iure est ꝗsitum: facit ꝙ si scribat nó obstāte cō
suetudine: ꝙ ꝓ hoc tollat consuetudo vtilitatem concer-
nens publicam: nó consuetudo alteri dans ꝓuilegium ex
quo per eam iure est ꝗsitum: r facit ꝙ vbi rescribit ꝫ iure ꝓ-
natum nó sufficiāt clausule generales: facit. c. si ꝓpter tua
debita: de ꝓscr. li. vj. vide Jo. an. de excess. prela. c. uno. li.
vi. ¶ No. ꝙ ad reuocationē cōsuetudinis in agēdo non
tollit cōsuetudo ꝙ qua detrahit prātur: r sic remota ei exce
ptione: non vt remota exceptio derogās ꝓcessui: in cle.
j. de sequestratiōe possessionis: r fructi. ¶ Ad declaratio
nem ter. quid est dicere ne sanguis cē. dicit Jo. an. expo-
ne: idest anima que hz sedem in sanguine: qz nó pōt habi-
tare in sicco. xxxij. q. ij. Noyse: vel sanguis. i. peccatum
nam nihil pdest homini nó viuere ꝓpter ꝙ puniendus est
alieno peccato. lxxvj. di. faciēti i fi. ¶ Quero quādo po
terit suppliere: dic ex rōne: idest lapso termino re fit lo
cus ꝓuentioni: iuxta no. X. c. pastoralis: dicit Jo. an. ꝙ si ca
pitulum ante terminū lapsum diceret se nó velle corrigere:
epūs suppleret ante terminū statutum: de locato ꝓuis: de
ap. ab eo. li. vi. de sen. excō. venerabilibus. §. secus. lib. vj. r
colligit ꝙ negligētia r monitōe deuoluit prāo capituli iu
risdictionalis ad epm: sed deuoluit sine nominatióe pote
stas conferēdi: qz terminus a iure est statutus de concess. ꝓ
ben. c. ij. ¶ Opp. in eo ꝙ dicit ꝙ ꝓsuetudo nó pōt im pe-
dire correctionē de. §. excessus: r. §. lequēti. So. simplr im
pedire neqt: vt hic: sed bene pōt operari ne fiat ꝑ aliuz: r nó
ꝑ eum ꝙ qui fieri solebat. ¶ Opp. in §. excessus: ꝙ ad ca
pitulum non possit ꝓcedere correctio excessuū: qz qñ qz ꝓ
pter excessus fit degradatio: ó iudicia: cum nó ab homine
quā facere nó potuit: r si fit epūs nōdum ꝓfectus: de ele.
trāsmissam. Dic. intellige ꝙ consuetudo bene potest iuris
dictionē in hoc in quo capitulū est susceptibile. ¶ In §.
excessus glo. vī ꝙ decanū stringit tria. ¶ Primo ad quos
spectat correctio canonicoz in eccla. ¶ Secundo quali-
ter iurisdictio: vbi est penes capitulū de consuetudine pe-
nes singulos cōsistat. ¶ Tertio tractat quālr fiat deuolu
tio potestatis ó epo in capīm vel econuerso. ¶ Circa hoc
primū recitat glo. que inepte cōponita est. Primo est hec.
qñq; in ꝑte corrigēdi vel eligēdi attenditur ius cōmu
ne: quādoq; ius ꝑticulare: si attenditur ius cōmune: nó iure ꝓpri-
pliter potestas spectat ad epm: de consensu capituli: r ió
cum tūc episcopus ibi sit tanq; caput deuoluitur potestas
ad archiepm. ix. q. iij. cuz scimus. ¶ Quādoq; ius cōmu-
ne non seruat: r attendēdo est ꝓsuetudo: si solum capitulū
hz potestatem: r epūs non interest: nec tanq; epūs: nec tanq;
canonicus: vel cōsultor: r tunc de episcopo ad capitulum
deuoluitur potestas: vt hic. si econuerso est q potestas spec-
tat ad episcopum tm̄ in actibus electionū deuoluitur po-
testas ad capitulum ex negligētia: de elec. cum in cunctis
ad finem in actibus correctionum non: quia ex quo hec po-
testas est infixa in epūm ꝓpter negligentiam in tam ardno
suppleri solus archiepūs vt in. d. c. cū scimus. ¶ Qñq; i. c.
adest epūs tanq; caput: de ꝓsuetudine: vel vt est de iure: r ꝓ
cedūt supradicta. Qñq; adest tanq; canonicus: r tūc epūs
supplet cē. ¶ Oppo. so ꝙ consuetudo ꝓmittit ꝓteritum
ibi hactenus cōsue. habuerūt: r sic nó futuram contra. c. cū
contingat: r ꝙ ibi no. de so. compe. Item vt dispositio hoc
nouo restricta quo ad futurum ēt capitulum nó cathedra-
lis ecclesie ex iure speciali habere pōt iurisdictionem: de so
compe. cum contingat. So. quo ad primū dic ꝙ cōsuetu-
do inducta post hoc capitulū valeret: vt dicto. c. cū ꝓtigit
nec intēdit excludere dictā ꝓsuetudinē futuram. Quo ad
fm̄ ta. cōtrario ꝙ idem de capitulo ecclie non cathedra-
lis. ¶ Op. tertio in eodem dicit correctionem faciēdaz ꝑ
capīm ad cōmonitionē epi: nam ex quo hz iurisdictionem
ēt sine cōmonitione potest eaz exercere. So. ta. ꝙ dicitur

ſit ad hoc cõmonitio:ſed ad deuolutionẽ faciẽdã ſi nõ cor
rexerũt & fuerint negligẽtes. ¶ Op.ad idem q nõ expe
diat terminũ põgere:cũ ſit põſitus a iure de cõceſ.põben.c.
ſi. So.dic q ẽ̃ptum loqtur in colla.deuoluẽda:in qua eſt
terminus a iure põfixus:vñ nulla regritur monitio:iſte aũt
tex.loqtur in iuriſdictione deuoluẽda in qua nõ eſt termi
nus põfixus:ió reqritur monitio:ſm pe.& ab. ¶ Ad glo.q
ro qd intẽdat tex.duz dicit q nulla ꝓſuetudo impedit cor
rectionẽ:dicit.ij.glo.q vult q ꝑ correctionez nulla ꝓſcri
ptio vel ꝓſuetudo poſſit operari:vt de ꝓſcrip.cum ex offi
cij:ſicut nec operaſ ꝑ obedientiam:de preſcrip.cum nõ lice
at:dicit tñ glo.q per hoc nõ tolleret iuriſdictio ſpecifice q
ſita:ſicut nec hic capitulo:vñ in ꝓiudiciũ archidiacoui nõ
poterit iuriſdictionẽ exercere:niſi eo negligẽte de excel.ꝓ
la.c.ij.hoc verum vbi habeſ ꝓſuetudo:vt epõ excludatur:
& ſic dz intelligi ℌ.exceſſus:aliuo locus eſt preuẽtioni:ad
hoc no.ẽ.c.paſtoralis.in principio. ¶ Glo.iij.querit ó rõ
ne quare nõ appellaſ:dicit q a correctione non appellat:
de ap.reprobẽ ſi bulio in ſi.& c.cum ſpãl:niſi modum exce
dat:vt hic. ¶ Glo.iiij.querit an nõ ſolum capl̃m poterit
punire:ſed ẽt decanus:vel alius capituli prelatus:dicit gl.
q ſic:ſi hoc hẽat ꝓſuetudo:de ap.dilectus. ¶ Op.cũ gl.
in ver.de iure cõmuni q cognoſcat ſolus epõs de crie:q ſo
lus eſt ordinarius.xi.q.j.de perſona.So.ẽptum ꝓcedit de
iure hic de ꝓſuetudine:vt dicit hic:ꝓſueuerũt:hoc dic So
ſti.verum:qñ agit de correctione plana & ſimplici:& no.de
grauibus criminibus:ar.ff.de penis reſpiciendum.ℌ.furta
domeſtica C.de his qui ad eccle.cõfu.l.ſi.Si eni ageret ad
degradanduz conſuetudo hanc prãtem talibus dare non
poſſet:ſic intelligit no.de fo.compe.cũ contingat. ¶ Gl.
in ver ſi.ſed numqd querit an qlibet canonicus eccleſie erit
iudex canonici illius:ꝑ quez regritur videtur q non:quia
cum qlibet eorum ſit ei par vel forte minor ipſo dicit glo.
q qlibet nõ erit iudex ſed ꝓiudex:ſicut in plurib⁹ delegat
de offi.dele.c.vno delegatoz:ſicut & in elec.de elec.q pp.
dic q ẽt eſt ꝓiudex:q vt ſingularis eſt a capl̃o & prãs reſi
dens in capitulo vt capl̃:non eſt in ſingularibus vt ſingu
laribus:vt.xij.q.ij.qui manumittũtur:iz ſi plures iudices
bñt prãtem:vt plures:tñ ind uiduum habẽt exercitium:vt
fuit no.in c.prudentiam:de offi.dele.& hoc tenet hic Inno.
vnde dicit q in eis bene cõgruit verba ſonãria factum:vt
unũ cõiudicent vl̃ coeligant:ſed non in omnibus in ſunt cõm
dicere:vel coelectores:ſicut electio eſt penes capitulum:et
non ſingulos:& tñ ſinguli ꝓeligũt:debet ergo tñ capitu
lum cognoſcere:dicit tamen Hoſti.q cõſilium eſt q capi
tulum poſſit cõmittat ꝓpter impoſſibilitatem cõtrodic:que
inter plures cadere nõ potest:vel cõmittant pluribus cum
clauſulis alĩ.l.ij.ℌ.deinde ff.de orig.iur. ¶ Eadem glo.in v.
ſed qũo ep.q de capl̃o ad epm nõ deuolnat prãs puniendi
delictum:cuius ẽptum hic oſtendam idem ſui ipſius negli
gẽtiam corrigere non potest ſed epõ eſt de capitulo tanq̃ ca
put de his que ſi a prela.nouerum ſi igitur non poterit co
gnoſcere. ¶ Secundo fic ſi ei tanq̃ caput in capl̃o ſi oẽs
ſunt negligẽtes:ergo nõ ad ipm:ſed ad metropolitanum:
dz deuolui prãs ſi nõ oẽs ſunt negligẽtes:ergo apud illos
deuolut prãs qui non ſunt negligẽtes:ſicut in paucis re
manet poteſtas:de elec.bone:de poſtu.prelato.gratum.
¶ Tertio epõ ſolus nõ cognoſcit de cã principali crimi
li.xij.q.vij.epõ nullus cũ ſi.ſed ſi dicta ad eũ deuolui pote
ſtas ipſe ſolus cognoſcet igitur:& eadez dicit glo.eſt qſtio
de iure eligẽdi qualiter deuoluat a capitulo ad epm ſunt
opi. Jo.rñdet q ſi epõ eſt de capl̃o co negligẽte deuoluit
ad metropolitanuz ſi epõ non eſt de capl̃o deuoluitur ad
epiſcopum:vt hic intelligẽdo q epõ de ꝓſuetudine non in
teresſet tanq̃ capitulariter.infra de conceſ.prebẽ.poſtulaſti.
¶ Sed ꝓpter delictũ fundituz in hic eandẽ diſtinctionez
adhibendã in correctione ſubditoz que ſupra fuit data in
collatione bñficio:quam interẽt tanq̃ caput in tanq̃ cano

nicus ibi reſpectu illius nõ pdiſſuo cõe. ¶ Ho.glo.q ne
gligentia potuit quẽ natura illius poteſtatis in qua eſt ne
gligens:nec ob.ei:qõ dictũ eſt ſupra:q vbi tanq̃ canonic⁹
interẽt:ſupplet negligẽtiam in cognitione cauſa.x.i.pre
tor.ff.de iuriſ.om.iudi.vbi qui fuit aduocatus in vna cauſa
nõ põt eſſe iudex in eadem:& tamẽ venit vt diuerſus:q ibi
aduocatus iuã voluntatem tam ꝓpalauerat:vel ei pandita
fuerant ſecreta cauſe:q hic ceſſat:cũ ſuppoſita negligẽtia
nihil de eã intellexit:nec ei pãdita ſũt ſecreta cãe:vide gl.
ff.de teſti.dilecto:in.iiij.glo.ita dixit rpe lec. ¶ Glo.in v.
& ego:reprobat. Jo.in eo q ſentire videtur q epõs de iure
qñq poſſit intereſſe capitulo tanq̃ capitulum qñq non:
nec hoc dixit Jo.ꝓcudẽo:q de iure in poteſtate corrigen
da epõ tanq̃ caput corrigat vocato capitulo tanq̃ mem
bro in prãte eligendi ambo habẽt prãtem:niſi aliud detur
de cõſuetudine:de elec.cum eccleſie vulterana:& ibi mate
ria:niſi conſuetudo ſit in ẽptum:ꝓpter q cõcludit in pote
ſtate eligẽdi ſi habetur reſpectus ad ius cum de iure com
muni ambo eligant archiepõ ſupplebit. Si habeat reſpe
ctus ad ꝓſuetudinem:tunc ſi epiſcopus intereſt non vt epõs
ſed vt canonicus:vt factũ ꝓſuetudines quãdoq:
tunc epiſcopus ſupplebit negligẽtiam:hoc verum:niſi do
lo epõ procuret negligẽtiam:vt ad eum poteſtas deuolua
tur:vt dicto.c.poſtulaſti:ſin Inno.nec excuſat epiſcopus:
ſi interfuit electioni:& fecit q̃cqd potuit:vt ficret & non po
tuit obtinere:quia ipſe ſolus potuit capitulum conuocare
& ſaltez instante rpe eligere:p no.in c.bone.ẽ.de elec.& c.
cum nobis:& in c.eccleſia noſtra:& c.cũ in veteri. ¶ Hec
ob.q ipe interſit:q intereſt:vt alius:& ſupplet vt alius: et
hoc quo ad collationẽ bñficioz. Circa correctionem ſub
ditorum dicit de iure cõi epõs corrigat de conſilio capituli
& tunc ſupplet archiepõs:ad hec vide no.in c.q ꝓuerſitatem:
de cõceſ.prebẽ.& in c.cum in cũctis:ad fi.ẽ.de elec.& ẽ.
c.cũ eccleſia vulterana.c.ti.& in c.i.ẽ ſup.neg.prela.li.vi.
q de iure ꝓncipaliter correctio ſpectat ad epiſcopum:licz
ipſi aſſistant cõſiliarij de conſuetudine:ſi ſpectat correc
tio ad capitulũ tantuz:ſupplet epiſcopus:vt dic:ſi corri
get de cõſilio capli:q iz pdant prãtem corrigẽdi:non tñ
pdant poteſtatẽ intereſſendi:quã habẽt de iure cõi & ſicut
ſi pdatur poteſtas eligẽdi actiue:non pdit paſſiue:imo
dicit plus Inno.q hoc caſu non deuoluit poteſtas:ſed im
pedimentum cõſuetudo reciſi:q iſtam prãtem habz epõs
ſuo iure.xi.q.j.de perſona:ſed rõne ꝓſuetudinis:ꝓprium exer
citium impediſ ſimpl̃r.ẽ.c.quanto:& ꝓpter hoc aſſiſtũt cle
rici ſi ad epiſcopum & capitulũ:ſi in capitulo eſt:vt epõs nõ
ſupplet:ſi vt canonicus ſupplet:ſic adde ad glo. Ratio q
vltimo caſu alius fingit ꝓpriam & primo non ꝓpendit:an vt
epõs interſit ex ꝓuilegio:vel ſi eius vox in aliquo ſit mate
rie auctoritate alioz:aduerte tñ ad iſtaz glo.q iz quis pa
dat ius ꝓncipaliter agẽdi:ꝓpter negligentiam p hoc non
pdit ius aſſiſtendi:facit ita glo.q late ſnia ꝑ duos quib⁹
pariter prãiudicet ſi vnus appellat.j.x.dico:iz alter nõ ap
pellet:& ſic excludatur tempore nihilhominus poſſit aſſi
ſtere & teſtes pducere:de quo.ff.de ap.ſi quo ſe paratum:de
elec.vt circa.di.vi. ¶ Facit q liez vir repelli ab accuſan
do.Itempus ſtatutum:q licet excludatur tẽpore:nihilho
minus accuſare poſt tẽpus poſſit aſſiſtere.ff.de adulteriis
.l.ſi maritus.ℌ.ſi negauerit. ¶ Ho.ſo glo.q nõ ſolũ aſſi
ſtit capitulez epõrum bis que agũt ſua naturali & ordinaria
poteſtate:ſed ẽt in bis que agit poteſtate deuoluta:qñ re
uertit ad naturam ꝓpriam. Item habes ꝓncã qñ eſt qõ
inter epõm & capitulum in criminali:qñ eſt cauſa:vide pra
cticam in glo.j.l.de ap.ſignificante. ¶ Op.contra dictaz
glo.q vbi negligẽte capitulo & ibidem epõ intereſſente
tanq̃ canonico:ſi ad epm appellet ipſe nõ poſſit de cã co
gnoſcere qñ ſit ſuſpectus:& ſic cõmaliz debeat delegare:
vt ꝓz in.l.prior.ff.de iuriſ.om.iudi.vbi aſſumptus in ad
uocatum vel ꝓcuratorẽ poſtea factus iudex dz cũm delega-

rectiuo ꝙ̃ium dicit glo. ergo rē. Bo. ibi ad iudicem eundem in vītate diuersam fictiōe deuoluit prāo agēdi in qua al. iudex vel ꝓsultor: vt alius fuit si sua volūtate ꝑpalauit infamio est iterato cognoscere vt iudex: ar. ibi: si sua voluntate nō ꝑpalauit: vt q; negligēs fuit: e rūc poterit cognoscere iterato nō obstāte q; alias vt alius ptātem habuit: vt hic. ¶ Nota istā limitationē ad dictū l. ꝓtor q; bz locus q̄n aduocatus volūtatem ꝑpalauit p hoc dico q; si aduocatus fuit ꝓsultus in cā: e anteqū rīderit suscepit cās vt q; ipse possit esse ꝓsultor. ¶ Credo ꝙ̃ium e dico q; ēt si sua volūtatem nō ꝑpalauit: ex q̄cūm cognouit: e secreta ipsius consilium petētio q; p hoc repellitur a iudicādo sic intelligēdo. l. ꝓtor: e nec voluit hic ꝙ̃ium Inno. qz loquitur quādo omnino fuit negligēs: nec aliud cognouit vt ꝑpalauit p q̄ vide glo. ī. de testi. dilecto: in glo. iu. ¶ Quero an sit verū q; vbi ad plures spectat prāo minor pōt possit supplere ptātem negligētium: vt dixit glo. dicit Inn. hoc verum vbi prāo spectat ad plures: vt capitulū: qz tunc potestas capitularis ad eos deuoluitur secus si ad plures ībz singulariter: quia illi non possunt negligētiam ꝙuincere: cū semper sint pares: nec habeant aliquā clausulam: vt in. c. causam de offi. dele. e. c. vno delegatorum. Anto.

Ceterum. Si canonici sine manifesta e rōnabili cā maxime in prēptum epi cessant a diuinis epō cessationes nō seruabit: e metropolitanus de hoc vice pape cognoscet. b. d. vsq; ad. §. putidum. ¶ No. q; canonici in eccl̄ia cathedrali sine epi ꝓsensu q; cā pōt indicere cessationē a diuinis q; intellige si hoc bēat ꝓsuetudo: ad hoc de offi. ord. q̄uis li. vi. e. c. ti. si canonici. ¶ No. scdo q; sine manifesta e rōnabili cā nō pōt indicere cessationē: e sic regrit manifesta e rōnabilis: vnde vnū sine alio non sufficit: q; placet doc. q; ad hoc allegant. c. conquerente. ī. de cens. cum apls. ¶ Not. tertio q; cessatio a diuinis in eccl̄ia cathedrali illegitime inducta: nō tollit festiuitatem celebrādi epō: intellexit tñ Bosti. ēt ō legitime inducta. ¶ Not. quarto casum in quo archiepō cognoscit de subiectis episcopo: sed cognoscit tanq̄ delegatus. ¶ Nota quīto casum in quo q; bz ptātem a iure: e nihilominus est delegatus quādo iuo hoc expamit: sic limita quę dixi in. c. cum ab eccl̄ia. s̄. e. ti. quod bene no. ō quo in glo. ¶ No. q; pena metus: bonitas dirigit ad bonas operationes: e maxime illos q; ante pēnā senserunt. ¶ No. q; vbi iurisdictio defert ꝑ viam iuris: datus iudex est ordinarius: nisi specifice exprimat q; sit delegatus: vide tex. de bē. ad abolē dax: e de sta. mo. in singulis: e glo. de sup. neg. plā. in verbo apostolicas: e Joānes an. in addi. spec. super rubrica de sequestra. pos. e fructus versū. secundo quero. ¶ Quero vtrum sufficiat cām esse manifestam ad hoc: vt canonici suspēsionem inducere possint: dicūt Inno. e Bosti. q; nō: nisi intelligas manifestam idest notoriam: alias malo ꝓsuetudo esset irrōnabilis: e eccl̄ie grauosa: q; quis in sua cā iudex esse posset: ꝑs de ꝓsue. c. i. sed vbi factus est notorium pōt valere ꝓsuetudo: qz nō per hoc est iudex: ꝝ extortor: sicut ꝑs de ver. sig. ex parte: e. c. cum olim Jo. an. in. c. si canonici. e. ti. li. vi. in glo. cā dicit: q; hoc ꝓcedit q̄n cessatio fit ꝙ̃ epm: e sonant verba Bosti. e Inno. Jo. tamen mo. dicit idem si ꝙ̃ alium: qz qs conuinci nō bz ex probandis: sed ex notorio precipue in cultu diuino: vt. l. negātes. C. de ac. e obli. Archi. ibi placz q; sufficit q; sit manifesta cum debeat examinari: vt ibi no. ergo non pōt intelligi de notoria qō ibi seqtur Jo. an. in nouella que aūt requirantur ad inducēdam cessationem: dic vt no. in. c. ꝙuis in gl. pe. e. ti. li. vi. ¶ Quero an tali suspēsione durante: de qua in glo. celebrās sit irregularis dicit hic Inn. q; nō allegat: de excess. ꝓla. c. fi. idez no. ī. c. si canonici: lib. vi. in. iiij. glo. conclusio veritatis q; si cessatio seu suspēsio est specialis p̄cedit qō ē dictum. Si est generalis: cōparatur interdicto de sen. excō. c. j. in clem. quo casu celebrās est irregularis:

sicut dicit Jo. an. in. c. si canonici in nouella: li. vi. ¶ Quero an decanus cū capło possint interdicere eccl̄iam dic q; sic si bz ꝓsuetudo e demū p offensa notoria: vt est dñs. j. epō ap. dilectus: vbi de hoc. ¶ Quero an cēt iusta cā suspendendi si qs nō solueret pēsionem q̄nq; solidorū debitā canonicis: dic q; nō: qz hec nō esset iusta causa: de his que si. e ma. ptē ca. c. ij. ¶ Quero an epō possit celebrare scā suspensione p canonicos. Bosti. sentit hic: q; siue iusta causa suspēdant: siue nō: qz suspēsio nō astringit epm: q̄n potest si velit celebrare: decet tñ q; se conformet: q̄n causa est legitima: alic. ō. c. pastoralis. §. j. e. c. cum ab ecclesiarum: e. c. ad reprimēdam. ¶ Quero cum quo potest epō celebrare: dic q; cum capellanis: e domesticis suis. ij. q. vij. cū pastoris: nec intererūt canonici: nīsi omnes: vel maior pars cōcordent: vel reassumant organa. ¶ Canonicus tñ q; non cōsentit in suspēsione: p se celebrare non pōt: qz q; maior rē. sed cum epō pōt ſm ēlin. ¶ Quero qualez cognitionem habebit facere ipse. Archiepiscopus delegatus. dicit Bosti. q; de plano: qz agitur de correctione: e timetur scādalum: e cum periculum sit in mora: arg. ō. de ꝓpō. c. ij. ¶ Queritur tex. dicit veritate cōperta: puta qz sine mānifesta e rōnabili cā cessauerūt. ¶ Ad glo. glo. i. huius pti in principio, colligit e male: q; canonici pñt interdicere ecclesiam dat simile in decano: de ap. dilectus: videte ex. non pbat hic: de interdicto: sed cessatiōe a diuinis: qz in ea suspēduntur solū organa eccl̄ie: e alia misterā: de offi. ordi. si canonici. li. vi. e diuersos bz effectus interdictū e suspēsio: vt ibi no. Sed oppo. q; canonici sine epō nō pñt suspēdere vel interdicere eccl̄iam: nō bz q̄ si. e ma. par. ca. questus glo. non soluit: tu dic q; de iure cōmuni nō pñt sine epō: vt in ꝙ̃io: sed de iure spāli sic. l. si habet hoc cōsuetudo: vt. j. epō ap. dilectus: e no. j. c. si canonici in gl. iu. lib. vi. ¶ Eadez glo. in vsitatem. Q̄ p. ad idem. l. q; capitulum non possit suspendere ecclesiaz: qz sic seipsos supponerent interdictor q; esse nō bz: q; pbo: nam quis seipsum non poterit ligare: qz in seipso non bz imperium. xxi. q. nunc aūt: nam in tali actu necessario regrūtur duo. l. subiectus: e supior: ergo nō possent se met suspedere vel interdicere. ¶ Scdo qz in p̄no facto qs iudex esse nō potest: nec legē pōt sibi dicere. ff. de arbi. l. pe. Soluēdo ꝓcludit glo. capitulum posse suspēdere: qz se non suspēdunt: sed eccl̄iam: idez Inn. qz sibi non imperat canonici: sed cap̄lm vt cap̄lm imperat singulis: vt singulis: e eos iudicat: e sic imperat quod cē pōt. ō. c. primo. xi. q. ij. q; manumittūtur tē. ¶ Ad scdm dicit: qz causa eccl̄ie nō est ꝑpria: idco indicat de illa. xii. q. ij. qui manumittūtur: de maledic. c. i. dicit Bost. q; canonici sibi non imperāt: sed cessant volūtarie ab eo q; facere possunt nec dicunt sibi iuo: qz nec ius habent: sed solū suspendūt organa sua: e campanaz sonā: e fere oia expediunt: vt p̄no de quo. j. de sen. excō. q; in dubio. Ibi not. q; bz ius ꝑpria qs se ligare nō possit ligat tñ ius ī iurio imediate surgēte p ꝑpriam sniam. ¶ Glo. sup verbo delegatus oppo. q; hic nō sit delegatus: qz natura delegati est: vt quo ad cās nō exceptas eius expiret iurisdictio morte cōmittētis: vt ō offi. dele. bz: e tñ huius non expirat. Item tempore expirat: vn de dicit glo. q; est ordinaria vel quasi: e exponit delegat° idest datus: allegat simile. ō. de transla. ꝓla. c. inter corporalia: e est spāle casus in quo archiepō habet cognitionē de subdito suffraganeorum. Inn. loqtur alternatiue: e. di est si dicat delegata in ea est speciale q; non expiret morte: vel tpe: qz de iure archiepō nō est iudex cause inter epm e subditum: sed Elin. dicit eam precise delegatā: e hoc placet: sed ideo non expirat morte: qz illam bz ꝑ viam legis q; semp durat: e iura que dicunt illaz expirare morte vel tempore loquūtur in delegata ab hoie cōcessa: non per viam legis per hoc dicit Bosti. q; cum iste sit delegatus si recusetur recurrit ad arbitros: sicut in delegata. ō. de offi. dele. suspitiōis ita arctauit tēpore lecture. Sed Elin. dicit eam

delegatam ꝓcisse:& nō est quare nō expiret:qz est ꝑpetuata auctoritate huius iuris quod est ꝑpetuum:& sic saluat tex. qui dicit delegatus a nobis:tñ tale verbum positum in re scripto faceret delegationē:nō ꝑpetuā:vt ꝑs de Xpto fi gratiose:li.vj.tamē hic facit ꝑpetuam ꝑpter ꝑpetuitatem huius iuris cuius auctoritate fit:ideo dico q̄ est delegata: & nō est aliqd ꝑsciale:nam si ꝓcepto dat ꝓtātem delegatam p viā Xpti dat vt homo:& talis ptās vt delegata hominis expirat hominis morte.Si dat delegatam per vias legis:qñ hoc exprimit:tūc nō vt homo:sed vt lex dat potestatem:& hoc tanq̄ habēs a lege potestatē que est perpetua:hz iurisdictionē ꝑpetuam:sicut eius auctor q̄ no.p B dico q̄ si Anciani p viam legis aliquē cōstituant delegatum q̄ eius potestas nō expirat p mortem vel remotionē Ancianoꝝ:& re integra facit.c.fi.ē.ō offi.dele.p hoc scō dico:q̄ si p viam legis dant Anciani potestatē vel ꝓpositi faciendi dato q̄ eoꝝ exprimat:vel vocet delegatos q̄ eoꝝ potestas nō expirabit q̄ no.q̄ pōt facere ad multa p hoc dico q̄ si ꝓsiliū populi p viam reformatiōis cōstituat sindicum vel actorem:vel alio ꝑgregatio:q̄ per mortē totius ꝓsilij:vel remotionem sindici nō expirat ptās. Idem puto si epūs p viam statuti faceret sindicum.Sic limita cle.j.de ꝑcuratorib⁹ qō no.p hoc infert Hosti.q̄ cum iste sit delegatus qui recusat:qz tūc recurret ad arbitros:sicut in delegato de ap.cū spāli.ē.de offi.de leg. suspitionis:quod no. ¶ Eadē glo.in vñ.sed qñ op.q̄ correctio talium.s.clericoꝝ & capituli spectat ad epōs.ē.c.pastoral. Solvit q̄ B est ex rōne iniurie sibi illate:& ipse ꝑpriam nō hz vindicat iniuriaꝝ.xxiij.q.iij.inter querelas. ¶ No.glo.q̄ limitat tex.vbi ergo rōne alterius odij q̄ epūs inducerēt:epō hoc posset punire qō reprobat Inno.qz tex.dicit maxime epūs vñ dicit Inno.q̄ hoc placuit pape:& sufficit q̄ sic est scriptum:& potuit esse cā:qz cā capituli est ardua:vñ surgeret ꝑplexitas qz in causis arduis requirit cōsilium capituli qō est suspectum. Vel fm Hosti.vt auferat scandalum. Ego dico q̄ habet necessitas:qz tex.ponit terminos cum epūs vult exponere querimonias decimarū forte ne patet q̄ si p se iudicaret faceret ductus passione & affectione ꝓpriuerit sectā:go partem agēdo cōtra capitulum:& tūc nō posset cognoscere:qz erit actor & iudex de testi.insuper:& c.cum nūcius:vel secū do ideo epūs nō potest:quia in correctiōe epi: ipsi assistere debent:& absurdum erit si assisteret in propria correctione:per hoc ius devoluit potestatem ad archiepiscopum:sed hoc nō placet gl.qa id qō dicitur debent assistere:hz locum quādo cōtra tertium inquritur nō ꝓtra eos qz cōsilium in ꝑpio facto dare nō possunt:& se ꝓinarunt hac potestate ꝓpter delictum:alias absurdum esset:q̄ si epūs delinquerēt eos nō posset punire:quia debēt assistere: & sic maneret facultas delinquēdi:& delicta remanerēt impunita fm glo. ¶ No.q̄ vbi qs vt cōsiliarius vel assistēs vel auctoritatem ꝓstans hz alicui negocio assistere nō requiritur eius adsistētia:quando agere hz agitur cōtra assistere debētem:& ideo tutor non assistit:nec auctoritatem praestat:quādo pupillus agit ꝓtra eum:vt de auc.ꝓstan.l.v.vi de ve Xpti edoceri. ¶ Eadē glo.in v̄.sed quare nō tractatur.Oppo.q̄ cā inter epm & subditum tractet coram arbitris.xj.q.i.si clericus.Solvit glo.q̄ illud loqtur in civili:hic in criminali:fm Ber.Sup vbo criminali. Jo.an. dicit q̄ hic nō criminaliter agebat sed civiliter:vñ so.nō est bona:vñ hic agebat ad finem pene ꝓpter statuta q̄ aliqñ cogunt ptes ad cōpromissum:qz hz referri ad causas que aliter possunt reduci ad cōpromissum:& sic in hoc reputātur cōpromissarij volūtarij & necessarij compromissarij iuris & ordinis:in hoc casu recurrēdum est ad metropolitanum:& sed vbi non hz metropolitanū:vel ipsa eadē est metropolitana.non habēs primatem recurritur ad arbitros:p dictū c.si clericus:qñ de crimine civiliter agat fm q̄ hic erat:secūdum eū:qō vltimū mihi nō placet:vt ē.dixi ꝑ te. ¶ Gl. so obmisso vñ.sed in casu illius vsq; ad vñ.sed in casu illius dat sam solonez fm hoc:q̄ hoc placuit pape q̄ nō admitterētur arbitri:hoc nō placet glo.qz dicit p hoc q̄ decretalis est irrationabilis:& ideo dicit glo.revertēdo ad ꝓmez sed dat rōnez q̄ hic in criali:qa agebat de iniuria epi:an q̄ arbitri nō cognoscūt:sicut nec in matrimoniali:vel liberali: de in inte.resti.c.vltimo:de arbitris.ff.de arbitris:nō vtiquem⁹.§.inf.& .§.ō liberali.Item qz in liberali nō intervenit ꝓcur.ij.q.vj.si quādo. ¶ Hec ꝓcedūt qñ ecclesia hz metropolitanū:vbi aūt nō hz metropolitanū:dicit Jo.an. q̄ si nō emanasset.c.quia.c.ti.li.vj. Assertive dicerem:q̄ si eccl'ia nō haberet metropolitanū:vel esset ipsa eadem metropolitana:& nō habēs primates:recurrēt ad arbitros p .c.si clericus:nec ob.q̄ dē de causa criminali:qa illud locū non hz:vbi de crimine civiliter agitur:vt dicit hic Hosti.& no.in dicta decre.vlti.de in ite.resti.& ideo Hosti.dicebat tunc recurri ad metropolitanū:quando epūs nō eligit iudicū arbitroꝝ:hodie super tali controversia est forma.l.c.quia:lib.vj.& ibi tradit forma qñ illud ꝓmuz:nisi epūs eligat ꝑ eligat fm Jo.an.qcqd dicāt hic criales punientur q̄ peter:quia dicit q̄ taliter puniat q̄ eius pena nē. ¶ No.tamē hic glo.singularem q̄ arbitri necessarii non habēt maiorē ptātem:qñ habeāt arbitri volūtarij:& p tanto si ex forma statuti compromittere debeant attrīctos tales de iure nō habēt maiorē potestatē qñ habeant ipsi arbitri volūtarij:& sic nō possūt cognoscere de criminali causa inter attrīctos criminaliter mota. Nec de causa ista}.nec de causa liberali:sed de causa criali civiliter:& sic videtur habere parem potestatē in ꝓcēdo. ¶ Eadē glo.in vñ.sed in casu illius qđ supius obmisi queritur.ecce q̄ epūs agit ꝓtra subditū in termio illius capituli si clericus si po nollet eligere arbitros:go cōpellit ipsam epūs nō:quia nō est iudex in cā ꝓpria:archiepūs nō:quia nō est iudex:nisi in casibus credit glo.q̄ epūs compellet:vt eligat cū eo:sicut in recusato de ap.scō regrio:nec p hoc iudicat in cā ꝓpria:go nil certū diffinit. ¶ Gl.vi.vide per te.qa ꝓsequi generaliter & no.vñ.in fine positos ꝓpter id quod dixi in.c.ad reprimendam de offi.ordinarij. Antonius.

Prouideant. Prelatus ab imposit̄ōe pene cauere dz a questu pecuniario & alterius grauamine.b.d. ¶ Nota primo q̄ ꝓtextu iuris nō dz aperiri via ad illicitum. ¶ Nota secūdo q̄ pene imponi non debēt ad finem pecunie indebite extorquende: & sic ad pecuniam questū & sic vt q̄ ordinarius clericis:nō dz imponere pecuniariam. ¶ No.tertio q̄ pene nō debent imponi solū ad grauamē inferendū:hic non fūt glo. ¶ Quero an ꝓlatus p correctione criminū posset penā imponere pecuniariā tex.facit q̄ nō:in cōtrarium facit.Jō penis:hz dicit Hosti.q̄ si videat ꝓlatus pecuniariā penam magis timeri illam pōt imponere:ar.c.qñ vt lit.nō cōt.§. fi.dum tñ illam cōvertat in ꝓpios vsus ne ad qstum videat facere:vel ēt in suam vtilitatem:si eget argumento decti.§. hz remittit.j.c.dilectus:dat simile:qz mulcte que imponunt a iudice seculari:ei q̄ venit cōtra ꝓceptum acquirunt fisco.tñ ille que inflīguntur ꝓ facinoribus tam cōmissis sunt publicis operib⁹ deputāde sicut in refectōe:viaꝝ:pontiū:& silibus.C. de mō mulctaꝝ.l.j.dē tñ q̄ ō fcō applicāt sibi hac & illa. ¶ Quero qñ dicat aliō grauamē imponere:dic qñ simulant delictum:& dicūt se velle ingrere:vt illum grauēt Pe. & ab. ¶ Quero q̄ erit canonica vicio:pic suspēsionis & depositionis si sic suspēsus celebrauerit.J.de vi.& bo.cleri.vt clericoꝝ.§.antepe.fm Hosti. Pe.dicit q̄ erit arbitraria: ex quo non exprimitur de offi.dele.de causis.

Quoniam. Cuiusdā hōis populum diuerse lingue non p̄ bēbit plures epōs:sed epūs fm varietatē linguarū prouidebit viros idoneos qui officium celebrent:& sacramenta ministrēt:poterit ēt statuere epūs

illius loci alium epm sibi vicariũ qui illic preſit:t epalia ꝙ ferat.b.d.Decre. bz quattuor pre:ſcõa ibi pbibem°:tertia ibi ſed t ſi:quarta ibi ſed t ſi quis. ¶ No. primo ꝙ in eadem ciuitate poſſunt eſſe populi diuerſaꝝ linguarum: et ſic nota ꝙ varietas linguę:populũ nõ diuerſificat:qz populus diuerſificat ſolum ex collectionis diuerſitate. ¶ Not. ſo in eodem populo diuerſi ritus poſſunt cẽ:t diuerſi mores. ¶ No.tertio ꝙ idẽ populus poteſt vti diuerſa conſuetudine:t diuerſis moribꝰ:t facit ꝙ vna pa populi quo ad ſe poſſit facere legẽ t conſuetudinẽ:p hoc caſus in.l.ij. in pncipio.ff de orig.iur.t no.Bar.in.l.oẽs populi.ff.ꝺ iuſti.t iur.an eadẽ vniuerſitas poſſet diuidi in plures:vidiſti Jnno.in.c.cũ ab eccleſiarum. No.quarto ꝙ ad variationem modi non variatur ritus:facit ꝙ ſi teſtes ſint concordes in principali dicto:ꝫ diſcrepent in modo t cã dicendi: per hoc nõ fit hic varietas vel cõtrarietas:ad hoc de accu. qualiter t quando.ij.p Jnno.de ver.ſig.nubil.Notat glo. de cã poſ.in eccleſia in verbo vacillaſſe. ¶ No.quinto ꝙ appellatione ciuitatis cõprehẽditur dioc;.in verbo a iure ꝓlato concor.no.ẽ.de offi.ordi.c.i. ¶ No.ſexto ꝙ ſecundũ diuerſitatẽ linguaꝝ prouidendum ẽ de miniſtrantibus ſacramẽta:t de inſtruẽtibus. ¶ Nota ex.ꝺ. pbibemus ꝓmo vnitati populi dari bz vnitas ꝓfidentia:t ſic quaſi mõſtrum eſt ꝙ populus plura habeat capita:t doceat experiẽtia in populo bononienſi:qui non ſoluz duo ſed ſexaginta bz capita:facit ꝙ de iure duo ꝓfidentes vel plures nõ poſſunt eſſe in vna ciuitate:vt populũ ſeparẽt in iuriſdictione miniſtranda. ¶ No.ſo ꝙ epus dicit in ciuitate caput ciuitatis. ¶ No.ꝙ per hec vba noueris te excõmunicatũ ꝓmulgata eſt excõicationis ſnia:vide de ap.ꝓterea. ¶ Nõ tertio ꝙ ꝓpter neceſſitatem poſſunt eſſe in eadem ciuitate plures pontifices:vno tñ alteri ſubiecto exiſtente. ¶ No. quarto ꝙ epus poteſt eſſe vicarius epi. ¶ No.quinto ꝙ rõne loci vnus epus poteſt eſſe alteri ſubiectus:ꝫ par ſit in dignitate. ¶ No.penũ. ¶ Vltimo no.ꝙ ordinarius põt ꝛ vocare brachiũ ſeculare. ¶ Ad glo.ſuper verbo neceſſitas ꝗrit an de iure ſpeciali poſſit epm vicariũ epus ſibi cõſtituere:dicit ꝙ non:ſed hoc permittit diſpenſative:ꝓpter neceſſitatem:vt ꝓ hic.vi.q.i.nõ autẽ:de renun.ad ſupplicatõez

glo.ſi.ꝙ nõ poſſit brachiũ implorare niſi contra corrigibilem:eſt falſum:qz indiſtincte pmittitur ad inuãdam poteſtatem iudicio eccleſiaſtici.t.c.cum non ab homine: loquit ꝙſi nõ ad inuandã:ſed quando ad pncipaliter puniendum vocat. ¶ Quero pmo an iſte preſul debeat eſſe epiſcopus aliqui hic dixerũt ꝙ non:cũ appellatiõe preſulis poſſit comprehẽdi qlibet prelatus cũ ſit nomen generale t ſicut nom̃ preſidis:vt.l.i.ff.de offi.preſidis.t ꝓpoſiti.de ver.ſigni.cõ alij.vt Hoſti.dicit.t ab.intelligunt de preſule epiſcopo:qz alꝫ nõ poſſet ordines celebrare:fatent tñ ꝙ nõ erit epus illius loci.ſz erit vicarius epi loci:vt etiã vult tex.t gl. Si ergo parrochiani erunt grecibabebit vicarius grecos vt ſic ꝓuideatur illis circa pontificalia exibenda t ideo. ¶ Quero ſecũdo an epus hic extra quattuor tempa poſſit grecos ordinare:dic ꝙ ſic:qz quo ad ritum grecoꝝ h nõ eſt adhuc improbatũ.ꝺ quo de tempo.ordi.ꝙ translati. ¶ Extra glo.quero an inuocatio brachij ſecularis poſſet fieri a ꝗbz iudice ordinario:hic pbatur de delegato:ẽ verum:ꝺ ferẽ ꝓ arcbi.in.c.vt officium.de hereticis.li.vi. ꝙ in ſi.glo.finalis.ꝗdam fuit additio Bernardi in originali ꝙ dixit ibi ꝙ omnia iſta iura loquunt in ordinario:ſecus in delegato:qui nõ põt inuocare brachium ſeculare ꝙ reprobat Jo.an.dicens ſe vidiſſe originale:ideo dicit ꝙ non putat ꝙ fuit addicio Ber.tum qz in ſuis addi.nõ inuenit:tũ quia ipſe ꝛ cõtrarium.de offi.dele.c.i.lib.vi.in ſi. ſecunde glo.vbi recitatur ſua opi.t idem Jnno.in.c.i.de offi. dele.

Antonius.

Inter cetera.

In cathedralibus t collegiatis eccleſijs inſtituẽdi ſunt viri idonei:quibus cũ expedierit:epi poſſint cõmittere viſitationes: predicatiões:t cõfeſſionũ auditiones.b.d. In pma exordiũ. In ſcõa cõſtitutio ibi.vnde cũ. In tertia pena.ibi ſi quis.

¶ No.primo ꝙ verbo dei neceſſario eget populꝰ chriſtianus. ¶ No.ſcõo ꝙ de actu corporali materiali licitum eſt argui ad ſpiritualem. ¶ No.tertio ꝙ ſicut corpus idiget materiali ciboxita alia ſpirituali:qui cibus ſpũalis eſt vbũ dei ſine quo alia viuere t fomentari non poteſt. ¶ No.ꝗr to defectũ ſcie:reprobatũ in epis:t nõ tollerandũ aliqua-

tenus. ¶ No.quito ꝙ ꝓpter amplitudinem ppli:nõ multiplicant ꝓfidentes ꝓncipales:ꝫ vice gerentes deputantur: vt eis ſubueniat:facit ꝙ ampliato populo:nõ amplientur ꝓ hõ regimina:hoc vez in dignitatibus eccleſiaſticis:ſecus in ſecularibꝰ:vt in.l.ij.§.poſt hoc.ff.de ori.iuris. vbi propter augmentum populi.plures creant regimini ꝓfidentes.

¶ Sexto nota ꝙ predicator vt ſit bonus:oportet ipm ꝓmo ope ꝓdicare:ſcõo ſermone:quod no.contra predicatores diſſolutos. ¶ Septimo ꝙ officiũ predicandi. cõpetit de iure cõi dioceſano:t alius a dioceſano de iure cõmuni non exercet officiũ ꝓdicandi:niſi ab eo in dioceſi cõmittatur. ¶ No.octauo ꝙ officiũ ꝓdicandi poteſt delegari ab epo:t ẽt officiũ viſitandi excã legitima. ¶ No. nono ꝙ predicãti neceſſaria ſunt ab epo miniſtranda. ¶ Vltimo nota ꝙ idonei viri ſunt in eccleſijs cathedralibus inſtituendi tales ꝙ comode poſſit conuiuare epm in offo predicãdi penitentias iniungẽdi t alia neceſſaria ſacramẽta miniſtrãdi. Oppo.ꝙ offiũ predicãdi nõ cõmittit. ꝺ offi.dele. .c.ſi. So nõ cõmittit a delegato:cuius videt induſtria electa:vt in ꝓio ſed cõmittit ab ordinario qui hoc bz a iure: vt hic:facit quod no.in.c.ſi epus.de.li.vi. ¶ Oppo.ſecũdo ꝙ viſitatores:nomine epi debent ſumere neceſſaria a viſitat; t nõ ab epo.dicto.c.ſi epiſcopus. So.dic vt ibi: ꝙ neceſſaria in vita:puident viſitati:ſed in ceteris epiſcopus ꝙ deputatur:de hoc ꝓ Hoſti.de of.dele.§.qõ ſit eius officium.ꝺ. qualiter autem. ¶ Oppo.ꝙ ꝓpter officium predicandi non debeat cõuentus neceſſario habere inſtructus pſonas: qz ad eos nõ ſpectat officius predicãdi.xvi.q.i.addicim°. t.c.iuſta. So.intellige in cõuentibus ſecularibus cõtrariã

ſi regularibus:t ſic habes q̄ appellatione cōſuetudinē cōprehendit quandoq; capl̄m eccl̄ie ſecularis:de quo.ſ. de rescript.c.capitulum. ¶ Quero qua pena puniant ordinarij indignos:dic q̄ peccant mortaliter ꝓpter preceptum:t dicit ordinē ꝑ hoc:q; multi incidunt hūc laqueū. ¶ Quero qd ſi hoc ad quos ſpectat in eccl̄ijs cōuentualibus collatio ſint negligētes.Ltermin⁹ eis ſtatut⁹ab epō:dicit Hoſtien. q̄ ſupplebit epūs:ſi male t negligēter ordinēt ad quē ſpectat inferiorum correctio.ſ.c.irrefragabil.§.exceſſus. t.r. q.i.regēda.t hoc defectus ſupplebit archiepiſcopus:ar. ſ.c.quāto.t de concel.prebē.li.vj.ne clec.ne ꝑ defectu.dicit demū q̄ hodie pauſitus puidet ꝑ mēdicātes:licz nō omnes recipiant iſtud verbū.de excel.prela.t ſubiūgit q̄ ſi ipſi abſtinerent a iuribus prochialibus:t eis miniſtrarētur neceſſaria oia recte procederent:t tenentes adminiſtratiōez ſatis poſſent ꝑ papam liberari ab huius ꝓcepti periculo facit.l.c.primo. ¶ Queritur an ex hac negligētia cauſet mortale in prebēdatio:vt ſic veniat remouēdus. Hoſt.q̄ ſic. ꝑ quo remittit de offi.cuſto.c.i.t.c.ea que.de offi archi.

¶ Queritur qualis erit hec vltio:dic q̄ arbitraria:arg.c.de cāis.ſ.de offi.dele. ¶ Ad glo.ꝑma glo.ē falſa:ſcōa queritur an officium ꝑdicandi ſit priuilegiatū:dicit q̄ ſic.l.de iniuſta regularitū q̄ dei timorē. ¶ Ex glo.in.v.nec tamē pōt.queritur an poſſit q̄s ꝑdicare ſine licētia epi.glo.dicit q̄ nō:niſi mittat a ſede aplica.ꝑ bitricio excōicamus.§.q; vō.dic Joan.q̄ talr oz eē ꝓbyter.vt ibi no. ¶ Glo.ſup vbo miſtrēt:alle.ꝑ expām miſtrādi:an legato ꝓncipio miſſo ad ꝓuicciam:in auc̄.vt nulli iudices.§.nulli.in auc̄.de mā. ꝓncipū.§. illō.dicit q̄ ſecus fuit in legato papē:de ꝓcip.accedētes.ꝑ cenſi.cū iſtātia.t dic Hoſt.q̄ romana eccl̄iam:neceſſitas excuſat:q; de ſuo oībus puidere nō poſſz. Itē priuilegium de antiqua ꝓſuetudine tam obtētum:t dic q̄ epi conāt ēt ꝑ imitari q̄ eē nō dz:de re iudi.in cauſis. ¶ Poſt gl.quero ꝑ qōne facti:epō ꝑ alium viſitat mortuo epō viſitās exigit ꝓcurationē a viſitat. ¶ Q̄ ꝑ.poſt obitū epi q̄ viſitās erat eius vicarius:q̄ſi ꝑ hoc būerit ſalariū ſuū. Rñdet q̄ niſi appareat de alia cōuentione:debet viſitatori procuratio.p.c.ſi epō preſulle.nec obitus epi ꝓiudicat in iure iaz quēſito:ꝝ viſitatos iura faciliter poſſunt allegariad ꝑ tē.

Antonius de Butrio.

Conquerente.

Epō in eccleſia dioceſis ſue ꝺ bet eſſe cōtentus iuribus epalibus:t q̄ ſunt in ra epiſcopalia declarat.b.d. In ꝑma petitio:t conteſtatio:In fa ſnie:ubi nos ante. ¶ No.ꝑmo q̄ ico nomus:agit nōie monaſterij.t pōt eē in iudicio ꝑ cauſis ſpectāribus ad monaſteriū:t quis cōprehendat appe.ycō nomi:vide de iura.calū.c. ꝓtractandis.ſed nō eſt ſecūdum canones ōria:vt de pcu.petitio:ad hoc.l.iubemus.§.ſane .C.de ſacro ſan.eccl.t ꝑ Oſt.in ſū.ꝺ pcu. Et no.q̄ abbas pōt agere ꝑ capellis ſibi ſubiectis:t ꝑ iure eaz materia.ꝺ iudi.cū deputari. ¶ No.ſecūdo q̄ moleſtatus in aliquo iure particulari:ratione iuris: poteſt cogere dicentem ſibi ius vniuerſale debitū:ad exprimēdū que cōprehēdere intelligit ipſo iure vniuerſali:ne cotidie moleſtet:t ſic reus rōe moleſtationis cotidiane:pōt compellere actorem ad agēdū:vt declaret q̄ ſibi debitū ē:ad hoc lex diffamari.C.de iure.manumiſſis. ¶ Vel intelligēdo q̄ ageret epō. Hoſt.q̄ pōt reus petere:vt q̄ in vniuerſali petitione ꝓtinent declarent t ſpecificēt:vt ſic certificet reus:an velit cedere.an cōtēdere:ad hoc de libel.obla.c.i. ¶ No.tertio q̄ eccl̄ie impotentes ad preſtandam ꝓcurationem ad ipſam preſtandā cōpellende nō ſunt. ¶ No.quarto q̄ in libello generali:aliquibus ſpecificatis nō excludunt alia in libello vniuerſali cōprehēſa: quod intellige q̄ſi ſpecificās non habuit oia ꝑ ſpecificat.l. Et no.q̄ ſup petitione gñali aliq̄b⁹ ſpecificat.t ſup eis litī.conteſt.quaſi ſup oībus cōteſtata videat:licz nō ſit ſpecifice reſpondam:pōt ad ſniam diffinitiuā ꝓcedi. ¶ Venio ad ſniam in.ꝺ.nos autem. ¶ No.q̄ index in calculo ſnie ꝺz enunciare:t etiaz exprimere ſcilla vi diffe:ad hoc.ſ.de offi.dele.ſuper queſtionum.§.i. t ſufficit dicere viſis actis:t que ab vtraq; parte ꝓponēda fuit audita t intellecta. ¶ No.ſecūdo hic q̄ ordiné enumerata iura epalia:que q̄libz epō habet in eccleſijs ſibi ſubiectis: etiā dato q̄ alteri ꝑlato immediate ſint ſubiecte:t etiā dato q̄ prelatus ſit regularis. ¶ Et no.ꝑmo q̄ quelibet eccleſia inferior epō ꝺz facere reuerentiam t obedientiam. ¶ No.ſecūdo q̄ de iure in eccleſijs ſubiectis monaſteriis epō ꝺz poteſtatem inſtituendi:t deſtituendi:t corrigēdi:t reformādi:t pōdera ſingula verba:q; in poteſtate reformandi t corrigēdi:nō venit poteſtas inſtituendi aut deſtituēdi:q; hic ponunt tanq̄ ſeparata. ¶ Et no.q̄ in capellis monaſteriox ſubiect]:epō de iure cōi ꝺz iuriſdictionem omnium eā rū ſpectantiū ad forū eccleſiaſticum. ¶ No.tertio q̄ in capellis ſubiectis monaſterio epūs ꝺz ius pnie:t collationis ſacrorum:epō reſuatox:per quod in peccat] reſuat] ꝺz haberi recurſus ad epiſcopū:t ēt i ordinatiōib⁹ clericox t i pnijs publicis:vt dixit hic glo. Et aduerte:q; quedam ſunt ſacramēta que ab epiſcopo neceſſario recipiūtur t q̄dā non. ¶ No.quarto q̄ abbas ratione capelle ſubiecte tenet ire ad ſinodū:t ſoluere cathedraticū:t nō cathedraticū determinatū ad q̄ntitatē duox ſolidox. ¶ No.quinto q̄ q̄libz inferior eccleſia:epiſcopo tenet ad quartā decimax:t ad q̄rtam mortuariox:t ē ſubiecta quo ad viſitatōnē t ꝓcurationem.ſi ē potens facultatibus vt poſſit ſuſtinere ꝓcurationez. ¶ Et no.qualiter ꝺz epiſcop⁹ moderari in exigēda ꝓcurationē:t no. q̄ in ꝓcurationib⁹ exigendis:q̄litas eīt ſuande:ſic t in collect]:pñt ergo ſubditi conqueri iuridice:q̄ eq̄litas non fuit:t in preſtātijs t alijs:t ꝑdie de fō cōſului. ¶ No.practicam ſnie ſuper iure vniuerſali:q̄ſi eſt dubiū inter ꝓtes:q̄d in iure vniuerſali cōprehendat:q; ꝺz ſnia ferri ſpecificando particularia iura:t ſuper ceteris ē ſilentū imponēdum partibus pretendenti.

¶ No.in.vſi.ru autem: q̄ epiſcopus poteſt petere moderatū auxiliū t ſubſidiū charitatiuū:t ad eius ꝓpoſitiōez exigit manifeſta t rōnabilis cā:t neceſſitate inſtāte:t non ſurāda ē exactio:ad neceſſitatē inſtantē. ¶ Hic hēmus li bellus ꝓmo:ſecūdo ſniam diuiſam in duas partes. Nam i ꝑma parte declarat iura ſpecificando que ſpectāt ad epiſcopū:in fa ſup aliis ꝓponit ſilentiū epiſcopo:vnū trīn modū refuando. ¶ Quo ad ꝑmū ingredior gl.illā:t quero ꝑmo:quis ſit effectus ſpecificatiōis libelli:dicit glo.q̄ effectus ē:q; ꝑ talē ſpecificationem precludit via litigandi in poſterū t limites diminuunt:q̄ ꝺz facere iudex.ff.ſi cer. petā.l.qdam.de do.t cōm.finem.t.c.venerabilis. ¶ Alius ē effectus:q; ꝑ hoc declarat t ſnia certior ferr:t manifeſtatur q̄d facere debeat actor:t quid reus:ne poſt ſniam alia cōtētio oriat:ar.ſ.de vbo.ſig.cum olim.t melius.c.cū inter voc. ¶ Poſſet quod iudex ad materiam diſcordiarum reſtringēdā:conari ꝺz:in auc̄.de man.prin.§.deinde.t.§.ſi ſibi quoq;.imo dicit glo.q̄ iudex ꝑmo ꝺz conari:vt ꝓtes ad concordiā reducant ſi pōt.ꝛc.di.ſtudendum cuz ſimilib⁹. ¶ Ibi in poſtex litigādū:dic Inn.q̄ alius ē effectus ſpecificationis:ſi poſtea ſnietur ſup ſpecificat].in aliis nō ſpecificatis.nō obſtabit exceptio.C. de iudi.placuit : q̄ſ ſecus eſſet ſi nihil ſpecificaret:vel ſi aliquid ſpecificet ſecuta clauſula generali:q; in omnibus obſtabit exceptio.C.de tranſac.l.ſub pretextu niſi dolus intercenerit.ff.ꝺ pac.l.tres fratres ꝛpe lec. ¶ Et a.gl.in.v.ſz videt.oppo.ad libellum : q̄ hic nō debuerit vel potuerit poni ſpecificatio libelli:quia in talib⁹ iurib⁹ vniuerſalib⁹ admittit libellus generalis: t ſic videt q̄ ſufficiat dicere libellāti:pero iura epalia i talibus capellis:ſicut in alia mā vniuerſali admittit petitio generalis:vt pero rōnem adminiſtrationis.de reſcri.ſpo.cū ad ſedē de dona.inter dilectos.de reſcri.do.conſtitutus.not.de libel. ob.c.i.So.ſuplr decre.intelligit.vnus eīt glo. intellectus

q̄ hic epūs posuigeret libellū cōtra abbatē super capellis quo ad ius epāle: et abbas vt reus peteret declarari nem libelli: et hic ē intellectus quem sequit glo. et cui ob. ꝛ rium. glo. fatet q̄ de iure et iuris rigore ō libell⁹ p̄cederet: dant doc. simile. sic p̄z in petitione hēditaria. ff. de pe. here. l. i. ij. et iij. et l. illud. §. pe. et vltimo. quo casu si potest sentē etiam: pbet res hereditaria ꝓbata de plano vt no. de resti. spo. cum ad sedem. mandabit sūia executioni. ff. de re iudi. a diuo. §. si reū. et sequenti. ſm Joā. an. ſz ex equitate iudex ad lites dirimendas: et ad certificandū ius inter ptes: pōt exprimere et exprimi facere huiusmodi iura epālia: et pōt esse hoc vtile reo et actori. ¶ Reo primo vt in alijs postea non specificatꝫ precludat via agēdi: vt lites dirimant: et vt sciat quid reus ꝓtare debeat: et quid actor recipere: et ne p⁹ sūiam alia contentio oriat: de verbo. sig. cum olim. et. c. cuz inter: qz iudex dz mām discordie amputare. in auc. de man. prin. §. deinde. et. §. si tibi quoq. col. iij. ¶ Prodest etiaz actori: vt sūia magis fit certa: et qz vbi petit ius epiſcopale simplr nec aliud specificatur: intelliget tm̄ de epālib⁹ iure cōmuni debitis: et hic enumeratis: non autē de iure speciali debito: qđ no. bñ vel ſm Inno. qñ vniuersaliter totum petitur: vt debitū: et negat: alia specificatio facienda non est: vbi autem petit de iure vniuersali aliqua fatet debita: et petit vt debita: aliqua autem indebita dicit: et similr reus aliqua negat debita: et de aliquib⁹ fatet: facienda ē specificatio vt pateat de quibus sunt in cōcordia ad lites abbreuiādas: et qz equum nō est partes grauare onere ꝓbandi sup illis de quibus sunt in cōcordia. ff. de interro. ac. vbicūq;. ¶ Dic quo fierent examinanda. Primū nunqd petitio q̄alis indifferenter admittat. Inn. hoc ponit hic: ſz nō infirmo: quia non ē materia tituli: et de hoc tāgit glo. et Jo. an. ibi ponit dcī Inno. hic de libel. ob. c. ij. dic vt ibi. Secundo an in petitione iure cōmuni debiti includatur debitum de iure spāli hoc tangit hic: et in hoc glo. sunt ꝛ. ſic. glo. hic ꝛz q̄ non. ¶ Glo. ꝛ. in. de rell. do. constitutus. Inno. etiam contrarium: hic dicit q̄ nō includit. ꝛ. ius vt sentire in. c. certificari. de sepulturis. et in. c. cū ad sedē. de resti. spo. ¶ Pro declaratione huius puncti ꝓcludēdū mihi videt: q̄ qñq; dat libellus iuris māi q̄ nō pōt includi nisi oio iure spāli ōbitū. i. singulari ex origine et totali nā: vt pacto vl ꝓsuetudine: sic ē decima sci petri: de quo in. c. audita. de ꝓscrip. vel prauatio archi. et dic q̄ nō includit: sic intelligo Inn. de offi. or. dilecto. nam ōbum in vno tm̄ verificabile: id specifice saltē mēte cōprehēdere vt. ō. of. dele. ex pte. et in. l. iij. in p̄n. ff. ō libe. et postu. facit qđ no. gl. in. c. qm̄ abbas. de offi. delegati. Si autem aliquod verbum latum ꝓferatur i libello: vt est verbum peto iura ptinētia: hoc enim verbum latissime p̄z: vnō vna cum latissima significatione libelli cōprehendit debitū: etiam iure spāli: idem qñ libellus verificabilis est: tam i debito de iure cōi: q̄ spāli: sic intelligo Inno. in. c. cum ad sedem. ¶ Qñq; id agit comprehendi in libello: q̄ sui origine nāli nō est de iure spāli succedaneum ideſt subrogatū ē loco debiti de iure cōi: et tūc cōprehēditur: vt lite pen. eccle sia: et sic intelligūt doc. c. cōstitutus. ō rell. domi. et ibi gl. et est rō: qz subrogatum assumit naturā eius: in cuius locū subrogatum. l. si cum. §. qui iniuriaz. ff. si qs caut]. ¶ Quando qz agitur comprehendi nō nude debitū. de iure spāli: ſz cui substātia est debita de iure cōmuni: ꝛz aliqua extrinseca determinatio fit ex iure spāli: ita q̄ substantia est de iure cōmuni debita: quātitas aūt vel determinatio eius est de iure spāli et tale ius an includat. Jnn. sentit hic q̄ nō: vnde dicit q̄ hec quarta mortuariorꝫ hic nō includeretur: qz eius quota non ē certitudinaliter a iure determinata: contrarium sentit: et ibi Jo. an. in. c. certificari. de sepulturis. et illō communiter tenet: credo tñ q̄ includeret cum determinatione iuris cōmunis: vt sic in dubio q̄rta intelligeret: si aliud non cōstaret ex ꝓbationibus: sic intelligo Jnn. in. c. certificari. ſz si ex ꝓbationibus cōstaret ip̄am eē maiorem cum determinatione iuris spāli: vt precij aut consuetudinis. Credo q̄ super illa etiam ferēda esset sūia: quia in libello deducta subā: qualitates determinative sequunt naturā subē: et tūc nō includit: vt sentit Jnn. hic: et sic hēo declarā māz hāc. ¶ Aduerte tñ. q̄ vbi dixi iure cōi debita includi: sufficit illa allegari: nec est necesse q̄ illa ꝓbent: qz semp sunt certa: ius semper sit certuz: nec subijciat necessitati probādi. l. ꝓtinuus. §. cum ita. ff. de. ō. ob. ad hoc optime tex. de ap. sepe q̄ ad hoc ē bonus: dic q̄ qñq; debitū de iure spāli successit in locū debiti de iure cōi: et tunc in petitione generali: venit nō solū ōbitū ō iure cōi. ſz ēt de iure spāli: sic dz intelligi qđ no. glo. in. c. cōstitutus. de rell. do. et rō. qz subrogatum assumit naturā eius: in cuius locū subrogatur: vt. l. si eū. §. qui iniuriarum. ff. si qs cau. ¶ Quādoq; nō successit i locū debiti ō iure cōi: et tunc si in petitione ē verbum ḡnale prolatum: aptum comprēdere: tā debitū de iure spāli: q̄ ō iure cōi: vtrunq; comprēdit: ita intelligunt no. p Inn. in. c. dilecto. de offi. archi. et no. in. c. cum ad sedē. de resti. spoli. aut non ē platum seu appositum: et tunc aut id qđ ē dubiū ō iure spāli: in totū et nude non ē debitū: ipso iure: sicut ē in quota decimarum: seu mortuariorum: que ōbita ē de iure cōmuni: q̄ q̄ respectu quotitatis. alteret secundum cōsuetudinem: ſm no. in. c. certificari. de sepulturis: et hoc comprehenditur in petitione ḡnali iuris: p notata p doct. in dicto. c. certificari: q̄ q̄ Jnno. hic tenuerit contrariū. ¶ Aliq; omnino ē debitum ō iure spāli in totum: et tunc non comprēditur in petitione ḡnali: ita ꝛz intelligi glo. hic posita et etiā dicta doc. et maxime Jnno. ¶ Secundus ē intellect⁹ q̄ hic abbas erat actor qui sup molestatione: contra ipsum epm̄ quasi indebite molestaret: et ſm hoc non obstat ꝓtra. ſz hanc petitioni multa obuiant: et hic intro glo Jnno. primo qz videt q̄ abbas non debeat p capellis admitti: quia p alio qđ nō agit abq; mādato. de ꝓcur. c. i. So. dicit Jnno. q̄ abbas vt superior agebat p capellis: ne indebitis oneribus grauent: cuius agere interest. ō. ō offi. archi. c. viti.

¶ Dicit tñ q̄ si spālis rector agere vellet: q̄ ipse ꝓponeretur in agēdo: allegat no. de Rꝓtis edoceri. plenius ō ō de iudi. cum ōputati.]. de rell. do. cum venerabil. Pan. in cle. i. de Rꝓtis. vl sco dic q̄ hic abbas hec iura epālia ad se spectare dicebat vbi autē agit de cōmuni grauamine ecclesiarum: solus aget epūs. ō successione ab intesta. c. fi. ō ap. dilecto. ō Rꝓtis: ad hec. So. vt q̄ abbas agere non potuerit sup istis iuribus ōficiēte iure agēdi: quia pro negatione talium iurium. ſ. negando epiſcopum hic illa iura: competit negatoria q̄ dat ōfio: vt ō iudi. examinata: ipse ād nō ē dñus iurū capelle: ſz ipsa capella: ḡ si potest agere petitorio nec possessorio: quia in hoc facto negatum nullam poterat hāre possessionem: dic q̄ abbas non potest agere: quia non dominus ſz rector vl capella: nec potz agere nomine monasterij: qz hoc ad monasterium nō spectat: ſz ad capellā: dic q̄ agebat noie capelle: hec vera quando capella dz bona distincta a iuribus monasterij: qz tunc ē dña suoruz et suo noie: et non alterius ē agēdum. Si vō capella ē in proprios vsus monasterij: tunc abbas quasi dominus pōt intētare negatoriā ad similitudinē vsufructuarij: ꝛz sit tutius q̄ noie capelle hoc faciat pro iuribus aūt competētibus abbati in capella: bñ pōt cōfessoriā intētare. ō vbo. sig. abbate. de resti. spo. olim. ō si. instru. G. ppetuus. ō iudi. examinata: vbi ō hoc. et consequēter: tunc sibi possessionē illoz adiudicari: pōt ēt agi vti possidetis. iuxta no. de prescrip. veniens. ¶ Dicit tñ Jnn. vt refert. in addi. q̄ si petat imponi silētium epō. et dcerni. nullū ius i p̄dictis iuribus ad epm̄ spectare. et nūciari casum q̄ fecerit: ꝛz hec vba videntur sonare in negatoriā: que abbati nō cōpetit. ſz capellet vt ē dictū: tñ vt res valeat: et qz ius videt in iudicium eduxisse: vt melius cōpetit: putat sūiam p abbate ferēdam. dū modo verba libelli cōprehēdere possint. et abbas ꝓbauerit illa ad se quoquo iure ptinere. nō q̄ confessoriā videat in-

tentasse q̃ libello non cõuenit:nec negatoriaꝫ: que cõpetit capelle:sed videt officium iudicis implorasse: q̃ bñ cadit sub verbis supradictis:q̃ officiũ iudicis cõpetit habẽti iurisdictiam:ꝫ non habeat certam actionẽ:q̃ latissimũ est ff. de iurisdom.iudi.l.i. de eã posſ.cũ ecclesia.C.de annali excep. .l.ſi. ¶ Nõ ob.q̃ abbati competat cõfessoria: saltẽ noie capelle:ergo iudicio officiũ non competit.ff.õ mino.l.i cãe: q̃ vbi subest alia actio:ibi nõ dat officium iudicis.J. de offi. iudi.c.ij.So.illud in officio iudicis extraordinario.s.resci ſſuo:vt p̃ sniam vel contractum:vel p̃scriptionem:dic i ordinario q̃ competit cum alijs actionibus cũ sit latissimum. Item diuerso noie cõpetere actionẽ:et iudicio officiũ nõ repugnat ſꝫ eodem noie et respectu sic. ¶ Ho.bñ ista . p̃mo in eo q̃ dicit q̃ in dubio:in libello vt deductũ ius competẽt vbi duo iura p̃nt intelligi:vnũ q̃ agẽri competit et alterum non:item nota limitationem illius brocbardi:officium extraordinarium nõ currit cũ ordinario . et.tertio videt q̃ adhuc hec petitio deficiat in iure p̃ eom:agebat enim secundũ hoc abbas p̃ eom:vt nõ compelleret capellã soluere p curationes. ¶ Primo p̃ hanc specificam petitionẽ obtinet:q̃ nõ debeat sic petere.p̃mo enim hec petitio non sapit possessoriũ:q̃ p facto negatiuo:in quo non põt dari possessio:nõ competit possessoriũ. ¶ Secũdo nec petitoriaꝫ q̃ possidẽti nõ dat actio:imo sufficere dꝫ:si p̃ eum agat q̃ habeat defensionẽ:nec põt compellere quis aliquẽ ad agẽdum.C.vt nemo inuitus:in rubro et in nigro. ¶ Tertio in mõ petẽdi:q̃ nõ debebat petere:q̃ capella nõ potẽs:inde ſinite nõ granaret ſꝫ q̃ nõ granaret vltra q̃s facere possꝫ. So.q̃ ad p̃mũ:dm aliquos nõ cõpetit possessoriũ:ſꝫ datur negatoria:que cõpetit p̃ istis iuribus:vt no.de vb.sig.abbate.et õ of.del.cũ olim. ¶ Ad ſꝫ.scõm alios rñdet q̃ epõs non cogẽt agere inuitos:nec ẽt competere negatoria:ſꝫ sufficit q̃ capella simplr veneget id q̃ epõs petit dm autẽ alios dat solutio.So.poterat abbas agere offõ iudicio:vt cõpelleret agere epõs ad iura sua dcliranda pp iustuꝫ timoremꝫ quẽ bẽbat ipse abbas:q̃ epõs gestabat gladiũ ad fulminãdã excõis sniaꝫ.xxiij.q.iiij.corripiant . et possꝫ iuste timere de eũ iniuste excõicet. ¶ Ad dm dicẽ q̃ cõpellit agere: de cõpetit ius agẽdi pp diffamationẽ:nã diffamabat epõs abbatẽ in certis iuribꝰ:que sibi debita dicebat.i.publice loq̃batur dicens se bñe iura in capellis:vñ põt petere vt iudex assignet terminũ actori.J.quem agat alias silentium ipponatur.C.de ingenu.ma.l.diffamari.qui ſi.sint legi.latoꝛ. Item credo ex equitate huius decre.quando vnũ est vniuersale ius:habens plura particularia iura:et super ipsis vt incertis quotidie molestat. ¶ Ad tertiuꝫ dic q̃ q̃s inepta videatur petitio:tñ sequi põt snia.vt.J.in.c.vlt.potest dici q̃ posſit etiam dare contra epm officium iudicis:quia vltra debitum exigit:sicut cenſuus et colonus agunt contra dominũ vltra quam debeat exigere.C.de colo.et cen.l.pe.et vltima .C.in quibus causis coloni.l.i.et in auẽ.de questori.l.i.C.õ manci.col.l.iij.et.iiij.et.ff.de vaca.mu.l.ij.§.minimus.

¶ Item si petat collectas vltra vires.ff.de vaca.mu.l. sextumdecimũ:et dm hoc abbas est actor:pp hoc tñ solum nõ habitur negatoria:q̃ epõs petat:ne inuitus agere cogatur vt.C.vt nemo inuitus:in rubro et nigro.in mõ autem petendi quo ad particularẽ ptem p̃curationis:fatẽr Inn.p̃ma facie videri:q̃ abbas iniuste petierit:q̃ eccla nõ cogeret ad p̃stationem que sufficiens nõ erat:sed debebit petere:q̃ pl⁹ non cogeretur soluere in procurationem:nisi q̃stuꝫ pensatio facultatibus soluere posset: secunduꝫ q̃ in snia continet: dicit tamen:q̃ saluatur petitio:vt.J.sequit:quia potest moderari ex snia:hoc puto quia ille.v. q̃ non cogantur ad p̃stationem ecclesie que nõ põt distribuitur:et distributiue intelligitur que non potest:idest in quantuꝫ non potest.ff.õ lega.i.stichus.qui meus erit. Et no.q̃ libellus iniustus:p̃ma facie:cuius verba lata ex snia:moderabilia sunt: et reducibilia ad vias iusticie pp̃ie vel impropꝛie nõ ẽ reiciẽdus sed admittẽdus:et postea ex snia moderãdus:q̃ bene no. ¶ Quarto videtur q̃ nõ debuerit cogi epõs ad specificãdũ aliq̃:sicut nec in aliis iudicibus generalibus ex quo q̃dam tanꝰ fuerunt specificata:vt patet de fimo.licet beli. quia illa non erãt deducta.So.dic q̃ ideo cogitur ad specificandum alia:q̃ forte concordabant de aliquibus iuribus:vadio vel nõ vadio:vñ nõ erat bonũ grauare ptes sup p̃obibus.ff.de interro.act].l.vbicũq̃:ideo episcopus illa de quibus erat concordia:non cogit specificare: sed tantũ illa de quibus poterat eẽ q̃stio:potuit etiam ante lit]. con. interrogari episcopus an hec iura possideret.ff.de interro. act].q Fuum.§.q in iure:vel dic q̃ hic data fuit petitio generalis et aliqua fuerunt specificata:et super specificat] fuit respõsum negãdo:in alijs tacẽdo videt cõfiteri. Quid ſi facta petitione generali:fiat specificatio certoꝫ:postea sententietur super illis:an obstabit in omnibus:dicit q̃ non:ſꝫ solum in specificatis:sed ſi nũ specificetur:vel aliquid specificetur:secuta clausula generali:et omnia alia iura in omnibus obstat exceptio.C.de transac.l.sub pretextu.nisi voluſ interuenerit.ff.de pac.l.tres fratres:quia casu agereꝰ: et dicit q̃ idem in transactione. ¶ Recitat alios in trãsactione q̃ clausula generalis non referatur nisi ad ea de quibus ẽ actum.de transac.sub pretextu quamõ in liberatione sic:vt.ff.de pac.l.emptor.§.finãta.iste sunt opi.in illa.l.et in.l.ſi de certa.C.de transac.ſꝫ Bal.dicit q̃ bñ valebit vt pactum:ſꝫ non vt transactio:dic q̃ valet transactio: q̃ non requiritur q̃ lex sit prauꝰ:sed q̃ de ea dubitetur:vt.l.ij.C.õ transac. ¶ Venio ad sententiam que tangitur in ver.nos autem.et primo capio primã partem:quatenus snia est pro episcopo:et prosequatur singula in snia. Primo canonicã obedientiã.Scõo subiectionem.Tertio reuerẽtiã. Quarto institutionẽ.et destitutionẽ.Quinto correctionem reformationẽ censurarum ecclesiasticarum.Sexto iurisdictionẽ cãx.Septimo penitentias et sacramẽta.Octauo synodꝰ Nono cathedraticum.Decimo quotam decimarum et mortuariorꝫ.Undecimo visitationẽ aiarꝫ.Et duodecimo prorationẽ moderatã. ¶ Ad p̃mum.et p̃mo expedio gl.nam q̃ rit gl.i.sup.v.canonicã.ad qd est vtilis hec specificatio in libello et snia:ne postea super his lis vel questio oriatur. ¶ Glo.ij.super.v.iurisdictionẽ:alle.concor.et repete ex. vide per te. ¶ Glo. sup verbo penitẽtias:querit contra quos habeat iurisdictionẽ.et ino penitentias iniungendi. dicit q̃ loquit de penitẽtijs publicis:et aliqꝫ criminũ maiorum:allegat de excess.prela.accedẽtibus.quoꝫ absolutõ refutatur episcopis:et cãus habes enumeratos.de pen.c. ſi epõs.li.vj. ¶ In glo.q̃ cathedraticũ et pertinet hoc ẽt ad laicos.Et no.q̃ petẽdo iura epalia contra abbatem cõsequitur nõ solum ea in quibus monasteriũ tenet:ſꝫ etiam illa in quibus laici et clerici suaꝫ capellaꝫ tenentur.J.c. dilectꝰ de p̃scrip.audito.de offi.archi.dilecto.et hoc ideo:quia talia iura possidebat abbas qui ẽ conueniendus: vt de ma.et obe.intra. ¶ Quero que sint sacra ab epõ tantum recipiẽda.dic ordo.cõfirmatio in fronte.cõsecratio altariũ. et virginum.late sumẽdo sacramẽtum.matrimonium ſi de eo que filio fiat.de cõsan.et affi.c.i.et secundum hoc . id verbũ quo q̃s stat restrictiue:vel loquit gñaliter de omnibus sacramẽtis que sunt recipienda ab episcopo vel vicario vel cura.et recipiẽtes ab alijs sine licẽtia nõ sunt absoluti.Cõcludẽs q̃ cõsuetudo non põt operari in hoc:q̃ tñ instituẽdus ad talia debeat examinari q̃ sit discretꝰ:vt.d.c.omnes.ſꝫ cõsuetudo neminẽ examinat:vñ non sunt talia nõ examinato cõmittenda.de ets.et qua.c.pe.de elec.nihil. ¶ Hoc.istud dictum q̃ vbi ad ius querendũ requirit aliqua substantialia formula precedens:ibi nõ p̃dest consuetudo:assignat aliã rationẽ:q̃ p hoc rumperet finis ecclesiastice discipline . q̃ fid.õ cõsuetudine . cũ inter.hec vera quo ad subditos allegantes:q̃ de cõsuetudine possunt sibi eligere confessores quos volũt:tu dic vt de peni.c.vltimo in fi.li.vi. Si autem

dicat q̄ aliquis certus puta. decan⁹. abbas vel similis. non primat]: sed in dignitate constituj prescripsit pōt de cōsuetudine cōfessionē audire: q̄ consuetudo excusat que curaꝫ tribuitalle. no. de peni. omnes. i. Rnio. super verbo ppetuo. ⁊ no. in sūma: vide de so. comp. cū contingat: dicit tamē q̄ cauere debent abbates ⁊ canonici cathedraliū ecclesiarū q̄ qlibet ibi qui subsunt epo immediate: q̄ nec ad alios recurrāt confessores eligēdo: q̄ in hoc nō sunt priuilegiati: nisi hi de quibus hētis. de pecu. c. pſt. q̄ priuilegiū: dicit nō extēdi ad cāsas. no. de renū. nisi. §. propter conscientiaꝫ: alle. no. de of. legati. q̄ translationē: mortuos autē sic absolutos nō dānat: ſ̄ dei iudicio refutat. Glo. super ver. duos. opp. q̄ non possit exigere duos solidos. x. q. iij. inter cetera. ſo. ab alijs ecclesijs pōt nomine cathedratici nō a monasterijs: g̃ nō poterat a capellis: ⁊ intellige sine dioc]. sine cōtrar]. ¶ Ea. glo. ꝟ. ⁊ appellat. querit quare dicat cathedraticum dicit: q̄ nomine cathedre dat: quādoq; appellat synodaticum: q̄ in synodo dat. de cens. olim. ¶ Ho. q̄ nomen quando q; assumit a cā: quādoq; a loco. concor. l. sine pluribus i fi. ff. de instit. ⁊ iure. ¶ Quero ſm quam extimationeꝫ debēt dari duo solidi: dic ſm extimationem illius monete: q̄ antiquitus ⁊ ab initio soliti debebant: nisi circa pſtationē ministrorū moneri]: quę modo ē in vsu sic pſcriptū: vt dcā decreta. olim. sine maior sit in vsu sive minor vt dicto. c. olim. ⁊. e. ti. cū canonicis. ¶ Gl. super. ꝟ. decimationū. op. q̄ p̄ceptō decimaꝫ de iure cōi spectat ad prochiales ecclesias: non ad epm de decimis. cū in tua. ⁊. c. precedenti. Incontrariuꝫ allegat. c. oudū. ⁊ qñ. deinde remittit ad materiam: ⁊ dic q̄ habet de decimis cū contingat. ⁊ ibi dixit: q̄ hāc quartaꝫ p̄cipit epo ex consuetudine: dicit ab. q̄ quarta decimarum pertinet de iure cōmuni: vt hic: decimas de iure parrochiali: vt in ꝟsio. Hosti. idem: ſ̄ dicit q̄ quota est cōsuetudinaria. ¶ Glo. sup. ꝟ. mortuariorū. op. q̄ nō sit quarta ſ̄ tertia vt medietas. de sepul. c. ij. So. standū ē consuetudini in quota. ⁊ de sepul. certificari. ¶ Quero q̄re dicit mortuariorū glo. dic: q̄ relinquit in morte: ꝺ q̄ de testa. officij. ¶ Quero quo iure percipiat epa: dicit q̄ iure p̄scuetudinario: ꝺ necessaria fuit sup hoc p̄batio: ſ̄ non sup iuribus epalibus q̄ ipso iure debent: falsa est glo. ⁊ ideo se corrigit: q̄ imo debetur de iure. ¶ Glo. super. ꝟ. annuarium. colligit epo solū semel in anno visitat ecclias. ¶ Oppo. de cens. cū venerabilis. de hereti. excōmunicamus. §. addicimus. gl. cōcludit q̄ ex cā pōt bis. ⁊. c. visitare. quotiens causa subest: vt sibi putāt clerici qui tales sereddūt: vt egeāt tā frequentata visitatione: ordinaria vero ē visitatio que fit: allegat. x. q. i. rege dā: alle. quia necessitas legem non habet: ⁊ alleg. de of. ordi. mandamus. ¶ Glo. super. ꝟi. facultatibus. pſequit generalia. ¶ Quero de rōe q̄re capelle monasteriorū. debeant habere par ius. cū cetera. dicit glo. q̄ cū sint communiter subiecte epo. debēt eodem iure censeri. xij. q. ij. cognoscimus. de decimis. cū in tua. ꝟ. inde pſequit generalia. ⁊ allegat cōcor. ¶ Quero an a paupibus exigat pcuratio: q̄ dicā q̄ nihil: alij q̄ oēs simul ꝓgregabuntur: ⁊ tunc fiet exactio ab oibus simul: ⁊ hoc vltimū tenet Jo. an. alle. de cens. cū instātia. ¶ Op. q̄ hanc obediētiam hēat inferior epo vt archipbyter ⁊ archi. ē. de offi. archidi. c. i. ⁊ vlt. ⁊ idez ꝺ of. def. super eo censura. de elec. dudū. ꝺ of. archi. cū sit] in rūdictione: vt no. de offi ordi. cū ab ecclia. So. de iure cōmuni pncipaliter: ⁊ non sub respectu talis: hz epo. ſ̄ ꝺ iure specialiūseu sub alio: ⁊ non principaliter aliqua possunt habere inferiores: sicut sunt archidia. ⁊ archipbyteri: hoc dicit verum Jnn. q̄ exerceant p̄dicta: tunc̄ sub epo: vbi āt sic ē de consuetudine q̄ exerceant epi: tunc appellatur de eo ad archiepm: alle. de no. op. nun. significantibus. p exēplo: vbi cōsuetudo est q̄ epi nō cognoscūt de causis subditorum: ad prelatos pertinentibus quo cān dicit: q̄ si vnum p̄cipit minori index. ⁊ aliud epo: obediendum ē minori citra quē epo. ad qꝺ no. ē. c. pastoralis. p gl. ⁊ doc. ⁊ in. c. q̄to.

¶ Pro expeditione vnius gl. propter id qꝺ dicit de iurisdictione. ¶ Quero an epalis iurisdictio possit pscribi: vt eius po: hāc materiam vidisti in. c. bone. de postu. q. ibi tractaui de modo querēdi ⁊ pscribendi talia iura: expedio q̄ ponit hic Jnno. ¶ Pono regulas pma nulla pscriptio currit sine possessione: cāsa ē de pscrip. cāz. ff. ꝺ vsuca. l. fine. Secūda possessio semel acqsita non pdit: nisi quis timeat: vel suspicet se posse repelli: q̄ nō pdit sine animo. ff. de acqui. pos. l. possideri. §. in amittēda. ⁊. l. clā possidere. §. qui ad nūdinas. vnde necesse est q̄ expellatur vel reuertēs nō admittat vt suspicet se posse repelli. l. clā possidere. §. q̄ ad nūdinas. ¶ Per quas ꝓcludit tertia regula: q̄ vt iurꝫ detur pscriptio illius requirit paciētia. ⁊ non alterius: qui id suo possidet: ⁊ cui ex pscriptione pindicatur: sive tractetur de iure abdicando: sive de iure creando vi pscriptionis.

¶ Ad questionem Jnno. rnder non posse pscribi totales iurisdictionē: nec ēt aliquod capm epalis iurisdictōis vt q̄ visitet vt vocet ad synodū: vel ꝺ cā cognoscat epo ignorante q̄ non amittit possessionem: ex quo non expellitur: vt animus non timidatur: vt dicta. l. clam possidere. §. qui ad nūdinas. ff. de acq. pos. hoc vez si ius velit quis pscribere ab epo abdicādo. ſ̄ si in dioc]. vellet nouū ius creare. quo pscripto epo non lederet: puta q̄ epus extraneus velit per priuilegiū vel ius vel consuetudinē pscribere ius archiepale: in dioc. currit pscriptio: ⁊ epo ignorāte: q̄ hec prescriptio non tangit episcopum: requirit tñ scientia metropolitani: cui preiudicat: hec vera sive ille contra quē pscribit hēat gñalem iurisdictionē: sive in multis capitulis non hēat: dū modo in oibus hēat cām: nisi in exemptis p ius vel priuilegium vel consuetudinē: vbi autem in aliquibus tantum certis hēret vt archiepiscopus i dioceſi suffraganei: tūc nō exigit scientia archiepi ex quo eius iurisdictioni nō derahitur: per hoc infert idem si plebanus dioc]. ius plebanus in capella alterius plebani eiusdē dioc]. prescribere intēdat: vt prescribat sciente plebano: ⁊ altero dictorum modoruꝫ possessionē amittēte: ēt si epo hoc ignoret: q̄ non interest epi. cum ipse possit pariter exercere iurisdictionem suaꝫ: in illū sicut in alium: ⁊ forte dicit idem ēt dato q̄ plebani sint diuersiꝫ dioceſum. ¶ Predicta vera sive iura talia cōpetant ꝺ iure: vt epale ⁊ plebanale: sive priuilegio vel consuetudine sicut in epo papien. qui ex priuilegio hz multa iura. i dioc]. placentie: q̄ talia prescribere posset epus parmen. ꝛ papien. ēt ignorante episcopo placen. q̄ nil quereret de iure: q̄ teneat placen. de iure vero qꝺ hz papien. prescribet nil pōt ignorante episcopo papien. ¶ Per hoc infertur archiepo pōt prescribere vt ponat cruces: vt utatur pallio: in dioces. suffraganei alterius archiepi: proprio archiepiscopo ignorante: ⁊ vt q̄ non: q̄ propria archiepiscopus talia possidꝫ in ppria prouincia: ⁊ sic alius prescribere nō potest: nisi ipso sciente: ⁊ possessionem amittēte: vt dictum est. Jn ꝟsum facit q̄ ēt extraneus possꝫ exercere in alia dioc. virtute priuilegij sibi p̄cessi]. vt lite pen. c. i. non enim p hoc tollit honorificētia episcopi ppri: quin ⁊ ipse hoc possit: ex quo nō amittit possessionem. Respōdeo q̄ in priuilegio nouū ius acquirit ⁊ creatur auctoritate pape: q̄ ius etiam vnius pōt tollere: ⁊ alteri dare. ix. q. iij. cuncta per mundū. ⁊. c. p principalem. In prescriptione vero hoc nō p̄cedit: q̄ si dicat se habere titulum forte ex collatione alteri⁹: q̄ nō habebat potestatem cōferendi: cōstat q̄ talis titulus non p̄dest]. de decimis. dudū. Item q̄ propter prescriptionem si potest acquirere possessionem apud alium cōstitutam: nisi ille sciat p aliquem ꝺ predictis modis: sed si nullum titulus alle. verus vel presumptū prescribere nō pōt nisi possessor hoc sciat: ⁊ de possessione expellat. c. di. contra morē. xxiij. di. illud. fateur q̄ alius nō priuilegiatus posset ex sola bona fide. ꝛ hunc priuilegium prescribere: puta q̄ crederet ꝺ suo sibi translatum: auctoritate eius qui prātem haberet: ⁊ interuenirēt illa q̄ sunt in pscriptione necessaria. Oredū

te duo tangū Inno. Primū ḡre ꝓuilegio queraf iuo ꝺferendi crucem: nō ꝓeudicaf: secus eſt in alio caſu: quia non preſcribīt. Secundum q ꝫ bñtem de iure cōi nō preſcribīt ſine titulo: ſecus ſi de iure ſpāli: vide primo creatur iuo ſeparatum ab illo. ſecundo non pōt creari iuo niſi precedente poſſeſſione: et hic creari non pōt niſi deſ pacientia illius q̄ eaz bz: vel cui ꝓeiudicatur: ratione ſecundi dat capitulum primum. de ꝓſcrip. in. vj. ¶ Circa ar. ſubiectionis quero de eius effectu: dic q bz recognoſcere epm in dominū: qō iuo competit contra omneo: in dioceſ. vel ciuitate ſō dicit epo ſuum ordinarium. xi. q. i. de ꝓona. et in talib⁹ nō ꝓdeſt preſcriptio. de preſcrip. ad audientiaz: nec cōſuetudo: cū non valeat niſi ſit preſcripta. de conſue. c. ſi. et breuiter nulli pōt obſtare niſi exēptionis ꝓuilegiū. ſ. c. duo. alſo. eiciendus eēt vt acephalus. xciij. di. nulla rōne. ¶ Circa argumētum reuerentie quero: quis ſit eius effectus: dic q habet ipſam in ꝑſonā recognoſcere: et ꝓpter hoc bz ſibi reuerentiam exhibere. Ex titulo ſcōo dilecta. etiam ſi ſit mulier vt ibi. ¶ Circa argumētum inſtitutionis de qua loquitur: dic de auctoriſabili ſupra cuī. de of. archi. cū ſatis. circa vltimam partē nō ſunt gl. niſi vna ſ. talia. ¶ Quero qñ erit cauſa rationabilis exigēdi ſubſidiū: dic: puta qa epus fecit magnā emptionē: vel fecit magnas expēſas: ꝓ eundo ad papā vel imperatorē vel litigādo: ꝓ iuribus eccleſie: vel q cuncz cāus ſuperueniens: ꝓpter quem ſupportandum bēt neceſſe talia petere: hoc verum niſi in caſum incidat culpa ſua. de eta. et qua. c. i. q: ſi ꝓpter ſuam ꝓdigalitatē: ſibi ipſe tet: de conſuetudine ex pte. ¶ Quero quare appellet ſubſidiū charitatiuū: dic q: cum charitate petit nō violēter extorqueri bz. de cenſi. ex pte. nec a pauperib⁹ et oppreſſis. de cēſi. li. ſ. et inſtruit prelatum: vt congregato clero. exprimendo cām ſue egentie et orando: q ꝓ cuilibet primo in neceſſitate ſit ſubuentū dū. ſecundo ſibi narrādo: q: ſponſus eſt totius eccleſie: et abſurdū eēt q ſpōſa videret laborantem egeſtate ſpōſum: ipſa exiſtēte diuite: ſicut in fili. ff. de re iudi. nō rñ. et orando q nō expectēt cōquestionē dicendo: qō dicitur de donat. c. i.

Iurta. Epiſcopus viſitādo monaſteriū: nō introducat ſecularez: ſed duos vl tres canonicos ſuos: cū aliquibus religioſis. b. d. Primo ꝓmittit motiuz ꝓhibitionis. Scōo ꝓhibz. Ea ibi firmiter. ¶ No. primo q indecēs ē: q ſeculare iterſit viſitatōis offō. ¶ Nō ſo q ꝓcuratiū et querſatio ſeculariū in monaſterio generat diſſolutionis mām: ió nō admittunt laycī: vt dicit glo. Ja. qz opido. i. multi ſunt infeſti clericis. de immu. ec. clericj. li. vj. ¶ No. tertio ſūmariū. ¶ Glo. i. querit quare ſeculares nō introducunt: qz iungi nō debent quoz ſtudia ſunt diuerſa. xvj. q. vij. p laicos: et tales viſitationes fieri non debent cū iudicioz ſtrepitu. ó accu. oliz. ¶ Per hoc dicāt doct. q neq; aduocatus licet admittere: qz inquirit de his que ſecrete denūciant: et ſic ſunt corrigēda ſecrete. ij. q. i. ſi peccauerit. ¶ Quero de quib⁹ ſecularib⁹ loquit: dic q loquitur de clericis ſecularibus: qz de ſecularibus nō erat dubiū vel dic q forte de facto ducebat etiam ſeculares. ¶ Glo. ſi. querit an cum canonicj. neceſſario bz viſitare. glo. q ſic. lxxxvi. di. ſi qdē vero. et h oc intelligit Hoſt. ſi canonici ſūt idonei. alſ. ſecus de ẏ. fig. abbate in ſi. ¶ Glo. ſuper verbo habitu. alle. cōcor. et p illa iura dicebat Jaco. q debent eē in cappa: vel alio habitu honeſto. et ſm Hoſti. in q̄ chorū i trāt. ¶ Q p. poſt glo. q tñ duos poſſit ducere canonicos ó de. nō reſi. de cetero. et c. ad audientiā. So. illa in epo. ſ in archiepo. cui ꝓmittit maior numer⁹: facit ó cēſi. cū ipſe vel alia loquunt de canonicj q continuo cū epiſcopio eōtant: hec de his q vadūt cū viſitāt qui paucis uteb⁹ aberāt et ſic eccleſia nō grauat ſm Hoſti. qui dicit hos adhiberi: qz in ore duorum vel trium ſtē. de teſti. in omni. ¶ Quare nō taxat numez religioſorum: ſic canonicoz. dic ne ſi totum capm ducerent remanerent cathedralis eccliā: ſolacio canonicoz deſtrueret. Tu dic q ē rō ne in eis inducaf diſſolutio ¶ Hodie p extrauagātē Bonifacij. e. ti. dñt ducere treo clericos quoz vnus ſit religioſus et vnum notarium clericū ducere pōt et ꝺz loqui ſi qſi viſitat capm ſue cathedralis eccleſie: hodie capm accedētes. de ſta. mo. dicit viſitātes monaſteria monialiū: cōtentari debere duob⁹ notarijſ et duabus ꝑſonis eccleſie ſue. et q̄tuor alijs viris maturis et honeſtis: dicit Hoſt. q mēte cōſiderata plures poterit. et pauciores ꝓſiderat idoneitate et numero eorūdē.

Electus. Lex dioceſana: et lex iurā dictiōis ſunt diū ſa: vſi reo iudicata. i. ſnia lata i vna non ob. egēti ſuper alia. In ꝓma ꝓtis cōqstio. In ſcōa pape puſilio: ſa ibi cū ergo. et ubi qſi qz prochia q nomē eſt ꝓpriū ſicut qſi qz eccleſie. quandoq; eccleſiarum. de poſtula. prela. bone. el. ij. vel ſunt due ꝓtes ſm doc. ¶ No. ꝓmo abbatez iuriſdictionem habere: et penas poſſe exigere: de quo de ó lic. puc. c. ij. qō ē verum quo ad penam ꝓuenientem ex iuriſdictione ſpirituali: ſecus ſi tēporali. quia tunc ſaltem de honeſtate exigere nō bz penas. de ſta. mo. recolentes ſcōm Hoſti. ¶ No. ſcōo q procedit libellus et petitio. peto tale ius ex conſuetudine mihi debitum. de quo Ja. de verbo. fig. abbate. et. c. ti. ſuper quibuſdam. Sufficit ergo ꝓponere et ꝓbare: q ē ab antiquo hactenus obſuetum. de tranſla. ꝓla. quanto. de ſo. compe. cū contingat: et ē ratio: qz bz exponi ab antiquo. i. tanto. ſ. tempore. q ſufficiat ꝓ conſuetudine inducēda: qz in principijs fauemus actori. Nō tñ di. l. ſi qs in tentione ambigua. Idem in elec. pedagijs et ſimilib⁹: vt dicto. c. abbate. et. c. ſuper quibuſdam. de cenſi. puenit. et ſunt hec contra ꝓncipes: qui caſtra et iuriſdictiones occupant: niſi eis oñdat titulus quē requirunt iura. C. de rei ven. l. ſi. C. de petit. here. l. cogi. vt eccleſiaſtica benefica. c. i. nā ſufficit: q ſic ab antiquo fuit obſeruatum: bz ſecus in eccleſiaſtico iudice. de quo p Hoſt. in ſūma de preſcriptione rerum: imo .§. que exigant. ſub. §. quantum. ¶ No. tertio q exceptio rei iudicate: vt infra finite: poteſt opponi ad ꝓceſſum impediendum: et ad ſolum finem referendi. ¶ Nō quarto differentiam inter citationem: et examinationem cāe: et decimo nō: et ſic ſunt tres partes iudicij: et facit q appellatione cognitionis cāe cognitione: non videaf cōmiſſa citatio: et ſic cōmiſſa cāe cognitione: non videaf commiſſa citatio et q citatio et ſnia excluſa cāe cognitiōe: ſit merus articulus. ¶ No. qnto q prātis ordinarie duplex ē ſpēs: q̄ duz ſunt ſubiecta prāti ex lege iuriſdictiōis: q̄ duz ex lege dioceſana ¶ No. q variata ſpecie agendi vel defendendi non ob. exceptio rei iudicate. ad qō de excep. aduerſario. de cauſa poſ. c. ſi. ¶ Q p. q abbas ſi poſſit p ōlictis leuare penas. ó ſta. mo. recolentes. So. ibi loquit de ciſterciēſibus et temporali pena ꝓueniēte ratione temporalis iuriſdictiōis: et ē exortatio: vt ibi no. hic loquit ó alijs: et qñ temporal⁹ pena aliter ꝓuenit ex ſpūali iuriſdictione: et oſtēdit q eē poſſit de iure. Secundo videf q male leuetur hec ſportula: cōtra id de vita et ho. cle. cum ab omni. So. Ẏzium loquitur in delegato: qui facit illicitam pactōez. hic in ordinario qui liez magis aſtringaf: ad gratis reddēdum officiuz: vt. ſ. c. inter cetera. tñ hoc pōt habere ex cōſuetudine. de ſym. ad apoſtolicā. imo et ſportulas leuare pōt: vt no. in. c. cū ab omni. et ſm hoc cānō ē diuerſus a caſu. c. liz de penis. ¶ Vel dic non loquit de ſportulis: ſz de emēdis pecuniarijs: q̄ leuantur ex ꝓceſſibus: pōt enim iudex qñ ciuiliter: nō in modum accuſationis agitur penam ordinariam tēperare: et in aliam cōmutare. ff. de his qui no. infa. l. quid ergo. §. pena. et monaſteriū ſ bic ꝓcipiebat: vt elemoſynā. p ſ nō ob. ó peni. liz: niſi vbi apꝑet q pena nō ꝺz applicari iudici eccleſiaſtico. q̄ loquit in ꝑſona ꝑuata: vel quando fit ex auaricia: vel bic loquit quando conſuetudine vel ſtatuto ex delicto tenef ó linquere ad certaz penē q̄ritatē. de quo ó delic. puc. c. ij.

vel ex cā pōt imponere pecuniariā: quā videt magis tuere deputādo ad vsus ploo: vel in suam vtilitatē cōuertēdo si eget: q; omnino ordinaria charitas rē. de aucto. & vsupalij: nisi. & in aut. de san. epi. §. deo amabiles. & §. si āt clerici §. si aūt yconomus cal'o dicit q; de suo cōcilio talia si vsurpabant: sm no. ā. c. irrefragabili. §. i. quod procedit quando ō criminalibus ciuiliter agitur: & ēt si inter laicos quomodocunq; ciuiliter. Nam si criminaliter nō possit hoc competere nisi rōne regalium: & tunc oportet habere laicum deputatum ad talia exercēda. ne cle. vel mo. sniam. c. ti. c. vii. lib. vi. Si vero ageret inter clericos: de criminib⁹ maioribus ad degradationem abbas forte posset allegare cōsuetudinem ō quo dic vt no. fuit. ā. c. irrefragabili. vel potest intelligi ō eundio excōicator; vt Host. sup q̄ remittit de simo. ad aureo. ō sen. ex. venerabilib⁹. §. veniēs. & c. fi. li. vi. ¶ Opp. q; non sufficeret: q; ab antiquo spectaret ad monasteriū: qz ēpus nō ē modus inducēde obligatōis. l. obligationū. ff. ō act. & obli. §. placet. Sed vt no. in. c. pruenit. de cēsi. rē. ¶ Dicit ad glo. glo. j. ponit cāsum. vide eam p te. ¶ Oppo. q; sniā lata p ēpō sup lege diocesana nō tenuerit: cū monasteria a tali lege sint exēpta. x. q. i. c. i. & q. iij. inter cetera. Sed. ponit eē lata respectu capellar; monasteriū: & ita fuit. talis āt non sunt exēpti. a lege diocesana: qō dic vt in glo. ij. Jō venio ad eam. ¶ Glo. ij. tangit duo. pmo differentiā inter legē iurisdictionis: & legē diocesanam. Secundo q̄ pertinent ad vnamquāq; legem. ¶ Ad pmum que sint de lege iurisdictionis: & que de lege diocesana: & dicit q; omnia cōsistunt in dando: vel faciēdo: sunt de lege iurisdictionis que in recipiēdo: vel in paciēdo sunt ō lege diocesana: que aūt sint que cōsistant in dando exprimit glo. de lege diocesana: q̄ enumerat glo. inter alia: dicūt docto. & fuit dictum Host. q; cōuocatio ad synodū non videt esse de lege diocesana sz theoricam. ā. traditam: qz cōuocare ad synodum consistit in tenere & possidere. & contumaces seu contēdentes punire: & hoc non ē pati vel recipere sed potius agere vi ergo potius synodum eē de lege iurisdictionis q̄s diocesanā q; satis pbari dic. p. c. qō super bis. j. ri. ij. doctrina ħ non placet Inno. f. vt p diuersitatē dandi & recipiendi lex iurisdictionis diuersificet a lege diocesana. dicens falsitatē doctrine patere in p̄curatione: q̄ consistit in recipiendo. & tñ ē de lege iurisdictiōis: ō dicit q; alia rōne nō dicent ō lege diocesana: vel iurisdictionis: nisi qz a iure sic sunt assumpta & nominata: & potius a iure moderno decretalium q̄s antiquorum canonū: & vident fuisse verba magis magistralia q̄s propria: qz inuariabilis doctrina: de his regulariter dari non pōt. & ōclarauit Inno. casus quos enumerat gl. & additores I. & no. J. de sta. mo. c. i. de quo dic vt ibi no. & huic doctrine Inn. concor. doctrina data p Jo. an. i. c. fi. de postu. prela. & dicit has leges p enumeratiōes casuū ppendi: & ex iuris dispositiōe qui sunt de vna lege: & qui de alia: ad hoc ō statu. mo. c. i. & qō ibi no. Inno. & vltra cāsus glo. dic q; destitutio institutio: & p̄firmatio. & oia que circa iudicium exprimuntur: vt visitare corrigere excommunicare suspendere: & interdicere: ac statuta facere: inquirere tam debita clericorum q̄s de officijs & statu ecclesiarum sunt de lege iurisdictionis & de collatiōe āt sacramētor;: qō mirabile videt: q; sit ō lege iurisdictionis: pbat tñ illud cap'm interdictum. xvi. q. i. q; ad illud arctat monachos: deinde vade ad cap'm. §. sed vltimo anno recitauit ordinarie: sicut stat scriptū: dāt hoc aliud exēplum de lege diocesana: vt missas publicas cātat cathedrā ponere. cā preiudicandi: vel causas audiē di. xvij. q. ij. luminosa subdit moderatū auxiliū petere. de cuius hoc cū apl's: vt ē cāsus in. c. q̄s. sit. xvij. q. ij. in fi. ibi nullis canonicis: iurib⁹: q; exponit gl. bis que sunt de lege diocesana: s Inno. in. c. i. de sta. mo. contrarium sentit: q; negocia ecclesie clericos mittere: & eis p̄cipere. xij. q. i. quia frater cū fi. ¶ Ad 6m p̄incipale. pmo quero: quoad quā legē sint subiecta monasteria. Secō quo ad quā legez sint subiecte capelle. Tertio quo ad quā legem sunt subiecte capelle monasteriorū nō exemptorū. Quarto quo ad quā legem capelle monasteriorū exēptorū. Ad pmū dic glo. q; quo ad legem diocesanam nō sūt subiecta monasteria. xviij. q. iij. q̄s sit. a lege iurisdictionis vero non sunt exempta: nisi sint super hoc speciali p̄uilegio munita. xviij. q. ij. hoc tñ. dicit tamen glo. q; monasteria p̄tant ēpo subiectionem: ex p̄ma cōstitutione. xviij. q. ij. cleuterius. vel ex cōsuetudine. xviij. q. ij. suum. & i. q. ij. quesitum. & rōne visitationis. & p hoc pōt inferri: q; omnia a quibus non sunt exempta monasteria p canones: sunt de lege iurisdictionis: alia sunt de lege diocesana. Aduerte tñ q; ista sunt subiecti: quo ad legē iurisdictōis p statuta tñ episcopi nō obligant ad aliquid quod sit cōtra eorum regulā. de offi. ordi. c. fi. ō. c. ij. ¶ Quero quid ō secularibus. respōdet glo. & dicit q; subsunt ēpo: quo ad vtrāq; legem. x. q. i. de antiquis. ¶ Quid de capellis monasteriorū seu regulariū. dicit glo. q; subsunt ēpo quo ad vtrāq; legē. ā. c. cōquerente: nisi pleno iure subsint monasterijs. I. de p̄uilegijs p cōfessionem. ¶ Quid de capellis exemptorū. dicit glo. q; si sunt exempta: cū capellis non subsunt: etiā q̄ ad legem iurisdictionis. I. de p̄uilegijs ex ore. m fi. Si soluz monasteria: dicit q; rōne illaz subsunt quo ad vtrāq; legē & hoc intelligit qñ ppr'm habēt. de maio. & obe. q; sup: vbi abbates rōne caz tenentur ad synodum venire: sic intelligit. xviij. di. ēpo. qō loquitur de habētibus ppr'z. & ita intelligit qñ ppr's nō est exēptus hoc. de nō respicientib⁹ ppr'm remittunt. de sta. mo. c. i. ¶ Ultimo glo. colligit rōnes: q̄re sua lata in vna rē. & soluit.

§ **Raue.** Videt Rptum quo papa mandat ordinario vt corrigat subditos excessiue: & clericos sine dioc. nō dat ei iurisdictio sup exēptos. a. b. d. In pma questio. In secūa p̄uisio: ibi secūa mādamus. ¶ No. pmo q; sniā lata p iudicē: nullā ordinariam vel delegatā iurisdictionem būtem ē funditus nulla. ¶ No. 2o q; p mandatū iurisdictionis excitatiuum nō ampliatur iurisdictio in exemptos. ¶ No. q; clerici ecclesiarum exemptarum sunt exēpti. ō quo de p̄uilegio exemptionē. li. vi. ¶ No. tertio q; mandatus antiq̄ iurisdictiōis excitatiuū. cōmēsurat p̄ati iurisdictionis antique suscitate & vltra illos terminos nō extēditur. ¶ No. q; p mandatū quo id mandat qō aliter poterat ō iure cōi. non creatur noua ptās: & sic expressio illoz que in sont sui natura: nihil operat. ¶ No. a contrario q; videt ēpm suppliere negligētiam etiam exemptorum in corrigēdo. ¶ No. q; suspensio cōcernit p̄sonam. Interdictū concernit locum. de quo de sen. excō. c. i. §. & hec eadem. lib. vi. ¶ No. vltimo. q; illius ē reuocare malefactum qui illud fecit: facit ēt hec decre. ad aliam questionem q; si papa mādauit alicui puideri in dioc': vt nō possit puideri in ecclia exempta. ō quo de rescripto abbatem. vbi glo. contra: qz beneficia exēpta sunt in duo. & vide de Rptio. si propter. li. vi. ¶ Dic q; quatenus papa dat nouā potestatem: venit etiam locus exemptus. in. d. c. abbate. ¶ Venio ad glo. ¶ Prima glo. querit de rōne quare p tale mandatū non tribuit iurisdictio ordinario: qz ppter mandatū generale non preiudicat priori mandato speciali. s. p̄uilegio exemptiōis: qz de illo in generali mētio non habet. facit ō Rpt. c. i. Item colligit q; ius cōmune nō tollit p̄uilegium: alleg. simile de Rptio. cum ordiné. ¶ Ea. glo. ibi. Ité argumentū glo. é Italie. Postea gl. p̄sequitur generalia. in fi. Assignat rōnem secundā: iz per modū notabilis: qz nō dat nouā iurisdictionē p tale mandatū: sed antiqua suscitatur: vnde tanq̄ ordinarius procedit: non tanquā delegatus. ¶ Gl. ij. oppo. vt q; ordinarius etiam prelato exempto negligente nō suppleat iurisdictionē: qz in tales nō hz iurisdictionez: ad hoc de sup. neg. prela. sicut. Sed. supple maxie id hz locū cum abbas habet ēpo: qz tunc abbate negligēte ēpus supplet. supra. c. quāto. & c. irrefragabili. per ibi notata: quia

posset istos corrigere si nō essent exempti: cū subsint respectu iurisdictionis. ē. c. dilectus. ¶ Quero an p hāc clausulā: si ē ira def illi iurisdictio: dicit glo. sequens q̄ non allegat. ē. de ꝛ̄ptis ab excōmunicato: cum de fcō suo debeat esse certus. ¶ Glo. sequens p̄sequitur generalia: quā vide p te in fi. glo. dic vt ibi. ¶ Glo. super vbo relaxeo. ¶ Opp. q̄ tales sūt esse sint nulli tanq̄ late a nō habēte iurisdictiōez ꝛ̄ rex. sentit ꝓmum. vū dicit relaxeo. q. d. q̄ papa mādat sententiā relaxari: et sic sentit q̄ liget. So. duplex ē intellectus Unus q̄ illi erant exempti. Scōs q̄ erāt subiecti nō exempti. Prio cāu relaxatio ad factū refert similē. Ꝺ tertii. dilecto: qz forte illi abstinuerāt timore talis sñie. Fatetur tñ q̄ pp̄ observationē talis sñie: nullum acquirit ius epō. Ꝺ tertium. spo. olim. vñ expone relaxeo. i. relaxatas ecē ostēdas: vt dicit. nō contēsit. accedendo: et sic ex isto intellectu habeo q̄ loquat in exemptis. Secundus q̄ loquat in non exemptis: et tūc ē mens ſre q̄ ꝛ̄ epūs habeat iurisdictionem: primo tamē loco habeat abbas: quo cāu si abbas ē negligens pōt excōmunicare: et valz excōicatio: et nō ē relaxanda: si nō ē negligens: tūc non ꝺz excōmunicare: si excōicet tenet: sed ē relaxanda. glo. tenet primum intellectum: et bene: qz tex. dicit q̄ nullā hz iurisdictionē: et sic nec mediatā: nec immediatā: nec p̄ncipalem: nec accessoriā: nec hic intellectus ē bonus: qa vel primo loco spectabat correctio ad abbatem: Ꝺ cōuenit dicere. vt epūs nō posset excōicare: et sic relaxare staret male: vel non hz: et tunc sñia non esset relaxanda. ¶ No. tamē glo. in duobus. Primo q̄ vbi verbum relaxeo: p̄prio significatu refert ad actum: supponit validitatē relaxādi: et sic si def nullitas relaxeo stat ip̄proprie: et refert ad relaxationem facti. Vide glo. q̄ metus cā. c. i. lib. vi. Secūdo q̄ dato q̄ ordinarius se non debeat intromittere de subiectis inferioribus regularib⁹ alterius plati: si tñ se intromittat id valet: est relaxandū: vel ideo dicit relaxeo: vt caute posset episcopus suū corrigere errorē: ne cōfundat ſm Host. Poterit dicere tales sñias quas tuli: de voluntate pape relaxo: cui oportet obedire. xix. di. memoriā. ad qd̄. I. de accu. qualiter et quando. d. i. Antonius de Butrio.

Isquibus Habens ptātem absoluendi: ī cidētes in canonē: potest hoc alii subdelegare tpe lecto. videt delegare. h. d. et nō dividitur: qz sub vno cōstructu clauditur. ¶ No. primo q̄ iurisdictio etiam specialiter a lege cōcessa pōt subdelegari: etiam si in p̄uilegiū et sic facit q̄ ea que sunt meri imperii possunt delegari. ¶ Nō so q̄ in certis casibus: potest inferior a papa absoluere ab excōicatione p violētā manuū iniectiōe. ¶ Opp. q̄ non licet delegare. de of. del. c. fi. So. si officio ordinario pōt vt hic si delegato: nō vt in ꝓrio: hoc voluit p̄ma gl. que hoc ꝓrium formal. in. ē. ſz contra. et solut q̄ hic habet iurisdictionem p̄uilegio perpetuo: et tribuit iurisdictionē rōne dignitatis: et sic nō hz certum articulum ibi iure delegato: vñ dic q̄ cum habeat certum ministeriū ex quo hz ex p̄uilegio cōperit. ¶ Dixit hic Host. q̄ hic nō hz certum ministerium ſz hz iurisdictionē: et ideo delegat: secus si haberet ministeriū etiam ex p̄uilegio qđ no. qz gratiam p̄uilegij sibi cōcessit alii cōmittere nō pōt. de p̄uile. sane. de vsurpa. c. ij. sic ex gl. habes vno notare. primo q̄ habens potestatem ex p̄uilegio et ad actum q̄ potest fungere in nudō articulo: in dubio recipit iurisdictionē: et q̄ sicut delegatus ad nudū articulum nō subdelegat: sic nec ordinarius: et hoc ꝛ̄ Host. Sz Joā. an. dicit falsum quia sibi pōt competere ex officio. ¶ Ea. glo. in. ē. Item epi. querit de cāu in quibus pōt absoluere: et enumerat: vide p te. Antonius.

¶ De officio iudicis. Rica.

¶ Dicto de singularib⁹ officio dignitatū: et iudicū et singularitū: nūc generaliter et indeterminate subiungit: de quo dā officio: q̄ ordinarius et delegatus ē cōcitideo rē. ſm Host. de materia. iij. q. iiij. §. tria. v. si vero. in vno rē.

Ex litteris. Ad officiū iudicis etiā delegati spectat pudere de aduocato pti q̄ nō pōt habere et poterit dare ēt domesticū. b. d. Cōis opinio. Fa bi mandamus. ¶ No. primo q̄ abbates in iudicio cāz monasterij nō agūt sine cōuentu: materia. de ꝛ̄ptis edoceri. ¶ No. q̄ abbas pōt agere p rebus ēt in iuribus monasterii: subiecti ꝓprio monasterio. ¶ No. so q̄ ad officium iudicis spectat pudere de aduocato pti agēti. ¶ No. tertio q̄ nō pōt repelli aduocatus. eo q̄ sit domesticus iudicis nec iudex eo q̄ sit domesticus aduocati alterius partis. rō est: quia causa non dicitur ꝓprie iudicio. ij. q. vi. biduum. ¶ Henio ad glo. prima gl. notat q̄ ad officiū iudicis spectat pudere p tribus ꝺ aduocato: et allegat concor. dicit etiā q̄ ꝺz pudere q̄ equa fiat distributio aduocatorū. i. q. vij. §. tria. cōcludit glo. predicta esse vera: q̄n salaria dabātur de publico: bodie vero partes pudeant: put melius possunt. C. de iudicijs. l. p̄perandum. §. illo p̄cul pauperibus et ſi et alijs qui sibi pudere nō possunt cōdūere ꝺz prout. de aduocatis. et pudere. ff. de postu. l. i. §. ait p̄retor. ¶ Cōtra p̄mum dictum glo. et vltimū opp. q̄ non ex officio iudicis dei aduocatus: sed ꝺz sibi quisq̄z pudere. C. de iudicijs. l. p̄perandum. §. illo. So. quo ad p̄mum dictū glo. dic q̄ ꝺ erat olim q̄n salaria dabant de publico: sed modo standū est ꝓno. quo ad vltimū dictū glo. dic q̄ ꝓrium procedit in illis qui possunt sibi ipsis pudere: secus in pauperibus rē. ¶ Glo. ij. colligit q̄ non pōt recusari iudex eo q̄z domesticus sit aduocato alterius partis. ¶ Sadē gl. m. ē. arg. ꝓ. de ap. ex insinuatione: vbi videt suspectus ꝓpter domesticitatē alterius ꝑtis aduocati. So. ibi nō ꝺf q̄ ꝓpter hoc sit suspectus: et possit recusari. ꝺz dicatur q̄ latenter faciebat aduocato alterius partis: recipiēdo exceptiones frivolas. ¶ Opp. q̄ aduocatus nō possit ēē domestic⁹ iudicis teste de domo iudicis. pduct nō pōt. iiij. q. iij. c. fi. Sz aduocatus testis ē: et pluq̄z testis: qz de facto et de iure diuigit et pōt gerere iura clientuli. ó iudicijs pastoralis. C. de postu. quisquis. So. aliud in teste cuius dicto creditur de fcō et de iure: de his que vidit vel audiuit et cuius dictum est alteri p̄iudicabile. Secus in aduocato cuius dicto non creditur nisi quantū ē mꝛ. l. ab ea p̄te. ff. de p̄ba. debz enim ea dicere: sine lege loqui. C. de collationib⁹. l. illā. vl Fo vterq̄ in subsidium admittit. p̄mi. q. ij. q̄q̄. vbi aliud haberi ſi pōt: sic et aduocatus admittit hic in subsidiū: quia aliud si inueniebatur. ¶ Quid econtrario si aduocatus vtro ē iudicis: an recusetur iudex: dicit q̄ sic. de offi. del. infinuante. ratio qz maior est timor suspitionis in iudice: q̄ in aduocato: qz si aduocatus est subditus: nō potest sic dominum vereri: nam vtro subditum erigit et deprimit non sic econtra. Ad hoc. xvj. q. ij. visis post medium. ¶ Sz aduerte et op. q̄ forsitan cōtrario: domestica aduocati repellat iudicez q̄ p tio. de q̄ est cautū. ē. de of. dele. cāz. forte. n. paret rudis et simplex et omino extranea a tali familiaritate. Aduocatus fabulis et malitiosus. C. māda. Lob anastasio. post p̄incipi. forte. n. consueuit sibi acquirere familiaritatē domini. et secreta rimari et facilr ꝓpter suam continuam pulsationem pōt ipsum in suam p̄tem trahere: qz gutta cauat lapidē nō vi sed sepe cadendo. So. ſm Host. dic q̄ iura hanc subtilitatem nō p̄sideraverāt. sed affectionem ad cām: maior ēt est affectio partis ad vincendam cām: q̄ aduocati: vnde iura p̄sumit iudicē nō decipi. de facili cū sit partes: ad hoc de ꝛ̄ptis statutum. li. vi. et nō ē p̄sumptio q̄ aduocatus ita audacter et ardenter pareat cām clientuli: sicut ꝓprią. Item q̄ñq̄z recepto salario modicum curant de cā. Item ex quo cā est familiaris: facile iudex interceder ꝓ familia: nō sic in aduocato: qz cā non est propria. Item si hoc dilataret posset recusari. Si aliquis inimicus mē⁹: vl amicus alterius

partis:cohabitaret iudici:dicit tñ q̃ si ponat q̃ aduocatus nimio ardẽter assumeret cãz:et in camera et extra:ro[s] viribus laborare:et q̃ dñus p hoc moueret:tũc dñs iuste recusat ſm Hosti.nó:q̃ dñs:sed q̃ nimio fauẽt:vt lite nó pte.accedẽte.ij.vñ ex modo:et circũſtãtijs in libello recusationis appositi iudex discretus admittet:de of.del. ſuſpitionis. ¶ Op.q̃ vnũ monasteriuz nó agat p alio:ex quo non bz mandatũ:ar.[.de pcu.c.i. Hic q̃ monasterium sancti Petri immediate pinebat ad monasteriũ fosse noue et sic vnũ monasteriũ stat in iudicio p altero monasterio sibi subiecto:de ſcrip.ex trãſmiſſa:de ſucceſ.ab inteſta.c.ſi. .x.q.i.regenda:sic ẽt posset litigare ſup obiectione tertij mõasterij:vel vnũ aliud vẽdicare:de tranſac.ꝓtere.ij.qõ me.cũ.c.dilecti:cuz ſi. ¶ Quero an aduocatus cõpellat ad aduocationez:et an ſine ſalario. Concludit q̃ in certis ꝓſonis:vt miſerabilibus et pauperibus:et vbi pp aduerſarij potentiã nó pót bñe aduocatum:ſed ſibi dari aduocatuz bz:et ſi pars eſt ſoluẽdo nó compellit:niſi cuz pecunia p modo cãe et facultas aduocati.l.i.§.in bonorarijs.ff. ō rarijs:et extraor. cogni. Si pauper tunc tenet ſuũre:et ſine pecunia aduocat:ex ꝓcepto dilige ꝓximũ ſicut teipm:matthei.xxij.et q̃ omnẽ gratiã habuit a deo:et q̃ gratis accepit gratis date bz:de magiſtris.c.i.et ſi dicat q̃ fecit expẽſas in addiſcẽdo:dicatur ei quis ſibi dedit expẽſas. Item habuit ſcientiã dono dei:nõ ſol expẽſis:vt dicto.c.i. de magiſtris. Clerici aũt beneficiati q̃ habẽt expenſas caueant:ne aliq̃d tollant de ꝓben.cuz ſm: de poſtu.c.i.et ſi.imo vltra iudex talibus ꝓſonis miſerabilibus nó petẽtibus bz aduocatum offerre: vt.l.nec dequam.§. aduocatos.ff.de offi.proconſulum. Anto.

Judicis officium.

Si iudicis offm ſuccedit loco actõis ordinarie i eo: ſicut in actõe ordinaria:litis ꝓteſtatio eſt neceſſaria:ſecus ſi incidẽter in iudicio itez eſt:hoc dicit.Sũt duo dicta.ij.ibi:aſo ſi nó ꝓncipalr. ¶ Nota ꝓmo q̃ nomẽ iudicis eſt gñale:tã ad ordinariũ q̃ ad delegatum:vt hic:et ſupra in Rica. ¶ No. ſcõo q̃ iudicis offm q̃ñq̃ in iudicium deducit ꝓncipalr:et tũc litis conte.eſt neceſſaria:q̃ñq̃ incidenter:et tunc nó eſt neceſſaria. ¶ Nota tertio q̃ aliud eſt officiũ iudicis:aliud actio. ¶ Item q̃ q̃ñq̃ officium iudicis:ſumit loco actionis ordinarie. ¶ No.quarto q̃ iudicis offm interponit:q̃ñq̃ ante ingreſſum cãe: q̃ñq̃ poſt ingreſſum cãe. ¶ No.quinto q̃ offm iudicis: q̃ñ que ſuccedit loco actionis:q̃ñq̃ nó:et loco actionis ſurgit q̃ñ aliq̃d petit dari vel fieri a pte ꝓncipalr: alias vero incidenter:q̃ñ tantum aliq̃d petit a iudice. ¶ Pro euidẽtia ergo quero an iudicis officiũ ſit actio. Dar.gl.iur. antiquo tenuit q̃ ſic:p.l.actõis vbo.ff.ō act].et obligat]. Jo. et Alex. fuerũt in ẽrio opi.q̃ nó ſit actio:vt.ff.de mino.l. q̃ ſi minor.§.ſi.et nó:q̃ offm iudicis nõ ꝓſupponit obligat]. ergo nó eſt actio:vt.l.iz.§.ea obligatio.ff.de pcu.dic: q̃ ſuãdo actionẽ ſtricte:offm iudicis nó eſt actio:ſz ſuãdo late ſic:vt no.iſti.de act].in pn.in.gl.iiij.et ſi q̃reret q̃d reſtituat ꝺ ſcire:dic ſm aliquos:q̃ vbi nó ꝓponit loco actõis: cũ vẽnit ad defuiẽdũ actõi ꝓpoſite:iudex velit vl nolit:tenet ſe defuire:vt.l.iiij.C.depoſiti:de quo in allegata glo. ¶ Item ꝓmittẽdũ q̃ iudic.offm q̃ñq̃ ipendit:eriã inuitis partibus:et ſic nullo petente: quãdoq̃ ad inſtantiaz partis:et hoc caſu quandoq̃ contra certam ꝓſonaz:q̃ñq̃ contra incertaz:et q̃ñq̃ contra nullã: de quo plene in ſpe. in ꝓma pte.e.ti.§.i. ¶ Glo.ꝓma ponit caſus in quibus officium cõpetit. No.ipſam in eo q̃ dicit:q̃ ea que cõtingũt circa rem petitam vel petendã:ante litis conte.nó venũt iudic.offo:ſed opz q̃ actiõe agat:et ideo in practica ſi peto equam:et ante petitionem fetus ſit natus:ſi libello de equa non poſſum habere fetum:niſi ſpecialiter illum petã ſed ſi poſt ſit natus poſſuz petere et equã:et officio iudicis venit fetus.l.partũ ff.de vſuris. ¶ Ad glo.ij.op.dicit q̃ officiũ iudic.p actione ꝓponit:ſi p actione: ergo ſubeſt actio:ſed officium nó cõpetit vbi eſt actio.l.in cauſe.ff.de minoribus:male ergo dicit p actiõe. Glo.timore ẽrij:dat intellectũ textui:vt intelligas glo.pro alio pót ꝓponi officiũ .i.p actiõe exiſtẽte:et tũc pcedit ẽrius:et ſic nó intelligitur. Scõo modo pro actõe deficiente.i.loco actõis deficient]. :et ſic intelligitur:intentus ergo tex. eſt q̃ vbi iudicis offm impetratur ꝓncipalr loco actõis.i.deficientis:q̃ illud officium:vt ordinarium regrit lit]. cont]. ſic logtur hic et non obſtat contrarium. Unde dicit glo.q̃ loco actõis habetur hic officium quantum ad iudicij ſolemnitatem:q̃ ſicut in alijs actionibus bz ſeruari ordo iuris:et lis cõteſtari: ſic hic:et ponit glo.exemplum:in minore vel eccleſia petente: ſe reſtitui:et hoc quando directe.q.d.glo.ſecus intelligas q̃ñ incidenter:vt videbis in.c.ij.de reſti.in integ.et.c.ii. ſuſcitata:et tunc cõteſtatio non eſt neceſſaria:vt in cle.i. de in integ.reſti. Sed dubitat glo.an litis conteſt.habeat iſtũ effectũ:in officio iudicis vt id perpetuet ſicut bz in actõe .C.de annali.excep.l.ij.dicit q̃ non:q̃ officium iudicis reſcindens non perpetuat.ff.de mino.l.papi.§. vlt. ¶ Expedita eſt glo.vſq̃ ad.v.ſed contra.hic gl.aſſignat ſm ẽrium:ideo glo.op.q̃ lite.non cõteſ. procedatur ſup. reſti. in integrum: que iudicio officio poſtulatur: vide tex.ff. de mino.l.in cauſe.§.cã cognita:vbi dicit:q̃ pte abſente p cõtumaciã datur reſtitutio:et ſic ſufficit ſola cõtumacia etiaz ſine litis cõteſt.glo.dicit q̃ de hoc vidit ſapientes diſceptare:et hec diſceptatio decidit p hãc decre. Concludẽ q̃ reſtitutio vt ſup ipſa petitur:diffinitiue non pót fieri lite non conte.vt hic eſt caſus. Modus aũt erit pcedendi:vt ſi añ litis conteſt.contumax ſit:contra quez reſtitutio petitur p cedatur ad miſſionem in poſſeſſiõem:ſm formam.c.q̃ñ.§. in alijs:vt lite non conteſt.et ad.§.de cã cognita gl.dicit ibi q̃ parte ꝓtumaciter abſente,pcedi pót:intellige et lis cõteſt.vt hic. ¶ Sed ꝑ ſolutionẽ iſtam op.gol.q̃ remedium de quo in glo.i.miſſio in poſſeſſionem:non pót hñe locum q̃ p hoc nó prouideret petenti reſtitutionem cõtra ſniaz allegat ſpe.in ti.de in integ.reſti.§.ii.in fine:legiſte tenent hanc opi. Goffre.cuz pmiſſionem:i poſſ.non ſit ad plenũ quilibet ipſi petenti reſtitutionem:q̃ p miſſiõem i poſſ.nó prouideret petenti reſciſſionem contractus: q̃ ex miſſiõe non pót conſequi reſciſſionem contractus vel ſnie: qõ eſt ꝓncipale ꝓpoſitum ipſius petentis:cum cã reſtõnis debeat.i.quadriẽnium terminari:vt in cle.vna:de in integ.reſti. q̃ nó ꝓpetuat p litis conteſt.vt.ff.de mino.l. Pap.§.vltio et ia contra quem fit miſſio:perpetuo auditur:vt no.in.l.ꝓperandum.§.fin anté reus.C. de iudi.l.i.et.ij.C.vbi in rem actio.et no.l.vt lite non conteſt.q̃ñ.§.vlt.et ideo ſpe.in pallegato.§.dicit referendo opi. Do.et alios:q̃ antequam ꝓcedatur ad diffinitiuam bz compelli captio pignoribus et mulcta indicta ad cõparendum.l.vna.ff.ſi qs ius dicenti: non obtẽ.et.l.ſi qs magiſtratus.ff.de magiſtra. conuenien.et ſi cõparebit fiet litis ꝓteſt.et poſt ſnia feret.l. Pap. in fi.ff.de mino.et ſic bz intelligi hec decre. Si aũt non venit.j.treo menſe:vel j.terminũ a iudice ſtatutum: vel ſi venit:et lite nolit cõteſtari:tũc pcedẽdum eſt ad diffinitiuã etiã lite non cõteſt.vt in aut]. ſi oẽs.C.vt mino: filius: ſe abſtineat:q̃ pbat tex. in dicta.l.in cauſe.§.cã cognita.ff.de de mino.cum loquat indiſtincte nó facẽdo differentiã:an lis ſit cõteſtata:vel nó:vnde dicit ibi ſpe.q̃ ſpeciale eſt in cã reſtitutõis:vt poſſit pceda lite non ꝓteſt.plus dicit q̃ pót dici q̃ lis non ſit ſnia: ſed decretum:ar.l.ſancimus.§.cum autem.C.ad trebell. Jo.an.ibi in addi.videtur concludere:q̃ aut reſtitutio in integ.petitur ꝑ ptem ꝓſentem:et requirit litis cont. Aut contra abſentem:et contumacem:et tunc non requiritur lit]. cont]. dic vt ibi plene no.et p doc. iuris ciuilis in aut]. ſi omneo.C. ſi vt minor ſe ab heredi.abſti. Jo.dic q̃ cũ deficit miſſio in poſſeſſiõem

ſubeſt aliud remediu3.ſ. excõmunicatio:vt lit]. non conte]. tue:vel ſimile:de quo ibi:ꝛ de eo q̃ mittit in poſ.c.i. ¶ Cõtra eadé.ſo.glo.oppo. Dbꝫ.ꝙ dãda ſit reſtitutio ſimplr õ contumacem:lit]. non cont]. ꝛ mouet ꝑ ſimile: ſicut cum agitur de mrimonio carnali ꝛ ſpũali. In qbus cauſis 13 cũ ꝑſente lite ſit ꝓteſtanda:tñ contra abſentem ꝓcedit ad diffinitiuã:ét lit]. nõ cõt]. vt lite nõ ꝓter.c.qm̃.§.porro. Sed nõ ꝓcedit hoc argumẽtũ:qz arguit de caſibus ſpũalibus: q̃ nõ debẽt extẽdi ꝑ regulã que ꝛ ino li.vi. ¶ Ricardus aũt de ſalicето rñdet ad opi.glo.diſtinguẽdo: an petatur reſtitutio ꝑ officiũ reſcindens:qđ eſt ꝓparatorium reſtitutionis:ꝛ non eſt neceſſaria conteſtatio litis:vt ff. de mino. l. in cauſe. Alii ꝑ officium reſciſſoriũ:ꝑ quod ſit ipſa reſtitutio:ꝛ tũc eſt neceſſaria lit]. cont]. vt hic in ꝓ̃ma ꝓte capituli:vt aũt intelligas hanc rñſionem debes ſcire:ꝙ officium reſcindens venit ꝑ modum agentis ad reſcidendum id ꝑ qđ ꝙ ledit:de in integ.reſti.c.cuz ex lr̃is.§.quo circa ſed reſciſſoriũ.i.actio reſciſſoria ꝑ modum patientis:qz ſuper ea ſit reſciſſio:nõ enim efficaciter cõpetit:niſi fcã reſciſſionem:vt l. in cauſe.§. interdum.ff. de mino. exemplũ: Rea tua fuit vſucapta:ꝑ vſucapionem ꝓdidiſti oñm:ꝛ ꝑ conſequens rei ven. vbi cõpetens fuit extincta:petis reſtitui:primo implorabis officium iudicis qđ vt reſcindens:vt tollatur vſucapio: ꝑ quam lederis:q̃ ſublata reſtituta intelligitur tibi actio tua ꝓ̃ma:ꝛ ideo intẽtas rei ven. ſicut ꝓ̃us aſſi vſucapionem:vbi neceſſaria eſt litis conteſtatio. Aduerte tñ ꝙ officium reſcindens poſſet vocari reſciſſoriũ:nomia enim verbalia habent ſenſum actiue vocis ꝛ paſſiue. ff. de teſ. l. filiuſſa. vbi teſtamenti factio concernit factiõem actiuam:ꝑ quam qs teſtat:vt facit teſtamentum. Itẽ paſſiue: ꝑ quam de aliquo põt fieri teſtamentũ.i.ꝙ poſſet inſtitui: poſſet ergo dici reſciſſoriũ actiue:qz reſcindens. Item paſſiue:qz ſup ea facta eſſet reſciſſio. ¶ Expedita eſt gl. vſq; ad finẽ:adhuc hic oppo. glo. contra ſoluti. quam dedit in ꝓcedenti oppo. de aut]. ſi omnes. C. vt ab hereditate ſe abſtineant. l. i. ꝛ de aut]. vt ſponſalitia largitas. §. ad hoc col. ij. ꝙ lite nõ cõteſ. detur reſtitutio:nam in iuribus allegat. ꝓbatur ꝙ cũ minor petit ſe reſtitui:ꝫ additionem hereditatis ꝑ ſe factam reſtituit lite nõ conteſ. Glo. hic multum infudauit in reſpõſiõe:ad ꝫriũ. ¶ So. eſt iſta:ꝙ qñq; officium iudicis vel reſtitutio dirigit ꝓcipalr ꝫ partem:vt qz aliqd dari:vel fieri petit a parte:ꝛ tunc bene req̃ritur litis conteſ. vt eſt dictum. Si agit de magno ꝓiudicio:ita ꝙ cõtractet ordiarie:caſus eſt hic in ꝓ̃mo rñſo. ¶ Quãdoq; iudicio offiñ ꝓcipalr intentatur:ꝛ aliquid petitur dari a parte:vel a iudice nõ tñ cã eſt grauis:tum fauore cauſe tuz qz expedit ſummarie:ꝛ de plano:ꝛ tunc lis non conteſtat qz nec in actione conteſtaret:vt. l. nec quicquam. §. de plano:ꝛ. §. aduocatos. ff. de officio pcõſul. ¶ Qñq; offiñ iudicio dirigit contra partem:ita ꝙ aliqd petitur a parte dari:vel fieri:ſed incidenter in iudicio:ꝛ adhuc lis non cõteſtat:vt eſt caſus hic in ſecũdo rñſo. ¶ Qñq; iudicio offiñ non intentat contra ꝑtem:ſed ſolum ꝫ iudicem:vt qñ qs petit a iudice reſtitui aduerſus additionem hereditatis:ꝛ tunc cũ petat ſe ſolum ꝫ ſuum factuz reſtitui:non req̃ritur litis conteſ. vt in ꝫrio ꝓbat gl. qz dato ꝙ paratus eſſet ꝓſens: lis ſecum nõ conteſtaret:cum a parte non petatur: ſed qđ eſt ipſe petit ſe reſtitui aduerſus ſuã additionẽ:ꝛ vocabunt creditores:ſi venirent bona ſibi aſſignabunt:ꝛ ꝑ tanto nõ erit neceſſaria conteſtatio. ¶ Ad. §. cã intellige: ꝙ nil ibi petebat a pte:vel intellige ꝙ ibi lis fuit cõteſ. ꝙ autez vbi aliqd petit a pte:requirat litis conteſ. ps ex caſu. ff. e. l. papinianus. §. vltimo:vbi dr ꝙ litis conteſ. non ꝓpetuat officium:ergo ſupponit litem ꝓteſtari:ſed aduerte que põt et rõ huius dicti:quare nõ poſſit cum agit ꝫ partem procedi lite non conteſ. Sedo ſic doc. legite: aſſignant enim rõnẽ ꝛ fuit originaliter datri. q̃ vbi nil petitur: a parte non eſt prouiſum alio remedio milliõis: ꝛ ideo recurrendum eſt: vt poſſit ferri diffinitiue:lit]. non conte. pp qđ facit regula. ꝙ vbicunq; agenti non eſt prouiſum:remedio milliõis ꝓcedit ad diffinitiuam:ſed vbi aliquid petitur a parte:prouiſum eſt remedio milliõis:ergo rẽ. allegat auctoritatem ꝑdictam:ꝛ aut]. ꝙ ſed. ꝛ glo. in. l. fi. C. ad trebell. ꝛ iſta the opinio deſtruit ꝑ rez. vt lit. non conteſ. c. tue: vbi nunq̃ vidi reſponſum:ꝛ ideo dic:ꝙ rõ eſt:qz lit]. conteſtatio req̃ritur in iudicio quando iudicium eſt cõtradictorium:vt ꝑz in. c. i. de lit]. conteſ. Sed ſi nil a parte petit:iudicium non põt eſſe ꝓcipalr contradictorium igitur ibi non põt dari lit]. conteſ. qz non eſt cum quo conteſtetur: quãdo iudiciũ agitatur cum iudice ſolo. Ad hoc vt lit]. non conteſ. qm̃. §. ſũt ꝛ alii. ¶ Expedita eſt glo. vſq; ad. ỽ. Item eſt argumentum: contra dicit rez. ꝙ loco actionis rẽ. ꝛ ſic actio ſm canones in iudicio eſt proponenda: vide textum in cõtrariũ: de iudicio electi: vbi dicitur ꝙ ſm canones actio non eſt neceſſario proponenda. So. ſm glo. exponẽ pro actiõe. i. loco iuris cõmunis: ꝛ qz nullo iure cõmuni nouatur: datur hoc remedium: dic ponitur loco actiõis: nõ quo ad formã iudicij: ſed quo ad habitũ ꝛ ſine actiõis. ¶ Glo. in ỽi. ꝛ hoc oñm querit an poſſint ordinarii ꝛ delegati implorare oñm iudicis: glo. ꝙ ſic ꝓcipalr: ꝛ incidenter ordinario delegato vero incidenter ꝛ ꝓcipalr: ſi ei cõmittatur ꝛ in integ. reſti. c. pe. vbi de hoc. ¶ Glo. in ỽ. ꝛ idez querit an reſtitutio vel maiori: ꝛ ſi dat maiori an ita reſtitutio ꝓcurrat cũ actiõe: glo. dicit ꝙ dat: ꝛ nõ cõcurrit: dat exemplũ maior eſt abſens rei publice cãre ſua eſt ꝓſcripta: ꝛ ſic ſuũ ius agẽdi extinctum poterit ne ipſe implorare reſtitutionez ſic. C. ex qbus cãis. l. i. ꝛ ij. ¶ Quero an hoc officium ſit ꝓſonale: vel reale: dicit gl. ꝙ ſi dat minori vel datur eccleſie: ꝛ ẽt maiori datur fauore ꝓſone non rei: vñ põt computari inter ꝓſonales actiones. ¶ Glo. vlt. examinat intellectum: vt ipſam recitẽ. oppo. ꝙ rez. ꝫdicat in ꝓncipio: dicit ꝙ ſuper officio iudicis lis non conteſ. In fi. dicit oppoſitũ. So. ꝑa capitũ loquitur: qñ reſtitutio in integrum ꝓcipalr intentat: ꝛ aliquid a parte petitur: finis quando incidenter dat extẽ ꝓuiſum: qz aduerſus obmiſſam exceptionem: vel allegatõrz ecclеſia petit reſtitui: qđ poteſt etiam facta cõcluſiõe in cã de quo in. c. audito. j. de in integ. reſti. idez ſi obmiſit exceptionem legitimã: quam opponere poterat infra tempus ſtatutũ: ꝛ nõ oppoſuit ſiue aſſi lit]. ꝓteſ. ſiue poſt de excep. paſtoralis. Idem ſi obmiſit ſup exceptõe ꝑbanda ꝑ teſtem admitti. ¶ Deinde gl. colligit: ar. ꝙ ſup exceptõibus que ꝓponunt ante lit]. conteſ. nõ eſt neceſſaria ꝓteſtatio: de quo dic: vt de offi. del. prudentiã. §. ſexta: vbi de hoc: ꝛ j. de ap. iter poſita. §. ſi. ¶ Deinde q̃rit glo. an ꝛ remedii reſtitutõis cõperat maiori: ante lit]. ꝓteſ. ꝛ poſt: dicit ꝙ ſic. Oppo. de app. ſignificante ibi ſoluit: ꝑ ꝑdicta reportes cõcluſionez totius materiei ibi officium iudicis implorat ꝓcipalr a parte: ꝛ contra ꝓſonaz certam: vt aliqđ det vel faciat paro: lis eſt conteſtanda. ¶ Secũda ibi incidenter in iudicio actione: ꝓcipali ſup alio pendente: tũc nõ eſt neceſſaria litis ꝓteſtatio. ¶ Tertia ꝙ vbi offiñ iudicis ꝓcipalr implorat nil autem a parte petitur: nõ eſt neceſſaria litis conteſ. vt in aut]. ſi omnes: hec eſt concluſio totius materie capti. ¶ Hoc hic inſiſtit enumerando caſus in qbus offiñ iudicis implorat. Dubio ꝙ alimẽtis ꝓſtãdis liberis a parẽtibus ꝛ ecõuerſo. ff. de libe. agnoſ. l. ſi qs a liberis. §. iulianus. j. de eo q̃ dotis in mrimoniũ cum haberet: vel pro reuocãdis ingratis in fruitutem: de ſeruis nõ ordinandis. c. iij. de bona. c. fi. vel vt ſeruet virtus voluntatis: de teſta. tue: vel vt tutores ſuſpecti removeat. C. de adminiſ. tu. l. fi. vel ꝓlatus ſuſpectus de vilapidatõe: de accu. c. fi. vel plura exẽpla hic ponit Inno. que enumerare magis laboroſum eſt q̃ ſubtile. ¶ Dubio intellectu tñ litter videamus exemplũ ꝓme prie capti text. ponit exemplum in reſtitutiõe in integ. doc. ponit exemplũ canonicuz ꝑ. c. cum ꝓdẽ. de pactis Dubio a vobis dñe iudex vt faciatis

mibi seruare cõpositiõem: vt puideatis mibi in tali pbẽda in qua deceptus fui: & circumuentus: de rerũ permu. cum vniuersoꝝ vel implozo officium iudicis sup tali beneficio: sup quo me suppolui gratie aduersarij: de renunt. veniẽo vel sup quo coactus: vel vexatione cõpolui: de pben. dilecti: sup hoc facienda est litꝭ. contes. ponunt exemplũ in denunciatiõe canonica: que ꝺs officio iudicis expediatur: ꝺs tñ cum denunciatione lis contestari: & ipse si nõ probat punitur: de calumnia: de cal. c. ij. ¶ Ad secundam partẽ qñ ante ingressum: puta pero aduocatum: ante iudicij ingressum: vel locum tñ de ap. ex parte. i. vel pero mihi relaxari iuramentum: de soluendo vsuras: de iureiuran. debitores: & c. i. dicit Jo. an. q hoc casu qñ pp id prouocaret: principalr ad iudicium hoc exemplum potius congrueret. i. responso. ¶ Ad tertiam qñ impetratur post ingressum cãe dic exemplum: vt qꝝ ex officio pero vt iudex damnet ad fructus: post litꝭ. contes. preceptos. l. edileo. §. item sciendus. ff. de edi. edic. & vocat: hic iudicis officiũ mercenarium: & qñ q̃ deseruit actiõi: vt qñ natura actionis veniunt fructus: qñ q̃ deseruit cause: vt quãdo iplozo officiũ iudicis: vt litꝭ. pen. retractet inouata: vt ps de ap. significãte: vel vt puniat testem: vt ps. C. de iudi. l. nullum: cum si. & videtur tunc incidenter peti: qz petitur lite pendente: non pncipalr: sed pp accidens: vel non pp se: sed propter aliud: vt quando pero aduocatum: qz nõ pper se: sed propter aliud. s. cãm. ¶ Tu conclude materiam isto modo: si queritur: an sup offõ iudicis sit dandus libellus: vel lis cõtestanda. dic qõdam est officium iudicis nobile vel seruile: & q obtinet actionis locum sup ilo non liquidato: vt est restituto: q contra certam pſonam dirigit: & in qua aliqd petitur dari: vel fieri a parte: & in tali exigit litis cõtes. vt hic: qz assumit locum & vicẽ eius: quoddã est officium iudicis nobile: nõ subrogatũ loco actionis: qz non dirigitur ꝰ partem: sed cõtra iudicẽ: vt quando nũ petit a parte: nec arguitur factũ partis: sed ppriam pertentis: vt cum petit electio cõfirmari: de elec. nobis: & c. fi. li. vj. & i tali nõ exigit litꝭ. cõtes. vt hic ps: & no. Bar. ff. de iurisd. om. iudi. l. habere cauere: vt ps vt litꝭ. nõ cõtes. qñ: p totum: & l. a divo pio. §. i. ff. de re iudi. ¶ Quoddam est officium iudicis mercenarium: deseruiens litis: vel ortum habens ex lite: vel competens ex litꝭ. pendentia: & in isto nõ est necessaria litis cõtestatio vt hic: nec exigit libellus. l. edileo. §. item sciẽdus. ff. de edi. edic. sic practicat totus titulus: vt litꝭ. pendẽtio: & totus titulus attentatoꝝ: appellatiõe pendẽte. ¶ Quoddam est mercenarium: qz seruile actioni: & tunc si oritur ex pringentibus ante litꝭ. cepta: opus est libello ante petitionẽ: sed nõ litꝭ. cõtes. de libello ps in. l. j. C. de iudiciis q nõ sit necessaria: litꝭ. cõtes. ps hic. Si aũt oritur ex cõtingẽtibus post litꝭ cõtes. nec litis cõtes. nec libello opus est: vt dicitur in §. item sciendum: ad hoc. l. terminato. C. de fructibus: & litis expensis. Anto.

¶ Rica de maiozitate & obedientia.

¶ Quia ministrorum & iudicum de qbus dictum est sunt alij maiores alijs: nec enim vniuersitas aliter cõsistere pót. lxxxj. di. ad hec: nam sicut varietas membrorum per diuersa officia: & robur corporale seruat: & pulchritudiné reformat ita varietas pſonaꝝ: p diuersa officia distributa: fortitudinem & venustatẽ sancte matris eccle repsentat. c. di. c. i. Ideo post tractatũ ministroꝝ: ponit hec Rica. in qua tractat de maiozitate & minozitate ipsoꝝ: & de obedientia. maiozibus a minozibus ipendẽda: de materia. xxi. xxij. & xciij. & xcvj. di. & viij. q. iij. & repetit in sexto. Anto.

¶ Um ceterum. In bonozibus reuerẽti alibus ipendendis: maiozitas ponderat: ceteris paribus ex tempozis diuturnitate. b. d. ¶ Primo decisus exordiũ. ¶ Secõ dispositio ibi fitis. ¶ No. q minozitas põderat ex tpis pozitate: q facit pſbyteros: & doctozibus sñi doctozatis: & p militibus sñi militibus. ¶ No. q ille non gaudet pulegio dignitatis: ex tpis diuturnitate: q nõ est canonice positus. ¶ No. q ꝟbum actio gñale: & refert ad omnem actum agentis cãe. ¶ Opponitur q nõ sit pferendus ordinatus pno: ſs potius ordinatus a maiozi. ff. c. p tuas. ſo. ſz glo. ſi ordinatus est a maiore: ille maior est & p solutione est. c. bij q: de pbẽ. li. vj. hic considerat q hic of ceteris paribus: vt. ſ. inter pſbyteros pmo ordinatus: pſbyter pferatur: sic inter diaconos: primus ordinatus pferꝰ: & sic de alijs: pro hoc de etate. & qua. queria. ¶ Oppo. glo. ij. innit q actione sunt prelati: contra qz non fiunt in iudicio: sed in capitulo p viam electiõis: vt. ã. de electi. qz pp gl. exponit actõe. i. tractatu. ¶ Nota glo. de significatu verbi actioꝝ sumitur qñ q̃ p tractatu: vel sumitur actio. pro cõsensu. ¶ Sed oppo. q sufficiat fieri a maiozi parte. lv. di. c. i. So. dicit glo. q sufficit maior pars. ¶ Nota glo. iuncto tex. q id dicit cõcorditer & in vnitate fieri: quod fit a maiozi parte: facit ad statutũ q dicit talia sit approbat. q erit in vnitate vel pcorditer approbatus: vel si collegium in vnitate remiserit penam: bẽtur p remissa: qz intelligitur si maior pars quãdo dicit de cõi cõcordia: & similia verba glo. bona: de elec. vbi piculum: & de elec. indemnitatibus. §. deniq. ¶ Glo. vltima colligit q q̃ poz tẽpore: potioz in iure: allegat iura. ¶ Eadem glo. op. lxxiij. di. epoz: dicit q hec est regula que est ꝟa regulr: ꝰria sunt casualia. Jo. an. remittit ad regulam: q prior de reg. iuris li. vj. ¶ Opponit extra gl. q potius debeat attendi cõsuetudo: in bonozibus deferendis: de cõsti. cum oẽs: de consuetu. cum olim. Sol. tex. pcedit hic de iure cõi: fateoꝝ ergo ꝰrius si subest pſuetudo nõ nabilis: & ilia ꝺs attendi: aut illa non subest: & tunc ceteris paribus: pferꝰ prius ordinatus alꝰ autem prefertur: vel ordinatus a maiozi: vel q est in maiori dignitate: vel ordine iura sunt supius allegata. ¶ Quero secõdo in quo erit pozbonozandus: in loco sedendi: in perceptione preben. in subscribendo: sigillãdo & similibus actibus cõgruẽtibus sigillis de vniuersitate seu collegio: & ꝺ verũ in equalibus ordinibus: merito & dignitate episcopus iter episcopos & pſbyter iter presbyteros: alias maior est pferẽdus. viij. q. j. lj. & c. statutum. ſ. de etate. & quali. quero cum simili. dicit hoc Inn. q bonozabit in alio: qz maiori dignitate vel tpe bẽbit notatum vel electũ a capitulo pnunciare dicit tñ tucius esse: q ad hoc habeat mandatũ: dic vt de elec. Sicut cũ li. vj. habebit etiã cõuocare capitulum. ff. de fide. instru. l. fi. ff. de albo scriben. l. j. Item si vocaret capitulũ: & ipsi de capitulo non venirent: valet q faciant pſentes: de elec. cum nobis olim: & qõ ibi no. dic vt ibi: & si nollet cõgregare: compellitur p ordinarium vel delegatum: a quo vel cuius cã requiritur: vt congregetur. de offi. dele. pterea hec vera: nisi hec ptãs alteri essꝰ data: de consuetudine: de so. compe. cum contingat: de excessibus prela. accedentibus: causas tamen nõ exercebit: nisi esset a capitulo cõstitutus qõ dic vt. ã. de offi. ordi. irrefragabili. §. excessus. ¶ Quero an pſuetudo posset induci: q minoꝝ preferatur maiori: & iuniori antiquiori dicit q nõ: nisi accidat ratiõe dignitatis vel officij: immo talis consuetudo esset irrationabilis. lxxxix. di. c. ad hec: & sic ipreſcriptibilis tanch̃ ecclesijs onerosa de consuetudine. c. pmo: & c. vltimo: & vide quod dicam de appel. dilectus. Secus si procedat ratiõe dignitatis: vt in aliqbus ecclesijs. ¶ Quid si vacabit dignitas

poterit ne prius ordinatus licite eã petere: videtur q̃ non propter ambitionem: que in eo notatur. i. q. vj. sicut: quod tz Inno. sed vide si posset q̃ nõ est ambitio: ex quo iuris auctozitate: facit ad hoc. ã. de elec. cum in iure: vel tenendo dictum Inno. dic q̃ tz debeat preferri ipse tamen petetur ad euitandam ambitionẽ quod maxime pcedit cum est dignitas: cui putaretur de elec. ad hec. c. cum in iure: ꝛ. viij. q. i. in scripturis. Anto.

¶ Quis. Hec decre. inducit in argumentum: p dicta Bar. si iuro disponat q̃ minor vel mulier non possit alienare sine certa solẽnitate: q̃ si minor vel mulier alienet: sine dicta solẽnitate iramento: interueniẽte nõ qualitet ꝓcuo p iuramentum: cum p hoc veniat cõtra preceptum superioris: ꝛ sic cadet mortale: q̃ de regulis iuris non est obligatozũ: de regulis iuris li. vj. de quo p eum: in. l. si quis pro eo. ff. de fideiuss. ꝛ facit ad no. in cã contingat. j. de iureiuran. de quo dic: vt ibi. ¶ Qui venit contra decretũ ep̃i: ab ecclesia abicitur. i. excõicatur. d. d. Primo dicrum. Secundo circa duplex probatio: ibi secũda in libro regum. Tertio: ꝛ hoc quo ad mentem: sed non quo ad verba: vnde in antiqua non erat verbũ legitur: de sacerdote autẽ q̃ ei obediat: vt de cetero. xviij. di. ꝛ. j. q. ij. sint leg. p venerabilẽ. ¶ Nota primo: q̃ peccatum inobedientie est mortale. ¶ Nota secundo: q̃ pro mortali peccato quis excõmunicatur. ¶ Nota tertio q̃ excõmunicatus ab ecclesia est separatus. ¶ Nota quarto: q̃ etiã est peccatũ non obedire prãtibus secularibus. ¶ Nota quinto: q̃ ab ecclesia abiectus: dẽtur pro mortuo: vñ sicut mortem temporalis pmit corpus: sic mors eternal' perimit aiam. ¶ Nota q̃ ep̃us pót facere statutum: ꝛ veniens contra statuta: velut inobediẽs: peccat mortalr. ¶ Oppo. in eo q̃ dicit decretũ ep̃i: facere enim decreta pertinet ad papã q̃ solus tz vniuersalẽ prãtem orbis: de pcess. pben. propositi: de ꝓbi. c. i. Soluit Inno. exponẽdo decretum idest cõstitutionem sine mandatũ. ¶ Post glo. oppo. q̃ non sit opus vt anathematizet: vt videtur requirere tex. in verbo mozial: ꝛ in vbo anathematizet: sed potius q̃ sit ipso iure excõicatus. i. q. i. si q̃s oẽs. xxv. q. ij. si q̃s dogmata. xxv. di. p totum. So. verbum sic exponit: sibi. i. fiat: ꝛ tunc cõsonat cum hoc tamen dicit q̃s non est ipso iure excõmunicatus: nisi hoc in iure exprimat. ¶ Querunt doct. q̃s exemerit clericum a iurisdictione ꝓncipis secularis cum ꝓpe illi esset subiectus: dicit Lau. q̃ papa de cõsensu ꝓncipis. xj. q. i. cũ autez: de hoc in autẽ. de san. epi. §. si q̃s contra. ꝛ in autẽ. vt clerici: apud proprios episcopos. §. si q̃s vero. Tancre. dicit eos iure diuino exemptos. xcvj. di. si imperator: p id non licet tangere xp̃os meos: ꝛ dicit Hosti. cum clerici sint res spũales: q̃z corpus ꝛ aiam in sortem xp̃i trãstulerunt. xij. q. i. cui portio: non debẽt iudicio vel constitutionibus laicorum subiacere. x. di. imperium: ꝛ. c. suspectus. Per q̃d videtur Inno. q̃ papa etiã sine imperatoris consensu per suas constitutiones potuit clericos eximere sm Hostien. ¶ Glo. vltima oppo. ꝛ videtur q̃ non sit pena mortis in ecclesia: nam ecclesia talem penam non inducit: ne cle. vel mona. sniam: q̃z p hoc efficeretur irregularis: de homici. c. ij. li. vj. Solu. hoc non facit p se: sed p aliũ vel declarat q̃d facere debent iudex secularis: vel dic q̃ hic loquitur de morte eterna: q̃z peribit pp delictũ cõtumacie: nisi penituerit. ¶ Oppo. cum eadez glo. in vñ. ꝛ dic q̃ non puniatur in obediens ꝓncipi. xij. q. iij. si vñs: q̃z mandatum pót esse iniustum. ꝛ. q. iij. Julianus: de tempo. ordi. ad aures. So. tex. hic intelligitur: quando preceptum est iustum: ꝛ de hoc cõstat: vel est iniustum: ꝛ de eo est dubium: ꝛ sic in dubio parere tz etiam quando preceptum est iniustum: vt. xviij. q. ij. q̃d culpatur in fi. Si autem est certum: ꝛ manifestum q̃ sit iniustum: tunc ibi contrario: vt in glo. ¶ Querit glo. i. an episcopus possit facere statutuz: dicit glo. q̃ sic: q̃z ep̃us pót condere canones episcopales in ecclesia ꝛ gliber populus: ꝛ quelibet ecclesia. i. di. ius ciuile. viij. di. que cõtra. hoc verum dicit glo. dũmodo de negocio arduo non disponat: q̃ no. J dez. iij. di. porro in verbo legato. ꝛ. viij. di. in summa: vide gl. de ver. signi. c. ꝑla. ꝛ intelligit: dic maiora negocia quãdo vult statuere: circa maiora supiozi reseruata vel quando vult statuere contra iura ꝓncipio: vt J. c. q̃ sup bis. An autez ad ꝓiudicium singulare pticularium ecclesiarum statuere possit: vide doc. J. de locato vsa: quos cõiunge cum glo. J. c. cum dilectus: de consuetu. de materia dixi de cõsue. cõsuetudinis: allegat etiaz: de ver. sig. c. ij. li. vj. p Inno. de cõsti. cum accessissent: ꝛ. c. omnes: p Jo. an. ¶ Oppo. q̃ rex. male ponat hic de ꝓncipe: paz naz rex. vnum dicit: ꝛ aliud probat: permittit enim de decreto ep̃i ꝛ probat de mandato ꝓncipis: de cuius potestate vel maiozitate: hic nõ agitur. Solu. glo. iij. dicit hic loqtur de ꝓncipe. i. papa: de consecra. di. i. inter cetera: sicut econuerso. x. di. de capitulis. Franc. de za. intelligit de ꝓncipe quolibet tam ecclesiastico: quã seculari: ꝛ tunc probatio est ad ꝓpositum: ꝛ sm istam expositionem rex. bene ponit ꝓncipe. ¶ Querit eadem glo. an secularis debeat obedire pape: glo. dicit q̃ sic in spũalibus. Secundo an sit obediendum ꝓncipi seculari a clericis: glo. q̃ sic: si ab eo recipiunt temporalia. J. c. solite. Anto. de Butrio.

¶ Legebatur. In pmissione obedientie nõ est necessaria scriptura. b. d. Primo ponitur thema: ꝛ factum. Secundo redargutio: ibi in qua.

¶ Nota primo q̃ scriptura nõ est de substantia pmissionis. ¶ Nota secõ: q̃ tz stipulatio nõ ꝓficiat litteris sponsio tñ ideat spontanea pmissio sic: que tz instar pollicitatiõis. ¶ Nota tertio: q̃ iniuria videtur fieri alicui si necessitet ad faciendam scripturam: de eo q̃ suo verbo credi debet. ¶ Nota quarto: q̃ si simplici vbo nõ credatur vbi credi tz iniuria inferri vr. ¶ No. quinto: q̃ solo facto quis ap probat aliqd: ꝛ solo facto cõsentit: ꝛ obedientiam ꝓstat. ¶ Glo. prima in ꝓncipio allegat cõcor. in. v. ar. contra. oppo. q̃ verbo nõ sufficiat: sed regrat scriptura: vel iuramentum exigat: de iureiuran. nullus cum fi. So. cui cõmittitur cura tz iurare: ꝛ iramẽto vel scripto se obligare. Alij clerici quos animaz cura non cõmittitur non obligant iuramento vel scriptura: vt in ꝓrio: sed sufficit q̃ solam simplicem: ꝛ manualẽ pmittat obediẽtiã. ¶ Glo. limitat doc. veram: vt iurare non teneant: nisi sint rebelles. J. c. cũ in ecclesijs: in prima gl. que loquitur de suspectis: vel sint excõicati: de sen. excõ. cum desideres: q̃ iurat debent: tz inter dũ cis remittatur. e. n. super eo. vel nisi hoc habeat consuetudo q̃ iurent: de verbo. signi. cum clerici sm gof. dicit tamẽ Hosti. q̃ consuetudo nõ posset facere: q̃ curati haberent curã sine iramẽto: de elec. significasti primo responso: ꝛ de ꝓsuetu. cũ inter. Sequẽs gl. ꝓsequit gñalia: vide eã p totum. ¶ Extra glo. quero quomodo conuenitur magistratus de iniuria: quam fecit pendente magistratu. dic q̃ aut magistratus est tpalis: ꝛ regulr nõ conuenitur pendente magistratu: sed finito officio ita q̃ tenet iniuriarum finito officio. ff. de iniurijs. l. nec magistratibus: puta q̃ tz merũ ꝛ mixtũ imperiũ tunc pendẽte magistratu potest conueniri: vt possit cautio: q̃ depposito officio respõdeat. ff. ad. l. iul. de adulteriis: si adulterium: in fi. ad q̃. Ite de iudi. l. pare litterarũ: quod est verum de iudicibus tẽporalibus: perpetui vero statim pñt conueniri: vt tenet hic Hosti. alo delicta possent remanere i punita: cõtra id. ff. ad. l. acquĩ. l. liber homo: melius in. l. ita vulneratus. e. ti. de sen. excom. vt fame. Item dum tam passi perpetuo sinũ tuo amitteret cũ crimina extinguãtur: mortẽ. C. si reus: vl accusator mortuus fuerit. l. i. lex tñ dicere videtur: q̃ hoc casu primo licentia ꝓncipis est petenda. s. vt possit conueniri. ff. de fideicommissariis libertatibus. l. cum vero. §. fi. ꝛ. l. fi. tenet primum per rõnes predictas:

r p.c.cõquerente:de reñt.spo.cum suis concor.r p.c.si de ricus.xi.q.i.vbi epõ conuenitur a solo clerico. ¶ Adidē .ō.de offi.ordi.ad reprimendā:r de offi.ocle.cum ꝓingat facit quod dicunt legiste:qz lz agi non possit ꝯ tutorem pē dente tutela:qz eius officium est tpale. Agi tamen potest ꝯ curatorē furiosi:qz eius offm est ꝑpetuū .ff.de tutel:r rō nibus distrahendis nisi. Anto.de Butrio.

o mnes. Ab omnibus obediendum est epīs:hoc dicit: r nō dividit p pter eī⁹ bonitatē. ¶ No.q p̄ncipes secula res sunt subiecti episcopis proprijo:ad quod .Ic.solite:r sic maior est dignitas ecclīastica ꝯ secularis. ¶ Nota q dictio ceteri cetera:ceterum nō ꝓungit pari tate fruatur. ¶ Nota tertio:q petri precepta obligant: r apostoloꝝ r pape. ¶ Nota p opi.magistroꝝ recitādis: r defendēdis sicut hic clemēs defendit mādatū petri: sul ꝑceptoris:facit.xxiij.q.i.cū beatissimus. ¶ O pp.q hoc decre.debuerit esse prima:in titu.rōne compilatoris.s.de mentia.So.si intelligas superscriptionē q clemens papa q in ea ponit fuerit discipulus petri:procedit ꝯrium:r tūc dic q nō nimis refert p hoc qō no.ō.in probemio:vel si in telligis de alio clemēte:vt de clemente tertio: r tūc cessat ꝯrium.De secundo autem clemente intelligi non pōt: qa fuit non canonice institutus:vt pz in cronicis. ¶ Glo.p̄ma colligit notabile q p̄cepa subest epō:allegat cōcor. ¶ Querit eadē gl.qd si rex habeat plures episcopos sub suo territorio:qs epūs tractabit cās suas spirituales: glo. dicit q ille sub cuius territorio bz larem.C. vbi senatores vel clarissimi.l.ij.decimas prediales debit illi epō in cuius territorio bz predia:de parrochijs significatur: p̄sonales debit:vbi audit diuinum officium proportionabiliter: di uidendo:si audit in pluribus.ff.ad municipales.l. assump tio:r de testa.relatum. Idez dicit Inno.hic de testa.c.i. r de decimis noualium in fi.de sepul.cum quis.§.i.lib.vi.

Anto.de Butrio.

i Ilud. Non obediens canonibus incurrit notā infamie: hoc dicit: r est pro huius.ō.de transla. ꝑla.lz.r.c.quā to:r de clerico excōicato illud. Epūs hyldē sheimrelicta ecclesia hyldensi transiit ad ecclīam herbipo lensē.sine licentia sedis apostolice:modo papa ipm reprehendit. Primo ponit exordium in genere. Secundo ma gis in specie:ibi cum spūalia. Tertio decidit questio p̄ncipio:ibi nō debuerat:ibi melior ꝛba fuerūt. Samuel ꝑphe te p̄mo regum.xv.offerre.i. ꝯ facere sacrificium: ibi tpali comodo:puta ꝑpio:vt.s.haberet pinguino bñficium: vel etiam eccl̄ie ad quam transiit:vt non perirent reditus. ¶ Nota q spūalia:sūt tpalibus digniora: r sic tpalibus ꝓferēda:vt.xij.q.i.p̄cipimus.C.de sacrosan.ec.p̄cipim⁹. ¶ No. q obedientia que est valde cōmēdabilis bz multum meriti quod est verū:qñ non specrat ad proprium cō modum:ad hoc.viij.q.i.sciendus. ¶ Nota q pro tempo rali cōmodo non dz obedientia tolli: r sic pretextu pietatis:non est facienda impietas: quod dic vt in glo. vltima. ¶ Nota q obedientia melior est ꝯ victima:qz obedien tiam qo victimat se ipsum: sed p victimationem victimat aliud:vt caro animalium:vel qd simile.viij.q.i. sciendum. ¶ Nota q inobediens canonibus est infamis: cōcor.ō. de elec.duabus.cl.ij.vbi de hoc in principio. ¶ O ppo.q spiritualia nō sine bigniora: cum diu nō possint esse sine tē poralibus:glo.dicit quo ad qd:sed dic simplr lz non pos sint esse sine temporalibus:vt in glo.ad idem.x.q.i.epūm: r de offi.ordi.inter cetera:sequēs est litteralis. ¶ O ppo. q non sufficiat auscultare:qz parum est audire verba dei si ne effectu:sequēs litteralis. ¶ Quero qd continebant il le cōstitutōes dic continebant q nullus transiret ad alias ecclīas sine licentia Pontific. de transla.prela.p totum. ¶ Glo.i.colligit q occasione pietatis:nō est faciēda im-

pietas.i.q.i.non est putanda.

s Olite. Imperium idest ptās temporalis:non preest sacerdocio:deest ptāri ecclesiastice:immo illi subest: r illi obedire tenet:hoc dicit:dicebat abbas:q episcopi non debebāt subesse pncipibus. Sed preesse dividitur in octo partes. In pma ponit admirationem imperatoris constantinopolitani:r auctoritatē qua mouebatur. In se cūda ibi rex:exponit illam. In tertia ibi potuisses:ad declarādā prerogatiuam sacerdocij Inducit auctoritatem Ieremie. In quarta ibi ꝓterea: auctoritatem Genes. In quinta ibi hoc aūt. Concludit contra imperatorem. In sexta ibi:hoc aūt:se excusans q non increpauerit: dicit q increpare poterat: ꝓbans id auctoritatibus. In septima ibi vērū aūt imperatorē papa relinquit suo iudicio. O crauo ibi cū nisi odit papa se non ob propriam:sed pp ecclesie r cōmunem vtilitatem motum. In tex.ibi.r infra decidit litteras tuas recepimus:r ibi scripsisse per.l.ij.c.ria:i hac auctoritate ponderabis imperator:verbum subditi:r verbum vidictam inferens:q reges etiam habeant potestatē in clericos. In tex.ibi tanq̄ precellenti:p quod videbatur imperator:q regnū regie:precelleret spiritualibus In tex. ibi tanq̄ quasi imineat:q lz ex hūilitate meritoriū sit epō q reputet imperatorē precellere eī in veritate nō ꝑcellit sm Inn.r simile tanq̄:de bigamis.c.penl. In tex.ibi bonos:r malos equalr.i.tam clericos q̄ laicos:lz in eos laicos:vel ēt in clericos:vt cū canones ꝓmittant.s.dum sunt incorrigibiles de iudi.cū nō ab hoie. In tex.ibi prosapiam qō quondā erat:laudabile.s.in veteri testamento:lz hodie est ignominiosuz:de filijs p̄sbyteroꝝ p totū. In tex.ibi ana thot locus erat q̄ interpretatur multiplr.s. q obedientia. Item gratificatio. Item respōdēo signo. r vt obedientia ad denotandū q sacerdotibus omnes debēt esse obediē tes. Nam r sacerdotes omnes debēt excellere virtutibus alis sunt vilissimi.i.q.i. vilissimus:r hec respectu vt gratifi catio:sed correspōdens signo.vt auctoritate dñi: vnde lu ce.ij.vt:hoc vobis signum inuenietis infantes ꝛc. Vel vt signum ad denotādū:q ad sacerdotes in dubijs tanquaz ad signum est recurrendum q filij sunt leg. p venerabiles. In tex.ibi ꝓstituit te. Ieremie.i.xxxvj.vi.§. Ecce. In tex. ibi:vt euellas.s.peccata ab obediētibus. In tex.ibi: r dissi pes.s.inobediētes p depositōes vel alias penā. In tex.ibi edifices.s.reducēdo ad fidē: vel baptizādo r baptizatos ꝑseuādo in fide. In tex.ibi plātes.s.infideles puerēdo:ad fidē p p̄dicatōes. In tex.ibi fecit.s.lunā r solē. Genesis.i. qz sol clarificat r illustrat lunā:nō econuerso:facit qō no.q ñ.sint leg.p venerabilē. In tex.ibi honorabile:qz post papā tz p mum locū.xxij.di.reuocātes. ¶ Nota ex superscriptione q imperator dicit illustris: sed tamē p ꝓprie Imperator r papa:nō sunt in dignitate:sed sup omnes dignitates cō stituti:de quo in spe.in ri.ō iurisdi.om.iudi.post p̄nciptū. ¶ Nota q ꝯ̄ius translatū sit imperiū:vt de elec.venera bilē th adhuc cōstantinopolitanus: imperator vocat sic audi impropriē:vt ibi no. Ex quo nota q papa scribēs alī cui sub dignitate:non tamen propter hoc eum approbat: vt in cle.si summus:de sentē. excommu.ista sunt notabilia Franc.de zu. ¶ No.ex tex.q imperator est sublimis. ¶ No.q aliud est cā: aliud occasio:cā infert causatū:oc casio nō:vnde dicitur proueriorū.xvij. occasionē querit q vult discedē ab amico:r cā iuris occasio facti sine iuris sm Host.de ꝓscriptis statutum.§.insuper li.vj.pro hoc: vi de etiā tex.vj.q.i.c.ij. ¶ No.quare fuit instituta iurisdi ctio: quia ad vindictam malorum:facit.iij.di.facte sunt. ¶ Nota.ex auctoritate dei q ex humilitate:r consilio p fectionis quia oz se reputare subditum lz nō sit. ¶ No. secundo q illa reuerentia debet vicem gerenti: que debet mitteti. ¶ Nota tertio:q etiam de iure diuino laudabi

sunt boni t iudiciū mali:t sic sunt due cause boiuꝫ directiue ad bonum pene:t pmium concor.ff.de iusti. t iure.l. j.t.ſ.in probemio. ¶ Ex.v.verus. ¶ Nota pmo qꝫ verborū intellectus declaraf:ex qualitate pſone loquentis:t ex qualitate pſone cui qs loquif:t ex vi verborū platorū. ¶ Nota secundo quedam sunt verba preceptiua: t hec omino obligāt quedam sunt verba exortatiua:siue cōsultiua:t hec nō cōstringūt. ¶ Nota ſm materie qualitatē ꝫba placita sunt intelligēda: ad hoc de ꝫbo.fig.itelligētia. ¶ No.qꝫ ar.p locū ab absurdo valet in iure:ibi sequeret ex hoc facit de iureiuran.quēadmodum:t de re.pmut.j.in fustem. Item ar.a falsitate cōsequentis ad falsitatem antecedētis. Item ar.a cōsequēti destructo quod est idē facit j.de iureiurā.t si christus:t.xl.di.ep̄hesios:t de pactis quā dio.li.vj.ꝫ autem consequentia hic:qꝫ seruus est humana creatura. Unde dicit in xpo iesu: neqꝫ liber: neqꝫ seruus. xxix.q.i.ſ.i.in fine.j.de cōiugio suorū.c.i. t in auctoritate dicit omnē humane creature:t sic cōprehendit omnes. ¶ No.qꝫ non est necesse ꝑbare falsitatē cōsequētis:cum de se pꝫ. Ira enim hic papa nō ꝑbat falsitatem huius.s.an clerici subsint seruis:qꝫ de se pꝫ qꝫ non. ¶ Nota qꝫ seruus est humana creatura. ¶ No.qꝫ omnis habens imperiuꝫ hꝫ subiectionem late loquendo. ¶ Nota qꝫ in ꝑcepto superioris:si apponit verbum pp deum. Videtur potius id esse cōsilium pfectionis:qꝫ preceptum:t sic no.qꝫ significatum dictionis:quandoqꝫ ponderaf:ex his que addiciunt sibi:ita papa ponderat verbum pp deum. ¶ Nota qꝫ spiritualia sūt digniora rpalibus:qꝫ alia ꝑferēda est corpori. ¶ No.de dictione tanqꝫ que impoꝓprietatem denotat. ¶ Nota ex ꝫbi.potuisse:qꝫ verba restringunt ad pſonā loquentis. ¶ Nota illud quod deus fecit duo luminaria t qd significat dies:t qd nox allegorice. ¶ Ex.v.qd aūt. ¶ Nota qꝫ in mandato de vindicando malos:non includuntur non subiecti. ¶ Nota qd significat celum allegorice:qꝫ significat vniuersalē ecclīaꝫ. ¶ No.qd significat luminare: qꝫ significat dignitatē:sicut.n.lumen illuminat subiectētes:ita superior subditos. ¶ No.qd significat nox: qꝫ tenebrosum tpus qd dies:qꝫ claram animā:t sicut nox fugat diē:ita corpus animā t econtra. ¶ Nota qd significat luna:qꝫ imperatorē:sol papā. ¶ Nota qꝫ epūs pari ter debet sedere cum imperatore: non sub imperatore. ¶ No.qꝫ sedē basse significat subiectionē alte ſtionatē. ¶ No.qꝫ honorabilior est locus sedere a dextra:q̄ a sinistra:qō no.p pīetudie ambulādi:qꝫ ille vt maior q̄ a dextra ambulat. ¶ No.qꝫ ad exēplum aliorꝫ qs agere dꝫ: t aliena vita rē. ¶ Ex ꝫbi.nos aūt. ¶ No.qꝫ vbi lex nō distinguit:nec nos distinguē debemus. Ad qō oppo.glo.de .l.quesitū. Solu.iusta rōne:t cā distingui pōt: ales non.ff. de testi.t nō solvit. Solu.vt nota.xxj.q.i. qꝫ si dormierit. ¶ No.scōo qꝫ ꝫba placita respectu dignitatis dispositio refert ad quēcūqꝫ successorem in dignitate. ¶ No.qꝫ ꝫbum gñaliter:t indefinite positum:generaliter dꝫ intelligi: t q quodcunqꝫ vel omne dicit nihil excipit:t sic indefinita eq pollet vniuersali.de quo in.c. vt circa: de elec. libro.vj. ¶ Querit glo.sup ꝫbo recipiunt:qꝫ alie litterales: an ab episcopo habente rēpotalia ab imperatore:appellabit ad imperatorem:vt qꝫ fic.j.de fo.compe.verum: t tūc cōgnoscet quasi ciuilis inde:ar.j.de appel. si duobus hoc verum nisi cōtraria sit cōsuetudo:ad hoc.xviij.di.si episcopus:gl. determinat qꝫ appellandum est ad archiepiscopum:nisi ali ad habeat consuetudo vel priuilegium de appell. romana ſ.ꝫ:quasi illa bona videantur exempta a iurisdictione imperatoris.x.q.i.nouerint:de iure repa.c.i.lib.vj. t dic: vt de iudi.ceterum:t ibi plene p Inno.vbi oino vide. ¶ Quero de intellectu textus:qd p hoc velit papa:qꝫ in auctoritate dicit tanqꝫ precellenti. Respōdetur:qꝫ p illud verbū denotatur qꝫ rex est precellens:examen dictio tanqꝫ denotat similitudinem:t nullum simile est idem:t hoc qꝫ nō est expressiū veritatis. Simile.ff.de peculio.l.iij.ſ.si filius: t inducit in agro.qꝫ nulla dictio dꝫ vacare in iuris.o. frustra membranas occupat.xix.di.si romanorum in ꝫrū facit.ff.de fideiussoribus.l.non recte. Solujt. regulare est qꝫ verba debent aliqd operari si possunt:de.v.signi.abbate:sed quandoqꝫ in his que ex voluntate dependent: verba ponuntur superflua:t nihil operantur:pp expressionēꝫ eorum que insunt:vt dicta.l.non recte. ¶ No.gl.q̄ est super ꝫbo venerabili qꝫ ex se de venerabili ꝑsumit:ita ex idumentis ꝑsumit. ¶ Post gl.quero in quo differt cā ab occasione:dic cā infert suum causatum necessario:occasio nō vnde prouerbiorum rē. Hosti.dicit qꝫ cā cōstitit in iure:t est rōnabilis:occasio in facto:t est irrationabilis de ℞pto statutum.ſ.insup.v.quodqꝫ li.vj. Anto.

P Er tuus. Ordinato p papā debetur reuerentia: tñ subest episcopo:hoc dicit. Cōmunis diuisio:secunda ibi ad qō. ¶ No. qꝫ oraculum sumit pro ℞pto. ¶ Nota secundo qꝫ ordinato a maiori:maior debetur reuerētia:facit ad questionē. An miles factus a rege:debeat ꝓcedere milites factos ab inferiori milite.C. vt dignitatū ordo seruetur.l.ij.ſ.inter administratores.li.xij.t aut.j. vt iudices sine quoquo suffrag.ſ.eos aūt collat.j.j.ō preben.bij qꝫ li.vj.t.c.si apostolice:de qua querebat qdaꝫ miles dominus petrucius de blanchis: q̄ vocatur lo cauallero dela bracha: eo qꝫ hꝫ ita magnuꝫ culum:qꝫ in tota frācia non potuit inuenire bracā que sibi sufficeret:nū oportet bracham nouam habere:eo qꝫ dicebatur qꝫ militandum p regem ex toto nouum induere debebat: t hic dicit Abbas qꝫ duo milites fratres:quorum vnus a maiore alter a minore qꝫ ordinatus a maiori ē nobilior. Jo. ¶ Nota qꝫ rōne ordinationis a superiore qō nō eximitur a reuerentia inferioris sui prelati. ¶ Nota quarto:qꝫ honor ē a maiori honorari. ¶ Oppo.qꝫ ordinatus p papam: fit superactus ab obedientia episcopi:t cuiuslibꝫ alterius inferioris:de tempo.ordi.in distributē.dio. Solu.in hoc solo absoluit ab inferioribus:qꝫ nō pōt sine pape licētia ordinari. ¶ Quero an subdiaconus debeat honorari iter alios maioris ordinis:dicit gl.qꝫ nō:sed pꝫ.ff.de albo.scribē.l.i. xxj.di.ysidorus. ¶ Secūdo:in ꝫbi.t merito quero de rōe quare ꝑferuntur:dic qꝫ illis est deferendum:qꝫ ceteris cōcurrentibus:ꝓuilegij rō est habenda.ff.qꝫ cum eo.l.iij. allegat:ad hoc.ff.de albo.scriben.l.ſ. ¶ Tertio in ꝫbi.t est inducit in argumētū ad qōnem: qꝫ exēpti debeāt sedere in synodo:in meliori loco:de quo de priuilegijs:vt aplice.li.vj. ¶ Glo.iij.in ꝫbi.t si qrit an si eligant:ad plationē censeant eligi ad ordines:dicit qꝫ sic:priuilegio nō obstāte:qꝫ recipiendo honorē t ordines recepisse videnf:de preben. significatū.C.de testi.l.multū:de renun.ad supplicatōēꝫ. ¶ Gl. in ꝫbi.sed numqd:querit an episcopus talem subdiaconum ꝓsit deponere:gl.qꝫ sic:p textum:qꝫ si non soluit ab obedientia ergo est subiectus:sed nō credit: qꝫ causam iniuncta m dꝫ remittere ad papam.iij. q.vj. quāuis : t dicit: qꝫ non conuincitur taliter nisi septem testibus.ij.q.iiij.presul. recitat quosdam dicere cōtrarium:vt Jo.i.q.i.in.c.filium. ¶ Primaꝫ opini.tenent hoc.t Inno.in.c.cū i distribuē dio.ē.de rem.ordi.dicit et aliquos dicere:qꝫ nedum potest eos deponere:sed qꝫ nō potest suspendere perpetuo:dicit Hosti.sufficere qꝫ episcopus licentiaꝫ impetret a papa deponendi:nō obstat quod subsit obedientie: qꝫ t episcopus subeit quo ad hoc archiepiscopo ō offi.ordi. pastoralis in ꝓncipio:t tñ ab eo non deponitur:de transla.c.ij. Jdeꝫ de subdit.j. minoꝝ platoꝝ subiectorum epō:qō dic vt in.c.pastoralis.ſ.i.ē.de offi.ordi.dic ſm hoc.qꝫ opi.glo.ſ.pma est vera in depositione ab ordine:sed in depositione a beneficio ꝓcedat opini.ſcia.l.ſcōo:qꝫ hoc qō no.in.c.i. de cōſir. vti. ¶ Quero extra an hoc priuilegiū ō quo hoc pdat subdiaconus p ꝑbyteratū vel diaconatum ab alio q̄ a papa

fuscepti de eius licētia vt q̄ nō:q̄ augumētū ordinis:nō
dz opari detrimētū:r sic nō dz aliqd auferre:sed potius
afferre sicut in dignitate.C.de dignitatibus.l.iij.lib.xij.
¶ Secundo q̄ ꝓuilegia sunt perpetua.xxv.q.iij.c.i.r.ij.
de regu.iuris decet. Itē semp est subdita conue:ergo semp
durat cū ꝓuilegio:r sic ꝓuilegiū. ¶ Hostien.tz ꝫrium r est
nō:q̄ facto ꝫrio de ꝓuilegio renunciat:de constit. cuz ac
cessisset:ad hoc de appl.vt debitus:r de cens.cum vene-
rabilis. Item ex quo ꝓuilegium r ius cōe mixta sunt pdi-
dit erit extinguit ꝓuilegium:de offi.dele. sup questionum.§.
si vero duo:r q̄ res de facili ad suam naturam reuertitur
.xxxv.di.ab.exordio.ff.de pactis si vnus.§.pact⁹. ¶ Ac
ro secundo exista.an beneficiatum:a papa possit inferior ꝓ
uare beneficio:dic q̄ sic:p no.in.c. nisi de preben.papa nō
intēdit mutare naturā beneficij:vt in cle. vna:r qō ibi no.
de suppien.neglig.ꝓlato. ¶ Paulus de leaza.distinguit
an papa contulit p devolutionem: supplēdo negligentiā
inferioris collatoris:r tunc non mutatur natura beneficij:
vt dicta clement. vna.§. aliqat. Aut contulit gratiose p
videndo:r tunc talis vt factus:obedientiarius pape:qui
solus papa pōt revocare:r non alius:vt beneficium pnci-
pis sit ꝑpetuum:p regulam decet.li.vj. Tu dic simplr:r in
distincte q̄ beneficiū collatuz a papa: pōt inferior ab illo
cum removere. Pauli dictum procedit de bñficio manuali
r ad nutū revocabili:vt si papa p̄mouisset abbatem ad be
neficium manuale:poterit abbas revocari cē. ¶ Glo.vl-
tima quērit:an dato q̄ nō sit absolutus:ab obediētia ꝓla
ti:unq̄d possit ad superiorem ordinem ascendere sine licētia
pape:dicit q̄ non.§. de tempo.ordi.cū in distribuendis:r
hoc pp reverentiam superioris q̄ manum imposuit: de con.
di.ij.c.vltimo. Anto.de Butrio cē.

Ater quattuoz.

Dixi de obedientia vel subiectōe agit:nil dz attēdi in ꝓiudiciū rei
vt possessoris nō citati:hoc dicit. Būt due pe
titōes:r due partes. Secūda ibi sup obediētia. ¶ Nota
q̄ ecclesia restituta recuperat iura ex rebellione pdita:fi
limitem antique ꝓtātis:r sic restitutio vivificat iura extin-
cta nouā nō tribuit:vel ampliat:p hoc declarat:id q̄ dici
tur:q̄ restitutio est in integruz:p̄mi status positio:ad hoc
.ff.de mino.l.q̄ si minor.§.restitutio. ¶ Nota q̄ ad quē
cū q̄ actum ꝓiudiciale q̄ etiam extra iudicialiter geritur q̄
est citandus:si tñ nō citat:valet actus:dz possit qñq̄ retra
ctari:de elec.q̄ sicut. ¶ Nota tertio q̄ contumax pōt di
ci malitiose se ꝑ absentare etiā nō citatus. ¶ Nota.quar-
to:q̄ aliud est quem esse inobediētem:aliud quem rebellē
quod no.propter statuta que puniunt rebelles vt sola in-
obedientia nō dicantur rebelles. ¶ Nota quinto:q̄ vbi
rebellione ecclesie:eximuntur ecclesie a subiectiōe sola re-
stitutiōe:ecclia non recuperat ecclesias sibi ꝑdas subiectas
facit q̄ si a civitate pp rebellionē castra eximantur si post
ea civitas restituatur ad grām regis:p hoc non recuperat
iura exempta. ¶ Sexto nota:q̄ rōne rebellionis ecclesia
pōt priuari ecclesijs sibi subiectis: sic r civitas castris sibi
subiectis. ¶ Septimo no.q̄ quando agit de subiectiōe
ecclie:dē cā status ecclesie sic quando agit de subiugādo
populo dicitur agi cā status populi:quod no.propter sta-
tuta. ¶ Octauo no.q̄ superior non negat iustitiam:licet
repellat petitionem ineptam:concor. de iudi. examinata.
¶ No. nono contra quem debeat dari libellus vbi agit
de obedientia:ꝫ subiectū ab altero possessum:q̄ si alteri ē
subiectus dz dari ꝫ possidētē subiectionē:r ille dz vocari
si ꝓ libero se gerit:dz dari ꝫ ipsos q̄ ꝓ liberis se gerūt:
q̄ dicant contra obedientiam possidere:r p hoc colligit
practica libellandi in materia. ¶ Nota q̄ omnes quos
res tangit:sunt vocādi vbi de eoz agit ꝓiudicio vocandi:
cōcor.ff.de adop.l.nā ita divus. ¶ Glo.i.de rōne queritur
ḡre nō pōt possessio dari ei nō citato:dicit q̄ nulli auferē

da est possessio ali cause ꝓgnitionē.xii.q.i.c.i.in fi.cum si.
¶ Glo.circa q̄d si sua sit lata aliquo nō citato:gl.q̄ nō
valz cū citatio nō ꝓcessit ad citatū: nec fuit ꝓposita.l.i.§.
Itē q̄ ex eo edicto.ff.q sen. sine ap.rescin. ¶ Pro decla
ratōe.c.gl.ꝭ.r nota q̄ ille cū dicto Inno. ex q̄bus fuit ex
tracta illa gl. Q uero ꝓmo ꝫ quē debeat agere:r fundare
libellum petens.subiectionē vel obedientiā iter clericos.
An cōtra clericos.l.possessor:an ꝫ ꝓlatos q̄ possidēt sub-
iectionem in eos. ¶ Scōm dubium an vbi petit subiectō
habeat locū nominatio dñi in iudicio de qua lit. nō cōte.
qñ.§.q̄ si sup. ¶ Tertiū dubiū:quo iure petat subiectio
in clericos q̄ possident ꝓ aliū:vel se ꝓ libio gerūt. ¶ Quar
to an gesta cū ipso subiectio.l.iudicū cū eis agitur ꝓiu
dicet alijs possessoribus subiectōis eis nō vocat. ¶ Ad
ꝓmū ꝫ quos petat subiectio:dicit gl. q̄ ille sapior q̄ est in
possessione subiectionis eccle:est cōueniendus: r cōtra il
lum libellandum ad quem spectat defensio:non ad posses
sum:r sic nō ad eū q̄ petit obedientiam: allegat de reli.
do.ꝓstitut. r.c.venerabil. ¶ Quidam dicunt quod reci
tat Inno.q̄ agi pōt cōtra subiectum:q̄ dz facultatem rei
restituende. Inducūt.l.nomē.C.quae res pig.ob.posſ.vbi
si q̄s nomen debitoris:mihi obligauit possum agere ꝓtra
obligatum:etiam non requisito creditore: q̄ videt nomine
possessoris:sic in ꝓposito potero agere cōtra obligatum ad
subiectionē:tz non agam ꝫ ꝓlatum possidentem: similiter
r tz non agā ꝫ dominum vendentē mihi hereditatem: po
tero agere ꝫ debitores bñficiarios obligatos.C. de bīdi.
vel act. ven.l.posteaq̄:dicit Inn.q̄ hec iura nō faciunt:q̄
sibi loquitur quādo intercessit voluntas obligantis:r vēdē
tis:hic loquitur qñ nō intercedit voluntas huius ꝓlati pos
sidentis:nam si ꝓlatus vendisset subiectionem quam tenet
posset bene agi contra subiectos:vi illius iuris translati a ꝓ
lato:r agerent nomine ꝓlati. ¶ Alij dicunt q̄ cōtra eos
agi nō pōt:q̄ hec actio vt realis cōtra eos non pōt dari:sed
ꝫ possessorem:q̄ ipsi non possident sed possidēt. Alex.de
prescrip.auditor:imo ipsi talem obedientiam ꝓstare non
debent nec ego illam ēt sponte oblatam recipere possum
sine peccato:imo puniendus sum si recipiā.xvj.q.iij.pla-
cuit cum non sunt absoluti a possessore:r q̄ eadem subie
ctio nō pōt insolidum pluribus deberi:r a pluribus ꝓstari
argumto.ff.de acq.pos.l.possideri.§.ex ꝫrio:r.ff.comō. si
vt certo.§.si duobus vehiculum. Inno.cōcludit q̄ aut bij
a q̄bus petitur subiectio se pro liberis gerūt: r ꝫ eos dan
dus est libellus:r ꝫ eos est procedendum:seu iudicium dis-
gendum:alex.de ca.pos.cum olim:de re iudi.cum inter.ff. ō
rei ven.l.i.§.p hanc cum si. ¶ Aut ab alio possideantur : r
tūc aut petit subiectio nō derogans possessiōi alterius:q̄
petit sub illa:vt q̄ possidet tanq̄ subiectus episcopo:r ip
se petit rōne subiectionis. Archidiaconal. abbatial. vel
alterius ꝓlatiōis sub epō:r volēdo ꝓiudicare subiectio
ni epi:r adhuc pōt contra eos agere:ar.Joe exces.prela.ad
hec:r.xvij.di.quādō:r melius.xj.q.iij.q̄ resistit:r.c.se.aut
intendit consequi subiectionē quam alius possidet:r tunc
aut agit ad finem vt solū ꝓiudicet ipsi possessor: r pōt cō
tra eum agere:aut enim sup hoc assumet defensionem:r si
bi ꝓiudicabit:aut non assumet sup hoc defensionem; sed
dicūt ad alios defensionem spectare:r faciūt ꝓtroversiaz
seu negādo se subiectos : r adhuc ꝫ eos agē poterit ad fi
nē istū:vt eis ꝓiudicet: nō fiet tñ ꝓiudiciū absentib⁹:nisi fm
q̄ ꝓdicā. ¶ Nō ob.q̄ processus pōt ꝓiudicare dñi trāslatō
ne possessiōis.l.iij.§.fundus.ff.de acq.pos.q̄ sibi in posses-
siōe iuris realis rei coherent. hic in possessiōe alterius iuris.
Item aliter r hoc.fic. Idem includit q̄ si ab alio non pos
sideantur:sed se pro liberis gerunt poterit agi cōtra eos.
Casus hic in secunda pte:r de cā pos.cuz olim. Si abbas.
Si ab alijs possideant adhuc pōt agi ꝫ eos quantum ad
finem:vt si confessi sunt deberi petita:sed se non habet po
testatem ꝓstandi:q̄ alius possidet iura illa in eis:q̄ tūc

ferat ſnia ꝓ eos: q̃ pjudicabit ſolū ſubiectis: vt ō cetero dicere non poſſint ſe non ſubiectos: Sed quo ad pjudicium abbtis obedire nō cōpelluntſ. Sz ſi dicant ſe non debuiſſe qz alius poſſidet ꝓcedet ſm qꝫ ſtatim dicā: dato libello ꝓ poſſidentē plātū. nec ob. qꝫ poſſeſſus poſſz pjudicare dño in tranſla. poſſtōis: vt. l. i. §. qꝫ ſuus. ff. de acq. poſ. qz ibi in poſſeſſiōe iuris realis rei coherētis: hic in poſſtōe alterius iuris. ¶ Ad ſm dubium an habeat locuz nominatio in iudicio. i. an vbi agit ꝓ ſubiectum: ipſe ſubiectus poſſit ohm nominare in iudicio: ſi agatur contra ſubiectum vt poſſit nominare poſſeſſorem. Dicit Inno. qꝫ ſi petit ius obediētie non ab altero poſſeſſe: ſed ſub obedientia poſſidentis: qz epō poſſidente obedientiam in clericos peto quaſi ſub epiſcop. vel archidi. vel abbate: vel vt alio plato ſubiecto epō: vt peto obedientiam archidiaconales: vel abbatiales vel aliā: volens pjudicare obedie epiſcopali: tunc non bz locum nominatio: qz ius debitū ſibi nō peto: ſed nouū qō aliud eſt a ſuo. J. de excep. ꝓcla. Ad hec. xj. q. iij. g reſtrictē. c. ſe. Idem dicit ſi nō peto rōne loci vel rei obedientiam: ſed qz mihi ꝓmiſit obedire: nō habebit locum nominatio: ꝓmo qz obligatio eſt ꝓſonal: ⁊ nominatio non bz locuz in ꝓſonalibus: ſed realibus ſm oēs. ¶ Jtē hic nō pjudicat poſſeſſioni tertij: ⁊ ſic nō bz locū noiatio: vt lic. non cōt. qm̃. §. qꝫ ſi ſup. Exemplum ſi petit aliqs q̃ eſt rector eccle alicuius cōpelli ad obedientiam: non enim intereſt dñi: ex quo nō obligat eccleſia ipſi domino ſubiecta: ſi a ſubiecto petat obediētia ab altero poſſeſſa: dicit Jun. qꝫ in bis incorporalibus vbi agit ꝓ ſubiectā: licz qſq; nō habeat locū nominatio: ſm quoſdā: ad hoc vt det terminus poſſidenti: tñ bz locum nominatio vt veniat docere de iure ſuo: vt lic. ⁊ ff. de li. ca. l. ſi pariter: ſed ſi nō venerit: nō p hoc ꝓcedet ſm formā. §. in alijs. ſ. vt agens ſtet verus poſſeſſor: cuz nō habeat facultatem rei reſtituende ei q̃ cōuenit: ⁊ qz nō bz ſubtrahere obedientiā ei cui obedit tenet: ⁊ q eſt in quaſi poſſeſſiōe: qz peccaret: niſi ꝓua ab eius obediētia abſolua tur. xvj. q. iij. placuit: qꝫ hic fieri nō pōt: qz non eſt ꝓſens ei cui pjudicat: nec contra eum eſt actū: ar. dic. viij. q. iij. non ne: ⁊ dato qꝫ ferret ſnia contra talez ſi veniret docēdo de iure ſuo: ſummarie: ⁊ de poſſeſſione ſubiecti impediret executionez: ar. ff. de re iudi. l. a diuo pio. §. ſi ſup. ¶ Sed vt obſtare. l. poſtq̃. C. de actiōe vendi. ⁊. l. nomen. C. q̃ res pig. obli. po. vbi ſ. tu mihi cōceſſiſti actiōes ꝓ debitore tuō: ago ꝓ ipſm: ⁊ iz iudiciū etiam in pjudiciū tui cedent]. licz nō cauti: ergo a ſimili compellet obedire: q̃uis dña in iudicio nō fuerit. So. hec iura non faciunt: qz in eis hoc opat cōſenſus cedent] actionem vel obligantis ſuum nomen: q nō fit in caſu ꝓmiſſo: nec ob. c. pe. de re iudi. qz loqtur q̃ ꝓſona cum qua agit in iudicio pōt rem deducere in iudicium: hic ſubiectus ius in eam poſſeſſum non poterat in iudiciū deducere: nec ob. qō de ff. in. l. ſepe. ff. de re iudi. qꝫ ſnia lata ꝓ libertum pjudicat patrono: qz id verum ſi patronus interuenit in iudicio: vel ratio opi. exponens ibi. i. ſciente falſa eſt: p. c. cū ſup. J. de re iudi. vbi notat Inno. hoc. Ta dic qꝫ opi. rō eſt vera: ⁊ lex ſepe loqtur q̃ in liberto vēdicat ius ꝓſonale adhibibile: ⁊ ei pjudicabile: ⁊ iō ad eius ꝓncipaliter ſpectat defenſio. Aliud in eo q de ſubiectus rōne dignitatis: qz defenſio ſpectat ꝓncipaliter ad poſſidentem: vt dic.

¶ Vel ſalua opi. rō ſit vera put vēdicat vt ſuus: ſecus ſi vt libertus: qz vbi vt ſuus: cū ei pjudicet rōne alterius iuris. ꝓncipaliter ſpectat ad eū defenſio: ſi rōe libertinitatis. cuz nō deſ itereſſe cuius ſit libertus poterat opi. Inn. vel dici liberto idē q̃ocūq; vendicet: qz itereſt ſua ne mutet pēnam: qz largā bz in multis in eū prātez: iz ſecus in iſtis ſubiectis quoz nō itereſt: ſi mutēt dñm: cū p hoc nō plus grauetur ab vno q̃ ab alio: ideo ꝓncipaliter ſpectat ōfenſio ad ſuperiorē. ¶ Alij dicūt qꝫ in petitione obedientie nō bz locū cū nominatio: qz illa non bz locū niſi cum aliquo noie ipſa obedientia poſſideat: ſinaliter reſidet Inno. qꝫ cum cōtra iſtos agat realiter: ſi ſubditus cōueniat actiōe reali: qz dū rector eccleſie ſubeſſe agenti: ⁊ ſucceſſoribus ſuis rōne eccleſie in qua inſtituus eſt ad pjudiciū tertij agi nō poſſit cum non poſſideant alio noie: igit non bz locum noiatio. ¶ Per ꝓdicta decidit dubiū: petit eccleſia: an habeat locū noiatio: ⁊ proceſſus dicti §. in alijs: q dat ſic: ſed tūc in pjudiciū poſſeſſoris nō citati nō fiet reſtitutio. ¶ Alij cō tra: qz eccleſia nō pōt poſſideri nec in ea dñium haberi. ff. d rer. dui. l. i. ⁊ ſic nō pōt vēdicari: vñ realis non pōt cōpetere: ſed tm̃ pōt vendicari rōne iurium ep̄alium: vel aliorū quoz habet ſolū q̃ſi poſſeſſio ⁊ petitio. ff. d ꝓben. emp. l. q taberna: ⁊. l. ſi domus. §. vltimo. ¶ Concludē qꝫ ſi qs poſſideat eccleſiam tāq̃ vicarius vel coadiutor bz locum nominatio: ⁊ proceſſus leg. p̄dicte: qz facultatem bz rei reſtituende. ſ. epalium. ff. de rei ven. l. officium: vñ eccleſia pōt vendicari rōne iur. qō in ea habet. Si ergo agitur ꝓ poſſeſſore idē dominum illius iuris. planum ſi agitur contra poſſeſſorem. i. clericum ſubditum pp obedientiam que ab alio poſſidetur: ⁊ iterum non bz locum noiatio: imo ſi tunc pnunciaretur contra eum: poterit ſnia mandari executioni: qz ⁊ ſi vellet ſpōte offerre obedientiā non debeo recipere: ⁊ ſi recipio pecco: ⁊ puniēdus ſuz. xvj. q. iij. placuit: ⁊ qz eadez obediētia pluribus i ſolidū deberi nō pōt. ff. de acq. poſ. l. poſſideri. §. ecōuerſo: ſed ſi contra detinentez obedientiā: vel eccleſiam noie alieno bz locum nominatio: ⁊ hec pōt peti. igitur ſi petat epalia prestari a ſubiectis: non bz locum exemplum p. c. qm̃: ⁊. c. inter. ceteras. de offi. ordi. ⁊ tunc ſi conueniatur iſte vicarius: competit nominatio in iudicio: ⁊ procedetur ſm formam. c. qm̃. §. qꝫ ſi ſup: vt lite nō cōteſt. ⁊ ſententia lata contra iſtum: bene tenet: ⁊ mandabit executioni in pjudiciū dñi: nō venient]. qz talis bz facultatez rei reſtituende: p alſt. l. offm̃. ¶ Ad tertium quo iure agatur vbi petitur obedientia: dic ſi non facit controuerſiam ſui: ſed confitetur: dabitur officium iudic. ⁊ ſi confitetur: ſibi tm̃ pjudicabitur. Si facit controuerſiam ſui: ⁊ tunc ſi ꝓ liberis ſe gerunt clerici: ⁊ nulli obediūt: vel epalia ꝓſtant iplorabit officium iudicis ꝓ eos de ca. poſ. cū olim: de re iudi. cum inter. ff. de liberis exhi. l. ſi. §. hoc edictum. Jterz poterit actione in rez pjudiciali vicene: ⁊ petēo eos tanq̃ clericos ſuos: inſtitura de actio. §. pjudiciales. Si ab alio detineantur hec iura vel ipſi clerici: ⁊ detinens ſe non contendat prelatum: nec eos inuitos detinet. Idem ſi detinēs contendat ſe plātum: dato qꝫ voluntarios detineat: vel nō contendit ſe ius habere: ⁊ detinet inuitos: petet eos ſibi exhiberi: ⁊ ſic intērabit interdictum de eccleſijs vel clericis exhibendis. ff. de liber. exhiben. l. i. ⁊. l. vltima. ¶ Poteſt etiam ꝓdicta iura vendicare de iure canonico. i. intentare rei ven. adiecta de iure canonico. viij. q. i. non opz. ff. de rei ven. l. i. §. pro hac. lxxij. di. p totum: poterit etiam agi actione pjudiciali in rez: qz in rei ven. queritur an clericus ſit in ptāte mei agentis vel non. Sed in alijs queret an clericus ſit eccleſie ſue vel non qđ aliter bz ſi controuerſiam ſui faciat: ſicut cum pater agit queritur an ſit filius ſuus ꝓ quem agit vel non. ¶ Si aūt plures dicāt ſe habere idem ius in aliqua eccl'ia ſiue epale: ſiue aliud ꝓſit de eo inter ſe contendere rei ven. que dicit confeſſoria: de preſcrip. audit]. facit ad hoc: qz cōfeſſoria datur etiam non ſolum ꝓ poſſidentē ſed et contra turbantem ius. ff. ſi ſuī ven. l. ſi qs diuturno. Jtem ꝓſit duo agere ꝓ poſſidentem. J. de re iudi. cuz ſuperuenit non eſt prohibitum plures ꝓtra vnum agere. ff. de rei ven. l. ſi a quo: ⁊. l. ſc. ō nota. l. ſi qs a multis: nec ob. qꝫ nō bz facultatem rei reſtituēde: qz p hoc alteri non pretenditur: niſi ſm formam. c. quāuis: de re iudi. ⁊ c. cum ſuper.

¶ Ad vltimum an pjudicet ſnia lata ꝓ ſubiectuz alteri. ſ. dño nō vocato: glo. dicit qꝫ nō: niſi ſciuerit cām ſuā agi de re iudi. q̃uis: qz ōe quod res tangit ſunt vocādi: ergo eis non vocatis ſibi non pjudicat: ſm glo. vnde dicit Inno. qꝫ ſi quattuor obedientiarijs ipſi fatent: pjudicāt ſibi: ſed p

boc obedire non cogunt:qz absentibus non contumacibus nō debet aliqđ ꝓiudiciū generari:vt est dctm. ¶ Pzactica ergo erit qđ agat ꝓtra ipm ⁊ faciat vocari clericos i quos hoc ius vēdicat:⁊ det eis libellū si cōfiteant petita planuz: ⁊ dicant se non habere facultatem ꝓstandi:quia ab alijs possidentur:nihilhominus dabitur sēia diffinitiua cōtra quē ipsis tm̄ ꝓiudicabit:vt de cetero non possint sup petitis in libello contradicere. Si vero negant petita:vel dicāt se dubitare:qz alius possidet.adhuc contra eos est ꝓcedēdum:quia faciunt cōtrouersiam suis:⁊ adhuc sēia eis ꝓiudicabit:sed non mandabitur executiōi cōtra eos ad ꝓiudiciū donec nō vocarit:vt hic:vñ dicit Host.qđ prudēter volēs agere debz facere vocari oēs quos res tāgit:vt contra oēs obtineat:⁊ oibus ꝓiudicet sēia lata: vt colligitur Jo.fr.ad qō ibi nota. de cōsti.ecclie. ¶ Glo.sup vbo absēte qrit an teneat rescriptū p qō aliqđ ꝓcipit absenti nō citato.dicit qđ nō:vt patet.C.vñ.vi.l.manumerint. ¶ Ultra glo.qrit an rōne inobedientie potuerit agi:dicit qđ sic si ipsi hoc iuris habent. ¶ Post glo.qro tex.dicit duplici rōne ⁊ nō assignat nisi vnam.So.dic duplici attenta rōne q̄ precessit.s.qz erat in possessione ⁊ quia non vocatus. ¶ Alij. qđ fuit scōa prudens dissimulatio:ne pisani ⁊ alij q̄plures hērites tales ecclesias:mouerent cōtra ecclesiam:quod not. pro tēte qui dicti fuit assignat cām antedictam ⁊ postea dicit duplicē cā scio ⁊ nō assignat nisi vnaz. ¶ Quero an ecclesia que habet in berelim:pdat iura sua:dicit Inn. qđ nō. quo ad ꝓpietatē:sed possessionē perdit q̄uis cā iure possessionis recuperet recuperatione obtēta vel penitētia restituta in integrū ff.ex quib.ca.maio.l.aut prator.§.ite ei.⁊.l.denicq. ¶ Alij autē qđ semp possessionē retinet:sed exercitiuz nō habet:vt dic ⁊.ē.de cler.qz diligentia:qz delictuz psone nō nocet ecclie.de regu.iur.delictū.li.vi.tñ quia alteri non est auferēda possessio ab eo quitquē:vt in iuribus allegatis in glo.⁊ hic fuit ecclesia primata:tenet ꝓmū quādo tota ecclia ē sesinata ⁊ sic cōuentus.p no.de ordi.cogni.cū dilectus. ¶ Secundum tenet qđ si totus prelatus delinquit:ex hoc infert qđ si ecclia prescribat aliquid ⁊ sesinata interrūpit ꝓscriptō:vt dic probat.l.denicq.⁊.ē.qz diligētia.i fi. qz desinit habere possessionē q̄ in ꝓscriptione requirit: regula sine possessiōe.li.vi.⁊ dato qđ reuertat p fictionē postliminii:nō fingit ꝓscriptio cōpleta:qz fictio nō sufficit ad ꝓscriptionem que requirit factū verū.i.possessionē veram non interruptam:vt dicit regula.cum fi.⁊ dicta.l.denicq. ¶ Quero an indistincte sint vocāde partes in tali petitione a papa:⁊ si a papa petat an valeat:dic si petat ex gra⁹ nisi qō ab alio possidet:nō est necesse qđ vocent:si petat ō iure sic:alias Jo.an.ō.de renun.ex trāsmissa. Si nō petatur rescriptum alteri ꝓiudicabile p viam gre papa cōcedere nō vz:qz vbi tangit alterius preiudicium:agendum ē p viam iuris:nō per viam gre. ¶ Quero qualis fuit petitio patriarche:nō.n.apparet qualis petitio:sed forsā quid in effectu petebat. So.intelligo qđ volebat sine aliquo iudicio mandari ecclesiis illis:vt obedirent:⁊ hoc quo ad primaz petitionem. Jtē volebat quo ad secūdā petitionē mādare archiepo.⁊ epo regni Cipri.quasi iure possessi recuperare ois sua iura:p eo faciebat.de elec.qđ diligētia.de cens.super eo. ¶ Papa aūt nolunt expedire.p viā precepti.duplici rōe. quo ad primā petitionē. Prima rō ē:qz ecclesie ille erant in quasi possessione libertatis:vt in ter.ꝺ̄ cui minime rīdebit:vñ dicit Host.qđ cū ab antiquo essent subiecte pātriarche Constantinopolitano:pp eius scisma se subtraxerant ab eius obedientia:⁊ adherāt romane ecclie:demū recuperata terra Cōstantinopolitana:⁊ cōstituto ibi pātriarcha:ipse volebat de facto reponi i possessionē obediētie:qđ papa negauit rōe ꝓdcā. Jtē sarō q̄ ē inter.qz bi quorū intererat subiecte.i.qui erant in possessione subiectiōis nō erant citati. ¶ Alij addunt aliā rōnem que cōsistebat in facto:qđ papa ideo denegauit:ne pisani ꝛc.dic vt habes l̄ primo post

glo. Jdē dicit ad scōaz petitionē:⁊ illud de iure positiuo. nisi de qđ ꝓcedit si nullus ē in possessione. Jta qđ res repetent vacatas:qđ secus erat hic.ad hoc.l.de pben.li.vi. Jtē ꝓcedit quo ad recuperationē facti:qz pōt reuersus ingredi suam possessionē a nemine detentā.de ordi.cogni.c.ij.sed detentam non:vt illuper viam vero iudicij nullo modo debet sibi restitui nisi citatis quorum interest:vt dicto.c.li.ij. de pben. Antonius

q **Quod super** Subditi epi etiam abbates ad ipsius sinodum accederent ⁊ ei obedire cogunt̄r.b.d. ¶ Ponit dictum cum inclusa limitatione sibi dummodo:sed formaliter non diuidit. ¶ No.primo qđ abbates ⁊ alij sacerdotes subiecti sunt lege dyocesana episcopo. ¶ No.secūdo qđ vocare seu ire ad sinodū:ē de lege dyocesana. ¶ No.tertio qđ abbates sūt subiecti episcopo. etiam quo ad legem dyocesanam:cuius contrariuz dicebat glo.in.c.dilectus.de offi.ordi.⁊ hoc verū in hērit⁹ populū. ¶ No.quarto qđ epūs nō pōt statuere cōtra ius cōmune:⁊ sic inferior nō statuit cōtra papā:dixi vobis alias:qđ secus in populis laicorū.p.l.oēs populi. tenent qđ Jaco.de arc.tenet idē.in.l.oēs populi.ff.ō iusti.⁊ iure.p.c. ij.ē.⁊ Ho.ad.l.oēs qđ loquit de popul nō subiectis imperio:qz illo tpe nullus subiectus erat imperio. ¶ No.quinto qđ inferiores nō tenent̄r parere mandatis superiorū:que constant iniqua esse. ¶ No.sexto qđ inferiores debēt superiori reuerentiam:⁊ obedientiam exhibere:⁊ quod reuerentia ⁊ obedientia sunt de lege dyocesana:dic vt supra.c. dilectus. Opp.cōtra:qđ in dubio venire tenent̄ ⁊ parere de tempo.ordi.ad aures. So.intelligē qñ in citatione exprimit̄ qđ venīt ad faciendā statuta contra ius. Idez si fūt certificati qđ concilium conuocatur propter malam causaz ⁊ esset causa cui contradicere non possent patientes vel nō audirent si presentes essent:vt sup dando fauore ꝓcipi ex communicato. ¶ Quero an ad cōcilia ꝓuincialia abbates subiecti epo ad id teneant̄ venire:vt qđ non:qz epi inde reuersi publicabūt que ibi fuerunt acta in suis ep̄atib⁹ cōcilijs.xviij.di.c.ij.de accu.sicut olim. ¶ Non obstāt iura contraria.s.c.ppter.ē.ij.xvij.di.que dicūt oēs clericos venire debere ad cōcilia ꝓuincialia:qz intelliguntur de habētib⁹ causas:dicit Host.qđ oēs astringunt̄:p ea que ibi fiunt: licet nō cogantur oēs venire pro abbatea:expedit tñ qđ veniant ne fiat eis preiudicium:pōs enim contradicere possz xxi.di.nicena. ¶ Glo.vltima ifallis que p hūc ter. prelatum posse defendere sua iurisdictionem.ad hoc.c.dilectus.de penis vbi plene. ¶ Quero an oēs sacerdotes teneāt ire ad sinodum:dic sic curati:sed nō oēs alij.nec cathedraticum solue re:cum non teneāt ecclesiaz cuius rōne solui debeat:⁊ non subsint legi dyocesane. ¶ Quero de qua lege sit obedientia ⁊ reuerentia:dic iurisdictiōis.de offi.ordi.cōquerēte. ¶ Glo.i.oppo.⁊ vt qđ abbates nō veniāt ad sinodū:qz nō subsunt legi dyocesane.xvij.di.epūs xviij.q.vltima.§.fi.⁊ no.ō.c.dilectus. So.habētes populū ire tenent:ss nō hērites ire nō tenēt̄:vt in contrariorum cessat ratio habita subsit:vt dicit in illa palea.xviij.di.episcop⁹. vbi dicit qđ ciues ciuitatēses dato qđ non teneāt exemptos ire nō tenēt. de quo remittit glo.ad.c.dilectus.de offi.ordi. vbi bene Inno.⁊ dicit pius:qđ hērites populum nō exemptum in nullo videtur exemptia lege dyocesana:⁊ cathedram debēt in ecclesia hērein qua epūs p̄dicet:ad sinodum venire tenent:⁊ debēt p̄stare q̄rtā decimarū oblationum ⁊ funeralium canonicam portionē.de sepul.in ūsa. ¶ Oppo.contra dictam solu.qđ hic non distinguitur in ter.an habeat populum vel non:ergo indistincte debet intelligi.x.di.si romanorum.ō.c.solute.⁊ de elec.vt circa.li.vi.⁊ confirmatur per c.abbates.xviij.q.ij.vbi etiam non habentes populuz veniunt ad sinodum. So.habētes ppm indistincte venire tenent̄ ⁊ nō citati specialr: si vero nō habēt ppm:nec ex ci

iusta ⁊ rónabili possint citari: vt dicto .c. ep̃os. ⁊ dicto §. fi. alf. in glo. vbi optime ꝓbat: in dubio tñ cautius é vt accedant ad sinodum: ex quo sunt subditi ep̃o: vt .c. solite. ⁊ ibi. ¶ Ró obstat ꝙ graue sit abbati ire ad sinodum si bz ecclias i diuersis ep̃atibus: ꝙ poterit p alios: ita ꝙ ad vnã p se: ad alias p instrumentos si sinodi eodé tpe celebrarent: sicut .c. abbatibus. xviij. q. ij. ¶ Contra so. confirmationis ⁊ solutionis oppo. qz cum in sinodo statuant omnia cócernentia dyocesim. nó tñ quo ad legem dyocesanam sz etiã quo ad legé iurisdictiónis: sz a lege iurisdictionis monasteria nó sunt exépta. ⁊ de offi. ordi. dilectus: vbi plene. nó ergo venire tenent. So. dicit Hu. xviij. q. ij. abbates: ꝙ abbas nó exéptus tenet ire ad sinodum in q̃ aliqd statuit qó ipsum tágat: qz hoc é de lege iurisdictionis. Idem Host. ꝙ sinodus mixta é: ⁊ in eo ꝙ est sinodus é de lege dyocesana in eo ꝙ ibi aliqd inducat vel statuit é de lege iurisdictiónis vñ dato ꝙ móasteria sint exépta a lege dyocesana: quo ad prestationé cathedratice: angarias ⁊ p angarias. x. q. i. c. i. ⁊ .c. q. iij. inter cetera. Abbas tñ ire tenet ad sinodum: etiã si populum nó bz: vt hic patet: x. xviij. q. ij. abbates. sed nó bz cogi nisi ex causa: p ea allegata in glo. exéptus ét ratióne capellarũ nó exéptarum: ire tenetur. de priuilegijs ex oc. nisi priuilegium aliud inducat. de excess. prela. nimis. prauia: vel nó tenet ibi venire. cũ sit sine causa: vel fratres nõ tenẽt ire: vt ibi: pedan vo sic. Host. dicit ét quo ad cathedraticũ cõsuetudinem obseruãdam cuiusq ecclie. de offi. archi. c. fi. xviij. q. ij. fuicium. Abbas in decre. ex oc dicit. ꝙ nó sert aut ꝙ abbates pp capellas sñ exéptas: sñ subsint episcopis ⁊ intelligit illam decre. ex oc. cum ep̃us in sinodo vult publicare statuta cócilij puincialis: in quo abbas non fuit. xviij. di. c. vltimo. vel loqtur ibi quando curaz per se gerit capellarum nó exemptarum: vel impetrat sibi ꝙ illud priuilegium imperauit.

c **Um in ecclesijs.** Canónici ét regulares iobedientes priori suo: p ipm excómunicari possũt: ⁊ sunc onigibiles sint: nec cõsortio fratrum expelli debẽt. Sunt due ptes ꝓme narrat factuz. secũda dat indices: ibi ideo q̃: ⁊ ꝓma facit tria. primo ponit pape mádatũ: secũdo rebellionẽ quattuor canonicorũ ⁊ ipsorum excómunicationẽ. ibi cũ q̃ tertio ipsorũ absolutionẽ ⁊ ꝑceptũ eis factũ. ibi cum igit. In tex. ibi ad deuz vel ad eum. i. ad eius offm̃: sed ꝓ vtraq est ꝙ no. i. c. ad audientiã. de tempo. ordi. In tex. ibi ꝓmulgauit. a qua pecierunt absolui: ⁊ noluerũt iurare ⁊ postea uerũt ad papã. ¶ Nõ ꝙ canonici tenent obedire priori: in his q̃ ad eũ spectant. i. ad eius offm̃. Si ergo aliqd extra eius offm̃ cõmittat. obedire nó tenẽtur: sic pót dici ꝙ ꝓpter inde quid ꝑcipit extra eius officium: non est obediendum. ¶ No. suspectus de inobedientia compellit iurare. ¶ No. ꝙ illud vñ concorditer fieri: qđ fit ab omnibus: alibi ꝙ fit a maiori parte. ff. c. .c. ii. ¶ No. quarto prior fert sniam excommunicationis in clericos suos: tróne inobediẽtie: ⁊ sic prior habet iurisdictionem ordinariam: de quo de offi. ordi. cũ ab ecclesiarũ ¶ No. ꝙ prio iobedientia fert sentẽtia excó. ⁊ sic inobedientia est peccatum mortale. ad hoc ff. c. ij. ⁊ facit. xi. q. iij. nemo. ¶ No. quinto ꝙ ꝑ scripturam probat delictuz: vt contumacia: ⁊ inobedientia: ad hoc vide no. in. c. cũ impositionibus. in gl. ordi. de iure turj. li. vi. ⁊ in. l. in senatus. ff. ad turpill. ⁊ ibi ꝑ Bar. ⁊ ꝙ scripture platorũ sũt auctẽtice. ad hoc vide no. in. c. post cessi. de ꝓba. ⁊ in. c. i. ⁊ ij. de fideiuss. ¶ No. sexto ꝙ iuramẽtum in absolutione videt ẽ forma absolutiõis: de ẽ de sen. excó. cũ desideres. ¶ No. vii. ꝙ iuramentum debet ꝓstari corpaliter: ẽ quo plene nota de dec. vt circa. li. vi. ẽ. de formio. habetur. in. c. fi. de iura. cal. ¶ No. octauo ꝙ ex iuramẽto extracto i sniã: pót cõpelli p excigentem: vt prior pareat iudicio: ⁊ possunt hic colligi que dixi in. c. ad reprimendam. ¶ Not. nono ꝙ pena imponitur ne quis de contumacia valeat gloriari. ¶ Nõ vltimo ꝙ non absoluitur quis ꝓstito iuramento de parendo mãdatis ecclie. ¶ No. uncorrigibiles excludẽduz de fratrum consortio: ⁊ est ar. ꝙ de vniuersitate propter cõtumaciam in suppones vniuersitatis: possit ꝓnari de consortio vniuersitatis de quo é casus. ff. de consti. ex ifris: sed ibi hoc erat ex statuto: ⁊ ꝙ ciuis ꝓpter contumaciã possit ꝓnari beneficijs ciuilitatis. ¶ Glo. sup verbo iuramentuz. op. ⁊ videtur ꝙ nó cõpellatur quis iurare obedientiã x cuius cõtrarium hic vt. ff. c. legebatur. So. si non est suspect de inobedientia non iurat: vt ibi. Si est suspectus sic: vt hic. Ité ibi fm doc. ad obedientiam vltroneus offerebat. ¶ Glo. excóis colligit ꝙ prior ꝓp inobedientiã pót excõicare subditum suũ. Idé dicit in abbate decreto. de hoc. ff. de offi. ordi. cum ab ecclesiarũ. ¶ Glo. sup verbo auctẽtice: colligit ꝙ ꝑ scripturã ꝓbatur delictum etiam per scripturaz ꝓbatur periurium alicuius. v. q. viruna. epifanium. de hoc. lxxxviij. di. neqs. vbi de hoc. ꝺ de iureiur. c. vltimo. de vbo. signi. c. ij. li. vi. ⁊ no. per Bar. in. l. in senatus. ff. ad turpill. vide Jo. an. qui tenet malus. de regu. iur. vbi plene disputat istam formam sup tex. ꝓ prima opi. Sed cõtra ista dicũt glo. oppo. ꝙ talibus testib⁹ nõ credat: qz iur. nõ cõtest. receptis: vt lite nõ contest. p totũ. Item ille testimoniales non ꝓbant. v. q. ii. relatum. ergo nõ est dicendum hic de crimine in quo ꝓbando requirunt testes luce meridiana clariores. v. q. viri. epifanium. C. de ꝓba. l. sciant. ¶ Tertio qz testes de his que viderũt testificari debẽt vbi: nõ ꝑ scripturã. ij. q. ix. testes. ⁊ cõfirmat: qz non testimonijs sed testib⁹ est iudicandum. de ꝓba. cle. ma. So. dic ꝙ hi sunt testes extraiudiciales: q ꝓbant etiam recepti lite nõ cõtest. i. ꝑ sumptiones inducũt: donec ꝓtrarium ꝓbetur: quod no. qz iuratur totum ritualiter: vt iur. non contest. qm ritualis intelligit de testibus iudicialibus: idest qui recipiũt in iudicio. ¶ Ad secũduz dic ꝟum: qñ agitur de crimine criminaliter: sed vbi agitur de crimine ciuiliter: tunc bene pót crimen ꝓbari ꝑ scripturã: vt hic. ¶ Ad tertium dic ꝙ ꝟum procedit in plena ꝓbatione: ꝑ scripturã autem nõ fit plena ꝓbatio. ó quia hic: qz ille testimoniales nõ ad plenũ probant. v. q. ii. relatũ. ¶ Ad cõfirmationẽ dic ꝙ ex testimonijs iudicialibus ẽ. nõ quo ad hoc: vt de crimine possint puniri: sed vt cogant redire ad obedientiã: ⁊ sic statur testimonialibus ifris cũ per eas non agitur ad alterius preiudicium: de cle. pegri. ꝑ totã. ita hic ꝟum ad absolutionem istorũ canonicorũ: sed non tum ad depositionem: ⁊ sic loquat contrariuz: ita ꝙ ille iurent testimoniales nõ ꝓbant quo ad depositiõez: ẽ quo ad absolutionem: qz hic nõ agebat criminaliter: sed ciuiliter: sed ad hanc so. op. qz ter. dicit erant scripture auctẽtice. i. efficaces ad ꝓbandum id super quo inducebant: vel auctentice qz habebant auctẽticũ sigillũ: vel alio modo ꝓut dicit in ter. de fide instru. c. i. ⁊ ij. ¶ Oppo. ad eãdez so. ut. vt habet in alio quinterno. ¶ Eadé gl. ibi. Ité é hic ar. ꝙ istis prelatorũ creditur etc. ¶ Oppo. ꝙ nó debuerit credi istis prelatorũ: de ꝓba. post cessionem. So. potius concordat: vt ibi vide si placet. ¶ Glo. sup verbo iuramẽto op. ꝙ nó debuerit exigi iuramẽtum ab istis: cum ẽnt periuri. de presum. ifris. de coba. cle. ⁊ mu. clericos. So. vt ita gl. vel dic ꝙ ꝟba loquunt in iuramẽto bonoris: vt in iuramento litis decisorio: vel in iuramẽto quod qs prestat: vt testi: sed hic de iuramento oneroso secũdum So. ¶ Ad idẽ op. ꝙ ex quo corã papa iurauerũt de parendo mandatis ecclesie ꝑ quo fuerunt absoluti iterato non compellant iurare corã ordinario: sed debent solũ parere mãdatis ordinarij gbusc̃ q: dũmodo sint iusta: q eos excómunicauerat. ó officium dele. prudentiã. §. sexta. So. qz prius noluerat iurare: i non parueràt: ⁊ ideo vt pareãt iterato cõpellunt iurare: vt sic purget id parendo in quo fuerũt cõtumaces. ¶ Oppo. ꝙ nó debuerit papa mãdare illos excludi: de consortio ꝓpter ꝓsistentiam in ꝓtumacia: sed potius reputaret carce-

ribus seu ergastulis intra mõasteria. de regularib⁹. c. fi. so. ter. non ꝓdicit: q̃ non dicit de monasterio excludant ſz solum de cõsortio: ideo sta ꝗrto. ad hoc de ſpmo. cũ dilectus

¶ Quero qs erit effectus q̃ expellant ꝺ cõsortio fratrũ. dic q̃ non cõmedent cũ alijs i refectorio: nec iacebũt i dormitorio: sed detrudent in carcerem: licenciam de monasterio expellerent: volenti vagari facile esset se facere inobedientẽ. scõm Jo. ⁊ abbatem.

Jsque. Mortuo prelato ipsius sb dit in omnibus debẽt obedire capitulo: nisi pro bono pacis aliquid fit exceptum. b. d. Primo diffinit quid iuris ecclesia non vacante. Secõ quid ea vacãte. ibi quando autẽ

¶ No. q̃ cardinalis in ecclia sibi assignata bz ti. vt eius morte dicatur vacare. ¶ No. formã ⁊ practicam sententiandi: quãdo agitur pro obedientia contra gerentes se p liberi: ⁊ sic per consequens formam libellandi. dixi. ff. c. ti. m. c. inter quattuor. ¶ No. q̃ tractus futuri ipso spectat ad iudicem: vbi ex presenti sic esse debere in futurum necessario cõcluditur. ¶ No. tertio q̃ capelle subiecte debent reverentiaz prelato superioris ecclesie cui subsunt. ¶ No. bonum ter. ad sciendum que iura habet superior ecclesia ⁊ capellis ⁊ ecclijs subiectis que iura habeat ep̃s: ter. de of. or. ſ. c. cõquerente. ⁊ c. dilectus. ¶ No. q̃ aliud é reverentia aliud obedientia: ⁊ aliud honorificentia. ¶ No. q̃ capitula inferiorum ecclesiarum non possunt congregari sine licentia superioris: nec baptismum facere. ¶ No. q̃ superior prelatus corrigere pót clericos ecclesiarum sibi subiectarũ excommunicando: interdicẽdo: vel suspendendo.

¶ No. ex verbo consuet. q̃ nõ debent ad voluntatez superioris: sed ꝓut est consuet. debent venire ad capitulum.

¶ No. q̃ vacãte ecclesia capls succedit in obedientia ⁊ iurisdictione nisi reperiat exceptum. ¶ No. q̃ pro bono cõdite dictum est q̃ls ledere iusticiam: quod no. propter malefactores. ¶ Opp. q̃ clerici capellaz non teneant pẽstare obedientiam presbytero cardinali: de qua hic: sed sufficit q̃ pẽs bytero capelle ranq̃ suo immediato ꝓlato q̃ prestat obedientiã ecclie matricis. ad hoc. lxiij. di. in plebibus. ó in pẽsona. postulasti. Secõ fm Hinc. Aliqñ clerici sunt in capellis collegiatis: ⁊ tũc sufficit q̃ pẽstét obedientiã p̃ vnum de collegio: vt in ꝗrto aliqñ: vt singuli pẽstent obedientiam psonalẽ ꝓlato ecclie matricis: ad hoc ó exceſſi. ꝓla. dilecta

¶ Oppo. secõ in eo q̃ dicit mandatum obedientiaz. q̃ pót iuste requiratur iuramẽtum sup obedientia. de iureiur. nullus. So. ter. ꝓcedit in pẽsbitis simplicibus: vel clericis capellarũ nõ curatarũ: q̃ tenent ad mandatũ obedientiam sue curie in curialia: vt in contra. ¶ Ad glo. ꝓma glo. querit q̃ inter pẽstetur obedientia: dicit q̃ sine scriptura: vt hic. c. ſ. c. legebatur: sine iuramẽto. de iureiur. nullus. ⁊ sic é mandatum. fm hoc. ⁊ hoc in sacerdotibus nõ curatis: alias secus: vt dicto. c. nullus. ⁊ cõtra hãc nõ currit ꝓscriptio. ó prescripcũ non licet: ⁊ est de lege iurisdictionis. de offi. ordi. cõqueste. ¶ Amidá dicãt vt dicit Jnno. q̃ tenent ad mandatũ: ⁊ hic hoc opatã est cõsuetudo scõm Jnno. Host. placet primum dictũ. Sed oppo. q̃ ꝓlatus ecclie matricis nõ habeat potestatem iurisdictionalẽ in suos ꝓlatos: solus enim ep̃us habet iurisdictionẽ de iure cõmuni in terã dioc. ó ſ. ordi. cum ab ecclijs. Soluit quod hic of. ꝓcedit in ecclesijs matricibus cardinalat⁹: in alijs ãt dic vt in ꝗrto: ita q̃ in alijs standum est ꝗrto. ¶ Glo. vltima p multa ẽbat colligitur ex ter. q̃ capitulũ vacãte sede succedit in pẽte iurisdictionẽ alij p quod infert q̃ capitulum iudicat: excõicat: absolvit: allegat multa iura hoc ꝓbãtia: vel ff. ad abolẽdã. ⁊ inducit hãc ter. q̃ si p bono pacis nõ corrigit: ergo ó iure cõsi corrigit. ¶ Quid in pẽte cõsideret determinat. q̃ si potestas spectat ad prelatũ mñ: q̃ nõ succedit: alias c. ij. ne sede va. dic hodie vt nec ſt. va. c. i. ti. vi. ¶ Amid debeãt requirunt minus cõsideranda is: ideẽ si vocabãt vicinos ep̃os cum diligẽtia. vij. q. i. pontifices. Alij extra dicũt q̃ hec potestas devoluet ad proximum superiorẽ in his que sunt ordinis ep̃alis qui illum cõmittat cui voluerit. vel vltimatorẽ dabit. ff. de. obitũ. ⁊ c. c. ad nostrã. fin Jnno. q̃ remittit ad ó cre. ad abolendã. de hẽti. ⁊ vidutt. de dec. suffragancis.

¶ Quid de pẽte inuitũ ẽdi as trãseat ad capls va. se. sic: vt é casus hodie. de institutionibus. c. i. ti. vi. ¶ Ea. gl. i vltimo argu. contra. Opp. q̃ potestas iurisdictionalis salte in absolutẽdo nõ trãseat ad capitũ vacãte sede. xi. q. iij. ep̃s ante damnat: vbi of q̃ subrogatus loco prum absolvit q̃ subrogatus in bonore ⁊ onere. ii. licet ergo non capitulum ꝛs expectatur successor. So. licet dicat ullum absoluere posse non negatur quin capitũ absoluere possit: accelitate exigẽte: q̃ cõcedit glo. ꝓpter periculũ animaz hodie expectium est eo. ti. c. i. ii. vi. qui absoluere pót. ¶ Numquid capitulum vacãte sede succedat in potestate excõmunicãdi. glo. dicit satis posse cõcedi q̃ sic: causa rõnabili subintrante: ⁊ cõtumacia vel inobedientia exigẽte: ⁊ similiter pót esse in dubium de his que dicuntur hic in fi. de correctione ⁊ suspensione glo. pót esse vera i capitulo ecclie cathedralis vel collegiate: ⁊ in capitulo ecclie matricis. que potest i ecclijs sibi subiectis hoc: vt. ff. de trãſac. ꝓpter. a. ¶ Alij tria q̃ hic in fi. refuantur spectãt de iure cõmuni ad cardinalem: ⁊ de volũtate de iure cõi in ecclesiam vacãte sede. Ad primum dicit hic Jnno. quosdam dicere q̃ potestas excõmunicandi de iure spectat ad cardinales: non ad capitulũ: potestas aũt corrigendi spectat ad vtrũq; de iure. Non ob. q̃ sint hic excepta. s. correctio excõmunicatio ⁊ suspẽsio: ita q̃ potestas corrigẽdi ꝛ ad capitũ de iure spectant: dicit q̃ ideo sunt excepta: q̃ aliter ꝓbabatur p cõsuetudinẽ: vel hoc facium é ꝓ bono pacis ꝓpter ius ꝓpter scandalum vitandũ vel alia cã papa sic ꝓcessit p via cuiusdam ꝓuisionis: ꝓpter ius. ¶ Rectat sam opi. quam dicit forte meliorẽ. q̃ illud quod cardinali reservatur non bz de iure in ecclesijs sibi subiectis sed cardinalis vel alius recipit hoc a papa: vel ꝓfirmatorẽ: ⁊ sic cardinales habent ep̃alem iurisdictionẽ in suis titulis: vt no. de offi. ordi. quanto: ꝓbat q̃ excõicatio é mucro ep̃alis. xxiij. q. iij. corripiant: vñ non potest ꝺ capitulum p se. nec etiam bz hoc a cardinali: ideo papa de iure sibi hoc reſuant: ⁊ si querit quare nõ determinant: sz fue ꝓuncie reservantur. dic q̃ in hoc cõsuetudo cõtraria allegabat. s. q̃ excõmunicarent ⁊ corrigerẽt: etiã vacãte sede. i. ecclesia: hoc vera ẽt quo ad correctionẽ ꝓut correctio sumit ꝓ correctione sententiando: ⁊ penam imponẽdo: sz capitulum vacãte ecclia bene pót ꝓcedere ad correctionem monẽdo aliter q̃ de causa cognoscẽdo. ẽ. ó offi. archip. c. fi. Host. tz q̃ omnia hec excepta devoluant in capitulum. vacãte sede: ar. ff. de transac. ꝓterea. ii. de quo. ſc. cuz olim: ad hoc. co. ti. c. vnico. li. vi. ⁊ no. in. c. dilectus de cap. monast. in

¶ Videtur quo ad cardinalẽ dicatur q̃ de iure bz ep̃alem iurisdictionẽ in capellis sibi subiectis: ⁊ sic dicit Jo. no. co. ti. c. i. li. vi. papã sibi respõdisse: ⁊ p tanto cum in cardinalibus hoc ius trãsierit ad capitũ vacãte sede. nisi p bono pacis reſuetur: vt hic. Si autez loquitur ó aliis inferioribus ecclijs habẽtibus ecclesias subiectas: dicatis q̃ de iure nihil potestatis sibi vendicãt in eccls aliquando aliqua iura percipiãt: vt no. Jnn. de offi. archi. dilecto. ⁊ no. Jo. de cap. no. dilectus p eandem: vñ in talibus sequenda foret consuetudo si qua foret. ABBJ. ¶ Quero an hanc obedientiaz faciant ecclesie subiecte indistincte: dicunt doctores. q̃ si capella non é collegiata: sed bz singulos clericos: debẽt illi pẽstare obedientiam psonalem: alias sufficit q̃ collegio pẽstét p vnum de collegio obedientiam. lxiij. di. in plebibus de iure patro. c. postulasti.

Jlecta. Licet abbatissa subditos excõicare non possit: ipsi tamẽ sibi cogunt obedire. ind. ¶ Prima pars ponit ꝗrtaz. ¶ Secõa ibi quo circa bat iudicẽ.

¶ No.primo q abbatissa pót habere clericos sibi subiectos. ¶ No.2o q abbatissa pót suspendere ab offó ⁊ beneficio:et quo ꝑ q potestas suspendendi ab offó ⁊ beneficio nó dependet a potestate clauiu. ¶ No.tertio q femina ét in plationē ponta non pót excómunicare ⁊ sic potestas clauium nó cadit in feminā. ¶ Quarto no.q ꝓter inobedientiam ⁊ culpā ligo suspendi pót a bñficio:⁊ officio ꝛ3 habeat iurisdictionē. ¶ Quinto no.q vbi defecit ptās in cópellēdo inferiores:superio: illū ꝺ3 iurare ꝑ suam ptātem. ¶ Vltimo no.q inferio: sola monita saltē tenet obſuare ⁊ eis obedire ⁊ sic nó inuita. ¶ Colligit glo.q mulier pót habere iurisdictionē.de arbitris.dilecti. ¶ Opp.gl. q nó habent iurisdictionē:q; iudicare nó pót.xxxiij.q.vi. mulieré.nec virilibus fungit officijs.C.ó ꝓcu.l.aliená.⁊.ff. de reg.iur.l.ij. ¶ Glo.cócludit mulierē bñ aliqualē iurisdictionē ꝛ3 nó ita plenā:sicut masculi:ita q a bñficijs ꝓpoteit suspēdere monachas.vt hic dicit. Tu dic.ꝛ3 doc.nó dicant mulier:vt singularis ⁊ ꝓuata ꝓsiderata nó pót iudicare:nec nūneribus fungi viroꝝ:sed róne dignitatis sic:q; si ipsa sed dignitas hoc agere ꝺi:vt hic:et quo dignitas sibi iurſ est iura omnia ad illa cósequutiua consentē pmissa:⁊ ꝺ vult dicere glo.ꝺum dicit ⁊ habꝫ administrationē ꝛ tpalia ⁊ spiritualiū:q̄re róne administrationis:quā gerit hoc possit:ar.de cófir.vti. vel inuti.cuꝫ dilectaxad hoc ꝛ.de arbi.dilecti. ¶ Per pdicta infert glo.q etiam ratione administratiōis possit cóferre pbendas ad sui collationē spectantes. Itē instituere possit clericos i ecclesijs sui monasterij: sicut faciunt alij.cōfirmati.ó dec.nostri.sicut ⁊ abbates:vt.c. ea nostri:de bis q̄ fi.a pla.hoc intellige de institutione que dat solam possessionē:nó de auctoritate:de offi.archi.cū saria:pót etiā aliam que sumitur ꝑ collatione. Itē dicit gl. q pót ꝓsentare p pdicta:dicit glo.q nó pót excómunicare ipsa abbatissa:nec absoluere:quia non ita plenam hꝫ ptātem sicut masculus. Sꝫ reuocat in dubium an possit suspēdere ab officio:q; planum q sic:a bñficio videt:q; ⁊ ab officio:vt hic est tex.in cōtrarium facit q suspendere ab officio dependet ex potestate clauiū:de excess.pela.tanta.q potestas non cadit in mulierem:nec dicit hic papa q possit:licet ipsa hoc diceret:potestas enim clauium non mulieri sed patri data est.licet enim beatissima virgo maria excellentior sit omnibus aplis:non tñ sibi:sed aplis fuerūt traditæ claues regni celoꝝ:de peni.⁊ remi.nouit quedā. Item non debet potestatē clauiū habere:q; non est facta ad imaginē dei:sed vir solus:qui est gloria ⁊ imago dei. Itez mulier debet subesse viro:⁊ quasi famula ⁊ ancilla viri:nó e cōuerso. xxxiij.q.v.hoc magis. ¶ Per pdicta infert q neq; ab officio suspēdere neq; excōicare:nec ét velare monachas possit.xxj.q.ij.statuimus.sed isto casu ad superiorē est recurrendū:vt hic dicit tex.quia débit hoc obseruari facere:q ab offó non suspēdat:tenēt doc.⁊ ꝓ róne:q; excommunicare non pót vt supra dictuꝫ ē:ergo nec suspēdere ab officio.:p sequētia procedit a parte:cum vtrunq; concernat claues.de excess.pla.tanta. Ab.dicit q suspēsionem officij:qua non posset suspēsus incurrat irregularitatē:femina facere non potest:sed bñ potest quādam suspēsionē facti inducere:vt q̄ biberene aliquibus diebus celebrēt:aut quotidianas distributiones nó percipiant:sic ⁊ potest a bñficijs ⁊ prebēdis suspēdere scōm Ab.⁊ pe.⁊ hoc ét hic ꝛ3 Host.scilicet q nó possit suspēdere:quia appellatione cēsure comprehēdūtur excommunicatio:⁊ suspēsio de vbo.si.q̄remi.vno ergo ꝑ bibitor:⁊ reliquū consilij placitum. Itē sufficit q non apparet missum.de trāsla.pla.c.ij. ¶ Glo.seq̄ns vult dare aliā solutionē dicēs quēdam sunt canonicē que non sūt professe ⁊ tales possunt suspēdi:vñ loquitur secundū vulgare theutonicoꝝ:q̄ appellat tales canonicas eē cōuersas nó ꝓfessas:vñ nullā faciunt ꝓfessionē:⁊ dicit q tales possunt ꝛbere inf̄monium. ¶ No.illam gl.q̄ dicit q̄ersuꝫ non ꝓfessum posse ꝛbere inf̄monij:dicit hoc Hin.⁊ alij.

xij.q.vlti.c.ij.ij. vbi idē no.Jo.⁊ Hin.idem de quo:libet conuerso vel q̄ersa ecclie secularis:q; ꝛbere possunt.nec gaudēt priuilegio canonis:li qs suadēte. Secus in q̄rsis religiosoꝝ:de sen.excō.non dubiū:vbi de hoc ⁊ dicit Jo. an.q; tales vilitantur hodie p ordinarios auctoritate apostolica:si sunt exēpte vel ꝓpric in priuil.vsq; de sta.mo.c.ij. ver.Alias vero.de hoc quod dicit glo.de matrimonio alle. Jo.an.de elec.in decretalibus in ſ.li.vi. ¶ Vltima glo. oppo.non semper sit obediēdum preceptis superiorum.xj. q.iij.nō sem p.dic vt in glo.si sunt dubia vel certa: que sūt iusta est obediēdum.xj.q.iij.quid ergo si certum est q sūt iniusta:non.ó quo ó tempo.ordi.ad aures.⁊.ē.c.ij.eadē est glo.

Antonius.

Dilecti. Si metropolitanus a suffraganeo iuramentū exigit vltra formam statutā a canone:in eo q̄ē vltra: suffraganeus obedire non tenetur.h.d. In prima querela:in fa ꝓuincie:sed ibi cum ꝛgitur. ¶ No.primo q archidi.censetur caput capli post epm. ¶ No.2o q in ꝓstatione iuramenti p suffraganeum seruari ꝺ3 forma canonica ⁊ consuetudo generalis:⁊ ꝓstitum vltra formam nō valet ⁊ id q̄ ó est circa formaꝫ:dicitur contra ꝓcordan. de elec.si cui.lib.vi. ¶ Tertio no.q iuramētum ꝓdan ad ꝓiudicium ecclie ꝓfuturum est ipso iure nullius. ¶ Quarto no.q a grauamine etiam de facto:potest sēm ius canonicum appellari:ꝛ3 secus de iure ciuili.ff.de ap.si ex pacto. ¶ Quinto no.q capitulum pót ꝓsequi ⁊ irritare factum ꝓlati:tendēs ad ecclie ꝓiudiciuꝫ:tanq̄ sua interſit:vñ potest capitulum ꝓsequi iura ecclie etiam contradicente ꝓlato:⁊ etiam tanq̄ interſit appellare. ¶ Sexto no. q etiaꝫ vbi peccatum ē in forma si non valet quod agit vt agit:valet vt pót vbi in actu articuli cōprehenduntur separatim.i.sanctum ꝓtum ꝺ iure:partim iniuste tenet quatenus ē iniuꝫ: et sic in sep abilibus vtile non vitiat ab inutili:de quo in regula vtile li.vi. ¶ Septimo no.q iuramentum gentium p episcopum ét in ꝓpria ꝑsona pót capleꝫ petere reuocari ⁊ absolutionē obtinere quatenus ecclie preiudicat. ¶ Hoc.q epūs multo caplo non pót aliquam subiectionē querere q̄ ecclesiam:⁊ est ar.q si quis dño velut terram subijcere alicno dño:admittat ꝓ traditio subdituꝫ:q; interest sua q̄ dominus suus sit liber:⁊ tot dominos nó habere ad idē ꝛ.e.c.fin. de app.non tñ.⁊ vt expressum q dño sine voluntate vassalli sua sua nō trāsferat in aliuꝫ:in libro feudoꝝ de feu. non alie.sine volū.ma.do.imperialē.ſ.ꝓteres vocat. ¶ No. q capitulum pót agere p iniuſturia illata epo cōcernēte ecclie decorē. ¶ No.q iniuſtia illata ꝓlato videtur facta capitulo in ꝓcernētibus honorē ecclesie. ¶ Hoc. tertio q ab actu extraiudiciali cum tertio pót appellare tertius róne sui interesse. ¶ No.q in appellone extraiudiciali ꝓcedit ꝺ3 grauamē ⁊ in appellone ꝺ3 expīni cā appellatōis hodie facit.c.ordi.de ap.li.vi. ¶ No.illā regulā q̄ tibi nō vis ꝛ.ꝑ.or.i.di.humanū genus.⁊ c.ad repīmēdam.ē. de offi. ordi. ¶ No.q ꝓsuetudo nó dat maiorē ptātē archiepō in suffraganeū q̄ ipm iure ꝓcedat. ¶ No. q iuramētū su p nó debito vel vltra formā canonicā pstitū ē ipo iure nullum. ¶ No.q alternatiua cū dictō potiꝰ nūcta stat coram tuc. ¶ Opp.gl.q vtroꝝ appellatio admitti nó ꝺbeat:q; p tale iuramētū grauabit epūs tñ:cū iuramentū exigeret ab epo:ergo nó poterat appellare caplm q̄ quod nihil fiebat. So.ꝛ3 nil fieret q̄ capitulū principaliter fiebat in consequētiā quia ecclesie preiudicabat saltē.factoridoneo licitum fuit capitulo appellare róne sui interesse.ij.q. vj.non solent.⁊ sic dato q principalis excludat a facultate appellandi:q; sibimet grauamen infert:non p hoc excluditur eius interest: quin possit appellare ⁊ ꝓsequi:ad hoc de offi.dele.sup eo. ¶ Er bis colligit Inn.⁊ dicit dignū no.q si epūs in ꝓiudicium ecclie aliquid faciat tertiꝫ in ꝑsona ꝓpria capitulū pót petere illud reuocari ⁊ appellare:⁊ cām in iudicio ꝓse

qui: ꝛ eis appellantibus ꝛ psequentibus absoluit ꝙtus a
pitto iuramẽto: ꝛ dicit idẽ si sit negligens. xij. q. ij. non li
cet. Ratio q; huius absolutio nedum psonam: sed etiam
ecclam tangit. Itẽ q; spualia ꝛ dignitates ecclie sunt
cõmunia epo ꝛ capitulo: ꝫ ꝙtus sit caput. de vb. sig. cũ cle
rici. dicit Host. q; nõ hic cõcludit q; alter sine altero agere
nõ possit: vt patet ex no. ó ꝓ pria. ad oceri. quer ratio est falsa
p dictum. c. vt dicit Fran. de za. ꝛ ideo rõnem reddit: q; in
tali reuocatione p quam fit melior conditio ecclie: audi
rei nedum capitulum sed ét canonicus: vel prochian⁹ ec-
clie: vt no. de re. ecc. nõ ali. si quis. ꝛ ét qui alienauit: de iu
reuur. sicut nõta. iuno ꝛ omnib⁹ tacẽtibus superior ex offi-
cio talia reuocat. ó inst. cũ venissent: ad fi. scõm Host.

¶ Ad idẽ oppo. istud iuramẽtũ erat psonale: hinc é q; si
tranlit ad successorẽ ex parte iurantis. de iureur. si vero: ꝫ
ex parte eius cui prestat possit eé reale. de iureur. vtrum. er
go nõ poterat aliquo modo capitulũ se intromittere appel
lando: cum ecclie nõ preiudicaretur. So. scõm glo. q; li-
cet iuramẽtũ sit psonale. i. tm̃ obligãs psonaliter pstãten
dũ poterat ex eo fieri reale q; deductum fuisset in cõsuetudi
nem: de sic iurãdo vel parẽdo iuramẽto ꝛ sic exigi a succes
sore: fuit ergo de facto a pncipio obuiãdum: ne preiudica
retur ecclie: vt hic. I. de arbi. puenit: quod sensit sanc glo. ꝓ
ma: ꝛ sic no. q; nõ solum appellat a grauamine iurꝭ: ꝫ etiã
facti: ꝛ non solum ꝓ sentꝭ: sed etiam futuro: qñ grauamẽ in
itio designat verisimilem cãm grauaminis in futurum:
plus dicit glo. q; episcopus occasiõe cuiusdẽ q; plus petitur
potuisse totũ denegare: vt. l. i. §. idẽ trebatius. ff. de aq̃co. ꝛ
est. quelex ét facit in ꝓpositum: vnde dicit Jo. an. q; opi. gl. ꝓ
cedit qñ archiepus nõ volebat partem recipere. ¶ Oppo.
q; hoc iuramẽtum nõ debeat preterire appellationis nullus
decerni: q; iuramẽtum ꝗtumcũq; iniuste prestitum: é obli
gatorium: de elec. venerabilẽ. de iureur. verum. q; mag⁹ cã.
obstare: nec appellatio hoc operatur: q; appellatio subsequẽs
extraiudicialis nõ suspẽdit precedẽtia. de app. cũ sit roma-
na. ꝛ ps de ap. bone. So. dicit aliq; duplici iter intelligit: vnus
est intellectus: q; hic fuit appellatum ãs iuramentũ: ꝛ tunc
vbum exigeres stat ꝓprie. Alius q; post iuramentũ ꝓstitũ:
sed ante solutionẽ: ꝛ tũc ds exponi exigeres. i. exegisses. Si
vero appellatũ fuit ante iuramentũ: qdã dicũt q; erit effe-
ctus: q; si iuramentũ post appellationẽ fuit prestitũ dicto.
de appellatione ꝛ iusticia appellationi: anteq̃ ꝓsit de ꝓn
cipali cã retractabit iuramentũ: ꝛ si quid é solutũ. Item si
ante fuit ꝓstitum aliquod iuramentũ retractabit: ꝛ solum
preterit iuramẽti dicentes q; iustificat appellationẽ q; in-
terponit: ne exigat aliud: q̃ alij ep̃i facunt: q; nõ é verisimi
le q; hic possit plus exigere q̃ alius: ꝛ sic appellatum é: ꝛ exve
risimili ꝛ legitima cã. de ap. vt debitis. ꝛ c. bone. ꝛ si nil fit
prestitum ex iuramento: reuocabit iuramentũ: ꝛ inhibetur
ne p iuramentũ aliquid exigatur. ¶ Quidam hoc repro-
bant dicẽtes se nõ credere q; pp appellationẽ emissam: qs
debeat dimittere vel iure suo: sicut nec pp ꝓhibitionẽ. C. ó
rescin. ven. l. si maior. ff. ꝓ emptore. l. pe. C. de rebi. nõ rubi.
in pe. nõ po. l. i. ꝛ de sup. ne. prela. c. si. nec enim aliquem facit i
iurã q; vtꝭ iure suo. ã. de elec. cũ ecclia valterana. Sz ꝏ di-
cit in decre. bone. de ap. vbi si post appellationẽ qs ꝓcuret
possessionem illa restituit anteq̃ de ꝓncipali cã cognoscat: cõ
stito de iniucta cãe appellationis: dicit hic Jnno. q; si atrẽ-
ptatum ꝓnat ꝛ innouat respectu possessiõis: tũc id reducit
in ꝓstinum statum: vt ibi: q; ibi petierũt appellãtes se redu
ci in eum statum in quo erat tpe appellationis. s. ad posses-
sionem ecclesie: ꝛ p consequens fructus reddant rõe posses
sionis. Sed in casu nostro appellantes non erant in posses-
sione eius quod erat attemptatus: quia appellarunt vt pa
ctaretur iuramentum: vel ne aliquid exigeretur preterea iu
ramenti. Sed non prestare iuramentum: vel nihil exigi ne
queunt possideri: vel quasi: ergo ad possessionem huius nõ
potest dari restitutio: cum nõ det possessio. Si non fit respe
ctu possessionis: vt hic q; nõ iurare: vel non soluere: vel non
exigere: vt negatiue nõ possunt habere quasi possessionem:
cum ergo nulla possessione patiuntur: tam hic nõ potest da
ri aliqua innouatio respectu possessionis: ꝛ sic nulla dat hu-
ius attempten retractatio. Jo. an. hic transit cũ glo. Jnno.
istud dictum é mirabile: mihi nõ placet: quia sic restringet
regula que dicit omnia attemptata retractanda: vt intelli-
gatur tantũ. de attemptatis. respectu possessiõis: vt ex quo
nõ dat innouatio possessionis tam nõ dicat attẽptatũ: q; si
sum ꝓpulsus aliqd prestare: vbi prius nõ prestauit. nulli du
bium: q; hic dat attemptatum. ¶ Not. ꝑdicta q; si petat
plus debito: potest totũ negari: qñ nõ vult desistere a tota
li petitione. de quo dic vt in. l. ii. ff. de v. ob. p Bar. Super
hoc dubio cõmuniter legiste aduocati dicũt: q; ãcta fal
sitate in aliquo potest totum petitum negari: sic ꝛ i posito
ne p dictã. l. i. §. Idem trebatius. dicit Bar. in. l. i §. si sti-
pulati. ff. de ver. ob. hoc falsum: q; petitio nõ fũdat sup to
to. ita q; excludat intentionẽ a pte alt. de excep. rei iudi. l.
si quis in totũ. ꝛ l. i. si pupillus. §. fi. ff. de legat. ij. l. qui solidũ.
in prin. Si detur petitio annexo aliquo indebito sup plu-
ribus articulis: tunc si dans petitionem ꝓtestatur q; nõ in
tendit hãc partem: vel sic stat petitio ꝓpter partem. potest
negari petitio in totũ: hic Jnno. ꝛ ps per doc. ꝛ glo. de cen
si. cum apostolus. si petitio fundat super toto iniuiduo: ꝛ
pars se nõ astringit ad totũ petendum: ita q; excludat iten
tionẽ a cõsequenda parte: tũc nõ pot negari pars debita ꝓ
textu totius. Si vero é totum debitum: sed pars petit qua
lificate indebite petitur: vnde debitum sub cõditione si pe
tatur pure. possum illud negare. ad hoc de plus peti. c. i. ver
ba sunt bar. ꝛ doc. hic tenenda cum suis dictis q̃ bene nota.
¶ Rõ huius vtrum: q; qualificate petitus: vel politus cen
set induidue petitus uel positum. de ꝓbat. licet. ꝛ q̃ dõ no.
Bar. in. l. duus. ff. de reiudi. Ex istis no. q; nõ solum ap-
pellatur a grauamine iurꝭ: sed ét facti: ꝛ nõ solum pñti: ꝫ
etiã futuro: quãdo grauamen in initio designat verisimilẽ
grauaminis causam in futurum. ¶ Secundus ẽt intellect⁹:
q; hic appellatio subsecuta est iuramentũ: ꝛ fuit interposita
ad impedienda exactionem ratione iuramenti: quo casu cum
hec appellatio sit interposita ex verisimili cã. ne exigat vltra
q̃ alij metropolitani. de ap. bone. ꝓuincia ratione iuramẽti
nihil debeat exigere: ꝛ si exigeret: ꝛ archiepus ꝓtraret anteq̃
sup principali ꝓcedat reuocatur. hoc nõ placet Jnno. ꝛ re
mittit ad no. de ap. bone. puto q; si iuramentũ precessit ap-
pellationem. si appellatio subsequat ne exigat preterea iu-
ramentum: talis appellatio nõ impedit exactionem: nec illã re
tractat. nisi constito de ap. Ratio: q; ex equat iuramen-
tum iam exactum. ꝓ appellationẽ nõ suspensum: nõ est ino
uare imo esset innouare cõtra appellatum: si nõ posset ꝓseq
ius suum sicut si essem i possessione: ꝛ appellaret ne colligerẽ
fructus: q; illa appellatio nõ suspendit possessionem licet in
hibeat futurã: nõ tollit futura q; veniunt ad cõsequentiã ꝓ-
teritoꝝ per tales appellationes nõ suspensoꝝ: sic loquit ꝺ.
Si vero sit appellatum ãs iuramentum tunc bene credo q;
iuramentum retractabit ꝓ viam attemptati. hoc tene. ꝛ est
de mente Jnno. puto tñ q; ex hoc solo iuramẽtũ: nõ fit nul
lũ q̃ ꝓcesserit extraiudicialis appellatio: nisi ex eã appel-
lationis redderet nullum: q; appellatio extraiudicialis vt
nõ suspendens partis prãtes: cũ sit ad causam ꝓuocationis nõ
reddit actũ post appellationem nullum. de elec. ꝓsideram⁹.
nisi scõm naturam cãe. vt. c. ti. bone. ꝛ no. eo. ti. audiuis. ꝛ c.
cũ nobis Si dicatur q; attẽptatũ ab initio retractetur sed
nõ a volente ex quo ab illo nõ est appellatum: vnde q; ea
soluebat voluntarie ꝛ fuit appellatus ne exigeret: credo q;
tale iuramentũ nõ retractetur p viã intentati: sed si esset ap-
pellatum ab vtroq; tunc dico quod retractaretur. ¶ Sz
quero generaliter de aliquibus effectibus appellationis ex
traiudicialis: an in aliquo differant a iudiciali. dicit hic
Jnno. q; vnus erit effectus: q; si appello ne eam at quis banc

rem:quia res est mere talis appellatio extraiudicialis ba-
bebit vim denunciationis:vnde sicut denunciatio facit ma
lefida possessorem.C.de rei vin.l.ii fundū.ita ⁊ ista appel-
latio:quod intelligit Inno.in nouo possessore:sed in vete
ri ꝓtestatio:plus dicebant aliqui q̄ etiam huiusmodi ap-
pellatio prodesset si fit interposita sine cā ꝓbabili vel veri-
simili:puta ne quis molestetur in possessione:q̄ non placet
Inno.et dicēti q̄ talis appellatio nō faceret p hoc ipz ma
lefida possessorem vt ad fructus teneret:nisi ꝓbata posses-
sione quam hz ꝓbare sic appellans:alo non q̄cunq; fuis-
set appellatum:ar.ff.pro emptore.l.pe. ¶ Unde compa-
rat istam appellationem denunc[.extra iudicium:hoc pla
cet.dum tñ ipse ꝓsequat postea appellationē:⁊ probat cāz
propter quam appellauit:alo contra appellantem ꝓsumit
non prosequentē.de dolo.cum dilecti.vñ si ꝓtestatur vt ap
pellat ne em at:quia fundus est suus:vel ipse est in possessiōe
oportet q̄ hoc ꝓbet.Alibi tñ dicit glo.q̄ plus operatur p
testatio q̄ appellatio:vt dicit glo.de consti.cuz.Ⓓ.⁊ allt.
.Li.C.de filijs fam.⁊ quemadmodum pt pro bis teneat.li.x
vbi si pater ꝓtestet ne filius vocet ad munera:nō obligatur
p filio:⁊ secus si appellet a nominatione:q̄ illa videt ap-
probare:ad hoc.l.iij.§.filius.ff.rem ra.ba. ¶ Secūdus est
effectus:q̄ vbi appellauit officio iudicis poterat p viam at-
temptati reduci in statum pristinum:cū si alias nō appellas-
set oporteret q̄ intentaret interdictū recupande possessio-
nis:ar.predicte cle.bone me.quo cāu grauaret in pbā
da possessione ⁊ spoliatione.de resti.spo.cum ad sedem.ō
cāu sufficit ꝓbare statum in quo erat tpe appellationis ad-
misse.de ap.bone me.hoc ponit Inno.hic.⁊ dicto.c.bone.
§.de Rpt̄is er parte. ¶ Tertius effectus est:q̄ non solus
contra ipsum a quo est appellatum poterit offō iudicis pe
tere se reduci in pristinum statuz:sed ēt ꝛ̄ non spoliantē age
re poterit:nec scienter recipientē a spoliatore:vt dicta de re.
bone.contra quos non hz interdictū.de resti.spo.cuz ad se
dem.nec condictionem ex decretali sepe:hz q̄dam ꝛ̄.dare
tñ secūdū Inno.alo Host.cōdictio ex canone reintegrāda
.iij.q.i. ¶ Quartus effectus est:q̄ quelibet suia post tales
appellationem extraiudicialem lata:dūmodo ꝓbet vitas
cāe eam si qd attemptet a iudice retractat.de ap.dilecti.
⁊.c.ad audientiam.cum alias sit excōicatōis:⁊ ēt alie te
nerent:hz esset iniuste.xi.q.iij.c.i. ¶ Quintus ē effectus ⁊
magnus:q̄ tali ꝓsequēti appellationē non obstabit excep
tio excōunicationis:alt.de excep.cū iter.quo casu si age
ret p viam querele repelleret.de iudicijs.intelleximus.nec
est differētia an a suo iudice appellet vel alio:de app.bone
me.ppter quod facit cautū actorem q̄ nō libellet in quere
la:sed in appellatione:vt dicat petoreuocari q̄cqd fit post
appellationē. ¶ Nō.dictum Inno.q̄ tenet hic q̄ extraiu-
dicialem appellationē pōt ꝓsequi excōunicatus cuius ꝛ̄
rimus ipse idē notauit in.c.cum inter.de excep.vbi dicit ex-
presse q̄ excōunicatus nō auditur appellans extra iudici
um.Jo.an.pcordat.de excep.pla.in nouella.li.vj. ¶ Quā
do q̄q excōunicatus appellat mere.i.per omnia extraiudi
cialiter ⁊ ꝓcedit quod dicit Inno.in.c.cum inter:q̄ equi-
parat ac si ageret. ¶ Cū q̄q appellat non mere extraiudi-
cialiter vt cū appellat a superiore seu ab executore:vt quasi iu
dicialr ꝓsequēte:⁊ ꝓcedit glo.Inno.hic ratio huius ē:q̄
appellans ē quodāmodo necessitat⁹. ¶ Sextus ē effect⁹
q̄ cāa defert ad superiorē.de quo de bis que fi.a ma.p.ca.cū
in cunctis. ¶ Septimus est effectus:q̄ lis ꝓpar ate ab ad-
uersario non facta mētione.de ap.non valet:de Rpt̄is.ex p
te.Ⓐ.⁊ hoc tenet hz Juum no.de offi.ordi.er lris.differentia
tñ est scōm Inno.inter appellationem iudicialem ⁊ extra
iudicialem:q̄ appellatio iudicialis suspēdit effectum eoz
que precedunt ff.ad turpil.l.i.Extraiudicialis non:sed so
lum futura:⁊ ideo vbi futura trahunt consequētiam neces
sariam ad ꝓterita.nil suspēdit vel impedit:conuentūt tñ q̄
in hoc nō audit post annum:sicut nec in iudiciali.de ap.cō

stitutus.⁊ c.sicut.de ap.in cle. ¶ Scōo. q̄ quilibet potest
ꝓfigere terminum sue appellationis.ō ap.sepe. ¶ Hō cre
dit tñ Inno.q̄ talis terminus astringat:vt habeat vim ci-
tationis:nisi iterato citet:nisi in electione:vt.c.i.ō elec.lib.
vi.Sz si vult in termino comparere:potest ⁊ hz beneficiuz
.c.cordi.de ap.obstate.quia si appellans ꝓuenit terminuz
quem ꝓfixit:vel maliciose supplantet:iuste nō valebunt:q̄
si contrarium diceretur sequeret q̄ qs posset euare aduer-
sarium q̄n vellet.de ap.cū sit. ¶ Conuenunt in tertio:quia
nisi appellans ꝓsequatur appellationem in termino:punit
in expēsis.de Rpt̄is.ex parte.ō ap.cum sit romana. Itē pa
ter in vtraq; ꝓcedit qō pz p ea q̄ dixi:q̄ in neutra obstat
excommunicationis exceptio:qō no.⁊ hec sufficiant ō pri-
ma glo.cum sua materia. ¶ Glo.que est super verbo ca-
nonica querit ō qua forma iuramēti loquatur tex.dicit de
illa que hētur.ō iureur.ego.N.⁊ hz promittere obedienti
am ⁊ fidelitatem.de forma iuramēti abbatum.habetur ō
syno.ne dei.de forma iuramēti canonicoz.de ver.sig.cuz
clerici.de forma iuramēti rectorum eccl̄ie.de iureur.tua
noa.⁊ vide de his ⁊ similibus.in.c.ꝓallegato.ego.N.nec
ob.de censi.significauit.vbi addicit huic iuramēto iuramē
tum de censu prestādo:q̄ q̄ hic dicitur hz locum in iuramē
tis iure cōmuni ⁊ generali cōsuetudine inductis:que sunt
expressa ⁊ limitata:vbi vero certa forma non est scripta i iu
re:potest sibi superior ꝓuidere:super his ad que subdit⁹ astri
ctus est p formā iuramēti:⁊ p omnem aliā iuxtā cautionē
ita q̄ quandoq; ꝓstatur iuramētum super limitatis a iure
⁊ procedit hec ītā:vt non exigat vltra formam canonicam
q̄n q̄ sup non limitatis a iure:vt sup his que debentur iure
spāli:⁊ tūc pōt forma iuramēti ampliari ad quēcunq; mo
dum:vt dicto.c.significauit.p hoc concludit q̄ iuramentū
non debuit hic exigi amplius ab epīs q̄ prestaret canōica
quia alias potuerunt episcopi omnem iurisdictionem negare.l.i.§.idē
trebacius.ff.de aqua co.⁊ estī.facit portus ptra:⁊ dicit Ho
stī.q̄ hoc ꝓcedit q̄n superior non vult aliter recipere iura-
mentum.p.§.item queritur. ¶ Oppo.in eo q̄ papa tollit
consuetudinem ibi optentu alicuius consuetudinis:ꝙ sue-
tudo cum iudici pōt p quā quis alteri obligat.de offi.ar-
chi.c.fi.So.Fin Gof.q̄ hic loquit de ꝙsuetudine non pre-
scripta:sed contra cū induco.c.cumana.ō.de elec.vbi notie
consuetudinis intelligit de ꝓscripta.So.hoc cit verū quan
do ꝙsuetudo versat circa id qō de iure nō fit ꝓhibitum.al.
non:ideo quero cum glo.pe.de rōne quare non valet hec ꝙ
suetudo:dic q̄ prima ratio est:q̄ talis ꝙsuetudo cōtra gene
ralem statum ecclie est.c.di.contra morem.q̄ debz seruare
morem aliorum metropolitanoz.Scōo quia p vsurpatio
nez fuit hec consuetudo obtenta:⁊ sic non ꝓdest.x.q.iij.co
gnouimus.cum si.vel tertia causa erat:quia hec cōsuetudo
erat:⁊ iuramētū generale:⁊ iuramētū hoc restringi cēsetur
ad alias debita:⁊ non ad non debitata.de iureur.c.i.li.vj
vel quia hoc iuramētum fuit ꝓstitum contra canones:ideo
non valet:de fo.cōpe.si diligēti.vel ideo quia fuit prestitus
in damno ecclesie:ideo non tenuit.de iureur.sicut:vel da-
to q̄ consuetudo esset seruanda:non tñ ꝓtertur iuramēti:po
nit exempla Inno.Si erat consuetudo de soluēdis aliqui
bus iuribus annuatim:quia non est licitus exigere a nouo
prelato.de censi.prohibemus.Nō placet hoc Host.q̄ di-
cit consuetudinem esse:⁊ de nouo exigere contradicūt:ad
hoc q̄ nō.de rescrip.cum contingat.in vltima glo.dicit er
go q̄ patriarcha habebat de consuetudine aliquid adde
re in iuramento:vltra solitam formam:talis consuetudo om
nino obstabit:tanq̄ irrationabilis ⁊ periculosa:quia si ta-
lis adduto approbaretur ministraret materia auaricie ⁊ su-
perbie prelatorum:⁊ ambitioni subiectorum:qui vt dicit
Inno.promitterent ⁊ iurarent quicquid vellent superiores
vt promouerentur:vel ne promotio sua impediretur.de in
stu.cum venissent.de censi.q̄nus:ideo talis consuetudo q̄ -
uis prescripta tanq̄ irrationabilis reprobat ꝓter periclu

lium animarum. de consue. c. i. ⁊ ſ. ſecundum Hoſtien.

¶ Sed an ex eo infringat hoc iuramentum: q̃ poſt appellationem vel ante preſtitum fuerit. Ioan. q̃ non. dum tamen poſſit ſeruari ſine interitu ſalutis eterne: ⁊ ideo licet non valeat actus iudicis poſt appellationem ⁊ vinculum ſententie: valet tñ ꝓ minus parcia ⁊ iura anetũ: quod no. Sed an ꝑ pa̅ auctoritate poſſit ſubiectus denegare id q̃ exigitur vltra ꝓſuetudiné aliox̃ metropolitanox̃. glo. dicit q̃ ſic. hoc̃ illud dum ꝓſtituit. C. de agri. ⁊ cenſi. l. iubemus. li. vi. q̃ tenpus non eſt cá iducéde obligationis: vt in. ſ. placet.

c **Um olim.** Mortuo epo. confirmat capitulũ ꝓfirmá dos ab ipſo. b. d. Prima pe ꝓpuidet circa electioné. Secũda circa ꝓfirmationé. ibi mádá teo. ¶ No. ex ſupraſcriptióe q̃ frater médicante pót dari a papa delegatus: ſi é prior: vide bodiem cle. ſi principal. de ꝓbis. ¶ No. q̃ capitulũ puatum potestate eligendi potest papa restituere de gratia. ¶ No. q̃ ſpes poteſtatis elígẽdi iure deuoluto ſpectans ad cpm̃ non deuoluit ad capitulũ vacáte ſede. ¶ No. q̃ vbi papa aliquid mádat cõtra ius addit verbũ de grana. ¶ No. q̃ idé é poſtulatio q̃ electio. aliter finetur q̃ ꝑ puas̃ poteſtate eligẽdi ſit ⁊ ꝑ tuas poteſtate poſtulandi quod no. ꝓpter illa que dixi ó poſſu. prela. c. i. ¶ No. regulã q̃ in poteſtate confirmandi et quacũ q̃ iurisdictionali ſuccedit capitulũ vacáte ſede. Ite nota q̃ in inferioribus eccliis: puidet de inhabili p viam poſtulationis. ¶ No. q̃ in mandato cõfirmatiõis electõ nienó includit electionale nulla: vel inuſta. ¶ Nõ q̃ poteſtas reſtituta in ꝓſecutione ad illã cuius dẽ eſſe nature cuius eſt puta: vñ ſicut electionẽ vi poteſtatis antique habebat cõfirmare nefan. ita ⁊ vtute poteſtatis reſtitute. ¶ Opp. q̃ papa hãc poteſtatẽ nõ poterit de ordinata ꝓtate concedere cõtra. q̃ negligẽtia vl delicto eox̃ puatio poteſtas erat deuoluta ad cpm̃. de elec. q̃q̃ li. vi. cuius iuri nõ debuit ꝓiudicari. de offi. ordi. ſup eo. So. hoc fecit propter plenitudinem ptatis: vel dic ſm̃ bonatum̃ q̃ electio erat deuoluta ad papam. ſimile quod no. in. c. cupiétes. de elec. lib. vi. vel dic q̃ ls̃ hoc ꝓtas deuoluerẽt ad epiſcopum: tñ ad capitulũ vacáte ſede deuolui nõ poterat: ⁊ ideo vacante eccliia meſañ. ſine iniuria capituli: potuit papa concedere: q̃ in poteſtate ſpectante ad cpm̃ iure deuoluto: ſe non intromittu capitulum: cũ ea non bẽat iure ꝓpio: quod facit ad no. i. c. q̃ q̃ per Jo. mo. de elec. li. vi. vbi p Jo. an. ſuper glo. penult. ad quod faciunt no. in. c. cũ in cuctis. ad fi. ſ. de elec. ¶ Sz quero an hanc gr̃am poſſit facere epus vel archiepus ptate ad eos deuoluta: dic q̃ ſic: ls̃ non poſſent ratificare a talib⁹ factum ipſius non reſtituta. de ſup. neg. prela. lñas. Jo. dicit q̃ putat: q̃ de ſuo tenpore pót cõcedere archiepus epo vel epus inferior: ſed directe facere nõ poſſet: q̃ lapſis ſuo tribus menſibus inferior poſſet eligere ad preiudicium ſuperioris ad quem deuolui ds̃ poteſtas. ¶ Quero ſcõdo cuius effectus ſit hoc libera reſtitutio ptate: dicit Jo. an. q̃ iſti de nouo bẽbunt integrum tpe: vt no. de elec. ſi electio. li. vi. ⁊ ſi non eligãt infra tẽpus debitum: vel iterũ eligãt ſciẽter indignum: deuoluet poteſtas ad dyocesanum: q̃ non iure paſſz iure ſuo recuperato dicunt. C. de tempo. in integ. reſt. pe. A papã de. ff. quis ⁊ a quo appellatur. l. vltima vbi dicit: q̃ ſi magiſtratus de mandato principis dat certum iudicem: tamen appellabitur magiſtratus: facit de reſcriptis. cũ aliquibus. libro ſexto. ⁊ hic ei caſus: quia vt patet confirmatio fuit facta per capitulum: ad quod debebat iri ſecundus̃ naturam priſtine poteſtatis. ¶ Ad glo. primam glo. que ait quare eſſent priuati poteſtate eligendi: dicit q̃ forte elegerãt indignum ſciẽter: vel non elegerũt infra tempus debitum. de elec. cum in cuctis. ⁊ c. nequo. defectu: intelligẽ q̃ do ſcienter dicit indignum ſcõm doc. ar. ex̃ que no. in. c. conſideraumus. de elec. Ponunt doc. exẽplum aliud: puta quia forte per ſentẽtiam fuerũt priuati poteſtate eligẽdi quia degerant contra formã capituli: quia propter hoc ibi é caſus. ¶ Expſſe colligit glo. q. capitulum ſuccedere i poteſtate iurisdictionali epiſcopalie. concor. Aliqui tamen dixerũt hic cõtrariũ: q̃ iuriſdictio eccliſie vacãte: regulariter non deuoluitur in capitulum: niſi vbi in iure inuenit expreſſum: ⁊ quod hic dicitur de confirmatione: fuit de gratia nõ de iure: cuius cõtrariũ cõmuniter tenet: vt hic no. Joan. an. ¶ Ea. glo. in. ꝯ. argumẽta multa. Op. q̃ capitm̃ ſuccedat in poteſtate epiſcopi. ne ſe. va. c. illa. vbi nõ cõfert bñficia ad epiſcopum ſpectantia. xxiij. di. preſbyteri. lxxxj di. fraternitatẽ. vbi capitulum vacáte ſede non dat licẽtiaz trãſeundi ad aliã eccliã. ſi ibi eligatur: ⁊ ſic capitulum nõ ſuccedit in iuriſdictionalibus. ¶ Ad ſecũdũ dic: q̃ hoc i dicit prohibuiſſe alienationes que fierẽt per talem licẽtiaz: de hoc tamen dic vt in. c. ſi abbatẽ. de elec. li. vi. Glo. hic cõcludit capitulum vacante ſede nõ ſuccedere in poteſtate alienandi: quia res non poteſt alienare ſine conſenſu ꝓlati. xij. q. ij. ſi qua de rebus: nec perſonas multo fortius. cuz maior ſit alienatio perſone: q̃ rerum: eo quia res propter ꝑſonas vt. l. an pecudũ. ff. de vſuris. xij. q. i. precipimus. per hoc alienatur perſona. Ad primũ dic cum glo. q̃ ſi poteſtas conferendi ſpectat ad epiſcopum tñ: non poteſt capitulũ ſuccedere: ſecus ſi ad vtrũq̃z: ita bodie eſt determinatum. ne ſede va. c. i. li. vi. ſic loquitur obiectum: aſſignat glo. rationẽ ſi ſtatus epiſcopatus vacante ſede nõ poſſunt alienari ad preiudicium futuri prelati: bodie ó dic. q̃ ſepe. ei enim ſunt ſeruanda: ſed conferreẽt fructus poteſtatis cõferendi ⁊ inter bona epiſcopalia numerantur: adeo non poteſt illã exercere. xij. q. ij. hoc ius placiti. de offi. ordi. cũ noe. ptãs antẽ confirmãdi nil alienat: ſed acquirit: ⁊ pro tanto cum exercet capitulum vacáte ſede nec ob. c. ſicut tuis. de ſym. q̃ illud ꝑ cedit de iure ſpeciali: de iure autem communi deuoluit ad capitulum: vt hic. ¶ Concludunt ergo cathedrale capitulum: vacãte ſede iuriſdictionalia exercere per que non contigit alienatio rei vel ꝑſone: vel fructũ epiſcopalium: ſz bñ alia iuriſdictionalia exercere: quod no. ¶ Per que infert glo. q̃ ſi capitm̃ ſuccedit in ptate examinandi: exceptiones q̃ opponunt contra electum: ⁊ ſup eas pronunciandi: ⁊ repellendi: ⁊ electionẽ caſſandi: vel repellere vel admittere put ó iure fuerit: q̃ in hoc ds̃ parem iuriſdictionem epo. Ab. dat aliã theoricã dicens q̃ in his que epiſcopus cõmunicat cuz capitulo: capitm̃ ſuccedit: ſed in collatione bñficiorum nõ cõmunicat: ergo minor é falſa: q̃ dicit Jo. an. q̃ ls̃ nõ cõcerit conſenſum: cõmunicat conſiliũ: q̃ facit cum cõſilio capituli. de his que fi. a prela. q̃to. ⁊ c. ea noſcitur: ⁊ tñ illa cõmunio ẽt ſi requirat cõſenſum: nõ trãſfert collationẽ in capitulum: vt dicto. c. i. ne ſede vacante. li. vi. ¶ Circa poteſtatẽ vãdi licentiã. Jo. mo. in. c. ſi abbatem. lib. vi. de elec. ls̃ q̃nuum: ⁊ dicit q̃ iura ſupra allegata hoc nõ ꝓbãt de quo dic: vt ibi: ꝑ Jo. an. ⁊ ls̃ q̃ capitulũ poſſit: ⁊ reſpondet ad rõ nes hic poſita: dicẽdum ẽ: vt ibi. Theoricã glo. non placz Hoſti. dicẽs q̃ ſit alienatio ẽt ꝑſone in confirmatióe quia omnia ſubiiciuntur dicto prelato ꝓ confirmationem: quia nec aliter poterat adminiſtrare. de elec. noſtri: q̃ ꝓfirmatiõz datur ꝓtãs adminiſtrãdi. de elec. quaſi. r. e. trãſmiſſa ⁊ forte ſi prelatus expectaretur fieret diligentior examinatione: ille tranſiret. de elec. nobis. ⁊ ſequeretur ex hoc q̃ prelatus habebit ſubditum quem nollet: vel non expediret habere: ergo ſit preiudicium. de tranſla. quanto. ſ. ceterum. de filiis preſbyterorum. propoſuit: ⁊ dicit q̃ ratio é diuina vacatio vbi poſſet imminere periculum animarum: quia poteſt confirmare ne vacet: ⁊ non poteſt licentiam dare ne vacet eccleſia: hec ratio eſt plena in collatione. ¶ Hoſtienſis reprobat aliam rationem que aſſignatur in collatione per gloſatorem: ſcilicet q̃ capitulum non poſſit fructus alienare: quia per hoc concluderetur: dicit ipſe q̃ epiſcopus facere fructus ſuos: quod é falſum. de offi. ordi. cuz noe. ⁊ q̃ ibi notatur: dicit Jo. an. q̃ placet ſibi theorica glo. ſine cõ-

firmet subditū epi: sine alienū: quia per hoc acquirat: vt fra dictum est. nec obstat prima rō. Hostien. quia non seq̃ tur prelatus confirmatus: ergo potest alienare aliquid ad preiudicium confirmantis: vnde licet cōfirmatus admi strat: p hoc nō fit aliqua alienatio alicuius iuris epi sc̃opal: q: confirmatio est exercitium iurisdictionis quaz necessario tenetur impendere superior: et qui ē dignus: alias ab eo pōt appellari: cum electio initiatur iuri. ō potius. c. pe. sed collatio initiatur mere liberalitate: saltē in cui dando. ō pbē. redatū: p hoc quod notat. de decimis. c. finali. ¶ Nō ob. 3. nō q: diligēt⁹ successor examinaret q̃ capitulum: dic q̃ hoc non est vez: q: q̃ a pluribus queritur rr. de offi. dele. pudē tiam. in principio. §. addicimus: alias. v. illa quippe. ¶ Ad tertiam rōnem: q: p confirmationez successor habebit subditum quē nollet: dic q̃ cū confirmatio debeat fieri iuridice nō surgit hec suspitio: sed potius p̄sumit q̃ iste confirmabit. Aut ergo successori displicebit de iure: et non est sibi sublata potestas: quin possit ēt contra cōfirmatum procedere. Aut sine causa: et nō hz de quo cōqueratur: et sic ipse idē fuisset attritus confirmare. Item vltra nō tertia procederet ēt in confirmatione a predecessore. Item dato q̃ tibi displiceat dum tū electio fit canonica tenet illum confirmare: supra de elec. postq̃. ¶ Ad quartam rōnem dic: q̃ nō procedit hec reprobatio: q: non per hoc sequit̄ ber. q̃ faciat fructⁿ suos: ita q̃ glo. nō vult q̃ fructus beneficiorum tanquaz fructus epi reseruentur futuro epō: vñ dr in fructu solus propter liberalitatem quaz habet epūs in potestate cōferendi. de prebē. relatum. de verb. c. vltimo. l. fulli. de vsuris.

Antonius de butrio.

Statuimus. Qui maior ē ordine alterius posterior in ecclesia instituatus in loco et portione potior esse dr: sa tibi. et q̃ tertia tibi. ac minorē. ¶ Ho. q̃ sm ordinem dignitatis et qualitatem: debetur honor loci non secundū ordinē tēporis: et sic facit q̃ iunior maiori i dignitate precedere debet senem nō in dignitate positum. ¶ Ho. ideo q̃ in portiōe percipienda attenditur maioritas dignitatis. ¶ Ho. tertio tres ordines sacros. s. presbyterat⁹ dyaconatus: et subdiaconatus: ad q̃ vide no. p glo. in pro bemio sexti. in gl. sup vbo epūs. ¶ Ho. quarto q̃ minores in ordine debēt subtia maioribus in ordine ēt constituta. ¶ Quinto quomodolibet cōsideratur maioritas: dic q̃ q̃ q̃ respectu dignitatis. de elec. dudum. et. ō. de offi. dele. pa. Horalis. quando q̃ maioritas cōsideratur respectu temporis q: vnus prius est institutus q̃ alter. ō. e. c. 1. q̃ q̃ respectu senectutis. ff. de iure immu. l. semp. et ō trāsla. q̃to. q̃ q̃ respectu dispensationis. al. prelat. de elec. transmissaz. et de iudi. et si clerici. q̃ q̃ respectu cōsecrationis. de cōse. cr. vel alta. aq̃. et. j. c. primo. q̃ q̃ respectu ordinationis: vt. ō. c. per tuas. et hic potest maioritas prius et senectutis: secundus Ho sti. vide de rescriptis sedes. ¶ Querit glo. 1. quare honorā tur maiores: ordine sedis maioritate: dicit quia secundum dignitatem cuiusq̃ quilibet est honorandus in sede. ō con sue. cum olim. Item quia prius in ordine subscriptionib⁹: et sede ē honorandus. xvij. di. c. vltimo. ff. de albo scri. l. i. gl. vl terius p̄sequitur generalitas vsq̃ ad. ō. ar. contra. Opi. et ar. contra et videtur q̃ nō honoretur quis ratione dignitatis sed ratione vite: vnde dicitur non gradus excellētior: sed vite meritum: facit quem altius ante ire. l. ō. non lō ca. quo ad meritum virtutū et vite. attenditur bona actio vi te: et non dignitatis. quo ad premium honorificentie q̃ ponde ratur dignitas. s. quo ad mundanum honorem. ¶ Glo. ij. que incipit sic videt: colligit q̃ in perceptione beneficio rum habenda ē distinctio p̄sonaz sine dignitatum. vel pl⁹ percipiant maiores q̃ minores: et prosequitur generalia q̃ huic concordant. vsq̃ ad. v. sed contrarium videt. ¶ In. v. s3 q̃ oppo. q̃ omnes qui in vna ecclesia famulantur: eq̃li ter percipere debēt. de consti. cū omnes. et. c. cū. D. nec vi dandū est: vbi alij scrupuloso corde monent. xvi. q. vij. c. i. et dicit apl's nō enim volumus: vt alijs sit remissio: nobis autem retributio. xxv. q. 1. §. bis ita. ad fi. et. ff. pro socio. l. re rum. §. si cum tres: vbi dr: q̃ et eadem societate plus non oz vnus percipere q̃ alter: nec nobilis preponitur ignobili. de ap. constitutus. Item nō refert videamq̃ sint. de instī. ad decorem: et dum laudabiliter suum officium exequūtur et superhabundāter erguntur sue notio nationis. de iudicijs cū deputati. Si enim canonici habēt suas prebendas: sit maior vel minor: percipiet suos redditus. ¶ Glo. hic cōcludit q̃ si consuetudo est in ecclesia: q̃ pares vel dispares sint pōtiones: et ille dentur maioribus: que sunt maiores: illam seruat: vt de consuetu. c. fi. li. vj. et dicto. c. cum omnes. dummodo sit rationabilis: sed si nulla sit consuetudo: puta q: ecclesia fundatur de nouo. tunc recurrendum est ad consuetudinem: vicinarum ecclesie sue puncti. j. de cēli. super eo. cessantibus autem cōsuetudinibus. i. si nō aduertuntur p̄sue tudines: tunc de iure communi: dic si agitur de beneficio p cipiendo: maioritas dignitatis vel ordinis ponderatur in preferendo: et sicut ab initio nobilitas sine scientia: vel maioritas ordinis: considerande ē: vt maioribus et plurib⁹ bñficijs honorentur ab illis qui eos p̄mouent: vt. j. de prebē. de multa. Si agitur de percipiēdis redditibus beneficiorum et tunc si in ecclesia sunt distincte prebēde nō ponderabitur dignitas: sed quilibet percipiat fructus sue prebende: vt dicit glo. prope finem. Si vero sunt indistincte pbēde: tunc q̃ redditibus p̄grazatis dantur portiones. de communi cleric: tunc i percipiēdo maior: in respectu ordinis vel dignitatis p̄fert minoritati q̃ presbyter prius percipiat portionē suam: q̃ dyaconus vt hic: idem dico respectu institutionis: in illis qui sunt eiusdem ordinis: ceteris paribus vt presbyter prius institutus: prius percipiat suam portionē presbytero posterius instituto: et existente in simili dignitate: vel officio facit. e. i. supra eo. et sēm glo. hic ponendo sm intellectum exponit portionem idest priorem respectu dignitatis ordinis vel institutionis. Non ergo intelligit glo. quem esse potiorem respectu quantitatis portionis: quia dicit q̃ de iure cō muni non plus est dandum maioribus: q̃ minoribus: ō cō muni cleri: quo ad victus: facit. c. p̄posuit. de filijs p̄sbyterorum: secus in his que dantur pro vestibus: vt no. p Inno. in dicto. c. cum omnes. de cōsti. et sic tunc hoc verbum portionem: deberet exponi. i. vberiorē sem maiorez: que dixi in portionib⁹: p̄cedunt in quotidianis distributionibus: supposita presentia et residēntia cuiuscūq̃. ¶ Ad obiecta rñdeo: et primo ad. c. cum omnes. dic q̃ ibi nō valebāt habere rōnem maioritatis: sed temporis receptionis: quod hic reprobatur disparitas ergo in q̃ntate percipiēdi: quo ad vestiti nō sm gradū q̃ntatē bñ tollerat: sed nō sm tempora an tiquitatē: hec solutio nō vi bona. p ter. c. fi. de cōsuetu. li. vj. ¶ Ad sm respōdeo non est dandū vni: vnde altius moueretur: dic q̃ non est dandum et moueatur rationabiliter: sed irrationabiliter moueatur: si plus detur maiori: sic respondeatur ad dictum Apostoli. vel loquit̄ ex humilitate ad id quod dr de societatibus loquitur in cōtractibus: q̃ formā accipiunt: et partium conuentione: et secus nō debēt ēt dicere: hic loquimur in premijs ecclesiasticis: in quibus attenditur maioritas dignitatis. ¶ Alia q̃ta sunt remota: q: B nō habet distinctio originis in disparitate fundā sed bñ habet ratio ordinis: et ideo exponit glo. potiorē idest potē quasi nō denoter ter. maioritatē in percipiēdo vel respectu percipiendi: et sic nō erit disparitas: si q̃ntatē respectu percipiēdi: vt maior prius suā 13 parē pbēdam percipiat. Si cōmissa sit sp̄alis in decretali bēnis plura dubia: primum quia videtur q̃ō e dignitate et q̃ntate nō deferendū: vide. c. ij. q. iij. scientie excellentiam. So. si agitur de premio virtutum attribuitur bona actio vite: si agitur de premio honoris mundani attenditur dignitas: vt hic. ¶ Et si oppo

nitur ꝑ solutionem:nã certũ est ꝙ si mihi prebenda est assignata:omnes fructus ita cito percipiã sicut alius: nec in hoc erit aduertẽda rõ ordinis. Jo. dicit glo. si tu ponderas assollationem:tunc sunt plus honorãdi maiores ꝙ minores in collationibus:et qñq; habet rõ dignitatis: de preben. de mulcta: si ponderas post collationẽ:tunc si prebende sunt distincte ꝗlibet percipit suos:et nõ habet rõ dignitatis vel ordinis: si sunt indistincte prebẽde:qz de cõibus al. oibus fructibus tot assignant portiões:tũc dicit gl. ꝙ predit decre. vt portiones ⁊ maiorias bẽat respectu dignitatis. Hosti. dicit ꝙ predit decre. si quotidiane distributiões assignarẽtur in ecclia:ꝙ maior ordine deberet ꝓferri in percptiõe:oĩ modo sit ꝓsens:et deseruiat ꝙ pars illam. Idem si agat de ꝓbenda permutanda vindẽda:vel adipiscenda:vel percipiẽda de clericõ resi. de cetero: et dicit ꝙ hoc ius est inductũ in fauorẽ ordinatoꝝ:et odiũ nõ facientiũ se ordinari: de etate ⁊ qualit. ꝗre. Idẽ dicit si agat de tota assignãda. ¶ Sed videtur ꝙ habeat differẽtia temporis: et nõ maioritatis ꝓsone. de ꝛ̃ptis capitulum: vbi prior in data ꝓfert de ꝛ̃ptis tanubi qui li. vj. et supra de offi. dele. ex parte:videtur colligẽdo mentem Inno. portus quã verba considerãdum est ꝙ qñq; tractamus de aliquo preferendo in acquirenda ꝓbẽda antequã ius sit quesitũ alicui in genere vel specie: et tũc bene est verum ꝙ põt haberi ratio dignitatis et maioritatis in cõferẽdo:vt in c. de multa. ¶ Quãdoq; tractam⁹ de aliquo ꝓferendo acquisito iure specifico ad prebendaz. i. habẽtem ius afficiens prebendã:vt qz est apostolicus:et tunc nõ attenditur rõ maioritatis:sed priozitatis iuris quesiti: sic loquit contrariuz:et ideo si primus in data sit minor tamen in data:quantũcunq; sit maior ozdine preponit: vt in ꝑtis: licz Hosti. hic ꝛ̃ et male allegat. l. alliduus. C. q po. in pig. ha. et de eta. et quali. quem que iura nihil faciunt:qz p mutanda tum secundi non ozpreiudicari primo:et quo iam ius est q situm. i. affecta est prebenda facto. c. sepe: de ꝓben. lib. vj.

¶ Quandoq; tractamus de ꝓferendo aliquo nõ acquisito iure specifico:sed in genere:puta qz duo sunt recepta a capitulo et non habẽt ꝓbendas nec ius ad certas ꝓbendas:vel duo sunt in ecclia in qua nõ sunt distincte ꝓbẽde:isti habẽt ius in genere:sed non in specie ad aliquam ꝓbendam hoc casu equũ est ꝙ seruet hec decre. dicit in Inno. ꝙ si in receptis ꝓpria auctoritate ipsi de capitulo nõ seruarẽt:sed cõferrent simoni:ꝙ teneret collatio:qz nõ afficitur prebenda p alterum tũ esset interim pendendum:sin secundam decret. dilecte. ii. ꝛ̃. de prebẽ. secus in ꝛ̃ptis quoz receptio alterius efficit:vt ozdinem:pro hoc. c. si pontifex: de elec. lib. vj. ¶ Per predicta videbat Hosti. ꝙ si duo ꝓperantes a papa concurrerent:quoz vnus esset maior:alter minor antẽdate ret maioritas ordinis:dicit in ꝙ alius ꝛ̃. vnde seruaret. c. pe. de ꝛ̃ptis. li. vj. facit ratione ꝙ vbi optio est capituli iterminus illius decre. equum esset ꝙ digerent maiores ordinis cõitumminus:et si nõ facerent nihil bonum inhabere locũ electio. ¶ Per ꝓdicta determinatur: duo sunt recepti auctoritate pape p literas etiam in forma:cũ se facultas obtulerit ꝓma vacans conferatur maiori an minori non attento tpe date: videt ꝙ fiat ꝙ facultas non dz se offerre de iure minori antequã sit maiori, puta in ultimum ter. Sed Inn. dicit ꝙ primo in data sit preferendus: de ꝛ̃ptis tibi q li. vi. qz pp priorem aliquem quesitum est ius specificum, s. ad ꝓmo vacãtem prebendam:et pro tanto non hz locum decre. p iura. ẽ. allegata:et modo intelligis decre. ¶ Bl. cõsuetudinem colligit:ꝙ minores debẽt facere seruicia maioribus. ¶ Opp. vt dẽ mẽtem glo. et videt ꝙ seruicia non debeantur maioribus: vt hz. ẽ. c. dilecte:et quasi p totum: vbi dicitur ꝙ quis alteri nõ tenetur ad obedientiam:vel seruicium:nisi ratione precedentie iurisdictionis:hic dicit ꝙ obedientia vel seruicium: debentur a subdiacono diacono igitur. ¶ Glo. concludit quedam esse obedientia in ministratione:et obsequio diuinorum: vt seruire alteri in legendo euangelium: in minis-

strando ꝙ subdiaconum et similia: et talia seruicia debẽt a minoribus maioribus:sm qualitatem sui ordinis et institutionẽ:quedam sunt seruicia reuerentialia et honorificentie:et ita etiam debentur maioribus:sm qualitatẽ sui gradus vt hic:quedã sunt seruicia et obedientie iurisdictionales: et in talibus obedientijs nõ cõsideratur maioritas vel minoritas ordinis:sed cõsideratur preeminentia administratõis iurisdictionalis. Et pro tanto inuenitur: ꝙ maior in ordine est subiectus minori:vt archiepiscopus iter archidiaconos vt hz supra de offi. Archidia. ad hec. Item nõ debet ab officio minori tale seruicium iurisdictionale: sed debetur solum a minori maiori habẽti administrationem iurisdictionalẽ.

¶ Per hoc infertur ad terminos ter. ꝙ inferior ordine: maior in ordine obligatus nõ existit: ad seruicia iurisdictionalia nec eius nec est ei licito tenet obedire mãdatis vel ꝓceptis iurisdictionalibus hec est cõclusio glo. nre Inn. dicit ꝙ hec decre. loqtur sm consuetudinem vbi:que talis est: ꝙ fere in oĩbus ecclesijs sunt aliqui minores clerici: q̃ et si recepti sunt in canonicos:et ius canonicatus in eis habeãt: tamen faciunt seruicia:qz purgant ecclesias: accendũt lampades:pulsant campanas:et in his seruicijs stant p tres vel quatuor annos:postquã percipiant beneficia:que hec vocant portiones:et ita ante hanc constitutionẽ obtinebat de cõsuetudine:ꝙ primo receptus: ꝓmo recipiebat portionem papa tamen remouet hanc consuetudinem: et statuit preferri maiorem in ordine sm Inno. sed hic intellectus non placet:qa inueniret localem esse cõsuetudinem:quod nõ cit dicẽduz qz papa in ter. vtit verbis iuris cõmunis. s. verbo statum⁹ nec aliquod verbũ speciale ponit:p qõ sere. rigat ad illos solum. Post glo. dro quompsr ꝓsiderat maioritas:et dic ꝙ qñq; respectu dignitatis: de elec. dudũ. de offi. dele. per totalis:qñq; tpis. ẽ. c. c. i. senectutis. ff. de turcur. l. sumper Dispensat. sine prelati. ẽ. de elec. transmissa: de iudi. et in clerici. Consecrationes de conse. ec. vel altaria. c. aqua ordinationis. ẽ. c. per tuas vt hic:et hec preferuntur maioritati temporis senectutis et ordinationis secũdum Hosti. vide de ꝛ̃ptis solen.

Anto.

¶ Cum inferior.

Si ecclia sita in aliquo archidiaconatu in cathedralem erigat: a iurisdictione archidiacõi est exẽpta. h. d. ꝓmo narrat fatũ. secõ, pudet epm: ibi mãdamus: tertio pudeat mandat archidi. ibi, pudio. ¶ No. regulã ꝙ ptãs ligãdi et absolvẽdi a iurisdictõe exercẽdi depẽdet a superioritate: secõ ꝙ a pari, pendet ptãs ligãdi et soluẽdi p qõ infert: ꝙ inferior nõ põt ligare vel soluere superiorẽ. ¶ No. tertio ꝙ ex ptãte ptas ad iurisdictionalẽ licitũ est argui et reputari absonũ: ꝙ filius superiorẽ bẽat i patre. ¶ No. quarto: ꝙ eo ꝙ ecclia erigit in cathedralẽ exẽpta est a iurisdictõe ꝓprie superioris q̃ minor erat: et sic habes ꝙ p ascensuz ad superioritatem: qñq; eximit a ptãte inferioris. ¶ No. v. ꝙ inferior in territorio ꝓprio nõ hz ptãtem in maiorẽ: sz nõbile nõ colligit: qz hic nõ est i territorio ꝓprio: cũ superioritate eximat a ptãte ꝓpria. ¶ No. vj. ꝙ epus põt erigere ecclesiã in cathedralẽ: seu archiepiscopalẽ qõ ẽ vez de licẽtia pape. ẽ. de off. lega. ꝙ trãslatõez. ¶ No. vij. ꝙ vbi pape mãdato: et erectione ecclie in cathedralẽ alteri ꝓiudicat ecclie hz fieri recõpẽsatõ. ¶ Nõ ꝙ in dioc esi, ꝓpria non põt epus alteri inferiori ꝓiudicare. ¶ No. hic argumẽtũ: ꝙ ecclesia edificata in territorio iurisdictionẽ habẽte iurisdictionẽ habet vt: sz de hoc dic vt de offi. archi. dilecto:et ó cap. mo. dilectus. Colligit gl. duo notabilia que collegi. sez ꝙ inferior nõ ligat superiorẽ: et ꝙ eius est absoluere: cuius est ligare: et cõtra allegat concor. ¶ Contra ꝓmũ dubiũ qõ supponit: ꝙ inferior non ligat superiorem: oppo. ii. q. vij. nos si incõpetenter vbi papa ab inferiori ligatur: facit ad idem ff. de iurisdi. omn. iudi. est receptum. Jo. dicit glo. ꝙ recipit exceptionem: nisi se subijciat: dic ꝙ non est exceptio: qz si se subijciat minor efficitur. ff. ad

trebell.l.ille a quo.§.rem pestiuũ:pót eiz maior se subijce re:vt d.cto.c.nos si nó ob.c.ij papa.iij.di.q; ibi ratione lit terarũ pape:sit uniozideo ligari pót. Nó ob.c.sanc.ij. de offi.dele.q; ibi róne delegationis minoz sit maior. ¶ Con tra fm dubiũ supponit:q; eius est absoluere cuius est liga re.Oppo.gl.de offi.dele.querent:vbi pót ligare:r pot an nũ nó absoluẽ. ¶ So.dic glo.q; fallit:dic q; durãte ptáte: eius est absoluere cuius est ligare:extincta ptáte eius nó est absoluere cuius est ligare. Hoc ꝺicit regula: q; extincta ptáte ideo nó absolut:q; alius censet ab illo q ligauit:cuz respectu dignitatis hanc haberet ptátem:secundum doc. ¶ Opp.ad idem de.c.graue:de prebẽ.r.c.nuã:de sen.excó. so.c.modo.s.q; ibi est speciale:q; papa reseruauit sibi absolutionem:al.ad.c.nuam:dic vt ibi no. ¶ Contra tertiũ du bium quod sumit a ꝯrio sensu. op.q; q pót absoluere: nó possit ligare:vbi in periculo ꝙs absoluit:r tñ nó pót ligare de conse.di.iij.c.fem.so.dicit glo. q; fallit: vel dic ibi non absoluit ex ptáte clauium:cum non habeat eam secundum doc.plenius dic.vt in.c.pastoralis:de offi.ord.i gl. in quo casu. Oppo.ad idem:quia legatus de latere extra suam le gationem pót absoluere:q tñ excómunicat nó pót de offi. lega.nouit:r.c.pe.de sen.excó.ad euidentiã.so.pót absol uere:quatenus sit non iudicialit:sed ligare.i.excómunicare nó pót:q; est actus iurisdictionalis:q; dic plenius vt ibi. ¶ Ea.glo.ibi. Item dic ar.glo. inducit in argumẽtũ q; si mandet alicui vt excómunicet ille pót absoluere: quia vno cómisso r reliquus cómittit:de peni.di.prima.c. verbũ. Contra hoc oppo.glo.de offi. dele. sup questionum.§.i.r c.vltimo.§.fi.vbi dicit delegationez esse stricti iuris: ergo si mãdat alicui vt aliquẽ excómunicet:talis non potest ab soluere:ex quo delegatio nó est extẽdẽda:p iura predicta. So.si cómittit nuda ptás excóicandi:tanqꝫ executori stan dũ est ꝯrio:vt dicit glo.in fi.q; sic executor inferus est:r iste nó ꝺf excóicare:sed is q mãdauit:aut cómittit ptás simplr cuz iurisdictione excómunicandi:r tunc etiam potest ab soluere:ita tenet gl.xxvij.q.i.si bõ.p hoc etiã qõ notatur gl. xxi.di.inferior:p hoc dico q; si est mandatum alicui vt cã examinat.ix cõpellat ad soluendum debitorẽ:si viderit expe dire q; possit absoluere:sed quid si appareat eum nó ꝺebi torem:si est cópromissum in arbitros:vt cõdemnẽt debito rẽ:si apparuerit:r etiã q; si nó apparuerit:possit absoluere. ¶ Glo.sup vbo in parẽtem colligit nõbilia:in medio facit quam oppo.de renũtj.ad supplicatoez:vbi videt inferiorẽ ꝺbre ptátem in superiorem gl. non soluit dic q; ibi róne susce pti officii:r beneficii se illi subiecit:r ergo fuit subiectus ef fectus:p susceptionẽ beneficii. ¶ Ea.gl.i fi.quert an filiꝰ p bonis suis aduenticiis possit agere in vita patris:r dicit q; nó.all.C.de anna.excep.l.i.§.vl. ¶ Glo. cathedralem q; nó.all.C.de anna.excep.l.i.§.vl. ¶ Glo. cathedralem op.q; episcopus vel archiepiscopus:imo etiã legatus a la tere,ppria auctoritate etiaz nõ erigat in cathedralem. vi.q. i.mutationes.§.de of.lega.q; translationem.so.dicit q; de hac étia pape hoc fecit alias multas vices. ¶ Ea.gl.op.ptra so.de off.or.qñ in pleriscz.§.phibemus.so.dicit gl.q; ibi hoc factũ est cã.s.qñ longa:r lata est puncta:vel pp diuer sitatem linguarũ:de of.or.c.inter cetera:que ꝯ auctoritate illius ꝺebet.qñ:erigi ecclesiam in cathedralem: vel dic q; non dicitur ibi q; de nouo cathedra erigat nec hic q; duo capita in vno corpore:q; creata cathedra,creatus est nouũ caput:aut preest epõ sm Host. ¶ Glo.exemptum que ritur an p hoc sit exemptus a ptáte archiepi:dictus epõ dicit q; nõ nisi sit dictũ:imo plus dicit q; p solam creationẽ ca thedralẽ:nó esset exẽptus ab archidiacono:nisi aliter fue rit exemptus:sed q; hic erat inhonestũ:q; maior sub eet mi nori:ideo fuit exemptus. Jo.an.dicit q; imo ipso iure est ex emptus:vt patet ex tertio:q; papa non eximit:sed denuncia: uit retro exemptum vi pene exẽptionis alias creationis plus dicit Jnno.q; nisi iste archidiaconus probet se exemptum q; ipse erit in illi epõ subiectus:et quo Archidiaconus est

hic in territorio episcopi.x.q.i.regẽda:de offi.ordi. ꝙre rente:cum si.sm Jnn.r Host. ¶ Glo.fin.est literaliter:vi de p te. ¶ Quero post glosam.An.epus Archiepm suũ possit excommunicare si delinquat in sua dioces:r an con tra eum possit procedere si delinquat in sua dioces.r sic cõ tra eum possit audire causam criminalẽ.q.istam ponit:gl. iij.q.vj.c.i.r de rapto.c.i.xcij.di.si qui episcopi: p archidi. de consti.c.ij.li.vj.dicit Jnno.q; non tñe accusetur crimi naliter:sine contra eum agatur criminaliter:sed commeniet co raz pfiarcha:vel papa.xxi.di.submittitur:r.c.si.xvj.q.i.ff. noster. Ratio q; Archiepiscopus est infra terminos iuris dictionis sue:cz infra prouinciam licet episcopus.l.dioc. vt no.de offi.or.pastoralis:in principio:tamen dicit Host. q; melior est ratio hic posita:sed oppo.de foro cõpe.c.po stulasti:vbi qa ratione delicti foruntur forum. So.illud p cedit si delinquat:non est superior ad eum in cuius terri torio delinquit.iij.q.vj.c.i.per hoc infert Jnno.q; si epus teneret episcopatũ alterius puncte ex dispensatione:r ibi suus metropolitanus delinquerat:epus eum excõicare nõ posset:cuius aliqui ꝯrium dicant:all.p eis.xvj.q.i.c.i.r de pnle.cum appella.r.c.tuarũ: sed dicit q; aliud est de his q; sunt parere:r nõ subsunt nisi róne criminis: vel possessionis vel ꝯctus vt ibi:r de pnle.volentes.li.vj. Aliud de suffra ganeo q; archiepo suo ꝯtum ad iurisdictionẽ ordinariaz vbi est subiectus:sm Jnno.r absurdum esset q; suũ superio rem immediatũ condẽnare:hinc est q; papa excõmunicans q;: r vbicũq; delinquat:a nemine condẽnat:cum immediate oẽs et sublimes homines.ix.q.iij.alioz:q; superior omnz de pecc.pbẽ. proposuisti excepto crimine hereseos.xl.distinc. si papa illud aũt dicit certum Jo.an.q; róne delegationis pót ipm dãnare:deferre tñ ꝺz in coactionibus inferri ꝺebere:vt.ff. de offi. del.sane.c.ij.de quo de rap.c.i.iij.q.vj.c.i.iz pñtes:q; nõ ad mittere hoc q; dico:in magno prelato si eius seruaret:dico q; pñt damnari:si ibi delinquunt in territorio epi:nõ quia pñt se subijcere:r ibi delinquendo:se subijciõt tacite:quia nó obstat q; sit maior:qa est minor:ex quo delinquẽdo ta cite se subiecit:non ob.q; sit in territorio proprio:qa talez in spem iurisdictionem non hz in territorio illo nisi in epum pñt ergo ille est alius ab episcopo:r subiectus:habet vt sub ꝙcto:r certũ q; ex eá subiecti nõ cognoscit:r p hoc nõ ob. ista ꝺecre.qa ille epus exemptus:non erat subiectus nec in suo territorio:delinquebat:sed in alio tam exemptorum q; eum hz sociatur forum róne delicti vel contractus:non tñ subiicit inferior:qa hic sunt duo impedimenta:q; forũ nó sortit:r q; subiectus non est:qz maior sufficit pmuz tol lit:remanet sm quas respectu se subijcere nõ pót absqꝫ con sensu superioris:r hoc qñ agit:vt suo subiecto subiciat per quod relinquit:q; si archiepiscopus delinqueret in dioc.al terius epi:scopi:ab eo posset iudicari dum tñ non ageretur ad penã depositionis:vt dicit gl.iij.q.vj.c.i.r no. de rapt. .c.i.p glo.r vide quod no.archi.de consti.vt animaꝝ.lib. vj.r vide Host.in sum.de sen.ex.§.qs valeat excõicari.§. quid ergo. Quid si mandatur prouideri alicui in dioc.a postea fiunt due dioc.an includatur noua dioc.in illis ver quis ifra. Jo.an.q; sic:all.ꝺecre. Jo.xxij.sedes apostolica que est extrauagans p hoc.ã.de ꝛ̃ p.c.fi. ¶ Quid si extra neus epõs delinquat intra metas alicuius archidiacõatus numquid ab archidiacono puniatur:aliq; q; non: qa nec in monasterijs suis archidiaconus exercet iurisdictionem:ni si sit cõsuetudo de offi.archi.c.fi. Item considerata psona epi grauis est cã ergo ad superiorẽ est referẽda ea.l.c.i. Item in hoc videt ꝺeferendũ dignitati:p hoc.c.ad hoc de sen.excõ.qz pienissimum. Alij quos sequit Jnno. contra quã tus archidiaconus in epõs vel abbates sui archidiacõat ordinariã iurisdictionẽ non exerceat:vt est dictum tñ rõne delicti sortiunt forum suũ: nõ ob.dignitate vl priuilegio:q; hoc regulare.vi.q.iij.placuit:de rap.c.i.r in auth. qua in p tinitia.C.vbi de cri.agi op.pma opi.placet Hostiẽ. Non

ob.q illa regula fallit:ob reuerentiá ẽpalis sedis:que ab
inferioribus nó est iudicanda:ar.decre.q periculosum:ó
sen.ex. ¶ Dictum Inno.placet Jo.an.ex quo bz pátem
puniendi archi.⁊ cohercẽdi delicta J. certos limites remi-
tit: de so.cõpe.cum cõtingat:alẽ nec epe ipm punire:q si
cui minor ita par iudicare prohibef. Credo q si archi. ve-
lit,predere de crimine ad penam depositóis habeat locuz
opi. Hosti.al.si vult aliquá leuez penam inferre,predat dic-
tum Inno.⁊ si dicat sic ⁊ deberet epus archiepm propriũ
iudicare delinquentem in dioc.quam tenet ex dispensatóe.
Respõde q illud procedit qñ alẽ subiectus ex delicto: in
dioc. vult in maiorem dignitatẽ extendere iurisdictionem
⁊ vltra de subiecto effici. superior intendit:⁊ tale delinque-
re:hoc operari nó pót:puto tamen:q cum penam imponere
epi scopo de grauioribus sit q archidiacono iurisdictio
ad hãc nó extẽdat:cum ad vná sit regulata. ff. de of. archi.
ea quenisi cõsuetudo etiá in grauibus daret pátem sibi te
nendo epi. q posset:quod non placet Hosti. vt no. de for.
cõpe. cuz contingat:⁊ ff. de of. oz. inrefragabili. §. excessus.
¶ Ad vltimá partẽ op. dicit si ledit: impossibile est q nó
ledat. So. dic si prozq vt illud. Si deus et. ¶ No. q vbi
dictio:si refertur ad materiam oino necessariam:⁊ non du
biam stat pro quia ẽt.

b **Tamilis.** Compositionez sup iure
pmacie vnus solus cuius
interest:potest impedire:duo facit:m ádat cõ
positionem publicari:si prelati consentiunt.

Secũdo sbi:si q vero dissentiẽtes:mádat citari ⁊ publica
tionem nó fieri. ¶ No. primo q in cá prelationis etiam re-
spectu spũalium:pót transfigi seu cõpositio fieri. ¶ No.
secundo q pactio sup iure pmacie ⁊ superioritatis: tam si
subditus:auctoritate tñ superioris intercedente plãis p
iudicans nó valet sine cõsensu prelatoz subiectoz. Si ter
meniat valet:argumentũ est:q si dñus sup iure subiectóis
velit componere nó sufficit:nisi intercedat cõsensus sub-
dítoruz:⁊ sufficit:si habeat cõsensus pincipaliũ subditoz.
¶ Tertio nota q etiá in alijs actibus q̃ electionis absen
tes ad actum gerendum nó cõputant in numero. fa.qó no.
de testibus:pitum li. vj. ¶ No. quarto q actui q pindi-
cat ecclie nó stat maiori pti: sed requirit consensus om-
nium:⁊ sic in his que euidenter tendere pnt:ad preiudicium
ecclie:vnus contradicere pót. ¶ Nota quinto q in com
positionibus ex q̃bus detrahit aliquid iuri ecclie: vel du
bium est an detrahit nó sufficit q̃ facit maior pars:sed req
rit q̃ omnes consentiant pites:quod no. vt faciae semp q
in transactionibus totũ capitulum consentiat:alẽ non valeret
quod agit vel nó:q vbi ad plures spectat negociũ: vt ad
singulos:nó vt vniuersos:requirit omnium cõsensus: glo.ó
consti. cum omnes. ¶ No. q in actu cõpositionis nó vo-
cant:⁊ vbi negocium tangit pinciam:illi dicunt pentes
q sunt in pincia:sic vbi tangit dioc. dico illos pites q sũt
in dioc.⁊ si tangit ciuitatem q̃ in ciuitate. ¶ No. q in ac-
tibus tangentibus capita pincie:⁊ non singulares de p-
incia:requirit consensus capitum pincie:⁊ non aliorum.
¶ Nota sexto q in actibus nó necessarijs,sed voluntarijs
vel nó euidenter vtilibus ecclie nó sufficit cõsensus maio
ris ptis:⁊ nó pcedit regula q maiozis:sed requirit omniuz
cõsensus indiscrepanter. ¶ No. q in arduis negocijs:re
girit nó solum cõsensus capituli:sed requirit etiam consen-
sus prelatorum:⁊ capitulorz. ¶ No. septimo q nó neces-
sitet qs ad cõparendum psonaliter alicui psonaliter citetur vt
véiat. ¶ No. octauo q̃ dicẽs cõpositiõi legitime si suc
cumbat in iure principali:damnat in expẽsis. ¶ No. q id
dicit in cõspectu quod fit in pitio quod no. pp statuta que
fiunt:si qd fit in conspectu iudicis:vel dñi vel pticuleri.
¶ No. q venientes ex transuersorio possunt retractare pro
uisionem pape:sicut executionem:⁊ tales ex trãsuerso ve-
nientes sunt remittendi ad iudicem q cognoscit inter alios
ex hoc vez qñ lis cepta p parte tãgit de nouo venientes
secus si nó tangeret:vt si veniret alius archiepus: de nouo
peteret iura pmacie: is enim esset remittendus sm Inno.
¶ No. q appellatione pincie comprehendit archiepalis
sedes. ¶ Vide gl. i. sup vbo mgri p rez scias allegat p
doctoribus ⁊ pra doctores q̃ volunt scolares bñe p vim.
¶ Glo. sup verbo pincie: op.⁊ videt q cõsensus plato-
rum Burdegalen. nó requirat: pmo q sicut plationi lici
nicen. nó exigit:sic nec etiam prelatoz burdegalen. nó req
rit:alias iudicium claudicaret:quod nó est dicendum: qa
iudicium bz equaliter tractari:de iud. nouit. Item procu
ratoz de solo cõsensu capituli:litigare pót:de pcu. c. i. Item
pót capitulum donare:de dona. pastoral. Item pót cõpo-
sitionem facere:de transac. contingit. So. dicit glo. nó req
ri cõsilium platorum:burdegalen.,pincie:qz reseruabat
bituricensi archiepiscopo:ex compositione inter visitãdi ec
clesias in burdega. prouincia:⁊ per illum preiudicabatur
iplis prelatis:ergo eoꝝ requiritur cõsensus. ff. c. inter qua
tuor:⁊ qz omnium contra quos cõceditur cursus aque re-
quiritur consensus:vt i turibus vulgaribus:sed nó requiritur
consensus ipsoz capitoz bituricensium:qz sibi non piudi-
cabatur:sed acquirebatur ex cõpositione:⁊ pro tanto suffi-
ciebat consensus capituli bituricensis prouincie nil inter-
erat aliorum prelatorum bituricensis prouincie. Sicut dicit
glo. ad alia fateor q pót litigare de iuribus:ad capñm spe
ctantibus:⁊ donare ⁊ cõponere: sed de iuribus inferiorum
tangentibus:nó sic. ¶ Glo. pitium colligit pites tñ vo-
candos ad cõponendũ:⁊ litigandũ: sic ⁊ in alienatóibus
.x.q.ij. hoc ius in .v. si autem. vij.q.i. factus. ¶ Ea. glo. in
.v. sed quid queritur quid si maior pars est absens:et minor pẽ
sens.an potuerũt pites cõponere:dicit glo. q sic:argumẽ
to huius capli:qz vires capli residunt in presentibus:alẽ. x.
q.ij. hoc ius vide qđ no. J. de his q fi. a ma. p. ca. c. i. ¶ Nõ
ista glo. que vult etiá q̃ in alijs actibus ab electióe absites
nó vocandos:⁊ si sit maior ps absẽs: ſz dic de hoc vt in gl.
ibidem residentium:de test. pitiũ. li. vj. q dicit illud spãli-
tẽ in electóe vt vocent absites:ad qđ etiã vide no. in c. q̃
uis:de offi. oz. ⁊ c. cũ in ecclijs de pben. li. vj. ¶ Queritur. c.
glo. q dicantur pites:quo ad id de quo hic agit: pites di-
cunt hi q sunt in ecclijs suis:an ⁊ illi q sunt in pincia:vi
detur q illi q sunt in pincia. C. de,pscrip. lõ. tẽ. l. vlt. dicit Ho
sti. quo ad hãc decre. qó. est sup flua: qa ter. dicit vocãdos
eos:q in ea. ſ. pincia sũt pites:alij dñt q si sũt extra pin
ciá vltra remoti. ẽt in pinciá q comode vocari nó pñt:q
nó vocabunt: vocabunt ergo pites tñ:hoc est in pincia
⁊ si tot ex illis sen pñtent ad actũ gerendũ q pstituant ma
iorem ptem valebit qđ est gestum: alẽ non poterunt proce-
dere:et tu dic q de vocãdis:due partes debent esse pites: de
vocatis sufficit maior pe:ad actum determinandũ: vt no.
de his que ff. a ma. p. ca. c. i. ¶ Nota amẽ glo. hic q absẽ
tia dñ hic q̃ntum ad vocandũ:quo ad hoc habito respectu
an comode vel nó comode vocet:dic q si negociũ tãgit p-
inciam omnes de pincia sunt vocandi. ¶ Gl. sup vbo
pitium:ita appositi fuit tpre lec. dic in ff. glo. Glo. attin-
git plura punctũ an in actibus vniuersitatis: vocãdi sunt ab-
sentare in hoc vide quod no. glo. de testi. pitium. li. vj.
¶ In gl. ibidẽ residentiũ:que dicit regulr absentes non
vocãdos nisi in tribus casibus ibi posito tenere quod no.
Inno. de no. op. nunt. c. ij. vt absites vocandi sint in nego-
cijs arduis nisi ius aliud disponat in nó arduis nó. ¶ Se-
cunduz qđ attingit glo. est vbi vocandi sunt absites: de q̃
remoto loco sint vocãdi in hoc dic:q sunt vocãdi de loco
vnde comode vocari pñt:vt. c. ff. de elec. cum ex. ⁊ c. q sicut.
¶ Tertium est q suppositio: q vocari debeãt absentes.
vel non vocari:qui dicantur absites: in hoc dic q si nego-
cium tangit pinciam:illi dicunt absites q̃ sunt extra pro-
inciam:si negociũ tãgit dioc. illi sunt absites q̃ sunt extra
dioc. Si negocium tangit ciuitatem:illi sunt absentes qui

sunt extra ciuitatem. ¶ Quartum qđ attingit gl. quot debāt esse pītes: dic q̄ duplo maior pars vocādoz: dz cē p̄sens. l. Julia. t. l. plane. ff. q̄ cuiusq̄ vniuersitat. vbi dixi vocādos abītes: vnde ptes cōparatis abītibus t pītibus dēbit cē pītes: vbi dixi solū vocādas duas ptes presentium tm̄ debēt esse pītes: vt no. Jo. an. de bis que fi. a ma. p. ca. c. i. t no. bartho. in. l. quod maior. ff. ad municipales. Item in eo q̄ dicit gl. q̄ sufficit maior pars intelligere in actibus necessarijs vel voluntarijs cōcernētibus vtilitatē ecclesie: secus in voluntarijs nō cōcernētibus vtilitatē ecclesie iuxta no. in c. cum omnes. ō. de consti. t. c. cū inter vniuersas de elec.

¶ Glo. capitulicolligit q̄ prelatus sine cōsensu capli nihil agere pōt de quo ramen̄ debet de Rp. edoceri. ¶ Glo. noluerit: colligit duo nōbilia que sunt clara. ¶ Opp. q̄ nō debuerūt ꝑdicētes citari p̄sonaliter: sufficit enim q̄ ds cōparent legitime p̄curatorem: de dolo cum dilecti: solue vt in gl. nō querit glo. ante pe. an citatus p̄sonaliter teneat cōparere p̄sonaliter. dicut si est citatus simpliciter cām̄ habet arduam. Ita q̄ sit impedituus: nō necessitat ad mittendum p̄curatorem: sed ds mittere excusatorem: alias tenet mittere p̄curatorem. Si aliqs est citatus vt comparet p̄sonaliter: si est impeditus tenet p̄curare. si cā non est ardua ds excusatorem mittere alias tenetur ire p̄sonalit: alt. glo. ff. de procura. l. vl. t de pcu. querela. ¶ Sed quero an omnis iudex possit cōpellere quem p̄sonaliter comparere: dicit hic glo. q̄ nō est delegatus nisi sit cā criminalis. vel pro veritate dicēda. vel iuramento calumnie prestādo. vel si necessitas hoc exigat. vt in c. iuris ambiguum. de iudi. lib. vi. papa vero pōt cōpellere semper: q̄ in eo voluntas est lex. t sic cogit hōs venire. ex plenitudine potestatis: vel propter personaz legalitatem. ff. de procu. l. si actor. C. e. l. fi. vel p̄ propter magnitudinem cāe. de pcur. c. i. fz hoc. alias est prelatus ante litē cōstitut procuratorē de iuramento calūnie cum cām. ¶ Quero quare alias nō astringat p̄sonaliter. dē alia glo. q̄ sunt capitula. vnde comode nō possent venire. nisi p̄curatores colligit vl. glo. q̄ victus victori. rē. t alt. ura. ¶ Queritur de rōne. dicit. e. glo. q̄ tūc erat fundata intētio istius. p cōpositionē. t p tanto papa ipsum condemnare pōt in expensis: t cōminatur plātis: vt ipsi prelati videntes se inuticiā non fouere. iuri desistāt. Hosti. dicit q̄ hic cōpositio nō erat fcā fz dēbat fieri. vel nō erat publicata. t adhuc ꝑ illaz poterat oppōi. t possent talia ꝑpōi. p burdegalen. ff. ō pactio. l. q̄ debet. ff. de adulteriis. l. denūciasse. nec placet qđ dicit ō terrorem q̄ cū terror sit iuris t iustus nō obest. ¶ Opp. q̄ victus victori. nō ds idistincte cōdēnari in expensis: fz ita demum fiat calūnioſus. ff. de iudi. cuz quē tenere de penis calūniam. Inno. dicebat. q̄ ex quo. episcopi concordauerant. ꝑdictores presumunt tenere resistere: t ideo condemnantur in expensis. ff. de iudi. l. cū quē tenere. secus si probabiliter contradicere. ff. de lega. ij. l. qui solidus. Ja. etiā tenēdo autem solutionē gl. quatenus dicimus q̄ p cōfessionez fundata erat intentio actoris: oportet dicere q̄ compositio erat publicata: quod reprobat Hosti. vt. ō. habuisti. Item in eo q̄ dicit glo. ad terrorem papa cōminatur. Oppo. q̄ p hoc cōsensus prestitus nō valebat. ꝓpter metum q̄ metus causa. abbas. Jo. cōtrarium ꝓcedit de terrore facti in iustor secus in iusto: vt hic. ¶ Quero post gl. q̄ cōtinētur hic appellatione plātorū: qui debēt consentire huic tali compositioni. dicit Inno. q̄ continent episcopi: quod ꝓbat per id quod sequit: de capitulis cathedralibus. vel ꝓprehenduntur omnes plāti iurisdictionē ordinariā hēntes. ō. de of. or. cū ob ecclīaz: q̄ omnium illoz interest. ¶ Opp. ad intellectū dicte rei. requirentis cōsensum cōpositioī: t postea publicationē fieri. Ita vt q̄ hic cōsensus ad publicationē cōpositionis nichil operet: q̄ nō p̄iudicat sup ignorantia: quin postea possit contradici. vt. l. tres fratres. ff. ō pac. vbi trāsactio. sup hereditate non extenditur ad fideicommissum ignoratum Item ignoras ꝓprie nō pōt consentire. C. de. dona. l. nec ignoras ergo rē. So. quādoq̄ sit cōpositio extraiudicialis: nullo mediāte: t talis nō extendit se ad ignorata: vt in ꝓpatula: ideo tunc cōpositio debet indicari ptibus vt ꝓsentiāt. ¶ Quandoq̄ sit cōpositio mediante iudice: vel alio in quo cōpromittitur p ptes vt possit facere de alto t basso iuxta vulgare multoz. dicere t facer q̄cq̄d vult: t una vna pars in parte vel in totum alteri dare: t tunc non pōt impugnari ex ptiuz ignorantia: vt hic q̄ ex vi pacti excludit t de se cōqueratur qui talr cōsentit. ff. ō mino. cū mandato in fi. ff. de arbi. l. diem ꝓferre. §. fin. ff. si messor falsuz mo. di. l. i. §. hec actio. ¶ No. hoc dictū: quia allegat q̄ vbi talia verba opponunt. i. ꝓpromisso. nō possit reduci ad arbitrium boni viri. de quo in. l. si societatez. §. arbitrorū. ff. ꝓ socio: vel secūdo ignorātia legitima in cōpositione excusat nec p̄iudicat cōsentienti cōpositioni: fz in legitia sic: t qui consentit ostensse. licet clause: quia consentit quicquid in ea cōtineatur: imputent ergo sibi tunc cōsentientes: q̄ nō fecerint cum apti: poterant enim dicere: iuxta vulgare: q̄ nō volebant onere gravā in sacco. ff. de posiu. l. i. §. si cita. ff. ō ac. cap. l. tenetur. l. Rn. ff. de transac. l. nō est ferendū. cum si. de quo p Hosti. in sum. de remu. §. que possunt. v. vnuz autem. t. v. quid ergo. Jo. an. intelligit ter. q̄ in ꝓsensu fuit data copia cōpositionis. t mādat ꝓtesto cōsensu fieri quādam publicationem solennem p vbuz solennuter: t dicit q̄ putat hanc fuisse mentē ipse. ¶ Quero in. v. si qui vo. an indistincte bis cōtradicentibus ipediatur publicatio: gdā q̄ nō allegant iustā cām. de bis que fi. a ma. p. ca. c. i. t de decimis: ex multiplici: tūc isti intelligūt lex. vt si q̄ voluerint cōsentire. s. allegata causa rōnabili. Alij dicunt q̄ cuz hic agat de cōpositione q̄ voluntaria est: quilibet ēt iste cā cōtradicere poterat: fz sic cōtradicens citabit vt sequitur lex. cozā papa: cozā quo exaiabit: an cā sit rōnabilis: t iste intellectus mihi placet pp. v. noluerint: q̄ cōcessit factuz. Item q̄ isti mādatarij erāt nudi executores. nec habebant discutere de rōnabilitate cāe. ¶ Quid si nō ꝓsentirēt isti regulariter nec ꝓdicerent: dic q̄ nō habebunt ꝓpatidicētib⁹. l. qui vas. §. venire. ff. de fur. p hoc q̄ dixi de elec. in gendi quia iste ē actus nō favorabilis: p hāc decre. dicit Ja. impetrantē ꝓpter capitulo nō necessitatari ad ꝓbādū mādatū cū semper capli litiget p̄curatorem: secus in p̄curatore plāti sic limitat: de Rp̄tis nōnulli. Hosti. hoc nō placet: dicens plus presumi de plato. J. de crimīe falsi. c. iij. fz q̄ dē hic de plāto fit ad terrorē: vt timētes labores t expēsas ō fiāt. Item q̄ plates habuit facultas dominat: secundū Hosti. t capitula venūt p̄ p̄curatorē: q̄ hoc ꝓpriū est collegij: t plāti comparēt hic: vt singuli: t si capitula necessitarent fraudarent eccle diuinis officijs t obsequijs: q̄ ē vitandum: ad hoc de elec. cupientes. §. ceteruz. v. nūi. li. vi.

¶ Oppo. q̄ non expedit citari capitula cathedralia: t alios plātos: sed debuerat sufficere requiri archiepiscopū: t episcopos pronuncie burdegalen. ix. q. iij. c. ij. t per totū So. dicit. Inno. q̄ cū agit de iure totius ꝓuincie: t de negocijs arduis: nō sufficit requiri prelatos: vt dicit in illis iuribus: t de ꝓben. graue: sed debent vt hic dē etiam reqri capitula cathedralia: de bis q̄ sunt a plāto. c. fin. ¶ Contra so. op. q̄ non tm̄ capitula: sed omnes alij etiam singuli clerici debuerint citari cum oium interfit nō subiici pluribus dominis: ergo t illoz consensus exigit: de re. iuris q̄ octo li. vj. dlibet aūt cuius interest citari dz. ō. c. inter q̄tuor. ff. de adop. l. nam ita debet indi. l. de vno quoq̄. so. cū agitur de negocijs vniuersitatum: sufficit reqri rectores: t maiores de vniuersitate. C. de iur. calū. l. ij. §. sin autem de cōdi. t demōstratio. l. municipibus: p hoc. J. de pcura. capitulo finali: quod nota alias secus: vt in ꝓ. ¶ Contra istam so. op. q̄ non citant prelati hic tanq̄ vniuersitas ꝓpz: q̄ citātur prelati ꝓsonaliter: quod non fieret si requireretur vniuersitas: q̄ tunc defenderent se p syndicum: sicut faciunt capitula: ad hoc de syndico. c. vno. So. dlibet prelatus: tenet

vicem sue vniuersitatis:ideo dic q̄ ꝑrūz ꝓcedūt in vniuersitate pō habente rectorē:vel si bz tamen p se litigat:de suis uribus:sed cū caput vniuersitatis litigat: ipse p se agit: et defendit:de ℟p.edocere. Itez hic prelati simul collecti:nō req̄runt vt vna vniuersitas quo casu ꝓcederet ꝑrium: sed requirit quilibet pro sua vniuersitate tanquam capitulum. ¶ Oppo.ꝑ so.utam:q̄ hic papa mādat req̄ri: et absit de quoz ꝓiudicio agit:alias cum in eorum ꝓiudicū actus nō tendat:vt.l.p fundū.ff. de seru.vr.predio.rō.c. iter quia mor:et facit glo.de cōsti.cū omnes:sed planū est q̄ nō solum prelatis ꝓeiudicabit:imo et ceteris clericis:vt dictum est in ꝑma replicatōe:ergo nō sufficit req̄ri solos prelatos ex cuius ꝑrium fuit dictum in ꝑma solutōe.so. q̄ agitur de negocio singulariū:vel de iure ptinente ad aliquē iurē singulari ꝓcedit ꝑrū:sed hic agebat de rebus et negocijs vniuersitatū:quo casu sufficit requiri maiores: vt predixi. ¶ Sed quero an semp sint vocādi quoz ītērest: et si vocā tur an actus teneat:vī ꝑmo q̄ eis nō vocatis actus non teneat:vt patz p.c.inter quattuor.rō.c. in ꝑrū facit.l. cuiaz.§. i.ff.de muno. vbi dicitur q̄ non ꝓeiudicabit absentibus. ¶ So.dic q̄q̄z agitur officio iudicis:sup iure cernente plures exemplum implorat iudicis officium:sup cōpositione publice vtilitatis que tangit omnes:vt hic:et tunc oēs sunt vocādi quoz interest. Si tñ nō vocent:ex quo non dirigit p̄sonam valet q̄ agit:p aut.si omnes.C.si vt se ab hēr. abiit ff.de reiudi.l.de vno quoq;:sed nō ꝓiudicat absentibus.ff.de muno.l.ēt.§.i.ff.de nigrantibus quenlēdis.l.i.alias dīt q̄ non tz: nisi p edictū solēnit sint vocati.ff.q̄ sine iure ap.rescin.l.i.§. Itē cū ex eo:tz nō nocet illis q̄ nō audierūt edictū:vel al.nō fūt in culpa.ff.q̄ ma.accu.pīt: cum in tua. ¶ Nōq̄ agit aliqua actione:et tunc illi sunt vocādi tm̄: q̄ sunt in libello nominati:q̄ñ constat q̄ tuo p̄dictōis habēt pīt.rō.c.inter quattuor:ad hoc de elec.c.ii.li.vi.et hoc tenet:q̄ ibi dicitur reus incōuentus tñ pōt dīm in iudicio nominare:vt iuſ.nō ꝓtest.q̄ñ.§.ii.et to cū* interest pōt ꝓhibere actorem:et rem litigare cum ad eum ꝓmo loco spectat defensio:sed iudex non tenet ipm vocare.q̄si ieu rem suam agi.imputet sibi si non venit ff.de reiudi.sepe.et.ff.de re iudi.c.quāuis. Si q̄ nouit sibi nō ꝓiudicat:sed ille q̄ scitū obtulit cū nō deberet tenebit de extimatōe ff. de rei vin.l.is q̄:de reiudi.l.iii.ff. ¶ Queri fm Inno.cōmissa est ꝓcuratio alicui ad iudicia vel cōpositōis vel sñie. Aliq cō parent et transuerso vt impediāt executionem:q̄d est ficendum dic secundum Inno.q̄ si lis de nouo cepta tangit ō nouo veniētes remittendi sunt ad iudicē:q̄ cognoscit inter alios et interim differtur executio:ad hoc nota.de ℟ptis: mandatū:in fi.et.l.si pariter ff.de libera.causa.l.de reiudi. decretū. Si vero non tangit:nō est locus remissioni:et ō dicit:q̄ si in casu nostro alius archiepūs veniret:et de nouo peteret iura ꝑmatie.non esset remittendus: hoc est ducere rem illud dubium.an tertius superueniēs posset executionē sñie impedire de quo in.c.cum sup ꝓtroversia.l.de reiudi. ¶ Quero ibi nec non et buturicēn.capitulū: q̄re exigit cō sensus capituli buturicēn.in compositōe dic: q̄ negocium erat arduum:vel q̄ erant aliqui articuli in compositione: facientes p burdegalen. ¶ Op.cōtra hoc q̄ de interesse p uincie buturicēn. non fuit expediens vt capīm buturicēn. consentiret: q̄ tñ requirit:vt in ter.p hoc.ix.q.iij.c.ij.et.iij so.fm Inn. ideo requirit q̄ negocium erat arduum vel sē cundū Hosti.forte in compositione erāt aliqui articuli facientes p burdegalen.ꝑma so.est verior.Anto.de but.

¶ De treuga et pace.℟ica.

¶ Quia ad iudicis officium ptinet pacificare discordes &c. di.p totum:iō post officia ponitur de treuga et pace fm Gof. que cōtinuatio est ad remota: vel al℟. et ad proxima q̄ maiorum est pacem et treuguā indicere et subditorum est obedire.xc.di.c.i.ideo et̄.materia habetur.xc.di.per totū xxiij.q.iij.si q̄s rumpet ac cū duobus capīis sequētib⁹.

¶ Treugas.

Die iouis beliādū nō est:pp ascēsionez dñi i celum et pp cenam cū discipulis: nec die veneris pp reuerentiam passionis:nec die sabbathi q̄ eo die discipuli latuerunt pp metum iudeorum: et q̄ eo:pus latuit in sepulcro nec die dñico:q̄ fere q̄libet insigne fuit eodem die constitutum a dño:et pp honorem resurrectionis nec alijs diebus hic positis.b.d. In ꝑma pte determinat tpa feriarū:in actu bellandi. In scōa ponit penā rūpentium treugam. In tertia ponit penā cp̄oz rōne negligentie:et instruit eos q̄d facere debēt:vt treuge:et pa ces fuent. ¶ No.ꝑmo q̄ treuge a iure sunt quarta feria in occasu vsq̄ ad scōaz in ortu. ¶ No. scōo:q̄ in actib⁹ q̄ geri nō pōt commode de nocte:dies cōputant artificialis: et nō naturaliter:q̄ no.pp hoc antes operas ad terminum q̄ si tale est operādū:q̄ possit expediri:tm̄ sole lucēte sup terram intelligitur dies artificialiter:vnde de of.dele.consulunt. ¶ No.tertio q̄ ab aduētu vsq̄ ad octauā epīphanie sunt ferie in bellando. ¶ Quarto no.q̄ peccatū mortale incurrit bellās:diebus hic ꝓhibitis:q̄ ꝓz:q̄ hoc ius est ꝓcepti iuncto.c.ij.rō.ti.i. ¶ No.quito:q̄ a septuagesima:vsq̄ ad octauam pasce:sunt ferie in bellādo. ¶ Nō sexto q̄ ius canonicum ligat secularem:et iudex ecclesiasticus:pōt inducere feriās in actionibus hoium:vbi arguitur in exercitio actus q̄dā i reuerētia altissimi:et ficq̄ si peccatum. ¶ No.septimo:q̄ frangēs feriās est excōicādus:et eius excōicatio est publicāda:a cōuicinis ecīa:et seruanda et sic excōicatus in vno loco:excōicatus est vbiq;:et ē casus in quo sñia trahit effectū extra limites territorij:et ligat: q̄a corpori adherentibus insequit p̄sonā:velut vmbra. ¶ Nō octauo q̄ iudex vnius territorij executōez sue sñie et publicatōez pōt alteri cōmittere. ¶ No.nono q̄ par cōfirmat sñiam partis:vez q̄ cōfirmat ratificādo quo ad facti executionē. ¶ No.ix.v.et q̄ñ q̄ funiculus triplex &c.et sic ad vinculi multiplicatōez:gradatiz sequit difficultas in dissoluēdo cōcor.de pniē.ex tuarū:et c.ex officij rē. ¶ No.q̄ ius canonicū bz duos fines publicā vtilitatē:et saluté cuiuslibet:et eterni boni.bz eterni boni ꝓcipuū:ō bz cēs ꝓsiderare:ꝑmo deū:scōo ꝑsōn saluté. ¶ No.tertio q̄ metus in sticiaz corrūpit. ¶ No.quarto q̄ potestas laicalis nunq̄ prāt ecclīastice:et cōsilio:et cōtra. ¶ No.quinto q̄ iustitie mētes corrūpentia sunt amor odium et metus:vide pulcherimā historiā quā recitat paulus:in.l.vi.ff.de ori.iur.de virginio q̄ interfecit filiā:eo q̄ in ea nō fuerat p̄ amorem seruata iusticia. ¶ No.sexto q̄ nō sufficit ꝑsōn abstinere a malo: immo bz esse vigilans:et insudans circa bonum et ꝑsōn salutem:et sic no.q̄ mortale peccatuz est prelato: qui tepidus obmittit iusticiam:et ideo deponit: vt hic in fine. ¶ Glo.ꝑma quert quid de treuga:et declarat:vide eam per te. ¶ Contra diffinitionem glo.q̄ non sit conuertibilis cum diffinito comprehendit enim discordiam singularum p̄sonarum inter quas nō est ꝓprie treuga: sicut nec bellū cum talia sint iurisdictionis lege non dubitoz.l. postliminiuz.§.inducie.ff.de capti.ad hoc quod no. Inno.de resti. spo.olim.So.glo.diffinit treugam generalē sumptam:et secundum hoc in qualibet discordia etiam ꝑuatorum locum bz ꝓprie loquendo verum est contrariuz q̄ dicit discordia nondum finita deberet dici bello nondum finito. ¶ In fi.istius ꝑme glo.querūt doctores q̄d est pax dicūt q̄ est finis discordie: que bz haberi in voluntate guerra necessitate: vnde bellamus vt pacem habeamus.xxiij.q.i. nisi bellare.et.c.noli errumare. Alibi dicit ter. in.c.nouit: de iudi.q̄ pax est vinculum concordie. ¶ Glo.n.op. q̄ treuga sit seruanda:et in alijs tēporibus: supposito q̄ treuga fiat die martis extra tēpora hic posita:certe nulli dubium q̄ est fuāda.ff.i.c.i.So.dicit gl.q̄ duplex est treuga.s.ca-

nonica et cõuentionalis. Canonica est ista. Cõuentionalis est que fit ex cõuentiõe: et si fuerat ex cõuentiõe: aliqs diebus seruanda esset: q; fides etiã hostiũ est seruãda. xxiij.q.i.no li extimare. ¶ Ppoc.glo.in.v. sed quatr: q; non procedit decre. si intelligit de bello iniusto: aliud fieri pót quocũqs dic.xxiij.q.vlt.c.ii nulla. Si de iusto illud nunquã est faciendo. io. dicit glo. q; pót intelligi: de bello iusto: quo casu si immineat necessitas: tũc pót inferri: quacũqs die si nõ immineat necessitas: tũc pót inferri dempt; illis diebus. Vel secũdo loquit de iniusto bello iz illud nunquã sit faciendum tamẽ de facto fit: et iõ ius habens respectum ad ipsum factũ: sic diffinit vt saltem istis diebus abstineant: credo q; se defendendo: vbi inculpabilis est defensio nisi p bellum quolibz tpe possit qs bellare: sed ipugnando ét si iuste ipugnat: peccat qõ dicit tertius: hoc vult gl. in dicto. c. si nulla. ¶ Opo. ad idem: q; moribus utentium hoc capsim: nõ est receptum: ergo abrogatũ. iiij. di. §. legeo: et §. vl. de cele. miss. dolẽtes: in glo. vl. gl. stat ẽrio: et ideo queritur an epi non seruãtes istam constitõem: puniant et alias quo ad deum dicit gl. q; non: q; non fuit recepta hec decre. nec moribus utentium approbata. iiij. di. §. legeo. Hosti. iz hic contra tñ in sũma tenuit idẽ q; glo. et p opi. hic posita: facit. xij. di. c. ij. in pn. et. lxxxviij. di. vide pdo fuisti in fi. q; non sunt excusati: q; hoc est pceptũ ergo in abrogando p dissuetudines: nõ pót dari bonũ initiũ: et sic est impossibile q; pscribatur: vñ cuz non possit fundari initiũ pscriptionis: q; semp qs peccat: et talis consuetudo vel dissuetudo: semp esset irrationabilis: exerte lapsu solutis tpris non tolleret: q; solum tempus hoc nõ possz: dempta pscriptione: vt. ff. de acti. et obli. l. obligationũ. §. placet: nec sñ cuz excusare oz auctoritas magistroz: ad hoc no. de decimis a nobis: et ad. §. legeo respõdet q; loquit in turribus nõ pceptoris: vt. ẽ. t. i. c. statuim*: vel dic sm alios quedã sunt cõstitões penales: que ipso iure penã infligunt: et tales non pñt prescribi: q; statum operãtur suum effectuz vnde cũ ẽ venientes incidãt in factũ dãnatuz: nõ est locus prescriptioni ad hoc. xxiij. q. i. c. i. et. ij. ¶ Quedam que mãdant inferri: et tũc dic q; tolluntur p desuetudines: sic pót intelligi. §. legeo: et. §. si. iij. di. et sic quia hic ipso iure infert nõ tollit. Jo. an. de hoc remittit. ẽ. nõ cõsuluit. sup Rica ad fi. fm Jo. cal. ¶ Concludit ex ibi no. q; qñqz constitõ preceptoris emanat sup eo cuius ptraventio õ se generat mortale et tũc nullo pacto cõsuetudine tollat etiã si a precepto nõ recipiat: ar. c. fi. ẽ. de consue. qñqz emanat sup eo cuius cõtrauẽtio de se nõ generat mortale: et tũc quãqz primi nõ parẽtes tali legi preceptoris peccauerit mortaliter pẽ. quod precipit. xiiij. q. i. et. iiij. di. §. fi. tñ ꝛ ipsam potest pscribi: vt in. §. legeo: et postqz est pscriptum cõtra facientes nõ peccãt mortaliter: vt dicto. §. et sic oz intelligi quod hoc no. et p hoc est rñsum ad rõnem Hosti. q; non sequitur primi peccauerũt ergo et sequẽtes peccant: q; non stringunt p ipsam. l. cũ sit pscriptum contra ipsam. ¶ Non ob. q; solum tpe pẽ. q; hoc non operat solum tpe: sed et resistentia subditoz quoz moribus affirmatio vna cũ lapsu tpis hoc inducit: et sñ eã sufficit lapsus decẽnij: iuxta no. in. c. fi. de ẽsue. d. florentinus touũdus de padua dicit q; epi teneant ꝛ seruare dispositionẽ. c. hoc non est abrogatũ: sed q; nõ seruantes incurant penã: bene hoc est abrogatum eius quod no. glo. in. c. volentes in glosa vltima in fra de celebratione missarum vide si constitutio permittit vel permittit seu disponit: pót bene p desuetudinem tolli: si ius vetat vel pcipit: si ad comodũ puanz pót tolli: q; etiam facto et renunciatione tolli posset: sic nõbiliter dicit glo. in. l. de quibus ff. de legibus. Si pceptũ pcernat bonũ et ad comodũ vel: vt hic vt comodũ publicũ an possit desuetudine tolli dico q; si primz omnes tpe statuti edicti: nõ recepit et sup ior sciens pariter: et tacite cõsentit huic nõ recepti: q; tale ius nõ ligat: sic loquitur. §. legeo: iz si sup ior nõ scit hãc nõ obseruãtiã: et sic non patit tũc dico q; ligat: et nõ ob. q; cõsuetudo nõ hẽat iustã initium: q; aliud est ius tollere et tũc requirit cõsuetudo legitima. Aliud ab inicio nõ recipere et tũc nulla requirit pscriptio: iz sufficit q; nõ fuerit scienter precepte ab inicio receptum: iz hoc precepti cessat. ¶ Op. q; pcipiẽdo treuga aliqbus vt permittere bellũ: alio tpe de plumb. nõ. et o. ista ẽrio si bellum est licitũ si non licitũ dic q; ar. nõ procedit: p id qõ dicit glo. ij. q; maxime prohibiz bis diebus nõ leqtur q; aliis tpibus liceat. ¶ Gl. sup vbo cõfirmat. op. et vt q; non possit ab alio epo confirmari: q; par in parem. nõ. de elec. innotuit: et procedit ẽrium: qđa facti que cõstituit in obseruãdo: et hoc cadit in illo pari: facit qđ permisit se factum et contra tuz q; talem contractum qs cõfirmabit: q; si ipse obseruat et nõ ẽdicit: q; videat cõfirmare: vel sumit cõfirmare p denũciare: vñ ipso facto cõfirmat ex z sicut gl. bẽne in. c. studuit de of. dele. ¶ Gl. funiculus declarat qs est ille quadruplex funiculus: est clara et alie sũt falsa. ¶ Quero qđ possit indicere treugã: dic q; is q; bellũ indixit qđ aũt possit bellũ: vide in. c. olim. ij. de resti. spo. et de iureiur. sicut. ij.

Innouamus. Potione bona merare tpe guerre: dñt plena securitate gaudere. io. d. et no diuidit. ¶ No. primo q; ius tollit p desuetudinem: nisi innouet: et facit ad dicta. ẽ. c. pr. ¶ No. secũdo q; clerici: gaudẽt pari priuilegio cũ aliis et bellis. ¶ No tertio q; bis que spectãt ad pacẽ: pót papa priuilegiare mercatores seculares: et sic dispositio sup pacetangẽ sup priuilegiate ad ecclesiam spectat ad iudicẽ ecclesiasticum potestis addere idem in legatis hostiũ. i. di. iuisgentium. ¶ No. ter. ibi euntes et redeũtes: q; facẽ ad. q. i. si datus est alicui saluus cõductus: de veniendo: an videat datus de redeundo: certe facit q; sic qđ no. cõtra malicios: q; prodiit bar. pót in. l. ij. ff. ad. l. iul. maie. et. l. vtimur. de spul. vio. ¶ No. q; si datur securitas principali videtur data et accessorio: et iõ si datur securitas alicui vt possit venire ad ciuitatem: et non possit sine equo videtur data securitas equo. Item si datur securitas alicui vt possit cõducere mercãcias vt data etiaz vt possit cõducere pro mulos et bestias. ¶ Op. q; cũ mercatoribus: et ruptuarii nõ debuerit papa se intromittere cuz sint laici de iudicijs nouit Sol. potuit pp pacem: vt ibi. ẽ. di. dissentiẽdũ. ¶ Glo. i. est falsa. ¶ Glo. ij. querit quo tpe gaudeat ruptuarius priuilegio: dicit gl. q; gaudet priuilegio dũ est in agricultura: iz bestie semp gaudeãt: hanc est q; pignori dari nõ pñt. ¶ Op. q; aratribus nõ tñ duz arant: iz semper sit securitas concessa. C. q; res pig. ob. pos. l. pignorum So. glo. hat cõtrario vt nũq; possint pignorari: qđ intellige p iudicez: iz p dñm cop sic vt in aut. agricultores ibi glo. si data est securitas alicui: vt possit venire et laborare in curia et ad certum negocium expediendum q; negocio expedito finitur securitas facit. l. ij. §. in legari. ff. de iudi. qđ no. in. c. fi. de fo. cõpe. post glo. q; de secunda parte. Rice. nichil hic tractatur. So. hoc capsim potest ad aptari ad illam ptem vt sit sensus: quãmis guerra immineat psone de quibus hic et aliis debent frui pace et securitate qđ idem est proprietarium dicimus pacem finitionem guerre sine termino: ad quem si quidem vñt esse homines voluntarii: ad guerram autem non: nisi ex necessitate perdite: et ad finem habẽde pacis. xxiij. q. i. nisi bella: et. c. noli extimare. ¶ Ju. §. glo. ij. dic. no. hanc glo. q; in constitutione equum precepti ẽ cuius a trãsgressio: illaqueat in pactum pót per consuetudinem tolli: sed Hosti. dicit tales non esse excusatos: q; cum hec cõstitõ sit preceptum approbãdo p cõsuetudinẽ nõ pót dari bonũ initiũ idẽ nõ pót pscribendo ex quo hẽat fundamẽtũ peccati: nõ possz cẽ nisi irrõnabilis: ad. §. legeo rñdz q; loquitur in turribus: q; nõ sunt pcepti: vide Jnno. et cõpo. ẽ. de consue. super Rica vide archidi. in. §. legeo: et vide Jnno. de bap. c. i. vbi dicit cõstitutiones ecclesie non ligare quãdo nõ recipiuntur a principatione quod dixi. ẽ. de consuetu. c. fi.

Jta appostillauit glo.ij.capitulo frangas vltimo anno.

De pactis. Rica.

¶ Dicto de iudicibus & eoꝝ officijs cópetés erat vt ō iudicia videret: ꝛ̄ qz vocati ad iudicia pacisci vel trāsigere cōsueuerunt: ideo de his pmittit: & pmo de pactis q̄ bonoz abitoribus: qz plus est gratis facere: q̄ pacto recepto. ¶ Ad dicto de fraudā & pacem qz pactū iter partes é expa cē cōuenies: ideo ꝛ̄. de mā. xxij. q. i. c. i. & q. v. iuramenta: de pacto illicito. e. cā. q. iij. per totum: & reperi in sexto.

Antigonus. Pacta sunt seruāda .b.d. pmo ponit pactum dictū Antigoni. secūdo ibi vniuersi. illius dicti p concilij approbatio. ¶ Nota pmo q̄ pacta debēt optinere suā firmitatē: necessario igr non pbat hic tex. q̄ ex pacto nudo def actio de iure canonico: ſm q̄ aliqui tenent: tū pōt dici q̄ inducit: nam vbicunqz lex mandat aliquid seruari ex tali oritur actio: vt. l. fraudis. ff. de acqui. re. do. vt in simili no. bart. de iuramento. in. l. si qs pro eo. ff. de fideiussoribus. ¶ Nota secūdo q̄ nō seruans pactū peccat mortaliter: qđ pz q̄ pōt excōmunicari: quę non ferūt nisi pro mortali: vt. xj. q. iij. nemo epoꝝ rum. ¶ Nota tertio practicā legis cōdendę ab vniuersitate vel pp̄so. quod fit ab vno interrogato etiā a pp̄so materię legis cōdēdę postea populū interrogat an sibi placeat: & respondet populus placet: tunc est lex: & dz fieri propositio p maiorem: vel p ad hoc electū sicut in publicatiōe electionis cōꝰ ordinat. l. i. ff. de legibus: vbi ad litteram dat hanc formā. ē. de electōe cōsuetudo. Ex quo nota q̄ ius editū in pcilio nō solū fit a papa solo ꝛ̄ sit ab omnibus de cōcilio: vbi solus papa dz sic vt caput potestas tū condendi nō ab ipso solo deprēdet: ex quo nota q̄ pncipes pōt cōmunicare potestatem cōdendi iura alijs: & hic quę sunt supreme potestatis. ¶ Nota quarto: q̄ vbi sunt due pp̄ositiones & vna dependentiam ab alia rēdendo principali affirmando: videt accessorie rēdere affirmando. & hic tāc nō pcedit regula illa de presumpt. nōne: & facit quod si in stipulatiōe adiectaf: promitto dare centum sub pena mille: si respōdeatur promitto dare centum videat sub pena promittere. ¶ Opp. nā ifa generaliter videt disponere quo ad laicos: quod tamen papa facere nō dz: de iudic. nouit. ¶ Glosa i pncipio solet ponēdo partes. Casus: q̄ questio erat inter episcopos de iure parochiali: dico ergo q̄ verba hic posita generaliter restringunt ad pſonas ecclesiasticas: & hoc voluit Jnn. hic dum dixit subaudiendo cōuenies. s. eo nam iudice ecclesiastico intelligeres ipsius quo ad penam excōmunicat. imponendā: quę p laicum imponi nō pōt: cum deprēdeat a prāelatū: unita no. ē. ti. i. dilecta: vbi statuta restringūtur ad subditos statuent. de const. c. ij. li. vi. Ad dic q̄ ēt quo ad laicos dz ecclesia iurisdictionem vt pax seruetur vt dicto. c. nouit in fi. ¶ Glo. sup verbo custodiant dic de hoc. i. q. vij. quoꝺ. xij. q. iij. quicūq; suffragio: & in. c. iuramentum: alle. in glo. p glo. de voto ifatura: p Jnn. de iudi. nouit p eandem & Host. de insti. cū venissent: p Jnno. de voto ꝛ̄ Jnn. in. c. nouit tenet q̄ nō dat ex pacto nudo: nec ex iuramento: sed tantū modo procedit pōt p viam denunciationis euangelice ita idem ꝛ̄ q̄ non pducatur actio: ēt ex iuramento in dicto. c. cū venissent: idem ꝛ̄ ꝛ̄ de iureiur. quę tamen alia ꝛ̄ dicat q̄ ex iuramēto agit officio iudicis: cōiter tenet q̄ de iure canonico ex pacto agat & ex iuramento: vt ꝓ. in. c. iuramenti: & c. quicunq; ē. alle. Hoc sequit bar. in. l. si qs p eo: de fideiusso. hoc ꝛ̄ Host. de arbi. p tuae: dy. de re. iuria: nō est in mora. li. vi. & istud tenet q̄ si dz seruari pactum: vt hic ex eo pducitur actio. ff. de acqui. re. do. statuas: qua autem actione est agendum: non est curandū ſz nostre iudi. dilecti: de hoc dixi de iureiur. cum contingat: ita dixi tempore lecture. ¶ Deinde dicit glo. argumētus quod pacta debēt seruari: male dicit argumētū ſz aliquos

qp̄ter. est expressus: alle. concor. ¶ Op. in. ē. pacta q̄ non seruent pacta ōia: qz nō dolo inita. ſo. pacta valida sut seruanda: inualida nō: vt in cōtrario dere. pmu. cum vniuersorum: & ibi dicit tex. suam obtineant firmitatem: qz si nullā habent: nō sunt seruāda. Item dicit q̄ nō est seruāda si alter sit captiosus. ff. de resc. ven. l. ij. intellige vt ibi: idem si sit contra bonos mores: idē si obseruatū vergit in pdicti ē salutis eternę. &c. pactiōes ibi de hoc. ¶ Glo. in. ē. ita habet inducit istū tex. in argumentū q̄ scōm canones def actio ex nudo pacto: & inducit sic canon pmittit ꝰ pactum pncipaliter pactum non seruatū inducit pactum ſm canones pactum q̄tūcunq; nudum bz firmitatē: sed hic dr q̄ pacta seruant scōm ꝺ suam firmitatē: ergo tale pactū vult seruari. Jtē ius canonicū assequit bonū & equū ſm deum sed deus inter simplicē loquēdā & iuramentū: nō facit dīaz. xxij. q. v. iuramenti: ergo ſm ius canonicū pactū bz firmitatem: q̄tūcunq; nudum: qz habet quantum ad deum. Sz hic omne pactum habens firmitatez mandat seruari: ergo istud: & sic actio pmittit secundū ius canonicum. ¶ Pro hoc alia rōne pactum nudum habens legis concursus sustinens finem obligandi: effectualiter ligat & actionē pdu cit: de pact. legimus. ff. sed pactum nudum bz cōcursum iuris naturalis. i. diuini. cuius finē pncipaliter insequit ius canonicū: ergo ex quo datur concursus iuris p ius canonicū: ergo cōtinuo necessario: q̄ ex nudo pacto def actio secūdū canones: & si dicat ſm leges: datur concursus iuris diuini: & tū nō oritur: dico q̄ ideo qz ius ciuile pncipaliter non insequitur finem iuris diuini: sed finem publice vtilitatis. Jnn. in. c. nouit. de iudic. videtur expresse firmare q̄ ex pacto nudo nō def actio imo q̄ pmittat: nec ex iuramēto: sed dicit bene q̄ datur remedium denunciationis euāgelice: & officij implorationē. hec opinio tenet p aliquos modernos: & ita tenui disputando: & hanc pte ꝛ̄ tenet archi. xij. q. ij. ḡcunq; suffragio: & idem doc. de voto ibi: idem tenet Dy. de re. iuria: non est in mora. li. vi. & in iuramento idem in. c. cū venissent: de instit. ꝛ̄ Jnno. ibi contra idem in iuramento qđ agatur ꝛ̄ Bar. in. l. si quis pro eo. ff. de fideiuss. puto q̄ de iure canonico def actio ex nudo pacto: qz ex quo ius mandat obseruari pacta ḡtumcūq; nuda vt hic: & ea vult actionem pduci. l. statuas. ff. de acqui. re. do. Sed ex iuramēto nō credo q̄ detur actio: de iure canonico: & hoc vt etiā sentire Jo. in dicto. c. iuramenti. Ratio qz iuramentū formaliter non ordinatur: ad obligandum partē: sed deū: ꝛ̄ pactū bene vnde nec de iure ciuili nec canonico dat actio ex iuramento nisi in opis libertoꝝ. i. qñ dominus manumittit seruum qui iurat sibi aliquas operas facere: tūc ex tali iuramēto competit domino actio etiā de iure canonico: vt. l. iurisiurandi. ff. de opis libertorum ꝛ̄. ff. de fideiuss. l. si quis pro eo fecit. c. debitores. j. de iureiur. vbi nō valet promissio vsurarum: qz ordinatur ad obligandum pt̄ & valz iuramentum: qz p idem nō obligatur partē: sed deo: & illā rōnem reddit tex. licet cōtrarium sentiat Bar. in. l. si qs pro eo. ff. de fideiuss. & hāc opinionē ꝛ̄ archi. in. c. iuramenti. xxij. q. v. & Host. in. c. cū venissent: de instit. ꝛ̄ Jnno. teneat cōtrarium ibi & in loc. ē. allegatis. Cōiter soleo tenere dictum Jnno. tenę q̄ agatur: & ad. c. debitores rīdeo q̄ iuramētū valeat: qz ex eo pncipaliter obligatur deo: & in consequentiam partē: unde illa vt illicita vitiatur quo ad partem nō quatenus obligat deo secus ergo si illicitum non comprehenditur in iuramento: qz seruata obligatio non impeditur doc. vt Host. & enumerant casus ſm quos de iur. ciuili ex pacto dat actio. pmus est in cōstituta pecunia: qz cōstiteor me soluere nomine tuo. ff. de cōsti. pecu. l. i. secundus in donatione. C. de dona. l. si qs argētū. §. fin aūr: tertius in accessione frumēti: quartus in vsuris promissa ciuitati. ff. ō vsuris. l. ēt ex nudo: quintus i promissione dotis. C. de dotꝰ. promiss. l. ad exactionem: sextus in nuda promissione facta ciuitati. ff. ō pollicitat. l. pactū de bis: & de pluribus p eum in summa.

c.ti.§.quid si eius effectus:de quo de dolo ꝛ cõtu.veritatis de fen.excó.vt fame.facturꝰ tñ in certo casu obligationem acquirit excómunicato vt si vendidit ré certo pretio:ꝛ venditor agit vt tradat:dicere pót se nó teneri nisi pcio psoluto:q; hoc supit naturá exceptiónis:ꝛ est defensio que sibi pmittit:de excep.cum inter. ¶ Quero post glo.fœdus pacis cũ inimico:an videor frangere fidem dando p illo qué accusat dic q; nó. ¶ Quid si p parte mea:ꝛ tua pte fœdus pacé an si occido psanguineũ q; in pace fuerat videatur pax fracta.Spe.dicit q; sic ó trẽ.ꝛ pa.§.pe. ¶ Quero an puꝭ nullus possit facere pacé de morte pris:ꝛ qd ó vulnerato q; fecit pacé:ꝛ qd de tutore:ꝛ qd si fecisti mihi pacé noie vulnerãtis vt illã sibi faceré quã feci mortuo vulnerato:ꝛ an absolutus vel dãnatus de vulnere vulnerato mortuo possit accusari de morte pe oibus in Spe. in ti. de homicidio.§.illud quæritur:ꝛ sequẽter de accusatore.§.sꝫ póꝛ ibi in.§.sequẽter dicit. Anto.

q **Volens.** Consentio invalida p ratificationẽꝫ supiora cõfirmari pót.b.d.ꝛ nó dimidiꝫ ponecasum: q; cuꝫ quereꝛ est quedã cõfirmatio in exordio hoc fuit appositum:de cõfir.vtili venerabilis. ¶ No.primo q; in conventionibus q̃lib; necessarius est superioris cõsensus ꝛ utilis. ¶ Secũdo no.q; utilitas ꝟgat ex cõfirmatióe superioris:q; cõtra predictã cõventionẽ nõ potest aliqd opponi sicut nec in gesto p principem:ꝛ facit q; si ẽctus ratificat p pncipem vel habentem prãtem uis concedendi:q; nil possit cõ illum ẽctum dici vel opponi:facit si dicat statutum q; ẽ gesta p iudicẽ sniando:decernẽdo vel aliud agendo nó possint impugnari aliqua exceptione uiris.vel facti:q; si fuit ẽctus coram iudice:ꝛ ab eo approbetur:q; contra illũ ẽctum nil possit obijci:etiam cum causæ cognitióe:nec possꝫ in dubiũ revocari an pactũ valeat de iure. ¶ No.q; idẽ est assensus:q; ratihabitio. ¶ No.q; ille dr̃ securus cui de iure vel de facto dubium nõ pót moueri:quod no.pro ẽctibus in quibus dr̃ promisit cum facere securꝫ:q; compellitur vt faciat assecurationẽꝫ contra omnes q; possint de iure ẽ dicere ẽctibus:ita q; dubiuꝫ nõ possit de iure suo reddi. ¶ Op. q; cõfirmatio modicum operet:de confir.vti.vel inuti.c.ij. Bo.itelligere de cõfirmatione sine cãe cognitióe facta:ꝛ habui de facto:facta pmissióe:ꝛ illegitime de pena remittẽda a qbusdã cõmissariis antiquoꝝ post pmissióẽꝫ factã anciani cõfirmauerũt dubitabat an dato q; nó valuerit pma pmissio:q; cõmissarij nõ seruauerũt formã:vtrũ valeat vi scõe cõfirmatióis:dixi si confirmatio fiat simpr̃:ꝛ non cum cãe cognitione:ꝛ ex certa scia nõ supplendi defectũ vicij:q; non valebit confirmatio:ad hoc ꝛ bicter.ꝛ glo.in.c.i.ꝛ.ij.de cõfi.vti.vel inuti.fac sniã pmo lata fuit nulla:appellat ꝛ illa confirmata an illa valeat. Inn. determinat q; sic:ꝛ dixi vobis i.s. sup litteris de ℞ptis:ꝛ est notabile dictũ Inno.in.c.i.de cõfir.vti.vel inuti. ¶ Colligit glo.q; pactũ invalidũ cõfirmat ratihabitióe supioris:ꝛ colligit q; ratihabitio retrotrahit:ꝛ mãdato cõparat. ¶ Glo.op.q; nó retrotrahat:vt.l.obstat ponit theorica in ratihabitio in dependẽtibus respectu vicij a pte ratificãtis retrotraheꝛ:q; nó bꝫ extraneum impossibile:sed si bꝫ impossibile:q; nó dependat a pte mandantis:nó retrotrahit:vt in ẽctis posteã figunt aliqua cõtraria ꝛ rñdet p regulaꝫ ꝛ casus vic de hoc bene:adde quod requirit cõsensus initio vel de substãtia ꝛ de forma nó retrotrahit cõsensus subsequens sic loqtur.§.iussum:ꝛ.l.obligari.§.pupillus:ꝛ vide Inno.in.c.cum cõsuetudinis.ẽ.de cõsue.ꝛ ibi dixi. Si cõsensus nõ est substantia:si actus est nullus oino nõ cõfirmat:de elec.audit.nisi dependeat a potestate cõfirmãtis. Si al ratihabitio retrotrahit:q; bꝫ initiũ validuꝫ:sic loquitur de elec. q; sicut materia in regula nõ firmat in regula rati.de reg.iur.ꝛ p Inno.de offi.ord. pudẽtiaꝫ:ꝛ tenet in.c.audit.ꝛ.c.cum in ure de elec.

q **Valiter.** Sunt ꝛ.c.i.ẽ.c. Nota q; promissa inducte sunt fuãdaꝫ:ꝛ facẽ q; ex pacto nudo agat. ¶ No. q; vbi opus est facto:verba non sufficiũt ꝛ q; verba quãdoq; necessitant facta. ¶ No.q; promissa operi cõpellenda sunt pstando tẽ. ¶ Glo.op.de.e.nup.ꝛ ó.c. a nobis:de bigamis. Glo.nõ solum:tolue vbi;q; ibi speciale est in odium bigamie ad predicta:ꝛ ad tertium facit q; no.de eo q; inuit.in pos.c.i. ¶ Pro euidentia pmissoruꝫ est sciendum q; pactum est genus ad omnem cõuẽtionem:siue fiat inter duos:siue inter plures:vt.l.i.ff.e. Est aũt pactum duoꝝ pluriumue in idem placitum:ꝛ consensum.l.de vbo.sig.pactũ. Pactũ aũt est duplex quoddã nudũ:aliud vestitum:vt.l.i.ff.eo. ¶ Pactum nudum est pactũ.i. cõuẽtio.nudi cõsensus que stat in sui solius placiti fine.i. q; vltra terminos sui generis nõ requirit aliud fomẽtũ seu vestimẽtũ. ¶ Op.q; nõ est dare pactuꝫ nudum:q; aut cã adiecit in pacto:ita q; transit ad nomen ẽctus ꝛ non est nudum:sed vestitũ.l.iuris gẽtium in pn.ff.e.aut cã nulla fuit adiecta:ꝛ intelligit cã dona.c.i.cãpanus ff de op.li.que etiam ex nudo pacto pficitur ꝛ pducit obligationem:ꝛ est ẽctus efficax.l.si quis argentum.C.de donationibus so. secũdũ Bart.de cumo:q; lex cãpanus:bꝫ locum in conventione dandi.non faciẽdi vt nõ extendat vltra suos terminos vel fm. Ray.ibi in dona.expressa nõ in tacita:nã nec est vep q; psumit in dubio donationẽ:nõ enim psumit quis tacere suum.l.cuꝫ de indebito ff.de pbat.de renun.super hoc. ¶ Tertio q; lex cãpanus:loquit q̃n pmittẽs fert causaꝫ:nõ subesse:ꝛ creditõ putat subesse:tunc si vere q; putat nõ subesse. ¶ Ideꝫ dic quarto q; donatio ex nudo pacto tenꝫ pcedit in donatóe vera nõ aũt ficta.l.i.C.de dotis pmiss. ¶ Op.secõ:nã in omni pacto inest placitum ꝛ cõsensus sed ex cõsensu pactum vestitur insti.de obli.que ex consensu:imõ semp cõsensus vestit pactuꝫ:sed in certis casibꝰ tñ. ¶ Quero qñ est pactum vestitum dic est illud qñ non est nudũ sed vestit aliquo vestimento:vt verbo ltis emptione venditionere interuentu in cõtractibus in noiatis.

c **Cum pridem.** Nõ valꝫ pactũ p q; ecclesiastici beneficiũ dꝫ pp pecuniam resignari:nisi narrat factum sub quo contingatur processus ẽ ac partium transactio:ipius rep:probatio:papal ordinatio ꝛ intercessio:scõdo dat iudices ibi ceteruꝫ. ¶ No.primo q; in cã mõsterij cõstituit petrarj.prãtus:ꝛ cõuentus fit ẽt vbi litigat de aliquo particulari iure mõasterij. ¶ No. scõo q; frater pót agere pro fratre:tanq̃ cõiuncta persona etiã in spiritualibus. ¶ Tertio no.q; pactũ de renunciando beneficio in quo habetur titulus p pecunia:ꝛ etiã in eo contentẽ soluta nõ valet:vt symoniacũ. ¶ No.quarto q; sicut in pficiẽdo ꝛ acquirẽdo iure spũali pactũ inducit symoniã:sic in iure spũali tollẽdo. ¶ No.quinto q; pactio facta coram superiore in dubio licita psumit. ¶ No. sexto q; cessio facta p pactũ in spũalibus nõ valet nec pinduciat cedẽtẽ. ¶ No.q; duo fratres pñt beneficiari i duabus ecclesijs vni ecclesie subiectis. ¶ Ex vñ.ille igit:no.q; cõiuncta psona pót in ois que requirũt spãle mãdatuꝫ vel saltem generale cum liberaꝫ:q; pót cedere ꝛ renũciare:ꝛ cõponere hoc rep:probat glo.ij. ¶ No.secũdo q; traditione instrorum:videt renunciatum iuri:ex institis cõpetẽti:de quo.ẽ.de renunti.sup hoc:ꝛ.c.veniẽs:ꝛ sic ex traditione q; bationis:videtur renunciatuꝫ iuri:q; probari dꝫ. ¶ No. tertio q; non seruanti renunciationis conditionẽꝫ a papa factam:remedium proditur ad uso antiquum. ¶ No.q; nõ sunt licite cõpositiones aut alicui relaxet beneficiuꝫ pro expensis q̃s fecit in sequẽdo beneficio:ꝛ sic no. q; ppositio vel trãsactio inter partes inita:vt beneficio renũciet p certa quãtitate etiam rõne expensaruꝫ nõ est licita ꝛ continet speciẽ symonie:videtur.ꝛ glo.i.q.i.si quis amore:ꝛ vide

glo.ℭ de renunc. sup hoc. in gl. sup verbo pecunie: & quod no. de re. pnu. ad qónem idem si recipiaf pecunia p cessionē iuſ. etiam pendente sup solo possessorio. ℭ No. nó fuá n fidem fides eidem seruanda nó est. de elec. cum inter. R. ℭ Op. glo. i. q nó admittaf ad agéndum p fratrem ex quo non cóstat de mandato. de offi. dele. coram. So. dicit gl. q frater erat cóiuncta pſona: & ideo fuit admissus: & ideo dić q admitti dz cum cautione de rato: aliter nó obesset absen tia. Cum enim ſnia lata a non habente mándatum nó obsit illi cuius negotium gerit: opponet q cautio interponaf ó rato. cuius virtute agit contra permittéten fm doc. l. iiij. ff. ó rebus au. & l. plautius. ff. de procur. ℭ Op. ij. gl. & videtur q renunciatio facta per fratrem etiam alia róne non valuerit: quia non habet ad hoc mandatum ſpeciale. ff. de procur. l. mandato cum ſi. ℭ Glo. fatet q nó valuerit renūciatio facta a procuratore dz fateri videat q valuerit ab isto tanquā cóiuncta persona: & ideo no. q cóiuncta pſona videt supplere posse in hoc que requirāt ſpāle mandatum. Jo. an. remittit. de pcur. qui ad agéndum. li. vj. dixi de ℞pt. q nonnulli. & no. j. de re. in inte. c. statuimus. in glo. i. ℭ Glo. sup verbo duximus op. de. c. statuimus. j. ti. i. vbi transactio super re spūali valet. So. dicit glo. q ibi in transactione super decimis: hic in trāſactione sup eccliā: hic diuersificat terminos: sed no dat rónem diuersitatis: dic ergo secūdo secūdū doc. q ibi loquit in pactione q fit sup iuris auctoritate in q cessat suſpitio: hic in transactione que fit auctoritate inferioris in qua nó cessat suſpitio turpissimo semp pſumitur turpis: nisi alia pſumptione tollatur: vel ibi amicabil cópositio hic transactio secūdum Sol. vel secūdum Hostiē. ibi compositio super fructibus: hic sup iure spūali: vel aliter tu dic q transactio stricta iuris inter ptes & auctoritate partium non valet sup re spūali: tangē symoniam inducēs Compositio autem facta ex arbitrio superioris p bono pacis sup re spūali bene valet: vt ibi. & de pben. nisi vel ibi trāſactio fuit sup fructibus decimarū: & sic super re temporali: ita dixit tempore lecture. ℭ Secūdo op. de pben. nisi eſſent so. nulla interuenit conuentio inter partes sed toto relato in arbitrium superioris superior pro bono pacis sic ordinauit: hic loquit in cópositione facta iter partes super re spirituali: dicit tñ Inno. q caueat ne mēte gerant vt sibi p uideatur q eſſet symonia de symo. mta. ℭ Glo. pactióis. querit quare pactio hic nó valuit. ℞ q erat symonia. cuius ius spūale p pecunia remittere. ℭ Glo. eadē ibi si auctoritas pape excuſet symoniā: gdam q sic: p. l. furti. §. q iuſſu. ff. de bis qui no. infa. vbi paciscens iuſſu principis non est infamis vbi al' effet. Alij vt. l. q symonia non purgatur sup iuris auctoritate: vbi est symónia: p prima parte facit q papa dz plenitudinē ptātis: & pót. & ius dispensare de concel. pben. ppoſui: & de eo q non est ius facit ius. iij. q. vi hec quippe & iuuat nām rei. C. de reī vx. actj. l. i. Jo. glo. cōcludit q naturaliter symoniacū non excuſat auctoritas pape: vt in venditione sacramentoꝝ: que autem naturaliter sunt symóiaca: vide glo. in. c. veniēs. §. de renunc. j. in symóiacis. q. prohibita que sunt inducta a iure cānonico. in istis dispēſat papa: & eius auctoritas excuſat: nó valet erga trāſactio vbi necessario concludit symonia: vt hic q ius spirituale p pecunia remissum fuit. Si vero non est symonia trāſactio valet. s. q̄si nil datur p spirituali: vt q ius habens in beneficio dat pecuniam: vt redimat suā vexationem. i. q. iij. questum de symon. dilecte in ista illud apostoli. ad ephe. v. videte ergo fratres quomodo circumspecte ambuletis: redimentes tempus: quia dies mali sūt. Sz huic vltimo oppo. de symo. Marbeus: vbi si electus sz ad aliquam dignitatem a maiori parte si do pecuniaz alicui de canonicis cōtradicēti renūcē symoniam: & tñ ibi redimo vexationē. So. dicit glo. q ibi dabat pecuniā canonicis habentibus ius i electióe. q. d. ibi necessario emebat vox vna. que spūalis est: nó tñ vexatio. ℭ In fi. glo. vide glo. i. q. iij. si quis obiecerit. & i. q. iij. salubriter: ibi glo. & doc. & ó offi. dele.

ex parte. el. i. tépore lec. ita apostillauit. ℭ Glo. resignauit op. q superflua fuerit resignatio instrumz ex quo libere resignauerat: q ipso iure irrita sunt instrumenta. C. de condi. ex lege. l. dissolute. itelligē q resignauit ad cautelā. ℭ Sz hic quero qua actióe petant ista soluto debito. dić Pby. si creditor soluit pecuniā pro instrumēto: & tūc agit debitor soluta pecūia ad resti. instrumēti cōditione sine causa p. l. dissolute. C. de cōdic. ob cāz. Si debitor soluit p instrumēto & tūc soluto ó bito agit rei ven. uel ad exhibēdū p. l. vltimā. C. ad exhibēdū. ℭ Glo. vltima op. & videt q renūcians nó possit pmū beneficiū repetere. ex quo renūciauit. vij. q. i. q̄ periculosuz. So. pót dici. q spoliatus renūciauit: & sic nó valuit renūciatio de resti. spo. solicite. Inno. dicit q de rigore iuris videt renūciasse iterdicto: & ideo nó ē audiendus. all. ff. de pac. si vnus. §. pactus: vel scōm glo. & melius dic q ex bñficio pncipis & ó gra restituit. vel dic q illa renūciatio bz tacitā pditióez si ipleuerūt illi q papa mándauerat hoc falsuz q renūciatio fuit libera nisi itelligas q hoc dcre. intelecta a iure. ℭ Frā. ó za. dicit q urj ordiario p interdictū vñ vi audiunt. nā & si renūciatio fuerit pura habuit tñ tacitā cōditionē ex cōiecturis nō tñ erat. p. libere renunciaturus: quod patet ex cōpositione precedēti de pecunia: sed renunciauit sperans sibi p papam prouideri & cuz effectu que tacita cōditio nō est inclusa. ℭ Unde hic pape intentio fuit & isti carerēt ecclesia & capella. sed ita demū si poss & monachi in alio puderēt. ℭ Oppo. cōtra hoc ó. c. cū inter. R. ó dec. dicit solue: vt ibi: q ibi fuit intentio pape vt is qui renunciauerat ex toto careret. eadem glo. vltima in. v. sed pone querit: pone q monachi iā pmisissent istas ecclesias alijs quid erit an illi puabunt: sunt opi. quidam q nó: ar. vij. q. i. c. eos. idē Pby. & Inno. & p eis facit. c. ḡnia de ℞p. li. vi. Alij vt Ber. Tan. Hosti. q renouēdi sunt: & monachi tenentur pudere illi. de pbē. inter cetera. & vij. q. i. pñtium. in fi. gl. Jo. an. dicit pōderāda verba priuilegij: an sufficiāt manus vel nó. de priui. posso. ℭ Fran. de za. dicit fm opi. indistincte & verum. s. glosatoris: q recuperant pānum ius ex quo cōtractus nó adimplet. ex parte monachorum. ℭ Post gl. op. q. p. nó possit agere p se & frē suos: vna capella pferri non potest duobus: de pben. cū nó ignoret. & c. mutuis. & tñ in pn. dcre. dicitur: q. p. li tigabat p se & p frē suo super eadē eccliā. so. pót intelligi q erant duo beneficia. s. ecclesia que fuerat cōcessa. p. & capella que fuerat cōcessa fratri suo: vel forte vnus erat parochialis est rector: aliter vicarius: de pben. extirpande. §. q vero: de offi. vica. per totum. ℭ Scdo inducitur ista ter. q ius dari potest acquirere alteri: nam renunciatio fuit facta in manibus pape & tñ ponit & monachis habēntibus p papā acquirit. ℭ Contra hoc op. q non valuerit renunciatio nec ex ea fuerit quesitum aliquid monach. q pactum & stipulatō vnius non pdest alteri. ff. de pactj. l. si vnus. §. pacta: dicunt q dant: q papa est publica persona ideo pōt acquirere monasterio & stipulari & pacisci cuilibz persone: ar. ff. rem pupilli. l. ij. in fi. q vniuersalr & singulariter sup oēs ecclesias bz plenitudinem potestatis. ij. q. vj. de cetero: vnde forsitan per ipsum quā p alīū plātū aegri pōt ecclia. C. de transac. l. ꝓ fessa. ff. q cuius q̄ vni. l. fi. Ité dato q per extraneum fuerit suscepta ex quo nomine monasterij poterit ratificari p abbatez & monachos. ff. de neg. ge. l. ē pupilli. §. ñ ego. & §. ité quēadmodum sed si suo nōie recepta non esset non pdesset. ff. de pacto. ſip. l. fi fina. Alij dicunt q cū lites sint odiose valet renūciatio litis etiā absente parte. C. de pactis. l. postēꝙ liti. istud vltimum no. Bal. & pbat per similē ago possum renūciare tacite & exp̄sse appellationi paciendo rēpus labi. de app. cum sit romana. & tñ queri parti absenti. ℭ Hoc. bene istud dictum q cōmunit̄ ter postquam liti declaratur. de renūc. que fit pōte iudice qui representat personā p tis vnde est aduertēdum: q si pfitens se debitorem non teneri ista verba habēt vim pacti: vt. l. tale pactum in princip.

ff. de pact]. modo si absente debitore. in pfitia iudicio dicō ipm non teneri ex hac pfessione dat sibi exceptio pacti: vt. l. post ꝙ itu. ꝛc. ergo si querit an valeat renūciatio absente p te: dic si reale valet nōbilem glo. Imo. habuistis. de renūc. ventre: q: fundum meum possit habere derelictū quādo eunq; voluero: vt. ff. p derelicto. per totū. si personale: dicit Bal. ꝙ tacite sic. l. ij. C. de pact]. si exp: esse mediante instro qle vel litere sic arguo. l. ex cōsensu ff. de act]. ꝛ obti. quia p nuncium vel qlem iurat absenti: vt. l. labeo. ff. de iureiu. si sine instro in vltima voluntate valet: vt. l. non solum. §. si li berationis. ff. de libera. lega. vt queat exceptio doli: qua si cōstiteo: mihi solutum esse tibi. p illo recipienti tunc ad li berationem illius dare: sibi exceptio doli contra te. si age res ꝫ ipsum: vt. l. Rptum §. fi. ff. de pact]. quia inter ꝫbentes reperit consensus duor; ꝛ partis presentia: ꝛ sic in iure per sonali nō compet etiā doli exceptio: vt dicit gl. in dicta. l. idem in duobus fratribus. ff. de pac. nec exceptio pacti: hoc verum nisi fiat presente iudice: nec ob. aut. ō testi. §. ij. q. lo quitur ꝙ valet coram vicinis intelligas ꝛ parte presente de hoc dic vt plene per Bar. in. l. non solum §. libera cā. ff. de libera]. le. Antonius de butrio.

Ecepimus. Non valet pactū ō succedēdo p' mor tem plati in ipsius eccl'ia. h. d. Prima pe factū narrat qō. Scōa conigi pcipit: ubi neg. ꝛ pone casum ꝙ dum eccl'ia erat debitis onerata fuit collata dam ci qui se obtulit debita solvere cū pacto: si post mortez eius ꝛferretur licio: forte eius affini modo querebat de validita te huius pacti: ꝛ papa rīdet: vt in ter. ¶ No. ꝙ pactum de succedendo in eccl'ia non valet: nec cōdicio apposita. ¶ No. 50 ꝙ unquitas est sacris cānib' inimica. ¶ No. tertio ꝙ successio ē de tabulis in eccl'ia: q: ecclesiastica di gnitas successione non vult nec ius unius succedentis ſz ca nonica tribuit institutione. ¶ No. ꝙ inferior a papa non pōt dare ius ad vacaturas etiam p viam pacti vel cōuētio nis. ¶ Quero an tale pactū de quo in ter. sit ipso iure nul lius? vide Inn. ꝙ sic: quod tz. ꝛ alij. p. ꝛ. si qs dat. l. q. iij. ſz meo iudicio nihil facit: sed in ter. isto solvit questio duz dicit fri nolas ꝛ inno. Et p hoc Jo. ꝛ. ff. ubi nullam obligationē in ducit: ꝛ dicit vt ibi dicam. ¶ Glo. i. op. ꝙ ēt interdictū un prohib'. C. de pact]. l. vlti. Glo. fatet sine volūtate illius de q agit hic. C. de pact]. l. vltima. in hic ēt nō sufficit voluntas vt hic videa. ¶ Op. q: dicit ter. talē successionē inimicā ca nonibus: ꝛ non exprimit q̄bus. So. glo. ij. exprimit ꝛ ecia hic: vt in ea. Op. ꝙ imo primum fit successio ſm canones. l. q. i. perfi. So. ibi fuit ſspecialis indulgentia. ¶ Op. ad idem de ꝛ. cōstitutus. de cōcef. pbē. so. ꝙ illud pmittitur ō gratis vel ꝙ ꝓpter non obstat: hic enim loquit de pacto fue rendi in ti. ibi vero. de potestate conferendi primum va caturum secundum Bott. ꝛ Jo. an. solvitur ut precedens ter primam rēsponsionem.

Um clerici. Js q̄ per pactū pen sionis ꝙdē ꝓfes cantus est ecclam ꝙ i. ꝓpriari ꝛ alio canonice pōt revocari: dicit vt prima. scōa ibi non: ꝛ ibi p fessio. l. Item ibi ala. i. ꝓter predictam penā. ¶ No. ꝓ mo ꝙ pactū de ꝙdēda pēsione in collationibus actus: vt si ei⁹ ꝙ ecclam cōsequat est damnatū a iure tanq̄ symo niacū. ¶ No. ꝙ spoliare q̄q; sumit ꝙ ꝓpria auctoritate legiti ma ꝛ iurisdictiōali. Op. m ea ꝙ dicit spoliatis: nā per hoc spoliātes tenebunt interdicto vbi vi. de resti. spo. cōqueēti. so. ibi sumit spoliatio in malā partem cum. s. fit ꝛ fieri debet in bonā. s. cū fit mediante iure. Secūdo quero q̄d si valuis set pactio an esset obligatus ecclesia ꝙ pēsione: dicit Imo. ꝙ sic ar. ff. ō iudi. l. si fideicō. §. tractat. ad qō op. de. l. ff. de ꝓ traben. emp. Ba. ibi fuit obligatio psonalis nō realis. ¶ Quero quare nō vs de ꝙdēda pensiōe: dicit glo. ꝙ ē ꝫ canones. de rerū. ꝓhibemus. de ꝓben. auaricie. Jtē q; tm

pe. f. symoniacū: ar. Jc. pctiones. ¶ Quid si intercessisset iuramētū cōfirmās pactum: dicit gl. ꝙ nō valeret q: eodē vicio laboraret: alt. glo. de iureiur. nua nos. ¶ Scōa glo. q̄rit an augmētatio facultatibus possint augmētari pēsio nes: arguit glo. ꝙ nō p ter. alt. Jo. de censi. ꝓhibemus. incō trarium. ¶ Op. de. c. q̄sto. Jo. de censibus. ꝛ de. c. cum. Mo. ā. de consti. So. dicit glo. ꝙ si industria clerico; bona fūt augmētata augeri nō ꝺz pensio ne sua industria sic sibi vā nosa. C. de alimentis. l. vltima. si altūde bona sunt aug mētata pōt augeri pēsio q: iusta subest cā augmētationis. ō censi. q̄sto: de quo glo. remittit de censi. ꝓhibemus. ¶ Ad arte ꝙ in casu capti non credo licitā fore conuētionē ne qs cōsequat titulū cum p hoc titulus videat dari pp augmē tationē qō nequaq̄ credo fore licitū: dicit Bost. ꝙ pōt au geri: q̄n necessitas illius cui agit hoc exigit nec fit clā ſz pa lā capto cōsentiēte ꝛ iudicis auctoritate. ar. ff. de au. tu. l. fi erutuno. de ꝓben. exposuisti. xū li. ſz si talis cā. l. necessitas si subsit: dicit Bost. ꝙ suo iudicio pirata bursa nō replebit: ſz potius diuinus cultus augebit: sic intelligit de cōsti. cuz Mo. ꝛ c. penultimo: ꝛ dicit tūgendū quod no. ſz. ri. l. de cen ro. ¶ Ultima gl. q̄rit q̄ erit ista ecclīastica sententia ꝛ de clarat post glo. ꝙd de pacto minnē de pēsionis: q: de pacto angēde pēsionis dictum est: vt si instituendus non vult reci pere bñficium: nisi remittat pensio: dicit Jo. de lig. ꝙ aut fit ad comodum instituendi ꝛ nō valet: aut non: ꝛ valet. hi dic ꝙ nō valz simpliciter: quia contrariorum eadem est disci plina. Item non fundat ter. ex ea rōne sola: ꝙ nō debeat pē sio augeri: ad hoc pactum est reprobatum tanq̄ continens symoniam: sed puria sunt dare ꝛ remittere: de cētu. nua. i. de bet ergo remissio fieri simplr: ꝛ non sub pacto.

Lerique. Ecclesia rez suam locan do vel feudū cōcedēdo nō pōt apponere pactū: p quod iuri prochiali alterius ecclie derogetur. q̄ iudicetur. h. d. Prima factū narrat qō. Scōa conigi pcipit; ubi cū aut ē. ¶ No. primo ꝙ pactū appositū in rei traditione: ꝛ sic vtili tum ad alterius ꝓiudicium non valet q̄ pactiscentium. ¶ No. secūdo ꝙ pactum de eligēda sepultura non valet: ad hoc de sepul. c. ij. li. vj. ꝛ de penis expentes in cle. ¶ No. tertio ꝙ pactum est contra bonos mores: q̄ impellitur ob auaricie cupiditate: ꝛ tertii preiudicium. ¶ Quarto. nota ꝙ pacto reprobato: omne ꝙ ex eo est secutum: est retractan dum ꝛ ad primum statum restituendum. ¶ No. ſm quos dam hoc ex ꝓsumpto ꝙ decime sunt de pensionibus domorum solvēde. alt. de decimis. cōsuetum: ꝛ c. tua nobis: dicit Jo an. an. ꝙ non videt quō hic colligatur: cum locator nō con ductor pēsionis decimā solvat: sed est mens latere ꝙ perso nales vel forsan prediales decimas cōductor solveret eccle sie locatrici p que procurat eccl'ia defendabat. ¶ Op po. ꝙ impropriae loquat litera: quatenus dicit cōductores se obligasse ad solvēdum decimas potius tamē tenetur lo cator ad eas. de dec. tua. so. intelligo ꝙ se obligaverat ad solvēdū decimas personales. s. de lucro. alt si intelligit ō res libus: dic vt victorie. nam. ¶ Glo. i. querit an pactum ta le in quo ꝓtudicabit eccl'ie prochiali: valeat q̄nō: vi nō ob stante pacto poterit petere decimā a q̄libet possessore ff. de pact]. inter debitorem. ¶ Ea. gl. ꝙ ff. de pact]. l. epistola. §. pactum: vbi vi ꝙ tale pactum iustum est. so. ibi pactus de solvēdo tributo ē ar in ius: q̄ ad hoc tenebat possessor ꝛ alteri nō ꝓtudicabat: sed si fieret ꝫtum pactum vt possessor non teneret: tam preiudicaret tantum paciscentibus: ſz non preiudicaret domino tributorum: q: pactum privato rum ē. de fo. compe. si diligenter. idem de pacto per quod liberat clericus a solutione ꝓcurationis legatarij: quod ꝛs in preiudicium paciscentium sed non legatorum. nec aut nō tenetur: q: ius decimandi est spirituale ergo cōmutari nequit cum temporali. de re ꝓmu. ad questionem. ¶ Querit vltima glo. contra quos debeat agere eccl'ia ad repetēdū solu-

aliqlr q̄ pót agere contra regulares siue seculares: vt hic
ter. dicit pót & agere ꝓ possessores si vellet: ar. xij. q. ij. apo-
stolicos: et ergo in eius optione ꝓ quem agat. Sz qd si egis
ꝓ debentem decimare et eas obtinuit: aliqd cui solueret: cum
et nó deberent: vt q̄ non: quia in pari causa turpitudinis po
tio & códitio possidentis. ¶ Incontrarium quia videtur
turpitudo potius ex facto recipientis. so. dic q̄ regulariter
non refert q̄ videt donasse solnédo scienter indebite. de so
lu. c. ñ. si autem eét persona que excusaret ab ignorantia ut
vix scias forsit de quo no. in dicto. c. fina. ¶ Quero an vbi
non valet pactum: valeat pena: dic si pactum est cótra legé
idest ius nec principale pactum nec pene appositio valz: nec
etiam iuramentum super eo prestitum. ff. e. l. iuri gentium. ℌ.
sed si quis. ff. de verbo. obliga. l. si stipulor. et. l. stipulano. ℬ
modo concepta. Si pactum est preter legem illud non tenz
sed pena addita valet: vt cum quis stipulatur alteri sub pe-
na. ff. de verbo. obli. l. stipulatio ista. ℌ. alteri. si pactum é se
cundum legem: et pactum valet: et pena. ita demum q̄ pacis-
cens alteri sit contentus. ff. e. l. ℜptum. ℌ. si pacto. secúdus
Inno. et hoc no. Acc. in. l. pacta que contra. C. e. an vero ec-
clesiastici penam soluere possit: vide dicta. j. de arbi. electi. et
no. in regula. bona fides. i. iij. q. ij. vi. de re. iur. ꝓ quos antē
possit eccla prochiali agere ad repetendas decimas alteri
solutas: dic q̄ potest agere contra illum cui decime sunt so
lute: et contra illum qui soluit. xij. q. ij. apostolicos.

p ℜctiones. Non valz pactio i spi
ritualibus vel que per
catum inducit: vel q̄ de iure vel de facto sit im
possibilis. b. d. Primo ponit dictū et eius ró-
nē: ibi cū in humana. Sedo illud ampliat: et probat ibi q̄ eraz
¶ No. primo aliud est pactio aliud conuentio. ¶ No. li-
citū arguere a lege. ¶ Nota pacta hic reprobata.
¶ Q̄ in spiritualibus teneat pacto. de dec. significa-
sti. de p̄ben. significauit. de cōdi. ap. vez. So. aliqñ fit cōué-
tio licita et per canones permissa et p̄cedit: contraria aliq̄-
do illicita et p̄cedit hec littera. ¶ Q̄ p. ad hanc so. quia pe
tit principium: hoc enim est q̄ debz declarari quādo tite et ꝓ
do non. so. regula est negatiua: q̄ super spiritualib⁹ ois pa
ctio est illicita: et hoc nisi mutuatur permissum: vt in cótra-
rium tamen specialiter ad. c. significasti. dic q̄ ibi nó est pro-
prie pactio seu condictio: sed expressio eius q̄ inerat.
¶ Ad. c. significatum: dic q̄ nihil facit: solum enim pro-
bat q̄ beneficio vacanti potest annecti omne spirituale.
¶ Ad. c. verum dic: q̄ nó obstat: q̄ ibi super re temporali
fuit pactū adiectus. ¶ Limita. decre. j. prout dicit pactus
contra ius non valere. est verum in pacto contra ius publi-
cum: cui non potest renúciari: secus si pro ius patratum: vt
no. de foro compe. ii. diligéti. ¶ Glo. i. quert an modus vel
pactio in spiritualibus inducat symoniā: dicit q̄ pactus et
modus symoniam inducit: casus é in. c. vt nostrū: vt eccle-
siastica bñficia et habet locum siue sit expressum siue tacitū
xvi. q. vi. p laycos. exemplum quādo fit tacite: vt in. c. cuz ad
nostram. e. c. sequéti. ñ. de elec. ¶ In ea. glo. quero de exé-
plo quando pactum non potest seruari sine iuramento dicit gl.
q̄ si solus spoliare nó potest: et cóuenit cum alio vt spolietz
non valet promissio quo ad socium: q̄ pactum est turpe: nó
enim fert opem qui admittit ad peccādum. xxij. q. vi. si res.
¶ No. glo. q̄ aliud est dare opem: aliud principaliter of-
fendere: quod no. propter statutā et iura punientia dantes
opem. de iuramēto glo. remittit pro exemplis. xxij. q. iiij. si
aliquid. ¶ Glo. super verbo legitimas. in pn. cit literalis
et querit de exemplis et repetit ter. vide per te. ¶ No. in eo
q̄ dicit de sententia quod de sententia ad pactum arguit.
¶ Ad intellectum ter. et huius glo. simul q̄ volunt facere
differentiā inter pactū turpe et rei turpis ex una pte: ex alte
ra vero inter pactum de re impossibile et pactū de facto i-
possibile dic q̄ turpe est habens annexā turpitudinem: et pa
ctum dolose factum per metum: aut per symoniā rei turpis
est licitum sed adiecta códitio est illicita: vt p̄mitto. x. hoc
licitum est: si interficeris hominem: hoc est illicitum: pactum
impossibile de iuris est si fiat super re spirituali vt sup alia
re cuius cómercium est interdictum: nam ius resistit in re sa
cra: vel libero hominem quis pactū fac: vt res sacra alienet
vel homo liber vendat. ff. de ver. obliga. inter stipulātes. ℌ.
sacram. ¶ Pactum de facto impossibile est si promitto
tibi dare rem meam quā solus habeo: aut dare solē vel sci-
las: scias tamen q̄ omne pactum impossibile est turpe. sz si
cóuerso sit: erit enim turpe et inhonestum p̄bo viro pacisci ut
cotare agrum: non tamē impossibile. Francis. de za. dicit ibi
exemplum esse falsum: istud enim non é turpe: nec turpis
immo res honesta pertinens ad agriculturam. Sed ponit
exemplum p capitulū pe. j. q̄ metus causa. de conuer. coniu
ga. veniens. e. c. dudum. Bar. in. l. generaliter. ff. de ver. obli
ga. dicit: q̄ quedam sunt pacta nullā habēnia turpitudinē:
et sic secundum legē sunt valida: vt in toto titulo. ℌ verbo.
obliga. e. ñ. c. i. quedā vero sunt preter legem: dato q̄ nó cō
tineant turpitudinem: vt q̄ quis alteri stipulari nó possit: et
tunc quāq̄z non valeāt respectu principalis: valent tamen re
spectu penalis: vt. l. stipulatio ista. ℌ. alteri. ff. de verbo. obli.
¶ Quedā sunt pacta in se turpitudinem continentia: et ꝺ
contingere potest tribus modis: quia aut in p̄missione ve-
nit turpe: vt p̄mittis occidere hominem: et est nulla ipso iu-
re: vt dicta. l. generaliter. ¶ Aut in se non cōtinet turpe tñ
est turpiter facta: vt q̄ dolo vel metu: et tunc valet: tamen re-
scinditur rem eius de quibus in titu. q̄ metus cā. et ℌ
dolo. ¶ Quedā vero est turpis p̄per causam antecā: vt
p̄mitto centum: si interficeris hominē: et tunc quāq̄z fuerit
opus nō concludit vna cum glo. q̄ nulla oriatur obligatio.
p. l. iuri gentium. ℌ. si ob maleficium. ff. de pac. et per ter. l. si
plagij. ff. de verbo. obli. nec ob. ter. l. penultime. ff. de cōdi.
ob turpem cām. cum dicit dari exceptio doli. quod intelligi
tur. de exceptij. doli. que est facti. vel intentionis iuxta no. in
l. q̄ fe debere. ff. de condict. ob causam: vel pót dici q̄ quā-
doq̄z in p̄missione erpiuntur turpes cā: et tunc p̄cedat q̄
est dictum. quādoq̄z non erpiuntur: et tunc p̄cedat opi. cō
traria: sicut diximus de sinia qua aut est error exp̄ssus: aut
non. iuxta no. in. l. ij. C. quādo. pu. non est necesse. et in. c. j.
de re iudi. q. So. vltima non placet hic domino florenti-
no. ¶ Pro intellectu vltime glo. et ter. op. videt q̄ pactus
turpe regulariter obligat: vt est cāus in. l. pe. ff. de condictiōe
ob tur. cau. vbi dicitur si ob turpem cām aliquid p̄mise-
ris tibi et solueris non pót repeter: eqm pari cā turpitudi
nis potior é cōditio possidētis: p hec Ja. de ra. pe. et Cy. in
. l. u. C. q̄ metus causa: qui dicunt q̄ ꝺ ipso iure: licet detur
exceptio extra agentem ex eo. So. aut res turpis deducitur
in pactum tacite: et p̄cedant ñia. Aut expresse pactus fit si
p re turpi: et ob rem turpē sic habeat locum ter. et gl. hic vel
aliter: vt dicit ter. in dicta. l. penultima. q̄ competit excep-
tio ꝺ intelligi de exceptione facti: seu intentionis: sicut di-
cimus q̄ qui soluit ꝺ exceptionem facti ꝺ agētem: et hoc
mihi magis placet. Nā distinctio de tacita et expressa non
est bona: q̄ taciti et expressi est eadem ró. de fo. compe. si di
ligēti: vbi no. ¶ Quero q̄ sunt spiritualia in quib⁹ nó va-
let pactum: puta sup ecclesia sup decimis: sup ordine: et si-
milibus. idem de ānexis spiritualibus. de re. p̄mu. q̄situm.
¶ Quero que é differēia inter pactionē et cōuētionē. dic
pactio spāliter conuētio generalis. ff. de pact. l. i. ℌ. ij. Sz vi
detur q̄ conuētio sit licita et legitima in spiritualibus. ó re.
p̄mu. ad questionem. So. conuentio inhoneste: vt spirituale
detur p temporali est illicita: sz vt spirituale p spirituali: bñ
valet vt ibi. ¶ An iuramētū adiectum sup pacto rumpi nó
valeat indistincte: quo ad vtrūq̄z: dic si cōtinet turpitudinē
vtriusq̄z partis. s. p̄mittētis et recipiētis non valet: vt in re-
gula. non é obligatorium. li. vi. et. ñ. de fo. compe. si diligē-
ti. si recipiētis tantum: et tunc iuramētum seruatur: vt in. c. de
bitores ℌ. de iureiurando: licet traditum reputatur q̄ inex⁹

cansa.ad aurea.e.c.ad audientiaz. ¶ Ultimo limita ter. prout dicit pactum de facto impossibile non valere qñ impossibilitas est ppetua:secus si tẽporalis:qr expectat tẽpus vt in pactis vt des rem meā:qr de facto ipossibile est pactū qr tu facias me dominum retinet sub conditione valet pactum.l.inter stipulantem.§.sacra.ff.de verbo.oblig.idez de pacto sup re impossibili de iure.quando impossibilitas ē perpetua infl.de inutil stipu.§.1. Contra hoc oppo.de.l.q dam cum filium.ff.de verbo.obliga. vbi qui promisit tractare quem vt filium:si eum non instituerat tenebatur exheredare e tamen hoc est impossibile vt non filius exheredetur. Solu.non est omnino impossibile:debet enim intelligi de impossibilitate iuris:scilicet quando ius retinet vt in re sacra: quod non alienetur vel libero homine.ff.de verbo.obliga. .l.inter stipulantem.§. sacra.secus si ius non retinet:vt in casu l.quidam cum filium:tunc enim debet impleri saltē de facto.

¶ De transactionibus Rica.

¶ Continuata est.ā.prorima Rica. de materia.liiij.di.generalis.l.q.iij.ca q.v.q.ij.si primates.xvj.q.vij.decima.xxiij q.iij.si illic.

Antonius de butrio.

Sicut graue.

Instrumēta e alia iura partium contraria transacti tollūtur.b.d. Prima declarat. Et secunda supplz:ibi cui ñ quid. ¶ Pone casum episcopus petebat a monasterio omnia iura episcopalia monasterium se defendebat prescriptione vel priuilegio vel aliis uribus.fuit facta transactio:quam consequenter petierunt per papam confirmari:in cuius cōfirmatione papa adiecit hec verba. Incuria.l.negligentia. Imperitia:idest ignorantia iuris vel facti. ¶ Nota primo q omnes partes ante transactionem competens tollitur transactione intercedente:quod facit contra transactionē. ¶ Nota secundo q ad renunciationem iuris communis non sequitur renunciatio priuilegii:vel econtra probatur.ibi ex tempore prescriptionē continetur verbis sequentibus:et hoc secundum glo. ¶ Nota q vltima pacta valent concordat de pactis.nouissima. ¶ Nota tertio q id propter dicitur cassamus:quod fuit aliquod. ¶ Nota significatum illius verbi sit vacuum:et omni virtute cassatum.

¶ Vltimo nota:q pōt papa supplere defectū transactionis partium. ¶ Oppo.q cassa omnino non sint instrumēta hec alia remedia:de quibus in tex.transac.q patet: quia non seruata transactione:potest agi primeuo iure:et proficiunt instrumenta.C.de pactis.l.cum proponas.Solu.intelligē q sunt cassa si seruetur transactio:alias frangēti fidem fides frangatur eidem.de iureiuran.c.ii. ¶ Oppo.ad idē de.c.super eo.de.so.et.ex. procedit in transactione non prohibita idest licita:alias non:et si contrarium procedit i transactione illicita. ¶ Tertio oppo.ad idem q non deberēt rescindi tali remedio nisi inter transigentes: quia res inter alios acta:aliis non preiudicat.de preben.dilecto.Solu.ita. contrario:scilicet q sunt nulla:solum quo ad transigentes quantuz ad alios non:quia inter alios etc. ¶ Ad quod oppo.q nec ad transigentem.ff.de pactis.l.tres fratres.solu.preiudicat transactio:vt hic nisi dolo facta fit:vt in contrario. ¶ Quero quem defectum supplet hic papa.solu.supplet defectum imperitie solennitatis.C.de testa.l.omnium. et substantialis:vnde papa approbando et certa scientia vel priuilegiando:validat actum:aliās nullum:vt patet in statutis laycorum super ecclesiasticis negotijs que si sint ipso iure nulla:tamen papa illa in suis litteris approbando inserat:videlicet q agitur.ff.de pigno.l.fideiussor.§. vltimo:vt dicit Hostien.q mens est litteris:q si quis erat ibi defectus, vel facti q suppletur potestatis plenitudine:simile.ā.ō clar. illa. ¶ Guil.in spe.de lega.§.nunc ostendendum.ver.et no. q clausula dicit q excludit defectus solennitatis non inhabilitatis vel nationalitatis vel alios naturales defectus:q̄ no. ¶ Item non tollit defectum naturalem vel surgentem ex causa naturali nec defectum surgentem ex potestate. Casus in cle.pastoralis.ver.ceterum.de rerudica.in clemen. ¶ Nota glo.i.q renuncians legi:videtur renunciare iuri communi. ¶ Sed quero de intellectu bonum verborum. opem de lege.glo.i.de lege communi:vel dic secundū doctos aliquos de.l.f.falcidia qua agebatur ad defalcationē legatorum:vt quia instituta erat ecclesia:cessabit hec lex: propter transactionem. ¶ Sed dic de.l.si quis argentum.C. de dona.vel lege.f.d.processana:sed prima expositio est melior:secundum Hostien.qui dicit q sequitur de priuilegiis debet intelligi iure scilicet priuato. ¶ Inno.tamen intelligit etiam de priuilegio in corpore iuris clauso:sicut q vsus proferatur tacitus hypotheca:vt.l.assiduis.C. qui po.in piba. ¶ Item non valet alienatio:forma non seruata:vt.x.q. ij.hoc ius:quinimmo etiam secundum Hostien.procedit i priuilegio non clauso in corpore iuris cui non standum:nisi ipso viso:vt in.c.ponoj.de priuilegiis. ¶ Glo.in.c.colligit q patentia instrumentorum nouiter repertorum lis dirimenda non restaurabitur:allegat.concor. ¶ Ju.vide argu.contra oppo. et videtur q restaurentur lis. de iudicijs licet.Sed dic si petitio est specialis et transactio specialis:ibi planum q non ob.nisi super quo est transactum.C.ea.l.age.et in hoc idem in sententia:si petitio est specialis:transactio generalis: hic sunt opi.glo.hic dicit:q transactio restringi debet de quo specialiter est actum.per.l.qui cum tutoribus.§.ff.e.et.C.eo .l.si de certa re.Burri.in.l.actione.C.e.tenet q in specifice deducto:valeat vt transactio:in alijs valet vt pactum:et si nō potest restringi ad petita salua ratione recti sermonis ex non preiudicet nulli in petito:ita q si potest restringi salua ratione recti sermonis valz vt trāsactio in specifice petito in aliis valet vt pactum:quia transactio debet fieri de deducto. Barto.dicit q valeat vt transactio:quia sufficit quibuz litis.in spe.licet nondum sit ad iudicium deductum vt.l.agere cum gemmiano.C.de transac.in hoc differt sententia a trāsactio:quia sententia non valet nisi in petito:nam sententia in non petita est nulla.de symonia licet beli.Si petitio ē generalis:transactio specialis:in vno capitulo illa prendicat solum in illo capitulo:et sic non impedit processus aliorum.C.e.l.penul.idem in sententia:vel per alia verba si petitio est generalis vel indefinita:quia idē est transactio specialis obstat solum in specificatis in transactione.C. de iudicijs.l.licet.idem in sententia et sic habeat locum contrarium:quia in alia transactio non obest:que in iudicium deducta non sunt.C.e.l.penultima. Si petitio est generalis et transactio generalis vel indefinita:quod idem:quia indefinita equipollet vniuersali.de priuilegijs.quia circa.de rigore iuris referitur ad omnia:et ergo dicit glo.transactio generalis facta super petitione generali non rescinditur subandi pretextu instrumentorum nouiter repertorū vt.C.e.l.sub pretextu:idem in sententia:predicta vera nisi aliquid dolose esset actum:quia in alio non obstat:vt.l.tres fratres.ff.de pactis.vel nisi ius agendi supernenat de nouo:ar.c.pastoralis.de excep.vel nisi transactio dolose sit extorta.ff.de pac. .l.emptor.§.iuuus. ¶ Sed circa secundum membrum ꝑ misse distinctionis quero.pone q ab administratore generaliter negocia mea petō extra iudicium rationem administrationis:postea in iudicio ago super administratōne verum fiat transactio generalis extra iudicium videretur preiudicare in omnibus:vt.l.sub pretextu.C.e.tempore lec.gl. ij.in.v.ar.contra.ita apposuit Hamit.in fi.glo.dic. Si petitio ē specialis:transactio specialis:et quia ago tutele super administratione vini et super illam tantum transigitur planū

quia transactio non obstat in alijs nisi in petitis: et ideo est in sententia. Si petitio est specialis et transactio generalis vt quia episcopus petit quartam decimarum: et transactū sit generaliter super iure episcopali: tūc si salua ratione recti sermonis verba generalia possunt referri ad specifice petita. In effectu trāsactio non obstabit nisi in petitis: vt no. in.l.si certa re. et in.l. sub pretextu. C.e. et idem esset in sententia. Si autem non potest transactio generalis restringi ad petita salua ratione recti sermonis tunc obstabit: ideo præiudicat: vt transactio in omnibus quia vt valeat transactum sufficit spem litis subesse: vt.l.ij.C.de transa. secundū Bar. et in.l. plumbis ff. de acceptilationibus. licet But. tenuerit q̄ tunc valeret vt pactum sed non transactio quātum ad non petita quasi transactio non posset esse super re non petita: quod non placet. per dictam.l.ij. Si petitū est generalis et transactio specialis non obstabit nisi in eo in quo est transactum: et idem est in sententia. Si petitio ē generalis et transactio generalis vel indefinita: planum est q̄ noceret in omnibus: ideo præiudicat in omnib⁹: nisi aliud dolose sit actum: vel probabiliter ignorantiam: vt.l. tres fratres alle. in glo. vel nisi ius agendi superuenerit de nouo: ar. de except. pastoralis. et de renunc. cum inter. In sententia autem distinguerent an prosecutio iudicij esset generalis et obstaret in omnibus de rigore: sed in non prosecutis posset replicari. C. de iudic. l. licet. de quo plene dicet vbi. Si petitio est indefinita dic in isto membro quādo petitio est generalis: quicquid dixerit glo. hoc excepto: q̄ indefinita trāsactio facilius potest restringi ad petita q̄m generalis. ¶ Predicta vera nisi aliquid sit dolose actum per Bart. in.l. tres fratres. vel nisi dolose transactū sit extorta. ff. de pactis. l. emptor. §. finitis. nam in.l. tres fratres. fratribus diuidentibus hereditatem: alter alios ignorantibus subtraxerat pecuniam: modo si alij illius subtracte pecunie partem petant: et excipiatur de pacto vel transactione tunc replicabitur de dolo: vt ibi. et vt dicit Pe. et Ab. legi sic debet indefinita non tractant: de qua dicit glo. quia si differunt generalis et indefinita: vt hic in.ff. glo. ¶ Unde casus harum duarum legum sunt casus excepti a secūdo membro quibus non ob. transactio in generali petitione: si quando dolus commissus fuit: vt puta quia aliqua fuerunt subtracta de hereditate de qua transigebatur: vt in.l. tres fratres. vel nisi ex alia causa agi possent: vt in. §. tutor. quia nomina illorum debitorum in libris rationum non erant. ¶ An autem transactio generalis extendatur ad ignota: dic aut arguitur de dependentibus a testamento: et tunc aut natura actionis propositē est apta comprehendere ignota: quia petitio est vniuersalis: et in dubio ō hic videtur cogitatum: et transactio preiudicat: quod est verū nisi dolus aduersarij interuenerit. Aut non est apta comprehendere et tunc nō videtur de incognitis cogitatum: nisi aliud appareat: vt.l. qui cum tutore. §. ff. de transac. et de predictis plene dic: vt no. per legistas. in.l. sub pretextu. et.l. si de certa. C. e. ti. ¶ Glo. hereticorum colligit notabilia. ¶ Glo. optinet. oppo. ff. de pactis. l. emptor. §. fin⁹. dicit glo. q̄ hoc verum: nisi transactio sit dolose extorta. C. e. l. sub pretextu. ¶ Glo. sequens oppo. de confir. vti. et. i. So. hic cum causæ cognitione. ¶ Glo. vltima colligitur. vide eam per te. ¶ In glo. ff. ibi sumit vigorez: ḥ verum quando subest defectus solennitatis positiue: secus si subest defectus inhabilitatis personæ: vel alter naturalis: vt no. spe. in ti. de legato. §. nunc ostendendum. ver. et no. quod clausula: ad quod cle. pastoralis. ver. ceterum. de re iudi. et propter defectum solennitatis possūt partes petere confirmationem contractus a iudi. C. de decimis. ibi. et ibi Bar. quandoq̄ petitio est generalis et transactio similiter generalis: prosecutio vero specialis: tunc in non prosecutis quo ad effectum non obstat exceptio transactionis: quia eluditur per replicationem. ar. l. licet. C. de iudi. ¶ Quandoq̄ vero omnia sunt generalia: et tunc aut aliquæ species fuerunt incognitæ: dolo aduersarij: et ad illas transactio non protenditur: vt.l. tres fratres ff. de pactis. aut sine dolo aduersarij: et tunc si dependebāt ab vltima voluntate ad illas non extenditur transactio: vt.l. de his. et.l. non est. ff. de transac. Si vero non dependebant ab vltima voluntate sed aliunde: tunc in occurrentib⁹ de nouo transactio non præiudicat nec ad illa se extendit: vt.l. sub pretextu. in.ij. ℞ pto. C. de transac. In alijs autē si sunt talia de quibus verisimiliter præsumatur cogitatus præiudicat aliàs non: vt dicta.l. sub pretextu. et tunc præsumitur quando pactio proposita est generalis: secus si specialis: vt no. Bar. in.l. si de certa re. C. de transac. Si vero sunt omnia specialia tunc in specificatis tantum præiudicat: vt.l. si vnus. §. in summa. ff. de pactis. Si vero petitio ē generalis et transactio specialis: non præiudicat nisi quo ad specificata in transac. vt.l. agecum gemuniano. C. e. n. Si vero e conuerso petitio fuerit specialis et transactio generalis: tunc præiudicat solum in specificatis in petitione: vt.l. si de certa. C. e. ti. quod intelligē quādo potest referri ad specificata: salua ratione recti sermonis: aliàs præiudicaret in omnibus: etiam ex vi transactionis: dato q̄ Butri. dicat q̄ vi pacti. per.l. ij. C. de transac. de quo plene p Bar. to. in.l. sub pretextu. C. e. ti.

Antonius de Butrio.

Tatuimus. Valet transactio super fructibus decimarum auctoritate superioris episcopi. Sic fit valet compositio super decimis facta superioris auctoritate. b. d. Et non curandum quia cōtinet vnū constructum. ¶ Nota penno q̄ in actu exercendo cuius ecclesia requiritur consensus episcopi ecclesiæ non episcopi principalem quo ecclesia actum gerit. ¶ Nota q̄ parum potestatem habet archiepiscopus in dyocesi sua quam habet episcopus in sua. ¶ Glo. colligit q̄ super re spirituali potest intervenire transactio. Contra q̄ oppo. ea. glo. i. q. ij. ℞ pto. de pactis. cuius prædem. et. c. pactiones. Sol. gl. q̄ in spiritualibus proprio sumpto vocabulo non intercurrit transactio: vt in contrario: sed amicabilis compositio sic non obstat. ini. vi. ex antiquis. et. c. generalis. vbi licitū est dare pecuniam pro seruo: vt fiat clericus. Sol. ibi non datur pecunia pro ordinatione: sed pro libertate: eque non est res spiritualis: vnde sicut est licitum dare pecuniam p̄ terra vt ibi ædificetur ecclesia: sic licitum est dare pecuniam pro libertate serui vt ordinetur non ob. c. casulas. x. q. ij. q̄ non dicitur q̄ licitum sit dare pecuniam pro spirituali: quia ibi non est transactio nec spirituale alienatur: sed temporale ecclesiæ vt redimantur captiui: vel dic q̄ transactio vt detur spirituale pro spirituali est licita: sed vt detur temporale pro spirituali: hoc est illicitum: allegat. de rerum permu. ad questiones. hoc tenet Inno. dum modo spirituale ex vtraq̄ parte intercedat: vel secundum temporale: et nihil misceatur: allegat. de decimis. ex multipici. et. c. suggestum: vel secundum Gof. transactio sine superioris auctoritate fieri non potest: quia præsumitur vitiosa: eo q̄ de spiritualibus rebus fit: sed compositio superioris auctoritate fieri potest. ff. de his qui no. infa. l. furti. § qui iussu. dum modo in implemento ex altera parte intercedat quid spirituale. ¶ Per hoc infert Inno. q̄ si petatur beneficium iure proprietatis: id est agatur super beneficio ratione decimarum: vel aliarum rerum spiritualium: quia ibi agit de iure spirituali: q̄ habet locum transactio auctoritate superioris. Si ibi detur spirituale pro spirituali: de hoc Ie. super cōmuno quando agitur de recuperando iure dep-

dato:q̄ competit ec̄lesie de iure communi valet transactio etiam sine speciali auctoritate. Casus est singularis in c.i.j. de pactis li.b.vj.& est ratio quia res de facili reuertitur ad suā naturam.xxxv.distin.ab exordio. Et est alia ratio;quia ea que sunt acquisita speciali iure:vt per priuilegium facilius perduntur:cum quandoq̄ per vnicū actum renunciatur priuilegio.de cuius tenore cū accessissent. Si vero beneficium petatur in titulū:dicit q̄ nullo modo ita erit transactio:& si detur quid spirituale:alleg.Leo.constitutus:sed permutatio bene admittitur.de rerū permut. querelam secundum. ℣. In talibus tamen dicit q̄ admittitur compositio:dummodo qui ius non habet renunciet sine aliqua datione:vel q̄ alius ius habens recipiatur sine aliqua datione:vt in.c.super eo.plus dicit q̄ ex pactione si possit dari titulus: vel officium etiam ad vitam recipientis:vbi non habet collat.bene possit dari titulus ecclie ad presentandum successori:vt.c.cum inter. Po. ā. de renunciat.dicitur in spiritualibus licita est compositio auctoritate superioris:dum tamen a iure habente non fiat spe alicui⁹ future obmissio vel renunciatio. Item valet si detur animo redimendi vexationes a iure habente:quia nō dat temporale pro spirituali:sed vt redimat vexationem:vt satis no.ā. de pactis.cum pridem.quod est verum iure etiam q̄ scripto: non prout est in querendo. ¶ Quero an si ex compositione aliquid annuatim sit vendum: vtrum prelatus obligatus obliget perpetuo ecclesiam: dicit Innocen.q̄ nonnumquam talis obligatio consequitur personalis & nō transibit ad successorem.l.c. de cetero. de preben.nisi hoc verū nisi intercedat superioris auctoritas:vnde si consensu vel reditu assignando alicui ex compositione inter ecclesias ita requiritur auctoritas superioris:maxime ad hoc vt̄ pridicti successoribus:vt hic & l.c. veniens.& c. super eo.quanimo plus secundum eum:ad hoc vt transeat salua conscientia est necesse q̄ credat se iustam causam habere: vt de instru.c.iij.& i.q.iij.si quis neque. ¶ Glo.vltima que vt an valeat transactio inter laycum & ecclesiam super decimis:dicit glo.q̄ non:& pro tanto ter.dicit hic transactō non fuisse factum cum persona ecclesiastica:quia non potest fieri vt de spirituali quod debetur ecclesie aliquid retineat laycus:cum spiritualia possidere non possit:propter quod videtur q̄ cum laycis compositio fieri non possit: vt minus solutū:nisi papa auctoritatem prestaret. de confirma.vtil.vel inuti.c.ij. dicit tamen glo.q̄ propter vtilitatem ecclesiarum:tolerari potest talis transactio de cōsensu episcopi:& quia consulitur ecclesie:de bis que fiunt a prelatis.cum apostolica. ¶ Pe.tenet primum auctoritate predictorum per glo.l. de decimis.cum aliquibus. Hosti.tenet vltimum:& dicit q̄ papa hic scribit laycis:alias dixisset papa aliam personam non aliquam personam. ¶ Nō obstat.q̄ dicitur laycos non posse possidere decimas:quia non possident ius spirituale decime:sed quotitatem partis & secundum hoc potest intelligi quod notatur de parochijs capitulo finali.de decimis cum aliquibus: facit qđ notatur infra.c.super eo. ¶ Post glo.oppo.q̄ archiepiscopus non det auctoritatem inferioribus ecclesijs subditis suffraganeis:vt in.c.pastoralis.ā. de officio ordi. Sol. intelligo quando archiepiscopus prestat auctoritatem in sua prouincia:non in prouincia:vel cum episcopus transigit cum suis subditis. ¶ Quero an in tali alienatione vel transactione requiratur cause cognitio:dicit Innoc.q̄ sic aliqua:& necessarium est decretum.xij.q.ij.abbatibus. & c.si qua de rebus.& c.sequenti. ¶ Quero de abbatibus. vtr̄ q̄ debent habere suorum prelatorum consensum. xvij.q.iiij.in venditionibus:quid de episcopis dicit q̄ debent habere consensum sui capituli:& si non habent capitulum sui presbyteri. xij.q.ij.placuit. Sed an sufficit auctoritas minorum prelatorum in alienationibus & compositionibus vt abbatis vel aliorum minorum iudicum:dicit Innocē. q̄ non sufficit hec auctoritas in alienatione rerum ecclesiasticarum sine p̄ocliesequia illa capitula.xij.q.iij.abbatibus.& sequentia concedunt hoc tantum episcopis:qui habent ecclesias ad se pertinentes pleno iure q̄ possunt illis auctoritatem prestare. ¶ Recitat q̄ quidam dicunt abbates habentes ecclesias subiectas pleno iure hoc posse. Hostien.in decre.cum & plantare.de priuile.dicit q̄ exempti habentes hoc poterunt in ecclesijs sibi pleno iure subiectis. Joan.an.remittit ad no.in cle.i.de rebus eccle.non alienan.in glo.de episcopis:& ibi dicit hoc seruari in abbatibus exemptis.

Antonius de Butrio.

Contingit. Si capitulum consensit transactioni quā fecit prelatus nomine ecclesie:vltrius dissentire non potest.b.d. Communis opinio:secunda ibi vnde. ¶ Not. q̄ transactio facta a prelato habente generale mandatum a capitulo validatur contra ō factum consensus capituli:si quamcito capitulum compositionem scierit & non contradixerit:& maxime si capitulo patiente aliquo tempore est obseruata:& hoc ideo vt q̄ tacite sit ratificata:vel qm̄a presumitur cōsensus capituli tacute intercessisse.l. de his que fiunt a prela.ea noscitur. de quo:vt in.c.ij.& iij.l. de his que fiunt a prela. ¶ Nota primo q̄ abbas vel prior cum consensu capituli tantum potest componere vel transigere de iure vel super iure ad suā ecclesiam spectante. ¶ Nota secundo q̄ capitulum non potest reuocare transactionem pretextu defectus consensus vbi consenserit. ¶ Nota tertio q̄ abbas simpliciter ad agendum constitutus non potest transigere sine cōsensu capituli. Duo dubia tangit glo.i.glomerate. Primū an abbas possit actiones capituli in iudicium deducere:& videtur q̄ solus abbas nō potest alienare. de rebus eccle. non alienan.si quis:ergo non potest rem in iudicio deducere.ff. de iure deliberandi.l. aut prator. Concludit glo. q̄ si abbas habet mandatum potest agere:si non habet mādatum videtur dicere idem.dic de hoc:vt de ℟ pro edocerī:an bona sint communia vel nō:quia in separatis agit prelatus sine capitulo:in communibus non:secundus qđ no.in predicto c.edoceri. ¶ Non obstat. lex aut prator vbi dicitur qui non potest alienare non potest rem in iudicium deducere:quia loquitur in curatore dato hereditati ad custodiendam hereditatem cui non est data potestas alienandi nec in iudicium deducēdi:sed ter.hic loquitur in prelato cui a iure datur potestas administrandi & in iudicium deducendi. ¶ Secundum dubium an abbas habens literas de rato:deficit literas in quibus dicitur:quicquid fecerit abbas capitulum habebit ratum:poterit transigere & videtur q̄ non:quia mirabile videretur q̄ possit transigere prelatus cum literis de ratificando:vt possit transigere requiritur speciale mandatum:vt est ter.de procur. qui ad agendum lib.vj. dicit glo.q̄ littere de rato dato generali mandato operantur ac si haberent speciale mandatum:& supplent potestatem in his in quibus requiritur speciale mandatum vt aliquid operentur:vt hic:secus in mādato:alleg.de regio.domi.constitutus.& reprobat glo. ibi:& hic:dic ergo q̄ littere de rato facientes mentionem specifice.de potestate transigendi operantur alias nō:& sic non obstat contrarium:vel habuit speciale mandatum ad transigendum. ¶ Contra Sol.in eo q̄ dicit vel habuit speciale mandatum ad transigendum.oppo.& intro secūdum glo.si habuit speciale mandatum frustra:tunc ponderat ter.hic q̄ transactio fuit aliquot annis seruata:quo dato q̄ transactio non sit aliquo tempore obseruata: statim

valet per ſpeciale mandatum: & preiudicat conſenti: & conſentientibus. C. de tranſac. quamuis. Prima ſol. q̄ hic curſus tenpore non requiratur ad validandam tranſactionem de ure communi: quia erat valida: ſed requiritur ad tollendum remedium reſtitutionis in integrum: aliter ſtatim valet. ¶ Vel ſecundo ſupple maxime quia idem ſi aliquo tenpore non fuit obſeruata: vel vt ſufficiant littere de rato. vel q̄ aliquot annis &c. & ſecundum primum intellectum glo. inducit tex. contra alios qui dicunt q̄ reſtitutio ſemper datur argumento illius aduerbij ſemper. de reſtitu. in integrū. de quo ibi. Et dic q̄ clauſula de rato in litteris appoſita non obligat capitulum ad ratificandum nili comprehenſa i mādato quantumcunq; lata verba ſint: ſed bene operātur q̄ aliquo vltra vires mandati attentato q̄ exigeret ſpeciale mandatum ſi ſtatim cum ſcit non contradicit illi acquieſcere videatur & approbare: & ſic q̄ dicit hic aliquot annis fuit obſeruatus ex caſus accidentia: ad hoc de reſtitutione ſpoliatorum. cum olim. ¶ Oppo. ad ſ dicta q̄ etiam ſi habuerit ſpeciale mandatum non tenz tranſactio ſine auctoritate epiſcopi. ē. c. proximo. ī. c. de cetero. So. aliud eſt querere de validitate tranſactionis in ſe: ſecundum hoc obſtant contraria: & ſtandum eſt ei: aliud eſt querere an capitulum poſſit contradicere: & nunc vt excludatur eius contradictio ſufficit q̄ conſenſerit tranſactioni & ſpeciale mandatum dederit ad tranſigendum: non per hoc tollitur quin ſuperior poſſit eaz reuocare pronunciando eam non preiudicare eccleſie. ¶ Oppo. q̄ prelatus poſſit tranſigere ſine conſenſu vel mandato capituli: conſtat enim q̄ eſt procurator habēs generale cum libera. de donatio. c. ij. ri. q. i. c. finali. ſed habens liberam tranſigit. de electio. cum nobis. ff. de procura. l. procurator. cui libera. eodem titulo. qui ad agendum. lib. ferro. Sol. ſecundum Gof. prelatus bene habet generalem poteſtatem ſed non liberam: & ideo non tranſigit: cum per tranſactionem fit alienatio: quod ſepe fit. C. de iurisdi. l. finali. vel ſecundum Hoſtien. habet liberam adminiſtrationem dum bene adminiſtrat non quando eccleſiam ſpoliat ſicut dicimus in tutore. ff. pro emptore. l. qui fundum. ſ. ſi tutor. Sed contra quia tutor tranſigit. ff. de furtis. l. interdum. ſ. qui tutelam: & prelatus tutor eſt. xvj. q. prima in canonibus. Sol. tutor nō poteſt requirere conſenſum pupilli: quia careret diſcretione. C. de falſa moneta. l. finali. ſed prelatus bene poteſt habere conſenſum capituli in quo eſt diſcretio: vel ſolue vt ſupra. Item contra: quia adminiſtrator ciuitatis tranſigit. C. eodem. l. preſes. & prelatus eſt adminiſtrator vel diſpenſator. x. q. prima. ſcarie. So. dic q̄ ratio eſt fauor eccleſie licet ei ꝯ ciuitatis. C. de ſacroſan. eccle. l. finali propterea inductus eſt: vt non alienent ſine certa forma & ſolennitate. ¶ Quero an eccleſia vacante poſſit capitulum tranſigere: dicit hic Gof. q̄ non. ne ſede vacante. c. vltimo. xij. q. ij. ſi qua. de rebus eccle. nō alie. vodum. lib. vi.

Antonius de Butrio.

c **Onſtitutus.** Super eccleſiaſtico beneficio tranſigi non poteſt. b. d. Prima para ponit partis querelam. Secunda dat iudicez ibi quia igitur. ¶ Nota q̄ non valet tranſactio ſuper controuerſia vel lite reſpectu tituli bñficij. ¶ Nota q̄ talis tranſactio non firmatur fidei prestatione vel iuramento. ¶ Nota primo vnum requiſitum in tranſactione q̄ fiat ſuper queſtione dubia & lite incerta re vel ſpe. vt. l. ij. C. eo. & nondum finita: ideo finita: quia alias non valet tranſactio. l. elegante. ſ. ſi quis poſt. ff. de condit. indebi. & dicetur infra. c. ſuper eo. . ¶ Nota ſecundo: q̄ tranſactio ſuper beneficio eccleſiaſtico non valet: tam quaz contineat ſpeciem ſymonie: & hoc quando agitur de beneficio vel titulo beneficij. ¶ Nota tertio q̄ tranſactione exiſtente nulla reuocata lis durat in ſuo primo ſtatu termino. ¶ Quero qualis fuerit fides preſtita gl. prima ponit duas lectu. vna q̄ fuit fides iuramenti: & ſecundum iſtam querit de ratione quare non valuerit iuramentum: dicit q̄ iuramentum erat contra canones: et quia ſuper re illicita. C. de legi. l. non dubium. de iureiuran. tua. cum ſimilibus. ¶ Secundus intellect⁹ q̄ ſtet proprie: vt ſola interpoſita firmata fuerit tranſactionā eque punitur tranſgreſſor fidei & iuramenti. de fideiuſ. peruenit. q̄ metus cauſa. ad aures. ¶ Vltimo colligit q̄ ſi non tenet principale non tenent acceſſoria. ¶ Oppo. de iureiuran. debitores: vbi non valet principale: et tamen valet acceſſorium. ¶ Solu. ibi acceſſorium habebat ſubſiſtentiam principaliter de ſe: ſic & hic tamē tum dic q̄ ibi cauſa annullatiua principale non concludebat ad acceſſorium: ſcilicet ad iuramentum: hic ſic: nam ibi annullabatur pactum vt parti obligatorium: quia turpe ex parte recipientis: ſed iuramentum eſt obligatorium deo principaliter & ex parte dei talis promiſſio non erat turpis: cum turpe non eſſet ſoluenti ſoluere ſed hic omnino & iuramentum & pactum erat illicitum ex parte etiam promittentis: vnde non valet. ¶ Glo. ſecunda oppo. & videtur q̄ cum tranſactio fuerit ſymoniaca q̄ iſte debeat deponi. de elec. c. penulti. & hic mandat vt cauſa audiatur. Item cum etiam confiteretur de lictum & turpitudinem ſuam: vnde nec audiri debuit. ſ concelſio. preben. cum ſuper. Item hic videtur obſtare exceptio doli. dato q̄ vter q; fuerit in culpa. ff. de doli. ex ep. l. apud celſum. ſ. marcellus. ¶ Poſtremo in pari cā turpitudinis melior eſt conditio poſſidentis. ff. de condi. ob turpem cauſam. l. ob turpem. ſ. ponio. Sol. vterque de iure communi puniri debet: ſed iure poli. l. a. vltimo ex diſpenſatione auditur hic actor: vt quod prauū eſt corrigatur & cauſam prebuit diſpenſationi ne alter ō dolo ſuo comodum reportet: aliter vero damnum: & ſymoniam: & ideo non admittitur hec exceptio doli: quia alter remaneret in dolo: & propter hanc rationem contra acceptorem doli non datur alias replicatio doli: ne quis de ſuo lucretur dolo cum damno alterius: vt in. ſ. marcellus. Innocen. dicit q̄ vera ſymonia repellit & facit deponi quem: ſed hic non erat vera ſymonia: ſed habebat ſpeciem ſymonie declaro. pactio iſta poterit eſſe legitima ad repellendum: ſcilicet vexationem: & poterat eſſe illicita ſi non habebat ita poſſeſſorium: nec hoc pape cō ſtabat: an haberi⁹ vel non: vnde nō poterat de vera ſymonia conſtare: ſed in dubio habet ſpeciem ſymonie & dubium. Ideo repellitur tranſactio: quia ab omni ſpecie mali eſt abſtinendum: & pro tāto papa mādat q̄ iterato de cauſa cognoſcatur & non deponit: quia ſibi vere non conſtabat de ſymonia: vel poſſidens tranſactione non agit querere aliquod ius: ideo non ē ibi ſymonia.

Antonius de Butrio.

d **E cetero.** Per tranſactionez factam ſine licentia epiſcopi poteſt prelatus: ſed non eccleſia officiū conſulis. b. d. Primo thema. ex quo queſtio. Secundo ſo. ibi ſi compoſitio. ¶ No. primo q̄ iudex delegatus appellatur extraordinarius inde: &

hoc respectiue ad ordinarium. ¶ Nota secūdo q̄ vbi agitur super re spirituali licet non valeat transactio valet compositio facta superioris auctoritate & superior & iudex etiam delegatus coram quo questio vertitur.
¶ Nota tertio q̄ valet transactio inferioris ecclesie episcopo facta auctoritate delegati: etiam non interueniente consensu episcopi. ¶ Nota quarto q̄ auctoritas delegati non sufficit ad ecclesiam faciendam censuabilem non interueniente consensu episcopi. ¶ Nota q̄ si potest auctoritatem prebere compositioni quo ad finez vt obligationem confirmat realem: hoc est quo se & ecclesiam & successores obliget non intercedente auctoritate episcopali. ¶ Nota secundum vnum intellectum. q̄ vt ecclesia possit etiam ex compositione licita effici censuabilis requiritur consensus episcopi: consensus conuentus & presidentia ecclesie. ¶ Oppo. q̄ transactio teneret simpliciter: & fieret realis tanquam facta auctoritate iudicis. ē. eo. c. ij. Solu. ille non erat legitimus superior quod probat glo. super verbo extraordinarium que q̄rit quis est extraordinarius iudex: glo. respondet q̄ ē delegatus. vj. q. vj. §. spacium. ¶ Glo. contraria colligit q̄ transactio iuri contrarie non tolleratur: allegatur & secus dicit de consona. ¶ Oppo. primo q̄ hec transactio sit symoniaca & non seruanda. ē. c. ita nimis. Sol. dicit q̄ transactio stricta non valet: vt in contrario. Compositio vero facta de prouisione iudicis nulla interueniente partium pactione valet: vt hic & de preben. nisi essent interuenientie illa causa: vt ibi. ¶ Secundo solut glo. prima in. ver. vel dic obmissa quadam interpositione vsque ad ver. vel dic: q̄ vbi agitur de ecclesia ratione spiritualis iurisdictionis non valet pactum: secus si agitur ratione q̄ prelatus vel alterius iuris subiectionis vel aliquib⁹ aliis iuribus: quo casu dicit glo. q̄ valet compositio facta coram delegato pape & eius auctoritate. ¶ Quero secundo in ver. & talis: quare talis promissio sit personalis & non obligat ecclesiam: dicit glo. quia non potuit prelatus inferior sine episcopi consensu ecclesiam constituere censualem: nisi facta fuerit de auctoritate episcopi: vt dicit in fine: & sic patet q̄ delegati auctoritas non sufficit vt fiat censualis ecclesia: & hoc tenent doc. nisi ad hoc haberet speciale mandatum: vel papa confirmaret: ad hoc infra. de iurepatro. preterea & ratio secundum doctos. q̄ delegatus habet temporalem iurisdictionem ordinarie perpetuam tamen contra hanc glo. videtur glo. contraria: que est penult. in. c. nisi essent. ij. de preben. nisi intelligamus q̄ ibi ordinarius fuerat arbitrator. Item dicūt docti. q̄ si ecclesia de qua agitur est conuentualis requiritur consensus eiusdem conuentus. ij. de his que fiunt a prela. c. secūdo & tertio. de rebus eccle. non alienan. c. primo. ¶ Fran. de za. ultā glo. secūs sic intrat. Oppo. q̄ compositio nullo modo debuit teneri sine auctoritate episcopi. ē. eodem. c. secundo. Sol. aut tu vis q̄ transactio perpetuo preiudicet ecclesie & requiritur auctoritas episcopi aut solus vt preiudicet transigentibus & sufficit q̄ non sit iuri contraria. ¶ Oppo. ad hoc q̄ nullo modo possit esse iuri contraria: quia super spiritualibus nō potest intercenire transactio: vt super ecclesiastico beneficio. ē. c. proximo. Sol. dicit non intelligas q̄ super titulo fuerit transactio sed super alia iure puta forte iste petebat ecclesiam: dicens se spoliatum modo non super titulo: sed super lite fiet transactio. ¶ Post glo. oppo. & videtur q̄ non debeat vari aliquid nec possit ius reseruari ex ecclesia: quia si per hoc beneficium scinderet contra. c. matrimonia. de preben. Sol. dic q̄ ista decreta. multipliciter intelliguntur: vno modo q̄ hic clericus agebat & petebat ecclesiam: vt in titulum: & tunc dic q̄ quantita-

tem aliquam bladi vel pecunie debebat reciperet in. c. nisi. de preben. ¶ Nota quantitatem beneficij: quia per hoc scinderetur. de preben. in matrimonialibus: dicit etiam Innocen. q̄ posset talis compositio interuenire: q̄ petens beneficium renunciaret & aliquid retineretur. ē. c. statuimus. vel potest intelligi quando quis petit canonicari in aliqua ecclesia: quia tunc potest fieri compositio consentientibus illis ad quos spectat electio: vt nota. ē. c. secūdo secundum Hostien. qui simpliciter intelligit: vt hic in glo. quando inter duos agitur de ecclesia in qua quilibet dicit se ius habere & interuenit inter eos transactio.
¶ Secundo quero aliquis componens se cum aduersario super aliquo beneficio tandem petit se instituj vel confirmari: an expedit vocari presentatorem: vel electores: ponit hic Innocen. quandam glo. propter hoc dubium in qua tangit quatuor: Primo qui sint in petitione beneficij vocandi & qui non. Secūdo quid si vocandi non vocentur. Tertio quo iure & qua actione beneficium ante confirmationem petatur. Quarto an capitulum se possit opponere vel episcopus petēn. ¶ Ad primum q̄ si petitur beneficium vacans dicens se habere ius ex prouisione vel electione petens confirmari & sic ante confirmationem vocandi sunt ad quos spectat electio vel presentatio: non autem episcopus ad quem spectat institutio vel confirmatio: quia illa expedit ratione iurisdictionis: de electo. transmissam. non propter ius quod habebat in electione & iudex non necessario citat vt suum defendat processum. i. q. vj. hoc etiam. licet voluntarie: desit quando procederet ex officio suo posset suum defendere processum. de appel. cum speciali. §. fina. Idē si est dubium que prebenda vel beneficium debeatur: q̄ capitulum dicit de vna. agens de alia: tunc contra capitulum q̄ prebendas possidet est agendum. de testamen. relatum. ij. Si autem petit prebendam quasi alius tunc ille vocandus est qui possidet. Si vero petitur beneficium vacans: post confirmationem non sunt vocādi electores seu presentatores: quia effectus confirmationis non debet p aliquez impediri: quoniaz pacifice habebat possessionem. de appel. constitutus. ij. quod est verum nisi opponatur crimen cum infamia. de accusa. accedens. vel nisi fit facta confirmatio seu institutio absentibus illis qui se volunt opponere & non vocatis: vel sine cause cognitione: vt no. ē. de elec. cum dilectus. de causa possess. cū oliz
¶ Ad secundum si vocandi non vocentur: quidam dicunt confirmationem nullam: arg. ff. de mino. l. etiam. & l. in cause. §. causa. Alij tenent q̄ potest cassari: eo quia facta absentibus eis: dic si appellari contingat. ferua. c. i. de elec. libro sexto: allegatur & quod ibi no. co. ti. libro sexto. ¶ Ad tertium quo iure agatur: dic q̄ ante confirmationem semper est agendum iudicis officio: quia non potest agere negatoria vel confessoria contra turbantes: quia non habet ius in re. ē. de elec. qualiter. C. de pact. l. i. C. de rei ven. l. seruum. & l. emptor. & habet contra superiorem multiplicem modum petendi: potest enim petere electionem suam canonicam pronunciari licet nō petat ipsam confirmari: & tunc confirmatio reseruatur illi ad quem pertinet. de offi. delega. super eo. de elec. cuz in veteri. immo quod plus est q̄ potest peti q̄ electio publicetur. de elec. publicato: & tunc sic procedetur pronunciando q̄ petitur quando quis petit se legitimum pronunciari. q̄ fi. sint legitimi que. ¶ Quartum an voluntarie possint se opponere: dicit q̄ ante confirmationem sic: & cuz confirmatus ex officio debet inquirere. de elec. nihil. & c. cuz nobis: & etiam post confirmationez in casibus supra positis: & etiam post adeptionem possessionis possint petere patroni vel electores q̄ inderemoueatur: quia ab eis

presentatus vel dectus nó fuit, de re indica. cũ bertholdus. de urpatro. ex intimatione. r. c. cum dilectus. ó cõcessione preben. quia diuersitatem. r quod ibi not.

¶ Quero tertio de intellectu littere ibi cui potest. Solutus est intellectus q̃ in littera sit qui presit r tunc é sensus q̃ in compositione vt sit realis requiritur consensus episcopi qui presit ecclesie: r hoc tenet Hostien. aliter nó est realis nisi fit a papa confirmata. de his que fiunt a p̃la. tua. r. c. pastoralis. de donat. pastoralis. etiam si interueniret auctoritas delegati: vt hic. r. j. c. ueniens. ¶ Secundus est intellectus q̃ relatiuus cui refertur ad antecedens illud: scilicet ecclesie: vt sic intelligatur q̃ consensus solutionis ab eo ecclesie cui presit: id est ecclesie in qua census est reditus non excedat vitam etc. r tunc stat cui pro qui. Alius q̃ cui stat proprie: r post verbum auctoritate subaudiatur: r tunc est sensus quod requiritur cõsensus episcopi r ecclesie cui presit: r soluens vt sit reale quod é verum quando ecclesia est conventualis. Sit ergo conclusio q̃ vt sit realis si ecclesia non est conventualis requiritur consensus duorum scilicet episcopi r clerici qui presit ecclesie. Si est conventualis requiritur consensus trium episcopi r qui presit ecclesie r conventus. ¶ Franquerit de questione facti prelatus litigat super re immobili: an cum consensu capituli sine auctoritate episcopi, possit transigere in hoc vt res remaneat alteri parti: videtur q̃ sic. per. c. i. r ff. de pact. j. libro sexto. per. r. contingit. ff eodem. ¶ Item qua dubius est litis eventus. l. q̃ debitor. ff. de peculio. tene contrarium: quia sicut non tenet alienatio. xij. q. ij. abbatibus. xvij. q. iij. in venditionibus ita nec transactio alias daretur via figmentis. per hoc iterer. r. ẽ. co. c. ij. Ic. ueniens. de preben. ij. in glo. de decimis. ex multiplici. in glo. penult. col. c. i. r ff. de pactis. Rndeor vt in eo dixi. ¶ Ad illud de dubio litis eventu: dic q̃ non sufficit vt prelatus possit alienare: licet enim possit rem in iudicio deducere. de rescriptis. edocere. ¶ Queritur de alia questione facti data fuit potestas transigendi an potuit prelatus cedere luti: videtur q̃ sic si plus consequitur cedendo q̃ transigendo: tunc contra primum quia cessio erigit titulum. l. pe. r ff. C. mandati. j. de alie. mi. iudi. c. ij. vbi dicitur: vnde habens potestatem transigendi etiam non posset facere pactum gratuitum: quia hoc est donatio. l. contra. iuris. ff de pact. hoc intelligo nisi cederent liti iniuste volens agnoscere bonam fidem: quo casu posset: vt no. in. l. emptorem. in principio. ff de actionibus empti. r facit. l. quoti. l. sicut. ff. de administra. tuto. vel intelligo de cess. gratuita vel que fit contra iudicium: etiam si in mandato fit adiectum. de transigendo r componendo: quia tunc debet exponi mandatum transigendi r componendi: scilicet transactionẽ approbandi non gratuite remittendi: tunc enim non compositio sed proprie est liberatio quam non potest facere procurator sine spãli mandato. ff de pact. j. rescriptum. ff. ff. cum. l. seq. alleg. l. r nocere.

Antonius de Butrio.

Ex litteris. Si beneficium q̃ p transactionem habebat impetretur vt vacans ab eo qui fuit transactionis mediator non valet impetratio. h. d. secundum lec. Joan. an. r secundum Hostien. vbi dicitur vt vacans debet dici vt debitum: vel secundõ lec. glo. ius ad beneficium competens perditur adhoc ratione: id est adhocationis officio inter alios de eo litigãtes scienter facta: r per transactionem inter alios factã eo ius habente principaliter transactionem: id est transactioni scienter auctorizante scienter instigãte. h. d. Pars prima narrat factum. Secunda diffinit ibi cum autem. ¶ Decreta. legitur duobus modis. Unus intellectus q̃ hoc Guil. imperrante ante compositionem factum p̃tendebat ius in beneficio super quo facta est compositio r secundo imperrauit post litteras contentiosas tacens se clericum r tacens transactionem. Alius q̃ ante nullã habebat mes sed imperrauit tacite etc. ¶ Nota primo q̃ aduocatus licet non potest esse testis: potest tamen describi sicut testis in actis que geruntur per clientulum in iudicio: r etiam potest describi vt testis in compositione hui⁹: r sic videtur q̃ aduocatus possit in alio iudicio testificari de his que gesta sunt per clientulum in iudicio eo aduocante agitato. Item dato q̃ non possit esse testis vt viua voce pro clientulo testificetur: potest tamen esse testis in instrumento descriptus tanquam adminiculãs fidem instrumenti quod fit inter contrahentes clientulum r alterum: ex quo no. regulam: q̃ licet testis repelli⁹ a testificando propter suspitionem: nó repellitur ab adminiculando instrumentum per descriptionem sue p̃sentie. ¶ Nota secundo q̃ mediator potest vt testis describi contractui cuius fuit mediator: r sic dato q̃ mediator non possit testificari in causa in qua fuit mediator: potest tamen describi vt testis ad publicandam r solennizandam scripturam: r per hoc limitatur auten. de testi. §. primo. ¶ Nota q̃ iste officia non videntur repugnantia q̃ eodem instanti quis sit principalis auctor contractus r testis in eodẽ contractu: facit quod si per statutum in presentia alicuius debeat fieri testamentum q̃ possit ibi describi vt testis. ¶ Quarto no. q̃ non dicitur esse indignus ad ecclesiasticum beneficium consequendum: r sic littere impetrate a non clerico se clericum asserente sunt nulle. ¶ Quinto nota q̃ impetratio beneficij tanq̃ vacantis si transactione tenetur est impetratio subrepticia. ¶ Sexto nota q̃ taciturnitas possessionis etiam non colorate vitiat litteras: vel melius q̃ licet taciturnitas incolorate possessionis non vitiet litteras: vitiat tamen si false narretur vacare rem de facto tenetur r sic colligitur tenendo q̃ transactio est legitima. ¶ Nota septimo q̃ quis non potest pretendere ignorantiam eorum in quibus testis est descriptus r auctor fuit. ¶ Nota octauo q̃ quo ad validitatem litterarum attenta persone qualitate ponderatur tempus date. ¶ Nota secundum intellectum glo. vel aliter not. q̃ officio aduocationis scienter prestito super rem qua pretendit ius habere a re alteri⁹ litigantibus adiudicata aduocatus perdit ius si quod habebat in re. ad qđ. ff. ó inofficioso testamento. l. ultima. q̃ propter officium p̃stitum auctoritatis voluntarie super contractu inter alios inito super re in qua pretendit ius habere is videtur iuri proprio renunciare: r q̃ aduocatus scienter super re in q̃ habet ius perdit illud. ¶ Nota secundo q̃ auctorizatione principalis transactionis super re propria quis p̃dit ius ad illam competens: idem si testis tali transactioni fit iuncta auctorizatione quod no. ¶ Not. q̃ non negare sumitur pro confiteri: vide supra de postula. prelat. c. primo. de ordi. cogni. cum dilectus. ¶ Glo. prima r secũda sentiunt vnam lectu. r glo. super verbo inficiaretur vt ipsam recitez collectis dictis Innocen. ¶ Oppo. r videtur q̃ hic deberit valere impetratio facta ab isto. §. non obstan. trãsactione. ¶ Unde oppo. transactio super re spirituali non valet: istud patet clare. ff. c. constitutus. r de pact. pactiones: ergo dato q̃ tacita sit transactio tale non est tacitus: quo expresso littere nõ habuissent: vt patet de rescriptis super litteris. r sic talis taciturnitas transactionis non debet viciare impetrationes: ad

hoc no.l.c.cum nostris.de concess.preben. ¶ Timore ꝛ
rij.decre.recipit duos intellectus:vnus q̃ hic agebatur
super iure antiquo qđ prætendebat in dicta eccl'ia:e sup
hoc delegatus imperatur:e sic loquit de imperatóe
Iax ꝓtiosa;x nó bñ fert.opponebant sibi plura. Pri
mo q̃ ipse fuerat aduocatus:e sic patrocinãdo in cã ip
se pdiderat iura sua. Secũdo q̃ fuerat testis descriptus
in transactione. Tertio q̃ fuerat auctor transactionis:e
sic p predicta videbat q̃ renũciasset iuri suo. Quarto q̃
nó erat clericus:e sic nó poterat in eccl'ia ꝓtendere inst
papa ponderans q̃ transactioni interfuit e hoc nó nega
bat p hoc ex quo tacuerat:vt iuri suo renũciare:e sic am
plius nó audit. ¶ Nota istam lectu.et quia bés multa
mirabilia. Primum q̃ aduocatus prestans pfectum
in cã sup re vbi agit de iure suo videt tacite iuri suo re
nũciare:vide.ff.de mon.testa.l.pe.e vide.j.de fi.instru.in
ter dilectos. Sz ꝓ hoc oppo.de re iudi.suborta.e de fi.
stru.inter dilectos.v.ponit. Secundo aliqñ qñ impedit offici
um necessariũ:vt q̃ é inter in cã q̃ é minus necessariũ.
de offi.del.pasto.in pn.e tũc nó pñdicat ex hoc sibi io
quit ꝙ tutius est tñ q̃ protest. Aliqñ impedit offici
um volũtariũ vt ẽ pfectus:e tũc sibi pñdicat vt hic.
Sedo q̃ descriptus vt testis ꝓtra eum ꝙdicere volebat
vt iuri suo renũciare. Tertio q̃ prestãs auctoritatẽ vt
principal auctor trãsactiói iudicialis sup re in q̃ hz ius vt
iuri suo renũciare:e hoc qñ é principalis auctor vel me
diator trãsactiónis. Itẽ q̃ virtute médacii:e ppria cófes
sione de médacio cómissi. ¶ Ad ꝙ. dñs dicit trãsactó
nó valuit ergo valuit ꝓperatio:pót duplr rñderi. Uno
mó q̃ hic fuit amicabilis cópositio:e sic valuit transa
ctio. Secũdo mó q̃ dato q̃ nó valuerit trãsactio:hic fi
uit facta nouꝫ ꝓperatio q̃ valuerit:sed ꝓsequebat ma
ãtiquã ꝓperãs iudices delegatos:cui renũciatur:ut nó re
pellit. Sz vt specifice dez glo.nó op.e intro glo.i.e vt q̃ mutus testificãdi
in ꝓcessu qui fit sup re mea:mihi nó pñdicet:vt.l. gaius.
de pig.actj. So.testificatio falsa e ignorante sup re sua
ꝓpria nó pñdicat sic loquit ꝓtrariũ:sed testificatio mea
cum ꝓstatione auctoritatis:vt hic facit bñ pñdicat:vt
hic quando sciens fit falsa q̃ hic ex testificatióe nũcta cũ
ꝓstatione auctoritatis:q̃ principalis fuit ꝓcessus auctor.
bene inducitur tacita sui iuris renũciatio:sic loquit hoc
decre.quod no.singulariter:q̃ alibi nescio istũ casum.
Hoc legum vicit q̃ si sum pñs ꝓcessui emptióis:q̃ con
tradicere nó valeo:hic talis pñtia mihi nó pñdicat:q̃
posses ꝙcedere etiam sup re aliena:sz si obligasset rem meã
si sum pñs obligatiói rei mee mihi pñdico:q̃ possum
ꝙdicere cũ agit de iure:quia rẽdo in re mea:e ió habeor
p cónsentiente. Ista est cóis theorica glosax.de qua per
Bar.in.l.que dotj.ad fi.ff.solu.ma.e p Cy.in.l.innot.
.C.de pcu.p Dy.in regula. Jo.q̃ tacet.de reg.iur.li.vj.
Sz ista theorica posset cauillariter ꝓ mó dic q̃ hic auc
tor:e testis e sciens fecit:secus si vt testis tñ et scienter:
vel si testificãs vel subscribens:q̃ id intẽdit obligari ob
ligat:alias nó. ¶ Sz vt expediã gl.op.e vt q̃ aduoca
tus nó possit cẽ testis in cã in q̃ pfocinat.ij.q.vj.statuen
dum. So.dicit glo.e ipax no. Aduocatus nó pót esse te
stis in cã sup q̃ est aduocatus vt de ꝓterito actu testifice
tur ad modũ clientulis ita cótra:sed bñ potest describi
testis tpe aduocatiónis in his que gerunt in cã vt possit d
hoc testificari de futuro.i.tpe quo nó erit aduocat:e ita
loquit iste tex.e eodẽ mõ. Idẽ puto in ꝓcuratore.de q̃
in.l.fi.ff.de pcu.facit de testi.Romana.lib.vj.e ibi vid

glo.vide Bar.ff.de iure fisci.l.differre.Ité decreuerit.
e tolle veritatẽ quã ponit Jo.an.in addi.ispe.in ti.de te
sti.Ş.opponit sibi dicit Jo.an.q̃ si agit de aliqua solẽni
tate ꝓbanda q̃ debuerat adhiberi ꝓ ꝓcuratore aduo
catũ vel administratorẽ e cuius obmissio vitiat q̃ agit
nó est admittẽdus in testem ꝓ pte q̃ stat ꝓ illo actu vel
ꝙ cum suspectus sit ꝓ reprehensione vitanda:vel que ꝓ
cedit vbi ꝓducit a parte cui fit aduocatus vel ꝓcura
tor:secus si ab alia parte:secus vbi ex facto vel obmissio
nibil pót asscribi ipsi aduocato vel ꝓcuratori:q̃ tunc é
admittẽdus a quacũq; parte ꝓducat. Bar.in.l.differ
re.Ş.ité decreuerũt:dicit q̃ in cadẽ cã in qua fuit ꝓcura
tor ipsa durante nó pót esse testis:vt.l.vlt.ff.de testi.alia
simula si ad eius spectat comodũ vel incomodũ nó possit
esse testis etc.l.nullus ydoneus.ff.de testi.no.j.de testi.in
sup.e.c.cum nuntius.si non spectat comodũ vel inco
modũ:tunc de cónsensu partiũ admittit sicut de pcura
tore vt in aut.de testi.Ş.pelt.e no.glo de testi.c.fi.li.vj.qđ
ꝓcedit quãdo producit ꝓ pte eius cuius fuit ꝓcura
tor:secus si ab aduersario:q̃ tunc admittit in xta no. in
dicto.c.Romana.v.sed pone q̃ administrator ibi me
lius loquit q̃ alibi.in glo.ij.ibi procinabatur:hic me
pit vltimo anno apostillare.vel sm Inno. aduocat⁹ nó
pót esse testis vt viua voce testetur ꝓ clientulo de facto
preteritor:sed bene pót tanq̃ solẽnizans instrumentũ in
scribi in testẽ ad administrandũ instrumentum:e hoc
si instrm aliter non appareat falsum:sed bñ tanq̃ auctori
tatem ꝓbans in instro pót esse descriptus vt eius admi
niculo instrm probet:e hoc si instrumentum aliter non
apparet falsum:alias vbi opus esset propter defectum fi
dei instrumẽti:q̃ testes viua voce reperentur:dic q̃ isto
casu non crederet ei pro clientulo:sic ergo non dicitur
q̃ licet aduocatus viua voce pro clientulo non sit testis
est tñ testis tanq̃ administrans instrumenti fidem in
strumento principaliter probantes:e sic surgit mirabile
q̃ quis repellitur a testificando viua voce:e tamen non
repellitur tanquam administrans instrumentũ. ¶ Ad
uerte qua Inno.hz non clare loquat:videt hoc intelli
gere quando descriptus é in instro ante suspitionẽ vel
aduocationem:e tũc non hz dubium:sed hic tex.loquitur
etiam qñ descriptus est tempore aduocationis:quo cã
sin credo q̃ administretur instrumentum:vt probet fi
nita saltem aduocatione. Idem tenet Innoc. de excep.
pia.li.vj.vbi dicit hz excóicatus repellat ab actu testifi
candi tñ non inhabilitatur instrumentum:an tanq̃ te
stis descriptus é:e ponit Jo.an.in.c.decernimus.ó sen.
excom.sup glo.non bene.e vide Cy.in.l.pe.C.de here.
hoc vltimum dictũ puto verũ in occulto excóicato:licet
possit repelli ab actu testificãdi viua voce:vt no. de elec.
nibil.de testi.testimonium. Adhibitus tñ ad solemnita
tem instrumẽti solẽnizat instrumentum:alias si ex toto
esset inhabilis:e non tolleratus non solemnizaret instru
mentum:vt.l.i.C.de testa.e de aduocato:vide quod scri
bit specu.in titu.de testa.Ş.sed opponitur.v.sed e si quis
e de instru.edi.Ş.instrumentum.alias postremo.v.ité
q̃ testes possunt etiã procedere ꝓdicta qñ testis non est
inhabilis sed potest repelli p p suspitionem:quia tũc so
lemnizat instrumentum si adhibeatur vbi non hz depo
nere viua voce:secus si habeat deponere viua voce:q̃ su
spitio tunc est perpetua:vt consanguinitas perpetue re
pellitur:secus si temporalis:quia tunc repellitur dura
te suspitione:vt viri.ff.eo.finita non:e faciunt predicta
ad questionẽ de instrumento qđ produxit procurator no
tarius:q̃ ipse ante cófecerat pro clientulo:e quod é scri
ptura sua manu.nũquid illud probz.de quo de reg.iur.
cũ quid vna via.li.vj.ita apostillauit ultimo ano. Per

hoc pót dici q̃ dato q̃ colluctus nó sit legitimus testifi-
e eius fidei detrahit pp cóiunctionẽ si in est descriptus
in instro tanquã adminiculans in instro eius tacita vox
fidem faciat: p hoc p3 q̃ l3 psona repellat a testificando
una voce nihil boius eius vox descripta in instrumẽto
multa adminiculat fidẽ instri quod est valde nõ-
dum. ¶ Per predicta pót generaliter cócludi regula q̃
vbicunq; quis repellit a testificando ale abilis propter
suspitionem q̃ per hoc non repellat ab adminiculando
instrm per hoc pót dici q̃ pater pro filio licet non possit
testificari: tamen eius vox in instrumẽto descripta habz
validare instrumentum e eius fidem adminiculari: qđ
est no. signanz: de quo per bar. in l. qui testamẽto: in prin.
ff. de testa. e facit ad questiõez quã disputauit d. Jo. an.
Padue: de instro qđ producit procurator notarius ad
pbandum de ture suo. Quod instrumentum scriptum
est sua manu ita q̃ notarius confecit instrm: vnde: vt p-
curator eius pro quo erat confectum agit: an audiatur:
e dicitur q̃ sic: de quo vide in Bertu. de re. iur. cuz qđ
una ita l. vj. Sit ergo expeditus per hoc primus intellec-
tus q̃ est fm hoc: q̃ in. c. agebat vi iuris antiqui: sed in-
tellectus non placet Jo. an. q̃ hic ex quo nó erat clericus
nullũ ius poterat pretendere: aliter est intellectus qué sẽ-
tit glo. ff. quem etiã ponit Inno. e hic est verus q̃ facta
transactione inter Raynal. e Anó. e ipso patrocinante
e etiã teste descriptor: e eo auctore transactionis vi cuius
alter ipsorum tenebat beneficiũ. Jste. S. impetrauit mẽ-
tiens se clericũ: tacito de transactione narrans illud be-
neficium vacare e sic p̃ consequens obtinuit litteras qui-
bus mandabat vt id beneficium daret: vel p papaz fue-
rat sibi collatum: dum poterat id beneficium: sibi fuit op-
positum q̃ litere erant surrepticie: q̃ nó dicerat se non
clericum. Item q̃ tacuit de transactionem quã ignora-
rinó poterat: e hoc coram papa confitebat: papa ipsum
habuit repellere. Sed huic intellectui ob. q̃ transactio
erat nó legitima: ergo eius taciturnitas litteras non vi-
ciabat: q̃ erat symoniaca. ã. c. p̃ latius huic pót dupli-
Rnderi. Primo q̃ transactio erat valida: q̃ fuerat có-
posito amicabiliter: vt dicit glo. in. ẽ. transactio. Secun-
do pót intelligi q̃ trãsactio fuerat petita illegitima: sz
non poterat ipsam replicãdo dicere illegitimã ex eo: q̃
sic dicendo allegaret turpitudinem suã: cũ fuerit auctor
illius transactionis. Item q̃ ex hoc cõstat ipsum fuisse
symoniacum: e sic repellendus a beneficio vnde quo ad
eum perinde est ac si valeret transactio: secus esset si ter-
tius impetraret: e si nó valet impetratio tacita nó colora-
ta possessiõe q̃si impetrãs fuit principalis auctor illius in
colorate possessiõis vel tituli eius: vel hic erat colorata
possessor: cũ ex hoc non def̃ spes symoniacus habeat
spẽm symoniace: vel pót Rnderi q̃ hic impetrabat tanq̃
sup vacante: e nó vacabat: q̃ tenebat vi transactiõis: e
sic eum tuto tenet: sz inualido e putatiuo colorate me-
bat: de concess. prebẽ. cum nostrũ. e. l. fin. Item alia
rõne nó valuit hec impetratio: q̃ nó clericus: vt dicit hic
ter. ¶ Unde glo. viti. q̃ dato q̃ fuerat postea cõsecra-
tus p̃ hoc non validat. Rpmum q̃ antea erat nullum al
legat glo. ter. de rescripta: eam te: q̃ in talibus con-
sideratur inutiũ. ¶ In glo. fi. ibi nó p̃fuisse ei: sic ergo
non clericus est inhabilis ad impetrandũ de Rptiacũ
adeo: de p̃sum. vndum hoc verũ Hosti. nisi forte ex ip-
sa serie Rpti appareret papã ex certa scientia scribere q̃
nó clericato. Exempli gratia: q̃ mater puderi talicu-
pienti afferibi militie clericali. tunc enim valet fm stilũ
curie: alias de seruis nó ordi. eo libentius de eta. e quali.
est: de p̃sump. c. fi. e dicit q̃ tũc solet scribi q̃ ei promi-
detur cuz fuerit afferiptus e reuniri ad spe. de acti. e spe-

ff. super est. ẽ. ẽ nunqd scolaris: e vide. ã. de Rptis: cum
adeo: e di xi. ã. Antonius

Super eo. Super ecclesiastico be-
neficio nó pót tratigi
l3 possit amicabiliter cópói. b. d. cois dicitur
scóa ibi tale. ¶ No. q̃ trãsactio stricta
nó cadit sup re sacra vel spũali: e hoc pp vicũ symonie.
¶ No. ij. q̃ subitãta trãsactõis est vt stet aliquo dato
vel retento vel promisso. ¶ No. q̃ transactio in re spi-
rituali nó inducit expressam symoniam: sed spẽm symo-
nie. Ratio q̃ pót esse q̃ nó est symonia: ex quo nó p̃stat
quis ius hz: e si detur a iure habenti vt retineat nó est sy-
monia: q̃ est redemptio vexationis. ¶ No. q̃ ex his q̃
hic habentur: e ã. c. cõstitutus: colligere potes differen-
tiam transactionis: q̃ est de re dubia lite incerta nundũ
finita aliquo dato vel retento vel promisso facta pactio:
expositionem habes hic in glo. concor. l. fin. ff. de trãsac.
¶ No. differentiam inter compositionez e transactio-
nem: q̃ compositio fit gratis trãsactio sup aliquo dato
retento vel promisso. ¶ No. q̃ pactio valet sup spũali-
bus q̃si nó agitur aliquod ius quere a paciscente: sed so-
lum agitur paciscentem repelli: e sic non est symonia: q̃
nil spũale pactõe queritur. ¶ Glo. sup verbo sacra col-
ligit q̃ pactio seu transactio sup re sacra intercedere nó
pót: ff. multa iura. Ante q̃s vadam vltra ter. hic probat
de pactione contrarium: sed nec q̃ glo. locuta est de pa-
ctione ex qua ius queritur spũale: ex. loquit de pactõe
ex qua nó agit ius queri: sed agit tñ vt agens repellat.
¶ Oppo. e. glo. e videtur q̃ valeat transactio sup re
spirituali: vt patet in. c. de rerũ p̃mu. ad questiones. So-
lui vt detur spũale pro spũali licita est transactio: si vt ten-
porale pro spũali illicita est transactio: hec falsa: q̃ si de
rem melius beneficium vt aliud vbi conferat nó mutuo
p̃mutandi nó valeret. ¶ Ibi dicit glo. q̃ q̃q; agitur
de beneficio vt de titulo beneficij: e tunc nulla potest in-
tercedere trãsactio: p̃mo q̃ symoniaca est: secundo q̃
pactione inferioris q̃ beneficium habere non pót: sed
debet habere canonico ingressu: de inst. ex frequẽtibus
de renuncia. admonet: sed si res sacra sine spiritualis de-
ducatur in iudicium tanquã p̃prietas: bene valet trans-
actio si detur spũale pro spũali. Poma si due ecclesie li-
tigant super subiectione alterius ecclesie vel duo prelati
ibi pót intercedere trãsactio: q̃ e p̃mutatio: de rer. p̃mu.
ad questiones: vt si vnus habeat vnã ecclesiam: alter ali-
am: vel q̃ vnus percipiat spũalia aliqua alter alia: sic er-
go intelligo q̃ dicitur. ã. c. statuimus: q̃ e sup dubium
potuit fieri talis transactio: quedam tamẽ glo. dicit gl.
esse in q̃bus nó admittit transactio seu cõpositio. Jc. vt.
¶ Oppo. q̃ etiam non debeat admitti amicabilis cõ-
positio eadem ratione. s. q̃ sine canonica institutiõe ob-
tineri nequit: dicta regula prima li. vj. de instit. c. nj. So-
lui debet intelligi q̃ admittitur amicabilis compositio nó
vt per eam consequat titulum quem nó hz: sed vt decla-
retur quis habeat: vt q̃ amicabiliter cõponit: vt aliqs
iurisperitus: hoc videat. c. super eo. ¶ In glo. ibi non
potest intervenire transactio licet sint opi. inter iuristas
dic secundũ Bar. in dicta. l. in summa: e dicta. l. sub p̃-
textu. q̃ reiecta differẽtia an ex parte actoris vel rei ante
dendus est contractus super quo vel cuius iure fit trans-
actio: q̃ si est bone fidei contractus transactio propter
dolum est nulla: q̃ eiusdem nature est distractus cuius
est cõtractus: vt. l. de tutela. C. de in inte. restit. e ibi gl. e in. l.
ab emptore. ff. de pact. iuncta. l eleganter. ff. de dolo.
Si contractus est restricti iuris tunc non est nulla tran-
sactio: sed rescinditur per remedia que competũt cõtra
contractus stricti iuris dolo inuti: de quo in. l. eleganter

de dolore per glo. de emp. & vendi. c. cum dilecti.
¶ In glo. vit. in compositione autem que fit in benefi. cialibus sacris pót dici q si calumnia est ex parte alterius litigantium. q cópositio sit nulla: quia in talibus omnis puritas debz adesse: & omnis malicia abesse: vbi aute fiebat altero ius nó habéte putante ti se ius habere: túc si contingit beneficium assignari ius habenti planú q valebit compositio: si contingit assignari ius non habenti. si quidem sit a non habente potestatem conferendi: per hoc sibi non acquiritur titulus: videlicet compositio valeat quo ad preiudicium partium non preiudicat superiori quin possit querere de titulo: sic intelligé. c. nisi. de preben. ¶ Glo. in. v. sed nunquid. Si autez compositio sit ab habente potestatem conferendi: sacrz dici. potest q si componens habet intentionem prebendi titulum non habenti ius q licite poterit tenere: alias non: in dubio presumo: q non habeat intentionem conferendi: maxime cum determinare videatur vt arbiter: sic potest intelligi quod nota. Innocen. in. c. statuimus. ó. c. Glo. vltima colligit substantialia transactióis: quia debet fieri aliquo dato retento vel promisso: per hoc differt a pactió: debet fieri dere dubia lite incerta: nec finita. &c. l. & per hoc differt etiam a pactione. ¶ Sed queritur glo. quare requiratur q lis sit dubia & incerta: dicit gl. ad hoc vt habeat bonam fidem transigens: alias si crederet esse calumniam non teneret transactio. ff. de condi. indebi. l. in summa. l. fi. & hoc verum quando calumnia est ex parte actoris: secus si ex parte rei: quia per hoc non infringitur transactio: vt nota. in. l. sub pretextu. C. eodem: alias actor consulatur: vt ibi nota. Sed oppo. q euidens calumnia non vitiat transactionem: quia propter dolum non rescinditur contractus ipso iure: de empcio. & vendi. cú dilecti. Sed. aut dolus interuenit ex parte actoris: & transactio non tenet ipso iure per. l. in summa: in prin. quam allegat glo. aut ex parte rei: & non vitiatur ipso iure vt dicta. l. sub pretextu: & est ratio: quia agens calúniose obtulit partz & iudex: ideo in eius odium actus est nullus: vt dere iudi. cum olim. Reus autem propriz non obtulit: quia nihil egit: sed se defendit: ita notat. Baldus in dicta. l. sub pretextu: ideo non finita requiritur: quia alias non teneret transactio. ff. de condi. indebi. eleganter. §. si post rem. Sequuntur glo. sunt literales. ¶ Post glo. oppo. doct. & videtur q super beneficio non valeat etiaz pactio gratuita: quia sicut pecunia datio in spiritualibus ita pactio est: reprobata. i. q. ti. q pio. Sed. dicto. intelligunt quando ex pactione ius aliquod non agitur queri: sed agit ex pacto tantum non molestari. Vel loquitur quando ex pacto non renunciatur: sed gratis ad preces tenetis sine pacto vel certa spe date: & potest poni exemplum: primo tu petebas a me beneficium quod possidebaz: tu sine pacto recedis ex liberalitate: post tempus ego tibi aliquid gratis do. hoc pacto non infringitur: vel petebas a me beneficium postea renúciado huic táquá ius nó hñs nó vis molestare: vel ambo fecimus pactum q iremus ad partum: & si decerret aliquem nostrum ius habere alteri cederet: & sic fuit factum cum non agat alter ius ab altero querere debet nó est symonia. Secus si data pecunia hoc fieret: quia licet non sit vera symonia obtinet speciem symónie & dicit pro tanto: quia nec transigens data pecunia vbi possessor erat vt manuteneat possessionem hic expressa symonia: quia nil agit querere ab ipso cum quo transigit. sed tantum repellere tur. C. de transac. fine apud acta: & patet q transigens nullum habet ius ab ipso cum quo transigit: & licet nó agat querere agit q ille perdat: & sic est symonia: quia sicut in acquirédo ita in perdendo nó

est symonia. ¶ Quero quid est transactio: dic q est pactio per quam a lite recedit ur: que erat dubia aliquo dato retento aut promisso hac occatione contra eam op. ó. l. si super. C. e. vbi etiam sine aliquo comodo: & sic nullo dato fit transactio. So. licet ibi nil fuerit consecutus potuerat cósequi quod sufficit: per hoc videa quare sit per titulo beneficij fieri nequit: quia continet speciem symonie: non dicit tex. q sit symonia: posset enim esse q remaneret beneficium ei qui habet legitimum titulum: & sic non est symonia: sed tamen propter dubium iuris habet speciem symonie. ¶ Quero quid est amicabilis compositio dic est compositio gratuita seu pactio: per quaz a lite recedit ur: & in hoc differt a transactione que fit aliquo dato &c. conuenit autem cum transactione: quia vtraq; fit super lite dicet quandoq; fiat compositio extraiudicialis: sed potius est pactio q compositio: & possumus in hoc dicere q pactio se pactum est genus: omne enim transactio vel compositio est quod dam pactú sed non e conuerso. ¶ Quero de effectu transactionis So. dic q habet magnam vim: nam operatur idem q sententia diffinitiua. ó. c. c. i. C. e. l. non minorem: nam sicut per diffinitiuam lis finitur: de re iudi. c. vna & per trá factionem: dicitur enim transactio quasi actionis transfitio: quia ab actione trálit ideó recedit qui transigit. p. pie dicitur actor. C. e. l. i. & ibi glo. reus vero transactionem recipit ab actore.

Antonius de Butrio.

Eniens. Tráfactio facta de rebus ecclie per prelatum sine superioris consensu non obligat successorem. Primum para casuz narrat. Secunda pat iudices: secunda ibi mádamus. ¶ Nota q sacramentorum quedam sunt voluntaria quedaz necessaria. ¶ Nota q decime dantur in recompensationé oneris sacramentorum: & sic debentur ecclesie a qua recipiuntur sacramenta: de quo in. c. cum sint: & in. c. cum contingat. i. de deci. ¶ No. q vbi ex compositione preiudicatur ecclesie per sacerdotem: remissio presentationis in futurum censetur personalis non realis: ex quo non interuenit episcopi consensus.
¶ Nota q monachi possunt habere proprium in cómuni non ergo in particulari: de quo in. c. cum ad monasterium. i. de statu monach. ¶ Nota q monachi tenentur ad decimas reales: nisi super hoc sint priuilegiati. ¶ Nota ter. ibi ne pacta inter alios dicunt tamé docto. alios penitus extraneos: & hoc ne vdtor procurator tutor & socius per hoc excludatur & similes: ad hoc nota. i. de iniur. in. c. & si pignorationes: in glo. in. lib. vi.
¶ Nota q agricole tenentur ad decimas possessionú quas colunt secundum quantitatem fructi prouenientis ex rebus per se culturatis. ¶ No. q pactum & transactio sup decimis inter ecclesiam & dominú possessionis nó pdest colono: nec ad eos porrigit sup decimis ex p. tere dituú a colonis etiá i possessióibus illis perpetuis. ¶ No. q decimatio possessionuz respectu fructuú ad dñm ptinentiú nó excludunt decimationez respectu partis fructuú. ¶ No. q tráfactio est pactum: probat tex. ibi ne pacta inter alios facta: facit qó dixi. ó. i. c. primo.
¶ Glo. i. querit que sint sacramenta necessaria: declarat baptismus: confirmatio in fronte: penitentia: vltima vnctio: corpus christi: vnde dicuntur sacramenta necessitatis: quia istis homo salario non potest ex contemptu obmittantur: & haberi possint: & tale sacramentum baptismi in necessitate a quocunq; recipi potest: dum-

modo in forma ecclie conferatur.ā. de summa trī.c.i. in ā. de consc. di. iij. a quodam: e penitentiam non confiteri possum cuicunq; in necessitate: iuxta illud confitemini alterutrum peccata vestra: de pe. di. iij. c. vir. de hoc .ā. de offic. ordi. pastoralis. Sacramenta voluntaria sunt illa que obmittere non est peccatum: que dicuntur sacramenta dignitatis. i. q. i. ℣. sed notandū: vt sunt ordines qui a dignioribus conferuntur: idest episcopis: vel quia non nisi a dignis assumuntur. Item matrimoniū: nam sine tali possumus saluari. xxij. q. ij. ℣. vltimo de hoc vide nota. ā. de sacramē. nō reite. super rubrica. ¶ Oppo. glo. ij. q non valet transactio super decimis. ā. c. statuimus. j. de decī. ex multiplici. So. dic transactionem idest compositionem: vel si vis intelligere p. pte: quia auctoritate pape bene posset transigi in spiritualibus dum modo nil de illis que non sunt symoniaca: quia non prohibita sicus si sunt prohibita quia symoniaca. ¶ Glo. ij. querit an pape cōfirmatio faciat transactionem personalem esse realem: arguit q sic: quia principis auctoritas: e legis factionem dari ex nudo pacto. ff. de pac. l. legitima: quod confirmatur. ff. de verbo. signifi. l. obtinuerē: e princeps dixerat res suas in vīa naturam. C. communia: de le. i. ij. ¶ Oppo. glo. in ver. arga. contra. xij. di. precipimus: de confir. vti. vel inuti. cum dilecta: vbi quia confirmatio non dat: dicit q confirmatio ex certa scientia pape potest facere transactionem esse realem: quia potest facere transactionem nullam aliquam: vnde ponito quod illa trāsactio fuerit nulla quo ad transigentes intentione: nihilominus eam poterit facere aliquam: e si aliquam potius alteram intuitu: quia plus est de nihilo aliquid q̄ de aliquo aliquid facere. ō conse. di. ā. penam. Contraria procedunt quando non ex certa scientia hoc faciunt. ¶ Glo. alios colligit q pactio predecessoris non ligat successorem: sed se ipsum solum: vt simile in consessione. ij. q. v. interrogatus: de quo dicit significasti. ¶ Querit glo. an successor posset illam transactionem reuocare cum esset personalis: arguit q sic: de re. ec. non alie. si quis presbyterorum: credit glo. q licet sit personalis non possit ipse reuocare quamdiu vixit: nisi per remedium restitutionis in integrum: quādo ecclesia esset lesa. j. de in integ. resti. c. i. hoc tenēt doc. ad. c. si quis presbyterorum: respondent q loquitur in alienatione que non tanget hic in compositione valida licet personali: ad hoc oppo. q nec per restitutiones: nō enim potest dici ecclesia lesa cum agatur de prandicto solius vitentia: e transigentis. Solvit Hostien. q licet posset contingere de facto: ideo querūt doc. quomodo posset ecclesia ledi vt sic restitueretur: dant exemplum: vt quia de facto in ipsa ecclesia clerici non haberent vnde viuerent: vnde restituenda esset ecclesia. arg. ff. de minoribus. l. minoribus: si tamen componens haberet propriū tenetur alteri ad interesse. arg. de preben. de mulcta. Et ergo de proprio si potest debet seruare ecclesiam indemnem: de arbi. per tuas: si autem non habet vnde conseruet indemnem: tunc sibi subtrahetur sua portio: e detur alijs clericis: dignum enim est vt ipse tanquam mercenarius egestate laboret. ff. de posiri: bona fides: quod tamen intelligenda q̄ non cogatur mendicare: sed tantum parce viuere: de fideiuss. pertinet. Si adhuc portio eius non sufficit comperit restituendo etiam eo viuente cōtra transactionem: e hoc modo procedit glo. ¶ Advertē tamen: quia in lesione talis transactionis non estimatur res secundum veram quantitatem: sed estimatur cum ea dubium eventus litis: vt est glo. nota. in. l. lucius. ff. ad trebel. alie. glo. sunt literales. ¶ Post glo. oppo. q in faciendā remissione reali sufficit episcopi consensus. ℣. c. de cetero hoc requirit. So. dic q sufficit cōsensus diocesani episcopi: vt in contrario: e ideo dicit auctoritate apostolica confirmata subaudi vel alterius legum superiora. ¶ Quid si dicerent de confirmatione sedis apostolice: an de alijs q̄ de vnabus earum hic ar respectu aliarum terrarum monachorum: hec transactio prodest monachis: sed non colonis. ¶ An autē coloni priuilegiatorum exemptorum teneantur ad decimas nota in cle. i. de decī. super verbo excolendas: e ibi concluditur q si sunt terre exempte non tenentur: si persona nunc sic quo ad partem suam: dic vt ibi: sed si continent solum de illis duabus carucate nō proderat eis monachis in alijs terris. ¶ Quero an pactus indubio presumatur personaliter. hic arguit q sic in contrarium facit. ff. de pbatōib°. l. si pactū: e. ff. ō pactis. l. tale pactū. l. iurisgētiū. ℣. pōx: e. l. q̄ si nuptū. ℣. i. vbi pon° p̄sumitur reale. So. an pactum intelligatur reale vel personale: hoc est tam ex verbis q̄ ex mente pacisentium: dic si agitur de temporali hereditate in dubio pactus est reale. ff. de pac. l. iurisgen. ℣. pactorum: si agatur de spirituali persona: quia nō ibi consideratur sola voluntas pacisentium: quia licet possint persone suas voluntates obligare non tamē possunt obligare ecclesias. j. de arbi. peruenit ratio quia in his plus consideratur iuris potestas: e iudicis auctoritas q̄ voluntas sola contrahentium: e sic quādo pactum est personale hoc operatur vel restrictio verborum vel inhabilitas pacisentium: vt in casu capituli nolitis: hic enim vides q idem pactum esset reale si fuisset auctorizatus a superiore: e est personale: quia p̄latus non potuit perpetuo obligare successorem de pactis. ff. j. ij. nam e pactum quod remotum est a re petita non est seruandum secundum legem. ff. de pac. Si vinus ℣. e in summa. ¶ Quero a quo percipiantur decime dic corporales idest fructus percipiuntur a possessoribus de decī. pastō. alie: ius percipiendi a possidentes si alius possideret de quo remittit Innocen. ad. c. inter quatuor: de maio. e obedi. ¶ Quero an tenetur ad decimas etiam potest tempus prescriptionis: dic q sic: quia ter. dicit indefinite quas decimauerant: e sic includit q̄ cumq; tempus etiam prescriptionis: per quod concludit quod prescriptiones non timare in decimis defraudandis: e dicit Hostie. q licet ter. videatur loqui de personalibus cum dicit quibuslibet: tamen videtur Hostie. q loquatur de realibus tantum: quia in personalibus potest prescribi quantuscumq; quia ad presentationem personalium monachi non sunt astricti: tus quia de ipsis nullam in superioribus facit mentionem.

Antonius de Butrio.

Preterea. Non valet transactio super iure presentandi per quam nouus census imponitur ecclie vel antiquus augef. Communis opinio. Scōa ibi cū igit. ¶ Nota primo argumentus q actus presentandi sine iure patronatus queri potest: de quo. ā. de elec. querelam. ¶ Nota q super iure patronatus non valet transactio: sicut super spiritualia: e ita sicut pactio in spiritualibus inducit symoniam sic amexio spiritualibus vt est ius patronatus: ad hoc. c. decernimus: e. c. quanto. j. de iudi. ¶ Nota q inter laicum e clericum licitus est trāsigi: e compositum super iure patronatus: dummodo tamen compositio non tendat ad p̄iudicium ecclie nec symoniā inducat. ¶ Ultimo nota. q laicus potest possidere ius presentādi. ¶ Nota. q non valet pactio per quam no-

mus census augetur. Item q̄ ratione temporalis pro spirituali censetur symonia. ¶ Oppo. q̄ valeat transactio: v. ō. c. super eo. glo. i. dic q̄ hic loquitur in transactiōe facta auctoritate propria: ubi in transactione facta auctoritate epi̇scopi. glo. sequens hoc reprobat dicens quod auctoritate etiam superiorum: non possit ecclesia constitui censualis: de censi. prohibemus: dic q̄ sine causa fieri non potest vt hic: vel dic q̄ etiam in casu isto non potest fieri pro iure patronatus consequendo.
¶ Glo. vltima querit quare non valet transactio: dicit q̄ est symoniaca. ō. eo. sup eo. c. c. statuimus. ¶ Quid ſi laici percepissent ab antiquo censum in ecclesia patronata. vt. xvij. q. vltima: dicit quidam: an illud possent remittere tranſigendo dicit hic q̄ sic: immo ⁊ pro eo ius patronatus recipere. ō. c. statuimus quod dicit verum.
Hostien. ſi interueniret auctoritas superioris: alias esset symonia: vt. ō. e. super eo. ⁊. c. de cetero: sed in. c. sequenti simpliciter tenet censum dicti quid temporalis: non posse commutari: cum iure patronatus quod puto verum: nam ſi ius patronatus non sit spirituale: est tamen spirituali annexum: de iudi. quanto: census autem sicut quoad ius percipiendi possit dici quid non temporale tamē respectu eius quod percipitur est temporale: per hoc habes rationem quare non tenuit transactio: ⁊ huic rationi fauet text. cum dicit q̄ erat symoniaca: ⁊ per hoc dicunt docto. q̄ vigore huius transactionis nec religiosi. iquantur ius quo ad partem census percipiendam: nec laico quo ad ius patronatus: sed aliam etiam dico rationem non enim potuerunt monachi seu religiosi obligare ecclesiam laicis: quia regulariter prohibetur impositio census. Ja. proximo.

Antonius de Butrio.

Preterea. Sup spirituali subiectione trāsigere nō licet. Communis diuisio: secunda ibi: respondemus. ¶ Nota. argu. q̄ cappelle quo ad quid de iure videntur subiecte matrici ecclesie: vide de. c. pel. non. cum dilectus: de offi. archidia. dilecto: que matrix ecclesia: quandoq̄ est monachalis: quandoq̄ cathedralis: de verba. signi. venerabilis: ⁊ vide de sent. excommunicatione. c. i. in cle. vbi bona glo. ¶ Nota q̄ pl̄ario census quandoq̄ est signum exemptionis: ⁊ sic non semper arguit subiectionem: vide de causa poss. c. ſi. de censi. quanto: ⁊ in. c. ſi papa: de priuile. li. vi. ¶ Nota q̄ super subiectione spirituali tranſigi non potest.
¶ Nota q̄ vbi excipiens pure confitetur intentionem aduersarij: ſi postea separatim excipit excipiendo fatetur: adeo q̄ confessio sibi preiudicat: ⁊ per hoc dicimus q̄ illud quod dicitur excipientem non fateri est verum quando intentio partis aduerse tacite est inclusa in exceptione. Secus autem si intentio omnino ponatur separate a verbis exceptionis: quia tunc excipiens fatetur non ex vi exceptionis: sed ex vi positionis separate intentionis partis aduerse. ad hoc vide nota. in. c. cum venerabilis. J. de excep. ⁊ in regula exceptionem: de regu. iuris. li. vi. ⁊ in. c. i. de testi. eo. li. ¶ Nota q̄ confessio in preteritum concludit ⁊ fundat intentum in presens: contra glo. in. l. certum. §. i. ff. de confeſſ. ⁊ ibi vide. ¶ Nota q̄ confessio conuentus ecclesie preiudicat ecclesie: ad hoc vide nota. in. c. cuz dilectus. J. de iudi. cogni. ⁊ in. c. presentium: de testi. libro. vi. ¶ Nota q̄ ſufficit iudicē certificari in principali ſuper quo sententia est ferenda: ita q̄ ſit certus qualem debet ferre sententiam: licet non certificetur de omni accidente: facit. c. cum causam: de emp. ⁊ vendi. ¶ Nota q̄ vbi confessio continet diuersos articulos separate potest attentari pro parte: ⁊ pro parte reprobari: maxime vbi reprobatur: non quo ad factum: ſed quo ad iuris effectum. i. quo ad iuris validitatem: de quo. ō. de rescriptis: ex parte decani. ⁊ no. in. l. vnica. C. de confeſſis. ¶ Glo. ij. opp. ⁊ videtur q̄ talis confessio excipiendo non preiudicet: quia exceptionem excipiens nō fatetur. de excep. cum venerabilis. So. aut confessio includitur in ipsa exceptione: ⁊ excipiens fateri non videtur: quando q̄ ſeparate ſit confessio: ⁊ postea excipitur ita q̄ ius confitendi est separatum a iure excipiendi: ⁊ tunc talis confessio preiudicat vt hic: vnde dicit glo. q̄ poterat ſic respōdere: olim fuit quesitio de ſubiectione: ſed ista fuit amicabili compositione terminata: ſed dicit Joan. an. q̄ hoc modo est ſecundum deum quia non debet occultare veritatem. ¶ Oppo. ad idē quia cum fiebat confessioni contra fratres debuit ſtari: ⁊ pro ipſis: de censi. cum olim. So. vt dicto. c. cum olim: ⁊ in. c. i. de confeſ. libro. vi. ⁊ in proposito etiam ſi fiebat confessio pro ipſis non tamen iuuantur fratres q̄ trāſactio non tenuit: vnde non fraudatur pars aduersa reprobando confessionem: q̄ transactio nō ſit facta: quia dicitur ſtandum confeſſioni: ſi pro ipſo: verum est quoad deducendum probationem: non quo ad inducendā validitatem actus qui non tenet. ¶ Oppo. ad idem: quia confessio non erat certa: ex quo de certo censu non liberant: ergo non potuit ferri certa ſententia. xi. q. iij. graue. So. non est vis ex quo tranſactio non tenebat: nam constiterat de certo censu: vel non vide erit ſententia certa ſuper ſubiectione reiecta transactione. ¶ Glo. census oppo. ⁊ videtur q̄ ista retentio census potuerit fieri: ⁊ ſic per hoc viciatur trāſactio immo videtur esse valida: nam non est prohibitum q̄ in ſignum ſubiectionis retineatur certa pensio. de censi. omnes: de reli. do. constitutus. So. per viam vt remittatur ipſa ſubiectio propter censum non potest fieri: quia est symonia. Sed ſi ſit perpetuo ſimpliciter ſimum ius concedendo non pretextu alicuius transactionis sibi retineat aliquem censum: ⁊ absoluatur ab alia ſucceſſione: hic valet: vt in contra. dū tamen sciat q̄ illi de cella: tunc debeant obedientiam: ⁊ reuerentiam matrici. de censi. cum venerabilis: quia ſine capite esse non debet: quia in hoc non posset ecclesia maior illas eximere: ſicut nec epi̇scopus potest: de decimis. paſtoralis. Sic ergo plene nō potest eximi reiecta obedientia ⁊ reuerentia: per viaz transactionis fieri non potest: per viam ſimplicis renunciationis: ⁊ retentionis ſic ei potest. ¶ Quero an lapſo termino preſcriptōis possint hi ſe tueri aduersus ecclesiam: dicit q̄ non: quia cōtra ſubiectionem non currit preſcriptio. de preſcrip. cū non liceat: ⁊ q̄ malā fidē habēt. ¶ Quero an iudicium ete confeſſio preiudicet: dic ſic: ſi est facta coram iudice ſuo: dicit glo. intelligendum: q̄ per iudicū confeſſi ſunt ad hoc: vide no. in. c. presentium: de testi. libro. vi. nec revocarunt confeſſionem. ¶ Glo. ſequens litteralis.
Post glo. quid ſi inferior certum censum annuatim recipiebat ab ecclesia matrice an possit id remittere: ⁊ existimatur: dicit hic Innocen. q̄ licet nō ſit verisimile q̄ matrix ecclesia debeat censuz inferiori: tamen ſi deberet valeret tranſactio: quia remittere censum est quid ſpirituale: ⁊ daretur ſpirituale pro ſpirituali: ſed hoc non placet Hostien. q̄: census est quid temporale: ſubiectio ſpiritualis: ⁊ in talibus ſit idem remittere q̄ dare. J. de ſymo. quere āmodo ſi forte ſuperioris ordinatione ſine prius quantōcunque hoc fieret: de p̄bē nō ſi. ¶ Querit an teneat trāſactio ſup tpali ſubiectiōe: videtur q̄ nō: q̄ inter dominū ⁊ ſeruū ſup ſeruitute trāſactio non pceditur. C. e. l. inter

positas. In contrarium est C.e.l.ſ. nam inter dominum & seruum non potest esse lis.ff.de iudi.l.iis. ¶ Do.si est probabile dubium seruitutis potest transigi.sicut seruus & filius patetis probabilis dubij possunt esse in iudicio .C.de pa.potesta.l.i.C. si aduersus rem iudi.l.ij. cū ergo dubitabatur an quis sit seruus:tūc super seruitute potest esse transactio:debet enim esse de re dubia.ſ.c.super eo.ſz cum est certum q̄ est seruus non tenet:tanquam super re certa.

¶ Ex parte. Super matrimonio nō potest interuenire trāsactio. Primo hoc patur legatus vt cōponat etiam in casibus exp̄ssis a iure:ad hoc excipit ibi excepti.exceptionem explicat:ibi vtpote. & in ſ.dicit quid de casibus a iure nō determinatis: vel expressis ibi in his vero. ¶ Nota primo q̄ legatus de latere in compositionibus pronuncie potest interponere auctoritatem:hoc.tamen exponūt hic poteris:& debebis:ad hoc .de iu.pe.c.i.& faciunt iura allegata:in.ij.glo. ¶ No. superior habens iurisdictionem ordinariam in iudicando potest recedere a rigore iur.attento statu imperij:& inducitur q̄ legatus potest dispensare contra ius. ¶ Nota.ij.q̄ vt conseruetur status & attenta multitudine peccātum:licitum est recedere a rigore iusticie:& est ar.q̄ legatus si viderit expedire possit committere causam sine strepitu.& figura iudicij:& hoc quādo euidens status hoc dictat:de quo de excess.prela.c.i.li.vi.& in cle.ne Romani.melius:in.c.statutum:de hereti.li.vi. ¶ Nota.iiij.q̄ nō valet transactio in sacramento coniugij. ¶ Nota.v.q̄ sacramentum est penes fideles & penes infideles:& sic de substantia sacramenti nō est catholica fides. ¶ Nota.vj.q̄ in non determinato a iure procedit iudex arbitrarie sola equitate pensata:& quod statuit est ius & seruandum pro iure. ¶ Nota.q̄ in arbitrarijs considerandus est locus persona & tempus:& natura cause:& q̄ in dubijs humanior. cē. ¶ Nota. q̄ in determinatis non recedit a iure in carnali neq̄ in alijs nisi ex causa dispensando ob utilitatem generalem:& quoniā multitudo est in causa. ¶ Prima glo.ponit casum:sequens glo.prosequitur generalia tamen pro clariori eius intellectu. Opp.q̄ iudex non debeat componere inter partes:per hoc enim delicta remanebunt impunita si agebatur de crimine contra illud .ff. ad.l.ac quili.l.ita vulneratus:de senten. ex rom. vt fame. ¶ Glo.in.c.i.ix.dist.soluit hoc contrarium:& in.c.inducendum.e.di. q̄ compositio fieri debet sine p̄iudicio iur. publici:vt quando agitur in ciuilibus:vel etiam de crimine q̄ pars potest remittere:vt est crimen iniuriarum vel similе. Alle.glo.prosequuntur generalia vsq̄ ad glo. sup verbo sacramentum:que in p̄n.concludit q̄ in matrimonio non habet locum transactio nec compositio:vt statuatur aliquid contra matrimonium:& hoc quia statutū est a deo in paradiso:nam quos deus cōiunxit homo nō separet.xxvi.dist.deinde. Per hoc infert glo.q̄ nec etiā compromitti potest:quia compromissum habet vim pacti & causa per iudicem est tractanda:de consan.& affi. ex literis. Queritur eadem glo.an in matrimonio procedat dispensatio:concludit gl.q̄ sic in gradibus lege canonica prohibitis:sed circa gradus lege diuina prohibitos non:de resti.spo.litteras. Item nec matrimonium legitime coniunctum separatur vt hic cōcludens q̄ licet in gradibus lege canonica prohibitj.possit dispensare de facili tamen nō est dispensandum:cuius sint restricta capitula ad quartum gradum:de consang.& affi.non debet. ¶ Op. cum.c.glo.in.v. sed contra. quatenus tex. excipit coniugium & prohibet in eo dispensari vel componi q̄ immo dispensari posset:vt patet.xxxv.q.ij.quedam lex. & c.q̄ scripsi.ij.q.viij.glo.soluit: vel aliter vic q̄ hec iura p̄hibent q̄ papa possit:nec tex.hic contradicit:quia loquitur de legato:& inferioribus:papa autem potest cum distinctione q̄ ponit:glo.& plenius colligitur.ex.c.litteras:de restitu. spo.& .c.ij.de transla. ¶ Concludit aut querimus an possit dispensare dissoluendo matrimonium:legitime coniunctū:an possit dispensare vt contrahi possit:quod aliter non poterat:vel vt duret contractum quod non tenet. ¶ Primo casu si quidem loquimur in sponsalibus de futuro potest:quia nullibi est prohibitum: nam per consensum partium tolluntur:vt.c.ij.ſ.c.gratiosa. Si autem queris de matrimonio consumato & non dispensat:dicto .c.ij.de transla.de conuer.cōiug.ex publico:de hoc dico vt in regula actus legitimi:de re.iur.li.vj.aut non consumato & dispensare potest:sed non debet nisi ex magna cā dicto.c.ex publico: vbi vtrius q̄ dicti redditur ratio.

Per hoc vidi quādam supplicationem porrigendā p̄pe per quam petebatur dissolutio matrimonij non consummati inter magnos principes reformari:quia nulla rationabilis causa exprimebatur:& sic fuisset reiecta. ¶ Secūdo casu aut querimus in iudicibus circa papam & dispē sare non possunt contra ius:de tempo.ordi.diuersitates:& sic loquitur hec littera:aut de papa & distingue de gradibus vt in glo. ¶ Glo.infideles oppo.& videtur q̄ non sit matrimonium inter fideles:quia separari potest:vt de diuor. gaudemus. So.intelige q̄ separari potest:quia non est illud ratum matrimonium.ſ.de diuor.quanto:& .c.gaudemus:vbi vna in infidelitate remanente:aliter potest cōtrahere ipso veniente ad fidelitatem. ¶ Glo.sequens colligit q̄ vbi ius apparet:non est procedendum secundum equitatem:oppo.q̄ immo equitas est seruanda: vt patet .l.placuit.C.de iudi. ¶ Glo.soluit q̄ ibi loquitur de equitate scripta & iure scripto hic de equitate non scripta sicut dicimus in consuetudine que habet locum vbi deficit ius .i.vbi consuetudo:nam vbi ius deficit equitate pensata procedit de similibus ad similia:& sic vult glo. q̄ si ius est scriptum indistincte prefertur equitati non scripte:per illum tex.sed si equitas est scripta indistincte prefertur iuri. ¶ Pro conclusione materie glo. est aduertendus q̄ equitas quandoq̄ in iure appellatur materia:vt.xl.di. disciplina:quandoq̄ quedam prudentia:vt.l.nulla.ff. de legi. Ius autem quandoq̄ ex circunstantijs variatum amplectitur faciendo & vbi multe crassantibus opus est exemplo:de vita & ho.cle. vt clerici comm:& sic ius proprie dicitur rigor seu seueritas: vt dicit glo. xv.di.c. disciplina. Quandoq̄ amplectitur clementiam:vt dicit tex.in dicto .c.disciplina:facit.c.vnicum.ſ.de reuis permu.li.vi. & cle. quāmo in p̄n.de ap.& sic equitas non differt a iusticia:q̄ iusticia est equitas vultu ornata misericordie temperata:secundum beatum Cypriannm:sed capiendo equitatem:primo modo & ius primo modo:bene differūt inter se. ¶ Hoc p̄missō concludo sic:aut se habent conformiter:vt habes exēplū:in.c.disciplina. xiv.di.aut difformiter. Primo casu vtrumq̄ seruatur:vt dicto.c.disciplina. Secundo casu aut loquimur in arbitrarijs aut non. Primo indistincte debet seruari equitas:vt in aut.iusiurandum q̄ p̄statur ab his qui administrationem recipiunt: colla. .iij.vbi iudices iurant seruare equitatem:facit.c. consuluit.ē.de offi.dele. Secundo casu viddicet quando loquimur in non arbitrarijs vic si neutrum est scriptum:sentiret nec equitas nec rigor:statur equitati vt hic:q̄ sufficit naturalis equitas:vt.l.scire.§.sufficit.ff.de excu. tut. & dicta .l.placuit:& dicto.c.disciplina. Si alterum ipsorum est scriptum p̄fertur id quod est scriptum.l.i.C.de legi.vi. .q.iij.scriptum:quod intelligo nisi iudex haberet dispensandi potestatem:de penis.c. licet. Si vtrunque est scriptum:& tunc vel vtrumque est generale vel vtrumq̄ speciale tunc si constat quod est posterius:illud prenale:de

consti.c.i.li.vi. Si nó cóstat qó est vltimum: tūc in dub'o seruabit equitas: vt.l.in oibus.ff.de re.iur. vbi autez vnuz non est poterius altero ita q̄ rigor in specie nó pcedit equitatem in specie: & hoc constat: tunc vtrūq; habitur in suo casu: vt.l.sanctio legum.ff.de penis. ¶ Si vero vnū est generale alterum speciale quia species derogat generi: de rescriptis.c.i. regula generi li.vi. Exemplum: vt cū rigor est scriptus in specie: equitas in genere seruabitur rigor. & posteriori parebitur: sicut in prescriptione probibet equitas non locupletari: vt in regula locupletari: de reg.iur.li.vi. tamen rigor iuris peruenit prescriptionem ad corrigendam negligentiam: de prescrip. ad aures ergo ⁊c. ¶ Glo. causas colligit q̄ in omnibus penis infrendis considranda sunt quattuor. Prima pſona que sit: quia aliter cum maioribus aliter cum minoribus est procedendum. ō. de offi. dele. sane. i. Item causa quanta: & qualis vt hic. Item locus: quia consuetudo loci attenditur. iiij. di. erit. Tertio tempus: quia tempus est tradere tempus loquendi. xxvij. di. ſ. ecclesie. Item in quali statu sit regimen: quia propter turbationem verisimiliter statuis ex multitudine obmittitur rigor: sic propter nouitatem gentium fidei de quo. xxix. di. sciendum. ¶ Quero post glo. in quibus poterit legatus detrahere seueritati: dicit hic Hostien. q̄ in penis de pe. di. i. pene in penitentiis imponendis: de pen. deus qui dispensando cuz illa de consang. & affi. de insidelibus: de diuor. deus qui: & dicunt doc. q̄ hoc decre. allegatur contra: & pro potestate legati in dispensando: & hic vtrunq; probatur. Concludunt legatos de latere posse dispensare vbicunq; dispensant episcopi: & in aliquibus casibus plus: de q̄bus in spe. de lega. ſ. consequenter in prin. ¶ Quero in quibus nó dispensat legatus: dic q̄ non dispensat in crimin̄ibus publicis in quibus qualitercunq; proposita sint legatus ille discutere d3 & vicisci. de coll. c. i. nisi forte fuadeat dispensari seueritas causa necessitatis & vtilitatis. i. di. vt constituatur: & c. domino sancto. In quibus autem non potest inferior laborare ad componendum: nec locum in hiis habet dispensatio: vt in illo qui tenet super inductam seruam vltra coniugē. de spon. c. i. vel q̄ monachus habeat peculium: de sta. monachoꝝ. cum ad monasterium: & hoc inter quantum ad committendum mortale: sed remanendum in mortali: & in his que dependent a lege diuina: vel a naturali iure nec compensatio nec dispensatio habet locum: de consue. c. i. de vsur. super eo. immo etiam si sint de iure positiuo: ruina transgressio inducit mortalem: non dispensabit alius quam papa: vt nota. de bigamis: a nobis: de cōsang. non debet. ¶ Per predicta infert Innocen. q̄ in gradibus consanguinitatis & affinitatis non dispensant legati sine speciali mandato pape: de consang. nó debet. ¶ Quero quibus casibus nó licet transigi: dic aut loquimur in ciuilibus: & de eis dicit vt in c. super eo. ō. c. Aut in criminalibus: & tunc dic in omnibus criminibus in quibus irrogatur alia pena quam sanguinis transactio est prohibita. l. transigere. C. e. & hoc ideo ne crimina maneant impunita: de sen. excom. vt fame: excepto crimine falsi. Cuius ratio est q̄ propter falsitatem homo deprimitur quo ad honorem: perinde est igitur peindicabile sicut in criminibus irrogantibus penam sanguinis: sed de iure canonico nunquam tenditur ad penaz sanguinis ne cle. vel monac. sententiaz: de excess. prela. ex litteris: sed in omnibus crimin̄ibus vbi peruenit irroganda pena sanguinis: licitum est transigi excepto crimine adulterij: facit. l. transigere. C. e. quia licitum est cuilibet redimere sanguinem suum. ff. de bo. eorum qui sibi mor. consciuerunt: quare ratio procedit in reo: & in actore: quia si deficit in probando tenet pena talionis. ſ. ti. ij. tue. Ratio autem quare crimen adulterij excipitur: est propter frequentiaz delicti. xxxij. q. vij. quid in omnibus: de hoc dic: vt in .l. transigere. C. de transac. & in. c. ij. de colluſ.

¶ De postulando. Rica.

¶ Si vocati ad iudicia nec pacisuntur nec transigunt: ſz litigare volunt: solent sibi querere aduocatos: & procuratores. Ideo post ultas Ricas ponuntur iste due sequentes ante rubricaz de iudicijs. ¶ Premittit autem de postulando: quia dignius est officium aduocati: de materia. iij. q. vij. ſ. veruz. xiij. q. v. denicq; xv. q. ij. c. vno: de penitentijs. Incipit.

Clerici. Clericus in sacris vel in minoribus beneficiatus in foro seculari postulare non debet: nisi pro se vel sua ecclesia: vel miserabili pſona. Para prima prohibitionez ponit: a qua. Secūda excipit ibi nisi. ¶ Nota primo q̄ clericus in sacris vel in subdiaconatu: supra non potest aduocare coram iudice seculari. Idem in minoribus congrue beneficiatis. ¶ Nota a cōtrario q̄ clerici non in sacris: & nó beneficiati possunt aduocare: coram iudice ecclesiastico: immo q̄ plus: coraz seculari. ¶ Nota in causa ecclesiastica etiaz coram iudicibus seculari possunt aduocare beneficiati & in sacris constituti. ¶ Nota q̄ beneficiati etiā in sacris constituti propriaz causam & ecclesie possunt aduocare prosequēdo. ¶ Nō q̄ causa ecclesie non videtur propria prelati: & alia est causa prelati: & alia ecclesie: quod facit vt consanguineus in causa ecclesie non recusetur: quia causa non censetur propria: de quo de offi. dele. insinuante. ¶ Nota q̄ pro miserabili persona potest clericus postulare etiam coram iudice seculari: & hoc quando non potest se iuuare: & que dicantur miserabiles persone habuistis. ō. de offi. dele. significantibus. ¶ Oppo. gl. & videtur tex. velle a pria. q̄ in minoribus non stipendiati aduocent coram seculari: cōtra. nec clerici vel monachi: sententiaz. Sō. dicit gl. q̄ possunt in minoribus in causa ciuili: vt hic: nó in criminali: vt in contra. & hoc propter irregularitatez: in maioribus nec in ciuili: nec in criminali: sed habet regressum contra episcopum pronouentem: vt ipse stipendiet: allegat de pben. cum non liceat: & c. li. episcopus. ¶ Nota ex glo. q̄ in causa criminali non potest esse clericus aduocatus: per quod videtur q̄ nec ex parte rei. ¶ In glo. i. ibi sunt p̄mota. dicit. Hostien. q̄ si de facto sibi non prouideatur poterit aduocare coram seculari: & sibi victum querere. xxj. di. clericum: de obseruatione ieiunij. c. consilium. ſ. i. ¶ Oppo. contra hoc immo videtur q̄ potest quilibet etiam clericus defendere accusatum. ar. xxiij. q. v. reos: & immunis. j. eccle. inter. Sō. dic secundum quosdaz q̄ hoc licet tamen dicit. Hostien. tamen esse clerico q̄ abiurare per. c. i. li. vi. quia contingere posset q̄ ex sua imperitia succumberet reus seu accusatus & mutilaretur: vel propter minimam peritiam aut cauillationez absolueretur iniustus. & mutilaretur accusator propter talionem: & sic aduocatus fieret irregularis: & hoc ideo: quia lingua de facili labitur. ff. ad. l. iuliā. na. l. famosi. Unde periculosuz est clericis se de talibus intromittere etiam si nil posset ei imputari: vt quia ex crimine accusatori deficienti imponitur pena sanguinis: sed quando aduocatus non intendat vt pena accusatori imponatur: nec ex defectu aduocati imponitur q̄ nó est irregularis de eta. & qualitate: de homici. de cetero. & c. tuam: & c. ad audientiam. ¶ Per p̄dicta q̄rit an aduocatus pro fratre accusato de crimine criminaliter poterit aduocare in cā defensionis vt si contingat q̄ accusator propter penam talionis decapitetur efficiatur irregularis: videtur q̄ non: quia ad nullius pe-

nam tenditur: sed ad defensas: que permittitur: de presump. afferte ff. de recepta. l. ij. nazt si accusator succumbat et punitur pena talionis non potest illi imputari: qui non fuit in culpa: de homicidio tuas nosce. c. postulasti. Item nec semper imponitur pena talionis immo quandoq; remittitur et commutatur: per hoc nota. ō. in. c. h. in cōtra. quia se immiscet officio ad se non pertinentis nec ic. vel mo. sententiā: rapto: in archiepiscopatu: et sic etiam si iusta sit causa iniuste facit. Item incurrenda irregularitate attenditur factū de homicidio qui li. vj. quicquid ergo intendat ex quo per suam defensam succubit accusator: et mutilator est irregularis: de homicid. de cetero. ¶ Item non est verus q ecclesia defendat reos sanguinis: nisi quo ad hoc: quia eos recepit: vt in. c. reos. xxiij. q. v. et. c. inter de immunit. eccle. quod facit vt euitet effusionem sanguinis non vt sequatur ad hoc de verbo. signifi. nouimus. So. tenet si aduocatus obtinet: et ante inspectionem facit desistere accusatorem q potuit facere: de accusa. licet nō est irregularis ex quo accusatos non punitur: quia ex solo officio non est irregularis licet id exercere prohibeatur. Idem si aduocatus obtinet: sed protestatur q non intendit in mortem accusatoris: nec per hoc ipse intendit q puniatur: sed solum intendit defendere fratrē innocentē ar. de homici. c. ij. li. vj. et per hoc pulsum est q sepe repetatur protestatione fiat aliquis actus q sit protestationi contrarius. Unde non habet opponere q inscripsit se ad penam talionis: nec debet arguere calumniam accusatoris: vbi potest aliter defendere reum quibus seruatis etiam si sequeretur pena mortis non erit aduocatus irregularis non enim ex bono debet quis pati penam. xxiij. q. v. de occidendis. Q. Item si absoluitur: quia actor nil probauit: vel falsos testes produxit: de quibus est conuictus: quia non videtur victus facto aduocati: sed suo.

¶ Idem si est conuictus actor. et lata sententia: vel ante executionem ipsius vel alterius est commutata pena corporalis in carceremi: ita q nō fit mutilatus: quod fieri potest vt. C. de transact. l. transigere: et dixi supra titulo proximo. c. finali. Idem si aduocat pro reo iudice ex officio inquirente: quia tunc hic non est pena sanguinis ex parte ipsius accusatoris: si obtinet pro predictis facit: qz si armis possum iocum defensare: de sententia excommunica. dilecto h. vj. de ap. dilecti: fortius iure sed si falsis allegationibus obtinet: absolui vel sine protestatione vel contra protestationem veniendo arguit calumniam accusatoris: vel si succumbat imperitia: tunc est irregularis si sequatur mors: vt in. rubri truncatio: et sic reducuntur opi. ad concordiam: vnde dicit Hostien. q saltem in pinis talibus de facili dispensabitur hoc tamen reliquit dispositioni papeae ad quem spectat nouas dubia terminare. alf. qui si. sint leg. per venerabilem. §. cum rationibus: consuluit tamen in dubio abstinendum propter lubricum linguae: et sic posset indistincte dici: q erit irregularis ex quo saltez indirecte sequitur homicidium: vnde institutionis non contrahitur irregularitas dicto. c. in cui propterea omnino abstineat quilibet. Tempore lecture ita accurrauit premissa. ¶ In glo. l. ibi: vbi de pena sanguinis agitur hic secundum hoc ergo videtur clericum non posse esse aduocatum in criminali etiam ex parte rei: de quo hic per Hostien. et Jo. an. qui licet multa membra ponant: conclusio est q possunt nec incurrunt irregularitatem: vbi non contingit de crimine accusatore deficiente: impone penam sanguinis: vel quādo aduocatus nō intendit vt pena accusatoris imponatur: et hoc protestatur nec contingit ex defectu eius reum puniri in penam sanguinis: vel accusatoris. ¶ Secundo nota ex glo. q in maioribus coram seculari non aduocat: cum ei debeat prouideri per episcopum. Sed contra hoc oppo. q constitutus in sacris: non debeat indistincte prohiberi: si enim non habet vnde sustentetur licitū est in indigētia: ex artificio sibi que rere victum. lxxxvj. di. clericus victum. So. dicit. Hostiē. q si de facto sibi non prouidetur potest aduocare coram seculari: vt sibi victum querat: per dictum. c. clericus: allegatum in contrario: et sic in casu necessitatis: non procedit hoc. c. nam propter necessitatem lex permittit patri vt filiū distrahat. C. de patribus qui filios distra. l. i. nec necessitas est sub lege. de obseruatione ieiuniorum conditum. §. i.

Q. Ea. glo. in. v. de regularibus querit an regulares possint aduocare: dic q non: quia negocijs secularibus se immiscere non debent: nec ic. vel mo. ne in agro. de sacerdote remittit: ad. c. vltimum. j. c. Q. Glo. ij. querit de ratiōe quare non postulant in secularibus: dicit quia obprobrium est clericis: si sorcium disceptationem se pertos ostendere voluerint. l. repetita. C. de epi. et cle. fatetur tamen q pro miserabilibus personis possunt postulare. j. c. vltimo. post glo. planum q possunt coram ecclesiastico aduocare quia prohibendo de seculari permittitur de ecclesiastico: de presump. nonne. Ideo quero an possunt salarium exigere: dic in maioribus id est in existentibus in sacris continuum bene ficium possunt recipere: sed non exigere: p. c. dilectus: in fi. & symo. secundum Innocen. in minoribus non beneficiati possunt: quia adhuc non sunt ligati ecclesie: vnde possunt aduocare: et vxores ducere. de cleri. coniuga. c. i. de cle. coniu. ex co. li. vj. secundum Hostien. Q. Contra opi. Hosti. op. de. c. vno. xv. q. ij. vbi generaliter de cle. coniuga. precipitur q milites clerici exigant stipendium. So. dic q illud. c. loquitur in regularibus vt dicitur ibi in. §. fi. vel dic q in spiritualibus non licet exigere salarium: et sic procedit contrarium: sed in temporalibus sic: et ita procedit opi. Hostien. Vel dic et tertio: q illi. c. derogatū est per contraria in consuetudinem: et similiter. c. dilectus. i. allegato. Sed ego dicerem indifferenter: q de equitate canonica: clerici nō debent exigere per. c. vacum. xv. q. ij. licet de iure possit omni casu quo eis permittitur patrocinari: non enim debet quis militare suis stipendijs: de prescrip. cuiz ex officij. Q. Quero an aduocatus etiam laicus possit exigere salarium plus vna die quam alia dic si salariatus de publico non potest. l. prouidendum. C. e. li. non est salariatus de publico: dic q si pactscitur de tota lite: nō potest plus exigere posita in lite processu secundum Innocen. Si non pactscitur de tota lite: sed pro vna die recipit tantum: postea pro secunda pōt recipere plus: vt. l. qui quis. §. preterea. C. e. et. fi. de var. et extraor. cogni. l. prima. §. fi cui: vbi autem exigendo plus excederet debitum: tunc potest haberi recursus ad iuris remedium: vt dicto. §. si cui: de hoc in summa huius. ti. §. qui postulare. ¶ Numquid autem aduocatus potest recipere salarium a non litigante: dic q sic: etiam si habeat salarium de publico: quia habetur pro litigante. C. de professo. et medic. l. antepe. li. x. Idem dicas de medico: per omnia quod est dictum de aduocato. ¶ Quero an coram seculari se intromittat de ecclesiastica: aduocando tales videtur q non: quia clericus vel eius causa non potest iudicari a laico: ō so. compe. si diligēti. So. dic q sic: et poterit hoc contingere coram seculari pretextu delicti commissi a clerico: et facta sit commissio seculari ab ecclesia: de iudi. decernimus: etiam poterit esse ecclesiasticus: ratione persone agentis contra seculares in ciuilibus et personalibus: quo casu cognoscet secularis: quia actor debet sequi forum rei de foro compe. cum sit generale. Item causa est ecclesiastica si agatur de feudo ecclesie: seu ab ecclesia debito quo casu agitur coram domino feudi: de foro compe. verum. Item esset negocium ecclesiasticum si ageretur de titulo primonij: qui quis est promotus ad titulum primonii: de quo de prebendis. c. ij. et. c. tua dūmodo interuenerit cōsensus domini in assignādo titulo: vel hoc senserunt nō cōtradixerit. Iuij. di. seruus sciente. de intrepa. c. vltimo: quo casu poterit clericus p clerico aduocare coram seculari: nō sic de laico facit

de fide.c.i.r qđ ibi no. ¶ Quero in pro miserabili pſona
possit compelli qs aduocare ꝫ eccliam ꝓpriam Host. B
g hic: de quo remittit ad summá.c.r.§.fi.sub.§.illud vł. sed
numquid pót r sequen.

¶ Ex parte. Monachi r regulares ca
nonici postulari nó debét
nisi ꝓ utilitate monasterij: r tunc de precepto
prelati. h.d. communis diuitio. ij. ibi vide.

¶ No. primo q monachi r canonici regulares nó pñt ad
uocationis officium exercere nisi duobus concurrentibus. s.
utilitate monasterij: r licētia sui ꝓlati: r tunc pñt tam in ci
dicio seculari q̄ etiaz ecclesiastico. ¶ No. secūdo q prāes
aduocandi: of officium quod no. propter prohibitoo offi
cia habeſ in ciuitatibus: q; ꝓhibeſ a potestate aduocādi.
¶ Nota tertio q monachus non pót dari finie executor.
¶ No. quarto q in materia etiam ꝓhibente: r pſonam in
habilitante: rónabiliter ꝓceditur de similibus ad similia.
¶ No. quinto q appellatóe monachi comprehendit ca
nonicus regularis in materia vtriq; equaliter: proporio
nabili. ¶ Nota sexto q p verbum credimus datur certū
rñsum iuris: quod facit pro cōsulente: vt si dicat credimus
sic esse de iure: videat certum dare rñdere: r in sniante.
¶ Ultimo q vbi eadem non idem iudicium: r ius r pari
tas determinatio: in glo. habes vnum dubium tactum: qđ
tangit cū glo. ij. prima r vltima: iuncta. cum concor.
legendę sunt vt tacēt. ¶ Op. q nó regrat licentia ꝓlati in
agenda cā monasterij: ná monachus cōiuncta est pſona
monasterio: r cōiuncta pſona agit sine mādato ff. de pcu.
.l. sed r hoc ꝓz in c. nónulli ad fi. ē. de ꝛp. r monachus con
iuncta censeſ pſona abbatis r monasterij: q; ei iungit ani
me vinculo igit. So. cōiunctio pſone supplet defectū mā
dati: in spectātibus ad cōiunctā pſonam iure priuato: sed in
spectātibus ad cōiunctā iure publico nó: hec erant que spe
ctant ad monasteriū: spectāt ad ipm iure publico. ¶ No.
bñ gl. q; pro hoc dico q si actionē popularem: vel aliā cri
minalem vellet cōiuncta pſona intētare pro cōiuncta: hoc
nó posset. Vel secundo fm doc. cōiunctus agit ꝓ cōiuncta
sed hic nó est cōiuncta pſona: q; monachus nullam hz con
iunctionem hic in terris: ex; enim cognatio est in celis: cū
habeat ſ p mortuis. ij. q. vij. placuit: q; in anima r corpore
trāslati videnſ: in aut. de cōsti. que in tempore consti. in pri
cipio colł. vi. ¶ Ubi tñ de successione hereditj. tractat hz
cognatos q̄bus ex ipsius persona succedit in hoc. C. de epi. r
cleri. l. deo nobis. §. hoc ét cognitum: r de probatj. in pſentia.
¶ Tu dic q hz cōiunctio pſone supplet defectuz mādati
in cā agitanda: suppositā aliās habilitate persone non tam
supplet defectum licentie ad interrogandū pſonaz: vel ad
actum inhabilem: quod no. q; hoc cautum non reperitur.
Item in potēcia agendi: supplet defectū mandati: nó in po
tentia postulandi: vt hic pro miserabilibus aūt pſonis dāt
qdam monachuz postulare posse qđ Guil. intelligit de ab
bate: licentia in spe. de aduocato. §. i. in principio. ¶ Ad in
tellectum dare. extra habetis dubia: primū a quo officio in
tendat iurera excludere mōachum: ꝓ verbum executores.
Inn. q; ab officio ꝓcurationis: secundum Inn. vel ét inter
dit ab omni officio excludere: qđ pót sibi comprehēdi lato
sumpto vocabulo ꝓ quod dicit Inno. q; non pót esse dele
gatus de quo de pulic. cum olim. ij. in pn. in summa: de off.
dele. §. cui possit. v. sed numquid religiosus a papa: mona
chus etiam dat mendicans. ē. de maio. r obe. cū olim: vide
in clemen. si principalis: de rescriptis in cle. ¶ So. ad intel
lectum litere in quo ponderatur iuuare vtilitas monasterij
vt possit postulare: dicit Jo. an. q; ponderatur vtilitas mo
nasterij circa agenda vel defendenda: per monasteriuz nó
circa lucra aduocatiōis qui possent pertinere monasterio
ex postulatione: ita dicit dominum suū disputasse: de quo
remittit ad regulam mar. de re. iuris. li. vj.

Antonius de Butrio.

¶ Cum sacer. Sacerdos nó postu
lari nisi in casibus hic
expressis r clericus ꝫ eccliā a qua hz beneficiū aduocans vel procurans: punitur tanquā
ingratus bñficio. h.d. due sunt partes: secūda ibi clericus.
¶ No. primo ifam in pn. ¶ No. secundo: q aduocatus
dicitur nocere illi: contra quem aduocat: quod est verum
quo ad opus non quo ad veritatem huius est q filius patroni
aduocatus cōtra libertum nó perdit bonoruz possessionez
.ff. de bonis libertorum: q; cū maior. §. pe. r vł. fm vinc. qđ
no. q; facit an dicatur frangere pacem aduocatus ꝫ illum
cum quo fecit pacem vel alterum particularem aduocādo
q; vico q; non. Secundo q aduocatus p se vel instigatus
coniunctione pſone vel miserabilitate: alteri nocere nó dł.
¶ Tertio nō casus i qb⁹ sacerdos pót postulare. Primus
qñ pro se ipso. Secundus qñ pro sua eccleſia. Tertius qñ
pro quincta pſona. Quartus qñ pro miserabili. ¶ Quar
to no. q; cause eccleſie non dicitur propria: q; facit an possit
consanguineus litigantis: in causa eccleſie litigantis recusa
ri: de quo in c. ultimo ītē. §. de of. dele. ¶ Ex. ꝺ. clericus no.
q; officium aduocationis dicitur nocuum vbi exercet cōtra
illum cui tenetur ad officium remunerationis: r sic ad
uocans ꝫ eccleſiam vel contra illum a quo recepit bñficiū
dicit ingratus: idem in officio procurationis. ¶ No. secū
do q maior est ꝓiunctio eccleſie r clerici: eccleſie subiecte.
¶ No. tertio penam ingrati que est vt ꝑdat beneficio qđ
suscepit ab illo cui ingratus existit. ¶ Ad pme partis de
claratione: an sacerdos ꝓ pſonis hic enumeratis possit po
stulare coram seculari an coram ecclesiastico tñ. ¶ Pro hy.
cū q̄busdā iter quos est Inn. q; coram ecclesiastico tñ: vt sit
hic ōia inter clericū r ꝓbm sacerdotē: vt hec dare. aliqd
addat ad ꝓcedentes: fm quas ꝓhibitū est cuilibet ꝓsiluto
in sacris aduocare coram seculari: hoc tenet fm. Jo. an. vt
solo ordine ꝓhibeat a postulando etiam pro his pſonis
coram seculari sic ex ordine ꝓhibet a sententijs: ne cle. vel mo.
c. fi. hz Host. teneat q; postulare possit coram quocunq; ēt
seculari pro his pſonis: ałł. nec ſi. vel mo. c. i. vł. in placitis.
¶ Secūdo qđ in episcopo: dic q; episcopus fortius ꝓhi
betur q̄ sacerdos: vnde coram seculari non pót aduocaſ
.v. q. iij. q; episcopi ratio q; reuerentia quaz hz facere ad
uocatus. s. stando. C. r. qui sequantur decens est: vt stet p epūz
seculari: quod intelligit Host. nisi sit dominus suus a quo
habet feudum: q; tunc ex necessitate cogitur quando q; ad
illum venire: r reo suas repetere: sed ne tunc episcopalez di
gnitatem cōfundat: proponat cum humilitatem non stan
do: sed sedendo: de ma. r ob. solite. ff. de of. pcōi. ob seruan
dum in fi. ¶ In ecclesiastico vero iudicio hz ēps optionē
an sit in iudicio p se vel p aliū: ar. c. fi. de iur. a. calū. de quo i
fm a. c. ij. §. qs vero. ¶ Tertio op. quatenus ter. ꝓbat q
offm aduocatōis est nocuum: cū potius sit vtile rei publice
.C. de aduoc. diuerſ. iudi. l. aduocati: vbi dł q; aduocati p
sident humano generi: sicut milites armate milicie. So.
hoc nocumētū surgit ab opinióe: qua ꝫ quē q̄s ē aduoca
tus: reputat offendi: hz sacerdotes debēt abstinere nó tñ a
malo: sed ét a specie mali: de vita r honeſ. cle. cū ab omni.
¶ Oppo. secōo de. c. in nostra: de pcu. de. c. sopte. de cēſi.
de. c. i. ē. de posſ. pcla. so. dici pót q; in aliis casibus tange
bat eccliam suā. ¶ Op. tertio ad idem: de. c. p venerabilē
in pn. q; filij sint leg. r de. c. cum omnes de ſymo. So. ibi ex
tra iudicium in pronuendo negocium: de hoc per archid.
lxxxvj. di. peruenit. xxi. q. iij. cypriānus. ¶ Queriſ qđ de
pſonis de q̄bus: in. l. i. in fi. r. l. sequenti. ff. de postu. dic q; p
illis postulare possint secundum Inno. ¶ Ad secundaz
partem pro eius declaratione ad intentum ifę que dicit cle
ricum ꝓuari beneficio aduocationę ꝓpria eccleſiam: intelli
ge id verum de bñficio gratuito: de quo. ē. e. c. i. Secus de
cōtributo remunerationis cā. i. si haberet vt benemeritus:
rōne seruicij impensi: q; tūc in pſona nó in facultatib⁹ dis

tinguit.xvj.q.vj.illud:fm vincen.e ab.de quo in spe.de ad uo.§.i.v.sed numqd pót. ¶ Secundo an aduocans pro se cótra eccliam:vel p cotinctis p̃onis:incurrat penaz á mulionis beneficij:qdam q̃ sic:e ad rex.extrancis subandút maxime Hostī.contra idem dicit de miserabilibus: si necessitas immet:ar.§.primo ℞nsor.e.§.c.i.de iureiurá. pertio:de quo in spe.de aduocato.§.i.vſ.sed nunquid. ¶ Tertio p hāc lſam ibi maxime dicunt doc.clericū aduocatóe pdere būficiū:si sit būficiatus:iz nó sit de eccliā p hoc dicút q̃ laicus beneficiatus ab ecclesia aduocās ꝑ eā perdit beneficium fm Inno.de quo in spe.de aduo.§.i.in fi.iij.colſ. ¶ Quarto ad declarationem lſe in fi.que dicit spoliari p hoc dicút doc.q̃ de iure est ipso iure p̃uatus ad uocādo:vnde solū refert pena facti executionē sic spoliari stat in bona parte de quo de restit.spol.cóquer étecqó no.q̃ vbicúq; qs vtſ hoc verbo præcipimus spoliare vel spolie mur vel spoliandi sunt:e si.supponit quo ad iuris p̃uationem:sed de facto:quo ad facti possessionem vel possessione p̃uari:quod bene no.q̃ de facto hoc p̃dicte dictum fuit allegatum. ¶ Ultimo doc.hic faciunt aliquas remissiones habetis an ꝺo possit aduocare cótra ecclesiaz:qd ꝺ̃ patriá: vide in spe.de aduoc.§.p̃mo.v.sed fm hoc:e ſe.vbi dicitur q̃ incurrit penam:e poterit priuari immunitate ciuitatis. ¶ Secundo habetis qd de of.aduocationis cótra eccle siam quid de officio testis:vide de testi.veniens.ij. in gl.fi. ¶ Ad glosaz: tota gl.i.est literalis p̃sequens gener alia Secúda ét lſa tale:vsq; ad.v.q̃ sunt p̃ncte p̃sone. ¶ Ad declarationem lſe glo.remittit inter quas dicit sarj se puta re qcó iuncta p̃sona dicat cófrater eccle:de quo.§. de of. dde.coram:e dixi.§. de ℞ptis nonnulli:e dicam.xxi.i.c.fi. doc.hic dicunt idem forte de amico fraterna caritate dilecto.ff.de here.instī.i.nemo dubitat.§.q frater.ff. de verbo. sig.late.§.amicos:q̃ satis admitti pót dūmodo non pecu nia:sed dei caritas operet.Quicúq; enīz fecerit volūtatē p̃is mei q̃ in celis est:ipse meus frater e soror:e mater:est. Dalb.xij.in fi.hoc puto quo ad potentiā: sed quo ad po tentiam agendi tene quod dixi in c.cozaz: de ℞ptis nó ni li.qó tangā:in.c.fi.xx.i.q; in illo edictū est p̃hibitoriuz:q̃ non pót qs pro alio agere:nisi habeat mādatum:intelligā ergo solum exceptos in iure expressos:alios nó:e hoc tene qcód teneat Cy.C.ó pcur.exigendi:amicma tñ aliquádo supplet defectū p̃tis:assumendi pcu.vt no.Inn.de re iu di.cum.J.e.A. ¶ Glo.tenta qd est postulare:glo.dicit: vide vt in fi.e.ff.e.l.i.§.i. ¶ Glo.vltima in p̃n.repetit ter.e all.similia:similr e in fi. In medio tangit vnum dubium: in.v.sed si hz beneficia. Quid si clericus hz beneficia in di uersis ecclīs. ¶ An possit p̃fare patrocinium vni ꝺ̃ aliaz concludit glo.q̃ si sit vñ clericus ecclesiarum e non pos tuit e contra aliam velit aduocare:q̃ hoc voluntarie facit hz locum pena huius decre.secus dicit si esset prelatus vni us eccle:e contra aliam velit aduocare:ex eo:q̃ tunc hoc facit officij necessitas:vnde e rensa:alb.ff.de in ius vocā.li quetum:vbi pót libertus intoꝛ p̃ozuz in ius vocare sine venia nomine pupilli.iij.q.vj.§.item si contra patrem. Inno.Hostiē.e omnes p̃o pena potest esse clericus contra secundam:ar.de iureiurā.tua:e.c.veniens intellecto:edite. ¶ Predicta vera ſz hac.hui.quādo dubitat que iusticā forent alias nunquā immabit ītā quā fecit inimicam causaz fouere:alteram nó:si ignoret immabit:e alteri dabit p̃sonā idoneam:que postulet p̃ ea:q̃ aduocatus non hz inimicam cām defendere:ad hoc ff.de admi.tu.l.quoti és.§. sicut qñ p̃cederet si haberet beneficiū in secunda:p̃ officio aduoca tionis. Hosti.cōsulit q̃ nó assimat partes aduocati: sed mediatoriales:ex quo vtriq; pariter tenet:de testa.relatum.ij. Joan.remittit ad regulam Bentiscrepe.iuris in.vj.in mer curiali libro: mihi placerbat.hui.cōcludendo ēt si certum sit manifeste cōstat q̃ altera ecclesiarum fouet cām iniustam:e pot terit immare aliam ecclesiam ratione eius tenet immare eaz:q̃

fouet iniustam:aut non manifeste constat.i.dubitat:e tunc abstinet si pót vt neutram immat:sed si compellit:e hz be neficia pro officio aduocationis:pone exemplum:p.c. hec ni.de iureiuran.tunc tenet immare p̃uam:e ibi habet ido neam p̃sonam:que postulet pro ea:aut hz beneficia simplr non p aduocationis officium:e neutram immabit cótra re liquam alē incurrit penam de qua in tex.hēs glo. vſq; ad .v.sed si contra obmissis concordantiis ibi tangitur tertiū dubium. An in propria cā possit aduocare cótra aliquem de ecclesia:e sic an puniatur pena de quo glo.dicit:q̃ non: idem dicit si fuerit p̃cur.alē.xij.q.ij.qui manumittuntur. ¶ Quartum an si ecclesia est ingrata clerico possit cótra ipsam aduocare:glo.dicit q̃ sic: vndenec ecclesia ei succe deret ab intestato:e si non haberet propinquos.C.de iofficio testa.liberi:vbi mater excluditur a filij successione:propter ingratitudinem commissam:quod puto verum quādo ec clesia vt collegium collegialiter esset ingrata:de ordi. cogni.cum dilectus:alias dictum tē.de regulis iuris:dēcium.li.vj.

¶ De procuratoribus.℞ica.

¶ Continuata est supra in ℞ica proxima materia habet .v.q.iij.per totum.iij.q.vij.c.i.repetit in sexto:e clementi.

Antonius de Butrio.

In.13. Procurans in iudicijs:cām eccle sie collegiate:hz habere sufficiens mandatum ab ecclesia.i.a prelato:e capso.

¶ Primo premittit motuū. ¶ Secō mā datum subintrat ibi:q̃ ergo.Casus vñ qdam solosi. epūs haberet cām in curia:constituit quosdam nuncios ad cu riam tamen nó dedit eis aliquod mandatum de cā agitan da:cum ad aures ꝺicti epi̇scopi venisset ad noticiam:q̃ dicti transmissi cām agitarent:ipse cautus ne facta sua ra ta haberet:scripsit quibusdam:e verbo dixit cuidaz tācre do:q̃ ꝺictos nó misserat ad causam tractandaz:vnde p hoc p̃testabatur gesta p eos sibi non p̃iudicare:tandem q̃cunq; euentus fuerit secutus in eadem vel alia cā similr alios transmisit:papa factus cauma:procuratores tales vo luit admittere:vnde scripsit p̃dicto epi̇scopo si causaz ve lit agitare mittat procuratoꝛem legitime instructum cū sub scriptione pbyteroꝝ:e diaconoꝝ:e aliorum testium:vt gesta cum talibus valeant. ¶ Nō.primo q̃ iudicium agi tatum cum falso procuratore non habente mandatum ad causam agitandam nó valet nec p̃iudicat ofio.e concor.l. licet.C.e. ¶ Secundo q̃ ex p̃teritis sapiens redditur cau tus circa futura:e que fec.malus in eodē genere malus ꝑ sumit in futurum:ad hoc regula qui semel:de re.iur. li.vj. ¶ Quarto q̃ p̃latus nó cōstituit procuratoꝛē sine cōsensu capituli:e eius subscriptiōe e pondera q̃ vltra illos requi subscriptio testiū:ꝑ qđ ꝑz q̃ tales nó adhibētur vt testes. ¶ Quinto q̃ intervenientes: vt consensu vel auctem p̃fata instro nó pót describi testis in instro:secus in mediatoꝛe: vt ꝑz de trāſac.c.cr lſis. ¶ Declaramos lſam. ¶ Q̃ p.p̃ mo q̃ nó requirit subscriptiōes: qi solus p̃latus sine capso cōstituit p̃cur.de ℞p.edocerit vbi q̃ ꝑ byteri subscribun tur vt testes:fm Inn.tñ tangz p̃fatas auctem intstorie dēt intelligi hic ne obstet:de ℞p.edocet:vel hic in magnis e arduis:que non debēt sine capso exp̃ediri:de his que si.e. pscl.quātor e.nomina vel que cōtra illos tangunt:de ma.e ob.e.fi. ¶ Secundus intellectus placet:e non p̃mus:q̃ alij testes nó adhibent:sed diaconi e subdiaconi:essent lo co testium quod bene nota. ¶ Secundo an cōuersi vocen tur ad hanc subscriptionem.Ego.dicit eos nó requirendos: pio e Fwe eleī.ex eo q̃ in fi.li.vj.de quo in spe.de sindico.o. v.qd de cōuersis:e ibi Joan.remittit ad no.in.c.ex eo q̃ de elec.li.vj.in vltimis glo.e super ea. ¶ Tertio ad intelle ctum lſe que dicat gesta vic q̃ si q̃ dicat facta nó scripta:

que mente hominum retinent: e quando q̃ publicantur: e in scriptis redigunt: de testi. significauit: e. c. albericus.

¶ Quando q̃ quedã facta in scriptis redacta. vel potius ipse scripture in q̃bus gesta reponunt. i. ferũtur: q̃ in romana curia dicunt registra: q̃bus si sint bene custodita: e repiantur in archiuio autentica: p̃sonarum: que prãterea habẽt faciẽdi scripturas autenticas: sicut sunt tabelliões e scriarij: fides adhibet: de prescrip. ad audientiam. Si vero non essent bene custodita: vel p̃sone nõ essent aut ẽtice dicit Inn. q̃ nõ crederet illis. Host. dicit q̃ regest: e principes hẽnt ẽt sigilla autẽtica: de p̃ben. c. i. de fi. instru. c. i. e. c. cum dilect' vel fm Host. gesta vocant scripturã scriptam manu tabellionis: e specialiter auctoritate iudicis: e vocant iudicialia acta: e fidem faciunt de p̃ba. quoniam cõtra: e exponit gesta. C. de sacrosanc. ec. auri. hoc ma. C. de fide. i. apud gesta. C. de sacrosanc. ec. aur. hoc ma. C. de fide. instrũ. i. vna. ad hoc quod no. de re iudi. cuz inter in vil. gl.

¶ Pro intellectu glose q̃ circa ea tanguntur plura dubia. Primo videt q̃ procurator admittatur: cũ non habeat sufficiens mandatũ cum cautõe de rato: de offi. dele. coram. ff. de procur. Sed e hoc p̃sone. C. e. l. i. dic loquendo in procuratore ex parte actoris assumendo tres casus: q̃ñq̃ cõtingit procuratorem nõ hre mandatũ: e de hoc nõ cõstat: q̃ñq̃ cõtingit eum nõ hre mandatũ: e hoc cõstat: q̃ñq̃ cõtingit eum non hre mandatum: e de hoc dubitat: primo casu si non hz mandatum: e de hoc nõ cõstat non admittitur: etiam cum cautõe de rato: nisi sit cõuncta p̃sona. ũ. de ꝓp. nonnulli p quo faciunt tria incõtrarium allegata: e cõiunctã p̃sonaz dicit etiã concanonicũ: pro canonico. xar. xij. q. ij. nõ liceat: idem glosa. in. c. cor. de of. dele. idẽ decõsorte lit. de quo: de cõsti. cũ. ☞. quo casu admittit cum cautione de rato: dum tñ cõiuncta p̃sona nõ p̃hibeat. ea vero p̃hibente: e sic ꝫ mãdatũ non admittat cõiuncta p̃sona nisi in duobus casibus: in libertate: e vbi cã criminalis agit. ff. de ap. non tñ ff. de libera. cã. l. i. e. ij. Si est certum q̃ habeat mãdatũ q̃ dicit glo. p̃stare instrõ: vel p testes: de hoc vlt. dic vt Jo. an. in spe. e. t. §. iij. post prin. ¶ Circa testes an posset p̃bari Cy. in. l. p̃ma recitatis op. ꝫ̃ris adhere opi. patri. q̃ debeat p̃bari p instrã: vt sic sit p̃batio probata potissima ró quã faciat est q̃ p̃batio instrumenti p̃iudicat dño: sed probatio testium p̃ductoz a procuratore nõ p̃iudicat domino: q̃ res inter alios acta. ff. ergo nõ ẽ cautũ litigãti: recitat modernos tenere ꝫ̃rium: e hoc tz Bar. in. l. i. C. e. q̃ p nũcuz cõstituit procurator. ff. e. l. procur. ¶ Prima opi. mihi placet: nec ob. de fide instru. cum Jo. e. l. in exercendis. ff. de fi. instru. q̃ obtinet eandem vim: vbi est paris potentie: e iter easdem p̃sonas: e inter diuersas: tunc admittitur etiam sine cautõe de rato. ff. de pcu. non solum in glo. i. vbi per testes. ¶ No. glo. q̃ mandatum põt p̃bari p testes: de quo dicit p bar. in. l. i. C. de pcur. e plene dixi in cle. i. eo. t. Super verbo vbi aũt dubitat: e dz dubitari fm aliquos: eo q̃ negat ipsum hre mandatũ: vt. l. iij. C. q̃ ad li. procla. non hz: sz hoc est falsum: q̃ negatio facit rem dubiã ad incomodum actoris: e comodum rei: sed non simpliciter: imo si negatur: e actor nihil p̃bat: constat q̃ non hz mãdatũ: pp quod legi ste cõter dicunt: q̃ vt dicat dubitare exigit: vt procurator adducat aliquã p̃sumptionẽ pro mãdato: e sat. dicitur hẽre sufficientem probationem: eo q̃ ipse portat instrã ad cãm facientem: vt no. glo. in. l. fi. C. de dotis p̃missione. ũ. de offi. dele. coram. ũ. verbo exponit. Hoc non placet Host. q̃ ter nullibi regit talem solennitatem: sed sufficit q̃ teneat ea que nõtur in. c. in mãdato in glo. i. vel duas generaliter mãdatum factum fm decretum: quod secundum leges apponit in rei ecclesiastice alienatione in qua regit consensus epõrum in: e clericorum: de quo. xi. questione. ij. sine exceptione quasi hãc cautelam voluerit papa videre in penaz p̃mi mẽdacij: ne posset secundo vel tertio eodez iudi tempore. Si est dubium de mandato sunt opi. q̃dam q̃ optio est cõuenti q̃ probet mandatum an q̃ cauet: de rato. Alij q̃ optio est procuratoris q̃d velit facere. Tertij distingũt modum opponendi. vt si opponat non habes mandatum optio est actoris: e compellitur agens probare mandatum. Si opponitur dubium est an habeat mandatum cauere dz de rato ite opi. habentur in. l. i. C. e. ff. de procur. non solũz §. i. Si aduerte: glosatorẽ tz e hoc tenendum: e fuit opi. Accursij q̃ optio est actoris procurj. ga in alternatiuis iuris vel boie: optio est debentis. ff. de iur. do. l. plerũq̃. ¶ Aduerte tamẽ ad vnum: q̃ lz glosc. in. l. i. C. e. fm aliquos iuris ciuilis dicant dubium de mandato eo q̃ negatur mandatum. C. q̃ ad libe. procla. non lz. l. iij. Tenent tamen doc. in dicta. l. i. e fuit opi. Odof. in. l. non solum. §. q̃ alieno. ff. e. n. dicens q̃ non sufficit negatio: vt res dicatur dubia: q̃ vbi est dubium de iure defertur iuramentũ. C. de iureiurã. l. in bonę fidei: e tamen sola negatione non dicitur dubiuz: imo certũ q̃ pro actore est p̃iudicandum: nec ob. l. iij. q̃ dubium est pro negante ad comodum negantis: non ad comodũ agẽtis: idem Ja. bu. in. l. non solum. §. q̃ alieno. ff. e. i. per. l. iij. §. cause. ff. ad carbo. e ibi de hoc p bar. q̃ idem tenz: lz frã. Accursij nititur saluare gl. patris: vt recitat Cy. in dicta. l. i. q̃ regitur q̃ aliquam adducat p̃sumptionẽz de mãdato: e dicit q̃ sufficit semiplena probatio: e dictuz vnius testis. C. de rebus credi. in bone fidei: vel puta scriptura: vel p̃ducatur instrm mandati: de cuius forma dubitatur. Et aduerte q̃ sufficit: q̃ sit legitima p̃sumptio q̃ habeat i strm cause pcur. ter. cuz glo. notabilia. C. de dotis promissione. l. fi. e habes casum cum glo. ũ. de officio dele. coram quod perpetuo notabis limita glo. veram: vt procurator ad agendum admittatur cuz cautione de rato: secus si velit exigere: q̃ nõ sufficit cautio de rato: allij. de iureiur. ff. de sol. e hoc tenet glo. in. l. non solum. §. q̃ alieno. ff. e. i. e Cy. in dicta. l. i. Contrarium expresse tenz bar. in. l. fi. fine. §. cũ aũt. ff. rez ra. ba. de quo dic vt ibi per eũ p quod dicit Cy. q̃ procurator in rem suã hoc est cui cesse sunt actiones non potest agere cum cautione de rato: nisi faciat fidem ó mãdato: q̃ talis non tantum agit: sed etiam exigit: e hoc tenet manti mãm glo. per Accursium. e. l. non solum. §. ij. e per guil. in spe. de satisf. §. iij. e ibi no. an cautio de rato prestet in arbitris. Idem p omnia dicit glo. de actione vniuersitatis. ff. q̃ cuiusq̃ vni. l. Item eorum. §. actor. An vero dicatur dubium si probat p duos testes mandatũ: e aduersarius probat per vnum: de reuocat. quidam q̃ nõ: q̃ standum est probationi plene: contra semiplenam: de testi. nra. Alij contra q̃ illa semiplena debebit plene: e hanc tz Cy. nec ob. e. in nostra: q̃ procedit quando probatio cadit circa idẽ factus si circa diuersa: ad hoc. l. q̃ vulgo. ff. de admi. tuto. in glo. iij. ibi legaliter: bodie nõ est necesse q̃ hẽat illã solennitatem: sed sufficit q̃ contineat. ¶ No. Ic. mãdato in. i. glo. e qõ habes. ff. de procur. procuratorez. C. de satisf dando. l. vna fm Jo. an. e hic fuit grauatus in tanta solemnitate propter dubietes quas ante fecerat. ¶ Secundum dubium tangitur cum glo. fi. an p̃datus sine consensu capituli agere possit: arguit ad partes: primo q̃ non: per hũc ter. q̃ qua rõne nõ cõstituit solus procuratorẽ ad agendum nec solus agit. de iudi. cãmq̃. ¶ Secundo q̃ nõ potest solus alienare: de bis que fi. a pred. nouit. ¶ Tertio q̃ sol⁹ non põt dare de bona. pastoralia. ¶ Quarto q̃ prelatus: e cap'm vnã corpus ergo nil vn⁹ sine reliquo: vt. d. e. nouit. ¶ Quinto q̃ non põt alienare solus: vt est dictum: ergo nec rem in iudicium deducere. ff. de iure deli. ait prator.

¶ Sexto q̃ p iudicium fit alienatio: arg. ff. de peculio. l. iij. ¶ Septimo q̃ si hoc permitteret posset fraudari ecclia q̃ p̃latus iret cõfingere: vt colluderet: in ꝫ̃riuz: q̃ solus p̃latus sicut solus administrator ciuitatis agit e conuenit. ff. q̃ cuiusq̃ vniuersitatis. l. fi. ff. de condi. e demõst. l. municipibus: e ũi. videtur expressiuz de re. ec. non alie. si quis pref byterorũ: de ꝓp. docen. ¶ Sunt opi. q̃dã q̃ agere possit solus per iura proxima: e conuenire. Alij contra q̃

hanc epi. sequif hic glo. fatetur q̄ vnus sine aliquo agere pōt cauendo de rato: vl defendere cauēdo de iudicato solvendo: q̄ hoc casu quilibet posset se offerre defēsioni ꝑ fal lit in re male alienata: q̄ tunc nō pōt nisi ꝓcurari vtilitas ecclie per dictum c. si quis pres byteroꝝ. alias nō. quo ad actorem vniuersitatis. dic: vt in. l. item eoꝝ. §. actor. ff. q̄ cu ius q̄ vniuersitatis. ¶ Ad ista legalia. ē allegata dic q̄ non possunt agere nisi caueant de rato: vel iudicato solue do: vel nisi ad hoc habeāt speciale mandatum. item in reb⁹ ecclīasticis non statur iuri ciuili: sed illis canonibus. pro hoc potissima rō. q̄ ratione transigere non pōt: eadē rōne nec iudicium agere. ar. de transac. contingit fm glo. ¶ Tu dic vt no. de ꝓp. edoceri: vbi cōmunis opi. est q̄ si prelati et capituli bona sunt separata: vel administratio ꝑ alterū agit prelatus sine consensu capituli: et hoc verū in locis non multum ꝓiudicialibus et statum tangentib⁹ ec clesie semp requritur cōsensus vtriusq; vt ibi. ¶ Non ob. q̄ qui non pōt alienare nec in iudicium deducere: quia id est verum in administratore cui nō reperit data ꝓtās agēdi. ¶ Non ob. q̄ cōtingere possent lites ad alienandū: q̄ ꝫ in dubio nō ꝓsumit: et si ledit ecclīam: parata est remedia ꝑ titulū de collusione: vel per restitutionē vel vt remoueat vt suspectus. ¶ Non ob. iste ter. et ita rīdet Inno. hic et ō ꝓp⁹. edoceri: q̄ vbi pres byteri nō interuenerūt tanq̄ so lemnizantes instrumentum: sed tanq̄ testes dantes fidem inter eos: q̄ non placet mihi: q̄ hic alii testes ab illis. i. vltra pres byteros et alii testes erigebantur: vt dicit ter. et sic vbi non tenebant locum testium: vel dic fm eum q̄ hec decre. loqtur in arduis negotijs: que non debent fine capitulo q̄ peti. de his que fi. a prela. quatuor. c. nouit: vel loquitur de his que communiter tangebant vtranq; de ma. et obe. c. fi. ¶ Pōt glo. an si reuocato in dubium de mandato si iudex interloquatur procur. habere mandatum preiudicet suis domino. Host. dicit q̄ si dñs sciat: suis preiudicat dño: si nō appellet. l. r. dies. ad hoc de elec. cuz dilecti. de offi. ordi. cum olim ab. Si pars dicit vel appellet vel ignoret tutus erit. ¶ Non ob. q̄ instituere dativo tutoris falsi ꝓiudicet dño. ff. q̄ cum fal. tu. l. j. quia ibi in datione tutoris que preiudicat dño: et no. hoc q̄ limitat. no. de ꝓp. su per literis: in glo. magna: et ibi dixi. ¶ Secūdo q̄ dicat mandatum legaliter factum: quidam vt glo. hic q̄ legali ter factum est adhibita solēnitate de qua sequitur: in ter. non placet Host. quia lex non requirit solennitatem: de qua hic: sed sufficit q̄ cōstet id q̄ bf. l. c. mādato. in pri. primo glo. et q̄ bf. ff. de ꝓcur. C. de fide. l. vna: et sufficit q̄ de hoc fiat fides iudicis. ff. de ꝓba. quinquagintacum fi. vel dicitur mandatum factum legaliter ad instar decreti. q̄ apponit fm leges in alienatōe rei ecclesiastice facta so lennitate: in qua regritur clericorum cōsensus: ipsorū sub scriptionibus colorātis: de quo. x. q. j. sine ere q̄. quasi pa pa voluerit hanc cautelam adhiberi: ne possit scēo vel ter no dici. Anton.

¶ **Querelam.** Reuocat sua quā cō demnatus: fuerat in ex pensis absens ex iusta cā: et legitime excusat⁹ qui in ardua causa procuratorem cōstituere non voluit. b. d. prima pars ponit decisa pars querelam scēa dat iudices ibi mādamus. ¶ No. primo q̄ non cō parens ad primam citationem cōtumax censetur ad finē condemnationis expensax. ¶ No. secūdo impeditus in firmitate: nō arctatur ad comparendum per se nec per ꝓcuratorem. si causa est ardua: et sic infirmitas in cā ardua contumaciam excusat: vel aliud impedimentum: hoc fal lit in cā electionis: ꝓpter celeritatem: vt de dolo et cōtuma cia. c. cum dilecti. ¶ No. tertio q̄ in causis arduis nō ar ctat q̄s ad rīdēdū ꝑ ꝓcuratorē sed in causis nō arduis si est impeditus arctat ad rīdendum ꝑ ꝓcuratorē: alias con tumax cēsetur. ¶ Quarto an. q̄ excusatoribus credēdū est ad finem certificationis impedimēti: et oꝝ q̄ sint duo et quo ad finem cōtumaciam excusandi. ¶ No. argumen tum q̄ cōdemnatio expensaꝝ facta per iudicem: et de impedimento certificatum tꝫ: de facili sit reuocanda. Ad ꝫ vide no. per Bar. in. l. quesitum. ff. de re iudi. vbi no. contrarium. ¶ Habemus hic quatuor condēnationem ex pensarum: cum condēnationis: absolutionē: et cum absolutionis. ¶ Primo dicit q̄ continuar q̄ non venit est vādandus in expensis. Examinemus dicta doc. et glo. hoc tā gentia. ¶ Querit glo. ij. in q̄bus expēsis dāndus dicit q̄ in expensis quas fecit aduersarius veniēdo ad terminum cōsā vigoreſi. epi. a papa delegato cōdēnat et in alijs ex pensis de q̄bus videbit. j. ¶ Op. q̄ citatus arctat ad mit tēdum ꝓcuratorem. de dolo cū dilecti. de appel. cū bone. et. c. constitutus. ff. de diuer. et tempo. prescrip. l. j. glo. pen. finali: innoluit non sequēdo ordinē glo. sed intellectum: videndum est primo an possit iudex arctare ad comparen dum q̄ē personaliter et non per ꝓcuratorem. ¶ Secundo an compelli quis possit ad comparendum per ꝓcuratorē: vbi non pōt nec vult per se. ¶ Ad primū glo. attingit illō in ver. et illud: cōcludit q̄ regulariter in pecuniarijs causis q̄s nō arctat ad comparendū per seq; ꝫ facultatem con stituendi procur. licet in citatione hoc nō dicat: fallit in ca sibus: puta si dñs est in fatio q̄ procur. et sic cū est vehemens et nudus: dño est infoumatus. alias. de procu. c. si. ff. de ꝓcu. l. si actor. hec vera sunt excepto papa in delegato: dic vt de iudicijs turris ambiguum. c. j. li. vi. et q̄ no. de dolo cuz di lecti. ¶ Venio ad scōm an possit impeditus arctari: ad comparendū p ꝓcur. dic q̄si q̄s agitur de ꝓiudicio cursus temporis contra eum propterea non agere et compelli q̄s ēt impeditus per ꝓcur. comparere. ff. de diuer. et temp. pre scrip. l. j. ff. de mino. l. pompo. et sic ad agendum compellit non semper ad defendendum. Inno. hic loqtur alternati ue primo: q̄. l. j. ꝫ intelligi fm istam si est causa ardua: nō compellit statuere ꝓcurato. impeditus ēt ad finem impe diendi cursum prescriptionis si causa non est ardua: tunc compellitur. ¶ Vel q̄si quis est impeditus impedimēto casuali ꝓpter culpam et non arctat ad rīdendū per ꝓcur. etiam ad impediēdum cursum prescriptionis. ¶ Aut est impeditus impedimēto trahente originē a culpa sua et ar ctat ad ꝓstituendum ꝓcu. nam ibi culpa sua et delicto suo erat in carceribus detētus. Bar. simpliciter et glo. in. d. l. j. C. de diuer. et temp. ꝓscrip. quo ad istum effectū impediendi cursum ꝓscriptionis exigit q̄ cōstituat ꝓcur. et est cā olim: q̄ iudicium pōt sibi preiudicare cū interrupta ꝓscriptiōe posset desistere q̄ credo hodie procedere q̄si sufficeret sola multio executionis: sed vbi exigeret libelli porrectio: et for te time cum necesse esset ꝓcur. cum expedire et nō esset ꝓiu dicium actoris si per alium agitaret non esset iniquū distin guere: an impedimentū surrexerit a culpa: et arctet an a cā sua et distinguat an cā sit grauis an leuis: et hec sufficiant de ꝓmo. ¶ Secūdo erat dubium an arctet q̄s ad comparē dum ꝑ ꝓcuratorem ad defendendum: vbi agit de ꝓiudi cio ꝓcessus iudicij cōtra eum: quidam distinguunt aut est ci tatus vt per se vel ꝑ ꝓcuratorē comparet: et arctat ad cō parendum: aut ꝑ se aut per ꝓcuratorē: nec excusatur im peditus si ꝓcuratorem nō mutat: allegat de dolo cum di lecti. Sed dicit glo. que ponit suam opi. q̄ nō arctat vi ci tatiōis ad comparēdū per ꝓcuratorē: maxime in arduis causis: q̄ beneficiū iuris hz: vt possit eligere per se compa rere et non per ꝓcuratorem ergo hoc beneficiū non est sibi auferendū. xxviij. dist. de his cum fi. hec temperat vera nisi papa hoc faceret ex plenitudine prātis: et sic pōt intelligi de cre. cum dilecti. ¶ Concludendo ergo glo. mgendo to tum q̄ dicit: q̄si q̄s q̄s nō est impeditus ita q̄ pōt compa rere et arctat ad comparēdum: aut ꝑ se aut per ꝓcu. q̄si q̄s q̄s est iuste impeditus et non mittit excusatorem: et adhuc imputatur ei ex quo non se excusauit quare nō comparuit

per se aut per ꝓcur. ¶ Quicq̃ est quis inutile impediat: & non mittat excusationem & adhuc imputatur ei: ex quo se non excusat quare nó cóparuit p se aut p ꝓcuratorē: qñq̃ se excusauit: & tunc si cā cessauit: & adhuc arctat ad cóparendum: aut p se aut p ꝓcu. si cā grauis est: si papa cui⁹ arctat ad hoc vt p se vel ꝓcura. cóparet & impeditus cóparere p ꝓcuratorē: & sic pót hic intelligi glo. in pn. qó est tenet in. d. c. cũ dilecti. Si nó citat a papa tūc nó arctat ad cóparēdū p ꝓcur. vt hic dū tñ se excuset. Bar. in. l. j. ff. de diuer. & tẽ. p̃scrip. cũ dicto canonista: hic dicit: si quaꝛ an impeditus arctet ad comparendū p ꝓcu. si ex pte actoris ad p̃scriptionē interrũpendā tenet q̃ dixi. ā. si a reo ad cóuniacā excusandā: vide p Cy. & Pe. in. l. j. C. de mul. al. de re stu. in fine. & p Guil. de cu. in. l. ij. §. sed & si quis contra. ff. si quis cau. Tu dic q̃ aut quis impeditur venire róne dignitatis vel ꝓuilegij: & arctatur ad constituendū procu. si impedimentum est ꝓpetuum. l. vltima. C. de ꝓcur. Si impedimentum est temporale non arctat ad mittēdum ꝓcu. l. pars litteraꝝ. ff. de iudicijs. ff. de iniur. l. nec magistratus. de in ius voc. l. iij. Aut impedimētū est impotētie iuris: vt q̃ inhabilis est ad agendū in iudicio: & tunc adhuc tenet cō stituere ꝓcur. dicūt doc. hic & ff. de iudicijs ite dicimus. xi. q. j. & q̃dam. vj. q. iij. quia q̃ episcopus sīm Gof. ad hoc ó in dicijs. c. ij. §. ceterum. li. vj. Aut impeditur altera cā si impedimentum est voluntarium: vt est in illo q̃ est in offō cō stitutus: arctat ad mittendum. l. j. ff. euꝝ qui appellat: in p̃uincia defendi debere. & l. eundem. ff. de leg. Si est impedimentum necessarium: sed nó ꝓbabile: vt in relegato & tenetur mittere ꝓcur. ff. & qui. ca. ma. l. sed & si p̃ ꝓtoꝛ. §. j. & §. aduersus. ff. & q. cau. ma. ¶ Aut impedimentū est necessarium & ꝓbabile tunc si est ꝓpetuo duraturus mittere tenet ꝓcur. ¶ Ho. glo. de dolo cum dilectus & dóc hic si est multo tpe duraturum & si ius fuit cepta ante impedimē tum tenet mittere ꝓcur. ff. de leg. l. eundē. alꝫ non. Si pauco tempore duraturus tolle verba canonistarum: si papa citat seruanda est voluntas pape de qua constat. Si alius citet q̃cūq̃ tenore citet si cā est leuis arctatur admittendus ꝓcuratorē: si cā est grauis & cōstat de impedimēto ante vl̄ postea nó tenet mittere ꝓcur. fallit in cā electionis: & hoc ꝓpter eius celeritatem: & periculum vacationis: de dolo cui⁹ dilecti facit decretalia: ide pertinent ibi cupientes: & c. i. de elec. li. vj. idem dicit spe. in alijs causis celeritatem considerantibus: spe. c. ti. §. ij. in fi. & hec sufficiant de hoc pūcto & de hac glo. ¶ Sed circa hanc excusationem videndū que sunt iuste cause impedimēti primo. ¶ Secūdo est videndum que dicunt cāe graues. ¶ Ad primū cāe sunt ꝓmo infirmitas vt hic: quādo est cōtinua. ff. de re iudi. quesitum. v. q. ij. si egrotans. xviij. di. placuit: quartana tñ non excusat: vt ibi no. sīm glo. vt hic in ꝓncipio dicāt hic doct. q̃ excusat & infirmitas suoꝝ aſ. suoꝝ. xviij. aſ. xij. dist. cōtra vbi de hoc: & q̃busdam alijs cāis: & vide exempla. xviij. di. puenit. ¶ Quero secō an citatus non comparēs ad primam citationē⁊ possit dānari in expēsis: arguit glo. q̃ sic ꝓ hac dicere. si eni excusat ꝓpter infirmitatem ipsa cessante dānatus fuisset ad hoc allegat. l. ff. si quis in ius vo. nó ie. l. j. §. ij. ¶ Cōfirmat q̃: actor dānatꝰ est ad primā non veniens. ff. de iudicijs: eum qui tenere de dolo & contu. l. actor §. & ratio q̃ actoris & rei equa debet esse condicio. ff. de re. iur. non dꝫ: de mu. pet. c. ij. ¶ Glo. ponit opi. quorūdam qui dicunt: q̃ nó dꝫ condēnari cum non dicat adhuc contumax nisi post peremptoriū terminū glo. dicit q̃ & in prima & in secūda citatiōe nō dꝫ condēnari nisi in expensis: si ad tertiā citationē veniat: si vero non veniat ad tertiam citationem peremptoriam tunc aliter punit: q̃ mittit actor in possessionē rei petite: vel excōicatur: si missio fieri non pōt: vt iur. nó cōte. tue: & si reuertit. j. annum restituit oēs expensas factas ab eo tpe quo fuit cōtumax: quod declarat gl. vt si non venit ad aliquā citationē: ad omnes expensas q̃s

fuerit aduersarius veniendo ad primaꝫ citationem & ad secūdam & tertiam: & sic punit̄ prima cōtumacia eodē modo dꝫ puniri in prima contumacia: dꝫ venit ad secundam: aſ dicendum esset: q̃ qñ nullo modo venit: non deberet cō demnari nisi in expensis factis ad terminuꝫ peremptoꝛiū. quod no. ¶ Idem quod hic no. lxxxiij. dist. bonoratus. iij. q. v. in summa. ad hoc de testi. cog. c. ij. per quē amplius ant doc. glo. ꝓcdre & si tres termini in vna citatione ponantur quod tenet spec. de citatiōe. §. vlto. & quid si tres: & quo p Hosti. in summa: de dolo sub §. hic: de cōtumacia. §. q̃liter. j. rñ so: & sub. §. item ter. recitat tñ spe. vbi & quoddā tenuisse q̃ sufficiat cōparere in vltima: nec ꝓ primis condēnetur: quasi de iure extra iudicis videat abstinuisse allegat regulam: in alternatiuis de reg. iu. li. vj. cum concor. Jo. an. dicit q̃ prima opi. est vera in ꝓceptis & citatōibus de venīdo vbi agit de expensis factis aduertendum: quia interest partis que venit in termino primo aduersariū venisse: & sic illius interesse ꝫ veniat in vltimo termino habebitur ratio. ¶ Secūda opi. ꝓcedit in expensis citatiōis: q̃ si fit vnica citatio tñ cum distributione terminoꝝ est solum vnica expensa: ergo solum vna vice dꝫ condēnari: & sufficit q̃ vltimo paruerit. Si aūt fuissent plures ſperate citationes: perderet adhuc opi. glo. ꝓcdat etiam secūda opi. in ꝓceptis que faciunt executores de parendo: apponendo in eodem ꝓcepto tres terminos: q̃ ad citandam pen aꝫ sufficit vltimo paruisse. sīm Joā. an. ¶ Glo. opi. hic tenuit. Cy. in. l. sanctimus. C. de iudicijs: ꝫ inter vltra mon. fuerūt opi. ipso tñ comparente vel in prima vel vltima saltem vna citatio ē gratuita. ¶ Circa sīm quero an ad actum condēnatiōis expensaꝝ exigatur alia citatio pro solēnitate condēnationis Inno. de ap. ex róne tenet q̃ non: & hoc dicit: q̃ in condēnatione expensaꝝ nullus exigitur iuris ordo & videtur hoc sentire & in literlocutoꝛijs alius de offi. iudi. c. fi. de hoc dic vt dixi: in. c. j. de iudi. quo ad condēnationem expensarum. ¶ Idem ad absolutionem & absolutionis cām: dicitur q̃ cā absolutionis fuit: q̃ detentus infirmitate in cā ardua: ꝓ q̃ ꝓcur. nó arctabat ad comparēdū: & q̃ misit excusatores. ¶ Ad secūm que dicunt cāe graues gl. dicit hic q̃ grauis est cā q̃ sup ipius ecclia iungatur intelligē q̃ non vacat: dicit Inno. q̃ q̃dam dicunt cāe graues intricatas: & Hosti. dicit graues grādes & periculosas & maiores & mīmonales: de cōsan. & affi. c. j. & c. nuc. Jté libertas: cū q̃s vendicatur in seruū. Inn. du. frequens. C. de assess. tol. l. j. in ꝓn. secus si ꝓclamat q̃ libertatem sīm Gof. ij. q. vj. si q̃s. Jtem si agit ad remotionem ꝓcur. dicit grauis de accu. q̃liter. Jtem si agit de toto ꝓmonio vel maiori pte ff. de excus. tu. l. ꝓpter litē: de rebus. spo. frequēs lib. vj. Jté vbi vertit̄ periculum anime. xij. q. j. precipimus. de trāsla. inter. de sīmo. in. ad dextra. Jtem inducens infamiam. vj. q. j. ex merito. ff. de penis seruorūm in fi. vnde dicit lex: q̃ maior est amissio bone fame: q̃ oculoꝝ. C. de dicat. infamia. li. x. in tali tñ casu admittit ꝓcurator cū spāli mandato. ff. e. l. nó solum. §. fi. ff. an per alium cāe. l. j. §. planē: expedit reo ad infamiā vitādam. ff. qui. no. infamia. l. furti. §. qui alienū & facit q̃ dicit no. de ꝓcu. sed ex: vide quod no. de ap. vt debitus ad fi. & de elec. ōnis. lib. vi. ¶ Idem ad missionem excusatoꝝ: & ꝓ. vt videamus effectū missionis excusatoris cui⁹ gl. vlt. & vī q̃ hec sīnia non potuerit nec debuerit reuocari: q̃ q̃stūcūq̃ trānsita trāsiunt in rem iudicatam: de test. significauerunt: de re iudi. c. quod ad cōsultationem: glo. dicit q̃ de cōi nó dꝫ audiri: sed hic fuit auditus bñficio restōnis ecclā illa: si qua mihi mista cā: ẽ. sicut & fuocaſ diffinitiua de re iudi. cū bertoldus: glo. dicit q̃ nó retractet bñficio restōnis: & q̃ sīnia fuerit aliqua. aſ. de re iudi. queritur: sed reuocabit iudicis officio quo & alie reuocātur iterlocutorie: de appel. cum cessante cum sīnia iterlocutoria: ꝫ transeat in rem iudicatam: quo ad iudicē nó transit: sed quo ad ptē tñ. ff. de re iudi. q̃ iuste: de app. cū cessante: q̃ no. q̃

ſnia in expēſio dr̄ interlocutoriā:et q̄ offō iudicis:vt interlocutoria pōt reuocari:q̄ absq; dubio ꝓceditq; si condēnatio eſt in expēſis ꝓpter cōtumaciam:durāte adhuc instantia:et ꝑ ſin iudicis offō. ¶ Dic ſunt videnda duo.ꝓmo an et quo iure retractet ſnia in abſēntem lata:et qua via nō miſſo excuſatore.ſecūdo qd miſſo excuſatore.Ad ꝓmū dic q̄ſz lata eſt ſnia:in nō citatū vel nō legitime citatum:et ſnia eſt nulla.l.j.§.Item cū ex eo edicto.ff.q̄ ſen.ſine ap.reſcin.hec vera in diffinitiua:interlocutoria aūt de expēſis:ſz ét nō facta curatione:et ſi ordo nō ſeruet:niſi fuerit appellatū:determiſti,ſignificauerūt:ſed ꝑ officiū iudicis reuocat:qđ intelligo dato impedimēto qđ excuſet cōtumaciā:de offi.iud.c.ſi.de reſti.in integ.conā. ¶ Q̄ñq; ē lata ꝑ legitime citatū: vbi exigit citatio:dic q̄ſz q; eſt abſens ex probabili cauſa:et ne ceſſaria cā:et non eſt defenſus vel defenſus et minus legitime:et tunc ſnia tenet:ſed abſq; appellatione reſtituet ad totā cām:hoc tenet Bar.in.d.l.ſi.ff.de in integ.reſti.et dic abſentem legitima cā:et ꝓbabili abſentem ghaliter cā reipublice romanoꝝ vel alterius ciuitatis:alt.l.ſed et ſi p ꝓtorē §.ſi.ff.ex qui.ca.ma.Idem dicit de infirmo:vt hic.ff.de re iudi.l.q̄ſitum:et ꝓdicta vera q̄n ipſe iudex ignorat impedimentum:ſecus aūt ſi ſciat:q; tunc ſnia eſt nulla:et proceſſus vt no.in.l.q̄ſitum.ff.de re iudi.hec vera in diffinitiua:in interlocutoria aūt miſſionis in poſſeſſionem ex ꝓmo decreto valeret:q; ſufficit non defendi.ff.de reſti.mil.l.ignorare:et no.ā.de offi.dele.conſultatoribus.Secundū aūt decretuꝝ nō valeret:q; nō latitat.l.fulcinius.§.j.ff.q.ex ca.in poſ.ca. fallit in cā noxali.ff.de dā.infec.l.ſi finita.§.ſi forte.C.de reſti.mil.l.ignorare:et no.ꝑ doc.in.l.ij.ff.ſi ex noxa.ca.agat. aut fuit legitime defenſus:et reſtituit ad appellandū tantū .ff.de in inte.reſti.l.ſi.ff.de iudi.l.ſi ꝓtor.C.de ꝓcur.l.iij.C. ex qui.cau.manu.l.j.et hoc ſeqt hic Inn.q̄ſz q; eſt abſens ex cā ꝓbabili:hoc ē ſtudioſe:et nullo mō defenſus:et impunitatē:ſi infra.x.dies ex quo ſciuit ſniam latam contra ſe, nō appellauit:vel ad appellandū reſtōnem non petierit.C. quomodo et quando iudex.l.iij.in aliquibus. ¶ Alij dicunt q̄ ſi talis nullo modo vel minus legitime fuit defenſus de iure cōſuetudinis reſtōnis bñficio.l.x.dies a tpe ſententie appellare debet.ff.ex qui cau.l.nec non. Ad appellandum autem non reſtj.niſi non potuerit relinquere ꝓcu.vel reliquit:et eſt mortuus:quo caſu reſtituit ad totam cauſam:ſi eſt legitime defenſus ad nihilum reſtituitur:et hoc ſm Inno. Hic Bar.dicit q̄ ſi nō eſt defenſus legitime in cauſis non ceptis tpe abſentie potuerit vel non diuiſerit procur. vel ſi diuiſit vel non:ex quo nullo modo vel non legitime eſt defenſus:reſtituitur ad totā cām:ſi cauſa erat cepta tpe quo ſe abſentauit:et tunc q̄ pōt ſibi imputari:quare ꝓcur. non diuiſit non reſtituitur ad totā cām:ſi eſt legitime defenſus ad nihilum reſtituit.ff.ex qui.ca.ma.l.nec nō in pn. Audiet tamen appellans ſuo iure ſi tpe ſufficit. ¶ Q̄ñq; eſt abſens ex neceſſaria cā:non tñ ꝓbabiliputa rōne delicti incarceratus vel in exilium miſſus:et tunc non reſtituit: niſi cum non potuit mittere ꝓcuratorem:vel reliquit:ſed mortuus eſt:ex q.cau.ma.l.ſed et ſi p ꝓtorem.§.j.ff.de mi.l. pō.et hoc credit in cāſa nō ceptā:et hec eſt dīa inter hāc cauſam et ꝓcedēt.in ceptā.idē q̄ prime.ſ.p Bar. ¶ Q̄ñq; eſt abſens ex cā voluntaria:et tūc nullo mō reſtituit:ſi ipo veniēte dū adhuc iudex ſedet in tribunali:reſtituit ad appellandum de eq̄tate:vel forte de iure cōi audit appellans: de reſti.in inte.l.pe..ff.ſed hic articulus:nunq̄d contumax audiat:appellans egerat actionē indagatione quod proſequeretur ꝑ doc.in victa.l.ſi.et plenius dixi in cle.ſi aſi ō do. et contra. ¶ Sed dubitari poſſet:quid de ſententijs latis ꝑ iſtos expulſos de ciuitate:tenet Bar.ſniam non tenere:q; ad locum inimicum notorie citatus non eſt contumax:de re iudi.cle.paſtoralis.ff.de lega.l.ſciendum:quia iuſtus eſt timor timere crudelitatem tyranni:vel ciuitatis.l.fulcinius §.qd ſit latitare.ff.quibus ex cau.in poſ.ea. ¶ Nunc ad ſecundū quid iuris:ſi ſententia eſt lata:excuſatore trāſmiſſo:re in hoc eſt videndum qd ꝓdeſt miſſio procura.dic q̄ aut nondum eſt iudicium cepтum:et ꝓdeſſe poteſt:q; forte ſtabit iudex excuſationi:et nō ꝓcedit vbi alias potuiſſet procedere:ad excōicationem vel condēnationem expenſarū: q; probabiliter contumax preſumitur.vj.q.v.c.j.v.q.iij.ſi egrotauerit.et in ſi.prodeſſe pōt ſi vocetur ad actum extraiudicialem:vt ad conſilium vel capitulum ſeu electiōꝝ celebrandam:prodeſſe poterit. ¶ Quandoq; dubitatur an proſit miſſio nuncij ad impediendum de iure proceſſum vel retractandū ſi fiat in abſēntem:dic q̄ſz q; agit de proceſſu miſſionis in poſſeſſionē ex ꝓmo:et planū q̄ non ꝓdeſt:q; ſufficit q̄ non defendat:et poteſt fieri in non contumaces: vt in abſentes rei publice.cā.C.de reſt.mil.l.ignorare:et etiā contra pupillum.ff.ex qui.cau.in poſ.ea.l.hec autem.j.rñ. dicit tñ:q̄ ad ſecundum decretum nō eſt ſeruandus .ff.de dam.infec.ſi finita.§.ſi forte:de quo remittit ad no.ꝑ de eo.qui mittit in poſ.cā rei ſeruāde.c.ſi. Recitat alios dicere q̄ ſiue mittat ſiue non:retractabitur:quicquid contra eum factum:vel nullum pronunciabitur:ſin diuerſas opi. de quibus.vij.q.j.ꝓtium:et de re iudi.cuz Bartoldus.ff. de re iudi.l.q̄ſitum:tu tene q̄ ſi agitur de miſſione:ex ꝓmo non eſt via:ſi mutat vel non:q; ſufficit nō defendi:ſi agitur de miſſione ex ſecūdo.idem q; requiritur latitatio vnde mutat:vel non:retractabitur ipſo iure ſaluo q̄ſz in noxali:ꝑ.l. ſi finita.§.ſi forte:quo caſu dic idē q̄ in ſnia diffinitiua ꝓdeſt q; vbi nō miſit excuſatorē:neceſſaria eſt reſtitutio:ſin diſtinctionē de qua.ā.nō ſi miſit excuſatorē:non erit neceſſaria:q; ſnia eſt nulla:vt no.de re iudi.q̄ſitum:q; qđ ſcripſerit glo.ff.de re iudi.l.ſ pupillum:ſi ꝓcedit ad ſniam interlocutoriam. Idem puto q̄ ꝓficiat mittere excuſatorē: vt ꝓmo caſu ſi mutat ſnia ſit nulla:alt.retractabitur altero de modis:de quibus dicam.ſ. ¶ Sed hic eſt dubium qd ſi credat iudex excuſationi:dic q̄ nō arctat ad credendū:vt ſentit hic Inno.ter.hic ſentit q̄ ſi duo tranſmittant excuſatores q; excuſationē dicunt arctet iudex ad credēdū. Bar. in.l.quēſitū dicit q̄ ipſi debēt offerre ſe paratos ꝓbare:et ſi nō admittat iudex habebit ꝓ certificato de impedimēto .l.ait ꝓtor.§.ſi qs ꝓtexta.ff.de bis que in fraū.credi.et impedimento poſtea non ꝓbato annullabitur ſnia:iudex ergo debet dare terminum excuſatori ad probandū:vt doceat de impedimento:vt.l.inter accuſatorem:et.l.pe.§.ad crimen.ff.de publicis iudicijs:dicit q̄ cōſulunt q̄ iudex ꝓnunciet eum contumacem ſub hac excep.niſi ille probauerit excuſationem:vt.l.qui viam.§.j.ff.de dā.infec.facit qđ no.in.l.ſi finita.§.iulianus.ff.e.ſed ſi ille non obtulit ſe ꝓbatuꝝ valet ſnia.l.libero.§.ſi.ff.de neg.geſt.vbi dr̄ q̄ pōt appellari:ꝓbabit aūt infirmū per medicos.l.ſemel.C.de re mili.li.xij.et imperabit hoc excuſatori.ff.de ven.inſpi.l. j.§.j.C.de fide inſtru.l.comparationē:et poterit ét infirmus docere ꝓprio iuramēto cum alijs iudicijs:q; facies eſt extenuata:vt.l.minori.xxv.annis:ex aſpectu.ff.de mino.et ꝑ ætātes familiares.C.de repudijs.l.ꝓſensu.C.de naufra.l. de ſubmerſis.li.xj.ſm Bar.in.d.l.q̄ſitum. ¶ Nō ob.q̄ ſtat vocō excuſatoris:de q̄ ꝓ.ſcilicet:ve offi.dele.prudentiā.li.vj.q; ibi loqtur de excuſatorib⁹ datis a iudice q̄ cenſet hr̄ ex offō publico ꝓtātes excuſādi hic in datis a pte de excuſatoribus autez in crīali:dicam de accu.veniens:et vide quod no.ff.de pub.iudi.l.penultima.§.ad crimen. ¶ Ad q̄nem ergo gl.quo remedio hic audit aduerſus ſniam expenſarum:dic q̄ſz q; eſt lata miſſo excuſatore qui ſe ꝓbaturum obtulit:et ſnia eſt nulla:et ſic retractabit ipſo iure:q̄ſz q; miſſo excuſatore:qui non ꝓbauit nec obtulit:et idem q̄ in ſequēti caſu:q̄ſz q; eſt lata nullo excuſatore miſſo:et tunc aut agitur de retractatione ſnie tam coram alio iudice q̄ coram illo qui obtulit:et reuocabitur ꝑ viaz reſtitutionis:et ſic ſaluabit vna opi.in glo.q̄ſz petitur reuocatio cōi a eodē iudice q; tulit:et tūc ipſe poterit eā ex officio

reuocare: si lata est pendente instãtia si illa est finita retractãbit per restõnem: q nõ põt ex offõ: ex quo est finitus: de offi cio deleg. significantibus: et hoc teneas quo ad intellectum ergo tex. dicere potes q hec absolutio: hic fuit de facto: q sniа erat nulla: si tenes q dicto istos excusatos ex quo erãt plures ite: ibi se offerant: et testificent in actu qué exercent pter lesitatẽ iudicii: si teneas q ita non fuit: ex quo alr non ꝓbauerunt: absolutio est de iure: postea cõstito de impedimento: sed primo dicto magis applaudet littera.

Ex insinuatione.

Snia lata cũ procuratore reuocato et de hoc certificato nõ tenet. h. d. prima pars ponit ptis narrationes: sup quas fecha dat iudex: hic et cetera. ¶ No. primo q dñs pót libere reuocare procuratorem a se cõstitutum ad litem: et hoc ante lit. conte. de hoc cum glo. ¶ No. secũdo q sniа lata cũ procurator legitime reuocato vt nulla: nõ iudicat dño nec est exequẽda. ¶ Tertio nota: q etiam in incidẽtibus erga iudicium data semiplena ꝓbatione iuramentũ est deferendum in defectũ ꝓbationis. Et nota ar. q iuramẽtum necessarium defertur reo et: quod defertur sempliciter ꝓbãti: de quo. j. de iureiuran. c. fi. et sic nõ solum defert ad decisionem litis principalis: sed etiã ad decisiones alicuius articuli in lite emergentis: maxime si ab eo pendeat validitas finalis decisionis. ¶ No. quarto q etiam ꝓ attentatis in dicta liter: et iudicis auctoritate vi sniе nulle ad executionẽ ipsius datur possessorium recuperande vel remedii attentati quod hz plures legum possessores: vt nõ admittat exceptio defectus ꝓprietatis. ¶ Et no. q tale possessorium nõ solum se extẽdit ad rem: sed et ad fructus: vide. ff. ó offi. dele. cũ cãm. ¶ No. quinto hic tex. aptum decidentem dubia canonitatum: de restit. spo. an lris: et. et. ex pte. Mo. et qó no. Jo. an. in addi. spec. in Rica de restit. spo. q ad dandã possessionem: que causet possessorium: in beneficialibus nõ exigitur ꝓbatio tituli: et sic agenti possessorio in beneficialib⁹ nõ ob. exceptio defectus tituli ꝓprietatis: nec exceptio non canonice intrõnis ad finem impediẽdi restitutionem: quo ad ptẽ spoliatis ꝓiudicium et revocabilem: quo aũt ad obtinẽdã restitutionem irrevocabilem respectu iudicis: non proficit nisi titulus ꝓbetur: et canonica institutio. ¶ Not. q plura alia pót agere possessorio recuperande respectu alterius bñficii: quo spoliatus est: et sic licet agẽti resistat ius cõe: si non fundat intrẽtum ptis aduersus agere pót possessorio: et sic vt casus hic ꝑ glo. in c. ad decimas: de restit. spo. ¶ No. vltimo q ꝓ. lidens in bñficialibus maxime is cui ius resistit: vel qui recẽter possedit: arctatur ad petitionẽ ordinarii ofdere cuius fuit possessionis: licet nõ arctet ad petitionem ptis ad quod de of. ordinarij. lib. vi. ¶ No. casum quo appellatio a iure remouet: primo habemus revocationem ꝓcura. secundo sniam. tertio prouisionem lata snia. ¶ Dicitur ad sniam et op. q nõ debeat hic audiri sup restõne: obstante sniа cõtra eum: que obstat agenti possessorio j. de cã poss. cum dilectus. So. dicit glo. q sniа hec erat nulla lata cum falso procuratore et fm illum intellectũ agebat possessorio: ei autem sic agẽti nõ obiceptio sniе nullitatem irritata sententia omnem illud irritum est: quod ex ea est sequtũ et sic possessio C. de legibus nõ dubium. Ic. addit. Innocentius autem ponit alium intellectus quod hic agebatur cõtra sniam per viam nullitatis principaliter et cassationis ipsius: et incidẽter petebãtur omnia attentata ad executionẽ sniе nulle officio iudicis retractari: ideo cassato ꝓcessu et sententia restituitur possessio attentata vi executionis sententie nulle: et vtrumq; potest esse. Innocẽtius aliter istum vltimũ intellectũ vt impugnare: q sniа de iure non obstantibus ff. de minor. l. etiã. §. fi. forte tñ in casu istos sententia ꝑ ipsum lata: preiudicaret quo od omnes: iuxta no. j. de foro comp. postulastis: et j. de accu. q̃liter: et ratio q habent copiam defendendi: et non se defendunt iuxta nota. in c. super bis. j. de accu. sed ponit verba nõ intelligibilia: nec aliquid cõcludentia: ideo nõ curo. ¶ Nota tamen q hic licet detur remedium attentati ad retractanda illa que sunt attentata appellationis via: ita in remedio nullitatis dat qñdaz remedium attẽtati: et hoc dictũ placet. ¶ Oppo. q nõ solum teneat ad fructus ꝓceptos: sed etiã percipiendos: ó restit. spo. graue. dic fm Gof. q titulus sniе excusat a peripẽdis tñ dic q ẽt ad peripiendos tenet: vt no. de of. dele. cum causam: ibi tex. et glo. ibi faciant in ꝓtum: et hoc q hic titulus habet ꝓ non titulo. ¶ Quero cũ Inno. dicit impertinenter an si pet⁹ electio cõfirmari: vt canonica et petens nõ ꝓbat eam canonicam qualiter ꝓnũciabit ponit duplicẽ practicã. prima q ipsam infirmabit vel ꝓnũciabit q nõ ẽ ꝓfirmãda: dic. Ibi una practica veraz quãdo reus assumpsit onus ꝓbãdi ipsam fore infirmãdã: et probauit. Secunda aũt practica ẽ vera: quãdo nõ assumpsit reus onus probãdi: sed aduersa pars nihil probauit: q ẽ cõfirmanda vt plenius de hoc habet. ã. de offi. delega. cũ cõtingat: et no. ibi. de resti. spo. ex cõquestione. ¶ Quero secũdo ponit q ꝓnũciauit ipsam non cõfirmandam: q non ꝓbatum: an postea iterato petitur confirmari: an admittendus sit petens dic q non: sed obstabit exceptio rei iudicate. arguñ. ff. de excep. rei iudi. l. cum queritur: et. l. sequen. et hoc est verum: vbi generaliter petita fuit cõfirmatio: nulla causa expressa. C. de annali excep. l. fi. secus si expressit vnam causam: postea petit ex alia: de re iud. abbate. li. vi. vt si primo petebat ex electione: nunc petit ex collatione fm Inno. dicit Jo. an. q hoc non videtur congruũ exemplum: cum collatio non confirmet. Item ex duabus electionibus nõ pót⁹ competere: et ex electione alterius fit preiudicium alteri: de elec. vt quis duas. li. vi. ¶ Quero quid si vnus canonicus petit electionem confirmari vel infirmari: succumbit postea alius canonicus idem petit an sit audiẽdus: dic q si est appellatum ad sedem apostolicam: et ibi diffinitum: nullo mõ audiet: de elec. c. j. li. vi. idem si fecit causam agi et tractari: et non venit: de re iudi. q̃uis: q exceptio rei iudicate competit contra omnes quando iudicium est agitatum: et sniа lata cõtra eum: qui rem in iudicium deducere potuit. ff. de excep. rei iudi. l. iij. ff. de iureiuran. cum qui. §. in popularibus: vide glo. ã. de elec. cum dilecti: et qó plenissime dixi de ꝓtis ad audientiã. vbi tracto an sententia in causa bene ficiali: transeat in rem iudicatam. ¶ Ad primũ oppo. q non possit libere revocari ꝓcur. ff. e. l. ante lit. de procura. c. ij. li. vi. So. ante lit. conte. potest libere: vt hic: post non. nisi consentiat ꝓcura. vel eo contradicente non põt nisi cã subsistit revocandi. ¶ Secundo videtur cum. c. glo. q non valuerit revocatio: q non valet nisi transierit in noticiã adversarii: in. c. mandato. Sol. glo. dicit q revocatio: intelligi debet hic facta aduersario scienter: alias haberet locum ꝑ rium: vel dic fm Inno. q hic loqtur qñ procurator revocatur anteq̃s agere incipiat: quo casu nõ est necessaria intimatio: revocationis aduersario: vel scientia. Cõtrariũ loquitur qñ iam iudiciũ est ceptũ tene q no. glo. e. in. c. ij. li. vi. qc quid senserit Inno. hic de quo j. c. ti. in mandato: q̃ eo quando est aduersario intimatum mãdatũ ante litem ceptã: vt non valet quod fit: nisi untuel revocatio mãdati: et hoc tene. ¶ Tertio opp. cum glo. in verbo supstituit: et videt q non debuerit credi tali supstituti: et archidi. allegantiã vel dicimus illi supstituto tñ credit: et hoc falsum: q regulr testis vni tñ non credit: q vox vnius vox nullius. iij. q. iij. §. ité in criminali: vel dicimus credit ipsi: et archidi. et idem: q nemini credit in facto ꝓprio: et cã sua. iij. q. iij. nec nullus in re: dic q non creditur vni tñ: sed credit archidi. et illi testimonio nõ quasi archidi. sit testis: sed q̃si ei deferat sacramentum necessariũ ad complementũ ꝓbationis: qõ deferri potest: attẽtis circũstantiis: et q̃litate cause actoris vel rei: et hoc cã levis erat: et modici preiudicii: ideo inde digit redum: de quo de iureiur. c. fi. ¶ Non ob. de succes. ab intest.

c.si.q; ibi sufficisset vnus testis ad iuramenti delationem: nili altera ps obtulisset sufficiétem ꝓbatiõz. ¶ Ho ob. ꝓdictus: q; dictũ vnius testis nõ inducat sufficiẽtã probationem.ff.de quæstionibus.l.maritus: q; ibi ideo nõ inducit sufficiẽtem: q; non erat integer testis: vt seruus interrogatur contra dominũ: et si fuisset integer bene induxisset. Inno.aũt dixit q; ex gra fuit delatum iuramẽtum: et hanc gram impulit papam ne alter bñficiũ obtineret p obreptionem: de elec.cũ dilecti: de rem.cum olim. Item quia fortè ad gram impulit lenitas pietatis: q; agebat possessorio.ar.C.si de mone.pos.l.j.et ꝓpter hanc gram grauatus fuit cum in alio: vt dicam: super vltima glo.de hoc dic.vt in.c. si.de iure cui. ¶ Op.cũ glo.quæ est sup verbo ꝓbare cõ prohibitionem pape vltima: et videtur q; non cogatur possessor ostendere canonicã institutionem: q; possessor non arctatur ad ostendendum titulum suæ possessionis: sed actore nõ ꝓbante absolui debet.vt.q.vltima actor.ij.q.v.§.j.vt eccliasticarum bñficia.c.vt nostrum.C.de pe.bere.l.cogi cũ si.quidam solummodo ꝓmo q; arch.cõsidens de iure suo: assumpsit onus ꝓbandi de titulo. Ideo mouet geri dz.ff.de ꝓba.circa.de re fi.spo.dicit ¶ Glo.dicit q; nõ est verisimile: et q; si assumpsisset onus ꝓbandi: non fuisset facta restitutio. ¶ Secunda so.est si possessio est iusta: et non habet resistentiã iuris cõ sed possessio releuat ab onere ꝓbandi tituli: vt ibi et nõ cogit quis dicere titulum suæ possessionis: vt in cõtrario: sed si possessio restitit iuri: vel hs ꝓsumptionem cõ seculi non releuat ab onere ꝓbandi: vt hic si dicimus de possessione violenta: vel iniusta.ff.de liber.ca.l.libertis: et.C.de ꝓba.l.uis euersi. oñdit aũt iniustitiã possessionis ex duplici capite. ¶ Prio ex capite q; archidi. erat pluralista: habendo hoc beneficium cum archidiaconatu: ideo vt pluralista de iure cõ beneficia tenere nõ poterat nisi fuerit dispensatum de sctissima fraternitate: de ꝓben. ꝓtera. ¶ Secõ oñdit q; in beneficialibꝰ beneficium non pòt canonice teneri nisi appareat titulus sicut nec sola possessio facit quẽ decurionem.ff.de decur.l.hereditus: sm hoc ergo nõ debuisset restitui etiã aduersario repugnãte: dicit glo. et hoc est intẽtio lr. ꝰ ptum ad aduersarium: cõ quem agitur possessor: non cogit ostendere titulum suæ possessionis: nisi aduersarius aliũ titulũ ostendat ꝗm aũt ad iudicẽ: possit ingrẽti: an iste possideat bene cogit oñdere titulũ suæ possessionis: ideo quo ad p̃ton restituit: non obstante q; non probauit canonicam institutionem: ꝰ ptum ad iudicem gratiatur onere ꝓbãdi canonicam institutionẽ: ideo dicit Inno.hic: q; si ita ad quẽ spectat collatio bñficii: petit a possessore: vt ostendat se canonice institutũ: et hoc sibi oñdere.ar.ij.q.j.legũ: vt eccliastica bñficia.c.vno: de cle.pere gri.c.fi. et hodie ẽ expressum: de of.ordinarij.li.vj. nili beneficiatus longo tpe possederit: vel nisi alius actus intercesserit ꝓ quẽ videat cõsuetus vel collator in ipsum tacite cõsensisse: de his quæ fi.a ma.p. ea.c. ex hoc quo casu ét si expresse cõsenserit: admittet ad ꝓbandũ illum nõ canonice institutũ de ꝓben. dilectorum nia. de hino. is bely. et vide glo. in regula.i. de re. iur. li. vj. p archi. et alios in.c. ordinarij: de of. or. li. vj. Per hoc dicit Cõpostre. de ꝛ̃ps. c. caplm in glo. magna. Item cũ impetrans q; is pacifice possidens cogat dicere titulũ suæ possessionis ad petitionẽ ordinarij: tñ si aliqs impetrauerit illud bñficiũ vt vacãs de iure nõ obtinet impetrans nisi ꝓbet illũ non canonice institutũ: q; ad petitionẽ impetrãtis tutus ẽ eo q; est in pacifica possessione: cũ nõ cogat dicere titulum suæ possessionis: ná stat de iure suo ꝓ eo q; cũ aliquo nõ ꝓbat per iura ꝓmo allegata in ꝓn. glo. hoc fatet: nisi ꝓsumptio esset cõtra possidentẽ: vel dic aliter sm gl. q; eo q; aliter non ꝓbat: sufficit ꝓbare canonicam institutionem C. quimi. nõ pos. l. super seruis. li. xij. dicit glo. q; ꝓmo dictus credit verius. Hostien. autem et Inno. videnf dicere: q; hoc fuit eõdem cõpositione: cuius quia fuit grauatus in hoc: in alio fuit relaxatus. Nam relaxatus fuit in ꝓbatione: reuocatione: gratia: in iustificatione: instrõiendo de lec. nõ apostillauit vltra. Hic fiũt duo videnda. Primum an agẽs possessorio, arctet ad ꝓbandũ titulũ antiq possessionis. Secundum an possidẽs q; retinetur arctet ad ꝓbandũ titulũ. ¶ Ad primũ fac. hic vt q; nõ arctet: et ꝓ hoc q; arctet facit quia isti agẽti obstat defectus ꝓprietatis nominis: cõcludit de veritatem: et ꝓ hoc videbis intellectus huius decre. ¶ Nã q; agẽs nõ solum intendit restitutionem possessionis: sed vt in ea confirmetur: et tunc ad finem hoc duo obtinendi: q; non deducit nudum possessorũ: sed habens cãm sapientem ꝓprietatem: arctat ad probandũ titulum suæ possessionis: et hic est casus ẽm intellectum vnũ quẽ ponit Inno. Simile habes in remedio attentati: q; si q̃s agat p viam attentati: et vltra hoc intendat se in possessione cõfirmari: exigitur q; probet titulũ suæ possessionis: et ꝓz in dicto.c. ex parte. ad de test. ẽm intellectum quem ibi posui. ¶ Quando q; solus agit possessorio: ad finem obtinendæ possessionis: et tunc aut cõtra agentes nulla est alia præsumptio: vel resistentia iuris: et tunc si vult obtinere restitui: solũ in respectu ad aduersarium non irrreuocabilis quo ad iudicẽ: et tũc absq; ꝓbatione tituli obtinet restitutionem possessionis: vt q; vnicũ tñ obtinet bñficiũ: et ultima resolutio petitoꝛis: si q; oñdat se fuisse in possessione: q̃ oñdere nõ pòt nisi habuerit patrẽtam eius ad quem spectat collatio quo cãu pòt agere possessorio: et ita de rebus. spo. in alterius: et no. Jo. an. in spe. in ti. de re fi. spo. ad fi. ¶ Ad probandum autem aliter tituli ipsius non arctatur in hoc nõ teneo opi. quorundaꝛ: de quibus in ꝑsenti litteraliter in.c. ex parte. ¶. c. an. ale nõ possidet vt potiorem in beneficialibus nõ datur vera possessio: sed quasi quæ habetur pro parte: vel si possidet manifeste iniuste possidet: quæ manifesta iniusta possessio non causat possessorium: vt dicit Inno. de postul. prela. hoc. si. ¶ Simul obtinere restitutionem possessionis irreuocabilis: et ea restituta alia non inquiratur: vt deponat: et oportet q; doceat de titulo: vt hic et casus qui medius declarat alteros opi. ad hæc de quibus in dicto.c. in fine.c. ex parte. ¶. an in beneficialibus oporteat agentẽ docere de titulo. ¶ Nã si q; agẽs ti repugnat iuste: si titulus fundat intẽtionem partis aduersæ certe impeditur restitutio: irreuocabilis et quo ad partem de restitu. spo. ad decimas. li. vj. et ibi glo. ¶ Nã si q; licet agẽs ti repugnat iuste: non tamẽ fundat intẽtionem excipientis: et glo. dicit q; agenti possessionem nõ ob. exceptio defectus tituli: vt dicit glo. de resti. spo. ad decimas. li. vj. quã glossam mit Jo. an. in addi. spe. in ti. de resti. sol. ꝑ scripta. Inno. et fi. ꝑ by. constituunt: vbi exceptio notoriæ defectus tituli licet non fundet intentionem partis aduersæ: obstat agenti possessorio recuperandæ: et hoc cõsuetum tenere: et saluare in glo. in.c. ad decimas: ut dictus Inno. ꝓcedat in beneficialibus: dictum autem glosæ in aliis a beneficialibus nõ q; in bñficialibus sola possessio: cuius defectu tituli notorioꝛ iniustificatæ cũ nõ possit esse sine canonico titulo: sed possessio iusta in aliis iuribus pòt haberi cuius defectu tituli. ¶ Sed fortissime obuiat: hoc decre. q; huic articulo obstat notorius defect' ꝓpriet': q; erat ꝓfatus: et tñ pòt agere possessorio: sed dic q; ꝓ hoc non cõcludebat notorius defectus tituli: nam ẽm iura ista ante capitulum de multa erat ius optio: q; posset dimittere cõ dicendo nõ reti. nõ mihi: hoc aũt optio nõ sibi tollit. Ideo cũ possit ad id q; agit obtinere velendo apperit notorius defectus tituli: nec ét ẽm iura hodierna: q; acceptatio secũdi bñficii: facit vacare primũ ipso iure: et ẽm iuste tenere: nõ obstabat q; ét primũ vel secundum: et ꝓ predicta nõ obstat: q; posset dici q; sicut notorius defectus tituli: ꝓ quẽ apparet primus ipso iure obstat agenti possessorio: ita et notorius defectus ꝓ quẽ primus pòt. de accu. si cõstiterit. Si aũt vult obtinere restitutionẽ irreuocabilem: absq; dubio obstat exceptio defectus tituli: nisi alr iustificet vt hic est casus vñ restituit: et ex altera manere si non doceat de canonica institutione primi: habituri maxime

quando contra eum est aliqua presumptio vt hic et alibi quia licet mitte possideat quo ad partem non quo ad iudicem nisi contrarium ostendat.

In nostra. Rescripti imperatoris a procuratore renocato: et de hoc certificato nō valet nec processus vel sententia per ipm lata. b. d. Prima pe narrat factum. Secūda diffinit: ibi nos vero. ¶ Nota primo procuratorem cōstituēdi procuratorez: vt in procuratorio aliqua nominatim exprimantur speciale mādatum exigētia postmodum subiecta clausula generali: vide de procu. qui ad agendum. li. vi. et c. ri. non potest: in clem. et quod no. Jmo. de rescriptis sedem. ¶ Nota secūdo q̄ p̄sbyter pōt esse procurator in cā defensionis episcopi ppter concor. de postu. pla. c. j. et de censibus sopite et de ap. constitutus. ad. j. ¶ No. tertio legitimā causam procuratorem renocādi: q̄si iuste turbat ō fide procu. in negocio agitando de quo dicit vt in. c. ij. e. n. lib. vj. ¶ No. quarto q̄ vt gesta cum procuratore non valeant: sufficit eum ō renocatione mādati certificatum: de quo. l. c. mādato et in. c. sc. ¶ Nota quinto ar. q̄ ad cōcludendū platum esse in q̄si possessione: plationis non sufficit articulare et probare: q̄ sedes sit p̄ platorem potest se gerere pro platore et ab alio p̄latus non reputatur: nec platus esse: et hic dicitur in procuratore: ad quod vide no. in. c. immotum: de eo qui fur. or. rece. ¶ No. sexto ar. q̄ in dilatoriis p̄bandis ad petitionē opponentis: terminus ad p̄bandum statuendus est: de quo. l. ō excep. passoralis. ¶ No. septimo q̄ in cā criminali: ad renotionem plati nō est procedendum iur. nō cōcel. Et nota tria delicta habilia ad deponendum ipm dilapidatio: periurium et excōmunicatio: quod intelligo q̄n excōicatio p̄secutus est anno. ix. q. iij. rursus et q̄n q̄. ¶ Not. ortamo q̄ p rectitudine processus: et q̄si est appellatū: p̄sumit quādo persone precedentes sunt ponderose et litterate. Et no. q̄ pro facto l fatorum et p̄sonarum honestarum presumitur. ¶ No. nono q̄ negatiua l fis p̄batur: et eo q̄ in relatione processus nō fit mentio de exceptiōe, p̄posita: p̄sumitur nō p̄posita: facit q̄ vbi relato processu non apparet in scripturis cōtestata: et apponit alia acta q̄ ex actis p̄betur defectus litis cōtestate: et sic ō alijs actis: vide doc. de resti. spo. cum ad sedes de p̄ba. quoniam cōtra. ¶ No. x. q̄ p̄ricto religiosarū p̄sonarum p̄sumitur: et p̄bato augmētatur ad hoc ō ops. nouum. c. j. de sen. ex. sacro: et vide doct. de cle. pegri. c. j. et prolationē ibi: de p̄sump. mandato: de p̄ben. nisi et plures et ratione de p̄sump. cum in iuuentute. ¶ No. q̄ exceptionis obiectio et oblata p̄bano: iustificat appellationē: etiā quo ad finem attētan diffinitiue et tractādi: et sic est casus de eo q̄ nōn scitur dare casum. Joan. an. de elit. ex parte adde. ¶ Nota q̄ acta particularia q̄ in actis vniuersalibus: et actoz instrumētis nō comprehendunt possunt p̄bari per testes: pōt induci q̄ obiectio exceptionis et oblatio p̄banōis iustificat appellationēz et quo ad finem exceptionis: q̄n vn⁹ et idem est cū fine appellationis: in attentato retractādo: q̄ nō. ¶ No. q̄ exceptio falsi. pcu. vt reddens iudicū retro nullū: pōt q̄n q̄ opponi ēt post sniam: ad hoc ff. ō iudi. licz. C. de procur. l. iij. ¶ Nota de verbo iurandum: hic habemus plura. p̄cur. cōstitutionem et eorum renocationez. Secundo factum prorogationū. Tertio exceptionem ꝓ factū et eius repulsionē: et appellationem et iudicum processum. Quarto sniaz et hec videamus. ¶ Oppo. extra ad p̄mam ptem q̄ p̄sbyter nō pōt ee pcu. ō. de postu. c. fi. Solu. q̄ possit esse procur. facit hic ter. fin doc. et de postu. c. i. de cens. sopite: vbi abbas est procurator: qui presbyter esse debz de cta. et quali. c. ō. de ap. constitutus. i. in prin. Sol. ad contrarium dic q̄ potest esse procu. pro episcopo tanq̄ sibi cōiuncto: de hap. de latum. xxx. q. iij. ita diligere: ad hoc q̄ not. in dicta decre. sopite. de re iudi. cum. J. et. A. in princ. De religioso autem: dixit Bar. q̄ procurator esse potest si nō excipitur: vt de milite dicitur. ¶ No. hoc dictum q̄ pso-

ne de quibus de postu. c. j. et vlti. repelluntur ab officio procurationis: ita demū si opponat. Item no. q̄ ista cōiunctio accidentalis: supple defectum p̄tis: procurandi licet nō suppleat defectum mandati: vt no. j. c. h. facit quod no. Jn no. de re iudi. cum. J. et. A. ¶ In glo. reuocatur. i. scientes hoc intelligo q̄n aduersarius fuit certificatus de mandato vt dixi. ō. c. et intimatione: quo casu procederet glo. et si certificatus esset iudex tantum de renocatione ipso iure nō valerent acta si certificata esse pares aduersa: et non iudex valerent gesta: sed pp scientiam prius repellitur a cōmodo suie ope. replicatione fm Jo. an. ¶ In glo. sup vacuum: ubi q̄ poterat esse sic no. argo q̄ vbi ꝓponitur exceptio: q̄ pōt aliter et aliter medietas cōcludere: et pōt cōcludere q̄ declarationis ex ꝓbationibus: iudex non debet repellere exceptionem et parte petente terminum ad probādum: p quā probat. potest declarari exceptio: et si repellat grauat partez. ¶ Ibi obtinuisset: imo non obtinuisset: q̄ non est verisimile papam dare delectum ad instantiam falsi procuratoris. Item regula cepi sup his: ibi loc. q̄si agitur de vicio subsecuti tantum hic agitur de vicio p̄tis p̄cur. quod non supplet papa. quod al. esset concessurus. ¶ In glo. falsi pcu. ibi milites: hoc non intelligitur de militibus nostri tp̄is: licz cingātur ense fm Spec. de procura. c. j. ver. Item q̄ milites est: et q̄re req̄ritur in militibus vt gaudeant priuilegio militum: vide ff. eo qui. cau. ma. l. penul. et intelligo: glo. procedere q̄si hec exceptio: tu nō potes esse p̄cu. inhabilitat eum ad procurandum pro alio non pro se: q̄ tunc supplet defectus contenta. iii. cum post iii. conte. efficiatur cōis: et sic vēit pro se seruo si eum concludat inhabilem ad alienationem: pro alio v̄ p se: vt in monacho et excōicato: et seruo: q̄ nā post litem conte. tu non potes esse procu. potest excipi de exceptionem: ad hoc quod no. spe. in ti. de excep. ℣. ij. ℣. idez quo q̄: per que dicit Host. hic q̄ exceptio cōtra clericū tu non potes esse procu. potest opponi post litem conte. quia potest esse in iudicio pro se: sic ergo intelligitur illa glo. et. ita apostillant vltimo anno. ¶ Secūdo cum glo. op. q̄ in causa hac criminali non possunt procur. intercedere de accu. veniens. dic q̄ non intercedit si agitur p viam accusationis bene intercedit si agitur p viam inquisitionis vel denūciationis: vt hic ad hoc ℣. de accu. sup his: et vide q̄ nō. de volo: veritatis. ¶ Super gl. ij. de hoc dic vt in. c. ij. duo. e. ti. li. vj. ¶ Secōdo cum glo. iij. videt: q̄ nō possit procurator renocari post litem cōte. ff. de pcu. ante litem: de pcu. c. ij. lib. vj. Sol. ante litem cōte. pōt libere post litem cōtest. volente procuratore pōt eo multo: pōt cum cā: sine cā autem non: bene vera nisi procurator cōstitutus in rem suam vel sibi non velit renocari: quia vult vti renocatione procuratoris ꝓ expēsis. ff. de procura. l. quecumque: et no. ℣. de ℟ptis ex parte vocati. ¶ Oppo. tertio cū glo. iiij. q̄ valeāt gesta cū procu. renocato. C. de satisda. l. i. l. c. mādato: de ℟ptis ex parte vocati glo. dicit q̄ si procurator est renocatus iudice vel aduersario certificato nō valent gesta sic intelligit hic: si est renocatus ignorante aduersario et iudice valēt gesta: vt in ℣no. Jmo. recitat opi. quorūdam: vt distinguat an procur. renocet post litem cōte. et valēt gesta iudice vel aduersario nō certificato an renocet ante litem cōte. et si sequat posita lit. conte. ad hoc valent gesta iudice vel aduersario nō certificato: an renocet ante litem cōte. Si aūt nō sequat lit. contestatio nunc non valent gesta: et aduersario vel iudice non certificato: plus tibi placet quod dicit gl. ideo tene eam: et in hoc tenet q̄ habet in. c. ij. de procur. li. vj. Jo. an. dicit hic q̄ vbi necessaria est certificatio aduersarij: vel iudicis: q̄ distinguendus est: an iudex sit certificatus: et non valent gesta ipso iure: cuz sniaz tulerit in nō legitimā p̄sonā. An aduersarius: nisi et tūc valēt gesta q̄ iudex nihil de p̄dictis obmisit: cuz sniaz ꝑ pp sniā sciaz repellit ille a cōmodo suie: ope replicationis: vt dic fm glo. q̄ h̄ processus nō renocat pp renocationē in q̄ tunc distinguit inter scientē et ignorantez: sed renocat ꝓpter nō

cadmissionem exceptionis rónabiliter legitimaz exceptio
nem:et q̃ pcesserunt lite non cóteit.nó ter.in fi. facit contra.
¶ Oppo.ad p̃dicta q̃ imo teneant gesta cum pcuratore
reuocato.C.e.l.13.ff.de iudicijs.l.ix.so.illa iura loquuntur
generalr de gestis cum falso pcuratore:et dicunt q̃ ea dño
ratificante:nec hic p̃dicitur:hic enim p̃dixit.¶ Venio igi
tur ad iudicium pcessum:et videt q̃ recte processerunt:et q̃
exceptio erat repellẽda:eius enim pponere contra iudices
non pcedendum esse:q̃ ipse erant impetrate a procuratore
reuocato hec exceptio necessario nó cócludebat:nullitatez
illarum:q̃ dato q̃ essent procuratores reuocati:pstabat p
illas cómissiones:eos fuisse pcuratores papete sic ad eos
transierat pcur.constitutio:cum alio papa nó dicat in lit
teris de stilo curie:q̃ illi fuerint pcuratores nisi de pcura
torio in curia fiat fides.vñ Host.nec per exceptionem p
positam concludebat procuratoris reuocationem transiui
se ad notitiam pape que sic transire debebat:et forsan quis
mandatū:igit recte exceptionẽ repulerunt.Sol.dicit glo.
q̃ hec erat cá que mouit iudices ad repellendam exceptio
nem.Causa autem quare inutile fecerunt est:dicit glosa:q̃
pposerunt simplr exceptionẽ reuocationis:que poterat
esse talis q̃ transierat ad notitiã et talis q̃ non:et hoc ppẽ
di poterat ex pbationibus:ad alias admitti debebat:et q̃
admissus non fuit iuita fuit oppo.sic ergo dubia exceptio
que pòt cócludere et non cócludere ad interitum opponẽ
tis non dz per iudicem repelli:et si repellatur iustificat ap
pellationẽ:sed dz admitti:q̃ forte ex pbationibus certifi
cat:nó est ergo necessarium q̃ exceptio necessario pcludat
sed sufficit q̃ factis pbatiõibus pcludere pòt. ¶ Opa.in
§.sed videt q̃ iste littere debuerint valere:dato q̃ falsus
pcurator:tale nó est tacitum pape:quo exposito nunus ipas
cócessisset:de ℞pcio sup ipis.So.dicit glo.q̃ nó valuit:quia
est gestum ex defectu ℞pti:quo fuit nullus:et sic non valuit
ingressus iudicij:nec consequenter omnia que secuta sunt.
Item qui in fraudẽ hoc fecerit:et vnus alteri odio nó debz
pgrauari:et dignus est misericordia qui alieno vicio labo
rauit.C.de natu.libe.l.legẽ:glo.voluit bñ solnere:sed non
bñ se declarauit. Ideo dic q̃ qui q̃ arguit ℞p.ex defectu sur
repti.et papa ee ipas cócessurum:bñ validat ℞ptum:q̃ nisi
victum surreptum:si surreptio surrexerit a dolo:vt dicto.c.
sup ipsius:et sic potuerit esse hic q̃ surrexit a dolo.i.q̃ sibi do
lose impetrauerũt. ¶ Aliq̃ arguit defectus pmãdo impe
trantis et papam ee cócessurum:nó valet ℞ptum q̃ tali fun
damento:et sic logitur hic. ¶ Pòt etiã vetari papã ee
cócessurum:q̃ ipas nó concedit non habẽti mandatũ:et min⁹
si ille habuit et est reuocatũ:vt.ã.de ℞ptis mõnullis.c.ex p
te decani. ¶ Franciscus aũt intrat.ô.sed videtur q̃ nó ob
stante reuocatione teneret iudicũ impetratu.valẽt enim
ille surrepti ne salte vt pceda:et quo ad veritatẽ de ℞p.sup
ipsius.et.c.significante.e.ti.Sed hic decanus solus obtinuit
ipas sup denunciatione sua:ergo q̃ simul obtinuerit ipas
cum pcuratore reuocato nihil noceat:q̃ sup flua nó vitiant
ff.de ver.ob.l.que extra inserus:facit q̃ dixi de iudicijs ter
minatis:super glo.in verbo vtilem.So.dicit glo.q̃ ille fue
rant obtente sup cõsecutis.i.sup ptibus iudicij sequentib⁹
i.que restabant:q̃ cã erat incohata coram papa:vt probat
ter.ibi cum aduersario ingressu iudicũ:vñ sicut nó ex iudi
cio nec aliqua eius pcẽ falso pcuratore:ita nec iste littere
sunt ptes iudicij. Et ita ex hac glo.colligo casum q̃ nó est
alibi:q̃ ipse ad lites ppter obreptionẽ fuit nulle:hoc tñ non
immediate opatur obreptio:sed aliud.s.nó pdicta. ¶ Op.
so q̃ in cã ista ingressiõis potuerit procedi lit.nó cóteſt.vt lite
nó cóte.c.q̃si.§.sunt et alii.So.dicũt doc.q̃ ita:quia procedit
q̃si abste parte procedatur:hic q̃si adest spãlis proseruio ad
hoc quod nota.de testi.cum ex ipsius et no.de rei indi.cuz I.et
A.dixi plene de accu.qliter:et in dicto.§.sunt et alij. ¶ Ve
nio ad sniam et determinationem pape. ¶ Op.cuz glo.in
verbo falsi:q̃ alie ipas fuit:q̃ exceptio falsi pcur.nó pos

sit opponi post litẽ pte.vt.ff.e.l.si filiusfamilias.§.veterani
.C.e.ti.ita demũ.So.quedam est exceptio cõtra pcur.tu
non potes esse procur.vt q̃ miles et talis debet opponi an
te litẽ cõte. ¶ Quedam est exceptio tu non es procurator
q̃ non habes mandatum:et hec pòt opponi post lit.conte.
vsq; ad sniam:vt hic. ¶ Aduerte in eo quod dicit glo.q̃
miles non potest esse procurator:non habet hoc locu in ini
imicis nostri temporis:licet cinganf ense fm Guil.in spe.
de procu.§.j.ver.Item q̃ est miles et multa qua fiunt nece
saria in nuptiis notãtur.ff.ex qui.ca.ima.i pe.de sen.ex.
cum ociderem. ¶ Hic ádam est exceptio procuratoria:vt
tu non habes mãdatum:vel tu nó es pcu.et hec opponi pòt
quicunq; vel opponi quo ad preiudicium dñi tempꝰ ad
litis conte.quia cum redderet iudicium retro nullum:tempꝰ
reperitur opposita ante litis conte.validam:quedam ei ex
ceptio tu nõ potes eẽ pcu.i.s habeas mãdatũ:et hõc aut tal
est cã que inhabilitat ad procuratõz nõ solũ pro se sed ẽt
pro alio:et non solum p alio:sed etiam pro se potest esse
in iudicio et talis potest opponi adhuc post litis cõte.quia
supernenies contestatio non facit cessare causam defectus
potestatis:exemplum in monacho et seruo et excõmunicato
qui nec pro se nec p alio potest esse in iudicio.ff.de iudicijs
non accurco.§.cum et postea de re iudi.ad probandum.solu
talis exceptio potest opponi:qficũ q̃ quia quo ad eum hec
exceptio est peremptoria.C.e.l.qui stipendia.xuz mortuus
reputatur et in iudicium nihil deducere possit.ẽ.ti.proximo
.e.ij.et remittit ad no.de re iudi.cum.I.et A.quedam ẽ ex
ceptio que concludit inhabilem quo ad procurandum pro
alio et non pro se:et hec exceptio opponi potest ante litis cõ
te.quia litis conte.dicitur venire nomine proprio:cum effi
citur dominus litis:de pcu.c.ij.li.vi.et sic cessat causa op
ponendi:vide Guil.in spe.de excep.§.ij.versi.idem quoq;.
¶ De clerico autem eo casu quo non potest esse procura
Host.tenet q̃ post lit.cõtest.cessat cã opponendi cũ possit
ẽ procur.pro se cum non sit mortuus mundo:cum non sit
mortuus deo:unde vt factus dominus post lit.cõte.sicut ali
i nemo:ob.q̃ priuilegio non possit renunciare etiaz cum iu
ramento de fo.compe.si obligẽt:q̃ priuilegio renunciare
non pòt:vt ibi:sed ꝓhibitio tolli pòt p quã non pòt eẽ pcu.si non opponat tempore debito:ex quo non inficit ema
ꝓia ipso iure:et vide de fa.muna.ẽ.de ℞p.si fieri.
¶ Op.q̃ alie exceptiões ẽt possint oppo.post lit.cõtest.xi.q.i.c.j.et
.c.pe.Sol.dic q̃ in omni exceptione procedit q̃ hic dr vt
possit q̃cũq; opponi que reddit iudicũ retro nullũ.alias
glo.sua iura. ¶ Op.cuz vltima glo.q̃ nó debuerit papa
alia pte absẽte ꝓcedere ad sniam irritationis.I.de ap.sepe.
vt hic.nó cõte.q̃si in preiudicio:q̃ aduersario non citato pe
cessus iudicium irritari nó debuit:de ma.et obe.inter quat
tuor.ff.de adop.l.non ita diuus. ¶ Glo.vltima dicit spã
le ineũ appellatiõis:vt altera pte absente:et lit.nó cõte.pce
datur ad sniam irritationis:q̃si terminus pẽptorius in ci
tatiõe fuit appositus:qui loco citatiõis est:vt dicto.c.sepe.
¶ Glo.dicit sedo q̃ credit q̃ pars fuit pñs in his que fũt
acta coram papa:vel saltem citata:q; mundꝰ procedit pte
absente:nisi citet tacite vt expresse:vt dicto.c.inter quatuor
et dicit hoc pfunni ex eo q̃ iudices retulerũt eãm ad papã.
alias non processissent ad sniam partis nó citata:vel forte fu
it cõtumaciter absens:q̃ procurauit relationes fieri domi
no pape:et postea presens non fuit. ¶ In fi.glo.dicit Ho
stiẽ.q̃ ex mente verboz littere apparet q̃ melior est intellec
tus q̃ ista fuit lata cõtra presentem:vt patet ibi:plenaz fi
dem:que non posset fieri nisi ptibus psentibus:testes cẽt
recepti:vel altera parte absente pp contumaciam. vt.l.in
cause.§.causa cognita.ff.de mino.ô.testi.in nõie domini:nisi
velis dicere q̃ spãle sit in hoc casu ppter periculũ anima
rum:per no.de elec.cum nobis:de ap.oblate:vel q̃ processit
papa de plenitudine pãtis:vt no.de accu.ad petitionez se
cundam Host.ita apostillauit pelecture:et hoc dixit tenẽ

quicquid dicat Inno. ¶ Habes ergo tres so. ex glo. pri
ma q̄ partes fuerunt cōtumaces ex termino statutor. pro
cessum fuit lite nō cōte. in causa appellationis: secundo
q̄ fuerunt presentes: tertio q̄ fuerunt contumaces non ex
termino sed ex procuratoria relatiōe. pcessus q̄ quasi actor de
beat in perdurationē psone fuisse: quarta so. ponitur fm
quosdam quos refert hic Inno. q̄ q̄nq̄ subest persona cō
tra quā petit renocatio sniе ad cuius petitionem est lata ext.
debet vocari: sic loquitur contrarium si non subest in rerū
natura: q̄ est mortua nō dz vocari: et ita erit hic in facto: q̄
p̄ dictus decanus erat mortuus: vnde eius perierat una. C.
si reus vel accu. mor. fu. l. iij. ¶ Tamen q̄ sniа dicebatur
nulla petebatur renocari officio iudicis a superiore cum
quo lis non est cōtestata: ideo hic non fuit necessaria lit.
cōte. q̄ iudex. i. papa possit ex officio: nam accusatore mor
tuo erat: vt p̄z in integra: sic pierat accusatio. ff. de accu.
l. ultimo. C. si re vel accu. mor. fu. l. iij. quo casu iudex pōt
ex suo officio p̄cedere ad determinandā inq̄sitionē. iij.
q. iij. accē. j. de collu. crimia. hoc sol. nō placet: libroq̄ hic nō
agitur de receptione testium sup̄ principali: sed super appel
latione cui̇ⁿ: et possūs validitatem: ideo non est verisimile pa
pam ex officio p̄cessisse: quod tangit validitatē et nul
litatem instante p̄te: ad cuius cōmodum iudex non
supplet de lege: cum nobis olim: quia so. ponitur p̄ eū satis
obscure et intricate: q̄nq̄ petitio dirigit̄ cōtra certam et deter
minatam p̄sonam: et aliq̄d petitur a parte et lis est contestā
ta: vt in q̄ritor. para. specifacte et nuda: vt de ma. et obe. iter
quattuor: quādoq̄ petitio non dirigit̄ contra certam et de
terminatam p̄sonam: sed q̄ iudex vel q̄ aliquid petitur a
iudice et nō a p̄te: et tūc valet p̄cessus: vt lit. nō cōte. et nō fa
cta citatiōe: vt hic est casus. ¶ Nam hic petebat ipse p̄cessus et sniа a iudice. i. a papa de legato renocari: et contra
nemmen hoc petebat: nam nō p̄ partem que nec in petitio
ne nominatur non p̄ iudices pares: q̄ iudices non possunt
defendere suum p̄cessum: cum ipsorum non interesse. vj. q̄ō.
vj. hoc et de quo supra de transac. de cetero: et no. j. de app.
cum speciali: eadem rōne nec cōtra ministrum inq̄sitionis.
¶ Alia rō est: q̄ petitio specialis vel actio non cōpetit nisi
p̄ obligatū: q̄ ex obligatione nascit actio. ff. eo. ti. l. ij. §. ea
obligatio: iudices aūt vel ministri non sunt huic obligati: ergo p̄ eos non agit: nec actionem habent: saltem eo respe
ctu quo agit: nō ob. si dicas eos obligatos ex maleficio. i.
q̄ dolo vel maleficio iudicassent. ff. de iudiciis. l. si filius vel
quasi: q̄ de illo non q̄ritur quatenus agit ad infirmatiōē
vel roboratione sniе: sed agitur ad penā que imponit a le
ge C. de pena iudicū q̄ male iudicauerūt. l. a. et. ij. et aūt. ibi
posita: idem si ageret ex quasi maleficio: vt in p̄tum bono
iudici videt: punire. inst. de obli. que ex q̄si male. §. j. ita q̄
p̄tum p̄cederet si ageret de maleficio vel quasi: sed hic agi
tur solum ad infirmationē sniе. Item q̄ iudex non debeat
defendere suam sniam p̄z: qa si daret iudici q̄ suam sniam
defenderet: ideo fraudulēto pacto posset alia via suā sen
tiā renocare: p̄ id. C. sniam rescin. nō pos. l. j. ¶ Modus
aūt p̄cedendi in tali cā: vbi petitio non dirigit̄ cōtra certā
p̄sonam p iudicez erit: q̄ implorato sic iudicis officio: dz
citare ipse iudex. i. papa solēniter tribus edictis omnes il
los q̄ in cōfirmatione vel infirmatione dicte sniе lederent. f.
ar. C. si vt se abbre. absti. aūt. si oēs C. quomodo et quan
do iudex. aūt. qui semel: de ma. et obe. c. fi. ff. de adop. l. nazi
ita. ¶ Vel edictum solēniter p̄positum non p̄iudicaret
ff. que sen. sine ap. rescin. l. j. §. item cū ex eo edicto. ff. de mi
no. l. et. §. j. nec sufficit scia partis nisi p̄cedat solēnis cita
tio. ff. de mino. l. in cāe. §. cā qui iudex debet p̄cedere cā co
gnita: de ver. sig. forma. nisi in casibus de re iudi. c. per. vbi
sufficit scientia. ¶ Effectus aūt edicti huius erit: q̄ nō af
ficiet illos ad quos nō pueniret nec potuit puenire. ar. l. xxxij.
di. proposuisti: qui ma. accu. pos. c. fi. et qō ibi no. super vlti
ma glo. ¶ Nō comparentibus aūt aliquibus edictis tri
bus p̄positis: iudex pōt testes episcopi recipere et sniam p
ferre: vt hic. dicit et si nullus compareat: tūc vel potest nō
audiri sup̄ renocatiōe sniе iam facte fm quosdam nisi per
testōnem: vt no. ff. c. quere dā. Si vo aliqui compareant q̄ ve
lint defendere sniam dabitur eis petitio et sequi lis cōte.
et vnusquisq̄ p̄ se vel p̄ alium rñdebit. ¶ Alii tñ dicunt q̄
oēs rñdebunt per vnum procuratorem ut. ff. de exercito. l. j.
§. fi. et. l. fe. hoc vera dicit nisi illi q̄ quos lata est sniа specia
ce subiint: vel qui aliq̄d ex ea possident: vel de q̄bus certum
est q̄ si renocaret: p̄iudicaret: q̄ illi qui sunt in eadem p̄
uincia: vocandi sunt specifice. iij. q. vj. hoc q̄ppe. j. de eo qui
mittat in pos. ea. rei seruan. c. fi. de dolo rum olim audet aūt
qui tulit sniam vbi est actum ordinarie non cōtabit de ne
cessitate: vt no. ff. de transac. de cetero cum p̄ncipalis nisi vt ferat
testimonium de his q̄ acta sunt coram eo: vel vt ex dicti sū
io instruat iudex. j. de arbi. c. ij. de elec. cuz dilecti. §. nos igi
tur et nos vero infra de accusationibus cuz dilecti. §. j. vbi
autez p̄cedit iudex ex officio qua forte fuit inquisitor: vt
hic erat: bene est citandus ex quo petitur sniа renocari. j. de
ap. cum speciali. §. j. de sen. ex com. venerabilibus. lib. vj. in
aliis autem iudicibus qui nec vocandi sunt: locum habent
dicte citationes. ii. q. vj. attendum: et p̄cedit etiam quando
agitur de elec. vel matrimonio contrahendo vel alijs ca
sibus in quibus quilibet de populo admittitur vel saltē
multi. j. qui ma. accu. possunt. c. fi. in aūt. quomodo opor
tet episcopos. §. si quis autez col. ix. ¶ No. hec verba: que
et ad litteram pos. ut. Inno. ff. de ma. et obe. inter quattuor:
et ibi dicit et no. ō testi. Albericus. ¶ Sed an p̄ examinē
illum intellectum an sit bonus ad ter. Quero de effectu sen
tentie late super petito: per modum officii iudicis vno pōē
te per edictum p̄posita citatione altero comparente: et pe
tente speciali petitione: et iudicio cum eo p̄secuto: dicit Inno. q̄ si feratur sententia pro actore: ex qua decernatur sen
tentia nulla et p̄cessus irritus: sine data fuerit possessio sine
aliud quicq̄: renocabuntur ad renocationem sententie nō
solum in quantum prodest illis qui fuerunt vel esse debue
runt in iudicio: vt hic et. C. de legi. non dubium. vij. q. j. pe
fectum. ff. c. proximo: nota de illis per q̄. vanē: sed ēnō
in quantum prodest alijs ex quo sniа lata renocata ē ad pe
titionem cuiuscūq̄: qui de iure admitti etiam non debuit:
nam ex illa sniа nihil petere potest etiam ab alijs qui in iu
dicio non fuerunt: ar. ff. de inof. testa. l. postumus. §. j. tenet
enim sententia etiam inter eos quoz non interest. ff. fami. he.
l. et puto. Ad materiam vide. C. quibus res iudi. non nocet
. l. ij. per glo. et Cy. dicit tñ q̄ licet sniа lata contra processus
p̄iudicet illi quo ad omnes: si feratur sniа contra ipsum:
vt dictum est: non tamen p̄iudicabit alijs: si pro eo daret
sententia: et sic contingeret sententiam confirmari. ¶ Ra
tio secundum Inno. quia sniа facit ius inter partes: ipse au
tez ō quē lata est sniа fuit pars: ideo p̄iudicat alijs qui nō
fuerunt in iudicio: si sententia feratur pro eo: q̄ ipsi non fue
runt partes fm Inno. Host. dicit q̄ si bene attendatur nec
in primo nec in secundo casu absentes non fuerunt in iudi
cio: nec partem fecerunt: et sic nulla est ratio: ideo dicit q̄ ra
tio est secundum eum: quia ille qui in iudicio fuit: non ha
bet de quo queratur: potuit enim sicut et placuit ius suum p
sequi: ideo sibi p̄iudicatur quo ad omnes: si succumbat.
¶ Alij vero: cū nec p̄tes essent nō potuerunt de iure suo
agere: ideo si obtinet is qui p̄s est non dz eis p̄iudicare.
¶ Ratio efficacissima q̄ p̄mptiores sumus ad liberan
dum q̄ ad condēnandum. ff. de ac. et ob. l. arrianus: et j. de
re iudi. c. fi. dic q̄ rō Inno. est bona sniа infirmatoria undi
finete infirmata respicit oēs quia [illegible] infirmandi nō est re
stituibile ad p̄sonam: non enim pōt esse nulla quo ad vnū
et aliq̄ quo ad aliū ex quo vicium cōcernit materiam sniе
sed sniа cōfirmatoria pōt respectu iuris residētis in perso
nam petētis cōfirmari: et pōt esse aliqua quo ad vnū et quo
ad alia nulla: q̄ ad eā vires non extendit hic intellectus nō

placet Inno.et totaliter q̃ hic fuit lata sñia cõtra certam pso nam ideo illa posset et deberet citari: et dicit Host. q ex mẽte verborum littere apparet q verus est intellectus: q sñia fuit lata p̃ presentes: vt patet ibi plenam fidem: quę nõ posset fieri: nisi partibus pñtibus testes essent recepti: vel altera absente p contumaciam: nulli vellis dicere q special fit in h̃ casu propter periculum animarum. ar. eorum que notãtur de elec. cum nobis. I. de appel. oblate: vel q processit papa de plena tudine pt̃atis: vt no. de accu. ad petitionẽ fin Host.

¶ Ue. Si agatur de adulterio coram iudice seculari ad penam legalem: nõ interuenit procurator: secus si agatur coram iudice ecclesiastico ad separationem thori. Decisa cõsultatio: et responsio: ibi consultationumque distinguit et secũdum membrum prosequitur ibi si vero: et ratione sub mittit: ibi ne fouere ibi qñ. ¶ No. primo q crimen adulterij est mixte iurisdictionis: q: diuerso respectu põt et coram seculari et ecclesiastico iudice tractari. ¶ Quatenus agitur ad criminalem penã adulterij debet tractari et coram iudice seculari: quatenus ad separationem thori coram iudice ecclesiastico. ad hoc vide. I. de fo. compe. cum sit: vbi plene dixi super glo. ¶ Nota secundo q in causa criminali ad penã criminalem ẽt et pte actoris non interuenit peocur. et hoc ppter penã talionis accusatori imponendam et sic p̃z q si cessaret pena talionis: videtur q posset intercedere pcur. sed de hoc dic: vt. I. penultima. §. ad crimẽ: de publi. iudi. et. I. de accu. veniens vbi dixi. ¶ No. tertio q ad iure inscriptio in crialibus est necessaria quãdo criminaliter agitur ad penam talionis ẽ hoc et de eius forma. I. de accu. is. ¶ Nota quarto q ppter adulterium mulier põt petere separationem thori. i. a cohabitatione viri: iz non vinculi et separatio illa dẽ accusatore: idem q seperatio non solũ a copula: sed ẽt a cohabitatione: et sic a mutuis seruitijs q̃ et debent inuicem de quibus de restit. spo. ibi. ¶ Nota quarto q vbi decernit agitur ciuiliter vel mixtim: nõ est necessaria inscriptio: iz libellus solẽniter sit formãdus: et sic etiã seruanda in ciuili de crimine: forma. I. libellorum. ff. de accu. et iij. q. viij. libellos. ¶ Et no. tria que inter cetera in tali libello exigunt nomen locus et tps delicti. ¶ No. sexto q̃ ordinata in vltimũ finem nõ possunt oppositum finis operis vt non debẽt trahi vt oppositũ finis opẽtur. ¶ Nota septimo q accusatio de adulterio ad penam thori est mixta inter ciuilem et criminalem: et sic causas q̃das sunt ciuiles q̃dam criminales: quedas mixte: vide glo. ô ut. col. ifra. ¶ Nota octauo q in cã de crimine vbi ciuiliter vel mixtim agit. iteruẽit pcur. ¶ Et no. q mixtus ex duob⁹ oppositis q̃libz attribuit ad naturã alterius tñ ex oppositis: in quo magis incalesceret. ¶ Nota. x. cãm: quare in criminalibus nõ intercedit procur. q in talibus vt grauioribus fieri ꝓceditur presentia principalium psonarum: ad hoc. ô. c. q relatam. I. iij. in fi. ff. ad carbo. et vide Bar. in. §. ad crimen. ¶ Hic habemus tria: primo vnum dictum negatiuũ: secũdo vnum affirmatiuũ: tertio rõnem. Circa primum opp. q maritus non arctet ad inscribendã ad penã talionis. ff. de adulteriis. I. mariti. §. preterea. fo. dicit glo. q olim non inscribebat si accusabat. xl. dies: hodie autem hoc est correctum: q semp inscribit: vt hic in aũt. vt nulli iudi. §. adultera. et. §. q nõ plurimos. colt. vij. quo autem fit effectus vt vir accuset iure mariti: vide q no. iiij. q. c. iiij. §. aliquando. ¶ Quero cum glo. i. que est hec pena. dicit q ꝑ leges veteres mulier puniebat ad penã sanguinis. C. de adulteriis. I. castitati: et ẽt p. I. mosaycam. xxxiij. q. v. hec imago: hodie vo detrudit ad monasterium in auten. sed hodie. C. de adulteriis: et põt vir cõiectam de adulterio et cõdẽnatam recõciliare. C. ô adulteriis. auẽ. sed hodie et retinere si vult p hoc dicit Ei in. quo ad penas destructionis: q posset accusari ẽt cora ecclia. Inno. hoc nõ placet: vñ dicit q aut mulier est de tpali foro ecclie et ad penã vtrãq põt agi coram ecclia. s. ad separationẽ thori et ad penã intrusiõis: ne melius sit q hanc vltimã expediat per iudicem secularem ab ecclesiastico iudice institutum. Aut mulier non est de temporali iurisdictione ecclie: et tunc nõ debet ad penã temporalem coram iudice ecclesiastico conueniri. Ad separationem autem thori bene potest: vt lit. cõt. c. j. ¶ Penam autem an alterare possit: vbi est scripta Inno. q sic: q̃ põt imponere que placuit Host. ꝓ̃ ex quo pena est determinata: dic de hoc: vt de cõsti. c. j. et qõ no. de accu. qualiter et. I. et si se vertor. ff. de his q̃ not. infa. ff. eo. ti. quid ergo. §. pena grauior: hoc q hic tenet Host. in sũma de fo. cõpe. §. ij. v. sed opponit post Gof. vi facit ibi regulam q in istis criminib⁹ mixtis respectu fori iudex ecclesiasticus pũit suos et laycos suos excepto crie sacrilegii: q ecclia potest quo ad vtrosq; vtros punire: in hoc tene q plene dixi. I. ꝺ fo. compe. cum sit. ¶ Quis autem admittat ad hanc accusationem adulterij: dic q triplex est accusatio: quedã ad penitentiã: et ad hanc q̃libet admittit: quedam ad separationem thori ut lucis feminam dotis: et donationis: et ad hãc admittit vterq; cõiugum vt. I. non cõtinet. c. j. quedã ad penam legalem: et ad hanc iz vir excusat coniuges nõ accuset: vt no. de accusat cõiugum. ex publico. xxxij. q. j. publico: et est ratio: q ppter plen plus preiudicat marito ex adulterio mulieris q̃ ex accusatione: quod facile patet. vtrũq; q: vir est caput mulieris despon. impu. dno puer. ¶ Alij contra q etiã mulier accusat virum: et vide q no. de diuor. gaudemus. §. j. super vltima glo. de hoc dic: vt in. I. j. C. de adulteriis. ¶ Quero cũ Host. numquid q in vtroq; foro possit fieri accusatio adulterij: an p vnã tollat imposita pena p. alium dic q sm̃ antiqua tempora imponebat pena capitis. I. mortis: ergo frustra per alium imponet: mos enim soluebat olim. in aũt. de nup. §. denique. quidem videt de pena noue legis ne de delicto eiusdem sepius queratur. ff. nau. cau. et fae. et ibi Ale. vide. ô. de offi. ordi. c. j. dic si quarit an imposita pena penitentialiter p ecclesiam imponatur pena contentiosa per secularem: an tollat: dic q non tollitur: vide. xxxiij. q. ij. admonere: et no. gl. plẽissime. I. de diuorc. gaudem⁹. ¶ Non ob. q no. ô. de offi. ordi. c. j. q: de hoc dic: vt dixi de accu. de his facit cle. j. de penis. ¶ Cũq; est imposita pena cõtentiosa: et tũc si est ciuilis vel mixta: nõ puto q tollat criminalem: vnde si sit imposita pena separationis thori: per hoc non tolletur accusatio ad penam. ar. C. qñ ciuilis actio preiudicat criminali. I. j. Si imposita est pena criminalis qñ imponi põt per vtrũq; forum: tunc non plus imponit: q̃ precedit dictũ Host. hoc idem no. in sũma de fo. compe. §. ij. v. sed opponit. ¶ Venio ad secũdam partem. s. ad dictũ affirmatiuũ. ¶ Op. primo q sine forsan nõ inscribatur: q̃ in ciuili nõ inscribit. I. de accu. sup his: so. hic forsan non no. dubitationem sed veritatem: alit glo. iura. ¶ Glo. alia querit q̃ exigant in libello accusationis et ponit p versus qõ in denũciatione inquisitionis et exceptione habetur de pur. ca. c. ij. ¶ Gl. querit quatr posset vir conseq effectum intentionis sue. i. penã talionis si inscriberet ad penã talionis declarat glo. q̃ accusatus intẽdit finẽ: vt vxor ab eo separet si deberet nõ ꝓbãs obtinere iam cõsequeret effectum sue intentionis: q̃ vxor obtineret virum a se separari: et aliud non intẽdit: posset tñ se obligare ad alias penas puta: vt ppetua coheret vxori. xxxiij. q. v. hec imago vel ad penã extraordinarias: de accu. sup his: vide de hoc in spec. de adul. post prin. vbi aliqua hic nõ. videre potes. ¶ Op. ultima glo. q una via ꝓhibet: alia admittat. iij. q. iij. §. fin: hoc. remittit ad regulã cũ qd una via ꝓhibet nõ ꝓmittit alia via ec. dic ut in illa regula. ¶ Glo. circa mixturã: dat vnũ file in querela que dicit certo respectu accusatio ut dicit glo. q̃ qñq; queritur de ingratitudine in querela que est causa crimen aut. ut cum: de app. cog. §. illud col. viij. adeo quãdoq; vocat accusatio. C. de sollic. tes. I. postumus citerdus querela. ff. e. I. j. ¶ Quero i quo

est mixta accusatio: hec dic: q ad materiã civilis accedit i- quo actum agit ad rotum: sic quo ad iudicationẽ tempo ralium criminalis mixta imponat pena separatõis thori rõne ingratitudinis. ¶ Op. q solum pmittit in casu ne cessitatis pstitui procuratorẽ: cum agit ad separationẽ thorum tñ deberet admitti simplr ex quo cã non est crimi lis. ¶ Item regulr dz p procuratorem se defendere. ff. c. q relatum. c. i. So. ita. cõtrarium ubi ex necessitate. ff. subandi ma crimen ad hoc de offi. dele. pastoral. de offi. ordi. q sedẽ. ¶ Queritur Host. in quibus causis possit procur. constitui dic q in pecuniariis et puatis pót interuenire procur. et post lit. contt. et ante. C. e. i. ij. et etiam si sit appellatũ ff. an p alium cause ap. i. i. hoc in puatis psonis illustres necessãrium. C. e. i. pe. et ut. ibi assignata et dicit Host. ep̃m illustrẽ quando causa agit coram seculari: de re iudi. c. vtinam. li. vi. ¶ Si questio est super re vsu publico deputata constitui tur procur. ex parte rei vel ex parte actoris post lit. contt. ff. ꝺ procur. ij: q ante ꝺs non est dñus litis. Si queritur de pño publico: q libet admittit ad defendendum: licet non ad agendum nisi syndicus. ff. q cuilꝯ vnũ. i. i. de syndico. c. vno. Si q̃d ex est criminalis: et requirit pena ꝛ maiorem relegationem: nõ admittitur procurator nisi ad causas absentie allegandas: sic intelligẽ. v. q. iij. in criminalibus: vbi minor pena relegationis imponitur procurator admittit iudicare. ff. de accu. lecta: facit quod no. in. i. pe. §. ad crimen de pu. iudi. predicta vera quando agitur criminaliter: secus si civiliter agi pót. ff. de fal. i. ñ. Si agitur de fama tunc nõ admittit procurator sine speciali mandato: nisi alias pcessurus esset aduersus absentem. ff. e. i. nõ solum: in ñ. et multo minus ex parte actoris: de proba. ex iſtis: si agitur de muneribus et honoribus pcuratori recipitur: de ma. et obe. c. ñ. ó cler. vdum. i. c. accedens: de dolo capitulo ñ. Antonius de Butrio.

Um pro causa.

c

Quis de mãdato domini. Cãm pcurator ab ipso repetit expẽsas ꝺs pp hoc fecit. Pria pars ponit decisam partis querelaꝫ. Secũda dat iudicem ibi discretioni. ¶ No. q capituli pcurator pót repetere expẽsas ꝺs fecit in lite duobus concurrentibus q fecerit expensas: et q habuerit mãdatum a capitulo: altero cessante videt a contrario q non habeat regressum. ¶ Nota secundo q expense pp accessum ad sedem apostolicam: ita demum repetunt: si pp hoc accesserit: secus si non propter hoc: sed pp aliud.

¶ Quero p litere intellectu que questio erat inter istum archidiaconum et. dicit Inn. q iste archidi. erat pcurator capitñ. ꝓ. f. q̃ quasdã expẽsas fecerat p negocijs ecclie ꝺs repetebat: vel fm eũ appellauit pro capitulo: et fecit expensas: quas repetit vel succubuit i petitione expensarum contra capitñ: et appellauit nunc mandat iudici appellationis q hic dicit: primum placet Host. sed abb. dicit q forsan iuit ad curiã: vt impetraret confirmari cõstitutiones capituli.

¶ Quero quãdo constabit quod mãdato: dic q forte per iuramentum cum vno teste. ff. c. ex insinuatione: et expense pbantur premissa taxatione p iuramentũ. C. de alimen. pupillorũ. i. ij. ad fi. ¶ Op. gl. i. q et si non habuerit mandatum: repetat que vtiliter expendit. xij. q. iiij. quicunq. So. dicit glo. q si habuerit mandatũ indistincte repetit: si non habuit repetit solũ que expẽdit vtiliter in negocijs ecclie.

¶ Quid si incidat in latrones an repetit tales expẽsas: dicit q nõ. i. inter cães. §. non omnia. ff. mãdati: secus in societate ff. p socio. i. cum duobus. §. qdaꝫ fm Toby. ¶ Gl. ij. querit qd si ob aliã cãm ꝺs procurationis iuit ad curiaꝫ iste archi. Glo. dicit q nõ poterit repetere expẽsas: nisi pp pcurationem traxerit longiorem moram. ff. ea. here. ex pte. ¶ Op. glo. q non repetat expensas nisi obtinuerit. i. iam tamen. §. in hac. So. dicit glo. q si egit cum mandato sine succumbat sine obtineat: repetit expensas: si egit sine mandato ita: vtinum repetit si obtineat: vt in pretorio: et dicit q tales expense nõ excedunt modũ et alias. cõ. or. Sed ꝺs nonne sufficit q vtiliter ceperit: vt ps in. i. sed an. vtiliter in pn. ff. de negotijs gestis. So. dicit q si ẽ certũ: q vtiliter ceperit negocium: licet succumbat repetit expensas: si certum q inutiliter: non repetit: i dubio sententia cõtraria reputata probat q iuti liter ceperit.

Uia in causis.

q

Universitas ad agendũ et defendẽdũ: pcuratorem cõstituere pót. In pima petitio. In secũda admissio: ibi licet. ¶ Nota primo q vniũitas nõ comode tractat litigiũ et difficulter sepe in vnum convenit. ¶ Nota secundo: q frustra quandoq; precibus non imploratur: qõ iure cõmuni concedit. ¶ Nota tertio q non concessum alias a iure cõmuni: pót nouiter cõcedi: et causat nouũ ius: et facit ad no. in. c. i. de consti. li. vi. ¶ Ultimo no. summariũ. ¶ Si. i. opponit: q vniuersitas nõ possit cõstituere pcuratorem. l. i. ff. de procu. vbi ille ꝺs pcurator: q negocia nomine domini nõ administrat: sed vniuersitas nõ est domina. So. vniuersitas loco dñi habet fm canones: sed fm leges constituit tantum a vero domino: sed canones nõ faciunt differentiã in ꝺbis dũmodo cõstet q habeat ptãtem agendi et defendendi. i. c. petitio: et q libet administrator pcurator dicit. i. q. iij. saluatõ. ¶ Ea. glo. in. v. Item si esset: querit que fuit rõ dubitandi: dicit glo. q videbat q scolarũ vniuersitas nõ esset approbata: q ab initio una vniuersitas nõ sunt scolares pfecti a pncipe. ff. q cuilꝯ vniuersi. l. ff. de collegijs. l. i. Item q de iure vniuersitas constituit rectorem: vel syndicuꝫ de auctoritate sup̃ioris. C. de epi. et cle. l. omnes. §. nihil hominis: sed papa rñdet q de iure communi: hoc ita: et est verum q vniuersitas cõstituat procuratorem: et p ipsum iurat de iura. calum. cum cã: sed procurator a vero domino constitutus nõ iurat: sed ipse dominus. C. de iuramento calum. l. ij. §. Si aũt: et scolarium vniuersitas est approbata: q pñt habere suos procuratores: et cõsules. C. de iurisdi. om. iudi. l. vltima. ¶ Glo. tangit tria. Pmo an ꝺs leges ꝓstituat pcuratorẽ vniuersitatis: et i hoc q nõ: in ꝓmiũ facit: in aut. de san. epi. §. si q̃s. colla. ix. vbi dicit causaꝫ agi monasterij p pcuratorẽ: sed exponit ibi gl. actorem: vel a syndico dabit procur. post lit. cõtest. et q erant super hoc opiõs. inter legistas: approbat opiõ. q cõstituat. i. papa hoc eis cõcedit: vt essent extra opi. ¶ Secũdo an vniuersitas scolarium sit approbata: dicit hic gl. q sic. gl. in. l. ñ. C. de iurisdi. om. iudi. dicit q vniuersitas scolarium: eo q nõ exercet pncipalr pfessionẽ: sed sunt scolares sub exercẽtibus: vt discipuli: sicut discipuli pelliparioꝝ: vñ magistri sunt q̃ pfessionẽ exercent: et sic sit partitus: vbi rectorem sibi dicunt: in quo dic attendendũ cõsuetudinẽ studioꝝ. Tertio an iuret de calum. procur. et syndicus: dicitur q procurator nõ: syndicus sic. Rndet fm doc. q q scit medius veritatem iurare dz. C. e. l. ñ. j. de iura. calum. c. iij. sed negocium vniuersitatis medius presumitur scire et syndicus cum vniuersitas consensu careat et negligi solet q cõmuniter possidetur. C. q̃ñ: et quibus: quarta pars debet. l. i. li. xi. Negocium autem priuati medius ipse scire ꝓsumit q̃ ipse procurator: et ideo iurat ipse nõ procurator nisi habeat speciale mandatum. Glo. cõcedimus opponit: quia id non potest dici concessum: quod a iure communi conceditur: vt no. de Rp. c. i. So. exponit: cõcedimus. i. esse: ostẽdimus.

Antonius de butrio.

Uditis.

a

Si post cõclusionem in cã apparet pcurator revocatus nihil hominis ferr sniã: et cõdemnat revocãs in expensis: q̃ p hoc impeditur processus iudicis. a. b. d. ¶ Primo ferr sniam sup̃ pcessib⁹: et solut ob factum. Secunda ibi: et earum: in expensis condemnat.

¶ No.primo q ad pfitonē audtus necessario non po-
nitur intellectus:pfumptiue aūt sic:vt.l.dicm pferre.§.co
ram.ff.de arbitris:facit pro relle li dicit:scio quia audtus
¶ No.scōo:q annulato pncipali annullat oēq̄ ex eo se
cutum est vel ob id. ¶ Notantio:q post conclusionē in
cā non valet pcuratoris reuocatio quātūcunq; pcurato-
ri vel iudici intimata ad pudicium lit̄ in quo est in cā cō
clusum licet valeat ad pudicium litis nouiter incohāde
¶ Et nota q post cōclusionem in cā regulr non pōt alī-
gs actus exercer:vel aliqd iudiciale pduci:vide.j.de fide
instru.cum Joānes de ca.posse.pastoralis.j.de restit.in inte.
e.primo. ¶ No.quinto q quoad vim reuocationis mā
dati:non attenditur tempus date literarum reuocato-
rum:sed tempus pfitōis:et sic tempus date trahitur ad
tpūs pfitionis:ad hoc.j.de app.sup.eo. ¶ No.sexto hic
bonum tex.q sicut appellatus consentiēdo:vt totū negō-
cium fit in curia:facit negocium esse in curia:de ap.sepe.et
c.cord.li.vi. Ita is contra quē de nullitate dicitur potest
deferendo et cōsentiēdo facere:q expeditō nullitatis arti-
culo negocium totum fit in curia:vt hic:q̄ no. ¶ No.se
primo q licet procu.reuocatio post cōclusionem in causa
non teneat respectu negocij et instātie:et in qua est in cā cō
clusum:valet tñ respectu instātie nouiter cōtra dñm incō-
bende. ¶ No.octauo q citatus ad cām nullitat̄ sniē nō
tenet̄ ad comparendū vel mittendū pcuratorē instructū
sup negocio pncipali:articulo nullitatis expedito. ¶ Et
sic nota q iudicū nullitatis simplex:non facit cām esse in
curia illo expedito:et sic ēt videtur q licz sup̄ior aditus su
per nullitate pcessus iudicauerit:non per hoc videt iudex
in negocio pncipali:vt ex integro de cā cognoscat:nisi par
tes consentiant:secus est in ordinario qui de cā cognouit
C.de accu.l.absentes.no.C.qūo et qñ iudex tñ vt ppōnis.
¶ No.q pena sunt quā non fiat:vel tarde fiat:potest
etiā colligi ex quo ad condēnationem expensarum:li
cet fiat tarde cōdemnatis:sed sit tempestiue quo ad illud.
¶ No.nono q ius agendi est de presenti:et status pse-
ns iudicat eventum iuris verisimilem de futuro:tractus tem-
poris maxime in accessoriis spectat ad iudicē:vide de sen.
excom.c.romana.§.caueant.li.vi. Hec habemus duo sentē
tiam cassationis pcessimus:et cōdemnatiōis expensarum:
que examinemus. ¶ Op.q nō sufficiat mandatū venisse
ad pcuratorē:imo erigit̄ q et ad aduersariū.j.c.mādato.
Glo.dicit ter.subaudiendus:p illū q reuocatio puenerit
ad dñm:aduersariū et iudicem:sed tarde venit:q ita erat
cōclusus in cā:ideo nō tenuit reuocatio:et sic dicit:si tarde
non venisset:valuisset ea certificata:iudici vel aduersario.
¶ Opp.scōo q nō tenuerit sniā sup reuocatiōe pcessus:
tanq̄ lata contra absentem.l.j.§.cum ex edicto.ff.que sen.si
ne app.resciss. Sol.pz ex ter.q fuit lata contra absentes p
contumaciam:sunt colubrieñ.contra reuocādo pcura-
torem et alium non cōstituēdo. ¶ Op.tertio q nō value
rit sniа cassatiōis pcessus cōtra dñm:nam ex quo erat re
uocatus non valebat citatio pcura.dñs autem citatus nō
erat:ergo nō valet sniа.vj.q.j.nos in quē.§.so.dic q hic p
fite reputat:q si pfis esset nihil obijcere posset. Sol.non
placet:q cōcluderet q vbicunq; conclusio est facta in cau
sa:non est necessaria citatio ad sniam:quod est falsum.
¶ Inno.solut affir:et primo sic q leges que dicūt aliquem
ad sniam citandū loquunt̄ in diffinitiuis in q̄bus necesse
est partem esse pītem:vel contumaces et certas solēnitates
seruari:vt.l.pperandū.C.qūo et qñ iudex in aut̄.iubem⁹
ibi signata. ¶ Secus dicit in interlocutoriis:que etiā ab-
sentibus partibus:ferri possunt ꝺm Inno.allegat̄.ff.de re iud.
l.q̄ insist. Idem dicit in interlocutoriis expensarum:in.e.
querelam.§.c.de hoc vide de appel.et ratione hoc tempe-
rant dñi de rota verum:in interlocutoriis que nō sapiunt
vim diffinitiue:secus si sapiunt vim diffinitiue:q̄ ex eis de-
ciditur negocium principale:et ponunt sua cōclu.cessc.rv.
mihi non placet hoc:q contra regulam gñalem:vbi agit̄
de pūdicio:pars est citāda.ff.de adop.l.nam ita.§.c.intra
quattuor.de mi.et obe. ¶ No.tñ q sniа sup cassatione p
cessus est interlocutoria hoc nō placet sibiq; alio respectu
sniа pōt sup cassatione pcessus esse diffinitiua:adeo secū-
do dicit q hic fuerat vocatus ad totam cām:fm qō cōtin
git in curia:et p tanto debebat per se vel per pcuratorē cō-
parere:q q nō fecit cōtumax fuit:et sic potuit ad diffinitī
uam pceda post cōclusionem in cā:q̄ per se vel per pcura
torem instructū debebat comparere. ¶ Unde reuocādo
pcuratorem et alium nō subrogādo est cōtumax:q̄ in licē
tiatus recessisse vī.xj.q.iij.certum:de do.et contu.c.ij.et est
hoc verū:nam tunc cū hic nō ageret de graui preiudicio in
cassatione pcessuū sup negocio pncipali:sed fm hoc si ē
cōtumax:q̄ citatus ad totā cām:quare nō pceditur in ne-
gocio pncipali. Ruder q id eo q̄ lis nō erat cōtestata in
pncipali:q̄q̄ litigarus esset sup iudicio nullitatis:vñ cui
nō esset cōtestata:nec cōtestari posset:pter defectū mā
dati pcur.nō potuit ferri sniа:vt lit.nō contest.c.j.et p to-
tum:vel q nō cōstabat ad plenum:de cā equum tamē est
aliquātulū expectare abītem:et de nouo vocare q̄ cōtra
iām diffinitue pcedere.ff.de vaca.mu.l.pe.§.fi.de dam.
infec.l.li finitra.§.li forte:de re iudi.cū bertoldus fm Inn.
et Hosti.vel forte dic q sufficit citatio pcuratoris:q̄ da-
to q sit reuocatus:p nō reuocato hīt respectu cause in q̄
est in cā cōclusum:q̄ reuocatio nō tenet:et hoc plus placz.
¶ Potest tñ vt dicebam notādo inter.q vbi aliud hīz te-
nor citatōis nō arctaret citatio sup cassatione pcessus ad
pseqūdum negocū pncipale. ¶ Et ēnto ad sniam et op
po.q nō debeat cōdēnari in expensis:a tpe reuocationis
mādati:q̄ saltem expēse que fuerūt facte post reuocatiōē
mādati vsq; ad actū sniе inclusiue:nō fuerūt inutiles:cum
abītia nō impedierit pcessum. So.dicit Jo an.q textus
est intelligendus sic:q inter actum reuocatiōis mandati
et sniam cum iam esset cōclusum in cā:nō fuit aliqd medi-
tatum q nulle fuerūt expēse:et sic a tpe reuocatiōis cessc po-
test̄ incohāri proceſſus valet sup pncipali:nihil aut mo
dicum fuit:ita q expēse inutiles statim ceperūt. Item q̄tū
cunq; potuerit pceditur cōtumax dānatur in expēsis:sor
te eni si pīs fuisset aliqua potuisset habere cōsilio:q̄ et fieri
poterat post cōclusionē in cā.j.de fi.instru. Jo.que fuisset
sufficiens ad alter iudicandū. ¶ Nuero quo iure petant
iste expēse. Pe.et Ab.p hāc decre.et.c.cōstitutus dicunt
q pertūr offō iudicis ō no.de dolo et cōtu.c.fi.ad fi.ma-
gne glo. ¶ Non ob.ff.de edil.edi.l.edilis.§. Item scīendū
Ruder q loquit̄ de extraneis accedēntibus ante litē cōte.
sicut in viuilio natorum q̄bus regnitur petitio q̄q̄ secus sit
in nato post litē:hoc aūt dictū pceditur in expensis q̄ depē-
dent a negocio pncipali:et ipsi accedunt:et fa.q̄ no.de te-
sta. Raynaldus:vbi demū sup glo.sed numqd. ¶ Ulti-
mo inquārunt hec decre.dicit nihil fieri post cōclusionem
in cā:intelligē hoc verū nisi cōclusio sit reuocata:recte vel
expresse:que reuocari censet eo ipso q iudex aliquē ad ci-
tandū admittit:q ex quo vult vnū decōtrarius reliquus ex-
cludit.ff.de acq.here.illud:q̄ intelligē si iudex scīuit eē
cōclusum secus si ignorauit:de pcu.cle.j.dicit tamen q ō
facti non pīsumitur ignorantia quia non debz procedere
ad acta sequentia non visis precedentibus:etiam si aliter
successit in procedendo:per que dicūt dñi de rota sua
conclusione quinta:q si post cōclusionem in bñficiali cau
sa admittantur articuli:videtur reuocata pclusio. ¶ Se-
cūdam ponit ibi limitatiōem:q acta nō pīt nec pbatio-
nes fieri post cōclusionem in cā:hoc est verum in actis que
sunt ad instantiā partis:secus in actis q̄ sunt ad instātiā
officij iudicis:quia conclusio cause non concludit iudi-
de fide instru.cum Joannes.de ca.poss.pastoralis.hoc fa
cit in ar.q iudex etiam post conclusionem cause pōt ad-
mittere pbationes sup habilitate procuratoris q̄ no.q.

contingit sepe de facto: p que dicunt q̄ post cōclusionē in cā super habilitate impetrātis pōt recipi testes q: recipiuntur officio iudicis ad informandū: et quia talia non requirunt nisi leuem informationem ꝓpter p̄sumptionē iuris quā hꝫ: q̄ libet p̄sumat idoneus: de p̄sump. c. fi. x. l. no. p Jo. an. de iu. cōt. c. j. ii. vj. in nouella: et in regula infamib⁹ de reg. iur. e. lib. vj. q. idem dicunt de ꝓbatione signorum sigillorum et notariorū: per partem aduersam interdū maliciose negatorum: ar. eorum que no. p Jnno. ō p̄sump. illud: et de ver. sig. veniens: sm dños de rota: nitrumēta th̄ in cā ꝓpbana de equitate rote admittenf contra. e. cum dilectus de fi. instru. Et primo ad primū op. q̄ nō sufficiat mandatum venisse ad ꝓcuratorem: immo exigit q̄ et ad aduersarium. l. c. mandato. glo. dicit ter. hunc subaudiendum: per illum q̄ reuocatio ꝓuenit ad dominū aduersarium vel iudicem: sed tarde venit: q̄ iam erat conclusū in causa: ideo non tenuit reuocatio: vt hic dicit si tarde nō venisset valuisꝫ: ea certificata iudici vl aduersario. ¶ Opp. q̄ sup futuris expēsis nō debuerit vel potuerit iudicare in der: sed sup p̄teritis: q: tractus futuri tp̄is nō spectat ad iudicē ff. de vsuris. l. j. et c. romana. §. cauent. de sen. ex. li. vj. ¶ Glo. r̄ndet q̄ si tempus iudicat certum: q̄ est de futuro euenturum: tractus futuri tp̄is: spectat ad iudicem: q̄si aūt non iudicat: secus vt in contrario: hic enim certus erat hunc expensas factur⁹. ¶ Vel scōdo tractus futuri tp̄is in iudicando: et cr̄equēdo statum: nō spectat ad iudicē: vt ibi sed in iudicando th̄: sic: vt hic sm Bof. de hoc infra: de sepul. in n̄ra: vbi hēs gl. q̄liter fiat execūtio: de testa. Raynaldus. ¶ Vel sm Jnno. Tertio contra. ꝓcedunt in vsuris et debitis odiosis: quo casu tractus futuri tp̄is nō spectat ad iudicem: ꝫmum ꝓcedit in aliis: ac iuribus debitis: facē qō no. de homi. ꝓlantis. lib. vj. ¶ Vel tertio si actio et obligatio est ō p̄nti tractus futuri tp̄is spectat ad iudicē: vt hꝫ: si ius agendi non est de p̄nti: sed de futuro: tractus futuri tp̄is statuendo spectat ad iudicez de sen. ex. a nobis. de cō sti. vt annuam. §. i. ii. vj. tractus futuri temporis sententiando et cr̄equēdo simul: actualr nō spectat ad iudicē: vt notabilr dicit Jnno. Sniando aūt nō in odiosis. vt i vsuris tractus futuri tp̄is nō spectat ad iudicē: vt. d. l. j. ff. de vsuris. ¶ In fauorabilibus aūt idem q̄ si ius agēdi spectat ad iudicem ff. de iudi. l. non quē admodū. Si obligatio et actio est de p̄nti: ꝫ executio in aliquo sit de futuro: tūc si pēdet a ptē actoris: ne pendeat in futur⁹: tractus futuri tp̄is nō spectat ad iudicem: secus si non sit in ptē eius: vt non pēdeat de futuro: q: tunc tractus futuri tp̄is spectat ad iudicem sm Jnno. hic immo dō no. Bar. ff. ō ver. ob. l. vbi aūt: et no. in l. ij. C. de sn̄ijs: que sine cer. quān. ¶ Opp. q̄ hec sn̄ia non valeat: tanq̄ nō contineat certā quātitatē. C. de sen. que sine cer. q̄t. per totum. So. glo. dicit quādoq̄ aliquid certum petitur et iure actōis et sententia dz esse certa: sic quātitas vel species: vt in cōtrario quādoq̄ aliquid petitur incertum iure officij: iudicis: et valet sententia incerta: vt hic. ¶ Hanc sol. tenet Jnno. dicens q̄ qñq̄ admittitur incerta petitio: quia non pendet a partis ptāte: certus quid petere: vt est hic respectu futuri tp̄is cum non posset diuinare expensas et cāristias quo casu ꝓcedit incerta petitio: vt. l. j. §. qui autem. ff. quorum le. et cōsequenter admittitur iuncta sn̄ia ad hoc. C. de sen. que sine certa q̄t. li. j. ō ordi. cog. cum dilectus: et vide qō no. in spec. de sen. pla. §. qualiter: in. ij. col. Hic latius vbi cunq̄ admittitur petitio incerta: et generalis vel vniuersalis: valet sn̄ia vt hic. Si detur petitio certa: tunc si sn̄ia est incerta re et spe nō valet sn̄ia. s. diffinitiua: q: finit officium iudicis si incerta est rebabj th̄ spem declarādi: vt quia est interlocutoria: que non finit iudicis offm̄ vel si finit fit reseruatio declarandi valet sn̄ia incerta: vt sic sm Jnno. ad quod. l. terminato. C. de fruct. et lit. expen. ¶ Hosti. aūt dicit q̄ hic nō est cōdēnatio expen. sed declaratio: de condēnat⁹. faciēda et exponit ter. condemnādum duximus. i. declarandum: ita apostillauit vltimo anno vsq; ad. §. op. cōsequenter q̄ petitio expensarum sapit naīm gñalis petitiōis et accessorie: quo casu ꝓcedit libellus gñalis et sn̄ia generalis: et postea i executione sufficit q̄ fiat declaratio: q̄ no. ō. de offi. ord. conquerēte et de libel. obla. c. j. ¶ Vel dic q̄ sn̄ia incerta q̄ nō expectat certificationē est inualida: sn̄ia aūt q̄ expectat certificationem valida est: ꝓpter speciem certificationis iam posita taxabūtur expense: et postea p̄ iuramentū declarabuntur. Solut aliter Jnno. et aduertēd istam q̄ dicit sn̄iam debere cē certam: ꝓcedit in diffinitiua: sn̄ia aūt interlocutoria pōt esse incerta: et hoc iō q: sn̄iando diffinitiue fungit officio: ideo cessat spes declarādi: et sic sn̄ia incerta remanet inutilis sed cū interlocutorijs lꝫ locum mutatio et reuocatio: de ap. cū cessante. fortius ergo et declaratio: vñ ille bñ fit declaratōis spēm. q̄ no. hec rō cōcluderet in interlocutorijs que dant pendēte instantia: non i his que dant in diffinitiuis: nisi esset reseruatum ius declarandi. C. de fruct. et lit. expen. l. terminato: et qō no. de eo q̄ intr. in pos. c. ij. dic ergo si q̄ritur an sn̄ia incerta valeat: dic q̄ vbicūq; admittitur petitio incerta et gñalis: vel vniuersalis valet sn̄ia incerta: vt hic. Si aūt detur petitio certa: tunc si sn̄ia est incerta re et spe non valet sn̄ia. Si est incerta re sed non spe valꝫ maxime q̄n subest cā non certificand. Hosti. autem dicit q̄ nō est hic condēnatio expensarū sed declaratio de cōdēnatione faciēda. Jdeo dixit ad ter. subaudiri condēnandum duximus id est declaranus. ¶ Opp. consequenter glo. q̄ nō valeat cōdemnatio expensarū taxatiōe nō p̄missa cōtra illud. ij. q. iij. §. q̄ si. Bol. dicit glo. q̄ speciale hic q̄n fit cōdemnatio ꝓ futuris expensis taxatio autē fiet postea quādo taxabitur super expensis.

p **Etitio.** Procurator epi agit cās epī tus et defendit: ꝫ nō fuerit datus sub noīe sindici vel actoris. ¶ In p̄ma petitio. In scōa rōnabilis, petitio vl cōis diuisio. Secūda ibi nos igit. ¶ No. p̄mo q̄ canonicus pōt esse vicarius epi. ¶ Nota scōdo q̄ epūs pōt in cā collegij constituere ꝓcuratorem generalem. ¶ No. tertio q̄ ius canonicum non facit vim in verbis: an sit expressus nomē sindici vel ꝓcuratoris vūmodo habeāt mādatum ad agēdum. et respondendū: vnde dicit Hosti. q̄ si dicerat constituo tenuum ad cām meā agendam q̄ esset ꝓcurator. Ego dico q̄ recte dū est tale mandatū. Aliud est enī exprimere vocabulū synonimū vel saltem apparēs synonimū: sicut noīe ꝓcur. notat sindicum. Aliud est exprimere ꝓprius extraneum: ita tunc nomē spēi: q: nomina spērum sunt immutabilia. ff. de leg. j. l. iij. de offi. dele. abbas: th̄ ō iurisꝑ rigore tenet institutio. ¶ No. q̄ in mandato ꝓcur. recurritur ad intētionem mādantis: nec verba curialiter sic in p̄uilegio: de Rp. glo. allt. ꝓcor: secus de cōtractibus p. l. veteribus: de pac. hoc dicit glo. sup. §. sunt q̄ p hoc fit expedita ipsam tibi legam postea. ¶ No. q̄ ex eo q̄ qs est cōstitutus ꝓcurator et vicarius: videt habere generalem ptāq̄ cum libera qō no. ¶ Querit glo. an ꝓcuratores generales possint transigere. glo. q̄ nō. ff. e. l. mandato gñaliter: idq; dicūt doct. q̄ nō possint pignus remittere. ff. qb⁹ mo. pig. vel hip. sol. l. si cōsenserit. §. j. et hoc intelligas: nisi hēret generalem cum libera. sm glo. et Hosti. et q̄ ad agēdum. li. vj. et dicitur habere liberam: q̄si id est expressum in ꝓcuratorio: ad hoc. ff. de pecul. l. quā tuberonis. ff. de offi. ꝓcura. cessa. l. j. nec sufficit q̄ ꝓmittat se habere ratū quicqd fuerit factum: q̄ꝯ aliqui fuerunt in ptraria opi. facit qō no. §. de transac. cōtingit in. j. glo. et de reli. vo. cum dilectus in. j. glo. Jo. An. dicit hoc patere p decre. qui ad agendū li. vj. vide glo. de Rp. ex parte decani. ¶ Querit gl. in. §. sed nūqd an omnis ex his ꝓcuratoribus possit agere sine reliquo: arguit q̄ sic. sicut in simili in tutoribus. ff. de neg. ge. cum alium. ff. de admi. tu. vel cura. Decreto al. de certo

:Am mandati.l.creditor.§.duobus. Concludit glo.q̄ sisti
solidum constituere alter occupauerit:ne ille pōt solus
agere si nullus preoccupauit:vel no sunt in solidū instituti
alter sine altero agere nō pōt. ¶ Ad.l.Barreto.ff.de cer-
to seu ō certo rndet:q̄ id in tutoribꝰ ex benignitate cit ce-
ptū idem hodie vt determinatū in executoribꝰ vltimarū
voluntatū:vt in.xxiiij.q.iij.ō quo dic vt ibi
e.§.huius loquitur q̄ in solidū vel q̄ mādauit:de quo gl
remittit.l.c.pe.dor.remittunt ad.e.in duo.ff.ut.li.vj.vbi ō
est expedītū. ¶ Quero an hic procuratores possint tractare
oīa negocia ad caplm spectāta sine pīsensu capli:dicit hic
Jnno.q̄ illa que poterat tractare ep̄s solus potuerunt tra-
ctare procuratores:alias nō. ¶ Opp.q̄ ep̄s non ptimat p-
cur.q̄ non est vīa.l.de dona.c.ij.sed procur.procu.autem
non cōstituit procuratorem ante lit.conte.l.neq; tutor esse.ff.
nulla:e.l.q̄ quis.C.e.n.ergo ē.Sol.dicit hic Jnno.q̄ est
quasi vīs ordō constituit sine auctoritate superioris:et sic p-
prie est procu.secus dicat in tutore qui proprie non est domi
nus:q̄ nō pōtuit nisi auctorem:et cū decreto:et hoc ideo q̄
maior cē habēt prātōn cp̄is:q̄ tutores. Idem q̄ dicit in ep̄o
puto in rectoribus locoꝝ:et in singulis in dignitate cōstitu
tis vīmodo habeāt administrationem. ¶ Quid de cura
tore an possit dari sine auctoritate iudicis:dicit Jnno.q̄ nō
et nō sufficit delegatus sed dz esse ordinarius:q̄ talis datio
est mixti imperij.ff.de tute.l.multo.§.tutores.ff.de mi.et cura
to.ab hostio mandāt ei:et talis cura nō sanat dat rem ra.ba
batum.C.de admi.ti.l.fi.§.defensionem:dicit hoc Joan
an.q̄ delegatus papę dat curatorē ad litem:de iudi.c.§.li-
vi. ¶ Quero constituto cit procu.ad lit.contestandam:
et ad constituendum procuratorem alīū sup his que in eadē
cā sunt faciēda:an ipse vult pōsequi post lit.cont.an neces
sitatur ad constituēdum procu.dicit Jnn.q̄ putat:q̄ pos
sit p se agere cām:eo q̄ de intentōe videtur mandātus que
est ponderanda q̄ si ipse vult pōsequi:vnde vt de mente
eius q̄ potius p ipsum agatur cā q̄ per alium:vbi vehitur il
la ōba magis posita videntur ad verborum rationem ipsi⁹ q̄
vt sīm mandatū restringat:et per hoc non obstat q̄ mādan
do q̄ alium cōstituat videat ipsum prohibuisse. ¶ Quid si
est prohibitus vt post lit.cōtes.cām non pōsequatur an poterit
pōsequi:vt q̄ sic:q̄ p lit.cōte.est factus dominus:et nō poterit
repelli nisi ex cā de procu.c.j.li.vj.putat ꝯnum Jnno.q̄ cū
mandatum receperit sub certo tenore vt cām nō prosequa
tur post lit.conte.oportet q̄ seruet formā mandati.ff.man
dati.l.obligēter:quomodo constet expresse de voluntate cō-
stituentis.s.q̄ noluit eum vltra litem cōte.procurare sed ipse
vīs per se vel p alium litem ceptam pficiat:nec procurator
potuit constituere:dz sit lis cōtes. Jac.de ara tenet q̄ ex quo
factus est dominus lītis potest litem pōsequi:nam nō quare
procur.post lītis conte.non reuocat:et tenet interest aduersa
rij:ne p plures aduersarios distinguatur.ff.e.l.qui omnia:
vnde talis forma contra dispositionem iuris non operabitur
in prīudicium illius iuris. ¶ Probat lex.dicit q̄ mi-
nor non pōt rem obligare:et si vendo minori rem ab initio
pacto vt mihi sit obligata:et postea rem trado:dicit q̄ non
valet illa cōuentio.ff.de rebus comm.l.j.in fi.cum.l.se.et B
ponit Cy.e.ti.l.q̄ procur.puto q̄ si ab initio opposuit con-
tra formam procurationis:q̄ procurator non sit admitten-
dus:sed si nō opponatur eum admittendo videtur appro-
bare formā pcuratōis:et sic nō poterit opponere. ¶ Nō
ob.q̄ dicit de pupillo:q̄ pupillus approbando nō potuit
sibi prēiudicare propter minorem etatē:sed secus est in ma-
iori qui potuit non opponendo:sibi prēiudicare.

Accedens.

Prouidere dz inde-
fensis q̄ in cā mōnialis p
cu.pstituēs gaudeat libertate.h.d. Pro ōio p-
uidet libertati mōnialis. Sed ō erat ad cās ibi
ni ergo. ¶ Nō.primo q̄ officium iudicis spectat facere q̄
pces in lītigādo fiat rite. ¶ Nō.q̄ carcerat⁹ vt sub pēte
rationis. ¶ Nō.q̄ dicit quis non liber q̄ si q̄ ī speret
detentionis de facto. ¶ Nō.q̄ pīō procuratoris dependē
re dz a potestate libera. ¶ Nō.q̄ procur.vt sit sufficiēs:dz
habere mādatum ad agendum et defendendū:et sic comūi
ter dicit p hoc fit expedita glo.j.in pn. ¶ Nō.q̄ agit dz
habere libertatem et hoc vt libera sit confessio:et alia que fi-
unt in iudicio:que alias meticulose nō valent.xxxv.q.ij.Lo-
thar.ea fi.et maxime hoc verum in cā matrimoniali
xxxiij.q.ij.sue de cōiugio:et hoc no.gl.super verbo libera:
et prosequitur generaliter:vsq; ad ver.sed qualiter agit pro
filio. ¶ Nō.q̄ mater pōt agere p filia in cā matrimōiali.
¶ Nō.q̄ cōstituto procu.a decreto mea q̄ dz eius detine-
te:vel vbi ea est grauis:nō valet qō no.tanq̄ non sit libera.
¶ Nō.q̄ procurator dicit legitime cōstitutus ad lites q̄
est constitutus ad prosequendum iusticiam. ¶ Opp.glo.
in ver.sed quere:vt q̄ non possit mulier agere pro filia:q̄
eam non habet in prātē de consensi.in fi.c.vltimo.Sed non
agebat mulier de facto filie:sed pro sua obligatione:quia
se obligauerat ad arras quod licet de sponsa.c.j.et fi.et no.
de spon.gēnaliter agi non possit ad penā:vt ibi vt dicit q̄ for
te mater eius erat nutrix filie:q̄ pōt esse sīm illa que habe-
tur de ap.ex parte ipsa tñ non daret tunc procuratorem:ni
si ptes litem a se contestata.C.de procur.l.sed neq;:actore tñ
constituere pōt auctoritate iudicis:vt.l.decreto:alias ō cer-
to seu de certo.ff.de admi.ty.et no.in.d.l.neq;:idem dicūt
alij de patre in bonis filij dic hoc falsum:q̄ et ante lītis cōte.
cōstituere pōt procuratorem cū bēat liberā administratio
nem:et no.in.l.j.C.de bonis materni:de quo in spe.de p-
cu.§.ij.et an tunc procu.a patre datus concipiat libellum in
psonam patris vel filij:vide in spe.de libel.cōcep.§.iaz nūc
videndū. ¶ Glo.ij.querit q̄d si procur.non habeat sufficiēs
mandatū ad agendum et defendendum:dicit glo.q̄ non
tunc denegabitur actio et ōbis condēnabitur in expensis
tanq̄ cōtumax.l.c.constitutus:hoc non dz locum in pe-
ratore in rem suam ex necessitate dato de quo.ff.e.l.seruum
e.l.se.et in spe.§.pallegatis.ō.ires requiruntur se.sed an suf
ficiat q̄ habeat mandatū ad defendendū:dicit glo.q̄ non
vide dz p eo sanisdare:nō iudicato sol.sub hypotheca sua
rum rerum:infi.de sanisda.§.si dare q̄ in iudicio stabitur
q̄ oīa soluet que in condēnationem venient:vt ibi dicitur:
et dicit glo.q̄ est vtile q̄ sic fiat:q̄ in casu in quo procu.iret
ad curiam non posset sanisdare:q̄ ibi non immiuiret am-
cos:ōnaretur ōbis in expensis:quod non fiet isto casu et vi
dit glo.q̄ procu.rei sanisdat de iudi.solue dō:item actor in
cā reconuentionis:alio de ratio:vt ō.e.ti.et est idem dicere
de iudi.sol.q̄ ipse soluat q̄ iudicabitur. ¶ Adnote cre-
do q̄ eo q̄ habet mandatum ad agendum habeat in con-
sequentiam ad defendendum:q̄ alias non admitteret ad
agendum:nisi sanisdet de iudi.sol.et si non sanisdederit cui
possit teneri ōbis. ¶ Oppo.cautio de iudi.sol.habet tres
clausulas.s.q̄ soluet:q̄ volum nō cōmittet:et q̄ defendet
rem.s.vsq; ad finem litis:sed quis non promittit factum
alienum.ff.de verbo.ob.l.stipulatio ista.§.alteri. ¶ Sol.
dic quo ad illas clausulas censet se promittere facturum:
q̄ hec stipulatio est pactoria:vt ibi no.et pro tanto valz obli
gatio. ¶ Sed quero an procu.compellat prestare ōbis de
fendere:dic q̄ non sed cātue q̄ ōbis tenebitur si p hoc re-
pellatur.ff.e.l.mutua.§.vltimo:et l.se.nisi dominus p pro
curatore pēsente et non ꝯdicēte sanisdet:et hoc ne fallat fidē
duobus.s.ōbio et aduersario.ff.e.l.filius.§.vltimo.idem si
pro absente:et postea pcur.facite vel expresse ratificet ad B
videno.in cle.prima.l.c.ti.in gl.ordinaria. ¶ Idem dicūt
q̄dam si suscepere litem perituram:q̄ compellitur saltem
litem contestari.C.e.l.sed etiaz e.l.mutua.§.vltimo:et si sa
tisdederit de defendendo et non defendat cōmittitur stipu
latio ob rem nō defensam:et tenetur ad interesse domini in-
sti.manda.§.mandatū.ff.e.non cogendū. ¶ Queritur glo.
in ver.sed nūq̄d an sīa lata ꝯ parentes litigantes p patri-

monio filiorum plndiet filiis:gl. dicit q nō nisi cōsentiāt vel ratificent:q in talibus exigit filios p̄sentes cum etiam ꝛ̄ mandata patris possint ꝛ̄berecq: quo ad hoc nō dicunt in p̄te patris seu parentū:et dicunt doc. q dolo q minor p̄te filii ꝛ̄xat dūmodo dignum degerit:pater cum dotare teneat.ff.de ritu nup.l q libros:et no.xxii.q.v.c.vltimo:alias xxiiii.q.i.c.vltimo:et q filius p̄tralxat patre minore patet:ō spon.impu.c.vno.li.vi.de iudi.c.vltio.c.ii. Jo. ¶ Post glo.quero an captiuus constituat procu.non videtur:sicut nec testamentum facere potest.ff.de testa.l.oblideo.arg.ff. de iure fisci.l.omnem:nec qui detinetur inuitus. Dic tu in eo p̄textu tenet vt consuluit pcur atoram q placuerit teneri: nō vz ꝛ̄ stō:alias sic vt no.in.d.l.obsidem:et dixi de ipō.cū lo. cū. ¶ Quid de illo q sub iuratoria vl fideiussoria cautione detinet in obstagio:an possit constituere pcur.idem videtur q in capto:vnde dicit lex q talis detentus vt detēnus restituēt intelligit Bolh.in graui causa:quādo abest in loco in quo est litigādum:ar.ō.c.querelam. Tamen hoc procedit in iniuste detēto detento aūt iuste secus videt dicēdum:vt no.in.l.qui a latronibus.ff.de testamētis:vel ōiūs ad illas lites quas habet cum illis qbus est rōne obligatus. ¶ No.bene q detēt̄us ad postulationē alterius non pōt cōstituere pcur.in lite ō̄ cum illo habet no detento quod singulariter no. Anto.

Flectus filius. Si ḡnali procuratori de negent indutie ad p̄sulendum dūm absentes in cā probabili:pcur.potest appellare.li.d. Prima pars narrat grauamē appellātis. Scōa vat iudi cem ibi quo circa. ¶ No.primo q pcu.cōstitutus ad oīa negotia actāda videt cōstitutus ad lites:quod no.quia dixisset ꝛ̄ium:cum alius sit procu.ad negocia et alius ad lites:concor.de pcur.qui generaliter:li.vi. ¶ No.tamdō q procu.cōstitutus ante litem motā:pōt petere inducias ad consulēdum dominum. ¶ No.argumentū a ꝛ̄uo q pcur.ꝑ̄sūtur constitutus ad cām agitandam:vel ea mota ad defendendam nō pōt petere inducias ad dūm consulēdum. ¶ No.q dūs absens qui dimisit pcu.est citandus: non ipse pcur.ante litem ceptam:vnde non videtur sufficere si citaret procur.et dicit glo.q est citādus ad ecclesiam suam de volo cām:et per hoc sit expedita.i.gl.et si intelligeretur q esset citatus Boñ.intelligē fm Jmo.q nō fuit citatus sup specifica cā:et sic vz habere inducias licet constituerit pcu. ¶ Nota q quis potest constituere procur.ad omnia negocia tā negocialia q̄ iudicialia:vt hoc facit.ō. c.penūlio. ¶ No.q quilibet tenetur dimittere procuratorem q̄ se absentat:alias procederet ō ipsum si se non defendere.ff.er qui.cau.ma.item ait et per hoc sit expedita glo.ij. ¶ In glo.fina.obmisso vno ver.quem recitabo cum ea. ¶ No.q procurator generalis ad agēdum pōt appellare et appellationem prosequi:glo.i.in fi.et si velit dicere q fuit citatus in Boñ.dic q in citatōe non fuit expressus articulus super quo citabat:et ideo ēt temporalis procurator missus per scholarem ad causam has inducias postulauit ad dominum consulendum:et vz habere Jmo. ¶ Quero an talis procurator possit transigere glo.ij.dicit q non.ij. in ordine nec alienare:vt est dictū.ō.c.penūlio. ¶ Glo.vltima querit quomodo fuerit iusta appellatio:dic q debebāt dari deliberatorie:que dantur ad hoc vt sciat an velint cedere vel contēdere.ii.q.iii.ſ.offeratur:et pcu.per se deliberare non poterat:an cedere vellet vel contēdere sup facto alterius:vnde cōsulere debuit dūm:et cum hoc non faceret infra finit appellatio hoc intelligē verum fm doc.in procuratore generali q̄ non potuit imputari culpa ipsi qui se absentauit:q nōdum erat cā mota:nec forsan cogitata:vñ dicit Jmo.q speciali procuratori ad cām istam constituto:nō darentur inducie:quia imputet sibi quare non instruxit vel presumitur instructus:dicit tamen Bosli.q si aliquid occurrit super quo dominus sit instruendus:et domino imputari non possit:quod est instruēdus et debet habere inducias.arg.C.e.i.fi.et.ſ.fi.et actor q in facto alieno iuste dubitabat.ff.pro suo.l.fina.et aucpe periurium subire non cōpellitur.ff.de in litem iura.l.videamus:et sunt verba doc.de iura.ca.in p̄tractandis:et de dolo venerabilis:vide glo.ad literam:de cōstitu.c.i.li.vi.de doc.cupientes.li.vi. In gl. contingētibus. Item si dūs est specialiter ad causam citatus:vt compareat instructus non bz nouas inducias quando potuit instrui ex tenore citatōis:vt no.de dila.preterea: nisi super nouitate energētibus:vt dicta glo.cōtingentib⁹: et aduerte quia tunc comparere debet instructus quo ad deliberationem de respondēdo et probationem instrumentorum:sed non testium. Glo.notabilis in.d.c.cupientes.ſ.si vero. ¶ In glo.super verbo alibi. Per predicta infert q si prelatus agit causam:et queritur de agitat̄ in capitulo in quo non fuit q potest petere inducias ad capitulum consulendum:de testi.veniēs.ij.de ferijs.c.fi. ¶ Querit cōsequēter quales sint be inducie:dicit glo.q sunt arbitrarie fm loci distantiam:qualitatem personarum:et negocij:secus dicit in dilationibus ad appellatōes vide gl. ¶ Querit an habens mādatum ad negocia gerenda possit agere litem:casus hic q sic:glo.intelligere videtur q habuit mandatum ad lites:et est in.c.qui generaliter:de pcu.li.vi.vbi habens mādatum ad negocia potest agere ad litem:quia negocium est lis:et verba in his ḡnaliter tē.et ex quo dicitur ad oīa negocia:dicit q potuit agere presentia et futura:excepta cāubis requirentibus ſpeciale mandatum.c.qui generaliter:in p̄n.li.vi. ¶ Op.q non debuerit audiri pcur. petens inducias cum ipse dominus fuerat citatus:ibi recto recitato:fol.potest intelligi q fuit citatus non p̄sonaliter: sed ad ecclesiam q sufficit et non procedit contrarium. ¶ Potest etiam intelligi q fuit citatus p̄sonaliter:et tūc opz dicere q nescit sup quo citaretur:ideo pcur.ille petit inducias ad cōsulendum cum:alias fm Jmo.si fuisset specialis ad banc cām. ¶ Oppo.secundo q procura.iste audiri nō debuit cum esset tantum ad negocia:glo.secunda supplet q erat etiaz ad iudicia:dic melius q sufficeret q fuerit ad negocia deputatus:q talis agere pōt et defendere in iudicio.c.ii.c.qui ḡnaliter in p̄n.li.vi. ¶ Opp.q est qd imputet illi cum ad iudiū q nō dimisit procuratorē informatū vnde:ergo non debent inducie.So.non erat in culpa cum se absentauit ante litem motaz:et ex cā p̄babili: et non ante potuerat instruere super lite nō mota:de quo in spec.de dila.ſ.vltimo.ver.sed pone. Anton.

Onstitutis. Si rē recedat a indicio cōstituto,pcurator.solum ad agendū cōtumax est:et cōdēnat in expensis.b.d. ¶ Duma para narrat contumaciam:et condēnationem rei. ¶ Scōa ibi nos aūt cōdēnationem approbat et cām cōmittit. ¶ Nota primo q prior et sicut regularis mutuo recipiens et ad ḡtitatem receptaz obligatur:et sic videtur q regularis obligetur hoc intelligē vbi habeat administrat.vel habet mandatum a capitulo ad quod vide no.in.c.q quibusdam.i.de fideiusso. ¶ No.secundo q vir pōt attentare actionem vxori competentem:et sic tanq̄ cōiuncta p̄sona:videt q agere possit p vxore ēt si mandatum non ostendat:de quo in.l.maritus.C.e.ti. ¶ No.tertio q contumax reputat non solus non veniens:sed veniens et illicētiatus recedens anteqū fiat id p quo agit expedirum non legitime cōstituto procuratore:ad hoc.l.de iudi.al.de iudico.c.i. ¶ Nota quarto q procurator ex parte rei datus ad agendum tantuz tanq̄ illegitime cōstitutus non excusat contumaciam domini citati:q rem debet constituere ad defendendū actor ad agendū:nisi reconueniatur:q etiam debet ad defendendum constitui: et per hoc sit expedita glo.ij.no. q procurator cōstitutus ad agendum nō videtur cōstitutus ad defendendum vbi pe-

ci,aliter dz defenderet sic defensio nó venit ad cõsequen-
tiam mandati de agendo. ¶ Quinto no.q cõdemnatio
expensaꝝ pót fieri pcuratore integrume cõstituto et q con
dénationem expensaꝝ pcedere dz taxatio vidi multũ dubi
tari. ¶ Quid si taxatio nó pceditan sit nulla:vel annullá
da cõdemnatio et fuit cõsultum q esset aliquaxredo q sit
nulla:qa forma est data vt uref ꝛc. ¶ Nota q finis debz
esse litium. ¶ No.q finia sup expensis fertur etiá contra
absentem:et non citatum:et hoc bene no.glo.super verbo ta
xationeque p hoc et alia notabilia sit expedita. ¶ No.q
qa cõdemnatur ad expẽsas in libello nó positas:ó quo.ẽ.
e.audiria. ¶ Op.cũ glo.j.q ad agendũ pro vxore nó de-
buerit admitti maritus si nó habebat mandatum.ẽ.e.c.j.
So.duplex est intellectus:vnus q hoc obligatio erat ẽfir
ta marito:qa vir mutuauit pecuniá proux:et sibi est stipula-
tus dictá pecuniá reddi noie vxoris quo casu agit noie p-
prio nó nomine vxoris:et unde nó repellitur. ¶ Circa istaz
primo obstat:qa alteri stipulari vel pacisci nemo pót:vt in
ff.de stipul.§.si quis alteri.Sol.dicit glo.q nó stipula-
batur vxori:vt pót dotem vxori decem:qa tunc nó valuisset
stipulatio:sed stipulabat sibi nomine vxoris:quo casu sibi
directa actio et vxori utilis acgritur:cũ sua iterlit. ¶ Hoc
tento est unuz dubium qd si velit agere vxor et maritus:qs
pferatur:vel si vxor pbibeat:an pót agere vir:dicit ꝟ glo.
q mulier pferf:et vir repellit:qa datur utilis que pfertur
directe viro.alf.ff.de procu.l.si pcurator:vbi ũ procuratõ
est stipulatus iudicatũ solui:mea utilis sue pferatur:nec po
test me inuito agere pcur.de quo dic:vt in.c.gḡ:de vsur:si
h.vi.hoc verum cessione facta:qa nó agit dño ante cessionẽ
actionis quelite per procuratorem:nam in talibus:vt.l.dá
mnum in fi.ff.de dam.infec.ff.de verbo.obli.l.stipulatio.§.si
quis insulam.de mã.in spe.de actione.§.j.versi.item tutor.
Alius est intellectus:q hec agebat vir tanq̃ pcurator ad
ꝝum respondet:qa dz mandatum a iure tanq̃ procur.qa
dato q non sit affinis:vel alis consanguineis iudicatur tñ
de eo:vt de cõiuncta psona:que agere pót sine mandato:qa
principium affinitatis.ff.eo.sed et hec persone:fallit si habz
mandatũ:qa non pót agere nisi quatenus in mandato con
tinetur:vltra mãdatum ergo agere nó poterit nec tanq̃ p
curator nec tanq̃ cõiuncta pson:quasi videatur pbibit⁹
eo qdz mãdatum in aliqua cã separatum ab illa agitada
fin cõmunem opi.dz aliqu voluerint dicere q in cã in qua
nó dz mandatum se intromittere possit:nó tanq̃ pcurator
sed tanq̃ cõiuncta pson:de quo in.d.l.maritus.Sed an
econtra so possit vxor pro marito agere:dic q non.C.e.l.e
q. ¶ In §.glo.dic et est tertius intellectus q vxor ódebat
hec nomina in dotem q fieri pót sicut etiam vendi possunt
C.de here.vel act.ven.l.nomina:cum si. ¶ Quartus serũ
dum Bothé.q hec mulier hec nomina marito cessserat:et
alia loco parafrenaliũ reperet:et haberet in quo casu noie
proprio vir o competerent actiones:et hic:et.C.de pac.quan.
super dote.l.fin.vide glo.super verbo ad agendum in fi.
¶ Quero secõ an vir possit esse generalis curatõ vxoris:
dic q non:qa dz possit esse pcurator.C.qui da.tut.pos.l.ij.pót
tñ esse tutor vel curator ad vnam litem:de quo in spe.de cu
ra.§.et qñ.ver.sed nunqd vir. ¶ Martinus Sylvani dice-
bat hoc vere vi cõcessi mãdati:sed vi cõiunctionis persone
bene potest agere et idem pe.in.l.maritus.C.de procura.et
sit rõ fm Bde.quia que induc̃tur in augmẽtum nó ope-
rantur diminutionem ff.de lega.j.l.legata in utili.de con-
di.et demonstra.l.cum tale.§.primo:sed hic mãdatum fit
ad augmẽtum:ergo quia idem non debet operari contra
rios effectus de bap.debitum:cõmuniter tenetur illa opi.
q:de vno dictum in alio censetur negatum:unde videtur ẽt
ei sublata potestas agendi illo respectu de presum.nonne.
¶ Nõ obstat q dicitur in.l.legata:qa circa idem nó ope-
ratur:sed circa diuersa pñt quãdoqz. ¶ Quero cum gl.
uj.quare hic pcurator nó habuit sufficiens mãdatum:dic
quia erat rea prior:unde debebat dare procuratorem ad
defendendum:non ad agendum nisi reconuenire vellet.
¶ Oppo.q nó fit ponderãdum:an hic habuerit manda
tum de defendẽdo vel non.sed solum an velit satisdare vel
non:quia si vult satisdare admittetur si non vult satisdare
nó admittetur.C.de satisda.l.vna.So.dicit Inno.primo
q nó videtur ponderãdum cum etiam si habeat mandatuz
nó admittat nisi satisdet de iudicato sol.per dictã.l.viam
dicit tñ post hoc ponderãdum qa si habet mandatum fiet
executio in bona dominiubi si nó cõstat de mandato nó
fiet executio nisi in bona pcuratoris.ff.e.l.si plautius:nisi
agens reconueniatur.ff.e.l.pcurator:unde dicit q pót dici
q pdénabitur in expẽsis dominus licet defendatur per nó
habentem mãdatum:quia per dictã executiõem in bona do
mini:inst.de ac.§.huic aũt et.§.preterea:sic continuaciter re
cedens nó constituto procuratore super principali:tamen
procederet per solam cautionem.C.e.l.exigendi et hoc an-
te lit.conte.et post de solu.l.solutionem. ¶ Quid si bene
constituit procuratorem:sed ille nó vult defendere:dic q
dominus in expẽsis condemnatur:et sibi imputet talem di-
gendo.ff.mau.ca.et sta.l.fi.§.hac autem actione.ff.de mino.
.l.cum mandato. ¶ An autem procurator pariter cõpel-
latur defendere:dic vt no.ẽ.in.c.accedentes:et in cle.j.de pro
cur. ¶ Oppo.q hic pcurator ad agẽdum constitutus ha
beat sufficiens mãdatum ad defendẽdum:nam eo q quis
est procurator ad agẽdum nó admittitur ad agẽdum:nisi
defendat.l.sed hc.§.defendere.ff.de pcu.ergo hic videtur
esse mãdatum:sine quo non potest expedire q mandatum
vt in.l.ad rem mobilem:et.l.ad legatum.Sol.dicit procu.
ad agẽdum constitutus si reconueniatur:dz sufficiẽs man-
datum:qa eo q est datus ad agẽdum:et agere nó possit nisi
defendat:videt sibi data potestas defendẽdi:sed si pcura-
tor est cõstitutus ad agẽdum et non agerat:principaliter cõ
uenitur:et ideo videtur mandatum habere ad principalem
defentionem:que non venit cõsecutive ad actionem quam
intentat procurat. ¶ Quero an procurator constitutus
ad dilationes proponẽdas ante lit.conte.sit admittendus
libello nó recepto per cõstituentem.dicit Inno.quosdam
dicere q nó:qui prius dño in principio recepit libellum:
quia principium exordij lit.est ipsa libelli receptio.iij.q.
uj.spacium.§.offeratur nó oblato ergo libello cõstitutus
ad opponendum nó est legitime constitutus ad excipiẽdũ
qa est cõstitutus ad agenda media obmisso principio sine
quo media esse nó possunt. ¶ Sxẽdo potestas excipien-
di firmatur ex obiectu agendi:deficiẽte ergo agente et reo
deficit potestas excipiendi:sed ante libelli oblationem qui
non est actor nec quis est reus:ergo non datur potestas op
ponẽdi:et sic nó est legitime constitutus procurator ad excl
piendum tantũ ante lit.cõtest.vel ante libelli oblationem.
¶ Probat tertio:qa aut dicit q nó tenet dominus rñde
re qa pars aduersa:vel iudex est excõicatus:et nó est audiẽ
dus:qa et tunc comparere dz.j.de ap.si duobus. ¶ Aut di-
cit nó teneor respondere in principali cã:et nó debet hoc etiã
dicere qa hoc est certum:q procurator nó est:sed nec ale de
excep.pponere pót mihi excusatorias.ẽ.c.querelã:sed si est
pcurator cõstitutus ad accipiendum libellum:tunc bene
posset pponere excusationem et recusationem:et hoc quia
hic aliquis est reus et pcurator rei ad ea que sufficiant in p
senti:dz nó sufficiãt ad totã cãm. ¶ Alij dicũt q procura-
tor cõstitutus ad excipiẽdum tñ:admittẽdus est:et excipe
potest ẽt si nó dz pcuratorium ad defendẽdum:qa in hac
cã absens est reus dño placet Bosti.q ante libelli oblatio
nem potest proponi recusatio:vt pz in.c.inter monasterium
de re iudi.et pponit vbi libellus nó offertur:de ap.cum spe
ciali. ¶ Non ob.q hic non sit actor nec reus:qa in citato-
rio semp exprimitur quis:ad cuius instãtiam citatur et su-
per quo est citatus:pz qa ante libelli oblationẽ:iurisdictio
fundat.de offi.ode.gratũ:et.c.dz ergo et pót repelli. Item

ficet nó sit iudicij fundamentū: tunc iudicium pót declinari e spso iudicij repelli: de ver. sig. forma. ¶ Quero si assignatus est terminus ad certū articulū: an sufficiat mittere procuratorem ad illum articulum: dicit hic Jnno. q si assignat° est terminus ad certū articulū: et ad omnia alia q̄ facunda occurrūt: nó sufficit ꝓcur. cóstituere ad illum certū articulum tm̄. Si cit citatus ad certū articulū tm̄: puta ad ꝓducendos testes: tunc sufficit ꝓcur. cóstituere ad illum actū: e ille ꝓcurator ad aliud non tenebit: nisi ad testes ꝓducendos: et ad ea que circa testium ꝓductionē sunt necessaria: unde si ex aliqua cā cómittatur ꝓductio testium: non ꝓcedetur ad alia: q̄ non est in eo ꝓcura. q̄tūcūq; ad aliquale certum articulum cóstitutus sit: potest tamen recipere diez assignandum ad alia excipienda: ne cur̄ ducatur edictus xi. q. iij. certum. ff. de iudi. l. e post edictum: et quia est accessorium ad mādatum ff. e. l. ad rez mobilem: et. l. ad legatū: sed qd si habet mandatum: ad omnia illa que illa die occurrent facienda: videtur q̄ sufficiat: q̄ talis habet potestatem recipiendi libellum cum e illa die occurrere possit qñ offeratur ¶. Dicit tñ Host. q̄ talia mandata indistincte nó sunt admittēda: alioqn alius subeadem forma in secūda die poterit dari ꝓcur. e sic in tertia: et negocium intricabitur: q̄ vnus cóstituetur e alter negabit: et vbi primus é certus: secūdus vel tertius dicit se ignorare: et acta amissa esse e poterunt alie difficultates oriri in grauamē actionis quibus debet iudex ex officio occurrere: de ap. vt debitus: illō aūt dicūt doc. esse certum: q̄ hic est legitimus procurator: q̄ est cóstitutus ad lites cōte. e ad omnia alia vē. allegāt de procurato. qui ad agendum. li. vj. Anto.

m Andato.

Valent gesta p ꝓcuratorem reuocatum: iudice et aduersario ignorāte. h. d. e nó viuidit ꝓpter eius breuitatē. ¶ No. primo id qđ dixi in sumario. ¶ No. secūdo q̄ nó videt sufficere reuocatiōem transire in notitiam iudicis vel aduersarij: nisi ad virtusq; transeat noticiā. ¶ No. q̄ non valet reuocatio procuratoris: post lit. conte. nisi transeat in noticiam iudicis e aduersarij. ¶ Nota quarto q̄ potest reuocari procurator post lit. conte. si non transiuerit in notitiam aduersarij. ¶ Nota quinto q̄ iudicium agitatum per procuratorem reuocatum ignorante aduersario: valet: et sic etiam videtur valere ad cómodum domini ratio quia habetur pro quasi ꝓcuratore. ¶ Glo. l. magistra querit q̄ requirunt ex parte ꝓcura. actoris: secundo que ex parte procur. rei. ¶ Ad primum dicit q̄ in cóstitutiōe. Primo requritur nomen cóstituentis: et primi in ꝓtōne. Scōo nomē ꝓcuratoris constituti. Tertio nomē cause. Quarto nomē iudicis coram quo ḡstio verti dz: si iudex est delegatus: si ordinarius nó est necesse. ff. de ꝓcu. l. ij. ꝓcur. dz e dño in eo ꝓmittere q̄ ratum habebit: et satisdare pro eo in cā defensionis: et tales littere mitti debēt aduersario: vt sit certus de mandato q̄bus reddatur ꝓcur. a satisdatione de rato cum de mādato dubitatur: vt ibi dc. ¶ Aduerte q̄ glo. erat si iste hz mādatum non necessitatur ad cauēdum ó rato: ergo talis cautio nil operatur: sed debuit dicere glo. de iudi. sol. non cauet de rato: qñ dubitatur de mādato: sed qñ est certum mādatum non cauet de rato: sed bene cauet de iudicio. solue. q̄ nullius legitimus est defensor: etiam cum mādato sine cautione de iudi. solue. ¶ Ad secūdum de ꝓcur. rei si cóstat eum nó habere mādatum tanq̄ ꝓcur. non admittitur: iz admittatur tanq̄ defensor: prestita satisdatione si habeat mandatum et nó admittit sine cautione de iudi. sol. C. de satisda. l. vna cum si. e hec cautio cōnet tres clausulas. Prima q̄ defendat reum in cā. Secūda q̄ dolum nó committat. Tertio e hoc ipsum q̄ verbum sonat e talis satisdatio dz interponi ab ipso dño: si presens est e velit releuare ꝓcuratorem a satisdatione alias ipsemet procurator tenebitur quātūcunq; sit diues e soluēdo: et si absens sit constituat eum procur. cum satisdatione de iudi. sol. sub hypothe. ea bonorū suorū in stitu. de satisda. §. ii vero. xi cautio. item vero de rato non prestat procurator reum dato q̄ dominus ratum nó habeat soluat procurator de bursa sua. fallit in duobus casib°.

¶ Primus qñ iudicium é tale in quo quia sustinet vicem actoris: et rei exemplū de ꝓba. per tuas: quia cum in parte veniat tunc procurator vt actor: satisdare debz. ff. e. l. pomponius. §. sed si ita. Item vbi non est plene cautum per cautionem: de iudi. sol. vt q̄ igitur rei ven. q̄ si ꝓcurator solueret iudicatum precise: nó posset compelli ad ratū: sed ad interesse: nec posset plene restituere rem domino ratum nó habenti: ideo tunc non sufficit cautio de rato idem si agit cā status alicuius: q̄ tunc non est plene cautum actori: nisi sibi caueat de rato. ff. e. l. non solum. §. si statuere. §. e est casus: et cum tutor postulat suspectus: et ipse per procuratorē se defendit. ff. e. l. non soluz. §. vltimo. ¶ Quero tertio qñ per anū huiusmodi cautiones: dic q̄ ꝑ cur̄ debēt ante lit. cōte. ff. de procu. l. pompo. §. rati. ¶ Quero quarto qđ de procuratore vniuersitatis siue collegij: an caueat ó iudicio. sol. dicit q̄ nó: q̄a sufficiēt vicem vniuersitatis: et iurant de calūnia in animam ꝓpriam. j. de iuramen. calū. in pertractandis: et quia comparatur tutori. ff. pro empto. l. qui fundū. §. si tutor: qui non caueat iudi. sol. l. ii. §. defensionem. C. de admi. tu. sicut nec eam prestat verus dominus: nisi. l. de satisda. §. sed hodie. Item quia talia officia sunt necessaria. ff. e. quia sed officium procuratoris voluntarium. ff. e. querdam: alias nulla esset differentia inter ꝓcuratorem priuate persone e iudicum vniuersitatis: ó materia glo. vide plenius in spe. ti. ó satisda. §. penultimo. ¶ In glo. ij. ibi e ideo secus tu dic reacta differēta inter ratū ad iudicia: et ratum ad cōtractus q̄ reuocatio ꝓcuratoris nó ꝓiudicat aduersario nisi aduersarius est certificatus de mandato: et aliquis spāliter mādatum cum eo gerit: vel sua pót interesse: nisi fit certificatus de cōtraria reuocatiōe mādati: sicut fuit certificatus de mādato ad q. l. si pupillus. ff. de militoria: et p hoc reicit dña an reuocet ante lit. cōte. vel post: q̄ hoc nó attēditur: sed an fuerit certificatus de mandato vel non ad qđ glo. de ꝓcu. c. j. li. vj. ad quā recurrēdum est. ¶ Differentia autem est inter iudicia e negocia: glo. fuit facta fortē ó preterea: quia in iudicijs plus contingit aduersarium certificari de mādato q̄ de negocijs e plus. Et differētia que fit an reuocet ante lit. conte. iudicium: vel post etiam fit: quia plus contingit certificari aduersarium post q̄z ante: sed per hoc nó negatur: qn si ante certificetur idem sit iuo. ¶ Ea. glo. ibi in fine requirit ergo glo. hanc certificationē esse factam per reuocatorem. Alij dicunt sufficere aduersariū aliter esse certificatum q̄z per intimatiōem domini: p regulam ea q̄ certus ex. cū cōcor. de re. iur. in. vj. Hosti. tenet q̄ requirat hic fieri ꝓcedere reuocationē: allegat de offi. dele. prudentiam cum cōcor. alioquin reus frequēter posset maliciose fingere reuocationē ꝓcuratoris: et negocium differret: cui hec materia est auferēda ó diuoncijs: quanto. Michi placet: q̄ intimatio hec nó requiritur: nisi ꝓpter finem certificādi: per no. de emp. e vē. c. fi. e. ff. de aduocatis. l. de aurelio: et ita fuit vltimo anno sic apostillauit. ¶ Pro glo. ii. q̄ eam intellectū tex. tex° ꝓsupponit ḡnuos. ¶ Primū q̄ post lit. cōte. non valet reuocatio procu. ad preiudicium aduersarij eo nó certificato. ¶ Secundo q̄ valet reuocatio ante litis cōte. aduersario vel iudice ignorante. ¶ Tertio q̄ valeat reuocatio ꝓcuratoris aduersario certificato post lite cōte. ¶ Quarto q̄ indistincte valeat iudicium a procura. reuocato non certificato aduersario vel iudice post lit. cōte. et. e sic q̄ valeat ēt ad cōmodum reuocantis. ¶ Primo dicto obstat: q̄ sufficit reuocatū trāsire ad ꝓcuratorem. ff. e. insinuāte. et. c. in nostra. ff. māda. l. si mādasset. ¶ Secūdo dicto obstat q̄ etiam ante lit. cōte. nó debet valere reuocatio: nisi trāsierit in noticiam aduersarij: sicut post lit. cōte. de ꝓc. ex parte: subest eum eadē ratiōe

occipiat aduersarius et dicit bene. ¶ Glo. uerbose loquendo assumit duos principales casus: quidam sunt procuratores ad iudicia: et in his nó valet reuocatio: sine sint reuocatio ante lit. cótestatam sine postmodum trásierint in notitiam aduersarii: uel dum uendelis postea iudicium per tales agitatum fuit penitus nul. valet. Glo. dato duo filia in cótractu: si iusse ro filio meo mutuari: postea reuocauero hec reuocatio nó préiudicat: nisi tráseat in notitiá: ut possim hére exceptionez macedonianá idem si iussero alicui credi: postea ip̃m reuocauero qui nó certificato aduersario tenetur. ¶ Ad. c. in nostris ad. c. continuatóe dic q ubi trásiit in notitiam aduersarii: nó apparet ad unum tenorem dicit post lit. cótest. subaudi maxime quia sunt procuratores in negotiis extrajudicialibus. l. in ꝑtitionibus. nunc dicit q sufficit reuocationem deuenire ad procuratorem: nó tráseat ad aduersariũ: alii glo. ostiam. l. si mádasse dat rónez uerisimilem: quia in iudicio fieret preiudicium ei: si eo cóstituto et reuocato ignorante aduersario nó valeret iudicium in ꝑtibus ex quibus obmittit sup̃ fluentibus: qcqd dicat glo. ista sic conclusio infallibiliter reuocatio procu. tunc valet: nó certificato aduersario qñ ei nó cóstituit de mádato et ibi nó preiudicatur: et hic nó valet quádo ei cóstituit de mádato et conó certificato facta est reuocatio: et ideo dico q si procurator. est cóstitutus ante lit. cóte. et ante iudicium ceptum reuocat: nó certificato aduersario de mádato ante reuocationem valet reuocatio si certificato cotrario sit ne reuocet: et postea reuocet: nó valet reuocatio ad préiudicium aduersarii: utud inueniatur sic limito omnia iura que faciũt differentiam inter negotia et iudicia: non faciunt differétiam nisi in negotio ubi est plurimũ cómungit aduersarium nó certificari de mándato: et plurimũ fua non interest: sed si interesset idem cẽt iura que faciunt ad iudicium in his sit cepta et nó hoc faciunt q cóuenit ante lites ceptam non constat aduersario de procuratore. ¶ Ad ea predicta dicendũ dubium. m. ꝑ. sed si reuocatio in dubium reuocatio transiit ad procuratorem ꝑcu. occultauit malitiose an valeat iudicium: cócludit glo. q sic: et bene si fuit certificatus aduersarius. Ideo amodo dbuit de mándato certificari et de reuocatióe a parte ipsius dñi: et ideo sibi imputet: ut hic videt. ¶ Sed hic qro de alio dubio an sufficiat certificatum esse aduersarium: uel secus aliter ꝑ certificatióe domini. Glo. ubiq videt requirere certificationem ꝑuenire a domino. Alij cótrariantur. ff. de pe. here. l. item uenit. ꝑ. a quo: de Rp. cum cóueniat. Host. tenet q requiratur q hoc scia ꝑcedit a reuocante. Ita q non sufficit aliter aduersarium scire nisi per reuocantem intimetur: ar. de offi. dele. pudétiam: cum suis cóco. ideo reus frequẽter posset malitiose fingere reuocationem procuratoris: et negotium differret: cui hec materia est auferẽda: ó dicor. q to. ¶ Tertio dicto obstant iura uulgaria: q procurator post lit. cóte. non reuocat nisi ex causa: ut. ff. de pcu. l. post litem. l. c. ar. li. vi. So. ꝑcu. mutua non reuocatur: sed uolens sic et hic erat: alias non audiretur nisi causa cognita: et dicit glo. q si expresse ꝑdixit ne reuocetur: nó allegata cẽ tamẽ sup̃ si spretus non debz audiri: qui se ingerit ar. ff. de pcu. l. que ocia: secus si allegat cám: q forte uult suam famam cóseruare aduertere non placet q hic procurator fuerit nolens: si post ea est ꝑcuratus iudicium: ideo dic q causa cognita fuit reuocatus. ¶ Quarto dicto obstat. c. ex parte uocati. de Rp. ubi uelet reuocatio ad préiudicium reuocantis etiá non certificato aduersario. Solumo dic uerum et q hic dicit uelere iudicium intellige ad cómodum aduersarii nó ad cómodum reuocantis: ideo si lata esset sentẽtia ꝑ procuratore non uoleret. ¶ Oppo. quia a ꝑtio inuitur ex. per dictionem uel. q ops ut ad aduersarium et ad iudicem pueniat reuocatio. q tñ non est uerum. Sufficit enim si ad aduersarium. C. de fatisdando. l. unica. ¶ Glo. ultima. q tñ aliqui nó bñt. exponit uel pro. et hoc tz Host. et ad hoc. ff. ó Rptia. c. ij. ubi per cótrarium. et exponitur pro uel tẽ.

On iniuste.

Sex sunt dicta et nó [illegible] ff. ubi qui iuris [illegible] ff. ubi quilibet. iij. ubi quod fieri. v. ubi potuit. [illegible] vj. ubi uel prima. ¶ Nota primo q filiusfami. pót esse ꝑcurator in iudicio et sine cónsensu patris: de quo in. c. qui generaliter co. ii. li. vj. ¶ Nota secũdo q procurator ad futuras lites pót constituere cócor. l. unum ad litem. ff. eo. q̃q̃ facta sit in Rpto de quo in. c. fi. ẽ. de rescriptis. ¶ Nota tertio q ubi plures ꝑcuratores cóstituunt insolidũ: melior est pdicto occupãtis: de quo in. c. si duo. c. ei. lib. vj. ¶ Nota quarto ubi diuersis temporib⁹ dãtur plures ꝑcuratores ad eandem cám et datióe sól reuocat primus et sic in dependentibus a uolũtate utriusq derogat prime. Ad hoc ff. eo. l. plurib⁹ et no. in dicto. c. si duo. ¶ Nota sexto q mandatum ꝑcuratoris ad cám intentatur et cómentatur intra tempus principale: unde lata sentẽtia finitur mándatum: tz possit ꝑ per periculum appellare: non tamen tenetur appellationez prosequi: ut. l. in actia. C. de. et tangit glo. ¶ Nota septimo q ꝑcurator potest appellare a sententia lata contra se: etiam uirtute primi mandati. ¶ Nota q potest ab eadem sententia in parte appellari et in parte non et hoc est uerum: quando diuersa sunt capitula sin Bof. ¶ Nota octauo q procurator ex causa impedito quare non possit appellare: debet ipse hoc domino notificare: et appellare: sic potest subesse causa legitima quare ꝑcurator non appellet. ¶ Nota q alia est uitanda causa appellationis alia est uitãda causa principalis: et q mandatum restringitur ad mensem in stante. ¶ Et aduerte illa decre. ponit. vj. dicta. ¶ Primum q filiusfamil. potest esse procurator. ¶ Secũdum q ꝑcurator pót dari ad futuras lites. ¶ Tertiũ q dati pluribus ꝑcuratoribus melior est pdicto occupãti. ¶ Quaritum q datis pluribus ꝑcuratoribus diuerso tempore per dationem secundi ꝑcuratoris uidentur reuocari. ¶ Quantum q procurator datus ad causam potest et debet appellare. ¶ Sextum q si non potest appellare debet denunciare domino. ¶ Septimũ et octauũ q procurator inuitus appellans appellationem ꝓsequi nó compellitur. ¶ Et uidemus per ordinẽ ocia hec dicta. ¶ Ad primũ filiusfa. nó potest esse procurator et repellitur. ff. e. l. minor ergo et cẽ. Solutio. glo. prima dicit q filiusfami. maior ꝑ pfectã quocũq pót esse ꝑcurator: preiudicij satisdatióibus: necessarijs. ff. e. l. filiusfam. ꝑ. ipso quoq; minor vo nó pót esse ꝑcurator nisi ex benignitate prio pris: quia melius est ipsius absentem a filio defendi quã q puniatur iniuste uel dãnetur. l. exigendi. C. de procur. et pro alio non pót esse: ideo quia restituere ipse et sui fideiussores: et intelligo minorem. xxv. annis. Ic. qui generaliter. li. vj. Host. dicebat q minor non poterat esse defensor sine mandato sic intelligebat. l. exigẽdi: et. l. si minor dicit q potest esse ꝑcurator in spiritualibus: q et per se habet legitimam personam standi in iudicio: ó iudi. c. fi. lib. vj. in temporalibus dicit q pót esse ꝑcurator maior. xvij. ann. minor. xxv. si dominus est soluendo uel pro eo satisfecit: q tũc eius fideiussor nó pót restituire sic cessat ró legis: si minor. ff. de fideiussoribus. q: licet non habeat legitimã pson̄am standi in iudicio: per ea que no. ff. c. accedente de restitu. in integrum constitutum: de appel. ex parte. ii. potest tamen nomine alieno et si male se habuerit: sibi imputet: q talem elegit. ff. de mino. cũ mándato in fi. idem dicit si ipse iuramentum. auẽ. sacramenta. C. si aduersus uenditionẽ notat de iureiur. cum contingat: q cum tũc nó possit restituere certe pót esse ꝑcurator. ¶ Jo. an. tenet q ꝑdicta sunt uera: si nó opponat: sed si opponat semper repellit: ut. Ic. qui generaliter. li. vi. et hoc est tenendũ: q dato q dominus pro eo satisfecit: nó potest restitui pretextu fue obligationis. Item dato q iuraverit legitimam nó habet ps̄onam standi in iudicio et dico q dato q nó opponat non poterit esse: hoc idem tz glo. iuris ciuil. in l. exigẽdi: quod ét ibi sequitur Bar. et dicit hanc esse cómem opi. et pro eo est cánon in. c. qui generaliter

ad fi.ff.ti.lib.vi.q̄ pro se nec p alio habet legitimā p̄sonā stāndi in iudicio. Et nedū gl̄a dicit cū illis: tñ ḡnāliter dicta. Et ḡ dicit gl̄a q̄ post lītē cōtēt. non potest opponi: vide tñ post lītē cōtēt. non potest nouū impedimentū opponere: et ratio q̄re non potest dari: q̄ non est nostra: et hoc tāq̄ quidā dixerunt antiqui: de quibus gl̄a. l. exigendi. C. de procu. et dicit mandatorē q̄ non. m. c. qui generaliter: super gl̄a. pe. quoniam opponit ubi Jo. an. innouella. ¶ Quero an rescripta patris cōstantino: vel filius est procurator alterius: dic q̄ nō. l. c. qui generaliter de vi. lī. Abb. Et tenet p̄tra nō. hoc de primo dicto. ¶ Secūdo erat dictum q̄ procurator poterat cōmuniter ad lites futuras. Glo. cuncta ad allegationē cōtēt. et nil aliud facit et dicit q̄ datur voluntas non imperii esse cōstituere: q̄ plebiscitum est edictum rē. vi. de per. ¶ Pro tota ista predicta dicit Jo. an. q̄ procurator datus generaliter ad cōtendendum p̄tes et futuras. l. cōtinuo. et procuratorem vsq; ad omnia: de quo vide spe. co. n. §. iu. qualiter. et quid si procurator. ¶ Primo ḡnāliter dicitur procurator datus in diem et sub cōditione dicet in ppetuū. ff. e. l. iij. et. iiij. ¶ Secundo ad hoc idem cōmuniter et plures dicuntur sic. ff. e. l. j. et. l. mādata. ¶ Tertio ad habens datum procuratorem dic q̄ licet q̄libet actus q̄ solo cōsensu placitum gerī posset inter absentes. ff. e. l. iij. in fi. ¶ Quarto an dicī mutuus glo. dicit q̄ nō. sed solum volēs vt dicet. ff. e. l. nullus hodie. Sed si recipiat in ipsum quo cōmuniter procuratio in mandato includere dicendum compellit frē in cle. j. de fide instru. quia super eis videtur recipere mādatum. ¶ Quinto quo procurator cē possit dic q̄ oēs quibus non p̄hibetur. ff. e. l. nullus ad hoc. et. ca. q. vi. lib. vi. ¶ Sextum erat dictū q̄ dato pluribus procuratoribus iudicior erit condicio occupantis. ¶ Et pp. q̄ nō agatur vnus sine altero facit dicunt vnus in pluribus iudicib⁹. ff. de offi. dele. cūm et est literale argumentū de vno ad reliquū. ff. ō nō iudi. om. in dubio. l. et quia. Sol. dicit gl̄a. q̄ si plures dantur in solidum: ita q̄ libet ipsorum habeat solidū ā p̄tēz: tunc melior est cōditio occupantis: vnde supplendum est hic: in solidum si nullus occupauerit et debet dici reciprocum ne repugnātia cōtingat: si vnus negaret: q̄ ā alter cōuinceret. ff. de iu. et iur. l. si plures. ¶ Si sint dati simpliciter tunc dicit gl̄a. q̄ alter sine altero nō est admittēdus: sicut dicimus in iudicibus: vel forte idem dicit gl̄a. erit si non sint dati in solidum: ar. dicte. l. si plures: q̄ cuius curat nō de diuersitate respondis: sed dicit gl̄a. q̄ nō de ḡnāte respōsi: vnde parātur in vtro. q̄ si ambo p̄sequāntur: sed dic q̄ diuersitas. respōsi nihil operabit: q̄ sicut nō valet vnius actus sine altero ita nec valz cōfessio vnius altero ꝑdicente: vt no. glo. c. ti. si duo lib. vi. et sic hic nil erit subandiēdum: sed dic vt hoc: vt in capto si duo hodie. c. ti. di. vi. q̄ si sint dati in solidum melior est cōditio occupātis: alias q̄libet debet admitti: si aliud patet ex forma mādati q̄ dic vt ibi: sed dubiū est: quādo dicatur alter alterꝝ p̄uenire: dicit hic gl̄a. q̄ ille p̄uenit q̄ primo venit ad sniam. allegat. ff. de peculio si vō. in dic q̄ ille q̄ primo est litis cōtesta. et ad ꝑpetuū rī de q̄ibi agitur ō p̄occupationem respectu solutionis et exactionis hic ō p̄occupatione nec tertii iudicij quo casu sufficit p̄uenire ad p̄ambulum necessitatis iudicij: vt est lit. cōtesta. de eo: vt eodem tit. si duo lib. vi. ¶ Ad quartum dictum q̄ data pluribus procuratoribus diuersis tpe: vnius ex variatione primi videtur revocati. Q pp. de ter. ff. de leg. i. l. si pluribus. vbi vnius dilationē nō revocantur primi. Sol. hoc verum quod dicit hic ter. vt dicit gl̄a. hic: q̄si dat̄ in simplī: quo casu revocare vī primū: q̄ dicit gl̄a. verum etiam si secūdus nō susceperit mādatum: q̄ per hoc nō tollit tacita volūtas revocandi primum in cōstitutione procuratoris: vt no. glo. ii. c. ti. si duo. lib. vi. et intelligit gl̄a. quādo datur secūdus ante lītis cōtestationē primo alias cum primus non posset revocari sine causa expresse vel tacite: secus est. l. e. c. ii. lib. vi. Contrarium p̄edit vbi dando secundum exprimit q̄ vult durare priorem: vt dat̄ simile gl̄a. in rescriptis: de rescrip. cetera que de officio del-

egatis. ¶ Quam ad vnam litem possunt plures dari procuratores. ff. e. l. si quis cum §. vnus: simile de rescriptis: nō est bonum: q̄ per dationem secundi rescripti non revocatur primū nisi fiat mentio de primo: ō rescripto cetera: et ratio differētie fm Bott. q̄ in rescriptis non fit melior condicio occupantis: vel non fit tale p̄iudicium in procuratore quale in iudice. nam iudicat et tāq̄ communis persona grauare potest: q̄ cessat in procuratore: sed in secūdo procuratorio nō est necessarium q̄ fiat mentio de primo. ¶ Glo. volunt inducere generaliter: et sic est ex mente disponentis: q̄ secūdo rescriptum revocat primū: q̄q; adiungatur primo dicte quādoq; debet esse in procuratore: sed obstat q̄ quis non possit agere nisi per vnum procuratorem. ff. iudi. iot. l. nam tamē §. si tamen plures: dic vbi obligatio habuerit originem in persona vnius et deuenit ad plures: necesse habent isti vnū cōstituere procuratorem sed si obligatio deuenit ad vnum ipse potest plures cōstituere procuratores q̄ omnes reputātur vnus: et venunt nomine vnius: et ideo si plures fideiusserunt pro vno iudicatum solui: quia obligatio habuit originem in personam vnius: non possunt omnes simul se defendere: nec plures procuratores constituere: sed oportet q̄ oēs vnum procuratorem constituāt: et si plures sunt heredes vnius dare debēt vnū procuratorē: ne actor incōmodo afficiatur: dicta. l. nam tamen §. si plures: et ff. ō exercitoria. l. ne in plures: nisi ex reditoribus: aliq; plures hēdes vnius emptoris cōstituūt vnum procuratorem. ff. de ed. edic. l. q̄ si nolit §. si tamē plures: idem est vbi dicit qui agebat cōmuniter diuidendo decessent plurib⁹ heredibus relictis: omnes vnū procuratorem dare debēt. ff. de procu. l. iz in fi. ¶ Quintus erat dictū huius decre. q̄ procu. ad cām constitutus tenet et debet appellare quātūcunq; eius mandatum in dubio limitetur ad instantiam. Ratio in dubium an procurator vbi nō appellat teneat̄ dominum sniam latam cōtra ipsum denunciare. hic sunt opi. ¶ Quidam dicūt q̄ tenet: si dominus ignorat. Secus si sit ita si dño ignorāte nō denūciatur imputat ei: et tenet mādatū. ff. de neg. ge. l. liberto. §. vlt. et fi. si vō scit: contra. nō dz: arg. ff. de act. emp. et ven. l. j. in fi. et ar. ff. de peti. hered. l. Item veniunt. §. petitam: ō ℞ pto ab executore cōiecto: cum si. ¶ Glo. cōcludit q̄ sine dño sciat sine non procu. appellare tenet: et denūciare. Ratio q̄ter. hic alternatiue ipsum indistincte obligat: vt vel denūciet vel appellet. nō autem distingunt an sciat vel ignoret: alo mandatum tenetur: nisi iusta cā cum excuset: vt dicit ibi. ff. e. Idē hoc simile in fideiussore. ff. mandati. l. si procurator. §. si ignorāte et huius sit rō: q̄a dño potuit credere procuratorem sollicitum in appellādo: et quo appellare tenet et dz. ¶ Sextum erat dictum huius decre. q̄ si nō appellaret debet denūciare domino. Circa q̄ quero que sit mihi cā ꝑpter quā procurator nō appellat: dicit gl̄a. quia puto iustus metus. l. de ap. e. vi. vel inopia: sicut dicitur de fideiussore condēnato: vltra verum debitum: qui nō potest propter inopiam appellare: debet hoc denūciare principali. ff. mandati. l. si procurator. §. si ignorante: et hoc verum q̄si statim nō appellant vna voce: et sic opus est. i. est necesse q̄ appellet in scriptis: et sic habet facere expensas in adnoc. et etiam in alio scripto: tunc quo casu inopia excusabit: alias cum vna voce appellādo nihil expēdat nō excusaret̄ pretextu inopie. ¶ Septimum dictum decre. q̄ procurator nō tenet̄ appellationis cām p̄sequi mutuo: sed videt̄ q̄ teneat̄ si mandatum susceperit: vt appellet: q̄ appellatio habet se vt principium ad p̄secutionē: si inceptum suscipit ergo finem: et sic prosequi tenetur. Dicit Jo. an. q̄ vbi principium est cōe rei finitime approbās principium prosequi debet finem: sic loquitur. c. i. de commodato: sed hic appellatio est actus separatus ab ipsa p̄secutione: et hz se vt p̄ambulum separatū ab ipsa p̄secutione: vñ vnius acceptatio necessario nō infert relīq acceptationem: et ita no. Accur. in. l. inuitus. C. de pcur. et q̄ sint diuersa: hz q̄ diuersa tpa statuūtur ad eorum p̄secutionem: sed videt

q̃ teneat appellationem ꝓsequi: qua. n. rõne agitans negocium principale tenet petere restõnem. l. prosequi cãm restõnio. ff. e. l. qui proprio. §. Item q̃ritur eadem rõne tenetur: et appellare. l. prosequi cãm appellatione: eq̃ parificantur.

¶ Sol. dicit Imo. q̃ illa lex loquit: q̃n ꝓpaliter fuit dat⁹ ad petendam restõnem. l. ad iudicium recuperatorum: intendendum et mandatum suscepit. ¶ Oppo. scõo q̃ procurator non tñ teneat appellare: sed ẽt prosequi. vt p̃z. ff. an p alium cũ appellatione. l. j. §. fi. vbi p̃z q̃ prosequi potest appellationem: et dz Sol. q̃dam loquit in procuratore constituto: ad appellandum et ꝓsequẽdum: vel in gñ ali⁹ de procuratore ꝓpãt. ¶ Oppo. tertio et vt q̃ quis negocium principale agens teneat appellare: et appellationẽ prosequi. ff. ad silleianum. l. propter venenum. Sol. ibi in herede qui vindicare tenet necem defuncti: vñ cãm tenetur ad finem p ducere hic in procuratore cuius ꝓsa limitatur ad instãtiã: vnde sufficit si appellet. ¶ Quarto ob. l. berẽnius. §. gaia. de auctoribus: vbi p̃z q̃ emptor tenet appellare: et appellationem prosequi. Sol. illud in emptore qui tenet se defendere: et dño denũciare vñ non solum defensio limitatur ad instantiam: sed ad causę finem: et sic requiritur q̃ appellet et appellationem prosequatur. ¶ Oppo. quinto q̃ teneatur appellationem prosequi: sicut et tutor. ff. si tutor vel curator appellaverit. l. j. C. de appel. l. si actor. Sol. ad in tutore qui tenet totaliter defendere non aũt eius defensio ad instantiã limitat: et idem in actore vt ibi habet. ¶ Oppo. sexto. ff. de neg. ge. l. si pupilli. §. j. et. l. liberte. §. fi. Sol. q̃rum procedit in gestore generali: qui accessit ad vniuersa negocia gerenda: qui appellare tenet et appellationem prosequi. vnde dicit Bolti. q̃ si procurator est datus ad lites: ipse potest appellare et appellationem prosequi. ¶ Oppo. septimo q̃ nec dz appellare nec possit nisi sit expresse cõstitutus ad hoc: datus enim ad vnum vt ab alio prohibitus. l. maritus. C. eo. so. appellare est pars causę: terminus dz intelligi de dato ad vnum articulum tñ: vt ad sniam audiendam. ¶ Quero planum est q̃ procurator non tenetur appellationem prosequi: quia diffinitiua quid si appellatur ab interlocutoria: dicit Imo. q̃ si fit in eadem ciuitate: vel loco vbi non oporteat eum sua negocia postponere tenet prosequi alias non allt. ff. de iudic. l. si longius. ¶ Sed q̃ro an procurator dimittẽs appellationis ꝓsecutionem hoc facere possit sine iudicio licentia: q̃dam q̃ non maxime post lit. conte. ff. c. l. post litẽ. ¶ Dicit Imo. q̃ q̃q̃ hoc sit rationi: nõ putat hoc necessarium: et sua auctoritate recedere potest: q̃ hoc sibi a iure cõcedit. ff. de cõdi. insti. l. sub conditione: et hoc fm Bosti. nisi procurator promisit prosequi cãm vsq; ad finem: ad hoc cle. i. et quod ibi no. et. n. Sed an hoc sit verum q̃ procurator non teneat appellationem prosequi: dicit Bosti. hoc verum de iure. Curia tamẽ seruat q̃ procuratorem appellantem in cã que ibi versatur non audit dicẽtem: q̃ nõ vult: vel non põt prosequi cãm appellatione: sed vult denuncia re dño vel ipsum consulere: sed hoc ipso q̃ procurator non vult: vel nõ potest prosequi procedit cõ dominum si appellatum est ab interlocutoria: vt cõ contumacem: vt. ff. c. audiste. et. c. constitutus. Si vo appellauit a diffinitiua in curia data: tunc si dño est ꝓpinquus ad arbitrium peritorum datur breuis dilatio ad denũciandum sibi. Aut si numerus remotus: cõstituitur procurator cui emptorum ad prosequẽdum appellationem. i. dño certificatur per emptorum per cuius lapsum rata manet snia. i. quo elapso confirmatur snia: et hec est cõsuetudo curiãdum est: fundata super equitate abbreuiandarum litium: et prouisione cõtra laborem: et expẽsas: et maxime cum de beneficiorum patronis agitur: de app. ob late in fi. vel cum vigeat necessitas vel pietas de feriis. c. fi. qõ dictum ponit archi. in. c. romana: de test. lib. vi. Frã. o 3ab. dicit q̃ de veritate iuris nullus terminus de necessitate dabitur ad denũciandum: sed rata manebit snia: si nõ prosequitur imputabit sibi qui talem cõstituit ad hoc vt dic. si cõ promissarius. li. vj. ¶ Circa intellectum septimi est aduertendum: q̃ dicit tex. q̃ procurator non compellit mutuo appellationem ꝓsequi: hoc vt manifeste falsum: vt ob. l. j. §. fi. ff. an p alium. cũ appellatione: vbi expresse dr q̃ procurator cãm appellatione prosequi tenet. ¶ Scõo ob. c. l. q̃ propo. §. item q̃rit: vbi ꝓsequi tenetur cãm restõne: ergo et appellatione q̃ parificant. ¶ Tunor q̃rũ reperio tres opi. prima opi. Pola. q̃ procurator teneat appellare et prosequi: et mouebat ꝓmo p casum legis mutui. C. o ꝓcura. vbi dr q̃ mutuus procuratorium suscipe non compellitur: sed suscepta prosequi vsq; ad cãm appellationis dicebat. l. finiende. ¶ Scõo. p casum legis. ff. an p alium causa. l. fi. vbi procurator dz reddere cãs appellationis. ¶ Tertio p. l. qui proprio. §. Item q̃rit vbi ꝓcurator restõnes compellit petere aduersus cãm quas agitauit. ¶ Quarto per. l. j. ff. vt cause post ꝓn. adsit ꝓcurator: vbi tutor ẽt tenet prosequi tenet cãm appellationis: ergo et procurator. ¶ Ultimo ratione probat suaz fm oẽs tenetur appellare: ergo ꝓsequi p. c. j. de como. istam opi. tenent vltramon. et allegant pro casu. l. si procurator. §. si ignorantes. ff. de procura. vbi casus: q̃ fideiussor tenet appellare: nisi mercedem ipsum excuset: loqtur ergo in ꝓsecu. q̃ nulla potest fieri ex pẽsa in appellãdo: cum sufficiat sola voce appellare. l. scio ff. de ap. de ap. cordi. li. vj. et ibi no. p hoc. l. berẽnius. §. gaia. ¶ Scõa fuit opi. q̃ possit appellare: nec ẽt possit prosequi si velit: p. l. berẽnius. §. gaia pro isto primo: facit: q̃ fin oẽs mãdatum limitat ad instantiam: postea non dz mandatum: ergo admitti non potest: et pro hoc. l. mutuus intelligẽdo: q̃ cãm pronoca. prosequi non compellitur. i. prosecutionem appellationis. Pro hoc tertio. l. si actor. C. de ap. vbi actor et tutor tenet appellare: sed prosequi tenet solus tutor. ¶ Quarto allegat. ff. mandati. l. si ꝓcurator. §. ignorantes: vbi dr q̃ tenet appellare nisi inopia excusat: et nihil dicit de prosecutione: dicit tñ glo. in. l. si actor. C. de appe. q̃ dz non admitti vt ipse admittit: tñ vt alius. Hõ declarat dñs Bar. q̃ admittit vt coniuncta ꝑsona: hõ est falsum q̃ si mãdatum limitat ad causam certe non dz post: vt alias intervenire. argu. l. maritus. C. de procu. de ꝑsum. rõne. Ista opi. est cõis q̃ nec ꝓsequi possit si velit: dz possit appellare. ¶ Restat respondere ad rões Pla cẽtni. l. mutuus facit pro nobis intelligendo nisi ꝓuocationis cã. s. interponende. l. fi. ff. an per alium cause: loquitur in ꝓcuratore habente generale mãdatum: vt ad vtrãq; cãm. l. qui proprio. §. Item queritur: loqtur in restitutione que agitatur cora eodem iudice hic coram diuertio: vt. l. prefecti. ff. de mino. vel fm Ja. de are. cum principalem cogit̃ prosequi nõ cum restõne: sed intenta restõne compellitur cãm appellatione: prosequi vel incidẽter potest restõnem petere. l. si procurator. §. si ignorãtes. loquitur in fideiussore: ad quem ꝓcipaliter spectat defensio: si conuenit vel nõ sequitur: facit expẽsas: ergo compellitur prosequi: q̃ potest facere expẽsas appellando in scriptis. ¶ Ad. l. berẽnius. §. j. dic simpliciter q̃dam verba q̃ quando principalis cause negocium et eius cõmodum vel incõmodum principaliter et in cõsequẽtias spectat ad me et compellor appellare et appellationem prosequi. l. si quis libellos. ff. de ap. Aut cõmodum spectat ad alium: et nullo modo ad me respicit: q̃ sum procurator alterius: et non tenetur prosequi nisi vsq; ad appellationem: vt hic nisi de hoc mandatum susceperim: et ab appellatione excusetur ꝓpter paupertatem: vt dicta. l. si ꝓcurator. §. si ignorantes. ¶ Alius dicit Cy. q̃ si cõstaret dñm: fouere malã cãm: q̃ non teneatur appellare: sed tutius est q̃ appellet vel denũciet dño. ¶ Aliq; negocium ad me principaliter spectat: licet secũdario ad alium: et tunc si cõstat me habere bonam causam: debeo appellare et appellatiõem prosequi nisi denunciem ei ad quem spectat vt. l. idem. §. fi. ff. mandati. Si est dubium in dubio presumitur pro snia: tamẽ si appellauit: dicit Ja. butri. in. d. l. mutuus: q̃ presumitur q̃ habeat

bonam causam:& p̄sequi tenetur:alit. l. hereditas. §. gaia. ff. de cuic. sic stat cōis opi. ¶ Non obstō q̄ appellatio sit cō. ex ea q̄ non est sed separata. Iz p̄ambula. Jam tenui repetendo quod procurator poterat: si volebat p̄sequi: & probatam: q̄ procurator datus ad cām in cā appellationis iterum venit vt antiquus dic̄ est q̄ exceptio et nō pōt opponi: quę aliq̄n poterat opponi ante lit. cōte. ergo sequitur q̄ nō interuenit vt nouum: q̄ exceptio posset opponi: vt in. c. ad finū āte. de p̄cura. Bar. dicit in. l. inutilis. C. e. t. & in. l. si actor. C. eō ap. qō p̄cura. rei bene pōt p̄sequi appellationem si vult: data fide ausf. de iudicato soluēdo: p̄cu. aūt actoris non: nisi sit coniuncta p̄sona: hoc p̄z in. l. ita demū: de p̄cu. & si dicat si hz mandatum ad totā cām appe. ergo p̄cē tenet: dico q̄ mandatū vt fauorabile ex part̄ mandāt̄: extēdit ad totaz cām si ex pte suscipiēt̄. strictū ñ extēditur nisi acceptet ad totā cāz expresse: hz limitet̄ susceptio ad instantiā: si tamen vult p̄cequi pōt: & tunc suscepisse tenet ad totam causam: & de hoc vī casus hic: & in dicta. l. inutilis: q̄ autem ab initio non suscipiens mādatum: ex post facto suscipere possit patet clare in. l. semp: de reg. iur. & est casus in. c. hz. de p̄cu. lib. vi. ¶ In glo. q. ubi n. h. sic ergo vult gl. q̄ vbi principales veniant vt principalr: auctorātes vel specifice exprimuntur non vz constituto p̄curatorie: etiā si ignorāter fiat ꝯ̄ tenet Inno. dicens tertium casum respicere duos primos vt ita demū non valeat p̄stitutio: quando principaliter auctorātur: vel si sunt expressi: si ad hoc sciēter fūt admissi. alias videtur agere actum put possunt: & sic valeret actus: ar. de dic. illa: quod non placet: q̄ sic superflue fuisset casus scientie ab alijs separatus: & q̄ frustra esset dicere tū de sciēta: tene ergo indistincte glo. inquātum autē littera dicit: q̄ q̄si sunt expressi non valet p̄curatorum limitare videt hic Inno. q̄ ipsi solum sunt expressi in p̄curatorio: qđ pōt intelligi dupliciter. Uno modo q̄ ipsi tm̄ & non alij: vt si dicatur talis & tales maiores urarū fecerunt talem procuratorem. Secus si dicerent vniuersitas tal̄. A. & B. & maiores urarū constituerūt p̄curatorem: pōt etiam aliter intelligi Inno. vt velit ter. p̄cedere q̄si soli maiores sunt expressi in specie & alij in genere: vt. A. & B. maiores & urarū: & vniuersitas talis cōstituerunt p̄curatorem. Secus si oēs essent specifice & nō indifferēter expressi: vt q̄ omnes specifice vniformiter nominati: quod mihi placet. Item inq̄tum ista dicit non valere p̄curatorū si p̄cipal regēter & auctorāte sūt descripti: secus si sūt descripti: vt talis: q̄ p hoc nō viciatur p̄curatorio p̄dō. ¶ Numquid autem viciaretur p̄batio instrumenti de trāsac. ex hac & no. Inno. de excep. pla. in vi. & Jo. an. de sen. exco. decernimus. c. li. inq̄tum dictum est: non valere p̄curatorium. Si principales expressi interuenient: vt auctoritatem p̄stantes: vel p̄bentes est verum: quādo auctoritas est de substantia constitutionis procuratoris quę tamen fm Inno. non est necessaria: de iure in institutione sindici ab vniuersitate: nam vniuersitas tanq̄ dña Rōne. de iui. §. in vniuersitat̄. constituit sindicum: & nō actorem ff. q̄ cuiusq̄ vniuer. l. j. & in constitut̄. sindici: aut p̄cu. non requiritur auctoritas iudicis: & hz aliquādo reperiatur quod constituat actorem: vt in illa. l. j. id p̄cedit q̄si principales & non vniuersitas illum cōstituit: vel q̄si constituunt ad negocia: & nō ad lites: vel q̄si p̄stitut in negocijs: vbi vniuersitas non est dña. Sed quicquid sit in hoc super quo retinendum est: ad ea que habētur de iure. Cal. in p̄tractandis tñ hic non agit̄ de auctoritate iudicis. seu auctoritate regētium: vel principaliuz vniuersitatis: q̄ aliq̄n de iure cōmuni habent p̄bere auctoritatē: vt in congregatiōibus ecclesiasticis: vt p̄z de Rēptis edoceri. & in alijs vniuersitatibus cēt idem si ius agendi & administrādi iura p̄uata esset determinatum a p̄cipalr regētib⁹: vel aliquo iure singulari requiret hec auctoritas: hz tñ Inno. hic q̄ nō requirat auctoritas vel nō: vt de substātia si tñ interuenāt: vt auctoritatez p̄bētes: non valebit cōstitutio p̄curatorie: & est speciale in odium excōjcatorum: sic apostillauit vltimo anno. Gl. ij.

Antonius de Butrio.

Consulti. Procur. vniuersitat̄ cui⁹ maiores iurant sūt excōjcati ad imperādum admittit nisi illi in p̄cura torio sint expressi vel eoz auctoritate sit factuz vel ad id sciēter admissi. b. d. Cōis diuisio: & ōia ibi taliter. ¶ Premitte q̄ in actibus vniuersitatis p̄tās dependet & actus creant̄ ab vniuersitate vt vniuersitate: vt. ff. de posiu. bone. ij. ¶ Secō p̄mitte q̄ in actibus vniuersitatis p̄mitto inhabilitū ad vnum actum inducit exercendum vitiat: q̄ hz imediate actus p̄cedat ab vniuersitate: p̄cedit tñ imediate a singulari voce quorūcūq; q̄: vt p̄z extra no. ō dic. illa. ¶ Premitte q̄ sicut est peccatū in cā formali & agenti simul non vz q̄ agit̄ cē. Secus in cā efficiēti tñ no. ō ca. po. cū sup. ff. de accept. l. an inutilis. ¶ Premitte q̄ in actibus vniuersitatis aliq̄bus existibus inhabilibus p̄tās residet in alios de positu. gratum. ¶ Premitte q̄ in actibus in q̄bus plures ad exercitiuz admittunt: vt singuli & solide operant: vnius inhabilitas actū nō viciat. ff. q̄ cum fal. tu. l. j. secus si indiuidunf. ¶ Premitte q̄ q̄daz sunt actus in q̄bus habiles possūt supplere defectum inhabilitū. Quidā q̄ non de dic. cum vincto. ¶ Premitte q̄ q̄dam sunt q̄ aliquibus competunt de iure publico. Et in his inhabilitas tollerātio supplet defectum p̄tās. Alit no. in. l. barbarius. adhuc habitus q̄ñq; exercetur actus cum inhabilib⁹ potestate p̄cipata & valet: q̄ñq; nō p̄cipata: & tūc q̄ñq; act⁹ est validus & solide pagēn. &c. Q̄ñq; non solide & indiuidue. Et hic requirit q̄ñq; inhabiles vt audiāt &c. q̄ñq; exprimitur: q̄ñq; non tunc vel sciēter vel ignorāter vt hic. ¶ No. primo regulā q̄ impetratio vz facta a p̄curatore vniuersitatis aliq̄bus maioribus existibus excōjcatis. ¶ No. ideō p ordinē tres casus in q̄bus p̄cu. cōstitutus ab vniuersitate regētibus vniuersitatē excōjcatis nō vz effectualr constitutio p̄curatorij. Primus q̄si maiores sunt in ijs expressi. Secūs q̄si eoz auctoritas est necessaria ex forma iuris vel statuti. Tertius q̄si sciēter excōjcati sunt admissi. ¶ Unde nōz dubitādi in quolibet dictoz videbat̄ q̄ vniuersitas aliquibus excōjcatis: hz maioribus posset cōstituere p̄curatorez: q̄ aliq̄bus excōjcatis p̄tās relidebat in eos p̄curatorē cōstituendi. Item q̄ p̄curatoris cōstitutio dependet ab vniuersitate & singuli vt singuli sunt ab vniuersitate q̄ nouerat: nec poterat excōjcari. Et p tanto nō obstante q̄ alicui hz maiori pars sint excōjcati: videbat̄ valere p̄stituto effectualiter. Nō decidēdi est vbicūq; sit cōstituto p̄curatorio p habiles & admittit inhabiles fateri videtur se solos p̄tātem nō habere: vñ ipsi soli nolūt & cū alijs non p̄nt. Et p tanto si sunt descripti oēs videnf̄ indiuidue admitti ad cōstituendum vno inhabili non vz cōstitutio. Idem si sunt admissi tanq̄ auctoritatē p̄stantes. Et idem si sciēter sunt admissi: sed ibi ignorāter: & tūc ex quo est petīm in cā efficiēti ex quo nō valz vt agit̄ vz actus vt pōt: de spon. impu. c. j. li. vi. & c. ff. de spon. impu. ¶ No. ergo ex ter. q̄ vbi act⁹ exercitij spectat ad plures vt vniuersos singulr inhibitat⁹ viciat actum. Si expresse sit admissus: vt actū exercēs. Et hoc cōstare vz triplr: vt in ter. vel q̄ describit̄: vel q̄ p̄stat auctoritatē: vel q̄ sciēter admittit. ¶ No. 6o q̄ si actu p vniuersitatē exercēdo admissus inhabilis ignorāter nō vt admissus tanq̄ sufficiū p̄bens alijs habilibus sine eo ad actū exercendum. ¶ No. tertio q̄ vbi peccatū est in cā efficiēti. Si nō vz qđ ago vt ago: valz vt pōt. Et hoc vbi vicium est latens. Sec⁹ si patēs. ¶ No. 4to q̄ excōjcatus nō pōt cōstituere p̄curatorem ad imperādū. ¶ No. 5to q̄ p tās p̄cipalr ō iure in factis vniuersitatis nō residet in p̄cipalibus p̄sonis vniuersitatis. Sed in ipsa vniuersitate & dato q̄ regāt vniuersitatē nisi aliud eis sit a statutis attributū. Et sic facit q̄ in cōsilio gñali tātaz hēat vocē vnus singular̄: sicut & an riana. Et q̄ tantā hēat p̄tātem capitū vel vnus de capitulo sicut & platus. ¶ No. vj. q̄ p̄ores & maiores vniuersitatē regētes debēt iurare. ¶ No. vij. q̄ in validitate p̄cu. vel nulli

tate ꝓcuratda atrédit tpe date. ¶ Declarem⁹ ꝓmo correctionē tex. vt q excōicati maiorē regere nō ꝓsit q gesta p eos nō valeāt: de re iudi. ad ꝓbāduz: de imu. eccle. si adū fuerit: de sen. excō. nouerūt. Sol. dicit q nō regebāt postea. Sed q̄d si tpe ꝓstōnis tales essent excōicati. Dō nō cēt tpe impetrationis. Dic q nō valz impetratio: q nō valuit ꝓstō. Eꝫ vo. si tpe ꝓstōnis non erāt: sed tpe impetratōis. Sed valet impetratio dūmō in impetratōe noīa ullox nō fuerunt exꝑssa. Et q̄ cā vniuersitatis non est singulox. rū. q. ij. q māmittunt. Ista decē. vz plura principalia. ¶ Primo q ꝓcuratoris datio ab vniuersitate aliq̄bus ēt principalibus excōicatis valet exceptis tribus casibus hic positis: et hec regula. ¶ Scōo q datio ꝓcuratoris ab vniuersitate aliq̄bus principalibus in forma iſarū exꝑsse in ꝓcuratorio non vz. ¶ Tertio q datio ꝓcuratoris ab vniuersitate aliq̄bus principalibus inhabilibus principaliter auctorātibus nō valz. ¶ Quarto q datio ꝓcuratoris ab vniūsitate aliq̄bus principalibus inhabilibus sciēter admisse non vz. ¶ Videamus hec quatuor p ordinem. Et primo primum. Dicebā primo dationē ꝓcuratoris ab vniuersitate aliq̄b⁹ inhabilibus posse valere. ¶ Op. q indistincte non vz datio ꝓcur. si principalibus exīstibus inhabilibus ꝓcuratoris ꝓstō robur recepit ab ipsis principalibus de vniuersitate: q̄ eis exīstibus inhabilibus nō vz ꝓns clarū: pbo assecuta principalis vniuersitatis principalr exercēt ab eis robur. Jurāt ō calūnia. C. de iur. cal. l. ij. §. hoc ēt. ff. ad muni. l. municeps: nā dicit illa lex q principalib⁹ admissis totus ppls vt ꝓmissio. Et sic vt ꝓcu. datione nō tenere indistincte. Cuius ꝫrū dicit ter. Glo. formal obiectū. Et dicit q hic cā fuit dubitāda. Sed aliter nō solut. Dic q in his q̄ ꝓcernūt administratiōnē sibi cōmissam ipsi sūt principales q̄ casu ꝓcederet obiectū. Sed in alijs negocijs vniuersitatis et totaz tāgentib⁹ vniuersitatem ipsi principales nō sūt: nec ab eis depēdet ptās sed ab ipsa vniuersitate. Et ita vz intelligi tex. Et hoc de ꝓ dicebā. ¶ Scōo nō valere ꝓcuratoris ꝓstōnez ab vniuersitate aliq̄bus exīstib⁹ excōicatis principalr exꝑsse. ¶ Op. et vt q valet ꝓcuratoris ꝓstō aliq̄bus exīstibus inhabilibus q̄ꝫ de scriptis in ꝓstōne ꝓcuratoris. Cōstat enīz q in actibus vniuersitatis aliq̄bus inhabilib⁹ exīstibus ptās residet in alijs etiāto q ēt esset minor pars: vt dicit tex. et ibi no. in. c. gratū. ē. de postu. prela. ergo multo fortius residet ptās in pfortam maioris ptis aliq̄bus exīstib⁹ inhabilib⁹. Glo. voluit tollere obiectū que est regula quam sic recito. Cūq actus q exercet ab vniuersitate aliq̄bus exīstētibus inhabilibus exercet sēpe ab ipsis habilib⁹: ita q in actu ptātem non cōicant cū inhabilibus. Nec faciat actus et cū ptātem habēntibus indistincte exercēt: et tūc vz actus minoris ptis et aliq̄bus exīstētibus inhabilibus. Et hic est casus in. d. c. gratū cū ſi. ¶ Cūq actus cōiter et indistincte exercet cum inhabilibus: et sic ex eadem tela exercitij residēte cū inhabilibus q̄ inhabili agunt exercere: tūc non valet q̄ agitur: q̄ ipsi potuerūt nō voluerunt: de offi. del. cuz sup. Et est rō q hec ꝓstō est vnus actus indistinctus: vnde in ꝑ supposita inhābilitate exercētis ex quo ad actū inhabilem admittit tanq̄ ptātem habēs nō vz actus: et tūc p inutile vitiat. Et est iste casus hic. Et p tanto q descripti sūt in ipsa ꝓcuratione non vz q̄ agit: q̄ eo q sunt descripti videntur admissi tanq̄ ad actū opantes indistinctum. vnde tela inhabili indistincta p ptem posita non vz totus actus. Sed q̄ cessatur. Ista est vera solutio. Sed aliam dat glo. in idem recidēs q̄: q̄ sunt descripti videat vt principales admissi. Si ad ipsaz ꝓcurationē cōstituēdā. vnde cū ipsi sūt inhabiles ꝓcuratio vt ab eis cōstituta non vz: q̄ inhabiles non vt ab alijs: q̄ cū principales sunt inhabiles. l. consules: et maior ptās vniuersitatis videt quasi vniuersitas vacare: vnde ipse nullam hz ptātem ne ff. ea. c. ij. e. iij. Et hoc idez tenebat Hosti. vnde dicit q tunc habiles debebāt excludi inhabilibus eligere superiorem. Sed tunc vltra vbi ignorantes sunt admissi tanq̄ coadiutātes ad actū indistinctē.

Certe sic ergo non vz valere constitutio ꝓcuratoris et tanq̄ valet. So. dicit glo. q hoc operat expressio nam expressio quādoq̄ nocet. ff. de reg. iur. l. expressa. vide glo. habuit bonum intellectum: quādo sunt expressi. Dic nō peccat cōstitutio ꝓcuratoris in sola cā efficiēti: sed ēt in formali. Et ideo si non valet q̄ agunt habiles vt volunt. l. cum ille nō valent q agunt vt possunt. l. fin. illa: vt in. l. an inutilis. ff. ō accep. et. l. non codicillam. C. de testa. sed vbi expressio non est facta tunc nō peccat ꝓstō nisi in cā efficiente: et p tanto si non valet: vt agunt habiles valet: vt ar. l. quecunq̄z. ff. de ꝓcur. Et ita no. in. l. an inutilis de accep. ¶ Aliaz rōnem vi debitis statim. Item dicit limitat Inno. ꝓcedere in B ꝓ casu vt expressis maioribus nō valeat ꝓstō ꝓcuratoris qñ ipsi soli cōstituunt ꝓcuratorem. Secus dicit si ꝓcurator sit cōstitutus ab vniuersitate ēt maiorib⁹ singulr noiatis. s. a. b. c. et. d. talem cōstituerūt ꝓcuratorez. Secus dicit si ꝓcurator sit cōstitutus ab vniuersitate ēt maiorib⁹ singulr. s. a. b. et. c. talem cōstituerūt ꝓcuratorez quo casu valeret ꝓstō si ignoranter essent admissi cum cōe mortuus et impotētibus huius supiorib⁹ possit cōstituere ꝓcuratorē. ff. q̄ cuiusq̄ vniū. l. j. Item dicit si illi essent vt telles descripti. Hosti. hoc nō placet: ꝫ clare loquatur: q̄ ex quo sūt expressi peccat in forma et sic non valet. Sed dicit q bene valeret si nō excōicati exclusis excōicatis ꝓcuratorē ꝓstituāt ēt si vnus solus remāneat. Hosti. dicebat primum et secm casum ꝓcederet cū limitatiōe vltimi qñ sciēter admitterēt: hoc ē destruere tex. Tenet q nō valeat ꝓstō sine ignoranter siue sciēter sint expressi pp petitā forme. ¶ Dicebā tertio sine ꝓcuratoris ꝓstōnez aliq̄bus exīstibus inhabilibus et principalibus auctoritatē ꝓstantibus ꝓcuratori: vt hoc nō ꝓcedere eadem rōne: quia supplet defectū habilitatis maioris ptis vz valere gestum ab eis dato q alij sint inhabiles cū regulr gesta a maiori pte valeant. So. hic admittūtur ad actū inhabiles tanq̄ auctoritatem ꝓstantes et principales quo casu deficiēte aūcte deficit et actus: q̄ vt principalr factus q̄ fit ab aūcte. Sic ergo dic q qñ datur inhabilitas alicuius singularis cuius vox exigit nō tanq̄ de solēnitate sed tanq̄ cā efficiēs et eius inhabilitate posita vz actus. Sic loqtur ꝫrum cū distinctiōe sciē et ignorāter: vt in tex. ¶ Cūq datur inhabilitas illi⁹ cui⁹ requritur auctoritas tam ad solēnizandū actū huius inhabilitas vitiat actū ex eoq̄ dficit in solēnitate formali: pōt ergo intelligi ter. q ex statuto vel lege municipali tenebat vniuersitatē nihil agere posse sine auctoritate istox principaliū: quo casu eoꝝ inhabilitas actum vitiat nec capīn fiere dat in hac ptāte auctorizabili impedito illo q hz ptātez auctorizare sed solaz in ptāte agēdi: nō auctorizādo. Sic loqtur ꝫ gratū qđ est notādū. Tolle ergo practicā. Si in instō sic dicat: tales vniuersitas cōstituit ꝓcuratorē talib⁹ et in talibus pītibus decretū et auctoritatē ꝓstantibus illis excōicatis exīstibus non valet ꝓstō ꝓcuratoris. Et hoc illa rōne: q principaliter illa ꝓstō vim capit ab ipsis auctorizātibus cum omnis auctoritas sit de essentia formali: vt no. in. c. cū consuetudine de cōsue. Et est casus in. l. iiij. in fi. ff. ō auctoritate. Idem dicit Inno. si in instō nō diceretur q eox auctoritate factum fuisset. Sed simplr diceret q eis pītibus dū tamen eox exigeret auctoritas. ¶ Sed ꝫ istum intellectū opp. Inno. Et vt q non ꝓcedat in facto: q̄ de iure repitur nunq̄ auctoritas in cōstitutiōe sindici et vniuersitatis: vt dicta ff. de rerum diui. In tantū cōstituit sindicum non actorem ff. q cuiusq̄ vniuer. no. l. j. in sindico nō requiritur auctoritas. Sed fic in actore: ꝫ sit necessarium decretum non est necessarium in constitutione ꝓcuratoris vel sindici. Et ꝫ aliq̄ reperiatur q̄ constituat actorem: vt in illa. l. j. cōstitutus ad negocia: vel cōstituit ab ipsis supioribus ō vniuersi negocia: vt ibi nō ē dicta. ¶ Sz aduerte Inn. p B recedit ab intellectu. Sed pōt saluari q̄ fatet: q̄ de iure in ꝓstōe ꝓcuratoris vel sindici non reqrit auctoritas iudiciorum: nec hic loqtur de auctoritate iudicis nec ipsox supioz cui forte ex singulari data est ptās auctorādi. Tū dicit Inn. q putatur

gſſaliter verā ꝓcurationē factā auctoritate excōicatoris ſi
ue auctoritas ſit de ſubſtātia excōicatiōis ſiue nō qꝫ valeat
huius ꝓcuratio. Et dicit qꝫ eſt ſp̄āle in odiū excōicatorū.
Dic tu qꝫ rō eſt: qꝛ ex quo admittūt illos vt auctōrz ꝓſtātes
ſine ꝑtis actū ſeparate ageſ volūt: r cū ꝑtis vt auctorz ſit ab
nō pōt: r ſic non valet actus. Item tūc actus deficit forma.
¶ Dicebam quarto ꝓcurationē cōſtitutā ab vniuerſitate
aliq̄bus exñtibus excōicatis ꝓcipalib⁹ ſi ſciēter admittāt
nō valere hoc vt falſum pp ꝓximum. Cōtra qꝛ aliq̄b⁹ exñti-
bus inhabilibus ptās relidet in alios: r maxime in maiori
pte. Sꝺ. ꝑ tū ꝓcedit qñ illi in quos relidet ptās actū exer-
cent ſeparatenō ꝓſiter cū ihabilib⁹. Et ſic potentia ꝓſtituēdi nō
diuidāt ſꝫ diuidāt ab alijs ꝫ qñ ꝑſir r ſic idiuiduāt. vñ cū
ꝑſiter individue actū ꝓſdiōis exercēt nō vꝫ qꝺ agit ēt vno
exñte inhabili: qꝛ ex quo ptās ꝓſtituēdi ꝓ oēs exercēt vt in
diuidua viciat vtile ꝑ inutile: vt in regula vtile ꝑ inutile de
reg.iur.li.vj. Et eſt ꝓclo.ſ. de of.del.cū ſup: r.c. ſcripti: de
elec.r.c. ſup qōnum. §. ſi vō de of.del. vbi ſi ptās bīlis cōi-
cet cū inhili tota inſicit qñ ad actū cōicat ptās inhabil⁹ cuꝫ
ꝓpa individue. Videmus.n. in ſi ꝙ in operatione q̄ indi-
uidue fit a plurib⁹ vna morbida ꝓcuratoꝝ corrūpit omne:
vt eſt caſus. xxii. q. iij. reſicādo. Sꝫ vt qꝫ valeat ꝓſtō illoꝝ
alijs exñtibus inhilib⁹. Ā de ele. illa: ꝫ in electiōe ſit dubiū:
vt ibi no. Et ſūt varie opi. hoc vltas qꝫ ſiue ſciēter ſiue igno
rāter coeligāt plures cū excōicat] nō vꝫ electio: qꝛ ſp̄ illi ad
mittunt tāꝙ coeligētes ad eiden tēla electiōe. vñ ipſa te
la indiuidua ꝑ ptē ex cā agēti inhili totalr cōquaſſat: r tō
vident admitti: qꝛ ſp̄ in electiōib⁹ ꝑſone eligētes deſcribū-
tur in Decre. Secus ſi nō deſcriberent: qꝛ ſcia ab ignoran-
tia diſtinguat: vt hic dēs. ¶ Ad decre. illā eſt rōnꝫ qꝫ fa
cit ꝑ nobis: qꝛ papa de gra in electoꝝ: vt ibi dicat obſtare
de ele. excō. mu. li celebrat. Glo. nō rōndit: qꝛ inhabil excōi-
catus minor nō erat inhabil ad eligendū obſtat de ele. cuꝫ
vinceñ. ibi ptās inhabiliū ex voluntate admittēnꝫ poterat
habilitari qꝛ erāt ꝓuati nō alr in fori: vñ eis poterat cōica-
ri ptās eligēdi: hic ptās cōſtituēdi: nō qꝛ ſibi erāt inhabiles
r eius bīlitas inſepabil⁹ ꝑ vniuerſitatē admittentē. ob. C. ō
trāſac. l. ſi. ex falſis: de re iudi. cum. J. r. A. vbi pꝫ qꝫ ſinia r
trāſactio ptūr ex falſis allatiōib⁹ r ptꝫ ex vera lata valꝫ.
Glo. nō rōndaꝫ. Rn. ꝓbationes ad trāſactōꝫ r ſiniaꝫ nō bīnt
ſe indiuidue ad potentiā ſiniandi ſed diuiduē vñ dicamus
qꝫ rudes hꝫ ſic reſtringere ad vnā ſpēm ꝓbatiōis de renū. in
ꝓſtia: r ꝓ tāto data vna ꝓbatione habili ad ſiniaꝫ: ꝫ mille
ſint inhabiles vꝫ ſinia. Sed ſecus in ꝓſtōne ꝓcu. q̄ ſit indiui
due r in ſinia a ꝓferētib⁹ obſtat. l. i. ff. qꝺ cū fal. auto. tu. vbi
ſi duo tutores interponāt auctatē: r vnus ſit habil vꝫ ꝓſta-
no auctia. Sꝺ. tutores bīnt in adminiſtrādo ſolidā ptātem: r
exercitiū: vñ vnus ſolus poſſet ꝓſtare auctatē ſine altor: ꝓ
tāto ſi[ſ] iuncti nō indiuidnāt ptātꝫ ad auctatē ꝓſtādā: ſed
q̄libet inſolidū: vt pōt auctatē vl ꝓſtare: r ꝓ tāto ibi valꝫ
act⁹. Sed hoc ptātes ſūt indiuidue. Cōcludo ḡ duo ꝑba qꝫ
qñqꝫ actu plures bīnt ptātꝫ ſolide: r iuncto plurū nō vi-
ciat. Aut nō ſolide: r tūc aut inhilib⁹ ꝑſt cōicare ptātē valꝫ
qꝺ agit. Aut nō re tūc aut ſciēter admittunt: r nō vꝫ qꝺ ꝓ-
ꝑdas ex caſib⁹ hic poſitis. Aut ignorāter r vꝫ r ſciēter di
co ſi deſcribent auctē litis. ſecus ſi nō auctorent cē. ¶ Sꝫ
vl qꝫ nō valeat iſta rōne arrēta ꝓſtō ꝓcu. ēt ab ignorātib⁹:
qꝛ oēs indiuiduant ad agēdi r ꝓſtituēdi potētiaꝫ. So. qñ
ꝺ agūt ſciēter iam eſt certū qꝫ cōicare illis intēdūt in age-
di ptātē: r ꝓ tāto actus vicial. Sed vbi ignorāt eſt ꝓſump-
tio qꝫ velint agere ꝓut melius ꝓſit. Et tō cū petñ ſit in cā
efficiēti. Si nō vꝫ qꝫ agit: vt agit vꝫ vt pōt. Et hic eſt caſus
hic. Sed qꝛ in ſinia oꝫ qꝫ ſp̄ appeat ḋa ſiniat indiſtincte ſinia
eſt nulla ſiue ſciēter ſiue ignorāter: r idē ſꝫ in doctōe. Sꝫ ſic⁹
eſt in ꝓſtone ꝓcuratoris. ¶ Ꝺ ꝑ. qꝫ ꝓſtō ꝓcur. vꝫ ēt in caſi
bus oīb⁹ hic poſitis. Dato qꝫ ꝓncipales de vniuerſitate ſint
excōicati q̄ cū qꝫ gerit aliqs ecclia in publico offō q̄tūcūqꝫ
ſit inhilis vꝫ dūmō tolleret. Et hoc ꝑ publicā vtilitatē: r

cōē errorē: de offi. ꝓto. l. barbari⁹. vj. q. ij. ſi tñ. viij. q. iiij.
nōne. Sed iſti exercēt hoc offiū tāꝙ publicū r tolerant: r
ergo ſeqꝫ qꝫ eoꝝ ꝓſtō vꝫ dato qꝫ ſint excōicati. So. dicūt q
dam hāc decre. intelligendā qñ ſūt excōicati ꝑ ſiniam: r ſic
non ſūt tolerati. Secus ſi a iure ēēnt excōicati ſine ſint ex q̄
ſurgit excōicato eſſe occultū ſiue eſſet notorū. Sed qñ ꝑ
ſiniam ſūt excōicati ſiue ſit occultū ſiue nō pōt ꝓſtituē ꝓcu.
qꝛ nō ſunt tolerati: qꝺ putat vꝝ in vniuerſitate. Secus in
alio ꝓcuratore cōſtituēte: qꝛ id agit iure ꝓuato: hoc nō plꝫ
So. h. ind. hinc te intelliges ter. ſiue ſit excōicat⁹ a cānone ſi-
ne ab hoie dūmō nō ſit occultatus: qꝛ vba hui⁹ capli parit
cōgruūt excōicatiōi hoie r iuris aſſignat rōnē vniuerſitatꝫ:
qꝛ qꝺ agit vniuerſitas agit rōe publici officij: qꝺ agit ꝓua-
tas agit rōe ꝓuati: r ꝓmo caſu ſubeſt publica vtilitas. So.
ſubeſt ꝓuata: vel ſcḋo dic qꝫ qꝺā ſūt q̄ a ꝑſona publica exer
cent: r ſūt publici officij: vt ſiniā dare aliqd aliud facē qꝺ
ſpectat ad publicū offiū: r talia valēt ab ihabili tollerato
ſic loqꝫ obiectū. Quedā ſūt q̄ exercent a publica ꝑſona: ꝫ
ſunt ꝓuati officij puta bmōi ſuffragia in ꝓcu. r cōſenſus q̄
ſūt iura ꝑſonalia r ꝓuata: r talia nō valēt rōne publici offi
cij ita loquaſ hec decre. Vel tertio pōt dici. Quedā ſunt q̄
ſūt publici officij: r alias ꝑſonas tāgunt: vt ſic inſtia q̄ fi-
unt a rebellionib⁹: teſtimonia q̄ fiūt a teſtib⁹: r q̄cūqꝫ excōi
catio volūtarie iuriſdictiōis ſiue contentioſe r talia valent
ꝓcurrēte cōi ignorātia: r pp publicū offiū q̄ alr nō valēt vt
d. l. barbarius: r. l. j. C. de teſta. Quedā ſūt q̄ exercent a pu
blica ꝑſona ꝓncipalr tangēta bonoꝝ agentiū r nō factuꝫ
tertij: vt ſūt ꝓcuratiōes electiōes r ꝓſtōnes r ſi. q̄ pon⁹ reſpi
cunt bonoꝝ faciētiuꝫ q̄ vtilitatē aliorū: r talia pōt elidi ex
ceptiōe ſeu nō vꝫ ſi ſūt fcā a nō tollerato ꝑ ſiniam nō valent
ipſo iure alr valēt: ſed elidunt exceptiōis operā vt hic. ¶ Cō
cludēdo ꝓdicta dic. Quedā ſunt q̄ exercent a perſona pu-
blica: vt publica r ſunt publici officij r talia ab inhabili to
lerato valent. Que ſunt que exercentur a publica ꝑſona rō
ne publici officij: r idē. C. ō teſta. l. j. Quedā ſūt q̄ exercent
a publica ꝑſona rōe publici officij: r tāgit ꝓncipalr alios
r talia valēt ab ihili pp ꝙrātiā. Quedā ſt q̄ exercēt a pu-
blica ꝑſōa r ſūt publica: ꝫ ꝓcurrūt ꝓncipalr ipſoe agētes
r talia valent: ſicut nec valent: vt a putato geſtā ſta loquit.
¶ Ꝺ ꝑ. ad hoc q̄rto. Et vl qꝫ valeat ꝓſtō. Cōſtat eni qꝫ ex
cōicatus pōt ꝙhere: vt no. de do. r cōtu. veritatē ō ſal. exō.
ſi vere. So. dic qꝫ dato qꝫ ꝙhere poſſꝫ ꝫ ſint opi. attamē nō
pōt ꝓcu. cōſtituere ad lites: qꝛ cuꝫ ſit ꝓuata litis exercitio
agēdo: vt ꝑz de iudi. intellexim⁹ ꝑ ſenta ēt ꝓuata eſt per
alū. Et tō cui⁹ ꝓcuratoris ꝓſtō nō vꝫ: vt hic eſt caſus. Exa
mino regulā capñ q̄ hꝫ ꝓcuratore cōſtitutū aliq̄b⁹ exñtib⁹
inhabilib⁹ de vniuerſitate valere exceptis tribus calib⁹ hic
poſitis vt nō valere. Nam datio ꝓcu. r q̄libet act⁹ vniuer-
ſitatis roborat ꝓncipalr ab ipſis ꝓncipalib⁹ de vniuerſita-
te ergo eis inhabilib⁹ poſitis nō vꝫ qꝺ agit: ꝓſto eſt clarus:
ꝓbo qꝫ ptās ꝺependeat ab ipſis ꝓncipalib⁹. Videmus.n.
qꝫ ipſi ꝓncipales iurāt de calūnia: ꝺ iura. calum. l. i. §. hui⁹
ēt. Et dicit lex qꝫ ꝓncipalibus adminiſtratio totius populi
vl eſſe cōmiſſa: r ſic vt ꝓcuratoris dationē nō tenere eis in-
habilibus poſitis: glo. ꝓma fortaut obiectū r nō ſoluit.
Et dic qꝫ hec fuit cā dubitādi in iſta. Dic qꝫ in his q̄ cōcer
nunt adminiſtratiōēꝫ ꝓncipalib⁹ cōmiſſam talia ab ipſis ꝓn
cipalr robur ſumūt: r tūc ꝓcedent obiectū. Sed in his q̄
tangunt ꝓncipalr vniuerſitatem r nō adminiſtrationem eis
cōmiſſaꝫ: tūc ab eis in talib⁹ ptās ꝓncipalr nō ꝺpēdet: r ſic
nō tollit eis inhabilibus. Et hec de hac regula. Et cū ḃ eſt
expedita ꝓma glo. vſq; ad ver. ſed qꝺ. ¶ Hic q̄ritur vnū
dubium. An littere impetrate ꝑ ꝓcuratorē ꝓhibitū excōi-
catum valeant: ꝑ nō excōicato. Glo. hic ꝑ multa ꝺba con
cludit qꝫ ſi cancellari⁹ ſciat ꝺz repellere excōicatū. Si igno
rat r dēt lras valēt impetrate ꝑ excōicato ꝓcuratorē: vt ex
eis valeat ꝓcedi: qꝛ nō curat inhabilitas ꝓcēs ꝓrigentis
hūb⁹ exñtibus extrenis. Ad no. de excep. ꝓpia. in glo. Sed

mix vbi ét in ꝓpria ꝑsona valét ifert ꝑ eas ꝓcedi nó pót
sit ante excóicato absoluto: hoc ꝓ inppositū ét satis nr de
Rp.c.j.li.vi. Nec obstat decret. q̄ ibi principales sūt ereōi
cati nó valeat imperatio. Si hoc sit certū: q̄ a cancellario
repellunt: tñ vz si nó opponat. Dicat ét q̄ nó vz imperā
tio de ꝓcurato. post cessionē de Rp.c.j.li.vj. & qđ ibi notat
Host. dicunt intr publice excóicatū & occulte: sic
casu nó valeat imperatio. Sed sit q̄ ét reprobatū modo ꝑ
no.in.c.j. de Rp.li.vj. inducebāt ura q̄ pbant actū gestum
pp cōem tolerantiā valere etiā ocrente mdi. ad ꝓbandā. l. bar
barus. viij. q. vj. nōne cū li. ff. ad macedoñ. l. siqs ꝑsen q̄
loquit in actu publicto. In actibus ét ꝓpriis cōis error
nō supplet inhibitas ꝓsone salvo q̄ ad tolerādā exceptio
nem macedoñ. vt no. d. l. si q̄s ꝓsequed̄ supposito ꝓ cer
tū q̄ ꝓcurator tanto tenet alig̃ tanq̄ nō excóicat̄ si
vt in ca. ꝓ plibata exceptus calibus hic posit. planū ét tenere
ꝓcuratore ꝓsonem quo ad potestatē impetrādi nūqd ter
minat quo ad potestatē agēdi. In practica agit ꝓcur. si ét
ꝓsitus. ¶ Op. q̄ si ét ꝓsitus ab excóicato nūqd valeat
gestum p eū: & an repellat a mdando. gl. arguit ad ptes. Et
primo vr q̄ ipse possit agere in mdicio q̄m rōne pót im
petrare: ead. rōne agere. gl. tenet. quod vr pclusdere breuiter q̄
ꝓcu. ꝓsitus ad ipetrādū valeat nō exꝑssis ꝓsone ꝓcipa
libus & ꝓpue ꝓsitare & administrationib⁹ et videat cui ma
ior ꝓsentit. arg. ff. q̄ cum seq. nūl. l. planet. & p tāto ter
minato. Aliter ꝓsitus indicus agere nō pót sicut ꝓsituri
exꝑssis ꝓsone nō pót agere: q̄ nō vz ꝓsō: vt hic ét gl. Et
nō mirere dicit gl. li. reqrit agitiōn forma in ꝓcuratore ad
impetrandū q̄m in ꝓcuratore seu indico ad agēdum: q̄ ē
minus de capso & plures singulares pōt agere ꝓ ecclia tāq̄
ptācte ꝓsone & ét ꝓsit ꝓ sua mdatore ꝓcuratore. Ubi. ē. ō
Rp. nōnulli. Tene mēm illud dcm̄ q̄ sicut pót ptācta ꝓsō
agere sine mdato sic pót ꝓcur. ꝓsituere & hoc voluit gl.
ff. a. ¶ Ho. et gl. q̄m ꝓsōne indici sūt noīnde oēs ꝓso
ne et minor sitatis de q̄a spe. de indicis. ꝑ. a. ꝑ. nonne. vbi
opponit. v. ō. sc. Et an posset ō opponi posset lu. ꝑte. Be hoc
ét in. ꝑ. ad qd obmittit. v. in. ō. sc. ¶ Ho. q̄ ꝓbet eius op
ponit duas ptes nō affuisse hic vt casum ꝑ. q̄ vz ꝓsō nō
exꝑssa ēē. Nō intelligo vez q̄ sūt mbiles vt hic erat vt ad
actū ipetrāda. ¶ Videat hic sūt tria dubia. ¶ Primum
vez indicus pōt ꝓsitum nō exꝑssa oīb⁹ singularib⁹ ꝓsonis.
Et vt sic. si actus ét talis cuius administratio spectat ad ali
q̄s principales ꝓsonas. Dico q̄ tūc oīo debēt noiari & tūc mā
dabus exꝑssis⁹ excóicatis nō vz ꝓsō. Si vo actus spectat
ad vniuersitatē singulq̄ principales ꝓsone ex forma iur. sing̃u
larīs ibi bēbāt ꝓmūcīāri alicui⁹ auctatis ꝓtande debent
noiari. Ex his duobus calib⁹ fateor q̄ cét necesse oīo illos
noiari. & ea noiat. cēmus extra regulā. Et in casu vno spā
li capli in q̄ nō vz ꝓsō nec ad impetrādū nec ét ad agēdū.
Si vo act⁹ expte ādus spectat ad vniuersitatē tūm nec ē ibi
aliq̄s bōs q̄tū ad illū actū alios ꝓmunciandi auctis. Tunc
ego dico q̄ illo casu ꝓcedit regula capli. q̄ tal ꝓcu. possz
ꝓsitui ad agēdum & ét ad impetrādū: & valeat ꝓsō sz q̄tū
ad validitatē ꝓsōne. ¶ Scōm dubiū an dato q̄ valeat
ꝓsō nec audiat ꝓsq̄s in dicio. Tūc ꝓsiderādū sm Inn.
q̄ noie dēm agere talis ꝓcu. ꝓsituens noie excóicatorū
repellit ad ea spectantia exercitiū actōis noie alieno: & ꝓtat q̄
agat noie ecclie de q. ē. de Rp. adducens q̄ ex q̄ vz ꝓcu. agere
noie ꝓtis: sed ipse ꝓtat repellit q̄ expetit. Si agat nō noie
excóicato p admittēs: vt videat an dēat agē noie singula
rio ꝓsone: an noie vniuersitat̄ vel ecclie: & ē regla in talibus
si nō a singulari ꝓsona est ꝓsitum. Sed ab vniūsitate & in
actu cui⁹ exercitiū nō spectat ad singularē ꝓsonā: sz ad vni
uersitatē hic agit noie vniūsitat̄ vel ecclie: & ꝓcu. est ab eo
ꝓsitus & nō ab alio tūc vz agē ꝓcu. noie ꝓsituēt: & casu
predēt q̄ nō admitteret ad agēdū. ¶ Posset ifari q̄ vi
cedās q̄ vz iurisdictōz & agēdi ptāte a canone. lxxxix. di.
volum⁹ q̄ pōt agē ꝓ ecclia & fundare libellū nōe ecclie ꝓ

lato excóicato: q̄ ab eo nō bz exercitiū agēdi: nec ét vz age
noie ꝓtis sz noie ecclie. Idē si ét excóicat⁹ ꝓsituēs ipse co
adiutorē ꝑ ꝓsōz: q̄ nō agit noie ꝓsituēt: sz noie ecclie.
¶ Scō infert q̄ sindic⁹ ꝓsitus ab vniūsitate nō negocio
cui⁹ exercitiū spectat ad vniūsitatē agē pōt: q̄ agit noie ip
si⁹ vniūsitat̄. Dato q̄ aliq̄ sūt excóicati: q̄ ipsa vniuersitas
excóicari nō pōt de sn. excō. Romana. ¶. in vniūsitate. xx
xiij. q. iij. li bē cōtīn & ad ea tenet ꝓsō ꝓcu. q̄ cognoscit ex
officio bur⁹ capli. Si vo ét tal act⁹ cui⁹ exercitiū spectaret
ad aliq̄s principales de vniūsitate. Et nā dato q̄ valeret ꝓsō
ꝓcu. q̄ cognoscit ex officio bur⁹ capli: q̄ nō ēēnt excóica
ti ꝓpter ꝓsōis. Ad ꝟ agē nō posset iste sindic⁹. Et ꝟ ió q̄ age
ret noie excóicator⁹ q̄ ab exercitio agēdi repellunt. Per ꝟ
infert q̄ visitatō coadiutor q̄ nō dat ab ipso cui⁹ ē coadiu
tor: sed ab alio ex cū nō agāt noie ipsi⁹ sūt vari: sed noie eccle
q̄ poterit agē. Et nō obstat abet excóicatio illi⁹ cui⁹ ē coadiu
tor. Ita intellige Inn. q̄ videat ꝓdicē: & Joan. male dicta
rat. ¶ Tertio vr incidēter gl. q̄ pōt ges ipetrare ꝓ canoni
cus tāq̄ ptācta ꝓsona. ¶ no. de Rp. ecce nūl⁹ cui⁹ cantōe
berato pōt ipetrare: de of. del. cōrā archi. & Rp. pallatūū: li.
vj. dē nemīne admitti ad ipetrādū de ꝓsuetudie curie vel
ad ꝓdicēdū sine mādato ꝑlātis si sit ptācta ꝓsona carnali
ꝓmittute: vt no. Gof. nec ét ep̄s admittet ad ꝓdicēdū ꝑ
suo subiecto. Et dic q̄ reqrit mādatū de ꝓsuetudie nisi ire
ꝓdicāt. Et dicit Jo. an. q̄ ꝓdicere nō posset ét ptācta ꝓsōa
q. ē. nōnulli nō ꝓmittit nisi ipetrarent: nec vr ꝓpe defendē ꝓ
dicēdo: sz pot⁹ ꝓncipaliter se opponē expedita intrusere m
capli vt expedīā aliq̄s gl. tāgēres aliq̄ dubia. ¶ Quero
pono q̄ aliq̄s excóicat⁹ ꝓcu. ꝓsitus a nō excōicato ipetra
ret vz nulla ipetratio gl. arguit q̄ sic. ꝑ q̄nō refert ꝑ quē
fiat oblate ꝓncipi ꝑtis. C. de ꝓcl. ipe. of. l. nūl. ꝓsu. no. q̄
mulier ad dimittē. ff. de reg. iu. l. j. & C. ō ꝓcur. l. aliena lite. gl.
dē q̄ tal excóicat⁹ a vicecācellario & repellēd⁹ nō si ipetret
vz dūmō ipetratio: q̄ ét valeret sēā ab ipo ꝓncipali excōica
to eo absoluto de q̄ remittit ber. in c. ꝓpter ecce. in gl. Sed
nūq̄ Host. ¶ dic q̄ si ꝓcu. ipetrat ab excóicato publice nō va
lēt. Sed si sit occulte excóicat⁹ dicit q̄ valēt ex q̄ tolleratur
nisi. l. barbari⁹ cū alijs iurib⁹ dicēb⁹ q̄ vz act⁹ gest⁹ a tole
rato: vt iuri. ¶. nisi ó ét vez in actib⁹ publicis. Sec⁹ in actu ꝑ
matore ét impetratio Jo. no. vz gl. in c. j. li. vj. vbi ait ē q̄ nō
vz ipetratio ꝓut ꝑs de ꝓba. p⁹ rationē: vbi erat excóicat⁹ tpe
susceptōis. Idē si nō erat: sz erat tpe ipetratōis: vt ét casus
in c. j. ō Rp. li. vj. ꝑ q̄ ét reprobat dcm̄ glosatorēs in eo q̄
sensit ipetratōz valē factā a ꝓncipali excóicato. Et si dicat
nō vz ꝑāri obsequiū ex seō deberi ꝓcu. q̄ si scīebat illū ēē tale
sibi ipetet. Si ignorabat bz remedū ꝓcuratorē q̄ scīēs se in
gesserit cū ét mbilis ad tale actū. ¶ Per ꝓdcā infert de
terminatio ad dubiū vnū q̄ tāgit Inn. vtz si ꝓcu. ab excōi
cato ét ꝓsitus ad agēdū nō vz ꝓcuratio ipso iure. Ita ci
dat ope exceptōis pape. Dicit ó Inno. q̄ si ét excóicat⁹ ꝑ
sitam nō vz ꝓsō ipso iure alīs deberet audi. ad ꝓbandū. Si ét
excóicat⁹ alīs: tūc nō vz q̄ agit. Ita dcm̄ si opponat. Et
hāc opi. sz Ric. de fmā: vt no. in c. j. de Rp. li. vj. Cui⁹ ība
referre si excóicat⁹ ipetrat ꝑ scīb⁹ locū c. j. Adhuc si excōi
cat⁹ nō ꝑ excóicato. Adhuc ꝓcedit illud capm. Si nō ex
cōicat⁹ ꝑ excóicato vz ipetratio in casib⁹ q̄ hīt in illo c. j.
de Rp. Et in illis valēt sed cludunt exceptōis ope. Anto.

Consulti.

Procurator vniūsitat̄: cui⁹
maiores & minori sūt excōicati
ad ipetrādū admittit̄ nisi illi in ꝓcuratorio fuit
exꝑssi vel scīēter admissi: vel vt ꝓncipales auctores ad hibiti
bd. cōis opinio: secūa ibi tenr. ¶ Ad euidētiā dicēdoz ꝓ
mitto ꝑ q̄ in gerēdis act̄ vniūsitat̄ ptās gerēd̄ & creat & ō
pēdet ab vniūsitate: vel oz in agēdis cāis ꝓ vniūsitatē agē
capitulariter & in forma vniuersitat̄: de dic. in gestis & no. ō
postu. ꝓl. bōc. li. & ō Rp. cāte. ¶ Secō ꝓmitto q̄ i actib⁹
vniūsitat̄ vel pluriū ꝓmixtio inhabilis cū hīt vicia tāq̄ agit:
vbi a ptāte habilitū nō pēdet supplere ōfectū inhabilitat⁹ vbi

actus indiuiduetexercetur p oēs vt omnes:vel vt vniuersi
tas.ps de of.ode.cū sup:& de elec.illa:cū ibi notat:ex quo
seqt a ꝑte:q vbi actus geri a pluribus:q actus singulr:
& diuidue p quoslibet posset exerceri:puncto inhabilium
actū nō viciat:q iz vires nō sustineat ex inhabilitū sustini
nt vires ex psona habilū.ff.q cū sal.su.actore.l.j.§.j.vbi
quilibet tutor & solus prestat auctoritatem:& potest indui
duc si secum misceat inhabilis valet ergo q agitur:& hoc
q: vicium est sepabile cum vtic non viciet ab inutili.Sequ
tur secūdo:q in actibus vniuersitatis premixto inhabilū
cum habilibus:vbi defectus suppleri pōt inhabilium p ha
biles administrēs:actum nō viciat:& hic est casus de elec.cū
vitoñ.& quod ibi nota.in decta decre.illa:& quod ibi not.
¶ Tertio ꝓmitto q quedam sunt aliquibus competēta
de iure cōi ex officio publico:& in his toleratio supplet ūha
bilitatem:hic est casus.ff.de offō ꝓto.l.barbarius.& ō dec.
nubi:& no.in.c.cū dilecti.§.de elec.& no.de postu.ꝓla.bone
.m. ¶ Secundō quarto:q in actib⁹ vniuersitatis suppo
sitis aliq̄bus inhabilibus ptās residet in psona habilium
etiam si sit vnus de postu.ꝓla.gratum cum materia:ō ele.
audat cū si. ¶ Ultimo ꝓmitto q vbi peccatū est in causa
efficiēte:si nō valet q ago vt ago:valet vt pōt:hoc innuit ve
rum p hāc decre.nulli vicius sit patēs ex forma:actus q̄ bo
ne no.vel nisi actus ꝓncipalr operet in causam:p quā é pec
catum seu p eam defectuam:ita q excludat intēto operā
di:p eam nō defectuam. ¶ His positis & premissis venio
ad notabilia. ¶ No.primo:q ꝓcurator ad impetrandum
constitutus ab excōicatore ab impetrādo excluditur:& sic vi
detur q cōtrarium ꝓcura.valeat:sed exceptiōe tñ repellit
ꝓcurator ab impetrādo. ¶ Secōno.q vniuersitas cōsti
tuit ꝓcuratorē. ¶ Tertio no.q maiores p quos regit vni
uersitas:soli nō possunt cōstituere ꝓcuratorē:in causis vni
uersitatis:nec causas vniuersitatis tractare vel ꝓsequi vel an
cillari nō possent tractare eam vniuersitatis:sed oportet q il
lam tractent repasentātes vniuersitatem. ¶ Quarto not.
q in factis vniuersitatis ad actum exercēdum ꝓpter pmi
xtio inhabilium cum habilibus nō viciat actum:nisi in tri
bus casibus. Primus q̄n patenter inhabiles ad actū exer
cendum exprimūtur.Secōs si ipsorum inhabilium auctori
tate principaliter actus exercet.Tertius q̄n sciēter vniuersi
tas inhabiles admittit:ergo aut inhabiles intervenium:vt
principaliter auctorātes.i.auctoritatem prestātes actui:& nō
valet actus:vt hic.Aut vt cōsentiētes:& tunc aut apte sunt
expressi in tenore cōstitutiōis:& idem aut non sunt expressi:&
si sūt ignorāter admissi:valet actus si sciēter nō. ¶ No.vl
timo q hoc decre.ponit regulaz cū tribus casibus exceptis.
Regula est:q cōstitutio ꝓcuratoris aliquibus existenti
bus excōicatis:aliqbus nō valet.Fallit primo q̄n excōmu
nicati sūt expressi in ꝓcuratorio.Secūdo q̄n interuenerūt
vt principaliter auctoritatem prebētes.Tertio quādo sciē
ter excōmunicati sunt admissi. ¶ Examinemus regulam
cum casibus:& postea expediam aliqua extrinseca. ¶ Et
op.videtur q aliquibus existētibus inhabilibus nō valeāt
gesta per vniuersitatem.Gesta enim ab vniuersitate capūt
robur a regētibus vniuersitatem:quod patet quia regen
tes vniuersitatem iurant:de calum.C.de iura.ca.l.j.§.hoc
etiam in fi.ff.de cōdi.& de municipibus.Ad hoc q ipsis re
gentibus tota cura & administratio reipublice commissa
videt:vt.l.municipes.ff.ad municipales. ¶ Glo.i.in pn.
vsq ad.v.sed qd dicea:formatur cōtrarium:& nō respondet
huic sūt tria videnda. ¶ Primo habemus examinare cum
quid regula que verificatur in casu quo administrātur igno
rantes & nō expressi:vel vt auctoritatem prestantes:si admit
tantur & procura.cōstituant:valet cōstitutio ꝓcur.ad actū
impetrandi. ¶ Secundo:quid de casibus huic expressis.
¶ Tertio an in casibus in quibus valeat ꝓstō tales possint
agere p vniuersitate aliqb⁹ existentibus excōicat. ¶ Vi
deamus primū dic q regula est vera ex quo sūt in vniuer
sitate habiles & inhabiles fit:habiles gerēdo negociū cum
inhabilib⁹ ignorāns videtur actum secus exercere:put ha
bilius ꝓfit:& cum eo facere si possunt:aliter nō:ideo aliqui
bus existētibus inhabilibus ptās aliox residet inhabiles:
valet ergo actus ab habilibus:& sic oz intelligi hec decret.
ad hoc.ē.de elec.illa.& quod ibi plenissime dix. ¶ Ad ꝓ
mum dic iz nec hoc.nec glo.soluat:q dam sunt actus q re
spiciunt administrationem cōmissam regētibus ciuitatem
vt determinare de iurisdictione de sanu vel regimine ciui
tatis:& tūc talia bene capūt robur:vt ab eis & talia forent
invalida eis existentib⁹ inhabilibus:& sic predūt cōtraria.
¶ Quedam sūt actus q respiciūt administrationē q̄ com
petit soli vniuersitati:vt litem exercere:vel alienare bona ad
vniuersitatem spectātia:que bona sunt vniuersitatis:& non
singulox de vniuersitate.xij.q.j.qui manumittunt:& in ta
libus actus recipit robur:vt ab vniuersitate:nō a singulari
bus ēt principalr regētibus:eo tunc gesta q̄ agunt ab vni
uersitate valēt:ex quo aliq̄ de vniuersitate sunt habiles in q
bus residet ptās:iz alii sint inhabiles:vt hic:& no.ē.de elec.
illa. ¶ In gl.fi.dic hodie tene qō hēa.j.de ꝓ.& pto.c.j.li.vi.
& qō no.Jo.an in nouella. ¶ Et mo ad ꝓm.s.ad casus ꝫ
expressos:& primo ꝓ oēs casus obstat:q videt q idistincte
debeat valere ꝓstō procuratoris:iz aliqui sint excōicati:& si
sciēter sint admissi:& vt auctoritatem ꝓstantes:vt p̄z q̄ ge
sta a tolerātis valent.l.barbarius.ff.de offi.pto.viii.q.iii.
nōne.iii.q.vii.§.tria:& q.ii.fi tñ.So.intelligit primo Jnno.
decre.in excōicatis per iniaz hominis qui dicūtur no tole
rari ex quo sniā contra eos est lata. ¶ Cōtrarium ꝓcedit
in excōmunicatis per ius qui possunt dici tollerati:p hoc
illa verba sniā innodati q̄ꝫ sunt notoria per quod apparet
q erant excōmunicati ab homine. ¶ Hoc nō placz:
q& illa ꝛba cōuenūt suis hominis sunt uria:adeo sēo po
test solui:q ꝫ̄ ꝓcedat in excōicatis occultis:q tolera
ti dicunt:quo cāu gesta valēt.Secus in publicis sine ab ho
mine sint excōicati:q nō vident tolerati:ex quo factuz est
publicū:ex quo sunt excōicati. ¶ Ad tertio cōcludebā
ricam quādam quā ponit hic Jnno.ex qua apparebit cla
re nunqd gesta valeāt. Quedam sunt q̄ gerunt a priuato &
iure ꝓuatoris & in talibus nihil oportet tolerare sin q̄ pate
ex notatis.ē.de elec.nihil. Jdeo ꝫ cōstituz ꝓcuratorē tal
posset excipi:& iz non recuperet valerent gesta p talem:vt p̄z
de excep.pta.li.vi. ¶ Quedam sunt que geruntur ab vniuer
sitate:& tunc q̄dam sunt que geruntur ab vniuersitate:vel
ab alio vt publica psona:& inter alios vt sunt instrumenta
instrumētum:& exercitium cuiuslibet iurisdictiōis vo
luntarie:vel cōtentiose:& alia tolerare facit valere:vt.ll.pre
dictis ad hoc.l.j.C.de testa. ¶ Quedā sunt que geruntur
nō auctoritate publica:sed ꝓuata vniuersitatis:vel q respi
ciunt eoz honorem:& nō inter alios:& sic est ꝓstituere pro
curatorem:& sic illa nō gerunt auctoritatē ꝓstando:vt publi
ca psona iz publicum officium habēt:& in talibus tolerare
nihil operat quin ꝫ tales possit excipi:& ꝫ cōstitutos ab eis
de excōicatiōe vt hic. ¶ Nam tales ꝓsensus sūt psonalia
iura:nō publica:adeo si psone ꝓsentiētes sint excōmunica
te si cōstituant ꝓcuratorem extra eos pōt excipi:& est ratio
q ī his que auctoritate publica geruntur:subest publica vti
litas:& publicū offiū quox rōne tolerant gesta:non in his
que privata. Jdeo gesta a talibus vt privata:possūt p exce
ptionem elidi:posset ēt agi officio iudicis ad cassationem.
¶ In gl.ij.ibi:q p hoc apparet ex hac gl.trahit rō
primi casus:quare nō valeat impetratio mandatoris⁹ excōicati
in ꝓcuratorio exprīsa:q eo ipso q sunt expressi:act⁹ in ꝓ
curatorio videbit ab eis principalr moueri:hoc declarat
hic Jnno.verū q̄n soli sunt expressi inhabiles:vel quando
oēs sūt expressi:sed diuersimode inhabiles ab habilibus.
Secus si vniformiter oēs essent expressi:quia tunc non fa
cerent inhabiles fore principales:vbi aūt principales diuer
simode nominantur:admitti videntur tanq̄ principaliter

in nullo actum ꝓcuratiõis:ñ ñõ valet ꝓcuratoriũ. Item hoc dicit vexhic Inno.qñ sunt descripti:vt agentes actum ꝓcura.secus si describerent vt testes in ꝓcurationis actu: q: per hoc nõ viciaret ꝓcura.cõstitutio:e ꝓ hoc patet etiã ñ secũdi casus quare nõ vz ꝓcuratorium qñ principaliter sunt adhibiti vt auctores:quia tunc actus ꝓcurationis:videtur ab auctoribꝫ moueri:quia auctores dicũtur quasi principiatores. ¶ Et aduerte quia Inno.e quidaꝫ alij dicunt istos duos primos casus debere intelligi sm temperiem tertij:quando sciẽter exprimuntur:e scienter ad actũ adhibentur:vt auctores:si ignoranter quia tunc valet actꝰ vt gestus ab habilibus:quod hic mihi non placet:alias sup flueret iste tertius:vnde procedunt ꝑmi duo casus:sine sciẽter exprimãtur:siue scienter ad actum auctoradum admittãtur:siue ignoranter:quia ñ vt olibet hꝫ locum:e ꝓcedũt predicta siue sit actus qui de necessitate iuris vel statuti:auctoritatem illoꝫ reqrant:siue non:dum tñ ad auctorandum adhibeãtur:non obstãdi structe gesta valere:quasi vt a tolleratis:de officio pretorio in.l.barbarius.ff.iij.q.vij.§.ma viij.q.vj.nõne:quia potest intelligi qꝫ hic non fuerunt tolerati exõicati per ſma hois:vel iuris vel vio intelligere qꝫ fuissent tolerati:vt quia exõicati a iure e nõ erat notoꝝ:ñ dic cõtraria loquãtur in his que gerũtur inter alios et auctoritate publica:vt in sentẽtijs vel exercitio volũtarie vel contẽtiose iurisdictionis:secus in his que gerũtur a priuato ad priuatam vtilitatem:vel in his que gerũtur a publica persona:vel vniuersitate ad priuatam vtilitatem vniuersitatis:vt ꝓbere alienare:vt procuratoreꝫ cõstituere e silia. Ita talibus ei tolleraret hic ſm Inno.idem no.ñ.de cõsuetudine cuꝫ dicetur:de dolo veritatis:de elec.nubil:ó re iudi. ad pbandũ:de fen.excõ.li vero. Ita apostillauit tpe lecturꝫ vsqꝫ ad.§.cõclude ergo. ¶ Secundo principaliter cõtra casus obstat cum alia glo.qꝫ videtur qꝫ inhabilibus cum habilibus collectis valeant gesta:vt ab habilibus:vt pꝫ de elec.excõ.misſ.ficelebrat:vbi si excõicati cũ alijs eligãt:valet electio:de elec.cũ vinton.vbi si priuati ptãte eligẽdi admittantur cũ alijs:valet qđ agitur:de re iudi.cum. J.e.A.vbi si admittãtur habiles cum inhabilibus valꝫ qđ agitur:vt ab habilibus ratificandus. Rñdeo particulariter ad cõtraria:de cre.si celebrat nõ ob.qꝫ illa loqtur quãdo omnes erant habiles quo ad actum electionis:qꝫ excõicatus minori non erat inhabilis:vt dixi:e no.ñ.de electione illa. ¶ De cre.cũ vinton.nõ ob.qꝫ loqtur qñ inhabilis cũ habili miscetur ad actũ exercendũ:e pẽdet a ptãte admittentis: hic qñ non pendet a ptãte admittentium:habilitare inhabilem. ¶ De cre.cum. J.e.A. loquitur in officio testificandi qđ est diuiduum in quolibet teste ad ẽntatem dicti e testimonij ex dictis singẽtis:hic in officio qđ pendet in vniuersitate ita qꝫ non in singulos:ad hoc.l.j.ff.qꝫ cum fal.tuto.auc. ¶ Tertio ꝓ oẽs casus adhuc oppo.e videt qꝫ valeat indistincte cõstitutio procuratoris aliqbus inhabilibus adsistentibus saltem in casu ignorãtie:qꝫ ex quo inhabiles cuꝫ habilibus miscentur debet valere quod fit ab habilibus: ex quo ignoranter admittũtur:qꝫ non videtur in dubio voluisse cũ eis idiuidue facere:sed diuidue put possunt:qꝫ in dubio nõ interpretãtur voluisse eligere viam ad impugnãdum qđ agitur. Sc. Hosti. oẽs istos casus limitabat:intelligẽdo:qñ sciẽter hoc fecerũt:e sic qđ in ñ.of de scientia:repetat ad oẽs casus ꝓdictos:hoc mihi nõ placet:qꝫ sic sup fluc posuisset casum sciẽtie ab illis separatum:e qꝫ sufficit sic dicere tñ ó scientia:qꝫ est contra ter. Ideo secũda glo. vnos primos casus intelligit etiam quãdo ignoranter hoc fecerunt:et in duobus primis casibus:ſm glo.qñ.ſ.fũt ibi expressi specifice inhabiles nõ valet quod geritꝫ ab eis. Idẽ qñ vt auctoritatẽ ꝑstantes ꝓncipaliter interuenĩt assignat glo.rõnem:qꝫ qñ fũt exꝓſſi apparet qꝫ illi interuenĩt tãqꝫ ꝓncipales actum exercẽtes:e auctoritatem ꝑstantes ad ꝫ quia expressa qñ qꝫ nocent:que non expressa non nocent:vt .ff.de condi.e de.l.nõnumqꝫ. Idem si interueniant vt auctoritatem prebentes:qꝫ vt ab eis:vt auctoritatem ꝓbentibus principaliter:factum trahit originem. Idee qꝫ omnia nos facimus qbus auctoritatem impartimur.C.de veteri iure enucleã.l.j.§.sed neqꝫ. Inno.videt hic restringere ꝑmum casum qñ sunt expressi:vt nõ valeat ꝓcuratorium:qñ ipsi soli inhabiles sunt in ꝓcuratorio expressi:vt si dicatur maiores e iurati fecerũt talem ꝓcuratorem:secus si diceret cõmune tale.ſ.talis.A.e.B.ẽ.qꝫ licꝫ inter illos nominarẽtur illi maiores excõicati:valet ꝓcuratorium:si ignoranter ẽent admissi:ſm Inno.vel pót aliter intelligi vt velit hoc restringi quãdo soli maiores sunt expressi in speciali in generi vt talis e talis e cõe constituunt ꝓcuratorem:secus si ignoranter essent in specie expressi:qꝫ tunc nõ apparet qe spãliter esset expressum:e plus altero:e cõsequẽter:qꝫ principalior foret altero.ff.de fide.l.generaliter. Item autem casum temperatꝫ sunt descripti:vt agentes:secus si describerentur vt testes:qꝫ per hoc non viciaretur procuratoris cõstitutio. Casus aũt de prestatione auctoritatis:vt non valeant gesta actali nõ mutat Inno.cõcludens cum glo.qꝫ si interueniãt tangꝫ auctoritatem prestãtes:qꝫ nõ valet quod agunt:vt qꝫ dicit ꝓcuratorium talis vniuersitas cum cõsensu e auctoritate talium maiorꝫ iuratorumꝫ ẽ.ad hoc.ff.qꝫ cuiusqꝫ vniuer.l. Item eorum:e hoc ideo:qꝫ cõstitutio ꝓcuratoris viz caput ab auctoritate ducit:e dicit hoc vexhic sine auctoritatꝫ sit de substãtia actus gesti:sine nõ:e est hoc statutuꝫ in odiũ excõicatorum:idem dicit in alijs ẽntibus:qꝫ si sciẽter admittũtur:quod ẽ minus vitiat actus:vt vniuersitatis:vt in hoc casu ñ.forcius qñ vt auctoritatem prestãtes admittuntur. ¶ In vltima glo.ubi si celebrant:ſm ja.e in.e.illo non erant permixti inhabiles cum habilibus:qꝫ excõicatus minori non repellitur ab actu eligendi. ¶ In eadem glo.ubi cum. J.e.A. vbi si queritꝫ an gesta valeãt:dic si gerit actus ab vniuersitate singulis oĩbus eius ẽntibus excõicatis:non valet quod agitur:qꝫ licet vniuersitas dicat cõstituere ꝓcuratorem e gerere actuꝫ qui excõicata nõ est:nec esse potest: de fen.excõ.romana.§.in vniuersitatem.li.vj.tamen suffragia vocum trahunt originem a singularibus inhabilibus: e ꝓ eo nõ valet cõstitutio:e ꝓ illam pót opponi:ad qđ no.ꝑ Inno.de ꝓbe.cum dilectus e de dolo veritatis:e sic posset intelligi Inno.in ꝓncipio huius capituli:nec ob.qꝫ ipse dicit in glo.magna in ñ.quia ibi loqtur qñ excõicatio supuenit post cõstitutionem ꝓcuratoris:vt dicam.Jalia se quere vt habes. ¶ Concludo ergo si queras an gesta valeant aliqbus inhabilibus cuꝫ habilibꝰ tunctim:dic qꝫ qñ qꝫ actus spectãt diuidue ad singulos:ita qꝫ nõ est indiuiduũ in exercitio quo ad omnes e permixto inhabilium cũ habilibus non viciatur:vt.l.j.ff.qꝫ cum fal.tu.aut de re iudi.cuꝫ J.e.A. ¶ Qñ qꝫ miscuit habiles cum inhabilibus in exercitio actus indiuidue ad plures spectãte:e tunc aut a potestate habilium pendet habilitate inhabiles e indistincte valet actus:qꝫ si admittũtur sciẽter habilitãtur:si ignoranter actus vt gestus:vt habilibꝰ in quos residet potestas:vt in.e.cum vitoñ. ¶ Quandoqꝫ actus spectat ad plures:e non dependet a ptãte habilium habilitare inhabiles:e tunc dic qꝫ aut illi interueniũt in act.e soli sunt in illo nominati e tunc dico qꝫ nõ valet actus ut hic. Aut oẽs noiant:e tunc aut illi inhabiles interueniũt ut auctoritãtes:e nõ valet actꝰ .l.j.§.sed neqꝫ.C.de veteri iure enu. Aut interueniũt ut ꝓncipales:e tũc aut ignoranter admittunt e valet quod agitur ut in.e.illa de elec. Aut sciẽter:e non valet quod agunt ut hic. ¶ Modus est ergo ſm Hosti.qꝫ ubi sunt sciẽtes de habilibus:qꝫ si tal est actꝰ in qꝫ exigat de vitate auctoritas ꝑsidentiũ ut ꝑsidentiũ:qꝫ ipsi excludãt regẽtes e alios ó nouo faciant qꝫ adsistãt:e ꝑsidentes sint:et si plures sint excõicati in solos habiles residebit ptãs eligẽdi. ¶ Pacidentes ẽt si unus tñ cẽt argumẽto eoꝝ que no. de postula.ꝑla.grauium se ipm tñ nõ posset eligere:de iſti.e.ſi.alias si nõ eligerẽt

nó possent actum exercere eq; tũc dicere ſ quod ámó: vacare vniuersitas: e quasi mortua cẽſeret: vt dicit hic gl. n. q. iij. nemo epozuz. ¶ Añq; act' est talis q pót geri ab vniuersitate auctoritate regẽtiuz: e tũc modus est q̃ habiles actũ exercẽt exclusis inhabilib' ẽt regẽtibus vel si eos excludere nó possent: admittere ẽt eos cũ ꝓtestatione: q̃ secuz nó intelligũt actum exercere: e sic intelligo. Hoſti. hic: q sibi videtur ꝓdicere: ad hoc qó no. Inno. in. c. alia. ſ. de elec. e de cõſuc. cum dilectus. ¶ Ex his glo. j. expedita est vſq; ad ꝓſi. nũquid. ij. iij. e vltimam ꝓnci. vſq; ad verſi. ſed dato. ¶ Venio ad tertiũ an in oſficijs in q̃bus diu procuratorium valere ꝓmixtum factũ ab excõicatis an illis caliꝫ valeat cõſtituto ſindici ad agendum: e an poterit agere noie vniuersitatis aliq̃bus existẽtibus excõicat. ¶ Eadez gl. ſi. v. ſed dato: vt q̃ licut valet cõſtituto ſindici vel ꝓcuratoris ad impetrãdũ. Ita valet ad agẽdum. ¶ Cõtrariuz determinat glo. q̃ in ꝓſtitutiõe ſindici ad agẽdum: opz q̃ exprimãtur oẽs ꝓſone de vniuersitate: e videatur an ſit cõſtitutus a maiori pte: vel a viribus prib' ff. q̃ cuiuſq; vniuersitas. l. planc. de quo in. c. glo. abi: e alij. ¶ De forma ãt cõſtitutiõis ſindici vide glo. no. in ſpe. de ſindico. ¶. i. verſ. ponere. v. Item opponit: e. v. ſequentibus: e ꝓcipue administrator: q̃ ad eum ſpectat agere in iudicio cuz conuẽtus ſine ꝓlatione: cõuentione: cõuenitur: de iudi. cãn: de reſcrip. edoceri. ¶ Non obſtat qó dicit hic qó poſſit impetrare: q̃ pauci poſſint cõſtituere ꝓ curatorem ad impetrãdum de collegio: cum non ſit hic aliquod ꝓiudiciuz quaſi tangẽs cõiuncte perſonaz. ſ. de ℟p. nõnulli. ¶ Concludit ergo q̃ nó valet conſtituto ſindici ad agẽdum aliquibus exiſtẽtibus excõicatis: valet tamen cõſtituto ꝓcuratoris: seu aliquo caſu valere poteſt aliquibus exiſtẽtibus excõicatis. ¶ Scõo q̃ vnus de vniuersitate ad ꝓiudiciũ vniuersitatis nõ pót tangẽ cõiuncta ꝑſona: poſſit actum levem: e nó ꝓiudicialẽ exercere: hic aliqua ſũt videnda. ¶ Pri mo an aliquibus exiſtẽtibus excõicatis ꝓcurator ad agẽdum conſtitutus poſſit agere: eis in excõicatione durãtib': e qd de tpe poſtq̃ ſunt abſoluti. ¶ Scõo qd ſi ipſe cõſtitutus eſt excõicatus: e nó cõſtituẽtes. ¶ Tertio an canonicus eiuſdem eccleſie ꝓ cõcanonico: vel eccla poſſit taliq̃ iuncta ꝑſona agere: vel impetrare. ¶ Ad primum in. c. glo. vltima ibi cõſtituto ſindicatus nó valeat: ergo fatet Inno. hic q̃ ꝓſtitutus eſt ꝓcura. tpe quo excõicatus erat principales vniuersitate: e durabat excõicatus tpe quo agit cũ ꝓcuratore nó vsq; ſtõ ipſius. Idẽ dicit ſi cõſtituẽtũ aliqui erãt excõicati tpe cõſtitutionis: e tpe quo ꝓcurator agebat erant abſoluti: quia inſpicitur principium fm Inno. ¶ Eadem glo. ibi niſi exprimãtur nomina: ſed hec nõ placet: q̃ poſſint ſinguli exprimi vniformiter e ꝓncipales nó notabiliter nominati quo caſu cum nó intercuirent vt ꝓncipales valeret ꝓcuratorium: vt vult. ſ. vñ hic fm Inn. q̃ aut eſt ꝓſtitutus ꝓcurator ab excõicat. ſ. tempore quo cõſtitutus eſt: e durãt excõicatus tpe quo agit e planũ q̃ repellitur ꝓcura. vt dixit glo. Aut eſt cõſtitutus ꝓcurator tempore quo illi cõſtituentes erãt excõicati: e poſtea ſunt abſoluti tpe quo agit: e dicit Inn. idem q̃ nó valuit cõſtitutio: nam in talibus ꝓncipium cõſideratur: fatet tamẽ q̃ niſi excipiantur ꝯ ꝓcuratores tales: q̃ geſta per ꝓcuratores tenẽt: q̃ tenet ꝓcurator ipſo iure: ex cõtra eos poſſit excipi: e ſi dicas ergo: ex quo procuratoris cõſtitutio valet a principio ſaltem deberet procura. poſſe agere abſolutis excõicatis. Reſpondet Inno. q̃ dñs excõmunicatus nó ex: erciuz litis: ideo illud mãdare nõ pót. i. q. vi. tyaberuz. Sed certe ſi nó transferẽt exercitium litis: nó deberet poſſe agere interim: ideo de hoc tene quod ſcripſi de ꝓba. poſt ceſſionem. ¶ Aut eſt cõſtitutus ab excõicat. ſ. tempore quo non erant excõicati: e poſtea ſupuenit excõicatio: e tunc dicit Inno. aduertẽd an cõſtituentes inhabiles habebãt litis exercitiũ ſeu actiõis: an nó. Si ad ꝓſtituẽtes inhabiles nó ſpectat exercitium actiõis: vt q̃ eſt vniuersitas cõſtituens e agitur ſup bonis ſpectãtibus ad vniuersitatem: nunc ibi ẽ caput habẽs adminiſtrationem litis: vel iurium ꝓcuratoris vniuersitatis: e nó repellit ꝓcurator ab vniuersitate cõſtituta: q̃ oia vniuersitas vt vniuersitas excõicari nó potest. xxiij. q. iij. In hoc: e dato q̃ ſinguli vt ſinguli oia ſint excõicati: non agit nomine eoz vt ſingulorz: ſed nomine vniuersitatis: q̃ cauſa vniuersitatis no est ſingulorum e ipſi vt ſinguli ſunt diuerſi ab vniuersitate. ¶ Item aliqui ſunt inhabiles in vniuersitate: ad quos ſpectat officium: e actiõis exercitium: vt q̃ vniuersitas habz caput: ad q̃ ſpectat adminiſtratio: e litis exercitiuz: vel ex ſtatuto: vel de iure: vt patet exemplum in cõgregatiõibus eccleſiaſticis hñtibus prelatos: de ℟p. edocet: e tunc aut ꝓcurator agẽs habet officium tpale: e ad mutuum cõſtituẽtium: q̃ habeat agere nomine cõſtituẽtis: vt eſt ꝓcurator ſimplex: e tũc excõicato illo vel illis ad quos ſpectat litis exercitiũ: vel quoz noie agi habz repellitur ꝓcura. a ꝓſecutiõe iudicij: nam cum hic ꝓcurator habeat agere noie cõſtituentium: ſicut ipſe conſtituens repellitur: ita e ꝓcurator. ¶ Aut cõſtitutus habet officium perpetuũ e firmũ: e eſt talis ꝑſona q̃ pót agere vice vniuersitat. abſq; q̃ nomina illoz ad quos ſpectat exercitiũ litis: vt eſt vicedñs: e iconomus: q̃ ille habz agere nomine vniuersitatis nõ repellit. lxxxvij. di. nouimus: e. c. q̃ in q̃buſdaz. vij. q. j. ex frater. Idem ſi habet temporale: dum tñ ſit talis qui nõ habet neceſſe agere noie principalium conſtituentium vt viſitator: e coadiutor: qui nõ agunt nomine epi: ſed eccleſie eius ſi ſunt temporales: e qui agere habẽt nomine principalium cõſtituentium: vt iudici: e ꝓcuratores: q̃ tũc repellũtur: e ſic ꝓcedit glo. vltimo anno ſic apoſtillando: e ſic oia vſq; ad. ℣. magnũ. ſ. ad ſcõm. ¶ Quid ſi oia dimiſit vacare qui habz ꝓhiberi a canone noie eccleſie. lxxxix. dist. volumus: ſicut é iconomus viſitator: ſindicus e rector vniuerſitatis q̃ habent adminiſtrationem ff. q̃ cuiuſq; vniuer. l. j. ℣. quibuscũ. l. Item. ℣. vltimo. vij. q. j. qui frater. lxi. diſ. obtinet. lxxxix. di. q̃ in quibuſdam: e tunc nõ repellunt ab agendo etiam nomine vniuersitatis ẽt ſi ſinguli eſſent excõmunicati: q̃ vniuersitas nõ é excõmunicata: vt ℣. vniuersitatem cuius noie agit: hoc ꝓmo dicit Inno. poſtea ſe corrigit dicẽs ꝓdicta ꝓcedere in officijs perpetuis vt ẽt vicedñs: et alijs officialibus ꝓpetuis: de quibus no. de off. ordi: de of. vica. romana. li. vj. In temporalib' aũt dicit q̃ q̃dam ſunt q̃ nõ habent neceſſe agere nomine conſtituentũ: vt viſitator: e coadiutor: q̃ agũt nõ noie epi: ſed noie eccleſie nec agunt noie cõſtituentis: e tũc excõicatio: tam cõſtituentis ℣ epi cuius eſt viſitator vel coadiutor: non ob. quo minus agere poſſit. ¶ Quidam ſũt tpales q̃ agunt noie cõſtituentium: vt ſindici: e dicit q̃ hoc caſu excõicatus cõſtituẽs ipſi repellũtur: e ſic ꝓcedit gl. ¶ Ad ſcõm qd ſi ipſe ꝓcurator ſit excõicat' e nó ꝓſtituẽs: dicit ℏ gl. q̃ vt q̃ valeat impetratio a talj: q̃ nó refert p quẽcunq; principi ꝓces ſũt oblate. C. de preci. imp. a. of. l. vniuerſis: hanc eſt q̃ vniuersitas ad impetrandum admitteret: que alias repelleret. C. de ꝓcura. aliena. ff. de reg. iur. l. ij. In. c. glo. ibi ſed mirum q̃ glo. ibi idem no. e fiunt Bar. ſed in vtroq; dicto ẽt falſa: e hodie reprobat: de ℟p. c. j. li. vj. de quo in gl. p q̃ reprobat olim diſtinctio Hoſtiẽ. an eſſet occulte excõicatus valeret impetratio: e an publice: e nõ valeret: ar. de re iudi. ad ꝓbandum: q̃ reiecta iſta diſtinctiõe indiſtincte nõ ẽ impetratio cura ſupius allegata loquũtur in actu q̃ geritur a prãte publica: impetratio aũt reſcripti geritur a prãte priuata puatis circa quã toleratur hec data: ibabilitate ꝑſone e ꝓpoſitione loc. ata apoſtillauit. ¶ Dicit glo. q̃ ex quo nõ excipit tpe q̃m cãcellaria impetrãt q̃ valẽt ille impetrate ab excõicato: e finaliter in ℏ reſidet glo. Hoſti. glo. fatet in occulte excõicato in publice excõicato dicit ille ſas nó valere: allegat de re iudi. ad ꝓbandũ: ſed ibi loq̃tur in actu publico: ſic loqtur ó offi. ꝓto. l. barbarius. C. de teſta. l. j. qui ſi. fiunt legi. ex tenore: de

rle.excom.mi.si celebrat:dicit hoc expressum:de excep.pla
ti.vi.sed illa loquitur in principali agente. Jo.an remittit de
Xpta.c.i.li.vi.iz Jo.mo.e ét ipse Jo.an.q unduncte nó
vz impetratio:alit oriñ.c.j.de pba.post cessionē:e hoc oli
tenuit. Ber. ¶ Nec ob.q fm hoc punict q non percant
fi.mandáto:q aut ber sentebat e sibi imputet:qm ignorabat
e hz regressum ꝯ procuratore. ¶ vide qđ no. Jo.an.in.d.c.j.de
Xpta.li.vi. ¶ Ad vltimū an canonicus p ecclia impe
tret vel agat sine mándato:glo.hic q sic. Jo.an.dixit ꝯtra
post Cópo.de Xp.nónulli. Pro gl.in.h.eiusdem glo.vi
tur dic q p glo.facit de offi.del.coram arcet.dicit de re
scriptis statutū.§.cū aút.de cónsuetudine curie nullū admit
ti ad impetrándum vel ꝯdicendum:p alio sine mándato spe
ciali:nisi sit cóiuncta psona carnali proximitatis fm Gof.
e Host.nec ét ipse admittitur ad ꝯdicéndum p suo subdi
to sed si interfit ꝯdicentis:q: ifa transeat cautum q e litte
ram recipit impetrator:dicit ét curiam non recipere man
datum nisi littere ꝯdicantur:allegat qđ no. Host.in sum
ma de Xp.§.que possint. vñ.sed numqđ canonicus:e dicit
danū q licet Bere.nónulli:permittat quinctos impetra
re non permittit ꝯdicere impetrantibus:e sic ad contraue
nientiam non admittūtur sine speciali mandato:cum talis
actus sit potius quod dam cótradicere q̄ defendere:idem
no.in.d.c.nónulli. ¶ Ultimo op.q isti excómunicati nó
possint esse regentes:q excómicatio priuat eos regimine:e p
cósequens gesta per eos non valent:de re iud.ad pbandū:
de imu.e.adducitis:de sen.excó.nouerint. So.intelligo q
erant regentes ante excócationem non post fallit in casu ó
ber.ñ.pfidentes:nam tunc cop sua non tenet. Anto.

De sindico Rica.

¶ Visō de procuratore qui agit vel defendit causam vñi
videamus de sindico q agit vel defendit cām vniuersitatis
fm Gof.de sindico singularis vniuersitatis: habet de pro
batio.licet de sindico ecclesiastice vniuersitatis.de capel.mo
nacho.vbertius:e quomodo sindicus in causa collegij:re
spondet positionibus sine iuramento:habetur de re.in.c.ij.
li.vi.de iconomo habetur.lxxxix.di.per totum:e.ix.q.iij.
cum simus. Anto.de butrio.

Sicut studij.

Decet religiosos a
lunguis abstinere:et
iō debēt hāre sindicū qui cās monasterij agat
e defendat. ¶ Et premittit exordium ponēs
duas causas mandatis:e in medio ponit mandatum ibi:p
quare. Tertio subicit aliam causam mandatis ibi:expedit.
¶ No.primo:q ad supiorem spectat mónachos a luguis
forensibus remouere:e sic pz q monachi ét p vtilitate mo
nasterij mó debēt esse procuratores:nec litigare in curia secu
lari. ¶ No.secōdo:q ad supiorem ordinarū spectat pui
dere monasterio:vt cónstituat sindicum qđ intelligo vt no.
Ioannes.ca.impator. ¶ Not.tertio:q sindicus salariat.
¶ No.q̄rto:q puo incómodo non debent monachi cās
agitare in curia seculari:e sic pmittit puū incómodū mo
nasterij:vt acq̄ratur manus. ¶ No.ar.q laicus potest ēe
sindicus monasterij. ¶ No.q officium sindicatus est oq
luntarium:sicut procurationis:e nō gratuite exercet pōt:q
est spūale. ¶ No.q negocia dicunt lites:ubi negocia cō
mandare. ¶ No.an in sindicatu debeāt exprimi nomina
singulorū. ¶ Quero de forma cónstituēdi sindicū a colle
gio. Primo qd expedit noia singulorū exprimi in instō sindi
catus:videtur q non:per tex.c.ñ.§.ti.primo. In cōtrarū
est tex.l.in.C.de vet.re.cinitatis.li.xi.dicunt aliqui q illa
l.loquitur in casu ꝯz fieri alienationē reipublice:alias non expedit
nole exprimere. Bar.in.l.decuriones.ff.de albo scri.distin
guit:q aut sindicus fit p alienando:e debēt nomina iscri
bere in instō:secta.l.iii.p hoc.c.i.de rebus ec.nó alie.libro
vi.cum ibi no. Aut ad aliud:e aut est magna vniuersitas e

sufficit q exprimātur maiores e iurati.d.c.h.ō.n. primo:
qđ tñ videtur pbare:qm etiā non requiruntur vt exprimantur
in secundo casu excepto:aut est parua vniuersitas e debēt
hōes exprimi.ar.dicte.l.iii.ego tñ puto q sufficit si aliunde
doceatur:q due partes vniuersitatis fuerunt presentes e q
fuit cōstitutus a maiori pte duarū partium:e valebit iudica
tus indistincte:sive vniuersitas sit maior sive minor:etiā si
non exprimātur maiores e iurati:p dictum.c.h.e hoc p
terō in casu dicte.l.iii.e de hoc in spe.c.n. ēli.iiz opponit
q noia:e ibi plene p Jo.an.qui consulunt q in arduis qō
faciat exprimere noia. ¶ Quero secōdo qd si opponit sindi
catui:q maior pō canonicorū non fuit psens:vt q: tales.s.
A.e.B.non fuerunt vocati:qui fuerant vocandi:cui nicū
bit onus pbandum opponēti q fuerunt in loco:ñ.cēsē
vocandi:an pduceti sindicatū:dic q opponēti:q: excipiē
do sit actor:sicut canonicus agēs de contēptu bz probare
q erat in loco vnde fuit vocandus. Ita dicit Fredericus
de senis suo cōsil.cxliij.alias.viij.posset tñ dici aliter q mul
tum refert:an qđ agat de cōtemptu an cōuentus e excipiat.
¶ Primo enī casu qui sustinet oīna partes actoris bz p
bare se fuisse in loco:vñ debuit vocari:sed secūdo casu tua
regula:q actor non pbante ēē non videtur sufficere excī
pienti q neget se fuisse in loco:vnde nō debuit vocari:non
enī presumit̄ aufuisse:sed potius recessisse:sed aliud nō de
buit:p hoc qđ no.in.c.h.j.de eo q mit.in poss.e de cle.non
resi.ex tue qđ intellige verū maxie qñ in sindicatu noia non
exprimunt. Idem tñ si exprimunt. ¶ Quid si dicatur in
sindicatus congregatis.A.e.B.ēē.qui faciūt duas partes
vocandorū:e opponitur q nō facūt:e pbatur an per hoc
conuincatur mūs in esse falsus:Frede.suo consilio.lxxx.xx
viii.ccxiij.dicit q non:q: super tali assertione nō est factū
instrumentū fm id quod no.Imo.de proba.qñ hoc enīz
non primunt ad tabellionem p hoc quod no.in regula:sine
culpa libro sexto in questione de teste non iurato:qui depo
sunt falsum. ¶ Quero numquid in constitutōe sindici vni
uersitatis requiratur decretum gl.in.l.actor.ff.rem ra.ha.
tenet quod non:sed in.l.nulli.ff.q cuiusq; vniuer.tenet cō
trarium cum Guil.quod est verius:vt pbat tex.ibi:sic in
dicto.c.fi. ¶ Quero ō questionē abbas cū.vij.mōachis
cōstituit qnēdam sindicū:veniēs per interuallum cū duo
bus vel tribus monachis asserens se ꝓstituere capitulū reno
cārunt. ¶ Opp. q revocatio non valet:q: alij non inter
fuerunt.q.p̄sumūtur viuentes e residētes. Fre.ō senis suo
cōsilio.cc.xiij.e.cc.xl.lxxxviij.revocationem teneri e stan
dum instrumēto:nisi aliud doceat̄ p capitulum.ea.noscit̄
pe bis q̄ fiunt a plariens p id qđ no.de dona.iter dilectos
e dicit Fre.suo consilio.ccxxiii.e.ccxxvii.e ét no.q solus
abbas pōt revocare sindicū ab ipso e a capitulo constitutum.
Item q nō admittit̄ qui nō pretendit contēptum ad oppo
nendum:q ibi non interfuerunt due ptes:dic vt ibi per cū.
¶ Ultimo quero qd si sindicus fuit cōstitutus annualiter
an cāu inchoatam intra annū possit pſequi post annū:vel
eius successor:dic q sindicus q cōtestat⁹ fuit litē:facit suc
cessorem procuratorē ad illā cām:e hoc dicit spe.e.ti.v.illō
ēē. ¶ Venio ad gl.e gl.i.q̄rit primo q̄le nomē est hoc no
men sindicus:e dicit q est grecum. ¶ Secundo quero qđ
significet e significatus dan q defensor. ¶ Tertio q̄rit an
possit cōstitui ad plures cās:vel ad mā:dicit q ad mā tñ
e plures cōstitui pōt.ff.de mu.e hō.l mūicp.§. defensores
de iura.calū.imperatorum. ¶ Quarto querit a quo consti
tuitur:e dicit q ab vniuersitate seu collegio vel corpore.ff.
q cuiusq; vniuer.l.i.e.l. Item cor:e collegia:ff de quo in
spe.co.n.§.i.v.quid si vnus:ad hoc qđ no.ō posset.bene:ō
Xptis cum te.de cle.in genere:cū silibus potest tamen esse
ō extra collegiū:vt hic notat Gof.in sūma:e casus est hic
secus in iconomo.lxxxix.di.q in quibusdam:e no. Jo.ix.q.
iij.c.cum simus. ¶ Quinto querit quam cautionē pōtat
dicit glo.q ex parte actoris cautōz ō rato. Si dubitat̄ de

mandato:sicut ꝛ ꝓcura.ē.ti.j.c.j.sed ex parte rei non caret dr iudi.sol.qz sustinet ꝓsonaz vniuersitatis siue collegij:vt dictū est.ē.ti.ꝛ.mādato sic ꝛ tutor nō caret dr iudi.sol C.de admi tu.sancimus.§.defensorez. ¶ Sexto quert an iurat de cal.gl.dicit ꝙ sic:ꝓpria manu sicut ꝛ tutor ꝛ curator.C. de iura.ca.l.iij. ¶ Additio an possit reuocari:dic ex eisdē causis quibus pōt reuocari ꝓcura.ꝛ minari ex eisdez fundamentis:vt.d.l.j. Irez ex.§.vltimo. ¶ Septimo quert an laicus possit esse iudex vniuersalis ecclesiastice:glo.dicit ꝙ sic:vt hic est tex.m si.additio ad hoc de procu.c.j.lib.vj. vicarius tñ esse nō pōt:nec iconomus.lxxxix.di.iudicatuz. xvj.q.vij.in nouo:hoc verum in vicario in spūalibus in tēporalibus tñ pōt:vt dicit archi.in dicto.c.in nouo.ad hoc ꝛ vj:dr.in singulis:dicit tñ archid.lxxxix.di.iudicatuz ꝙ in casu laicus pōt fingi cōstitui iconomus ꝙñ ecclia est magnis debitis aggrauata:nec aliter ꝙñ ꝓ laicū subleuari pōt.alle.de loca.vbi ꝙ dō nota. Redeo ad glo.sed dicit glo:hoc honestū:ly seruet ꝑnum:qz religiosi ꝓsituūt religiosos quotidie:pp ꝙ cōcludit glo.decre.loq de quadā honestate:qz magis est honestū ꝙ litiget ꝓ laicuz:ꝙñ ꝓ religiosum:nihilominus ſ fiat opposituz valet qō fit fm glo. Idem no.Jo.xvj.q.j.de ꝓfitum:ꝛ.c.monachi. Idē Inn. dere iudi.cū.J.e.A.dūmō ꝓcuret vtilitatem monasterij xvj.q.j.qui vō:ꝛ.c.monachus dicit vtilitatem monasterij ꝓcurari eo ꝙ interuenit ꝓ abbate ꝙñ quem litigatur vl ſ de eius agatur electione:vel de eius negocijs:qz vertitur vtilitas monasterij:vt bonus abbas in monasterio ꝓficiatur vl defendatur. ¶ Per hoc dicit ꝙ ꝓ laico amico nō admitti pōt sicut archiepūs ꝓ laico.J.qui fi.sint legi.per venerabilem:adeo ꝙ si ꝙñ ipsum procuratorem obiceretur ꝙ non vertit vtilitas monasterij nō admitteret opponēs: qz ad eum non spectat inquirere vtilitatez monasterij:sed admitteret ad opponēdum:solus abbas vel quēcunqz forteralis est vtilitas ꝙ nō expedit ipsaz aduersario cē notam. ¶ Dicit ēt ꝙ de mandato epi possint esse procuratores:vt dicto.c.qui vereminto ꝛ ꝙñ voluntatē abbatis possint denūciare malum ꝓlatum:ꝛ ad hoc possint constituere ꝓcuratores:ꝛ constitui:vt hic.ij.q.vij.hoc qui ꝓpe:imo ꝛ in negocio vbi plures monachi admittunt:vnus pōt esse procur.p hoc de accu.cū olim:ꝛ dicto.c.cum J.e.A.hec verba seqtur archi.ij.q.vij.nullus. ¶ Ultimo Hosti.dicit hic ꝙ iudex dz esse bone fame.

¶ De bis que vi.metusue causa Rica.

¶ Also de bis que sponte agimus circa negociare circa iudicia. Restat videre de bis ꝙ coacte facim⁹:ió tē. Materia.xvj.q.vi.xx.q.iij.i.q.i.cōstat.xxiij.q.v.p totū.xv.q.i. meritorij.q.v.per totum:ꝛ reputur in.vi. ¶ Quero circa Ricam dd venit in actione qō me.ca.dicit Inno.ꝙ dānū adeo ꝙ si nullum est dānum:nulla fiet condēnatio.l.si cuz exceptione.§.iulianus:ꝛ.§.quadruplat.ff.ꝙ metus causa: ꝓ hoc infert Inno.ꝙ cōtra agētem excipi pōt de nō interesse rōne defectus dñij:ꝛ hec ꝓbatio de dominio icumbit differenti metum:dz sit in possessione:qz cōstat ꝙ possessio nulla est:vñ nō exonerat ipsum a ꝓbatiōe. Item fm Inno. pōt dici ꝙ ēt si iste metum inferens sit:tamen pōt interesse metum passi rōne possessionis:ab eo ꝙ potest estimari illud interesse:ꝛ ad hoc tenebit metum inferens.s.soluere interesse:vel restituere possessionem:ꝛ si dicat ꝓ exceptionē. actio quod metus cā:alio remedio pōt sibi prouidere vt ꝓ interdictum vnde vi:de resti.spo.in lris:vel ꝓ edictuz vim mari.in.l.erat.ff.e.sed non ꝓ actionem:quod metus cā: fm Inno. ¶ Adhuc opp.ꝙ cōuentus actione quod metus cā non possit excipe de dñio.C.locati.l.si de cōductionis vbi quēnis locati nō excipit de dñio ꝙñ locatorem per hoc.Ioe reti.do.cum vilectus. So.aliud in ꝓductore:aliō in metū inferente:qui dz cām voluntariam a metum passo fm Inn. ¶ Quero ſ conuentus actiōe ꝙ metus cā:ꝙ erat dñus rei non excipit de dñio rem:ꝛ succubuit an postea potest rem vēdicare. Inno.dicit ꝙ sic:qz alia est cā secus secuz si excepisset:de dominio ꝛ succubuisset:qz tūc opitaret rei iudi.exceptio si iterum ageret pro hoc.ff.de compensa.l. ꝙ in diem:ꝛ ꝙ no.de cā posscum ecclesia. ¶ Contra tamen videtur esse quod dicit in dicto.c.cum ecclesia:quia id qō deducitur incidenter non ob.quin is qui succubuit possit deducere principaliter quod plene ibi examinatum quod vide vbi. Antonius.

¶ Perlatum. Si ꝙ timore mortis postea ratū nō hñs religionem ingrediēdo ꝓfitea[tur]re ꝛ mīmonium ꝙñ bere potest:secus si a principio vel ex post facto ꝓsensit.h.d. Poterit pro se narrat factū. Secūda dat iudicem:ibi ideoqz. ¶ Tex.ibi suspecta de adulterio.Tex.ibi ꝛ.Ioe dicitur:ꝙ milites retenti narrauerint ꝑ marito ꝛ ipse ratum habuit ꝛ trāsmisit epō:vt legi.Tex. ibi tyrānidu.l.cunctis autem vt de sen.exco.cum non ab hoie. ¶ No.ꝓmo:ꝙ ois nobilis nō est potens:nō sufficit ergo ad cōcludendum potentiam cōcludere nobilitatē. ¶ Et nota:ꝙ ad inferendum iustum timorem plus potentia operatur ꝙñ nobilitas fm Hosti. ¶ Nota secundo practicaz probādi iustum metū vt articulatur in probanda cōminatione mortis ꝙ euaginato gladio in loco solitario minatus est:ꝛ sic ad actuz ꝓpinquū mortis est deuētum. ¶ No. tertio hic modū cognoscēdi metum cōditionalē a meu ꝓ eso:qz ꝓditionalis qñ mors cōminatur sub cōditiōe:si aliqd non fecerit vidēte.J.c.ñ.ꝛ.c.sacris. ¶ Venio ad vr. epi. ¶ No.ꝓmo:ꝙ mulier non virgo aliqñ velatur ꝛ ꝙ velamen ꝓfessionis datur ab epō:ꝛ sic nō cōfecrat de quo in glo.ij.ꝛ sic no.ꝙ epe pōt quem ad ꝓfessionem recipere. ¶ No.ſcdo duo reddēntia aliqñ suspectā de mutatione vite.innētus ꝛ habitus liberoz. ¶ Et no.ꝙ vbi est suspitio ꝙñ ꝓfitētem nō dz quis ad ꝓfessionē admitti sine cāe cognitione ꝛ cāe indagatiōe. ¶ No.tertio ꝙ timor mortis iustum infert metū ad actū a libera volūtate pendētez annullandū. ¶ Et no.ꝙ in actibus a libera volūtate pēdēntib⁹ mo:ne timor:ipso iure inficit actū. ¶ No.ꝙrto:ꝙ ꝓtestatio facta ꝙñ facto iusta cā vestita iuuat ꝓtestantē ꝛ ꝙ ꝓtestatio detrahēs ex facto totalē sensuz facti a iure pūptū iuuat ꝓtestantē ꝛ inficit actū a volūtate duoz pendentem: vbi ꝓtestatio est iusta cā:vestita. ¶ No.quinto:ꝙ similitudo in bonā ptez a iure admittit:ꝛ sic ꝙ plus valet ꝙ agitur ꝙñ qō fit ate cōcipitur:ꝛ ꝙ fit ari qd dicit qñ actus qn geritur aliud signat ur ꝓ ꝓsumptionem ꝛ ad aliud destinat prīa voluntate. ¶ Venio ad scōam ptem ex illa no.ꝙ ēt immune excōicatus non absoluitur nō prestita cautione de parēdo mandatis ecclesie vel iudicis:hoc intelligo in dubio:secus si hoc cōstaret:vt in.c.sacro de sen.excō. ¶ No.scō. ꝙ sola abbatissa absq; monialiū cōsensu non potest cē in iudicio:pro recuperatione monialiū:q de monasterio dr aufugisse. ¶ Et no.practicā,predēdi ꝙñ monachā vel monachū de monasterio fugiētem:qz sub pena excōicationis eis mādatur:vt ad monasteriū reuertant. ¶ Tertio no.qz in causis agitādis:ꝙñ monasteriū nō sufficit citare abbatissaz sed ēt moniales sunt citādę:ꝛ no.ꝙ potest cōuentus ꝛ vniuersitas citari:vide de cōcess.pben.si soli.li.vj. Item est hic argumentū:ꝙ possint citari moniales:vt cōpareāt ꝓsonaliter:sed dic vt de iudic.c.ij.li.vj. ¶ No.quarto:ꝙ ꝓtestatio ꝙñ susceptionē veli de aio nō ꝓfitēdi:nō iuuat ꝓtestantez nō subsistēte iusto metu:ꝛ sic ꝓtestatio totalē detrahēs sensum facti in actibus nō pēdentib⁹ a facto tñ ꝓtestātis: nō iuuat ꝓtestantē:vbi ꝓtestatiōi nō ꝓsentit is cui quo vinculum ꝓcipit initur:cōsensus ergo epi:nō sufficit vt hic qz vinculuz trahit cum deo:facit qō no.de condi.app.c.fi. ¶ No.quinto:ꝙ ratihabitio subsequēs actum fundatus nullum:cōfirmat qñ actus validitas a nudo ꝓsensu pēdet

ratificatiuā:e non exigitur consensus pro solēnitate certoe determinato tpore sic viuificat actum nullū:redditū ex metus mitiāta fin tpe actus exercitu. ¶ Nota vltimo practicam dictandi libellum e sniam cōsequentem:ꝑ illum qui ō monasterio exiuit e habitū dimisit:cōclusio esse dz qō agit vt ad monasteriū redeat e habitum male dimissum reassumat. ¶ Declaro hāc decre.p ptes. Primo habemus factum nullū.Secō factū epi.Tertio factū mulier. Quā to pape mādatū. ¶ Circa primū nec glo.nec doc.aliqd scribūt.lz glo.sic in.v.,proponit q opponit qp protestatio ꝓpria facto nō iuuet protestātem.ff.de constitu.cum.ꝯ. ¶ Glo. i.ibi cum.ꝯ.dic qp ibi protestatio nō erat iusta cā vestita. Ꝫ sic:vel ibi factū erat certū:e protestatio ibi tendebat ad tollendū necessariū cōsecutum ad factū:hic factū e protestatio tendebat ad tollendum solam psumptionē iuris ex facto vltimo anno ita apostillando:e remittit ad ibi nota.pro sol. dic vt ibi:e vide glo.in cle.gfe.de prescrip.e de procu. cle.i. e Bar.in.l.non solū.§.morte.ff.de op.no.nun.dixi me hic dictum:sed tpe nō patit:dic vt dixi in repetitione.c.cū.ꝯ. de constit.e alsi dicā hic. ¶ Pro sol.cōtrarij dic qp ibi protestatio ꝓpria facto nulla iusta cā fouebat:hic aūt erat iusta cā vestita.s.ex metu cadēte in ꝑstantem:q metus ē iusta causa ad detrabēdū volūtatez ꝓsumptā de actu. ¶ Secundo op.q ēt sine hac protestatione ex metu:ingressus foret nullꝰ vt ꝓz q actus ingressus pēdet a libera volūtate ingrediēt:ergo metus ipso iure inficit.de spon.cū locū. ¶ Bl.in causa.glo.fatet qp si de hoc ꝑstitisset in iudicio:sufficeret solus metus:absq protestatiōe:ꝓz ergo qp protestatio hēbat cursuz iurisdiction repugnabat iuri attento accidēte extrinsece:e sic ēt fo possz solui ꝯ capitn.cum.ꝯ.ferrari.dz ergo fieri protestatio:cū alius ꝓbus vinc.de offi.oz.pasto. ad fin.fin Hosti. ¶ Secūdo obuiat:q velum nō imponit nisi virginibus.xx.q.i.deuot.,de regula.vidua.glosator dicit qp hoc loquit de velo ꝓfessionis:ꝯ non loquit de velo conuersationis. ¶ Tertio obuiat cū glo.q nō videt simulatō hīe a iure pmitti.xxvij.di.qp interrogasti.cū li.so. simulatio dolus e talia in stricta significatione sūpta sunt noīa reatus iō dic qp qlibz sit simulatio in bonā partē:e hic ponit̄ur sed propriē non ē simulatio:lz per similitudinē noiet a vulgo simulatio:quedā est simulatio mali cōpalior:e in bonaz ptem:e hoc pmittit:vt dauid q fīxit furorē.de cōse.di.ij. accesserūt. Quedā est fictio mali vt hypocrisis.e in malaz ptē:e hoc nō est pmissa:q q peccat ꝛc.xxiij.q.v.q peccat.C. vī vi.l.meminerit:vide de hoc in.c.qō interrogasti.hic alle. vide de hoc vt de regula.vidua.e.c.ex pte. ¶ Quarto obuiat fin doc.qp hic male excōicauerit epa.cū iusta cā cuiz dic qp hic epa sniam fulminauit:vel forte excōicauit pp pmissam in non veniēdo. ¶ Venio ad mādatuz pape in quo duo cōpadendum:primum circa excōicationē:secōm circa negocium pncipale:primo obuiat fin doctos.q absolui nō debuit antēq̄ satisfaceret.ii.q.vi.accusatio.in fi.j.de.v.sig. ex pte.Sō.dicit Hosti.quidam specialē dicūt:qp in ꝯuo vidit in offendentibus ecclīa. ¶ Alij dicūt illud hodie non tenere:dic fin Hosti.si qs ē excōicatus ꝓ offensa dei quācūq absolui:ꝑ ista cautiō:ad hoc de appel.q fronte.e qp ibi no.qz deus contentat de satisfactione cōdia: si qs est excōicatus:ꝓ offensa hois si est notoria non absolui nisi satisfaciat vt in ꝯuo nisi periculū esset in mora: vt de sen. excō. sacro. Si est excōicatus ꝓ offensa hois dubia absolui cū cautione:vt hic.e ō.v.sig.ex pte.dubium.n.erat hic excessiua bne est qp papa de illo mādat illud inquiri:e hoc teneas. ¶ Secūdo obuiat qz videt qp iuramētum fit de parendo mādatis ecclesie non de parendo mandatis iudicia.de app. ad hoc de sen.excom.cum desideres.gl dicit qp vtroq mō potest iurari:q iuramenta equipollent:nā iurans de parendo mandatis iudicis iurare vī de parendo mandatis ecclesie:e econuerso.e in effectu e fine cōpollent qp per vnum obligat ad id qō per alium:licet per aliam formam. Idē no. glo.de sen.excom.ex tenore.dicit tñ Host.qp posset cē differentia inter formas qz iurās de stādo mādatis ecclesie indistincte obligat cuicunq successori:ꝛz si iuraret de stādo mādatis iudicis cēt distinguendum:an sub noīe proprio e non extenditur ad successorē.ff.iudi.sol.i.cum apud:aut sub nomine dignitat̄:vt de stādo mandatis iudicis:vel ex cōmuni catorum:e hoc erit realecta qp respiciat etiā successorem ocie gatū:si dignitati facta esset commissio.de offi.dele. quoniaz abbas. ¶ Venio ad ptem mādati que respicit negocium pncipale:e primo assumendo dicta doc.e op.qp etiā cessante metu:hec mulier non sit ꝓfessa:e sic non arctet ad ingressuz dato enim qp velum susceperit non apparet qp votū emiserit:e solus habitus ꝓfessionē non inducit:ad hoc.e.ponecta.ꝯ de regularibus.Sō.dicit hic Imo.qp velum qō hic habetur:erat determinatum professionis mī:vī p susceptionem solemnē eporum presumebat professio:e votum nisi fuisset metus e protestatio.Contrariū loquit qñ habitus erat mī quo cāu si nec vbo vouisset nec habitū suscepisset solemniter:non fuisset locus ratificationi:idē si in monasterio essent non professe habitum portantes vtū:arg.de reg.iur.in.6 qui libro.vi. ¶ Concludo ergo tria:qñq quis verbo expresse professus est:e verba protulit apta ad professionem:e tunc obligatur religioni:ēt si protestetur qp profiteri non intēdit nisi adsit metus iuxta sensum protestationis repugnans sensui ingressus vel professionis:vt hic.ad hoc quod no. de constit.cum.ꝯ. ¶ Quandoq quis suscipit habitum:e tunc si habitus non est professorum absq aliqua protestatione vel metu non arguit professionem:vt est dictum.
¶ Quandoq de suscipit habitū professoriū hoc ē habitū tñmodo conuenientem professe:e si protestatio intercedat e meꝰ sit:iuuat protestātē:e non vz professio:q: hic adest iusta cā detrabendi ꝓsensum:vt in actu profitendi. ¶ Quandoq intercedit metus absq protestatione:e idem dūmodo de eo iudicialiter constet:vt dixit glo. ¶ Quandoque intercedit sola protestatio:absq metu:qui cadit in constantem:e dicit Imo.qp iuuat protestatio qualiscunq adsit metus:e ēt si nullus adsit:e sic in hoc est differentia inter verbalem professionē ꝑsumptam p declarationem habitus: qz in verbali nuda protestatio non iuuat nisi vestita.iusto metu. In reali autē p declarationē iuuat protestatio:nuda ēt sine iusto metu:unde si cōminatiōibus tūc habitū suscepit:non obligat.xxv.q.iij.presens:e est rō diuersitatis:qp votuz ꝟbale cert̄ut̄dinaīr arguit professionem:cū ꝟba naturaīr mentem arguant certā.ff.de re.dubijs in ambiguo:ꝟbis ergo stādum est:nisi aliqō iustū expressuz sit p qō valeat se tueri. Recepto vero habitus non arguit mentez claram:ꝛz dubiam qp̄p ius sic presumat in dubio e talis ꝓsumptio facile elidit̄ p aliā ꝓsumptionem.de elec.cuz inter.R. ad hoc quod no.de eo q fur.oz.recipit. Imorum in fi.hoc verba notanter:qz facio de eis festum.in.c.cum.ꝯ.circa materiaz protestationis:prout facto ꝯuenit. ¶ Secūdo obuiat cuz glo.q est super vbo mortis:qz non videtur monialem arctādas ad probandum qp nō metu mortis ingressa foret:primo qz negatiua est improbabilis.de elec.bone.de proba.qñ ꝯ quia moniales erant in quasi possessione illius siue monasterij:e qz erat fundata intēto monialium per dotationē animalem. ¶ Ad primum dicit glo.qp negatiua habent probare moniales:qz erat sua intentio e probabilis erat:qz negatiua erat ꝓgnans qp nō metu mortis:ꝛz qp spōte.de renū.sup hoc. ¶ No.gl.qp vbi negatiua ē cū intētione:aliquina est ꝓbanda qp restringit gl.qñ ꝓbabilis ē:qz ꝓgnans certe e idē si nō sit ꝓbabil:ad hoc ter.de cōfes.c.fi. Inn. ō accu. sup bis.de offi.dele.cū in unrē vide Jo. an.in regula. sint pos.de reg.iurj.li.vj.e p Bar.ff. de vbo.ob.l.hoc iure.
¶ Ad fin ꝯium respondet glo. qp monialibꝰ incūbebat onus ꝓbandi pro tūc:qz mulier ab initio fuerat protestata e sic a principio nō noluit:unde ꝓsumit durasse in prima voluntate:nisi appareat cā mutasse.xxxj. q.ij.iuxta ius.ff.de p-

ba.Lcum qui:dicit glo.q̄ hec ſo.nō placet q̄a ex ifa nō colligit q̄ de ꝓteſtatione coſtaret:idē ſi de proteſtatione ꝓtaſſet,nō fuiſſent arctate moniales ad probādū nō metū mortis q̄ nō relenaſſet exercū ſola proteſtatio inualiſſ:ex intētione glo. ¶ No.iñ gl.q̄ volūtas ſemel poſita ſemp ꝑſumit:niſi ꝓbet mutata & tenet mēti ura que alī.glo.ideo glo. ſcdo ſoluit.q̄ ꝓbare babēt moniales nō metu mortis ingreſſas & tūc probāt eo q̄ cōtrarium non ꝓbatur.C.q mul.nō poſ. .l.ſup fins.li.xij.hec deſtruere vī ifam. ¶ Tertio ſoluit glo.q: moniales probāt q: in ſe aſſumpſerūt onus probandi:& diuinat:& nō eſt verſimile. ¶ Quarto ſoluit: q̄ quelibet pōt ꝓbare intētionē.de renūc.ſup hoc. ¶ Dic q̄ q̄ ꝓſtat mulierē verbalr ꝓfeſſam & aliud no apparet & tūc mulier arctaſ ad ꝓbandū tñ metum vel ꝓteſtationē iuncto metu.alī.nō cōcluderet nullam ꝓfeſſionē.i. ꝓteſtationēz ¶ Quādoq; cōſtat q̄ ore ꝓfeſſa eſſet apparet de proteſtatione:& adhuc opz q̄ probet ꝑ quod cōcludaſ profeſſio nulla:vel met⁹ vel aliud:q: ſola proteſtatio non inficit. ¶ Añ q; cōſtat mulierē habitum ꝓfeſſa; ſuſcepiſſe: & conſtat de proteſtatione:& tunc arctantur mulieres ad probādum ratificationē:vel aliud ꝑ qō receſſerit a proteſtatione:vel non proficit:ná non ſufficit tunc probare non metū:q: etiam metu ceſſante:proteſtatio infringit profeſſionem:vñ ꝓpo intellectu litteretene q̄ erat verbaliter ꝓfeſſa:& habitus delatione:& de hoc qō incōtinenti poſt ſuſceperat velum:& hoc partes non negabant:vñ inſtabit vltimo:vel q̄ pro tūc nō erat periculū mortis:cuius oppoſitum arguunt ſigna extrinſeca cuaginationis gladij:vel q̄ ex poſt facto ratum habuit: & ſecundū hoc hic caſus eſt ꝯ dictum Inno.de renunt.ſuper hoc q̄ ſi ex accidentibus extrinſec.appareat metus & mulier dicat ſe nō feciſſe.Alia pa dicat.non metum q̄ dicens ſi metū admittit vt hic:vel dic q̄ ifa nō dicit pſonaliter q̄ vel moniales probent:vel q̄ probet ingreſſa:ſz dicit imperſonaliter ſi legitime ꝓbatum fuerit.ſ.ab illo qui grauatur onꝰ probandi:& probatum cenſetur.ſine vere ſine ꝑſumptiue ꝓbetur. ¶ Tertio obiuat cum glo.vltima.quia videt q̄ dato q̄ mulier ratificet votum nihil hominus poſt mortez viri poſſit exirenā ex quo erāt cōiugati:ingreſſus alterius cōiugiū.alterius nō volente:vel religionē ingrediente:non tenz be conuer.coniu.placet.& c.quidam intrauit.glo. dicit q̄ hic aperte videt ꝓbari q̄ ſi mulier iuuenis:viro iuuēte religionē ingrediaſ:q̄ ſi pſeuerat vſq; ad mortem viri:q̄ viri morte pfeſſio validetur:vnde ſi cōlideres tēpus ante mortē viri non tenebit ingreſſus:quin poſſit eam repetere.Si conſideres tpa poſt mortem viri conualidaſ votū.adeo q̄ amplius non pōt plus exire:vūmodo metus non obſtet ingreſſui:ſed huic obuiāt ꝓ:ita:deo glo.ponit duos intellectus. Primus q̄ hec mulier a ꝓncipio nō habuit cōſenſuz viri ſi religionis ingreſſu:& tunc libera intelligēda ē,put dicit q̄ mulier poſtmodum ratificauit.ſ.poſt mortē viri:& ſic attento reſpectu pōt intelligi:q̄ viuente viro ſemp inſtabit idem metus q̄ apparet:q̄ eo viuente nunq̄ ſunt anſa exire. Secūdus intellectus ē q̄ hec mulier habuit viri aſſenſuz dato q̄ non rēt religionem ingreſſa:vel emiſerit votū:& hoc ꝑ ea q̄ antiqua:vbi appareat q̄ duo iſti epī fuerūt ꝑ virum trāſmuſſi quo cāu valuit votū quo ad finem:vt poſtea morte viri valideſ:cum tñ metus ceſſet:vel ſi ab ꝓncipio fuerit poſtea ratū habeat. ¶ Glo.de hoc puncto remittit ad no.de cōuer.cō iu.vxoratus.dicit q̄ morte viri non vouēris conſentire:vel non ratificaſ votum vbi poſt mortem aliquādiu pſeuerauit:& requirunt aliq; integrum menſem.i.q.i.conſtat.

¶ Alii exigunt duos menſes.de conuer.coniuga.& publicoſz Inn.credo ſatis hoc eſſe arbitrarium:& hec vera:tamē tñ eſt q̄ ꝓteſtet coram comento ſepius:vel coram abbatiſſa:vbi ꝓteſtatio tute fieri pōt:alſo non imputabitur ei:vt no.ā.in puma glo.

Abas. Qui per metū amiſſionis pſi monij ſui beneficio renunciat

illud repetere poteſt. Prima pars narrat factum. Secūda dat iudicium.ibi vī q:. ¶ Nota primo de hoc verbo patri monū:q: ſignificat vniuerſitatē omnium bonorum:alicuius etiam ſi a patre non peruenit. ¶ No.ſecundo:q̄ timor amiſſionis omnium bonorum vel maioris ptis cauſat iuſtum metū ad infringēdam benefitij renūc.a libera voluntate pendente ē tali metu factam. ¶ No.tertio:q̄ remedium ex edicto:q̄ metus cauſa non ſolum competit ꝯ metum inferentē.ſed etiam ꝯ tertium poſſeſſorem cām habentē & metum inferentem.de hoc in glo. ¶ No.quarto practicē cōcluſionis libelli in actiōe q̄ metus cā:q: dz cōcludere ad reſtituenda metu traditaxū omni integritate:cū geſta metu in irritum debeant reuocari. ¶ Opp.q̄ timor amiſſionis rerum:non cauſat ſufficientē metū.ij.q.vij.omnes cautiones.So.dicit glo.q̄ timor amiſſionis rex cauſat ſufficientem metū:ſed non omnis:exigitur enim q̄ ſit timor amiſſionis rex:ſine q̄bus vita corporalis amittit vel patit grauem iacturā.xxij.q.iij.§.ſi.v.quiſq;:ergo Inno.& Boſ. hic exigūt damnū omnium rerum quas quis habet in domo: vel maioris partis inducere iuſtū metum:vel vt inducatur iuſtus metus.ff.de excu.tu.l.,ppter litem.ad hoc de reſt.ſpolia.frequēs li.vi.Secūdo obuiat cū glo.q: dicit ifa geſta ꝑ metū in irritum reuocari:videt ergo q̄ ſint aliqua licet reſcindenda:immo vt ergo q̄ metus inficiat ipſo iure.ó ſpōſa.cū locū.c.fi ff.q̄ me.cā.li mulier.§.ii dos.Solu. gl.i pri. & in fi. ¶ Ad ifc intellectū reuocat in dubiū:an geſta ꝑ metū teneant ipſo iure:& ventant reſcindēda an non teneant: & recitat vnam opi.in canda glo.q̄ eſt q̄ geſta ꝑ metum ſint nulla indiſtincte:allegat.l.i.ff.eo.vbi dicit prator: que metu geſta ſunt rata non habebo.quaſi ꝑ hoc innuat q̄ ſint nulla:ſed hec opi.non placet glo.& illa verba potius innuūt eē aliqua q: quod nihil ē non pōt ratū haberi:vt nō haberi:nō glo.firmat regulā:q̄ ea q̄ metu geſta ſunt:ſunt aliqua & valent:& ventant reſcindenda.actione q̄ metus cā: niſi ſubſit alia cā ꝓpter quā infringāt:puta quia talia forēt iurata:vel ꝓmiſſa ꝑ metum que obſtabilia nō cēſent:alſo aūt & iurata & ꝓmiſſione:& traditiones & renunci.ſi ſeruari poſſunt abſq; interitu ſalutis eterne:nō inficiunt ex metu.aſſignat cām:q: coacta voluntas:voluntas ē.xv.q.i.metuo.ff.q̄ metus cā.li mulier.§.ii dos.fallit in aliq̄bus caſibus quos enumerat glo.m.v.abiſta doctrina.& idem ponit glo.xv.q.vi. auctoritatē.xxij.q.iij.inter cetera.& ꝑ Jo.xxxiij.q.v. notificaſti.dic & fuit de mente glo.quedā ſunt in q̄bus exigitur nuda voluntas & cōſenſus alicuius.nec exigit cā qualitate libertatis & in talibus metus ipſo iure nō inficit:q: coacta voluntas.voluntas ē:vt dicto.c.merito.& ff.e.l.ſi mulier.§. ſi metu. ¶ Quedam ſunt in q̄bus exigit libera voluntas: & ſic non ſimpler ſz cum qualitate libertas & coacta volūtas ſz voluntas nō eſt libera voluntas:& nō inficit caſus in q̄b⁹ libera voluntas exigit:& ſic in q̄bus metus inficit ipſo iure. ponit glo.hic.& in dicto.c.noti ficaſti.quos obmiſſa ptē gl. hic examinemus. ¶ Ad quos anteq̄ veritaz ſic intelligere debea.quod no. Jo.xxxiij.q.v.notificaſti.vbi dicit q̄ vbi ī actu exigit directa voluntas inficit actus ex metu:directa intelligē.i.libera. ¶ Deſcēdo ad caſus.dicit glo.pino in matrimonio.in quo exigit libera voluntas.de ſpō.cū locū.& c.fi.hic cāus procedit abſq; dubio:q̄ dicit gl.vbi etiam ſi in matrimonium ēt iuratum:quia acceſſorium iuramentū tūc attrahit ad naturam principalis:& nō obligat ipſo iure.qō dicit de iuramento non credo.p.c.ſequens q̄ illud obligetur vbi dicit:licet ſubſit remedium contra illud. Jdē puto ī matrimonio ſpōſali.ut electro nel collatio facta ꝑ metuz ſit ipſo iure nulla:q̄ in talibus exigitur liber cōſenſus.ó dic. q̄ſquis.& c.ubi periculum.li.vi.& non ſolum in contrahēdo: ſed etiam in tollēdo.tuetur ipſo iure metus in diſſoluendo vinculo matrimonij:q: debent & in tollendo & contrahēdo libera eſſe:& ad hoc eſt.c.ſequens.vbi eſt cāus:niſi ſit iuratū quia bene obligat iuramentuz huic caſui.nō ob.xxij.q.iij.

inter contra. quia vel ibi non erat sufficiens metus vel quod ibi dicitur matrimonium sit firmum ℣ stabile dz intelligi? sallt metus non sceptus vel ibi metus non fuit probatus. ¶ Secundus est casus in voto ꝓmissa per metum ℣ hanc naturā accipit a principali suo. s. matrimonio ℣ sic rōne accessorie tal3 inficit ipso iure. ff. q metus cā. si mulier. §. si duo.

¶ Tertius est casus in alienatione rei ecclesiastice. p metū .xv. q. i. c. i. de iureiurā. puenit. ℣ assignat glo. cām: q: cuz3 si sponte ꝓlatus traderet res ecclesie. nulla esset traditio absq solemnitate. de q. xij. q. ij. sine exceptiōe. Jo. i dicto. c. i. tenet contrarium vt traditione rei ecclesiastice p metū: ecclesia pdat dominū. ¶ Hug. vt Hu. tenent q glo. hic ad hoc ter. in dicto. c. i. de reuoc. super hoc. ℣ qō ibi no. hoc potat veri ma. Jo. an. p canones ꝓdictos: ℣ p rōnem q sequit. Jdez tenet de re. ec. non alie. c. ij. li. vi. poti archi. dicēdo tenuerit Hu cen. ō resti. spo. cū ad sedē. vide si alienatio sit metu: exclusis aliis solemnitatib⁹: vel aliqua earum planā: q alienatio est nulla: f3 nō ex metu f3 propter defectum solēnitatis: si alienatio sit cum debita solemnitate. ff. ℣ subsit cā legitima alienandi: ℣ sic contra. de rebus que minus valide alienant sine dicī posset: q ꝓcederet opi. q alienatio teneret: ℣ ecclesia pderet dominū directū: l3 vtile ipso iure reuocari fingatur. ff. q metus causa. l. metum. §. sed volenti. ℣ no. de reuoc. super hoc ℣ hoc placet. ¶ Quartus casus est in voto: quia aliud perdet a libera voluntate voluntas cū sit res voti: ℣ nō percipit liberum arbitrium ēt in volendo. xxxij. q. i. interrogas. ℣ ō voto licet: ℣ voluntarium multum ꝛc. xv. q. i. non est.

¶ Quintus casus est in iurisdictione. ff. de iudic. i. i. ℣ hūc casum inter alios ponit in dicta. l. si mulier §. si duo. sed strictius loquit3 q dicit q fallit in iurisdictione ꝓrogatēr ℣ sic loquitur ter. quez alle. glo. f3 glo. ita magis ampliatur sm hoc vt: q si ista feratur per metum: q sit nulla: ℣ hoc tenet hic Bal. alleg. xj. q. iij. multum. Jdez Bof. hic i summa. Jo. xj. q. iij. quatuor. tenet q nō sit nulla: sed ope exceptionis annullāda vel rescindēda. Jdē tenet in dicto. c. multū. ℣ ibi idem archi. Ipse autē. xxv. q. ij. omnes tenet q ē nulla: vide si ista est lata p metū ex clausula solemnitate quacūq; p metū: satis pōt dici ad hoc q est nulla q actus fuit pēdēt a libero arbitrio sui autōr. in autē. vt nul3 iurisd. qō posset ab hoc circa pn. col. ij. in. q. vij. adde. de confessione p metum extorta: vide vt in dicto. c. quatuor. xx. q. ij. ¶ Sextus casus fm glo. in ꝓbatiōe auctoritat3. ff. de auc. iu. l. i. §. penul. ¶ Septimus casus additur p doc. in absolutione ab excōmunicatiōe suspēsiōe ꝛc. vide satis ꝓbandū in eo qđ. §. dictum. de sria. ℣ p locū a speciali. illa decre. facerent contra hi dicta. ¶ Octauus in actu testificationis in testamento q̄ testes tenentur iurare de quo. j. c. cum satis. ¶ Nonus vbicūq; verisimile periculum mortis. de iureiuran. si vero quia contra animā nullū obligat iuramentum: vel ꝓmissiōe. Jo. dixit glo. f3 obtinet: quia videt q metus nō excusat indistincte. ff. c. si mulier. in pn. So. dicit glo. ꝓcedit regulariter casu quando quis incidit in metum p̄ter suam culpā: quādo ℣ incidit in metum culpa precedente regulr̄ non excusatur sallit fm glo. in oibus casibus in quibus metus inficit ipso iure in ꝑsonis libera omnino exigit voluntas: quo cāu enuz mento cāusa a ꝓpria culpa actum inficit: quod hī no. quia limitat illam. l. ¶ Sed quero in casibus in quibus metus nō inficit ipso iure qō remediū vel metū passo. dic cū glo. si p metū ē venturum ad nudam ꝓmissionem. obstat exceptio. ℣ pōt agi actiōe qō met⁹ cā: vt ꝓmissio rescindat3. ff. c. l. metū. §. sed q prator. Si vero est venturū ad ꝓmissionē ℣ traditionem hz remedium agere actione q metus cā. ℣ obtinebit q res restituat3: pōt etiam agere actiōe vtili in rem restituta officio prētoris motum: vt. l. metū. §. sed volēti. ff. q metus causa. ℣ dicit gl. ō. de reuoc. super hoc. ad quam recurre canonista. ¶ In glo. ibi cōstantem virum. Aduerte tamē q minor metus dicit3 cadere in cōstantē mulierē: q̄ in cōstantem virum: q̄ fragilior ē: vt no. glo. j. rescp. cum locum. In

ea. glo. ibi hoc est interesse q: mihi abest ℣ tibi adest: sine sit metus interesse q mihi abest: l3 tibi nō adsit: vt ibi no. ff. si de hoc dicenti. nō ob. l. i. ¶ Ea. glo. ibi metū incurrat. in metum. sāltē vt in libera. quę tamē reuocari in futurū ē q: si sit ingrata ꝑsona: secus autē si fuerit culpa mota facti: vt j. ō spō. veniens. ¶ Ea. gl. ibi ℣ ꝑmo in cāu matrimonij. vbi sit cāus in q̄bus metus inficit ipso iure q: nō simpliciter requirunt cōsensum: sed liberū consensum ꝛc. sequere vt habes. ff. ibi dic: ℣ fuit de mente glo. ꝛc. ita apostillant virumo anno.

¶ Quero an remedium huius actōis competat ꝑ tertiū possessorem. glo. dicit q sic: vñ non refert an is q metum infert possideat: an alius q contra virū q̄ pōt agi. ff. e. si cuz excep. §. in hac. ¶ Si tñ consequat3 ab vno suum: vel q interest extinguitur ius agendi cōtra alium. ff. de dolo si plures: non ob. l. Item mela. §. si plures. ff. ad. l. aquil. q refert an plures sint obligati ad penam integram. ℣ io. vnus nō purgat ō licitum in alio. Si agit3 contra vnum ex pluribus obligatis ad interesse alicuius: tunc vno soluēte. alij liberant: q vno solvente tollit interesse sup quo fundat3 ius agendi: sm gl. ℣ hoc verum: sive petam quod mihi abest: ℣ eis adest: vtrum mihi ius agendi esset sub interesse sm Bart. Secus quando q mihi abest: ℣ eis adest: q hoc est mera pena: ℣ imponitur ꝓ publica vindicta: ℣ publico interesse. ff. de iurisd. omn. i. iud. si quis id qō. §. ii. ff. Si quis ius dī. non obtem. l. i. §. fi.

Antonius de Butrio.

Dares

Qui tarroxe laycorum de .ction de se facte renunciat

Si renunciatio iuramento: vel fide firmata si sit regimini. ad quod electus erat ꝓficere potuit. b. d. Cōle diuisio. Secunda ibi me. ¶ No. primo q id dicit vnanimiter factum quod est factū a pluribus collegijs l3 vno discordante: sic pōt dici q ille sit vnanimiter electus ℣ approbatus: q electus ℣ approbatus est a maiori parte: l3 aliquibus discrepantibus. ¶ No. secundo q renunciatio facta ad tarroxam laycorum nō valet q̄ est de beneficio: ℣ sic est cāus in quo gestum timore ℣ metu: est ipso iure nullū ℣ sic no. q metus in spiritualibus q̄so iure: sine in cōsequendo sine agendo reddit actum nullū ipso iure: ℣ nō in q̄ libus requirit libertas cōsensus animi: ℣ l3 id sit verum: q coacta voluntas sit voluntas: non est libera voluntas: que requirit in actibus spiritualibus vt in. c. vbi periculum. de elec. li. vi. ¶ No. q in his in q̄bus requirit libertas arbitrij: l3 simplex dispositio boīs non inuet: ℣ nil valeat obligari tali iuramento nisi absolvat3 a fide ꝓtestatione. ¶ Nota tertio casum in quo non valet principale: ℣ tñ valet accessorium iuramenti: vel firmationis fidei. ¶ Quarto no. q iuramentū ℣ fidei interpositio equiparat3: dicunt doctores: q fidei interpositio est illa que fit per deum: vel per fidem suā: iuramentū quod fit super libros: vel reliqua vel re sacra. ℣ nō habes q̄re equiparent iuramentū ℣ fides petita. ¶ Quinto not. q ecclesia facit differentiam inter simplicē loquelā ℣ iuramentū: sine fidei interpositionem. ¶ No. hic aptē q in ecclesia plebanali: de iure cōi pronūciat de palato: ꝓ tuo digēdi clericos ecclesie plebanalis. ¶ Item ꝓ. q nō admittat3 ad dictū regimē ex renūciatione ꝓcuratoria metuculosa perdidit ius ergo nō dz audiri q deficit in iure agendi: q coacta voluntas volūtas est. xv. q. i. merito. So. q dz dicit q agitur ex iure antiquo: alii q ex iure nouo. Poc. ℣ Alb. dicūt q audit3 petita in integrū resti. puta q renūciatio sit nulla: q in his que requirūt liberum arbitrium: vt sunt electiones: in cōtrahendo requirunt ℣ liberum in dissoluendo. ff. de pactis. l. ab emptiōe. de reg. iur. ro. vñ ipsa renūciatio est nulla. Quedam enim sunt que requirunt consensum: ℣ in his metus nō vitiat dispositionē q hic ē ꝓsensus. Quedā q requirunt consensum pure ℣ libere: in his vitiat metus: quia licz non tollat consensum: tamen libertatē cōsentiendi: ℣ sic hēc veritatem huius passus: nō inficit tamen iuramentū vt hic ℣ in. c. precedenti. vbi de rota sua conclusione. xxxvi. dispu-

sant hoc nubium an renũciatio sit nulla: ꝛ ꝑ pte ꝙ sit nulla allegꝫ.abbas.ꝛ.c.ad audiẽtiã.de pœnis multorum.§.sane. in glo.ꝛ róꝫ quã posui.ẽ.qꝫ sicut in ꝙbendo debent esse libe rantia in diuinãbendos dictum Inno.hic ꝛ Host.in sũma de renũciatione.§.qualiter.alle.de renũc.in pñtia.cle.i.e. ti. dicunt qꝫ mino: pars dñoꝝ de rota tenuerũt ꝯ: ꝙ facta per metum renunciatio teneat: sed recundat actione.ꝙ maꝰ cõ vel iudicio officio.ad cle.multorum.§.sane.dicũt speciale, in renunciatione facta p captiõẽ vel detẽtioné factarum. Secus illis nõ interuentib⁹: vt dicit ibi Joan.ꝛ Stepha. ¶ Adducunt quia metus regulariter non inficit ipso iure ꝙ voluntas coacta ꝛc.xv.q.i.merito. ¶ Aliqui casus nũ exceptuantur: inter quos hic nõ est ergo ꝛc.C.de testa. Sancim tamen certe vnus casus est in spũalibus huiusmodi est hic Jtẽ regula pungit ꝙ in talibus exigit libertas consensus ꝯ de iure prima opi.verior.nisi interueniat iuramentũ qcquid dicant doc. ¶ Oppo.ꝙ non sit differentia inter simplicem renunciationẽ ꝛ iuramentũ.ẽ.de pactis.c.i. ꝛ qõ ibi no.ꝛ rõ qua mouetur ecclia est: qꝫ p iuramentum ꝛ fidei interpositionem principaliter obligatur voꝝ rum ergo obligatio non resideat in pte viciose queratur nõ vitiatur ſꝫ p renunciationẽ parti obligatur: ꝛ respectu partis illiꝫ facit. ¶ Unde cum in parte resideat vna pars indiuidua obligatiõis ꝛ ipse viciose querat ꝛ cõquassatur illa ꝛequiratur in pte: ꝛ sic in totũ: vt indiuidua: ad hoc de iureiurã.debuit fra. ¶ Quero aliquis renunciat tpali hereditati: qõ renũciũ datur renũciãti: dic rameditũ: qꝫ dantur vules actiones sibi: ac si eẽt here: si metu facit. vel actio ꝙ metus causã ꝛc ea.l.si mulier in fi. ¶ In hac parte. sunt due glo.q̃ ambe ꝛ clarãt capm ꝛ ambe fundãtur sup validitate renũciatõis: ¶ Oppo.primo ꝙ nõ valeat renũciatio facta etiã sine metu cuius ꝯtum dixit rex.de renũc.admonet.ꝛ.c.ꝙ in dubiꝭ quã nõ in manibus prelati. So. dicit glo.ꝙ nõ valet.in ꝓiudicium suprioris: ſꝫ bene in pciudicium renunciant}. doc. dicunt ꝙ ista glo. procedit in cõfirmato: ſꝫ nõ in electo tñ: vt hic erat.q.l.tñ electus poterat renunciare: etiam non in manibus superioris: put no.in.c.inter corporalia.de transla.prelã.ꝛ.c.si electio.li.vi.vbi plena glo. ¶ In.glo.ij. ibi nõ ꝯdicunt ꝯria assignat. Dic ergo si abiurans beneficium: vel renuncians id repetat agẽdo possessorio: standum est.c.solicitet ꝙ ibi no.ſ.de restit.spo.ꝛ qõ no.ꝙ glo.ẽ.de renũc. si per hoc iam renũciauerit spoliatus: ꝛ exceptio nõ ob. agẽti qua concludit ad ꝓpetuam tñ: ꝛ nõ valebit iuri agẽdi possessorio: ꝙ fundatur sup sola possessione. Aut renũciauerit ab spoliatõẽ: ꝛ tũc exceptio admittit: siue interuenerit iuramentũ: siue nõ: quia tunc concludit ad possessoriũ. Si vero agitur petitorio: tũc si iurat tñ renũciare: ꝛ renũciat ꝛ non iurat non repetere: auditur repetẽs: qõ puto verum ex antiquo iure ꝙn renũciant: facta si renunciatione ꝛ renunciationem iuramẽto cõfirmauit: qꝫ tunc auditur nouo iuris actu}. ꝙ metus causa restitutorio ꝛ nõ antiquo iure. Si autẽ renũciant ꝛ iurant nõ repetere: tũc si agit ex iure nouo ꝯ facto auditur: vt.ẽ.de renũ.inter. ¶ Si vult agere ex iure antiq̃ nõ pot: nec ẽt pot agere ex iure ortos fm tps iuramẽti ꝛ metus obstãte iuramẽto: vbi vult agere p via auctoritate: pot tñ suprioris auctoritate absolui a iuramẽto: vel agere p viã renũciationis: vel sibi puideri ex officio iudicis vt no.i.c. ſ.ꝛ no. hic Inno. vltimo ãno sic apostillant. ¶ Secõ opo.cã alia gl. vbi Jo.an. ꝓcludit ꝙ ꝯrũ ad ꝓiudiciũ superioritatis nõ ꝯ vs ꝛc.ꝙ ꝯ renũciatiões iuratum auditur ꝙ re nũciãs: vñ ob.ẽ.e.abbas.ob.ẽ.de renũc.ꝛ.cum inter.de restit.spo.solicite. In pma glo. dr ꝙ auditur renuncians.ꝛ ab iurans ecclesiam. In secunda dicit ꝙ renũcians ꝛ abiurans beneficium auditur nouã electione. In tertia dicitur ꝙ spoliatus abiurans beneficium spoliat}. auditur petens restitutionem. ¶ Glo. dicit ꝙ contraria continent in cõe: hic dispensationẽ ẽt truffa ẽ vt dicit gl. qꝫ hic multa est dispẽsatio: ꝛ ſꝫ glo. rñdet ad obiecta. Singulꝛ concludit ipsam ꝙ vitiũ

itioñem. ¶ Quandoq; abiurans ꝓpriã benefic̃ij: agit ꝓ possessorio: ꝛ tunc ꝓcedit dict}. solicite: ꝛ dilunctio q̃ ibi habet: qꝫ si renũciatio est facta añ spoliationẽ: qꝫ non cõcludit ad possessoriũ: repellit si post spoliationẽ: qꝫ concludit ad possessoriũ: audit: qꝫ ei nõ ob. ꝓpter quod exceptio: vt ibi no.ꝛ dicitur.ſ.de renunc. super hoc. ¶ Quandoq; abiurans agit petitorio.ꝛ tũc quãdoq; iurat renũciare: ſꝫ non iurat nõ repetere: ꝛ audit repetẽs: sic pot vno modo intelligi.ẽ.c.abbas.ꝛ est casus in.c.ad audientiam. ¶ Quando ꝙ iurat renũciare ꝛ nõ repetere: ꝛ tũc si agit ex iure nõ antiquo sed nouiter q̃sito audit: vt hic est casus in.c.cum inter. Ꝑ.gau.ſm verum intellectum.§.de renũc. ¶ Quando ꝙ iurat nõ repetere ꝛ agere vult ex iure antiquo: ꝛ tũc si non iurauit vel fidem interposuit pot. Si iurauit vel fidem interposuit: si vult ꝓpria auctoritate repetere nõ pot: vt hic: si superioris auctoritate rescisso iuramẽto. superioris auctoritate hoc potest. ꝙ hic ẽ casus verus in.c.abbas.ꝛ.ti. Sic igitur remanet conclusio. ꝙ vbi iuramẽtũ ꝓcludit ad ius de quo agit nõ audit agenti: nisi fit absolutus a iuramẽto: ꝛ sic concludit ꝙ meticulosum iuramentũ obligat. ¶ Jstam conclusionẽ tꝫ hic Inno. ¶ Oppo.in.§.sed hic dicit papa.i.e. glo.de iureiurã. verum. Sunt opi.bazianus tenuit expresse ꝙ iuramẽtum metu extortum neminem obligat. movet ꝙ .l.i.ff.ꝙ metus ẽ.vbi dicit ꝓor se nõ habentur rata ꝛc ita iuramentum. ¶ Secõa opi.ꝙ si iurans hꝫ animuꝫ obligãdi. obligat ꝛ ligat iuramẽtuꝫ: al nõ: alf.de baptismo maiorca ¶ Tertia opi.ꝙ iuramẽtũ vi extortum obligat.xv.q.i.merito.ꝛ hec ẽ opi.glo. Inno. dicit ꝙ iuramẽtũ turpiter prestitum: ꝛ super re turpi nõ obligat.de cler.p venerabilem. sed turpiter ꝓstitum ẽ non sup re turpi: vt volo vel meretrĩ obligationem. vt ꝓpria auctoritate nõ liceat venire. nisi fit absolutus superioris auctoritate: in qua cõsiderabit ẽ an in illo sit metus ꝙ caderet in cõstãtem vel nõ. ¶ Dicunt etiam doc. in.c.vex.de iureiurã. ꝙ sufficit metus ꝓbabiliter boni odium merũ inferẽtis. dicũt tñ ꝙ vbi iudex pot factum rescindere alia via. Jta ꝙ nõ ꝓtrahentiat iuramento: nec ẽt: vt in illo ꝙ iurauit soluere: vt soluat ꝛ repetat postea licet ꝯ inf nõ reputet si alijs viis obmissis absoluat. ¶ Ho. ꝙ ba bui de facto ꝙ quidam discebãt locũ non ẽ vie denunciationis ex quo pot repetere: sed si omnino ob. iuramẽtum: vt in illo ꝙ iurauit nõ repetere: absoluet a iuramẽto: ꝛ posset iudex ipũ compellere: ex officio ad restituendum. de iureiurã. ad nostram. ꝛ potest renũciare ad pñtiam: ꝛ si iurasset nõ renunciare nõ debet seruare iuramẽtum quod est ꝯ regulam eam ꝙlicam. xij.q.i.si peccauerit. Jo.an.in.c.vex. tenet ꝙ iuramẽtũ meticulosũ valet: quo ad hoc. vt eius nõ obseruatione incurrat veniale peccatũ: ſꝫ quo ad hoc vt incurrat mortale no.in dicto.c.vex. ¶ Ego puto ꝙ si talo renũciandi renũciauerit venie dõo contra peccat mortaliter: nisi fit absolutus in dubio: vbi cõstat ꝙ nõ consenserit tacito Jo.an.

Antonius de Burro.

Ad audientiam.

Qui p metũ q debuit cadere in cõstãtem vir: beneficio suo renũciare iurauit. ꝛ renũciat. illud repetere potest. b. d. In pma parte partis conquestio. In secũda dat iudices. sibi qꝫ vero. ¶ Ho. ꝙ iuramentuꝫ de renũciando facta renũciationi. nõ obligat ad renũciatum nõ repetẽdum. ꝛ sic iuramẽtum de renũciando obligat solum ad tollendum inf the iuramẽti ꝯsitum: nõ ast tua quereꝫ dum post iuramẽtuꝫ vl ꝙ in ipa iuramẽti interpositione queritꝫ. ¶ Ho. secũdo ꝙ iustus est metus ꝙ infertur p superiorẽ. ¶ Ho. ꝙ non ois metus suprioris est iustus. ¶ Et no. ꝙ admittit qs ad ꝓbãdã a rege compulsũ ꝛ non sit verisimiliter .ff.e.l. non est verisimile. ¶ Ho. ꝙ ꝓmissio de renũciando meticulosã ẽt cum iuramẽto non inficit renũciationem sicut cõdez non instante metu. ¶ Ho. ꝙ in renũciatione bñficij: vt de rem dum renunciãti meticulosa oportet ꝙ metus sit ta-

lis q̄ cadit in constātem virum. ¶ Nota q̄ renūciatio et re
uocatio ex coram superiore ad quem spectat collatio be
neficij concor. de renuncia. admonet. ¶ Ho. q̄ gesta me
tu carere debēt robore firmitatis. ¶ Tres vltime glo. exa
mināt capitulum: illas prius expedio. ¶ Sp. q̄ iurans et
postea renūcians nō habeat remediū: vñ ob. q̄ postea sol
nēdo videtur eē sublata p̄ma causa turpitudinis et vale
ret renūciatio. ¶ In glo. ad resignationē. ibi postea resi
gnaut. Hosti. dicit q̄ p̄cedēte iuramēto meticulose de re
nunciādo posito q̄ postea renūciauerit nō instāte metu po
test repetere quia metus reduxit eum ad principium neces
sitatis solutionem. ¶ Non ob. si dicatur secūdus hoc idē
debēt eē in proximo cum quo ad eum sic necessitet p̄missio
sicut iuramētum. xxv. q. vi. quia p̄mo vt ordinata ad ob
ligandum parti non sic figillat contrahentem: sicut iura
mētum quod ordinatur ad obligandum deo. ¶ Nec ob.
si dicatur q̄ ille sponte solut non necessitatus iuramēto cui
haberet remedium cōtra iuramentum: q̄ talia nō attēdun
tur: cum sint remedia extraordinaria et q̄ quātum ad vul
gus aliqualiter figillatur: licet intēderit remedia cōtra iu
ramentum: et ad hec omnia optimus text. de iureiur. debito
res. de quo ibi. ¶ Ultimo anno sic appostillant. ¶ Ho
sti. dicit q̄ quādoq̄ ex obligatione meticulosa principium
necessitat finem et tunc dato metu: vt principio sequitur finis
consecutivus ad principium et non purgatur metus: vt hic.
¶ Quandoq̄ principium meticulosum non necessitat finē
et procedit obiectum iuramentum necessitat ipsam renūcia
tionem: quia alias peccat nisi absolvatur: sed promissio ob
ligat quo ad deum: dicit Hosti. vide si in vtroq̄ hz animum
obligandi neutrum obligat quo ad deum: sed bene
quo ad ecclesiam obligat iuramentum: et hoc vt in maiori
reuerentia habeatur iuramentum: vnde non potest venire p̄
nisi absolvatur: sed si in vtroq̄ hz animum obligandi tunc
obligatur quo ad deum: sed non reputatur talis obligatio
esse necessitans quo ad ecclesiam: ut tenet glo. ¶ Cauc quia
hic videt facere cōtra no. ff. proximo: vt dictum fuit: q̄ nō
hz quis absolui a iuramento: cūmodo iuramētū possit ser
uari: et iuramenta sic prouidet: quia ex quo hz remedium
contra iuramentum: et solut ipse volūtarie solut: et sic indi
stincte habet locum q̄ requirit q̄ idem metus duret tempo
re renūciationis. ¶ Oppo. q̄ iuramentū. obliat huic q̄ re
peter non posset. ff. c. proximo. So. huic iurauit renūciare:
ibi iurauit non repetere quod nō impletur sola renūciatiōe
vnde hoc iuramētum includit petitionem iuris. sed non re
medium recuperandi: ibi concludit vtrumq̄. ¶ Sed quid
si iurat̄ esset nō repetere: dicit glo. q̄ nō haberet remedium di
rectum. C. si aduersus ven. i. i. de iureiur. si vero. ff. c. abbas.
sed ex officio sibi p̄sidere habet superior: et potest eā dū
taxat non obstāte tuo iuramēto. de iureiuran. quemadmo
dum. Item hz tertium remedium: q̄ poterit impetrare ab
solutionē a iuramēto sicut in vltimo: et nō videtur facere do
lum et fraudē in digēdo. ¶ Capio aliud gl. et reuertor ad
p̄mum. q̄ male hic ponat edictum prętoris q̄ reducti q̄ me
tus eā gestum est ratū non habebo. So. olim stabat edictū
q̄ vi metusve cāe vis denotabat necessitatem contrariam
voluntati: sed hodie detracta est iuris necessitas: ideo q̄ q̄
fit atrociter id metu fieri videt: et dicitur vis et impetus ma
iores rei cui resistit nō pōt. ff. c. i. i. et ii. ¶ Oppo. secundo q̄
diuersa alia dant remedia p̄ter vim datur interdictum pos
sessorium: vt hz de resti. spo. per totum. Itē dat actio. vi. bo
rū rap. sic raptantur bona et diuersa alia. ¶ Hic quedam ē vis
compulsiua: et illa cāt actionē q̄ metus causa q̄ dā est ex
pulsiua: et illa cāt interdictum vnde vi quedam est vis abla
tiua: et illa inducit vim bonorum raptorum circa īmobilia
tūm. ff. de vi. et vi. ar. i. i. §. si fundū. Quedam est turbatiua et
hoc cantat in rebus solu interdictū vti. possidet. in rebus mo
bilibus vtrobi. ff. vti possidet. i. i. et habetis glo. ō ca. pos
pastoralis. Quedam est vis inquietatiua et hoc cāt interdi

etum q̄ vi aut clam. ff. q̄ vi aut clam. i. i. ¶ Quia ingress⁹
sum materiam metus. ¶ Quero cum glo. quid est metus:
dicit q̄ est patientie vel futuri periculi causa mentis trepida
tio. ff. q̄ vi aut clam. l. i. et dicit glo. aduertendum: q̄ hz nō
sit necessarium periculū de patenti: oportet tamen metū esse
de patenti: quia non sufficit suspicari metū. ff. eo. l. metum.
in p̄nci. et dicitur metus: quia mentē tenet. ¶ Quero que re
quirant ex pte agentis: vt ipse obtineat. Inn. in Rica dicit q̄
oportet q̄ inferat agentis: quia in actione q̄ metus cā. de dolo
et furtu agitur ad interesse. ff. q̄ metus causa. l. si cum excep
tis. §. quadruplū. et. §. nil. Si nullum est damnū: nulla fiet con
demnatio: et p̄ tanto licitum est cōtento actione q̄ metus cā
excipere: cum non interest ratione dominij qđ metū est. Et di
cit q̄ metum inferens habet p̄bare se dominum: q̄ hoc pro
batio incumbit metū inferenti cū dolose possideat: et dolo
sa possessio nō iuuat iniuste possidētem. C. de p̄ba. l. vis et
et. l. liberis. ff. de liberali cā. et no. de feriis non ordi. c. ii. fate
tur tñ q̄ si interesset rōne possessionis possidēre: q̄ ad illas
agere posset: et in extimatione venit vt restituat interesse vel
possessio ablata: fatent tamen q̄ si repellāt a remedio actio
nis q̄ metus cā. q̄ habet remedium contra metum inferen
tem vel de vi que datur criminaliter ꝓ violenter ejectum et
etiam remedium. l. extat q̄ metus cā: que datur quādo quis
sibi dicit ius in re p̄pria. et. l. si quis in tantas. ff. de vi. et ō fur
tis. l. creditor. ff. q̄ metus cā. l. sed et part]. ¶ Quid si reus
metum inferens nō excipiat de dominio suo. et sic rem resti
tuat potest ne agere rei vin. nō obstante exceptione rei iudi
cate: q̄ licet eedē sint persone et res: ratio tñ est causa petendē
di. ē. de offi. dele. cān. Sed si opposuisset exceptionem do
minij et ea non obstante lata esset sīa restitutionis p̄ actore
tunc posset forte dic q̄ obstaret exceptio rei iudicate. ff. ō cō
pen. q̄ in diem. et no. j. de cā possessorium ecclesia. sed videt q̄ nō
audiatur metū inferens. opponens dominij exceptionem
ꝓ illum a quo habuit metum. C. locati. l. si quis conductis. vbi
conductor non potest referre questionem dñij locatori. So
lu. ibi habet ab illo cān voluntariam: sed metum inferes si
habet cān a metum passo saltem voluntariā: et hec sūt ver
ba Imo. ibi in Rica.

Acris. Excōmunicatus nō est: q̄ absō
lute coactus excōmunicato cō
municat: secus si coactio fuerit cōditionalis.
¶ Prima decisa a fulgureo. In scō de stinguēs
rifio. Et p̄mum mēbrum p̄sequitur ibi in p̄no. Scōs ibi
in fo. ¶ Premitto q̄ in operationibus humanis inter p̄nci
pia operationū est dare volūtariū et inuolūtariū. voluntā
ria operatio est cuius p̄cipius motus organicus p̄tes opa
tionis ē abitra in operante. ¶ Inuolūtaria operatio est cuius
p̄cipiū motūs organicus p̄tes est abitra: vt q̄ captus ab
auctoritate vel precise cōpellitur et in hoc nō vitio agere: ꝓ
tter huic nec laus nec vituperium nec pena nec p̄mium attri
buitur. Si p̄cipium est abitrarium huic laus et vituperium:
et hoc considerant legislatores. ¶ Volūtarium est tuplex
quoddā voluntarium simplr: et hoc est q̄ p̄cipiū omnino
est abitrarium antere in tpe operandi: quoddaz volūtariū quo
ad quid: cuius p̄cipium est abitrarium sēm tempus operatio
nis aliqua precedēte cā: qua cessante homo nō eligit operā
ri: vt quādo ꝓpter metum operat: q̄ vult operari sic p̄ci
pium est abitrarium: hz cessante metu simplr non eligeret opari
hic et in primo considerat lator nunc sicut dicit phūs in p̄n
cipio tertij ethicorū sup quo est fundata decre. ¶ Not. ex
decre. q̄ in operationibus humanis cōsiderant duo p̄nci
pia voluntarium et inuoluntariū. ¶ Voluntariuz ē cuius
p̄cipiū motūs organicus partes operationis ē abitra in ope
rante: vt q̄ nullo extrinsecus impellēte operatur solus q̄ vult
et volūtas ē p̄cipiū extrinsecus et hoc considerat legislatō
in pena. et primo in pena si malum vt hic an p̄mio si bonuz
. ff. de iusti. et iur. l. i. ¶ Inuoluntarium cuius p̄cipiū est
ab extra operantem: vt quia aliqua causa precise impellens

te opatur: vt quando peiſe ab aliqua cauſa potente extrinſ
cus compellit ceſſante principio intrinſece voluntatis: et in
hoc non dicitur agere ſed pati: et ſi hoc nec laus nec vituper
attribuitur: nec punibile nec etiam ꝓmiabile exiſtit: et dign⁹
eſt venia in male opati: vt hic ꝓz. ¶ Voluntarium eſt du-
pter quoddam ſimpliciter voluntarium et de hoc dictuꝫ eſt
quoddam voluntarium non omni tpe: vt. ſ. ¶ Ex q̄ notā
q̄ quidā eſt metus peſſus omnino impellens boīs opatōem
ſine aliquo principio volūtatis ānexo in opante: et hic vēra
dignus: et non punibilis: quidam ē metus cāinus ſe habēs
vt cā primaria ad impulſum volūtatis: et ſic in opatōe mo
tiuus principium volūtatis in opāte: et hoc punibile: ſed quia
nō omnino principium eſt in operante: operatio in tantū nō
aſcribitur opanti: ſic q̄ in aliquo allenatur pena. ¶ Not.
q̄ in ponderando peccato mortali: vel nō mortali: attendit
cauſa immediata opationis boīs: vt ſi ſcōm tēpus opationis
principium mouens malum ſit omnino abintra: vel ſaltem
ſin tempus operationis: ibi detur peccatum: nō attēta cau
ſa extrinſeca: et mediate principium volūtatis mouēte: ſic
in conſiderando adeſſe peccā vel defectum attēditur ad ſi-
ſtentia principij volūtatis opationes mouētis abintra opā
tem: vel defectus in ponderāda q̄ſtitate peccati: quo ad pe-
nam augēdam vel attenuandam attenditur: an voluntaria
ſit ſimplr opatio: an volūtaria ſin tempus operationis im-
pulſiua ab aliquo principio extrinſeco mouēte. ¶ Nota
in glo ad correctem: q̄ metus peſſus nō cōcat ideo excuſat
cōcantez excōicato ſed cōditionalis hoc eſt habēs ānexā
volūtatem opantis: ſic. ¶ Scōo q̄ laus et vituperium in opa
tionibus cōſiſtit in agere non in pati. ¶ Tertio q̄ met⁹ cō-
ditionalis nō excludit peccatum: ſed quia volūtas nō oia
eſt libera: attenuat penam. ¶ Quarto q̄ cōicans excōica-
to incurrit mortale. ¶ Quinto q̄ excōicato minori ferē a ma
re ꝓ mortali. ¶ No. q̄ cōmunicans excōicato minori: pec
cat mortalr. Jo.an. cōmētauit decretā illam in reuerentiaz
dñe ſue milancie. dña et humani generis ſocia que audunt
decre. illam ſub quodam dño longobardo theutonico cuz
illam in ſcolis ſuis repetere: ſi phas eſſet dicere de tāto viro
ſicut fuit Jo.an. inhoneſtum fuit feminā ſcolas illatare ſo-
larium et plus indecens q̄ in femie memoriaz decre. cōmē
tari. ¶ Oppo. primo q̄ metus nō attenuet culpā: de conſec.
di. iij. eos q. vbi parificat rebaptizatum ſponte vel p metū
vt. c. q̄ſquis. xj. q. iij. quos. alle. in glo. vbi in tēte parificat ta
cere veritatem ſpōte vel per metum. Sō. metus cōditiona-
lis ibi interuenit impēdēs veritatem: dic fuit metus abſolu-
tus: et ſic cōcor. p quod cōcludit q̄ metus cōditionalis ſi
excuſat a pena excōicationis: vt hic: nec ab irregularitate re-
baptizationis: vt in. c. eos. nec a peiurio: vt in. c. q̄ſquis attenu
at: tamē culpā ſi metus eſt iuſtus: q̄ cadat in cōſtantē: ſecun
duz Jo.an. ¶ Scōo ob. xj. q. iij. c. p̄ deceſſor. q̄ alle. pe. gl.
glo. dicit id indultum a canone et in animam ſaltē dic com
mune: eis p metū bēne ānexum principū voluntatis in cōi-
cante: ſecundum tempus opationis bene incurrit: vt hic: ſed
ſi principū volūtatis abſit in cōicante q̄ in quantū non con
ſentit: et tūc quo ad deū nō eſt excōicatus: quo ad eccleſiam
eſt excōicatus ut monet: ſic diſcordant iudicium dei et eccle-
ſie. de ſen. excō. a nobis. ¶ Tertio ob. q̄ licet principū mo-
tiuum volūtatem ſit abintra: nihilhominus cōicans nō ſit ex
cōmunicatus: dato q̄ habeat ānexam volūtatē. xj. q. iij. q̄ñ
de ſen. excō. inter. c. c. ſi vero de iudi. intelleximus. Sicut ex
go ibi neceſſitas vite vel rerū frandarum excuſat: et neceſſi-
tas vite contra famem excuſat: quare non neceſſitas vite ſer-
uande contra gladium: et ſi neceſſitas recuperandi q̄ ſuum
eſt: vel mihi debet excuſat: quare nō neceſſitas vite: di-
cit Jo.an. q̄ ſi intelligeremus bene decretū de excōmunica-
tione maiori cāta a cōione ceſſaret iſta ꝓpria. Sō. aliud ſpā
le indictū eſt a iure: nō eſt trahendum ad pēnam. ō ma
iuriſ. q̄ a iure. et q̄ dr de repatione debet ſit in odiū excōi-
cati: dic tu q̄ in ꝓpria excuſat: q̄ principū mouens monetur

eſt abintra: ſi perire ſe faceret morte ideo minus malū debz
eligere in ſ. ſ. q̄ portius cōicet: q̄ q̄ faciat ſe mori. xiij. di. p
totum. ſz principium mouens mortez in metu ſi non cōicaret
eſſet abextra: et in hoc non diceretur agere ſed pati: nō meli⁹
q̄ eligat mori p aliū et non peccet: ſed alius q̄ q̄ ipſe peccet
et ſic ipſe peccet: et ſic loquit hic: poteris etiam hic ponere op
poſitionem q̄ habes in alio. ¶ Quarto op. de decre. ligni
ficauit. de ſen. excō. vbi metus excuſat a pena excōicationis.
Sō. metus excuſat a pena: vt ibi non a culpa vt hic: q̄ ſz pa
pa poſſit quē a ſua ſnia eximere p ꝺ̄ non eximit a culpa: nec
tribuit licētiam peccādi. xj. q. iij. q̄ñ. hoc ſo. non ē bona: q̄
nec hoc eximit a pena. Sō. cōdo q̄ metus excuſat a qualita-
te excōis q̄ qs ire ꝓ abſolutione teneatur ad ſed ē aplicam
q̄ in illa regritur oīno voluntaria opatio: habēs principū
immediate abintra: non p hoc negat: q̄ cōicans incurrat ex-
cōicationis ſnīam de q̄ hic. ¶ Quinto ob. quedā decre. de
immu. ecc. q̄ñ. §. ſi vero. que hodie non habet ſed erat in fa
cōpilatione et ibi dicebat q̄ coactus recipiens ad hoſpitiū
excōicatum: excōicationem non incurrebat: vel dicit q̄ ſua
dño vel aliquo potēte vie fuiſſet illata excōicato: ipe hoſpes
reus non erat. ¶ Sō. ſupplebat ipſe Lau. et antiq hoſpes. ſ.
tñ: vel loquit de coactione abſoluta: vel forte ꝓpter hoc fu
it remotum: q̄ ꝺ̄ dicebat hunc tertium. ¶ Ad queſtiones pri
mo que ſit abſoluta coactio. i. vis. et que ꝓdictionalis: et ipo
rum exemplaria dic p meliora verba q̄ dicat. Jo.an. abſoluta
coactio eſt cuius principium ipellens abextra aū tempus opationis
ſz ſin tempus opationis eſt abintra in operante q̄ ꝓpter ali
quot ꝓcedens monet ad volēdum: ſicut q̄ per alleniādam ma
nū accipit mercēs de manu: hic ſimplr non vult ſed ꝓcedēte cau
ſa impellente: hoc eſt piculo p tunc vult vt penas euitet: ita
dicit plōus in pn⁹. abicox: vel ſi timens mortem vel membro
rum truncationē rerum confiſationem: vel quid ſimile alī
quid agere hoc ē q̄ dicūt vera coacta volūtas: voluntas ē.
xv. q. i. merito. q̄ vult data hac cauſa: ſz illa ceſſante ſimplr
illud non eligeret: et hoc poteſt dici voluntarium. non ſim-
pliciter vt dicit plōus in ꝓallegato loco: et in talibus condi-
tionalibus pena in illicitis debetur et aſcribit culpa in illi-
citis nō datur meritum: tamē recipitur caracter in ſacramen
talibus vt in. c. maiores. de baptiſmo. vbi etiam no. an con
ditionaliter coactus ad ſacrum ordinē cōmere cogatur.
¶ Scōo quero an vbi cadit abſoluta coactio cadit cōdi-
tionalis. Videcōuerſo dic q̄ vbi cadit abſoluta: cadat et cō-
ditionalis: ſed nō conuertitur: hinc eſt q̄ in emiſſione ver-
bi nō poſſit interuenire coactio abſoluta: vnde ad iuramē-
tum verbale non poſſet quis cogi ꝓprie ad actuale ſic. ſ. po-
nere manum ſup libram. de iureiu. verum: et quod ibi nota.
Item in verbali deſponſatione nō poſſet īteruenire abſo-
luta coactio: ſed ſic ꝓdictionalis: ſed in actuali ꝓ ānulum ſic.
Item abſoluta coactio ꝓiunctionis ſexum caderet in mu
lierē et nō in virum: vt no. de ſpon. is qui. nō negat q̄n per ſo
domitam vir abſolute poſſet ſuperari. ¶ Tertio de quo me
to intelligatur hic: quidam q̄ de vano: dic q̄ etiam loquit
de illo qui cadere poſſet in cōſtantem: ad hoc ibi in ter. ꝓ
metu nullo. Sed an vanus attenuet apud deum nō dubiz
q̄n attenuet: ſz nō in tantum ſicut iuſtus metus: quia min⁹ cō
tēnit. et ſic minus peccat. xj. di. bō. xpianus. de ureiurā. cū q̄
daz. ¶ Quarto de qua cōione hic loquatur an de illa que
inducit minorem tantum que ſit i ofnē cōiunio. et ſimilibus
an de illa que ſit in crimine cum excōicato: vel cum partici-
pibus. dicit Inno. quoſdam intelligere de ſecunda: et ſic in
telligunt de illa que ſit in crimine: dic q̄ intelligitur de ꝓma
et ſic cōiter ſolet intelligi: ſz fortiter obſtat quod dixi in pri-

ma opi. ¶ Quero an scienter cōmunicare excōicato in cā
bus nō pmissis sit peccatum mortale:hic est expressum q sic
ad idem.xi.q.iii.rogo.ad idem de excep.exceptionem.c.c.
pta.li.vi.Ad idem certo.de sen.excō.c.fi.ad hoc de sen.ex
cō.statuimus.li.vi. Item q talis cōio est a iure pbibita:ex
go ꝑsumens peccat mortaliter.de maio.& obe.c.primo.ibi mā
demotatur.p hoc.iuncti.ad fi.vbi dicit q facimus ꝰ precep
ta eccie nō deponit:quod etiam notat glo.in c.generali in ♦
ho inhibemus.de elec.li.vi.que deposito deferī tantum p
mortali:ad hoc q hec cōio describitur sub nomine crimi
nis.xi.q.iii.qui mento.& crimen est grande peccatum.l.xxxi.di.
c.i.ad hec ad corinthios.vbi auferte malum de vobis.rli
bi.sed illud.ii.q.i.multi. Joan recte ma opi.multorum te
net q excōicare excōicato regulariter sit venale:nō in casib⁹.
¶ Primus quādo id facit in contēptum clauis. ¶ Se
cundus quando id facit in contēptum superioris. ¶ Terti
us quando in crimine:vt in c.li concubine.de sen.excom.
¶ Quartus q̄ ille excōicatus erat cum principibus p eius
q̄ hodie pōt.s. per papā:vt in c.statuimus.de sen.excō.li.
vi.& hoc posset includi sub scdo. ¶ Quintus quādo i dam
nis cōicare ꝓpter periculum vertere significant.de sen.excom.
¶ Sextus q̄ nunquid frāter ar.xxv.di.§.criminis:ausus est
hic magnus rigor:q̄ si excōicatus cū in via occurro:saluto
q̄ erbor peccem mortaliter:vel prōm formam amicū in
uitatū in principio:non curo:vt p hoc fm dignum gehenna in
ferali:quā inducit mortaliter sic erit venale rem venat po
nus ob feruorem charitatis:vt nodū saluatorem.vi.ut vitia
glo.& sic intelligit dicere.in quamor casibus ꝓdictis:& sic ita
ligit iura.ꝙ allegat ad iura ꝑta facilter respōdetur:& hāc
opi.sequitur frater Thomas super ḡra sniaz:vt recitat ar
chi.xi.q.iij.rogo.vbi dicit Fran.de za.q̄ si quis ex proposi
to semper peccat mortaliter:secus si ex quadaz facilitate vt
transeundo p viam cum de consuetudine habeat saluatorem
loci si excōicatus occurrat:& ex illa facilitate saluteꝰ q̄ non
posset fieri hec contra canones sed potius ex quodam motu ꝓ
priotamē q̄ bonarum mentium est ibi culpā timere &c. ēt
petius interpretandum q̄ sit mortale:& hec opinio ēt fauo
rabilior aie excōicati:vt citius corrigatur:& anime cōdēnatio
vt vehementius abstineat:& si nō abstinet vehementius peni
teat:ad hoc vt censura ecclesiastica sit ei maioꝝ remedium
ad hoc. Excōicate.cum inter &c.

Um dilectus.

Octus passo
nō subueniunt
si met⁹ fuit talis q̄ non debuit cadere in pūtēz
vir.b.d. Primo pmittit diffinitionis cāz. sol
uit obstācia.& diffinit. Secōa ibi nō obstāte.tertio ibi super.
¶ No.primo q̄ votū totius collegii & factū obligat mona
sterū. ¶ No.secōo.q̄ canonici se possunt obligare sup nō
ꝓhibitōe subiectionis sue ecclie:vel vni oncipsi tamē vnre si
possunt.de quo in glo.i. ¶ Tertio no.q̄ licet prelatus non
possit obligare ecclīam ad variorē statū:posset tñ canōici oēs
vniuersaliter se obligare & ecclīaz ad variorē statū ecclie:& sic
iz factum ꝓfati non preiudicet ecclie:pōt tñ factum to
tius collegii:facit cō no.in.c cuz dilectus.de ordi.cog.& ibi
bona glo. ¶ No.secūdū glo.q̄ iz canonici non possint im
mutare statum siue ecclie:possunt tñ se obligare psonaliter ad
obseruantiam strictioris regule & hoc secundum vnā so.gl.
¶ No.quinto q̄ non debet apiri via pturbare q̄ iuramē
tum est seruandum quod non vergit in ꝓiudiciū salutis ete
ne. ¶ No.sexto q̄ gesta metu q̄ nō cadit in constātem pro
pter metum non irritant. ¶ No.septimo q̄ metus cadat
in constantem.s.metus mortis:& corporis cruciatus.
¶ No.octauo q̄ vt gesta retractent ꝓpter dolum oportz
dolum cē magne calliditatis:non autem sufficit dolus qui
caderet in supinum:sed non sapiētē:sicut ergo requirit i me
tu q̄ cadere possit in constātē:ita requirit in dolo q̄ cadere
possit in sapiētem quod est notādum. ¶ Nona nono q̄ iu
ra ponderāt gestus bonum voluntarios vel inuoluntarios ꝓ
respectum ad virtuosum non ꝓ respectū ad vicioso:& in vir
tute defectuoso:vñ non ponderāt inuoluntarie gestum ab i
sapiente q̄ voluntarie gestū esset a sapiēte. ¶ No.glo.q̄ do
lus bone cām ḡtie in spūalibus non vitiat ḡtiaz:aliāz
sed hic non fuit iustus dolus:vñ non tollit. ¶ No.q̄ dol⁹
cū lata culpa compētat:& q̄ dicit dolū culpe ꝓponderare.
vez in leuem non in latā.de quo in glo.vos habetis hic quinq̄
glo.que examinat capitulum:habetis quinq̄ passus & articlos
Dolus nō ꝓ supponitur.s.canonicos posse se astringere ca
nonum regule sine licētia ꝓcedendi:& se obligare ad non ꝓdi
cendū subiectionem. ¶ Secundum q̄ iuramentuz quod nō
vergit in preiudicium salutis eterne est obseruandum.
¶ Tertium q̄ non omis violētia:iz solus mortis & cruciat⁹
corporis est sufficiens metus ad gestum retractandum.
¶ Quartum q̄ dolus in spūalibus non vitiat gestum.
¶ Quintum subiectuz metu ut ētare posse recōz. ¶ Ad
primum vt cum glo.i.q̄ canonici non possunt se vt ecclīam
subijcere alteri sine consensu superioris:vt ꝓbat.de excl.pre.
sicut vnire. So.dicit glo.prima q̄ subijcere se possunt ad ꝓ
iudiciū sūm:sed non epi.de dona.inter dilectos.vñ ibi epūs
tendebat ultra epātia:sicut consuetū.de reli.do.inter vnona.
ista so.non placet glo.cum ecclesiaz non subijcerent:iz duo
fecerunt.s.q̄ se obligauerūt ꝓsonaliter seruare regulam illoz
& hoc potuerūt. ¶ Secōo se obligarunt non ꝓdicere subijci
entuq̄ habent ad hoc ptātem:hoc etiam potuerūt quia
non dixerūt subijcere q̄ facere per se non possent:sed ꝓ epi
scopum cū consensu capli qué ꝓsensum dicit hic Gof. inter
uenisse. ¶ Inno.dicit prima q̄ si epūs ꝓsentire recusaret si ne
cā:vt q̄ de eius ꝓiudicio non ageretur:q̄ compelli pos
set ꝑ superiorem vt ꝓsentiret.l.de iur.patro.nullius cum fun.
¶ In glo.i.vbi personaliter obligare:nam sm Inno.
potērāt se astringere ad variorem regulam.de regula.licet
q̄ fatet Host.si hoc fecerūt singule ꝑsonaliter:zmanēdo
in loco non potuerūt se astringere strictiori regule:nec sc̄ō lo
co ad illā trāsferre sine licentia ꝓcessim:q̄ hoc est immu
tare statum ecclesie.de ecc.edi.ad audiētiam.de re.ecc.non
alie.possessionē.de reli.do.inter quatuor.eo.li.c.vno li. vi.
& dicit hoc cāu requiri omnium consensum.de re.iur.q̄
omnes.de regula.super eo:ale vnus monachi ꝓdictio i ta
li translatione facienda eam viciaret:ꝓ hoc regula.iuris cō
muni.li.vi.quod est verum quādo agit mutari statum vi re
gule.sed si ex statuto agit status asperior induci informan
do antiquū statū:sta maior parti.dicit Jo.de reg.sup eo:
& ibi.Inno.& hoc de primo. ¶ Ad secūdum q̄ iuramētū
non vergēs in ꝓiudiciū salutis eterne sit obseruandū:q̄d si ♦
gat in ꝓiudicium salutis corporalis.glo.sequēs q̄ id.& xxij
q.iij.§.vltimo.ff.de iureiur.verū:idem si non tendat om
nino in preiudicium salutis eterne:sed tendat in deteriorem
eritumq̄ tantum non obseruatū induxit veniale.de pactis
ḡuis li.vi.no. Jo.an.in nouella.quod menti tene. ¶ Ad
tertium q̄ non omnis violentia:sed sola continens metum
mortis:& cruciatum corporis:sufficiens est ad causandam
actionem:q̄ metus causa. ¶ Pro declaratione facti i ter
tio quero qualis fuerit hec violentia.dicit q̄ forte fuit que-

dam violentia verbo fiat: et verba semper non sufficiãt ad me
tum. ff. q metus causa. l. metum. vel forte minabat eis excó
municationem: hic non est metus timoris: cum sit medicinal.
ij. q. i. multi. ¶ No. glo. q metus sententie excõicationis nõ
est metus timoris. ¶ Glo. no. contra. de resti. spo. olim. iij. et
id verius scõm Host. qua contra nedum corporis: sz ẽt
anime detrimentum. ij. q. i. de manifesta: nec ob. q est medi
cina: q id verũ cum subeat cã: vel propter bonum obedien
tie alis q̃ q plus aufert q̃ affert: unde si pauperem p̃ voto re
cum de cuius promotione spes est: epus cõmunetur excõica
re: nisi de facem: certe inde tremebit. Jo. an. tene. glo. hic q̃
sententia excommunicatio. is est iusta: et tunc sibi imputet
q se talem reddit: q hic metus est iuris et culpa p̃cedit. ff. q
metus causa. si mulier. ij. sed si sententia est iniusta: tũc timor
est legitimus: et sic p̃cedit glo. contraria. ad hoc. C. de apo
sto. l. hi qui sanctum: q grauis est pena esse inter homines
et hominum carere cõmercio: et hoc inducit hic ista excõica
tio: ergo finis excõis est minor grauis pene. Ad idem. Jõ. se.
excõ. sacro. ibi cum non leuis sit pena tantum in foro infli
gere penam. ¶ Scõo oppo. cum alia glo. contra istum ar
ticulum et vi q alius metus q̃ corporis cruciatus causat actõ
nem. q inc. cã. xvij. di. fuerunt: ubi metus verborum excusat
metus rerum. &c. abbas. metus libertatis revocãdo. ff. qua
rum rerum ac. no. ra. l. i. §. que bonorande. metus iudicia. ?
ij. quil. in primis. metus potest. C. de. ti. l. pen. metus status et
honoris. vel sui ipsius: vel filiorum. metus stupri. ff. e. l. isti qui
dem. q. d plus q̃ q̃ simplex metus. ff. loca. habuatur. sed
Jo. dicit glo. q in arbitrãdo metu: hoc relinquitur arbitrio
iudicis. attenta q̃litate personarum et facti: idẽ tenẽt hic doc.
et idem dicũt de metu perdende spei promotionis. de insti.
cum venissent: ubi ipsi notant. ¶ No. archi. xv. q. vj. c. i. At
tendenda tamẽ est qualitas persone: qua lenior metus iudi
catur cadere in constantem: quo ad feminam que est fra
gilior: quã quo ad hominem: vt no. glo. de spon. cum locũ.
¶ No. host. in summa de matrimonijs. §. qualiter. versi. si
predicto: vide glo. xxxij. q. vij. indignãter. ¶ Quero cum
ex. glo. an pterea cuiuslibz metus det actio q̃ metus cã: vi
dit glo. q si metus cadit in pstãtez virum: alias nõ. sz ubi mo
rem metum qa ẽ passus. dabit iudicis officium. ff. e. nõ ẽ ve
risimile. vel pudebit per cõstitutiones principũ. C. e. l. pe. vel
responsa prudentũ. ff. de var. et extraor. cog. medicus.
¶ Cum. ex. gl. an iudex dicat inferre metum. glo. q nõ. sz
iniuriam. ff. ad. l. acquilã. l. quemadmodũ. §. magistratus.
¶ Expedita est glo. nec metũ mort. usq ad versi. et no. il
lam expediam cum ultima pte. ¶ Ad quartũ videt hic q
dolus in spiritualibus nõ vicier gestũ. ¶ Oppo. ff. de dolo
. l. degãter: ubi si dolus dat cãm ẽctui nõ valet ẽctus. Sol.
dicit glo. sequẽs ẽtum in tpalibus in spũalibus in quibus sz
dolus dat cãm contractui: et quo tñ consensit: nõ subuenit
dolum passo. xv. q. iij. pstituit. idẽ in matrimonio. de cõuer.
coniu. ex pte. et. c. veniens in fi. assignat glo. rõnem in. c. ve
rum. de cõuersa. coniu. q talis dolus in spũalibus non est
dolus malus: sed bonus inquantum bonum suadet: et p tã
to valet: et ideo nõ vicians: q p tu contrabas matrimonium: hoc
est bonũ: q tu te obliges strictiori religioni: hic dolus ẽ bo
nus: quod no. inquãtum autem nõ suaderet bonum et preiu
dicaret tum alteri: dolus inficeret: sicut in tpalibus. sed ibi
so. non est bona ad ter. et p tanto dicit q lex degãter p̃cedit
in dolo cadente in sapientẽ: et q cõmuniter diligentes decepis
set: hic loquit in dolo qui diligẽtem non decepisset: sz supi
num et fatuum: vt q forte p̃mitebatur immoti amotio fi
mulos carnis: vel aliqd ẽ ius naturale. ciuile. vel positiuus:
vel contra regulã cõstitutionis ordinis. de puer. conuing. du
dum. unde in bis licet aliqñ p̃millio infringi possit non tñ
infringit iuramẽtum: sed si esset talis dolus q̃ peritissimos
fallere: tunc iuramẽtũ supinis auctoritate remitti posset: q
fraus et dolus etc. de resti. spo. ex tenore fin. Jo. an. Sic apo
stillauit vltimo anno usq ad. §. sed oppo. ¶ Sentit igitur
glo. q ideo non obfuit dolus: q in spũalibus q̃q legitimo
hoc nõ est bona ad ter. q ter. vt póderasse dolum uni gutti
mum. ¶ Alij sunt in opi. q ideo nõ valuerit: nõ q in re ipsa
lis: sed solũ ex eo: q dolus erat suppanus ex pte illius cui in se
rebatur: q forte p̃mittebat aliquid supra curtim inferiorẽ
cãrum: p̃mittebat immoti amotio stimulos carnis: vel aliud
quod est ẽ ius naturale vel ciuile vel positiuũ vel q̃ q̃stuntõ
nem: vel regulã alicuius ordinis: q dixerunt q possent ibi
vti esu carnũ: vel vti vestibus quibus vellent. de comun. cõiu
ga. vnduz. vñ in bis lz raro q̃q p̃millio licet infringi pos
sit tali dolo extorta: iuramentum tamen nõ infringitur: lz si
esset talis dolus qui penitissimos falleret sicut in facto altẽ
quod de facili cognosci non possit decipiatur: tũc iuramẽ
tum auctoritate superioris remitti posset: quia fraus et dolus
etc. de ẽctu. ex tenore. concludens q sicut metus non cadẽs
in constantem non excusat: ita nec dolus nõ cadens in sapi
entem. ¶ Sed oppo. et videtur q dolus sit puniẽdus dicet
nõ sit magnus: quia semper dolus sit puniẽdus. Item dol⁹
preponderat culpe sed stulti est: in lata igitur etc. So. puni
endus est in penam doloris: sed non ad comodũ fatui: q cẽt
si remitteretur sibi iuramentum: minus iuuaz est q sicut do
lus dolo compensatur. l. si duo. ff. de dolo et culpa. cum cul
pa. l. si ambo. ff. de compensa. et. ff. de eo p quem factum erit
l. fi. ita dolus cũ fatuitate que est culpa lata. ¶ Et a. gl. sub
sequenter colligit q dolus nõ p̃ponderat culpe cõtra q op
po. ff. ad. l. acquil. l. Item inde in pn. et non solum: patet so.
ex p̃missis: q in bis in quibus ad bonum non p̃ponderat: vt
hic: vel dolus nõ p̃ponderat culpe late vt hic: sed bñ leui.
¶ Et no. istaz limitationẽ ad illa iura. ¶ Ultimo queritur
glo. an in spũalibus habeat locũ restitutio. glo. hic q nõ: vt
hic pz. assignat rõnem: q non videnẽ decipi qui meliorẽ vi
tam degerunt. contra q̃ oppo. Jn. primo. ex li. fue: sed ibi fi
restituit super matri: sed super absinthio: quia fuit absens: dic
in spũalibus ubi quis est deceptus: restituitur: alias non: de hõ
plenius. Jo. de resti. spo. ex parte. ☞. et de voto scripture. et de
regula. cũ inter. per Host. Sentit ergo hic glo. q hic age
batur petitorio: ubi q agebatur possessorio et petebat se re
stitui in statum primum pe. et ab. alij q actione q metus cã.
ff. de dolo. arbitrio. §. i. fin Jnno. ¶ Glo. õ. sentit q age
batur conductione ex canone reintegranda: etiam quando
dolo vel metu etc. dicit Host. q iudex officium ipse debãt
vel simplr p̃ponebant. de iudi. dilecti. ¶ Ultimo quero q̃
iure imponat silentium predicte: dic triplici cã. Prima q
iurauerat. Secũda q metus allegatus non fuit probabil.
Tertia q dolus bonus et eis fauorabilis erat etc.

Uper eo. Probata violentia per testes: res amisse et eorũz
extimatio probantur per iuramentum. b. d. In
prima parte questio. Scõa pape respõdeo: vbi
verum. ¶ No. primo ex ter. q in probando accessorio pie
ne probato principali: retinetur quis propter violentiam: vl
in casum violentie. ¶ Nota secundo casum in quo defert
sacramentum actori etiam non in defectum semiplene pro
bationis: sed in defectum totalis probationis: et sic est casus
in quo statur sacramento actoris de eo de quo agit etã vo
luntarie sibi non delato sacramento: et est casus in quo quis
testis est in causa propria: et hoc duobus concurrentibus.
Primo odio violenti. Secundo q de principali violentia
constet per testes. ¶ Et no. que requirant ad hoc vt tale iu
ramentum deferatur: quia primo requiritur q ius agendi
fundetur super violentia: vel dolo cõcurri. ¶ Secundo q
constet de dolo vel violentia parti. ¶ Tertio q subsit diffi
cultas: alias non. concor. C. unde vi. l. si quando. ¶ Nota
in odiũ violẽti in duobus statur sacramento ipsius actoris
scilicet primo super rebus: secundo super q̃titate rerum.
¶ Nota tertio q sicut in expensis sacramentum procedit
taxationem: sic et in examinatione rerum: taxatio precede
dere debet iuramentum: quando iuratur super extimatiõe

rerum vi ablatarū:et sic videt q̄ in facto in litem q̄ deferat ad probandum extimationem affectionis debeat bodie precedere taxatio:et vez est de in litē iurando.l. videtur et .l.in actionibus. ¶ Ho.practicam p̄cedendi ad extimationem rei contra violentū: prius ds probari violēta:probata violentia petit fieri actiōm ad p̄bandas res. ¶ Secūdo ad p̄bandā ét extimationē cap̄ iudex taxat certā extimationē vltra q̄ nō iurat:postea dat sibi facultatez iurādi. ¶ Tertio considerare ds in tantum q̄tum est iuratū:et hoc .d.gl.tamē. ¶ Ho.q̄ interesse surgens ex maleficio probatur p̄ sacrm:hic sunt glo.tantum que examinant capitulum:glo.p testes et glo.p sonarum. ¶ Capio primā que dicit prima parte:et op.videt hoc interesse probari seu extimatio p̄ sacrm contra insti.de verbo ob.§.non solum.ff.de nuno. si emptione.ff.de eden.l.argētarius.§.fi. Sed dicit glo.si agit de interesse in delictis,probatur p̄ sacramentū:in cōtractibus probatur interesse p̄ testes:vt in p̄rio.idem glo.j. de fo.compe. dilecti. Alij quos recitat Inn.dicūt q̄ quōq; agitur ex delicto:et extimatio per sacrm bene pōt probari quōq; agitur ex contractu:et tūc si arguitur perfidia vel dolus:et propter id agatur:vt exemplum deposīti sacrū signatus illi petes quē designauit sacculum:ego dico q̄ ibi erat pecunia:ipse ibi dicit lapides fuisse:vel non dicit tantam pecuniam fuisse:tunc si ego de perfidia:dic q̄ tunc iuramento potero probare ibi fuisse pecuniam vel q̄ntitatez pecunie.alf.ad hoc.ij.q.i.in p̄. et p̄sumitur dolus:eo ipso q̄ saccus est depositus signatus:et apparet deliguatum:nisi contrarium probet:q̄ facit p̄ probationem l. alf.no.ō.de elec.cum in iurj. Item p̄sumitur saccus reliquasse licet neget eo ipso q̄ apparet saccus reliquarum:nisi alijs verisimilibus probationibus probet contra. Item p̄sumitur dolus eo q̄ contra pactum:et legem deliquauerit saccum licet alle. se non fecisse ex culpa vel dolo:q̄ p̄sumptio est contra eum:alf.no.de elec. cum in tua. Si agatur ex contractu non autez arguatur dolus tunc dicit q̄ non iurabitur:sed necessarie sunt probōes sup̄ quātitate pecunie p̄signate.alf.ff.de edi.edic.l. edil.§.i. et §.ij. ¶ Alij indistincte dicunt q̄ siue agatur ex contractu siue arguatur dolus et perfidia:siue non:q̄ non defertur sacramentum:sed si agatur ex delicto:bene defertur:et sic concludio glo.vera est: vnde dicunt q̄ in precedenti casu potest agi furti:et condemnabitur vt restituat saccum signatum:et si non restituat condemnabit ad extimationez et deferetur iusiurandum in litem.ff.de in litem iuran.l.ij.et.iij.ff.de rei. vendic.l. hoc restituere: vel dolo facere ita q̄ non possit restituere:q̄ perinde est non restituere.ff. q̄ vi aut clam.l. semper.§.cum:et hoc verum nisi certus esset saccum esse deliguatum:q̄ tunc non condemnaretur ad restituendū saccū designatū:sed deferet statim sacrm in litez.ff.de dolo.l.arbitrio ff.depositi.l.i.§.idem.ff.de pen.beredi.l.qui ff.ff.de condi. fur.l.in re.facit ff.de in litem iuran.l.cum furti. ¶ Sz.ad vltertia debes scire q̄ quōq; defertur sacrm in defectu probōis totalis:et voluntarie:vel a partibus iudice ostante:vel in supplementu semiplene probōis:et hec sit materia.c.fi. de iureiur.et.ff.de procu.ex infirmatiōe. ¶ Quōq; defertur sacrm soli agenti etiam inuito reo in defectum totalis probōis:et hoc est multiplex:quoddam est sacrm in litez: hoc est q̄ detur ad p̄bandum veram extimatiōem rerum:et nō affectionez:et hoc defertur in omnibus delictis:vbi duo concurrant:primo q̄ sit delictum:et ex delicto agatur:secūdo q̄ difficilis vel impossibilis sit probatio:et causa est hic:et in.l. cum furti.ff.de in litem iurj.defertur etiam hoc in actōibus stricti iuris:non arbitrarijs:q̄ etiam appellatur sacramentum in litem:et de hoc loquit.l.in actionibus in fi.de in litē iuran.et hoc concurrente etiam difficultate probationis.

¶ Quoddam est sacrm in litem:in quo non examinat̄ vera rei extimatio:sed petit ad extimatiōez affectōis iurāti. q̄ appellatur iuramentum affectionis:et de isto loquit̄ totus titulus:de in litis iuran.in isto defert̄ sacramentuz quā do actiones sunt bone fidei:vel arbitrarie stricti iuris:vel in rem reales:vt est rei vendicatio ad exhibēdum:hypotheca riae:et similes:et hoc concurrente dolo:et non sufficit lata culpa:vt no.in dicta.l.in actionibus.ff.de in litem iurā. modo habes in casu supposito si agat̄ depositi:et arguatur dolus q̄ actio est bone fidei:iurabitur in litem:si agatur furti non iurabitur in litem:sed in lite. Si agatur ad exhibendū que est realis tunc iurabitur in litem:et modo intelligite hāc materiam:per hoc sit expedita prima particula glo. ¶ Venio ad secundam in verſi.et q̄ dicit oppo. q̄ remedium huius decre.non habeat locum in actione q̄ metus cā:sed in interdicto vnde vi:et sic p̄ consequens male ponatur de decre.vi oppo.de.l.si quando.C.vnde vi:que loquitur in interdicto vt p̄sq; simitur in tī.illo:vnde vi. Glo.fatet q̄ remedium huius decre.habet locum solum in actione vi.bo.rap. vel interdicto:vnde vi:vt in dicta.l.si quando:et si dicatur non satis ad titulum:dicit glo.q̄ immo in illa parte:prout dicit ō bis que vi.cē.et precedentia decretales pertinent ad partez illam:q̄ metus cē.probat hec glo.hoc:et facit vnam rationem fortem:et truncatam:hoc remedium causat odium violentis:sed actio q̄ metus causa datur contra tertium possessorem in quo non est hoc odium.ff.e.l.si cū excepti.§.in hac actione:ergo necessario concluditur:q̄ non habz locū hoc remedium:quod fundatur super odio. Inno.tenet hic dispositionem huius decre.habere locum:etiam si vio sit compulsiua:et agat̄ q̄ metus cā mouetur:q̄ alias hoc decre.male esset situm:vnde dicit de vi inquietatiua: pp quam datur q̄ vi aut clam.ff.q̄ vi aut clam.l.semper.§.primo:immo plus dicit:q̄ putat q̄ habet locum in turbatiua:q̄ ista decre.loquit generaliter:idem si agatur furti fm Inn. ex rationis identitate:et placet Host.q̄ subueniendum est probationibꝰ et malitia punienda. Item pp difficultatem et impossibilitatem probationis:et vbi nō est cōmissa violentia sufficiūt p̄bationes:et p̄babilia argumenta de cle.peregrinantibus.c. ij.et sic al.p̄bant solum iuramento.C.de alimenti.j.pupillo p̄landa.l.ij.ff.vbi pupillus educari ds.l.officio.C.de bfdi. quoniam in fi.idem dicit glo.in omni casuali amissione:et q̄ difficile est talis probatio:de p̄iuslegijs olim. ¶ Videre ego pondero hic duplex iuramentum:quoddam iuramentum quod defertur ad probationem rerum amissarū:et hoc dico speciale in actione vi.bo.rap.et etiam in interdicto vñ vi:q̄ non reperio q̄ in alijs hoc iuramentū deferat̄:quoddam est iuramentum p̄ quō probatur extimatio vera rerum et hoc dico q̄ vbicūq; arguitur delictum:et concurrit difficilis probatio habet locum tale iuramentū:vt in.l.arbitrio ff.de dolo:et pro tanto in actōe q̄ me.ca.si agit̄ ō metu culpe:puto q̄ iuretur cōtra tertiū non nisi sciens in rem suam cessisse:et ad hoc de resti.spo.sepe.de iudi.q̄.vv. ¶ Per p̄dicta inferri pōt q̄ si res vel vbi terre iniuste bānuerit vel diffidauerit aliquez qui multa bona mobilia:vel immobilia habebat in eius districtu:q̄ si sint p̄ alios occupata:vbi teneat de amissis:actōe q̄ metus cā.ff.e.l.si cū excepti.§.pedi nec q̄ metus fuit ei amissōis ff.e.sicut.§.i hac:et p̄bat̄ amissio p̄ iuramentum:nō ob.l.metū ff.e.ti.q̄ ibi fuit vanus timor:nam vanus est timor fugere statim cuz quis videt armatos:q̄ forte non vadunt cōtra eum:sed si armati p̄mittere ei:q̄ cōtra eū irent:vel alio p̄babili modo:hoc suspicari deberet:tunc bene haberet locū actio q̄ metus cā:et teneret armati de omni dāno q̄ eorū occōne iuraret sibi cōtigisse.ar.p̄dictaz legē:et.ij.q.i.in p̄mis: tamen propter hoc non tenerētur interdicto vnde vi nisi occuparet.ff.e.l.uj.§.si quis autem.ff.de incen.ru.nau.l.iij §. non solum: p̄ hoc sit expedita ista particula glo. ¶ Venio ad tertiā p̄ticulā in §fi.sed que fuit cā:et hec recitet̄ p̄ viaz oppōis:vnde opp.q̄ sacrm non sit deferendū:nam non defertur sacrm nisi in defectū semiplene probatiōis:sed hic non erat semiplene p̄batum:igitur de iureiur.c.fi.ff. de iurein.l. admonendi. Sed que sunt solutiones: quoddam est sacrm necessarium:et de

hoc loquf ibi: illud deferf in omni cā regulr: dū tñ def se
mpleta ꝓbó. quoddam eſt ſacrūz neceſſitatis qó nó defer-
tur in defectū iplene ꝓbóis: ſed plene: z hoc deferf duo-
bus concurrentibus: pp difficultatē ꝓbādi: z odiū cause ꝙ
quē agit: qz violētus eſt: vel aliter ꝺdigt: nā pp difficultatē
ꝓbónis vt dicit Hoſt. qñ aliter ꝓbari nó pōt: ēt dato q nó
arguat dolus ſufficūt ꝓbabilia argumēta: de cle. pe. c. ij. ſi
cut: z al. ſolo iuramēto. C. de eli. pu. ꝓpta. l. vj. ff. vbi pu. edu-
ce. l. officio. C. de bereti. l. qñ: in fi. vel hoc ꝓcedat: qa hic
bz ꝓſumptionē ꝙ ſe: qz ꝓbata violentia ab illo q cōuenit: z
ꝓbata p teſtes: iurgit ꝓſumptio ꝙ reū de rebus ablatis. z nō
deferf iuramentū: ſic z in expenſis ſtat iuramento pp difficul-
tatē ꝓbādi. C. de iudi. l. facinus: z hoc de tua z vltima
particula gl. ¶ Ꝓdicta facītē ad queſtionē ſtatuto ca-
uetur q ſi nat incendiū in villa vel depōdatio q villa teneat
reſtituere damnū an ſtabit iuramento ꝙ villam dicit Ja. de
are. q ſic: qz villa conuenit ex quaſi malefitio: qz non cuſto-
diunt ſi. de bis q deiecerūt vel effuderūt. l. j. ſ. in ſumma: ad
hoc. ff. de iniur. rup. z nau. l. nequid: vbi caſus fm vnam lec.
¶ Contra videf dicendum q non: qz conuenit ex delicto fa-
cto. ff. qñ ex fac. tuto. l. j. z ibi dy. z hoc credit verum. ¶ Sy. qz
licet hic agatur ex malefitio: agitur pp culpam: non pp do
lum: z actio eſt ſtricti iuris: z hanc partē tz. d. bar. in. l. j. ff.
furti aduerſus nautā. z caupo. z. l. neqd. ff. de incendio rui.
z nau. ¶ Venio ad gl. pe. Quero an iurabit vltra taxatio
nem factā: dicit glo. q nō: z ad hoc ſit ipſa taxatio: vel: pe
dicta: ſi quid doloſe ſed an debeat ꝓdemnari put eſt iuraf. glo.
q ſic: z non in minuendo. vt aut. de iudi. ſ. oſ: plus dicit hic
Jnno. q tuta aliter lata in plus vel minus non valet ipſo iu
re: vt ē ibi cāſus. ¶ Aduerte hoc eſt verū in iuramēto vere
extimationis: ſecus in iuramēto affectionis: vt eſt caſus in. l.
videamus: in fi. ff. de in litē iuran. z in. l. in actionibus: ꝓmo
Ranſo. c. ti. ¶ Jnno. dicit ēt in ꝓmo ſi vult ſtante taxatiōe
in plus: vel minus cōdemnatē nō pōt: ſed ſi vult reuocare ta-
xationē: tanq̄ iniuſte factā: z de nouo taxare: hoc pōt. ff. de
re. iudi. l. q iuſſit: z in. c. cū ceſſante: de app. nec ob. aut. ꝓdi
cta. ff. de iudi. ſ. oſ. vj. colſ. q: ibi loquf quando taxatio eſt
legitima: nec reuocaf ſi pronunciatum erat ſcōm eam: ſecus
ergo ſi ante ſniam z taxatio eſt vnlegitima: qz tunc reuocaf:
hec procedunt ſecundum Jnnoc. quando ſuper taxatione
iuratū eſt tali iuramento: q nō parit actionem: vel exceptio
nem: vt in terminis. c. ſecus credit in iuramēto ex q̄bus da
tur actio: qz ibi nō lz iudici reuocare poſt ꝓſtitum iuramen
tum: niſi in caſu. ff. de iureiur. admonēdi: qz nec lz iudici re
uocare ſniam poſtq̄ eam tulit: qō eſt verum in delegato: ſe-
cus in ordinario: de accu. qualiter. i. hic inclusa: q nō revo
cat: ſed nullā pronunciat z plene: dic vt ibi no. ¶ In gl. ibi
q: tūc p teſtes ꝓbandū eſt. Tu dic obmiſſis: oppi. Jnno. q
eſt dare iuramt. in litem: q detur in ſupplemētum ſuffi
plene ꝓbónis: de quo non agit hic: ſed. ſ. de ꝓcu. ex inſinua
tione: eſt dare iuramt. quod deferf loco ſemiplene ꝓ-
bónis: z hoc eſt duplex: quoddam eſt iuramentum in litem
p qō permittitur rem extimari fm ꝓbatam extimationem
ex affectione iurant. qō appellatur iuramt. affectionis
de quo loqtur totus titulus de in litem iuran. ff. quod bz lo-
cum in actionibus bone fidei: z in actionibus in ran. z in ar
butrarijs concurrente dolo: de quo etiam non loquf hic de
cuius materia: z qñ bz locum dic p legitimā. ff. de in litē iu-
ran. l. in actionibus: z p Jo. an. in addi. ſpe. poſt nicolaum
de mar. in ti. de iureiur. ſ. i. v. ſequif: z hic nō proſequor: qz
non eſt ad propoſitum: aliud eſt iuramt. qō deferf ad
probandam rem: vel vera extimationem rei: z nō affectōis
z qñ hoc deferat: glo. in. l. nūmis. ff. de in litis iuran. bz q bz
locum cōtra oēs doloſos: qſcunqz: z qūcūq; agat: z idē
no. C. de ſen. que pro eo q intereſt. l. j. z videf ter. in. l. ſemp
ſ. interdicto. ff. q vi aut clam. ¶ Glo. in. l. in actionibus
ff. de in litem iur. dicit: q vt deferatur tale iuramt. oz q
duo concurrant ſz dolus rei z difficultas ꝓbatōis: z hāc
tenet bar. non curans an dolus ſit commiſſus ab inicio cō
tracte obligationis an ex intervallo: vt q; fuit in mora non
reſtituendi. ff. de in litem iur. l. nummus vel nūmis in fi. nec
requirit dolū in nō parēdo iudici: ſicut in iuramento affe-
ctionis: q; autem exigat difficultas probationis: p3 hic z in
dicta. l. in actionibus: z. C. vnde vi. l. ſi qñ: vnde dicit Jo. an.
in addi. ſpe. in ti. de rap. circa principium: q non bz locū hoc
iuramt. quando perſ extimatio rei: rōne culpe: vel ficti
doli: vt ſi ſtatuto debeat emendari damnū p villam: in qua
cōmiſſus eſt z hoc tz dy. in. l. ne qd. ff. de incē. rui. nau. per. l.
j. ff. quando ex facto tuto. z idem Ja. de bel. in aut. vt nulli
indi. ſ. qñ colſ. ix. z idem Sy. in dicta. l. ſi quando: z intelli
git bar. difficultatem ſubeſſe probandi vbicunq; res perſ:
z non pōt ad oculum demonſtrari: vt q; non extat vt dicta
. l. in actionibus vel non apparet. ff. de dole. l. cuz dos. ſ. penul.
z predicta. l. nūmis vel mutuus in fi. ex q̄bus apparet opi.
Jnn. pro hac poſitam eſſe verā: q; in actiōe depoſiti pōt iu
rari in litem: pp contumaciam non reſtituendo: z tūc erit iu
ramentum cōmune ad ꝓbandum veram extimationē: ſi ar
guit dolus z difficultas ꝓbandi: z ibi. ſ. in hac Jnn. tenent
decre. l. remedium de. c. habere locum: hinc vis ſit expreſſus
pp q̄ datur interdictū vide vt: hinc ꝓpter ablatura pro qua
datur actio vi. bono. rap. l. ſi quando hinc pro cōpulſa: vt
hic: hinc indefenſa. ff. q vi aut clam. l. ſemp. ſ. j. hinc turbati
na: dū tñ ad ſit dolus z difficultas ꝓbandi: vt p3 ex dictis
plus videf tenere hic Hoſt. q ſola difficultas probatiōis
ſufficit vt ſtetur iuramento: alr. ó penus. c. ij. C. de alimen. f.
pupillis ꝓſtādis. l. ij. de electio. per. c. ij. vbi pup. edu. deb.
. l. officio. C. de bereticis. l. quoniaz idem dicit glo. in omni
caſuali amiſſione q; difficilis eſt caſus ꝓbatio. de puſ. obli
ad hoc. C. de fide inſtru. l. ſi. nō placet bar. in dicta. l. in actio
nibus z q; ſola difficultas hoc operet: niſi vbi apparet a iur.
expreſſum: quod eſt in caſibus predictis: vel quando agit
de probatione conſcie. f. de ſen. ex com. ſi vero de homici. ſi
gnificaſti. de teſti. ꝓpōtum. de excep. paſtoralis: cū ſi. ſtud te
nere mentur ibi vt enſilta. Surgit aūt difficultas probandi
in talibus ex eo: qz ſecreta patrimonij non reuelant cuilibet
imo multotiens occulta tenentur: z creditur diues ꝙ pauꝑ
ei: z ecōtra in aut. de nupt. ſ. qz vero: colla. iij. liz ipſe do
minus nō poſſim af ignorare patrimonij. C. de reſcin. ven.
. l. quiſquis: z ibi voluntaria: ſed certe ſuper rebus: z qualita
tibus rei non bz aliquā ꝓſumptionem: ideo dic q hic loqf
de alia ſpecie iuramenti: z ibi de alia: z qñ agitur contra nō
doloſum vt ibi in expenſis. ¶ Aliam caſum ponit hic Jo.
an. in aut. de collā. ſ. ſuper eo. colſ. ix. in illo q non ſtetur ad
ſindicatum: qz ſtatur iuramento partis contra eū. C. vt oēs
tam ciu. qō. mil. cauſe. l. j. multos tales caſus vide enume-
ratos p fre. ſuo conſi. viij. ¶ In glo. pe. ibi: z ſecundū
q; iramentum debet condemnari: ſed ſi iuramento z taxa
tione eſt leſus: qz taxatio fuit iniuſta: z iuramentum: an de-
beat appellari a taxatione z iuramēto: vel an ſufficit: q ap
pellatur a ſnia: oppi. ſunt de quibus p Jnno. hic concludit
differendum iuramentum ſit litis deciſorium: vt qñ defertur
in iudicio a parte parti iudice ordinante: z tunc nō ordinetur
in finem ſniē ſed p ſe principaliter ſubſiſtat: z actione produ-
cta: bz ab eo appellari nec ſufficit reſeruare appellationem
ad ſniam ab illa ſeparatam: z qui vnam ſam actionem ꝓdu
cit. Si autem iuramentum ordinat in finem probationis: z
vt qñ deferf in defectum ſemiplene ꝓbationis: tunc ſufficit
q; a ſententia appellef: qz iuramētū non ꝓducit actionem de
p ſe: ſed totū ordinat in finez ſententie: vnde ſufficit a ſnia ap
pellari: ſi tamē iudex poſt iuramentum preſtitū ante ſniam
cognoſcat ſe in taxatione craſſe potuiſſe reuocare taxationē
z errorem corrigere: ar. ff. de re iudi. q iuſſit. f. de app. cū ceſ
ſante: nec ob. in aut. de iudi. in. ſ. oſ colſ. vi. qz illud intelli-
gi debet: quando taxatio fuit iuſte facta. Sic apoſtillant
tpe lectiōis. ¶ Venio ad glo. vltimā dicit ter. deferendū
factū p reſpectum ad perſonas ēt. ¶ Quero in quo dicit

glo.q̄ inspiciēda est psonā:an sit honesta vel nō:vel vitiē vel patp.ff.de legi.iu.l.legitimos. Item ē q̄ritas negocij: est cōsiderāda:vidēte gl.dicit benefi hoc q̄ritas ꝓponderare ſ in delatōe vel non delatione sacri. Sed hic ponderanda est q̄ritas psone in taxatione facienda quātitatis rep amiſ sarum:e ideo dicūt q̄ haberet respectus ad qualitatem an sit nobilis vel vilis:vt dicit glo.vnde si mulierecula dicit se habuisse cyphos argenteos:nō crederetur:vilis mercator p̄ciosas margaritas:grāmaticus libros iuris:e sacerdos pagi- nemō crederetur:e dicit Hoſti.cōsiderandas psonas eo rum:an talia habere cōsueuerunt vnde q̄batis rebus per sa cramentū:q̄ritas rerū extimabit habito respectu ad ipsas psonas:nā dicit mulier perdidit lecticas valoris.xxx.florī. nō crederet:nec iſ extimaret:si diceret mules facilius ei crederet:nunqd aūt in delatione hmōi iuramenti pars sit vo cāda:tenēt omnes de rota q̄ nō:sua cōclu.cclxxxvm.Ita sit iuratus q̄ credat:q̄ iuramentum sit illi ex necessitate deferen dum:etiā cōtradicente parte. Item sufficit q̄ fuerit citatus ad taxationem ꝓbationem violentie vel metus: sicut di cunt in iuramēto in litē e necessario:q̄ illo⁹ interest:e quāli bet pars pōt dicere sibi deferēdū de iure.c.ſ.e q̄ ibi no. ꝓpter. Quero an si aggravet̄ reus in taxatōe:vel iura mento:q̄ vltra ꝑ debeat:fiat possit appellādo a sentētia re parare tale grauamen. Sunt opi.q̄dam dicūt a taxatio ne appellandum:e omnia venient in cognitione appellatio nis:que fiet a iuramento vel a sinia.C. de iureiur. l. generaliſ ſ.ſin autem:idem dicūt ibi oīno q̄ est appellandū a iura mento:si credit plus iuraſſe quā debeat:e dz appellare:q̄ iuramētum equiparatur sūie:q̄ ex eo oritur actio:vnde ab eo sicut a sinia pōt appellari:infra.x.dieꝝ: nec referret in ap pellatione q̄ fiet ad diffinitiuam que forte non ferret̄.x.dō ceret vel etiam nimꝭ e dato q̄ etiam ferat̄.x.dies sibi non proderūt:ratio q̄ ex iureiur. oritur actio in factum.ff.de iu reiur.l.sed:e si que non admittuntur etiam si cassarentur sentē tiare etiam si pronunciaretur appellatio iniusta:recitat quod quidam dicunt q̄ sufficit appellare a sententia: e cassata sententia amitteretur ius e actio quesita ex iureiurā. q̄ sinia ꝓcedit ex iureiur.in auth.de iudi.ſ.oz.C. de duobus reis.l. vltima. Nam taxatio e iuramentum simul cum sinia in de scripta sunt vnum factum.ff.de minoribus.l.iij.ſ.i. dicit tñ q̄ rutilius est appellare a iureiur.si non sequatur sinia:quia nō promūdētur et postea contra grauamen illatus: nisi in ca sibus.ff.de iureiur.admonendi:tu dic,put dicit Jnn. q̄ qñ q̄ iuramentum interponitur declaratorie:e verisime:q̄ iu ratur sic esse vel nō sic esse sibi deberi vel non deberi:e sic nō succedit loco ꝓbōnis:e tunc ex eo oritur actio in factuz e p ceditꝰ predicta. Qñq̄ iuramentum succedit loco pro bōnis:qñ iurat se tñ expedisse:vel q̄ res tñ valebat:vt hīc e in isto:q̄ hic iuramentum non comparat̄ sūie:sed ꝓbōni. non cauſat̄ ex tali iuramēto actio vel exceptio:e ideo nō est ausa tali iuramento appellare: sed sufficit appellare a sinia q̄ sequat̄ in auth.de iudiciis.ſ.ozo in victa.l.si qñ dic con cludēdo.ſ.vbi iuramentū succedit loco ꝓbōnis tñ sufficit appellari a sinia. Idem si non succedat loco ꝓbōnis: sed ex eo oriat̄ actio:e separat̄ sinia e sequat̄ quo casu:dico q̄ sufficit appellare a sinia diffinitiua:q̄ e hoc ordinat̄ vt ꝓbatio ad sniam si non sequatur hz locuz q̄ dicitur hoc videt̄ satis decidi per text.c.ſi.de appellatis.li.vj. Antonius.

De restī.in integrum Rūcia.

Visō de quadā speciali restōne que dat̄ tōne metus: videndum est de materia restōnis in integruz que dat̄ in gene rali sub qua comprehenditur restitutio que datur fauore eccle siarū:e hoc vt plurimum. Item tractat de restōne que dat̄ de fauore minorum.Te.cōstitutus:e.c.pe. tractat etiaz de re stōne que datur maioribus.Te.ex lras:de materia ij.q.iij.in ſ.xxv.q.ix.p totum:e reperitur in vj.e clem.rē.

Equisiuit. Ecclesia restituit̄ con tra contractū illegiti me celebratuz:si enormiter ex illo sit lesa.b.d. cōs diuisionis:scda ibi noteris. No.primo q̄ possiones ecclesiarū pōt locari ad annum censum plancū: e sic sup eis cadit ꝓtractus emphiteoticus e censualis inri pōt solemnitatibus tñ debitis obseruatis:de re.ec. nō alie. ad audiam cum sq̄. Scdo no.q̄ ad validitatem contra ctus cum ecclesia init. sufficit vtilitatem vel necessitatem ec clesie subsistere in cā mouente contractus q̄ꝑ deficiat vtili tas in ꝓcio q̄ritate:datur tñ pp deceptionem restitutio:ꝺ hoc ſ.tangitur. Tertio no.duo necessaria ad restitutio nem concedendam:primo q̄ petens sit de priuilegiatis in resti tutione dāda:scdo q̄ adsit lesio:tertio q̄ lesio sit manifesta. Quarto no.q̄ restitutio ecclesie dat̄ ad instar minoris: e semper ecclesie dat̄: q̄ qualiter intelligat̄ videbis in glo. Quinto no.q̄ factū prelati nocet ipsi ecclesie:q̄n solem nitates debite intercedunt:ſz ecclesia quidē vt in effectu non noceat data restitutione. Sexto no.de verbis clausule restituas ad ius e proprietatem ecclesie:q̄ ista verba notāt restitutionem e integrationem:non solius possessionis: sed etiam proprietatis:vide Jnn.ſ.de re.ec.non alie.c.ep̄z e no. de.ꝺ.reddere:quidem q̄ retro dare.ff.de le.ij.cum q̄dam:e sic notat translationem dūij in aliuz translati. Septimo nota q̄ restitutio reponit vtrāq̄ partem in pristinum statu tum:e quemlibet indemnem seruat aduersus detrimentuz ex ꝓcu illatuz: ad hoc ff.de mino.l.q̄ si minor.ſ.restō.e.C. de re.pīta.que ſ.an iudi.l.ſ. No. octauo q̄ q̄ꝺ ꝓcius ex lesione sit retractabile:pro hoc q̄ ꝓbens restitutioni subij ciatur:non dicitur in mala fide e sic deceptio causans resti tutionem necessario non arguit in contrahente malā fidem q̄ bene no. Ex lra habes q̄ q̄ restitutionem dandā:e requisita vt def:e q̄ semp detur:secundo restōnis effectum. Oppo.primo q̄ lra contradicat: nam primo dicit q̄ fuit possessio data sub modico censuum ſ.dicit q̄ possessio dz re stitui ad ius e proprietatem rē. Unde prima pars cōclu dit ꝓcium locationis fuisse:scda autem cōcludit:q̄ fuit cō tractus emptionis e alienationis. Glo.legit duplr ter. primo q̄ cōtractus fuit alienatiōis:e sm hoc exponit lram: ꝑ modico censu ideſt ꝓmodica pecunia vilis facta:e ibi co lon exponit ideſt emptores colētes ipsas possessiones: hoc destruit lram:ideo scdo glo.intelligit decretꝰ. vt loquat̄ in ꝓcio locationis.ſ.ad nō modicum temporis p quez transfer tur saltem vtile dominium:vt ff.si ager.vecti. vel emphi.pe. l.i. quo casu ecclesia in pcio q̄ritate petit restitui:vt hic e dicunt doc.hic q̄ nō tenet̄ ecclesia exprimere an sit facili tate an volo aduersarij sit lesa sicut dicit̄ in minore:ad hoc l.minoribus.C.de in inte.resti.mino. Aber.si de bo bio ꝺz contra p.l.ij.in ſ.C.si septuus in integ.restō postu.e.l. ſ.C.de edic.di.adri.tollē.e q̄ restōnes sunt dande cum cā cognitione.l.omnes.ff.de in integ.resti. Itez q̄ restō est ꝑsonalis igitur cā exprimenda iuxta no.in.c.ij.de libel.ob la.e ideo aliud dicit esse in restitutione:e aliud in sententia: in qua qnia nō tenet̄ eam exprimere:e de hoc in.l.ſ.C.de in inte.resti.minoꝝ:vbi videt̄ determinari q̄ minor ꝺz cōcin dere in libello semp sine facilitate lesionis:alē libellus nō cō cluderet:de quo:e an plures cās possiꝺz exprimere: vel pluri bus expressis.an alterā possit ꝓsequi:remittit Jo.an. ad spāl scda pte.e.ti.ſ.quaſr in pn.e ibi no.q̄ plures cās possit exp mere:ſi vna exprimat altā nō poterit,ꝓseq. Opp. scdo q̄ non detur restitutio p quocūq̄ modico detrimento.ff.ō mino.l.si ex causa.ff.de in inte.resti.l.scio:de re.ec.nō alie. e.pīt.So.dicit glo.q̄ pro modica cā non datur restitutio sed pro magna. Dic si lesio est minima non datur restitutō si magna datur vsq̄ ad ꝺrienniuꝫ:si enormis:q̄ vltra di midiaz iusti pcij:tūc datur ecclesie: perpetuo: vt videbitur Te.cum ex lris:e no.e.ti.c.i.li.vj. Ad hoc: quia de modico ſ. non est curandum:de Rpt̄ſ.si proponente:de loco.propter

stitutam. ¶ Op. tertio q nó dat restó iurj. minoris: q ecclesia fungit iuribus rei publice: vt. xxiij. q. ij. qd ergo. Jo. glo. dicit q sm diuersitatem materie ecclesia fungitur re iuribus minoris: et fungit iuribus rei publice vt in iuribus alleg. ¶ Aduertendum tñ: q quo ad actum dandi restónis est pfata inter minorē ecclesiā rem publicam: et ciuitatē: q hodie minori nó currit vsucapio. vel prescriptio. x. vel. xx. annoꝝ in rebus que seruādo seruari pñt: siue sint mobiles siue immobiles. C. de admi. tu. l. ler: que tutores: nó sūp ullis nó est necessaria restó. C. in q bus ca. resti. in inte. non est ne. l. fi. qñ uis olim: et si non contra pupillum contra minorem tñ currebant tales prescriptiones. ff. de acquir. re. do. l. bone fidei: sed contra ecclesiam rem publicam: et ciuitatē; hec currit vsucapio: quadriēnij p̄scriptio: et alie pales: et perpetue prescripte: sed dat eis restitutio sm Jnno. et sic dicit posse intelligi autj. quas actiones. C. de sac. san. ecc. et in autj. hec có stitutio innouat cōstitutiones. ij. C. de coll. viij. et pót esse ró sm Hostī. q ecclesia et res publica fungunt in vtrumq iuriam minoris etatis: vnde cōtra oēs pdictos currit p̄scriptio. xxx. vel. xl. annoꝝ: sed dat restó ex generalibus verbis edicti. ff. de minor. l. i. et. l. p̄tor edicit. pupillus vero ab his p̄scriptionibus seruatur illesus. C. de p̄scrip. xxx. ann. l. licet ciuitas tñ non restituit: ar. ff. ad mace. nihil interest: est ergo conclusio Jnno. in ecclesia prescriptiones: de mobilibus rebus currere: sed ipsam restitui; similiter: etiam in p̄scriptionibus. xl. annoꝝ: sed in republica illas currere absq restitutione: dc̄q̄d sit in re publica: q lōga est materia: de p̄sc que et quales currāt: de q bus in. l. ij. et. iij. C. de temp. et temp. p̄scrip. ¶ Quo ad ecclesiam Hostī. ij p̄scriptiones minores. xl. nó currere ecclesie nec legas oppositum dicentes admitte unde sunt ad p̄iudicium ecclesie. x. di. c. i. et p totum: imo p vltimaꝝ autj. de ecclesiasticis ti. §. pro temporalibus vt cor rigi autj. hec constó vt temporalia. x. vel. xx. an. non currat ecclesie: sed solum. xl. vnde gratianus. xvj. q. iij. nó posuit ptem legis que cōtra ecclias erat ad p̄uatos restringatur. ¶ Dicit autē ipse Hostī. adr notari in summa de vsucap. §. que nó vbi q dā etiaꝝ dicere voluerunt: sed dicit hoc sibi magis placere cū nō inueniat hoc q cōtra ecclesiā currat p̄scriptio trienij vel quadrienij: saluo casu fauoris fidei: ó pscri. c. i. Salubus prescriptionibus iudicialibus: et que cōtumacia punit: vt litis non cōtest. qñ. §. in alijs: de ap. cū sit: et. c. et rōnem: et bis que ad statum et conditionē p̄sonaꝝ pertinēt. v. q. iij. p̄iti. xvij. q. ij. si qs incognitus: de q̄bus multa exempla posuit de prescrip. et ex imo. §. quot sunt cause species: ad hoc q causam in iure non reperitur q̄ principes secularis possit dare rem ad ecclesiam spectantem: imo reperit oppositum. xij. q. ij. c. iij. et sequenti: ad hoc de re. peruu. c. i. vbi si p se velit p̄mittere necessaria est voluntas ecclesie: sm Hostī. q nō vsucapio procedat in rebus ecclesiaꝝ accur. in §. p tēporalibus: an in autj. de ecc. ti. et in autj. de nó alie. §. si minus: de quo. xxj. q. iij. §. quas actiones: et gof. in summa de p̄scrip. §. Item queritur: et tenuit olim Hostī. in loco p̄allegato hoc tenet contra Jo. an. hoc simpliciter recitat in regula possessor. de re. iuris. li. vj. sup fi. i. gl. ¶ Rumq̄d autē detur restó aduersus p̄scriptiones que currunt contra ecclesiaꝝ dicam plene. j. c. audituꝝ. ¶ Quarto op. q non det semper restó ecclesie: q solum restitutiones oēs dant vsq ad quadriennium. l. fi. C. de temp. in inte. resti. pe. So. sunt opi. quidam vt Ala. tenuit q perpetuo ecclesie detur restó: notatū hoc dōc. que dicit restitutionem semp dari: ad ho. l. c. cum ex literis: vbi dicit dari ad vitam quattuor pontificum: istam opi. tenuit gof. in summa: in. §. succurrit: secunda est opi. q ecclesia restituatur vsq ad quadrienniuꝝ tantū per dictaꝝ l. fi. assignat rōnem: q ecclesie datur ad instar minoris: ergo ista terminatur quadriennio sicut minoris non ob. c. tū ex literis. j. c. vt ibi no. cōmunis opinio hodie approbata in. c. i. li. vj. c. ti. cum limitatione vt ibi: et dicam. j. cum ex literis. ¶ Non ob. q ecclesia minor censeat: et sic cum semper minoꝝ. dare cā dandę restónis: q non fingit ecclesia minor: ij fingit tempore lesionis fuisse in mitāti vtrumq minoris etatis: et sic vsq ad quadrienniuꝝ dabit restitutio. ¶ Nó ob. hoc capitulum: q hec decio semp non notat perpetuitatē temporis: sed nōt casuum multiplicitatē vt sit sensus: q̄ semper ꝺꝫ restitui in omni casu quo ledit: ideo in omni ꝑcussus vt si mules ledaret: mules det restitutio: et hec est veritas: et sic hodie est declaratū: in. c. i. c. ti. li. vj. ¶ Quinto opp. q nó est necessaria restó ecclesie: q ex quo decepta é: cessat vtilitas eccle: et sic ꝑctus non ꝺꝫ debitā solennitatem: ergo ꝑctus est nullus. xij. q. ij. sine excep. et. c. apostolice: et. c. alienatj. p que concludit q alienatio est nulla: cessat ergo rancdū restónis: vt in. l. in cāe. ff. de minor. ¶ In glo. penult. ibi ipso iur. ¶ No. glo. q alienatio facta cuꝝ debita solanni tate in casu nó cōcesso: est ipso iure nulla: eadem gl. in. c. que i ecclesiarum: de consti. glo. fi. et sup ea. Contrarium aperte dicit glo. xij. q. ij. in regula in fi. et eadem cā: alienationis. ¶ Op. sunt de hoc quas ponit Jo. an. et rōnes earuꝝ in. c. fi. de re. ec. non alie. in. vj. arcbi. ibi ꝺꝫ opi. illius glo. ad qō: sed qō dicitur de minoris. C. de predijs minorū. l. ob eas alienum: pro hac videtur apertus tex. de re. ecc. non alie. c. i. in vj. et hoc tenet. nec ob. si dicat sm hoc nunq̄ dabit restó ecclesie: q si non decipitur: planum si decipit non subest vtilitas: et sic alienatio est facta in casu non cōcesso: q argumentuꝝ procederet optime si copulatiue requirerent necessitas et vtilitas: ſꝫ pót adesse necessitas: ꝺꝫ nó adest vtilitas: et sic alienatio est facta in casu concesso: et pót adesse vtilitas pro cā mouente alienat. vt q̄ res est ruinosa: et maioris sumptus ecclesie q̄ vtilitatis. ¶ Unde q alienet vtile é: et sic ꝑctus ꝺꝫ suam ex cā formā: vnde dato q in alienando decipiat in q̄ntitate precij: ita q potuit vendere pro maiori ꝑcio: dedit p minori: certe valebit ꝑctus. q sufficit q subsit vtilitas i alienando: ꝺꝫ nó vtilitē. sum precio alienet: vt hec est tex. ita apostillant vltimo anno. So. glo. prosequit tres casus: q̄ſꝫ ꝺꝫ contractus alienationis rei ecclesiastice est factus in casu non licito: et nó vꝫ ꝑctus nec é necessaria restitutio: q̄ſꝫ contractus est factus in casu licito: sed nó cū debita solēnitate et idē: q̄ſꝫ ꝑctus est inutus in cā licito: et cū debita solēnitate: est tñ ecclesia lesa in ꝑcij q̄ntitate: et nūc dat restitutio: et ꝑctus ꝺꝫ. ¶ No. glo. que aperte vult q si alienatio est facta in casu nó concesso: q non subest necessitas vel vtilitas ecclesie: q non valet ipso iure contractus: de hoc sunt cōtentiones: de quibus. xij. q. ij. alienationis: et. c. sine excepti. et ó re. ecc. non alie. c. fi. et no. archi. in. c. ij. de re. ecc. nó alie. li. vj. dico esse casum pro glo. hic in. c. i. de re. ecc. nó alie. c. ii. ad hoc de consti. que in ecclesiarum in glo. fi. et sup ea. et de re. ec. non alie. c. fi. ibi sine ecclesiasticarum pſonarū assen. So. vera ꝺꝫ intelligi id qó dicitur cōtractum esse nullū nisi fiat subsistente vtilitate ecclesie: q exigitur q vtilitas subsit ecclesie in pncipali cā inducente contractum: dicā nó subsit vtilitas ecclesie in ꝓtrahendi mō: et ꝑcij q̄ntitate et c. Antonius. ¶ In gl. iurj. minoris. ibi rei publice. dicit tñ Jnnoc. q est differentia inter minorem ex vna parte: et ecclesiam ex altera: et rem publicam: q minori nó currunt p̄scriptiones minoris. xxx. an. ipso iurj. vt. l. fi. C. in q bus ca. re. non est ne. ꝺꝫ currāt ecclesie sed dat restó: nó placet Hostī. q ecclesie nō currit p̄scriptio minoris. xl. an. vnde vsucapio rei mobilis non ꝺꝫ locum in ecclesia: nec q leges oppositum inducentes admittende sūt semp: saluo casu fauoris fidei: de p̄scrip. c. i. saluis p̄scriptionibus iudicialibus: et que contumaciā puniunt: vt litis non contj. qñ. §. in alijs: de ap. cum sit: et. c. ex rōne: de bis que ad statum et conditionem p̄sonaruꝝ pertinēt. v. q. iij. p̄iti. xvij. q. ij. si qs incognitus. q̄dā teneat accursius de ecclesiasticis titulis: et de nó alie. i. §. si vnus: nó quo. xvj. q. iij. §. quas actiones: et p Jo. an. in regula possessor. de re. iuris sup fine p̄me glo. et pau. in cle. j. c. i. ¶ Rumq̄d det restitutio aduersus p̄scrip. xl. annoꝝ cōtra ecclesias: dicā j. c. audituꝝ. ita apostillant vltimo Anno. Antonius.

Cum venissent.

Ecclesia lesa restituit p̃ negligentiã p̃curatoris: cui ura ecclie medio tpe nõ produxit. h. d. Pona pars ponit cõparationem prime dationẽ auditorie. Secũda ubi coẽ allegationes ep̃i. Tertio allegationẽ mõasterij ibi ad b. Quarto iterloquif ibi nos igitur. ¶ No. primo q̃ dilectes e electus etiam ante confirmationem p̃t litigare sup iure eligendi quo ad finem validitatis: vel nualiditatis electionis: e sic electus potẽs cõsentit pót p̃sequi electionẽ absq; ambitiosa nota: q̃d nũt de postulato: vide doc. de postu. p. in c. bone. d. 14. e ff. de collat. dic vt de pben. dilectus. ¶ No. secũdo q̃ vacãte sede quo ad ius administrãdi p̃t mõachꝰ agere p̃ ecclesia: e litigare sup iure eligendi: q̃ facit ad no. in. c. edocetus de p̃bend. in. c. i. de procur. e in. c. fi. ne se. va. ¶ No. tertio q̃ hec equipollent ago pro tali vel ago noie tali: vide bar. de op. no. nunc. l. i. §. i. ¶ Quarto no. ar. q̃ ad subiectionẽ ecclie arguit vt ptãs in ecclesia possidẽti mã collegiata: q̃ nota plene nõ est verum: vt examinabitur. ¶ Nota quinto q̃ ad cõcludendã nualiditatẽ electionis ab alio facte: est necesse q̃ cõcludat de quasi possessione: q̃ actus eligẽdi vt fructus sequat quasi possessionẽ: ad hec dec. pol. cũ ecclesia: e. c. cum olim: e no. de rest. spo. in fi. ii. §. de elec. q̃rẽdã: de iur. spa. consultationibus cũ ly. ¶ Et no. q̃ his debeat esse possessio: q̃ dz esse in cõcussa ideñ nõ interrupta: et si tenta cum bona fide: alo nõ valet electio: ad instar veri possessoris: q̃ si male fidei sit nõ facit fructus suos. C. de rei. l. certum: e vide ff. de usurpatio. ex frater. e. consultationibus: p̃ primo. ¶ No. sexto q̃ sup iure subiectionis in mon asterio: fundat epus intentionẽ de iure cõi eo: q̃ lita sunt in immunibus vocẽ mentionẽ nõ sup possessionẽ: vt in casu de rest. spo. olim. ii. ¶ Venio ad vii. sed cum no. ibi p̃mo: q̃ q̃ñ q; in cõtemnionis iuere ip̃etrantur de cõi consensu: vide. ff. de p̃bend. ex parte. et cetera. ¶ No. secõdo cautela male retenta vt nõ expectata sibi cedat: ad hec de elec. duabꝰ. d. ii. p̃ bar. ff. de iureur. Litibus randum. §. fi. ¶ No. tertio q̃ valet renunciatio iuris abẽte parte facta mature ab eo q̃ tunc se litigat: ad hec. C. de pactis. l. post q̃ñ: vide q̃ no. ff. de pactis: cum pdeces. de renunti. venerus. ¶ No. quarto q̃ valet renunciatio nõ in manibus sup̃iozis facta q̃si sit de iure tubio: e in litem deducta mature si fiat coram aliquibus ex iudicibus ad questionem delegatorum aute valeat ad pronunciatum sup̃iozis: no. fiat. ff. in. c. ad aures: et no. in. c. fi. electo de elec. li. vi. ¶ No. quinto quis dicat̃ intrusus: q̃ ille qui potius est in beneficio an non habente p̃tẽsionem: vide ff. de accusationibus: et vide bolli. de rest. spo. in fi. ii. et Inno. in. c. sibi. de elec. ¶ Venio ad. v. sũd iudicem. ¶ Nota primo q̃ ad iudicem erã delegatum coram quo questio tractat̃ spectat inhibere attempta lite pendente: ad hoc de matrimonio cõtracto p̃ inter. acc. p totum. ¶ No. secũdo q̃ iudex lite pendente non potest inhibere quominus possessor lite pendente sua possessione utatur: vide ff. vt lite pendente. c. i. Et no. q̃ factum p̃ inhibitionẽ iudicis inutiliter: valet quãdo nõ est appositũ decretum. ¶ Aud de inhibitione pape et erã alterius inferioris: et q̃d decreto: vide in dicto. c. dilectus: et in. c. i. de concess. p̃ben. li. vi. ¶ No. tertio q̃ pro qua si possessione iuris eligendi: pót agi possessorio recuperãde: et q̃ p electionis actum contento vel repulso possessore p̃sumitur possessor quasi possessione iuris eligendi cuius respectu agere pót possessorio recuperande: et intelligo vtilem sic ius incorporale ad quod vide no. in. c. cum ecclesia: de ca. poss. et p̃script. ¶ No. quarto q̃ electio facta contẽpto possessore iuris eligendi cassat̃: nec vt in dicto. c. cum ecclesia.

¶ Venio ad. v. nos igitur. ¶ No. p̃ que verba p̃uilegij p̃batur exemptio: si verba cõcludant ecclesiam ad ius et p̃priatum romane ecclesie p̃tinere: vide de p̃uilegi. li papa i. vi. ¶ No. secõdo q̃ aduersus obmissionem p̃ductionis p̃uilegij: p̃cur. negligẽtia ecclesia restituit: et sic p̃cur. negligentia in obmittendo nocet ecclesie ipso iure: iz subueniat remedio restitutionis. ¶ Et no. q̃ verba rescriptionis diriguntur ad monasterium nõ ad p̃curatorem. quam in p̃positione bulle p̃uratoris: vide. ff. de elec. querelaz. ¶ No. tertio practicã dande restitutionis aduersus obmissionem p̃ductionis instrumẽti q̃ ante oz q̃ summarie cõstat de lesione ex nõ p̃ductione instrumenti: e cõstat de eo q̃ instrumẽtum illud fuit in prima figura et lectura apparet ad eam pertinere: cui missio est faciẽda: oz q̃ summarium conster de debito: q̃ instrumentum contra de eo q̃ in p̃dicto instrumẽto sola vnica electio apparet de debito: vide q̃ no. vt lite non contest. q̃m. §. q̃ in instr. ¶ No. q̃ productio instrumenti in actu summario non p̃dest in plenario. imo oz q̃ iterato reproducatur: vide q̃ nõ Frede. sue consilio. civ. vbi dicit q̃ si allegato instrumento in libello illud p̃ducat ad deliberandum sup libello: illa p̃ductio non sufficit ad finem p̃bandendi iterato p̃ducat ad merita quod no. ¶ Venio ad. v. dilectus: ibi no. q̃ validitas electionis facte lite pendente possidere pendente et possidere pendente ex lite eventus: et sic lite contestatio non cõstituit quem male fidei possessorem lite pendente: sed tñ singulum eventum malitiosi: dato lite eventu: opposito possidenti: sicut ei licet lite pẽdẽte nõ p̃iudicat possessor p̃tãte fructus colligendi: sic nec p̃iudicat habenti possessionẽ iuris eligẽdi actu electionis: sed validitas actus pendet ex eventu lite: sicut facultas remẽdi fructus pendet ex lite eventu. ff. de re. iu. l. ex eventu. ¶ Hec hactenus examinatione p̃tium: et dationes auditorie primo. ¶ Secũdo allegationẽ p̃ parte epi. ¶ Tertio allegationes p̃ p̃tem capituli. ¶ Quarto finaz. ¶ Videamus istas p̃tes in prima p̃te nõ sunt gl. ¶ Op. extra. q̃ p̃bones et rubrice p̃te epi et exẽptionis p̃te mõachoꝝ sint superflue: q̃ ad positionẽ subiectionis nõ ponit̃ ius eligẽdi: nec ad remotionẽ subiectionis et positionẽ exẽptionis removẽt ius eligendi de quo. c. i. dic q̃ forte epus ex consuetudine: vel privilegio habebat ius eligendi in oibus monasteriis sibi subiectis: et sic p̃bata subiectione: iuncta p̃sumptione vel privilegio p̃cludebat ius eligẽdi: et illa cõtraria obtinebãt exẽptione p̃bata: vel forte cõtendebat de nullitate electionis: p̃p exorbitantias canonicoꝝ quã ipsi nullã p̃tendebãt: et electionem aliquaz: q̃ subiecta nõ erant principaliter: primum verius ẽm Jo. an. vel ẽm gl. hic sam p̃tendebãt electionem et quasi possessionem iuris eligendi: et sic ad tex. sub audiri opz. ¶ Op. vltimo cũ docto. q̃ alius fuerit modus procedẽdi ẽ istoe iudices q̃ nimis animose processerũt: q̃ poterãt recusari et ab eis appellari: de offi. dele. sufficientia: de ap. vt debitus: et vt lite nõ contest. accedens. ij. So. dic q̃ pót intelligi q̃ nimis zelo et procedebãt parti sibi audientiã denegãdo: et tunc fuberat erã remediũ recusationis et appellatõis. Item animositas fuit in eo q̃ non inspexit p̃uilegia: et p̃tulit sententiam.

¶ No. hoc dictum: q̃ eo q̃ apparet iudicẽ pro altera parte animosũ: p̃seq; cãm: et alia cã specifice non allegata: pót recusari: q̃ omnes cause ad istam reducuntur: q̃si iudex concluditur animosus ẽ alteram partem: vel concludit nimius proprius. ff. de iudi. cãm: et lite non contest. accedens: hec tenementis: et vide de app. a collatione. li. vi. et. c. cũ spãli: vbi enumerant̃ cause recusationis. ¶ Venio ad vltimã p̃tem. Ad finem et assumo ẽdam ẽ Inno. que obmisit Bolli. ẽ primo vt q̃ restitutus nõ debuerit vti ad p̃ducẽda p̃uilegia: vt ad cãm nõ cõcludentia: agebat enim q̃ius possessorio ẽ q̃ nõ admittit̃ proprietatis exceptio: de resti. spo. in fi. et. c. et cõquestio: et infra aũt in proprietate cõcludebat ergo et. So. Inn. dicit q̃ principalis questio erat sup validitate cuiusdam electionis: et deducebat̃ in iudicio p̃ modũ cause ad cassandã electionẽ q̃: dicto erat facta ab exorbitat. interdictis ab epo: et inter ceteras cãs istã prosequebat̃ q̃ius dicebat: q̃ sibi ademerat quasi possessionem iuris eligẽdi: q̃ se spoliatũ dicebat: p̃i at dicebãt se exẽptos et ad hoc probãt videri p̃uilegia p̃ q̃ probãt exorbitatorẽ fore nullã: nõ fuerant audite petierũt restitui: vt p̃: et sic infra facit ad cãm. Item

pót fcdo dici q̄ erat q̄stio sup̄ p̄prietate iurisdigēdi: vt q̄
epūs p̄tendebat cōsuetudine vel p̄uilegio sibi ecclesiae sub
iectas vbīcūs digēdi: e dicebat q̄ mōasterū erat subiectū
Ipsi cōuerso negabāt erāt ergo p̄uilegia ad cām p̄mētia
vt bit dicit. ¶ Scdo obuiat q̄ nullum p̄iudicium generet-
tur monasterio ex obmissione p̄uilegiorū: nā cum actū esset
possessorio: sententia lata in possessione non ob. agenti petito: de ca. poss. c. fi. de elec. querelā: dic q̄ imo p̄iudicabat
q̄ si cassabatur electio: q̄ forent excōicati: vel interdicti ea
p̄iudicabatur in iuris electionis: e in eo q̄ excōicati remā-
debant: ideo eor̄ interfuit p̄ducere p̄uilegia: e forsitan hō
mono erat sup̄ p̄prietate iuris eligendi occasionata a p̄pri
etate subiectionis p̄uilegio vel cōsuetudine. Et no. q̄ dic Ioz
Inno. q̄ petere cassationē electionis: petatur officio iudic.
e non iuris actiōis. ¶ Tertio obuiat: q̄: pape p̄ hoc nō fie
bat p̄iudicium: cū papa non esset vocatus nec citatus: e res
inter alios acta. C. res inter alios acta p totū: de ma. e obe.
inter quatuor: dicit Inno. q̄ pape p̄iudicabatur saltem in
possessiōe cum alius loco sui sibi aliquid nō vendicabat in
possessione vel proprietate: vel dic fcdo q̄ non dat restō pro
iuris pape e lesione: q̄ sibi nō p̄iudicabat: sed data fuit p
iure e lesione mōy. directe: e p hanc restōem q̄s q̄ indirecte
releuat grauamen vtriusq; ar. ff. quēad. ser. amit. l. si cōs.
¶ Io. bene hoc vltima so. applaudet ei q̄ ista dicit q̄ pa-
pe p̄iudicium gr̄abatur: dic q̄ si papa sciuisset cām agi. fore
sibi p̄iudicatum fuisset in proprietate: fm diuersitatem
opp. de q̄bus i. c. iter q̄uocare: de re iudi. cū sup.: e q̄uis va
leat opp. q̄ nō p̄iudicatur tñ interest saltem in opp. inuol-
uerentur. ff. de mino. l. si minor circumuentus: vel erat lesio re
spectu possessionis: vel quale saltem infertur p̄iudicium pe
sumptionis. ff. de ap. l. a sniā: e de iureiur. si duo patroni cu
ius p̄textu pōt restōez petere sicut appellationem p̄sequi vel
illi adsistere: cō est nōdum. ¶ Op. q̄ hic nō fuerit necessa
ria restō cū ab ista sniā forte fuerit appellatum: e sic cōpeti
ret remedium ordinarium: cum in cā appellationis detur
p̄āa p̄ducendi e p̄bandi non deducto vel p̄bato in cā p̄n-
cipali: vt. l. p hanc. C. de temp. appel. So. dicunt doc. q̄ hic
non fuit appellatum ab ista sniā: ideo opus fuit restōne que
restō potest dici duplex: prima respectu admissionis ad pro
bam. e hec tanq̄s p̄ambula admittuntur non obstante sniā: vt
hic: alia que venit in q̄dam consequentia e directe ad rescis
sionem sniē: e hoc non conceditur multa sniā p admissiōez
nouarū probationū: e hanc papa non concessit hic: q̄ de
hoc sibi non constabat: vt p̄z in fi. e sic modo potes intelli-
gere. c. q̄ aduersus sniam illi monachi non fuerunt audi-
ti simplr e directe contra sniam: sed demum detecta iniusti-
tia sniē p nouas p̄bationes: restitutio ergo fuit data simplr
quo ad admissionem p̄bandi. ¶ Op. quarto q̄ non sufficeret
sola inspectio p̄uilegii ad dandam restōnem: animo de-
buerit plene de lesione cōstare. l. in cās. cū. ff. de min. de of.
iudi. c. i. e sic in ea debuit seruari ordo iuris. So. dicit Ino.
q̄ quando q̄ petitur incidenter restō aduersus p̄batio
nem vel allegationem obmissam instāta pendēte: e hoc est
propria restō: p q̄s non obtinet restō rei: nec p ipsam rescin
ditur sententia cōtractus vel p̄scriptio. ¶ Unde est quā
dam restō preambula ad veram restōnem p quam obtinet
q̄ nō obstante sniā iz non rescindat: licebit omnes p̄bato
nes p̄cedere quas alias produceret licuisset: vnde in tali restō
ne nō est necessarius libellus nec lit. cont. sed sufficit q̄ ali
quem colorem habeat ad hoc petendum: q̄ incolorate peti
non dz ff. de mino. l. minor autez magistratus: vnde petitio
ista non est admittenda: nisi p̄mo aliquem colorem hēat q̄
color datur sola inspectione multorum ad cām facientium:
eo q̄ appareat sui p̄ma figura: e p̄functoria ēt lectiōe ad cāz
facere: nō eniz exigit pcōrata e examinata omnino lectio.
¶ Nunq̄d aūt talis lectio oino sit de necessitate: ponit spe.
in secūda parte. e. n. §. i. v. illud: e ad hanc inspectionē facit
ff. de tran. sic. l. de his q̄ q̄d autez dicat spe. in locis p̄allog.

dic q̄ semper oportet q̄ constet de lesione: siue per aduer
sus sniam: siue aduersus contractum: siue aduersus obmis-
sam p̄bationem: vel exceptionem: sed vbi petit aduersus ꝯ-
ctum vel sniam aliter q̄z obmissam p̄bationem: vel obmis-
sam exceptionē: oz q̄ probet lesionem: nam eo q̄ fungit in-
re minore: nō p̄stat de lesiōe: vt. l. māe: postea. §. si minor. ff.
de mino. iz vbi petit se restitui aduersus obmissam p̄batio
nem: vel exceptionē: audet dz summatim videre exceptiōez
e articulum: quem p̄bare intendit: e si apparet q̄ ad cāz cō
cludat iam cōstat de lesione: e sic dz ipsum restituere si con-
stat q̄ ad cām non cōcludat repellat simlr si petat restitui
aduersus obmissam, p̄ductionem instr. in forma vel p̄nle
gii: summatim dz videre an p̄batio faciat ad cām: e lectu
ra instr.: sic e allegat de ꝓ̄ per cū contingat: de p̄uile. cum
p̄sone. li. vi. quo viso valebit dare restitutiōem: vt hic est ca
sus q̄ bene notabis. ¶ Oppo. i. cum glo. p̄ma q̄ nō esset
epūs in possessiōi iuris eligendi: q̄ ut corporalia nō possidē
tur: sed quasi. ff. de vsucap. sequit. §. si vsum. l. si seruus. §. in
corporalem. ff. de acq. re. do. so. dicit q̄ possidebat. i. q̄si pos-
sidebat vt ibi. ¶ Oppo. cū glo. q̄ nō valuerit factum iudi-
cum ungendo vt peiuratorem constituāt: q̄ duo tribus
datis procedere non valent. ā. de offi. ord. cām. So. dicit q̄
duo processerunt: tertio se excusante: q̄ erant dati cū cla: q̄
si nō oēs: vel tertio vices cōmittēte. ¶ Oppo. tertio cū glo.
in verbo renunciant: q̄ nō valeat hec renunciatio: q̄ nō fa
cta in manibus superioris: vt p̄z de renūc. admonere: e q̄ in du
bio rum sp̄. So. glo. dicit si electus est quis: e cōfirmatus
dz renunciare in manibus superioris: si est electus e nondū
confirmatus: sufficit q̄ renunciet in manibus eligentium: vt
bi ad hoc de re iudi. cum olim de re. iuris: eois rea: e sic vult
glo. q̄ etiam post cōsensum renunciatio fieri debeat in ma
nibus eligentium: vel fm Host. pōt dici q̄ nondū electus
consenserat: e sic exponi dz renunciauit idest repudiauit.
¶ Prima placet Host. e renuitur de trāsla. p̄la. c. ij. vide
plenius per glo. de elec. si electio. li. vi. e tene q̄ ibi habes.
¶ Quarto vr̄ q̄ nō possit capitulū vacāte sede p̄stituere p
curatorē. ¶ Primo q̄ solū capitulū nō pōt procuratorem
p̄stituere in causis ecclesie absq̄ p̄lato: de iudi. cām: de ꝓ̄-
tis edoceri. ¶ Secundo q̄ vacāte sede cā ecclesie tractari
nō dz: vel pōt. Solut gl. ad vtrāq; respondendo q̄ spāle est in
iure eligendi e cā electionis que aliter expediri cōuenit non
pōt: nisi vacante sede: e non assistente prelato contraria pro
cedunt in aliis cāis: vide q̄ no. de cōst. cū dilectus: e vide
no. in cle. fi. de procur. p glo. ordi. vel fm Inno. de iuribus
spectantibus ad p̄latum agere non p̄sit: sed de spectanti-
bus ad vtrumq; vel ad capitulum tñ bene agere p̄sit: e pro
cur. constituere p̄ma placet. ¶ Nec ob. q̄ tunc actor con-
stitui deberet auctoritate iudicis: vel archiep̄i: isti. de auc.
tu. §. fi. q̄ bus solēnitatibus non vtimur fm canones: de iu-
di. dilectus fm Host. ¶ Quinto ob. q̄ vr̄ q̄ electio facta
post inhibitionē iudicis sit nulla: de ma. e obedientia. c. fi. e
. l. i. ff. ne qd in lo. pu. l. vltima: de op. no. nunc. c. ij. cū sy. gl.
in verbo inhibentes: e que incipit: sed nōne. Solunt ꝯ. in-
hibitio facta iste hoc est: nō possidem bene inficit actum:
post inhibitionem gestū: e facit ipm retractari: si actus re-
tractabilis est vt in ꝓrio: sed inhibitio iniusta facta posse-
ri ne sua possessiōe vtat: vel fructibus possessiōis: nō inficit ac
tū post inhibitionē: q̄ actus vt fructus se hz ad q̄si posse-
sionem vt bicnā hic p electionis actū erāt in q̄si possessiōe qua
nec eius cōmodo p̄uari nō debebāt lite pendēte sic dicit no
tabilr glo. ¶ Ho. hic effectum simplicis inhibitionis iu-
dic. e sic inferioris pape q̄: si iusta proficit iniusta nō inficit
actum post inhibitionez gestum: de effectu aūt inhibitionis cuz
decreto an idem operetur q̄ decretum pape: vide q̄ no. in c.
dilectus de p̄ben. e de p̄ben. c. quoddā. li. vi. de cōcess. p̄bē.
. c. i. e iter cetera: dicit Jo. an. in nouella: pe p̄cess. p̄bē. c. a. li.
vi. q̄ decretū pape hz efficaciā ignorāti: nō tñ decretū infe
rioris: q̄ bene nōbis. Sz p̄dictus obuiat fm glo. ff. de peti-

bere. l. vltima: vbi possessor prohibet aliqd distrahere de bonis hereditj lit. pendente nisi prestita satisdatione de restituendo gl. nó solut. ¶ Dic q distrahere rez vel ptem rei lite pé. bene est licitū vt ibi: sed non fructus colligere vel actiz facē q sit loco collectōis fructuū vt hic: q hoc est aliud innouare lite pen. & hec est veritas. ¶ Item ibi in prohibitióe legis hic in prohibitióe bonor: que nó est tāte virtutis: & p hoc cessat q dicit posse. dele. vj. C. de lurig. nam hic eligendo non alienant rem lurigiosam: nec ius in iudiciū deductum: transferēdo enim abbatiā: nó transferunt rem lurigiosam: cū nec epūs se cōtendat abbatē. Itez nec p hoc ius eligendi in aliū transfert: vel possessio: imo remanet penes: contēdentem se possidere. Sed si de abbatia ageret vt de titulo: nó liceret alium eligere. ff. de arbi. ex pte fin Inno. qđ dic bodie. vt li te pen. c. i. & ij. i. vj. ¶ Per que dicit. Jo. an. q illa iura nó corrigunt hanc decre. q loquit qñ de iure eligendi vel conferendi inter electores est questio vel collatores: iura illa loquntur qñ inter duos electores vel alteꝝ agentē alteq impugnātē lis pēdet: ad hoc qđ no. ff. de arbi. ex pte sup vbo: ius hz: in fi. & q no. in spe. de ape. §. pe. v. vez. Item pdictis non obuiat q hec inhibito videt trāsisse in rem iudicatā: cū nó fuerit appellatum: de re iudi. cum inter vos: & sic iurisdictō inhibentium est tacite prorogata: ar. de offi. dele. cum olim abbas: dicit Inno. q hic nó valuit ex defectu ptāt. q. hoc cōmissiz nó erat nec sufficit tacita: sz exigit exp̄ssa cōsēsꝰ in progando nó placet hoc: q progatur etiam iurisdictio tacito cōsēsu. vt no. de offi. dele. p. & g. de re. iudi. inter mona steriuz: & qđ ibi no. ff. de iudi. l. i. & ij. tó dicit scdo q tūc mā data que fiunt ex arrupto: & sine cāe cognitione non bñt viz interlocutorie: nec transeunt in rem iudicatā. C. cominatio nes vel ep̄las. l. ij. & vltima: & maxime cū ad hoc nó agitur. ii. q. vi. hoc q ppe. q̄nis solutū tūc vi precepti non reperat. ff. q mentis cā. l. fi. in fi. Secus si cum cāe cognitione fuerit allt. ff. de offi. p̄fec. vr. l. i. §. fi. fin quosdā: & vide qđ no. de instit. cū venissent: & q ma. accu. pñt. c. fi. ¶ Nó placet nec Jo. Inno. q̄ p̄ceptum de his que spectant ad iudicis officium valeat absq cāe cognitione. vij. q. i. q. & no. de tempo. ordi nan. ad aures: & pena imposita sine ordine iudiciario ligat. ff. de pen. l. mortis: & l. fi. ij. q. vij. si quis: ab epō dicit ergo q p̄ceptum hoc non astringit: q non ptinebat ad eoz of ficium quasi nó esset cōmissum: de re. iur. ca que. li. vj. & q no forte appareret mutuum adeo p suptores non oz ratum hbī: nec op. sollicitudiné. §. ñ vero. ¶ No. hic duo: primo q si iudex extra cognitionē negocij cōmissi aliqđ iudicet ex iniu stum p̄ceptum circa lite: q p̄ceptū nullū est: & p̄tāe defectu p qđ puto q iudex h. pen. extra casus p iuris fos facere sequestrū qđ sequestrū nó valeret. ¶ No. secdo q p̄ceptū, & sētia hēs notoriā iniustitiā est nullū: & ad hoc dēs. §. ñ vo qđ no. dic q sicut mandatū pape nó afficitur nec ligat manus eius ad quē spectat electio vel collatio: vt in. c. dilect⁹. ed. ii. p de preben. Ita nec inhibitio alterius iudicis: immo multo minus: & hec videt veritas quod no. ¶ Quia aliq hoc nó tangunt sed dices hic non est defectus ptātis cum tacite sit prorogata iurisdictio attendendum tacitus vel expressus cōsensus in actu vel ante actum bene p̄sens ad vocandū ad litē & q̄ iudicē in progenda iurisdictione: sed post actū & dictum non valet dare actū nullū ex defectu ptātis ad gestum fouere a principio neq; nunc actus est aliquis: saltem quo ad procuratorē ad qđ dicitur. e. cum olim: vt lite non cont. c. i. & ibi transe. con singit quod bene no. ¶ Predictis nó obstat q dicit lit tera eligere p̄sumpserunt: quasi in hoc male egerint: q̄ se cundum glosaz: licet in aliquo male egerint non parendo mandatj iudicis: tñ cū hoc non cessat electio: sed pendet ex iuribus & euentu litis doc. dicunt & michi videt q̄ ista sunt verba partis que dicunt p̄sumpserunt que ius non p̄supponit & hoc est tenendum. ¶ Oppo. cum glo. in verbo restituo quia q nó dēt restō ecclesie ex negligentia procur. constat. ii. q. primo cū procurator negligentiā. ff. ma. li. procur. in pri. ff. de dolo de gāter: & §. si dolo. C. de procur. in fi. ¶ Glo. p. mo Rndet q si procur. est soluendo agit contra procur. & cessat restitutio: vt in p̄rio si procur. non est soluendo tūc dat restitutio vt hic sic dicit glo. naz hic soluendo non erat: quia nó recipit extimationē libertas ar. libere status ecclesie. ff. de reb. dim. l. sacra. §. fi. ¶ Secūda so. est gl. facta vna interpositiōe ibi: & ita b vsq ad vltimū: sz certe. l. illa: & glo. dicit q q̄dā est restō que competit iuueni minori vt illa etiam que competit ecclesie: & hec non excludēt p regressum contra procur. de hac loquitur hic quedam est restō que competit ex clausula generali si qua mihi iusta cā esse videbit: que cōpetit maiori: vt que datur q̄ñ persona est lesa dolo tutoris: & tūc hec nó cōtra ledentem nisi in subsidiū: procur. non existente soluendo: & dicit glo. q hec nó daret ex negligentia procur. sed solum q̄ñ dolo procur. est lesus: & est cā: q: bēt imputare sibi negligentem elegit: & in hoc habes vnā differentiam inter restōnem que datur iuueni minoris: q illa competit etiam si regressus habeat contra procur. q secus est in restō ne que datur iuueni maiori ex cā si qua mihi iusta cē. ppter dolum procur. Ad predicta allt. l. etiam. C. si tu. vel cu. interue. ¶ Ponit glo. aliam dīam: q restitutio que datur iuueni minoris competit officio iudicis: de offi. iudi. c. ij. quod secus in illa que datur iuueni maioris: q ipso iure datur iuueni actionis antiqui. l. meum. §. ex hoc edicto. ff. q me. cau.

¶ Videat restō que competit ex cā: & que competit iuueni minoris non differunt in hoc: q quelibet cōpetit officio iudicis: sed bene est alia restō que datur p viam actionis: vt p act. j. de dolo: vel p remediuz tituli q̄ metus cā: & de hac nó loquimur: de ista loquunt iura que allt glo. Concludit tñ glo. principalit: q̄ q̄ q̄d sit hic ecclesia immediate restituēt nec posset habere regressuz contra procur. q: nó esset in hoc soluendo propter inextimationem rei: & hoc teneas: dicit tamē glo. vltimate: q̄ dato q̄ esset soluendo spāle est in ecclesia si esset in minore: vt eligē posset restitui obmisso procur. & sic pót tertio soluta allt. C. si tu. vel cu. interue. l. etiam: hec so. non est bona: q: lz lit in oppōe in restōne cōpetente iuueni minoris agat aduersus tutorem an restitui petat: vt. l. etiam. C. si tu. & cu. interue. nó est sic in procur. vt dicit text. & gl. ff. de mio. cum mandato & nó allegat: q: plus imputat voluntarie se se ingerenti: nisi dicas vt sensit gl. in fi. q̄ spāle sit in ecclesia: vt siue sit voluntarius gestor siue necessarius: q̄ electio sit ecclesie: quod est notabile dictum. ¶ Ea. glo. ibi habz actiones hoc est vez fm naturā subiectēm materie. i. in restōne que hz actionē: puta q̄ñ est lesus dolo vel metu: secus si est lesus iure maioris: vt pp habitum vel aliā iustā cām: q: prudēs ei iudicis officio: vt. l. i. p totū. ff. ex q. ca. ma. ¶ In ea. glo. ibi lege & ibi fauore ecclesie: forte vult gl. q̄ sit spāle in ecclesia: vt dato q minor nó restituat: si hz regressuz cōtra procur. ff. de mino. cum mādato tñ restituit ecclesia: nec ob. q idē q̄ de minore vi rū. l. etiam. C. q̄ si tutor. q: loquit in officio necessario: vnde competit restō minori: hz possit hēre regressum ñ tu. vel cu. ita appositillauit vltimo: anno istam pricu lam: sup qua est simile signum illa loquit in necessario administratj. in voluntario autem vt est procur. in minore distinguit vt q̄ñ ecclesia regressum habeat cōtra eum: tñ immediate pót restitui tempore lec. ista appositillant. ¶ Venio ad vltimam partem: ad. ỹ. electionē hp. cū glo. vltima q̄ electio facta lite pen. statiz debeat retractari nec pendeat hoc ex li tis euentu: q: mota lite sup iure eligendi nó est iterum facienda electio: sicut mota questione sup iure p̄sonatus: iteriz nó est facienda p̄sentatio: de iurispatro. ex litteris. ¶ Confirma: q: sequeret inconueniens q̄ si postea apparet p̄sentantem ius p̄sentandi nó habere vel eligētes: q̄ cassaret electio: & sic electio facta ab his q̄ credebant ius habere eligendi: cassaret quod est contra no. ā. de elec. querelam. ¶ Jo. dicit q̄ q̄ñq est questio sup iure patronatus vel eligendi petitorio tantum: & sic sup p̄prietate: quandoq; est questio sup possessorio tñ quandoq; sup possessione & proprietate.

¶ Primo casu dicit q̄ pp pendentiaꝫ questionis sup̄ p̄ prietate ꝺz interim & pót qs eligere & p̄tare: qz nó ꝺz̄ prohiberi qs vti iur̄ suo. viij.q.iij.nóne. ¶ Aliq̄s é questió sup̄ possessione tm̄: & tunc non debz eligere vel p̄tare: si tamen eligat vel p̄tat valet p̄tatio & electio: sed eius validitas pendet ex futuro eventu: vt hic. ¶ Et idem dicit si pendet lis sup̄ pertorio & possessorio: sil̄ glo. in ꝺ̄ instructe ꝫ q̄ siue pendet qó sup̄ iure p̄prietatis: siue sup̄ possessióe: q̄ interꝫ p̄tatio facteda non est: si tñ fiat: valet & pédet validitas ex eventu litis: ita cócordant ista iura. Danc. ſ. conclusionem ſ. Jo. ꝺz Inn. ꝺicens q̄ si vter q̄s contendat se possidere qui cunq̄s pót eligere si vult: ꝫ superior a quo petit̄ ꝓfirmatio: cognoscet ad quem pertinet electio: q̄ fit in possessióe: & illi ius electionem cófirmabit: vt hic. ff. vti pos. l. i. §. huius. ff. ó vsufructu. si cuius. §. si tamen: ff. cuius: nec ob. ff. de a qua. ca. & elti. l. pe. qz non ꝺz hunc intellectum q̄ iudex pédente controuersia possit prohibere actum electióis. Hosti. autē facit differentiam inter actum p̄sentationis & actum electionis: qz pendente lite super iure p̄sentandi actus p̄sentationis fieri non ꝺz: qz lite pen. super iure patronatus ꝓpetrata lite vsq̄ ad. vj. vel ad. viij. menses ordinabit ecclesiam: nisi questio esset cum episcopo quo casu tūc imponet ꝓconomum: de offi. ꝺel. cuꝫ voe: quo casu cum ecclesia pꝛiꝺeatur non est magnum pꝛeꝺicium in ꝺilatióe p̄sentationis: sed q̄ est questio inter eos super iure eligendi. Si mille annis duraret episcopus non posset prouideꝛe qua non appꝛaꝛet hoc cautum: imo currit lis suo tramite: de elec. ꝺudum: & e. congregatos: ideo si non fieret electio manus pꝛeiudicium paꝛeꝛetur. Item qua collegium in eligendo mittit iure cómuni: pfonus in p̄tando gꝛe ꝺe iure epa. quoniam ideo. rē. ¶ Item qua episcopus petens cassari electionem factam p̄ monachos: eo ipso constituebat eos possessores. C. ó rei ven. l. fi. vt eccle. benef. c. i. vnde. iuſ. pen. nó debuerūt monachi sua possessione ꝓuari: nec poterat hec questio ꝺiffiniri: nisi alius eligeretur. Electio enim que nó esset confirmari nó posset: vel infirmari: ꝺe consti. cuꝫ accessisset: ꝺoic quandoq̄s fit electio ab existēte in ꝓpꝛietate: & possessione iuris eligēꝺi: vel pꝛesentāꝺi: & nulla est questio & valet electio absq̄ ꝺubio & confirmāꝺa est quāq̄s postea moueatur questio: quia hic actus electionis sequitur possessionem: ꝺe iure pa. consultatóibus. ¶ Quāꝺoq̄s facta est electio vel p̄sentatio per existentem in ꝓpꝛietate iuris eligendi vel pꝛesentandi: sed non in possessione: & non valet electio: quia iste sequitur possessionem: ideſt actus electionis: vt fructus sequat̄ possessoꝛem: saluo nisi possessio esset vacāa quo casu statim nāsceret eaꝫ & valeret electio: & hoc ꝺicit Inno. ꝺe elec. cum ana. eccleſia. ¶ Aliq̄s facta est electio vel pꝛesentatio: p̄ existentē i quasi possessione: & nó habētꝫ ꝓpꝛietatem pacificam & bona fide: & adhuc valet p̄sentatio: & est confirmanda: quando q̄s fit electio p̄ existentē in quasi possessione mala fide: & non valet vt hic prout exigit q̄ sit incōcussa. facit quod no. in. c. consultationibus ad hoc. C. ꝺe rei ven. certum hec procedunt quando est facta p̄tatio ante litem motam. Si est facta p̄tatio lite mota. & tūc aut pendet ius sup̄ ꝓpꝛietate: & existens in possessione pót pꝛesentare absq̄ ꝺubio: nec facio ꝺifferentiā inter ius eligendi: & p̄tandi: q̄ sicut mota lite sup̄ ꝓpꝛietate: non impeꝺitur q̄s fructus colligere vel pꝛesentare: & est verum: in tantuꝫ q̄ si iuꝺex prohiberet non est standum prohibitiói tanq̄ iniuste: vt hic est casus: est tñ vez q̄ cum ex motione litis sit effectus male fiꝺei possessoꝛis: conditionaliter qui non ꝺz ius in p̄tando a male fiꝺei possessoꝛe nó tenet q̄ interim ista p̄ tatio non est cōfirmanda: sed expectabit̄ litis eventus: & sic ꝺz intelligi ꝺecre. ex litteris a cōtrario sensu: quē cōtrariū sensum ꝺeclarat hec ꝺecre. Et ꝺicit Inno. q̄ hec questio potius ꝺ̄ ꝓpꝛietatis: q̄m ꝺisputat̄ sup̄ validitate electionis q̄m possessionis quod credo verū q̄tum ad titulū: & ius eligendi: sed q̄tum ad ius eligēꝺi pót esse pertoꝛia & possessoꝛia

fm modum libelli: & pꝛesentationes. ¶ Quāꝺoq̄s pēdet lis sup̄ possessione: & tunc aut agēs nó cōtendit se possidere cum alium ꝺicit possiꝺere: vt q̄n agit possessorio recuperandē: ipse autem ꝺicit se iuste possiꝺere: & tunc ad hunc iꝺem ex quo cōstat istū possiꝺere nó ꝺz̄ prohiberi vti sua possióe. ¶ Quandoq̄s vter q̄s se contendit possiꝺere: & nondum est certum qs possiꝺeat: & satis credo q̄ tūc interim neuter ꝺebeat eligere q̄ hoc esset attentare: & q̄ iuꝺex interim possit iuste p̄hiberi ne eligant: si tñ pcedant ad electionem: ꝺa pmissum est cuiq̄s ius suum manutenere: valebit pꝛesentatio: sed cōfirmatio pédet ex isti eventu. ¶ Et ad oia alia contraria aliter pót ꝺici: q̄ hic nó fit cōfirmatio secunꝺuꝫ Inno. qz controuersia erat an teneret p̄ eo: q̄ facta ꝺicebat̄ ab excōmunicatis p̄ epm̄ matth. auctoritate ordinaria: ipsi autem pp exemptionem suam ꝺicebāt excōmunicatióes non tenere: & sic electionem valuisse. Ideo questio ista exemptiónis vt preambula & pꝛeiuꝺicialis prius erat terminānda ex qua pendet confirmatio: ꝺe or. cogni. c. i. & c. tuam fm Inno. ad hoc ꝺe elec. cum ꝺilecti: & c. cum inter: ꝺe app. cōstitutus: nec obſ̄q fi. sint legi. p̄ venerabiles. §. i. v̄. ꝺe filijs: & §. fi. So. lite pen. gratia quāꝺocunq̄s & ꝺispensatio fieri pót: vt ibi. Confirmatio autem cū ꝺe iure cōmuni fit: non fit nisi partibus p̄sentibus: & cū cause cognitióe: ideo lite pen. interpōnt non ꝺz: vt ꝺicit no. ꝺe pen. ex insinuatione vt ibi fit gratia lite pen. p̄ quam partibus non pꝛeiuꝺicatur. Gratia autem p̄ quam partibus pꝛeiuꝺicē facienda non est: vt ꝺicit ſ. vt lite pen. c. fi. & vide qó no. ꝺe elec. ꝺudū: sup̄ glo. talis electio cuꝫ suis remiſ. ¶ Ultimo Inno. posuit hic glo. plures: in qua tractat ꝺuo. Primo ꝺe inó queren ꝺi quali possessione iuris eligēꝺi cōtra antiquū possessoꝛē ꝺe modis cōsequenꝺi pꝛeꝺicti. Secuꝺo ꝺe modo inter se agendi. Tertio ꝺe effectu possessióis acquisite p̄ actuꝫ electionis cōtra antiquum possessoꝛem. ¶ Ultimo ad p̄mū p̄ sequoꝛ hic aliquos casus. ¶ Primus q̄n̄ p̄motus vi electionis antiqui possessionis inuit: & solis verbis negat̄ per nouiter cōtendentē se possiꝺere antiquū possiꝺisse: & ille nō pꝺit hoc solo possessionem: nec nouus acquirit: q̄ hic nó intercedit aliqs actus sufficiens ad pꝺeꝺam nec acquirendam possessionem: & hoc planū est: exigit̄ enim actus q̄ cōgruat possessoꝛi tñ & in quo ꝺetur patiētia eius cōtra quē possiꝺet̄: vt pactat̄ cū possiꝺetur. ff. ꝺe usuc. actuq̄s p̄na. l. i. §. i. & no. in. l. i. C. ꝺe seruitu. & aqua. Jo. ꝺe cā. pos. cum ecclesia. Actus autem verbi pót fieri extra possessionem: & sola sua labia possiꝺet: vt alibi ꝺicit Inno. ꝺe restit. spo. olim.

¶ Tertio recitat q̄ aliq̄ ꝺicūt q̄ si p̄mo institutus sit mortuus & nouus possessoꝛ neget antiquū possiꝺere: nouus sum̄ git vice possessoris. ff. si seruꝰ ven. l. sicut. §. ꝺistat. ¶ Secuꝺus casus q̄n̄ institutus p̄ epm̄: & antiquū possessoꝛē: vult subuertere possessionē antiqui possessoris recognoscendo nouū possessoꝛē. Inno. ꝺicit q̄ nó pót antiquū p̄uare possessione & nouo possessoꝛi acq̄rere: q̄ nemo pót sibi ipsi mutare cām possessionis: vt C. ꝺe acq. pos. l. nemo: ꝺe cā pos. cuꝫ ꝺilectus: secus ꝺicit Inn. si aliqs alicui alteri subiectus recognoscat alterū nouū possessoꝛem: vt si illi subiectum & illi respondeat ꝺe obediētia: q̄ tūc illū antiquū possessoꝛem p̄ nat possione: q̄ alius nouus possessoꝛ ex tūc incipit p̄scribere: ergo incipit possiꝺere: cum sine possione non currit p̄ scriptio: ꝺe re. iur. sine possione. li. vj. ꝺe p̄scrip. cām nó ꝺat rónem ꝺiuersitatis: ꝺic q̄ nó est: q̄ actus recognitionis est separatus ab actu eligendi: vel instituendi: ideo in illo non ꝺat̄ vsus alicuius actus electionis: & sic nó ꝺatur quasi possessio iuris eligēꝺi: ar. ꝺe elec. cum ana. Sed Rndeo obediente cōgruit: & est ꝺe parte subiectionis: & sic arguit exercitiū subiāti alis p̄ ꝺe iure: cum agit possionem querē. Aꝺuerte tñ q̄ ó̄ per responsionem ꝺe subiectione alterū ꝺominum p̄uari quasi possione subiectionis: est verū q̄n̄ sciente & patiente ꝺño Rndit: vt no. ꝺe restit. spoli. olim: secus non ignorante non: q̄ patientia non possidentis: ſ

possessi non potest creare quasi possessionem alteri: et hoc est tenendum: nec ob. l. in. §. si seruus. ff. de acqui. pos. q: ibi loquitur in traditione possessionis corporalium quo casu non exigitur patientia ad vacuandam possessionem: sed sufficit traditio actualis detentionis: vt possessio perdatur domini antiq possessionis acquisitam suam possessionem fundatam relinquat super detentatione: et hoc tene vt clarius no. Inn. in. c. presentis. de elect. cum olim. ¶ Tertius est casus: qñ electus per antiquum possessorem est mortuus: et tunc sola morte illius non pditur possessio per antiquum possessorem nisi aliud intercedat: sed si fiat per nouum nouus electionem per illam solam perdatur possessio antiqui possessoris prosequitur vnde ea finaliq; illa electio nódú fuit confirmata nec ille se gessit pro electo: qñ quidem fuit confirmata et nouiter electus se gessit p electo: si non fuit confirmata dicit primo. q. sola electione antiquus possessor est priuatus quasi possessione iuris eligendi de quo remittit plenius. ff. de elect. quærelas. Secúdo dicit q; sola electione non priuatur quasi possessione iuris elígéd: nisi expellatur de possessione vel intercedat patientia illius qui ante possidebat: cr̃ plus de primo: vt q; tunc timore iust. c. q; non credit ad se pertinere ius illud quod possidebat: ció si viterius non intromittat: vel timore factuq; non sit ausus eligere de facto cótra voluntatem eorum qui se dicunt esse in q̃si possessione iuris eligéd: vel quia illi de facto possessionem nacti sint: sic enim expellitur vel suspicatur se posse repelli: et hoc est de modis pdendi possessionis. ff. de acqui. pos. l. si id quod. §. si. per que infert: q; si ignorás de electione q; nunquá priuatur quasi possessione: que sine animo non amittitur: vel corporali expulsione: que in turbis fieri potest. ff. de acqui. pos. l. quemadmodum. e. l. cl. am. per que dicit q; non potest quis amittere possessionem quam animo possidet: si infirmitate teneatur vel coram iudicis coram quo ageret non haberet: vel quamlibet aliam iustam causam: siue de facto siue de iure hábeat. per hoc dicit q; si antiquus possessor ignorat electionem eius. Nam si plures successiue eligántur per non possessorem: et eam confirmantur: et eam admiserint: q; antiquus possessor non perdit possessionem. Per hoc dicit q; si veniens ad actum eligéd: expellatur de capitulo: qa tunc alius actus intercedit aptus ad petendum q; priuaretur sic perdit quis possessionem quando vult me per agrum debent sentire: et prohibitus est: nã tunc perdit possessionem nisi statim ipsam recuperaret eligendo: nam posset incontinẽti recuperare possessionem per viam amissam. C. unde vi. li. i.

¶ Sed est dubium et hoc examinatur secúdus casus: an sufficiat electio ad petendum ipsum quasi possessionem in casibus pdictis. an exigatur q; sit confirmatus et habuerit quasi possessionẽ. Recitat opi. quidam dicunt q; dato q; nullas habeat q̃si possessionẽ electus: nec sit cófirmatus antiquus possessor pdit possessionem nisi faciat aliquẽ actũ per quem ostẽdat q; retineat quasi possessionẽ: eo enim ipso q; eligit est expulsum: in quasi possessione eligéd: et antiq⁹ possessor ibi pdit: quod dicit Inno. se nó credere: et remittit ad no. de restitu. spo. ii. lis. ibi dicit q; quasi possessio iuris eligéd: nó quærimur nisi electus habeat̃ p electo ab his qui potestatem habent eligendi: vel ad minus ea scientibus patiant̃ eligentẽ eũ in quasi possessione iuris eligéd: sustinẽdo electum ab eis vel ad minus nó ꝓdicẽdo alteri. Ilo⁹ modo⁹ quod. ñ. no tatur. Sed si pat̃ electum existentẽ in quasi possessione ecclesie non est dubium: q; queri⁹ quasi possessio: maxime si non eligat antiquus possessor. Tempus statutum a canone: scilꝫ .iii. mensis. de elect. ne p defectu. vel nisi imponat officium iudicis q̃cito pót: q; arbitrio boni viri relinquit vt removeatur ecclesia cũ non fit per eum electus vel interdicto retinẽde possessionis: non agit contra electorem: q; videt suspicari se posse repelli: et sic possessionẽ amittit. ad hoc. ff. si seruitus. vend. l. si fonte. §. i. sed premissis obviat secundum Inn. q; si dicis sola electione possessionẽ queri⁹: et antiquum possessione priuariam hoc fiat: nó pót: si sua electio non habuit effectum: puto quia non est confirmata: nam solio verbis si queritur quasi possessio: que prouult dico talem. Item si dicis q; querit hanc quasi possessionem: quando confirmat vel quando habuit eum pro electore hoc videtur absurdum: vt ex alieno facto maxime quod meo nomine non factum quæratur quasi possessio: dic q; quasi possessio est quæsita electori per suum factum: quando eligit: et ex facto aliorum: quándo electum ab eo illi qui prius possidebant: pro electo habuerunt vel passi sunt eum agere: eique parere debent: nam in acquisitione possessionis iurium incorporalium necessarius est consensus expressus illorum qui ante possidebant: vel saltem patientia: vt no. de postula. prela. bone. ¶ Quartus casus est quando viuente instituto: ad electionem primi possessoris ipse primus possessor eam renunciet et in alium verbo transfert vel per sententiam datur alii potestas ingrediẽdi possessionem iuris eligendi: et tunc absq; dubio perditur possessio quia is pro quo lata est sententia: videt habere animum possidendi: licet nihil corpore faciat: cum non offerat se casus aliquid faciendi. Alii etiam contra quos sententia fertur: animum videtur habere desinendi possidere: quia dicit suspicari se posse repelli: et quod reuertentes non admittent ad hoc. ff. de acquir. pos. l. cum vniuersas. §. cum pater. ff. de acquir. pos. l. si id qó. §. si. ¶ Remitto ad secundum de remedijs inter se. dic q; antiquus possessor contra nouiter eligentem habet remedia: potest agere possessorio recuperándo: vt hic: sed in hoc stamus é: q; eo solo si alius eligens non cét in possessione faceret eum possessorem: q; sic amisisse se confiteretur: et in eum cótra quẽ agit trásfert eam. ¶ Secundo habet remediũ intẽtándi interdictũ retinendæ: quæ turbare videt eo q; eligit vel instituit alium eo in possessionem existente sed tunc inutile est hoc remedium: quando possessionem amisit: q; si tunc ageret retinendæ: nihil ꝓdesset: quia tam eá amisit: et tunc prodest agere possessorio remédio: qñ illam possessionem habet: q; sic agendo videt habere animum possidẽdi. Et dicit hic Inno. primo q; habet hoc interdictũ eo q; eligit quia: q; turbat possessionem antiqui possessoris eligendo: dato q; nõ sit electio confirmata: nec ob. si dicat non tẽnendum interdictum retinendæ hoc cáu: q; sic sequeret̃ q; eadẽ róne dari deberet interdictum: si inter amicos suos diceret ad me pertinet electio in tali loco: quod absurdum videt̃ q; ex talibus verbis vel possessorium hoc remedium. Similr̃ sequitur: q; si lata essꝫ sententia excómunicationis ꝓ subiectum q; possit agere antiquus possessor ꝓ ipsum retinendæ: quod videt̃ absurdum: immo rutius videt̃ si hoc interdictum cótra aliquem competat: q; cótra cófirmatorem: vbi cófirmatur: vel ꝓ electum qui se p electo gerit debeat competere: qa illi sunt turbátores et nó electores. dicit Inno. q; his nó obuiántibus agi poterit ꝓ ipsum electorem: q; ipse turbat possessorẽ ꝙ super iure eligendi: nam ipse est qui cótendit se eé in q̃si possessione huius iuris: q; si nó contendat nó habet locum hoc interdictum: et etiam si alio iure nó impediretur agi posset in iuriarum: p hoc minus iuris: et erit effectus talis possessionis et iuris agéd: q; cessabitur quicquid secutum est ex electione: et sic electus removebit̃: dúmodo electus scierit nouiter eligentẽ ab antiquo possessore cónétum et nó ꝓdixit: paciẽdo electorẽ agere. de re iudi. cũ olim. Secus aũt si electus confiteret extra iudicium se nó fuisse in possessione: et si renunciare tur omni possessioni: q; tunc non ꝓiudicaret electo: nec é similé nó eo quod dicitur: q; si inter amicos dixisset se eé in q̃si possessione: vt ad se pertinere electionẽ: quia ille p pdicta verba non turbat possessionem: nihil enim facit vel dicit vnde perturbatio possit prouenir̃: ꝙ ex electione si solis vbis fiat: facile pót prouenire turbatio: et idẽ de excommunicatione lata in subiectum ab altero possessum. Cótra cófirmantẽ autẽ vel electum: vel contra excommunicatum: non datur hoc possessorium: et idem de obseruantibus excómunicationem: q; ꝙ turbẽt antiquum possessorem: nó tamẽ turbant eum sup possessione iuris eligendi: vel excómicandi: q; nec se eé in quasi

possessione dicunt: iz alias pmiédi sint: si malicioſe faciant.
¶ Venio ad tertium an electio facta p nouum possessorez ꝓ antiquum teneat: dic q in casibus in quibus dixi. ſ. nouū possessorem non nanciſi possessionem: & antiquum non priuari: planum q non valet electio ab eo facta: in casibus aūt in quibus nouus eligens efficitur possessor aut est in possessione pacifica: & bona fide acquirit: & tunc dicit Jmo. vbi de notabiliter q si ante nō fuit in quasi possessione iuris eligēdi quam elegerit: prima electio etiam per quaz creat̄ possessio: non facit validam electionem: ita q debeat confirmari: quia licet ex hac electione si confirmaretur acquireret q̄si possessio: & sic de cetero tenerent electiones facte a nouo possessore: tamen quia electio hic non fuit facta a possessore iuris eligendi: quia tunc cum elegit: nondum erat in quasi possessione: & hoc tenet hic glo. secunda: vel dic q nunquaz hoc confirmat in. v. & videtur hac ratiōe: quia dato q sit postea. per antiquum possessorem accepta expresso consensu vel patientia non videtur q tempore electiōis fuerit in quasi possessione: ibi decidit contrariuz: quia dato q tempore electionis non eēt in quasi possione: sufficit q vnuz sit tempus quo petitur confirmatio: vel agitur ad amotionem electi: ſ non placet quia oportet q adsit possessio: secundum tempus electionis: vel dic q quando elegit erat in quasi possessione: electio enim habet plures partes. Prima est factum electiōis Secūda est patientia illius q antiquius erat in possessione: vel quorum intererat. Tertia est confirmatio: vt no. ſ. decō fue. cum dilectus. tunc enim dicendum est elegisse. vel electō non factam ee: quando p̄dicta omnia interuenerunt: & quando hec oia interuenient bñ erat in quasi possessione: ideo recte dicitur facta electio a possessore iuris eligēdi: ideo non pōt cassari. ¶ Item pōt dici q consensus vel patiētia. primo possidentium trahitur ad tps electionis: iz non multuz necesse sit hoc dicere. Ad hoc vltimum facit qō no. de regu. vidua. super glo. pe. & decōiu. seruo. c. fi. super glo. fi. dic q q̄ñq electio est facta a nouo possessore: sciente vel patiente antiquo: q faciat aio querendę possessionis: & tunc dico q ex quo ē in bona fide: valet electio: q: in limine exercitij superuenit potestas. ff. de. v. ob. si turuna. C. de cōtrahē. sup. l. nuda.
¶ Q̄ñq electio ē facta a nouo possessore antiquo ignorāte. q. omnium sciunt postq̄ fuit confirmatus: & credo q non valeat: sed si sciunt ante confirmationem: pōt dici q valeat. q: vel quasi adhuc res sit in fieri: sed forte q nō validabitur nisi dicamus hunc consensum trahi retro: hoc vera dicit nisi erubēs in possessione nouā: possionē acquisierit contra ius: vt q possioni ius resistat: vt si extraneus elegerit: & nō capitulū ad qō de iure spectat eligere. Et ñ dicit q si alius q̄ capitulum petat electionem cōfirmari quā fecerit: q nō cōfirmabit: eq nō presumit̄ ee bona fide in hac possione: cui ius resistit: & idez videt in cōiunctibus: nisi probet q possessionem habeat ex iusto titulo: vel alijs p̄babilibus rationibus: ex quibus efficiunt possionem. ff. de liberali cā igitur. §. 4. & l. liberis. §. fi. vel longo tempore fuerit in possione. ff. de acq. poss. l. possideri. §. seruus. & quod dicitur longum tempus. relinquit arbitrio iudicantis. ff. de iure dot. l. i. §. fi. vnde quo ad hunc effectum nō sufficit quecūq possio: sed exigit̄ iusta: iz sufficiat quo ad partem possessionis recuperande: si spolietur: & idē in interdicto vti possi. C. vnde vi. l. i. & de restit. spo. in l. fi.
Satis credo q si apparet de patientia capituli & antiq possessionis: q possessio iustificatur: vt est casus de cā poss. cuz ecclesia sutrina. Quando q̄q nouus possessor acquirit possionē sed non habet eam quietam tempore p̄tationis vel electionis: vt quia aliquid opponitur: vel agitur de possione vt in iusticia possessionis: & tunc dicit q non est confirmanda electio: vt hic est casus: sed expectatur litis eventus: quia talis si facit interim fructus suos: vt no. de restitu. i. cum bertoldus.
¶ Non ob. ſ. de elec. querelā. de iurepa. constitutionibus. q: q̄diu de violentia possessione vel iniusta dubitatur: & certum est q aliud possidet videtur q electio sit confirmanda

eius de cuius possessione cōstat: q illa capitula debēt intelligi: q̄ñ p̄tatio est facta a bone fidei possessore licet non habeat ꝓprietatē iuris p̄fonatus: vel eligēdi. Secus si cōtēdātur violēti possessore: vel aliquid de violēta vel iniusta possessione contra eos opponatur: q: tunc non est confirmāda electio: licet q̄ñ aliquid opponeretur: p quod electio redderetur minus canonica: quia ad̄ omnia hec dz cōfirmator ad mittere tanquam p̄iudiciale: & iura que dicunt electionem possessionis confirmari procedunt quando nihil opponit̄ de iniusticia possessionis: & hoc ē tenendum. Hec procedunt q̄ñ nouus possessor tū eligit. Sz si nouus possessor eligat vnā & antiquus aliam: in cāu in quo nouus habeat possessionē. Hosti. dicit q valet electio noui possessionis: ēt si sit facta ab eo qui nō habeat ius cōe pro se: vt si capitulum eligat & ep̄s qui nouiter quesiit possessionem: nam confirmanda est electio ep̄i omnimodo de quasi possessione pacifica fiat fides. vt q: eligit bis predecessiones immediate p̄cedētes: de causa poss. cum ecclia. & c. cum olim. idem si probet̄ de illo: q immediate p̄cessit: nec regrit ꝓbationem bone fidei: sed sufficit p bano actus pacifici: quod dicit ꝓcedere ēt si electio ep̄i. fiat post electionē factam a capō ex intervallo: & hoc q: constat p̄mam factā ab illa qui nō erat in quasi possione iuris eligēdi. ō sup. ne. prela. c. fi. nec ob. q ep̄us ex intervallo elegerit: quia hoc fecit ne videret̄ expulsus: ad tuitionem possessionis sue quam alias amisisset: & non videtur iniuriaz facere &c. de elec. cum ecclia. & vide de p̄script. c. i. li. vi. vbi autem petitorio ageretur necesse foret bonam fidem probare. p. c. de p̄script. si diligenti. de causa poss. cum ecclesia: & vi ō de p̄script. c. i. li. vi. vide tali casu potius consulendum est episcopo: q eligat & instituat: & postea agat q̄ñ nulla facta electione ageret. inti. de interdic. §. commode. de proba. ex l. fi: secundum Hosti. per predicta apparet quid dicēdum de eo qui ē in quasi possione sup iniuriatis: respectu subiectōnis: an si excommunicat: vel interdicit valeat excommunicatio: vel interdictum: hic tenet Jmo. q nō nisi ꝓbet de ꝓprietate: q hic actus sequitur ꝓprietatē: non possessionem: alias. & al. vi. q. iij. c. i. ō offi. ōl. & l. fi. & idem iz de reli. do. q sumptus. & decā. mo. cum dilectus. q̄ sentit hic glo. magna i fi. vt idem dicat̄ q in electione. & idem iz de relig. spolia. ex l. fi. & c. olim. iij. & de cā poss. cuz ecclia. & ſ. de elec. cumana. & hoc tenēdum ē: plenius ista videre potes in repetitione. c. cōsultationibus. de iurepa. de resti. spo. in l. fi.

a **Udius.** Etiam ꝓ ecclia restituitur ecclia que grauiter lesa fuit pp ꝓbōes obmissas. l. d. Et pmo recitat factum. Secūdo interloquit̄ ibi iz. ¶ Cesus dū vingozen. epūs: vt subiectas vēdicaret quasdam ecclesias in valle veuecan. in q̄bus vt in dyocesi positis fūdabat intētionē ō iure cōmuni. Abbas de eua scan. se ōtendebat ex duplici capite. Primo ex p̄uilegio exēptiōis. Secō ex p̄scriptione. cā quocūq ad papam delata: cora̅ apostolica sede fuerunt facte ꝓbationes hinc & inde: & p: o parte abbatis producta fuerat carta p̄uilegia romanoꝝ pontificuz in quibus certus locus donatus p quosdam reges erat exēptus: & non nominabat̄ vallis de euecan. sicut in petitione p̄tendebat̄: & iam fuerat p̄scriptio: q vtute illoꝝ p̄uilegioꝝ tanto tpe abbas fuerat in quasi possessione libertatis: quod erat p̄scriptum ꝓ parte autē ep̄i allegatuz fuit ius commune facta conclusione in cā: ppēdit abbas q p̄uilegia nō cōcludebant ad petita: q: questio erat sup valle de euecan. & locus libertati donatus sic nō nominabat̄: iz debatur exēptio: loco donato per reges: & sic alius locus videbatur i p̄uilegijs: & alius in libello cōtineri: ꝓpter quod cum vallis ō euecan. & locus donatus p reges eēt vnus & idem: petijt abbas restitutionē in integrum aduersus obmissam ꝓbationem: p quam excluderet̄ idem petitas loci: & sic restitui petijt. Silter ep̄us ꝓpendens: q iz ꝓbaretur prescriptio: tamē aliqua tempora fuerant: q̄bus non currebat p̄scriptio: q̄

subdictis ꝛ pbatis dicta prescriptio non foret completa: ꝛ sic periret restitutio papa vtriq; cócessit restitutionem. ¶ No. primo q̃ epūs in capellis monasterio subiectis: etiam quo ad spēm legis dyocesane vēdicat sibi potestatem: ꝛ sup eis fundat intentum de iure cómuni. de quo. s. ó offi. or. dilect⁹. cum concor. ibi. ¶ No. secundo q̃ pbatio priuilegiorum euidens est. ꝛ no. aptum tex. q̃ negatiua pót euidēter probari q̃do é cobartata ad cótēta in aliqua scriptura: vt instrumento: vnde hoc q̃ nó sit pbata exemptio: est euidenter probabile ex visione instrumenti: ꝛ etiam pbat non exemptoi strumento: quando exemptionem non probat. ¶ No. tertio q̃ reges possunt concedere libertatem: ꝛ donare possessiones: ꝛ bona: ꝛ iurisdictiones: quas habent in vniuersitate loc: facit pro donatione Constantini. de qua de iure iur. romanu. in cle. de elec. fundamenta. in. i. cósti. C. ꝛ ff. per doc. ibi gistas. ¶ No. quarto practicam certificandi probationes dubiam: vt q̃n res eadem bonominata: de qua agit aliter in merito instantie: ꝛ libello nominatur ꝛ aliter nominatur ad probationes vt fiat nouus articulus ꝛ pbet qualiter res sit nominata in tali libello ꝛ articulo est vna ꝛ eadem cum sit nominata in instrumento vel priuilegio: ꝛ hoc primo probato. concludet probato: vide J. de p̃scrip. audita. ¶ Et not. q̃ probatio non solum principalis sed etiam iam probatio probationis probate declaratoria seu certificatoria: non admittitur post conclusionē in cā. nisi restitutionis via: ꝛ hoc verum per testes vel alias probationes: sed bene per confessionem. J. de fide instru. cum Jo. beramita. Ad hoc. co. ti. cum dilectus. ¶ No. quinto q̃ due species probationum diuersi generis simul iunguntur ad complementum numerū hic iunguntur pbatio testium ꝛ instrumēti. ¶ No. sexto q̃ nō probabile aliter q̃ p scripturam principaliter vt est probatio priuilegij. Nota glo. de censi. c. i. li. vi. potest coadunari ꝛ certificari p testes: vt hic est casus notabilis: quod bene nō qua de facili non inuenies. Facit ad statuta que inhibēt probationes per testes vsq; ad certam quantitatem: q̃ repellat probatio p testes: q̃n principaliter: ad hoc agitur secus si incidenter: ad illam certificationem fiendam. ¶ Not. septio q̃ ius epāle contra epūz in capellis est p̃scriptibile: ꝛ q̃ alteri q̃ episcopo ecclesia sit pleno iure subiecta. ¶ Et no. q̃ titulo ꝛ priuilegio necessario non concludente ad rez p̃scriptibilem p̃scribi potest etiam cótra illos cócad hoc de instit. cum venissent. ꝛ quod ibi no. ꝛ nota q̃ tunc dicitur ecclesia pleno iure abbati subiecta: q̃n per subiectionem ótrahit iurisdictionē epāle. ¶ No. octauo q̃ ex titulo dubio respectu rei determinate certe res p̃scribi possunt: vide de instit. cum venissent. ¶ Nota nono q̃ tpō vacationis ecclesie subducit. de p̃scriptione cótra ecclesiam: ꝛ sic vacatio facit dormire p̃scriptionem: non autem interrumpit. ¶ No. decimo q̃ facta conclusione in cā de iure cómuni non est licitum aliquam producere probationem: ꝛ sic habes vnum terminum recludentem. In litem facultatē probandi: vide J. de cā pos. pastoralis de test. significauerunt. de fide instru. cum dilectus. ꝛ q̃ nō. re testi. fraternitatis. vbi posui alios terminos recludentes. ¶ Undecimo no. q̃ ecclesia contra ecclesiā aduersus obmissam probationem restituitur: ꝛ sic priuilegiatus cótra priuilegiatum vtitur priuilegio suo: sed non probat hoc: q̃ in eo q̃ quelibz ecclesia est lesa non est vtraq; lesa simul: ꝛ sic sibz priuilegium in eo in quo petit alia restitutio: vide Cy. in. l. fi. C. ó sacrosan. ecc. ¶ No. duodecimo q̃ simplici assertioni: de lesione standum est petenti restitui aduersus pbōez obmissam: ꝛ sic nó est necessaria probatio lesionis. Sz dic q̃ eo q̃ apparet probationē necessariam ꝛ obmissam: ꝛ allegatur fieri posse: statim de lesione constat: ꝛ hoc vbi alia petitur pbatio q̃ instrumēti: de qua statim cóstare nó pót: vbi autez petitur restitutio ad productionē instrumēti: patet simplici lectura instrumēti: sūmarie cóstare: an instrumētum faciat ad cām: ꝛ hoc probat. c. fin. ō. e. ꝛ rō diuersitatis est: quia pbatio an sufficiat: statim pót cóstare ante examinationem.

Ideo nó defert: sz non sic in pbatione testium: p hoc tamē non excludit plenaria examinatio instrumēti: vide in ipor. ij. parte. c. ti. §. i. v. illud. quoq;. ꝛ quod dixi. ō. c. proximo. ¶ No. tertiodecimo q̃ restitutio que dat ecclie dat ad instar iuris minoris: ꝛ no. q̃ demum dat pro graui dāno: ex si pro leui: vide. ō. c. i. ¶ Hic hēmus tres partes: in prima scitur in quo ponit vtriusq; partis intētio: ꝛ primo: in secunda ponitur primum probatio ꝛ pbationis defectus: ꝛ in tertio ponit finia restitutiōis. ¶ Circa primum non sunt gl. ¶ Sp. cum doc. q̃ ius de quo agebat hic: non spectare ad legem dyocesanam: sed ad legem iurisdictiōis: quod p3: quia dicit q̃ opponebat eas a lege iurisdictionis exēptas: quod é de lege iurisdictiōis. So. dicit Jo. an. q̃ hoc verbū dyocesana: large sumit vt comprehēdat legem iurisdictionis: ꝛ sic apparet q̃ verba libelli p libellāte latissime sunt intelligenda: de his autē. ō. de offi. or. cuz dilectus. ¶ Venio ad secūdam p̃tem in. v. cognouimus. ꝛ videt q̃ libertates nō potuerint dari p reges: q; laycus nullā hz p̃tātem in spūalibus. de iudi. decernimus. glo. simplr dicit q̃ dat libertates per reges ꝛ possint dare priuilegia libertatis. l. ruj. dis. in synodo: dicit Jmo. q̃ hic non dicitur q̃ tenuerit ipsa libertates: sed libertas data p papam. ¶ Hosti. autem dicit q̃ reges quo ad temporalia possint dare libertatem ecclesie. viij. dilu. quo iure: non quo ad spiritualia: allegat de decimis tua. Ideo dicebat Gof. q̃ illi non donauerunt ecclesias libertati: sed vallē de cuelcan. in qua potuerunt remittere regalia potuerūt ét remittere ius patronatus. de iurepatro. c. i. li. vi. alias fm Jmo. respectu spūalitatis nó posset ecclesiam dare libertatem: donare ergo pót locuz ecclie ꝛ libertatem: quo ad tpalia. Jtē quo ad spiritualia: si hoc cócedat papa: vt dicto. c. in synodo: alias non. ¶ Glo. ij. ibi nó fiebat fi fiebat mētio in libello ꝛ actis: ꝛ erat vnus ꝛ idē locꝰ bz diuersimode denominatus: qui aliter in priuilegio ꝛ aliter in libello nominabat ꝛ sic pbatio erat incerta: ita dixit tempore lac. ¶ Sequens glo. ponit ptez cānis quā vide. ¶ Venio ad vltimam p̃tem q̃ due sequētes glo. sunt expedite: vna expositiōe cāre: alia ex notabilibus. ¶ Oppo. q̃ delictum p̃iudicet ecclesie: vt no. de re. iuris delictum. li. vi. xvj. q. vj. si episcopum. Solu. delictum in committendo p̃iudicat ipso iure non nocet ecclesie delictum in obmittendo: p̃scriptione completa nocet ecclie p̃scriptione autem non completa adhuc nocet: sed datur restitutio fm gl. ¶ Sp. q̃ restituta vna ecclesia: per hoc non debeat alia restitui. ff. ó mino. l. ex cā. ꝛ. l. cuz minor. ff. de có fessis. l. certum. §. fi. So. si ambo lesi fungunt iure minoris: ambo restituunt. Si aūt vnus tantum: ille restituitur ꝛ non maior ex suo actu lesus: sepato ab actu illius: qui fungitur iure minoris: vt in ꝛio. Secus si negocia sunt cóntra: quia tunc sicut restituit minor: ita ꝛ maior. C. si aduer. transac. l. i. ꝛ. ij. ꝛ C. de repudijs. l. i. que p̃cedunt etiam q̃n sunt lesi cōfitendo ꝛ restituit minor aduersus cófessionem: quādo est confessus q̃ cōfiteri nō tenebat: qr tunc non est vsus iure cōmuni vel restituit ad p̃bandū id fūm quod dixit rex: aliter si vicium in cófessione nō est: non restituit cum circūscripte non sit. ff. de iureiuran. l. nā ꝛ postea. §. si minor. ꝛ. l. iuror. C. ꝛ. l. fi. vbi de hoc secundum Jmo. ¶ Secundo op. q̃ ecclesia nō fungat iure minoris: sed iure reipublice. xxiij. q̃. iiij. quid ergo. So. fungit iure minoris: vt hic: fungit ꝛ iure reipublice: vt ibi. s. romanoꝝ. ¶ Vtrum autem respublica alterius ciuitatis q̃ romane restituat. ¶ No. C. de officio eius q̃ vicē alterius obtinet. l. i. de iur. s. reipublice. li. xi. in rubrica. ꝛ. l. rem publicā. C. ex qui. ca. ma. l. respublica. ff. ex q. ca. ma. l. sed ꝛ si p̃tozem. §. item inquit. ꝛ in spe. ij. parte. co. ti. §. ij. v. idem quoq; iuris: vbi etiam dr quid de villa vel castro: dicit etiam glo. q̃ prelati comparant iuribus vel curatoribus. in auté. de ecc. ti. §. vltimo. colla. ix. habēt tamen liberiorē p̃tātem: vt no. de p̃scriptis docuerit: ad hoc q̃ nota. xv. q. iij. c. vl. in fi. i. glo. ¶ Quandoq; dicit glo. q̃ fungit iure imperij. in auth. de non alie. aut pmu. §. sanctimus. coll.

ix. imo maior est ibi pl'o. xvj. di. duo. de ma. e ob. solite. nō
autem comparat pupillo: q' illi non currit p'scriptio. C. ō
p'scrip. xxx. an. l. sicut in r̄. l. ij. opi. sint. Tu vide sup dubio p
clusione secundum docto. an res publica restituatur ñ est res
publica romanoꝝ non est dubium: vt. l. res publica. C. et q
bus ca. ma. si alterius ciuitatis vel castri: q̄dam tenent q' nō
q' iura dant restitutionem rei publice: e ꝓpter res publica ē
romanoꝝ: ideo in eos bitantibus lex stricte intelligenda ē
ff. de exercito. l. i. §. ita qui nauem. ¶ Glo. in dicta. l. res pu
blica: tenet e glo. in. l. rem publicam. C. ō iur' rei publice q
gaudeat p'uilegio restōnis: q' eadem est rō e mens in re pu
blica alterius ciuitatis: non enī aliud ē lex q̄ rō legis. l. rei
e nomine. §. verbū. ff. de vb. sig. ut ē: q' legan ciuitatis gau
dent hoc p'uilegio ff. ex q. ca. ma. i. legant. e. l. sed e si per pre
tocan. §. fi. ff. ergo fortius gaudēt ipse ciuitates: ad hoc q'
iura de re publica loquentia generalr loquunt: ergo ḡ hāc
intelligi d'. Ja. butr. e Bar. tenent q' dato q' alia res pu
blica q̄ romanoꝝ ñ restituat ex spiritu eductorū q' subest eq
tas dabit restitutio ex clausula ḡli. l. fi. quā mihi iuita ca
ve: e hoc ē tenēdū ꝑ. Bar. in hac opi. post multas recidet, e
Jo. an. in add. ad spe. loco p'allc. quam dicu fuisse ☞ dofre.
quam aquam dicit: maxime ꝓpter pupillos: viduas: e alias
miserabiles p'sonas: q' municipio teste leduntur. ff. de ven
in pos. mit. l. i. §. i. e recitat Gul. de saxa. qui id ē tenuit e am
plectit. ad ad oñes opiones. m. l. res pub. p. all. ¶ Not. glo.
que dicit q' p'scriptio currit ecclie: nec in hoc comparatur
minori: hoc cōcūt e an rō q̄ p'scriptiones currant contra eccliā
videātur. Ja. benēficio. ¶ Sed p. q' ecclia nō restituatur
aduersus p'scriptionem. Primo q: vt q' non currat sicut
nec currit minori: vt patet in. l. fi. C. in qu. causis in integ. re. si
est ne. Secō q' non detur restitutio: apparet quia canones
nolunt p'iudicare ecclesijs p p'scriptionem: e sic si p'scriptio
nes currēt e restituat. iā non p'iudicaretur in effectu: patet
primum. vbi q. ut placuit. e. q. in. volumina. ¶ Tertio q'
si hoc esset frustra canon disponeret de cursu p'scriptionis con
tra ecclesiam: cum ex altera manu restitueretur. ¶ Quarto
quia scriptum non inuenit q' currāt p'scriptiones contra ec
clesiam. e q' restituat' ergo etc. vt. l. illam. C. de collat.
¶ Quinto quia si restitueretur aduersus p'scriptionem pa
ri ratione restituet' aduersus q̄driennium: ad pet ēdam
restitutionē: e sic semp posset peti restitutio: qō est absurdū
¶ Glo. reuocat in dubium: an ecclesia restituat' aduersus
p'scriptionem: e recitat tres opi. Una q' nō restituat': quia non
currit sicut in minori dicimus: sed hoc examinabit'. in. c. be
neficio. ī. e. ti. Secūda q' currit ei p'scriptio: e dat' restitutio: sic
in minore. C. si aduersus vsuca. l. una cū si. al'. in glo. ¶ Cō
firmat secūdo: q' vbi ecclesia ledit ur datur restitutio: ante
cōpletam p'scriptionem non est lesa post cōplet ā p'scriptiōs
est lesa: ergo datur restitutio: dabit' ergo cōpleta p'scriptiōe
vsq; ad quadriēnium restitutio. ¶ Confirmat tertio q' da
tur restitutio minori fauore minoris etat': e sic ecclesie fauo
re ecclesie: sed nil' non restituitur aduersus p'scriptionem er
go etc. ecclesia eadē rōne. de cōsti. translato. Glo. resider q'
non detur restitutio p rōnes primo factas e potissime q' ni
hil loquentia de p'scriptione videret esse frustra. Jo. an.
remittit ad no. i spe. n. parte. e. n. §. n. v. vt autē aliquid: e au
tē. quas actiones. Host. in sūma in mu. ti. §. utrū. vii. p'scrip
tionis: ait tenet q' contra ecclesiam currat p'scriptio e nō
restituatur: alle. vt lite non cōte. accedens. l. de re. etc. nō alle.
ad hanc. recitat Gof. contra. tenet. Sed hic in summa di
cit q' nō inuenit ecclesiam aduersus p'scriptionem restitui.
hanc opi. tenet glo. in cle. ī. e. ti. e tenuit clementem quartum
hoc approbasse in quadam ē. vt no. spe. e. ti. §. n. v. hoc quo
q' notandum. Primam opi. q' restituatur. tenuit Host. ī.
de transac. cum cōtingit: e illā sequit Jo. an. in cle. e. cit. cle. i.
p'bat p' multas rōnes: eque sunt reducibiles ad rōnes glo. q'
mihi placent de iure. de facto semel stilus curie: ñ nūquam
hoc vidi in practica. vltimo anno ita apostillauit q' ledit ur

ergo restituit. Secundo adducit ill'am dicte cle. ō generalr
loquit: e dicit q' aduersus tēpus restituitur. ¶ Confir
mat tertio q' maior iure absentie e mino: iure minoris eta
tis aduersus p'scriptiones restituunt. ff. ex qui. ca. ma. l. fi. e
si. §. quod. e. l. si auc]. e sic. e. l. fi. C. in qu. ca. in inte. re. nō est
ne. ergo e eccla. ¶ Confirmat q' circa statum iudiciorum
restituit: vt in glo. sic. ergo e in alijs si leditur: e maxime quia
minor est effectus p'scriptionis extraiudicialis: q' abdicat
dominiū rerum q̄ lapsus dilationis ad iudicia: cū illa pos
sint p appellationē sublevari: si nō p duos rep. Item sicut
dominium trāsfertur p cōtractuēta e p p'scriptiones: er
go sicut aduersus p'ctus restituit' ita dī aduersus p'scriptio
nes restituat'. ō. c. i. Item q' restituit' aduersus sniam. e. tit. i.
li. vi. ergo e aduersus p'scriptiōes. ¶ Non ob. q' nō sit inf
erp'sum: q' sufficit generalr dictam ecclesiam restitui vbi le
ditur. Sed posita opi. q' restituat' an restituit' aduersus lap
sum quadriēnij. glo. dicit q' nonnulli legentia cā subsit pp
q̄ e etiam post quadriēnium restituat': e est cā: quia restitu
no ad restitutionem nō datur: nisi cā subsistente: e tunc resti
tuit' ex clausula generali: e sic determinatum est. co. ti. e. i. li.
vi. Sic ergo de p'scriptionibus iudicialibus intrāte pmne
principaliter tene quod no. glo. sequens: q' restituit' de re resti
tutionibus ad terminum intrante appellationis tene q̄ hō
bea. l. de ap. ex rōne. de p'scrip. xxx. nō. Seu vsucap. dicī. ō. c. i. ō
p'scrip. xl. annorum. dictum ē. ō. de altis vid. bis in. c. bene
ficio. l. e. ti. Sed est dubium cum ecclesia comparetur mino
ri: vsq; ad quod t̄pus detur restitutio: e in quo tempore mi
noris etatis ecclesia minori comparetur: quidam ponūt eos
in primo anno: in maiori etatis e dant restitutionem vsq; ad
xxxj. an. Alij ponūt eam in. xx. et restituat' vsq; ad. xxv. dic
q' non poterit in aliquo minor: sed ipsa ad instar minoris fa
cit maioris restituitur: e tempus computatur a tempore le
sionis: vt no. ō. c. i. ¶ Auctor cum alia glo. in quibus dam
nis e lesionibus ecclesia restituatur. glo. dicit q' restituitur
in p'scriptionibus spectantibus ad iudicium iudiciorum vbi
cuiq; ledit ur: e si contumax condemnata est. ff. de minor. i.
minor: etate: ar. ō. c. primo restituitur etiam si negligēs fue
rit in appellando vel si duin agit: vel cōuenitur in aliquo le
sa est. ff. de minor. ait prator. §. ij. e in iudicijs: vel si obmisit al
legationem: vel ea que faciunt ad instructionem cās. ff. ō mi
no. l. minor. xxv. annis. Idem dicit hic Jo. an. q' Guil. di
cit si obmisisset q' ecclesia ecclesia per peremptorium datur
ad p̄ponendas exceptiones nō restituitur ad proponendum
crimina vel defectus contra eum cum quo litigat super bñ
ficio: q̄ no. in spe. ti. pte. e. n. §. ij. ¶. sed pone ecclesia: ī dem
ponit Compo. videtur. q' sicut. vbi p Jo. an. ¶ Concludit
glo. q' in oīo in quo ecclesia est lesa: siue in dāno suo siue in
cro restituitur. ff. de minor. ait prator. §. vlt. e. l. non omnia: e
dicit Jo. an. q' ē ar. q' si ecclesia non est vsa [Pro]tanto p
negligentiam q' restituitur. Secus si per volum. C. si aduer
sus delictum. l. i. e hoc tenet Guil. in spe. e. n. ij. parte. §. qua
liter. an fi. dicit etiam Host. q' in delictis alijs non restitui
tur ecclesia: vt dicta. l. i. C. si aduersus delictum. e. ff. de mino
ri. au. ritum: quod intelligitur q̄n tota ecclesia delinquit. C. ō
sacrosan. eccle. e. l. iubemus: alleg. regulam delictum. cum
materia. de re. iur. li. vi. ad hoc q̄ no. j. n. i. c. ij. de o:di. cog.
e vide in spe. ij. pte. e. ti. §. ij. ¶. sed numquid ecclesia. Item i cō
sofiōe. ff. de p̄fetis. l. certū. §. pen. Item ꝓpter novas defensio
nes nunc apparentes: vel nouiter p̄tingentes. C. si tutus in in
teg. resti. postulet. l. fi. in p̄cibus etiam certū q' ecclesie sub
ueniatur. ō. c. i. vbi de hoc: alios cās in quibus restituit': vide
in spe. in. ij. ptē. co. ti. §. ij. in pn. ¶ Sed ē dubium si ecclesia
obmisit se ad p̄band' á p̄scriptionē: e p̄bauit tempus: si ob
misit p̄bare titulum: q' non potuit: an possit p̄bare per te
stes postea publicatis attestationibus: e sic an restituat' ad
p̄bandum e testes p̄ducendos sup eisdem articulis: vt q'
nō. ī. de testi. fraternitatis. Secundo q' ecclia restitui non dī
vbi ecclia ē ure cōmuni vsa. l. fi. C. de in integ. resti. minor:

sed hoc cuilibet maiori cõtingere potuisset: q nõ ꝓbasset ꝙ
falsa. de testibus hoc asserẽtibus: qui nõ dz restituꝛi. ff. cõ mo. l. vlt. §. si locupletiores. ff. e. ti. l. non videt. Item iterũ hoc aperta cẽt via ecclie ad subornãdos testes: q ecclia vi deret se in ꝓbatione defecisse non haberet nisi petere se reti tui: et posset ꝓducere testes: vt in aũt. de testi. §. si vero multi coll. vij. Concludit Inno. q qñq sup titulo nullos testes ꝓduxit: sed ex toto obmisit ꝓbare: et pót restitui: q nõ time tur subornatio cum nõ sint testes sup illo articulo recepti: et cõsequẽter nec publicati: et isto casu indilunctere stituitur.

¶ Qñq aliquos sup titulo ꝓduxit testes: et tunc dicit liz quibusdam videat q restitui nõ debeat: tñ iudex restituere ꝺ bet: dz nõ sine cẽ cognitione: et examinatiõe diligenti ꝓmis ꝑpendat q ecclia sita est lesa: vel prelati sui facilitate; nec restituere dz tunc equitate pẽsata. ẽ. de transac. c. ĥ. et quia ex quo cõstat eam lesam: ergo est restituẽda: non obq̃ oꝑpo situm é de subornatiõe: q ex qualitate pꝑsonarum hoc ꝓsum ꝓto tolli pót: vt. ẽ. de ꝓcu. in nfa. §. nos vero. ¶ Nõ ob. l. vlt. §. si locupletiores. q nec diligẽtissimo pfamiliare ꝺ loquitur: ibi: hoc contigisset: et per hoc non ob. C. e. l. ĥ. quia non videtur lesa. i. non pasumit. Sed si premissa diligenti examinatione apparent oppositũ: pꝛsiptio succũbat ꝓbatiõi, ẽ. de elec. cum inter. R. et maxime quãdo cessat timor: subornationis: vt q oẽs testes repelleꝛtur: quia ex cõmunicati vl ꝓpter aliquod persone impedimentum: puta graue crimen occultum ex quo producens in nulla culpa inuenitur: dz Inno. sed Bo. li. dicit q culpa ꝓducẽtis etiam non im, edit restitutionem. x. vi. q. vi. si enim. nec negligentia: vt in c. e. ẽ. c. ꝓ mo. q̃ius negligentia obstat restitutio non petitur: vt nõ ẽ. c. secundum Bo. ibi. vide in spe. ii. pte. co. ii. §. vlt. v. ẽ quid si in causa. ¶ In aũt tũc posset aduersarius testes ꝓducere vide de ꝓba. §. videdũz. v. in suma virãq. q. ponit Roar. ff. de o. p. no. nuncia. l. i. §. nunciatio. et dubitatio est in minore qua non restituitur aduersus dolum ꝓsumptum: vt. l. auxi lium. ff. de minor. in minore concludit: q restituatur: vt est ca sus sua vnam lecturam. in. l. si minor aduersus obmissã. ff. de minor. Concludens q aduersus dolum de ꝓterito restituatur minor: aduersus dolum ꝓsumptum: de futuro dicit aduertendum: si ex eo appareat euidens lesio de ꝓsenti: q ꝓbari posset. restituitur: ad hoc. l. i. §. accusatorem. in fin. ff. ad turpil. conuincta. l. qui debitum. e. ti. nam de isto non pót ac cusare ꝓpter ꝓsumptum in futurum calũniam: et tamẽ pót venire vt accusator: q constat q damnum patitur. Si autem non eminet lesio de pẽsenti: vel non est probabilis: non restituitur: vt. l. aurelũ. ff. de minor. Et maxime hoc verũ si petit ꝓ ductio ꝓ tutorem: quia in ꝓsentiarum cessat ꝓsumptio subornatiõis quia non tractatur de ꝓprio comodo: vt. l. videamus. ff. ꝺ in litem iur. et hoc ponit Gl. ii. de cu. in. l. si quis ex argenta ria. §. ĥ. ff. de edẽn. ad hoc. ff. de ure fisci. l. edicto m. ĥ. In ec clesia aũt si obmissio ellet facta culpa pastoꝛis absq; dubio re stituꝛetur ecclesiarum ꝓsumptus dolus ꝓsentiarum ecclie nõ noce ret. sic nota cõgregatiõe ecclesie ꝓcedit quod ꝺ. est dictum.

¶ Numquid autem restituto minore aduersa para resti tuantur ad ꝓducendos: videt q sic. C. si aduersus transac. l. i. ti. C. de repu. l. i. vbi restituto minore aduersus contractũ omnia integrantur aduersꝰ partis: dic q q restitutio petitur ad ꝓbandum: et aduersa para restitui vult circa eandẽ arti culum et pót: vt. l. etiam. §. ex cã. ff. de minor. et dicit vnam ca pitulum: respectu ꝓbationis q in eodem articulo possunt esse plura sepata facta. ¶ Quando q vult ꝓbare sup diuersa capitula: et tunc si obmissio ꝓbationis minoris fuit cã quare obmisit maior ꝓbare restituꝛi: q minor ꝓducebat pauc os testes: ideo iudex refrenauit numeꝝ alterius partis: vel q aduersarius videbat minorẽ deficere circa intentiõẽ: ideo non ꝓbant exceptionẽ. C. de excep. l. si quidem: et au dict aduersarius: et dicta. l. q si minor. §. restitutio. ff. ex qui bus ca. ma. Si minoris obmissio non fuit cã bona. Secus esset: vt dicto §. ex cã. nec ob. l. prẽde. C. de temp. resti. pe. q

hic non datur minori nona dilatio: sed auditur perinde: ac si esset intra pnam ante publicationẽ. nec ob. l. i. C. de fruc. et li. ex pen. et de iudae. l. de tabbatis. q ibi non pót imputari aduer sario. ¶ Ultimo hic habemus q ecclia restituꝛ contra ecclesiam: et sic pulegiatus contra pulegiatũ vnꝰ sine pu legio. Quãtum q̃libz ecclia lesa é in eodẽ est pulegiata ecclia lesa. et non alia: et sic pulegia nõ cõcurrũt circa idem. Idem dicit gl. in minoribus: q vnus restituꝛ contra aliũ nisi cum pecunia amissa: ut. gl. in. ff. de minor. l. verum. §. fi. Et ita tenet gl. q si minor dederit pecuniam alteri mino ri restituꝛ: q dedit aduersus minorem nisi q recipiat dede rit: q tunc ipse lesus est: ideo alius minor non restituitur: q tunc concurrunt pulegia circa idẽ: et pulegiatus cõtra pu legiatũ: tũc non vnꝰ pulegio suo. ¶ Quãdo aũt restituto minore: restituꝛ maior: videtur q sic: q restitutio é ꝓ oris sui repositio: vt. l. q si minor. §. restituto. Sol. dicit boc. q̃ q̃ dicunt ambo circa diuersa: et restituto minore si restituꝛ maior: ideo si maior vult ꝓcedat alius maior. iz mi nor restituꝛ: nõ restituꝛ maior: si aũt coberet lesionẽ: tunc vno restituto alter restituꝛ. ff. de minor. l. ex ea. et. l. cum maior. ff. de cõfalsa. l. certum. §. fi. et restituꝛ minor ꝺ ꝓfessionẽ: q̃ eo tempore quo ꝓfessus é cõstiteri non tenebat: q tunc non é vsus inter cõmuni. vel restituꝛ ad probandũ id falsiz quod dixit verum: alias si victum in confessione non é: non restitu tuꝛ: cuz sit iurisdictionis vsus. ff. de iurisdic. l. nam et postea. §. si mi nor. et l. tutor. C. e. l. ĥ. vbi de hoc fuit Inno. In gl. fi. ti. mo capsi additis: ibi: cũ pecunia cõmutatis. Dicit si vterq; maior lesus é: et vterq; ecclia circa diuersa vnꝰ pulegio: et co ruptela ꝺ q̃libz ecclia é lesa: altera nõ ꝺ lesa: vbi eo reperto alte ra nõ dz pulegiũ: vbi aũt restitutiones accumularentur róe le sionis circa idem: pulegiatus ꝺ pulegiatũ nõ vterꝰ pule gio: vt in d. §. vlt. al. in gl. ¶ Vbi si minor petuit restitui nõ aduersus traditionẽ pecunie factã maiori: tũc nõ admitte refi ille minor pdidisset pecuniã. ¶ Ea. gl. ibi in cõ statuz hoc verũ qñ ad postulationẽ restituꝛ: q aũt ad adiutoriũ vel maiorẽ nõ pulegiant. Idẽ é respectu cuiusdẽ articuli: vt vter q reponat in pristinũ statũ. ẽ. c. i. Secus si restitutio dat cir ca vnũ articulũ: et respectu diuersi articuli vult aduersarius repoꝛi in pristinũ statũ: q sic tũc nõ restituꝛ: vt. d. l. i. C. e re pu. et. Et restituꝛ minor ꝺ ꝓfessionẽ: qñ eo tpe ꝓfessus é: q̃ cõstiteri nõ tenebat: vel qñ ꝓfessus est falsiz: sic si victũ nõ é in cõfessione: nõ restituꝛ cũ sit vsus iuris cõis. ff. de iurisdic. l. nã et postea. §. si minor. C. e. l. fi. vbi de hoc secundum Inno. ita apostillauit vltimo anno.

Ex litteris.

Cõtra fratrem latum in cã matrimoniali: beneficio supplicationis restituꝛ et maior et iusta cã. Pro una parte ponit mulier in supplicatiõe: et iudicio relationẽ. Secunda dat iudicem ibi licet autem.

¶ Nota. primo q cã matrimonialis non semper delegatur epis: sed qñq archipresbyteris: vide de constan. et affi. c. i. et vi de. ff. de offi. del. cum matrimonii. ¶ Nota. secundo q in cã matri moniali quãdoq; fit ardua: non vt certa industria delegatus: ꝺ libere ficut in alia causa potest subdelegare vices suas.

¶ Nota tertio iudicem appellationis vbi nouiter quid ꝺ producitur ad dictandam sniam: se informare debere super iusticia et actis prime cause: et nota. q sententia debet esse reuocatoria aut confirmatoria aut infirmatoria: ad hoc. C. de ap. eos: vide. ff. de offi. dele. pastoralis. ¶ Nota quar to q̃ commissa causa ad sententie cognitionem videtur com missa sententia: vide. ff. de officio delegati super questionum. §. primo. et in cle. auditor. de rescriptis. ¶ Nota quinto q pares in causa matrimoniali potest competere ad refensio nem litem matrimonialem ad allegandas causas ejectionis con sumacie. ¶ Nota. vj. non credi testi sponte se offerenti in iu dicio: maxime quando testificatur pro coniuncta persone et quando venit vt minister in aliquo ad actum iudicij.

¶ Nota. vij. q falsa ꝓtatio prorogationis dicit ad quem q

ut citatus que pfitata est a parte iudicis dum tamen talis sit cui credi debeat excusat cōtumaciā citati. ¶ No. viij. q̄ ī eadē multa possunt propter ꝓbabile dubium accumulari remediū appellationis & supplicationis & sic remedium ordinariū cū extraordinario. ¶ Ad tertio ad scōam partem. ¶ No. po q̄ ad restitutionē concedēdā aduersus sniam que nō transit in rem iudicatā. sufficit semiplene cōstare de impedimento cuius contra q̄ē lata snia. ¶ No. scōo vnū modū retractādi sniam q̄ nō transit in rez iudicatā. s. p viā restitutionis in integrū: aut supplicationis: q remedia sunt necessaria q̄a nō solum intendit reintegrare ad fōbstātiale ius idest ad veritatē in iudicio deductā: sed etiā intēdit ad instantiā integrari: de q̄bus dixi. ō. de ꝑ̄ptis ad audiētiaz & no. ī. de resti. spo. ex parte. ☞. p gl. ¶ No. tertio q̄ aduersus sniam: que nō transit in rem iudicatam. nō auditur quicunq; aliqs color allegef propter q̄ suadeat eam illā retractari: & sic hic ē casus p dicta doc. de re. iudi. cōsuetudinē: & no. q̄ sufficit quedā ꝓbabilis informatio. ét p excusatorē vel semiplenā probationē. ¶ No. quarto q̄ ea q̄ lata ē snia contra aliquem cōstat de lesione si solū ie asserit se posse ꝑ sniam aliq̄d probare: & in hoc statur dicto asserentis: absq; alia probatiōe. ¶ Nota. v. notabilē ter. q̄ si cui snia in cā appellationis vz ē confirmatoria vel ifirmatoria ꝓnūc: de ap. cū sit. Sic & in cā restitutionis in integrū: vel supplicationis aduersus sniam. ¶ Habemus snias delegatorū. Secūdo excusationē & supplicationē. Tertio pe cōmissionem. ¶ Op. ad ꝓmum q̄ ad snias diffinitiuas nō possit procedi lite nō contł. vt lite non contł. c. q̄ñ. Jo. gio. dicit spāle in cā appellationis vt de app. p tuas: dic q̄ nulla erat spālitas: q̄ vel fuerat ibi ꝓcli pcipaliter ulla dubitat in cā appellationis: vt dicto. c. p tuas. C. de temp. ap. l. fi. & C. de pcu. ita demū: vel nō fuit ibi cōtł. in principaliter spāle ē in cā matrimoniali vt litł. nō cōtł. q̄ñ. ☞. fin aūt. & hodie ꝓcedi pōt sēm cle. dispēdiosas. ¶ Ad ꝓmo ad pmi excusationē: obuiat q̄ nō vt q̄ nō possit mulier restitui cū habeat actionē ꝑ illū q̄ dolose fecit q̄min⁹ iret ad iudiciū. ff. ō eo p quē fac. erit. l. fi. Jo. gl. dicē q̄ hoc ꝓcedit q̄n dolū adhibēs ē solūēdo: sz hic nō erat solūēdo cū infamonū nō recipiat extimationē: hoc idez no. glo. xvi. di. q̄ñ q̄dem q̄ dicit q̄ etiā vbi nō est solūēdo q̄ factum ē nō revocatur ipso iure: sed ope restitutionis: & idem no. ł. de ꝓcur. audit. in glo. fi. tene q̄ dixi. ā. c. ij. ¶ Sc̄o obuiat cui. c. glo. in v. sic de hoc: q̄ ex quo non fuit cōtumax. nō debuit valere sententia. xxiiij. q̄ne. iij. illicita. Jo. non vz valere sententia si cōstaret de hoc impedimento: sed hic non cōstabat. alias ff. si mēs. fal. mo. dixerit. l. i. vnde lz snia lata per falsos testes sit nulla: & sententia tamē lata contra citatum qui falso decepti ē per hoc non est nulla: q̄ tenet ex ꝓsumpta contumacia: nisi index esset certificatus de impedimēto. ff. de re iudi. quesitum. & no. de procu. ꝓhibitā. s. ī pe promulgate sententie. ¶ Ad tertio ad materiā supplicationis: que arguitur cū gl. ¶ Primo quero q̄d est supplicatio. dicit Inno. q̄ vt late quedam pcū porrectio. vū dicitur quotidie i curia. supplicat talis. S. &c. put hic sumitur est quedā supplicatio benignitatis: p quā inducitur ad revocandum que male acta erant: quo q̄ pollet appellatio sine eā. ¶ Quero q̄ possit supplicari. dicit glo. q̄ a quocūq; & q̄cūq; & vbi nō possit appellari. C. de ꝑc. impe. offe. si qs aduersus. ii. q. vi. ☞ interrogatus. & ☞. illud. ideo dicit glo. q̄ etiā seruus ꝑ dño. q̄ non vult appellare pōt supplicare. ff. de ap. i. seruū. ex hoc dicunt doc. q̄ iudicibus quibusdā a quibus non appellat supplicatur. C. de sen. ꝓfo. l. i. ¶ Ité tertio supplicatur & q̄ verbis non appellatur. C. ne liceat in aliqua cā tertio libello ꝓvocare. Li. & parēt de ap. sua nobis. ¶ Quero in quo differat supplicatio ab appellatione gl. dicit differt ꝓnc: quia appellatione pendente nihil est innouādū: sed in supplicatione nō impeditur executio: sz statim fit executio cuiuscunq; de restituendo in pristinū statum si cōtingat supplicantem obtinere. C. de ꝑc. impe. offe. aūt: quia supplicatio sicut in restitutione in integrū q̄n suspectus est q̄ petit restitui. l. c. suscitata. ¶ Sc̄oam differentiam ponit glo. quia appellatio interponit vsq; ad. x. dies: supplicatio aūt vsq; biennū. q̄ est verum q̄n supplicatio porrigitur superiori: hunc superiorē intelligunt legiste ꝓncipem vbi aūt supplicat ad eū q̄ tulit sententiam vel ad inferiorez solū. ł. x. dicēt hāc differentiā tenēt legiste. ¶ Nota gl. in. l. i. C. de sen. ꝓfec. ꝓto. & sequit bar. in aut. quę supplicatio quod vt placere Inno. hic dicēti q̄ solius ꝓncipis est admittere hanc supplicationē cū effectu nō inferioris: & etiaz aliquibus: vt refert Jo. an. hic sup tex. in verbo postulantē qui dicunt q̄ huiusmodi supplicatio vz admitti in cā qualibet fauorabili per verisimilē ꝓbationez p ꝓncipez. ar. c. ma. ł. de ꝓsan. & affi. & de re iudi. cū bertoldus: & cum tal supplicatio sit ꝑ ius & in ꝓiudicium alterius nullus inferior a ꝓncipe illaz admittere posset. ar. C. sniaz rescindi. nō posse. l. ij. & de ꝑc. impera. offeren. aut. que supplicatio. ¶ Tertia differentia colligit ex premissis: q̄ a seipso ad seipsum nō appellat: de consue. c. ij. li. vj. de fo. compe. romana. li. vj. & tñ supplicat. etiā patet ex premissis: q̄ in aliquibus cāsibus supplicat: in quibus nō appellat: vt patet ex dictis supra. Ité quarto nō appellat sed bene supplicatur. item verus cōtumax nō appellat: de dolo. & contu. cle. i ante. & tñ supplicat vt hic. ¶ Est quarta ofa: q̄ appellat ł. x. dies. ſz si supplicans vult q̄ sibi caueat de executione retractāda in cuius cū sniis: exigitur q̄ supplicet ł. x. dies si nō vult obtinere: sufficit q̄ supplicet ł. biēnium ſm aliquos a quocunq; iudice supplicet: vt dicta aut. que supplicatio q̄ tenent hic canonistę. ¶ Alias ofas ponit spe. in ti. de supplicatiōe. ☞. differt quas nō omnes. ☞. approbat. vt no. in dicta auc. que supplicatio. & l. i. C. de sen. ꝓfec. ꝓto. de quibus vide vt ibi. ¶ Quero an indifferenter admittatur supplicatio Inno. dicit q̄ non. sed opponet q̄ aliqua ꝓsumptio sit ꝓ supplicante. vt fauor matrimonii. vel alia ꝓbabilis rō. ar. ff. ō matho. l. in minori aūt. & l. ꝓtor. Solus aūt ꝓncipe potest admittere supplicationē que iuri derogat ꝑz Inno. ad hoc dicta Quoł. C. ō preci. impe. offe. ¶ Ad tertio ad. ver. licet auc. op. q̄ hec mulier non debuerit admitti aduersus. i. ad retractandam sniam latam ꝓ tertū absente ex fraude aduersarij inducte: q̄ non est de modis retractandi sniaz. maxie cū impedimenti & fraus non fuerint ꝓbata. nam snia lata est contra ꝓsumptū contumacē. ergo ꝑ suas formalitates ergo non potest retractari. Ité nec via appellationis ō debuit audiri: q̄ ex quo citatio eū appodendit est vere contumax ex quo fraus aliter non ꝓbat vera contumax nō auditur appellans. ii. q. vi. finat quoq;. & no. i cle. fi ante. de dolo & cō. ¶ Hic opponet videre qua viā & quo iure hec mulier fuit audita. ¶ Aliqui dicūt q̄ sola via supplicationis ꝓcludēdo q̄ sniа non est nulla ex quo lata in apparentē vere ꝓtumacem nec aliter est ꝓbata fraus nec ét audiret via restitutionis in integrū competēte de iure cōi. aliter q̄ ꝑ viaz supplicationis que vt dictur exigit lesionem & aliquem colorē ad sniam retractandā: & sic fraudis sufficit semiplena ꝓbatio. ne preiudicet opi. veritati. vñ ꝓsumpta contumacia tollit de equitate ꝓsumptioni opposita. ff. ō in ite. restitu. l. diuina. ꝑz q̄ per sacramentum vnius potest ꝓbari non ꝓtumacia. xxxv. q. in extraordinaria. vbi violenta ꝓsumptio tollit ꝑ iuramentū vnde q̄q̄ testis hic non facit plenā probationem, faciat semiplenam: & ꝓsumptionē quādam ad colorandū remedium huius admittentes p viam supplicationis & hoc remediū non posset dare hoc casu. cū de iure alias q̄ ꝓncipe secundum Inno. C. sen. rescin. non possit. l. ij. & de preci. impe. of. aūt. que supplicatio: & consurgunt hanc viam duo. fauor matrimonii. & illa suspitio vel ꝓsumptio semiplene probationis. de non contumacia & de deceptione mulieris: & hunc intellectum prosequitur tota glo. in verbo ad plenum. ¶ In gio. ad plenū. in fi. glo.

sic ergo vult glo. q mulier hic non audiatur p viam appellationis qđ est verum ex quo ipsa no plene probauit impedimentū: quia cōcluditur vere pmnax: sed si plene probasset audiretur per viam appellationis: q̄ licet apparenter esset cōtumax. vt nō th esse exitenter, vnde audiretur appellās fm nō. in l. ou⁹ ffe. & plene dixi in cle. si aũ. de dolo. & contu. vnde esset certificatus de ipedimento ante sniam. qua & tunc fuisset audita p viā nullitatis. p no. de pcu. q̄relam. ff. de re iudi. q̄ritur. ¶ Scōa. glo. dicit. q mulier illa fuit audita p viā restitutionis: quasi cāta ex legitimo ipedimento: sed hoc nō vt verū: quia ipedimentū non fuit probatum: sed dicere videtur glosa. q sufficit hic semiplena ad dandam restitutionē: qđ nō placet cōiter doc. quia cā restitutionis plene est pbanda. vnde non pcedit ute intellect⁹ nisi aliter. intelligas gl. q hoc casu ispāl sit in matrimonio. i quo snia posset retractari. etiam sine restitutiōe. cū nō transeat in rem iudicatam: & si dicatur ad quid ergo restituitur hic q restituī ad instantiā: & q talis restitutio est modi studiosi: ideo sufficit q̄lis pbatio: & tūc pcederet glo. & ex hoc patet quo remedio retractentur snie que nō transeunt in rem iudicatam: quia si quis impedit audiri tantū ad mitigandā nō est necessaria restitutio: sed audit p viā q̄relę: aut nullitatis. & ex parte. ¶. de resti. spo. in glo. fi. & ibi. plene dixi. si intendit reintegrari ad instantiā opus est restitutio nec sed aduerte q tunc in tāda restitutione non est necessaria integra pbatio: sed sufficit q̄lis color presumptis pbationibus: & isto modo saluat glo. & fm hoc etiam per tales vias posset audiri alias a principe. ¶ Alius est intellectus: vt scilicet ille difficultatem: q illa mulier fuit audita per viam supplicationis tantū: cōcesse ex gra ispāli a principe vnde iure cōmuni non potuerit audiri per viam restitutionis fundantes se super impedimēto qđ nō pbat plene: & ad hāc gratiā cōcedendam inducit papa agilitas in retractandis istis sententijs. que nō transeunt in rem iudicatam. Inducit etiam quatio probatio impedimenti: & dicat cum snie non transeant in rem iudicatam. ad quid necessaria est hec gra. Rndet q si per viā illā venisset mulier. nō erat opus gra. & sol. mulier elegit viam impedimenti & restitutionis p pter impedimentū quod nō plene probat fz Inno. ¶ In glo. ps. ibi ꝓra matrimonij. Secus dicit Host. si sit lata pro matrimonio. in hoc verum vt dicit glo. I. de re iudi. lator. in glo. fi. quia in tantū transit in rem iudicatam in matrimonialibus ꝓ matrimonio sit lata inquantum vicium instrux. snie est p ꝓtos remissibile. inquantū nō est remissibile. nō. qđ declara vt in exemplis glo. ibi posite. & hoc ideo q trālire in rem iudicatā pendet ex acquiescere & acquiescere posse iniuste snie. C. quō & quando iudex. l. si ab eo. de re iudi. quod ad consultationem cū sq. Ultimo anno ita appellauit. ¶ Per hoc tenet doc. q idem foret in q̄cūq; alia cā fauorabili vbi p veritatē ꝓsumptionē moueretur princeps ad supplicationem admittendā: de cōsang. & affi. ma. de re iudi. cū hinc. & postmodum. gra ergo est hoc & debitare in pluribus sunt quia apparet contumacia ad cuius excusationem non sufficit iuramentū. sicut nec p appellationem nata nec per restitutionem vel supplicationem in re cōiuncta videbatur admittenda. audiunt ergo cā ex spāli gratia per viam supplicationis amotis sacramento patrie. qui in causa filii non est idoneus testis: amotis etiam sacramento ponte oblato in quo generatur suspitio: amotis etiā sacramēto excusatorio: & ministerialis in iudicio: vt⁹ sacramento in absentia ptis ꝓsto. ¶ Quod aūt mulier potuerit audiri appellationis via. glo. cōcludit q nō. ¶ Credo q si p idoneas pbationes excusata fuisset cōtumacia. ipsa fuisset audita: quia dato q ex quo eam apprehēdit citatio fuit vere contumax apparenter. nō fuit vere ꝓmnax existenter: ideo audit appellās: si offerat se paratum probare: & pbat se nō contumacem. per scripta bar. ff. de resti. in inte. diu⁹: & facit qđ scripsi. in cle. de do. & cōtu. si ante. vbi aūt non est pbata. vel non pōt pbari excusatio vere contumacie nisi. put hic pbatum fuit: ꝛ quidam vt vin. & an. hic videant tenere. q appellationis via fuit admissa & debuit admitti. Imo. in & melius tenet cū gl. q nō audita fuit appellationis via: q̄ de fraude nō ꝓstat: quod ps. l. q papa nō ꝓsequitur. l. appellationem: sed totam supplicationē: vt patet ibi propositam supplicationem. hoc tenet host. in materie q̄ hic fuit remota appellatio in ℟pto. & hic nō appellatur in casu expresso a iure cōi: nō nō tenuit appellatio. de ap. ꝓsonaliter: & sic nocuit expressio cāe. simile de re iudi. sicut potest etiaz nō expressa talē cā appellare simpr a diffinitiua q vt forte pbatum nō pbet: sed certe nō valuisset appellatio etiam simplex q̄ concludebatur nō contumax. ¶ Tertiū intellectum & agēdi modum quo fuit audita. tangit gl. se. q forte fuit mulier audita contra snīam. ꝑ mfmonium q̄ talis nō transit in rem iudicatam. l. de re iudi. lator. & cōsanguinei: hic intellectus pōt esse verus in se. Sed dicet ꝑ hoc contradicit q sic non fuisset necessaria exclusio pōtumacie. Ad hoc ℟ deo q: snie mā mfmoniales ꝛ nō trāseunt in rem iudicatā: non th retractantur: nisi subsistat aliqs color in retractando: vt no. de re iudi. lator: & hic erat color de quo sufficit constare. quali presumptione si excusatio cōtumacie per partē ponebatur tam ex eo quā sponte oblato. ¶ Sed secundo obiicit: q fz hoc nō erat necessaria restitutio. vel supponit quō cū iure cōi posset venire contra snīam ex quo nō transit in rem iudicatā. Sol. tenentes hoc fatetur q hec mulier potuit audiri de iure cōi. si istam viam elegisset dicere de errore: vel deceptione snie: sed nō elegit eam. imo potius elegit cā retractari per viaz excusationis ꝓtumacie q non plene pbant opus fuit restitutione vel supplicatiōe. ¶ Et certe qđ q mulier agit solū restitutionem aduersus transitum in rez iudicatā & illa nō obstet: & si & opꝰ restitutiōe q̄ qđ ꝑ trāsit in rē iudicatā. ¶ Nisi q intēdit restitui nō solū ad merita cāe: sed ad instantiā reintegrari: & hic opus est restitutione q: quo ad instantiā snia transit in rem iudicatam. ¶ Nō illud notabile verbū: & hic bēe q ad retractandas snias: que nō trāseunt in rem iudicatam: opus ē restitutione. de quo dixi de ℟pto ad audientiā. & tenui vbi gl. de resti. ꝓpter. ex parte. ¶. Aduerte th qđ vt hic in cā matrimoniali. sniam nō transire in rem iudicatā ꝛ dicit host. verum q̄n snia est ꝓ matrimonio ꝛ. Secus si ꝓ mfmonio: q tunc dicit q transit cum totis hoc sit fauor matrimonij. ¶ Circa hoc tene qđ no. gl. fi. de re iudi. lator: & ibi dixi: q̄ in mfmonialibus vbi vicia & instantia snie est per partes remissibilis. transit in rem iudicatā: vbi nō est remissibilis. nō trāsit in rem iudicatā: vt ibi in exemplis glo. & vt dixi de testibus fraternitatis. transire eum in rem iudicatam fingit ex acquiescere vel non acquiescere posse ptium. C. quō & quando iudex. ab eo in pn. & c. q̄ ad consultationem. de re iudi. ¶ Verius ergo remanet intellect⁹: q hec mulier fuit ispāli sua restitutiōe in integrum restituta: p viā supplicationis: vt reintegret ꝓpter instantiā: & ad merita ꝓpria non obstante snia ex ea si qua mihi iusta cā esse videbit: & ad informationem cāe cōcurrebant hic plura: ꝓsumptio nō ꝓtumacie. fauor mfmonij: & q sumus in cāu. in quo snia non transit in rem iudicatā: que via cum exorbitet. soli ꝓncipi cōpeteret inquātū mendit reintegrari ad instantiā ex impedimento non plene pbato. ¶ Ultio glo. op. q snia non debeat esse cōfirmatoria ex toto vel infirmatoria: ꝛ possit p pte confirmari. ꝓ pte infirmari. de testi. Raynald⁹. & Raymūda. Solu. dicit glo. q ex antiqo actis ꝛ esse ꝓfirmatoria: vel infirmatoria. ex nouiter deductis i diuersis articulis. pōt i pte infirmari: & in parte ꝓfirmari: vt in ꝗrio. addit qđ sunt ibi argumentum q iudex ꝓmissa exequatur & nō appellatiōis de quo ō. ap. pastoralis. § preterea. Plus pbat hec decre. q sententia in causa supplicationis debeat sicut appellationis esse confirmatoria: & infirmatoria: qđ no. q alibi hoc non habes sic clare.

Cum ex litteris.

Etiã cõtra sniaz pape restituri pót eccliã: e cã restitutionis in itegrũ partibus pñtibus est tractãda. b. d. ¶ Poria pars ponit petitióez ecclesie illerdẽ. Secũdo exaiatióez deliberationez e interlocutioné papalez ibi nos igit. Tertio citationé partis aduerse cũ cõminatione ꝓcessuris ibi q̃ circa. ¶ Casus iter epũz e capli eccliе oseuen. agétes ex vna parte e epm eccliе illerdẽ. quentum ex altera: sup quibusdã eccliis quas asserebat epõs oseuen ad se pertinere controuersiã pendẽte: coram papa eugenio: q̃ post tulit sniam ꝓ eccliа oseuen. cõtra eccliam illerden: e mortuo eugenio papa cui successit anastasius papa coraz quo dicta q̃sto fuit suscitata: que p ipsum fuit cõmissa celestino tunc aplice sedis delegato in partib⁹ hispanie: q tpe ipsius anastasij indebitam seu indiffinitam diuisit. Tandẽ mortuo anastasio papa. cui successit alexander: p ipz alexãdrũ iterz e de nouo dicta causa dicto celestino commissa fuit: adhuc in dictis partib⁹ hispanie delegato. Mortuo alexãdro octauo celestinus in papam fuit creatus: qui dictam causam cõmisit. S. sancti angeli diacono cardinali apostolice sedis legato: sub hoc tenore: vt i spectis illerdẽsis eccliе: priuilegiis. audito ẽt ptium allegationibus nõ obstante dicta sniа: sniaz diffinitiuã pferret: q̃ faceret obseruari: q. S. cardinalis quosdã testes recepit: sniam cl diffinitiuam nõ promulgauit: e sic mandatuz non adimpleuit. Mortuo celestino xreatus fuit Jnno. coram quo cõparuit magister. A. canonicus petens sniam in melius confirmari: e contra dictã sniam eccliam illerdensem restitui. Jnno. papa primo primittens certas causas e puncta tangitur in pu. l. q̃ tam ex litteris celestini pape q̃ ex gestis facti tpe ipsius eccliе illerdẽ asserebat se grauiter lesz p dictã sniaz. ¶ Scõo q: sup reformatióe dicte sententie erant nonnulli dicentes dictũ celestinum indulsisse in integrum restitutionẽ aduersus dictam sniam nõ obstante dicta sententia dictã causam de nouo cõmisit sicut p hoc ipse. Jnno. admittere déat petitionem coram ipso ponendam: per dictũ. A. canonicũ eccliе illerdenſ. ¶ Tertio quia sniа. Ro. se. pót in melius cõmutari vbi aliquid est surreptum: e cõsiderata q̃litate psonarũ e temporũ necessitate: dispensatio admittit. ¶ Jtẽ quia principes seculares etiam contra res iudicatas priuilegia emanare in lite. resti. ¶ Quinto quia apparuit dictã sniam fuisse ab eugenio nõ bene informato cuz ex registro ipsius appareat ipsam fuisse latam primo mẽse sui pontificatus. ¶ Sexto quia vicebat dictum eugenium priuilegisse dictam sniam contra dictis illerdenſ. qi dicebatur falsasse priuilegium verbaui fi. pductũ p ipsaz in indicio qõ tñ non fuit verum cuz tenor dicti priuilegij reperius fuerit incorruptus in registro: qb⁹ sic premissis papa Jnno. bita informatione cũ fratribus suis: sup reformatióe dicte sniе: super danda resti. vel nõ decernit ptibus pñtibus hoc determinandum: cum merita cãrum ptium assertione pandant: e ideo scripsit epo oseuensi: e capło q̃ vsq; ad festuz beati luce de beate per se vel responsalem idoneũ ad docendum qcqd voluerint: et dicta sniа retractet: e si fuerit retractanda debeant comparere plene instructi super principali negocio: vt in eo possit procedi ac comminatur q̃ in casu in quo nõ cõparuerint in dicto termino ipse procederet in negocio principali: maxime cum ꝓpter locorũ distantiaz de facili nõ possit hẽri recursus ad eũ. ¶ Nota primo q̃ prãs delegata xcõ currere potest cum prãte generali legationis: e sic commissus in genere cõmitti potest in spẽ. ¶ Nota. so. ex verbo denuo: ar. p: e contra: q̃ morte pape expirat officiuz delegati de quo. in. c. ii. de of. le. li. vi. Nota. inferioré a papa: et legatum non posse restituere aduersus sententiam pape mandato al. speciali. ¶ Nota. tertio hic practicam libellandi in integrum restitutione in conclusione: quia debet cõcludere q̃ cum ecclesia sit lesa. peto per officium vestruz dictam sniam in melius reformari: e contra eam peto ecclesiaz restitui. ¶ Nota. quarto q̃ eo q̃ cõmuniter cã nõ obstãte sniа: vt retractari sniа: ab eo q̃ bz prãtez. e li impetrata est restitutio q̃ data. ¶ Nota. v. q̃ sniа principis pót immutari in melius. ¶ Nota. vi. q̃ cõtra sententiam a qua bñ est appellatũ: pót dari restitutio: e sic lz excludatur appellatio non excluditur restitutio. ¶ Nota. vij. q̃ vbi ex breuitate tpis ꝑpenditur sententia lata fuisse: tunc cãe cognitióe. sententia est nulla: vel saltẽ est de facili retractanda: dicit bar. q̃ est nulla. in. l. pactũ. C. de sententijs: q: inter alia substantialia est cãe cognitio: vide. ii. q. vi. c. in femina. Textus facit hic: q̃ sit aliqua: licet sit de facili retractanda. ¶ Nota. q̃ sententia lata ex falsa causa: vbi cum verbo precipue: vel maxime retractat apparente falsitate cãe vbi ex alia cã ex actis patenti sustineri non pót sic tenuit buri. in. l. ij. §. qui ignominie. ff. de bis q̃ no. infa. e dixi. ff. de renũ. in pñtia. de quo dic vt etiam no. p bar. in. l. si is ad quem. ff. de acquir. here. ¶ Nota q̃ data in sententijs est ponenda. ¶ Nota. q̃ in tantum est expanere cãm in sententia: facit de re iudi. sicut. ¶ Nota. q̃ vbi ratio ꝓpter quam iudex est motus ad sententiandum reperitur falsa in facto nõ in iure nõ valet sententia: sed opus est restitutione: et est danda: de re iudi. cũ bertoldus. ¶ Nota. q̃ merita cãz partium assertione panduntur: concordat. l. si C. ii per vim: vel alio modo. ¶ Nota q̃ citatus ad restitutionez dandã non videt citatus ad prosecutionẽ negocij principalis data restitutióe nulli aliter sit expressum. ¶ Nota. q̃ cã restitutionis tractatur separate a negocio principali: sic videt q̃ restitutio aduersus sententiã: e negocium principale simul nõ possunt accumulari. ¶ Nota. q̃ cãe restitutiónis separate tractant a negocio principali: et est ar. q̃ licet iustificata appellatióe iudex appellationis cognoscit de principali iustificata restitone aduersus sniam iudicis restitutionis cognoscit de priuilegio. ¶ Nota q̃ iudex ex cã in prima citatione pót statuere terminuz peremptoriũ: qñ locus é longinquus et difficilis est citatio. ad hoc vide. in. c. cõmuniter. de offi. dele. e in. cã. de dila. ¶ Nota argumẽtuz q̃ cõmunitas ꝓcessus ad victoriã non bz vim peremptorium: nisi aliter expressum. ¶ Ad primam particulã op. e videtur q̃ nõ expiret iurisdictio legationis p mortẽ pape cũ habeat iurisdictionẽ ordinariaz: de offi. le. c. i. li. vi. Quinz ẽruz dicit ibi dnus. Jo. si determinat ẽbuz denuo surgentibus verbũ legationis obstat obiectum: sed respondet q̃ fuit expresse reuocatus: e post longa tẽpora denuo fuit missus: sic determinat ẽbum cõmisit. ¶ Non ob. ẽruz q: iterata fuit cõmissio: posito q̃ iurisdictio per ingressuz negocij fuisset perpetuata. ¶ Op. so q̃ non detur restitutio ꝑ sententiam. de. l. ne. de ff. de minor. q: cum competat remediũ ordinarium: cessat extraordinarium: cũ possit appellari: dic ad in sententijs pape locũ nõ habere: cum nõ sit supplicandum ad quẽ appelletur: de elec. licet in fi. e si dicas pót supplicari: verũ q̃ est extraordinarium e sic vnum non excludit reliquum. ff. q̃ me. cã. si cum exceptio. §. eũ q: sed in inferioribus sententijs a qb⁹ pót appellari adhuc dicẽ q̃ valet restitutio: q. l. in cãe habet locũ quãdo remediũ ordinarium ꝓuidet ipso iure: et sic prima qñ petita fuit restituta e denegata. vel plenarie ꝓuidebit per viam restitutionis: q̃ appellatióis: e ꝓ tãto valet restitutio. ¶ Facit ad questionẽ factus est legatus p papã in francia: e in partibus trãsmarinis data signo crucis e nulla ifa data quo ad trãsmarinam: exercuit officium in frãcia. an expirat officiuz legationis p mortẽ pape quo ad trãsmarinã de quo non est data ifa: qdã q̃ sic. si res erat integra: videt q̃ nõ: quia exercẽdo officiũ e recipiẽdo crucẽ ꝓpetuauit e hoc est verum: et officiũ est ordinariũ quod nõ expirat: nec ob. q̃ nõ sit data ifa: q̃ nõ est necessaria ifa in legato misso a latere pape. ar. vij. di. nobilissimus. Item fallit in legatióe: si est solemniter data p principẽ. ar. C. de testa. l. omnium: e cardinales etiaz sup hoc possunt dare suas ifas testimoniales: de sen. excõ. c. i. de proba. post cessionem. ¶ Quero an in codẽ li

bello posit quis petere restitutionem aduersus sniaz: e ac cumulare actionem antiquã: dicit hic Jnno. q̃ videt q̃ sic nam hic libellus habebat duo capita. Petamus p q̃ petit restitui ad audientiam: e infirmatio aĩ. reformatio sententie. Secundum p quod petitur procedi in negocio principali rescisa snia: dicit tñ potest secundum eum q̃ rescisa snia p beneficium restitõis consequenter reuocabuntur omnia occasione snie attentata: ar. de procu. ex insinuatione. §. i. e. ij. e. c. in fin: posset etiã petere possessiõem ecclesiarum sibi adiudicari: vbi ante non possidebat: sed solum in rem habebat: e si omnia petat non semp sup omnibus est lis contest. facienda. ¶ Contra secundã partem opi. vi q̃ possit in eadem snia pronunciare sup restitõe: e sup principali causa: e sic arctetur restitõis non sit decidendus necessario in duersis instantiaz cũ cõmera sit probatio verisimilis q̃ circumire sit euitandus: vt in clemen. auditor: de ẽp. no. Jo. quidam dicunt q̃ si agens ad restitõem est obligatus potest in libello accumulare restitõem et antiquã rem: e si constat ipsum dominum: e esse lesum: habitur restitũe: e condemnabitur aduersa pars ad rem restituendam. Si non probat se dñm: sed tñ lesum habitur restitõ vt vendit: vel aliud contractus de cetero non impediat: dic si ecclesia vel minor petat restitui aduersus illum cum quo cõtraxit: tũc habitur restitũ: e etiam condemnabitur ad rem restituẽdã. Si ẽ tertius nõ admittet libellus: q̃ ẽ nõ dat restitũ: cuius quorũ ẽ nil nisi certe rẽ gestã: vel pinus nõ cẽ solvendo: e sic dñs in peejudicio libelli dicat cũ iz lesus in tali ẽtur petit me restitui e rẽ reddi. cũ iz dñs: vl si nõ est dñs dicat petitio restitutionis vestre: e aduersus eo statu i quo erãt: sic intelligo. ff. ũ nuo. in causa. §. interdum non ob. Hoc procu. qui propone q̃ ibi minor vendidit iura que in rem aliquã habebat: e rem non tradidit: quia non possidebat eam: sed emptor possidebat: ideo iudex ex officio non potuit restituere. Jdem cũ non possederit ipse contractus predicta dicit vera nisi quãdo petitur restitutio p ecclesiam vel minorez aduersus cõtractum: secus dicitur si petitur restitutio aduersus snia aliquam: vel petitur restitũ per maiorem lesus: ex absentia contra p̃scriptionem: q̃ primo fertur sententia super restitutione: e postea procedit in causa principali: vt. l. vl. C. ex quib. ca. ma. C. de capti. l. ab hostibus. Jdem si petatur restitũ aduersus snia diffinitiuã: vel interlocutoriam vel alio super processu iudicij nõ: quia in precedentibus nõ impedirebat rei restitõem: nisi ẽtus vel res traditum ex contractu rescisso ergo ẽtu constat eũ contra quẽ petit restitũ nibil iure habere: e ió sit data restitõe aduersus ẽtum: e rei restitũ fiet: que ex ipso ẽtu pendet: imo plus dicit q̃ isto casu sufficeret petere restitõem contra ẽtus: e restitũ rei fieri quasi accessoriũ: e poterit petere rei restitõem: e sic item cõtendi sup ambobus: secus vbi petit restitũ ẽ snia vel super sententia vel aliis rebus iudicatã: vel ẽ p̃scriptionez: vel snia: quia rescisso snie vel p̃scriptionis: p quã impeditur agere: eo: snia nõ redit manifesta tñ dicit. ff. si serui. vẽ. l. ficum. §. iz si quis. Jtẽ sublata causa. p hoc nõ cõstat de iure bonus agentis. Jdem dicit si ratio esset ẽtus de quo nõ cõstaret q̃ ipse esset trãslatũ in ẽtentem: iz hoc raro sit: e sic potest intelligi dicta l. q propter. Et alibi hoc dicit in vna glo. iz in aliis latius e clarius loquitur. Hos debeta sure q̃ petens restitutionẽ si p snia vel p p̃scriptionem vel contractum p didicit me suũ antiquũ eligendi hoc remedium p ambulum rescindens quod datur ad ipsam dispõnem ex quo p dictus suus rescindendum: vt si est ẽtus rescinditur contractus: si snia rescinditur ille actus rescisso actu per quẽ ingerit pretaditum resuscitatur sibi ius antiquũ. Et hoc ius vocatur utilis rescissoria: q̃ in ea vt mortua sufflat pretor vice spõsa e faciat ipsam aliquã utiliter: q̃ extractum eodez respectu e iure surgere non potest: sed de equitate e utiliter sic: hec p̃sumptio. An possit ex solo primo remedio rescisiuo habere rei restitutionẽ. An vero oporteat q̃ agat ipsa utilis re-

scissoria. Et an ista possit in eodez libello accumulari. Dicendum in hec ubus q̃ si d. spõ ex quo surgit lesio fuerit ille ex qua data est possessio: e ipse trãslatum: sufficeret sola petitio primi iurisdictionis officio iudicis rescindentis. Et in pñz casu officio iudicis venit restituenda tanquã coherentia: e cõsecutiua ad illam dispõnem rescissam. Exemplum si p cõtractum transtuli rem in ticium rescisso contractu sine alia probatione nisi lesionis obtineam restitutionem possessionis: si p contractum vel p snia transtuli rem in alium: e ipsa res est penes eum: adhuc solum sufficit beneficium rescindere: q̃ ad eius p̃sum rescindi non potest contractus: quia omnia ex illo contractu gesta veniant rescindenda: e in pristinum statum restituenda: etiam dato q̃ non petat rem restitui: per hoc p̃s si sum in possessione rei: e peto me restitui aduersus snia: aduersus ẽtum: aduersus p̃scriptionez: aduersus quẽcq̃ aliud actum q̃ sit beneficiũ rescindere: quia eo ipso q̃ data est restitutio nil aliud peto nec resto habere ex quo sum in possessione. Si vero ex actu aduersus quez petitur restitutio: res principaliter: ius principale: est penes illum aduersus quẽ petit restitutionem sufficit beneficium rescindere nec sola lesio probari. Sed opz q̃ agatur principaliter sustentato. Sed si ius est penes tertium nõ ex illo cõtractu nec ex illa p̃scriptione non ex illa snia puta q̃ peto me restitui aduersus snias que est lata pro possidẽte: me agente: ex ista sententia ille non habebat ius possidendi: nec bẽbat possessionẽ a me: nunc oz negario q̃ intendit vtilis rescissoria. Jdem in cõtractibus petebam a te trãsigi: peto restitutionem aduersus trãfactionem: ex trãfactione non habuisti ius: vel illã possessionem: opz q̃ agam vtiliter rescissoria: p̃s in p̃scriptione: si te ab alio emẽte: tu p̃scripsisti: ex p̃scriptione ista non habuisti ius: vt a me: nec possessionez: verum ẽtum q̃ intendit vtiliter rescissoriã. Et si imperaret hic casibus solus beneficium rescindẽdi: vt obtineat rescissionem sole trãfactiõis: vel p̃scriptionis non tñ obtinebit q̃ res que ab eo non est trãslata si bi restituat vel adiudicetur: sed nouã aget actione: e alie essent necarie probationes vt obtineat sibi rem adiudicari: non obstabit snia: sed primo casu sufficient probare quõ cunq̃ sniam iniustam: e forma libellandi in benef. rescindendi erit dico me lesum per talem cõtractum rẽ. vel sententiam: quare peto me aduersus illum in integrũ restitui. Forma libellandi in rescissoria cum beneficio rescindendi dico me lesum ex tali contractu: e ex tali sententia: cũq̃ res ad me pertineat iure dñij: vel quasi: peto rescisa sententia p offiũ vtra vbi inder a quo peto restitui mihi rem adiudicari: ar. ff. ũ nuo. l. in cãe. §. interdũ: p̃dicta dicit ibi Jnn. q̃ vbi trãsla. iuris non est fcã ab ipsa snia oportet intentari rescissoriam: e nõ sufficit beneficiũ rescindẽs: q̃ nõ cõstat in iudi. primo quo fuit lesus de iure suo dicit q̃ sufficit beneficium rescindens. Jdem dicit si ex nouo p̃bationibus constaret de iure suo si nõ probasset: e p̃bare vellet de iure suo reponent in statum in quo erat ante sniam que decisa est. Ex quacũq̃ cã ipse p̃bauit innocuus: e postea recepte p̃bationibus in principali iudicabit de lesione. e alijs actibus cõtra que non est data restitũ in suo robore durabitur: e sic pot hic. ¶ Quid si petitur restitutio: quia obmisit allegationes: vel alias probationes: vel contra sententiam: dicit Jnno. actor petat restitutionem inder interrogabit causam lesionis e quare hoc nõ dixit ante sniam. Si dixerit iustam cãm q̃ moueat iudicem sine alijs p̃bationibus audita tñ pte altera: e restituet e summaria cognitione: e breui p̃missa: e si ne lis. cont. §. e. c. ij. de offi. iudi. c. i. e habit restitutionẽ: vt audit. §. c. ij. requirit tñ partium p̃sentia vt refrenet a fo vicendo: e hoc q̃si petitur aduersus iudicatum: secus si aduersus ẽtus: q̃ tunc necessaria est lis cont. Si in colonia petat: q̃ non assignat aliquem cãm: que moueat iudicez denegabit: e sm primum casum data restitutione obmissa

sequit p̃bationes

q̄ vbi tr̄ásla. iuris non est fcā ab ipsa fnia oportet intentari
reciſsoriam: & nō ſufficit beneficiū recindēdi: q nō cōſtat in
iudi. pria quo fuit leſus de iure ſuo: dicit q ſufficit beneficium reciendi. a. Idem dicit ſi ex nouis pbationibus constaret de iure ſuo ſi nō probaſſ: & pbare vellet de iure ſuo
repoſuit in statu in quo erat ante fniam que decisa eſt. Ex
quacūq; ipsa pbauit innitas: & poſtea receptis pbationibus in p̄cipali iudicabit de litis cōte. & alijs actibus cōtra
que nō erat data reſtō in ſuo robore duratura: & ſic pōt hic q
bationes recipiet. ff. de iure iurā. nam & poſtea. §. fi. minor. &
hic. Sed quero quis eſt modus procedendi in predicta dic
actor petet reſtitutionem iudex interrogabit cām leſionis
& quare hoc nō dixit ante fniam: ſi durerit iuſtam cām que
moueat iudicem: ſine alijs probationibus audita tā altera
parte vt a falſo dicendo retrahatur: & ſummaria cognitōe
p̄miſſa: & ſine lit. cont. habit reſtō. de of. iudi. c. i. Hoc putat vcp Inno. q̄ſi agit tōto remedio reſcindendi: q allegata cā coloratā: & ſummaria cognitione ſufficit: ſed vbi inté
tat reciſſoriam oportet q lis conteſtet: & procedat ordine
iudiciario. Idez & multo fortius requirit in reciſſoria q̄ſi
ipſam intentat ſeparate: & hoc eſt verius. ¶ Idem ad gl.
& op. cum gl. q eccleſia non poſſit petere reſtitutionē: nisi
ſi non fuit data a tempore eugenij: vſq; ad tempora celeſti.
erant. xl. v. annis: vltra: ergo reſtitutio non erat danda: q
nec datur poſt quadriennium: & tamen hic dicit contra. de
temporibus in int. l. ſi. & no. ē. c. i. nec poteſt dici q ſit per
petua: q non perpetuatur per lit. cont. poteſt dici q data
fuit tempore Anaſtatij: qui commiſit cauſam celeſtino minoris officio conſtituto: q anaſtatius fuit proximus ſuc
ceſſor eugenio: & q cānō fuit terminata: item per iudices
quod non eſt imputandum actori. ij. q. vj. anteriorib; vnde
dicit litera poſtea deliberandum: an data ſit vel danda: nā
ſi data eſſet iterato non eſſet denegata. Je. c. vi. mſi ex cauſa
vt ibi dicitur. Sed contra eugenius tuit ſententiam pōo
nitſe ſui appoſtolatus vt ſequit: & vixit. viij. annis: et mē
ſibus. iiij. & xxj. diebus: & ideo lapſum erat quadriennium.
So. quidam p hunc ter. dicunt q data eſt reſtō poſt quadriennium: & facit ad id quod dictum eſt. ē. c. i. Sed poteſt
dici q hic non fuit data reſtitutio: ſed commiſit cauſam: an
eſſet danda vel non. Sed contra de facto celeſtini. qui mō
dauit non obſtante fnia vt cognoſceretur de cauſa: ſed hoc
fecit forte magis de gra: q̄ de iure quod p̄z: q debet dari
partibus preſentibus vt ſ. dicitur: vide papa voluit mutare celeſtinum: ſed deliberauit vt hic faceret partibus preſentibus: vtrum ſit data vel danda: & ſic non plene probatur p
hanc decre. q dari debeat poſt quadriennium: q nec papa
determinat quaſi dicat ſi erat lapſum quadriennium non
erat danda: hoc eſt ſo. glo. ¶ Alij dicūt q hic data fuit reſtitutio aduerſus quadriennium: ex quo fuit impeditus p
iudicem: q non voluit ma dicere. ff. ex qui. ca. ma. l. ſed & ſi
per pectorem in pn. non placet Jo. & pbi. q hoc eſſet petere
reſtitutionem temporis ad reſtitutionem: & ſic iterum ſecū
ditempora & ſic infinitum: vel fm Inno. deducit tempus
eugenij male iudicantis: & contra eius fniam agebatur: ad
hoc. xvj. q. iij. facerdotes ī. c. i. in fi. li. vi. vel fm Hoſti. ét
coram eugenio petita fuit reſtitutio ne interuenat preuaricatio: vt in dicta decre ī. c. i. li. vi. vel q patrona fuit ſurreptor: vel intrent eccleſia nouas defenſiones: vel patuit de falſitate: de qua ſemper queri poteſt: de procu. in noſtra: de excep. cum venerabil. vel ſecundum Hoſti. eccleſia iure maioris iudi. poſt quadriēnium ex cla generali. ff. ex qui. ca. ma. l. i. & in hac nō ſufficit leſio: niſi ſubſit alia iuſta cauſa vt
ſonant verba edicti. vnde iſta reſtitutio plus pendet ex mero iudicis officio q̄ a petentis inſtantia: minoris autem reſtitutio plus a iure: & petentis inſtantia: ideo claudit tempore: ſed non illa: nam purum & merū officiū iudicis exercetur: quando ſibi videtur curſu temporis non obſtante ō
iureiurā. ad noſtram. Tu dic in ſi. glo. i. q regulariter re-

ſtitutio in integrum excluditur per lapſum quadrienny & quo ad eccleſiam computando a tempore leſionis: deducitur tñ tempus iudicis male ſniantis: vbi petit aduerſus ſniam. ar. Je. e. i. li. vi. hoc vera in reſtōne que petitur fauore eccleſie nulla alia cā legitima extrinſecus accedente. Si ſi petitur ex clauſula generali: ſi qua inde iuſta cauſa videbitur: de qua. ff. ex qui. ca. ma. l. i. alterā ca extrinſecus accedente: tunc dicit Hoſti. q cuius reſtō plus pendeat ex mero
iudicis officio q̄ ab inſtantiam partis & plus pendeat a iure q̄ a parte nō claudit tempore ſicut & alie reſtitutiones
ſuo quātūcunq; tpe pendet cā durabit: & ius dande reſtitutionis: vt dicit in. c. i. e. ti. li. vi. in fi. nam hec eccleſia temper fuit impedita in reſtōne conſequenda: & nō petebat ſic reſtitui: eccleſia tam ex clauſula ſpali q̄ ex clauſula generali. fm Hoſti. Item forte hic erat enormiter eccleſia leſa
quo caſu equitas ſuggerit eccleſiam vltra quadriēnū: audiri aduerſus maximam leſionē. Audit etiam maior poſt
quadriēnium: vt. l. vj. C. de reſcin. ven. & q tales reſtōes fuit date ſūt ſup equitate: plus dant ex puro nobili. iudicis officio eccleſiarūq; ad inſtantiam partis: de inſti. ei ventilent
de iureiurā. ad noſtrā. ¶ Op. glo. magiſtralis q non debeat admitti ſine ſpāli mādato. ī. cōtā: fatet & dicit q hic
intereſt. ff. de mu. illud. §. ſi talis. ī. c. cōtā. ¶ Glo. officiū noſtrum querit quo iure petatur reſtitutio dicit q iudicis officio non iuriſdictionis: vt hic patet. ē. de offi. iudi. c. ij. Sed an in hoc officio ſit neceſſaria addi. conteſt. dicit Jnn. q vſq; nō: q ex eo nil lucrat reſtituenda: ſed ītō detexit actionē. vtā partē principalē actiōis vt ſequit: ſecus vbi loco actōis
dicit tñ q tutius eſt tenere ꝓuiſp decre. ij. de officio iudicis: expedit ſūt glo. ꝓme parte. ¶ Idem ad glo. ij. partis. Quero cū gl. ſup verbo cōmittendum: an celeſtinus dederit reſtitutionem cōmittendo cām: vt q dicit vt infer. ſicut
videtur admiſiſſe appellationem committendo cauſam: de
offi. dele. paſtoralis. §. preterea. ſed hoc ignoratur que cau
ſa cōmiſſa fuiſſet an reſtitutionis cauſa danda eſſet vel non
ſed dicit glo. q videtur ſolum cauſa an ſit pōda reſtitutio
vt dicitur in predicta gloſa: & patet quia eccleſia illorum dēſi.
petebat reſtitui. dicit Jnnocen. q non erat data: ſed danda quia licet commiſerit cauſam ex certa ſcientia: tamen
non commiſerat cum cauſe cognitione cuius quia eſt danda:
quia non datur reſtitutio ſine cauſe cognitione. ff. de mi. i.
in cauſe. §. cauſa: nec ob. ſententia. i. cum ergo modo interceſſit cauſe cognitio committentis non fuit intentio dāta
reſtitutionem: quia non plenus vor iudic. vim habet ſentē
tie. C. de ſententia. l. ſtipulatione. ¶ Glo. inſtructus colligit argumentum q in modico rēpotes quis nō poteſt multum adiſcere ad doc. xlviij. diſti. c. i. quia nemo repente fit
ſummus: de pe. di. ij. §. hoc que de caritate: hoc dicit glo. verum regulariter: ſed quandoq; ingenium ſupplet tempus
in bene ſtudentibus. lxxxvij. diſtin. monachus nec ſufficit
diu eſſe in ſcolis niſi laudabiliter vixerit. xxj. q. ij. gloſa
epiſcopi. x. v. annis legiſta debet addiſcere legem: vt in pma
conſtitutione digeſtorum colum. i. ſecundum doctores: de
tempore decretalium: vide de elec. cum ex eo. libro. vi.

¶ Glo. ſuper verbo noſtra oppo. q ſententia fuerit nulla
lata per eugenium ſic q non ſit opus reſtitutione: patet q
continet manifeſtum errorem: quia tulit ſententiam ſciēter pro producentibus falſum inſtrumentum: de ſenten. ex
com. p tua enim conſtat eum q ſententia eſt ferenda cōtra falſantem litteras de ꝓpriis olim. So. hoc decre. habz duas
lecturas: vna q in textu eſt ex parte veſtra: & ſic loquit clericis exoneſi. Secunda q erat in textu ex parte altera: ſecūdum pmam exoneſi. eccleſia pduxit inſtrumentum: qō fa
ciebant pro parte falſatum: eugenius nitens ſuis inſtrumenti qō erat falſum: tulit ſententiam pro exoneſi. contra
illos deſi. & patuit falſatio inſtrumenti per regiſtrum inſtrumenti reperti in regiſtro non corrupti & ignorabat hāc falſitatem eugenius certe hoc ſo. nō placet: quia ſi hoc fuiſſet

sñia nulla fuisset cum fuisset lata p falsas probationes ecce in tellectus nó ꝓgrunt textu. Scó intellectus q̃ po illerdens falsauerat instrumentum obtinuit. & male q̃ delictum plati et. de reg.iur. delictum.li.vj. & propter hoc papa sententia uit contra illerdeñ. & hoc videtur verius secundũ hãc litteram. Alia erat littera ab altera parte ꝓducta: & tũc est plena videte verius. ubi videt intellectus q̃ pars illerdeñ. ꝓduxit ꝓuilegium: qđ erat verum: ex parte altera fuit oppositum ffm & forte aliquid ꝓbatum. licet nunc sñiam cõtra illerdeñ. & male: q̃ apparuit postea ex registro: q̃ illud priuilegium sic habebat de verbo ad verbum in registro. licet exiterat ꝓductus: & sic patuit error eugenij nó patens. sed latẽs in facto: & pro tãto opus est restitutione. Ex quo no. q̃ vbi dubitatur de fide vel corruptione instrumenti corrupti: ad colligendam veritatem vel falsitatem recurritur ad originale: de quo de ꝓba. quoniam contra. Ex quibus hẽo q̃ sñia lata siue ex falsa probatione siue propter falsam ꝓbationem cõtra ecclesiam ꝑ iudicat ecclesie: sed datur restitutio: idem si sit lata ex falsa causa in facto contra ecclesiam: q̃ hic decreto ecclesie restituitur. ¶ Opp. glo. vanda: & videtur q̃ non sit danda: quia iam erat data: vt ps. ñ. So. non constabat an esset data vel danda: & ideo mãdatur: vt hoc cognoscatur & partibus vel per contumaciã absentibus: q̃ sic est danda restitutio: vt. ff. de minor. l. in causa. §. causa cognita: & per hoc constat quod fuerit data restitutio per electionem: sed modo apparebit an data fuerit. ¶ Opp. gl. oñ fur. & videtur q̃ non compellantur illi de ecclesia ero. aliquid probare: q̃ probationis onus incũbit petenti restitutionem q̃ habet se probare lesum. ff. de iureiura. l. nam & postea. §. si minor. & actore non probante reus est absoluẽdus. vj. q. vj. actor. So. forte erat presumptio contra eos: & ideo papa voluit hic diffinire: sed hic non compellitur probare nisi voluerit: vel si para voluerit probare q̃ sit retractãda: ipsi probent contrariũ si potuerint: & hoc est faciendum vtraq; parte presente: in fi. glo. dicit Inn. & Host. q̃ fundata erat intentio illerdeñ. ex priuilegio: vel p ea que de falsatione priuilegij sunt dicta. ñ. ¶ Ultimo anno ita diuitis & dicit host. q̃ hic negatiua nó solũ p testes vel instrã. ꝓbabitur: ꝙ etiã p iura cõmunia cũ sit negatiua infinita de quo ff. de elec. hõe & hoc dicit notari p verbum non debeat: quod potius non intelligo q̃ factum. ¶ Forsan dicit ipse ꝓbabit p testes q̃ renunciauerit suo priuilegio tacite vel expresse de consti. cum accessissent: in fi. vel inducitur priuilegium supra priuilegium q̃ si de primo sufficientem faciat mentionẽ: cõstat de iure primum reuocatum: aliter secus de hoc: de prescrip. [illegible]. ¶ Glo. pe. expedita est in principio p̃ incabilia in textu. ¶ Sed opponit q̃ etiam sine eã possit pemptorium poni in prima citatione. ff. de iudi. ad pemptorium. Solut Inn. q̃ sine iusta cã nó ponit: vt q̃ citatio nó est facilis: vt hic ala possit appellare: venit de dila. c. i. vbi sit hoc ex cã solent tres terminos in vna citatione expimi: de testi. co. c. ij. & de priuilegio. colligit multum operari ꝙ abstinam: & vat versus illas vide per te. ¶ Quere vl. glo. qualiter procedet hoc casu parte non comparente: nunqd procedi potest ad receptionem testium vel ad diffinitiuam sñiam sup ipsa restitutione: videtur q̃ non: q̃ in hoc casu litis. contest. est facie dante offi. iudi: & ff. de minor. pamp. §. vl. & litis. nõ cõtest. nõ sunt recipiẽdi testes: vt litis nó contes. p totum: glo. remittit ad. c. i. de offi. iudi. & ibi hoc fuit plenissime disputatus. ¶ Pro declaratione duarũ glosarũ Inn. quero de quatuor rum materia restitutionis in integrum: & ante quã ad quẽ sñi veniam: premittam aliqua euidentia ad canonistam.

¶ Pro declaratione questionis debeo scire: q̃ est vtile beneficiũ rescindere: vtile rescissionem. i. actionem que vocat vtilis rescissoria: ꝙ alia appellat vtilis restitutam. & scire debeo q̃ obiecta quẽ ledentia cõtra quẽ valet restitutio sine sentẽtie ꝑ transactiones ꝑscriptiones: & alij modi quibus vel minimum aut ius perdit. Modo si habens priuilegium petẽ de restitutionis ledit ex contractu alienãdo perdit vsum & directam actionem quas habebat pro re vendicãda: sñm illam pdit ex sñia simul & ex transactione. ¶ Quid faciet iudex cuius officium implorat: oportet primo q̃ rescindat illa obiecta q̃ abstrahũt ius: & in alios transferunt: & ad rescindendum talia obiecta ledentia datur officium iudicis: quo loco actionis proponitur de quo de offi. iudi. c. ij. & istud appellat beneficium rescindens: cuius ꝓtextu iudex restituendo obiecta ledentia rescindit: & facit illa examinare pide ac si nó essent vel fuissent quo ad effectum: vnde data restitutione ꝓ sñiam contractum: vel prescriptionem & amplius non sunt: nec sñia nec contractus nec ꝑscriptio: quo ad effectum: & hoc facto actio qua cõpetebat antiqua: q̃ est extincta: & mortua modo p patronum resuscitat in effectu vtilitatis: & q̃tum ad vtilitatem: sed q̃ est impossibile extinctum idem resurgere & in natura sũi fiat sup naturaliter: ius quod mutat. ff. de adop. nam adoptionis pot resurgere antiqua directa: sed resurgit tantum vtilis. i. in effectu: hoc est q̃tus ad vtilitatem: & hec appellatur vtilis rescissoria. i. restituta. Ideo dominus haberet vendicationẽ directam: quasi dño publicianam: si ex contractu vel sñia vel prescriptione pdidit: dominus rei rescisso ꝓcessu habebit vtilem rei ven. vel publicianã. ¶ Secũdo p̃mitto: q̃ restitutio in bñficio rescindendi cõmensurat lesioni: vt in q̃tum in iure vel in facto abstulit lesio vt obiectũ ledẽs in nũ vt restituo integret & hoc est q̃ dicimus restitutio est prioris status repositio: vt. l. q̃ si minor. §. restitutio. ff. de minor. ¶ Hoc posito vẽio ad q̃stiones Inno. que clarius intelligunt: & quero primo an vtilis restituta possit simul accumulari cum beneficio rescindendi: an ops q̃ separate intentet. Secundo an sit necessarium q̃ semp intentet vtilis restituta: an sufficiat solũ beneficiũ rescindẽs: & ex hoc apparebit practicam libellandi: & consequenter practicã sñiandi: tertio videbit de modo predẽdi & de mõ probandi. ¶ Ad p̃mũ quidam volunt dicere q̃ nó pñt insimul accumulari: q̃ beneficium rescindens ordinatur ad finẽ suscitandi vtilem rescissoriã: vt no. in. l. ab hostibus. §. q̃ si simplr. ff. ex quib. ca. ma. infin. de act. §. rursus & .C. de restit. militum si quo tpe. ff. de minor. l. in cãe. §. interdum: vtilis ergo restituta nó competit ante finem beneficij rescindẽtis: ergo nó pot attemptari: cuius nemo sine actione agat: de iudic. examinata. l. si pupilli. §. videamus. ff. de neg. gest. Contrariũ dicit Inno. dicens sic hic: q̃ hic libellus habebat duo capita: vnũ in quo petit restitutionẽ: & p quã restituit ad audiendum: & p quem petit sñia emẽdari. Inno hoc intentat bñficium rescindens. ¶ Secundum est q̃ ecclesie sibi redderent: & in hoc est ꝓcaput & vtilis restituta. ¶ Ad obiectum nó rñdet: sed solue q̃ sufficit q̃ in limite litis speret actio. C. de ꝺben. stipu. nuda. ff. de. ꝺ. oblig. l. tirius. ꝙ testa. Raynaldus: sic videmus in ꝺrela officiosi. cũ pentõe hereditatis. que pñt limul accumulari. ff. de iofficio testa. l. q̃ de inofficioso: & bene partem sinadet nó circumuentorum cãrum entãdi: ratione cuius vna ꝓbatio ad vtrũq; sufficiat. ff. ad bñficiũ rescindẽs: & ad vtilẽ restitutã: ar. ff. nó nullos. l. fi. & decõdi. ob ea. l. si mulier. ff. de his que in frau. cre. l. ait pretor. §. si creditor. ¶ Forma autem libelli erit ista: cum talis per sententiam fit absolutus a petitione mea: cum tñ res ad me ptineat rõne dominij: vel quasi: peto quatenus rescissa sententia p officium vtrum iudex a quo peto restitui in integrum: mihi rem vt adiudicetis. ff. de minor. in causa. §. interdum: eodem modo peto exemplificari in cõtrarium & restitutione. ¶ Venio ad secundũ an sufficiat beneficiũ rescindens sine vtili restituta: dic q̃ si velit retinere solam rescissionem cõtractus sententie: vel prescriptionis: & tũc sufficit beneficium rescindẽs. Itez si vellet restitui ad aersus obmissam ꝓbationem: exceptionem: ala allegationẽ: nã nunc non est sibi necessarium nisi beneficiũ rescindẽs quia aliud nó intendit nisi restitutionẽ sue: & hoc est ꝓtra.

Si autem vltra finem rescissionis intendat rei restitutionē: tunc sunt opi. Aliqui dicunt q̄ petra est intentandum: et decidendum beneficium rescindens: q̄ negocium principale incboetur: et boc dant casum: ff. l. q̄ proprio. §. item quaeritur. ff. de procur. ff. de iureiur. nam et postea. §. in minor.

¶ Secunda sunt opi. q̄ dicatur q̄ q̄s intētato beneficio rescindendi: constat super illa instantia de iure restitutionis q̄ probarunt se dominum: et restituetur res ab iq̄ vtili restituta: vt vidimus circumsta. Si vero non probauit se dñm: sed tñ lesum: tunc dicunt q̄ non restituitur: nisi intentetur vtilis restituta: et obtinebit tñ rescissionem contractus sententie vel p̄scriptionis: et ideo cōsulunt Bost. q̄ si nō cōstat agēs probare de iure vtilis restitutis: q̄ nō cōstat se probare dominum: non debet dicere in libello se dominum: sed se lesum Si cōstat p̄bare se dominum: potest se dicere dñm et lesum: primo casu ergo erit libellus: peto ex officio vestro reduci in eum statum in quo eram: et sic intelligo. ff. de minor. in casu §. interdū: et §. vlt. et. l. sc. ¶ Tertia est opi. vt dicunt q̄ si q̄s petitur restituto aduersus contractum: et tunc sufficit beneficium restitutionis tñ: q̄ si q̄s petit restituto aduersus sententiam vel p̄scriptionem: et ex his infertur q̄ intentetur vtilis restituta: et est ratio differentie: q̄ q̄n petit restituto aduersus contractum contractus lesit non solum in iure: sed in rei traditione: et sic lesit in iure et in facto: et in re restitutionem solus contractus impedichat. Rescisso ergo cōtractu: petat eum cōtra quem petitur restituto: nil iur. habet. Ideo p beneficium rescindens obtinebit et restitutionem rei: et rescissionem contractus: cum re restitutio pendeat ex contractu sed vbi petit restituto contra sniam sup iuribus vel alijs rebus latam: vel contra p̄scriptionem: tunc his rescindat snia vel p̄scriptio: sed modo dicis rescisio non sequit: q̄ ipsa iura vel res sint restituēde cum snia non dederit eis: nec his detenta ff. si serui. vend. Liciuti. §. sed si queratur. Idem in vsucap. q̄ his rescindatur vsucaptio. per hoc tñ non constat sublata p̄scriptione petenti ius habebat ille qui intentat restitutionem. ¶ Quarta est opi. et ista est verior cum sequit Inno. quā aduerte: q̄n obiectū ledens nō facta differentia inter sniam p̄scriptionem: vel contractum: lesit in extinguēdo: iure et in facto: et sufficit beneficium rescindens: q̄ in tñ integratur in quantum obiectum ledens lesit: vt dicto §. restituto: et dicā. in cāe. §. interdum. ¶ Quandoq̄ obiectum ledens aduersus q̄ dirigit beneficium rescindens lesit in solo iure: et nō in facto: et tūc aut petit integratio ad primam instantiam in qua constat in petentem: vel nouiter facit cōstare de iure vtili restituēde: adhuc sufficit beneficiū rescindens: aut solūmodo constat de lesione: et nihil in antiqua vel noua instā tia constat de iure vtilis restituēde: non sufficit beneficiū rescindens ad hoc adducit tota glo. Inno. ¶ Exemplum de primo casu agens restitutionem in inte. primo ex ꝯtu vendiderat: et tradiderat: vel snia contra eum erat lata: et condemnatus ad tradendum et cōsequēter ex snia cōpulsus: vt tradat tradidit: probat se lesum in ꝯtu vendēdo rem minoris ꝓcio q̄ valebat: vel snia in his casibus sufficit solum beneficiū rescindens implorare: q̄ obiectum ledens ꝯtus vel snie lesit in auferendo iure et possessione facta restitutio integrat ergo ad totum ex beneficio rescindentis. l. alf. ff. de admi. tu. sine herede §. interposito ff. de minor. l. fin. et dictum §. interdum.

¶ Dicebam secundo q̄ q̄s obiectum ledens lesit in solo iure: et in ōtentum vel p̄ns non cōstat de iure vtilis restituendo: q̄ nihil est p̄batum: et tunc nō sufficit beneficiū rescidens nisi intenet rescissionem: et p̄bet: vel in eadem instātia vel diuersa. l. alf. ff. de pecu. qui proprio. Exemplum petitur ex ꝯtu restituto. non cōstat quid iur. translatum sit ex cōtractu: p̄batur lesione solus rescindet contractus. Secūdū exēplum pone q̄ te possidente fundū ego rei ven. trāsigi tecum ita q̄ res petita apud te deberet remanere non obtinebo rei restitui et solo beneficio rescindēti nisi aliud p̄bem. Hoc exemplum in snia ꝯ possidentem ego rei ven. fuit absolutus

possessionem ergo habuit ex snia: peto restitui aduersus sententiam: et probo lesionē: nō sufficit beneficiū rescindens ad obtinendum restitutum. nam rei. ¶ Exēplum in p̄scriptione possidebas rem ex ꝯtu alterius non tuo: et a tertio bēbas possessionem. Ig beneficio rescindendi obtinebam me lesum si plene aliud nō p̄bo. non obtinebo rei restitutionem: vnde in casibus p̄dictis Ig intentandum beneficium rescindēs re non rescissionem obtinet: vt ꝯtus sententia vel p̄scriptio rescindat: non tñ obtinebit q̄ res que no est ab eo translata in reum sibi adiudicet: vel sibi restituatur: sed noua actione aget ad rem sibi restituēdam: nec ob. ab re sibi snia quę sublata p restitutionem ꝯ: et beneficium rescindēs: q̄ et alie probationes sunt necessarie ad hoc vt restituat in integrum: et alie vt obtineat rem sibi adiudicari: nam in primo casu sufficit q̄ p̄bet quomodocunq̄ se lesum: vel snia nullam. In his tñ dō oportet q̄ p̄bet dominium: vel quasi: vel aliud ius p q̄ possit rem vēdicare. ¶ Dicebam tertio q̄ q̄s contra in beneficio rescindēti de lesione et iure vtilis restituēde: vel ex actis p̄teritis puta q̄ restitutus ad instantiam in qua ante p bauerat: de iure directo cōpetēte vt modo nouiter p̄bat: et tunc sufficit beneficium rescindēs. ¶ Exemplum ꝯ rem ꝯtus possidentem ego rei ven. lata fuit snia contra me: peto restitui aduersus sniam: et ex antiquis actis vel nouis p̄bam me dominum: certe ex beneficio rescindentis obtinebo rationē rei: et si nō p̄baret reponeret in statu in quo erat ante sniam: q̄ rescissa ex quibuscunq̄ causis p̄baretur ipsam manutas: postea admittar ad probandum sup principali: et ex eisdem actis iudicabit. Et aduerte q̄ per hoc sen. et Inn. q̄ super libello dato in directo: si pendēte iudicio ius directus efficiat: vtile in eadem snia poterit seq̄ condemnatio de quo. ff. de aqua plu. ar. l. inf. §. quandoq̄: et per Cy. in. l. i. C. de act. et ob. Sed est dubium: qd in casibus in q̄bus dixi sufficere beneficium rescindens ad obtinendam rei restitutionem: an est necesse q̄ hoc in libello petatur: an sufficit q̄ petat solum se restitui. Inno. narrat: primo in glo. in. v. reformari videt velle q̄ sit necesse q̄ petat rei restitui. In alia gl. magna sentit ꝯrum: dic q̄ q̄s obiectum ledens habuit ius et factum: vt q̄ ex cōtractu in quo ledit̄ vel sententia translata est possessio: et tūc sufficit q̄ petat se restitui aduersus ꝯtumq̄: petisse videt restitutionē ad omnia ex ꝯtu consecutiua: nō ob. si dicat inde non adiudicabit possessio rei: ex quo nō est petitum: cum iuxta formā libelli dictanda sit snia: de §. primo. Ig bely. de accu. quafr el. ii°. inde non adiudicabit: q̄ ex edicto de in integrum nulla producitur actio: si officium iudicis intercesserit: quod latepatz: vt quicquid huic: et inde patz: est restituatur. ff. de minor. l. q̄ si minor. §. restituto. C. de requira. l. prima: et p3. ō. capitulo primo. ad hoc. ff. ō minor. l. fina. ff. de adminutra. tuto. l. sine herede. §. interpositio: q̄ si q̄s obiectum ledens non lesit in facto possessionis late: et tunc si integratur ad antiquam instantiam: sufficit primo petitio: si non integratur ad primam instantiam oportet q̄ petat sic peto q̄ lesus aduersus talem sniam talem contractū inter restitui. et q̄ dominus et quasi possessionem adiudicaris petit. ¶ Venio ad tertium modō procedendi: et consequēter probandi in talibus: dic q̄ q̄s petit restitutio aduersus probationem: vel allegationem obmittam: et dicit q̄ iudex sic procedet: q̄ actor petit restitutionem: iudex querit cās petitionis restitutionis. lesionem: et causam lesionis: et si dicat iustam et notam causam: que moueat iudicem: sine alijs probatoribus: audita tñ pte altera: nec summaria cognitōe et breui p̄missa: et sine lit. cōt. ō. c. ii. et de offi. iudi. c. i. cum hoc intelligēter quodāmodo petat: habit restitutionem: vt audiat. ō. c. ii. et peto q̄ cautum est q̄ si vult producere instrumentum: faciat iudex instrumentum p̄duci: et examinet vnā p̄functoria lectura: an faciat ad cām. ō. c. ii. si mulier. Si adversus p̄bationem obmittam: faciat formari articulum: vel verbo exprimere ad qd vult restitui. et si apparet q̄ illud faciat ad cām: q̄ de lesione constat: eo q̄ lis sententiam cō-

tra se et est ei oblata facultas p bandi: debebit restitui: si aut incolorate petat: iudex debet ipsum retinere: puta q̃ non assignat causam que moueat iudicem ad dandam restitutionẽ: et p̃mo casu data probatione: obmissas probationes recipiet: qui postea plene examinabunt. ff. de iureiur. nam et post. ff. sin vero. ff. de minor. l. minori autẽ: et hec et proxima dicere. hoc tñ casu licet non sit necessaria litis contest. necessaria est petentis ptium: ut sic refrenet a falso dicendo: ut hic. ¶ Confirmat hoc Inno. rõneq̃ in hoc officio nihil luceratur restituens: sed tñ deseruit actioni. i. viam preparat principali que sponi. Secus vbi est loco actionis: ut in sequenti manibꝰ de offi. iudi. c. ij. dicit tñ q̃ tutius est omni casu litis contestar. dicti. c. i. de offi. iudi. Faciꝰ hoc tutius: sed nõ puto hoc necessarium: ut dictum nunc incidenter petitur: et sufficit prima lit. contes. sic dicatur in relatoriis. ẽ. de offi. dele. prudẽtiam. ff. fin. ¶ Q̃ñq̃ petitur restitutio aduersus sniaꝫ vel contractum: et tunc aut petit se integrari ad primam instantiam: et p omnia idem puto vt sufficit dare aliquem colorem petitioni: q̃ tãc incidenter peti videt: et preparatorie: et in tribus summarie procedatur: cum postea principale plene veniat discutiendum: sicut dicimus in actione ad exhibendum preparatoria. ff. ad exhiben. et thesaurus. Si nõ petat ad antiquã instantiã integrari: q̃ et forte nulla erat: vt q̃n petat restitui aduersus contractum: et si aduersus sniam tunc si obiectum leden nõ lesit in facto: sed in solo iure plani q̃ opꝰ q̃ plene constet: et plene p̃cedatur sup restitutione: eq̃ libro gatur loco actionis maxime si velit obtinere rem restitui: et maxime si accumulãter vult restitutam: de offi. iudi. c. ii. Si autem obiectum leden lesit in iure et in facto: tunc q̃ iuuenis solum beneficium rescindens tantum rescindendi: vel vult solum obtinere restitutionem obiecti: non quod res restituatur: tunc dicit primo secundum quosdam: q̃ sufficit summarie probare lesionem: et habitur restitutio: q̃ sufficit aliquem colorem ostendere verisimilem: vt sententia vel contractus rescindatur. ff. de minor. l. minor. ẽ. c. ii. Alij dicũt q̃ oportet q̃ plene probetur. ff. de iureiur. l. nam: et post ea. ẽ. si minister hoc tenet Innoc. quinon credit q̃ predicta cuiibus sufficiat semiplena: vel summaria probatio: et non videt q̃ hoc casu alique probationes proficiant ad dandam restitutionem: que non proficiant ad condemnandum ad restitutionem: ideo oportet eas plene recipi: et per hoc habes clarã glo. Innoc.

Usceitata. Si restituat in integrum contra sniam is ꝓ quem est presumptio sententia mandabit executioni cum cautione de restituenda rei ꝑpetue cõdemnatus in hoc iudicio petitorio. b. d. In pma facti narratio deficit. In secunda diffinitio: ibi nos intellecti. In tertia petitio restitutionis: ibi sniа vero. In quarta ipsius cõcessio cũ certa petitione: ibi ne vero. ¶ No. primo q̃ ep̃us sup iurisdictione fundat intentum de iure communi: et obtinet nisi prescriptio probetur. ¶ No. secundo ecclesiam post sententiam restitui aduersus exceptionem obmissam: et ꝓbationes sibi cõpetentem. ¶ No. tertio q̃ vbi est ꝓsumptio cõtra actorem q̃ maliciose petat restitutionem: restitutio non impedit executionem sniæ. i. effectum executionis sniæ: sicut nec supplicatio vt dicit in c. ex litteris. ẽ. c. alias videt q̃ sic: si non presumatur de malitia: vel aliter q̃ petenti in integrum restitutionẽ aduersus sniam impediret executio sniæ: cui vehemẽs sit presumptio ꝓ petentem restituiq̃ quod faciat animo impediendi: frustra executionem: quo casu putatur: cum cautione de qua hic. ¶ No. et littera q̃ pp̃ quamcunq̃ ꝓsumptionem: non tñ inde repellere petitionem iudicialem parti petenti: q̃ est grauis ponderis: vide Inn. de cõcess. ꝑ ben. post electionẽ. ¶ No. q̃ snia potest ferri contra vñum indicio agitato p procuratorem: vel contra monasterium: vide quod no. ẽ. de elec. querelam. ¶ No. procuratorem posse petere restitutionem in integrũ incidẽter sine speciali mandato. ¶ Glo. i. oppo. q̃ snia debeat ferri ꝓ procuratorem: vt p̃z ex nõ. de elec. querelam. C. de sententia. l. i. So. ecclesia non currat ꝺ illa solẽnitate: sicut nec de nomine procuratorio. ẽ. de procur. e. petitio: vel dic q̃ condemnauit monasterium in ꝑsonaꝫ procuratoris. ¶ Oppo. secũdo q̃ transactio nõ valeat in de cimis de tritico. c. ij. de decimis: et multiplici. So. dic p trãsactionem. i. amicabilem cõpositionem. ¶ Oppo. q̃ procurator ad cãm constitutus non petat restitutionem sine ꝑtis mãdato. ff. ꝺ mino. l. illud. ẽ. si talis. ẽ. c. prox. So. illa lex loquit cũ hꝫ cum restituere ꝑcipaliter postulat: nõ per illum ꝓ quem lata est snia: secus si incidenter: q̃ petebatur post lit. cõtest. ante factam executionem p illum q̃ erat dominus lit. et sup q̃busdam petebatur ante sniam: q̃ omnia sine quibus ea. ff. de procur. l. ad rem mobilem cum si. ¶ No. glo. q̃ id dicitur incidenter peti. quod incidenter petitur post sententiã ante executionem: ratio tñ est q̃ habeat speciale mandatũ sin Inno. hic vel pót petere: q̃ est factus dominus lites per contest. lit. ita apposuit vltimo anno vsq; ad. ẽ. ꝫ hunc obstat incidens q̃ etiam incidet post sniam ante executionẽ et q̃ procuratoris potestas durat etiam in executione petita: et sic no. questionem dici incidentem: medium que cõtingat lite pendente ante sniam: sed etiam que post sniam ante executionem cade. ¶ Vel dicit Inn. q̃ etiam principaliter pót procurator petere restitutionem: non tolum incidenter: sed etiam principaliter cum ꝺ̃ est factus dñus lit. p lit. contest. q̃ dño ipsum mutare non posset: de procur. c. ij. li. vi. Sed huic obstat secundum Hostien. de elec. innotuit: vbi procurator ad petendam confirmationem: non potest petere dispensatorem. So. dicit q̃ lite procurator habebat in procuratorio vt est motus expressum: q̃ posset petere restitutionem ante et post sniam: et ideo de facto seruatur secundum Inno. q̃ procurator non admittitur ad hoc sine speciali mãdato: vel de hoc non fuit hic obiectum. ¶ Vel rñdet ad. c. innotuit vbi procurator habens mandatum ad illa que sunt expedienda de iure communi: non potest illa que veniunt expedienda sine ꝑtis: q̃ ibi dispensatio non erat ita cõtra principalẽ petitionem vel mandatorem: sicut petitio restitutionis: immo ibi erat quasi contraria: q̃ dispensatio de gra cõfirmatio demissionis de elec. post q̃. li. vi. nec fit in tantum ꝓiudicium si differat dispensatio que tota pendet a gra: sicut hic fieret in restitutionem: cui obmitteret que fieri ꝺ̃z de iure. ¶ Hec vera in procuratore actoris petente restitutionem. In procuratore vero rei contra quẽ petitur nõ erigitur spãle. i. procurator rei contra quẽ petit bene admittitur ad defensionem sine speciali mandato. ff. de minor. l. q̃ si de speciali: et talis procurator tenebit dñm mãdati: si fuerit in culpa: alias nõ: et dñs petet restitutionem: nõ ipse. Sed si fuerit in culpa et non est soluendo audietur dñs ad restitutionem. ff. de eo p quem fac. est. l. fi. et si esset soluendo adhuc pót digere restitui. vexatur littera. l. etiam. C. de ru. vel cu. ¶ Oppo. cum. e. gl. q̃ audiat petens restitutionem: sicut appellans: et in. l. si actor: glo. non soluitur: et dic q̃ illa lex loquit in administratoribus necessariis petita ratiõibus q̃ bñt mãdatũ a iure: ꝓ qõ dicit Inn. q̃ iudex actorem et omnes alios q̃ bñt legitimã administratorem et platum vtato q̃ nõ habeat spãle mandatum pñt petere restitutionem: sicut et pater pro filio minore petit restitutionem. Ita alij cognati vel affines non audiuntur sine speciali mãdato: vel nisi eius vita sit dolosa: vt merito ei debeat bona interdici. ff. de mino. illud cum duabus. l. fi. ¶ Vel secundo modo pót induci inquãtũ illa dicit procuratorẽ nõ posse ꝓsequi appellationem: et nõ pót ꝓsequi in integrum restitu. sed hec quales sint: dic vt no. C. de petitione. immittere q̃ restitutio in integrum magis est cõtra principalẽ negotio q̃ sit prosecutio appellationis: nam restitutio posset coram eodem iudice postulari: sed nõ appellationem ꝓsequi. ¶ Oppo. cũ. e. glo. in. ẽ. et q̃ videtur q̃ habeat de iure cõi petitam opponendi exceptiones ꝓscriptionis: et ipsaꝫ ꝓbare de fide iurũ. cũ Jo. et C. sententiam rescindi nõ posse. l. ij. et sic non habꝫ

restitutionem. So. dicit glo. q̃ hic non habebat facultatem appellandi pp̃ p̃sonam iudicis: que non recognoscit superiorem: vnde dicit Jo. an. q̃ hoc erat ideo: q̃ papa prorum habuerat a quo non appellat̃ cũ nõ haberet p̃sonam superiorem: secus si p lapsum. r. dicitur excludens esset: q̃ tũc nõ fuit quesitio incidens: et sic non potuisset hãc restitutionem petere: quod no. q̃ cum dixi. ē. questionem esse incidentem omnem post sniam ante executionem habet locum quãdo inia non transiuit in rem iudicatam: secus si transierit vt hic.

¶ No. ergo cum glo. q̃ omne obiectum est incidens: sine opponat̃ ante sniam sive post: dũmodo nõ trãsierint in rem iudicatã: nõ possit appellari: et sic aliud est nõ posse appellari: aliud sniam transire in rem iudicatam. ¶ Opp. q̃ exceptio impediat executionem snie de cens. veniens. So. dicit gl. sup verbo effectu snie: quod regulariter nõ fallit nisi exceptio obstet snie et incõtinenti probetur. ¶ In glo. effectu snie ubi p̃bet exceptio: et sic tal̃ q̃ detrahet snie. ¶ Eadem glo. ibi si th̃ est p̃sumptio cõtra ipsum: que p̃fecte dicit q̃si admittit exceptio cõtra executionem snie: q̃ si opponit exceptio requirens altiorem indaginẽ non admittitur: ad hoc q̃ nõ. in. l. iiij. §. condemnatus. ff. de re iudi. e. l. a diuo pio. e. ti. et est rõ: q̃ snie executio que fit summarie non debz admitti exceptio requirens altiorem indaginem: illa summaria: vt. l. quarta. §. fi. ff. ad exhibendum. Item nõ admittitur exceptio: etiam si incõtinẽti offerat se paratus vbi est p̃sumptio maligne contra opponẽtem: sed huic viruno obmat: quod no. Jnno. de concess. preben. post elec. vbi dicit q̃ p̃sumptio frustrationis iudicij tollitur per oblationẽ p̃bationis incontinenti paratã. ¶ Eadẽ glo. ibi sed in modũ actiõis. ¶ No. q̃ exceptõe repulsa: vt non cõgruo tpe opposita: et de eo q̃ est exceptũ põt agi p viam actiõis etiã post sniam: secus si sit repulsa: q̃ discussa. ff. de cõpensa. l. q̃ si in diẽ: et vide bar. in l. i. §. hoc interdictus: q̃ vt aut clam. ¶ In glo. equitate pensata: ubi pp̃ p̃sumptionem: vel fm Jo. an. hic probat restitutio aduersus sniam p̃cipis: que non datur nisi p supplicationẽ: et supplicatio non impedit: vt no. ē. de. ex lris: vel est spãle in sententijs latis a p̃cipe: vt pretextu restitutionis petite nõ impediat̃ executio. Host. dicit q̃ hec fuit quedam p̃sumptio ita apostillauit viruno anno nõ obstm doctor. q̃ sit functus officio: de offi. ordi. in ii. q̃ verum nisi appellet̃: vel petat̃ restitutio: vel ẽ̃ium in delegato secus in ordinario. C. quãdo. et qñ iudex: si p̃sea. Jõ accu. quasti.

¶ Vel si est p̃sumptio contra opponentem: etiam si incõtinenti velit probare non admittet̃ exceptio: sed sententia mãdabit̃ executioni. ¶ Sed q̃d si vlt postea agere p viam actiõis: eo nõ admisso: ad opponendũ: dic q̃ admittit̃: de accusa. accedens: dicit glo. q̃ hoc sibi non vt̃: q̃ ibi alias volebat p̃ponere exceptiões. Jn q̃bus nõ defecerat. ¶ Opp. cum gl. pe. q̃ postulata restõne omnia debent esse in suo statu. C. de in integ. resti. postulata. l. vna: sic appellatione pendente nil innouari dz. ff. nil nouã ap. l. vna. So. hoc operat̃: hec p̃sumptio malitie: vt hic equitas: illa rigor preferat̃: de iudi. placuit. C. et p hoc rñdetur: ad. c. vlt. ē. de trãsac. vbi petebatur restitutio hic fm doc. aduersus sniam p̃cipis: que non dat̃ nisi per supplicationẽ: et supplicatio non impedit executionem: post. r. dico. ē. c. ex litteris. ¶ Caue q̃ nõ bona per ea que ibi no. fuerunt: q̃ cautio post. r. dico non venit prestanda: vel speciale in snie latis a p̃cipe: vt preter restitutionis petitionẽ impediat̃ executio hec non bona per ter. ibi duximus: vnde so. glo. vbi melior: ad hoc no. p bar. in dicta. l. vna. C. de in integ. resti. postu. dicit th̃ vbi ꝓbabilissima q̃ facit ista cõ quo ad papam: nõ quo ad alios et p hoc dicit q̃ doc. frustratorie in hoc se fatigãt: cum hic non penderet iudicium in integ. resti. cum iam esset concessa: vt dz in ter. ibi duximus indulgẽdam: sed q̃d est bene pendebat p̃cessus sup̃ principali: vñ satis mirabile videt̃ q̃ rescissa snia: ad hoc vt admittat̃ monasteriũ ad p̃bandum: quomodo possit snia mandari executioni. Ad hoc rñdet dicens q̃ hic nõ fuit simpliciter rescissa snia: sed solum fuit data restitutio ad p̃bandum: et p hoc dicit necesse debere intelligi. c. in papa: videlicet q̃ ipse hoc potuerit ex cautio: alt. in. c.

¶ Ultimo autem hoc nõ potuisse: nam de iure cõi: aut sentẽtia ẽ: et mandãda est executioni: nec dz retractari pretextu nouarum p̃bationũ: al. cõstitutionũ. J. de re iudi. inter mõasteriũ. Aut rescindit̃ de iure spãli: et tunc respectu eiusdẽ. c. nõ põt̃ p parte rescindi: et pro parte non: respectu autem diuersorum bene põt rescindi: vt in. c. raynaldus: et. c. raynutius de testa. et sic fm eum cõcludendum est: q̃ hoc possit solus papa: nõ autem inferior cuius ẽrium sentiunt hic octo. et ma. prime Host. p ter. ibi iure duximus: et hoc credo verius. Non ob. allegata p eum: q̃ dico q̃ hic fuit petita restitutio aduersus duo: primo aduersus obmissam p̃bationem et p̃scriptionem et ad hoc tanq̃ pambulum: secundo aduersus ipsam snia probatã p̃scriptã. modo quo ad primum data fuit restõ nõ quo ad secundũ ad hoc no. ē. c. ii. et sic pẽde bat: dicit Host. q̃ hic fuit quedam pulsio. ¶ Gl. effectũ ibi p̃sumptio contra ipsum ita apostillauit̃ p̃ lecture.

¶ Nota glo. que optime declarat: an et q̃si admittãtur exceptiones contra snias: ita q̃ impediant executionem: q̃ si non detrahant snie: vel non modificant executiõem eius: nõ sunt admittende: si detrahunt vel modificant se requirũt altiorem indaginem: nõ sunt admittende: si summarie p̃bari p̃t et operat̃ probatio: tunc non admittunt̃ si sit vehemens p̃sumptio cõtra opponentem: sed fit executio cum cautiõe de quo hic. Si non est p̃sumptio contra opponentẽ: tũc admittunt̃: et impedit̃ executio: de quo p bar. in. l. a diuo pio. §. sup eo. ff. de re iudi. ¶ Jn. c. glo. ibi in modum actionis audiet̃: dic hoc est verum: q̃ inducũ summariũ nõ ob. pleãrio: vt J. de testibus veniens: et no. de ordi. cogni. c. ii. p glo. et p Jnno. e. ti. c. fi. ¶ Ultima glo. colligit notabiliter et postea all. concor. in fi. inducit in argumentum q̃ cautio fit p̃ standa ab eo q̃ mittitur in possessionem cã rei seruande de fructibus restituendis: si suspectus est de dilapidatione. J. de sequestra. c. ii. et in bone fidei iudicijs: dicũt doc. q̃ potest agi ante diẽ in bone fidei vt interponat̃ cautio: vt. ff. de iudicijs. l. in oĩbus. ff. de pig. quesitum. ¶ Quero sup quo fuerũt iti articuli: dic forte erant sup synodo obediẽtia: et similibus: fm pe. de q̃bus. ē. de offi. ordi. cõque rẽte. ¶ Quero an hec p̃sumptio pape trahat̃ ad cõsequẽtia: de qua in tertio dicit q̃ sic. Host. q̃ non est p̃sumptio simpliciter specialis: sz aliquam titulum continet iuxta: de re iudi. in cãis: hoc p bar. ter. in iure duximus. Dubitant vlti de Rota sua cõclusio. cccc. xviij. an si qs obtineat condẽnationem expensarũ: propter q̃ obtinuit tres snias absolutorias possit si petat̃ restitutio cogi ad cauendũ de restituẽdis expensis: si cõtingat eũ obtinere: qui petit: dicunt q̃ nõ: q̃ illas nõ obtinet ratione snie: sed rõne calumnie. ¶ Secundo limitãt decret. J. hanc p̃cedere: quãdo agit̃ non possessor: et executionem obtinet in re nõ possessa: sed vbi possessor erat et obtinet snias nõ tenet̃ cauere de restituẽda possessiõe: si ille obtineat: q̃ ex sententia quam obtinet nõ cõsequit̃ nouam possessionẽ: ergo p restõnem aduersus illam non dz locus hec decre. vt cauetur: idem dicũt hãc cautionem non prestari: nisi a suspecto de dilapidatiõe: vel de paupertate: ita q̃ si ponatur in possessionem nõ haberet facultatem restituendi: secus si cessauerit p̃sumptio: vt tenet hic Jnno. ¶ Ultimo dicunt q̃ hec cautio non dz peti coram auditore: qui solum restitutionem dat: et non exequitur: sed coram executore. ¶ Ex his videtur dubium: an lata sententia que transiuit in rem iudicatam si quis petat restitui ad appellandum: et interim fiat executio: an si postea obtinet et appellat: postea possit petere executionẽ retractari per viam attemptati. Homini de rota excepto colligente tenuerunt q̃ non: q̃ executio fuit legitime facta ergo rẽ. et si remedium restitutõis aduersus snias non impedit minus remedium restitutionis ad appellandũ quod puto nisi fuerit attemptatum post restitutionem: et

post appellationem nuñ ob.de appell.nó solum.li.vj.q ibi
fñcit posse appellari de iure cón.non sic vbi de iure spāli:
tñ ponit. Dñs de rota sua pelu.cccc.xxv. Cōtrariū videt
sētue plumb⁹ róib⁹: sua cōclu.cccli. vbi dñt sniaz excōicatio
nis latā cā restitutiónis pendēte nó valere: sed hoc credo: qñ
hoc fuit attemptatum p inferiorem iudicem: cui fuit missa
inhibitoria: pp inhibitionem: e qñ papa cām cōmisit resti-
tutionis in integrum: quo casu cessat ad se negocium remocaf
se: vt hic plus operetur remocatio: de appel. vt nr̄m.

c **Item.** Post peremptoriū de iurecón
non auditur ecclesia: audit tñ
p vñficū restitutóis in integrū. b.d. Prima
narrat factum. Secunda interloquit ibi non.
¶ No.q p lapsum termini peremptorij: ad producēdū de iu
recónuentualia dilatio non est assignanda. ¶ No.q citatus
peremptorie vt veniat instructus nó potest petere dilatio
nem ad instruendum ipso iure: sed per viam restitutóis tñ:
e sic no.q procurator citatus vt cōparcat instructus debet
comparere cum attestationibus idest testibus receptis: e ac
tis ac aliis mumentis: qđ intelligi debet de receptis: secus
in recipiendis: vt no.glo.c.cupientes. §.li vero: de elec.li.vj.
¶ No.q exclusus p viam iuris cōis potest venire per viā
iuris specialis. ¶ No.q ad petendum restitutionem in in
tegrum requiritur spāle mandatum. ¶ No.q prohibitā
vna via tñ conceditur alia via: etiā tñ phibita. ¶ Nota q
solus plarius nó cōstituit procuratorē in cā ecclesie arduā: vt
p3 ibi vers. ¶ Dp.e videtur q solus plarius possit cōstitue
re procuratorem litis contest. qz effectus est vñus: dic dicit
procurator noster. C. de procur. l. neq; e. l. nulla. ff. arbitrio:
vt caput ecclesie: e de consensu capituli cōtentatus fuit item
et pcura. de consensu capituli illam plōquebaf: e hoc ideo
qz casus est adeo cōis e arduus q solus plarius nó p̄sumit
procuratorem: de quo. ff. de ☧ priuilegiis. ¶ Oppo.q nō
debeant admitti ad petendā restitōnem aduersus lapsum ter
mini dati ad plandū. Si enim habebat mandatū speciale
vt possent petere restitutóem aduersus obmissas p ductio
nes instrōrum: e dilationem dādam rē. iam ipse erat in do
lo nó dando instrumēta: dic q in procuratorio erat expres
sum gñaliter q possent cū casus occurret petere restitutóez
vt est in ista: e sic est contra opinionem quoruñdā: q exigūt
q habeat speciale mandatum: e q expressum dz causa p pq
petit: de quo p Bar. qui hoc tenet in. l. pe. C. etiam p procu-
ratorem cām in integrum agi posse: et no. ff. de donat. l. si fi
lius: vel forte mi serunt post interlocutoriam. ¶ Quero a
quo tpe incipit currere quadriēnium ad petendam restitu
tionem: dic a fine termini statuti ad comparēdū de quo in
c. i. e. ti. li. vj. e nó a die late sniē. Ratio qz finito termino: cō
pleta fuit lesio: quod p3 qz si nulla sequeretur snia daretur re
stō contra talem lesionem. ñ. c. ij. e. iij. Et ideo dicit Inn. q
facit cautela: lesus in obmissione pbationis: e in snia si petat
restitui: etiam si contra sniam ad producendas exceptiones
obmissas. Alij q quadriēnium computatur a die sniē e suf
ficit contra sniam restitutionem petere: ar. ff. de minor. l. i. §. i.
sed prima dictum placet Inno. ad hoc. e. ti. in cle. i. e qđ ibi
no. Istam opi.z pau. e Jo. an. in cle. ista. e. ti. e archi. in c.
ij. e. ti. li. vj. Bonus de rota sua pelu. cix. hoc limitant vbi
qñ lata est sententia interlocutoria sup lapsu termini: vt pro
bationes nō admittantur: vel qñ lata est snia interlocutoria
sup assignatione termini peremptorii: e sic no. paulus: secus
dicit in diffinitiua: qz solus lapsus termini non excludit de
iure a facultate pbandi: sm equitatem sñti curie. qui etiam
admitti post conclusionē in cā ad probandum p facere in
strumenta in eā propbata. Ipsa ergo sola snia ledit: igitur
ab illa peti p3 restitutio: puto de iure: q si terminus est talis
q excludit a facultate pbandi ab illo tempore incipiat cur
rere: si male procedat dicitur: vel tene eos q eam a snia possit ap
pellari: semp de iure b3 facultatem pbandi in eā appellatio
ne: de tali, fraternitatem: ideo solum ledit snia que declarat
ledere et lapsu in rem iudicatam: ab illo ergo currat tpe p
que ergo decidunt q latus tribus sniis contra ecclesiam ab
vltima computabit tempus petende restitutóis aduersus
probationem obmissam: qz interim potuit vsq; ad diffiniti
uam producere: hec vera dicit nisi statutus esset terminus p
emptorius: e non esset secuta diffinitiua: qz tunc tempus cō-
putaret a die lapsus: per que dicunt tacitus esse: vt petat ad-
uersus lapsum termini: dic si vult testes producere in prima
instantia: e si terminus non est talis qui excludat facultatē
probandi: auditur, de iure: non est opus restitutione: ab illo
tempore non computabit. Si terminus est talis qui exclu-
dat facultatem probandi tunc si intendit reintegrari ad p-
bandum in eadē instāntia: oportet q petat restitui aduersus
lapsum termini: si nó intendit reintegrari ad instantiaz: tūc
pōt expectare sniam e ab illa pōt petere restitutionem: q p
restitutióem contra illā obtinebunt restitui aduersus pro-
bationem obmissam: nec pōt imputari: si nó petierunt re-
stitui: cum haberēt ius cōe appellandi vel cum ius restōnis
petende habēt in se plus nihil dominus comprehendit: nó ob
stante iure appellandi. Imputet ergo si non petit: vnde non
audit posset tñ petere restitutionem: q: lesus in permitten-
do labi tempus appellādi ab vltima snia. ¶ Quero an in
diuiduete sit danda hec restitutio: dicit Inno. q non: sed pe
tita summaria cognitione in qua queratur an habeāt aliqua
instra necessaria: vel vtilia obmissa sic. ñ. c. ij. multa enim oc
currunt iudici inquirenda de fi. instru. cum Jo. fil Inno.
¶ Quero quid si fiat ecclesie iniuria: per aliquam interlo-
cutoriam: an potuit ecclesia restitui aduersus interlocu-
toriam: dicit q nó semp vt in interlocutoria declinatoria:
e similibus: vt q: repulit exceptio spoliatóis falsi excōica-
tionis vel similibus maxime non inducte ad fauorem pē
tis: sed in odium aduersarij: in talibus enim imputet sibi ec-
clesia si. l. x. dies: non appellat: q: postea nó audit ad restitu
tionem: ar. ff. de vsuris. l. cum qdam. §. si pupillo: qua resō
nó daf pro modico. ff. e. l. scio: nec hic amittit vel nó acq̄rit:
quod acquirere posset: nec magno incōmodo afficitur. ff. ó
mi. non omnia: qz remanent ita obligati: debitores vt erāt:
e si dicat iniuno amittit lucrum: qz si exceptio adiuuaret nō
cogeret soluere. Rndetur q: non debz: ex quo verus est de-
bito: se grauare sup plus pbationem: nó ob. q p viam excep-
tionis: spoliatóis recuperasset rem aliā que erat spoliata.
Si ille voluisset audiri: de ordi. cogni. cuz dilectus. §. vltio
e si dicat iniuno via actionis: e p hoc subdat magno oneri: e
sic restituit. ff. de minor. l. inuenibus. xxv. annis: sed non est
tam graue onus si suam iustitiā p̄sequatur. ¶ Idi potest
dici q ēt inspectis circūstantijs iudex qñdoq; etiaz dabit
restitutionē. ff. de minor. l. q si minor. ¶ Non ob. si post ta
les interlocutorias: vel exceptiones repulsas: si petat restō:
e denegatur appellare: e procedat ꝯ eum vel ad diffinitiuam
vbi pōt: vel admissa q ledat: q non ledit ex ipsa repulsióe
q iuste facit repellendo: non ex denegatione restitutionis:
qz hoc iure cōcedente facit: sed ledit ex sua contumacia sub
secuta: que sibi ipz nocere. Item in ponderāda restōne atten
ditur tempus denegate restitutionis: vel denegate exceptio
nis: non eventus sequens. ff. de minor. l. veruñ. Item hoc dā
num ipz ex contumacia: nó ex denegatione exceptionis: hec
vera dicit Inno. qñ dilatoria opponitur: non secus habēs
inclusam peremptoriam: vt in exceptione spoliationis: vt no.
de ordi. cogni. cum dilectus. Alias quando oppōitur sur-
reptitia contra litteras in quibus gratia includitur: vel inclu
ditur aliquid aliud: tunc qz talia permittit: dabitur restitu-
tio: secus si esset reseriptum tantum ad lites de iniuria: quia
ab interlocutoria super tali surreptione non appellatur.
¶ No. hoc est falsum: de ☧ prio rodulphus: e significauit.
Idem dicit q in dilatoria solutóis sic: nec in alijs dabit re
stitutio: qz nó est magni prandicij: sz dicit q qñq; dabit si
ponderatis circūstantijs ecclesia ledat. ¶ Hostī. dicit q
cum iure nó reperiatur cautū q pdictis casibus restitutio

penaget: nó audet hoc omnino asserere: ſz dicit potius hoc arbitrariū. ¶ Ita ſi maximū debitū bz in diem: vt nulle mercarum: vel ſi habeat contrahere infra decēnū debitū: ſub grauissimis vſuris q̄ non habet modo pecunias pre manibus: vel erat ſpoliata magno pdio: t cōſtat de grauissimo damno: q̄ reddituus multū valent: certe restituet. Jnno. dicit idez. Concludit ergo q̄ non est differentia inter dilatoriā t peremptoriā. Sz iter lationē t lationē: q̄ ex modico nō dat ex magno ſicq; q̄ cōtingat. ¶ Quid enim ſi vltra q̄ debeat petari q̄tuor denarij: dic q̄ lz non opponat peremptoriā nō restitueret: fatet Jo. an. q̄ facilius magnū dānū occurrat in peremptoria q̄ in dilatoria. ¶ Ita dicit gof. q̄ in dilatoria a iudicij nō restituit: q̄ modicū dānū cōcernit in dilatoria solutiōis sic fm Jo. an. ¶ Ad glo. tertiā: gl. que rit q̄d est munimētū: dicit q̄ munimēta dicunt que cāz muniunt: siue sint testes siue instrūenta. ¶ Glo. pen. op. q̄ ſufficiat generale mandatum. l. de muno. l. illud. §. si talis glo. fatet: dic vt. §. c. proximo: vel hoc ipsum obtulerūt vel a tempore interlocutorie lapſi erāt. x. dies. ¶ Glo. vlti. enumerat casus in q̄bus ſpāle exigit mandatum in procuratorio: de quo vide plenissime glo. de procuratoribus. c. qui ad agēdū: in fi. li. vj. ¶ Oppo. q̄ nō cōcedat restitutio: q̄ q̄ vna via rē. §. de pecu. me. de re. nu. cum quid. So. illa intelligitur de iure cōmuni: hic secus: dic q̄ ibi prohibitio est ſimile prohibitio ſolus via.

Constitutus.

Restituit minor ſ eo q̄ contraxit vel obmiſit: ſi pbat ex inde ſe leſum: t ſi ſit. Ītēpora restitutionis petende. h. d. Jn pīa ponitur partis narratio. Jn ſcda dat iudicē: ibi quo circa. ¶ No. pmo argumētum q̄ cōiuncta pſona pro cōiuncta pōt petere restōnem in integrum: ſeu etiam agere vbi exigit ſpāle mādatum: de hoc dicit. §. de Xpiāis nōnulli. ¶ No. ſecūdo q̄ is dr minor etate qui minor est. xxv. annis. ¶ No. tertio argumētū: q̄ nō valet cōſensus filij alienationi rei ppaterne ſtitus patri alienanti eo exīte in ptāte. Secus ſi fit emācipatus: forte hoc fuit factum pp ter. l. i. §. que bona de. ff. quarum rerum actio non datur. ¶ No. quarto q̄ hodie filius ſuccedit matri nec bona a matre quesita querit pater: t hoc verum niſi quo ad vſumfructum: vt. l. i. C. de bonis maternis. ¶ No. quinto q̄ audit libellans alternatiue deducēs nullitatē vel reſciſſionē ꝓtra: t ſic libellus alternatiue procedit: t ad hoc allegat capitulū. ¶ No. ſexto q̄ petens restitutionē dz cōcludere tria: ſe leſum ſe minorem: t. ītempora petende restitutiōis. Ītē t ſin facultate: vt no. in. l. ſi. C. ō in inte. reſti. mi. t no. fuit. §. c. i. ¶ No. ſeptimo q̄ clericus leſus est contractu: pōt petere restitutionem cōtra laicuz in patrimonialibus cōtra eccleſiā: t ſic no. mirabile q̄ vbi nō petit dari vel fieri a parte agitur tamen ad petendum: cum tertius petens pōt agere cōtra iudice ꝓpio nō autem necessitat ad ſequendum forū cause cui ex petitione prejudicatur. Et ſic no. q̄ vbi clericus etiam in pīmonialibus patrimonium principaliter dirigit cōtra iudicem: licet tangatur ſpecialiter p̄ iudicium laici ad causam vocandus nō habet clericus ſe qui forum rei vocandi. Sed potest clericus petitionez: t iudicium agere cōtra eccleſiaſticū iudicē: quod est notabile: q̄ ō faciat ad no. in. c. cū ſit gñale. de ſo. compe. ¶ No. q̄ pīmonialibus cōſuetudo laicoz ad cōmodum clericoꝝ prodest clericis ad hoc vide no. ſ. c. eccleſia ſancte marie: de p̄ſti. t in. c. cū venſſent. de eo qui mittit in poſ. ¶ No. q̄ tempus a ſtatuto inductus p̄ quod tollitur lucrum minori t infertur damnum: currit minori? ſed datur restitutio.

¶ No. q̄ in modica leſio nō tribuit in integruz restitu. t ſic oportet q̄ leſio ſit imodica. ¶ No. q̄ ius offerēdi actiue ad ꝓtum rescindendus. i. ad recuperandū rem: tranſit contra vniuerſalem ſucceſſorē. ¶ No. q̄ ſolemnitas obmiſſa annullat ipſo iure ꝓtum: t tūc opus est restōne. ¶ Oppo. pmo q̄ nō poſſit patere restōnez minor aduerſus alienationem: de aut. ſacramenta. C. ſi aduerſus ven. ſo. hic: non iurat ſuper contractu: ibi ſic: q̄ iuramentum excludit a petitione restitutionis: vt ibi: ad idem de iureiur. cuz cōtingat. ¶ Oppo. t vt q̄ libellus nō admittat quo petit nullum contractum pronunciari t petit restō. l. in cauſe. §. i. de iurno. q̄ diu enim cōpetit remediū ordinariū rē. So. dicit Jnno. q̄ vbi est certum de nullitate: simul non potest accumulari restituno: ſed hic nō erat certuz: q̄ poſſibile est q̄ prima petitio nullitatis vel nō iuuabat vel nō excludebat exceptione: nō ad dirimēdas lites ſimul admittit ad vtrūq; ff. quorū le. l. i. §. quod autem: t poterat ꝓbabiliter dubitari ab vltis ff. libus ꝓpriatis defectuz tpe contractus: q̄ non apprehenderant leguluma: vel nō recordant an iterueuerit leguluma ſolennitas an nō: facit de ſen. excom. cum illoꝝ in fi. ¶ Alij dicunt q̄ hic nō ſunt forma petitionis: ſed cōmiſſionis: tenet Jnno. q̄ vbicunq; quis ꝓbabiliter dubitat: non ſolum rōe alterius: ſed etiam ꝓpriā: pōt in eodem libello ꝓponere plures actiones: nec etiam cogit eligere eas ſi nō compatiant ad inuicem: ſed vbi non est dubium probabile cogit eligē ff. de tribu. l. q̄ in heredē. §. eligere. ff. dele. ij. l. cuz filius: in. §. variis. Alij dixerūt q̄ ſi certū est quem habere vnam actionez: t de alia est incertū: t q̄ nō admittit: ſed cogit certam eligere: vel ſaltem nō admittit ſine protestatiōe q̄ vna ꝓbatur: t ſup illa ꝓbationes debent admitti. Jnn. tenet q̄ vbicunq; ꝓbabiliter dubitat: plures pōt ꝓponi: t plures ꝓſequi ſine protestatione. l. e. §. fi. t de partitp. audiſſ. nō ob. l. i. §. i. ff. quorum lega. q̄ quod ibi dicit de protestatiōe nō est intelligendū q̄ ꝓponēs debeat protestari: an alteram velit proſequi: imo protestatio ſic est faciēda: q̄ ſufficiat ad victoriam cāe: ſuper quacunq; probat intentionem ſuam: per hoc infert q̄ valet libellus: peto hanc rem rōne dominij: vel quaſi: hec vera q̄ſi actiones competunt ad idem: ſecus ſi ad diuerſa: q̄ tunc vtraq; intentatur: vt. l. ancille. C. de furtis: t hoc verum niſi ſint ꝓhibite: vt. l. i. C. de furtis. ¶ Oppo. ſecundo q̄ hec petitio alternatiua nō admittit rec dat. vt quis duas ſolutum est. §. c. pxi. vel ſecundus Hoſt. ſubtilitatem iuris ci uilis non est ſtandum: vt hic: ſed c. vt qs duas: facit contra. t. c. i. de poſtu. prela. li. vj. vel non fuit exceptum. C. de annal. excep. l. ſi. vel non est aliud q̄d imputet actori: q̄ incertus vel cōmiſſo fuit ſic incertus: nō autem libellus de quo de libel. ob. c. i. t. ij. ¶ Oppo. q̄ non ſit neceſſaria restō aduerſus curſuz anni: ad oblationē faciēdam: q̄ minori nō currit tēpus: hoc probatur: in. l. ſi. C. in qui. ca. in inte. reſti. nō est ne. So. dicit gof. q̄ loci conſuetudo hoc habebat: q̄ currere t ꝓpter hoc fuit neceſſaria restitutio. Jnno. dicit tpales preſcriptiones a iure inductas non currere q̄ illas potuit prescribere lex excepti. iudicialibus: q̄ currunt: ſed restituit. Nō mino. ait prior. §. ſi. C. de iudi. properandum. §. ſi. Conſuetudinarie autez: t ſtatutarie currunt: q̄ illas non potuit lex prescribē. de conſti. c. i. li. vj. idem dicunt in cōuentionalibus p. l. omnes. ff. de mino. bar. in. l. ſi. dicit q̄ illa lex tāq; quotidie loquēs extēdit ad ꝓſcriptiones tpales post illā legē inductas: t dicit verum: ſi ſunt inducte a iure: q̄ bene potuit illas in genere cognoscere: vſi cum dicat ꝓſcriptiones aduerſus quas dat restitutio tollent iſte. Ita ſtatutū restringit: ne ꝙ indebite dānum patiat. l. ij. C. de noxa. vt non lucret: vt no. in. l. omnes ꝓpri. Si ergo ſtatutum inducit ꝓſcriptionē: q̄ bz damnū minor: refert ad capaces ꝓſcriptiones: t ſic ad minorem: ſi querit lucrum: vt hic refertur: ſed tūc ſuccedit: prima nō. ſi autem ſunt inducte a cōſuetudine: q̄ non tollerentur ſi eſſent inducte tēpore cōſtitutiōis: multo minus tollent poſtea inducte: p dictum. c. i. hec opi. bar. videtur deſtrui. per hūc tex. niſi cōis opi. gl. ō §. ſ. dic vt ibi. ¶ Quero an hec cōſuetudo loquēs de vēditōe habeat locū in datione inſoluti? Jo. an. remittit ad ſpe. de emp. t vē. §. nūc dicēdū. v. ſz pōe ſtatutū: t ibi determinat q̄ nō. ¶ Quid in pmutatōe dic. q̄ non: q̄ verbuz emptionis ſimul ſtricte: t q̄ emphiteota donat mdionatōem: iz nō vēdat: de quo ō loca. potuit.

An pater cogat filium emancipare dic q nonnisi in casib⁹ q no. quibus modis tus patrie po. solunt in fi. li agnouit legatum ad hoc relictum: li adoptuo facto puberi nó expedit cé in ptáte: sed filium peccare cogit: si male e ꝯ pietatez filium afficit. ¶ An filio detur ꝯ pfez restitutio nó ꝓpter reuerétiam pñam: nec liberto ꝯ patronum: pp ipsoꝝ reuerentiam. C. qui e apud quos. l. vlt. ¶ Venio ad glo. e op. cum glo. j. vt q frater non admittaf pro fratre q: nemo fit mandato agit: de procura. c. j. So. hoc frater erat cōiuncta persona: que agit pro cōiuncta. ē. de rescriptis: nōnulli: tum tamé nó cōtra de volútate cōtraria: sed contra: quia vbi exigitur spāle mándatum cōiuncta pson nó agit ꝓ cōiuncta. ff. de muno. l. qui pater. so. ꝓiuncta persona non agit pro cōiuncta: nisi appareat ó volútate: vt hic. ¶ No. glo. q in his que exigunt spāle mándatum persona cōiuncta nó admittit pro coniuncta: e sic coniunctio pson nó supplet defectum ꝓmandati excepto casu. c. nónulli. ē. de ꝛ̄ptis: de hoc dic: vt in. c. q ad agéndum de procura. lib. vi. ¶ Quero an si filius succedat mri in quo glo. dicit q succedat in ꝓprietate vsufructus qué conseruare ꝺz filio nec pót rez alienare. C. de bo. mrnia. l. j. e dicit Jo. an. q succedit ex sena tuscósulto orficiano. ¶ Glo. vj. in pu. est ifalis. ¶ Opp. e vt q mulier nó possit habere ꝓprium: q omnia p̄sumūtur ꝗsita de bonis viri. ff. de dona. inter vi. e vxo. l. qui mutuum. so. ibi constat vñ bona ꝓuenerint ad vxoré: ꝓcedit ꝯ sed hoc cōtrabut: q: forte empta ex pecunia cōi: vel forte erant cōiter legata: vel loqtur sm cōmunem consuetudiné patrie sm quā omnia obuenientia viro vel vxori sint communia: sm ply. ¶ Queritur gl. iij. ad qd fuerit vtilis emā cipatio in validitate cōtractus: dicit gl. q fuit vtilis in hoc q: filius in ptáte alienare vel disponere de rebus suis nó posset nec agere pro huiusmodi cui tūc temporis currit prescriptio: vt. l. j. C. de bo. matern. e ideo eos emancipauit: vt consentiret e ratificaret alienationem. ¶ Glo. v. dilationem ponit pro casu glo. tempus querit quod est illud tempus: dicit q est quatuor annoꝝ. C. de temp. in integ. resti. pronde. l. vlt. e colligit arg. q vltra tempus non datur restitutio. ¶ Glo. consuetudinem: ponit partem casus e ibi petebát restitui: nó ob. q debuit dari restitutio: q: hoc tépus ipso iure non currit: ut. l. fi. in qui. ca. in integ. resti. non est ne. quia sm Gof. cōsuetudo cauebat q in hoc currit tpōs: e nó necessaria fuit restitutio. Inno. dicit tpales prescriptiones a iure inductas nó currere q: illas potuit ꝓuidere: ꝺz excep. iudicialibus que currunt: sed restituit ff. de muno. aut ꝓtor. §. fi. C. de iudi. ꝓpter ádum. §. fi. Consuetudinarie e statutarie currunt q: illas non potuit lex ꝓuidere: de consti. c. j. li. vj. Idem dicit in conuētionalibus: p. l. emptus. ff. ó mu. l. fi. dicit q illa lex ꝓcedit qñ impedit cursum tpis statutum anꝑtum cursus tpis ordinaf: ad dandū minori detrimentū: sed non impedit cursum: anꝑtum ordinaf ad lucrum tollendū: vt hic: e ideo necessaria est restitutio: q: statutuz simpliciter loquēs de cursu tpis patit restitutionis cōtra eum qd indebite damnū patif: e non patit restitutionē: vt q lucref: vt ad. l. cōs populi. ff. de iust. e iure: vñ in dando statuta q dicunt tpōs currere recipiunt exceptionē: vt non currant in ꝑsonam respectu res minoꝝ: e agit ó vino minoꝝ: secus si de lucro: vt hic. nec ob. q ius nó potuit cogitare statuta ma xime in specie: sed potuit cogitare in genere lex: vt. l. ariani. C. de hereticis: vñ cōsuetudiné vel statutum semp repit: vt est edictū in pritis: e repit pót in paterniū: cum quotidie loquaf: vt dixi. Item q dato q lex non cogitauerit de statuto statutum indefinite loquēs potuit cogitare de lege precedenti: vñ cum disponeret in ma. iuris ꝺz recipere interpretationem limitationem e ampliationem iurisdictionis. de consue. ex litteris. ¶ Glo. solēnitas: queritur que solēnitas hic ó ficiebat: dicit glo. q habebant curatorem: e ibi auctoritas non intercesserat. C. de in integ. resti. mi. l. si curatoꝝ: vel q alienabát rem immobilem: nó intercessit decretum pretoris: q: tutor vl curator non potest alienare rem minoris sine decreto pretoris. C. de predijs minoꝝ. l. j. sed si non habebant curatores tenebat alienatio cum decreto pretoris: ꝺz ipsi possent restitui: vt. l. predicta. si curatorum restituimur: ergo si probatur solēnitas: ex se alienatio nulla est dicit Bart. in rebus mobilibus: e se mouēntibus: valet alienatio per carentem curatore: et sine decreto iudicis: in immobilibus sine decreto nó valet alienatio etiá deficiente curatore: e prohibetur fieri vel interponi decretum. nisi in casibus propter ea alienum. C. de prediis mino. ob eas. ꝓpter votum. C. de admi. tu. l. lex que ob. necessitatem famis. C. de pa. qui si. diuitra. l. j. ob defensionē pupilli. C. de admi. tu. l. fi. ¶ Glo. viti. querit quid habeant probare illi minores q se lesos. ff. ó iure in. l. nam e posteā. §. si minor: dic e tertium. l. fi. esse ꝑ tempora restitutionis patere: vt in ter. Antonius.

§ **Musa.** Se sūmat declarans qui iudices possint in integ restituere: e sumi potuit ex. l. vlt. C. vbi e apud quos. Posita para loqtur de ordinarijs habēntibus administrationem e ipsoꝝ delegati. Sed a para de delegatis non habentibus administrationē e de arbi. Tertia ponit quedam incidēter. ¶ No. q ꝓpter incidentiaz cause iurisdictio aliqñ progatur e extēdit ad id de quo principaliter cognoscere non pót. C. de iudi. l. quotiens. Et nota q sicut ꝓpter incidentiam cē ampliaf iurisdictio: ad id de quo in cá principalr non posset: ita ampliaf arbitri ptás notionalis. ¶ No. vltimo tres casus: ó quibus non pót cōpromitti. ¶ Opp. q decre. nfa in fi. non faciat ad ti. put dicit de arbi. in fi. so. fatetur: sed incidēter hoc vt ꝓpter id qđ ꝓmissū erat de arbitro. ¶ Opp. q compromissum possit cá infamo nialis: de cler. cum inter canonicos. So. cá matrimonij spiritualis pót: non carnalis. ff. ti. ij. ex parte. ¶ Op. q de cá liberali: cōpromittaf. ff. de arbi. cum ꝛpe. so. de cá liberali bonus non compromittit: sed de cá status ecclesie: vt ibi: vel ibi non approbaf arbitrium: vel de amicabili compositione loqtur. ¶ Tenendo dictuz Inno. potest cē cá: q: qñ agitur de statu ecclie: illa nó est simplr causa liberalis: sed potius subiectionis. i. cui subsit: vnde é libertas a certa iurisdictione: sed non simpliciter: q: non potest qs cē acephalus, rectus. vt. nulla: facit extra anagnie bonifacius. vná sanctā. ¶ Sed cum queritur de homine an sit liber vel seruus illa ꝑ pie dr cá liberalis: e ista multomagis est ꝓiudicialis: ꝗ ꝓma: q: seruus forte ꝙparatur motui. ff. de re. iur. l. seruitutē: in fi. ¶ Quero an qñ petit restitutio incidēter reqratur: e sit necessaria litis cōtestatio. dic q nó de offi. iudi. c. ij. Item est alia differentia: q: qñ petitur principalr nó requiritur summaria cognitio. An petitio sit admittēda: sed vbi incidenter ꝺz locum officium iudicis mercenarium: e est sūmaria examinatio facienda: prius ꝙ super lesione aliqua ꝓbatio admittatur: vt no. §. c. audito: e dicit hoc cē contra no. §. c. ex litteris: per Inno. ¶ Quero an ab ipsa ordinarijs sine administratione detur restitutio: dicit Inno. q non: unde nec a delegatis eoꝝ nec ab eis: e videtur expressuz in dicta. l. j. C. vbi e apud quos: ibi cum dicit has causas audiri: q certe administratioi cui iurisdictio adhereat ꝓpositi sūt. Quero an hoc sit verum vt arbitri possint incidenter: sine cum pena: sue sine pena sint dati: dic q sic: q: de vtrisq loquitur lex: unde hoc vere. sumitur. C. vbi e apud quos: sic tenent quidam. Inn. distinguere vt: an dati sint sine pena: an non: vt statim dicetur: sed an contra sniam arbitri: cum pena detur restitutio Inno. q sic: ꝺz per oia nó sit snia. ff. de bo qui no. Insa. l. quid ergo. §. ex cōpromisso: e est ratio: quia ꝓ hanc sniam ꝓuidetur leso: nó solum ꝯ sniam: imo e ꝓpter obligationē ex snia ꝓcta ad penam: si non paretur snie. ff. ó acq. bere. l. si papillus: vñ vt magis congrue cōcipiat vba dicat pro restitui aduersus obligationem pene ꝓcte ex snia: q̄ si dicat contra sniam. ff. de mi. l. si minor. §. minores. Per hoc dicit q si cōs arbitros cū pena ledaf de in tali-

bus ꝓducendis: vel alijs que coꝝ eo incidunt non restitue
tur leſionēq; nil eum ligat: niſi obligatio pene: ꝛ ó ſi petatur
reſtó cótra ſniam nó restituſ in eum ſtatum: in quo erāt ab
ſniam imo totus ꝓceſſus reſcinditur: ꝛ ipſum ét cópromiſſum
cū detur aduerſus obligationem p hoc: dicit q; petita róne
aduerſus ſniam arbitri: q; coꝝ iudice ſup bñficio reſcindé
di nūl poterit ꝓbare ad finem vt rem restituat: q; nó ſubro-
gatur arbiter iudicium cognitióe principalis: ꝛ q; nó ꝓdeſt
Iu.cóte.coꝝ arbitro ad ferendā ſniam coꝝ iudice: vt .l.pe.
.C. de arbi. Sed qd ſi ſine pena ſit cópromiſſum: quo caſu ar
bitrium obligat ff.n.j.p mare: ꝛ qd ſi teſtes ſint mortui qui
ſunt ꝓducti: an tales attestatóes valent in iudicio. Ide resti.
pfitata cū ergo poſſint ledi: dicit Hoſti. q; dabit reſtó. ff. de
mino. l. nó oīa. ¶ Quid ſi aliqs petat coꝝ ordinario restitu
ri ꝯ ſniam arbitri. ¶ Rūnqd Iu.cóte. ſup restóne admit
tunt ad ꝓbandum de iure ſuo ſup principali ad hunc finem
vt adiudicétur ſibi petita. Inno. q; nó: q; nec iudex qui co-
gnoſcit de restóne ſuccedit arbitro in cognitóe principalis
.C. de arbitris. l. pe. §. ſi. qó verū putat Hoſti. niſi ex forma
pactionis aliud ſequat: vt q; petit in eodem libello nó ſolū
restitui ꝯ ſniam: imo ꝛ q; petita fuerūt adiudicari: ſm no. ff.
e. cum ex litteris. ¶ Venio ad glo. ꝛ quero cū prima glo.
qui ſunt iſti iudices habentes administrationem: dicit glo. q;
ſunt ꝓcōſ: vel prāres: vel alij iudices hñtes cōtentioſam iuriſ
dictionem. ff. de poſtul. l.j. §. pe. ¶ Glo.ij. in pn. expedita
cū ter. vſq; ad v. ſed vt ibi. ¶ Opp. q; non delegef: q; cauſe
cognitionē deliderat. l. in cáe. §. cá. ff. ó mino. ergo id delega
bilis: vt. l. nec quicq; §. vbi decretū. ff. de offi. ꝓcō. So. glo.
dicit q; restituere cōpetit iure magiſtratus: ꝛ ſic eſt delega-
bilis. ff. ad municipa. l. ea que. In ꝯtrarium facit q; hec ſūt mi
xti imperij: ꝛ non competunt iure magiſtratus: vt. l. ea que
ad municipa. ergo ſunt indelegabilia. So. oīa que compe
tunt iure magiſtratus ſunt delegabilia: ſed non oīa que dele-
gantur competūt iure magiſtratus: vt hec in exemplo: ꝛ in
mero imperio: cuius cognitio ſpāliter condēnatur ab eo cō-
mutatur: ſi contingat preſentē ab eſſe. ff. de offi. eius cui mā.
eſt iuriſ. l.j. vel poteſt delegari magiſtratui: ſed non magi-
ſtratui non: ꝛ ſic non ab. habenti iuriſdictiónem. Ber. q; ho
die hec cognitio poteſt delegari: vt. l.j. C. vbi ꝛ apud quos:
ꝛ hic: ꝛ. l. ea que in hoc corrigitur. Oſt. dicit ſpāle in restitu
tione ꝓpter fauorem eccleſie: ꝛ minoris: vt poſſit delegari: ꝛ
.l. ea que loquitur de restitutione fame ꝛ omnibus bonis:
q; ſolum facit princeps: vel senatus. ff. de poſtu. l.j. §. de qua
ſolus ét princeps restituit contra ſniam ꝓcura. ſui: vel iudi-
cem quem delegauit. Item minor magiſtratus contra ſen-
tentiam maioris non restituit: ſed quilibet ordinarius con
tra ſniam ſuam: vel minoris ſubditi restituere pót. ff. de mi.
.l. in cáe. §. pe. ꝛ. l. prefectus ꝛ. l. ſequenti. ¶ Quero qui ſunt
iudices qui non hñt administrationē: dicit glo. q; iudices q
dātur a principe ad aliqua officia exercēda: puta vt cogno-
ſcant de appellatione vel de ſnijs: vel ét ó alijs questionib⁹:
ꝛ tales pōſit cognoſcere de restitutio. ꝛ alijs cautis: ſi aliqui
volunt ſe ſubijcere iuriſdictióni: alōquin non compellunt
de talibus pót intelligi. ff. de iudi. l.j. ꝛ. C. de iudi. Item nó
nouam: vel q; dātur: vt poſſint dare tutores vel curatores: ꝛ
emancipare: ꝛ iſti dicūtur ordinarij: ſine administratione a
talibus delegati: pót poni exemplū ſm doc. in doctoribus
qui poſſunt cognoſcere de cauſis ſcolarium volentibus per
auc. habita. C. ne filius ꝓ patre. Item in ep̄o qui renūciauit
ep̄atui: de ordi. ab ep̄o. c.j. ꝛ de his iudicibus. v. ordines. C.
vt dignitatū ordo ſeruetur. l.ij. lib. xij. ¶ Quero an arbi-
tri poſſint cognoſcere de restitutione incidēter: glo. q; ſic: ꝛ
non principaliter. ¶ Quero quare non poſſunt cognoſce
re iudices non hñtes administrationem: principaliter de restóne:
ꝛ ſic incidenter. Rndet glo. q; illa cā principalis tāgit ma-
iores iudices: vnde in his inferioribus deficit poteſtas: ſed
ſi incidenter deducatur ꝓrogatur peās. C. de iudi. quotiēs
vbi iudex qui nō poteſt cognoſcere de cā ſtatj. ſi incidēter
mouetur cognoſcit. ¶ Opp. q; arbiter ét incidēter nō co-
gnoſcat: q; vltra formā cōpromiſſi non pōt ſuā prātam ex-
tendere ꝯ. de arbi. p totū. So. non egredit formam cōpro-
miſſi cū illa ſit cā ex principali oriat: ꝛ ſic cōtinetur: ꝛ non ſe-
parata: vt ſi obmiſerit probationes legitimas: vna partium.
¶ Sed op. q; arbiter hec nō cognoſcat de cā reſti. q; ē mi
xti imperij: vt dixi. ō. ꝛ ꝓbatur p dictā. l. ea. que. ad hoc vi-
de no. in. l. ſi. C. vbi ꝛ apud quos in tre. reſti. p glo. ꝛ doct.
So. dicit Inno. q; cognoſcere nō poſſit de restóne quo ad
finem: vt det restónem: vt in cōtrario: ſed ſi arbiter videret ꝑ-
ſonam cui restituto competit lesam: puta q; in termino nō
ꝓbaret: vel teſtes vel inſtrumēta non produceret: ꝛ in ter-
minum aſſignabit. Ad hoc inducit Hoſti. leges quas alle
gat glo. ꝛ no. de or. cog. c.j. ¶ Quero quare arbitri non
cognoſcunt de cā matrimoniali: dicit glo. q; dō tractari: ꝓ
iudices diſcretos ꝛ in iure canonico peritos: de conſan. ꝛ af
fi. ex hijs: ꝛ est expreſſum de trā ſac. c. vtri. vbi de hoc. Item
cā liberalis ꝛ criminalis requrit maiores iudices. ff. de arbi.
non diſtinguemus. §. illud: ꝛ §. de liberali: vnde hoc ſumi-
tur. ¶ Opp. glo. ff. de his qui no. infa. l. quid ergo. §. ex cō-
promiſſo: vbi dī q; ſnia arbitri non infamat: vnde videt q;
cōpromitti poſſit de crimine. So. de famoſo delicto. i. ó cri
mine infamante cōpromitti non pōt: ſed ó nō infamāte ſic.
vel ſm Hoſti. ꝯ. Imo loqtur qñ de crimine agitur ciuiliter
Ide arbitris cum dilectus. ¶ Per predicta dicunt doct.
q; cum actio iniuriarum infamet ſiue ciuiliter ſiue criminaliter
agatur: non poteſt cōpromitti. ff. de his qui no. infa. l. arbi
trus. §. fi. ¶ Quero an de cā monachationis vel cōuerſio-
nis poſſit cōpromitti: dic q; non. ¶ Quid de cā tutele ꝛ de
cā alimentorū: q; petit iure ꝯ tutores teſtamētarios: de hoc
in ſpe. de arbi. §. reſtat. v. ſed numquid.

b **Beneficio.** Beſtimat vel mutatis verbis restóne denega
ta eccle vlterius nō cōceditur restó niſi ex nouā
cā: admittit tñ ad appellandum a ſnia dene-
gationis. b. d. ¶ No. primo q; restituto nō datur aduer
ſus restónem denegatam. ¶ No. ſecūdo q; rumor vel ec-
cleſie restónē petentis obſtat exceptio rei iudicate. ¶ No.
tertio q; deducendum appellationē interponendo currit ec-
cleſie: ꝛ ſ3 eccleſia non restituatur aduerſus denegatam reſti
tutionem restituit tñ ad appellandū ſuā denega-
tionē. ſ. b. d. ¶ No. quarto q; aduerſus denegationem restitutiōis datur restitutio:
vbi velit deducere nouā defenſionē ſi ſemel appellauit poſ
ſim ſecūdo appellare de ap. fua nobia. Sed o poſſuꝫ ſecō
restitui: doc. dicit q; hic ſit caſus ſpecialis. ¶ Opp. q; plu
ries detur restitutio ff. de mi. l. ſi fine. §. reſtitui. Sol. ibi ſpe-
ciale in hereditate vel ibi nō fuit delegatus: q; ſi plures fe-
ratur poterit restitui. ¶ Secūdo oppo. q; ſi ſemel appella
uit ſ3 ſuccubuerim iterato poſſum appellare: de app. directe
ergo ꝛ ſecūdo restónē petere. So. facilius ꝓdit priuile-
gium ꝛ extraordinarium antiquum: q̄ ius cōmune ꝛ ordi-
narū: facit. C. ad vel. antique: ꝛ qó ibi no. vnde vnico actu
ꝯ no ꝓdit: de cōſti. cum acceſſiſſent: ꝛ hoc est qó innuit Ho
ſti. hic dicens q; gra debuit plus arctari q̄ ius cōe: vñ fama
est iudicem liberalē fuiſſe liberalem. C. de neg. ge. l. tutori.
¶ Tertio oppo. q; ſ3 iudicatū ſit contra eccleſiam vel mino
rem: nihilominus restituit. ō. c. coꝝ. Sol. ſi iudicatum eſt
in articulo aliquo cōtra eccliaꝫ restituit: vt in cōtrario: ſed
ſi iudicatum eſt restónem nō dandā non restituit: vt hic: q;
directo ꝯdiceret ſcēa ſnia plane ſnie. ¶ Quarto oppo. q;
etiam cōtra rem bis iudicatam restituit eccleſia ſiue mino
ri. ff. de mi. l. minor autem. ō. c. ex litteris. So. vbi iure cōmu-
ni bis eſt iudicatū: ſuper certo articulo contra eam restitui
poteſt: ſed per principem: vt in cōtrarium hic loqtur qñ ē de-
negata ſemel restitutio. ¶ Quinto op. ad id qó dī nouis
defenſionibus eccleſiam admittēdam: q; ꝓpter nouas de-
fenſiones competit una cōis ꝛ ordinarium ſubſidiuꝫ ff. de ca.

pos.c.fi.de except.rei iudi.cum querit:facit de fi.instru.cuz Jo.C.de rem.ap.i.per hanc:& de testi.fraternitatis: ergo nó est dandú extraordinarú restitutiónis.ff.de mi.l.in cáe. So.vbi iure ordinario aliqs petens succúbit: ad mutuur alio ordinario iure:mutata cá petéde:vt in ꝓximo:cópetet ét extraordinarium auxiliú:& si succúbit mutata cá petendi: q̃ paret ét extraordinarú auxiliú: p illud extraordinariuz audit:vt hic:sed si a pncipio succúberet extraordinarú p illud ordinarú audit:sicut eróuerso:vt dixi in tertia oppositióe. ¶ Sexto ad idé opp.q̃ ꝑscriptio occédij appellationis nó currat ecclie.C.in q.ca.in inte.restit.l.fi.q̃ est tpalis:& sic restitó nó est necessaria ecclie ad appellándu:& vbi. so.id in minoribus hic i ecclia. Post.dicit q̃ forinsecis in ecclesijs locú hz:vñ fm eum lex ꝓxima:non hz locum in iudicialibus ꝓscriptionibus:vt.ff.c.cóstitutus:& hác opi.tenét legiste:in.d.l.fi.alij tenent simpliciter in minoribus ipsum occédiuz nó currere:p.i.cótra:quetñ hz sit iustissima:congrue.i.ꝓmá.C.si sepius:in inte.restit.pe.sed hec decre.hoc dictú apte reprobat:& ideo dicebat hic pe.& abb.q̃ ádaz sunt tpa in qbus ecclia ipso iure seruat illesa:q̃ nó currút ꝓscriptiónes.x.vel.xx.annoz:de ꝓscrip.ad aures:de bis.ff.c.j. ¶ Quedam in qbus dominus q̃ ecclia non hz ꝓsanuz: vel hz beneficiú:de ꝓscrip.e.j.& c.audiuerit pe hostilitatis co.n.ex transmissa:q̃dam de qbus dubitat: sicut.xvi.q.j. naualium. Item dubitat de vsuca.xvj.q.iij.§.quas actiones de quo.ff.c.j. sed certuz est q̃ in his casibus si ledatur ecclesia restituit.C.si aduersus vsuca.l.vna. Post.in.c.j.& fe.ff.co. tenet q̃ nó currat. Nunqd restituat:dixi.ff.c.audito. ¶ Quedam sunt tpa q̃ certitudinaliter currút:nec restituit eccla:de elec.ne pro defectu:sed illa ꝓpue currunt psonis nó ecclesijs. ¶ Quedaz q̃ certitudinaliter currút & restituit ecclesia:vt hic. ¶ Quedá q̃ certitudinaliter currút:& dubitat an def restó:sicut in tpe.xl.annoz de quo.ff.c.audito. ¶ Septimo op.q̃ via via est ꝓhibitú nó é cócessum alia rõe.decreta allegatur.ff.de pcu.de regula.cú qd. dicitur.li.vj.in fi. So.non est idem restituere ad appellándum:& restituere ꝓ sniaz:vt.j.dicef.in.vij.q. ¶ Decimo ad qónem:& primo quero de róne ꝓhibitóis restónis dicit Host.vt sit finis litium:vel dic q̃ snia esset sub iudibus si restituerel.ff.de iudi.l.si pretor:vl non restituat:vt restituantur ꝓ id.ff.de minoribus.l.interdum sicut ergo ecclesia nó restituit:vel minor contra quadriénium quo debuit contra lesionem restitui.l.e.c.j.li.vj. Ita nec cótra restitutionẽ denegatam vt hic. ¶ Sexto quero quid si restitutio nó fuit denegata: sed nec pcessa:dic aut fuit petita restitutio & cócessa:aut nó petita:aut petita & denegata:aut petita & non cócessa:sed nec negata:si fuit petita & cócessa planú:q̃ non pceditur decre.si non fuit petita dubit:si petita & denegata: pceditur decre.si petita & nó concessa:sed nec denegata:pót iterato petere. ¶ Quid si petat ecclia restitui ꝓ ꝑtuz denegata sint restitutiones an poterit restitui ꝓ sniam denegationis videl qbusdaz q̃ sic:q̃ hic vnica emanauit snia:q̃si dicat q̃ hic dr̃ habeat locú q̃n petit restitui ꝓ sententiaz: q̃ nunc pro aduersario occurrút due snie:verius est q̃ sine contra sniam sine ꝓ contractum denegetur: vlterius non petitur:q̃ hec decre.& l.ij.C.si sepius in inte.restit.loquit indistincte:& subsit prima ratio. ¶ Quarto quero q̃ petitio hic excludatur:an petitio restitutionis ꝓ contractum vel sniam iam denegata:an petitio restitutiónis cótra snias denegationis:dic q̃ cótra vtráq;:vt patet ex hic que dixi.ff. in.i.q.quod ꝓbat Inno.p ifam:que restituit ad appellandum de snia denegationis:ergo non ꝓ sniam. ¶ Quinto qd si contra sniam petit minor vel ecclesia restitui:& fuit denegata:& non appellauit:restituit ad appellandum cótra primá sniam:an ꝓ secundam. So.glo.hic in.i.glo.& accur.C.si sepius.l.i.intelligunt de secúda sententia denegationis.accur.tñ ibi fuit alternatiue locutus:videlicet primo q̃ sit in optione emancan velit restitui ad appellandum a ꝓ

·ma snia:vel a secúda:sed denegationis:secúdo q̃ a secúda: postmodum cósequenter dicit:q̃ si fuerit appellatú & fuerit lapsum tpis:& fuerit petita restitutio denegata:q̃ nó auditur:nisi ad appellandum:qó intelligút doc.i.quo ad sententiam denegationis:vel ad ꝓsequéndam appellatóez:cú tpa sint lapsa:vñ in hoc credo multuz considerándo verba restónis in inte.videlicz vtrum respectu eiusdé:an diuersi. si respectu eiusdem non audiat:si diuersi tunc sic:sicut in similibus dicimus:q̃ mutata cá admittit de nouo qs ad agendum non obstante except.rei iudi.vt no.est.ff.. ¶ Sexto q̃ro qs iudex faciat restónez hanc ad appellandú:an iudex a quo debuerit appellari:an ad quez:q̃busdá vt q̃ iudex ad quẽ:p.i.preses.C.de appel.sed illa lex loqtur in restitutione illius:q̃ appellauerat:& in appellationis ꝓsecutione fuit casu impeditus:vnde cú sit ad eum devolutum negocium p appellationẽ:nó mirz si restituit:sed in casu nostro q̃ nódum fuit appellatú:nil hz cóe huic negocio ideo nó ipse sed iudex a quo:vel iudex ille q̃ cótra sniam restituere posset. Et hanc opi.tenuit Ja.de arc. Bar.tñ: in.l.preses .C.de ap.dicit q̃ etiá cora superiore:cuius a quo restitutio pti peti per tex.l.fi.C.si sepius in integ.restit.postu. ¶ Septimo quero que sit differentia inter restitutionem a sententia vel ꝓ sententiam:& restónem ad appellandum. Accur. in.l.j.C.si sepius:dicẽ q̃ primo casu pnde é ac si sententia lata non esset. Secúdo salua manet snia:hz suspendat appellatione:de iure.ut. venitées:p qó patet q̃ plus expedit restitutio quá appellatio.ff.de admi.tu.l.si minor. Item dicit accur.hic cóputabit̃ p vna appellatióe:vt nó liceat tertio appellare.l.de appel.sua nobis. Itez secúdo casu necesse erit appellare.l.x.dicez:q̃ per restóez non datur plus de tempore q̃ id in quo fuit lesus.ff.de mi.l.interdum.§.plane. Item eadem róne habebit prosequi.l.annum:eo restituto:alias rata manet snia:qó non est in primo casu. Item cá restitutionis.l.quadriennium appellationis.l.biennú. Ité in prima est necesse pbare lesionem. In secunda iniquitatem. ¶ Octauo quero q̃ sint nouę defensiones:de quib⁹ logtur ifa.glo.hic q̃ intelligat̃ de noua.i.nouiter propositis:tamen primo competétibus eisdem Inno.q̃ exponit nouis.i.nouiter ꝓpositis:nó nouiter contingétibus. Azo.in summa.C.si sepi⁹:& Odof.in.l.ij.C.e.ti.intellexit de vtrisq̃ de nouiter exortis:& de ánqs nouiter ꝓpositis. ¶ Pono exemplum quádo denegata fuit ecclesie vel minori restitutio:q̃ contra ꝓcuratorem suum habebat actionez:ecce antiquũ factum:postea ꝓcurator repertus est non esse soluẽdo:ecce nouum:hoc vult nũc ꝓponere:vel forte nũc effectus est non soluẽdo:modo restituet̃ ecclesia. Itez pone q̃ ecclesia petit contra sniam restitui ex lesione priuilegij non ꝓducti:nunc vult restitui ex lesione prescriptiónis obmisse:vel nunc complete de nouo vero.i.nouiter ꝓbanda non potest intelligi cum illa non sit noua defensio:& q̃ alias nullius esset effectus bonum iurium.

De alienatione iudicij Rica.

¶ Supra proxi.ti.,pnisum est per beneficium restitutionis ecclesie aduersus lesionem:vt in.c.minoribus:& in.c. constitutus. Nunc prouidetur his in quorum dãnum alienatur causa mutandi iudicij res de qua timetur lungum: secundum Gof.ad materiaz.xi.q.j.c.viti. & de priuilegijs auctoritate in fi.lib.vj.

Ẽ quorundam.

Jo in qđ facta é alienatio rei cá mutãdi iudicij cõuenit̃ p Rptuz imperatũ cótra alienãtez,Jo.d. Prima pars ponit factũ ꝓ qđ.Scõa pundet ibi: nos igit̃. ¶ No.primo q̃ non valz appellatio:interposita ante iudicii ceptũ: in finem eliddi iurisdictionẽ delegati. ¶ No.scõ:q̃ p Rptũ imperatũ ꝓ predecessorez cõuenit̃ successor singu-

laris lite etiam nõdum mota: si fit facta alienatio cã mutan di iudicij. ¶ No. tertio q̃ pria iura ponit possessionẽz tradere alteri vel illam vacãtem dimittere: vt eam alter nãcticatur. ¶ Q̃p. q̃ nõ fuerit necessaria vlla pulsio re petita appellatione: q̃ appellatio nõ vz sine cã: vt in c. vt debitus. de app. So. logt̃ sin vlla tpa sin q̃ois appellatio admittebat: nisi esset manifeste frustratoria: hodie secus: vt ibi. ¶ Quero quare ꝓbabit q̃ fecerunt p euictionẽ iudicũ: dicit Bo. stiẽ. q̃ ꝓbabit eo ipso q̃ cõmuni potuerũt de scia iuris: q̃ ꝓbari poterit p illos eosdem q̃ hoc eis significauerũt. ff. de ap. suggestũ. ¶ Quero an inter bona possessionẽ vacantẽ possit peti indistincte dic q̃ sic: si fraus intercesserit: alias nõ: ꝓcederet ad pñdiciũ absẽtis: nil curaret: de offi. ordi. cõsultationibus: sed dicit Bosti. q̃ hic nõ dr̃ q̃ ꝓcedat cõtra non citatum. ¶ Quero an tales possessores possint dim noiari in iudicio: dicũt doc. q̃ hic. C. vbi in rez actio. l. ii. C. ó ap. l. i. q̃ puto falsum: quia hic cõuenientur ex proprio dolo. ¶ Ad intellectum lr̃e dic q̃ e illi q̃ possessionem transtulerunt cõuenitur. ff. de re. iur. l. parez. ¶ Quero q̃re appellatio nõ admittat: dic quia nulla a manifesto grauamine est appellandũ: de ap. vt debitus. ¶ Q̃p. gl. in. q̃ nõ petitur p hunc titulũ contra recipientem rem lite pendente sed p titulũ de litigios. C. de litigiosis. l. vna. So. gl. fatet̃ et exponit vertit. i. verti sperat. ¶ Glo. pe. quert̃ cõ quem agat re alienata ꝓpter mutuandũ iudicium: dicit glo. q̃ datur actio cõ alienãtem: et cõtra emptorem: vt q̃ voluerio poterit cõuenire. C. e. l. vna. Glo. sup verbo trãsferẽdo querit. q̃d si in possessorem trãsferat possessio non dominium: an agatur ex hoc edicto cõtra illum: dic q̃ sic. ff. e. l. non solum. ¶ Tertio q̃re sunt necessaria vt cõpetat edictum: dic pro q̃ fiat alienatio cã iudicij mutandi futuri: et nõ eius q̃ iam sit. ff. e. l. ex hoc edicto. §. aut prator: et hoc q̃ si fiet preterm iudicij cã vel pñtia nõ ageret ex hoc edicto: sed ageret ex titulo de litigiosis. C. de litigiosis. l. vlt. et tunc dr̃ fieri litiginz libello principi dato: et per eum reo insinuato. C. de litigio. suẽ. posita: sup. l. i. q̃o casu res alienari nõ põt sine pena litigiosi. C. de litigio. l. vlt. ¶ Regit̃ secundo q̃ dolose fiat alienatio rõne loci vel psone: vt dationem constituat adversarium: alterius puncte. ¶ Requiritur tertio q̃ inceperit. ff. e. l. i. et ii. et detur ad interesse officiũ iudicis quãti interest actoris: et si quis forte fecerit expensas vel alium incõmoditatem passus sit. ff. e. l. iii. §. opus: et l. non tolum in fi. ¶ Quero quando cessat hoc iudicium aliquo alienãte dic cessat si ex necessitate alienet. ff. e. l. nõ solum. §. si qs. Irẽ si paratus est subire iudicium: ac si possideret. ff. e. l. qa ẽt i fi. ¶ Eadẽ glo. pe. in fi. in ver. item no. op. et videt̃ q̃ nõ fiat prorogatio de psona ad psonam: in ℞pe. de offi. dele. p. e. g. vbi delegata iurisdictio non potest prorogari ad alias personas q̃ in ℞pto contẽtas. So. glo. dicit q̃ speciale est in odium illarum: vel secũdo dicu glo. et indius q̃ contrariũ loquitur in prorogatione hominis. i. voluntaria partiz: ꝑ de prorogatione iuris necessaria: et hoc propter odium alienantium et recipientium.

℞ parte.

Clericus cã mutãdi iudicij nõ vz recipere cessiõez actionis a laico. b. d. Prima ponit questiez et secũda proinde. Secunda ibi eam igitur. ¶ No. q̃ emptiones litium fũt ꝓhibite. ¶ No. q̃ cessio actionis pñe diuersi fori tanq̃ aggrauãs cõditionem rei fraudulẽter vt facta: et tanq̃ in potẽtiorẽ alienata põt reus carere: et cedẽs et cessionarius cadũt in edictũ: de alienatiõe iudicij mutãdi. Nota q̃ titulus de alienatõe iudicij mutãdi extẽditur vt non solum ꝓcedat in reo alienante: sed etiaz in actore: vide in Spe. de cess. act §. i. v. et ꝑmittere: et vide ibi Jo. an. qui ponit consilium By. suo cõsilio. xxvi. ¶ No. q̃ clerici pñt trahere laicos in foro suo q̃ est verũ in hoc by consuetudo. ¶ Quero an emptio litis sit permissa dic q̃ sic inter laicos: et eis datur actio vsq̃ ad quãtitatẽ datam: dum tamẽ nõ sint potẽtiores: vel nõ fiat pactum: de quota litis. ff. de pactis. l. sumpt. ff. de varijs et extraordi. cogni. l. i. §. iacui. C. de ꝓcu. li. vi. C. de postulãdo: si qo aduocatorum. ¶ Quero quid si quentus realis: vel pleonalis rez litigiose alienatur cũ quo pficiat lis: dic cũ illo cũ quo est cepta. ff. de aqua plu. ar. l. quãq̃. §. i. vel eius heres. C. de litigiosis, aute. nunc si heres. q̃ si procurator eius cepisset litẽ re alienata in alius vẽditor finiret litẽ multo fortius q̃n ipse fecit. ¶ Non ob. si dicat q̃ piudicaret absenti: ꝓtra id. ff. de excep. rei iudi. l. ii. ate: q̃ si emptor seruat cãz agit: ibi imputet q̃ res sua cũ suo vẽ empta onere vel euentu litis. Si ignorauit agit de euictione. C. de euic. l. si fundum cum silibus vel nullius fiet ei prejudiciũ in quem res est trãslata: q̃ sinia non mandabit executionem ꝓtra eũ in quez res é trãslata: sed ad interesse tenet̃ quentus: sicut si rus q̃ se obtulit non possideret. ff. de rei ven. l. is qui se. ¶ Nõ ob. ff. de rei ven. l. fin aũt: vbi dr̃ q̃ sine dolo desinit possidere: absoluẽdus é reus q̃ hic nõ fuit sine culpa: que sufficit ad hoc vt teneat̃: in eo saltem q̃ cam. exigere potuit: et nõ exegit. ff. ó rei vẽ. as a q̃. Idem dicit q̃ si res litigiosa vnius ꝓbende vel administrationis transferatur in alium: quo ad administrationẽz alle qui cepit litẽ pficiet: q̃ tñ lis est: sed si moriat tunc nec successor eius in ꝓbenda: vel administratiõe: litem pficiet: sz ille ad quem res sunt translate: nota. n. iuris cã est quare ꝓ fectio cãe ad dñm revocat. i. administratorẽz: et si dicat̃ q̃ liter od successorẽ singularẽ q̃lis est admittato hic ad quẽ singulares res deuenerũt trãsferant actiones: contra id qõ no. de iudi. q. vv. q̃ illud verum ibi q̃n contra defunctum agebat: suo nomine: hic q̃n contra defunctũ agebat nomine ecclesie: et eiusdem etiam noie cõuenit̃ successorẽ ita nõ agit tanq̃ successorẽz tanq̃ administratorẽ: et hoc casu eadez rõne mandabit̃ sinia executioni in re petita: et ad alũ translata: q̃ licet eius administratio sit ad alium translata res tamẽ penes eundem remanet: ideo est penes ecclesiam: cuius nomine actũ fuit sin Jnno. ¶ Quero an minor fraude emẽs restitutionem restituatur: dic q̃ nõ: q̃ in delictis eis non subuenit̃. ff. de mi. auxilium. Idem dicit gual. in spe. de cess. act̃. circa pn. in ecclesia q̃n collegiũ cũ tota ecclesia deliquit: ita se eius: de re. iur. delictum: facit qõ no. glo. de odi. cognit. circa dilectus. Idem no. ꝛc. andrie: super glo. ꝛti. i. ¶ Quero an habeat locuz titulus ne liceat potentioribus fraudi alienatio fiat potentiori tñ: respectu cedentis. nõ alioz cõ quos cedũt dic q̃ sic: vt no. in spe. de cess. act̃. in pn. ¶ Quero qd si cedo actiones alicui quas habeo: faciendo te procuratorem in rem ppriam: nõ tñ declarando an adhuc possiz petere debitum: et solutus liberet̃: et plubere ne erigas: dic q̃ sic: nisi cum illo cessionario sit litem cõtestatus: vel aliqd de debito sit eractum vel id sit denuntiatũ debitori. C. de nouat. l. ii. et ibi no. quare sit facienda denunciatio: an sit necesse cãz exprimi: et vide in spe. de pecu. §. viii. et ibi concludit̃: q̃ ad instantiam debitoris alias non sicut dr̃ in nunciatiõe nouatione vt in. l. i. in pn. ff. de op. no. nunt̃. ad fi. et an agẽs ex iure cessionis teneat̃ ante litem cedere cess. in spem. de instrumento edi. §. nunc videamus. v. quid erit. et ibi concludit̃: q̃ si agatur directa teneat̃ agere si vult tunc non: de quo dic vt ibi.

¶ Venio ad glo. et opp. pino q̃ decret. nõ faciat ad titulũ q̃ pertinet plus ad titulum mãdati: put loquitur de cessione vel de alienãte potentioribus. C. ne liceat potentioribus per totum: dicit glo. q̃ facit ad titulum put sit alienatio ad mutandum forum: sentit ergo glo. q̃ eo q̃ fit alienatio in clericum per laicum videt̃ esse facta in potentiorem: quod non placet Jnno. nisi clericus haberet potestatem aliquam super laicum: nec hic reprobatur cessio rõne potentie: sed q̃ simulate in fraudem fit in ꝓtum Jnno. dicit clericum debere esse potentiorem rõne officij. b. d. Hosti. verum: quãdo habet potestatem super laicum de iure et de facto: vt quia eius voluntate erigitur et deprimitur. xvi. q. ii. c. i. naz si magnus comes a paupere eporz feudum: dicit Hosti. sic esse

expertum: q̄ non oppmit epō sed oprimit: & q̄ non ep̄c sed comes vñatur: & gñaliter quo ad materiā: de qua hic agitur: dicit laicos potēciores & terribiliores: allegat. c. relatum: de iurepa. cū cōcor. ¶ Opp. secūdo q̄ clerici non trahant laicos corā iudice ecclīastico: de fo. compe. cum sit. Sed. b de ꝓsuetudine q̄rat q̄ laici trahereñt a clerie: coram suo iudice: alo nō ꝑcederet. ¶ Glo. ij. q̄rit an cessio actōis iudiciū tollat: dic q̄ si fiat in vtilitatē volūtate ff de le. iij. nomēmuli res vel actio legata sit litigiosa. ff. de leg. iij. l. nomē. C. ō litigio. l. querūq; si inter viuos fiat cessio: & potēcior: est nulla: & nō pōt agi ex illa cessiōe: imo iacura cāe afficiunt: qui hoc faciunt. C. ne liceat potēcioribꝰ l. j. si fiat cessio nō potenciori: si actio sit in iudicium deducta: nō tenet cessionē: & admittit actio: sed agit ille qui cessit: nisi in casibus q̄ no. vt lite pen. ecclīa in gl. pe. Si actio nōdum sit in iudicium deducta tenet. C. de here. vel actiōe vendita p totum: & hoc vē si nō est fīlata: alo est nulla. C. plus valere: q̄ agit p totū: & vt fīlata: si id agit inter cedē tem: & cessionariū: & in dubio p̄sumit fīlata: si actio p̄ parte sit donata: & p̄ pte vēdita. C. mādati. l. vl. quo casu nō agit cessionarius. Itē p̄sumit si modicū pretiū dat: quo casu nō agit: nisi ad id q̄ dedit: vel semp p̄sumit fīlata: vt. l. fi. C. mādati: nisi in casibus ibi positis. s. si fiat inter cobīd deū vl creditori p debito: vel possessori p mūere terrar: vl legatario ab hīdibus eorum eis sint legate res vel actiones: dicit Inno. q̄ p̄sumit fīlata: si nō apparet: ex qua cā fit cessio: q̄ nō plꝰ Jo. an. q̄ nimis esset rigoꝛosum: tutius p̄ tenēdum ptem glo. ¶ Glo. pe. q̄rit an afficiant cām emē tes ipso iure an p sniaz glo. q̄ p sniam: & dicit afficiant: vt pꝰ p. l. C. ne liceat potēcioribꝰ. l. j. que dicit mulctēt: vñ est intelligēdum p sententiam. ¶ Nota ergo q̄ vbi ius loq̄tur per verba futuri temporis: est cānon ferendum: & nō late sniē. j. de foro cōpet. j. si diligenter: & ibi glo. ibi plene dixi. ¶ Quero que vēra sit inter titulum: ne liceat potenciori bus: & titulū de aliena. dic q̄ hic loq̄tur de alienāte in potēcia: & nō est in aliqua dignitate: vel nō hꝰ aliq̄ administrationem: sed titulus ne liceat potēcioribus: intelligit de potenciorib⁹ q̄ sunt in dignitate & administratione sic intelligit. C. q̄ me. cā. l. si p impressionē: & tñ in hoc titulo bñ interserit materiam illius: & ideo dicit Hosti. super verbo administrationem: quod ponitur ibi in glo. q̄ habet locū ille titulus: q̄si pōt facere terribilem & minacem vultū: sed si sit alius non rōne officii potēcior & terribilis: nō habet locum id cum aduocatus possit habere iusticiam: nec sit verisimile cē. ff. q̄ me. cā. l. non est verisimile: & dicit Inno. q̄ rōne officii dī potencior tutor: per hoc dicit q̄ cadit in edictum alienans tutori actionem ꝑ pupillum.

De arbitris. Rica.

¶ Expeditis preparatoriis iudiciorum: ad iudicia venit dum erat: & q̄ arbitria ad unitatē sunt redacta iudiciorū. ff. e. l. i. ideo prius de arbitris est videndum: nā. ij. q. vj. a iudicibus: & §. se. & §. arbitrarij: & xij. q. vij. §. verum. ¶. cognito ma: & ¶. se. & repetitur in sexto.

Ane. Arbitri disparī numero sunt eligendi: & statur sniē maioris ptis. b. d. & nō oīm dīt: q̄ totū claudit sub vno constructu. ¶ No. Panor. cōsilium in eligendis arbitris: vt eligant disparī numero: vel vnus & sic reperiant in maiori numero cōcordes. ¶ No. Secūdo q̄ clericus in cā ecclesie cōpromittere pōt. ¶ No. Tertio q̄ in arbitris statur sniē maioris ptis. ¶ Opp. q̄ teneat cōpromissum: & in duos. ff. de arbi. Item si vnus. §. ꝓcipalr. j. e. & pe. & vlt. Sed. cōsilius est q̄ compromittat disparī numero: sed si compromittant parī: valet sniā duorum: & tertius non ꝑsentat: eo absente aūt non valet: nisi in compromisso fit dictum: vt alter sine altero cē. ff. e. si in tres: & l. non dubium. §. si in plures: ad hoc de offi. dele. vno delegatorum: dic hodie: vt. c. n. li. vj. ¶ Quero an cōpromissio exigat cōsensum arbitroꝝ: dic q̄ partiū exigit cōsensum: & vt b. c. ¶ Item in arbitroꝝ: q̄ regulr cōpromissum est voluntarium: secus in necessario cui adheret iurisdictio: de offi. de le. suffragatoris. ¶ in Hosti. cē. Antonius.

On sine. Non valet arbitriū simoniacū & dolosum. z. b. d. Sūt due ptes in Prima facti narratio. in Secūda cāe cōmissio: ubi qñ. ¶ No. Primo: q̄ potestas instituēdi in beneficijs de iure vt spectare ad archiēpm: & q̄ sumit ꝑ collatiōe: sed hoc vē si hoc habeat cōsuetudo: alo nō de iure: vt no. de offi. archi. cum sanctæ de of. del. super eo. probat etiam q̄ in capellania ecclesie potestas ꝑ videndi spectat ad rectorem principalem ecclie. ¶ No. Secūdo q̄ successio in ecclīa non videtur prohibita: in linea trāsuersali: de quo. ā. de fil. ꝑsby. ad aboleēdas. ¶ Et no. q̄ appellatiōe nepotis cōprehendit nepos ex fratre: vide de ꝑsan. & affi. q̄ sup hoc: & c. tuae: & vide de pe. felicis. §. ceterum. li. vi. vide Frede. in ope suo: in q. xxxvij. pauca. ter. habent: de hoc legiste: q̄ cōter appellatione nepotis cōprehendūt descendentē ex filiabꝰ aliq̄s sic sumunt: vt in libro feu. de cōtrouersia inter dñm & vasallum. c. j. de iniusta. c. j. li. vj. vide Bar. ff. de mortu. testa. si suscepta. ff. de in rem verso. l. & nihil: imo filius frīs aliq̄s appellat filium. ff. mādati. l. creditor. §. lucius. ¶ No. tertio q̄ nō vꝫ incompossibilis duplex collatio successiue a duobꝰ facta: & no. ꝑbo ordinare: q̄d sumit ꝑ cōferre. ¶ No. q̄ exul. & fugitiuus ꝓpter particularitatem nō pōt ex nō residētia beneficio priuari: vel reddi inhabilis beneficij: vide de cle. non residē. in f. c. li. vj. ¶ No. Quarto q̄ vbi dolus vel cām arbitramento: laudum iniquē latū: potest reduci ad arbitrū boni viri: quātūcūq; moderatū. ¶ No. Quinto tres casus habiles ad retractādum laudū: q̄si ꝑ dolū qui est inductus: & enormitate inopie ad compromittendū in amicos alterius ptis. ¶ Sexto q̄ficut cōmuniter simonia ꝑ dationē pecuniæ: in beneficio cōsequēdo: ita & in eo pdendo: & q̄ non valz renunciatio litis sup beneficiali pecunia suscepta pro renūciatione. ¶ No. Septimo q̄ iramentū de parēdo laudo obligat iurantē ad obseruatiōez & laudi iniquē lati: nisi a iramento absoluat: pōt tñ petere absolutiōem & petere reductiōem laudi ad arbitrū boni viri. ¶ No. Octauo q̄ dicto arbitroꝝ statur: & testificari pōt inter ptes sup iusticia: vel iniusticia laudi. ¶ No. bene istum tex. de iudiciis testi. ficut nobis: de ꝓba. qñ ꝫ falsanus de accusa. dilecti: de cle. dilecti: & ibi. hic bēo q̄ dicō arbitroꝝ statur qñ deponūt sup iusticia laudi: & sic qñ deponūt in ptem quā verisimr non fauent. Et nota bene istum tex. q̄ dicimus in proprio facto cuius auctor sunt quē non posse esse testem: vt in aut. de testibus. §. i. & no. glo. de testibus romana. li. vj. Et nota. ff. de iure fisci. l. deferre. §. idem decreuerunt. de testibꝰ dilectorum quādo: vt dicit Jo. an. in addi. Spec. in titulo de testibus. §. opponatur: ver. sed numqnd administrator tale est factum q̄ laus & vituperium potest ascribi testificanti: q̄ non valet dictum eius: nisi testificetur pro parte qua eo aliter testificante vituperium: vel eo sic testificante laus ascriberetur: vbi autez attestat ꝑ parte quā verisimilr nō fauet: eo q̄ eo sic testificante ascribitur vituperiū credi videtur: vt hic est textus notabilis. ¶ No. nono q̄ iramentum de obseruando laudo obligat iurantem quātūcumq; laudum sit iniquū: & impedit reductionem ad arbitrium boni viri: nisi puto absoluatur a iramento: & eo absoluto

pót petere retractationez laudi. ¶ No. decimo ꝛ allega ad hoc hanc decre. ij. q. vj. §. de arbitrij: q̃z a sñia arbitri non potest appellari: pót tñ supplicari ꝛ peti a superiore retractari de iure canonico: ꝛ quelibet sñia mutua arbitri potest retractari a superiore: ꝛz nó possit appellari: ꝛ si lata é dolo retractaf̃ p exceptionẽ dol. ff. de arbi. non distinguendo §. cũ quidam: vide. jx. per tuas. ¶ Tria hic habẽtur. Primo intitutio duplex clerici cóquerentis. Secõ cuia compromissũ dolose extorsũ ꝛ laudũ inquã. Tertio pape mãdatum. ¶ Venio ad primũ. Q̃p. q̃ ad archi. non spectat investitura: de offi. archi. cũ sanctã: dic ꝛ intelligas de investitura q̃ sumif̃ p traditiõe possessionis facta p eccliã q̃ hoc spectat ad archidiaconũ de iure: de of. archi. ea que ꝛ. c. ꝛ nostrãꝛ. c. cũ sanctã de of. vica. c. ij. Secõ intelligas de investitura q̃ sumif̃ p restitutionẽ: dic q̃ hic habebat de cõsuetudine: vt no. de offi. dele. sup eo. Si intelligas ó investitura que sumif̃ p collatiõe auctoritate supra curã: dic q̃ investitus fuit p manũ archi. ad pñtationez archi. p cpm q̃ talem nó pót hre archi. ét de cõsuetudine: de offi. archi. cũ sanctã: q̃ó dic vt ibi ꝛ. c. cuz venissent: de instit. ꝛ ista verba q̃ per manũ fuerit investitus ꝛ. hẽs de cõcess. prebẽ. post electionez. v. cum igitur. ¶ Secundo oppo. q̃ nepos ó ire non potuerit subrogari in eccliã quam ante asscẽdens tenuit: de fil. p̃sby. per totum. Sed. doc. intelligunt q̃ hic erat nepos ex fratre: ꝛ sic transuersalis: per q̃ó apparet hic apertum q̃ pro. arbitro tenuit de filio presbyterorum: se non extendit ad transuersales legitimos: dũmodo non vendicẽt iure successionis: de aliis nepotibus. §. de fil. p̃sby. ad extirpanda ꝛ dictum est: ꝛ hunc cõcor. de offi. deleg. ex parte de accu. accedens. ¶ Venio ad vltimam partem mandati: ꝛ oppo. contra partem cuius qua mandat q̃ li laudus erat equitati subiunctum: illud faciat obseruari: nam cuz in eo interuenisset datio temporalis pro spirituali erat simonia cum. i. q. ij. q̃ pio. de pac. pactiõ ꝛ: ꝛ sic non poterat equitati subiungi. ¶ Sed dicit hic Inno. q̃ vt def. pecunia p renũciatiõe litis nó semp est simonia: q̃ pót esse simoniacum ꝛ nó simoniacum ideo solum cõtinet speciem simonie: ꝛ propter hoc reprobatur: declara: nam si daref̃ pecunia nó hñti iuris: vt cederet lis: hoc non esset iniquum: nec simoniacum. Item dicit si daref̃ p bono pacis: non ex pacto partiuz: sed ex pmissione arbitroꝝ nó in respectu ad beneficium: de pre ben. nisi de transac. sup eo. Si daretur ius non habẽti pro redimenda lite iusta: ab habente ius: ꝛ respectu ad spiritualẽ hoc esset simonia: nó pót ergo juris equitate mutari: ꝛ nó mutat sic. pcedit q̃ó dicitur in littera. ¶ Secũdo op. q̃ nó possit equitate mitti cõpromissum: hoc enim erat spoliatum: q̃f̃ compromissum: vt inuoluntarium non valuit: vt pz in. c. ij. c. solicite: ver. cõstitões. Sed. illud de rigore hoc de equitate: forsan enim cõmisserat tale crimen quod parũ duraret ei restitutio: de accusationibus: ad suppletionẽ. ¶ Opp. cuz glo. q̃ nó valuerit hec ordinatio facta p nepotẽ: q̃ ipossibilis est inuitiplicatio eiusdẽ tituli: de dona. inter dilec. de decimis ꝛ: vt q̃ duas. Sed. gl. dicit q̃ ad cautelã ordinauit. i. cõfirmauit: ordinatiõez iam factã vel fm doct. dic q̃ ordinatum per cpm cõfirmauit vel approbauit: cum institutus eni auctoritate epi: p̃ successionẽ nó pót remoueri: de of. vica. ad vltã si fuit ante epi illud factum fuisset nó valeret: ꝛ pro nihilo irrigaret fm Hosti. ¶ In glo. ij. ibi vñ non tenuit: est ergo hec cã vna ꝓpter quã retractatur laudum: sed inquãtum dicit hanc cãm reddere laudum nullum ꝛ iuramẽtuz nó bene dicit: vt pz in §. q̃ absoluif̃ a iuramẽto nisi respondeat: vt dicit gl. in ver. absolutas: q̃ rñsio nó plz in casu isto q̃ volo dante cãm ꝛctui stricti iuris: vt est cõpromissum. Ite. dilectus non reddit cõtractum nullũ ipso iur: vt no. in vita. Le leganter. Item iuramẽtum volo prestitum obligatorium est: vt no. §. q̃ me. cã abbaã. de iureiur. si vero ideo requiritur absolutio: pót tamen retractari. ¶ In glo. iij. ibi ꝓhibetur: nanc. illa dupliciter intelligunt: vno modo q̃ arbitri iurarenó debeant: ꝛ si iurant ꝛ dolo malo iudicant penam ad eo expectant. Si ignoãter nil erit cõ. Non condẽnabuntur: q̃ male iudicauerunt an odium partium exigentium iuramẽtum contra ius. ¶ Secundo intelligitur q̃ ibi ꝓdicaf̃: vel ꝓhibeaf̃ in cõpromisso iuramẽtuz prẽ ꝛ fm hoc fm legem nó valebit iuramentum contra ius prestitum: quod dicit verum ibi Bar. de iure ciuili: ꝛ etiam ó iure canonico: q̃ ex quo lex prohibet iuramentum: iurans peccat mortaliter nó obediẽdo legi: quod dicit verum: nisi canones aliud disponant. Arbitratoꝛ tñ assumi pót cum iuramento ptium: de iureiuran. quintauallis. ff. de ope. li. si ita libertus: fm Bar. glo. hic sentit q̃ iuramẽtũ obligat ꝛ idem Hosti. q̃ canones pmittunt iurari ꝛ imperatoꝛ in hoc iuramento ꝛ alijs ecclesiasticis vinculi q̃ canones observent ꝛ nó leges: in auc. vt clerici apũ ꝓpnos cpos. §. si vo. de eccle. li. §. i. de iureiur. c. ij. in. vj. q̃ pluto vez: q̃ vltimum lex dirigit ꝓhibet. ad vinculuz iuramẽti disponit in mãna sibi nó subiecta: cum iuramentũ ét quo ad laycos sit subiurisdictione eccliã. de iudi. nouit: ꝛ hoc no. doc. de iureiur. quẽadmodum: ꝛ dato q̃ lex ꝓhibere posset: ꝛ iurando peccaret: per hoc non concluderetur nullitas iuramenti: quia sufficeret q̃ iuramentum obseruando nó peccaret: nec obligaref̃ fm ius canonicum: de quo dicit: de iureiuran. cũ contingat: q̃quid terminauerit Frede. suo consil. ij. ꝛ. lxv. vbi tenet q̃ si statutum ꝓhibet iuramentum nó valet iuramentum. ¶ In glo. iij. ibi nó extẽditur ꝛ sic habes terminũ cessum retractandi laudum: ꝛ per hoc no. glo. q̃ iuramentũ de parendo laudo: recipit intellectum dum tñ laudũ dolose nó fit. ꝛ p gẽam latum: ꝛ sic semp a iuramẽto censef̃ exceptus dolus: ex quo patet q̃ non ob. iuramẽto pót venire contra laudum: ad quod de iureiuran. quintauallis: ꝛ quod ibi no. nec tũc est necessaria petitio absolutionis a iuramẽto: nec obter. in §. ibi absoluas: q̃ rñdet in glo. §. que rẽpositio fm istã cãm est necessaria. ¶ Alia pót esse cã retractandi laudum: q̃ arbitri erant bene suspecti: cum minus fauerent alteri parti: quo casu si ꝓhibentẽ a parte nó pronuncietur ꝛ ꝓhibito assignata cã habetur loco recusationis: per. l. nó distinguimus. §. cum quidam. ff. ꝛ. quod no. q̃ ex hoc habes practicam recusandi arbitrũ: arbitratoꝛ autẽ numquid recusari possit: tꝛ Guil. de cu. q̃ sic. C. de epis. audi. l. episcopali. ¶ In glo. v. ibi pmitate quod no. q̃ illos arbitros q̃ assumunt̃ sup istis beneficijs: q̃ non valet laudus: si iudicant: ꝛ data pecunia altera partium a lite discedat: nec obtinebẽ. nisi: q̃ illa loquitur in arbitratoꝛe ꝛ superiore. Aliã cãm addit Hosti. q̃ foret euidenter liquebat de lesione cõcludens q̃ de iure canonico laudum etiam stricti potest retractari: q̃si euidens pz iniquitas ex laudo ꝛ peccatum: nec stabitur tunc §. stari: sed canon: etiam in foro cauit: q̃ lex vult peccata corrigi: nam. ut nó luxurient̃ contra naturaz §. i. col. vi. quod intelligẽ q̃ li. ꝛ. dicos fuit contradictuz: nec obstat. ꝛ. per tuas ꝛ dic esse de mente vtriusq̃z iuris: q̃ nullum peccatum legẽ vel consuetudine: glo. iuramento aut pmitte glo. mutuaf̃: sed hijs non obstãtibus purgef̃ de consue. c. fi. de prescrip. c. fi. idez dicit glo. ij. q. vi. §. q̃ de arbitris: ꝛ idẽ no. Hosti. l. c. p tuas ꝛ de iureiuran. quintauallis. vltimo anno sic apostillauit. ¶ Venio ad compromissum ꝛ laudũ: oppo. q̃ iuramentũ debuerit obligare: q̃ standum est sñie arbitri sit equa vel iniqua: vt pz in. l. diem proferre. §. stari. ff. ó arbi. non debuit ergo retractari nec a iuramento absolui: hoc cõtra solut glo. fi. ꝛ primo solut q̃ contra. loquimur in arbitro: hec dicere. in arbitratoꝛe: hoc supposito videndũ a sũt duo. Primo qd de arbitratoꝛe. Secũdo quid in arbitro. ¶ Ad Primũ tripler cã pretenditur ad rupturã laudi. Prima q̃ volus dedit cãm cõpromissoꝛ: sic compromissum sit nullum: sic regulariter ꝛctus initus volo tante cãm ꝛctui est nullus: ꝛ secus si incidit in ꝛctum. ff. de actio. emp. ꝛ ven. l. iul. §. si vẽditoꝛ. Ista ró nó placet quo ad hoc vt reddat ipso iure nullum cõpromissum: q̃ compromissũ

est stricti iuris: e vbi dolus dat cām petit stricti iur[.]: vt est
compromissum non est contractus nullus: e q̄ sit stricti iu-
ris patet ff. c. dilectus: ꝛ bene facit: quia rescindēdus venit
actiōe de dolo: vt plenius no. glo. ff. de cmp. e ven. cum dile-
ctus. ff. de dolo. eleganter: sed quia hic intercenerat iuramē
tum qđ obligatorium est: quia poterat seruari sine interitu
salutis eterne: habito respectu ad dolum: vnde rescinditur
officio iudicis iuramentum: e andit̄ cōtra laudum iudi-
cis officio. Et ex hoc hēo q̄ quādocūq; quis dolose induce-
retur ad compromittēdum in amicum partis aduerse secu
so laudo uniquoli fuit laudum iuratum iuramētum ē ob-
ligatoriū: sed aduersus iniquitatem laudi petita absolutōne
iuramēti audit̄ petens illud ad arbitrium boni viri reduci
qđ aūt iuramentū dolo vel fraude prestitum retractetur of-
ficio iudicis imploratoꝝ de iureiurā. cum cōtingat q̄ me
tus cā: abbas: e. c. ad audientiam: ꝑm Host. ¶ Scōa cā
pōt pretendi: q̄ laudum non fuit formaliter actum in eo nō de-
beat iuramentuꝫ intercedere. C. e. in auē. decernimus. So.
dicit glo. super verbo sacramentū: hoc non verat laudum:
nec iuramentuꝫ prestitū quo minus obligetur vt hic nec ob-
auē. decernimus: q̄ habet intellectum q̄ ibi loquatur ō iu-
ramento arbitri: e ꝑm hunc intellectum non tangit calum
sed dicit q̄ arbitri nō debent iurare: e si th̄ iurant inducti a
partibus: si dolo male iudicāt pēnā a deo expectabūt si igno
ranter nihil erit eis arbitrio: e sic patet sm istum intellectuꝫ
q̄ vbi alius faceret arbiter male iudicādo item sibi iniuria
no. de pactis l. fi. modo non facient: e hoc in odium electi-
tium arbitros ad iuramentuꝫ: e nihil erit eis arbitris pter
sacramentum: q̄ si male iudicant poterunt quo ad vulguꝫ
dici pium. ¶ Scōs intellectus q̄ illa auē. etiam loquatur
de iuramento partium: vt sit sensus q̄ compromissum non
ꝺz fieri cum iuramento: si fiat laudum sic iniquū p dolum
a deo pēnā expectant: si ignoranter nihil erit eis pter iura-
mentum: q̄ pars inobediens poterit dici p iura. ¶ Vtrum
quid autem hoc procedat de iure canonico: vt nō valeat iu
ramentum. Bar. dicit q̄ sic: q̄ inōptum iuramentum obli
garet: ergo nō est obligatorium: cū lex prohibeat iurari: e pec
cat mortaliter nō obediens legi: e sic iuramentū non est obli-
gatorium: qđ dicit verum: nisi canones aliud disponant: ꝛ
tamen cōpromissum: vt ibi dicit glo. arbitrator: tamē assu
mi pōt cum iuramēto: vt dicit ibi Bar. de iureiuran. quia
nullus ff. de oper. liber. l. si libertus. Host. hic tꝫ q̄ iura-
mentū sm canones habebit omnem vim: quod patet: quia
canon hic permittit iurari: e sic lex nova autenticoꝝ redu
cit ad antiquā legem: ne in arbitris. C. e. e imperator in hoc
iuramento e alijs ecclesiasticis vult seruari canones e non
leges: in auē. vt clerici apud ꝓpios episcopos. §. si vero: e
de ecc. ti. §. i. facit de iureiuran. licet. li. vi. hoc puto verū quā
tenus agitur de vi iuramenti: quicqd disponat lex: quia in-
stituit lex astringi prohibitionem ad vinculum iuramenti
vt disponit in materiam sibi non subiectam: vide iuramentū
est obligatorium: quomodo materia altae sit licita: de iu-
reiuran. quēadmodum: secundum doctores in glo. super
verbo oculos: et vtro q̄ lex prohibere posset: ꝑ ꝑ iurando
peccaret: sufficeret q̄ iuramentum obseruando non pecca-
ret vt obligaretur sm ius canonicum. ¶ Quantum autē
ad ius agendi ꝫ arbitrum: quia a pena excusatur pene vt fa
ciat item sua: satis puto stādum legi: quę nō est in hoc cor-
recta: faciunt hec ad illa: que vsparat hic Frede. sito cōsilio
et. xv. ak. l. xv. vbi determinat: an si statutū ꝓhibeat iuramē
tuꝫ: an obliget iuramentū prestitum cōtra statutuꝫ: e tenet
q̄ non: q̄ peccat veniendo contra. ¶ Tertia cā q̄ hic assi-
gnatur ad nullitatem laudi: est q̄ arbitri sunt per gratiam
arbitrati p quę dicit glo. q̄ nō valet laudum ad p̄iudiciuꝫ
eius ꝫ qué est laudatum: quominus possit agere non ob. iu
ramentū: quia iuramentum ad hoc nō extendit: nisi ad ea
que licitime arbitrator: cum ale illicituꝫ esset: e nō seruādus:
allegat ff. de iureiuran. quia tualli: nō declarat glo. quare
esset illicitum: sed dic q̄ est illicitum: ex eo q̄ induceret arbi
trum ad laudādum iniquē: sed hunc obtinet littera in fine q̄
dicit eos non audiri: antequam absoluantur. Sol. dicit q̄
hic non mādat eos absolui: sed absolutos petūtem: nō gl.
vltima exponit absolutos. i. absolutos oēs dare: e hic est ve-
rus intellectus in se: ex quo hēo q̄ iuramentum de parendo
sue arbitratoris: e de nō reducēdo illam ad arbitrum: non
impedit quominus laudū iniq̄ e dolose latum possit ex ꝺz
reduci: q̄ ad hoc in dubio non extēditur: e hoc placet: vt. l.
lucius. §. creditor. ff. matr. dicam plenius ff. c. per tuas: e dixi
de iureiuran. quę tanallis. ¶ Quarta causa que hoc pten-
dit nullitatem arbitramenti est: q̄ arbitramentuꝫ habebat
in se vicium simonie: q̄ ex laudo: e arbitramēto mādatur
vt pecunia soluatur: e ron cedatur querimonie: tale laudus
vt simoniacū est nullū. §. de trāsac. ꝓterea. cl. n. e. cōstitu-
tus: vbi tunc pena apposita nō cōmitteret si talis iniquo arbi
trio nō staretur. ¶ Nō. q̄ ꝓ deo totus mundus practicat
ꝫ: q̄ in beneficialibus cōpromittum quādocq; q̄ si arbitri
laudent: vt data pecunia recedatur a lite non valet hoc lau
dum vt simoniacum: e sic non ꝫz recedere a lite per vīa lau-
di data hinc inde pecūia: vel aliquo pacto: hoc intelligo qñ
ale in partes vel amicos cōprommittitur: vbi autē compro-
mitteretur in iudices vel ales superiores: hoc non est illici-
tum: de elec. cum inter. R. e. ff. de pacten. nisi. Sic ergo con-
clude. nisi causas minuti laudi laudū. ¶ Penna quādo do
lus dat causam compromisso: hoc nō infringit ipso iure: e
huius respectu exigetur absolutio a iuramento: e sm istam
verbum absoluas stat proprie. ¶ Secūda causa est quan-
do ad laudum est actum ꝫ prohibitionem legis p iura
mentum adhuc hoc non inficit ipso iure: sed quod operetur:
dictum est. §. ¶ Tertia causa quando laudum est latum
per gratiam e amicitiam: ne sic dolo adhuc contra laudum
prouideret vt possit ad arbitrum reduci: sed iuramentum
ad hoc non extenditur: sed si expresse esset prestitum de non
reducendo tam si dolo esset prestitum: dic ff. c. per tuas: e
credo q̄ iuramentum non obliget vt inducens ad delictuꝫ
ff. de pactis. ꝺo. l. conuenire: e sic non sit necessaria absolu-
tio: e tunc verbum absoluas: exponitur. i. absolutum esse
ostendas. ¶ Imo plus dicit hic Hosti. per. l. nō dubi
guenno. §. cum quidam. ff. e. n. q̄ vbi arbitri suspecti sunt
ex certa causa: si sunt ꝓhibiti ne pronūcient: si postea pnū-
ciant sua non tenet: nec pena cōmittitur: quod no. quia ha
bes ex illa. l. practica recusandi arbitrum: si suspectus sit. ex
aliqua causa: vputa quando inde posset recusari in arbi-
trio: nō est necessaria recusatio: sed sufficit q̄ allegata causa
pare cui est suspectus protestetur ne pronūciet: e hoc habe-
tur pro quasi recusatione e appellatione: quod bene no. ar-
bitrator tamen recusari nō potest: tenet Guil. C. de qn. au-
di. q̄ale. Alia causa est quā addit Hosti. quando laudū
fuit sine mandato vel temporali procuratore: vel renūcia-
tione iuris spiritualis: quod no. e tūc iuramentum ad hoc
se non extenderet: e non esset necessaria absolutio. ¶ Vtrum
quid autē istud procederet in veris arbitris: tene q̄ sic: sm
nos: quia non facimus differentiam: vbi appareat dolus:
vt videbis ff. de arbitris: per tuas: e de hoc ff. de iureiurā. qn
tanallis: e in. l. si societatem. §. arbitrorum. ff. pro socio: vi-
de dicit Gof. q̄ dolus in cōpromisso gratia: in laudo est si
monia: solūt contra. §. fuit: quia hec vicia annulent etiaꝫ
in arbitro: per quod concludit hic Hosti. q̄ si euidenter li
quet de lesione: vnde facit illud emendari: quādo euidēs
concluditur ex laudo peccatum: nec stabitur tūc illi. §. fu-
rit: sed canoni etiam in foro ciuili nā e lex vult peccata cor-
rigi: vt in auten. vt non luxurientur contra naturam. §. i. col
la. vi. quod intelligitur quando ff. c. dico fuerit contradi-
ctū: ne sit ꝫ ff. e. per tuas. Et dicit esse de mente vtriusq; iur
q̄ nullū peccatū lege: vel ꝓsuetudine: etiam iuramēto aut pri
legio minuat. Sz hic nō obstat bona pmia: nec cōsuetudine
c. §. de prescript. e. l. secundum Hostien. quod nota. per

hoc sunt expedite glo. excepto principio vltime. ¶ Quero an ex officio iudicis obtinebit solam relaxationē iuramē ti: an vo etiā vt beneficium restituat glo. q̄ vtrūq; : vī ad verbum absoluas suppleat et absolutū restituas. ¶ Inno. dicit eum non restituēdum sed tm̄ vinculum ad tollēdum inrauētū: quo absoluto poterit agere vt prius: et hoc placet: q; in plus nō lesit laudū: vel attende modum petendi: si enim petisset se restitui diceret vex gl. ¶ Tertio vt q̄ dicto arbitroꝝ de gestis coram se nō iteretur. j. de testi. licē glo. dicit hoc q̄ admittunt in defectū p̄bationū: vbi alij nō p̄sūt bēri q; de hoc sint informati: ar. ē. ō elec. cū dilecti. vt dicit Inno. iudex arbiter aduocat⁹ assessor: et executor in negocio qō egit: nō pōt eē testis. ff. de testi. l. fi. ij. q. vj. statuēdum. ¶ Aduerte Inn. hoc valde intricate loq̄: sed recte intellectus inclusus loq̄tur hic q̄ alibi: q̄n testis: iudex assessor arbiter vel executor p̄ducunt in testē an eadē cā: in q̄ sunt iudices: vel arbitri: et nō p̄sūt ne vicem iudicis et testis substineāt q̄ id: ō ver. sig. fouas: et est dictū Inno. de p̄ba. quoniam: de testi. a nobis: de accu. cum dilecti. ¶ Quandoq; p̄ducuntur in testes vt iuuantes: et conferentes ō eo qō gesserunt coram alio iudice: et si est vnus tantū: planus q; non probat: q; vox vnius q̄q; etiam iudicis vel arbitri vox nullius: vide qō habes in dicto loco. Si sunt plures vel p̄ducitur vnus ad coadiuuādum: si nō vt testificet̄ voce vna: sed vt solēnizās instrumētum de gestis coram se postea: vt no. ē. de transac. ex litteris et ibi dixi. Si autē producunt vt vna voce deponāt: dic q; si ad iudicium vocātur: vt simplex informator non in formam testis: vt iudex interrogando se instruat non vt ad plenam fidem: sed vt ad talem qualem p̄sūptionem: et admittunt q̄nus tamē interrogentur non tñ semper fidem adhibz dictis eorum: q; sepe factum suum tuētur. ff. de iudi. eum quis et ex variis circūstantijs colliget quod credit. ff. de custo. et exhiben. reis. l. diuus: de accu. inquisitionis. §. vlti. ad hoc de p̄sumptionibus et qō ibi scribit Jo. an. ¶ Aliq; tales p̄ducūtur in testes: et tunc q̄q; ipsi attestātur pro vtilitate facti sui qō verisimiliter defendere debent: et in hoc nō sunt aliquo modo suspecti. Sic intelligo Inno. hic: sed se destruit: q; dicit q; non creditur ad p̄iudiciū alterius. Certe non video q̄re non debeat eis credi: ex quo enim attestātur contra id qō verisimiliter tueri debent: in hoc nulla est suspitio: et hic ē p̄prie casus: et ideo credo si aduocatus attestaretur aliqd contra clientulum ei crederetur: si iudex aliquid cōtra sententiam: vel arbiter. Idem si p̄sonēta vel alius facti executor: contra id quod executus est. Idem q; cā suspitionis cessat: ad hoc quod no. glo. de eo qui cogno. consan. vxo. fuit super eo: vbi attestatio contra id quod intenditur nō redditur suspecta: imo ex illo roborat̄: quod no. de testi. super eo: cum illa limitatione intellige glo. de testi. romana. lib. vi. ¶ Quandoq; aliter testificātur: sup validitate actus: et tūc in p̄curatore et in quocunq; alio. recurre ad Bar. in §. Idem rescripserunt. ff. de iure fisci. l. deferre: et inclī⁹ ad Jo. an. in addi. spe. in ti. de teste. §. opponit̄: versi. sed quid si administrator: q; hoc casu dicit ibi Jo. an. q; si p̄pter defectum eius q; attestat̄ ex assistētia laus et ex defectu vitupe rium posset sibi ascribi repellēdus est vt suspectus nisi am be partes consentiant: in aūt. de testi. §. j. et qō no. j. de testi. cogen. dilectorum: puto tñ q; in subsidium alijs deficienti bus possent et hoc casu admitti: vt est casus de elec. cum dilecti: et no. glo. de testi. cum a nobis: q̄lis autem ei fides adhibeatur pector: relinquo iudicātis qui hoc arbitrabit̄ ex q̄litate facti: et q̄litate testiū. ar. ff. de testi. l. ij. Si aūt ex eo q; attestatur laus sibi nō attribuit̄: tunc duo testificari possent: et eis starē sic intellige doc. de proba. quoniā contra. de accu. dilecti: de testi. cū a nobis: de elec. cū dilecti: et nō habeas veritatē. Si ergo attestaret iudex vel arbiter p̄ iniuria sua: non crederetur si pro iniuria sua fit. Si aduocat⁹ p̄curator vel administrator p̄ solēnitate contractus: quia cōmodum inde sentit ex validitate et bonor: vt id qō agit effectum habeat: suspectus est: hoc procedere dicit in officialibus publicis: vt arbitris iudicibus: et similibus: secus in electoribus: de quibus de elec. cuz dilecti. §. nos. vo. Certe non video magnā differentiā. Postea. remittit ad loca p̄ allegata et ō excel. p̄la. inter dilectos. §. p̄terea. ¶ Quarto obmittit q; arbitris non credit vt cū per hoc se criminosos fateantur et allegant suā turpitudinem: agit eē. de testi. testimoniū. So. dicit Inno. q; p̄pter hoc ad dictum arbitroꝝ non retractaretur sua vel laudum: sed recipiētur vt informatores et consultant de facto suo: vt hic. ff. de accu. licē dilectum. j. de appe. dilecti. j. de testi. sicut: et c. veniens. xv. q. iij. nemini. ¶ Vel secūdo q̄q; aperte suam allegant turpitudinem: et eis non creditur: quandoq; non aperte allegāt turpitudinem suam et recipiuntur vt bene iam dato q; confiteant illud quod arbitrium reddit iniquū. s. se precepisse q; sacerdos pecuniam recipiat: et tm̄ spiritualia cederet: non tamen sequitur q; suā turpitudinem alleget: cum potuerit hoc bona fide dixisse sed errasse: nō. n. ō est simonia: q̄si cōq; renunciat tm̄ spūalē et aliud temporale petitur: immo quandoq; tolleratur de bono pacis: de remū. cum pudem si pietatis causa: vt no. de p̄ben. nisi: de transac. sup eo. ō. de pac. cum pudem: de elec. cum inter. ¶ Sed tamen q̄ speciem continet simonie: non obstante iuramento ts̄ p̄uenire vt hic: et no. ō. de transac. dicit tamē q; tali testificationi non omnino plenam: sed talem qualem fidem adhibebit: vt hic tertio q; interrogantur vt excutiant arbitrum: q; eo q; data est pecunia ē species simonie et p̄sumit̄ simonia: nisi per aliquā circūstātiā excusetur: requirūtur ergo arbitri vt dicant causam quare hoc fecerunt et si attestant̄ contra laudum: potius credit̄ p̄sumptioni q̄ dictis eoꝝ cum ex hoc allegent turpitudinem suam. Si probādo ipsum excusando tunc nō faterent̄ turpitudinē suā: et sic erūt legitimi testes: dicit tamen Inno. q; ex tali testimonio q̄te nus faterēt̄ suam turpitudinem: non fiet alteri p̄iudicium: nec p̄pter hoc contra aliquē ex eis esset procedendum ad penam infra de testi. veniens. xv. q. iij. nemini: nisi forsan q; huic subijcerentur: tunc enim possent interrogari etiam ad penam. C. ad. l. iulia. maie. l. certa. C. de conquest. interrogari: de quo dic: vt. j. de confessis. c. j. et dixi de testi. causam et no. de elec. dudum. ij. et de accu. super his per Innocen. ¶ Quero quid petebat hic capellanus: et q; forte petebat beneficium iuris canonice institutionis vel sic vt capellanum benigne tractari vel prouentus capellanarie: cum abesset sine culpa: quod no. ad hoc de cle. non resi. c. j. lib. vi. vel intentabat possessorium: petendo restitutionem capellanarie ea qua fuit expulsus: vel ad quam redimo nō admittebatur vīn Inno. Anto.

p **Peruenit.** Arbiter sua auctate spū alia laico adiudicaī nō pōt. b. d. Primo ponit fem: qō. Secō coniugēdum cōmitti. Secūs ibi qñ. ¶ Pro primo ar. q; frater: ā clericus tenet̄ et cōpelli pōt ad dotandam sororem indotatā: que non habet vnde doteturad hoc. ff. de adim. le. l. cum plures. §. pe. vbi hoc: et in. l. fi. C. de dot. promis. ¶ Pro. Secō q; fides prestatione de iure canonico eo quis obligat̄: et agi pōt: et sic est ar. q; per iuramentum et pactum q̄tūcunq; nudum de iure canonico oriat̄ actio: de quo no. fuit. ō. de pactis. c. j. que aūt sit differētia inter fidē p̄stitam et iuramentum: vide doc. ō. q; merito cā ad aures. ¶ Pro. tertio q; valet compromissus in plures pari numero: est ergo cōsilium qō dicit̄. ō. c. j. ¶ Quarto qō nō pōt p partes solutiō potest ab arbitris insolutus adiudicari. Et no. q; ius spūale nō potest laico adiudicari. ¶ Quinto no. q; ad causandam lesionem ecclesie in cōtractu nō solū inspicit̄ status p̄sens: sed etiā oculus habet̄ ad id quod etiaz de facto in futurū verisimiliter cōtingere posset: q; interest ecclesie vt libera sit a vexatiōibus: ad hoc. ō. de ma. et obe.

dilecti:de insti.cum venissent. ¶ Sexto nota quod iudex laborare debet vt partes ad cócordiam reducat. ¶ Septimo nota quod cótractus assignatiónis reddituum ecclesie ad certum tpus non valet:absq; debita solénitate:etiam si arbitrorum sniā adiudicet vel compositione. ¶ Item nota quod licet redditus de pñti clerici p debito capi possint in solutum ff.de fide.prohibit:non tñ pót assignari p dotem huiusmodi redditus colligendi in futurum. ¶ Opp.quod alia rónenon valuerit hec assignatio reddituum:quia laicus illo iure incapax est:de prescrip.cum cám.So.si intelligit quod assignant decimas.i.ius decimandi: ob.cótrarium. Et tunc contractus nullus esset:siue laudū: etiam ex illa causa:si intelligat quod assignant decimas.i.fructus decimarum:tunc non infringitur contractus ratione incapacitatis:sed quia hic cóntractus potest esse in futurum ecclesie preiudicialis:vt hic:nec ob.quod tales redditus possint locari et vendi:et dari de loca.vestra.quia nó possunt in dotem dari:sm Ioan.vel dic quod non valuit assignatio reddituum:quia fiebat ad tempus incertum:et absq; auctoritate iudicis:et solémnitate debita:vnde dato quod non esset realis ff.de transa. de cetero:quia tamen de facto possent postea sic cessores et successori dicere illam realem:et super hoc cónendere huic proinde hic Bern.nec ob.quod redditus beneficij possint capi in solutum:de fide.instr.pertinent:pro debito.s.clerici illud verum est monétaneos redditus capi posse:sed ad tépus nó maxime spirituales:vel ex iure spirituali descendentes:vt hic. ¶ Sed ó oppo.quod nó attendat dánum cum dato quod principaliter capiátur redditus decimarum:quod hoc nó ledatur ecclesia cum etiam clericus illos caperet per sepositionem:et talis obligatio non ligat successorem:de transact. super eo.et ne pela.vices suas.c.querelam. So.dicit glo.quod dato quod de presenti non subsit aliquod damnum ecclesie:tamen alitro tempore futuro poterit esse perniciosa ecclesie: quod occasione illius arbitrij:forte iste vellet decimas illas post decessum illius clerici retinere:et ita ecclesie preiudicaret:quare si non de iure de facto tamen dánum sustineret et compelleretur litigare cum illo et expensas facere:quia interest ecclesie ne sumptibus vexetur.ff.de minor.l.minorib⁹.xxv.an. Item fin hoc.est dubium de alio preiudicio:quod forte mulier viro mortuo vel a bonis separato illud vendicaret in dotem de quo inter vi.et vxo.c.fi. secundum Hin.et quo habes fin hoc quod in alienationibus reddituum perpetuis:vel in bonis fulten de facto an dicantur perpetue debent solémnitates debite seruari:alias retractantur qó est bene notandum. Item quod illa que non possunt a iudice sine certa solémnitate alienari propter defectum rectoris:vel prelati:non possunt a iudice vel arbitro in solutum assignari. Quero quare hoc compromissum:non preiudicauerit ecclesie:dicit glo.quod non iuerunt illi ecclesie conditionem facere deteriorem:de bona.fraternitatem:nec alienare ponunt rem ecclesie in alterius preiudicium.xij.q.ij.sine exceptione:sic ipso iure non tenuit arbitrium:et sic ad factum tantum recipit reuocatio huius. ¶ Per hoc dicit Host.quod clericus absq; auctoritate episcopi non pót facere compromissum:per quod sua ecclesia obligetur.x.q.j.regéda.de trá̄sac.de cetero.Icum tempore in fi.vbi de hoc in Spe.de arbitro.§.restat.ó.sed numquid clericus:et §.finl.ó.sed numquid prelatus:in fi.vbi Spe.dicit quod prelatus non compromittat ad préiudicium ecclesie:sed ppriū tñ:p hoc concludit quod nec cópromissum nec effectus compromissi transit ad successorem. ¶ Quero obligat⁹ ad annum:quid dicit soluere dic si debet p annū in principio anni soluere debet.C.quando di.le.ce.l.j.Si debet quolibet anno debet soluere in fine.ff.de condi.et de.si annos:vnde versus. Annua si debet in spice caput anni. Anno si debes in fine teneberis anni:vide hanc materiā ff.de ver.obli.l.Qui hoc anno. ¶ Quero quotuplex est legatus annui et qualetcúque annum legatū comprehédit in se tot legata quot sunt anni et Ioannis est purum. Sicut cónditionale.ff.de annu.lega.l.fi in singulos:et sic finitur cum vita:saluo quod si annus cuiuslibet anni legatū debebit heredi:in hoc differt ab vsufructu.e.ti.in singulis:et si de herede facta foret mentio:intelligit de primo.C.de vsufruc.l.antiquitas.ff.de verb.sig.l.sciendum:sic et aliter.ff.de transac.cuius bi.§.si constat:per predicta dicit vin.quod procurationes episcoporum que sunt annue debentur in prin.anni.et idem in aliis cénibus et redditibus.x.q.iij.inter cetera:et.q.j.episcoporum:ad hoc de cens. cápto. Sed vt dicit glo.procuratio nó debetur nisi visitanti:ó cenibus procurationes:sic nec opere incipiunt deberi nisi cum fuerint indicte.ff.de oper.li.l.si quis hoc. ¶ Redditus etiá quod debétur ex fructibus nó soluitur nisi illis perceptis:nam etiam annua legata prestanda de fructibus non prius debétur quod sint percepti.ff.qui vt.le.ce.l.firmo.§.fi.vide quod no.de.ó. ob.inter stipulantem.§.sacram.

Dilecti. Clerici de tpalibus cópromittere possunt in mulierem:alias de cósue.iudicátem.h.d. Ponuntur pro narrat facti. Secunda pars iudicis:ibi quia autem. ¶ Nota primo quod laudum in lata significatione pót appellari sniā diffinitiua:tñ non est proprie diffinitiua: ad hoc.l. j.C.de arbitris. ¶ No.secúdo quod femine regulariter repelluntur a potestate iudicádi et arbitrandi:et generaliter inhabiles sunt ad iudicia et actus publicos:ratione ors. sunt in glo. ¶ No.tertio quod regulariter femina nó pót esse arbitratrix. ¶ No.quod in Lucá de rebus ecclesiasticis cópromissum pót:vt ces de hoc.I.c.pungit. ¶ No.quarto quod vbi est peccatū in cá efficienti et agit ad indebitum a lege:si non valet qó ago:vt ago:non valet vt pót:et sic si non valet vt laudum non valet vt pactum:et hoc quádo id quod agitur vt verum a iure: per hoc videt quod confessio facta coram iudice seculari non valeat:nec vt cófessio iudicialis:nec extraiudicialis:quod no.de quo in.c.at si clerici.j.de iudic. ¶ Nota quinto quod consuetudo est altera lex pro lege seruatur.l.vbi consuetudo. ¶ No.sexto quod cósuetudo tribuit iurisdictionē:et quod plus est p̄sonam inhabilem ad iudicandū habilitat inter alios subiecto:ex nota quod ad positionem subiectionis simpliciter necessario non supponitur iurisdictio in femina:nisi aliter concludatur:ad probandum ergo iurisdictionem:non sufficit probare subiectionem:vide de officio archidiaconi capitulo finali. Subditus tamē proprie dicitur subditus:ratione domicilij:glo.de sen.excom.lib⁹:et vide ó fo.compe. dic.j. ¶ No.quod consuetudo tribuit iurisdictionē ordinariam hñs ergo iurisdictionē quia hanc ipsam p viā consuetudinis habet ordinariā:ad qó vide no.j.de fo.compe.cū contingat. ¶ No.septimo quod mulier róne dignitatis capax est iurisdictionis:ad hoc.ā.de maiorita.et obedien.cum delecta. ¶ Et nota quod ad potestatem iudicandi:concluditur potestas arbitrum suscipiendi. Et nota quod compromitti potest in iudicem de quo infra:de presump.litteras. ¶ Nota quod interuentus bonorabilium personarum in actu vel dispositione illam roborat:et vicio purgat.ad hoc ó parben.insi. ¶ No.quod laudū cum pena obseruatur solum ppter penā in cópromisso appositam:et sic videt quod ex tali laudo non detur actio:sed ad penam agat:et sic habes vnum modum exequendi laudū:vt ad eius obseruantiam partes compellantur per penam in compromisso adiectā:et sic videtur quod pena possit exigi et petitiá de canonica equitate:de quo in glo. ¶ Hic habemus tria. Primo cópromissum et laudum. Secúdo causas dubitádi et decidendi:Tertio pape mandatū laudum approbans. ¶ Videamus istas partes quálibet ó p se.glo.in hac parte querit quod est vsus:dicitur instit.de vsu.et ba.in prin.et de hoc habetur de pigno.c.fi. ¶ Quero quod possit habens vsum nemoris:dicūt doc.quod vtitur lignis ad vsum sumn et familie.ff.de vsu.et hita.l.ij.accipiet etiá flores et poma:olera et alia que:nascuntur in nemore non solum ad vsum suum:sed cómunentur largius et strictius secúdum dignitatem:et statum vtentis:nó ad compendiū vt vendat:quia id esset fru.ff.de vsu.et habi.l.plenum.§.j.

tamē vt dicebat Pe. in casu licet cedere & vendere. s. quā do legatus est visus fiure: valde remote: alias inutile eēt legatum. e. n. diuus. ¶ Quid si miles a tpe cui⁹ nō erat in mōna cōsueuit in alterius nemore scindere ligna: vel bo mines vnius castri in limite alterius sic scindere: vel alia pascere: dicit Host. q tuēda est cōsuetudo: ar. ō decimis cum sint: & c. ad apostolice. ff. li serui. ved. l. si quis diuturno: de ver. sig. sup quibusdam: cum sims cōcor. Si tamē ne mus & pascua non pficiāt: vtriusq perfertur dīs: arg. de decimis: suggestum: de ver. sig. qd p nouale. C. de serui. l. presens: ad hoc de offi. ordi. prefecti: & ō decimis. c. ij. §. vbi aūt. li. vj. ēt si cōsuetudo eēt q data certa pecunie quātita te hoc cōduceret. ff. cōia predi. venditor. §. si constat secundum Host. qui tamē hoc intelligit de consuetudine non violenta: sed pacifica: & prescripta: alīt cōtrariū de p̄scrip. sanctorum: & c. auditis: de elec. cumana: in fi. Et per hoc dicit q hic hospitalarii dicebant q mulier non poterat hoc arbitrari. ¶ Glenio ad scōam partem: & op. q officia ciuilia cadant in femminam. ij. q. vj. mennas. xv. q. ij. §. j. ¶ Gl. iij. dicit olim femine populum iudicabant hodie regulariter non p̄nt: vt hic: nisi princeps eas scienter deleget: vt in. c. mennas: vel nisi habeant rōne dignitatis: vt hic: q̄dam alia officia numerat gl. que femina potest: & est clara. ¶ Unde dicit hic Inno. q femine de iure iudicare possunt: si habeant regimen vel dignitatem. Idem dicit Host. in alijs que patribus in magna terra succedunt ex testamento vel ab intestato: ad hoc de p̄uile. ex parte. el. ij. de ma. & obe. dilecta: & vide glo. ij. §. de pen. & remiss. nouas. q̄das. ſm Jo. an. ¶ Quod autem patron habeant iurisdictionem in libertos: vt q sic: vt hic: & in. l. vnde hic sumitur: q quidas restringunt vt possint tanq̄ arbiter adiri: vide q̄ no. ō fo. compe. cum contingat: mulier aūt potest esse arbitratrix: de quo. §. de iureur. quintauall. de quo in Spe. de arbi. §. ij. in p̄n. vbi no. quid si in mulierem compromittit iuramē toubi tenet ſm ab. q nō valeat cōpromissum: ar. C. ō leg. non dubium: de fo. compe. si diligenti. ¶ Secundo videtur q non valuerit cōpromissum in laicu⁹ sup rebus eccle siasticis. §. c. cōtingit. Sed glo. ibi remittit Gof. hic dicit: q necessarius erat p̄sensus epi: vel ad seculares fori recurri nō posset. xi. q. j. c. ij. §. c. p tuas. Tu dic cū Host. q nō suffi ceret p̄sensus epi: de fo. cōpe. c. pe. vbi ageret de re spūali vel p̄rogatōe iurisdictōis in laycum: sed hic de re pal̄ibus agebat & de cōpromissaria p̄tate: ō q̄ in. c. p̄tigat. ¶ Q̄ p. q clerici nō possint exigere penā: de dolo & cōtu. c. j. de pe. fitā. xij. q. ij. fructus: glo. cōcludit quosdā dicere q pēa pōt exigi ēt a clericis: dū tñ nō fiat auaricie cā. §. ō simo. nemo. Cōcludit glo. finalr q q̄libz petit pena: vt interesse: & pōt pen pena. ff. de act. emp. l. p̄dta: q̄libz petit rōne contēptus & pōt pen pena: & res. ff. ō col. bo. l. ij. §. si duob⁹: cū si. q̄libz petit loco vsurax & peti non pōt: vt q̄ hoc fit in fraudem vsurax: de emp. & ven. ad nostram. ¶ Hec membra p̄cedunt absq̄ dubio de iure ciuili de iure autez canonico dic q̄libz queritur an in foro pria pena sit exigēda vel minūgēda a p̄fessore vt satisfaciat: & dic q nō: vt est casus fin vnā lec. xii. q. ij. fructus: q̄ nō. Gof. hic in sūma: vbi de eo q q̄ nō est obligatus rōne prie q nō tenet sibi facere p̄scium: vt no. glo. iuncta lec. xij. q. ij. fructus. Si aūt queritur de iure fori cōtentiosi: dic q q̄dam ē pena legal vel canonica: & sic publica: & hec exigi pōt a iudice. xxij. q. iij. si q̄s vencepe: & de penis: p totum. ¶ Quedā cōsuetudinaria: & hec exigi pōt. de of. or. dilect⁹. ¶ Quedā est pena bois rōne cōtumacie & p̄texus iudicie & hec ēt exigi pōt: de of. del. de causis: & c. ti. c. j. Et hoc restringit ad ordinarū: & delegatum principis: de quo dic vt. d. c. de causis: & c. ti. c. j. in. vj. ¶ Quedam est pena inuriarū & hec exigi potest: ō inur. p totū: & maxime in. c. olim: de sen. excō. ea notat. ¶ Quedam est pena cōuentionalis: & hec q̄libz interponit ad obseruantiam laudi: & hec exigi pōtan fine seruādi laudū: q̄ interest vt hic: & hoc q̄libz pena nō facit q̄ q̄d potuit vel saltez de eq̄tate canonica nō tenet: vt. §. de pen. sua. ¶ Quedaz est q̄uentionalis in p̄ceptō: & tūc q̄tenus interest agi potest q̄tenus aūt non interest: nō: vñ Host. dicit q clericus non dz sic crudelr exigere sicut laicus: ō p̄ben. lz: & c. ea q̄: & c. ex p̄te: q tunc exigere cēset auaricie cā ex quo nō interest & hoc apte tz Host. hic in sūma: & hoc teneas: lz Inno. dicat q ēt clerici: petāt pena vltra interesse: vt no. de penis sua. ¶ Q̄libz petit loco vsurax. i. addit pena p̄ceptum fraudē vsurarū: & hoc cōstat: & tūc nō pōt exigi ēt a laico: q p̄sumitur i dubio addita i fraudē vsurax: q̄ adducit obligationi p̄cedētis q̄titatis. C. de vsur. cū allegas: idem si obligatiōi q̄titatis addicit fem̄: & sumit pena q̄titat] vt si p̄mittis dare. C. si nō dederis: facere domū & si nō feceris dare ducētū q̄ est vex q̄ factū nō est facilius: debiti exactiuū: vt tz Cy. in. d. l. cū allegas: & By. in. l. cū seruus: de condi. de. secus si factū est facilius debiti exactiuus: vt si p̄mittis dare. x. & si non dederis: p̄mittis p̄tare tot pignora q̄ equaleant: & te p̄tare ad carceres: si nō feceris p̄mittis centū: vt no. p Butri. ff. de cōsti. pec. in. l. hactenus: hoc tz Jo. an. in addi. Spe. in ti. de obligatiōib⁹. §. j. v. ad p̄mū: q dicit būc vltimū cāum vex: nisi pena sit adiecta facto facili⁹ debiti exactiuo: p p̄suetū dare ad vsuras vel fenerari: q tē ex q̄litate p̄sone sp p̄sumit in fraudē vsurax: de pigno. illo vos: & de emp. & ven. ad nostrā: & de p̄uil. q̄to: sic alteruis alo alternant vltimo anno ista v̄ba que sequūtur vsq ad §. Quero quo iure. ¶ In dubio aūt dicendū q q̄libz q̄ ponit pena fcā vt p̄mittas mihi dare boiem vel seruū: aut Cypbū: vel scāmum: & si nō dederis p̄mittas mihi. c. vl tra tiom spēi: vt p̄mittas mihi facere domū: vel fisc & si nō feceris p̄mittas mihi dare. c. & nō p̄sumit in fraudē vsurarū. ¶ Q̄libz addicit q̄titati p̄cedētis obligatiōis: & si nō soluerit Januensem. lx. p̄mittas mihi. c. & intelligit adiecta in fraudē vsurax. C. de vsur] xū allegas: & q̄ ibi no. ¶ Q̄libz addicit facto p̄cedēte p̄missiōe q̄titatis & p̄sumitur in fraudē vsurax: q hic pena vt adiecta ꝓpter q̄titatē: q tutum hoc: ꝓpter finem q̄titatis. l. j. §. i. & §. hoc actio. ff. si quis in testamēto: liber esse iussus fit: hoc tenet Cy. in. l. cum ser uus. ff. de condi. & de. per illas. Tu dic q̄libz addicit facto precedente obligationi q̄titatis: q & tunc si factum est fa cilius debiti exactiuū: vt q̄ p̄mittit p̄tare tot pignora aurea vel argentea que equaleāt q̄titati: vel se p̄tare carceri: & si nō fecerit dat penā: & nō p̄sumit in fraudē vsurarū: vt no. Butri. ff. de cōsti. pe. l. hactenus: de quo Joā. an remittit ad spe. de obli. §. j. v. ad p̄mū: p dicta limitat ibi Jo. an. vera: saluo nisi cōsueuerit ad vsuras mutuare: quo casu dato q̄ addicat facto facilius debiti exactiuo: vt ō recipiendo pceptā: & sibi ex quo accedit ad obligationē q̄titatis: p̄sumit in fraudē vsurax: de pigno. illo vos: de ēp. & ven. ad nostrā: ala. C. de vsuris rei iudi. l. fi. & ō p̄uil. q̄to. & q̄ ibi no. hāc pclonez tz Butri. C. de vsuris. l. cū allegat.

¶ Quero q̄ iure & q̄ via petat execuō laudi dati ab arbitro. Ea. gl. dicit u. v. & ita ista. q̄ petit execuō & cōpellet q̄ stare laudo: vel cōparere p pena vel exactiōez pene in cōpromisso appositē: & est casus hic. Ité cōpellit p̄tet per tea depositas penes arbitrū: q̄ debebit arbiter illas dare pti. p q̄ latū ē laudū: nisi altera pars fuerit laudū. ff. e. l. litigatores. §. q̄d ergo cōpellit. Tertio p pena p̄missaz arbitro stipulata: q cōpellet actiōez cedere obtinēti ꝯ illū ꝯ q̄ē laudū: & postea ꝯ eū ageret q̄ nō. ¶ In. e. gl. ibi arbitros. ¶ Nō. fin B pōt arbiter stipulari penā ad cōmodū ptis: & incōmodū: de hoc in spe. de arbitro. §. fi. v. q̄d si in cōpromisso pe. col. & vide in. e. §. v. q̄d si stipulatus. xxvi. col. spe. in. j. alr. tenet id q̄ gl. B allegat. ff. de p̄scri. verbis. l. si rē in spiciendā. §. si q̄s sponsiōis. ¶ Recitat pla. tenuisse ꝙ Jo. an. ibi remittit ad glo. in. l. litigatores. ff. de arbi. & ad Cy. in. l. pe. C. e. & ad summā. Azo. e. ti. v. q̄d si arbiter hec vera dicit Jo. hanc glo. dicit eē veram in ver. sed q̄d si stipulatus:

qđ stipulat penā: sed si solū stipulet fme fieri nō valeret stipulatio: qr eius non interest pecuniā fieri: et qr arbiter nō est publica psona: quę possit alteri stipulari. ff. de ver. ob. l. stipulatio una. §. alteri: et. §. si qs insulā: iz alteri stipulando possit in fe adijcere penā: vt in. §. alteri: nō tñ querū vtil fine cessiōe alę consentiue in hoc comparat iudici: de quo p Jnno. de tomer. cōiuga. vidū: et dixi planissime in salutatione Gregorij: et vide de vsuris. q3ēp. lib. vi. ff. rē pu. sal. so. l. non ḡre. ¶ Scōo dicit glo. qđ pignus dabit: et p datione pignoris cōpellet: et hoc planū. ff. e. l. litigatores. §. sed et ptor. ¶ Sz est dubium qs debeat pignus glo. hic velle vī qđ ds dari pro eruendo. ¶ Jnte. glo. ibi depositus dic aut est cōuentū qđ pignus sit arbitri: et erit ei⁹. ff. de fideiuss. l. fideiussor obligari. §. fideiussor. Aut est actum vt pro parom. l. obseruāri rehtuat: et rehtuī p actōes p scripta verbis: vt dicit glo. ¶ Aut est dubiū glo. in. l. inter litigatores. §. sed qđ ptor mirabit qđ dabitur pena: qđ effectus iudicij ds applicari priori iudici. Arbitratus aūt ad instar iudicioꝝ fūt redacta. ff. e. l. j. ¶ Recitat Cy. in. d. l. pe. Bal. de fuga. tenuisse: qđ semp pignus vendū est parti: et qñ est cōuentū qđ remaneat penes arbitrū vel iudicē: qr eius nō interest perūiasse qđ sibi fiat: iz interest rōne emuſdam bonoris et reuerētie q̄ non attendit in stipulatōibus. ff. ad exhibē. liber hō: vñ dicit qđ addit⁹ vt ipse arbiter: vt sibi possit solui: ḡpius videat ei principaliter acquisita obligatio. ff. de solu. l. si qs stipulatus sit. x. mille. ¶ Alius est modus vt agatur per laudo: et in hoc hic loquitur Jnn. alternatiue dicit qđ si arbitrū est emologatū tacitumitatez. x. diez ex eo agit si nō est emologatum non agit sui aliquos. ¶ Alij dicūt qđ si est cōpromissum: cū pena vel sine pena agi nō pōt. ff. e. l. diez. §. ff. ff. si qs in ius vo. non ie. l. vlt. Jc. p tuas: si nō est cōpromissum: sed simplr sunt electi. qr deficiunt alia remedia: agetur ad iudicatū. C. e. l. pe. et sic intelligit Jc. c. cum olim: et. c. p tuas. ¶ Tertij dicunt qñ qs eligit p̄missum de bñdo ratas fiam et agit: et qñ qs non: et nō agit. ¶ Quarti dicūt qđ in ꝯtrahēdo qui nō recipit interesse agit in alios nō. ¶ Alij dicūt qđ si est iuratus cōpromissum vel fides data agit alias non. Jc. p primo: nec á. Jc. p tuas: qd tenendū vide in spe. e. ti. §. ñ. ¶. sed qd si stipulatus est. ¶. qd si fit cōpromisso. ¶ Ea. glo. ibi dic qđ sic appositā tñ illa cla pena nō poterit nisi semel exigi vī si fcōa vice ꝯuenīat nō poterit peti pena nisi sit dictū et pena totiēs exigat quotiēs cōmittat et exigi possit quotiēs fuerit ꝯuentum: de quo. ff. de ver. ob. si sit. ¶ Adverte tñ qđ illa cla raro manēte pacto. Cōfirmat pactuz nō ob. eractiōe pene: ad cōmodū parētis laudi: nō ad cōmodum non parentis laudi: vt. l. cū pater. §. libertis. de. l. ij. nā fm Bart. et Bar. in. d. l. q fidem: et est glo. in. l. ij. C. de in. empti. ¶ Ultū no. qđ dicit spe. in ti. de actiōe et petitiōe. §. l. ¶. sed et si fit: qđ vbi ꝯt⁹ pena alis est iuramentum illud iuramētum bz vim cle ratio manēte pacto: alit. l. si qs maior. C. de transac. iuncta. l. cum pponas: vltimo anno fic apostillauit: et transtulit ībā: et clas vltime glo. ¶ Queritur ad glo. in. ¶. sed nūqd: an pena recepta possit peti: vt finie sterur vī qđ non: qr ꝯtus interest actoris: de dec. cū inter. R. C. de fur. l. i. et de dec. et qs tuas. lib. vi. ad hoc in aut. de iudi. §. qr ꝯtorcolta. vi. pena enī cōmittit si non pareat et parēdo pena non cōmittit. Jdeo concludit glo. qđ si in cōpromisso ē adiecta cla: rato manēte pacto: pena cōmittit et exigi pōt: et ēt pōt peti vt finie petatur: alias nō. ff. de transac. l. pe. C. ō trā fac. l. cū ꝓponas. xxv. q. ij. quinq; vbi de hoc. ¶ Adverte tñ ad vnū qđ illa cla nō facit qđ ratū maneat pactū: vel ꝑncipal obligatio: ad cōmodū non parētis laudi: ideo nō parens ex viribus cle ēt solūendo pena non pōt agere vel exigere vt laudū: nec firmū: qr illa cla interponit ad cōmodū parētis. Item qr venīēs ꝯ trāslatiōez non pōt fundare intētionem suā ex tra ctu: ꝯ quā venit. l. cū pf. §. libert. ff.

dec. ij. fm Ja. ba. in. d. l. q fidem: et Bar. ibi: et vide. Jo. de lo. ca. potuit in glo. sup verbo biēnium: et hoc vr si venīēs ꝯ trāsactionē bēat remedū agēdi vel excipiēdi ales reincidere in dubiū vbi ex pte actoris actio ipso iure foret extincta an agere posset vt reus se reponeret in pristinā obligatiōez: de quo. C. de trā sac. fine apud acta: et hoc exp̄ssa glo. in. l. ij. C. de iure emphi. qđ doc. non allegant et si semel ꝯueniat qs in laudo absq; dubio apposita illa cla poterit pena: sed si secūda vice ꝯueniat nō poterit pena dic qđ sic: si apposita est cla illa forma et pena totiēs cōmittat et exigi possit quotiēs fuerit ꝯuentus. Si aūt non est apposita dic: vt in. l. si sic. ff. de ¶. ob. qđ ēt pena ista loco cōtemptus nō cōmittitur: nisi semel ex quo non est dictū qđ totiēs vī. ff. de arbi. si duo in fi. Jn alia aūt pena loco interesse seruat. qđ no. in. d. l. si sic: vide glo. expressaz in. d. l. ii. C. de iure emphi. quę ālia ꝓsequit. Jo. an. an. cōpromissum cū pena possit emologari qđ penam Jc. p tuas ex vbi inclusa cadit. Anto.

Cum emptore.

de libertate cōpromittere non pōt. b. d. Jn prima recitat factū cōpromissi. Jn secūda laudum latum in parte approbat: et in pte reprobat. Jn tertia rōnem reprobationis subiungit: secūda ibi qr tertia ibi cū si. ¶ No. primo qđ abbas pōt cōpromittere ꝺ qđe monachorum. ¶ No. secūdo vnū modum cōfirmādi laudū ales compromissum p stipulationē de laudo obseruādo: vel ꝑmissionē. ¶ Secōs modus p fidei ꝓstationem q̄ cōpellet iuramento: et an tunc nō seruās fidem dicat periurus: et a qđ sit manifestus sicut in periorz Spe. qđ sic: in Spe. de arbi. §. fi. ¶ fi. sed pone qđ cōpromissum p̄dictum: vide. ¶. qđ mentis cā: ad aures. ¶ No. secōo qđ in iudicē ales ordinarū pōt cōpromittere et vz laudum: et cōpromissiz. ¶ No. tertio qđ pōt agi ad observatiōez laudi ꝑmissōis vel iuramēti ꝑnalis roborati. ¶ No. quarto qđ nō pōt inferior exemptus renūciare ꝑuilegio exemptionis. ¶ No. quinto qđ de nō subiectis ptāti renūciādi et libere de eis disponēdi: cōpromitti nō pōt: de ergo supposita iurisdictiōi libere cōpromittet: et sic cōpromitti pōt: et q nō pōt: vbi nō pōt renūciare utique nec de illo pōt cōpromittere. ¶ Ultimo p illa verba recipimus monasteria ad nos et ꝑticulariter ecclie romane ꝑtinet exemptio: videō ꝑuilegium pape. li. vi. Hic primo habemus cōpromissum: secūdo bēne approbatiōez: in pte et in pte reprobationē laudi: tertio rōnem. ¶ Ex. doc. qđ nō possit abbas solus agere sine mōachis: et tñ hic visus fuit ꝯrarium: de ꝓ. ecclesiarum. Sco. subiungit ō cōsensu monachoꝝ: ió qui dicit ō monachis: subaudit: et ita fuit ecōuerso: vel alia erat qđ ó erat cū epō: alia cū monachis: qui forte vocebāt se ꝑlatos capellaz q̄ simul cum mōs. erāt exēpti: et ibi recipiebat papa epōs alias: vel abbas nōie pape: et ei reddebat: et sic abbas nil iuris in eis hēbat: ales ō iure suo cōpromittere potuisset: intererat tñ abbatis defendere ecclias q̄ erāt ei plēo iure subiectę: ne alteri ꝙ pape subesset de rei. do. ꝑtinuit: et. c. cū venerabilis: fm Jnn. ¶ Ad ꝑmū vī nō posse cōpromitti in iudicē. ar. ff. ō arbi. l. sed et si in fi. rum. §. ij. et. iij. q. vij. §. tria. Sco. dicit glo. qđ ō iure ciuili nō cōpromittit in iudicē: vt ibi de iure canonico fit: vt hic: sive sit ordinarius: sive delegat⁹: de ordinario hic de delegato de ꝓsump. Ifacē de ꝓben. nisi et. Jc. cū olim. ¶ Vel secūdo pōt cōpromitti vtroq; iure in iudicē: vt hic: iz nō pōt vnde cōpellere ptes vt in se cōpromittāt: vt i ꝯtro. ff. ō tu. et cu. ta. ab bis. l. ꝓtor. ¶ No. fluxa ergo p q̄ pa cōpellit ad cōpromissū sunt exorbitāta a iure cōi: xū rō aliter nemo cōpellat fallit in casu. c. pastoralis de ꝓcu. et de of. del. suspitionis: de hoc bñ. J. de ꝓsump. Ifacē in. d. §. tria. ¶. si qs ō. et ij. q. vj. §. qđ de arbitris et per doc. in decre. fi. J. de re. permu. per Cy. in. l. si quis ex consensu de epi. audi. fol. vlt. glo. non placet Hosti. quia lex illa prohibet duo. Ptimum qđ ordinarius non recipit arbitrium: secundum qđ non habeat in se compromitti: dicit ergo et hic etiam glo. in. d. l. si fir-

num:q̄ si querit an in iudicem possit cōpromitti tāq̄ in arbitratorem & amicabilem cōpositorem:dic q̄ sic:vt in auc. vt diffe.iudi.§.si vo cōtigerit:& hoc nō p̄bet.l.si seruum: q̄ dicit tex.q̄ si sniam dixerit nō dabit pene p̄secutio:loq̄tur ergo in arbitro: quī arctat ad ferendam sniam in scriptis:sic & inde.C.e.cū antea:arbitrator aūt nō:qui sine scripto arctat amicabiliter cōponere.Si querit an possit esse arbiter cōiter legiste tenēt q̄ nō:& assignant triplicem rōnē: vt no.in.d.§.sin vo.iij.q.vij.sub.§.tria. Pōtio:q̄ semp inde⁹ p̄curare:vt in se cōpromittentē ne ab ipso posset appellari.Scōa q̄ ordinarius dz cogere arbitrū ad sniandum:& sniam exequi:qđ non posset si ipse idem ēet arbiter. Tertia q̄ arbitria sunt ad similitudinē iudicio⁹:& sic sequeretur q̄ simile & idem cōcurrerēt qđ absurdum insti.de adop.§. j.Hosti.assignat alias tres. C Pōtio:q̄ inde⁹ dz p̄nūciare:sm iura de cōsti.c.j.in aūt.vt cum iurandum:qđ p̄stita. ab hīs.§.j.col.ij.q̄ repugnat arbitro.ff.de arbi.l.diem p̄ferre.§.ibari. C Scōa q̄ non volunt ius quē de iure ordinario habere recursum ad extraordinarium.ff.de minō.in cāe ij. C Tertia q̄ hoc ēet retrogredi.xciij.dist.legimus.ā.de trāsla.c.j.de quo in sūma.e.ri.§.ga possit.v.sed nūqd:& hoc tenē ō iure cuilt ig alīq dixerit q̄ nec arbitrator ēe poterit: vt no.Cy.in.d.l.si quis ex cōsensu:sed pīna opi.cōis ēst:& hoc vex̄ qñ ēst ordinarius in spē illoꝝ qui p̄nūciarunt. Si nō ēst ordinarius eo⁹:ig alias inde⁹ cōpromitti possit ff.de iudi.l.j.& ibi glo.Aliā rōnē assignat Bul.C.de epis. audi.si q̄ ex p̄sensu:ne p̄tibus terroꝛe inducat:vt cōpromit tant in dubio aūt an videat vbi pōt aduīre:vt inde⁹ an vt arbiter:distingue que p̄cesserūt.ff.de le.j.si seruus plurium .§.fi.& de rebꝰ.l.heredes pulā.§.sed si notā. Si precedentia nulla apparent si pena appareat p̄missa p̄sumit:vt arbiter aditus.ff.de arbi.litigatores.§.i.& ij.si nō apparet pena p̄missa p̄sumā ami:vt ordinariū aditū:vt res efficacius vale at.j.de ver.sig.abbatem glo.de iud.l.j.de iure aūt canonico cōpromitti pōt in iudicē:& hoc cōiter tenēt:vt hic:& no. glo.in.§.qđ de arbitris.ij.q.vi.& iij.q. vij.§.tria.v.qđ vo. C Op.cum alia glo.q̄ nō debeat in cōpromisso iurari nec fides dari C.e.aūc. decernimus.so.dicit gl.q̄ de iure ciuili arbiter nō dz iurare:sed partes sic vt hic:vel verius dic q̄ ō iure ciuili nec partes nec iudices. C Quid si iurēt:dixi.ā. c.non sine:so ob.q̄ alia cā nō vs laudum:cū in liberali causa cōpromitti nō possit:vt in.c.pe.ad fi.ā.de rest.in mte.sol. dicit glo.q̄ alia cā nō valuit:q̄ nō potuit de illa cōpromitti:sed ꝛ.j.de p̄scrip.cū olim:dicit q̄ si agit de libertate hominis nō pōt cōpromitti:ita intelligunt illa iura:si agit de libertate eccīe:dicit dic Inn.q̄ dato q̄ teneat q̄ eccīa super statu p̄prio nō possit p̄promittere:si tñ due eccīe simul litigāt sup tertia quā vtraq⁹ sibi asserit subiectā cōpromitti pōt p duos litigātes.j.c.p tuas:nec ob.hic q̄ nō dē q̄ nō teneat cōpromissum:ad p̄iudicium abbatis:sed q̄ nō tenet ad p̄iudiciū tertij.s.pape:vel non tz cōpromissuꝝ ad p̄iudicium libertatis:sic ad cōmodum:si agit ō alia libertate:vt q̄ dē electionē factā ꝛ tenorem p̄legij libertatis:& poterit cōpromitti super tali electiōe.l.c.pe.sm Inno. C Henio ad scōm.s.ad p̄bationē & reprobationem laudi.op.q̄ laudum nō poterit tenere p pte.& pro pte nō .ff.de arbi.l.qd tamē:so.idem laudum in.c.c.vt cōuerso nō pōt pro pte tenere & p pte nō tenere in diuersis capitis:si est dictū vt in totū p̄nūciet nō pōt p parte tenere & pro pte nō: eo p partes p̄nūciāte:si nō ēst dictū vt simul sup oībus p̄nūciet:pōt p parte tenere:& p pte nō tenere. C Op.tertio q̄ possit renūciare p̄legijs eccīe.de p̄ule.si de terra:de re iudi.subortā:de dona.inter so.renūciare pōt ad p̄iudiciū renūciantis:vt hic nō sup̄ioris:& hoc in p̄uilegijs libertatis alijs pōt:vt.d.c.si de terra:ad hoc de cap.mo.c.ij.ad hoc de pac.c.j.li.vi.hoc cōfirmāt hec.q̄ qñ exempti iurāt fidelitatem iurāt nihil alienare incō̄ sulto romano pontifice:de iureiuran.ego.H.de feudis.c.ij.& p cōsequēs non pōt cō-

promittere:ne occasione sui cōtingat alienatio:vel eccīam grauari. C Ho.illam glo.que sup rebus in q̄bus nō pōt fieri alienatio:nec ēt cōpromissum:ad hoc q̄ de p̄uil.pape non cognosceret inferior:de iudi.cū venissent:ergo nec super eis potuit cōpromitti & factū hoc in argumentum q̄ vasallus nō possit cōpromittere sup feudo:nisi de licētia dñi:nec clericus sup eccīis:sine licētia ep̄i:ad hoc.ā.c.pueruit:& per Hosti.in sūma.e.ri.§.sed queri.vī.sed nunquid vasallus: & ff.Spec.de arbi.§.restat.versi.sed nunquid vasallus:ibi in sequēti.§.tractat de religioso:& tz q̄ sine licētia sui prioris nō pōt cōpromittere:de ēta.mona.cū ad monasterium:& c. monachi.xij.q.j.nō dicatis.xvi.q.j.placuit. Idem de clerico seculari:vt nō cōpromittat ad p̄iudicium eccīe: vt hic:& c.p tuas.q̄ tenet⁹ tāgit sum̄ p̄iudicium:vñ si agitur sup possessionibus suis & sup eccīis tanq̄ sup beneficio:pōt cōpromittere eo mō quo licite fieri pōt:de p̄ben.nisi:de trāsac.sup eo.dic in p̄monitali⁹ pōt sup fructibus p̄sentis eccīe:ēt puto q̄ possit:sup fructib⁹ de futuro vel sup eccīa:vt de p̄ptate vel usufructu⁹ eccīe nō pōt absq̄ sui prioris licētia:sup ius beneficij pōt:si nōdum est adeptus:si aūt est adeptus adhuc credo q̄ cōpromittere non pōt:sicut nec renūciare sup titulo.arg.hic nisi dicas q̄ pōt renūciare titulo:qñ est dubiū tū̄ p̄pter iudicium.ā.de rest.in inte.c.ij.no.de ap.cōstitutus:ois que fūt dicta in cō promisso p̄cedūt:& in trāsactiōe sm Hosti.in loco p̄al.sup per quo remittit ad sum̄ā:de trāsac.§.si quis pōt trāsigere & vide Inno.de depos.c.j. Antonius.

Um dilectus.

Reconuentio nō fit cōiā arbitris.b.d.consultatio & rnsio:fa ibi nos igit rnsio:& post rnsionem:submittatis rōnem:ibi cū arbiter. C Ho.p̄mo casum in quo arbitria nō p̄cedūt ad instar iudiciorū:q̄ in iudiciis p̄cedit reconuentio non in arbitris:& in iudiciis p̄cedit & si sint delegati:de mutuis pet.c.j.& p̄tis:dispendia.li.vj.in iudice aūt appellationis:vide in spē.de reconuen.§.ij.v.sed nūqd cōiā:& no.ō mutuis pet.c.j.& p̄cedit qđ hic dicit:ēt in arbitris iuris:vt no. in spē.de recusatione.§.fi.v.sed nūqd coram. C Ho.scōo q̄ p̄tes arbitri mēsurāt a mēsuris cōpromissi:& ideo dicimus q̄ cōpromissum est stricti iuris:vt in eo nūmō veniat qđ in verbis reperit exp̄ssum. C Oppo.q̄ in aliis casibus nō bēat locum reconuentio:ēt cōiā iudice ꝛ lfam hic.ij.q. xi.c.j.So.dicit glo.j.q̄ nō bz locum reconuentio cōiā arbitro:vt hic:hoc tempabat verū O dos.qñ cōpromissum est factum sup re certa:secus si sit compromissum gñale qđ p cedit quo ad p̄uilegium simul p̄cedēdi non quo ad p̄uilegium p̄rogatiuum p̄tis:cū ex gñalitate cōpromissi hoc bēat:vt dixi de mutuis pet.c.j. C In glo.ij.ibi.l.nō distinguimus.§.vlt.hanc p̄tem tz Inno.p hunc.§.p quē dicit q̄ arbiter nō poterit cognoscere de pena vel interesse compromissi:quo ad primū Jo.an.tz primā partem glo.vt arbiter possit rōne cōtumacie cognoscere de pena duplici:& aliud dicit de pena cōpromissi:q̄ de illa non est cōpromissum:cū non veniat ex natura actionis in iudiciū deducte qđ secus est in pena dupli.x.l.ac gl.per quē dicit q̄ azo tz q̄ arbiter de fruc.& lit.expen.sniam dicere pōt:cū sint cōtigua deducto in iudic.j.ad hoc ff.ad rem mobilem:& Hegatum:de q̄ in spe.c.ti.§.fi.v.sed cum sup.c.glo.ibi contumaciā litigatoris:nisi hoc actum sit qđ dicit verum multā dō:sed bene pōt in expēsis condēnando:vt est dictum:& ideo nō potest multare:q̄ nō bz iurisdictionem sm Inn.ff.de re iudi.aut p̄to⁹.in p̄n.Cognoscit tñ de interesse surgēte ex actione deducta in iudicio.ff.e.l.nō distinguimus.§. Item nō est cogendus:in fi.j.c.ex parte:sm Inno. C Ea.glo.p̄tē tu de sm Buri.in victo.§.litigatores:q̄ si est actum vt cuiq⁹ victo arbitri debeat parere & q̄ pena totiens cōmittat ꝛē.q̄ tunc si nō comparet ad sniam cōmittit ex cōtumacia:& poterit sniari:ad hoc cōmittit penā:q̄ non paruit sniē:& idem

tenet spe.in.ti.de arbitro.§.fi.v.sed nunquid arbiter ad fi. §.si vero nó est actū q totiens cómittat: sed solum q sniē pareat: altero cótumace pena cómittit: & amplius non pót cómitti ppter sniam: animo expirat cópromissum. Si nó est actū vt altero absente sniа ferri possit: sed si nó est actum tūc nó cómittit pena ppter pnumaciā: nó decidit quid iuris qñ cópromissus est hñc pena puto q tūc laudū pédeat ex emologatióe: & q ad instar iudiciorū ꝓcedit valebit snia absente parte: cótumaciter lata: & si postea emologetur tacite vel expresse producet actionē: alias non. vt. l. pe. C. e. ¶ Eadē glo. ibi recedere possum: de hoc dic plene de iureiur. ¶. quintaualli: ita apostillant vltimo anno. Sed dic fm Joā. an. q tūc vi cóuentionis etiā posset cognoscere ex latis verbis cópromissi. ¶ Secūdo nó habet locū in cā crimali: vt in cótra. idem glo. de iudi. at si clerici: de iudi. q̄liter: & vide de mu. peti. c. i. quod itelligē: vt no. in summa. iij. q. xi. & qó habetur. c. c. 2. q. negandā: & vide. Cy. C. qui accu. non possunt. l. negandā: & bene ff. de publi. iudi. is qui reus. Itē in causa spoliationis nisi de alia spoliatione: de ordi. cogni. super spoliatione: & de resti. spo. ex cóquestione. Item in momentanea possessione. C. q legit. perso. l. fi. sed illa lex hꝫ multos ītellectus. Hosti. autē restringit illā. l. ad pupillū agentē. & quādo agit interdicto: quod vi aut clam. vel vti pos. vel vñ vi. Idē qñ agit sup spoliatione ecclesiastici iurisdictionis ad hoc. ff. de iudi. l. ij. §. sed si agant. Cessat autē recóuentio ppter personā excóicati recóuenientē: de excepti. cū iter. Item in causa spūali nó fit recóuentio corā laico. de quo de mu. peti. c. ij. & iij. q. viij. cuius magēdo. Idē in cā matrimoniali secꝰ vñ. Itē in questióe prēiudiciali: de ordi. cogni. c. fi. iij. q. vlt. §. aliqñ: de quo in spe. de rei vē. §. ij. in prin. & per totū. ¶ Dpo. pino q arbitria cóueniant cū iudicijs: q ad instar iudiciorū sunt redacta ff. de arbi. l. i. sed in iudicijs recóuentio ꝓcedit: ergo & in arbitrijs. So. generalis differentia est inter iudicia & arbitria: q iudicia sūt latissimi iurisdictionis. quo ad deducenda ff. de iudi. si quis itentióē: & l. solemnes. C. de cū pos. cū ecclesia. Arbitria autē sunt stricti iurisdictionis. & hec vera regula q illa demū veniunt in arbitrijs: de quibus est actus expresse vt veniāt: vel coherentia illius vel ad illa cósecutiua necessaria: in iudicijs aūt omnia veniunt: de quibus nó est actus: vt non veniāt: vt ꝑs ex iuribus ꝑall. ¶ Ex his infertur. Pmo quedā ad que se ampliant arbitria. Sēcō ad que se extendant arbitria: & quedā in quibus arbitria & iudicia cóueniant. ¶ Ultimo extra penam aliquas differētias ꝓsequere casus patnos: in quibus arbitrium ampliatur que est clara. ¶ Tangit glo. vñ: an possit arbiter cognoscere sup petitione dupli. in actione legis acquil. ff. ad. l. acq̄l. l. unde nerati: & arguit primo q sic: q sequitur ex actióe in cópromisso deducta: in contra. ff. e. qd tñ. §. vltimo: vbi si arbiter vetat penā peti. nó valet: q de hoc nó est cópromissus: & hoc tenet Inno. & p hāc. l. etiā tꝫ q nó possit arbiter ó pena: vel itereſſe cópromissi cognoscere. ¶ Primū tꝫ Hosti. rōne ꝓmissionis. Nó ob. §. vltimus cal. f. in glo. q. loquit de pena a partibus ꝓmissa: q de illa nó est cópromissum: sed pena que surgit ex actione de illa cópromissum est: p q̄ dicit q azo tenet q arbiter de fructib⁹ & lit. expen. sniam dicere pōtest sint cótigua deductis in iudicio: ad. ff. e. si cū dies. §. si arbiter: & q talia sunt iuxta mādatū. ff. iudi. sol. l. ūltim: de pecu. ad rē: & l. ad legatū: & de hoc in spe. e. ti. §. fi. v. ſz cū. s. ¶ Secūdo enumerat glo. cāus in q̄bus cópromissus nó ampliat: & iter ceteros dicit q nó pót punire cótumaciā litigatoris. al. ff. de arbi. nó ex oībus enī ꝟ actū sit: vt ibi: quod dic vex mulctādo: ſz in expēsis cōdēnando: bene vt est dictū: nam & de itereſſe cognoscit surgente ex actione deducta in iudicium. ff. e. nó distinguemus. §. Itē ꝫ nó est cogēdus: in fi. fm Inno. & c. et pte. Hosti. dicit Jo. & vin. dicere. l. nó ex oībus intelligendā de actione arbitraria: in qua arbiter ꝑ cótumacē facit interlocutorium: & ratio q̄re nó mulctāt assignat per glo. q nó habent iurisdictionē ſz notionē. ff. de re iudi. l. aut ꝓtor. in prin. dicit scō q nó pōt arbiter ꝓnunciare nisi vtraq; pte pnte: vbi hoc actū nó est. ff. e. l. diem. §. si qs litigator. Nec ob. ſz hoc. q sic erit in pōte ptis elludet cópromissum: & pena cō mittetur ex quo facto eius nó ꝓnunciat: vt dicto. §. si quis. ¶ Hoc. legiste dicūt nó esse peccatū dicere ℔ ꝓcedere qñ cópromissum est factū cuz pena sine illa cla rato manēte pacto: sed vbi est factū cū pena cū illa cla vel sine pena: q̄ tunc ex cótumacia nó solunt arbitriū nec nouat. Satis vt posse dici q in absente cótumaciter valeat laudū. Butri. tñ dicit q si est cla rato manente pacto: valet laudū: ad finē cómittē de pena: ex snia: vñ dicit q q̄q actū est vt cuicūq; dicto arbitri debeat pareri & q pena totiēs cómittat qū. & tunc si nó cóparet ad sniam cómittetur pena ex contumacia: & poterit sententiari & cómittetur etiā penā: q non paruit snie. Idem spe. in. ti. de arbi. §. fi. ver. sed nūquid arbiter ad fi. ¶ Aut nó est actum q totiens cómittat: sed solū q sententie pareatur: & si non est actū q sententia altera absente ferri possit: altero cótumace pena cómittit & amplius cómitti non potest ppter sniam: animo expirat cópromissum: & remanet sine pena. Sēc. litigatoris. §. fi. Si est actum vt altero absente ferri possit tūc ppter cótumaciā nó cómittitur: ſz p sniam postea cómittet fm eū. ¶ Nō. q decidit casum qd iuris qñ compromissus est sine pena: puto q laudū tenet absente pte: & citata: q̄ talib⁹ ꝓcedit ad instar iudicio: ſz nisi postea emologet tacite vel expresse ex laudo nó agitur. C. e. l. pen. secus si emologet. ¶ Tertiū q nó pōt arbiter esse: q nó pōt citare ptes extra locū cópromissi. ff. e. si cū dies. §. si arbiter: & tñ ſz hoc. pōt ordinarius in q̄libet pte dioc. de of. ordi. cum ep̄s li. vi. & remittit Jo. an. ad spe. de cita. §. i. ver. sed nūquid arbiter: ubi dicit idē qó dictū est in spe. de arbi. §. differt. v. atez nec pōt citare. Remittit ſo & de arbitro. §. fi. ver. de loco. & ver. sequēt: & qó no. de resti. ꝑtata: sup. ver. soli. & vbiq; cō cludit spe. q debebit pnūciare in loco vbi cópromissum facū est: si aliud nó est actū: adeo q si cópromissum fuisset in villa: nó valeret laudū in ciuitate: putat tñ q si cópromissus est factus in portecu: vel ecclesia: q nó est necesse q in loco illo pnunciet: ſz sufficit q in eadē ciuitate. vt. ff. de vi & vi ar. l. i. §. cuz aūt. ff. ad sil. Li. §. e. aūt. Et hec vera dum tñ locus sit honestus: eā si ad lupanar citaret: nó teneret cōparere. ff. de arbi. si cū dies. §. si arbiter. Si tñ volūtarie citati cōpareāt valet snia: & ꝓceptū. fm Jo. an. in addi. ſz nó valeret si esset latū extra locū cópromissi: vt no. Accur. in dicta. l. si cum dies. §. si arbiter p. l. fi. ff. de iurisd. om. iudi. licet Bul. in pn. ibi teneat ꝫ: & hec vera etiā si vterq; posset honeste cōparere in lupanari: vt ibi no. Jo. an. in dicto. §. si arbiter. ¶ Quartū ad qō se nó ꝟplnat est q arbiter nó pōt delegare cópromissus. ar. ff. e. nó distinguemus. §. q̄rtū. ¶ Nō. bñ q per istū tex. dixi q si arbiter ꝓnūciat put declarauerit vel cōstituerit talis: non valet laudū: q partes elegerunt arbitrū arbitros: & non tertij. ¶ Alios casus ponit glo. q sunt clari: excepto vltio: q dicit glo. q ptes pōt renūciare appellatiōi in iudicijs. C. de tēpo. ap. l. fi. & non pōt renūciare reductioni ad arbitrū bōi viri: gn a laudo inique lato pōt recedere fm glo. de renūc. appellationis. Jo. an. remittit ad spe. de ap. in fi. tu dic vt dixi de ap. pastoral. ¶ Circa fm an possit renūciari appellatiōi: vel reductiōi ad arbitrū bōi viri. ¶ Pmo est videndū de modis retractādi snias laudi. loquor de arbitro: q de arbitratore videbit ī. de iureiuran. q̄ntaualli. ¶ Secō an illis modis retractādi possit renūciari: ad primū obmissis alijs modis retractādi nō q̄b⁹ dicā ī. c. p tuas. ¶ Videam⁹ ſpāliter ó nó appellat. an snia arbitri possit retractari p viā appellatiōis: & dic q si non est cōtentus q appellari possit: glo. cōiter tenēt q nó pōt appellari: & iuris ciuilis: & iuris canonici: vt no. gl. in. l. ij. ff. de arbitris: & in. l. i. C. de arbi. & hoc firmat glo. de of. dele. ab. arbitris. li. vi. ij. q. vi. §. q̄ de arbitris. Idē no. in. l. arbitro. ff. qui satisda. co. & hec cōiter tenet & in practica ſuatur: hec opi. firmatur. nam fm ius antiquū planū: q nó appellabatur: q ex laudo

actio nó oriebat.hodie aũt idẽ:q; vel cõpromissũ ẽ a pti bus emologatũ:ẽ si pót po amplius illud ipugnare.de re. ur.mutare:vel ẽ emologatũ lapsũ.x.viẽ.ẽ tarde venit ap pellare:q; sniã transit in rẽ iudicatã.de re iudi.q ad confir mationem.Bar.fuit in vna opi.q possit appellari.quã pót in tribus locis.in.l.ij.ff.de arbi.ff.q fat].co.l.arbitrio:ẽ.l. C.de arbi.ẽ in.l.nemo potest dele.l.ẽ dicit q appellari po terit vbi est emologatũ laudũ exp̃sse:q; emologando ap probat:vt latũ non:vt sic latũ p.l.ij.§.falsus.ff.rẽ ra.ha.vbi a snia lata ꝯ falsum ꝓcuratore possum appellare approbã do eã:vt latam:ꝫ nó vt sic latã:vnde eo q nó appellat infra decem dies eam approbat:vt latã:ꝫ non vt sic latã.alias.l. põp.ff.de neg.gest.b opi.nó plꝫ.ẽ sic respondeo cũ cõ:q; emo logato snie dirigit ad approbandã iniustitiã snie: vñ vel apellando nó emologat:vel si emologat iniustitiã approbat.ẽ sic:vt ꝯrie repellit:ẽ similia q allegat nó facit:q; ibi actus nó est null⁹. quo ad vñm ex defectu iuste gestũ tñ: ꝫ ex defectu ꝓsnie.q absq; dubio valet:vel appellando vt alias ratificando vt gestũ:ꝫ nó sit gestũ:nec ꝯtus valet.cum non sit necesse:vt negociũ ad se trahat.q ratũ bẽat iniuste gestũ:sed q cõsentiat illũ gestisse.p qđ dico q nec bene dicẽ in qđã alia mã.an filius ꝯ testm̃ possit agere ꝯ tabulas qñ est ꝓteritus cũ ẽ ibi requirat approbatio rẽpectu iniustitie vnde semp ibi erit dare ꝯtrietatem.Nescio qd dicant i hoc moderni legiste. ¶ Tñ in hoc puncto latius me extendo. dic q qdam sunt arbitri iur].q danf a iure loco iudicis vt qui cognoscere ỏbẽt de suspitiõe vel de vi litera ẋ.de offi. dele.suspitionis. de ꝓpria pastoralis:ẽ ab istis appellat:vt a iudicibus:vt no.in.d.c.pastoralis:ẽ hodie est casus.de of fi.dele.ab arbitris.li.vj. ¶ Aduerte tñ q sup bis non cõ ſbẽdo arbitros q eligunt ex necessitate.statuti inter atri nentes:q; tꝫ in bis Bar.q non pót ab eoꝝ snijs appellari. .l.i.C.de no.co.cõpo.qđã sunt arbitri iudiciales:vel quasi q danf a iudice auctoritate iudicis. ad declarandũ aliqd emergens cor̃ iudice:ẽ ab isto appellat vel saltem ab eo male gestũ:vt interlocutoria qđã a iudice revocat ꝯrio im perio iudicis offó.ff.q sat̃s.co.l.arbitro fm vnũ intellectũ. ¶ Quidã sunt arbitri qñ iudiciales q in aliquo iudenter arbitrari bñt.ẽ danf a iudice:vel eius auctoritate:vt sũt te stes periti in arte qui de voluntate ptũ ad aliqd arbitran dum assumunt vel extimandũ:vt approbatores fideiusso rũ.extimatores rei:medici cognoscenda cicatrice:vt vul nere letali.obstetrices ẽ sic:ab isto reclamat saltem per viã supplicationis:vt dicta decre.ab arbitro ꝫ alibi intelle ctum. ¶ Quidã sunt arbitri q danf ad decisionẽ totius li tis:sola voluntate cõpromittentiũ:ẽ ab istis fm cõem opi. non appellatur:hoc temperat verum Bar.in.l.i.C. de ar bitris:nisi forte ex sententijs suis oriatur actio ex forma sta tuti.quo casu poterit appellari sicut a snia iudicis. dicit ñi gil.ẽ hoc no.ij.q.vi.q de arbitris.q a snijs arbitroꝝ pote rit recedi per viã supplicationis:vel reclamationis cuiusdã q habebitur ad instar appellationis.qđ vꝛ puto. ¶ Nũ qd aũt aliis modis possit recedi ab istis.dicã de iureiurã. quintanallis. ¶ Nunc restat discẽdere ad fm:an si ptes conueniant vt possit appellari a snia arbitri.an possit appel lari. Cy.tangit hoc in.l.cũ antea.C.de arbitris:ẽ ponit eam hic Jo.an.ẽ dicit q hosti.pót hoc de testa.raynaldus. q valeat facit:q; pacta seruanda sunt rẽ.de pac.c.i.ff. de pac. l.inter gentium.§.ait prꝛo. ¶ Inꝯrium q snia arbitri non est snia:q; non infamat.ff.de his q no.infa.l.qd ergo.§.cõ promissoꝝ:ẽ ex ea non dat exactio.ff.de exhi.l.si dictũ.ex ea non dat actio vel exceptio.ff.de arbitris.l.iij.igit non ap pellatur.Hosti.dicit q dñs sua dicebat pactũ non valere ẽ hanc opi.tꝫ Accur.in.d.l.i.ẽ Guil.de suz.in.d.§.cũ qdã. ẽ Guil.in spe.de app.§.in qbus.v.rvi.ad hoc q in ptãte ẽ arbitri.quales ferat sniam.ff.e.l.dicẽ ꝓferre.§.stari:ẽ.l. qua lem.ff.so.ma.l.alia.§.i. Itẽ q p hoc pactum derogat iuri. cum per pactum non detur priuatus iudex:q esset si posset

appellari ꝯ.l.putatorum.C.de iurisdi.iudi.ẽ de offi. dele. significantibus.hanc ptẽ tꝫ Cy.in dicta.l.pe. Hugo tñ in suis dissolutionibus tꝫ ꝯrium.ẽ Ja.de bel.q aliqñ retra ctatur arbitri snia p quasdam spẽs appellationis.e.t.nó di stinguemus.§.cũ quidam. ¶ Non ob.l.i.C.de arbi.q: ꝫ non possit appellari non prohibet illa.l.pacisci.de appellã do. Nec hoc pactũ est ꝯ legẽ:q; lex non phibet pactũ.ff.ó pac.l.pacisci:ẽ de edil.edic.l.querit.§.fi.adꝫ Cy.ff.de ap. ex consensu. Bar.in.l.i.ꝫ B.sed puto q non valebit hec vt appellatio:sed vt qdam reclamatio.ẽ idem Cy.in.l. plãe ff.de leg.primo.dixi in.c.quintanallis. ¶ Nunqd aũt ꝑ pactum de non reducendo vel non reclamando tollat fa cultas reclamandi in casibus in qbus dixi.ã.posse.glo.hic vt dicere q non.dicaꝫ ẽ dixi i victo.c.quintanallis:ẽ tangũt doc.ãc.cum dilecti. ¶ Ultimo gl.ꝓsequit cãs in qbus conueniunt:vt in interrũpenda ꝓscriptiõe:ẽ iuramẽto cal. ẽ.lc.si.dic ergo latius q differũt.ẽ q̃ueniunt in prin.ẽ me dio.ẽ fine cãe.differunt ẽ conueniunt in prin.q; cor̃ vtro qꝫ datur libellus.de quo in spe.de libel.concep..§.restat in fi.fit in vtroqꝫ litis con.p vtrũqꝫ interrũpit ꝓscriptio:vt di xit glo.ẽ iuratur de cal.differunt in pri. in reconuentione. ¶ Secõdo q in arbitrio venit solum id de quo actũ ẽ stricte ẽ q non citat arbiter extra locum nec delegat arbitrũ nec ꝓrogatur cor̃ eo fatisdatio. ¶ In medio q vtrobiqꝫ exa minat negociũ vterq;.ó resti.in mte. Incidẽter cognoscit ꝓbationes facte cor̃ vno valent coram alio:ꝫ in recepto coram arbitro habeat distinctio.c.pitacia:ẽ.c. testimonijs de testi.l.fi.differũt i medio q non punit contumaciã.non cogit testes nó vꝫ pactũ de recedendo ab arbitro:nec ex tendit ad heredes.in fi.q̃ueniunt:q; vterq; statuit diẽ so lut]. faciende nó cõpellit ꝓnunciare diebus festis. vterq; fert sniam in scriptis:ẽ ex vtraqꝫ dat actio:ꝫ in arbitro exigatur emologatio.C.e.l.pe.C.de sen.ex peti.reci.l. fi. ¶ Differũt q arbitri nó ꝓnunciat altera pte absente. in arbitro non purgat mora.ẽ snia arbitri nó infamat:ẽ hãc mãm vide in spe.de arbi.§.differt.vbi ẽt no.in fi.an pereat instãtia lapso triẽnio:ẽ fuerunt opi.de qbus.ff.c.ꝫ si cõpro missus.in fi. Bar.de fa.tꝫ q instantia immutet:ẽ incipit cur sus.a die cãe cor̃ arbitro cepte.p.l.ꝓperandũ.C. de iudi. Azo tenuit Jdẽ.ꝫ dicit diẽ cõputari a die contes.lit]. de ẏ. sig.ex pte.ij. Recitat vber.tenuisse q in arbitro terminus sit statut⁹ instantie.in amicabili cõpositore non: vel vbi in arbitro ẽ dictũ:vt trãseat ad hẽdes.ff.e.l.diẽ.§.si hẽdes.b fuit opi. Guil.de cu.ẽ eã sequit Guido.de suza.ff.de arbi. Item si vnus.§.i.dic in arbitratore nullus terminus ẽ sta tutus.in arbitro si ẽ actũ vt trãseat ad hẽredes.qdã q non perit triẽnio b non placet:q; ẽ iudicium transit ad hẽdes.ff.ó iudi.l.tã ex ꝑtibus.ẽ no.ff.de fideiuss.si enim.ẽ tñ finit triẽ nio.si non ẽ actũ:vt transeat ad hẽdes.dic si instantia fuit in choata coram iudice ẽ transiit ad arbitrũ vt iudicaret sũ per eadẽ instantia finitur triẽnio:ẽ hoc tenuit Fran.Accu. vt nota. Bar.in dicta.l.sed si cõpromissum:ẽ Cy.in.l.ꝓpe randum.§.finaũt.ẽ in medio.vbi gl.tangit:ẽ in.l.ũé si vn⁹ .§.i.Si fuit originaliter coram arbitro mota tũc opi.finit cõis ꝫ q finiatur instãtia sic i iudicio:ẽ ad hoc q ad istar iudiciorꝝ proceditur in arbitris.ff.e.l.i.Et hoc credo inter laicos. de iure aũt ẽ canonico inter clericos:vel suppositos iurisdictioni clericoꝝ non finitur instantia triẽnij.sicut nec in iudicijs.ff.de iudi.c.pe. ¶ Ultimo doc.hic dant plenam theoricam ẽ practicam compromittẽ:vt specificentur i cõ promisso.illa que arbiter de iure facere nó pót. ¶ Die ex ceptis in quibus non valeret spãle pactũ ẽ postea subiciat cla generalis:ẽ vide formã in spe. de arbitro.§. vt aũt ho die.vidi in cõpromissis in tuscia practicã mirabilem fuari q ptes conuenunt:vt de omni eo.ẽ toto itelligat ille:ẽ que stio esse iter ptes:ẽ oia illa i cõpromisso videant deducta de qnbus specialiter est laudatum:que clausula est mira bilis effectus cum partes possint ex conuentione in cõtra

ctibus suis singere.ff.de ver.ob.l. huiusmodi.

Cum olim. Cum p arbitriū eligere dz cū ꝓfilio aliquo rz in tractatu electiōis illoꝝ cōsiliū regrere dz sed nō arctaf seq. Pōio cōsultatio, Scōa ibi nos igit.illi⁹ rfilio.i.declaratio. ¶ No.hic ar. ad qđ de iure spectat ptās quidēdi de rectore in hospitali subiecto ecclie collegiate:qr vt q ad porē ecclie collegiate cuz tractatu e cōsilio fratrū hospitaliū:e simliter de framb⁹ i hospitali ponēdis. Dicē enī Jo.an.qr ista ecclia sci bartholomei habebat hospitale subiectū sub eodē vocabulo: siē contingit in ecclia sancti ꝓculi:e sci Stephani:e sancti seli cie:de bon.e pot sancti bartholomei erat ecclie sci bartholomei principali. Rector aūt erat inferioꝝ in qua situ erat hospitale:ꝛz dic q hoc habebat pactū fundatoris: qr de iure est ꝑ vt videbia. ¶ No.ij.nūcta supscriptiōe q ꝑlat⁹ vel rector ecclie pōt litigare sup iure eligēdi rectorē i ecclia. ¶ No.iij.vnū modū firmādi cōpromissuꝝ: vt pro missione:e sic stipulatione.de quando laudo. ¶ No.iiij. papaz posse declarare ꝯctuz:e sitiam ab alio latā:e ēt arbitriū:e sic pōt facta ab alijs interptari:de factis ab eozan inferioꝝ iterptef.vide de sen.excō.iter alia:e vide de postu. pla.c.i. ¶ No.v.q ius laudi mēsurabit a iurib⁹:e forma cōpromissi.ad hoc.ō.c.cū dilect⁹. ¶ Sexto no.q vbi ex forma qa arctaf ad tractandū:e cōsulēdū:e sic habere tractatū cum alioꝝ cōsiliū non dz act⁹ non regsito tractatu e cōsilio.ad hoc.ō.de clec.cū in veteri. Et aduerte q tractatus dz fieri ante pncipiū actus exercendi:non ā actu professo:vel deliberato:vt pz ibi super iueniendo.dz ergo reqri qñ actus est in fieri non qñ in perfecto eē. ¶ Et no.q vbi ex laudo vel alia dispositione.arctaf in actu ad habēdum tractatū vel cōsilium:sufficit petere e exspectare cōgruo tē pore:sed eo bito non arctaf seq. ¶ No.qi concessione libere ptās qđ eligēdi non venit vt eligat non idoneum: imo semp restringitur ad idoneū. Et no.hic q dz cōpromissum in iudices de legatos.de quo.ō.c.cū tpe. ¶ Primo habem⁹ laudū dubiū. Scōo ei⁹ interptationē. ¶ Ad primū op.q de iure ptās eligendi rectorem spectat ad familiā hospitaf.vt pz.de elec.c.i.e.c.cū terra. Dicē Host.q hoc verū de iure:ꝛz derogari poterat p arbitriū ꝯmuniz:e p cōsuetudinem vel priuilegiū.ō.n.ij.c.ij.de cōsue.cum dilectus. ¶ No.hic vnū dictū q ptās eligendi rectorem spectat ēt ad familiā q in ecclia nō bitat:vt collegiū vel cōuentuꝝ:qđ no.qr extēdit.c.i.de elec. Dicit tñ hic q appellatio familie cōprehēdit familiā religiosam. Sm Inn. Host.ꝛz alīs appellatione familie venīt ēt fm.ff.de publi.l.i.ℌ.familie.ff.de vi e vi.ar.l.i.ℌ.familie.e familiare:e domestici.C.de bis q ad ecc.ꝓfit.l.ii.ℌ.sane si seruus:ꝛz Inno.e dz q familia sit ppetua e sic agregata. Si enī vocaret singulares nō de facili sciret:an oēs reqsitus essent:e aliud ē familia:e aliud singulares.xij.qđ.ij.q manumittunt. Jtē q familia potest meli⁹ agregata ꝓsistere.e porē ad se trahere:ꝯ separata:e qr firmi⁹ ē ꝓfilium plurimoꝝ.de offi.dele. prudentiam. In scrutinio aūt sigillatim ideo requrunt:qr securius vota exprimunt:sic hic suffult⁹ pītia socioꝝ minꝰ terrebit porē:e liberius ꝓsulet:sm host.e facit ad hoc.de sta.mo.cū ad monasteriū ibi non seorsum tē. ¶ No.hoc dictū q sicut i principali actu agēdo p capīm vel ꝓcuratz exigit q cōgregati in vnuz b̄ fiat de elec.i genesi. ¶ No. de ℞ptis.eā te.ō cōsti.cū oēa.e p Inno.de postu.bone.ō re.ec.nō alie.dudū.li.vi.sic exigit q fiat actus de consensu oīum:vt capīm ꝓgregatoꝝ:qñ alteri facienti pricipalr habent adsistere tractādo vel consulendo. ¶ Oppo.q electio nō sit nulla dato, q fit ꝛ̄ formā.de elec.cū icūct].e.e. qr pp.So.si ꝛ̄ formā cōpromissi est nulla:vt hic:si ꝛ̄ formam bois.idē de ℞p.cū dilecta. Si ꝛ̄ formā priuilegij non est irrita:ꝛz irritāda.de elec.ꝓsiderantes. Si ꝛ̄ formā iuris si est irrita nisi p ipsum ius irrita nunciata denuncietur.vt di

ctis suribus. ¶ Oppo.cū glo.q petere cōsiliū sit vanum:ex quo qa nō arctaf ad sequēdū illud.C.de ꝓba.ad probatio nē.glo.dicit q nō est vanū:qr cōsilium forte poterit allicere animū priorис cōsulti.ff.de arbi. Jtē si vnus.ℌ.vltimo.ō.de elec.bone.ii. Ad hoc qua qđ a plurib⁹ queritf facili⁹ inuenif.xx.di.de qbusdā.ii.habito aūt consilio pōt deliberare an expediat seq.ff.man.l.ij.in fi. Jtē sufficit q ita est scriptū e qr istud laudū fuit a pribus approbatū.sm Bar. Host. dicit hāc interpretationē fieri ex ꝓpria significatōe. Nā sicut ꝓsensus est sīl sensus. Jdeo si de ꝓsensu alicuius aliquid est agēdū exigit q simul mecuz sentiat:e ego secuz.alīs nō est ꝓsensus:sed dissensus.xxx.di.c.i.vbi de cōsilio aliqd agere dz:sufficit reqrere:e debito tpe expectare:qđ si cōsiliū sit contrariox:e rōsoꝝ legū qđ si legat:vel eligat qđ sibi ex pluribus cōsultis expediat:sic e ꝓfilium petere:qr cōcionaf qa qđ sibi videt.e metropolitanus eligit seu diffinit.xvij.di.ℌ.hanc ēt .xviij.di.c.i.xcv.di.esto.e dicit ꝑ ea:nisi ꝑ ꝯra appareat intētione vel ex q̄litate psonaruꝝ:vel negocij de quo agit vel qr de intētione cōstat. ¶ Hā ponit qñ q cōsensus ꝓ consilio.xx.di.c.i.e.ij.e cōsiliuz pro cōsensu.ℑ.ii.c.i.de offi.dele. venerabili.de quo de tēpo.ordi.nec epi.de bis q fi.a pla.q̄ to:p que pz q nō ꝓcedit dōia quā qdā factū.inter.cū:e de:e iter cū cōsilio:e de cōsilio vt si dicat cuz consilio teneatur seq.si de consilio nō teneat seq.que dōia nō placet Jo.an.vt no.de re.iurj.nullus.ex ꝓfilio.li.vi. Ad hāc aūt interptationē adducit Jo.an.regulā beati Benedicti ibi cōuocet abbas oēz cōgregationez:e audit] cōsilius factū tractet apud se.e qđ vtilius iudicauerit faciet sm Jo.an. ¶ Tu dic i hac materia li q̄ritur an qa arctaf ad sequēdū cōsiliū qñ lex exigit cōsiliū sequēdo Bar.in.l.iii.ℌ.si plures.de exercit] vbi reprobat dōiam illā:an de cōsilio vel cū cōsilio que fuit originalr materia:vt recitat Cy.C.de epi.e cle.l.id qđ pamphilus.in.xv.q.quā reprobat lex ipuberis.ff.de suspect.tu.ℌ. ipuberis:dic q qñq exigit cōsiliū ꝓstari alicui nō bñs plenū intellectū:e qđoccūq exigit q exigat e sequatur vt rōne etatis vel rōne ꝓdigalitat].e alī.glo.de offi.dele.venerabi lem in dicta.l ipuberis:qñq exigit cōsilium ꝓstari ei qui bz plenū itellectū:e tūc aut iste q dz prestare cōsiliū est alīs princeps officij:e oportet illud seq.ff.de admi.tu.l.tuciū.e.l.cū qdā.ℌ.pap.iuncta.l.ꝓfilio.ff.de cur].fur].aut nō est princeps officij:e exigit vt regraf:e cōgruo tpe expectet:e non teneat seq:vt hic:e de elec.cū in veteri.l.ij.in fi.ff.mā.l.denuq.ℌ.sed si qa. ¶ Qñq exigit vt aliqd fiat de cōsensu e ꝓfilio alicuius:vel de cōsilio:e voluntate:e tunc aut cōsultoꝝ nō potest esse particeps officij:e nō tenet sequi consiliuz.ff.de admi. tu.l.sicut dz.ℌ.i.de re iudi.cū qd vna vxa.li.vi.ff.de admi.tu. .l.qdā decedēs.ℌ.pap. Aut pōt esse princeps officij:e si actio sint fcā ab hoie ei q bz ptātē a lege:e nō tenet seq.vt dicta.l.nemū:e nemū.ff.de admi.tu.ad hoc.l.i.in pn.cū.l.ij. in fi.vbi.pu.edu.debeat.qñq adiicit a lege.vt ab hoie ei q bz ptātez ab hoie:e tunc dz requiri e seq.qr talis ꝓdictio seruanda est.l.pupillus.ℌ.conductio.ff.de instī.e.q.ij.hoc ius .C.de nupt].l.si vt ꝓponit:e de elec.cuz in veteri:hec oia ꝓcedunt qñ dat bonuz ꝓfilium:ꝛz si dat malū:certe illud seq nō dz:qr illō ꝓfilium dz itelligi arbitrio bōi viri..ff.de admi.tu.l. si tutōr:e manū.i.rñso.iuncta.l.hec vēditio.ff.de ꝯben.ēpt]. e dele.ij.fide cōmissa.ℌ.q̄ꝯ dele.ij.l.i. Intelliguntur ergo vt sequi debeat cōsilium si est equum. ¶ Numquid autem posset procedi ad actum tali consilio spreto:dic si actus est talis in quo nullo dato ꝓfilio act⁹ viciatur.dic q aut actus ille pendebat ex voluntate vnius:vtputa constituentis procuratoꝝ.e imputet sibi qui tam indiscrete constituit:e actus nō pōt expediri.ff.de mino.l.si cū mādato. Si actus pendet ex voluntate duoꝝ:e illud iniquū consiliū reducit ad arbitriuz boni viri.e procedit ad actuz.ff.p socio:si societatē.ℌ.si.ff de oper.liber.l.si libertus. Si est actus talis in quo sine consilio alīs poterat ad actū ꝓcedi:e tūc si consiliū cōtinet manifestā iniquitatē:pinde est ac si nihil dixisset:e potest ad actuz

pcedi.ff.de pcuk.si expressiz.ff.q satisfco.l.qnoq.nã nõ est opus adire ptorẽ vt comgat qõ est mãifeste miquũ.ff.de cõdi.instit.l.si sub cõditióe.§.plt.aut nõ cõtinet manifestã iniquitatem:et recurrendũ est ad iudicẽ.vt.l.si societatem.§.fi. et.l.se.ff.p socio.et hoc vt responsus valeat q̃ petit.et de ver. sig.abbate. Sed est dubiũ qd si ita a quo exigit consiliũ latet: vbi debet peti.et seq.an possit ad actũ pcedi sine consilio.dic si est assumptus vt cõsultor a lege vel iurẽ dispositione: si est phs cogef pstare a iudice.l.ñ.§.necessitatez.C.de bo.q̃ liber.ad ñ de iurepa.nullus:qõ no.de elec.si religiosus.li.vi.C.de decu.si q̃dez.li.x. Si est absens vel sic q̃ non põt cogi.et forte mora est pinditium allatura:et dicit q̃ põt actus expedire:cõsilio vel cõsensu nõ expectato.ff.de iudi.l. si longius.§.fi.ff.de iure do.l.si ego.§.i.ff.so.ma.l.si cũ dote.§.eo aũt tpe.et est casus:ne se.va.c.i.li.vi. Si exigit ex dispositióe hois:et nõ põt cogi pfiliuz pbere.ar.ff.de arbi.l.iij. Aliqd aũt possit gerere actũ si est talis cuius dz cõsiliũ requiri tñ sed nõ sequi.et põt pcedi ptermisso eius cõsilio:p hoc capm fm Bar.sed hoc nõ probat.alk.l.qui temere.§. ea res.ff.de v.ob.et.l.fi.C.de iure emphy.facit de loca.c.potuit. Si est talis cuius cõsiliũ arctat:seq.tũc si est assumptꝰ cõsultor iter vivos sine eiꝰ volũtate nõ valet.ar.ff.de v.obli. si qs arbitratu.C.de ꝓben.emp.l.ñ.si in vltima voluntate si nõ põt:et p annuz dissuluit:põt ad actum pcedi.C.cõia dele. .l.fi.§.sed et si qs. Jo.an.idistincte videtur velle q̃ nõ possit actus geri.ẽ.de const.ex pte:et ibi dixit q̃ verius credo et leges quas allegat Bar.nõ loquunt pprie in materia pfilij. Jdeo ex quo data est forma nõ potent recedi ab illa:saluo q̃ dicit de vltima voluntate fauore eius. ¶ Ex his decidũ tur plura. Prio si est datus executor testamẽti:vt nihil faciat sine pfilio et voluntate talis ffis minoris:certe nõ arctatur seq:qr ille nõ põt esse particeps officii:p decre.extra de paradiso:in cle.de ver.sig. ¶ Ex his apparet si statutũ dicat q̃ sniam ferat iudex:de pfilio vel cuius cõsilio sapientes:an tunc arctef ad sequẽdum cõsiliuz:et si ferat sine cõsilio:an valeat et vt q̃ valeat:qr cuius sequi nõ teneat cõsiliũ eius obmissio nõ viciat cum sit in odice solẽnitatis:vt in.l.i.in fi.ff.de vẽ. in spi.dicit ꝑnuz:qr hz iudex ptãte a lege cuitatis:et lex cuitatis dicit pfiliũ regni.dz ergo regni de necessitate. ¶ Nec ñ est vez q̃ hec sit levis solẽnitas:cuz ex ea possit substantia actus mutari.ar.l.cũ bij.§.prętor.ff.de trãsac.nã potent trahi in oppositã ptẽ per consultorẽ ff.de arbi.l.si in tres:de elec.bone.i.puto ẽt q̃ arctef ad sequẽdum in casu quo delegatus esset ex toto ignarꝰ sicut sunt mlti iudicantes de marchia qui vis legere scium.hoc cãu q̃si ab insensato respectu eius qõ agit exigit consiliuz:igitur sequi dz:facit quod no. Host.de offic.dele.c.primo.si p debilitate. ¶ Ex his inferf vltimo q̃ si cõpromissuz est in aliquẽ:vt ferat fm consiliũ sapientes:an valeat videtur q̃ sic:qr ñ põt fieri in iudicijs. ergo et in arbitro. Incõtrariũ vt.l. Itẽ si vnus.§. Itẽ pap. .ff.de arbi.quidã dicunt q̃ valet p ea q̃ dicta sunt:non ob. .§.item pap.qr ibi fuit dictuz vt pnunciaret put ticio placeret. Jdeo non valet:qr arbitruz et potestas videf collata in ticium. Jdeo non pendet ex arbitri voluntate:quid ageret. q̃ est ꝯ substãtiã compromissi.ẽ.de elec.cuz terra. Si autẽ fm consiliuz vel arbitruz tertij agit valet:qr id intelligit fm arbitriũ boni viri:et sic ex toto non abdicat arbitriũ ab ipso arbitro:ad ñ.ff.dele.iij.l. fideicõmissa.§. q̃q̃:et fuit ñ dictuz Oldra.et dicit q̃ fuit opi.Host. Jo.an.hec tractat et remittit ad spe.in ti.de arbitro.§.fi.ver.sed quid si vicatur:et .§.de offi.dele.si pro debilitate.Bar.non facit differentiaz. an dicat cõpromittentes:vt sententiet arbitrio tertij:vel de voluntate:vel fm consiliũ:qr hec nõ differũt:alk.ff.de fideiuss.lucius ticius.omnia enim ista verba ipportant arbitriũ boni viri:vnde dicit q̃ sic est dictum q̃ arbitretur:de cõsilio et consensu et beneplacito talis iudicis:vel arbitratu eius:non valet:vt dcõ.§.idẽ pap.qr ñ cõditio est ꝯ substantiã arbitrij q̃ est vt ptãs pnunciandi in arbitro sit libera:vt.l.ducẽ proferre .§.fari.ff.de arbitris. Jdẽ si dicat put videbit:qr verbũ videbitur:idẽ est q̃ verbũ placebit seu arbitratus fuerit:vt.l. ñ.ff.de fideicõmiss.liber. ¶ Per hoc apparet qd si ꝑsentat in iudicẽ:vt sniam ferat put videbitur tali sapienti:ista qõ tractat plene.ẽ.de offi.dele.si pro debilitate:ibi dixi.Bar. in loco prealk.dicit q̃ valet quocunq; dicat siue prout arbitratus fuerit vel videbit:vel cõsuluerit sapiẽs per.l.si conuenerit.ff.de re iudi.et est aliud in iudice:qr non hz ita liberam ptãtem:imo habet ipsaz obligatã:legi et equitati:vt in aut. vt iusiurandũ quod presta.ab hoc.ff.de penis.l.hodie.iſti. de offi.iudi.in pan.an autẽ sequi teneat de necessitate:patet ex his que dicta sunt ibẽ.

¶ Contingit. De spũalibꝰ cãis in laicũ cõpromitti non põt .h.d.nõ diuidit. Primo ponit pohibitionẽ. Scõo pbitiõis rõnez ibi:qr nõ.no.summariũ. ¶ No.q̃ regulariter idecens est laico spũalia tractare:ad ñ de iudi.determinus. ¶ Op.cũ glo.q̃ in laicuz de spũalibus cõpromitti põt:qr q̃q̃ illa tractat.in.q.vi.nos xvi.q.i.et plures:ad hoc:qr et arbiter ifamis eẽ põt.ut.q.vi. .§.tria. Hic de rebus mere cuilibus:in q̃bus nihil spũale ẽ annexũ põt cõpromitti in laicũ:ad ñ hic:qr tantũ de spũalibus pohibet:pmittit ergo in tẽporalibus:de presump.nõne. ¶ Q̃q̃ in laicũ solũ cõpromittit in spũalibus:et non valet:vt ñ glo.in pncipio alk.cõcor.qr nec icidenter de talibꝰ cognoscet:de or.cogni.tuã. ¶ Q̃q̃ in laicũ et clericũ cõpromittit simul aũcte superiore:vt valet.j.c.primo:alk.sine auctoritate superiore:hoc fieri nõ posset. Sed dicit Inno. superiorẽ esse delegatũ vel ordinariũ:qui de cã põt cognoscere:ad ñ de iudi.c.ij.li.vi. In laicũ autez solũ aũcte superiore cõpromitti nõ põt:fm glo.nisi auctoritate pape.xxxij. di.§.verũ.ij.q.v.inẽnuz.et.c.nos sicut.nec auctoritate epi in talibus põt esse delegatus:ad ñ qõ nõ.de iudi.c.ij. ¶ Per hoc dicit Inno.q̃ sup electione plati nõ posset in laicuz cõpromitti:per tex.de elec.in ecclesia.et.c.sacrosca.ad ñ in aut. de sanc.epi.§.sin vero ecclesiasticũ:multa enumerat ñ Host. q̃ laico nõ decẽt:nã non põt esse assessor epi.ar.j.c.i.ẽ.c.dilecti. Quid de clerico cõiugato.de cle.cõiu. Joannes:vide.j.ñ bereti.sicut excludit a cõpromisso:vt hic. ¶ Tertio fortius a iudice ordinario.j.de iudi.c.ij.et penul. ¶ Quarto a delegato:vt hic glo. ¶ Quinto a statuto:de re.ec.non alie.c.fi. de cõsti.eccla.xcvi.di.hñ quidẽ. ¶ Sexto ab electione:de elec.sacrosca.et.c.massana. ¶ Septimo a pfessióe:de iudi. at si clerici. ¶ Octauo a predicatióe:de bere.et inuncto. ¶ Nono a cohabitatióe:bon iter clericos:de vi.et ho.cleri.c.i. ¶ Decimo a cõputatione in numero canonicorũ:de iſti.c.ij. ¶ Undecimo a iure decimaz quã ẽt nec iperator hẽ põt:de decimis tua. ¶ Duodecimo ab ipsaz preceptione et possessióe.de p̃scrip.causam. De decimis pbibemus. ¶ Tertiodecimo ab omni electoz cobertióe et exactióe:qr nõ põt eos cobertere.de imu.ec.nõ minus.et.c.aduersus:et oiuz spũaliũ et ecclesiasticorũ cõtione et administratióe. Usi nec gubernatio ecclie põt illi cõmitti:ó eta.et q̃li.c.ij.lxxxix. di.Judicatũ. Nec epus põt illũ istituẽ suũ vicariũ:vel iconomũ:qr quo ad hoc sup clericos et spũalia habeat ptãtẽ.xvi. .q.vij.in noua actióe.de decimis q̃ius:et facit qõ no.de sindico.c.vnico:et de iudi.decernimus. An possit in spũalibꝰ esse notarius.vide ne cle.vel mo.sicut:et an procurator:de pcu.c. .i.li.vi. ¶ No.de prescrip.cãm. Antonius.

¶ Per tuas. Nõbilis et famosa ẽ hec ẽ pretalis. Hic casu spũali aũcte iudicis ẽt delegati cõpromitti põt in clericũ et laycũ:et si arbitriũ idest laudũ a ptibus est receptũ:executiói mãdat:dz p generalẽ procuratorẽ factũ fuerit cõpromissuz:si nõ fuit receptũ:sed fuit pena apposita agit ad penã:alk.ad literale.h.d. In pma põt iudex ꝑsultatio. In scõa distinguens rñsio ibi:sup quo. ¶ No.prio q̃ arbiter nõ põt sibi faciam exequi:ideo iudex adeũdus est

vt exequat. Ad b ff. de re iudi. ait glo. r. l. a diuo pio. r no. q vbi cā executiōis fuit vel laudi: delegat et q ali de cā nō cognouit: ideligitur si est mā: ideo purus executor delegatus pōt admittere exceptiones nullitat; laudi: saltē ad finem vt superiori referatur ex cōsultat. Vide Inno. de re iudi. de certo: et quod ibi dixi. r. ā. de offi. ordi. pastoralis. §. preterea: et vide Bar. ff. de re iudi. l. a diuo pio. ¶ No. tertio q procurator ex vi mādati generali nequit pōt cōpromittere: nec trāsigere: sic videt q cōpromissum habeat infirmitatem ipsam trāsactionis. r vide in aut; vt diffe. iudi. §. si vero cōgeneris: in aut; si vero. C. de iudi. vide q dixi de iureiur. q̄ntumcūq; ¶ No. quarto: q̄ plenus in cā cōuētus nō videt posse procuratorem cōstituere: et maxime in cā ardua: de quo de rescript; edocet: de procu. c. i. ¶ No. cōsensus iudicis in pronūciatione arbitri: nihil operari ad validādum laudū a deficiente in cōpromissaria potestate datū. ¶ No. primo ex secūda pte: q̄ emologatione laudi fortūcas laudū: et roborat; ꝯ vicium nullitatis ex defectu mādati procu. r vltra hoc roborat; ꝯ sterilitatē p̄ducēde actionis: q̄ modo actionē p̄ducit: et sic no. q̄ laudū emologatus p̄ducit actionē: vbi autē nō est emologatū si p̄missio tm̄ intercessit: agit ad interesse ꝯ cōpromittētē: si interessit p̄missio pene agit ad penā: si solus iuramentū fuit ad interesse agit ꝯ iurantē: sed non ꝯ dominū: ex quo nō habuit procurator mandatum: et hebes hic apertū: q̄ ex pacto nudo et ex iuramēto agit de iure canonico. Dixi de pac. c. i. et hoc maxie q̄n ordinat iuramētus ad cōfirmandam naturalē obligationē: sicut est in cōpromissor q̄ hꝫ in se nudum cōsensum: ideo p̄ducit obligationē naturalē: et exceptionem tm̄: sed si fit iuratū agit: ad hoc ff. ō cōstitue. l. i. §. i. et ducam. I. vt. ff. de op. li. l. vt Iurisiurā. ¶ No. ergo tres modos seruādi iuramentū: per p̄missionē de obseruādo laudū: per p̄missionē penē: et per iuramētū de laudo obseruādo. No. q̄ de iure spūali pōt cōpromitti in laicos et clericos simul: et si numerus laicoꝝ excedat numerum clericorū: dūmodo nō intercedat superioris auctoritas: et superioris appellatiōe cōprehendit: qui de causa cognoscere pōt: siue sit ordinarius: siue delegatus. ¶ Nūquid aūt laicus et clericus possint esse delegati i causa spūali. Vide Inno. ff. Hosti. qui dicit q̄ nō in sūma: de offi. deleg. §. i. vl. qd si delegatur. ¶ No. vitio q̄ sup re spirituali pōt cōpromitti in laicum: et clericū: etā si numerus laicorū excedat numerū clericorū: dūmodo fiat de auctoritate superioris: in solū ergo laicū vel sine auctoritate superioris nō: quod no. et sic habes cāum in quo exercitiū actus nō inficitur: vbi in cā efficienti miscet vtilis cū inutili: vt inhabilis cū habili. Sed hoc est ideo: q̄ ex iuris dispositione inhabilis habilitat ex cōcursu cū habili intercedēte superioris auctoritate. ala secus. ō. de offi. dele. cū super. ¶ Hic habemus tres cās nullitatis que opponebant ꝯ laudū. Scdo hēmus tres modos roborandi laudū emologatio: pene p̄missio: et iuramentū de laudo parendo. Tertio vnus ex cās nullitatis reprobationem.

¶ Venio ad p̄mū op. q̄ posuerit cōpromittere procurator generalis: sicut et trāsigere: de trāsac. cōtingit. Glo. dicit q̄ si hꝫ generales sine cla de rato: nō trāsigit. Si hꝫ clam de rato fm quosdā trāsigit: de hoc remittit de cap. mo. cū dilectus: et ibi tenet q̄ etiā cū clausula: de rato non possit. Vide an cla de rato suppleat vbi spāle exigit; tꝫ ibi qđ nō: et dixi ō trāsac. cū contingit: ſz an suppleat liberā: glo. hic nō aput: videt velle q̄ nō: p remissionē quā facit Pe. Cy. et Bar. i. l. i. tenent q̄ nec ēt opus liberā: q̄ vt bēat liberā; os spāliter expanū: allegant. l. ꝯmuneros. ff. de pecul. Incōtrariū vt l. creditor. §. lucius. ff. mādati: ſz ibi latiora sunt vba: q̄ cōcessit: vt oia faceret que ipe posset si pnā ēt: vt dominus existeret: de q̄bus I. de vilat; consulit: vbi autē liberā hꝫ tacite vel expresse pōt trāsigere et cōpromittere: etiam si dānosa fit transactio vel cōpromissum: et imputet sibi qui talem elegit. ff. de minō. cum mandatoꝝ licet minor et ecclesie restituentur: si tutor vel plenus ppter amicitiam trāsegisset. ff. de trāsac. l. p̄scs. C. de pac. l. pactum. ff. de iureiurā. l. tutor: fm Inno. fm hoc ergo nō valuit cōpromissum: et hec fuit bona allegatio: sed hāc tollit emologatio cōpromissi: per quā videt laudū approbatur: et factus p̄curatoꝝ ideo hoc casu vires exēdit ad dominū. Similia dicit glo. ij. q̄ sequens allegatio: de defectu cōsensus canonicoꝝ fuit bona: p no. de ꝓb; edoceri: de quo dic vt ibi: et illa similiter tollit ex emologatiōe q̄ trahit factū p̄curatoris ad dominū: et ibi non adfuit emologatio: valet laudū: ad petēdā actionē sine attributiōne ad p̄iudiciū p̄curatoris. Nam vt dicit glo. emologatio traxisset effectus laudi ad dominum: etiā si p̄curator nullū habuisset mādatum. in fi. glo. i. de. l. q̄ clausula de rato hic nō opatur: q̄ non sufficit vbi requirit speciale mādatum: nec etiā sufficit licet sint opiniones vbi requirit libera: vt no. in. l. i. ff. de offi. p̄curatoris. c. fi. q̄ vt habeat liberā oportet specialiter q̄ppi. ff. de pecu. l. ꝯtuberonius vbi aūt habet liberā tacite vel expresse pōt trāsigere et cōpromittere. ff. de mino. l. cum mādatoꝝ ꝫ minor et ecclesia restituerētur tutor vel prelatus propter amicitiam trāsegisset. C. de transac. l. p̄scs. C. de pac. i. pactus. ff. de iureiurā. l. tutor fꝫ Inno. vnde hec allegatio fuit bona sed tollit per emologationē cōpromissi: et idē de allegatiōe defectus canonicorum. ¶ In gl. pe. ibi ad hoc mandatum: sic ergo emologato laudo velut ex sua: et emologari dr: vt dixit glo. p approbationē; ptiū expressa: vel per nō ꝯdictionē: et sic ratificatus. x. de ꝓb: tene licet quidā dixerint quos recitat Inno. et tangit in dicta. l. pe. q̄ in emologatiōe requirit primum subscriptio: pōt autē emologari cōpromissum q̄n fuit cōpromissum sine pena: siue fuerit nudū cōpromissum: siue fuerit vestitus sine pena: siue iuramento: vbi autē cōpromissus est cū pena: an possit emologari opi. sunt de quibus in dicā. l. pe. ¶ Ho. ꝫ potest emologari: et sequitur opi. Ego. k. et idem Inno. hic mouent; per tex. ibi indistincte ratum haberi debet exponēdo indistincte: siue cū pena: siue sine pena: cōtēter tenetur q̄ si cōpromissum est cū pena: cū illa cla rato manente pacto: pōt emologari: q̄ illa sunt duo cōpromissa: vnum cū pena: alterū sine pena: et hāc opi. sequit Bar. in dicta. l. pe. et in. l. .ij. ff. e. et in. l. ait p̄tor. ff. de re iudi. vbi glo. de quo in spe. ō arbitro. §. fi. v. si cōsueuit. r. v. quid si sit cū pena. ¶ Et ibi autē nō adest illa cla rato manēte pacto: tūc dicunt q̄ nō potest emologari: q̄ ex quo promisit sibi homo de pena: lex ad eā non porrigit prouisionē ultrā ad hoc q̄ stipulatio penā notat ponēs obligationem. I. ita stipulatus in fi. et. l. obligationū pena. §. fi. ff. de ac. et obli. C. de trāsac. cum ꝓponat: vbi ergo emologatū nō est: si cōpromissum est cū pena: potest agi ad penā: si est sine pena. Si cōpromissum ab initio fuit nudū: de iure ciuili: sola exceptio p̄ducitur: et nō actio: quia pactū est nudū: vt dicta. l. pe. et. l. intelligentius. §. q̄nimo. et §. fo. ff. de pac. De iure aūt canonico agi pōt ad interesse ex pacto: fm eōem opi. de qua dixi de pac. c. i. quam opi. sequitur Hosti. hic dicens q̄ dicētes nuda pacta nō parium nec actionem p̄ducere dicūt ꝯ veritatē euāgelicā: de qua dixi in dicto. c. i. sed ēt dicūt ꝯ vulpianum qui paganus fuit: q̄ dicit ēducto pretor fateatur naturali equitati que constituta ex consensu pacta custodit: q̄ grane est fidem fallere fm eos. Idē et fortius si cōpromissum est iuratum: quia ex iuramento ꝫ nos agit: et idem si fides p̄statiōe que illi equipollet. ō. c. pervenit. et. c. dilecti. vnde dicit Inno. q̄ ex iuramento agit ad interesse: sicut ex stipulatiōe: nec compellet precise ad factū. sicut nec ex p̄missione: sed sufficit q̄ alterū fiat vt adimpleat quod est laudatum: vel soluat interesse: quia talis interpretatio non mutatur ppter iuramentū: q̄ iuramentū intelligitur fm naturam precedentis obligationis: vt soluat alterum tm̄: alias. de iureiurā. quēadmodum. vbi autem emologatum est: agi potest ex fundamēto cōpromissi fm naturam cōuēnionis: vt si sit pactū ex pacto: iuramentum ex iuramēto: si stipulatio ex stipulatione: et ꝫ sequi poterit interesse: et ista via agendi tractabitur ordinarie: q̄ nō ꝫ executiōꝫ

ꝓpt̃ am: poterit etiã agere ex laudo tanq̃ de ſua in facto vel officio iudicare: & p hanc cõpellet̃ poſſe ꝓpere laudum: & bẽbet executionẽ ꝓmptã: ex hoc habes effectus emologationis. ¶ In glo. ſi. m. ſi. dic q̃ ſi poſt datũ laudũ ſpecialit̃ delegatur ad executionẽ nõ eſt dubium: ſed ſi queritur nunquid delegatus principalis cãe poſſit exequi laudũ latum: ſu per illa cã ex cõpromiſſo facto in arbitros: ſi talis ſit delegatus q̃ nõ poſſit ſniam ꝓnũciare exequi: hoc eſt habilitate ſi põt exequi vt delegatus principis tunc dicit q̃ laudũ non poterat exequi: q̃ hoc nõ eſt cõmiſſus: & eſt ſimile de trãſac. Io. Ioan. c. ſi q̃ſ: de offi. ẽle. ¶ Rurſus aũt poſſit cõpellere arbitros. gl. hic tenuit q̃ nõ. de hoc dicã. ſ. c. inotuit: vltimo ann̄o ſic appoſitũ fuit. ¶ Tertio ad modos roborãdi laudũ: & hic habemus. Primo emologatione: que eodẽ inſtãti valĩdat laudũ ꝑ defectũ mãdati: & defectũ ſolẽnitatis: mandati. ſ. cõſenſus canonicor̃. ¶ Opp. cũ pe. gl. de ꝓdictõe ſtatu. Nã dicẽ pleno. q̃ cõpromiſſus & laudũ executõi mãdabitur. Secõ q̃ agit̃ ad penã. Tertio q̃ agit̃ ad intereſſe: vñ hec varietas. Sol. dicit q̃ tex. ꝓſequit̃ tres caſus. Primus eſt q̃n cõpromiſſus eſt emologatũ. i. approbatũ p ꝺñm cõſtituẽtẽ procuratorẽ: & hec emologatio opat̃ tria. ¶ Roborat laudũ ꝑ defectũ mãdati ꝓcuratoris q̃ generale mãdatũ non ſufficiebat. ¶ Secõ roborat ꝑ defectus ſolẽnitatis mãdati: q̃ nõ ſufficiebat mandatũ prelati ſine cõſenſu capituli hec ardua cã. ¶ Tertio facit: q̃ laudũ hꝫ executionẽ: & q̃ ex eo ꝓducitur ius agẽdi & excipiendi. ¶ Circa hũc primũ cãum. Primo videndũ eſt q̃liter cõpromiſſus emologet̃: & breuiter glo. dicit q̃ dupliciter. Primo p approbationẽ priũ expreſſam. Secõ p tacituritatẽ. x. diex: vt ii para. l. xx. dies nõ ꝑdicat laudo habet̃ ꝓ emologato. C. e. i. penſ. q̃ vt intelligas ſcire debes q̃ olim ex laudo & cõpromiſſo nõ oriebat̃ aliq̃ actio ſed exceptio tantũ: ſicut ex pacto nudo: vt dicto. i. pe. poſtea fuit introductũ q̃ ſi laudum ſic emologaretur: pareret actio nem: ſicut & ſnia: vt dicta. i. pe. vñ dicit hic Inno. q̃ ſi q̃s ſubſcripſerit laudo dicẽdo cõfirmo ſniam: vel nõ ꝑdico: tũc ex ſnia tali oriꝫ actio & exceptio. C. e. i. ne in arbitri. §. fi. & ideo dicit receptũ. i. ſubſcriptus. Rectat alios ofẽ q̃ ſufficit ſola emologatio vbalis ſine ſubſcriptione: & hec eſt cõis opi. tene ergo q̃ põt emologari exp̃ſſe vel ſubſcribendo: vt verbis q̃ probido vel tacituritate. x. diex. ¶ Secõ q̃ro q̃ſi cõpromiſſus vel laudũ poſſit emologari: glo. nõ tãgit opi. ſunt mar. tenuit q̃ cõpromiſſum & laudus indiſtincte poſſit emologari: ſiue cũ pena: ſiue ſine pena fuiſſet cõpromiſſum. Ja. bar. & bul. dubitauerunt: an ſic cõpromiſſum cũ pena: an ſine pena: ſi eus pena nõ põt emologari: ſi ſine pena põt emologari: ita dicit hic Hoſtien. & fuit hec opi. azo. vt no. in. l. u. ff. e. ii. Poſtmodũ opi. ts glo. ff. de re iudi. aut prator. Pro ſecõa facit: q̃ ſtipulãdo penã ptes ſibi vident̃ prouidiſſent ſic p̃ recedere vident̃ a puſtione legi. ff. de precu. l. & hꝫ. §. cum q̃. C. de pac. cõuen. l. ſi. ad hoc addicit azo. i. pe. e. ii. vbi quoo ne q̃ pena tẽ. Cõcludo totus: dic q̃ q̃n q̃ cõpromiſſus fuit factũ modũ abſq̃ pena ꝓmiſſionis: vel iuramẽto: & ꝑ iura antiqua ſola ꝓdebatur. a. dabat̃ exceptio: de iure ciuili: q̃ ex facto nudo nõ agebat̃. C. e. i. & pe. ff. e. i. in fin. ius canonicũ aũt poterat agi. & põt ad intereſſe: q̃ factum eſt in pacto: fm ius canonicũ ex pacto agitur: fm cõem opi. de qua dixi de pact. C. e. i. quã opi. ſequitur Hoſti. hic dicens: q̃ illi q̃ dicunt nuda pacta nõ ſeruãda: & ex eis nõ agi. nõ ſolũ dicũt ꝑ veritatẽ euangelicã: de qua dixi de pac. C. e. i. ſed etiã dicũt ꝑ vulpianũ q̃ & paganus fuit: q̃ dicit hoc edicto põtor fauet naturali eqtati: quã ꝓſtituta ex ꝓſenſu facta cuſtodit: q̃ grauc eſt fidem fallere. Si ergo paganus vult fidem ſeruari: quã nec deo ꝓmiſit: fortius chriſtianus: hodie aũt̃ emologari põt fm omnes: & ſi ſit emologatũ altero de modis ſupra poſitis iſtud ꝓducit actionẽ in factũ: p q̃ nõ ſolũ agit̃ ad intereſſe ſed põt cõpelli q̃ ad obſeruandus laudũ. Aliq̃ cõpromiſſum eſt factũ cũ pena: & tũc olim ſolũ agebat̃ ad penã: vel poterat excipi ex cõpromiſſo: vnde cõpromiſſum habebat intellectũ: puncto q̃ ſtabo ſnie: vel q̃ ſoluã penã: ideo ſufficiebat alterũ fieri: vtrũq; aũt petere nõ poterat. C. de tranſac. l. cũ ꝓponas talis emꝫ interpretatio data eſt a iure q̃ ſi nõ daretur ex pacto precipe agerẽt vel excuperet ꝟ Inno. niſi fuiſſet apposita illa clauſula: rato manẽte pacto: q̃ tunc poterat vtrũq; pen: vt fuit no. ſ. c. dilecti: & repetit hic Inno. & Hoſti. ¶ Rurſus aũt hodie poſſit emologari: ita q̃ pariat actionẽ: ſunt opi. de quibus dixi. ſ. & hic tex. facit q̃ non emologet̃: ſed ſolum ad penã agat̃: q̃ patet: q̃ hic dicit ſolũ ad penã agi. ad hoc tex. ſ. c. dilecti. vbi littera dicit q̃ cõpellit̃ per penã ẽ. legiſte moderni cõmuniter tenent & ratiꝫ glo. in. l. i. ff. e. q̃ ſi cõpromiſſum eſt factuꝫ cũ pena: abſq̃ illa clauſula rato manẽte pacto: ſtatuꝫ cõmiſſa pena: nouatur arbitrium: & nõ põt agi. niſi ad penam: & tunc poteſt emologatio operari: & ſic poſſunt intelligi hec iura. Hoſti. hic videtur velle q̃ etiam poſſit emologari & q̃ pariat actionem: q̃ tex. dicit q̃ emologatum cõpromiſſum indiſtincte ratuꝫ haberi ꝺẽt: indiſtincte intelligit: ſiue cũ pena: ſiue ſine pẽa & in hoc ſequitur opi. mar. quem dicit ſpũalem fuiſſe: vñ ſequitur que ſunt ſpiritus: hec opi. & hãc opi. ſequi videt Inno. hic q̃ eſt ſubſcriptione emologatum laudũ: cõmuniter nõ tenet̃ p tex. dicte. i. pe. & p rationẽ ꝑdictã: vnde remanemus in iure antiquo: q̃ ſolũ põt agi ad penam: nec ob. tex. ibi idiſtincte: id eſt. ſiue habuerit procuratoꝛ ad hoc mandatuꝫ: ſi nenõ: q̃ nõ eſt ius: ex quo emologatũ eſt. ¶ Quãdoq; eſt cõpromiſſuꝫ cũ pena cum clauſula rato manẽte pacto: & tũc dicunt: q̃ q̃ nõ nouat̃ laudũ ex ſtipulatione penali: põt ratificari & emologari & q̃q̃ ſint opi. hec eſt cõmunis: quã ſequitur. Sed ſol. q̃ in hoc ſunt duo cõpromiſſa: vnũ cum pena. alterum ſine pena: ideo id ſine pena: põt emologari: hanc opi. Bar. ſequitur in. l. cũ antea. C. de arbitris. ff. de re iudi. aut põtor: & in. l. i. ff. e. Io. an. remittit ad ſpe. de arbitro. §. fi. & cõſuetum. & ver. quid ſi ſit cũ pena: & ſequẽti. ¶ Quãdoq; eſt cõpromiſſum ſine pena: ſed p ſtipulationẽ eſt promiſſuꝫ de ſtando ſnie arbitri: & tunc ex ſnia agit̃ ad intereſſe ex ſtipulatu vt dicit glo. ff. e. i. diem. §. fi. ff. ſi quis in ius vocatus. i. vltima: & hꝫ vex fm ius antiquũ: hodie aũt̃ ſatis credo q̃ poſſit emologari: vt precipe poſſit agi: ad obſeruãtiã laudi: vbi olim ſolum poterat ex ꝓmiſſione agi ad intereſſe: ita ꝙ ꝓmiſſio habet intellectũ: vel q̃ fuit pactuꝫ vt q̃ det intereſſe. ff. de. ver. ob. l. ſtipul. non diui. & hoc tenent ẽt hic doc. plures dicunt q̃ ſi poſt ſtipulationẽ cõpromiſſi adiciat̃ pactum de ſtando laudo. q̃ ex illo pacto poterit agi & excipi precipe ad id: q̃ ꝓmittẽt in laudo: q̃ illud pactũ ex coberẽtia ꝓpter pariat actionẽ: & informat veterẽ: fm no. ff. de pac. iuriſgen. §. q̃nto: & l. i. legem. C. de pac. ff. licet. pe. l. lecta. ¶ Añq̃ cõpromiſſuꝫ eſt firmatuꝫ iuramentuꝫ vel fide ꝓmiſſione: & tunc q̃ iſta eq̃pollẽt: vt ꝓꝫ. ẽ. q̃ metus cã: ad intereſſe de hac cõfirmatione cõpromiſſi. ſ. c. peruenit. & c. dilecti: fm ius antiquum: & de iure ciuili ex tali iuramẽto non poterit agi. ff. de fideiuſſoribus. l. Si q̃s pro eo. de iure aũt̃ noſtro ſecuq̃ ex iuramento agit̃: fm cõem opi. p quã ſatis eſt caſus ſ. & ſ. c. pueni. & c. dilecti. de quo dixi de iureiuran. c. i. & fm hoc. ſi non eſt ſequuta emologatio: hodie ex iuramẽto agitur: ad intereſſe licet ex ſtipulatione: vt dicit littera hec: quia cõpromiſſum hꝫ intellectũ: vt vel ſoluat̃ intereſſe: vel ſtet laudo: & ſufficit q̃ alteruꝫ fiat: q̃ intellectus & interpretatio nõ mutat̃ ꝓpter iuramẽtũ: q̃ & iuramẽtũ intelligit̃ fm naturã ꝓcedentis obligationis vt ſoluat alterũ tñ: vt no. ff. de iureiuran. quẽadmodũ. ff. e. i. diem proferre fm Inno. tñ Hoſti. ſentit ꝑiuꝫ. ¶ No. hi iſtud dictuꝫ olim dubitauerũ quid de iure canonico ſi aliqs ex pacto ſe obligat ad factũ poſſit põt̃ ſe cõpelli ad factũ: & maxime q̃n eſt iuratũ: & nõ põt cõpelli. q̃ iuramẽtuꝫ & pactũ ex mẽte regulant̃ ſecunduꝫ iuris intellectũ: vñ ſi ẽtio nõ vt põt̃ ſe fuiſſe obligãdi: & ſic ſatisfactio cõſcie ſoluẽdo intereſſe vñ ẽt in foro eccleſie fonte nõ ẽ arctãdus: vt põt̃ factũ faciat: puto tñ q̃ poſſit emologari: ſicut & tũc ro emologato poterit precipe agi ad factuꝫ: ex actiõe in fa-

etũ ex laudo surgẽte: et hoc est verũ. ¶ Hec ola vera sunt si laudũ est iustũ: alias secus. ff. c. ij. qr tãc seruare non tenet: et si sit fidei interpositione firmatũ vel iuratũ. ff. c. puenit: et ẽ cã: qr pmittens ꝓcise potest cauſari: qr sic nó promisset: sic ꝓ nunciari credidisset. ff. de ritu. nup. l. quãquam: et hec vera: nisi approbauerit ex postfacto scienter post laudum iam latũ: de quo dic. vt. ff. c. ij. et dixi de iureiurã. quintam ff: qr hic est dubium an si ab initio cõpromissi. l. a tẽpore quo pmittunt partes de laudo obseruãdo: et emologãt: vt ex nũc ea possit fieri sic emologatio: dic quod non potest emologari ante laudum datum: quia sic induceret arbiter ad delinquẽdũ. ff. de pac. do l. cõuẽire. Ad hoc qd scribit dy. ff. de ver. ob. l. qd ãxũ filiũ: et in regula scien. de re. iurꝭ. li. vi. et per Cy. in l. pe. C. de arbi. quod dixi de iureiurã. quintam ff: qr sic nó pót ante latum cõpromissũ renunciari deductiói ad arbitriũ boni viri: sic nec pót fieri pactũ de emologando ante laudum: et hoc tenet Bar. in l. pe. C. eo. p hoc reliquit in dubitata ꝗstiõ que fieri cõsueuit. ¶ Nũquid per clausulaꝫ illã rato manẽte. in cõpromisso videat cõpromissũ emologatũ. Quidam tenent qd videat emologatum: vt illa clausula aliqd operet: de pmule. si papa. Scõo qr ptentan debet iudex de eo qd partib⁹ placet. ff. de re iudi. ñ puenerit: quod sequit̃ ☞ dof. qr hic vident duo cõpromissa: vnuꝫ cuꝫ pena: alterꝫ sine pena: et per illa vba qd ratũ maneat laudum solutã penã: videt emologatũ: ideo pducit actio et exceptio. Hãc opi. sequi videtur Bar. in l. pe. C. e. ti. Ja. bal. Bar. ó fa. et Ja. ó ra. cõmuniter tenẽt cõtra. qd nó videat emologatũ: qr emologatio ipꝫ sequi sniam. vt. l. cũ antea. C. de arbitris et qr ista. l. inducit casus ex quibus ãtea non quib⁹ dat actio: extra illos nõ datur actio: et hanc cãuꝫ qñ ante emologat: non expimut. l. illa: hoc sequit̃ spe. in ti. de arbitro. §. fi. ver. qd si in cõpromisso: sentit ibi speculator: qd dato qd ista clã nó iducit emologationẽ laudi: operat tñ qd poterit agi ad interesse secũdm fouã. l. viem ꝓferre. §. fi. ff. de arbitris: non tamen quo ad hoc vt laudũ possit ꝓcise mãdari executiói: tãquam fuerit emologatuꝫ. ¶ Oppetitur enã aliud: qr si pas ꝓsueuit laudo approbato tacite vel expresse: qõ pót approbari virtute dicte clã: vbi alꝫ non posset approbari: pars vltra penã cõpellitur ad obseruãdã laudi. ¶ Ad fi. §. vbi remittat hoc totum et ponit alias rõnes. Itẽ qr si sic emologari posset iam varent ptes quodãmodo iurisdictionẽ prorogato ꝓ. l. prorogatoꝝ. C. de iurisdi. iudi. nil enim differt arbiter a iudice si suꝫ snia exequeretur et apparet actionẽ exclã ergo operabit̃ iterationem pene vel qr vtrũ qs peti possit: vbi alꝫ nõ possit per ꝓdicta. ff. c. cũ dilecti. Dicunt tñ qr illa clã simplr posita nõ facit penã cõmuniter plus ꝙ bis. ff. de le. iij. l. fideicõmissa. §. si quis. r. in hoc tene qõ dixi. ff. c. dilecti. Ista verba ponit Jo. an. satis ꝓportionabiliter. ff. c. dilecti. que inclusa cadunt hic: et vide in spe. e. i. §. hoc quoqꝫ: et sequenti: ad fi. ver. qd si fit. et. v. se. ¶ Redeundo ad itellectũ dicte. si p ptes emologet cõpromissũ: nunc agit̃ ad obseruationẽ ꝓncipaliter: et tollit̃ oẽs defectus mãdati: hoc vult prima cõfirmatio seu roboratio laudi: et aduerte qr hic ergo emologationem expressam: nã tacita nó sufficeret. Cũ agit̃ de roborando laudo ꝓ defectũ mandati: ideo nó sufficeret lapsus. x. dicẽ: et B tenent hoc. hicãli nó interesset emologatio. Si pena fuit promissa agit̃ ꝓ penã ratõe ad penã: si promisit vel iurauit agitur ꝓ eã ad interesse. Sed oppo. cũ. e. gl. in. ver. sed quafr. qd ꝓ eã nó agat: quia nó intendebat se obligare ꝓtem. ff. de ac. et ob. l. obligationũ substantia: ad fi. sed dic qd imo intendebat se obligare eo qd tñ se obtulit. ff. de ꝓcu. l. plautius: ad hoc. C. de ꝓben. stip. l. i. de despon. impu. e. i. li. vi. ¶ Op. cuꝫ gl. vltima qd delegatus nó exequatur sniam arbitri: de solẽne. si quis ꝓtra. gl. dicit qd si delegatus spãliter detur ad cõpellendũ arbitros: vt procedant facto cõpromisso vel vt exequat: poterit eos cõpellere: alꝫ. aut̃ ꝓpter hoc qd cã fuerit delegato cõmissa: delegatus facto cõpromisso nó habebit potestatem compellendi: nec exequendi laudum arbitri ista dicit gl. quãno. ¶ Fallit secundum doc. in arbitro assumpto ad cognoscendum de causa suspitionis. ff. de offi. dele. suspitionis. Gl. fatet̃ quo ad potestatẽ exequendi quia nó videt ei cõmissum: vt exequat sniam que nó erat lata tẽpore delegationis. ar. de rescripti. c. fi. ad qõ facit qõ scribit Jmo. de transac. vbi allegant istã gl. ff. de offi. dele. si qñ: sed si cõpromissuꝫ est: nó per hoc expirat ptãs delegati i cã principali: vt no. de offi. dele. significãtibus. et. c. suspitionis: videt. j. e. c. pe. Si igit̃ nó ꝓcedãt arbitri et pars altera adest iudicem: vt cõpellat arbitros: nõ video qnat nó possit cõpellere delegatuꝫ: ex quo ei cõmissa est cognitio illius cãe: cõmissum et videt vt remoueatur impedimẽtũ per qd cognoscere nó pót: ar. dicti. c. suspitionis: in rõne sin. et. ff. de offi. dele. ꝓterea. et. c. de causis. et. c. pastoralis: in ꝓncipio. ¶ Opp. qd in laicũ nó fiat cõpromissum: de re spũali cuꝫ sit incapax spiritualiũ: de prescrip. cãꝫ. So. licet cõpromissuꝫ fiat super re spũali: tñ ipsuꝫ nó est re spũalis in actibus spũalib⁹ laicis nó haberet locũ: qõ dic vt no. de iurepa. nobis et dicit b Jo. an. qd ex quo mixti sunt laici et clerici ad actuꝫ cõpromissi nó est curãdũ: licet numerus laicorũ sit maior. ad idez: de offi. dele. si duo. li. vi. et quod no. de testa. Joãnes. ¶ Ultrio Jo. an. tractat hic de ista dictionib⁹. at. et. sed. si. et. sed et si. Et dicit qd Jo. egi. et Gui. dicũt qd vbi ponit̃ at si. vel sed si est adversitas in facto: et in iure: vbi vero dicitur sed et si. est aduersitas in facto: sed nó in iure. De primo hic et infra de pnile. petisti. de ap. sollicitudinẽ. ff. de iudi. l. ij. §. sed si agãt. ff. de peti. hereditã. l. sed et si lege. ¶ Q si aũt ponitur cum: et si ℟ det obiectiói. de sen. excõ. a nobis. ij. in cle. de re iudi. pastoralis. §. rursus. ver. cuꝫ et si. ¶ Quero ad qõ interesse agatur: dic qd ad expensas quas coram arbitro fecit: et nõ ád rẽ in qua cõdemnatus est reus: quia nó interest victi si sua nó erat: vel sibi debita si sua erat adhuc non interest: qr et post sniam arbitri sua manet: etiaꝫ si ꝑiam sententiam reportauerit: et nõ obstante snia ipsa petere potest. ff. e. si rem fm Jmo. Bo sti. intelligit simpliciter: vt sonat: de omni interesse: ad hoc de testa. relatum. ij. et extenditur interesse ad expensas litis fiãt. ff. de mino. l. minor. xxv. an.

Ex parte.

Morte alteri⁹ cõpromittẽtũ finit̃ cõpromissuꝫ. b. b. In prima cõsultatio. In secunda rõsio. ibi qua ꝓpter. ¶ No. primo qd de iure canonico potest in iudicẽ ordinarium cõpromitti. ¶ No. secundum modum firmãdi cõpromissum. s. fidei ꝓstatione. ¶ No. qd laudũ in lata significatióe appellatur diffinitiua sentẽtia. Et no. qd ad instar iudicis ad sniam laudi. para est citãda: vel terminus est statuendus ad cõponẽdũ: quãdo habetur pro citatione et peremptoria. vide. ff. de offi. dele. consuluit. ¶ No. qd lite pen. inter duos se pretẽdentes electos alter moriuo nó potest ad aliã electionẽ ꝓcedi: et potest index inhibere ne ad aliaꝫ ꝓcedat. ad hoc vt lite pen. c. i. et. ij. li. vi. qd si fiat retractat electio ex duplici capite. Primo qr cã ꝓpa super qua lis pendet nó cassata. Secõo qr ꝓ iudicis inhibitionem et lite pen. attẽtata. ¶ No. qd morte alterius litigãtium finitur cõpromissum: remanent tñ ptes ordinaria per quam iudex potest sopire ꝗstionẽ coram eo vt arbitro vertentẽ: ex nouis tñ actis. ¶ No. qd tertius cõparens: pro suo interesse potest opponere defectum ptãtis precedẽtis instantie. ¶ Hic habem⁹. Primo electionẽ. Secõo cõpromissũ. Tertio termini ꝓfixionẽ ad sniam. Quarto arbitri ſhibitionẽ et attẽtionẽ ꝓ eã. Quinto exceptꝭ. Sexto paperñ fuꝫ. ¶ Ultrio ad primũ op. cũ doc. qd male appellet sniaꝫ: qr laudus arbitri nó est snia qõ pꝫ: qr ex eo si daꝫ actio. C. e. l. i. So. expone sniaꝫ. i. arbitriũ: vel dic qd est snia: qr ponit finẽ negocio. ff. de re iudi. l. i. et B sonat ista: qr archiepus vt ordinarius et vt arbiter ꝓcedebat: vñ diẽ assignabat: et sniaꝫ ferebat vt ordinarius: alias cũ nó esset ver⁹ arbitr mãdatuꝫ dare poterat: sed nõ ferre sniaꝫ: maxie fm Jmo. cuꝫ nec in cã matrimoniali assumitur arbiter: et hic agebatur de matrimonio spũali: vt vi-

xit glo. Ego nō credo q cōpatibiles sint potestates: vt eo dē istam ꝓceat vt inde: et vt arbiter. p. §. sturi. l. dié ꝓferre. ff. de arbi. et q arbitraria ptās excludit iurisdictionē. ff. ō re iudi. aut ptor. Judicis autē potestas ꝛsupponit cā: dic q in casu isto nō poterat ꝓcedere arbiter: cū p mortē alteri⁹ cōpromittentiū esset finitū cōpromissum: vt hic dicit. et. c. fi. ut ergo necesse vt ꝓcederet vt iudex: et sic ōbuit ferri sua diffinitiua. ¶ Quero de aliqbus extrinsece. Et pmo an si pars nō cōpareat coꝝ arbitro in termino: possit ad sniam ꝓcedi. dicit Inno. q nō sed pena cōmittit. ff. e. l. dié ꝓferre. §. si qs delegatus. C. e. l. ij. et hoc verū qñ ꝓpter absentiā ptis impedit ꝓcessus ad sniam: q est vbi terminus pemptorius est assignatus ad audiendā sniam: vel etiā ante istū cōtū. terminū est assignatus ad cōparendū pemptorie: nam si paratus quis cōparere et nunq̄ arbitrari posset: cū hoc fieri non possit: nisi p̄sentib⁹ ptibus: vt dicta. l. item ꝓferre. §. i. et. ij. vbi aūt procedi nō posset: vt q nō est pemptorie citatus et ablit aīa lite cōtestatā nō cōmittit pena. ¶ Plus dicunt q dā q etiaz si post litē cōtestatā citet pa pemptorie: vt videat testes iurare: vel alia fiēda que possunt ptē abīte expediri. De testi. in noie dñi nō cōmittit pena: de testi. in noie dñi. et si citat⁹ nō veniat: q p eius absentiam nō impedit ꝓcessus arbitri. ff. e. n. i. i. et si dicas quo puniet cōtumacia in cāib⁹ p̄dictus dié q cōdēnabit i expēsis: q: dato q nō venerit in cōpromissum: est tñ ei ptiguū et coherēs: et idē de fructibus et solutionus termino est dicendū. ff. e. qd tñ. §. in hac. ff. de re iudi. paulus. ff. de ꝓcuratorib⁹: ad rē mobilē. et. l. ad legatū: sed si citat⁹, nō pemptorie expresse se dicat non venire: pena cōmittit: de re iudi. ꝓtumacia. ¶ Ultimo placet Inno. q arbit⁹ ꝝ absolvere presentē ab instāna iudicij p̄ quācūq ꝓtumaciā aduersarij: et ex tūc pōt petere penā. ff. e. qualē §. decreto: et quia arbitraria ad istar rē. ff. e. l. i. ¶ Quero aliq extra materiā. Aliqs pformatus in beneficio possedit: postea cecidit a possessione p negligentiā qō erat remediū: dic q si inuenit eaz vacantē potest eaz ꝓpria auctē ingredi: sine nō fuerit al. occupata: sine fuerit. dummō vacans repiat morte vel aliter: nā et si possessio ad dñuz redeat cōmodū ꝝ detentiōis. de ōn. cognō. cū dilectus. xvi. q. vij. §. pōt: et res reuertit de facili ad id qō natura sibi cōcessit. ff. de pac. Si vn⁹. §. pactus: et de cēsi. cū venerabil: nō recuperet si pōt: ex quo nō est puar⁹ snia iuris vel bona. vij. q. i. pastoralem non ob. C. vñ vi. l. cum ꝙrebat: q: illa lex ꝝ locū qñ nō dñs vel quasi possessionem vacuā occupat: hic autē qñ dñs erat: q cōfirmatus de elec. trāsmissam. ¶ Nō ob. si dicat q platura non pōt vacans inuenire: q: eo mortuo vel cedēte plato semp reperit aliquis custodiā habēs: vel epūs: vel archidiaconus: vl capitū: vel patronus: vel iconomus: vl ali⁹: de app. bone. de ista. cū venissent: de testa. relatū. ij. lxiij. di. si in plebib⁹: q: ꝝ tales possideant bona plature: nō possidēt platurā. Si autē in recuperanda possessione inueniat sibi resistētem: nō ꝝ sibi ius vicere: vel violētiaz iferre. de elec. bone. ij. C. ne qs in sua cā in rubro et nigro. C. edic. diui. adri. tol. l. ij. C. unde vi. l. si qs in tantā. ff. q metus cā: extat. ff. ad. l. iul. et de vi pub. l. creditores: de pbē. cū q. li. vi. et vide qō no. de inu. et. c. i. ¶ Quid si alius q medio tēpore possedit p illum ad quē spectat fuit īstitutus. ℟. ideo si primo nō fuit canonice remotus: q: non fuit p sniam bone vel uarie ptātus: vel q: post appellationē legitimam snia lata fuit: vel alio mō sibi: ꝑz q ista īstitutio nō tenuit. de ꝓcess. pben. c. i. ideo primo instituto ꝝ occupare possessionē plature: si eā vacantē reperiat: nec aliquem inuenit resistētem. Sin aūt institutio tenuit: puta q: de primo p sniam q̄tus iniquā a qua nemo appellauit amotus fuit nō pōt postea platurā ēt vacātē occupare: nā et si post iniustaz sniam dño maneat. ff. de pdi. indebiti. l. iul. tñ ex tali snia oritur actio et exceptio: de re iudi. cū iter noa. §. fi. Cōsiliuz aūt ē q si talis vult oi cāu ꝓcedere q vadat ad iudicem: et ipse roret eius officium: vt cognoscat an platura ad ipz ptineat: et si inueniet ptinere: det ei possionē. C. de bo. va. l. fi. et pe. lib. x.

fm Inn. vide qō no. dē si. pl. veniens: et in spe. de sen. pla. §. nunc de effectu. ō. h. ¶ Quero an acquisitio q̄si possessiōis facta ꝓpria auctate extendatur. dicit q sic. qñ ē iniusta. sicut extenditur qñ de platura inuestitus est p cum ad quē spectat. de quo dicit alibi notari: hoc ponit de resti. ipo. i lit terie: vbi dicit q sēc⁹ in iniusta. per illa ñ extendit. ¶ Ō p. q in cōpromisso non iuret. C. de arbi. auē. decernim⁹. So. glo. dicit ꝙrium ꝓcedere fm leges. hic loquitur fm canoneos. dic de hoc vt dixi. ō. c. dilecti. vel in. c. cum tpe. et. ō. c. p turaz. ¶ Ō pp. fo q pendente lite sup validitate electionū altera extincta p mortē. non debuerit inhiberi electoribus quominus eligerent: q: cū ptenderent electionē illā nullā et. essent in quasi possione iuris eligendi. nō debebāt ibiberi quominus sua possione uteretur: vt lite pendente totū. Ad B de resti. in inte. c. ij. So. dicit gl. q imo inhibitio fuit legitime facta: q: lite pē. non ꝝ alia electio celebrari aliqō sit prima cassata. de elec. consideraumus. ¶ Ulñ debuit prima electio reprobari anteq̄ fieret transitus ad scōam. de consuet. pben. post electionē. ad fi. ō. de ele. audit]: et hec vera. dicunt qdā quos refert Inno. et dato q electio buī⁹ sup stit]. esset nulla: nisi euidenter hoc appareat q sit nulla. de elec. bone. et. c. cōsideraumus: et. c. audit]. qō est verū. vt ibi no. qñ prima ꝝ aliquē colorē. ita q non apparet a iure vel abboie cassata. Recitat aliquos. q fa ꝝ prima nō cassata super q̄o pendet: nisi aplē cōstet. de illius validitate. de elec. dudum: et. c. audit]. al. dicit q papa statum cassasset scōam. si vez esset q scōa non teneret. prima nō cassata lite pendēte super ea. Si queritur an hec scōa electio valideī pp solū subsistere prime. si prima non est ipso iure nulla. si venit cassanda hoc planum: q: scōa non ꝝ prima non cassata: qñ B constat: et hic non est casus hic: sed. ō. de elec. cōsideraum⁹. ¶ Si queritur an scōa electio valeat prima nō cassata: qñ prima non est ipso iure nulla: et est cassata a iure vel abboie q: nullum ꝝ colorem: et hoc constat: et tunc absq̄ dubio ꝝ fa ō elec. audit]. et q ibi no. si prīa ē ipō iure nulla: nisi ꝝ aliquem colorem: nec reperatur a iure vel boie cassata. Fa nō ꝝ: si est dubium a prima valeat vel non: et q: dubitatur: an sit nulla: an veniat cassanda. eo q est dubiū ꝝ aliquē colorem. ió scōa non ꝝ: vt hic et in. c. audit]. nō dz pendente isto dubio expectari. q B certificet: et si certificabitur primam fuisse nullam poterit tunc ꝓcedi ad scam. si patebit ei⁹q̄ nō poterit ad secundam procedi. Si aūt q̄ritur an scōda ifrmatur ex pendentia lit̄ super prima. dic q bodie hoc ē expedītum. p. c. i. et. ij. vt lite pen. q̄ pendente lite inter duos super titulo cuiusdē beneficij. altero ēt mortuo non pōt ad aliam electionem ꝓcedi. donec super ista q̄ō fit sopita: vt ibi p quas etiam ꝓuisum est casum q contingebat: q: inter duos lite pen. si cōtingebat alterū succūbere aī renunciabat: et alter substituebat: et sic successiue: q non ꝝ alterius substitutio: vt ibi est apertū. Sz ē dubiū an pp lītis pendētiam scā electio facta inualida fuisset. B non aput tex. et vī q non: q: nulla lis pendebat: nam p arbitrū recessum erat a iudice: et iudicij instantia. q instantia transiuerat in istāz cōpromissi: et illa ē finita morte alterius litigatoꝝ. adeo si ꝛ. mortuū fereret sīa non valeret. ff. de re iud. l. in summa. §. fi. l. q̄stū. ¶ Nō ob. si dicat vt q dam dicūt. q nō expirat compromissum: et sic lis. imo durat pp adiacentia et adherentia vel ex illo dependentia: vt si sciat q sint prelati ptēte eligendi. de quo etiam post mortē ꝓnūciabit. ff. de rei vē. nō vtiq̄. C. si pē. ap. l. q̄uis: q: in lite q̄ inter electos vertit si vī venire B ēt si vter q̄ viueret: q: nihil ad eos. de ꝓbatiōe canonicoꝝ. C. res iter alios acta. p totū. Item q: ēt dato q ō p̄dictus adiacētib⁹ posset iudicare inde: non tñ arbiter: nisi B certificet. ff. e. l. q. tñ. §. fi. et. l. ij. et interpellat. §. fi. nā pte mortua vt ꝓtumace solent cōpromissum: vt. ō. vf. q̄uis pena cōmittat. ff. e. l. dié ꝓferri. §. si qs litigatoꝝ. imo nec acta inter illū et mortuū. habita faciēt fidē ꝛ locū mortui subrogatum: q: non succedit in litem. cū nō sit eius heres vel

successor vñs.respectu tituli:et confirmationé de qua agebat:qz ẽstũ ad illã nutu agebat noie ecclie:ꝫ vtrqz mo ppriuꝫ et spãle psequebat.ar.ff.de elec.publicato. Jté bona eius non psequebat cãm defuncti:qz cũ realis sit actio q erat inter eos qs eoz bẽret ius in platura:et bona ipam nõ possidet:nec volo deficat possidere:nec etiã ius qõ defuncti⁹ bẽbat se habere ꝓponebat.tõ nõ habitur ꝫ ipm bere dez actor:vel finia.ff.de rei vẽ.l.finaũt.vñ si nouus sit subrogatus oportebit qꝫ lis de nouo incboet cũ subrogato.eo non subrogato peteret cõfirmationem ab ordinario:et ꝓceditur in petitõe sua.sicut no.de transac.de cetero.fin Inn. hec oia ꝓcedunt ponendo intellectũ qué sequitur Jnno.et Ab.qz ẽ ẽstio erat tñs inter electos. ¶ Host.aũt dicit qꝫ ẽstio erat ét hic inter eligentes: vñ adhuc quo ad eligentes durabat cõpromissum:et p ẽ pendentia litꝭ impediut subrogationem.no.bene qz p ẽ extẽdit illa q habitur in.c.i. vt lite pẽ.vt ꝓcedant:nõ solũ qñ lis pẽdet corã iudice:sꝫ ét si pendeat corã arbitro:vt a pari ét qꝫ titulus vt litꝭ pẽ.bẽat locum in lite corã arbitro pẽdente. ¶ Quod autẽ ex iuribus inhibitionis annullet hec electio.vt qꝫ non per.c.ij.ẽ in inte.restituene qꝫ sic:qz hic inhibitio fuit iusta.p rã dicta. Nõ ob.c.ij.de resti.in ite.qz ibi nõ ꝓtendebat sup iuribus vnius electionis tñ:sed super iurib⁹ duaꝝ:et vno mortuo remanebat ius alterius. Jté fm Host.ibi electio fuit ẽ pceptũ iudicis pẽdet ex cã principali mota. Jõ non cassatur ibi vo non pendet ab illa.imo constat qꝫ iniuste ꝓcessum é ad scõz.vide casus sũt diuersi.nã ibi logt qñ ꝓtentio erat principaliter sup iure eligendi:et nulla pendebat ẽstio sup iure electionis mortuo primo vel cedente. Jõ p actũ electionis nullũ inferꝫ ꝓiudiciũ litꝭ sup iure eligẽdi:qz p ẽ nõ alienatur ius alienandi:sed eligẽs vtit iure suo ex qñ positione fructus colligendo.qbus patuari non põt lite pẽ.vt lite pẽ. p totã. Jõ inhibitio ne eligeret iterum fuit iniusta.hic pendebat ẽstio sup validitate electionis iã facte.tõ ẽstante prima dubia vel valida nõ posset ꝓcedi ad scõam absqꝫ ꝓiudicio prime.aliqd attẽtat ad ꝓiudiciũ status litis:tõ nõ p mittitur et inhibitio ẽ iusta.nõ vꝫ ꝫ inhibitionem:et hic é mens Host.ꝫ alia plura faciat vã:et diuersa. ¶ Oppo.cũ gl.qẽ est sup vbo allegauit qꝫ non potuerit hic arbiter post motẽ litigatoris cognoscere de iuribus alteri⁹ electionis stipulatꝭ.cui⁹ ꝓriũ ira vt velle.nã ex quo mortuo litigatore finitus é cõpromissum.nõ durabat arbitri ptãa.ergo nõ vt arbiter cognoscere poterat:nec ét vt iudex.tũ qz instãtia arbitri nõ ꝓficit:vt sup ea iudex possit iudicare.C.de arbi.l.pe. et no.ff.de resti.in ite.c.cũ:nõ ét tãq̃ iudex:qz altero ex litigatorib⁹ mortuo nõ vꝫ iudex ad alia ꝓcedere.ff.q fat.l.co. l.si decessent.ad ẽ qz post motẽ litigatoris nõ vꝫ ad finiꝫ ꝓcedere.ar.ff.de re iudi.l.in finiꝫ.So.gl.fatet qꝫ hic vt arbiter cognoscere non potuit.tũ qz finitũ erat cõpromissum morte alterius litigãtiũ.tũ qz ét nõ valuit cõpromissum:cuꝫ de cã mrimonij nõ possit cõpromitti. ó transac.c.ij.de resti. in ite.c.pe.et hic agit de mrimonio.l.spuali:ibet nõ vltima ratio:qz de mrimonio spuali cõprohibitꝰ:vt ꝓz de elec.cũ inter. R.de tranc.sup eo. Jõ gl.ꝫ qꝫ hic ꝓcessit tãq̃ iudex ordinarius:nec ob.ꝫria qz ét post motẽ põt ferri finia. ét pp accessoria.ff.de rei vin.l.viriq.C.si pẽ.app.non.interue.l. i.et qñ ꝓ totũ.hic aũt durat iudicium post motẽ pp declarationem iuris eligenti et ẽstũ ad aliũ electum vt sciat an sua electio sit canonica:p motẽ.n.alteriꝰ nõ perdit ius sumꝫ neqꝫ acqrit. Jõ debis oꝫ constare.hec so.eẽt vã tenẽdo qꝫ inter eligentes fuisse de ẽ ẽstio.qꝫ hic nõ apparet.erat ergo qõ solũ inter electos. ¶ Videte si ẽnt an possit q fuit arbiter:vt iudex cognoscere:et debeat ex nouis actis ichoata ꝓcessum ad instantiam ptiũ:vel ex officio vbi é talis casus in quo põt ꝓcedere ex offõ:vt est in bñficialib⁹.de ap. oblate:et dicẽdũ qꝫ põt:et vꝫ vt hic.nouo ichoato iudicio:et misso nouo pemptorio.nã soluit mortẽ litigatoris edictuꝫ peremptorũ.ét quo ad hẽdem.ff.de iudi.tã ex ẽctibus:et no.ff.c.ij.vñ hec allegatio qꝫ extinctũ est compromissum non iuuabat opponentẽ:qz poterat et debebat nouo inchoato ꝓcessu prius ꝓcedi ad cassationẽ electionis:vel ad determinationẽ validitatis eius quã varet ꝓcessus. ¶ Ad ẽz si quaritur an ex eodẽ ꝓcessu et instantia scã coaꝫ arbitro possit ꝓcedere ad decisionẽꝫ prime electionis sup stitꝭ. quidam voluerũt tenere hic.qꝫ sic.vt Ab.qñ acta scã coaꝫ eo vt arbitro placent eo ꝓcedẽte:vt iudice.C.e.l.pe.de testi. ꝓbatas:et maxime ducũt ẽ vez qñ est cõpromissum in ordinariuꝫ.ẽ actor:vt finito cõpromisso.ex eo ꝓcessu finiare possit iudex:qõ restringit ꝓcedere qñ est talis causa:vt hic est. in quo põt ex offõ ꝓcedere.al.dicit qꝫ non est ꝓpriuꝫ.hoc placet.vbi é actum:sed si non est actum non credo qꝫ possit pnũciare ex actis habitis coram eo:vt arbitro nisi dicatur qꝫ processit:vt iudex:et vt arbiter simul tenendo.qꝫ compatibiles sint potestates.

e **Exposita.** Arbiter post ré iudicatã sup discordijs nouis assũpt⁹ etiã si de cõponendo mandatũ a papa receptꝫ suũ arbitriũ finiꝫ mutare nõ põt.b.d. Jn pria põt ẽrelle. Jn fa mãdato.Scõa pars ibi:Is aũt. ¶ No.primo qꝫ cõfirmat⁹ ãñ cõsecrationeꝫ appellat electus:nam erat cõfirmatus:qꝫ ꝓz de elec.transmissaꝫ.et.c.nihil. ¶ No.fo.qꝫ nõ vꝫ cõpromissum fiẽ nec trãsactio sup eo qꝫ é idubitata finita sopitũ:nisi noua suscitaret qõ ꝓ finiꝫ nõ decisa:et de illa põt compromitti. ¶ No.tertio qꝫ cõpositionis appellatione cõprehẽdit cõpromissum. ¶ No.qꝫ in dubio nõ vꝫ intentionis pape antiquas suscitare qõnes. ¶ No.qꝫ cassato principali cẽ.Et no.qꝫ ad iudicũ eccle spectat retractare ꝓmissiones ad ꝓiudiciũ ecclie.etiã corã seculari scã.xij.q.ij.aplicam.xxxiij.q.iij.si qs. ¶ No.qꝫ cõpromissum firmat:qñqz obligãtio datiõis:qñqz iuramẽto ff.e.c.ij.et.iij.qñqz pene ꝓmissionis:et pignoribus.de quo ff.c.dilecti.qñqz nudo pacto.ff.c.ꝓ tuas. ¶ Oppo.qꝫ ibi laicum non compromittat.ff.c.contingit.So.non de spualibus:vt ibi sic de palibus:vt hic. ¶ Oꝫ.qꝫ nõ potuerit cõ promitti finia lata:qz cõpromissum sicut transactio vꝫ ẽ de re dubia.ff.de transac.l.i. ¶ No.illã glo.qꝫ cõpromissum est quedam trãsactio. ¶ Gl.dicit qꝫ non fiunt cõpromissuꝫ sup dubijs ex finia derisa:sꝫ sup aliis qñibus nouiter exortis.et dux trahebat ad cãs derisas et male. Alij fatent qꝫ pp hoc non valuit cõpromissum. ¶ Oꝫ.qꝫ arbitriũ nõ sit reuocandũ:qz fuandũ est:si sit equum:vel iniquũ: vt ꝓz in.l.diem ꝓferre.§.fin.ff.de arbi.So.dicit gl.qꝫ dux fuit arbitrator non arbiter.tõ laudũ reducit ad arbitrium boni viri.ff.ꝓsocio.l.Si.societatẽ.§.arbitroꝝ.qõ dicit gl.verũ etiã si iurasset.Jo de iureiurã.qntumuis.ff.de op.li.si liber tus. Idem dicit glo.qꝫ retractatur in laudum arbitri: si sit iniquum.de iure canonico.qꝫ no.idem Host.ff.c.ij.et no. ij.q.vi.§.qꝫ de arbitris quo aũt inf.et Jquãtũ ipse petat reductio:vide.in spe.de arb.§.fi.v.ité qd si cõpromissũ:et tribus se.vide dy.in regula scięn.de re.iurꝫ.li.vi.vide Bar.l §.arbitroꝝ.Cy.in.l.pe.et qõ diri in.c.quamuis.ff.de iure iur.et vide no.ii.q.vj.a iudicib⁹.et de elec.cãm qꝫ:et in spe.ó arbi.circa pan.p Guil.i.l.fiq ex cõsensu.de epi.audi.So. glo.soluit qꝫ iniquũ arbitriũ non retractat ẽ de iure ciuili qñ arguit ex iniqtate:ꝫ arbitriũ iniquũ ex defectu ptis fit:vt hic erat:qz non poterat cõpromissum se extendere ad iam dersa. ¶ Oppo.qꝫ liber homo non possit obligari.C.que res pig.ob.po.l.quis filioo.So.possunt dari ob fidem qz per hoc:vt res nõ obligãtur realiter:vt aliqõ reale queratur in eas:sed obligan bũ possunt persõaliter:vt p securitate principales ꝯtus ita tñ restricti in certo loco.ad hoc de iureiuran.ex rescripto. ¶ In gl.i.ibi et arbitraria ptãe:et sic intẽtus est gl.i.qꝫ per ptãe arbitrariã non expiret ptãa delegata.si expresse iudex sibi retinet delegatam:et id ẽ si non retinet.fin Jnno.fiue cõpromittatur in eundez siue in alium:quia rescripta sunt perpetua.C.de diuersis

Rpt.l.ii.& q; bic nó est modus p quē expiret iurisdictio.
Idem Pe.& Ab.all.C.de temp.ap.auć.si tñ ff.e.l.si q; ré
fatent q; p fm cópromissu3 rñ deat.primo ff.e.l.sed si in ter
num.§.vlti. sed nó sic iurisdictio delegata expirat p com
promissum:& est ró:q; cópromisso vt volūtario ptes volū
tarie pñt:sed iudiciū redditū inutū.ff.de vbo.ob.l.inter sti
pulantē.§.i. Itez iurisdictio datā a lege vel supiore arbitrū
datā a ptibus:& res p easdem cās tē.de re.iur.c.i. ¶ Hunc
qd aūt posset sic vti arbitraria & delegata pte:si sit arbitra
tor nó est dubiū:q; sic:vt.d.c.misti. si sit arbiter.glo.sentit q;
pót in diuersis articulis ad qó id qó no.I.de iurecurā.quia
uall. ¶ Ea.gl.ubi exactionem fm bñ no.delegatū nó posse
exeq; sniam latā ab arbitro sup cā sibi delegata:& sic hic so
la incertitudo non vitiabat pcessum istoz:sed ét defectus
pte:& exeq; nó poterāt:qđ est verū:vbi non adesset cósen
sus ptium:sed adhibente cósensu ptium:vt hic fuit.3 aliqui
teneāt delegatos nó posse exeq;qli hec pte sit improroga
bil.tñ t3 Inno.& Jo.an.q; ex pfensu ptiū potuit progari:
q; 3 nó possunt dare iurisdictōes:pñt illā mfoumare:amplia
re:& progare:& pacta apponere.ff.de op.no.nū.l.j.§.& post
opia.ad bñ q; tales delegati bñt pte exequēdi sniās fa
cere:& sic bñt iurisdictōes simulū actū:progabilis est ergo
pte.C.de iurisdi.om.iudi.l.j. ¶ In gl.ij.in fi.sic ergo cō
cludit glo.q; valz cópromissum simplr in duos:si de tertio
nihil dicat:vel si of certa pson demōstrata:secus si cópro
mittāt in duos: bacto:vt tertius eligat a iudice illo tertio
nó notato:& est cā fm Inno.q; cópromissum incipit a dis
sensu:& sic hz vitiosum fundamentū. Item q; illi quibus dat
pte eligendi arbitros subrogāt loco ptiū psumunt velle
seq; voluntatē ptiū:q; sunt ordinate ad discordiā:& sic nó est
spes cócordie:sed vbi iudices bñt eligere arbitruz:vt iudi
ce cessante ista:q; p̄sumunt bñ velle pcedere:vt nó vice p-
tiū:sed auctāte iurē fungant:& inde bonus vir p̄sumit.ff.
iudicatū solui:vir bonus.de vbo.obl.cōtinuus.§.cum ita.
¶ Recitant hic opi.legistaz sup eo qđ decidit in decre.&
Jo.an.remittit ad spec.e.n.§.fi.v.sed pone:e.v.se.vbi Jo.
an.recitat opi. Fran.accur.q; tenuit cōtrū eius qđ decidit in
decr.& dicit ibi pcordādo opi.q; si cōpromittit in duos:vt
tertiū assumāt:& stat cócordāt de assumēdo tpe cópromis
si aūcē venāt ad discordiā vel cōpromittāt in duos:vt ter
tius eligat:q; secū pcedat:& valz cōpromissum:secus si cō-
promittant in duos:de tertio eligēdo in cā discordie:vt hic
si tñ duo pcordāt & pnūciāt vz sniā:q; bñ respectu cōpromis
sum nó hz vitiū:& idē dic si cōpromittat i duos:& dat pte
de tertio eligēdo in casu discordie:q; valz sniā:si duo pcor
dant:q; eka q; minōr locū būit:vt sepabil vitiat & nó vitiat.
C.de impu.& aliis substi.l.post aditā:vltimo anno sic apo
stillant. ¶ Querit glo.ó rōne q̄re nó valeat cōpromissuz
ad pnūs decisa:dicit q; cōtra res pnūs iudicatas. Item q; si pla
nus voluisset dimittere ius ecclie:vel illi renūciare nó possz,
xij.q.ij.sine.xxv.q.ix.q; qđ & si iurasset:de iureiur.sicut no
strictz sit cōtra.C.de transac.inter positas. ¶ Ultimo p hanc
decre.apparet q; si petat execūtio sniē cōtra quā nihil pbabi-
le opponit:ptes nó cōpellunt ad cōpromissum ex viribus
statuti ex arctātium attinentes vel alios ad cōpromissum:&
hoc no.Bar.ff.de trāsac.post rem.p quē dicit ibi:si petat
execūtio instrumēti guarēntigiati:sed an sit indistincte ver:
q; trāsacto & cōpromissuz nó valeat sup decisis i sniā:dic si
nihil pponit cōtra sniaz. Si id qđ pponit bēat aliqs evidentiā & colorē:valet
cōpromissum:alias nō:ideo aūt sniā ptendit nulla ex aliqua
pbabili cā:q; nó cōtinet manifestaz calūniam:vel ptendit
appellatiōe suspensa:& pōt trāsigi. ¶ Aliqs pponunt cōtra sniaz. Si
lam aliqua de exceptiōib' que pñt opponi post sniaz:& tūc
si respicunt decisum in sniā non pōt cōpromitti de pcēto in
snia. Si respiciunt executionem qūo & qualiter sit faciendo
de ipso modo exequendi compromissi potest:& nō de com
prehensis in sententia. Anto.de But.

Annotuit. Excōicatio post appel-
lationē legitimaz non tz
nec valet compromissum fcm in psonā incer-
tā. Prima pa narrat fcm. Scōa dat iudices
sibi:ióq;. ¶ Ho.primo q; non valet cōpromissum in duos:
vt in casu discordie:tertium assumat inde:& sic non vz cō-
promissum:per qó datur ptās dandi arbitrium in tertium.
¶ Ho.secō q; iudices pñt facto cōpromisso retinē laudū
& sic vt q; non bēant delegatā ptātem arbitros cōpellendi
nisi sibi retineant expresse.glo.tenet.&c.pri. ¶ Ho.ter-
tio:q; a snia nulla appellat:& sic a grauamine facti appella
tur. ¶ Ho.q; valet appellatio:appō:q; ne cōpellis ad
obseruationem laudi nullius:& sic ab executione appellatur.
¶ Ho.bic aptū q; pōt appellari ab executore in quātuz cū
effectu non admittit exceptiōes nullitatis snie:salté vt supe
riora referat:de quo dic plene.de re iudi.ad psultationē.& ó
offi.delega.c.pastoral.§.q; vo. ¶ Quarto no.q; snia lata
post & cō appellationē cui nulla.ad hoc.&.de of.dele.cū con
tingat:& c.cum olim. ¶ Opp.q; lactus non quemat lacū
cōis ecclīastico.de iudi.nouit:q; ti.sint le.cāin. Sol.intelli-
ge q; talis cā erat q; spectabat ad ecclīam:q; forte agebat
de dote.de bona.inter vi.& vt.c.ui.& c.nup:vel erat vsura-
rius:vel iuraverat:vel fm Inno.erat pena census debiti:nō
in iuris prōnatus:vel fuit hoc pp negligentiā iudicis secu-
laris.de so.compe.iz:& c.ex tramissa:fm Jo.an. ¶ Op.
cū glo.q; nó possit delegatus pcedere sibi retenta pte de-
legata:vt pcedat & ptās delegati.& arbitraria:q; ptes
iste incōpatibiles videnī.ff.de arbi.l.diem pferē.§.sunt:
& q; vna supponit notionē alia iurisdictionē.ff.de re iudi.l.
aut pretor. So.si querit an facto cōpromisso possit delega-
tus sibi retinere ptātē delegatā ne expiret p cōpromissuz:
puto q; sic:& hoc est q; plat dicere.dū tñ velit exercere iuris
dictionē ad mensuram ptātis delegate:vltra aūt non:ideo
hic non poterat ex retentione exequi laudū:q; hec non inclu
debat in ptāte delegata:nisi fieret progatio de negotio ad
negotiū:vel de cā ad cām. Si q̄ritur an idem iudex & arbi
ter factus:partiū conventione possit vti delegata & arbitra
ria ptāte:glo.dicit q; si sibi retinuit delegatam ptātem:pōt
vtraq; ptāte vti:vt in decre.mīsti.de pben.si nō sibi retinuit
tunc glo.sentit & q; vti non possit. ¶ Dic videnda sūt plu
ra. Primo an pactū compromissi expiret ptās delegata.
Secōo an dato q; non expiret possit delegatus simul vti po-
testate arbitraria & delegata simul. Tertio an dato q; reti-
nuerit ptātem delegatā3 facto compromisso seu in actu cō-
promissi. Hunqd laudum latū ab arbitris potuerit exeq.
¶ Ad primū glo.sentit q; si retinuit ptātem delegatā:illa
non expiret.al.sic Jmo.hoc tenet q; indistincte duret ptās
delegata:siue compromittat in eundem:siue in aliū. Pri-
mo q; rescripta sunt ppetua.C.de diuersis rescrip.l.ij.& si-
na.& de offi.deleg.significantibus:hic non est modus per
quē expiret.ergo ad hoc Posti.de noua.l.fi. Idem Pe.
& Ab.Al.C.de tem.ap.auć.si tñ.ad hoc ff.e.l.si quis rez
fatent q; p fm cōpromissum renunciaret primo ff.e.l.sed si
ge in suū.§.vltimo:sed nó sic iurisdictio delegata expirat p
cōpromissum:& est ró:q; a cōpromisso vt voluntario:ptes
voluntarie recedere pōt:sed iudiciū redditū in inutuz.ff.de
vb.ob.l.inter stipulantē in pn. Item q; iurisdictio datur
lege:vel supiore arbitrū a ptib' tē.j.de regu.iur.regula.j.
¶ Nūqd aūt p admōēz ordinarij renūciare videāt ptāti
delegate pte:vide gl.j.de pni.cū oli.q; tz q; sic. ¶ Ad fz
an til possit vti ptāte arbitraria & ptāte delegata:gl.bñ sen-
tit q; sic:& idem doc.sensisse videnī,&c.pri.& p bñ casus in
tecto.c.misto.primo q; in eodez articulo non possit misceri po-
testatēs tanq̄ dictorias:vt.§.item & in.c.precedēti:sed da-
to q; deleget viam iudicio in procedendo:poterit in actu

determinãdi eligere viã amicabilis cõpositionis ñ ꝓcedat de voluntate ptiũ: alr nó: qz ꝓut ptes ꝙuenerũt: iudex ꝫ sniaz ꝓmulgare. ff. de re iudi. si cõuenerint. ¶ Ad tertiũ an retenta delegata ptãte possit exequi laudũ. qdã tenẽt q non. ẽt de cõsensu ptiũ: qz sine ptiũ cõsensu nõ ẽ dubiũ. q nõ pñt ꝫ ẽt de consensu. Idẽ dñt qz q õlegat⁹ laudũ exeq̃re nõ est progabile. cũ nulli⁹ possit laudũ exeq̃ nisi ordinari⁹ vel õlegatus principis. ff. de re iudi. l. a duob. de offi. õle pastoral. Et hi erãt delegati cãe principalis e nõ arbitri: p qõ dñt ulti q sola incertitudo arbitri certi non erat cã pp quã valuerũt ꝺ appellatio: ꝫ sunt alia cãe: qz delegati exrẽdebãt man⁹ ad illa ad q̃ nõ poterãt. gl. hic ꝫ ꝑ. q ex cõsensu ptiũ potuisset e ꝺ ꝫ Inn. e segtur Jo. an. qz in ꝺ ꝑsentire poterũt: fiẽ e posse renũciare appellationi: e reliquo iudicio⁹ ordin. C. de tẽp. appell. l. fi. ad ꝺ qõ no. de iureur. venitẽa. Ad ꝺ qz ꝫ nõ possunt ptes iurisdictionẽ dare: pñt illã iformare: e ampliare: e progare: e pacta appõere. ff. de op. no. nũcj. l. i. §. e pᵒ opuit: e ꝺ sequũtur oẽs: qz dñt ptãte exequẽdi sniam: e sic si nullũ actũ ꝫ iurisdictionẽ. ꝺ offi. dele. q̃rẽti. ergo ad hũc actum potest fieri prorogatio p no. C. de iurisd. o. iudi. l. i.

¶ In delegato aũt inferiore secᵘ ẽ tenẽdũ. q nõ possit exequi qõ tenẽt legiste. de quo p canonistas. de offi. ordi. cum ab ecclia. e de fo. cõpe. si dõs ꝙ clericũ. si tenetis ꝙ idẽ e in eo. ¶ Opp. cũ alia gl. iij. e hic aduerte. q vt q valeat cõpromissũ cũ pactor vt eligat terti⁹ ẽ: vt. j. c. prio. gl. remittit ad ibi no. ꝫ doc. saluãt hic istud ꝙ. qz gl. tãgit ne ponam ꝺ ptẽ solutiõis dicã ibi. ¶ Quarto omissa gñalib⁹ quos ꝓsequit gl. op. j. de ap. cũ spãli: vbi si cõpromittit in duos: illis discordãtib⁹. illi pñt eligere tertiũ. ergo ꝺ nõ est dissonans: imo consonãs iuri. q cõpromittat in duos: ita q vbi discordãt tertiũ eligãt. ¶ Quidã dñt q spãle est in cã recusationis: qz illi arbitri non dicũtur veri: ꝫ dñt nam iudicũ. de offi. dele. suspitionis. Ad ꝺ optie de offi. dele. ab arbitr. j. li. vj. Jõ gl. solum fo. qz bõa nõ põt dari rõ spãlitatis. cũ hic ẽt valeat datio iudicis incerti. Jõ solum gl. fo q qñq̃s ab initio cõpromittit in duos: e nihil vt de tertio: e vꝫ cõpromissũ. ¶ Quid aũt postea debeat fieri p illos decidi: e ptãs dat vt tertiⁿ eligat: vt ibi. ¶ Ad qz ĩmediate a ptãte ptis dat ptãs tertiũ icertũ eligẽdi: e non vꝫ vt hic. q si ptãs tertij eligendi vel dãdi ptãtẽ: vt tertiⁿ ab arbitri eligatur. si recidat in iure nõ fit ibi aliqd vitiũ. secus si def ab hoie exp̃sse: vt hic assignat Inn. cãm. qz vbi ab initio ptes dãt ptãtẽ alteri de tertio eligẽdo. nõ ꝫ cõpromissum sundam ertũ: qz incipit a dissensu. nõ edificiũ nõ põt ꝓponi. i. q. 4 principat⁹. ¶ Ad qz cõpromittit in duos e illi dissentiũt: e tunc cõpromissum nõ ꝫ fundam ertũ. sup quo ptãs iuris fundari põt: vt tertiⁿ eligat ab eis: e ex ꝺ colligi vt. q si cõpromittit in duos: ita vt si discordãt tertiũ assumãt: q si postea non discordant. q non valeat cõpromissũ: sed satis credo. q ita danũ vitiet si tertium assumãt: qz cã vitij conuenit solui electione tertij. q pure non ꝫ eligi: ꝫ cõditionaliter. si discordant. sic inutile ẽ ab initio sepabile. ¶ Aliã rõnem assignat Inn. qz qñ ab initio dt q arbitri vel iudices tertiũ eligãt. nõ pñt cogi arbitri vel iudices tertiũ eligere cũ fungant vice ptiũ in electiõe q̃ ptes ab initio nõ cogũt in arbitrũ cõsentire. ff. e. l. iij. §. cũ e fi: e qz q ꝫ eligere tertiũ siue sit vnⁿ: siue sint ptes: siue sint iudices: siue alii ꝓsumũt velle seq̃ volũtates coꝝ: e cũ volũtates coꝝ ꝓsumãt discordare: qz ꝓsumãt vterq; velle talẽ q̃ p se sniam ferat: e q ei faueat e cõsentiat cũ illo arbitro q̃ p se sniam ferre volebat iuste. puidet hõ. q bẽat ptãtẽ tertiũ eligẽdi. ꝓhibuit in aliũ posse a partib⁹ trãsferri. qõ aũt iudices cogant ipsos arbitros tertiũ eligere bonũ est: qz e iudices ꝓsumunt bñ velle ꝓcedere cũ non vice ptiũ: sed anãte iurisdictionem fungant. nã q cũq̃s sit iudex a iure ꝓsumit bon⁹. ff. de iniur. j. ꝫ si vnⁿ. §. ꝓter. ff. iudi. sol. l. vlt. bon⁹. ff. de v. sig. l. ulta verba. ff. de v. ob. l. continuⁿ. §. cũ ita. Arbitri ẽt bñ ꝓsumũt velle eligere. ex quo nõ ptãte ptium: ꝫ iuris ptãte tertiũ eligũt. Veritũ hic doc. q qdã legiste tenẽt. q sine cõpromittat i duos simplr sine in duos cũ ꝺ: vt eligant tertiũ: vꝫ cõpromissum: q tacite e expresse eadẽ dꝫ eẽ cã. de cõsti. cuꝫ. ☞. e q̃ exp̃sio eoꝝ q̃ ifunt nihil operat. de offi. ordi. graue. ꝺ ☞ ptes. c. ij. e qz q̃ dat⁹ põt legis e boie. C. cõia de le. l. i. Alij q nõ vꝫ si dissentiant. si cõsentiant vꝫ. bñficio ꝓpria. Scõa sol. ẽt va: e illam ibi ꝫ Bar. Jo. an. remittit ad spe. e. i. §. fi. v. ꝫ põt e. §. se. e §. ꝫ ei. e dicit cino vidẽdũ q̃ rescripsit spe. ibi recitat ꝓmissa opi. Jo. an. ibi in addi. recitat Frã. accur. tẽ: si q vꝫ cõpromissum in duos ꝺ tertio eligẽdo: e dicit q aut illi discordãt. e planũ q nõ vꝫ q̃ agit. Aut cõcordãt. e dicit q vꝫ: e sniã lata cũ illo tertio valeret sin eum. Ipse Jo. an. concordat opi. q qñq̃s compromittit in duos vt tertiũ assumãt: e ipsi statim cõcordant. de assumendo tpe cõpromissi anteq̃ veniant ad discordiã: vel cõpromittũt in duos vt tertius eligat. q̃ secũ ꝓcedat: e vꝫ cõpromissũ fuit cũ: qz ex tpe nulla põt seq̃ inconuenientia. ¶ Qñq̃s ipsi cõpromittũt in duos de tertio eligendo in casum discordie: e tũc cõcordant postea vel discordent. si ꝓcedunt cũ tertio nõ vꝫ al. sequeret q si cõpromittet in vnũ: vt eligat ꝫ. cuꝫ discordare nõ posset: valeret cõpromissum: q nõ est dicẽdũ. cum rõ icertitudinis sup q̃ fundat ꝺ decretalis si cessat. ¶ Hec distinctio nõ ꝫ rõnem: qz semp adest icertitudo saluo mi cõpromitterent in duos: vt eligerent tertiũ: e statim eligeret e illico ptib⁹ placeret. p. l. i. ff. de v. ob. vbi decidit. qd licõ promittat in duos: e dat ptãs de tertio eligendo in casum discordie: e dicit ipse q non vꝫ. si tñ duo concordent e pronunciant vꝫ sniam: qz ecta q̃ nunq̃s locuꝫ habuit vt seperabilis non viciat: ꝫ viciat. C. de lega. l. si legata. e. l. post aditã. C. de ipu. e al. substi. de ꝺ est casus hic. ¶ Opp. q non graue: q tertius sic assumatur. cum ex pacto fuerit facta assũ ptio: e pacta ẽt nuda seuanda sunt. de pac. e. i. So. hoc fuit scñm ꝙ legem eo q assumebat icertus arbiter: e ꝙnũ ꝓcedit in pactis legi non obuiantibus. C. de pac. e. fi. cũ cõcor. ¶ Ultimo doc. põderãt ter. hic q̃ ꝓcedit appellatio assignata cã gñali: qz ad obseruationẽ bui⁹ arbitrij me cõpellit. applico: qz hoc cã cõpetẽdit oẽs cas. q̃bus arbitrium põt dari nullũ: siue q male fuerũt arbitri ordinati: vt hic: vel q̃ sniã sit iniqua. ẽ. c. ij. fin Inn. e Host. non puto q appellatio teneret nisi saltẽ dicat applico: qz me cõpellit ad obseruationem laudi nulli. p. c. vt debitus. e. c. eodi. de app. e vide. Inno. de op. no. nũcj. c. i. Antonius.

c Uma nobis.

Propẽ infinitudinẽ lecturaꝝ si simat. ¶ In pria scñ narrat. In ſa ꝓsimat ibunos igit. ¶ No. i. q metropolitan⁹ i nõa sterijs iure metropolitico subiectis ꝫ usu vsitandi e potestatẽ exigendi. ¶ No. ii. q in legatũ: e sic in iudices ordinariũ põt cõpromitti. ¶ Termo no. vnũ modũ finiãdi laudũ. s. ꝓmissione pene. ¶ No. in. argumẽtũ q vꝫ cõpromissum in vnũ hoc acto: vt eligat aliũ: q cãm dirimat. ¶ No. q sup spũalib⁹ põt cõpromitti: ꝫ nõ posset trãsigi de trãsac. statutⁿ: e sic stricte nõ est trãsactio arbitramentum. ¶ Gl. signat ꝙ. de. c. primo: e ff. e. Itẽ. si vnⁿ. §. si in duos. gl. prio solut q in arbitros: vt certũ assumant arbitratorem bene potest: ut hic. Nam tales ꝓcedũt de plano e sine strepitu iudicij ad reducendum ptes ad concordiã: hoc ꝓ ex verbis illius arbitrio vel ordinatiõis: e q dicit ordinando e diffinendo. ¶ No. bene ẽba p q̃ cognoscet l compromissoeam sit arbiter vel arbitrator. Videt. de iure iur. qntauis. e q̃ ibi dixi. Hic Jo. an. q vbi diffinitoni e diffinẽdo sonat ꝓnũ: fin Host. ꝓꝫ tñ sibi ista solutio: e est rõ diuersitatis: qz dictũ arbitratoris de sui nã reducit ad arbitriũ boni viri. dicto vo arbitri fm sui nãm: e sup ficiens iurisdictionẽ. Nãdũ ẽ ꝙtũcũq̃s sit inequũ. ff. e. l. diẽ ꝓferre §. stari. Primũ q̃ admittit: qz res p ipꝫ dirimit. Scõz respunt ne iuges ex limb⁹ oriantur: vel ne iniquas approbet. Sic nec vꝫ cõpromissum factũ i seipsum: vt ꝓtendit q Ti-

cio placuerit:ſz bñ vz q̄ pnūciet arbitratu Tici:q̄ſi dicat. ¶ Prio cāñ vz:q̄ bz ſeq̄ volūtatez Tici. ¶ Scōo vz q̄ i hoc recurret ad arbitriū boni viri.ſic dz intelligi.ff.e.l. ſi vn°.§. Idē papi.q̄ b tenere nō vī:r oio vide in ſpe.de arbitro.§.ſi.v.ſz q̄d ſi dicat.§.ſi.vl.tantū:r ibi tz Bar.r q̄ dicit.ē.c.cū oli. Itē ſim pe.r Ab.arbiter dar° ad cognoſcēdū ſubalia iudicij ſuare tenet.arbitrator ad cōponēdū:r ſepiſſime ſup re nō lingioſa nec tenet ſubalia ſuare:pl° plz ſa rō. Jo.an. ¶ Scōo ſolui gl.q̄ hic non fuit factū com promiſſū de icerta p̄ſona:ſz data fuit ptāe legato:vt eligeret:r eligit certos.b ſi vz:q̄ ſic vbi eligeret certos. ¶ Sol uit gl.tertio q̄ ibi nō vz cōpromiſſū:q̄ cōpromiſit i duos tantū eligendo.q̄ poterat diſcordare.hic vō in vnum q̄ nō poterat diſcordare.placuit Goſ.ad b ff.e.nō diſtingue mus.§.quæritum.ſim Boſt.adhuc nō plz.cū adhuc poſſet leſus cā re ſuſpitionē r inīq̄tē.in d.§.q̄ſtū. Itē hic nō ceſſat rō icertitudinis. ¶ Vñ Boſt.ſolui q̄ b ptāe pōt dari ordinario:vt hic nō delegato vl arbitro:vt ibi. Aſſignat cāz q̄ ordinarius bz hāc ptātem a iure.ēt ſi ei nō def° a ptibus .ff.e. Itē.ſi vn°. Caue q̄ vī q̄ ptes ſeu ipſi arbitri bēant eli gere de mādato ptis.nō aūt ipſe ptes.r ió Bar.in d.§. principaliī vī ſentire.q̄ ēt in ptāe ptis non poſſit cōmitti ptāe eligendi.p tex.r.c. p̄cedentiſ.pl° dicit ibi bar.q̄ iſte ter tius aſſumptus non eſt ꝓprie arbiter.cū nō ſit electus a pti bus. Allegat dictuz ſpecu.in ti.de arbitro.§.ſi.vſu.ſed nūq̄d iſte tert°:r ē quodāmodo ꝓſultor. Vñ ſim ibi no. ſim ipſi° auctoritatē ꝓnūciandū ēt.ñ Jo.an.i addu.ſentit ꝓpriū. q̄ ſit arbiter.dic vt ibi ió a partib° dari pōt:q̄ nil noui da tur:ſed q̄ in illo cōceſſerat approbat.ē offi.lega.ſtudinſti. Itē q̄ talis iuriſdictio fauorabil°.delegata odioſa r arbi traria ſtricti iuris.ē.c.cū dilect°. Jō ꝯ eos ſit in dubio ī terpretatio.hic nō ceſſat rō icertitudinis. ¶ Quīta ſo. q̄ iſti mediatores nō fuerūt electi vt arbitri:ſz vt delegati ꝯ. p̄ce dit i arbitris r q̄ b ēēt ſim boſti.p3 ex vbo ſniando:r diffi niendo rē.r hāc tz Inno.r pōit in.c.p̄cedenti.nā q̄uis cō promittat i ordinariū.p b nō excludit ptāe ordinaria:q̄ nec delegat° eā amittit.ē.c.prio.q̄ aūt ēēt delegati:p3 q̄ pa pa cōfirmat eoz ſniam.qō non faceret ſi eſſent arbitri.ar.C. de arbi.l.i. Nō ob.q̄ pena p̄miſſa oſtēdat eos fore arbi tros.Ad b qō no.de iudi.l.i.q̄ hoc verꝫ non eſt.qñ cōpro mittit in ordinariū vel delegatū ptīū:q̄ ſemp retinent iuriſ dictionē ſuā quouſq̄ reuocet.de offi.pſi.l.legatiſ.de pbē. nili eſſent.ꝯ.p̄cedit vbi cōpromittit i extraneo q̄ nulla bñt iuriſdictionē in ptes:ſz alīs ſint iudices:tūc ſi aduſ ciat pena:vel p̄ceſſerit tractat° de eligendo:vt arbitros. p̄ſumunt arbitri.Si nō p̄ceſſerint tractat° nec appoſita pēa. pſumūtur aditi:vt iudices vl pōt cōmitti alicui vt ſup aliq̄ eligat arbitros:vt hic:ſz duob° ab uncio a ptib° electi.ſi de tur ptāe de tertio eligēdo in caſu diſcordie.b nō ſz vel dic q̄ nō tz cōpromiſſū.ió req̄rit cōfirmatio:vt hic.r dic. Goſ. q̄ cōfirmatio nō mutant nām laudi:ſz bēbit ſuā nāz:vt ſi p laudū poterat agi tiñ ad penam agi poterant:r ſi pote rit p̄ciſe eq̄q̄ no.ita appoſtillant vltio āno.

Compromiſſuz.

Breue eſt. ¶ No.caſū in quo obligatio in defūctos nō trāſit ad hēre des. ¶ O p.q̄ trāſſert ad hēdes.C.ō ut. ca. autſ.p̄cipales. So.cōpromiſſū nō trāſit:vt hic.iudiciū ſic: vt ibi. ¶ Rō q̄ arbitriū eſt ſtricti iuris.r nō extēdibile:nā ſi exp̄imat:q̄ ſec° in iudicio.ē.c.cū dilect°.ſic in pacto p̄ſō li.ff.de pactſ.iuriſgē.§.pactoz.ió dicebat b Boſt.arbitriū hēre nam media inter iudiciū r ſocietatē:q̄ in ſocietate nō ſuccedit hēres.ēt ex ſpāli pacto:q̄uis in actiōe ſuccedat p q̄ teneat rōnē reddere:r reliq̄ p̄ſtare.ff.p ſocio.l.nemo p̄t r.l.cū vnob°.§.idē i iudicio vō ſemp ſuccedit:r ſi nihil ſit dictū.ff.de p̄to.ſhp.l.ij.de ſerꝫ.l.ol one in fi.C.ſi ex delic.ō func.l.vna.i arbitrio ſuccedit ſi ē dem̄.al.nō.vt hic. ¶ Se cūdo oppo.q̄ nō trāſit in cōpromittētis hēredē.ēt ſi ſit dic tū.ff.e.l.ſz r ſi interpellat.So.gl.dicit q̄ ſi dem̄ eſt vt trā ſeat ad hēredes vtriuſq̄ cōpromittentiū transit:alīs non ſi ſit dictū de hērede alteri° tm̄:ſic ex vtraq̄ pte p3 doc. dz eē penalis ſtipulatio.ff.e.litigatores.§.pe. ¶ Quid aūt ſi ſit in eq̄itate:vel in q̄ntitate:vel q̄ alter ſol° fideiuſſores dat. vide in ſpe.de arbitro.§.ſi.v.b quoq̄ p̄termittendū:r q̄ tuor.v.ſc. ¶ O p.q̄ tranſeat cōpromiſſuz ad hēredes.ff.e. q̄uis.ſo.trāſit arbitramētū ſeu laudū:vt ibi nō ꝓmiſſū vt hic. ¶ Nūqd aūt ꝯ defūctū valeant in iudicio ꝯ hēre dem. Pe.r Ab.q̄ ſic.C.eo.l.pe.de teſti.p̄ſentata. Idem Gul.in ſpe.de arbitro.§.differt.in p̄cipio in cōpromiſſo facto in arbitratore.vide in ſpe.ō arbi.§.fīmſ.v.ſz nūqd:r duob° ſc.dicit. Jo.an.q̄ lz cōpromiſſū nō tráſeat ad hēre des ſi factū ē in arbitros tñ ſi factū eſt in arbitratores tran ſit vitio āno ſic appoſtillant. Gul.ubi i arbitratore dic vbi dixiſſe q̄ nō finitur:q̄ nō eſt ꝓprie cōpromiſſū:ſz quodd ā pactū:vel tráſactio in quo ſuccedit hēres.ff.ō p̄ba.l. pactū ¶ Quid de p̄lato an tráſeat ad ſucceſſorē cōpromiſſuz. diſputat ſpe.i loco p̄allegato.v.q̄d ſi p̄lat°:r finaliī tz q̄ ſi i cōpromiſſo ē p̄curata vtilitas eccl̄ie trāſit.alīs nō. de arbi tris.c.ij.de ſolu.c.i.ne p̄la.vices ſuas.c.ſi.niſi intercedat:ēt auctas ſuperioris:vt.ē.c.c.ij.r.c.cū tpe. ¶ Quid ſi fit men tio de hēredib°:an itelligat i infinitū:an de ꝓrio.Spe.vbi .§.tz q̄ tranſeat in infinitū.C.de hēredi.iſti.l.ſi. Nec ob.C. de vſufruc.l.antiq̄tas.q̄ ibi ſpāle in vſufruc. Multos āt modos quib° finitur cōpromiſſū.vide in ſpe.eo.n.§. finiſ.

¶ Finis ē huius primi r ſcde ptis ꝯmij ac celeberrimi vtriuſq̄ iurꝫ doc.dñi Antōij de Bu.ſup prio decretaliū.

Venetijs Impreſſum:diligētiſſime correctū:p Joānez:r gregoriū de gregoriis frēs. Regnāte Sereniſſimo Pri cipe dño Leonardo Lauredano: Inclyto venetoruz Du ce.M.CCCCC.i.die.viij.menſis octubris.

a
Prima vacat
Clarissimi ac excellē.
vt probatur per no.
tes: quia habet depo
b
vnitate simplitudinaria
nerabat: vt in ꝓhemio
Rica ⁊ notatur
rijs criminibus vel
c
solēnitates iuris ⁊
presumptiue: vt seu
legem pape imponere
prebendę fuerunt
d
Compos. ꝙ si epūs
publicauī scđo anno
tudinem secundo
in aūt. de instru.
e
ficium in quo
sonat in iure ad
⁊ exceptionem: ⁊
rio officio iudicis
f
dictio alij: non facit
simitur. ¶ Venio
sup re ecclesiastica
merata non valet
g
⁊ doc. in l. nulli. C.
cām. Aut vult esse
lutione vborum tm
lare: non ad mo
h
papa dicit rescriptum
to ponderandum
an. de preben. nisi
gentia ad continendum
i
iudicium revocantis:
.c. sup lris dicit ꝙ
decessor ante mortem
beneficium: quia ad ꝓxi.
k
¶ An in facto alieno
⁊ dicendum ꝙ quandoꝙ
sup eodem nō debet
plex dispositio refertur
l
indicare potius illa
plicem questionem
hoc est directo contra
opi. ꝙ suspensus
m
bitu: ⁊ usu: ⁊ ola
inducant: est verum
bus populum regē
quibus est dubitatio
n
Nunc. Venio ad
eum hic usus fit in
dunt ꝛria: sed data
requandoꝙ refertur

o
vel possessio est reuo
postulari. Alij autem
legium eligendo: ⁊
delictum quod scan
p
dicit alibi: ꝙ illa ex
ibi. ¶ No. scđo ꝙ
effectu confirmationis
qꝫ per partes ꝓnunciatur
q
ꝙ valet facta a du
commisit iterato causam
Bone. Qui sine
erit competens: hoc
r
mō debeat intelligi
ad qd enim prodesset
infamatus habeat
finaliter principa
s
glo. ¶ Concludendo
gabilis: in quarta
sis: ⁊ hic Jc. quia propter
qsi qꝫ questio est super
t
cum illi suum ius
ibi ꝙ si. Tertio ibi
clesia: sed hic sanior
tꝫ primum: quia ex
v
electi: ⁊ non prosequūtur
ꝙ intellige. i. ex iure
vltra nouem: vel
publicato J. eo. c. quia
x
contemptus: ꝙ dato
Hosti. vt tenere ꝙ
ficit ab illis incoba
confirmauit: tandem
y
gnitos: non est cōmittē
facit verbum ordi.
sui forma procedat
ris: ⁊ pancios: eo qui
z
gessit in administratione
do viam cōpromissi
posse redire ad epatum
ꝓcessus ad diffinitiuam
&
scandalo euitando quia
sequitur ibi si vo.
nūcj. post translationem
na debet prohiberi
?
non inducunt symoniam
beat ex priuilegio pape
eius si ex officio. de quo

A
Antonij de butrio pa. 1°.
quo ad promouentem
tellige ꝙ hic promotus
of. or. pastoralis. So.

B
iudi. Guil. de cu.
uentio: vel eius cui
genter attende
de facto tm: nam ꝙ
C
sebre q̄dam iura
aliquam ecclesiam exi
nes colliguntur: vel
ponitur qō no. ¶ Oppo.
D
potius elongabitur
ne subdelegata non
citat tñ Inno. hic
de dam. infec. l. si
E
dato ꝙ clausula sit
rium ꝓbat lra in v.
posset supplere: vt
mine ordinarij sint
F
edictū nisi ab homine
re iudi. l. ij. ¶ Quid
⁊ p hoc. l. i. C. si contra
lationē cū non habeant
G
videt calumniosam
legata potestate non ordi
vno ppetuaf quo ad
pareri delegato. So.
H
iudi. vt no. Bar. in l.
Venerabili. Si sub
ne. ¶ Ultimo induco
statem declinandi
I
gatio absq; partiuꝫ.
ti: dūmodo legi possit
rij possunt ferre ea
ꝙ omnes missi de
K
tio ⁊ veritus: ideo
vel alia censura ex
¶ Glo. inueneris
querelle ꝓcedit.

L
illius loci alium
ꝙ hic episcopus
dicatur ꝙ aliquis
vel ex causa potest
M
hoc obedire non
ribus: seu ergastu
qui: ⁊ eis appellā
lium animarum
N
glo. J. de rerum.
rum dicit ꝙ potest
quia transactio
valet per speciale
presentatus: vel
O
hanc opi. sequitur
sententia in expensis
. c. si. quia ibi fuit
P
ff. mandati. l. ere
cipaliter debet defendere
decipiatur aduersarius
ꝙ teneatur appellationem
Q
ratificantis: ⁊ non
inter cetera: quia
lis que cadit in cō
ma opi. ¶ Quero
R
possessi non potest creari
subductis ⁊ probatis
sed hoc cuilibet
sic ergo vult glo.
S
An pater cogatur filium
pos. c. si. de excep.
expertum: ꝙ non
T
tenet spe. in. ti. de
ctibus suis fingere.
vt exequat. Ad hoc
ctum ex laudo

Digitized by Google

VA1 1533075

Digitized by Google

Digitized by Google